ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

1

Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici, care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Pungile de plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsați învelișul de plastic al jucăriei la îndemâna copiilor.

TEHNICI
Un peisaj câmpenesc
în acuarelă

SUBIECTE
Natură moartă
cu fructe

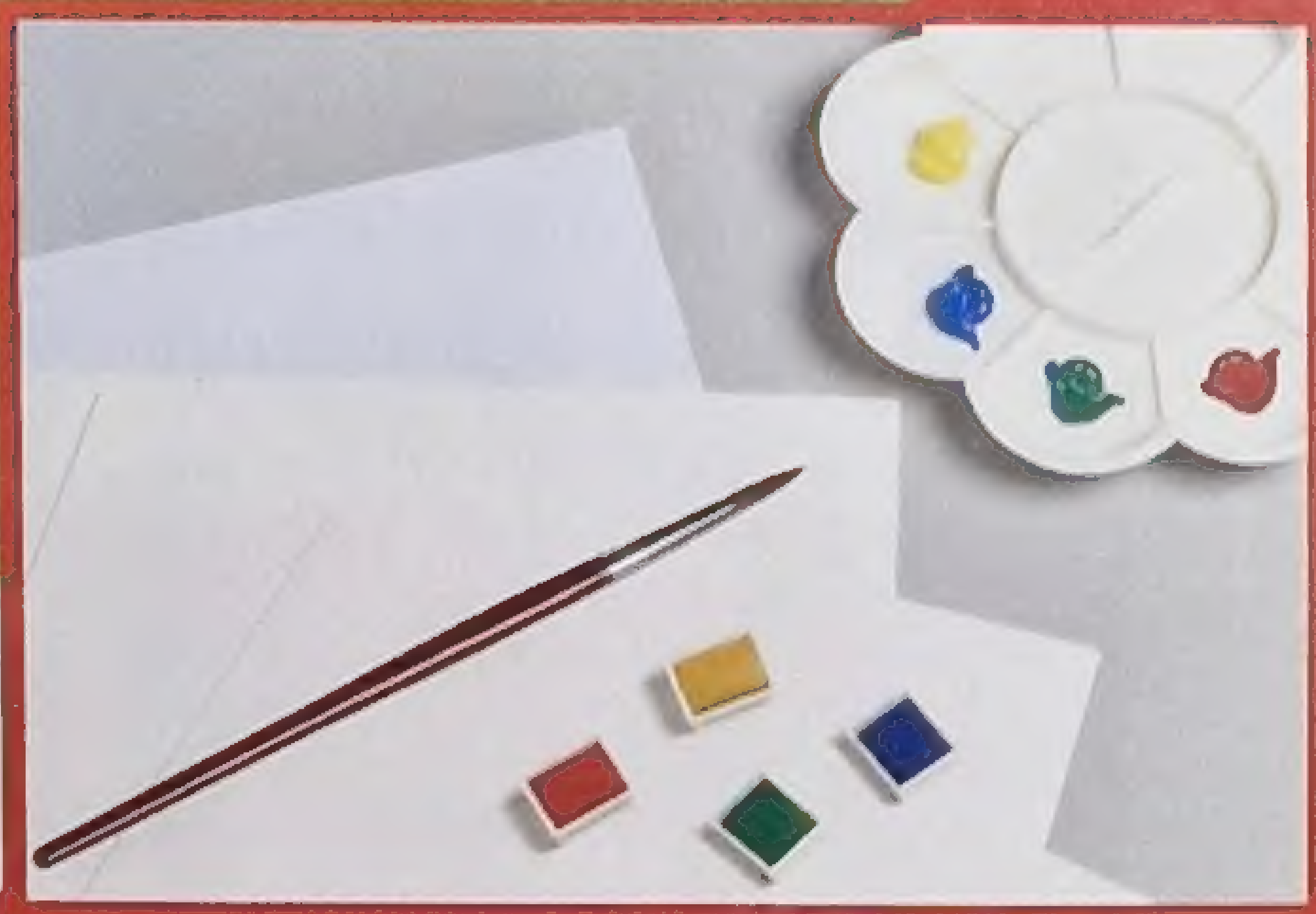

INSTRUMENTE
O pensulă nr. 6, acuarele şi coli,
ca să poţi începe

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI

Nu ratați bibliorafturile speciale, în care puteți colecționa seria **CURS DE PICTURĂ**! Bibliorafturile sunt disponibile la chioșcurile de ziare, la prețul de **9,99 LEI**.
De Agostini va anunța datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste.
Veți primi primul biblioraft gratuit, împreună cu **numărul 2** al revistei.

Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 1

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
COORDONATOR LOGISTICĂ ȘI OPERAȚIUNI: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română.

FOTOGRAFII: BKGG/Solomon R. Guggenheim Museum, New York: 19; Bridgeman Art Library/ Christie's London: 18; National Gallery, London: 9; Peter Willi: 20; Image Bank: 22; Stockmarket: 6.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, București, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN: 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații.

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare.

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.
România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici, care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecați cu apă. Produsul poate conține sulfați. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părți ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsați ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstrați recomandările și recitiți-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China.

E ușor să desenezi!

Desenul chiar nu e așa de dificil cum pare. Hai să ne convingem, schițând un măr.

◀ Pune mărul pe o suprafață plană, ca să-i poți studia mai bine forma. Luminează-l dintr-o parte cu o lampă, pentru a obține o umbră bine definită.

De câte ori ai auzit replica: „Nu știu să desenez"? Cu siguranță, de zeci de ori. De fapt, cu toții putem învăța să desenăm, dacă dedicăm puțin timp învățării regulilor de bază. Până la urmă, artist nu te naști, ci devii.

Cum reprezinți un obiect tridimensional

A desena corect înseamnă a reproduce o imagine tridimensională pe un suport bidimensional. Poți face asta studiind cu atenție cum cad luminile și umbrele asupra obiectului pe care vrei să-l redai, creând apoi iluzia celor trei dimensiuni, prin folosirea unor tonuri de creion mai închise sau mai deschise.

Ca regulă generală, atunci când desenezi un contur, trebuie să ții creionul ca și cum ai scrie. Trasează mai multe linii scurte, mai degrabă decât o linie continuă, și nu apăsa prea tare: dacă greșești, vei putea corecta desenul folosind guma. Când redai umbrele, trebuie să ții creionul cât mai delicat și să folosești partea plată a minei – astfel, poți obține tonuri mai închise.

MATERIALE

- *O foaie albă de hârtie*
- *Un creion 2B (creioanele de tipul H sunt prea dure pentru buna realizare a clarobscurului)*
- *O gumă de șters*
- *O ascuțitoare*

Studiază modelul

Unul dintre secretele desenului reușit constă în observarea atentă a modelului. Studiază conturul și liniile curbe, dar și jocul de lumini de pe suprafața acestuia. În plus, nu uita! Privirea trebuie să rămână fixată asupra obiectului, în timp ce desenezi. Nu are importanță dacă mărul nu va ieși exact cum e cel din figura alăturată: interpretarea ta e cea care contează.

Pentru a desena mărul, luminează-l dintr-o parte cu o lampă, astfel încât pe suprafața lui să apară și umbre. Gata, acum poți începe!

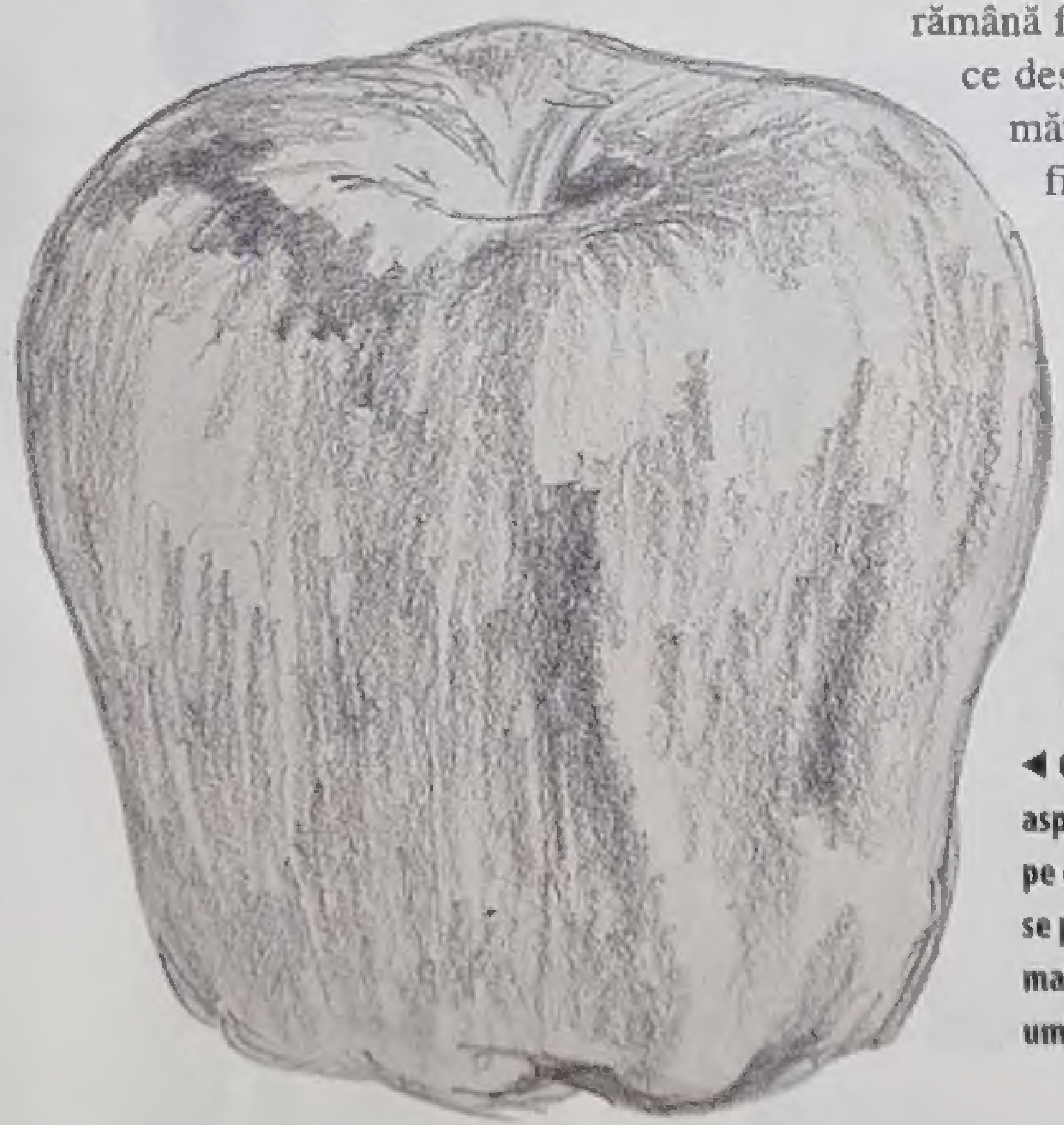

◀ **Când desenezi, trebuie să recreezi aspectul, forma și volumul obiectului, pe o suprafață plană. Efectul tridimensional se poate obține prin clarobscur – crearea mai multor tonuri diferite de lumini și umbre.**

CUM SE DESENEAZĂ UN MĂR

Acest exercițiu se compune din două părți. În prima parte, vom desena conturul (nu uita să privești mereu mărul, în timp ce desenezi). În partea a doua, vom trece la clarobscur.

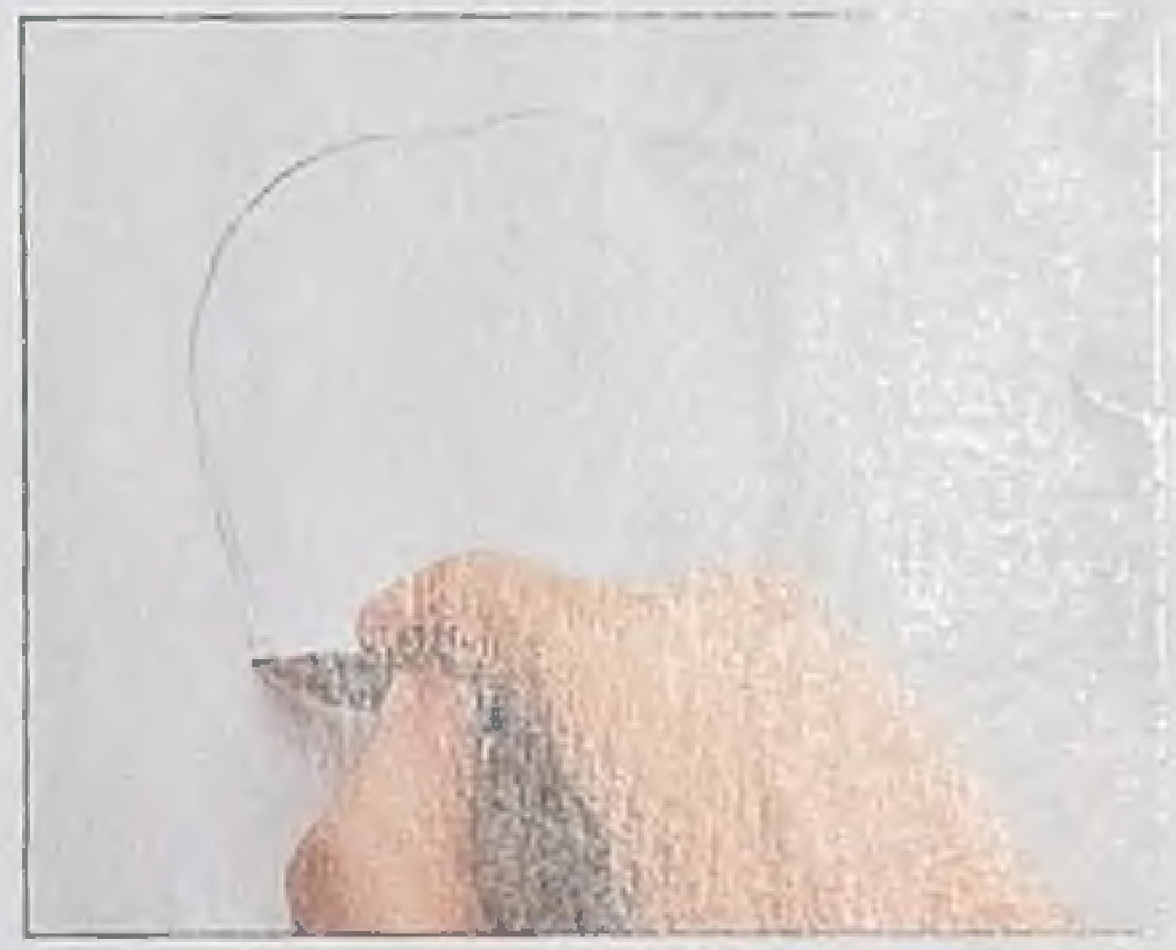

1 ▲ **Începe de la contur**
Examinează cu atenție mărul și identifică toate liniile care formează conturul. Când începi să desenezi forma, trasează o serie de linii scurte, nu foarte pronunțate, mai degrabă decât o singură linie continuă. Începe din partea dreaptă, de sus, și continuă în sensul invers acelor de ceasornic.

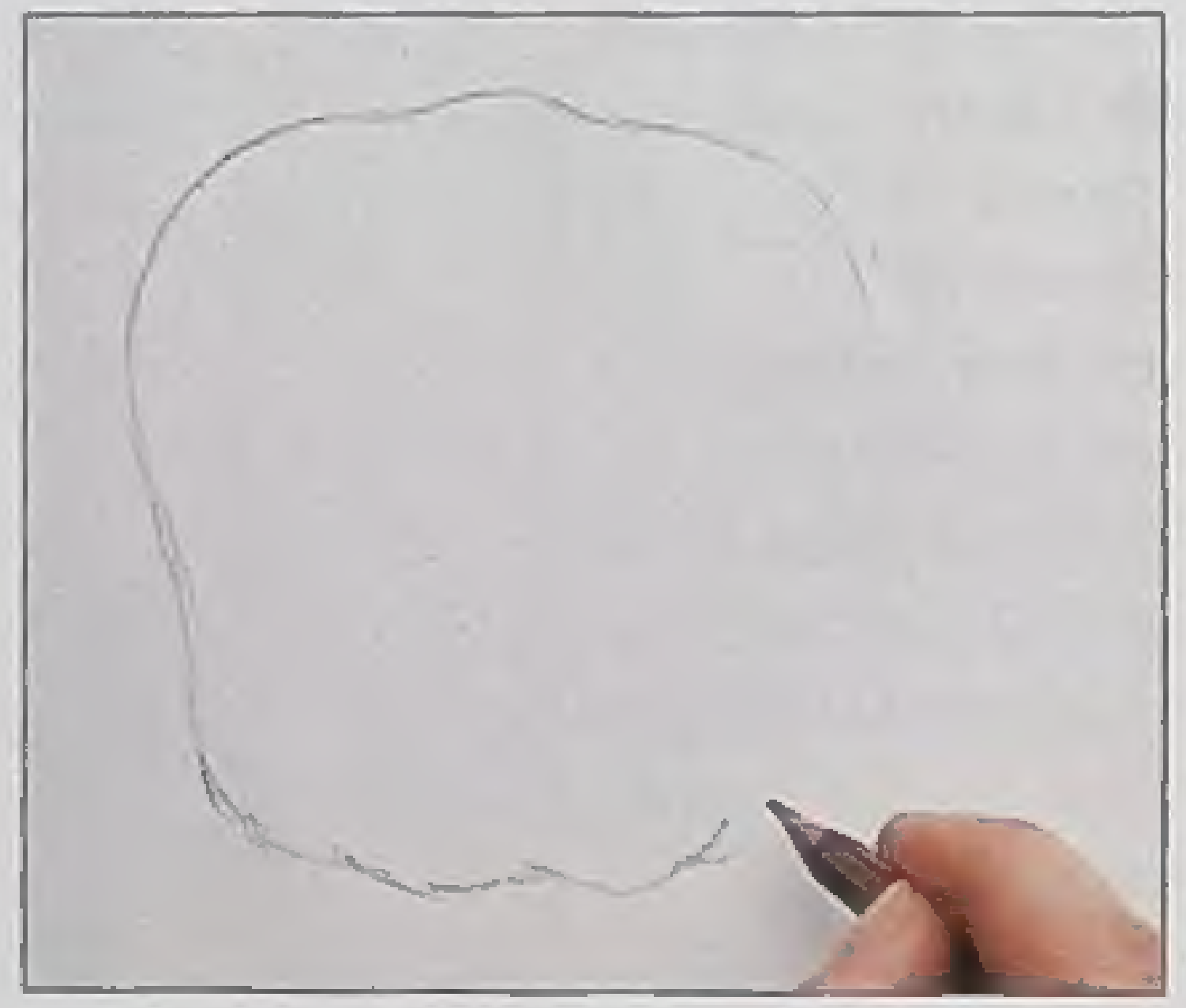

2 ▲ **Continuă trasarea conturului**
Desenează partea de jos a conturului. Ai grijă să redai toate protuberanțele din partea inferioară.

SOLUȚII ISTEȚE

ESTOMPAREA TONURILOR

Când lucrezi în clarobscur, se poate întâmpla ca, în timp ce schițezi umbrele în aceeași direcție, să se formeze tonuri compacte și opace. Dacă acest lucru se întâmplă, poți îndulci liniile foarte marcate trecându-ți ușor vârfurile degetelor peste foaie, cu mișcări circulare. Astfel, tonul va fi estompat. Nu uita să-ți ștergi apoi degetele, pentru a nu lăsa amprente pe foaie.

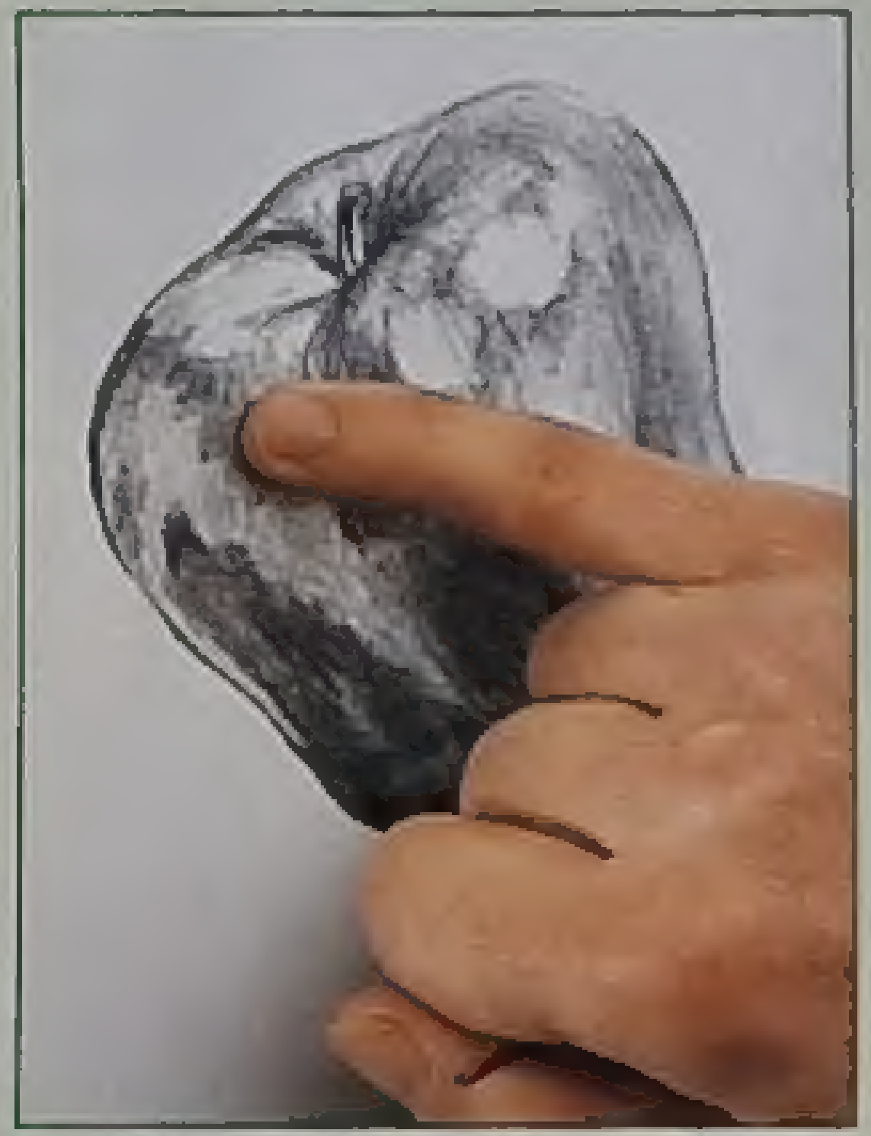

3 ▸ Adaugă codița
Schițează codița mărului, împreună cu mica ei adâncitură. Pe aceasta din urmă, deseneaz-o adăugând o linie curbă orientată în sus, la baza codiței.

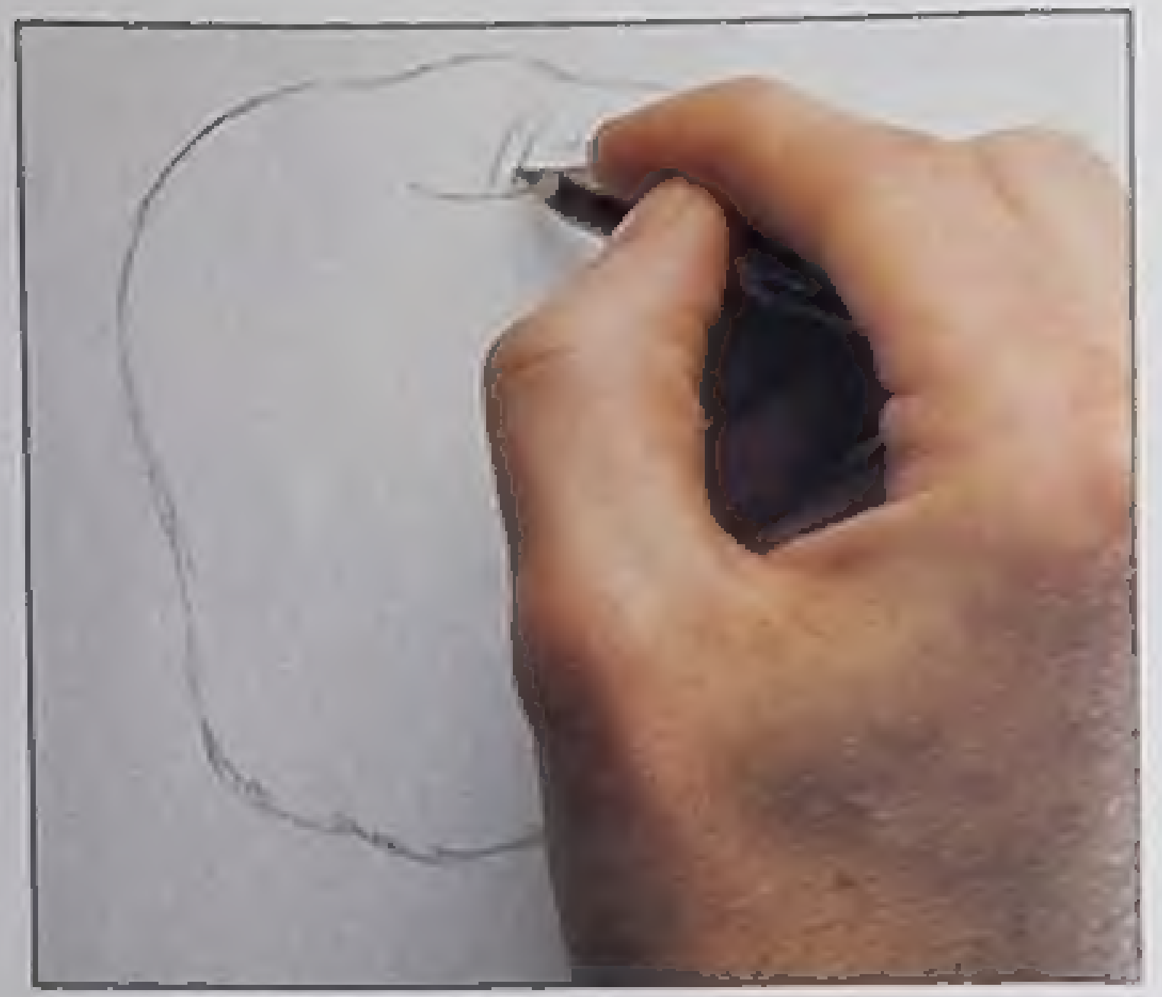

4 ▸ Definitivează conturul
Adaugă două linii înclinate, ca în figura din dreapta, pentru a scoate în evidență felul în care codița este prinsă de măr, făcând o mică adâncitură. Apoi definitivează conturul, închizând linia exterioară.

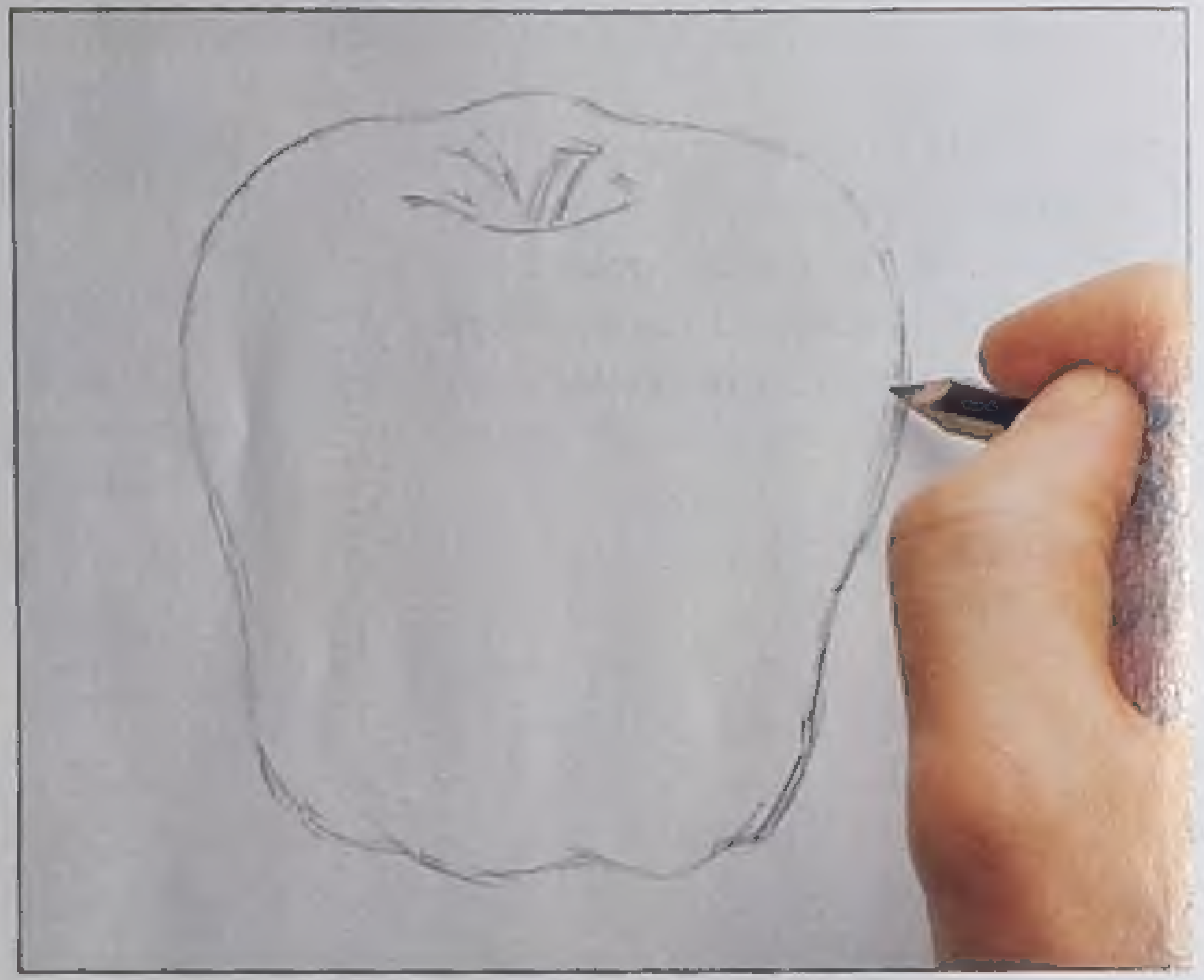

CUM SE DEFINEȘTE FIGURA PRIN CLAROBSCUR

Odată ce ai desăvârșit conturul, poți trece la umbre, pentru a crea iluzia de imagine tridimensională. Acest efect se obține prin adăugarea unor hașuri nuanțate – a unor tonuri mai închise acolo unde coaja mărului este umbrită – și lăsarea unor spații albe pentru porțiunile mai luminoase, unde lumina atinge direct fructul.

5 ▸ Adaugă nuanțe mai închise, pentru umbre
Începe să închizi partea din stânga, folosind partea plată a minei. Trasează linii ușoare, dar suficient de lungi, care urmăresc forma mărului. Lasă albe zonele unde lumina cade direct pe suprafața fructului.

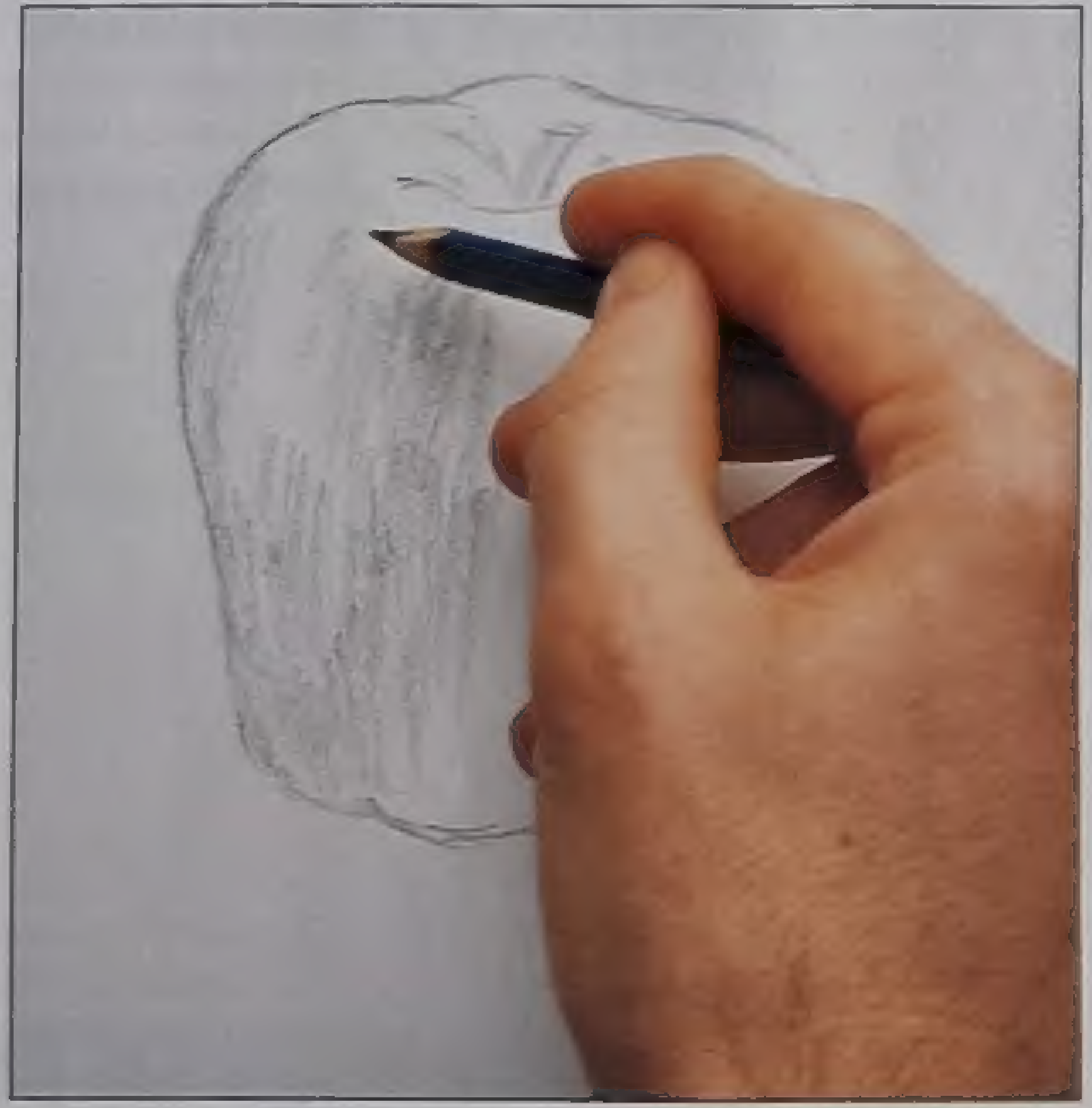

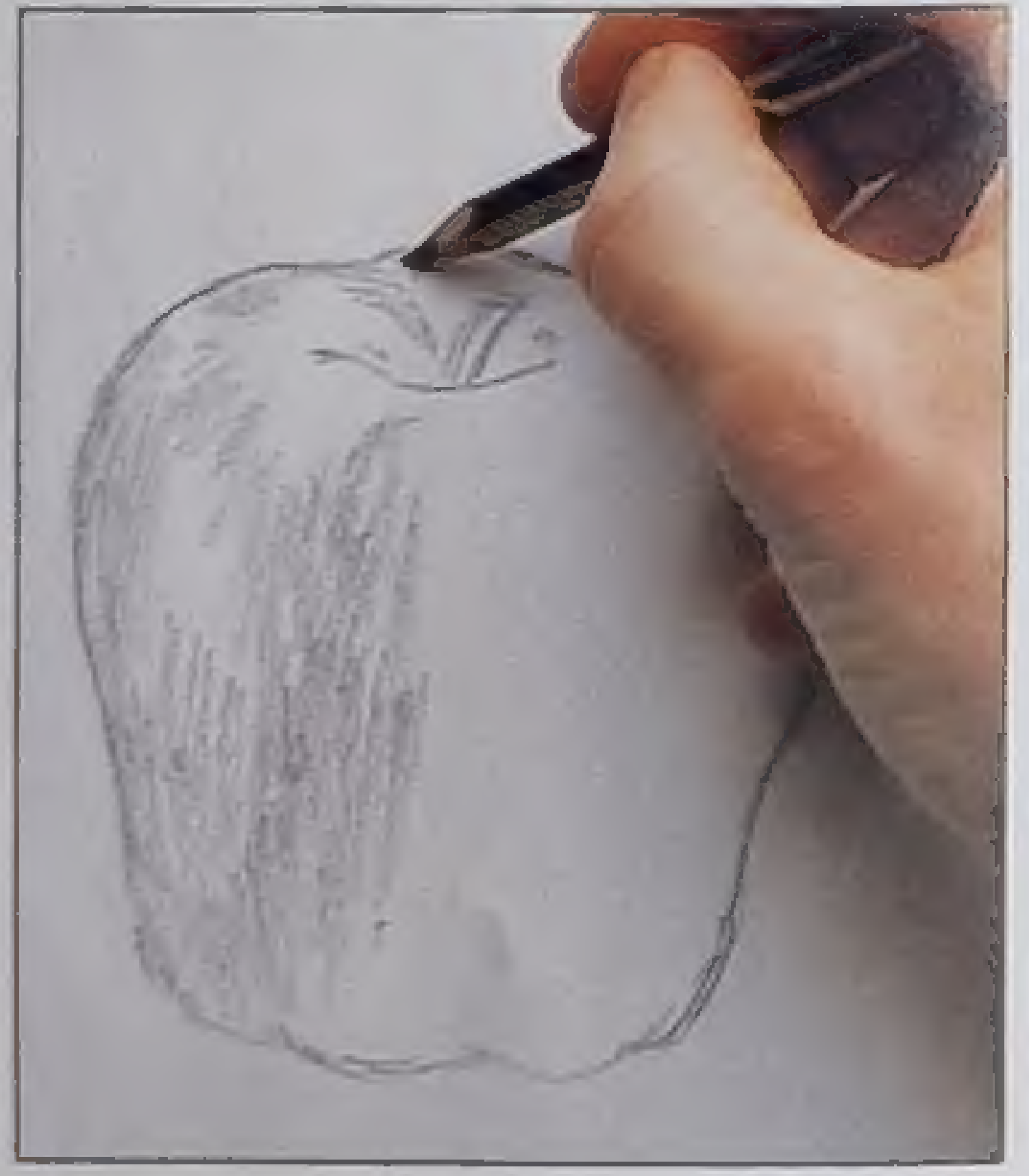

6 ▴ Finisează partea de sus a mărului
Umbrește ușor partea din stânga, sus, având grijă ca direcția hașurilor tale să urmeze forma și conturul mărului.

7 ▸ Lucrează la partea dreaptă
Ocupă-te de partea dreaptă, adăugând hașuri cu partea plată a minei creionului. Trasează hașuri mai închise în partea de jos a mărului, pentru a o defini mai bine.

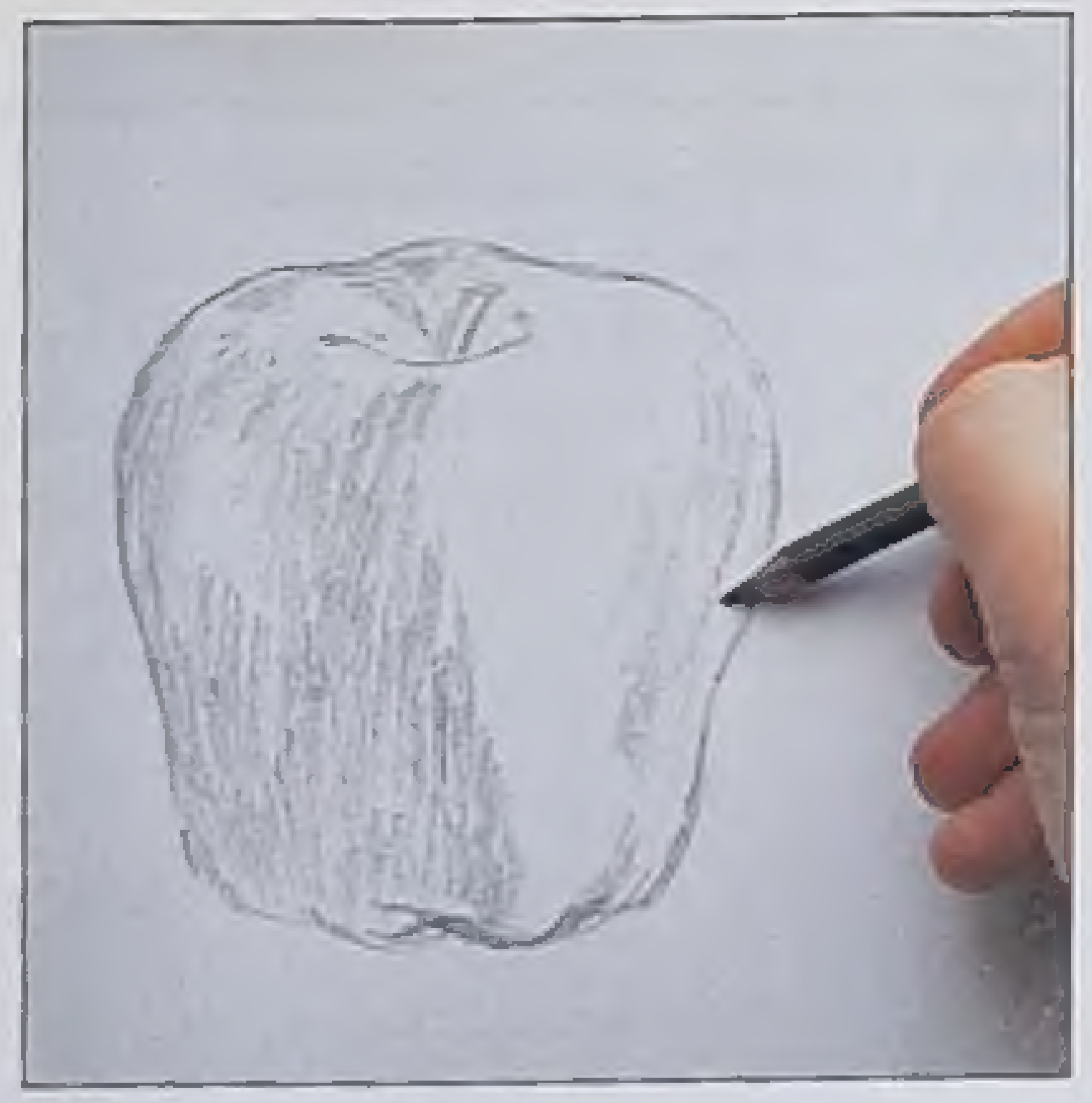

8 ▸ Creează zonele principale de lumină
Adaugă o fâșie centrală mai închisă și lasă albe porțiunile luminate din partea dreaptă, sus. Subliniază umbrele din jurul codiței prin câteva hașuri înclinate.

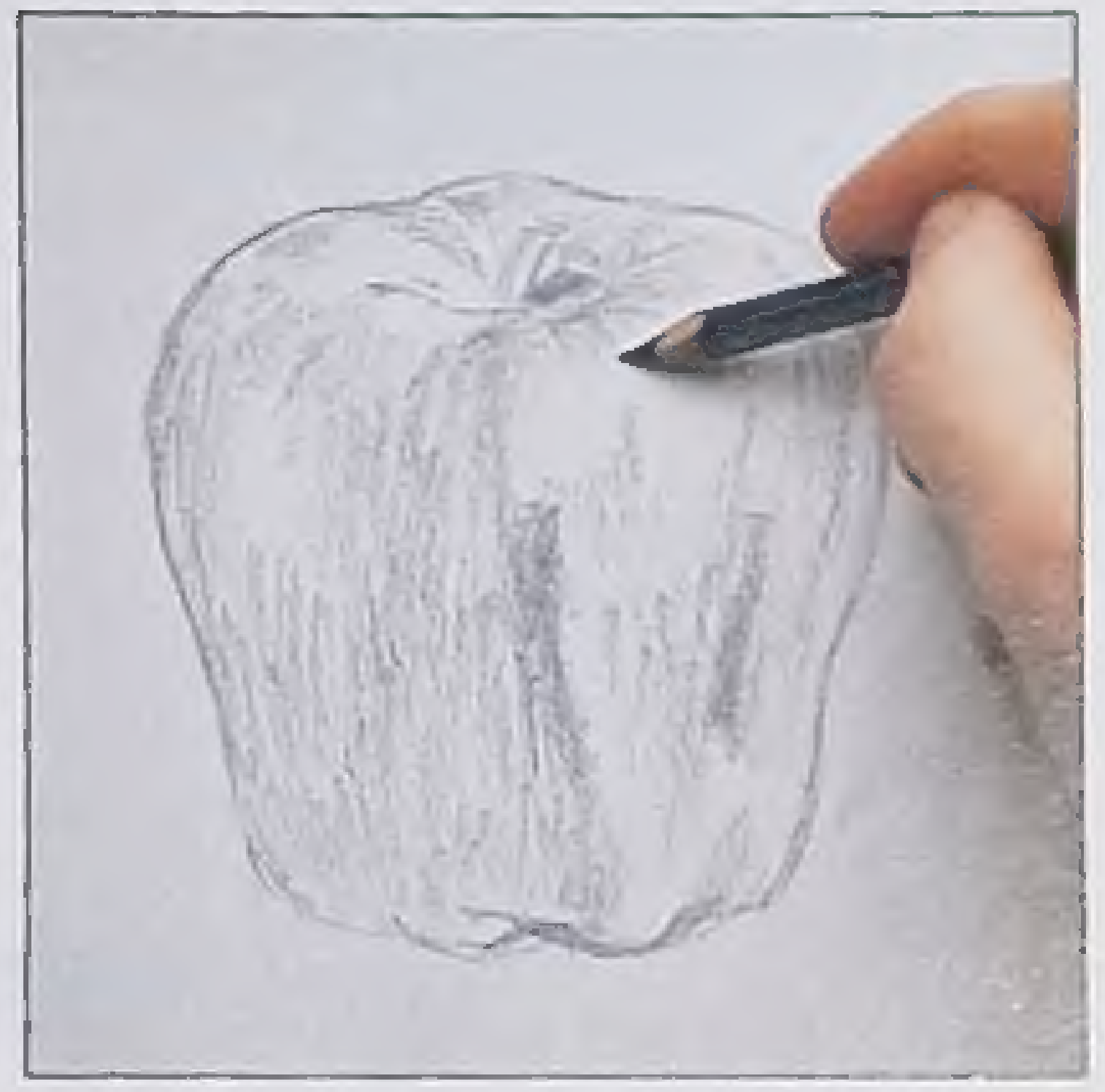

9 ▸ Insistă asupra clarobscurului
Lucrează mai mult asupra umbrelor, estompând tonurile prea întunecate. Adaugă un ton mai închis în partea stângă, sus, acolo unde mărul se rotunjește, definitivând conturul și umbrele din partea superioară. Mărul tău e gata! Dacă te simți suficient de încrezător, poți continua dând pagina.

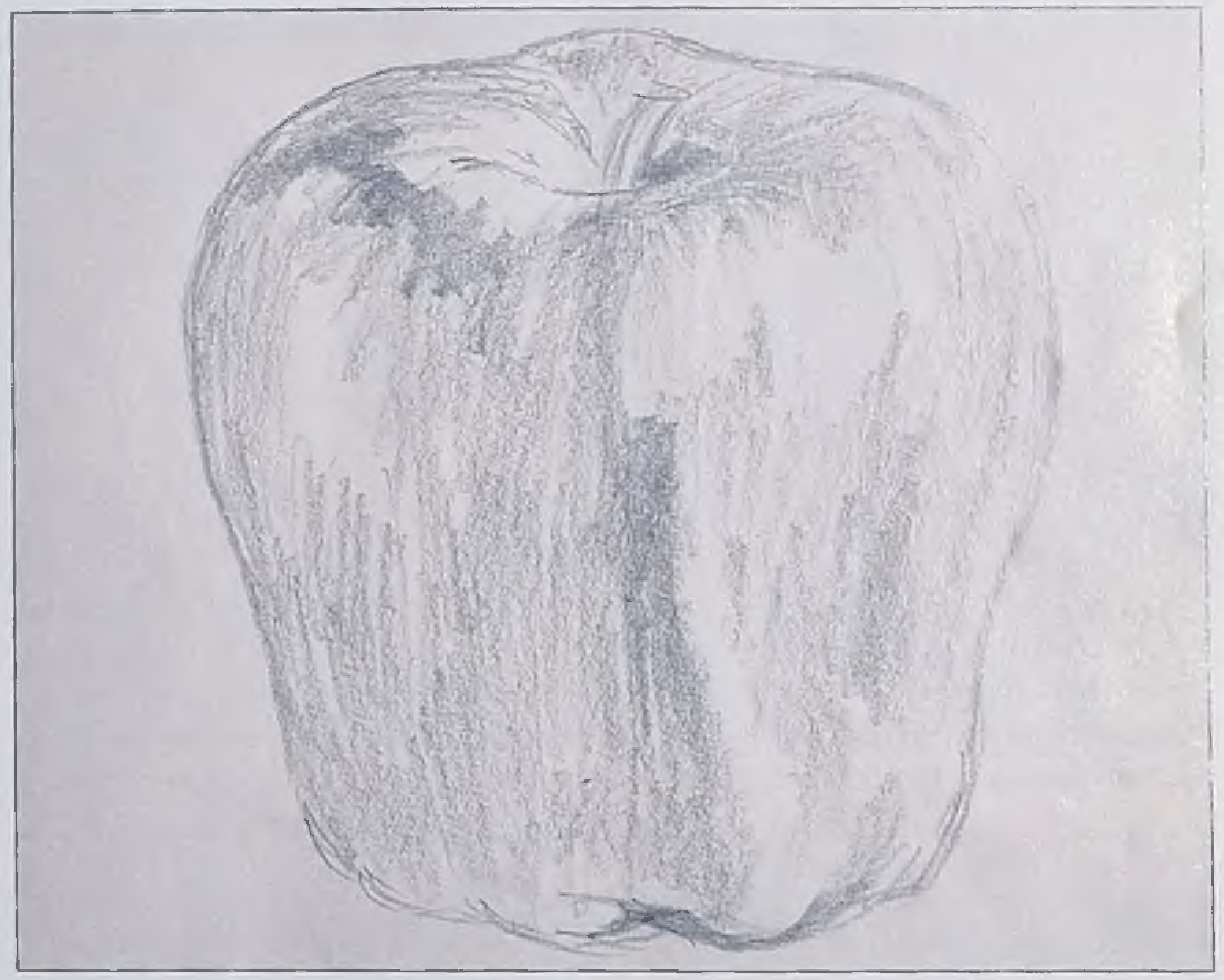

SFATURI Creioanele grafit

Creioanele grafit pot avea diverse întrebuințări, fiind unele dintre cele mai ieftine instrumente de desen. Există mine moi, medii și dure, care pleacă de la 10H (foarte dură), până la 10B (foarte moale). O mină de tip mediu este HB, folosită, de regulă, la creioanele școlare, pentru că se pretează unor utilizări diverse.

◂ Creionul de tip HB
Este un creion de duritate medie. Față de cele cu minele moi, este mai puțin indicat pentru realizarea clarobscurului.

◂ Creionul de tip B
Este primul dintre creioanele moi cu care se pot trasa linii groase și închise la culoare. Cu cât este mai mare valoarea de lângă litera B, cu atât mina este mai moale, iar tonul mai închis.

◂ Creionul de tip 2B
Acest creion cu mină moale este ideal pentru orice tip de desen, dar și pentru un clarobscur mai puțin marcat. Mărul din figura de deasupra a fost desenat chiar cu acest tip de creion.

◂ Creionul de tip 4B
Este un creion mai moale, cu care se pot trasa linii groase, în tonuri foarte închise. Este ideal pentru crearea umbrelor puternice.

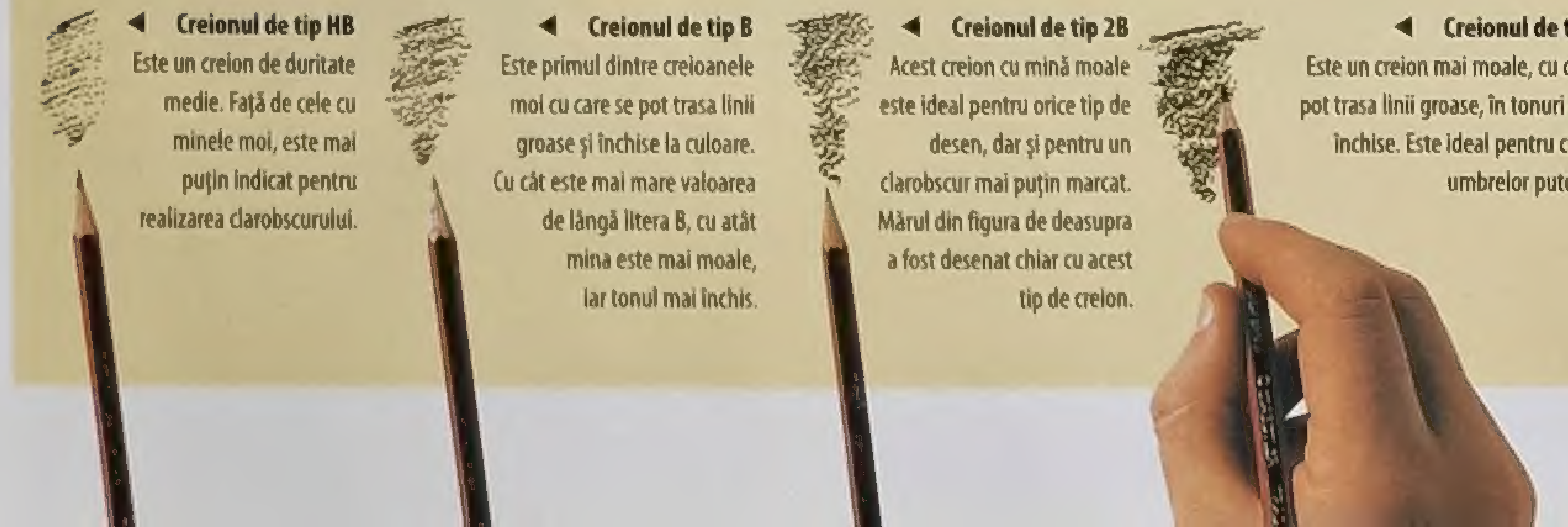

UN PAS ÎNAINTE

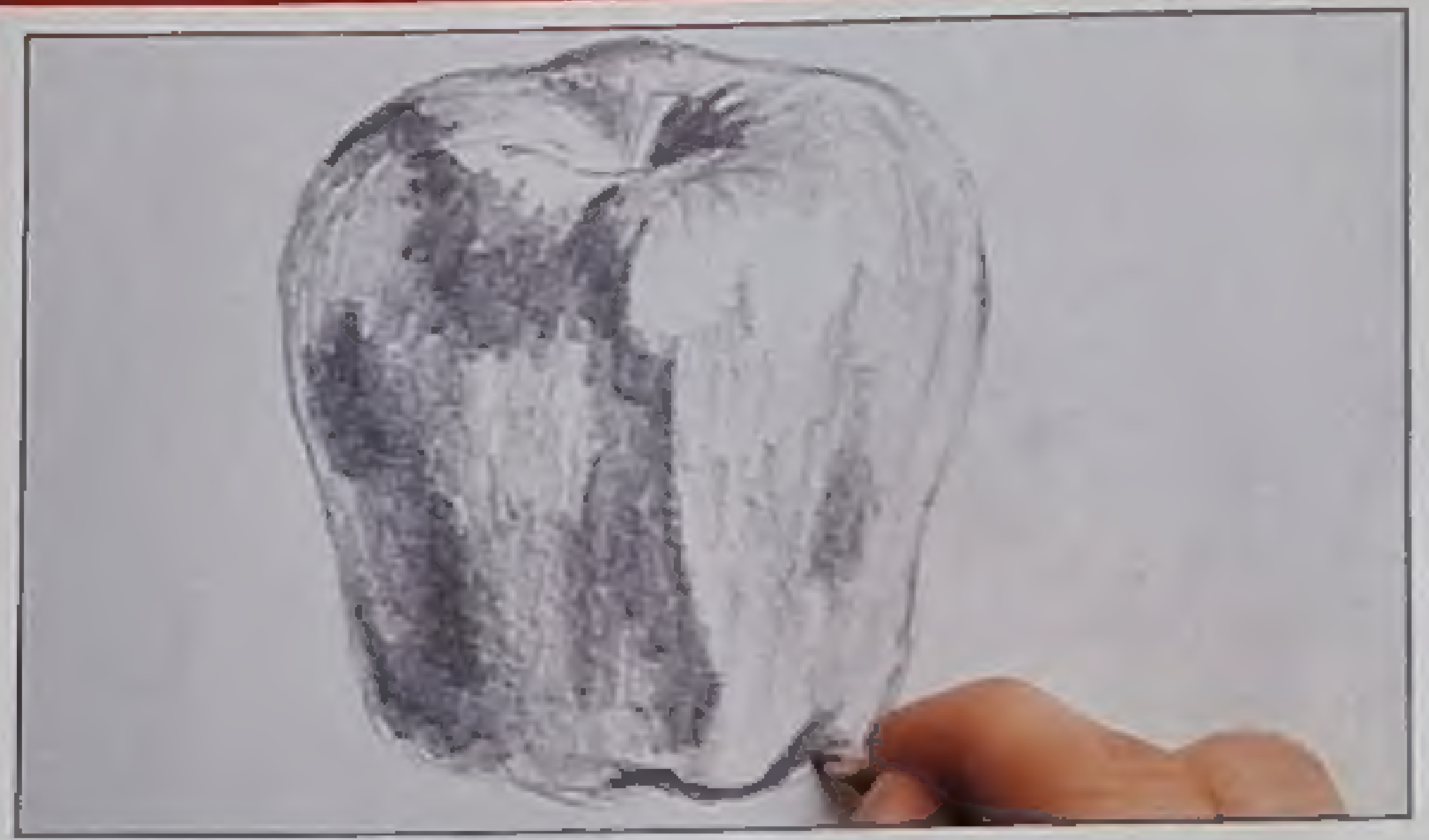

10 ◄ **Adaugă tonuri mai pronunțate**
Folosind hașuri mai închise și mai pronunțate, adaugă umbra din dreapta codiței. Apoi unește zonele întunecate care definesc partea centrală cu zona întunecată din partea stângă, sus. Adaugă umbre pe partea stângă a fructului și subliniază din nou baza, prin câteva linii foarte marcate.

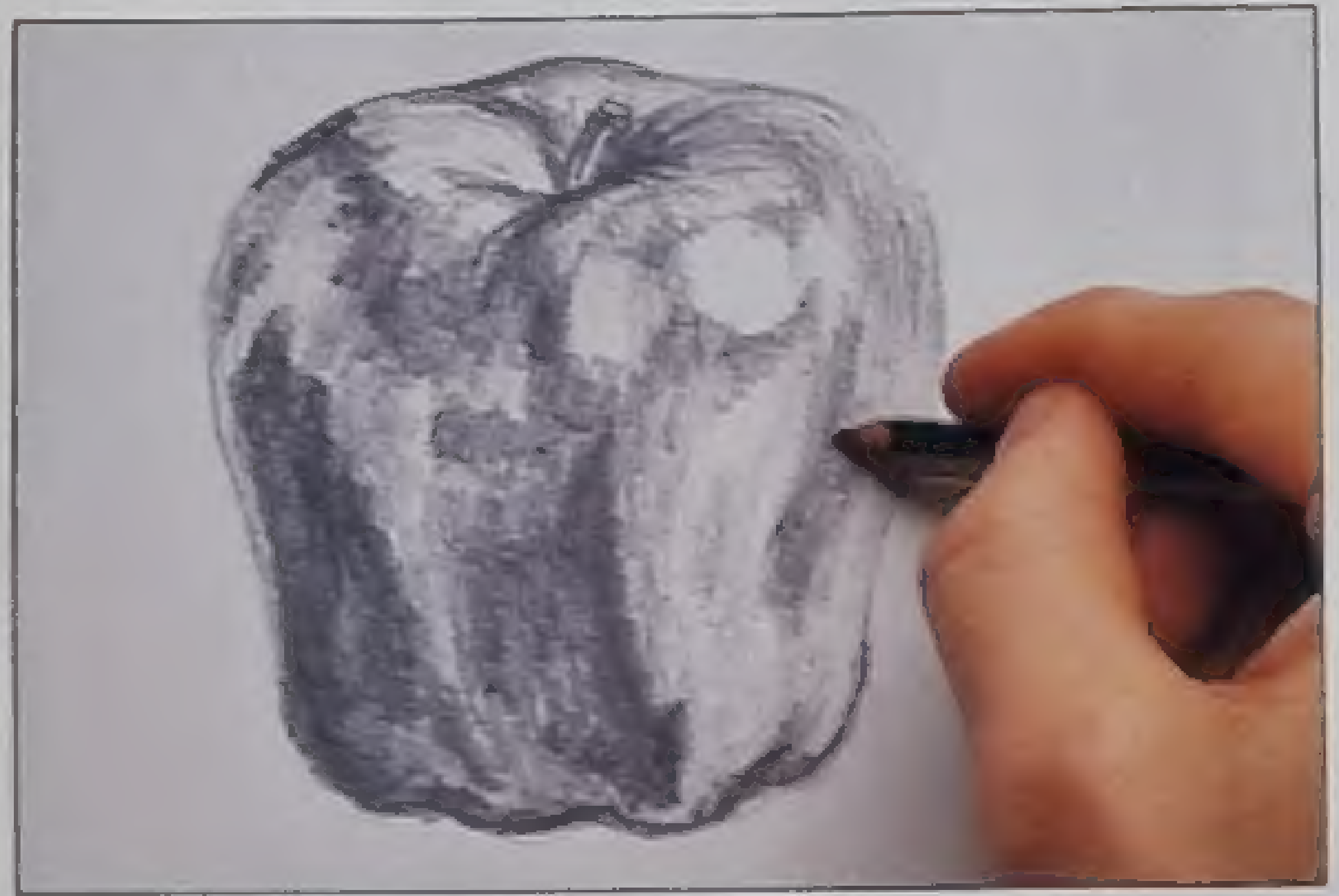

11 ▲ **Accentuează tonurile închise**
Creează straturi mai închise, urmând conturul, și oprește-te la marginea celor două pete de lumină din dreapta, sus. Marchează prin umbre zonele unde lumina nu se reflectă pe suprafața mărului, precum marginea din partea stângă.

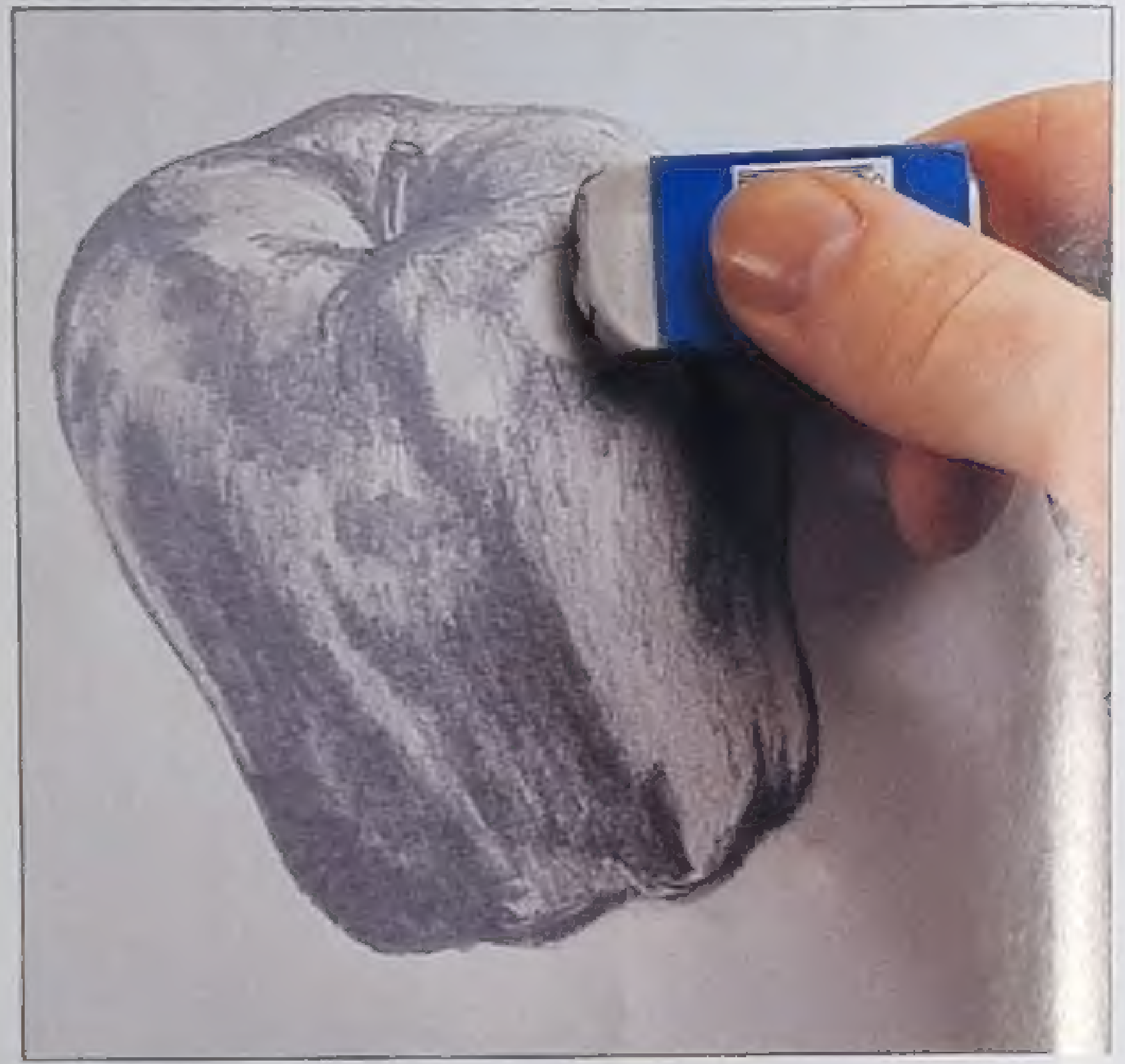

12 ▲ **Deschide tonurile porțiunilor luminate**
Cu ajutorul gumei de șters, deschide tonul în zonele mai intens luminate, care s-ar fi putut întuneca în timpul realizării clarobscurului, din cauza mișcărilor mâinii pe foaie. Asigură-te c guma este curată, încercând-o mai întâi pe o altă coală albă.

13 ► **Adaugă umbra mărului**
Odată ce ai terminat clarobscurul, poți trece la desenarea umbrei obiectului. Folosește partea plată a minei pentru a trasa câteva linii fine, orizontale, și estompează umbra spre margini, apăsând mai puțin pe creion.

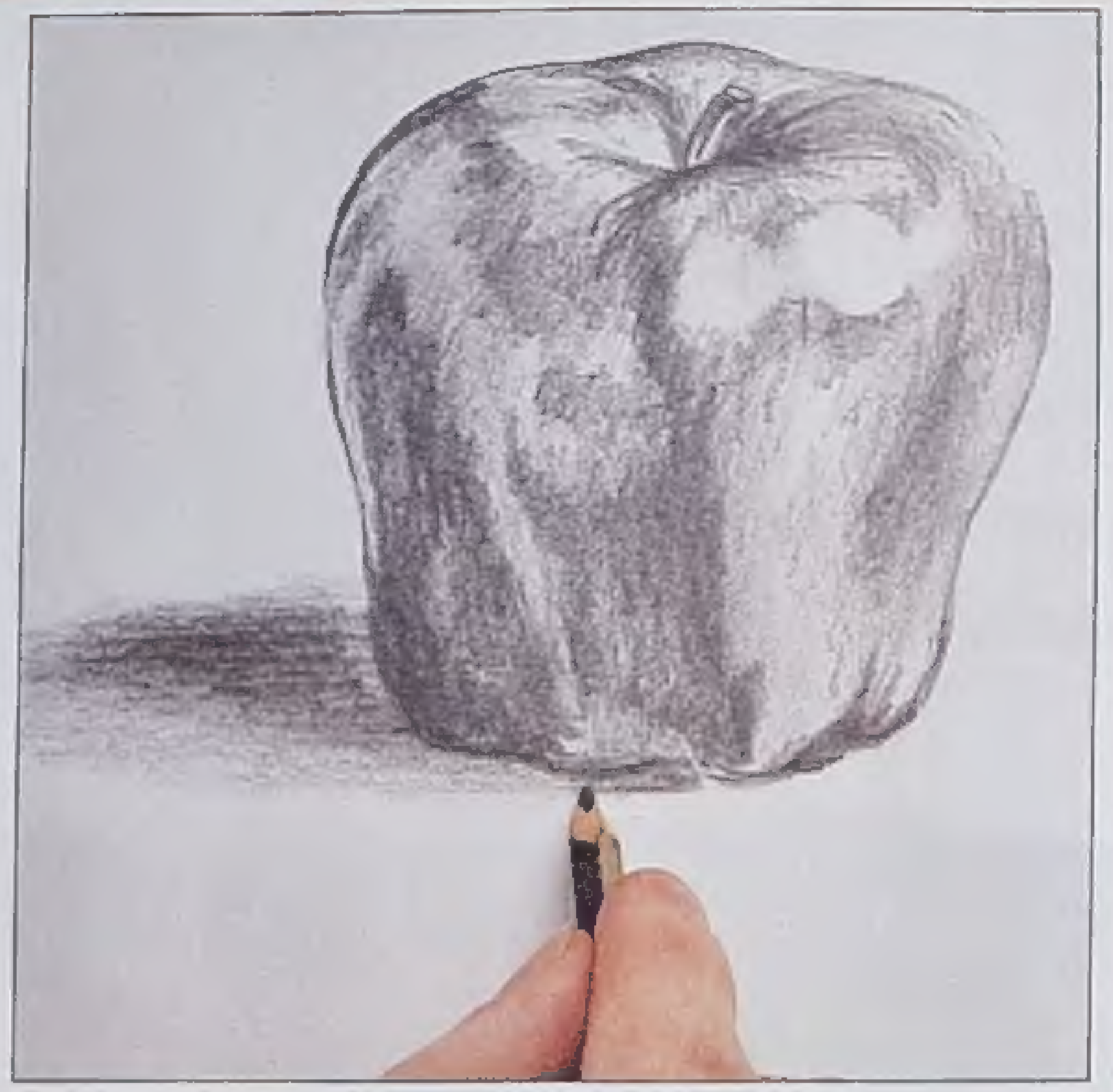

DIFERITE MODURI DE A CREA CLAROBSCURUL

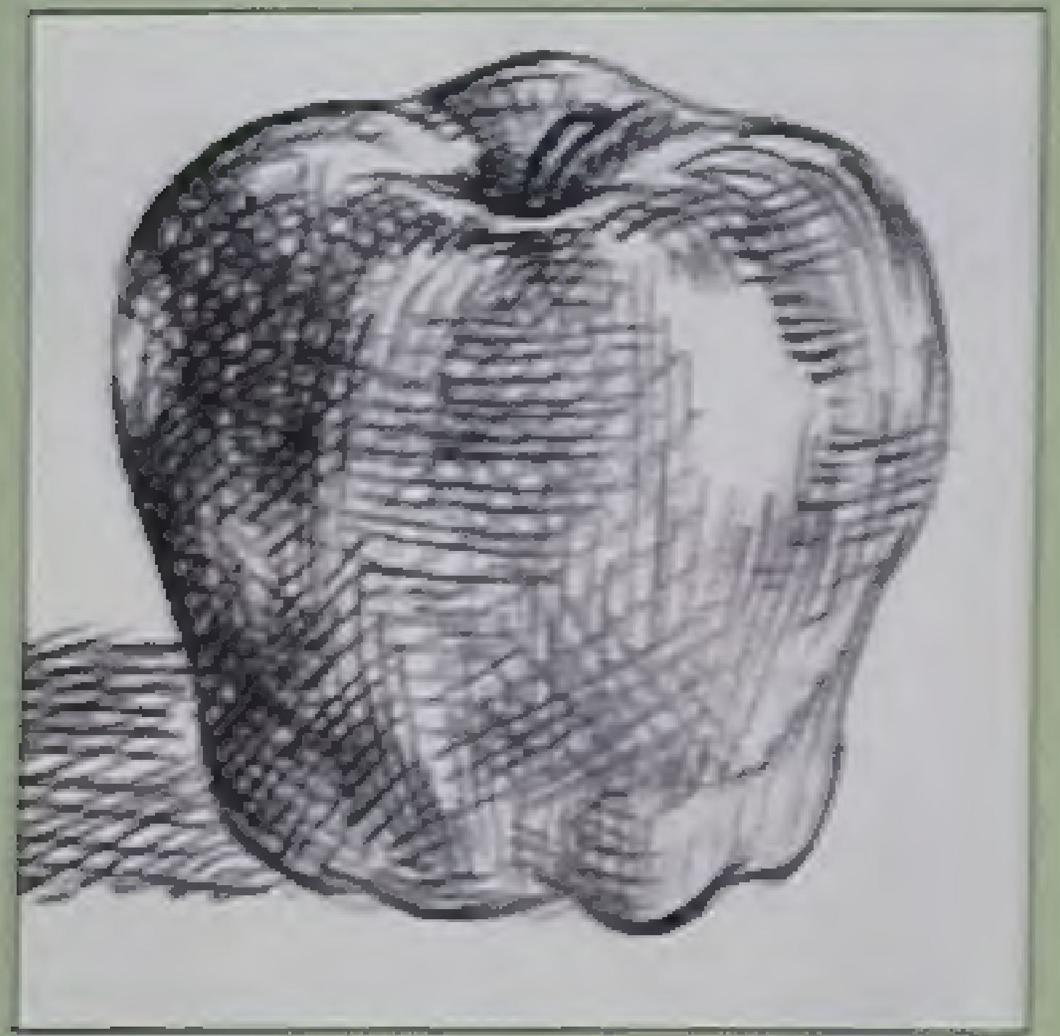

Cu creionul, prin hașuri încrucișate
În loc să folosești partea plată a minei pentru a crea umbrele, poți folosi vârful creionului, hașurând pentru a crea tonuri foarte dense.

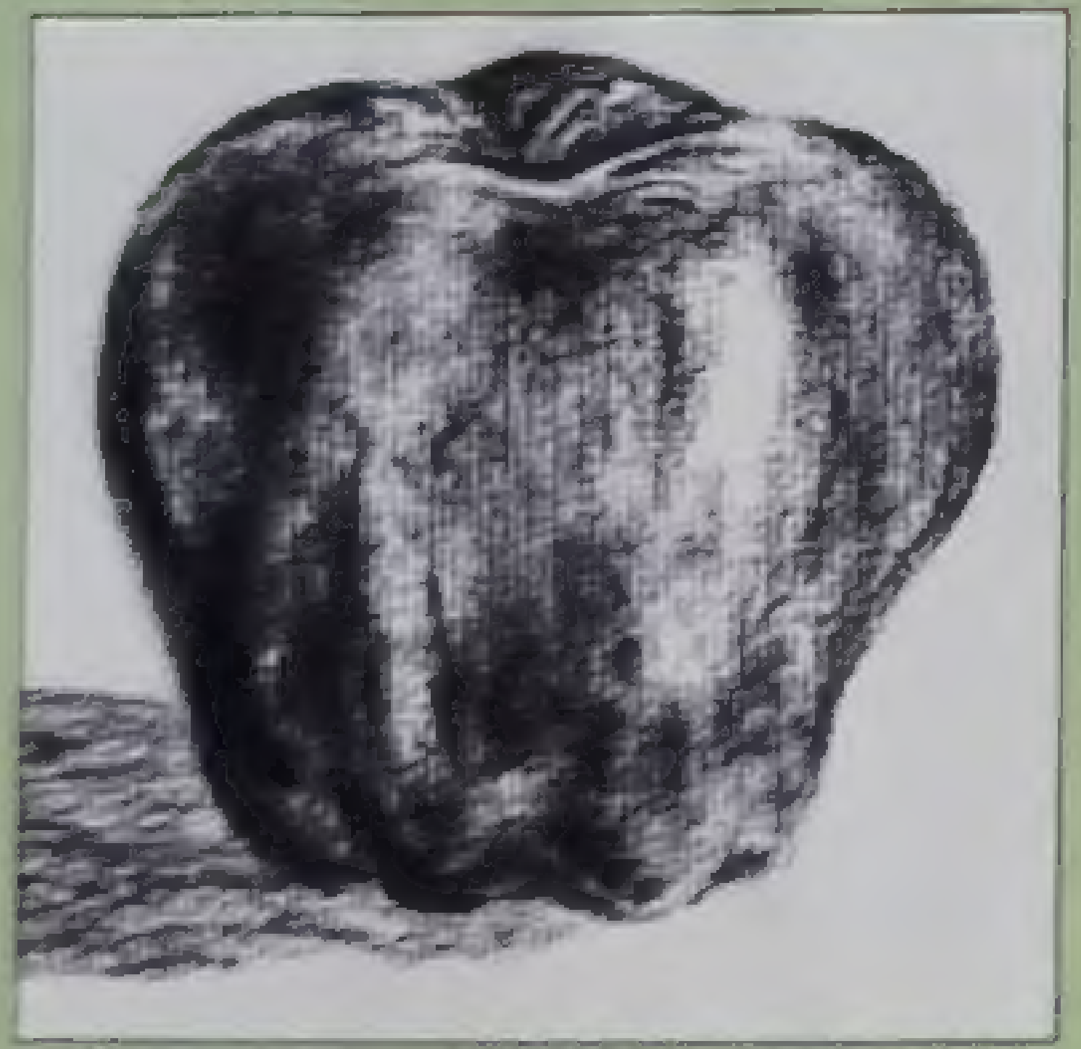

Cu cărbunele
Folosind partea plată a cărbunelui, poți crea o textură mai densă. Poți adăuga zone mai închise în punctele dorite, suprapunând straturi succesive.

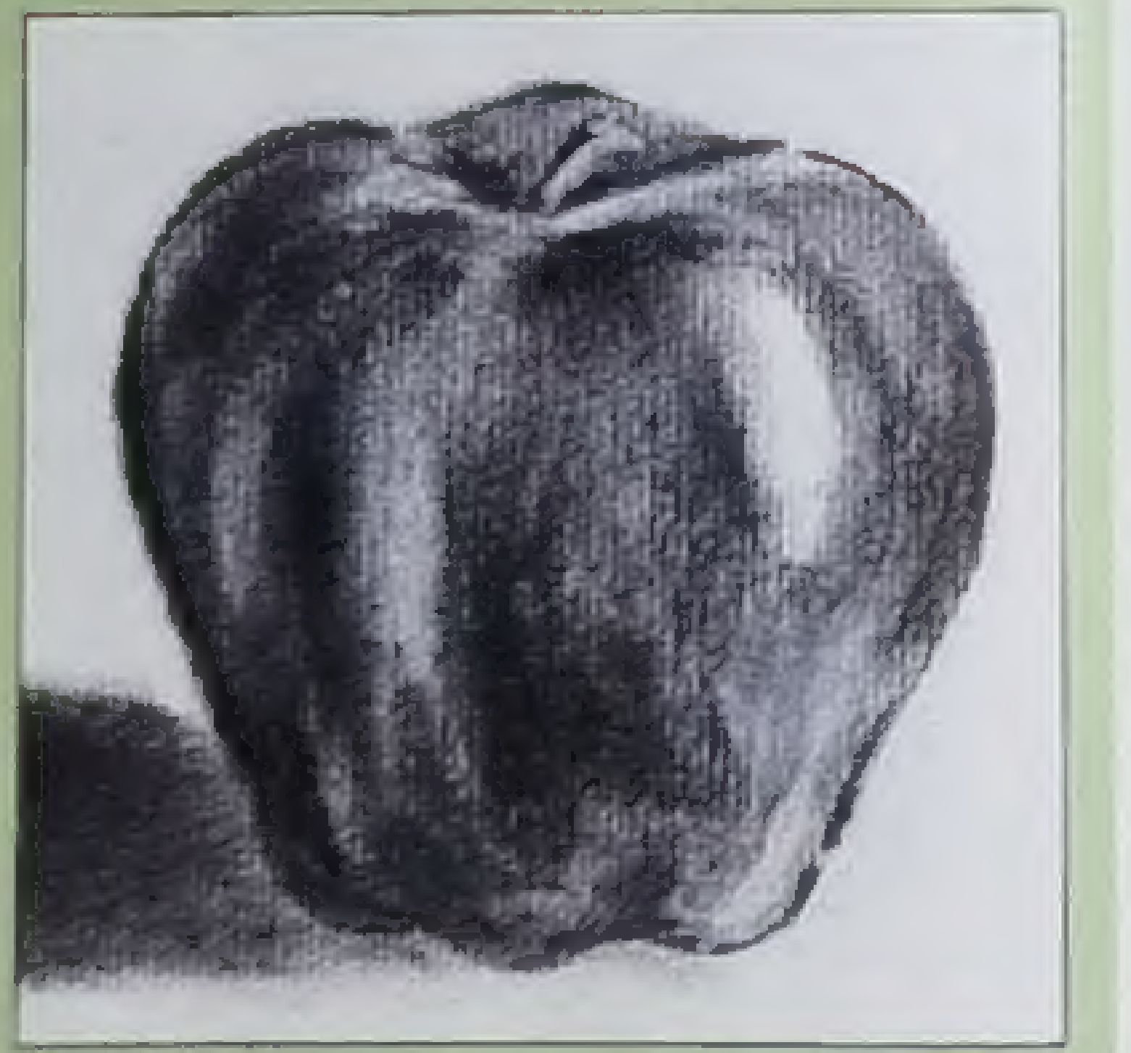

Cu cărbunele estompat
Poți diminua efectul cărbunelui cu vârfurile degetelor, pentru a crea zone de umbră estompată. Această tehnică produce un efect subtil, fără accente puternice.

O LUCRARE COMPLETĂ

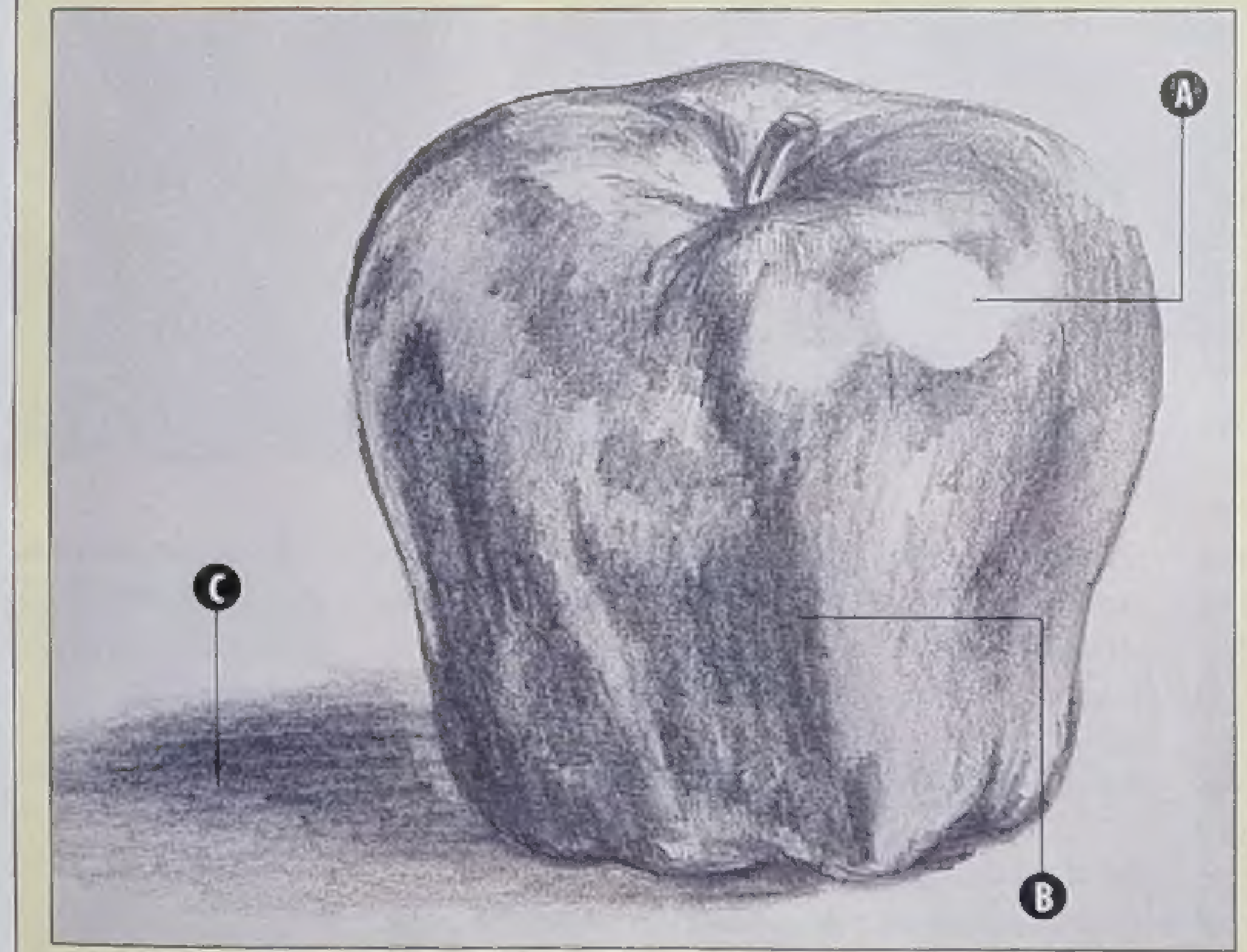

A Zone luminate
Am lăsat albe zonele unde lumina se reflectă direct pe suprafața mărului – aceste zone tind să se închidă la culoare, pe măsură ce înaintăm cu desenul, așa că le-am deschis cu ajutorul gumei.

B Tonuri închise
Zonele cele mai umbrite de pe suprafața mărului corespund porțiunilor celor mai întunecate. Am adăugat nuanțele treptat, până ce mărul a căpătat un aspect tridimensional.

C Umbra
Am obținut umbra proiectată de măr folosind partea plată a minei. Spre margini, am creat impresia că umbra se estompează în lumină naturală, apăsând cât mai delicat cu degetele asupra creionului.

SFATURI
Grila de pătrate

Folosirea grilei ajută mult la desenarea conturului unui obiect și este ideală pentru o compoziție cu mai multe obiecte. Se desenează o grilă de pătrate pe un carton, așezat ulterior în spatele obiectului care va fi reprezentat; se trasează apoi aceeași grilă pe foaia de desen, cu același număr de pătrate. Se transferă fiecare parte a conturului care cade în interiorul unui pătrat al grilei de pe carton, în pătratul corespunzător de pe foaia de desen. Pentru mărul din acest exercițiu nu s-a folosit grila, dar putem vedea mai jos cum funcționează această tehnică.

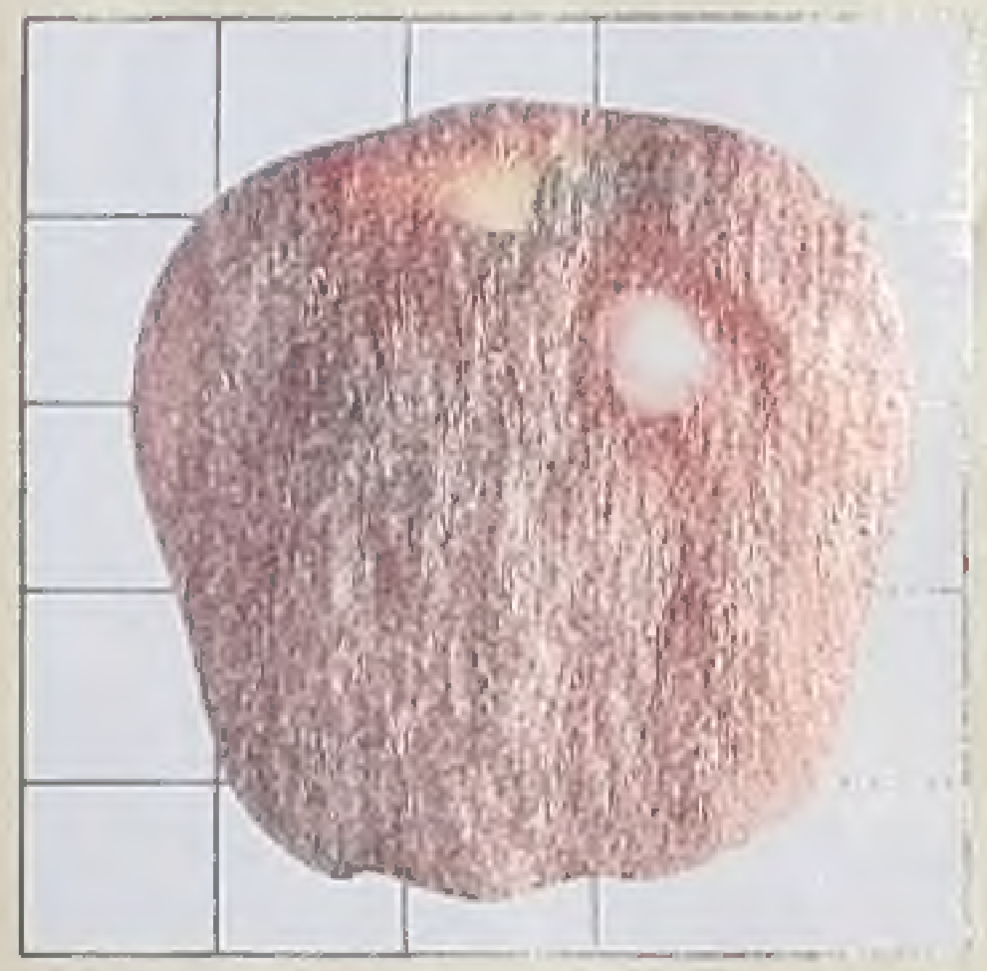

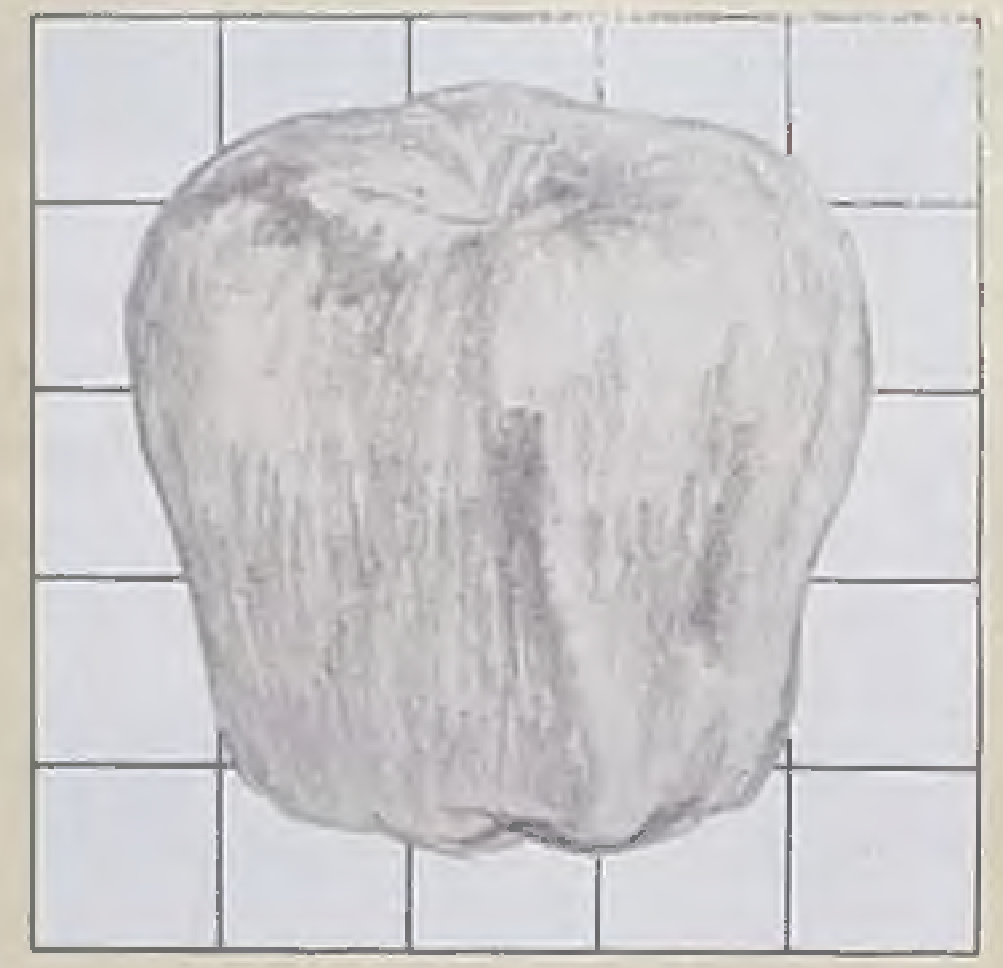

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Cu ajutorul sfaturilor din următorul număr, îți vei putea dezvolta abilitățile. Vei învăța:

- Cum se desenează un ansamblu de obiecte.
- Cum se creează efectul de clarobscur cu ajutorul cărbunelui.
- Ce efecte se pot obține folosind un creion acuarelabil.

Peisaj în miez de vară

Vom folosi acuarelele albastru-cobalt și galben de cadmiu pentru a crea acest peisaj câmpenesc simplu, dar sugestiv. Amestecându-le, putem obține culoarea verde.

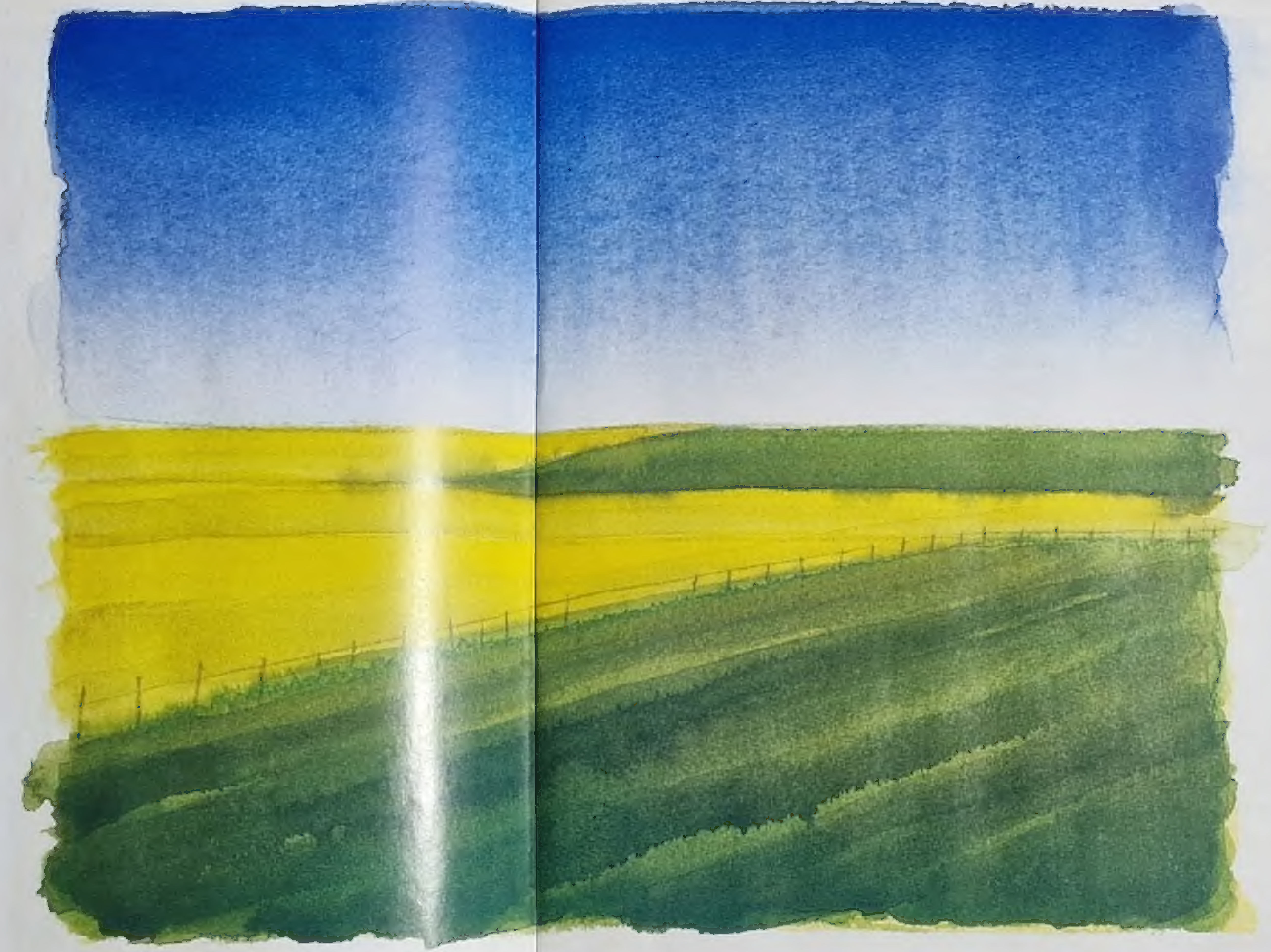

▲ **Se pot obține rezultate foarte bune folosind doar două culori, amestecate în proporții diferite.**

Peisajele în acuarelă sunt una dintre minunile artei. Pentru a crea această scenă estivală, nu ai nevoie decât de două culori: verdele se poate obține prin simpla amestecare a galbenului de cadmiu cu albastrul-cobalt.

Lucrul esențial pe care trebuie să-l reții când pictezi cu acuarele este acela că nu există reprezentare corectă și reprezentare greșită. Poți interpreta priveliștea după bunul tău plac. Efectul de sfumato (vezi „sfumato" în glosar, la pagina 25) se va produce acolo unde culorile se ating – amestecându-se – sau dacă ele sunt aplicate pe hârtia udă. Această tehnică dă personalitate lucrării, dar măsura și modul în care o vei folosi depind de gustul tău personal.

Finalul îți aparține

Momentul în care declari tabloul încheiat depinde de tine. Punctul 11 de la pagina 10 înseamnă deja o reușită, dar poți merge și mai departe, urmând instrucțiunile explicate în „Un pas înainte", de la aceeași pagină 10. Ai grijă să nu suprapui prea multe straturi de acuarelă și să nu suprasolicіți hârtia, încărcând-o excesiv. Nu uita nici să schimbi apa, astfel încât culorile pe care le amesteci să nu devină prea dense.

Straturi difuze de culoare

O tehnică importantă, folosită în această lucrare, este acuarela sfumato, care va fi explicată pe larg în „Elemente de bază: tehnici", la pagina 12. Când pictezi, poți sprijini planșa de un obiect (vezi și „Sfaturile" de la pagina 8), pentru a ajuta culoarea să se întindă spre bază. Poți folosi un suport din lemn sau o carte veche, învelită în hârtie.

În fine, nu uita că trebuie să folosești pânză pentru acuarelă sau hârtie groasă (care cântărește mai mult de 300g/m²), pentru că apa face hârtia normală să se încrețească.

MATERIALE

- O pânză pentru acuarele sau hârtie pentru acuarele de tipul 300g/m²
- Un creion 2B
- Pensule nr. 6 și nr. 2
- O paletă pentru culori sau o farfurioară
- Un pahar cu apă
- Un suport de care să sprijini planșa
- Două acuarele: galben de cadmiu și albastru-cobalt

ÎNCEPE

1 ▲ **Delimitează zonele principale**
Folosind creionul 2B, desenează chenarul tabloului, cu linii foarte fine. În același fel, studiind fotografia, desenează orizontul și subîmparte zona din prim-plan în fâșii de câmpie verde și fâșii de câmpie galbenă.

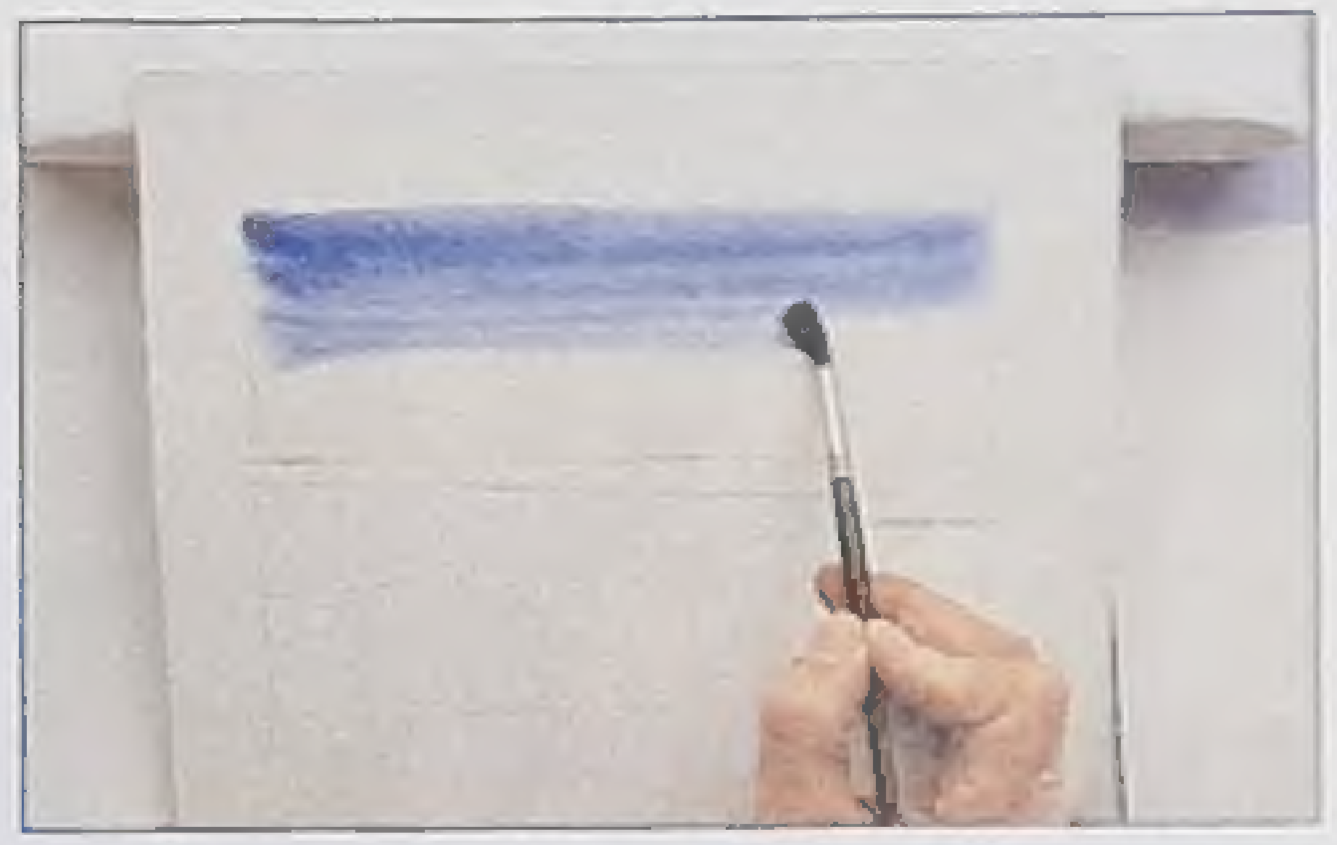

2 ▲ **Întinde culoarea pentru redarea cerului**
Urmând instrucțiunile din „Elemente de bază: tehnici" de la pagina 12, folosește culoarea estompată pentru redarea cerului. Utilizează acuarela albastru-cobalt și pensula nr. 6 (o pensulă mai deasă ar fi prea voluminoasă pentru această lucrare). Sprijină partea superioară a planșei de desen pe un obiect, astfel încât culoarea să se difuzeze pe foaie, și diluează-o puțin câte puțin, în timp ce cobori, pentru ca nuanțele să se estompeze.

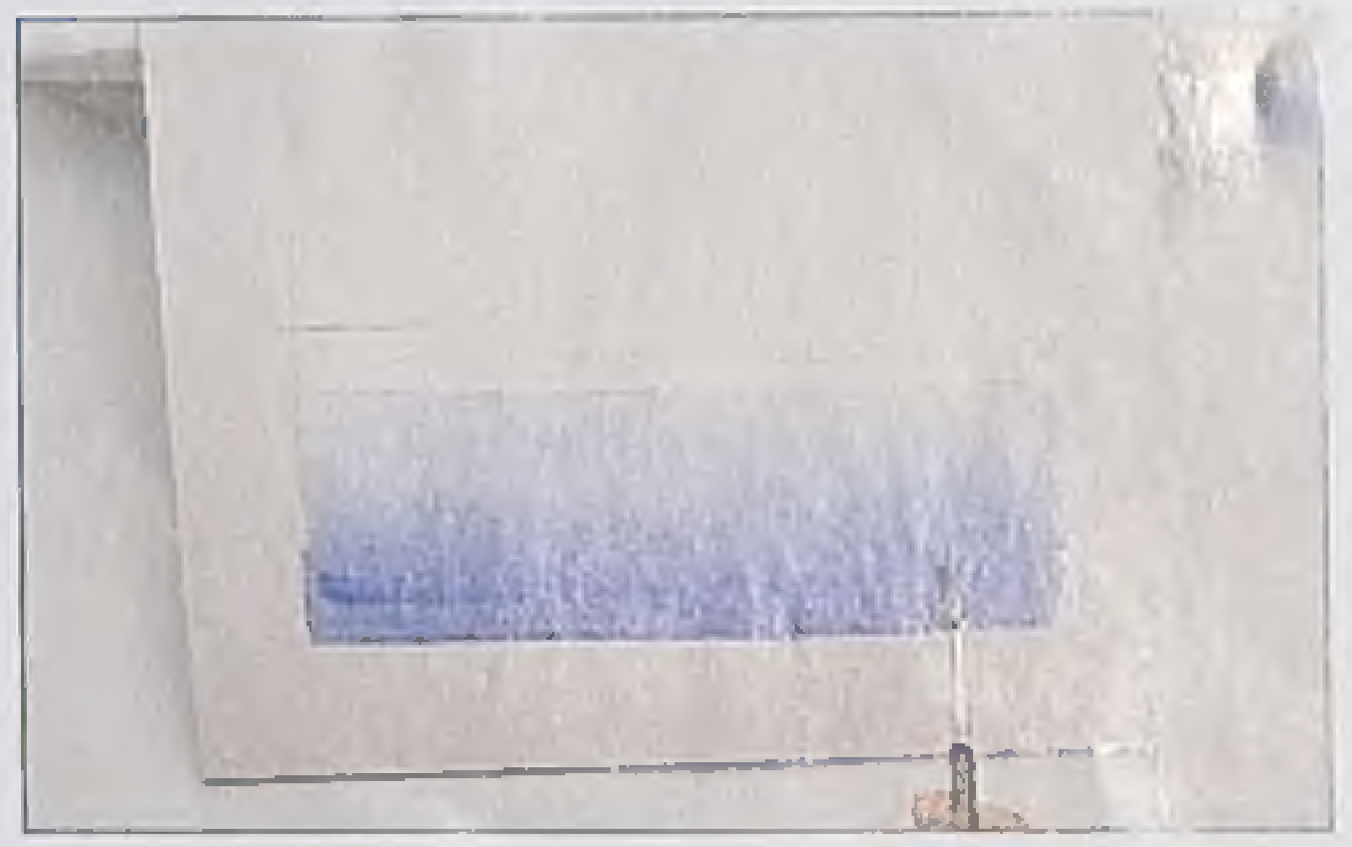

3 ▲ **Conferă intensitate culorii**
Întoarce foaia cu susul în jos și sprijină cealaltă extremitate pe suport. Înclinarea foii nu permite culorii să se scurgă spre porțiunea de culoare mai estompată, dând în același timp o tonalitate mai intensă marginii de sus a tabloului. Așteaptă să se usuce.

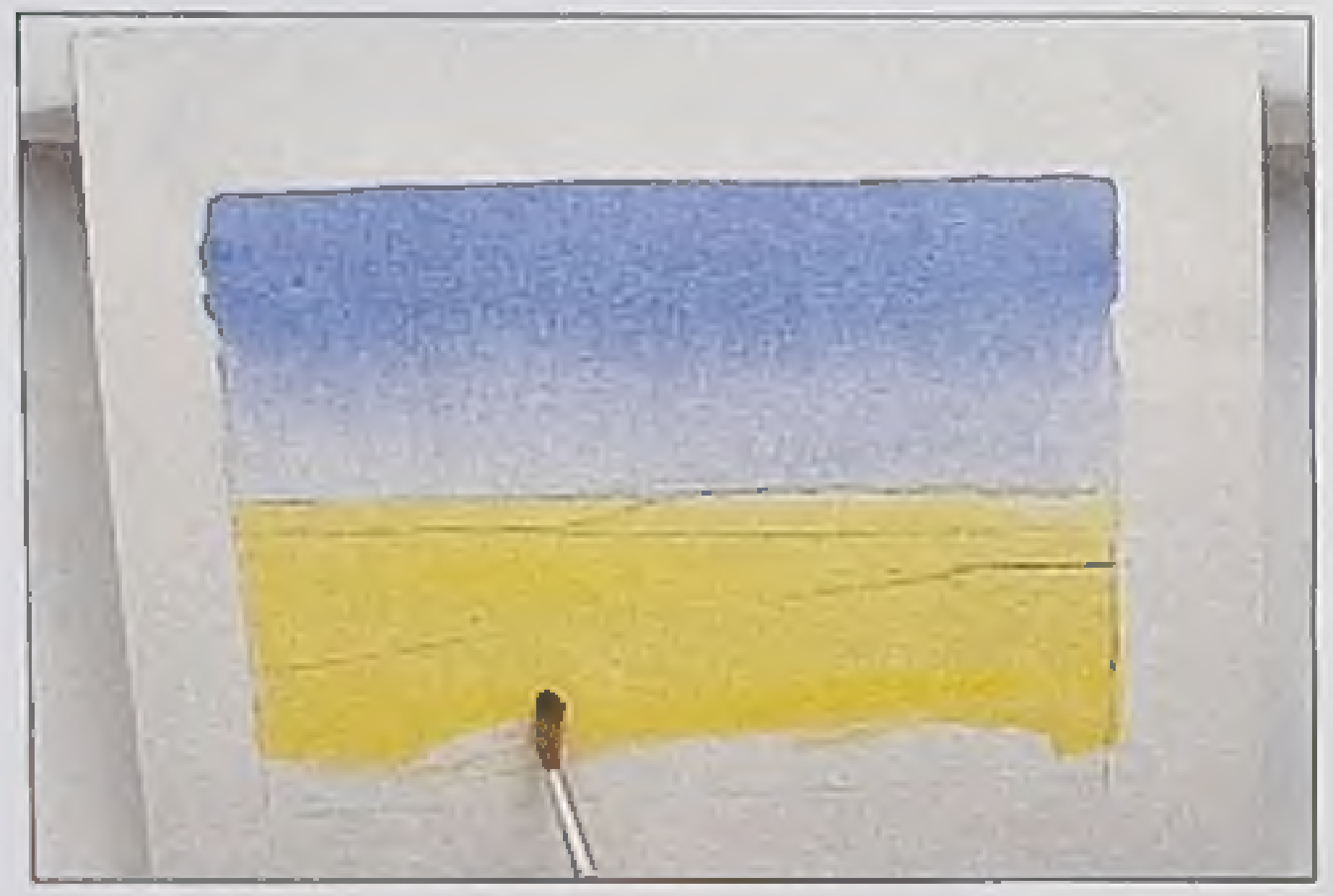

4 ▲ **Colorează prim-planul**
Curăță pensula nr. 6 și diluează puțin galben de cadmiu în alt recipient. Așază foaia în poziție normală și lucrează începând de sus în jos, cu tușe de pensulă largi, orizontale. Ia o pauză și lasă foaia să se usuce, apoi repetă și așteaptă ca ea să se usuce din nou.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum poți să adaugi porțiunile de verde. Mai întâi, este necesar să amesteci culorile. Pune puțină apă curată într-un recipient sau în farfurioară. Adaugă galben de cadmiu, apoi puțin albastru-cobalt, până ce obții nuanța de verde pe care o dorești. Cu cât vei adăuga mai mult albastru, cu atât mai închis va fi verdele.

5 ▶ Pictează porțiunile verzi
Dă suportul la o parte și curăță pensula nr. 6; apoi umezește cu apă curată, folosind pensula, marginile porțiunii de câmpie care se află cel mai aproape de orizont. Acum poți aplica verdele peste porțiunea umezită, astfel încât acuarela să se estompeze pe margini, amestecându-se cu galbenul încă umed.

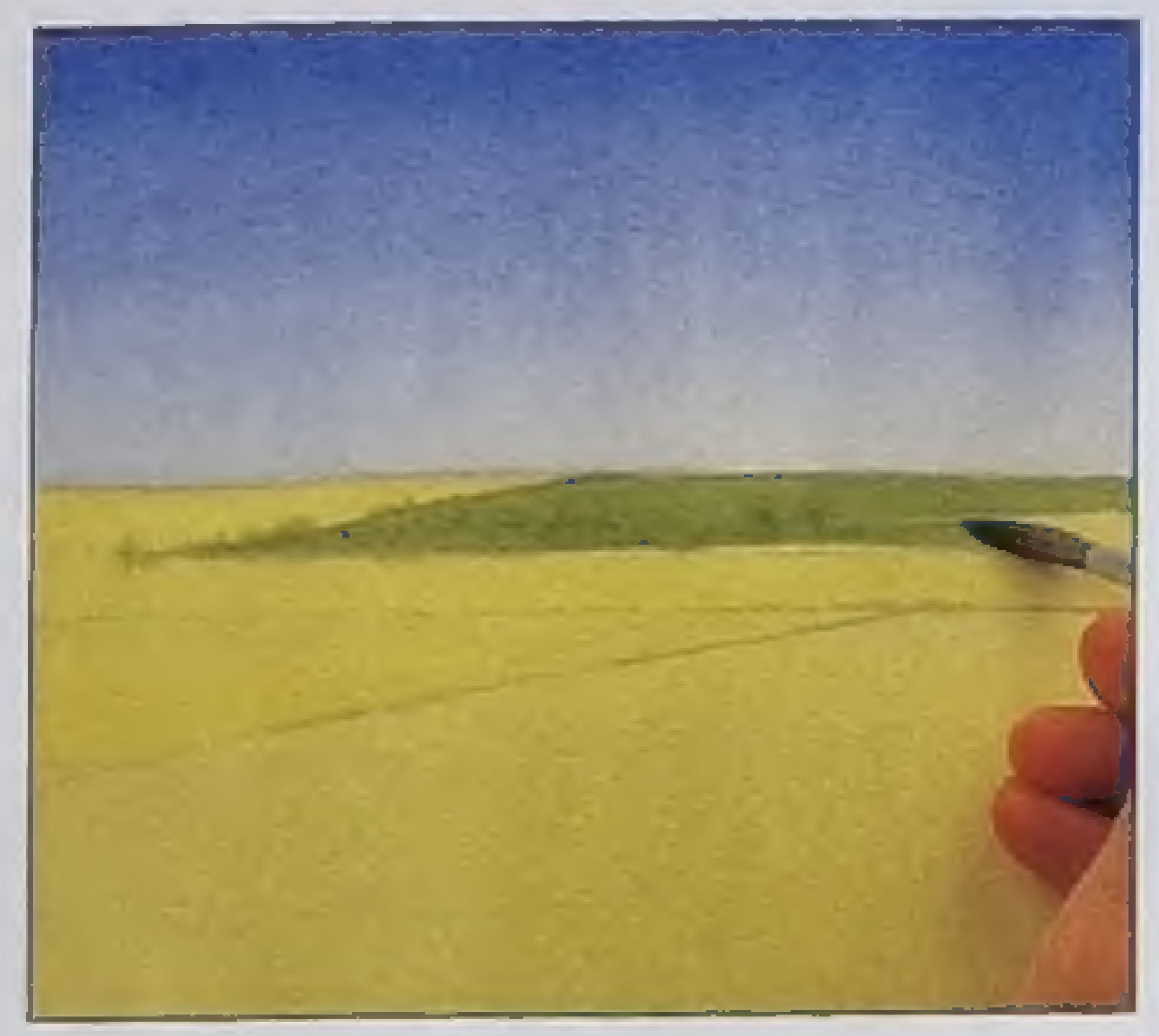

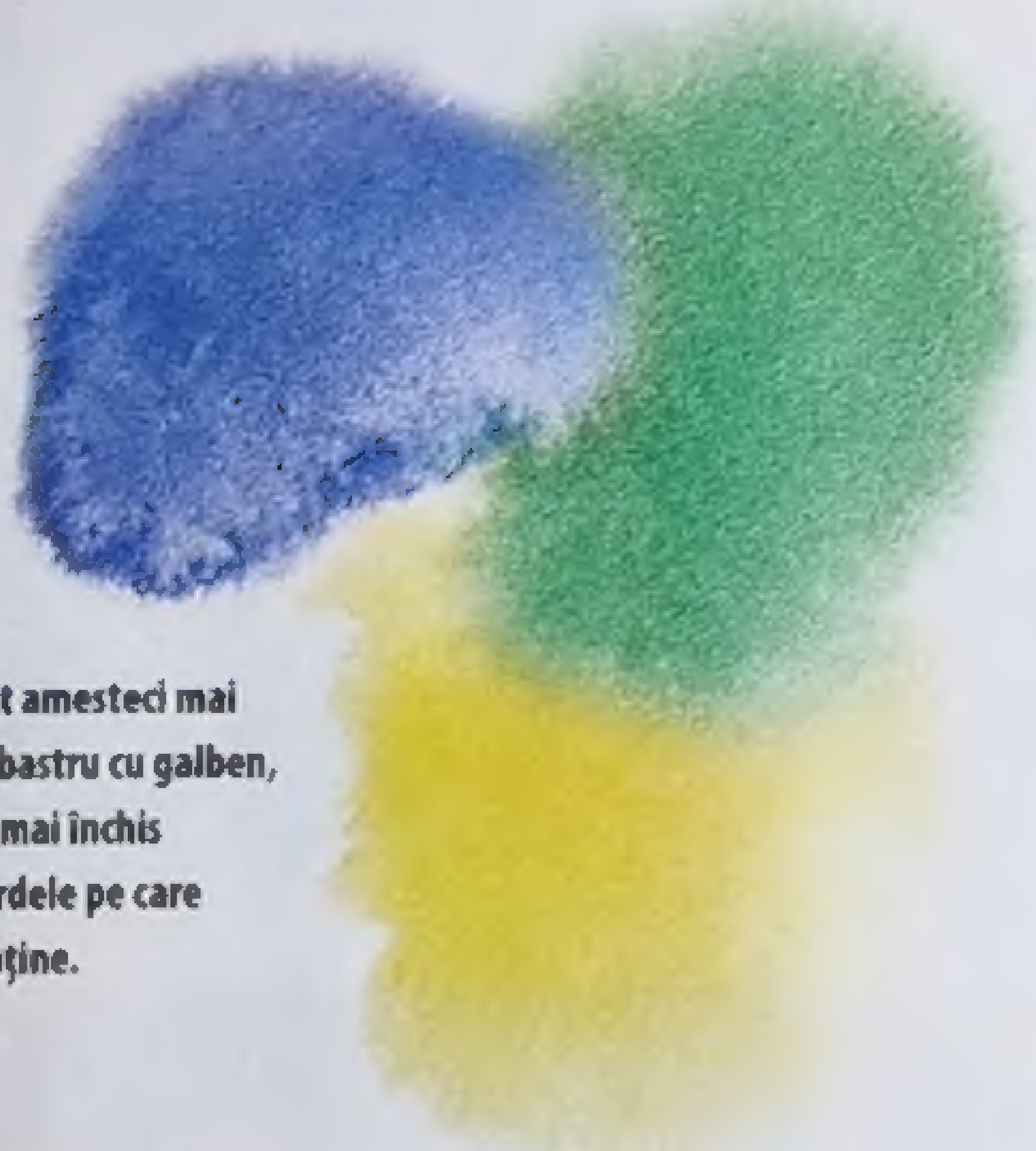

▶ Cu cât amesteci mai mult albastru cu galben, cu atât mai închis va fi verdele pe care îl vei obține.

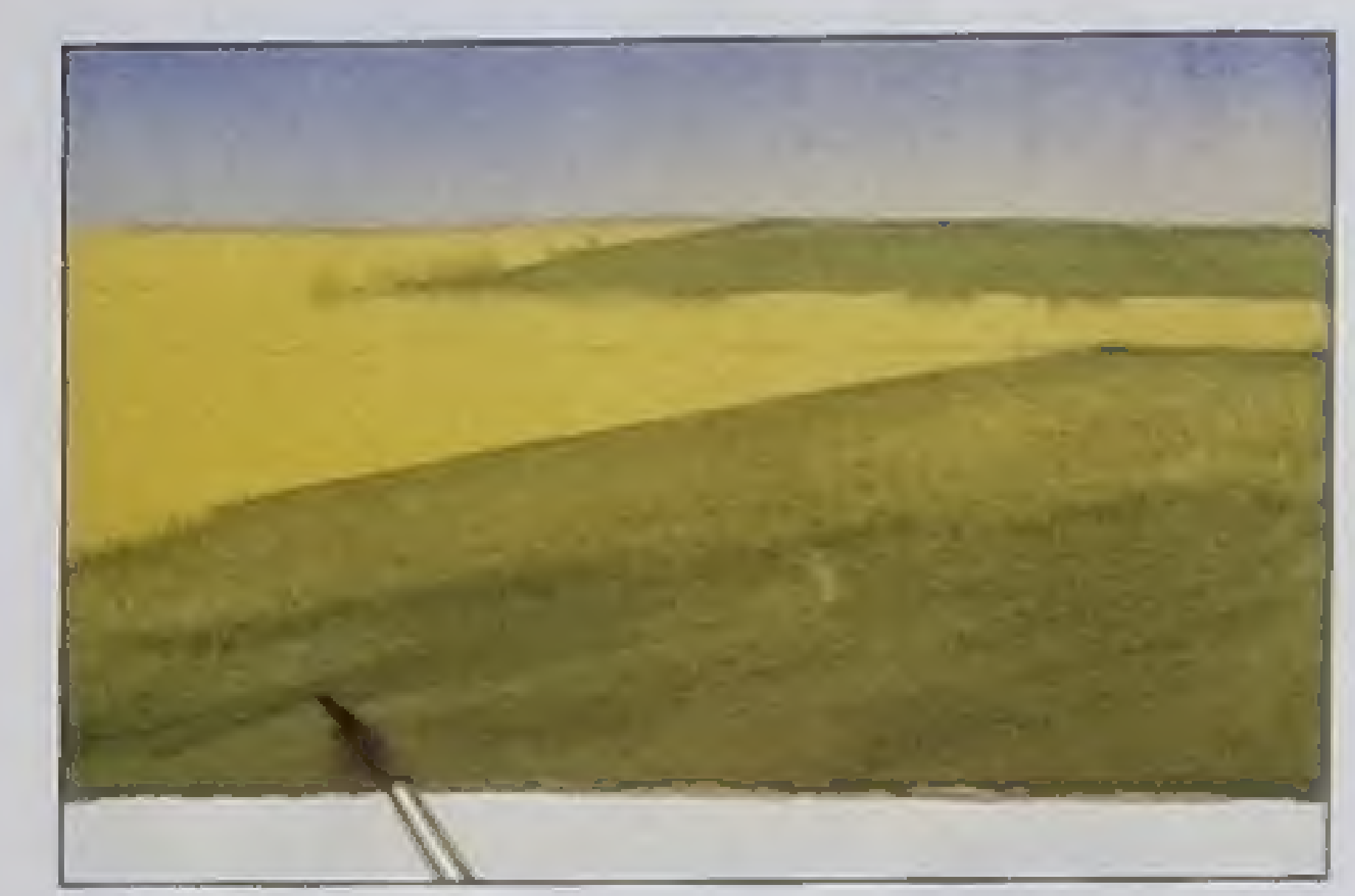

6 ▲ Câmpia din prim-plan
Să ne concentrăm asupra prim-planului: înmoaie bine pensula în culoarea verde și pictează de la dreapta spre stânga, cu tușe ample și rapide.

SFATURI
Folosește un suport

Sprijină planșa de desen de un suport, pentru a o ține înclinată și a permite acuarelei să se scurgă mai ușor către bază. Acest lucru te va ajuta să întinzi straturile de culoare. Odată ce ai terminat de întins culoarea, poți întoarce planșa invers. Astfel, culoarea – care se scurge spre partea de jos în poziție normală – se va concentra în partea de sus a tabloului, luând o nuanță mai intensă atunci când se usucă.

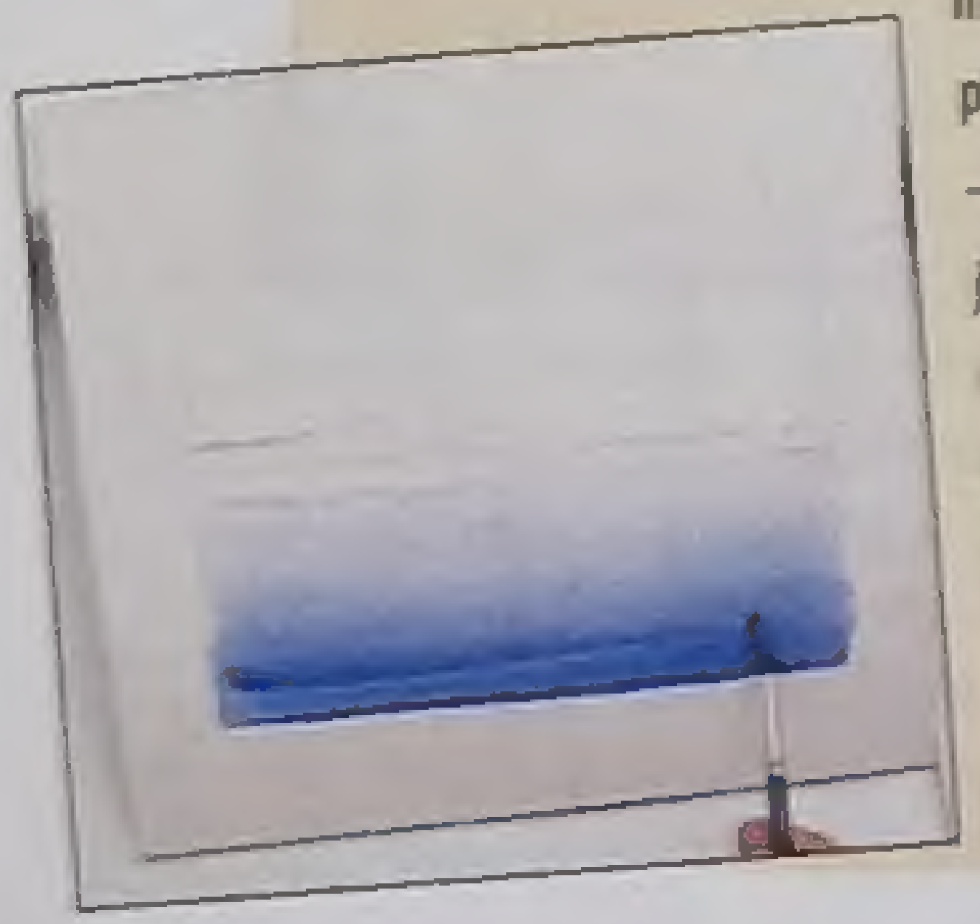

7 ▶ Închide culoarea câmpiei din plan îndepărtat
Înainte ca fâșia de câmpie aflată cel mai aproape de orizont să se usuce complet, adaugă verdelui pe care l-ai obținut puțin albastru-cobalt; apoi, cu pensula înmuiată în nuanța astfel obținută, treci peste porțiunea de câmpie din planul îndepărtat – datorită culorii mai închise, aceasta va părea că se află la o distanță mai mare.

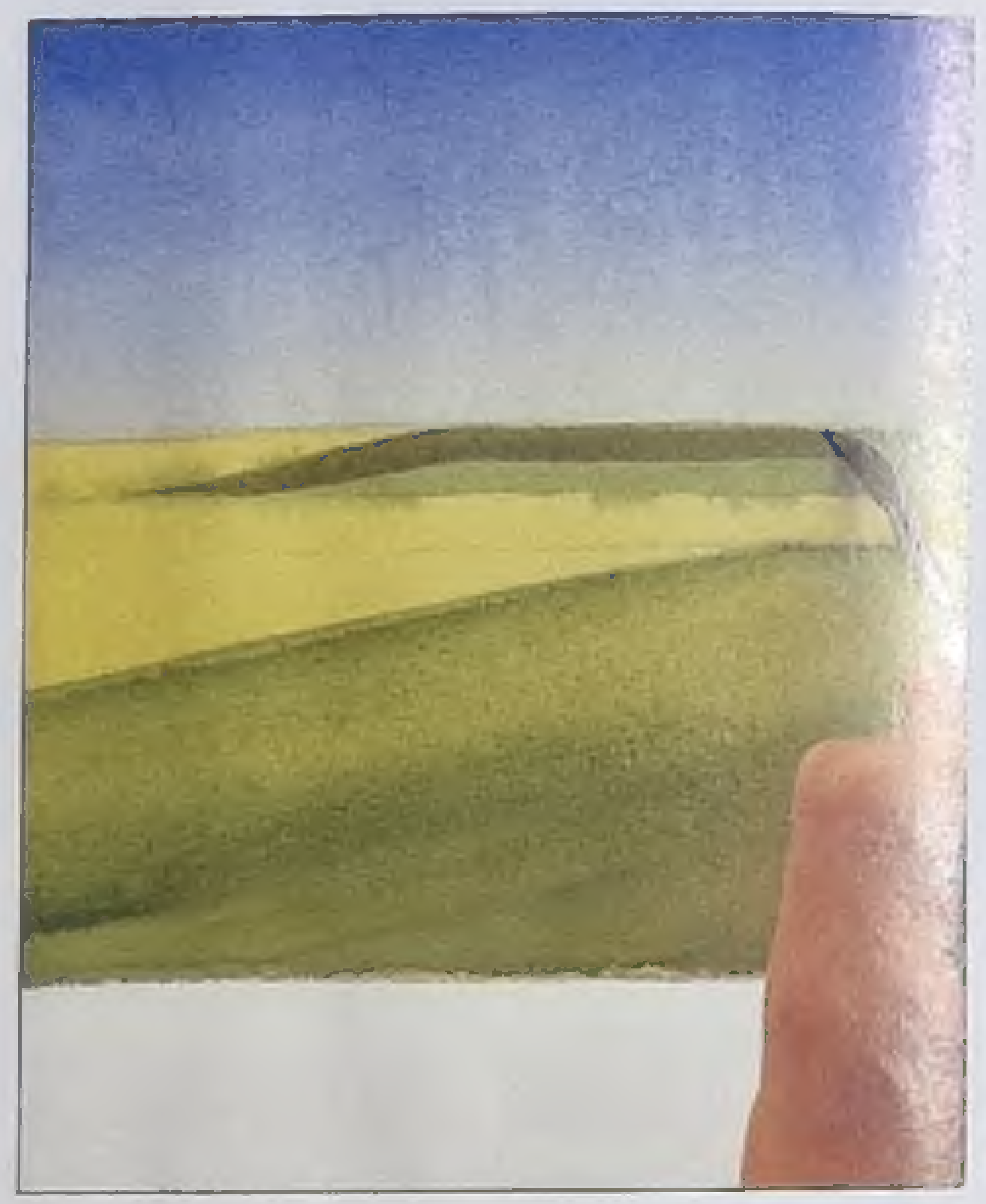

8 ▶ Creează perspectiva
Lucrează rapid la porțiunea din prim-plan, fără să lași culoarea să se usuce, trăgând linii înclinate cu verdele-închis pe care l-ai preparat la punctul 7. Mișcările ar trebui făcute din partea dreaptă – sus, către partea stângă, și în jos, urmărind panta terenului, astfel încât să sugereze perspectiva.

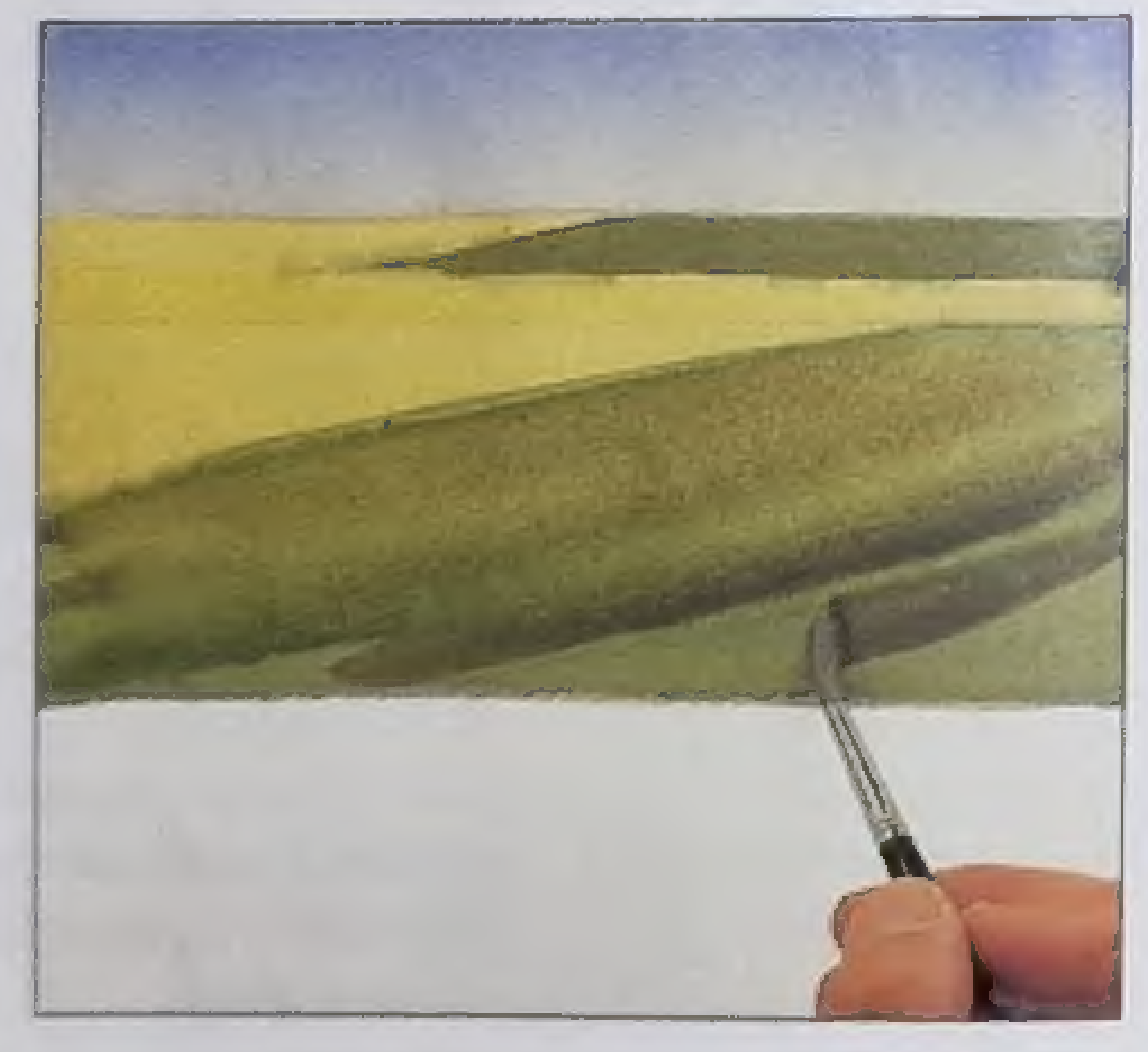

SOLUȚII ISTEȚE
CUM SE ELIMINĂ CULOAREA ÎN EXCES FOLOSIND MATERIAL TEXTIL

Acuarelele sunt un instrument foarte maleabil. Nu-ți dau prea multă bătaie de cap, în caz că ai greșit: dacă intervii imediat, e ușor să îndepărtezi petele de culoare de pe foaie cu ajutorul unui material absorbant, ca o cârpă de bucătărie. Astfel se ia chiar și acuarela uscată, cu rezultate puțin diferite, folosind un disc sau un vălătuc de bumbac umed. Cu cât este mai greu solubilă culoarea folosită, cu atât mai mare va fi probabilitatea ca, după ștergerea petei, să mai rămână urme de culoare.

9 ▶ Redă lanul de grâu în detaliu
Întoarce-te la lanul de grâu pentru a da consistență culorii, apoi așteaptă să se usuce. Mai departe, trasează câteva linii galbene orizontale, pentru a crește acuratețea detaliului. Apoi, așteaptă din nou să se usuce.

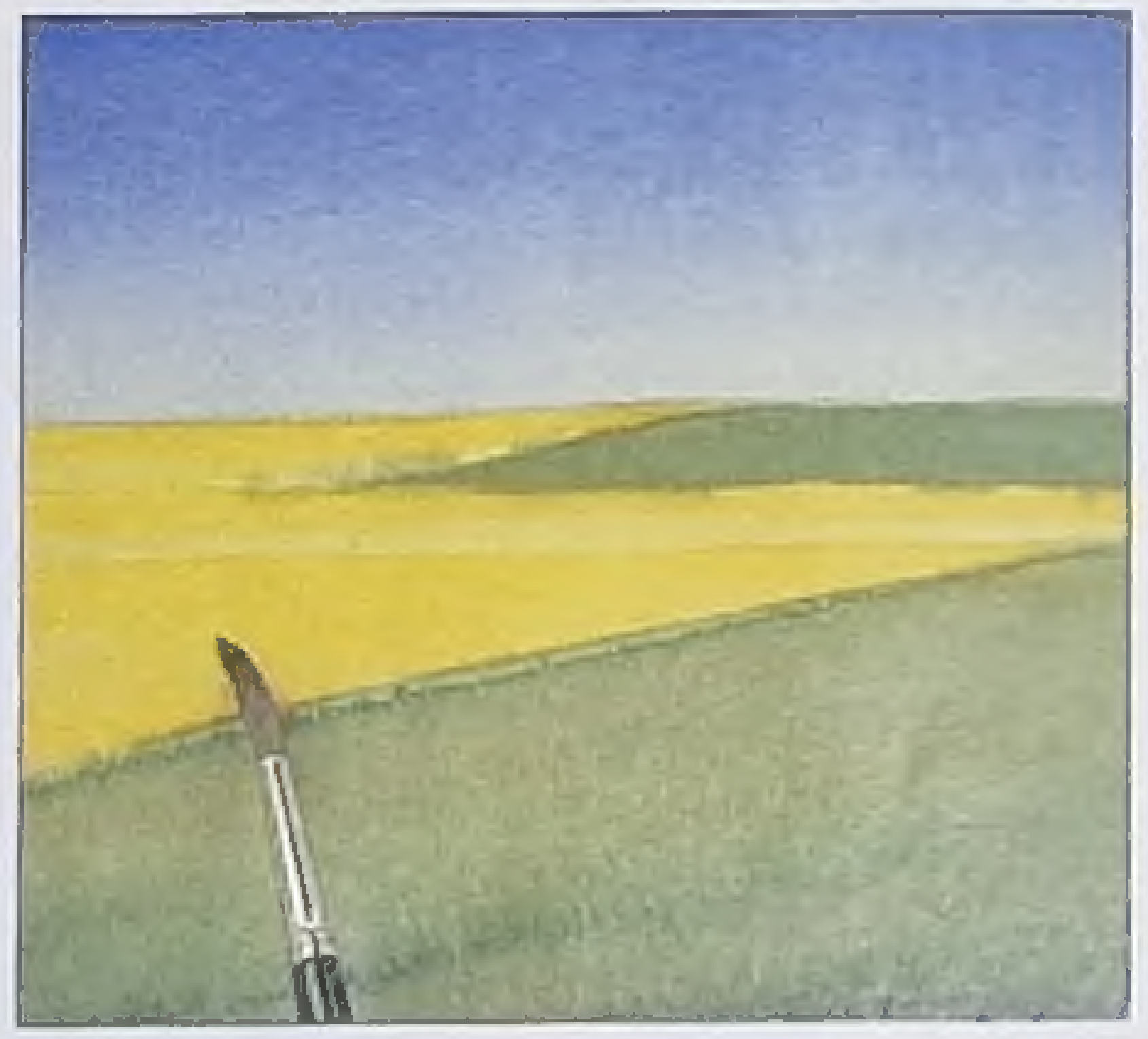

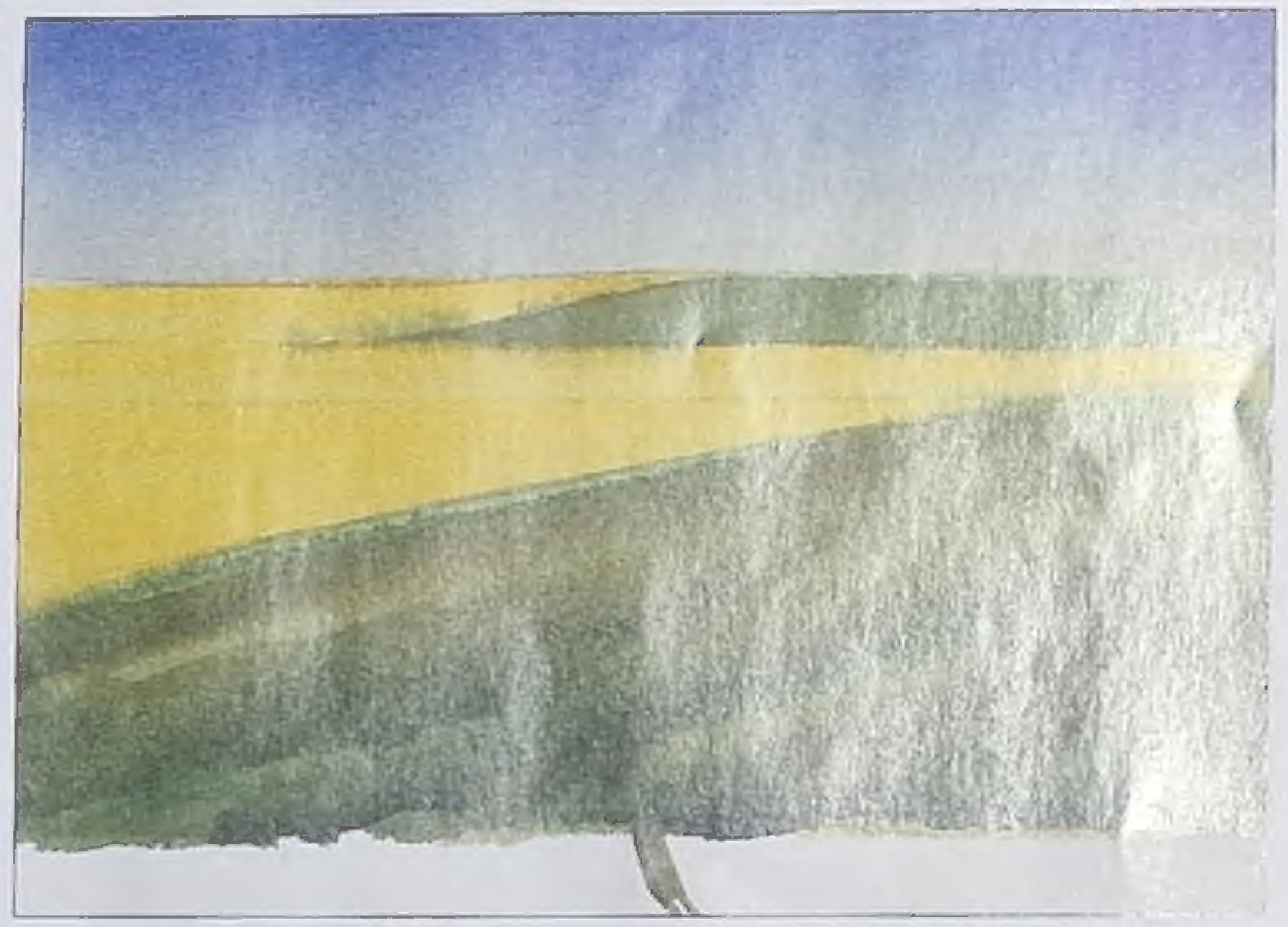

10 ▶ Evidențiază panta ușoară din prim-plan
Umezește ușor zona verde din prim-plan; întinde apoi verdele-închis de la dreapta spre stânga, cu tușe de pensulă hotărâte, dar neregulate, care se vor estompa pe foaie.

Operele maeștrilor

Jacob van Ruysdael (1628/9-1682)
Peisaj cu biserică și castel în ruine

Mare peisagist, Ruysdael este cunoscut pentru atmosfera care se degajă din operele sale, izvorând mai ales din efectele dramatice caracteristice, obținute prin lumini și umbre. Lucrând într-un stil diferit de cel al acuarelei din exercițiul nostru, el nu a pictat niciodată un cer fără nori (în viitoarele exerciții, vom picta și noi norii). În acest tablou, un pâlc de nori impozanți, cenușii, amenință seninătatea scenei. Chiar dacă în centrul tabloului strălucește o lumină aurie, în aer plutește un fel de nemișcare, caracteristică peisajelor estivale, iar norii mohorâți care tocmai sosesc avertizează despre liniștea dinaintea furtunii. Aparent ignorând avertizarea, păstorii din stânga se odihnesc după o zi de muncă.

Norii dau privitorului un sentiment pregnant de amenințare, apărând în prim-plan și dominând scena de la înălțime. Umbra lor cenușie acoperă mare parte din prim-planul tabloului.

Privirea este imediat atrasă de această porțiune de culoare galben-strălucitor, ce reprezintă lumina soarelui filtrată printre nori și revărsată asupra scenei.

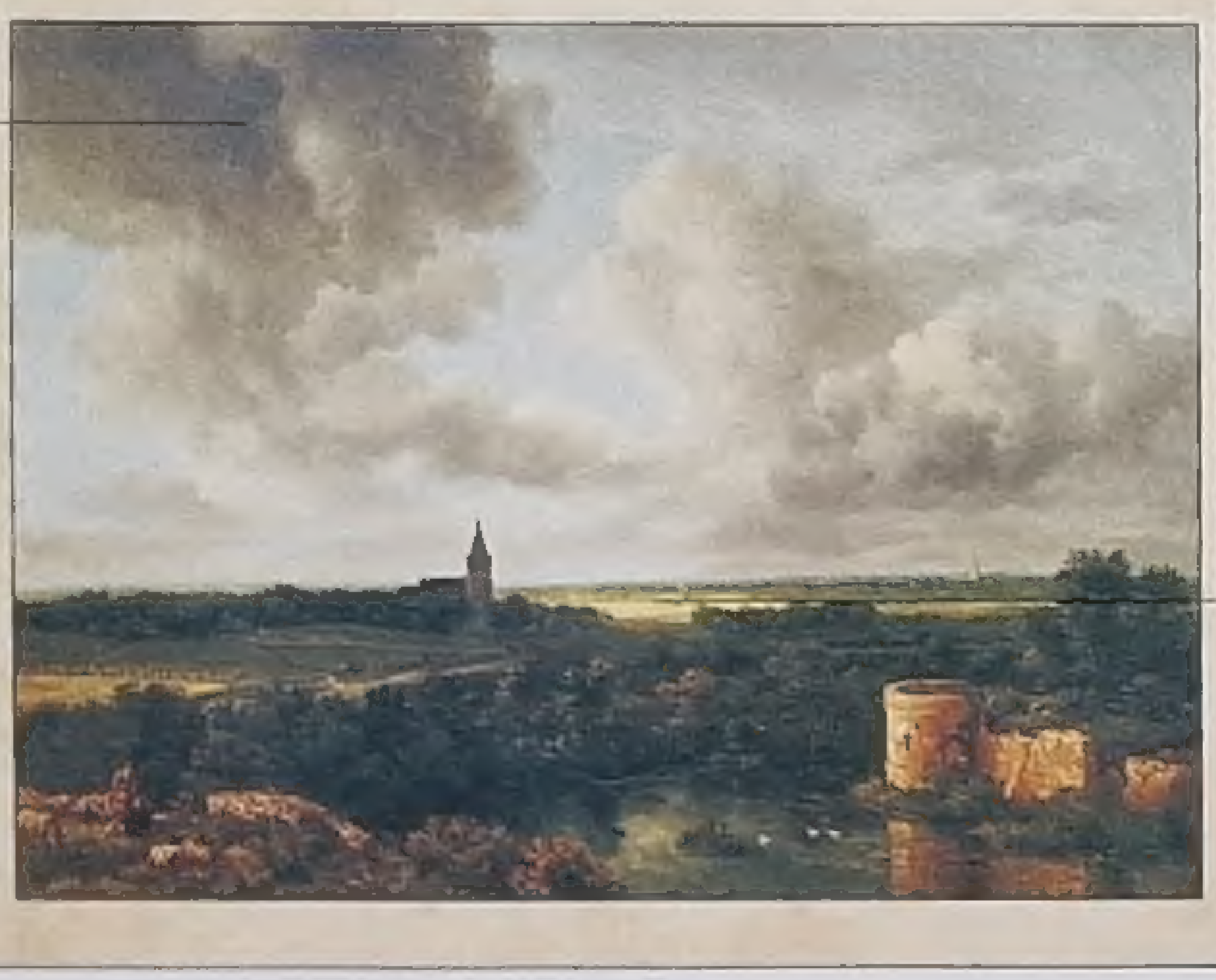

11 ▶ **Ultimele retuşuri**
Pentru a da mai multă consistenţă porţiunii verzi din apropierea orizontului, treci cu pensula înmuiată în verde-închis peste partea de jos; după ce te-ai asigurat că lanul de grâu este complet uscat, amestecă puţin albastru cu galben, pentru a obţine un galben „murdar". Câteva tuşe de pensulă din această culoare vor crea impresia de umbre care mângâie peisajul. Apoi, aşteaptă să se usuce.

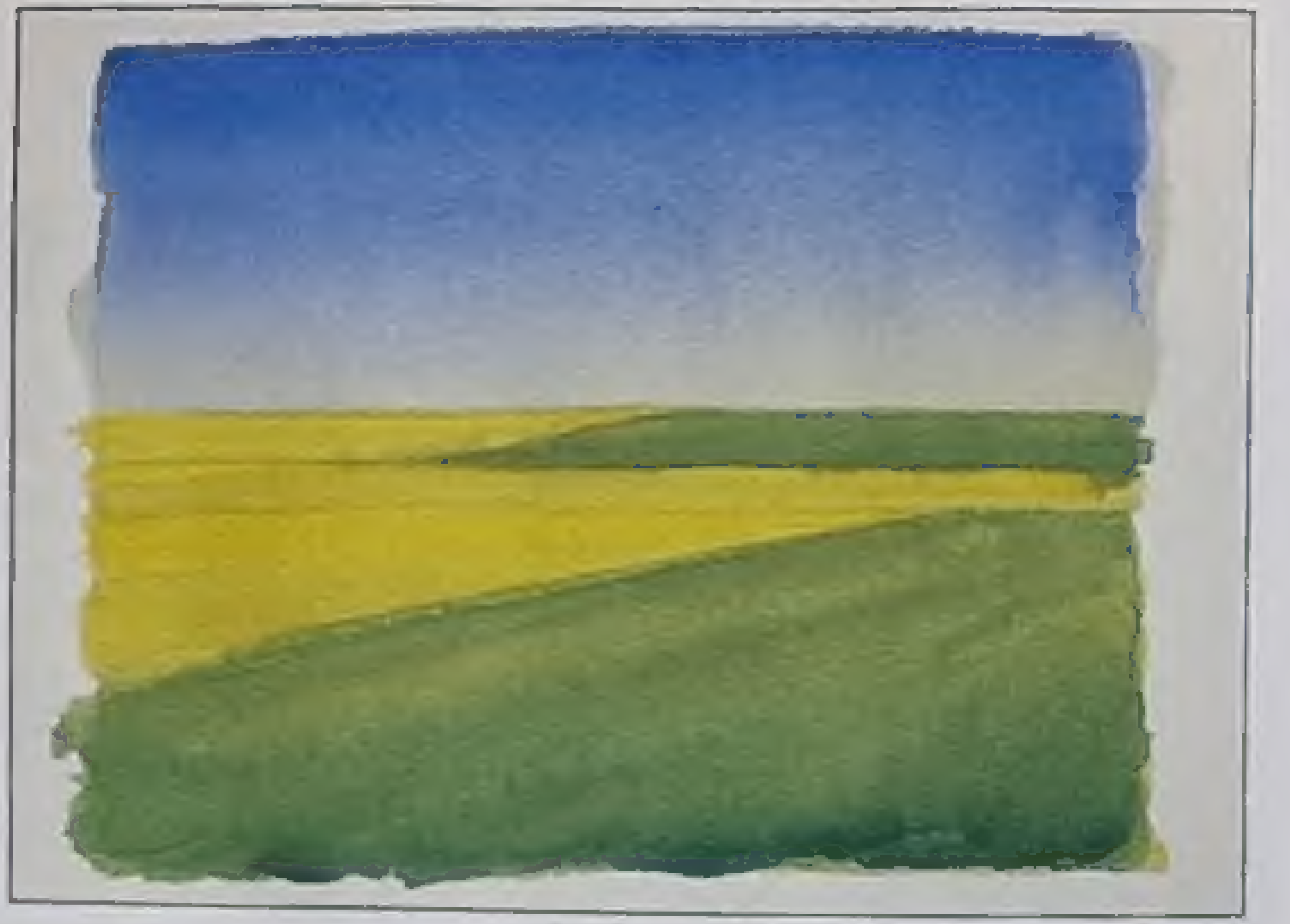

UN PAS ÎNAINTE

Poţi să te declari mulţumit de rezultatul obţinut. Totuşi, dacă vrei să mergi puţin mai departe, poţi adăuga un gard care să delimiteze prim-planul, folosind o pensulă fină. Acest nou element te va ajuta să pui în valoare perspectiva.

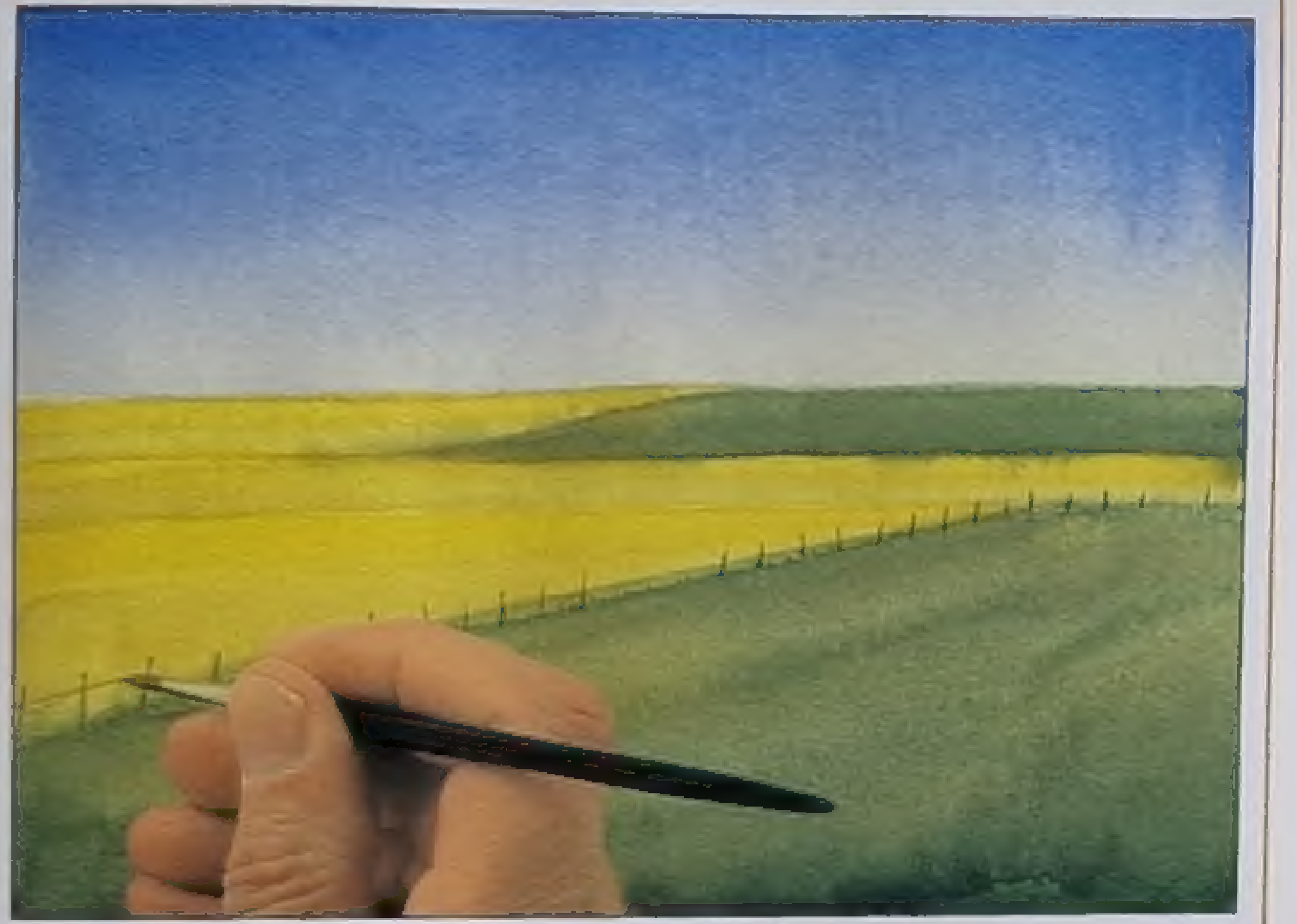

12 ▶ **Pictează stâlpii gardului**
Pentru gard, poţi amesteca puţin galben de cadmiu cu albastru-cobalt. Apoi, folosind pensula nr. 2, pictează stâlpii gardului, trasând mici linii verticale. Respectă distanţa, ca în fotografie, apropiindu-i între ei pe măsură ce se îndepărtează de privitor.

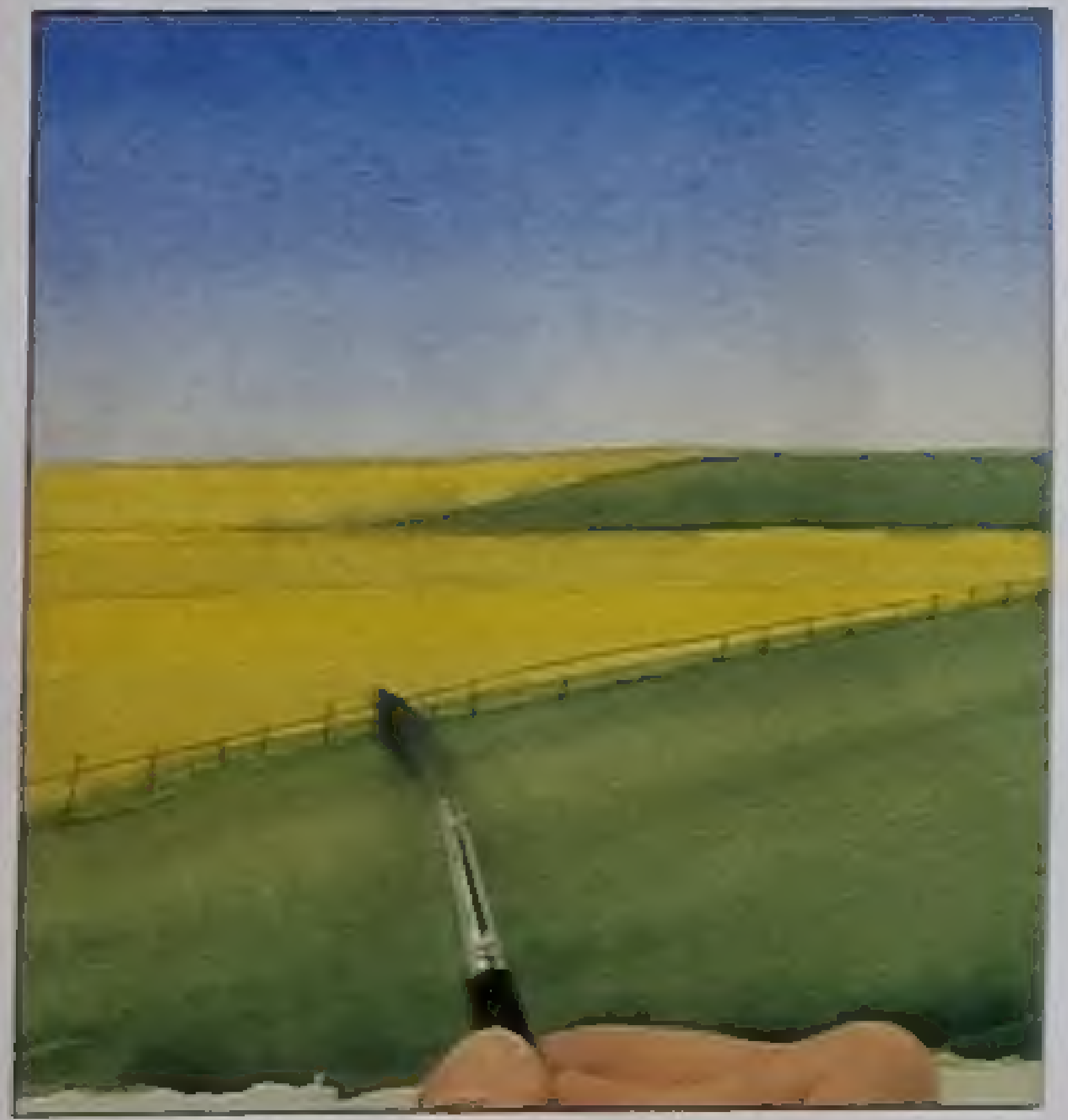

13 ▲ **Adaugă un fir de sârmă**
Folosind tot pensula nr. 2 şi mergând de la stânga la dreapta, adaugă o linie foarte fină, care să unească părţile superioare ale stâlpilor. Aşteaptă să se usuce, apoi trasează peste gard o dungă subţire de apă, pentru ca astfel culorile să fuzioneze, îndulcind liniile mai aspre.

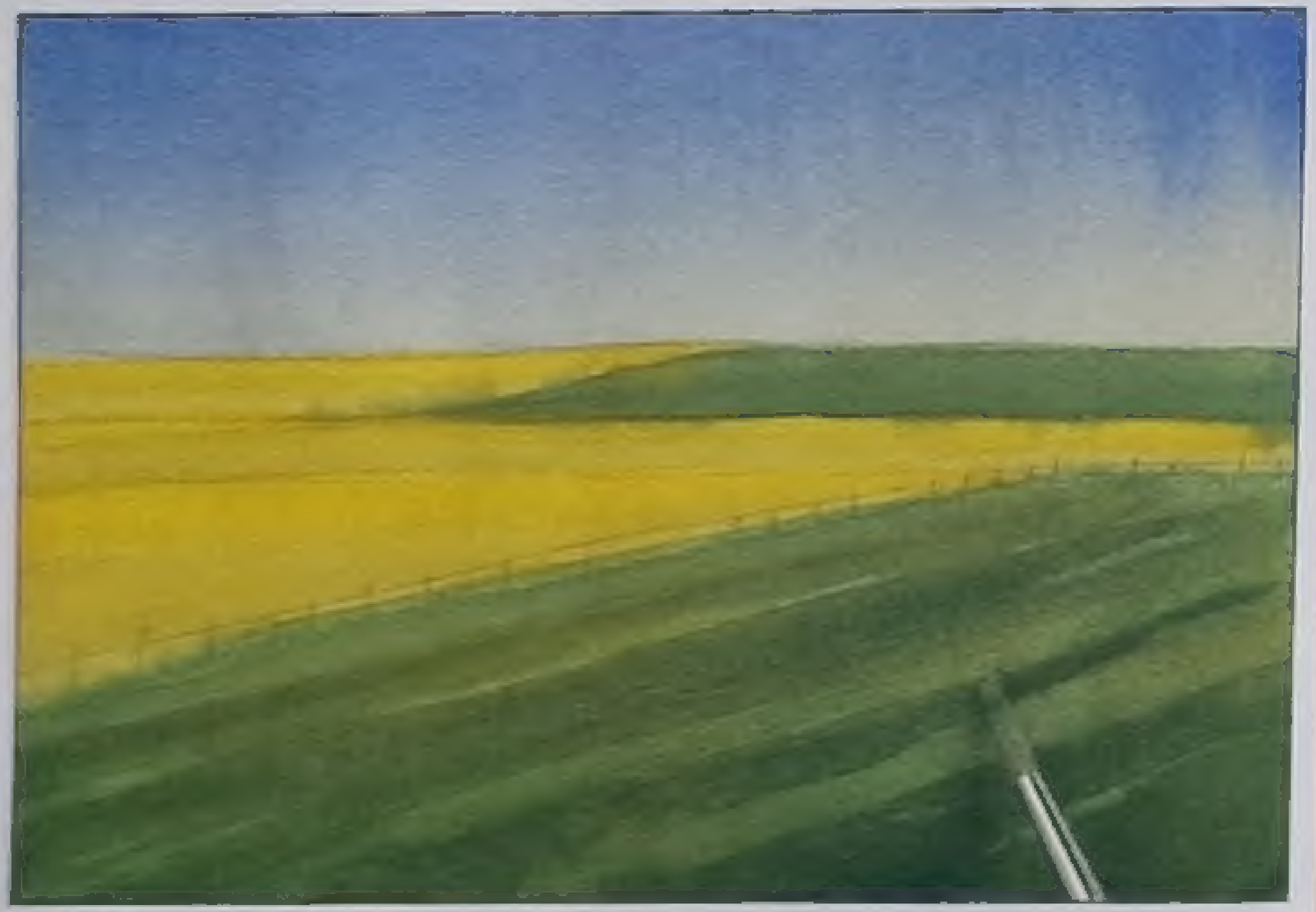

14 ▲ **Întăreşte efectul de perspectivă**
Amestecă încă puţin albastru-cobalt cu verdele: vei obţine o culoare mai închisă decât cea de la punctul 7, pe care o vei întinde peste porţiunea din prim-plan, mişcându-te de la dreapta la stânga, cu tuşe de pensulă ferme, înclinate – acestea vor întări senzaţia de perspectivă asupra unei vaste întinderi, care cuprinde spaţiul dintre prim-plan şi orizont. Pe măsură ce te apropii de unghiul din dreapta jos, culoarea trebuie să fie din ce în ce mai închisă şi mai densă, astfel încât prim-planul să fie cât mai bine definit. Tabloul e gata: îl poţi lăsa să se usuce.

O LUCRARE COMPLETĂ

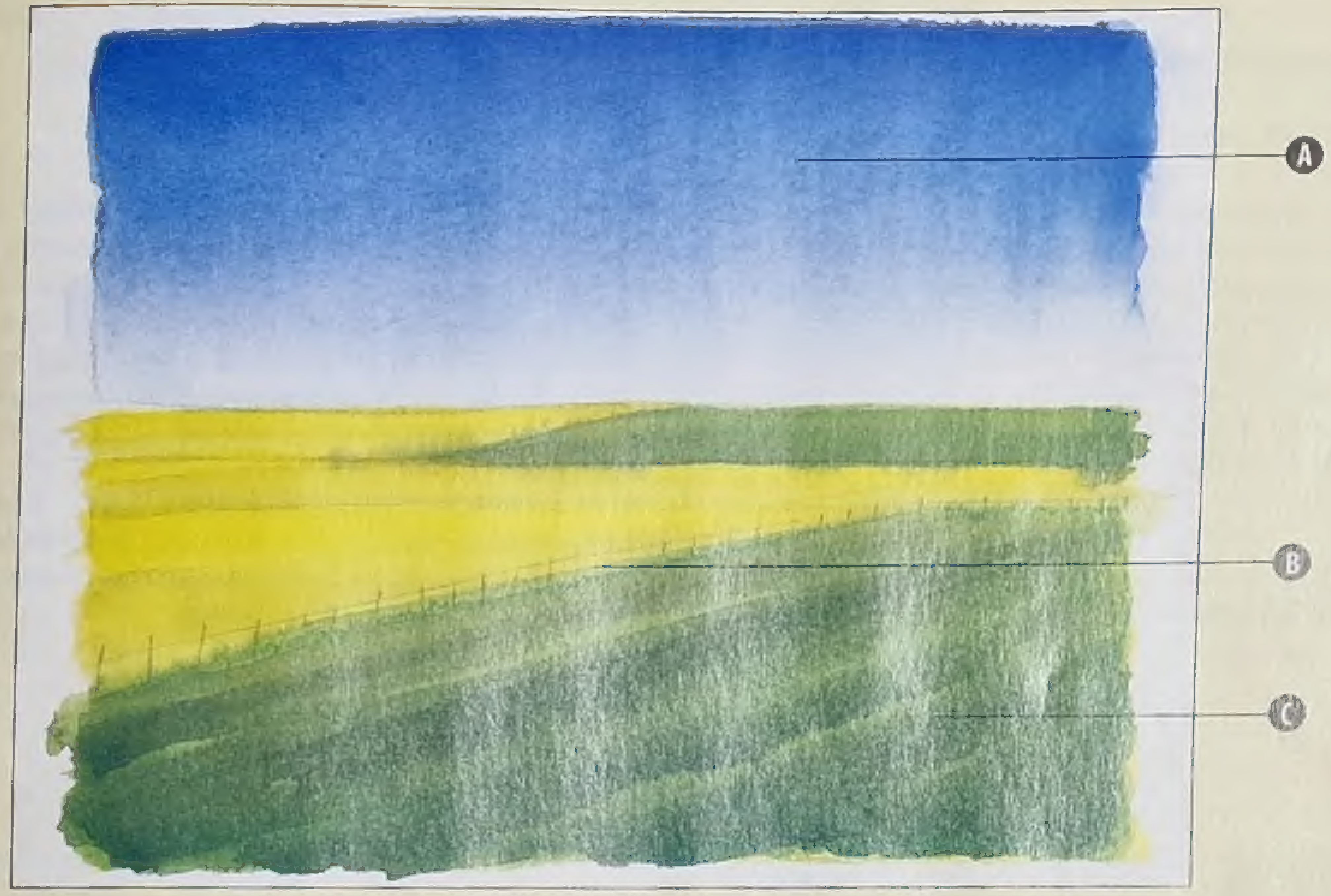

A Zona de albastru-sfumato
Folosind pata plată şi tehnica sfumato, am pictat un cer a cărui culoare este mai intensă în partea de sus şi se pierde aproape de orizont, având un efect realist indiscutabil.

B Gardul sfumato
Aplicând un strat de apă peste liniile care compun gardul, le-am atenuat duritatea conferită de pensula subţire. Astfel, liniile care compun gardul s-au integrat în peisajul realizat în acuarelă, potrivindu-se cu caracterul estompat al acestuia.

C Realizarea prim-planului
Am pictat prim-planul adăugând straturi succesive de verde, cu grade de estompare diferite, având apoi grijă ca ultimul şi cel mai închis strat să se amestece cu culorile din jur.

Fii creativ!

Culori mai vii

În această versiune a aceluiaşi subiect, artistul s-a folosit de culori mai intense, mai puţin diluate. Utilizarea culorilor complementare – roşu pe verde, violet pe galben – accentuează farmecul scenei (vezi „Puterea culorii", la pagina 20).

Absenţa gardului întăreşte senzaţia de spaţiu deschis, iar folosirea apei din abundenţă creează un amestec mai puternic de nuanţe, în prim-plan. Şi momentul zilei este diferit: ceaţa rozalie de la orizont sugerează dimineaţa, în timp ce fotografia ne dă senzaţia luminii de la miezul zilei.

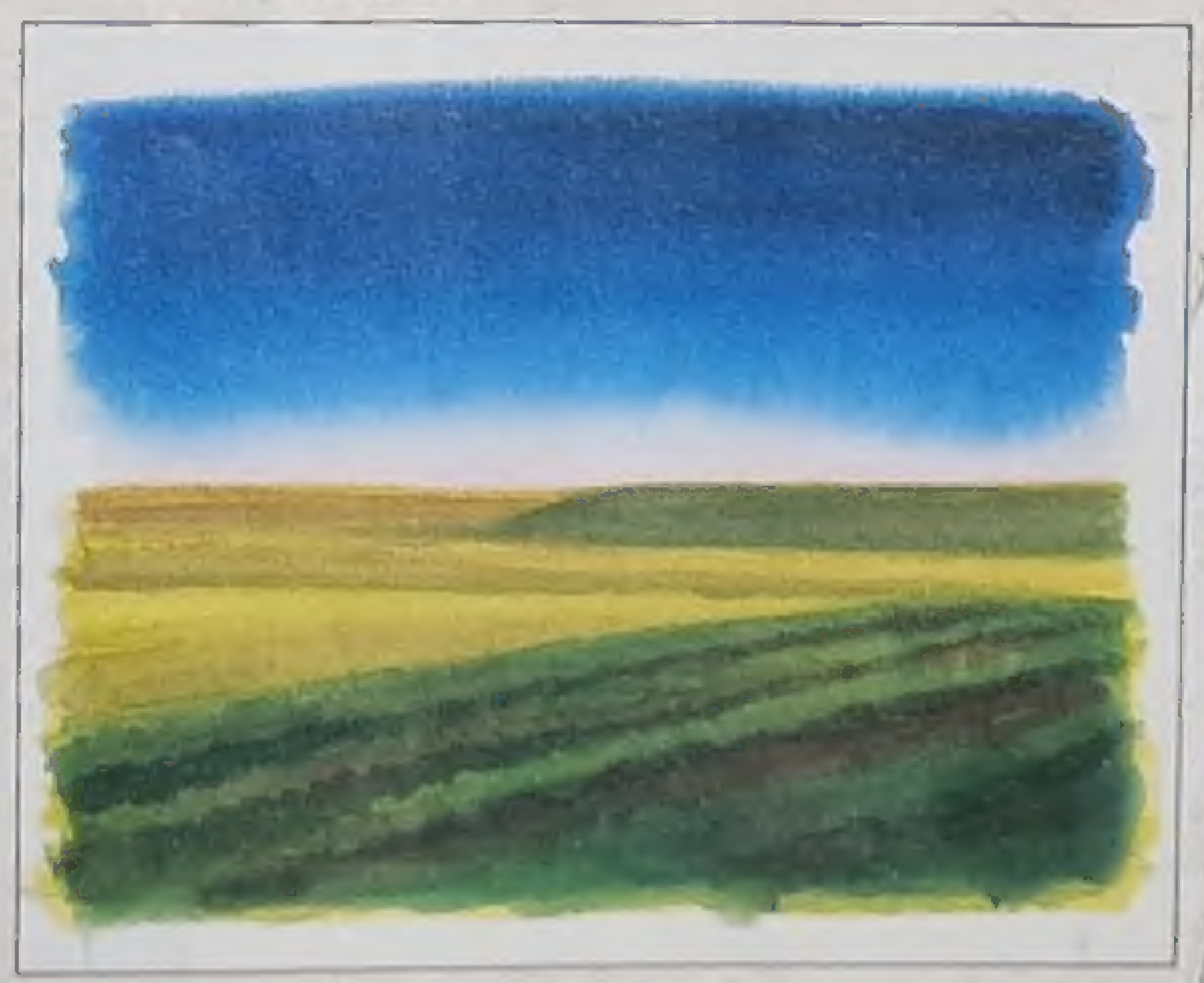

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Vei face cunoştinţă cu un nou material pentru pictură, extrem de maleabil: culoarea acrilică. Şi vei învăţa:

- Cum să pictezi un peisaj urban, cu caracteristicile lui: un zid de cărămidă şi o uşă.
- Cum să întinzi culoarea pentru a da mai multă substanţă picturii.
- Cum să aplici un strat subţire de culoare, dispersând-o apoi cu o bucată de material textil, pentru a obţine un efect special.

Pictura pe hârtie pentru acuarele

Primul pas în lucrul cu acuarele este aplicarea unui strat uniform de culoare: iată cum se pot obţine cele mai bune rezultate.

Punctul de plecare pentru cei mai mulţi artişti care lucrează în acuarelă este aplicarea unui strat de culoare. Stratul poate fi uniform sau difuz (în al doilea caz, culoarea devine mai intensă pe măsură ce se avansează spre partea de sus sau de jos a foii) şi foloseşte ca bază pentru aplicarea succesivă a culorilor.

Cum începi

Această tehnică este deseori folosită pentru pictarea peisajelor sau pentru redarea unor porţiuni ample, uniforme, de cer. Două sfaturi utile: ai grijă să prepari suficientă culoare pentru întregul strat şi să verifici intensitatea culorii pe o altă foaie, înainte de a începe. Asta pentru că acuarela, uscându-se, devine mai deschisă decât la prima aplicare.

Este foarte important tipul de hârtie folosit – hârtia mai uşoară trebuie întinsă bine, ca să nu se „încreţească" (vezi caseta cu „Sfaturi"). Tipurile de hârtie mai densă şi mai groasă, în schimb, vor rezista straturilor foarte apoase, rămânând plate. În plus, textura hârtiei influenţează calitatea stratului de culoare. Deci cea mai bună soluţie pentru a obţine un strat bun de culoare este aceea de a folosi o coală de hârtie presată la rece, adică uşor rugoasă, mai grea de 300 g/m². Vezi caseta despre caracteristicile diverselor tipuri de hârtie de la pagina 13 sau glosarul de la pagina 25, pentru mai multe informaţii.

Aplicarea unui strat de culoare

MATERIALE

- *O foaie de hârtie cu textură fină, de 300g/m²*
- *Un pahar cu apă*
- *O paletă sau o farfurioară*
- *O pensulă cu vârful plat*
- *Acuarelă albastru-cobalt*

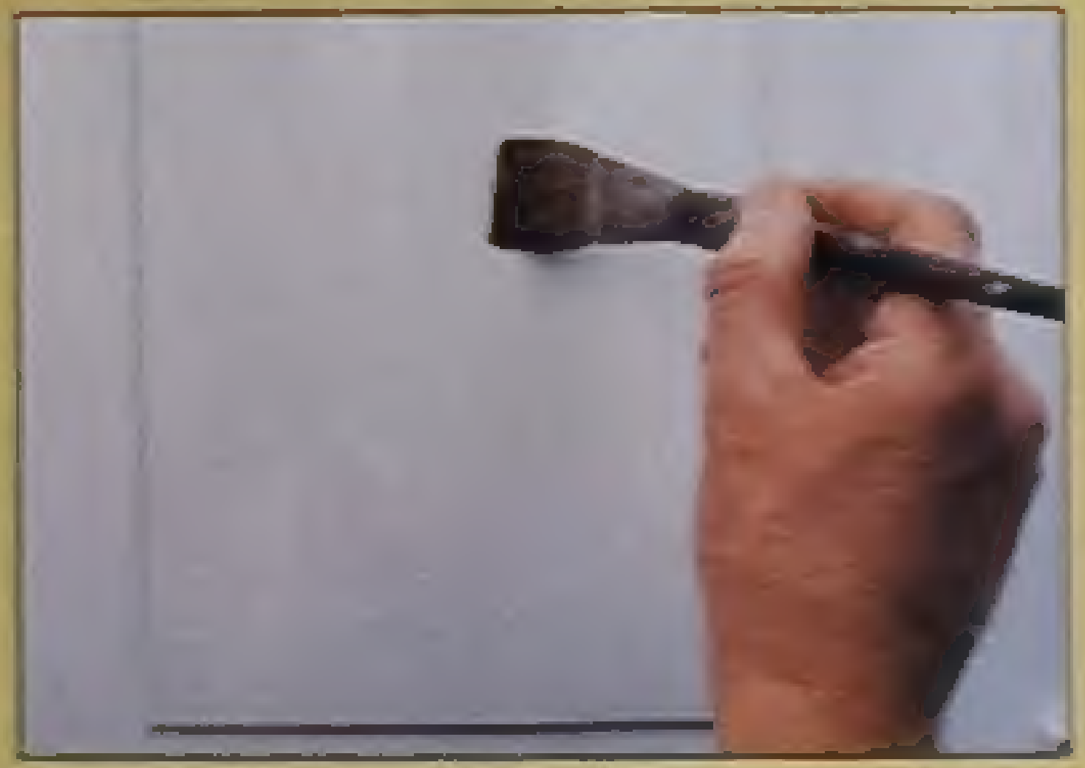

1 ▶ Umezeşte uşor foaia
Înmoaie pensula într-un pahar cu apă curată şi, cu braţul destins, umezeşte foaia prin mişcări verticale şi orizontale. Ai grijă să acoperi toată foaia. Acest lucru va permite aplicarea fără probleme a stratului de culoare.

2 ▶ Lasă pensula să alunece pe hârtie
Aşteaptă ca hârtia să absoarbă apa, timp de un minut sau două. Între timp, pune puţină apă pe paletă şi amestecă, folosind o pensulă umedă, puţin albastru-cobalt. Ai grijă să prepari suficientă culoare. Apoi trasează cu pensula înmuiată în albastru o linie uniformă şi dreaptă în partea de sus a foii, aplicând o presiune constantă asupra pensulei.

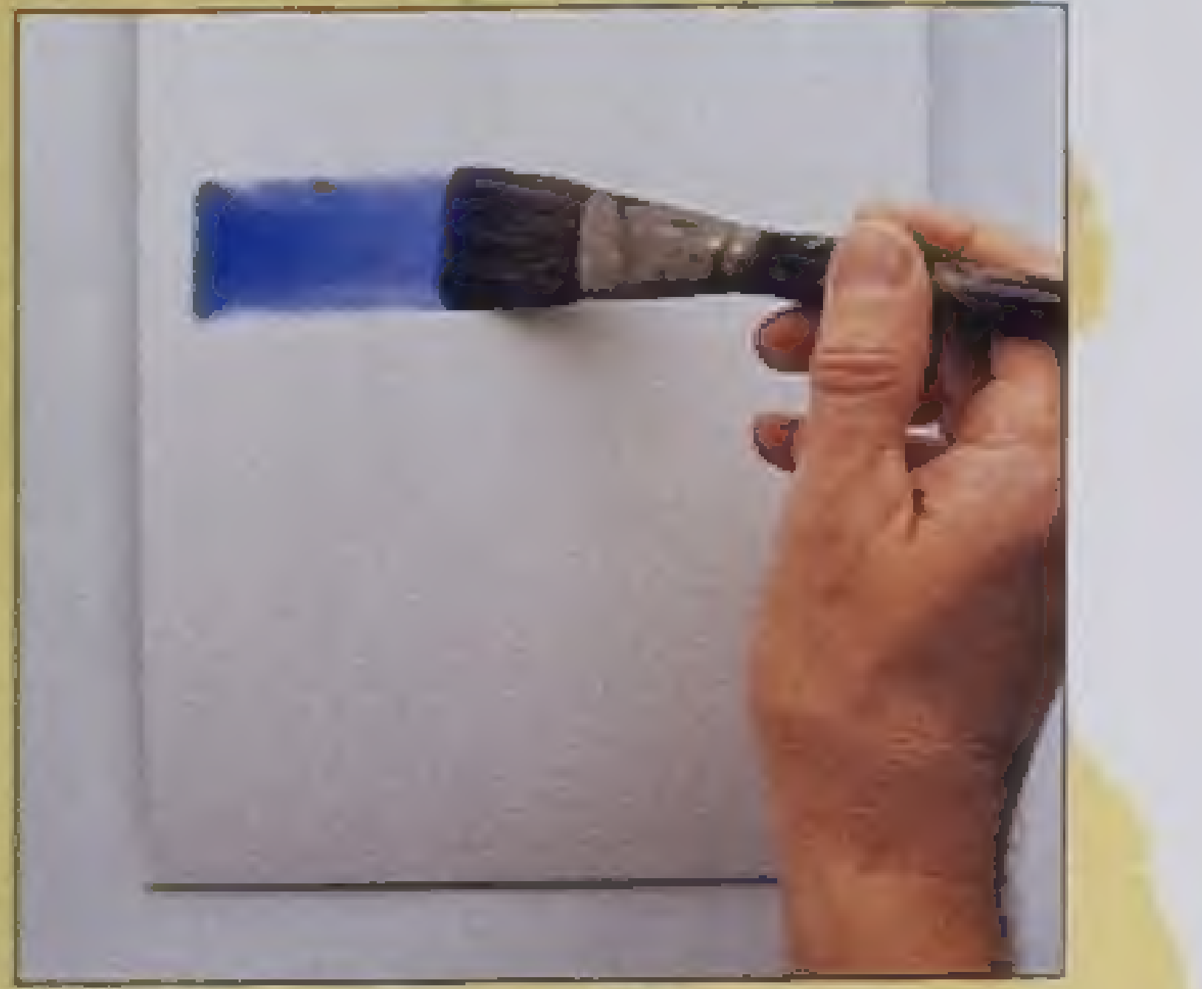

3 ▶ Continuă spre partea de jos
După ce ai trasat prima linie, continuă imediat dedesubt, înmuind din nou pensula în culoare, atunci când este nevoie. Ai grijă să nu laşi spaţii albe între tuşe. Continuă astfel până în partea de jos a foii, apăsând constant, pentru ca stratul de culoare să rămână uniform.

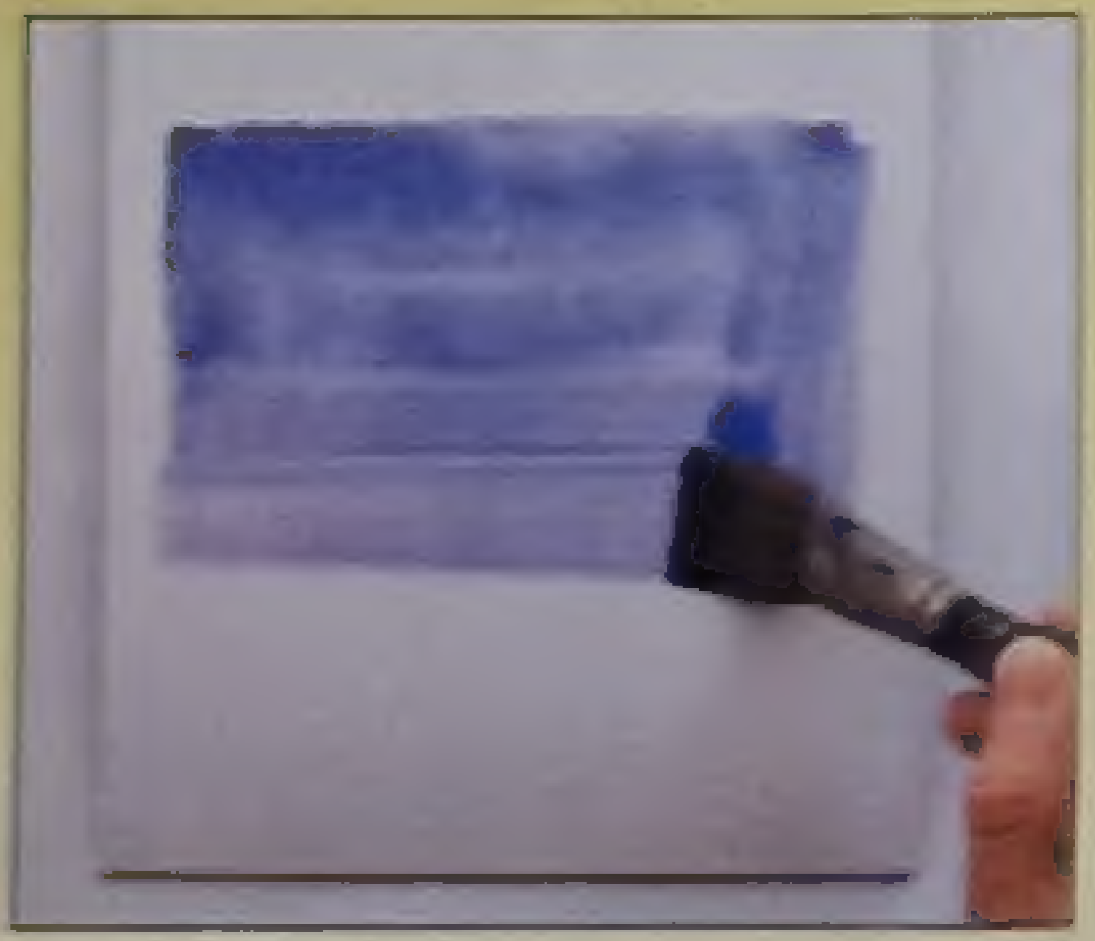

4 ▶ Aşteaptă să se usuce
Chiar dacă la început nu pare, după ce se usucă, stratul de culoare devine uniform. Rezistă ispitei de a continua să lucrezi pe el!

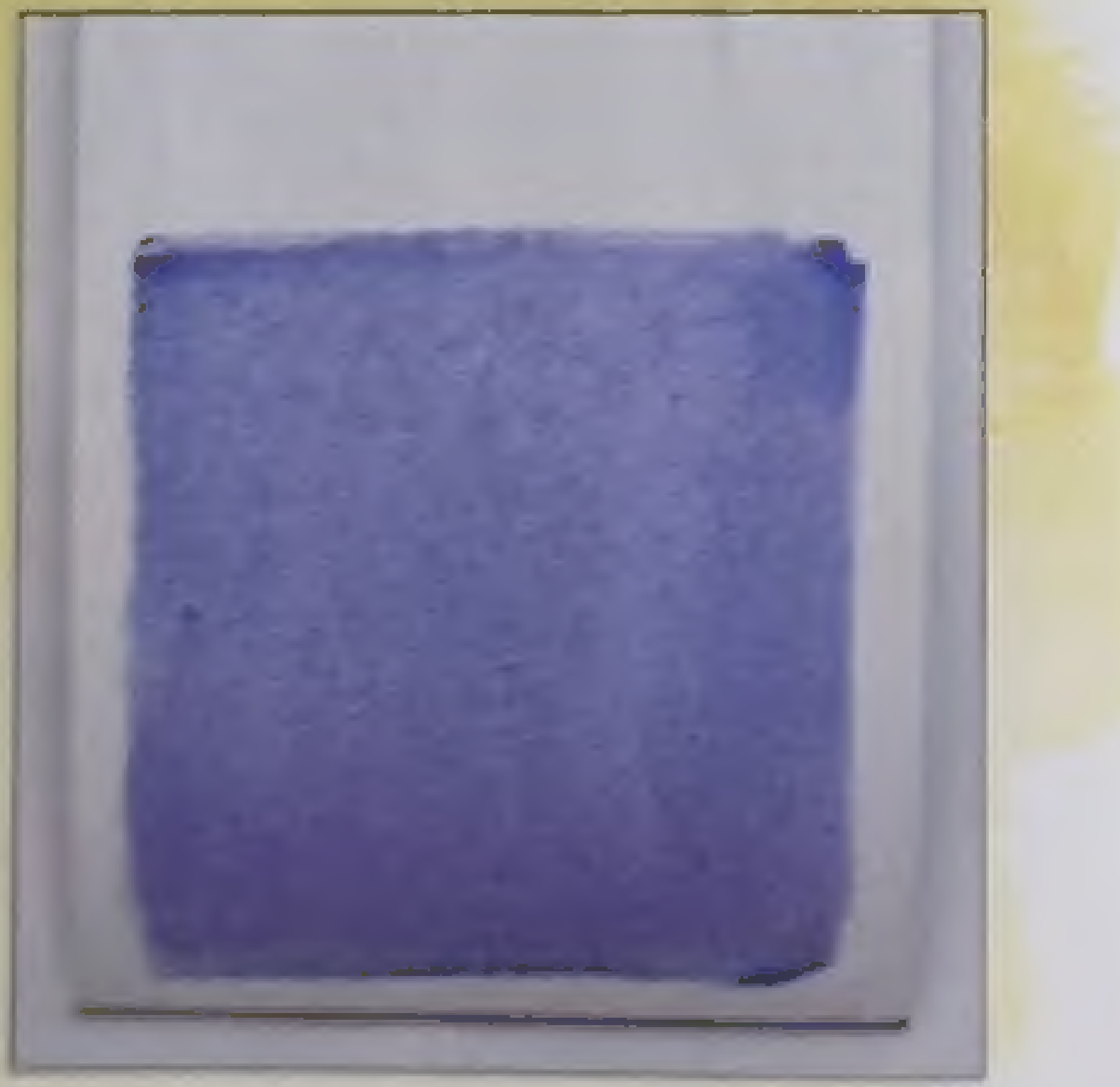

SFATURI
Pentru evitarea încreţiturilor

Hârtia mai uşoară de 300g/m² trebuie întinsă înainte de a fi tratată cu acuarelă. Fără această măsură, umezeala o va deforma în timp ce se usucă, făcând-o să se încreţească. Acest efect este ilustrat în imaginea din dreapta, în care foaia este vizibil ondulată.

Instrucţiunile pentru întinderea hârtiei vor fi prezentate în numerele următoare. Pentru moment, folosiţi un carton sau o hârtie mai densă de 300g/m², suficient de grea pentru a nu se încreţi.

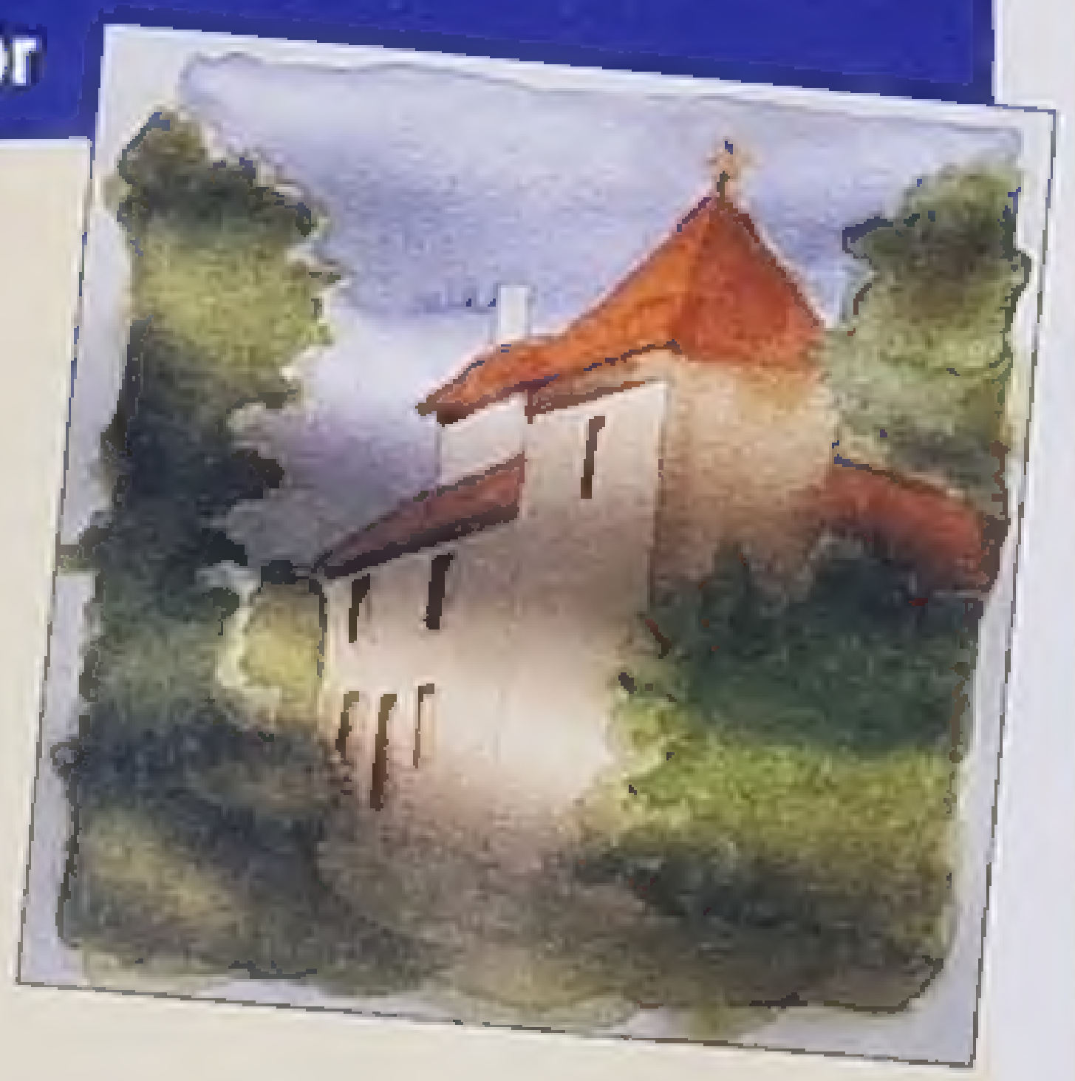

Ce-ţi trebuie

Lucrul cu acuarele cere o bună organizare. Punctul de plecare este întotdeauna acela de a aşeza pe masă toate obiectele de care ai nevoie, în perfectă ordine. Pentru acest exerciţiu, ai grijă ca, pe lângă acuarele şi paletă, să ai la îndemână o pensulă cu vârful plat şi un pahar cu apă curată, suficient de mare. Fii atent ca pensula, culorile şi apa să fie toate de aceeaşi parte a foii. Dacă sunt aşezate de părţi diferite, vei fi nevoit să treci pe deasupra foii cu pensula îmbibată cu apă sau culoare, care ar putea picura pe foaie. În acest caz, fii pregătit pentru apariţia petelor!

Cum întinzi culoarea

Cele mai bune rezultate se obţin prin aplicarea culorii cu braţul întins, pentru a obţine o mişcare fluidă. Se poate, de asemenea, utiliza un obiect pentru menţinerea foii în poziţie înclinată (vezi rubrica „În aer liber", de la pagina 6), ajutând astfel culoarea să se scurgă spre bază fără a şiroi. Stratul de culoare va părea întâi neregulat şi mai puţin omogen, dar rezistă tentaţiei de a corecta sau de a repeta operaţiunea. Atâta timp cât culoarea este proaspătă, într-adevăr, diferenţele de densitate dintre o tuşă şi alta vor fi evidente, dar lasă foaia să se usuce normal şi va rezulta un strat de culoare uniform.

Cum obţii zonele de sfumato

Odată ce ai învăţat să aplici un strat de culoare uniform, poţi încerca să creezi un sfumato. Asta înseamnă că intensitatea culorii creşte sau scade spre partea de sus sau de jos a foii.

Acest lucru se poate obţine fie adăugând culorii mai multă apă, de fiecare dată când se foloseşte pensula, fie începând cu o soluţie foarte apoasă şi adăugând din ce în ce mai multă culoare.

◀ Paleta este instrumentul ideal pentru amestecarea acuarelelor. Se pune apă curată în compartimentele din mijloc şi se amestecă apoi culoarea în compartimentele de pe margine.

HÂRTIA

Principalele materii prime folosite pentru producerea hârtiei sunt lemnul şi celuloza, cărora li se adaugă alte substanţe chimice, precum adezivii, coloranţii sau înălbitorii. La rândul lor, materiile prime sunt extrase din lemn sau dintr-un compus de hârtie şi aşchii. După prima tratare se prepară o pastă, care este trecută prin câteva compresoare şi transformată astfel într-o bandă continuă de hârtie. Hârtia trebuie supusă apoi unor tratări succesive, dintre care cea mai importantă, absolut necesară pentru ca hârtia să nu absoarbă excesiv cerneala sau culoarea, este îmbibarea cu adezivi. Operaţiunea constă în tratarea suprafeţei hârtiei cu o substanţă adezivă, care o face mai mult sau mai puţin impermeabilă. O altă intervenţie frecventă este *calandrarea:* hârtia este ceruită şi, astfel, ia naştere hârtia lucioasă obişnuită. Pe de altă parte, *patinarea* conferă hârtiei un grad mai mare de netezime – ea se obţine prin aplicarea unui compus pe bază de cretă. Hârtia cretată se foloseşte în mod special pentru gravurile de calitate.

Clasificarea produselor din hârtie se face în funcţie de „gramaj", adică de greutatea în grame raportată la metrul pătrat. Se deosebesc astfel trei mari categorii: de la 10 la 150g/m² (hârtie propriu-zisă), de la 150 la 400 g/m² (hârtie cartonată), peste 400 g/m² (carton). Tipul suportului influenţează calitatea desenului sau a picturii. De aceea, este foarte important să cunoaştem tipul de material pe care lucrăm. Pentru acuarelă, în special, există trei tipuri principale de hârtie: lucioasă, fără textură, foarte potrivită pentru lucrări în peniţă şi tuş; rugoasă, cu textură fină, ideală pentru începători; hârtia „ciocan", cu textură bine evidenţiată, potrivită în special pentru lucrări în acuarelă executate de cunoscători. Mai jos vedem cum reacţionează la acuarelă aceste trei tipuri de hârtie, diferite ca textură şi gramaj – şi ce efect se obţine.

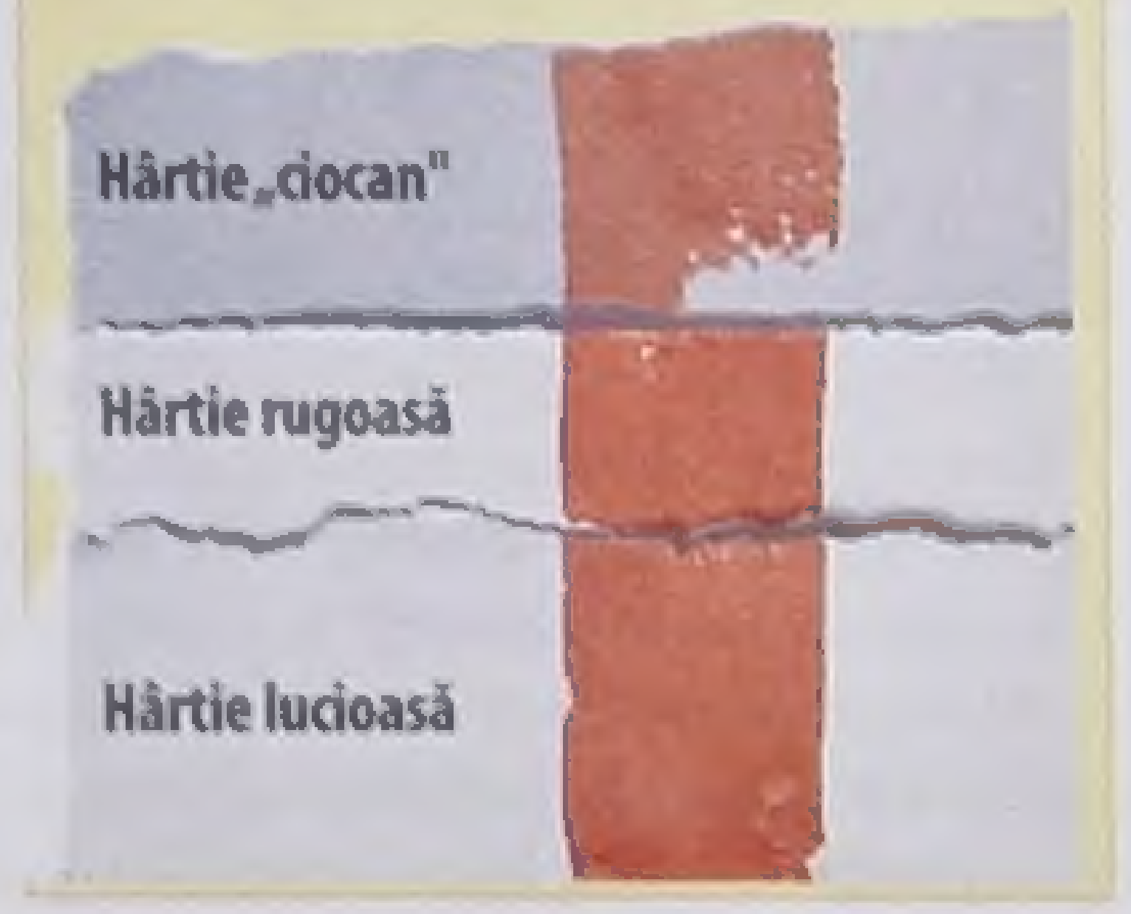

Natură moartă, cu fructe

Pastelurile sunt ușor de folosit. Realizând această natură moartă plină de culoare, îți poți îmbunătăți performanțele de desenator.

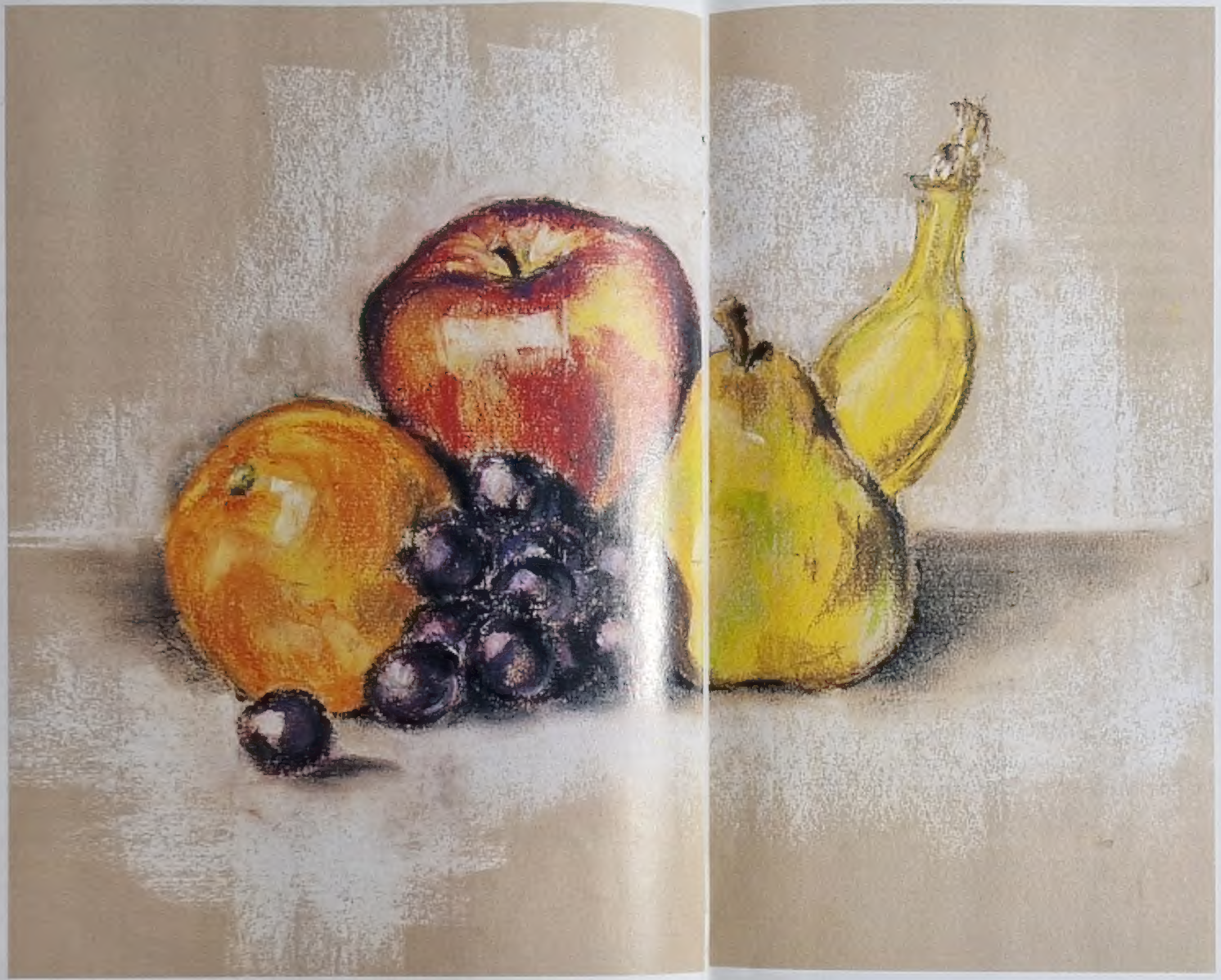

◀ **Este ușor să lucrezi cu pasteluri – ele sunt indicate pentru a crea o imagine de tip impresionist, mai degrabă decât una de factură realistă.**

Natura moartă a fost întotdeauna un subiect predilect al artiștilor: o compoziție cu obiecte obișnuite, dispuse conform unei anumite scheme, este, într-adevăr, un model simplu și la îndemână pentru a începe să pictezi; în acest caz, o compoziție cu fructe te poate inspira să creezi un desen în pastel.

Linii vibrante

Pastelurile, prin concentrația de pigment, produc un efect coloristic foarte intens. Sunt ușor de utilizat și, cu ajutorul lor, se poate obține o gamă largă de efecte: de exemplu, culoarea se poate aplica în straturi, pentru a crea un fundal dens și bogat. Liniile simple și groase pot conduce la un efect mai agresiv, în timp ce prin sfumato, realizat cu degetele, se obține o culoare delicată și estompată.

Există pasteluri de mai multe forme și dimensiuni: pentru lucrarea noastră, am ales pasteluri cu formă dreptunghiulară (dar se pot folosi la fel de bine și cele cilindrice).

Nuanța de bază din această compoziție este galbenul; peste el vom aplica apoi culorile corespunzătoare fiecărui fruct. Vom folosi partea plată și vârful pastelului pentru a reprezenta, pe de-o parte, consistența și suprafața fiecărui obiect și, pe de altă parte, contururile și umbrele.

Sfumato

Pentru această lucrare am folosit tehnica sfumato, întrucât doream să obținem un efect aspru și granulat, apropiat de textura hârtiei pentru pastel. Oricum, porțiunile de alb estompat de pe boabele de struguri redau în chip realist modul în care lumina se reflectă pe suprafața lor și atrag ochiul privitorului.

Obținem un efect asemănător amestecând contururile umbrelor proiectate pe masă. Acestea vor fi mai închise spre centru, dispărând apoi treptat pe fundalul alb.

Textura suprafețelor

Datorită tipului de hârtie pe care îl folosești, vei descoperi pe parcurs, în timp ce desenezi, că liniile verticale care fac parte din structura hârtiei devin mai evidente. Nu-ți face probleme, căci vei putea să le acoperi într-o a doua fază, amestecând culorile alăturate.

MATERIALE

O foaie de hârtie gri, pentru pastel

Un pastel negru, dur, pentru schițarea contururilor

12 pasteluri moi: galben-citron, oranj-strălucitor, oranj-mediu, verde-veronese, ocru-gălbui, verde-crom, brun-închis, roșu-pal, roșu de Burgundia, violet-închis, negru și alb

Spray de fixare a culorii

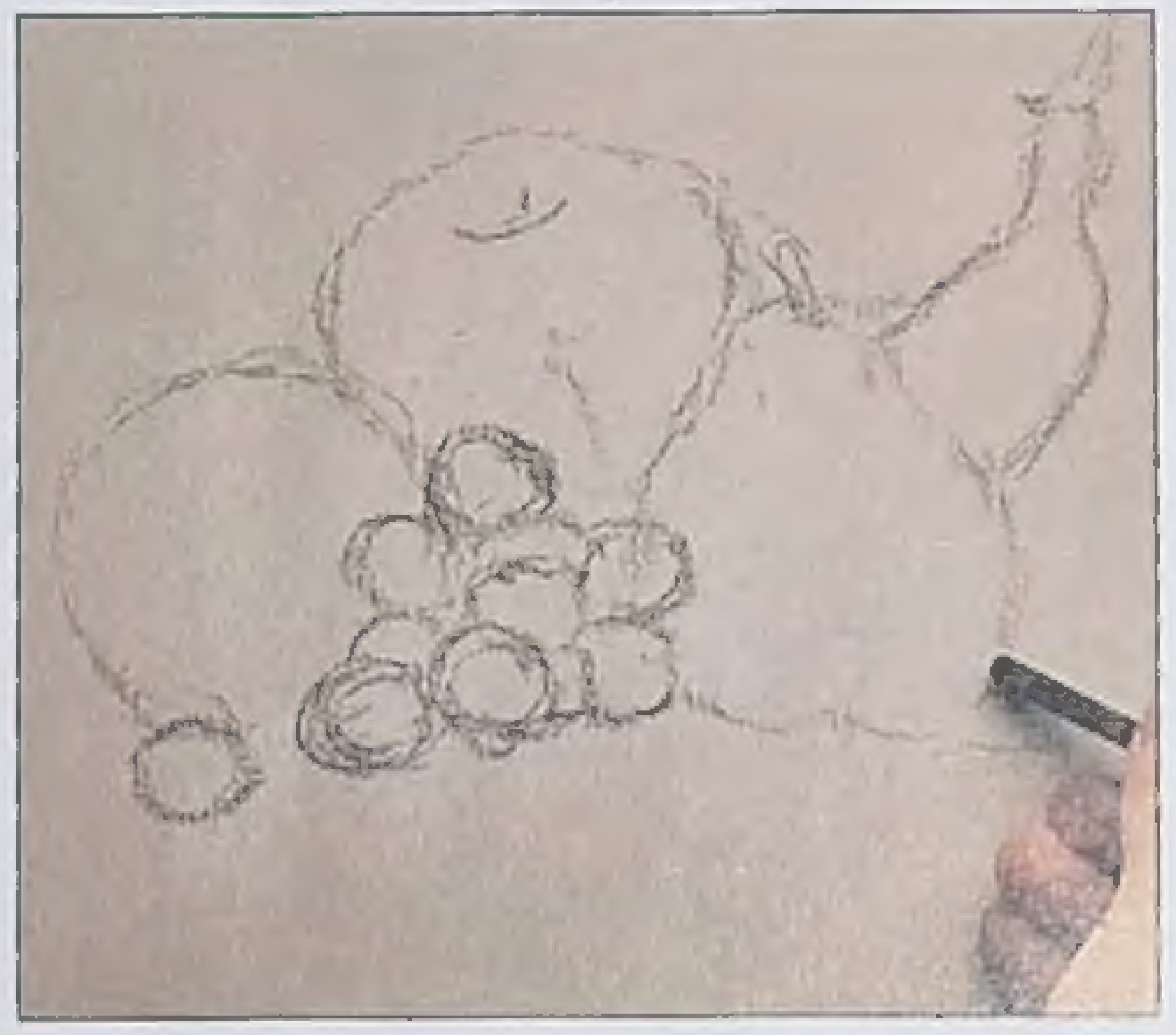

ÎNCEPE

1 ▲ Schițează rapid contururile
Înainte de toate, observă cum arată fructele și felul în care forma fiecăruia interacționează cu formele celorlalte. Apoi, folosind pastelul negru, trasează conturul aproximativ al compoziției. Folosește linii scurte și fine. Întrucât aceasta este o schiță pregătitoare, care va fi îmbunătățită, ea nu trebuie să fie foarte precisă.

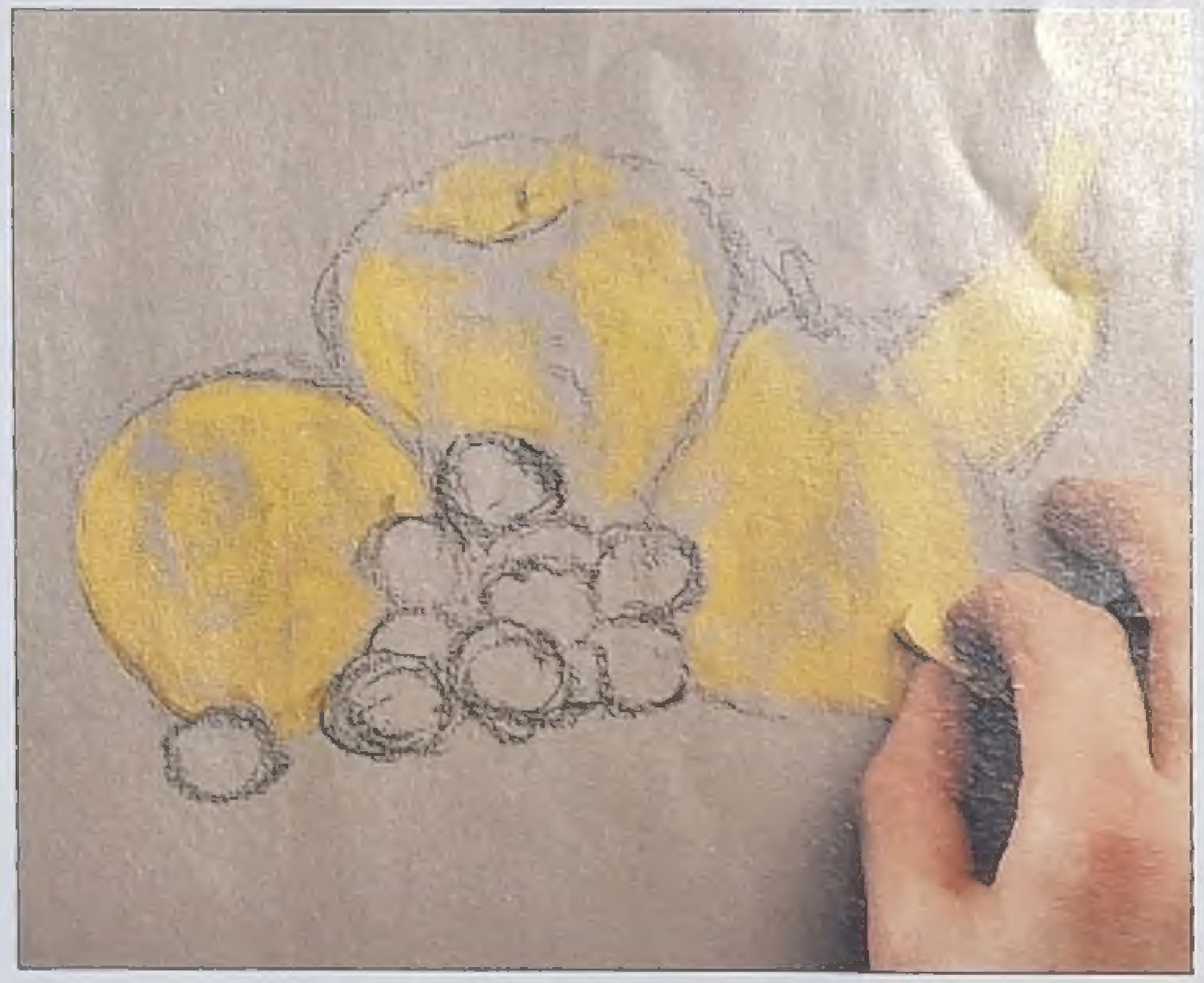

2 ▲ Aplică nuanța de bază a fructelor
Folosind partea plată a pastelului galben-citron, aplică nuanța de bază pe fiecare fruct, mai puțin pe boabele de strugure. Urmează liniile conturului fiecărui fruct în parte, lăsând albe porțiunile în care lumina este mai puternică. Folosește muchiile pastelului pentru a trasa linii galbene mai intense pe curbura și pe codița bananei.

DĂ VIAŢĂ LUCRĂRII TALE

Odată terminată schiţa contururilor şi aplicarea nuanţelor de bază ale fructelor, poţi începe să creezi zonele de lumină. Foloseşte fie partea plată, fie vârful pastelului.

3 ▶ Începe cu portocala
Foloseşte pastelul oranj-mediu pentru a trasa câteva linii mici şi curbe pe portocală, urmărind conturul fructului. Lucrează fie cu partea plată, fie cu vârful pastelului. Oranjul se va amesteca cu galbenul şi-l va acoperi, în mare parte.

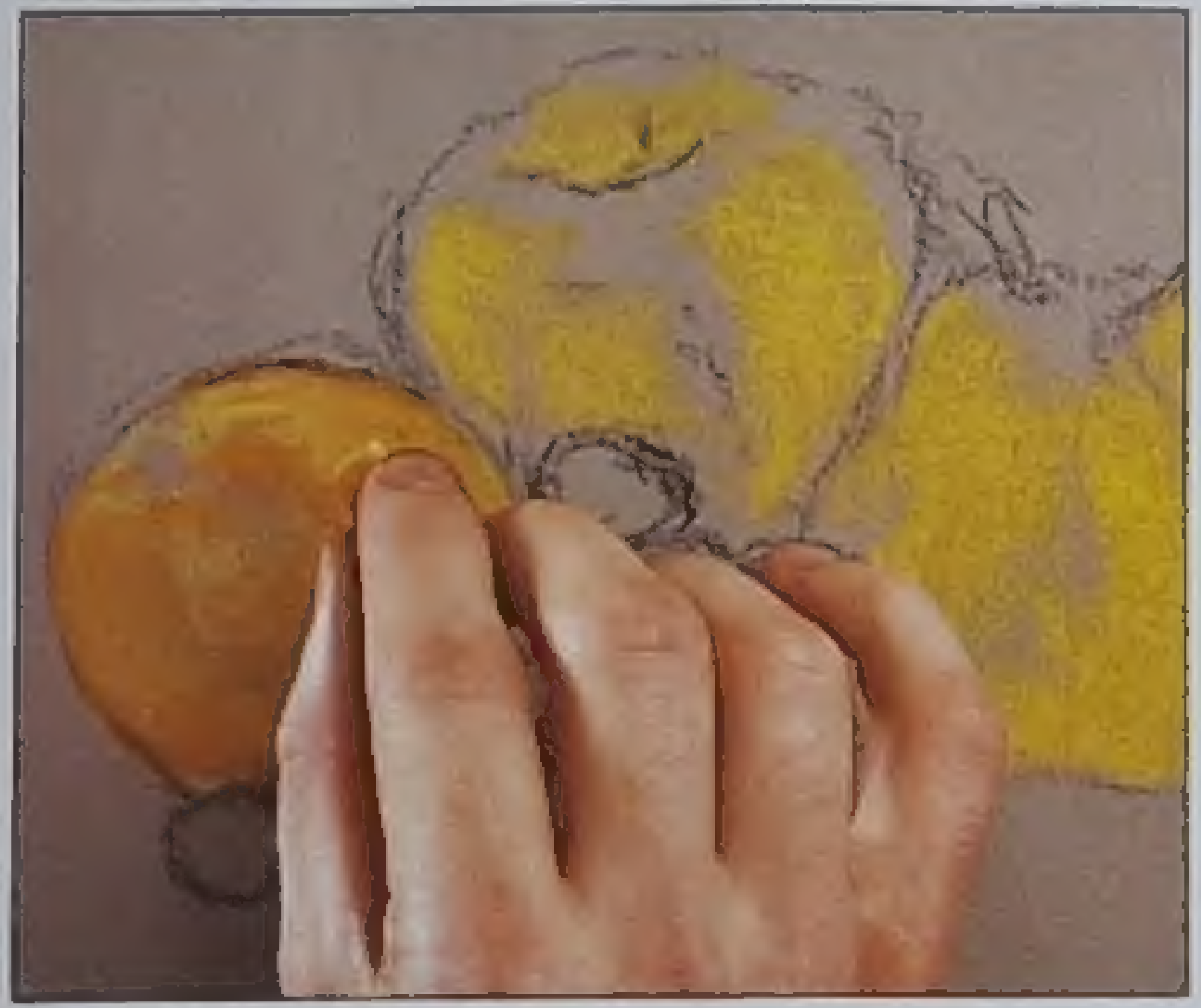

Fii creativ!

O abordare „cubistă"

În desenul din exerciţiul nostru, artistul tratează compoziţia într-o manieră realistă. El foloseşte un stil destul de liber, care dă totuşi impresia formei şi aspectului real al fructelor ce alcătuiesc natura moartă.

Se poate experimenta însă şi o abordare diferită a aceluiaşi subiect, urmărind direcţia cubistă (mişcare artistică apărută în Franţa primului deceniu din secolul XX, prin operele lui Picasso şi Braque, care urmărea reprezentarea realităţii prin forme geometrice elementare). După cum se observă mai jos, chiar dacă se poate încă distinge forma curbată a fructelor, aceasta este secundară în raport cu criteriul care a stat la baza lucrării – cel al alăturării „cuburilor" de diferite culori. Prin această tehnică, imaginea apare descompusă în unităţi mai mici.

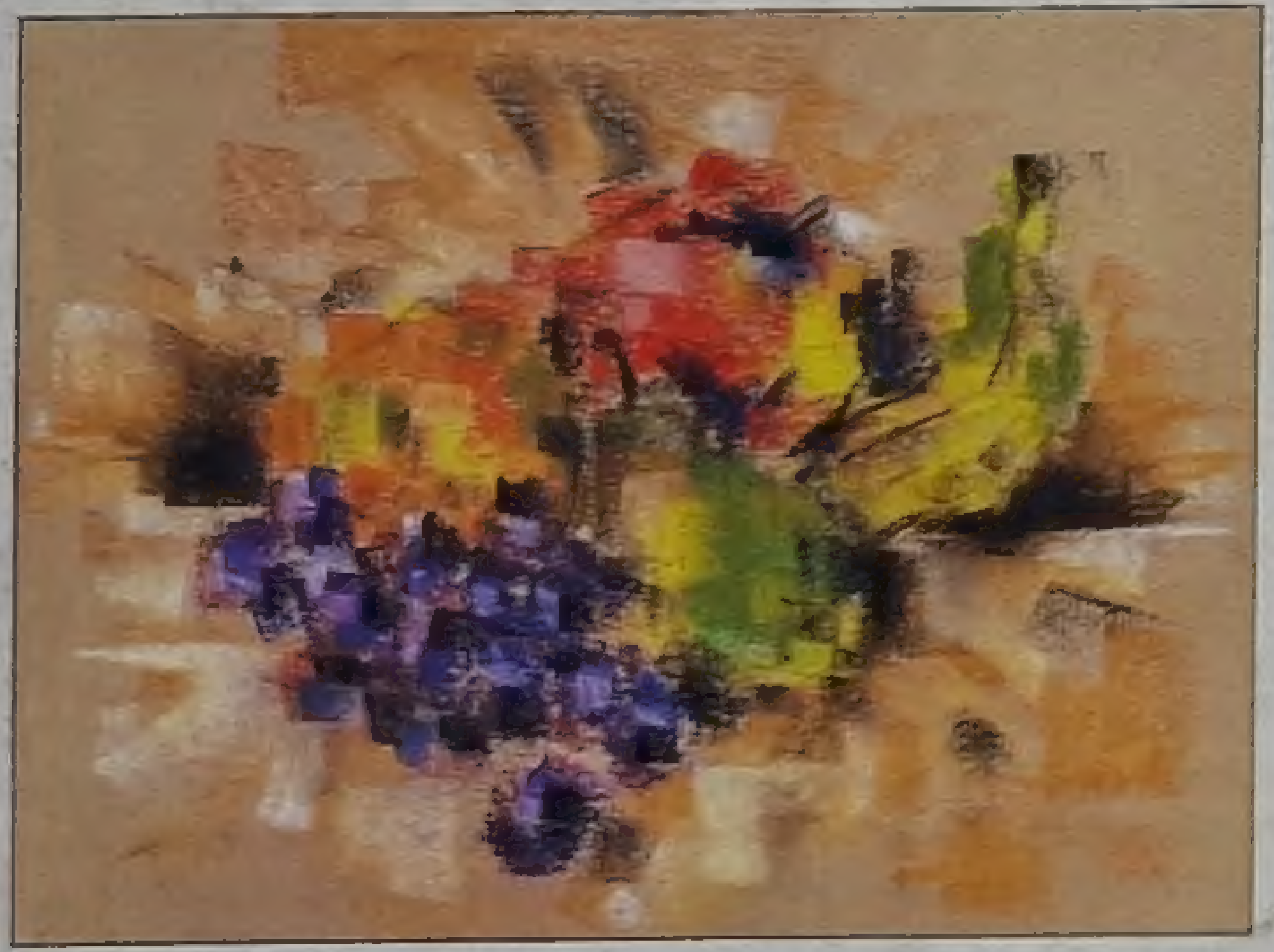

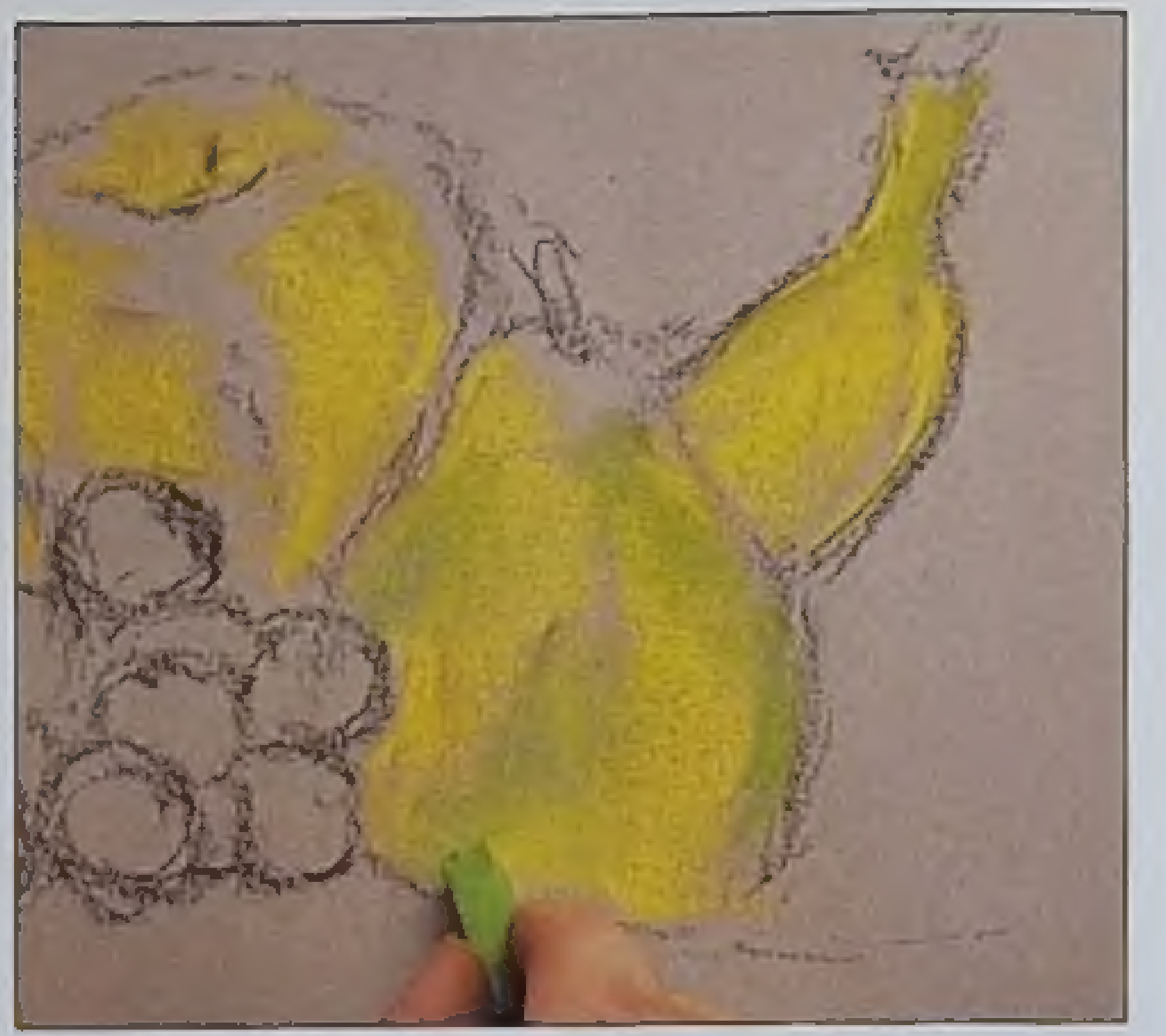

4 ▲ Adaugă verde, pentru pară şi banană
Folosind din nou partea plată şi vârful pastelului, adaugă verdele pentru pară şi banană. Concentrează-te asupra tuşelor mai dese din jurul fructului şi din partea dreaptă, jos, dar şi pe codiţa şi curbura bananei.

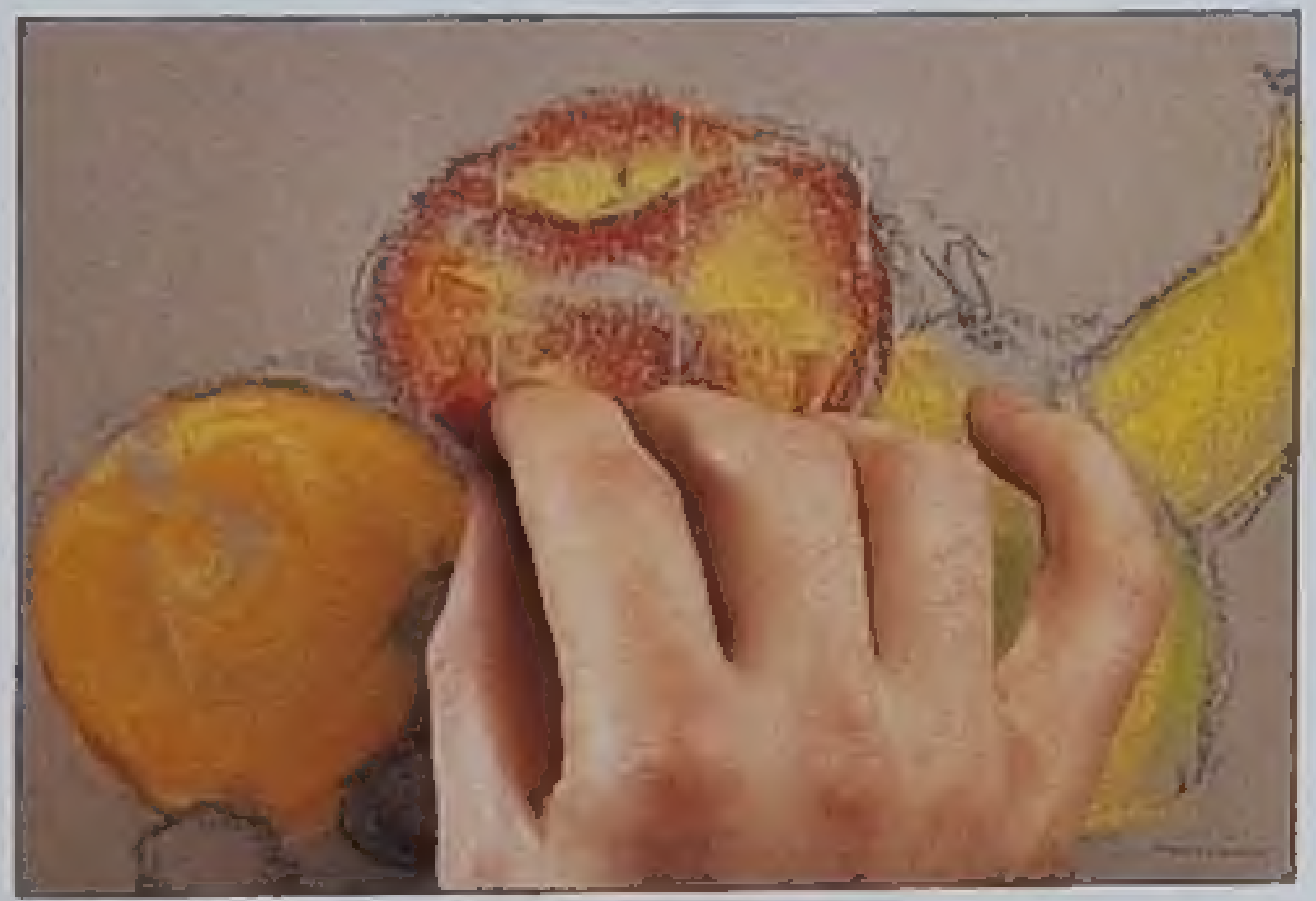

5 ▲ Dă o nuanţă deschisă mărului
Începe să colorezi mărul, folosind roşul-pal. Adaugă tuşe drepte şi curbe spre bază, în centrul mărului, şi fă acelaşi lucru pe partea stângă. Apoi foloseşte muchia pastelului pentru a da intensitate culorii pe contur, în partea de sus şi pe laturile mărului.

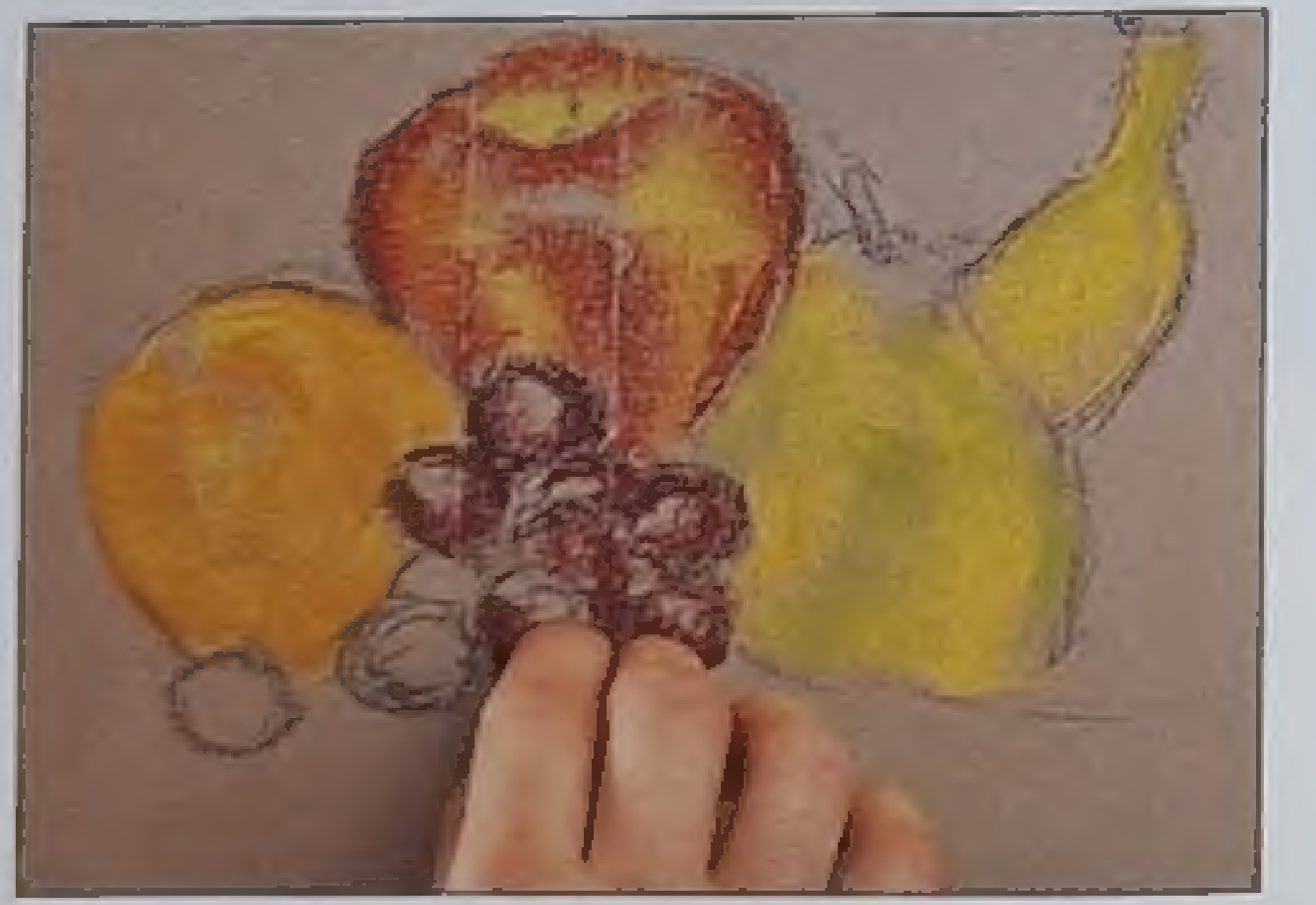

6 ▲ Creează forma boabelor de strugure
Foloseşte roşul de Burgundia pentru a trasa tuşe mici şi curbe, care să respecte forma boabelor de strugure. Lasă câte un cerculeţ alb pe fiecare bob, marcând astfel porţiunile luminoase, pe care le vom evidenţia în continuare.

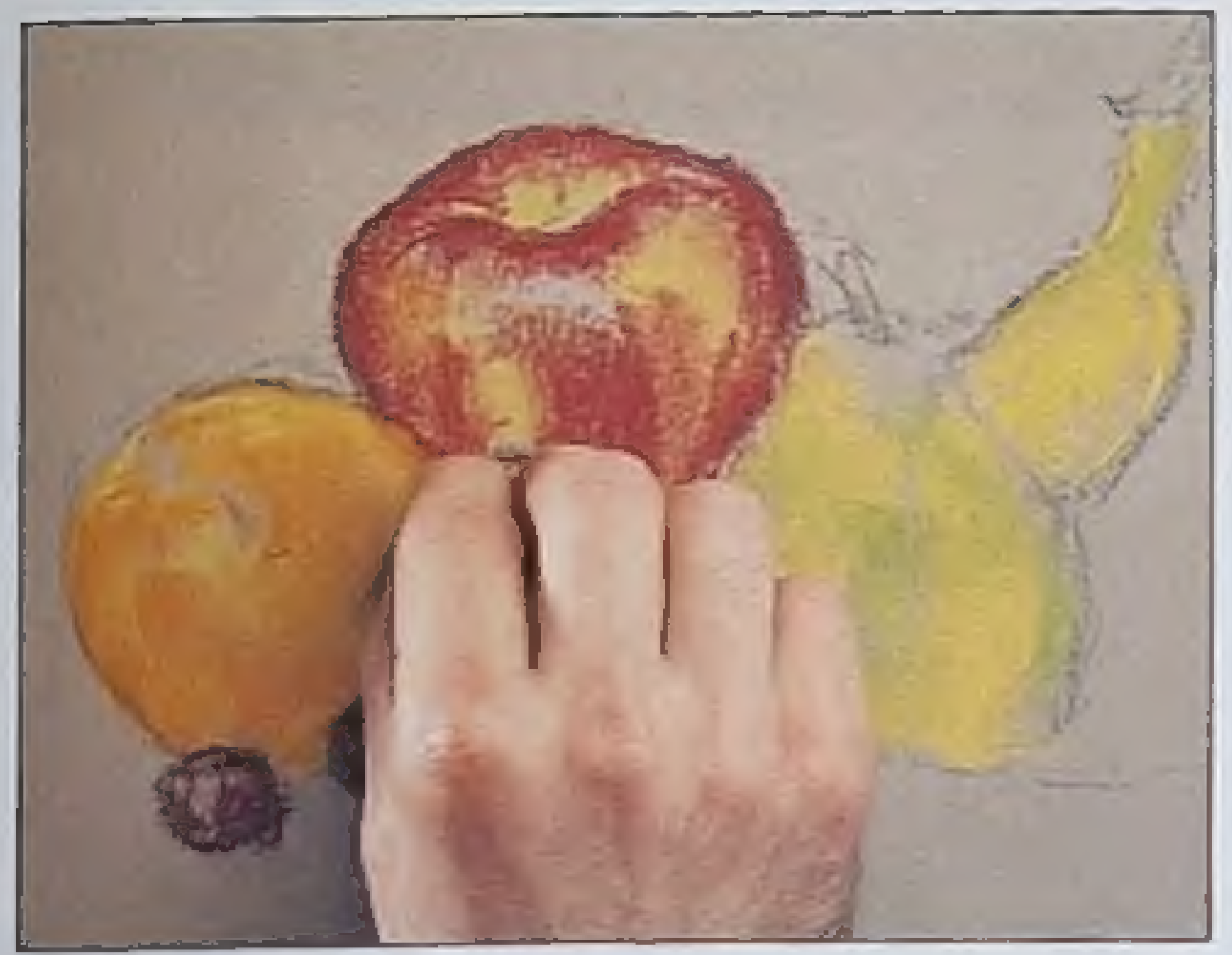

7 ▲ Continuă să lucrezi mărul şi portocala
Folosind mai departe roşul de Burgundia, treci din nou peste părţile mărului pe care le-ai colorat mai devreme cu roşu. Foloseşte muchia pastelului pentru a trasa linii pronunţate, ce vor evidenţia contururile. Nu atinge partea stângă a mărului. Foloseşte oranjul-strălucitor pentru portocală, trasând tuşe drepte şi curbe.

SFATURI
Consolidarea pastelului cu un spray de fixare

Din cauza faptului că particulele ce compun pastelul nu sunt puternic legate între ele, culoarea se va dezintegra. Acest lucru favorizează amestecul culorilor, ceea ce înseamnă că lucrarea terminată se poate degrada prin atingere. Cel mai bun mod de a evita acest inconvenient este să foloseşti un spray de fixare special, care lipeşte particulele între ele, după ce lucrarea este finisată.

8 ▶ Adaugă mărului nuanţele mai închise
Foloseşte vârful pastelului violet-închis pentru marginile mărului. Continuă în acelaşi fel pe marginile spaţiului concav din partea superioară a fructului şi foloseşte partea plată a pastelului pentru a trece uşor peste porţiunea centrală, roşie.

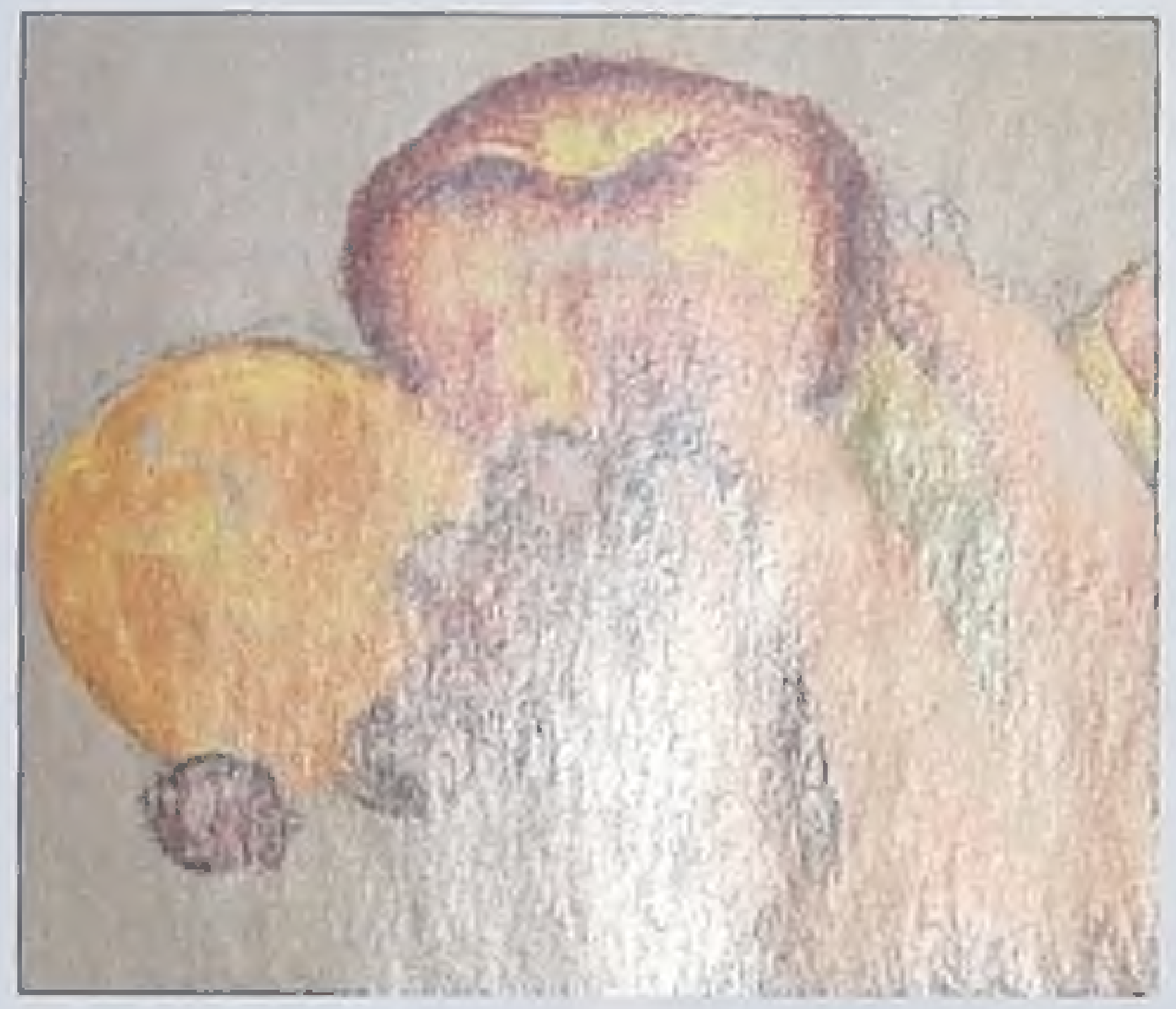

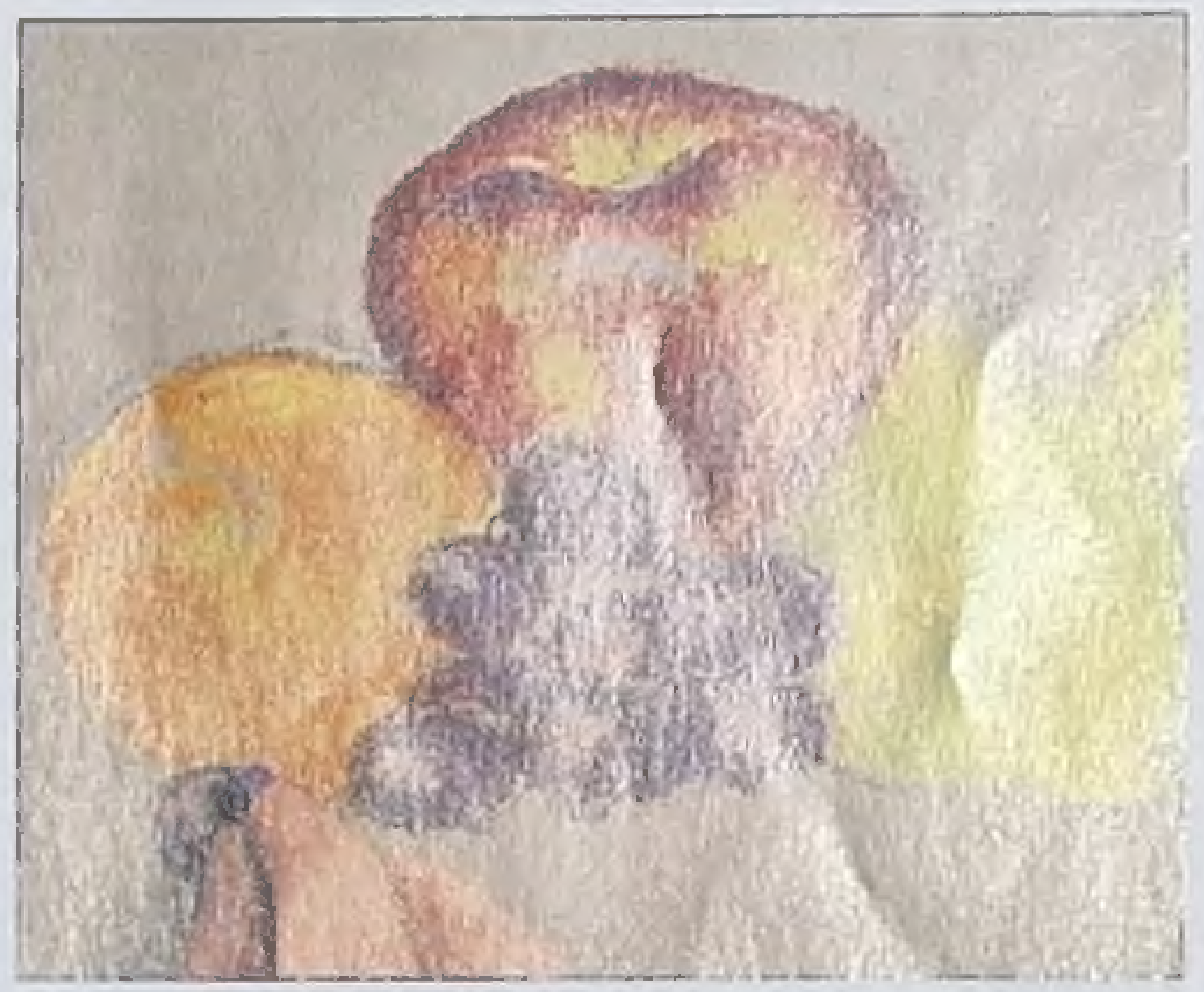

9 ▲ Defineşte boabele de strugure
Continuă să lucrezi cu violet-închis, concentrându-te asupra boabelor de strugure. Adaugă tuşe curbe, scurte şi apăsate pentru a accentua marginile fiecărui bob. Apoi umple cu acelaşi pastel interiorul fiecărui bob, dar evită să colorezi porţiunile în care vei evidenţia reflexele luminii.

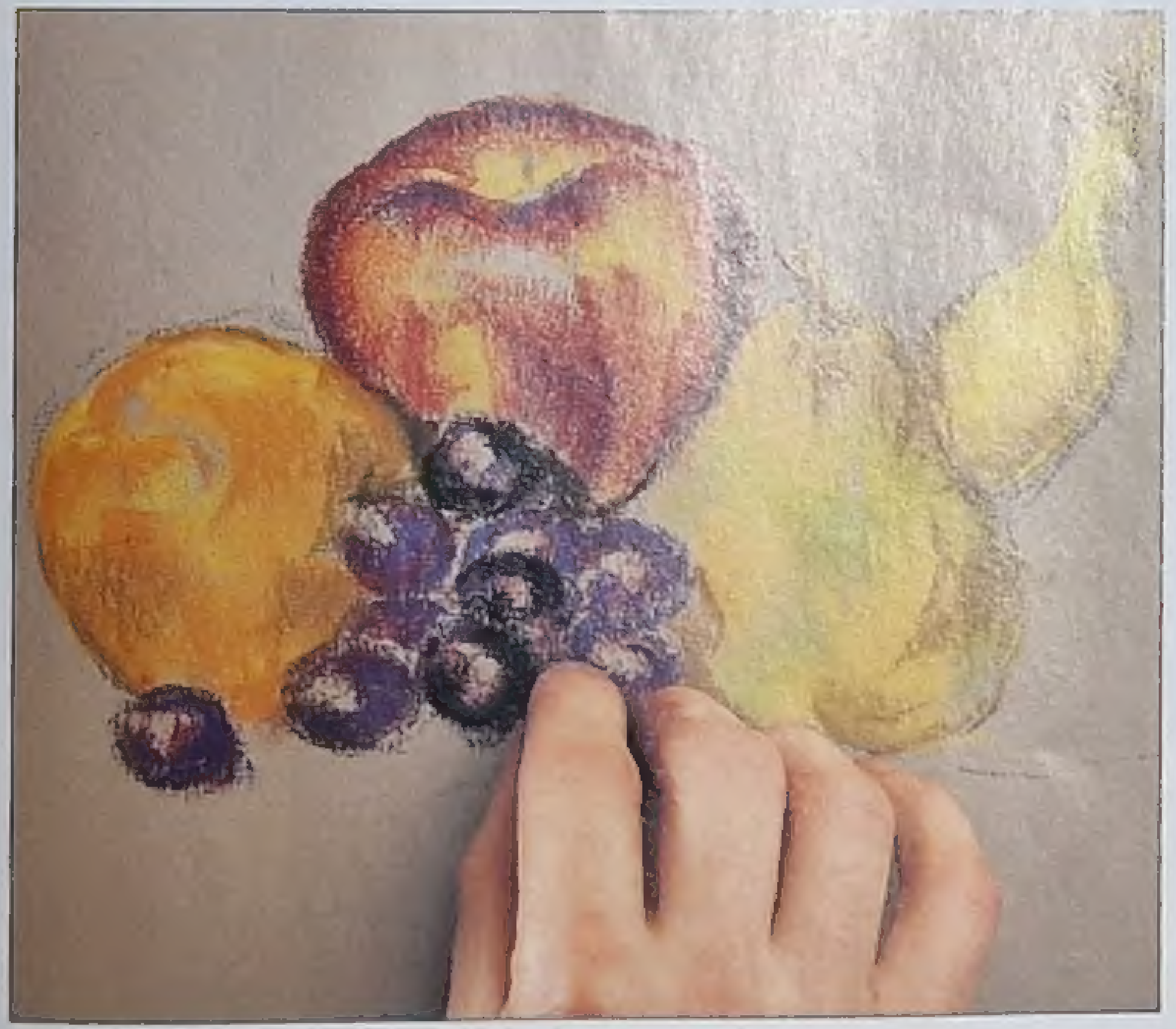

10 ◀ Foloseşte tonuri închise pentru pară, banană şi strugure
Adaugă ocru-gălbui pentru a delimita coaja perei şi a bananei. Foloseşte o linie apăsată şi închisă, acolo unde para atinge strugurele, figurând astfel umbrele pe care strugurele le lasă pe suprafaţa perei. Insistă cu negru pe conturul fiecărui bob, pentru a-i evidenţia forma.

11 ▶ **Evidențiază reflexele de pe boabele de strugure**
Acoperă cu ajutorul pastelului alb zonele rămase goale de pe fiecare bob de strugure. Privește bine fotografia, pentru comparație: verifică din nou care sunt punctele în care lumina se reflectă direct pe suprafața fructului.

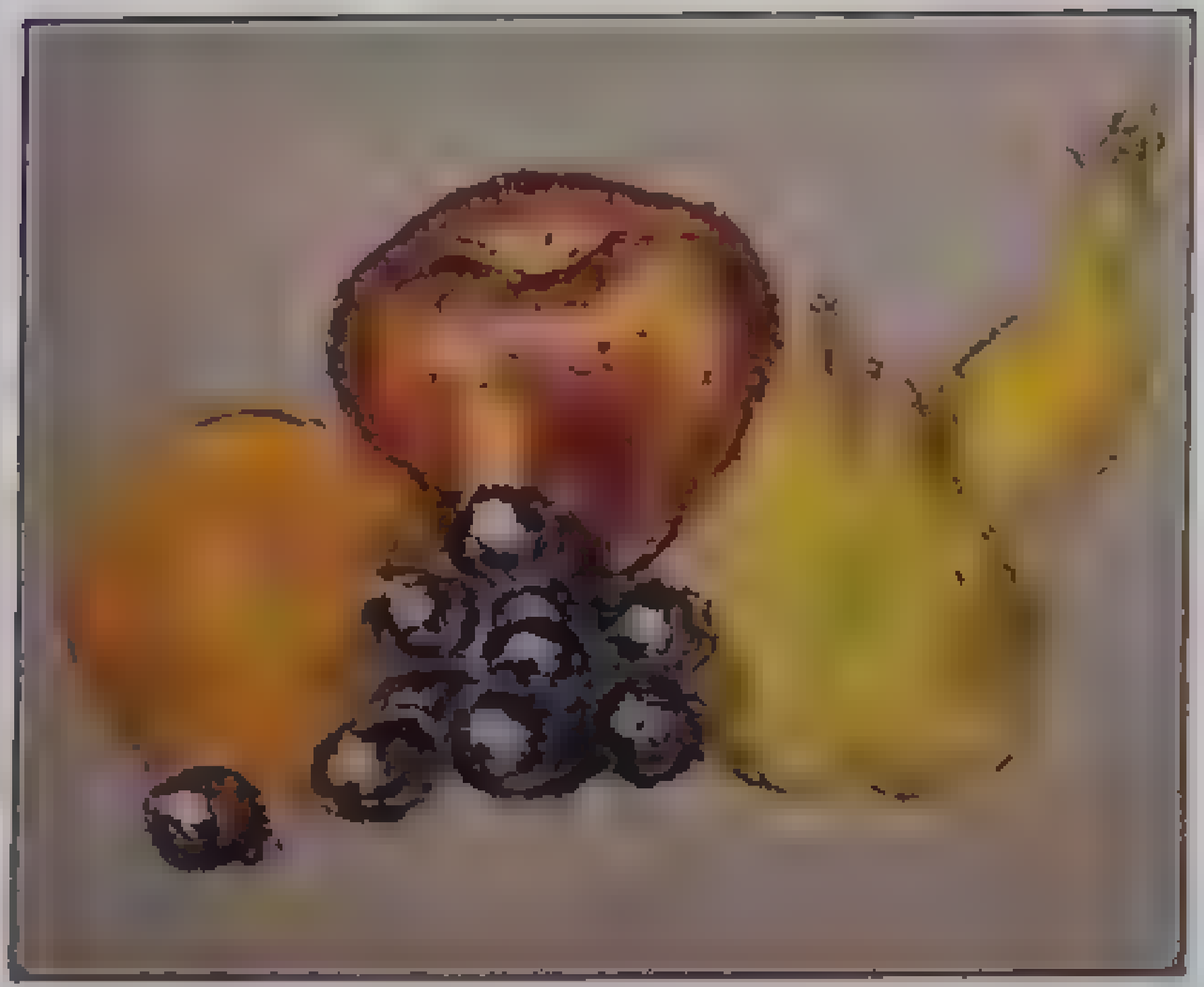

Operele maeştrilor

Paul Cézanne (1839-1906)

Covor, zaharniță și farfurie cu fructe

Naturile moarte sunt un subiect de predilecție al operelor lui Paul Cezanne, considerat părintele artei moderne, fiind de cele mai multe ori inspirate de obiecte din viața cotidiană. În acest tablou, fructele sunt finisate în partea de jos, pe când drapajul din partea stângă este folosit pentru a evidenția, prin culorile sale, nu atât lumina și umbra, cât forma geometrică a fructelor.

Culorile aplicate în straturi consistente și nuanțele definesc forma perei. Porțiunile luminoase sunt redate magistral.

Fundalul nedefinit, fără detalii, contrastează puternic cu nuanțele luminoase ale fructelor. Astfel, Cézanne atrage atenția asupra acestora.

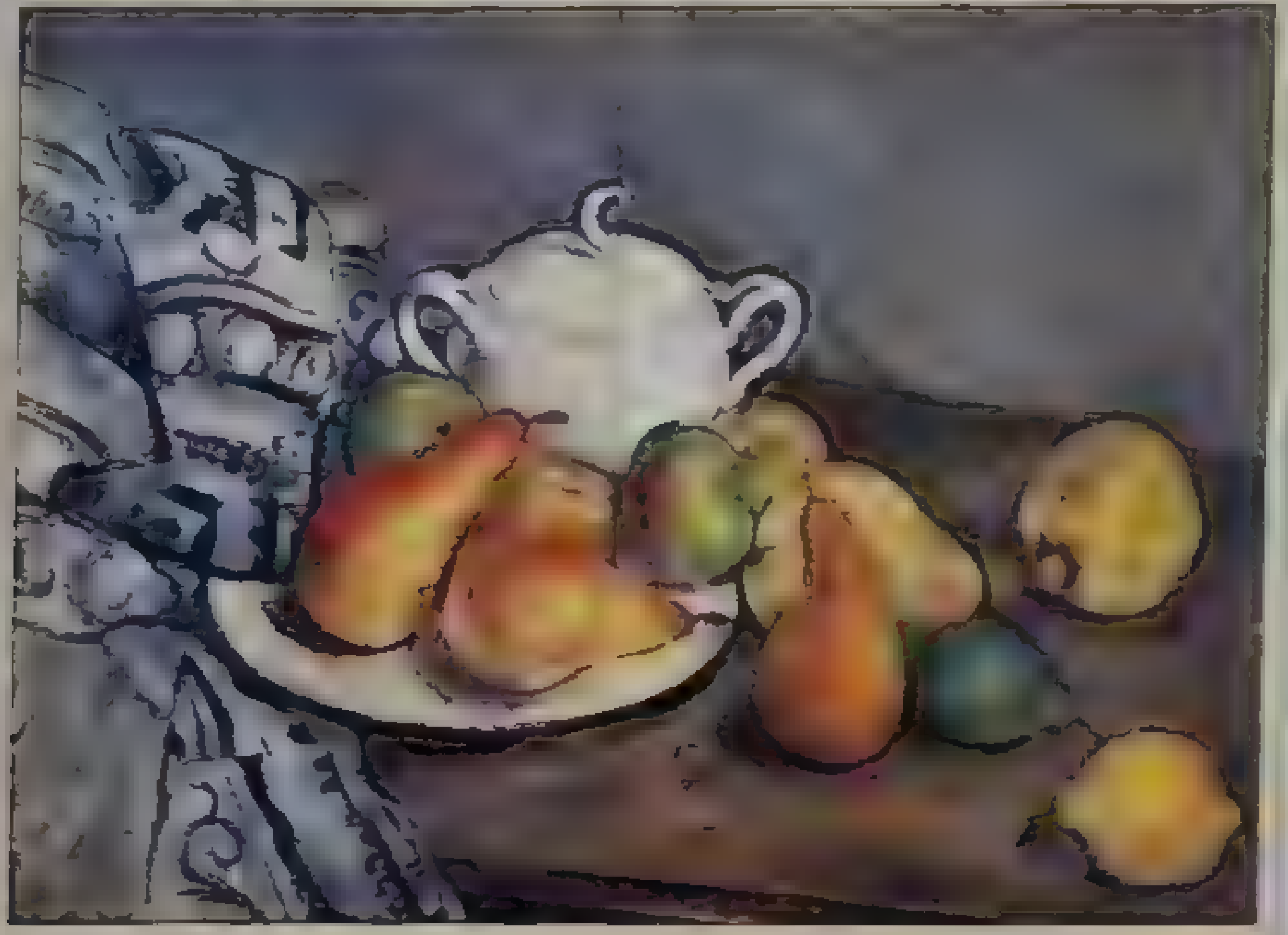

Drapajul, realizat în nuanțe opace asemenea fundalului, are un aspect mai puțin definit și contribuie la evidențierea formelor conice și sferice ale fructelor.

UN PAS ÎNAINTE

Lucrările în pastel sunt frumoase când rămân într-un stadiu nefinisat care le evidențiază consistența și densitatea, deci ne putem opri la punctul 11. Dar, dacă vrei să mergi un pic mai departe și să dai lucrării tale un aspect bine definit, e de ajuns să urmezi pașii de mai jos.

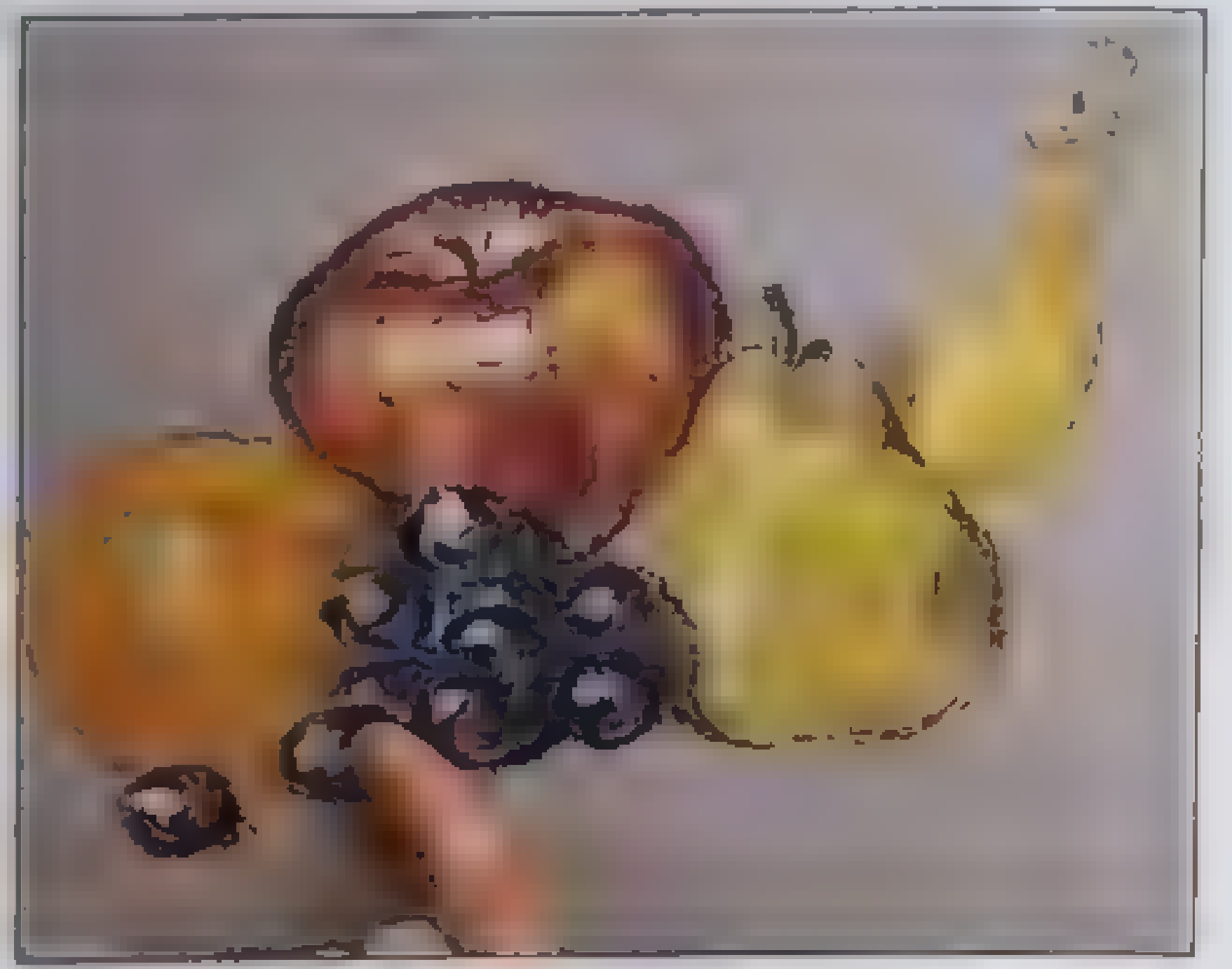

12 ▲ **Intensifică zonele de lumină și definește contururile fructelor.**
Creează o mică protuberanță pe suprafața portocalei, cu un pic de verde-crom și un strop de alb. Apoi adaugă alb și pe celelalte fructe, folosind partea plată a pastelului. Cu vârful aceluiași pastel, trasează linii dinăuntrul concavității mărului spre exterior; apoi adaugă linii asemănătoare, folosind pastelul brun-închis. Cu același brun-închis, evidențiază conturul mărului și întunecă porțiunile de brun create mai devreme. Estompează ușor, cu degetele, porțiunile luminoase.

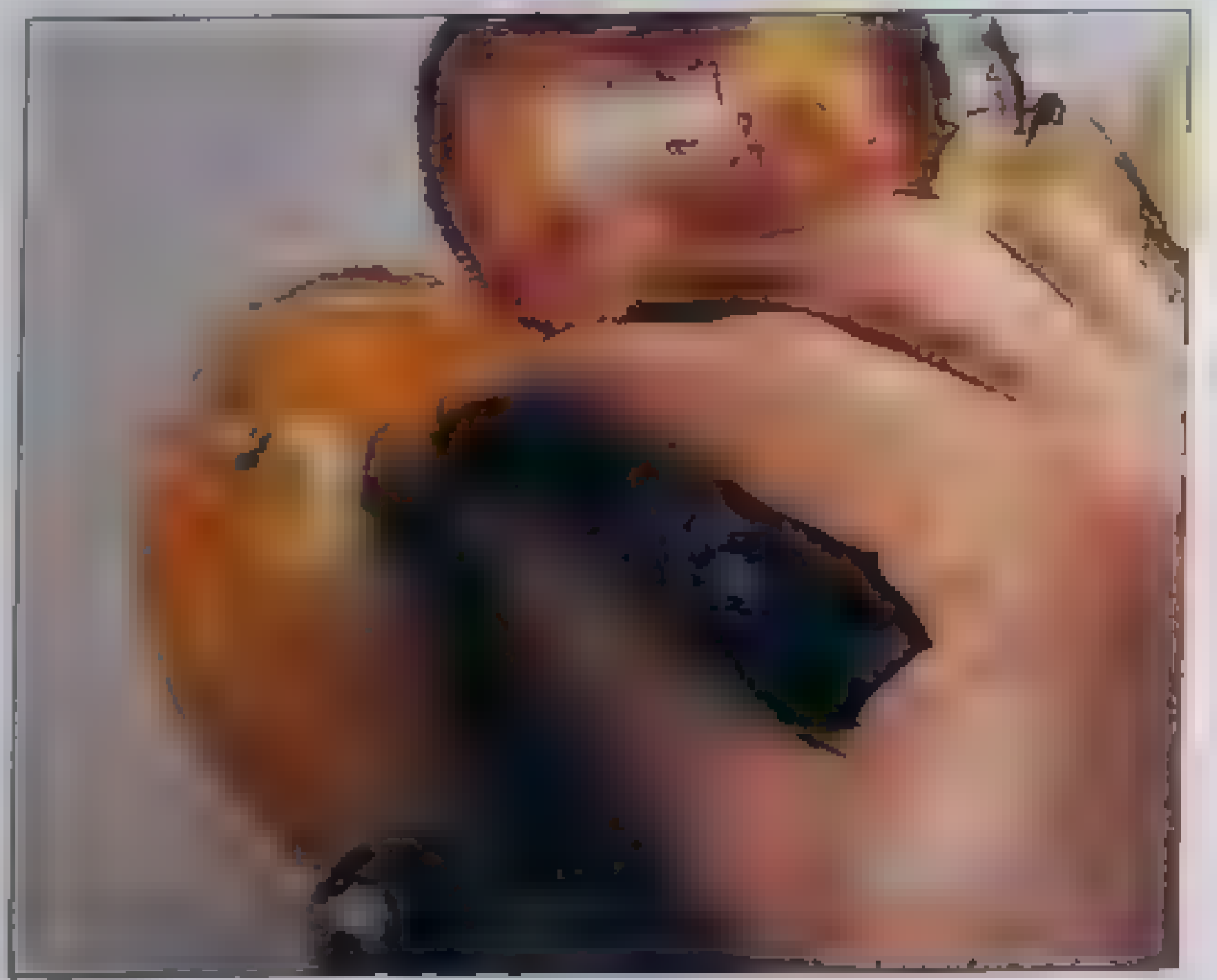

13 ▲ **Finisează portocala**
Folosind partea plată a pastelului, adaugă puțin roșu-pal portocalei, urmărind forma fructului pentru a-i accentua conturul. Folosește puțină culoare și nu apăsa. Estompează apoi roșul cu degetele.

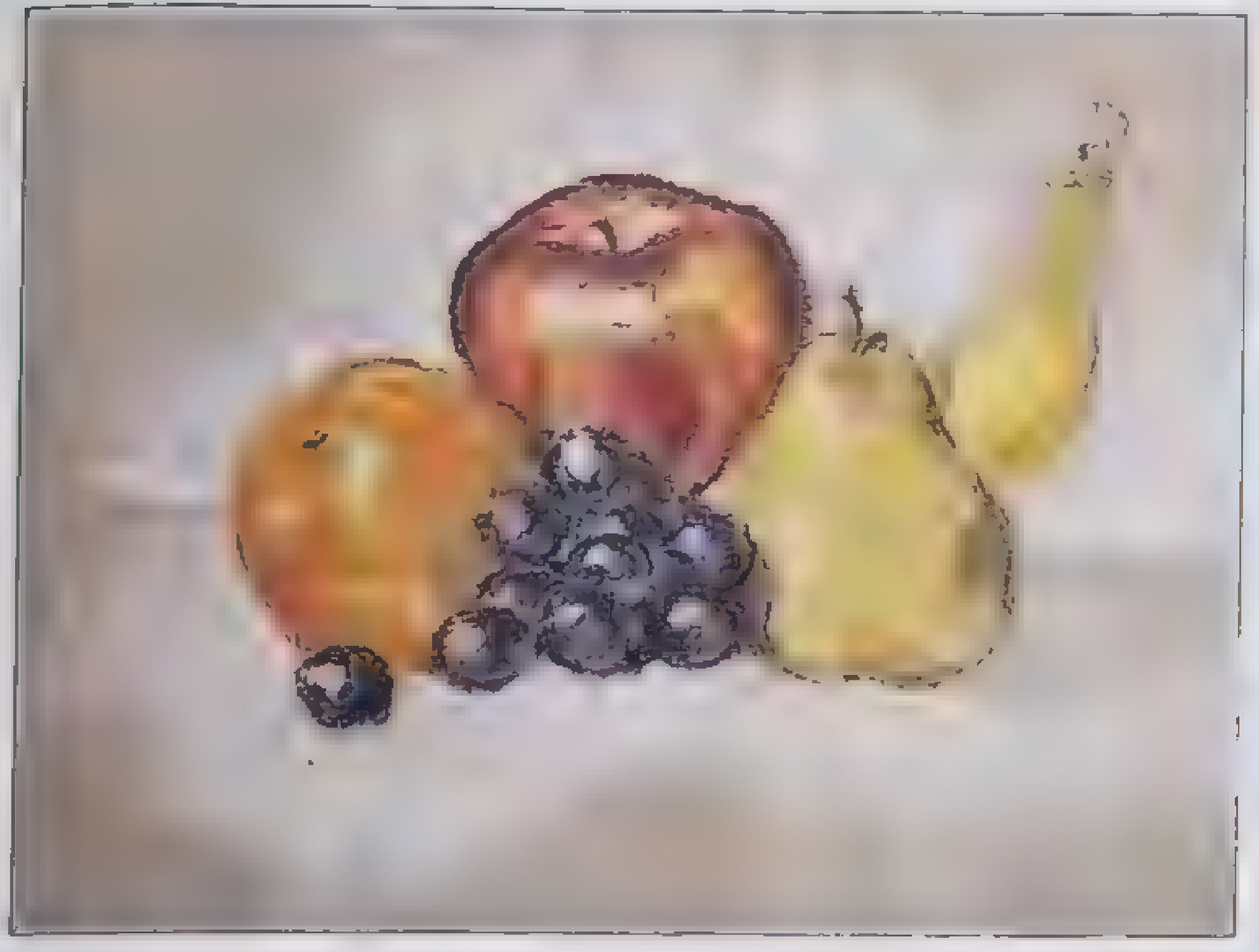

14 ▲ **Umple fundalul**
Folosind partea plată a pastelului alb, creează un fundal, trasând mai multe tușe verticale și orizontale. Ai grijă ca, atunci când te apropii de conturul fructelor, să nu-l amesteci cu albul și lasă gol spațiul din imediata vecinătate a perei, pentru a adăuga umbra acesteia

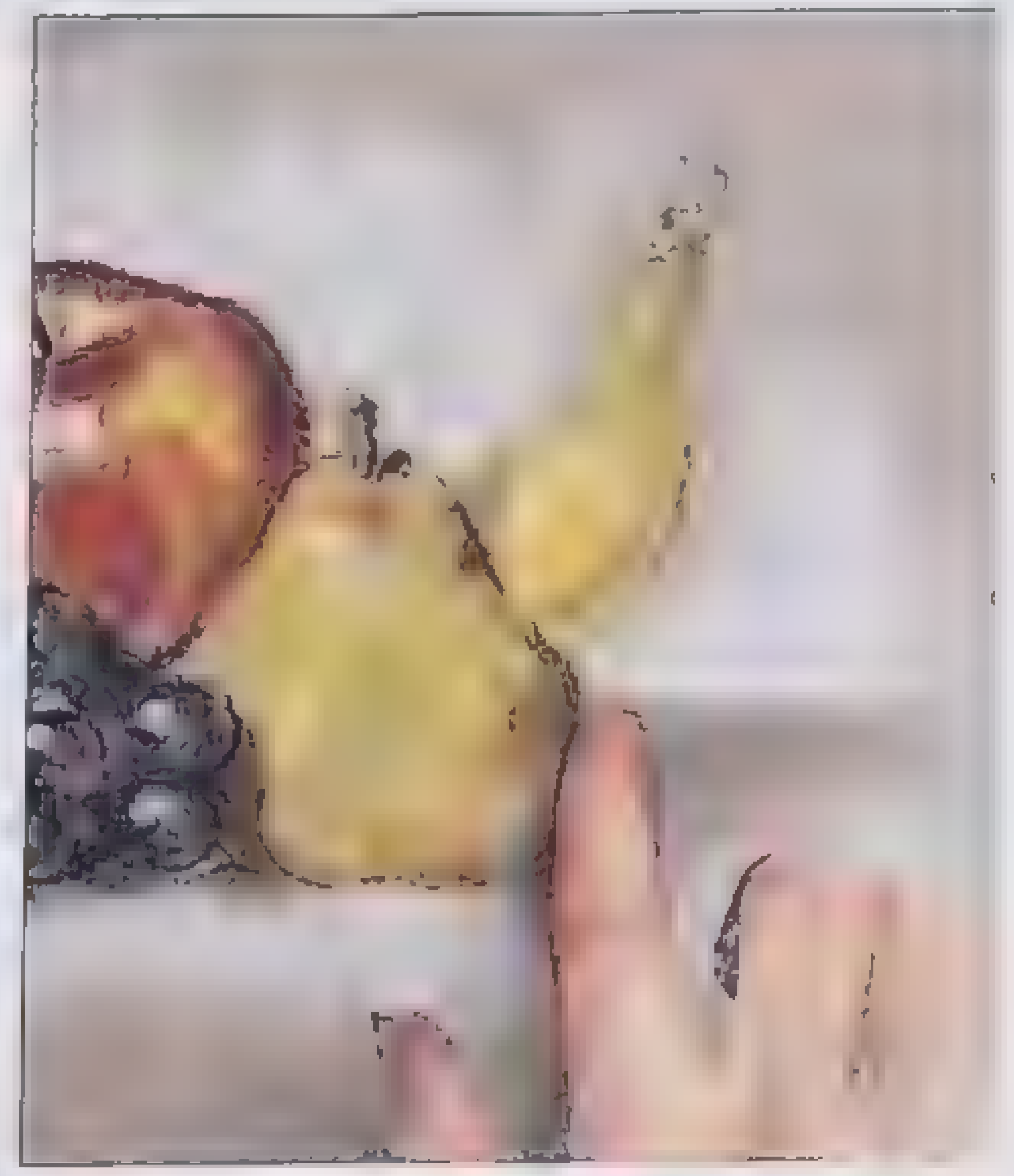

15 ▲ **Adaugă umbra perei**
Folosește puțin negru pentru a accentu umbrele din spatele boabelor de strugure. Apoi, cu partea plată a pastelului, adaugă umbra perei estompând marginile ce se apropie de fundalul ai

O LUCRARE COMPLETĂ

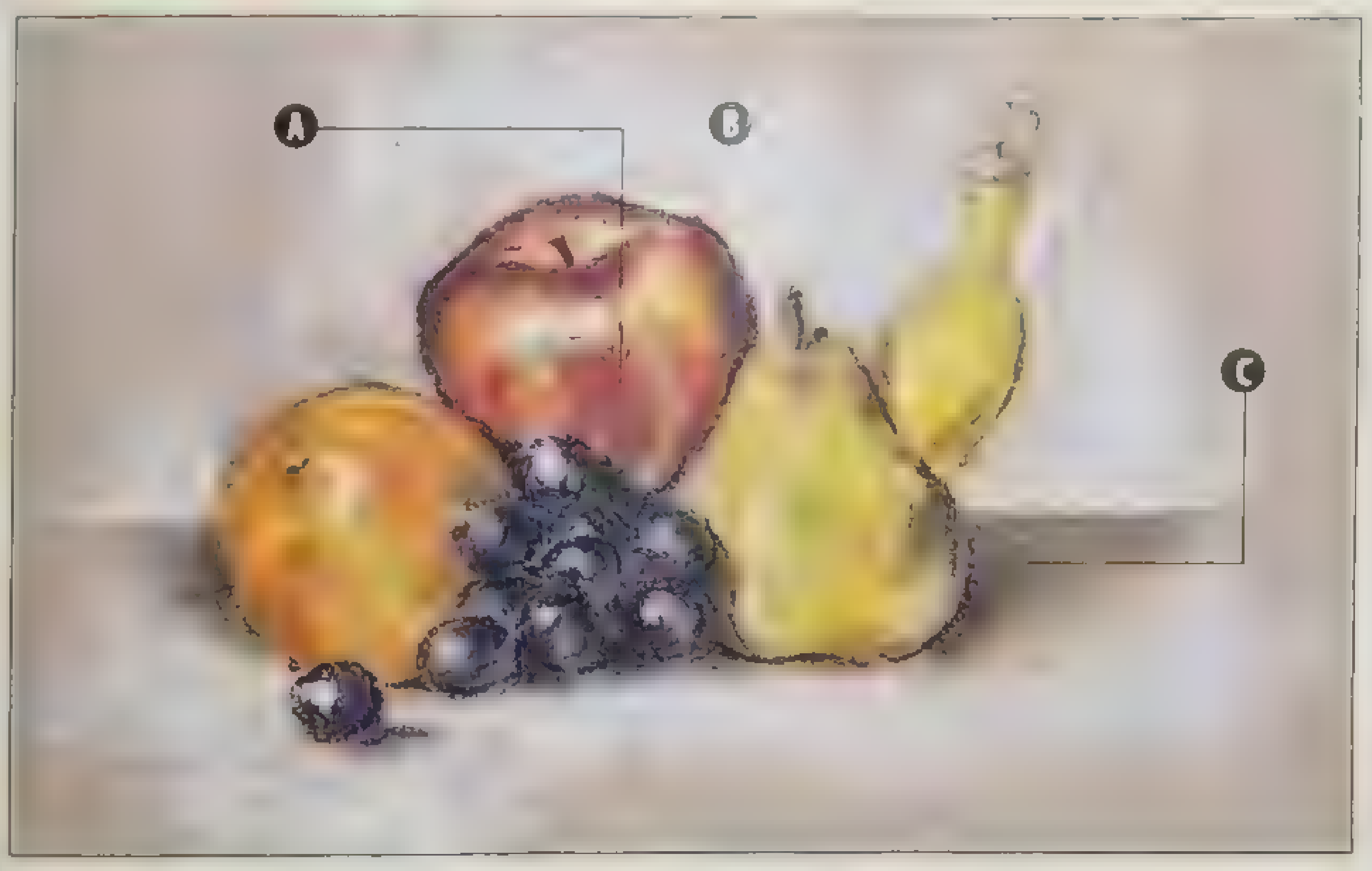

A Straturi de culoare
Pastelurile dau rezultate frumoase atunci când sunt utilizate în straturi succesive. Am aplicat prima bază mai deschisă, adăugând apoi culorile mai închise, pentru a defini forma tridimensională

B Fundalul plat
Fundalul deschis și plat împinge formele colorate ale fructelor în prim-plan

C Umbra estompată
Estompând marginile umbrei negre, astfel încât să se amestece cu culoarea deschisă a fundalului, am creat impresia că umbra se topește treptat în lumina naturală din jur

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Dezvoltă-ți abilitățile de lucru cu acuarelele și află:

- Cum să transformi un grup de obiecte din viața de zi cu zi într-o compoziție multicoloră
- Cum să obții o textură mai bogată suprapunând straturi de culoare.
- Alte sugestii și sfaturi despre amestecul culorilor.

Puterea culorii

Culoarea este instrumentul cel mai versatil al artistului. Ea poate impresiona, poate crea spațiu și atmosferă, poate transmite sentimente și poate conferi iluzia realității.

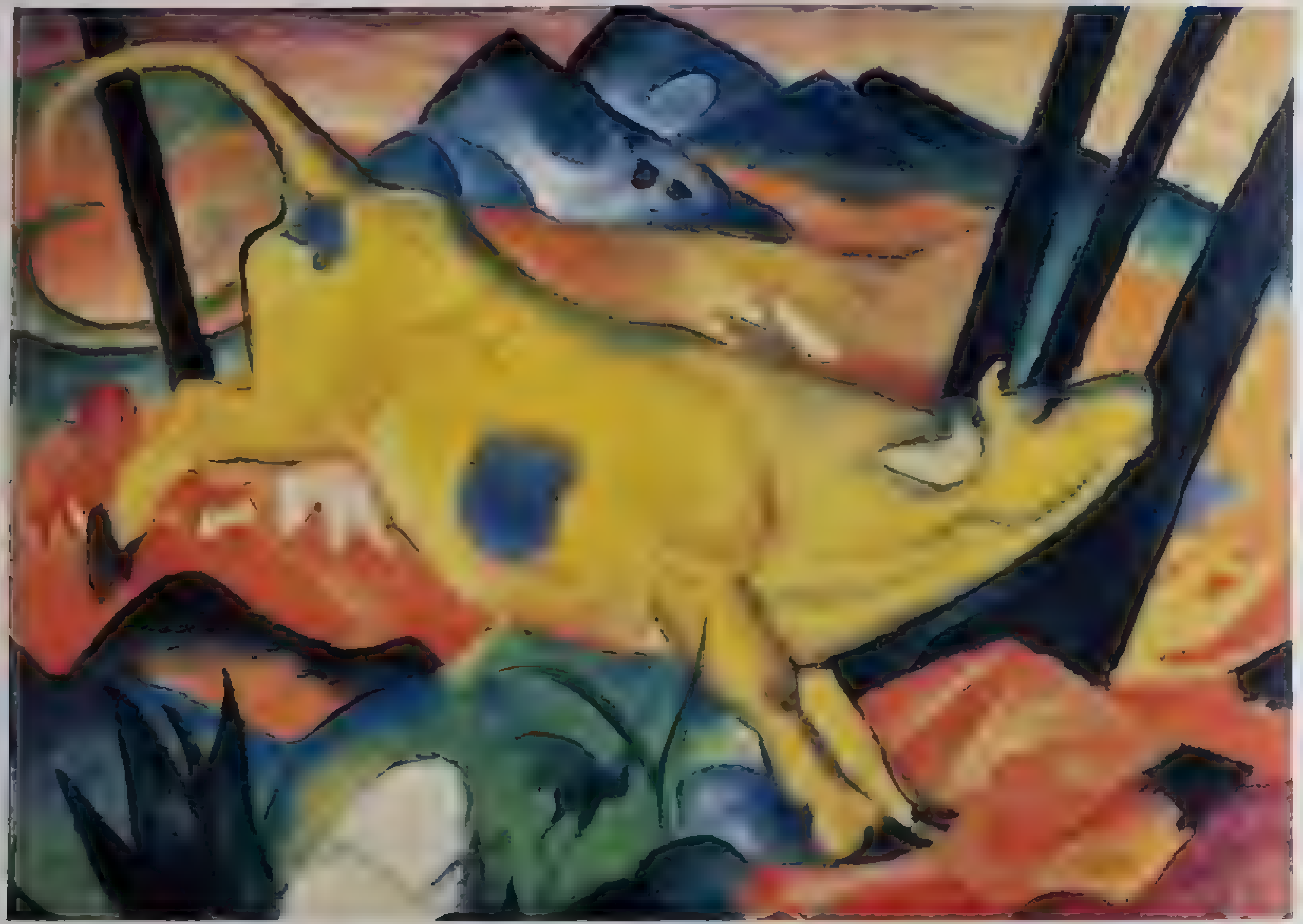

▲ ***Vaca galbenă*** **de Franz Marc (1880-1916), cu petele albastre și cu fundalul roșu, demonstrează faptul că există moduri foarte expresive de a folosi culorile, în afara abordării realiste.**

Artiștii au descoperit faptul că lumina este principalul factor de care depinde perceperea culorilor din lumea înconjurătoare abia după inventarea fotografiei, la jumătatea secolului al XIX-lea. În vechime, culoarea vizibilă a lucrurilor era considerată și cea „reală”: cerul e albastru, iarba e verde – însă oare așa stau lucrurile cu adevărat? Dacă privim cerul într-o zi însorită, vom observa că albastrul lui este mult mai intens deasupra capului nostru, față de porțiunea care se apropie de orizont – unde nu e doar mai luminos, ci prinde și câteva nuanțe de galben. Culorile depind de lumină, deci trebuie să înțelegem cum funcționează acest mecanism.

Teoria culorilor

Când străbate o picătură de apă, lumina soarelui se divizează în spectrul de culori al curcubeului. Dacă așezăm culorile în cerc (vezi imaginea din dreapta, sus), principiile combinării lor vor deveni cât se poate de clare. Roșul, albastrul și galbenul sunt culori primare: ele sunt culori pure și nu se pot obține amestecând alte culori. Celelalte trei (oranj, verde și violet) sunt culori secundare, pentru că se obțin prin combinarea culorilor primare, care sunt dispuse în cerc la stânga și la dreapta lor.

Se poate merge mai departe și se poate crea o a treia categorie de culori, combinând fiecare culoare primară cu culorile secundare alăturate. De exemplu, albastrul și verdele vor da culoarea turcoaz. Se obține astfel o mare varietate de nuanțe, fiecare având propriul nume. În general, culorile derivate își împrumută numele de la o piatră sau o floare cu pigment asemănător. Pentru a învăța să le distingi, e suficient să treci în revistă etichetele tuburilor de tempera care se găsesc în magazinele specializate.

Alb și negru

Ai observat, probabil, că cercul nu conține nici alb, nici negru. Când lumina cade pe un obiect, acel obiect absoarbe anumite **lungimi de undă** și reflectă altele – pe cele corespunzătoare culorii pe care o vedem. Un obiect negru le absoarbe pe toate, în vreme ce un obiect alb le reflectă pe toate; deci, negrul este absența totală a culorii, iar albul este amestecul tuturor culorilor.

Brunul

Dar brunul – sau, mai bine zis, maroul? Un obiect brun absoarbe doar câteva lungimi de undă din spectru și le reflectă pe toate celelalte. Amestecând toate cele trei culori primare sau toate cele trei culori secundare în proporții diferite, putem obține o gamă largă de nuanțe de brun.

Culori calde și culori reci

Culorile se împart în „calde” și „reci”, așa cum reiese și din imaginea de mai sus. Ele mai pot fi clasificate și ca opace sau translucide, închise sau deschise, transparente sau dense, subțiri sau corpolente, vibrante sau mate, strălucitoare sau șterse. Vom vorbi mai mult despre aceste caracteristici în numerele viitoare.

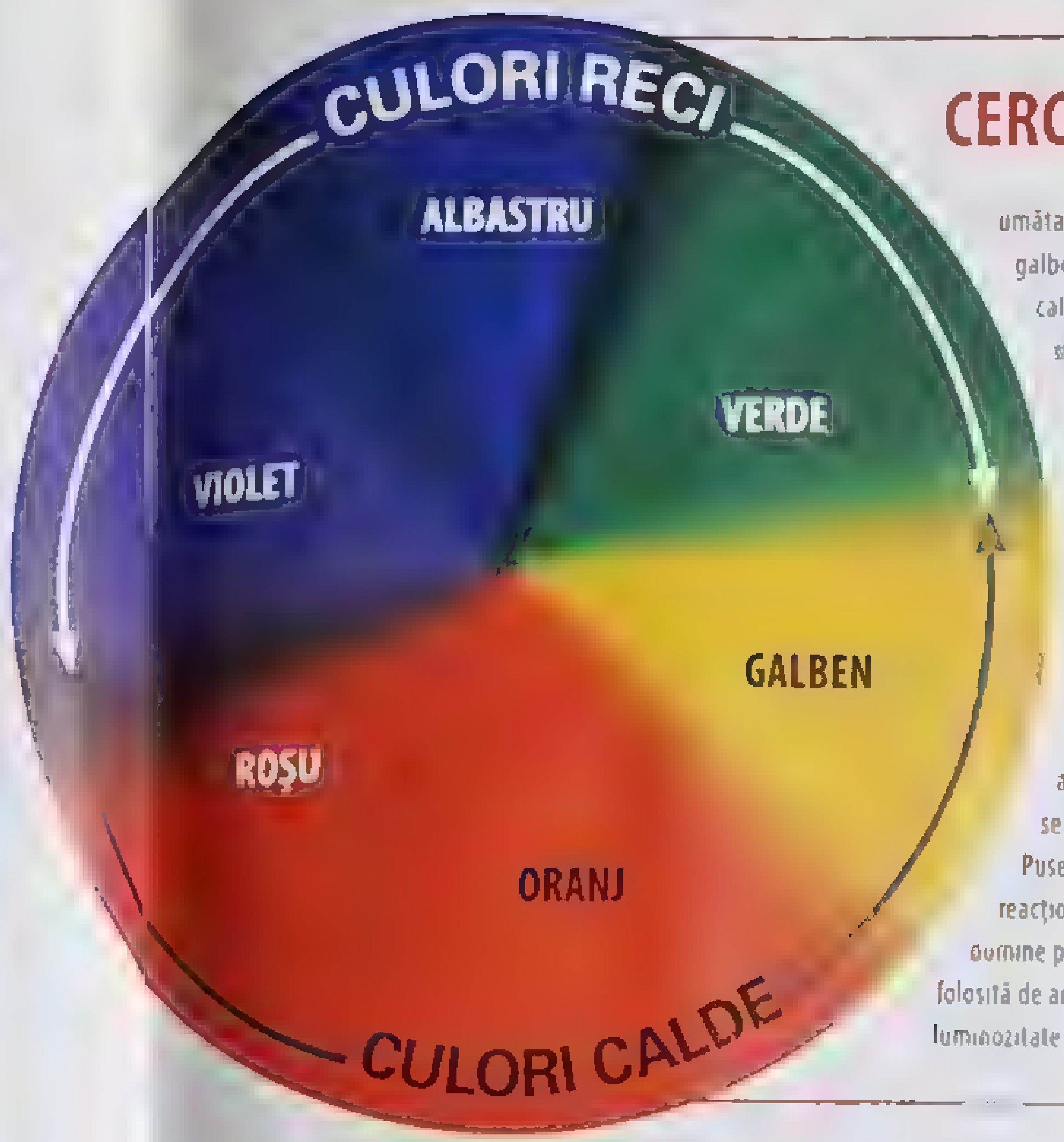

CERCUL CULORILOR

umătate dintre culorile cercului (roșu, galben, oranj) sunt definite drept „culori calde” și sar în ochiul privitorului, în vreme ce așa-zisele „culori reci” din cealaltă jumătate a cercului (albastru, violet și verde) par, dimpotrivă, să treacă în planul al doilea. Poți profita de această caracteristică, de exemplu, când pictezi un peisaj: dacă vrei ca pomii din fundal să pară mai îndepărtați, le poți da o culoare verde-albăstruie. Culorile care se află în opoziție, în structura cercului, se numesc **complementare**. Puse una lângă alta, aceste culori reacționează și fiecare încearcă s-o domine pe cealaltă. Este o tehnică folosită de artiști pentru a crea contrast și luminozitate în operele lor.

PALETA

Există culori care, amestecate între ele, pot constitui o bază de neînlocuit pentru lucrările tale. Culorile de mai jos se pretează la o gamă largă de combinații. Dacă ai verde-smarald, două feluri de albastru și două de galben, poți obține toate nuanțele de verde pe care le dorești. Încearcă să amesteci toate culorile, două câte două, fără să folosești albul.

Ai grijă să nu abuzezi de negrul pur, pentru că poate „ucide” pânza. Amestecul dintre umbră-arsă și albastru-ultramarin este un excelent substitut.

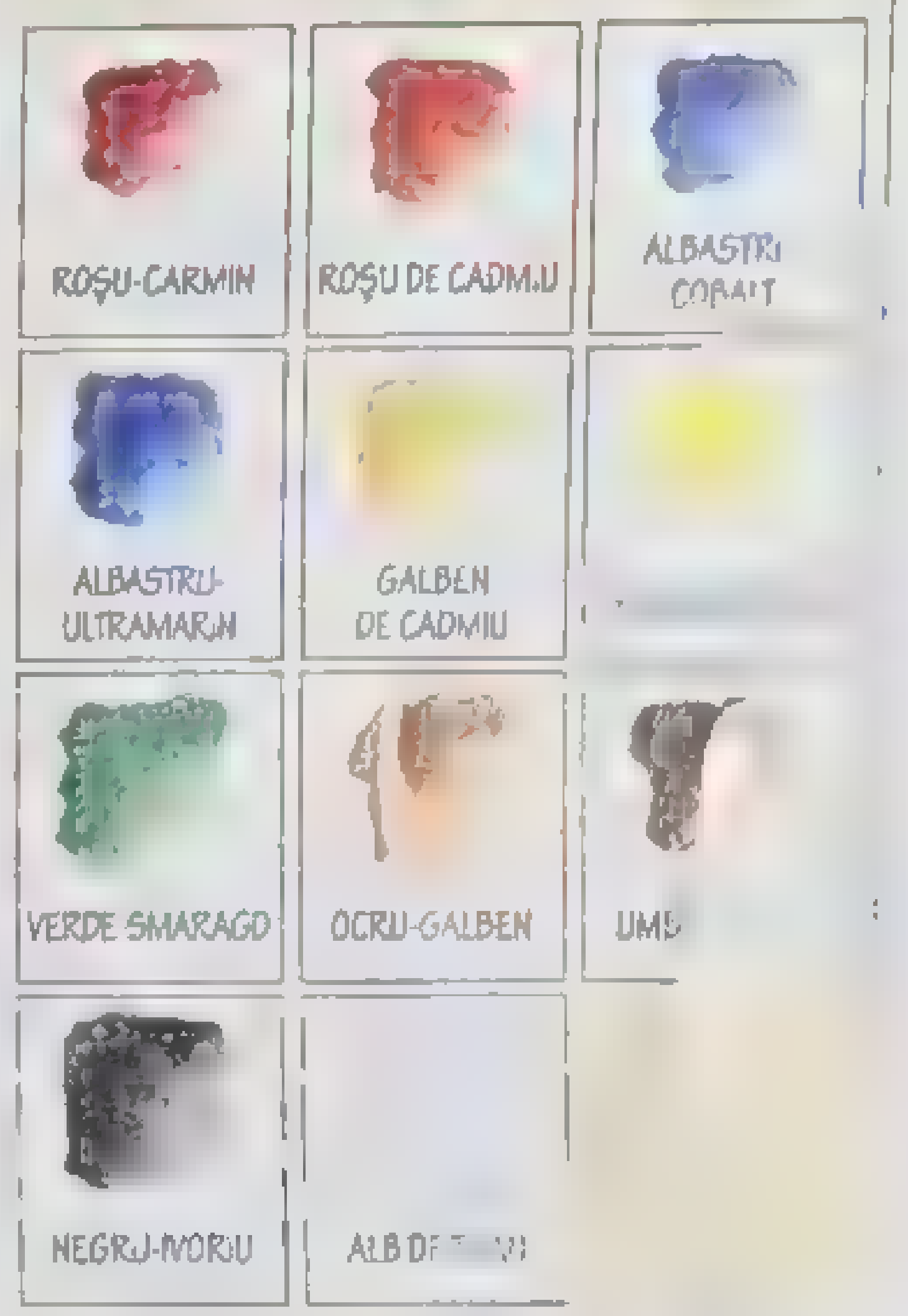

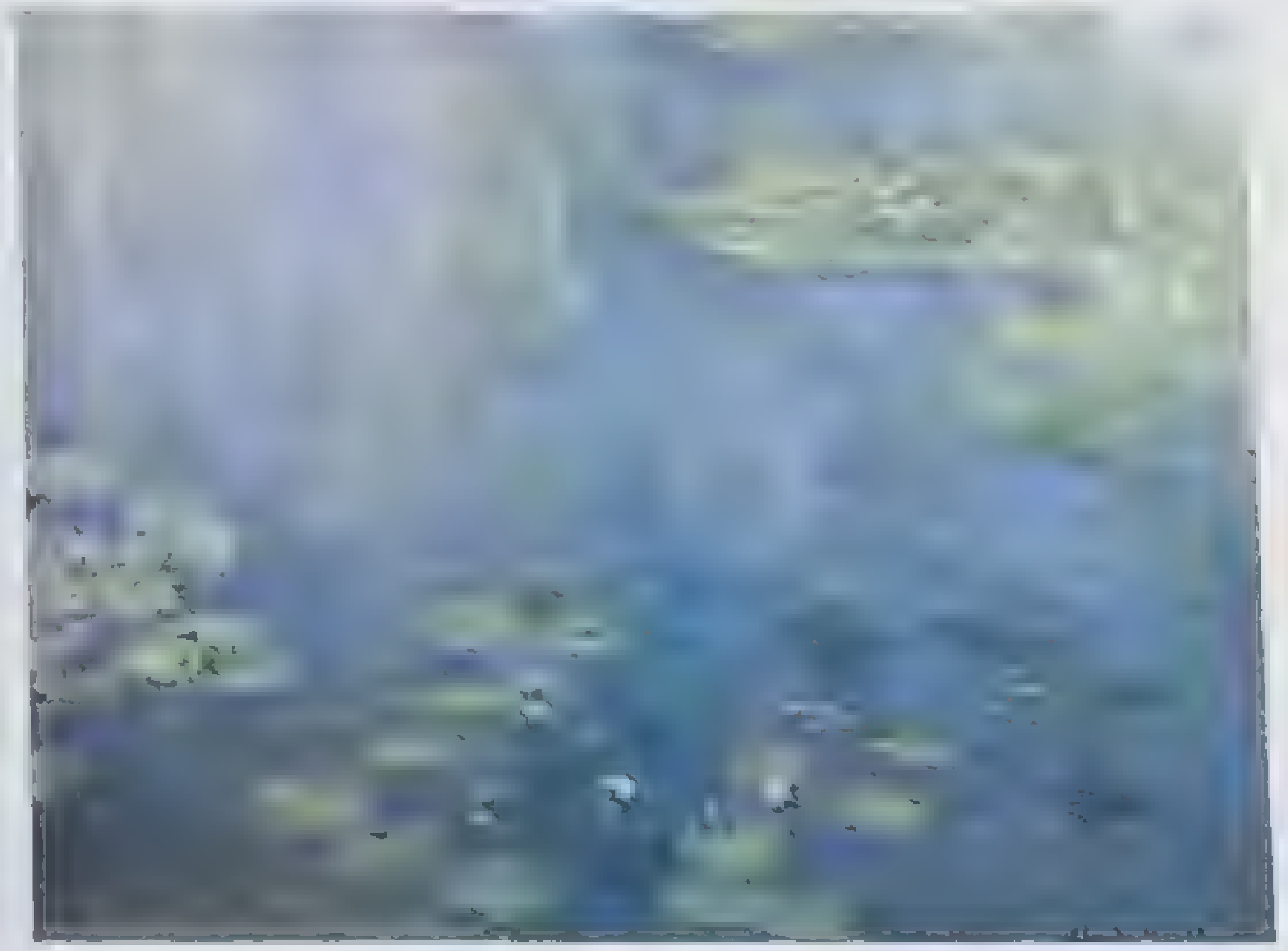

▶ **Claude Monet (1840–1926) folosea culoarea pentru a crea luminozitate și atmosferă. În acest tablou, nuferii par a se dizolva în apa heleșteului.**

Un colaj floral

Nu există limite ale imaginaţiei atunci când creezi un colaj. Poţi folosi materialele tale preferate şi poţi interpreta subiectul cât se poate de liber.

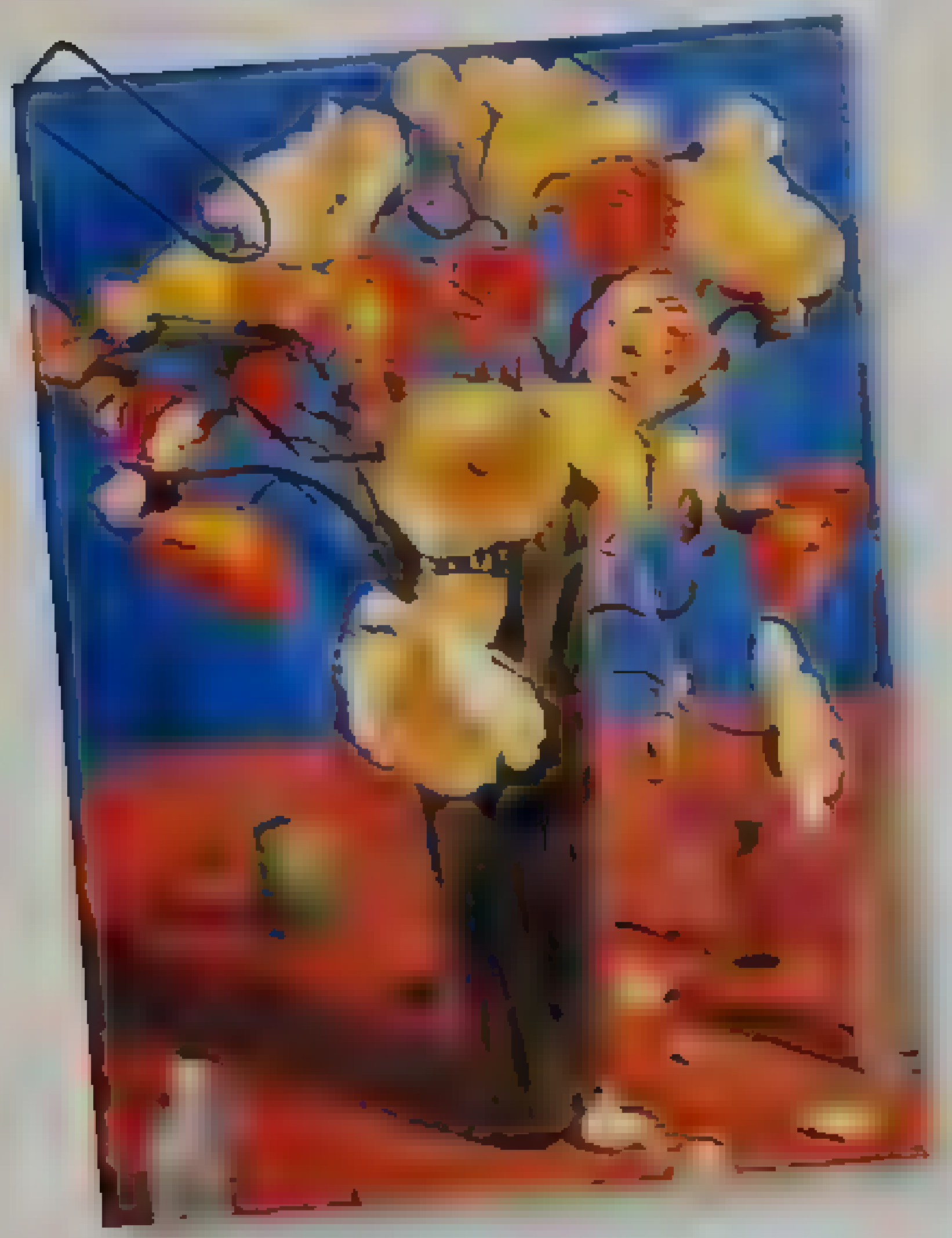

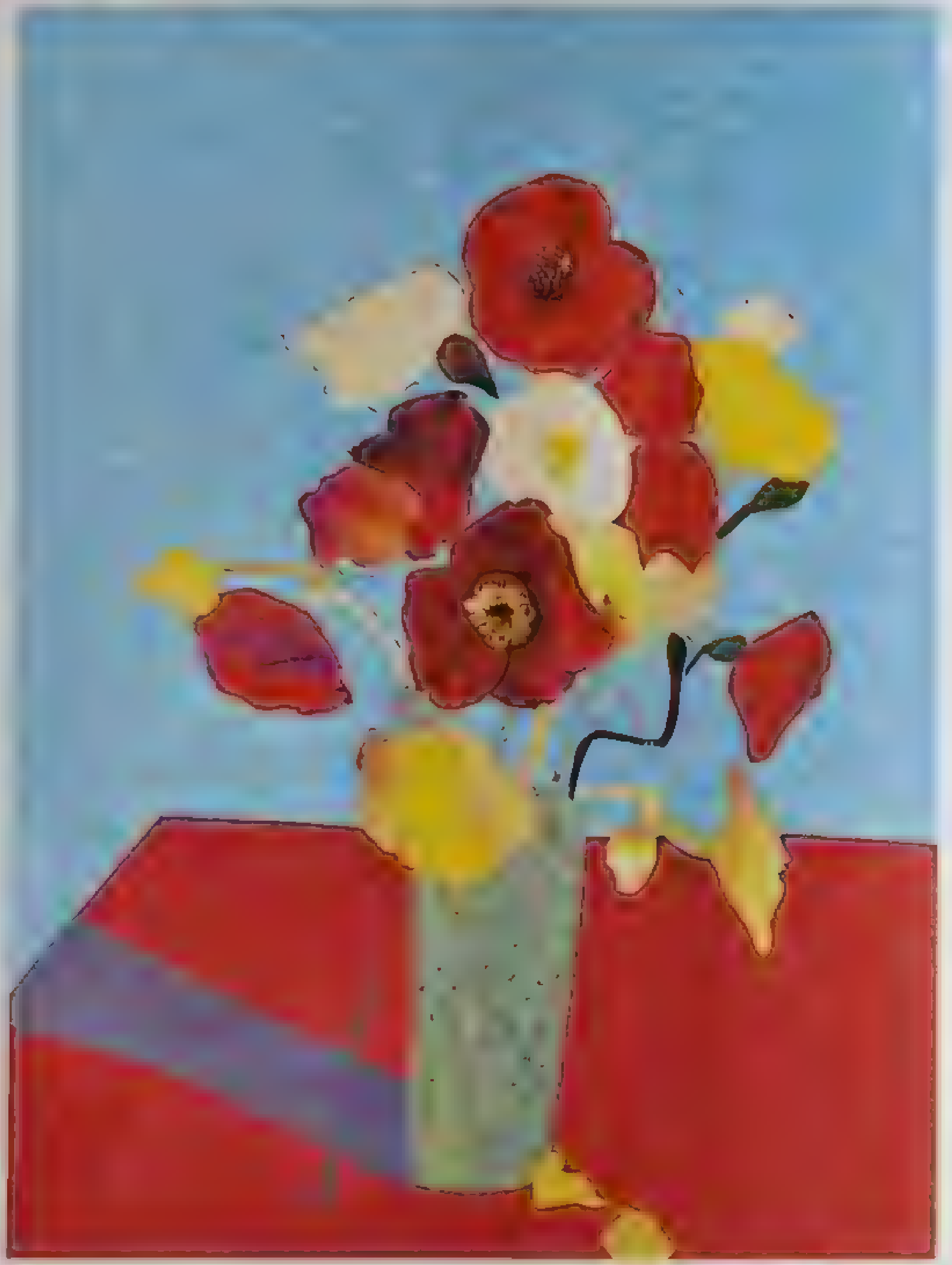

▲ Poţi folosi orice material pe care-l ai la îndemână pentru crearea colajului: de la tot ce găseşti într-o revistă veche sau într-un catalog, până la fâşii de hârtie dintr-un ambalaj.

Materialul pentru un colaj poate fi găsit oriunde. Aruncă o privire prin revistele pe care le ai prin casă, de exemplu. Paginile lor sunt cu siguranţă pline de imagini, forme şi culori pe care le poţi decupa pentru lucrarea ta.

Alege o imagine

Revistele de grădinărit şi cataloagele cu seminţe – sau cărţile poştale cu aranjamente florale – sunt perfecte pentru a crea vasul cu flori din acest exerciţiu. Trebuie doar să alegi şi să decupezi imaginile şi culorile pe care le preferi.

Dintre toate tipurile de hârtie care se pot folosi pentru colaj, hârtia velină e cu siguranţă cea mai potrivită. Un singur strat de hârtie este transparent, deci culoarea şi forma de sub el vor rămâne vizibile. Aici am folosit hârtie velină pentru fundal, prin care se vede imaginea desenată dedesubt, păstrând efectul de culoare.

Există numeroase tehnici de a realiza colaje. Ţi se pare dificil de obţinut acest vas cu flori? Desenează, pur şi simplu, figura din centru şi apoi umple-o, lipind mici bucăţele de hârtie.

MATERIALE

- Creioane: 2B şi 2H
- O riglă şi un cutter
- Bandă adezivă opacă
- Spray adeziv şi lipici pentru hârtie
- Câteva foi de calc
- Hârtie velină albastră şi roşie
- Reviste de grădinărit

ÎNCEPE

1 ▶ Xeroxează şi apoi copiază imaginea folosind foaia de calc
Xeroxează fotografia vasului cu flori, mărind-o. Fotocopia va face contururile mai vizibile. Xeroxul trebuie să fie setat pe tonuri deschise, astfel ca liniile închise să iasă în evidenţă. Aşază apoi foaia de calc deasupra imaginii şi trasează contururile cu un creion 2B.

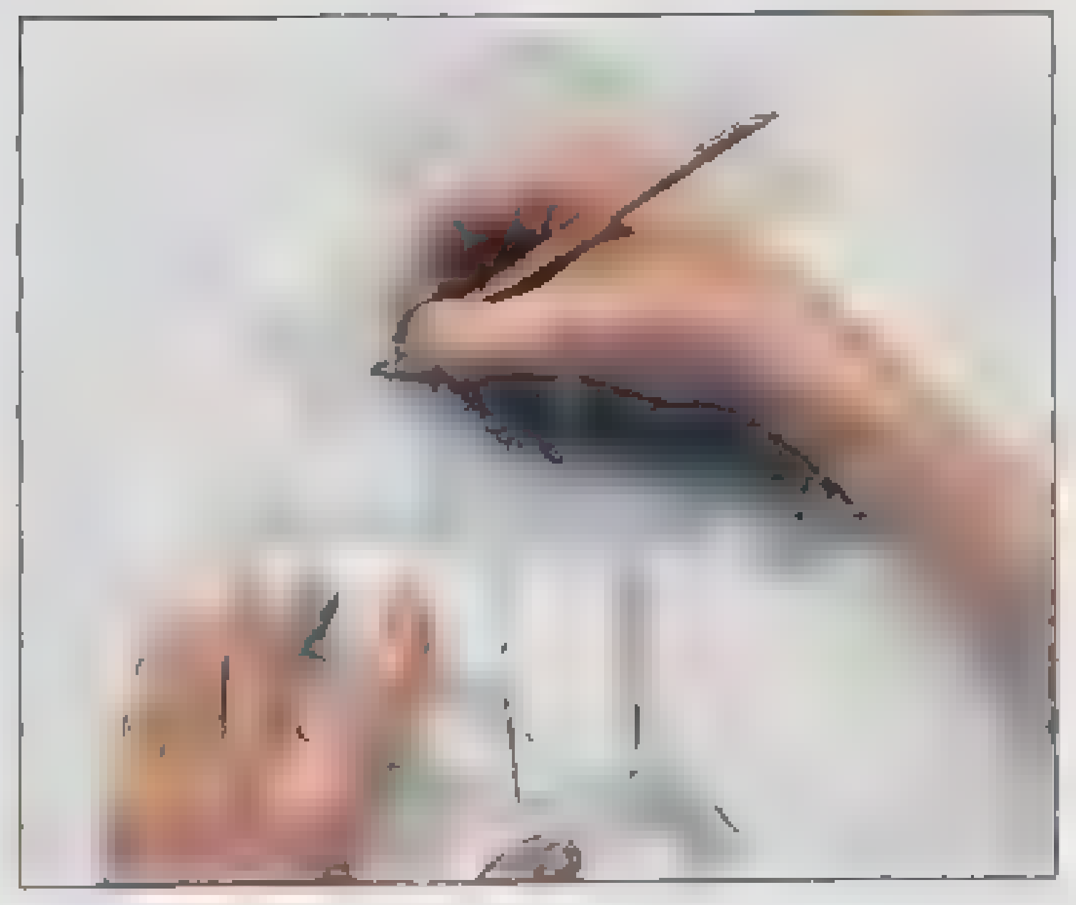

2 ▲ Transferă imaginea pe hârtie
Întoarce foaia de calc şi treci din nou cu creionul peste liniile conturului, pentru a nu distorsiona imaginea când o vei transfera. Apoi întoarce din nou foaia de calc, aşaz-o peste o foaie de hârtie albă şi, cu creionul 2H, treci din nou pe contururi, apăsând astfel încât ac se imprime pe hârtie. Apoi dă la o p foaia de calc şi finisează conturul c creion 2B

MERGI MAI DEPARTE

Odată obţinut conturul, poţi începe să defineşti imaginea în detaliu. Decupează bucăţi de hârtie diferite ca formă, textură şi culoare şi lipeşte-le pe hârtia velină, pe porţiunea care corespunde fundalului

3 ▶ Trasează formele corolelor
Pentru ca formele de hârtie colorată să se îmbine corespunzător cu formele din desen – chiar dacă acest lucru nu e neapărat necesar –, trasează pe foaia de calc câteva corole

4 ▶ Decupează formele corolelor
Apoi alege câteva foi de hârtie colorată, pune-le sub foaia de calc şi decupează pe contur

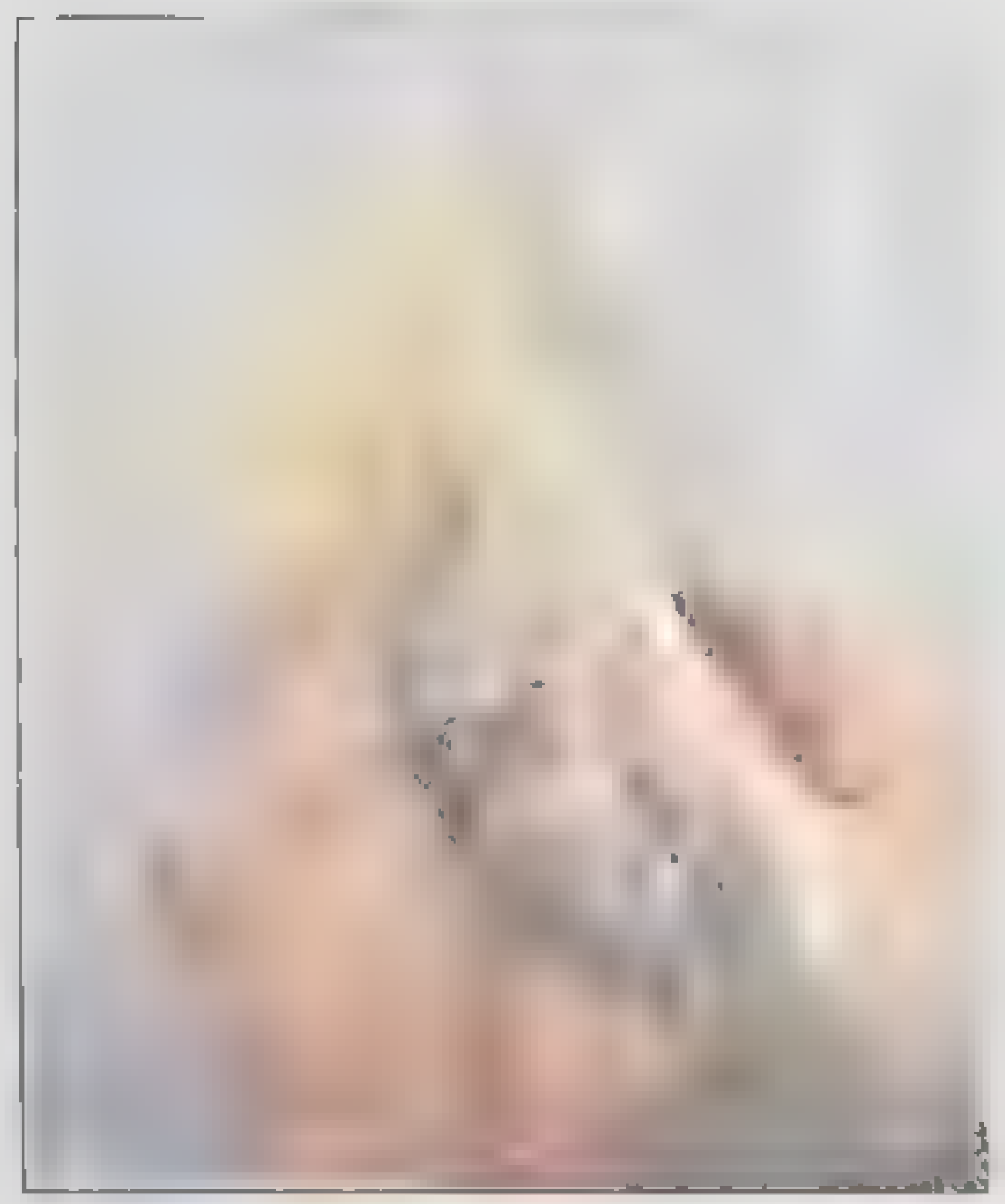

5 ▶ Aplică fundalul
Stropeşte cu spray adeziv hârtia velină albastră şi întinde-o pe foaie, astfel încât să acopere desenul cu florile şi jumătate din vas. Cu ajutorul cutterului, decupează porţiunea unde vei lipi hârtia velină roşie reprezentând masa

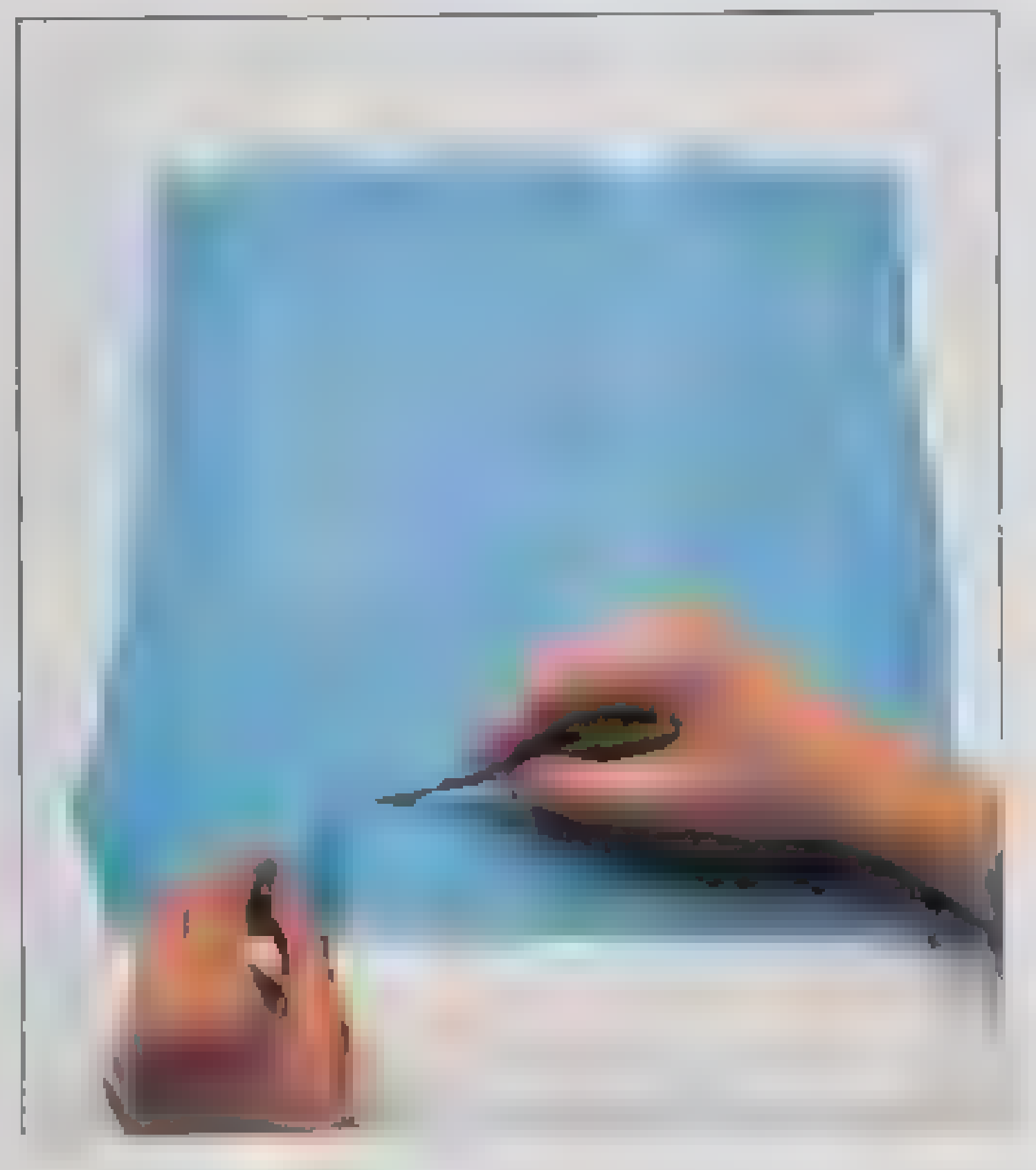

6 ▶ Adaugă masa roşie
Stropeşte cu spray adeziv hârtia velină roşie şi lipeşte-o pe porţiunea ce va reprezenta masa. Decupează, cu ajutorul cutterului, conturul vasului şi al florilor, îndepărtând cu grijă hârtia velină albastră de pe porţiunile respective

SOLUȚII ISTEȚE

CUM SĂ REMEDIEZI „CIUPITURILE" HÂRTIEI CU AJUTORUL BANDEI ADEZIVE OPACE

Dacă îți scapă cutterul și „ciupești" hârtia sau dacă, din greșeală, tai prea mult din ea, nu-ți face griji! Totul se poate remedia cu puțină bandă adezivă opacă (o bandă de hârtie moale, care se găsește în orice magazin specializat). Se folosește într-un mod foarte simplu: întorci foaia de lucru și lipești banda adezivă în locul unde ai tăiat greșit.

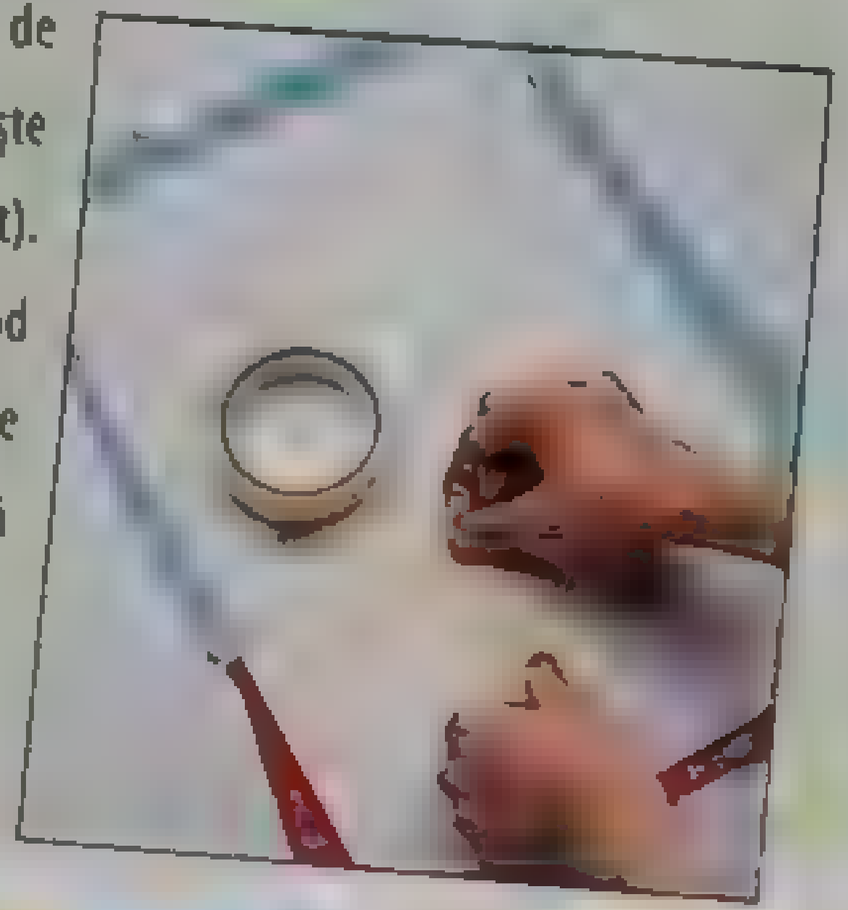

7 ▶ **Aplică florile**
Acum începem să aplicăm florile. Lipește corolele pe care le-ai decupat mai devreme în locurile care le corespund; decupează apoi niște forme, la întâmplare, din hârtia colorată. Nu contează dacă se văd liniile desenului de dedesubt.

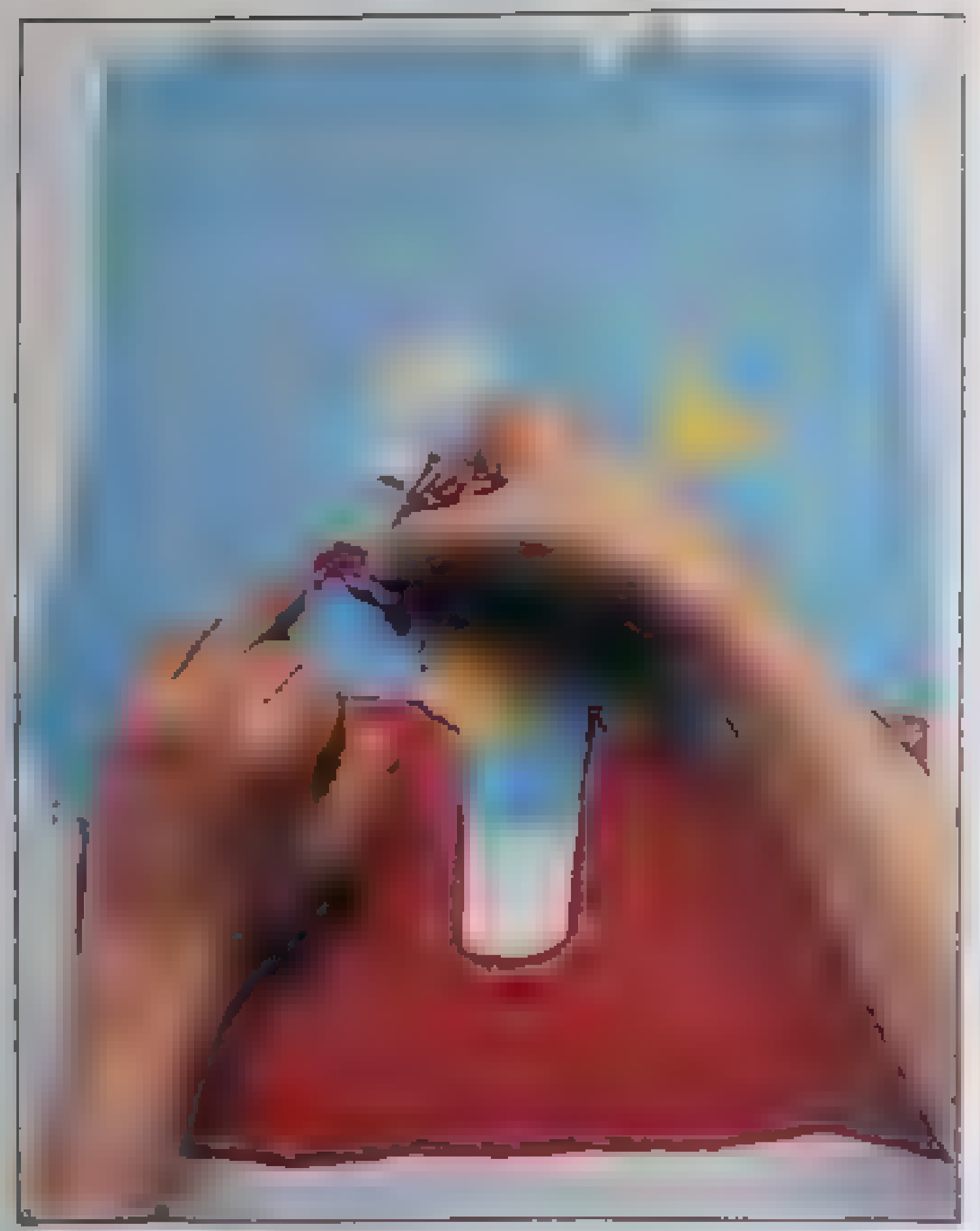

8 ▲ **Decupează poze cu flori dintr-o revistă de grădinărit**
Alege imaginile care-ți plac cel mai mult, decupează-le și lipește-le apoi în pozițiile rămase goale.

ȘI LA SFÂRȘIT...

După ce-ai adăugat petalele și florile, lipește câteva fâșii de hârtie colorată care să reprezinte tulpinile, până când ești mulțumit de rezultat. Adaugă apoi vasul și umbra.

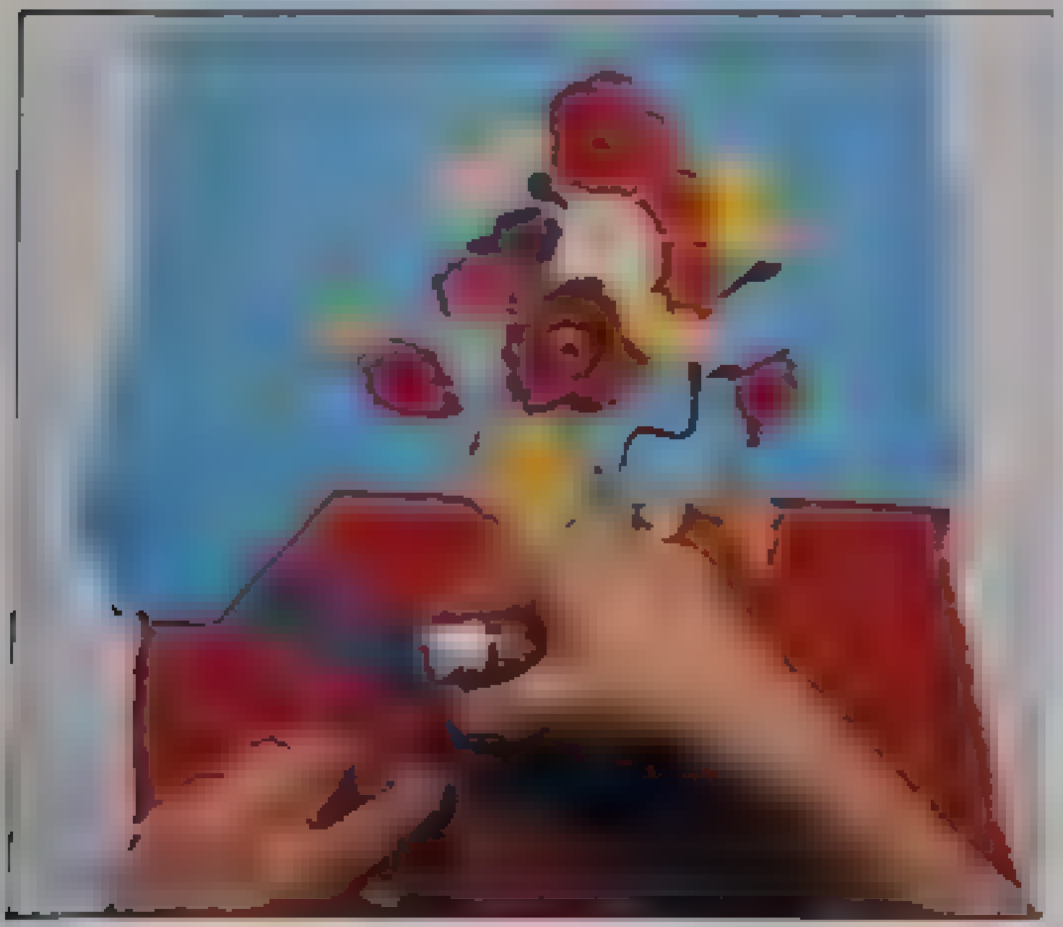

9 ▲ **Lipește vasul și umbra**
Decupează umbra din hârtia velină albastră și lipește-o, apoi alege hârtia pe care o preferi pentru vas. În fine, folosește rigla și cutterul pentru a tăia marginile lucrării.

O LUCRARE COMPLETĂ

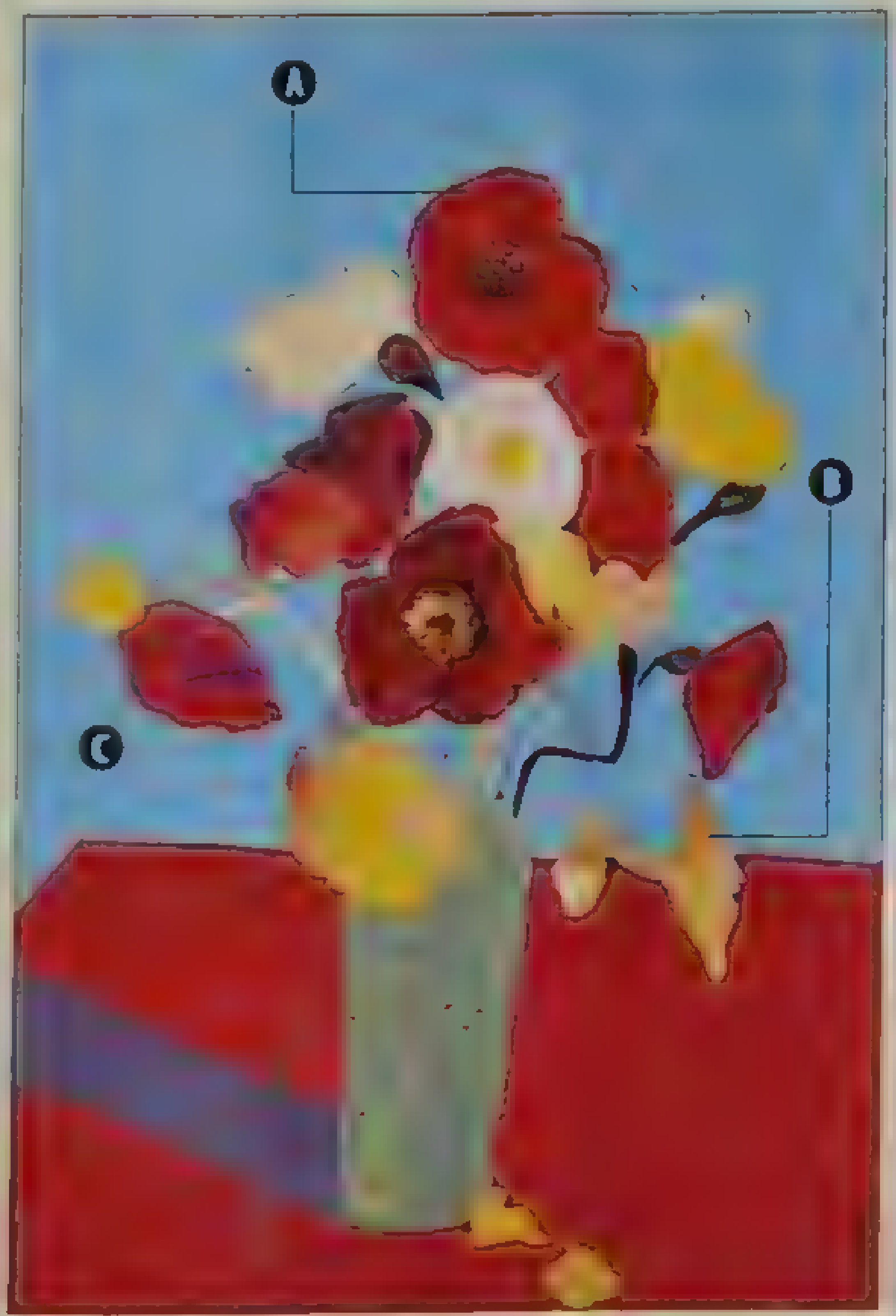

A Puțin realism
Am decupat fotografiile cu flori dintr-o revistă de grădinărit. Acestea contrastează cu corolele de hârtie.

B Formele corolelor
În timp ce anumite corole au fost decupate la întâmplare din hârtie velină, altele au fost decupate urmând o formă anume.

C Fundal din hârtie velină
Am ales hârtia velină pentru că este transparentă, lăsând a fi vizibile liniile conturului.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Cum se transformă șablonul (stencilul) într-un instrument artistic? Vei mai învăța și

- Cum să compui un peisaj marin suprapunând straturi de imagini
- Cum să-ți creezi un șablon (stencil) personalizat
- Cum să folosești nisipul pentru a obține efecte [illegible]

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

CULORI COMPLEMENTARE

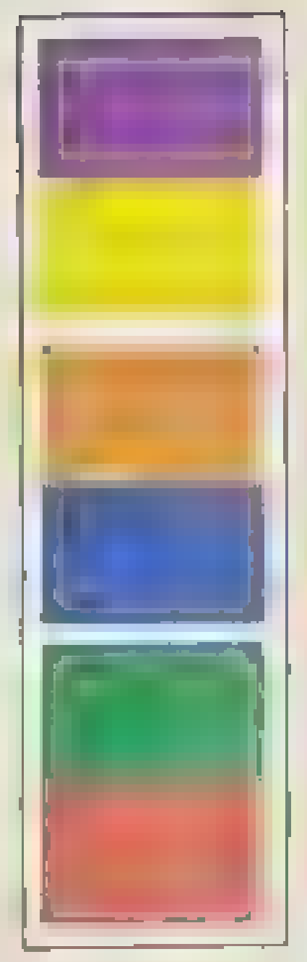

Artiștii lucrează adesea cu perechi de culori, numite opuse sau complementare. Prin efectul vizual pe care îl creează, roșul e opusul verdelui, iar oranjul, opusul albastrului. Când sunt alăturate două culori complementare, acestea „reacționează", creând un contrast puternic. Dacă încercăm să privim fix un obiect de culoare roșu-pal, timp de două minute, mutându-ne apoi privirea pe un perete alb, vom avea impresia că vedem o pată de culoare verde, complementara roșului; acesta este un efect optic comun. Același lucru se întâmplă și cu celelalte perechi de culori. Este important de reținut faptul că, din cauza agenților chimici din tempera, dacă amesteci două culori complementare, nu vei obține întotdeauna culoarea la care te-ai fi așteptat.

HÂRTIE LUCIOASĂ

Aceasta se obține trecând pasta de celuloză pe sub o presă fierbinte, care acționează precum fierul de călcat pe material; astfel, hârtia devine netedă și lucioasă, fiind perfectă pentru ilustrațiile migăloase realizate în peniță cu tuș.

HÂRTIE PENTRU PASTEL

Pastelurile se prepară pe bază de ceară, ulei sau cretă. Pentru a le face să adere pe suprafața hârtiei, trebuie să folosim o foaie cu mici striații. Acestea contribuie la fixarea pastelului pe pagină, nu-l lasă să se întindă și dau mai multă consistență culorii. Pentru a ajuta culoarea să se fixeze pe hârtie, lucrarea poate fi protejată cu un spray special. Există mai multe nuanțe de hârtie pentru pastel – de la alb, la roșu, violet sau negru. Nuanța hârtiei poate influența rezultatul final.

HÂRTIE RUGOASĂ

Acest tip de hârtie este presat la rece. Are o textură granulată și este potrivit pentru desen, pastel și pictură în tempera. Se potrivește perfect redării panoramelor și peisajelor marine, iar aspectul său brut, caracteristic, conferă personalitate lucrării.

COLAJ

Colajul este o lucrare compusă din materiale diferite. Pentru colaje cât mai creative, se folosesc decupaje din ziare și reviste, în combinație cu materiale textile; se finisează cu tempera și pasteluri; sau, la scară mai mare, se integrează diverse obiecte și materiale de uz cotidian, găsite în casă sau pe stradă. Practic, se utilizează cu imaginație orice lucru care poate fi lipit pe o suprafață plană. Cândva, colajul era un joc de copii. Însă dadaiștii și suprarealiștii secolului XX l-au reinventat, făcând din el un exponent de seamă al artei moderne.

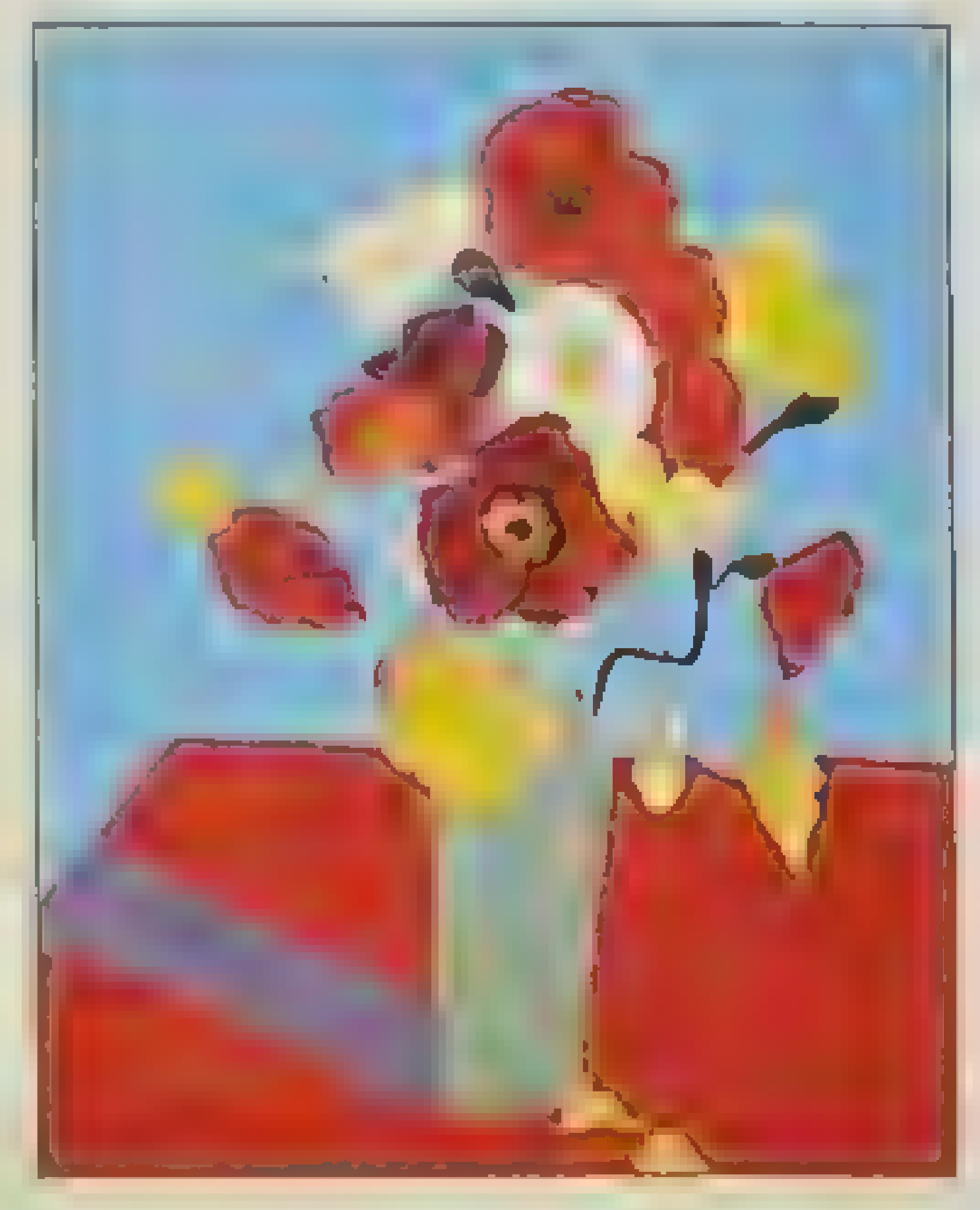

LUNGIME DE UNDĂ

Conform teoriilor științifice actuale, lumina circulă sub formă de unde, care pot avea diverse lungimi. Când unda cea mai amplă pe care o putem percepe ne atinge ochiul, ea stimulează centrii nervoși, făcându-ne să vedem culoarea roșie. Iar când ochiul nostru percepe unda cea mai scurtă, stimularea centrilor nervoși determină apariția culorii albastre. În același fel apar toate celelalte culori, determinate de lungimile de undă cuprinse între albastru și roșu. Oamenii de știință încă cercetează mecanismul exact al acestui proces.

NATURĂ MOARTĂ

Este un termen care se referă, în general, la o compoziție de obiecte, ce se deosebește de peisaj și portret. Naturile moarte sunt în mod obișnuit plasate în interior și reprezintă diferite obiecte de uz casnic sau de mobilier, flori sau fructe. Primul lucru pe care-l face, de regulă, artistul este acela de a așeza obiectele pe masă (sau pe un alt suport), într-o ordine caracteristică. De exemplu, numeroase naturi moarte pictate de Cezanne, care au ca subiect fructele, au fost realizate în acest fel.

SFUMATO

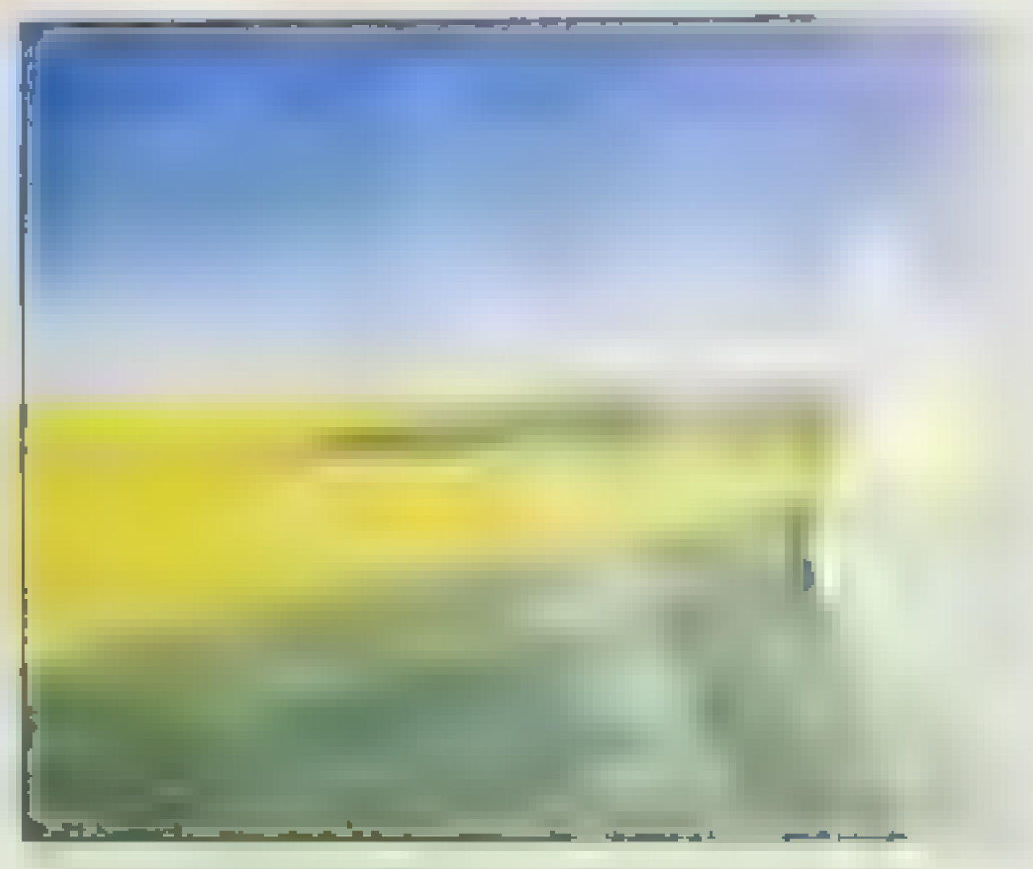

Când două culori vin în contact, ele se amestecă și difuzează. Acest termen se referă, de obicei, la lucrările în acuarelă. Spre exemplu, Joseph Turner a fost un expert al acestei tehnici, folosind-o magistral în operele sale.

SPECTRU

Se știe că, dacă treci o rază luminoasă printr-o prismă, vei obține culorile curcubeului. Acest lucru se întâmplă pentru că ochii noștri percep lumina asemenea unui compus al celor șapte culori principale – care alcătuiesc spectrul cromatic – și al amestecurilor infinite dintre ele. În funcție de structura lor chimico-fizică, obiectele reflectă anumite secțiuni ale spectrului, în vreme ce pe altele le absorb. Când vedem, de exemplu, culoarea roșie, aceasta se întâmplă pentru că obiectul pe care îl privim reflectă doar roșul și absoarbe tot restul spectrului.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Din numărul următor, care apare peste două săptămâni:

TEHNICA STENCILULUI
Află cum poți aduce tehnica stencilului (șablonului) din lumea decorațiunilor interioare, în lumea artei.

ARTA DESENULUI
Metoda grilei pătrate permite realizarea unor contururi cât se poate de precise.

Completează-ți colecția cu primul biblioraft al seriei și coli de desen Canson (culorile colilor de desen din imagine pot să difere de cele pe care le primiți).

CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE
APARIȚIE BILUNARĂ
11,9 LEI
34,90 MDL
CADOU!
Împreună cu cel de-al doilea număr, veți primi gratuit primul biblioraft
PICTURĂ
…IECTE
Șablon marin (stencil)
DeAGOSTINI
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE
PICTURĂ

ÎMPREUNĂ CU ACEST NUMĂR
Primul biblioraft al seriei și planșe pentru desen

DeAGOSTINI

301.333.001.1

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

2

CADOU!

Împreună cu
cel de-al doilea
număr, veți
primi gratuit
primul
biblioraft!

TEHNICI
Cum să creezi volume
și contraste

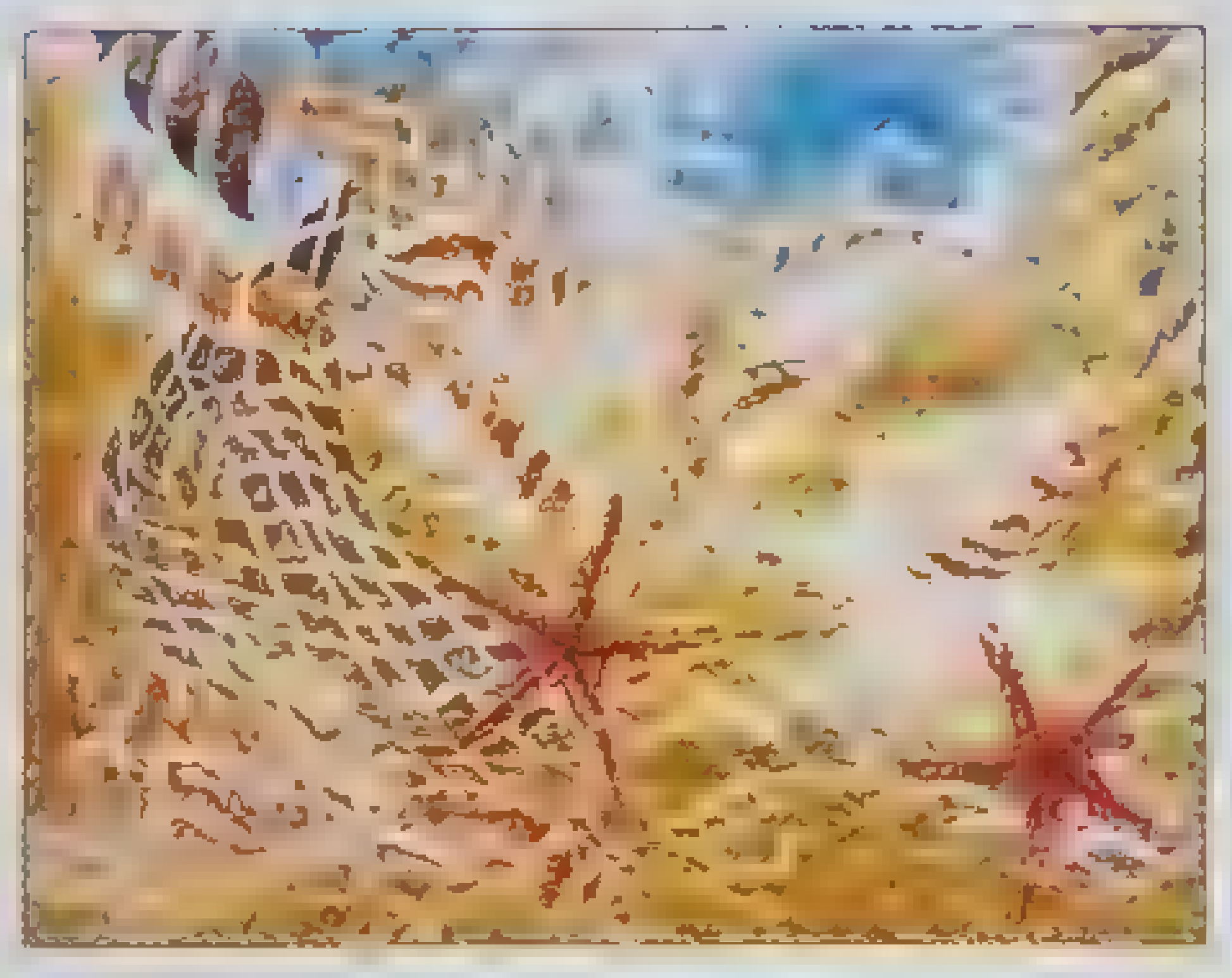

SUBIECTE
Șablon marin
(stencil)

ÎMPREUNĂ CU ACEST NUMĂR

Primul biblioraft al seriei și
planșe pentru desen

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

Nota editorului: În primul număr, colile de desen primite au fost Canson Montval® fiind recomandate pentru tehnicile de pictură pe ud. În acest număr, colile de desen primite sunt Canson Colour Line® fiind recomandate pentru schiţă şi desen. Ne cerem scuze pentru greşeala apărută pe [illegible] promoţională şi [illegible] din numărul [illegible]

BIBLIOGRAFIE
[illegible] CURS DE PICTURĂ [illegible] 9,99 LEI [illegible]
Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 2

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
COORDONATOR LOGISTICĂ ŞI OPERAŢIUNI: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română

FOTOGRAFII: BKGG/Solomon R. Guggenheim Museum, New York: 19; Bridgeman Art Library/ Christie's London: 18; National Gallery, London: 9, Peter Willi 20; Image Bank. 22; Stockmarket: 6

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, Bucureşti, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihalţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792 1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii.

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.
România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi rambursul şi contravaloarea taxelor poştale.
ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

[illegible] Canson oferită pe parcursul colecţiei este fabricată în Franţa [illegible]

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani şi nu este o jucărie. Produsul poate conţine piese mici, care pot fi uşor înghiţite. În caz de înghiţire a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea accesoriilor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine [illegible] Produsul sau părţi ale acestuia pot produce [illegible] mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsaţi ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările [illegible] Produs în China.

Metoda grilei de pătrate

Această metodă practică permite realizarea unor contururi cât se poate de precise. Putem folosi apoi cărbune ars, pentru a reda volumul şi contrastele.

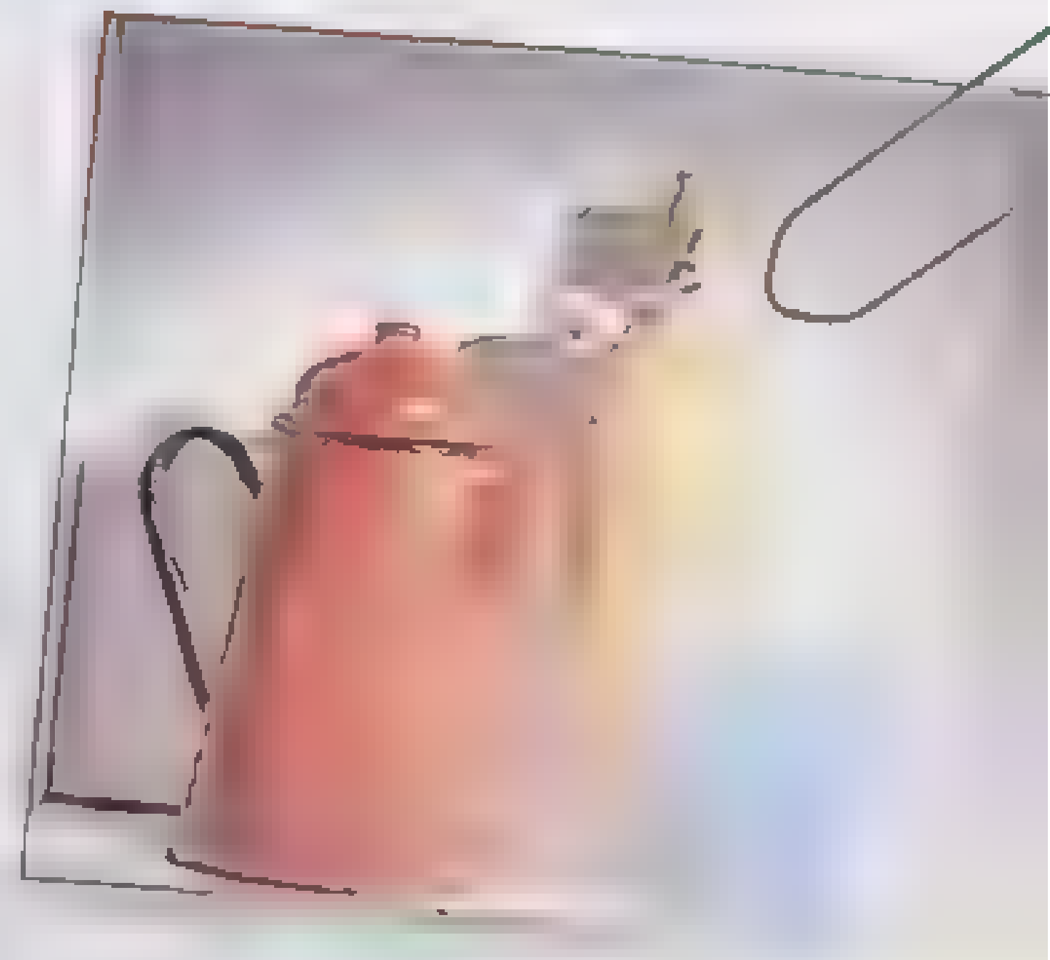

Găsirea unor modele adecvate reprezentării artistice poate fi mai uşoară decât îţi imaginezi. Chiar şi obiectele domestice cele mai banale pot deveni subiecte interesante.

Paginaţie şi proporţie

Până şi artiştii experimentaţi pot întâmpina dificultăţi la reproducerea precisă a dimensiunilor şi proporţiilor anumitor obiecte. În această situaţie, cea mai bună soluţie este folosirea unei foi de matematică drept model. Copiaţi pătrăţelele acesteia pe foaia de desen – şi astfel veţi putea reprezenta mult mai uşor formele şi proporţiile exacte ale obiectelor

În plus, o foaie albă aşezată în spatele obiectelor facilitează observarea şi desenarea umbrelor, acestea proiectându-se pe grilă în mod clar şi bine definit. La final, este suficient ca desenul să fie poziţionat complet în interiorul grilei. Asupra umbrelor vom avea ocazia să ne concentrăm mai târziu

Folosirea cărbunelui

Conturul exterior este desenat cu un creion 2B, deoarece acesta se şterge mult mai uşor în cazul în care greşim. Tonurile şi umbrele sunt obţinute cu ajutorul **cărbunelui**, care permite realizarea unor forme puternice şi bine conturate. Deoarece grafitul şi cărbunele se folosesc în mod diferit, se recomandă câteva exerciţii prealabile. Realizează diferite schiţe pe o foaie de hârtie, lăsând cărbunele să alunece liber. Desenează mai delicat la început, apoi apasă şi experimentează cât mai multe efecte. Ulterior, suprapune haşuri în direcţii diferite, evidenţiind zonele mai deschise şi mai închise ce apar pe foaie. Curând, vei dobândi mai multă siguranţă

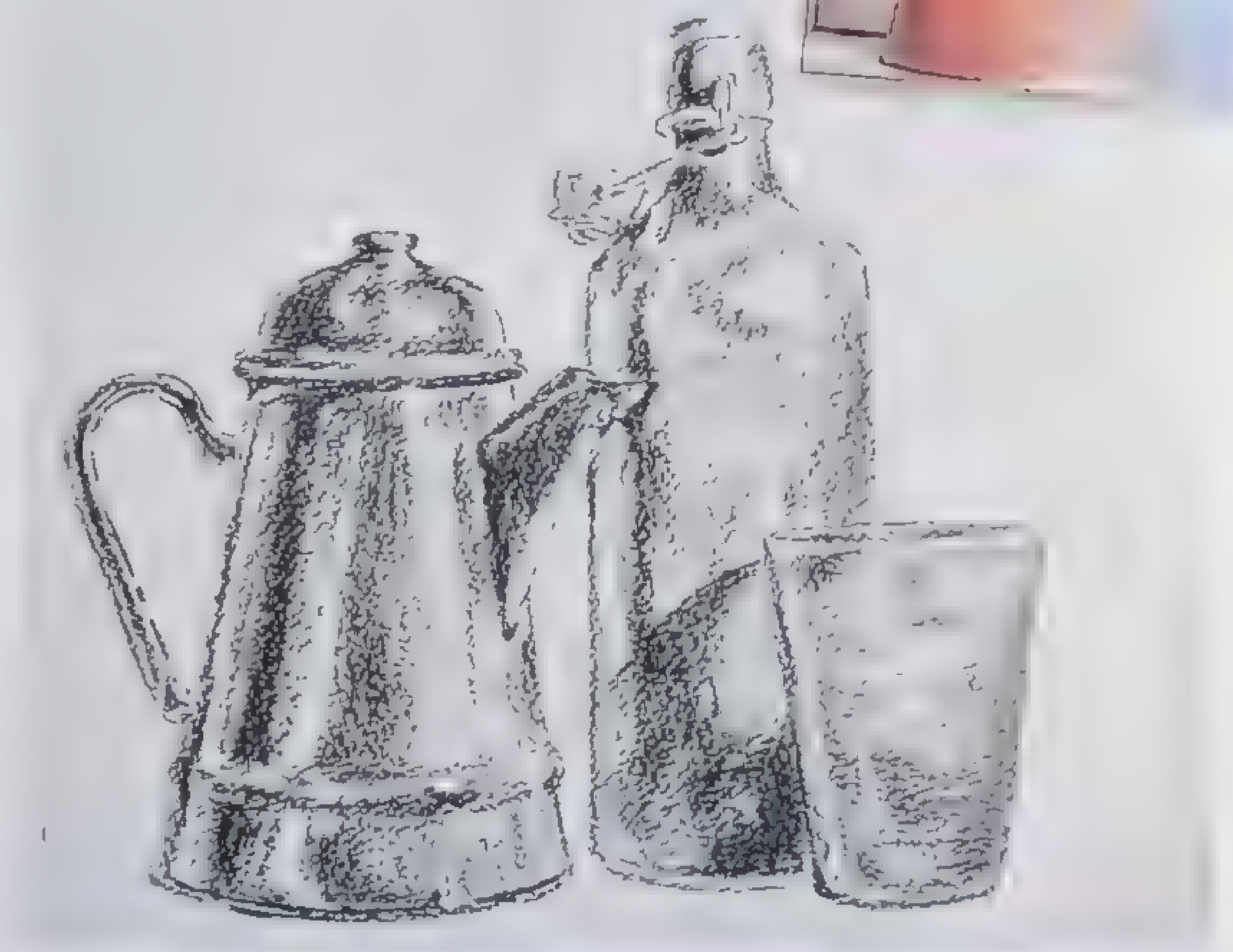

▲ Este mult mai uşor să observi şi să redai proporţiile obiectelor folosind metoda grilei de pătrate.

MATERIALE

- Un suport de carton alb (flexibil), de circa 40x100 cm
- Bandă adezivă opacă
- Creion 2B, cărbune
- O riglă; o gumă de şters
- O ascuţitoare
- O coală mare de hârtie netedă pentru desen

CUM OBŢII GRILA DE PĂTRATE

1 Trasează două linii verticale la circa 20 cm de marginile unui carton alb, flexibil. Taie foaia de-a lungul acestor linii şi, fără să muţi cele două dreptunghiuri obţinute, lipeşte zona tăiată cu bandă adezivă. Ai creat astfel două rame laterale ce vor susţine foaia. Folosind un creion 2B, marchează marginile grilei, asigurându-te că linia inferioară este amplasată cât mai aproape de margine.

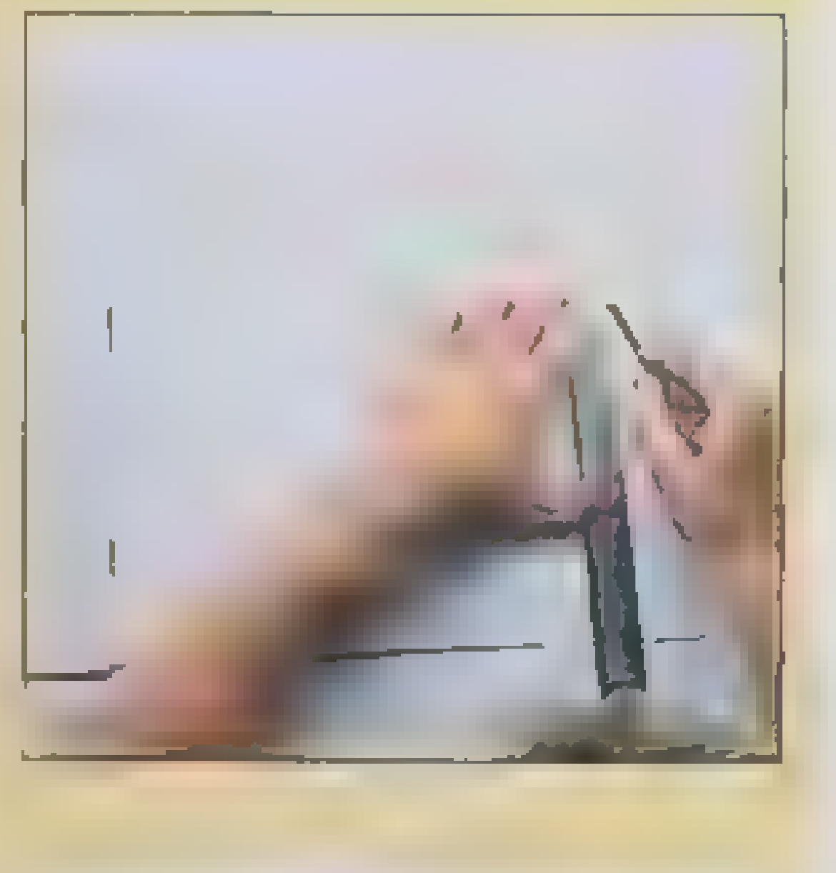

2 Continuă să trasezi linii verticale şi orizontale pentru a completa grila, aceasta fiind compusă din 16 pătrate de 8x8 cm. Amplasează ansamblul de obiecte pe care vrei să-l reprezinţi la înălţimea privirii tale, aşezând cartonul în spate.

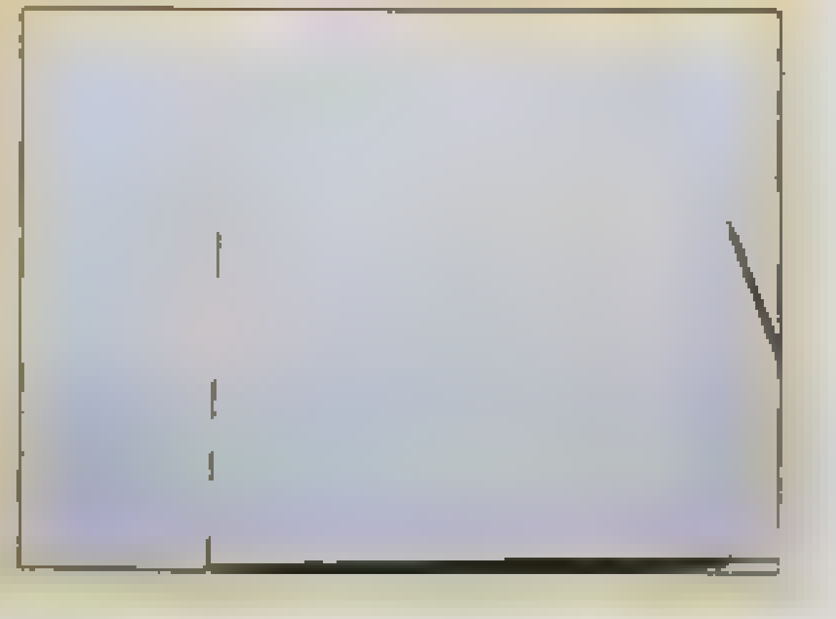

CUM SE FOLOSEŞTE GRILA

1 ▲ Desenează o grilă de pătrate pe coala de desen
Cu ajutorul creionului 2B, copiază grila pe foaia ta. Grila trebuie să conţină acelaşi număr de pătrate precum cea din spatele obiectelor, chiar dacă ele nu au aceeaşi dimensiune (în exemplul nostru, am folosit pătrate de 6x6 cm).

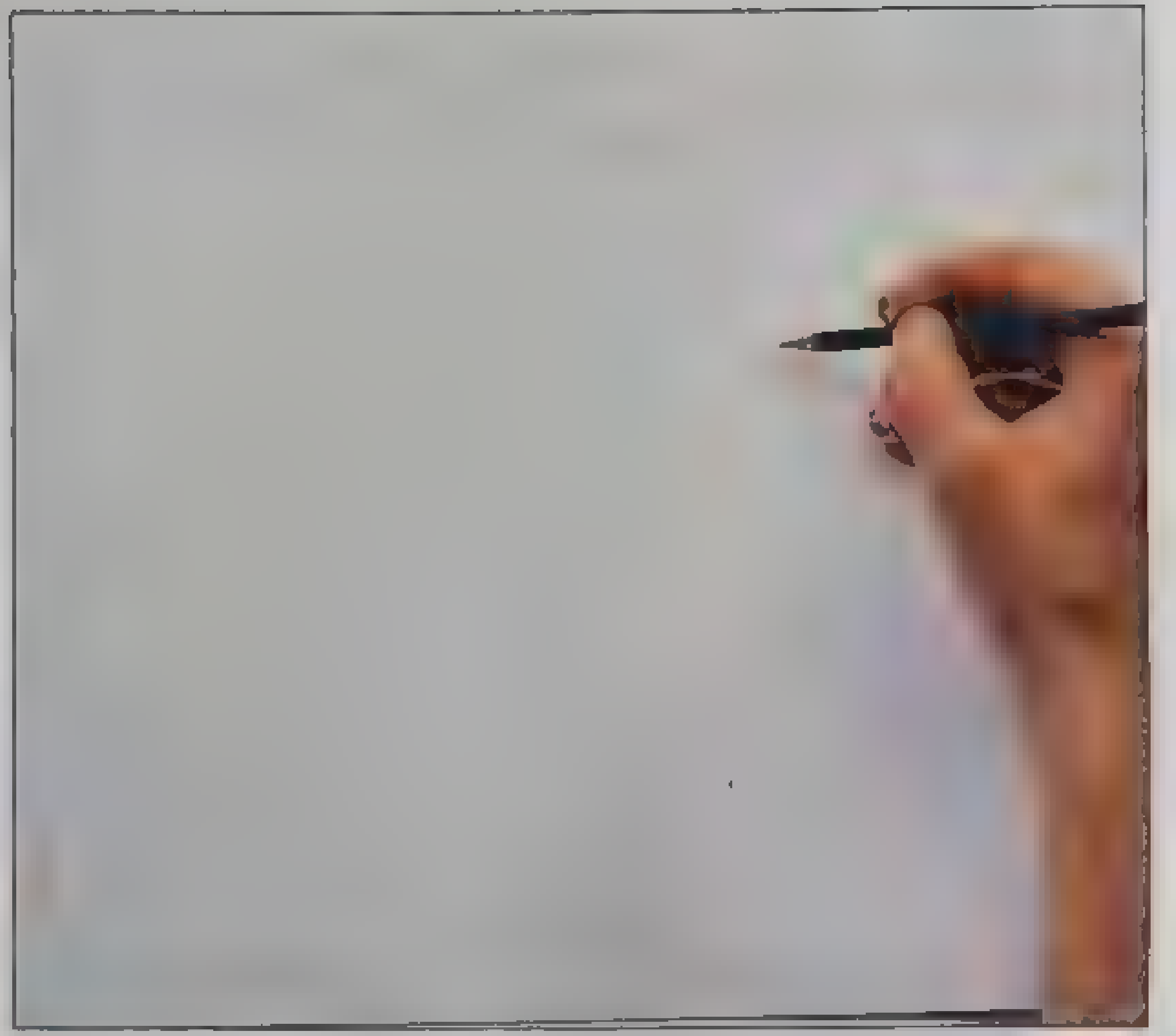

2 ▲ Începe să schiţezi conturul sticlei
Desenează mai întâi sticla, pentru că este obiectul cel mai înalt al compoziţiei. Observă locul în care conturul acesteia intersectează liniile grilei din spate. Folosind acelaşi creion 2B, trasează-i profilul, astfel încât fiecare linie să corespundă poziţiei de pe grila cartonată.

3 ▶ Verifică mereu grila
Contureazǎ apoi dopul, fără a pierde din vedere grila. Este recomandată trasarea unor segmente mai scurte, în locul unei singure linii continue.

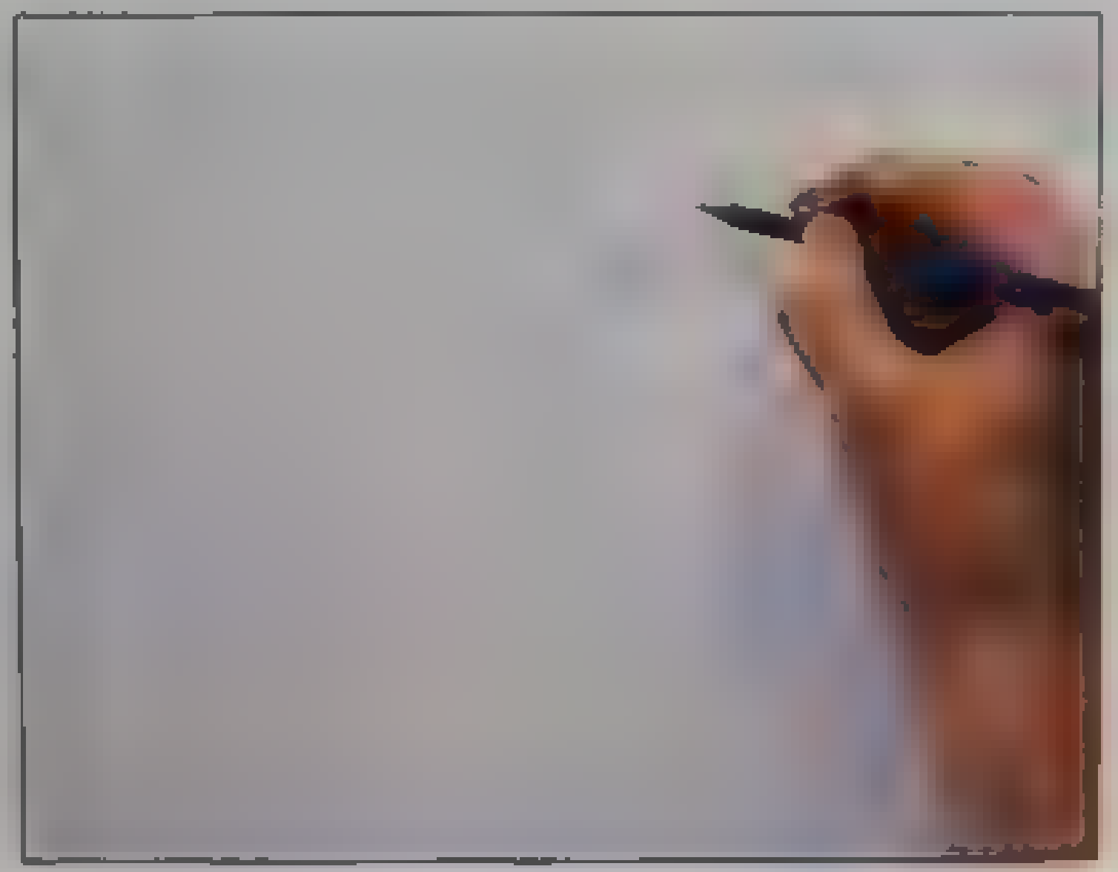

CONTUREAZĂ FIECARE OBIECT PE RÂND

Odată redat primul obiect din natura moartă – în cazul nostru, sticla –, poţi continua cu celelalte elemente ale compoziţiei, folosind grila pentru a controla proporţiile fiecărui obiect nou, în raport cu celelalte.

SFATURI
Cea mai bună hârtie

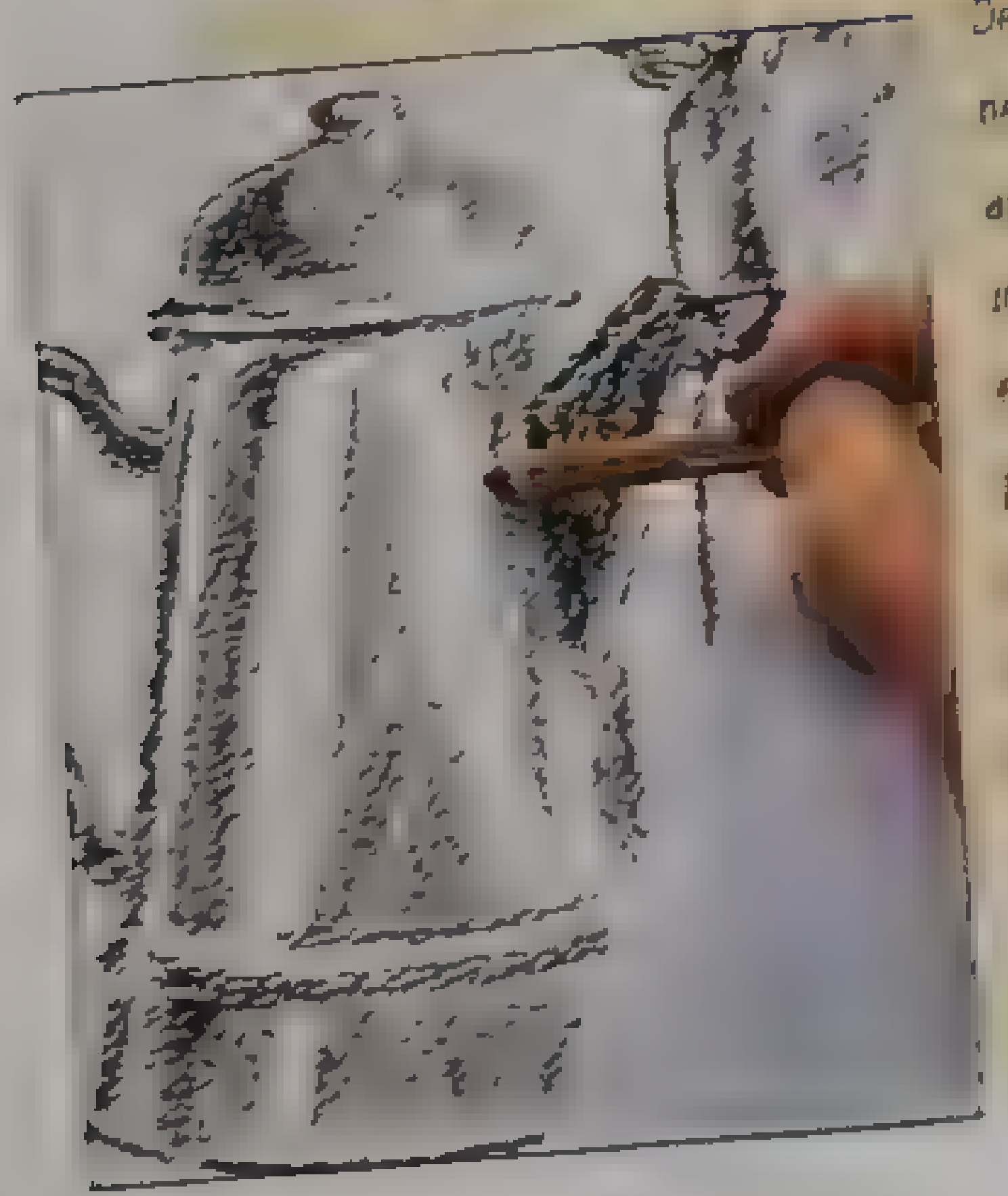

Deoarece cărbunele este un praf, el are nevoie de o hârtie poroasă pe care să adere fără să alunece, aşa cum se întâmplă pe hârtie netedă. După ce exersezi puţin pe foaie obişnuită, poţi folosi cărbunele şi pe hârtie adecvată, cu textura mai aspră. Dat fiind faptul că striaţiile acestui tip de hârtie sunt vizibile, se poate obţine un efect mai pronunţat şi mai consistent.

4 ▲ Urmează conturul paharului
Folosiţi pătratele din fundal pentru a schiţa paharul, care este plasat ceva mai în faţă decât sticla. Prin urmare, baza acestui obiect va fi situată ceva mai jos.

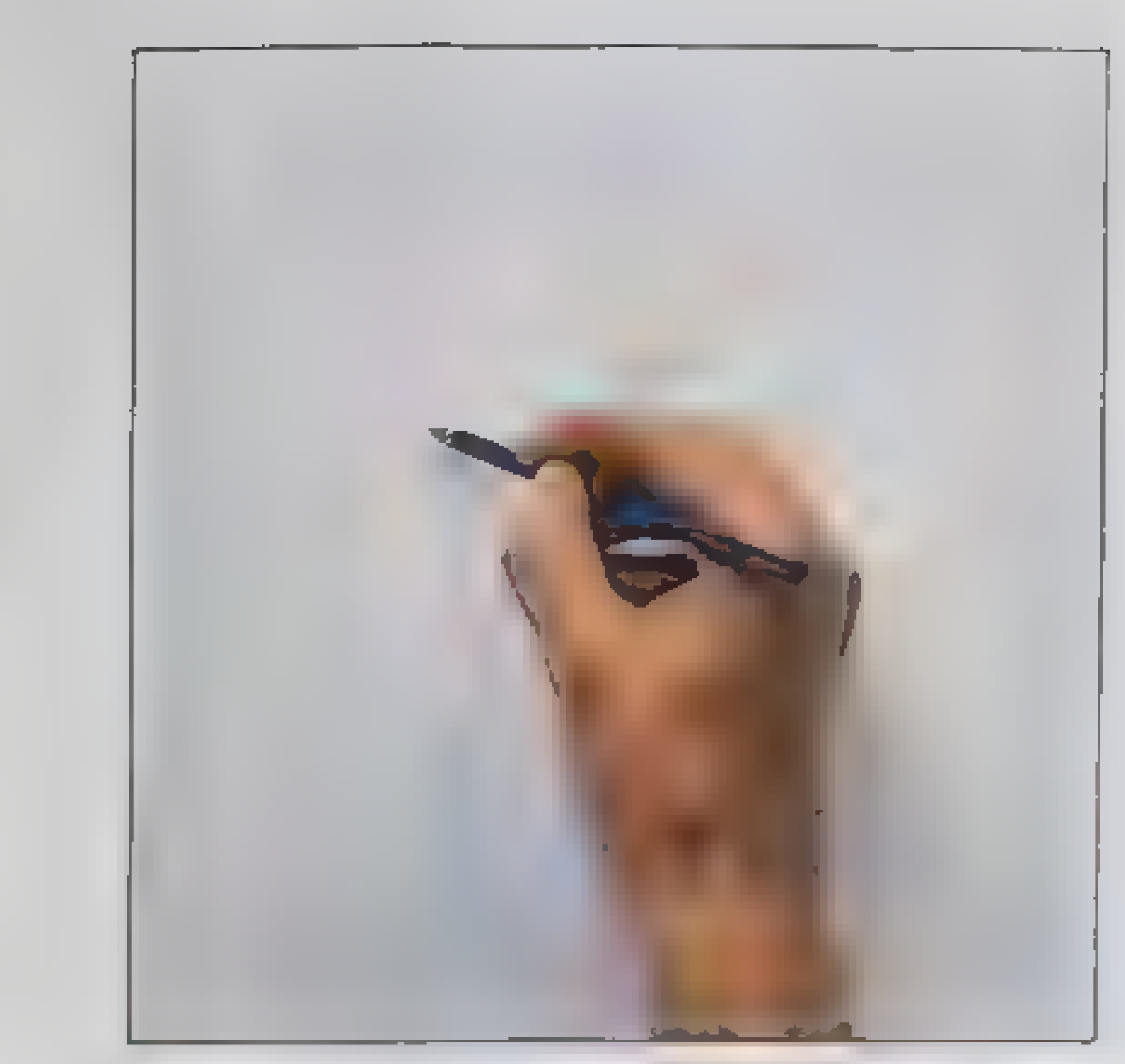

5 ▲ Este rândul cafetierei
Acum poţi schiţa cafetiera (ţinând cont de grilă, bineînţeles). Analizează-i cu atenţie forma, accentuând liniile ce ţi se par mai definite – de exemplu, capacul. Dacă ai greşit, şterge fără teamă liniile grilei, întrucât ele pot fi redesenate

6 ▶ Completează prima schiţă
Adaugă detaliile finale cafetierei. Prima schiţă este completă – o compoziţie bine proporţionată, pregătită pentru cărbune

UN PAS ÎNAINTE

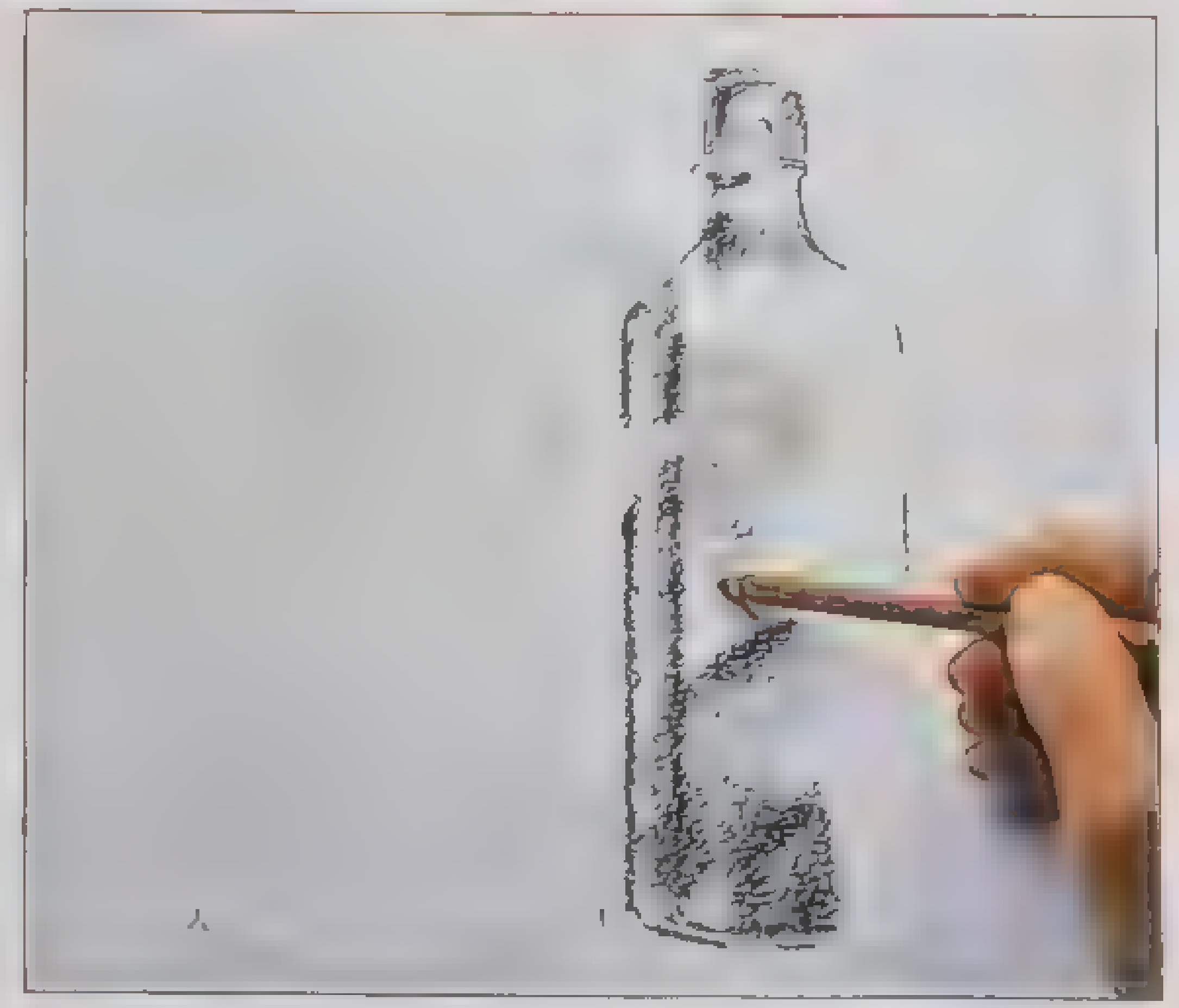

7 ▲ Umbre şi lumini pe sticlă
Observă cum cade lumina asupra obiectului. Cu ajutorul cărbunelui (bine ascuţit), alternează porţiunile estompate cu cele bine marcate, pentru a reda imaginea tridimensională a sticlei, lăsând zone albe acolo unde lumina se reflectă în mod direct. Foloseşte o haşură uşoară, insistând pe zonele de umbră.

8 ▶ Paharul prinde volum
Cu ajutorul vârfului de cărbune, defineşte în detaliu dopul sticlei, apoi concentrează-te asupra paharului, marcând clar partea dreaptă şi jumătatea inferioară (zona de umbră). Haşurează celelalte zone. Aminteşte-ţi că zonele cele mai luminate, din stânga şi din partea superioară a paharului, trebuie să rămână albe. Pentru a reda lumina, poţi lăsa la vedere chiar albul hârtiei.

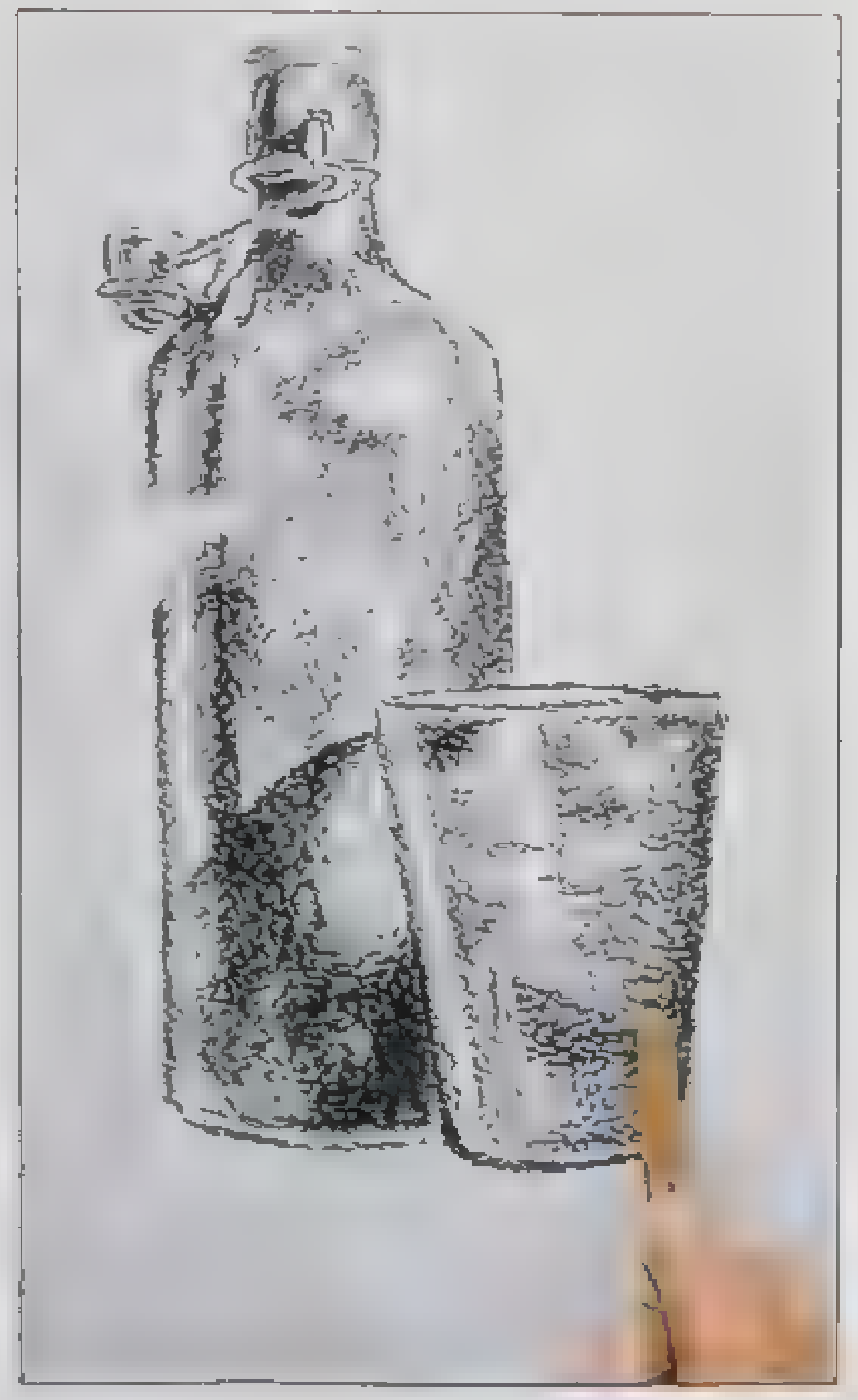

9▸ Lucrează cafetiera în cărbune
Acoperă restul desenului cu o foaie de hârtie, ca să eviţi mânjirea zonelor albe. Dă volum cafetierei cu tonuri mai închise, lăsând dungi verticale de culoare albă: acestea sunt zonele de maximă luminozitate.

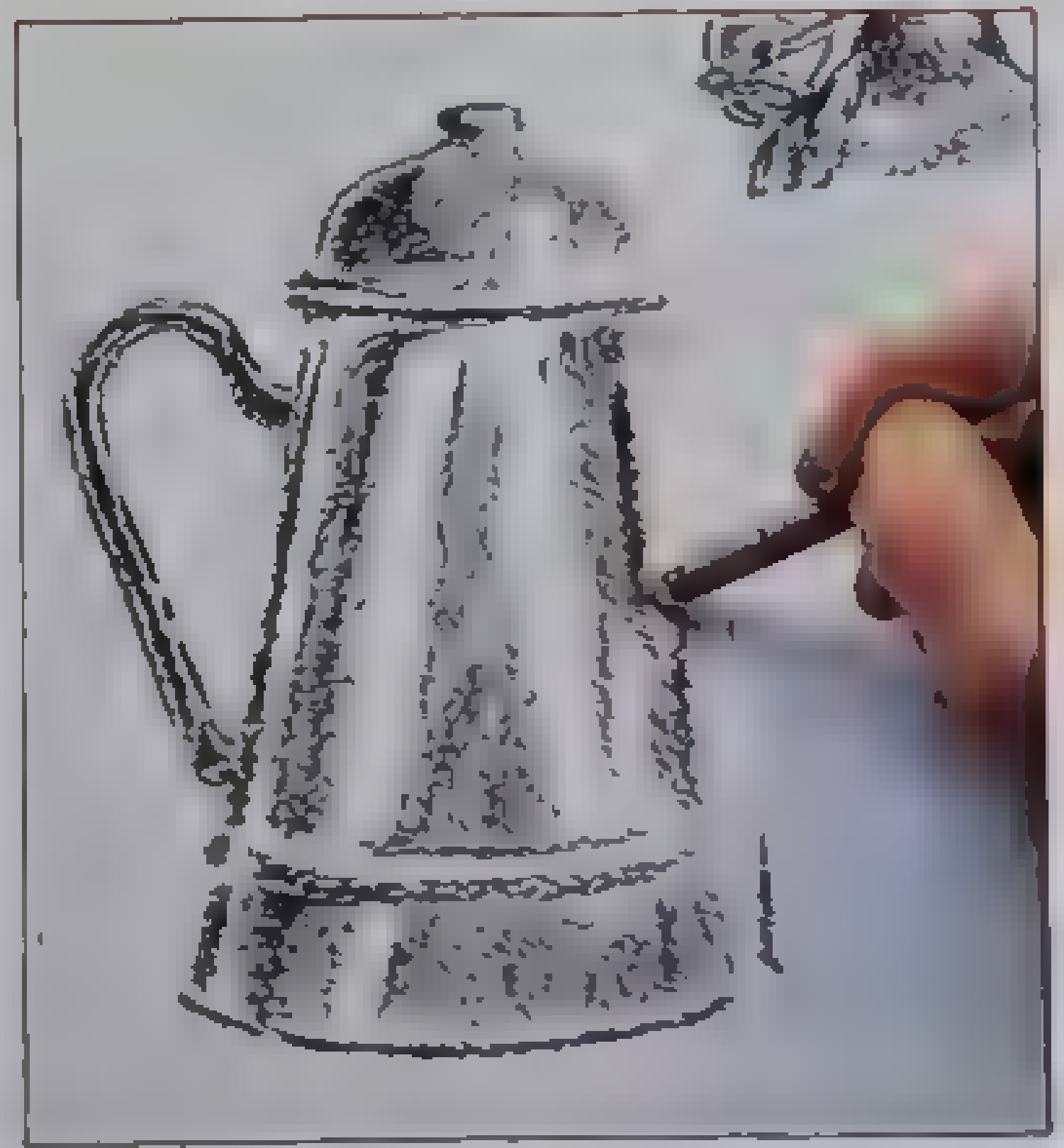

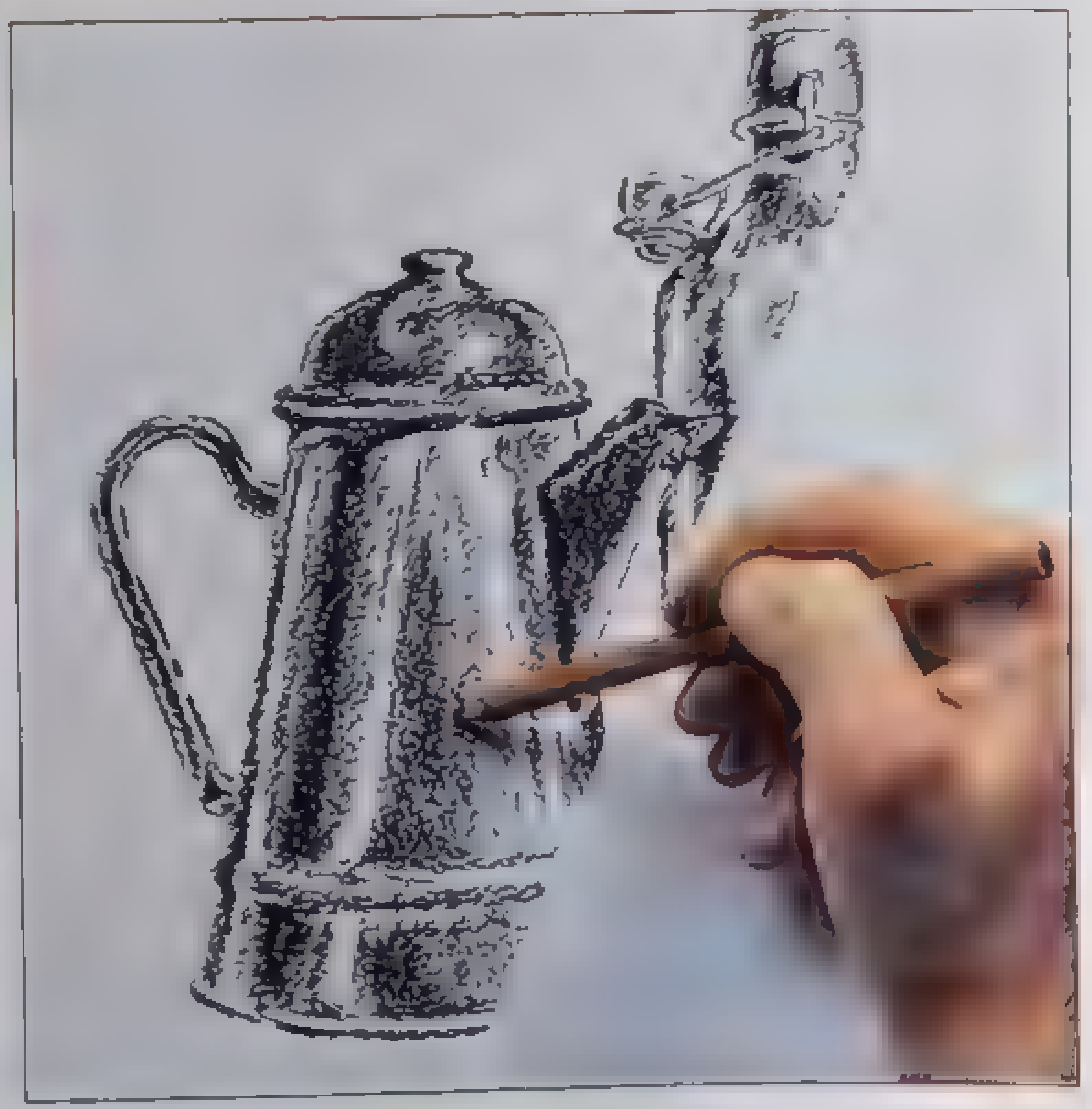

10▸ Închide tonurile
Finisează cafetiera prin redarea umbrelor celor mai intense şi îngustează zonele albe, lăsând câteva linii de lumină, pentru a reda suprafeţele curbe ale obiectului.

O LUCRARE COMPLETĂ

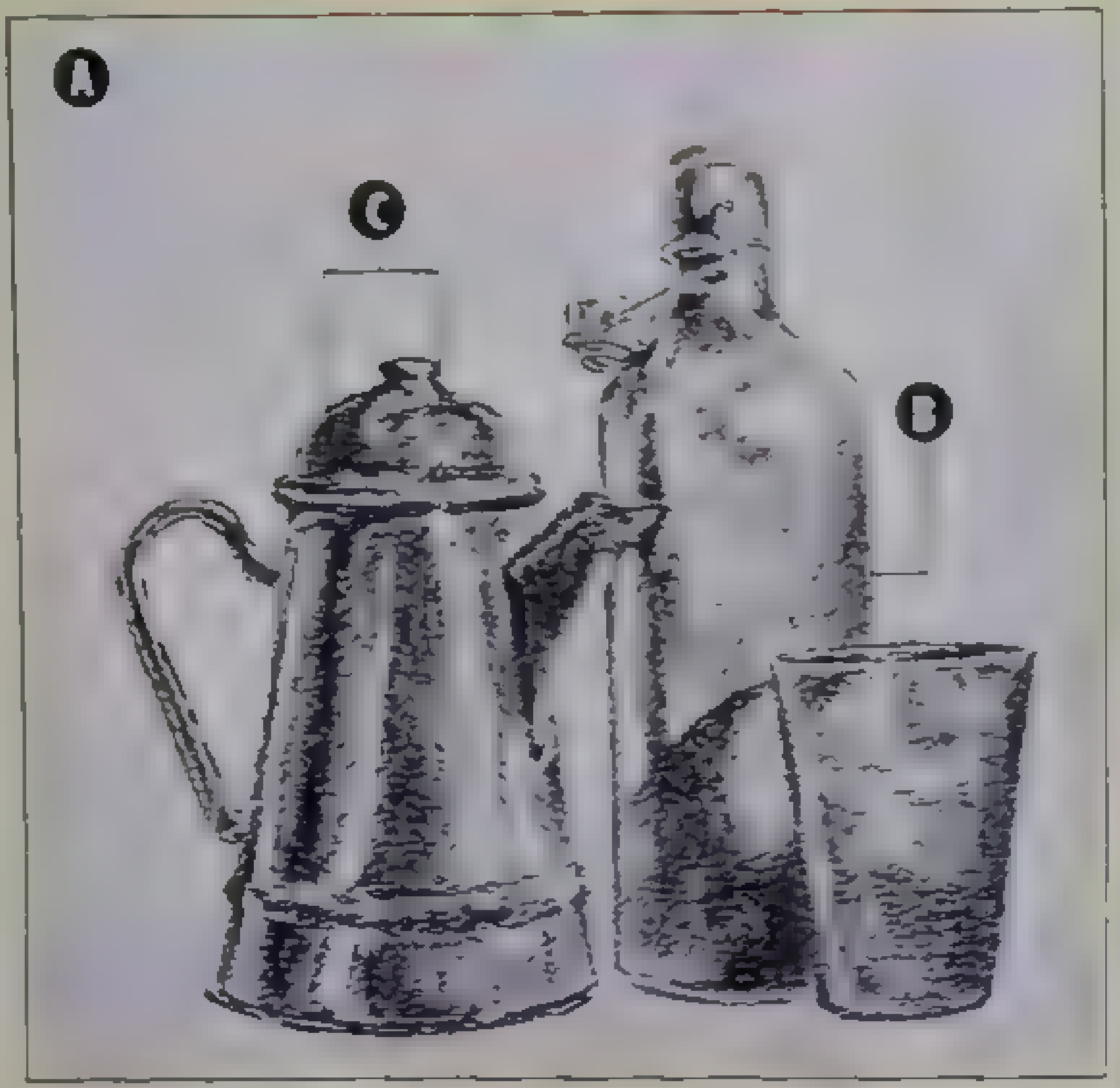

A Grila de pătrate
Poziţiile obiectelor desenate în raport cu liniile grilei de pe planşă trebuie să corespundă poziţiilor obiectelor reale în raport cu grila trasată pe cartonul din spatele lor. Când consideraţi lucrarea terminată, ştergeţi pătratele încă vizibile pe foaie.

B Cărbunele
Schiţa iniţială a fost trasată cu creionul 2B pentru a putea fi corectată la nevoie. Ulterior, aceasta a fost complet acoperită de umbrele desenate cu cărbune, în straturi aplicate succesiv, pentru un efect dramatic.

C Imaginea tridimensională
După ce obiectele au fost poziţionate corect în interiorul grilei, am reprezentat volumele şi suprafeţele uşor curbe. În acest scop, am închis anumite tonuri, lăsând hârtia albă pentru porţiunile de lumină.

CREIOANE COLORATE ACUARELABILE

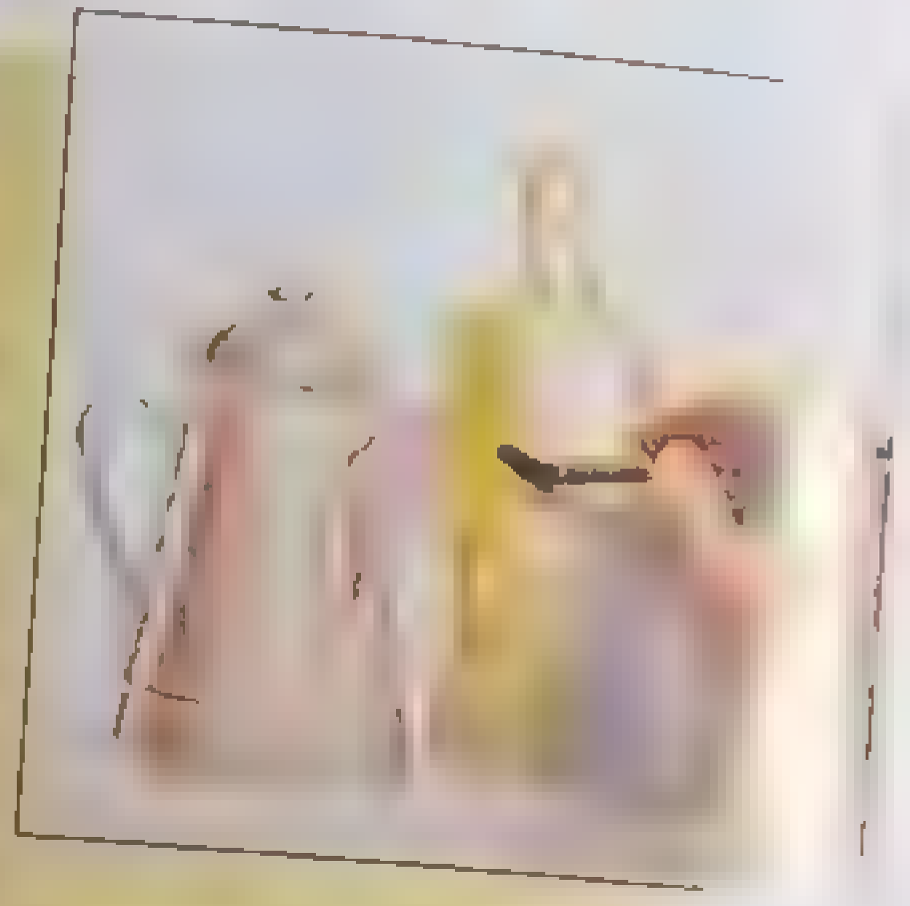

Ca să dai un strop de culoare tabloului şi să obţii un efect complet diferit de cel al cărbunelui, poţi recurge la creioanele colorate acuarelabile. Acestea sunt un instrument foarte versatil, întrucât permit, după ce lucrarea a fost încheiată, folosirea unui bureţel umed sau a unei pensule înmuiate în apă curată, pentru îndulcirea contururilor şi estomparea culorilor (rezultatul final e asemănător cu acela al acuarelei). Când lucrarea e perfect uscată, poţi trage ultimele tuşe de creion. Vei găsi însă mult mai multe informaţii despre creioanele acuarelabile într-unul dintre numerele viitoare.

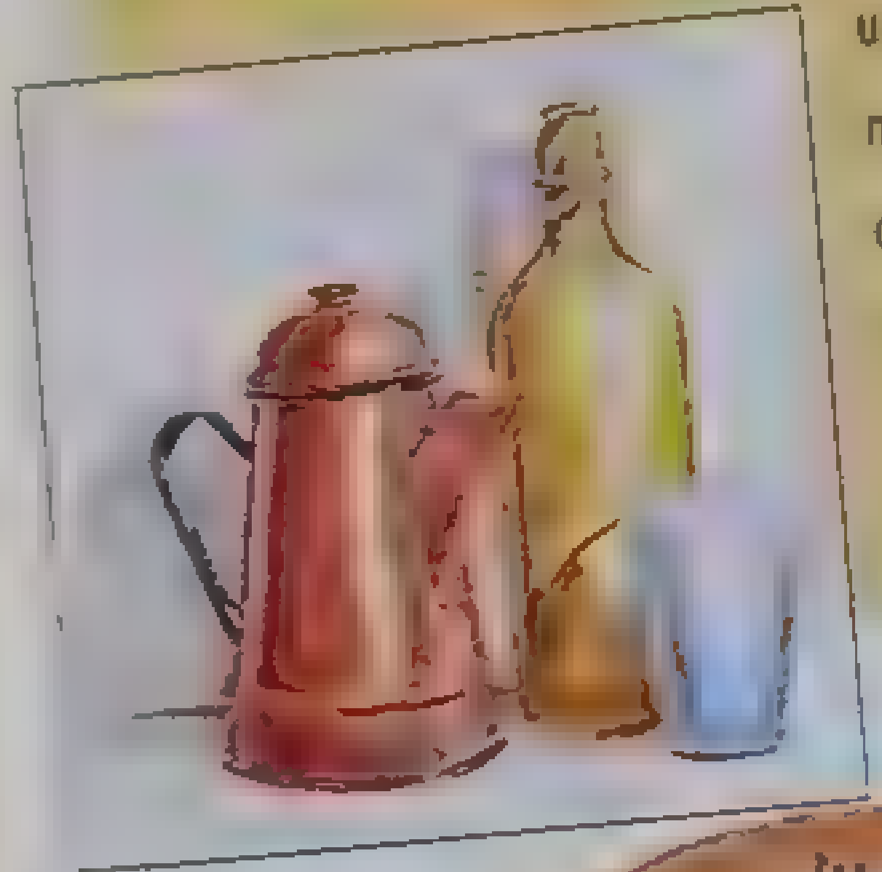

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Vei descoperi importanţa umbrelor şi vei învăţa:
- Cum se modifică umbrele obiectelor în funcţie de lumină
- Cum să observi şi să redai forma fiecărei umbre
- Ce sunt „formele în negativ"
- Realizarea clarobscurului uniform şi a clarobscurului gradual

---

Un vechi zid de cărămidă

Caracterul şi atmosfera acestei compoziţii pot fi redate folosind culorile acrilice. Pentru a ne atinge scopul, avem nevoie de numai trei culori

Până acum cincizeci de ani, culorile **acrilice** nu existau; astăzi, în schimb, ele sunt la fel de răspândite ca uleiurile. Explicaţia acestui succes fulgerător este probabil faptul că sunt extrem de practice. Spre deosebire de uleiuri, culorile acrilice sunt solubile în apă, prin urmare prepararea lor nu necesită solvenţi precum uleiul de in sau **esenţa de terebentină;** în plus, mâinile şi pensulele se curăţă uşor cu apă de la robinet.

Poţi folosi culorile acrilice în diferite feluri, amestecându-le cu apă, pentru a obţine straturi subţiri de culoare, ca în lucrarea noastră, sau aplicându-le în straturi groase şi dense. Sunt foarte potrivite pentru reprezentarea diverselor suprafeţe, mai ales în tehnici mixte sau folosind pensule de mărimi diferite.

Se usucă imediat

Un alt avantaj al culorilor acrilice este acela că se usucă rapid – de asemenea, odată uscate, ele nu se exfoliază în cazul aplicării unui nou strat de culoare. Astfel se pot obţine mai multe straturi de intensităţi diferite, pentru a da scenei un maximum de profunzime. Totuşi, spre deosebire de uleiuri, acestea nu se pot menţine umede prea mult timp: de aceea, în timpul lucrului, este bine să ţii pensulele în apă, pentru a nu lăsa culoarea să se usuce.

Compoziţia scenei

În lucrarea noastră, vom reprezenta un zid în care se deschide conturul unei uşi. Această scenă a fost realizată pornind de la fotografii asemănătoare şi combinând elementele într-o singură imagine. Deseori, artistul nu pictează un subiect luându-l ca atare din realitate, ci îşi foloseşte creativitatea: el alege din mai multe locuri elementele asupra cărora se va concentra, obţinând astfel ceva nou şi original.

Cel mai bine este să realizezi lucrarea în etape: odată terminată o parte a compoziţiei, lucrează o altă zonă, în timp ce prima se usucă; te vei întoarce la ea mai târziu. În plus, ai grijă să nu lucrezi în straturi prea dense, fapt ce ar anula tonurile transparente pe care le-am ales. Este important ca straturile de culoare de dedesubt să rămână vizibile.

▼ Nu este nevoie [illegible]
scena cu m[illegible]
lucrarea [illegible]
combina[illegible]
fotografi[illegible]
celui care [illegible]

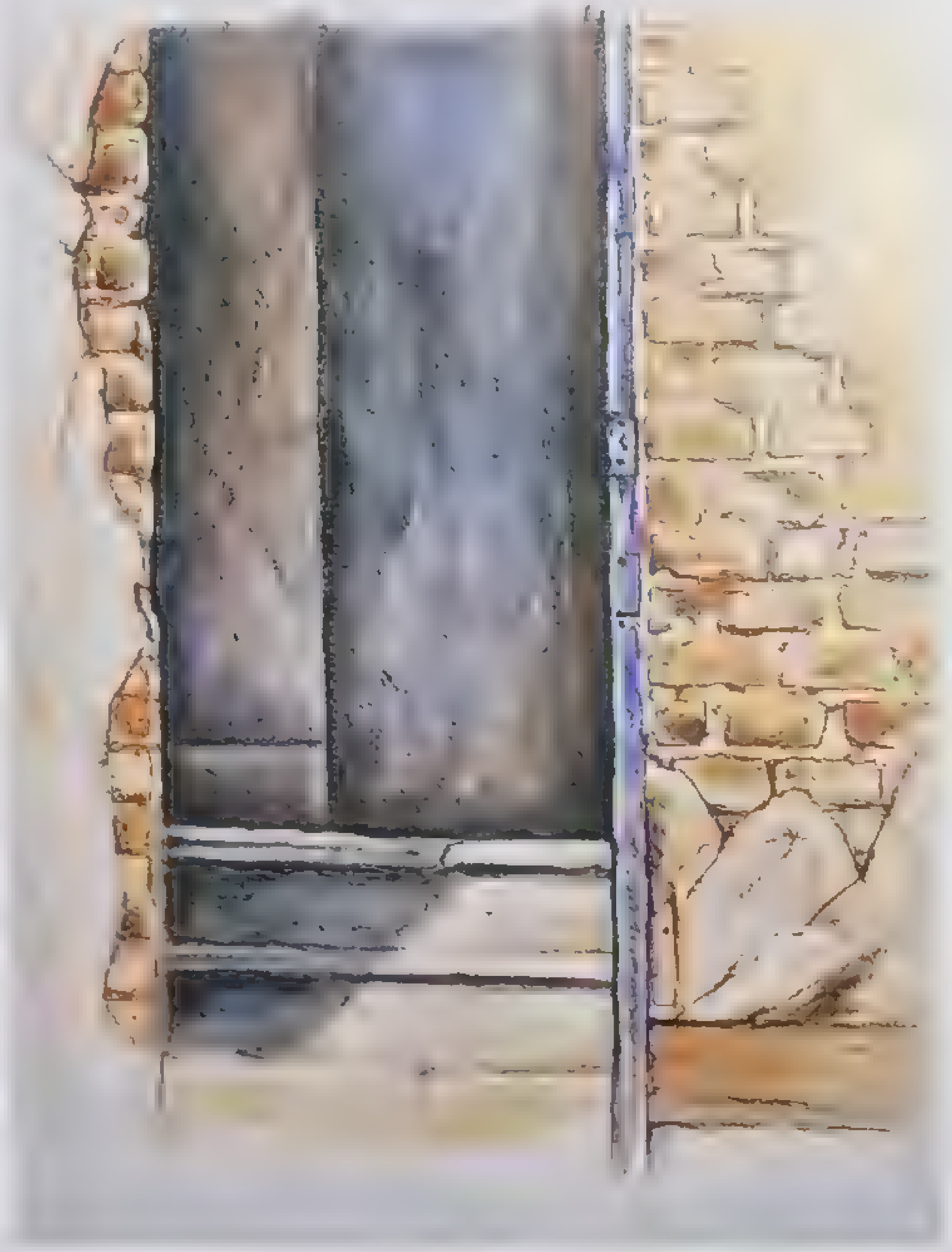

MATERIALE

- *O planșetă; hârtie cartonată de 250/300 g/m²*
- *Un creion 2B*
- *O paletă*
- *Un pahar cu apă*
- *Șervețele de bucătărie absorbante*
- *Pensule nr. 8, nr. 4, nr. 1*
- *3 culori acrilice: albastru-cobalt, umbră-arsă, sienna naturală*

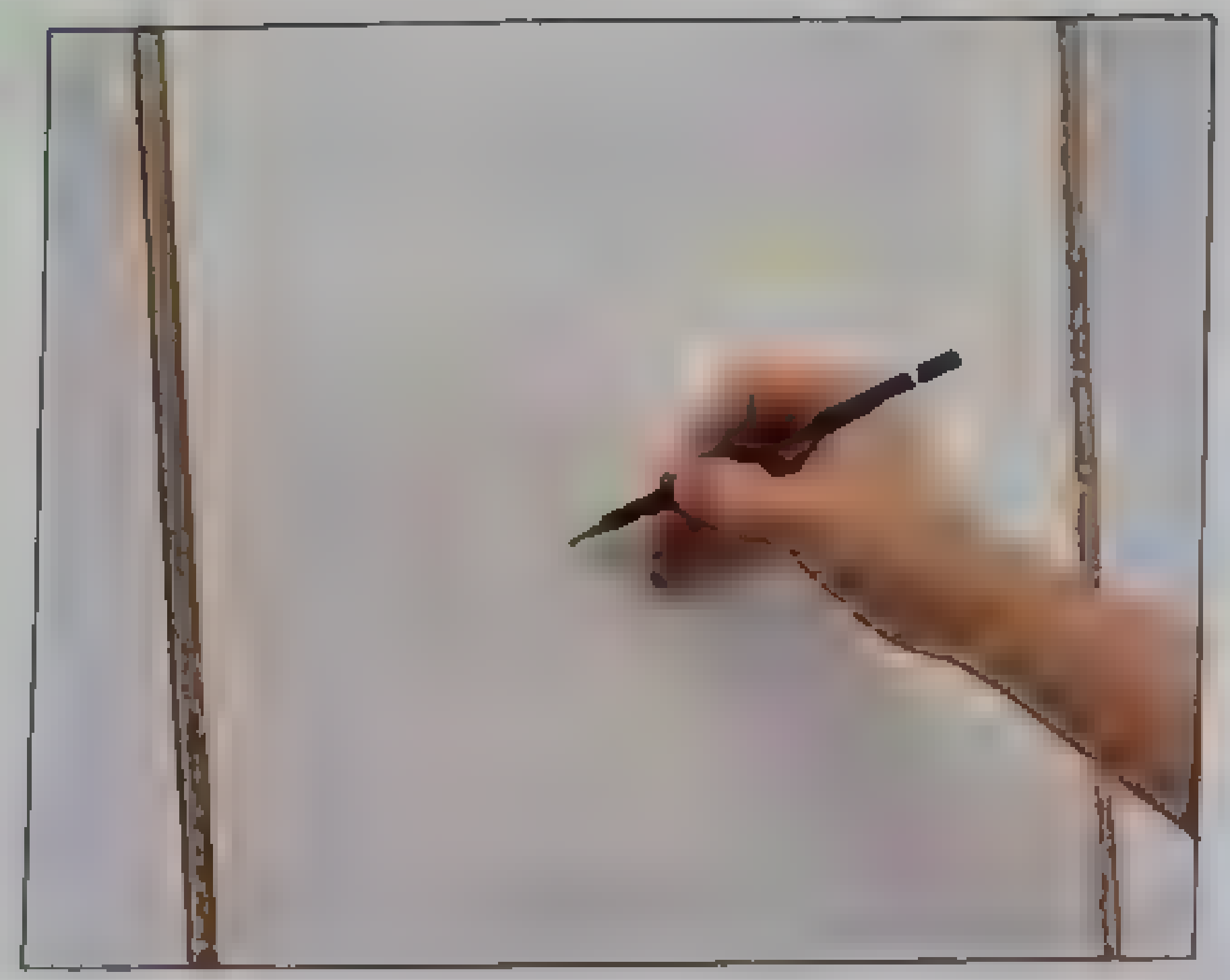

ÎNCEPE

1 ▲ Prima schiță
Trasează schița cu creionul 2B, încercând să urmărești fotografia. Acordă o atenție sporită reprezentării cărămizilor: observă fiecare cărămidă și folosește, acolo unde ai nevoie, linii de grosimi diferite. Straturile ce vor fi aplicate succesiv le vor lăsa la vedere, creând umbre și reproducând efectul trecerii timpului pe zid.

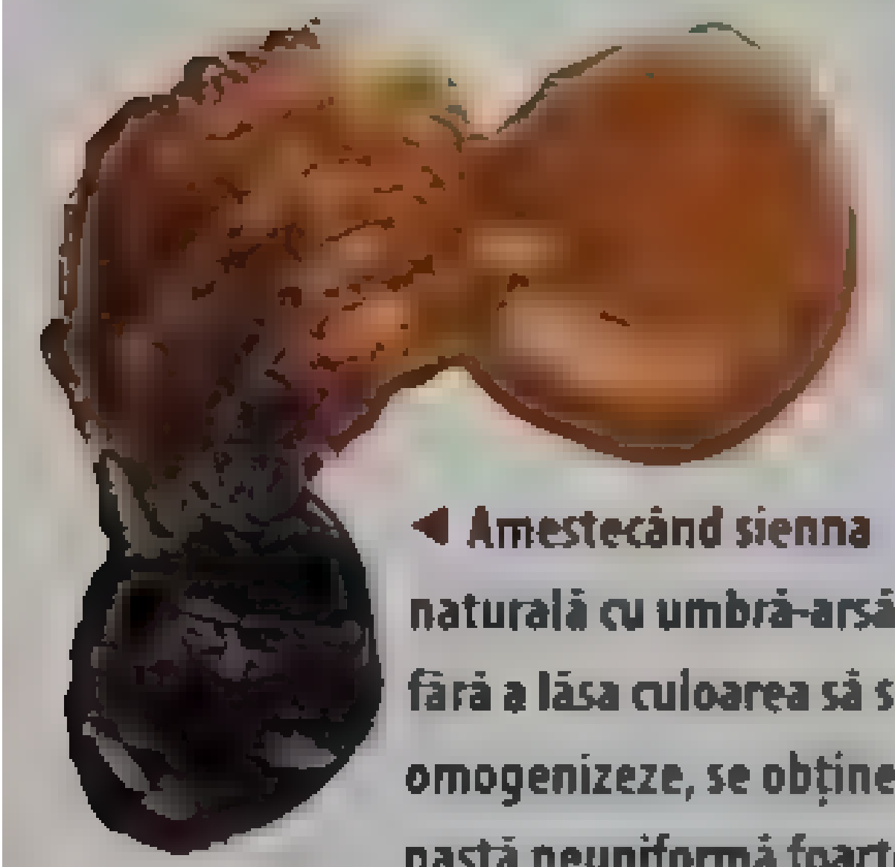

◀ Amestecând sienna naturală cu umbră-arsă, fără a lăsa culoarea să se omogenizeze, se obține o pastă neuniformă foarte potrivită pentru reprezentarea unei suprafețe cu texturi variate.

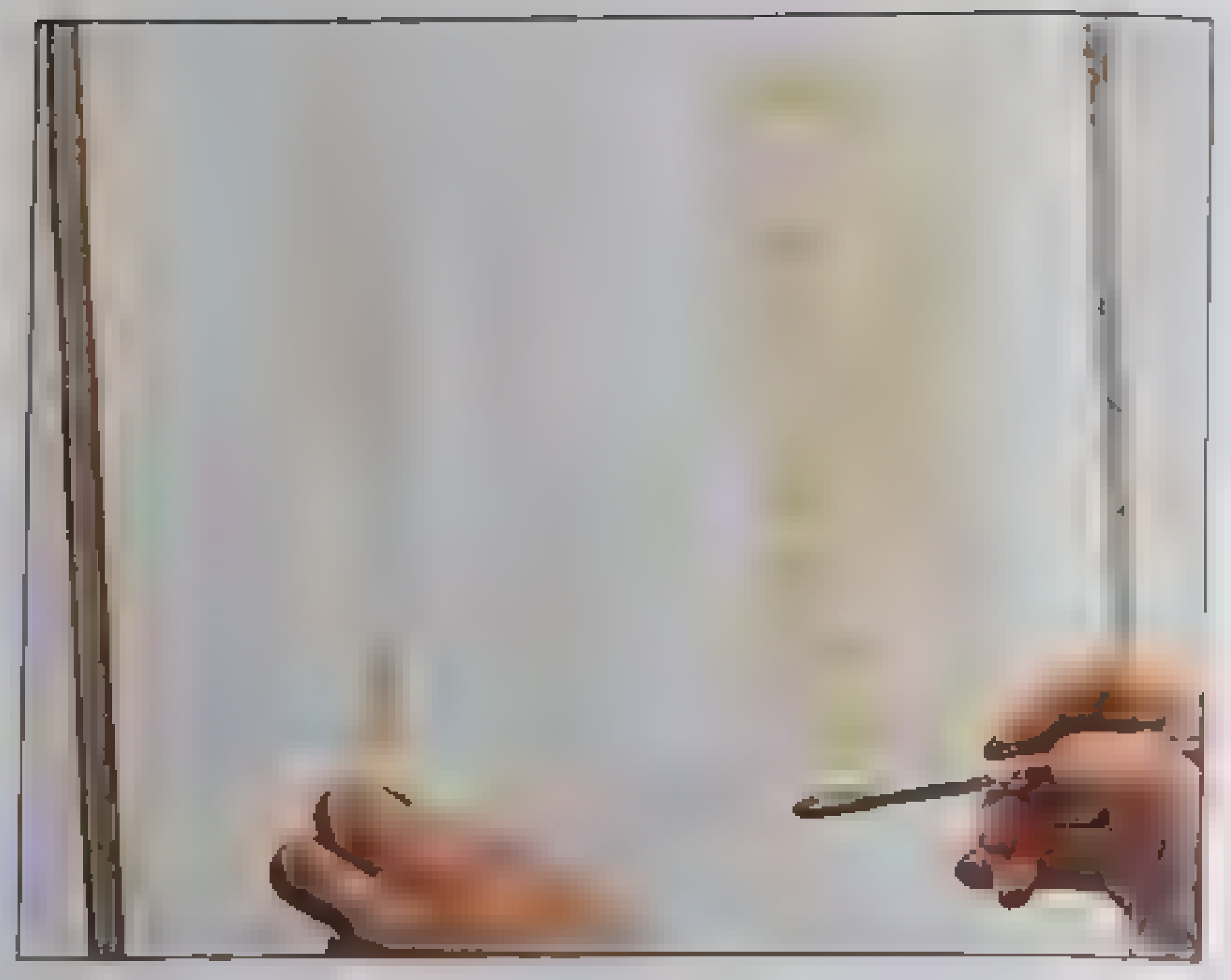

2 ▲ Culoarea de bază pentru cărămizi
Amestecă pe paletă sienna naturală cu puțină apă, pentru a obține o nuanță destul de deschisă, și aplică un strat subțire pe cărămizi cu pensula nr. 8, lăsând câteva mici porțiuni descoperite. Diminuează pe ici, pe colo intensitatea culorii, pentru a reprezenta suprafețele neregulate ale zidului. Tamponează ușor foaia cu șervețelul absorbant, pentru a sublinia aceste suprafețe accidentate.

3 ▶ Adaugă tocul ușii și pregătește culoarea pentru tencuială
Folosind albastru-cobalt (puțin diluat), desenează în dreapta tocul ușii. Prepară apoi culoare, folosind umbră-arsă diluată cu multă apă, și aplică un strat în stânga și în dreapta jos, unde se află porțiunile tencuite. Folosește aceeași metodă ca în cazul cărămizilor, păstrând nuanța destul de deschisă și distribuind neregulat culoarea.

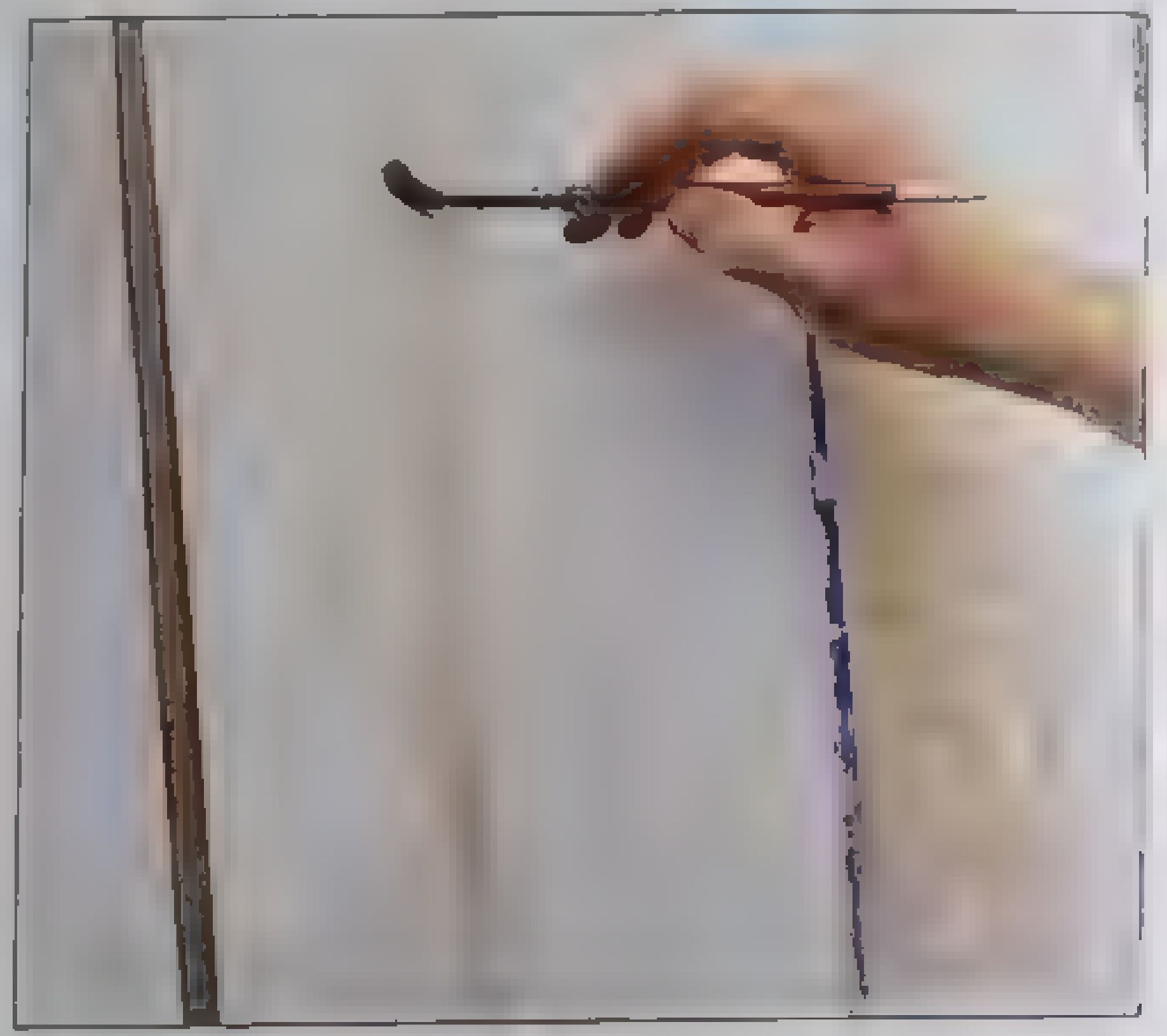

SFATURI
O suprafață neregulată

Tamponarea culorii cu hârtie absorbantă nu te ajută doar în caz de greșeală, ci este utilă și pentru obținerea unei suprafețe neregulate. Prin tamponarea culorilor acrilice umede cu un material absorbant, vei îndepărta surplusul de culoare, pe anumite zone, creând un efect granular și inegal.

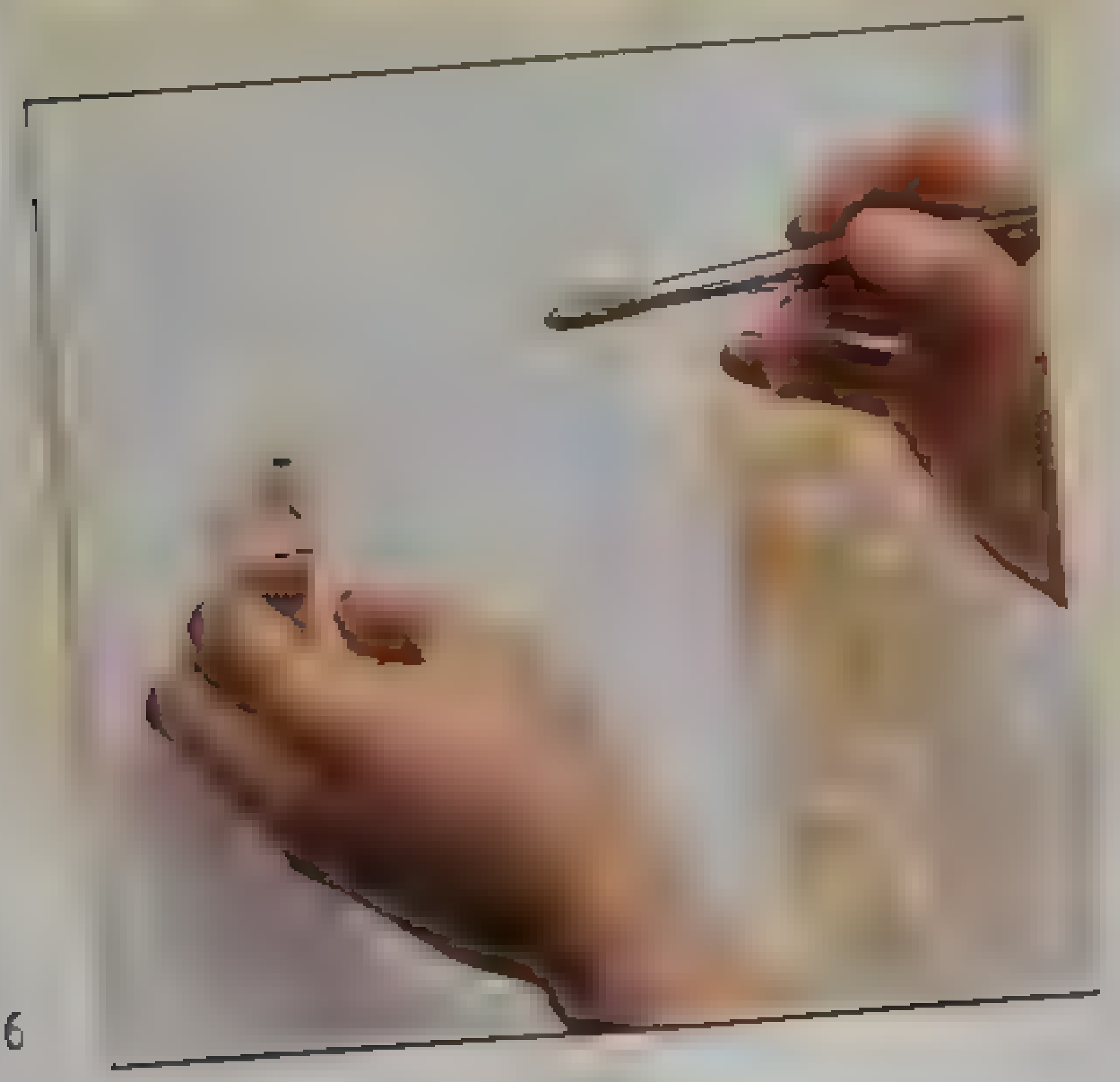

4 ▶ Pictează ușa
Odată terminată tencuiala, curăță pensula cu șervețele absorbante. Folosește apoi umbră-arsă, de această dată foarte puțin diluată, pentru a schița conturul ușii: tușele de pensulă trebuie să fie în continuare libere și fluide. Nu-ți face griji dacă stratul nu este uniform și dacă de sub el transpare suprafața granulată a hârtiei cartonate.

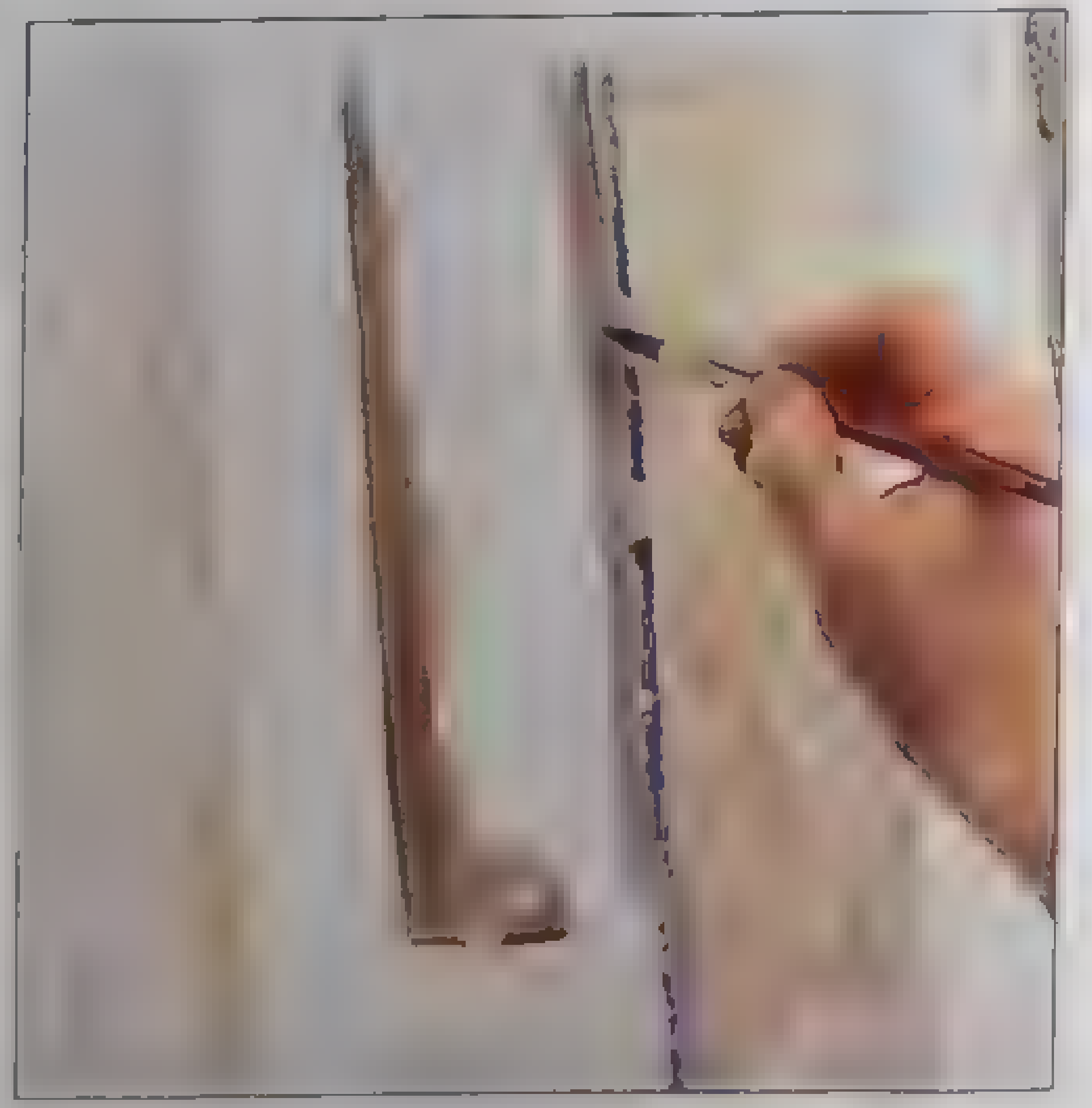

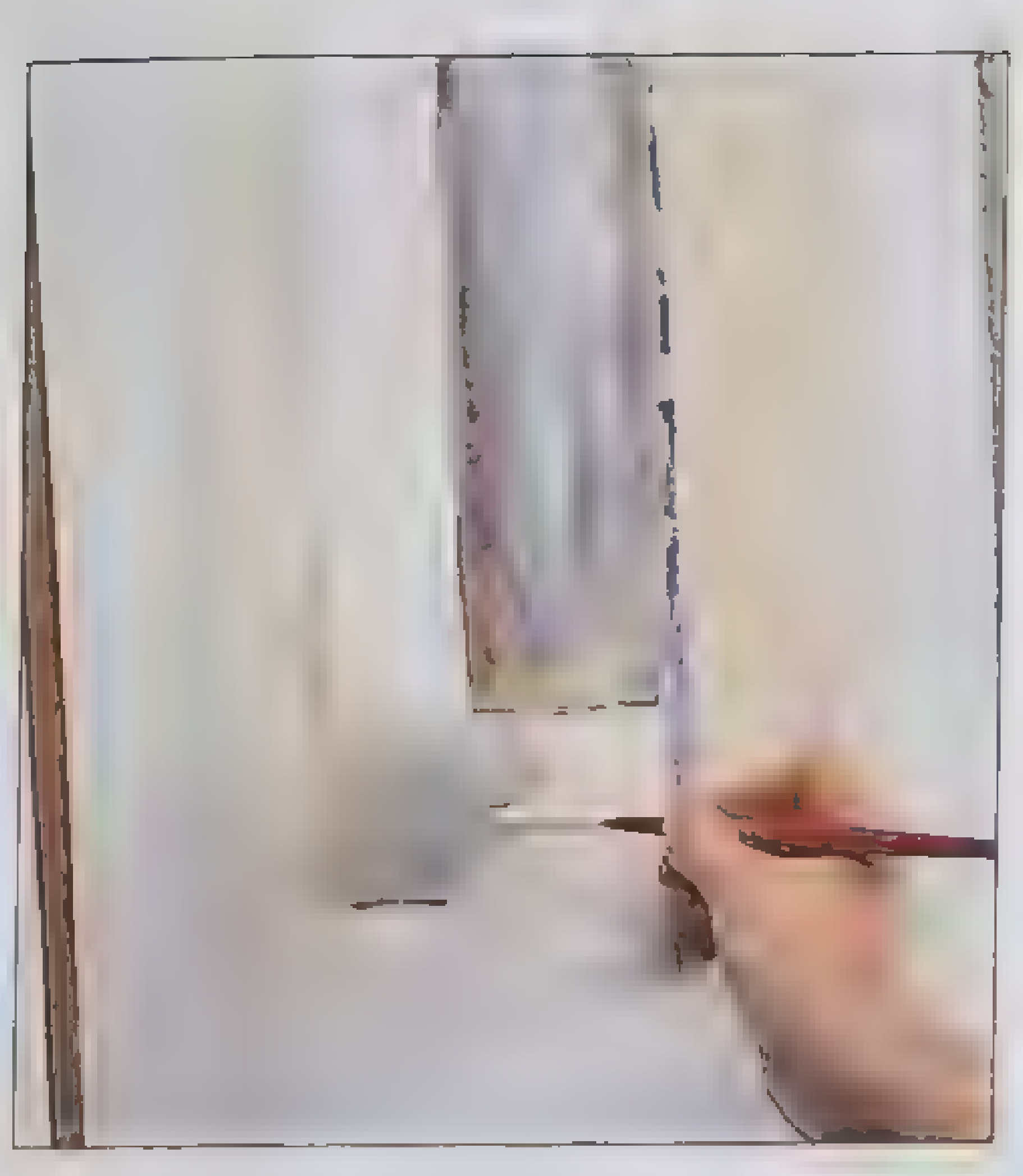

5 ▲ Completează ușa și umbra acesteia
Amestecă puțin albastru-cobalt cu umbră-arsă pentru a obține un gri-brun, care îți va folosi la finisarea ușii, aplicând aceleași tușe rapide și hotărâte pentru a scoate în evidență textura hârtiei și a obține un efect sugestiv. Caracterul aproape „spectral" al acestei culori îți va folosi și pentru a reprezenta umbra proiectată pe scări.

SFATURI
Folosește-ți degetele!

O altă metodă de a picta suprafața zidului – sau orice altă suprafață neuniformă – este de a întinde culoarea cu degetele. Această tehnică este foarte potrivită pentru culori acrilice și uleiuri, care sunt vâscoase. Poți estompa cu degetele petele de culoare, întinzându-le pe foaie și creând dâre pierdute la extremități: o tehnică pentru a reda suprafața neregulată a zidului.

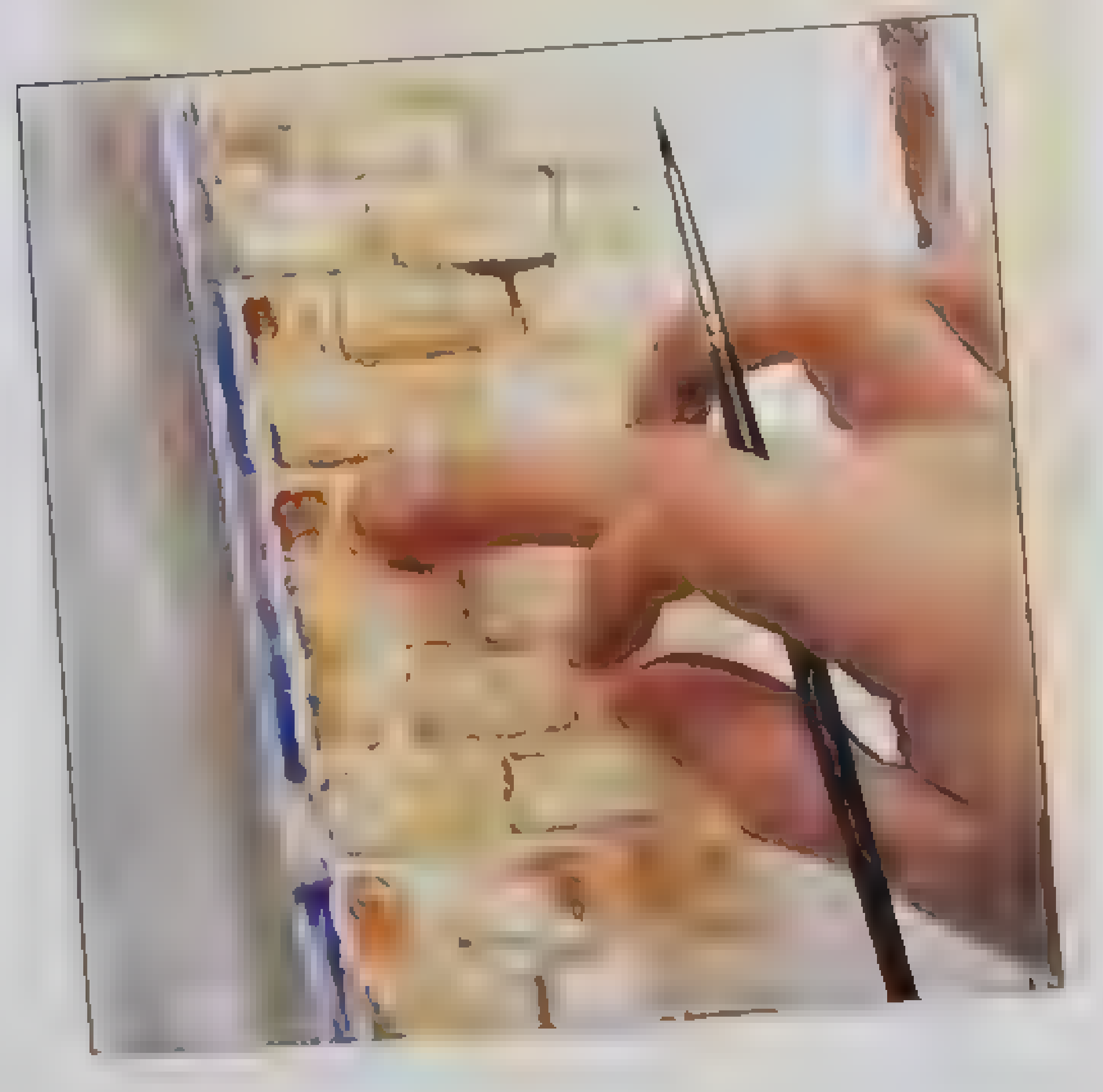

6 ▶ Intră în detaliu
Adaugă încă două, trei tușe de albastru-cobalt și umbră-arsă, apoi folosește sienna naturală pentru a defini marginile tencuielii, în stânga. În sfârșit, umple cu umbră-arsă porțiunea de pe scări care înconjoară umbra

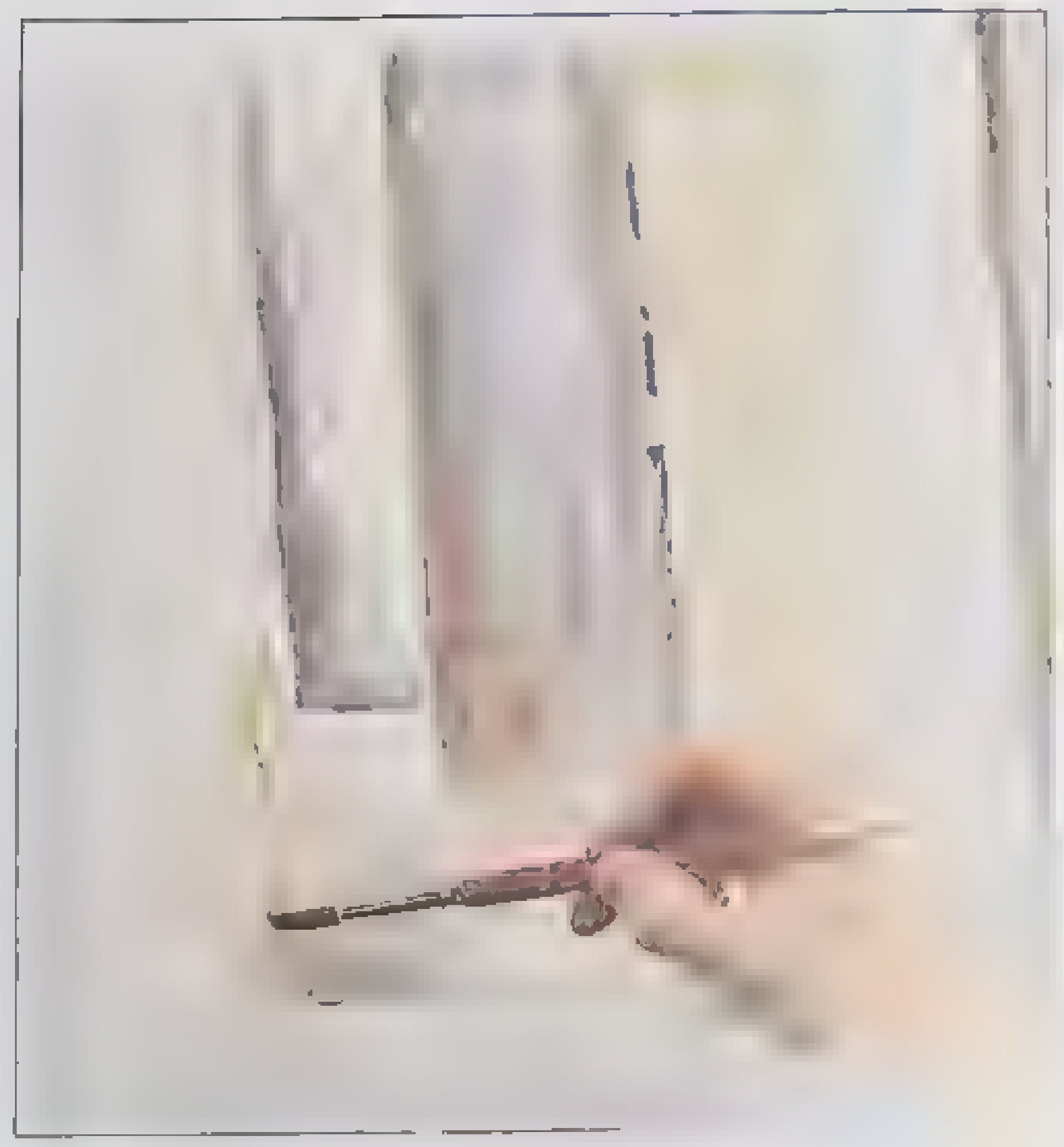

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum poți începe să lucrezi cărămizile, ținând cont de faptul că n
și densitatea diferită dau culorii o consistență sporită; de acee
faci griji pentru pete sau porțiuni în care culoarea s-ar putea pı

7 ▶ Un zid cu aspect mai realist
Diluează sienna naturală și aplic-o folosind pensula nr. 4, pentru a reprezenta tencuiala de la bază, în colțul din dreapta. Apoi începe să definești fiecare cărămidă în detaliu, folosind sienna naturală și umbră-arsă amestecate și diluate. Este important să aplici culoarea inegal, insistând uneori pe partea stângă, alteori pe partea dreaptă a fiecărei cărămizi.

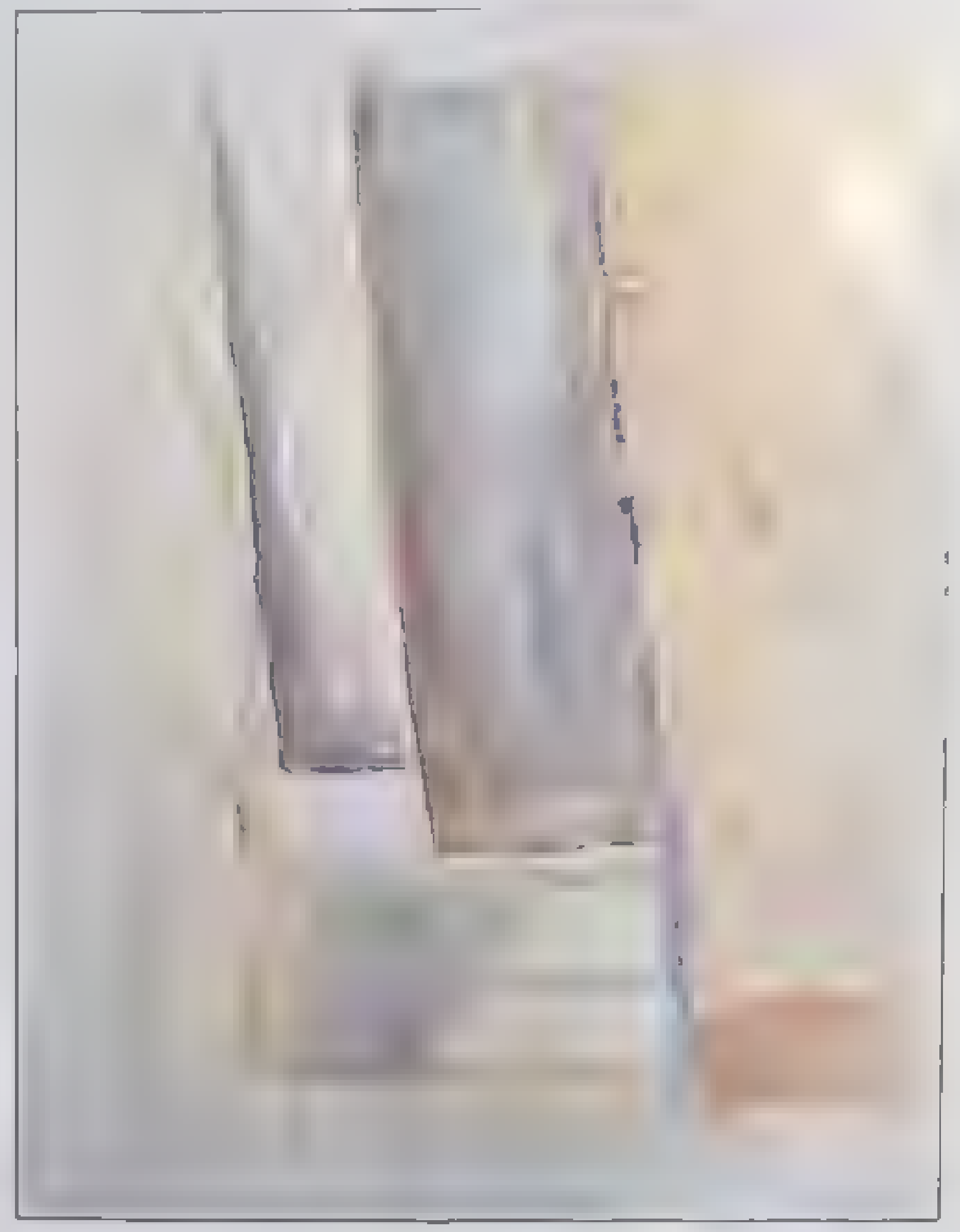

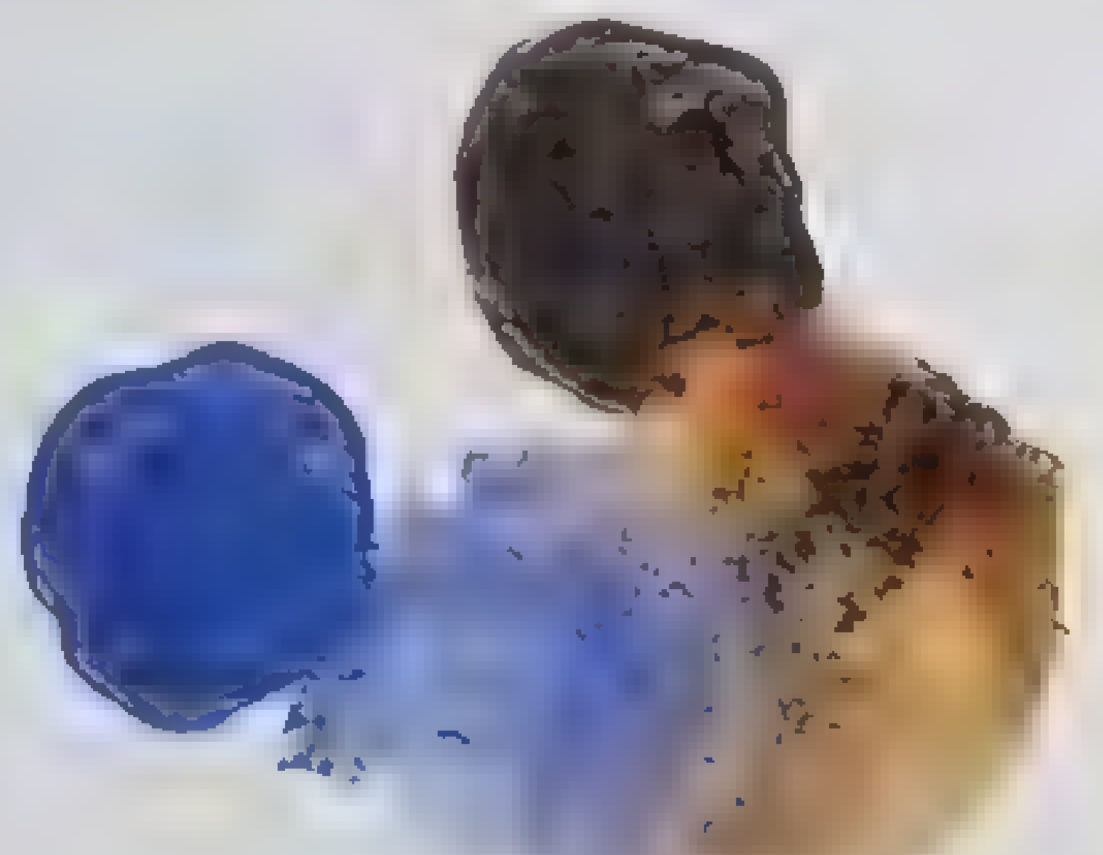

▶ Amestecând albastru-cobalt cu umbră-arsă, obținem culoarea gri-brun aplicată pe anumite porțiuni ale ușii, ale intrândului și ale umbrei de pe scări.

8 ▶ Perfecționează conturul cărămizilor
Cu pensula nr. 1, poți finisa contururile cărămizilor, dându-le un caracter realist – marcând uneori linia superioară, alteori pe cea inferioară, și așa mai departe. Apoi, cu pensula nr. 4 și puțină umbră-arsă, întoarce-te la contururile ușii și, încă o dată, la tencuiala din partea dreaptă, jos. Aplică pe porțiunea de intrând rămasă neacoperită un strat de sienna naturală.

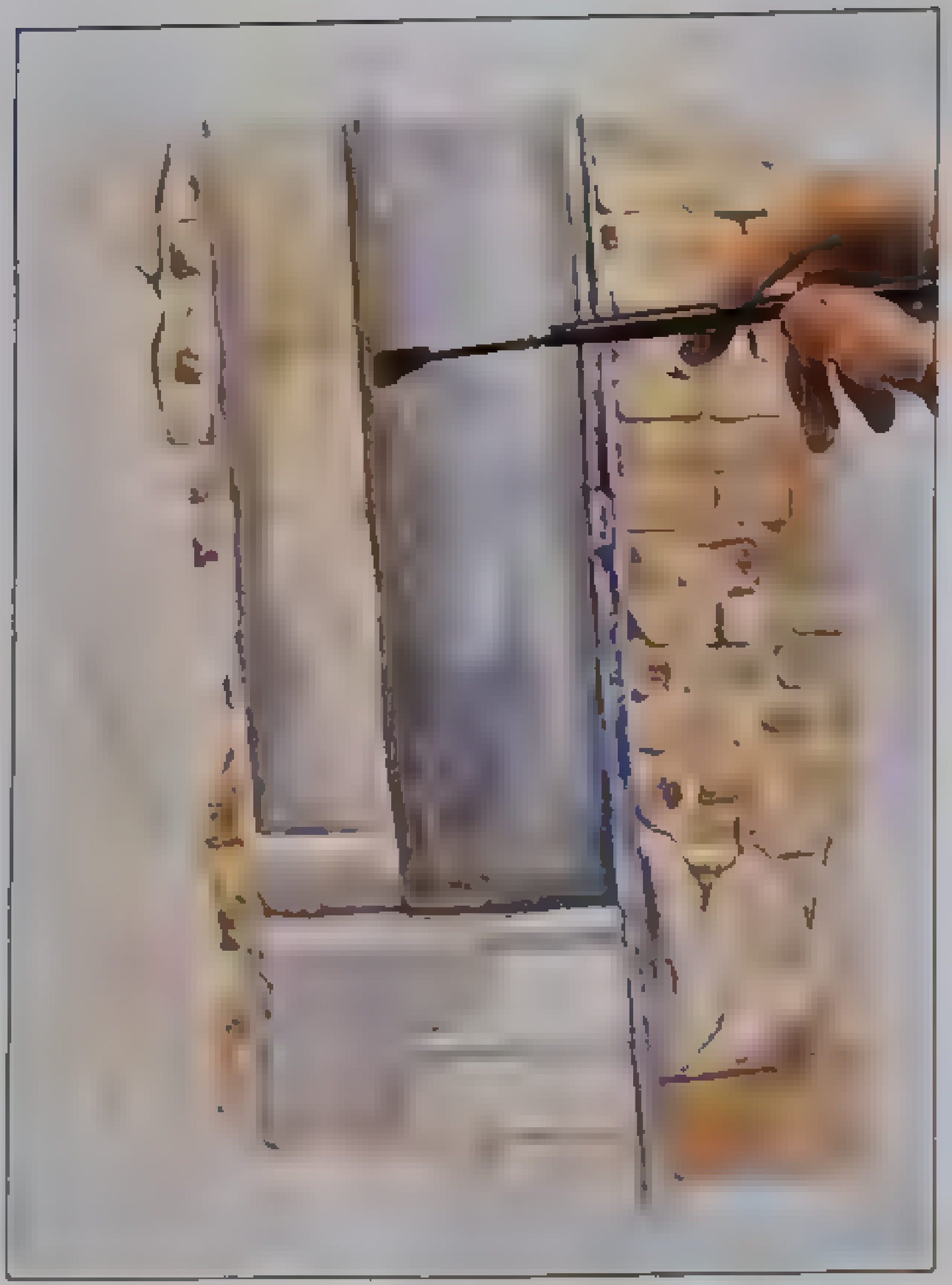

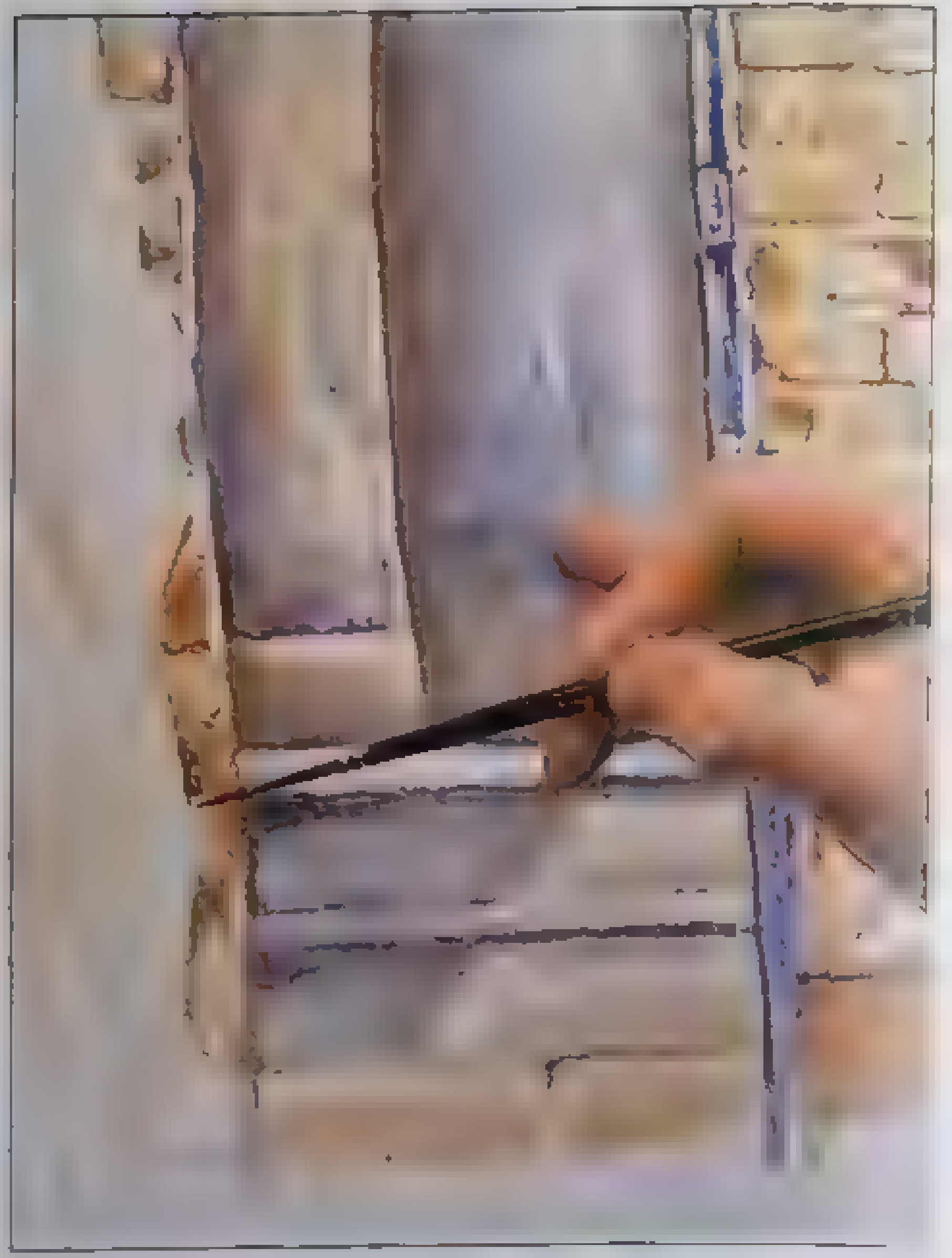

9 ▲ Tușe lejere pentru tencuială și scări
Folosind din nou pensula nr. 1 și umbră-arsă, lucrează pe linia care separă cărămizile de stratul de tencuială din stânga. Folosește griul „spectral" de mai devreme pentru a finisa scările, dar poți adăuga și amestecul de albastru și umbră-arsă. O linie mai subțire deasupra și una mai groasă sub fiecare treaptă a scării redau direcția în care cade umbra.

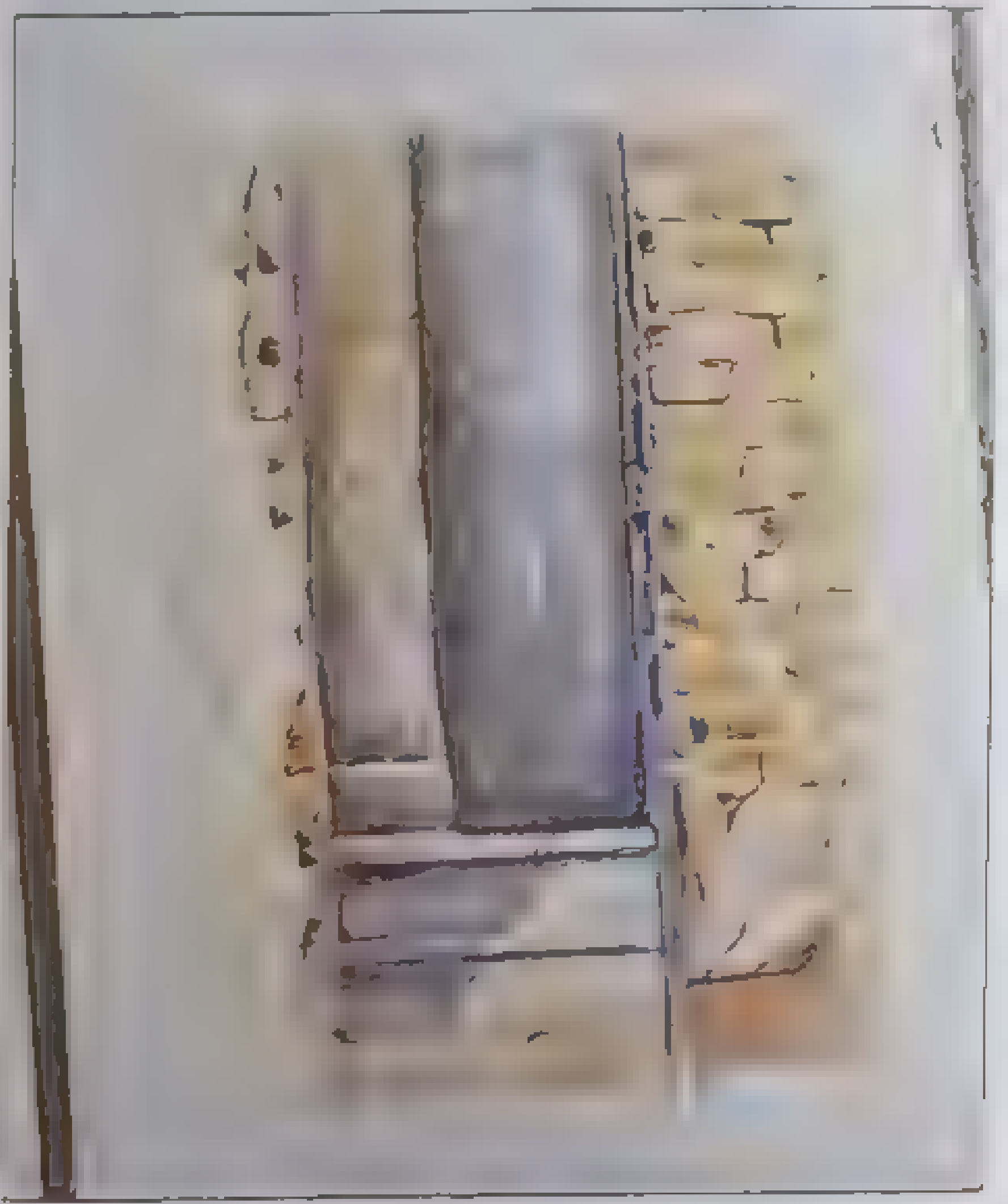

10 ▲ Așteaptă să se usuce
Poți lăsa lucrarea să se usuce: zidul de cărămidă, cu suprafața lui neregulată, are un aspect suficient de brut și realist, iar intrarea a fost lăsată intenționat neterminată. Astfel se observă și textura hârtiei, care accentuează luminozitatea lucrării.

Operele maeștrilor

◆

Pieter de Hooch (1629-1684)

Curtea unei case din Delft

Femeia și fetița sunt subiectele principale ale acestei scene domestice din Delftul secolului al XVII-lea. Este important să observăm maniera riguroasă în care au fost reprezentate zidurile și pavajul. Zidul din dreapta este vechi și bătut de intemperii: suprafața îi este inegală și neciselată, pictată într-un mod neuniform, spre deosebire de tiparul precis și liniar pe care îl alcătuiesc cărămizile zidului din stânga, în mod evident mai nou.

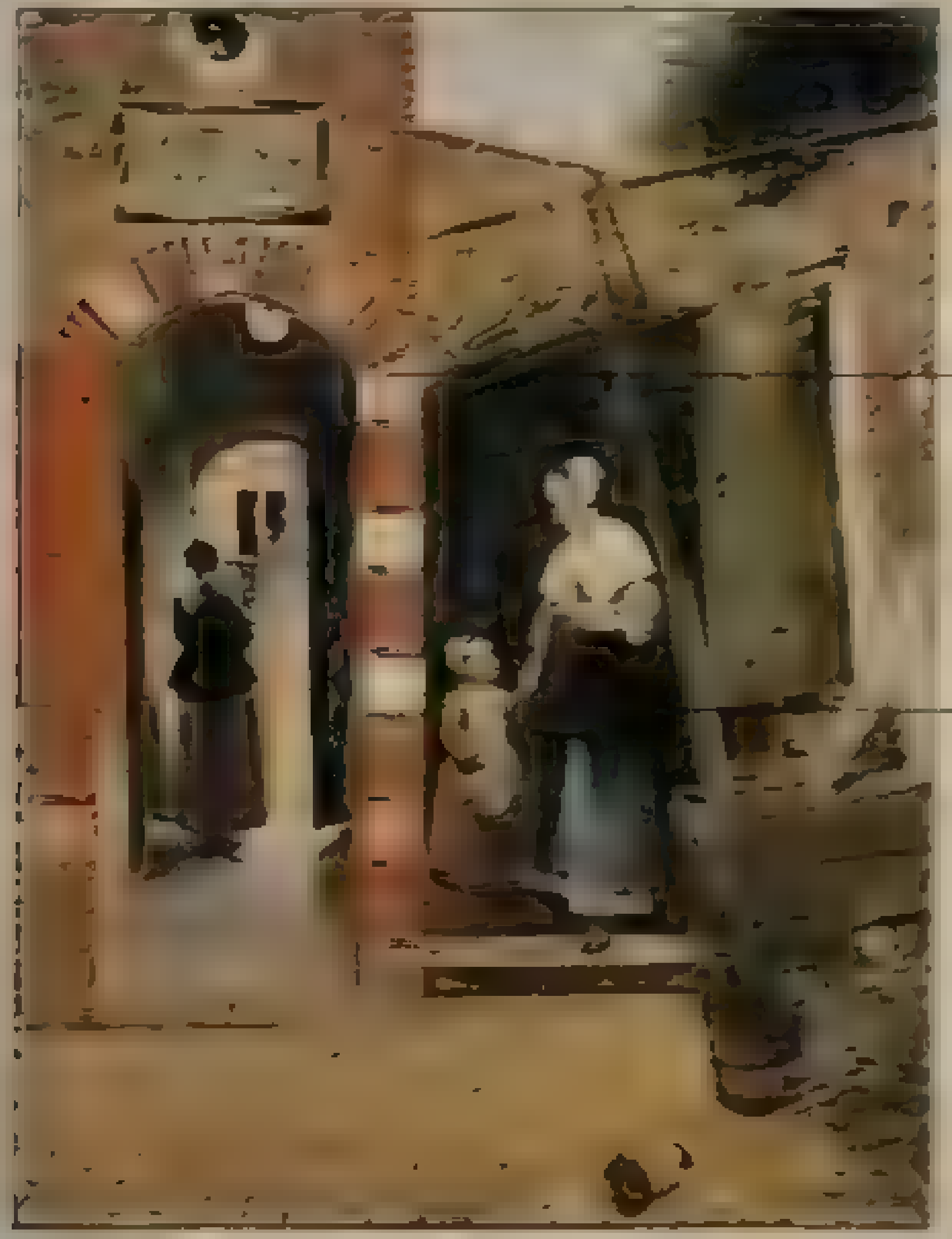

Arcada este singura linie curbă din tablou, restul elementelor fiind formate din dreptunghiuri, de la cărămizile din pavaj, la cele vizibile pe ziduri.

Cele două siluete sunt încadrate de o structură de lemn ce se pierde în umbră. Astfel, ele contrastează cu restul scenei, iar atenția privitorului este imediat atrasă asupra lor.

UN PAS ÎNAINTE

Dacă vrei să dai intensitate și contrast acestei scene, poți lucra mai departe la cărămizi, creând umbre mai pronunțate. Pentru a obține acest rezultat, urmează etapele de mai jos.

11 ▶ Pictează umbra de lângă ușă
Cu pensula nr. 8 și un strat mai dens de albastru-cobalt, aplică o nuanță mai închisă pe zona din stânga ușii, redând umbrele mai întunecate. Dacă această nouă culoare o acoperă cu totul pe cea de dedesubt, tamponează puțin cu hârtie absorbantă.

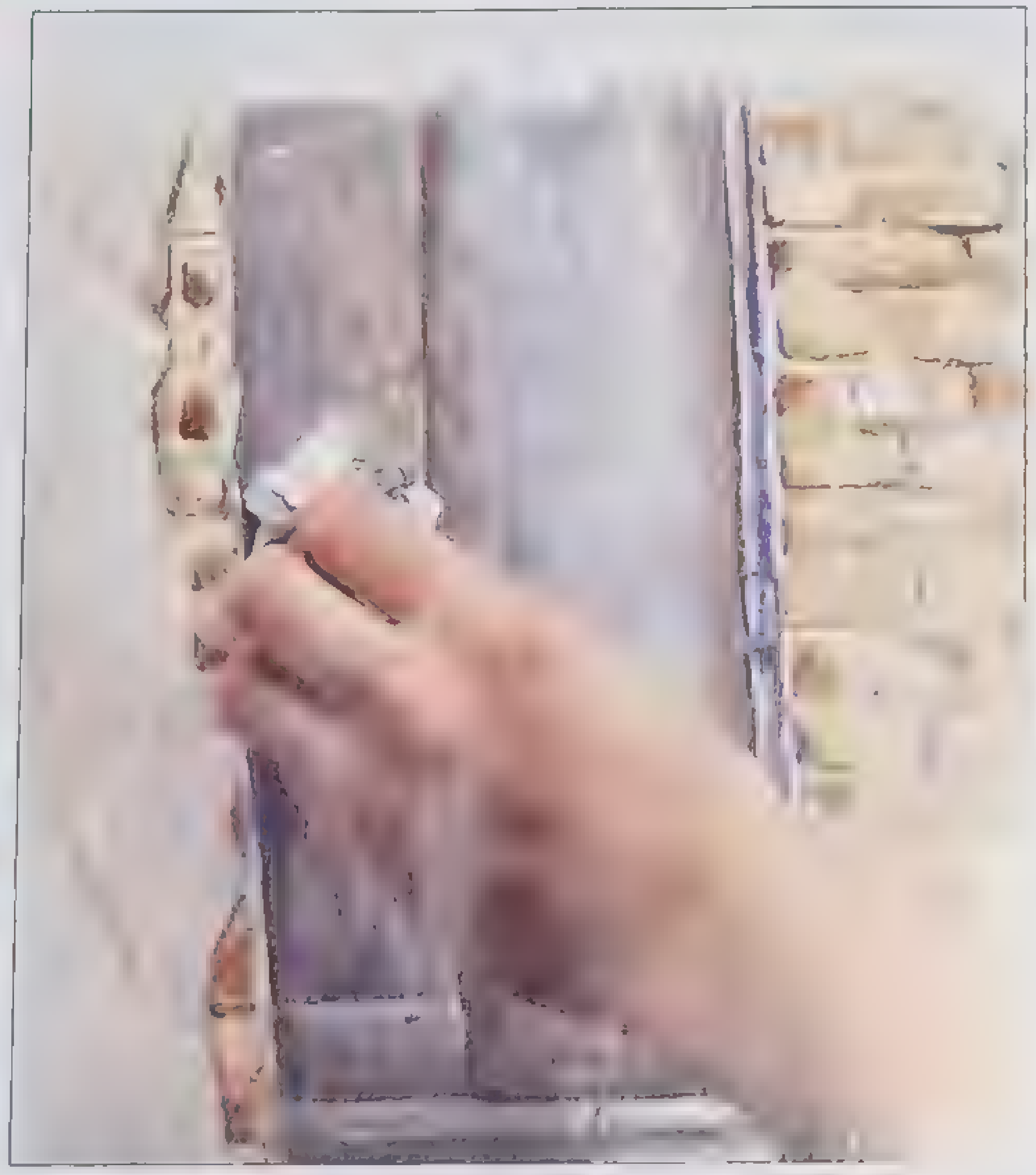

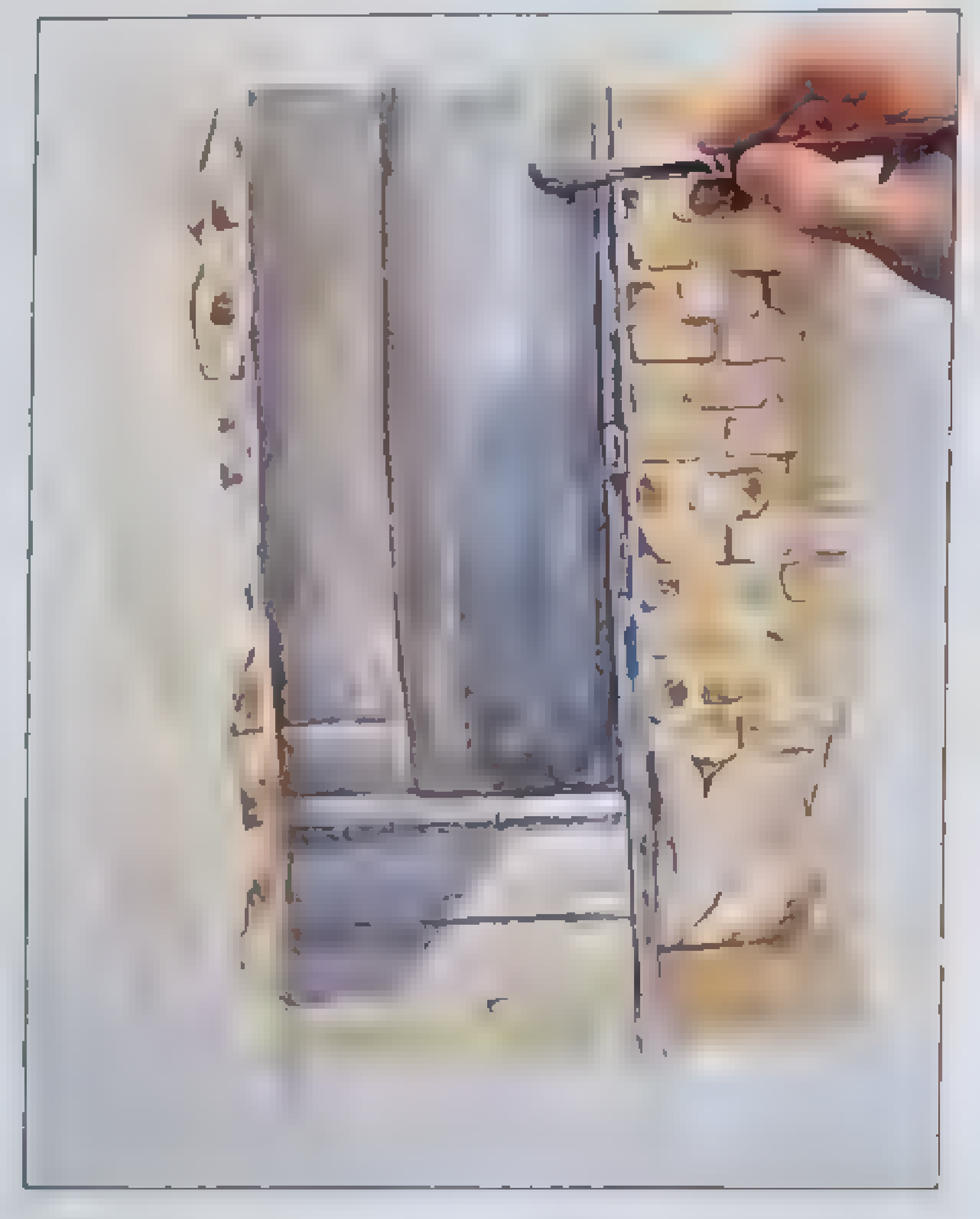

12 ▲ O ușă mai bine definită
Aplică albastru pe suprafața ușii, în tușe de pensulă verticale și fluide: acum, ușa este mai închisă la culoare și pare mai reală.

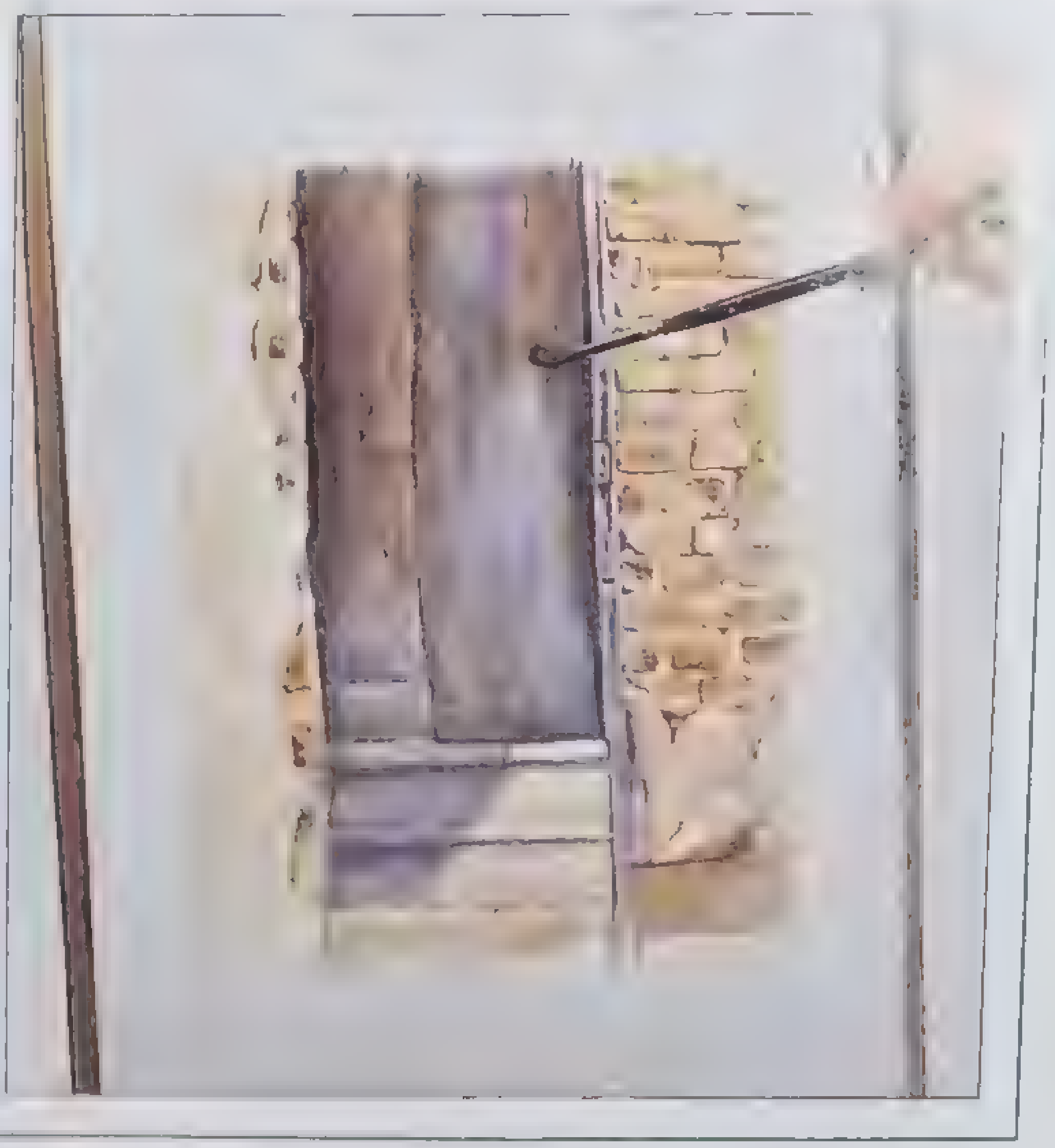

13 ▶ Încă puțină umbră-arsă
Folosind pensula nr. 4, aplică un strat vertical de umbră-arsă pe porțiunea din stânga ușii, diminuând intensitatea culorii puțin câte puțin, pe măsură ce te apropii de bază, pentru a delimita mai bine contururile. Accentuează umbra de pe scări și aplică încă puțină umbră-arsă pe cărămizi, folosind tehnica de la punctul 8

O LUCRARE COMPLETĂ

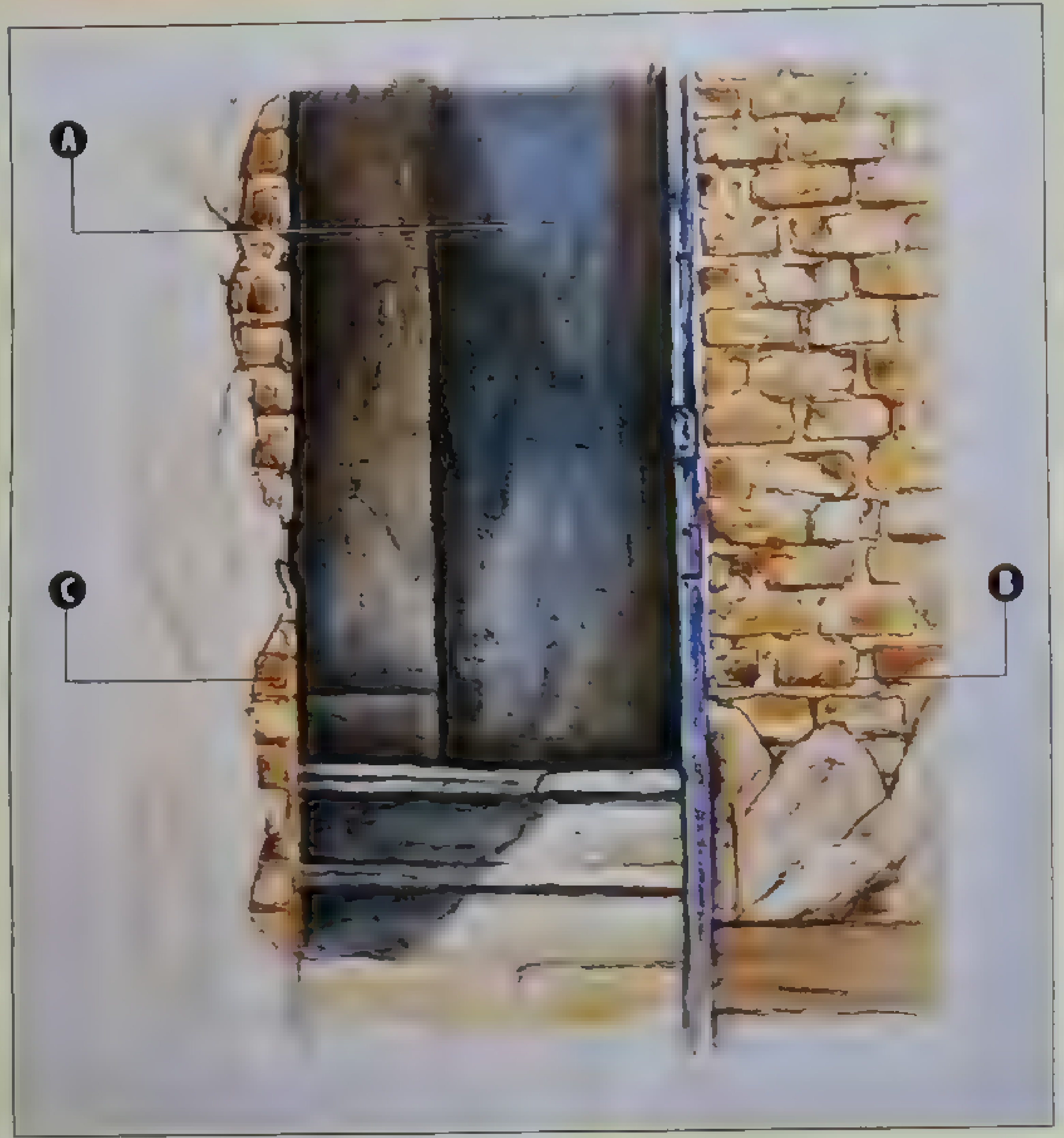

A Culori complementare

Albastrul-cobalt și umbra-arsă sunt o combinație reușită. oranjul și albastrul sunt culori complementare, prin urmare câteva tușe dintr-una creează un contrast luminos puternic în raport cu cealaltă. Culoarea intrândului a fost gândită chiar în acești termeni: porțiunea centrală are un impact foarte puternic, fiind înconjurată de zone mai luminoase

B Un efect realist

Sienna naturală și umbra-arsă redau foarte bine consistența zidului de cărămidă, creând un efect realist, pigmenții din care sunt făcute cele două culori se obțin din argilă – exact ca și cărămizile.

C O suprafață necizelată

Caracterul neregulat al suprafeței zidului de cărămidă s-a obținut prin folosirea culorilor sienna naturală și umbră-arsă, cu grade diferite de intensitate și estompare, artistul a accentuat apoi acest efect, întinzând culoarea cu degetele. În sfârșit, lucrul cu pensula subțire ne-a ajutat să definim forma fiecărei cărămizi în parte și să-i conferim un relief pronunțat.

Fii creativ!

Pentru a da viață scenei

În această versiune diferită a aceleiași lucrări, artistul a adăugat iedera. Scena originală era o combinație între două fotografii și creativitatea pictorului, demonstrând faptul că arta nu trebuie neapărat să reproducă fidel realitatea. Aici s-a mers și mai departe, adăugând verdeața și umbra acesteia, care îndulcește liniile mai aspre ale scenei

Umbra iederei a fost pictată cu un strat subțire de albastru de Prusia. În cazul frunzelor, s-a folosit același albastru, amestecat cu verde-smaragd pentru partea mai umbrită, împreună cu galben de cadmiu și verde-smaragd pentru partea mai luminoasă. Efectul e amplificat de albul de dedesubt, care pare a fi lumină reflectată

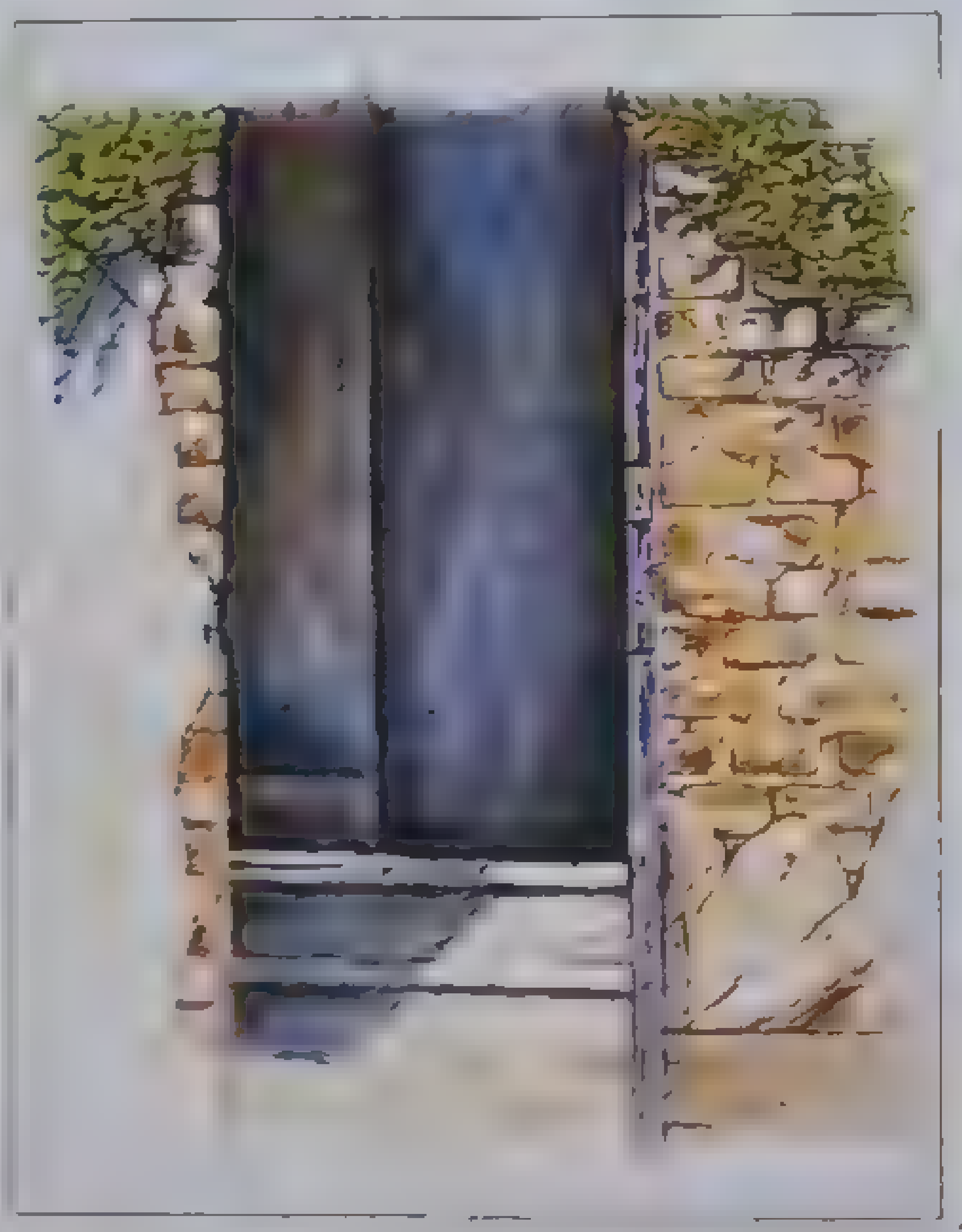

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

O fereastră cu ramă pentru o grădină de vară în pastel.

Vei descoperi

- Cum să îți dezvolți abilitățile în folosirea pastelurilor
- Cum să redai vegetația printr-o gamă amplă de nuanțe de verde
- Efectul razelor de lumină pe culorile închise, pentru o compoziție mai dinamică

Experimente cu diverse tipuri de hârtie

Calitatea hârtiei folosite este esențială pentru efectul final al lucrării: există o gamă largă de sortimente dintre care poți alege.

◄ **Pentru pasteluri este nevoie de o hârtie rugoasă, deoarece la aceasta aderă cel mai bine pigmentul**

Suprafața unei coli de hârtie poate prezenta cele mai diverse caracteristici: textura ei poate fi neregulată și observabilă cu ochiul liber sau perfect netedă și aproape invizibilă. La pipăit, hârtia poate fi rugoasă și granulată sau, la extrema cealaltă, moale și catifelată Alegerea celui mai potrivit tip de hârtie depinde de instrumentele pe care le folosești pentru desen sau pictură și de rezultatul pe care vrei să-l obții

O mare varietate de suprafețe

Hârtia influențează în mod decisiv desenul: este foarte distractiv să observi ce efecte poți obține din diverse combinații și să-l alegi apoi pe cel care-ți place cel mai mult.

Suprafața unei coli de hârtie rugoasă prezintă mici adâncituri și porțiuni inegale, ieșite **în relief:** cu cât acestea sunt mai mari, cu atât mai rugoasă și mai brută pare hârtia. Și culoarea este importantă, dat fiind că, de obicei, pigmentul, aplicat uscat (în cazul creioanelor și pastelurilor) sau umed (în cazul culorilor pentru pictură), aderă pe suprafață, lăsând descoperite micile adâncituri ale foii, care rămân vizibile, ca o multitudine de mici pete albe.

Acest efect este deosebit de pronunțat atunci când hârtia este mai brută, nuanța hârtiei modificând chiar culorile folosite. De exemplu, dacă folosești albastrul pe o hârtie rugoasă galbenă, textura și nuanța colii vor da culorii aplicate o tentă verzuie Pe aceeași foaie, roșul va apărea oranj și așa mai departe

Materiale „umede" și „uscate"

Într-o primă abordare, materialele de desen pot fi împărțite în două mari categorii: „umede" și „uscate". Materialele „uscate", incluzând pastelurile, cărbunele și creioanele colorate, nu sunt foarte potrivite pentru suprafețe netede, d dezlipesc fără a lăsa urme cons

Dimpotrivă, materiale „umede", precum penița, tușul și cariocile, pot fi excelent folosite pe suprafețe

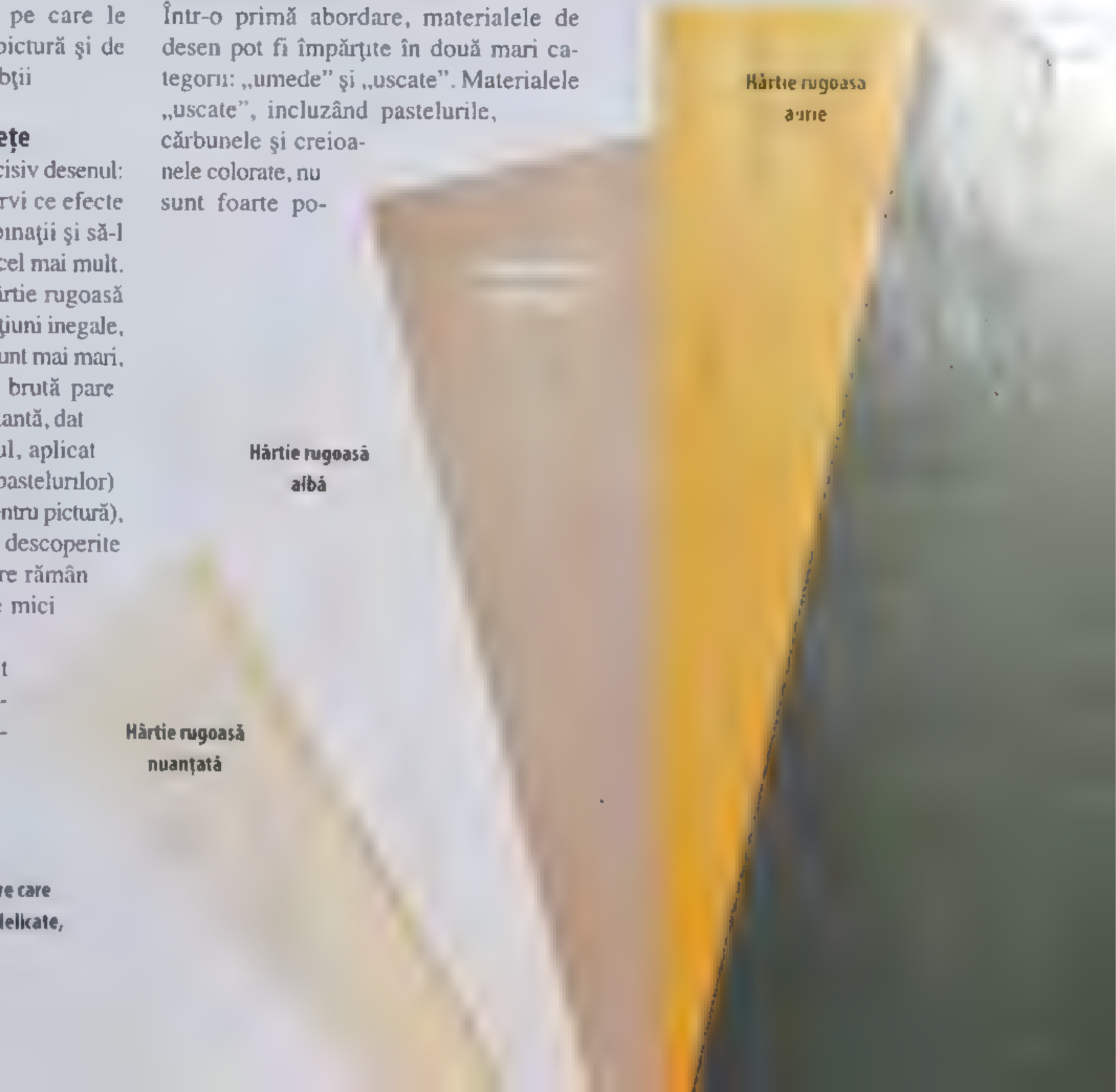

► **Există zeci de tipuri de hârtie dintre care poți alege, cu texturi de la cele mai delicate, la cele mai dense și rugoase.**

netede, în vreme ce o suprafață neregulată compromite fluiditatea liniilor, făcând dificilă utilizarea acestor instrumente. Acest lucru este valabil mai ales pentru penițele cu vârful fin, care tind să se împotmolească în minusculele porțiuni ieșite în relief de pe suprafața hârtiei.

Există hârtii speciale, create pentru un anumit tip de material, precum hârtia pentru acuarele, hârtia pentru pasteluri și așa mai departe. Dar modurile în care acestea pot fi folosite sunt foarte variate: de exemplu, hârtia pentru acuarele este excelentă și pentru desenul în pastel sau în creion, negru sau colorat, în timp ce hârtia pentru pasteluri este foarte potrivită utilizării creionului negru sau colorat.

Desene improvizate (schițe)

Deși pentru acuarele este nevoie de o hârtie groasă sau de o hârtie cartonată, pentru a evita ondularea foii, acest lucru nu trebuie privit ca o restricție absolută. Este foarte util să experimentăm pe diferite tipuri de hârtie, analizând rezultatele obținute: hârtia de ambalaje se potrivește cu cărbunele și pastelul, iar hârtia de croitorie (pentru tipare) este indicată pentru pastel și tempera.

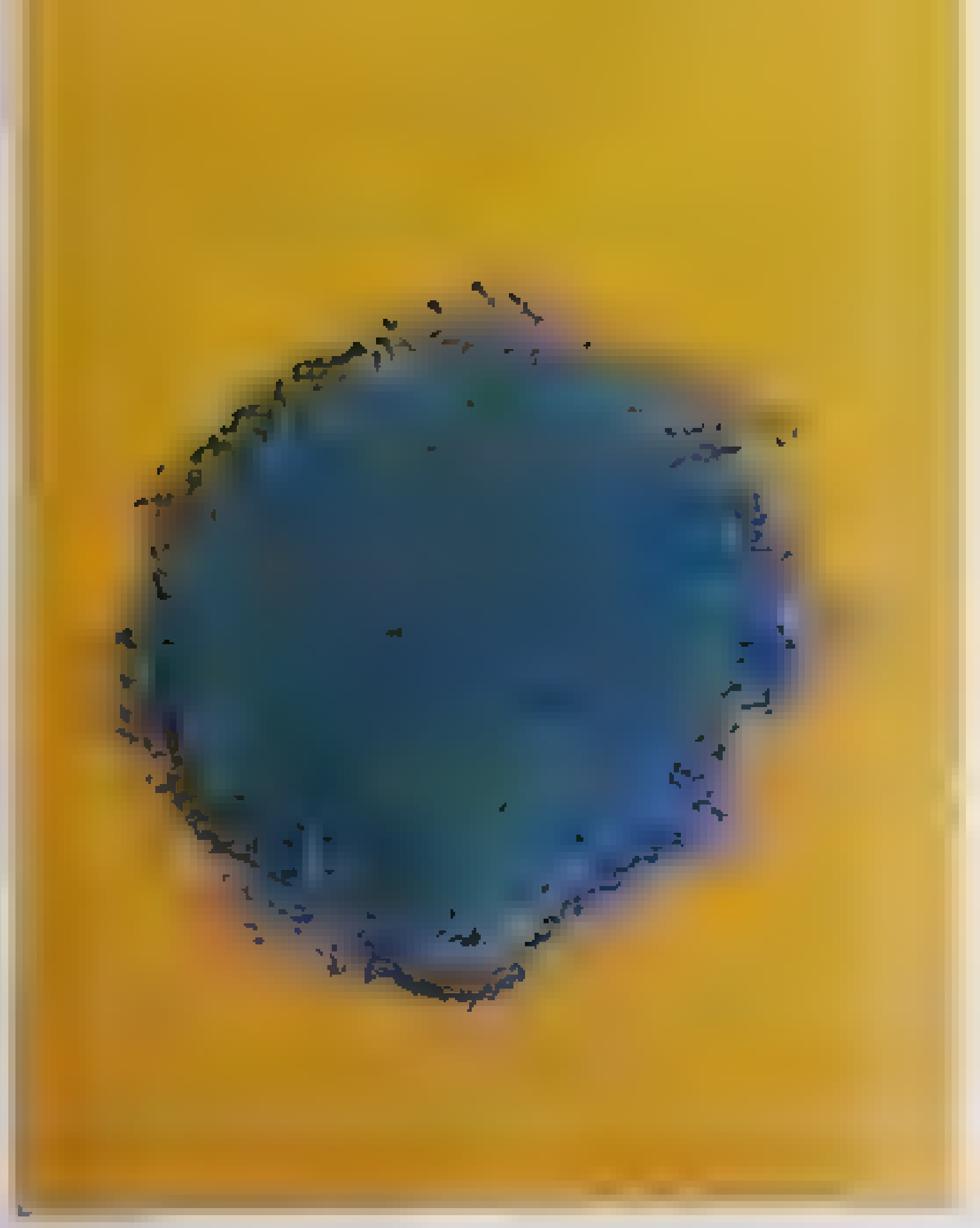

▶ Numai o hârtie rugoasă permite aplicarea pastelului în straturi succesive: alături, poți observa cum o pată densă de verde și albastru se dispersează într-o pulbere foarte fină.

Hârtie pentru acuarele

Ca și în cazul celorlalte tehnici, alegerea hârtiei pentru acuarele depinde de efectul urmărit. Hârtia netedă este uniformă, fiind potrivită pentru desenul în peniță, tuș sau creion dur. Hârtia rugoasă permite lucrul cu orice material, iar textura ei inegală conferă un caracter aparte lucrării. Hârtia-ciocan este în schimb excelentă pentru schițe, dar suprafața ei neregulată nu permite o bună definire a detaliilor.

Hârtie pentru pastel

Pastelurile sunt făcute din materiale moi și fărâmicioase – prin urmare, alegerea hârtiei este esențială. Există mai multe tipuri potrivite, însă pentru început să ne oprim asupra unei hârtii speciale. Hârtia pentru pastel are o textură pronunțată, care reține pigmentul pastelului și permite buna aderare a culorii.

Când desenezi fără să apeși, pastelul lasă să se întrevadă textura hârtiei. Folosind o hârtie mai uniformă, se obțin schițe subtile și bine definite, dar nu și acea linie neregulată, tipică hârtiei pentru pastel. A se vedea caseta de pe pagina alăturată, pentru mai multe amănunte despre acest tip de suport.

Alte tipuri de hârtie

În comerț există sute de tipuri de hârtie de calitate diferită, provenind din Orient: hârtie de paie, de bambus, de orez sau de alte plante. Unele dintre acestea nu rezi- utilizării profesionale, dar altele pot da un caracter exotic, special, lucrărilor tale. Întotdeauna, te sfătuim să experimentezi până găsești tipul de hârtie care-ți place cel mai mult.

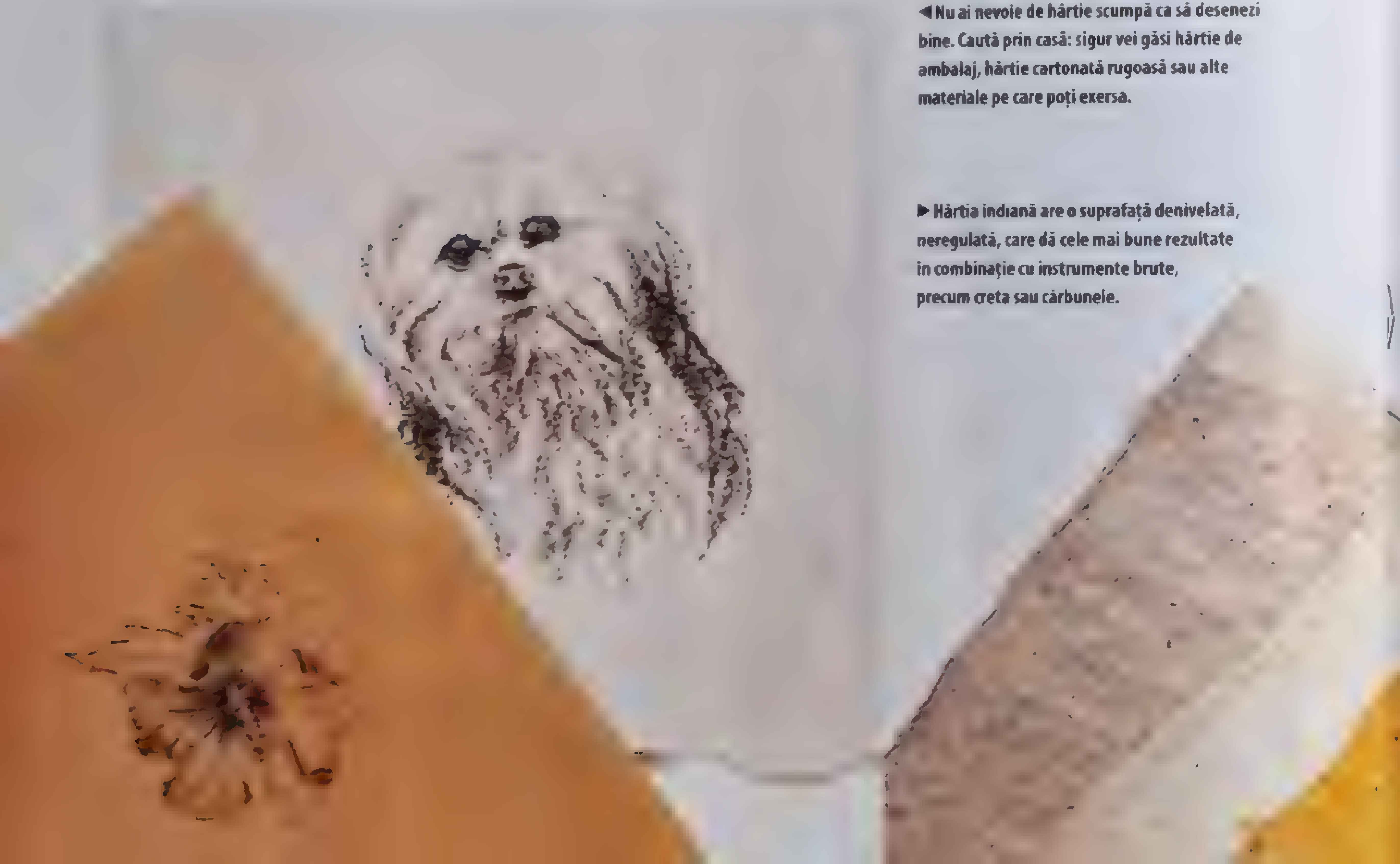

◀ Nu ai nevoie de hârtie scumpă ca să desenezi bine. Caută prin casă: sigur vei găsi hârtie de ambalaj, hârtie cartonată rugoasă sau alte materiale pe care poți exersa.

▶ Hârtia indiană are o suprafață denivelată, neregulată, care dă cele mai bune rezultate în combinație cu instrumente brute, precum creta sau cărbunele.

ALEGEREA FUNDALULUI POTRIVIT

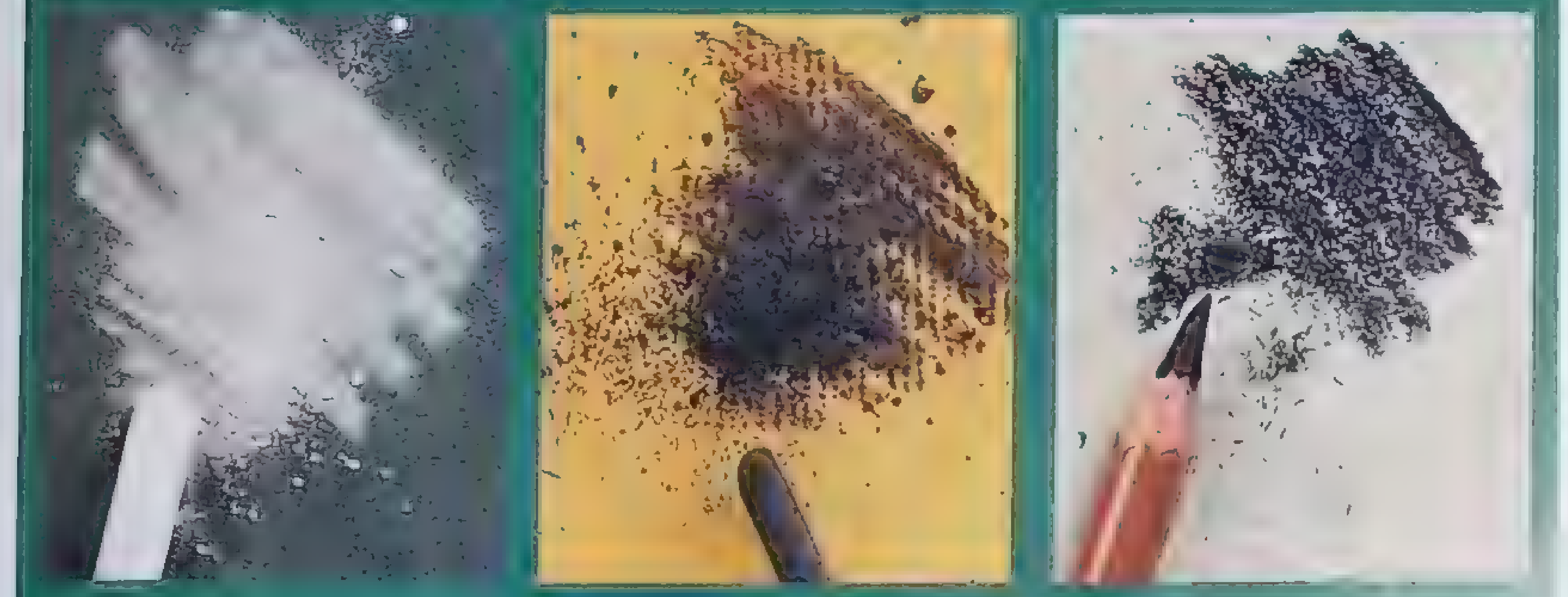

Cretă albă pe verde-închis

Creta este un material foarte complex, care, cu siguranță, nu se limitează la rolul pe care îl joacă la școală. Creta albă alunecă bine pe hârtia catifelată de culoare verde-închis, creând un contrast puternic.

Bețișoare de cărbune pe galben-auriu

Cu bețișoarele de cărbune poți trasa linii robuste, de culori închise, care ies în evidență pe hârtie luminoasă, precum cea de mai sus, de culoare galben-auriu.

Creion cu mină de cărb pe gri-verzui

Și creionul cu mină de cărbu hârtie netedă: datorită min lăsate vor fi foarte pronu decât cele trasate cu be deci, ideale pentru reda

Hârtia japoneză este prea delicată pentru a rezista tușelor puternice sau ștersăturilor. Totuși, textura ei caracteristică o face ideală pentru o acuarelă delicată sau un pastel fin.

O poți folosi împreună cu o pensulă moale sau, de ce nu, chiar cu o pensulă din bambus. Nu uita să lași câteva porțiuni neacoperite în lucrarea ta, pentru ca textura hârtiei să iasă în evidență, alături de liniile desenului.

Hârtie indiană

Este, în general, mai densă decât cea japoneză, asemănându-se mai degrabă cu hârtia pentru acuarelă sau cu hârtia manuală: are o textură granulată și neregulată, în diferite nuanțe. Este potrivită pentru lucrările în pastel, cărbune și cretă, d acuarelele foarte consisten convingi încercând

▶ Pastelul poate fi realizat pe hârtie netedă sau colorată. Folosind pastelul cât mai delicat, permiți texturii colorate a hârtiei să se dezvăluie, făcându-și loc printre tușele desenului. Dacă tragi linii mai accentuate, vei obține în schimb pete de culoare mai consistente.

HÂRTIA PENTRU PASTEL

Hârtie Mi-Teintes® Ingres și Canson	Această hârtie pentru pastel tradițională îți p profiți de buna îmbinare dintre textu disponibilă într-o gamă largă de nuan și pentru lucrări în cretă sau cărbune invităm să încerci!
Hârtia catifelată	Caracteristica dominantă a acestui tip de hârtie este suprafața ei catifelată. Pastelul aderă splendid, permițându-ți să obții porțiuni dense de culoare, sub care textura hârtiei va fi ușor vizibilă. Moliciunea ei o face ideală și pentru celelalte instrumente de desen.
Hârtia semirugoasă	Această hârtie are o textură fină, ușor granulată, care reține multă culoare și permite aplicarea pastelului în straturi dense, însă trebuie neapărat încercată și în combinație cu creta, creionul, tușul etc.
Hârtia abrazivă	Avantajul acestui tip de hârtie este suprafața granulată, care permite obținerea unui efect foarte „necizelat". Se merge de la modelele cu granulație mai fină, până la șmirghelul propriu-zis. Oricum, toate tipurile de hârtie abrazivă consumă rapid pastelurile, creta, cărbunele și creionul.

Natură moartă cu portocale şi râşniţă

În numărul trecut, am pus bazele lucrului cu acuarele. De această dată, o natură moartă „casnică", având doar trei culori de bază, ne va ajuta să dobândim mai multă îndemânare la folosirea acestei tehnici.

Ştiai că poţi obţine rezultate uimitoare folosind doar trei culori şi hârtia potrivită? În cazul de faţă, e vorba despre acuarelele albastru-cobalt, galben de cadmiu şi roşu de cadmiu, plus o hârtie densă, de peste 300g/m² (pentru a evita ondularea foii după uscare). Amestecând cele trei culori de bază, putem obţine toate nuanţele de care avem nevoie.

Surprizele acuarelelor

O caracteristică interesantă a acuarelelor constă în faptul că, după ce-ai amestecat culorile şi le-ai aplicat cu pensula, nu poţi şti cu certitudine care va fi rezultatul pe hârtie; de aceea, în timp ce pictezi, e bine să fii pregătit pentru orice.

În plus, este interesant de observat ce relaţie există între acuarelă şi hârtie, pentru că prima poate să fie ori opacă, ori **transparentă**, în funcţie de câtă apă se adaugă pigmentului de bază. Să nu uităm că apa şi hârtia sunt părţi integrante ale unei picturi, având cel puţin aceeaşi însemnătate precum culoarea. O hârtie cu suprafaţa granulată va modifica aspectul final al lucrării: te sfătuim să iei în considerare, pe cât posibil, ondulaţiile şi adânciturile hârtiei, atunci când redai luminile de pe suprafaţa modelului.

Straturi transparente de culoare

O acuarelă subţire şi delicată este o acuarelă diluată cu multă apă: în acest caz, este esenţial să foloseşti culori deschise, aplicându-le strat după strat. Delicateţea şi lejeritatea nuanţelor constituie avantajele acestei tehnici, de aici rezultând şi fascinaţia pe care aceasta o exercită: dacă respecţi câteva reguli simple, rezultatele nu te vor dezamăgi.

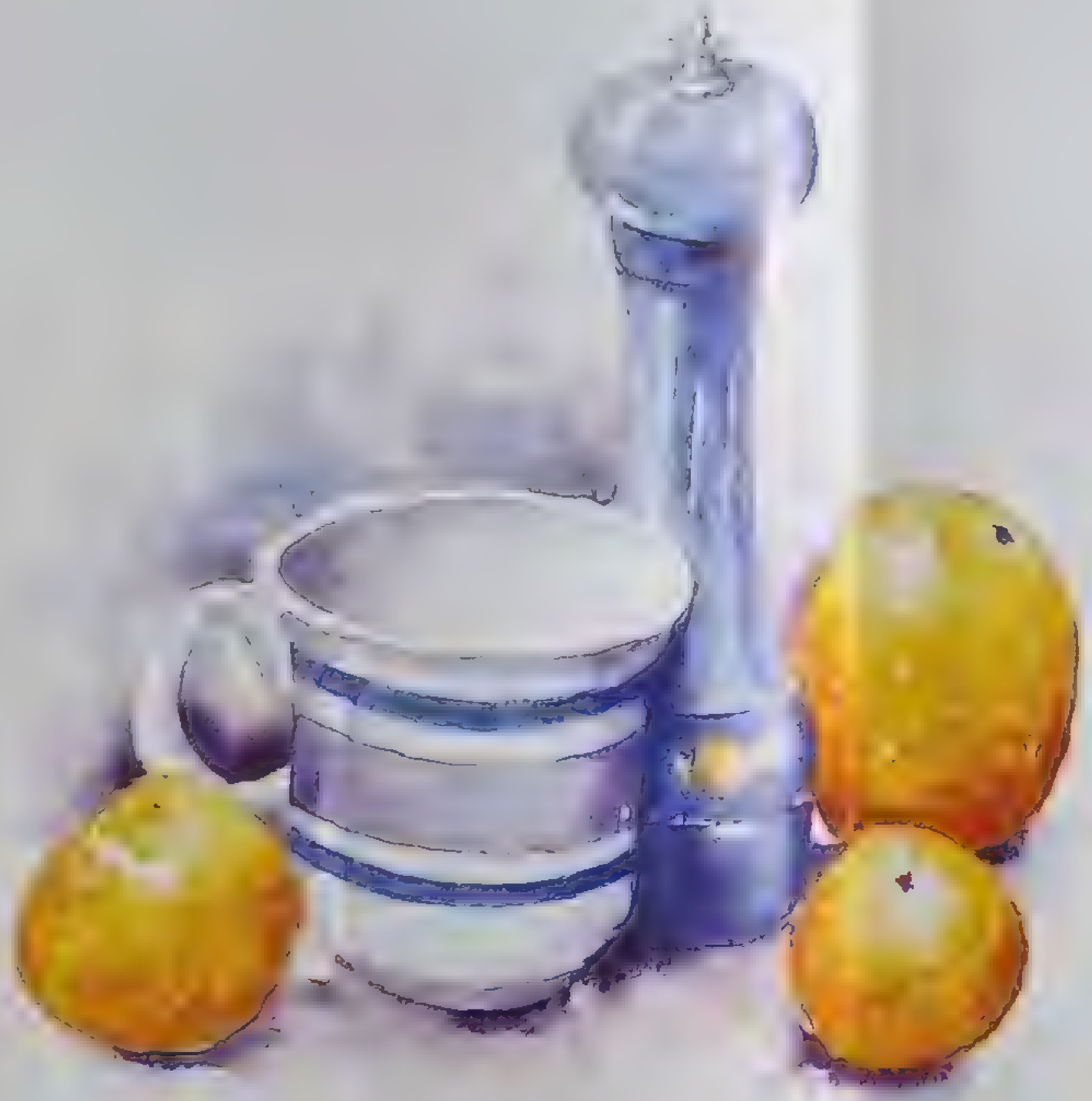

▶ Chiar şi obiectele comune dobândesc, în anumite contexte, un farmec aparte. Ele pot fi grupate în diverse moduri, pentru a obţine contraste de formă şi culoare.

MATERIALE

- O coală de minimum 300g/m²
- O paletă; un pahar cu apă
- Un creion 2B
- Pensule nr. 1 şi nr. 8
- Şerveţele de bucătărie absorbante
- Acuarele albastru-cobalt, galben de cadmiu, roşu de cadmiu

INCEPE

1 ▲ O primă schiţă a obiectelor
Schiţează simplu contururile cu creionul 2B, folosind, dacă doreşti, metoda grilei prezentate la pagina 25, chiar dacă aici artistul a desenat cu mâna liberă. Nu te concentra asupra detaliilor. Cercetează doar forma fiecărui obiect în relaţie cu celelalte, ţinând mâna într-o poziţie cât mai flexibilă şi folosind guma pentru a estompa liniile prea accentuate. Schiţează şi porţiunile pe care bate lumina.

2 ▲ Pictează râşniţa pentru piper
Pregăteşte pe paletă un albastru-cobalt foarte diluat şi aplică-l pe râşniţa pentru piper, cu pensula nr. 8, evitând porţiunile în care se reflectă lumina. Diluează încă puţin amestecul, astfel încât să devină şi mai transparent, şi foloseşte-l pentru a acoperi porţiunile luminate.

3 ▲ Lucrează cana şi portocalele
Acoperă cu un strat foarte subţire de albastru-deschis suprafaţa cănii, insistând asupra părţii din dreapta şi a interiorului. Prepară apoi galben foarte deschis pentru nuanţa de bază a portocalelor, ocolind zonele în care se reflectă lumina. Tamponează porţiunile unde culoarea este mai densă cu şerveţelul absorbant

4 ▲ Ocupă-te de detalii
Odată ce primul strat de culoare s-a pensula nr. 1 şi aplică un strat mai intens albastru-cobalt pe râşniţa pentru piper, culoarea cu foarte puţină apă. Păstrează mai închisă pentru partea dreaptă şi zona d capac, pentru a scoate în evidenţă volumul. Est important să eviţi porţiunile în care se re lumina. În fine, două tuşe de pensulă orizontal puternice şi conturate, vor defini motivul decorativ al cănii

SFATURI
Evită împrăştierea culorii

Când lucrezi cu acuarele, aminteşte-ţi să schimbi des apa din pahar. Apa tulbure murdăreşte culoarea, iar acest lucru va răpi din luminozitatea lucrării.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

După ce ai terminat prima schiță, poți să te ocupi de detalii, adăugând culoarea în straturi, pentru a obține zone de lumini și umbre și a crea volume. Nu-ți fie teamă să folosești apă din abundență: chiar dacă hârtia pare încărcată, ea va redeveni netedă și plată, după uscare.

5 ▶ Adaugă umbra râșniței pentru piper
Cu pensula fină și albastru-cobalt foarte concentrat, redă forma umbrei pe care cana o proiectează la baza râșniței pentru piper; apoi definește conturul din dreapta al râșniței. Treci la partea superioară, accentuând umbra de sub capacul rotunjit.

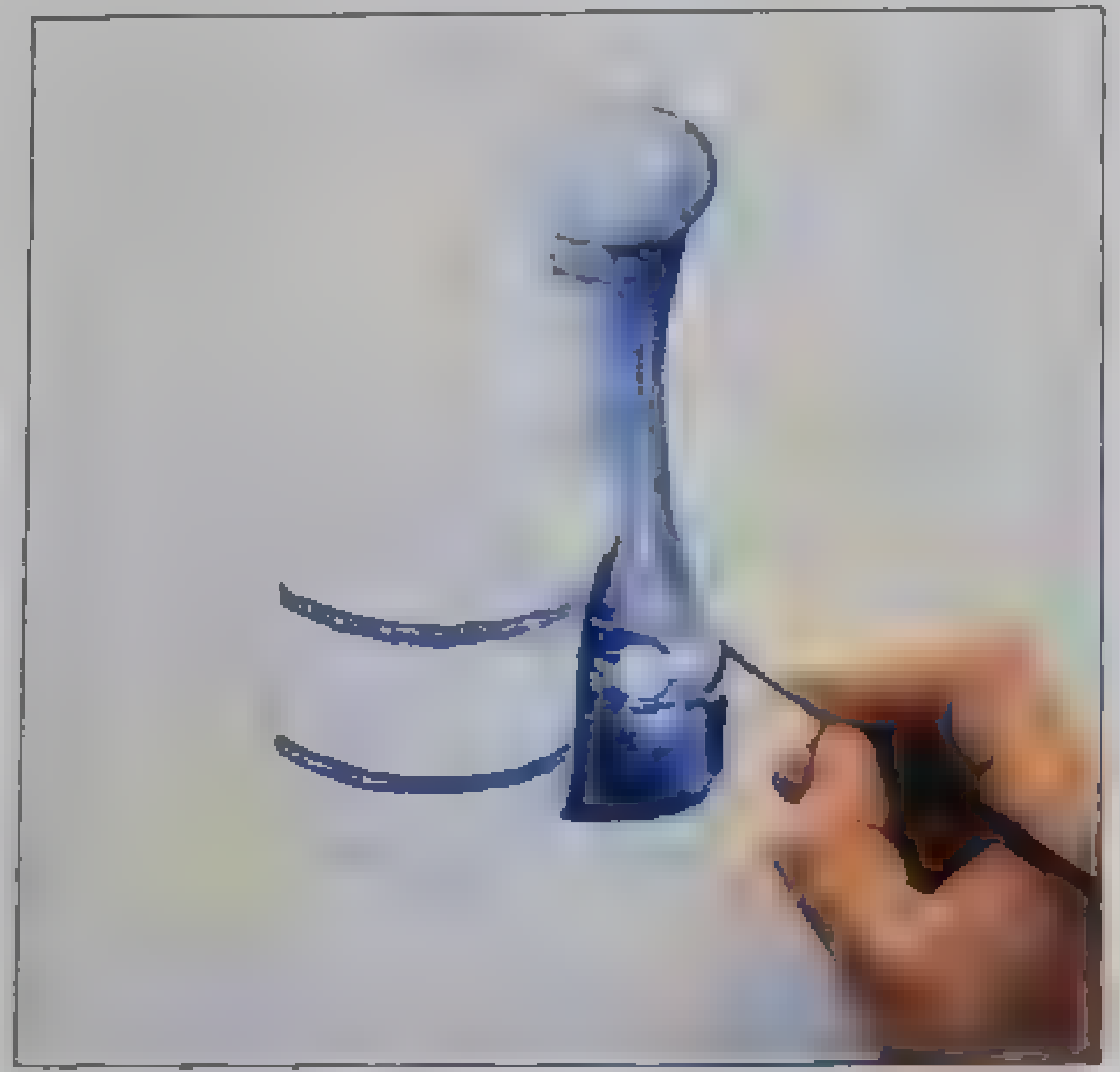

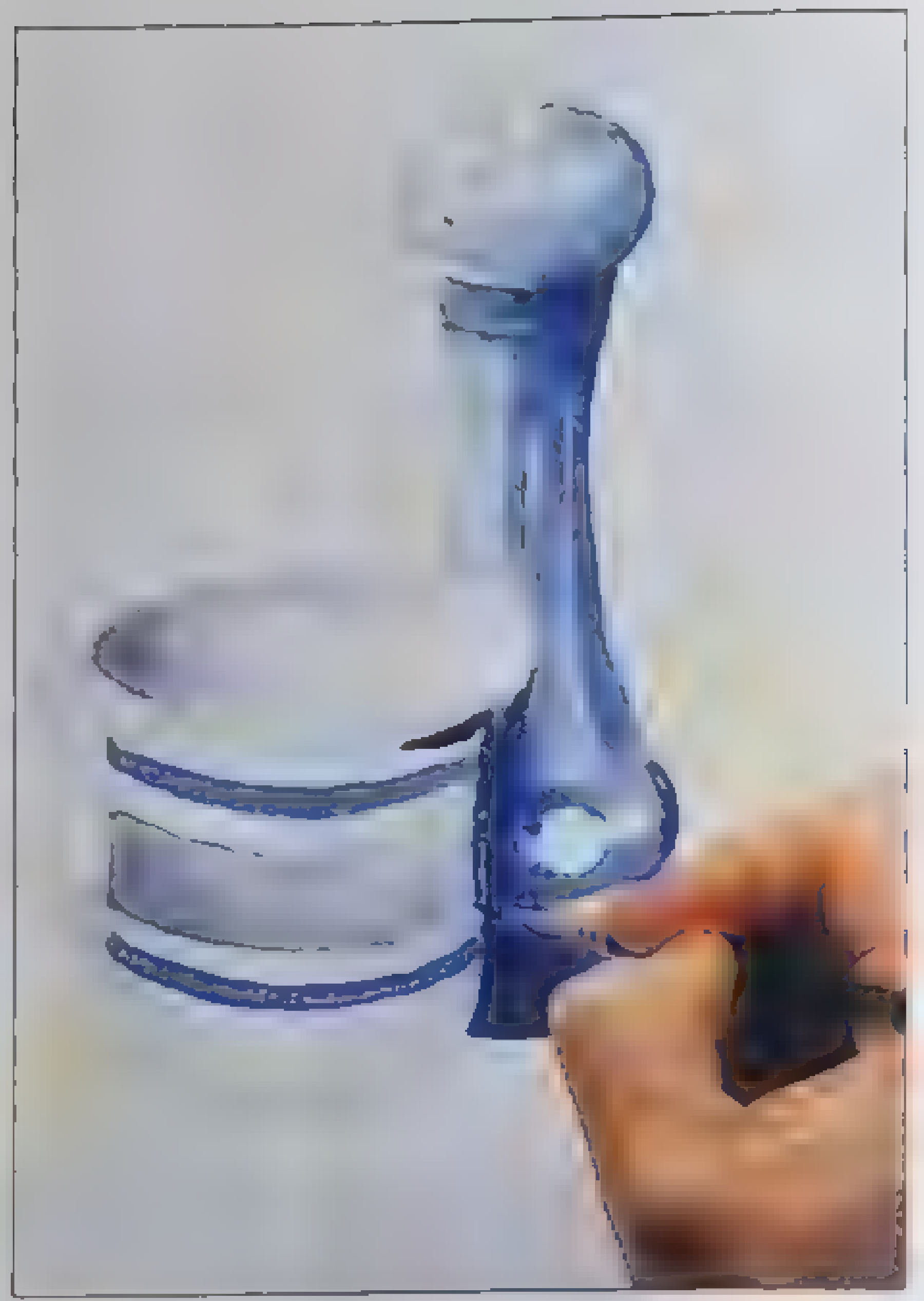

6 ▶ O cană tridimensională
Amestecă galbenul de cadmiu, albastrul-cobalt și roșul de cadmiu, pentru a prepara o nuanță gri-violet. Folosește pensula fină ca să pictezi umbrele din interiorul obiectului, asigurându-te că, spre buza cănii, culoarea este mai densă și mai închisă, iar spre interior, din ce în ce mai pală. Culoarea pe care ai preparat-o este potrivită și pentru definirea benzii centrale de pe exteriorul cănii.

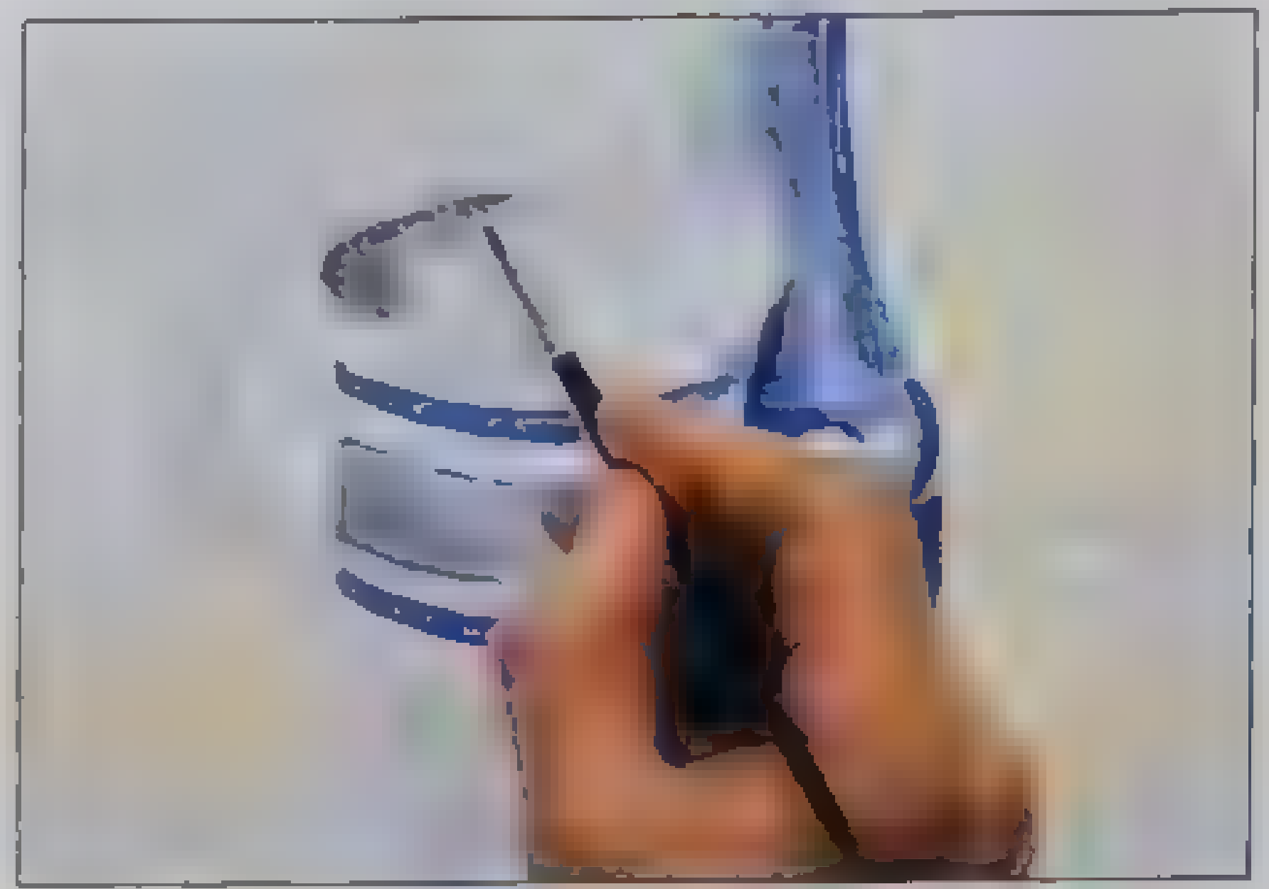

7 ▲ Umbra
Întunecă un pic culoarea gri-violet, pentru a obține un ton sfumato mai închis. Aplicând acest ton cu pensula fină, vei reprezenta umbra subțire de pe partea dreaptă și de pe porțiunea situată imediat sub buza cănii. După ce ai întins culoarea, folosește hârtie absorbantă pentru a îndepărta excesul și pentru a crea efectul sfumato. Apoi, adaugă puțină culoare pe toartă și delimitează o fâșie verticală, pe care să creezi reflexele luminoase, folosind un ton foarte diluat.

Operele maeștrilor

◆

Paul Gauguin (1848-1903)

Ceainic, vas și fructe

Fructele exotice sunt punctul de atracție al acestei naturi moarte de Gauguin – și asta pentru că, deși francez de origini, artistul a trăit multă vreme în Tahiti, în Mările Sudului.

Compoziția se aseamănă cu lucrarea noastră prin contrastul dintre suprafețele lucioase ale obiectelor și forma naturală, neregulată a fructelor. Dar diferența fundamentală rezidă în materialele folosite pentru executarea celor două lucrări. Gauguin a lucrat în ulei, aplicând straturi de culoare uniforme, și nu succesive ca în acuarela noastră.

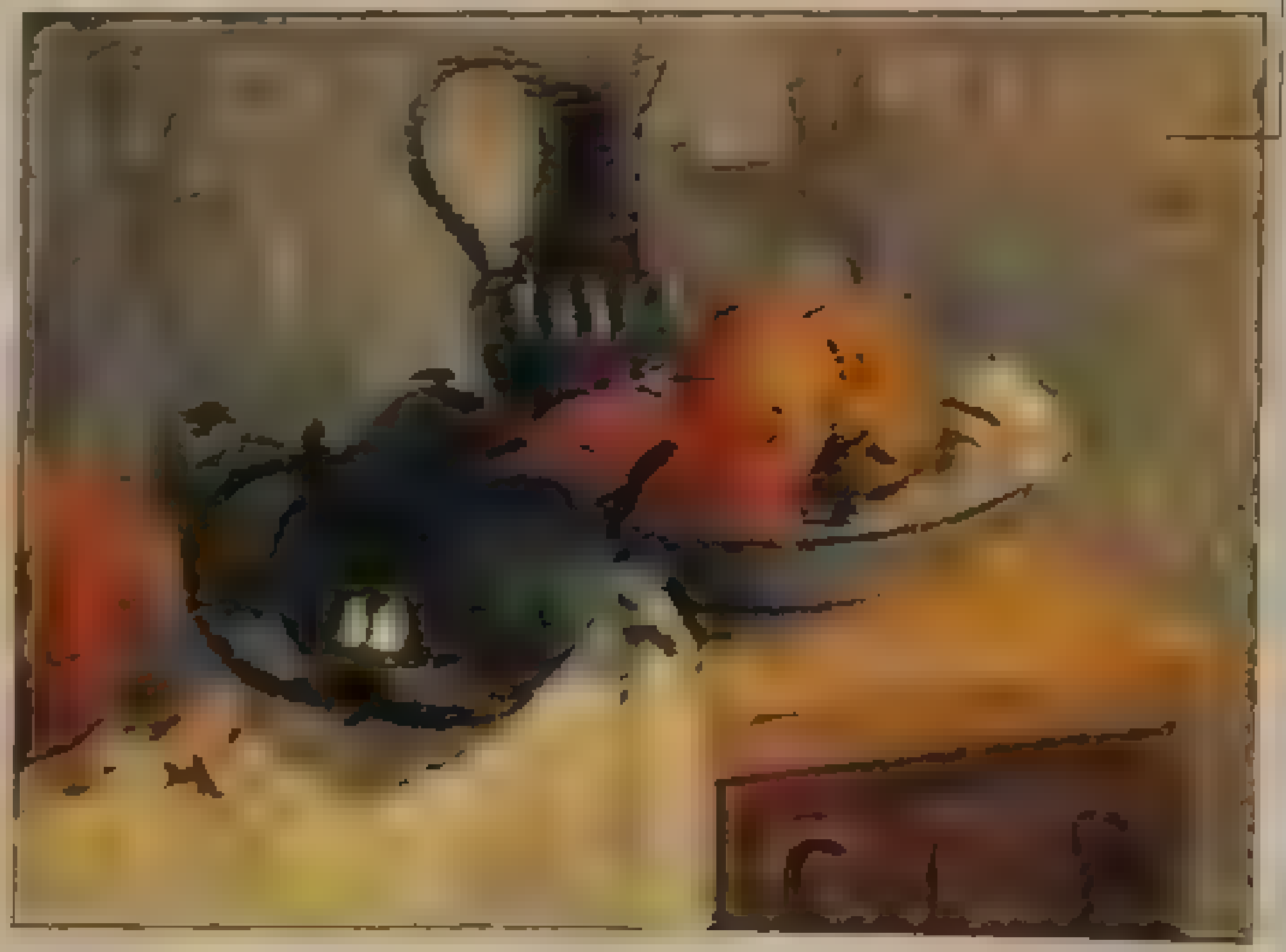

Forma fructului este redată prin combinația de culori: o jumătate este roșu-aprins, cealaltă are o nuanța oranj.

În această zonă, Gauguin adaugă luminozitate fondului opac, sugerând astfel faptul că lumina vine din partea dreaptă.

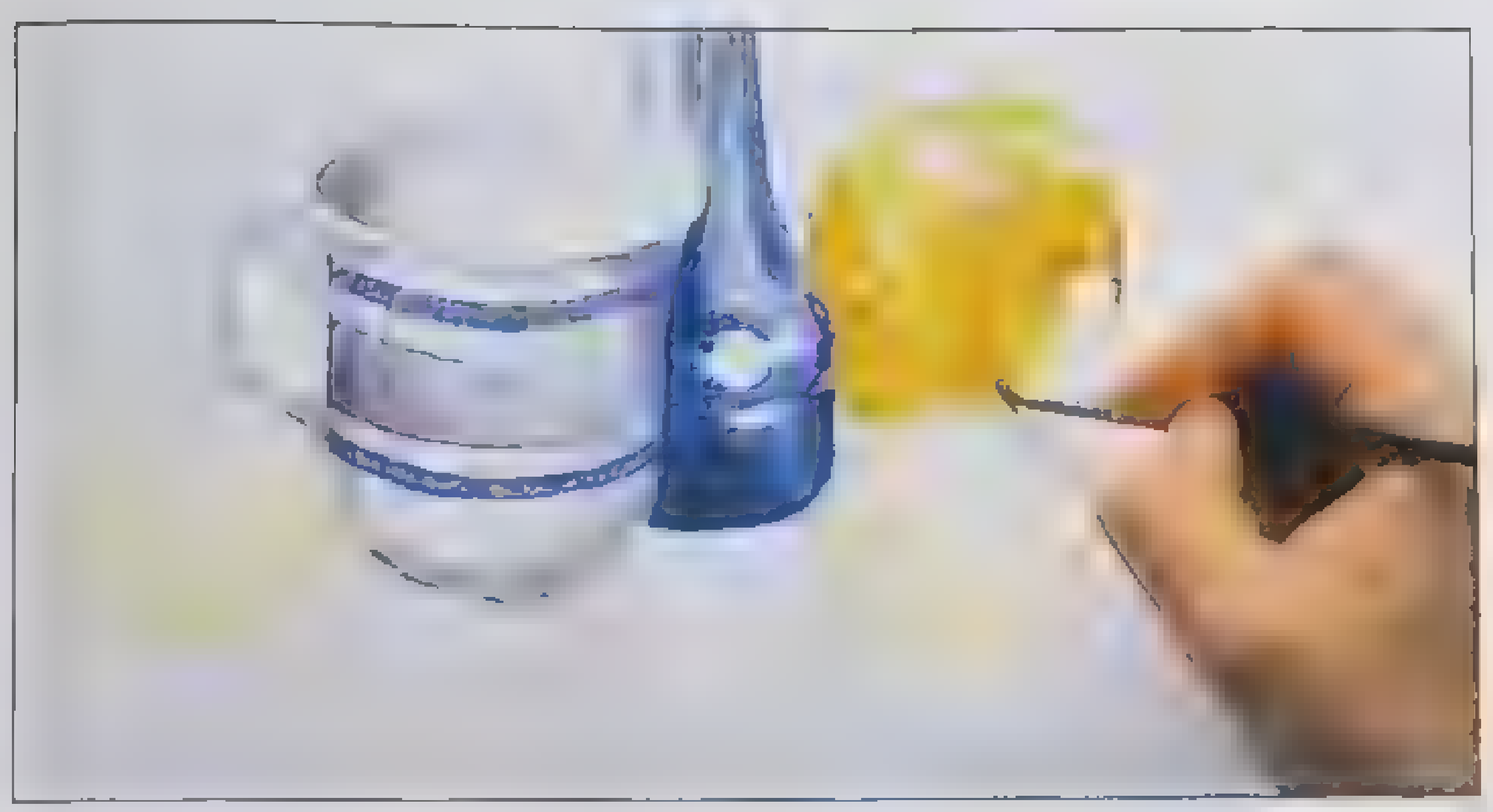

8 ▲ Colorează portocalele
Amestecă roșul de cadmiu cu galbenul de cadmiu, pentru a obține oranjul. Aplică această culoare cu mișcări rapide, nu foarte precise, cu ajutorul pensulei subțiri, lăsând să se întrevadă nuanța de dedesubt, mai deschisă. Astfel, vei crea impresia suprafeței poroase și neregulate a portocalei. Când avansezi spre partea de jos, ai grijă să adaugi mai mult roșu amestecului, pentru a crea iluzia rotunjimii și a consistenței fructului.

9 ▶ Creează reflexe
Adaugă reflexele portocalei pe râșnița de piper cu un pic de oranj, pe care-l vei amesteca apoi cu culoarea deja aplicată. Cu puțină apă, vei putea îndulci marginile petei, făcându-le să se dizolve în albastrul din vecinătate.

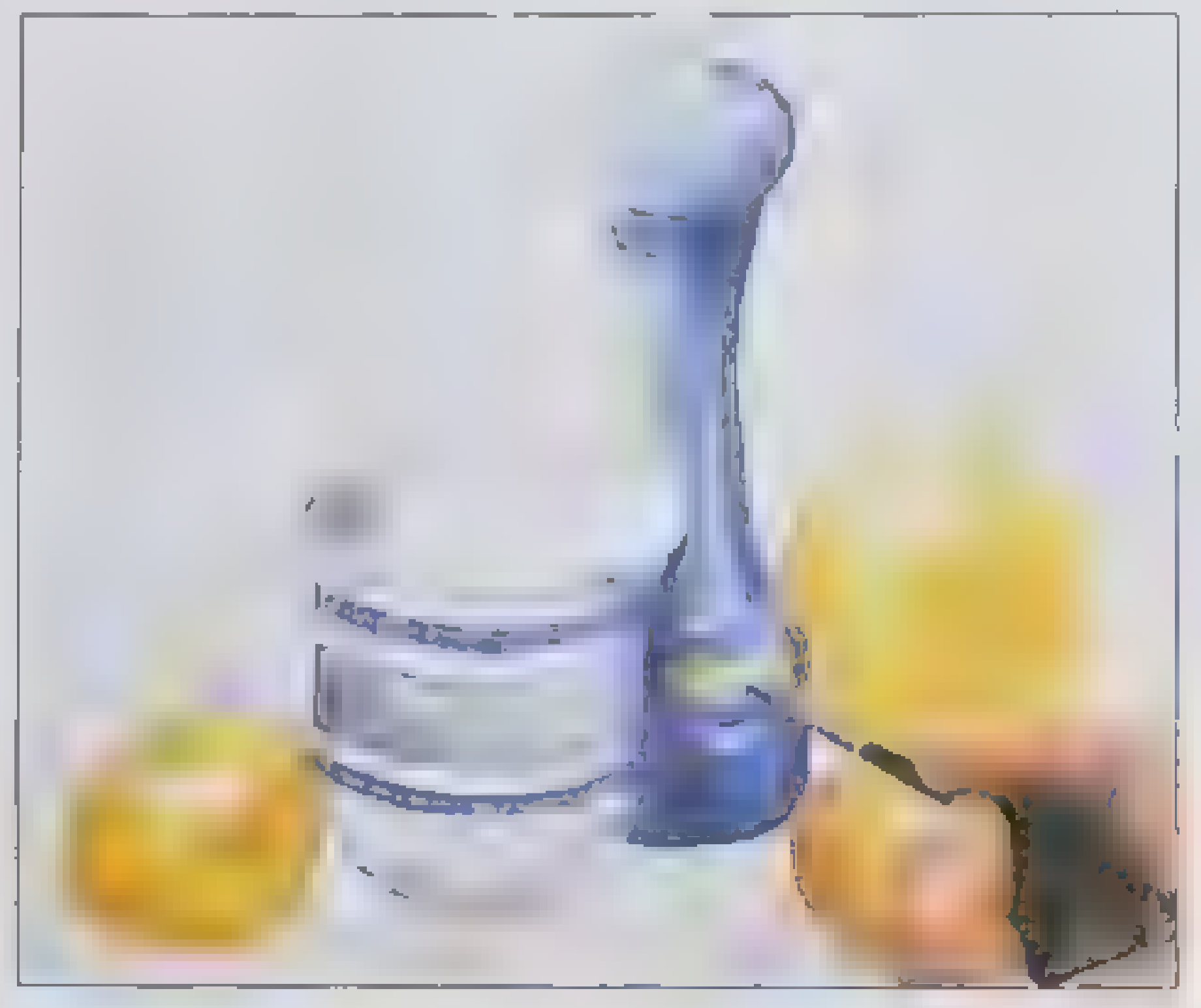

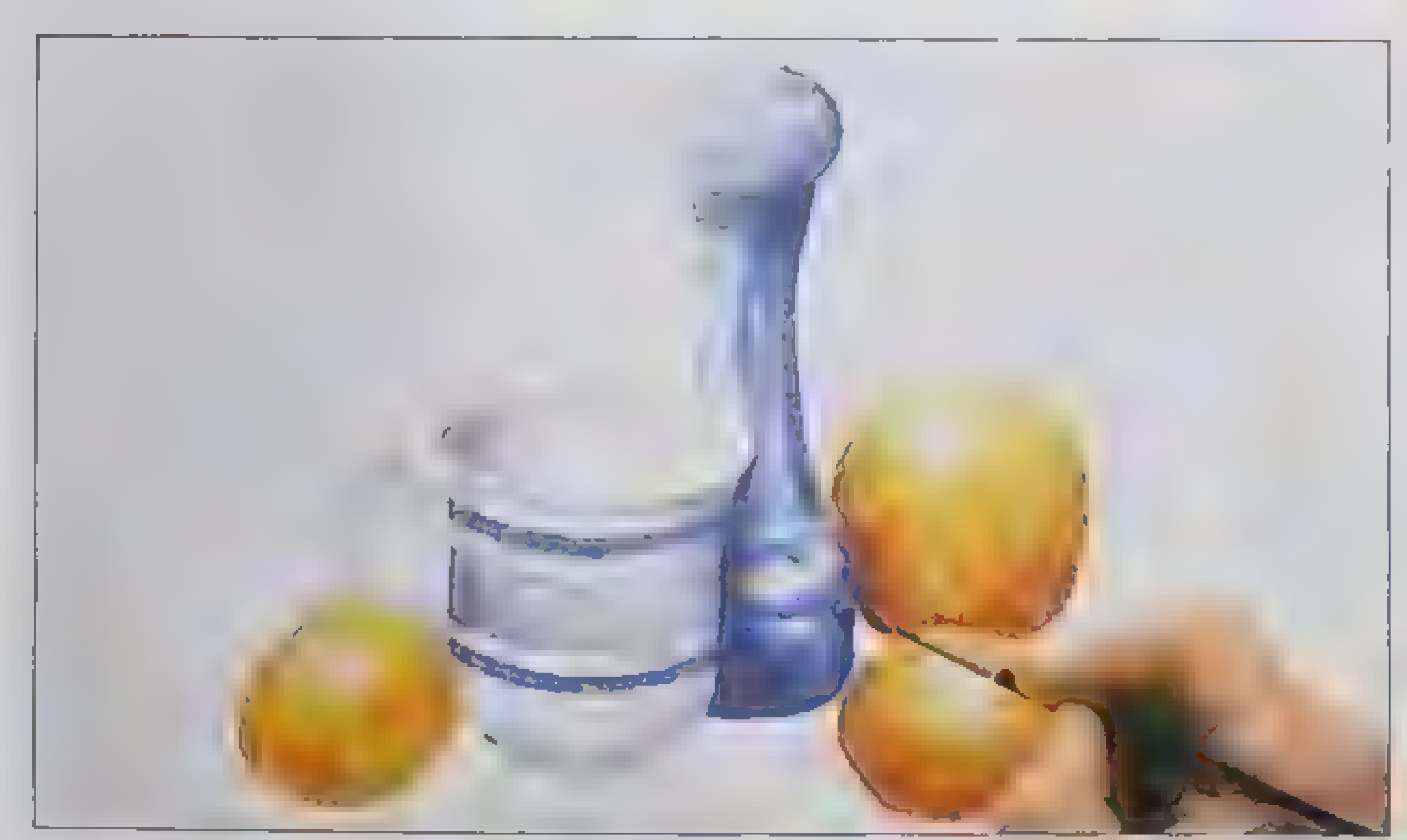

10 ▲ Definește profilul umbrelor
Adaugă puțin roșu de cadmiu oranjului pe care l-ai preparat și subliniază din nou, cu tușe scurte de pensulă, baza fiecărei portocale. Prepară apoi încă puțină culoare, folosind roșu de cadmiu cu puțin albastru-cobalt, pentru a obține un albastru-violaceu foarte închis. Cu pensula nr. 1, delimitează conturul portocalei de cel al râșniței. Compoziția ta este gata.

SFATURI
Pensule pentru acuarele

Pensulele pentru acuarele trebuie să aibă un vârf bun, pentru a-ți asigura maximum de control atunci când întinzi culoarea. După ce ai încheiat lucrarea și după ce ai spălat pensula, nu uita să redai vârfului forma ascuțită, „pieptănându-l" perii cu degetele. Poți da o viață nouă pensulelor vechi, corectându-le forma cu ajutorul unei foarfeci.

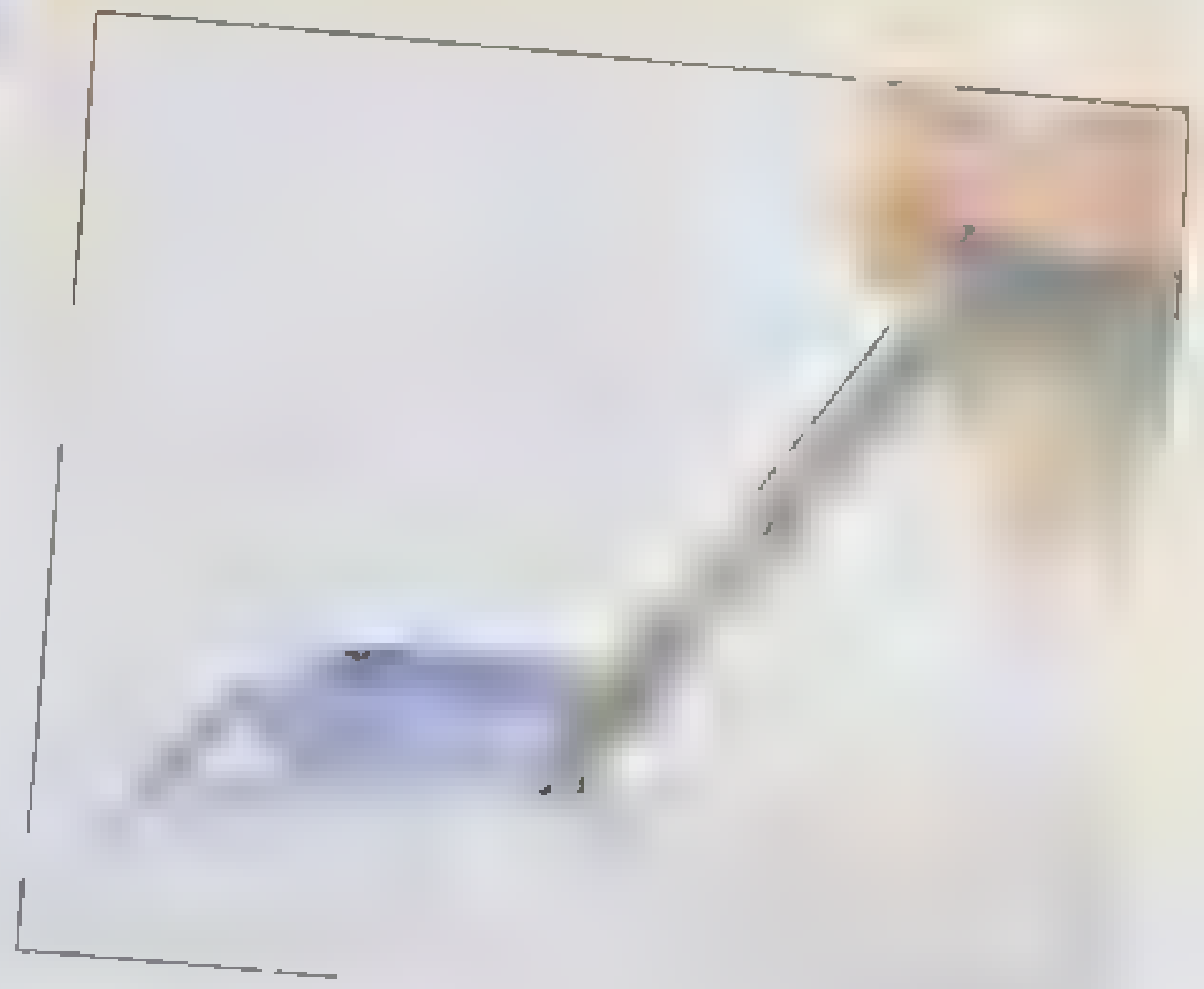

Fii cr[illegible]

A patra culoar[illegible]

Adăugând o a patra culoare, artistul a accentu[illegible] contrastul [illegible] efectul final este poate mai puțin realist, dar de [illegible] asupra privitorului, deoarece violetul și albastrul n[illegible] ne amintim că albastrul și violetul sunt vecine pe cercul culorilor, ceea ce înseamnă că fiecare culoare tinde să prevaleze asupra celeilalte. Artistul a folosit apă din abundență, făcând ca violetul să se piardă, în anumite zone, în tușe difuze.

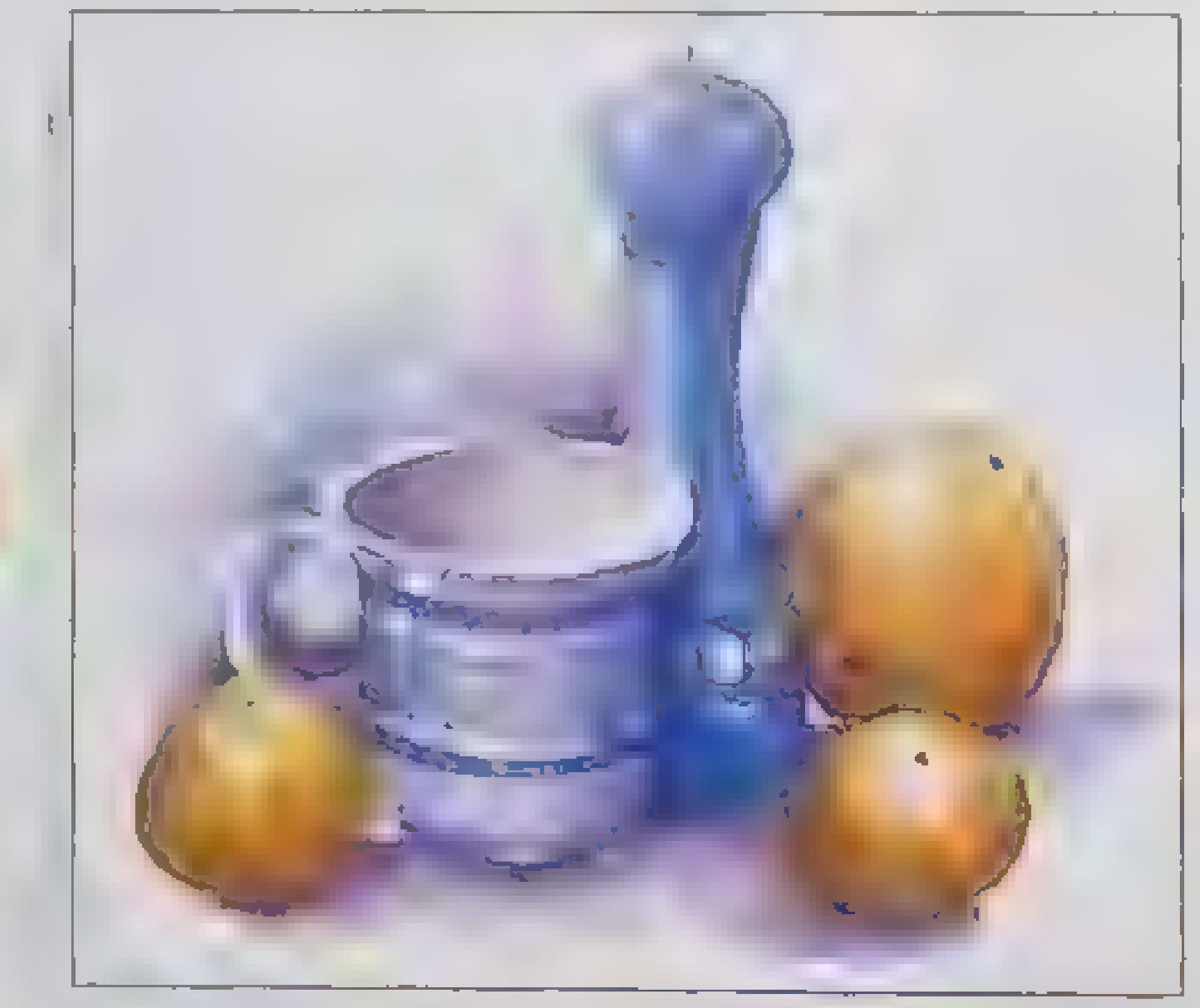

UN PAS ÎNAINTE

Conturează câteva umbre în prim-plan și apoi plasează compoziția pe un fundal, adăugând, ca tușă finală, puțin gri pe hârtia umezită.

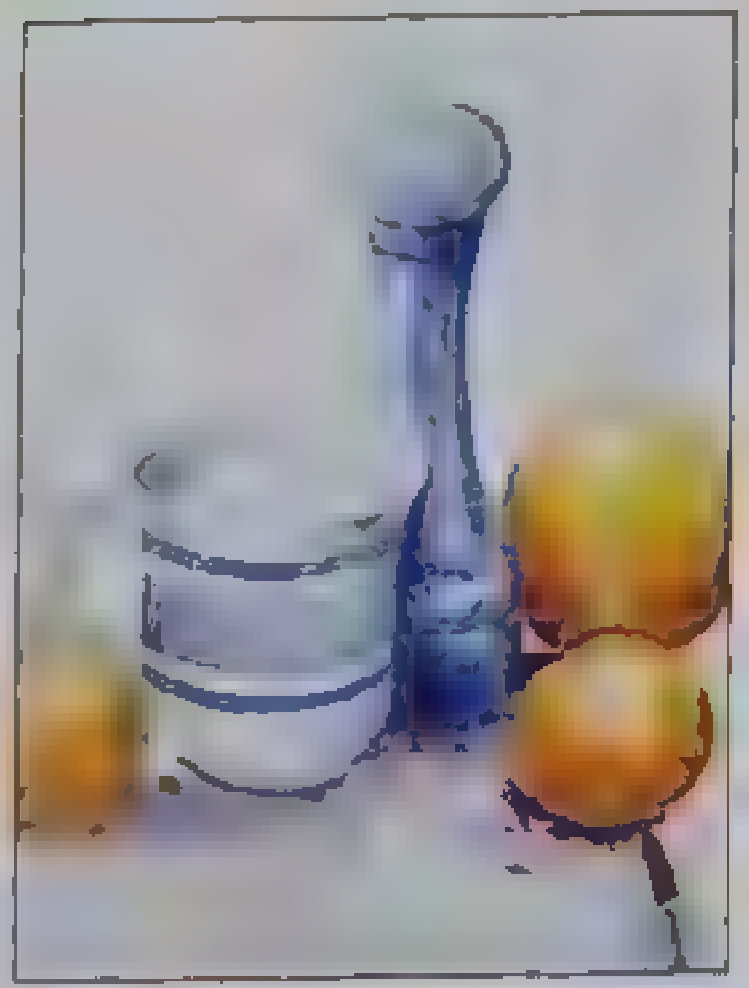

11 ▶ Adaugă umbrele din prim-plan
Cu o pensulă mai groasă, trasează câteva tușe de gri-violet sub fiecare obiect; apoi adaugă apă, pentru a estompa culoarea. În fine, tamponează cu șervețelul absorbant.

SOLUȚII ISTEȚE

PETE DE CULOARE

Șervețelul absorbant este un aliat important atunci când lucrezi în acuarelă. prea multă apă poate distruge culoarea, amestecând-o cu nuanțe nedorite. Dar orice problemă de acest fel se poate remedia ușor, tamponând cu hârtie absorbanta

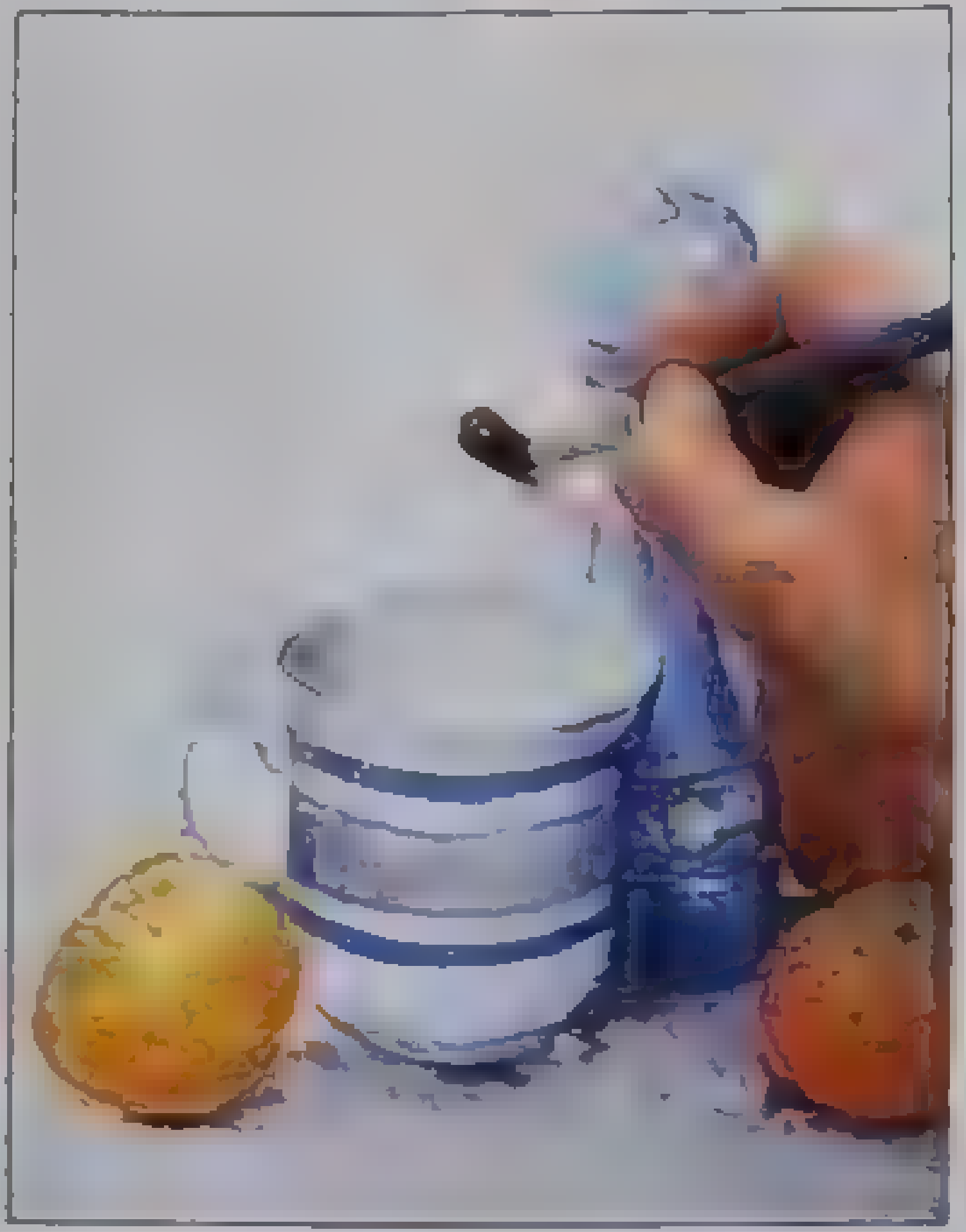

12 ▶ Pregătește fundalul
Întinde cu pensula un strat subțire de apă, care să formeze un arc deasupra compoziției. Apoi umezește tot spațiul gol de sub el, având grijă să nu atingi contururile și zonele gata uscate.

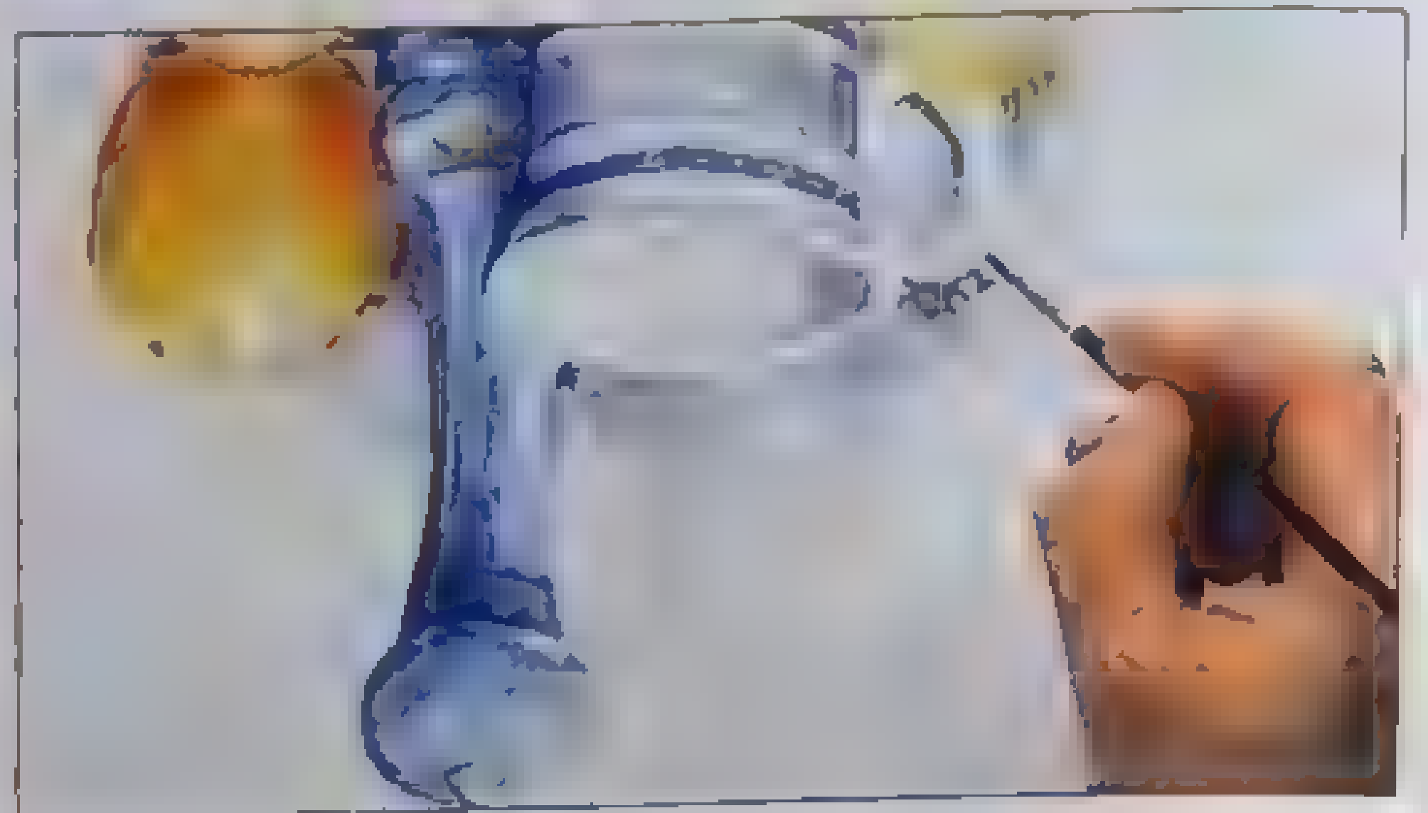

13 ▲ Adaugă culoarea
Întoarce foaia cu susul în jos și, folosind pensula subțire, aplică o serie de linii gri-violet chiar sub contururile obiectelor. Lasă apoi acuarela să se scurgă și să producă efectul sfumato în porțiunile umede. Tamponează apoi zona, pentru a evita ca, întorcând planșa în poziție normală, culoarea să se întindă înspre compoziție.

O LUCRARE COMPLETĂ

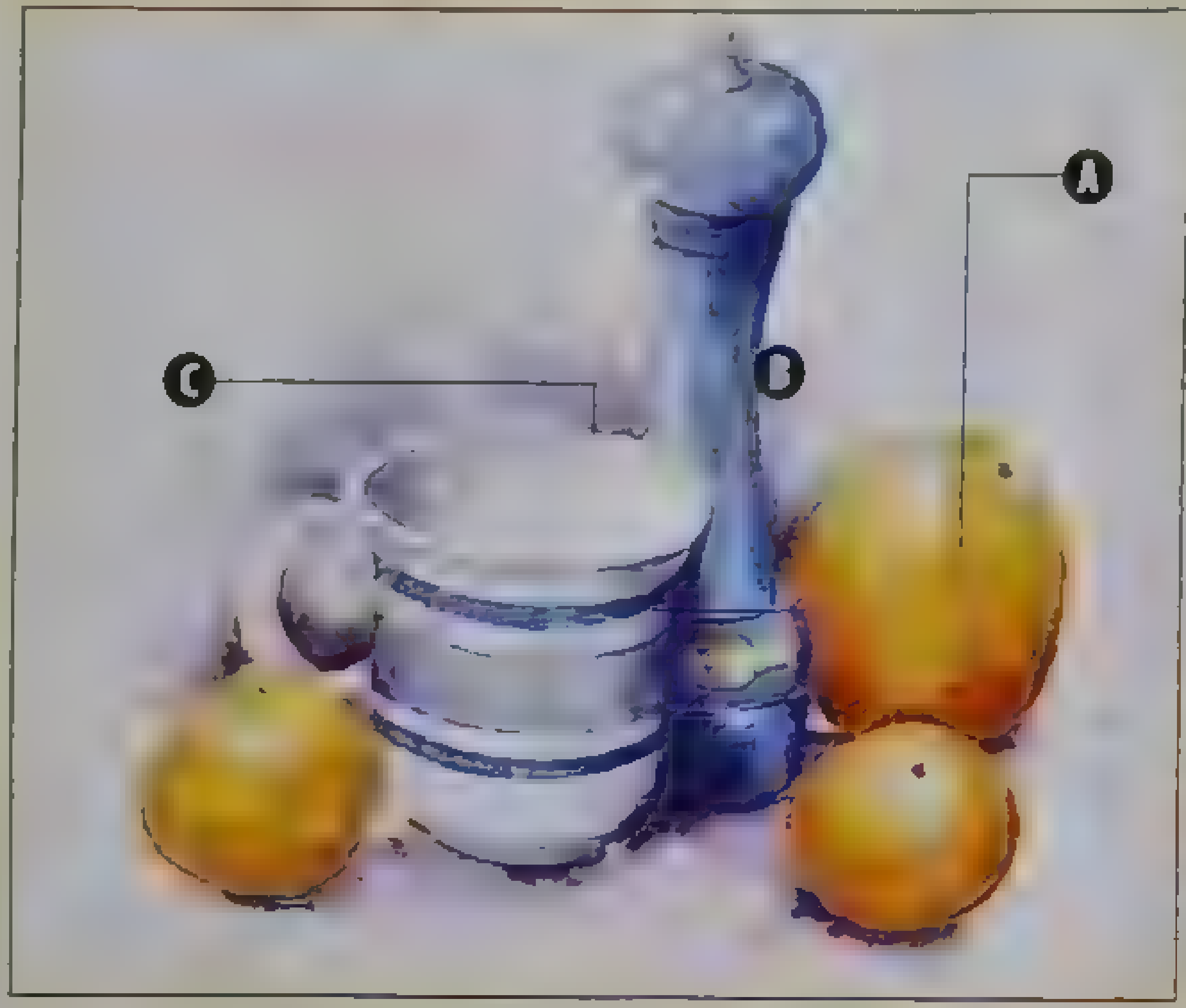

A Suprafețe cu aspect realist

Suprafața portocalelor este rezultatul aplicării culorii în tonuri diferite. Prin această tehnică straturile de dedesubt rămân vizibile

B Contururi bine definite

Linii drepte și precise care se estompează treptat. În acest mod am definit și separat conturul râșniței pentru piper de cel al cănii

C Efect de volum

Lumina ce se reflectă pe suprafața cănii este redată cu albastru-deschis, intensificat în anumite zone-cheie pentru a reda suprafața curbă a obiectului

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Descoperă un nou univers, cel al peniței și al tușului. Vei crea un desen bogat în detalii, adăugându-i o tușă finală de acuarelă.
Vei învăța.

- Reprezentarea minuțioasă a detaliilor, prin linii foarte fine
- Multiplele efecte ale acuarelei pe un desen în peniță
- Cum să accentuezi structura liniară a unui obiect

Proiect pentru un desen

La fel ca în teatru sau în arta plastică, totul trebuie să fie echilibrat și armonios: această reflecție ne deschide larg porțile artei compoziției.

Artiștii au folosit dintotdeauna dreptunghiul pe post de cadru, în interiorul căruia și-au construit operele. Așezându-l în poziție orizontală, obținem formatul pentru panoramă, în timp ce, în poziție verticală, pe cel pentru portret (bineînțeles, se poate picta un peisaj și pe verticală sau în oricare alt format)

Dimensiunea potrivită

Dimensiunea formatului trebuie să se potrivească subiectului și manierei în care ai ales să-l reprezinți: o pânză prea mică va pune limite nefirești imaginii, iar observatorul va avea tendința să privească „dincolo" de marginile ei. Dacă pânza este prea mare, ochiul se va pierde în căutarea centrului de interes. O compoziție bună este o structură în care toate elementele (culori, forme, tonuri, suprafețe și chiar spațiul dintre acestea) se află într-o relație de echilibru

Punctul focal sau centrul de interes

Să ne imaginăm că ne mutăm într-o casă goală și planificăm modul în care o vom mobila. Vom așeza fotoliul și canapeaua în fața televizorului sau poate lângă șemineu; acestea sunt așa-numitele puncte focale. În funcție de ele se iau în considerație distanțele și unghiurile dintre mobile. Tot astfel, două scaune pot fi așezate unul în fața celuilalt, pentru a face posibilă conversația. Aici, centrul de interes va fi spațiul care le desparte.

Întorcându-ne la pictură, centrul de interes este zona care atrage imediat privirea observatorului și care constituie, în general, subiectul lucrării: într-un portret – fața, într-un sat – biserica din piața principală etc.

În imaginile mai complexe, unde nu există un subiect unic, artistul trebuie să îndrume privirea observatorului prin spațiul compoziției, folosindu-se de

GEOMETRIA COMPOZIȚIEI

Matematicianul grec **Euclid** a observat că un anumit șir de numere (3, 5, 8, 13, 21 etc.) produce o serie de raporturi care, în Renaștere, au fost numite „proporția divină" sau „secțiunea de aur". Dacă un segment este împărțit în două segmente mai mici, ale căror dimensiuni sunt reprezentate de două numere succesive din șir (de exemplu, 5 și 8, a căror sumă este 13), raportul dintre segmentul mai mic și cel mai mare (5/8) este aproximativ egal cu cel dintre segmentul mai mare și cel inițial (8/13). Chiar și după epoca Renașterii, în pictură, centrul de interes a fost adesea reprezentat de punctul de intersecție a două linii generate prin „secțiunea de aur" (vezi figura de mai jos). Acest punct se găsește cam la două treimi din lungimea și două treimi din înălțimea imaginii. Nu trebuie să te cramponezi de acest principiu în lucrările tale, dar poți profita de el pentru a crea compoziții „clasice".

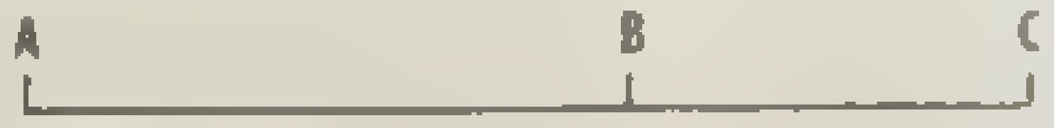

Raportul dintre BC și AB (5:8) este aproximativ egal cu raportul dintre AB și AC (8:13)

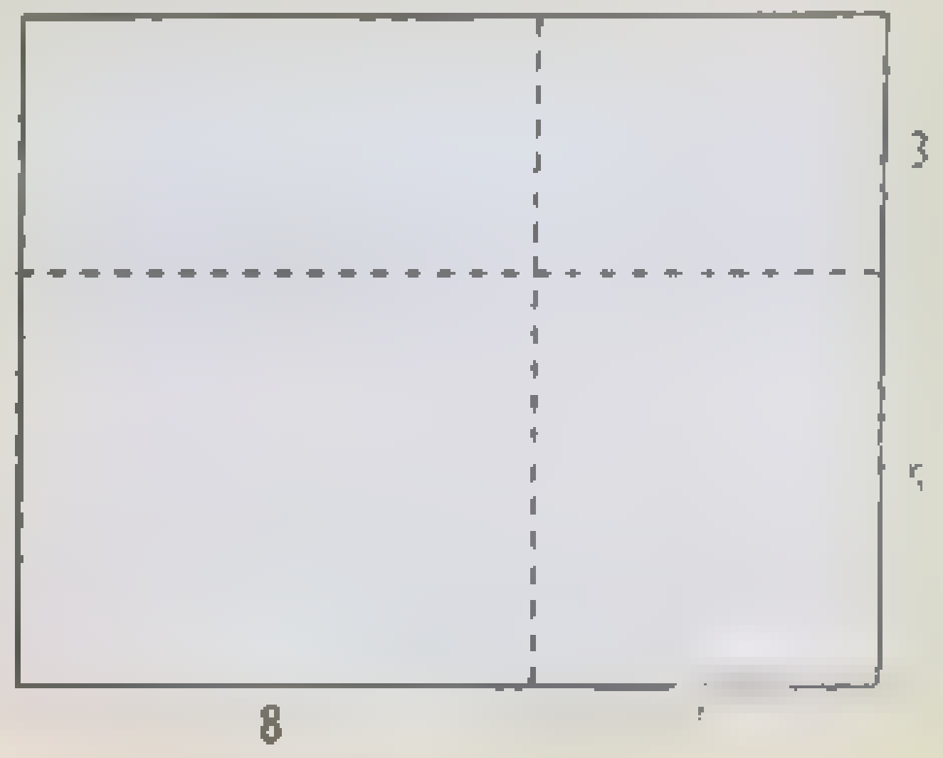

▶ În această schemă este reprezentat punctul focal obținut prin „secțiunea de aur".
▼ Gioacchino Toma (1836-1893) a folosit acest principiu pentru a determina centrul de interes din tabloul de mai jos, *Luisa Sanfelice la închisoare*.

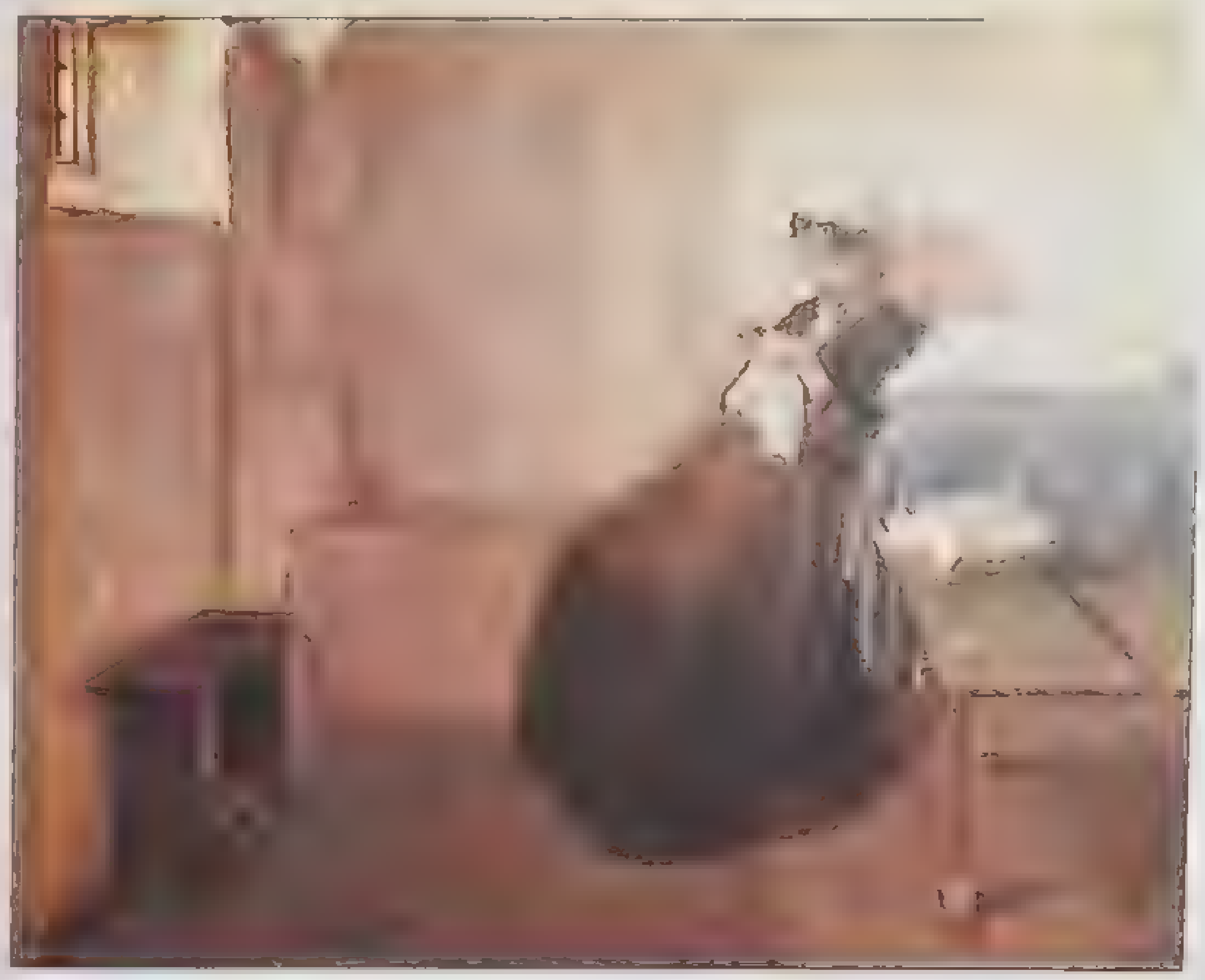

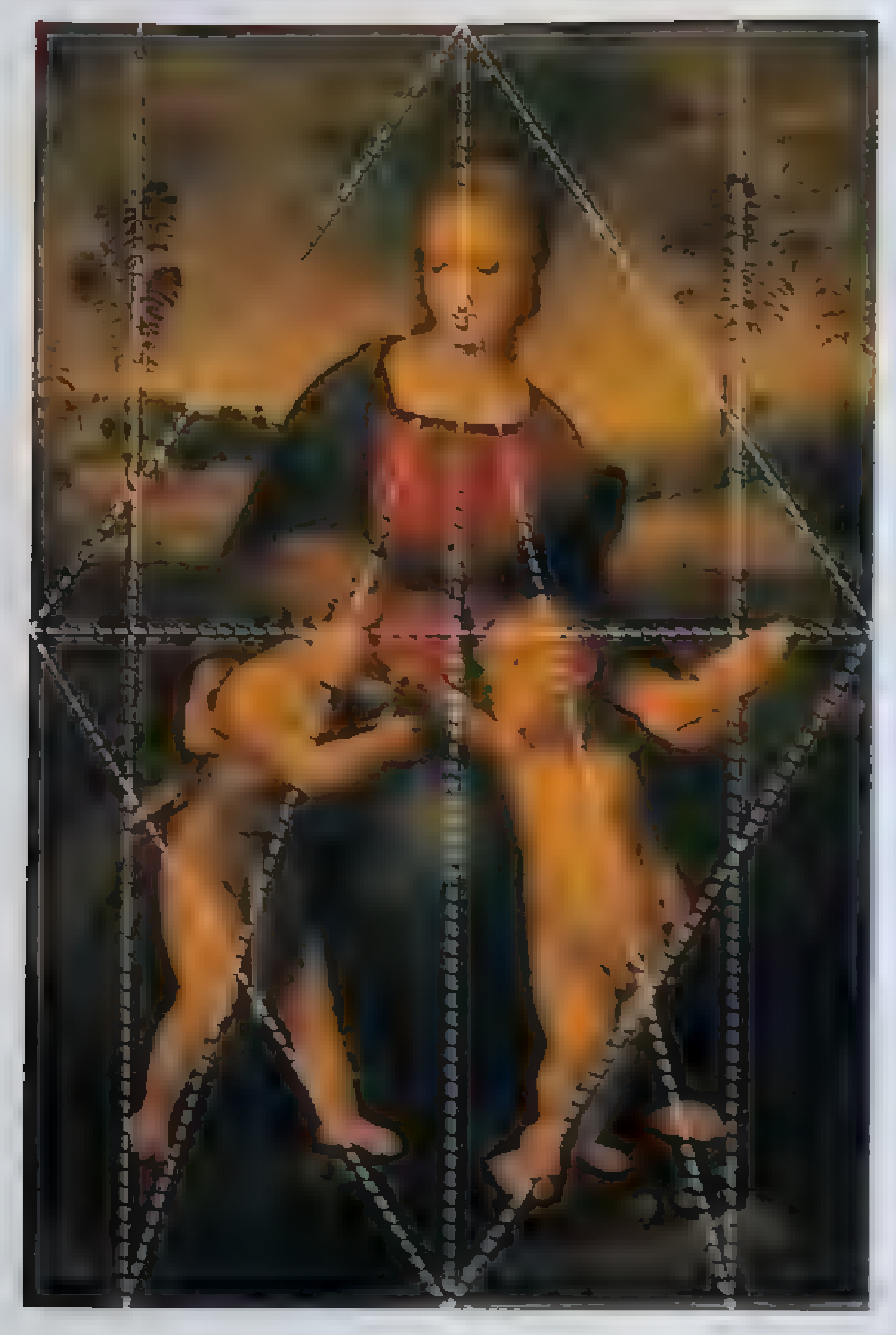

▲ Pictorii Renaşterii foloseau regulile geometriei pentru a obţine compoziţii triunghiulare, în interiorul cadrelor dreptunghiulare. *Madona cu sticletele*, opera lui Rafael (1483-1520), este un exemplu de acest fel.

Compoziţia în practică

Pentru a înţelege complexitatea compoziţiei, trebuie să studiem atent structura şi relaţia dintre elementele unei lucrări. Următoarele exerciţii te vor ajuta să-ţi dezvolţi aceste abilităţi.

1 Ia o foaie de hârtie albă şi una colorată (de preferat, roşie sau verde). Decupează hârtia colorată în dreptunghiuri de diverse mărimi şi aplică-le pe foaia albă (poţi chiar să le suprapui, dacă vrei). Încearcă să construieşti un punct focal şi să obţii un echilibru armonios între dreptunghiuri, culori şi spaţii albe. Acum opreşte-te şi analizează compoziţia: există o semnificaţie în organizarea spaţiului? Există zone mai „liniştite" şi zone mai „agitate"? Există tensiune şi dinamism în dispunerea formelor? Poţi încerca şi cu alte culori, cum ar fi negrul sau griul.

2 Fă rost de o reproducere a unui tablou celebru şi, folosind hârtia de calc, desenează liniile ce redau dinamica reflexelor, a obiectelor, a umbrelor şi a figurilor. Vei descoperi că diagonalele pun în legătură zone diferite şi creează un adevărat „traseu" ce va fi parcurs de ochiul privitorului.

3 Ia o foaie cu dimensiunile de 8x5 cm şi decupează în interior un dreptunghi, obţinând astfel o ramă cu grosimea de 1 cm. Plimbă-te prin casă sau pe-afară privind obiectele prin acest cadru, ţinut la o anumită distanţă de ochi. Iată compoziţia. Observă cum şi cele mai mici schimbări de direcţie modifică echilibrul scenei.

---

elementele constitutive. La fel ca în amenajarea unei camere de zi, echilibrul şi dinamismul acestor elemente creează compoziţia tabloului.

Câteva sfaturi

Nu există reguli stricte, dar iată câteva trucuri tehnice: evită să împarţi suprafaţa în două jumătăţi egale, punând în centru un obiect foarte înalt sau desenând o linie orizontală exact la jumătatea înălţimii. Acest gen de abordare ar face tabloul monoton şi prea puţin vibrant.

În acelaşi fel, obiectele de aceeaşi înălţime, simetrice în raport cu linia centrală, fac ca lucrarea să fie statică şi banală. În general, compoziţia trebuie să ţină cont nu numai de suprafaţă, dar şi de ceea ce este „dincolo" de imagine, ca şi cum aceasta ar avea profunzime.

▼ Operele lui Pieter Brueghel cel Bătrân (1525-cca. 1569) sunt foarte dinamice şi conţin adesea mai multe puncte focale, dispersate într-un spaţiu amplu. Să observăm forma păsării în zbor din tabloul *Vânători pe zăpadă*: este oare unicul element care ne atrage privirea?

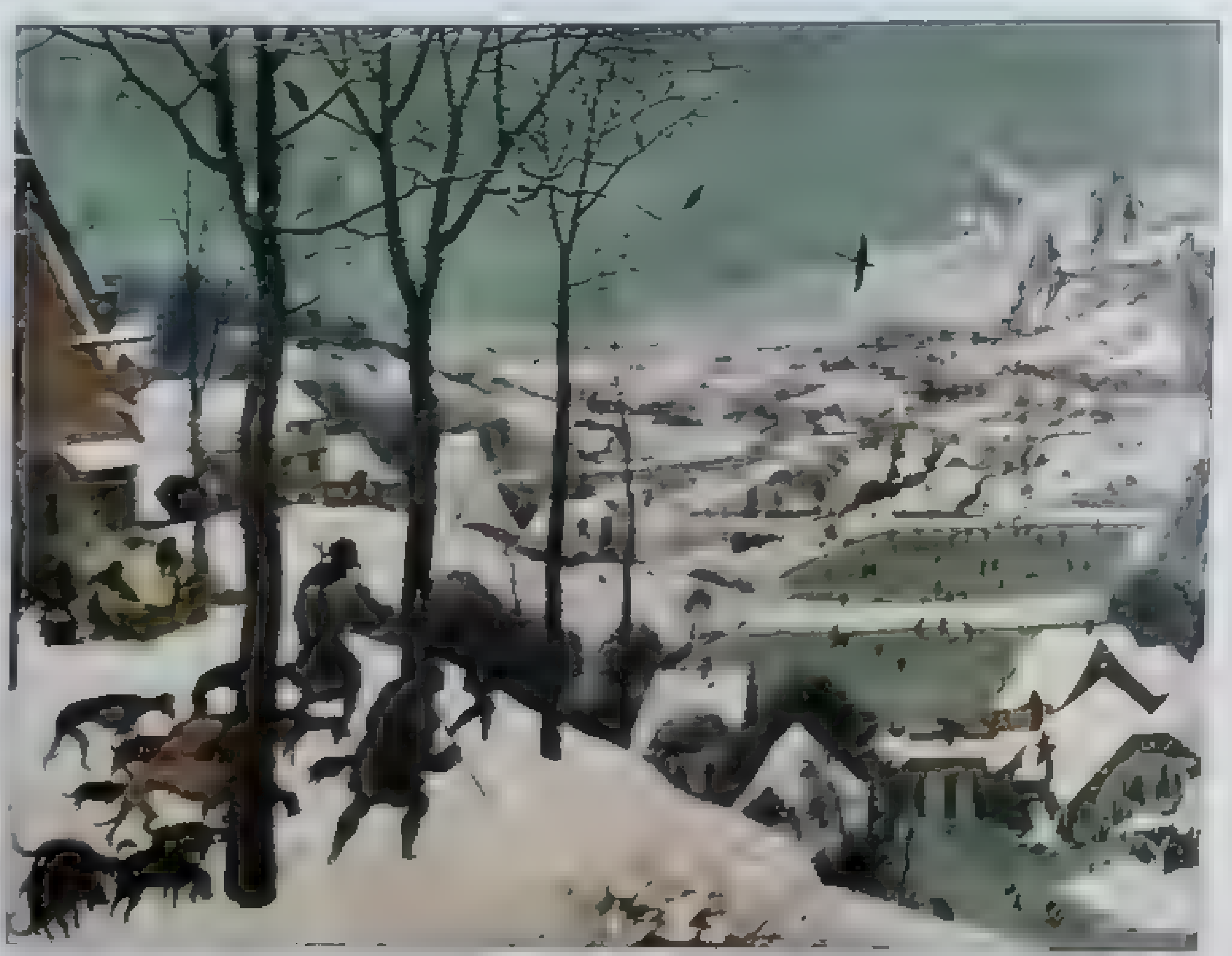

Savoarea mării

În cele ce urmează, vom încerca să aducem tehnica stencilului (şablonului) din lumea decoraţiunilor interioare, în lumea artei.

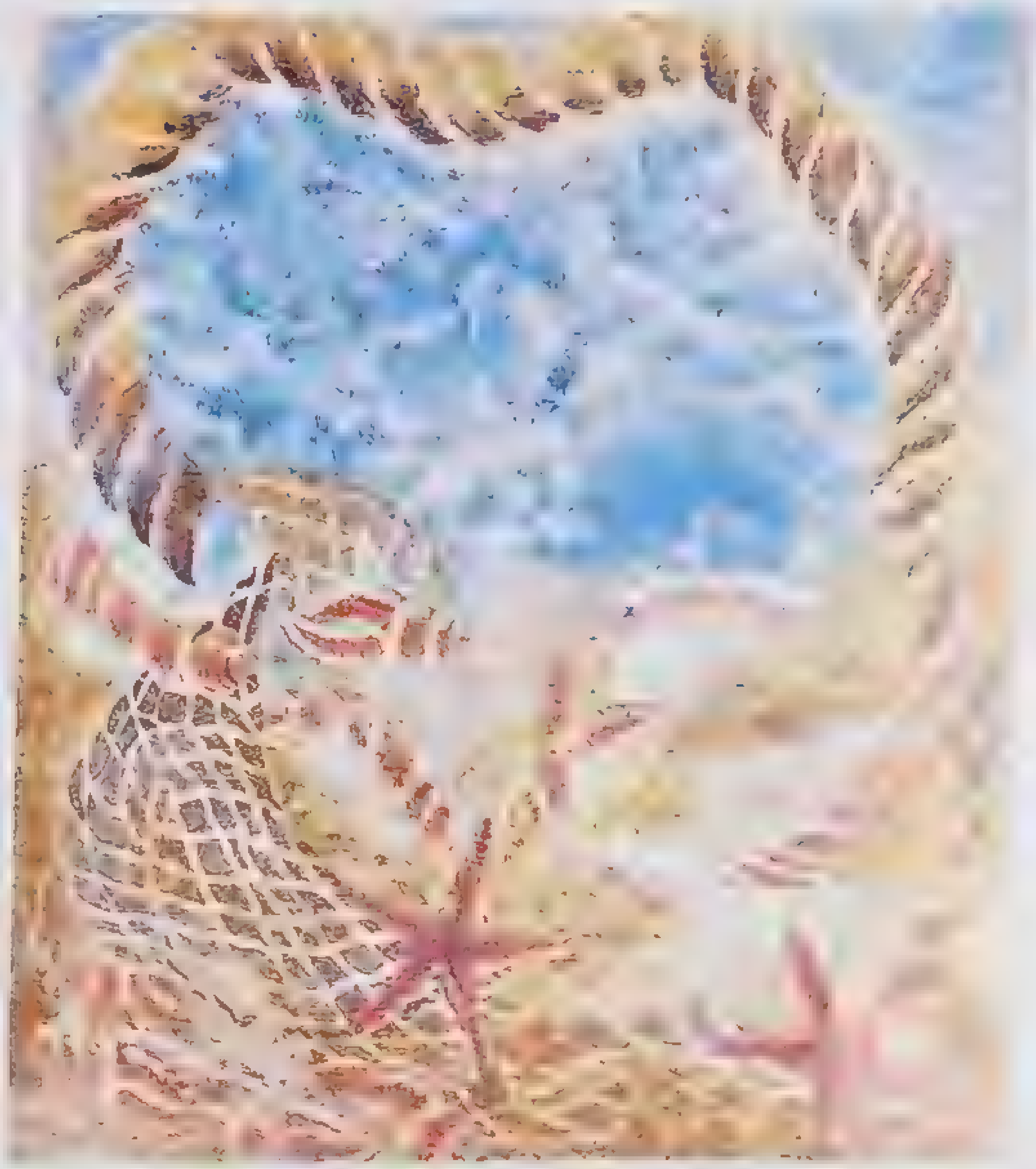

Abordările pe care le putem folosi pentru a reprezenta plaja pe pânză sunt nenumărate, dar, dat fiind că tablourile şi desenele cu atmosferă marină sunt foarte des întâlnite, am ales aici o tehnică originală: şablonul sau stencilul.

Această lucrare este compusă dintr-o funie de pescari, câteva cochilii, stele-de-mare şi o plasă, transpuse pe suprafaţa naturală a lemnului. Nu este greu de executat: dacă ai reuşit să desenezi formele de bază, restul ţi se va părea floare la ureche.

Cum să desenezi obiectele

Dacă nu vrei să le desenezi cu mâna, caută fotografii ale obiectelor într-o revistă şi xeroxează-le, apoi transferă-le pe hârtie cu ajutorul indigoului. Decupând aceste forme, vei putea pregăti uşor stencilul.

Un panou de lemn

Dacă se întâmplă să ai în pod sau în pivniţă un panou vechi de lemn, foloseşte-l ca suport pentru lucrare: aceasta va dobândi un plus de personalitate. Alternativa este să-ţi procuri o bucată de placaj de la un tâmplar.

MATERIALE

- O placă din lemn pătrată, cu latura de aproximativ 35 cm
- Adeziv acrilic
- Hârtie cartonată sau plastic pentru stencil
- Hârtie de calc
- Hârtie aspră (şmirghel)
- Creioane HB, 2B
- Un cutter
- Puţin nisip
- Pensula nr. 2
- O pensulă mică pentru decoraţiuni, câteva pensule mari pentru stencil
- Culori acrilice: alb, roşu-magenta, albastru-ultramarin, umbră-arsă, ocru-galben
- Medium (vezi rubrica „Sfaturi")

ÎNCEPE

1 ▲ **Pregăteşte fundalul**

Aplică albul prin câteva tuşe rapide, folosind pensula pentru decoraţiuni, fără să laşi culoarea să se adune în vreun şanţ de pe suprafaţa lemnului. Lasă culoarea să se usuce, apoi lustruieşte suprafaţa cu şmirghel, pentru ca fibrele de lemn să devină vizibile.

2 ▲ Desenează obiectele
Cu creionul 2B, desenează pe o foaie de calc câteva cochilii (sau copiază-le dintr-o revistă), cu forme cât mai diferite, pentru a putea obţine apoi tipare bune. Alege cochilia care ţi-a ieşit cel mai bine, apoi repetă aceeaşi procedură pentru steaua-de-mare, funie şi plasă.

3 ▶ Transferă desenul pe hârtie cartonată
Decupează hârtia cartonată în pătrăţele. Întoarce foaia de calc şi treci din nou peste contururile fiecărui obiect, cu creionul 2B. După ce ai aşezat fiecare desen pe câte un pătrăţel de hârtie cartonată, retrasează cu creionul HB conturul fiecărui obiect (şi apasă), pentru a transfera desenul.

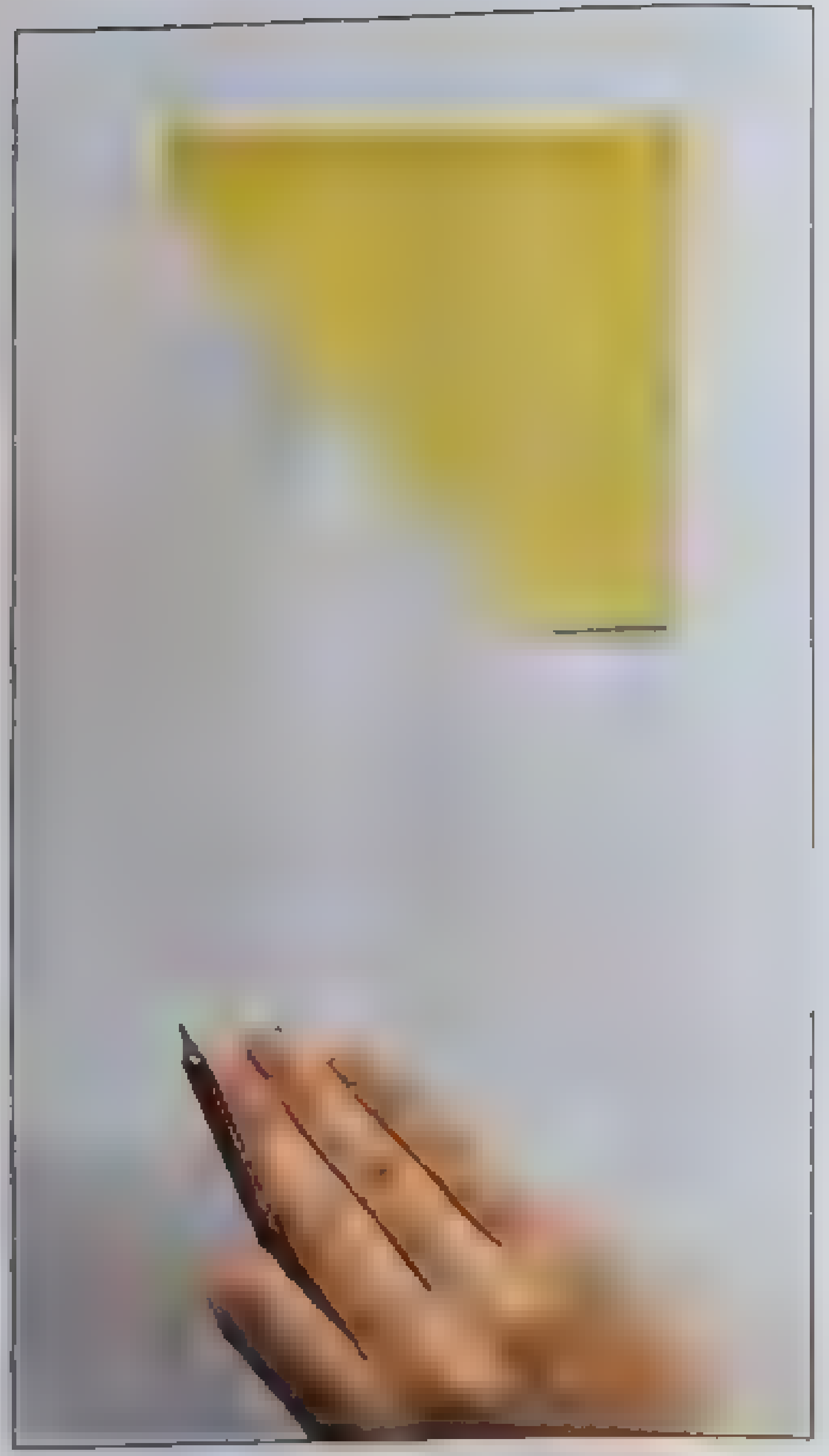

4 ▶ Pregăteşte stencilul
Cu ajutorul cutterului, decupează fragmente din cochilie, urmărind atent contururile. Acum, şablonul arată ca un carton plin de găuri. Repetă procedura pentru steaua-de-mare, funie şi plasă (nu este nevoie să decupezi funia pe toată lungimea ei; este de ajuns să pregăteşti o bucată mai scurtă şi s-o foloseşti de mai multe ori).

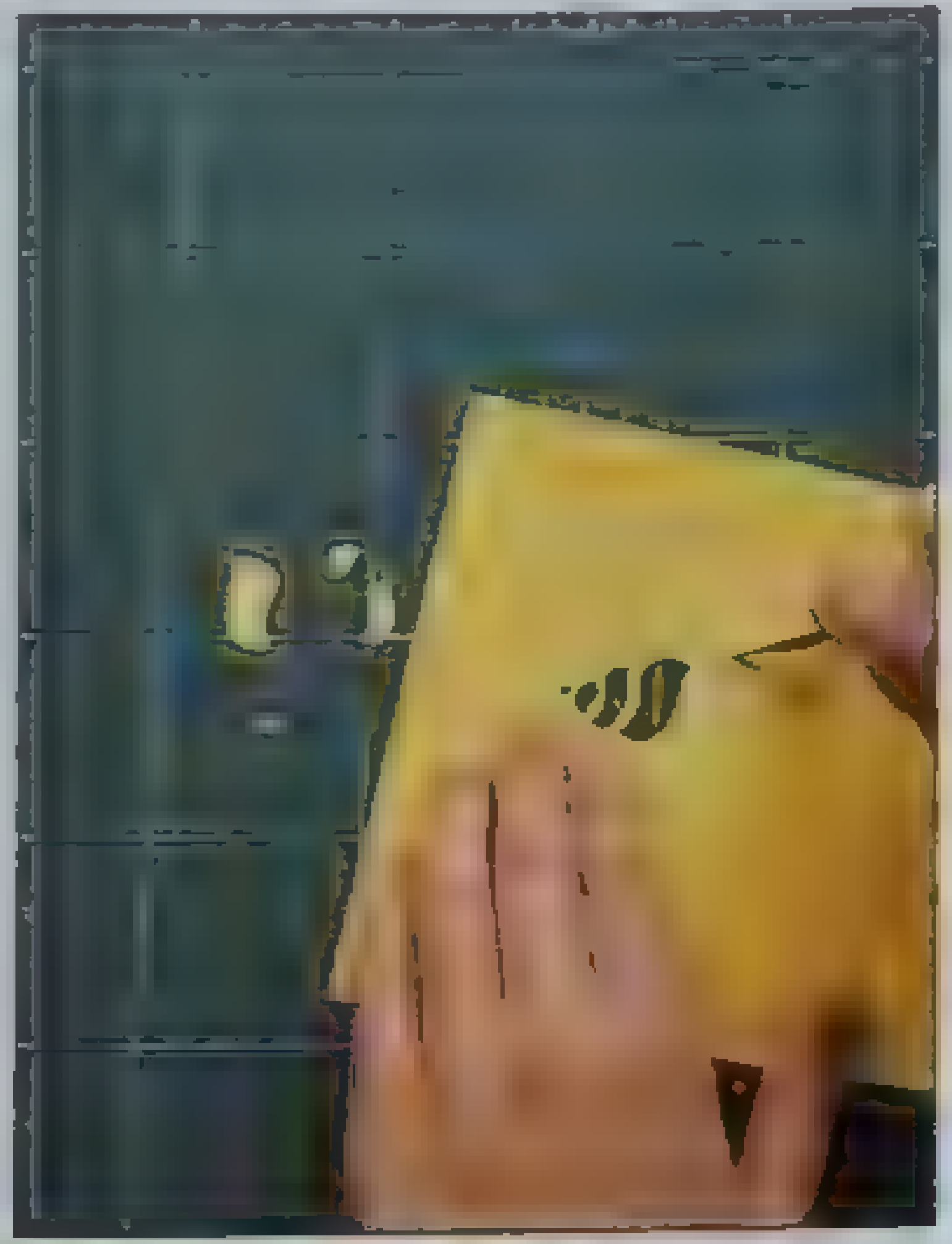

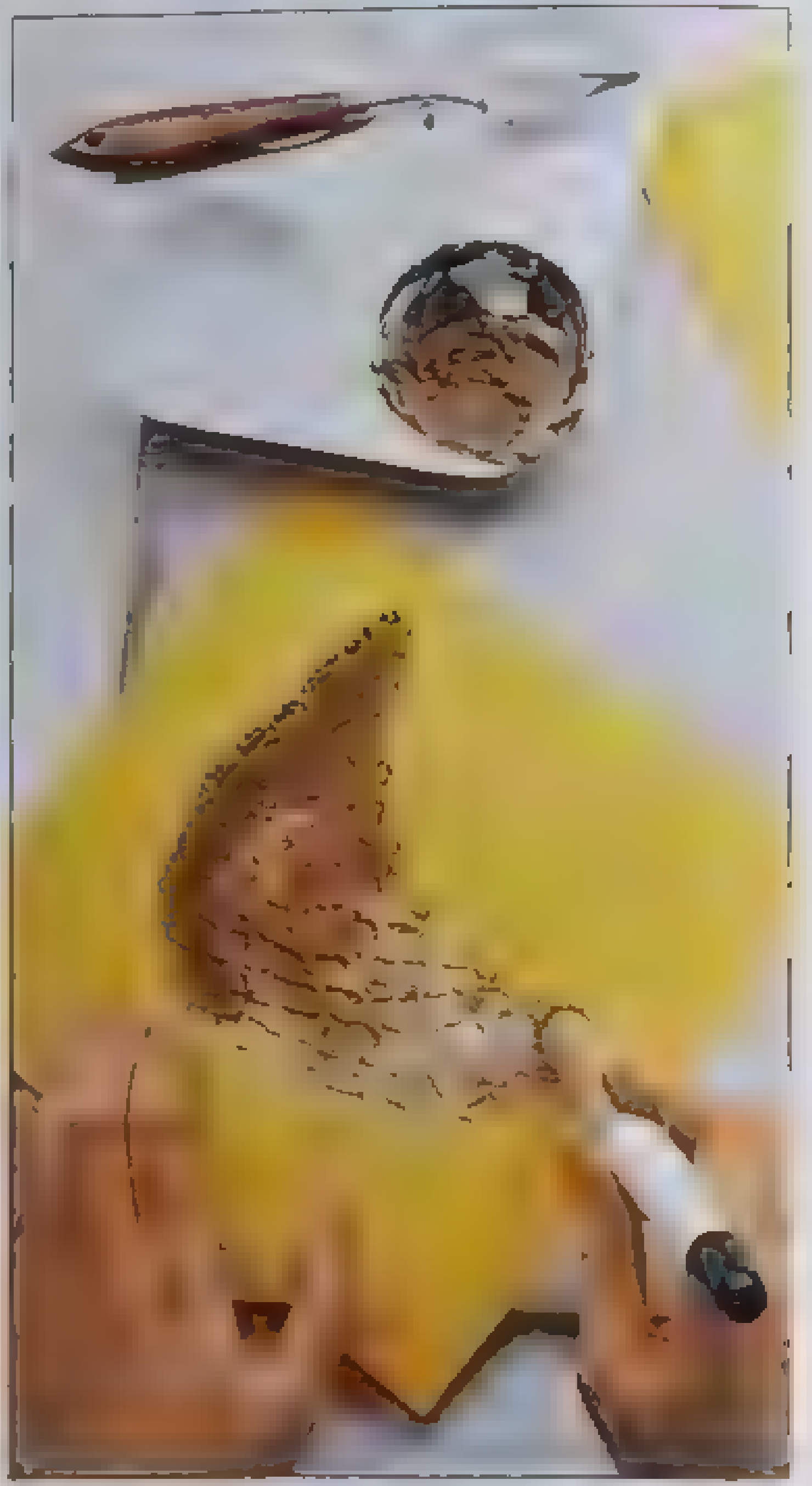

5 ▲ Pictează plasa
Amestecă pe paletă umbră-arsă cu medium, apoi înmoaie pensula mare pentru stencil în soluţia obţinută, încercând să nu iei prea multă culoare. Adaugă şi foarte puţin ocru-galben. Pune stencilul reprezentând plasa pe panoul de lemn, în partea stângă jos, şi, ţinând ferm pensula, umple spaţiile goale.

SFATURI
Folosirea mediumului

„Medium" este, de regulă, numele substanţei care, adăugată culorii, o fluidizează. Chiar dacă seamănă cu tempera albă, ea nu redă aceeaşi nuanţă şi poate fi combinată cu orice culoare. Mulţi artişti găsesc folosirea mediumului extrem de utilă în tehnica stencilului, datorită consistenţei vâscoase şi, în acelaşi timp, transparente pe care o obţin cu ajutorul lui. Bineînţeles, folosirea acestei substanţe nu este obligatorie.

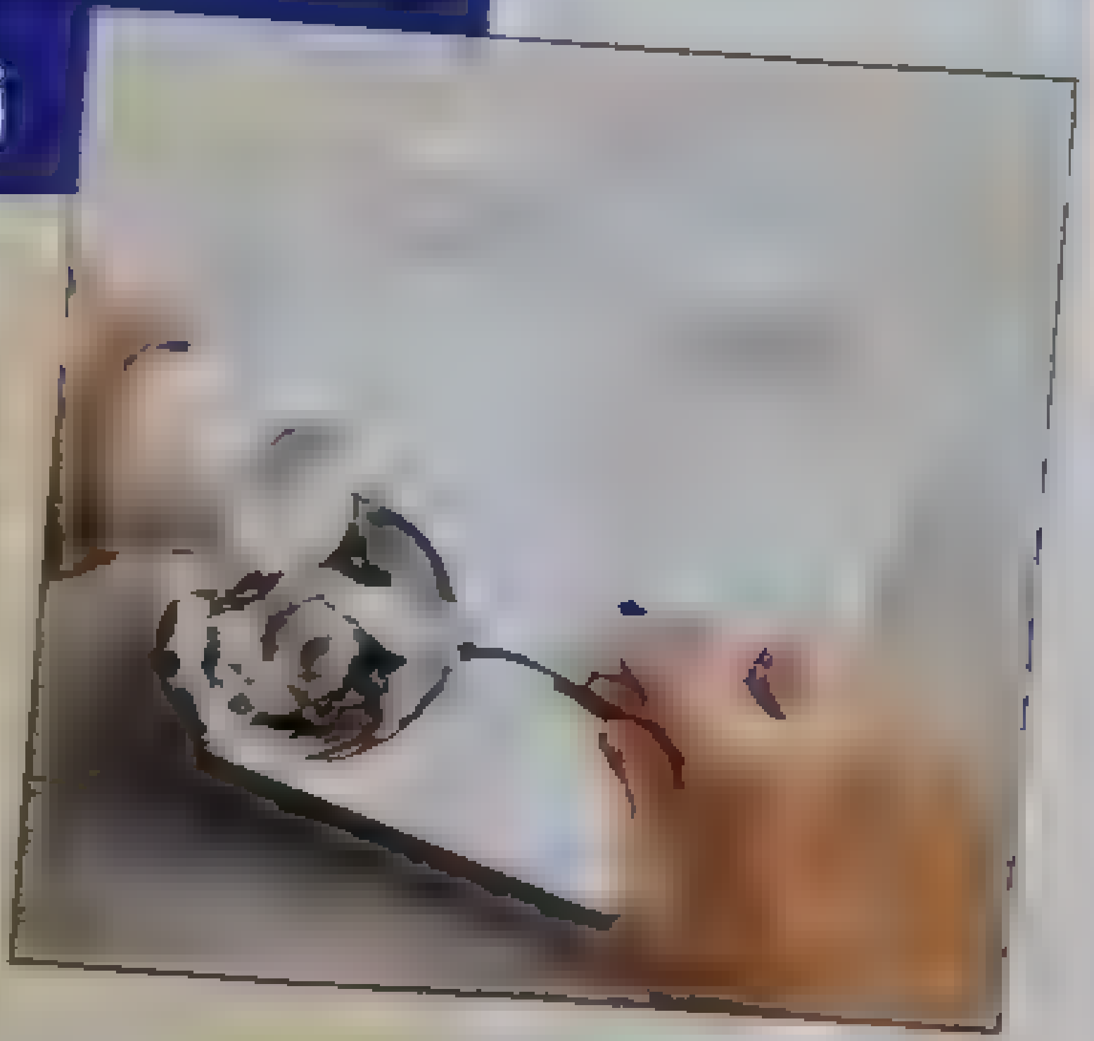

6 ▲ Este rândul funiei
Înmoaie o pensulă curată în ocru-galben; apoi, pune stencilul în dreapta jos şi umple golurile, apăsând când mai mult, când mai puţin. Repetă procedura şi mută pe rând şablonul pe marginile panoului de lemn, suprapunând mereu primul segment al funiei peste ultimul deja pictat.

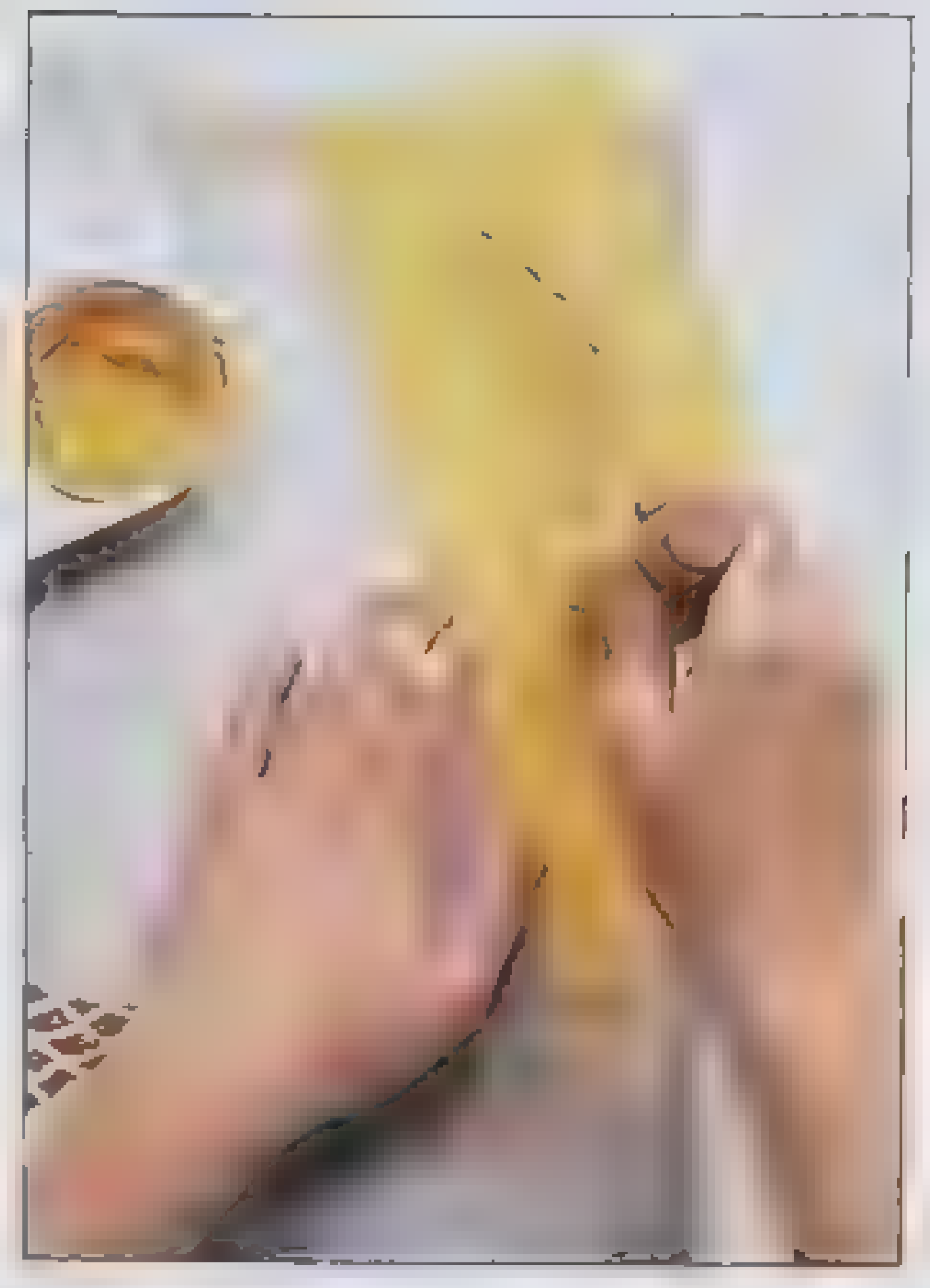

SOLUŢII ISTEŢE
PETELE

Multe stenciluri bune se pierd în momentul în care culoarea curge sub carton sau se extinde dincolo de forma decupată. Pentru a evita aceste accidente, foloseşte o pensulă cu peri rigizi. După ce ai înmuiat-o puţin în culoare, trasează câteva linii pe o foaie, pentru a îndepărta excesul de acrilic. Este mai bine să aplici tuşe delicate, întorcându-te de două sau chiar de trei ori, decât să strici totul cu o tuşă neglijentă de pensulă.

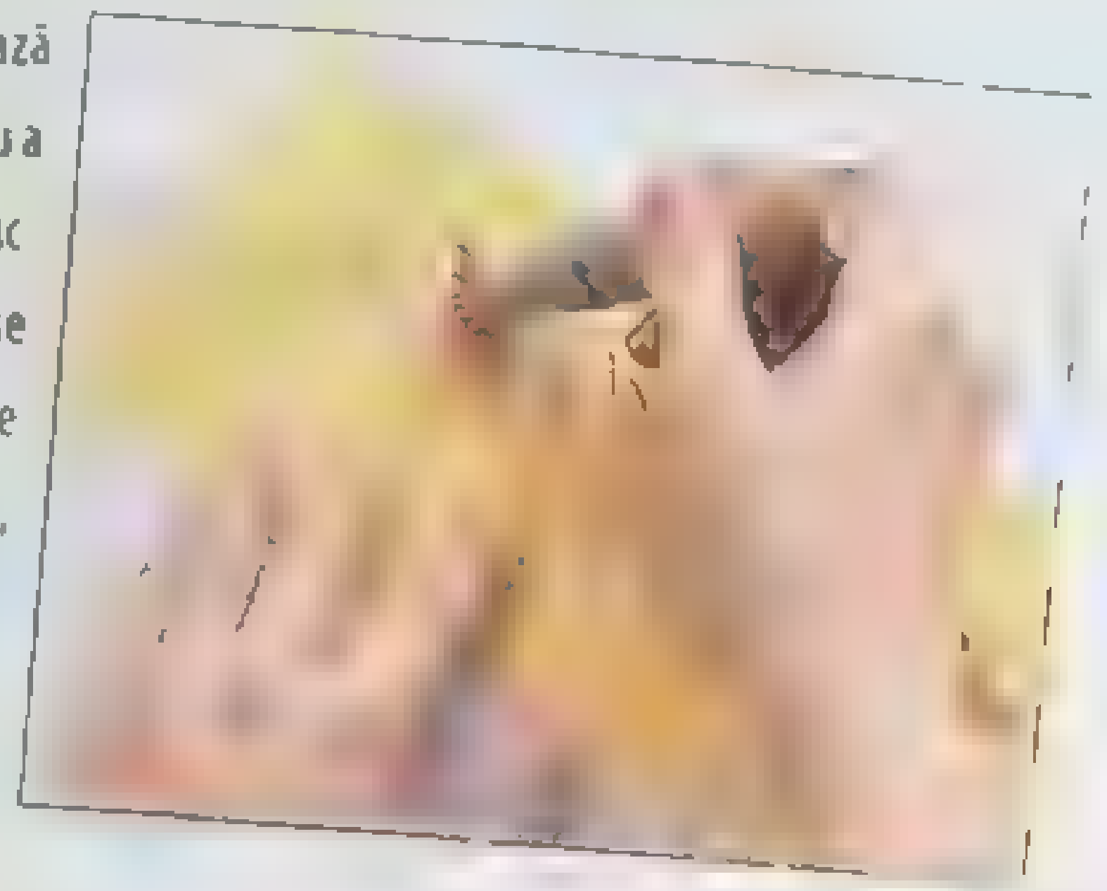

7 ▶ Pictează cerul albastru
Imprimă alte două bucăţi de plasă în partea de jos, folosind stencilul, de această dată mărind doza de ocru-galben. Înmoaie o altă pensulă în albastru-ultramarin amestecat cu medium şi tamponează partea superioară a panoului, ca în imagine. În fine, treci pe deasupra cu acrilic alb.

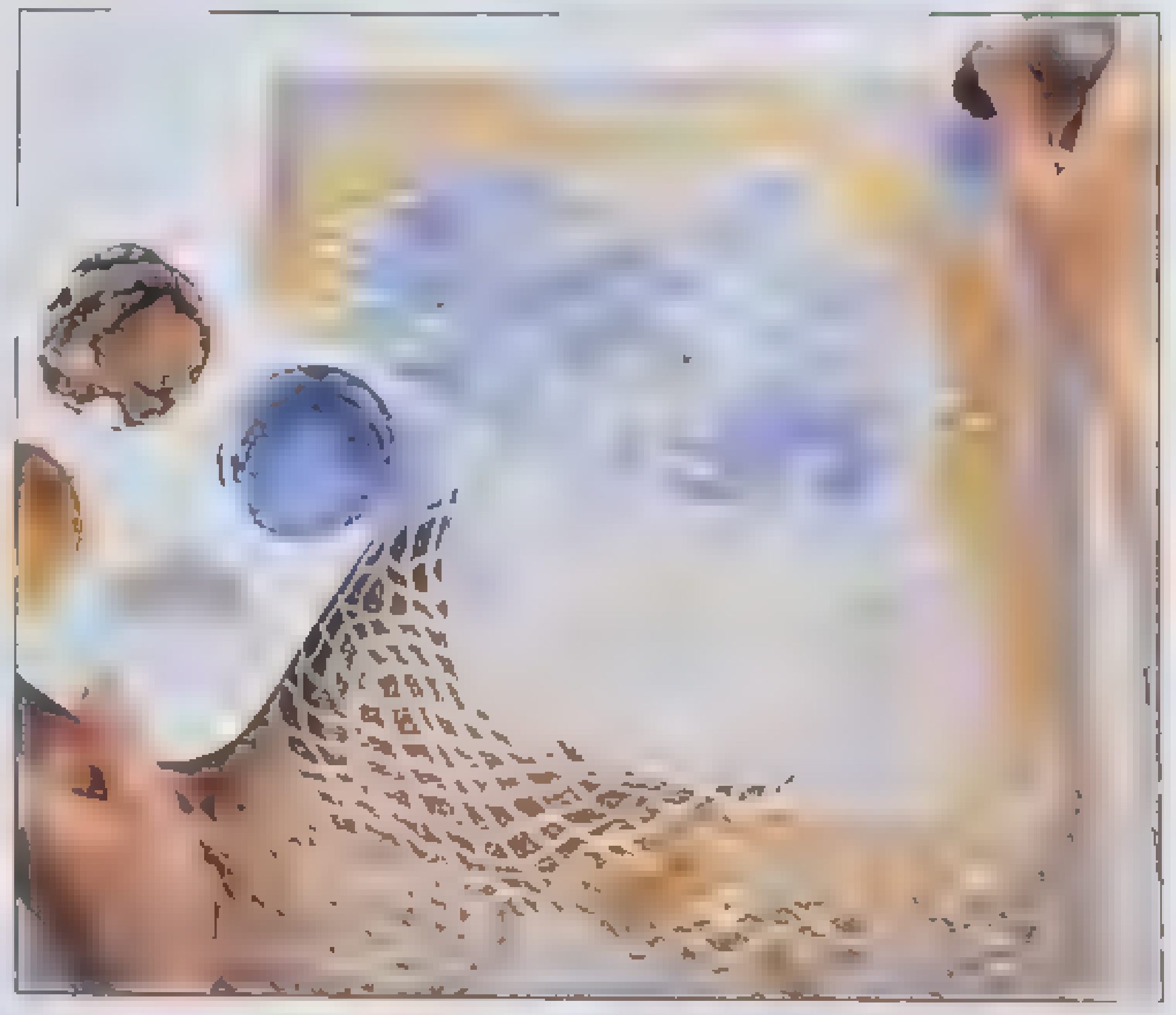

8 ▲ Desenează cochiliile
Poţi începe să desenezi cochiliile, [illegible] rămânând însă în partea de j[illegible] porţiunea delimitată de funie [illegible] dată, adaugă albul, folosind [illegible] tehnică a tamponării

9 ▶ Completează compoziţia
Transferă în aceeaşi zonă alte câteva cochilii şi două stele-de-mare; de data asta, amestecă puţin ocru-galben cu alb, pentru a îndulci culoarea. Lasă totul să se usuce, apoi prepară puţin roz, amestecând roşu-magenta cu alb. Poziţionează şablonul pe fiecare cochilie şi adaugă puţin roz, pentru a da mai mult contrast.

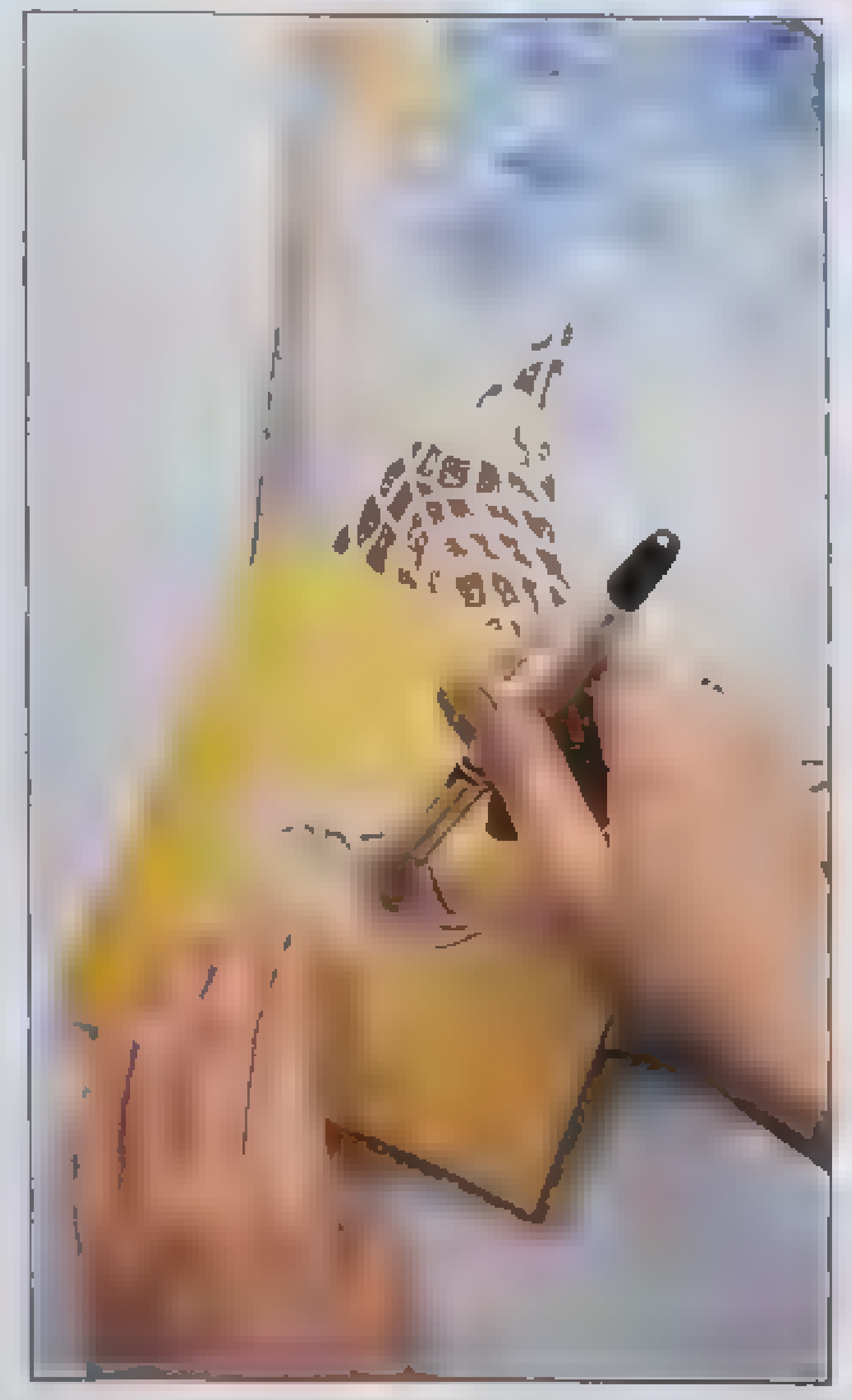

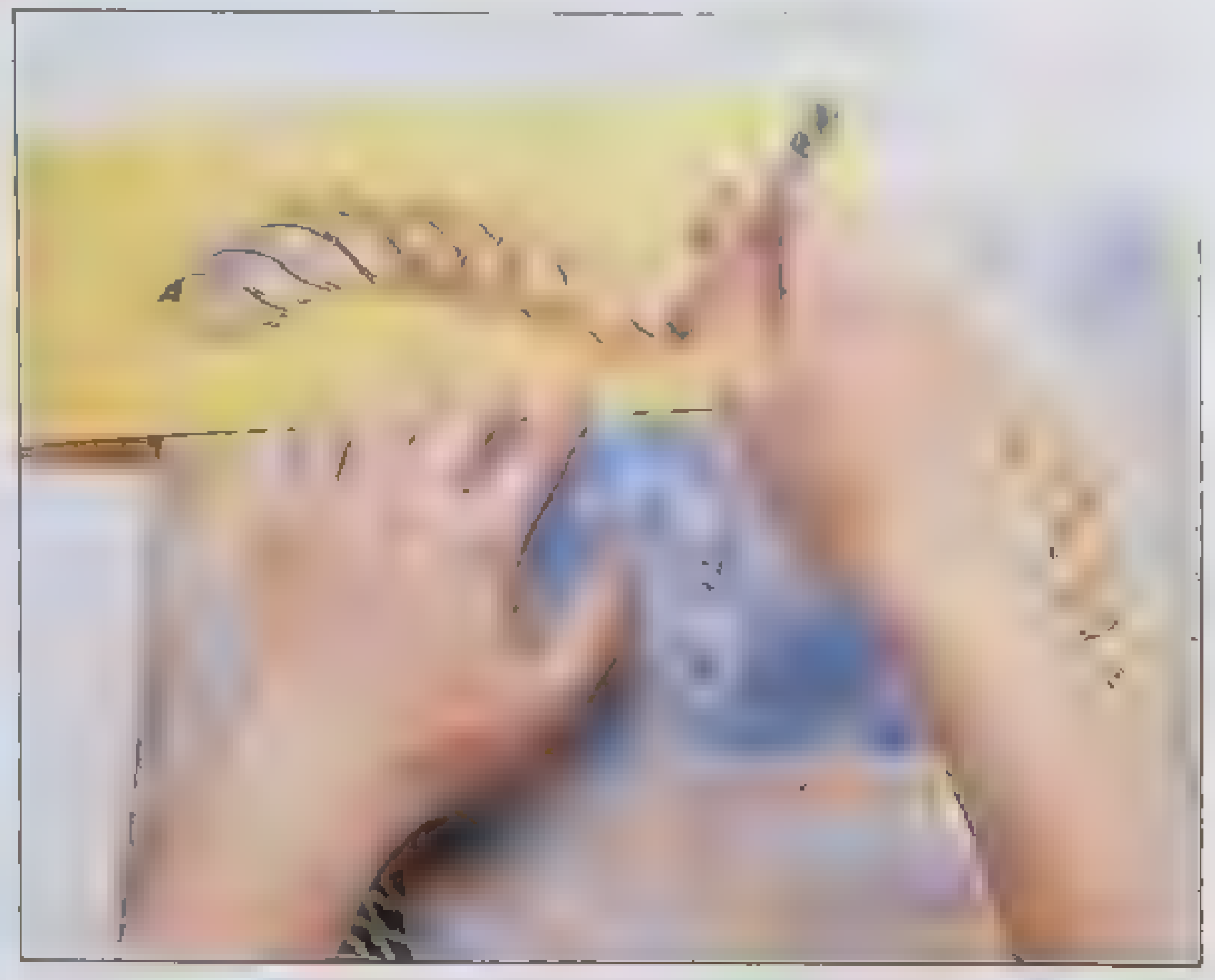

10 ▲ Finisează funia de pescari
Când culoarea aplicată pe funie s-a uscat, repetă procedura de la punctul 9, folosind umbră-arsă. Dacă alternezi culorile pe marginile de sus şi de jos, funia nu va mai părea plată, ci răsucită.

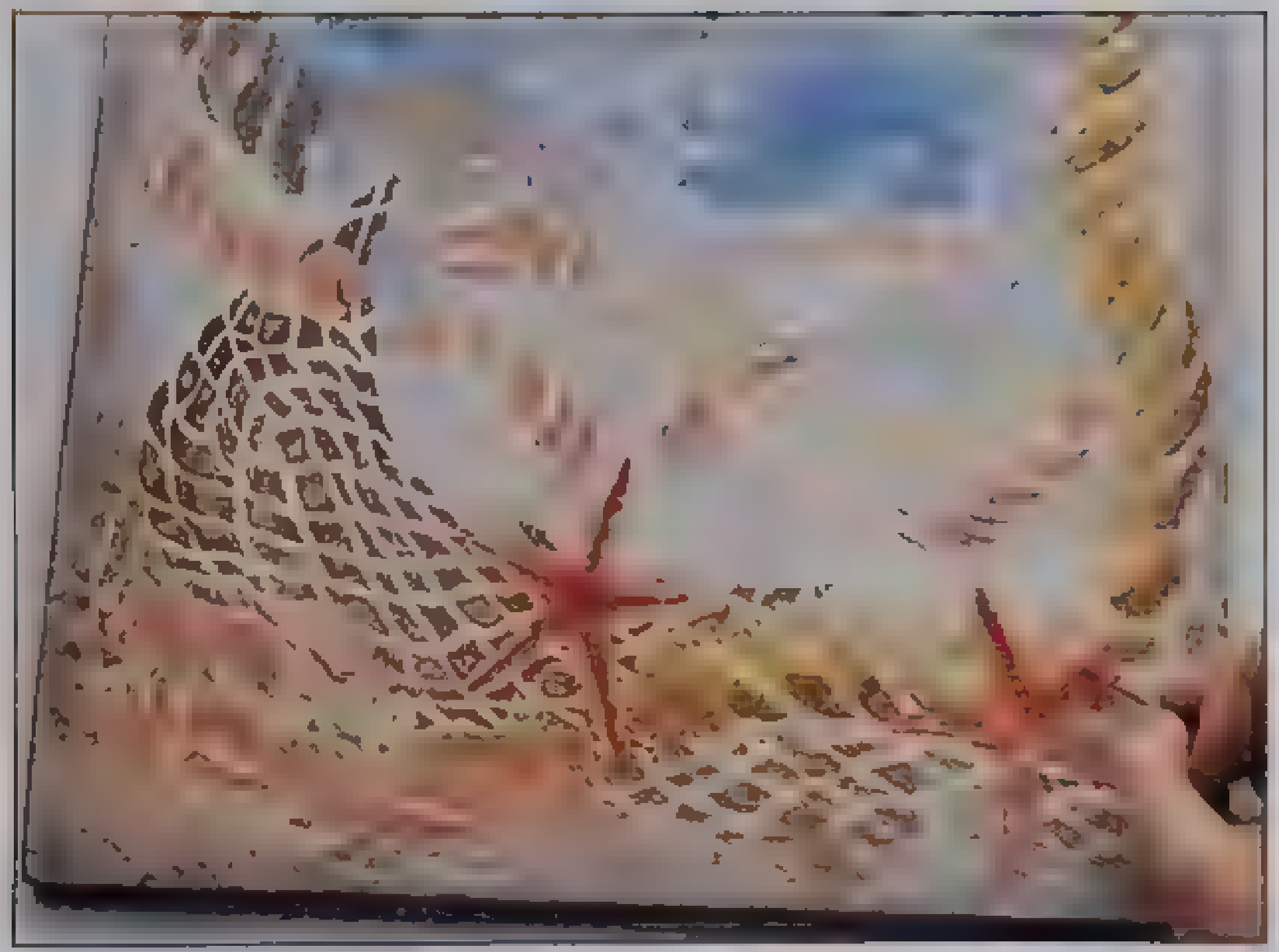

11 ▲ **Câteva retuşuri cu magenta**
Transpune din nou forma plasei în interiorul formei descrise de funie, la fel ca în imagine. Apoi, cu o pensulă fină şi roşu-magenta nediluat, trasează din câteva tuşe bine marcate tentaculele stelelor-de-mare şi îmbogăţeşte reflexele roz ale cochiliilor, prin câteva accente mai intense.

12 ▶ **Alte detalii**
Cu pensula fină înmuiată în umbră-arsă, finisează stelele-de-mare, trasând un contur interior ce accentuează contrastul dintre zonele de lumină (ocru) şi zonele de umbră (brune).

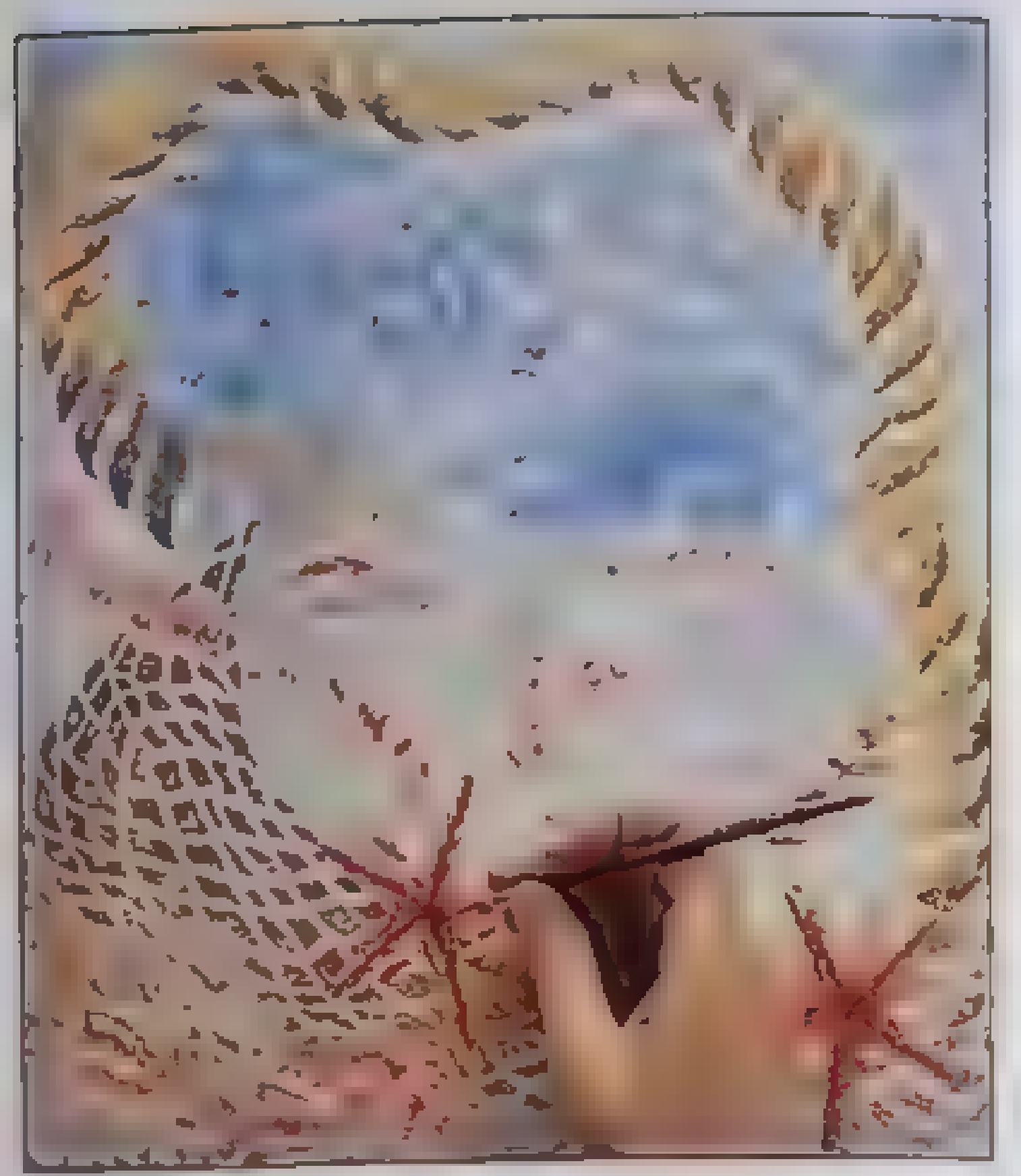

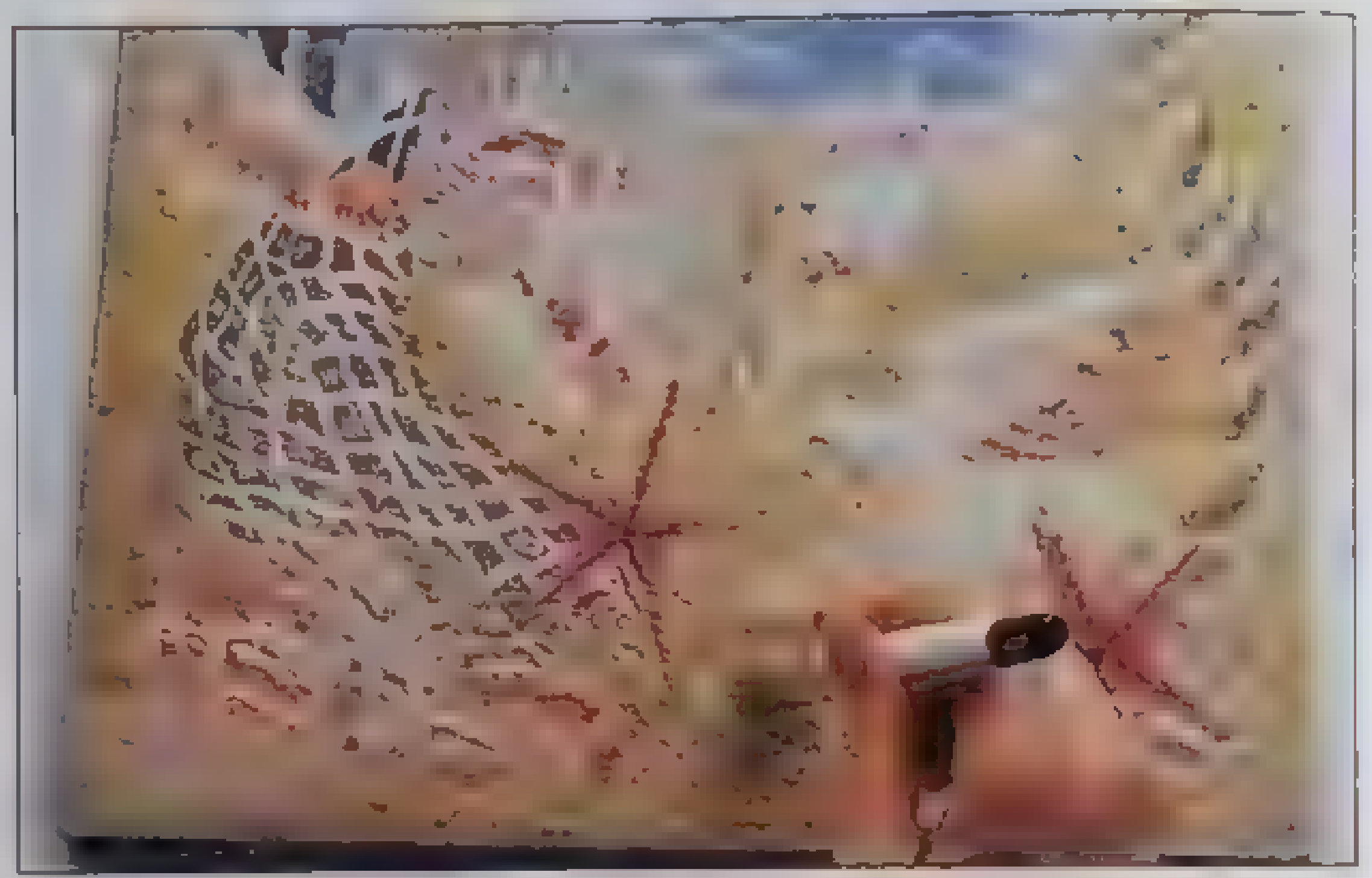

13 ▶ **Savoarea mării**
Aplică adeziv în prim-plan, evitând bineînţeles contururile principale. Apoi presară din belşug nisip pe lemn, chiar în această zonă, îndepărtând excesul. Acum lucrarea ta are o tentă şi mai naturală.

O LUCRARE COMPLETĂ

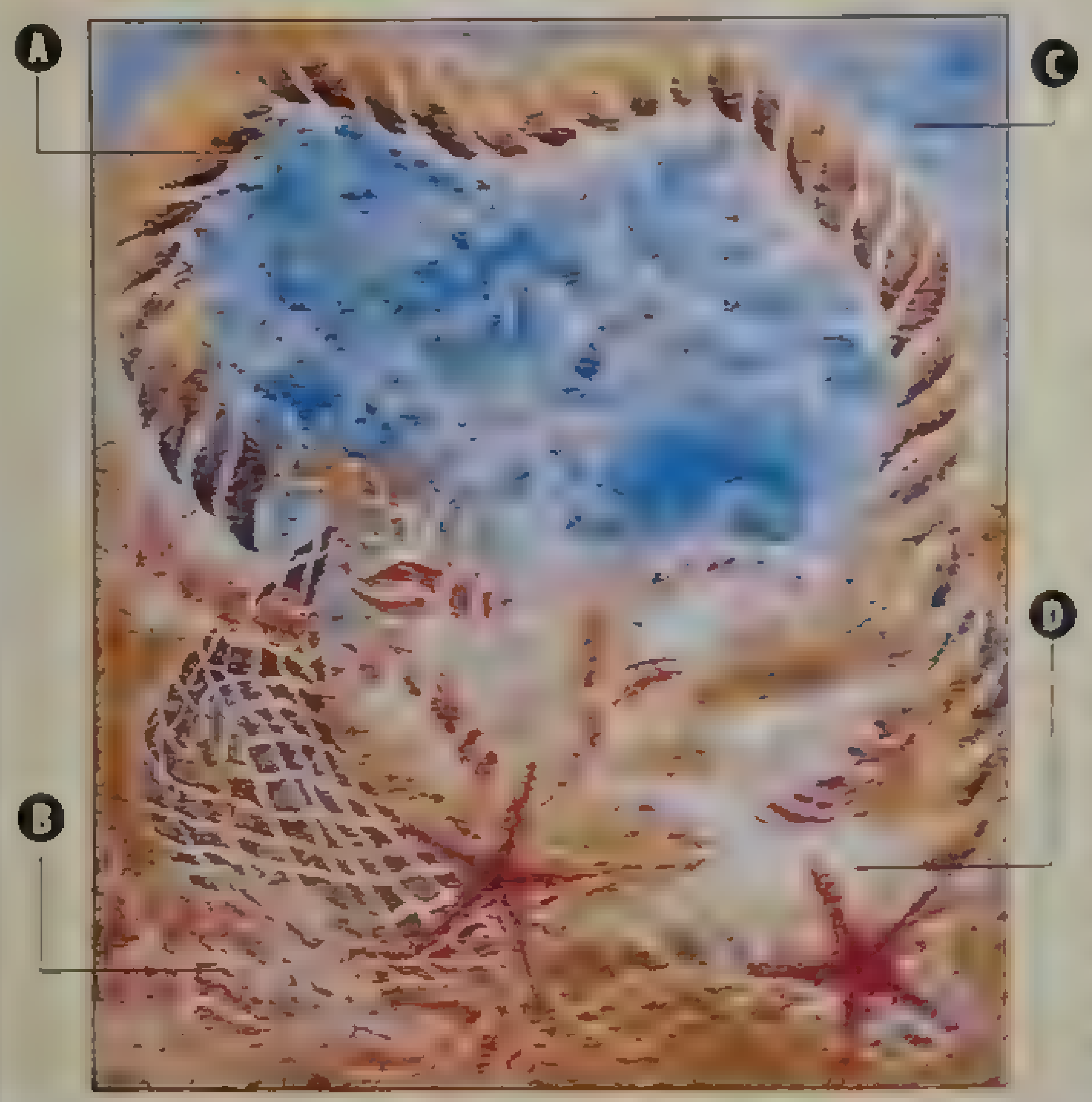

A Formă şi mişcare
Umbra-arsă aplicată în pete – când în exterior, când în interior – pe frânghia de culoare ocru-galben creează impresia unei funii împletite şi răsucite.

B Lumini şi umbre
Vinişoarele de roşu şi roz dau o strălucire multicoloră cochiliilor împrăştiate pe nisip.

C Fundalul este important
Am ales un fundal albastru-ultramarin, care generează un puternic contrast cromatic cu galbenul nisipului şi al funiei.

D Un strop de realism
Compoziţia noastră are un aspect foarte natural, datorat fibrelor de lemn care transpar de sub culoare, mai ales spre marginile panoului, precum şi nisipului împrăştiat în prim-plan.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Lumea fascinantă a papier maché-ului nu mai este doar o joacă de copii! Vei învăţa cum:
- Să confecţionezi o coroană din carton şi hârtie netedă, adăugându-i „oglinda celor o mie de dorinţe"
- Să pictezi un material textil

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

Acrilice
Culorile acrilice conţin pigmenţi amestecaţi cu materiale sintetice. Principala lor caracteristică este aceea că îşi menţin strălucirea şi elasticitatea şi după uscare. Spre deosebire de uleiuri, culorile acrilice pot fi amestecate cu apă; prin urmare, acestea pot fi diluate şi folosite asemenea acuarelelor. De cele mai multe ori, sunt aplicate în straturi foarte dense, fiind suficient de elastice ca să nu crape după uscare. Culorile acrilice au fost folosite, cu efecte spectaculoase, de maeştrii pop-art-ului, precum Andy Warhol.

Compoziţie
Acest termen se referă la structura elementelor formale ale unei lucrări. Asemenea muzicienilor, care compun în funcţie de anumite scheme armonice, şi artiştii plastici abordează formele cu metodă. Astfel, cei mai mulţi pictori realizează schiţe pregătoare înainte de a înfrunta pânza şi, deseori, modifică structura lucrării chiar în timpul execuţării acesteia, dacă anumite elemente nu se integrează armonios.

Esenţă de terebentină
Uleiul nu este solubil în apă; prin urmare, culorile pe bază de ulei nu se prepară la fel ca acuarelele. În locul apei, se poate folosi esenţa de terebentină, care diluează uleiul şi care permite, între altele, reutilizarea uleiurilor aproape uscate. Esenţa de terebentină se extrage din răşina unor conifere şi are un efect de durată pe hârtie sau pe pânză. Există şi un sortiment artificial, numit *acquaragia* (apă de terebentină), care este mai ieftin decât esenţa de terebentină. Efectul său incisiv îl face însă mai potrivit pentru curăţarea pensulelor, decât pentru diluarea culorilor.

Euclid
Marele matematician grec Euclid a pus bazele formale ale geometriei plane în lucrarea sa *Elementele*. Considerat discipol al lui Platon, el s-a ocupat cu succes de optică şi de muzică. În ceea ce priveşte lumea artei, este faimos pentru încercările sale de a crea o „matematică a artei", adică de a reduce compoziţia la reguli geometrice precise. Cercetările lui au fost reluate şi revizuite de multe ori, de la Poussin la constructiviştii ruşi, fiind utilizate şi în prezent.

Relief
O foaie de hârtie cu porţiuni ieşite în relief are o suprafaţă neregulată şi granulată. Astfel, hârtia rugoasă este foarte potrivită pentru lucrările în cărbune şi pastel, reuşind să spargă uniformitatea culorii şi să confere un aspect mai „necizelat" lucrării. Porţiunile de relief mai pronunţat pot fi utilizate pentru a obţine efecte speciale: ele ies mult dacă folosim cărbunele sau pot fi vizibile şi dedesubtul unei acuarelă; totul depinde de granulaţia hârtiei şi de tipul efectului

Cărbune
Cărbunele se obţine prin carbonizarea beţelor de lemn, de regulă de salcie sau de viţă-de-vie, până când acestea se înnegresc complet şi devin sfărâmicioase. Este un instrument foarte maleabil, dar trebuie să ştii să-l foloseşti, pentru că tinde să se fărâmiţeze şi să murdărească hârtia. Când cărbunele este presat şi inserat într-un creion de lemn, se obţine creionul cu mină de cărbune, care prezintă avantajul de a nu murdări mâinile celui care îl foloseşte – şi, în plus, este mai rezistent.

Creioanele cu mină de cărbune sunt de mai multe feluri, având nuanţe de la cele mai intense, la cele mai estompate.

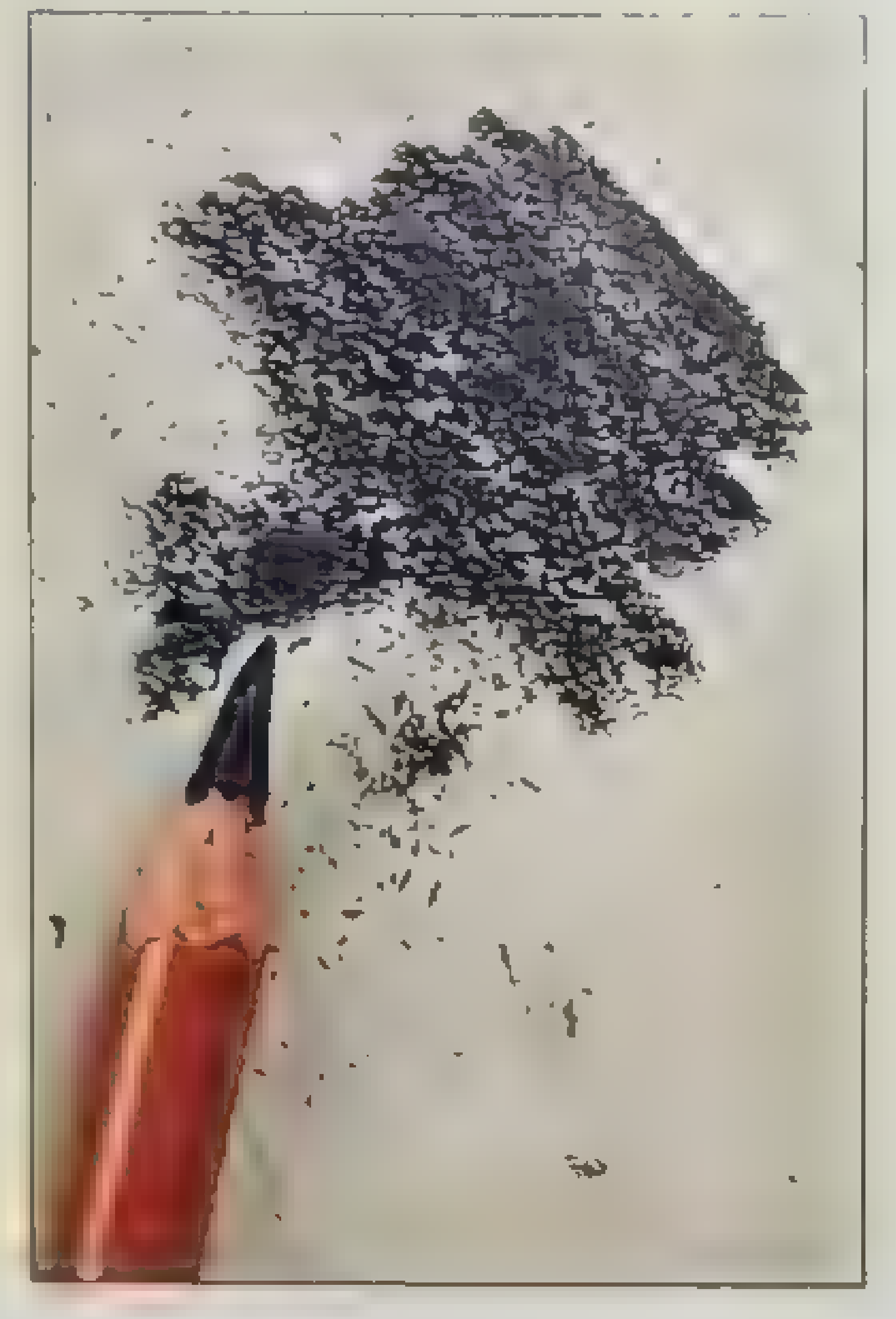

Culoare transparentă-laviu
În limbaj artistic, termenul se referă la proprietatea unei culori de a lăsa să se întrevadă culoarea de dedesubt: din categoria materialelor aproape evanescente, acuarela este exemplul cel mai elocvent. Cu cât o diluezi mai mult, cu atât ea devine mai transparentă, făcând vizibile desenul, culoarea şi textura de dedesubt. Efectul maxim al unui material transparent se obţine prin suprapunerea mai multor straturi de culoare.

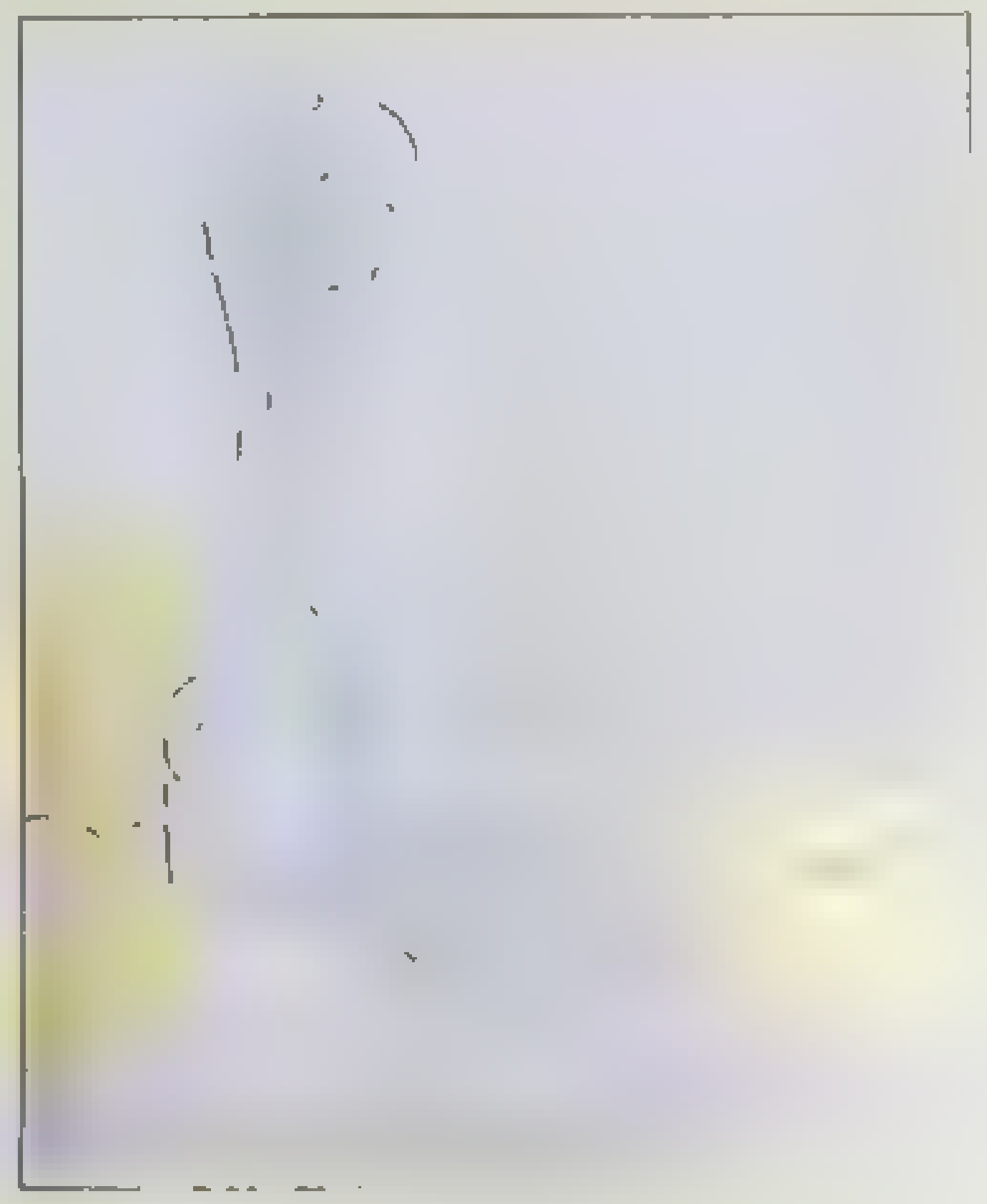

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Din numărul următor, peste două săptămâni:

ÎN INTERIOR
Un pix cu tuș obișnuit, cu vârful fin, poate fi folosit pentru a schița desene pline de viață, tocmai bune de completat cu acuarele.

ÎN AER LIBER
Folosind pastelurile colorate, vei învăța să schițezi o grădină luxuriantă, văzută pe fereastră.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu **un creion 2B și o paletă pentru culori.**

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 M

SUBIECTE
Transparențe într-o compoziție cu legume

DeAGOSTINI

INSTRUMENTE
Un creion 2B și o paletă pentru culori

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

3

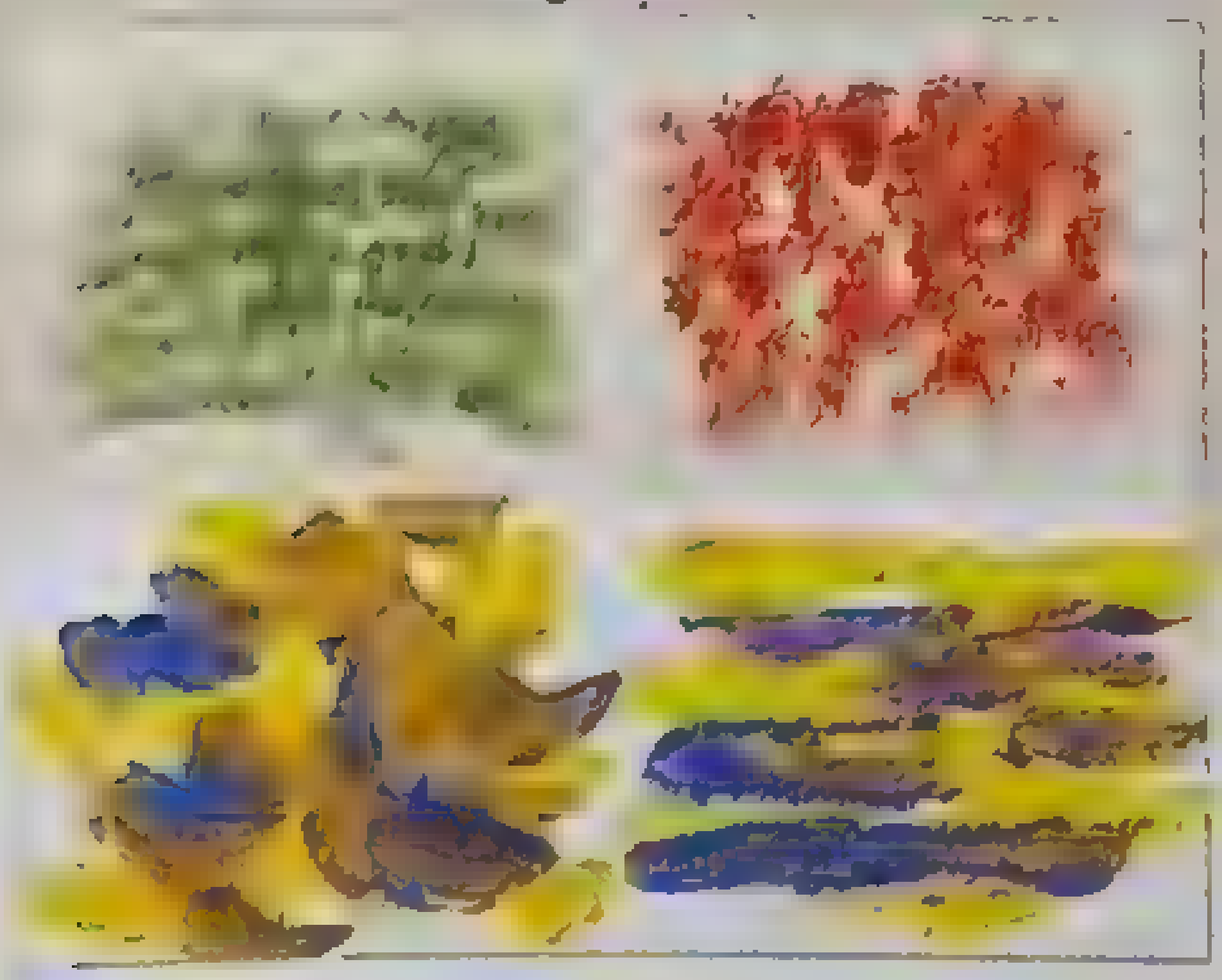

TEHNICI

Experimentează cu
pensule și culori

SUBIECTE

Transparențe într-o
compoziție cu legume

INSTRUMENTE

Un creion 2B și o paletă
pentru culori

ISSN 1792-185-6

03

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI

Îţi oferim bibliorafturi speciale, în care poţi colecţiona seria CURS DE PICTURĂ. Bibliorafturile sunt disponibile la chioşcurile de ziare, la preţul de 9,99 LEI. De Agostini îşi asumă [illegible] a bibliorafturilor în seria de reviste. [illegible] primul biblioraft gratuit împreună cu numărul 2 al revistei.

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 3

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE: Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
COORDONATOR LOGISTICĂ ŞI OPERAŢIUNI: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română

FOTOGRAFII: BKGG/Solomon R. Guggenheim Museum, New York: 19, Bridgeman Art Library/ Christie's London: 18, National Gallery, London. 9, Peter Willi 20; Image Bank: 22, Stockmarket: 6

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, Bucureşti, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojica
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii.

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.
România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe langa pretul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani. [illegible] a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine sulfaţi. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsaţi ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi reciţiţi-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Umbre în prim-plan

Umbrele joacă un rol esenţial în cadrul unei compoziţii, întrucât ele creează efecte deosebit de sugestive.

Se întâmplă frecvent ca, atunci când desenează o natură moartă, începătorii să se concentreze mai ales asupra obiectelor şi să nu acorde atenţie umbrelor pe care acestea le proiectează, considerându-le un element secundar. Umbrele sunt însă esenţiale în compoziţie şi trebuie observate cu atenţie. În cele ce urmează, ne vom ocupa de umbrele pe care un grup de obiecte le proiectează pe fundalul alb, atunci când lampa este aşezată în faţa acestuia, uşor către dreapta

Desenează grila de pătrate

Pentru a reproduce cu fidelitate umbrele, poţi să foloseşti metoda grilei, descrisă în numărul trecut. În acest caz, asigură-te că planşa din spatele obiectelor este suficient de mare pentru a cuprinde umbrele în întregime

Desenează pe planşă o grilă cu pătrăţele având latura de 8 cm. Folosind un creion 2B, fără să apeşi, trasează apoi pe foaia de desen o grilă formată din pătrăţele cu latura de 4 cm. Astfel, vei obţine un desen redus la scara de ½ şi vei reuşi să redai corect formele şi proporţiile originale.

Observă umbrele

Înainte de a începe să desenezi, cercetează cu atenţie umbrele proiectate pe planşa din spatele obiectelor: dacă lumina e suficient de puternică, ele vor fi foarte pronunţate şi-ţi va fi mai uşor să le identifici forma. Concentrează-te mai ales pe contururile lor. În acest exerciţiu, vom trata umbrele ca şi cum ar fi obiecte propriu-zise (elemente de **prim-plan**) şi obiectele, ca şi cum ar fi umbre (elemente de **fundal**). Privindu-le astfel, vei reuşi să descoperi cum umbrele interacţionează cu obiectele şi vei obţine o compoziţie armonioasă şi echilibrată

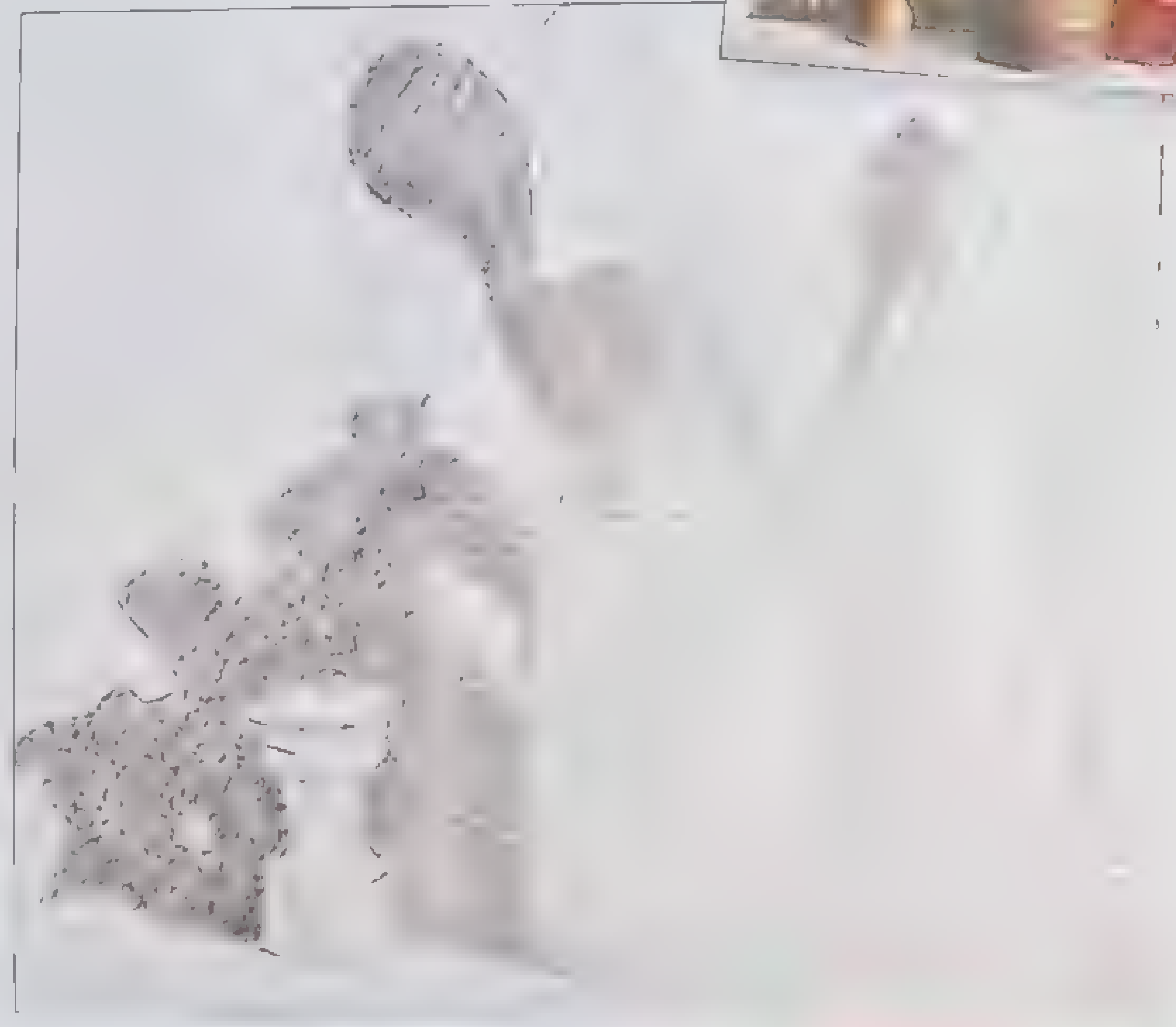

▲ **Grila de pătrate ne ajută să fixăm** cu exactitate **poziţia obiectelor şi a umbrelor într-o natură moartă.**

- O foaie de hârtie cartonată albă
- O foaie de desen
- Creioanele 2B (oferit împreună cu acest număr) şi 6B
- O gumă de şters

EVIDENŢIAZĂ UMBRELE

1 ▶ **Începe de la contur**
Conturează cu creionul 2B profilul umbrelor din stânga, adică umbra râşniţei pentru piper şi cea a carafei din ceramică. Observă exact punctele în care forma umbrei se intersectează cu liniile grilei. Bineînţeles, poate exista o oarecare diferenţă între ceea ce desenezi şi ceea ce observi: aminteşte-ţi că nu trebuie să obţii, cu orice preţ, o copie fidelă a modelului, ca într-o fotografie

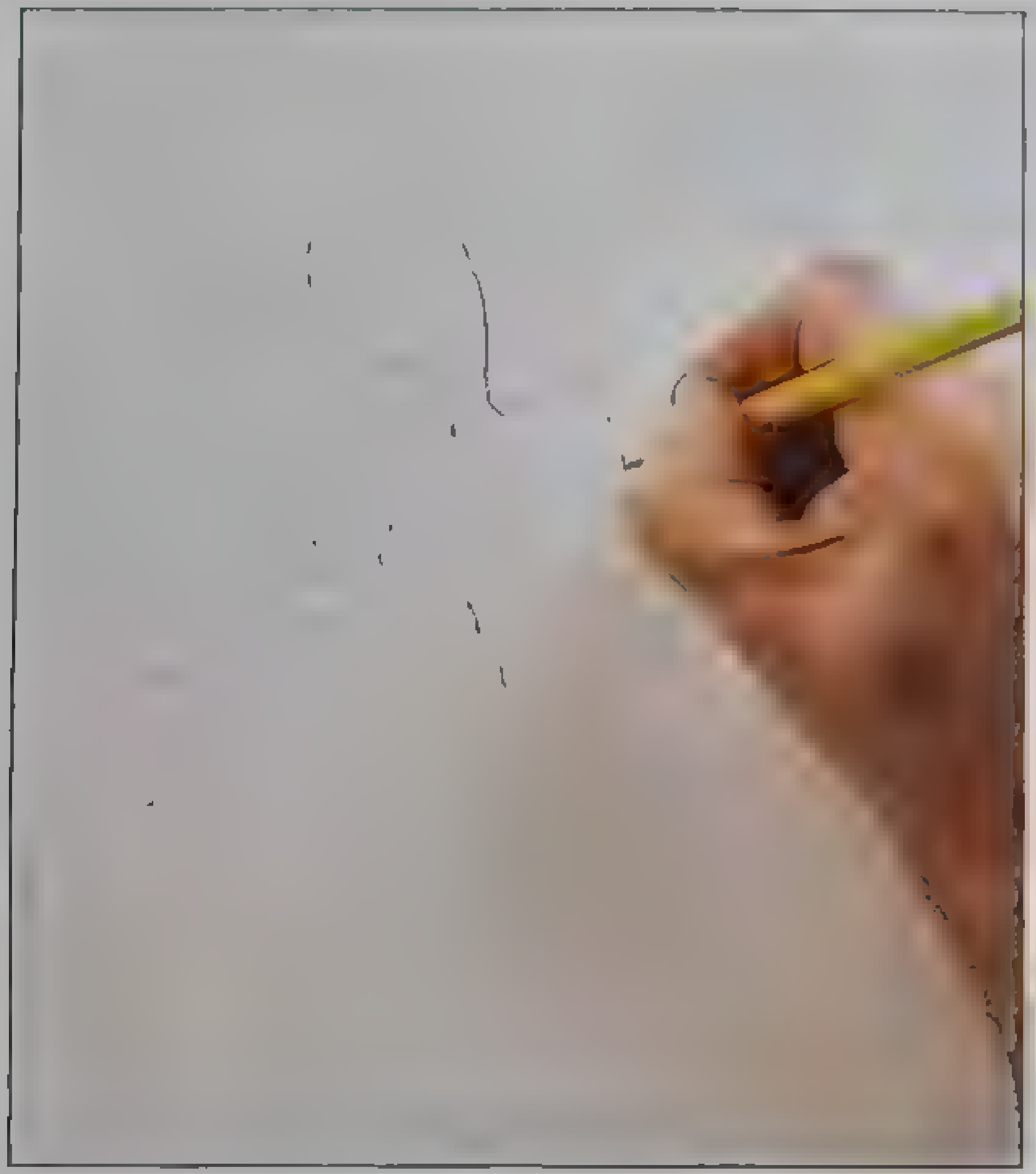

2 ▲ **Continuă să trasezi conturul**
Continuă să lucrezi umbrele proiectate de lingură și de paleta din lemn. Observă felul în care se contopesc într-o singură formă unitară. Acest lucru arată extraordinara putere a desenului, care ne face să percepem realitatea înconjurătoare în moduri diferite de cel uzual, obligându-ne să facem mereu noi descoperiri, chiar și în legătură cu lucrurile cele mai banale. Acordă atenție și poziției pe care o are această umbră dublă, pentru a o putea desena corect: ea pare că iese din partea de sus a carafei.

3 ▲ **Completează contururile**
Acum, nu mai lipsește decât umbra din dreapta a lingurii din lemn. Și în acest caz, analizează mai întâi cu atenție obiectul: observă unghiul pronunțat, evident și în cazul umbrei. Remarcă, de asemenea, faptul că lingura ascunde vederii o parte din umbra sa, deci trebuie să lași conturul incomplet. Pentru a definitiva, delimitează umbrele din planul orizontal, adică pe cele proiectate înclinat de râșnița pentru piper și de carafă.

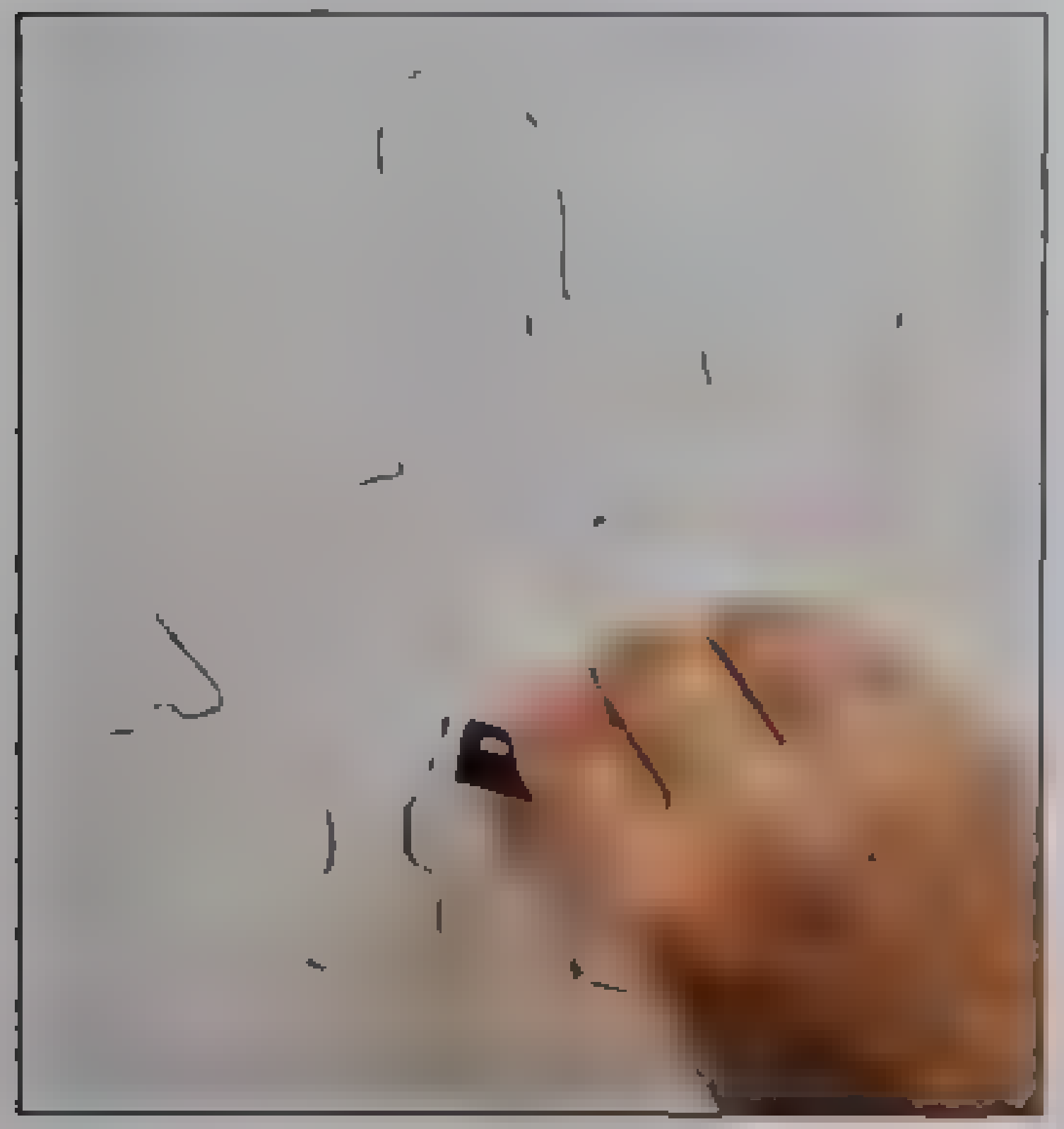

4 ▲ **Șterge parțial grila**
Șterge liniile grilei care se găsesc în interiorul contururilor umbrelor. Ai grijă să nu apeși prea tare când folosești guma, pentru a nu strica suprafața foii. A desena pe porțiunile distruse de o ștersătură puternică este echivalent cu a lucra pe o hârtie absorbantă.

UMBRELE SE SCHIMBĂ ÎN FUNCȚIE DE LUMINĂ

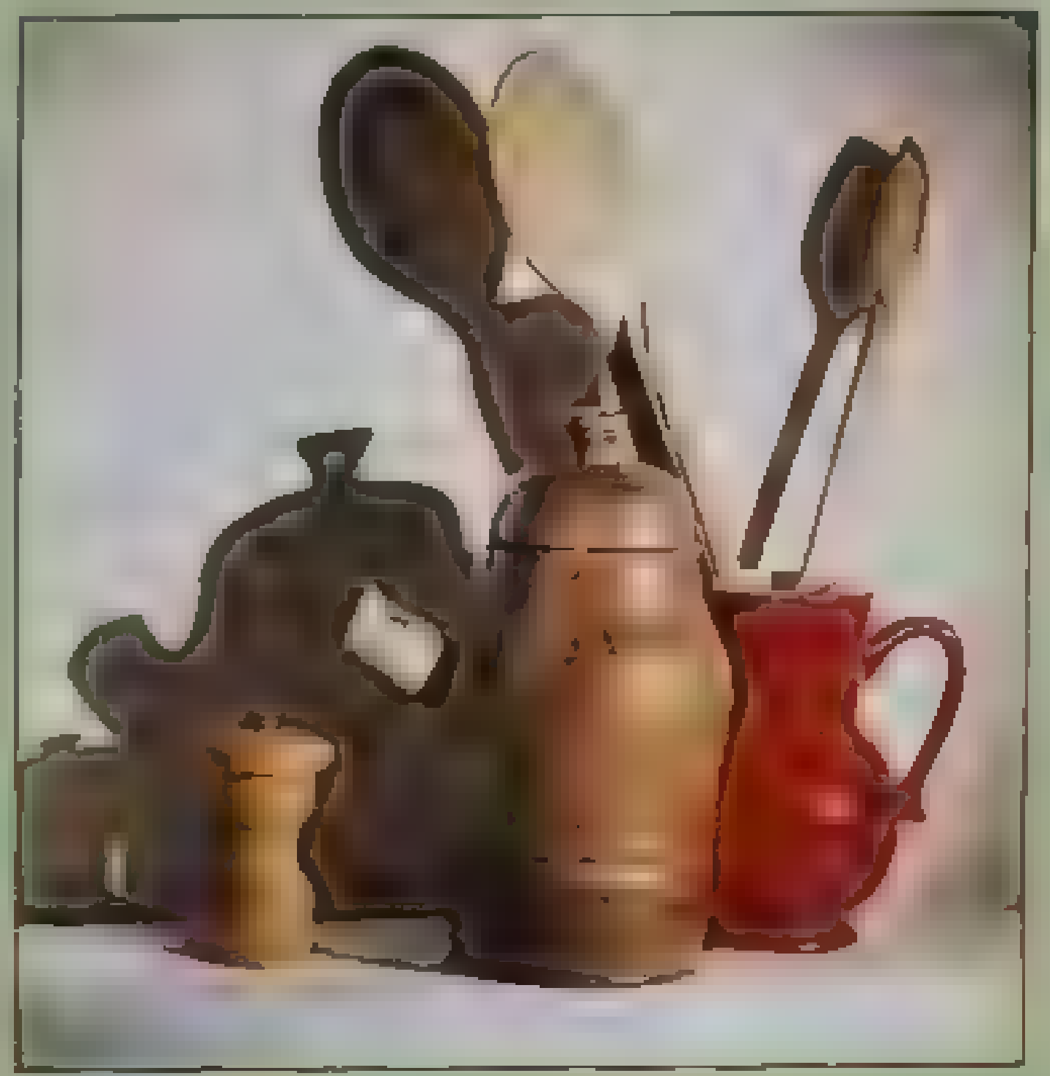

Umbre marcate
În fotografia de deasupra, lumina vine din față, ușor spre dreapta. Astfel rezultă umbre clare și definite, ideale pentru scopul acestui exercițiu.

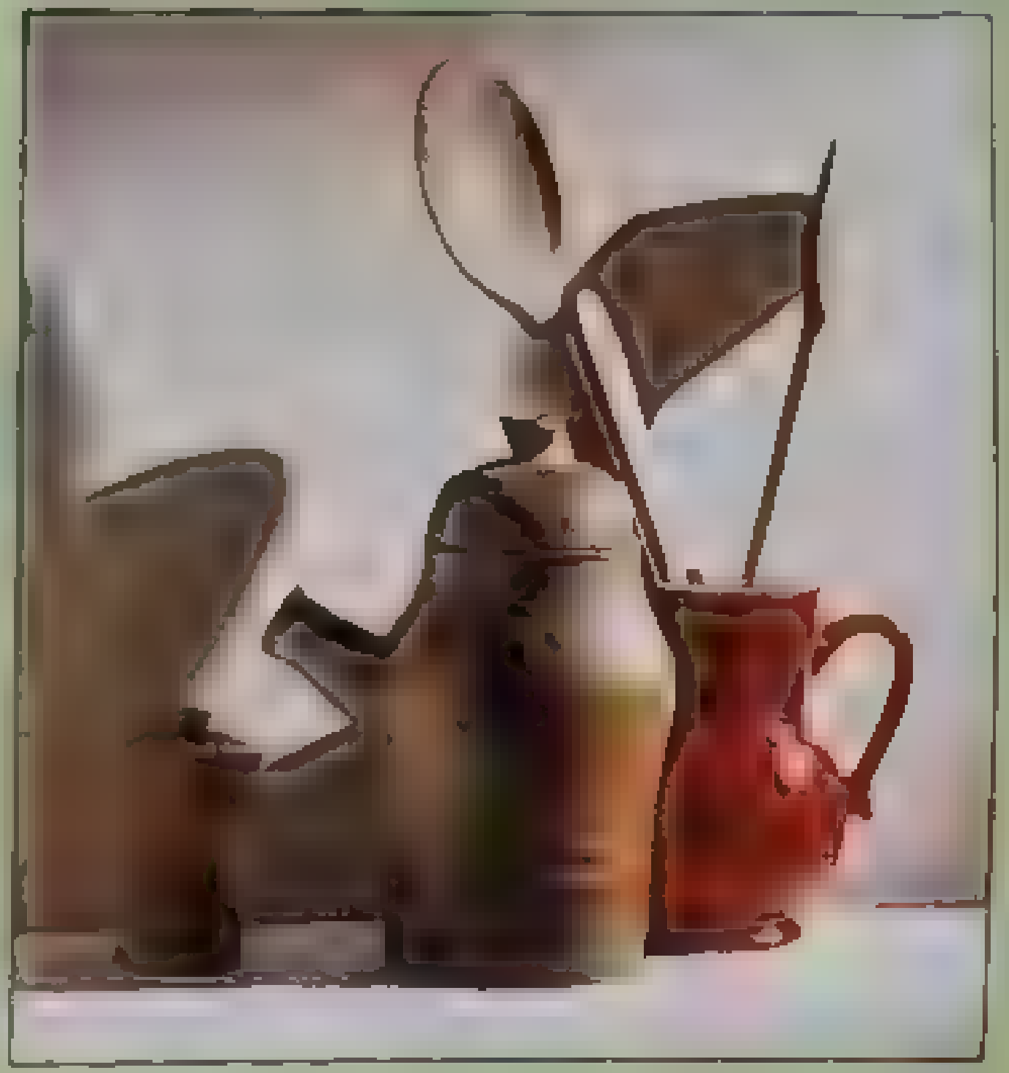

Umbre moi
Dacă muți lampa și mai la dreapta, astfel încât lumina să cadă oblic pe compoziție, umbrele se vor alungi și se vor estompa. Această metodă nu este însă recomandată pentru exercițiul nostru.

UMBRE ȘI PROFUNZIME

Odată terminat conturul umbrelor, îl poți umple cu creionul. O soluție bună este să te înarmezi cu o foaie de hârtie pe care să-ți sprijini mâna, pentru a nu te murdări de grafit și pentru a nu păta desenul. Ai grijă la micul ochi de lumină dintre carafă și râșnița pentru piper. Acest element se rupe de restul umbrelor și constituie un detaliu în plus în cadrul compoziției.

5 ▶ **Marchează umbrele cu creionul**
Conferă un ton închis și consistent umbrelor, cu ajutorul creionului 6B. Începând întotdeauna din partea stângă, ține creionul înclinat la un unghi de 45° față de foaia de desen și lucrează cu hașuri rapide. Ai grijă să nu revii peste părțile deja marcate, pentru că ansamblul își va pierde din unitate.

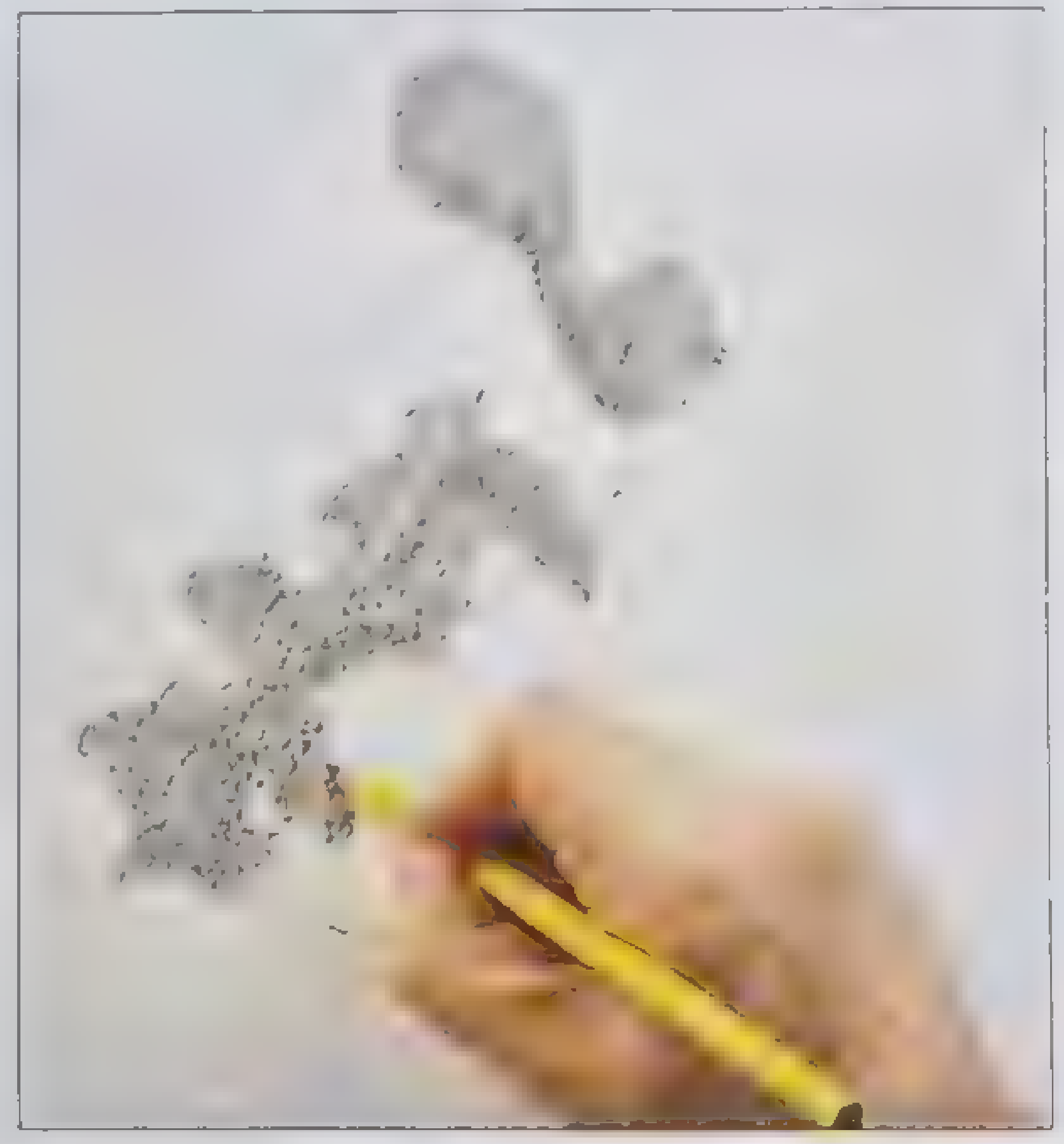

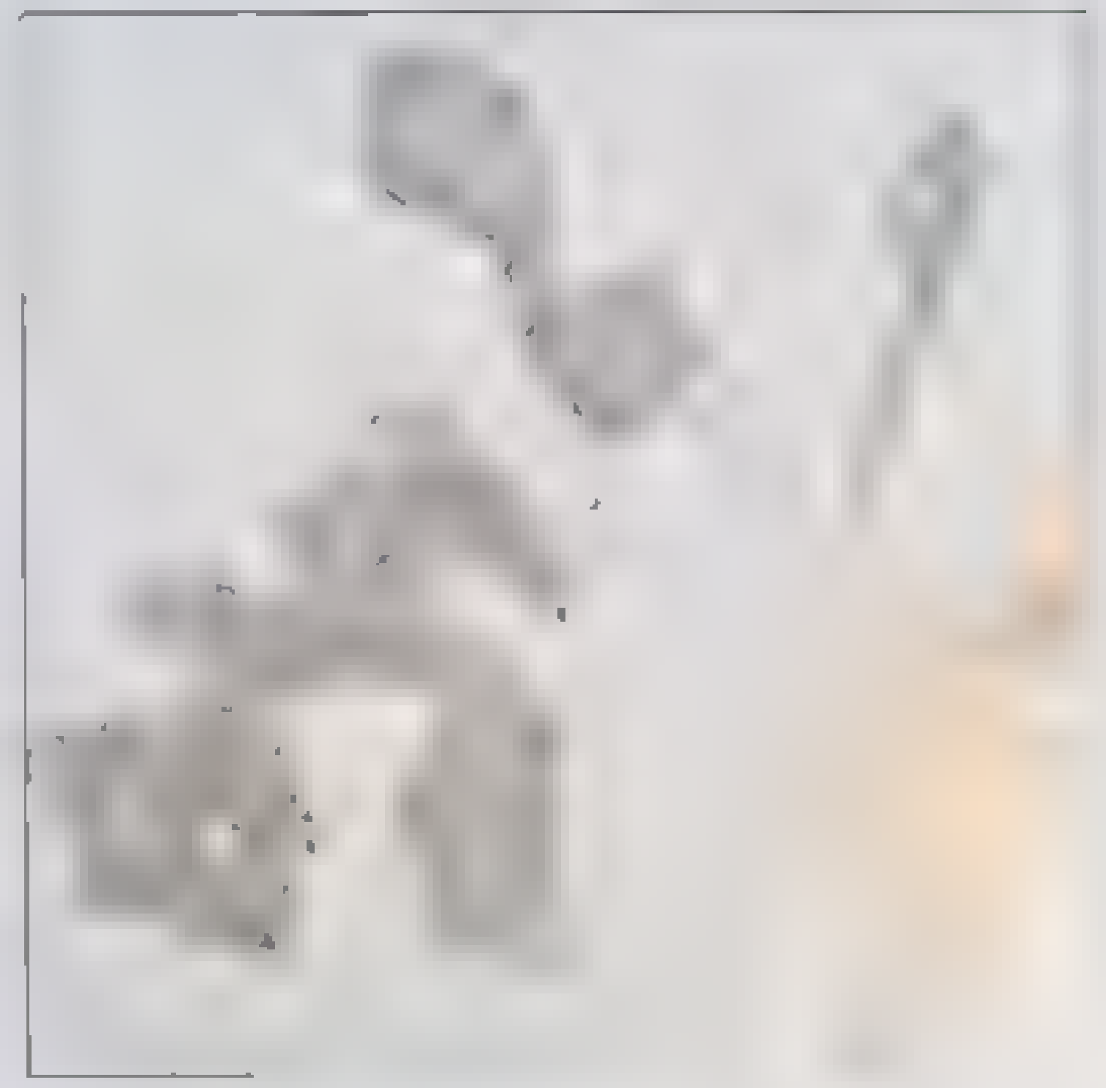

6 ▲ **Este timpul să [illegible]**
Acum treci [illegible] Urmărește [illegible] poziționează [illegible] cu creionul [illegible] ce definesc forma obie[illegible] încep să se [illegible] pe [illegible] încet și cu multă atenție

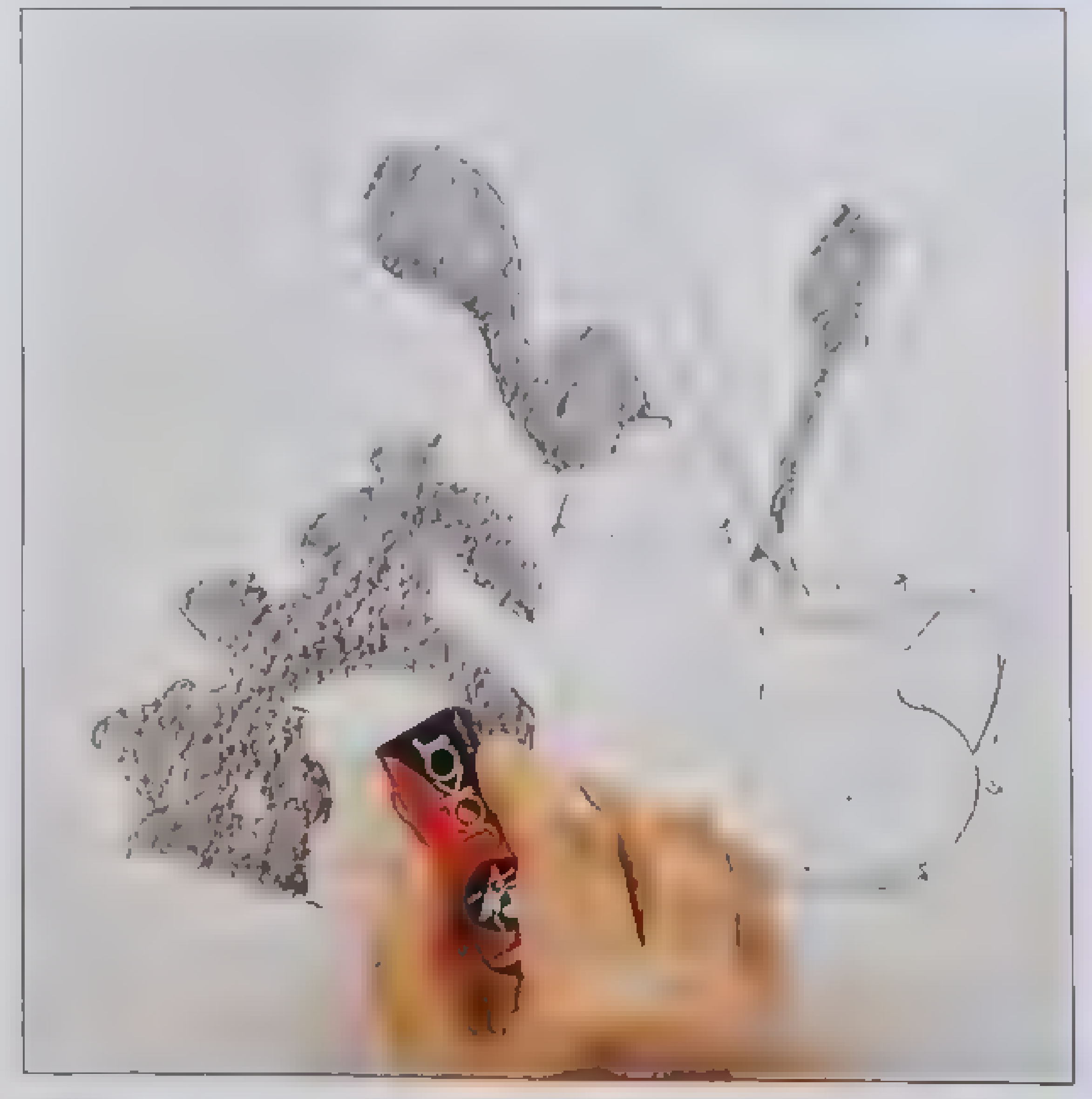

7 ▲ **Șterge liniile grilei din interiorul contururilor obiectelor**
Amintește-ți că trebuie să ștergi cu grijă liniile grilei. În acest moment, vei observa câteva siluete ușoare (obiectele) și câteva siluete foarte încărcate (umbrele); prin urmare, există un contrast puternic între elementele din prim-plan și elementele din fundal.

SFATURI
Un vârf bun

Un sfat important: creionul trebuie să fie mereu bine ascuțit. Porțiunea de mină descoperită trebuie să fie suficient de lungă, astfel încât lemnul să nu atingă foaia de desen: dacă se întâmplă acest lucru, vor apărea mici șanțuri, care vor deveni vizibile atunci când vei trece cu creionul peste ele.

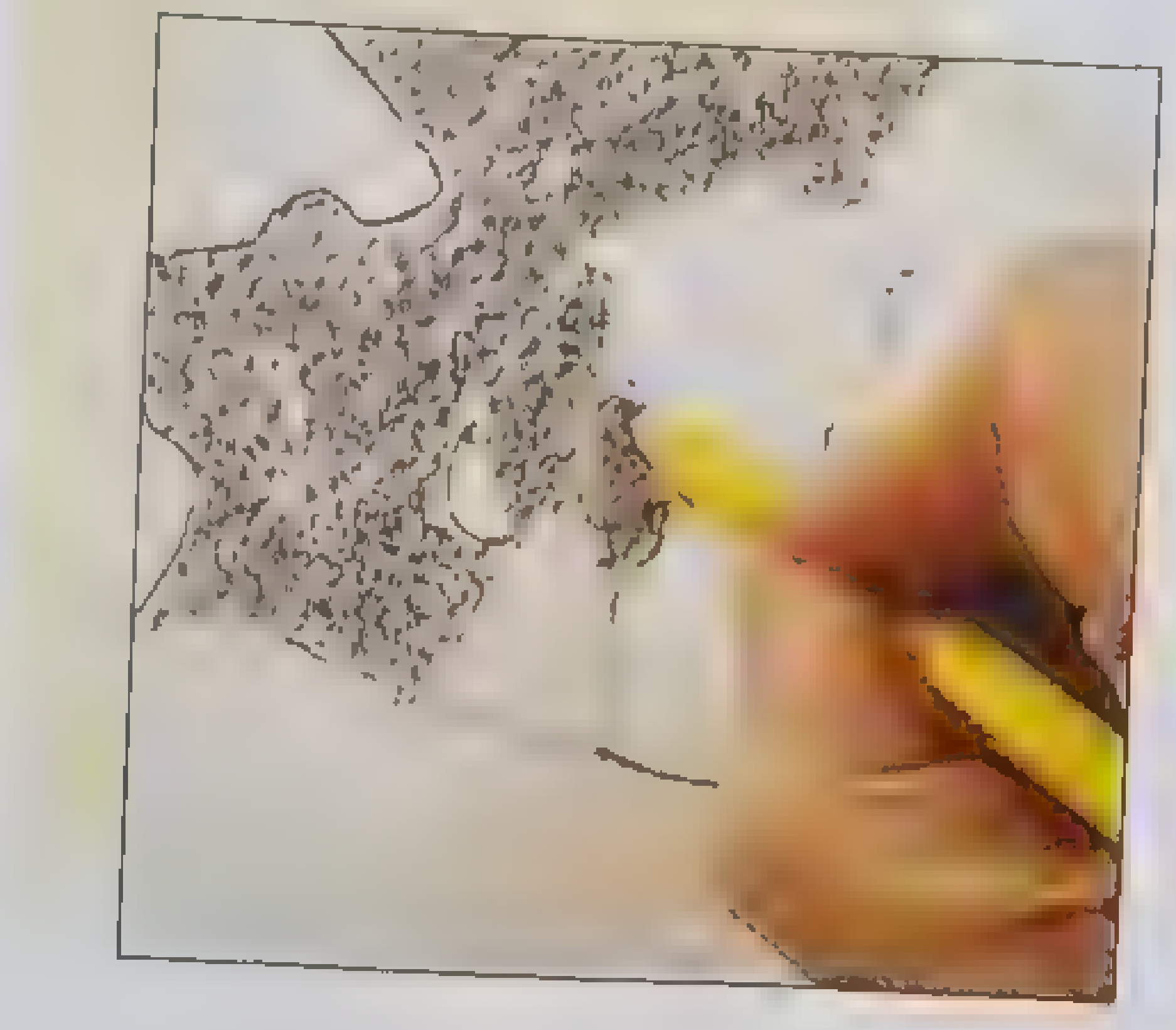

UN PAS ÎNAINTE

Nu acorda prea multă importanţă obiectelor compoziţiei: dacă le lucrezi prea mult, vei pierde din vizor scopul principal al acestui exerciţiu, care constă în a reda umbrele ca elemente de prim-plan ale desenului. Oricum, va trebui să reprezinţi o umbră uşoară pentru a sugera caracteristica tridimensională a compoziţiei.

8 ▶ **Câteva linii uşoare**
Folosind creionul 2B, adaugă o nuanţă mai închisă porţiunilor umbrite ale obiectelor. Trasează doar câteva haşuri, fără să defineşti prea bine umbrele, evitând zonele aflate în plină lumină.

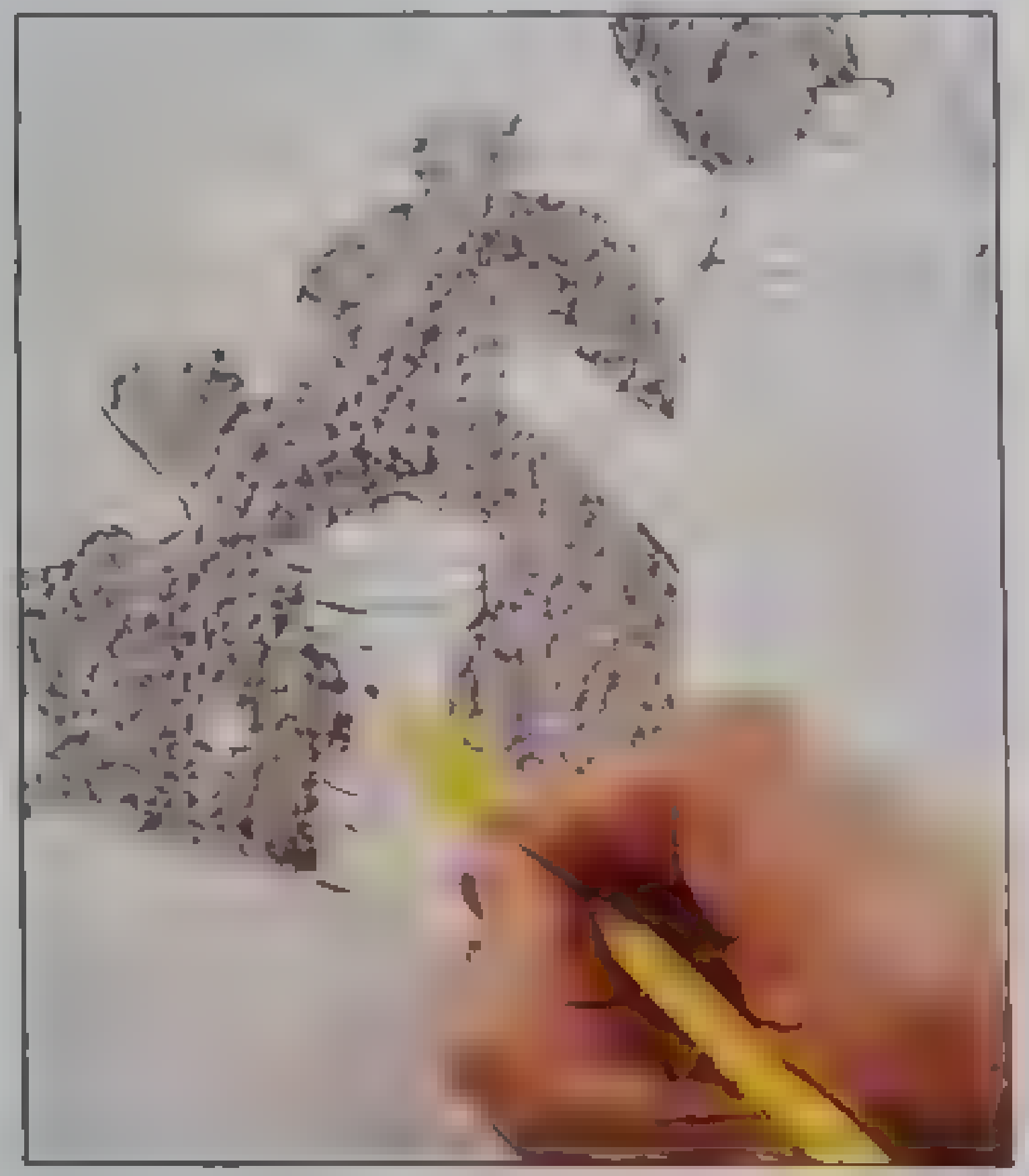

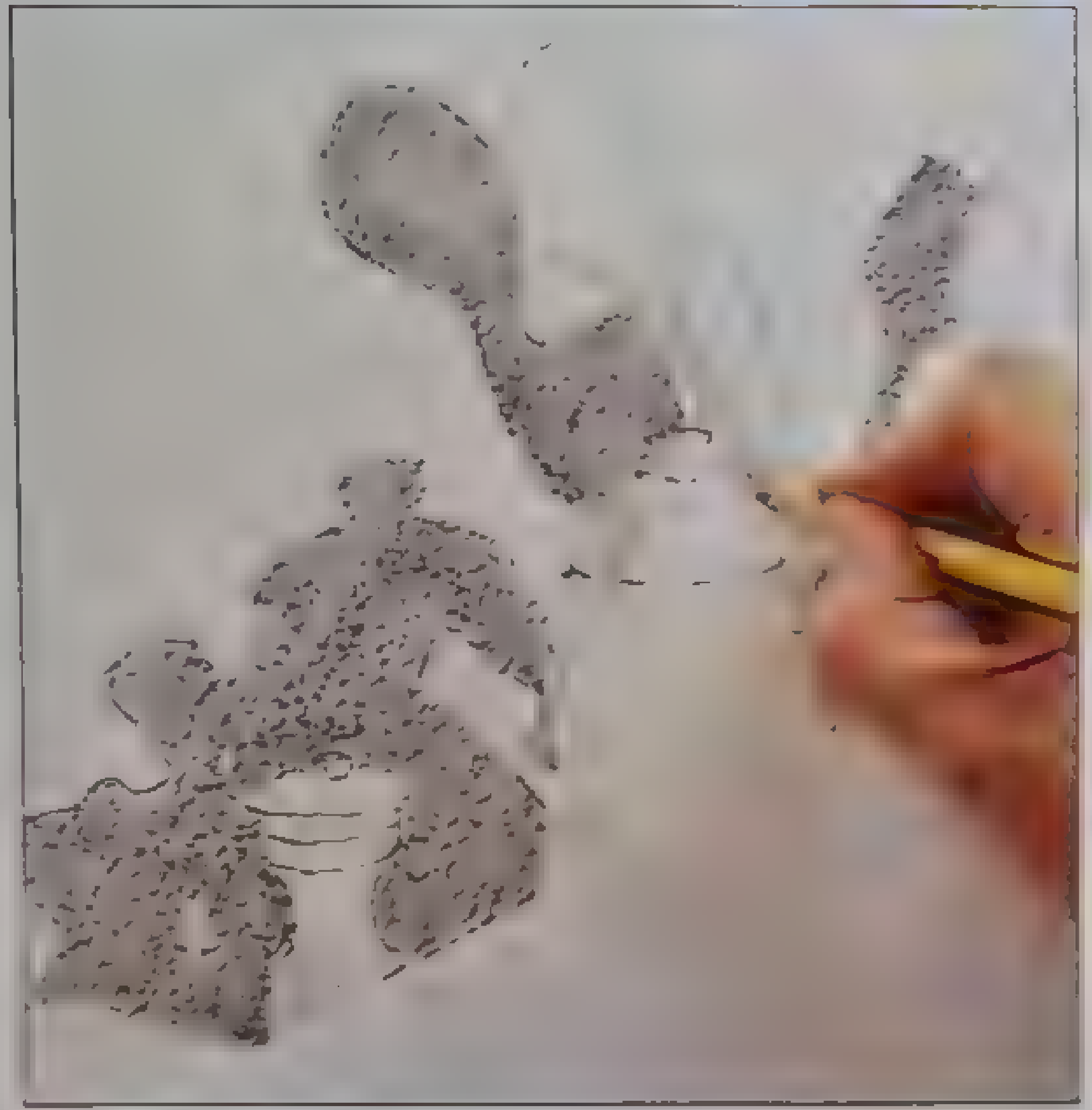

9 ▲ **Finisează încă puţin**
Continuă să trasezi umbre pale cu creionul 2B. Este important ca haşurile să fie uşoare: dacă exagerezi, obiectele vor începe să se confunde cu umbrele lor. Observă mai ales cele două zone mai închise de pe carafă şi de pe coada lingurii din stânga. Nu le accentua însă prea mult: ele trebuie să rămână mai subtile decât umbrele corespunzătoare din fundal. Aminteşte-ţi că este foarte util să ţii o foaie de hârtie curată sub mâna cu care desenezi.

O LUCRARE COMPLETĂ

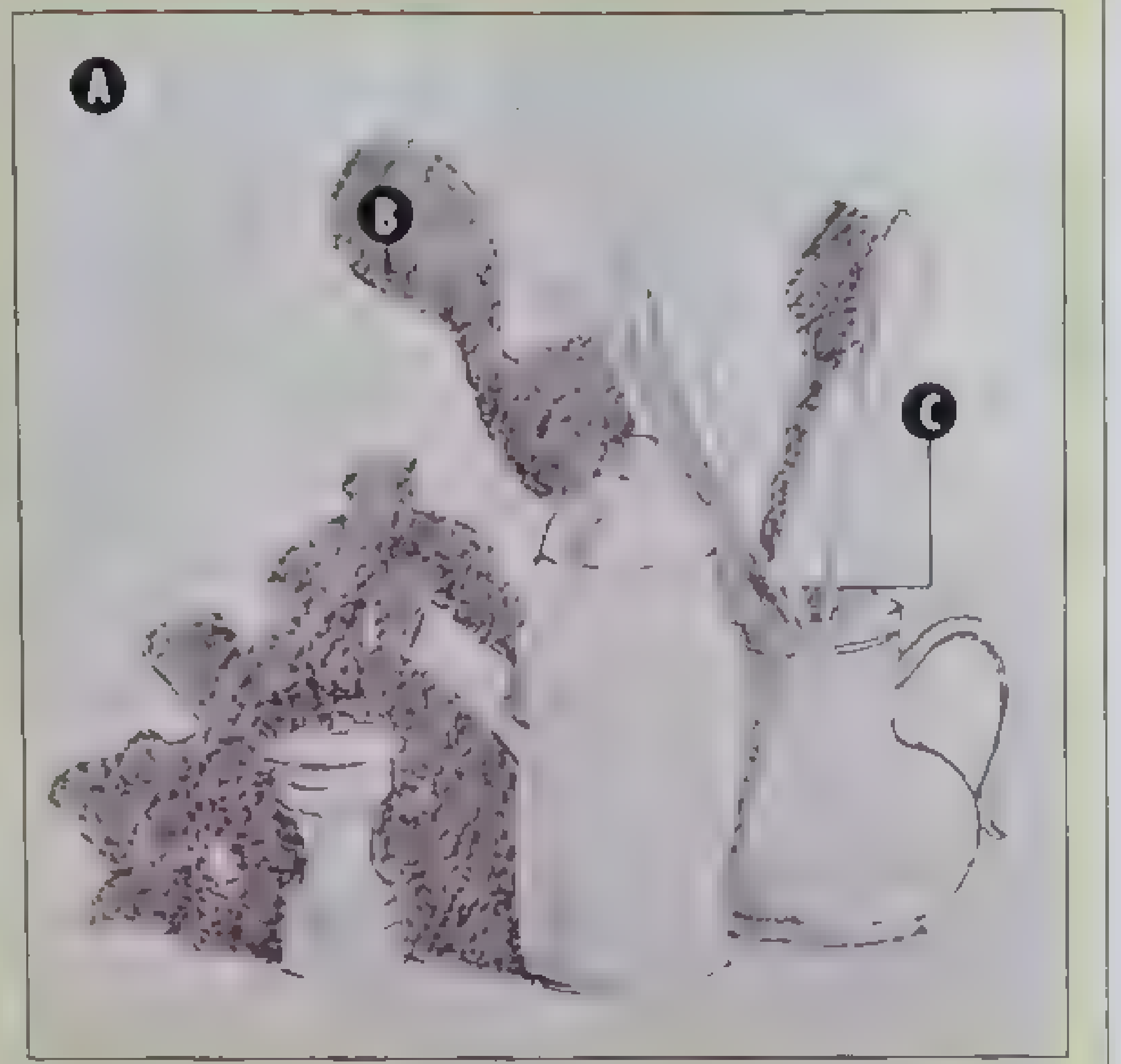

A Grila de pătrate
Folosind o grilă desenată pe foaia din spatele compoziţiei, poţi reda umbrele şi obiectele cu mare precizie

B Forme în relief
Umbrele au fost primul lucru pe care l-ai desenat. Ele sunt subiectul, elementul principal pe care se concentrează exerciţiul nostru. Observă cum au ieşit în evidenţă. Concentrarea asupra umbrelor este o metodă foarte bună de a umple, în mod creativ, golul din spatele unei compoziţii cu obiecte

C Forme pe fundal
Aşa cum am subliniat şi până acum, în acest exerciţiu personajele principale nu sunt obiectele – prin urmare, ele au fost lăsate în stadiul de schiţă. Focalizarea asupra umbrelor a evidenţiat importanţa pe care acestea o au în definirea spaţiului

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Încă un pas: să eliminăm grila şi să ne folosim de fundalul natural, pentru a defini contururile şi proporţiile unei compoziţii. Vei învăţa:

- Să-ţi dezvolţi abilităţile cu noi subiecte.
- Să realizezi conexiuni vizuale între motivele din fundal şi formele din prim plan
- Să foloseşti umbre estompate, pentru a conferi un caracter tridimensional obiectelor

Pixul cu tuş şi acuarela

Nu ai nevoie de materiale scumpe pentru a crea lucrări de efect. Un pix cu tuş obişnuit, cu vârful fin, poate fi folo pentru a schiţa desene pline de viaţă, tocmai bune de comp

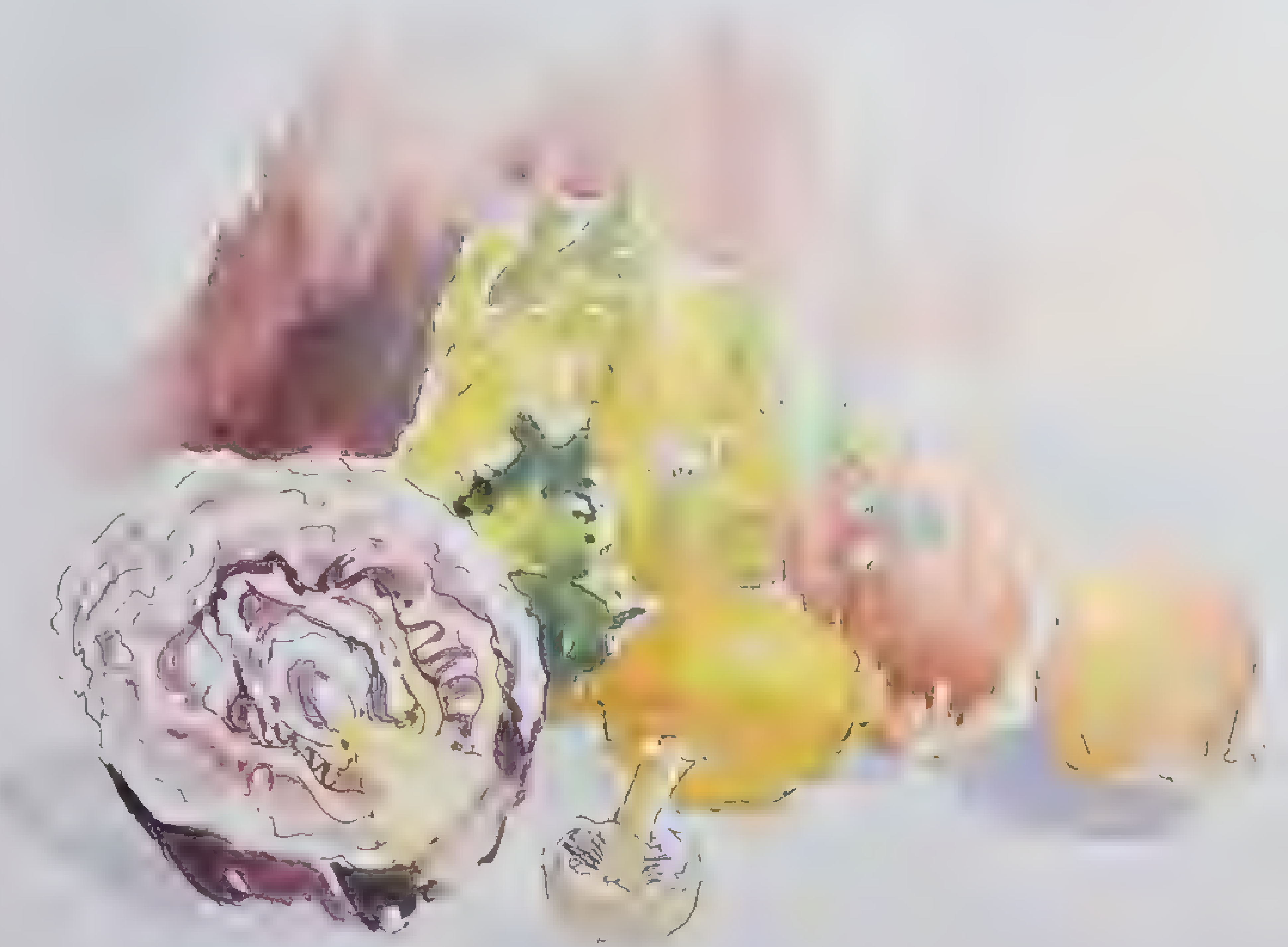

Data viitoare când ţi se întâmplă să foloseşti un pix cu vârful fin pentru a dezlega cuvinte încrucişate, opreşte-te puţin şi studiază-l cu atenţie. E ieftin, de unică folosinţă şi se găseşte în orice papetărie sau librărie. În acelaşi timp, este un instrument foarte potrivit pentru diverse creaţii artistice. Pixul cu tuş şi vârful fin nu e doar practic – el poate să producă o gamă variată de linii.

Să luăm ca exemplu această compoziţie cu legume. În funcţie de intensitatea cu care apăsăm, putem reda striaţiile verzei, structura compactă a cepei sau suprafaţa uşor ondulată a ardeiului. Alte modele ideale pentru desenul în pix cu tuş sunt obiectele mici, precum cochiliile, ouăle, penele şi pietricelele.

O mare varietate de forme şi texturi

Punctele şi liniile de grosimi şi lungimi diferite pot crea efecte speciale surprinzătoare. Cu cât sunt mai apropiate liniile, cu atât mai întunecată este porţiunea desenată. Se pot crea apoi zone

▲ **Acuarela, aplicată într-un strat fin, permite ca nuanţa hârtiei să rămână vizibilă. Liniile trasate cu cerneală solubilă se dizolvă în culoare, creând un efect subtil.**

foarte închise, desenând o primă serie de mici linii paralele şi suprapunând apoi o altă serie de linii, cu înclinaţie diferită. Această tehnică se numeşte „umplere prin haşurare". Impresia rotunjimii unui obiect poate fi redată prin accentuarea liniilor din centrul formei sale curbate, diminuând însă apăsarea când ajungem la extremităţi, acolo unde obiectul este mai luminat.

Un văl de culoare

Odată terminat desenul cu pixul, ansamblul se poate îmbogăţi prin folosirea acuarelelor. În acest exerciţiu, am folosit acuarele sub formă de godete, diluându-le cu puţină apă. Culoarea trebuie să rămână pală, ca să nu acopere liniile trasate cu pixul şi ca să nu anuleze contrastul dintre porţiunile desenate şi cele lăsate albe. Pentru a crea un efect mai subtil şi pentru ca liniile să se piardă puţin în culoare, artistul a folosit un pix cu cerneală solubilă.

Prima parte a acestui exerciţiu ne arată cum să desenăm compoziţia într-un mod foarte detaliat, folosind pixul cu tuş şi vârf fin. Apoi, folosind acuarelele, vom da puţină culoare ansamblului şi vom lucra asupra legumelor, de data aceasta fără să folosim structuri complexe de linii.

SFATURI
Atenţie la hârtie!

Pentru lucrările în pix cu vârful fin şi acuarele este mai bine să folosiţi hârtie netedă şi uniformă. Astfel pixul poate aluneca uşor pe foaie. Un sortiment de hârtie mai rugoasă este foarte potrivit pentru acuarele, totuşi, micile striaţii de pe suprafaţa acesteia pot reprezenta un obstacol pentru vârful fin al pixului. Acest lucru poate face desenul dificil pentru începători.

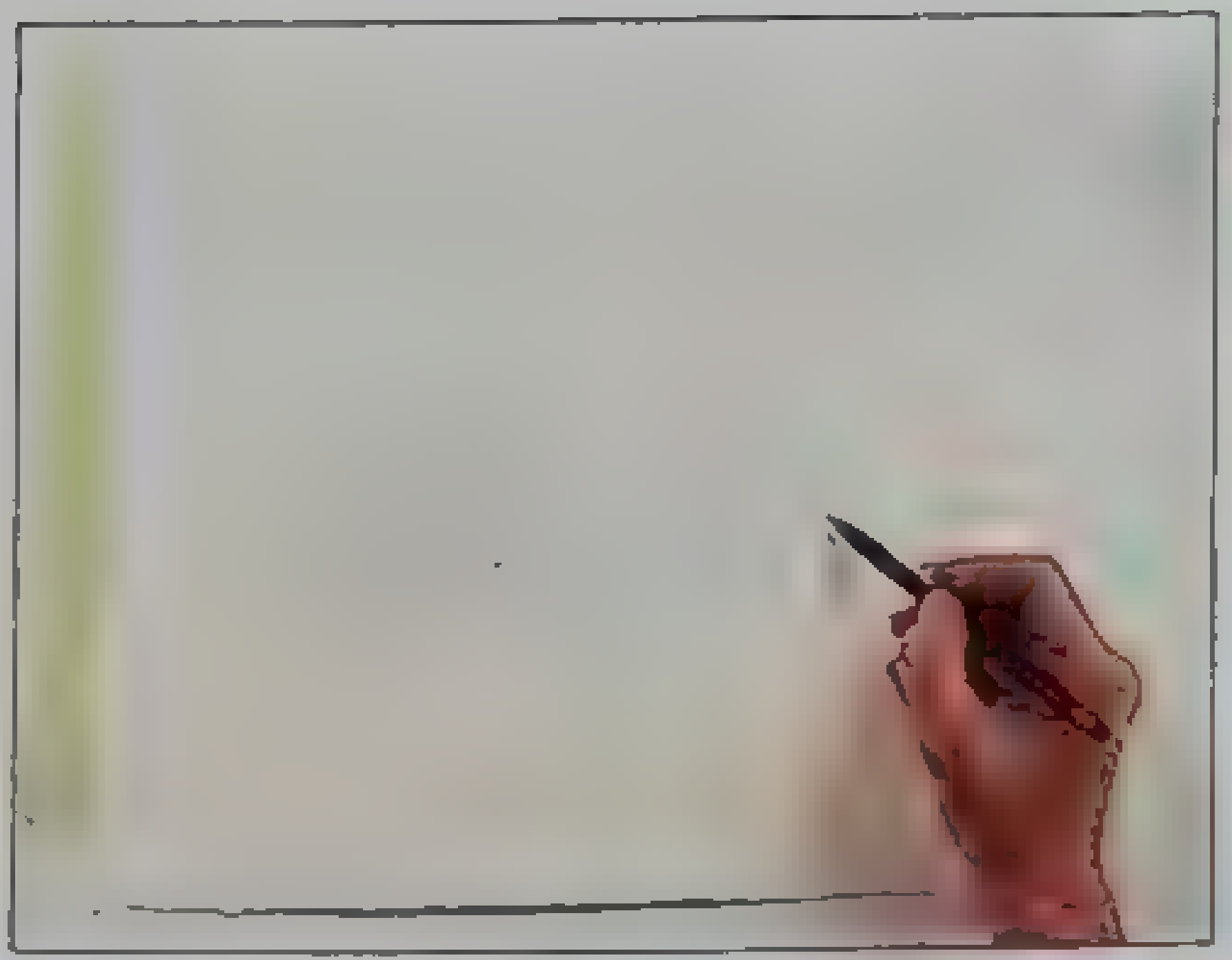

1 ▲ **Începe cu prima schiţă**
Schiţează conturul fiecărei legume, folosind creionul 2B, fără să apeşi. Încearcă să dai legumelor o formă plină. Nu este nevoie ca în această etapă să intri prea mult în detalii: este suficient să desenezi un cerc pentru forma verzei roşii, iar pentru lămâie, un oval. Este important, în schimb, să redai cu exactitate poziţia fiecărei legume şi raportul acesteia în funcţie de celelalte forme.

MATERIALE

Două foi mari de hârtie, de 300g/m²

Un creion 2B

Un pix fin nr. 0,5 cu tuş sau cerneală solubilă în apă

O pensulă nr. 8

O paletă sau o farfurioară

Şase godete de acuarelă: roşu de cadmiu, galben de cadmiu, violet-cobalt, albastru-cobalt, verde-smarald, sienna-arsă

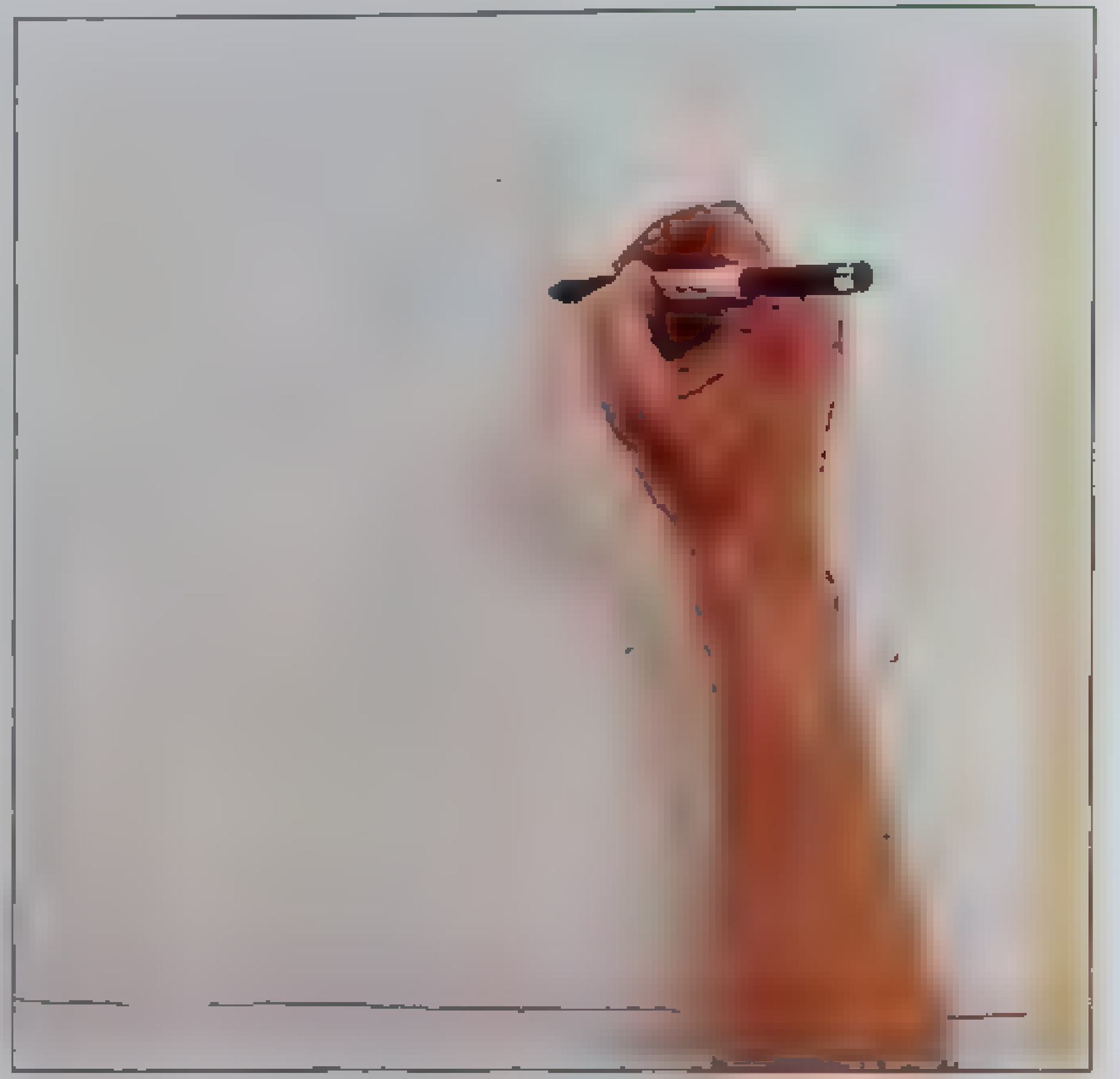

2 ▶ **Adaugă detaliile**
Odată completată prima schiţă, foloseşte pixul cu vârful fin pentru a delimita marginile zdrenţuite ale foilor de varză, urmărind fidel conturul. Striaţiile sunt accentuate, deci liniile trebuie să fie apăsate; dacă este nevoie, poţi reveni asupra lor.

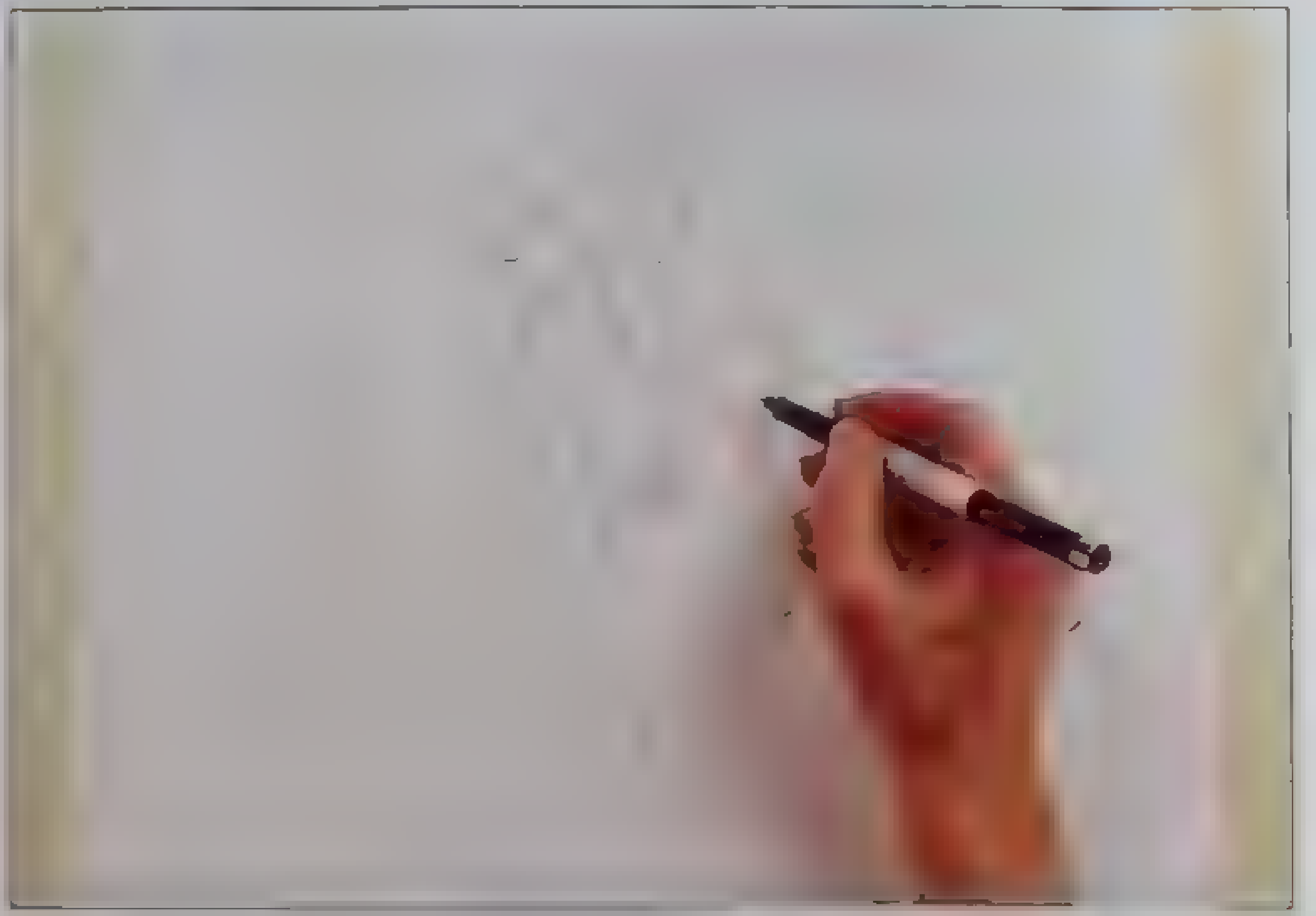

3 ▶ **Trasează umbra**
Printr-o serie de liniuţe apropiate, la baza fiecărei foi de varză (între conturul lămâii şi cel al verzei roşii), redă umbra legumelor din prim-plan, urmărindu-le forma

LUCREAZĂ MAI DEPARTE

În funcţie de forţa exercitată asupra pixului, pentru a obţine linii mai groase sau mai subţiri, putem crea impresia depărtării sau a apropierii. În compoziţia noastră, legumele din prim-plan trebuie desenate cu linii mai accentuate.

4 ▶ **Finisează forma verzei roşii**
Liniile care compun varza roşie sunt foarte pronunţate. Urmăresc un tipar neregulat, deci nu te îngrijora dacă ţi se pare că ai greşit. Defineşte cu linii puternice, mai groase şi mai apropiate, conturul extern şi partea mai întunecată a verzei.

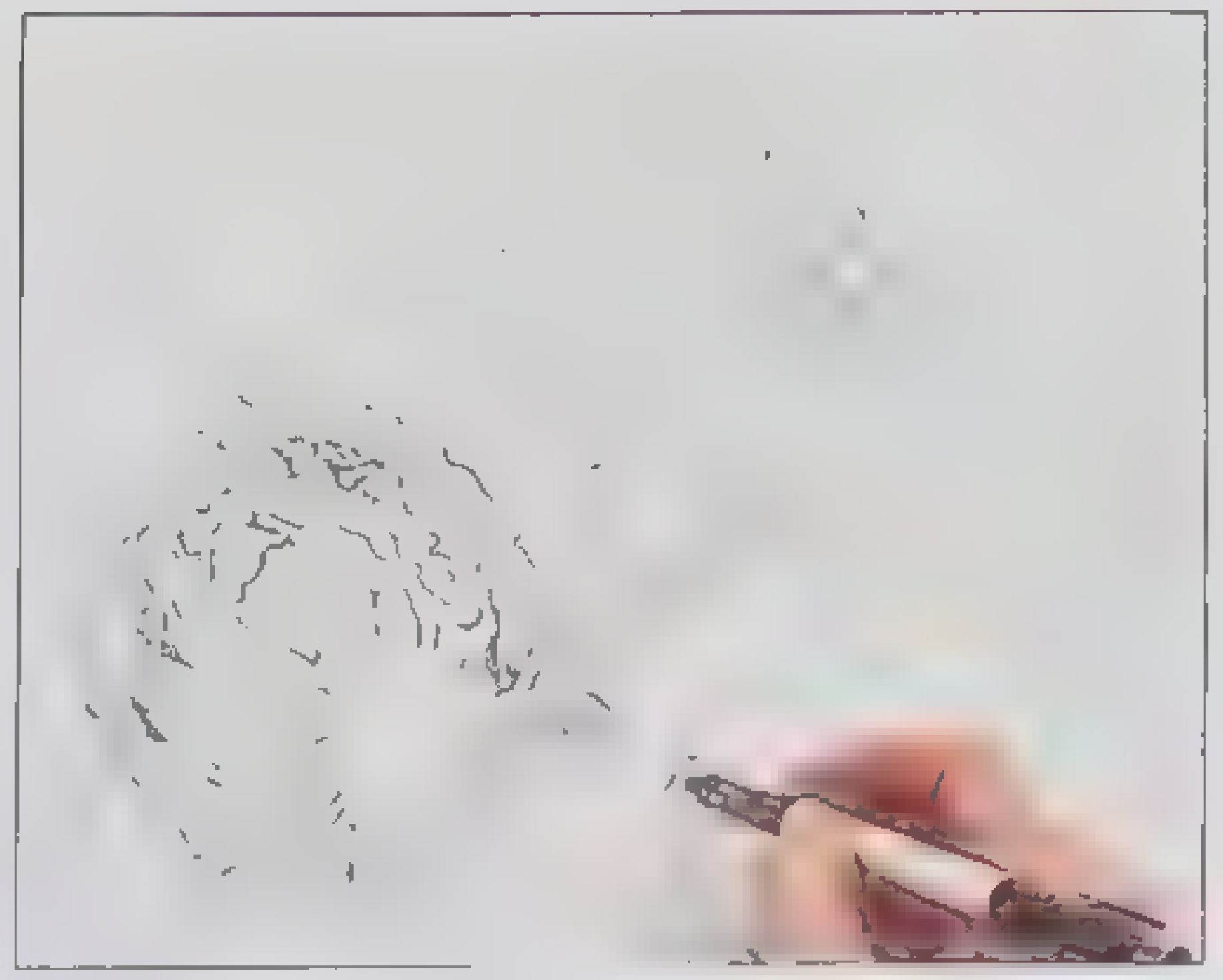

5 ▲ **Conturul şi coaja lămâii**
În continuare, vom da lămâii un contur hotărât fol[illegible] e de puncte, mai apropiate în partea [illegible] în cea de sus, unde lumina este [illegible], vom reproduce suprafaţa neregulată

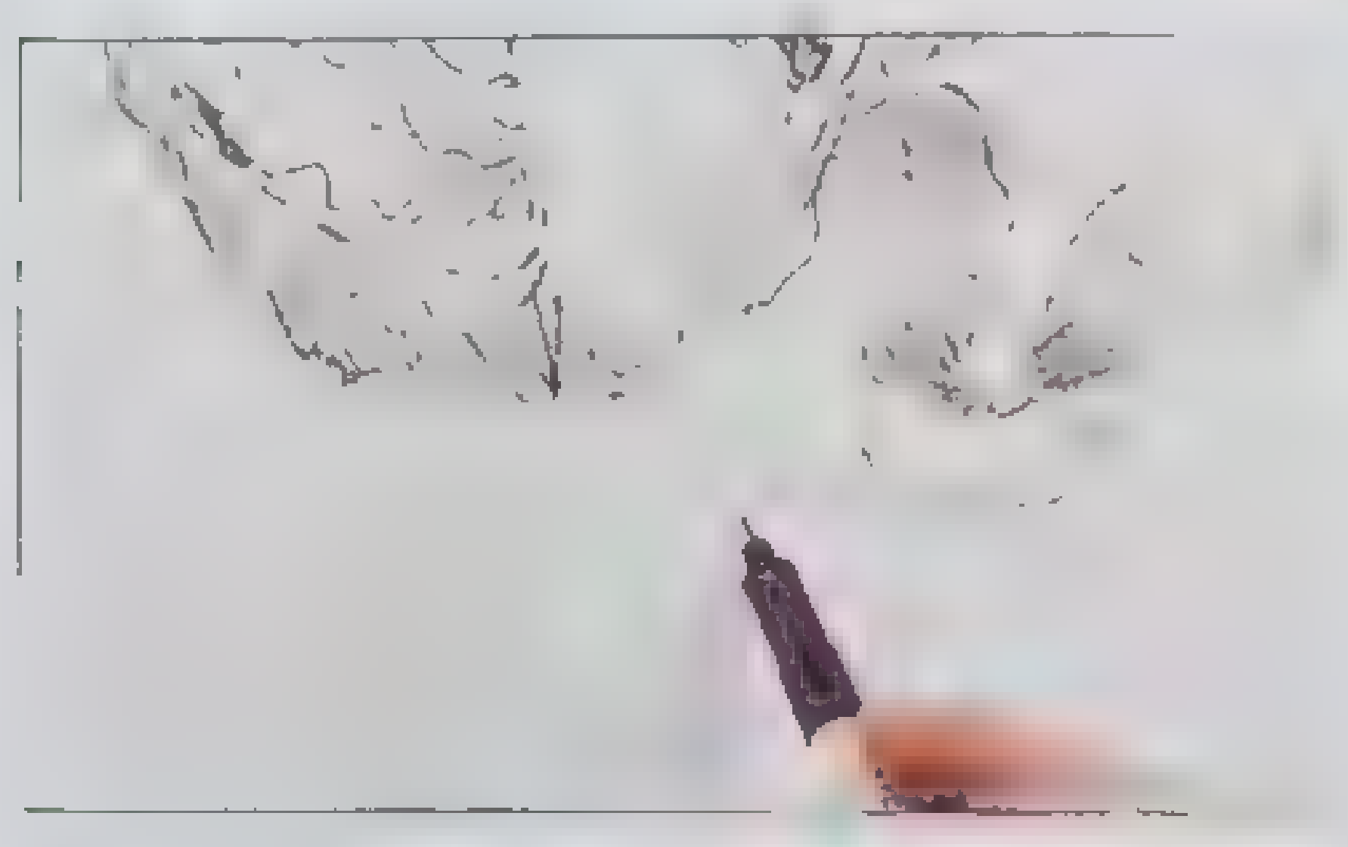

6 ▲ **Umbra şi conturul ciupercii**
Completează conturul ciupercii. Trasează câteva linii marcate chiar sub pălărie, plecând de la picior şi avansând spre exterior. Apoi, printr-o serie de linii apropiate şi paralele, defineşte umbra ciupercii.

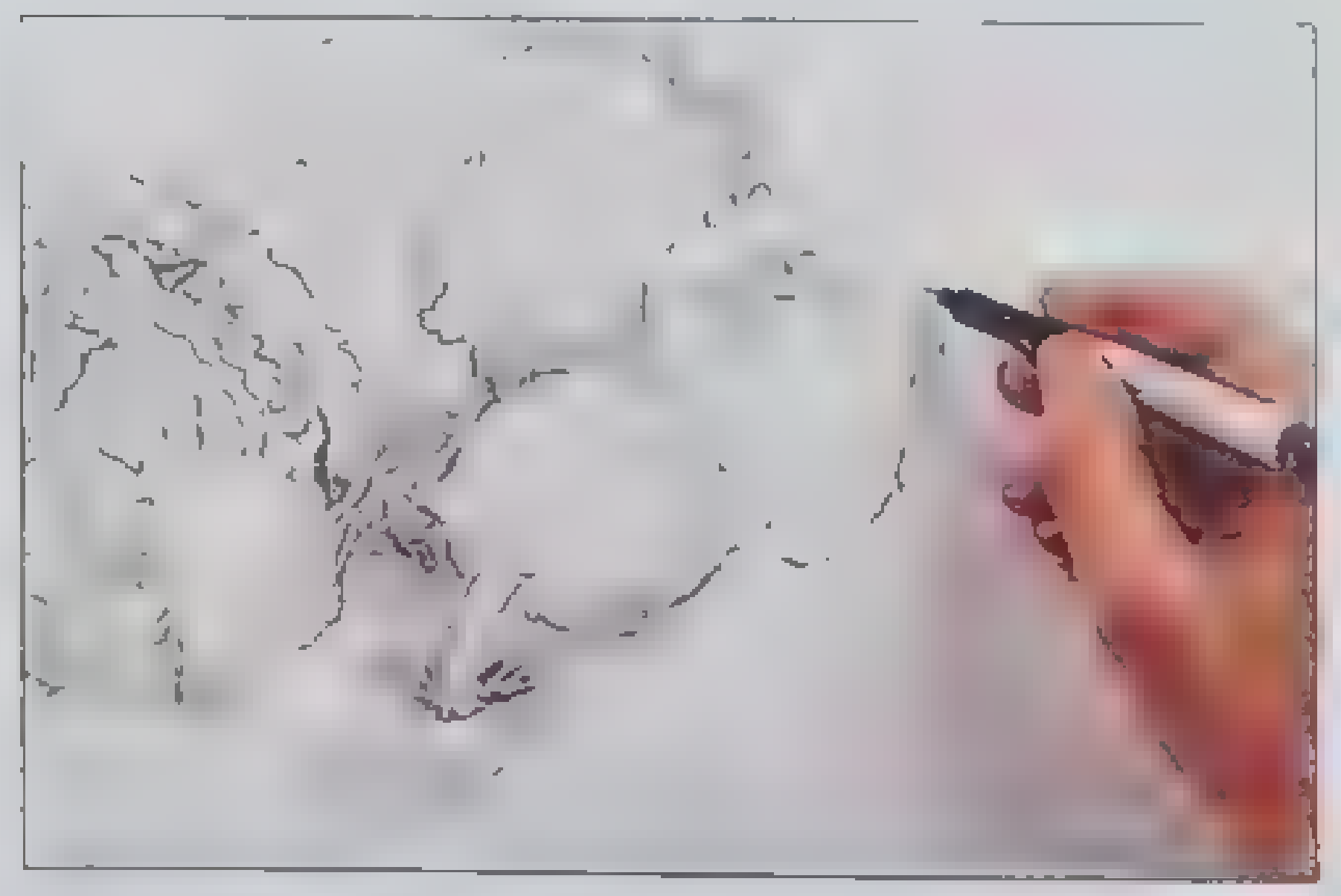

7 ▲ **Dă o formă ardeiului**
Pentru a finisa ardeiul, treci de mai multe ori cu pixul pe conturul şi pe codiţa acestuia. Marchează porţiunile luminoase din jurul codiţei şi lucrează părţile din umbră (concavităţile de pe suprafaţa ardeiului) printr-o serie de haşuri scurte, care se subţiază pe măsură ce se apropie de porţiunile expuse luminii. În sfârşit, o altă serie de haşuri, mai dese, în zona din spatele lămâii, va contura umbra ardeiului.

[illegible] nuanţe [illegible] d c [illegible] varza şi [illegible] o prec [illegible] mohorâte, consider [illegible] rte. Peretele simplitate a vieţii [illegible] fundal unui mesaj de pură p [illegible].

Tonurile brune alese de artist pentru fundalul compoziţiei pun în valoare obiectele simple care constituie tema tabloului.

Folosirea magistrală a culorii – umbrele şi nuanţele de pe suprafaţa fructelor şi a alamei strălucitoare – conferă tabloului un aspect realist izbitor.

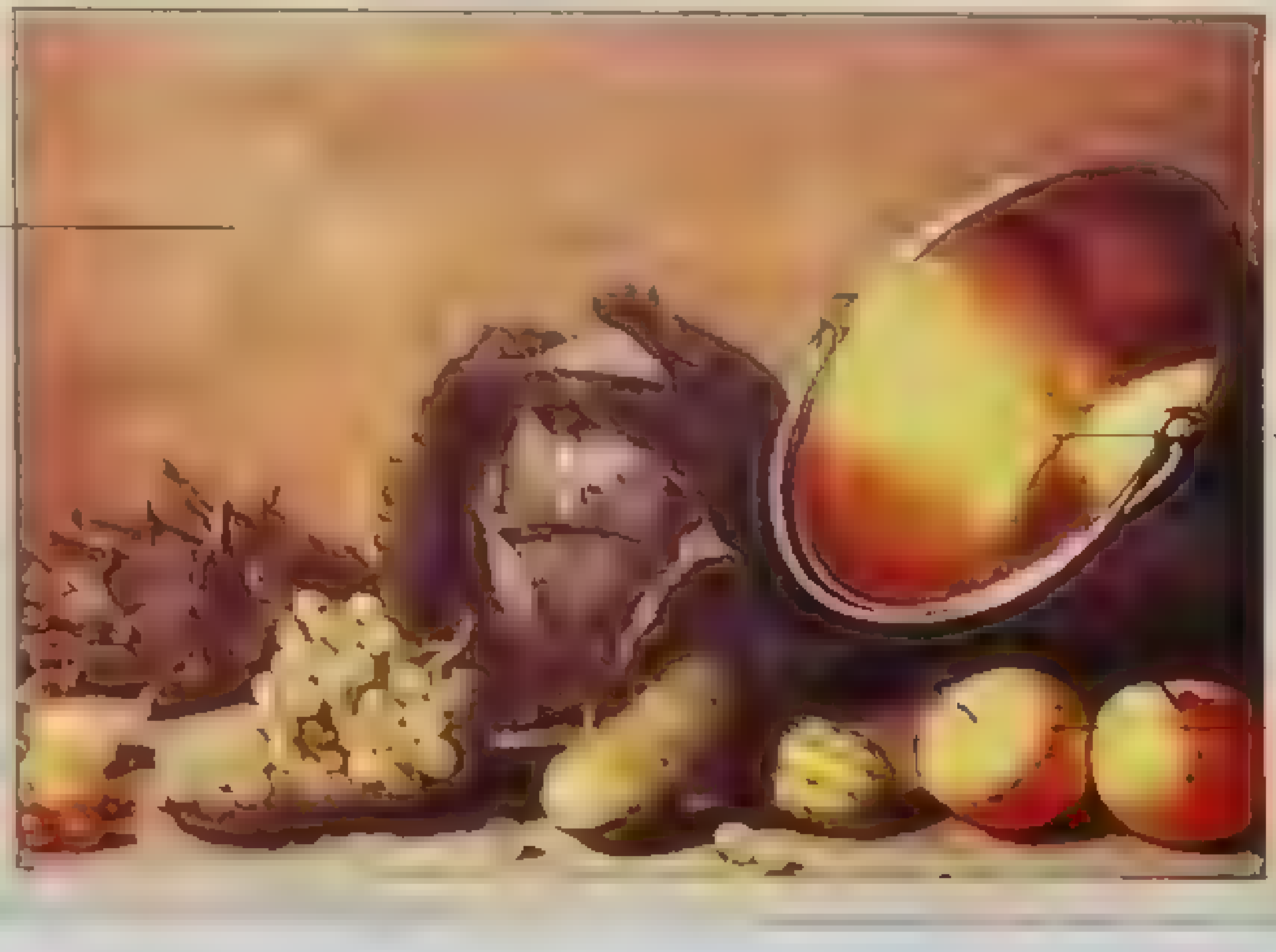

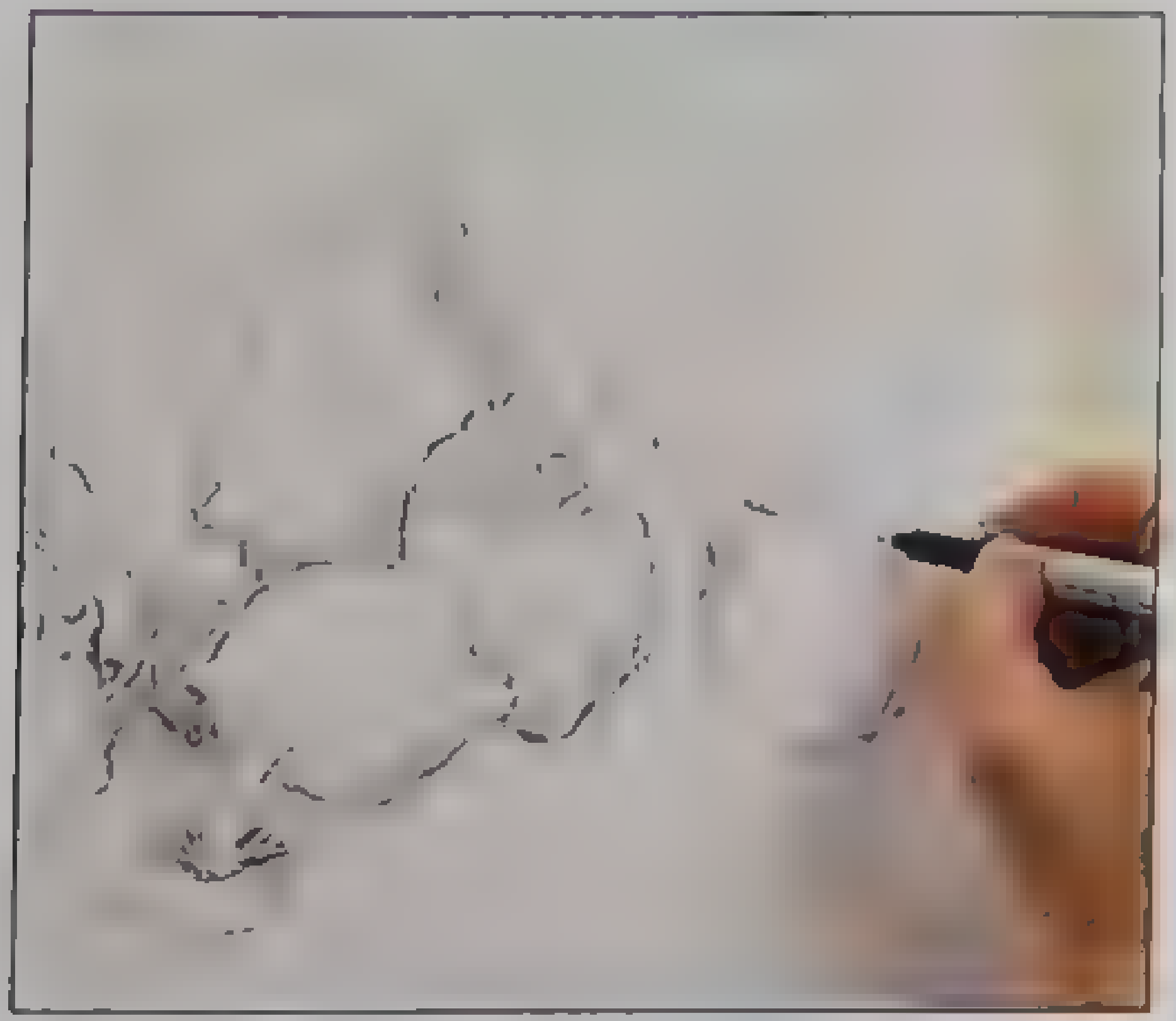

8 ▲ **Este rândul cepei**
Urmărește liniile curbe ale cojii care îmbracă ceapa. Îngroașă fiecare linie către extremități, fără să uiți codița și rădăcinile. Continuă trecând din nou peste contururi și linii, până când obții un efect satisfăcător.

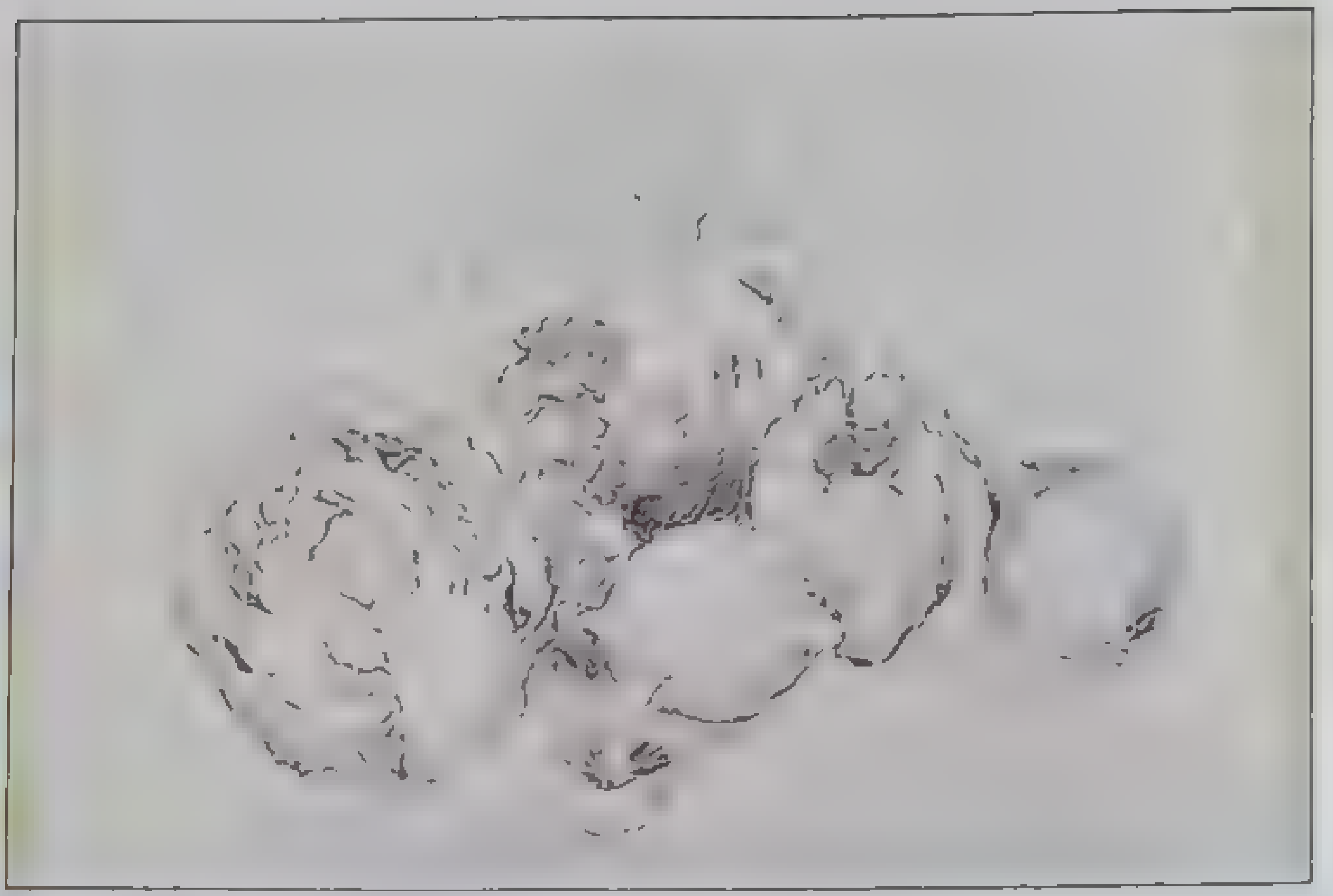

9 ▲ **Ultimele retușuri**
Lucrarea completă trebuie să scoată în evidență diferențele dintre forma, consistența, dimensiunea și umbra fiecărui element. Retușează compoziția pentru a crea impresia de profunzime.

UN PAS ÎNAINTE

După ce ai exersat desenul cu pixul, ia o foaie nouă și desenează iarăși compoziția, fără să definești contururile și umbrele în detaliu. Apoi poți începe să lucrezi cu pensula. Aplică liber acuarela. Întinde culoarea cu tușe rapide de pensulă, fără să lucrezi prea îngrijit. Nu-ți face probleme dacă pătezi din greșeală obiectul vecin, dimpotrivă: de multe ori, aceste „accidente” creează efecte foarte sugestive. Folosește o farfurioară sau o paletă bine compartimentată pentru a pregăti acuarela, cu consistența și nuanța cea mai potrivită.

SFATURI
Pastile de acuarele

Există două tipuri de acuarele: godete și tuburi. Primele prezintă avantaje multiple: înainte de toate, se pot cumpăra separat și aranja în compartimentele unei palete, ca în imagine. Caracterul lor practic stă în faptul că, odată terminată o godeta, se poate înlocui cu una nouă, de aceeași culoare sau de culoare diferită. Paleta cu compartimente mici este excelentă pentru experimentarea tehnicilor în pix și acuarelă, întrucât îți permite să lucrezi rapid, având toate culorile la îndemână.

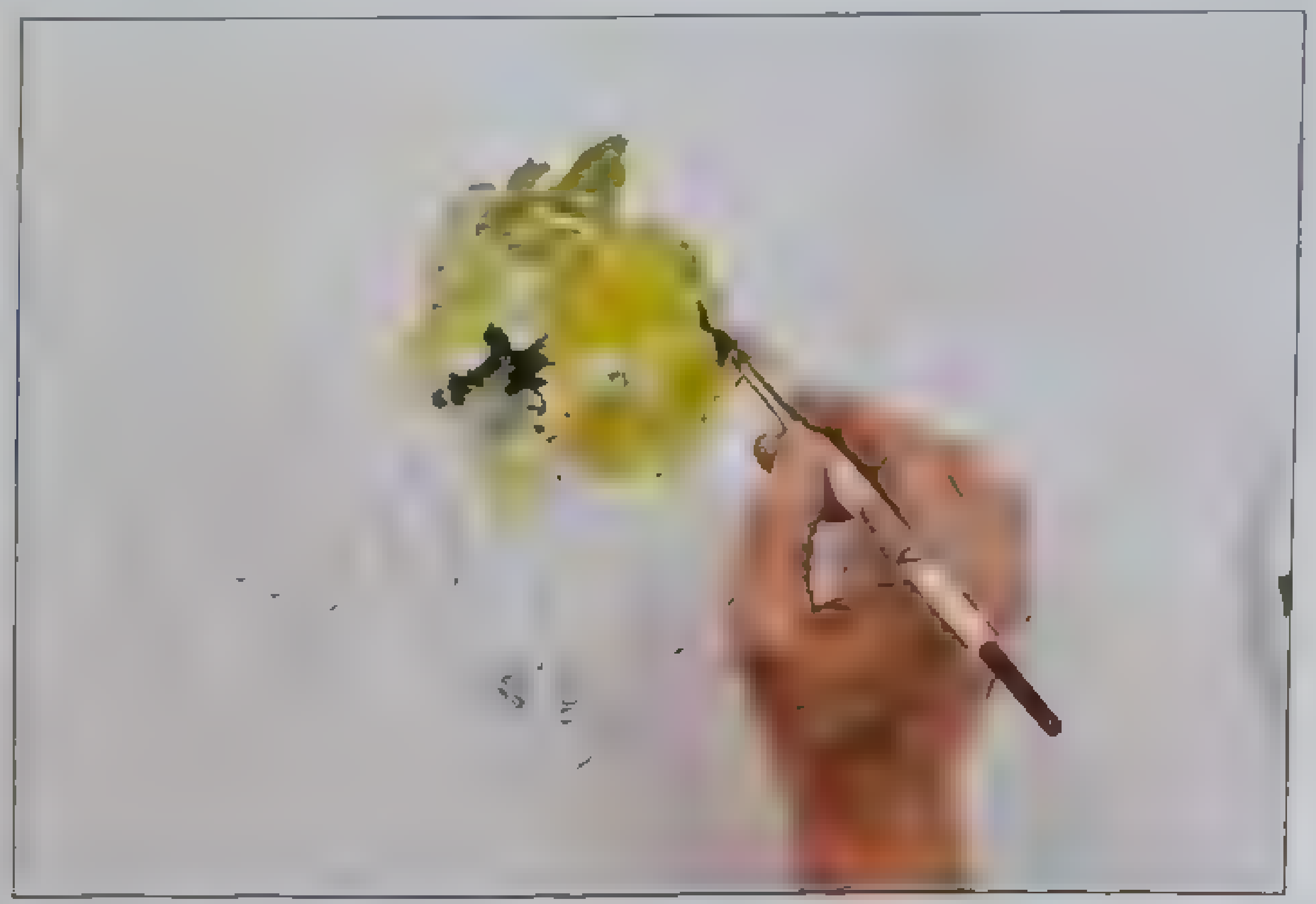

10 ▲ **Folosește pensula**
Schițează contururile compoziției. Înmoaie pensula în verde și, cu foarte puțină apă, colorează varza albă. Nu este neapărat nevoie ca acuarela să aibă mereu aceeași consistență: efectul este mai puțin uniform dacă alternezi zonele dense cu straturi transparente de culoare. Amestecă verdele cu violetul-cobalt. Acest nou albastru-verzui îți va permite să redai nuanțele mai închise ale verzei.

11 ▶ **Culori mai vii pentru lămâie și clupercă**
Curăță pensula. Amestecând puțin galben de cadmiu cu un strop de verde, vei obține un galben-citron. Înmoaie pensula în apă și apoi aplică galbenul pe partea superioară a lămâii. Fără să cureți pensula, înmoaie-i vârful în roșu de cadmiu, care se potrivește și pentru partea inferioară a fructului. Amestecând culoarea cu apă, vei obține o nuanță foarte deschisă, excelentă pentru ciupercă.

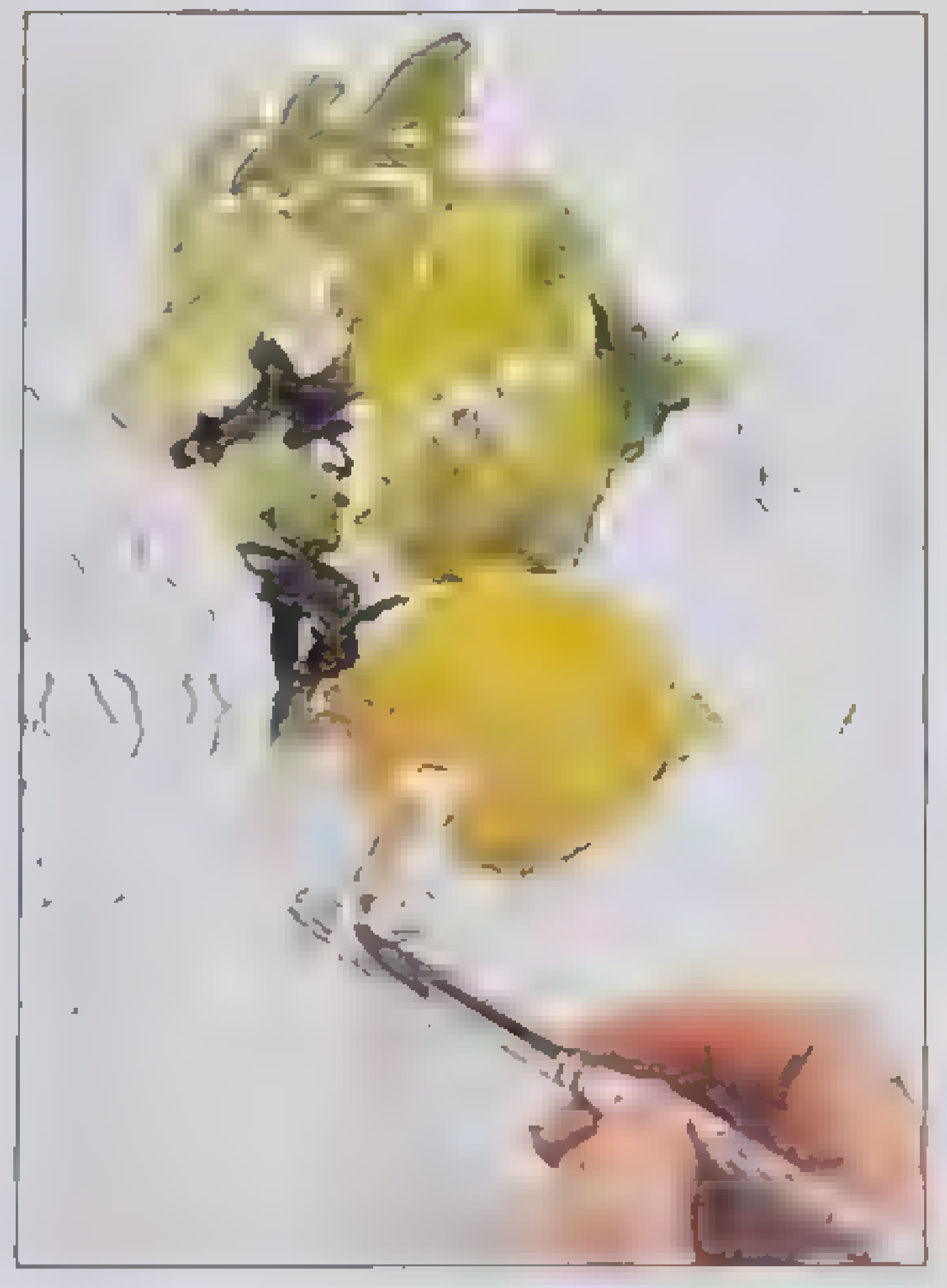

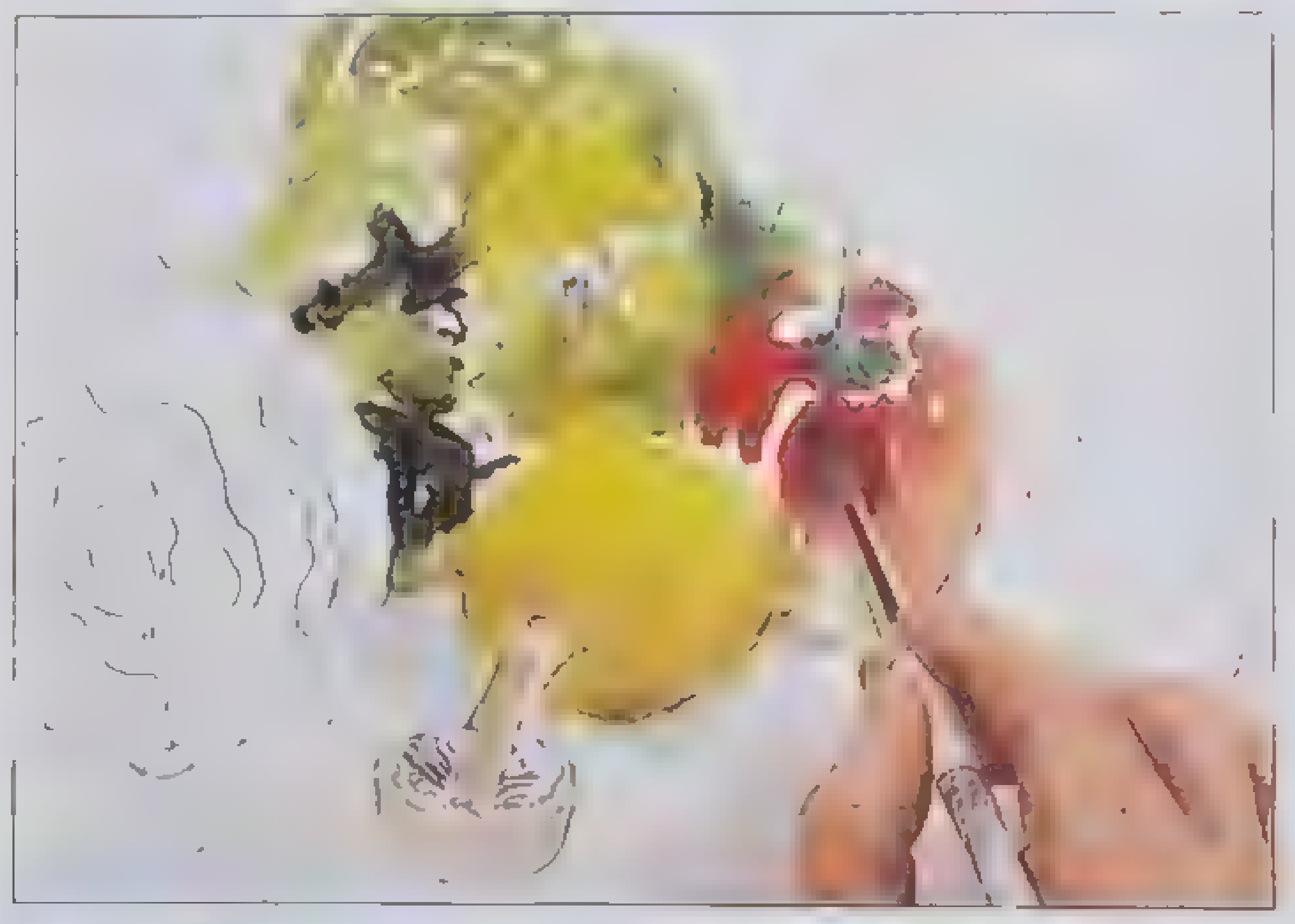

12 [illegible]
prinde co [illegible]
în partea [illegible]
cureți pensula [illegible] obține o nuanță mai închisă [illegible] pentru zonele de umbră ale ardeiului

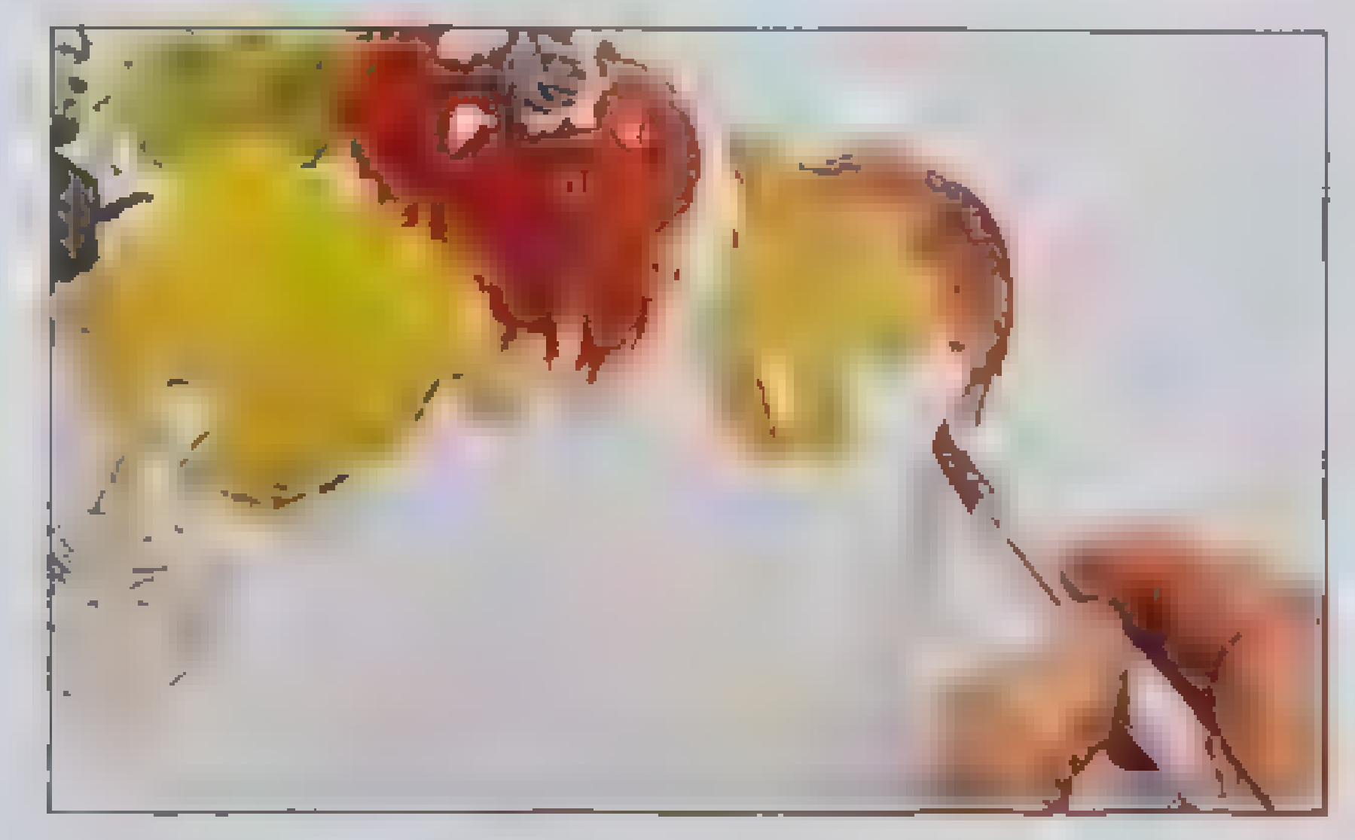

13 ▲ **Culoarea cepei**
Curăță pensula. Amestecă roșul de cadmiu cu galbenul de cadmiu. Deschide nuanța amestecului diluându-l cu apă, până când obții un oranj potrivit pentru coaja cepei. Folosind puțină sienna-arsă, adaugă o nuanță mai închisă părții din stânga, estompând apoi culoarea.

Fii creativ!
Un efect monocrom

Iată un alt mod de a folosi pixul și acuarelele pentru reprezentarea unei naturi moarte, cu un rezultat final complet diferit. Linia de bază nu mai este trasată cu pixul cu cerneală neagră, ci cu penița pentru cerneala solubilă, în sepia. Pentru a crea efectul acuarelat, am aplicat peste desen, cu ajutorul unei pensule mari, o peliculă fină de apă (fără culoare). Apa, împrăștiindu-se, a desfăcut tonurile de sepia în nuanțe roșcate și verzui, accentuând contrastul compoziției.

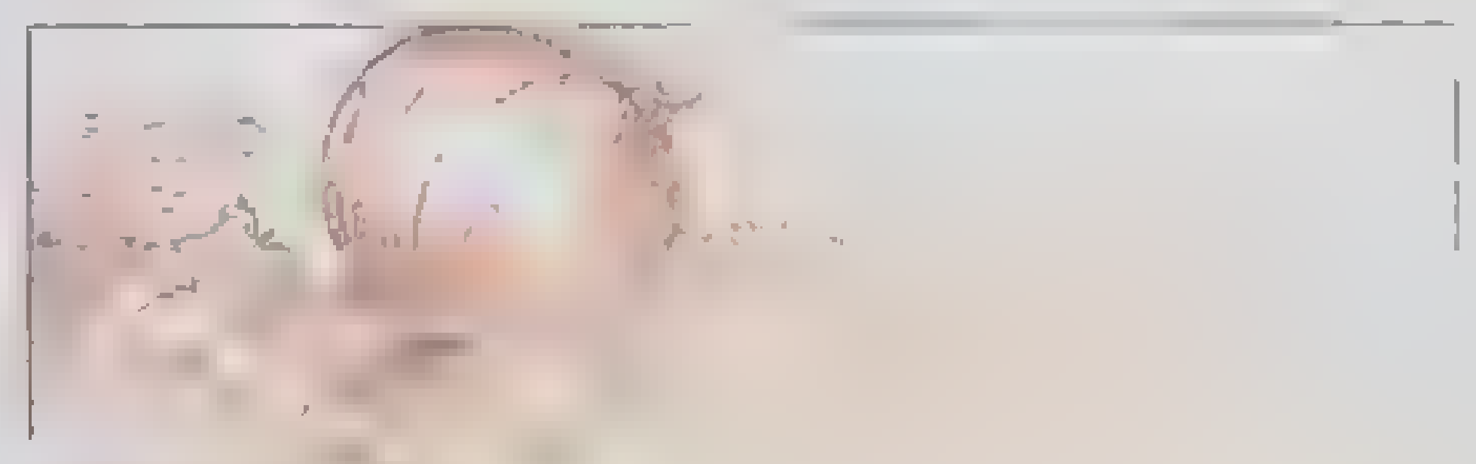

SOLUȚII ISTEȚE
GUMA PENTRU CERNEALĂ

Greșelile făcute cu pixul sau cu acuarelele sunt greu de ascuns. Acuarela este transparentă, prin urmare nu-ți permite să acoperi greșeala cu noi straturi de culoare. Anumite greșeli se pot remedia cu o gumă specială pentru cerneală, dar ea trebuie folosită corect. Este important să aștepți ca partea care te interesează să se usuce, pentru ca abia apoi să treci cu guma peste ea, cât mai delicat posibil. Dacă apeși, riști să „rașchetezi” suprafața hârtiei, împreună cu cerneala și culoarea, lăsând o pată albă, inestetică.

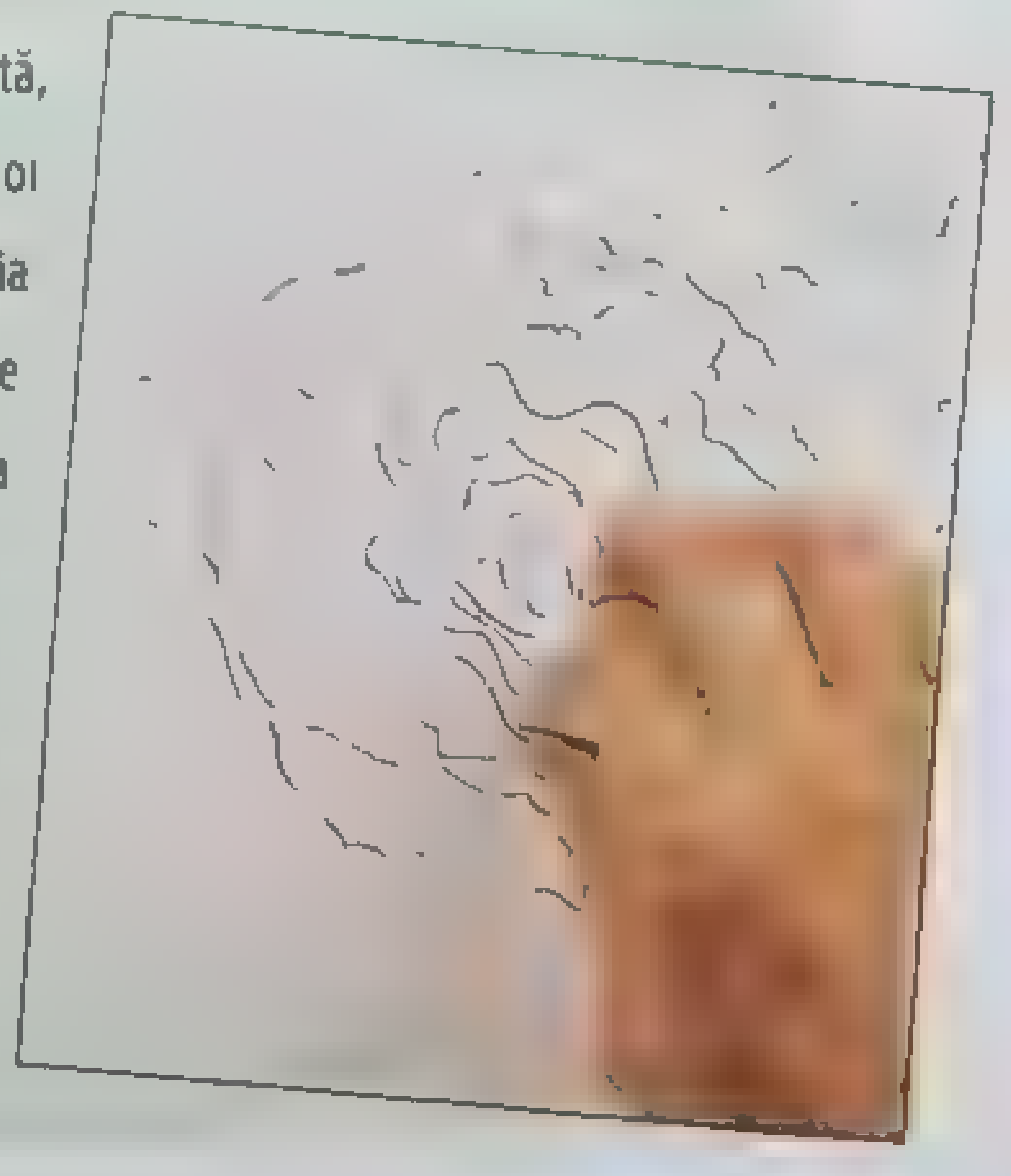

14 ▶ **Pictează conturul verzei roșii**

Curăță pensula, apoi amestecă galbenul de cadmiu cu puțină apă, pentru a picta zonele mai deschise ale verzei. Curăță apoi pensula încă o dată și amestecă un pic de apă cu violet-cobalt și cu roșu de cadmiu, obținând o culoare foarte vie, excelentă pentru subiectul tău.

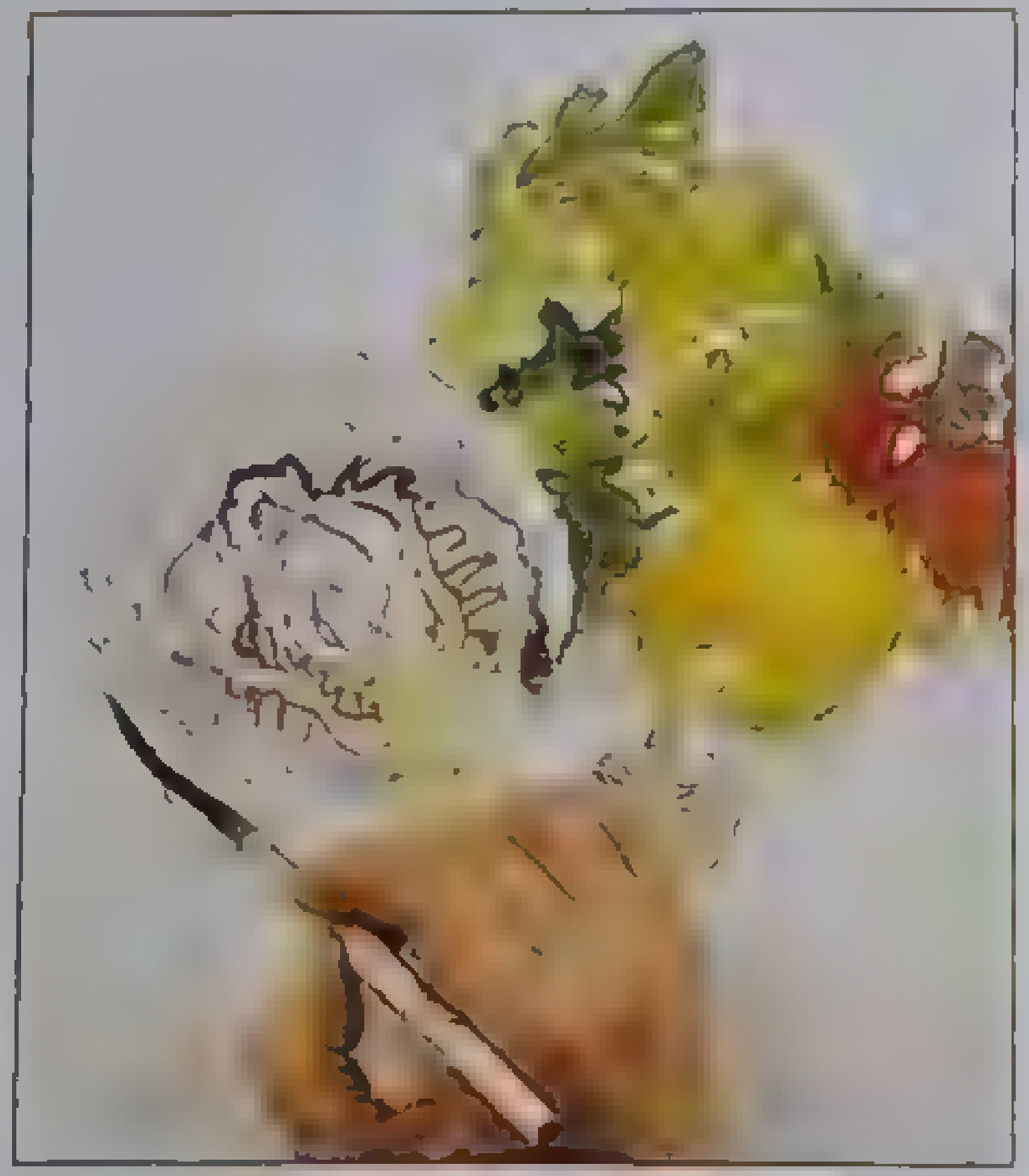

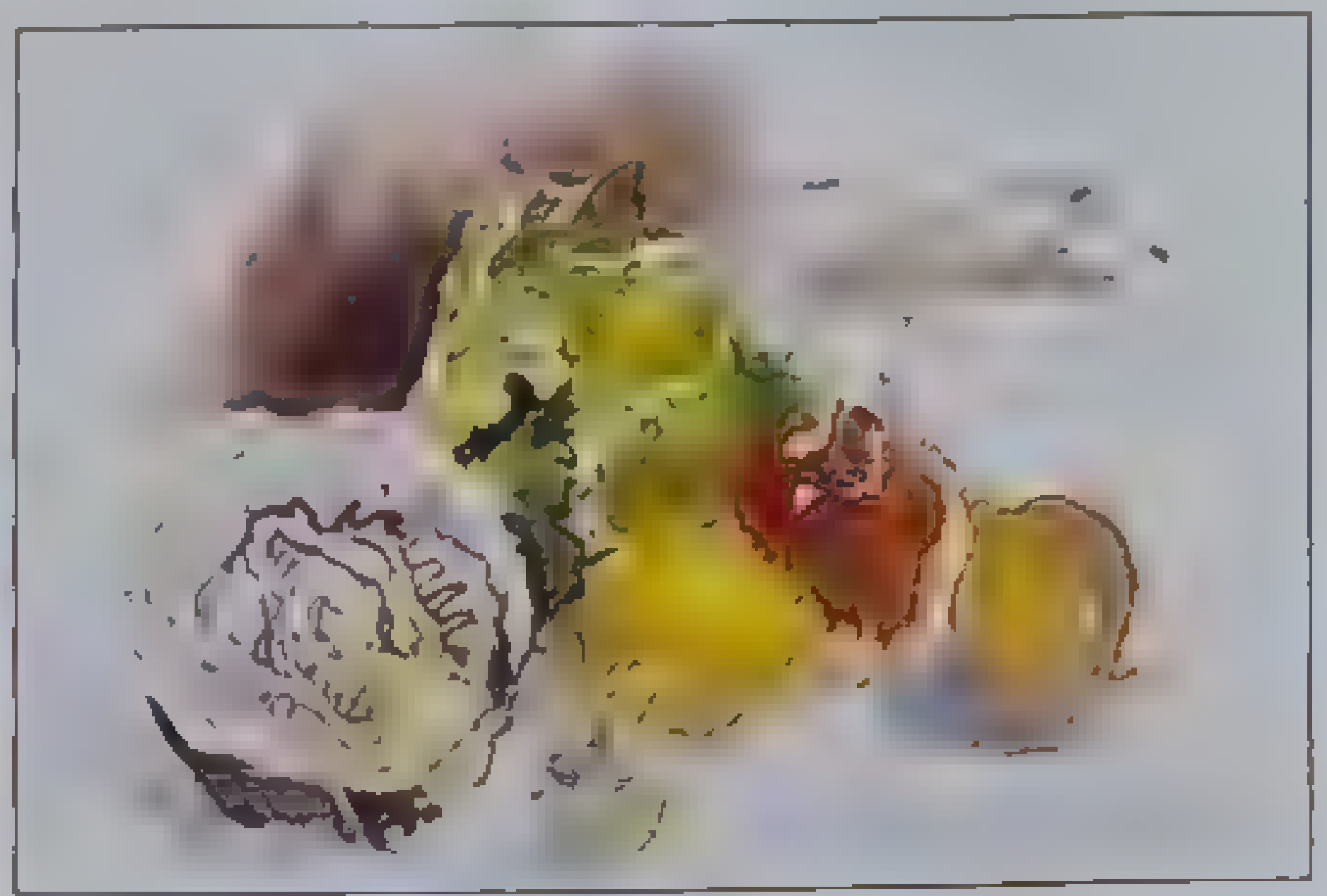

15 ▲ **Umbre în fundal**

Curăță pensula și amestecă albastru-cobalt cu violet-cobalt, pentru a picta umbra din spatele compoziției. Concentrează nuanța mai intensă în zonele din jurul legumelor, apoi, pe măsură ce te îndepărtezi de centru, estompează culoarea, diluând-o treptat cu apă.

O LUCRARE COMPLETĂ

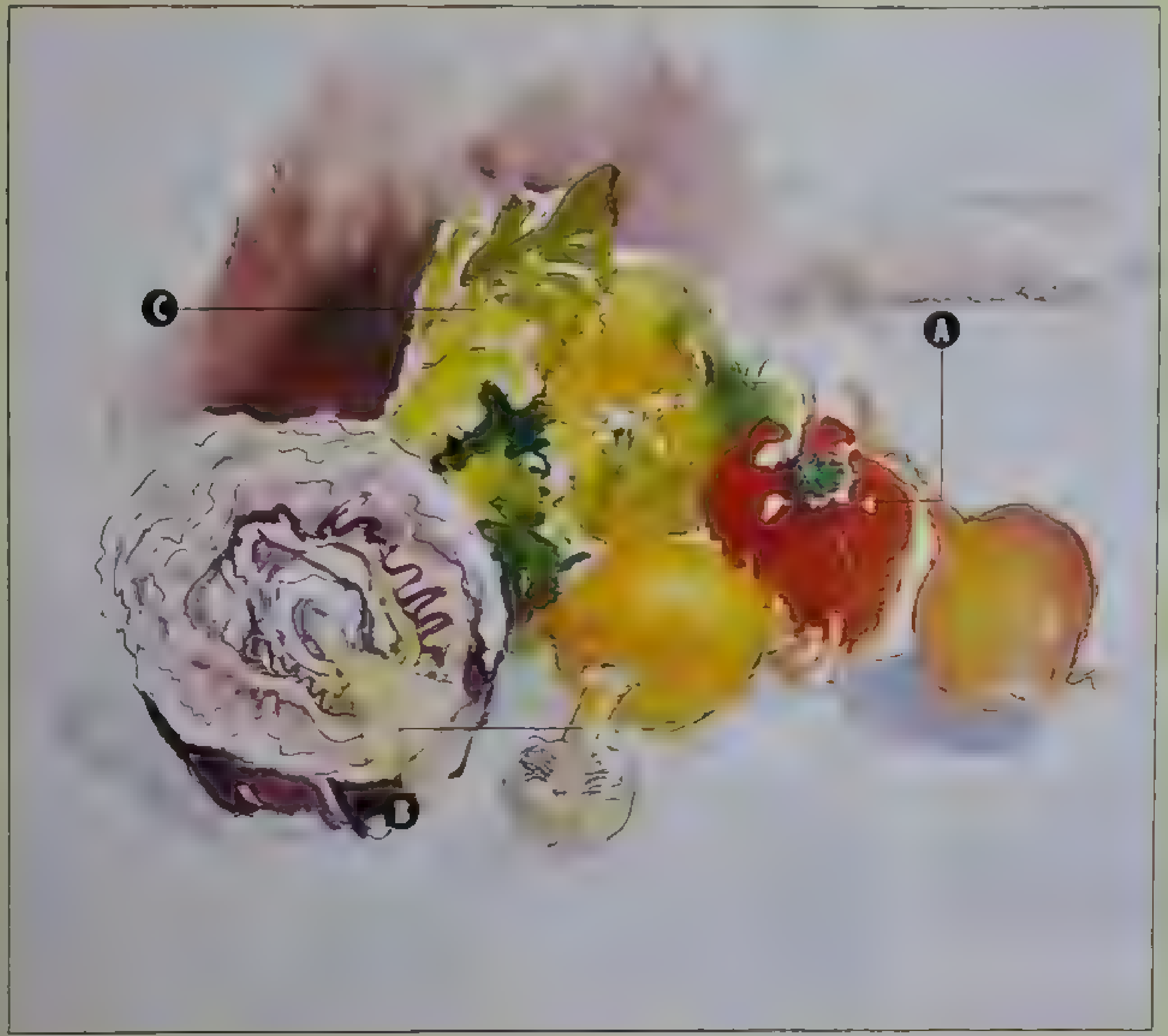

A Culori luminoase

Acuarelele au fost diluate cu foarte puțină apă, pentru a obține culori mai dense și mai strălucitoare, precum roșul ardeiului.

B Contrastul dintre pix și acuarele

Pixul, cu liniile lui clare, și acuarela aplicată în straturi delicate și fluide se pun în valoare și se completează reciproc.

C Zone fără culoare

Au rămas câteva zone albe în care se vede, pur și simplu, hârtia. Astfel, am obținut un contrast cu părțile colorate.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Dezvoltă-ți abilitățile de a lucra cu acrilice, pictând un vas cu mușcate.

Vei învăța:

- Cum să abordezi unul dintre cele mai populare subiecte artistice ale tuturor timpurilor
- Cum să creezi un fundal adecvat, care să evidențieze culoarea florilor
- Un secret pentru a avea mereu culoare proaspătă pe paletă

Pensula universală

Pensula este instrumentul cel mai comod și mai des folosit pentru aplicarea culorii, având numeroase calități, printre care și aceea de a fi foarte maleabilă.

Aceasta poate fi întrebuințată în diferite moduri: de la acoperirea cromatică a unor porțiuni ample, până la trasarea unor linii foarte subțiri. Este un instrument care permite obținerea unei largi și variate game de linii, motive și efecte de umplere, pe orice tip de suprafață.

Există mai multe tipuri de pensule, cu forme diferite, în funcție de scopul fiecăreia. De exemplu, pensulele cu vârful plat sunt excelente pentru aplicarea unor straturi uniforme de culoare pe porțiuni mari, în timp ce pensulele cu vârful subțire se folosesc pentru detalii și linii precise. O pensulă deasă reține în mod normal mai multă culoare decât o pensulă mai rară: de aceea, ea nu va trebui înmuiată prea des în culoare.

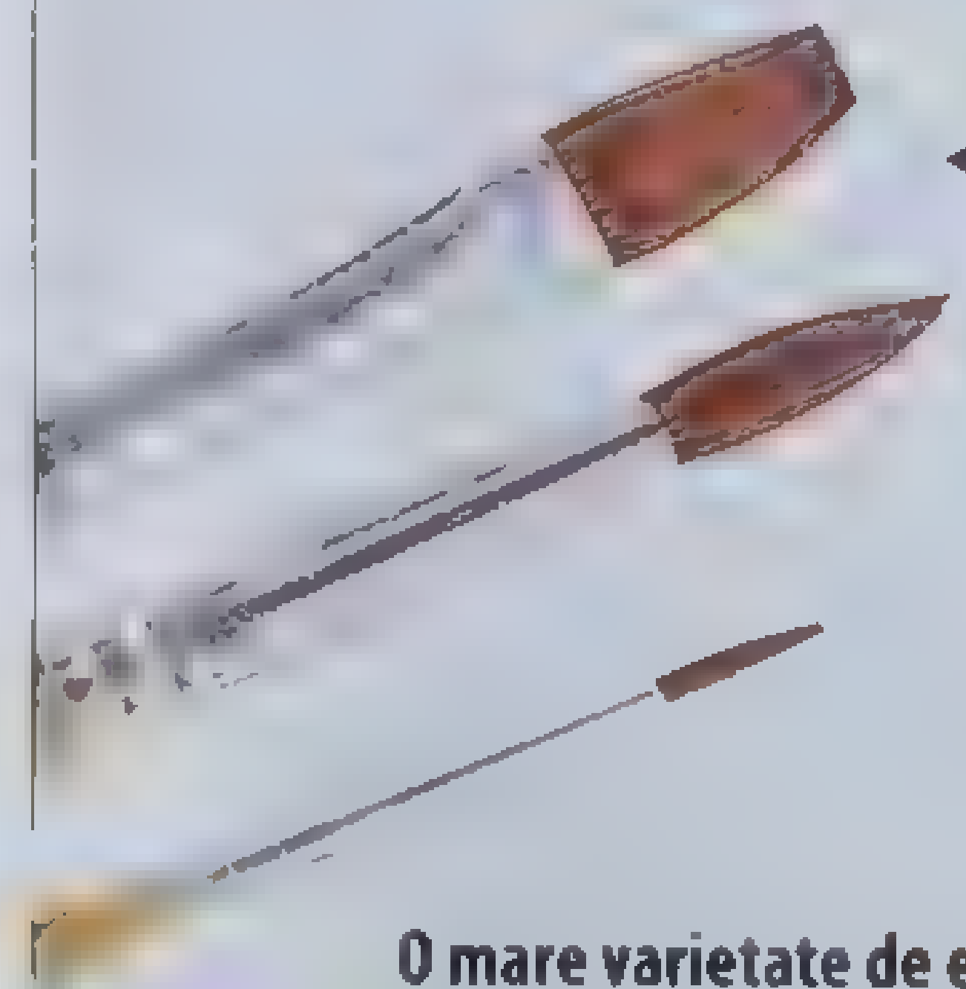

◀ **Pensula cu vârful plat (sus) este ideală pentru fundaluri și pentru straturi de culoare uniforme; pensulele mai fine sunt excelente pentru detalii și finisaje.**

O mare varietate de efecte

Fiecare pensulă poate fi folosită în diverse moduri, pentru a obține o multitudine de efecte. Tușa depinde de felul în care este folosită pensula (cu vârful sau cu partea plată), de presiunea aplicată și de tipul mișcării executate. Mulți artiști folosesc un singur tip de pensulă, cu care reușesc să creeze tablouri minunate.

Te sfătuim să te convingi singur în legătură cu uriașa gamă de semne distincte care se poate obține cu ajutorul unei singure pensule – apoi, cu pensule diferite. Odată ce ți-ai însușit tehnica, vei putea să-ți dezvolți stilul de a picta, care va fi unic și irepetabil, precum caligrafia.

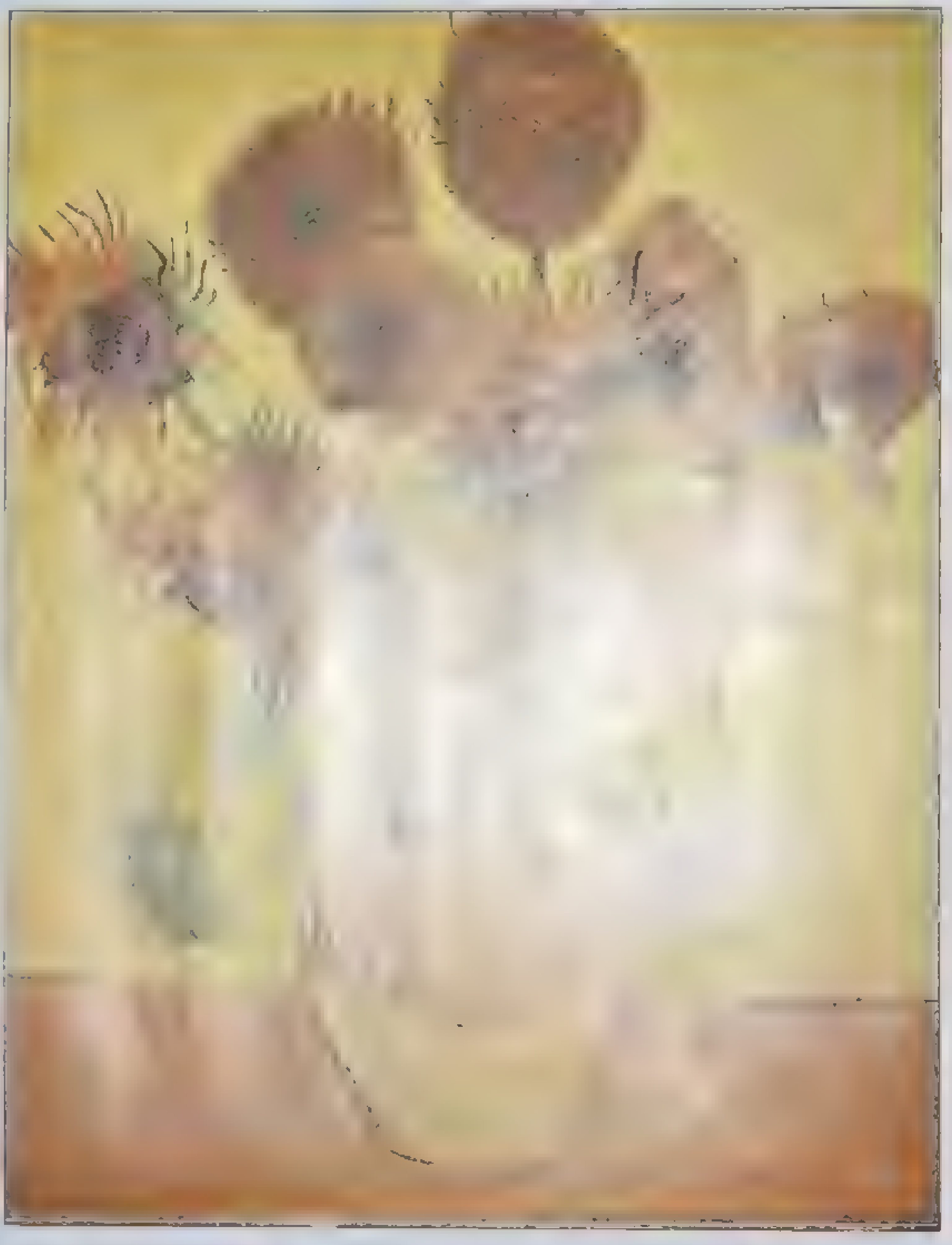

▲ **Tușele puternice și ondulate produc un efect spectaculos în tabloul *Floarea-soarelui* al lui Van Gogh.**

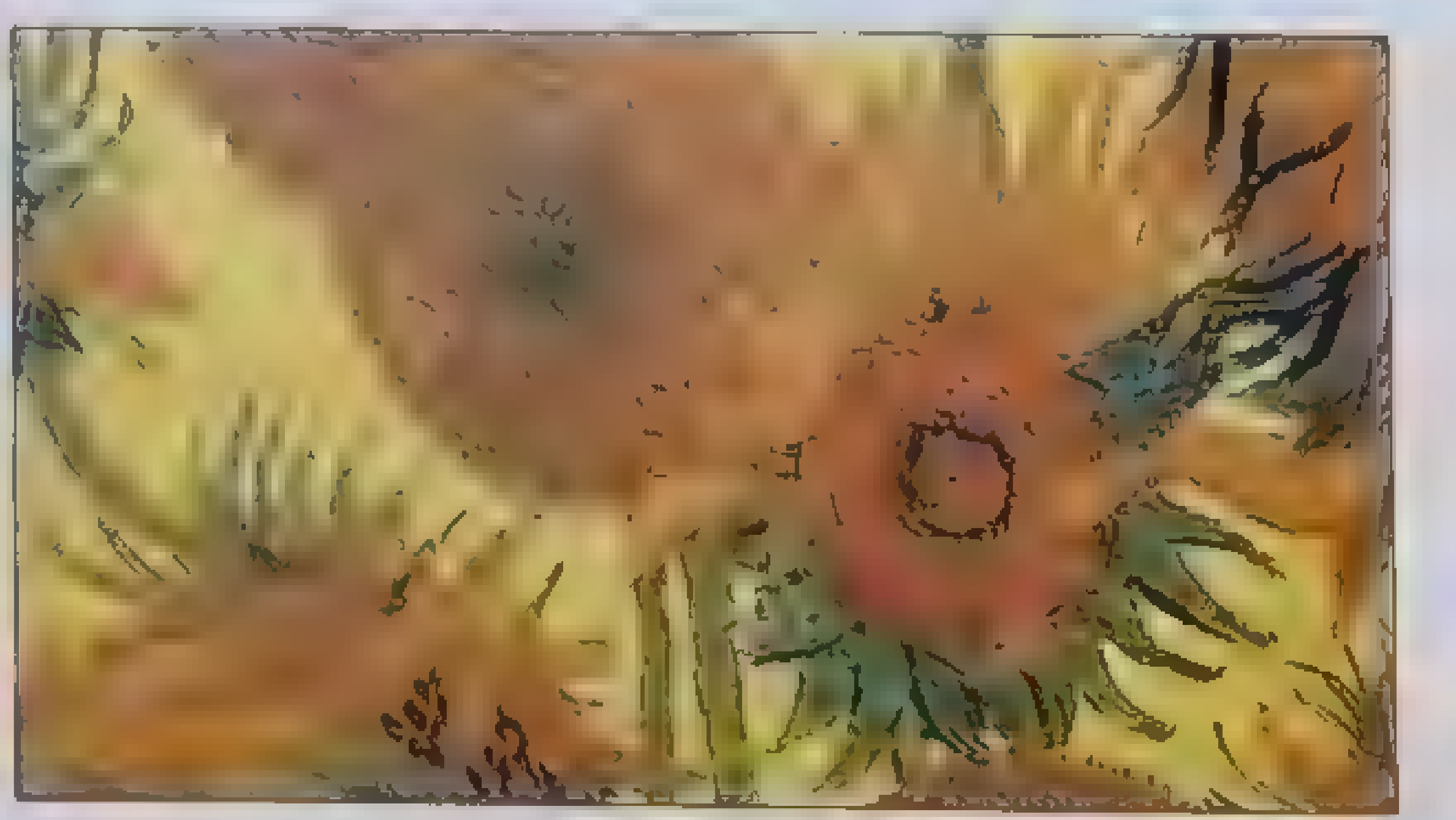

▶ **Detaliul relevă textura consistentă a uleiurilor, aplicate prin tehnica impăstării.**

JOCURI CU SEMNE

Cu ajutorul pensulei și al culorilor poți experimenta o inepuizabilă varietate de tehnici. De exemplu, poți folosi pensula uscată, abia înmuiată în culoare, pentru a scoate în evidență textura hârtiei. Sau, în locul tușelor de pensulă obișnuite, orizontale, poți crea o serie de pete mici, neomogene, ținând pensula în poziție verticală. De asemenea, poți încerca să trasezi linii lungi, sinuoase, sau să aplici culoarea în „solzi". În plus, fiecare tip de pânză sau de hârtie are o textură particulară, care permite obținerea unor rezultate diferite, în funcție de culoarea folosită – densă sau diluată. Mulți artiști preferă ca textura suportului să fie vizibilă: pentru asta, folosesc pânză sau hârtie rugoasă și întind culoarea în mod neuniform sau foarte estompat.

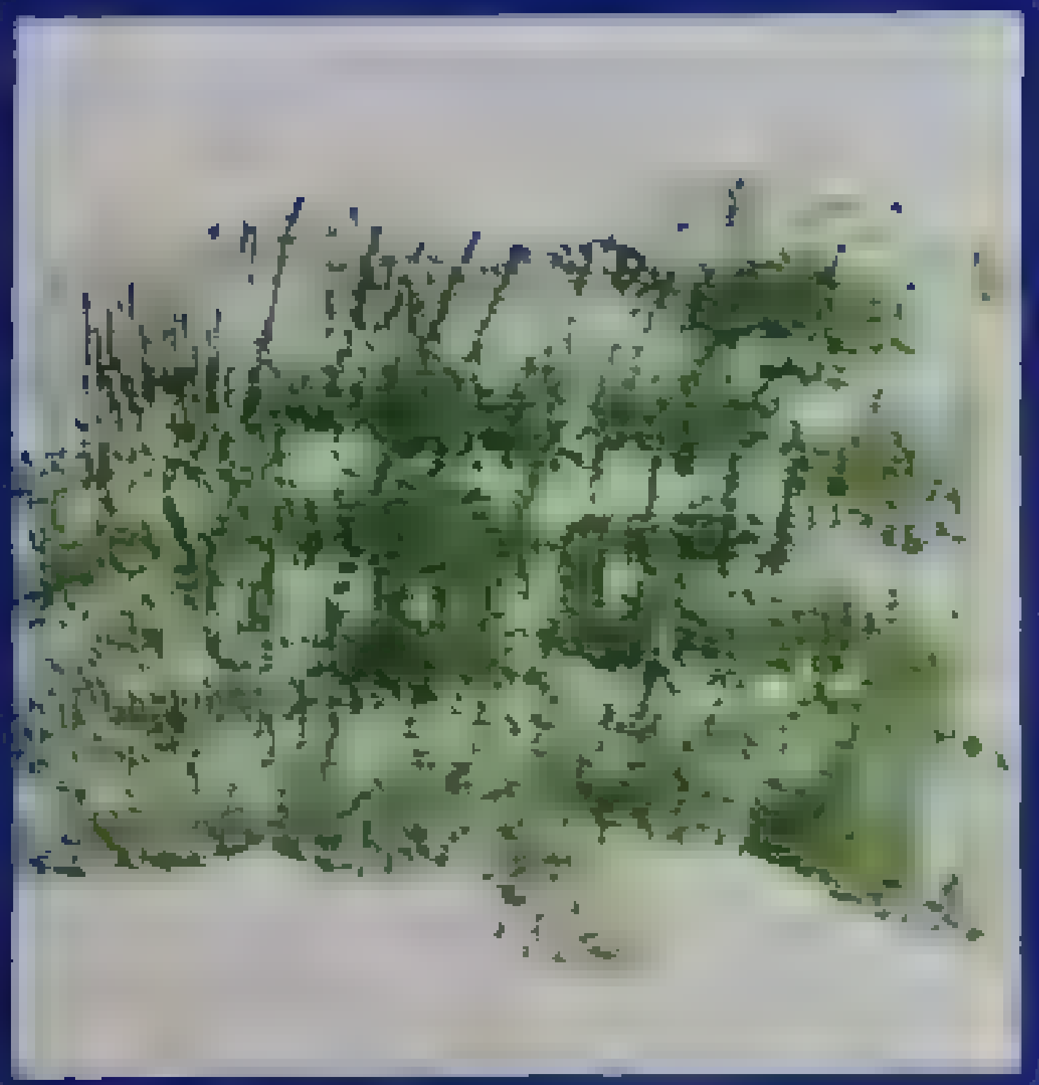
Pensulă uscată

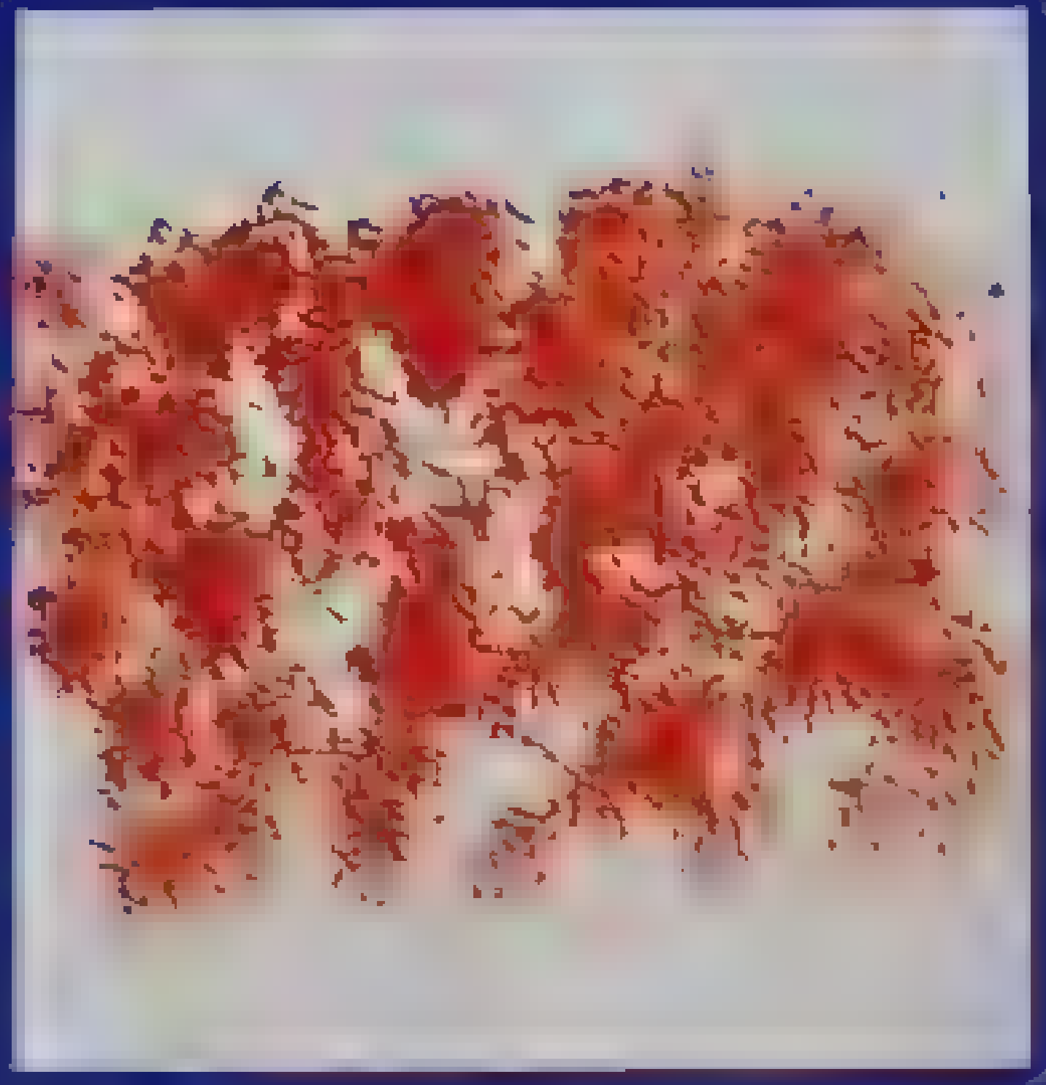
În pete

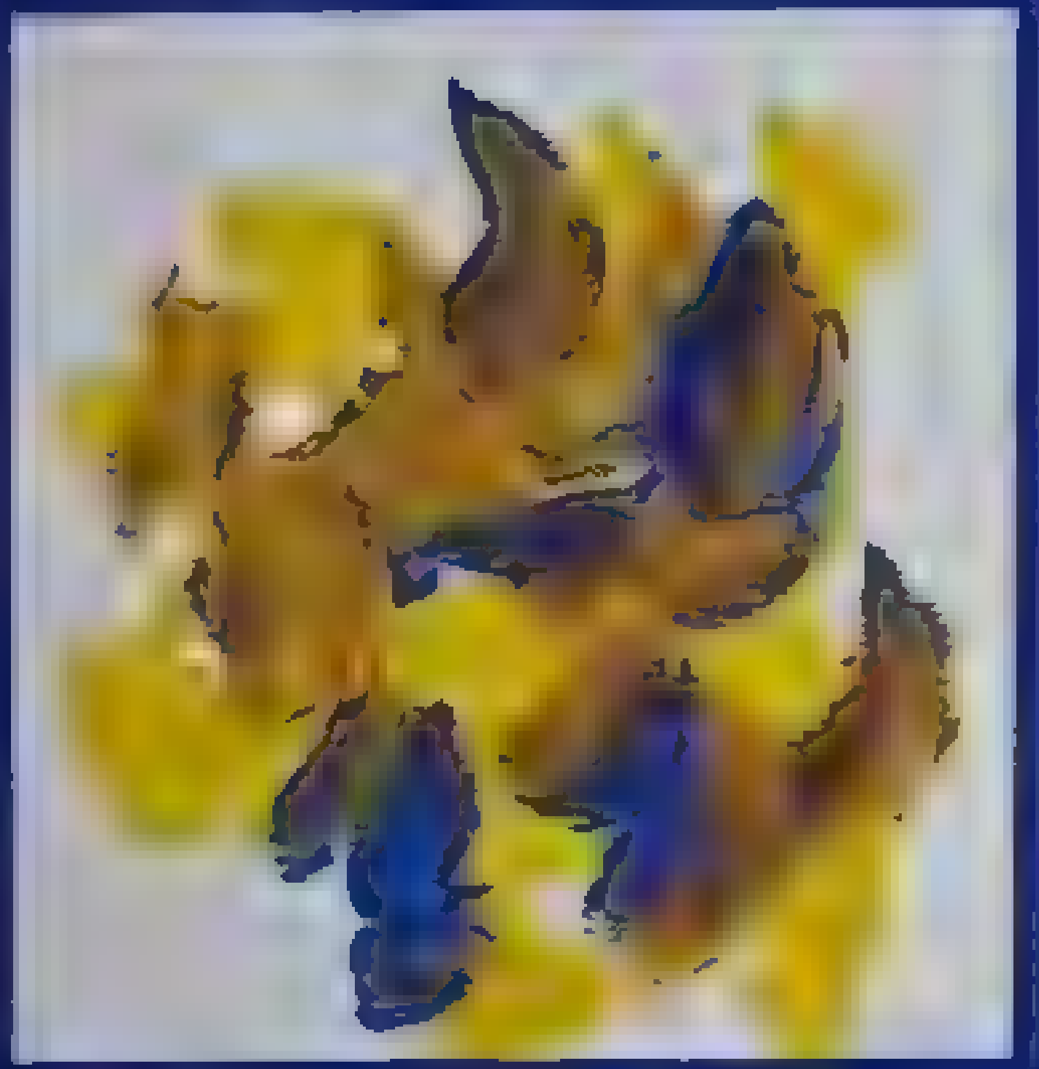
În „solzi"

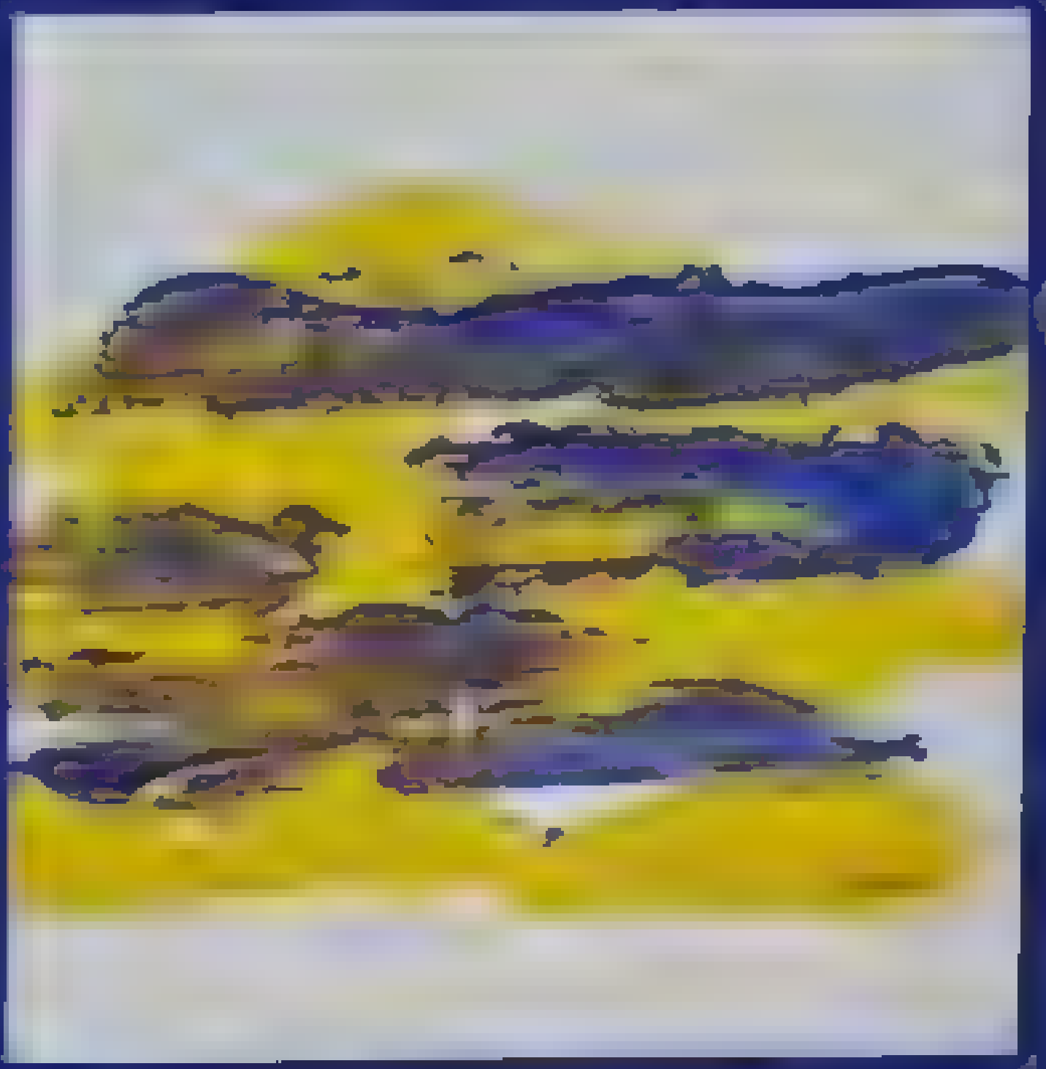
Tușe orizontale

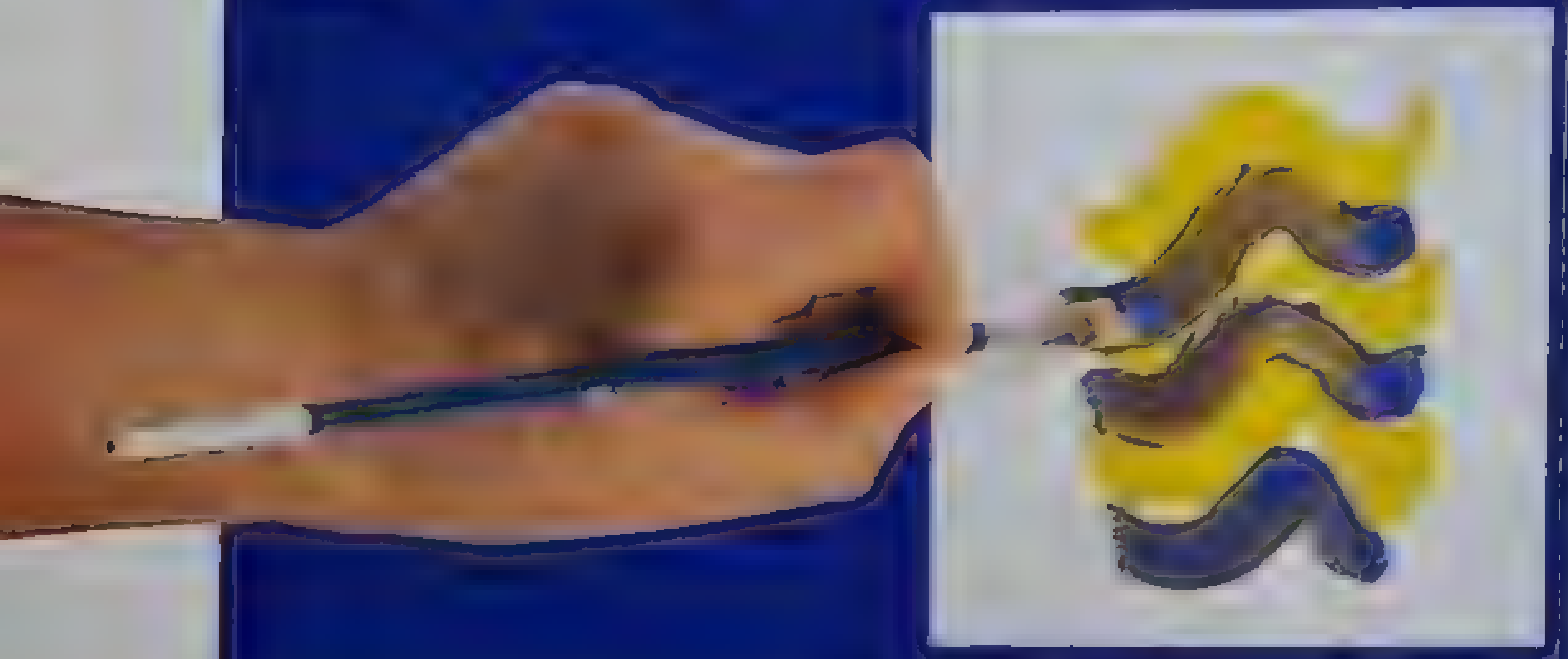
Linii ondulate

Un strop de magie

Chiar dacă nu te consideri foarte îndemânatic la mânuirea pensulei, poți crea efecte interesante prin tehnici surprinzător de simple. Nici măcar nu e necesar să știi să trasezi linii cu pensula: simpla ei amprentă poate crea un mic tablou. De exemplu, poți lua pensula cu vârful rotund, înmuind-o complet în culoare, și poți tampona apoi hârtia, obținând petala unei flori. Construiește un cerc de petale, și margareta-i gata!

Prin același procedeu se pot picta mugurași și frunze. Este de ajuns să adaugi câteva tulpini și codițe, folosind vârful pensulei sau extremitatea ei mai subțire, și vei obține întreaga plantă. Mai mult: continuă să pictezi frunze și flori în acest fel și vei crea o grădină bogată și colorată, fără să trasezi nici măcar un contur. Nimic mai ușor!

Culoare pură

Uleiurile și culorile acrilice nediluate se pot folosi direct din tub. Culoarea nediluată este densă, vâscoasă și urmărește fidel forma perilor pensulei: avem deci la dispoziție un mod alternativ de a crea și a modela texturile.

Inspiră-te din tablourile marilor maeștri, precum *Floarea-soarelui* de Van Gogh: artistul folosea cu precădere straturi dense de culoare, pe care le aplica fără să le amestece, urmând forma subiectului cu o tușă caracteristică, expresivă. Sau gândește-te la nuferii din tablourile lui Claude Monet, celebrul **impresionist** francez, care de multe ori picta florile cu o singură tușă de culoare pură, creând impresia naturalețu, într-un mod mai convingător decât în orice desen studiat.

Puncte și pete

O altă metodă ușoară și amuzantă de a picta este aceea de a crea pete de culoare, mai ales folosind două sau mai multe culori diferite. Încearcă, de exemplu, să acoperi o foaie cu pete de roșu și galben, apoi privește-o de la o distanță de câțiva metri, pentru a observa efectul: punctele roșii și galbene par să se combine într-o singură nuanță de oranj. Astfel, albastrul și galbenul vor crea impresia de verde, albastrul și verdele, pe cea de turcoaz, și așa mai departe.

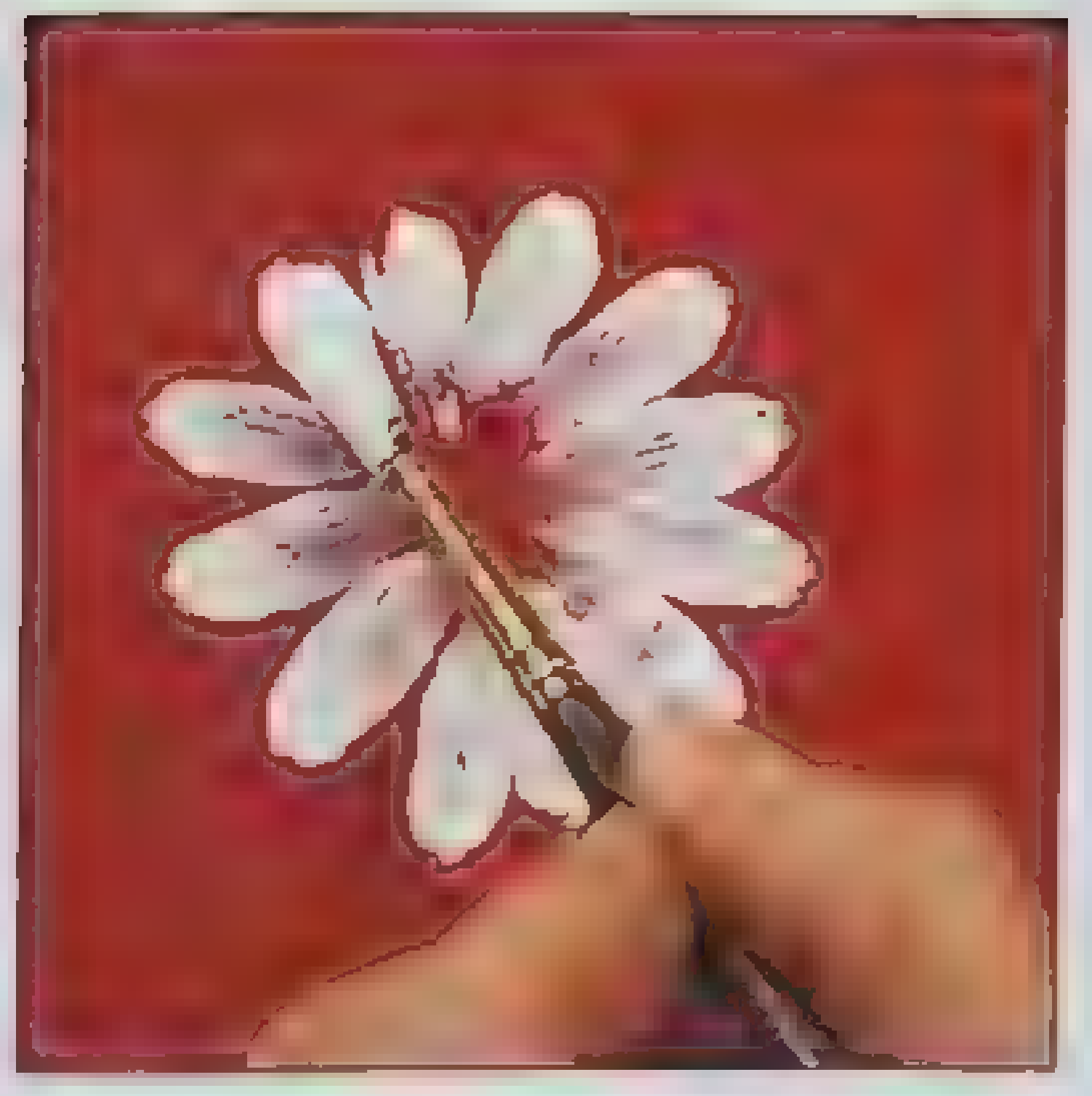
▲ Poți obține maximum de realism, cu cele mai simple tușe.

Linii

Tipul de linie depinde, în special, de felul în care ții pensula și de apăsarea mâinii tale. Dacă apeși tare, vei desface perii pensulei, obținând o linie groasă și uniformă. Pentru a trasa o linie subțire, în schimb, este de ajuns să ții pensula lejer, fără să apeși, astfel încât doar câțiva peri să atingă hârtia. Dacă folosești o pensulă cu vârful plat, este de ajuns s-o înclini într-o parte. Pentru a obține o tușă conică, începe foarte delicat, dar apasă din ce în ce mai tare, pentru ca linia să devină tot mai groasă. Pentru o linie ondulată, modifică mereu presiunea sau rotește pensula, în timp ce alunecă pe foaie: o singură tușă de pensulă poate fi de ajuns pentru a transmite senzația de ritm și mișcare.

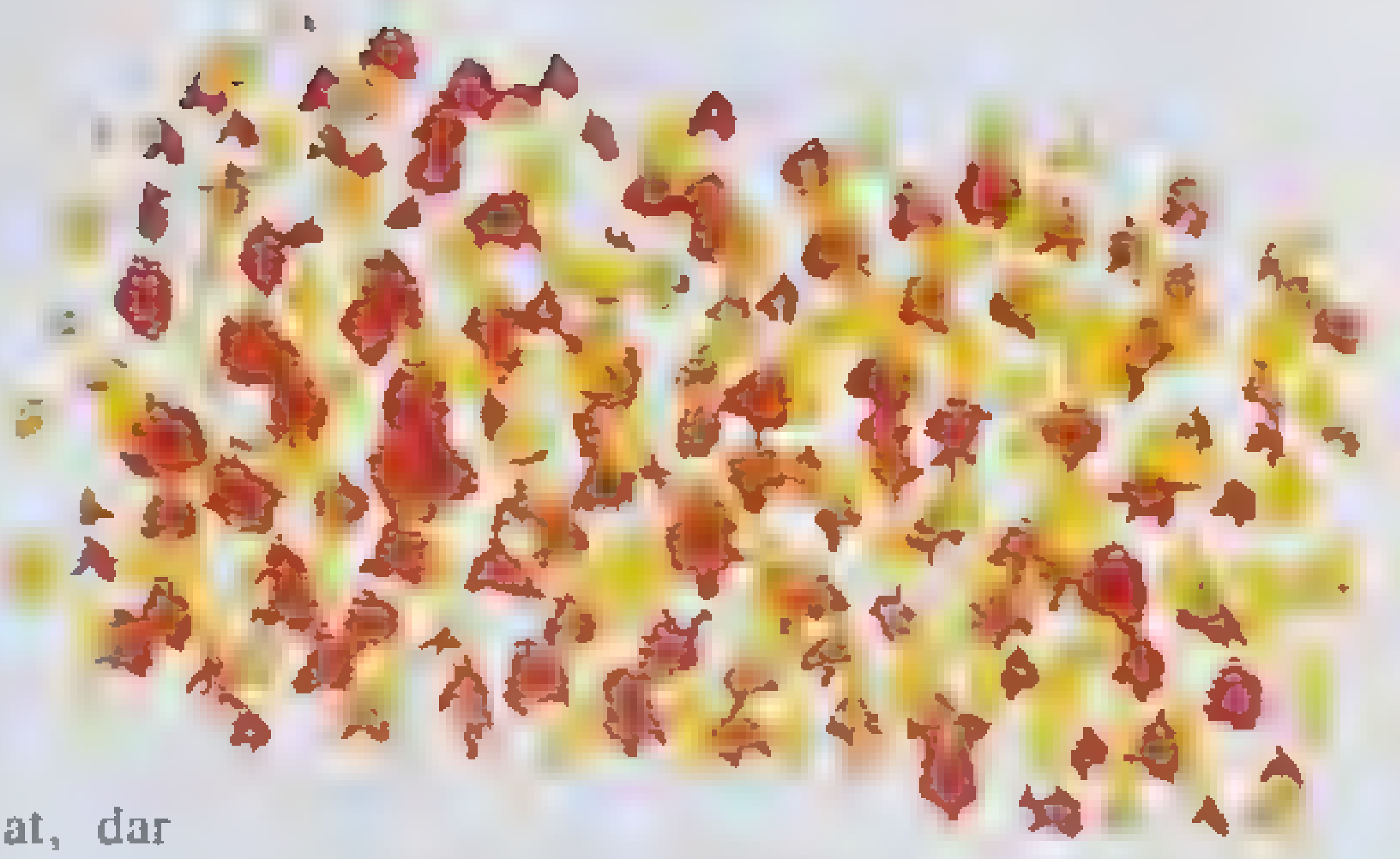
▲ Micile pete și puncte distincte par să fuzioneze într-o singură suprafață, vie și colorată.

Orientul ne învață

În China și Japonia se folosesc aceleași pensule și pentru scris, și pentru pictură de aceea, pentru a defini liniile fluid[illegible] accentuate care caracterize[illegible] [illegible] dintre operele de artă [illegible] vorbește despre stilul [illegible] aceste lucrări, deseori cu u[illegible] cat. În acuarelă, artistul r[illegible] producă imaginea unui vast peisaj trasând doar câteva linii în tuș. În anumite opere, mugurii și frunzele copacilor realizate în [illegible] tat de r[illegible] bătai[illegible]

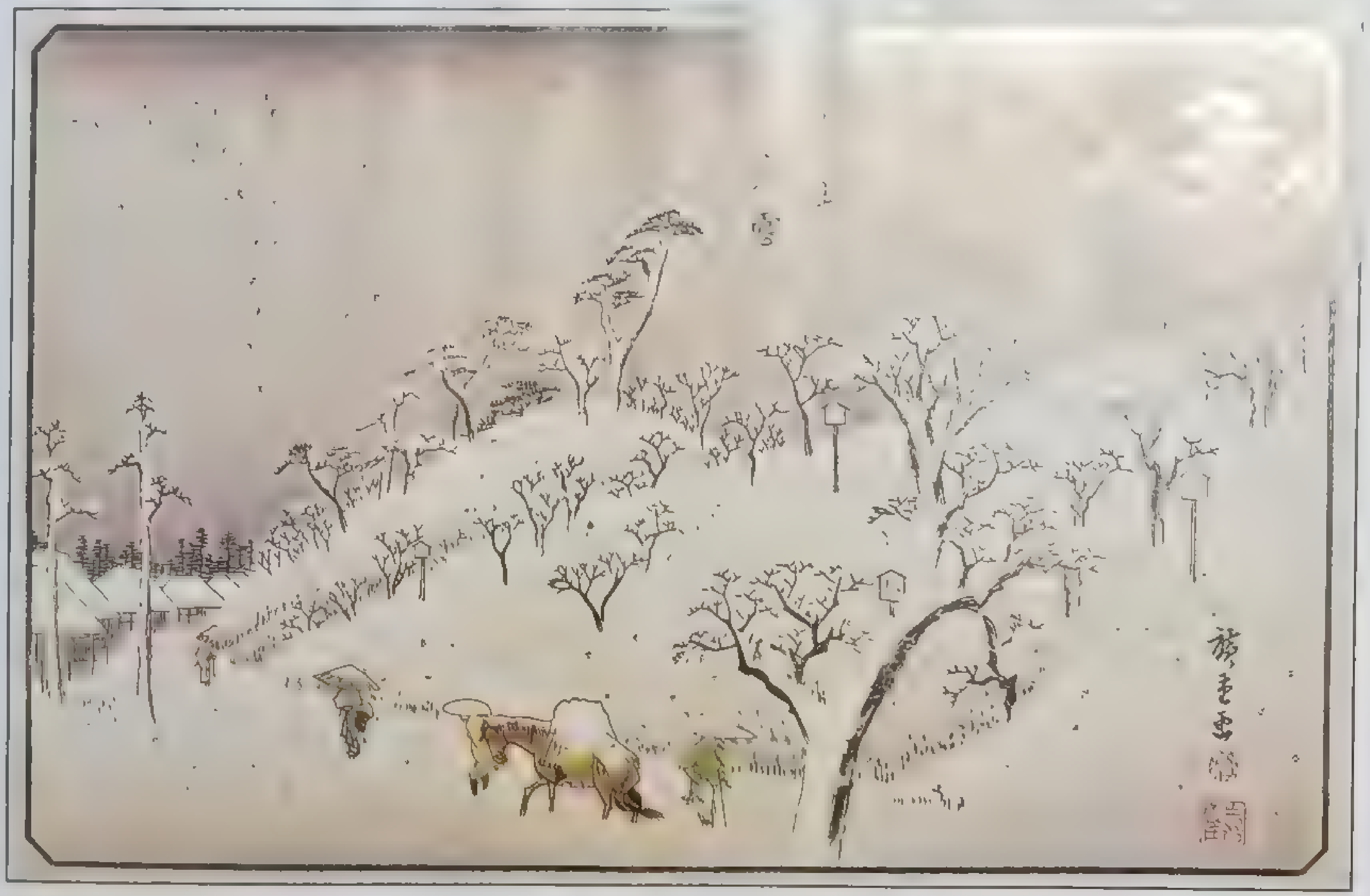
▶ Această stampă japoneză, intitulată *Peisaj de iarnă cu țărani*, ne demonstrează cum se pot obține, cu ajutorul pensulelor, atât linii subțiri, cât și fonduri estompate, într-o imagine unitară de un farmec aparte.

Grădina de vară

Folosind pastelurile colorate, vom schița o grădină luxuriantă, văzută pe fereastră.

Denumirea de „culoare pastelată" nu se referă la pasteluri. „Culoare pastelată" înseamnă, în general, o nuanță ternă și difuză, exact opusul celei care se obține folosind pastelurile. Fie că sunt uscate, fie că sunt uleioase, pastelurile sunt formate dintr-un concentrat de pigmenți legat cu adeziv, fiind potrivite pentru a reda imagini foarte luminoase. Vom explora această caracteristică în timpul lucrului, creând schița estivală propusă ca model pentru acest exercițiu.

Hârtia-ciocan

Când desenăm, pigmentul aderă la suprafața foii, în funcție de presiunea aplicată pastelului și de granulația hârtiei. Pentru această lucrare, o hârtie mai texturată ar fi ideală.

Ca să alegi hârtia potrivită, trebuie să acorzi multă atenție culorii – atât pentru că aceasta ar putea rămâne vizibilă la final, dar și pentru că nuanța hârtiei o va influența pe cea a culorii aplicate.

Pentru a reduce influența culorii hârtiei de desen, am ales o hârtie-ciocan de culoare neutră: gri.

Cum lucrezi

Folosind pastelurile, poți obține desene cu detalii foarte marcate. Totuși, ele dau rezultate foarte bune și atunci când sunt aplicate pe zone ample, ca în exercițiul următor. Astfel, vom putea reprezenta în mod eficient forme și figuri, fără a diminua forța expresiei și luminozitatea imaginii.

Pentru a amesteca nuanțele, se lucrează în straturi succesive, plecând de la o culoare uniformă și aplicând treptat tonurile mai vii și mai strălucitoare. Secretul este contrastul care se creează între fundalul închis și uniform și exploziile de culori strălucitoare din prim-plan, care dau dinamism scenei.

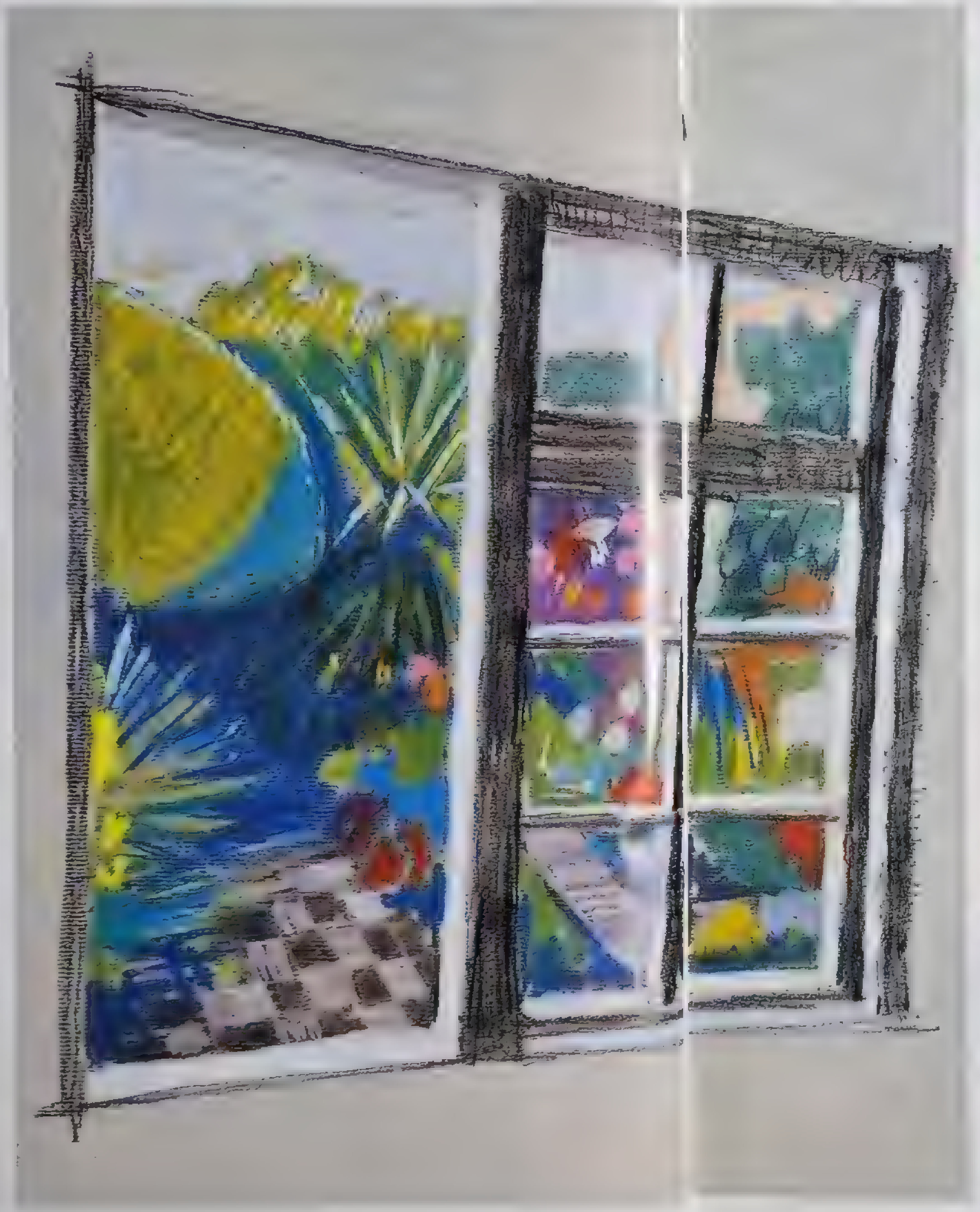

▶ O fereastră este cadrul ideal pentru grădina ta de vară. Fixarea unei schițe într-un cadru este o metodă practică și rapidă de a defini o compoziție.

SFATURI
Sfumino

Spre deosebire de acuarele, pastelurile nu se pot prepara prin amestecare. Totuși, le poți face să fuzioneze direct pe foaia de desen. Acest lucru se poate realiza cu degetele, dar este mai sigur să folosești un sfumino, un fel de creion cu vârful de vată. Aplicând două straturi diferite de culoare și intervenind cu sfumino, cele două culori vor fuziona. Sfumino se folosește și pentru a estompa marginile zonelor de culoare uniformă, creând o nuanță delicată, care poate facilita trecerea de la o nuanță la alta

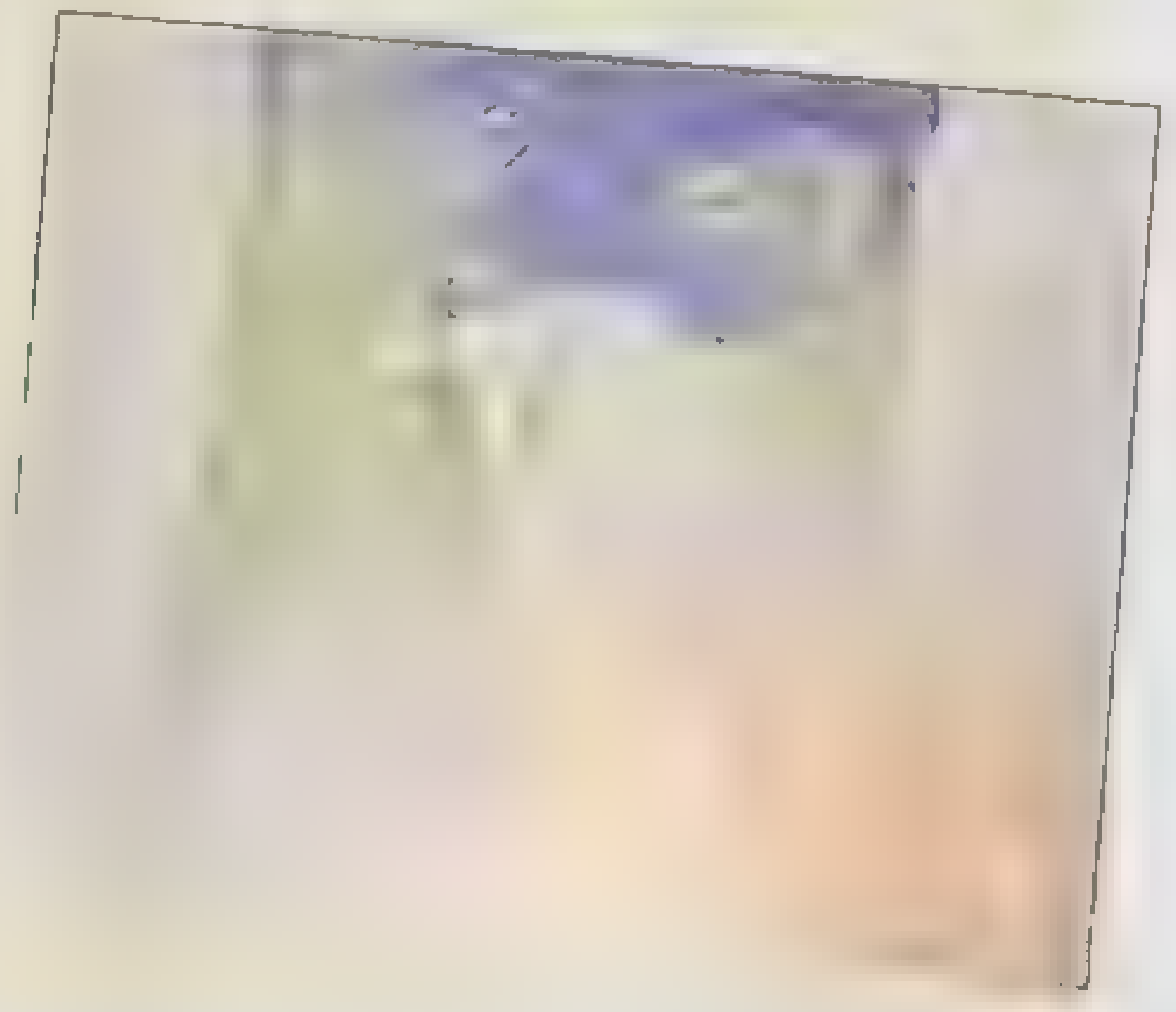

O foaie gri de hârtie pentru pastel

Un creion 5B; cărbune

Zece pasteluri cerate uscate: alb, verde-gălbui, verde, albastru-închis, violet, galben-citron, roz, oranj-pal, oranj, roșu-pal, gri-deschis

Patru creioane de pastel: verde, violet, albastru-ceruleum, brun-închis

Sfumino, spray fixativ special

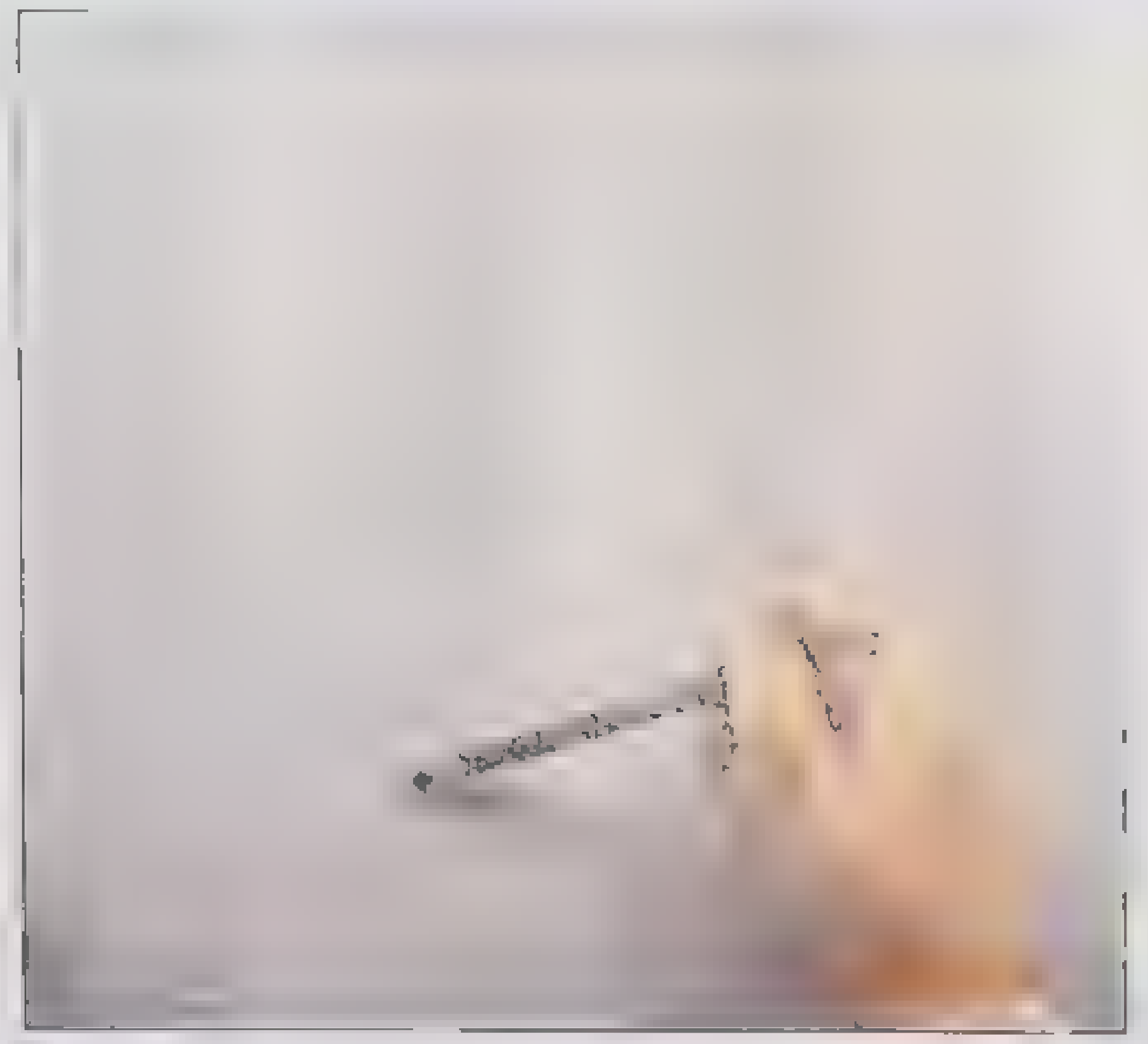

ÎNCEPE

1 ▲ Schițează contururile

Trasează cu cărbunele structura ferestrei, care te va ajuta să desenezi scena, exact ca o grilă. Liniile din partea de sus și de jos, care fac parte din structura ferestrei, converg spre dreapta, pentru a respecta perspectiva. Din același motiv, suportul ferestrei din stânga va părea că se află mai sus decât cel din dreapta. Realizează o schiță a subiectelor principale – plantele, pavajul, tufișurile –, fără a desena deocamdată contururile fiecărei flori în parte, ci doar zonele principale de culoare

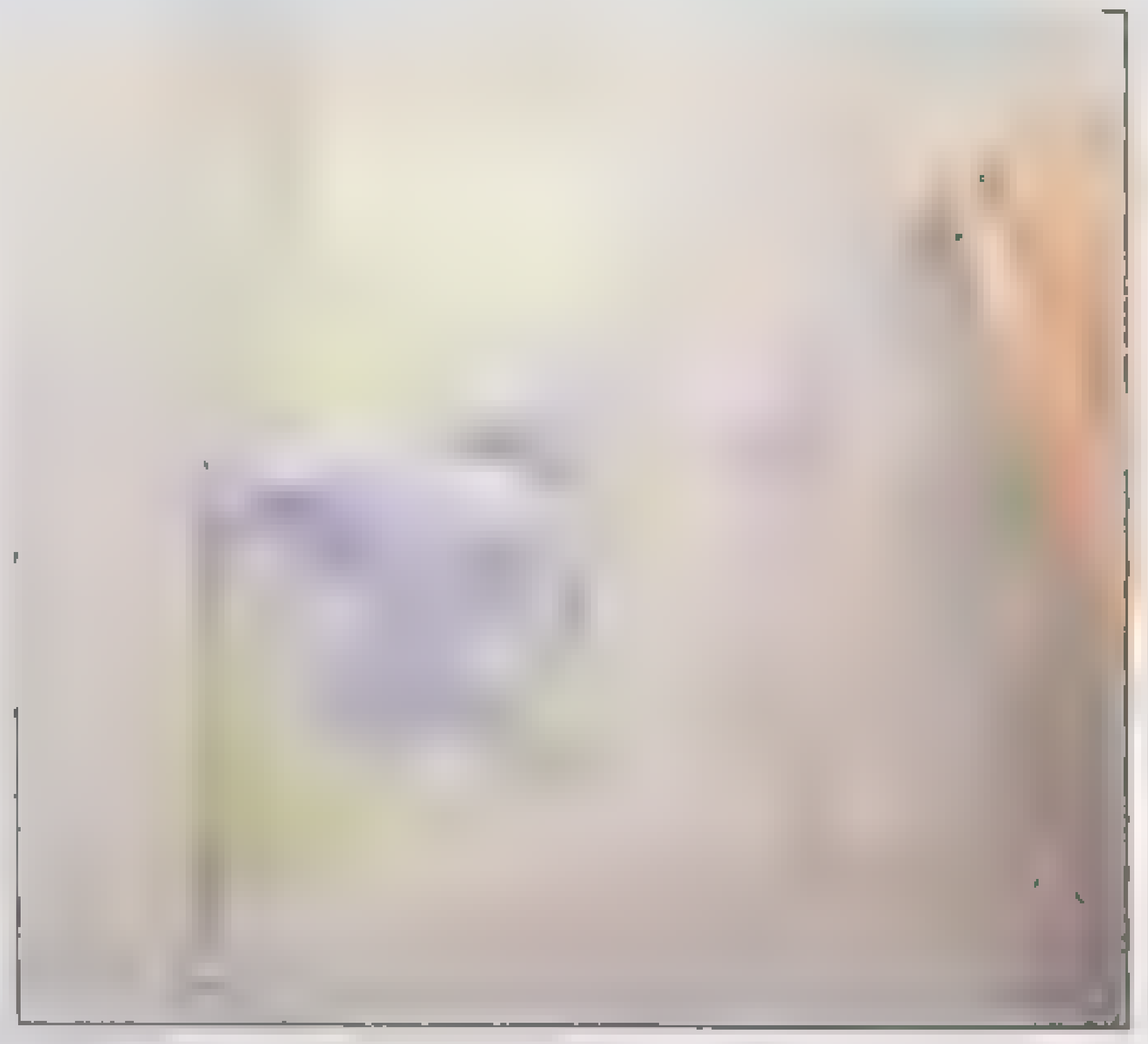

2 ▲ Tonurile de bază

Folosind pastelul verde, colorează toate porțiunile principale unde se găsesc frunze: tufișul și gardul viu de sus, zona cu flori și planta de yucca din partea de jos. Estompează ușor culoarea cu sfumino (vezi caseta de mai sus): acest lucru va face respectivele zone mai difuze. Cu pastelul albastru-închis, marchează apoi zona mai umbrită de sub tufiș, definind clar contururile (apasă mai tare). Adaugă diverse fâșii albastre în centrul siluetei plantei de yucca. În fine, acoperă spațiul din interiorul unui geam al ferestrei cu violet.

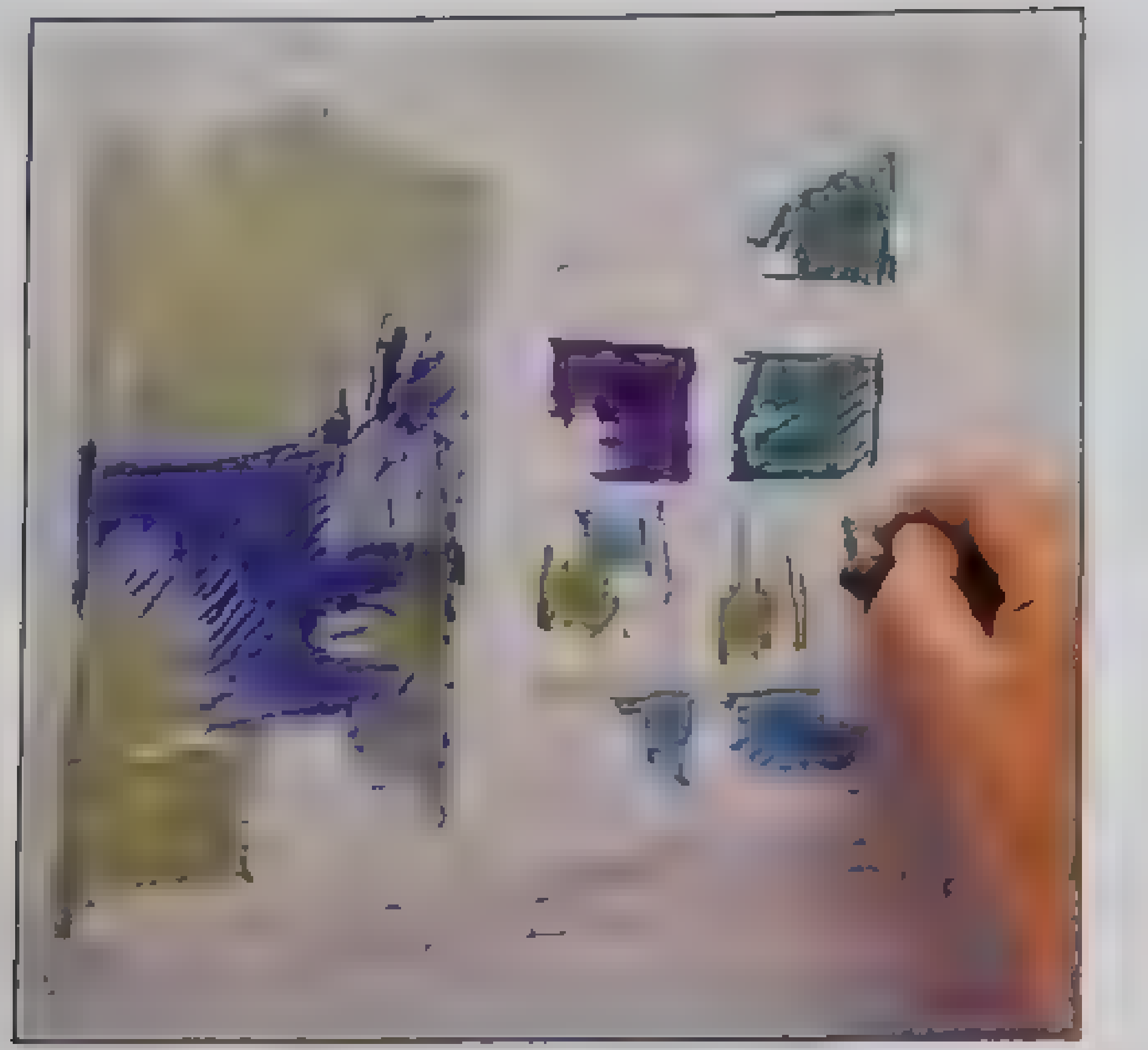

3 ▲ **Continuă să definești zonele de culoare**
Desenează iedera din partea dreaptă sus, utilizând pastelul verde. Coboară apoi cu pastelul verde-gălbui, definind covorul de flori prin tușe rapide și nu foarte precise. Ai grijă ca marginile geamurilor să rămână clare și bine delimitate. Treci apoi cu sfumino peste porțiunile la care tocmai ai lucrat.

LUCREAZĂ MAI DEPARTE

Odată schițată imaginea de ansamblu, poți trece la definirea detaliilor. Pentru acest lucru ai nevoie de **creioanele de pastel**, care dau rezultate la fel de strălucitoare, din punct de vedere cromatic, asemeni pastelurilor de ceară uscate, fiind însă mai subțiri și mai precise. O alternativă ar fi creioanele din comerț care au un efect similar.

4 ▶ **Desenează pavajul**
Acoperă zona inferioară din dreapta cu tușe orizontale de creion de pastel brun, pentru a reda micul zid. Folosește hașuri înclinate pentru pavajul din stânga, având grijă să lași din loc în loc zone descoperite. Aici sfumino este din nou util, pentru a face nuanțele să se întrepătrundă.

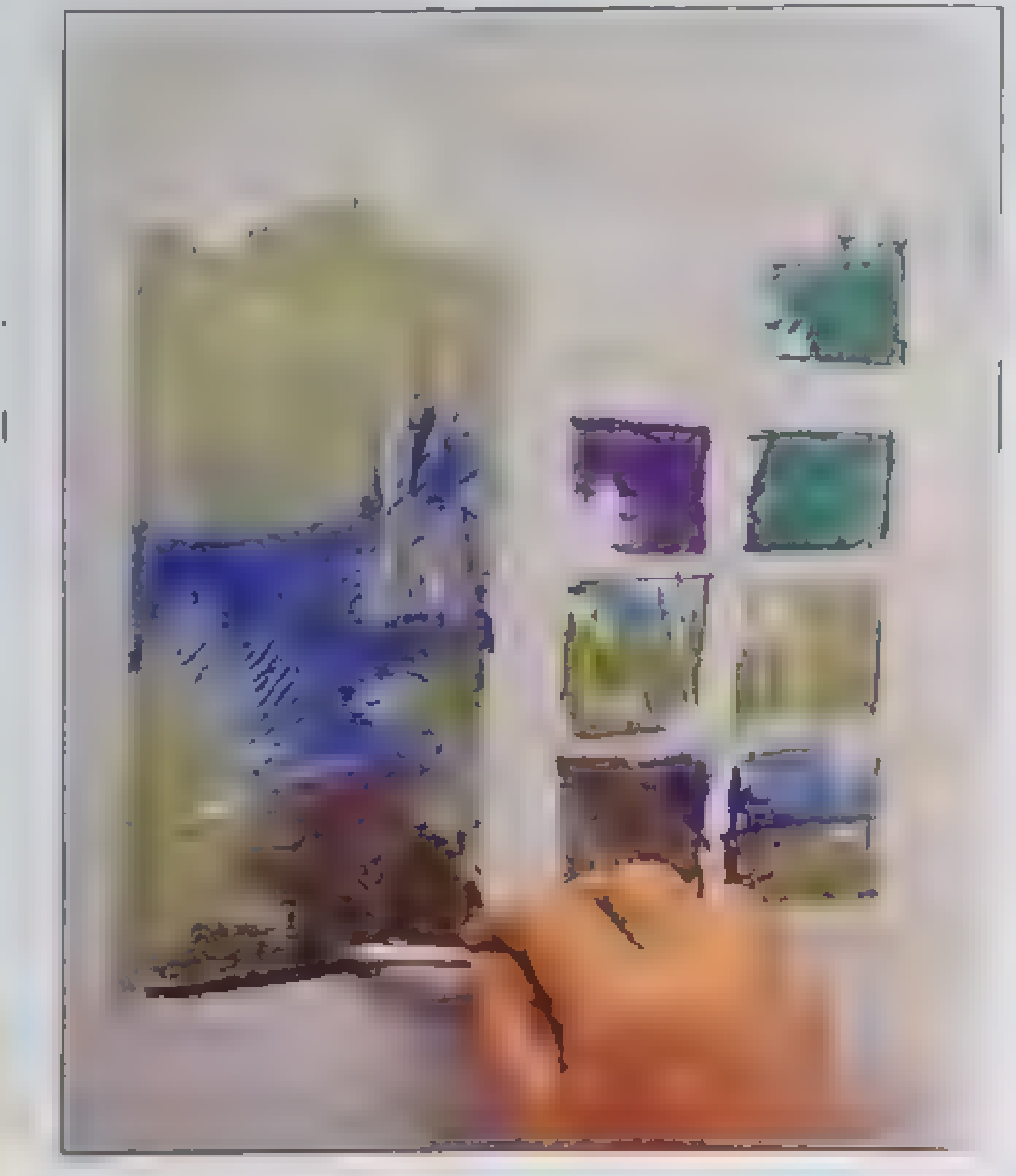

Operele maeștrilor

Frederick-Spencer Gore (1878-1914)

Priveliște de la fereastră

La fel ca în lucrarea noastră, în acest tablou în ulei, artistul a ales sa reprezinte o grădină văzută de la fereastră. Aici însă, fereastra nu se bucură de aceeași importanță pe care i-am acordat-o noi, întrucât accentul major cade pe interiorul camerei.

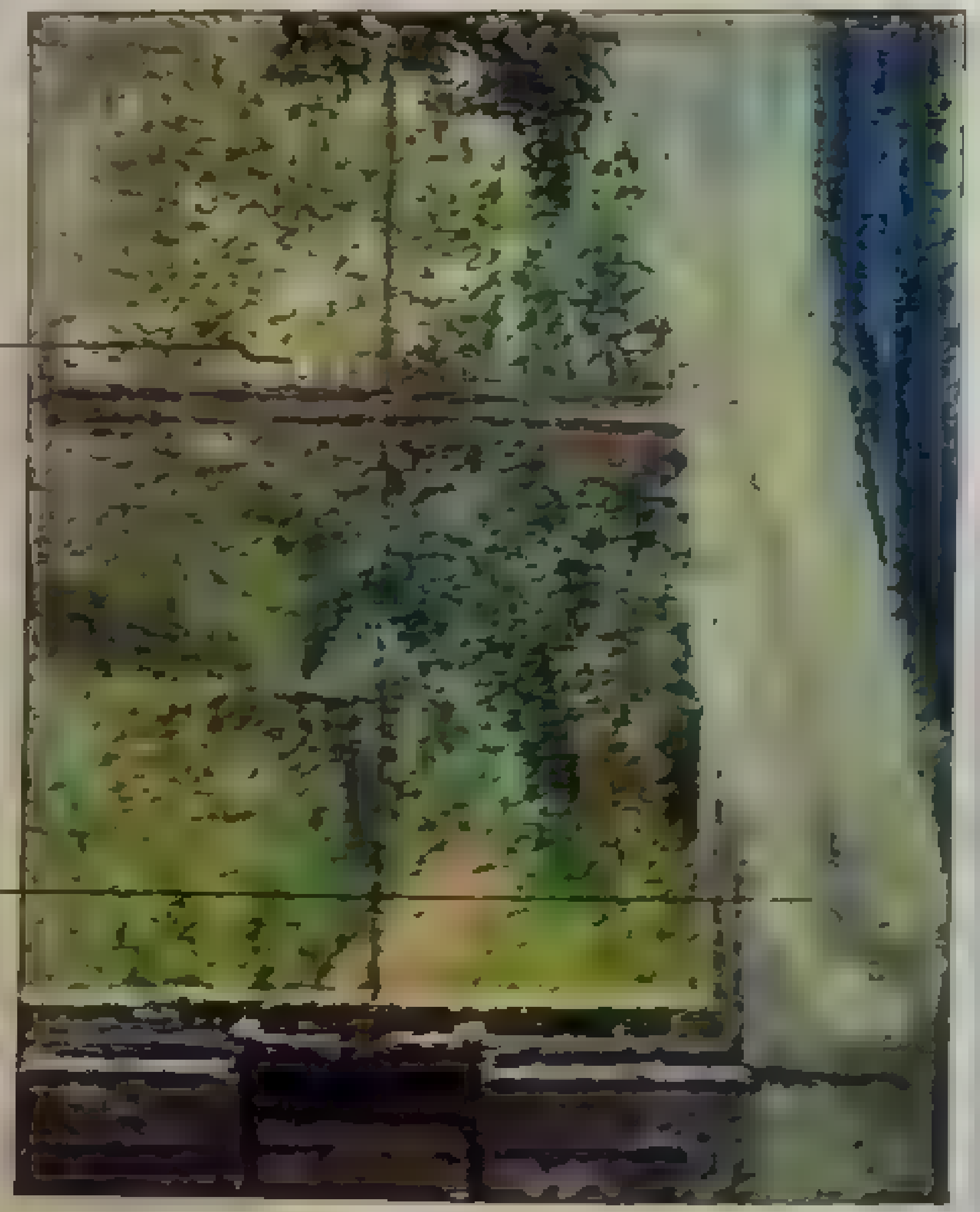

În contrast cu structura liniară a ferestrei, frunzișul este compus dintr-o mulțime de mici pete de culoare.

Tăietura precisă reprezentată de rama ferestrei este îndulcită de unduirea perdelei.

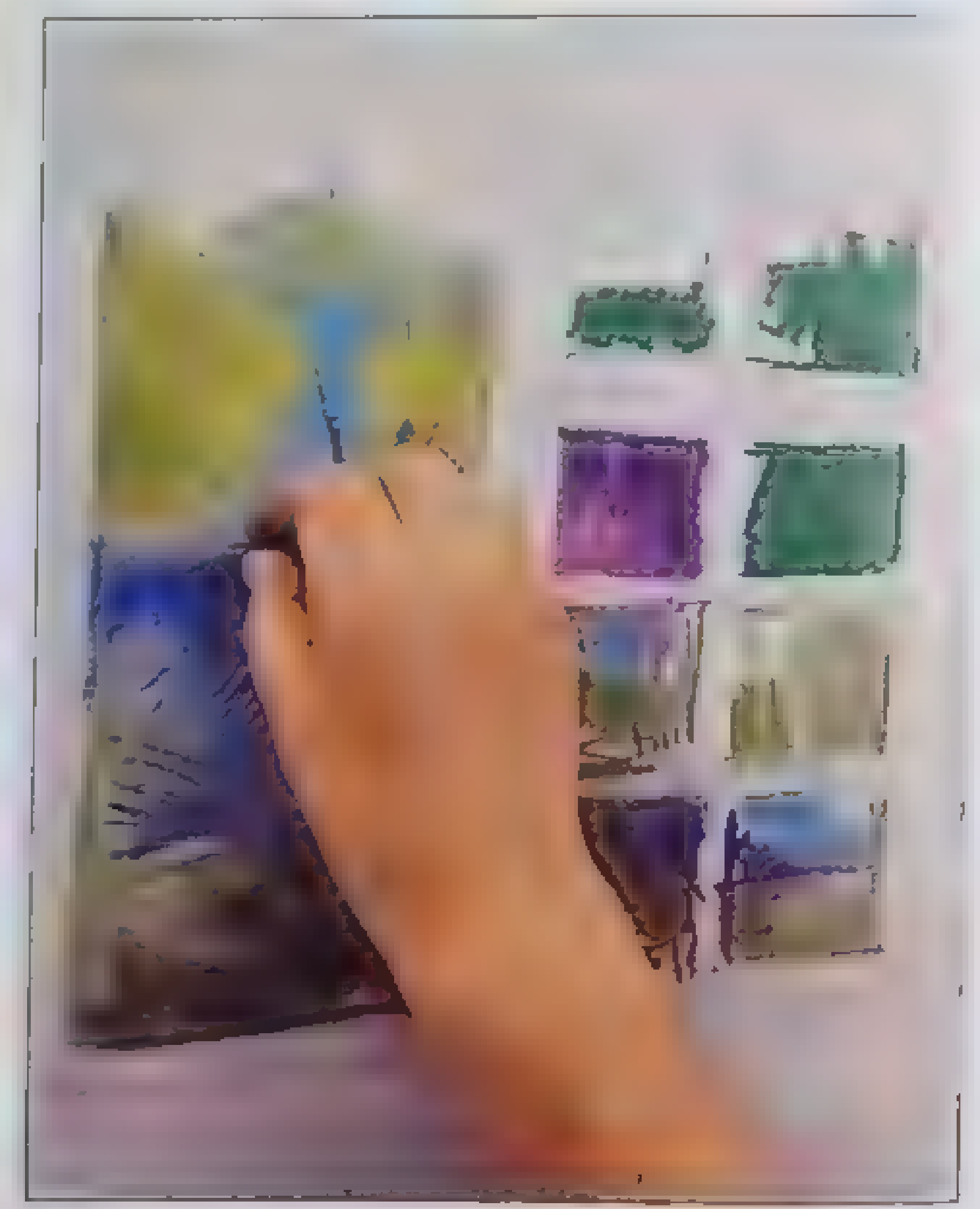

5 ▲ **Tufișul în detaliu**
Folosește pastelul galben-citron pentru a trasa linii înclinate pe tufișul din stânga, sus, definind și câteva frunze în partea superioară a plantei de yucca, aflată în centru. Pentru a delimita umbra tufișului, desenează cu pastelul verde un arc de cerc, în dreapta acestuia. Adaugă violet în partea de jos. Acest lucru va face contrastul mai puternic.

6 ▶ **Colorează cerul și rama ferestrei**
Fixează pastelul cu spray special. Folosind pastelul alb, desenează cerul și colorează marginile ferestrei. Pentru zidul din partea dreaptă, sus, parțial acoperit de iederă, pastelul oranj-pal este ideal.

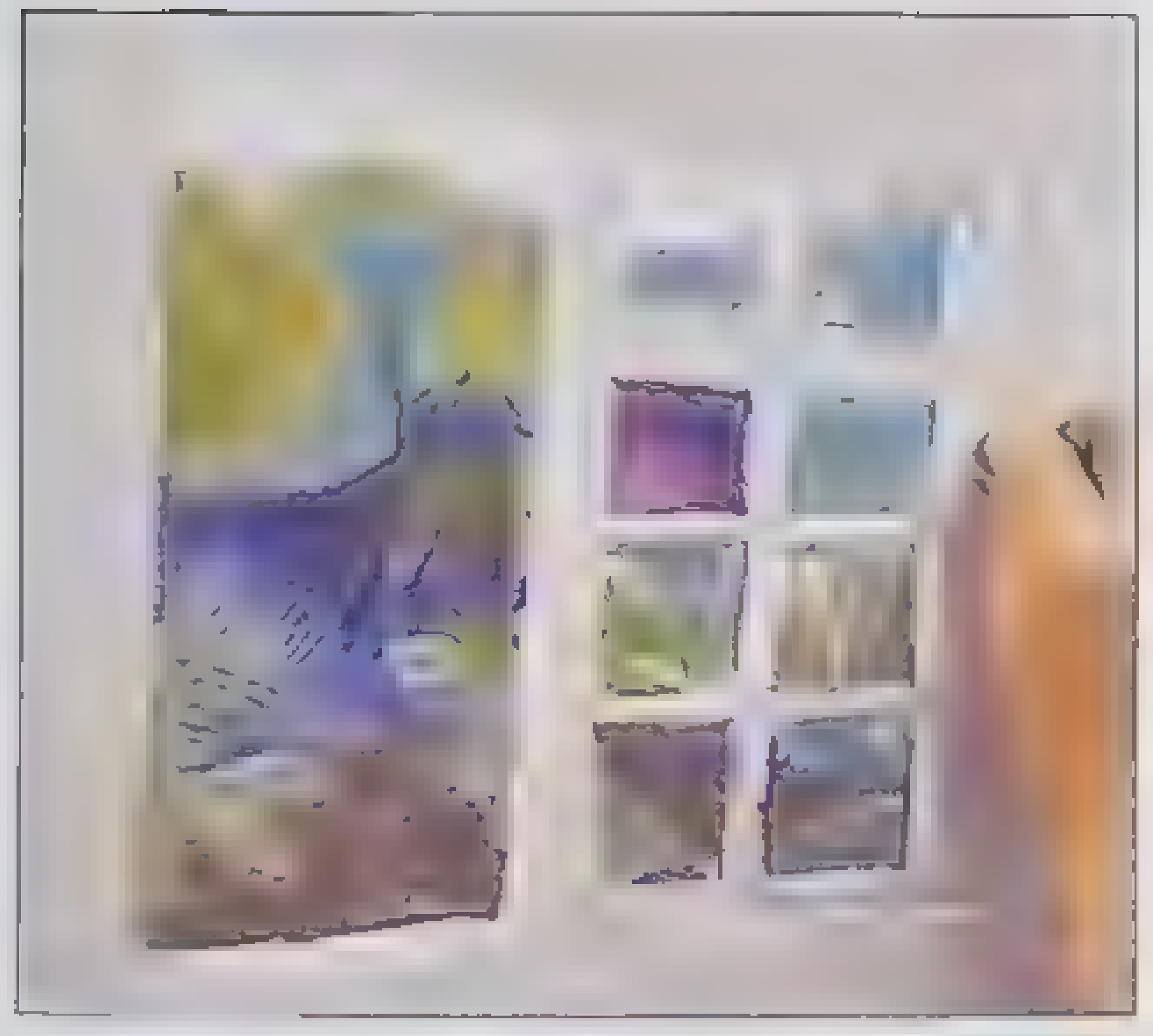

7 ▶ **Desenează pavajul de piatră**
Este rândul pastelului gri: îl poți folosi pentru a delimita marginea superioară a ferestrei și pentru a împărți pavajul într-o tablă de șah, riguros supusă perspectivei (liniile verticale sunt ușor înclinate), alternând pătrățelele de gri și brun. În continuare, adaugă puțin gri în partea superioară a micului zid din dreapta.

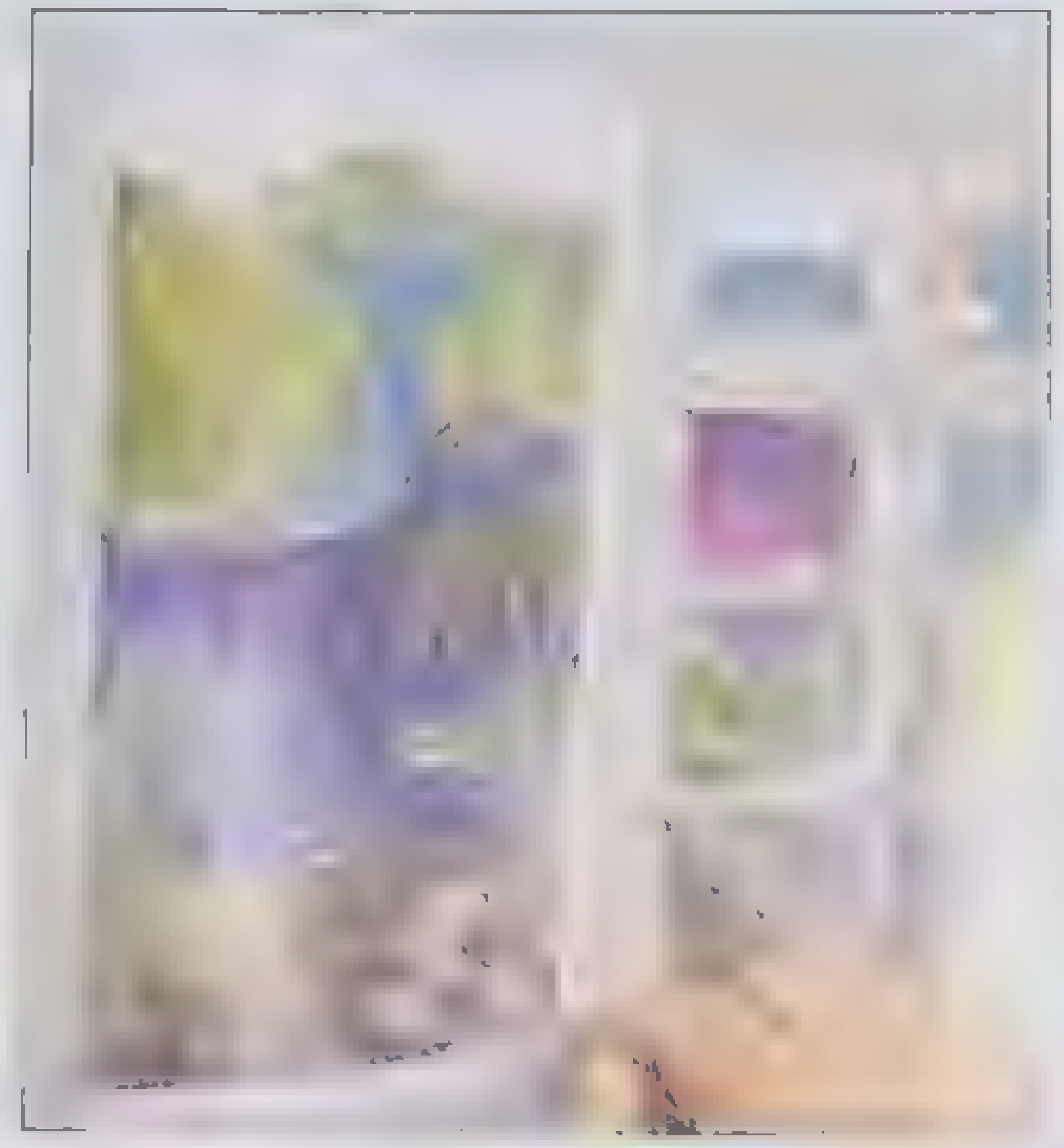

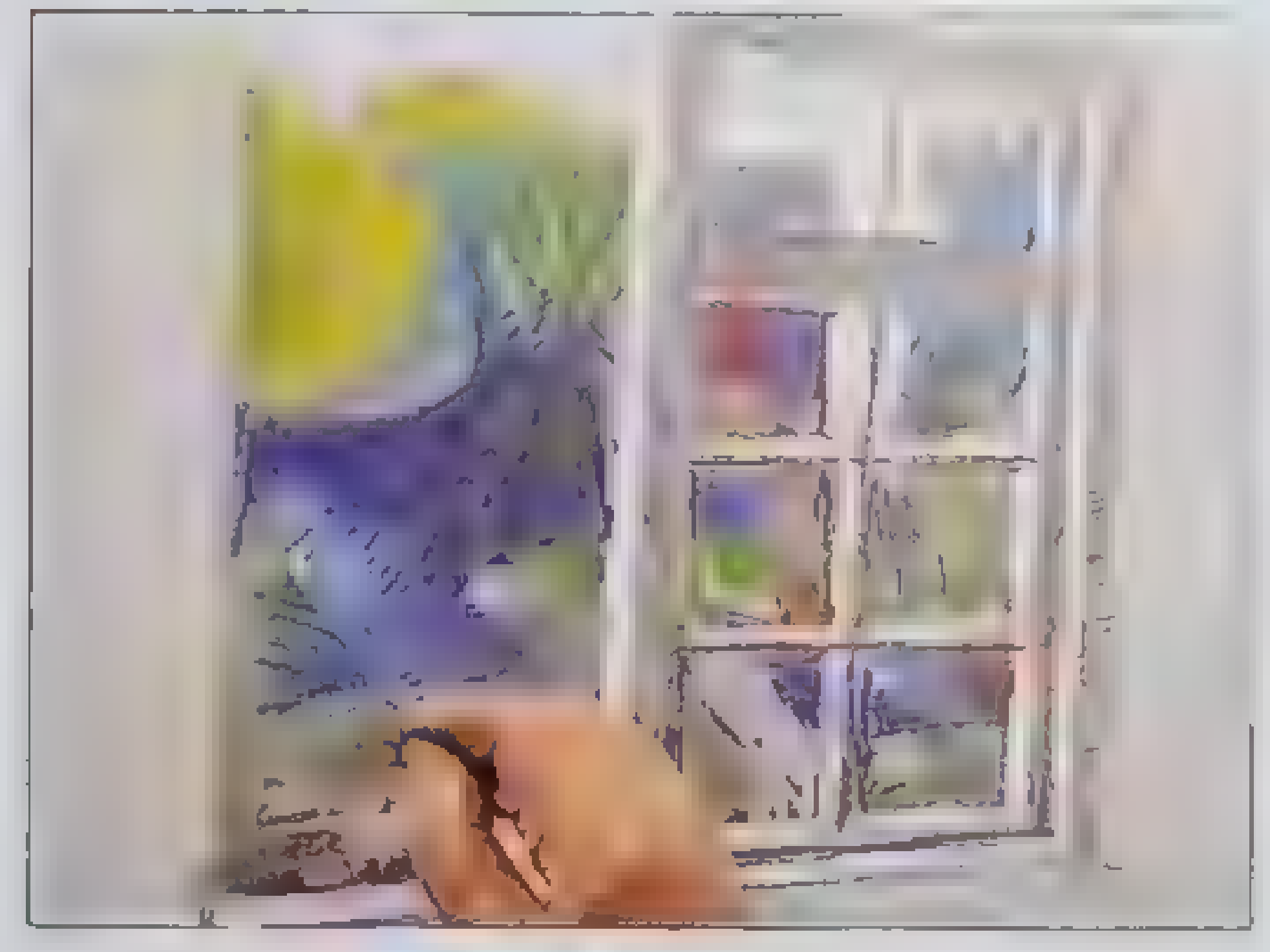

8 ▲ **Puțină atenție la detalii**
Folosind creionul 5B, trasează câteva linii puternice pe zonele umbrite ale ramei ferestrei. Delimitează apoi frunzele de iederă și planta de yucca cu pastelul albastru-închis. Creioanele de pastel ceruleum, violet și verde pot fi folosite alternativ pentru delimitarea frunzelor celor două mici plante de yucca din stânga, iar galbenul-citron, ce sugerează luminozitatea tufișului și a gardului viu, va completa ansamblul.

9 ▶ **Mai multe pete de culoare**
Retușează cu ceruleum arcul de umbră al tufișului din stânga, sus, pentru a-i da intensitatea potrivită, și amuză-te desenând florile cu pastelurile roșu-pal, oranj-pal și galben-citron.

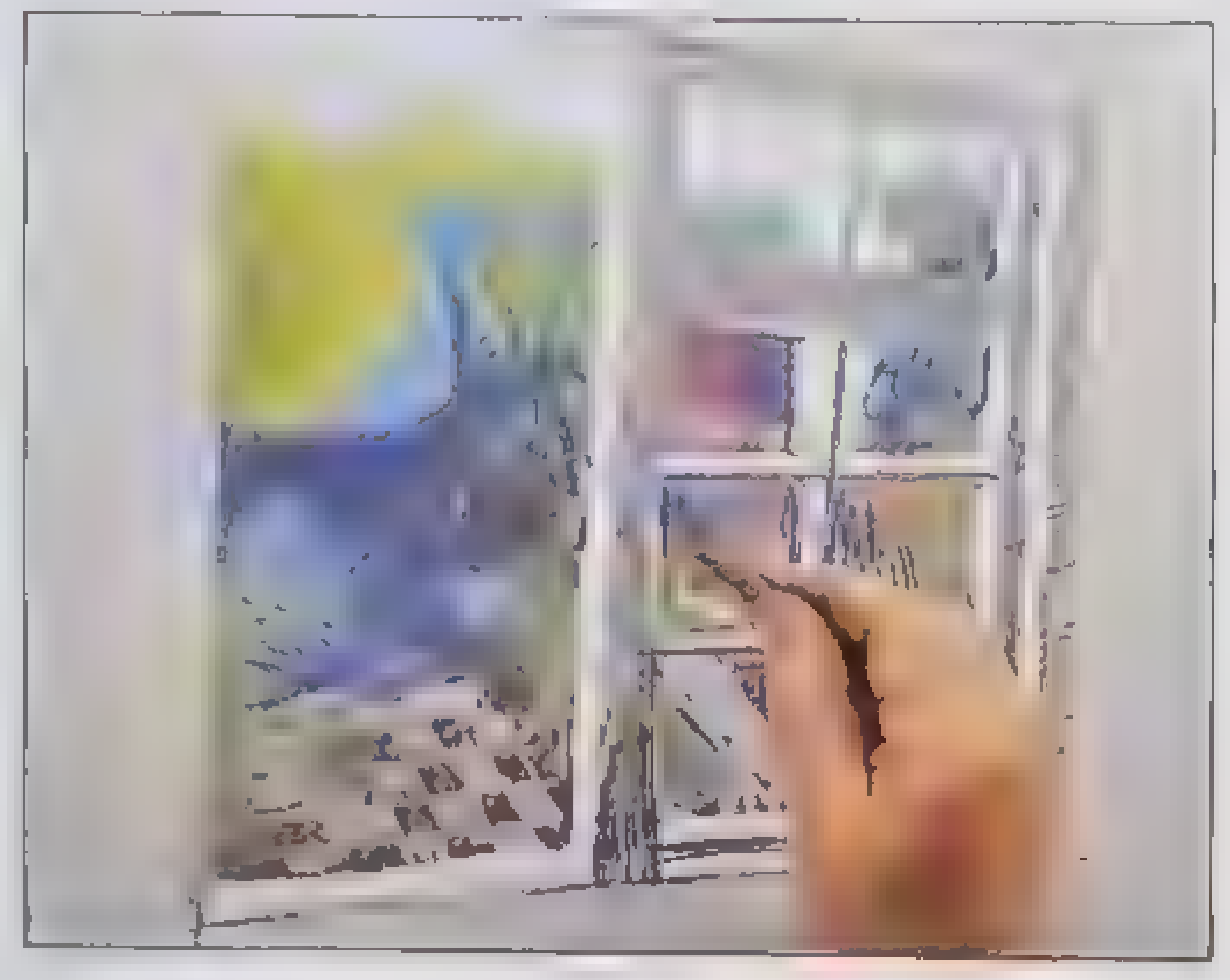

Fii creativ!

Concentrează-te pe o porțiune bine delimitată

Dacă ți se pare că vederea de ansamblu asupra unei grădini este prea dezorganizată, de ce nu alegi o imagine bine delimitată, văzută printr-un singur ochi al ferestrei? Este important ca fragmentul ales să fie bogat în detalii, precum cel de mai jos, unde putem observa răsaduri de flori roșii și violet, încadrate de unul dintre ochiurile ferestrei din lucrarea principală. Pentru a crea un fundal potrivit, am experimentat cu un strat de acuarelă verde, peste care, odată uscat, am suprapus un frunziș creat din pete de pastel albastru și verde mai închis. În sfârșit, a venit rândul corolelor, reprezentate într-o manieră lejeră, fără a exagera cu detaliile

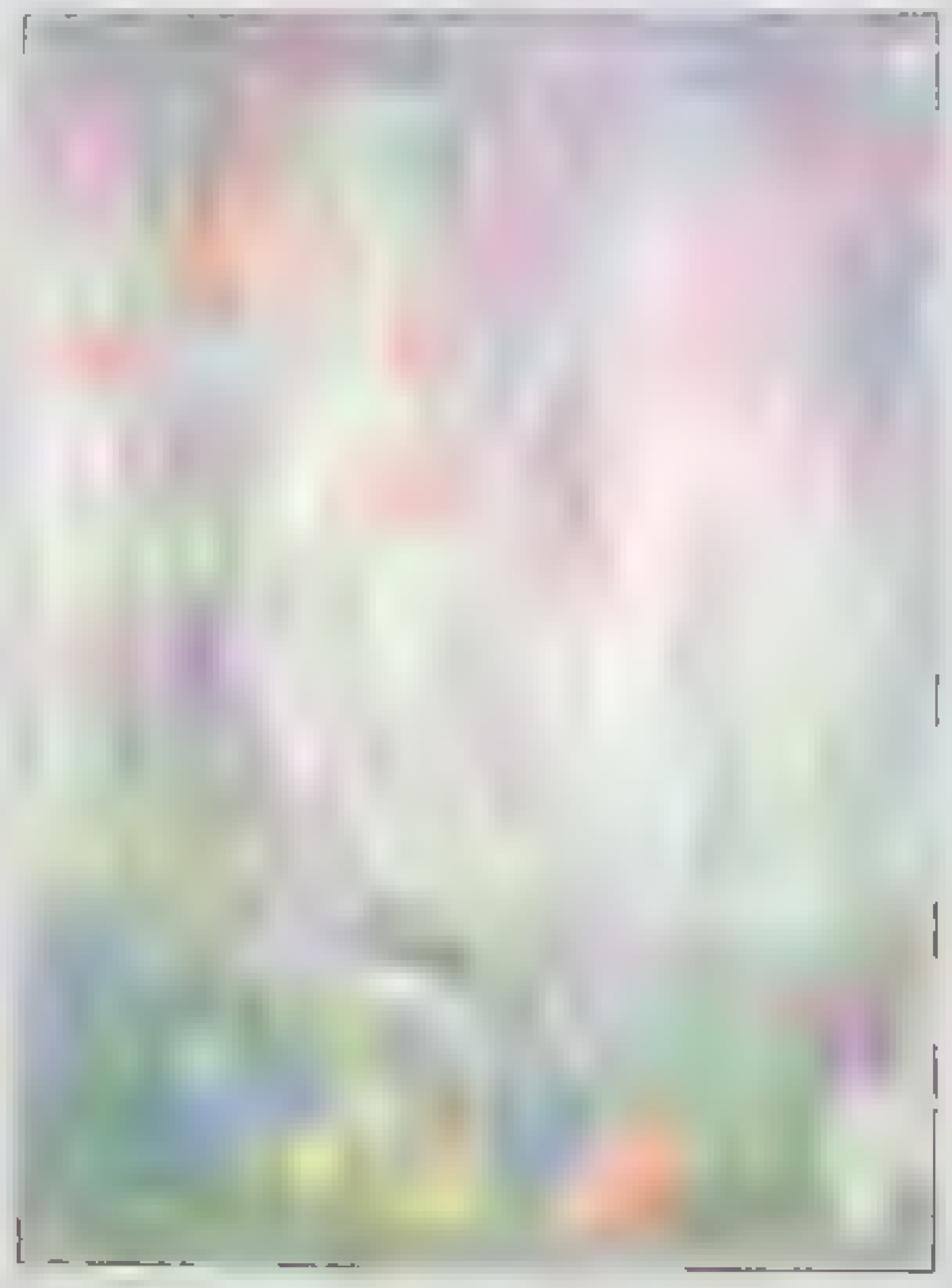

UN PAS ÎNAINTE

Fixează din nou pastelurile cu spray special. Apoi dă frâu liber imaginaţiei şi adaugă flori în culori cât mai strălucitoare, pentru a scoate în evidenţă zonele luminoase. Dacă ai reprodus deja toate florile din model, inventează altele! Sunt de ajuns câteva linii şi pete de culoare pentru a defini petalele.

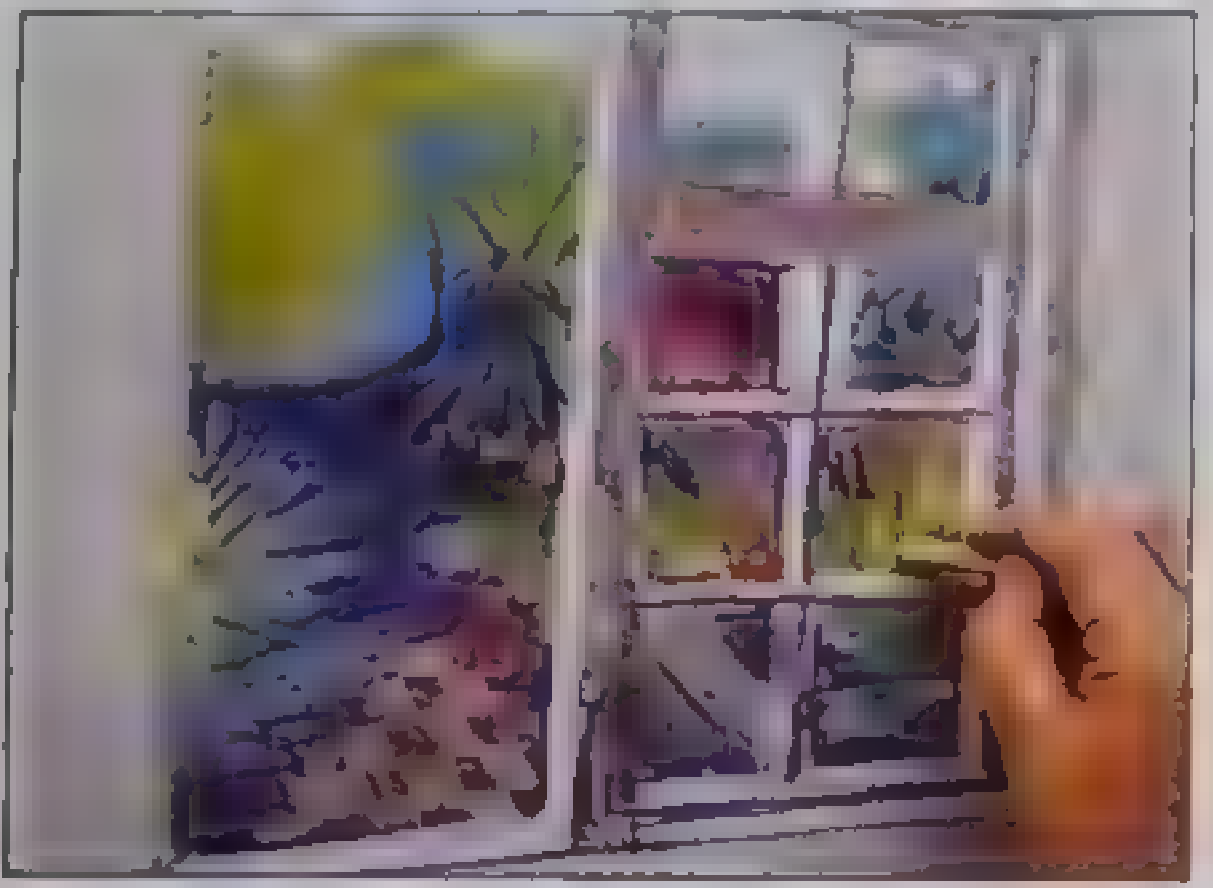

10 ▲ **Flori, flori şi iar flori**
Când desenezi petalele florilor, alege culori care să contrasteze cu cele din fundal: de exemplu, roşu pe verde sau galben pe violet. După ce termini, este bine să nu dai imediat cu spray pe deasupra, pentru că astfel poţi altera uşor nuanţele, împiedicând noile flori reprezentate să iasă în relief.

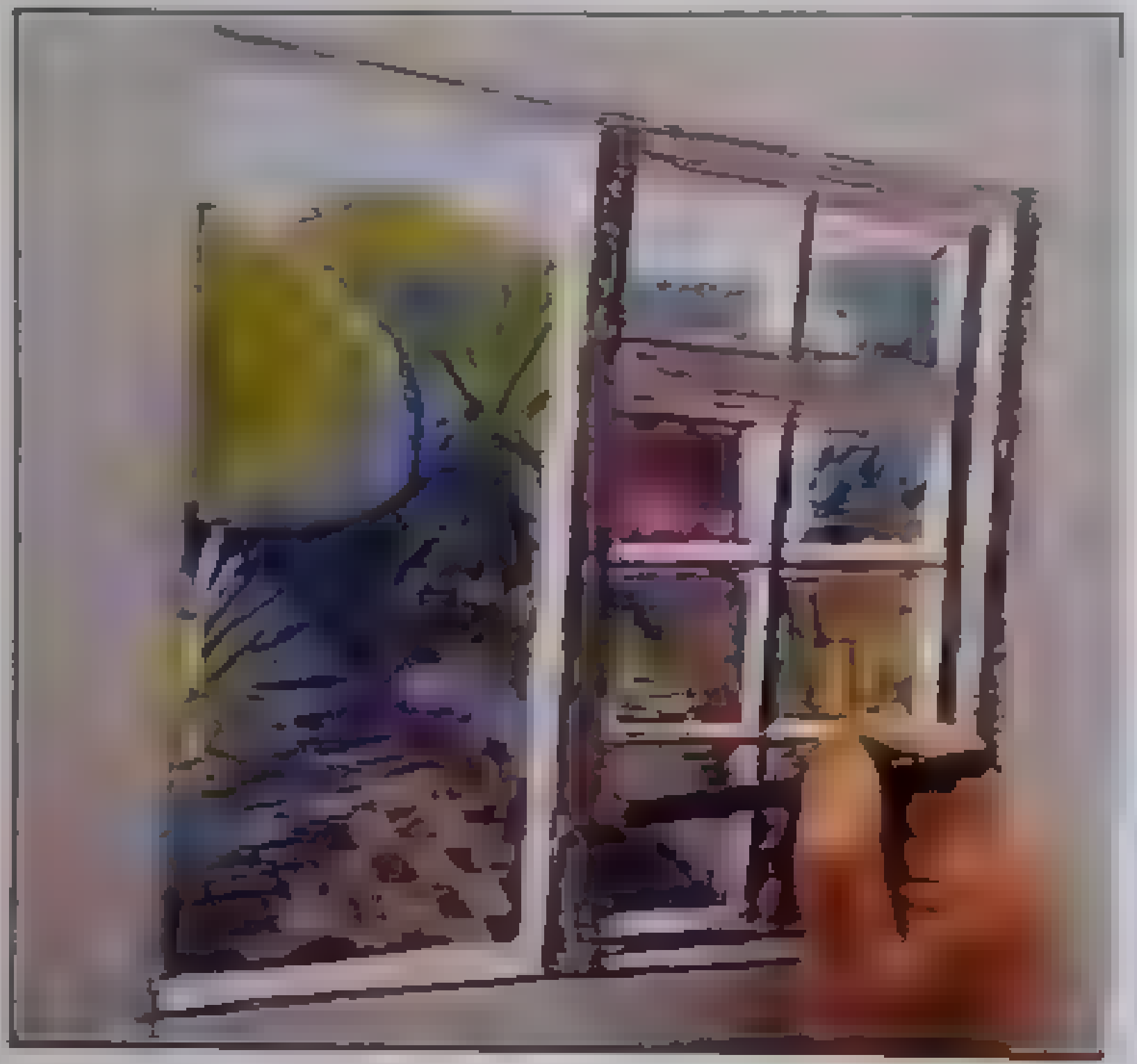

11 ▲ **Maximum de contrast pentru fereastră**
Folosind creionul ceruleum, desenează o linie întreruptă de-a lungul conturului tufişului şi pe primele frunze ale plantei de yucca din stânga. Ca un ultim pas, încearcă să evidenţiezi structura ferestrei, împrospătând cu pastelul alb marginile din interior, şi foloseşte cărbunele pe zona ramei, pentru a accentua apoi contrastul.

O LUCRARE COMPLETĂ

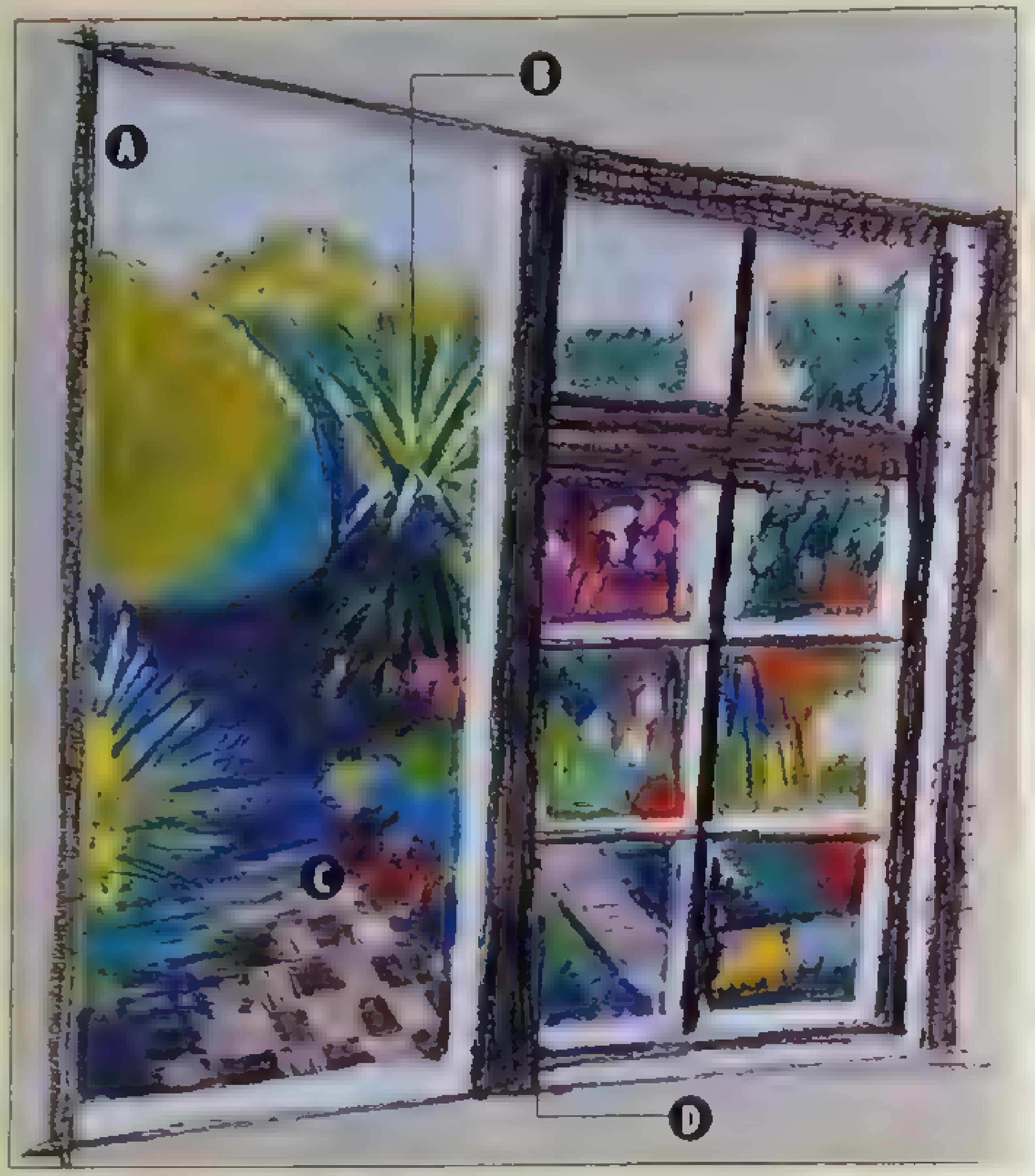

A Porţiuni descoperite
Cerul este compus din tuşe azurii neregulate – astfel, acestea lasă descoperite anumite porţiuni ale hârtiei.

B Luminozitate
Frunzele plantei de yucca au fost desenate cu două nuanţe de verde şi luminate cu alb şi ceruleum.

C Fundal neutru
Nuanţele gri şi brune ale zidului şi pavajului creează un fundal plat şi uniform, pe care se evidenţiază explozia de culori a covorului de flori.

D Linii accentuat
Liniile sigure şi bine definite trasate cu cărbunele şi pastelul alb încadrează petele de culoare din imagine.

SOLUŢII ISTEŢE

SPRAY-UL FIXATIV CA BAZĂ

Se întâmplă deseori să amesteci prea multe culori pe aceeaşi porţiune. Este un lucru care trebuie evitat pe cât posibil, din cauză că, în acest fel, suprafaţa de lucru devine lucioasă şi împiedică pastelul să adere pe hârtie. În plus, culoarea îşi pierde din intensitate. O soluţie ar fi să pulverizezi spray fixativ asupra acestei zone: odată uscat, el poate constitui baza noilor culori, care nu se vor mai amesteca acum cu pastelul de dedesubt.

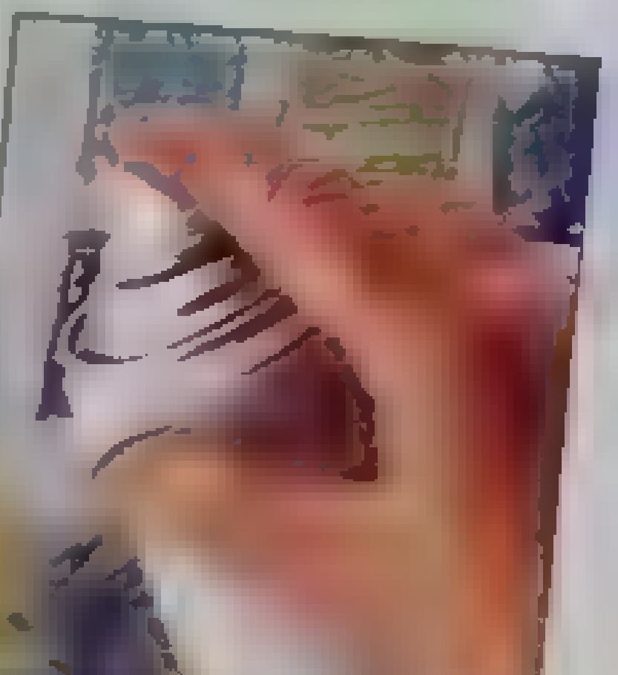

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Pictează cu acuarele terasa unei cafenele, scăldată în lumina verii. Vei învăţa

- Cum să creezi jocuri de lumini şi umbre sub soarele amiezii.
- Cum să dai mai multă profunzime desenului, prin straturi succesive de culoare.
- O primă abordare a corpului omenesc

Culori calde şi reci

Cunoaşterea culorilor aşa-zis „calde" şi „reci" îţi permite să creezi atmosfera şi senzaţia de spaţialitate dintr-o lucrare.

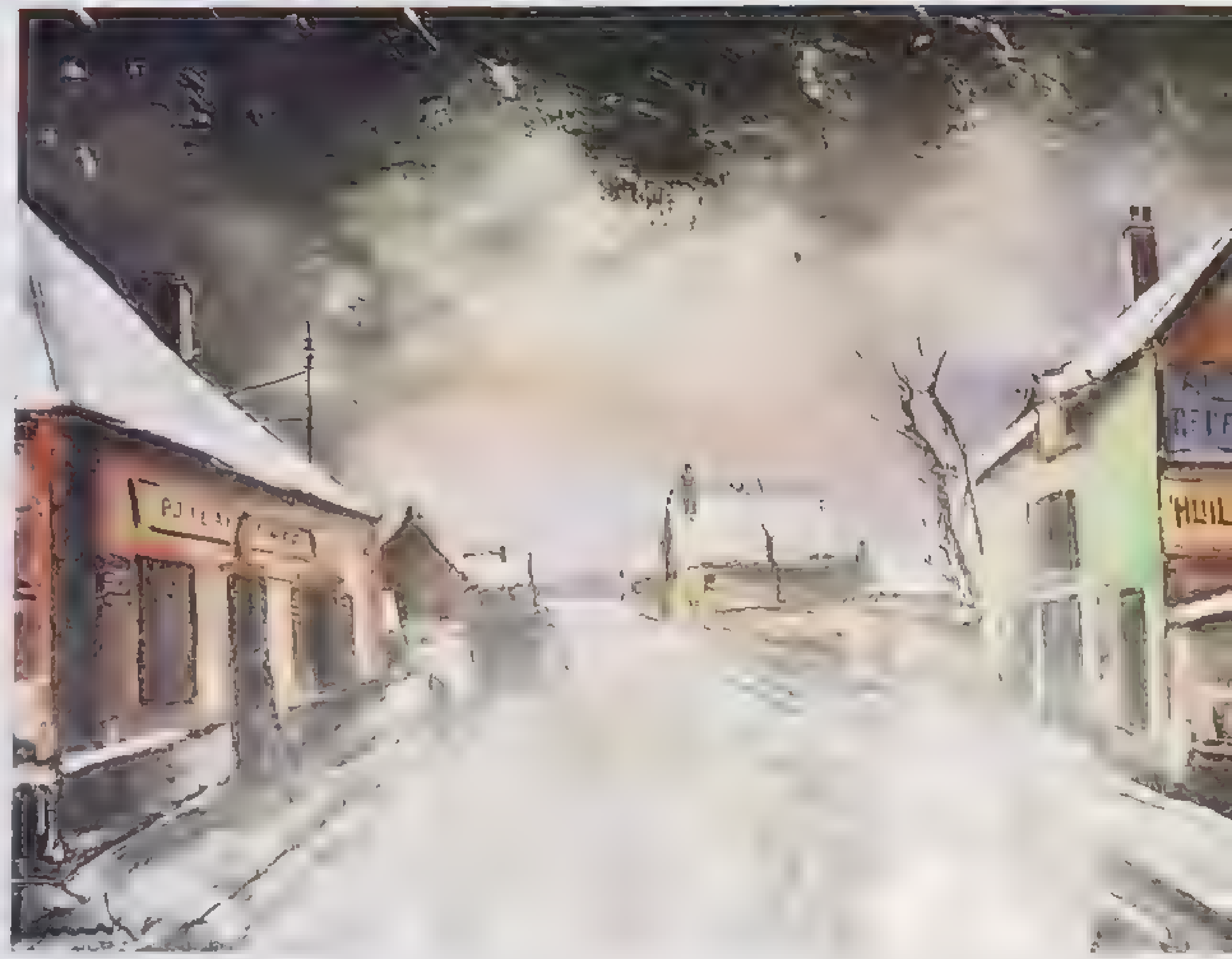

Culoarea ne influenţează în mod surprinzător viaţa de zi cu zi, nu doar în privinţa felului în care ne alegem mobila sau hainele, dar chiar şi în ceea ce priveşte modul nostru de a vorbi: spunem, de exemplu, „verde de invidie", „alb de frică", „roşu de furie". Toate aceste expresii folosesc culoarea pentru a transmite o anumită stare de spirit.

Până acum câteva zeci de ani, în multe spitale, pereţii erau vopsiţi în verde sau albastru-deschis, pentru că acest lucru ajuta la calmarea pacienţilor anxioşi. Totuşi, aceste culori pot alimenta şi depresia, de aceea astăzi se folosesc culori mai calde, în nuanţe foarte estompate

Culorile reci tind să creeze impresia de greutate fizică, spre deosebire de culorile calde. Această impresie poate fi chiar foarte vie: un experiment din Statele Unite a relevat faptul că, pentru un grup de magazioneri, componentele unei maşini ambalate în pachete albastre păreau mai grele decât cele ambalate în pachete galbene

Tonalitatea culorilor

Culorile calde (roşu, galben, oranj) stimulează simţurile, iar în tablouri, ele tind să iasă în evidenţă şi să se apropie de observator. Culorile reci (albastru, verde, violet) prezintă caracteristicile opuse: au, în general, un efect relaxant şi dau senzaţia unui [illegible] îndepărtându-se de ob[illegible] direcţia fundalului. Difere[illegible] lorile calde şi cele reci îi p[illegible] tului să scoată în evidenţă profunzim[illegible] să accentueze contrastele, să creeze [illegible] mosfera şi să exprime anumite sentimente. Expresioniştii, dar şi pictori precum Van Gogh şi Vlaminck, intenţionau ca prin tablourile lor să trezească emoţii intense, prin urmare preferau culorile calde

Şi culorile complementare joacă un rol important în structura unui tablou Impresioniştii au observat că un obiect de culoare caldă (de exemplu, o lămâie galbenă) proiectează o umbră de culoare [illegible] roşu [illegible] culoare [illegible] fenomen se manifestă [illegible] fundal neutru (gri), o nuanţă [illegible] modificând culoarea umbrei

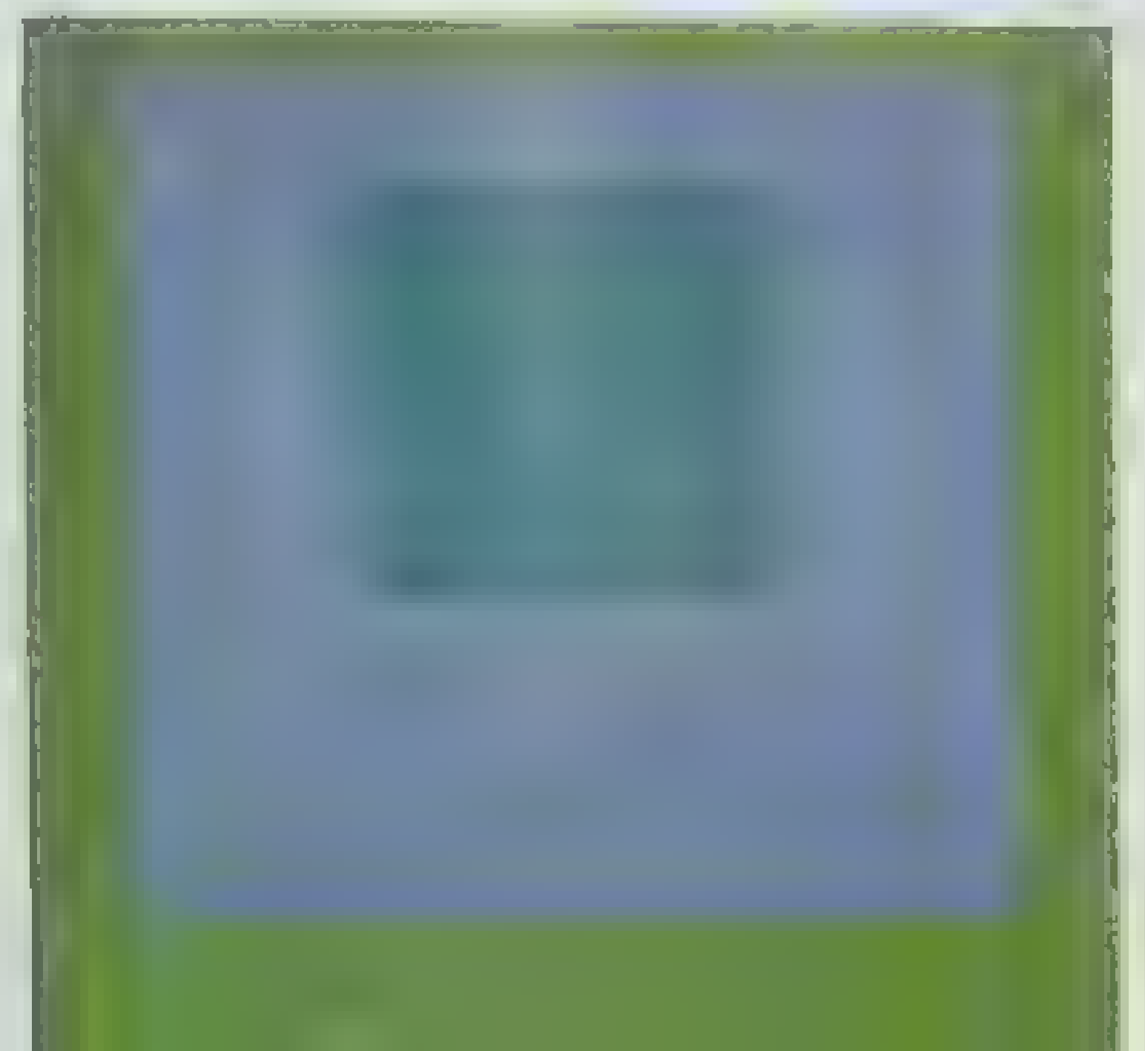

▶ **Anumiţi artişti, precum Josef Albers (1888-1976), sunt fascinaţi de relaţiile dintre culori, făcând din acest lucru subiectul central al operelor lor, ca în lucrarea alăturată.**

Experimente simple

Dar de ce să nu încerci chiar tu? Ia câteva coli A4 de culori diferite, atât calde, cât şi reci – de preferinţă, de tonalităţi foarte deschise. Adaugă şi o coală gri-mediu, nu prea închis. Pune foile pe o masă lângă fereastră, în plină lumină, şi aşază pe ele fructe foarte colorate: observă cum partea din umbră a fructului îşi schimbă nuanţa şi cum se proiectează umbra pe hârtie. Fii atent atât la intensitatea, cât şi la tonalitatea culorii.

Vei observa că nuanţa hârtiei se reflectă pe partea umbrită a fructului, amestecându-se cu nuanţa naturală a acestuia. Poţi face un exerciţiu interesant: pictează combinaţiile care-ţi plac cel mai mult, folosind doar culori primare (albastru, galben, roşu) şi o culoare neutră, la alegere. Cu siguranţă, vei descoperi multe lucruri despre felul în care culorile se influenţează reciproc.

Culori irizate

Capacitatea unei pete de culoare de a-şi schimba nuanţa, în funcţie de poziţia ei în mijlocul altor culori, devine foarte evidentă în cazul nuanţelor neutre. Acestea sunt albul, diversele nuanţe de gri şi brun şi, de asemenea, negrul, care nu reprezintă o culoare propriu-zisă, ci mai degrabă absenţa culorii.

Stând în faţa unei ferestre cu ramă albă şi privind-o în plină lumină, se poate observa că albul pare mult mai închis decât culoarea cerului: am putea spune că e gri. Dar, atenţie: într-un minunat apus roşiatic, griul va deveni mai rece şi vom putea observa chiar şi o nuanţă verzuie. Dimineaţa devreme, în schimb, griul se va apropia de violet.

Ce culori vei amesteca pentru a picta fereastra? Nu există un singur răspuns corect la această întrebare: toate culorile aplicate pe pânză vor fi influenţate de cele pe care le vei adăuga ulterior.

ÎNCERCĂRI CROMATICE

Ia o foaie de hârtie A2 şi desenează patru coloane, a câte şase pătrate cu latura de 8 cm. În centrul fiecărui pătrat desenează încă unul, mai mic (cu latura de circa 3 cm), cu aceeaşi nuanţă de gri folosită aici (un amestec de negru şi alb, în cantităţi egale). Culoarea trebuie să fie foarte pronunţată, pură: dacă foloseşti acuarele, trebuie să le menţii foarte dense. Pictează pătratele din prima coloană cu roşu, oranj, galben, verde, albastru şi violet (urmând exemplul din dreapta). Acum observă pătratele gri: au toate aceeaşi culoare, dar unele par mai vii, altele mai pale, caracterul lor fiind influenţat de culoarea cu care se învecinează. Continuă cu cea de-a doua coloană, folosind roşu pentru zona din jurul griului din primul pătrat de sus. Pentru al doilea şi al treilea pătrat, adaugă puţin galben şi, astfel, vei obţine două nuanţe de oranj. În cele de mai jos, amestecă roşu cu albastru, pentru a obţine trei nuanţe de violet. Pentru celelalte coloane, alege culorile după bunul tău plac, amestecând treptat negru pentru căsuţele de jos şi alb pentru cele de sus. Observă cum se schimbă aspectul griului. În fine, în ultima coloană, încearcă diverse nuanţe de brun, punând mereu mai mult galben în pătratele din partea de sus şi mai mult albastru, în cele din partea de jos. Dacă doreşti, poţi păstra foaia, pentru a folosi aceste constatări în lucrările viitoare

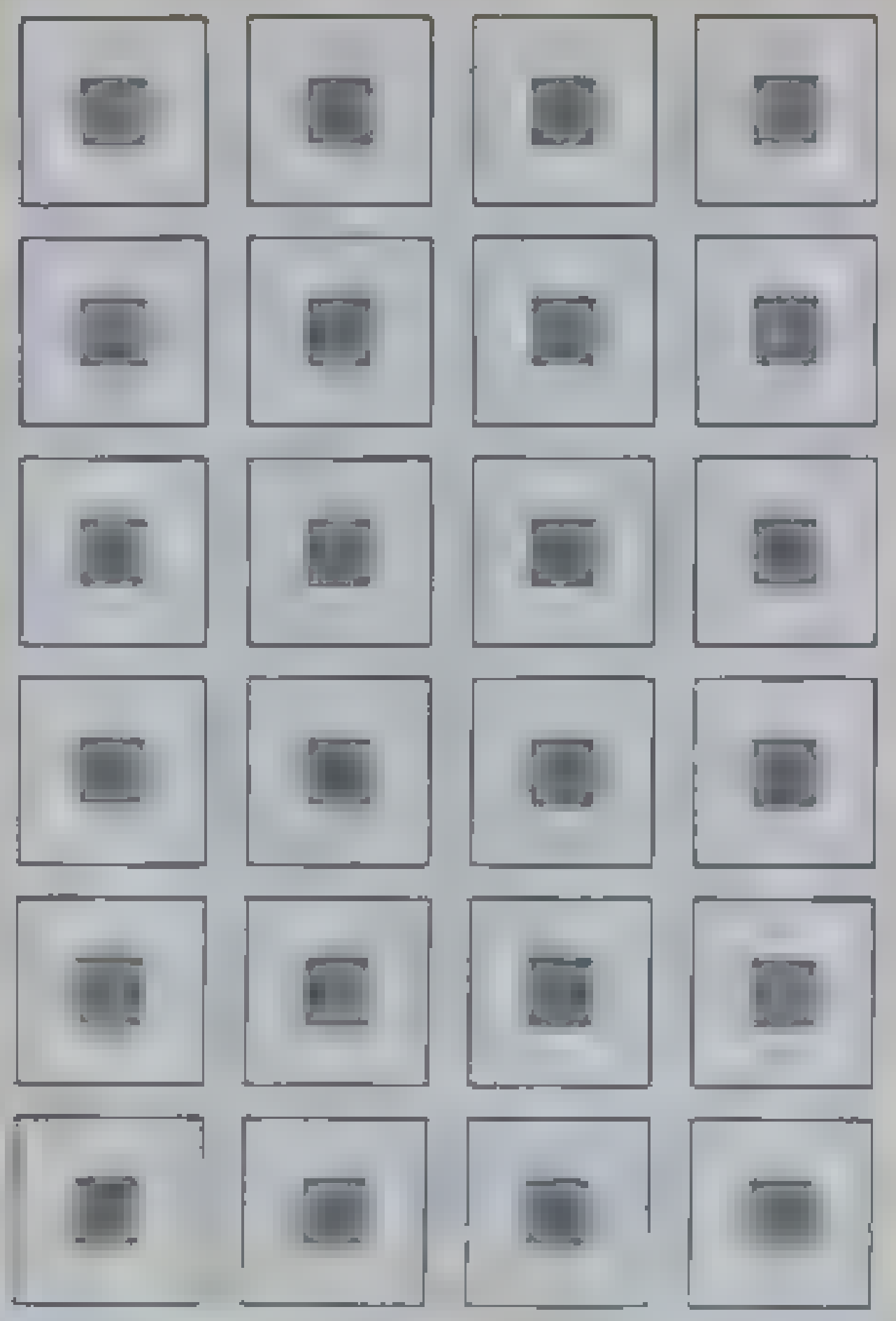

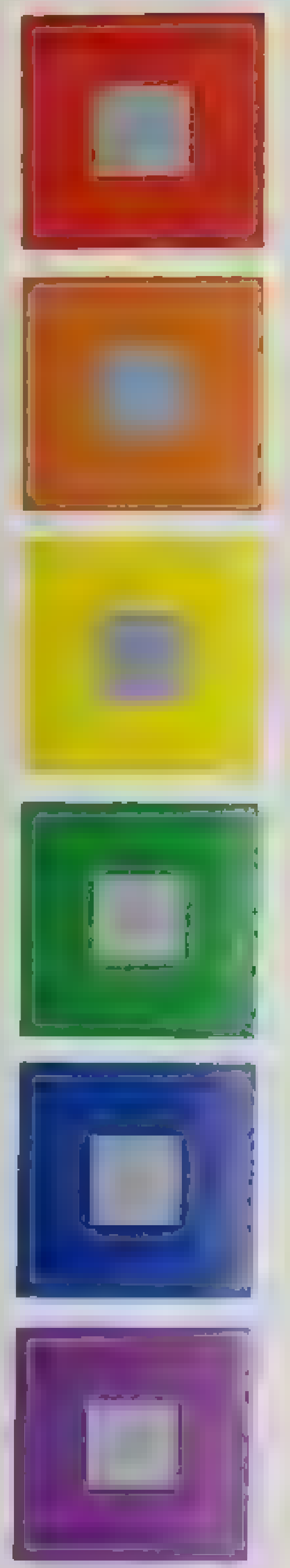

▼ *Scenă din piaţă*, opera lui Raoul Dufy (1877-1953), este un exemplu clasic de contrast între culori calde şi culori reci.

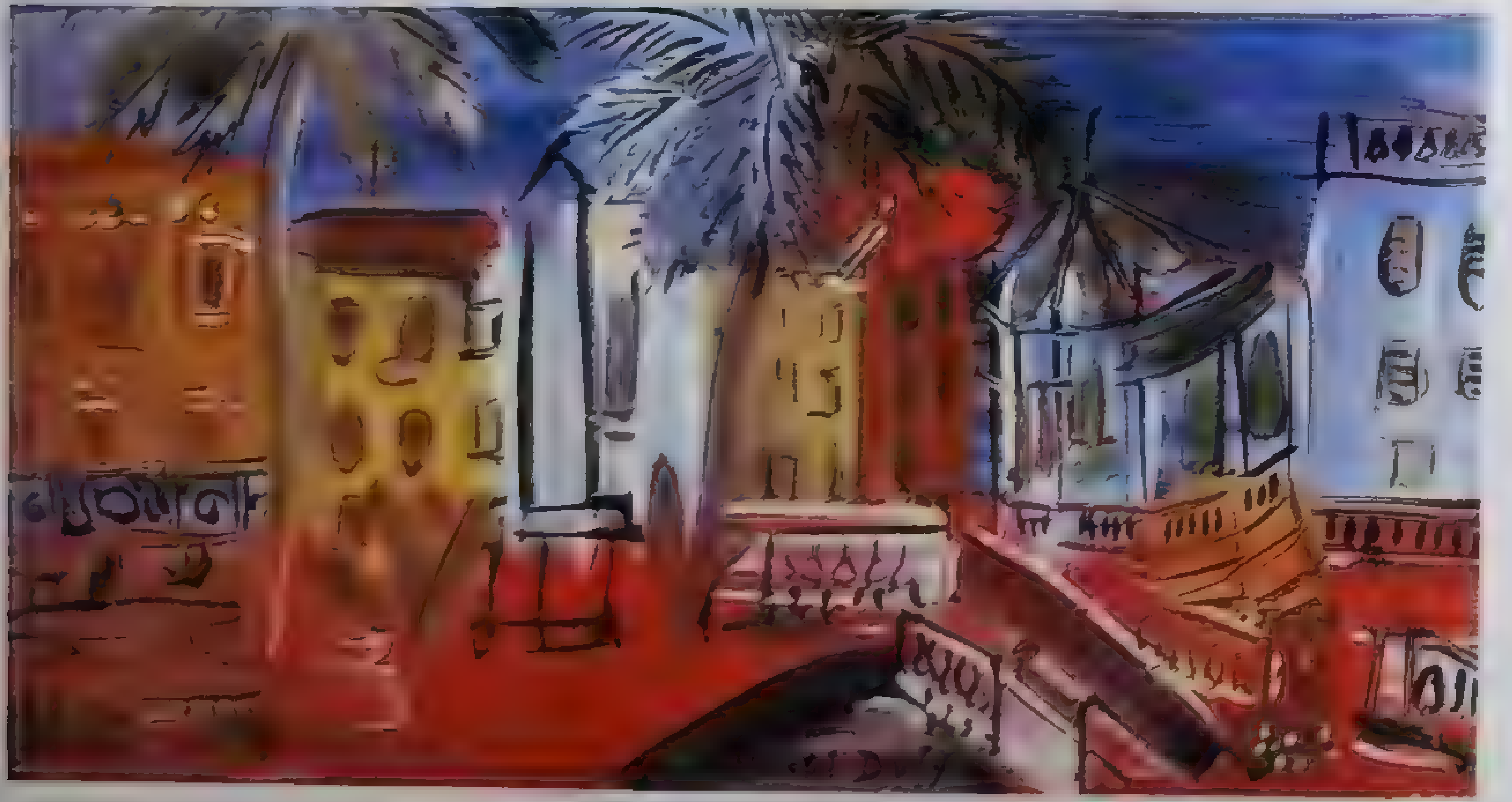

Oglinda multicoloră

Incredibil, dar adevărat! Tot ce-ţi trebuie pentru realizarea acestei rame de oglindă fanteziste, cu formă de coroană şi contururi aurii, este o coală de mucava – iată materia primă.

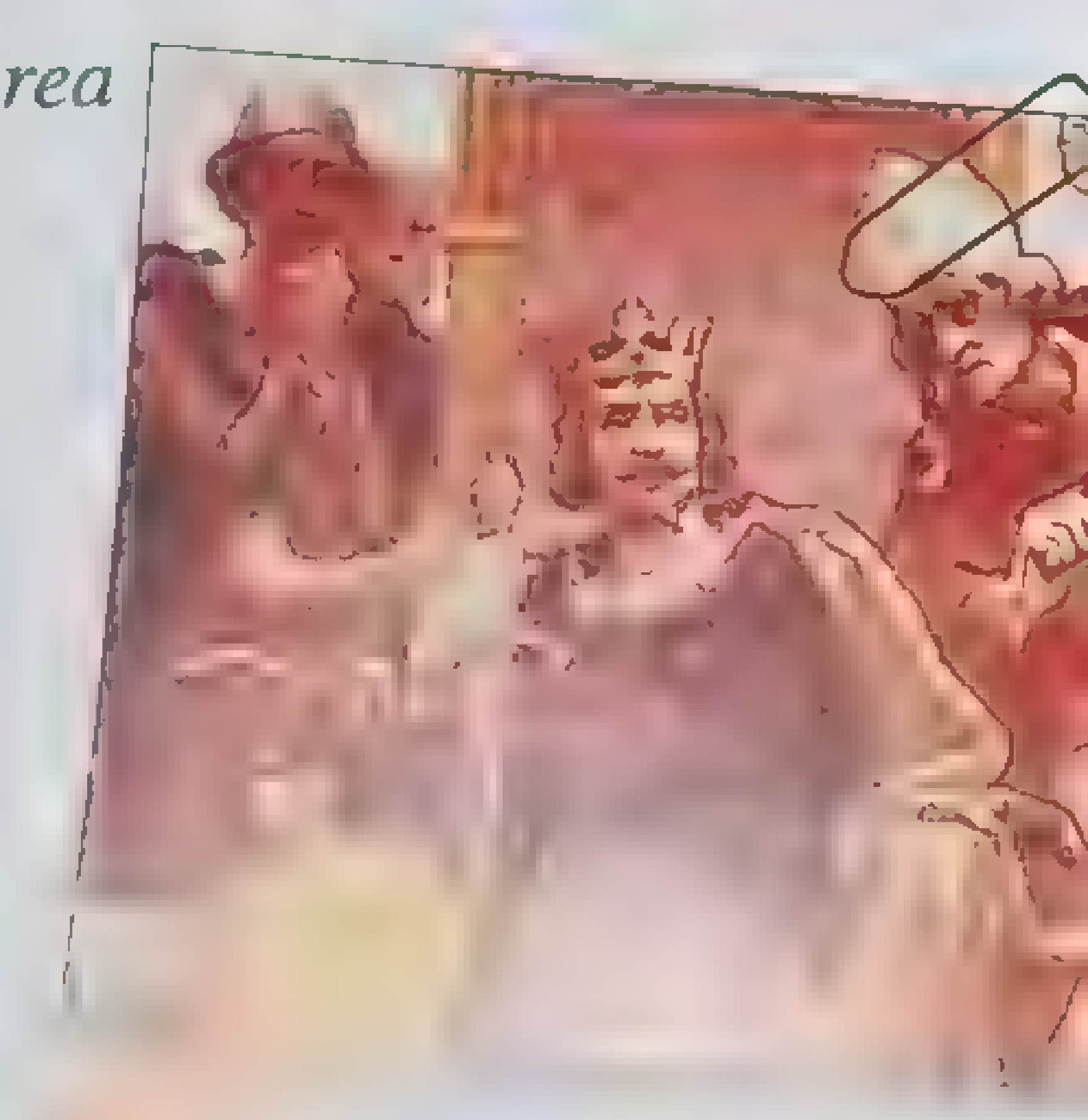

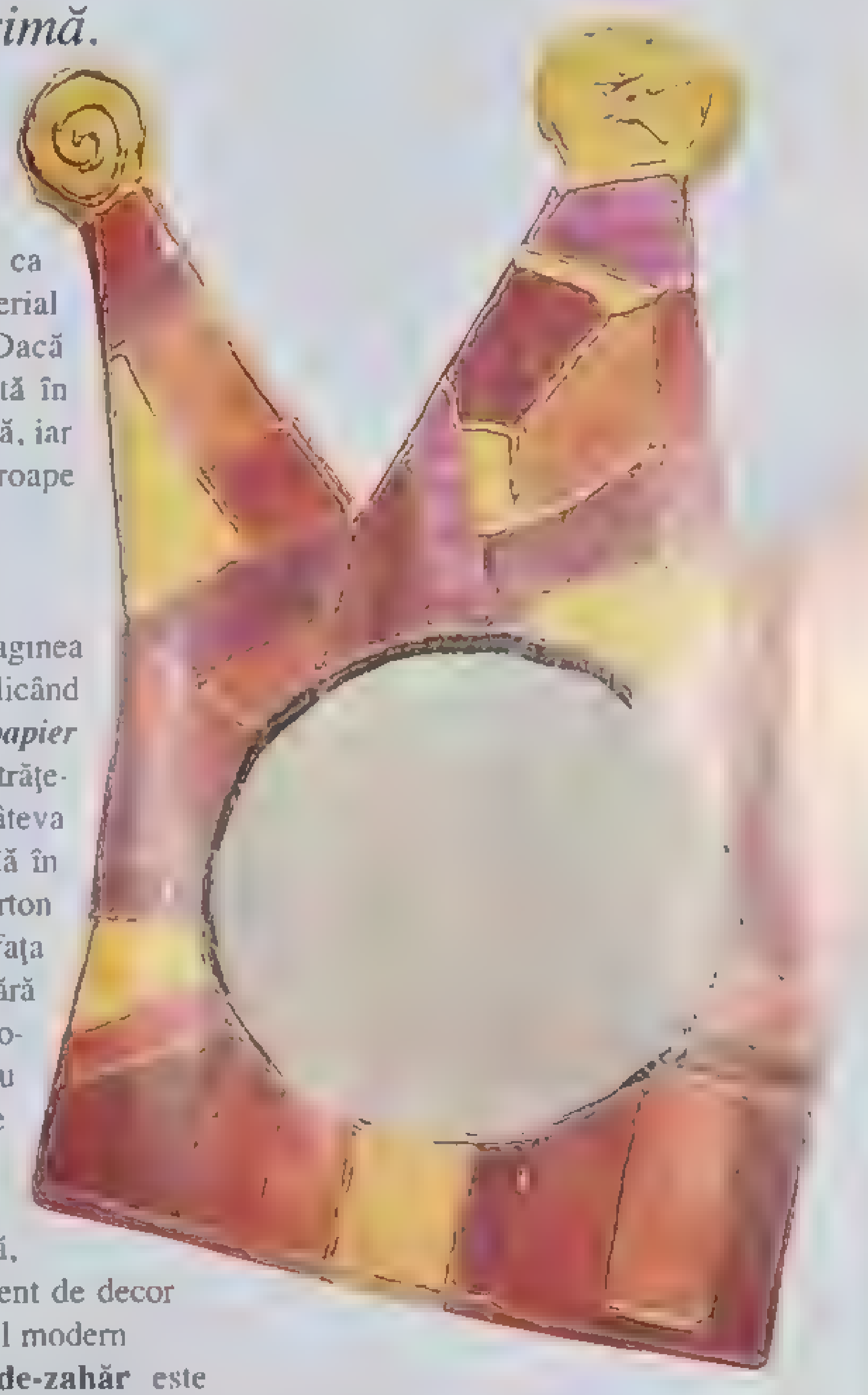

Expresia „fragil ca hârtia" este impropriе: hârtia nu trebuie considerată, ca regulă generală, un material lipsit de rezistenţă. Dacă este umezită şi înmuiată în adeziv, devine maleabilă, iar odată uscată, devine aproape dură.

Papier mâché

Oglinda noastră (în imaginea centrală) a fost creată aplicând o variantă a tehnicii ***papier mâché.*** Se decupează pătrăţele cu latura de 5 cm din câteva foi de hârtie, se scufundă în apă şi se lipesc pe un carton ondulat. Odată ce suprafaţa s-a uscat, se pictează şi, fără a fi modelată, cum se procedează de obicei cu *papier mâché*-ul, ea se acoperă cu un strat de lac. Rezultatul este un obiect cu structură rigidă, care s-ar potrivi ca element de decor într-o casă mobilată în stil modern

Hârtia din trestie-de-zahăr este ideală pentru *papier mâché*, dat fiind faptul că se îmbibă foarte uşor cu apă Dacă nu găseşti acest produs, poţi folosi hârtie cu gramaj mic sau hârtie de ziar Te sfătuim să rupi pătratele, în loc să le decupezi, pentru ca apa să pătrundă mai uşor în fibre

În căutarea materialului

Am ales cartonul ondulat pentru că este o bază consistentă pentru oglindă. În loc să-l cumperi, îl poţi recicla dintr-o cutie veche sau poţi recupera unul dintre ambalajele de la supermarket

La fel, nu este necesar să treci pe la papetărie pentru a-ţi procura emulsia acrilică albă de care vei avea nevoie pentru a prepara rama: borcanul cu vopsea uitat în cămară e la fel de bun. În sfârşit, tempera aurie se găseşte la papetărie. Vezi că nu e greu să găseşti o oglindă deosebită, la un preţ decent?

Nu vei folosi toate materialele adunate pentru această lucrare, iar dacă micul nostru experiment îţi va plăcea, vei putea continua să inventezi şi să creezi obiecte, având toate materialele la-ndemână

sau hârt
O oglindă pătrată, de circa 30x30 cm
Un marker fin, negru; un creion 2B
Un pahar; o farfurie cu apă
O farfurioară
O riglă de metal; un cutter
O pensulă mică pentru lipici
O pensulă fină pentru decoraţiuni
O pensulă nr. 8 cu vârful plat
Emulsie acrilică albă
Adeziv; lac transparent
Şmirghel
Un pachet de cretă pulbere
Şase culori acrilice sau email. roşu, oranj, violet, roz, galben, albastru
Un tub de tempera aurie pentru textile

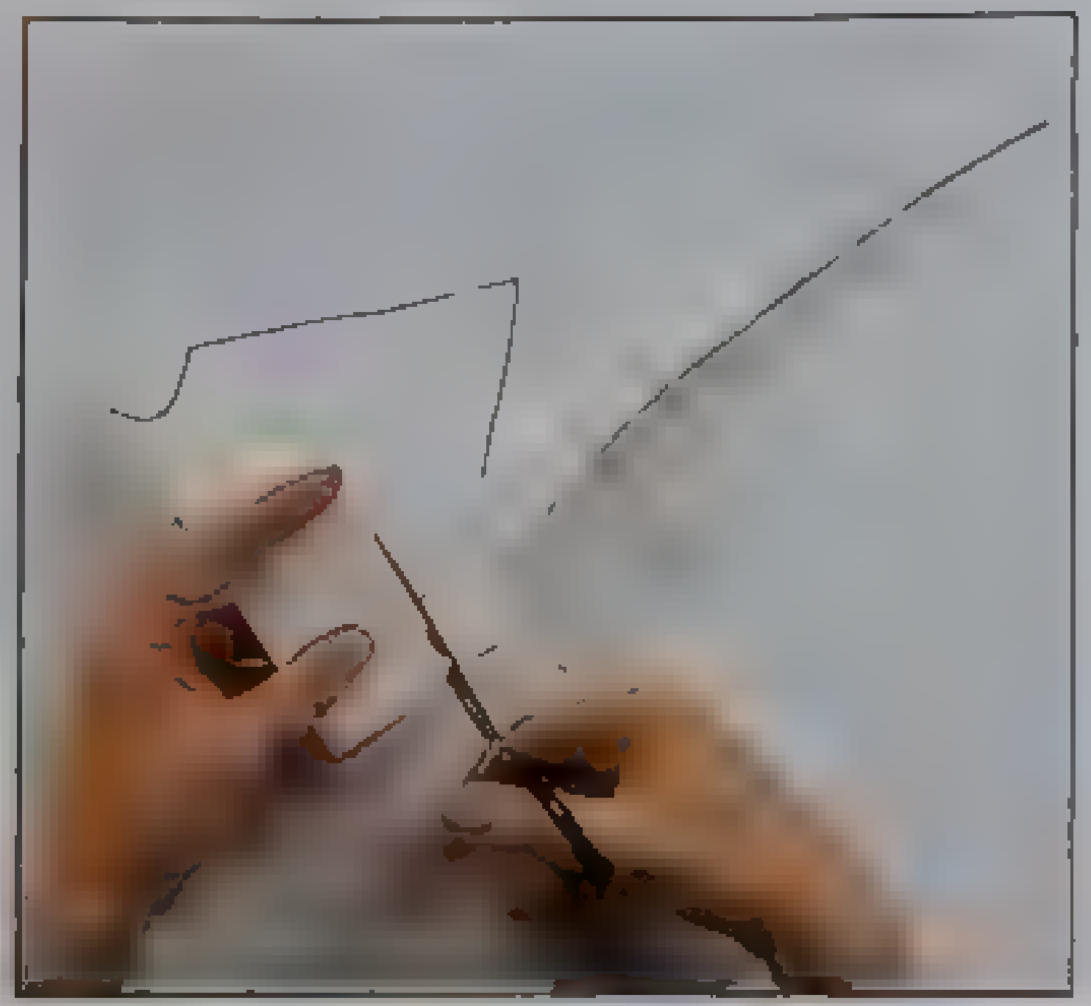

PRIMELE OPERAȚIUNI

1 ▲ Decupează forma coroanei
Pentru a obține o coroană simetrică, împarte în două foaia mare de hârtie și desenează cu creionul 2B jumătate din conturul superior. Apoi decupează cu foarfeca și despăturește foaia: ai obținut coroana perfectă.

2 ▶ Decupează forma din carton
Așază foaia pe una dintre bucățile de carton ondulat și, cu o mână sigură, trasează conturul cu marker negru. Decupează apoi forma cu ajutorul cutterului. Repetă același procedeu, folosind celelalte două bucăți de carton, pentru a obține trei coroane de dimensiuni egale.

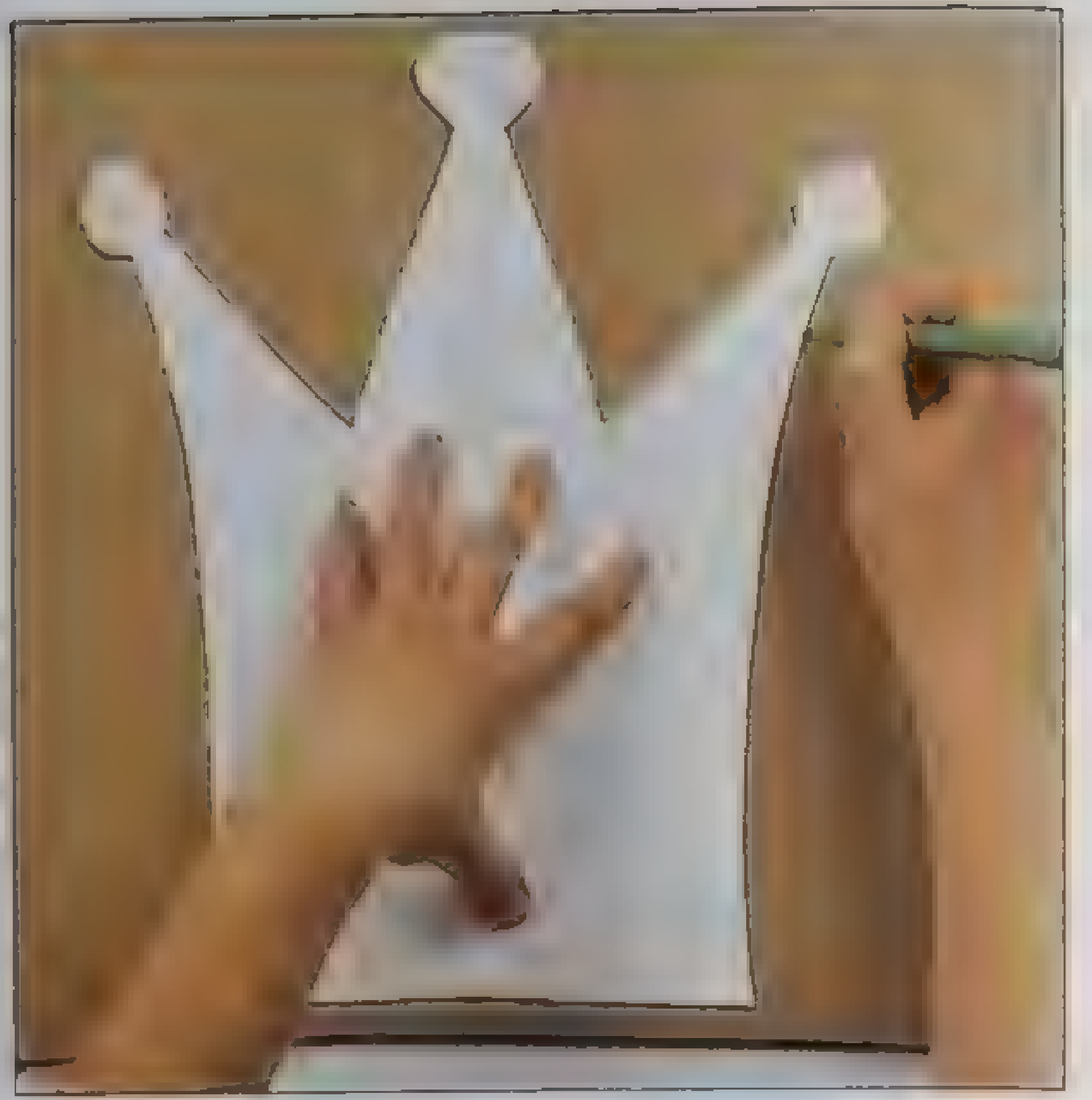

3 ▶ Pregătește locul oglinzii
La una dintre coroanele de carton și așază pe ea oglinda, poziționând-o cât mai central, apoi trasează-i conturul cu markerul. Folosește rigla și cutterul pentru a decupa pătratul central, pe care îl poți arunca. Apoi, pune rama pe care ai obținut-o peste o altă coroană de carton, potrivind totul cu grijă, și trasează conturul pătratului central pe noua coroană.

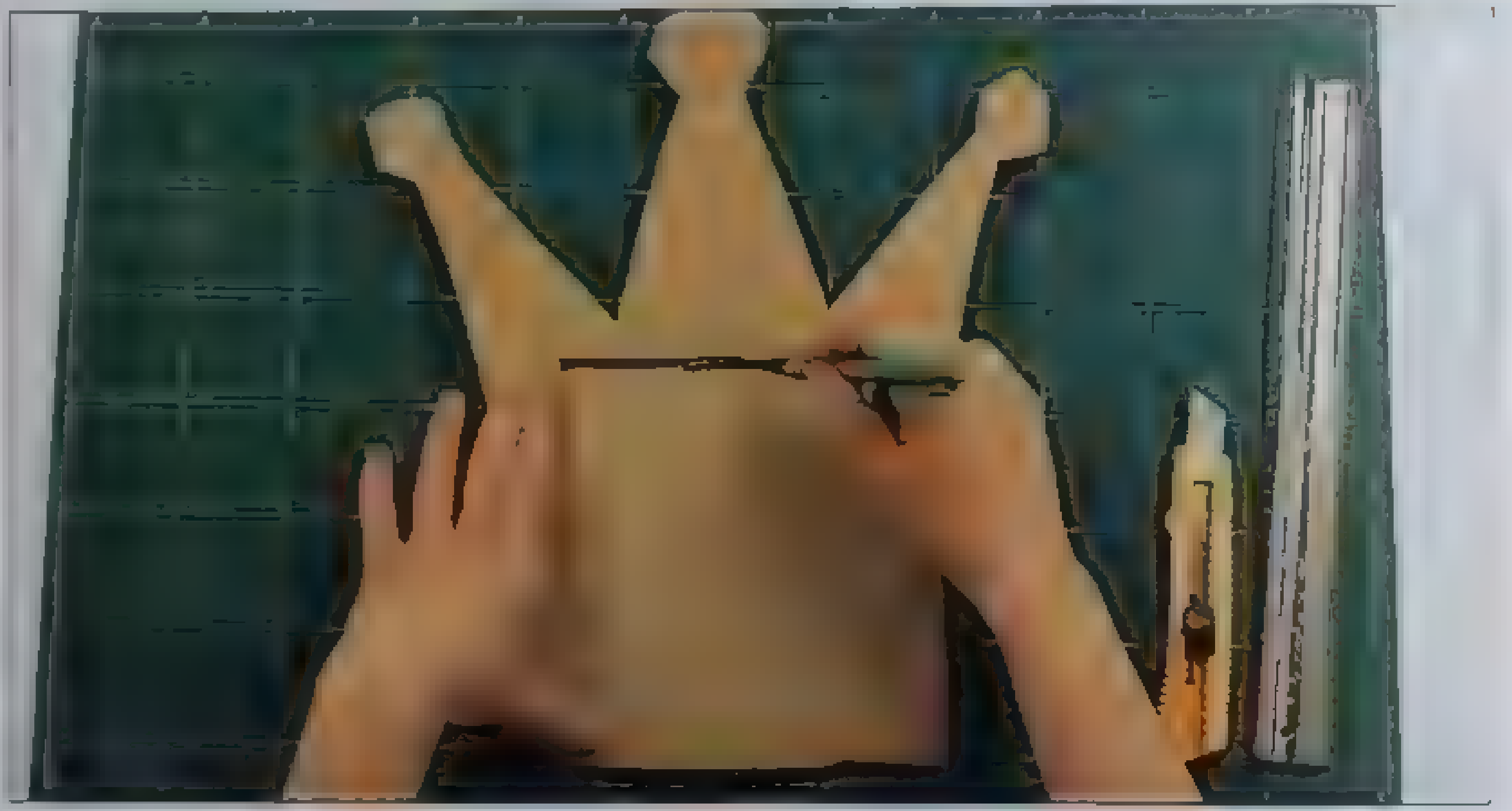

SOLUȚII ISTEȚE

CUM SĂ TAI CARTONUL

Dată fiind grosimea evidentă a cartonului, s-ar putea ca decuparea lui să fie destul de dificilă. Taie porțiuni mici, mai ales acolo unde contururile sunt mai greu de urmat, ca în cazul vârfurilor rotunde ale coroanei. Urmărește cu cutterul conturul liniilor curbe și scoate apoi toată partea decupată. Ține tot timpul mâna fixată în centrul cartonului.

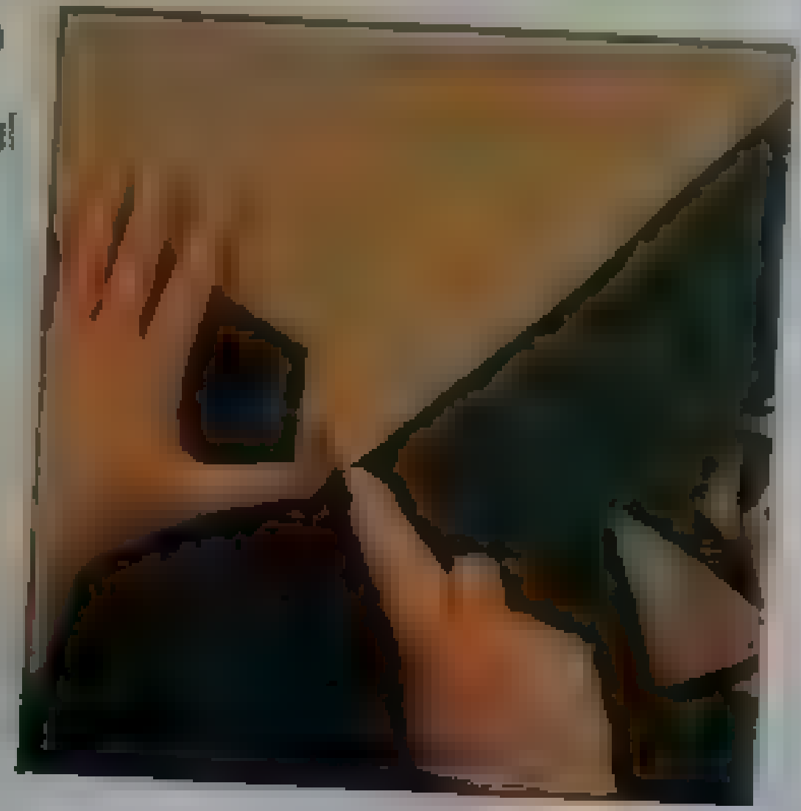

RAMA PRINDE FORMĂ

Odată ce ai pregătit cele trei forme principale și după ce locul pentru oglindă a fost finisat, poți să lipești părțile între ele și să decorezi ansamblul. Cartonul ondulat este foarte robust, datorită miezului său încrețit: odată terminată, lucrarea ta va fi foarte rezistentă.

4 ▶ Lipește oglinda pe carton
Aplică lipici mai întâi pe rama de carton și apoi pe a treia coroană (aceea pe care nu ai folosit-o încă). Unește cele două suprafețe și apasă tare. Atenție: cele două forme trebuie să se îmbine perfect! Utilizând puțină bandă adezivă, poți să întărești colțurile și vârfurile coroanei. Întinde un strat uniform de lipici pe spatele oglinzii și fixează-o în locul pe care i l-ai creat, bineînțeles cu partea reflectorizantă la exterior.

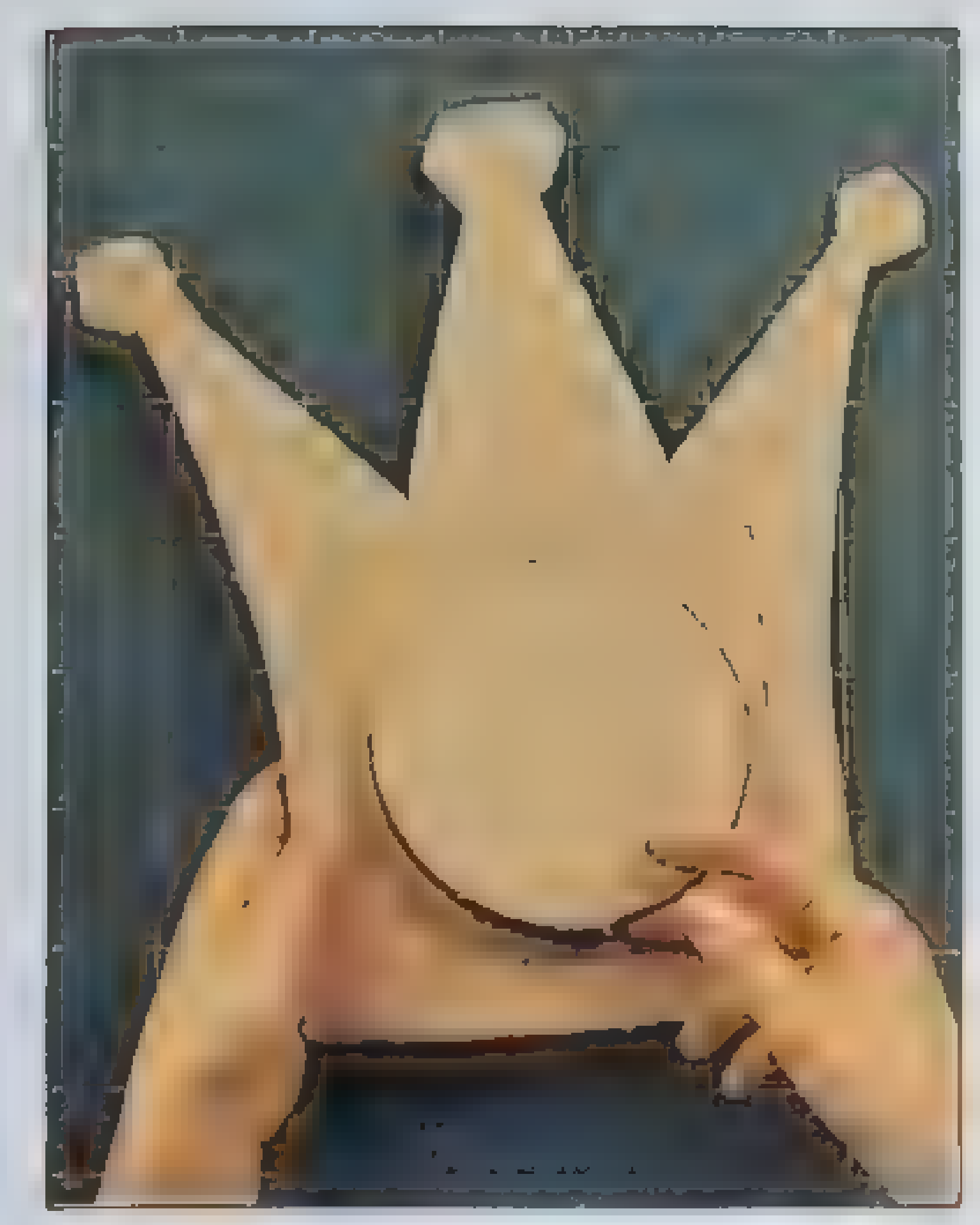

5 ◀ Decupează un cerc
La ultima bucată de carton, cea cu pătratul, așază pe ea o farfurie de dimensiuni potrivite și trasează-i conturul. Folosește din nou cutterul, pentru a decupa cercul.

SFATURI
Rigla și cutterul

Cutterul este un instrument foarte bun pentru a tăia materiale precum hârtia, hârtia cartonată sau linoleumul, dar trebuie să fim foarte atenți dacă ne folosim de o riglă pentru a tăia drept. Se poate întâmpla, într-adevăr, să atingem cu lama rigla, din care vor sări câteva așchii de lemn sau de plastic, iar tăietura va fi neregulată. Din acest motiv, ar fi mai bine să recurgem la o riglă de metal, care nu are nici un inconvenient, putând fi dotată chiar cu mâner.

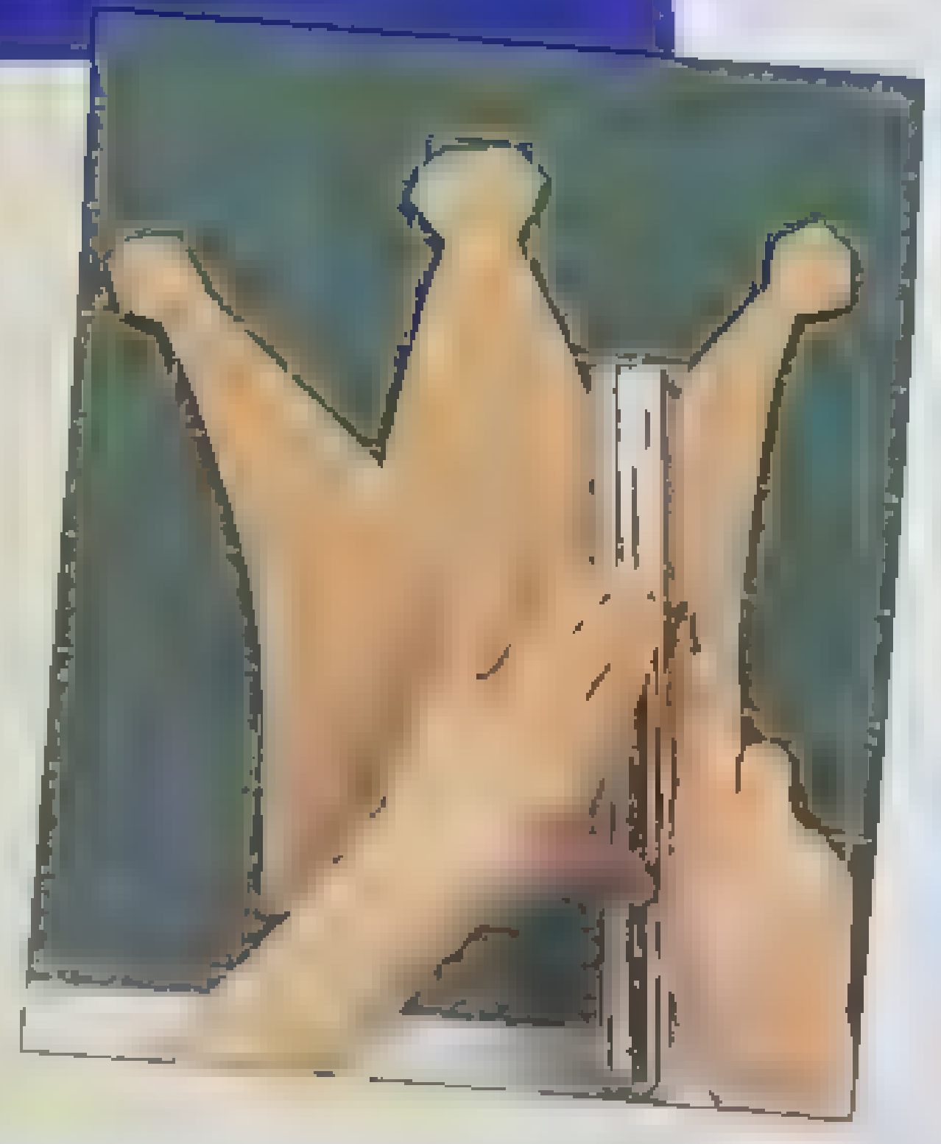

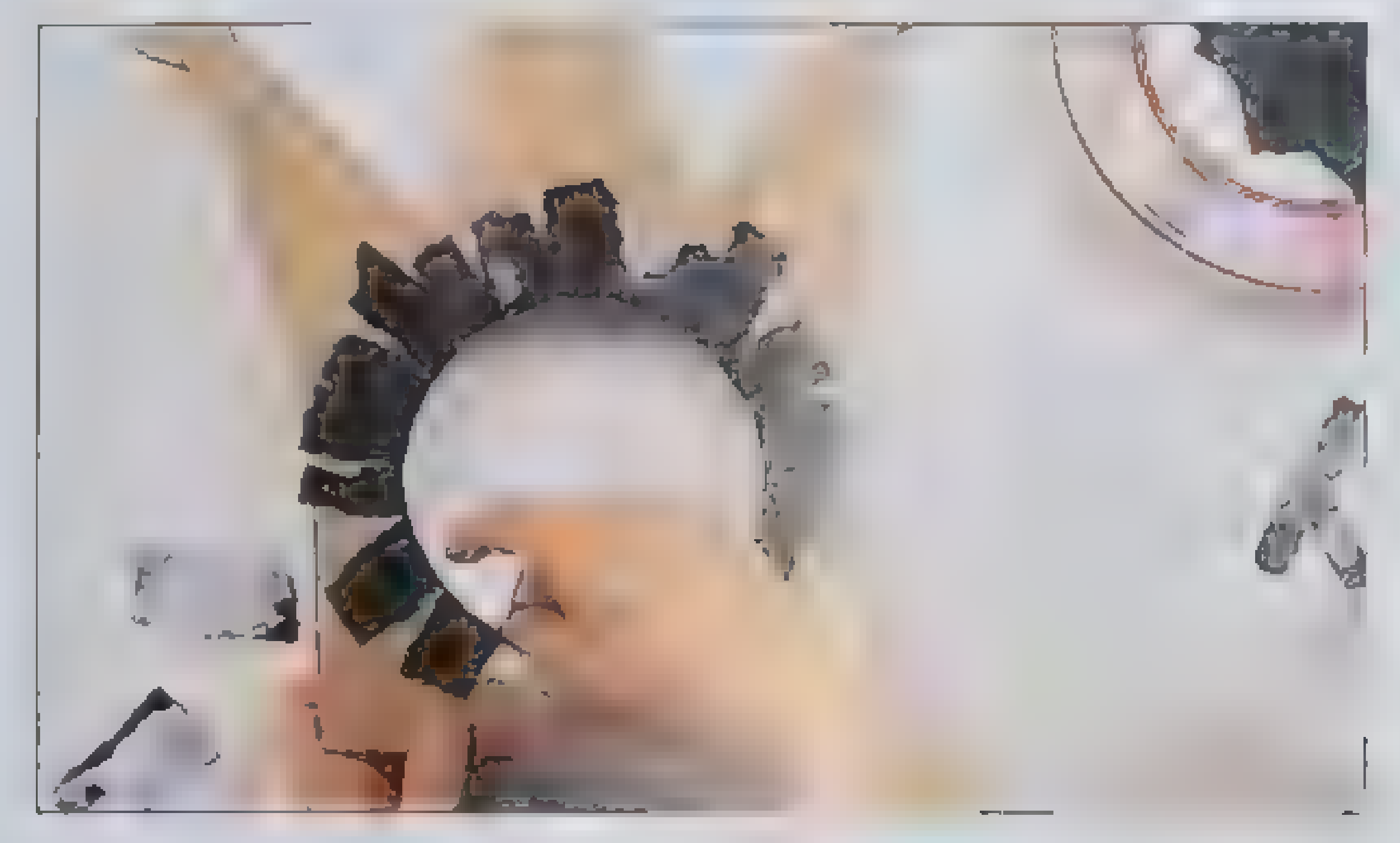

6 ▲ Lipește hârtia din trestie-de-zahăr
Rupe hârtia în pătrățele cu latura de aproximativ 5 cm și scufundă cel puțin zece dintre acestea în farfuria plină cu apă, întinzându-le apoi pe altă farfurie. Treci cu adeziv pe o singură parte a fiecărui pătrățel ud și pe marginea din interior a cercului. În sfârșit, lipește bucățelele de hârtie pe marginea circulară și rupe fragmentele care ies în afară.

7 ▶ Pregătește oglinda
Aplică adeziv pe suprafața ramei și fixeaz-o pe coroana cu oglindă: a[illegible] poți s[illegible] în og[illegible] [illegible] Întăre[illegible] cu p[illegible] band[illegible] a [illegible] aplica[illegible] colțuri ș[illegible] vârfurile coroanei.

8 ▶ Întărește [illegible]
Înmoaie altă hârtie în apă, trece-o prin adeziv și acoperă toată coroana. Acoper-o apoi cu hârtie de ziar și așază deasupra ei un obiect greu. După trei zile, suprafața coroanei va deveni rigidă și rezistentă.

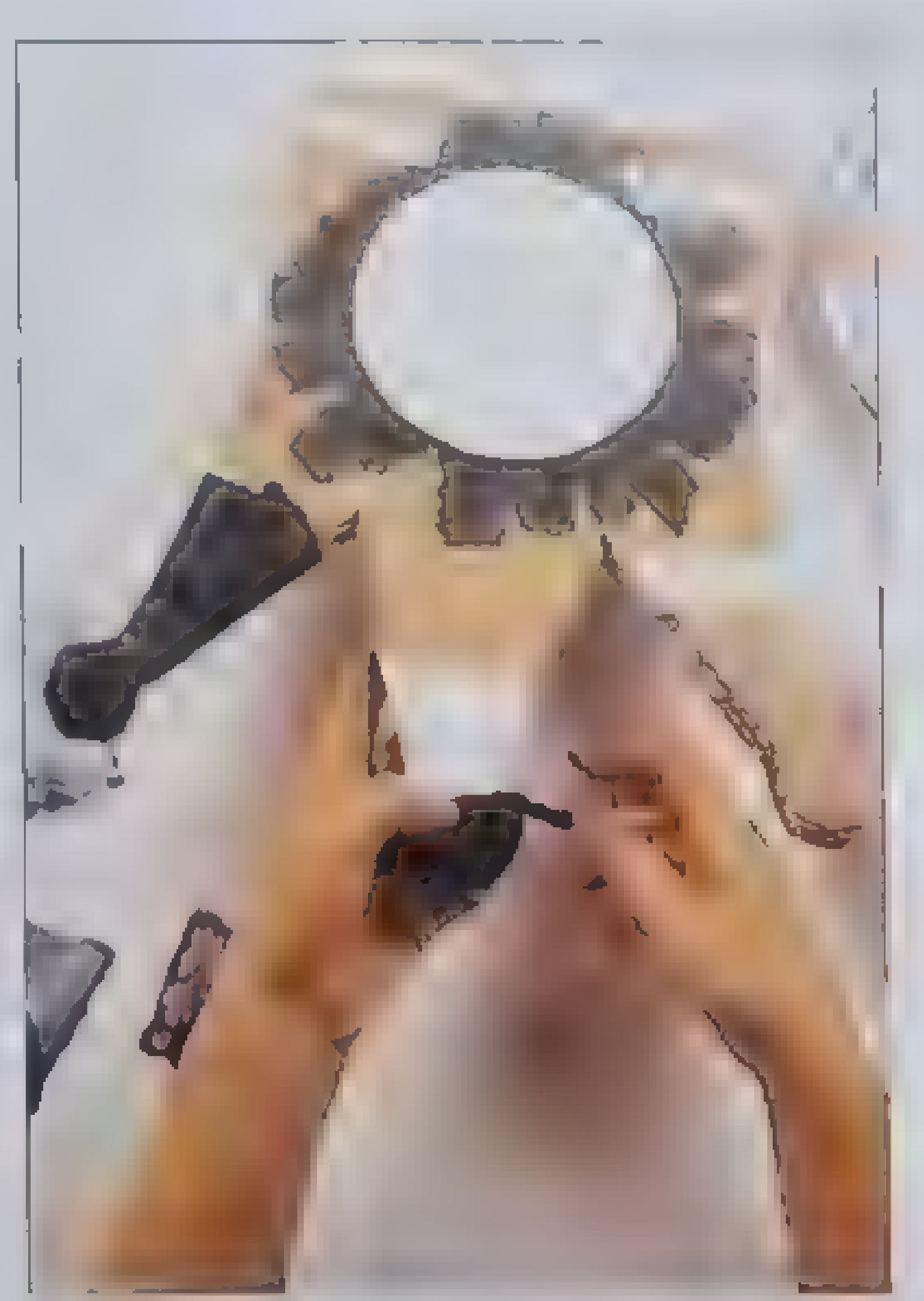

9 ▲ Un strat de grund, pe bază de cretă
Pregătește un fel de grund, amestecând cantități egale de adeziv și cretă, diluându-l cu apă până ce se formează o pastă cremoasă. Aplic-o pe ramă cu pensula pentru decorațiuni, apoi lasă totul să se usuce. Lustruiește apoi suprafața cu hârtie abrazivă (șmirghel) și aplică emulsie acrilică albă, cu pensula fină

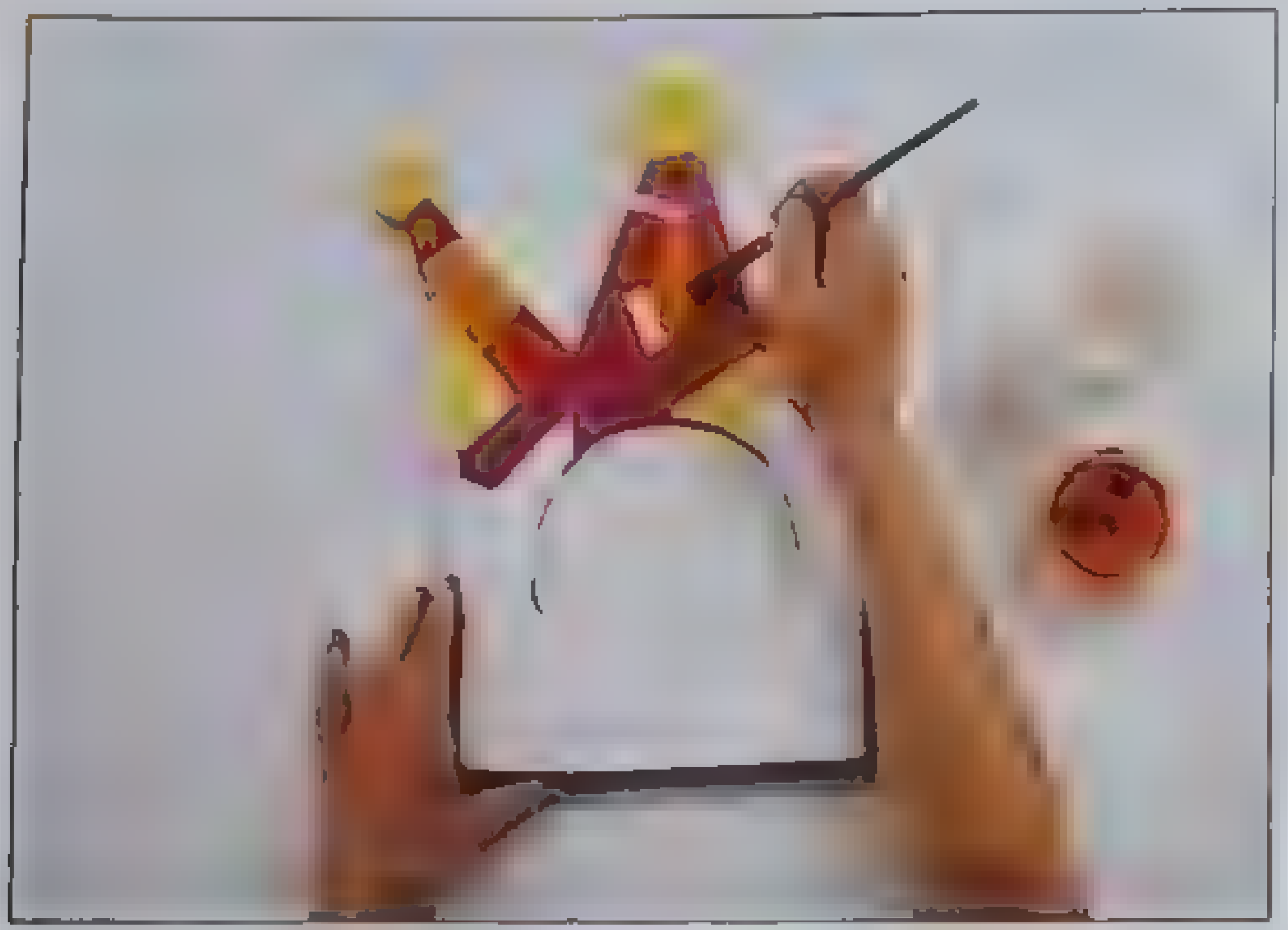

10 ◀ **Decorează rama**
Ia pensula nr. 8 și pictează cu acrilice (sau email) câteva forme geometrice disparate, în culorile care-ți plac. Alege forme diferite, dar de dimensiuni mai mult sau mai puțin egale; dacă ți-e greu, poți trasa mai întâi câteva linii cu creionul, pe care le poți umple apoi cu culoare. Continuă așa până când decorezi ambele părți ale ramei.

11 ▶ **Un strat de lac**
Lasă acrilicele să se usuce. Apoi, cu o pensulă plată, poți începe să aplici lac transparent pe coroană, trecând cu pensula peste eventualele mici bule de aer.

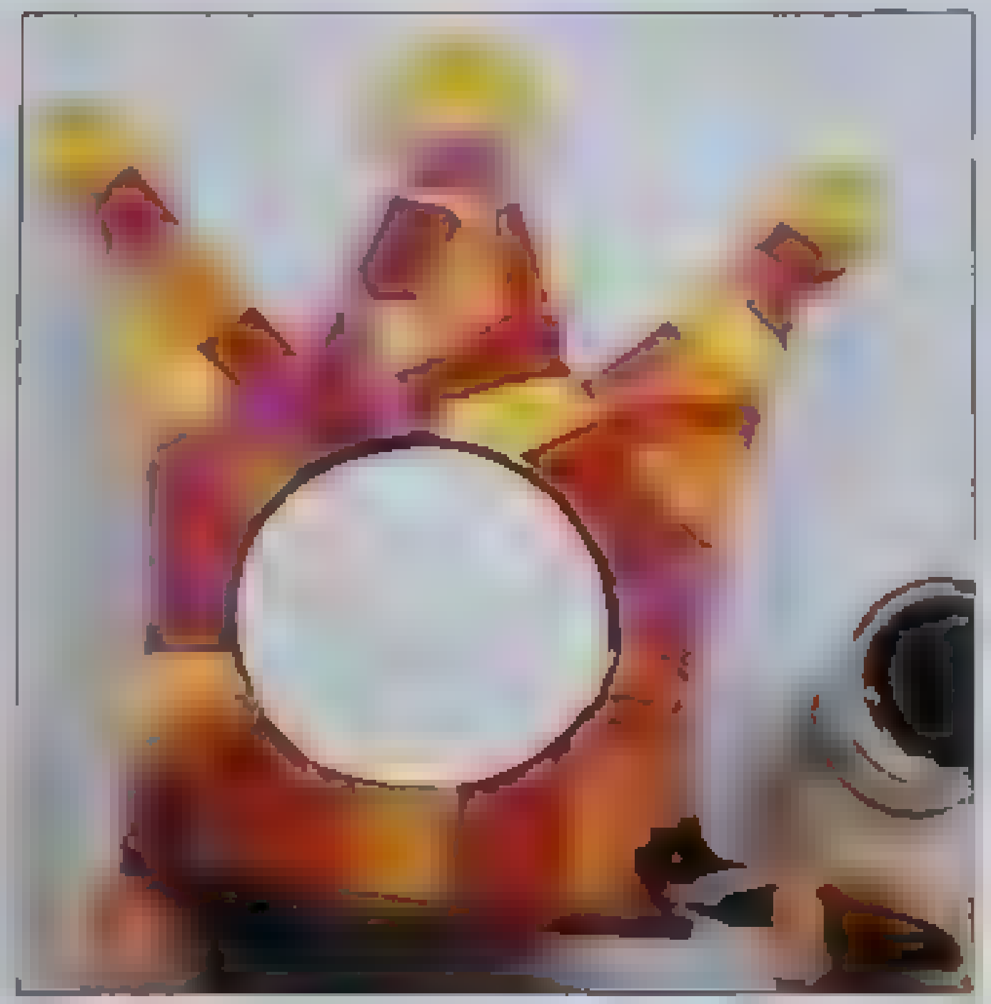

12 ▶ **O tușă aurie**
Deschide tubul de tempera pentru țesături și, cu o mână fermă, trasează o serie de linii aurii pe marginile formelor colorate, ajungând până în partea de sus a coroanei. În fine, decorează vârfurile rotunde cu două mici spirale și o stea

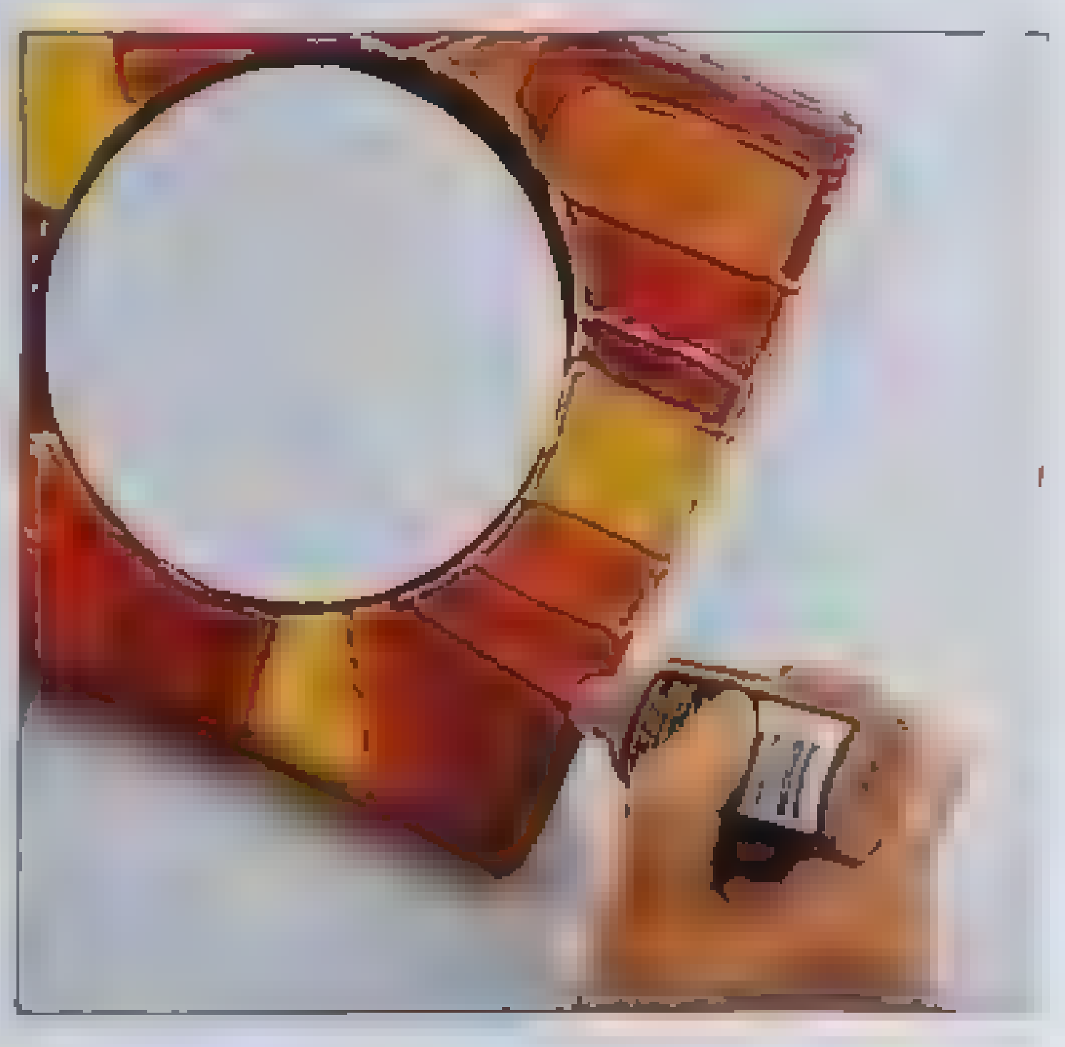

O LUCRARE COMPLETĂ

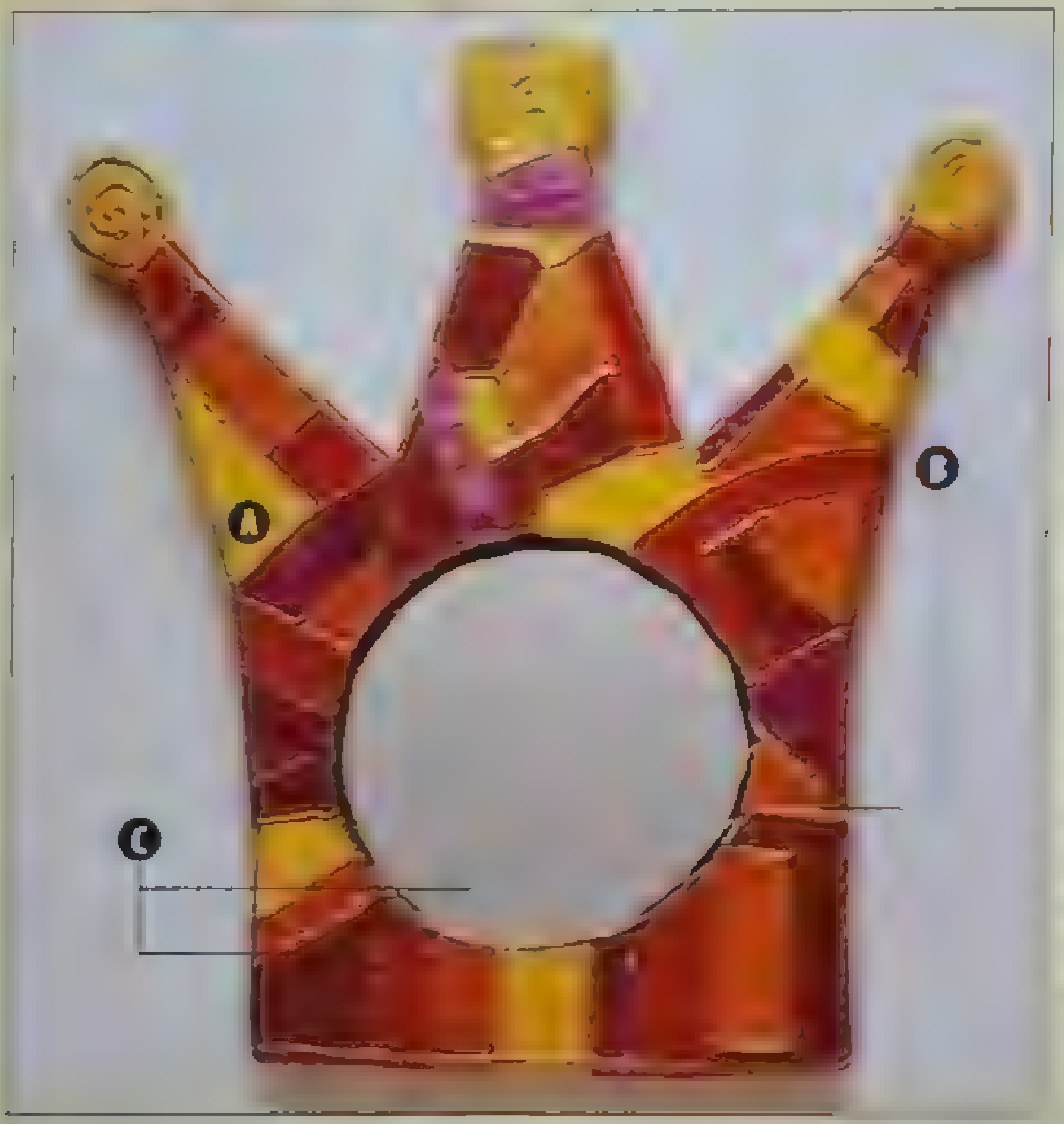

A O structură robustă
Chiar și cele trei vârfuri subțiri ale coroanei sunt rigide și rezistente, datorită faptului că am folosit tehnica *papier mâche*-ului.

B Frumusețe și strălucire
Culorile au fost în parte absorbite de albul de dedesubt. În acest fel, lumina este reflectată, iar culorile devin mai strălucitoare.

C Reflexii
Tempera aurie pentru textile, argintiul oglinzii și culorile vernisate fac suprafața mai vie, permițând o excelentă reflectare a luminii.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Să reinviem într-o notă modernă, arta antică a mozaicului
Vei învăța
- Câteva tehnici vechi și fascinante
- Cum să redai imaginea unei cepe folosind bucățele de sticlă
- De ce să folosești puțin mortar pentru tușa finală

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

Hârtie din trestie-de-zahăr
Este o hârtie densă și fibroasă, obținută din fibrele trestiei-de-zahăr. Faptul că este foarte absorbantă o transformă într-un material excelent pentru lucrări în tehnica *papier mâché*, cu toate că poate fi folosită cu succes și pentru desen. Un substitut bun al acestui tip de hârtie este hârtia din paie.

Papier mâché
Termenul se referă la tehnica înmuierii bucățelelor de hârtie în apă, pentru a obține, în prima fază, un material care poate lua ușor orice formă. În a doua etapă, se adaugă și adeziv, iar apoi se lasă la uscat. Amestecul obținut poate fi pictat și modelat, asemenea lutului; în plus, este foarte ușor și rezistent.

Cretă și grund
O metodă pentru prepararea pânzei pe care vrei să pictezi este aplicarea unui compus din adeziv (aracet), apă și grund, sub formă de praf. Grundul, la rândul lui, este compus dintr-un amestec de cretă și pigment alb. În timp ce adezivul lubrifiază suprafața pânzei, creta o protejează și constituie baza pentru aplicarea temperei; în plus, culoarea ei albă reflectă lumina, accentuând luminozitatea tabloului.

Împăstare
Împăstarea nu este altceva decât aplicarea masivă și expresivă a culorii, în straturi dense, care lasă la vedere urmele pensulei. Prin urmare, este o tehnică ce permite obținerea unor texturi dense și robuste. Ea nu se poate aplica folosind acuarelele, care sunt prea fluide, ci doar uleiurile și acrilicele nediluate, care sunt mai încărcate și mai consistente. Tehnica împăstării a fost folosită de pictori iluștri precum Rembrandt și Rubens. Singurul punct slab este riscul ca, odată uscat, culoarea să crape, mai ales atunci când se suprapun mai multe straturi.

Creioane de pastel

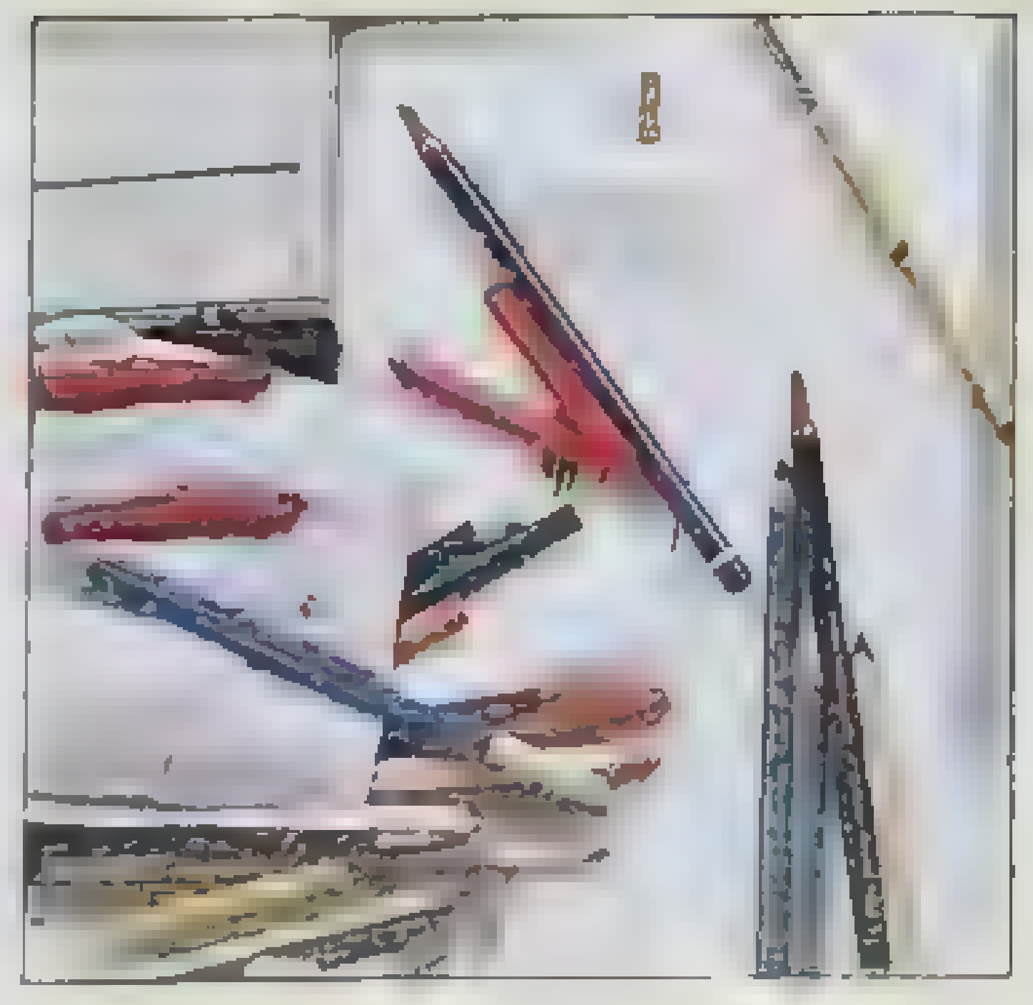

Acestea sunt pasteluri tăiate subțire și îmbrăcate în lemn, precum creioanele cu grafit. În general, ele sunt mai dure decât pastelurile obișnuite, iar acest lucru permite trasarea unor linii mai fine pentru contururi și detalii. Lemnul, printre altele, împiedică pastelul [illegible]

[illegible] În mod tradițional, ele erau [illegible] zarea picturilor Zen [illegible] în care imaginile erau create prin trasarea câtorva linii în cerneală. Mai erau folosite la realizarea lucrărilor caligrafice, îndeletnicire care, în Orient, a devenit o adevărată artă

Expresionism

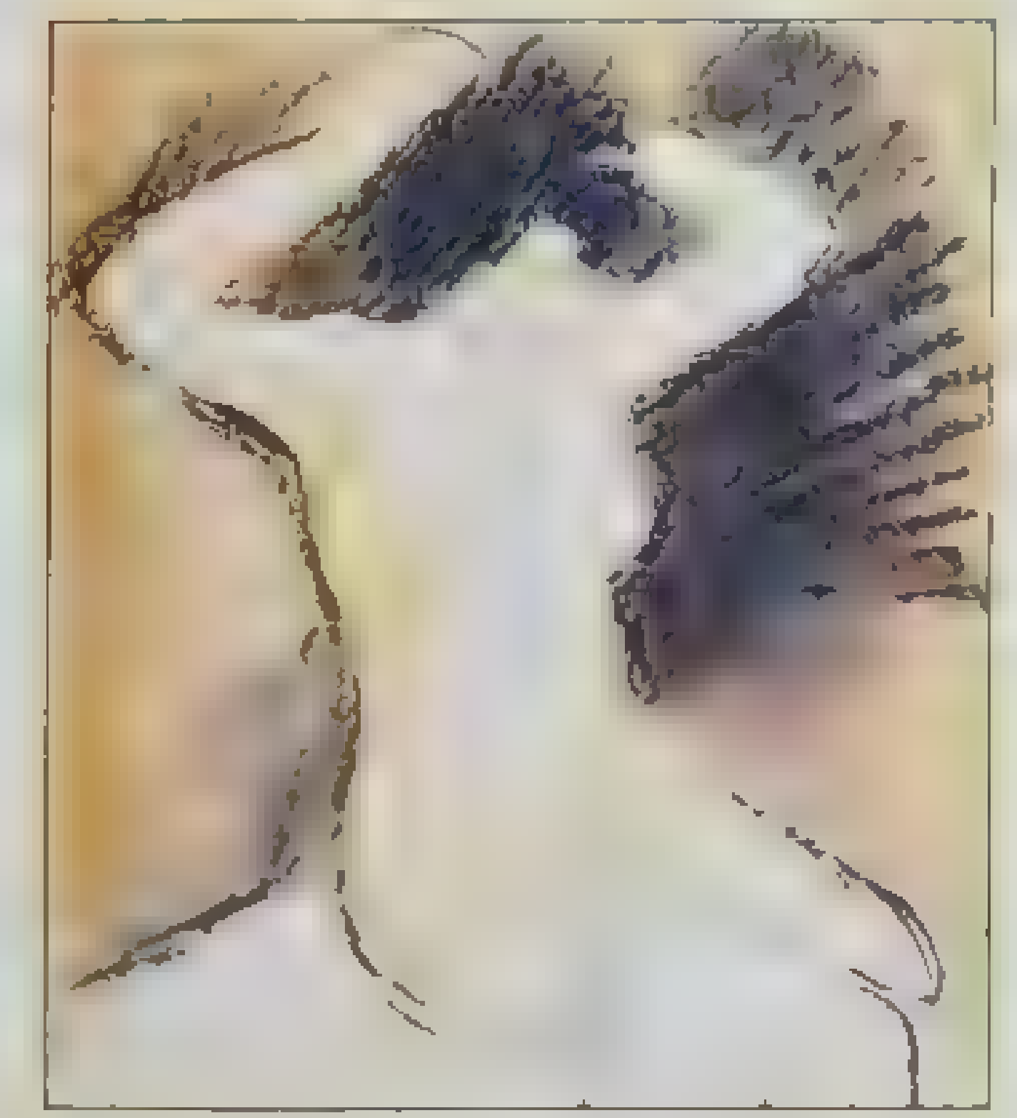

Gândirea expresionistă înțelege opera de artă ca „expresie" a unui sentiment – expresie ce se realizează prin deformarea elementelor compoziției și exagerarea culorilor. Mișcarea expresionistă s-a născut în Germania, în primul deceniu al secolului XX, și include artiști de calibru, precum Karl Schmidt-Rottluff, Emil Nolde și August Macke, căruia îi aparține și opera prezentată mai sus, *Nud de femeie în alb*.

Impresionism

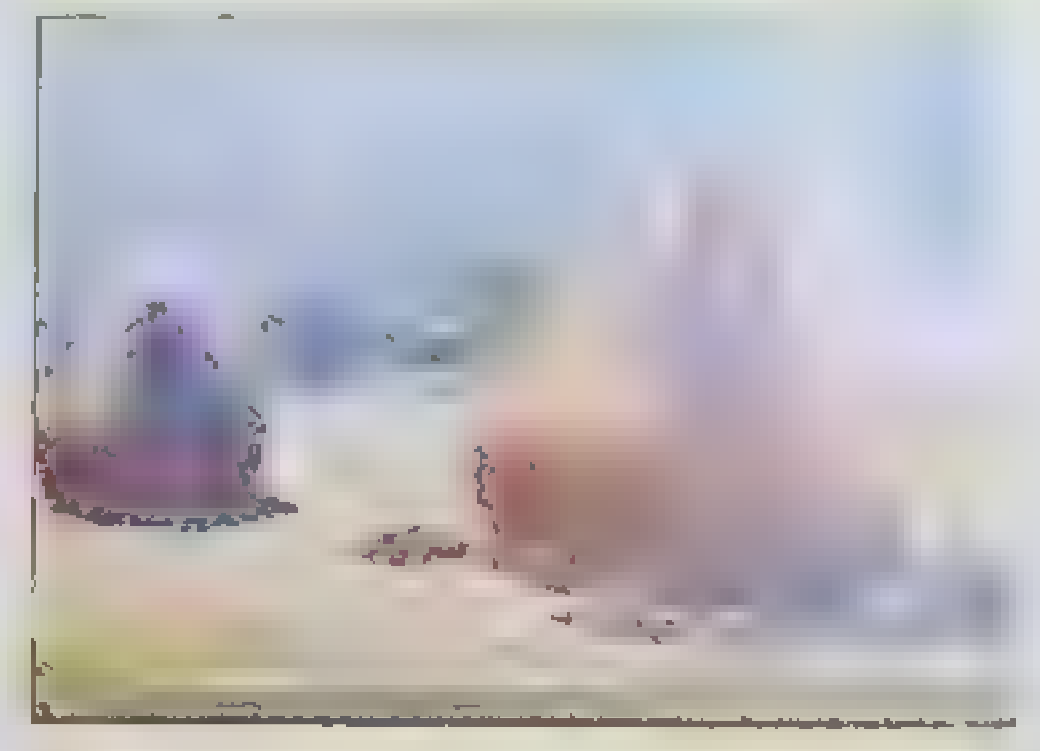

Apărut în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, acest curent artistic urmărea redarea impresiilor induse de lumina care se reflectă pe obiecte și se difuzează în mediul înconjurător. Chiar dacă include o mare varietate de stiluri, modalitatea de lucru comună constă în juxtapunerea de tușe colorate, astfel încât tabloul să poată fi perceput ca o imagine definită doar de la distanța optimă.

Claude Monet a fost unul dintre cei mai importanți exponenți ai mișcării, iar lucrarea sa *Căpițe de fân la Giverny*, pe care o poți admira mai sus, este un exemplu magistral al aplicării principiilor impresioniste.

Prim-plan și fundal
Când analizăm structura unui desen sau a unui tablou, putem identifica diferențe majore între formele din prim-plan și cele din fundal: primele sunt, în general, obiectele și elementele principale ale compoziției, în timp ce următoarele reprezintă spațiile dintre acestea. Pentru a obține o lucrare armonioasă, trebuie să acordăm atenție nu numai subiectelor principale, ci și elementelor care constituie fundalul.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

TEHNICA MOZAICULUI
Află cum poți transforma o imagine banală într-o operă de artă.

TEHNICI ALTERNATIVE
Culorile se pot aplica și cu buretele sau spatula, spray sau periuță.
Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: 2 tuburi cu vopsea acrilică.

forest green
ACRYLIC
DeAGOSTINI
lemon yellow
ACRYLIC
DeAGOSTINI

ROM
CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TIN
4
TEHNICI
Tonuri și volume create pe fundal
SUBIECTE
O cafenea în aer liber sub soarele de vară
INSTRUMENTE
DeAGOSTINI

301.333.003.1

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

4

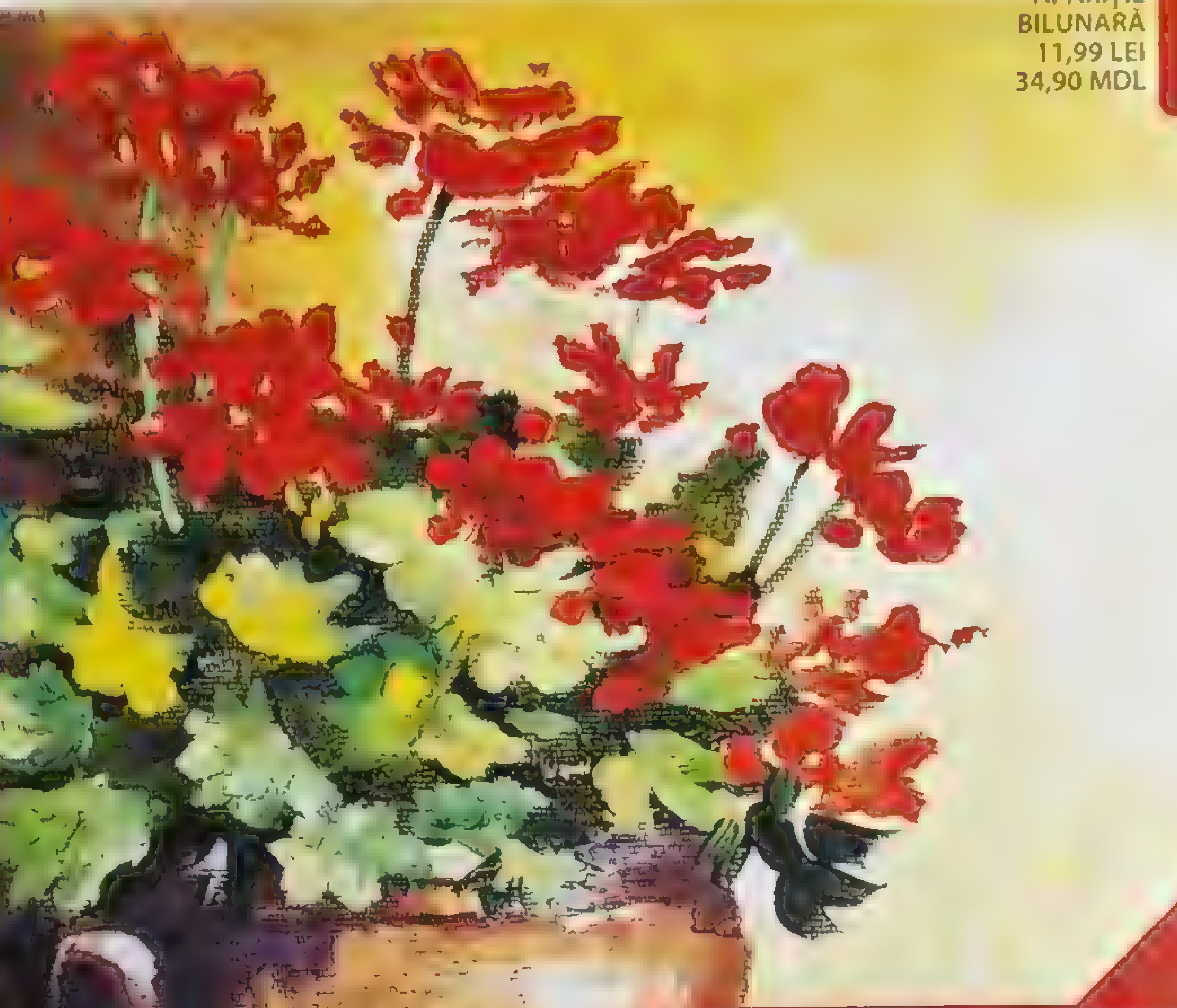

Cutia din lemn în care să îți păstrezi instrumentele pentru pictură poate fi găsită acum la chioșcurile de presă

PREȚ SPECIAL
24,90 LEI
[illegible]

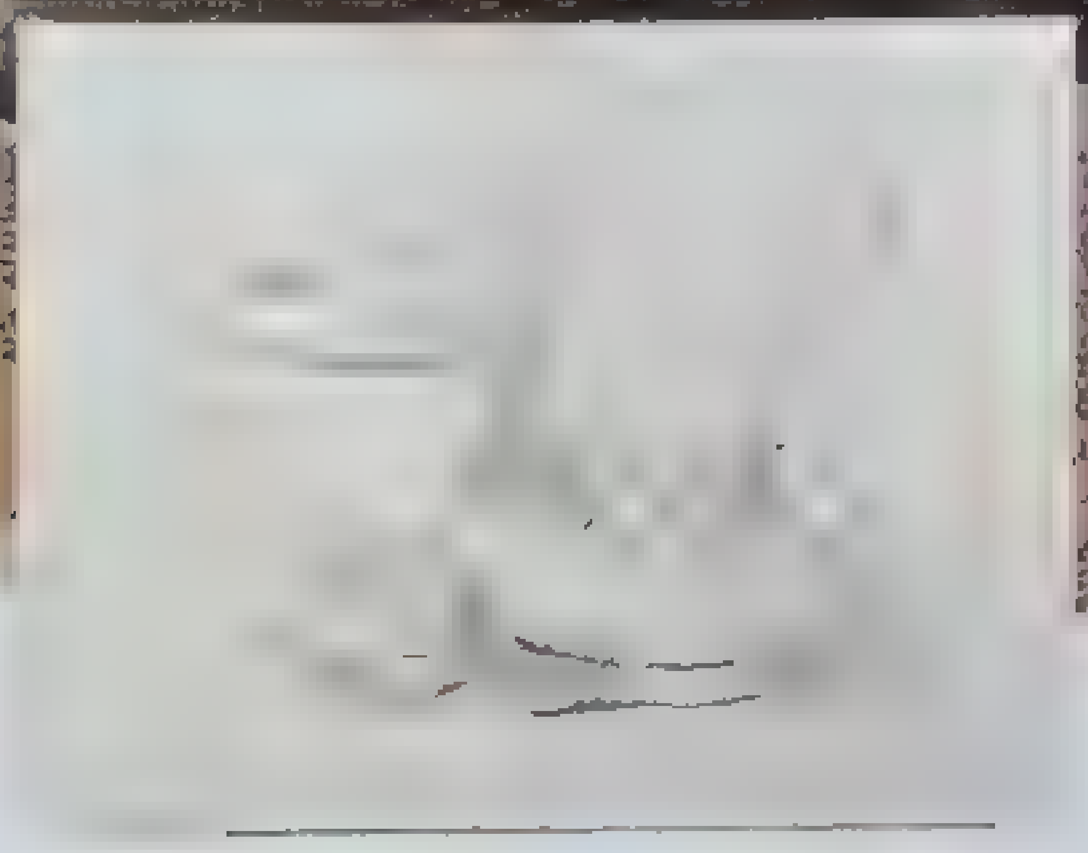

TEHNICI

Tonuri și volume create pe fundal

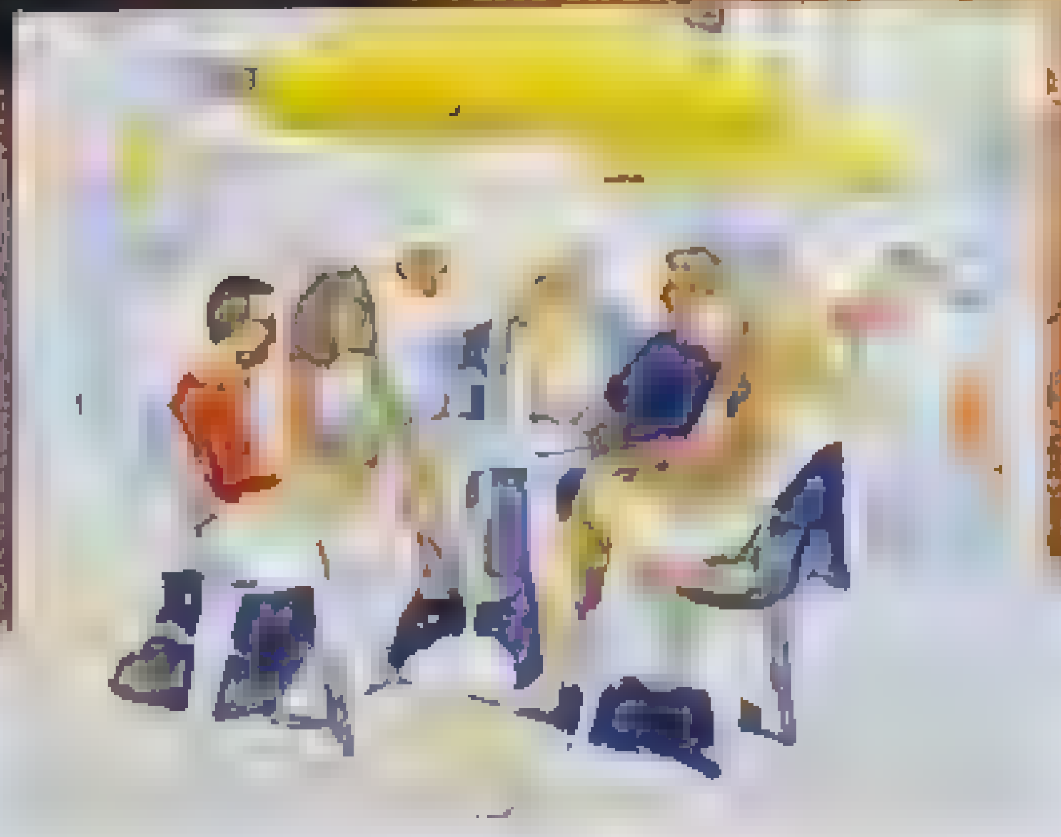

SUBIECTE

O cafenea în aer liber, sub soarele de vară

forest green
DeAGOSTINI
lemon yellow
DeAGOSTINI

INSTRUMENTE

Două tuburi de vopsea acrilică

ISSN 1792 185 6

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

[illegible]
simple și clare. Un ghid practic
foarte accesibil, care te va ajuta
[illegible]

Nr. 4

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română

FOTOGRAFII: BAGG/Solomon R. Guggenheim Museum, New York: 19; Bridgeman Art Library/ Christie's London: 18, National Gallery, London: 9, Peter Willi: 20; Image Bank: 22, Stockmarket: 6

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, București, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihailan
MARKETING MANAGER: Adina Boycă
REDACTOR: Alexandra Rocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații.

[illegible]

Pentru orice informații, [illegible] sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Cum să desenezi pe un fundal

Când începi să desenezi, ai nevoie de puncte de refe

Iată un mod practic de a le identifica

În cele ce urmează, vei afla cum se poate desena dezinvolt, cu mâna liberă. O metodă de a reproduce modelul pe foaia de desen, pe care o cunoaștem deja, este cea a grilei de pătrate: se împarte o planșă în pătrățele și se poziționează în spatele compoziției. Apoi se desenează obiectele, păstrând proporțiile exacte. Acum însă vom încerca o altă metodă de a fixa punctele de referință. Aceasta nu mai implică desenarea unei grile, care să fie ulterior ștearsă.

În exemplul nostru, două fâșii de tapet creează un fundal în fața căruia se pot așeza câteva obiecte simple. Modelul cadrilat al fundalului seamănă mult cu tiparul grilei și va îndeplini aceeași funcție. Pentru a dezvolta compoziția, te sfătuim să alegi obiecte monocrome, care să se evidențieze cât mai clar pe fundal.

Cum poziționezi lumina

Pentru a lumina corect compoziția, ai nevoie de o lampă. În acest exercițiu, sursa de lumină este plasată în stânga, pentru că, ținând cont de felul în care au fost poziționate obiectele, un ecleraj lateral dreapta le-ar fi umbrit prea mult. Pe parcursul realizării desenului, amintește-ți să acorzi atenție, în permanență, modului în care lumina cade pe obiecte.

Un strop de apă

Alegând creioanele acuarelabile, desenul poate câștiga o nouă dimensiune. Însă nu trebuie să te simți obligat să le folosești: dacă această tehnică nu te atrage, poți folosi creioane obișnuite, dar, bineînțeles, efectul final va fi diferit.

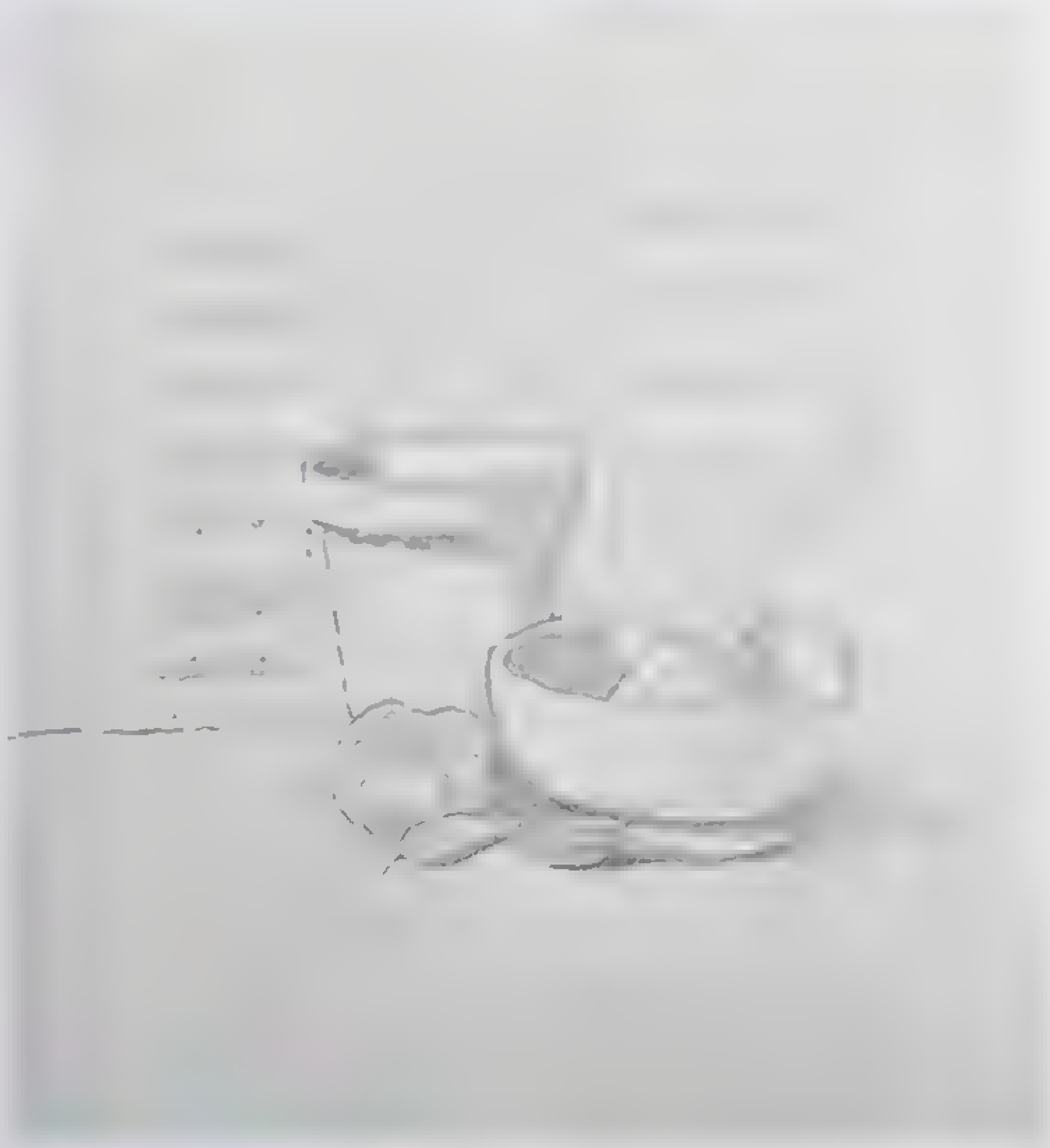

MATERIALE

- O foaie de hârtie de desen
- Creioane negre acuarelabile B și 2B
- O gumă de șters
- O ascuțitoare
- O pensulă cu vârf subțire

ÎNCEPE

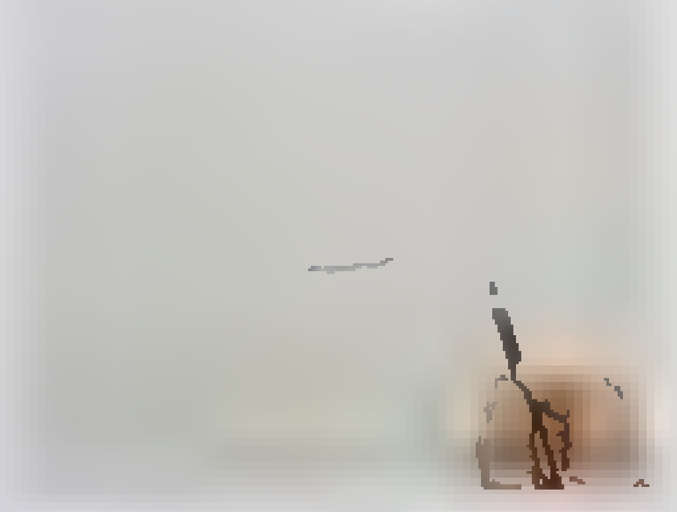

1 ▶ Desenează fundalul
Schițează modelul de pe tapet cu creionul B, începând cu câteva linii verticale și orizontale. Acest fundal îți va folosi ca punct de referință pentru a reda marginea superioară a ghiveciului. Dacă ai fixat aceste prime elemente, celelalte obiecte din compoziție nu vor fi greu de poziționat, ghidându-te mereu după liniile tapetului.

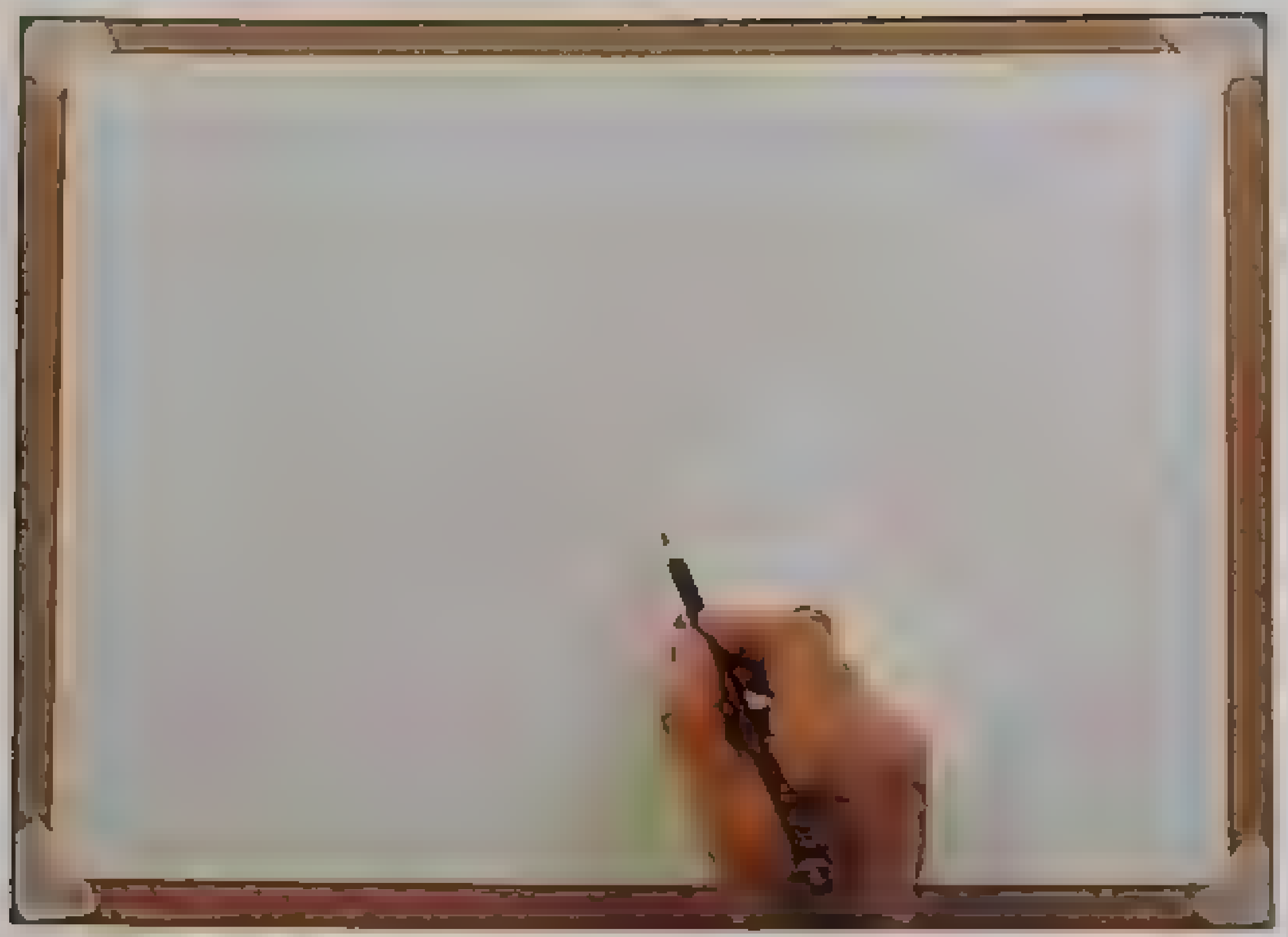

2 ▲ Schițează piulița
După ce ai trasat conturul ghiveciului, poți desena piulița, având grijă s-o poziționezi mai departe de fundal, în comparație cu ghiveciul, deci mai jos pe foaie. Câteva linii sunt suficiente, nu te opri încă asupra detaliilor.

3 ▶ Adaugă usturoiul
Finisează piulița și schițează doi căței de usturoi. Pentru a-i reda cu acuratețe, este suficient să-ți iei ca puncte de referință piulița și vaza.

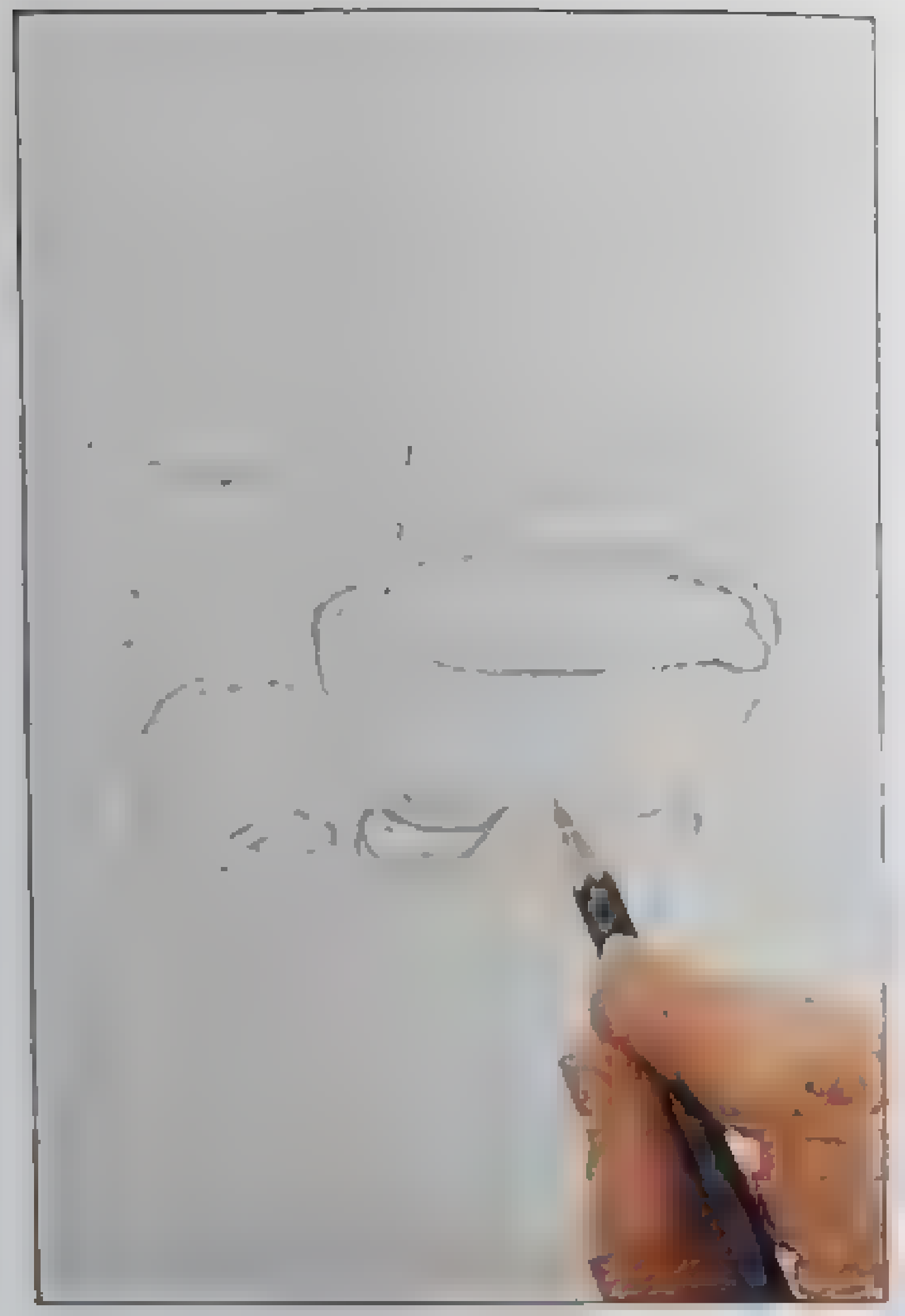

4 ▶ Este rândul pisălogului
Acum poți adăuga pisălogul, ștergând liniile piuliței care se suprapun cu liniile acestuia. Pentru a-l poziționa corect, ia-ți din nou ca puncte de referință ghiveciul și fundalul. Observă cum pisălogul începe, în partea inferioară, de la o linie verticală a tapetului, iar extremitatea superioară se află în dreptul unei linii orizontale, situate exact deasupra ghiveciului. Dacă te ghidezi după aceste două puncte de referință, pisălogul va avea inclinația corectă în interiorul piuliței. Acesta este un bun exemplu pentru modul în care te poți folosi de fundal, atunci când desenezi obiecte.

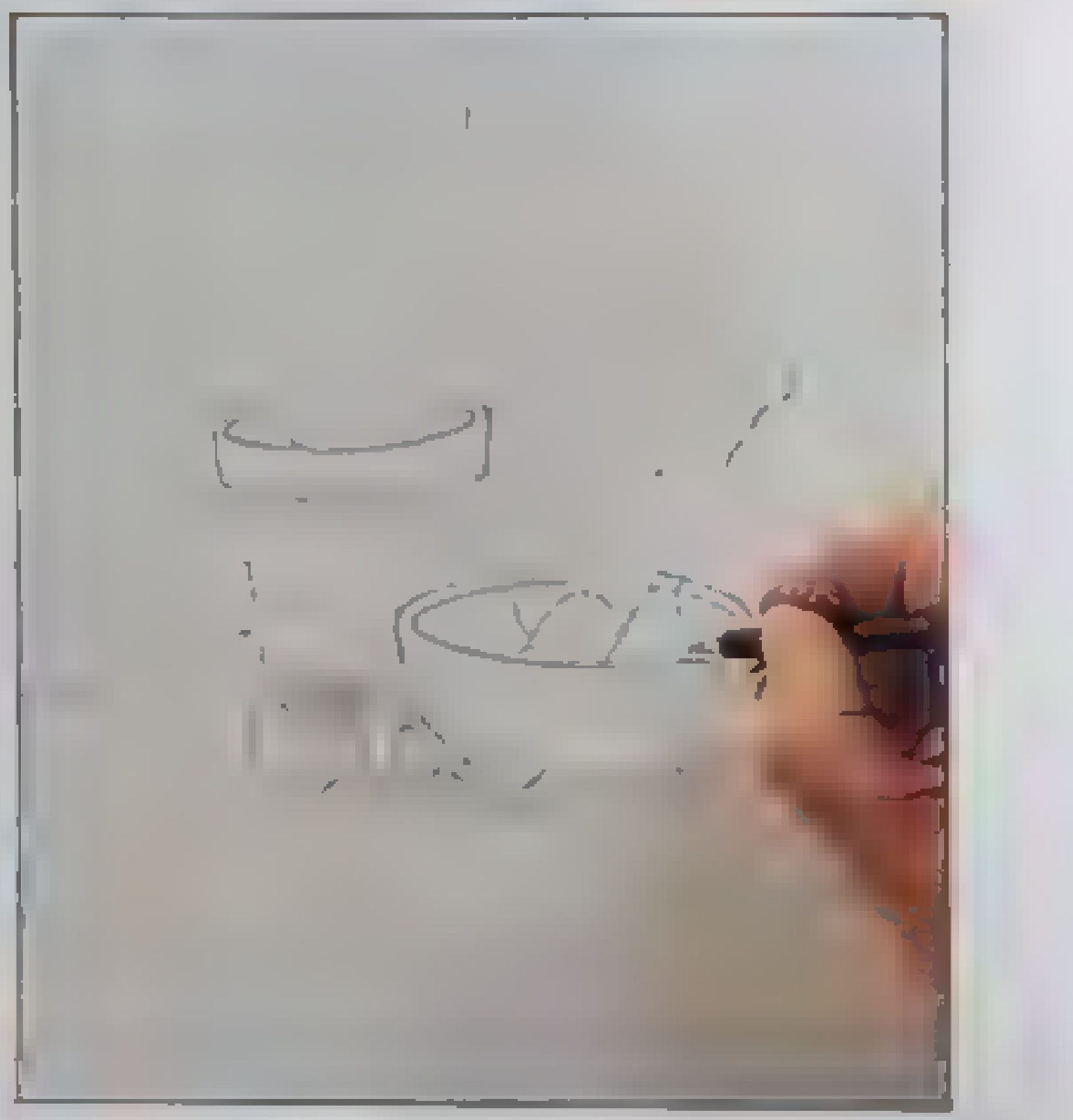

5 ▲ Desenează umbrele
Folosește niște linii fine pentru a trasa conturile umbrelor de pe ghiveci și din interiorul piuliței.

SOLUȚII ISTEȚE

ȘTERGEREA CREIONULUI

Liniile trasate cu creionul acuarelabil pot fi șterse cu o gumă normală. Totuși fii atent: dacă adaugi apă, aceasta fixează tușele, făcând desenul permanent. În cazul în care, după ce ai terminat lucrul și ai aplicat apă, ți se pare că trebuie să ștergi, adaugă din nou câteva picături și tamponează zona cu un șervețel absorbant sau cu vată.

CUM SĂ ACCENTUEZI TONURILE ȘI FORMELE

Odată ce ai completat schița inițială, ia creionul 2B: faptul că mina lui este mai moale îți permite să marchezi umbrele și conturile. Mai târziu, dacă dorești, vei putea estompa tonurile cu apă.

6 ▶ Umbrele de pe tapet
Câteva umbre bine definite pe fundal te vor ajuta să evidențiezi modelul tapetului: lucrează cu creionul B, hașurând ușor.

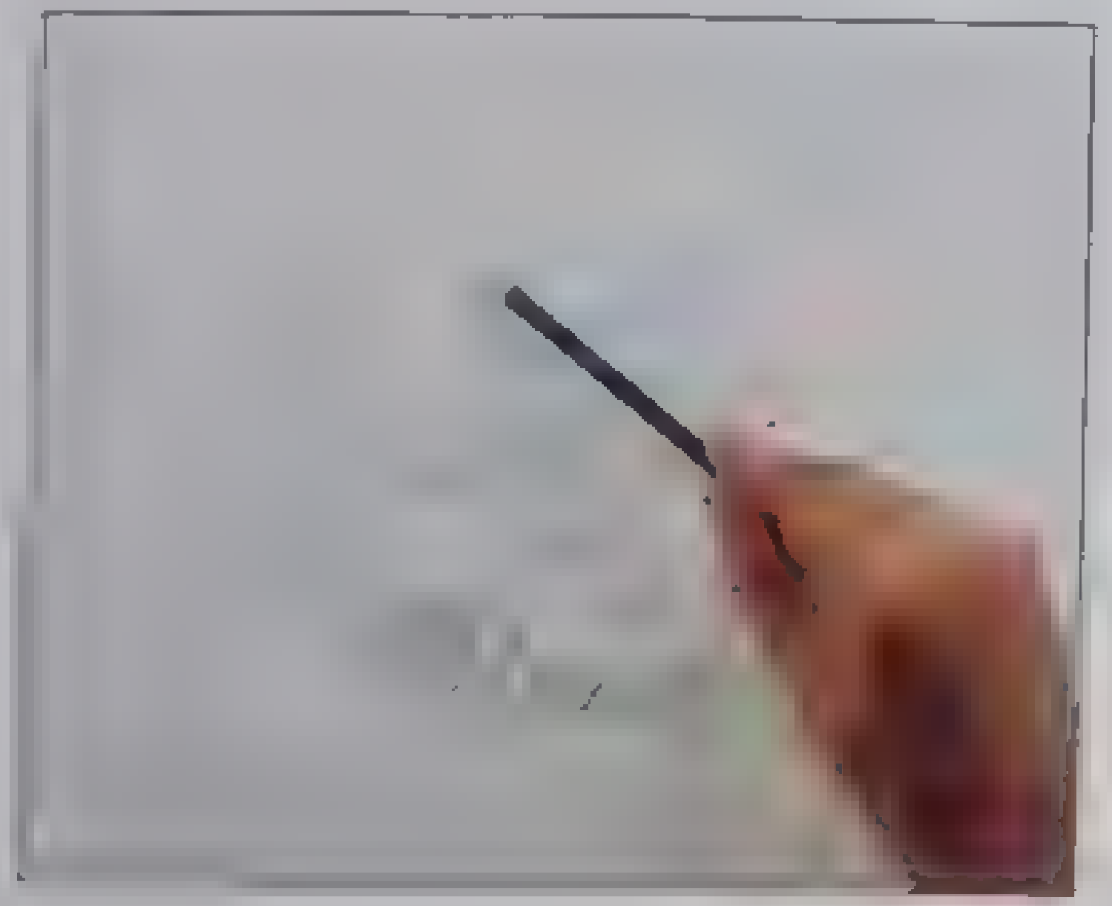

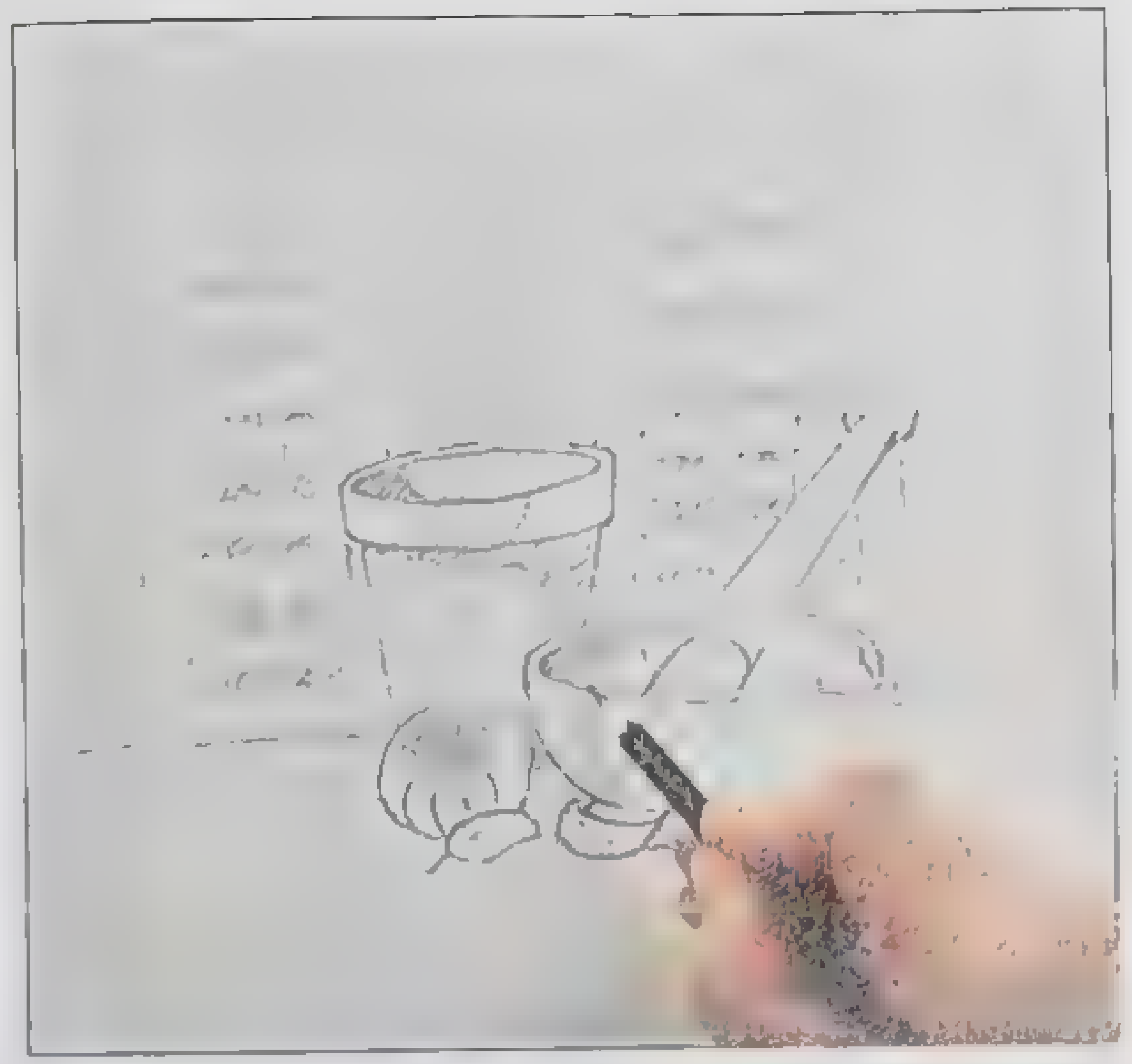

7 ▲ Ocupă-te de detalii
Folosind creionul 2B, întărește liniile schiței. Acum poți finisa umbrele pe care le-ai desenat la punctul 5.

[illegible] ...ețelor, mai ales în [illegible] dreaptă a piuliței [illegible] ...ior să nu se [illegible] Desenul tău este [illegible] pentru a estompa

UN PAS ÎNAINTE

Odată ce-ai încheiat etapa în creion, poți tr[illegible] pensula. Totuși, mai întâi este de preferat s[illegible] bine desenul, prin hașurare. Pentru a nu m[illegible] foaia așază-ți mâna pe o bucată de hârtie sau pe un șervețel, c[illegible] va folosi ulterior și pentru a înlătura excesul de apă.

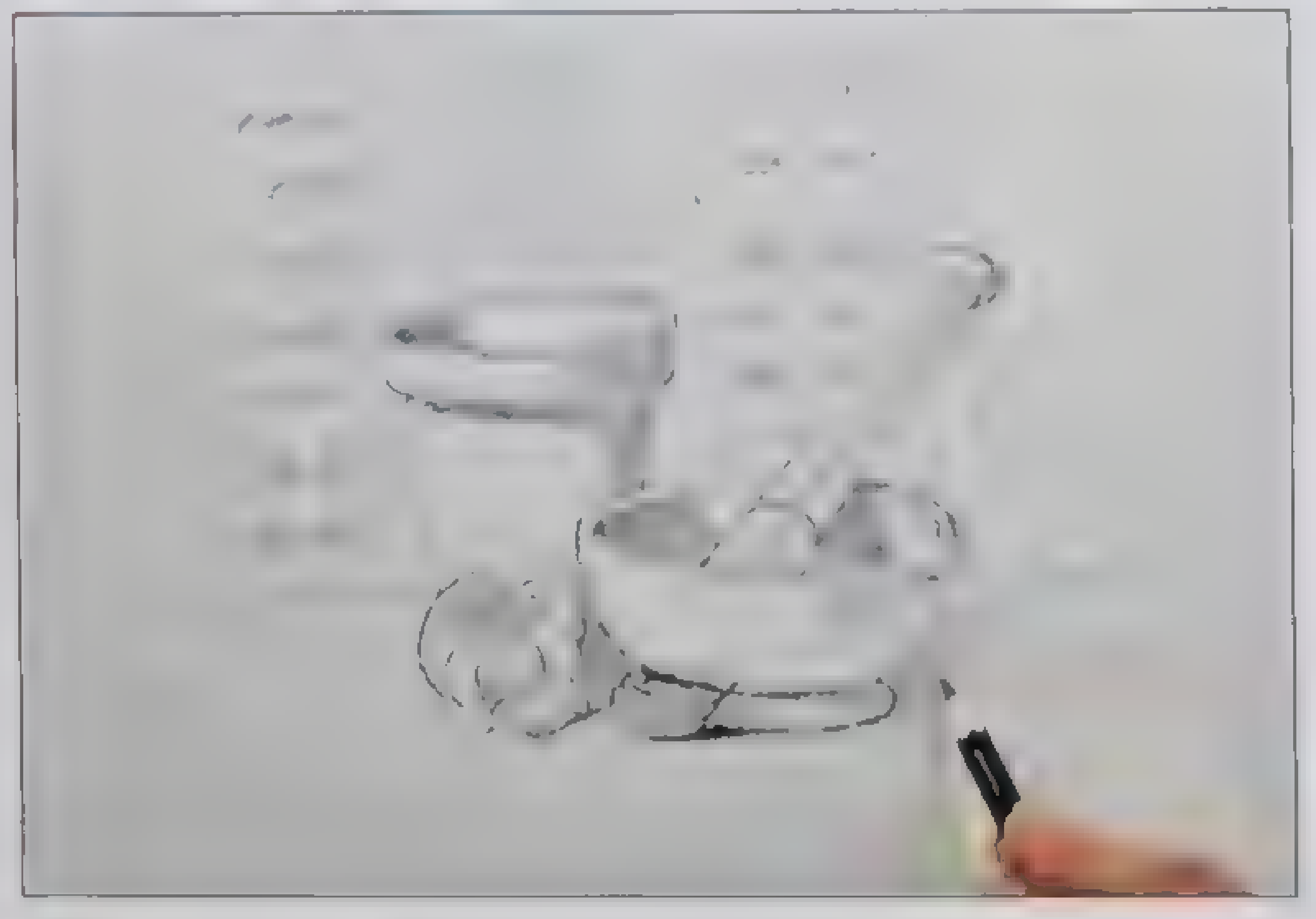

9 ▲ Umbra din prim-plan
Înainte de a aplica primul strat de apă, poți accentua efectul de profunzime a compoziției adăugând, cu ajutorul creionului 2B, umbra pe care obiectele o proiectează în prim-plan.

[illegible]
Puțină apă

Pentru estomparea liniilor din desenele realizate în creion acuarelabil, nu este necesară o cantitate prea mare de apă. Pentru ca pigmentul conținut de creion să se dizolve, sunt suficiente câteva picături, ce vor permite întinderea acestuia pe suprafața foii. Folosirea apei în exces poate duce la obținerea unor tonuri prea închise și a unor contururi nedefinite, distrugând întreaga lucrare.

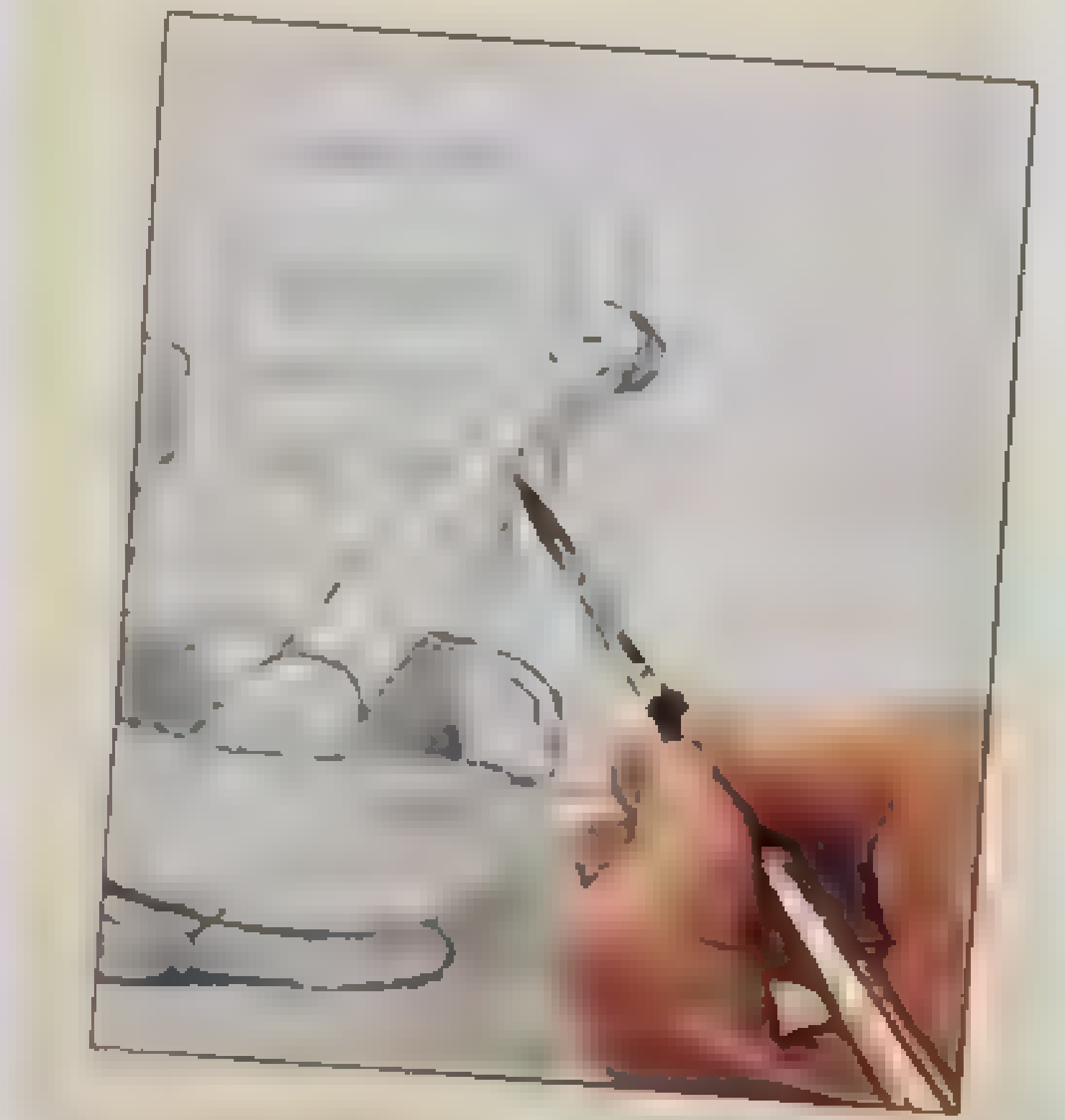

10 ▶ **Câteva tușe pentru perete**
Înmoaie pensula în puțină apă și aplică un strat pe fundal. Motivul pentru care ai redat umbra prin hașurare va deveni acum clar: ai aplicat pigment, care, în combinație cu apa, dobândește o tonalitate mult mai intensă.

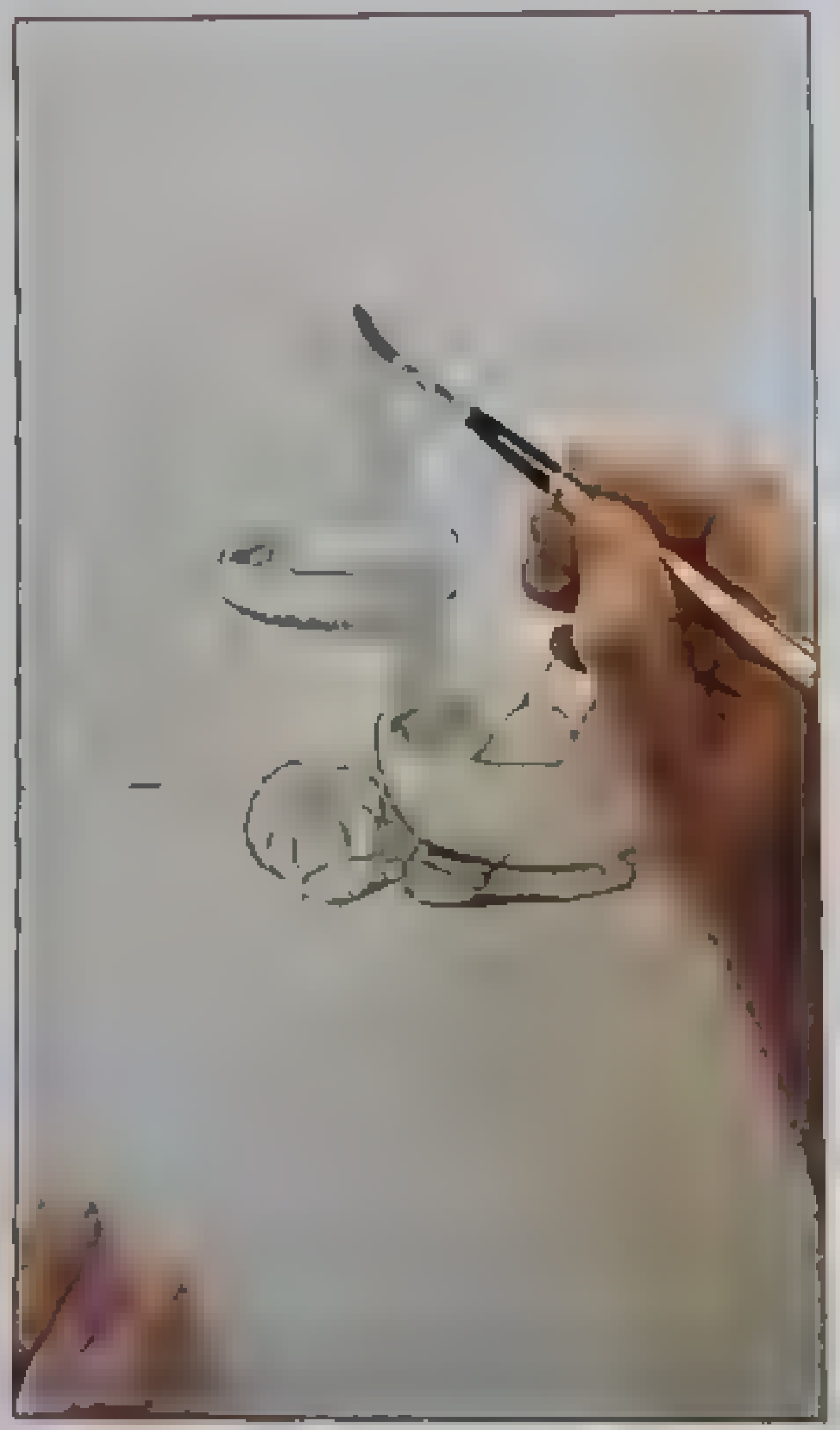

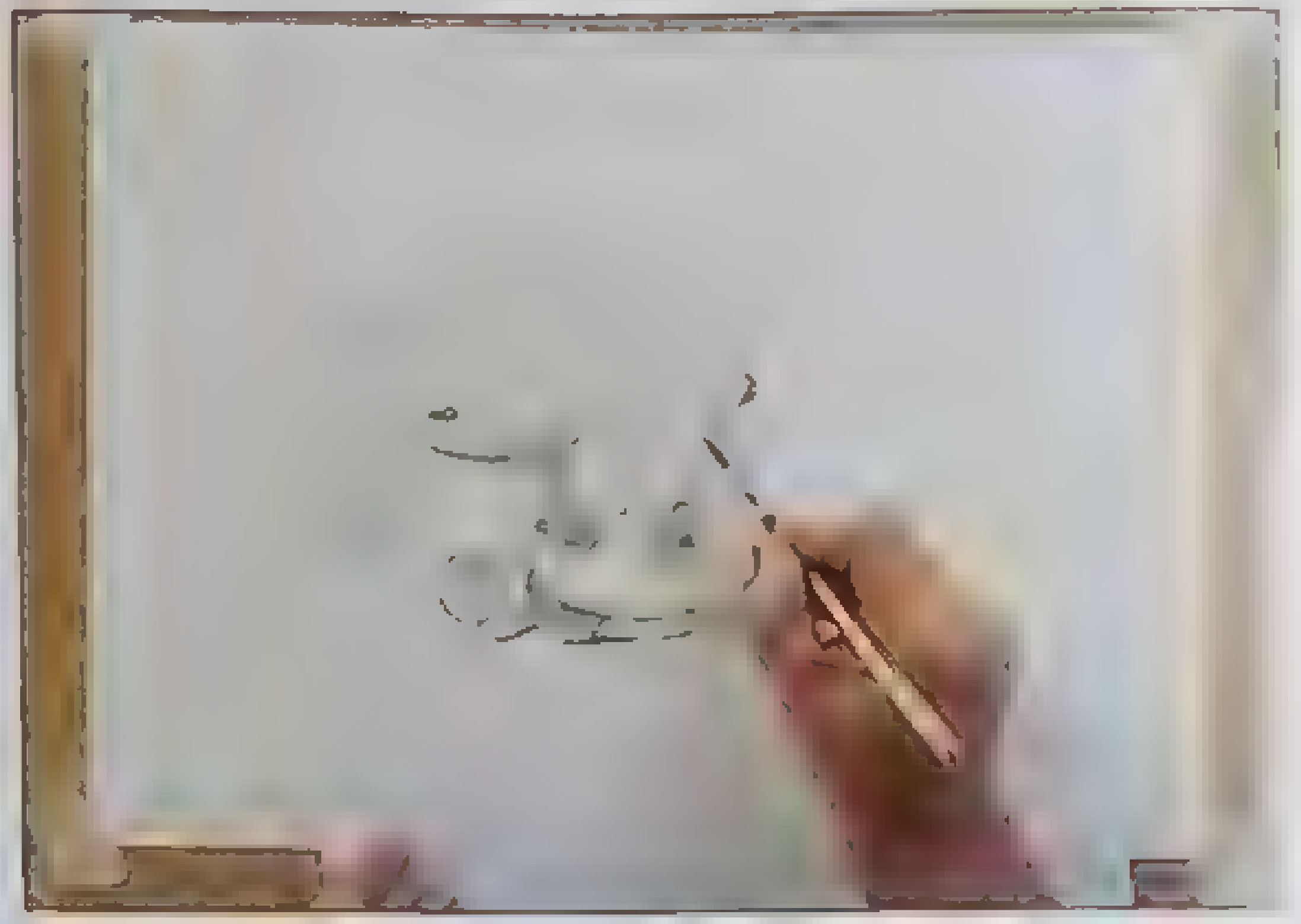

11 ▲ **Aplică un strat de apă**
Continuă să aplici stratul de apă, urmărind contururile subțiri, dar și porțiunile de hașură mai ample, și observă cum liniile devin tot mai pronunțate. După o primă fază în care ai lucrat cu foarte mare atenție, această parte este, cu siguranță, mai simplă și mai distractivă.

O LUCRARE COMPLETĂ

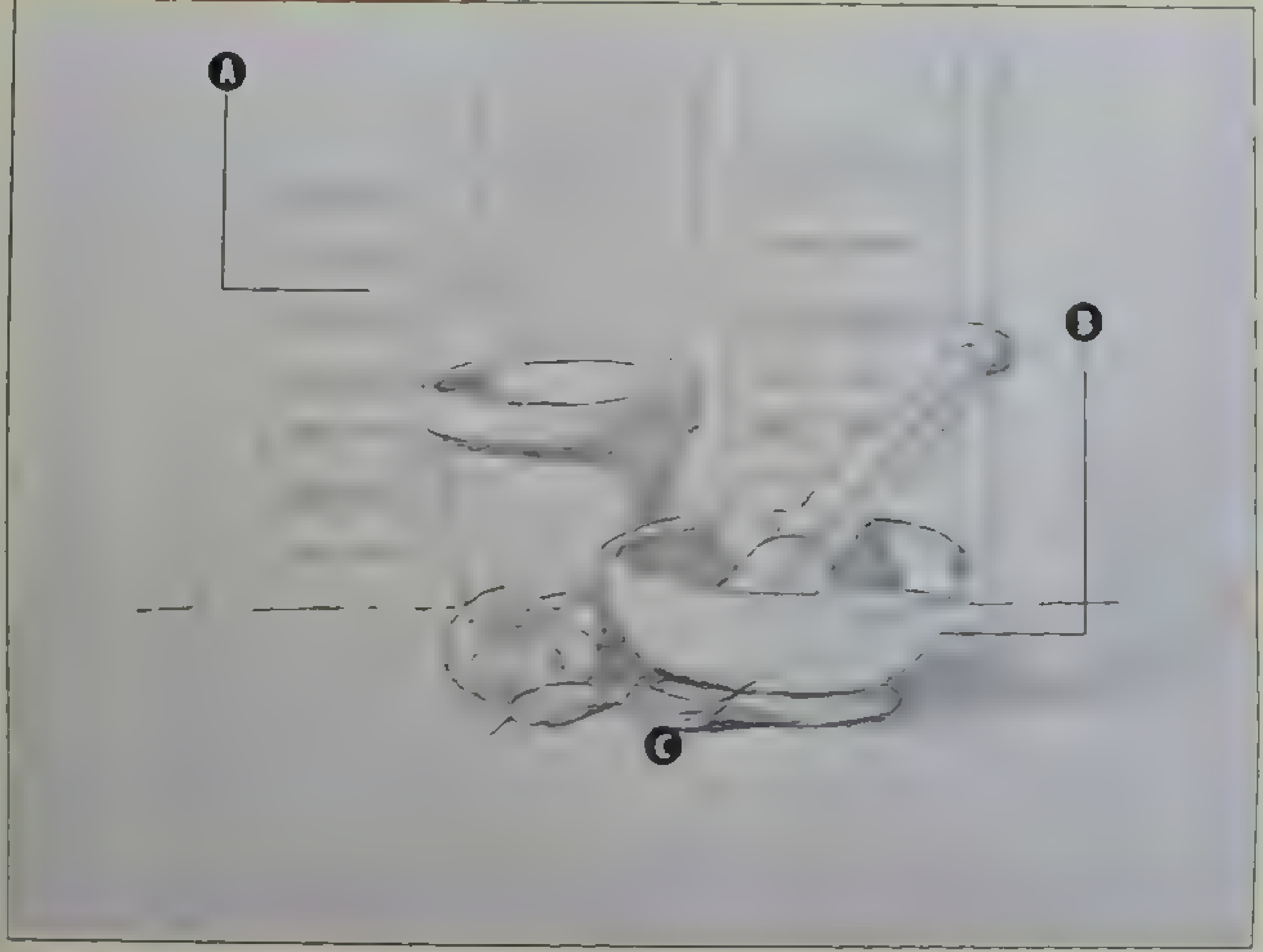

A Grila de referință
Am ales un fundal cu model cadrilat, pentru a facilita redarea poziției obiectelor, dar și pentru rolul său de motiv decorativ al întregii lucrări.

B Contururi marcate
După primele schițe ușoare, am întărit liniile cu un creion mai moale, fapt ce a scos în evidență formele care alcătuiesc compoziția, definind-o clar pe fundal.

C Tonurile mai închise
obținute prin aplicarea unui strat de apă, creează un contrast evident cu hârtia de culoare deschisă și cu porțiunile mai delicate și mai estompate ale compoziției.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Gata cu contururile îngroșate! Acum poți afla cum să creezi forme delicate, prin tehnica estompării (sfumato). Vei învăța:

- Să creezi umbre în degrade, ținând creionul înclinat.
- O abordare a tiparelor pentru textile.
- Efectul pastelurilor pe hârtie colorată

Un vas cu mușcate

Florile, diverse și multicolore, au fost întotdeauna un subiect predilect al artiștilor. Te invităm să descoperi cum se pictează acest vas cu mușcate, folosind culorile acrilice, în special roșul de cadmiu și verdele-Hooker.

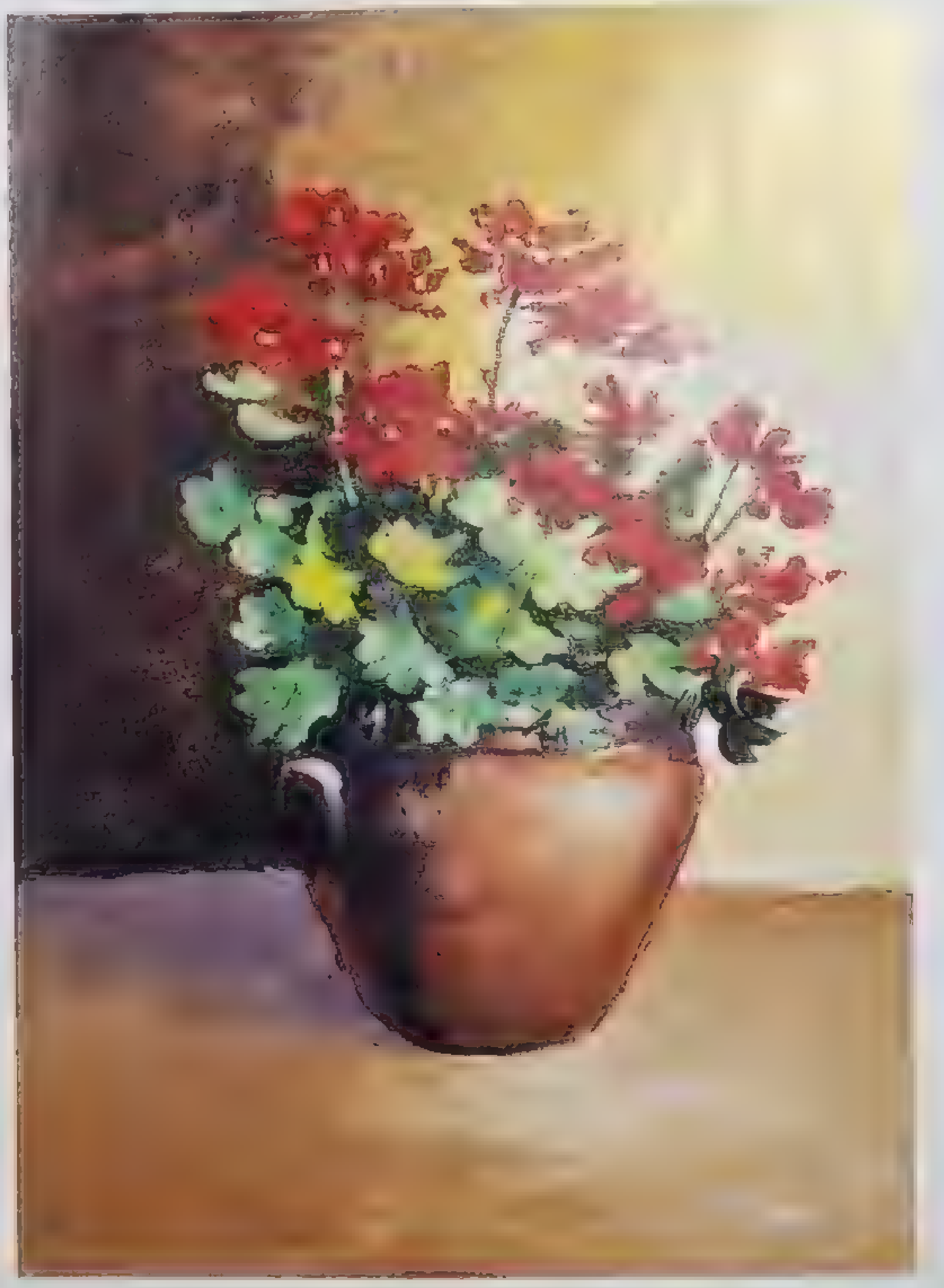

▲ **La prima vedere, pictarea acestui vas cu flori într-o manieră realistă poate părea dificilă; de fapt, este de ajuns să aplici, pur și simplu, culorile acrilice în straturi.**

[illegible] de bogată în [illegible] ngur exem- [illegible] zanne, unul [illegible] de la sfârșitul secolului al XIX-lea, își alegea mereu astfel de subiecte. Prin urmare, ar fi util să înțelegem în ce constă un studiu asupra florilor. Să luăm drept exemplu vasul de lut cu mușcate din fotografie; această natură statică se compune din patru elemente principale: vasul, frunzele, petalele florilor și fundalul. Fiecare dintre aceste elemente va fi abordat într-o manieră distinctă, folosind tușe și culori diferite. Ceea ce face aceste studii atât de speciale este jocul de lumini de pe corole: reprezentarea unei asemenea multitudini de nuanțe și forme este cu adevărat o încercare fascinantă.

Culori naturale

Nuanțele precum sienna naturală și sienna arsă sunt excelente pentru a reda materialul din care este făcut vasul. Pentru frunze, este foarte potrivită gama de verde obținută prin amestecarea verdelui, albului și galbenului. În această natură statică, verdele frunzelor este în contrast evident cu roșul florilor. Deoarece sunt culori complementare, roșul și verdele produc un efect de maximă luminozitate, reprezentând punctul focal (centrul de interes) al lucrării.

Avantajul culorilor acrilice

Culorile acrilice se usucă rapid și se pot aplica în straturi dense, suprapuse; de aceea, ni s-au părut ideale pentru lucrarea noastră. În plus, anumite tehnici de execuție ne vor ajuta să accentuăm realismul tabloului.

MATERIALE

O pânză cu granulaţie medie sau un carton cu pânză de 40x30cm

Un creion 2B

Pensule: nr. 12 cu vârf subţire, nr. 4 cu vârf tip limbă-de-pisică (plată, cu vârful arcuit), nr. 8 cu vârful rotunjit

11 culori acrilice: alb de titan, roşu de cadmiu, galben de cadmiu, verde-Hooker, verde-gălbui deschis (oliv), albastru-cobalt, albastru-ultramarin, sienna arsă, sienna naturală, umbră-arsă, ocru-galben

ÎNCEPE

1 ▶ Pregăteşte pânza şi schiţează contururile
Inmoaie pensula plată în sienna naturală şi apoi în apă, acoperind cu repeziciune toată pânza. Odată uscată culoarea, trasează schiţa imaginii, desenând câte o linie pentru tulpina fiecărei flori şi câte un cerc pentru fiecare corolă.

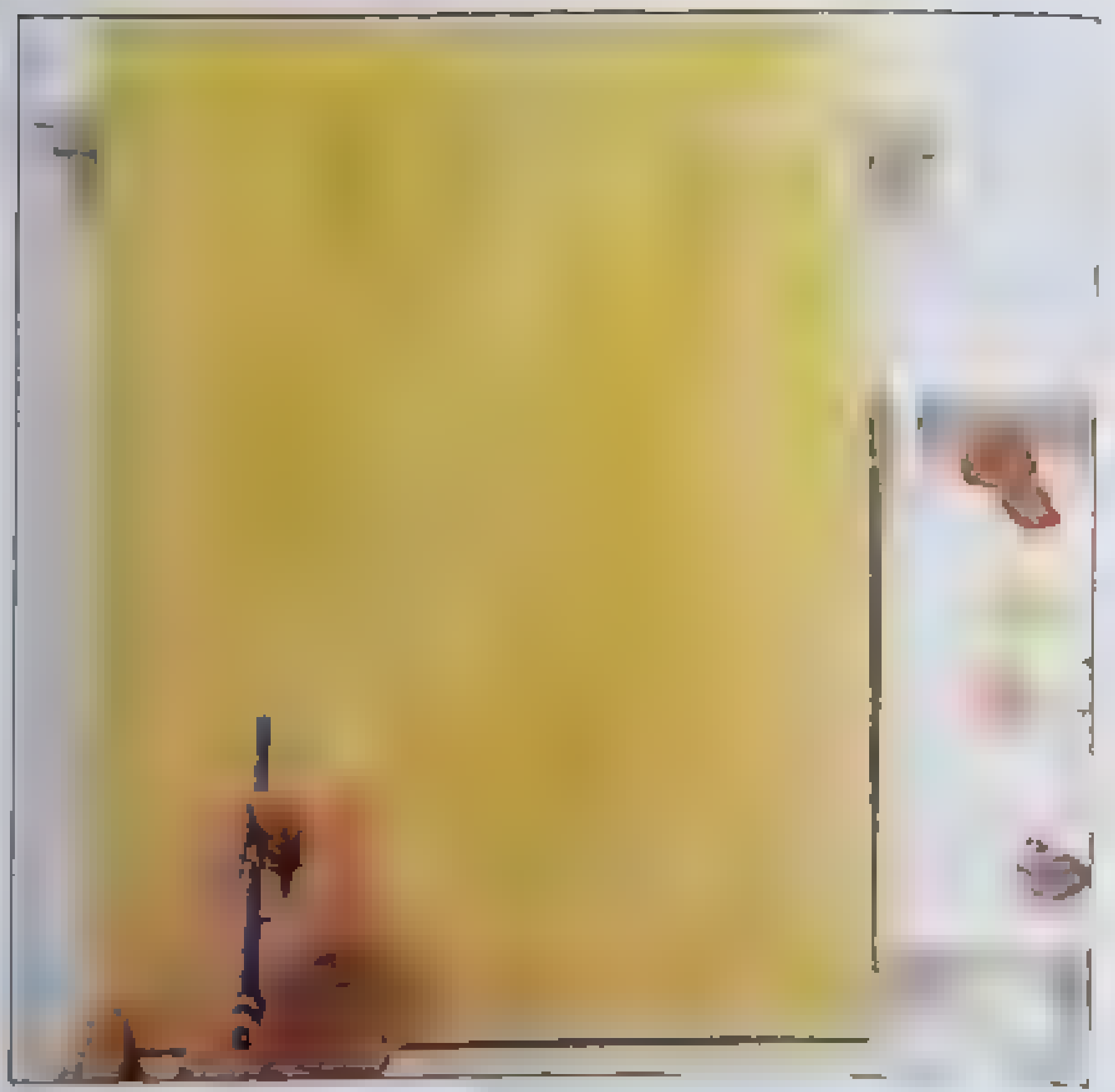

2 ▶ Deschide nuanţa zidului din fundal
Adaugă puţin alb în sienna naturală şi aplică apoi culoarea obţinută pe porţiunea din dreapta vasului (în direcţia din care vine lumina). Curăţă pensula şi aplică un strat de ocru-galben nediluat în colţul din dreapta sus, apoi întinde-l pe toata partea superioară a pânzei, în ce manieră doreşti.

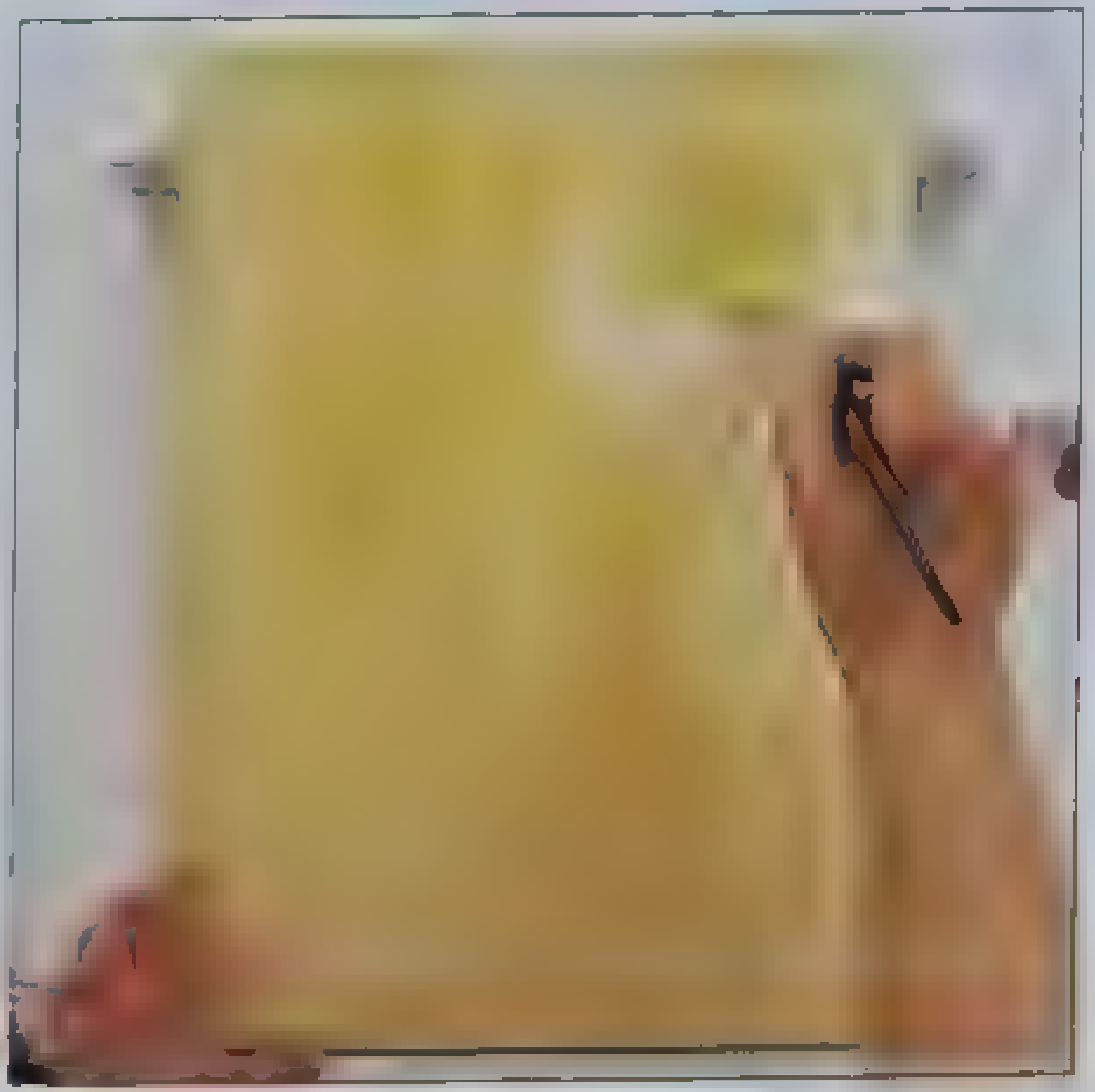

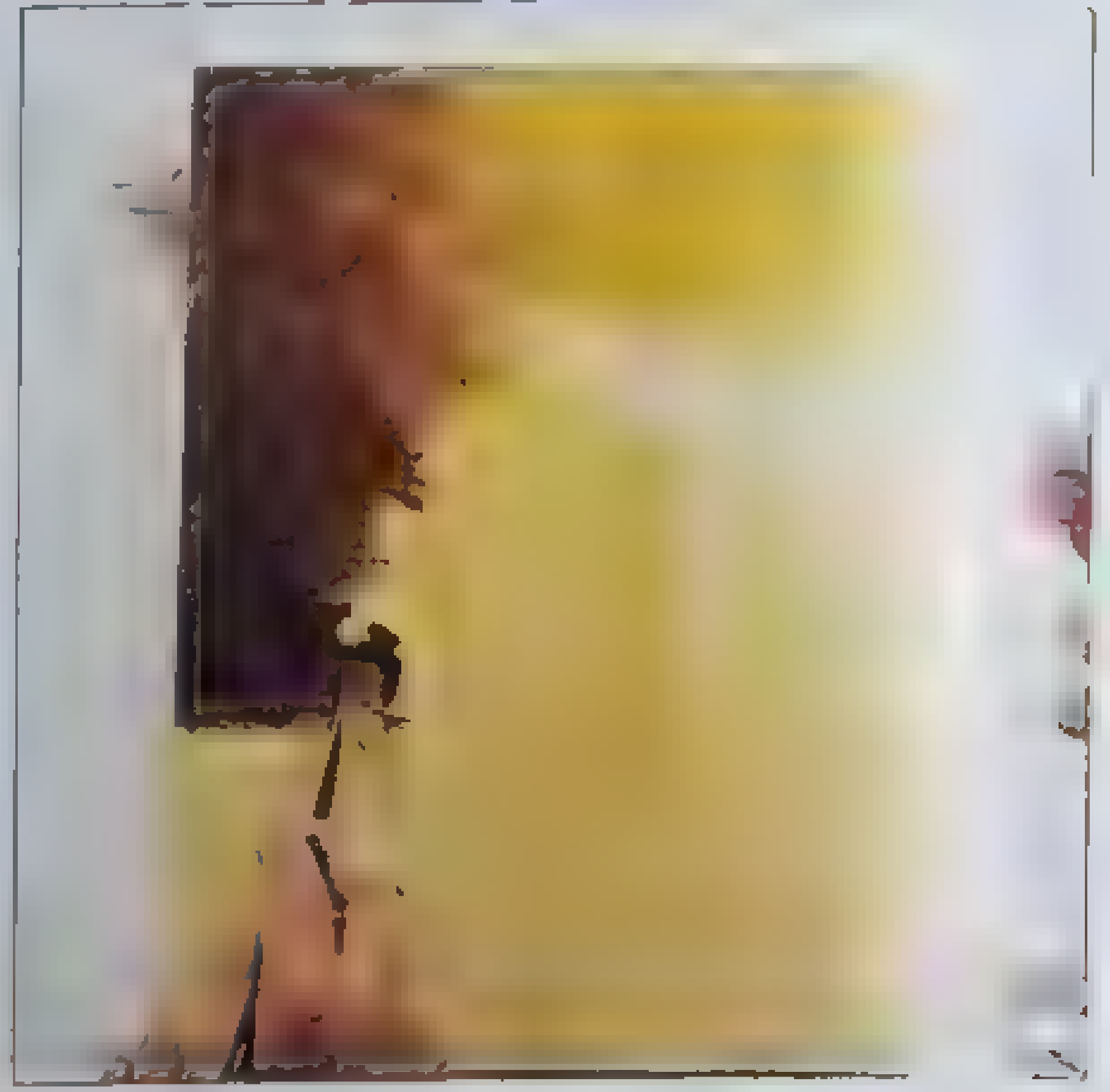

3 ▲ Colorează porţiunea umbrită a zidului
Înmoaie pensula, fără s-o cureţi, în umbră arsă şi aplică încă puţină culoare în colţul din stânga sus Cu aceeaşi pensulă, ia puţin albastru-ultramarin şi aplică-l în zona de mai jos, până la conturul vasului de lut. Curăţă apoi pensula şi foloseşte-o pentru a face culorile să se întrepătrundă, acolo unde ele se întâlnesc.

SFATURI
Cum să aşezi culorile pe paletă

Este indicat ca înainte de a începe să pictezi să pui pe paletă toate culorile de care ai nevoie. Astfel, nu numai că-ţi vei da seama dintr-o privire de toate posibilele combinaţii de culori, dar nici nu va trebui să te întrerupi mereu, ca să scoţi culoare din tub. Încearcă să le aşezi însă într-o anumită ordine: de exemplu, le poţi dispune în ordinea culorilor curcubeului. Culorile acrilice se usucă rapid, de aceea îţi va fi foarte utilă o paletă înfăşurată în hârtie absorbantă umedă, care menţine culoarea proaspătă pe tot parcursul lucrului. Odată ce ai terminat lucrarea, va fi de ajuns să scoţi hârtia şi s-o înlocuieşti cu una nouă, când vei considera necesar

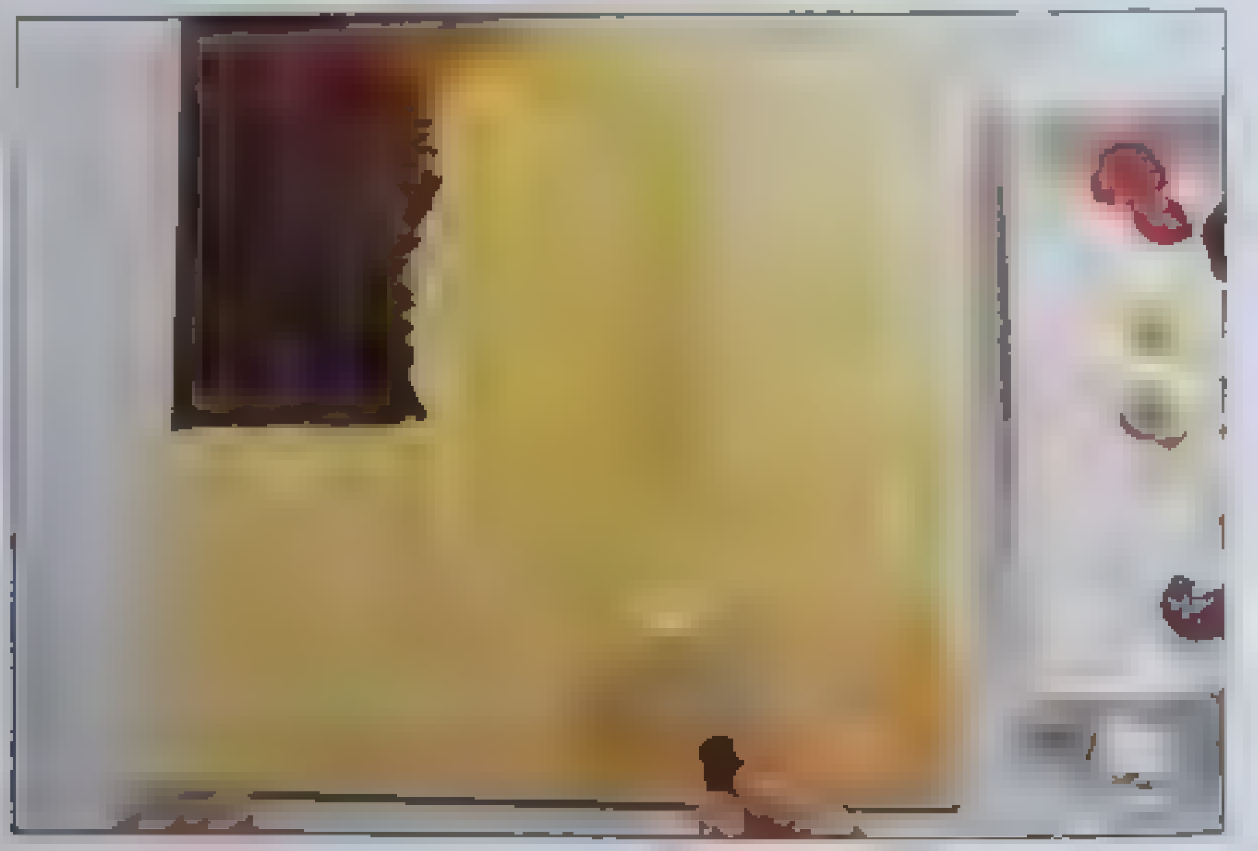

4 ▲ Ocupă-te de prim-plan
Curăţă pensula. Amestecă sienna naturală cu puţin alb de titan şi întinde această culoare în colţul din dreapta jos, chiar în faţa vasului de lut.

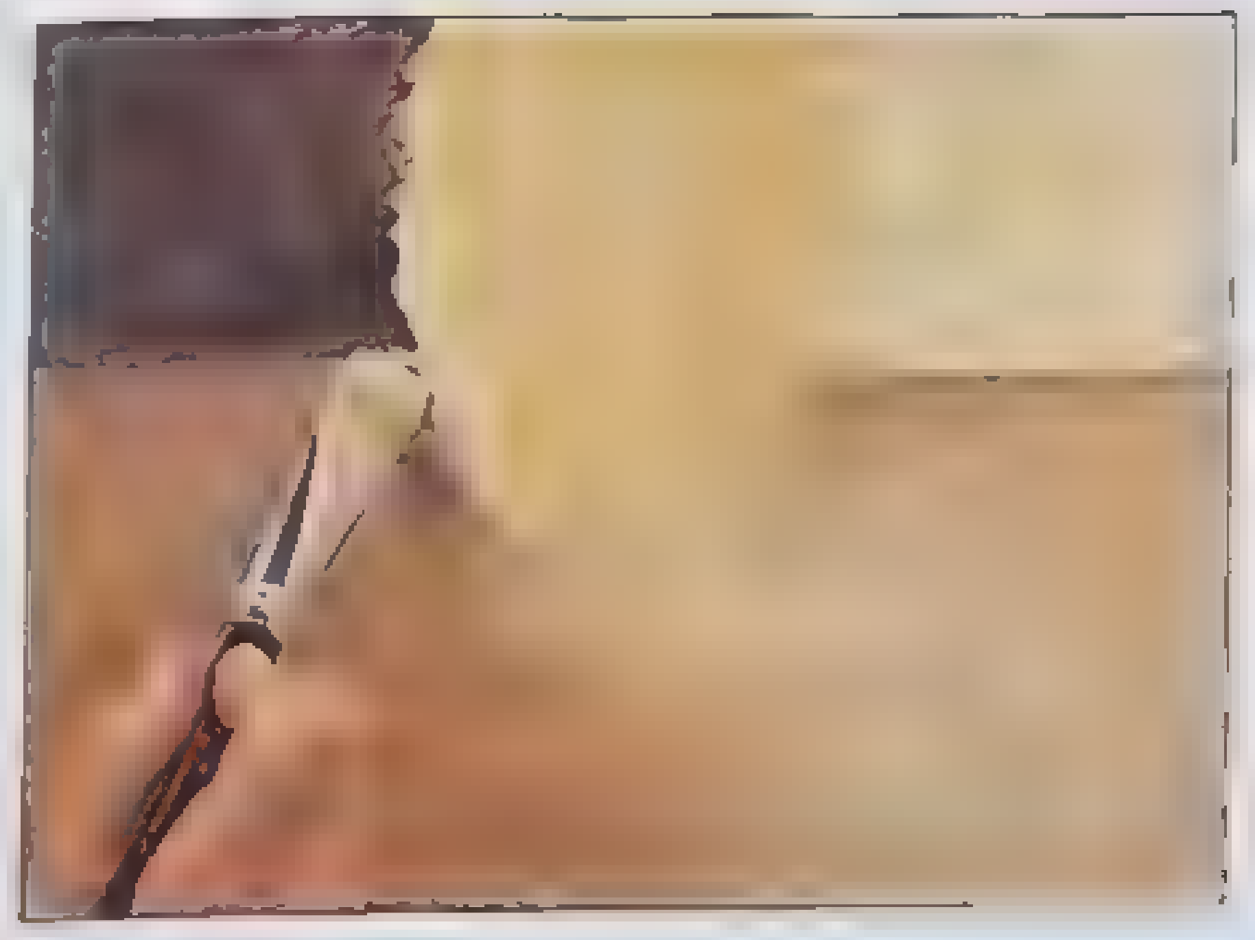

5 ▲ Completează prim-planul
Amestecă sienna naturală, alb, puţin albastru-cobalt şi roşu de cadmiu. Foloseşte griul-brun pe care l-ai obţinut pentru porţiunea aflată imediat sub linia pământie din stânga vasului, adăugând din ce în ce mai mult alb, pe măsură ce cobori. Pictează umbra vasului cu roşu de cadmiu şi albastru

6 ▶ Un strat de culoare pe vas
Curăţă pensula şi amesteca sienna naturală cu puţin ocru-galben şi cu alb Vei obţine culoarea lutului: aplic-o pe marginea superioara şi pe porţiunea centrala a vasului

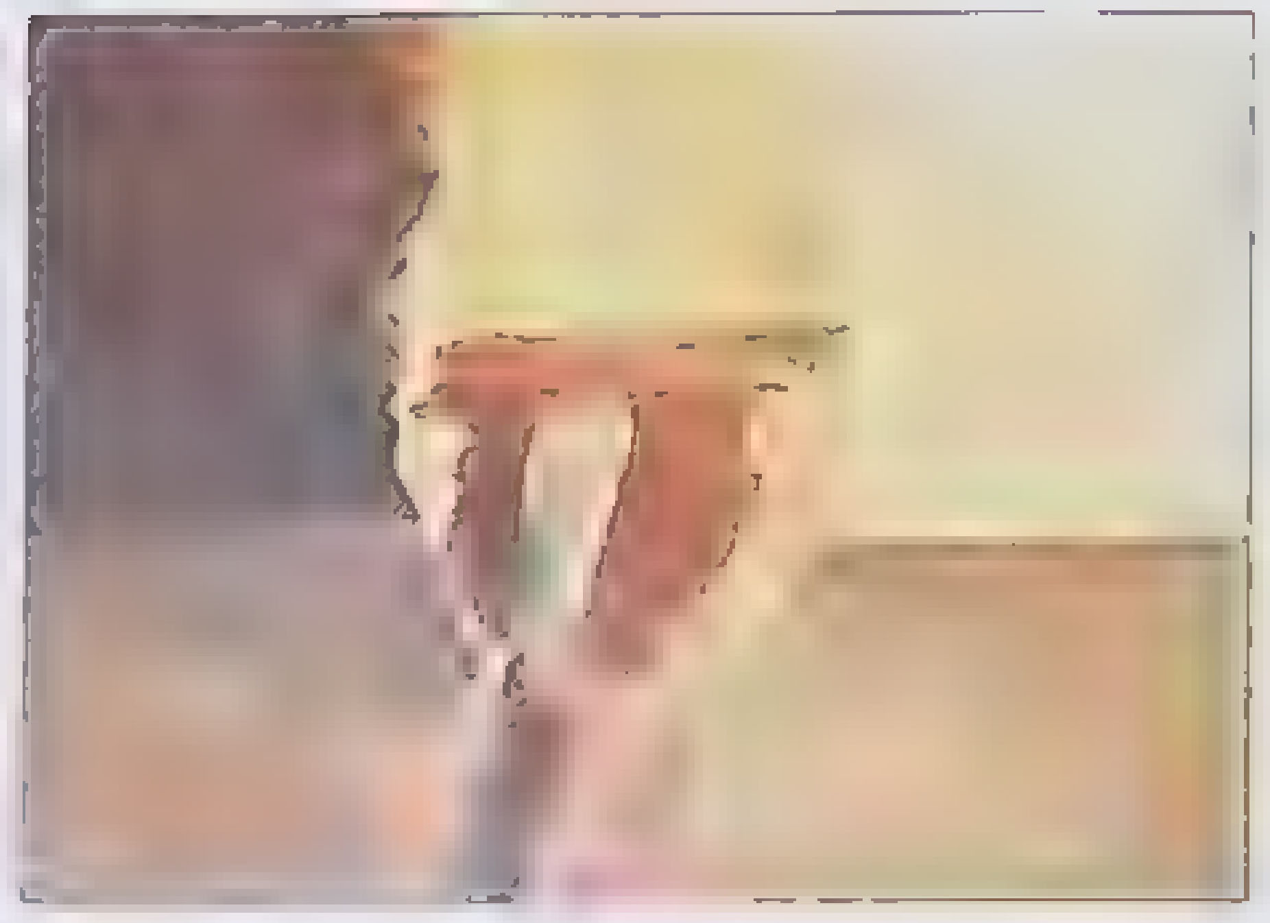

7 ▶ Vasul în detaliu
Folosind sienna arsă colorează partea din stânga, umbra subţire din zona aflată sub gura vasului şi porţiunea întunecată de pe marginea inferioară, estompând apoi culoarea. Foloseşte puţin alb ca să accentuezi zona mai luminoasă din partea dreaptă a vasului

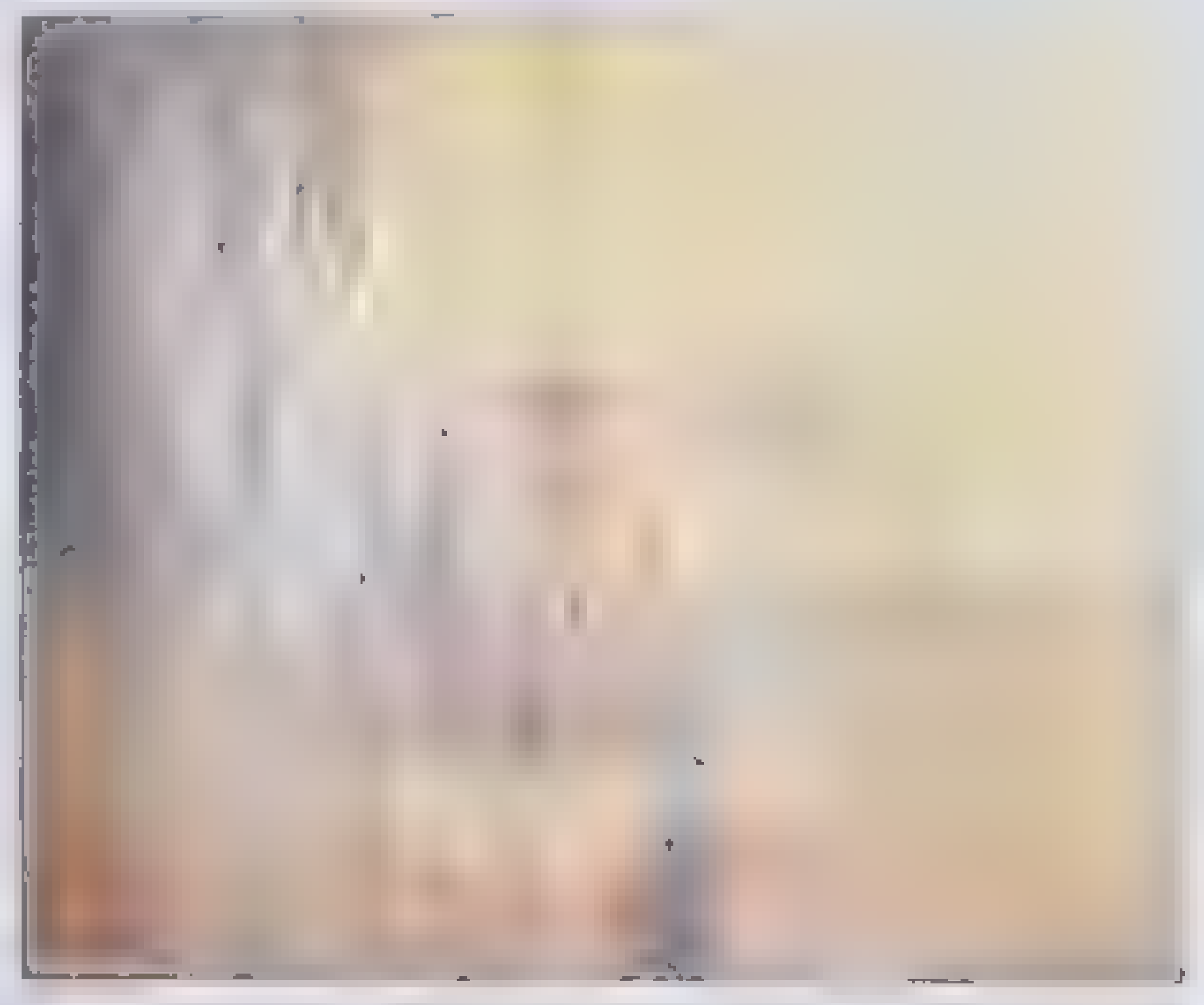

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Următoarea fază constă în pictarea frunzelor, lucru mai uşor decât ai crede la prima vedere. Aplică o nuanţă tare de verde, care îţi va servi ca fond pentru celelalte culori. Însă încearcă să nu exagerezi, pentru că verdele-Hooker este o culoare foarte încărcată

8 ▶ Verdele frunzelor
Amestecă verdele-Hooker cu puţin albastru-ultramarin şi umbră-arsă şi aplică această culoare în pete. Apoi, fără a curăţa pensula, înmoai-o în galben şi, cu tuşe scurte, deschide porţiunile mai întunecate Aşteaptă să se usuce timp de zece minute

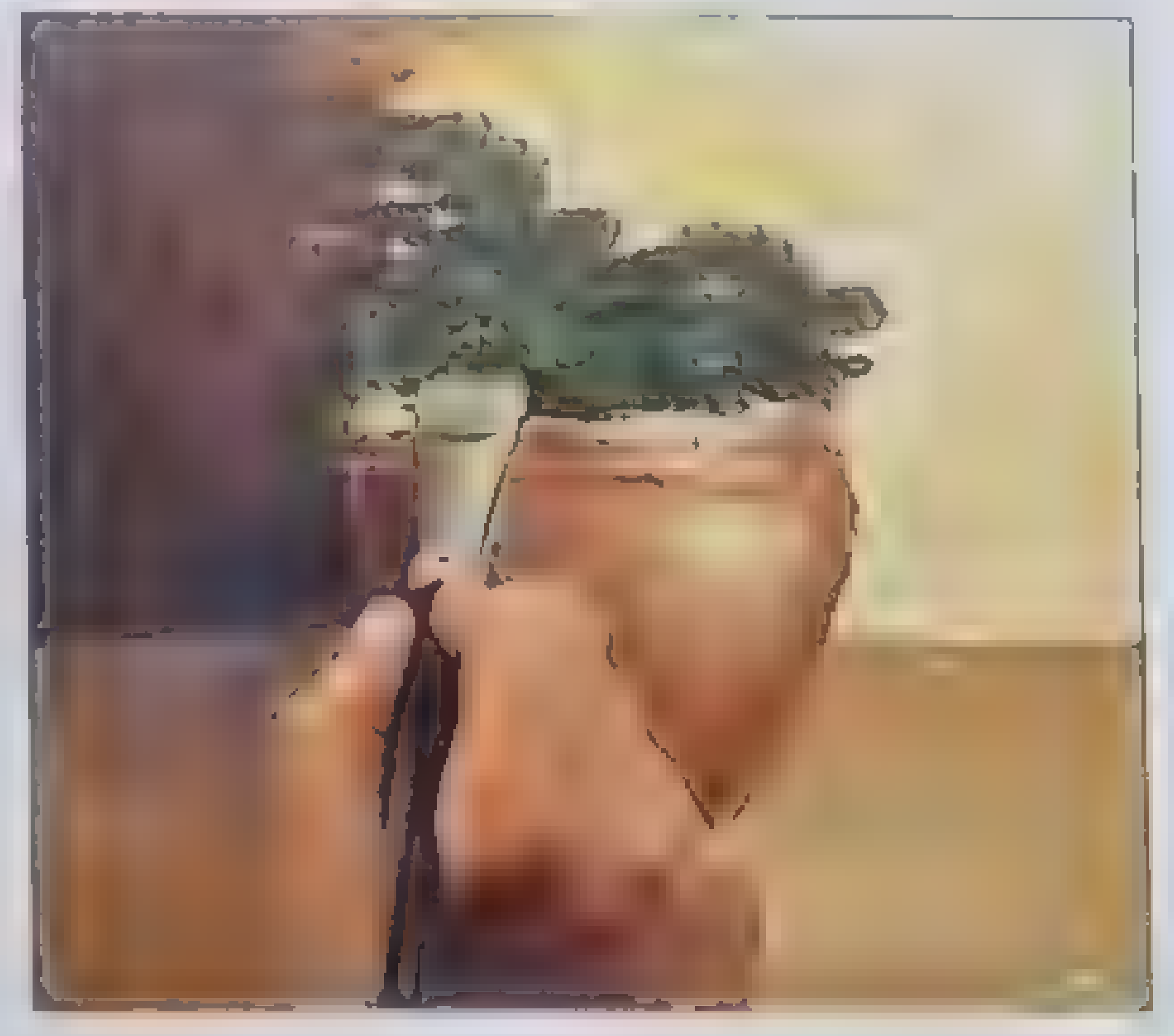

Operele maeştrilor

1916)

[illegible] en în pasteluri, se [illegible] mai multe puncte de [illegible] zelor şi florilor într-un [illegible] înalt de realism, prin [illegible] peste cele mai închise, [illegible] şi umbrelor. La fel ca în [illegible] le luminat dintr-o parte, iar [illegible] lutul a fost redat prin tuşe [illegible] estompate în culori neutre

Deşi simple ca structură, petalele lui Redon reprezintă perfect natura delicată a florii.

Stratul moale de pastel lasă să se întrevadă textura hârtiei, fapt ce conferă realism suprafeţei de lut.

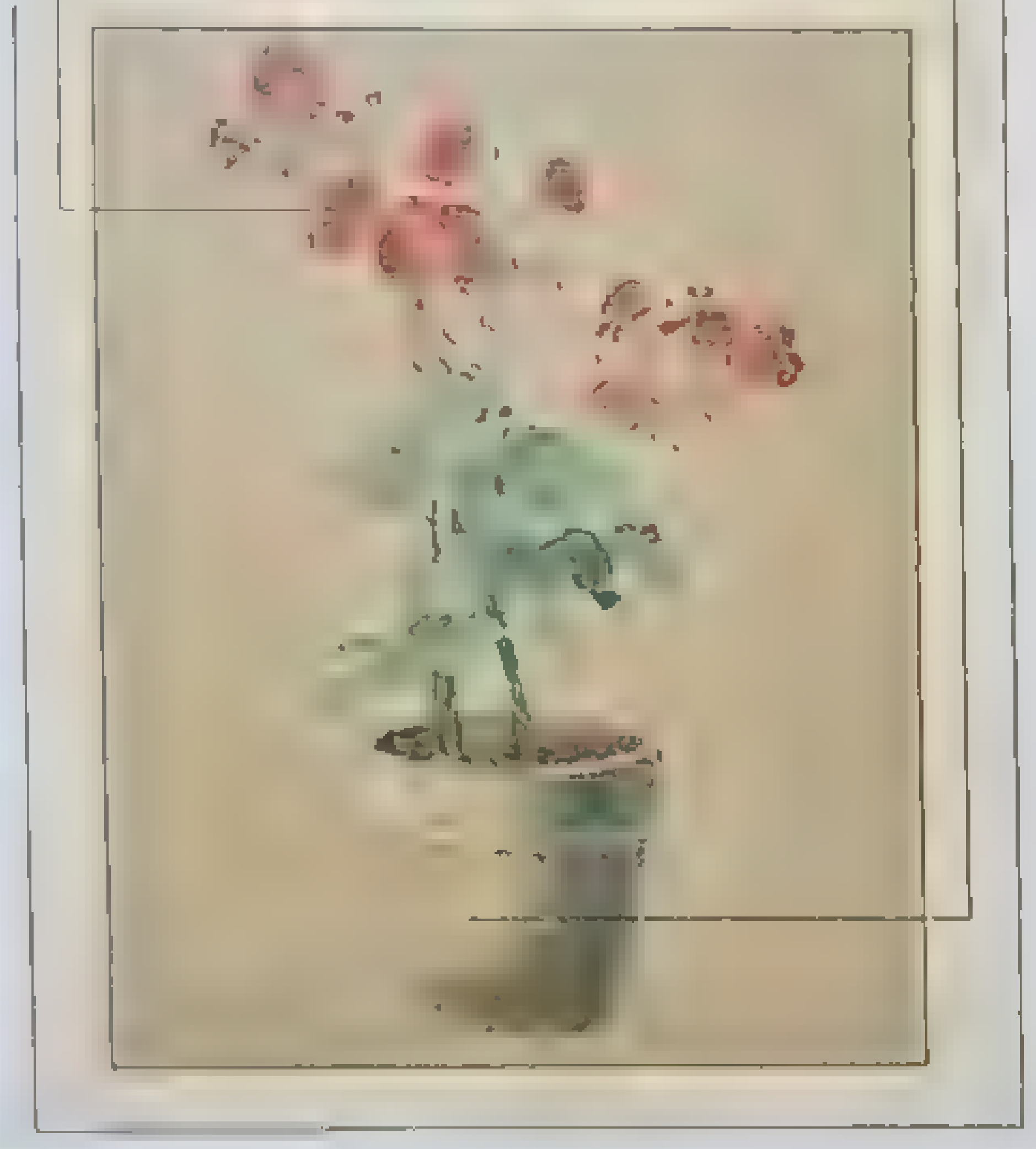

9 ▶ Frunzele în detaliu Înmoaie pensula nr. 4 în verde-Hooker, alb şi galben de cadmiu şi tamponează centrul fiecărei frunze. Profită de această culoare pentru a adăuga alte câteva frunze în partea dreaptă. Apoi curăţă pensula, înmoai-o în galben şi alb şi punctează din nou centrul fiecărei frunze

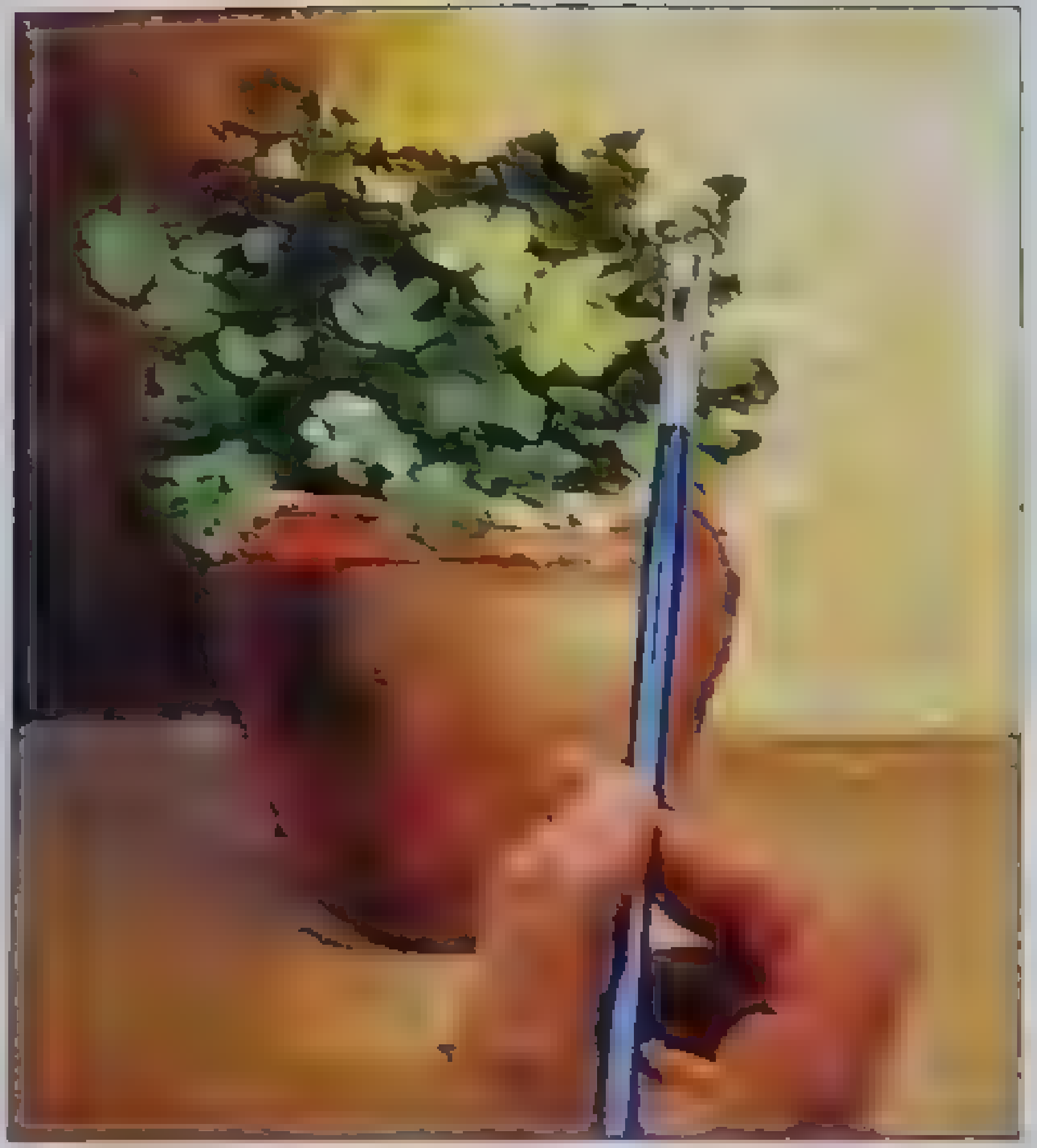

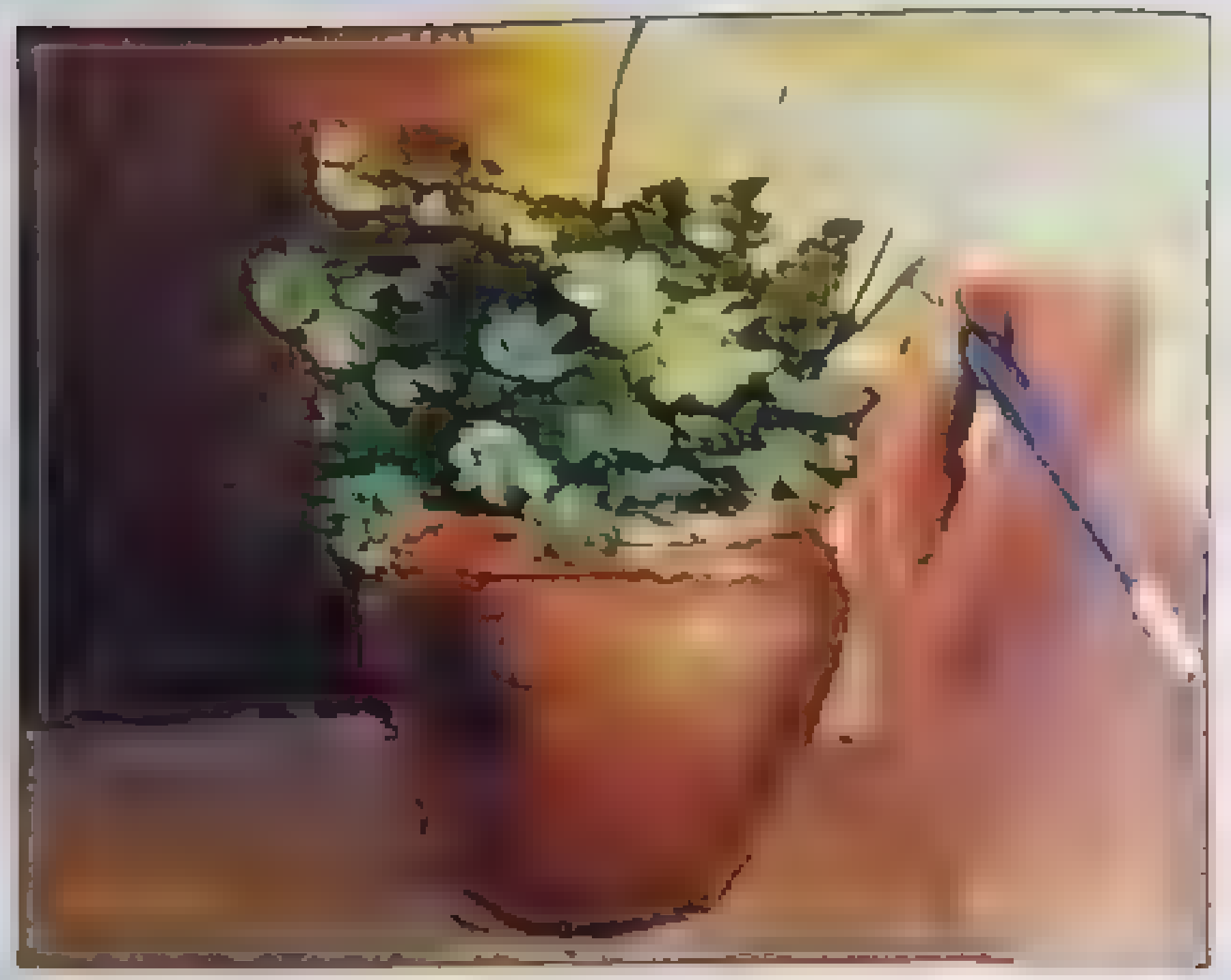

10 ▲ Desenează tulpinile Curăţă pensula şi desenează liniile subţiri ale tulpinilor florilor cu verde-Hooker nediluat, folosind partea mai fină a pensulei sau partea ei laterală (cantul).

11 ▶ Finisează vasul Adaugă încă două frunze pe marginea vasului. Apoi curăţă pensula şi pictează umbrele laterale mai închise folosind un amestec de roşu de cadmiu, sienna arsă şi albastru-ultramarin. Amestecă apoi sienna arsă cu alb pentru a marca forma rotunjită a toartei din partea stângă a vasului

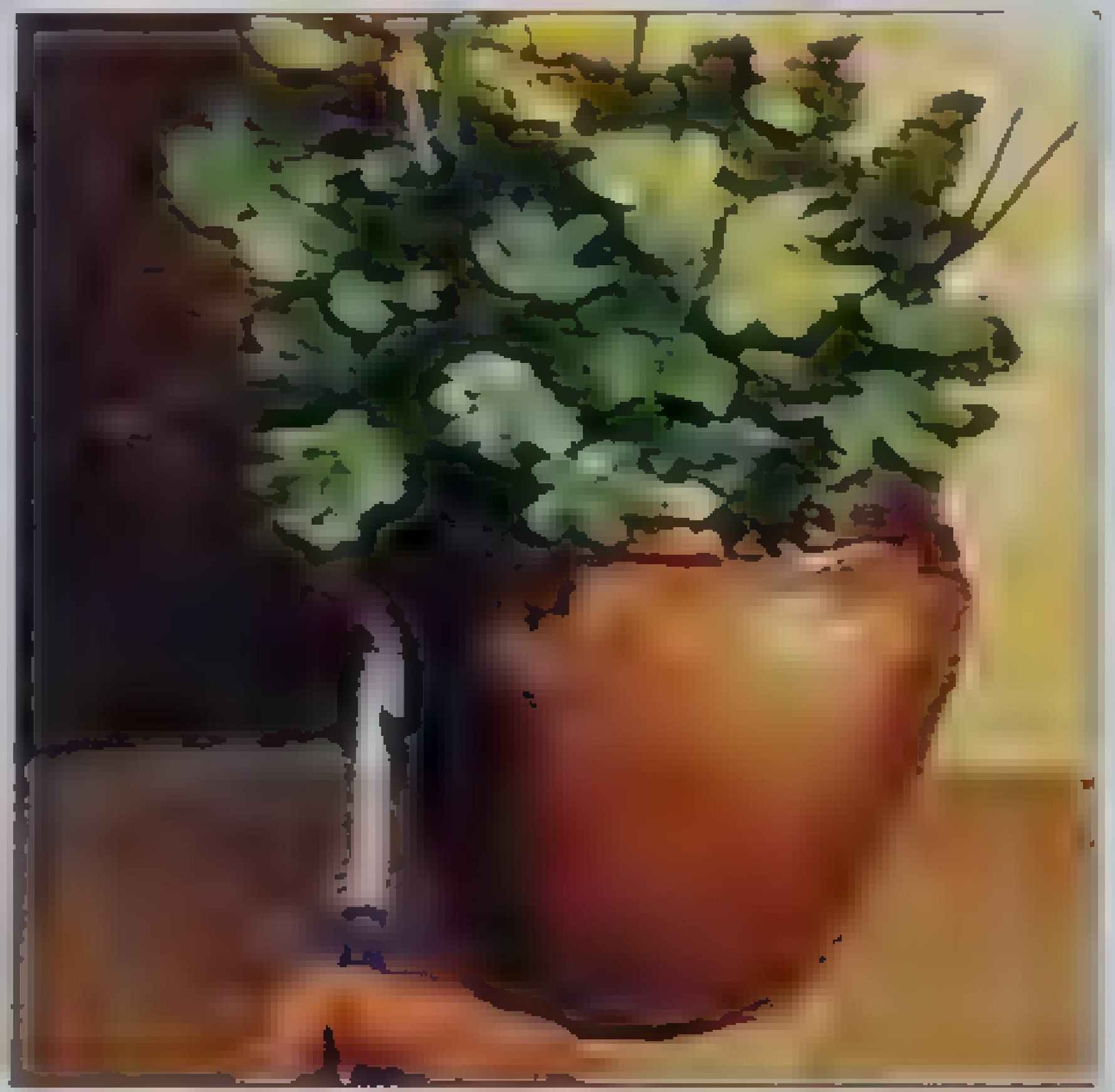

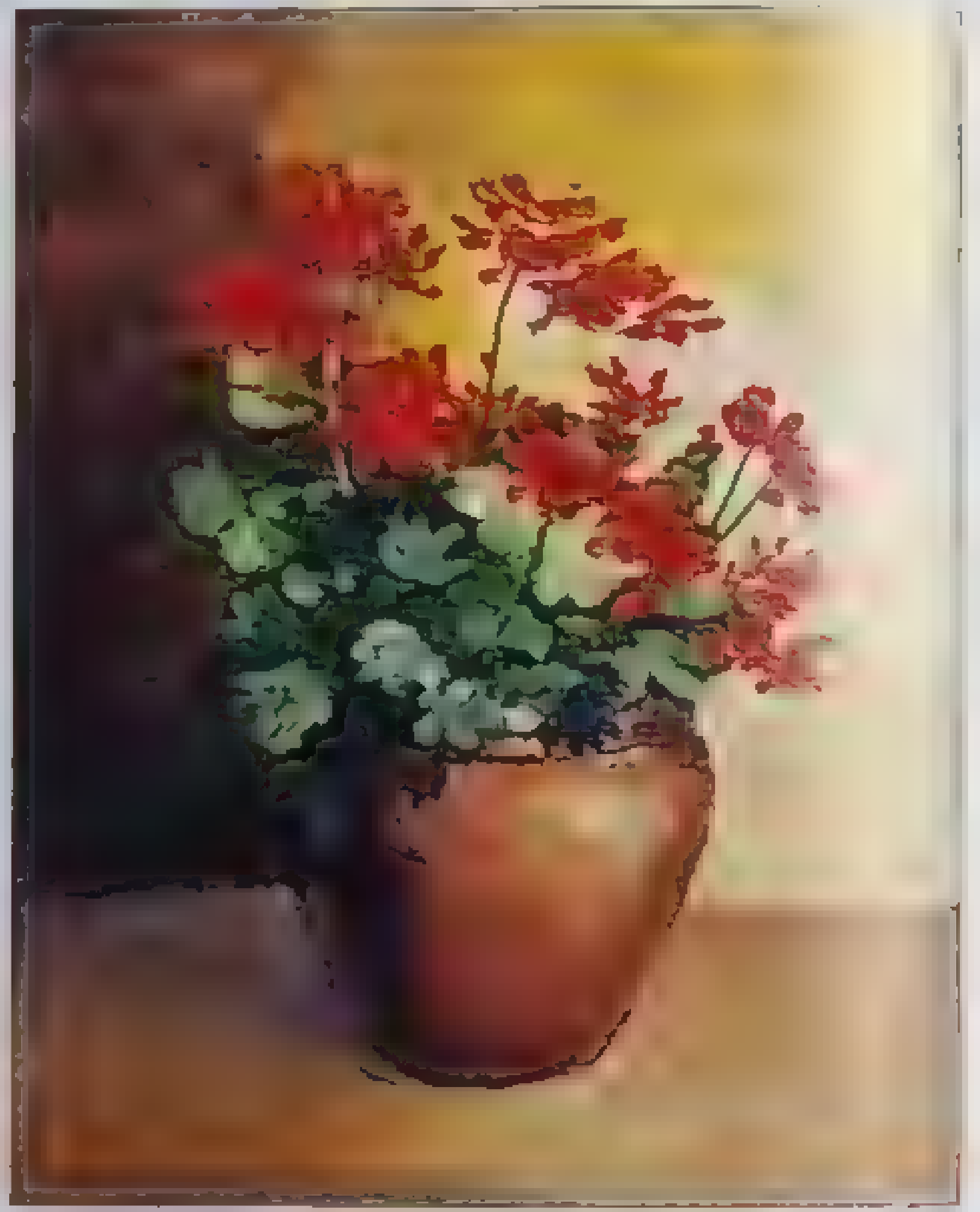

12 ▲ Este rândul corolelor Curăţă pensula, pregăteşte un amestec de roşu şi umbră-arsă şi marchează fiecare petală cu o singură linie. Apoi curăţă din nou pensula şi, după ce ai amestecat roşul cu puţin galben, adaugă această culoare, pentru a reda zonele de luminozitate. Evită să adaugi prea mult galben

Fii creativ!

Foloseşte buretele pentru efecte difuze

Atmosfera acestei lucrări este mult mai difuză decât cea din exemplul nostru, chiar dacă nici aici culoarea nu-şi pierde din pregnanţă. N-o să-ţi vină să crezi, dar execuţia acestei variante nu a cerut mai multă muncă din partea artistului. Acrilicele au fost aplicate cu un burete obişnuit. Trebuie doar să alegi un burete cu fibre pronunţate şi să-l înmoi în culoare. Poţi aplica diverse straturi de culoare pe măsură ce acrilicele se usucă, iar pentru liniile mai subţiri, poţi folosi marginile buretelui – însă cu mare atenţie

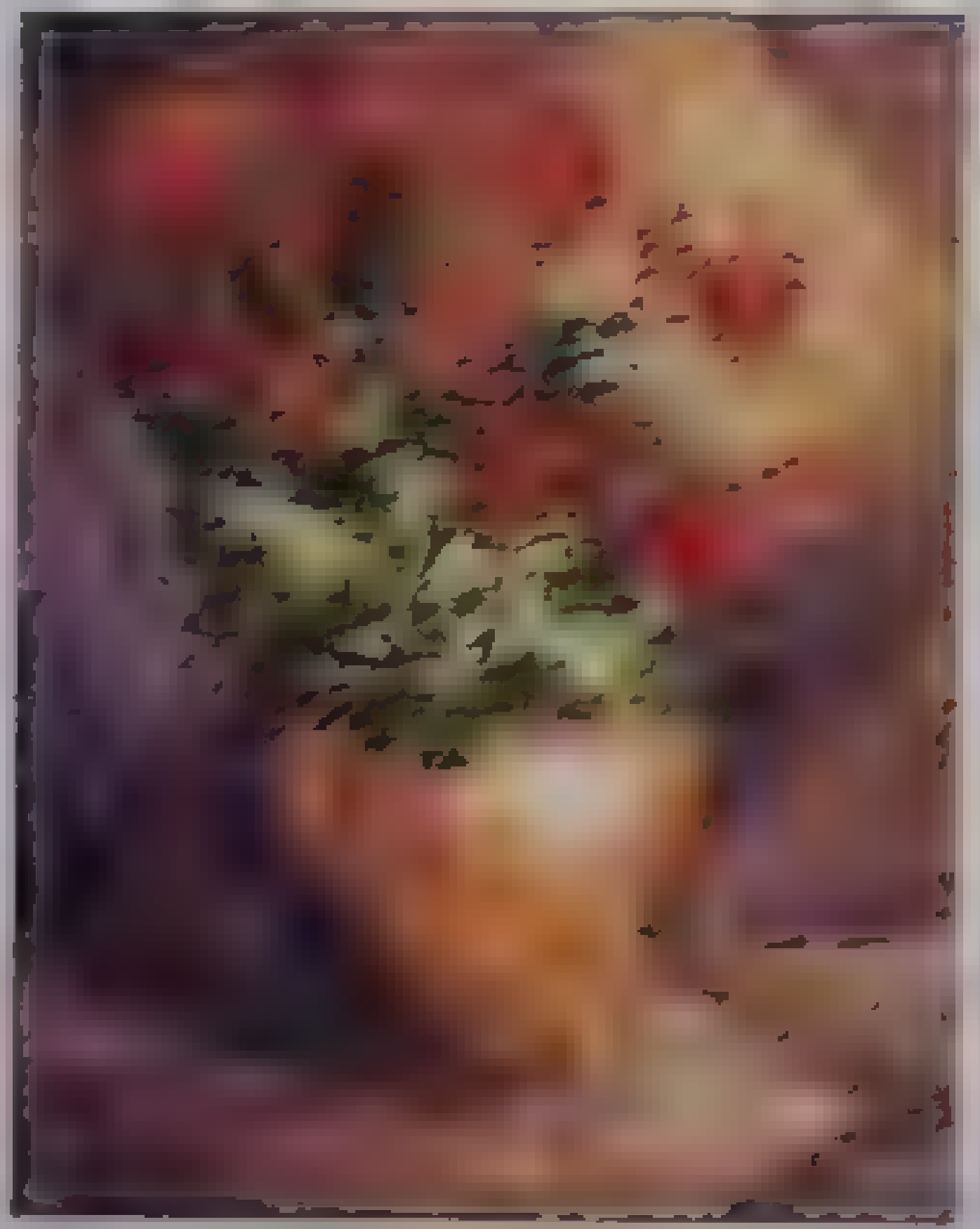

▶ Culorile acrilice, aşezate pe o paletă specială, îşi menţin umezeala astfel, nu mai eşti nevoit să arunci culoarea nefolosită

UN PAS ÎNAINTE

Culorile acrilice pot fi aplicate în straturi şi pe zone întinse – bineînţeles, atâta timp cât straturile suprapuse nu devin vizibile pe pânză. Această metodă este excelentă pentru a finisa porţiunile luminoase.

13 ▶ Creează porţiuni luminoase Ia pensula nr. 8 şi trasează o serie de puncte şi câteva tuşe uşoare de galben de cadmiu, pentru zonele luminoase de pe suprafaţa petalelor. Curăţă pensula, amestecă puţin alb cu sienna arsă şi aplică nuanţa pe toartă

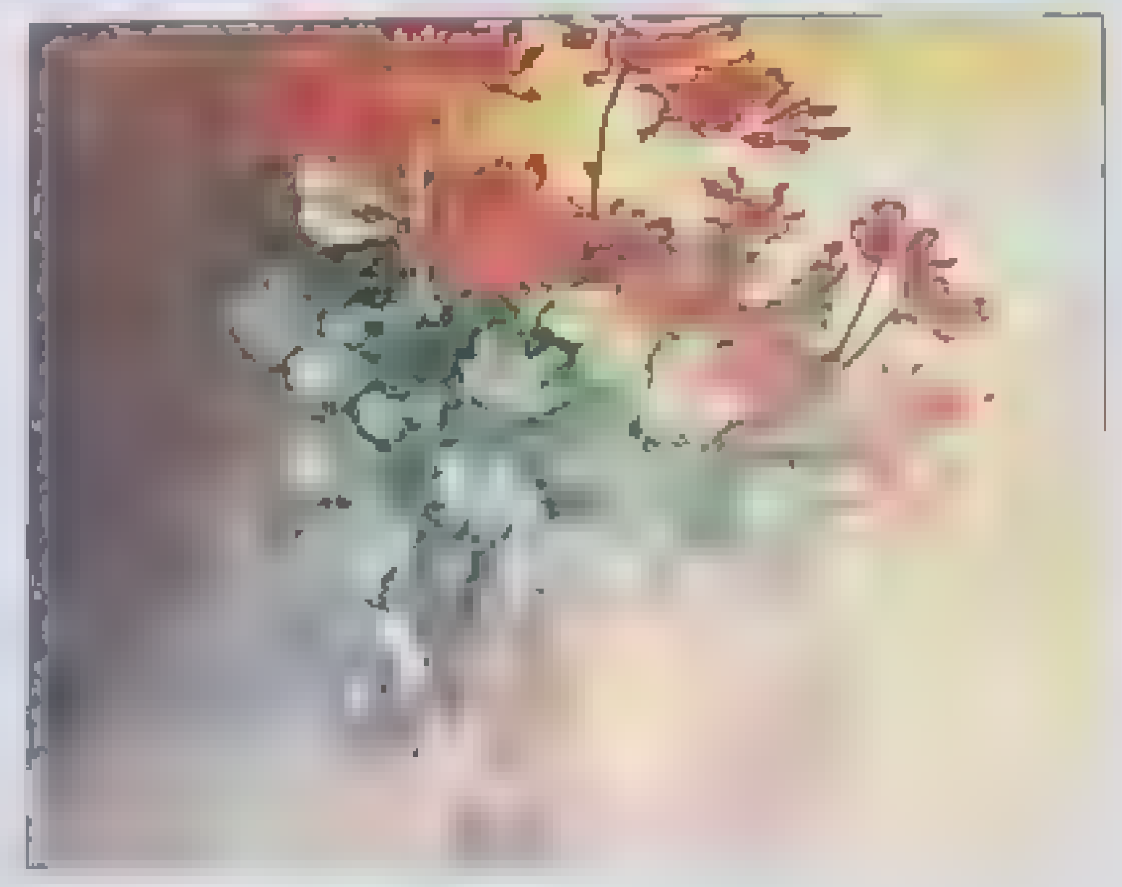

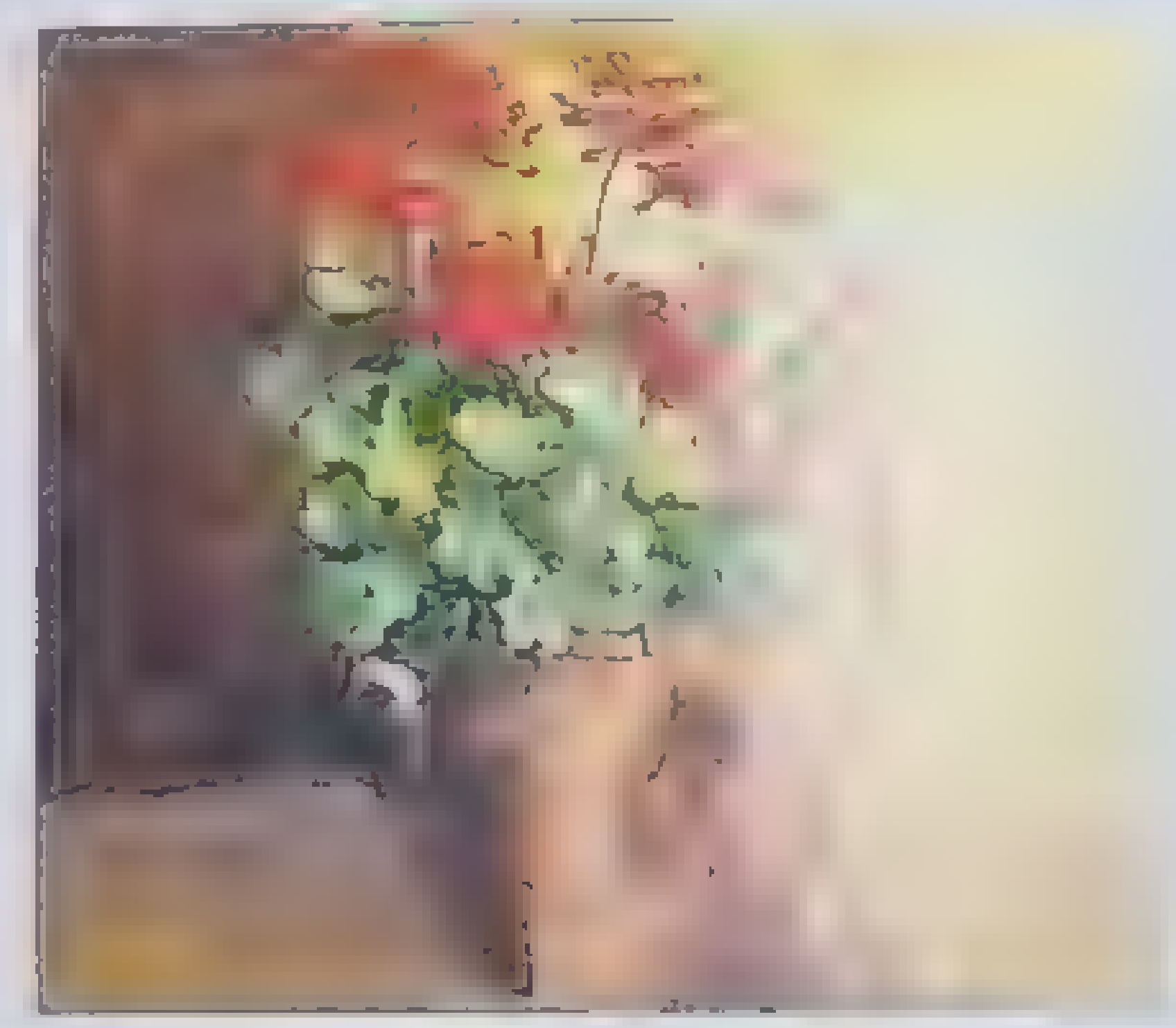

14 ▲ Lumină pe frunze Curăţă pensula; amestecă galben de cadmiu cu alb şi verde-Hooker şi deschide uşor nuanţa frunzelor, aplicând o serie de mici pete de culoare

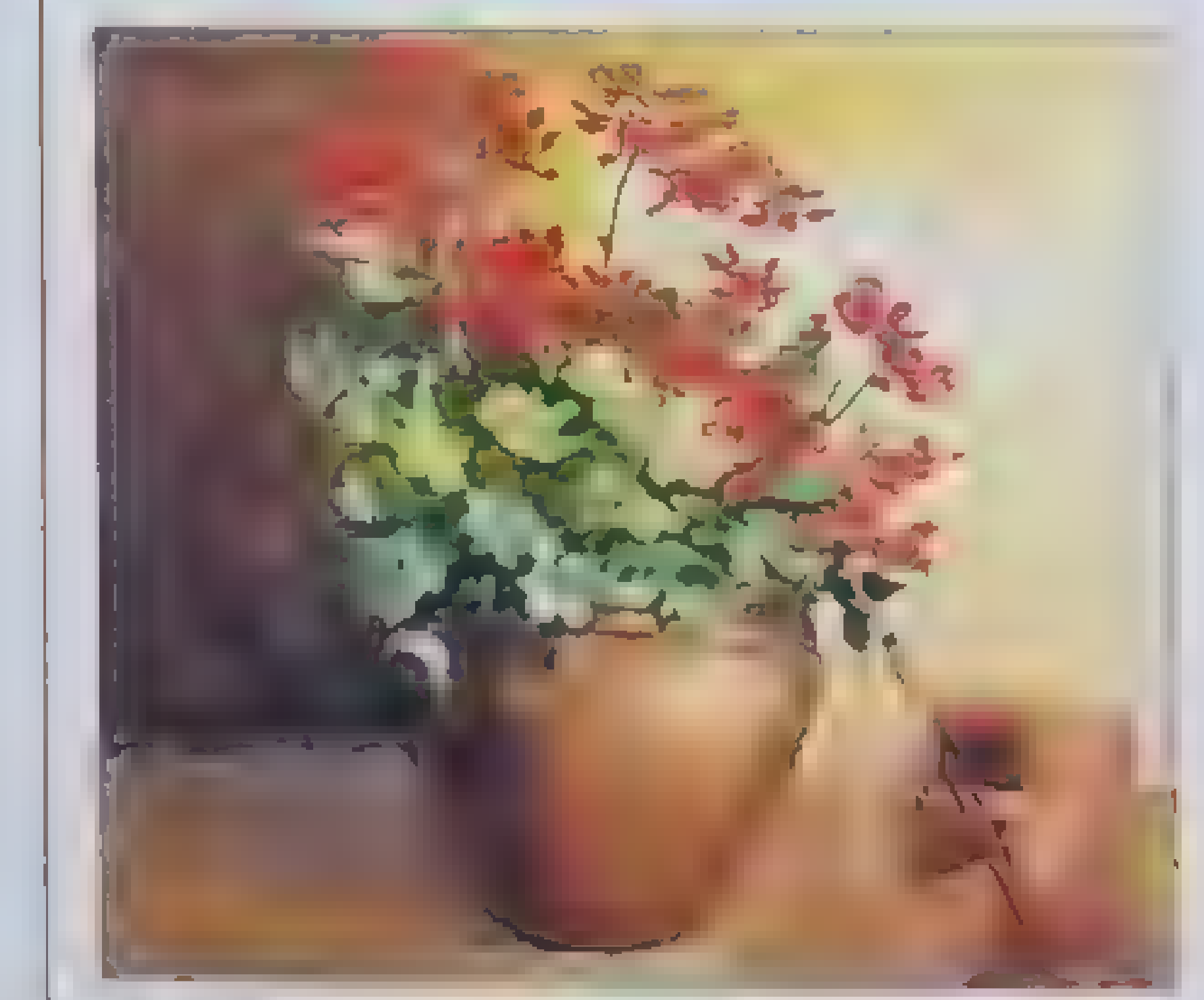

15 ▲ Tuşa finală Curăţă pensula şi amestecă puţin alb cu galben de cadmiu şi verde-gălbui deschis (oliv), aplicând punctuleţe din loc în loc, pentru a da o tentă impresionistă lucrării. În fine, pictează o frunză cu verde-închis, în partea dreaptă

SOLUŢII ISTEŢE

CUM SĂ PĂSTREZI PENSULA ÎN CONDIŢII BUNE

Când cureţi pensulele, ai grijă să nu le freci de marginile paharului. Altfel, perii se distrug, iar forma pensulei se poate modifica – prin urmare, n-o vei mai putea folosi în condiţii optime. O soluţie la îndemână este cea de a pune apa într-un castron, în care vei putea curăţa uşor culoarea. În timpul lucrului [illegible]

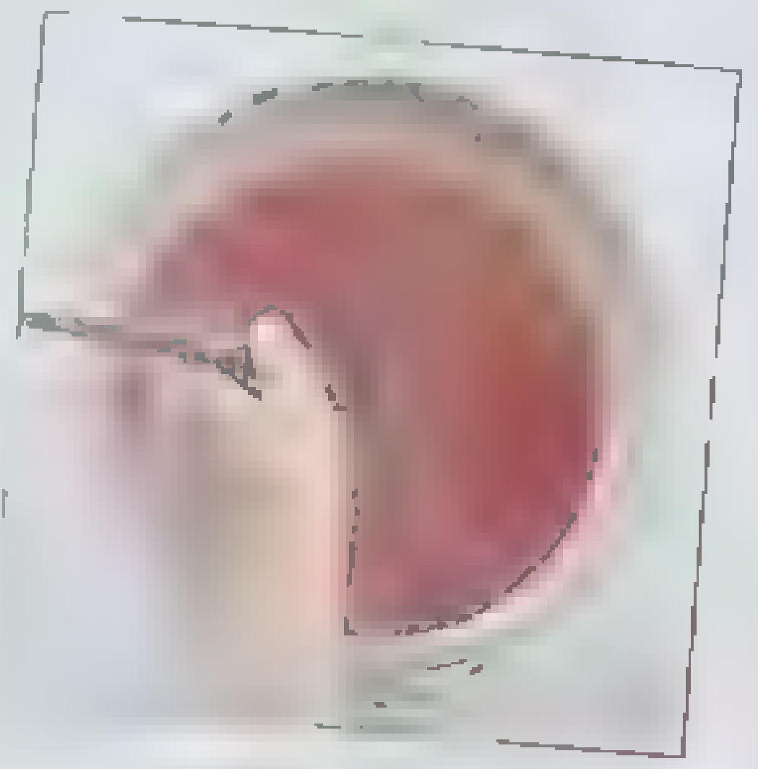

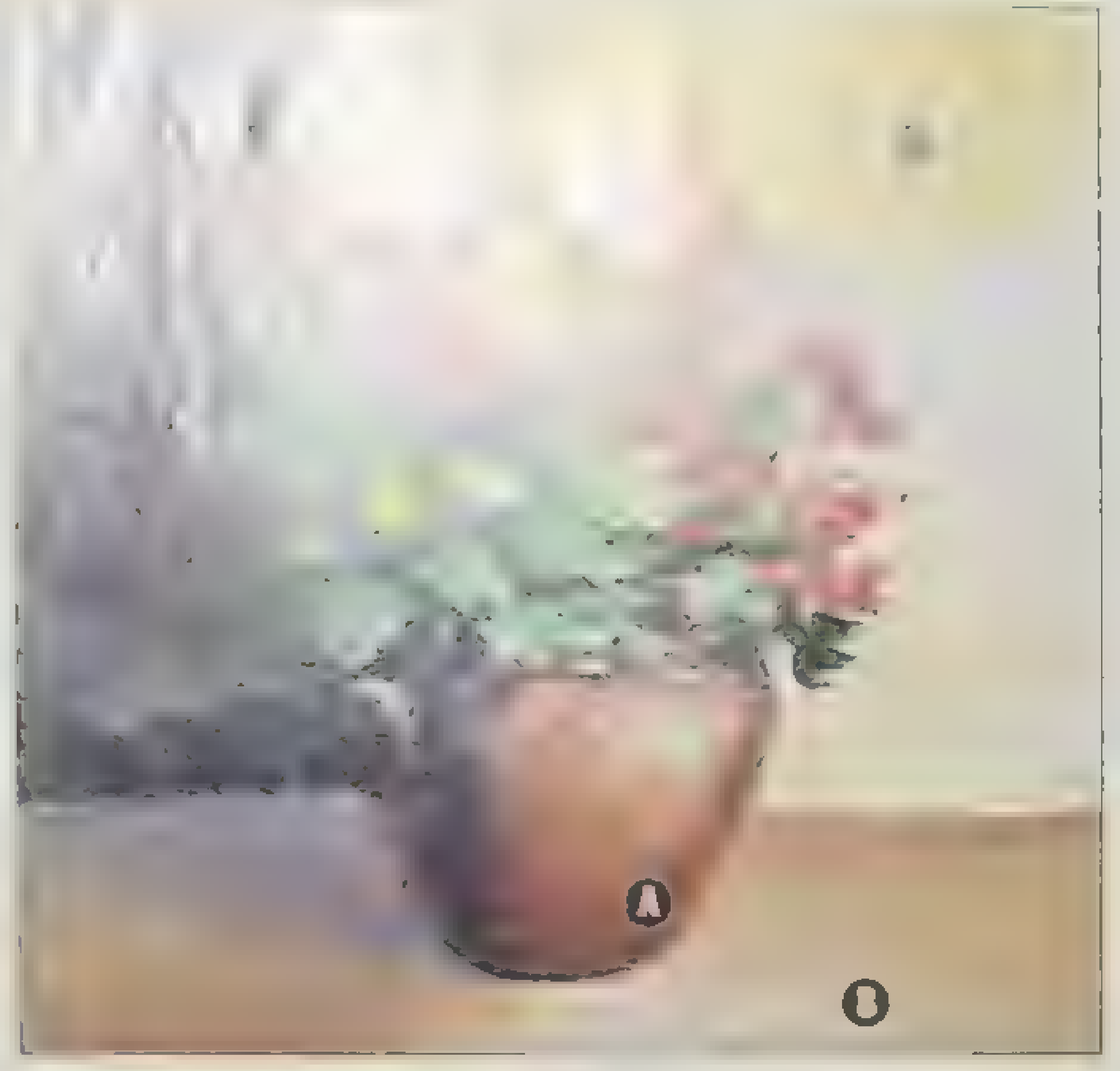

A Proporţii corecte Vasul are dimensiunea potrivită pentru a ieşi în evidenţă, fără a ocupa însă prea mult spaţiu

B Tonalităţi diferite Peretele şi planul orizontal au fost pictate în mai multe nuanţe neomogene, ce redau diverse efecte ale luminii

C Fundal neutru Caracterul neutru al umbrelor brune din fundal subliniază roşul viu al florilor şi verdele frunzelor

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Să facem primii paşi în fascinanta lume a picturii în ulei, care ne deschide oportunităţi nenumărate. Vei învăţa

- Cum să lucrezi cu uleiuri pe pânză
- Cum să redai reflexele luminii pe sticlă
- Totul despre uleiul alb şi efectele lui de luminozitate

Pictura fără pensule

Nu există doar pensula! Hai să descoperim cele mai diverse metode de aplicare a culorii, de la burete la spatulă, de la spray la periuţă.

Desigur, pensula este cel mai convenţional instrument pentru pictură (vezi rubrica „Baza: tehnicile" din numărul trecut al revistei), dar artiştii moderni au experimentat o mare varietate de tehnici alternative: de la spray, până la burete. De asemenea, culoarea se poate aplica folosind un şervețel sau un cuţit. Fiecare metodă produce un efect caracteristic, pe care s-ar putea să-l găseşti util în cele mai diverse situaţii.

Pictura cu cuţitul (spatula)

Există spatule sau cuţite făcute special pentru pictură, excelente pentru întinderea stratului de culoare pe pânză. Este nevoie doar de puţin exerciţiu: la început, ţi se va părea imposibil şi vei reuşi, probabil, doar să întinzi neuniform culoarea. Încearcă să foloseşti diferite părţi ale lamei, pentru a explora efectele ce se pot obţine: vârful – pentru petele de culoare, muchia – pentru liniile subţiri. Straturile de culoare pot fi uniforme, exact ca atunci când întinzi untul pe pâine. Mişcând în schimb cuţitul în sens circular, obţii linii curbe colorate. La fel cum, folosind lama plată, poţi produce striaţii de mari dimensiuni.

Culoarea trebuie să fie destul de densă, pentru a nu curge de pe cuţit. Materialele cele mai potrivite sunt deci culorile acrilice şi uleiurile. Culorile acrilice, mai ales, sunt foarte potrivite, deoarece se usucă rapid, permiţând suprapuneri rapide, în straturi diferite.

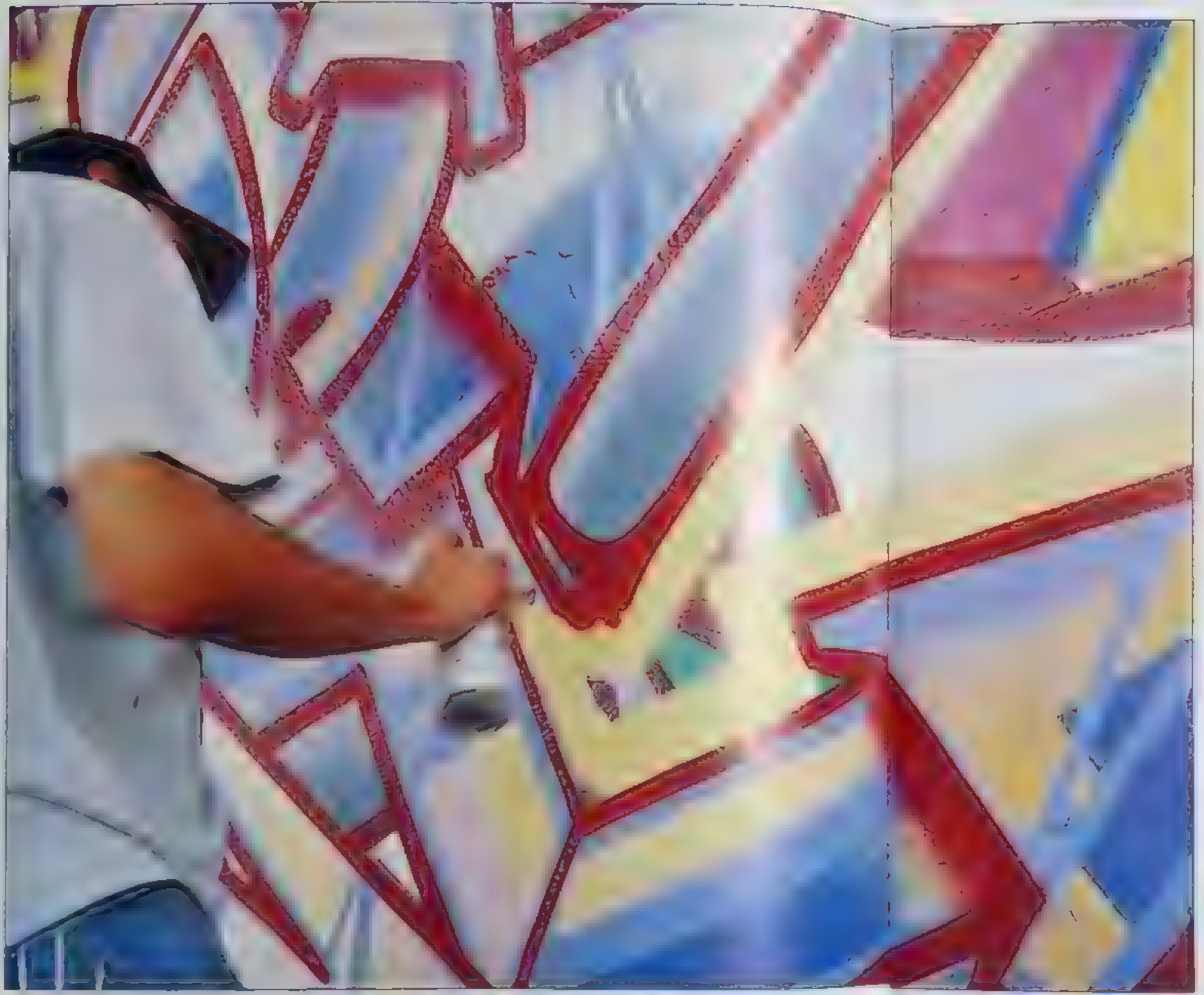

◄ Cu ajutorul spray-ului, culoarea poate fi aplicată uniform pe porţiuni mari. În plus, acesta este cel mai bun instrument pentru acoperirea unor zone întinse de pânză sau de hârtie: graffiti-urile urbane sunt un exemplu concludent.

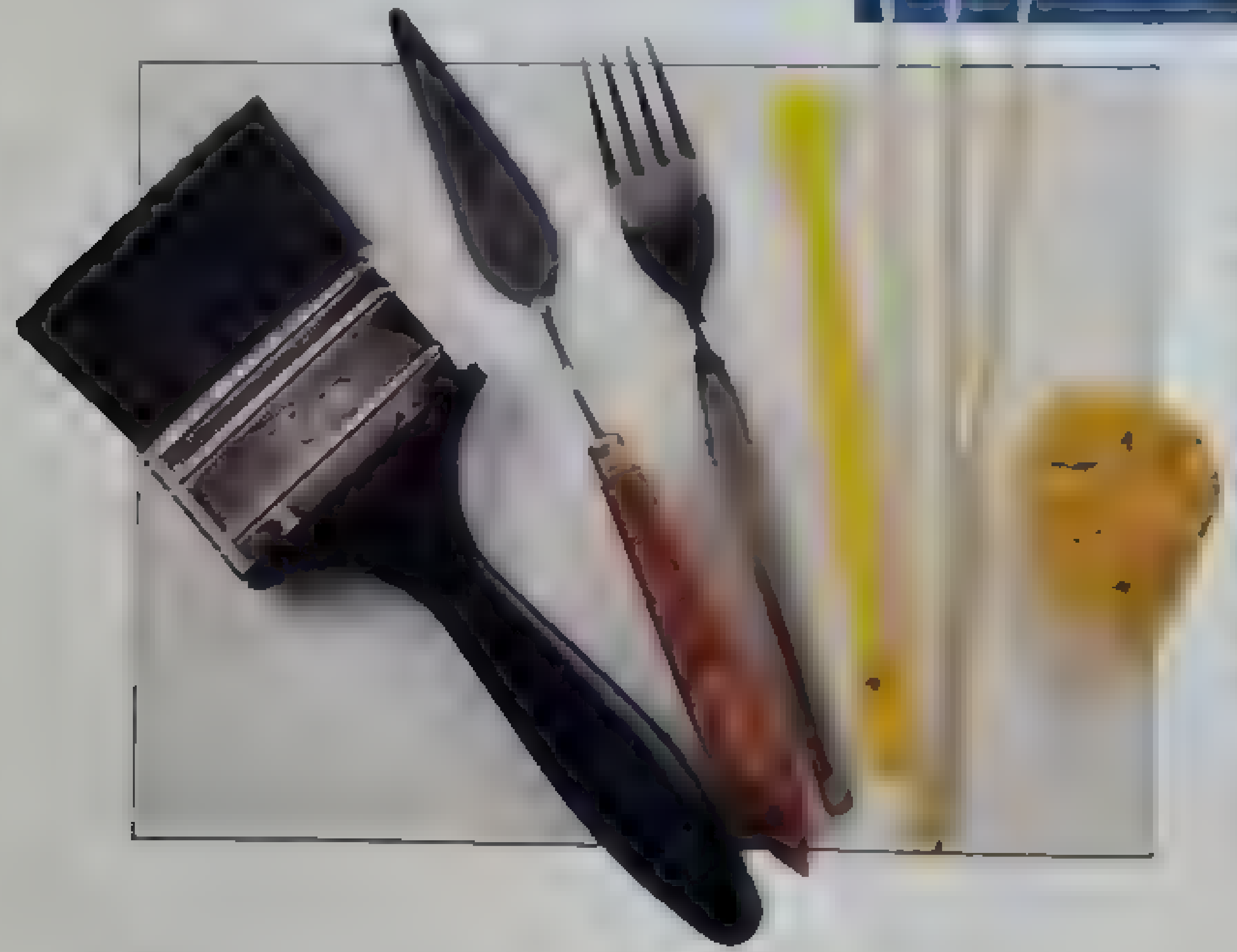

◄ Nu te-ai fi gândit niciodată că poţi folosi aceste instrumente pentru a picta: (de la stânga la dreapta) o pensulă de vopsit, un cuţit pentru pictură, o furculiţă, o raşchetă, beţe pentru frigărui şi un mic burete.

Culoare şi textură

Orice obiect flexibil poate fi folosit pe post de spatulă sau cuţit, pentru a obţine efecte interesante – de exemplu, cuţitul de bucătărie, raşcheta pentru ghips, un tub de lipici cu vârf de plastic, furculiţa, pieptenul etc. Poţi folosi orice obiect pe care îl ai la îndemână pentru aplicarea culorii şi pentru modificarea densităţii ei, pe fonie sau pe pânză. Încearcă mai multe instrumente, pe câteva foi, şi păstrează-le ca eşantion pentru lucrări le viitoare, în care vei dori să obţii un anumit efect.

[illegible] mai bine [illegible] dată [illegible] Aceas[illegible] pentru reprezentarea [illegible] margini estompate, a ceţei [illegible] depărtării şi a suprafeţelor neregulate ale stâncilor sau pietrelor. Buretele sintetic are o structură regulată, folosindu-l pentru tamponare, se obţin granulaţii foarte fine, asemănătoare suprafeţei pământului proaspăt săpat. În plus, poţi modela buretele sintetic, dându-i forma pe care o preferi sau care îţi este cea mai utilă. Ca alternativă, încearcă să aplici culoarea apăsând cât mai tare buretele: acoperă porţiuni ample cu o culoare neuniformă, foarte intensă.

Râuri de culoare

Ce poţi face cu „râuleţele" de culoare care se scurg pe hârtie? Este suficient să înclini puţin foaia pentru a le controla parcursul: te invităm să încerci cu tuşul, cu acuarelele diluate, cu tempera şi cu acrilicele, picurând alternativ culoarea pe foaie cu o pensulă, un burete şi o pipetă. Important este să nu exagerezi ames[illegible] chiar dacă două [illegible] vor avea [illegible] multicolore. Aceas[illegible] foarte bună pentru a pi[illegible] şi alte subiecte asemănătoare. În acest scop, trasează cu apă [illegible] pe care vrei s-o obţii. Culoarea nu va curge la întâmplare, ci va urma parcursul deja trasat, intensificându-se şi devenind mai luminoasă, mai ales, dacă foloseşti **tuşul colorat** şi acuarelele.

Spray-ul

Pentru o culoare uniformă şi un desen îngrijit, încearcă spray-urile: sunt excelente pentru a obţine suprafeţe absolut netede şi omogene sau nuanţe în degrade. În plus, dacă foloseşti aerograful, poţi menţine maxima acurateţe a desenului – de aceea, lucrările astfel realizate se aseamănă mai mult cu fotografiile şi imaginile tipărite decât cu un tablou.

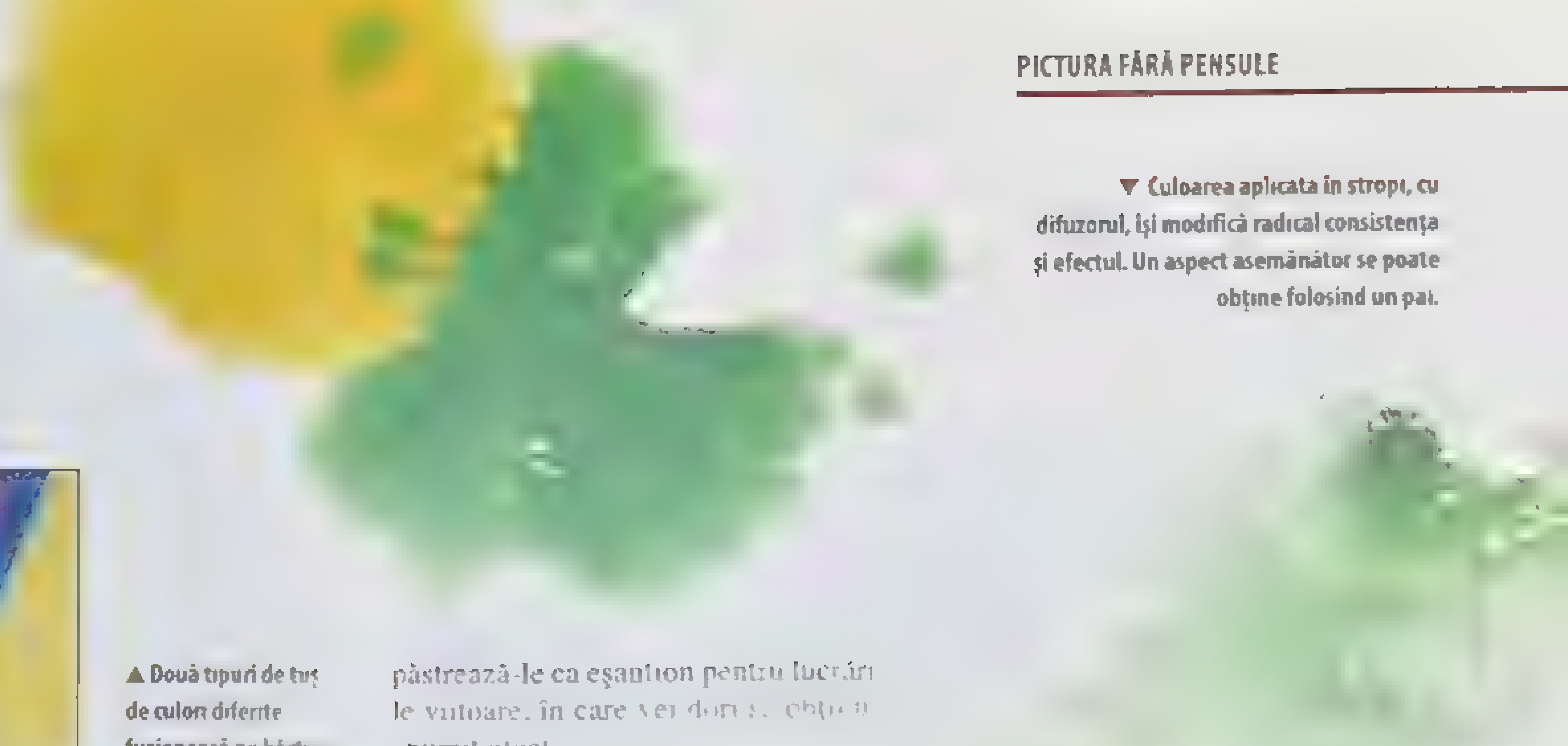

▼ Culoarea aplicată în stropi, cu difuzorul, îşi modifică radical consistenţa şi efectul. Un aspect asemănător se poate obţine folosind un pai.

▲ Două tipuri de tuş de culori diferite fuzionează pe hârtie umedă, formând o margine [illegible] pete de o al[illegible]

► Dacă faci rost de culori acrilice în sticluţe, poţi folosi pipeta pentru aplicarea culorii direct pe hârtie.

SĂ NE JUCĂM CU EFECTELE

Odată ce am aplicat culoarea pe foaie, putem să ne jucăm după bunul plac, pentru a crea efecte şi motive speciale. În exemplele de mai jos, am încercat să folosim, în moduri cât mai diferite, un burete natural, o spatulă şi o furculiţă, pentru a obţine rezultate surprinzătoare. Încearcă şi tu, folosind nu doar aceste instrumente, ci şi alte obiecte pe care le ai la îndemână.

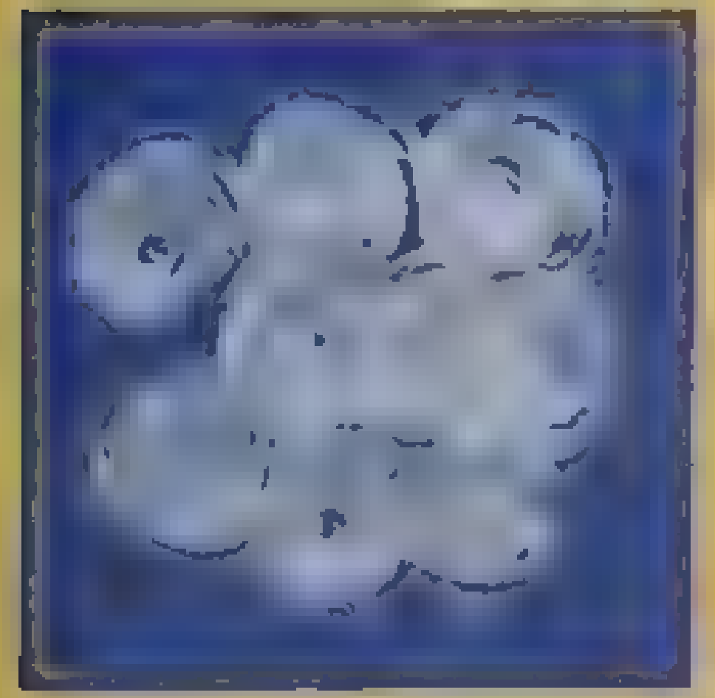
Burete – în spirală

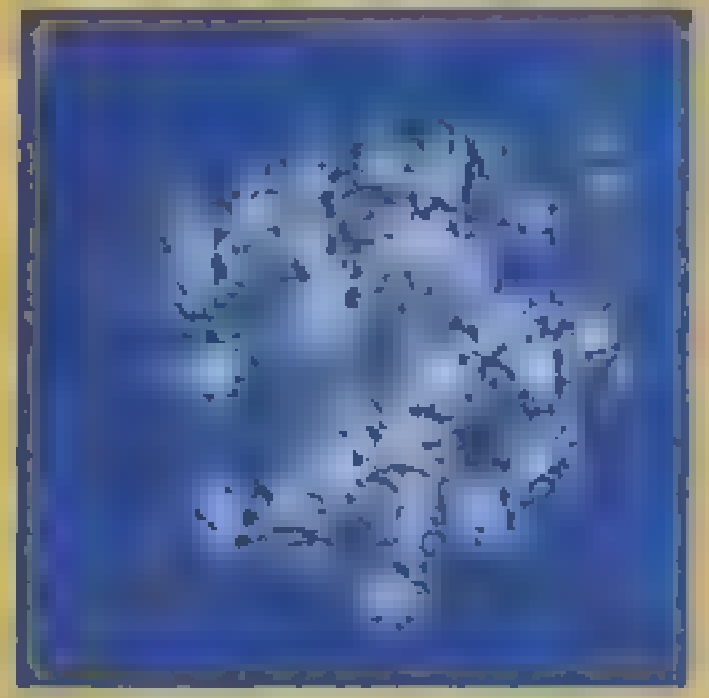
Burete – tamponat

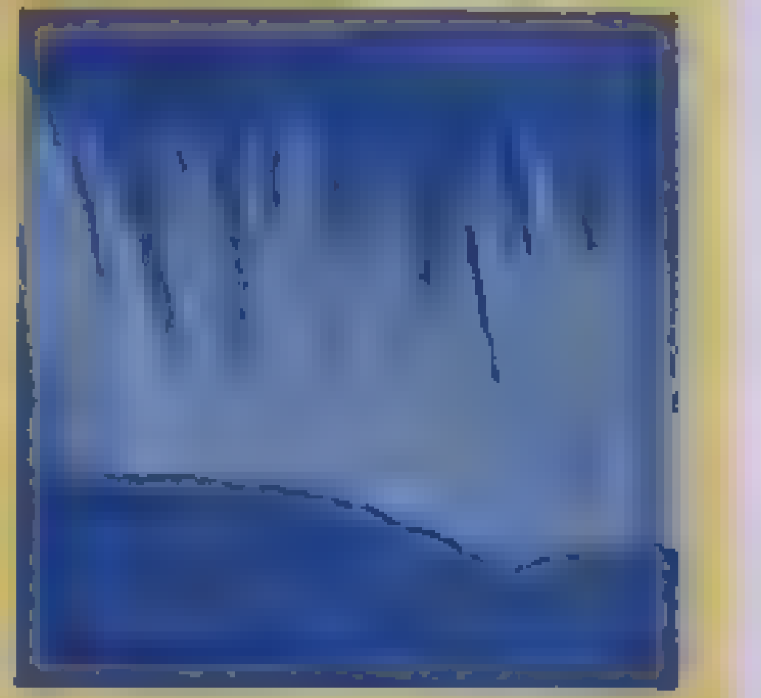
Burete – cu tuşe lungi

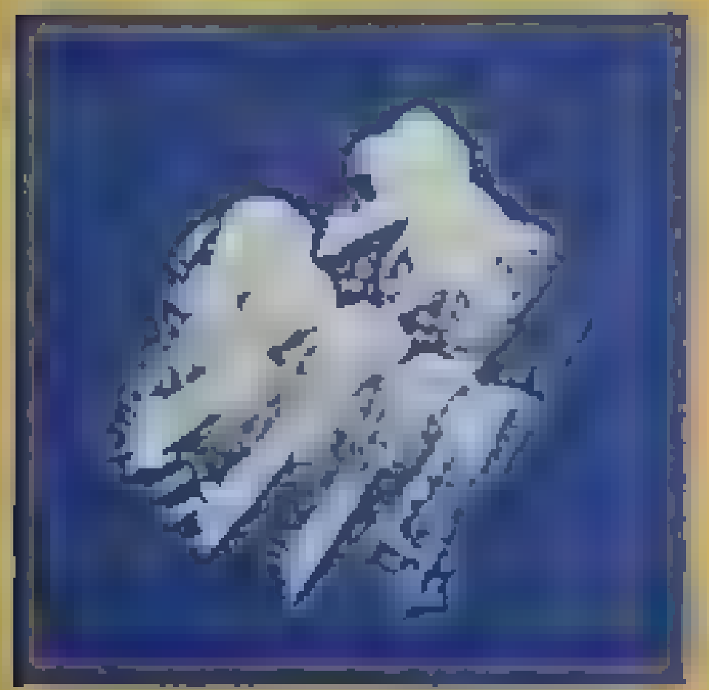
Spatulă – cu tăişul

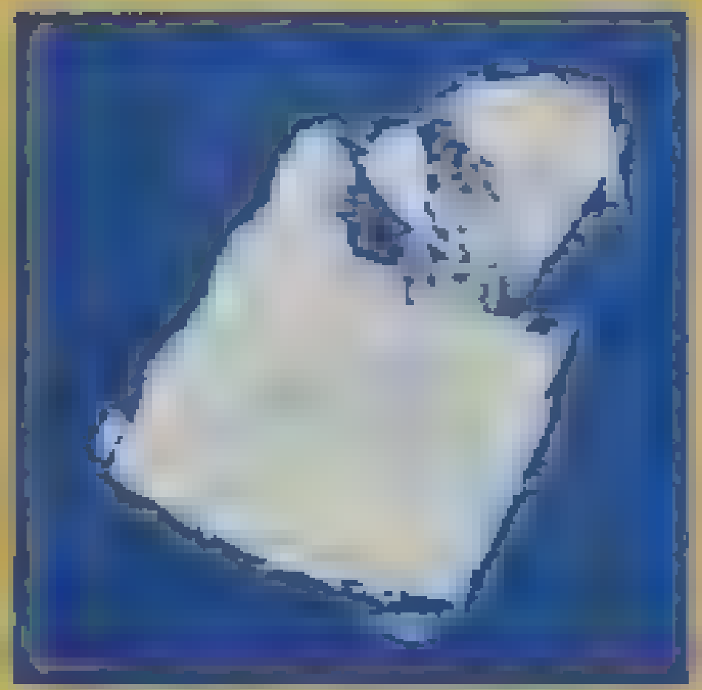
Spatulă – cu partea plată

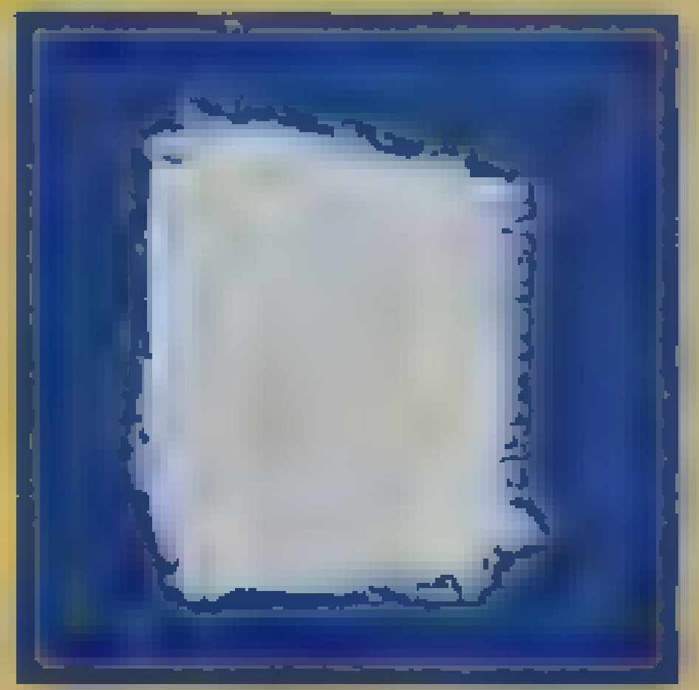
Furculiţă – cu dinţii

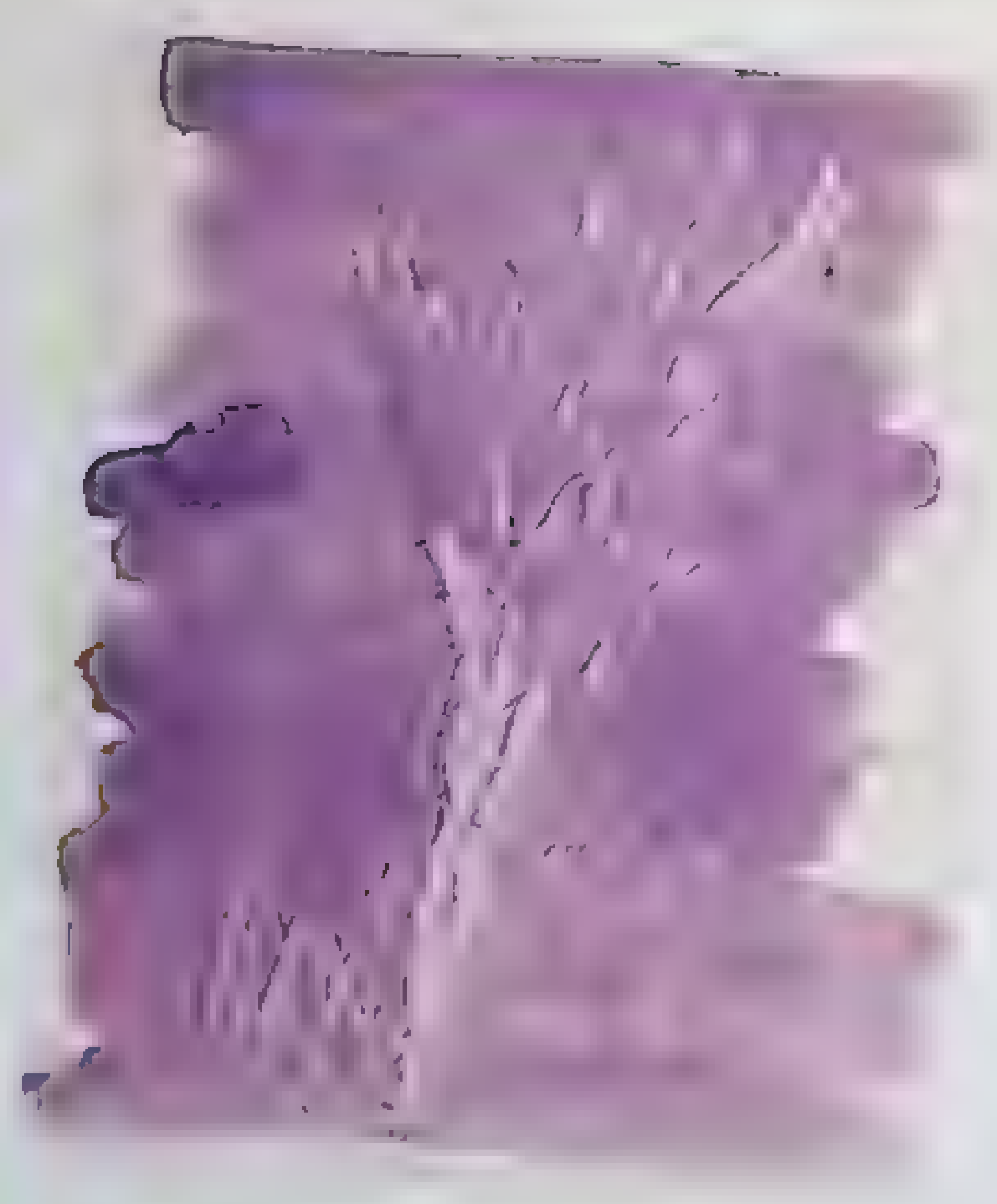
▲ Încearcă să reprezinţi acest copac spectral, aplicând un strat dens de acuarelă, apoi trecând pe deasupra cu vârful unei spatule, înainte ca stratul de culoare să se usuce.

Din acest motiv, mulţi artişti îl consideră un instrument puţin cam „mecanic”, preferând alte mijloace, mai expresive. În fine, poţi încerca şi spray-urile, care pulverizează culoarea prin intermediul difuzorului şi permit obţinerea unor rezultate bune, chiar dacă mai puţin precise decât în cazul aerografului.

Rezultate rapide

Spray-urile colorate sunt un bun punct de plecare pentru obţinerea unui fundal uniform sau pentru a picta porţiunile ample de cer dintr-un peisaj; detaliile se pot defini apoi cu ajutorul unei pensule. De asemenea, spray-urile pot crea uluitoare efecte instantanee: graffiti-urile sunt cel mai bun exemplu. Există o mare varietate de spray-uri colorate, inclusiv fluorescente şi metalizate. Sunt compuse fie pe bază de acrilic, fie pe bază de smalţ. Spray-urile sunt ideale pentru lucrări la scară mare, dar şi pentru colorarea unor porţiuni ample de zid. Pentru siguranţa ta şi a celor din jur, citeşte întotdeauna cu atenţie instrucţiunile de pe eticheta produsului. Fie că alegi aerograful, difuzorul sau spray-urile, va trebui să exersezi: secretul constă în aplicarea culorii cu mişcări lente. Dacă te opreşti prea mult asupra unui punct, culoarea va începe să se acumuleze şi să se scurgă, iar, odată uscată, ea va forma o pată neuniformă.

Efect stropit

Pentru a obţine un efect stropit, încearcă să arunci culoarea pe foaie cu o perie. Pentru o mai bună definire, foloseşte o veche periuţă de dinţi: înmoai-o în culoare, apoi treci rapid cu degetul sau cu un creion peste peri. Dacă faci mişc rea corectă, pe foaia de desen vor ap rea, în zonele dorite, multe picături „pu verizate”. De exemplu, dacă strope un fundal verde cu alb şi roşu, pe plan vor apărea o mulţime de maci şi marg rete. Albul aplicat pe albastru, verde s gri-deschis foloseşte la reprezentar foarte reuşită a valurilor care se spa la mal. Este o tehnică foarte utilă şi pen tru ruperea monotoniei porţiunilor d culoare uniformă şi omogenă. Culoarea astfel aplicată se poate împrăştia p porţiuni mari, aşa că este bine să acoperi cu hârtie de ziar zonele pe care nu vrei să le stropeşti.

Experimentează

Este o idee bună să încerci cât mai multe tehnici posibile şi să exersezi, înainte de a te înhăma la proiecte ambiţioase: în această etapă, distrează-te şi fii cât mai creativ, pentru a aduna un arsenal artistic cât mai bogat.

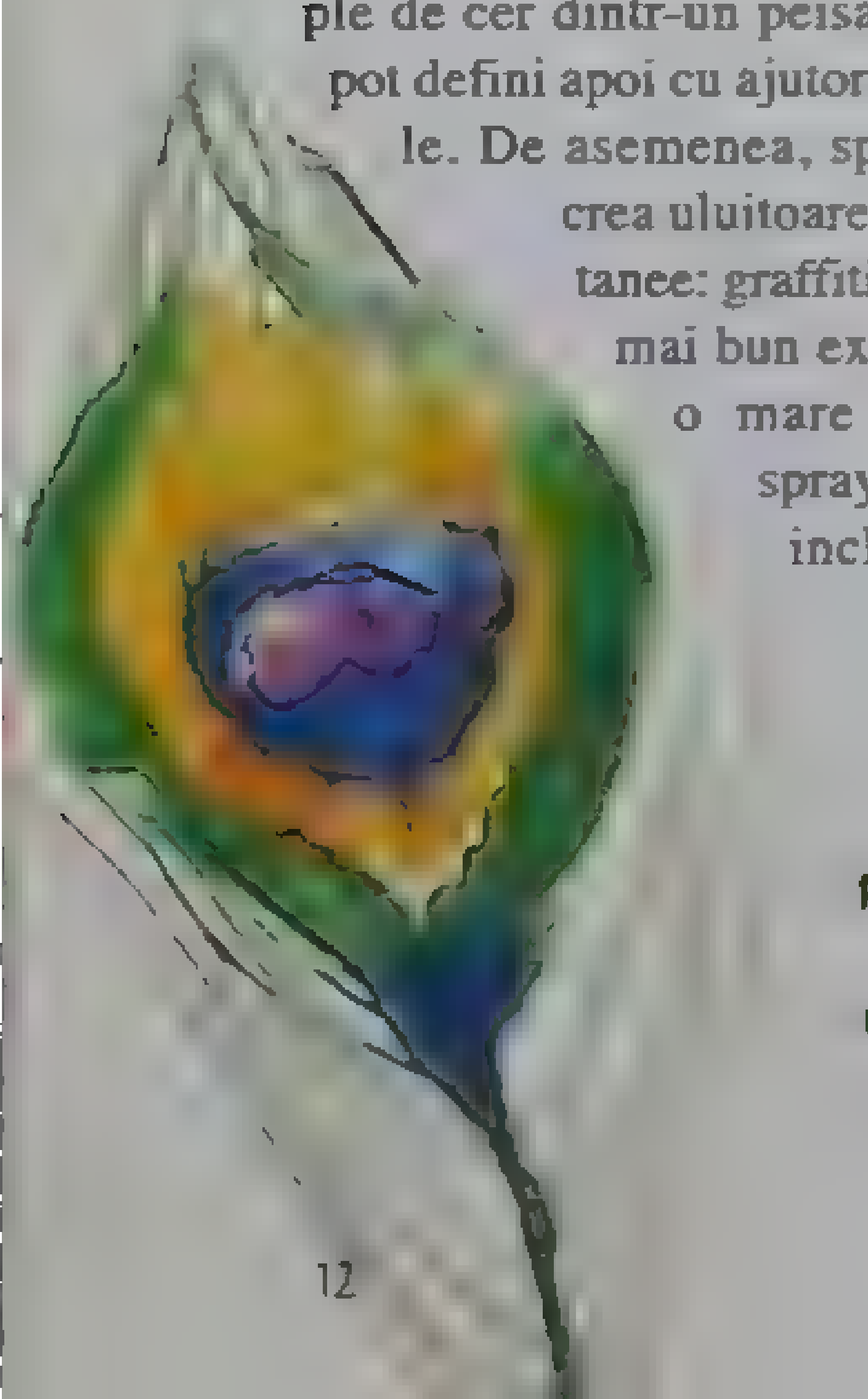
◄ Pe o hârtie umezită în prealabil, culoarea se va întinde urmărind conturul trasat cu apă.

► Spray-urile sunt disponibile în toate culorile, inclusiv în variantă fluorescentă şi metalizată.

O cafenea în soare

Această scenă plină de viaţă poate fi reprezentată cu uşurinţă. Este suficient să te concentrezi asupra subiectului central [illegible] nplifici

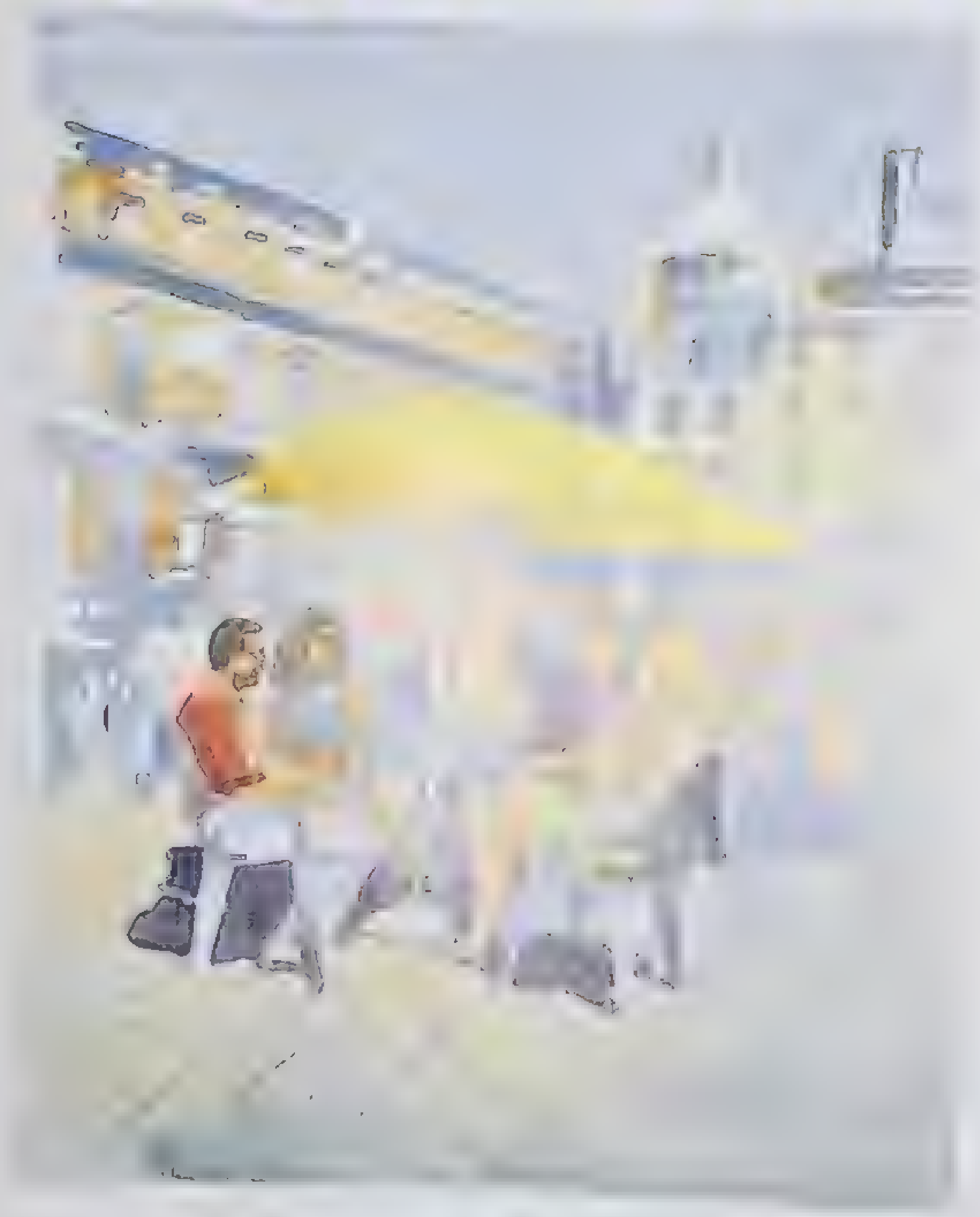

▲ Poţi reda scenele în aer liber folosindu-te de contrastul dintre culorile vii şi umbrele accentuate.

Un artist nu trebuie să reproducă întotdeauna cu fidelitate modelul: talentul unui pictor constă şi în capacitatea de a identifica elementele esenţiale dintr-o imagine. La prima vedere, scena propusă – o cafenea în aer liber – poate părea dificil de redat. Însă o poţi recrea cu uşurinţă dacă simplifici o serie de forme, selectând anumite elemente şi eliminând altele.

Un fundal mai simplu

De exemplu, nu trebuie să te complici încercând să reproduci în cele mai mici detalii porţiunea din spatele mesei şi a scaunelor din prim-plan. Nu este necesar să defineşti în detaliu oamenii şi clădirile din fundal; este de ajuns să păstrezi câteva forme esenţiale şi să le pictezi în culori potrivite cu restul lucrării. Regula pe care trebuie s-o reţii este aceea că elementele fundalului nu trebuie să prevaleze, la nivelul detaliului şi al acurateţei, asupra celor patru siluete şi a umbrelei din prim-plan.

Umbre accentuate

Frumuseţea unei scene în aer liber, surprinsă în plină zi, este dată şi de jocul umbrelor: în cazul nostru, umbrele sunt cele proiectate de umbrelă, de scaune, de mese şi de cele patru personaje. După cum ştim deja, acuarela este ideală pentru a reda pe hârtie jocul dintre lumini şi umbre. Dacă amesteci culorile, aplicându-le strat după strat, poţi obţine nuanţe foarte subtile, care le lasă să transpară pe cele de dedesubt (vezi rubrica „Sfaturi”, de la pagina 15, pentru mai multe informaţii).

MATERIALE

- O foaie mare de hârtie albă, pentru acuarele
- Un creion 2B
- O pensulă cu vârf rotund
- O paletă compartimentată sau o farfurioară
- 9 acuarele: alb, oranj, roșu de cadmiu, galben-crom, ocru-galben, umbră-arsă, sienna arsă, albastru-cobalt, albastru-ultramarin

ÎNCEPE

1 ▶ Schițează scena și adaugă culoare

Folosind creionul 2B, schițează liniile principale. Apoi amestecă albul cu puțină apă, un strop de roșu de cadmiu și puțin galben-crom. Încearcă apoi culoarea pe o altă foaie, până ce obții nuanța potrivită pentru carnație, și aplic-o în prim-plan. Apoi curăță pensula și folosește galben-intens pentru umbrelă. În continuare, curăță din nou pensula cu un șervețel și folosește oranjul, pentru a colora tricoul bărbatului din stânga. Aplică aceeași culoare în spatele siluetei din dreapta, pe fundal.

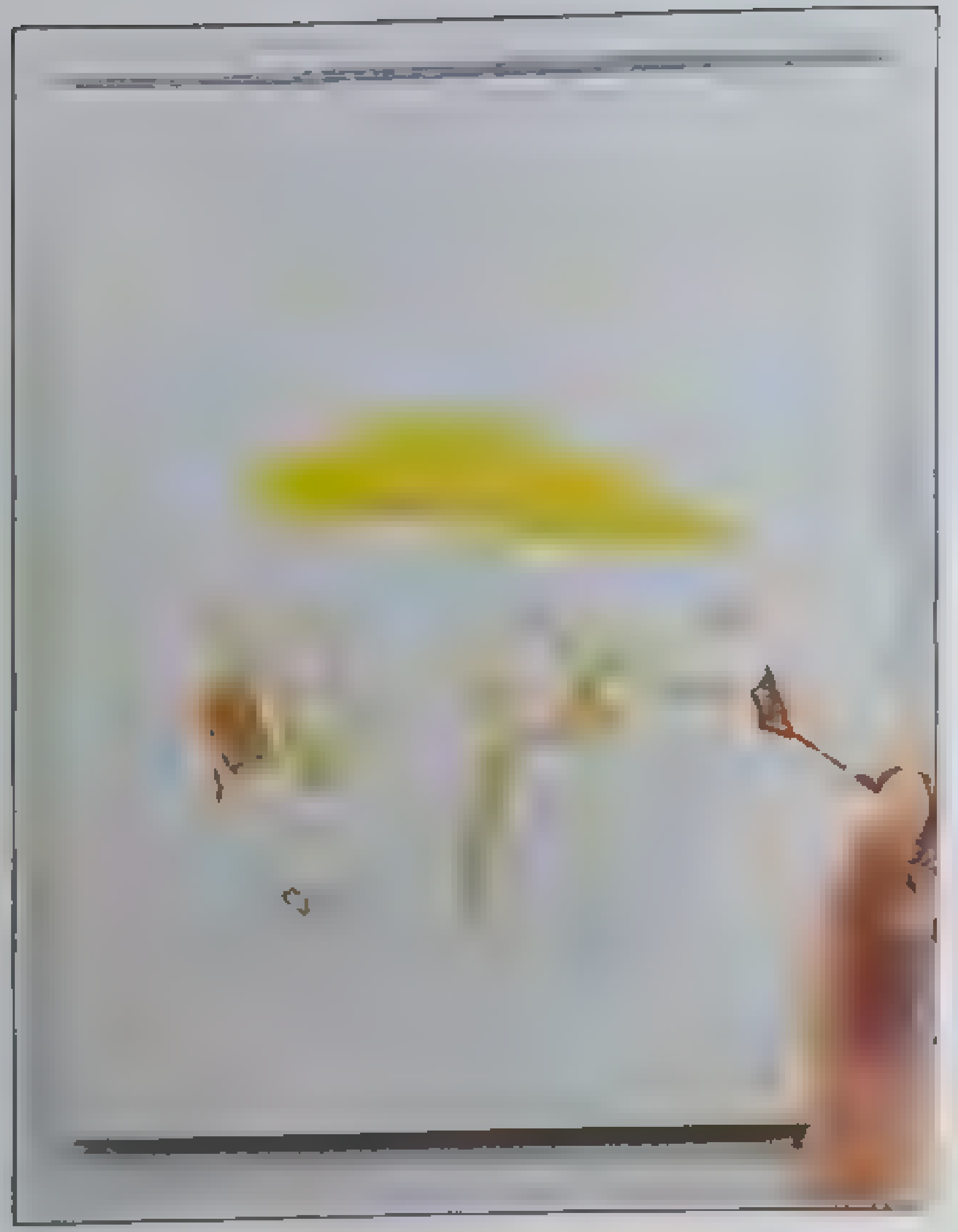

2 ▶ Părul și tricourile

Curăță pensula și pictează părul celor trei personaje principale cu umbră-arsă, modificând nuanța prin diluare. Amestecă albastru-cobalt cu sienna arsă și colorează tricoul albastru al bărbatului din dreapta. Deschide culoarea cu puțină apă și aplic-o pentru a delimita umbrele din zona centrală și de pe scaunul din stânga.

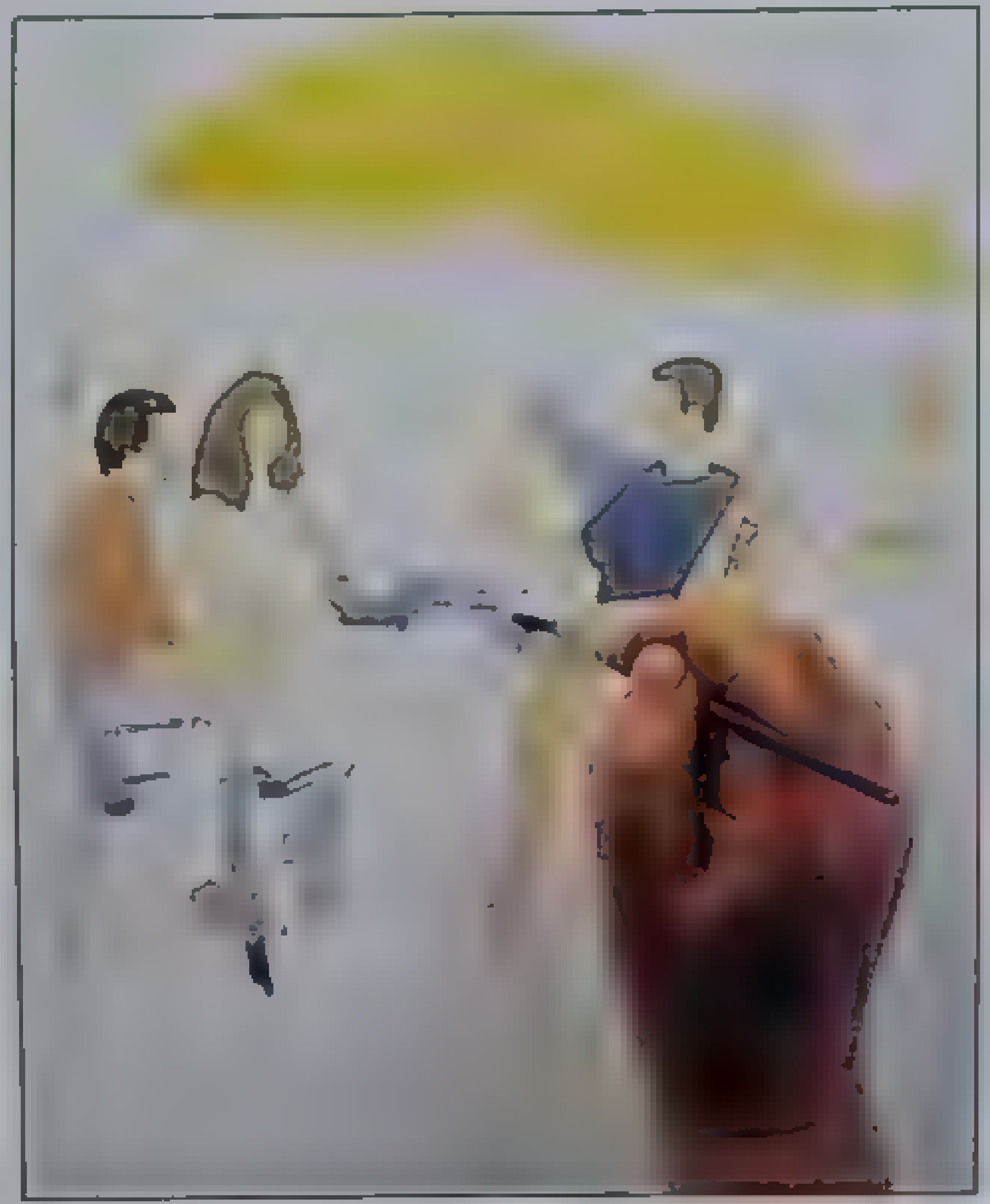

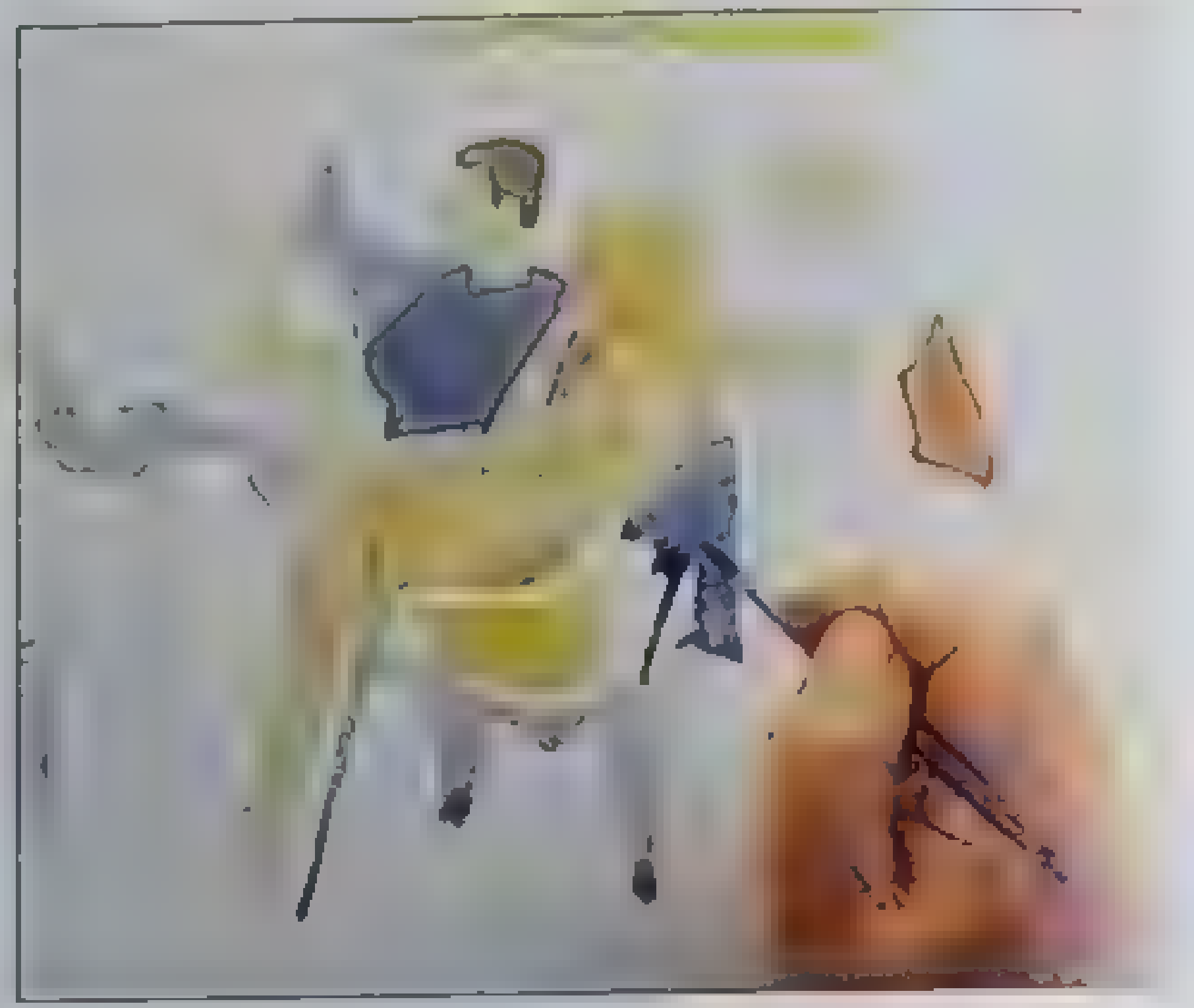

3 ▲ Desenează silueta femeii blonde

Folosește ocru-galben pentru a colora rochia și părul femeii din dreapta. Apoi curăță pensula și colorează picioarele scaunului său, cu albastru-cobalt diluat. Aplică aceeași culoare și pentru umbra aflată mai la dreapta.

4 ▶ Accentuează nuanțele de brun

Pregătește puțin oranj pentru a picta părul femeii din planul al doilea. Apoi, cu puțin ocru-galben și sienna arsă poți reda figurile și siluetele personajelor din prim-plan.

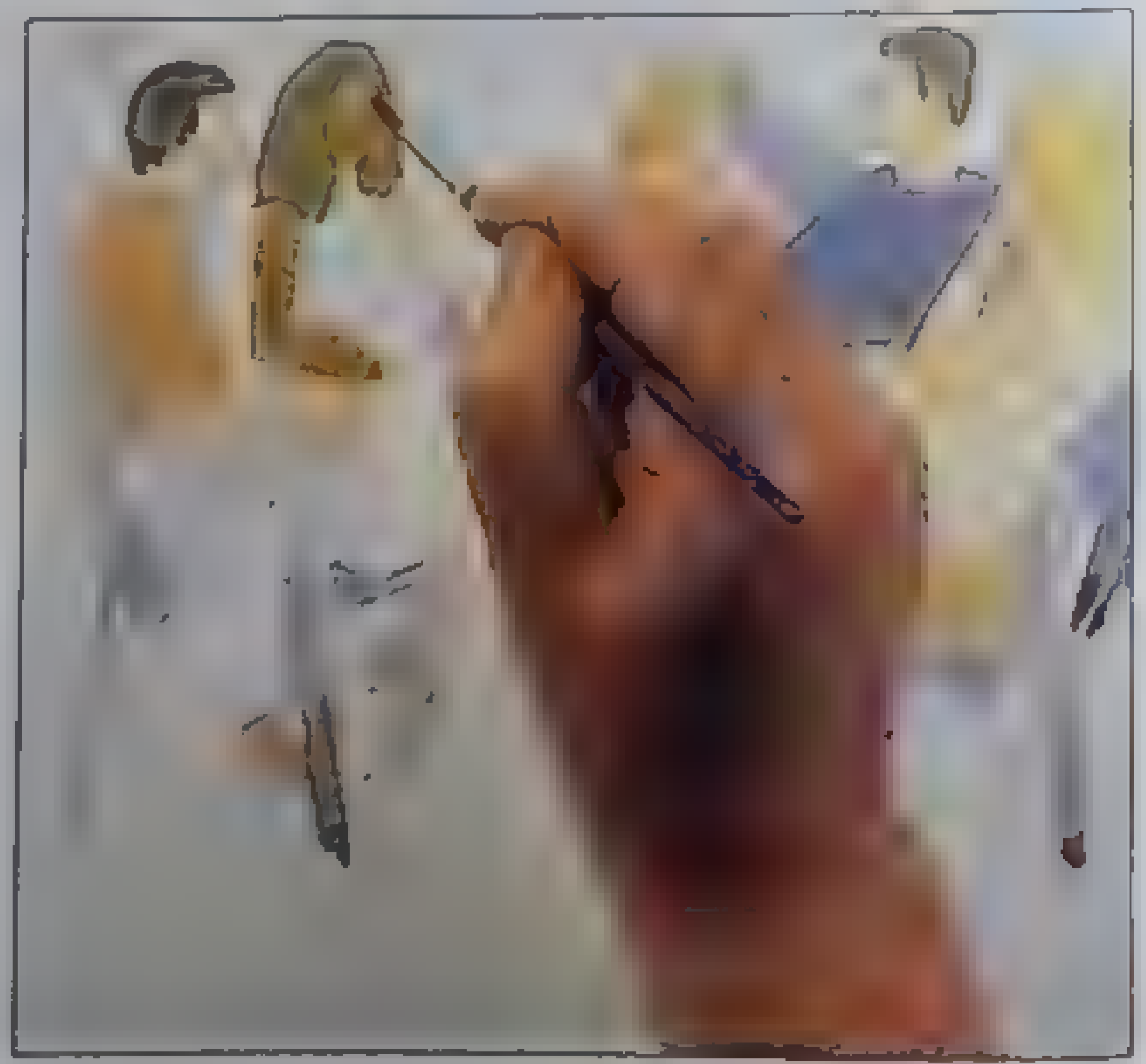

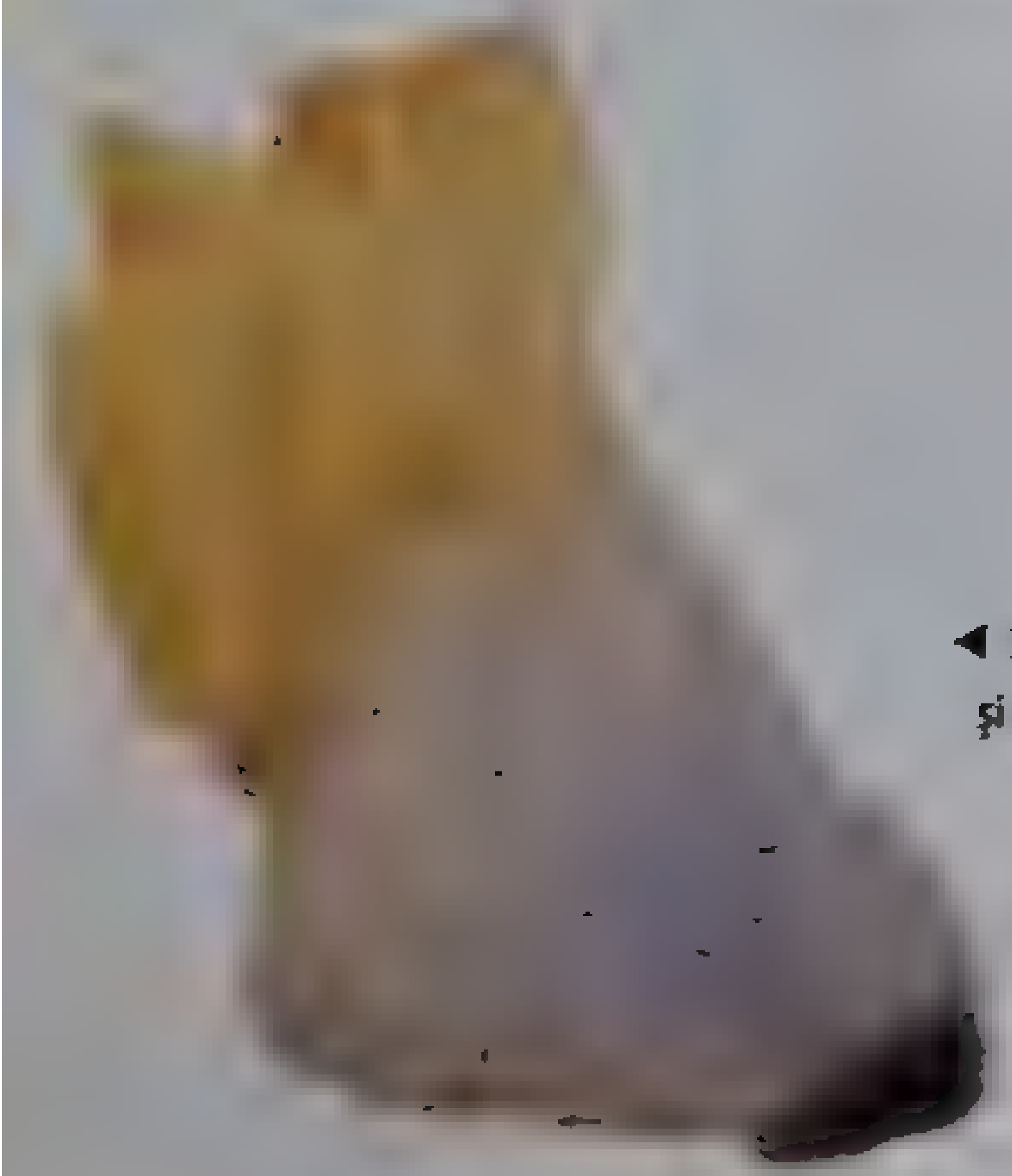

◀ Dacă amesteci ocru-galben și albastru-cobalt, vei obține o nuanță excelentă pentru redarea umbrelor mai puțin pronunțate.

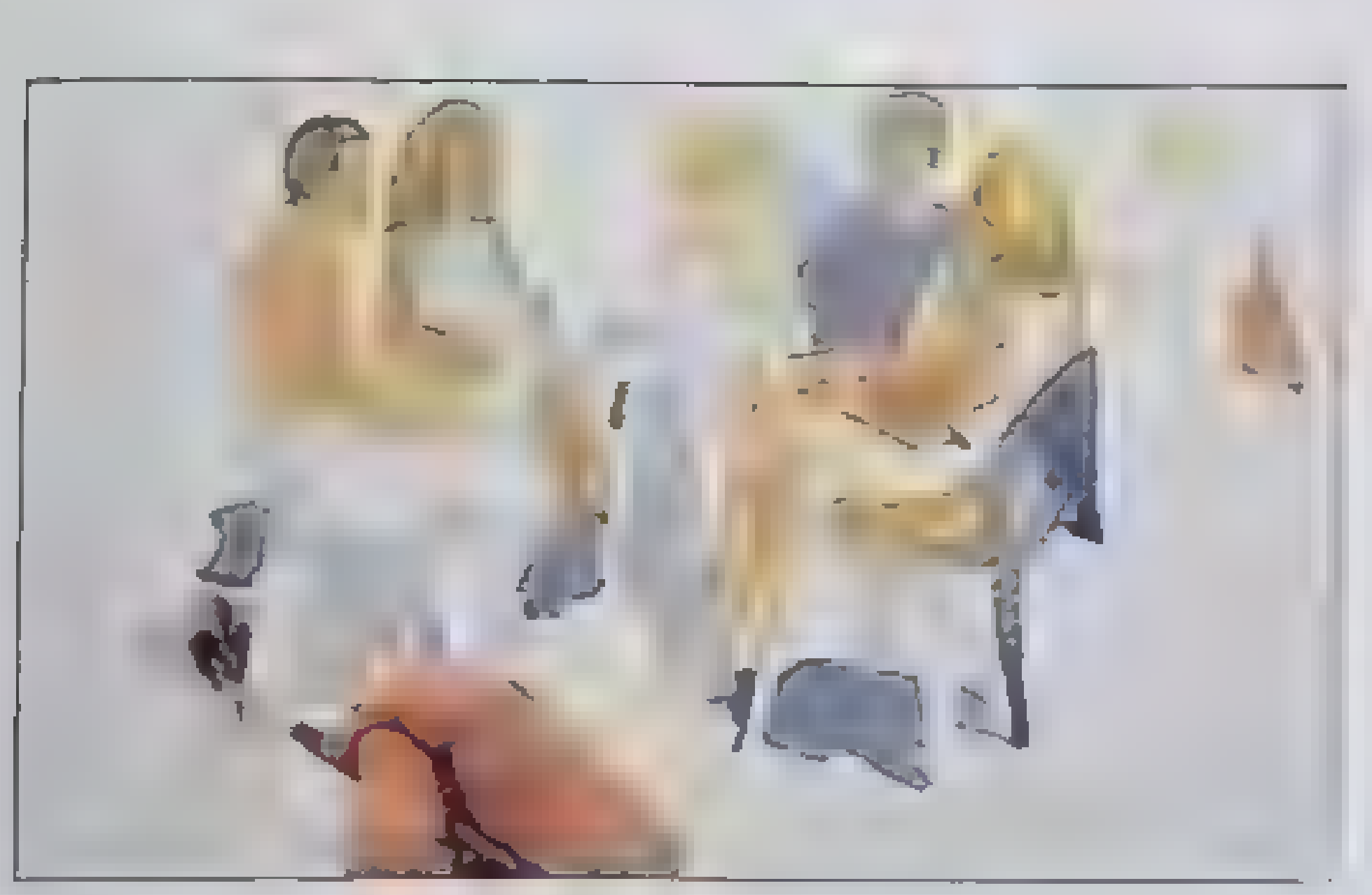

5 ▲ Ocupă-te de grup

Pictează rochia femeii din stânga cu puțin alb și albastru-cobalt. Pentru umbrele de sub scaune și mese, este de ajuns doar albastru diluat. Apoi, cu sienna arsă delimitează umbrele de pe capetele personajelor și de pe rochia femeii din dreapta. La sfârșit, adaugă albastrului-cobalt puțină sienna arsă [illegible] umbrele de sub scaunul din stânga [illegible]

6 ▶ Reprezintă fețele în detaliu

Este momentul să accentuezi umbrele din stânga: în acest scop, prepară și aplică albastru-ultramarin și sienna arsă. Întinde culoarea pe brațele și pe picioarele personajelor, pentru [illegible] porțiunile [illegible]

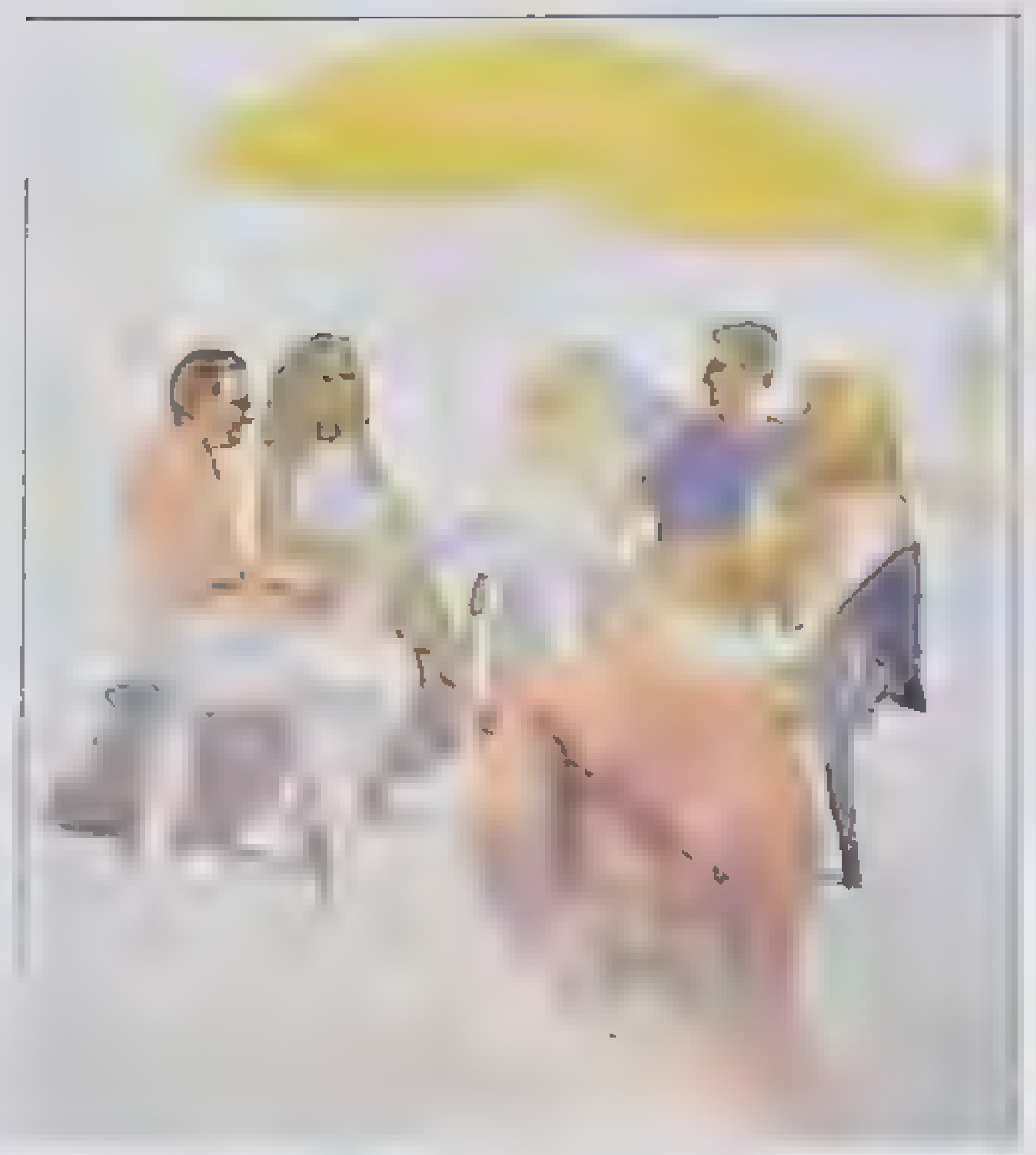

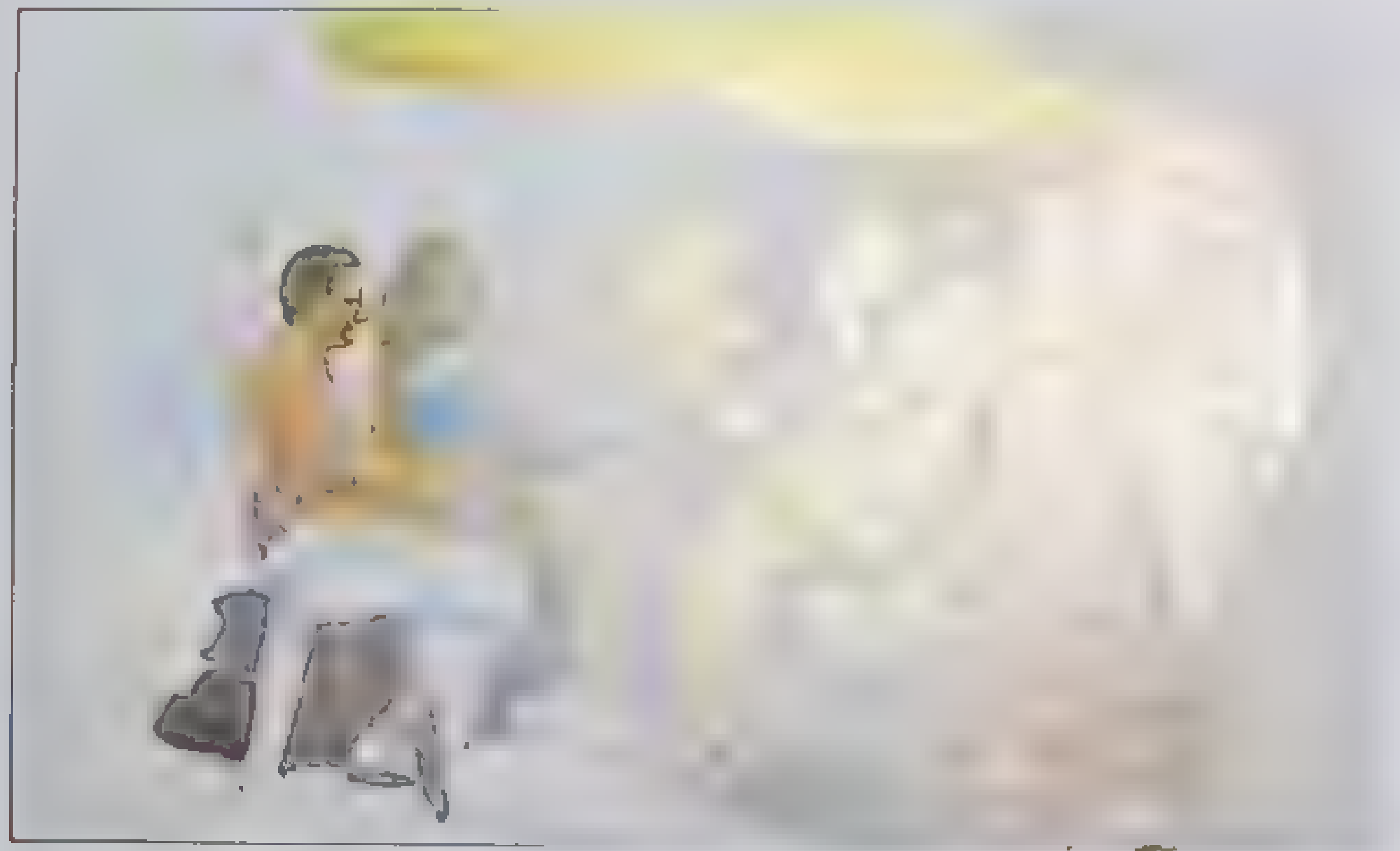

7 ▲ Continuă să lucrezi asupra imaginii

Diluează albastrul-ultramarin cu puțină apă și pictează umbra de sub masa din centru. Curăță pensula și închide nuanța rochiei femeii din stânga cu albastru-cobalt. Apoi, cu umbră-arsă ușor diluată, pictează figurile personajelor din planul al doilea și marchează umbrele proiectate sub umbrelă.

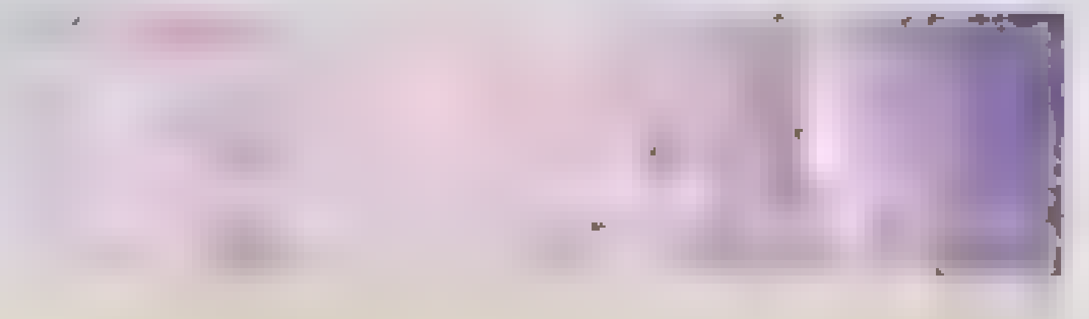

[illegible] ulori, decât [illegible] de nuanțe închise [illegible] De exemplu, pata întunecată de sub scaun [illegible] obținută prin amestecul a două culori tari, [illegible] sienna arsă. Rezultatul, cu toate că este foarte [illegible] echilibrul imaginii. În plus, încercând diverse combinații de culori, se pot obține foarte multe nuanțe de gri și brun, care pot înlocui mulțumitor negrul. De exemplu, amestecând verde-cobalt, albastru-cobalt și galben-crom, se obține un brun-intens, dar bogat în tonalități irizate.

8 ▶ Umbre, umbre și iar umbre

De această dată, amestecă albastru-cobalt cu un pic de umbră-arsă, pentru a reda umbrele din fundal. Apoi adaugă încă puțin albastru-cobalt, pentru a întări nuanța tricoului bărbatului din dreapta. Acum poți închide umbrele de sub scaunul din dreapta și de sub scaunul personajului din stânga.

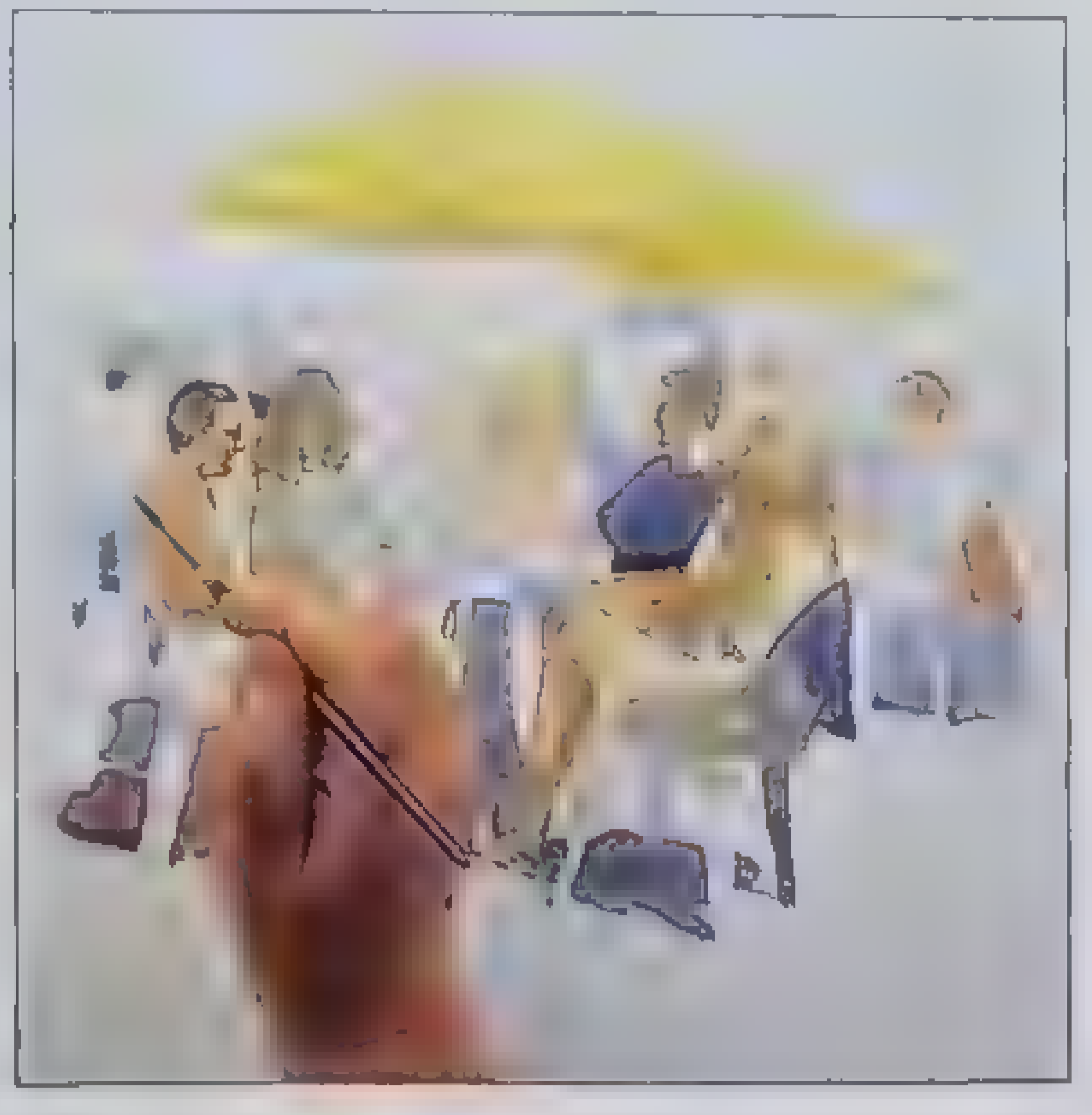

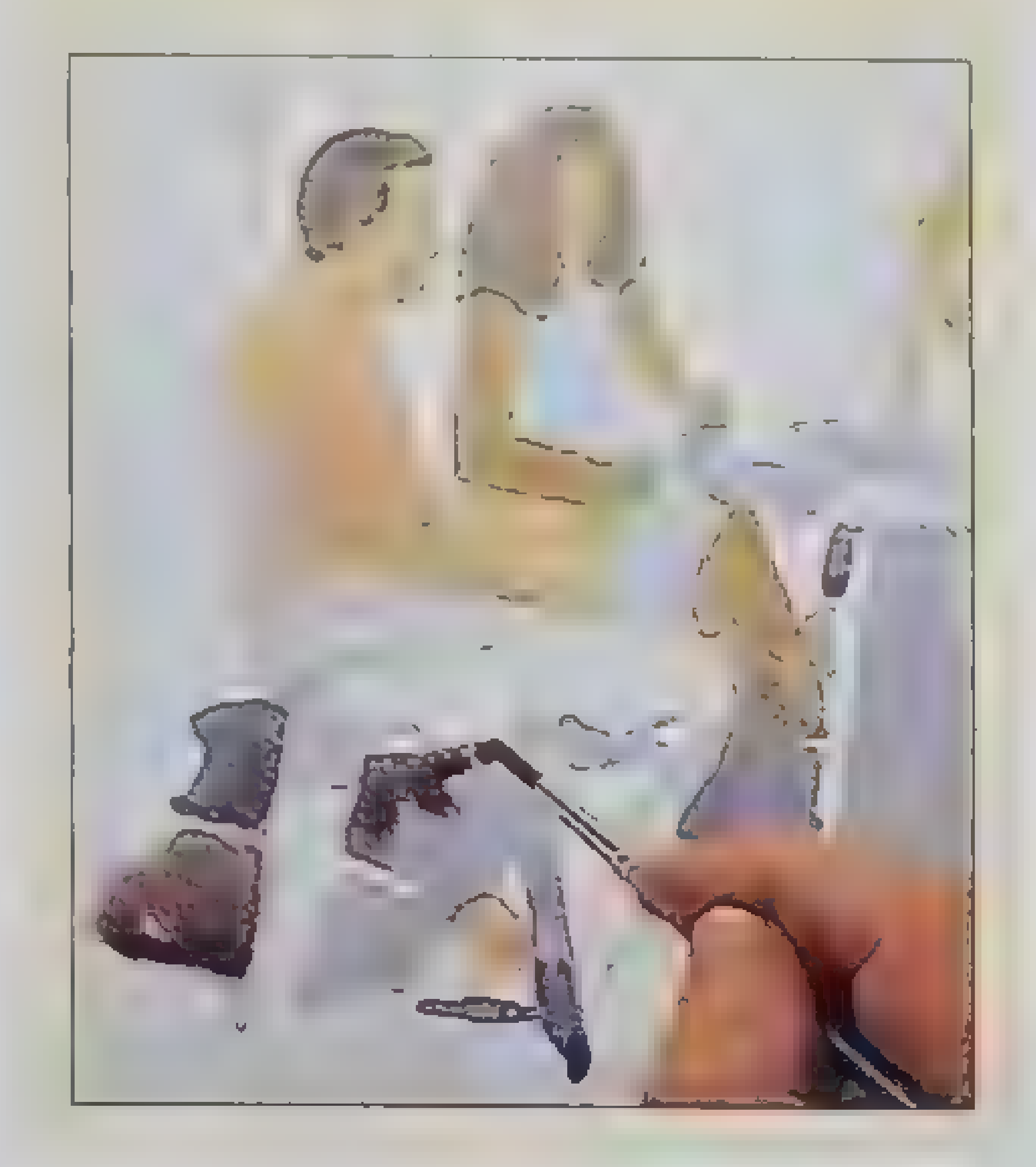

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

După ce ai terminat de lucrat mesele, scaunele și personajele din prim-plan, poți să te ocupi de clădiri și de cer. Odată ce ai fixat pe hârtie unghiurile și proporțiile juste, nu este dificil să adaugi câteva detalii.

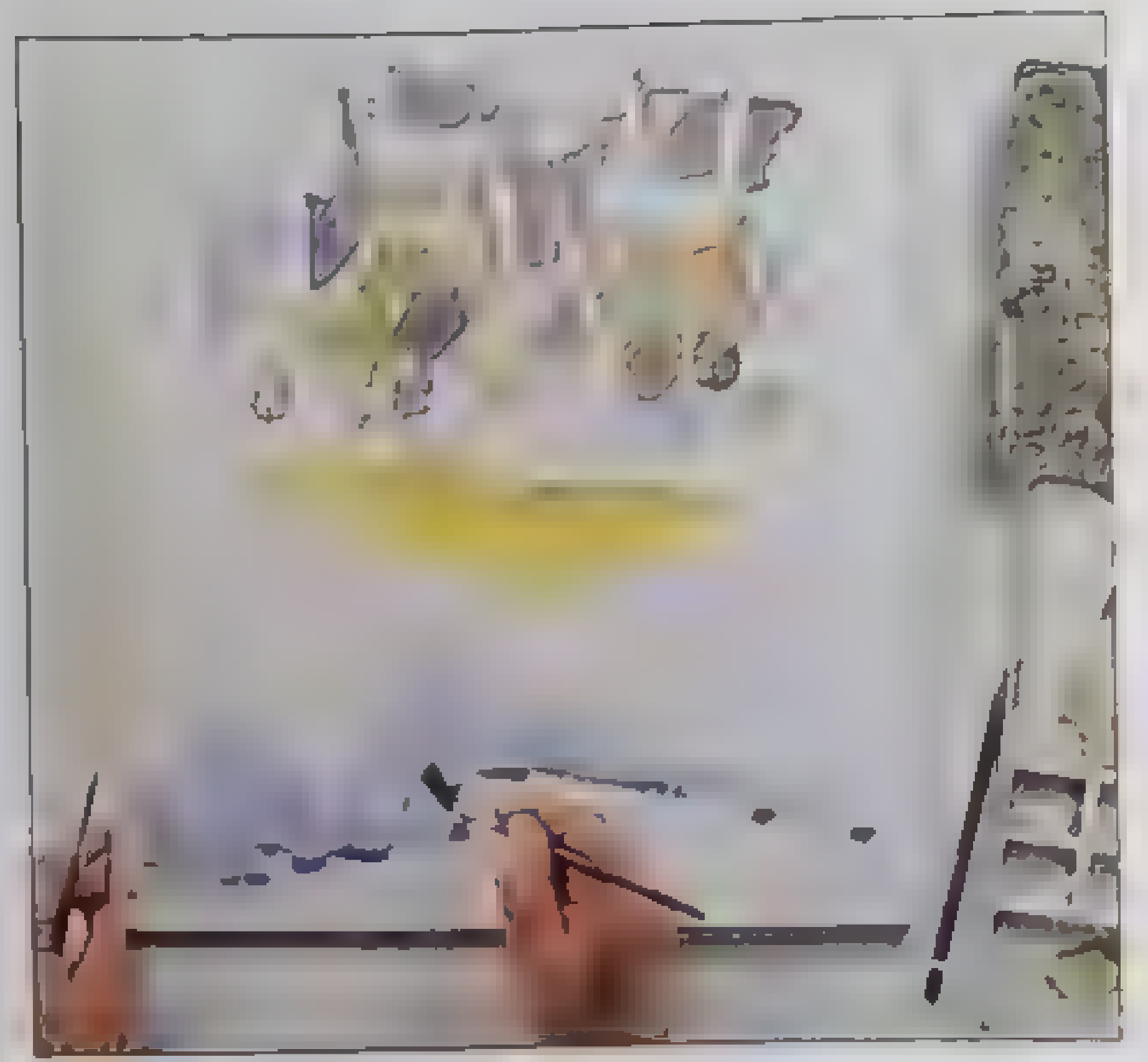

9 ▶ Un strat de albastru pe cer
Întoarce foaia și sprijină partea superioară pe un obiect (o carte, de exemplu). Diluează albastrul-ultramarin cu puțină apă și pictează cerul, lăsând acuarela să se scurgă. Așteaptă câteva minute să se usuce, apoi întoarce foaia la loc.

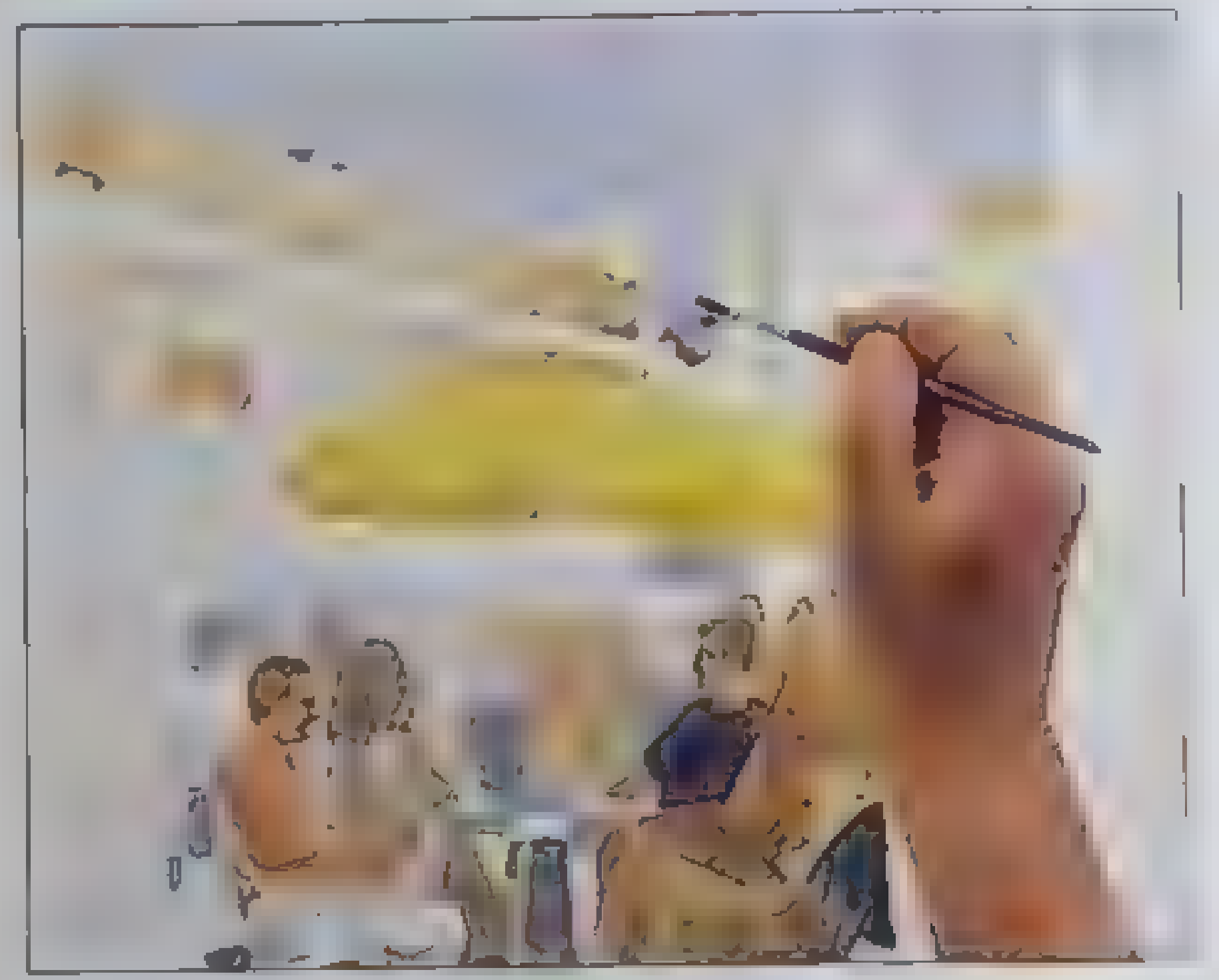

10 ▲ Pictează clădirile
Colorează zidurile pale cu un amestec bine diluat de umbră-arsă și albastru-cobalt. Curăță pensula și prepară oranjul, diluat și amestecat cu puțin ocru-galben. Pictează cu această culoare acoperișul din dreapta și clădirea din stânga, lăsând spații pentru ferestre. Amestecă albastrul-cobalt cu puțină apă și adaugă o pată întunecată între clădiri, chiar deasupra umbrelei.

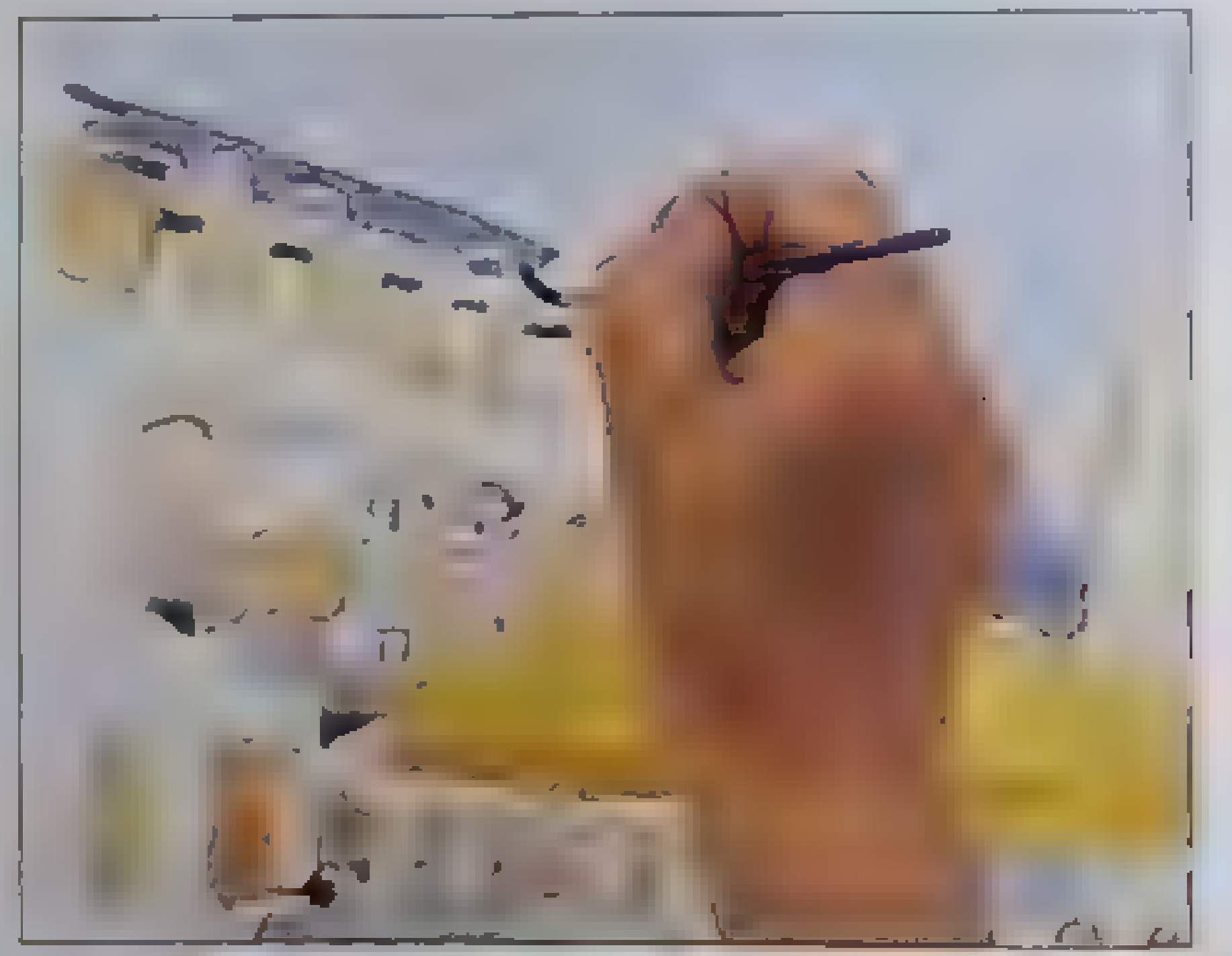

11 ▲ Continuă cu clădirea din stânga
Cu același albastru, pictează acoperișul și partea superioară a ferestrelor clădirii din stânga. Diluează și mai tare culoarea și aplic-o direct pe ferestre.

Operele maeștrilor

◆

Raoul Dufy (1877-1953)

Terasa Café San Martigues

Cafeneaua reprezentată de Dufy în acest tablou are câteva puncte comune cu lucrarea noastră. Cu toate că artistul a folosit uleiuri în loc de acuarele, atenția privitorului se concentrează tot pe grupul de personaje din prim-plan, în timp ce restul scenei formează un fundal nu foarte definit. Într-adevăr, personajele sunt așezate atât de aproape de observator, încât acesta are impresia că se află în mijlocul lor. La fel ca în lucrarea noastră, desenul este mult mai detaliat în cazul subiectelor principale, în timp ce clădirile din fundal sunt mai degrabă simplificate. Deși este o scenă nocturnă, Dufy a redat-o folosind o gamă cromatică foarte vie, scoțând în relief contrastele dintre porțiunile intens luminate și cele umbrite, mai mohorâte.

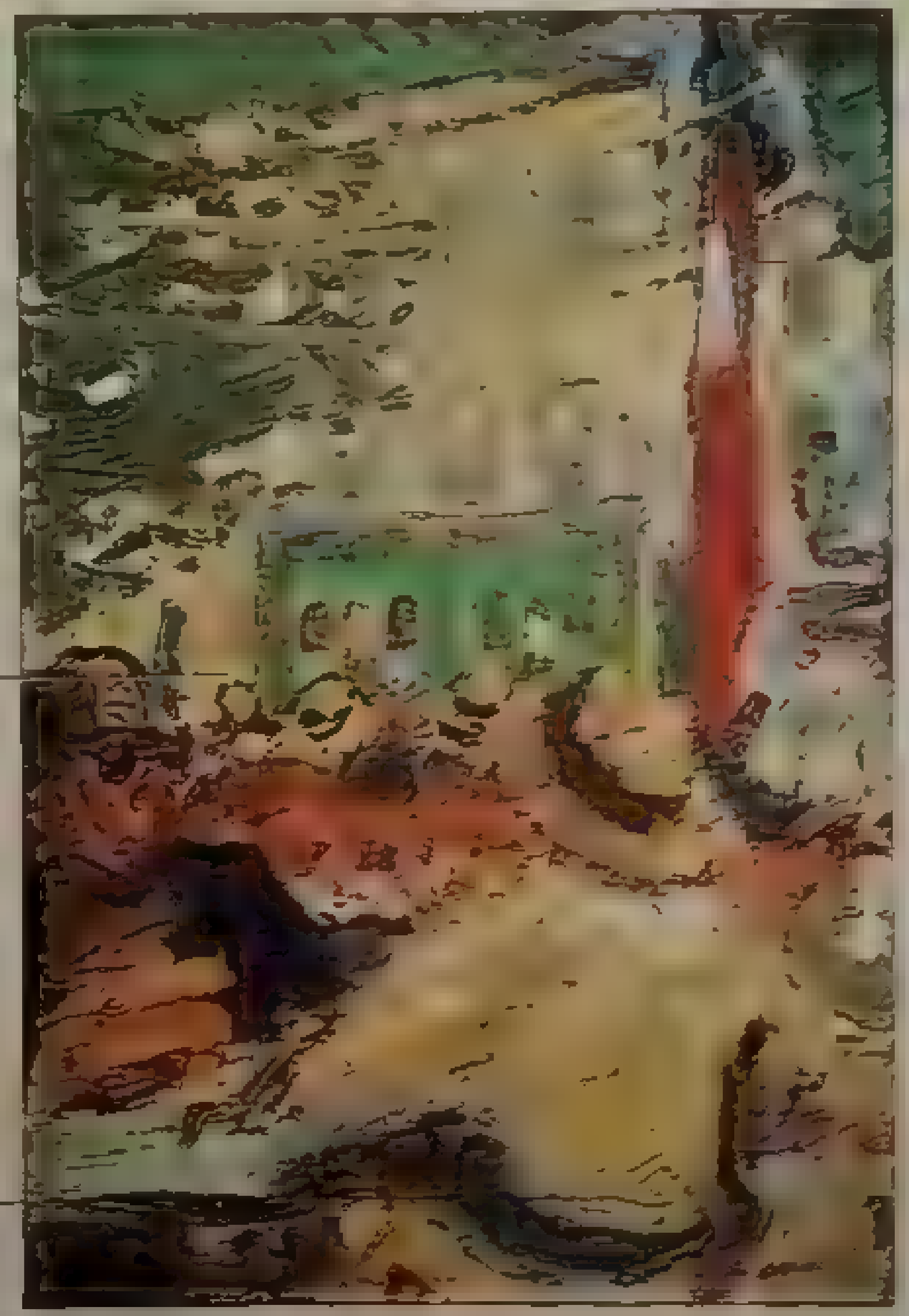

Clădirile sunt simple pete de culoare, cu dreptunghiuri gri pe post de ferestre. Observă cum, prin opoziția dintre zidul roșu și fațada verde a cafenelei, fundalul nu este lăsat să rămână plat și neclar.

Porțiunile deschise de pe haina albă și nuanțele mai pale redau efectul luminii artificiale.

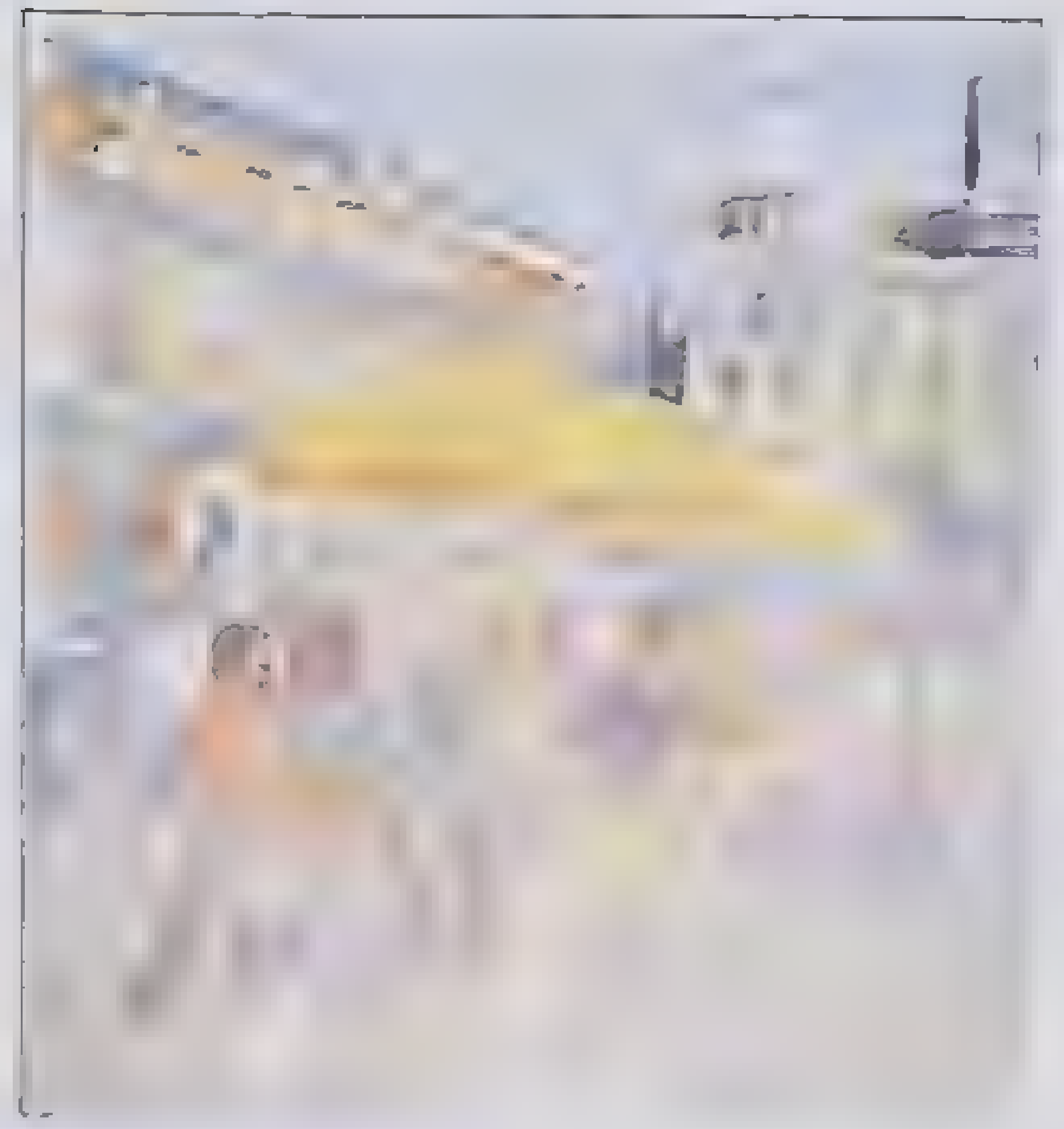

12 ▶ Finisează clădirile
Completează zidurile, ferestrele și acoperișurile clădirilor din dreapta, precum și zonele respective de umbră, cu albastru-cobalt diluat. Apoi pictează în detaliu porțiunea din spatele bărbatului din stânga. În fine, diluează albastrul-ultramarin cu puțină apă și adaugă câteva tușe de albastru-închis cupolei și acoperișului din dreapta.

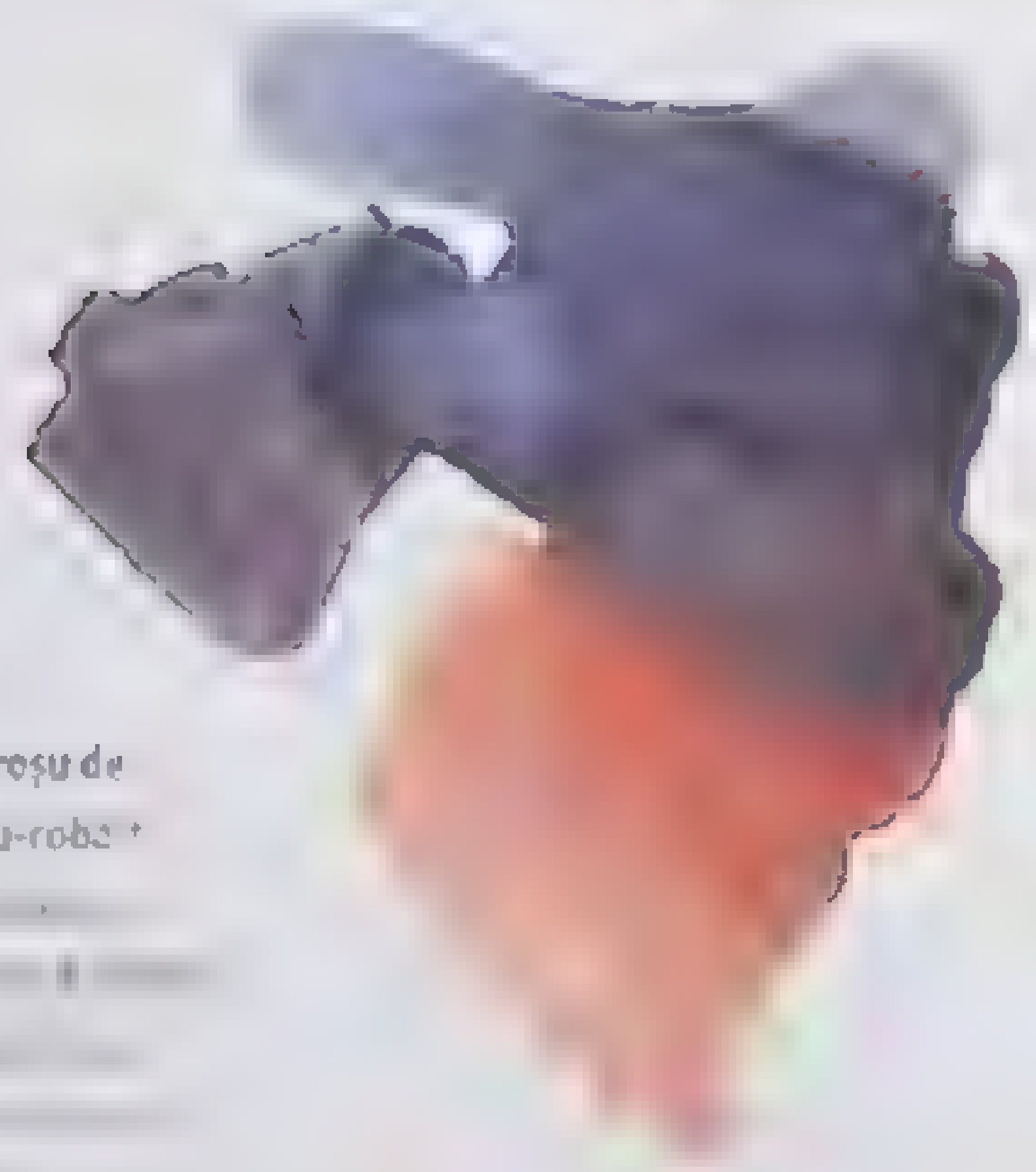

▶ Dacă amesteci roșu de cadmiu și albastru-[illegible]

Un [illegible]

Partea principală a lu[illegible] continui adăugând det[illegible] partea din fața meselor, [illegible] modelul pavajului. În zo[illegible] poți să folosești din plin [illegible] Încearcă, lăsându-ți mâna [illegible], vei putea corecta eventualele [illegible] cu un șervețel absorbant.

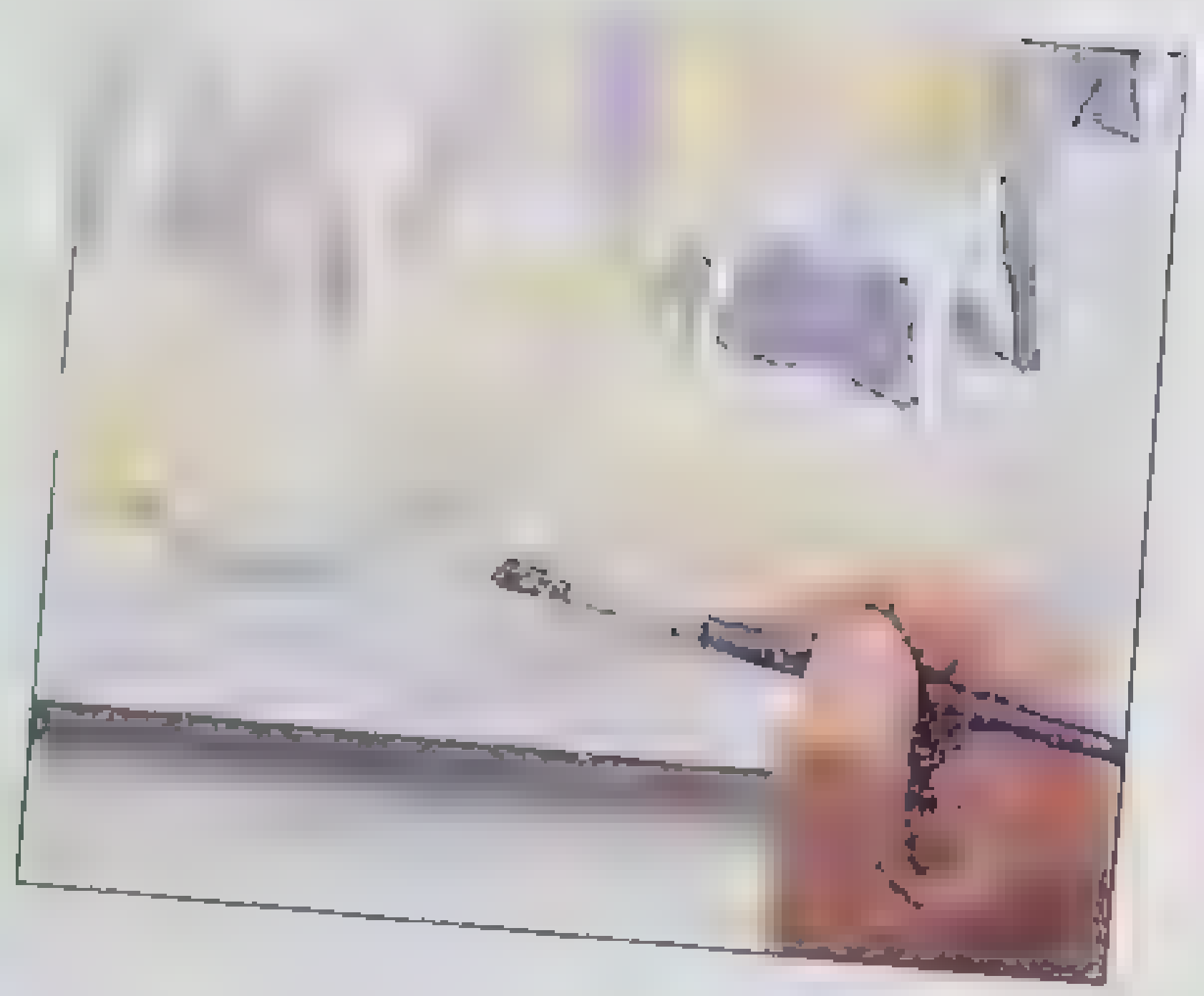

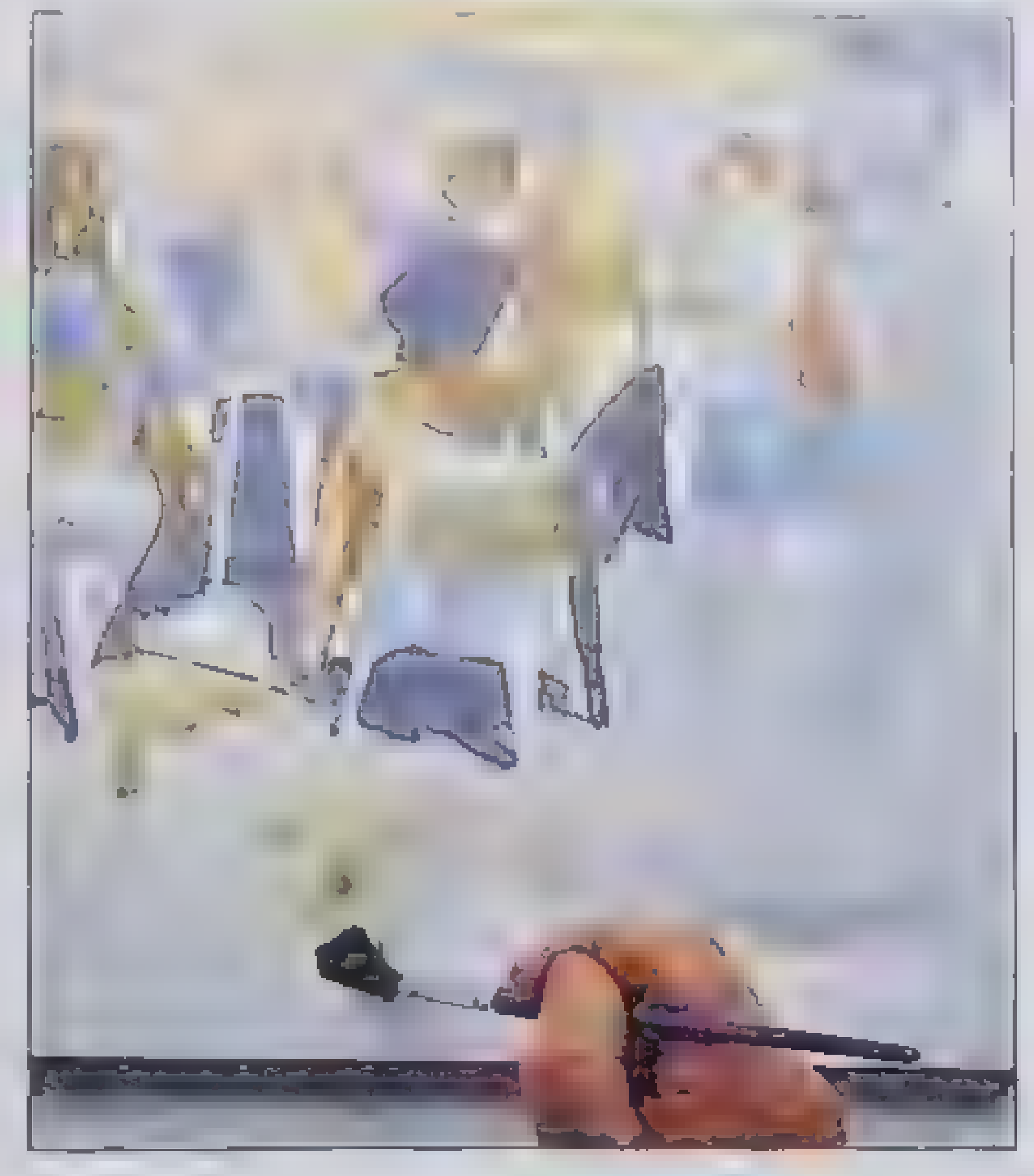

13 ▶ Un val de culoare în prim-plan
Începând din dreapta, aplică pe porțiunea din prim-plan un amestec foarte diluat de albastru-ultramarin și sienna arsă. Curăță pensula și aplică ocru-galben foarte diluat în partea stângă a prim-planului, făcând cele două culori să fuzioneze, acolo unde se întâlnesc.

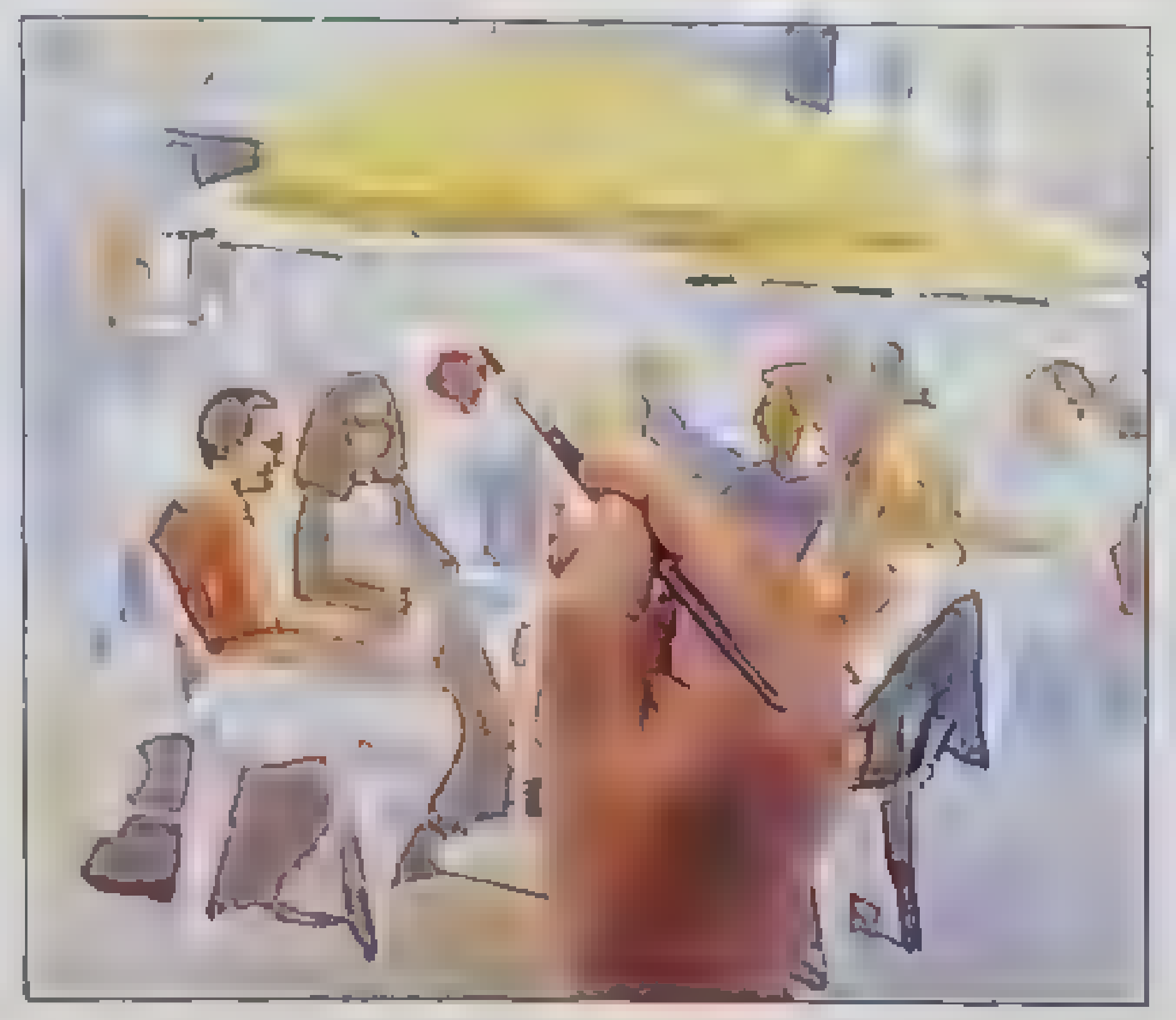

14 ▶ Amplifică efectul cromatic
În timp ce lași porțiunea din prim-plan să se usuce, întoarce-te la subiectele principale ale lucrării, intensificând anumite nuanțe. Poți alege singur punctele pe care vrei să le scoți în evidență: în cazul nostru, am adăugat puțin oranj pe bustul bărbatului din stânga și am intensificat, cu aceeași culoare, nuanța părului personajelor din fundal.

15 ▸ **Marchează pavajul și definește umbrele**

Amestecând albastrul cu sienna arsă, poți intensifica umbrele pictate. Combină oranjul cu sienna arsă, pentru a finisa cu o linie marginea inferioară a celor două umbrele galbene, și așteaptă să se usuce. Diluează umbră-arsă pentru a desena liniile subțiri ale pavajului, care trebuie înclinate, pentru a da impresia perspectivei.

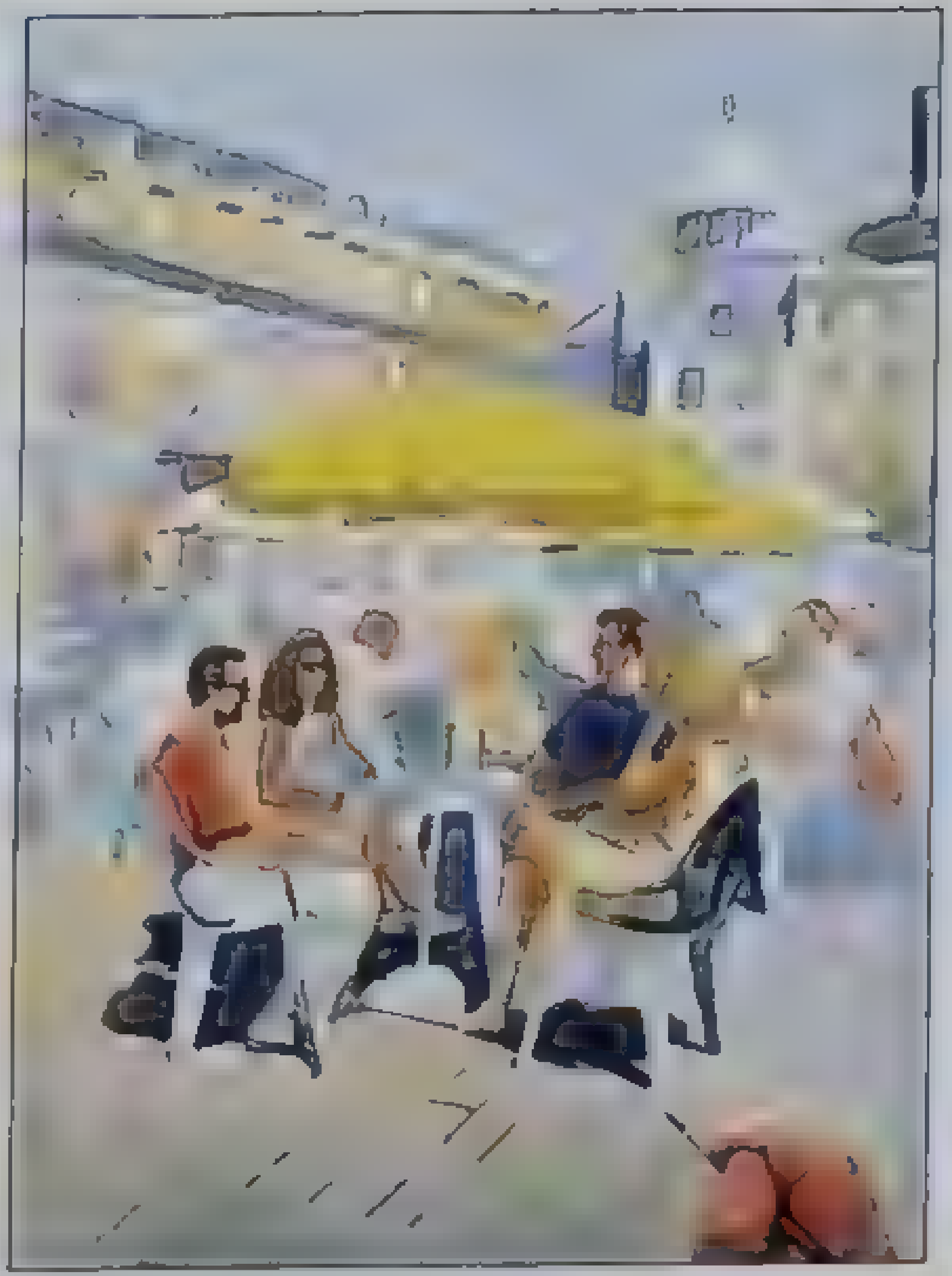

O LUCRARE COMPLETĂ

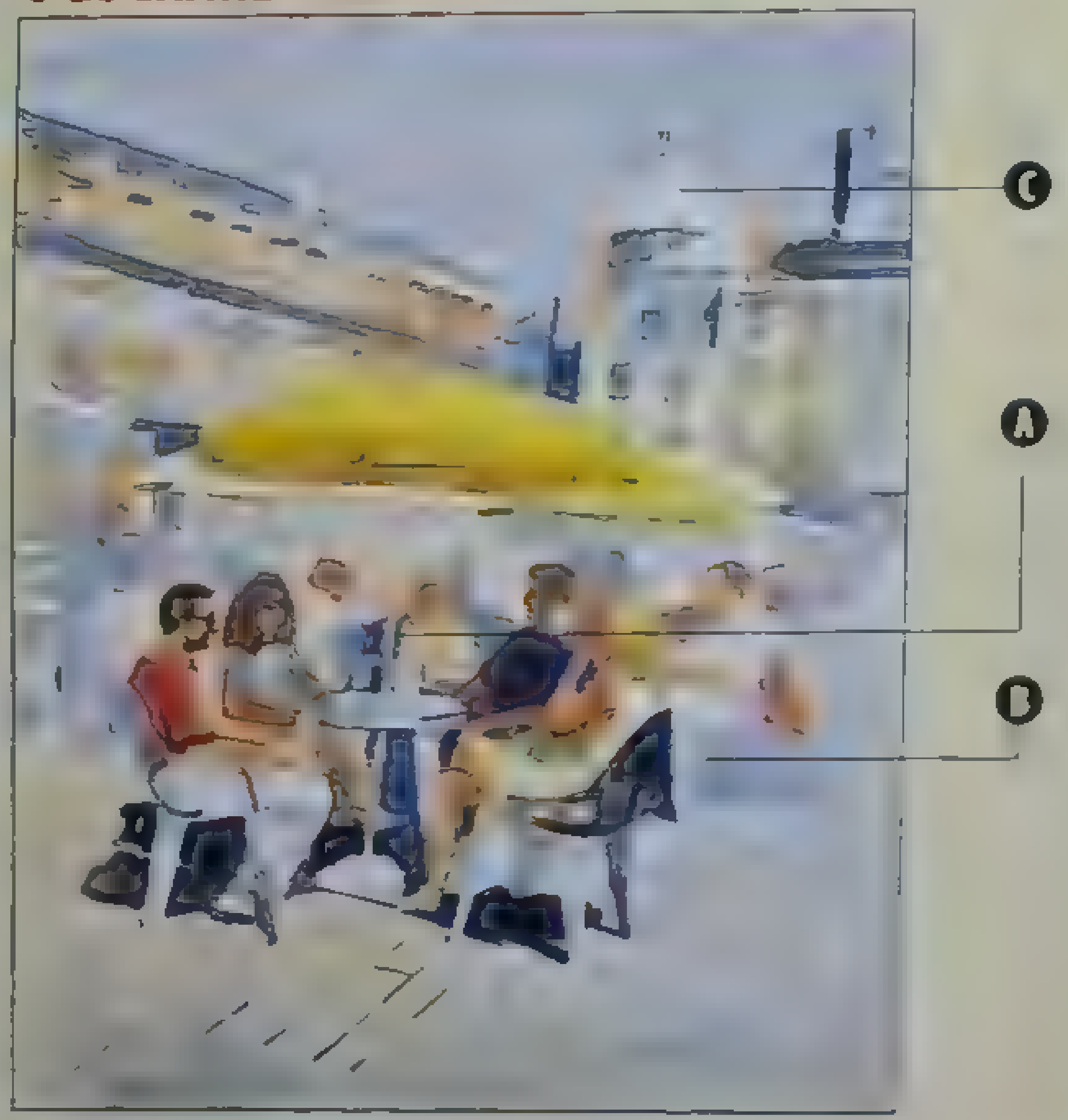

A Un punct focal bine marcat
Lucrarea este dominată de formele din prim-plan: umbrela, mesele, cele patru personaje și umbrele lor, pictate în nuanțe tari.

B Un fundal schițat
Am lăsat în stadiul de schiță fundalul din spatele mesei principale, pictându-l în pete de culoare foarte diluate

C Porțiuni neacoperite
Anumite porțiuni, precum cupola mare și cupola mai mică din stânga, nu au fost pictate, pentru a lăsa hârtia să respire

Fii creativ!

O abordare nuanțată

Putem accentua efectul luminii solare asupra scenei, dacă amplificăm culorile și ne ocupăm în special de tonurile create prin jocul de lumini și umbre. În această variantă a aceleiași scene, personajele din prim-plan au fost schițate fără a acorda prea multă atenție detaliilor. Odată aplicat un strat de oran, am deschis nuanța porțiunilor luminoase, adăugând apă tamponând cu hârtie absorbantă. Apoi am intensificat tonur porțiunilor umbrite, adăugând mai multă culoare, ca în z de sub umbrela. Umbrele întunecate au fost pictate cu nu dense și tari, pentru a crea contrastul (vezi rubrica „Sfaturi", la pagina 15), în timp ce zonele din penumbră, precum hain și părul, au fost pictate cu aceeași culoare folosită pentru um – de data aceasta, diluată.

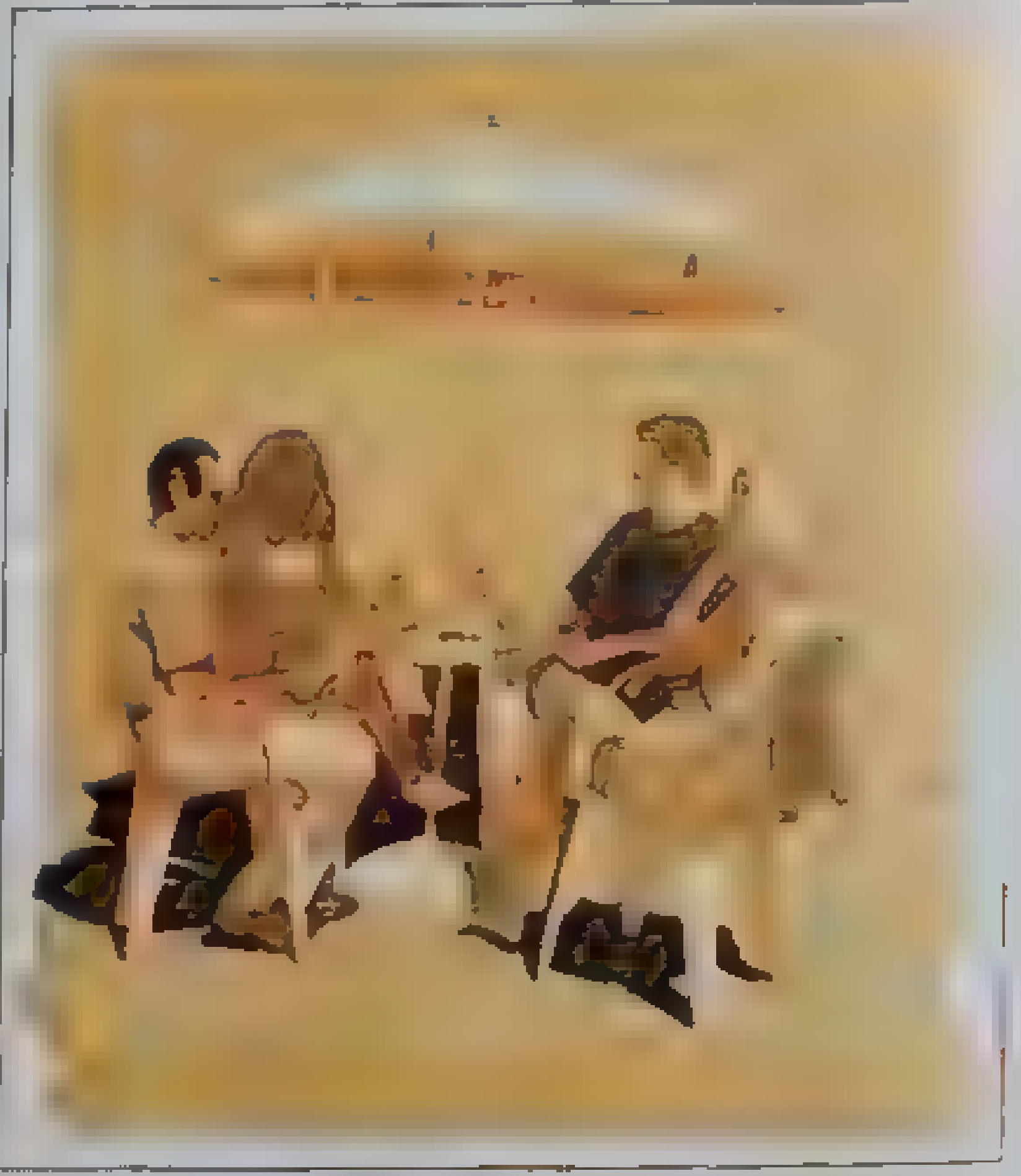

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Încearcă tehnica mascării, aplicată acuarelelor. Vei învăța:

- **Cum să creezi imaginea unui copac** profilându-se pe cerul amenințător
- **Cum să redai profunzimea cerului** prin straturi bogate de culoare
- Din nou, despre formele din prim plan și din fundal, ca instrumente de compoziție

Echilibrul lucrării

O compoziție corectă este esențială în crearea unui tablou. În cele ce urmează, poți descoperi diferența dintre o metodă „clasică" și una inovatoa

Una dintre cele mai s bleme ale artei pictu a reda tridimension prafață bidimensională. D **brecht Dürer** a enunțat leg **tivei,** în 1525, și a construit u simplu pentru a le demonstra acțiune al artistului s-a lărg

Preponderența dreptunghiulu

În vechime, se considera că un t reușit trebuie să reprezinte un spați ne delimitat, având personajele principa le în prim-plan, asemenea actorilor pe scenă. Forma de bază era dreptunghiul, iar structura tabloului era concepută con form unor scheme arhitectonice care dădeau impresia de stabilitate și ordine. Alături de arhitectură, pictura a fost una dintre artele fundamentale ale **Renașterii**, aflându-se în relație directă cu știința. Pentru noi, Leonardo da Vinci este un exemplu uluitor de artist și om de știință, dar, la vremea respectivă, aplicarea principiilor matematice în compozițiile plastice era un lucru obișnuit. În acest domeniu, una dintre cele mai valoroase contribuții a fost adusă de **Piero della Francesca**

Jocul cu profunzimea

Regula „secțiunii de aur", care evită banala simetrie și face posibilă o compoziție echilibrată ca proporții, a fost utilizată și explorată de majoritatea artiștilor renascentiști. Piero della Francesca a aplicat magistral această regulă în *Flagelarea lui Hristos* – un tablou care prezintă însă anumite caracteristici neobișnuite.

[illegible]

Piero della Francesca folosea adeseori triunghiul pentru a atrage atenția observatorului spre centrul structurilor dreptunghiulare ale tablourilor sale. Dacă privim cu atenție *Învierea lui Hristos* (jos), vom descoperi că bărbia lui Iisus este situată în vârful unui triunghi echilateral, a cărui bază coincide cu cea a tabloului. Această structură se repetă în câteva rânduri, pentru maximum de efect. Cel de-al doilea triunghi are ca bază mormântul, laturile cad de-a lungul brațelor lui Hristos, iar vârful corespunde frunții. Cel de-al treilea are aceeași bază, dar unul dintre vârfurile sale pleacă din zona gâtului soldatului cu lancea, din partea dreaptă, și urmărește linia genunchiului lui Iisus, interiorul brațului și ochii, până în vârful steagului. Tot astfel, dacă ne imaginăm punctul de sprijin al celuilalt picior al lui Iisus, observăm că el s-ar afla la intersecția unei serii de triunghiuri orientate în jos, urmărind liniile formate de brațele și picioarele soldaților. Observi și un alt triunghi imaginar, ale cărui vârfuri sunt în afara tabloului? Plecând de la un punct aflat deasupra steagului, se poate urmări latura din dreapta, care coboară pe cer, de-a lungul coroanelor copacilor. În stânga, culmea dealului indică direcția celeilalte laturi. În fine, pentru a accentua efectul simetric, artistul a trasat linii verticale (vezi trunchiurile copacilor), dar și numeroase linii orizontale.

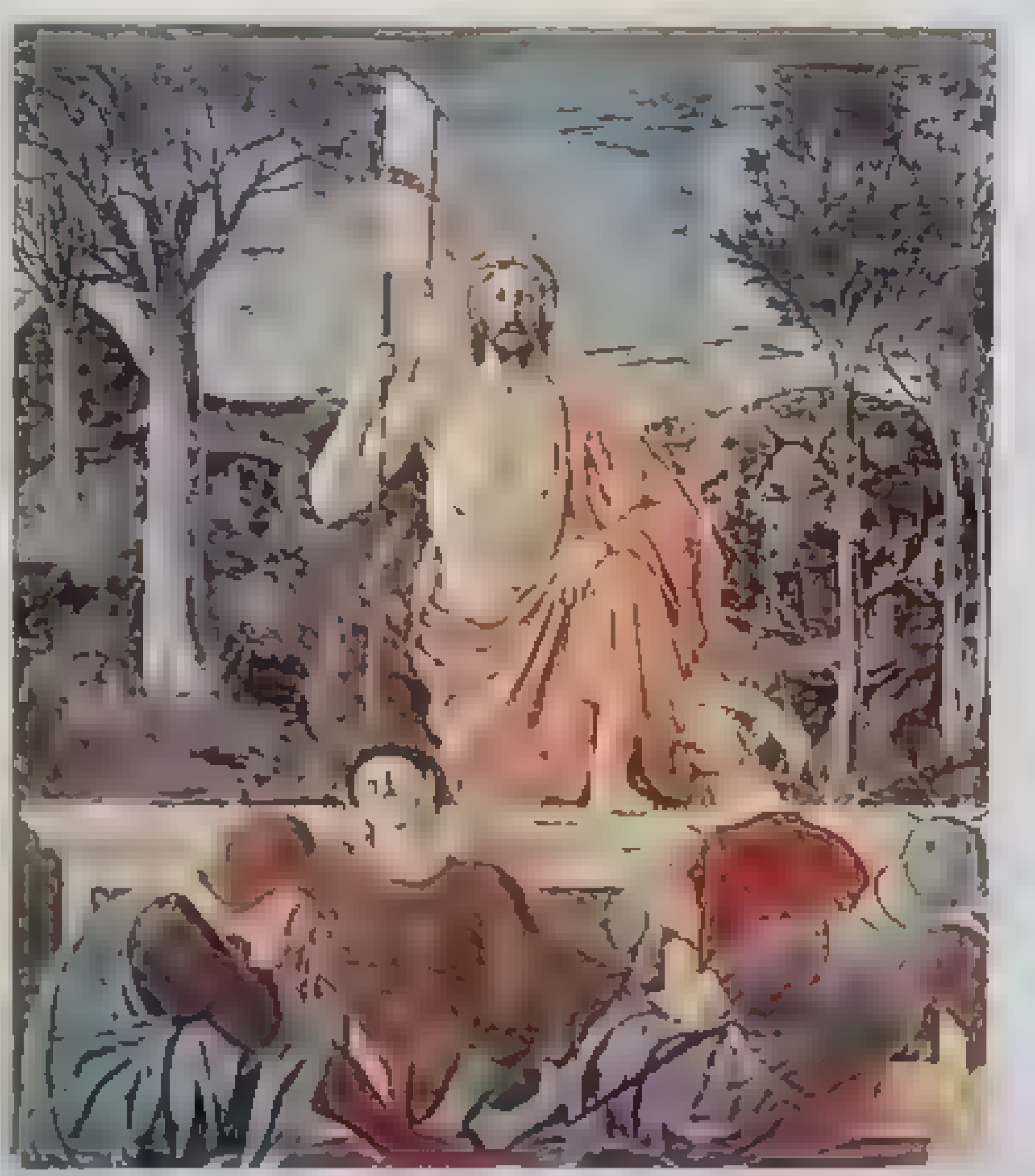

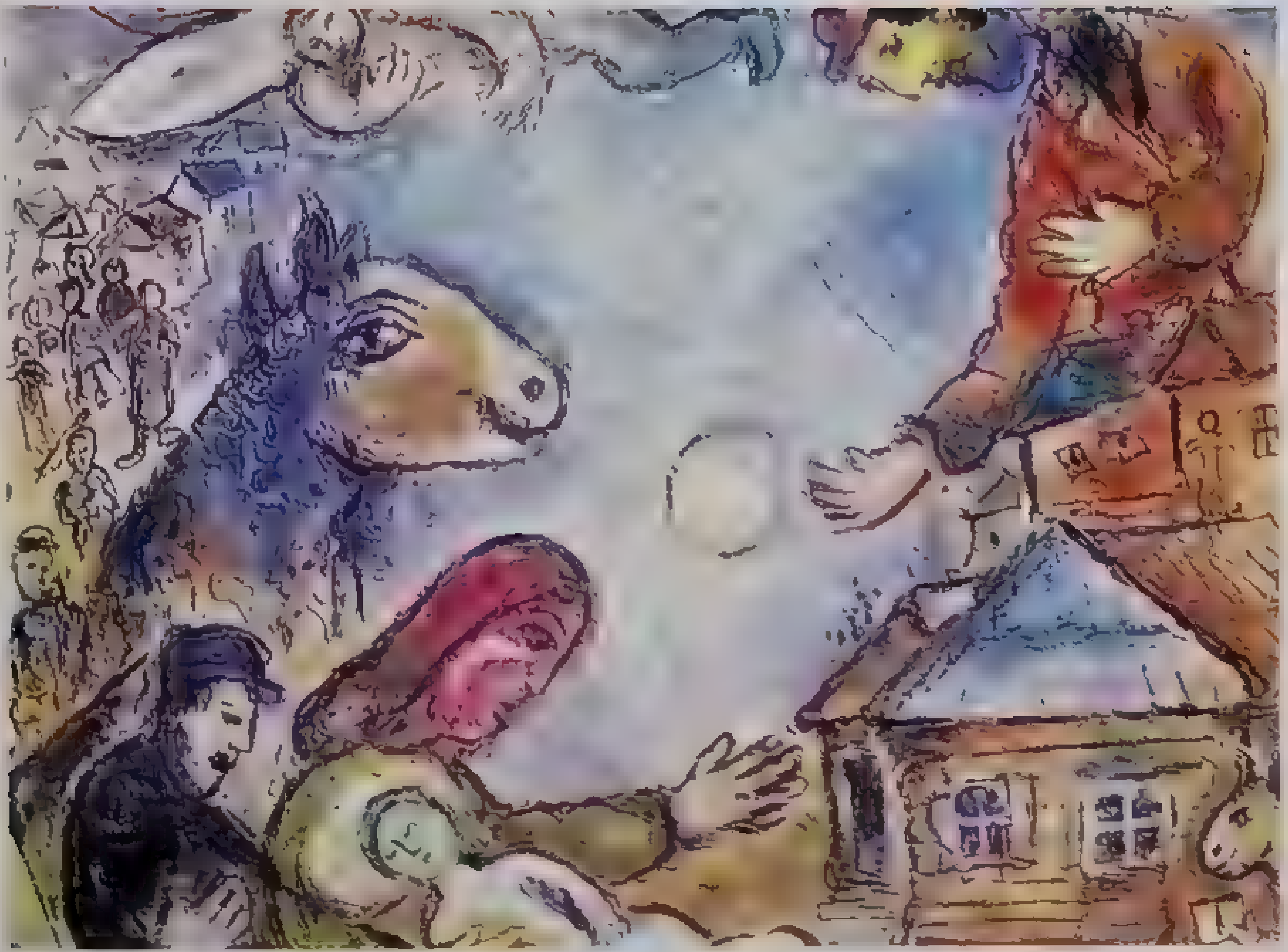

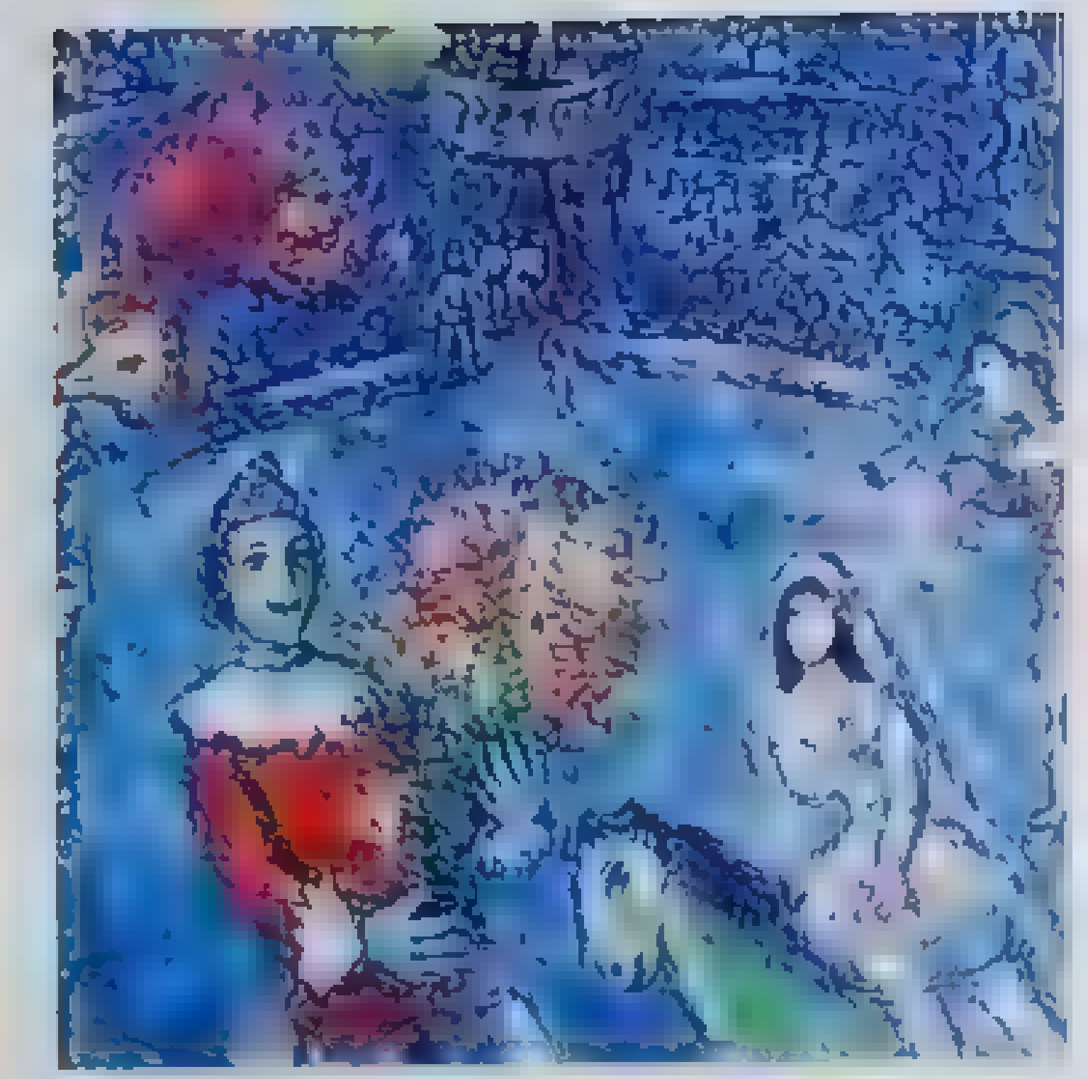

▲ *Cocoşelul violet* de Marc Chagall (1887-1985) este o compoziţie circulară, în care siluetele animalelor par să se învârtă în jurul buchetului de flori al clovnului.

◄ *Satul albastru* de Chagall are aceeaşi structură circulară, dar compoziţia este echilibrată de două triunghiuri dreptunghice, unul aflat în stânga sus, iar celălalt, în dreapta jos.

Printr-un element vertical (coloana) din centru, artistul a împărţit opera în două: ambianţa din prim-plan, în dreapta, şi scena din stânga, unde silueta lui Iisus este poziţionată conform canoanelor „secţiunii de aur” (cam la o treime din înălţimea compoziţiei).

Linii care ghidează privirea

Dincolo de împărţirea în dreptunghiuri, Piero della Francesca şi-a dezvoltat tipica schemă triunghiulară (cum am văzut pe pagina anterioară), folosind linii înclinate, pentru a sugera structura tavanului, şi atrăgând astfel atenţia asupra scenei principale. Cele două părţi ale compoziţiei sunt armonizate prin linii de demarcaţie orizontale, relativ rigide, pe alocuri uşor forţate (priveşte marginea veşmântului bărbatului din dreapta).

Contrastul

Această lucrare este un exemplu excelent de folosire a contrastului ca element al compoziţiei: luminile şi umbrele sunt distribuite proporţional, dar, mai mult decât atât, ele contribuie şi la stabilirea echilibrului formal al tabloului. În ultimele două secole, probabil şi sub influenţa artei fotografice, artiştii au început să se distanţeze în mod deliberat de schemele clasice ale compoziţiei: Marc Chagall, de exemplu, a creat lucrări onirice şi fantastice fără a ţine cont de proporţii şi măsurători riguroase. Compoziţia este dezordonată, iar personajele, animalele şi obiectele nu fac decât să se învârtă în jurul unui punct central, astfel încât, de cele mai multe ori, pânza nu este suficient de mare pentru a le conţine. În *Satul albastru* (deasupra), elementele compoziţiei se intersectează şi trec dincolo de marginile tabloului. După cum putem observa în multe lucrări semnate de Chagall, totul este organizat într-o structură circulară. În plus, putem remarca două mari structuri triunghiulare ce echilibrează compoziţia (una sus, în stânga, de-a lungul gâtului măgarului, şi alta jos, în dreapta, de la marginea acoperişului până la copil).

În concluzie

În timp ce compoziţiile lui Piero della Francesca dau impresia de opere statice, Chagall se concentrează asupra dinamismului: chiar dacă sunt „aproximative”, compoziţiile lui reţin în aceeaşi măsură atenţia observatorului, ceea ce reprezintă, după cum ştim, o exigenţă fundamentală a operei de artă.

MATERIALE

- O coală mare de desen
- Un cărbune sau un creion cu mină foarte moale
- O gumă de şters

CE ADĂUGĂM ŞI CE SCOATEM

Exerciţiul pe care ţi-l propunem acum constă în realizarea unei compoziţii „vii”. Adună multe obiecte, de toate formele şi dimensiunile, lungi şi scurte, late şi subţiri, geometrice sau neregulate, pentru a crea contraste.

1 **Pregăteşte natura statică.** Aşază pe masă patru sau cinci dintre obiectele alese: încearcă mai întâi să le ordonezi conform unei scheme triunghiulare folosindu-l pe cel aflat mai sus drept vârf. Apoi desenează cu linii ferme şi rapide, pentru a scoate în evidenţă unghiurile şi contururile şi, mai ales, liniile de fugă.

2 **Schimbă compoziţia.** După aproximativ zece minute, scoate un obiect şi adaugă alte două, ştergând sau desenând peste schiţa iniţială; vei constata cum se schimbă compoziţia.

3 **Continuă să schimbi.** Repetă acest procedeu la fiecare zece minute, experimentând toate variantele pe care le ai la dispoziţie. În această lucrare, nu rezultatul este important, ci procesul: proiectează totul în linii verticale, orizontale, înclinate şi în forme geometrice. Încearcă să foloseşti şi regulile „secţiunii de aur”, însă important este să obţii o compoziţie echilibrată.

Mozaic vegetal

Să transformăm banala imagine a unei cepe într-o operă de artă, folosind tehnica mozaicului.

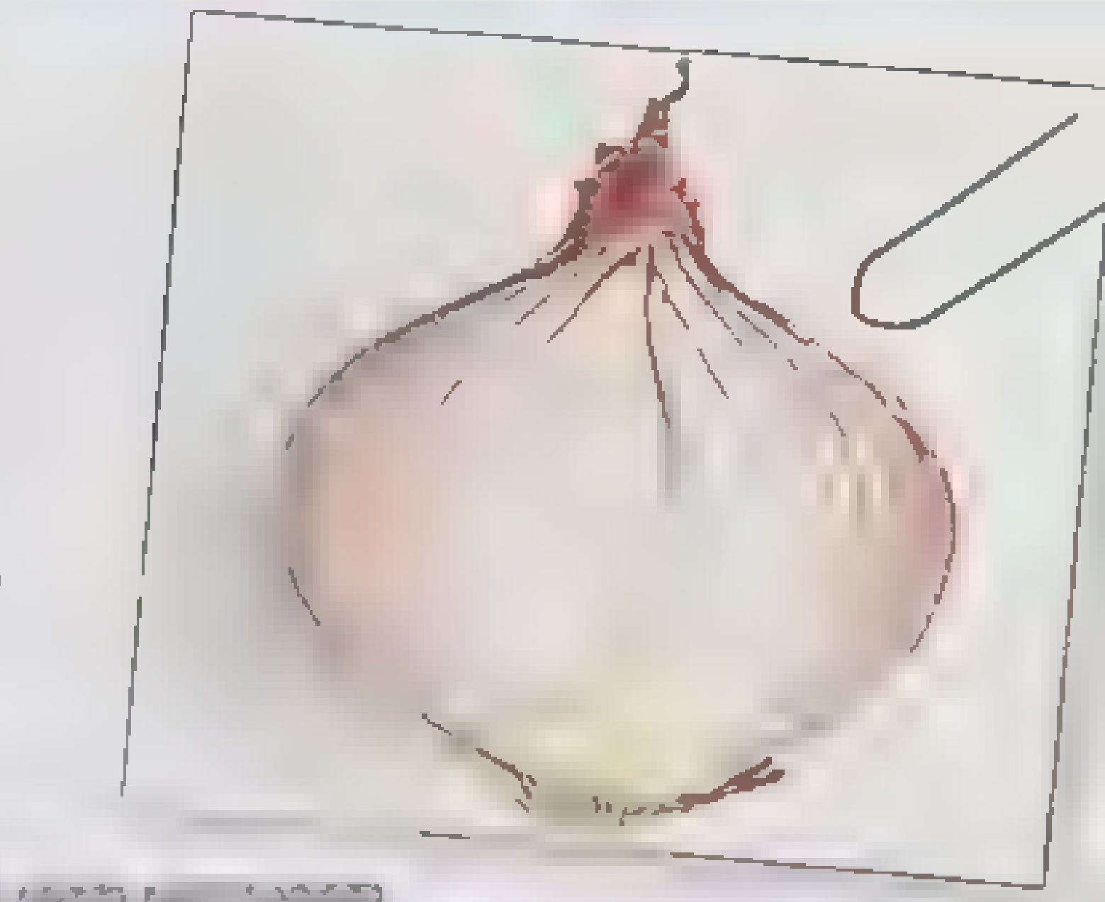

▲ Ceapa tăiată în jumătate este un subiect simplu, dar de efect, care se pretează excelent ...lării în tehnica mozaicului.

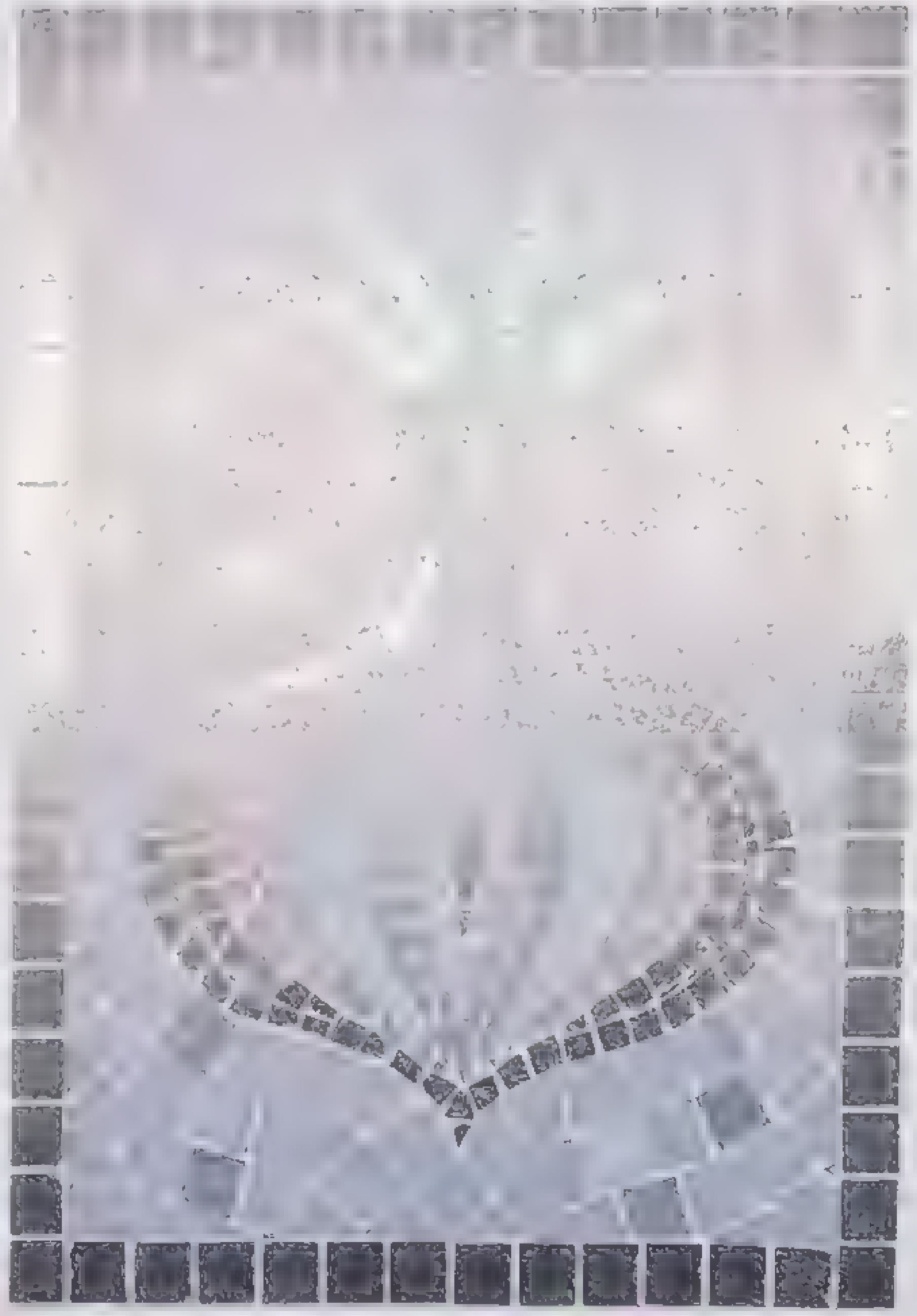

◄ Poţi observa cum fiecare strat al cepei este redat printr-o culoare diferită. ...ând şi îmbinând plăcuţele într-un mod adecvat, poţi reda foarte bine liniile curbe şi punctele izolate.

Mozaicul este una dintre cele mai vechi forme de expresie artistică şi, în acelaşi timp una dintre cele mai rezistente: e mozaicuri care au supravieţuit cutremure, în timp ce clădiri jurul lor s-au năruit. Ideea de ceva menit să dăinuiască peste constituie, cu siguranţă, unu punctele de atracţie ale acestei

Tehnica mozaicului astăzi

Spre deosebire de originile sale în arta greacă şi romană, în vremurile noastre, mozaicul este accesibil ror: astăzi, plăcuţele de moz făcute din sticlă colorată, ca poate tăia şi modela cu ajutorul tilor. O parte a plăcuţei este netedă, vreme ce partea opusă este mai pentru a asigura o bună aderenţă suport. Cu siguranţă, îţi vei pute procura toate materialele necesar dintr-un magazin specializat

Suportul pentru mozaic trebuie să fie rigid şi plat: o bucată de placaj este foarte potrivită, pentru că este dură şi uşoară, în acelaşi timp. Înainte de toate, trebuie să pregăteşti baza cu un adeziv diluat cu apă soluţie ce va fi aplicată pe toată suprafaţa placajului

Alegerea subiectului

Nu este greu să găseşti un subiect potrivit, pe care să-l redai prin tehnica mozaicului. De exemplu, imaginea cepei înjumătăţite pe care am ales-o este o fotografie luată dintr-o carte de bucate: bineînţeles, am simplificat desenul, lăsând în interior doar câteva straturi, compuse din plăcuţe de diferite culori.

Nu contează dacă plăcuţele sunt tăiate simetric: este suficient să urmăreşti linia principală a conturului şi restul va veni de la sine, făcând ca lucrarea ta să fie unică şi irepetabilă.

MATERIALE

- O bucată de placaj, cu dimensiuni de cca. 46x30 cm
- Adeziv
- O pensulă mică pentru email
- O foaie mare de hârtie; o foaie de indigo
- Un creion 2B; un marker negru
- O pensulă cu vârf rotund
- Cleşti
- 500 g de mortar
- O spatulă mare sau o lingură
- Un dispozitiv de cauciuc pentru curăţarea geamurilor; un burete
- O găleată cu apă, o cârpă din bumbac
- Plăcuţe pentru mozaic: 1 kg gri; 1 kg violet-închis; ½ kg verde; ½ kg violet-pal; 14 plăcuţe verde-deschis; 12 plăcuţe albe.

ÎNCEPE

1 ▲ Transferă imaginea pe bucata de placaj Pregăteşte suportul de placaj, aşa cum este indicat la pagina precedentă; apoi trasează conturunle cepei pe o coală mare de hârtie. Pune indigoul între coală şi bucata de placaj şi treci din nou peste contururi, folosind creionul 2B, pentru a copia desenul.

CONSTRUIEŞTE MOZAICUL

Când începi să construieşti mozaicul, nu aplica adeziv pe fiecare plăcuţă în parte, ci direct pe placaj: lucrând pe sectoare de aproximativ 15 cm², adezivul nu va avea timp să se usuce. Aşază plăcuţele, presându-le bine, şi lasă puţin spaţiu între ele. Pentru a obţine contururi precise, ca în extremitatea inferioară a cepei, taie plăcuţele în forma de care ai nevoie.

SOLUŢII ISTEŢE

NU FACE RISIPĂ!

Pentru a nu face risipă, trebuie să mânuieşti cleştii în mod corect. Poziţionează cleştele la jumătatea distanţei dintre locul de unde vrei să tai şi marginea plăcuţei; dacă îl poziţionezi la jumătatea plăcuţei, aceasta se va face bucăţi. Pentru a tăia mai bine, ţine mereu cleştele de partea de jos a mânerului, răsucindu-l puţin, atunci când strâng.

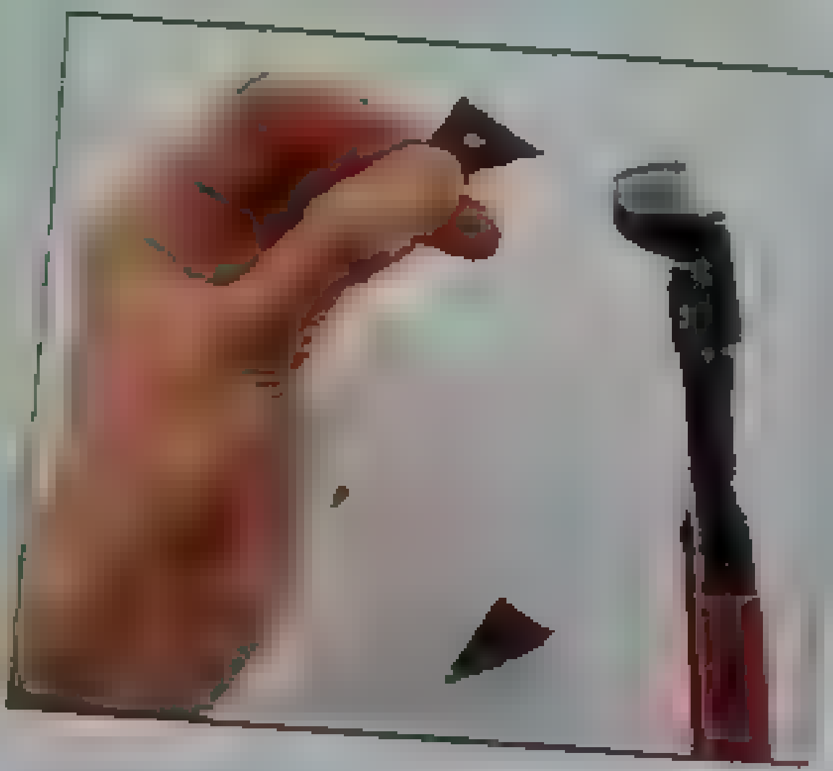

2 ▶ Accentuează contururile
Folosind markerul negru, întăreşte contururile desenului: cu cât este mai clară imaginea, cu atât îţi va fi mai uşor să construieşti mozaicul.

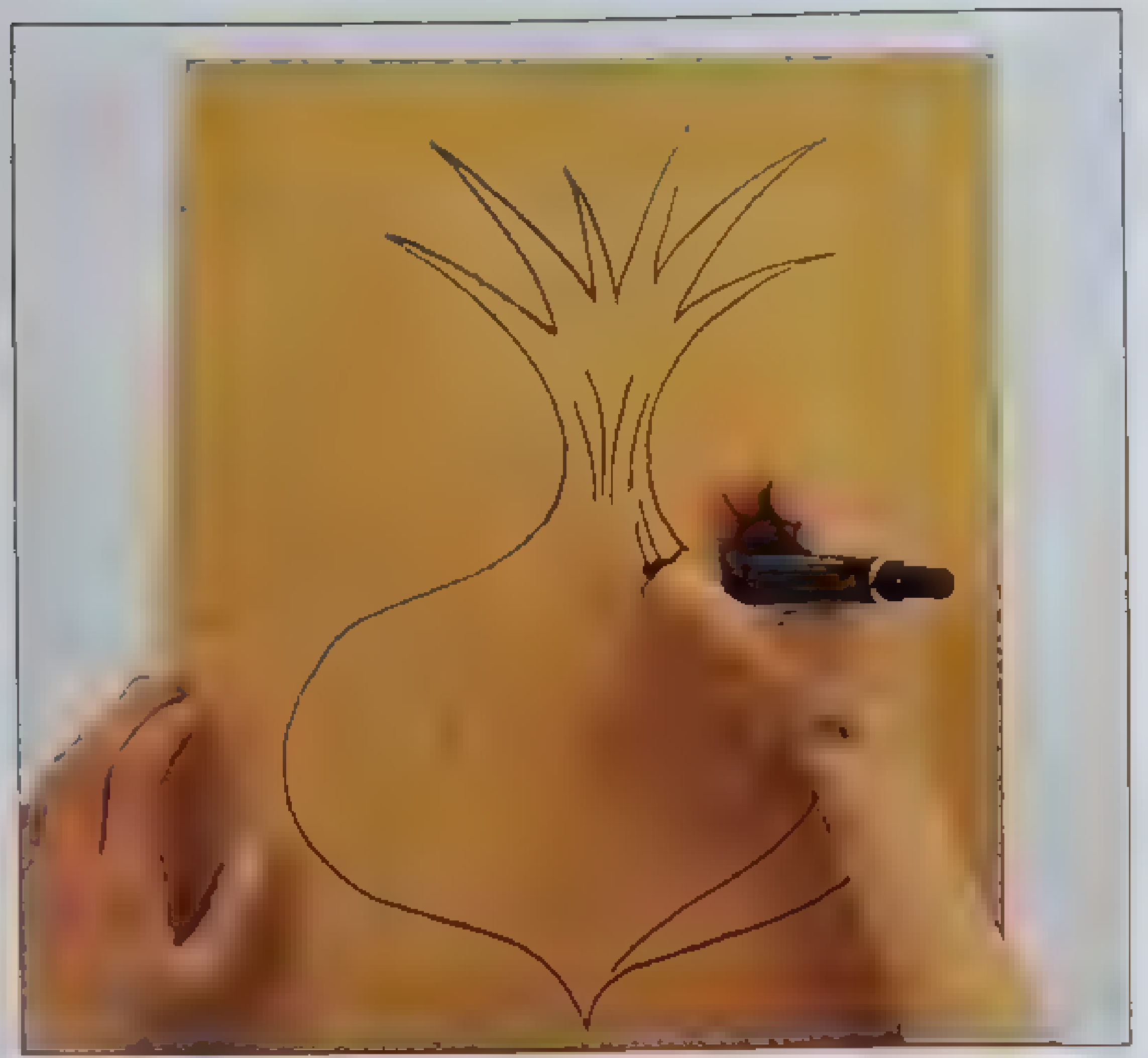

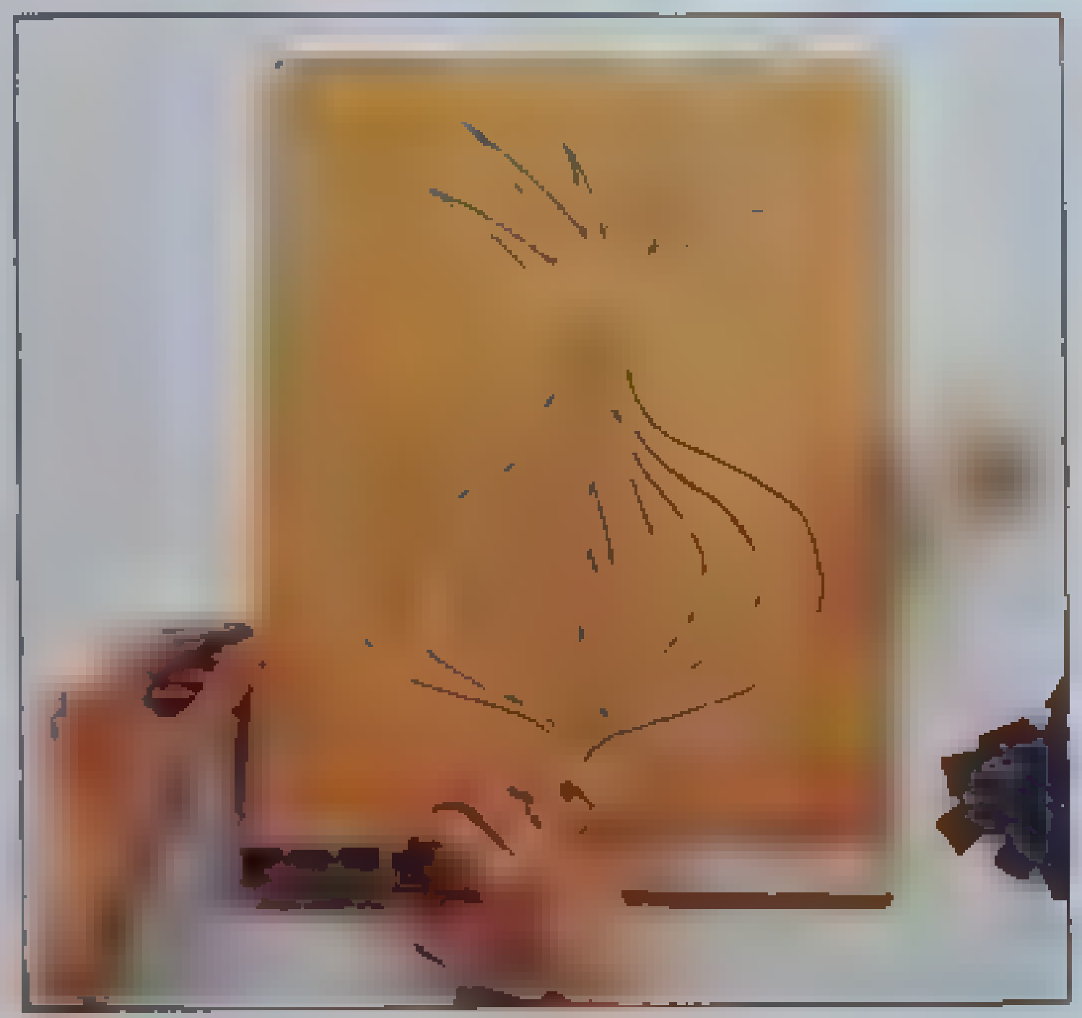

3 ▲ Aplică adezivul pe margine Lipeşte bucăţile de mozaic de culoare violet-închis pe marginea exterioară a placajului, lăsându-le să iasă puţin în afară, întrucât ele se vor sprijini pe plăcuţele ce urmează a fi aplicate direct pe latura placajului, la punctul 9.

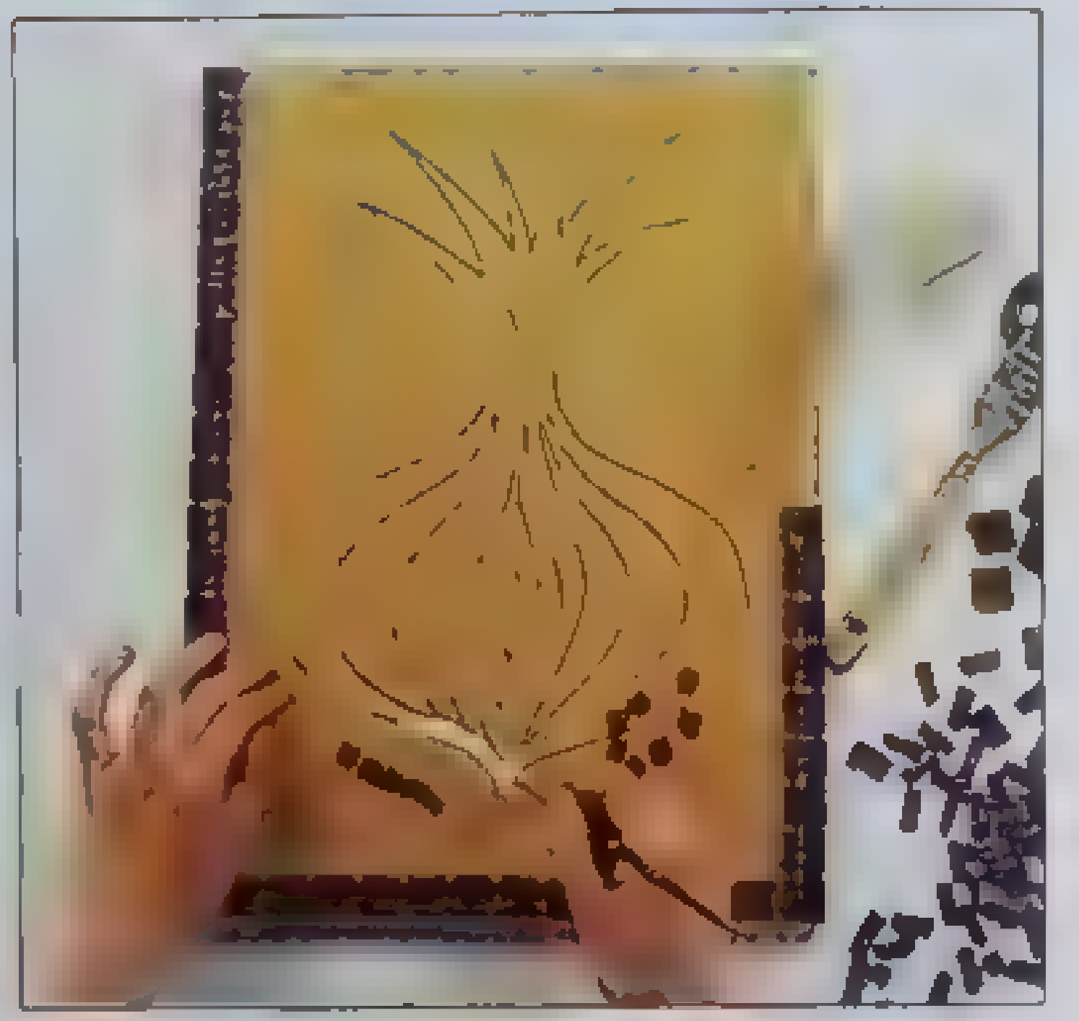

4 ▲ Începe să dai formă cepei Alege câteva plăcuţe violet-închis şi taie-le în forma potrivită, pentru a acoperi extremitatea de jos a cepei. Când ai terminat, dă plăcuţele la o parte, aplică adezivul, apoi pune-le la loc, lipindu-le.

5 ▶ Completează stratul din exterior
Lucrează pe porţiuni mici, urmând conturul exterior al cepei. Când ajungi în zona cea mai lată, foloseşte plăcuţele întregi, fără să le tai, pentru a acoperi tot spaţiul disponibil.

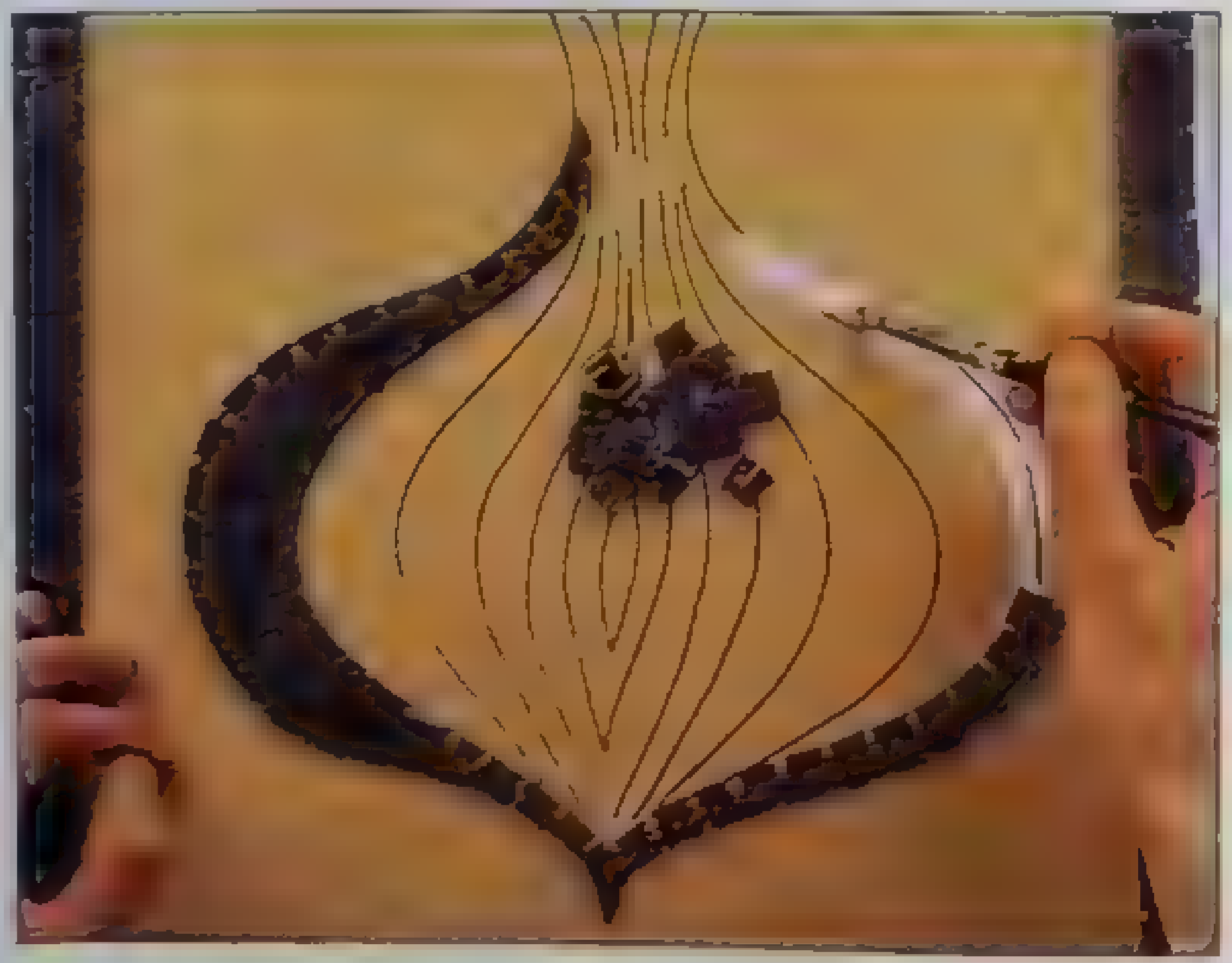

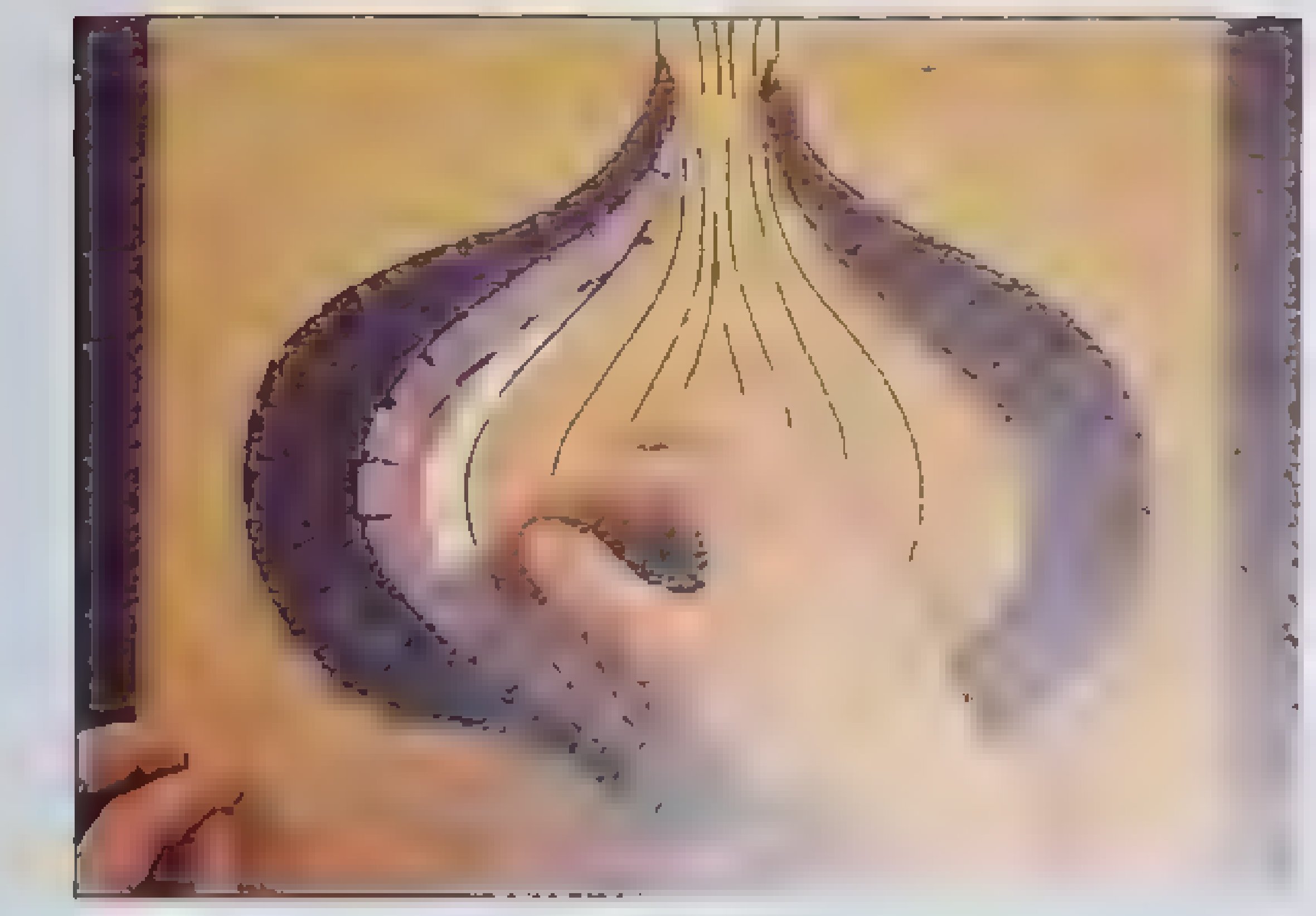

6 ▲ Construieşte secţiunile de culoa [illegible]
Folosind plăcuţele violet-pal, a [illegible] interior. Încă o dată, taie plăcu [illegible] de a aplica adezivul, lucrând [illegible]

7 ▶ Umple celelalte straturi
Repetă acelaşi procedeu pentru celelalte straturi ale cepei, folosind următoarea secvenţă de culori: verde, gri, violet-pal şi, din nou, verde. În sfârşit, umple [illegible]

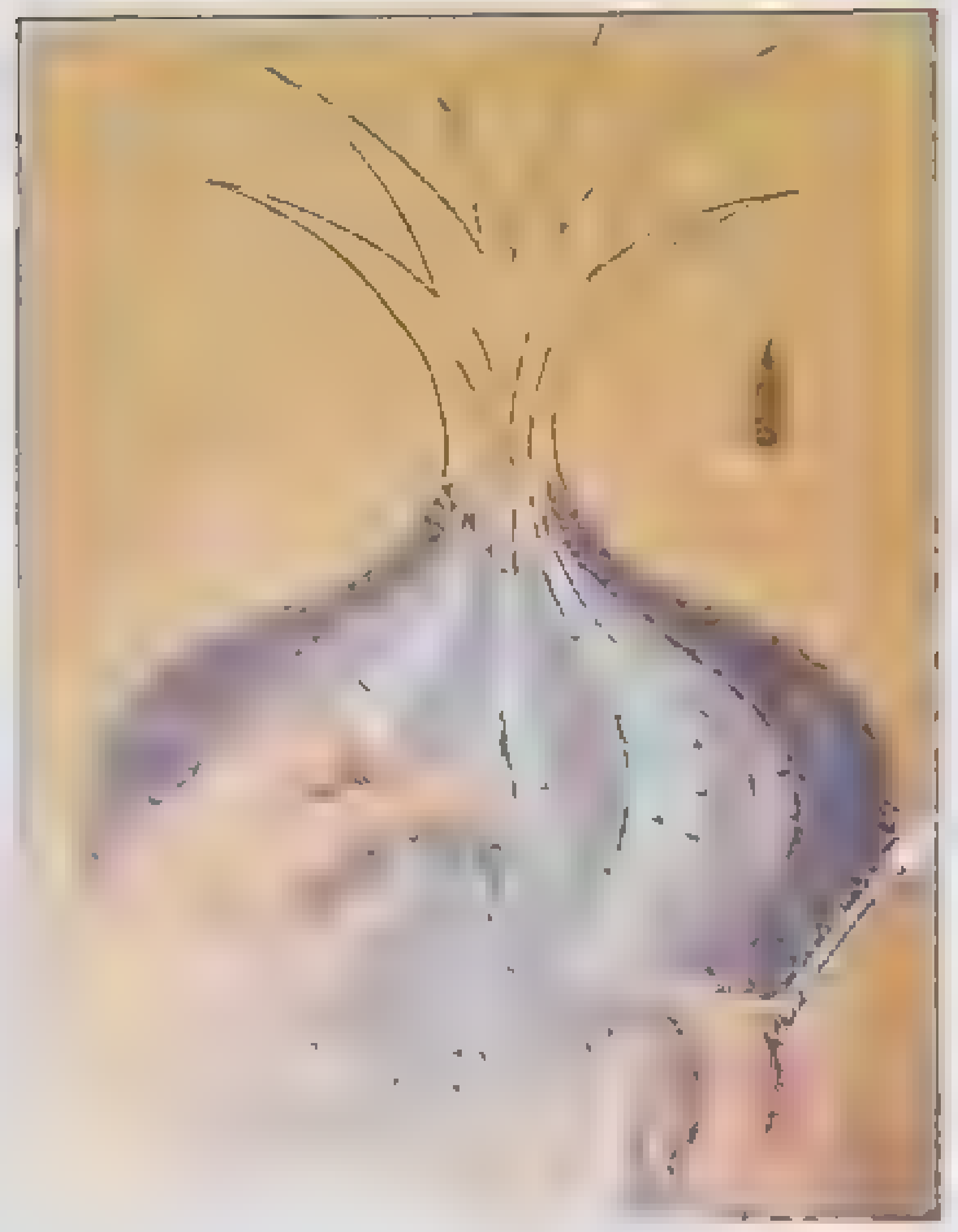

8 ▶ Compune partea superioară
Taie plăcuţele verzi şi albe în forme aproximativ dreptunghiulare şi acoperă partea de sus. Apoi taie plăcuţele de culoare verde-deschis în bucăţele mici, pentru a acoperi vârfurile – nu uita că trebuie să pregăteşti plăcuţele din timp.

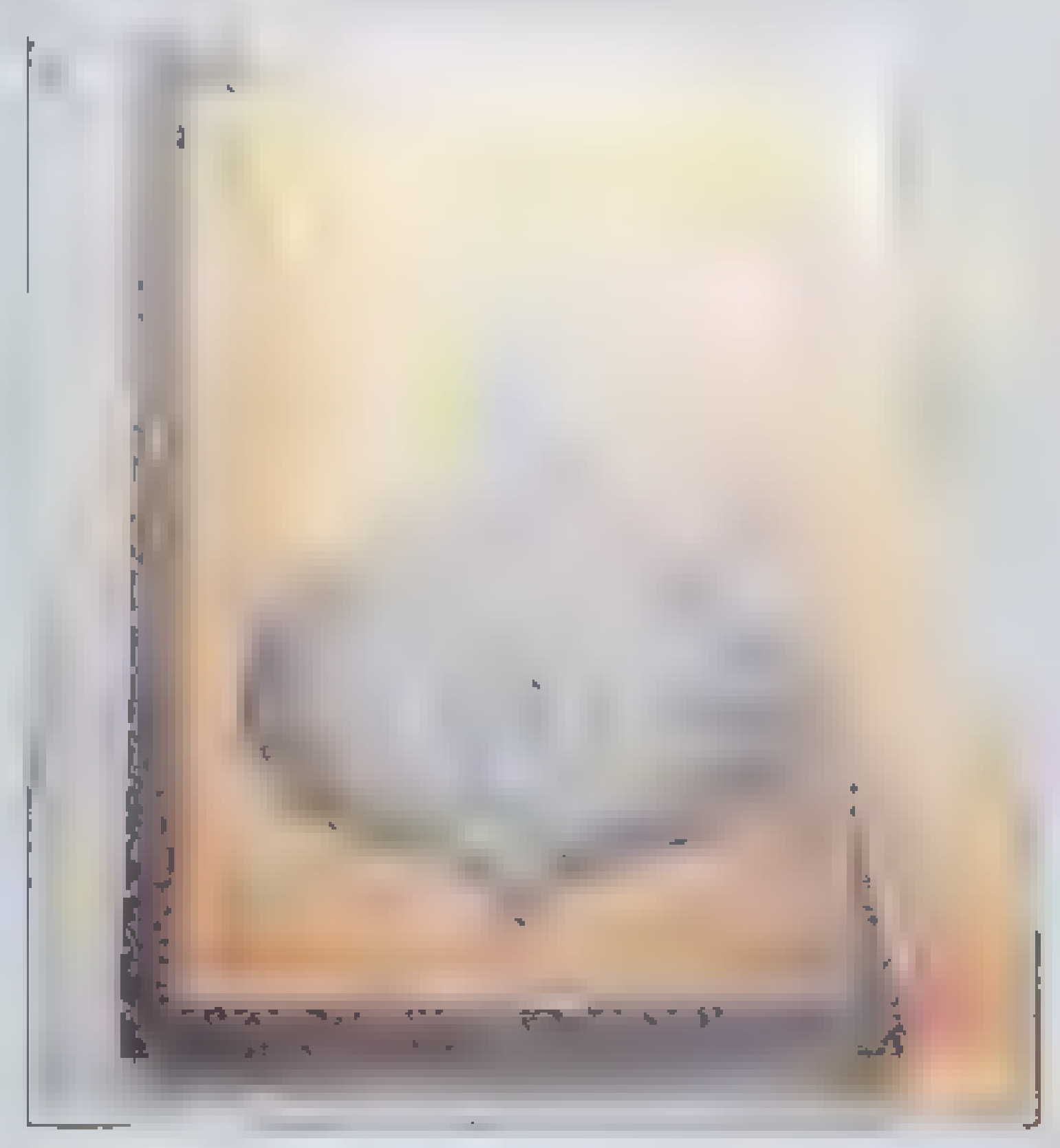

9 [illegible] fundalul şi marginile
Foloseşte plăcuţele gri pentru a acoperi fundalul: tăiatul plăcuţelor de care ai nevoie pentru a acoperi spaţiile mici îţi va lua ceva timp, dar, cu cât vei lucra mai atent, cu atât rezultatul va fi mai bun. Apoi ia plăcuţele violet-închis şi aplică-le pe marginea placajului, pe toate cele patru laturi

10 ▲ Prepară mortarul Amestecă o linguriţă de pulbere de tempera neagră cu 250 g de mortar, apoi fă o gaură în mijloc. Adaugă apă şi amestecă totul cu o spatulă mare sau cu o lingură. Mortarul ar trebui să dobândească nuanţa gri-deschis şi consistenţa nisipului umed. Dacă este nevoie, mai adaugă mortar sau apă

SFATURI
Mortar colorat

Pentru mozaicuri, este bine să amesteci mortarul cu pulbere de tempera neagră, obţinând astfel o nuanţă de gri-deschis. Poţi încerca şi un mortar alb, care este mult mai luminos şi scoate în relief spaţiile dintre plăcuţe, mai degrabă decât imaginea în ansamblul ei: griul nu interacţionează cromatic cu nuanţele din vecinătatea lui, fiind deci o culoare neutră. Dacă nu ai pulbere de tempera, poţi dizolva negru acrilic în apa pe care o vei folosi pentru a pregăti mortarul.

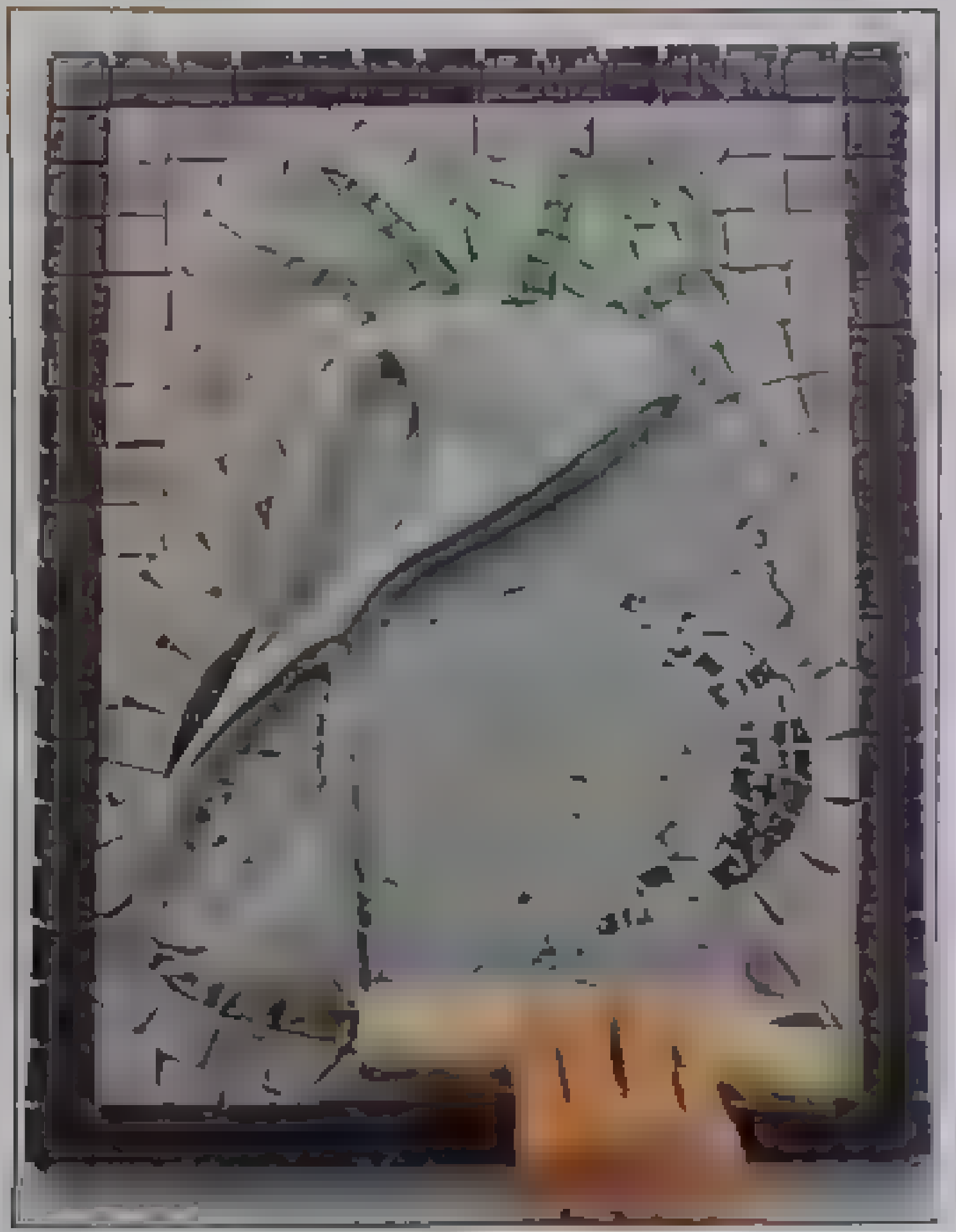

11 ▲ **Întinde mortarul**
Amestecă bine mortarul, ca să previi formarea cocoloașelor (trebuie să amesteci în jur de cinci minute). Apoi răstoarnă mortarul în mijlocul tablei cu mozaic și folosește dispozitivul de cauciuc pentru curățarea geamurilor ca să întinzi bine amestecul peste plăcuțe. Continuă să lucrezi, până când substanța pătrunde omogen în spațiile dintre plăcuțe, fără bule de aer.

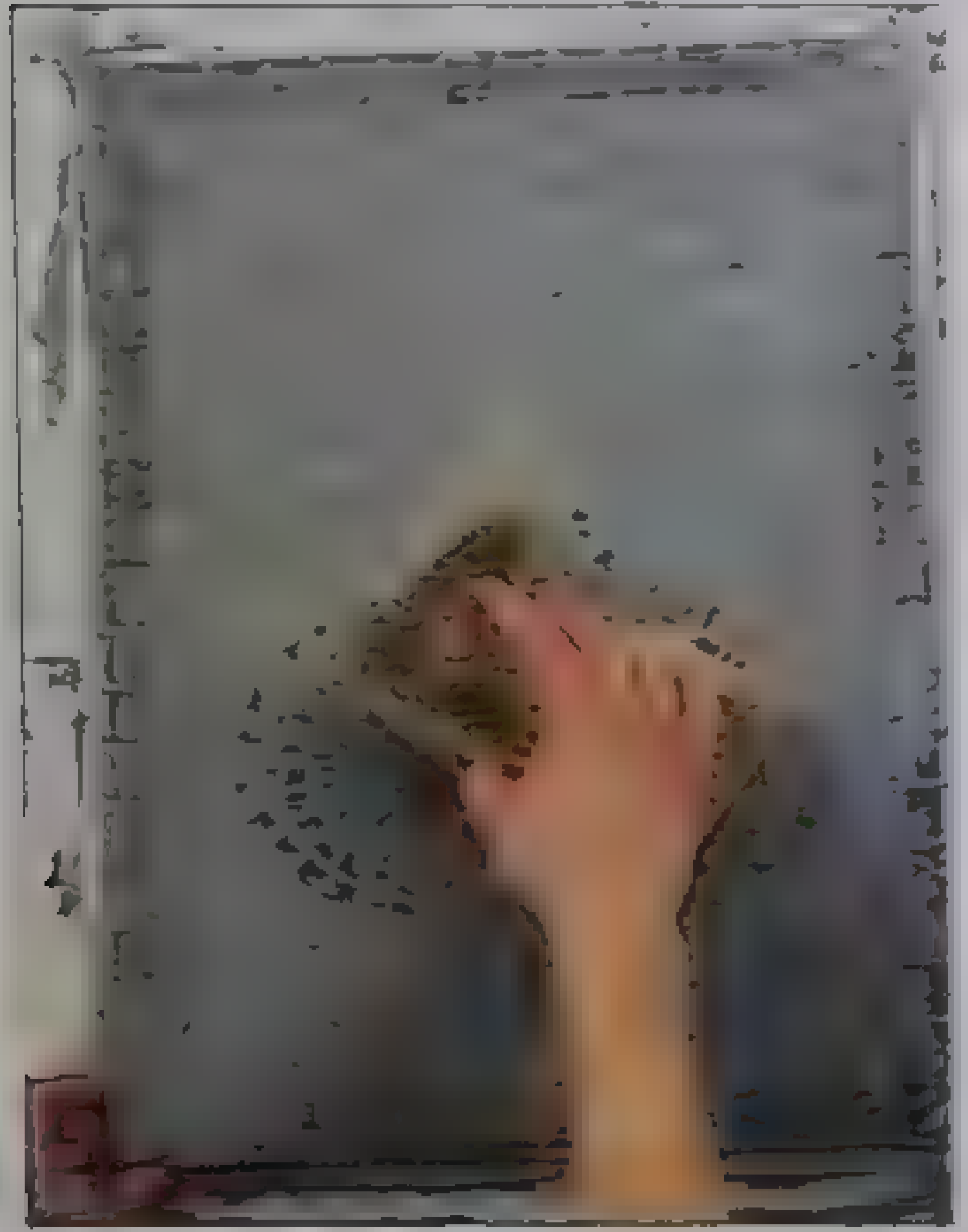

12 ▲ **Îndepărtează mortarul în exces**
Înmoaie buretele în găleata cu apă și curăță ușor plăcuțele, pentru a îndepărta mortarul în exces. Nu-ți face probleme dacă plăcuțele par opace: lasă mozaicul la uscat peste noapte, apoi șterge-l cu o cârpă din bumbac. În fine, umple toate spațiile rămase cu puțin mortar amestecat cu tempera, aplicat cu degetele.

O LUCRARE COMPLETĂ

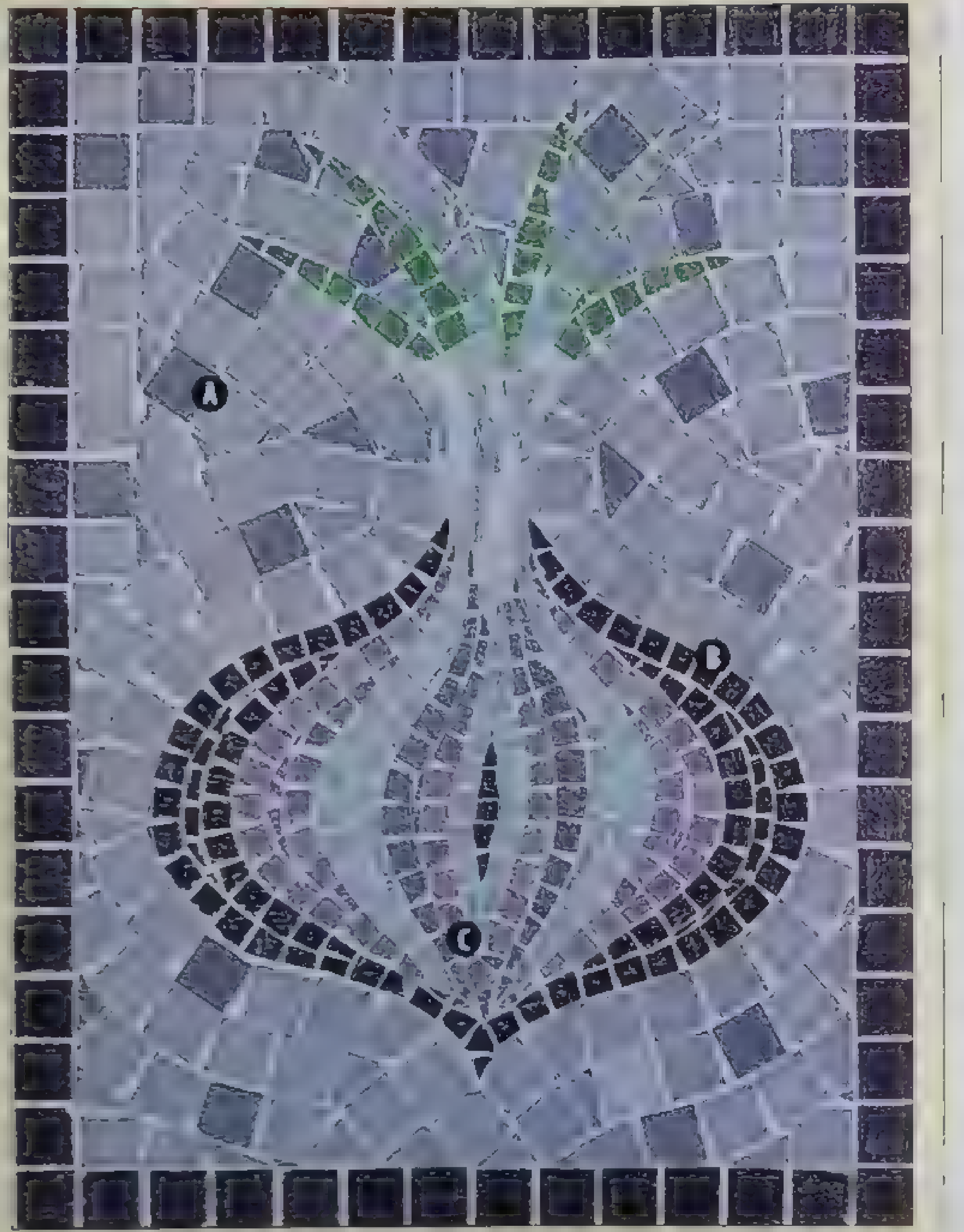

A Nuanțe diferite
Uneori, plăcuțele de aceeași culoare au nuanțe diferite. Observă cum plăcuțele mai închise au fost puse la o anumită distanță una de alta, [illegible] dând compoziției mișcare.

B Alegerea culorilor
Am folosit plăcuțele mai închise la culoare pentru a scoate în evidență conturul cepei. În plus, griul neutru a fost ales pentru a umple fundalul, deoarece este o culoare care nu interacționează cu cele ale subiectului.

C Un grad înalt de definire
Culorile straturilor din mijloc (gri, violet-pal și verde) produc un contrast foarte bun, deși par destul de asemănătoare: secțiunile sunt bine definite și armonioase.

Cele mai frumoase cărți poștale sunt cele create chiar de tine. O carte poștală [illegible] îți va stimula creativitatea. Vei învăța

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

Aerograf
Este un instrument de pictură prin str pire. Are forma unui pix legat pr tub de un mic rezervor cu aer com Aerul trece prin deschizătură, a culoarea pe suprafața foii, în str fini. Modificând intensitatea pot obține rezultate dintre spectaculoase. Designerii p preferă acest instrument de pot îmbina ușor culorile într el este folosit frecvent pe detalii fotografice sau pe în întregime aspectul anu

Raoul Dufy (1877-1953)
Pictor și ilustrator francez, D influență considerabilă în lu El și-a început cariera ca pict nist, dar, influențat de Matiss turat fauviștilor (expresioniști f în 1905. Culorile luminoase dau ta rilor sale un aer de sărbătoare, care îl individualizează în arta abstractă modernă. Faima sa de artist i-a permis să se dedice cu succes designului textil, devenind o personalitate în lumea modei pariziene.

Albrecht Dürer (1471-1528)
Pictor german, Dürer este considerat un mare maestru al Renașterii și un inovator în domeniul perspectivei. A publicat numeroase tratate dedicate acestui subiect, dar a abordat și problema proporțiilor corpului omenesc. În procesul său de formare, o importanță deosebită au avut-o călătoriile la Veneția, unde artistul a venit în contact cu pictura italiană renascentistă. Din această experiență a rezultat una dintre caracteristicile cele mai interesante ale artei sale, și anume fuziunea între grija pentru detaliu – tipică picturii nordice – și gustul pentru grandios, propriu artei italiene din acea perioadă. Dürer este renumit pentru gravurile sale în lemn și metal, însă a pictat, de asemenea, în ulei și acuarele. Multe dintre lucrările sale sunt expresia unei credințe religioase arzătoare.

Tuș colorat

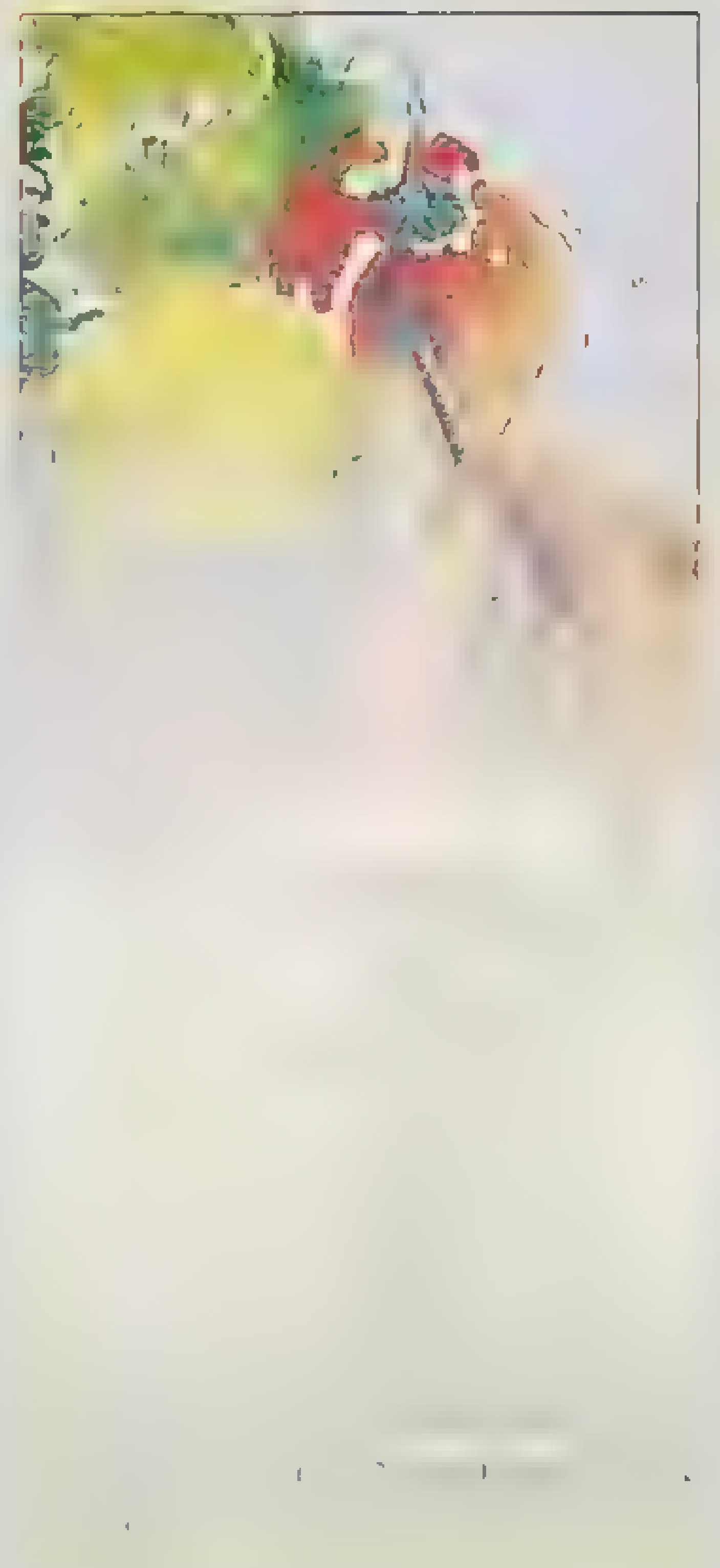

Creioane acuarelabile

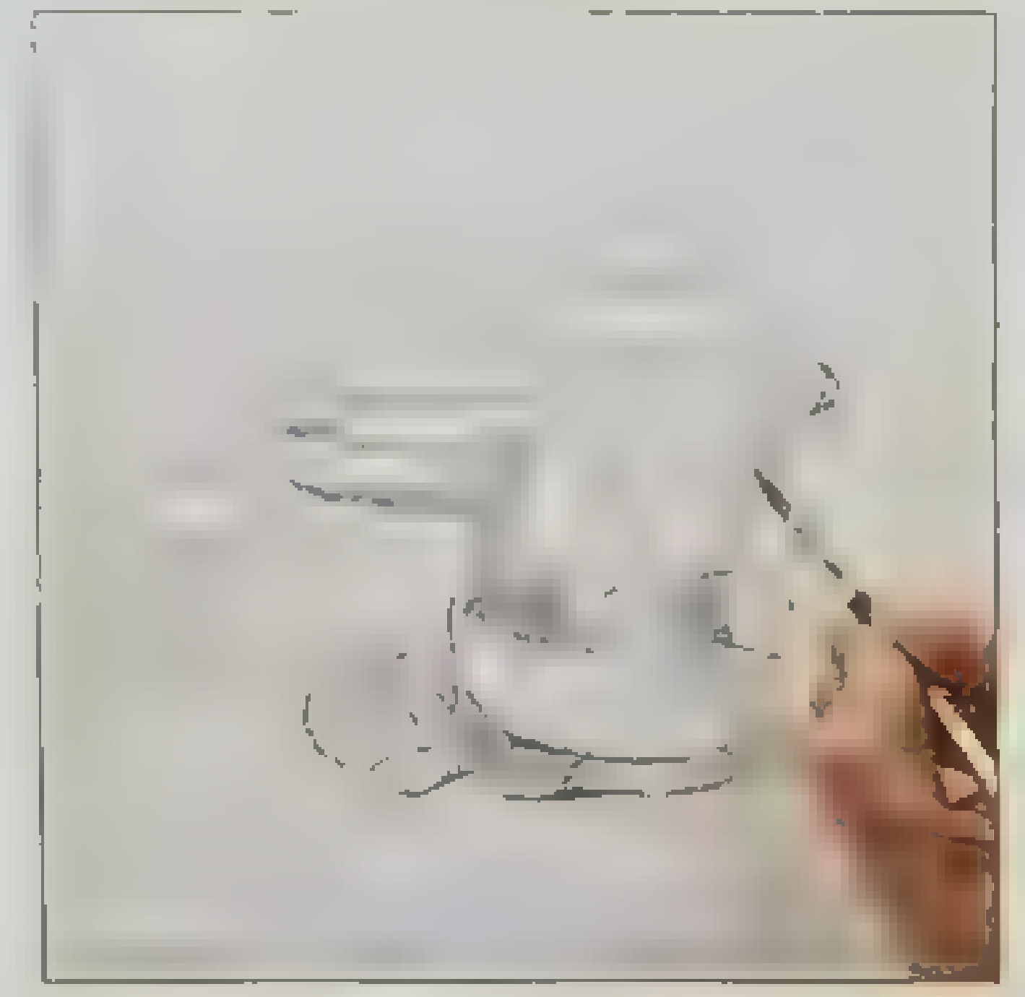

Sunt creioane de grafit a căror mină conține un reactant solubil. Exact ca în cazul creioanelor obișnuite, există o gamă largă de nuanțe, de la cea mai închisă, până la cea mai pală, fiecare având un efect propriu asupra rezultatului final. Acestea se folosesc asemenea creioanelor obișnuite, trecând totuși la final peste liniile desenului cu o pensulă înmuiată în apă, pentru a intensifica tonurile de culoare.

Perspectiva
Este un sistem de reprezentare a obiectelor tridimensionale pe o suprafață bidimensională, ale cărui principii au fost dezvoltate în primii ani ai secolului al XV-lea. Perspectiva se bazează pe conceptul punctului de fugă. Acesta este punctul de la orizont în care ochiul uman percepe liniile paralele ca fiind convergente. În plus, desenul în perspectivă ține cont și de schimbarea contrastelor cromatice în funcție de [illegible]

[illegible]-1916)

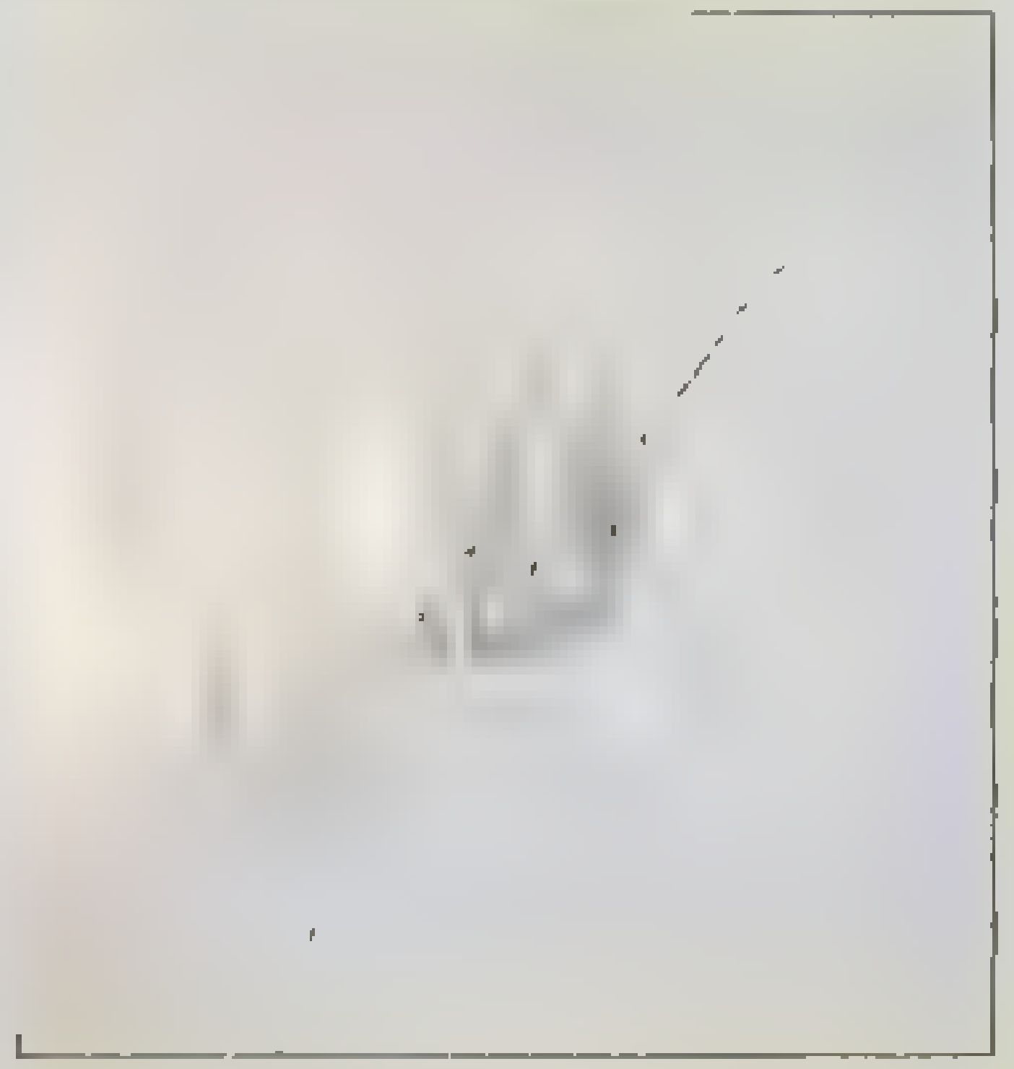

Acest faimos artist francez este unul dintre exponenții majori ai mișcării simboliste. Până la vârsta de 50 de ani, Redon a realizat doar desene în cărbune, creând imagini bizare cu insecte, creaturi fantastice, plante cu capete omenești și alte subiecte de același fel. După o boală gravă, survenită în 1890, Redon a început să facă uz de culoare. Operele sale din această perioadă sunt mult mai calde și mai luminoase, ele aducându-i și faima. Matisse îl admira pe Redon, iar suprarealiștii s-au inspirat din operele sale.

Renaștere
Acest termen se referă la înflorirea artistică din Italia secolelor al XV-lea și al XVI-lea. Renașterea a îmbinat valorile Antichității clasice cu umanismul și cu anumite elemente ale goticului medieval. În artă, această perioadă marchează atingerea măiestriei în domeniul tehnicii picturale: lucrările timpurii ale lui Michelangelo stau mărturie pentru rafinamentul stilului renascentist.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

TEHNICA MASCĂRII
Învață cum poți evita colorarea anumitor porțiuni ale unui tablou.

FELICITĂRI CERATE
O tehnică inovatoare cu care poți să-i surprinzi pe prietenii tăi.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: **2 tuburi cu vopsea de ulei.**

CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN
5
TEHNICI
Contururi estompate în creion
SUBIECTE
Un copac singuratic în mijlocul furtunii
INSTRUMENTE
Două tuburi de vopsea de ulei
DeAGOSTINI

blu
OIL
DeAGOSTINI
red cremisi
OIL
DeAGOSTINI

301.333.004.1

DeAGOSTINI

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARITIE
BILUNARA
11,99 LEI
34,90 MDL

5

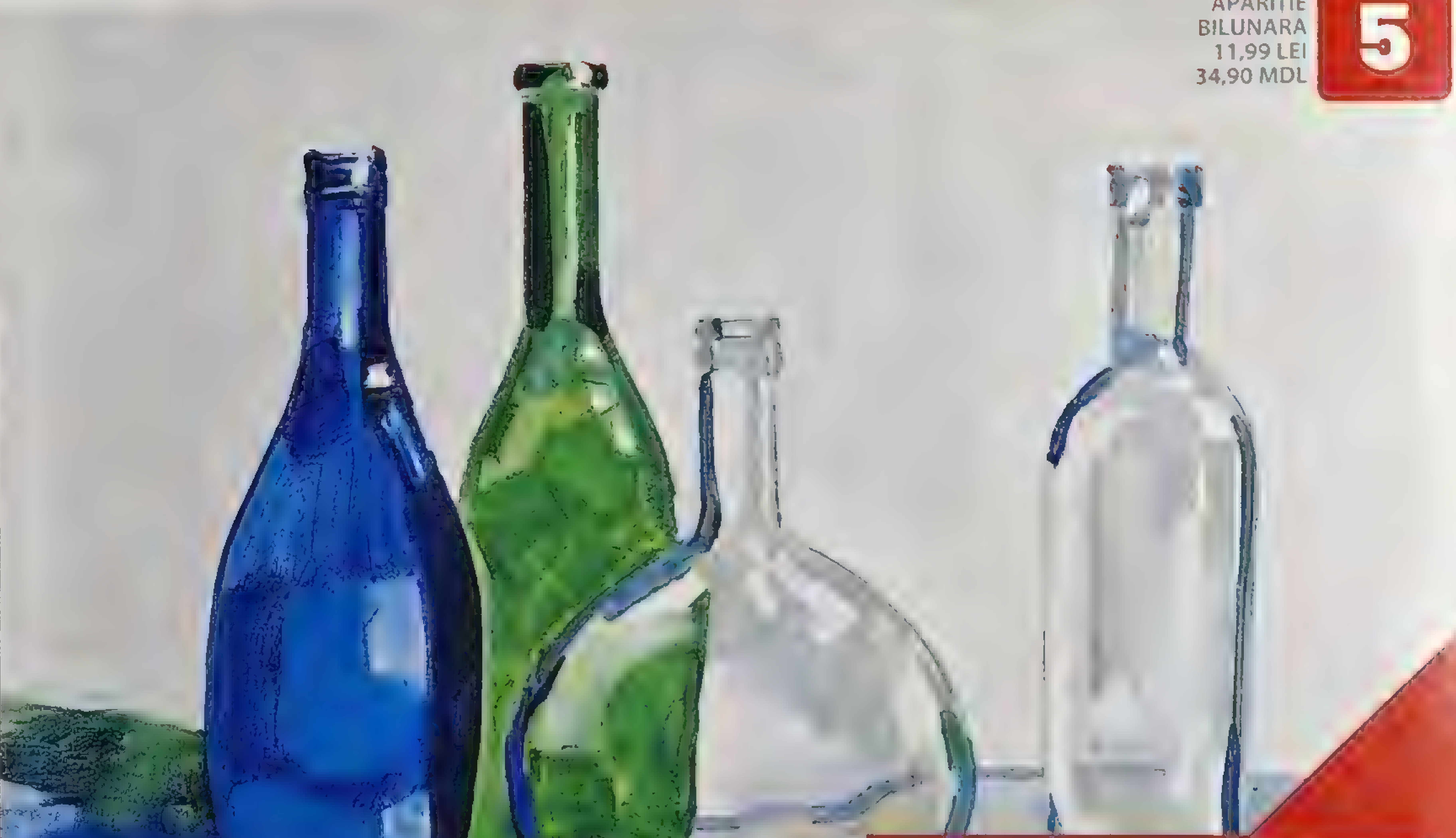

Avertisment: Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului cereți de urgență sfatul medicului. Pungile de plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsați învelișul de plastic al jucăriei la îndemâna copiilor

0-15

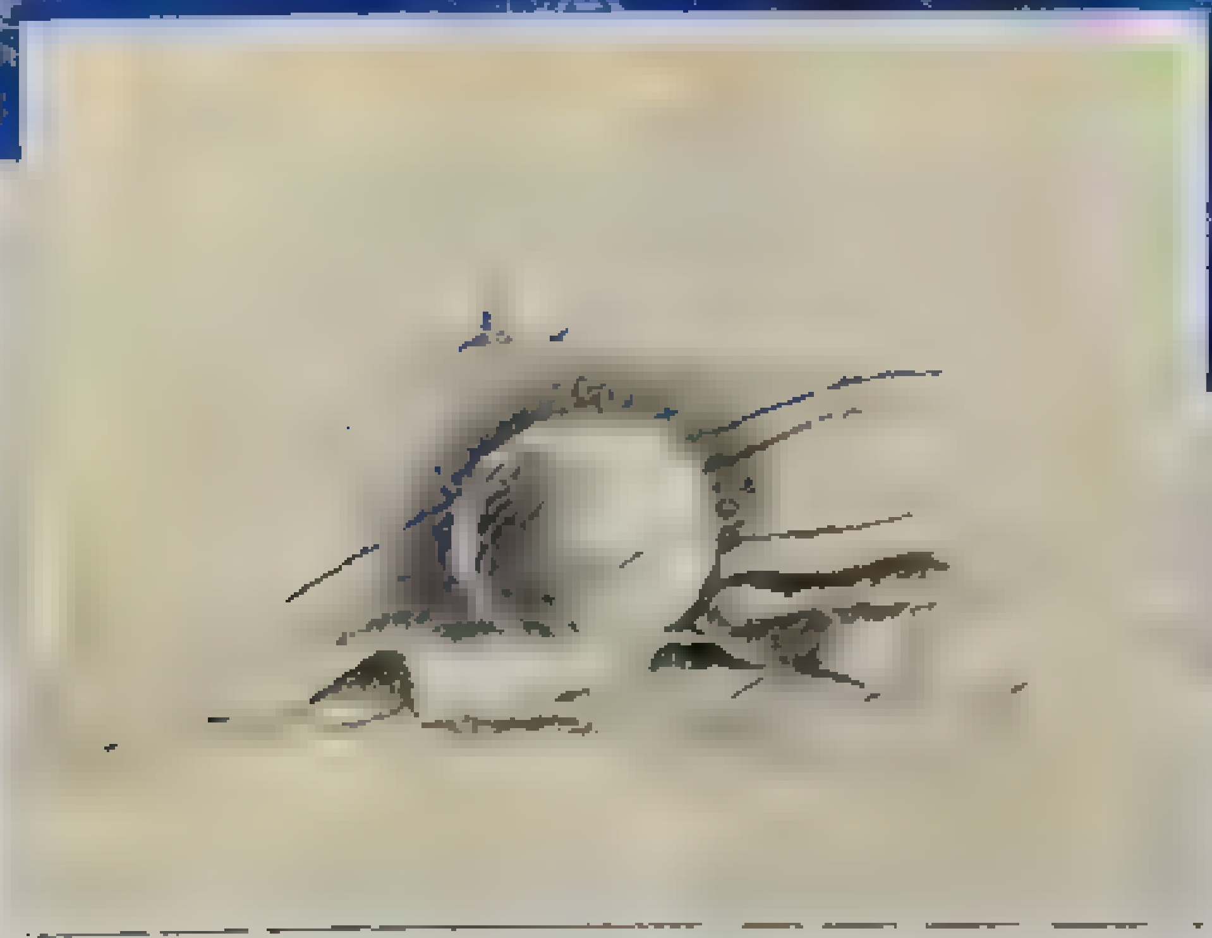

TEHNICI

Contururi estompate
în creion

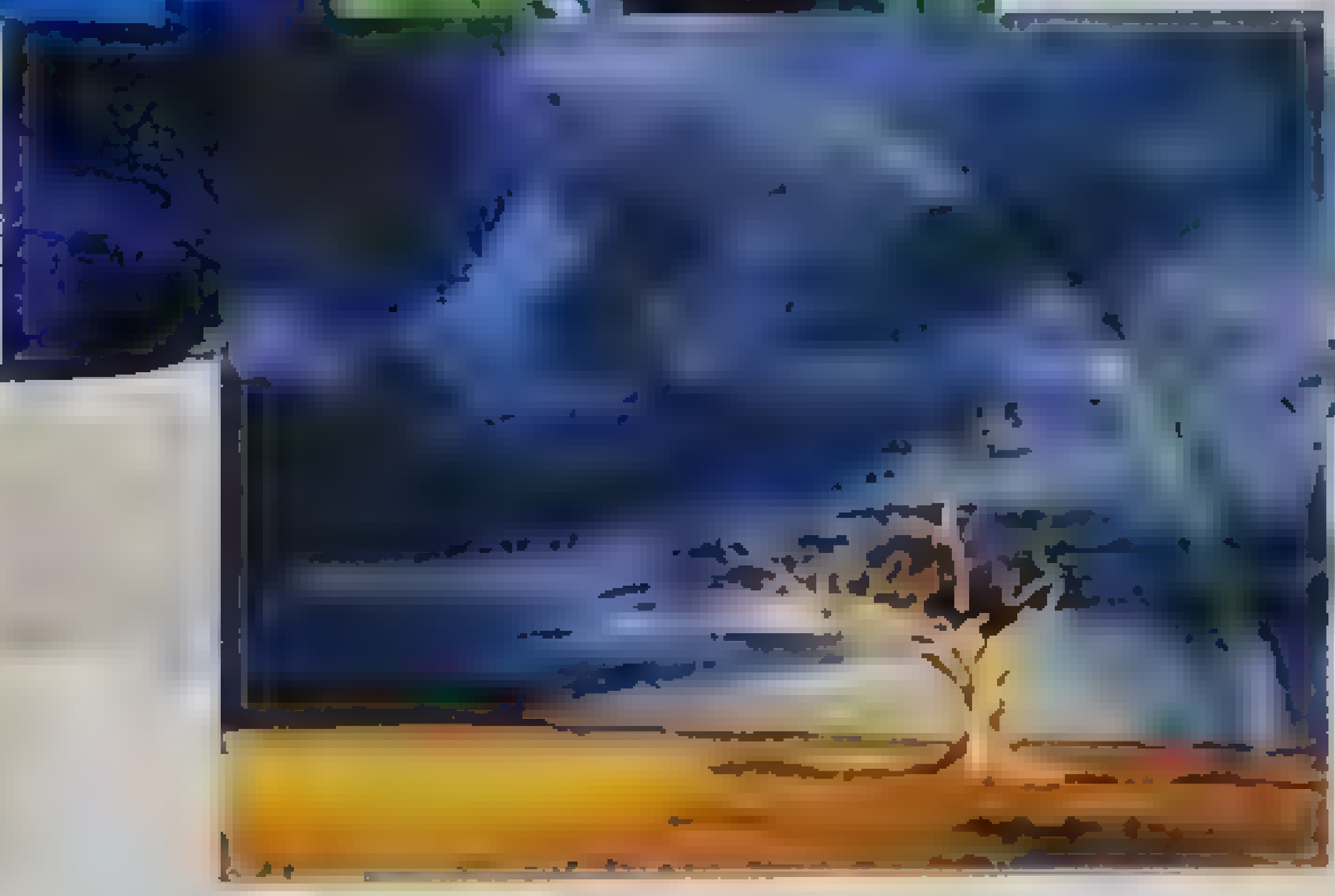

SUBIECTE

Un copac singuratic
în mijlocul furtunii

DeAGOSTINI
DeAGOSTINI

INSTRUMENTE

Două tuburi
de vopsea de ulei

ISSN 1792-185-6
05
9 771792 185008

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
Nu rataţi bibliorafturile speciale, în care puteţi colecţiona seria **CURS DE PICTURĂ**!
Bibliorafturile sunt disponibile la chioşcurile de ziare, la preţul de **9,99 LEI**.
De Agostini vă anunţa datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste.
Primul biblioraft a fost oferit gratis împreună cu **numărul 2** al revistei.
PICTURĂ

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 5

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE: Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română

FOTOGRAFII: BKGG/Solomon R Guggenheim Museum, New York. 19, Bridgeman Art Library/ Christie's London. 18, National Gallery, London: 9, Peter Will 20; Image Bank. 22; Stockmarket: 6.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, Bucureşti, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN. 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii.

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţiile de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.
☎ **România: (021) 40 10 888**
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.
ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15 Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani şi nu este o jucărie. Produsul poate conţine piese mici, care pot fi uşor înghiţite. În caz de înghiţire a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine sulfaţi. În contact cu acizii, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsaţi ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi reciţi-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China.

Să desenăm fără contururi

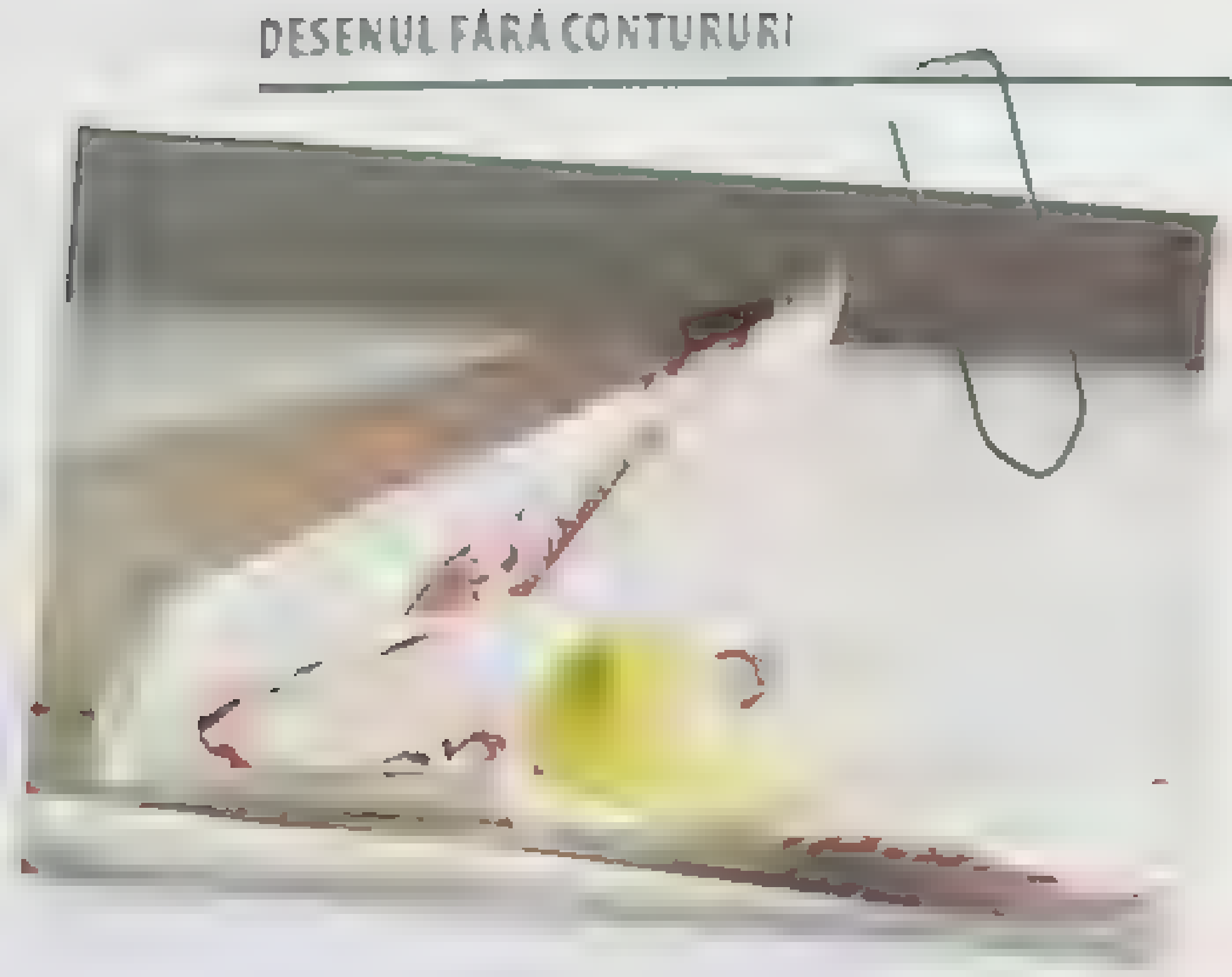

▼ În această compoziţie, artistul a reprodus fidel imaginea, fără a folosi contururi precise. Observă ce delicate sunt
şervețelului şi cum conturul mingii este
doar prin intermediul umbrelor înconjur

Începătorii au mereu tendinţa să deseneze accentuând contururile. În cele ce urmează, vom încerca să redăm formele folosind linii estompate.

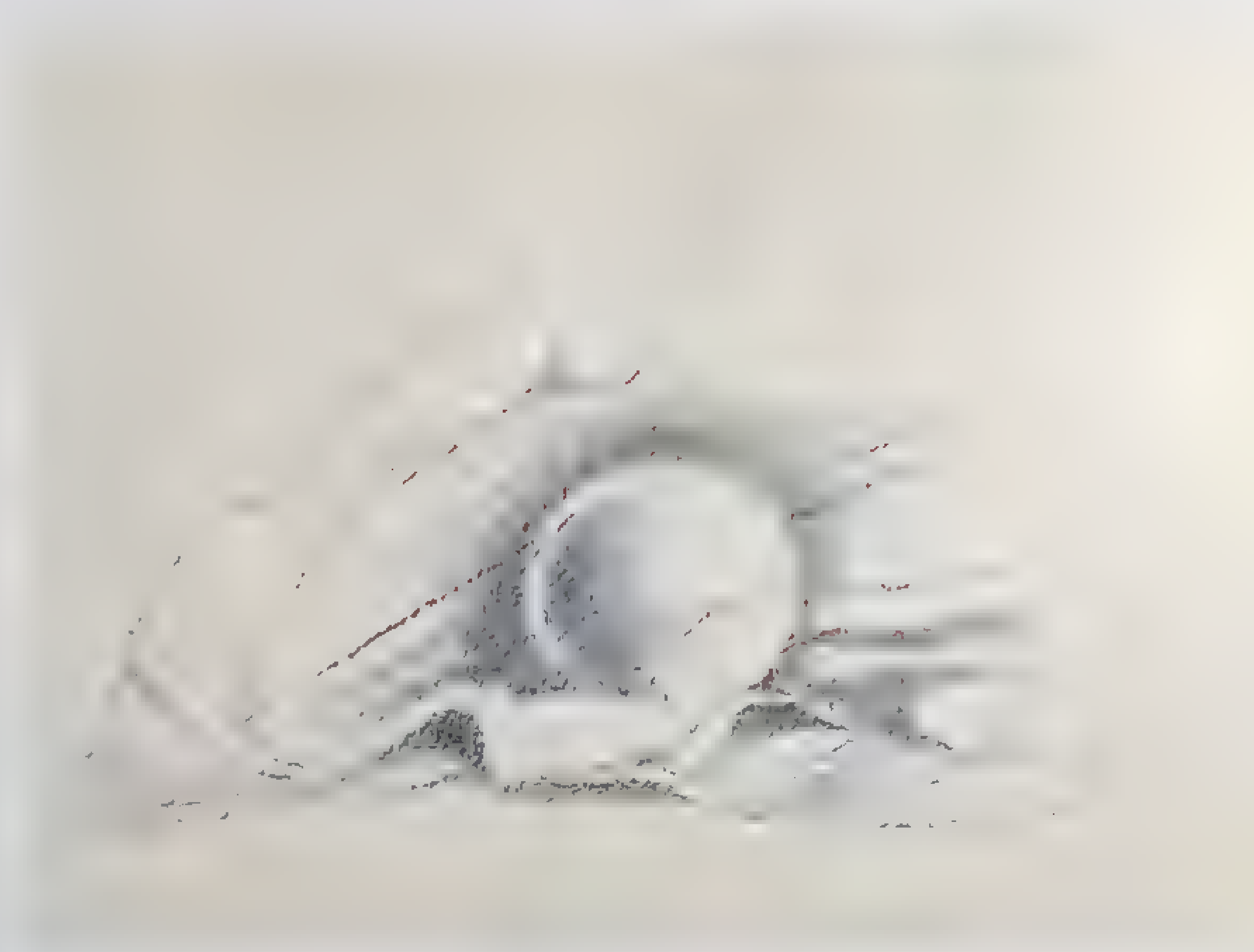

În acest exerciţiu, vei învăţa cum poţi desena fără să recurgi la contururi clare şi bine definite. O metodă excelentă este aceea de a trasa linii uşoare şi estompate, ţinând creionul înclinat

Efect delicat

Experimentând această metodă, care va conferi un aspect estompat şi subtil creaţiilor tale, îţi vei îmbunătăţi abilităţile artistice, precum şi spiritul de observaţie. Vei învăţa să estimezi momentul oportun pentru a recurge la o gamă amplă de valori tonale, în locul unor contururi clare şi apăsate, pentru a reda jocurile de lumini şi umbre de pe suprafeţe.

Cele două faze ale lucrării

În prima parte a exerciţiului, vei lucra cu creionul pe hârtie albă. Odată încheiată această etapă, vei încerca să refaci acelaşi desen pe hârtia pentru pastel de culoare albastru-închis, folosind de această dată un pastel galben. Efectul va fi, cu siguranţă, diferit: desenul va părea un fel de negativ al celui de dinainte.

Linii de control pentru desen

În această lucrare, spre deosebire de exerciţiile precedente, un pas important pentru a avansa constă în eliminarea oricărei grile de redare a subiectului. Acest lucru ar putea să ridice probleme în ceea ce priveşte acurateţea măsurilor şi a proporţiilor, dar nu-ţi fie teamă studiază atent desenul de deasupra şi vei vedea că există totuşi linii de control De exemplu, când vei încerca să redai pliurile ţesăturii, marginea şerveţelului se va dovedi, cu siguranţă, utilă. În exerciţiul de faţă, vei încerca să realizezi o compoziţie în tonuri deschise, pe un fundal alb. Prin urmare, lumina nu prea intensă care cade oblic pe subiect permite crearea umbrelor între pliurile şerveţelului împăturit, dar şi pe mingea de tenis, pentru a obţine contraste delicate. Este foarte important ca lumina să fie bine aleasă, deoarece observarea şi redarea umbrelor reprezintă scopul principal al lucrării

MATERIALE

- O foaie pentru desen
- 2 creioane: 2B şi 4B
- Gumă de şters
- Ascuţitoare

DESENEAZĂ PRIMA SCHIȚĂ ÎN CREION

Începe desenul reprezentând forma mingii de tenis. Amintește-ți că obiectivul este acela de a desena fără să folosești contururi apăsate și clare. În cazul mingii, poți să-i redai forma hașurând umbra care o înconjoară.

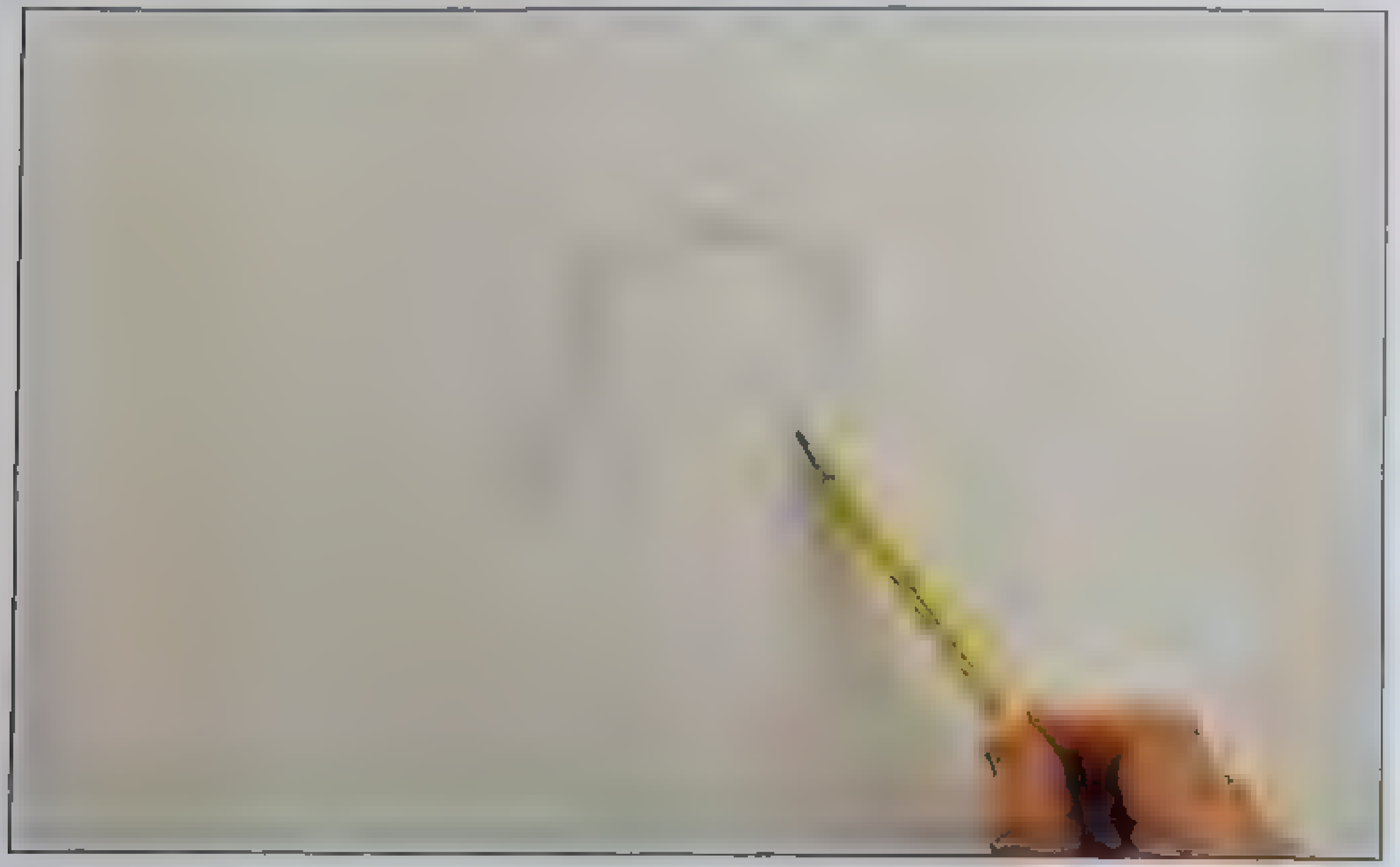

1 ▲ Umbrele din jurul mingii de tenis
Observă cu atenție compoziția: vei remarca o serie de umbre ușoare și câteva umbre mai pronunțate. Cu creionul 2B, fără să apeși, hașurează ușor pentru a reda țesătura. Folosește partea plată a minei pentru a desena umbrele care înconjoară mingea. Observă că umbra are o formă aproape circulară, dar la bază este ușor aplatizată, din cauza cutei șervețelului.

SFATURI
Umbre graduale

Când vrei să obții o umbră estompată, nu apăsa prea tare pe creion. Începe cu linii delicate, apăsând apoi din ce în ce mai tare, pentru a accentua conturul. Creioanele cu mina mai moale, precum 2B și 4B, permit obținerea unei game ample de nuanțe de gri, de la cel mai deschis, la cel mai intens. Cu cât este mai bogată gama de griuri pe care o ai la dispoziție, cu atât mai satisfăcător va fi rezultatul final.

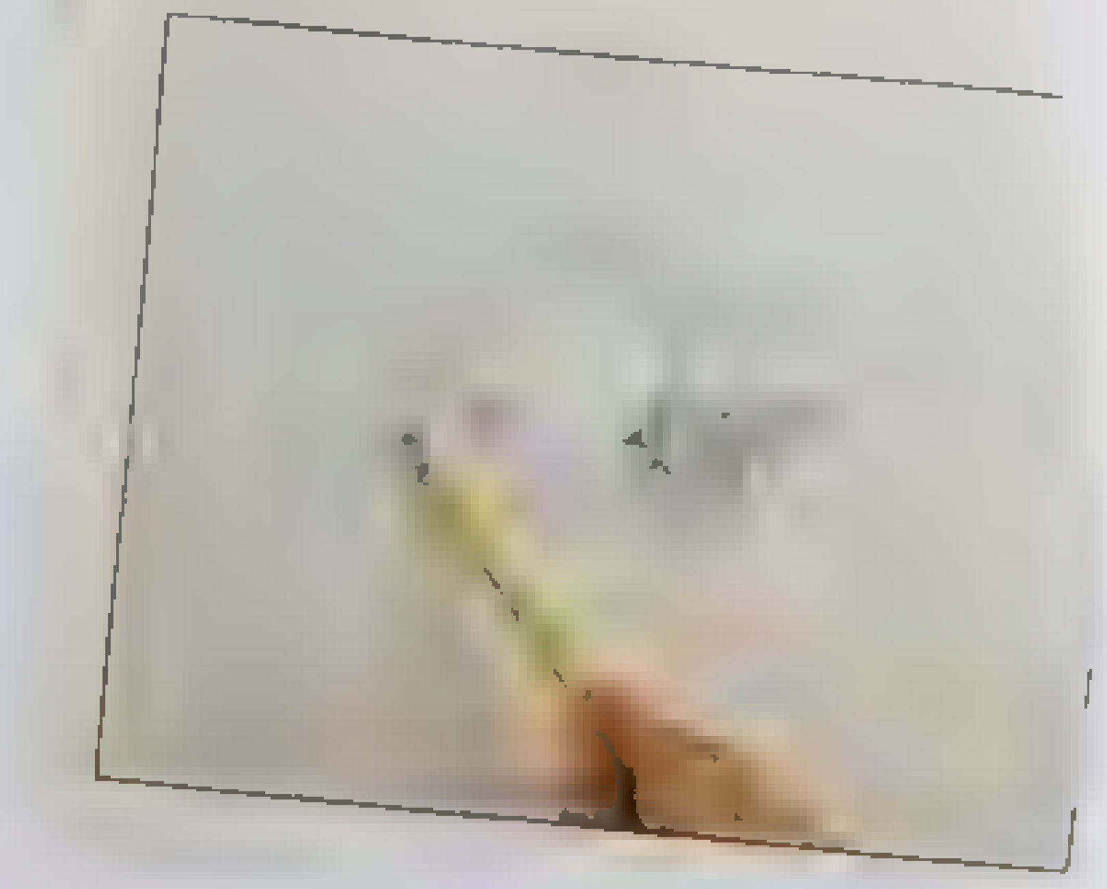

2 ▶ Completează conturul mingii
Desenează jos, în dreapta, un triunghi mic, de culoare închisă, care va delimita mingea de materialul textil.

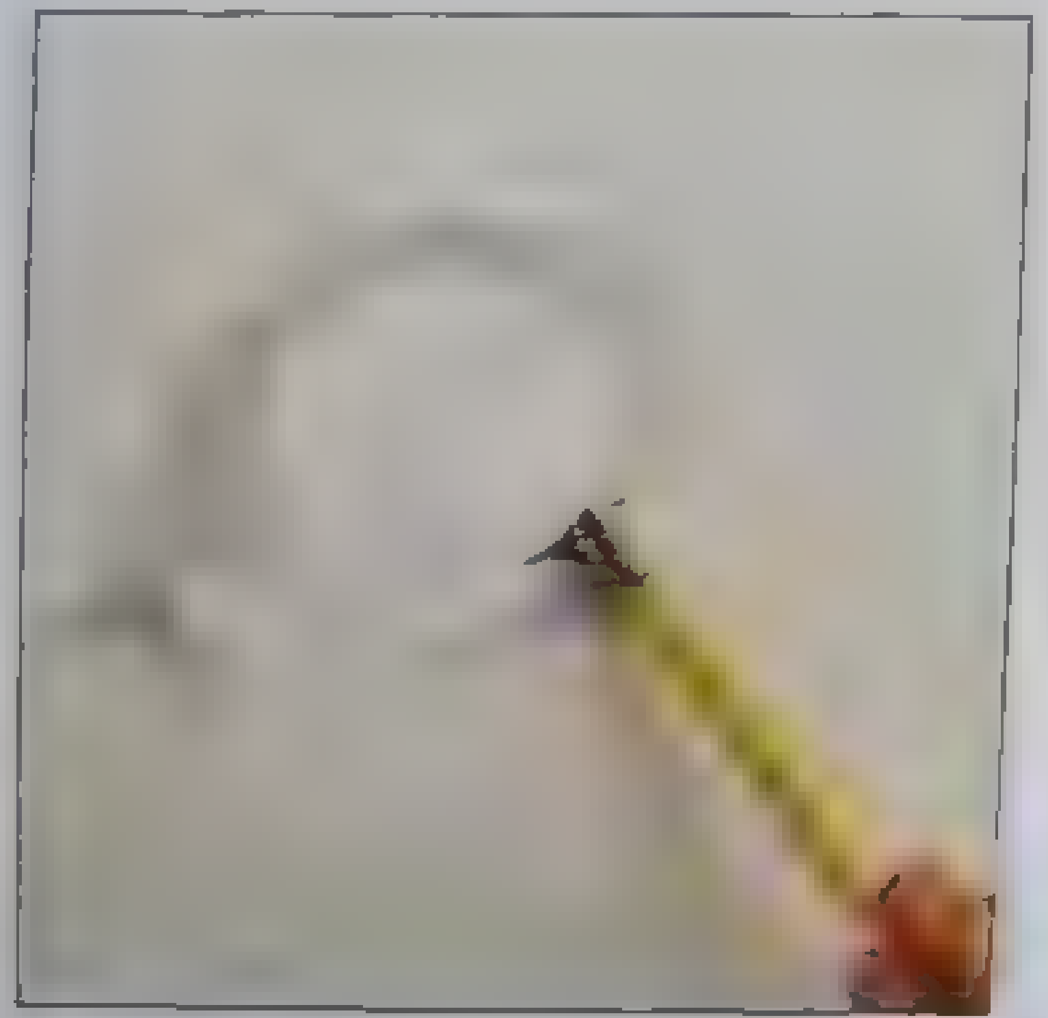

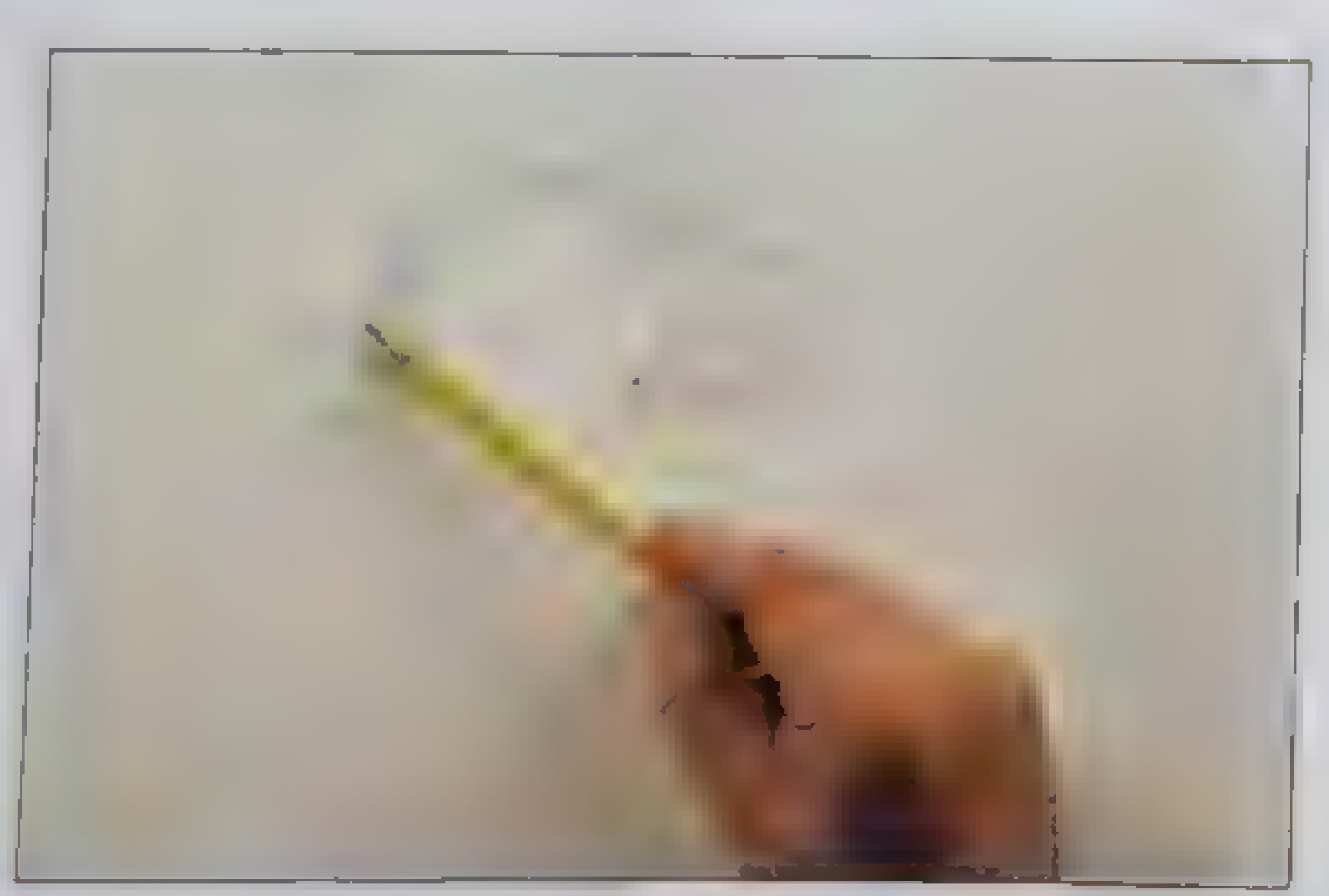

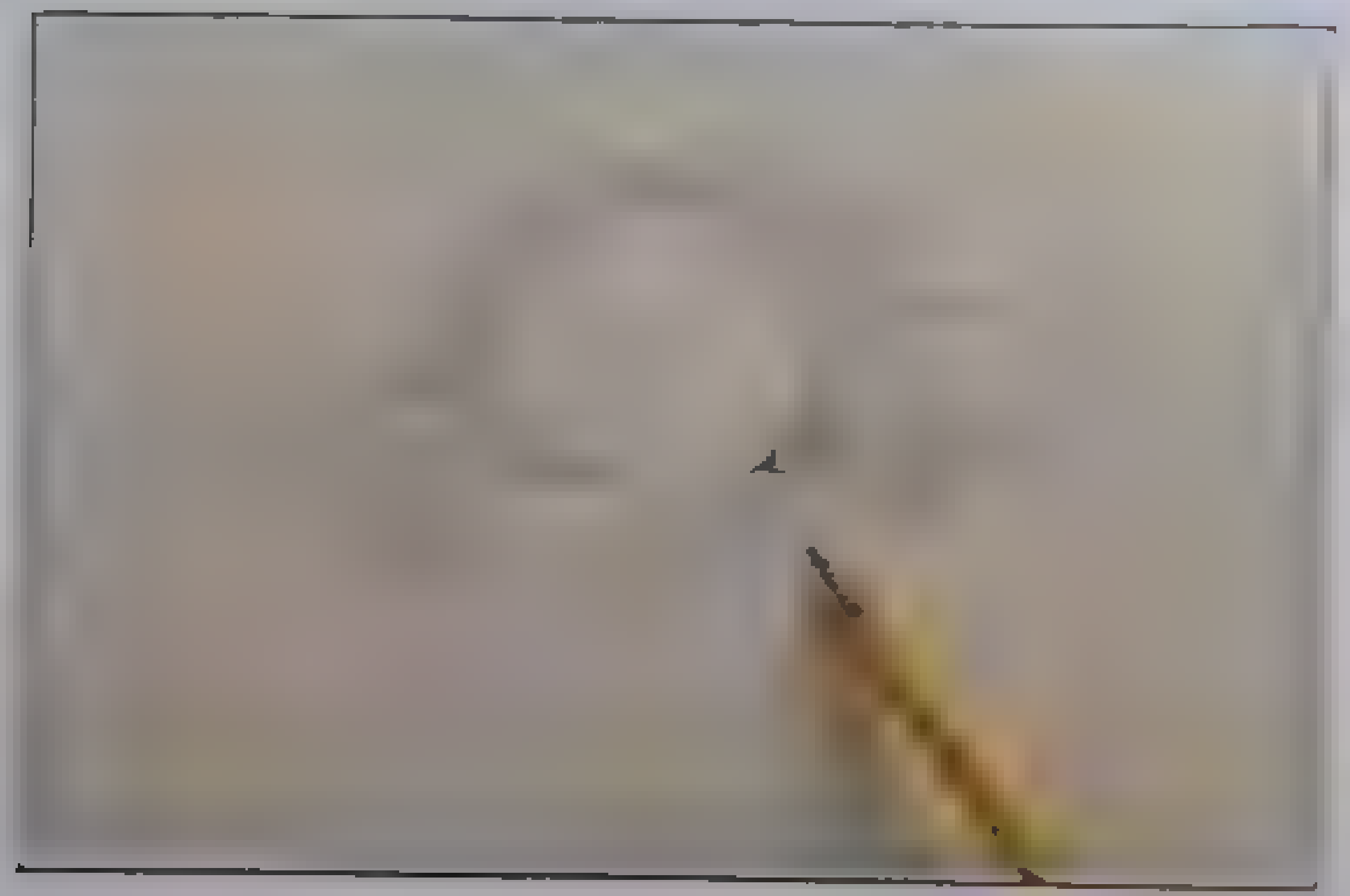

3 ▲ Desenează șervețelul
Continuă să redai țesătura șervețelului, cu partea plată a minei. Jos, în stânga, umbra este mai accentuată: poți s-o definești printr-o serie de linii fine și apropiate, evitând să trasezi o singură linie accentuată. Această primă schiță te va ajuta să poziționezi corect celelalte pliuri ale țesăturii.

4 ◀ Definește prim-planul
O umbră foarte deschisă este soluția cea mai indicată pentru a delimita cutele din partea de jos a șervețelului. Ai grijă să respecți contrastul dintre părțile țesăturii îndreptate în sus (mai luminoase) și cele îndreptate în jos (mai întunecate).

ÎNCHIDE TONURILE UMBRELOR

În acest moment, ai ajuns la definirea conturului circular al mingii de tenis și la pliurile șervețelului. Este timpul să completezi lucrarea, mărind contrastul dintre zonele expuse luminii și zonele de umbră. Amintește-ți să folosești umbre estompate.

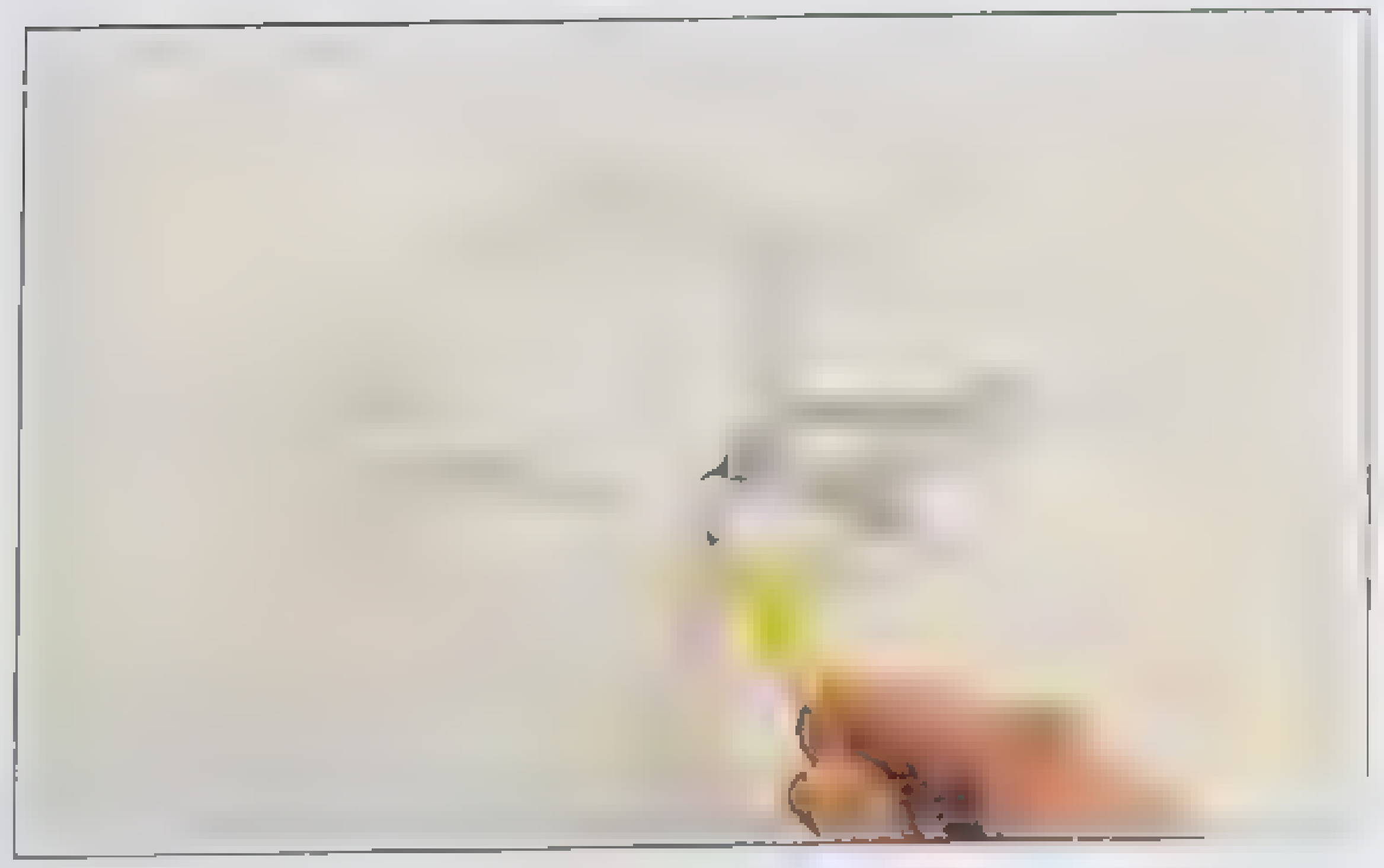

5 ▶ Umbre mai intense pe șervețel
Apasă ceva mai tare pe creion, pentru a obține porțiuni mai închise în pliurile șervețelului, în zonele care fac trecerea de la lumină la umbră. Nu uita că tocmai aceste contraste creează forma șervețelului. În plus, ai grijă să execuți hașura cu aceeași înclinație.

6 ▶ Dă formă mingii
Trasează foarte ușor cusăturile de pe mingea de tenis. Chiar dacă sunt linii subțiri, desenează-le cu mâna relaxată, pentru a obține un efect chiar mai delicat. În fine, schițează umbrele de pe partea stângă.

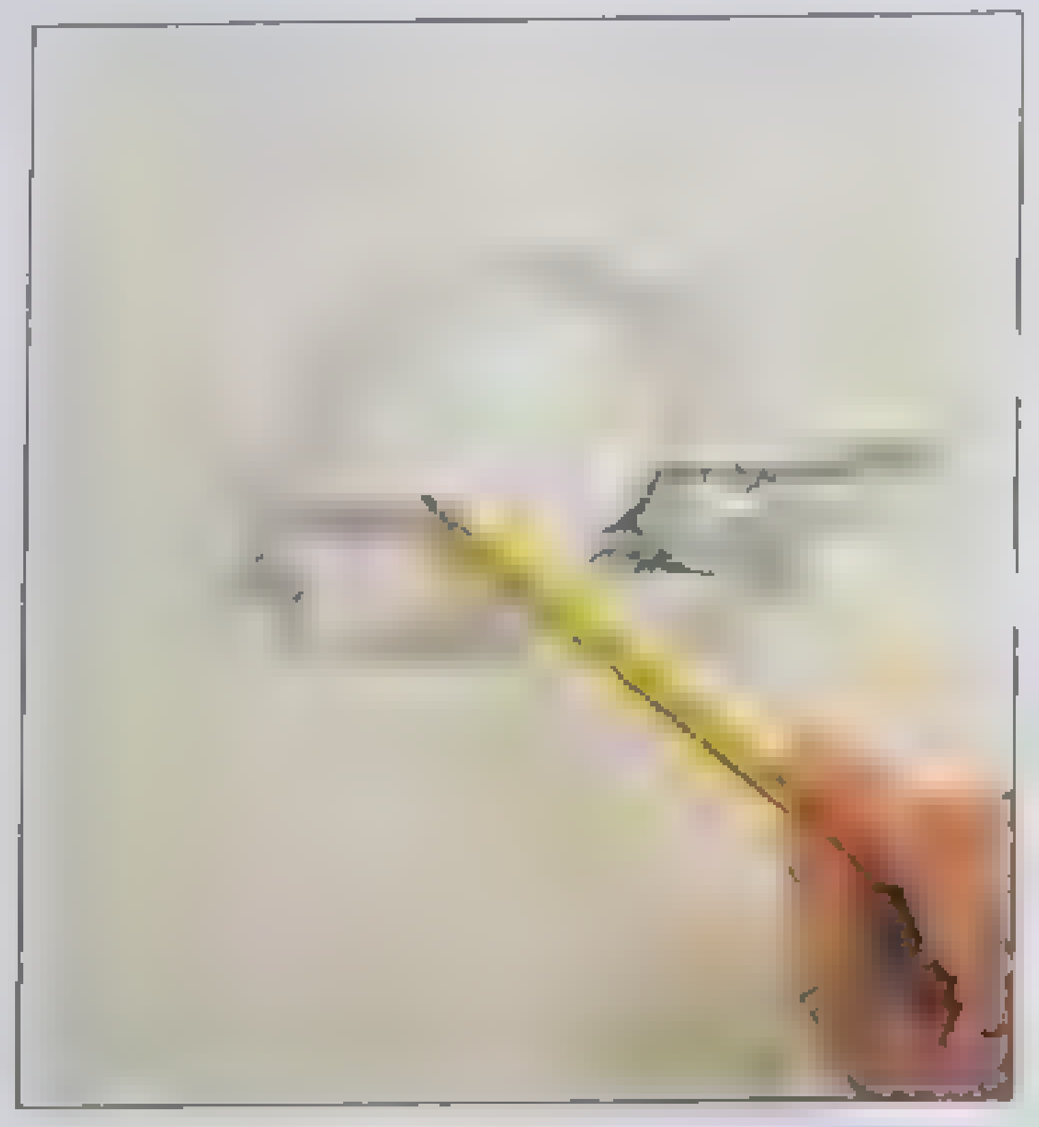

7 ▶ Accentuează contrastul
Încearcă să redai semiluna reflectată pe partea stângă a conturului: îți va fi utilă pentru a defini forma sferică. Latura dreaptă se află în plină lumină: pentru aceste porțiuni, lasă foaia albă. Retușează apoi umbrele cu creionul 4B.

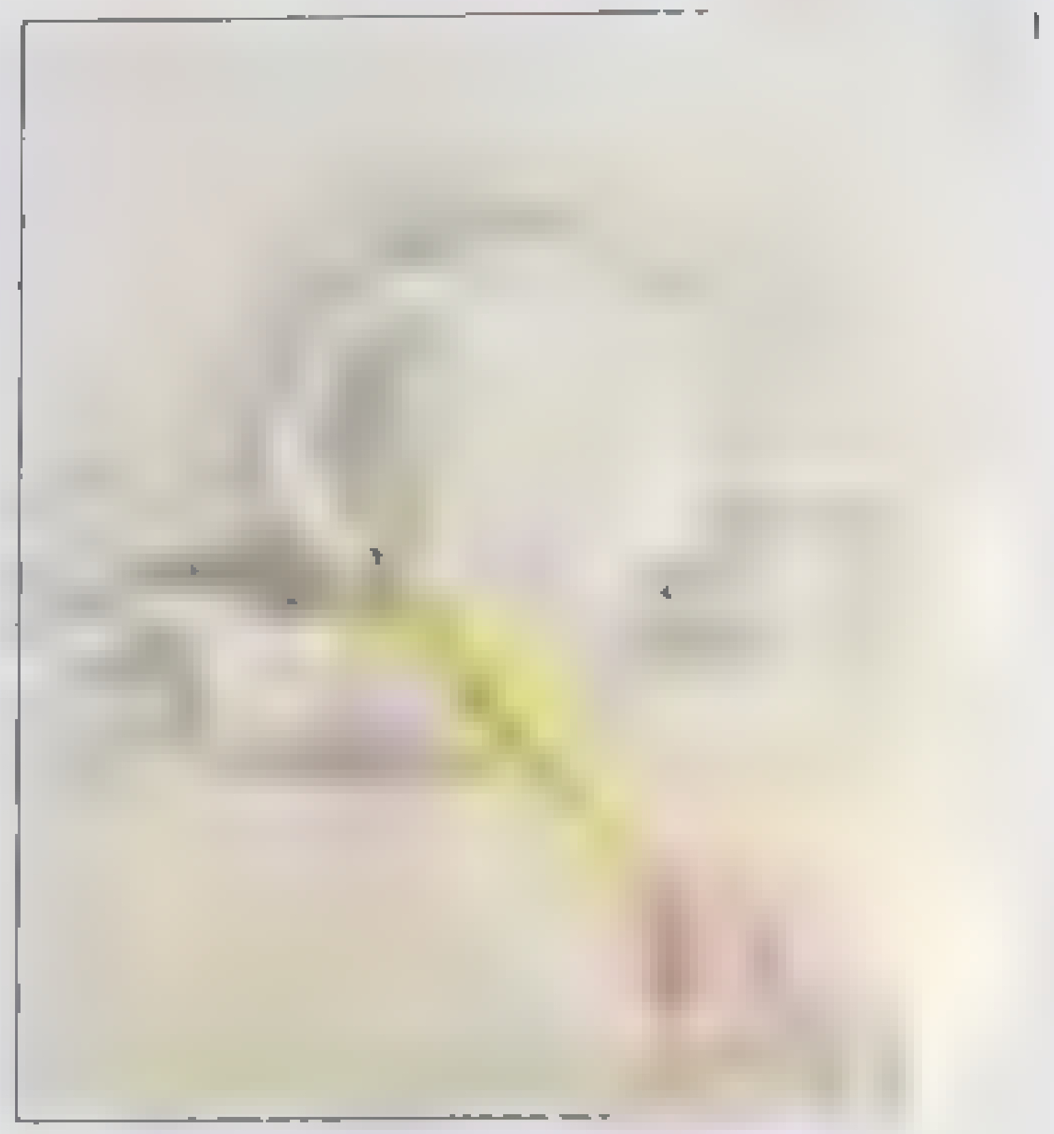

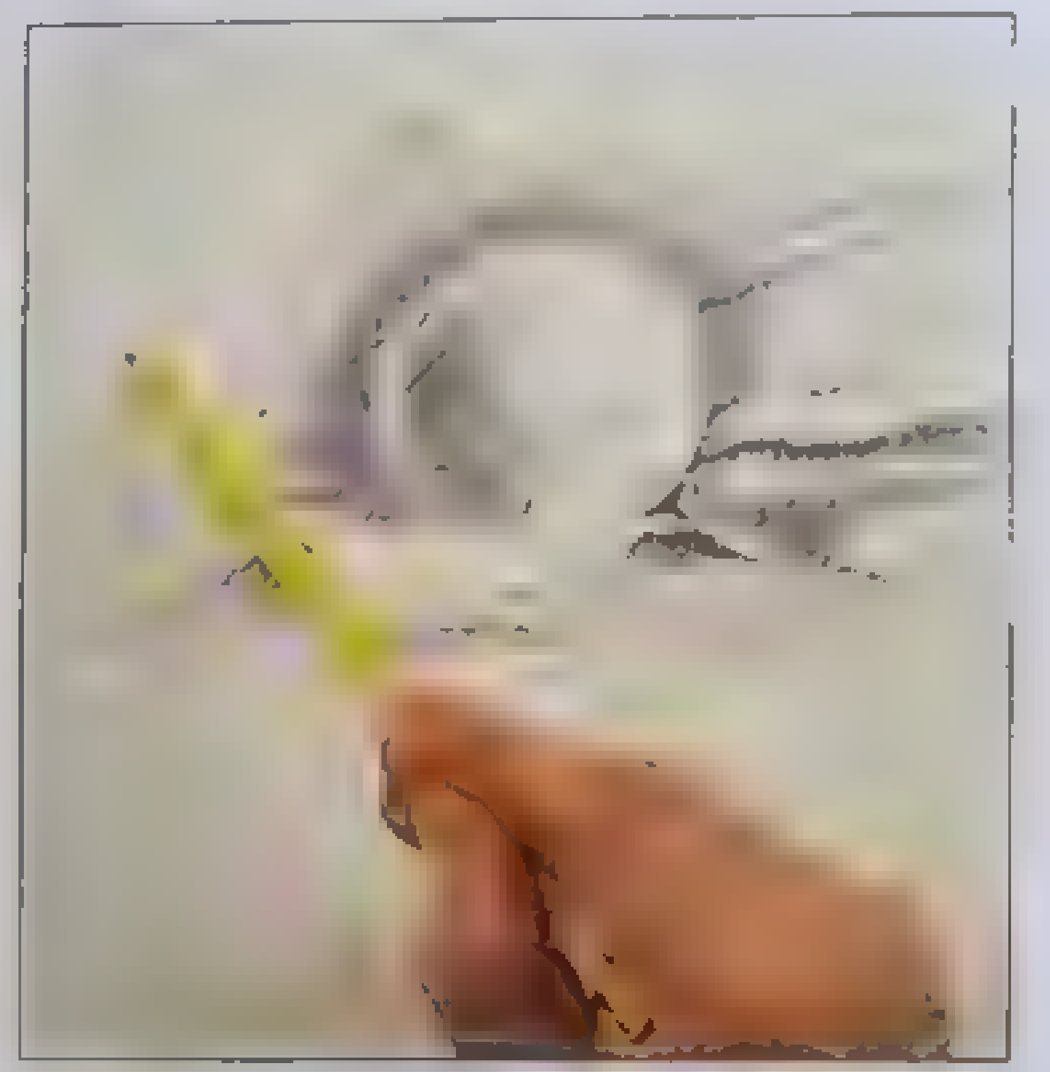

8 ▲ Conturează șervețelul
Folosește din nou hașura, delimitând forma șervețelului. Nu trebuie să creezi umbre: această metodă simplă este suficientă pentru a reda conturul desenului.

O LUCRARE COMPLETĂ

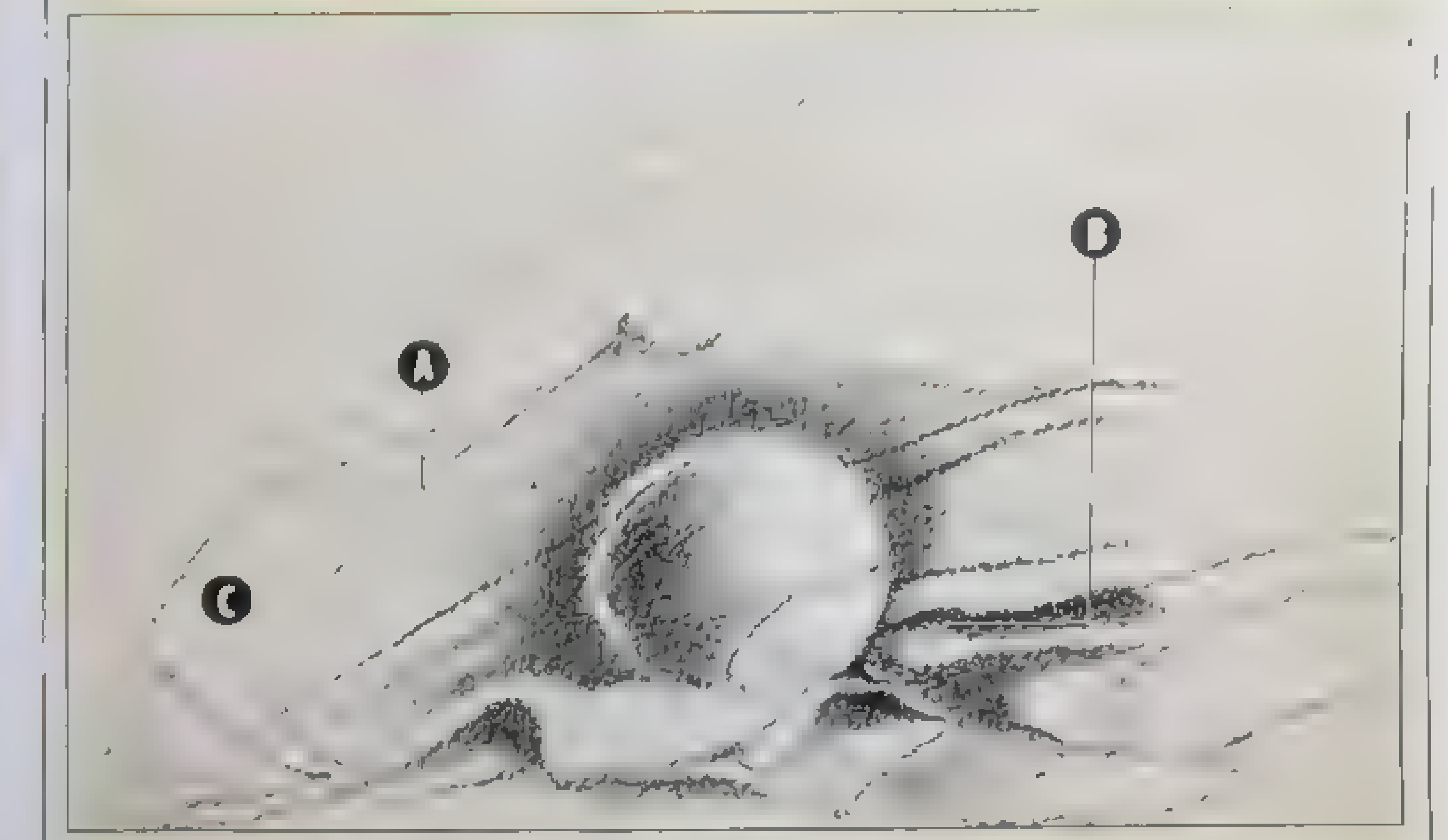

A Contururi delicate
Hașura din jurul mingii de tenis produce efectul optic al unui contur și definește forma obiectului, eliminând necesitatea liniilor clare.

B Contrastul cu tonurile închise
Tonurile mai închise, desenate cu creionul 4B, se pierd în umbrele mai deschise, realizate cu creionul 2B, pentru a conferi desenului mai mult contrast.

C Tonuri deschise
Pentru a reda tonurile mai deschise ale compoziției, pur și simplu am lăsat la vedere albul hârtiei.

MATERIALE

- O foaie de hârtie albastră pentru pastel
- Un pastel uleios sau o cretă galbenă
- Vată
- Spray fixativ

REALIZEAZĂ ACELAŞI DESEN CU PASTELUL

În desenul din paginile precedente, umbrele au fost reprezentate prin linii trasate cu creionul, în timp ce, pentru porţiunile expuse luminii, hârtia a fost lăsată albă. Acum putem trece la instrumente diferite pastelul galben şi hârtia specială, de culoare albastru-închis, produc un bun contrast de culoare În plus, în această fază vom lucra în negativ, desenând zonele expuse luminii cu pastelul şi lăsând umbrele pe seama culorii mai închise a foii. Pastelul galben va acoperi complet culoarea hârtiei.

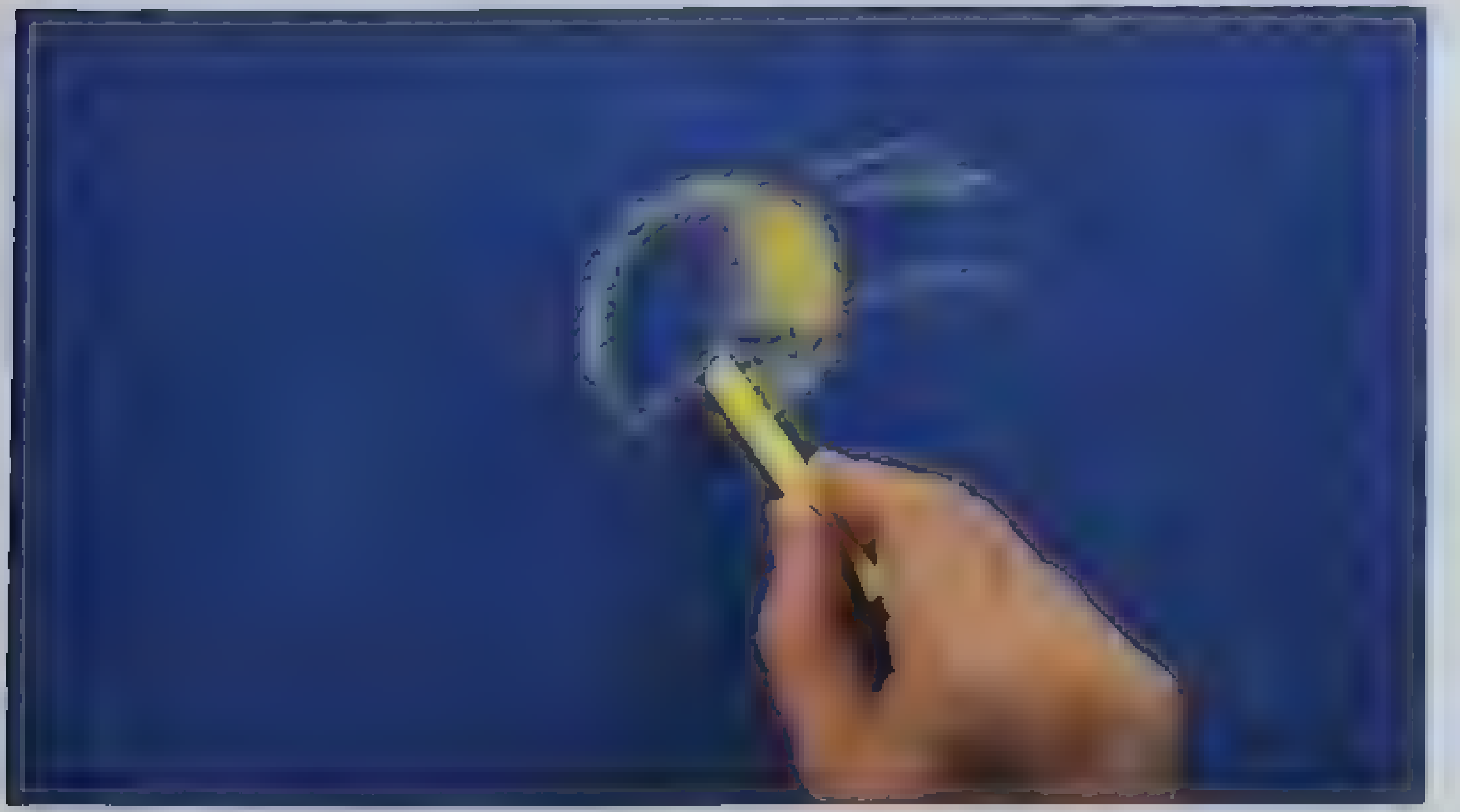

1 ◀ Desenează mingea de tenis
Poţi începe să schiţezi forma mingii tenis. Spre deosebire de tehnica folosită până acum, de această dată va trebui s desenezi conturul propriu-zis, evitând totuşi să apeşi. Când ai terminat, adaugă pată de culoare în partea dreaptă, pent a reda latura luminată. Ca punct de referinţă, adaugă şi cusăturile. Acum, forma mingii este completă

2 ▶ Prima schiţă a şerveţelului
Haşurează micul triunghi de culoare din partea dreaptă, apoi pe cel din stânga mingii. Acolo unde, în desenul precedent, ai lăsat spaţii albe, va trebui acum să intervii cu pastelul, pentru a separa zonele luminate, redate cu galben, de fundalul albastru.

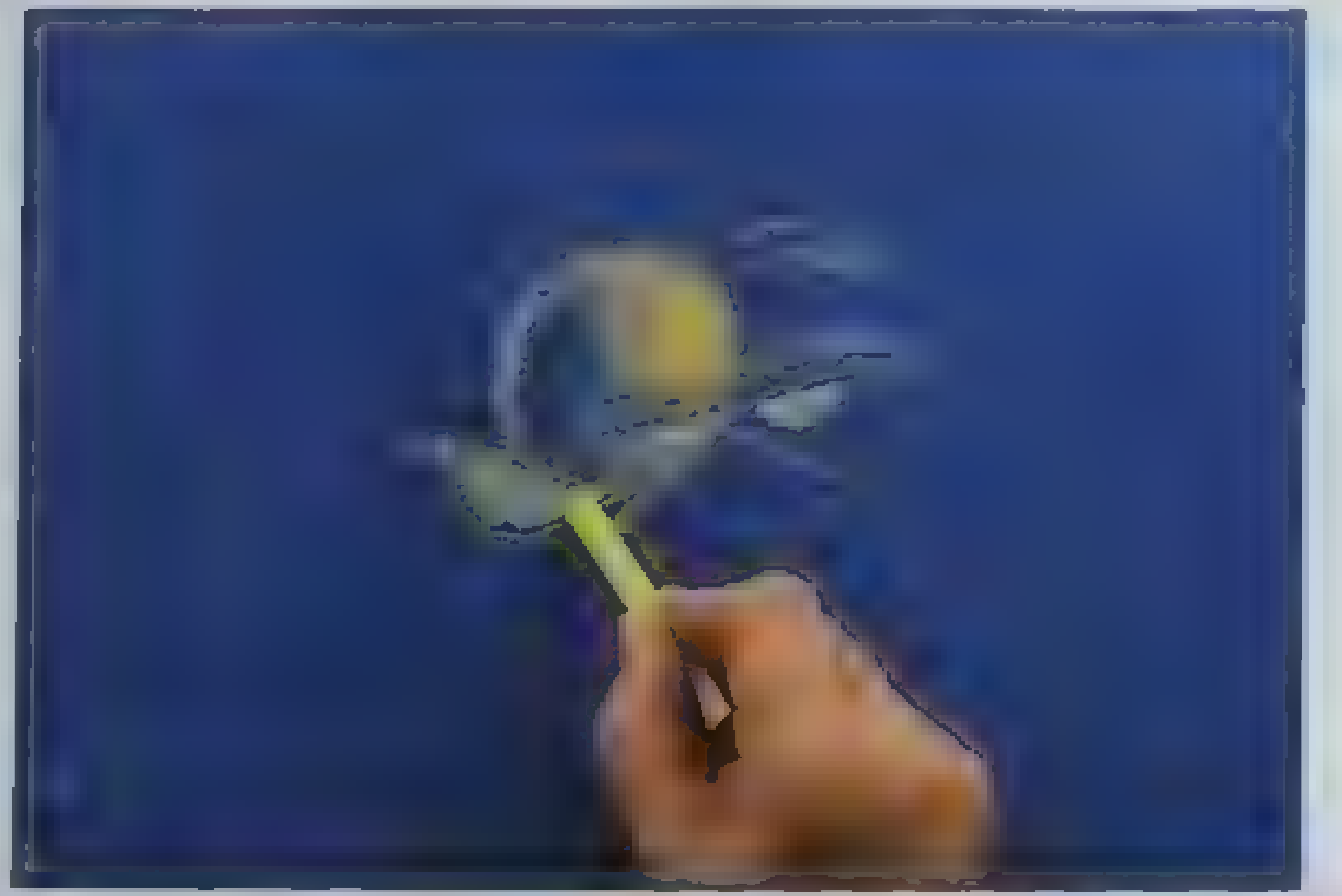

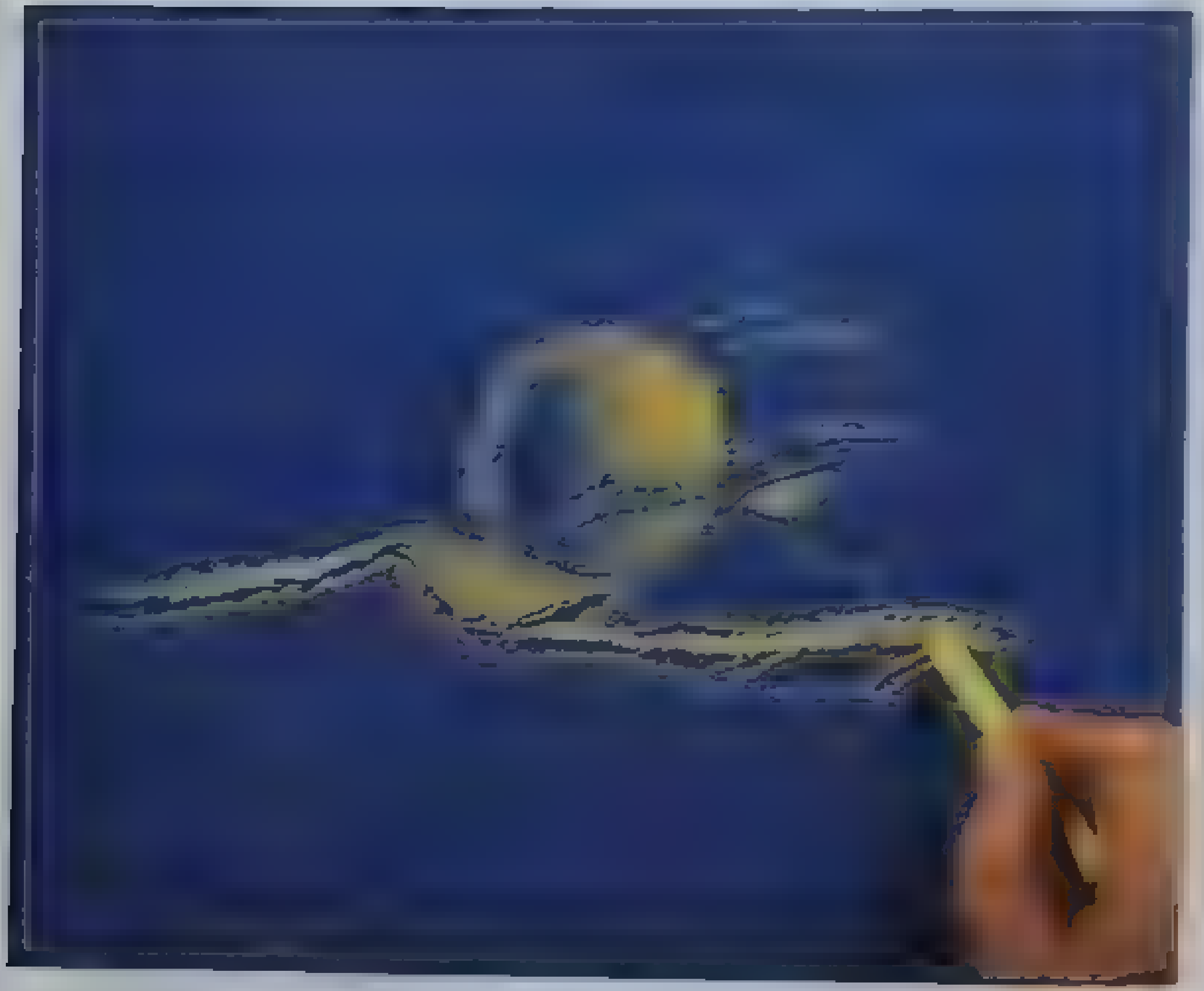

3 ◀ Alte pliuri ale şerveţelului
Haşurează cu mâna relaxată marginile din prim-plan ale şerveţelului: ele te vor ajuta să redai pliurile, deci trebuie accentuate. Nu uita: pastelul este lumina, iar fundalul este umbra.

SOLUŢII ISTEŢE
ELIMINAREA PETELOR

Pastelul lasă pe hârtie o pulbere colorată. În timp ce lucrezi, trebuie să înlături constant pulberea, suflând pe foaie; altfel, aceasta va păta inevitabil desenul. Dacă se întâmplă să pătezi hârtia, poţi înlătura urmele cu puţină vată – un remediu optim şi pentru corectarea eventualelor greşeli.

4 ▶ Defineşte şerveţelul
Treci cu pastelul peste pliuri, chiar deasupra mingii Accentuează puţin zonele mai deschise, precum triunghiul de material de sub minge. Pentru a nu murdări lucrarea, aşază-ţi mâna pe o altă foaie de hârtie

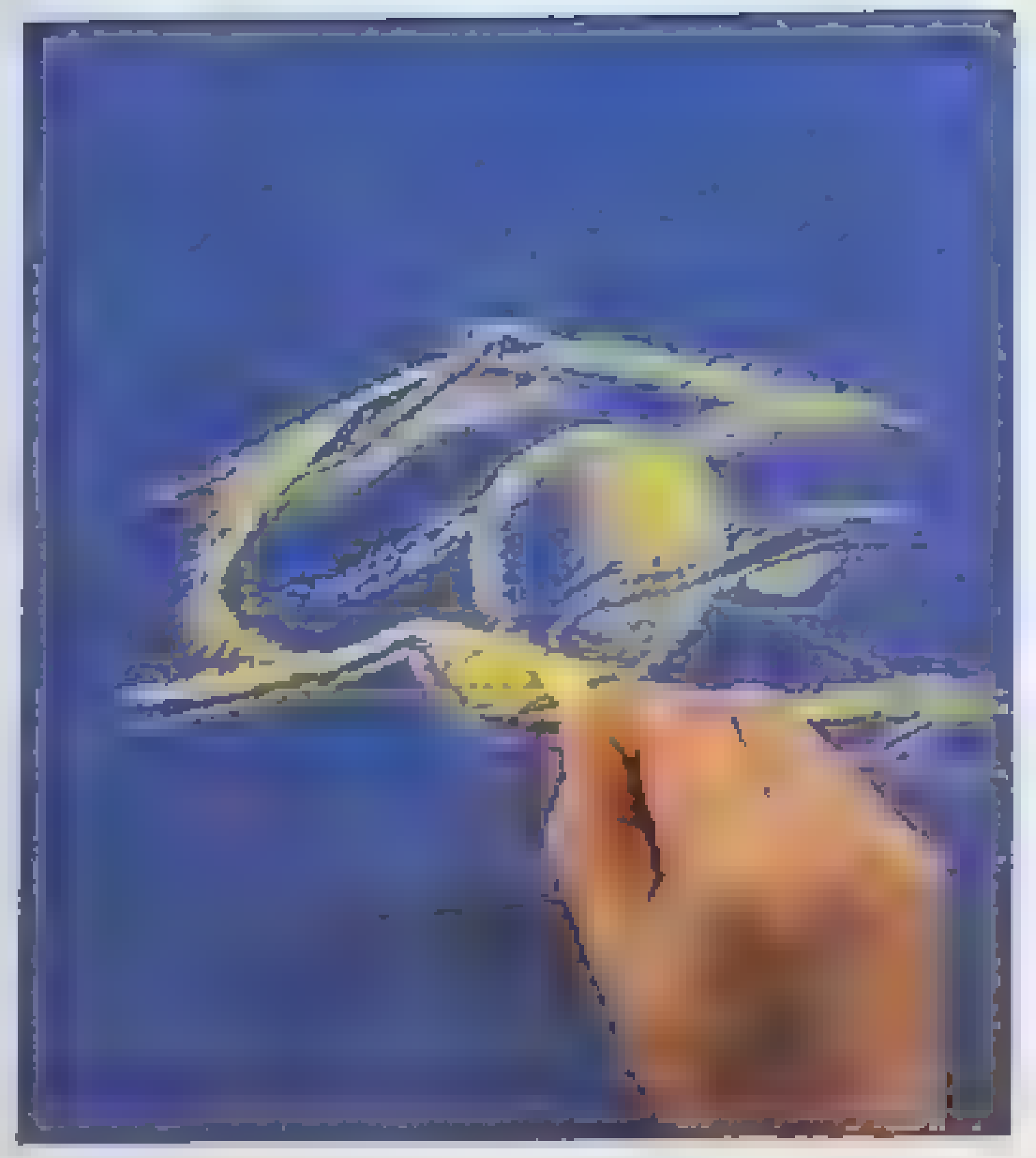

5 ▶ Accentuează porţiunile luminate
Măreşte contrastul dintre zonele luminoase şi zonele de umbra lucrând încă puţin cu pastelul galben a părţile mai deschise – de exemplu, pe suprafaţa luminată a mingii de tenis

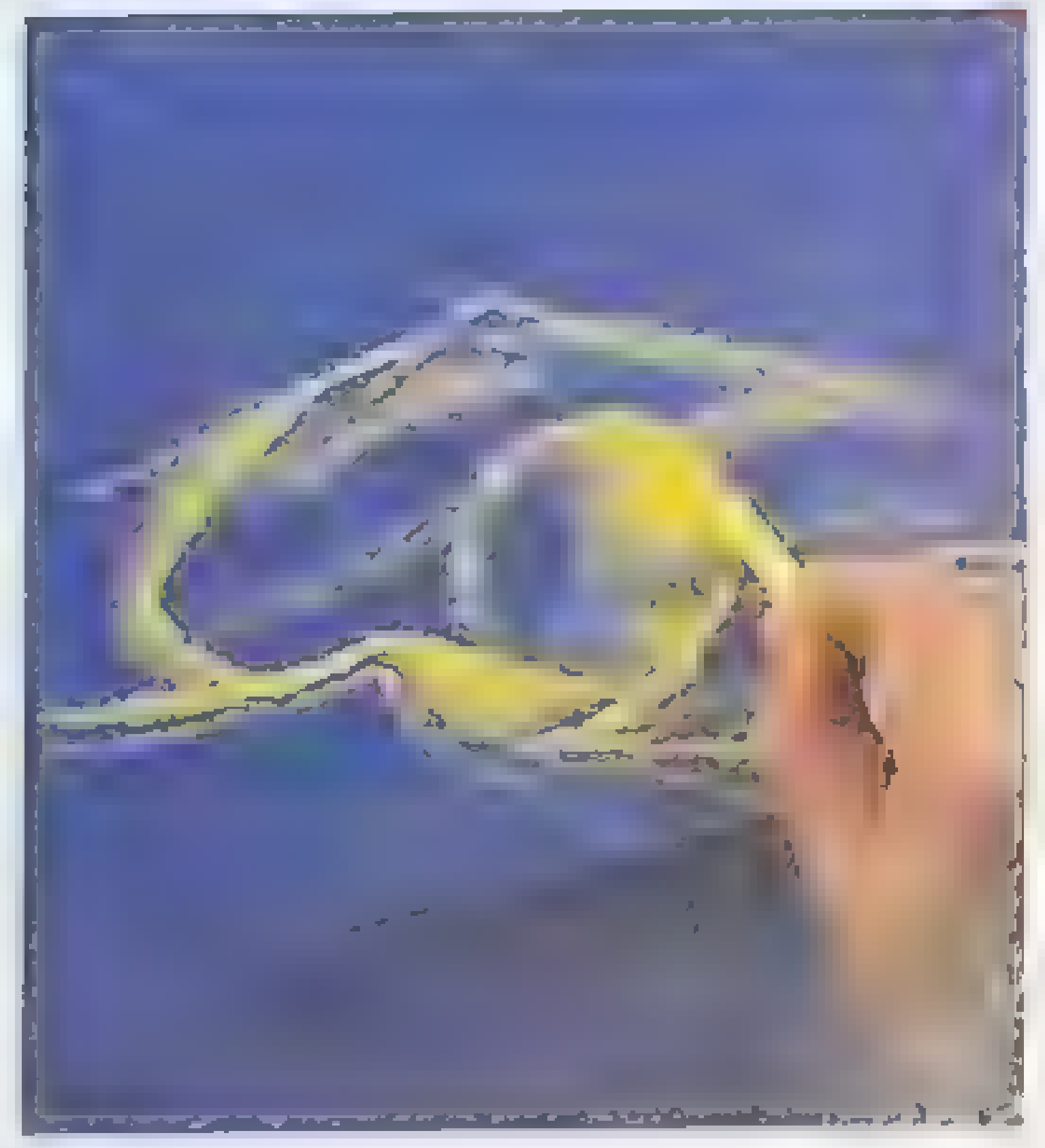

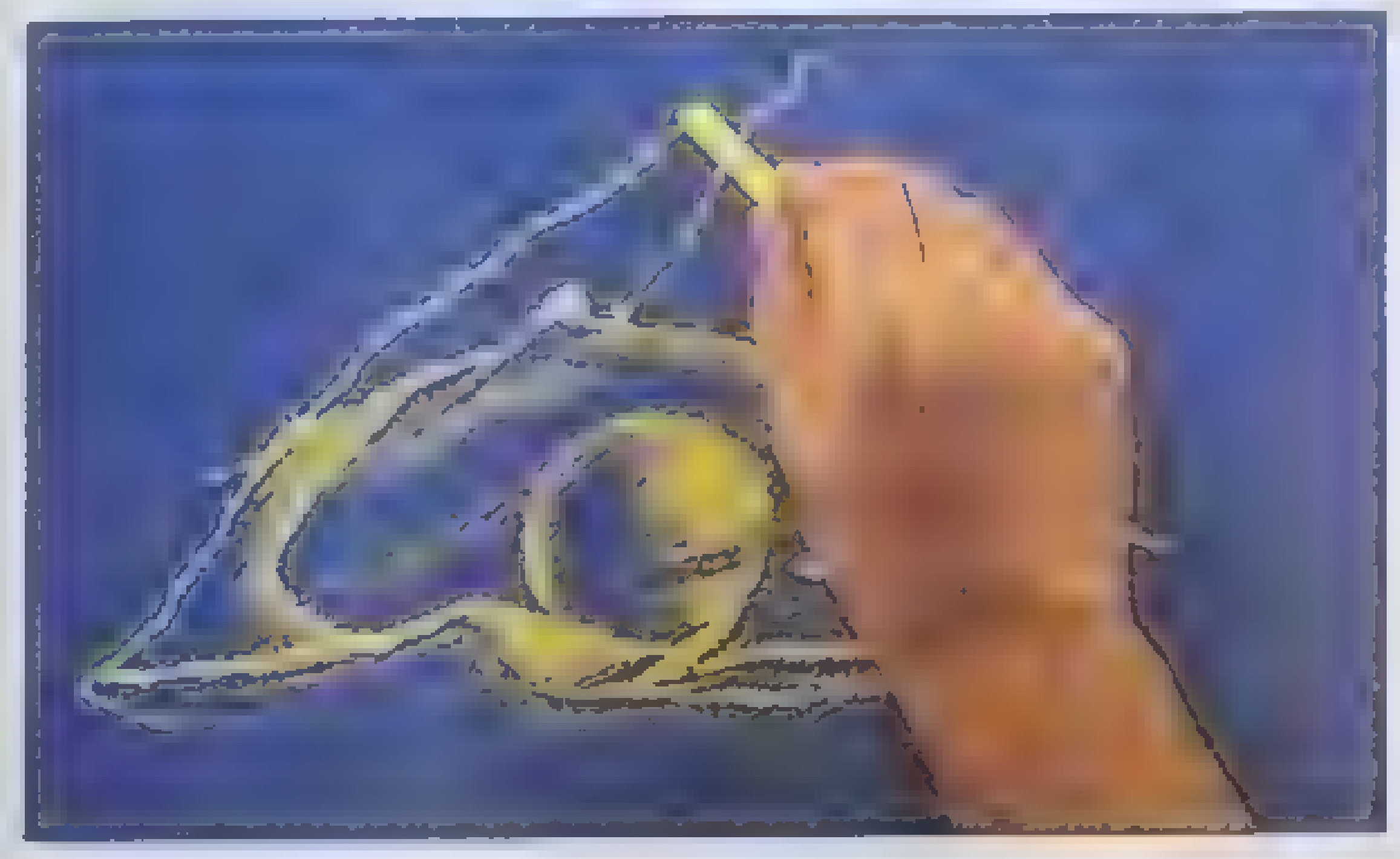

6 ◀ Finisează şerveţelul
Trasează conturul şerveţelului cu fină. La fel ca în cazul desenului în cr acesta delimitează marginile compoziţi dar nu este nevoie să intri prea mult detalii. În final, colorează încă puţin pliurile

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Studiază o floare încercând să ajungi la un nivel ridicat de asemănare cu realitatea.

- Importanţa observării atente, pentru o lucrare cât mai fidelă.
- Îmbină desenul precis şi nuanţele subtile
- Învaţă să foloseşti efectele acuarelei

O LUCRARE COMPLETĂ

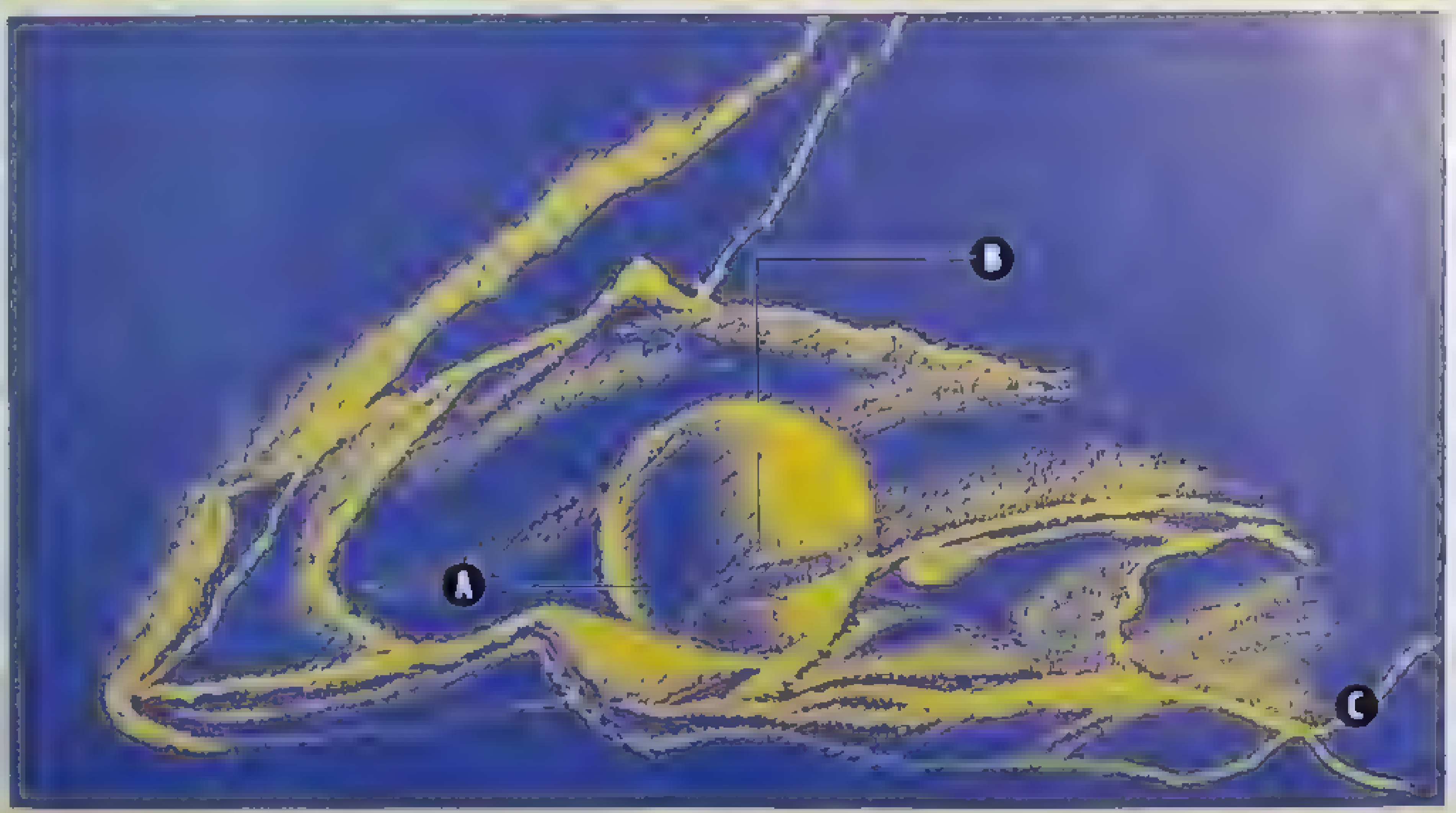

A Lumini şi umbre
Porţiunea mingii aflată în umbră este reprezentată de hârtia albastră, în timp ce zonele luminoase au fost redate cu pastelul galben.

B Clarobscur variabil
În zonele în care pastelul este mai estompat, se întrezăreşte fundalul mai închis al hârtiei. Astfel, se creează tonuri intermediare

C Contururi simplificate
Marginile şerveţelului au fost lăsate neterminate: astfel, atenţia privitorului se îndreaptă spre zona centrală

Copac pe timp de furtună

Nu este greu să redai în acuarelă această scenă plină de dramatism. Este suficient să foloseşti un secret al meseriei: mascarea.

În afara senzaţiei neliniştitoare pe care o transmite copacul desfrunzit, elementul cel mai puternic al acestei imagini este furtuna ameninţătoare din fundal. Sigur, nu este uşor să pictezi porţiunile de culoare mai închisă dintre ramurile subţiri ale copacului, dar nu dispera, pentru că îţi va veni în ajutor una dintre cele mai importante resurse din trusa pictorului: lichidul pentru mascare.

Lichidul pentru mascare

Este soluţia ideală dacă doreşti să combini porţiuni întinse de culoare cu desene mai detaliate (vezi secţiunea „Baza: Tehnicile" de la pagina 12, pentru mai multe detalii). Este vorba despre o substanţă păstoasă care, aplicată pe foaie, nu lasă culoarea să adere pe hârtie, permiţând astfel obţinerea unei imagini în negativ. Apoi, te poţi întoarce să pictezi pe porţiunile rămase albe, folosind nuanţe mai deschise, sau poţi să laşi lucrarea în acest stadiu, pentru a mări contrastul.

Cum pictezi cerul

Mai întâi, trebuie să întinzi lichid pentru mascare peste trunchiul şi ramurile copacului, asigurându-te că nu vei acoperi cu culoare nici cele mai subţiri linii. Pentru a crea un cer întunecat, se poate profita la maximum de „transparenţa" acuarelelor, suprapunând diferite tonalităţi de albastru, pentru ca fiecare strat să rămână vizibil sau, cel puţin, să transpară. În timpul lucrului, imaginea copacului va rămâne bine definită, graţie peliculei protectoare: odată terminat cerul, va fi de ajuns s-o înlături folosind guma de şters.

▼ Fără să folosim lichidul pentru mascare, nu vom putea reda în mod detaliat ramurile copacului.

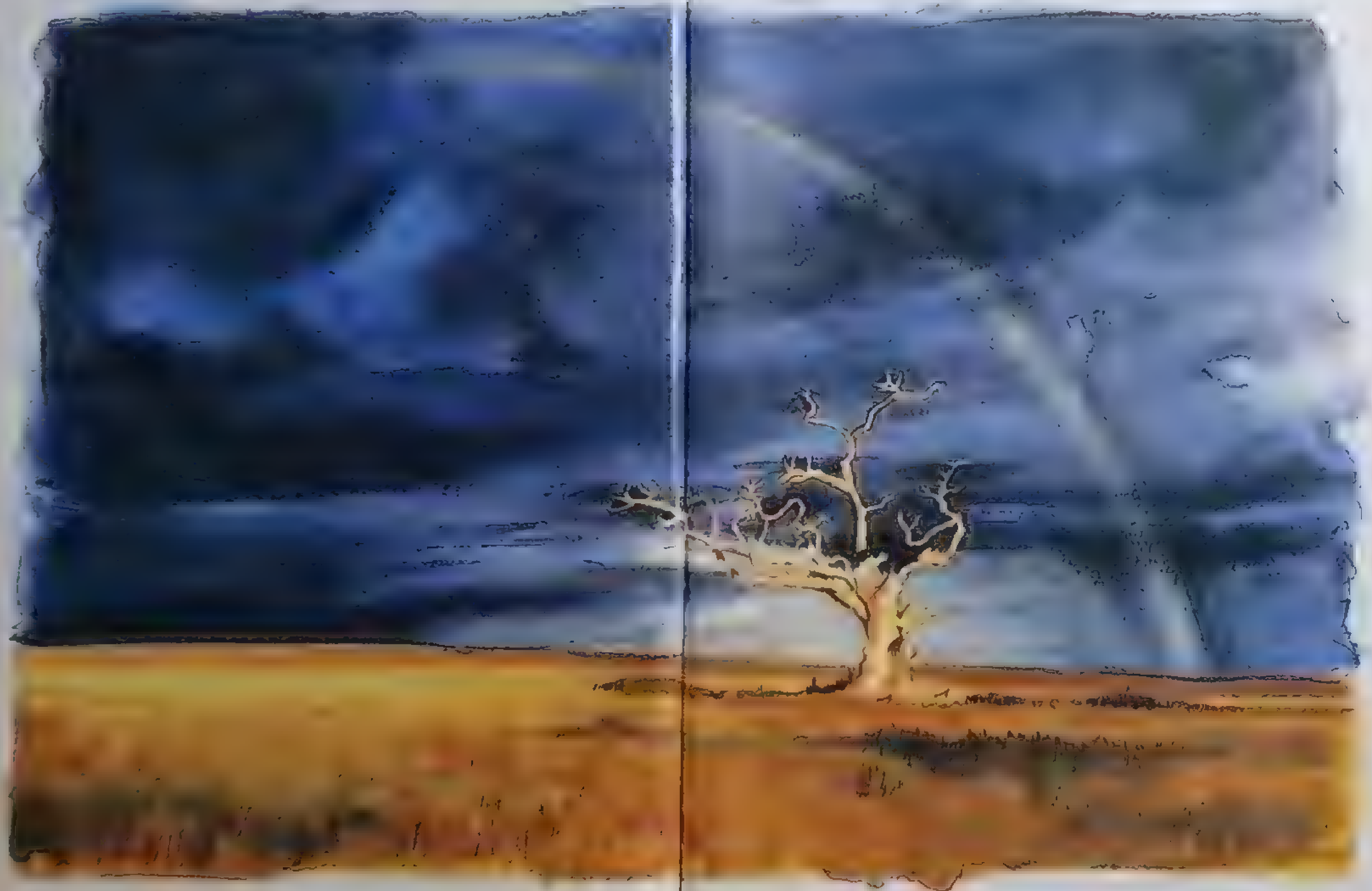

MATERIALE

O foaie de hârtie cartonată pentru acuarele, de aproximativ 28 x 41 cm

Creion 2B; gumă de şters

Pensule cu vârf rotund: nr. 00, subţire, şi nr. 6

O veche pensulă nr. 00, subţire, pentru aplicarea lichidului de mascare (o pensulă pe care n-o vei mai putea folosi pentru a picta)

Lichid pentru mascare

11 acuarele: galben de cadmiu, galben-citron, ocru-galben, sienna naturală, sienna arsă, roşu de cadmiu, albastru de Prusia, indigo, negru, verde-Veronese, verde-cobalt

ÎNCEPE

1 ▶ Desenează copacul şi orizontul

Cu creionul 2B realizează prima schiţă a principalelor elemente din imagine, menţinând linia orizontului la aproximativ o treime din înălţimea foii. Copacul ar trebui să fie în dreapta; evită să îl desenezi prea mare. Trasează mai întâi trunchiul, apoi adaugă crengile.

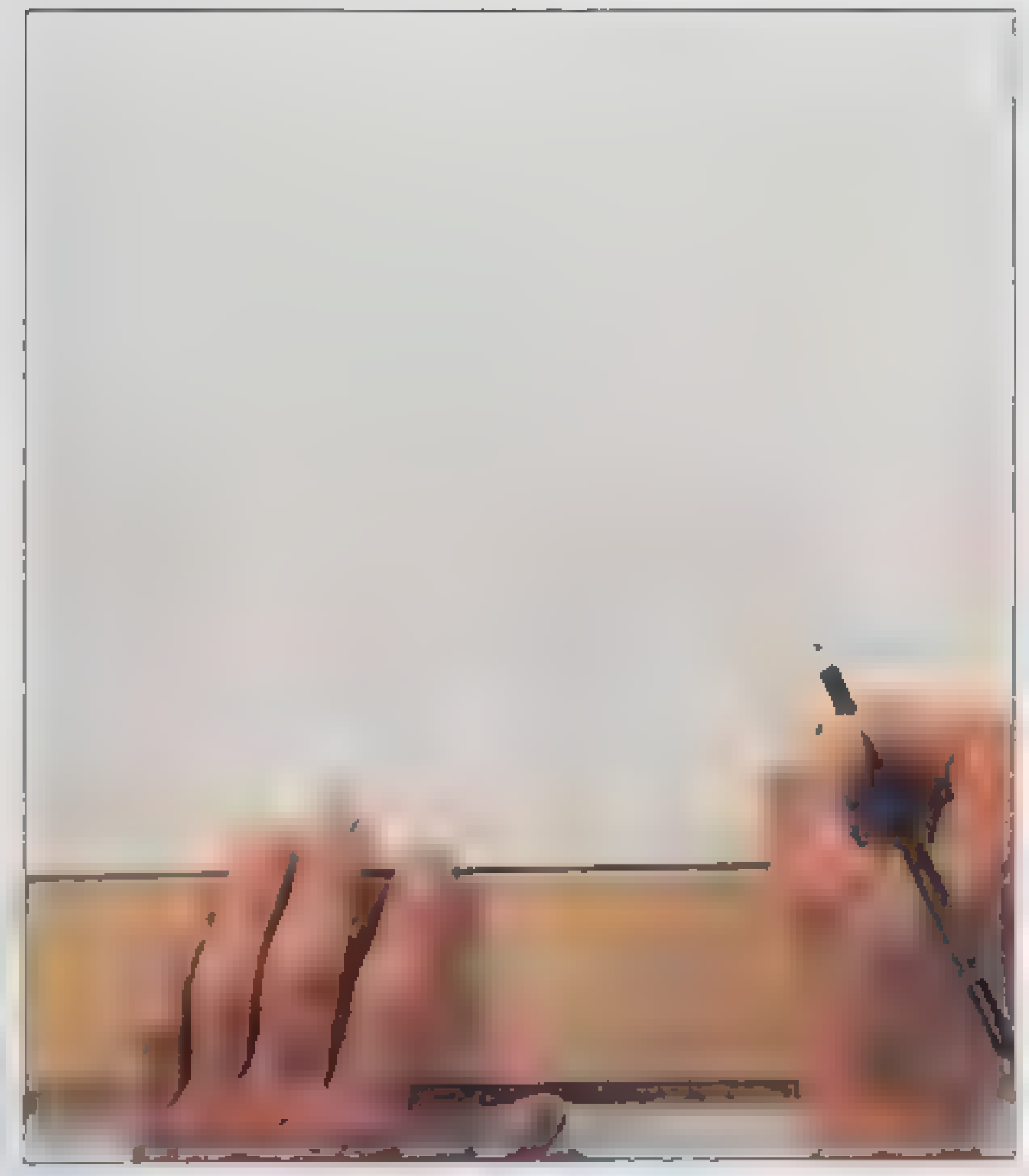

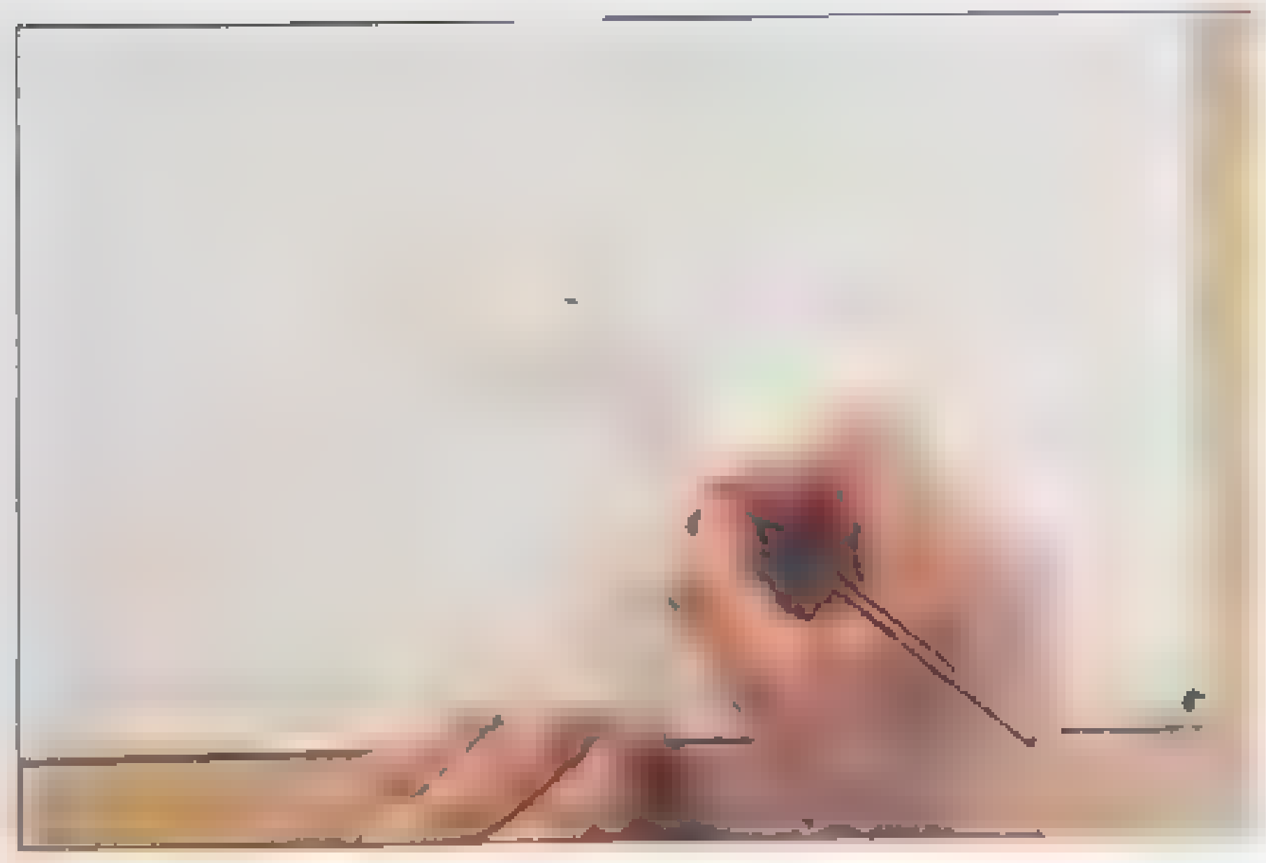

2 ▲ Acoperă copacul cu lichid pentru mascare

Folosind pensula veche nr. 00, aplică lichid [illegible] pentru mascare pe copac, plecând de la [illegible] continuând cu crengile. Nu încărca pens[illegible] uita că toate porţiunile astfel acoperite vor [illegible] albe. Imediat după ce termini, curăţă p[illegible] apă călduţă şi săpun

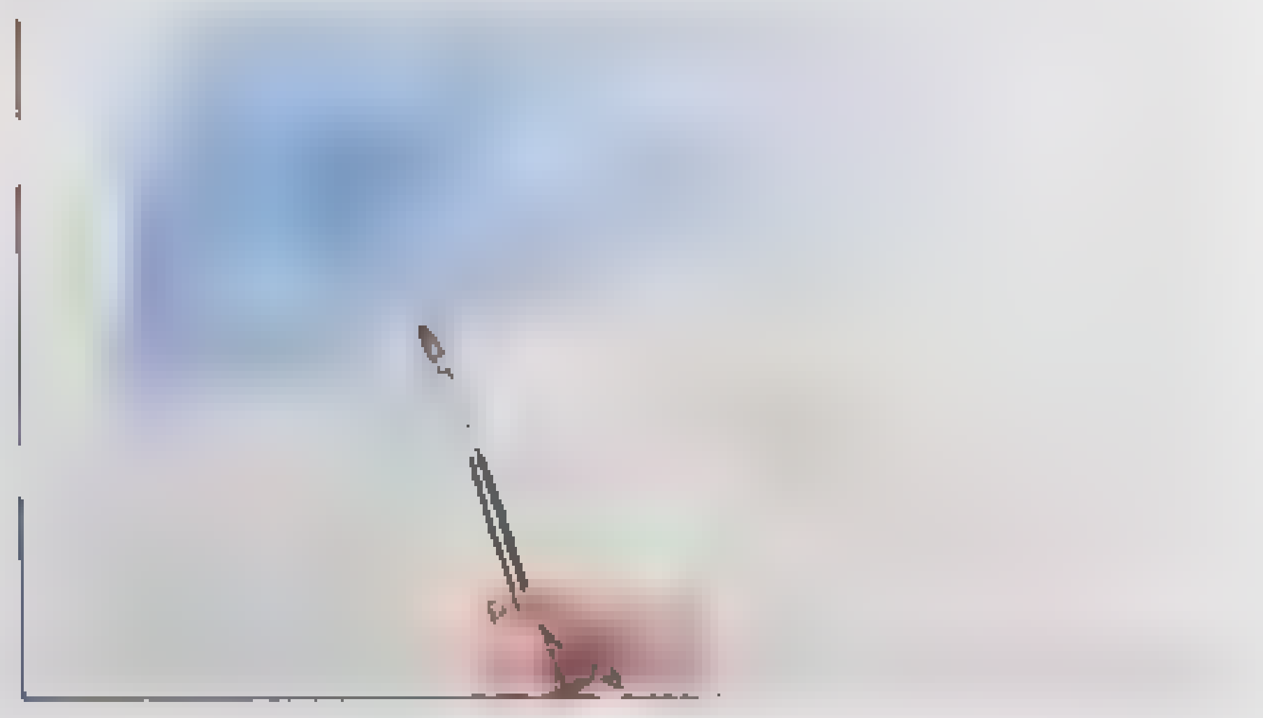

3 ▲ Pictează cerul

Ia pensula nr. 6 şi amestecă albastru de Prusia cu puţin ocru-galben, diluând totul cu mul[illegible] pentru a obţine o nuanţă de azuriu. Aplică un stra[illegible] delicat de culoare pe tot cerul, până la orizont, şi adaugă sus, în stânga, puţin albastru de Prusia uşor diluat. Apoi înmoaie pensula în apă şi treci din nou peste cer

4 ▲ Adaugă un nor

Pentru a reda un pâlc de nori, trasează o pată alungită de un albastru mai concentrat, plecând din partea stângă, imediat deasupra orizontului, care să se intersecteze cu partea superioară a coroanei copacului. Porţiunea înconjurătoare va rămâne mai deschisă, pentru efectul de contrast

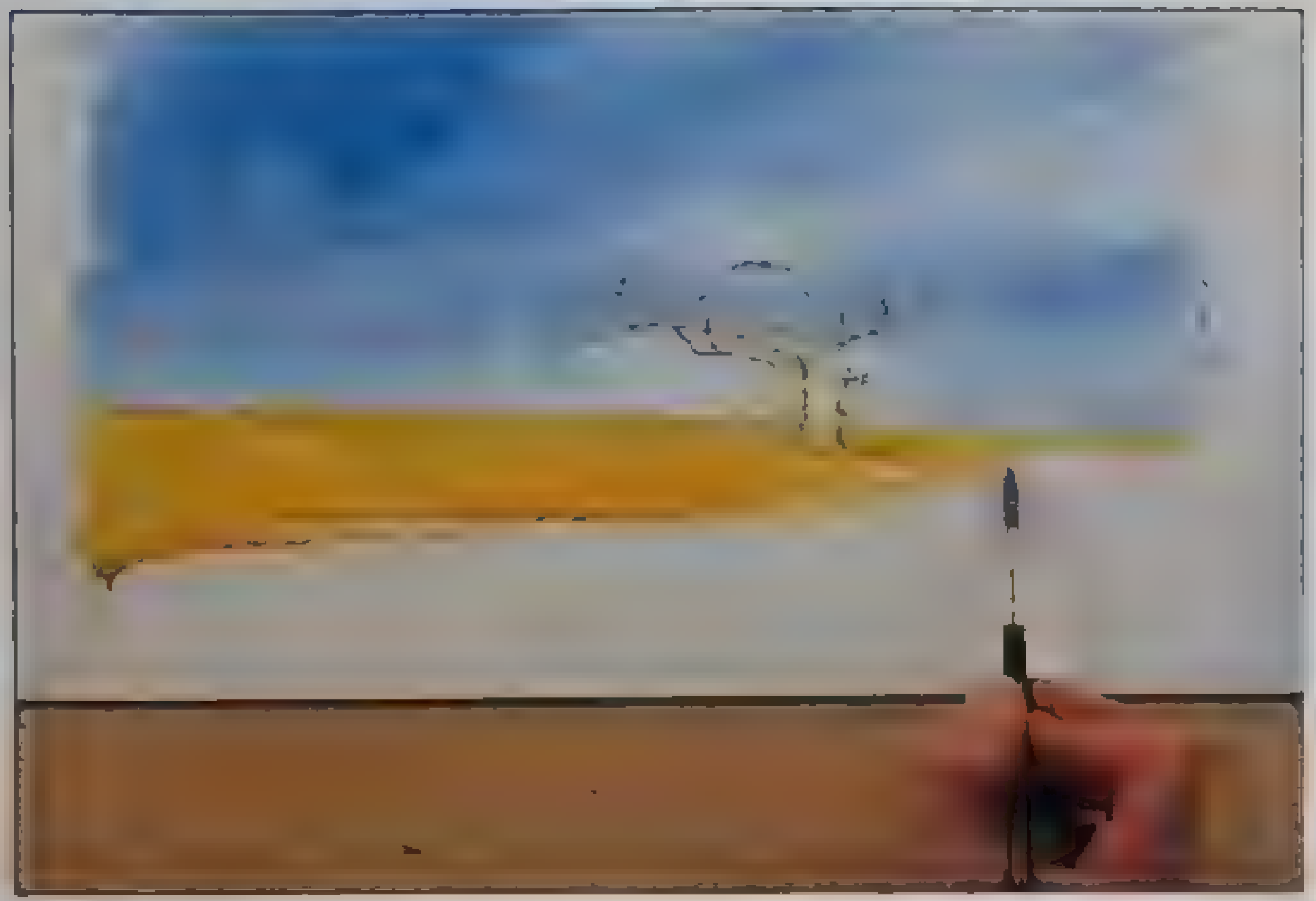

5 ▲ Un strat pentru prim-plan
Curăță pensula și amestecă ocru-galben cu puțin roșu și puțină apă. Pornind din stânga, chiar de sub orizont, lucrează către partea de jos și către dreapta, pentru a defini câmpia.

Fii creativ!

Ceruri amenințătoare

Odată ce te-ai acomodat puțin cu tehnica mascării, poți încerca să creezi diverse fundaluri și să te joci cu diverse culori, pentru a da cerului un aer prevestitor de furtună. Aplică straturi succesive de culoare, observând nuanțele obținute. În noua versiune a aceluiași peisaj, prezentată mai jos, artistul a pictat norii de furtună cu indigo, violet și roșu. La fel ca în exercițiul nostru, există o zonă de culoare foarte strălucitoare, pe trunchiul copacului, care sugerează razele de soare ce străpung norii și potențează efectul dramatic al scenei. Prim-planul este construit în același mod ca în exercițiul nostru, având o bază de culoare uniformă, căreia i-a fost adăugat detaliul ierbii. Cu toate acestea, nuanțele de verde ale acestui peisaj ne sugerează o scenă mai puțin aridă decât cea din lucrarea noastră.

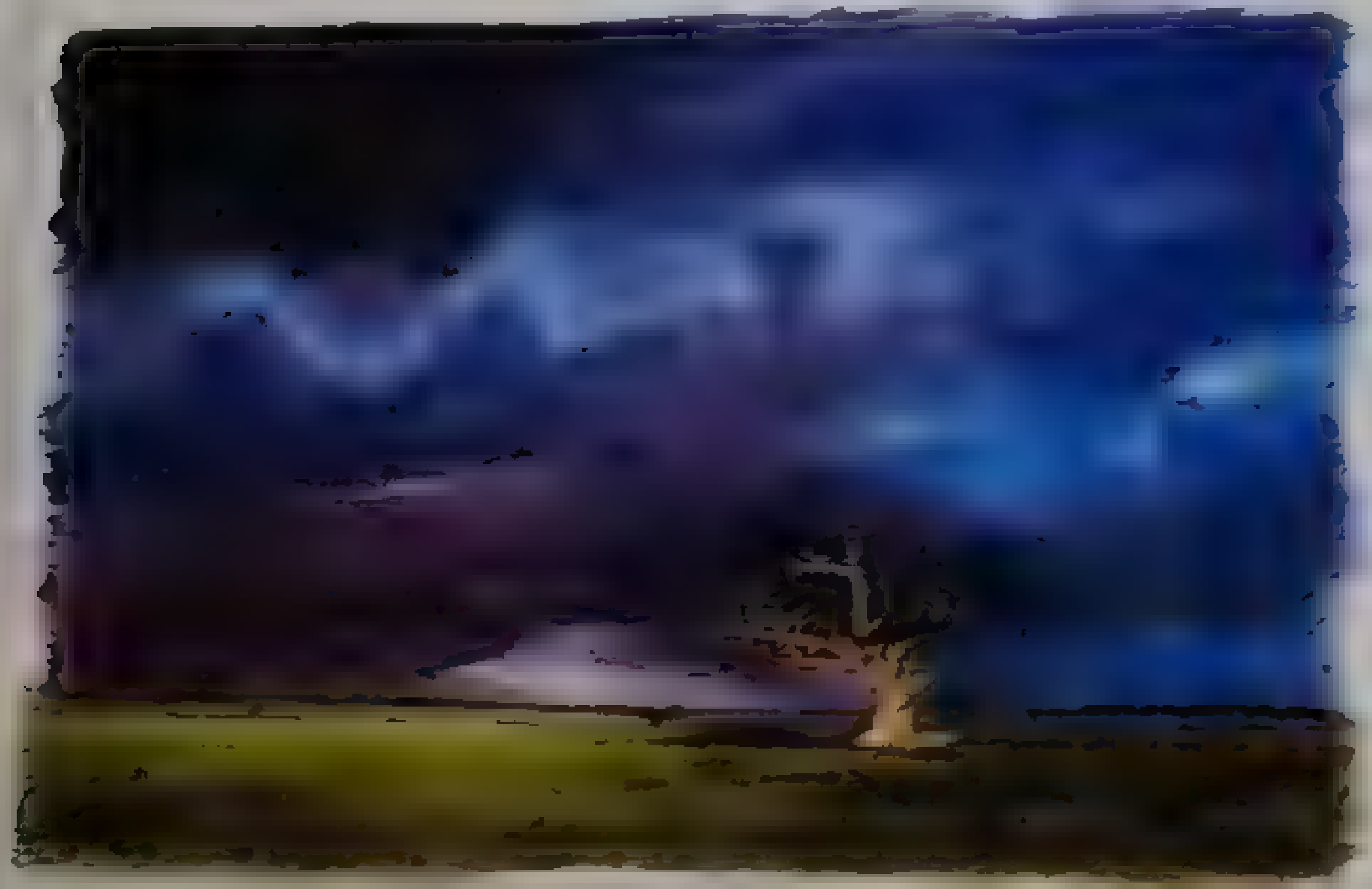

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

După ce ai definit și fixat zonele principale, poți lucra asupra detaliilor, acordând atenție nuanțelor, pentru a crea contraste puternice. Nu-ți face griji dacă obții nuanțe prea închise: când se usucă, acuarela se deschide la culoare. În plus, nu trebuie să fii prea migălos când pictezi cerul. Dimpotrivă, pentru a obține efectul cerului furtunos, este nevoie de o abordare mai degrabă liberă: culoarea trebuie să fie bine diluată și aplicată neuniform

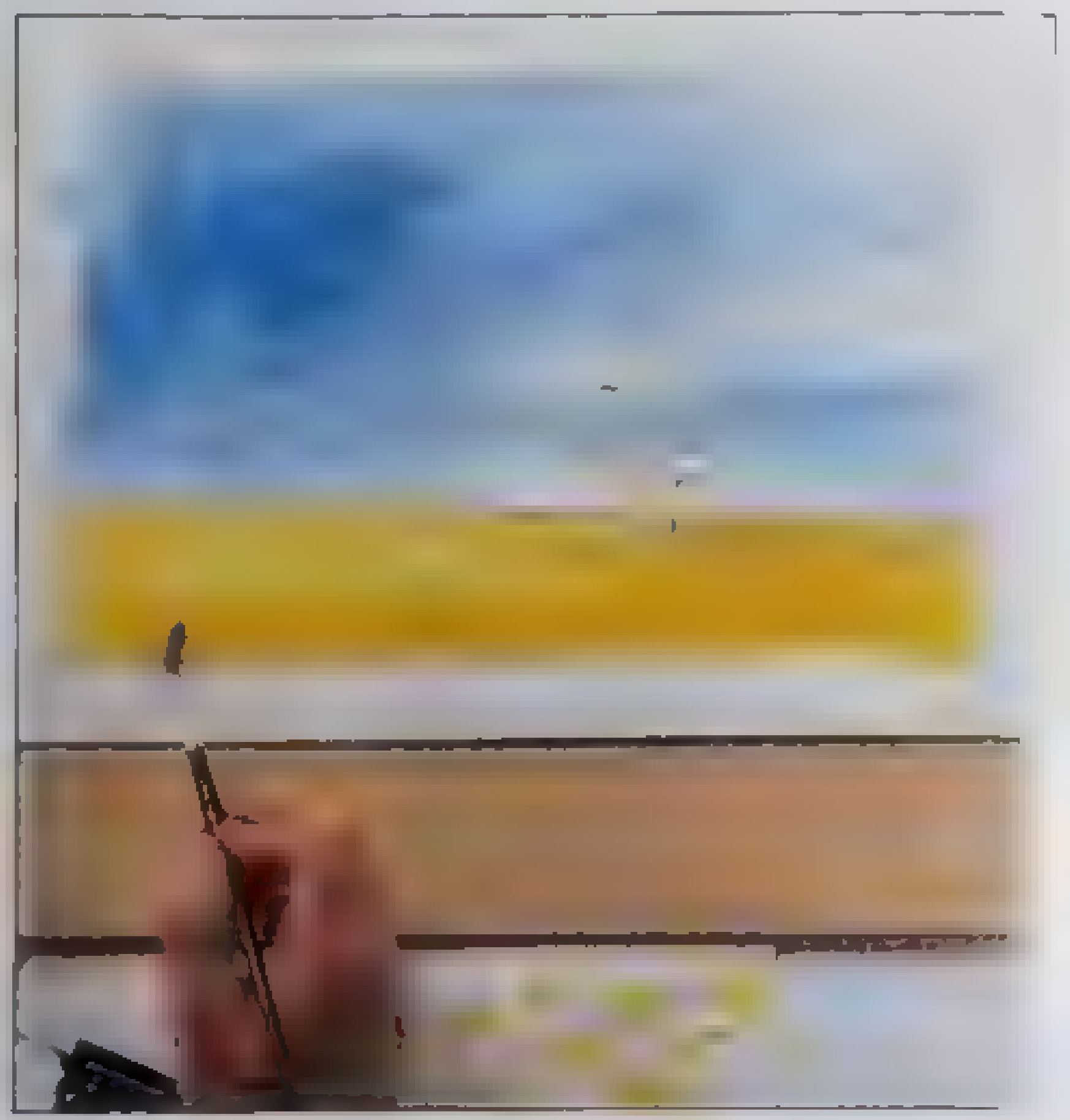

6 ▲ Închide culorile din prim-plan
Tot cu pensula nr. 6, diluează ocru-galben cu puțină apă. Pornind din dreapta, chiar de sub orizont, lucrează în prim-plan de sus în jos, până când ajungi la jumătatea foii. De aici și până la marginea din stânga, întinde culoarea doar în partea superioară și inferioară a câmpiei.

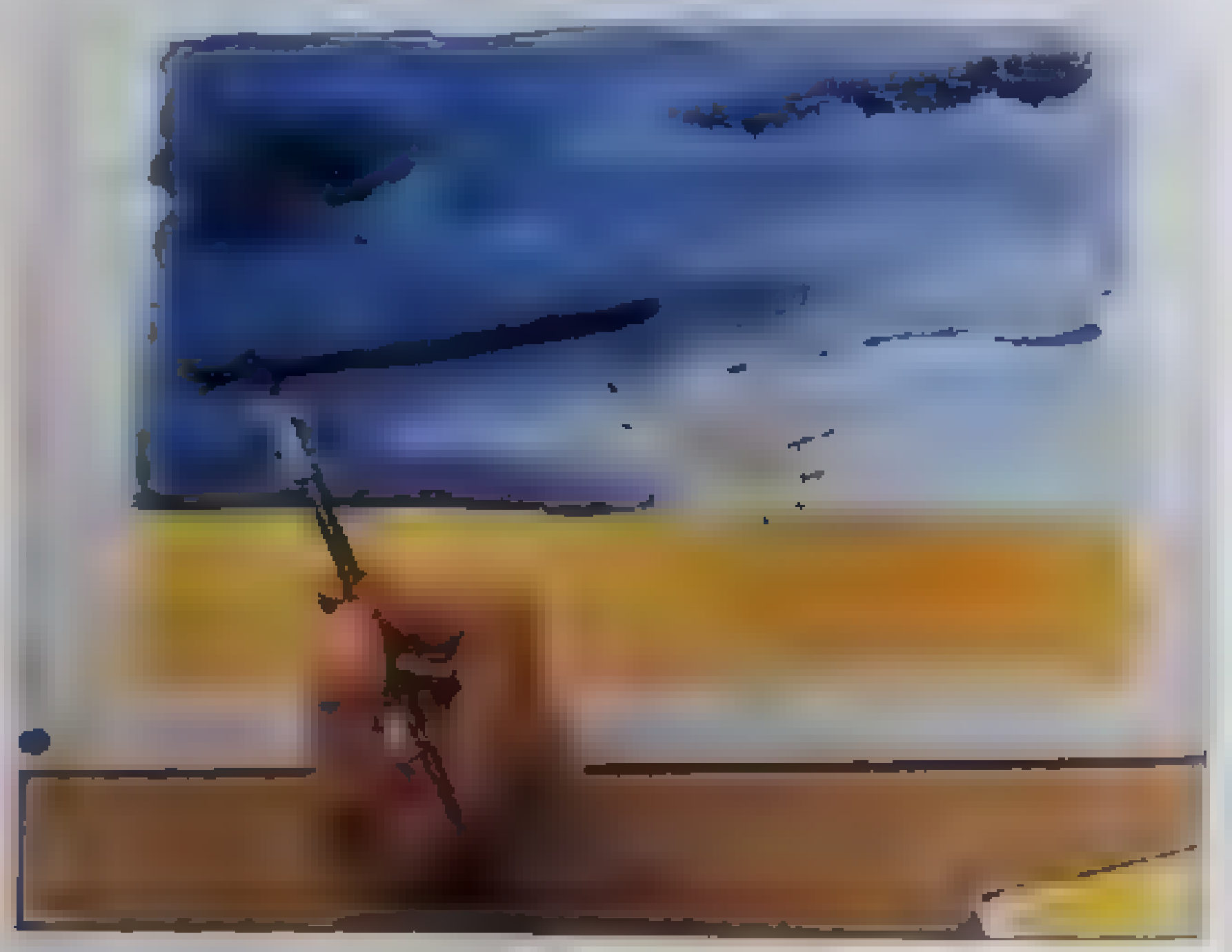

7 ▲ Nori mai încărcați
Curăță pensula și adaugă indigo pentru cer, începând din stânga și diluându-l doar atât cât este nevoie, pentru a-l putea întinde bine pe toată porțiunea. Tot cu indigo, dar nediluat, pictează din loc în loc câțiva nori de furtună, estompându-i apoi ușor, cu puțină apă. Așteaptă să se usuce

8 ▶ Întunecă mai mult cerul în partea dreaptă
Continuă să aplici culoare pentru cer, în partea dreaptă. Amestecă albastru de Prusia cu negru și lucrează porțiunea din spatele copacului, scoțând în evidență întunecimea norilor. Așteaptă să se usuce; pentru a grăbi procesul, poți folosi un uscător de păr

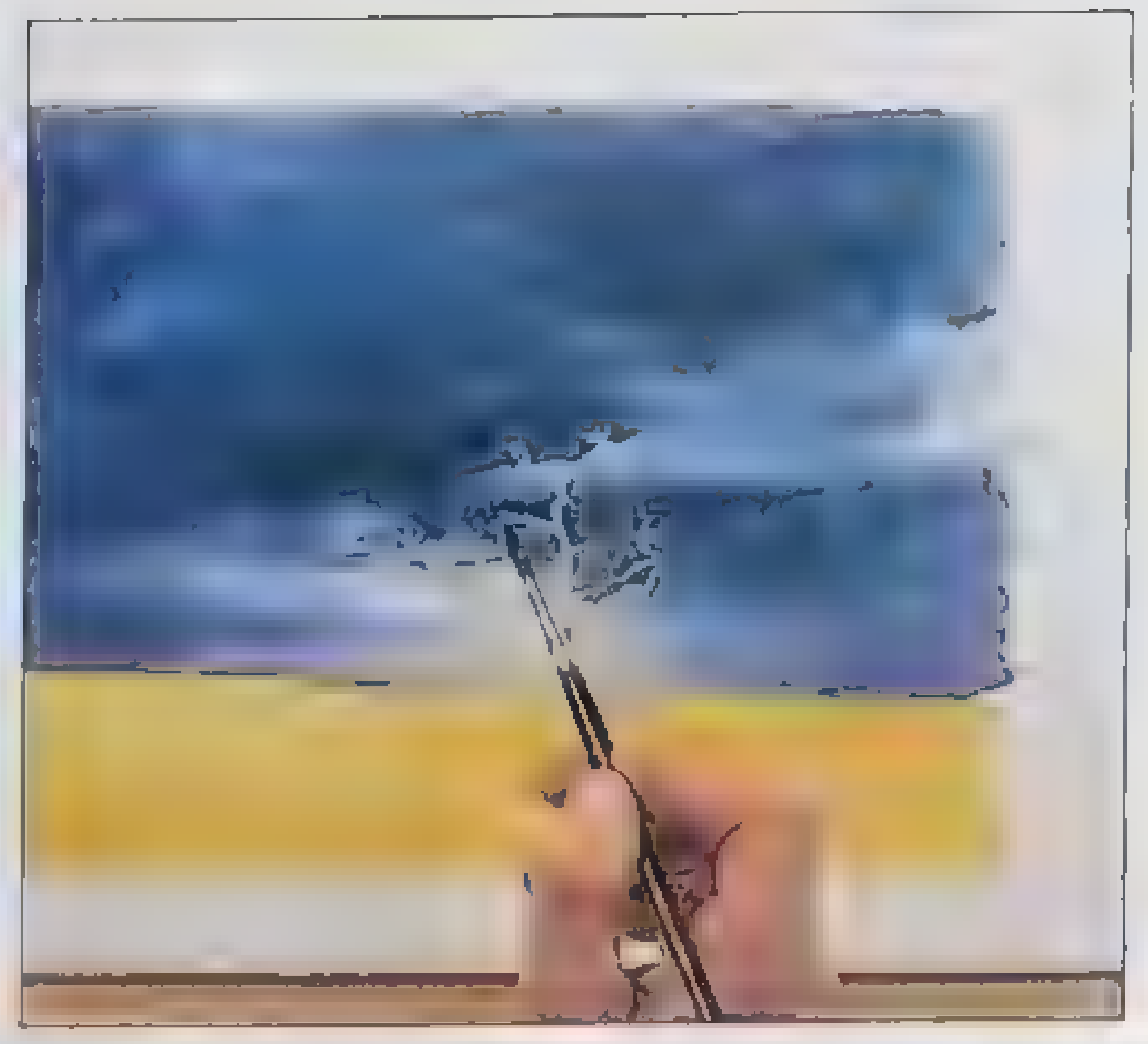

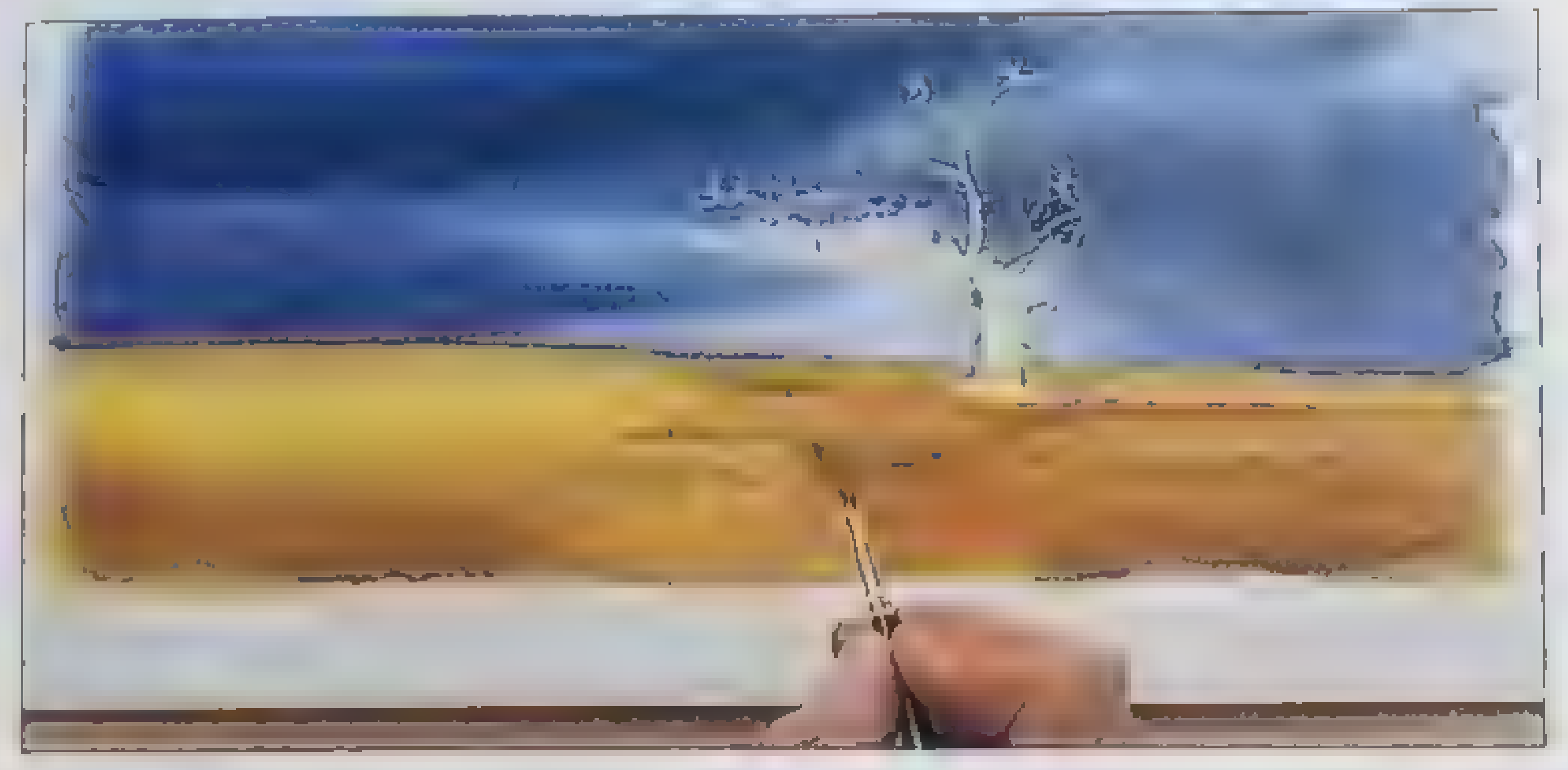

9 ▲ Prim-planul în detaliu
Curăță pensula și pregătește un amestec de sienna naturală și ocru-galben, cu care vei trasa o pată de culoare exact sub linia orizontului. Adaugă verde-Veronese culorii preparate și marchează o altă pată sub copac, apoi apropie-te tot mai mult de marginea de jos a foii, în tușe de pensulă scurte și orizontale. Adaugă apă, până ce culoarea se estompează ușor

10 ▶ Lucrează cerul înnorat
Acum amestecă puțină apă cu indigo și ceva mai mult negru, pentru a obține o culoare mai închisă. Începe cu o pată de culoare pe unghiul din stânga și extinde-o pe tot cerul, înmuind pensula în apă, pentru a deschide progresiv nuanța. Adaugă din nou indigo în stânga, chiar sub linia orizontului, diluând culoarea cu apă. Pentru porțiunea de fundal a vârfului coroanei, folosește albastru de Prusia combinat cu negru

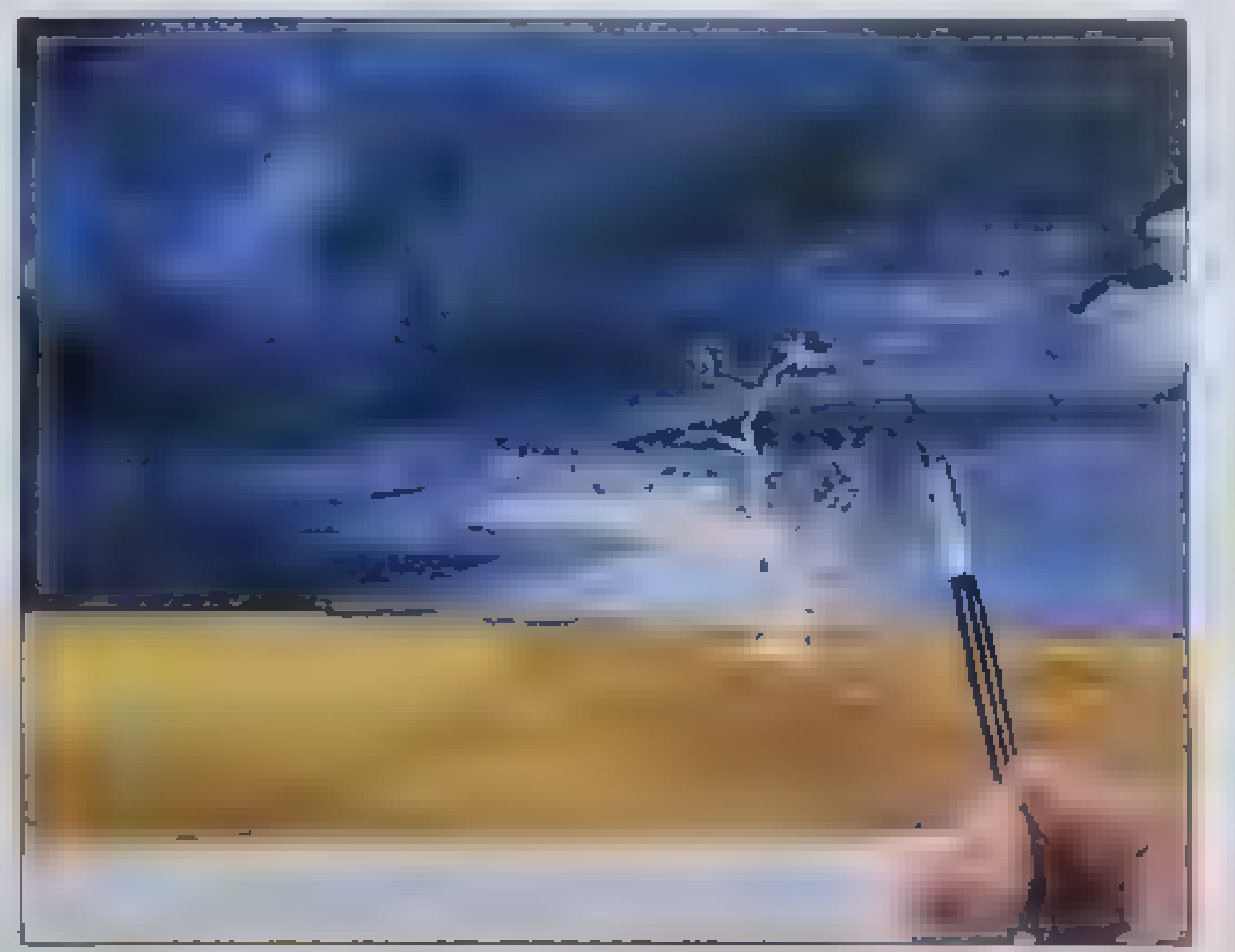

12 ▶ Îndepărtează lichidul pentru mascare și pictează copacul
Când foaia este uscată, elimină lichidul pentru mascare folosind guma. Va rămâne forma albă a copacului, inclusiv detaliile trunchiului și ale crengilor. Amestecă galben-citron și galben de cadmiu cu roșu de cadmiu și cu puțină apă. Folosind pensula nr. 00, pictează copacul cu nuanța rezultată

SFATURI
Pictura cu apă

Apa nu folosește doar la amestecarea culorilor. Aplică puțină acuarelă pe foaie; dacă o întinzi cu pensula înmuiată în apă, ea va căpăta nuanțe neuniforme, lucru foarte util atunci când vrei să creezi atmosfera unui cer de furtună

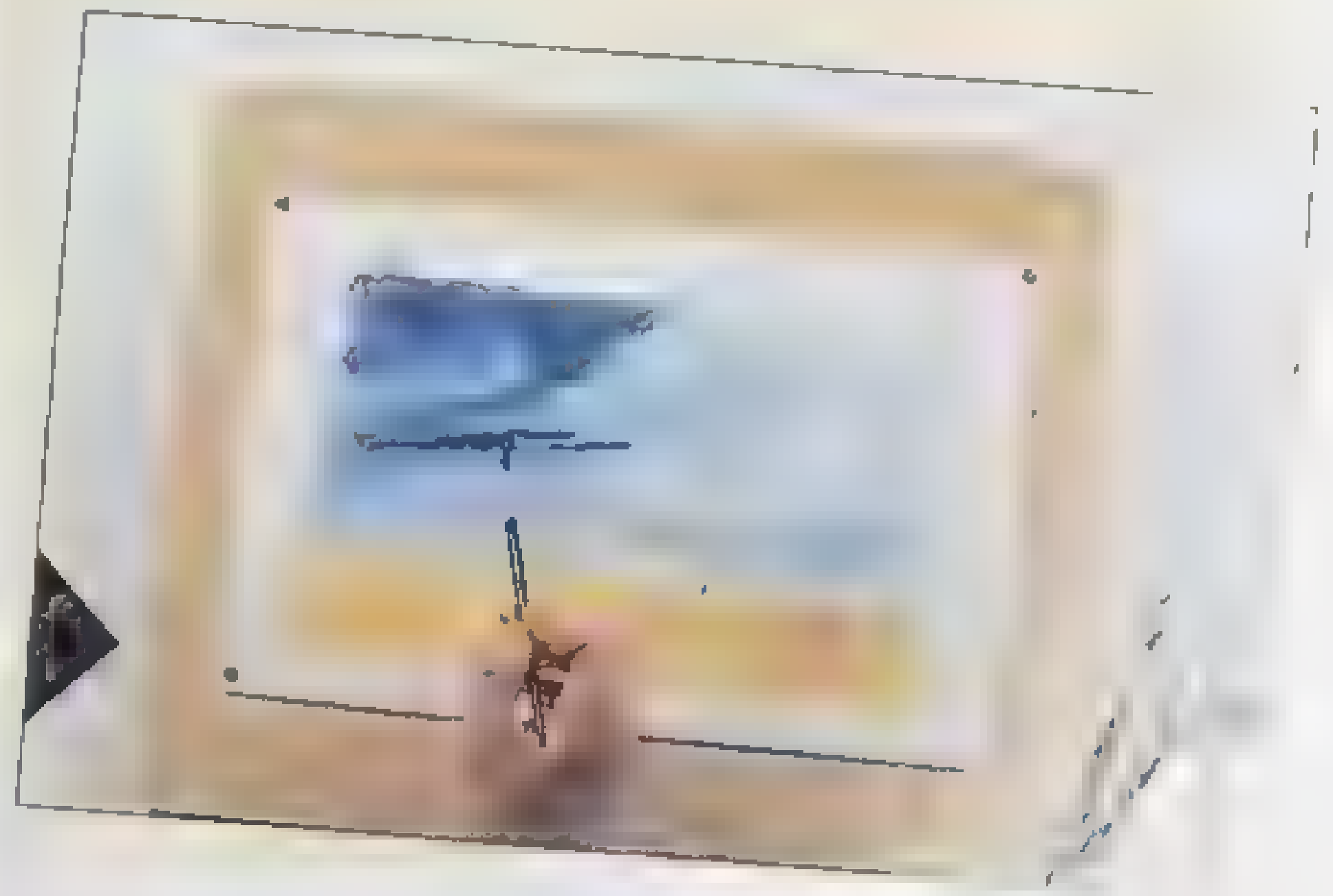

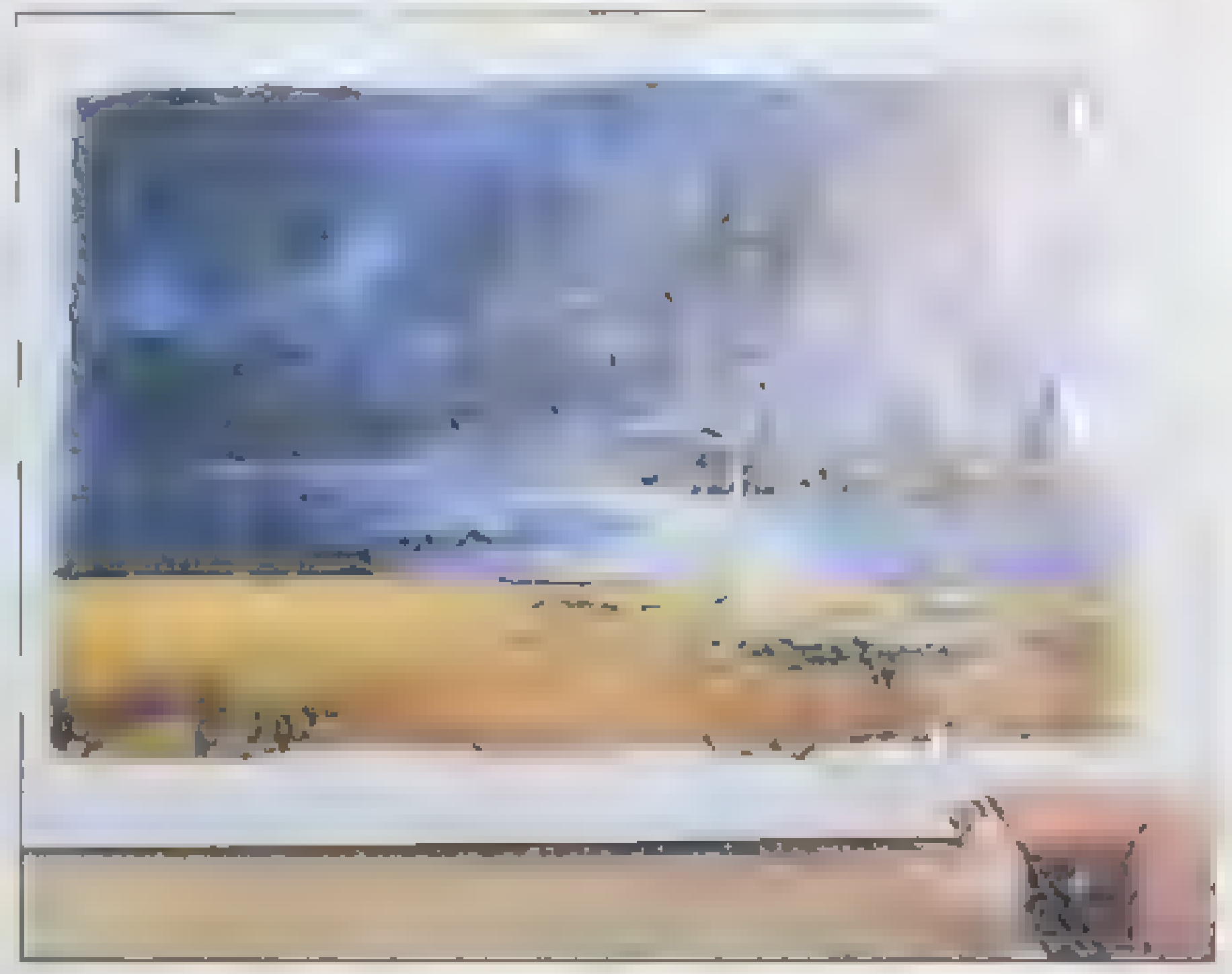

11 ▲ O mai bună definire a câmpiei
Amestecă verde-cobalt, negru și ocru-galben cu puțină apă. Pictează cu tușe scurte, verticale și de lungimi diferite porțiunea din partea dreaptă a câmpiei. Pornește apoi de sub copac, lucrând spre partea de jos și spre dreapta, lăsând culorile să fuzioneze. În fine, trasează câteva linii jos, în stânga

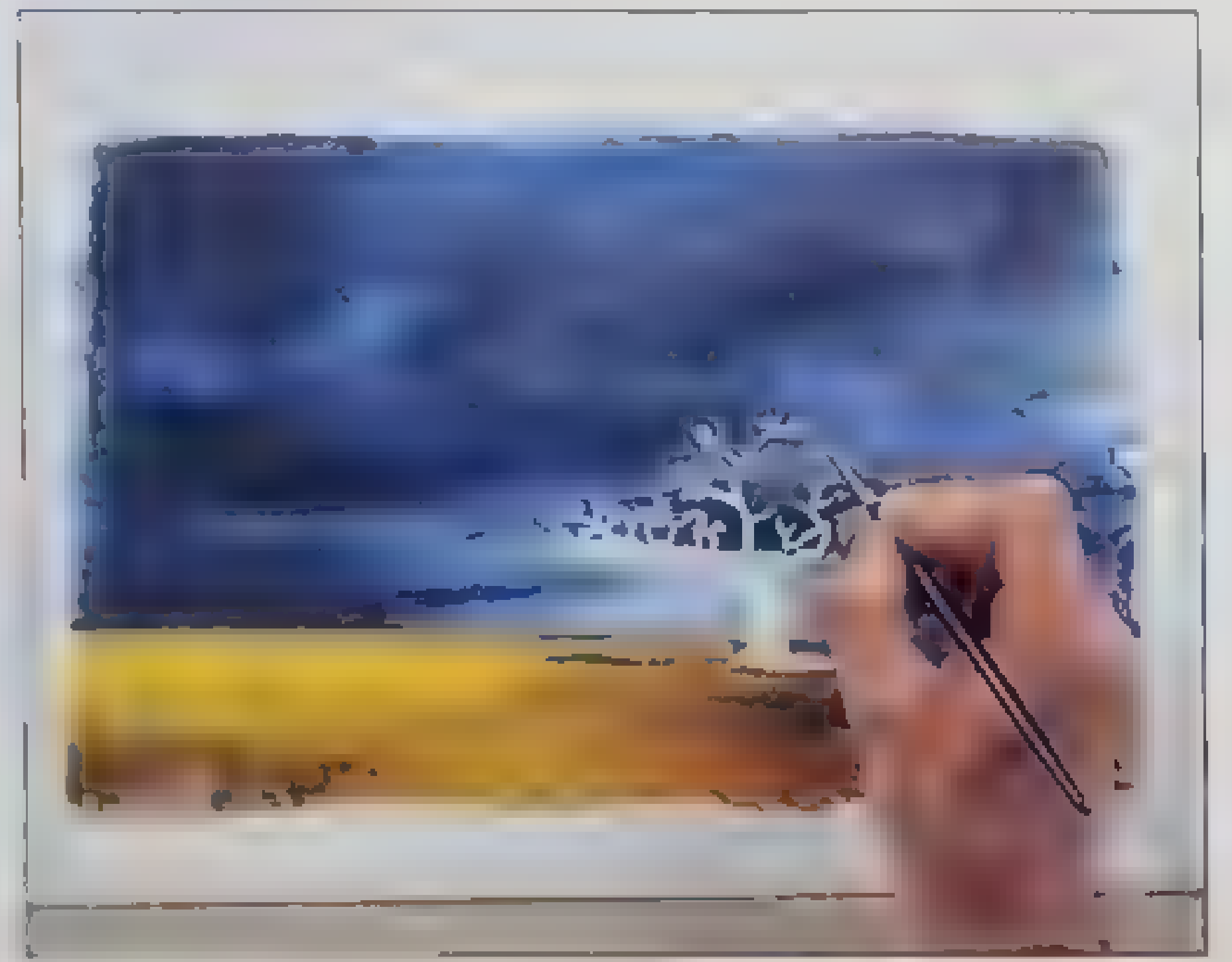

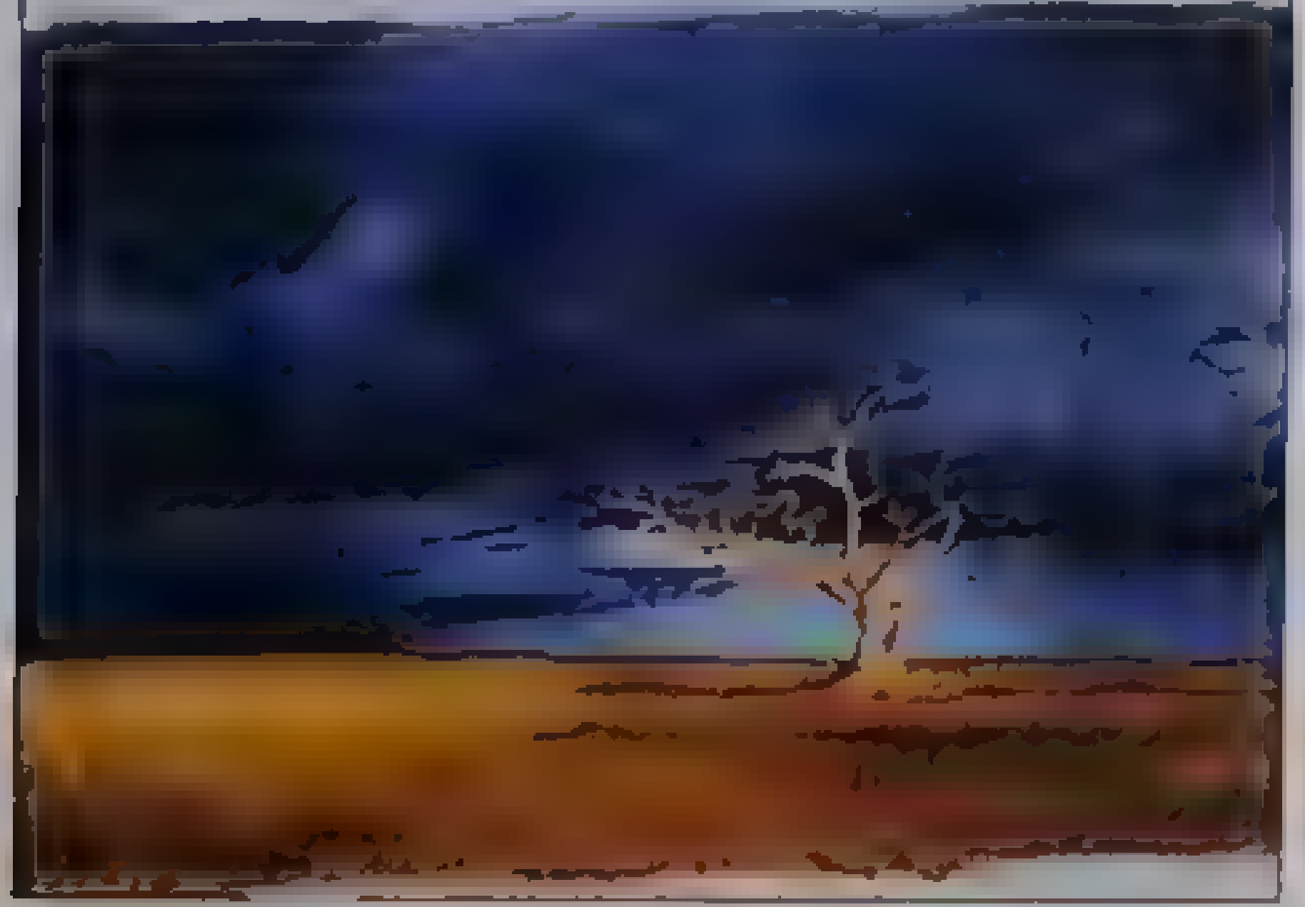

13 ▲ **Câteva detalii în plus**
Curăță pensula și prepară sienna arsă, trasând câteva linii subțiri pe marginile crengilor, pentru zonele umbrite. Adaugă apoi puțin ocru-galben culorii rezultate și definește iarba din porțiunea din stânga, jos.

Operele maeştrilor

Camille Pissarro (1830-1903)

Castanii din Louveciennes

Copacii desfrunziți se profilează pe cer într-un mod foarte expresiv, dar Pissarro, chiar dacă lucra în ulei și nu în acuarele, nu a întâmpinat nicio dificultate în a reprezenta liniile subțiri ale ramurilor, după ce a terminat cerul. Pissarro era foarte interesat de jocurile de lumini și umbre ale scenelor în aer liber: pentru *Castanii din Louveciennes*, el a folosit contraste puternice pe trunchiuri, căutând să redea efectul luminii solare.

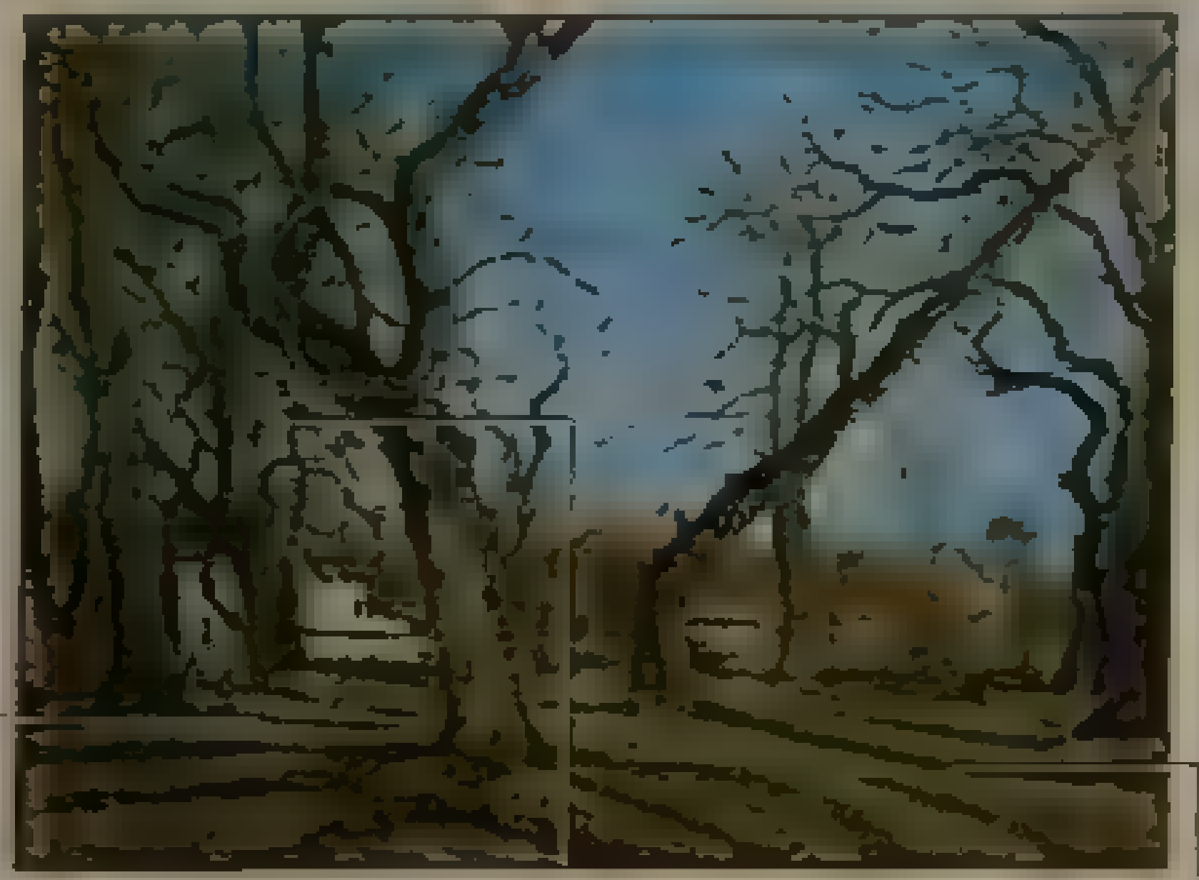

Siluetele din partea stângă, lucrate cu minuțiozitate, dau impresia de profunzime.

Umbrele prelungi proiectate de trunchiuri pe pământ dau impresia unei lumini joase și oblice, făcând prim-planul mai interesant.

Ramurile încâlcite se profilează ca un filigran pe cerul pictat.

UN PAS ÎNAINTE

Curcubeul reprezintă tușa finală din această lucrare. Forma lui semicirculară, profilându-se la orizont, leagă cerul de pământ. Dacă ți se pare că cerul nu este încă suficient de întunecat, amestecă din nou albastru de Prusia sau indigo cu negru și închide culoarea norilor, până ce obții nuanța dorită.

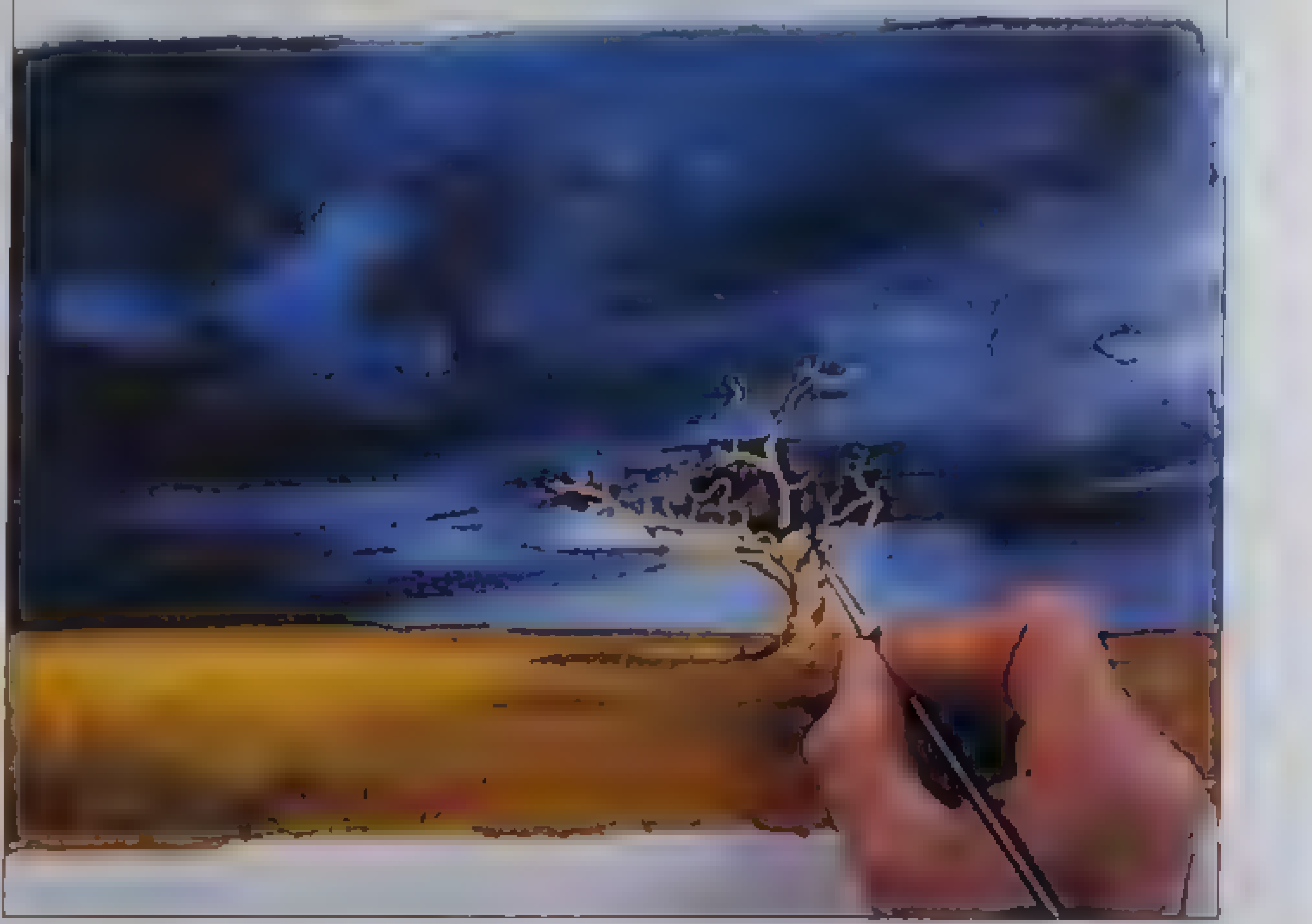

14 ▲ **Întunecă cerul în spatele copacului**
Curăță pensula, prepară un amestec foarte dens de albastru de Prusia și negru și aplică-l pe marginea câtorva crengi, pentru a le evidenția forma. În fine, curăță încă o dată pensula.

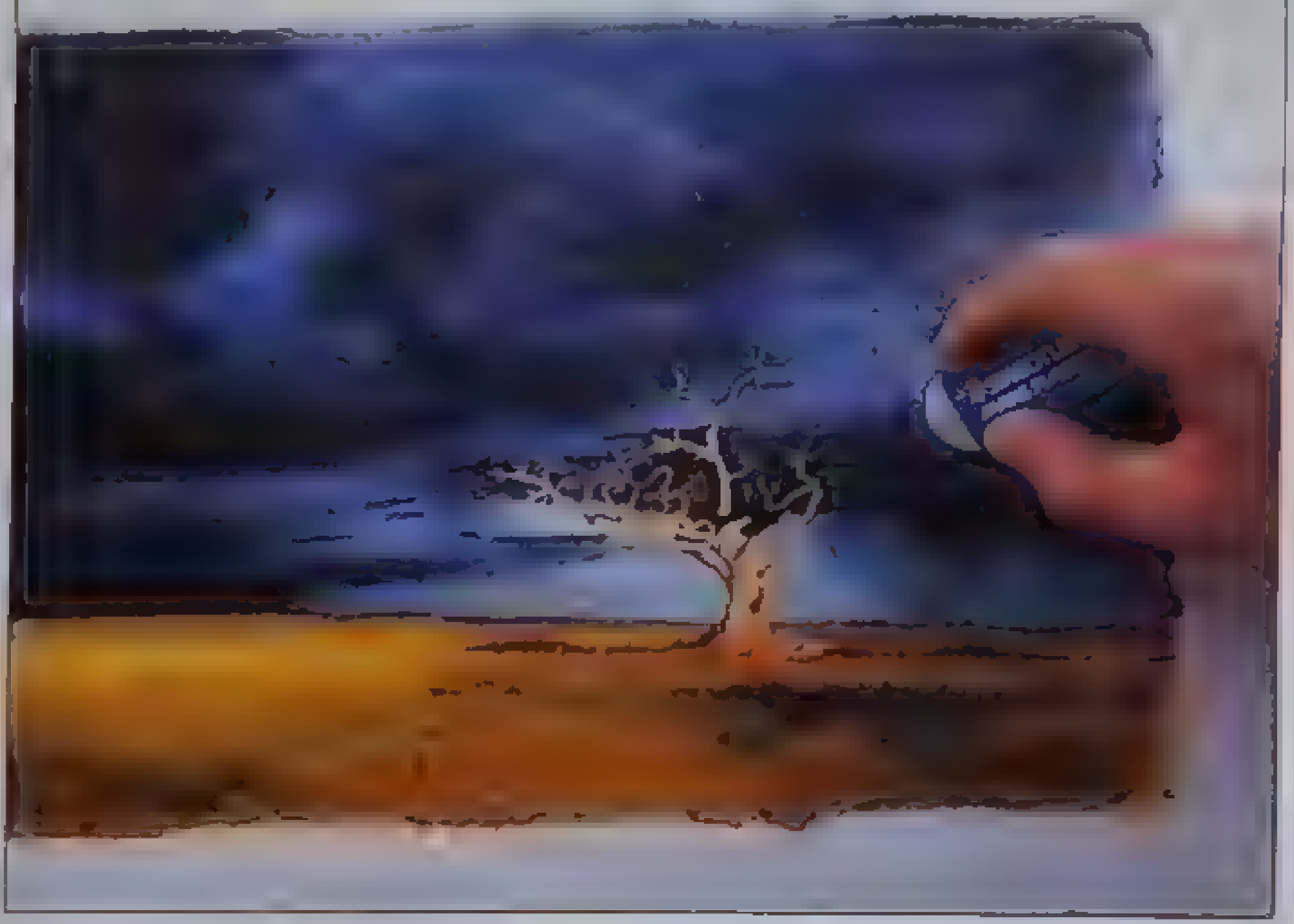

15 ▲ **Pregătește curcubeul**
Trasează cu guma un arc de cerc, care să pornească din zona centrală a cerului și să ajungă pe pământ. Astfel, tonul de fundal se va deschide ușor, permițându-ți să aplici mai uniform culoarea.

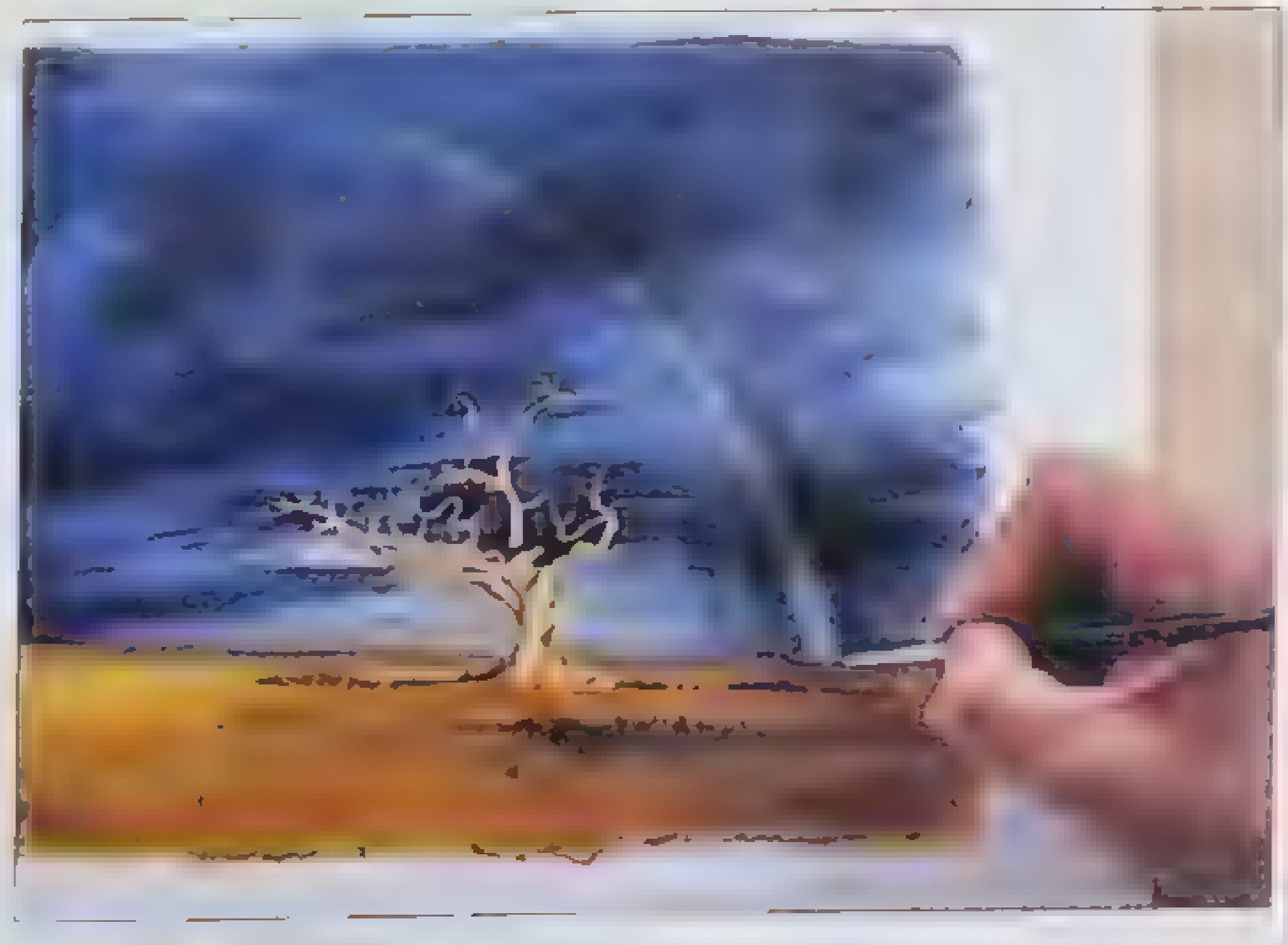

16 ▲ **Pictează curcubeul**
Umple spațiul creat pentru curcubeu cu linii curbe, folosind roșu de cadmiu diluat și galben de cadmiu

O LUCRARE COMPLETĂ

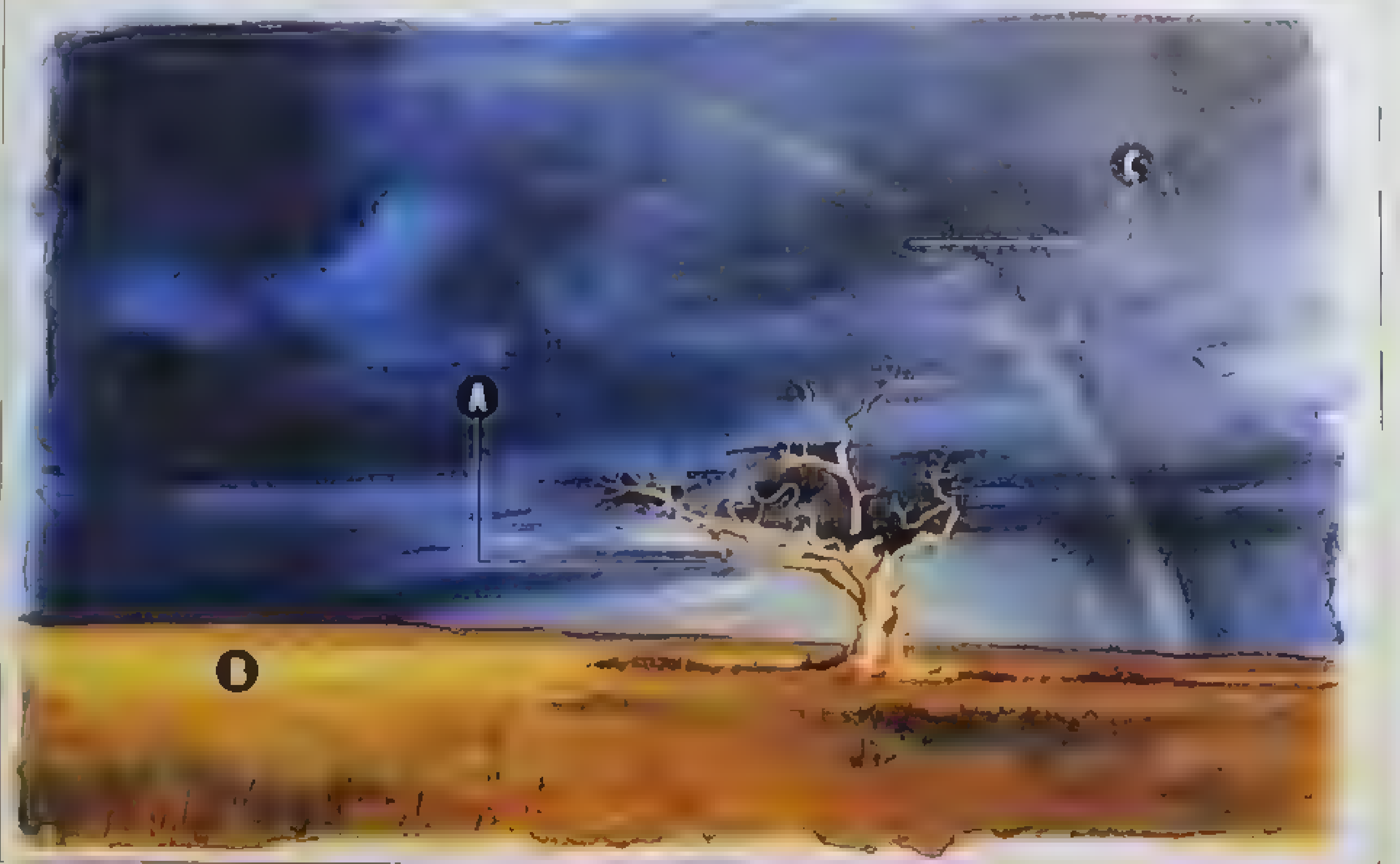

A Un grad înalt de detaliere
Mulțumită lichidului pentru mascare, liniile care alcătuiesc copacul sunt clare și bine definite, iar fiecare detaliu în parte se profilează limpede pe cerul furtunos.

B Senzația profunzimii
Câteva porțiuni, precum cea de cer din spatele trunchiului sau partea stângă a câmpiei, nu sunt foarte încărcate de culoare. În acest fel crește contrastul cu părțile mai întunecate, ceea ce creează iluzia de profunzime.

C Un curcubeu ascuns
Acolo unde am șters cu guma pentru a picta curcubeul, a rămas ușor vizibilă o culoare mai închisă, ce dă impresia că între curcubeu și privitor se află ceața și norii

SOLUȚII ISTEȚE

[illegible] PETELE FOLOSIND LICHID PENTRU MASCARE

[illegible]

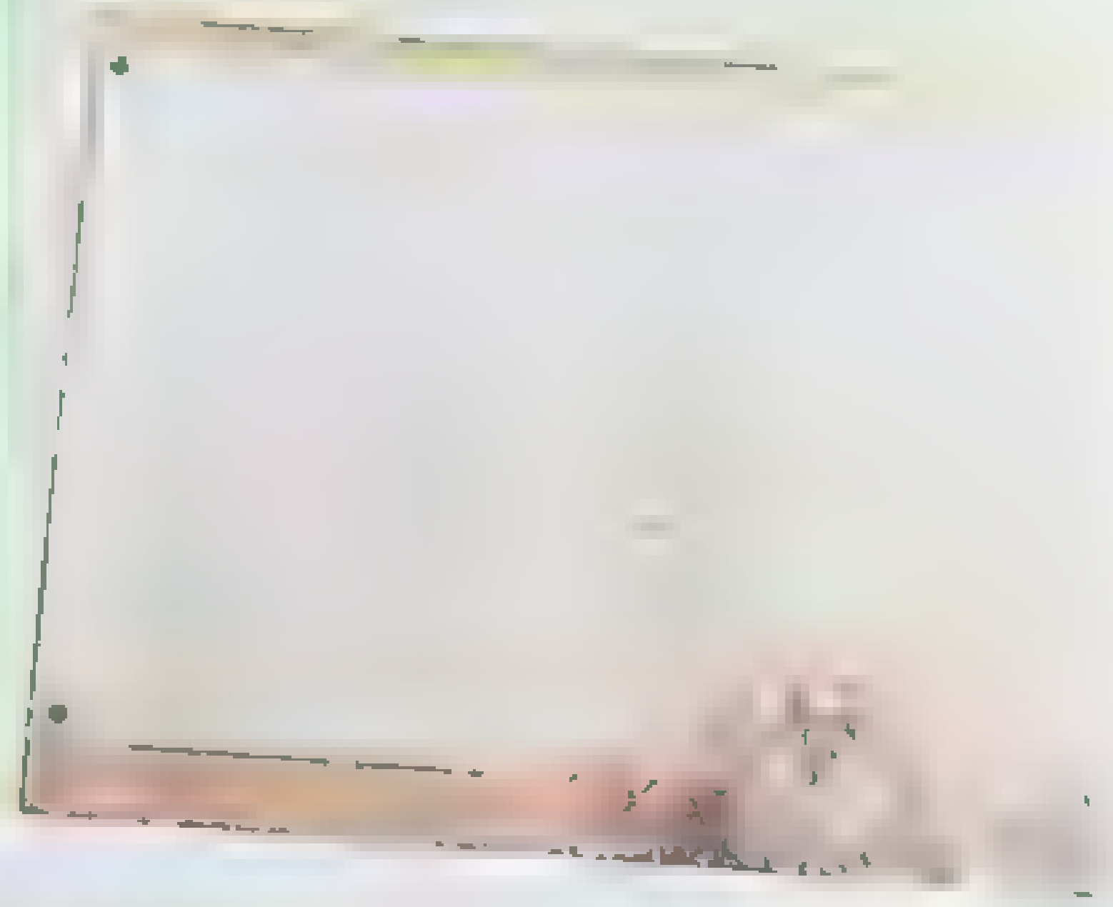

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Învață să pictezi norii în acuarelă.

- O pictură în care protagonistul este cerul.
- Puțină practică te învață cum să folosești pensule mai mari ca să obții diferite efecte, prin suprapunerea straturilor de culoare.
- Folosește buretele și petele de culoare pentru a obține efectul unui nor

Tehnica mascării

Nori albi și moi pe cerul albastru; fulgi de nea care cad și un copac desfrunzit la orizont: toate sunt imagini create prin mascarea anumitor porțiuni ale foii.

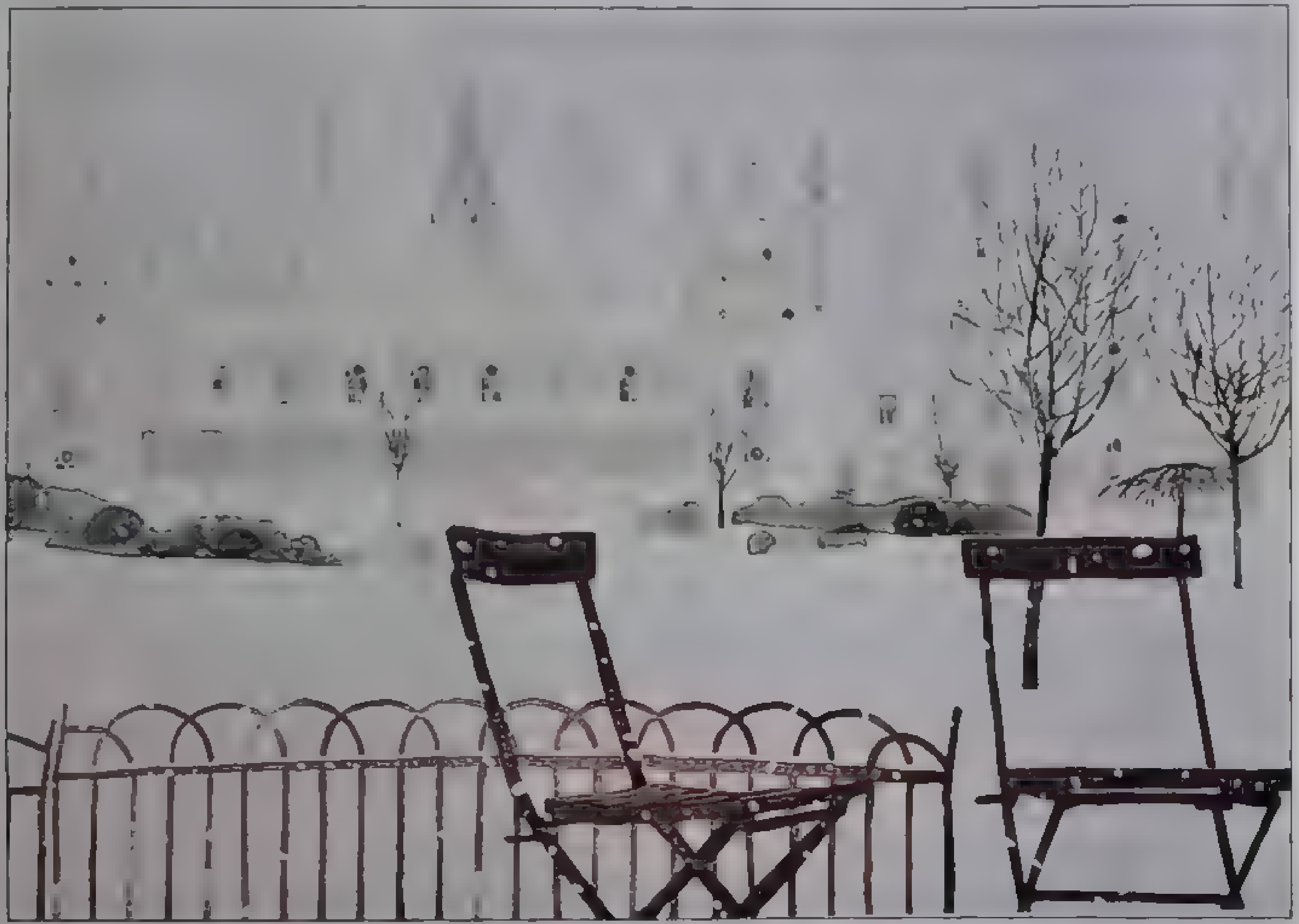

► Pentru a crea efectul fulgilor care cad, am aplicat cu pensula mai multe pete de lichid pentru mascare, înainte de a începe pictura. Odată terminată lucrarea, după ce culoarea s-a uscat, le-am îndepărtat.

Mascarea este o tehnică folosită pentru a evita colorarea anumitor porțiuni ale unui tablou. Este o resursă simplă, dar foarte eficientă, care permite obținerea unor efecte altfel imposibil de redat. Iată câteva exemple: Cum se poate picta fundalul aflat în spatele unei compoziții elaborate cu flori? Cum se poate aplica un strat de acuarelă albastră, fără a atinge norii deja pictați?

Ai putea, bineînțeles, să pictezi în jurul fiecărei flori și al fiecărui nor, dar ar fi o mare pierdere de timp. În plus, noua culoare ar fi, cu siguranță, neuniformă, având o consistență eterogenă, în urma tușelor scurte și precise.

Cea mai bună soluție este mascarea: va fi mult mai rapid și mai eficient să acoperi mai întâi florile și norii, pentru ca apoi să treci peste ele, când pictezi cerul sau fundalul uniform și omogen. Odată ce ai îndepărtat masca, spațiile de dedesubt vor rămâne albe și vei obține o formă bine definită.

În funcție de materialele pentru pictură pe care le folosești, poți obține, prin intermediul mascării, forme clare și precise, delicate și difuze sau chiar neregulate și neuniforme. Ca să poți începe, decupează o mască dintr-o bucată de hârtie. Pentru acest exercițiu, ai nevoie de o hârtie suficient de densă și de culori acrilice sau de uleiuri (acuarelele sunt mult prea fluide).

Linii la liber

Pentru a picta o linie dreaptă, fixează foaia pe care o folosești ca mască și aplică pe marginea ei o dungă abundentă de culoare. Apoi, pentru a încerca un efect neregulat, rupe foaia în mai multe bucăți și pictează pe marginea lor.

Măști experimentale

Se pot obține efecte disparate, mai neobișnuite, pictând pe șervețele perforate, dantelă sau plasă: poți experimenta după bunul tău plac. De exemplu, în loc să aplici culoarea cu pensula, poți încerca s-o aplici în **tușe fragmentate.** Pe hârtia pentru acuarele, de pildă, porțiunile de culoare albastră, obținute cu un vălătuc de vată, vor da viață unui cer acoperit de niște nori foarte convingători.

Bandă adezivă pentru mascare

Pentru formele geometrice și liniile drepte, folosește o bandă adezivă pentru mascare. Aceasta poate avea diferite mărimi, este opacă, aderă bine pe hârtie sau pe pânză și, mai ales, se dezlipește ușor. Lipește bine banda pe suport, pentru a nu lăsa culoarea să pătrundă sub ea, și folosește culori dense. Banda lasă contururile bine definite, dar, dacă o decupezi și o dezlipești, poți obține efecte mai delicate

Este mai bine să lași lucrarea să se usuce înainte să dezlipești banda, dar acest lucru nu este întotdeauna posibil, mai ales dacă lucrezi în ulei, care se usucă foarte greu. În acest caz, ai mare grijă atunci când dezlipești banda: apuc-o de un capăt și trage vertical, pentru a evita împrăștierea culorii.

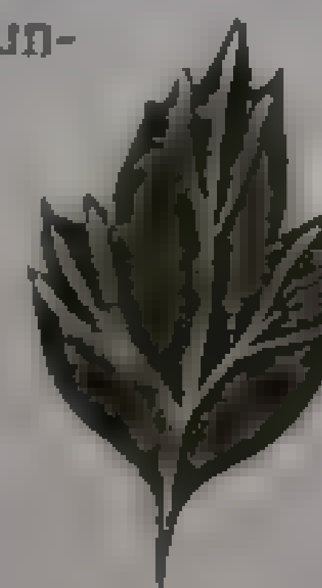

◄ Lichidul de mascare este potrivit pentru a lăsa anumite zone – sau detalii aflate pe un fundal închis – albe, neacoperite. Spre exemplu, nervurile acestei frunze sunt foarte bine definite.

Lichidul pentru mascare

MATERIALE

- O foaie mică de hârtie pentru acuarele
- Creion 2B
- Lichid pentru mascare
- O pensulă fină cu vârf rotund (dacă se poate, veche), pentru aplicarea lichidului de mascare
- O pensulă fină cu vârf rotund, pentru aplicarea culorii
- Acuarele

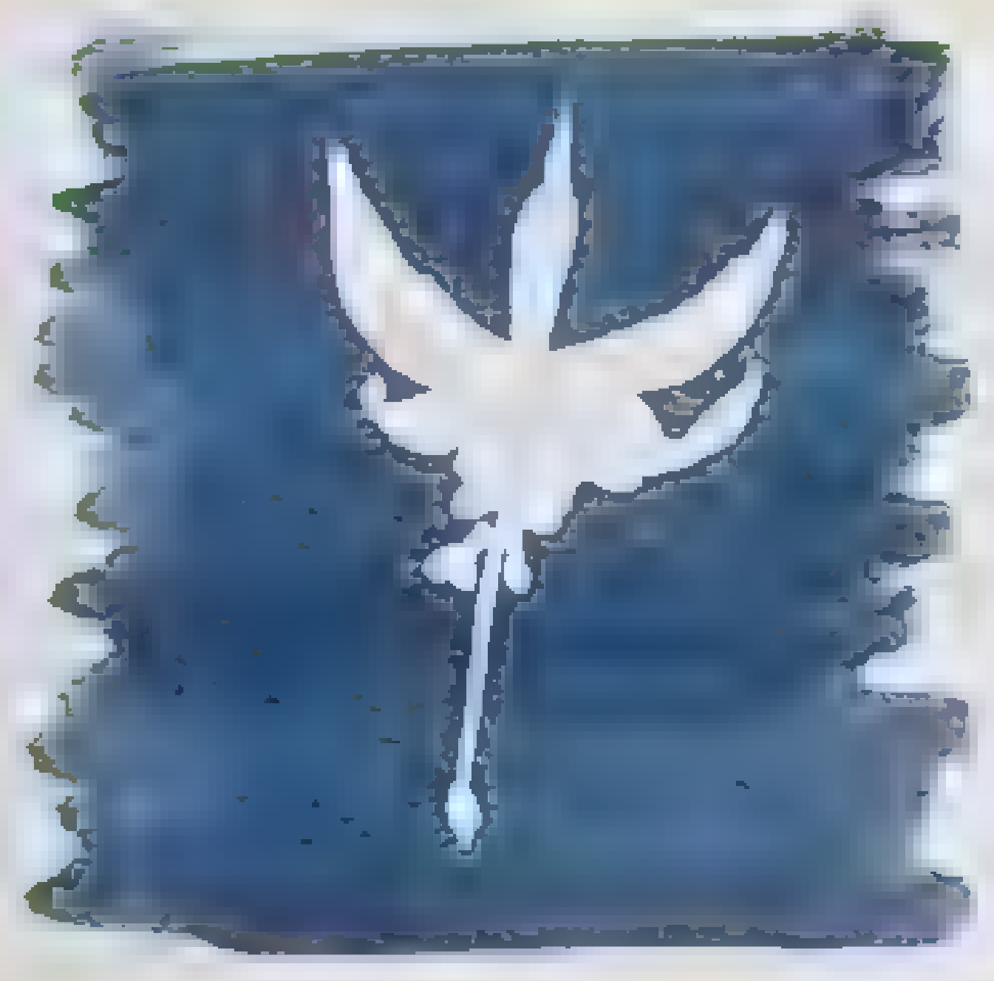

1 Pregătește masca
Desenează conturul cercelușului și apoi umple-l cu lichid pentru mascare Aplică în continuare un strat de acuarelă albastru-ftalo (turcoaz) și așteaptă să se usuce. Îndepărtează lichidul pentru mascare ștergând ușor cu guma: va apărea imaginea bine definită a florii.

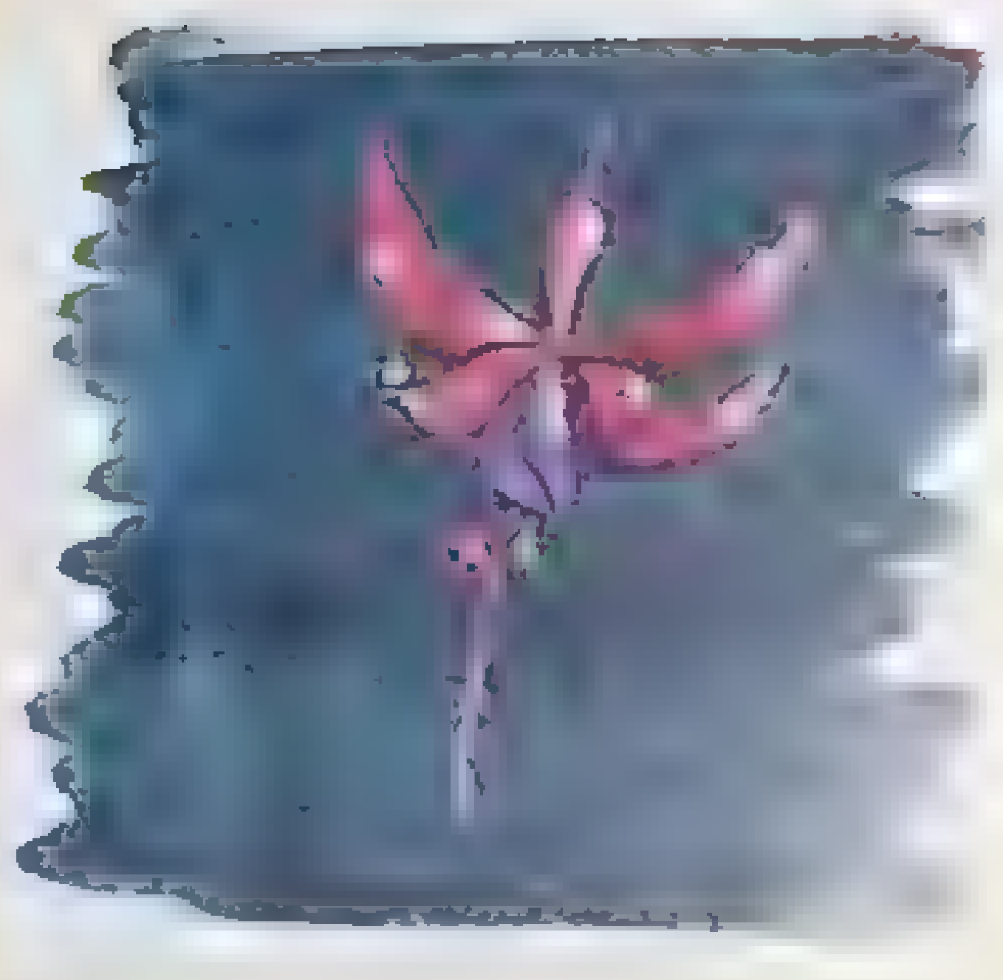

2 Pictează floarea
Pentru a completa cercel
spațiul alb cu roz-carmin și vi
folosești masca, nu riști să
iar contururile florii rămân

Lichidul pentru mascare

Lichidul pentru mascare poate fi aplicat cu pensula, cu creionul, cu un bețișor sau cu orice obiect de formă asemănătoare. Când se usucă, el lasă o peliculă păstoasă, care se îndepărtează ușor. Este excelent pentru a lăsa anumite porțiuni neacoperite, precum cele în care se reflectă lumina sau cele expuse direct razelor soarelui, și pentru lucrul în detaliu. În plus, este util pentru a izola anumite porțiuni pictate de culoarea care le înconjoară.

Chiar dacă lichidul pentru mascare permite obținerea unor rezultate excelente într-un mod foarte simplu, te sfătuim să faci mai întâi câteva exerciții Încearcă să trasezi câteva linii pe o bucată de hârtie, așteaptă ca lichidul să se usuce și pictează apoi peste peliculă Așteaptă să se usuce complet culoarea și înlătură pelicula, folosind o gumă moale sau degetele curate. Vei descoperi că, în mod normal, pelicula se dezlipește ca prin minune, lăsând spațiile de dedesubt complet albe, deși câteodată ea poate ataca suprafața hârtiei și poate compromite adaosul ulterior de culoare (mai ales în cazul folosirii acuarelelor).

Folosește o pensulă veche

Ai grijă: lichidul pentru mascare atacă pensula, deci ar fi bine să folosești o pensulă veche, pe care oricum va trebui s-o clătești bine după folosire, pentru ca perii să nu devină rigizi.

Lichidul pentru mascare își face efectul indiferent de materialele pentru pictură pe care le folosești, dar este mai bine să lucrezi cu el pe hârtie netedă: altfel, lichidul se adună în micile striații ale hârtiei rugoase și poate fi mai dificil de îndepărtat În plus, amintește-ți să dai la o parte pelicula cât mai repede posibil, după ce culoarea s-a uscat dacă lași să treacă mai multe ore (de exemplu, peste noapte) să-ți fie mai greu să-l îndepărt

Lichidul pentru mascar
celent pentru pictarea pers
relă. Îți permite, de exemplu, să
nezi mai ușor ramurile unui copac, apl
când peste ele mai întâi lichidul
ajutorul unei pensule cu vârful fin

Fulgi de nea

Fulgii de nea se pot adăuga în primele faze ale lucrării, aplicând mici puncte pe suprafața foii, cu pensula înmuiată în lichid. Dacă vrei să obții un efect mai realist, folosește vârful pensulei pentru prim-plan, în timp ce, pentru fulgii mai mici din fundal, poți folosi un creion. După ce ai îndepărtat pelicula, fulgii de nea vor fi niște mici puncte strălucitoare pe pânză. În același mod poți picta apa, acoperind toate picăturile și reflexele cu un lichid pentru mascare (picăturile se pot reda folosind o periuță veche) Odată îndepărtată pelicula, spațiile albe vor crea impresia apei în mișcare

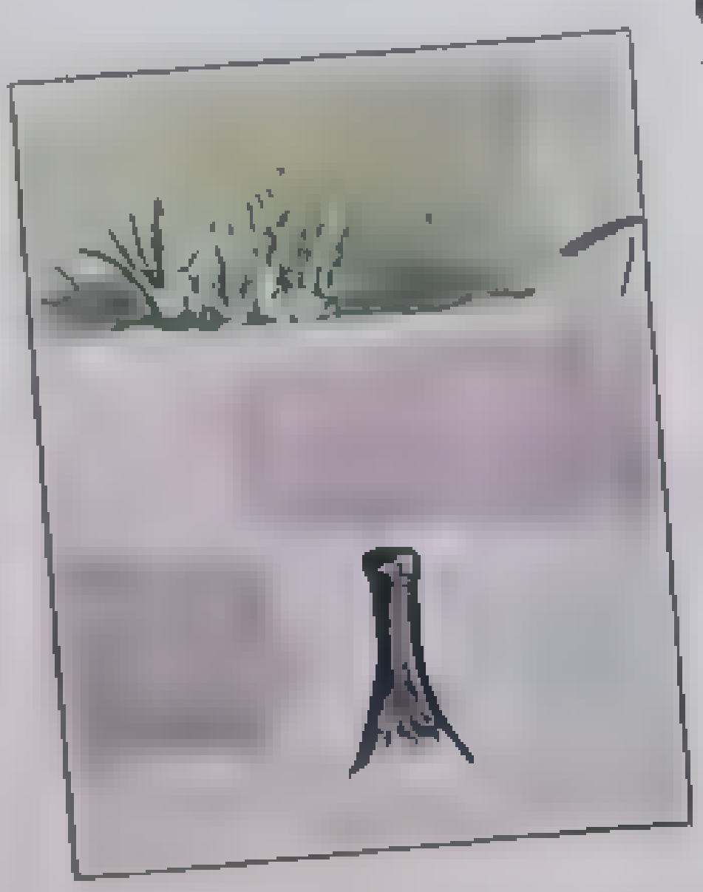

◄ Câteva exemple de efecte ce se pot obține cu ajutorul lichidului pentru mascare.

Sclipiri pe sticlă

Descoperă minunatele calităţi ale uleiurilor, pictând această compoziţie simplă, cu reflexe pe sticlă.

Una dintre caracteristicile fascinante ale sticlei constă în jocurile de lumini şi umbre de pe suprafaţa ei. Dacă aceasta este curbă, imaginile reflectate sunt deformate. Bineînţeles, nu puteam lăsa să ne scape un subiect atât de interesant precum o compoziţie cu sticle.

Pregătirea compoziţiei

Pentru acest exerciţiu, am ales sticle de forme şi culori diverse. Dacă vrei să creezi o compoziţie diferită, caută prin rafturile unui supermarket: singura problemă este că-ţi va fi greu să alegi! După ce ai golit sticlele, scoate etichetele cu puţină apă şi săpun, şterge-le bine şi aşază-le cum vrei: acum, poţi începe să pictezi.

Avantajul uleiurilor

Uleiurile te vor ajuta să pictezi diferitele forme şi nuanţe ale sticlelor şi să redai cât mai fidel razele de lumină reflectate. Într-adevăr, spre deosebire de acrilice şi acuarele, uleiurile au nevoie de mult timp pentru a se usca. Prin urmare, uleiurile pot fi folosite fără grabă, iar greşelile se pot corecta după câteva zile, îndepărtând culoarea cu un cuţit – tehnică proprie acestui material.

Gândeşte-te la factorul timp ca la un avantaj: cu cât ai mai mult timp pentru a intra în atmosfera tabloului, cu atât mai spectaculos va fi rezultatul.

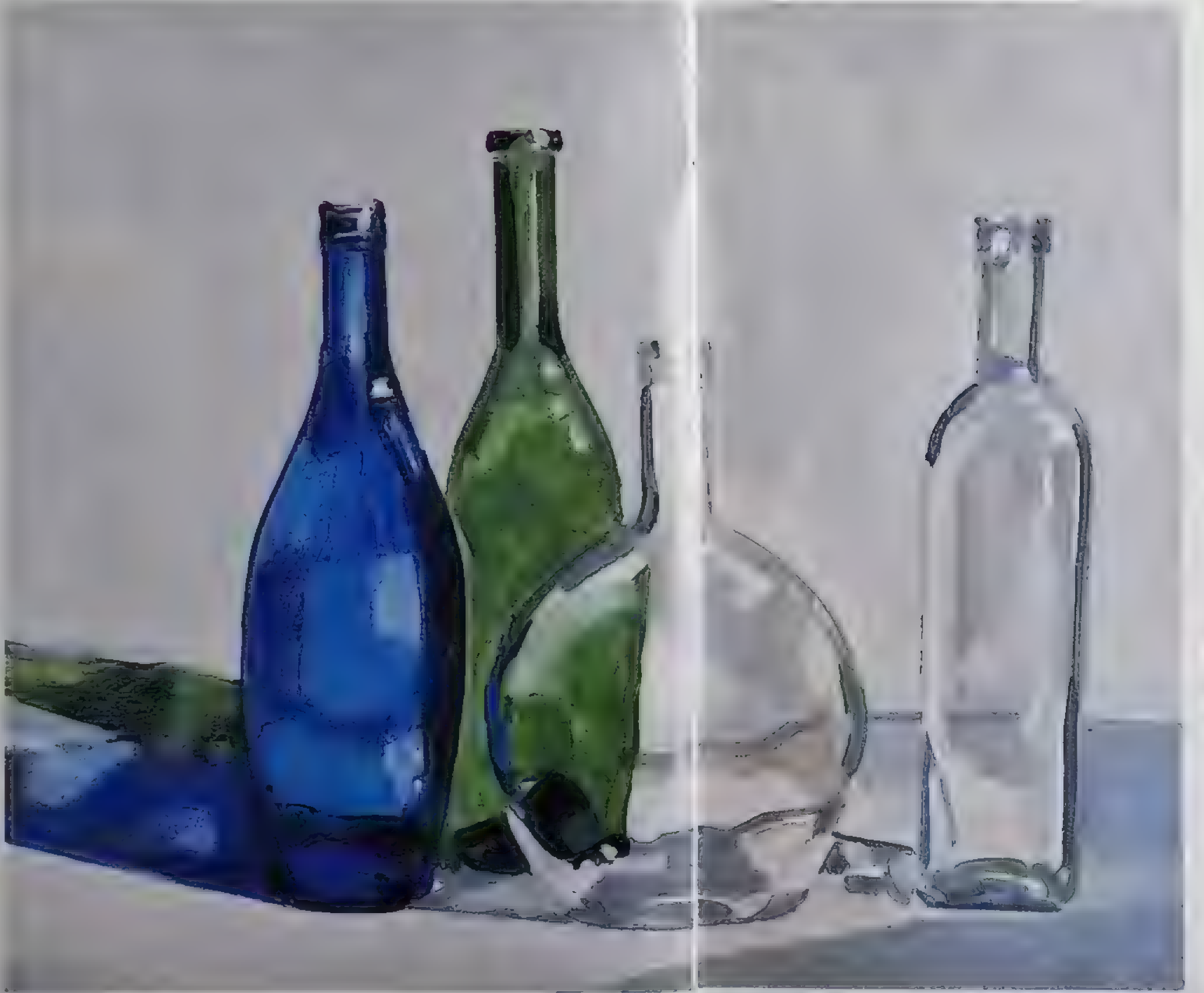

▲ Textura densă a uleiurilor este excelentă pentru redarea volumului acestor sticle, împreună cu reflexiile şi deformările tipice. Observă şi reţine fiecare tip de linie pe care îl poţi trasa cu pensula.

Tuşe dense de culoare

Deoarece uleiurile sunt foarte groase, modul în care mânuieşti pensula devine foarte important, pentru că amplitudinea şi direcţia fiecărei tuşe vor rămâne vizibile pe pânză, iar acest lucru îţi va permite să obţii o gamă largă de efecte interesante. Compară-le cu cele pe care le poţi obţine folosind acrilice (vezi numărul 4, pagina 5).

MATERIALE

- O pânză cu textură fină, de aproximativ 81x61 cm
- Un creion cu cărbune
- Pensule: nr. 4, în formă de limbă de pisică, nr. 12, plată
- Esenţă de terebentină
- Vernis de chihlimbar
- 10 culori de ulei gri, ocru-galben, galben-crom, alb, albastru-ultramarin, albastru-smaragd, albastru-cobalt, verde-smaragd, verde-Veronese, negru

ÎNCEPE

1 ▲ Trasează schiţa iniţială
Observă compoziţia, acordând atenţie liniilor curbe şi diverselor nuanţe, clarobscururilor şi reflexelor luminoase. Schiţează forma sticlelor în cărbune, încercând să redai fidel poziţia fi[illegible] raport cu celelalte. Marchează, printre [illegible] contururile diferitelor nuanţe care a[illegible] sticlelor, inclusiv pe gâtul, pe gura şi [illegible]

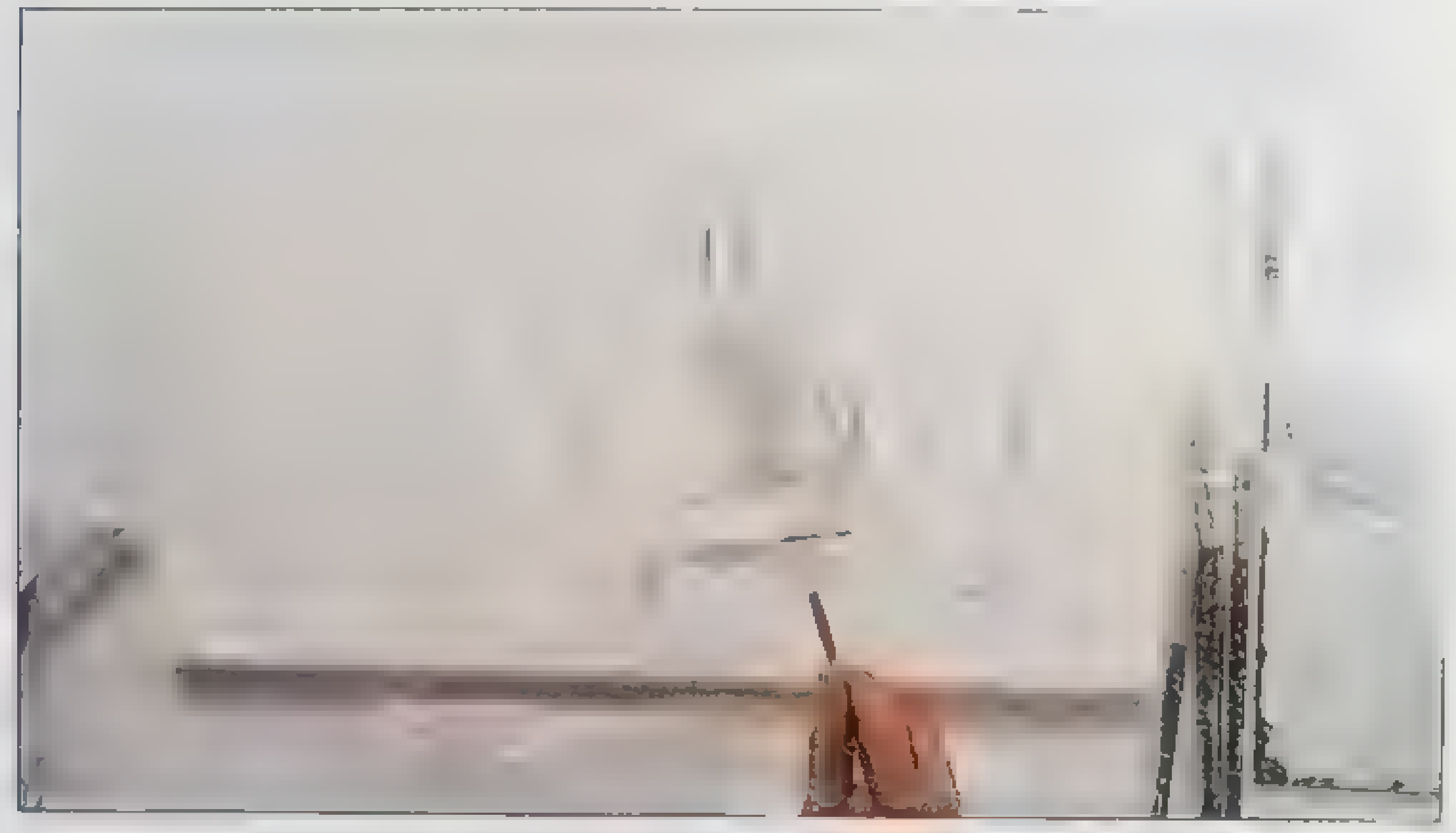

2 ▲ Începe cu sticlele transparente
Folosind pensula nr. 4, amestecă albul cu puţin gri şi ocru-galben vei obţine un gri-tern, pe care îl vei aplica în centrul sticlelor transparente şi pe contururile acestora

3 ▶ Intensifică uşor nuanţa
Fără să cureţi pensula, înmoai-o puţin în verde-Veronese şi albastru-smaragd şi amestecă totul cu griul pe care l-ai preparat mai devreme, pe paletă. Vei obţine un gri-închis, cu tentă albastru-verzuie, care îţi va folosi pentru reprezentarea liniilor mai accentuate de pe gura, gâtul şi baza sticlelor.

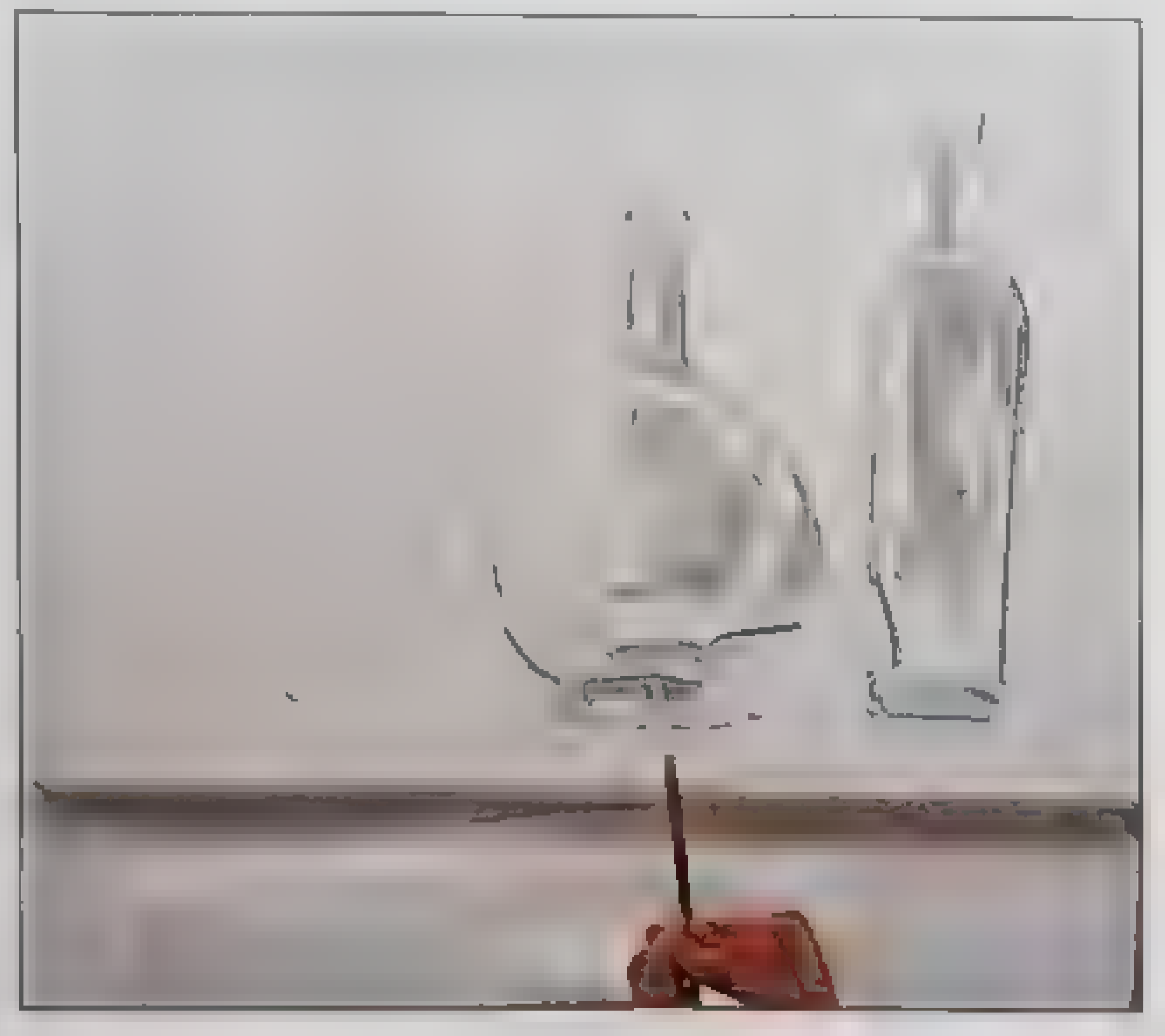

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Pasul următor constă în finisarea celor două sticle transparente: culoarea de bază este din nou gri, însă îmbogățit cu puțin albastru și galben. Trebuie să fii foarte atent atunci când amesteci culorile, deoarece chiar și dozele foarte mici pot produce nuanțe foarte intense, denaturând culoarea de bază. Apoi, e timpul să treci la sticlele colorate.

4 ▶ Din nou gri pentru sticlele transparente
Fără a curăța pensula, adaugă puțin albastru-cobalt și apoi aplică niște pete de culoare în centru și dreapta, sus, pe sticla aflată în dreapta. Adaugă apoi puțin albastru-ultramarin și negru, accentuând partea superioară a sticlei din dreapta și conturul curbat al sticlei din centru.

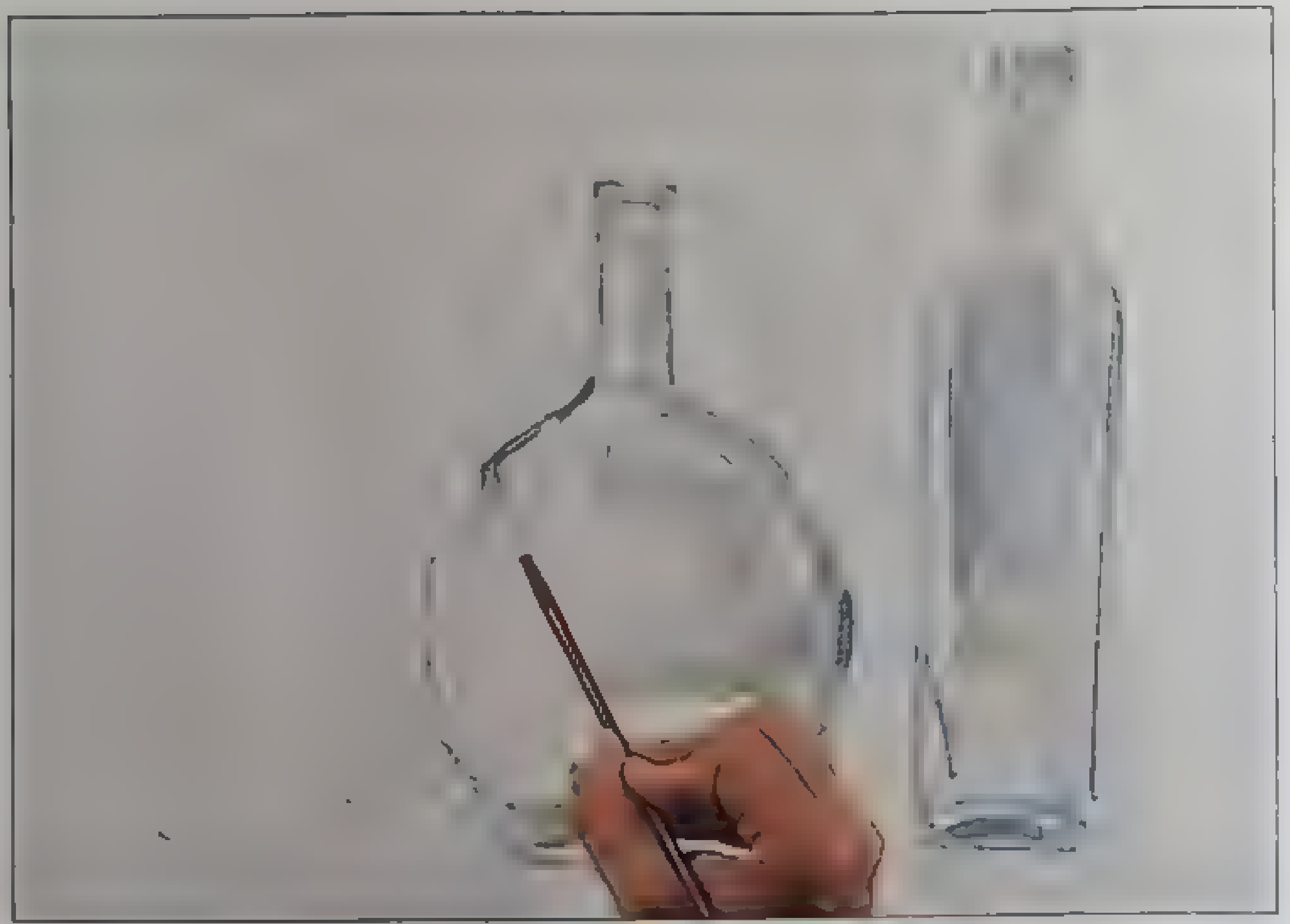

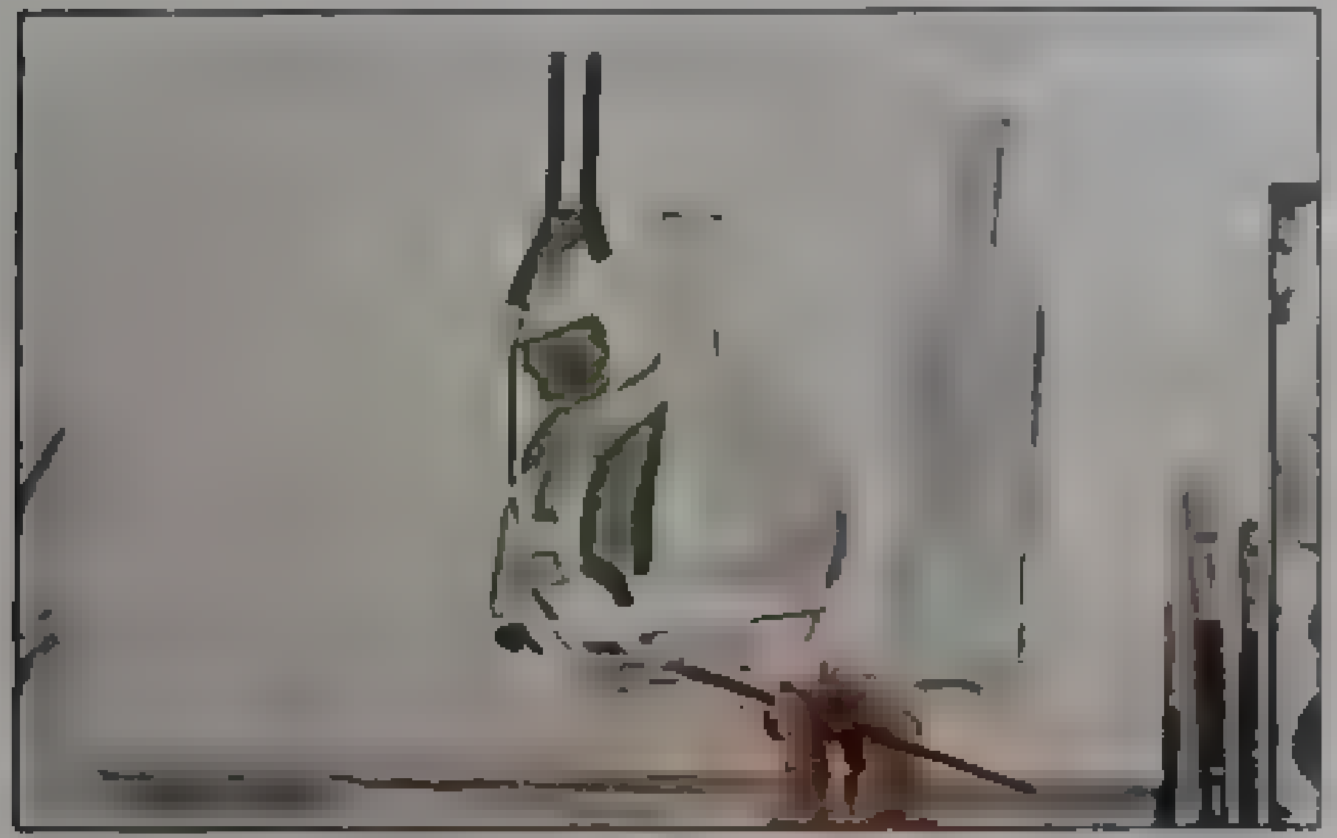

5 ▲ Pictează sticla verde
Fără a curăța pensula, înmoai-o în verde-smaragd și schițează zonele mai închise ce înconjoară centrul sticlei verzi, evitând porțiunile expuse luminii, precum zona mediană a gâtului. Cu aceeași pensulă, amestecă verde-smaragd cu albastru-ultramarin și aplică apoi culoarea pe conturul gâtului și pe marginea sticlei verzi, acolo unde aceasta pare deformată, din cauza sticlei transparente din față.

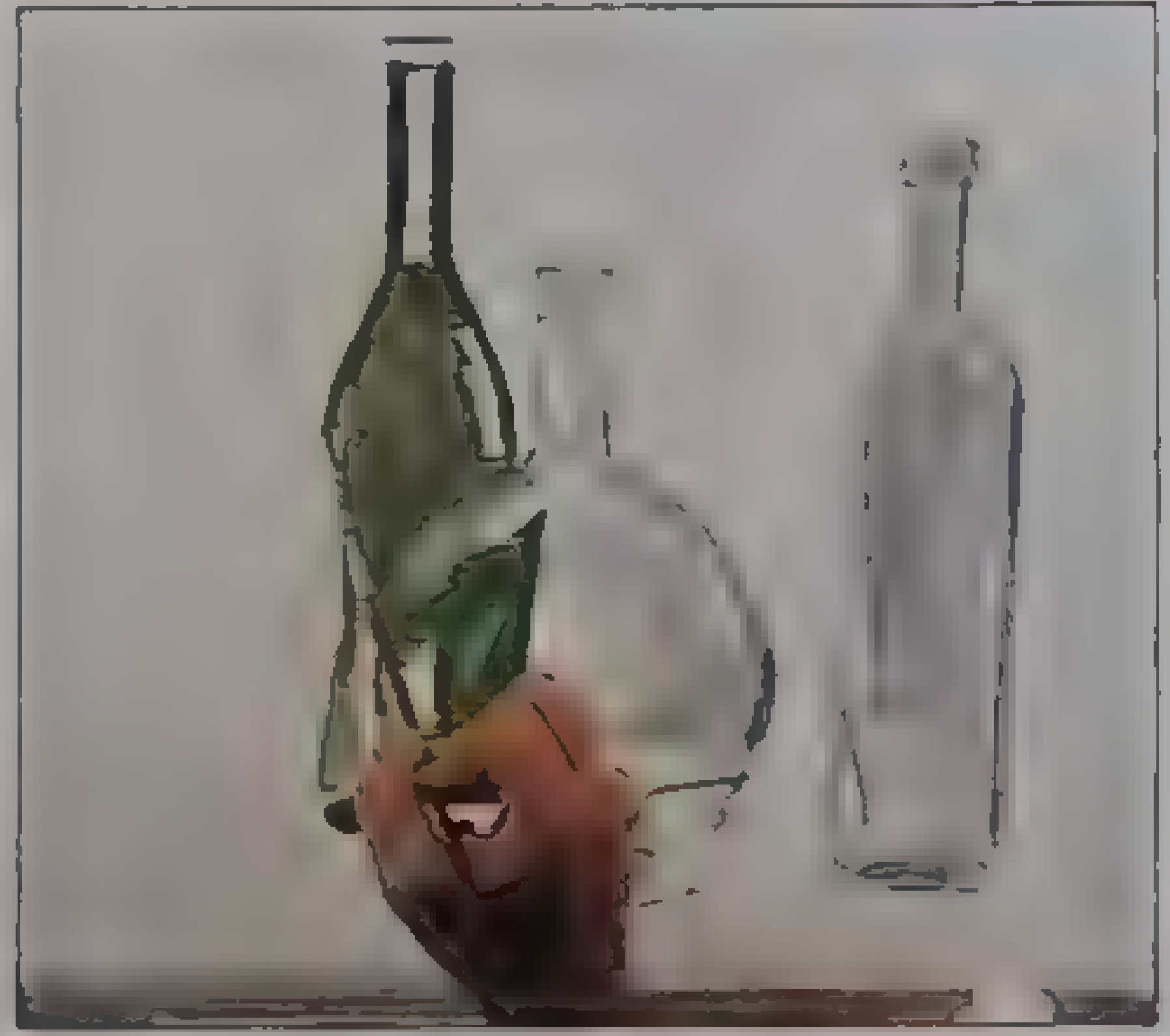

6 ◀ Puțin verde mai deschis
Nu clăti pensula: înmoai-o, în schimb, în alb și colorează restul sticlei. Apoi înlătură culoarea în exces de pe pensulă și amestecă verde-Veronese și verde-smaragd cu puțin ocru-galben și galben-crom, aplicând culoarea pe câteva dintre porțiunile de un verde mai deschis.

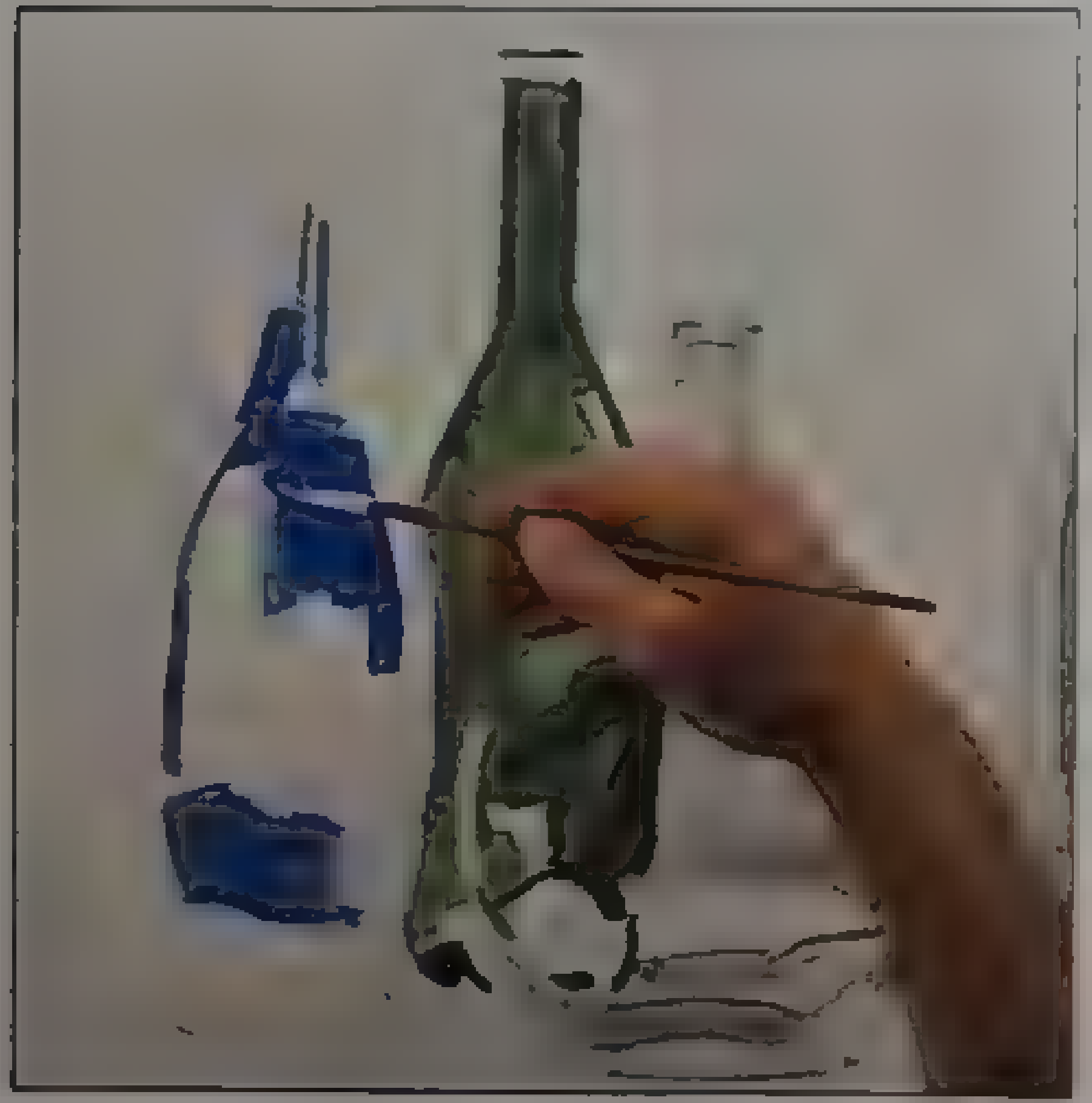

7 ◀ Ocupă-te de sticla albastră
Curăță pensula cu esență de terebentină. Amestecă albastru-smaragd, albastru-cobalt, puțin alb și un strop de **vernis de chihlimbar**, lucrând pe porțiunile sticlei albastre, aflate mai spre exterior. Adaugă alb în zona din stânga, acolo unde sticla este mai deschisă.

SOLUȚII ISTEȚE

CUM EVIȚI AMESTECAREA CULORILOR

Artiștii apreciază faptul că uleiurile se usucă relativ lent, dar acest lucru înseamnă și că, odată ce sunt aplicate în straturi dense, uleiurile tind inevitabil să se amestece. Este de preferat deci să aplici straturi subțiri de culoare sau, dacă nu vrei să-ți impui limite, să folosești vernisul de chihlimbar. Acesta reduce timpul necesar uscării uleiurilor.

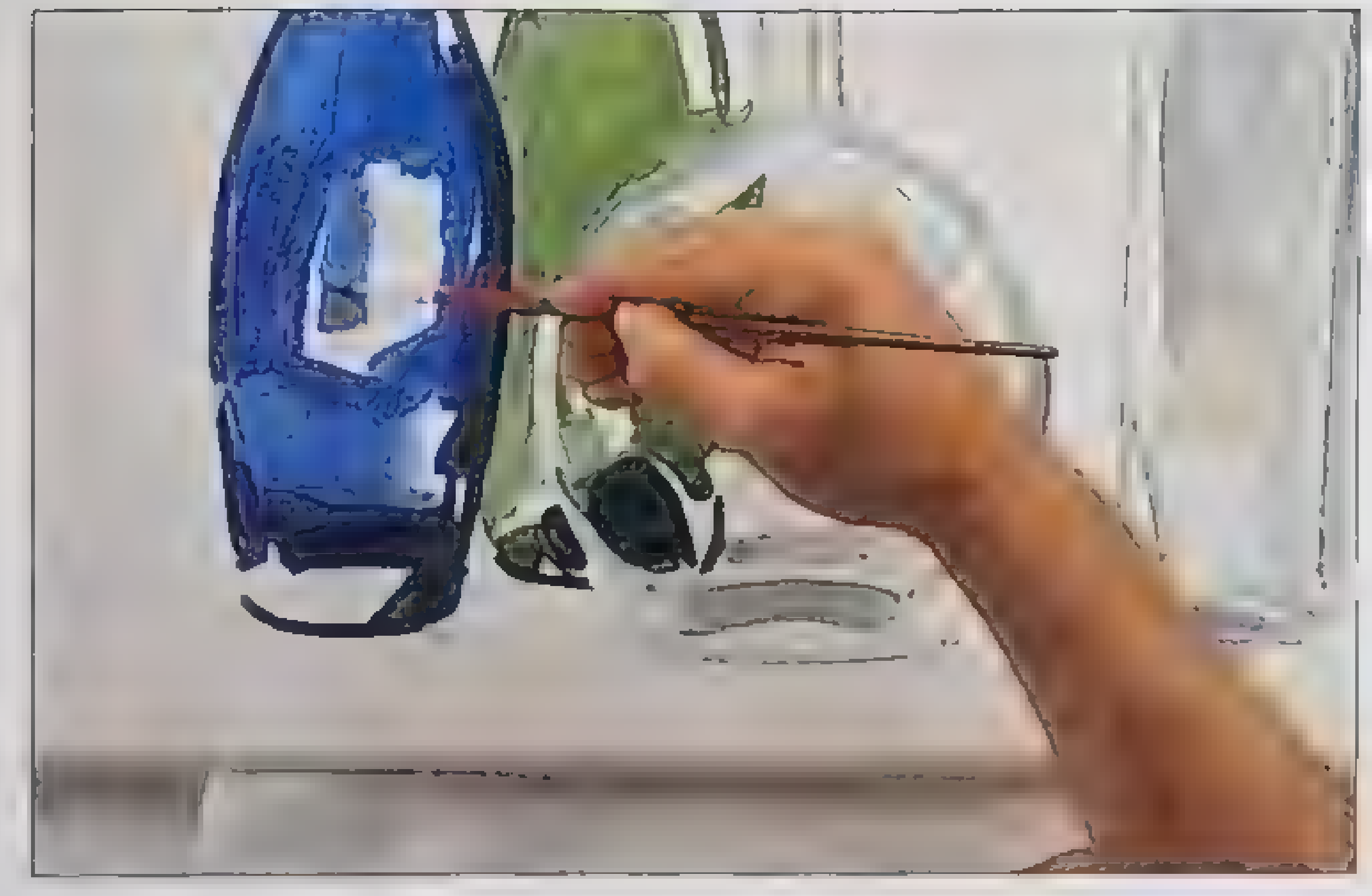

8 ▲ Finisează sticla albastră
Înmoaie pensula în verde-smaragd și pictează marginile sticlei albastre Apoi adaugă puțin negru și vei obține un verde-închis, pe care îl vei aplica pe gura și la baza sticlei. Cu aceeași culoare, aplică apoi câteva tușe în jurul bazei sticlei verzi și pe contururile acesteia. În fine, adaugă puțin alb peste albastru-cobalt și umple porțiunea centrală a sticlei albastre

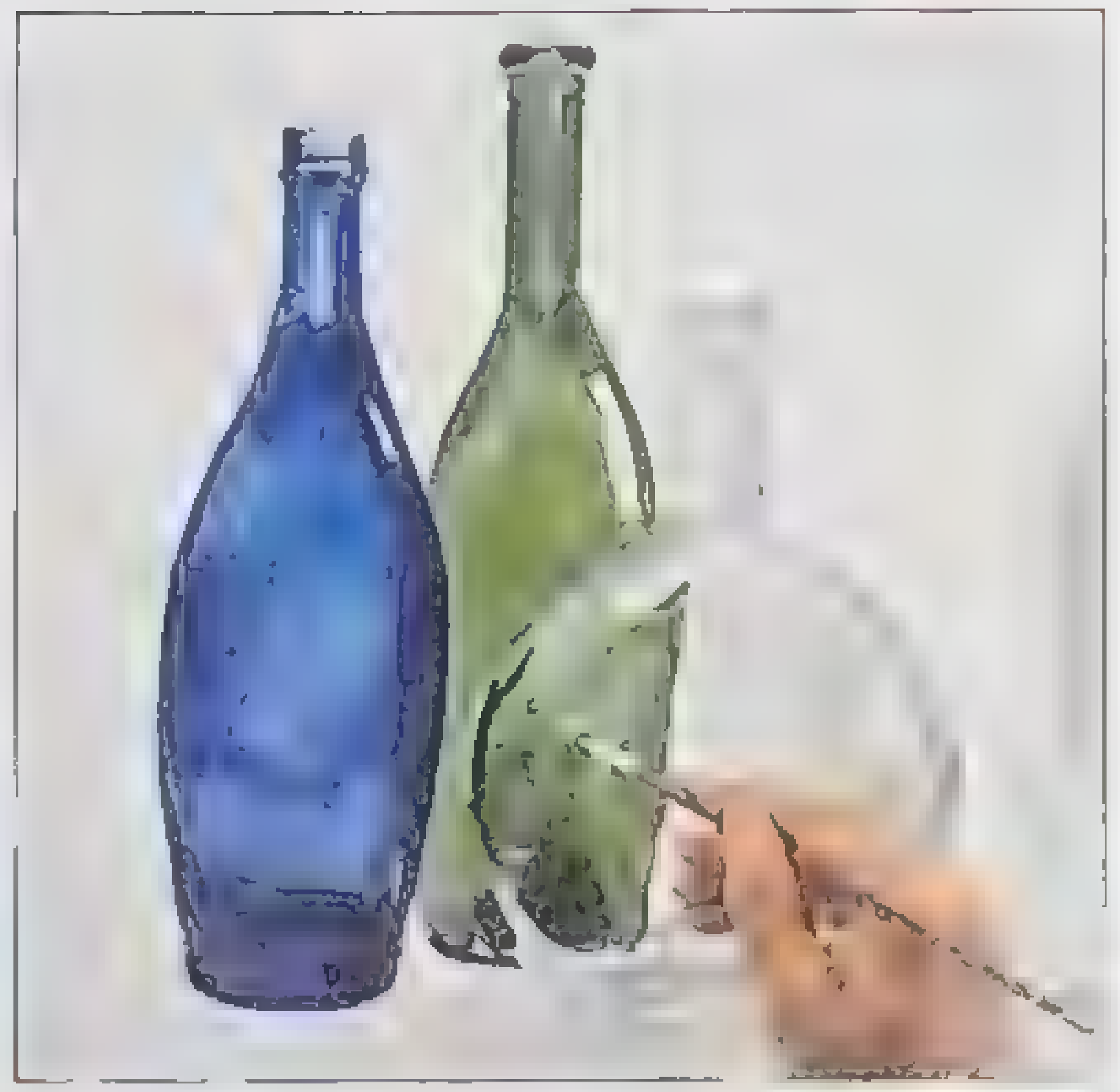

9 ▲ Adaugă reflexele
Curăță pensula și continuă să finisezi sticl verde, cu un amestec de verde-smaragd, albastru-ultramarin și alb. Curăță apoi pensula ș amestecă verde-deschis cu verde-Veronese alb, apoi pictează reflexele de pe gâtul, de p partea superioară a sticlei verzi și de pe marg stângă a sticlei rotunde

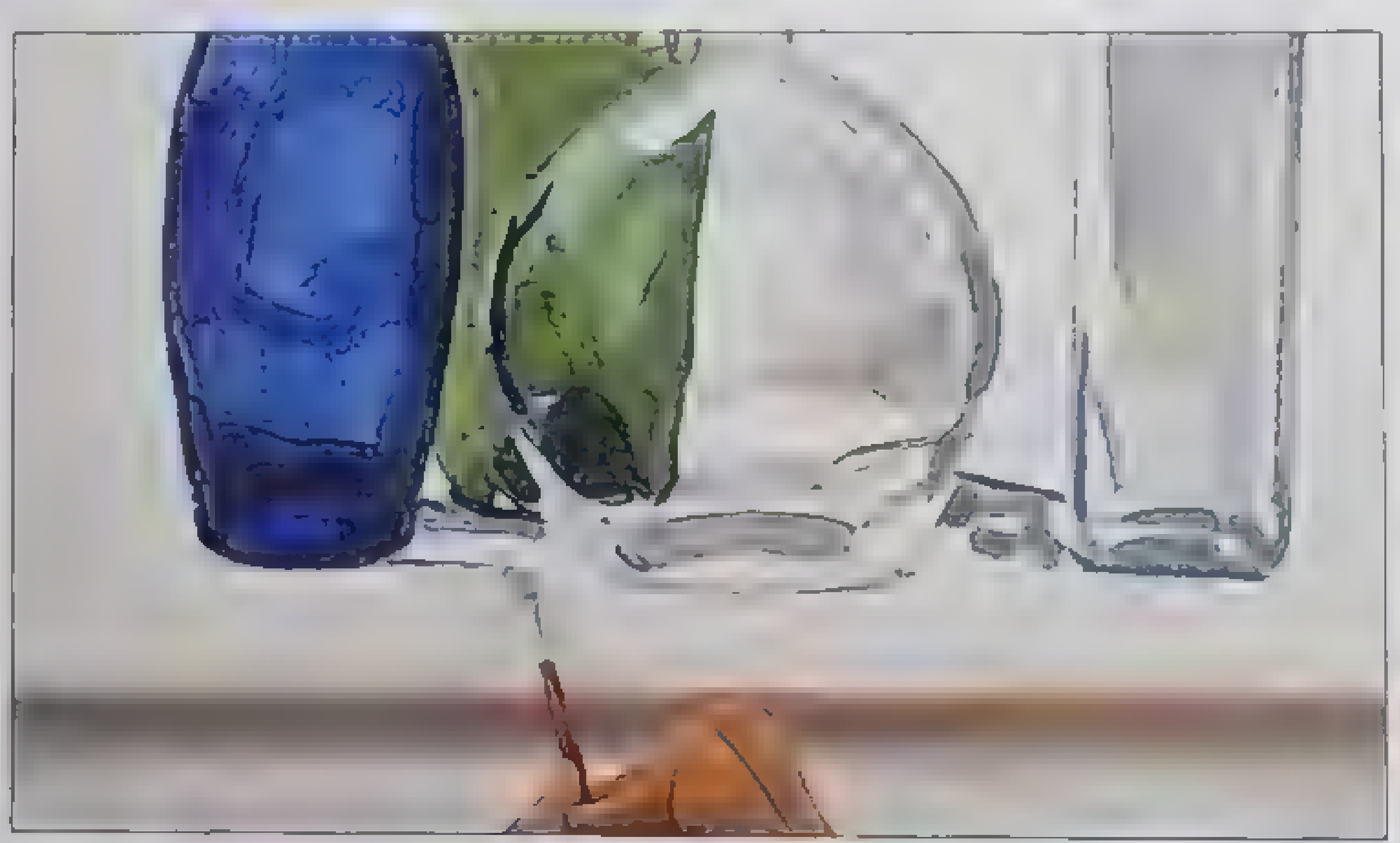

10 ▲ Creează umbrele sticlelor transparente
Adaugă puțin verde-smaragd culorii deja preparate și întărește conturul sticlei transparente din dreapta. Întunecă apoi culoarea cu puțin gri și trasează umbra. Deschide tonul amestecului cu puțin alb, ca să obții o umbră mai pală, pentru sticla din mijloc.

11 ▶ Desenează umbra sticlei albastre și pe cea a sticlei verzi
Curăță pensula încă o dată, apoi schițează umbra sticlei din stânga, folosind albastru-cobalt. Adaugă puțin alb, pentru a umple zonele mai deschise la culoare. Curăță pensula, apoi înmoai-o în verde-Veronese, ca să redai umbra sticlei verzi.

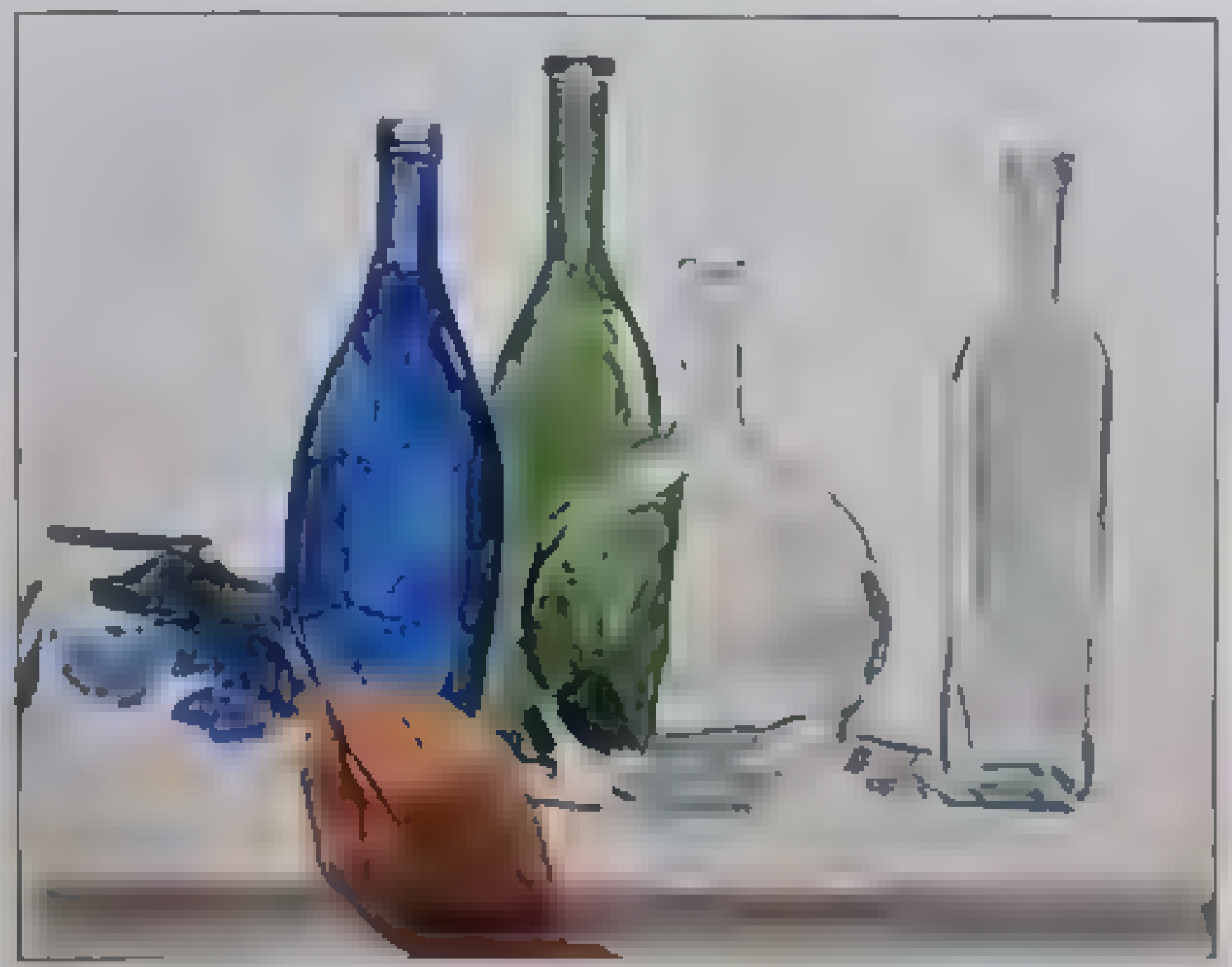

Fii creativ!

O abordare geometrică

În această interpretare diferită a aceleiași compoziții, artistul s-a concentrat pe blocurile uniforme de culoare, mai mult decât pe reflexele irizate ale sticlei. În plus, a acordat mai puțină importanță tușei, dincolo de porțiunea centrală a sticlei verzi și a fundalului. Atât zonele expuse luminii, cu tot cu reflexele lor, cât și zonele mai umbrite au forme geometrice, inserate în formele simetrice ale sticlelor

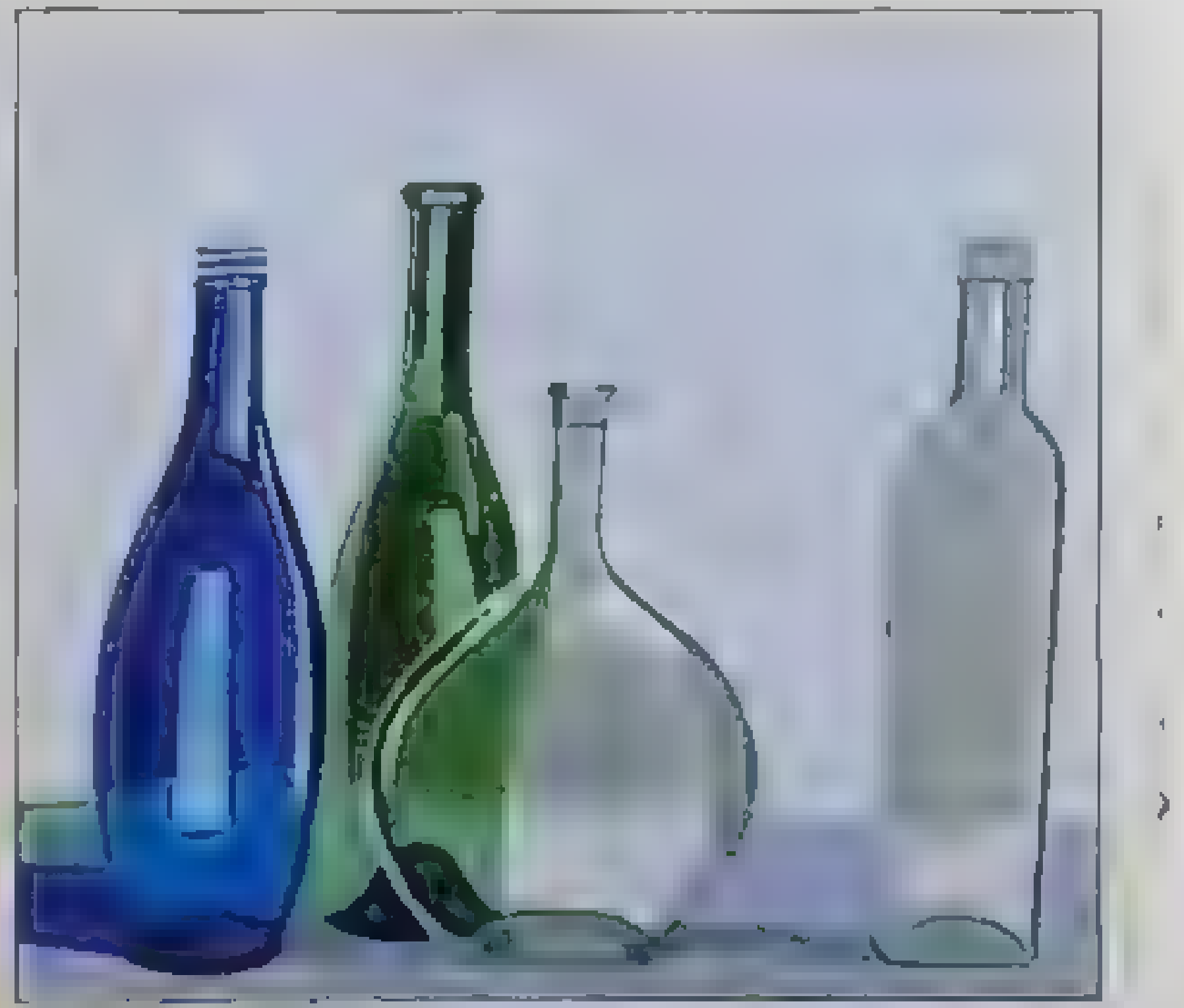

UN PAS ÎNAINTE

Pentru a crea o atmosferă mai intensă, putem mări în acest moment contrastul dintre lumini și umbre. Deoarece în tabloul nostru există deja numeroase tonuri și nuanțe diferite, de la foarte închise la foarte luminoase, câteva tușe puternice nu vor strica echilibrul cromatic sau compozițional. Dimpotrivă, ele vor crește, cu siguranță, impactul final al lucrării.

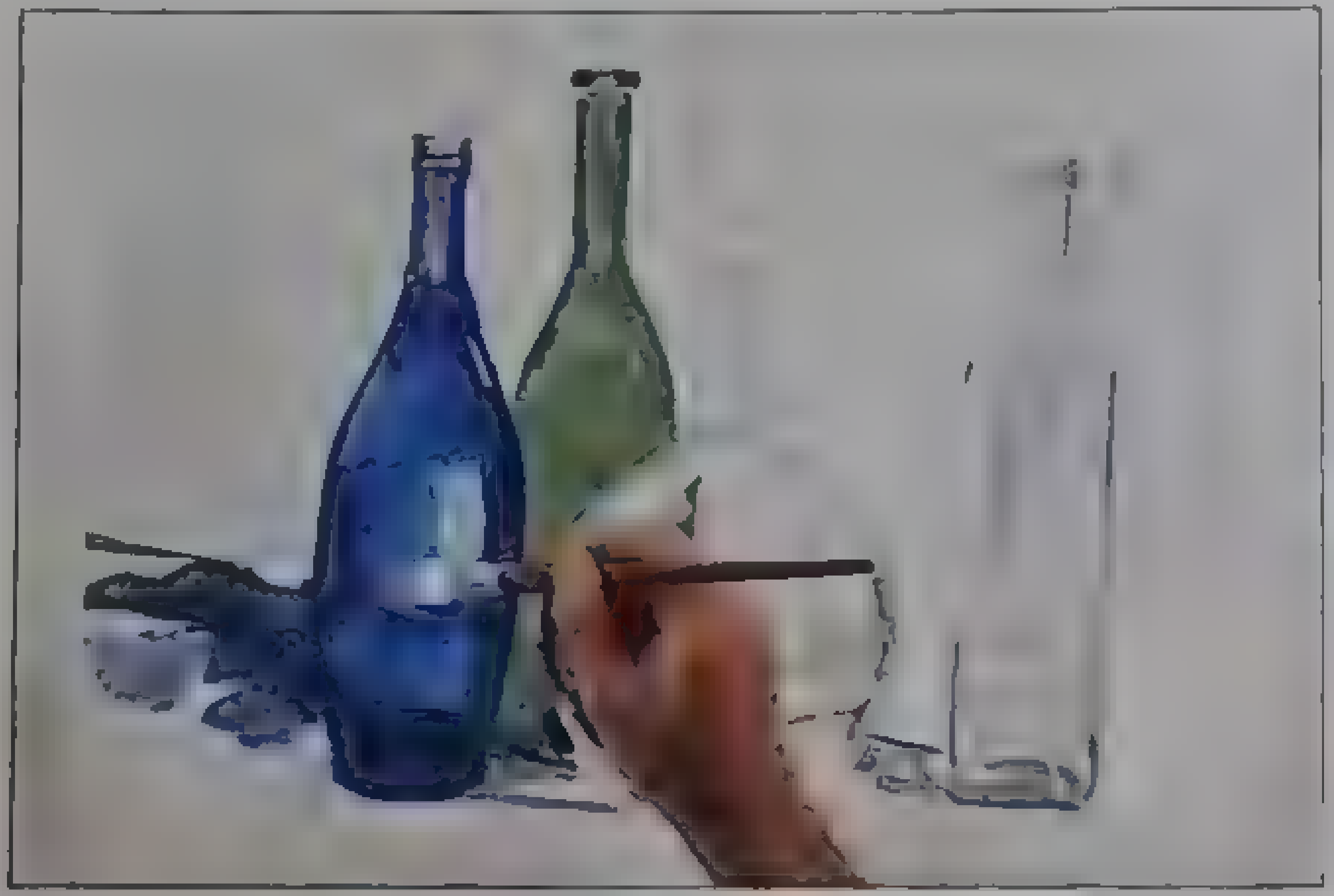

12 ▲ **Pictează fundalul**
Prepară pe paletă un amestec de alb și gri. Folosind pensula nr. 12, aplică apoi culoarea pe fundal și între sticle. Variază ușor nuanța, adăugând câte puțin ocru-galben. Cu aceeași pensulă, adaugă o linie curbă în zona mai deschisă a sticlei rotunde și aplică puțină culoare pe porțiunile mai luminoase ale sticlei albastre. Ia apoi pensula nr. 4 și, folosind aceeași culoare, trasează o linie verticală pe marginea stângă a sticlei transparente din mijloc.

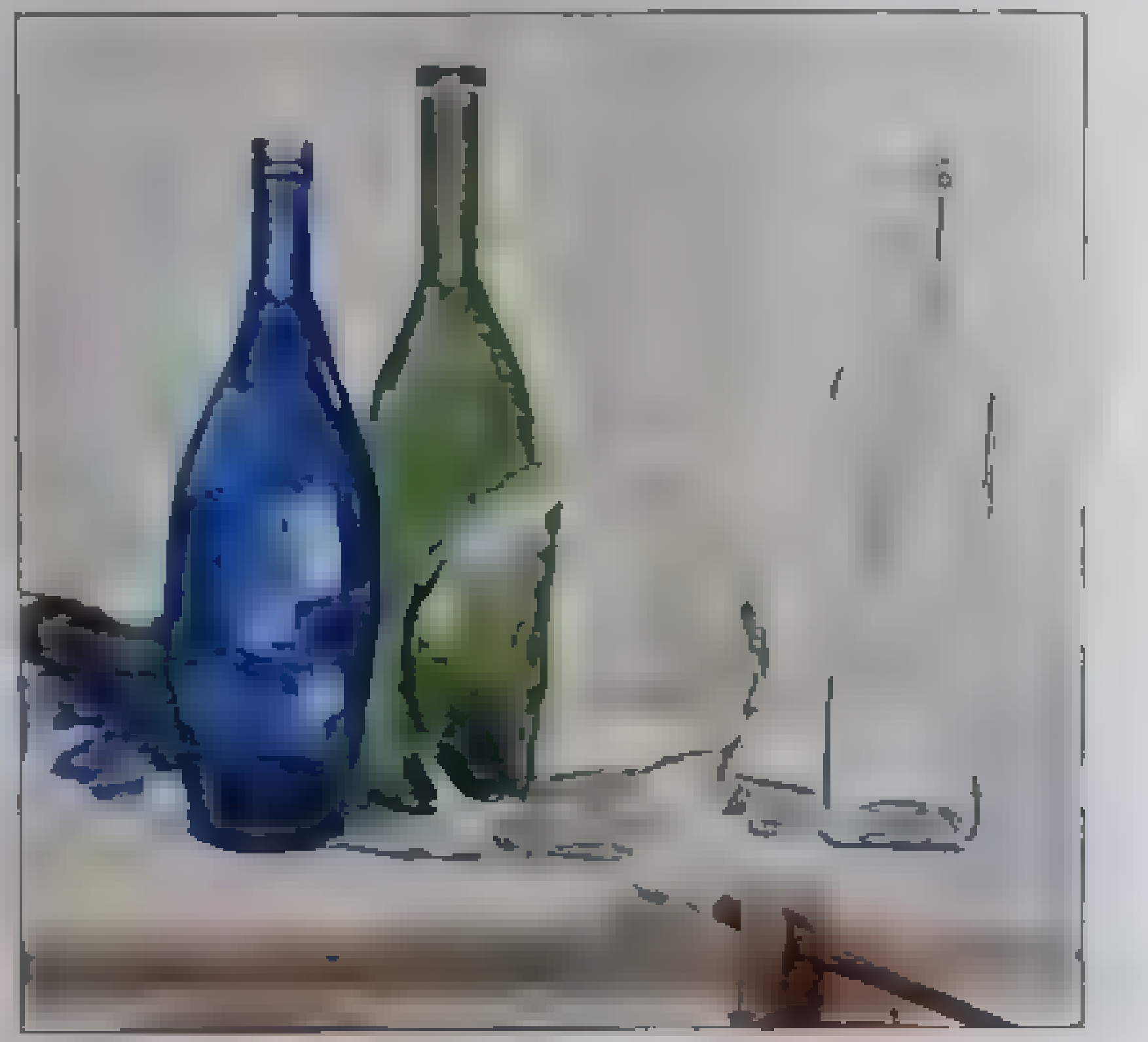

13 ▲ **Pictează prim-planul**
Clătește pensula nr. 12, amestecă griul cu alb și albastru-smarald și aplică apoi culoarea pe porțiunea din prim-plan, păstrând nuanța mai închisă în partea dreaptă și pe sticlele transparente. Fără a curăța pensula, adaugă mult alb, până când vei obține un gri foarte tern, apoi pictează zona mai deschisă din stânga. În fine, aplică două-trei tușe pe sticle, pentru a întări reflexele.

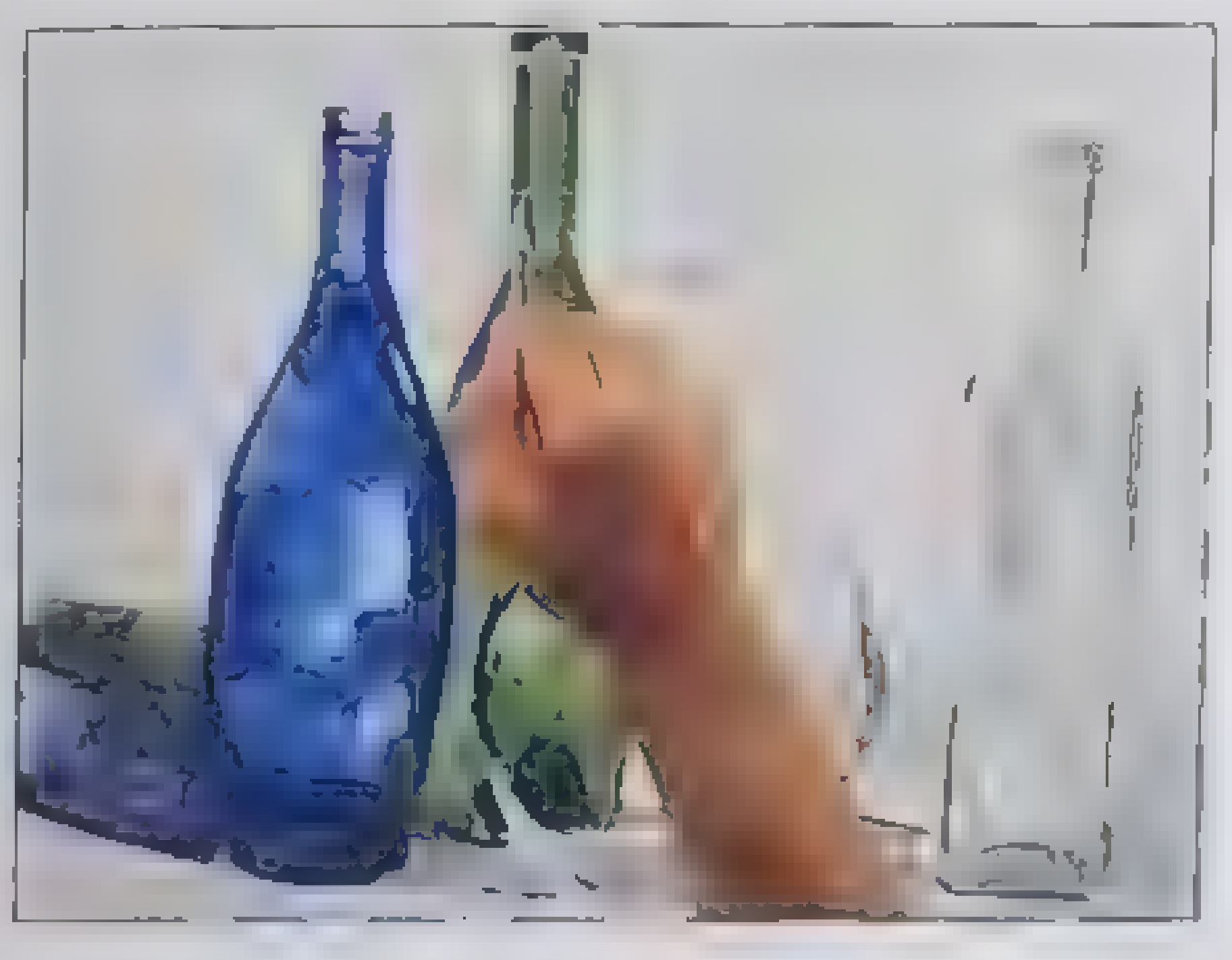

14 ▲ **Accentuează umbrele**
Amestecă albastru-smarald cu negru și trasează câteva linii, reprezentând umbrele de pe latura dreaptă a sticlei rotunde și transparente, apoi de pe latura stângă a sticlei verzi.

15 ▶ **În fine, câteva accente luminoase**
Curăță pensula și amestecă albastru-smarald cu alb, aplicând culoarea pe latura stângă a gurii și la baza sticlei albastre, apoi pe latura dreaptă a sticlei mai deschise. Și acum, tușa finală: curăță pensula și adaugă puțin alb în jurul gâtului sticlelor.

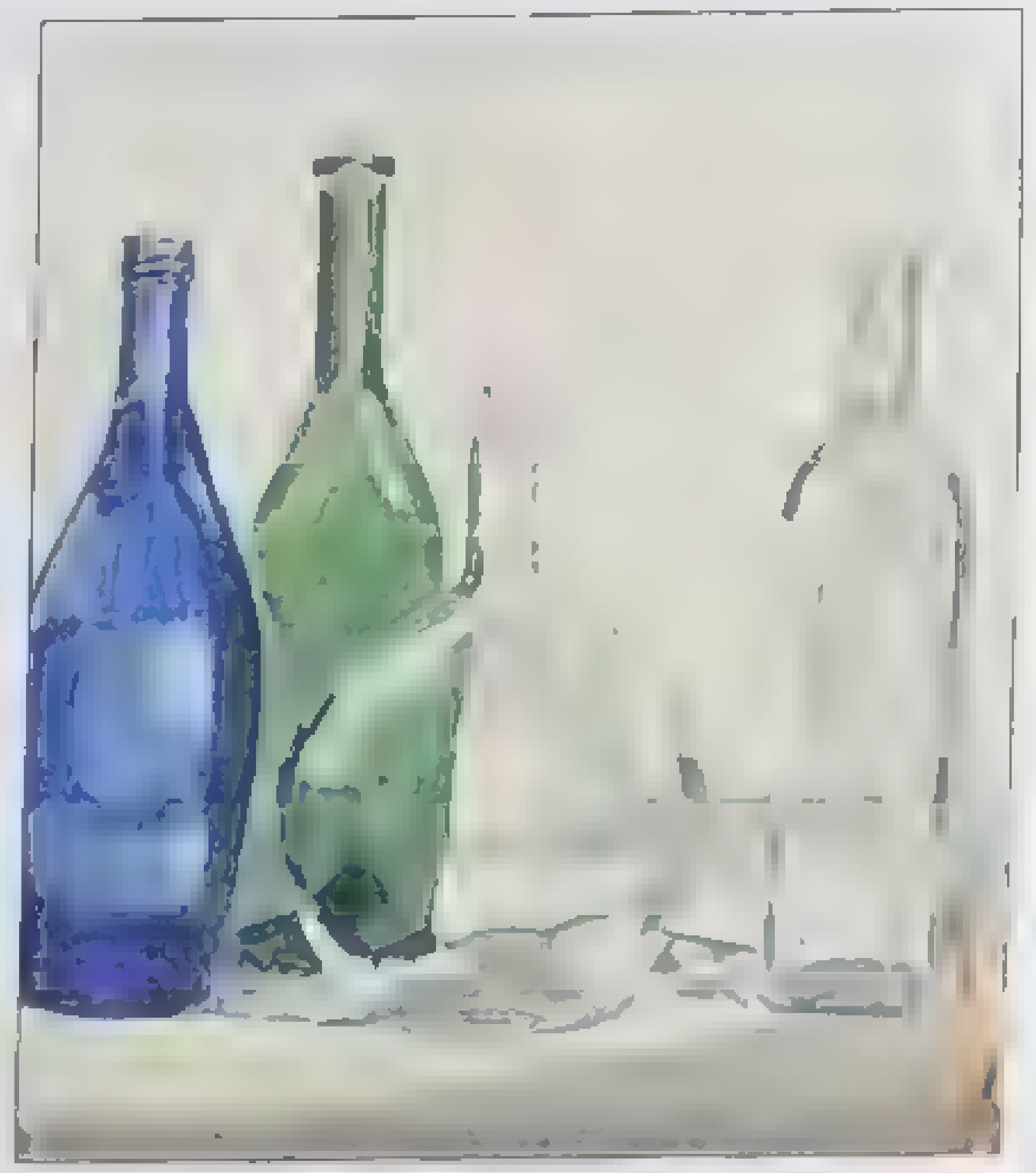

Operele maeștrilor

Aleksandra Ekster (1882-1949)

Natură moartă cu vază și sticlă

La începutul secolului XX, artiștii au început să se elibereze de convențiile picturii tradiționale, pe care le considerau prea înguste, pentru a se îndrepta spre modalități de expresie mai abstracte. Modul în care este tratată această compoziție cu sticle este un bun exemplu. Artistul nu este interesat de efectele de factură realistă sau de proporțiile efective ale obiectelor, ci se concentrează pe felul în care formele acestora se pot compune, pentru a obține un bun efect vizual. Sticlele sunt destul de bine definite: cea verde din stânga, spre exemplu, prezintă același tip de reflexe precum cea din exercițiul nostru. Observă zonele luminoase de pe contur și de pe gâtul sticlei, ca și felul în care transpare fundalul.

Reflexele albe de pe sticla verde, pahare și vază, cu luminozitatea lor, creează o atmosferă festivă.

Sticla roșie, dimpotrivă, nu are reflexe, dar culoarea ei rubinie produce un efect vibrant.

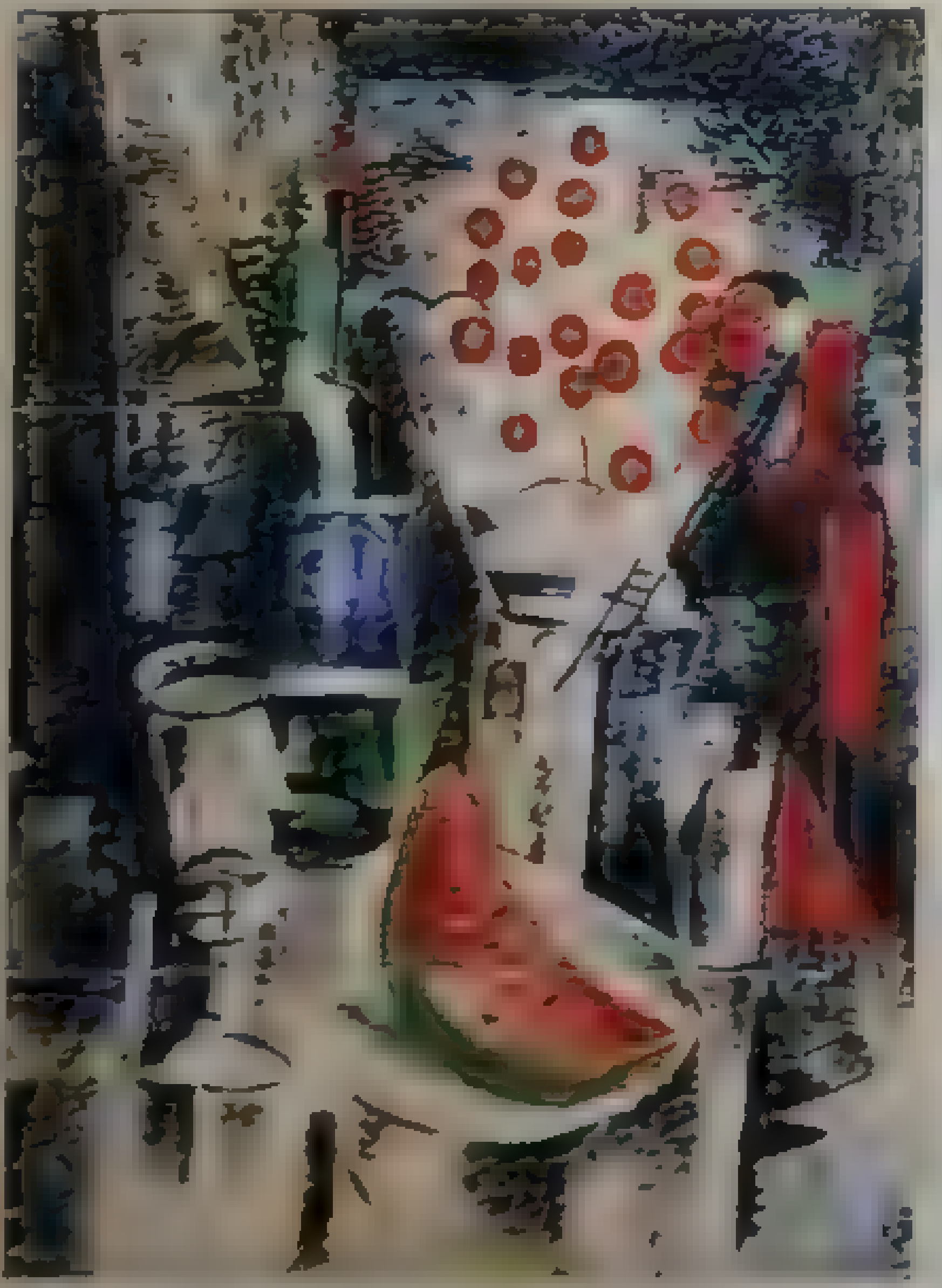

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Îmbunătățește-ți abilitățile pentru a reprezenta volumul prin clarobscur: folosește acrilicele pentru un studiu detaliat al unei vaze de flori

- Experimentează o lumină strălucitoare și directă.
- Privește cu atenție formele și culorile umbrelor
- Un desen bine definit, cu contururi clare și accentuate.

O LUCRARE COMPLETĂ

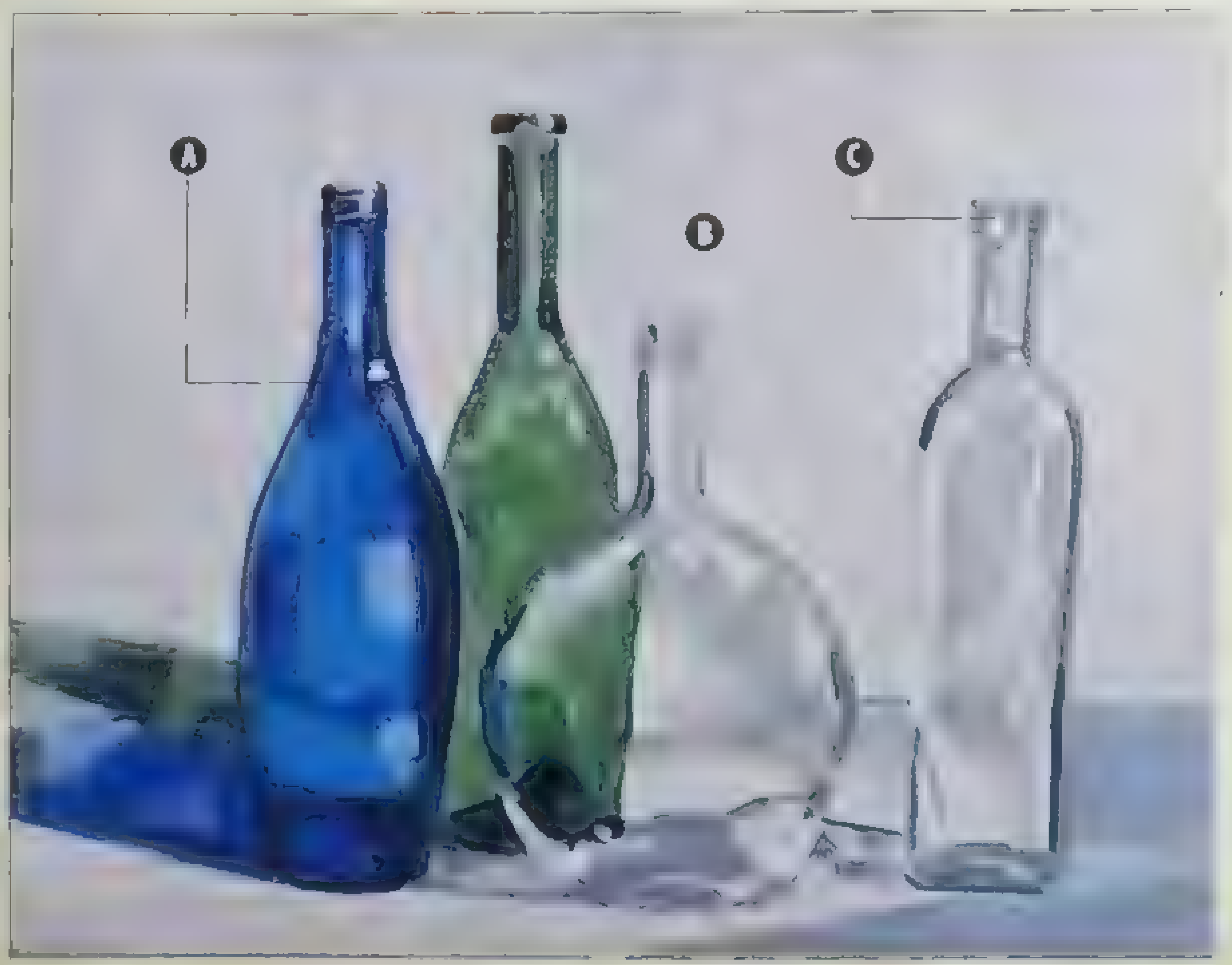

A Forme diferite
Am ales sticle de forme diferite, cât mai interesante. Contururile lor au fost accentuate cu linii puternice și marcate.

B Fundal uniform
Fundalul compoziției a fost pictat cu gri-deschis și câteva nuanțe care bat ușor în ocru-galben. Fiind neutru, acesta nu distrage atenția de la jocul nuanțelor de pe sticlă.

C Reflexe strălucitoare
Reflexele sunt mai intense și mai luminoase spre partea [illegible] sticlelor: fo[illegible] maxima de[illegible]

Amestecurile

▼ **Un exemplu al tehnicii poantiliste inventate de Seurat (1859-1891): *Tânără femeie pudrându-se.* Micile pete de culoare se amestecă, creând o multitudine de nuanțe.**

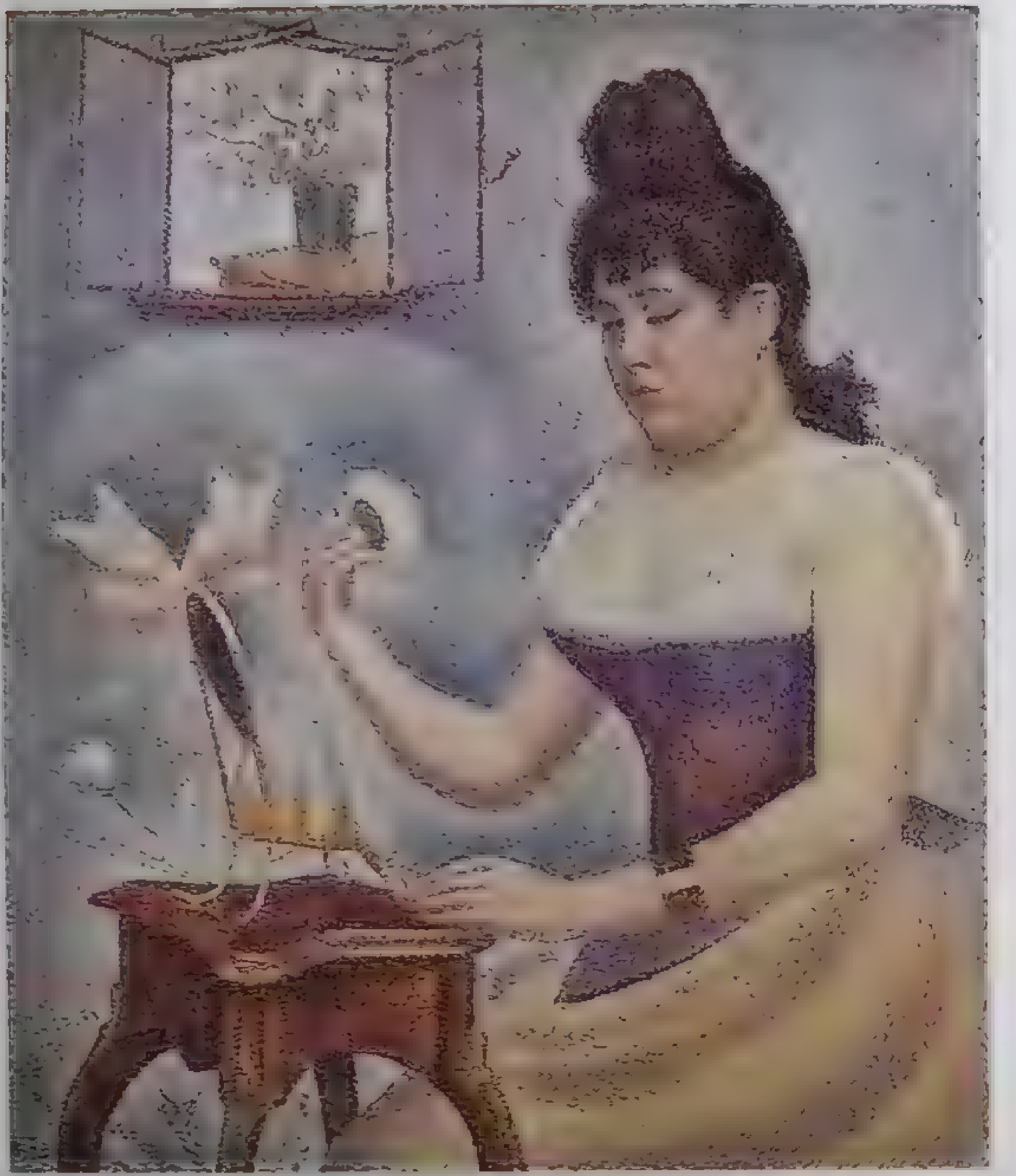

Pentru a învăța să amesteci culorile, este într-adevăr nevoie de exercițiu, întrucât acesta este un element-cheie al unei lucrări reușite.

Atunci când pictezi, ai pe paletă o gamă cromatică foarte variată. Însă nu trebuie să uiți faptul că, oricât ar fi de complexă, ea nu va fi niciodată suficientă pentru a reda spectrul luminii naturale. Tonul cel mai strălucitor și cel mai deschis pe care îl putem așterne pe hârtie este albul, dar acesta nu va putea niciodată să rivalizeze cu lumina albă. Același lucru este valabil și pentru reprezentarea culorilor mai închise.

Ordinea în care lucrezi

În practică, dacă lucrezi în ulei, ar fi mai bine să începi de la culorile închise și să continui cu nuanțele deschise. Nu uita că obiectul cel mai luminos din compoziția ta nu va putea fi mai strălucitor decât albul-pur.

Dacă folosești acuarelele, amintește-ți că porțiunile mai luminoase sunt acelea în care hârtia albă rămâne descoperită. Prin urmare, este mai bine să pictezi lăsând nuanțele închise la sfârșit, spre deosebire de cazul în care lucrezi cu uleiuri.

Amestecă și compară

Pentru a prepara o culoare și a-i controla efectul, trebuie să lucrezi gradual: studiază cu atenție subiectul și fă ajustările necesare, pentru a reda cu acuratețe culoarea reală. În timp ce pictezi, va trebui să prepari culori terne sau închise, reci sau calde, intense și puternice sau delicate și estompate. Poți, de asemenea, să alegi culori mai transparente sau mai **opace**

Verdele ierbii

Încearcă să amesteci culorile pentru a reda o porțiune de câmpie: ca bază, amestecă verdele cu galben de cadmiu și albastru-ultramarin. Pentru zonele umbrite, poți adăuga mai mult albastru, ca să închizi nuanța. Sau, pentru o umbră mai estompată, poți adăuga puțină umbră-arsă.

Acolo unde câmpia este mai deschisă, adaugă puțin galben-citron sau poate puțin alb, pentru a accentua nuanța. Acum vei descoperi că ceea ce ai obținut este „verdele" propriu-zis. În acest caz, este preferabil s-o iei de la capăt, amestecând verde-Veronese cu galben de cadmiu sau cu galben-citron, ca bază alternativă

Cu două nuanțe de galben, două de albastru și verde-Veronese, se poate obține o gamă infinită de nuanțe de verde. Cu toate acestea, nu vei putea obține întotdeauna nuanța dorită. Chiar dacă amesteci alte douăzeci de culori diferite, întotdeauna îți vor lipsi anumite nuanțe. Cel mai bun rezultat posibil este așa-numitul „echivalent optic", o gamă de tonuri și umbre (numite uneori **valori cromatice**), reprezentând echivalentul pe hârtie a ceea ce se vede în realitate.

Efecte optice

Există și alte metode pentru a crea nuanțe diferite, dincolo de amestecul pigmentar al culorilor. Cea mai importantă dintre acestea este tehnica juxtapunerii unor mici pete de diferite culori care, observate de la o anumită distanță, sunt percepute asemenea unei culori unitare

Această tehnică, în general cunoscută sub denumirea de „poantilism", a fost dezvoltată de Georges Seurat, un artist francez din secolul al XIX-lea, care folosea pentru tablourile sale doar culorile spectrului și alb. Inserând cu atenție tușe punctiforme de culoare, poantiliștii au descoperit că pot obține nuanțe și tonalități infinite, dacă observatorul se află la o distanță potrivită

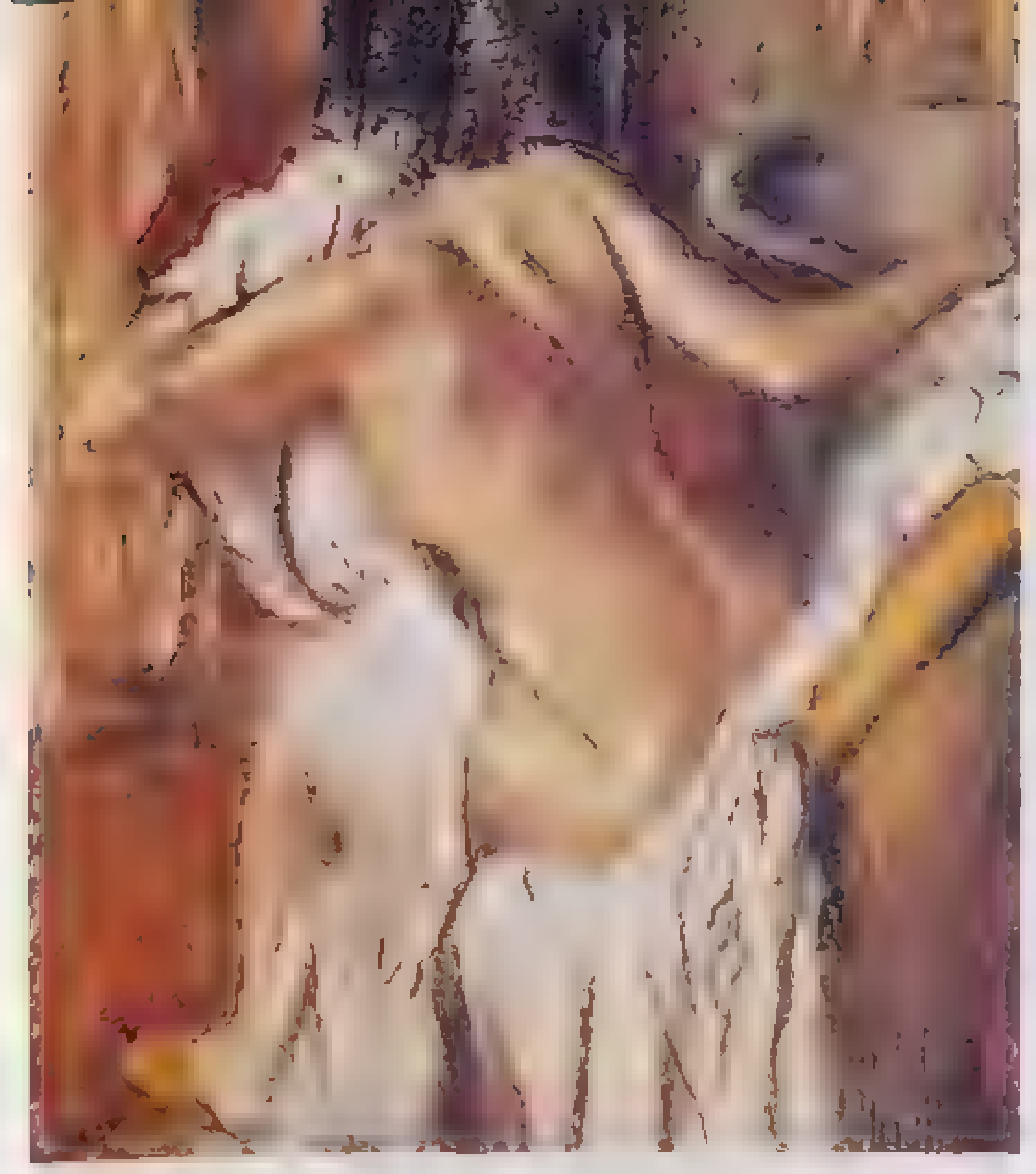

▲ **Degas (1834-1917) a recurs la efecte optice pentru multe dintre lucrările sale în pastel, în special pentru nuduri. În acest tablou, *După baie,* tușele de pastel de diferite nuanțe se amestecă, pentru a reda în manieră realistă culoarea pielii.**

Limitele tehnicii

Tehnica poantilistă are totuși limitele ei: dacă este folosită pentru tablouri de mici dimensiuni, punctele trebuie să fie extrem de fine, pentru a permite efectul amestecului optic la o distanță mică. În plus, fiind o metodă foarte „științifică", nu este ușor să obții rezultate originale aplicând-o.

Glasiurile și tușele fragmentate

Un văl subțire de culoare este aproape transparent și lasă la vedere stratul de culoare de dedesubt: acest lucru face posibil un alt efect optic, numit „glasiu" sau „laviu" („glasiu", pentru ulei, și „laviu", pentru culorile de apă) Nuanțele mai închise sunt aplicate deasupra celor mai deschise, deja uscate (de exemplu, se poate suprapune albastru peste galben, pentru a obține verdele). Este mult mai dificil să păstrezi controlul asupra rezultatului final, spre deosebire de cazul în care amesteci culorile pe paletă, și doar practica îți va permite să descoperi efectele pe care le poți obține

Există o tehnică diferită, complementară, ce permite repararea prin „fragmentare": se aplică o culoare opacă (de obicei, ea trebuie să conțină alb) peste o culoare mai închis pensula, pentru a obține pete În acest moment, culoarea mai în devine vizibilă și se combină cu aplicată deasupra

▼ **Camille Pissarro (1831-1903), asemenea altor impresioniști, a început să picteze folosind mici tușe alăturate, de nuanțe diferite, pentru a fac culoarea mai vibrantă. Un exemplu clasic este tabloul său în ulei, *Inundație la Eragny***

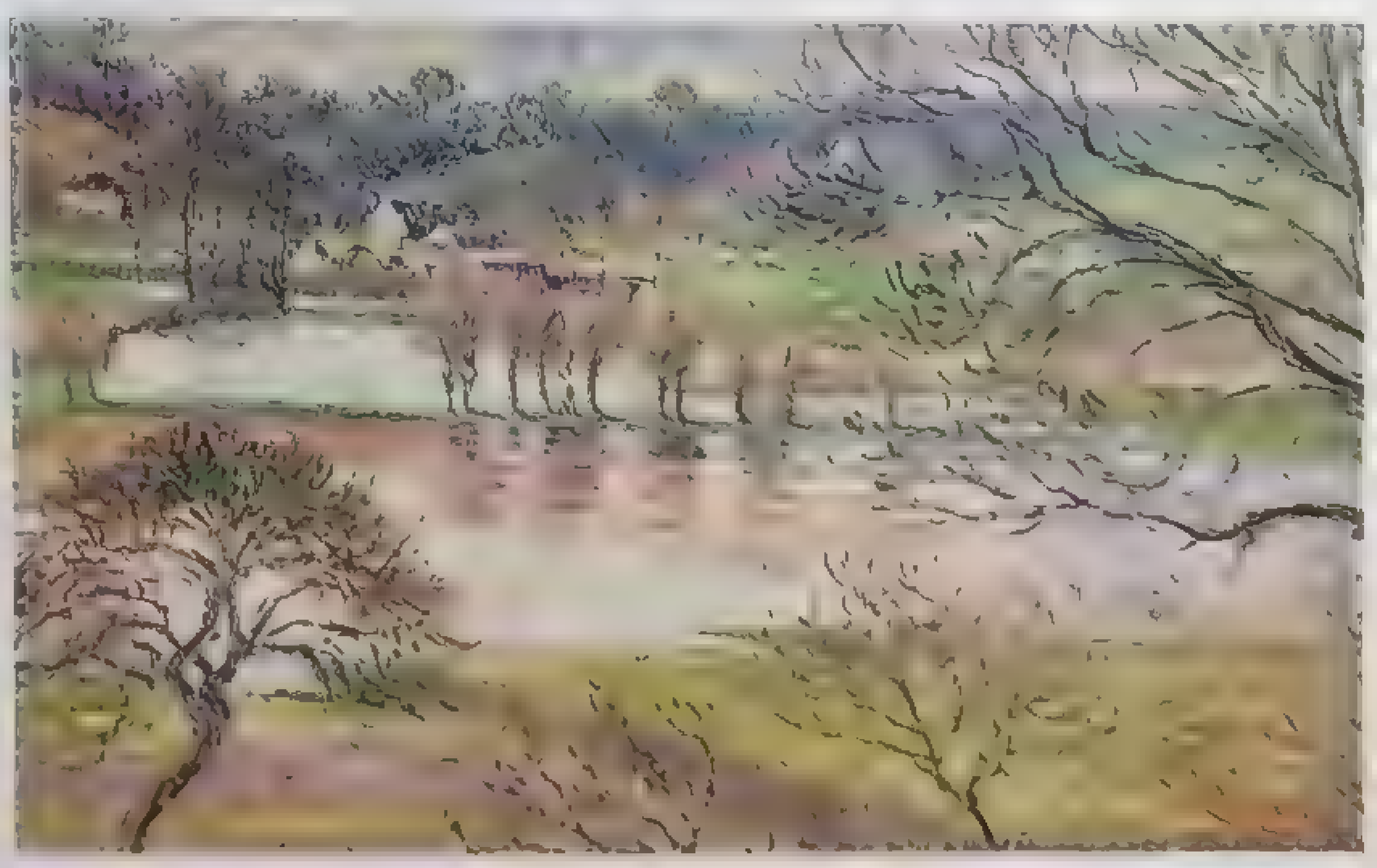

Amestecul perfect

MATERIALE

- *O foaie de hârtie pentru desen A3*
- *Bucăți decupate de hârtie netedă, colorată și albă*
- *Lipici*
- *11 culori acrilice: cele propuse pentru paleta de bază (vezi numărul 1, pagina 21)*

Acest exercițiu te învață cum să prepari culori cât mai apropiate de cele din lumea reală. Este suficient să folosești gama celor unsprezece culori ale paletei de bază, enumerate în primul număr, în secțiunea „Baza: Culoarea", la pagina 21

Adună câteva bucăți de hârtie, de preferat netedă, de diferite culori. Asigură-te că ai și câteva bucăți de hârtie tipărită – de exemplu, din reviste, cărți poștale, hârtie de ambalaj. Alte tipuri de hârtie care ți-ar putea folosi sunt hârtia manuală, indigoul și hârtia colorată subțire. În fine, mai ai nevoie de două bucăți de hârtie albă, în nuanțe diferite. Pentru acest exercițiu, acrilicele sunt foarte potrivite. Poți folosi și uleiuril dar, pentru că timpul necesar uscării acestora este destul d îndelungat, vei lucra mai încet.

1 Realizează un colaj

Taie la întâmplare hârtia pe care ai adunat-o și lipește bucățile preferate pe part stângă a unei foi A3, pentru a crea un mic colaj abstract. Poți să suprapui bucățile d hârtie, dar nu crea o compoziție prea complicată.

2 Combină culorile

Acum pictează imaginea colajului pe partea dreaptă a foii, încercând, pe cât po să redai culorile și formele corespondente. Vei observa că este mult mai simplu s nuanțele pastelate, în comparație cu cele pure și puternice, mai ales pe cele obțin cu cerneală tipografică. Amintește-ți, în plus, că aspectul unei culori se poate sch în funcție de nuanțele care o înconjoară.

Felicitare cerată

Surprinde-ţi plăcut prietenii, trimiţându-le aceste superbe felicitări.

19
LE SOLEIL

► Aceste efecte de culoare fascinante şi imprevizibile sunt rezultatul îmbinării dintre acuarele şi pasteluri pe bază de ceară.

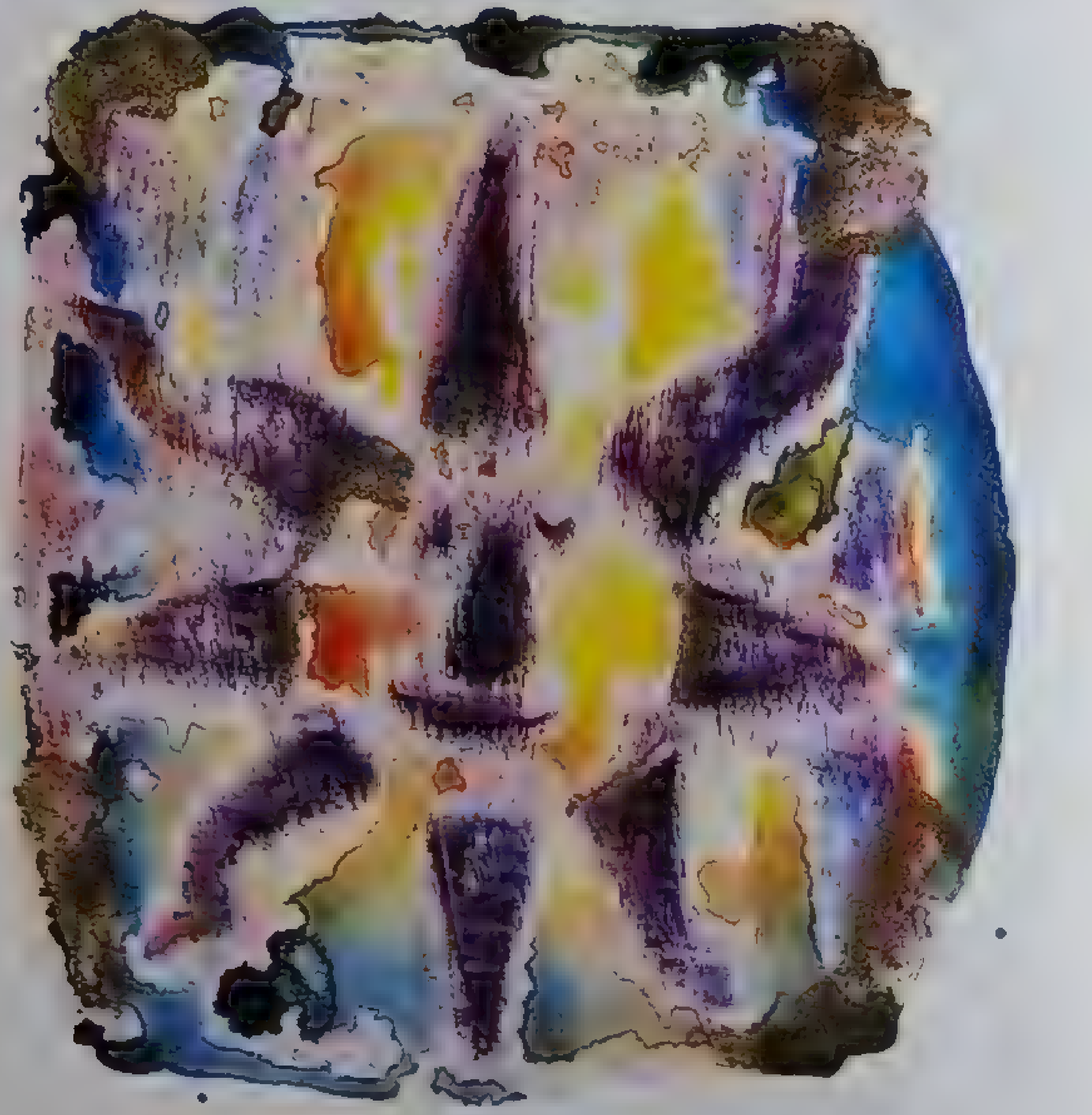

Realizarea acestor felicitări flamboaiante, cu un aspect atât de deosebit, ar putea părea un proces lung şi complicat, dar nu este deloc aşa. De fapt, odată pregătit şablonul, se pot crea multe felicitări într-un timp foarte scurt, folosind doar câteva linii de pastel şi câteva tuşe rapide de pensulă.

Tehnica principală constă în a aşeza sub felicitare imaginea soarelui, decupată dintr-o bucată de hârtie cartonată, trecând apoi pe deasupra cu pastelul cerat. Puţin tuş auriu şi puţină acuarelă completează ansamblul. Partea interesantă a acestei tehnici este faptul că ceara respinge apa, iar culoarea nu rămâne uniformă, ci se dispersează în mici şuvoaie multicolore pe toată suprafaţa felicitării.

Alegerea materialelor

Pentru această lucrare, vei avea nevoie de hârtie cartonată cu o textură puţin rugoasă, pentru ca pastelul cerat să adere bine. Ar trebui, în plus, să fie suficient de rigidă ca să stea în picioare după ce o pliezi. Formatul este A5 (jumătate dintr-o foaie obişnuită) – poţi cumpăra hârtie cartonată albă, pentru felicitări, de la papetărie, dar soluţia cea mai ieftină este aceea de a-ţi procura foi A3 şi de a le tăia apoi în patru părţi egale.

Nu este nevoie să-ţi baţi prea mult capul cu alegerea pastelurilor cerate: cele obişnuite sunt foarte potrivite

MATERIALE

- Foi de hârtie cartonată medie A5
- Creion 2H
- Lipici sub formă de stick
- Foarfecă
- Pensula nr 6
- 3 pasteluri cerate: roşu, galben, albastru
- 3 acuarele: galben de cadmiu, roşu-carmin, albastru-ultramarin
- Tuş auriu

ÎNCEPE

1 ▲ Desenează soarele
Taie hârtia cartonată format A5 în două jumătăţi, pe lăţime, şi desenează pe una dintre ele soarele: un cerc pentru „faţă" şi triunghiuri ondulate pentru raze. Nu uita de ochi, nas şi gură. Fiecare element trebuie să fie bine definit şi marcat, pentru a fi apoi uşor de decupat.

2 ► Taie şi lipeşte bucăţile
Cu ajutorul foarfecii, decupează cu grijă gura, nasul, ochii şi razele. Lipeşte-le apoi pe cealaltă jumătate a hârtiei cartonate A5, pentru a obţine aceeaşi imagine pe care ai desenat-o, însă care acum va fi în relief.

3 ▲ Pregăteşte felicitarea
Îndoaie hârtia cartonată A5 pe lăţime şi aşază apoi în interior, în centru, hârtia pe care ai lipit soarele, cu partea în relief îndreptată în sus.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Odată inserat soarele, aplică prin frecare pastelurile cerate pe suprafaţa felicitării, pentru ca pigmentul să se adune în jurul liniilor în relief ale imaginii aflate dedesubt. Ţine foaia bine cu mâna, pentru că cea mai mică mişcare necontrolată poate compromite claritatea imaginii.

4 ► Începe cu pastelul cerat galben
Ţine bine hârtia cu mâna şi treci pe suprafaţa felicitării cu partea plată a pastelului galben, pentru a imprima imaginea soarelui. Accentuează culoarea, mişcând de mai multe ori pastelul înainte şi înapoi.

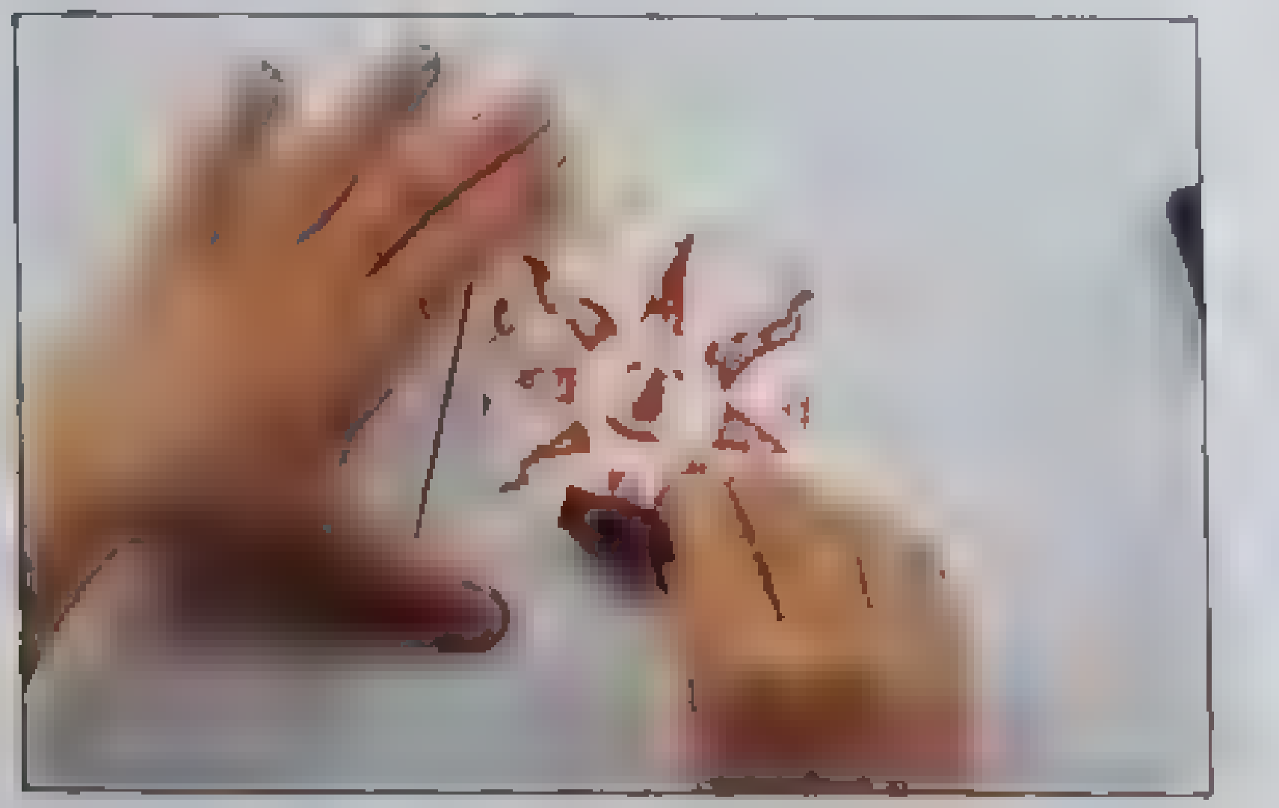

5 ◄ Adaugă roşu
Este rândul pastelului roşu: trece-l peste imagine, frecând până ce culoarea devine evidentă, dar fără să acoperi complet galbenul aflat dedesubt.

TUŞA FINALĂ

Când aplici culoarea, fii atent să nu distrugi imaginea realizată cu pastelurile cerate. Acuarela trebuie diluată suficient pentru a obţine culori aproape transparente.

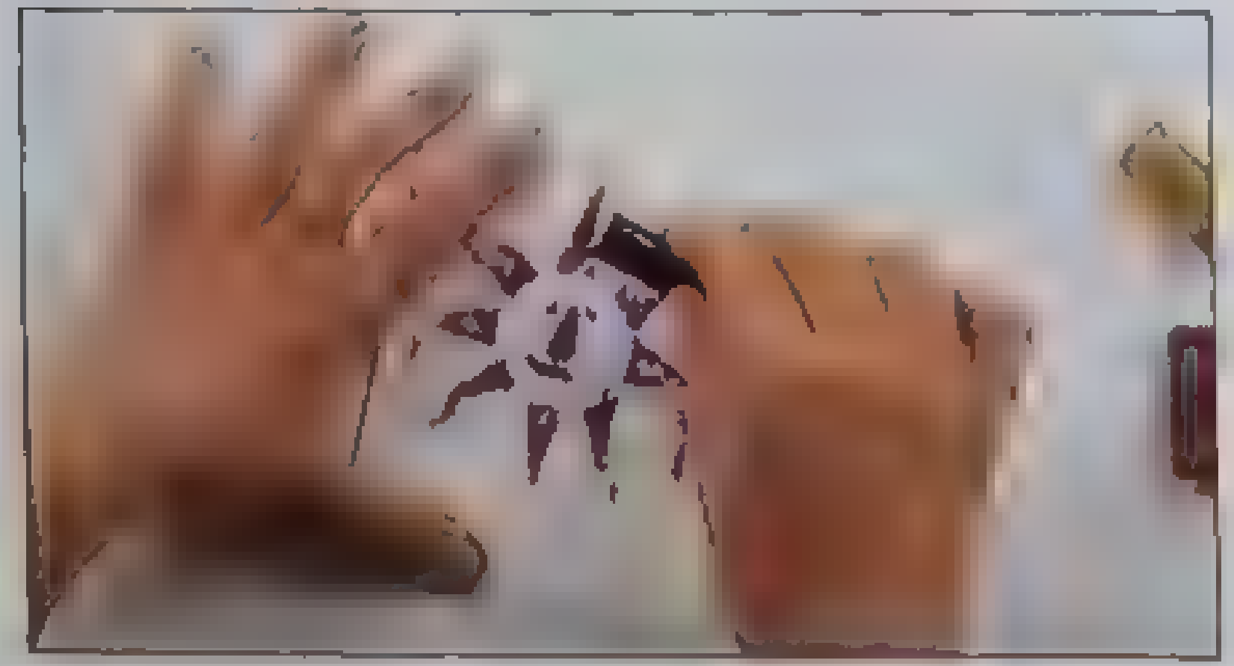

6 ▲ Şi acum, pastelul albastru
Repetă operaţiunea descrisă la punctul 5, de data asta cu pastelul cerat albastru. Ai grijă la micile diferenţe dintre liniile trasate cu pastelul: ele depind de presiunea pe care o aplici la trasarea fiecăreia în parte.

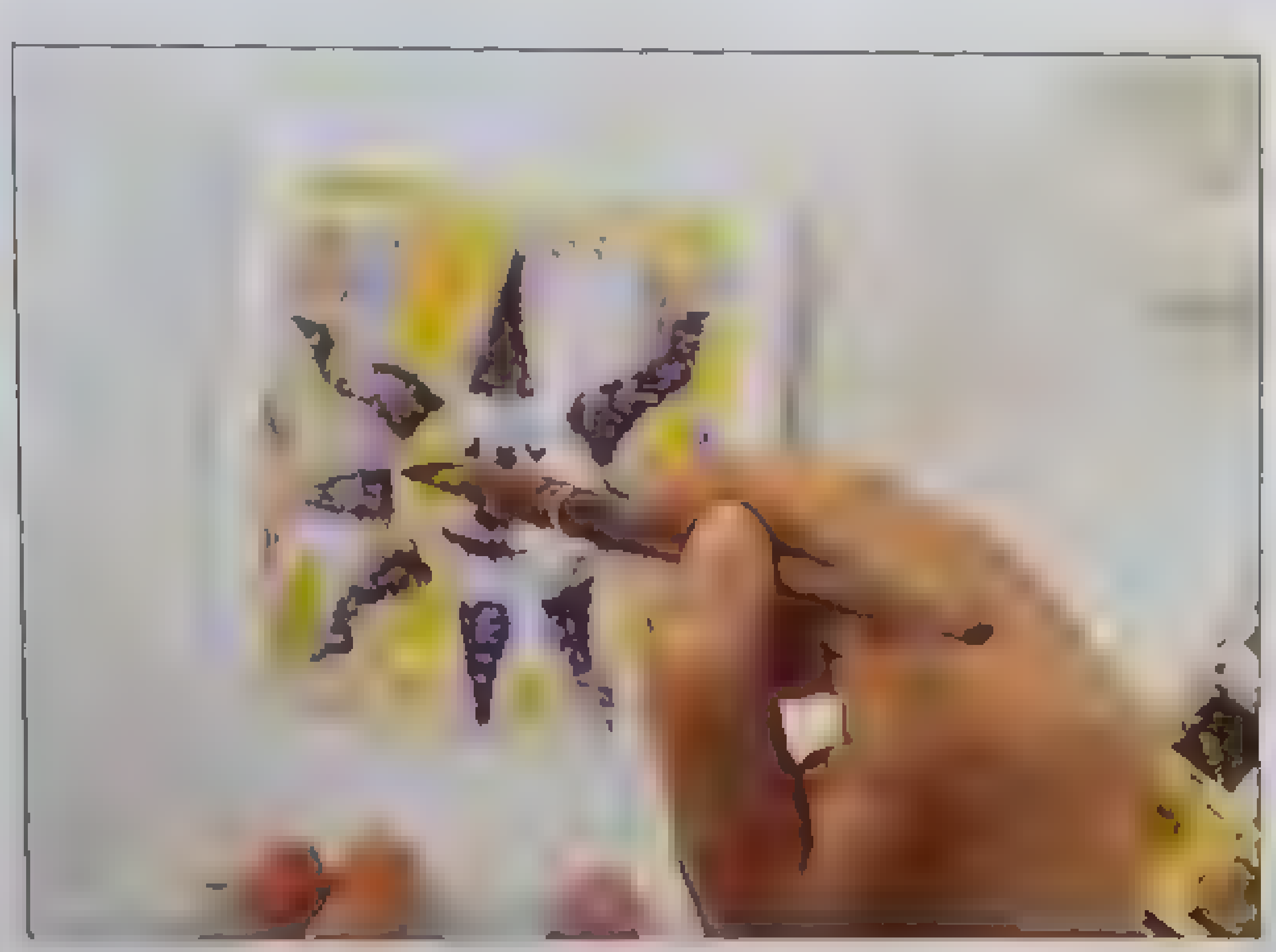

7 ◄ Un strat de acuarele
Folosind pensula nr. 6, pregăteşte galben de cadmiu diluat. Pictează un dreptunghi care să încadreze imaginea şi aplică apoi culoarea pe desenul soarelui, acoperind spaţiul dintre raze şi faţă.

8 ▸ Adaugă puţin roşu Aşteaptă să se usuce, apoi curăţă pensula şi amestecă roşu-carmin cu apă. Aplică o serie de tuşe rapide în jurul dreptunghiului galben, adăugând puţină culoare şi soarelui.

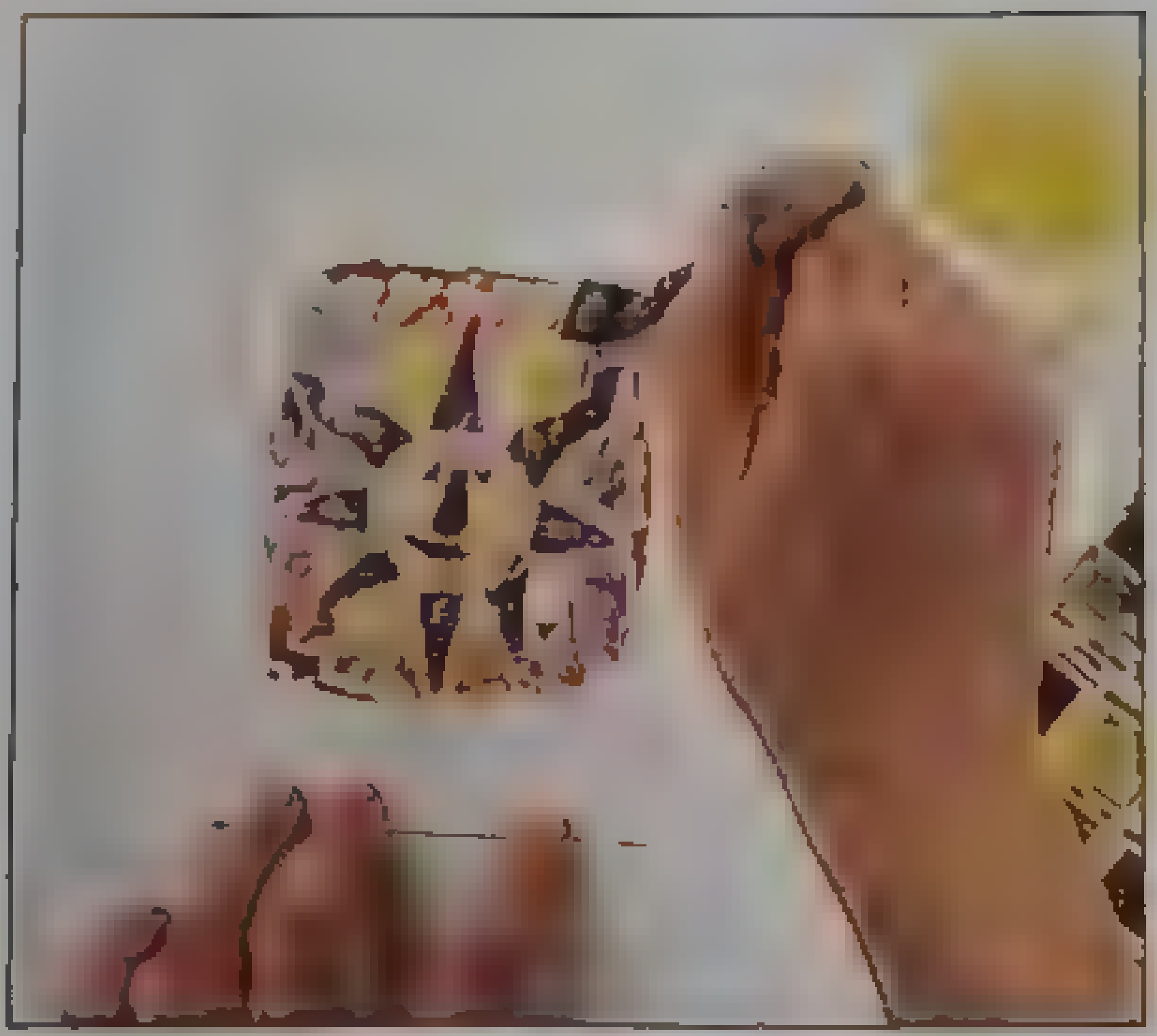

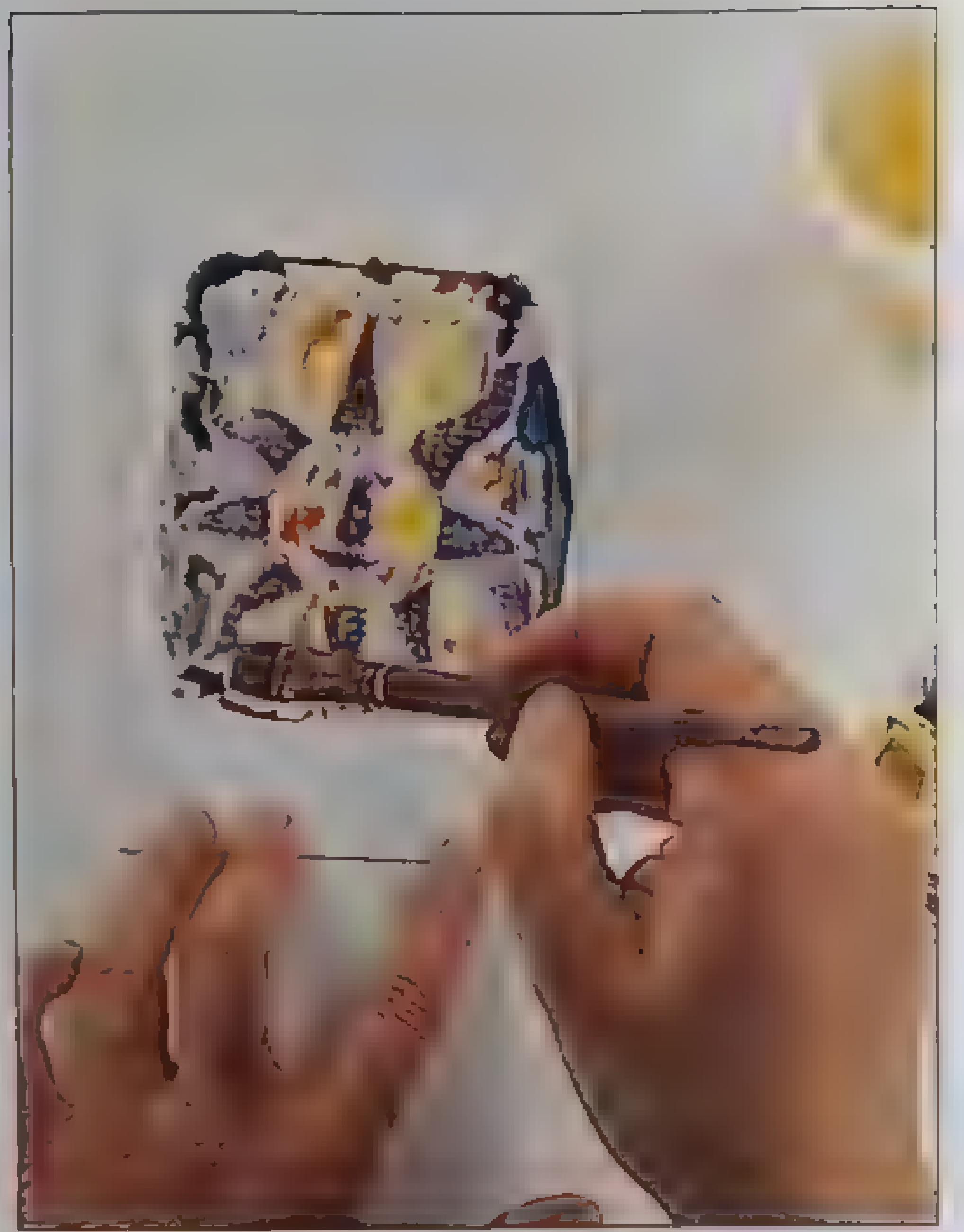

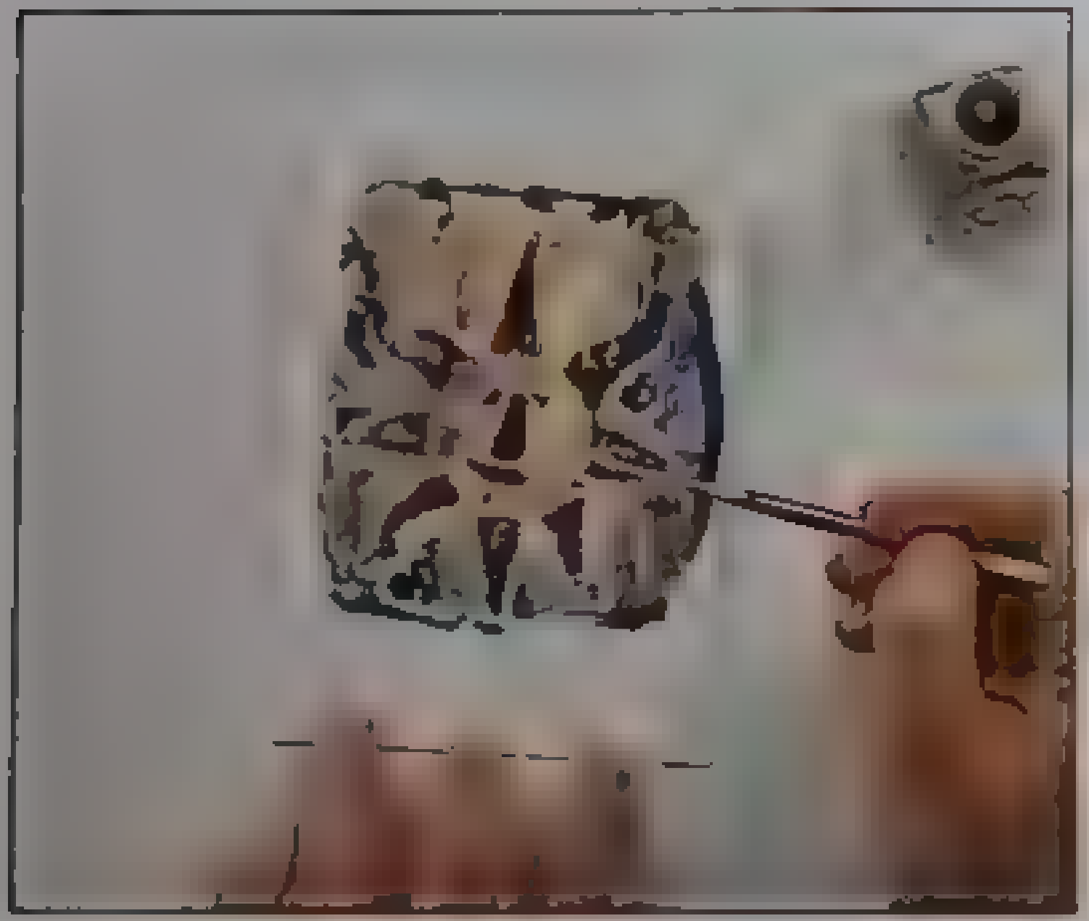

9 ▸ Adaugă albastru Curăţă pensula, diluează albastru-marin cu puţină apă şi aplică din nou câteva tuşe în jurul conturului dreptunghiului, lăsând culoarea să difuzeze în culorile din jur.

10 ▲ O tuşă finală aurie Agită bine sticluţa cu tuş. Schiţează o linie dreaptă pentru fiecare latură a compoziţiei şi aplică apoi, acolo unde doreşti, câteva pete de culoare pentru soare. Dacă se întâmplă să murdăreşti cu tuş părţile albe ale felicitării, poţi curăţa petele cu o bucată de şerveţel absorbant. Aşteaptă să se usuce circa douăzeci de minute.

SFATURI Pentru uscare

Nu lăsa felicitarile să se usuce în poziţia din imaginea de mai jos, adică semideschise: ai grijă să rămână în poziţie orizontală! Dacă le laşi ca în imagine, culoarea se va scurge, iar tot efortul tău va fi fost în zadar. Poţi, de exemplu, să fixezi cu o carte partea deschisă a felicitării, pentru a o lăsa să se usuce într-o poziţie perfect orizontală.

O LUCRARE COMPLETĂ

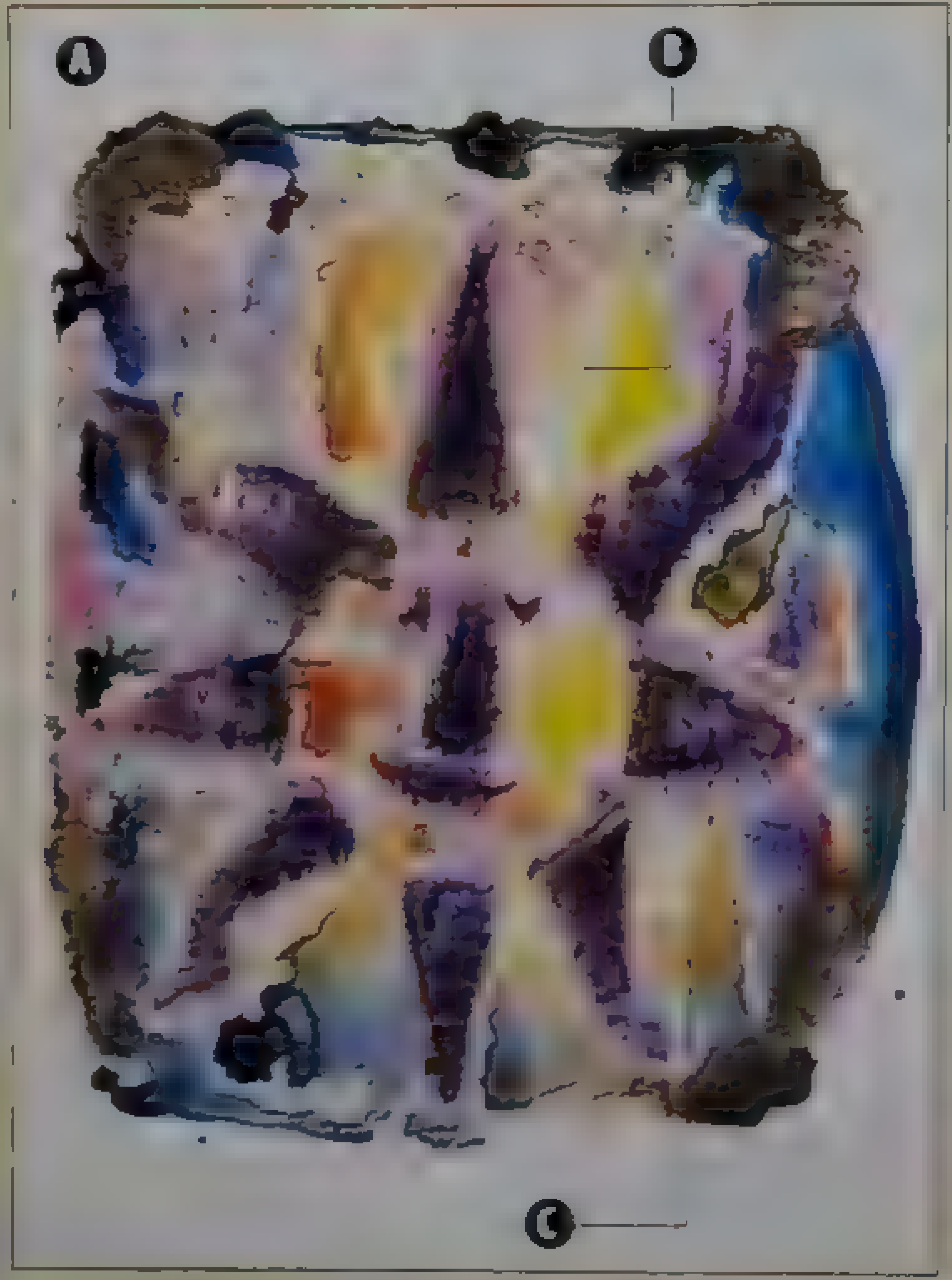

A Contururi albe
În jurul imaginii, am lăsat un spaţiu alb pe post de cadru, care atrage atenţia asupra subiectului

B Felicitare artistică
Ceara şi acuarela au fost aplicate destul de liber, iar efectul este unul neuniform, vibrant. Datorită compoziţiei aproape întâmplătoare a nuanţelor, fiecare felicitare va fi unică

C Tuş auriu
Tuşa finală dă lucrării un aspect rafinat: culoarea aurie imită strălucirea razelor de soare şi reflectă lumina, inspirând ideea de căldură

În loc să îţi creezi capodoperele pe hârtie, de ce să nu încerci pe ţesătură?

- Descoperă proprietăţile picturii în culori textile
- Foloseşte pastelurile pentru a-ţi personaliza tricoul
- Creează haine pe gustul tău, pentru tine sau pentru prietenii tăi

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

Tuşa fragmentată

Este o metodă care vizează crearea petelor de culoare, de regulă, prin folosirea unei pensule bogate, cu peri rigizi: se înmoaie pensula în culoare şi, ţinând-o perpendicular pe planşă, se tamponează hârtia sau pânza. Rezultatul este o aglomerare de semne de formă aproximativ circulară

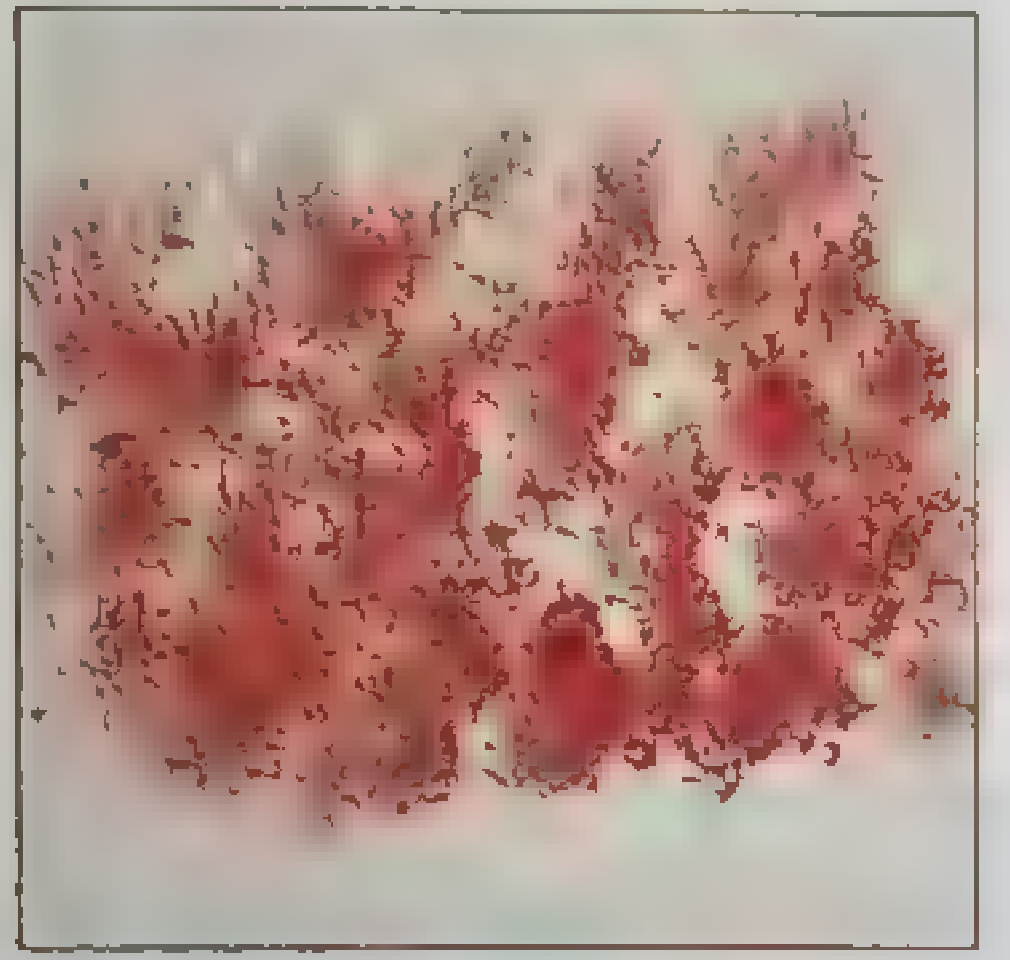

Aleksandra Ekster (1882-1949)

A fost scenografă, pictoriţă şi exponentă a mişcării constructiviste ruse. Constructivismul s-a dezvoltat ca o consecinţă a ideilor Revoluţiei Ruse şi este considerat una dintre primele mişcări ale artei abstracte. Ekster a participat la toate marile expoziţii ale constructiviştilor, inclusiv la faimoasa „5x5=25". A călătorit mult prin Europa, creând o legătură între avangardele ruse şi cele europene. Ea a venit în contact cu mulţi pictori ai vremii, inclusiv cu Pablo Picasso. La un moment dat, s-a stabilit definitiv la Paris, unde şi-a continuat activitatea, realizând ilustraţii pentru cărţi sau ca scenograf de teatru.

Mascarea

Este o tehnică ce presupune acoperirea (cu un lichid special, cu bandă adezivă sau cu hârtie densă) unei porţiuni a lucrării, pentru a o proteja de culoarea aplicată ulterior. Astfel, putem întinde o nouă culoare în zonele neacoperite, fără a avea grija pătării porţiunilor pe care dorim să le protejăm. Avantajul constă în posibilitatea de a defini în amănunt forma şi culoarea fiecărui element.

Opac

Opacul este opusul transparentului. Culoarea este opacă atunci când acoperă suprafaţa pe care este aplicată, ascunzând complet semnele şi culorile aflate sub ea. Anumiţi pigmenţi sunt transparenţi în mod natural şi au nevoie de alţi pigmenţi sau de aditivi speciali, precum ceara de albine, pentru a deveni opaci. Chiar şi o cantitate mică de alb poate fi suficientă pentru a opaciza un pigment transparent.

Camille Pissarro (1830-1903)

Pissarro a fost una dintre personalităţile-cheie ale impresionismului francez şi a participat la toate expoziţiile acestei mişcări. Tablourile sale sunt caracterizate mai ales de fragmentarea culorii, tehnică în care a realizat atât peisaje urbane, cât şi scene câmpeneşti, dar artistul a experimentat şi alte stiluri. După războiul franco-prusac din 1870, soldat cu înfrângerea Franţei, el s-a mutat în Anglia, unde a fost influenţat de operele lui Turner. Printre altele, Pissarro a folosit şi tehnica poantilistă (vezi pagina 21).

Valoarea cromatică

Se referă la gradul de luminozitate al unei culori. Cu cât aceasta este mai apropiată de alb, cu atât mai mare este valoarea ei; invers, cu cât culoarea se apropie mai mult de negru, cu atât valoarea ei este mai mică. Există culori, precum roşul, verdele şi albastrul, care pot avea aceeaşi valoare de luminozitate. În plus, fiecare culoare are o gamă inepuizabilă de valori sau nuanţe. Valoarea fiecărei culori este foarte importantă pentru artist, deoarece are un efect sensibil asupra aspectului lucrării, în ansamblul ei. Valoarea cromatică este unul dintre cei trei parametri în funcţie de care putem analiza culorile; ceilalţi doi sunt „saturaţia" şi „tonul"

Valoarea tonală

Măsoară gradul de luminozitate sau de umbră dintr-un desen sau tablou, pe o scară ce porneşte de la alb şi ajunge la negru. Valoarea tonală se referă la tonul fiecărei culori, în relaţie cu o alta. De exemplu, galbenul are o valoare tonală deschisă, în timp ce violetul are una închisă. Cu toate acestea, un ton închis nu este neapărat mai stins decât unul deschis: chiar şi violet-închis poate fi o culoare foarte puternică, deşi se apropie de negru. O metodă bună pentru observarea valorilor tonale dintr-un tablou este aceea de a-l examina cu ochii mijiţi. Astfel, ne concentrăm pe impactul global al lucrării, nu pe detalii, şi ne este mai uşor să comparăm tonurile.

Vernis de chihlimbar

Este un lichid dens şi vâscos, care se foloseşte pentru pictura în ulei. Uleiurile se usucă foarte încet, dar acest aditiv grăbeşte procesul. În plus, acesta creşte cantitatea de culoare disponibilă. Pentru că este vorba despre o substanţă transparentă, aceasta modifică foarte puţin aspectul original al culorii. Uneori, culoarea poate fi totuşi afectată, dobândind nuanţe mai stinse, mai estompate

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI

Pentru a desena un obiect cu precizie, este foarte important să petreci mai întâi puțin timp observându-l.

ÎN INTERIOR

Umbrele unei naturi statice sau moarte au forme și culori sugestive ce necesită tot atâta atenție ca și subiectul principal.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu **două godete de acuarelă, alb și negru, și o pensulă rotundă (nr. 10).**

ROM
CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE
BILUNAR
34,90 MDL
TEHNICI
Tricouri personalizate cu desene minunate
SUBIECTE
Umbre sugestive pentru o vază de flori
DeAGOSTINI
INSTRUMENTE
Două godete de acuarelă, alb și negru, și o pensulă rotundă (nr. 10)

301.333.005.1

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARA
11,99 LEI
34,90 MDL

6

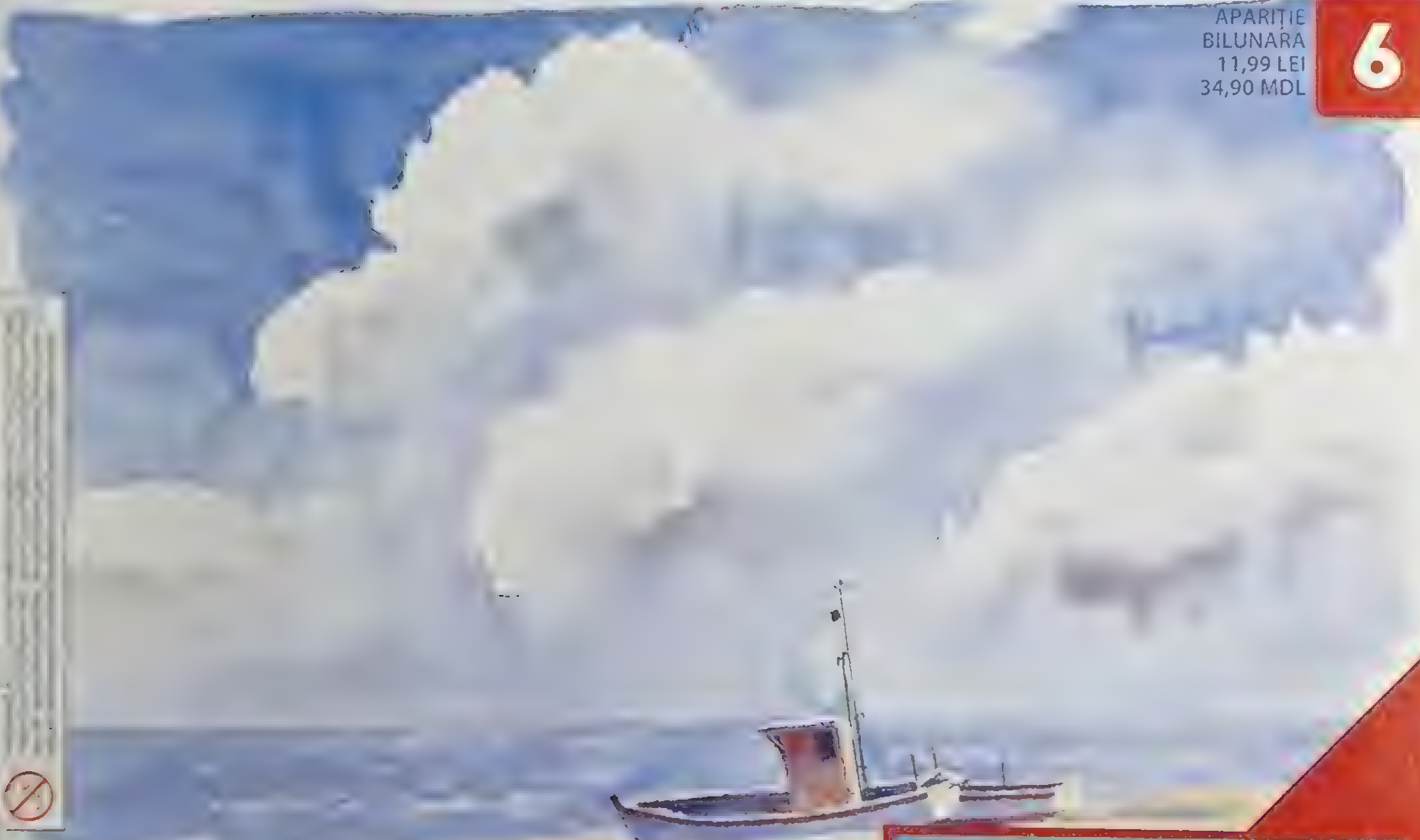

TEHNICI
Tricouri personalizate
cu desene minunate

SUBIECTE
Umbre sugestive
pentru o vază cu flori

INSTRUMENTE
Două godete de acuarelă, alb și negru,
și o pensulă rotundă (nr. 10)

DeAGOSTINI

CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
[illegible] CURS DE PICTURĂ [illegible]
[illegible] la prețul de 9,99 LEI [illegible]
[illegible] numărul 2 [illegible]
Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

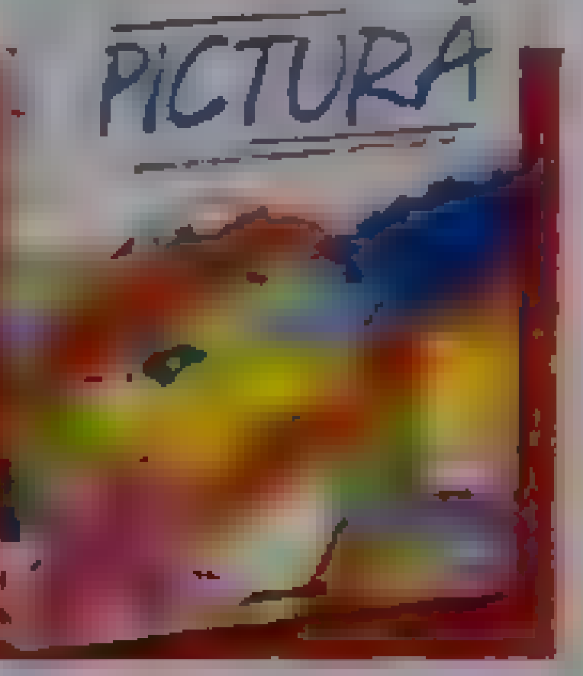

Nr. 6

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library/Burrell Collection (Glasgow); Musee d'Orsay (Paris); National Gallery (Londra); National Galleries of Scotland, Peter Willi.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, București, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN: 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații.

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare.

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.
România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.
ORAR DE SERVICII: Luni-Vineri: 10.00-18:00

0-15
Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani [illegible]

Cum să desenezi flori de iris

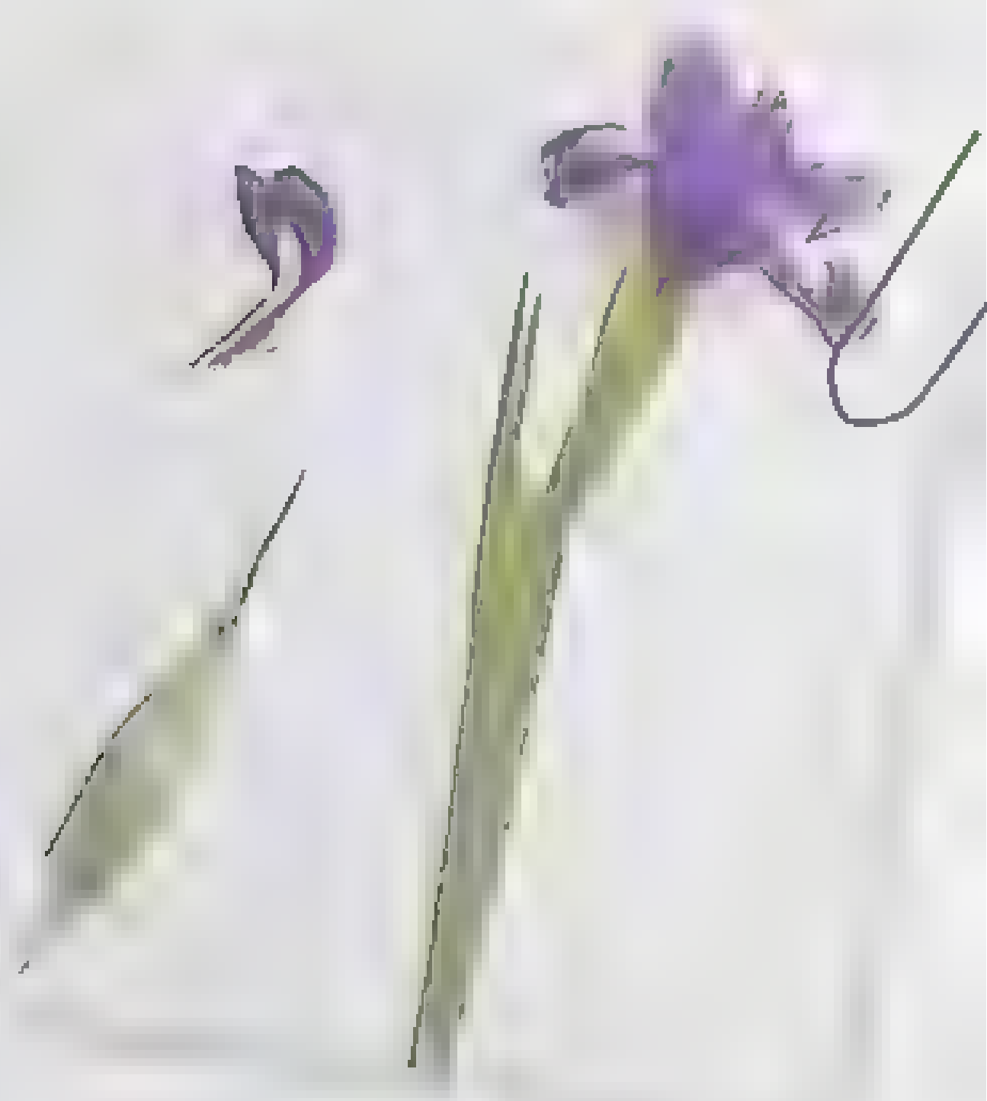

Pentru a desena un obiect cu precizie, este foarte important ca, mai întâi, să petreci puțin timp observându-l.

Scopul acestei lucrări este de a combina clarobscurul delicat (asupra căruia ne-am concentrat în numărul anterior) cu un desen detaliat. Pentru a atinge acest obiectiv cu succes, este necesară observarea atentă a subiectului. În general, studiul atent este o cerință fundamentală pentru un desen reușit: este însăși baza pe care construim ceea ce vedem. Printr-o analiză atentă, poți ajunge să înțelegi în detaliu structura unui subiect, iar acest lucru te ajută să-ți îmbunătățești abilitățile artistice, deoarece poți desena bine numai ceea ce înțelegi.

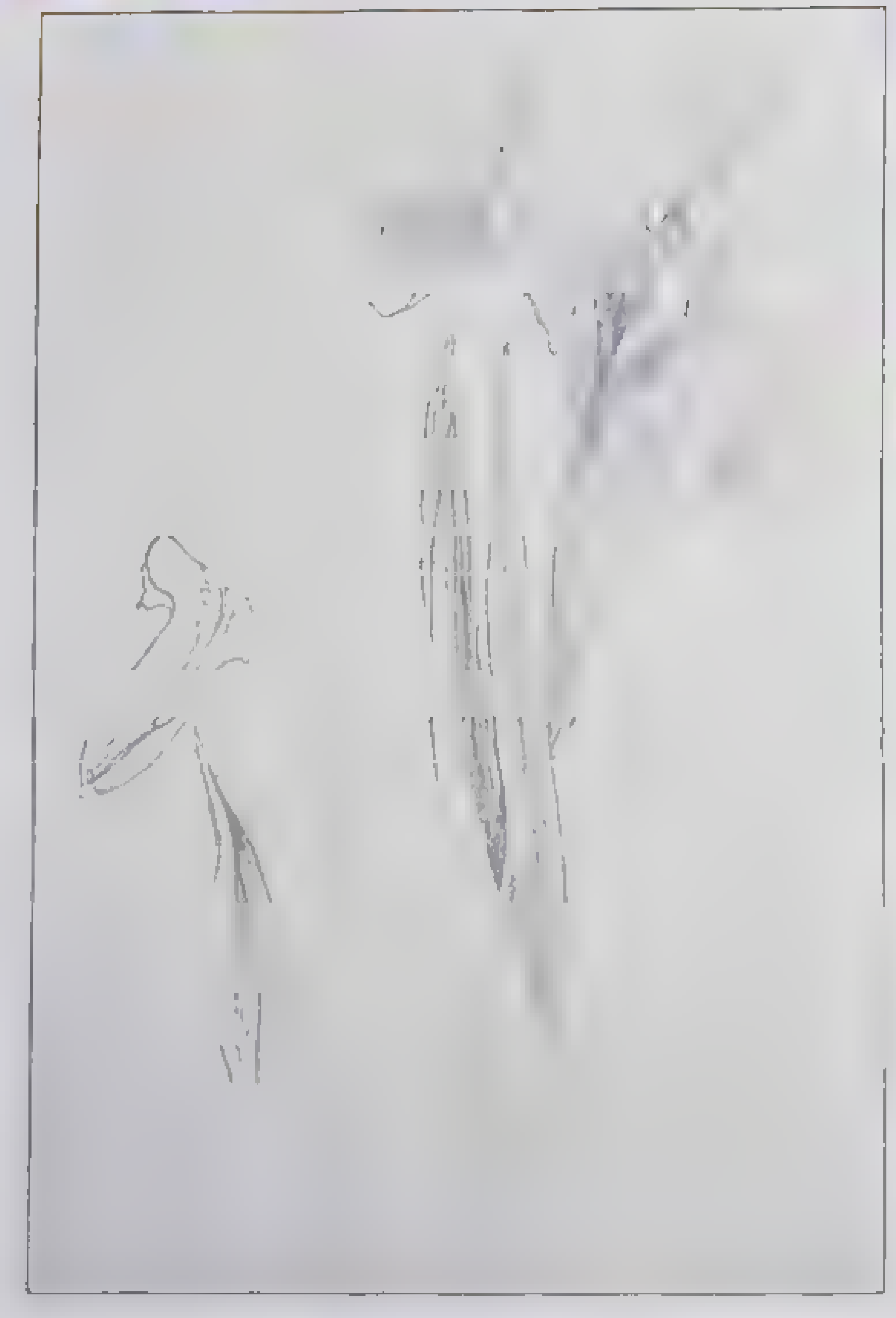

◀ Acest [illegible] de realist este rezultatul studierii atente [illegible] a fiecăreia dintre părțile sale componente

MATERIALE
- O foaie de hârtie pentru desen
- Creioane B și 2B
- Gumă de șters
- Ascuțitoare

Observă florile

Pentru a-ți dezvolta spiritul de observație, încearcă să abordezi în detaliu orice tip de subiect. Florile, în special, reprezintă un model ideal, deoarece, deși întregul lor aspect presupune forme foarte diferite, fiecare petală sau frunză în parte nu este deloc prea complicat de reprodus. Alege o floare cu o formă deosebită, cum ar fi irisul din imagine: în cazul în care petalele sau frunzele au un aspect special, munca ta va fi chiar mai interesantă.

Începe prin a lua o petala din corolă și o frunză de pe tulpină: observă-le pe ambele îndeaproape, analizându-le un timp, apoi desenează-le cu creionul. Acesta este un exercițiu de pregătire care îți va permite să cunoști un subiect în amănunt. Mai târziu, acest tip de exercițiu te va ajuta să reproduci cu mai multă ușurință întreaga imagine a florii.

O variantă în culori

După etapa desenului în creion, poți încerca să reprezinți aceeași floare cu **creioane colorate acuarelabile** și vei obține un efect estompat. Datorită faptului că ai acordat o atenție deosebită observării desenului în creion, vei realiza cu câtă ușurință și rapiditate reușești să redai acum subiectul ales.

DESENEAZĂ FLOAREA CU CREIONUL

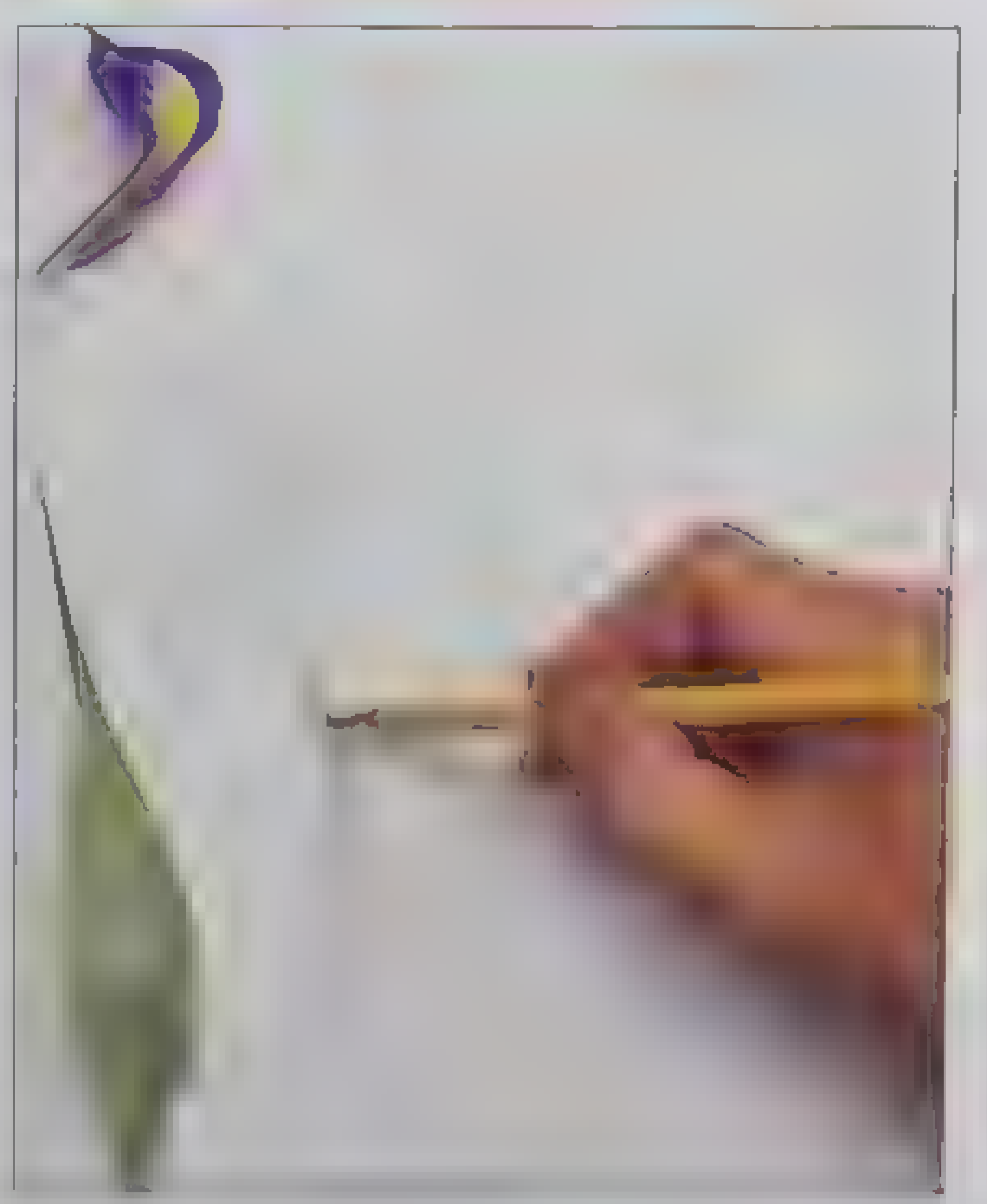

1 ◀ Deseneaza o petală și o frunză
Pune pe o foaie de hârtie o petală și o frunză de iris. Studiază-le cu atenție, apoi desenează-le pur și simplu conturul cu un creion B. Adaugă câteva hașuri fine cu creionul 2B acolo unde găsești zone mai întunecate. La final, desenează cu atenție nervurile de pe frunză și petală.

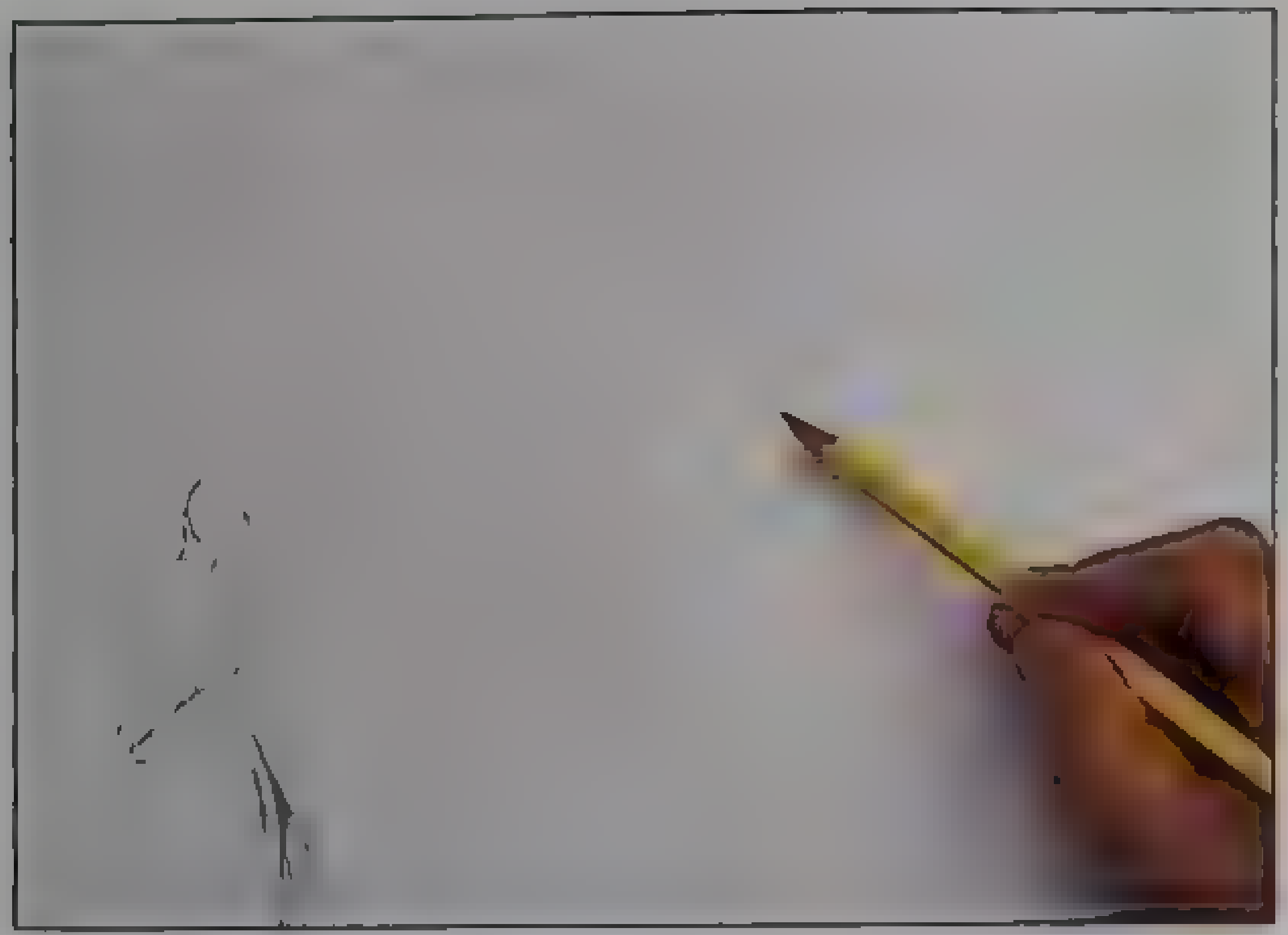

2 ▲ Începe prin a desena floarea în ansamblul ei
Acum apropie irisul de foaia de hârtie: înainte de a începe, observă cu atenție corola, încercând să simplifici mental forma petalelor. Ia creionul B și desenează niște cadre, care vor fi utilizate pentru a forma limita desenului și pe care le poți șterge în liniște, imediat ce termini lucrarea. Poți desena conturul petalelor și al frunzelor în interiorul sau în afara liniilor de referință.

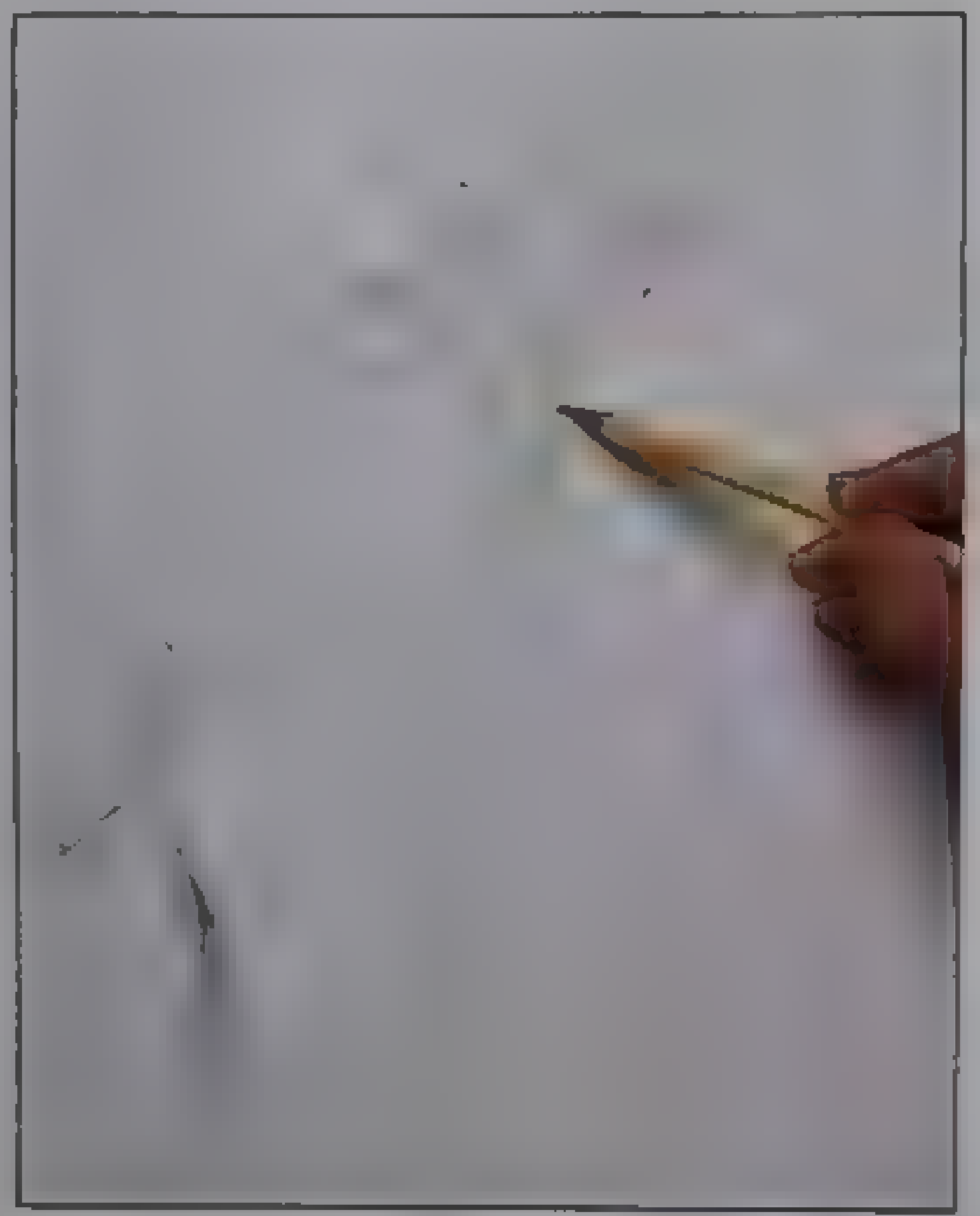

3 ▶ Schițează petalele
Odată ce structura de bază este trasată, desenează conturul și nervurile principale ale petalelor, utilizând cadrele ca element de referință. Folosește în continuare un creion B, dar aplică o presiune mai mare pentru a obține linii accentuate.

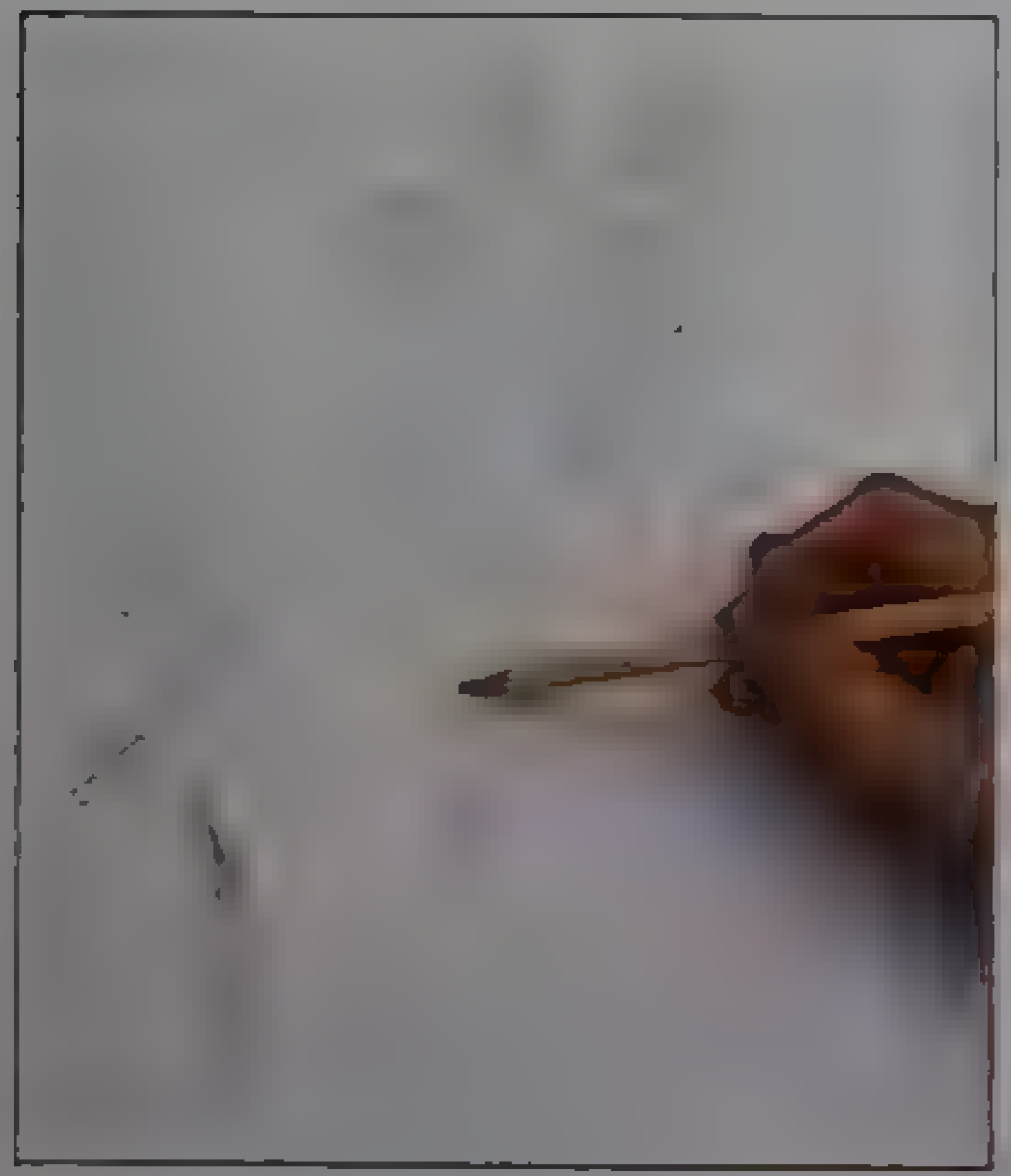

4 ◀ Schițează frunzele
Treci acum la frunze: în această fază, este suficient să le reproduci contururile. Cu toate acestea, în timp ce desenezi, compară dimensiunile frunzelor cu cele ale petalelor sau ale tulpinii, astfel încât să păstrezi proporțiile corecte.

ADAUGĂ CLAROBSCURUL

După ce ai reprodus cât mai precis structura liniară a florii, în a doua fază de lucru, concentrează-te pe redarea profunzimii imaginii, prin crearea volumului petalelor și al frunzelor cu ajutorul clarobscurului.

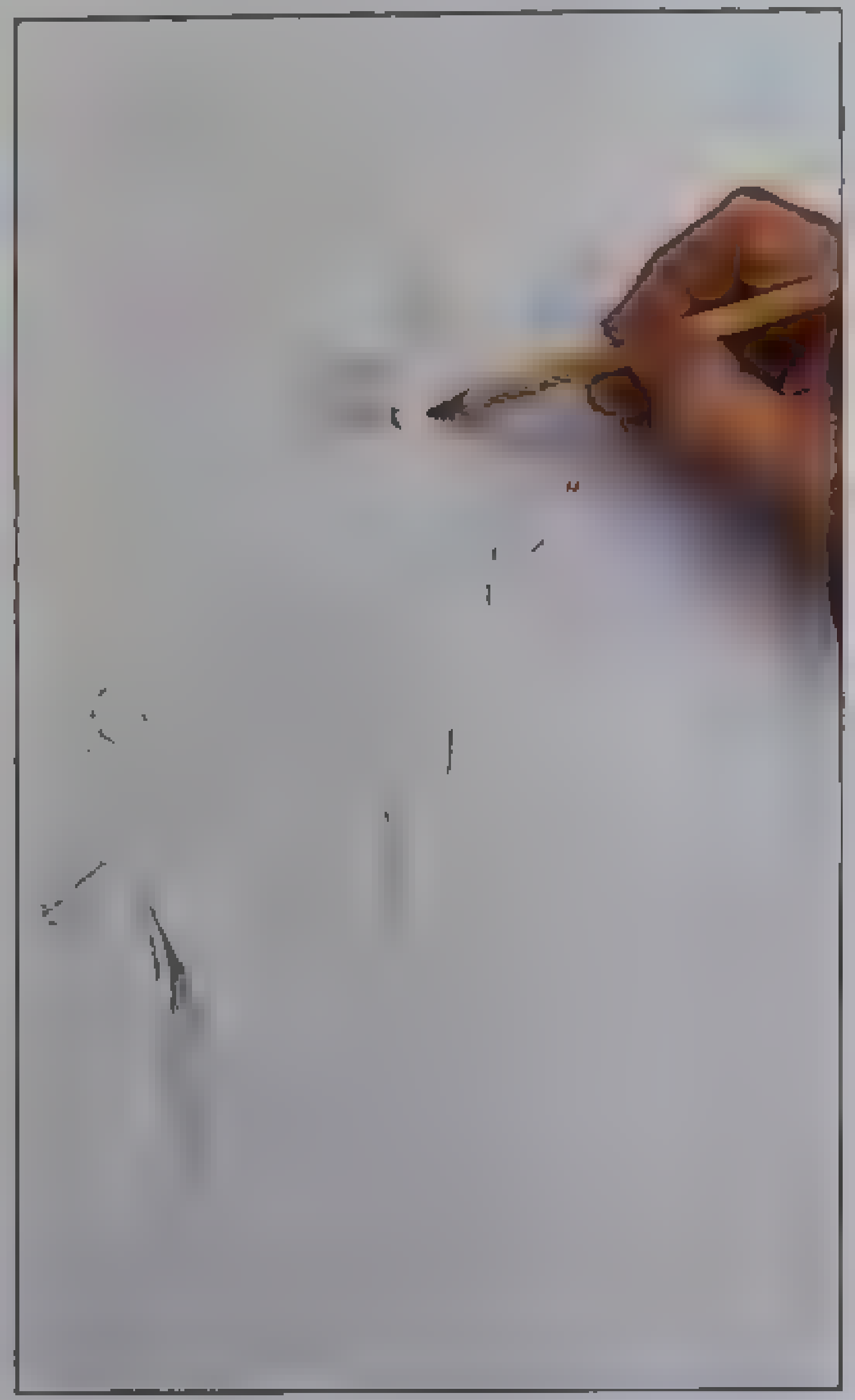

5 ◀ Începe cu umbrele
la creionul 2B și folosește în primul rând tonuri discrete, trecând apoi la tonuri mai accentuate și închise acolo unde este necesar – de exemplu, în interiorul petalelor. În acest moment, poți desena chiar și câteva nervuri mai mici.

SFATURI
Observă și analizează

Dedică puțin timp observării atente a subiectului tău: îți va fi de mare ajutor atunci când vei începe să desenezi. Vei observa chiar și la cele mai simple obiecte, detalii la care nu te așteptai. Poți începe să iei în considerație proporțiile obiectului și dimensiunea relativă a diferitelor sale elemente, trecând apoi la modul în care lumina cade pe acesta, pentru a obține informații referitoare la volumul și tipul de suprafață. Verifică din nou cât de puternic este contrastul dintre zonele de umbră și cele de lumină.

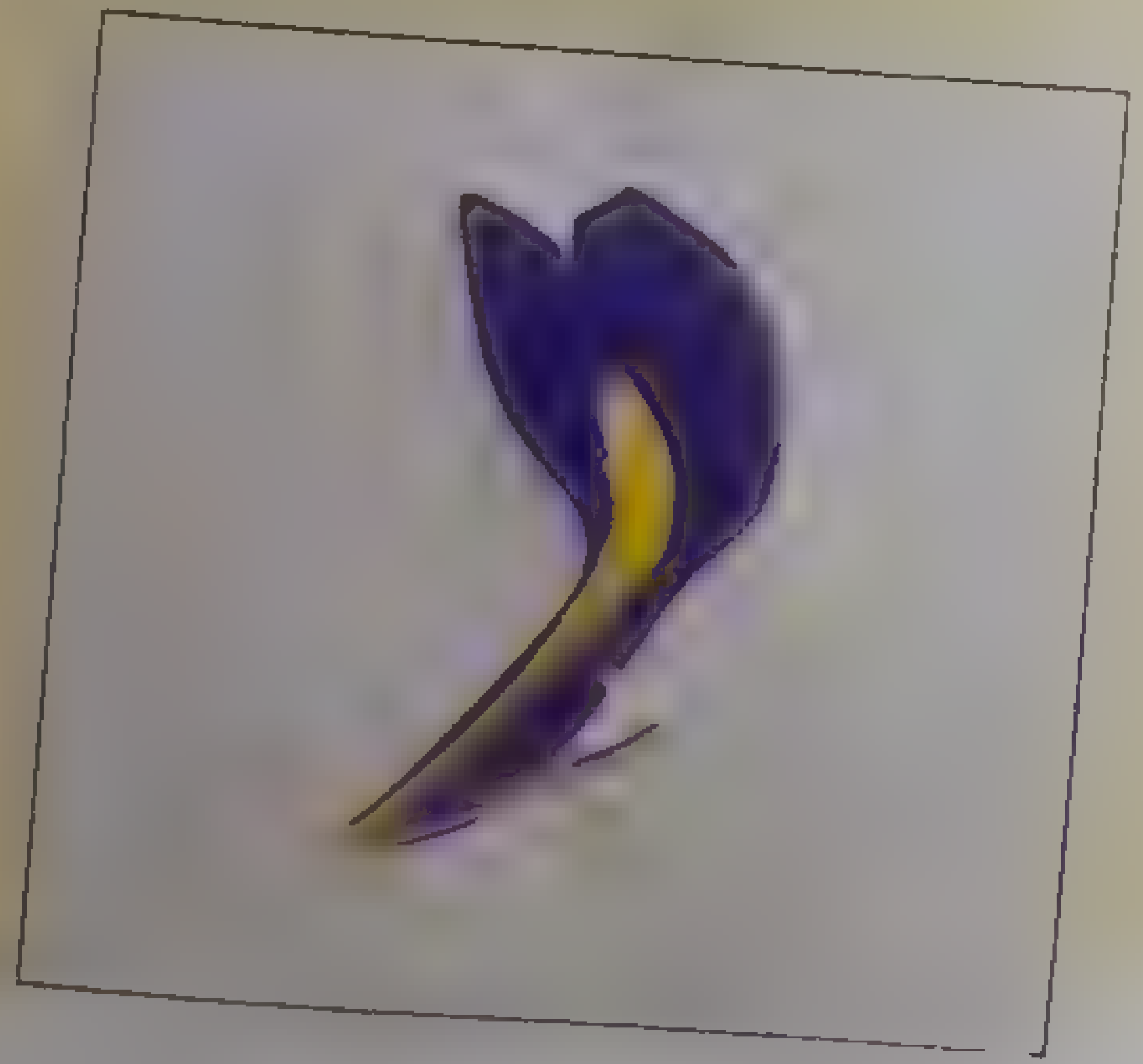

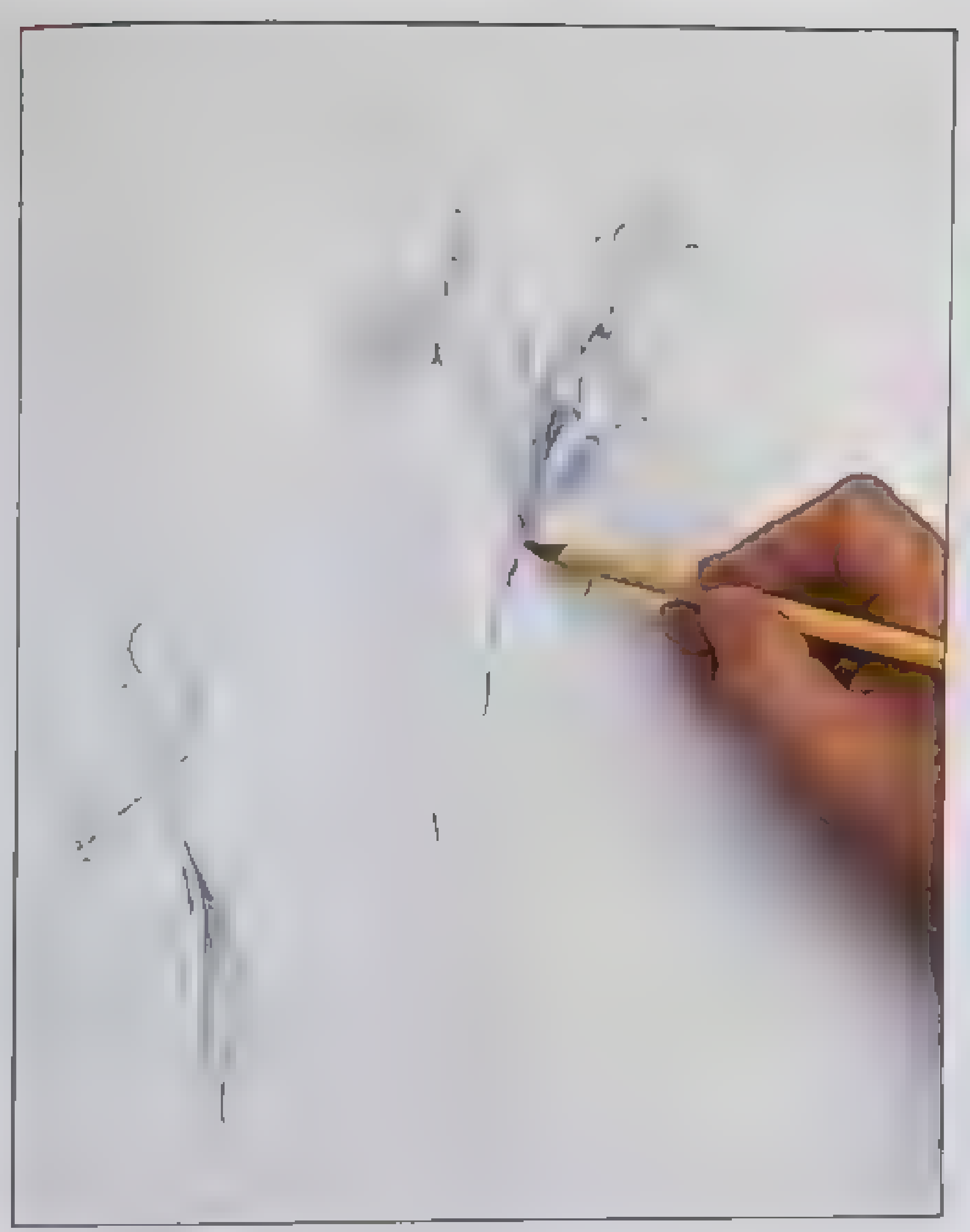

6 ▲ Dezvoltă petalele
Continuă cu clarobscurul și adaugă nervurile petalelor. Încearcă să redai baza corolei prin tonuri mai închise, în special în zona în care aceasta se îndepărtează de tulpină: acest fapt va sugera ideea de creștere naturală a florii și va determina apariția în prim-plan a petalelor, în direcția ta. Un ton de culoare închisă în spatele unuia mai deschis produce întotdeauna un efect tridimensional.

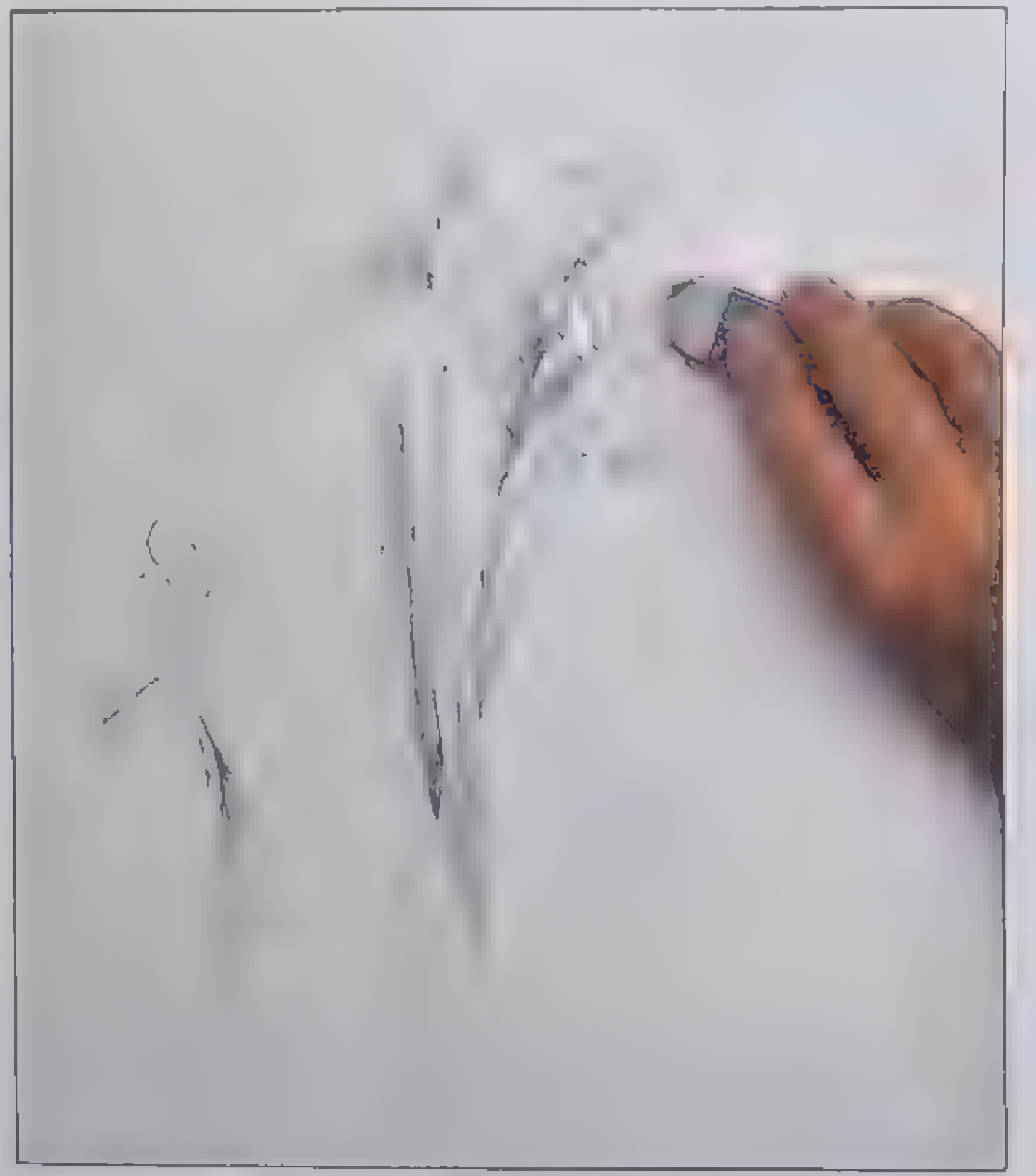

7 ▲ Șterge liniile de construcție
Adaugă clarobscurul și nervurile de pe frunzele de Iris, la fel cum ai procedat în cazul petalelor. În cele din urmă, elimină liniile de referință cu o gumă de șters curată, având grijă să nu treci peste liniile principale de contur.

SOLUȚII ISTEȚE
PENTRU A EVITA PETELE

Când desenezi, încearcă întotdeauna să lucrezi de la stânga la dreapta și de sus în jos: acest lucru va reduce riscul de a murdări desenul, în special dacă folosești un creion moale pentru umbre. Dacă ești stângaci, lucrează invers, de la dreapta la stânga, însă tot de sus în jos.

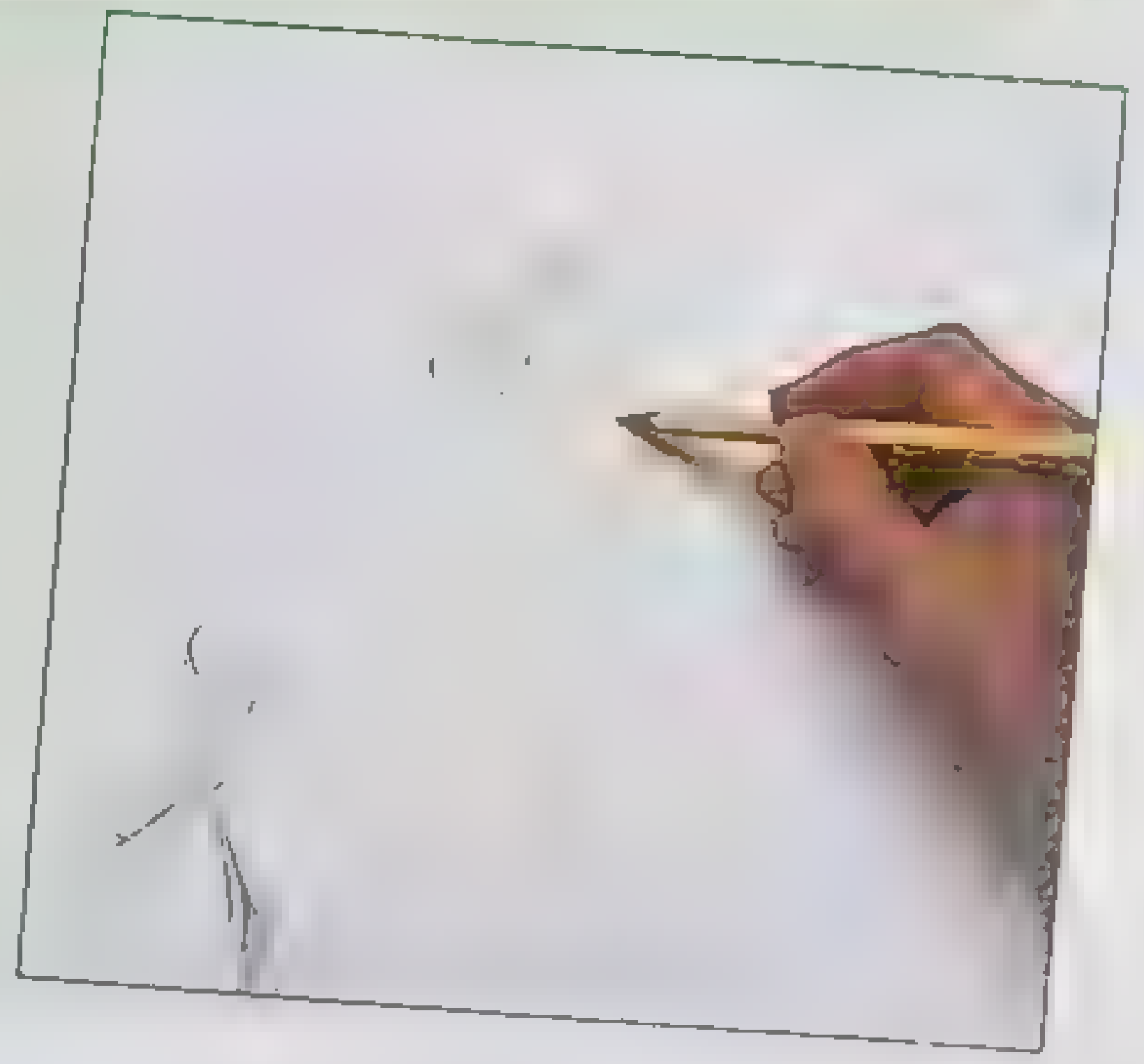

O LUCRARE COMPLETĂ

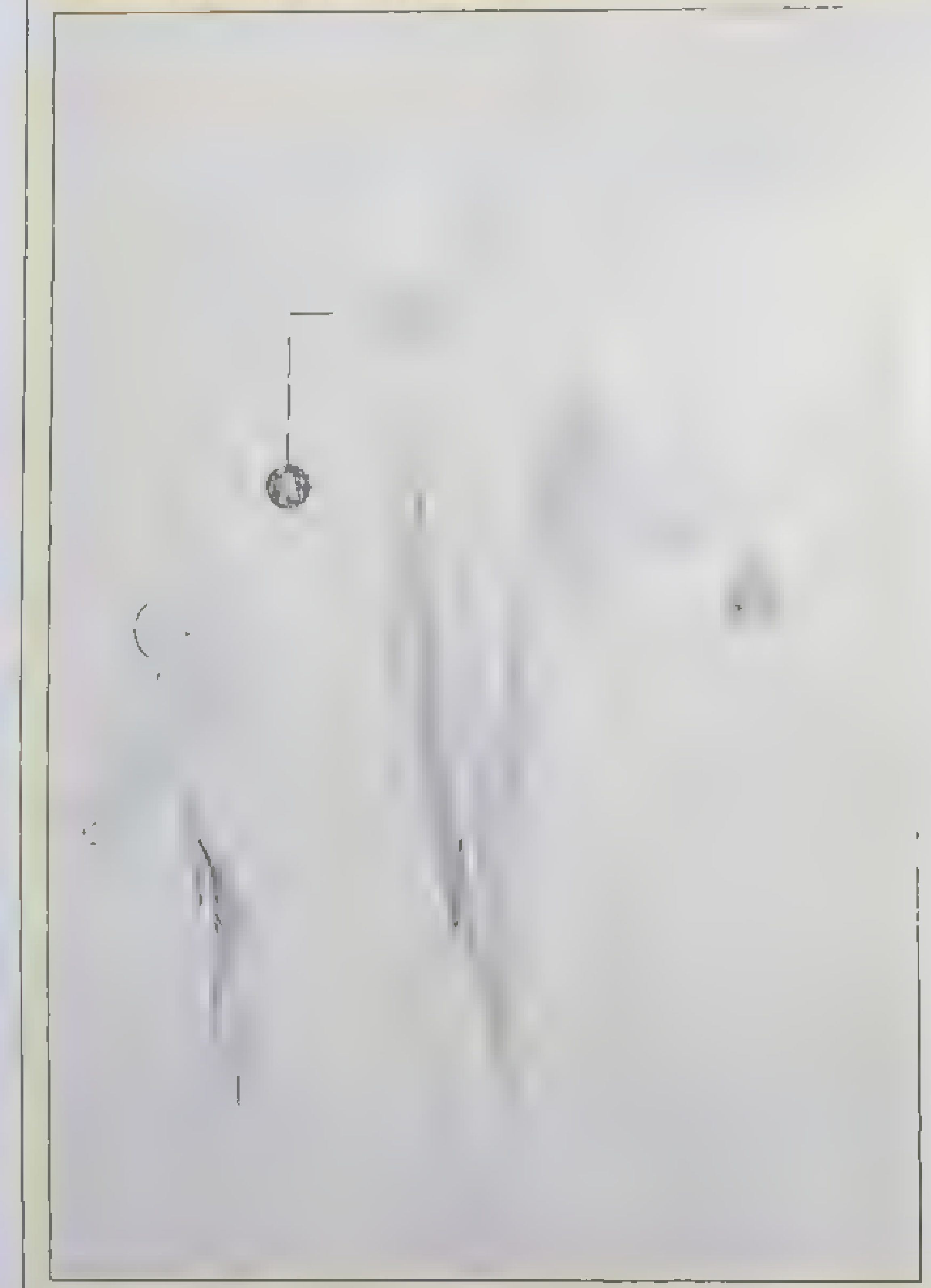

A Contururi precise
Pentru a reproduce cu precizie contururile și detaliile, s-au folosit linii subțiri de creion.

B Ton
Clarobscurul gradual creează senzația că floarea și frunzele sunt tridimensionale.

C Veridicitate
Fiecare nervură în parte a fost observată și reprodusă, pentru a face desenul cât mai realist posibil.

ADAUGĂ CULOARE FLORII TALE

După ce ai încercat desenul cu un creion negru, de ce nu încerci să folosești și culori? Pentru a obține o lucrare mai specială, utilizează creioane colorate acuarelabile: efectul final este foarte similar cu ceea ce se poate realiza chiar în acuarele. Reia apoi același subiect și analizează diferențele.

MATERIALE

- O foaie de hârtie pentru desen
- Creioane colorate acuarelabile: violet, indigo, pământ-verde, galben
- O pensulă rotundă cu vârful moale
- Ascuțitoare

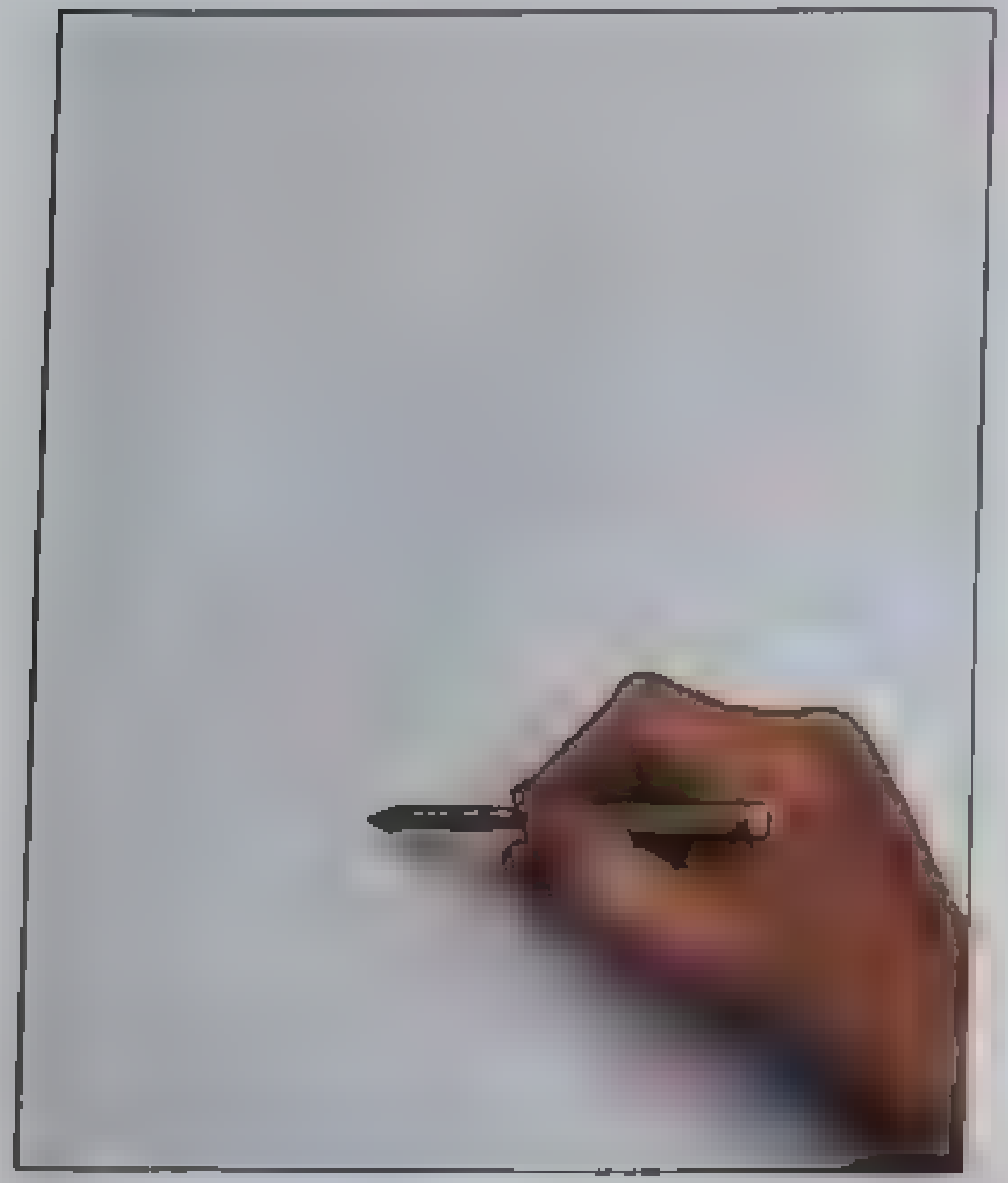

1 ▲ Trasează prima schiță
Lucrul cu creionul din paginile anterioare ar trebui să-ți fi dat încrederea de a desena cu mâna liberă. Fără a folosi liniile de referință, desenează conturul corolei cu creioanele acuarelabile violet și indigo. Pentru a trasa tulpina și conturul frunzelor, folosește culoarea pământ-verde.

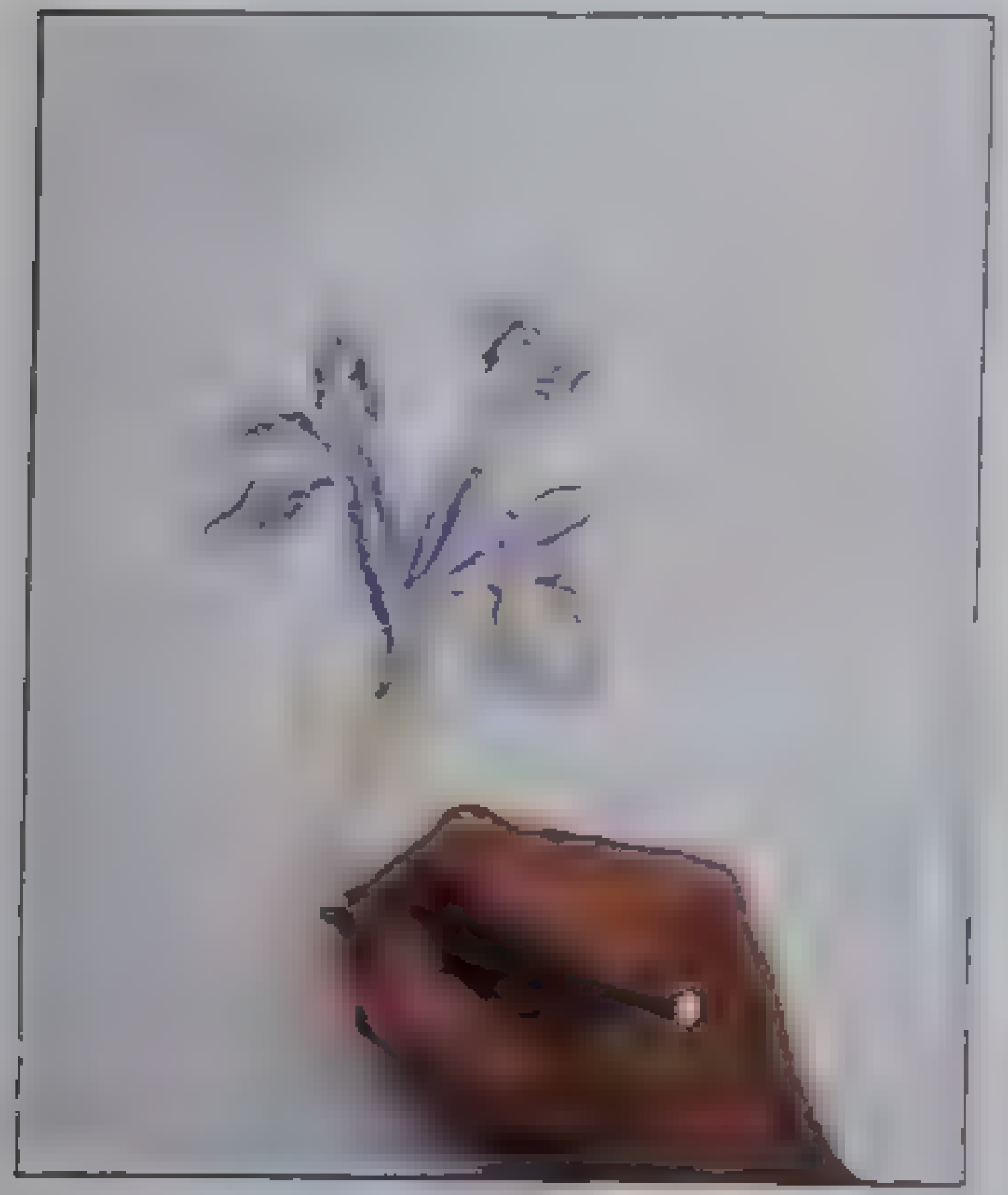

2 ▲ Completează imaginea
Pentru marginile petalelor, folosește indigo și violet, iar pentru zonele centrale, galben. Accentuează culoarea, dar evită umplerea în întregime a fiecărui element. Altfel, atunci când vei adăuga apă, nu vei mai avea spațiu să întinzi pigmentul

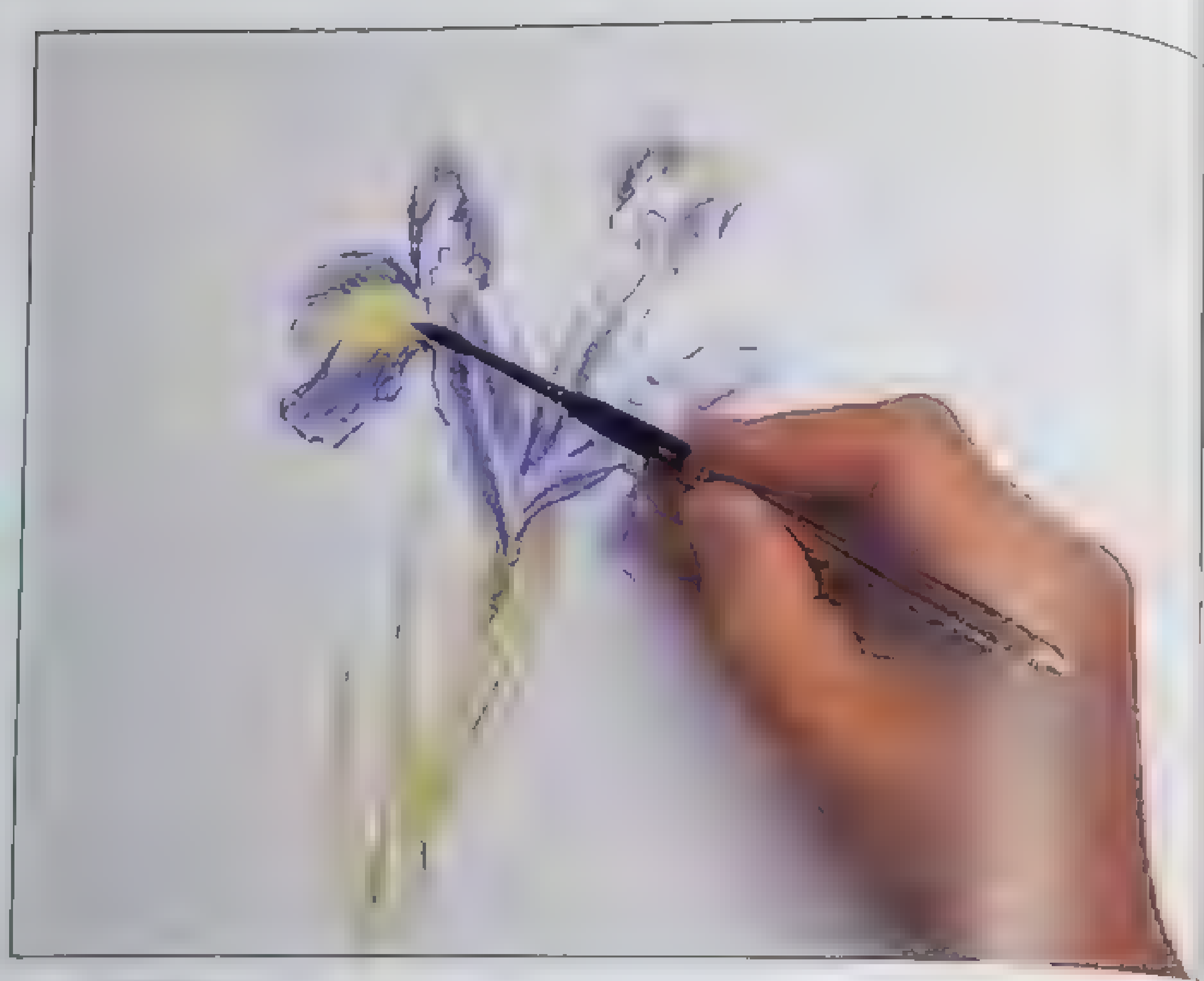

3 ▲ Adaugă apă
Adaugă un pic de apă curată și marchează umbrele cu o pensulă moale, însă nu exagera. Dacă hârtia este prea umedă, culorile vor forma o singură pată. Observă cum pigmentul creionului devine mai luminos cu ajutorul apei.

O LUCRARE COMPLETĂ

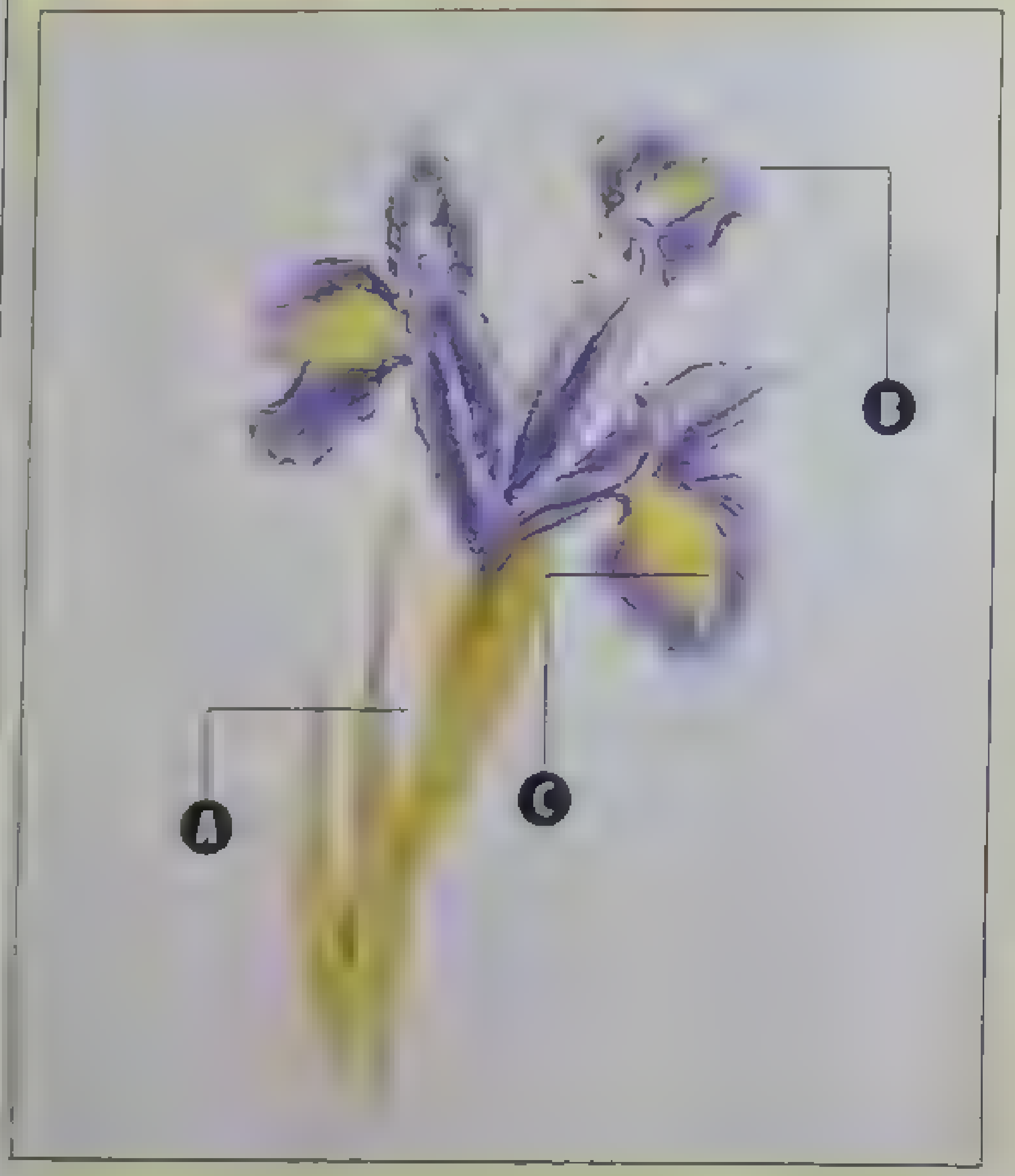

A Efectul acuarelabil
Adăugarea apei în cantități mici înmoaie creionul colorat, producând un efect asemănător acuarelei

B Conturuni definite
Marginile colorate sunt clare și definite, indicând formele petalelor și ale frunzelor. De asemenea, ele măresc impactul final al lucrării

C Detalii realiste
Asemenea desenului în creion negru, înainte de a le desena, am observat cu atenție cele mai mici detalii ale florii, cum ar fi nervurile

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Descoperă tehnica reproducerii obiectelor albe plasate pe un fundal alb

- Compune o natură statică cu flori și porțelan alb
- Creează nuanțe de fond pe hârtia albă, astfel încât acestea să iasă în evidență
- Folosește umbrele pentru a da volum obiectelor

Flori și umbre

Umbrele unei naturi statice sau moarte au forme și culori sugestive ce necesită tot atâta atenție ca și subiectul principal.

În viața cotidiană, suntem atât de obișnuiți cu umbrele, încât avem tendința de a nu le mai observa. În schimb, pentru un artist, umbrele sunt foarte importante: au formă și culoare bine definite și pot fi un element esențial într-o pictură; uneori, sunt chiar mai semnificative decât subiectul în sine.

Dedică întotdeauna o atenție specială umbrelor; nu te gândi la ele abia la sfârșitul lucrării, ca și cum ar fi doar un aspect secundar. Încearcă să le înțelegi ca pe niște forme de sine stătătoare și pictează-le cu aceeași precizie pe care o rezervi obiectelor reale, precum paharul și florile din această natură statică.

O compoziție cu umbre

O lumină puternică generează contraste tonale importante: zona din umbră va fi foarte întunecată, în timp ce zonele expuse luminii vor fi foarte clare.

Pictând obiecte pe care le poți aranja cum vrei, precum vaza și florile, poți schimba compoziția, așa cum îți dorești. Înainte de a începe să lucrezi, îți poți organiza obiectele în voie, până când acestea și umbrele lor vor fi plasate într-o poziție potrivită pentru a realiza o compoziție bună.

De exemplu, în pictura noastră cu flori, am ales în mod intenționat să folosim o fereastră: aceasta nu este inclusă în mod direct în natura statică, dar lumina sa strălucitoare și piezișă creează o umbră lungă și pronunțată, ce devine astfel principala caracteristică a acestei compoziții dezvoltate pe diagonală.

Ce culoare are umbra?

Mulți cred că umbrele sunt, pur și simplu, gri sau negre, dar, în realitate, nu este aproape niciodată așa: ca tot ceea ce le înconjoară, umbrele sunt bogate în culori, tonuri schimbătoare și reflexii strălucitoare care se răsfrâng din lucrurile învecinate. Așadar, acordă întotdeauna atenție culorilor umbrelor și pictează ceea ce vezi în realitate.

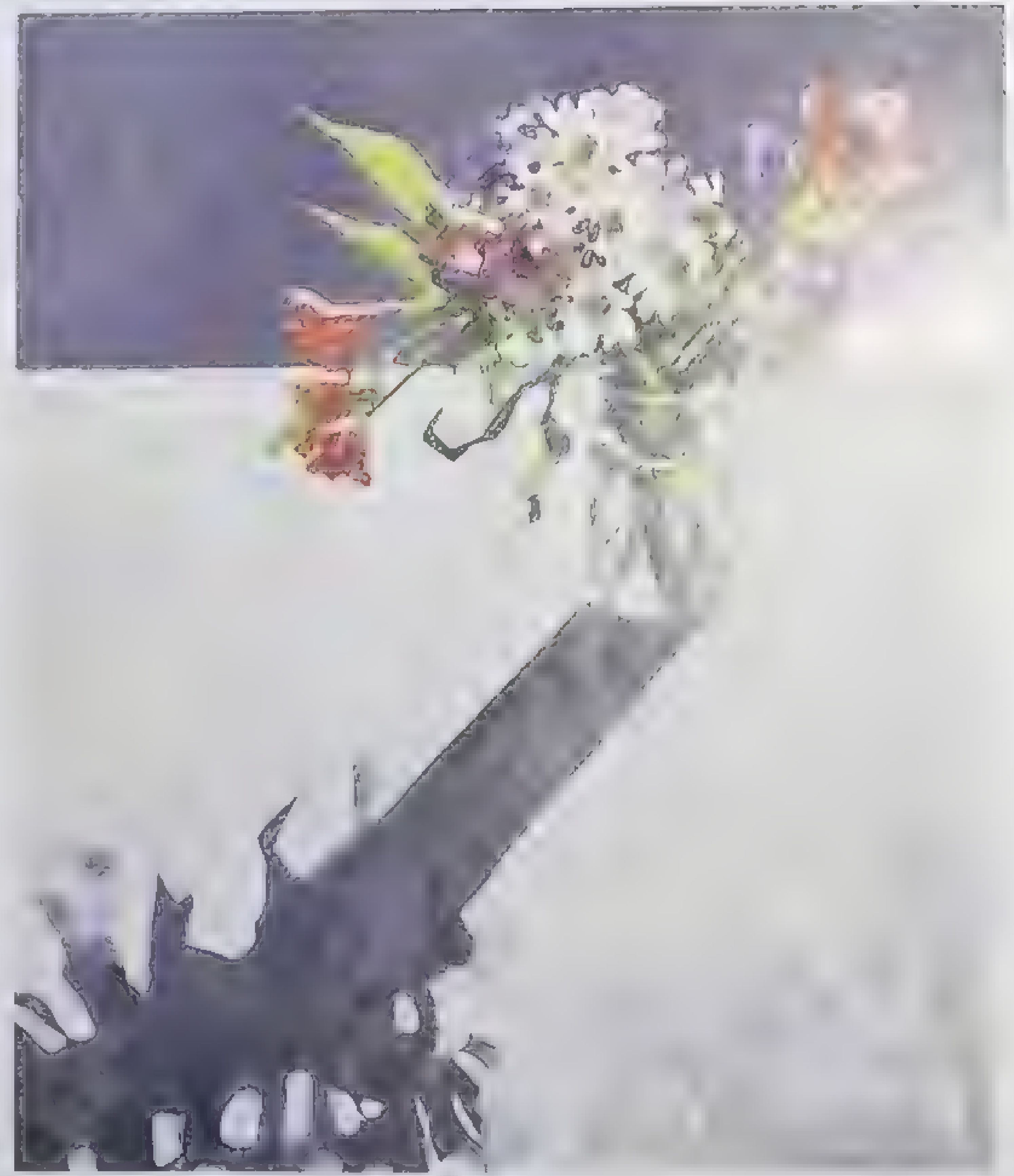

▲ În această natură statică, umbra piezișă și accentuată reprezintă un element important al compoziției: ea nu este complet gri, ci conține un amestec din toate culorile din jur.

Umbrele din această pictură conțin mici cantități din toate culorile din jur: în timp ce pictezi galbenul, roșul și violetul florilor și al fundalului, asigură-te că adaugi puțin din aceste culori și umbrelor. Acest truc va da un plus de profunzime și formă umbrei, așa cum se întâmplă pentru toate celelalte elemente ale operei.

MATERIALE

- O masă de 71 x 56 cm, pregătită pentru acrilice
- Grafit sau creion 2B
- Pensule: cu vârf plat nr. 8, de 3 mm, de 6 mm, 12 mm, şi pensulă moale nr. 12, cu vârful rotund
- O farfurie sau o paletă
- Un pahar cu apă
- Bandă de hârtie adezivă
- 10 culori acrilice: albastru-cobalt, galben de cadmiu, roz-muşcată (thalo, quinacridon), alb de titan, roşu-carmin (alizarin), pământ-verde, gri de Payne, umbră naturală, sienna naturală, umbră arsă

ÎNCEPE

1 ▶ Prima etapă, schiţa în creion
Înainte de a începe să pictezi, schiţează desenul pe pânză cu un baton de grafit sau, în lipsa acestuia, cu un creion 2B. Procedează în aşa fel încât schiţa să fie cât mai uşoară şi subtilă: desenul este doar un punct de referinţă pentru culoare, deci nu este nevoie să desenezi fiecare petală.

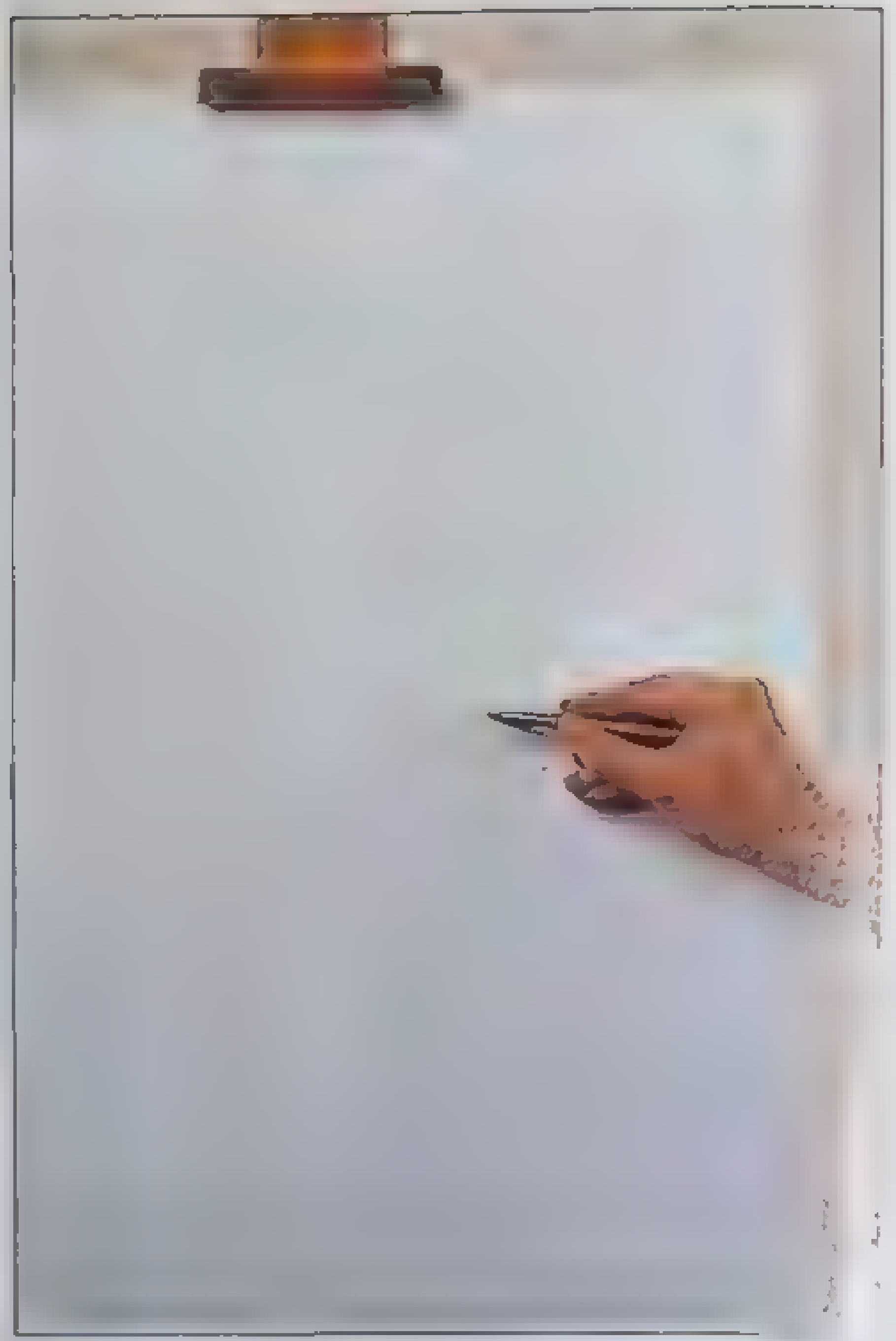

Operele maeştrilor

Henri Fantin-Latour (1836-1904)

Vază cu flori de crin

Francezul Fantin Latour a fost deosebit de apreciat pentru picturile sale cu flori. În acest studiu, buchete de trandafiri şi crini dispuse liber strălucesc pline de viaţă, pe un fundal neutru. Compoziţia fiecărei petale este dată de tuşe unice de pensulă, fiecare cu o nuanţă specială. Observă cum tonul picturii variază în funcţie de distanţa dintre flori şi de sursa de lumină. Alb-albastrul florilor de crin de pe partea stângă, aflată în apropierea luminii, devine mai blând pe partea dreaptă.

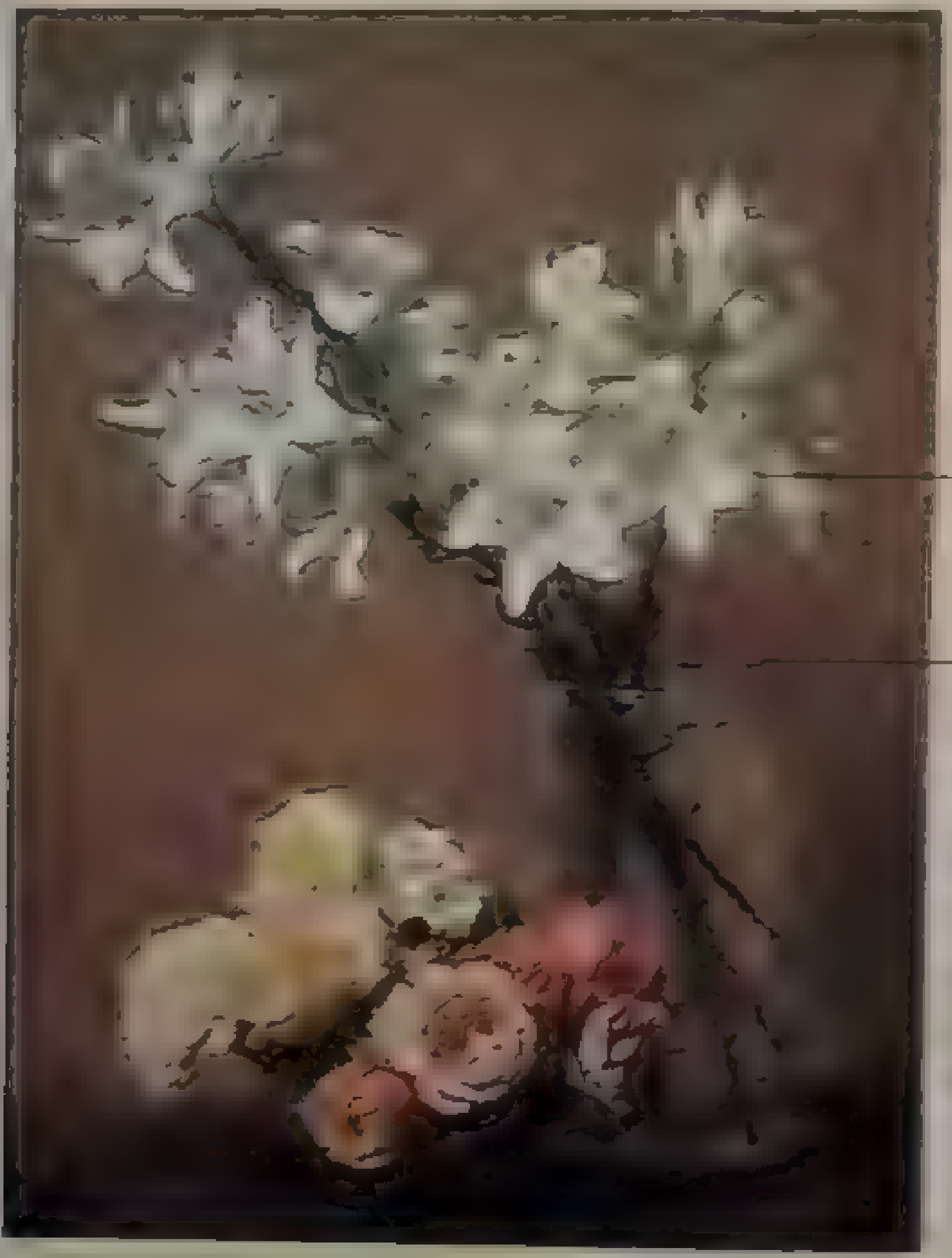

Albul petalelor florilor de crin conţine, de fapt, multe nuanţe diferite, mai ales, în zonele din umbră.

Vaza de sticlă a fost doar schiţată, pentru a nu diminua impactul florilor. Perechea de puncte luminoase de pe margine indică lumina reflectată.

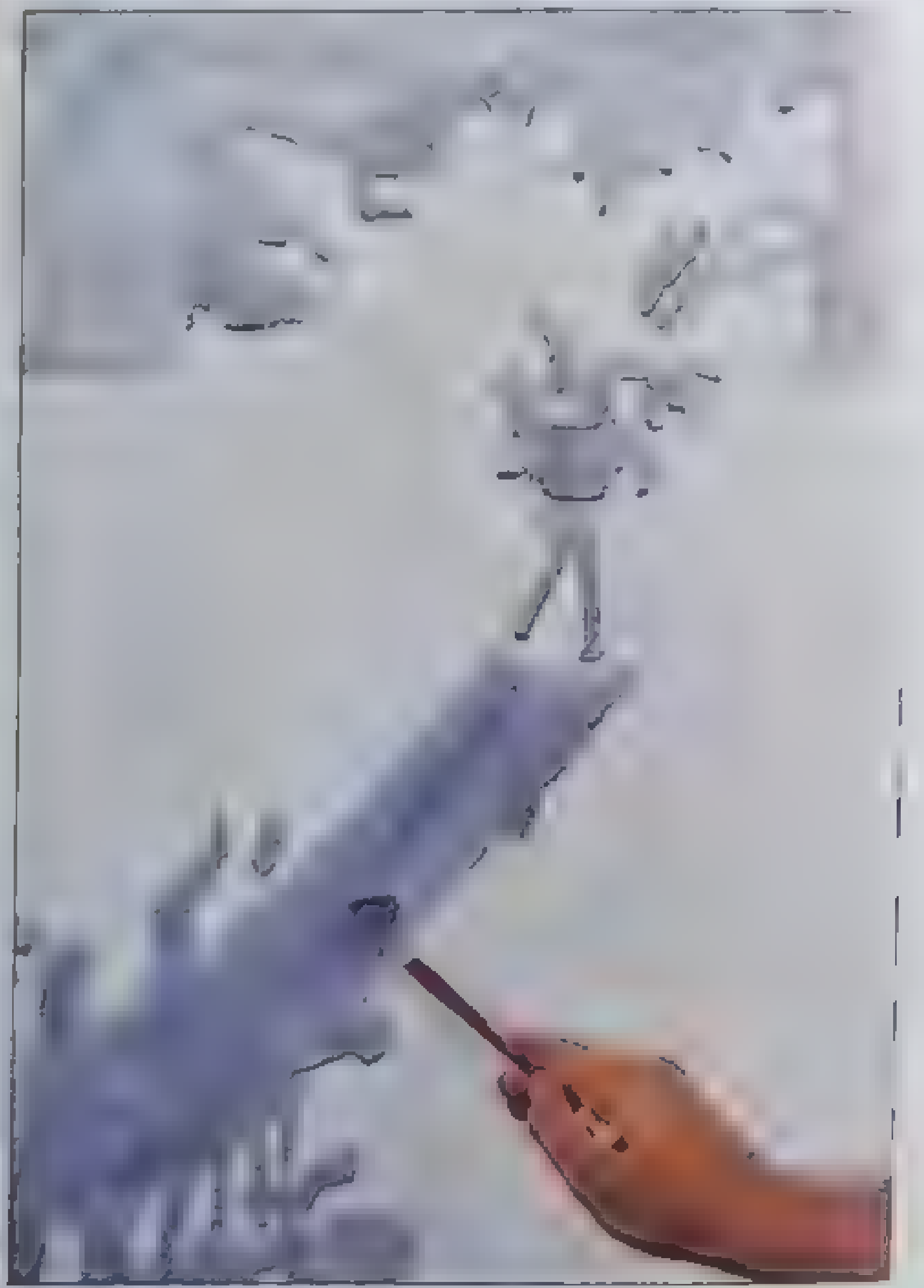

2 ▲ Defineşte umbrele
Diluează albastru-cobalt cu un pic de sienna naturală şi gri de Payne şi pictează fundalul şi umbrele, cu o pensulă nr. 8, cu vârful plat. În acest fel, umbra devine un element important al compoziţiei. Pictează liber şi rapid, fără să te îngrijoreze textura neregulată a culorii: este doar un strat de fundal, asupra căruia o să revii mai târziu.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Următoarea etapă constă în a picta florile şi frunzele cu tuşe de pensulă diferite. În timp ce lucrezi, nu uita să adaugi puţină culoare şi umbrei.

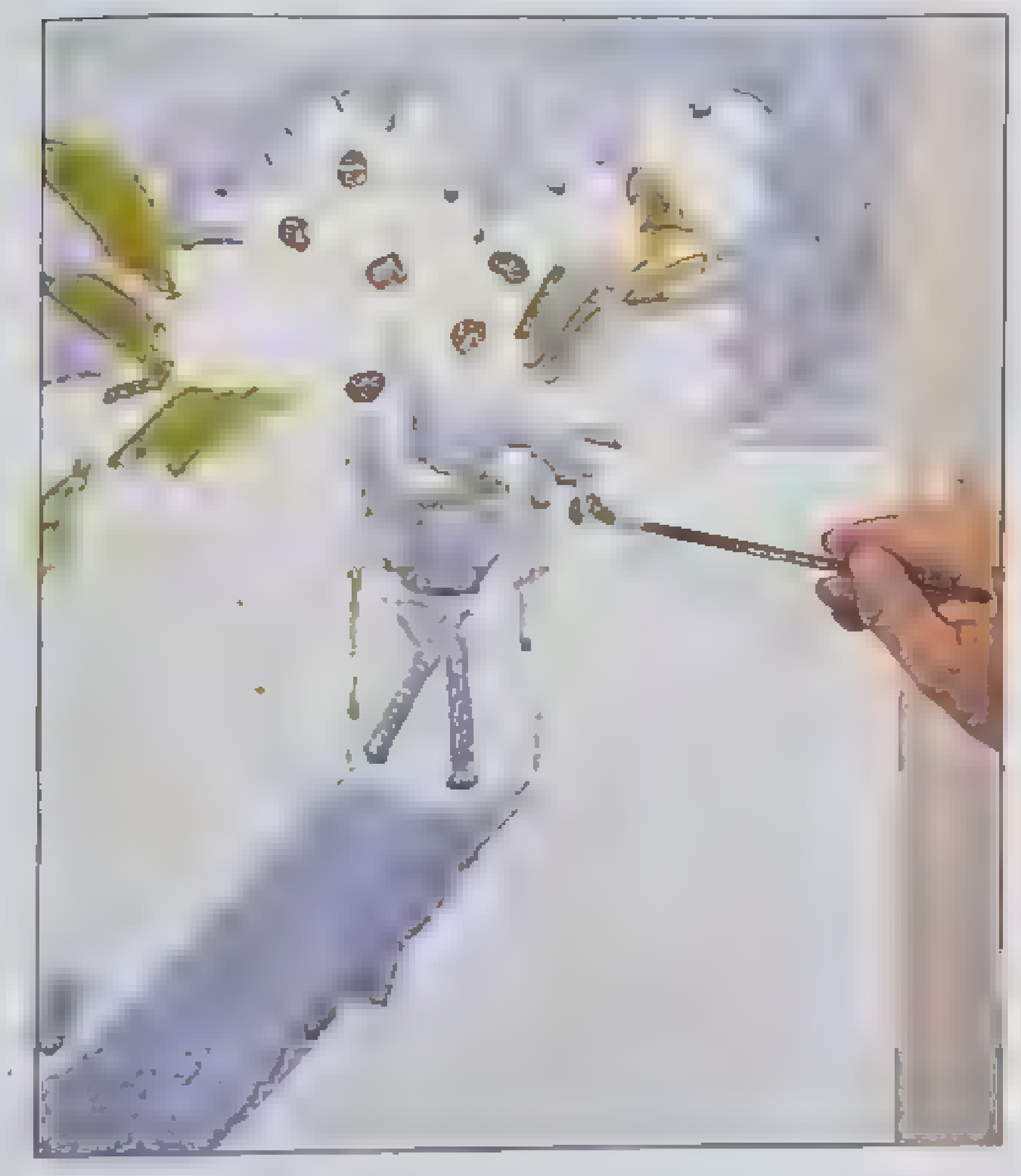

3 ▲ Pictează florile
Ia pensula nr. 12 şi începe să pictezi florile şi frunzele. Galbenul-mat din centrul margaretelor provine dintr-un amestec de galben de cadmiu cu un pic de sienna naturală şi gri de Payne; culoarea frunzelor, în schimb, este un amestec de galben de cadmiu, albastru-cobalt şi pământ-verde.

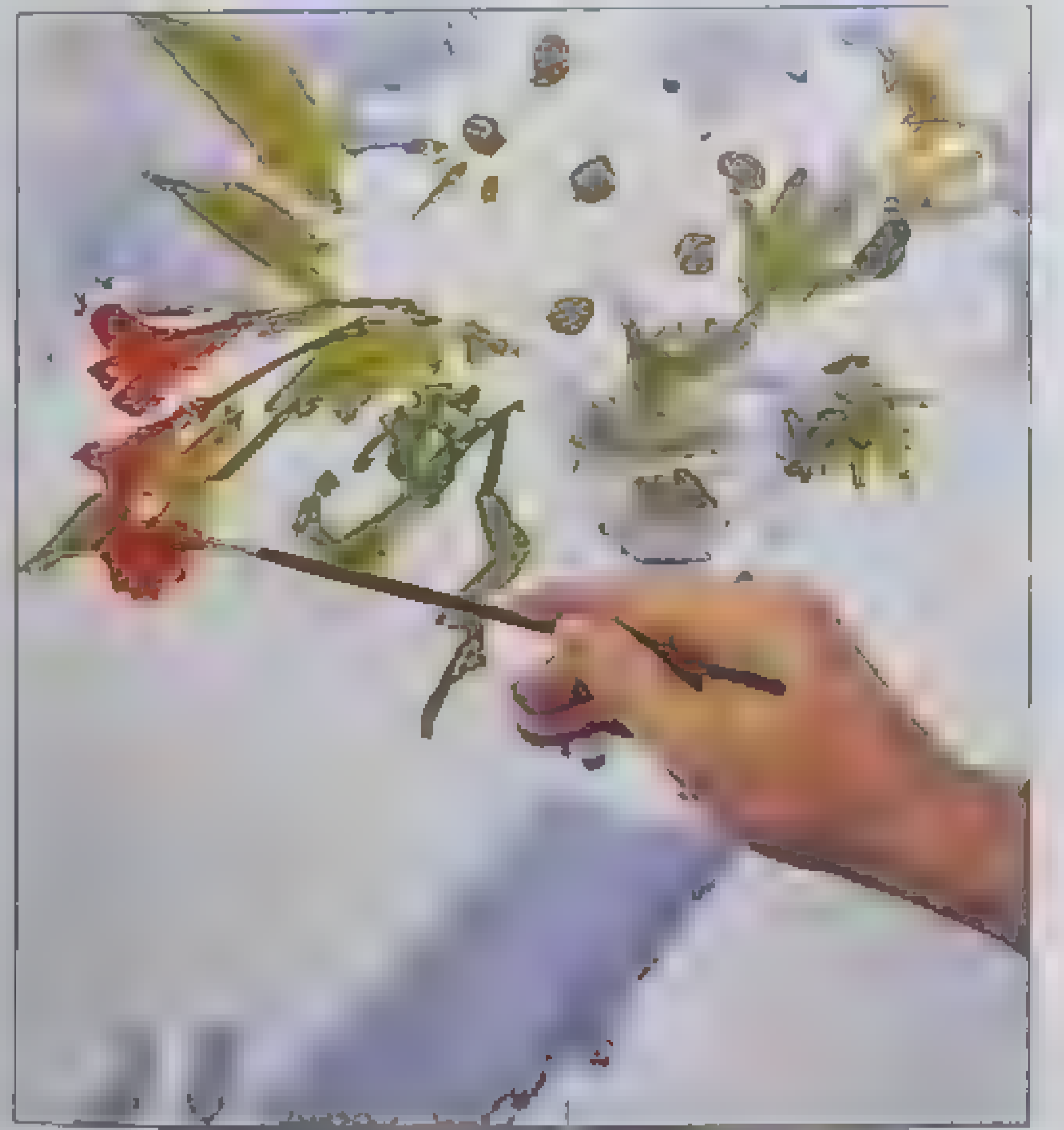

4 ▲ Adaugă roşu şi galben pentru flori şi verde-închis pentru frunze
Freziile roşii sunt obţinute dintr-un amestec de roşu-carmin şi galben de cadmiu cu puţin de gri de Payne. Prepară verdele-închis, adăugând puţin pământ-verde şi albastru-cobalt în verdele deja pregătit, şi aplică-l pe frunze, ca în imaginea de mai sus.

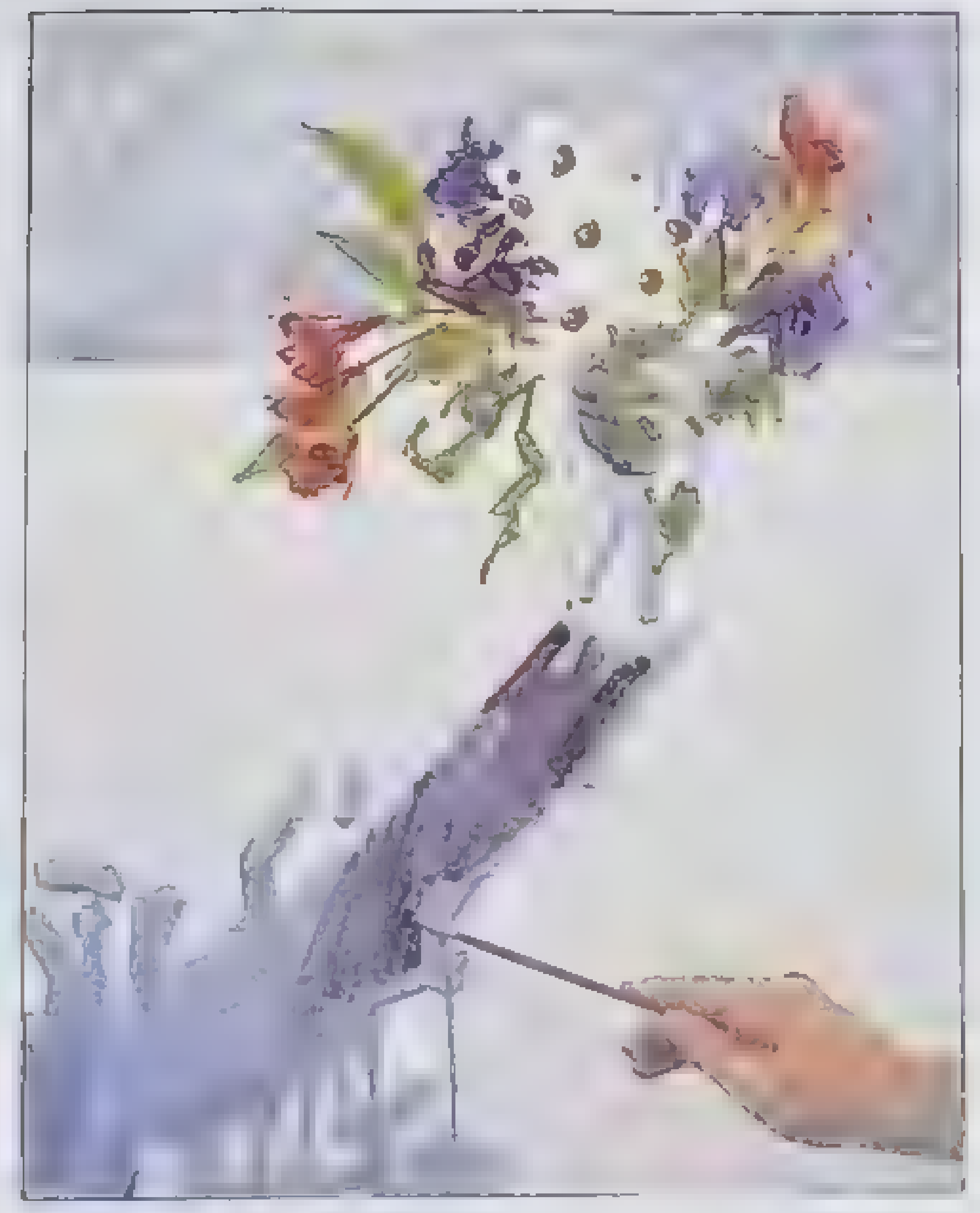

5 ◀ Pictează anemonele
Ia pensula de 6 mm pămătuful cu vârf plat este perfect pentru a picta petalele mari, dintr-o singură tuşă spontană. Pictează anemonele roz, cu un amestec de roz-muşcată şi roşu-carmin, iar pentru cele mai închise, foloseşte roşu-carmin şi gri. Adaugă la baza umbrei deja uscate câte puţin din culori pe care le-ai obţinut pentru a indica reflexiile de cul [illegible]

6 ▶ Creează tonurile întunecate ale margaretelor
Tot cu pensula de 6 mm, pictează umbrele întunecate pe petalele margaretelor, amestecând galben-cadmiu şi alb, în părţi egale, şi adăugând puţină umbră arsă. Nu este dificil: fiecare umbră este reprezentată de o singură tuşă de pensulă. În sfârşit, nu uita să adaugi puţin din această culoare şi umbrei de pe masă.

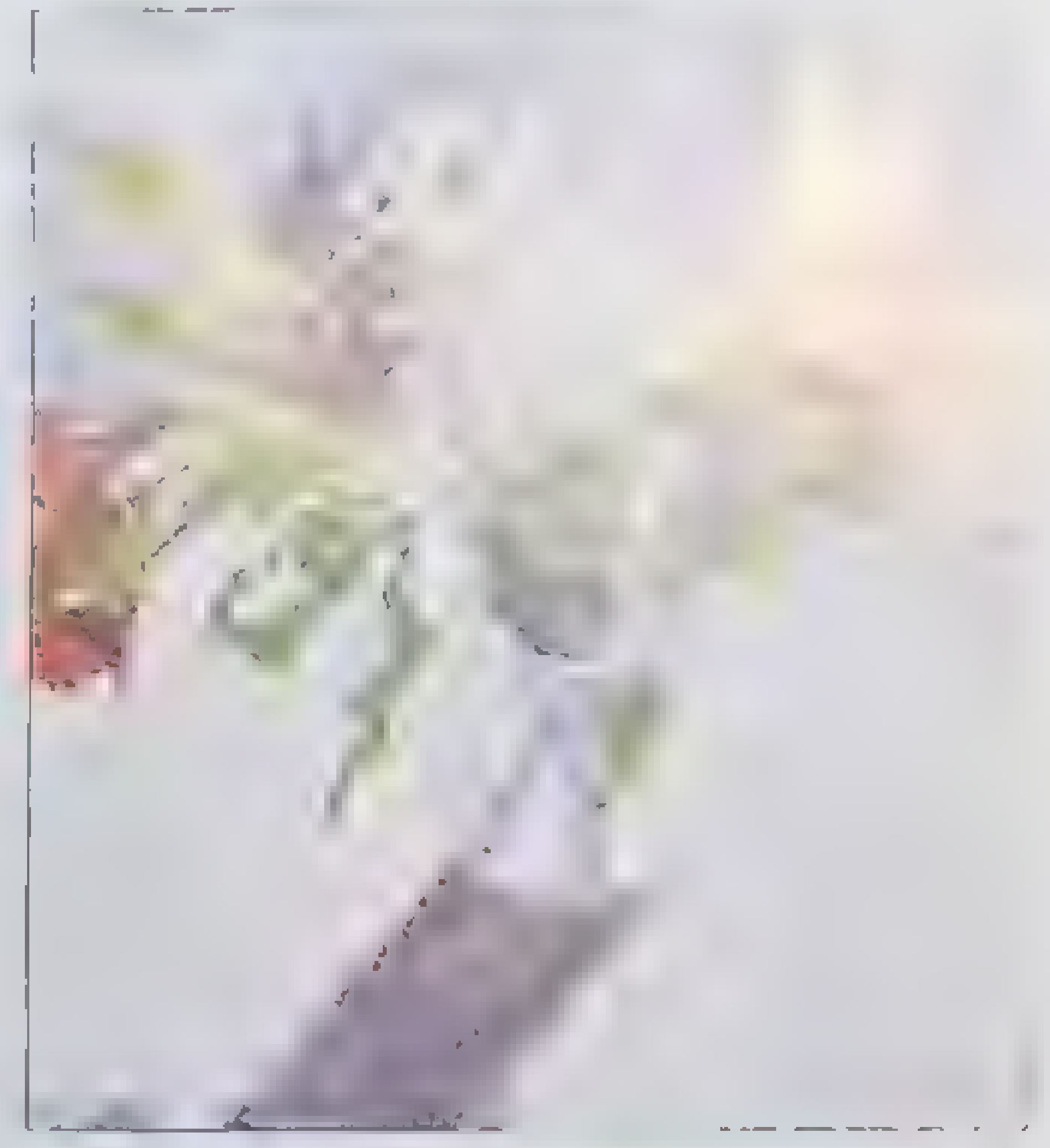

SOLUŢII ISTEŢE

PICTEAZĂ PESTE GREŞELI

Culorile acrilice se usucă repede astfel, în cazul în care greşeşti, poţi să acoperi cu uşurinţă o culoare cu alta. Dacă într-un stadiu incipient faci pete sau scapi picături de culoare pe lucrare, nu pierde timpul corectându-le. lasă-le să se usuce, iar apoi pictează pe deasupra, puţin câte puţin, pe măsură ce avansezi.

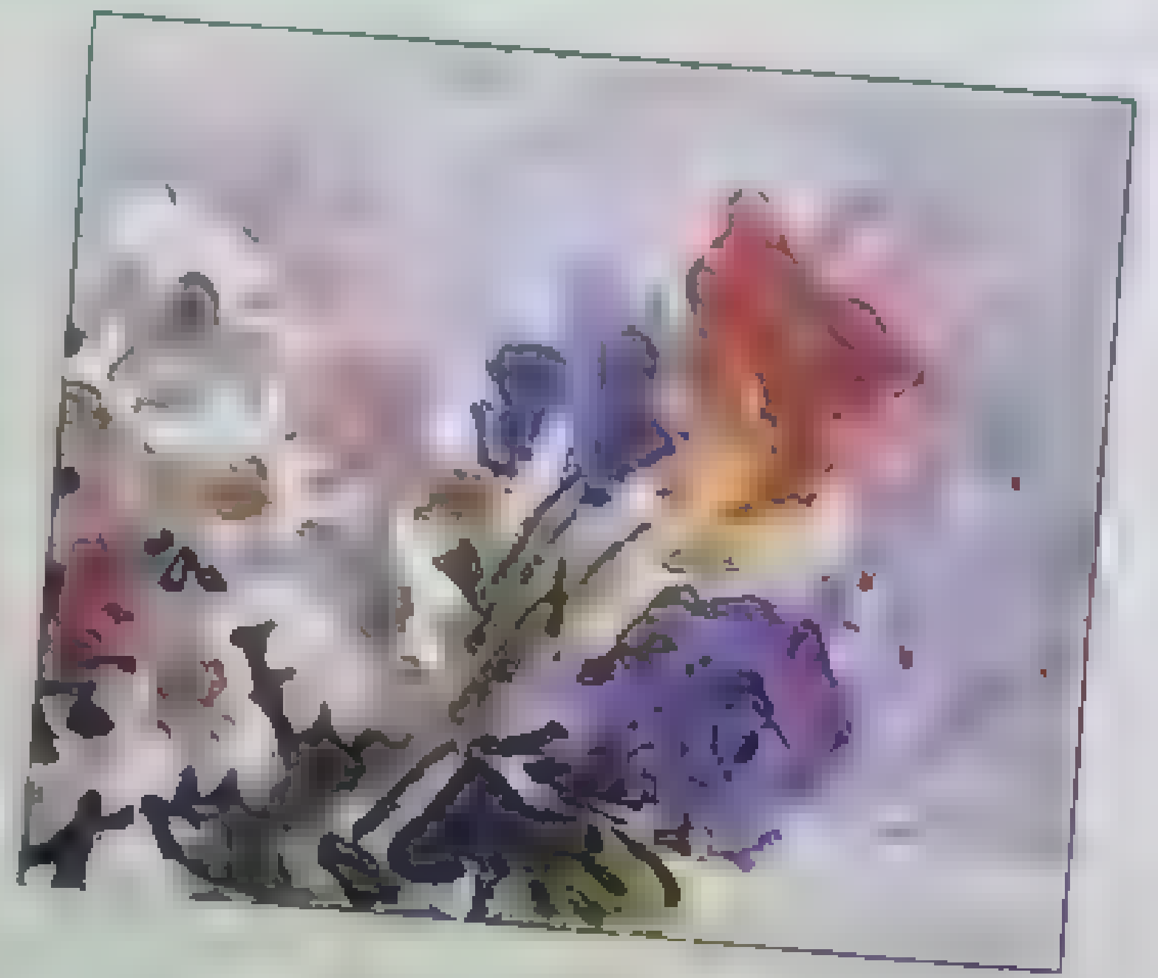

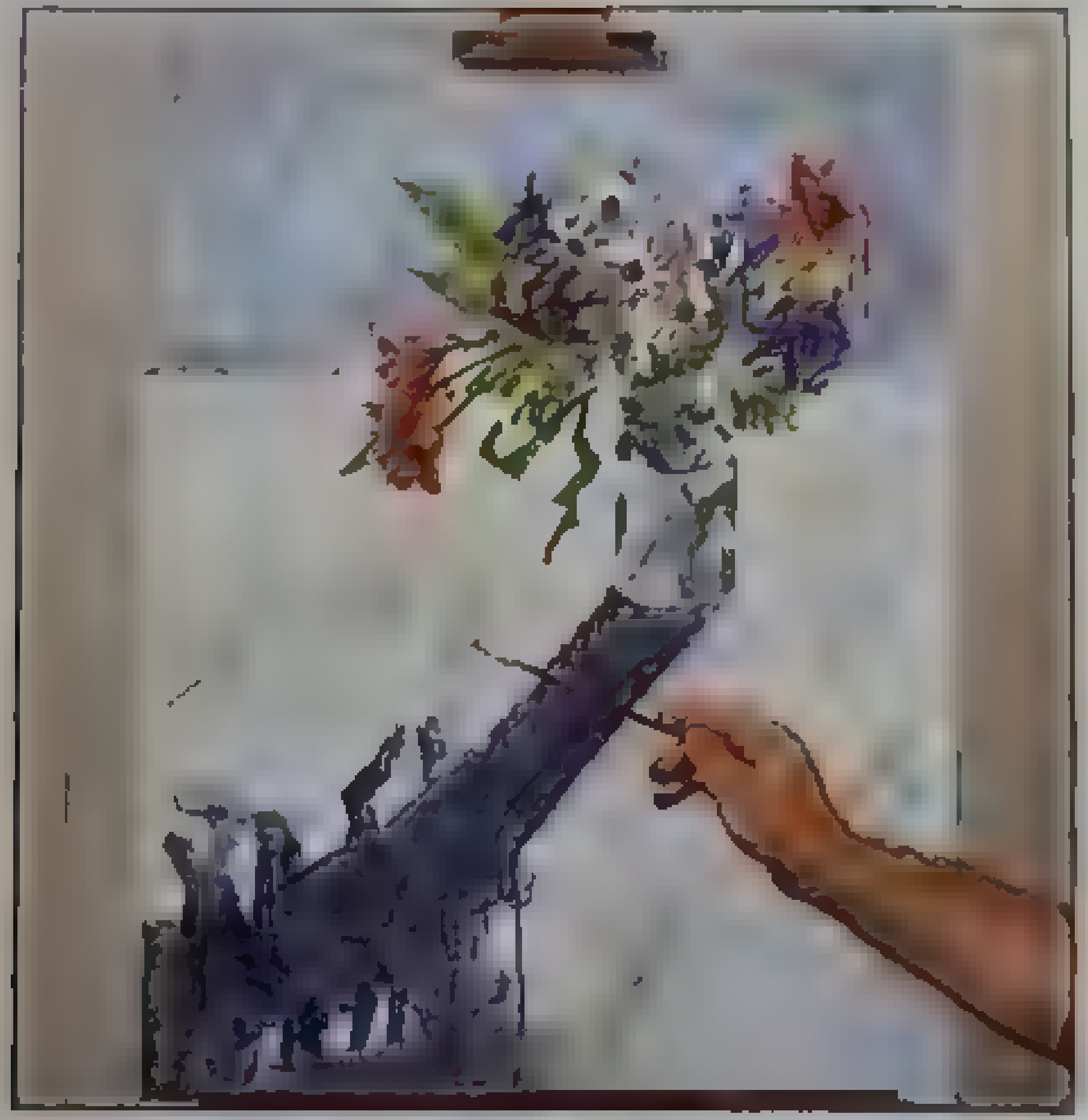

7 ▲ **Un efect de marmură pentru masă**
Cu câteva tușe de culoare, suprafața mesei va începe să capete aspectul de marmură. Pictează-o cu pensula nr. 12, folosind un amestec de alb, gri de Payne și galben de cadmiu, în părți egale. Poți obține un rezultat mai bun prin aplicarea culorii într-o manieră liberă, cu tușe de penel rapide și spontane.

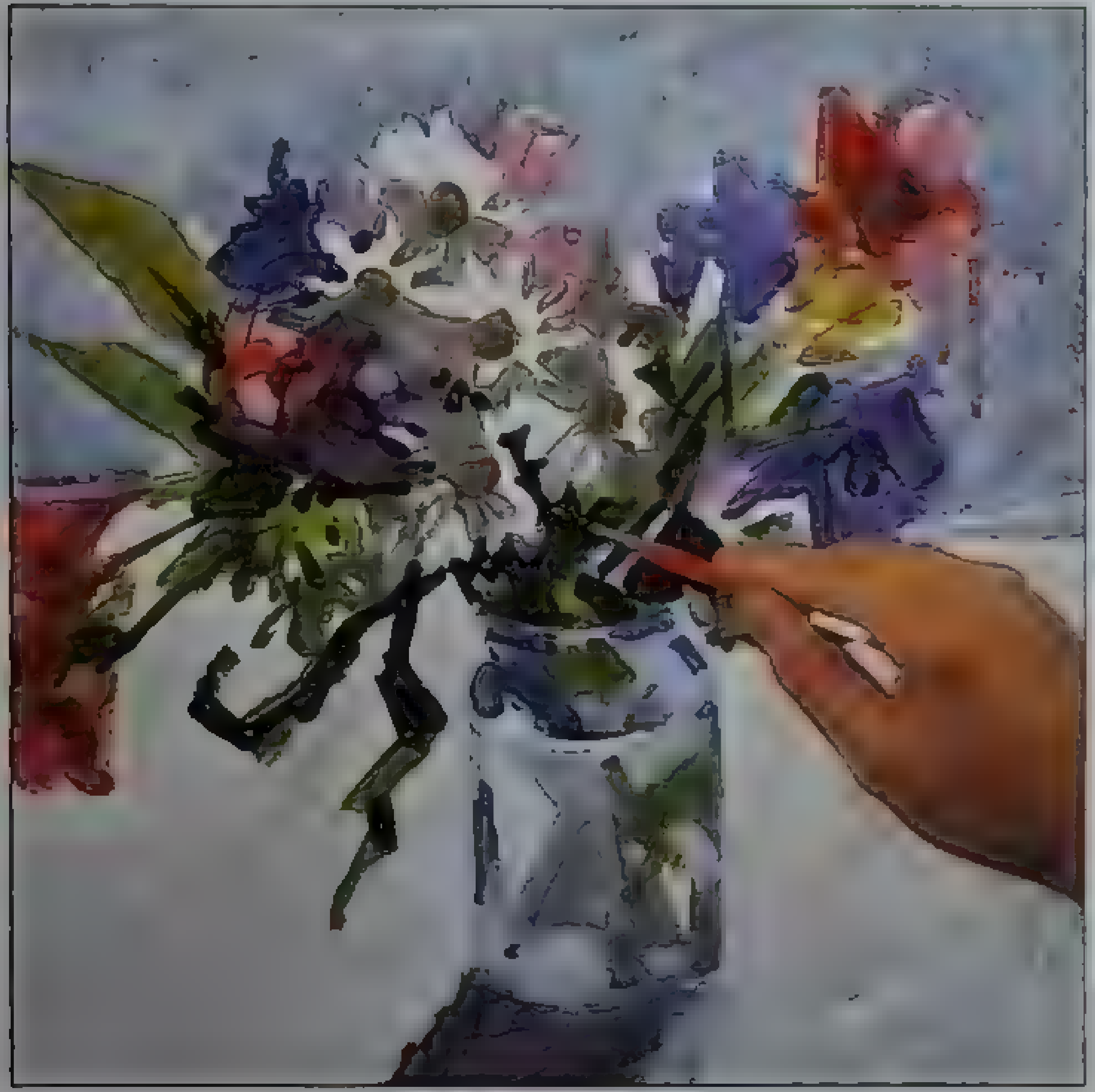

8 ▲ **În cazul florilor, adaugă tonuri întunecate**
Întoarce-te acum la vaza cu flori și accentuează frunzele și corolele, folosind unele umbre mai întunecate: evită în continuare detaliile, însă acum vei avea nevoie de o pensulă mai mică – cea de 3 mm – pentru a reda spațiile dintre frunze și petale. Umbrele frunzelor sunt de un verde mai închis, preparat din gri de Payne și pământ-verde. Tonul florilor mai închise este o variantă accentuată a culorilor lor originale.

UN PAS ÎNAINTE

E timpul să revii la diferitele elemente ale picturii, intensificând fundalul, îmbunătățind suprafața mesei de marmură și evidențiind florile. La fel ca în exemplul anterior, adaugă puțină culoare pentru umbră.
Cu ajutorul benzii de hârtie adezivă de mascare, se poate obține o delimitare orizontală între fundal și masă.

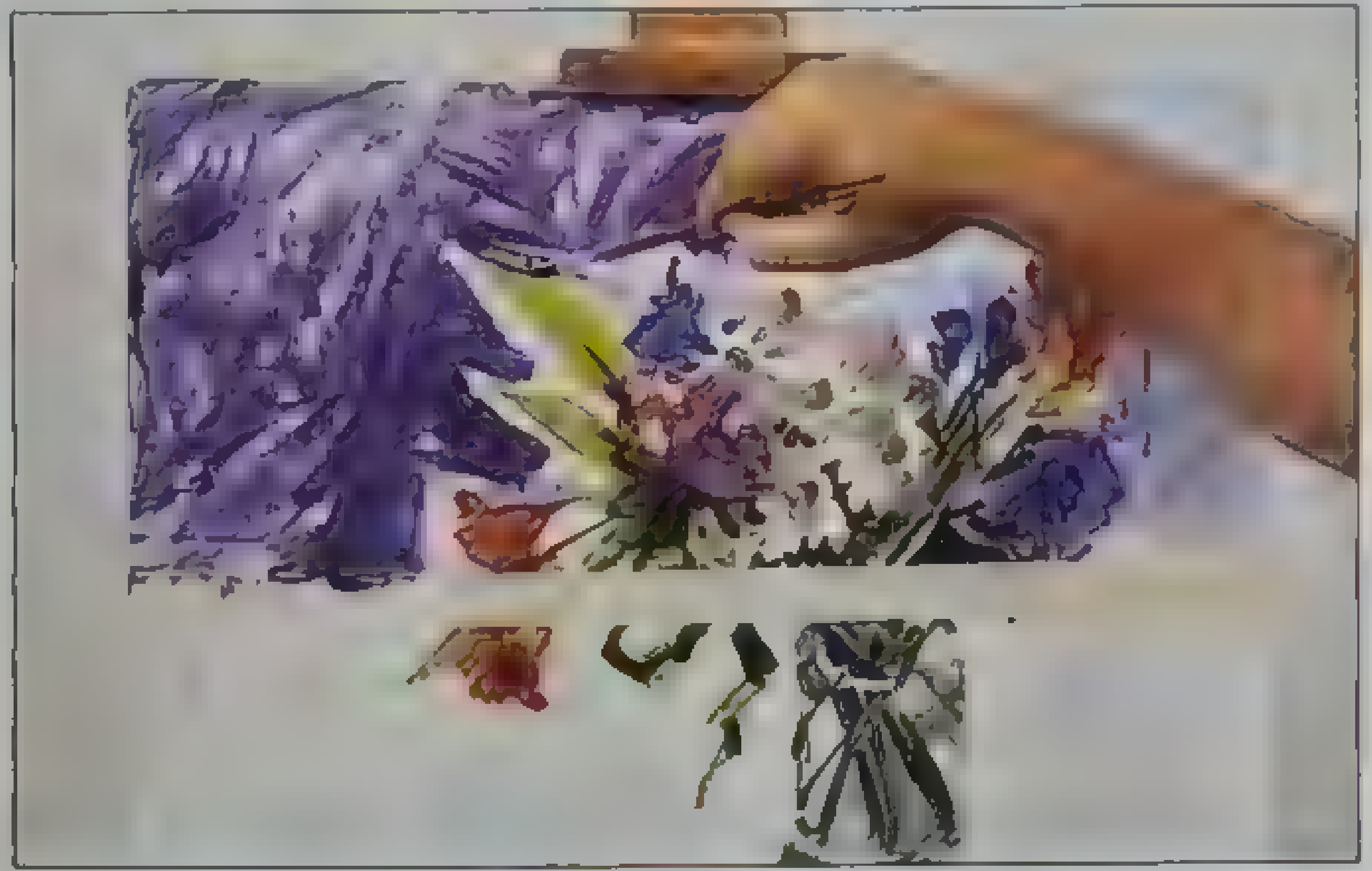

9 ▲ **Un fundal mai intens**
Marginea mesei trebuie să fie perfect liniară: poți s-o realizezi prin aplicarea unei benzi de hârtie adezivă chiar pe marginea mesei și să pictezi pe deasupra. Începe să pictezi fundalul în ansamblu, cu un amestec de gri luminos, realizat din roz-mușcată, albastru-cobalt, gri de Payne și alb. Acesta este doar primul strat, deci nu-ți face griji dacă nu ai trasat cu precizie limita dintre fundal și flori.

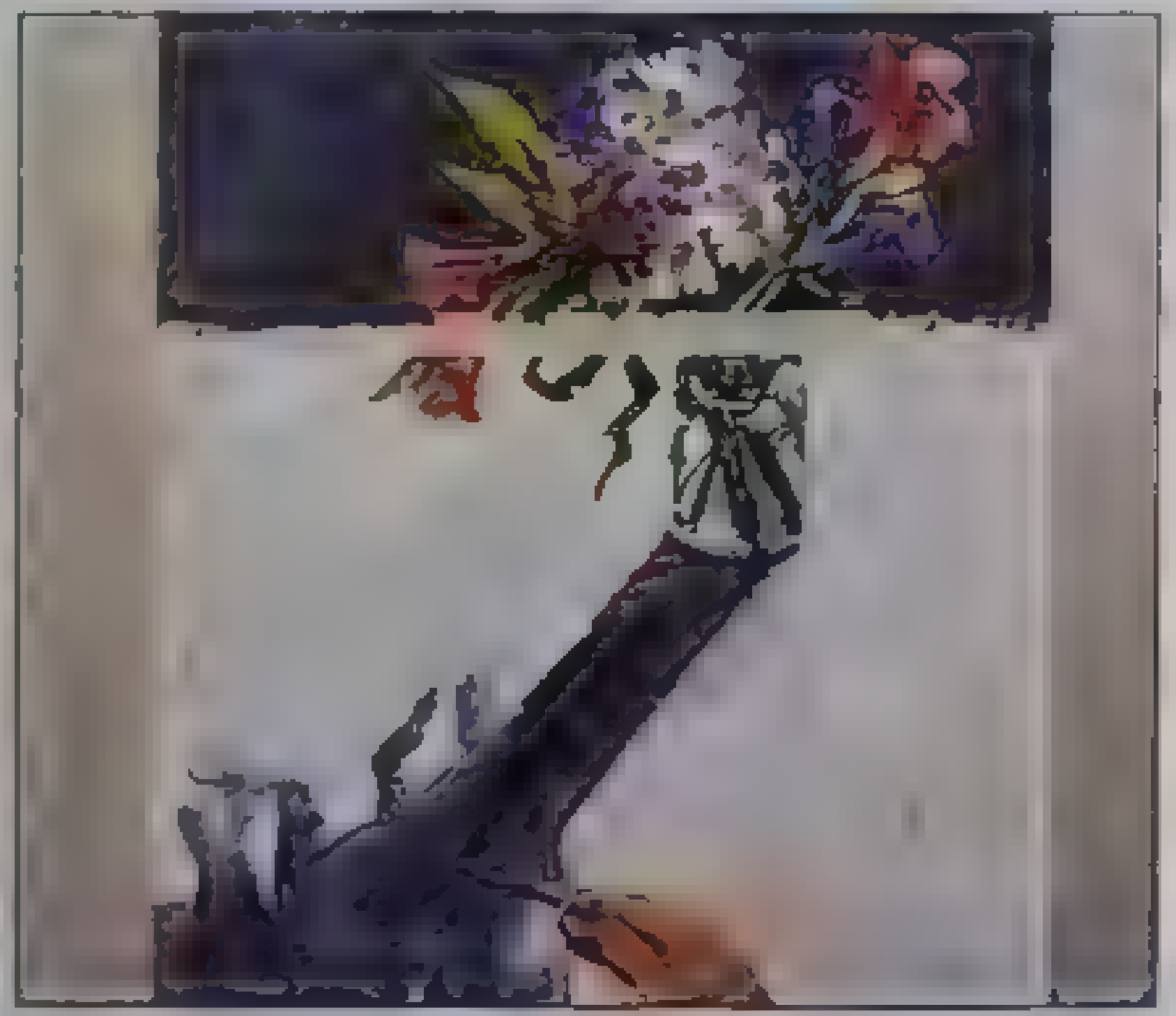

10 ▲ **Completează fundalul**
Completează fundalul cu un al doilea strat de culoare gri, intensificându-l cu un pic de sienna naturală. Pictează cu tușe încrucișate și rapide, utilizând pensula de 6 mm și permițând culorii de dedesubt să iasă la suprafață ici și colo. Adaugă tușe pronunțate în jurul florilor și al frunzelor. La final, aplică un pic din culoarea folosită pentru fundal, pe umbra proiectată pe masă.

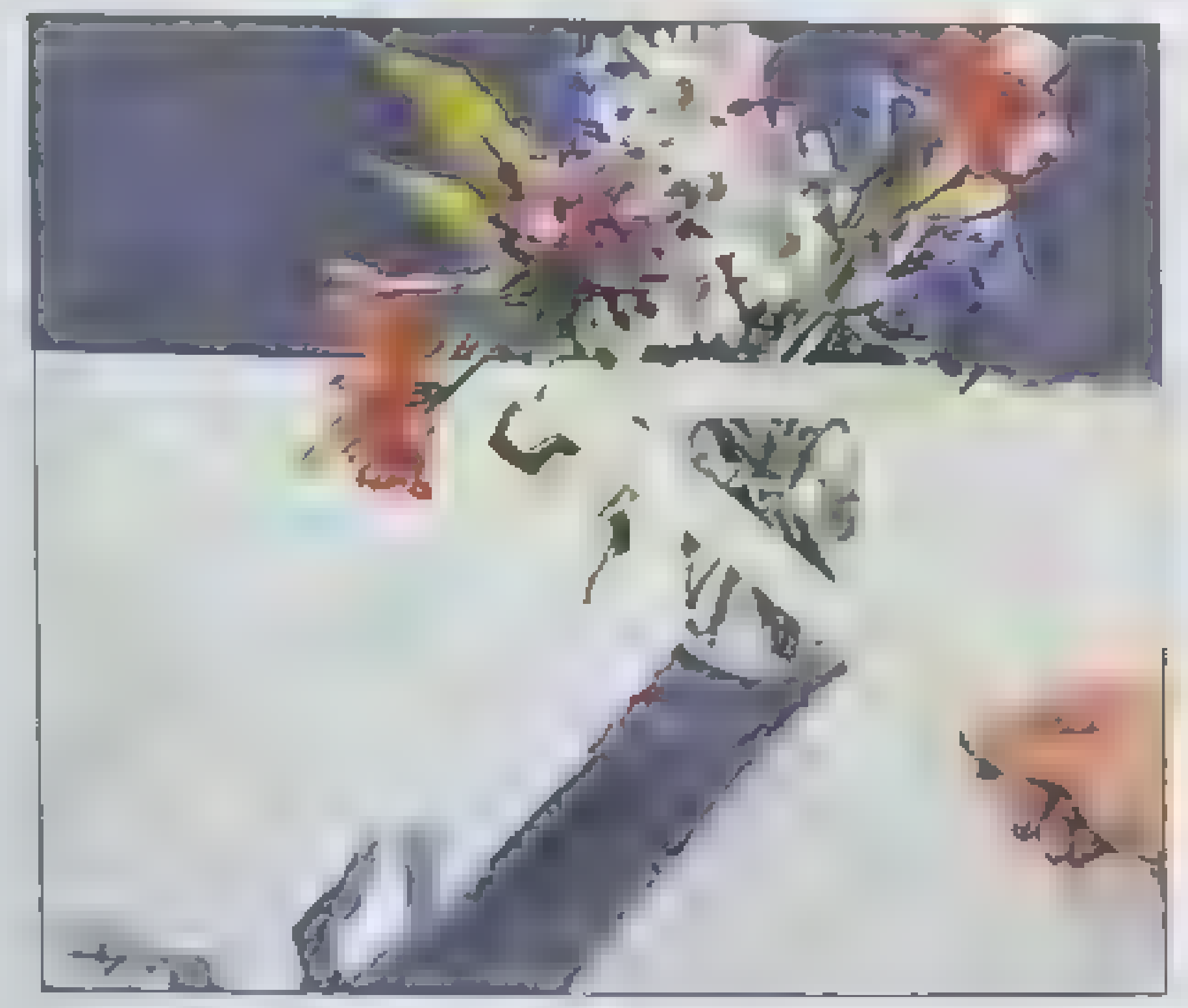

11 ▶ **Scoate banda de hârtie adezivă**
Atunci când fundalul este complet uscat, se îndepărtează cu atenție banda de hârtie adezivă: în acest fel, vei descoperi linia clară și fermă care marchează marginea mesei

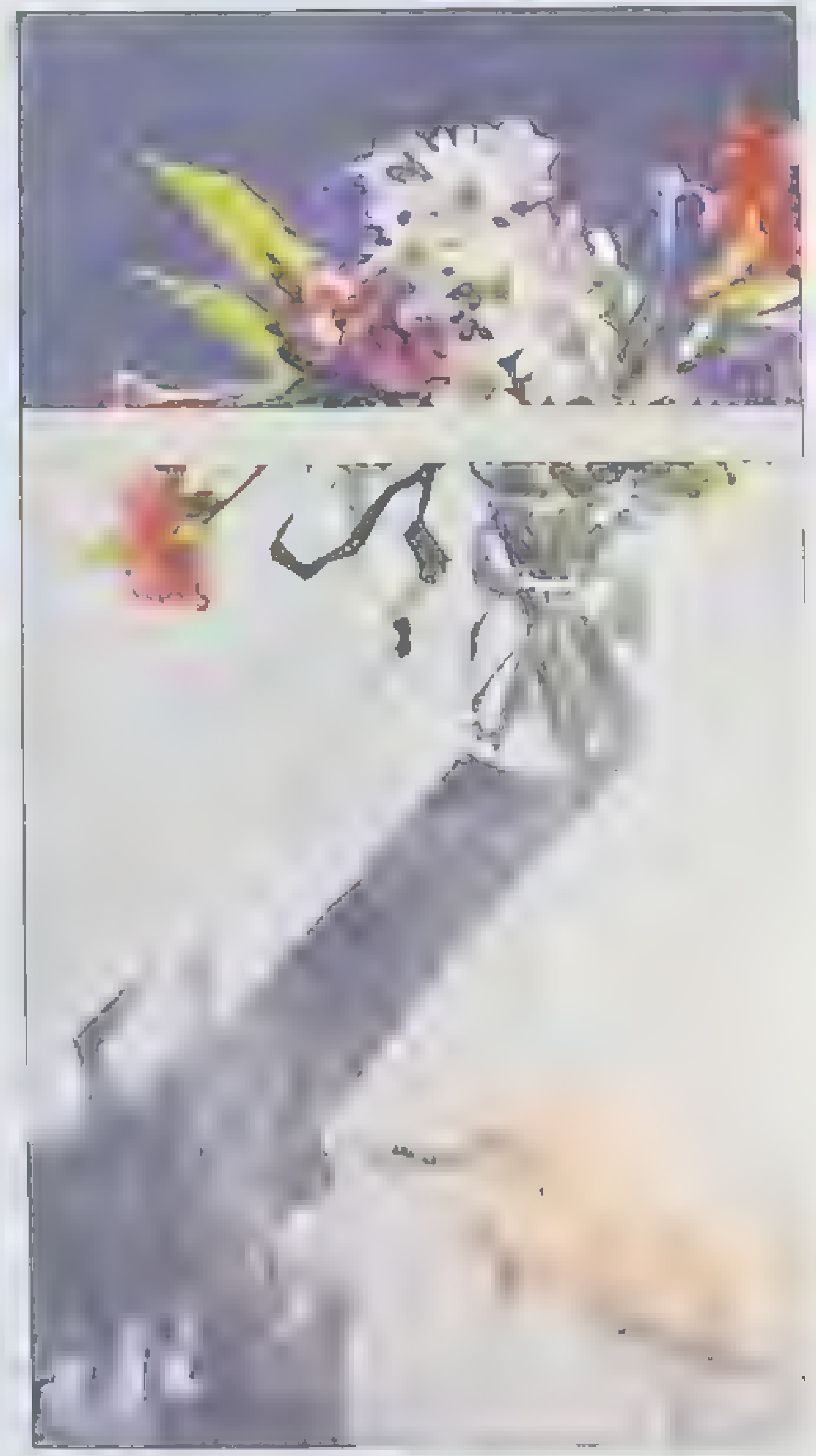

12 ▶ **Completează modelul de marmură**
Înainte de a conferi mai multă strălucire suprafeței mesei, pune o altă bucată de banda de hârtie adezivă pe marginea acesteia. Amestecă umbră naturală și alb în părți egale, adăugând un pic din culoarea fundalului, apoi pictează masa, cu tușe libere și încrucișate, folosind pensula nr. 8

Fii creativ!

Desen cu flori

Pentru a obține această interpretare mult mai liberă a aceleiași compoziții, a fost utilizată o pensulă mare de 25 mm. Pentru că dimensiunea pensulei este mare, detaliile nu se pot desena: umbra a fost redată doar cu câteva tușe de pensulă, în timp ce fiecare frunză și fiecare floare în parte sunt reprezentate prin câteva pete de culoare. Pictura redă doar o idee a subiectului, dar florile arată la fel de viguroase și proaspete, fără ca umbra să-și piardă din expresivitate

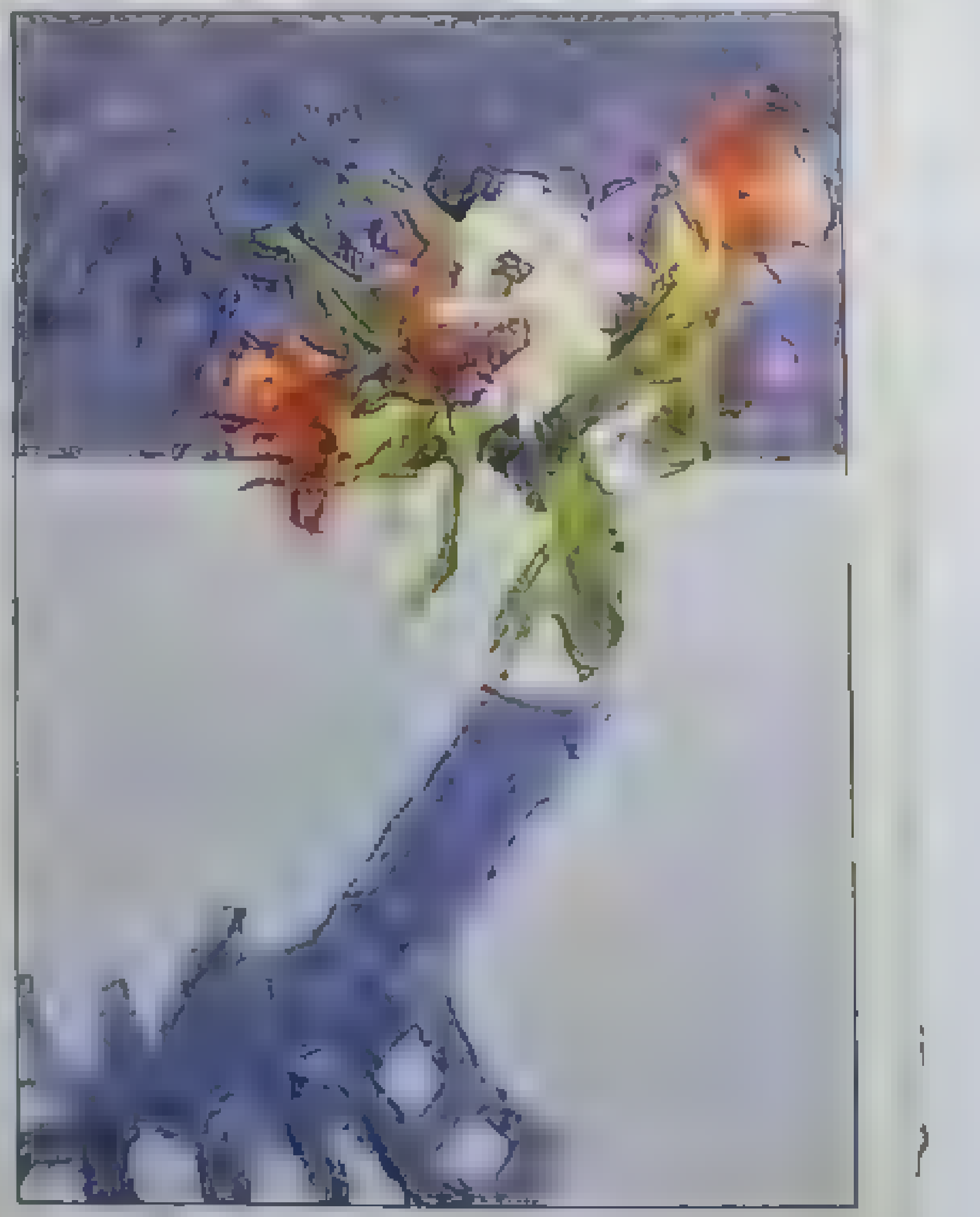

SFATURI
Pictarea florilor cu o pensulă plată

Tăietura precisă a pămătufului pensulei permite producerea unei urme clare, ideală pentru a picta fie petalele florilor, fie frunzele mari. În schimb, pentru a obține o linie fină, ca în cazul tulpinii sau a nervurilor frunzelor, este suficient să rotești pensula și să o folosești pe cant.

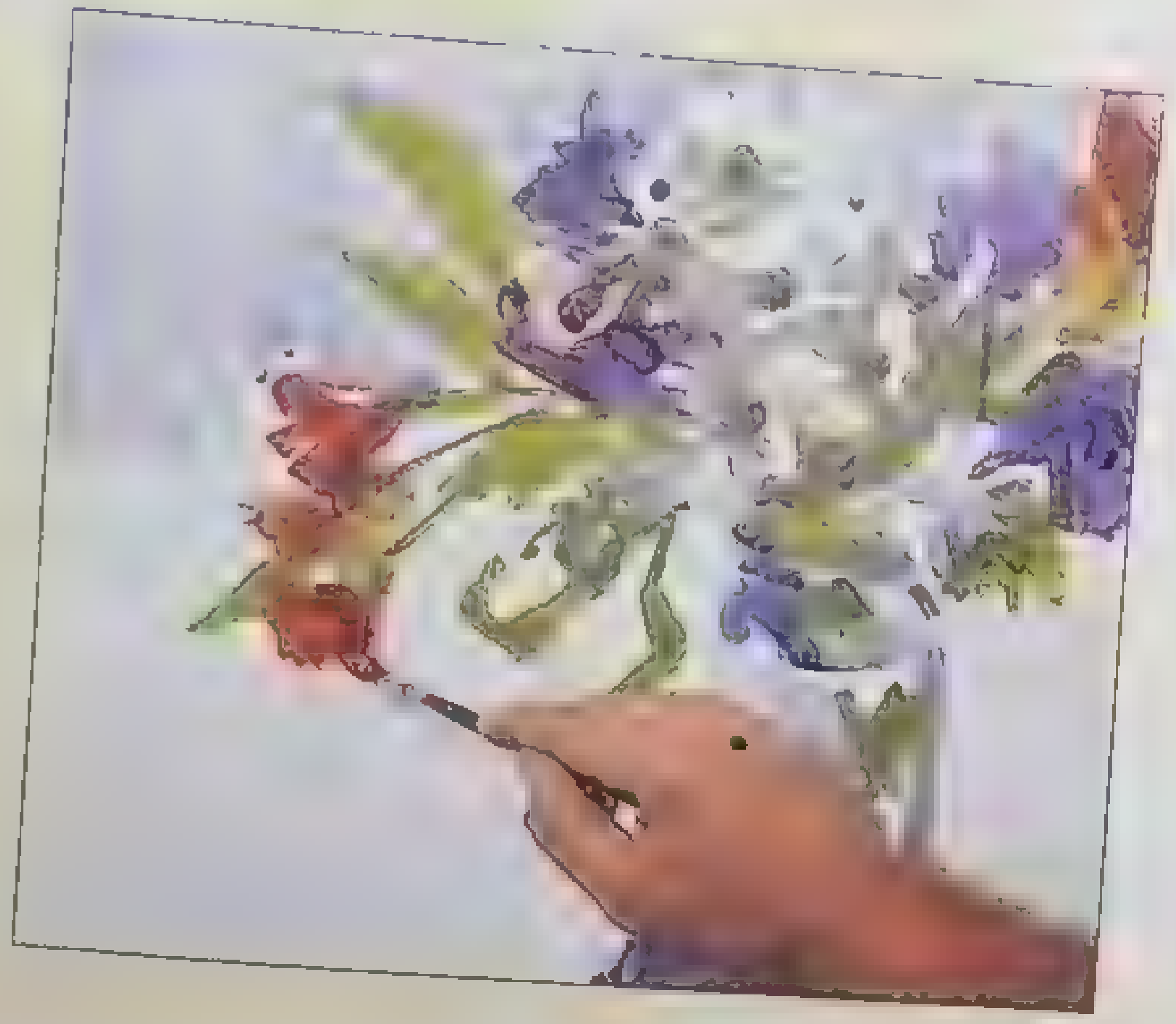

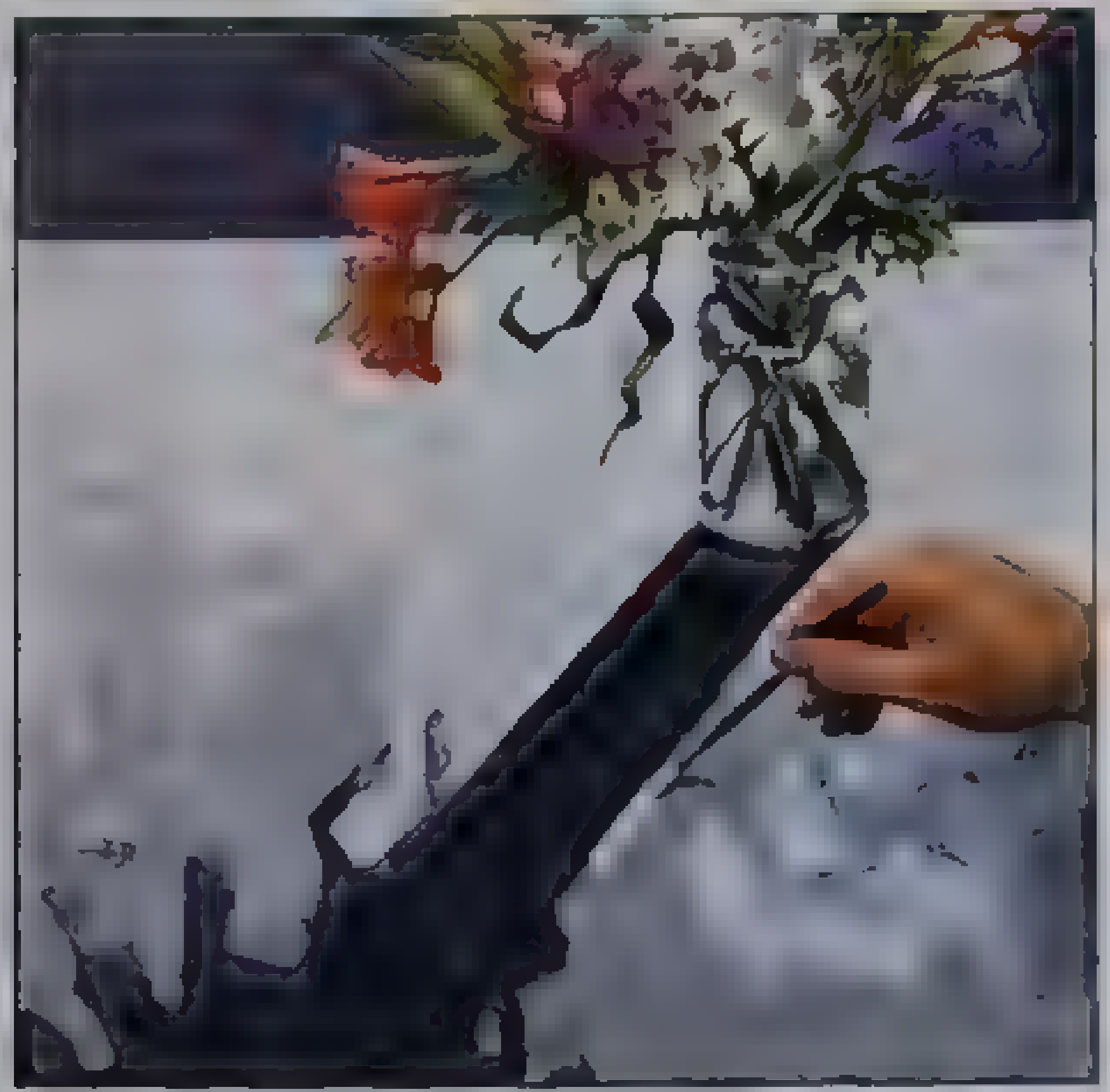

13 ▲ **Luminează masa**
Înlătură banda de hârtie adezivă şi adaugă mult alb în culoarea anterioară. Luminează apoi masa, utilizând o pensulă moale nr. 8, cu vârf plat, pentru zonele mai ample, şi pensula plată de 6 mm, pentru a picta în jurul florilor şi al umbrei. Ici-colo, lasă să transpară pete din culoarea de dedesubt, pentru a sugera motivul marmurei.

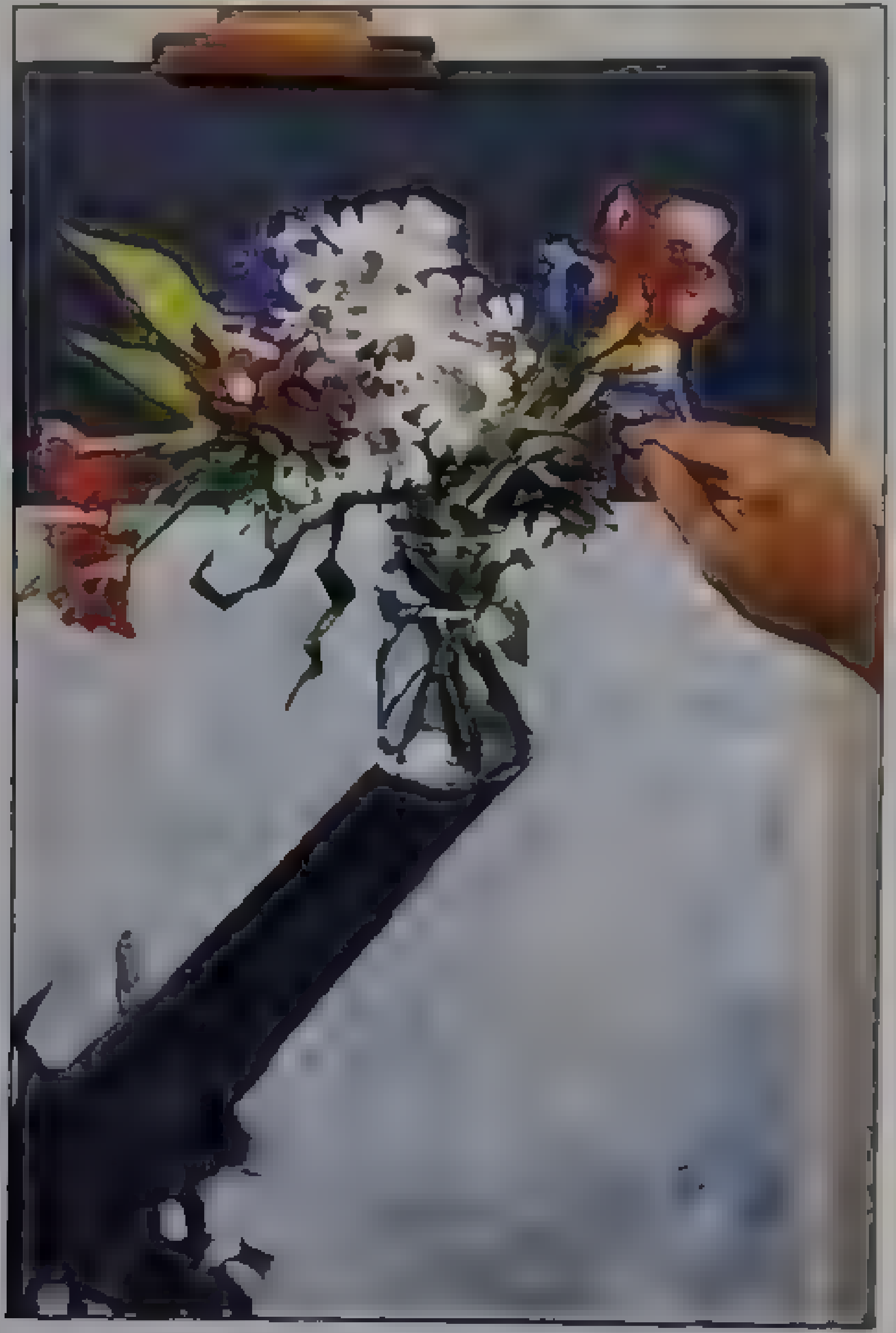

14 ▲ **Adaugă câteva reflexii de lumină**
Punctează reflexiile pe vază şi pe margarete, folosind o pensulă de 6 mm. Prepară un roz-deschis din alb şi roşu-carmin şi procedează la fel pentru florile roşii; în zonele în care frunzele sunt expuse luminii, foloseşte, în schimb, verde-deschis, preparat prin amestecarea culorilor pământ-verde şi alb.

O LUCRARE COMPLETĂ

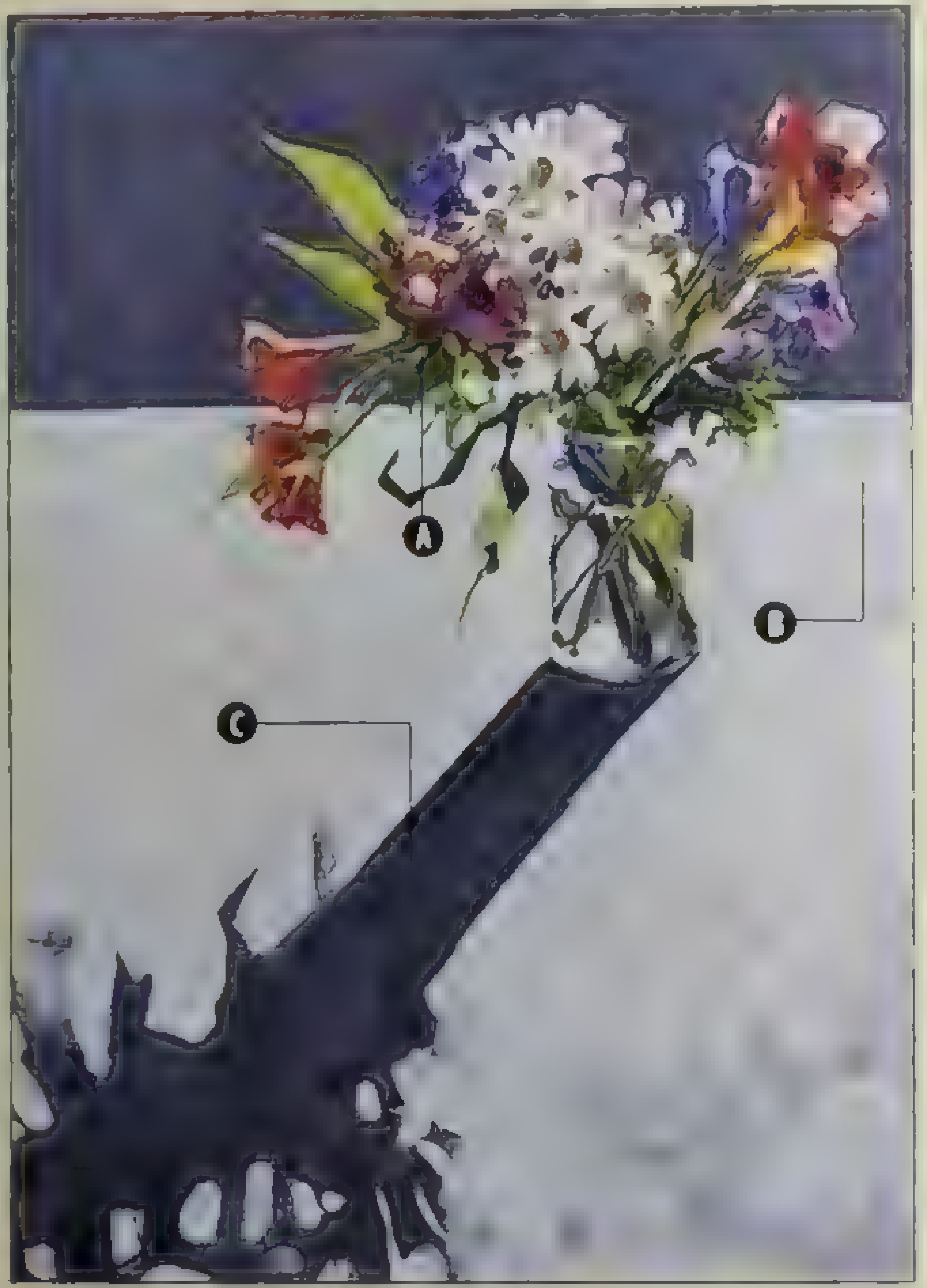

A Flori şi frunze stilizate
Pentru a da un efect realist florilor şi frunzelor, au fost utilizate tuşe de pensulă ample, fără a intra prea mult în detalii.

B Marginea mesei
Datorită benzii de hârtie adezivă, am obţinut o margine orizontală clară, în contrast cu forma oblică şi neregulată a umbrei.

C Umbra colorată
Pentru umbră, am adăugat mici pete din toate culorile utilizate în pictură, astfel încât să o integrăm perfect în compoziţie.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Află cum să pictezi porţelanuri chinezeşti realiste cu suprafeţe uniforme şi delicate, folosind culori de ulei.

- Învaţă cum să dai formă zonelor colorate dintr-o natură statică.
- Descoperă cum să estompezi culorile de pe pânză, folosind tuşele potrivite de pensulă.
- Experimentează lucrul cu o pensulă-evantai, pentru a reproduce suprafeţele netede

Pensule

Având la dispoziţie o gamă amplă de pensule diferite, vei putea obţine o mare diversitate de efecte interesante.

Există o varietate de pensule care, după funcţia pe care o au, diferă atât ca formă, cât şi ca dimensiune. Pot fi construite din păr natural de diferite provenienţe sau sintetic, între acestea fiind o diferenţă considerabilă de preţ

Există o mare libertate de alegere, însă, la final, decizia privind modelul de cumpărat este în întregime personală şi este determinată de practică, după încercări şi erori. La început, pentru a evalua efectele ce pot fi obţinute, este bine să faci un test cu una sau două pensule odată.

PENTRU O MAI BUNĂ ALEGERE

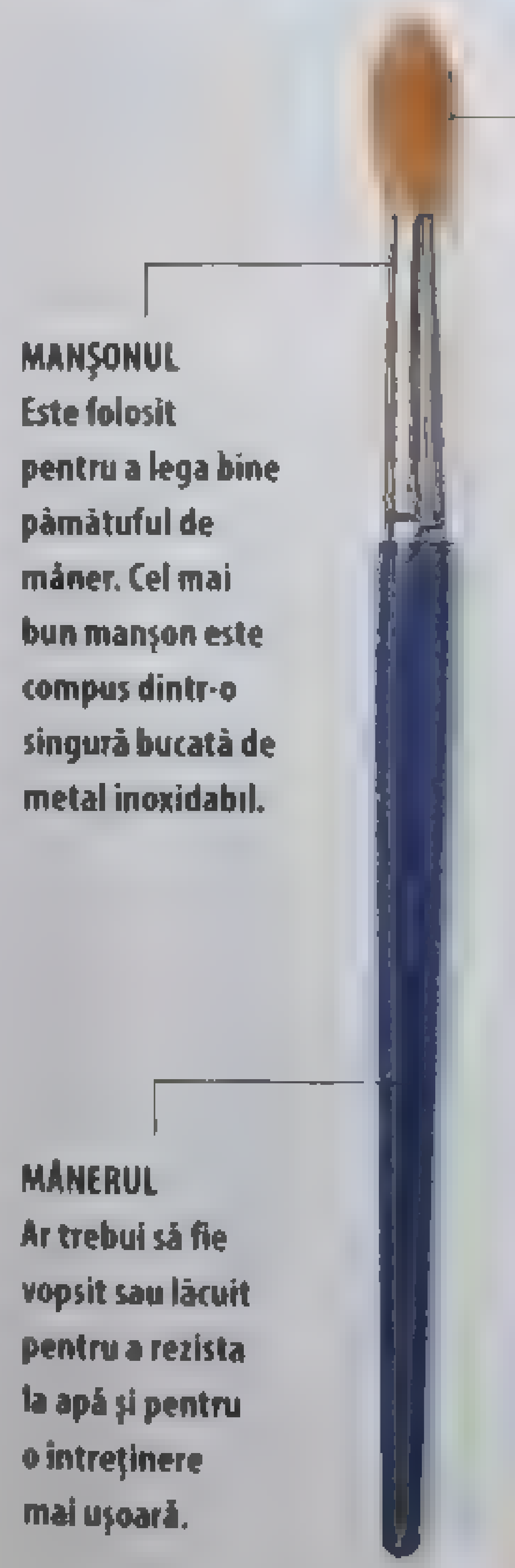

PĂMĂTUFUL
O pensulă bună are peri solizi, compacţi şi bine aşezaţi.

MANŞONUL
Este folosit pentru a lega bine pămătuful de mâner. Cel mai bun manşon este compus dintr-o singură bucată de metal inoxidabil.

MÂNERUL
Ar trebui să fie vopsit sau lăcuit pentru a rezista la apă şi pentru o întreţinere mai uşoară.

Mici şi mari

Cele mai multe pensule sunt disponibile într-o gamă largă de dimensiuni, de obicei, denumite printr-un număr De exemplu, o pensulă normală pentru acuarele poate începe de la numărul foarte mic 0000, folosit numai pentru cele mai detaliate lucrări, şi ajunge până la numărul 20 sau chiar mai mult Cu toate acestea, trebuie să menţionăm că fiecare producător utilizează un sistem uşor diferit: o pensulă numărul 2, construită de o anumită firmă, nu are neapărat aceleaşi dimensiuni ca o pensulă numărul 2, fabricată de o altă firmă În plus, dimensiunea unor pensule plate este, de obicei, exprimată în funcţie de lăţimea totală a pămătufului: 25 mm, 50 mm etc

Tipuri de pensule

Fiecare tip de pensulă este conceput să lase o anumită urmă. Aşadar, alegerea unei pensule depinde de efectul pe care vrei să-l produci, dar, pentru început, vor fi de ajuns doar unul sau două dintre aceste tipuri de bază

Rotundă Este o pensulă cu manşonul rotund. Este un tip foarte comun, potrivit pentru toate întrebuinţările, cu un pămătuf care reţine multă vopsea. Pensulele mai mari sunt foarte bune pentru a întinde umbre ample şi straturi largi de culoare; în plus, poţi [illegible] pentru desenul liniilor [illegible]

Plată Acest tip de [illegible] aplatizat, cu [illegible]

[illegible] sulă este [illegible] bină avantajele [illegible]

Evantai [illegible] evantai are [illegible] serveşte, în primul [illegible] na uşor două sau [illegible]

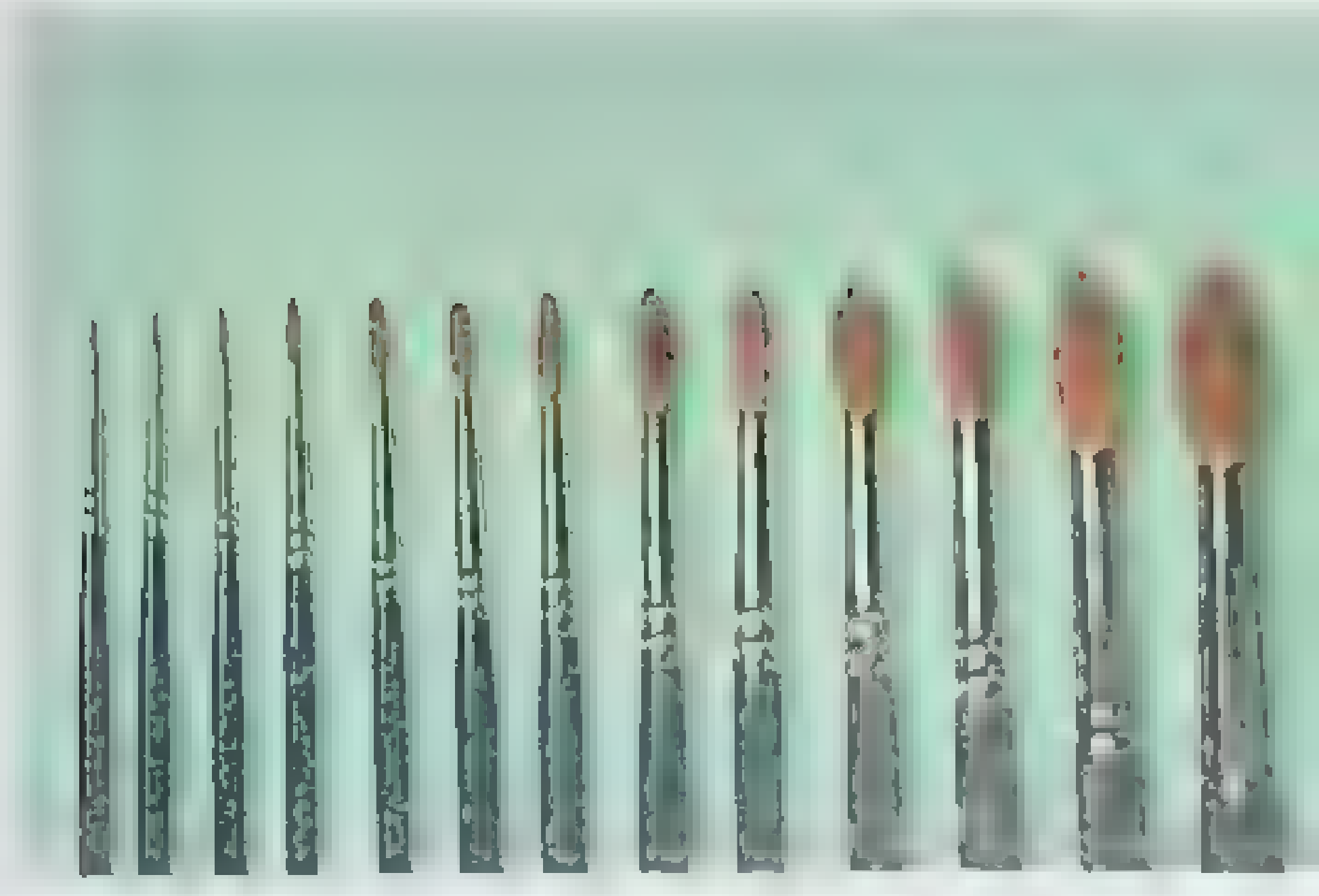

▲ Există pensule de diferite dimensiuni: aceste pensule rotunde, din păr de jder, pleacă de la c[illegible] mai subţire, numărul 0000, până la cea ma[illegible] numărul 20.

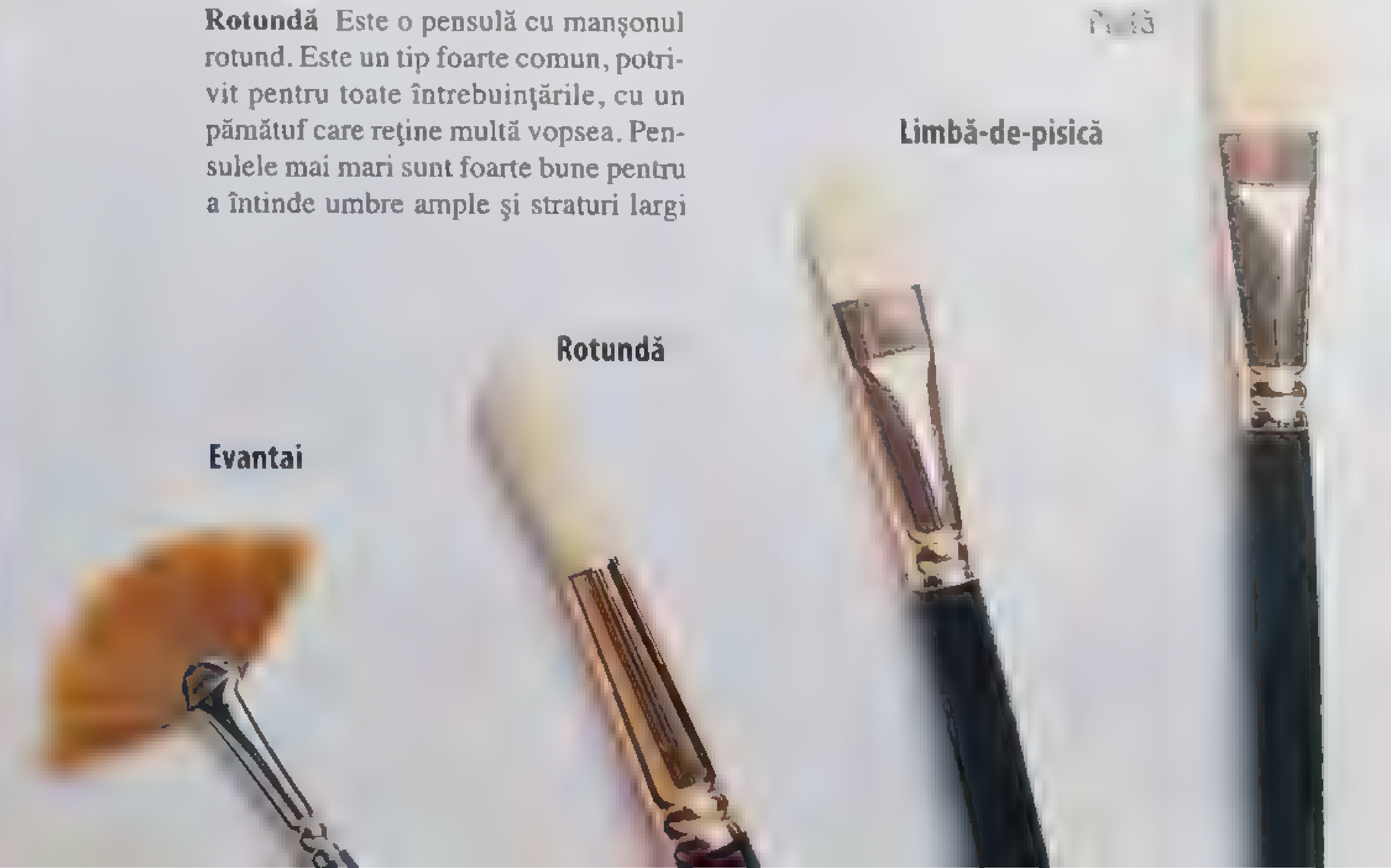

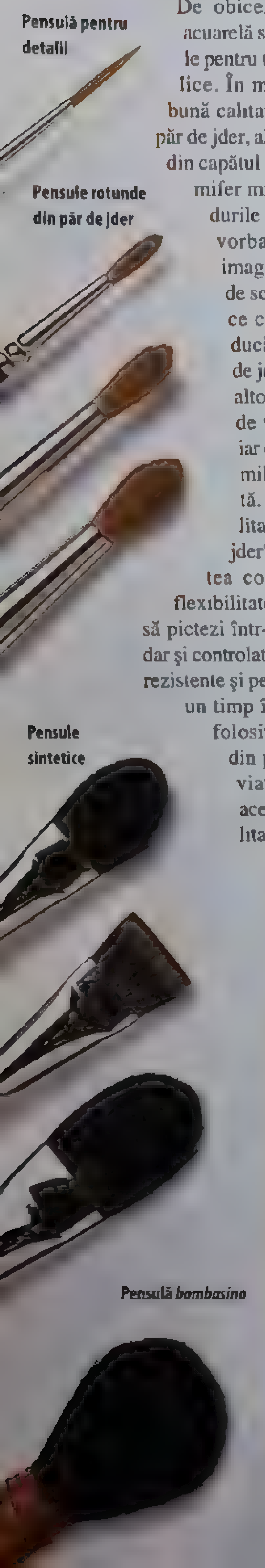

Pensule pentru acuarelă

De obicei, pensulele pentru acuarelă sunt mai moi decât cele pentru uleiuri sau culori acrilice. În mod clar, de cea mai bună calitate sunt pensulele din păr de jder, ale căror peri sunt luați din capătul cozii jderului, un mamifer mic care trăiește în pădurile cu copaci înalți. Este vorba, după cum îți poți imagina, de pensule destul de scumpe. Pentru a reduce cheltuielile, unii producători utilizează părul de jder împreună cu cel al altor animale, de obicei, de vacă sau de veveriță, iar ocazional de capră, cămilă și chiar de mangustă. Dar de ce sunt de calitate pensulele cu păr de jder? În primul rând, acestea combină robustețea și flexibilitatea, ceea ce îți permite să pictezi într-o manieră expresivă, dar și controlată. În plus, acestea sunt rezistente și perii își păstrează forma un timp îndelungat; dacă sunt folosite cu grijă, pensulele din păr de jder pot dura o viață întreagă. Cu toate acestea, în ultimii ani, calitatea pensulelor sintetice a crescut în mod semnificativ. Există două categorii principale: pensule moi, special concepute pentru acuarele, a căror flexibilitate se apropie de calitatea firului de păr natural; pensule sintetice clasice, mai rigide, potrivite pentru ulei și acrilice, dar ocazional utilizate și cu acuarele, pentru suprafețe vibrate.

Îngrijirea pensulelor

De fiecare dată când utilizezi o pensulă, clătește-o în apă mai întâi. Când n-o folosești, pune-o pe o suprafață plană, dar în orice caz, n-o lăsa niciodată sprijinită vertical cu perii în apă, pentru că se vor îndoi și va fi foarte dificil să le corectezi forma.

La sfârșitul lucrului, curăță fiecare pensulă cu apă caldă și săpun și apoi clătește-o sub jet de apă; în cele din urmă, scutură ușor perii, pentru a-i aduce înapoi la forma lor originală; dacă este necesar, corectează forma acestora cu degetele. Când depozitezi pensulele, fii atent să le așezi în poziție verticală, cu perii în sus.

Pensule speciale

Probabil ți se va întâmpla să intri într-un magazin și să vezi o mulțime de pensule speciale, cu un aspect ciudat. Deși pot părea neobișnuite și au nume curioase – pentru detalii, orientale, *bombasino* și de retuș, aceste pensule sunt foarte utile în crearea unor efecte specifice.

Pensule pentru detalii Inițial, au fost folosite pentru a picta tachelajul subtil al navelor. Dotate cu peri lungi și subțiri, ele sunt acum utilizate pentru reproducerea detaliilor foarte fine, precum și în lucrări de **caligrafie**.

Pensule orientale Ușor de recunoscut, datorită mânerului din trestie-de-zahăr sau din bambus, pensulele de acest tip permit desenarea liniilor ondulate caracteristice picturilor chineze și japoneze. Perii se subțiază până formează un vârf foarte ascuțit și permit atât desenarea unor linii subțiri, cât și tușe de pensulă mai ample și straturi de culoare mai dense.

Pensulă de retuș Cu această pensulă de retuș pot fi realizate fundaluri pentru **miniaturi**, precum și toate lucrările de detaliu; este o perie rotundă mică, cu peri scurți, ideală pentru toate lucrările de precizie.

Alte pensule Există foarte multe alte pensule concepute special pentru a întinde straturi ample de culoare. Cei mai mulți dintre artiști folosesc o pensulă plată și netedă, în timp ce alții preferă o pensulă rotundă și lată sau una *bombasino*. Ultima are un cap mare și rotund și este excelentă pentru vibrațiile de culoare, spre exemplu, în cazul cerului și al mării.

LINIILE TRASATE CU PENSULELE PENTRU ACUARELE

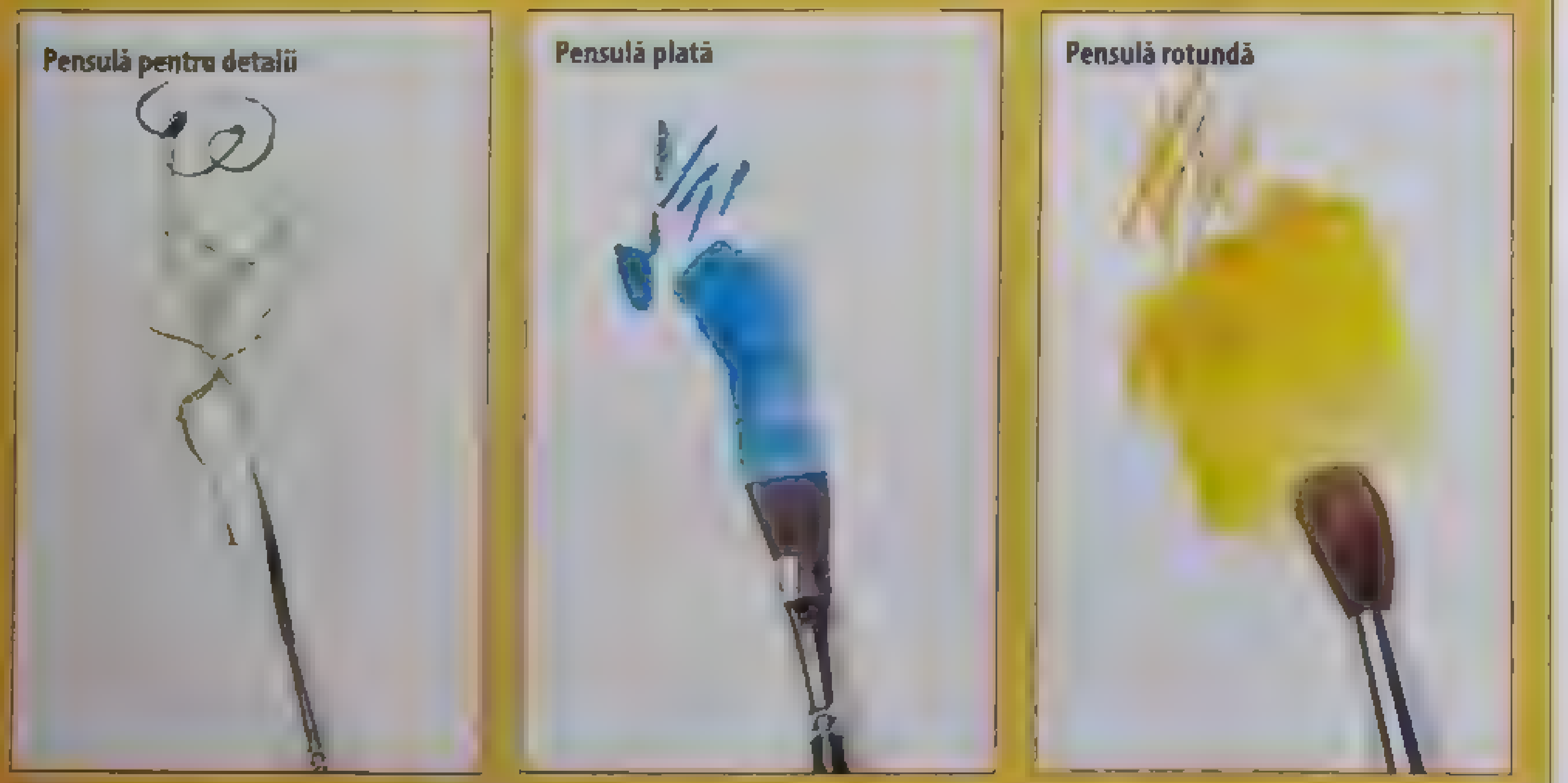

Perii lungi ai pensulei pentru detalii produc linii fine

O pensulă plată poate produce tușe ample sau subțiri

Pensula rotundă este, de asemenea, foarte versatilă

LINIILE TRASATE CU PENSULELE PENTRU ACRILICE

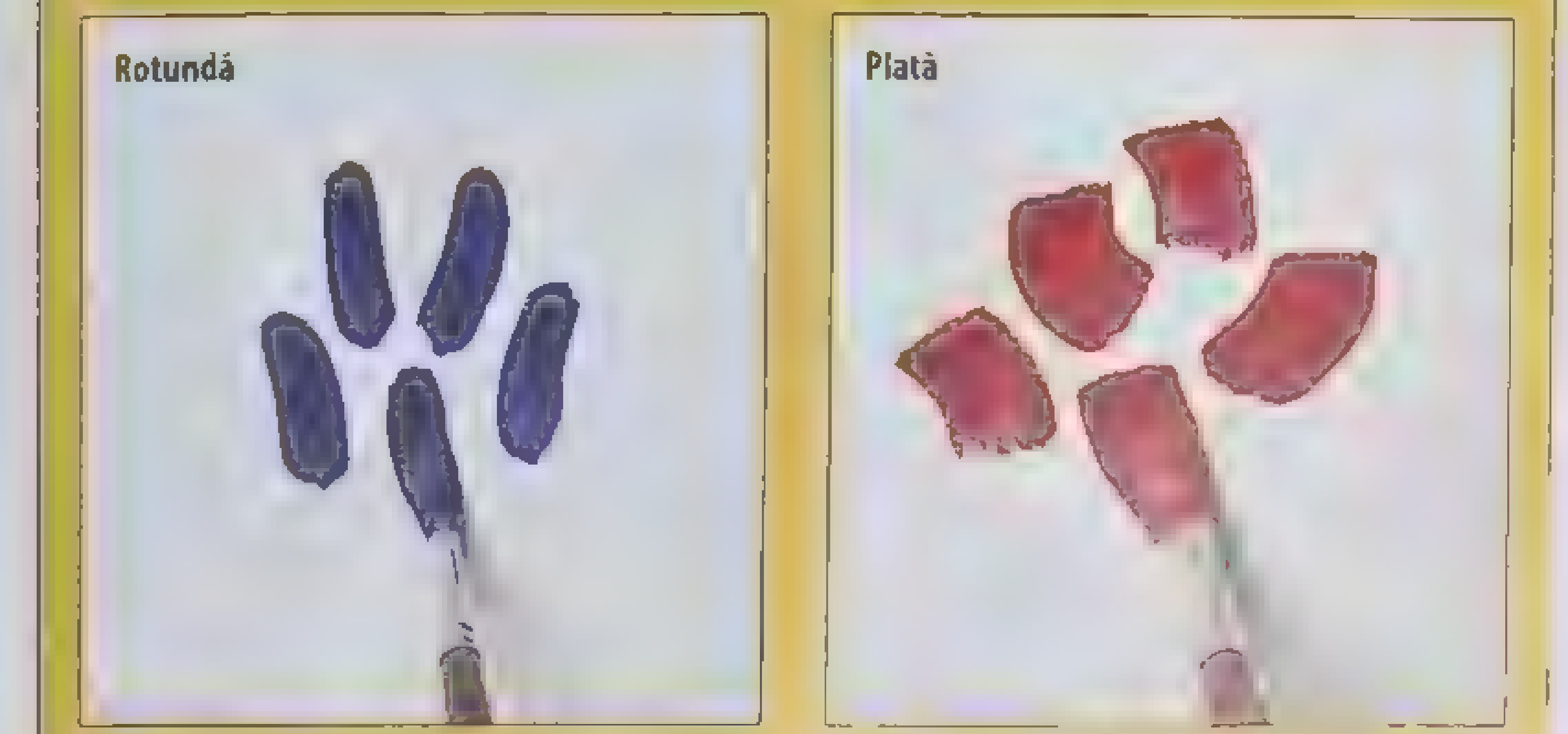

Tușele ovale ale pensulei reproduc forma rotunjită a vârfului

Profilul rectangular al pensulei plate produce tușe regulate

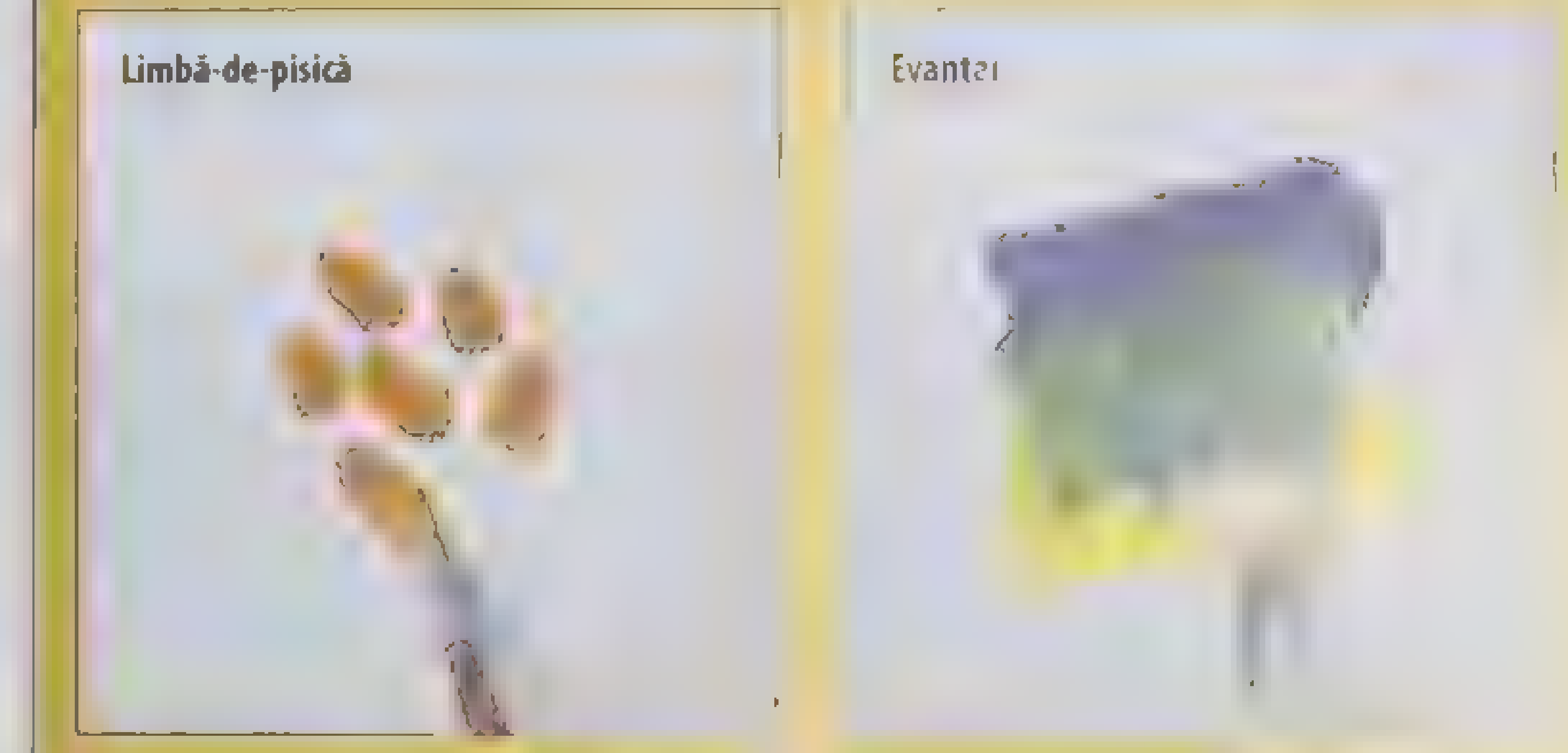

Pensula limbă-de-pisică permite trasarea tușelor precise și rotunjite

[illegible]

Pensule pentru ulei și acrilice

Acestea sunt mai stricte decât cele pentru acuarele; acestea din urmă, la polul opus, pot fi folosite chiar cu vopsele de ulei și acrilice, în special pentru munca în detaliu sau pentru a reda trecerile fine de culoare.

Pensulele pentru ulei sunt, de regulă, confecționate din păr natural, cel mai frecvent, din păr de porc. În prezent, există pensule sintetice excelente, pe care unii artiști chiar le preferă, deoarece sunt mai ușor de curățat și mai rezistente.

Există totodată pensule sintetice, special create pentru acrilice. În orice caz, ca regulă generală, atunci când lucrezi cu ulei și acrilice, poți folosi atât pensule naturale, cât și sintetice. Cu toate acestea, ar mai trebui făcută o singură precizare: dacă acrilicele sunt solubile în apă, uleiul nu este; prin urmare, dacă treci de la o lucrare în ulei la una cu acrilice, nu uita să curețі cu mare grijă pensulele, utilizând solvenți adecvați.

Curățenie și întreținere

Fie că folosești acrilice sau ulei, niciodată nu trebuie să permiți culorii să se usuce pe pensulă: la sfârșitul fiecărei lucrări, șterge-o cu grijă cu hârtie absorbantă, eliminând culoarea în exces. Dacă ai folosit ulei, spală pensulele cu terebentină, îndepărtează vopseaua în exces și clătește-le în apă călduță cu săpun. Ia perii săpuniți în palmă, astfel încât să elimini culoarea fixată pe manșon. Clătește pensula și agit-o apoi să se scurgă; dacă e necesar, remodelează forma perilor. Lasă pensula să se usuce într-un pahar, cu perii așezați în sus. Dacă ai lucrat cu acrilice, e de ajuns să curеți perii în apă călduță cu săpun. Întrucât acrilicele se usucă repede, în timp ce lucrezi, este bine să le păstrezi într-un vas cu apă, cu mânerele sprijinite pe marginea acestuia. Dacă se întâmplă ca acrilicele să se usuce totuși pe pensule, poți să le curеți prin înmuierea perilor în alcool industrial (spirt) pe timpul nopții: acesta va înmuia vopseaua, care apoi [illegible] îndepărtată ușor cu apă caldă și săpun.

Alte [illegible]

[illegible] convențional [illegible] artistică echivalentă. Alte pensule foarte utile sunt pensula pentru stencil, care, cu vârful său plat, creează mai multe pete de culoare, sau pensula strangulată, utilă pentru pictura pe dimensiuni mai mari. De asemenea, pentru a obține un efect de stropire, se poate utiliza o periuță de dinți veche. O pensulă din păr de sconcs este o alternativă convenabilă la pensula strangulată.

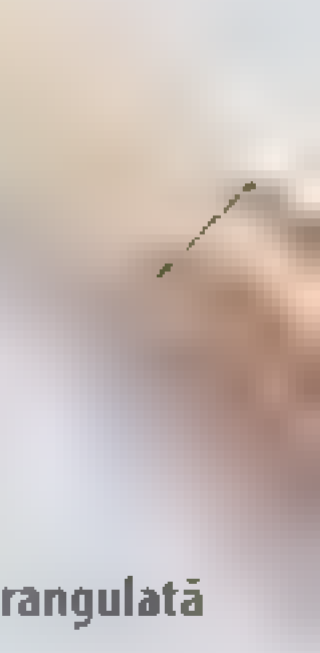

Din păr de sconcs

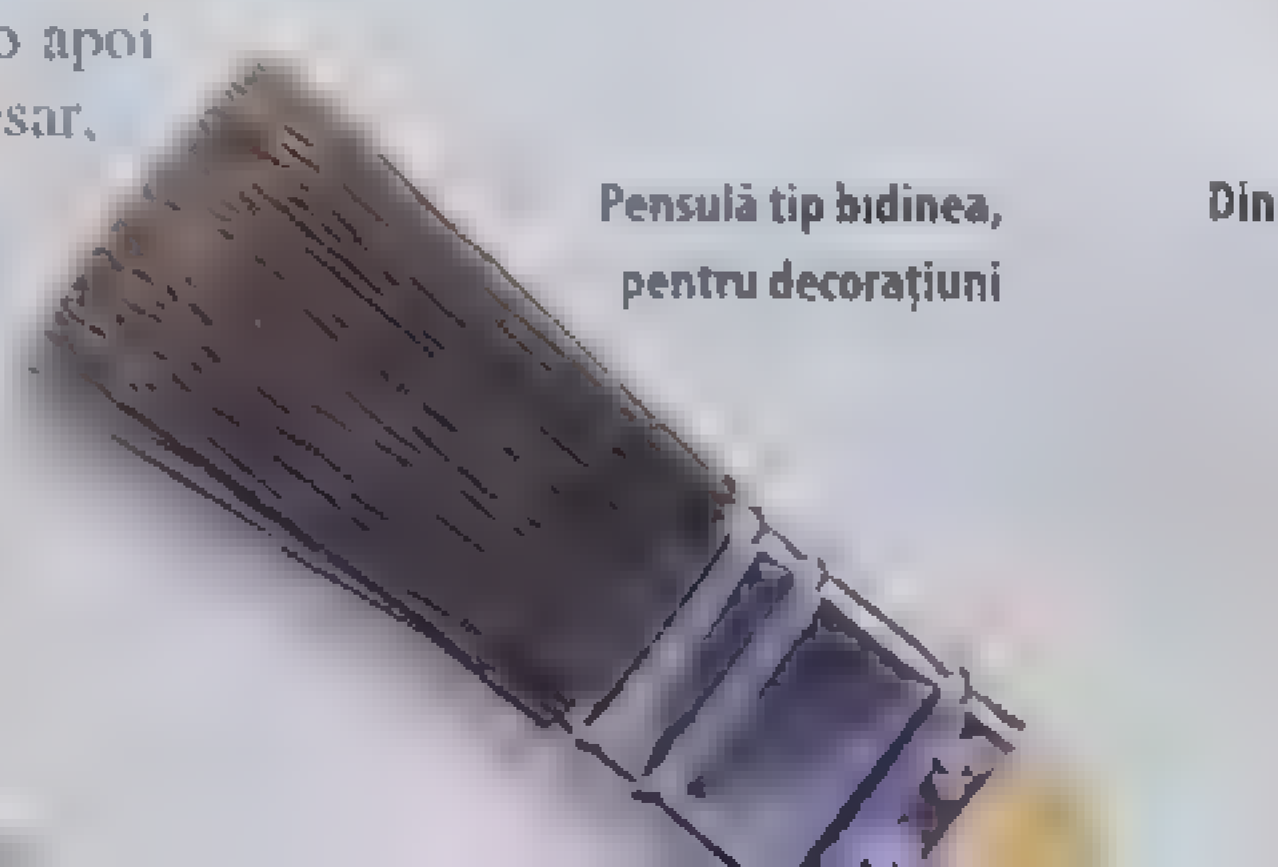

Nori deasupra mării

Cerul înnorat este subiectul principal al acestei picturi în acuarelă. Pentru un rezultat foarte realist, îţi sunt de-ajuns câteva culori.

Este uşor să pictezi cerul: sunt suficiente doar câteva trucuri. Acuarelele pot fi uneori imprevizibile. Dacă lucrezi cu tuşe de pensulă libere şi rapide, se poate întâmpla ca stratul de vopsea sau câţiva stropi de culoare lăsaţi la întâmplare pe foaie să reuşească să capteze atmosfera cerului pe care îl pictezi. Cu toate acestea, pentru a obţine cele mai bune rezultate, vei avea nevoie de o serie de pensule diferite.

Straturi estompate

Dacă te uiţi la cer, la orice oră din zi, vei observa cum se schimbă culoarea la orizont: în această zonă, cerul devine treptat palid şi rece, un efect pe care poţi să-l realizezi cu un strat de culoare stinsă. Ca să-l poţi obţine, trebuie să diluezi albastru-ultramarin, culoarea principală a cerului, cu cantităţi de apă din ce în ce mai mari, pe măsură ce înaintezi de sus în jos. De asemenea, culoarea poate deveni mai palidă dacă adaugi un pic de albastru-cobalt, un albastru foarte rece, în albastrul-ultramarin diluat.

Nori cu pete

Pentru a reproduce norii, nu uita să laşi libere câteva zone albe pe hârtie. Tamponând şi punctând în mod repetat stratul de culoare abia întins cu o cârpă şi cu un burete mic, poţi fi sigur că formele îşi păstrează contururile netede

Compoziţie pornind de la o fotografie

Să pictezi un cer înnorat, plecând de la cel real, poate presupune unele dificultăţi norii se pot deplasa atât de repede, încât să nu reuşeşti să îi surprinzi În acest caz, este mai bine să recurgi la o fotografie, care să-ţi permită să pictezi scena în linişte. Poţi lua, de asemenea, elementele preferate dintr-o serie de fotografii şi să le pui apoi împreună într-o compoziţie unică, cum a făcut autorul în imaginile alăturate.

MATERIALE

- Un carton pentru acuarelă cu asperităţi, de 600 g/m²
- Creion 2B
- Pensule pentru acuarelă rotunde nr 3, 7 şi 10, pentru detalii, plată de 25 mm
- O paletă
- Un pahar cu apă
- O cârpă sau un prosop de bucătărie din hârtie
- Un mic burete natural
- 6 acuarele albastru-ultramarin, albastru-cobalt, ocru-galben negru-ivoriu, roşu-carmin, roşu de cadmiu

▶ Cerul de vară cu norii săi pufoşi albi şi gri formează un fundal dinamic ce contrastează cu plaja goală.

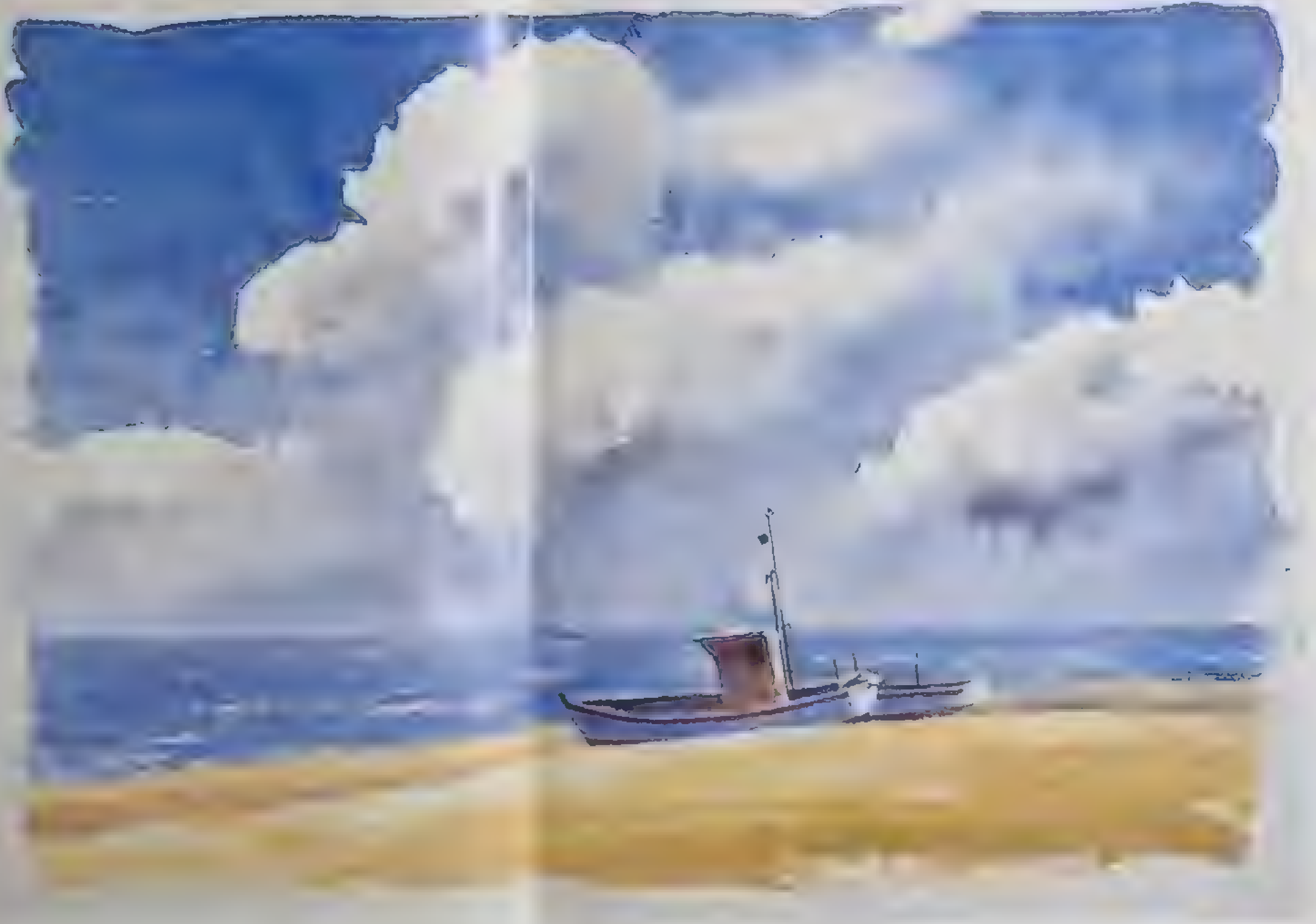

ÎNCEPE

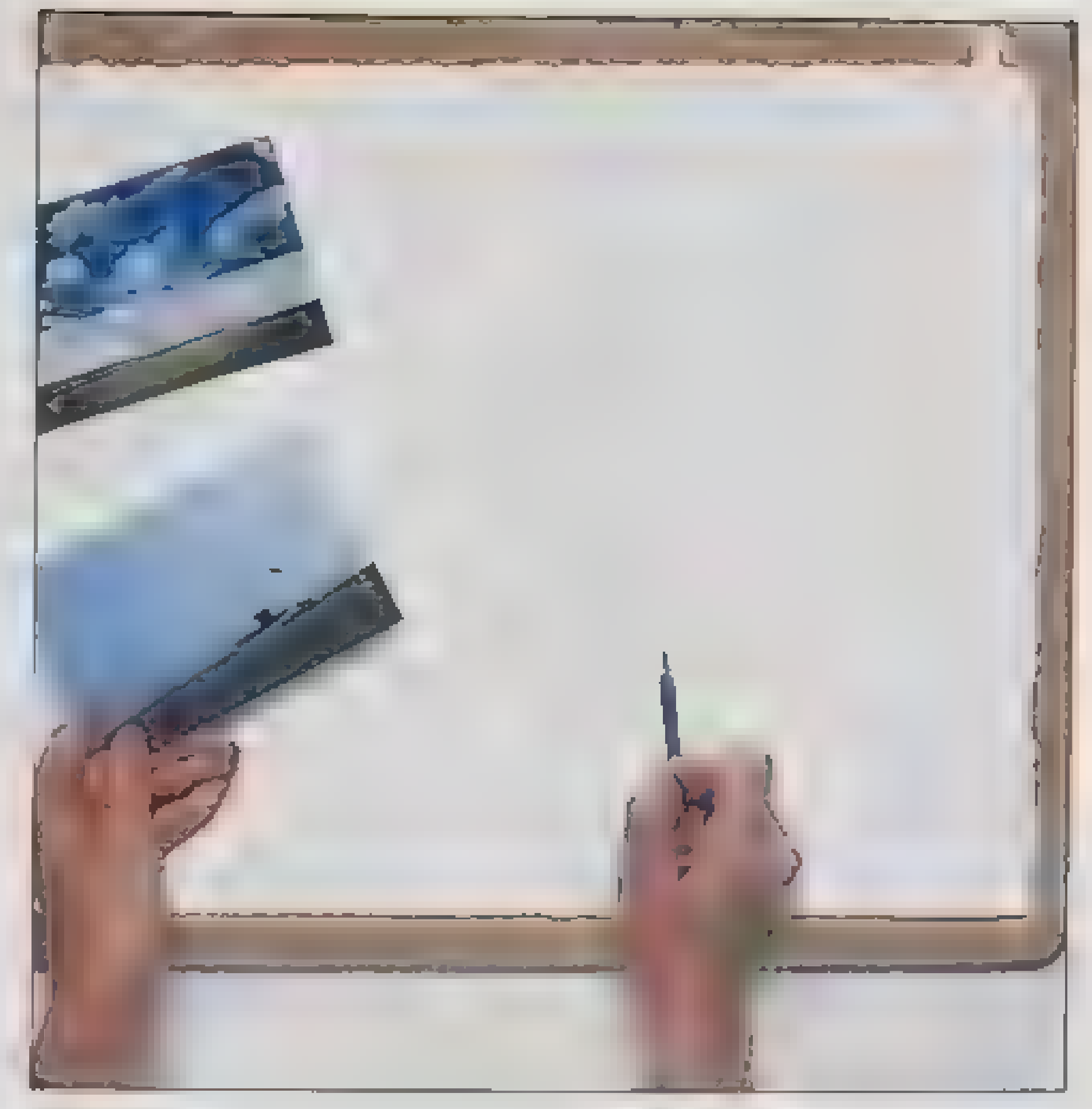

1 ▶ Întâi, schiţează subiectul

Luând fotografia ca punct de referinţă, fă o primă schiţă sumară a subiectului, cu un creion 2B Nu este necesar ca desenul să fie detaliat: sunt de ajuns câteva linii, asemenea unui ghid pentru aplicarea culorii. Totuşi, datorită faptului că cerul este un element atât de important pentru această compoziţie, ar trebui să marchezi cu atenţie linia orizontului: asigură-te că cerul ocupă aproximativ două treimi din spaţiul disponibil.

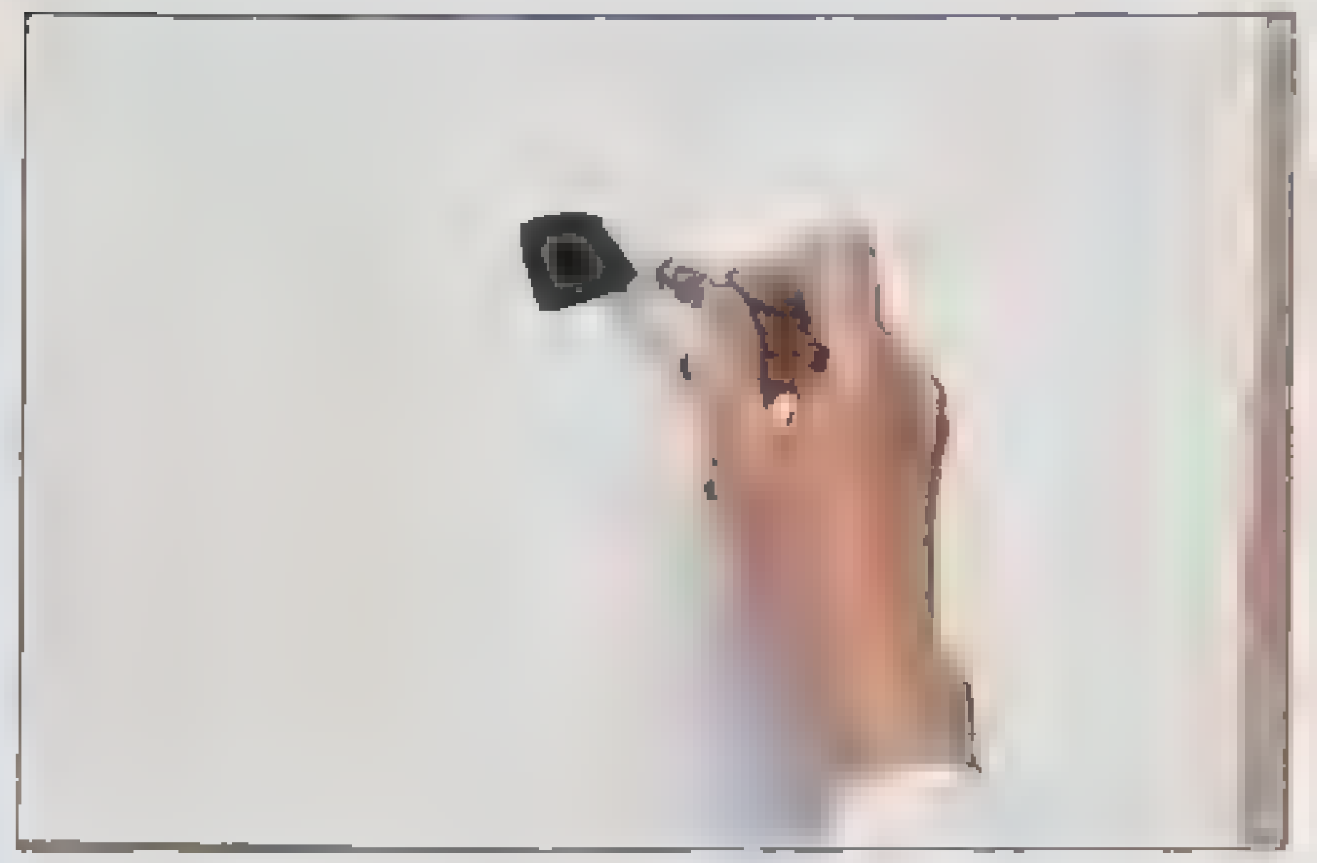

2 ▲ Umezeşte nori

Cu pensula plată, umezeşte cu apă curată spaţiile pentru nori, astfel încât, atunci când vei aplica albastrul, aceasta să se estompeze. Trase [illegible] nişte linii fine, mişcând pensula în haşuri scurte doar din încheietura mâinii

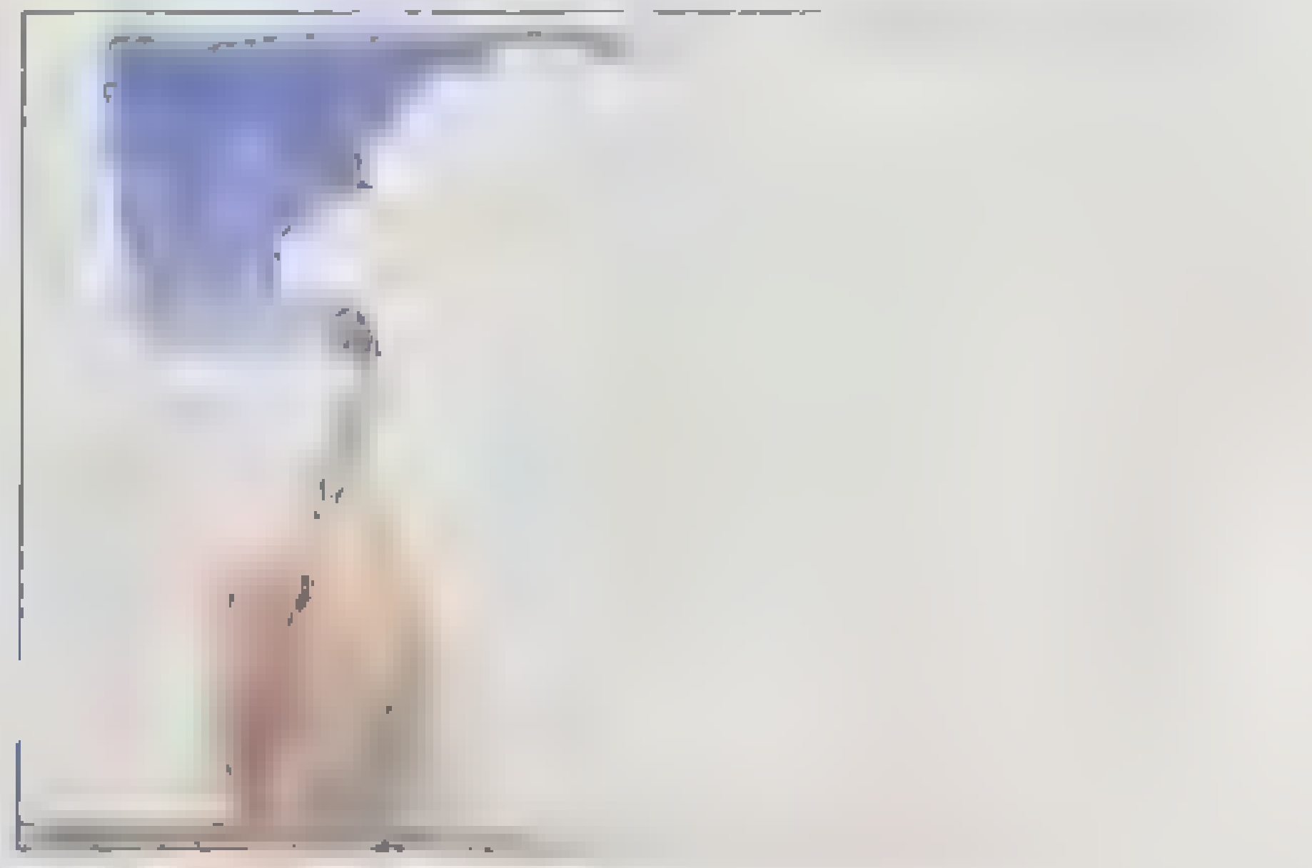

3 ▲ Pictează cerul

Este momentul să aplici u [illegible] estompată pentru cer: Într-o farfu [illegible] cantitate mică de albastru-ultramarin [illegible] din partea de sus, foloseşte pens [illegible] şi pictează cu tuşe libere şi rapi [illegible] totuşi la marginile norilor, fără a int [illegible] umezite: conturul lor va rămâne bin [illegible]

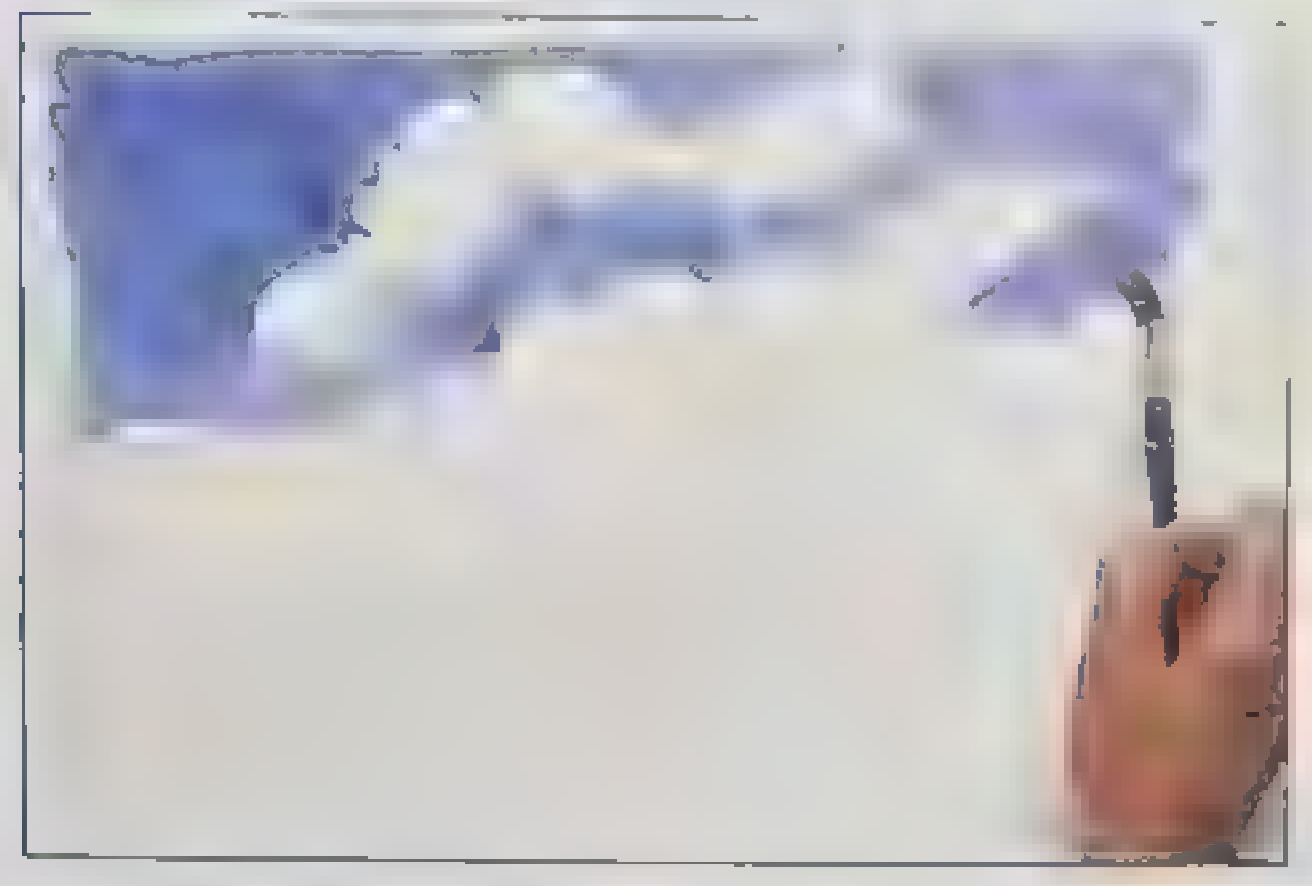

4 ▲ Diluează stratul de culoare albastră

Pe măsură ce cobori în partea de jos a paginii, adaugă în amestecul pregătit puţină apă, astfel încât albastrul-ultramarin să se lumineze, şi continuă să adaugi culoare pentru cer, în tuşe de pensulă libere. Pe latura de jos a norilor, treci uşor cu culoarea dincolo de marginea zonei umezite: albastrul se va estompa, creând astfel o limită mai fină şi realistă.

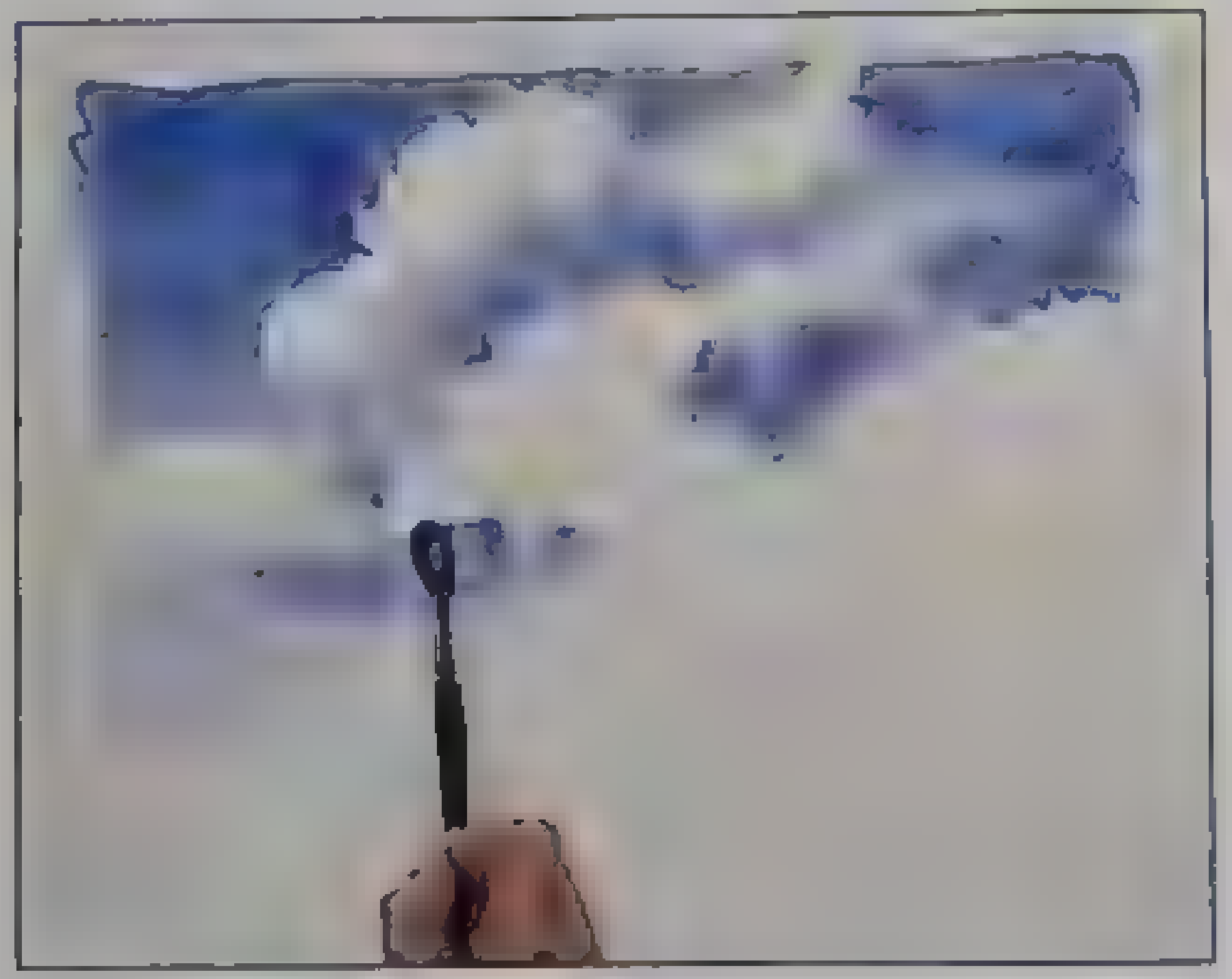

5 ▲ Luminează orizontul
Finalizează cerul înainte ca norii să înceapă să se usuce (dacă este necesar, poți să-i umezești din nou). În timp ce pictezi, adaugă tot mai multă apă în albastru-ultramarin, pentru a face mai palidă zona din apropierea orizontului; adaugă treptat și puțin albastru-cobalt. Pictează marea cu același albastru-luminos, în tușe de pensulă uniforme.

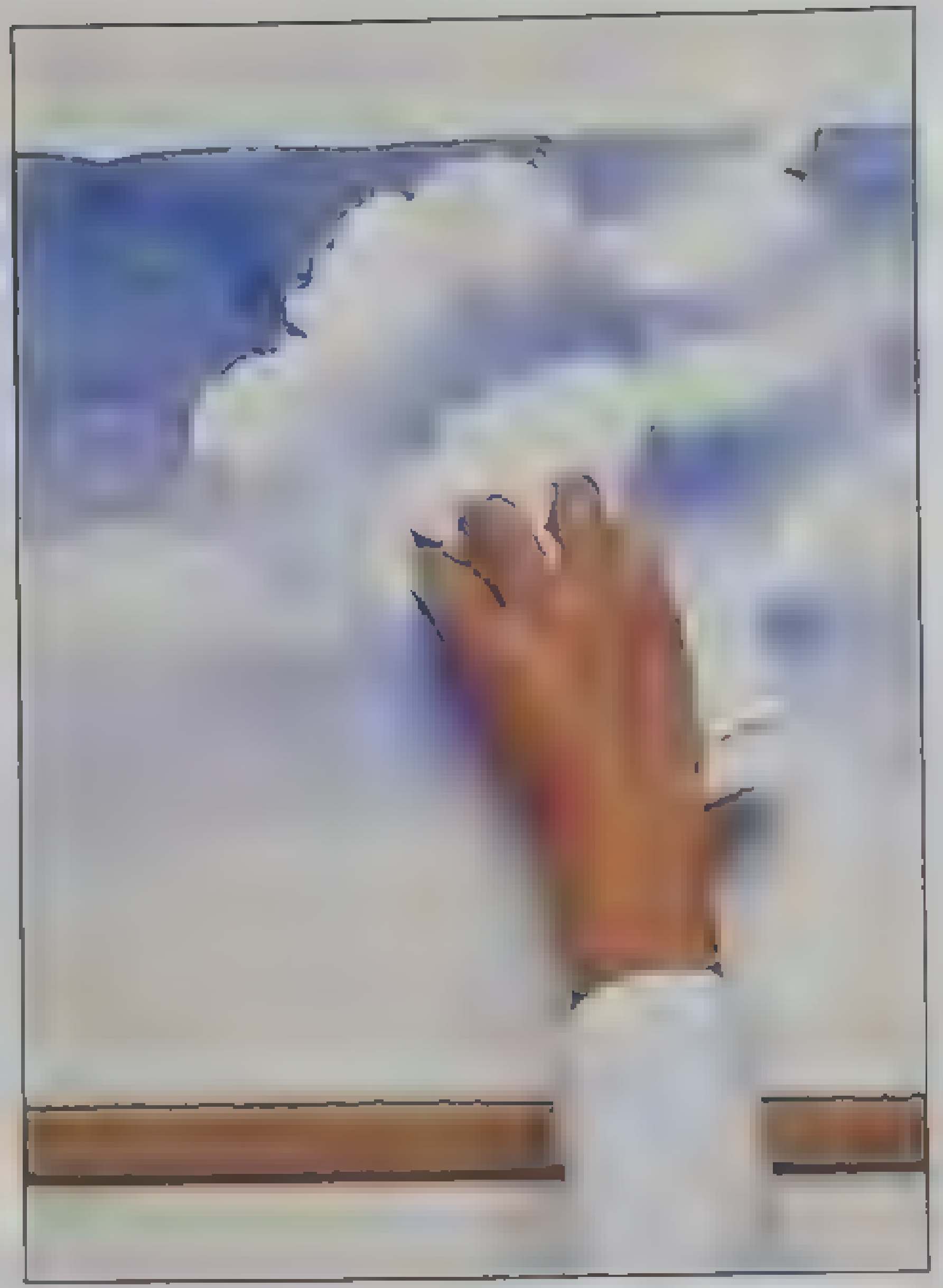

6 ◀ Îndepărtează excesul de culoare
Imediat ce ai finalizat cerul, îndepărtează apa și excesul de culoare cu o cârpă sau cu un prosop din hârtie: în acest fel, creezi zone mai luminoase și determini deschiderile și exploziile de culoare, care sunt principala caracteristică a acestui cer. Atenuează partea de jos a norilor, tamponând marginile cu un burete natural umed.

Operele maeștrilor

John Constable (1776-1837)

Golful din Weymouth

Constable este maestrul peisajelor ample, în care reprezentările cerului sunt de mare efect: în această panoramă a mării, pictată în ulei pe pânză, cerul ocupă mai mult de jumătate din spațiul disponibil și este foarte dinamic. Spre deosebire de norii din acuarela noastră, care sunt formați prin spații lăsate neacoperite, cei ai lui Constable combină mai multe culori diferite, de la ocru-deschis și luminos la gri-închis, ceea ce creează un contrast puternic și dă, în același timp, impresia de lumină solară și de furtună.

Culorile roz-brun și gri sunt reflectate de marea agitată.

Tușele puternice de ocru-luminos evidențiază punctele în care norii sunt pătrunși de soare.

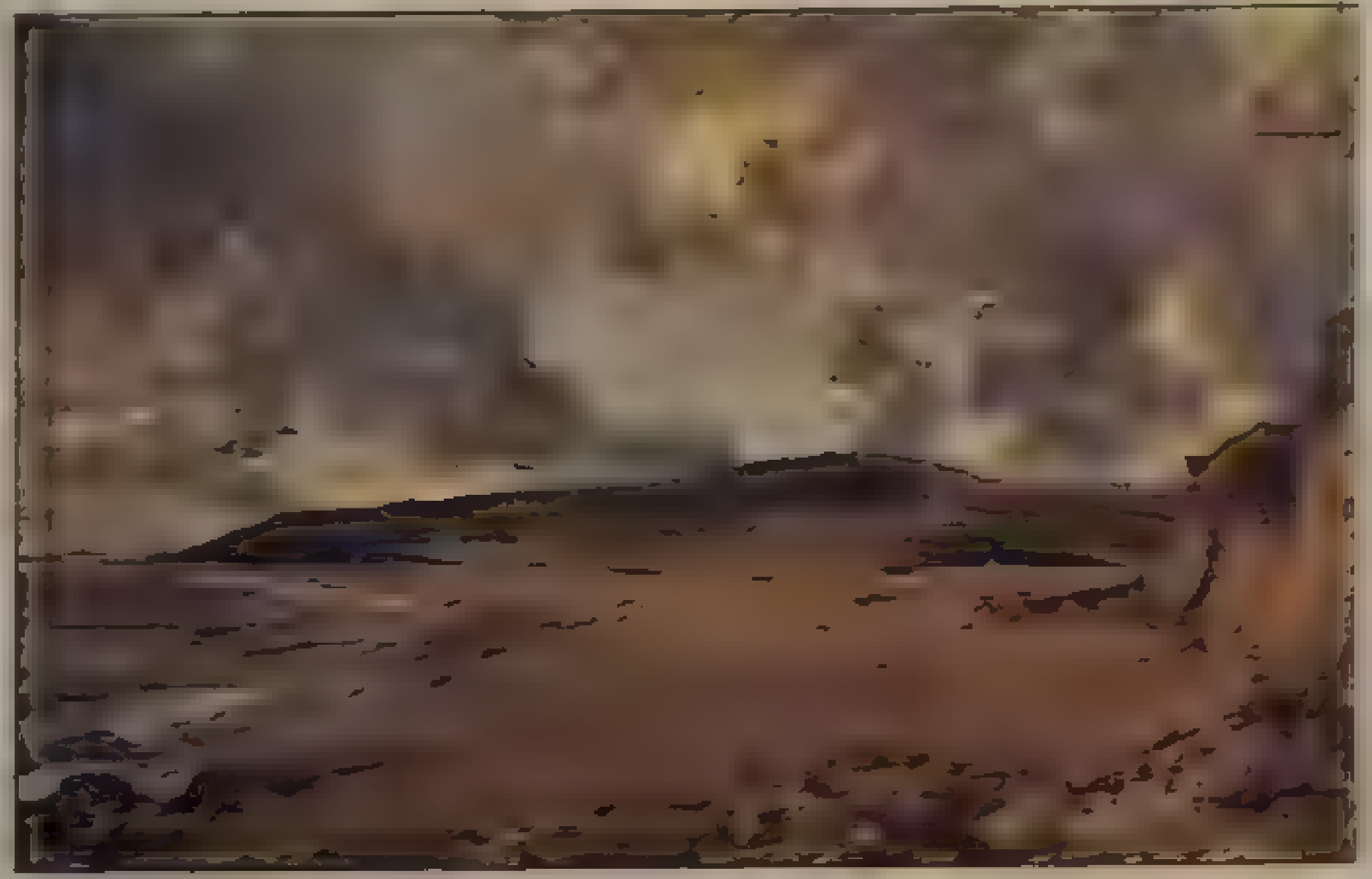

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

După ce ai dat formă norilor, poți să-i perfecționezi adăugând umbre pe marginea lor inferioară. Evită să lași contururi marcate folosind un burete, ca mai înainte. În cazul în care culoarea s-a uscat deja, trebuie să apeși și să freci mai energic cu buretele umed, pentru a estompa contururile prea evidente.

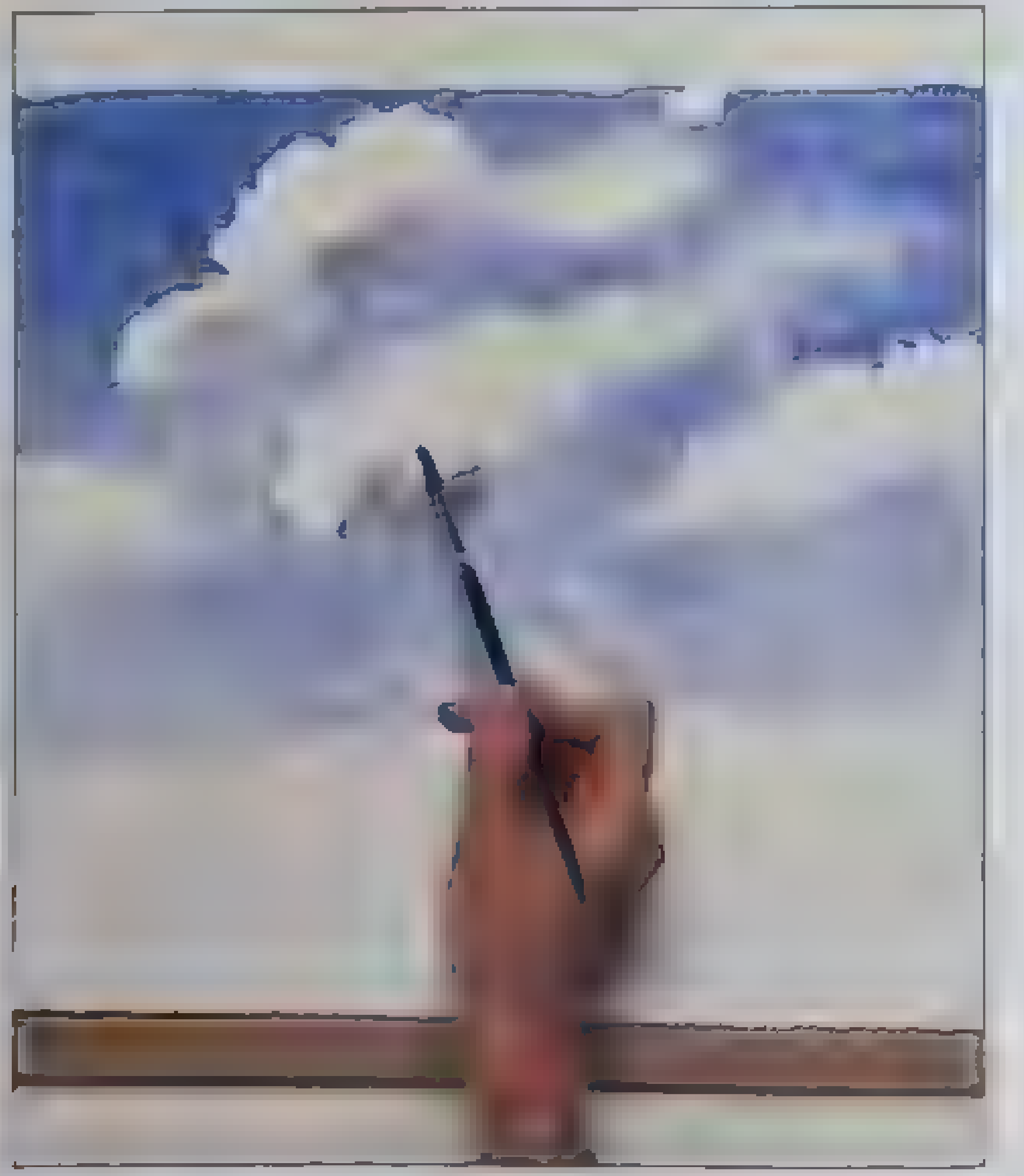

7 ▲ Adaugă umbre norilor
Adaugă umbre pe marginea inferioară a norilor, folosind negru diluat, amestecat cu puțin roșu-carmin. Utilizează pensula rotundă nr. 7, aplicând tușe libere și ample, și vei forma pete spontane de culoare.

8 ▶ Îndulcește umbrele
Tamponează cu o cârpă sau cu un șervețel din hârtie excesul de culoare de pe umbre, obținând astfel tonuri mai luminoase. Se lasă câteva pete de un ton mai întunecat pe marginea de jos a fiecărei zone umbrite, pentru a da profunzime formei norilor; aplică apoi tușa finală, eliminând cu un burete fiecare linie pronunțată de contur.

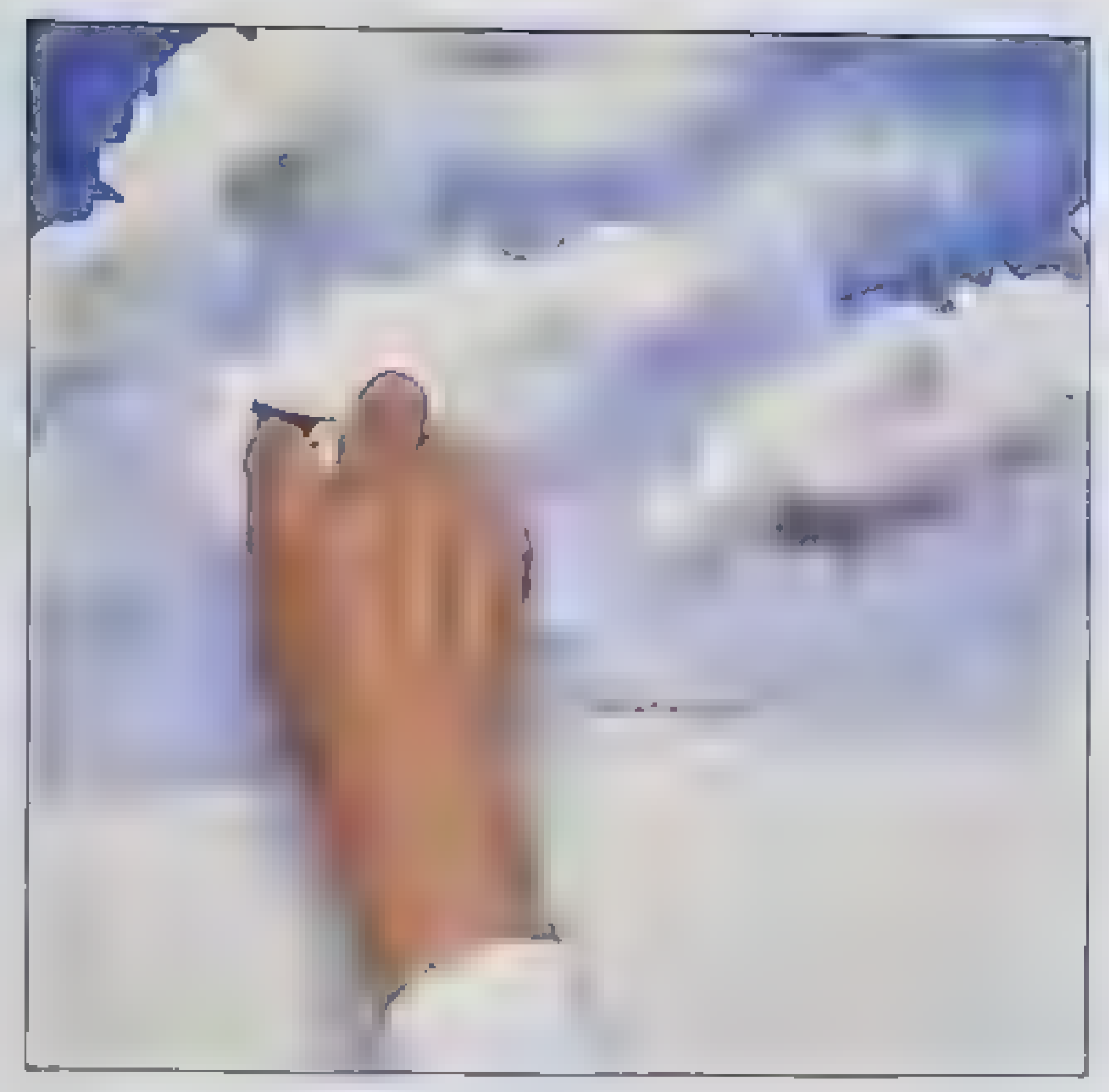

SOLUȚII ISTEȚE

MOSTRE DE CULORI

O culoare poate arăta diferit, în funcție de suprafața pe care se află, pe paletă sau pe hârtie: prin urmare, este întotdeauna recomandat să încerci culoarea înainte de a o utiliza pentru un tablou. În acest fel, te asiguri că tonul este exact acela pe care îl vrei. Mai mult decât atât, deoarece tipul și tonul suportului afectează aspectul acuarelei, trebuie să testezi culoarea pe același tip de hârtie pe care îl folosești pentru a picta

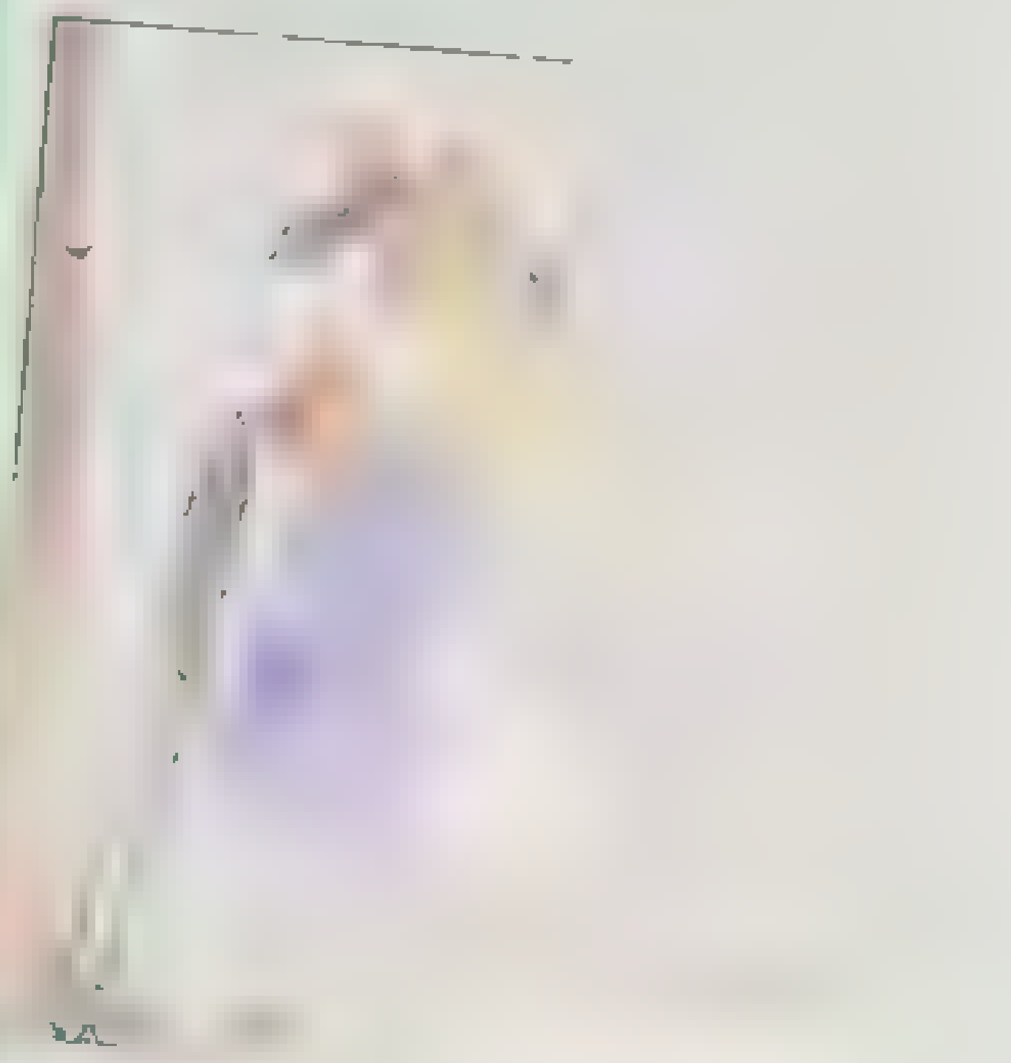

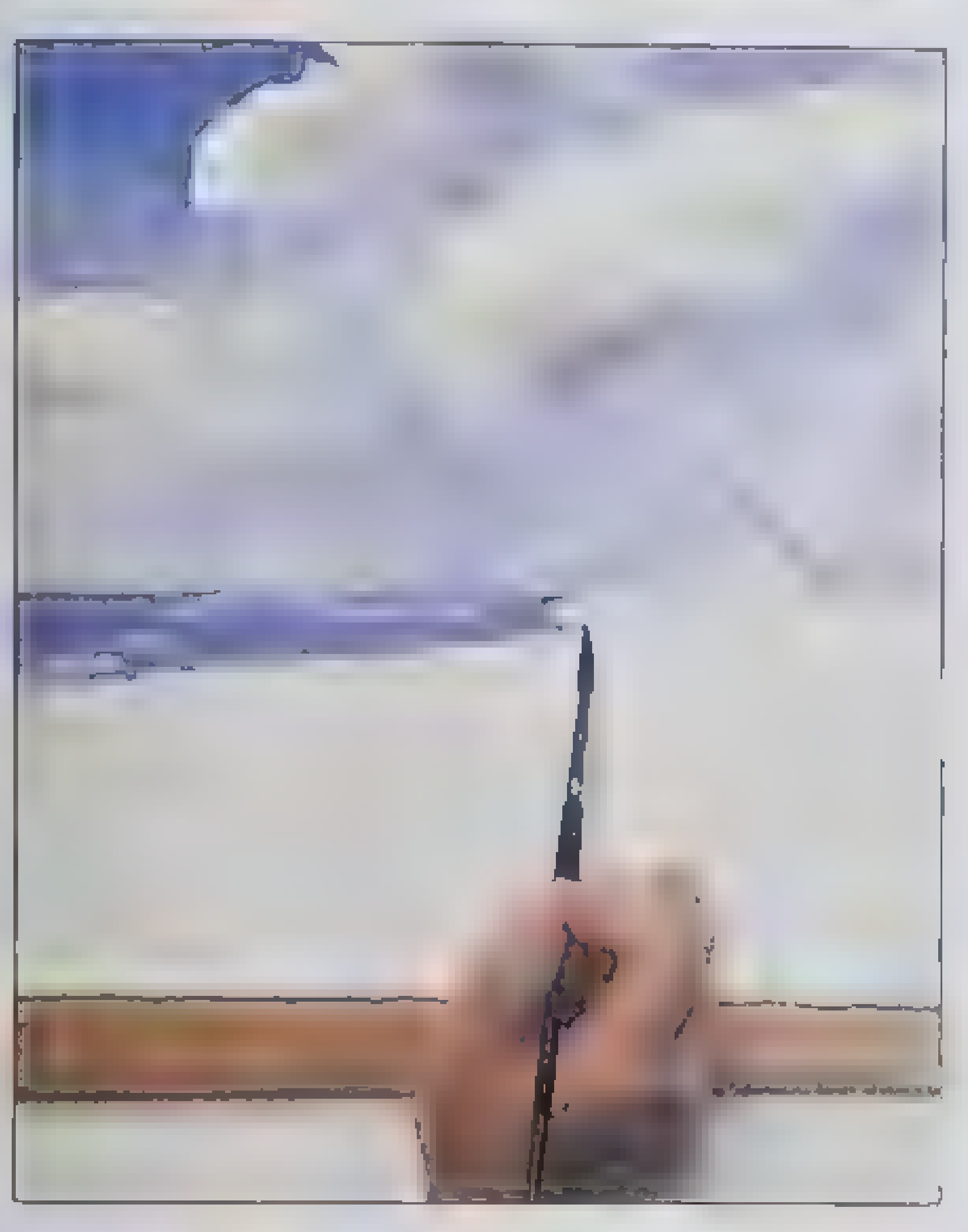

9 ◀ Pictează marea
Folosind pensula nr. 3, pictează peste culoarea deja prezentă un amestec de albastru-ultramarin, la care adaugi puțin negru. Ca și în cazul cerului, marea este mai clară la orizont; acest lucru presupune că trebuie să pleci din partea de jos cu o culoare foarte intensă și să adaugi apă, pe măsură ce te deplasezi în sus. Trasează linii orizontale, urmărind mișcarea valurilor și lăsând pete din culoarea hârtiei, pentru a reda spuma

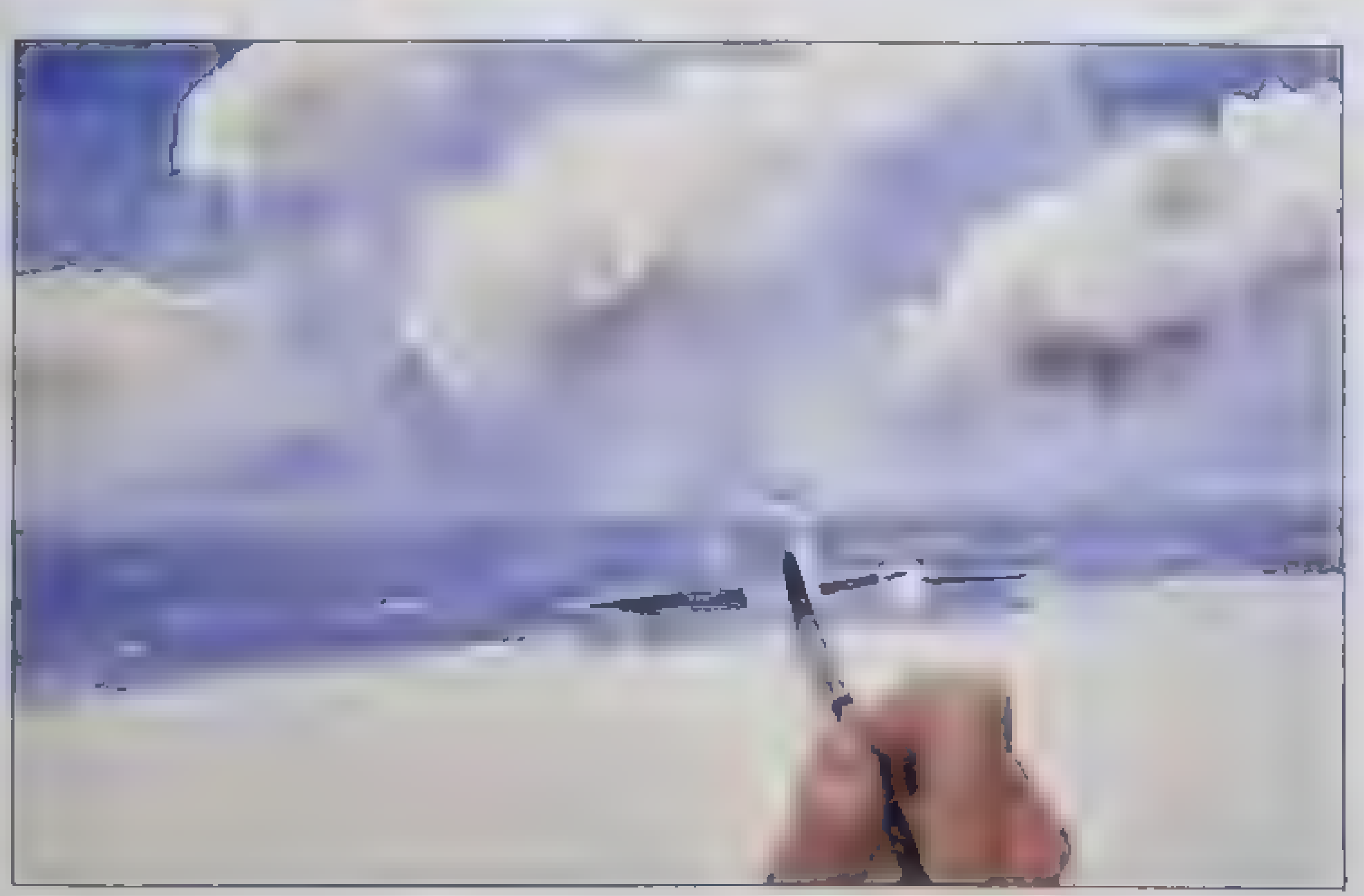

10 ▲ Adaugă umbrele bărcilor
Tot cu pensula nr. 3, pictează interiorul bărcilor cu negru; folosește apoi culoarea mării – albastru-utramarin și alb – pentru corpul principal al bărcii din umbră, evitând să pictezi marginea fiecărei bărci, profilul cabinelor și pupa, și lăsând, în același timp, să transpară hârtia albă.

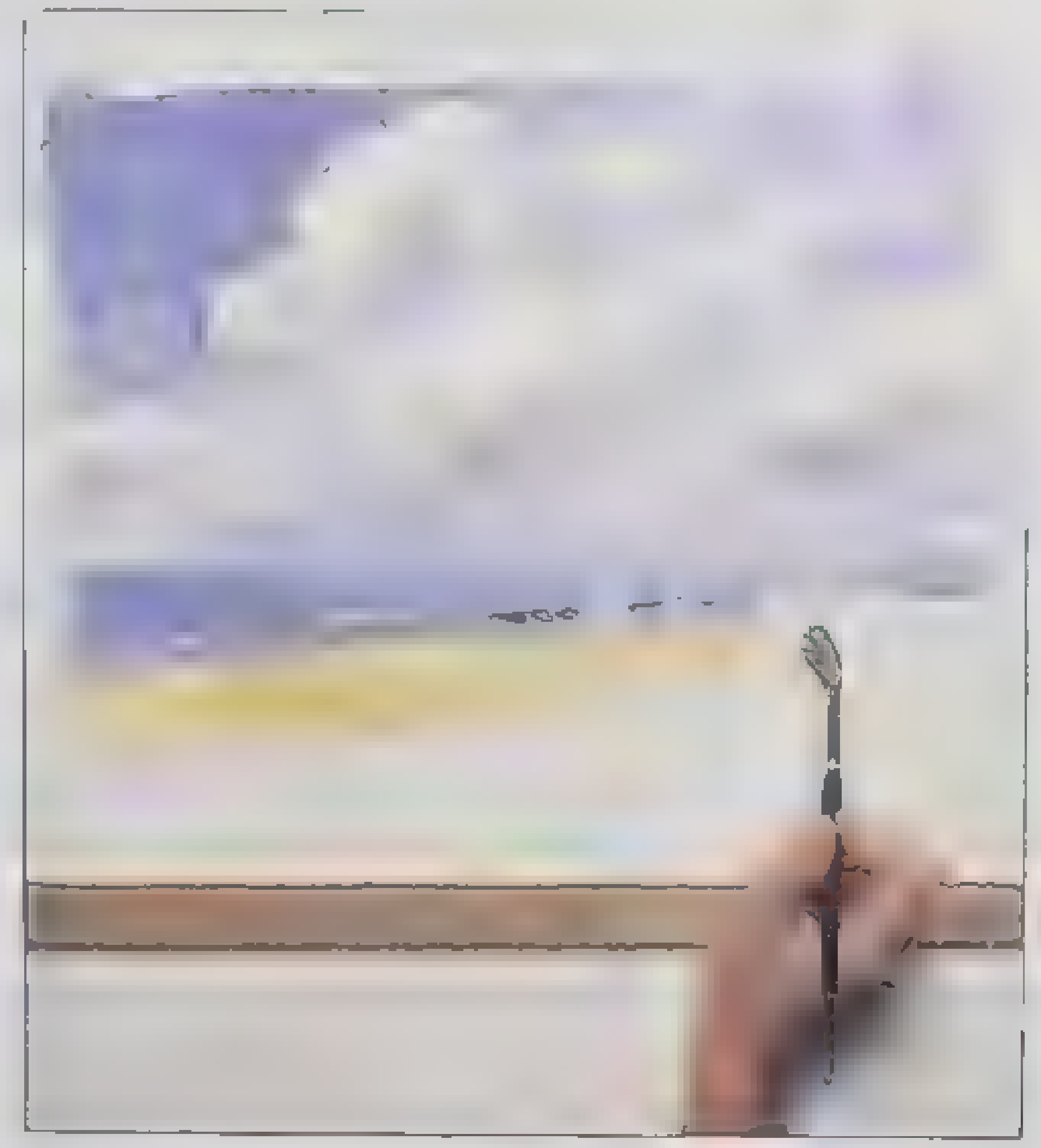

11 ▲ Crearea prim-planului
Pentru a picta plaja și dunele de nisip, ai nevoie de o pensulă mai mare, pensula rotundă nr. 10: pictează în tușe ample, orizontale, amestecând ocru-galben cu puțin roșu-carmin. Încearcă să lași între tușele de culoare spații albe, ce vor reda strălucirea luminii pe nisip, creând astfel impresia unei plaje în plin soare.

UN PAS ÎNAINTE

Ajuns în acest punct, ai stabilit zonele mari de culoare: cerul, marea și plaja. Dacă dorești să mai lucrezi puțin la pictură, poți da mai multă consistență prim-planului, redând cu mai multă eficiență atmosfera luminoasă a scenei. Tușa finală o constituie desenarea în detaliu a celor două bărci, care sunt punctul central al imaginii, inclusiv catargul și tachelajul, pictate cu pensula pentru detalii (vezi „Baza: Instrumente" de la pagina 13).

SFATURI
Straturi estompate de culoare

Cerul din această pictură este redat printr-un strat estompat de culoare. Începe cu o culoare intensă și apoi adaugă apă. Această tehnică este foarte utilă atunci când vrei să creezi senzația de distanță, deoarece culorile cele mai șterse par să se retragă în fundal, în timp ce acelea mai intense par să avanseze în prim-plan.

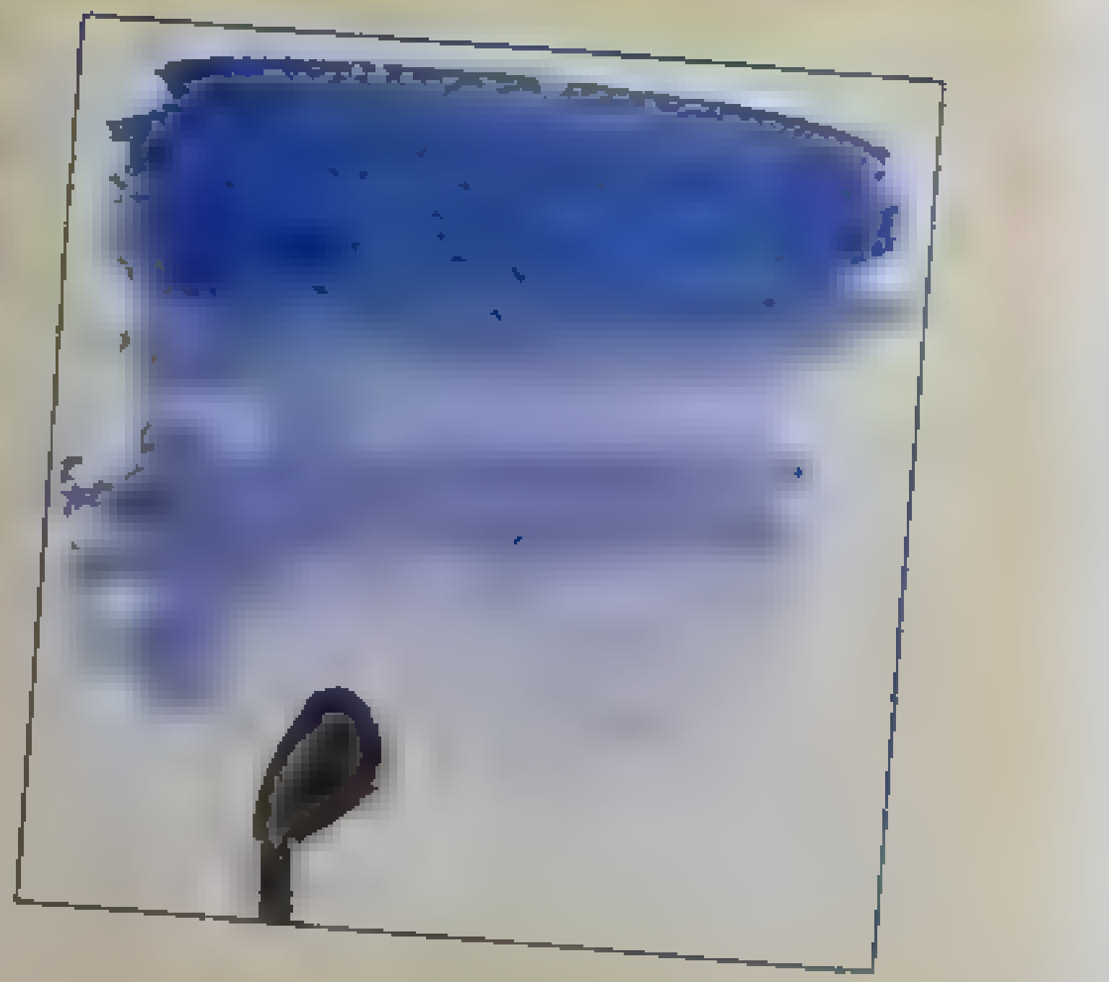

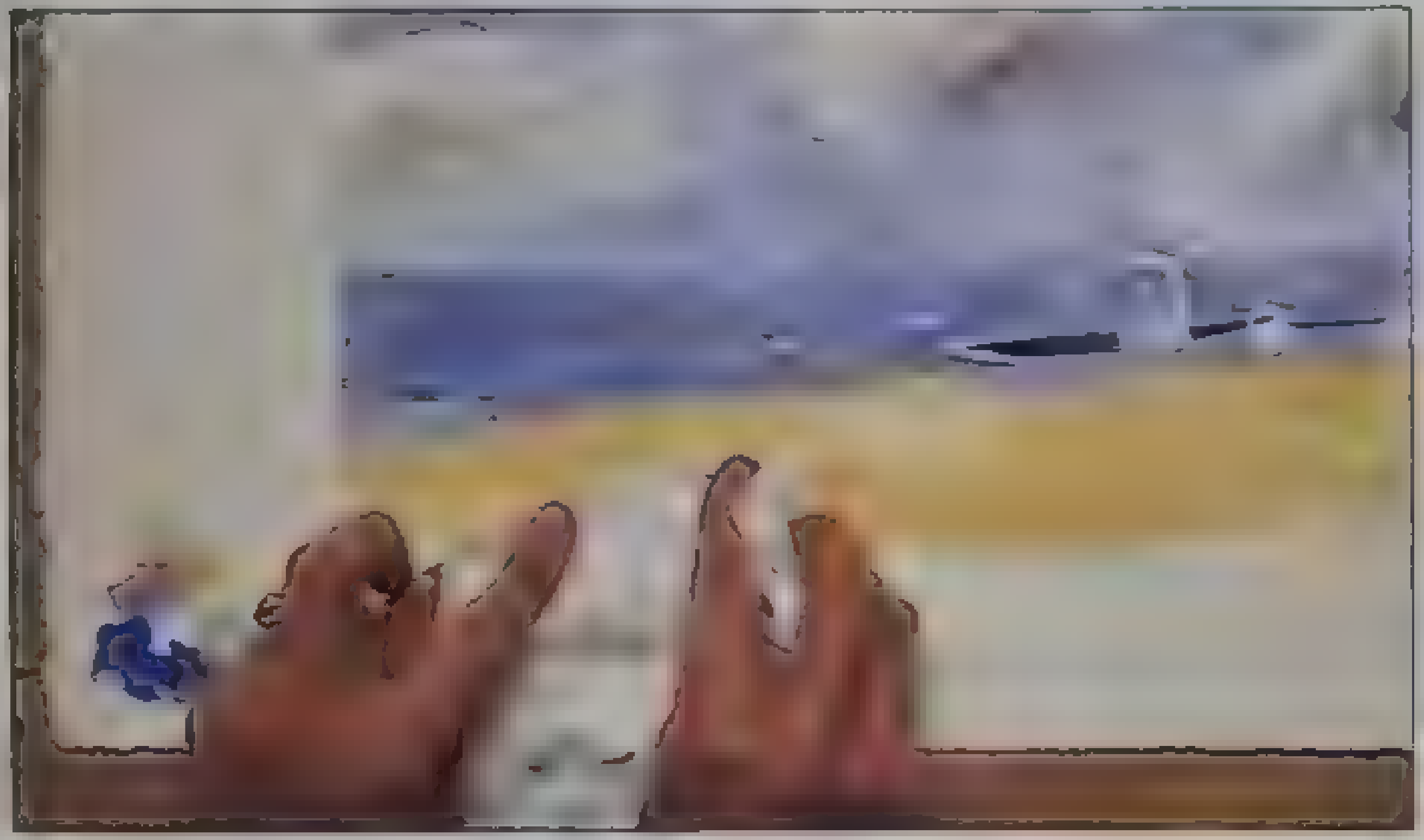

12 ▲ **Luminează nisipul**
Înainte de a lăsa pictura să se usuce, elimină, cu ajutorul unui șervețel o parte din culoarea folosită pentru nisipul dunelor: în acest fel, vei crea zone de lumină reflectată, obținând efectul razelor de soare.

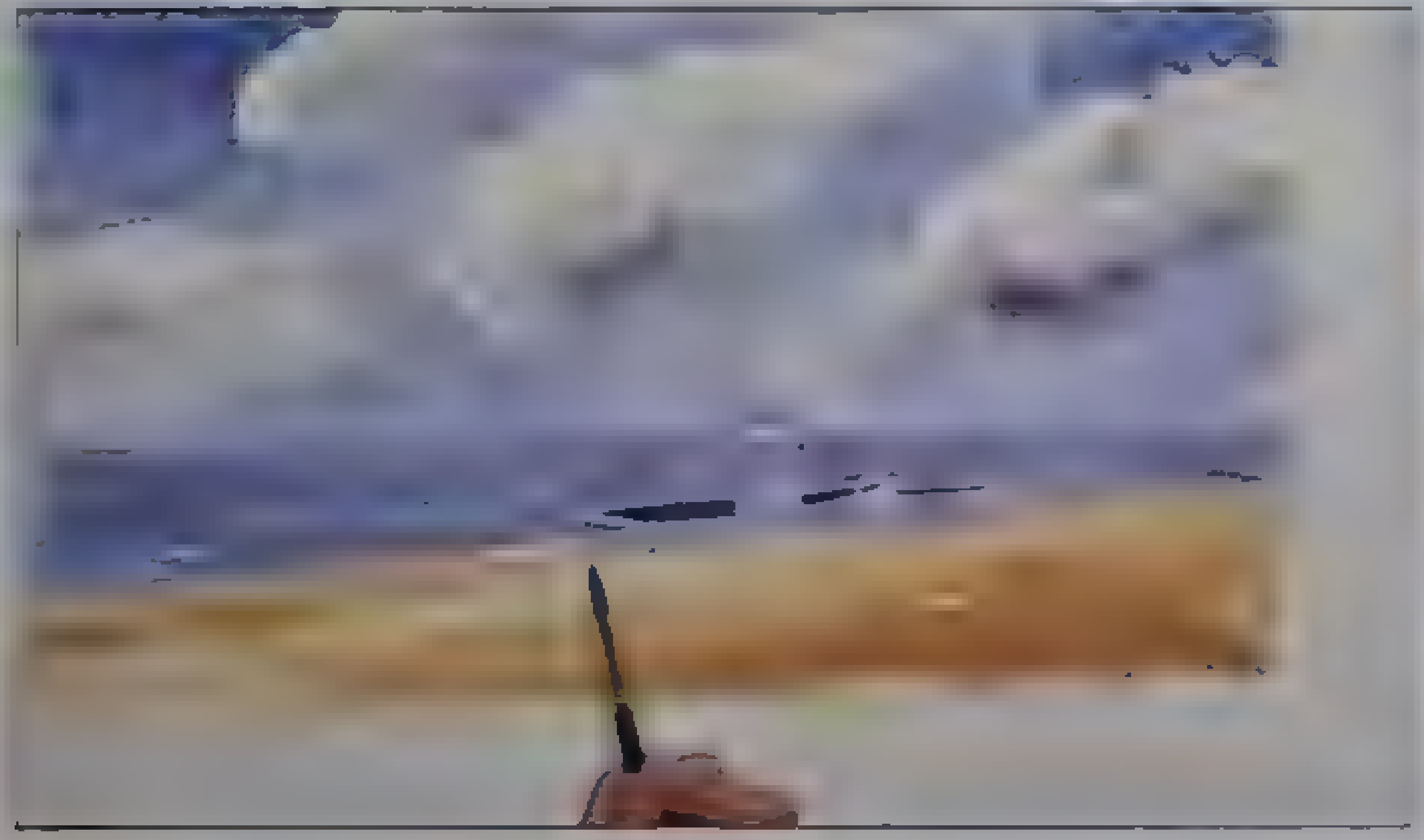

13 ▲ **Umbrele de pe plajă**
Ia pensula nr. 7 și pictează umbrele de pe nisip, amestecând ocru-galben cu puțin roșu-carmin și albastru-ultramarin, pentru a obține o nuanță caldă.

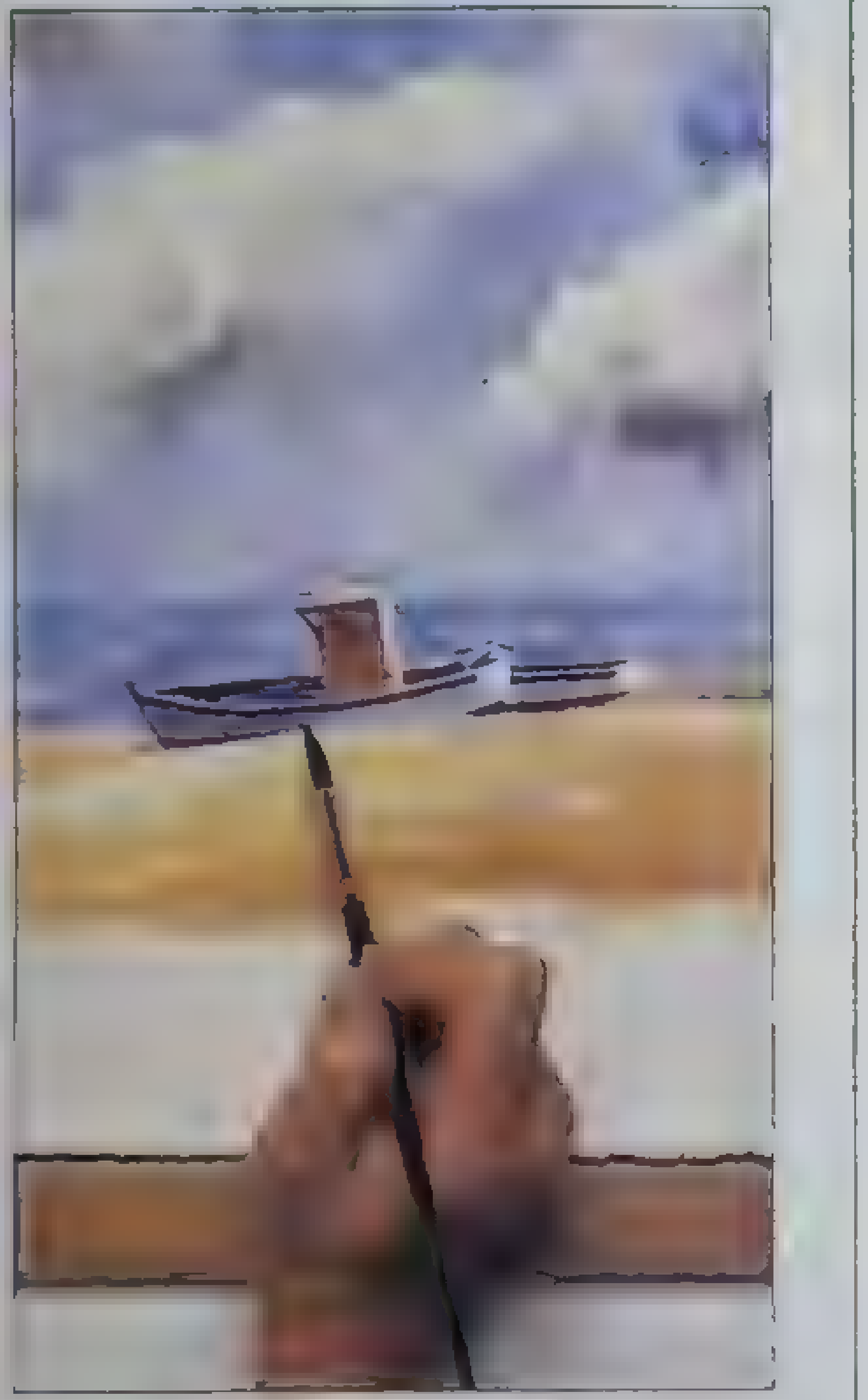

14 ▲ **Ajustează detaliile bărcii**
Timona și părțile laterale ale bărcii sunt redate cu roșu de cadmiu, modificat cu un strop de negru. În cazul elementelor particulare, precum catargul pictat în negru, ar trebui să folosești o pensulă pentru detalii. La final, accentuează umbrele de pe partea laterală a bărcii cu o tentă violacee, pe care o poți obține amestecând albastru-ultramarin cu roșu-carmin.

O LUCRARE COMPLETĂ

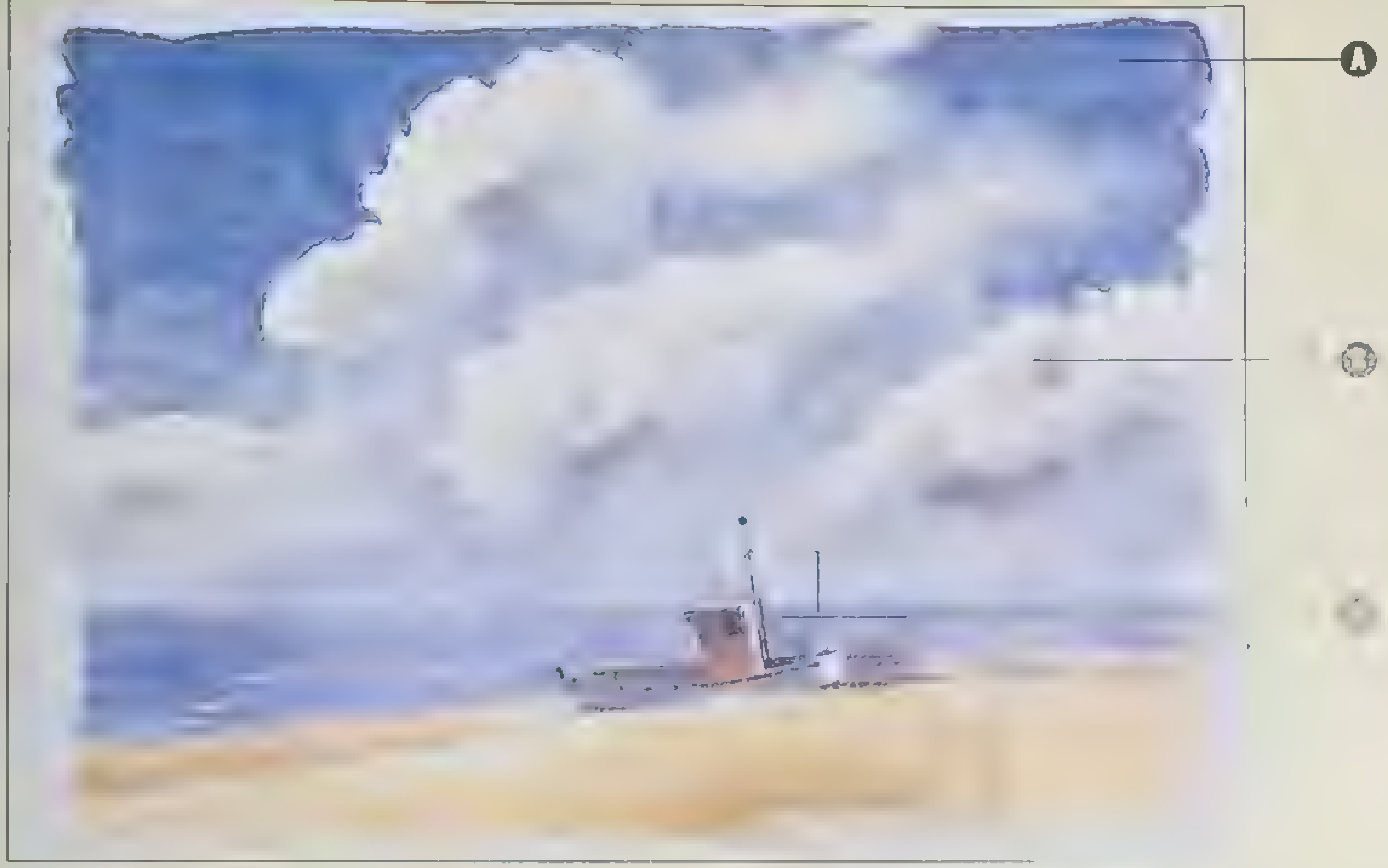

A Două tonuri de albastru
Am obținut culoarea cerului folosind un albastru-ultramarin intens în partea de sus, pe care l-am luminat treptat, pe măsură ce am coborât spre linia orizontului, și l-am făcut mai rece, adăugând apă și albastru-cobalt.

B Nori realiști
Norii au contururi subtile, fără linii accentuate, un efect obținut prin tamponarea și frecarea ușoară a lucrării cu un burete și cu o cârpă de bumbac.

C Linii pe verticală
Formele verticale ale [illegible] catargului, pictate cu pensula pentru detalii compensează efectul creat de liniile orizontale folosite pentru plajă și pentru orizont.

Fii creativ!
Desenul unui apus de soare

Iată aceeași scenă la apusul soarelui: artistul și-a colorat întreaga foaie cu o nuanță de oranj, realizată prin amestecarea în părți egale a galbenului de India, cu roșul de cadmiu și ocru-galben; apoi a adăugat violet pe cerul încă umed, lăsând culorile să se întrepătrundă – o tehnică numită **„umed pe umed"**. După ce s-a uscat, a pictat plaja folosind culoarea cerului amestecată cu violet, iar barca, cu negru-pur.

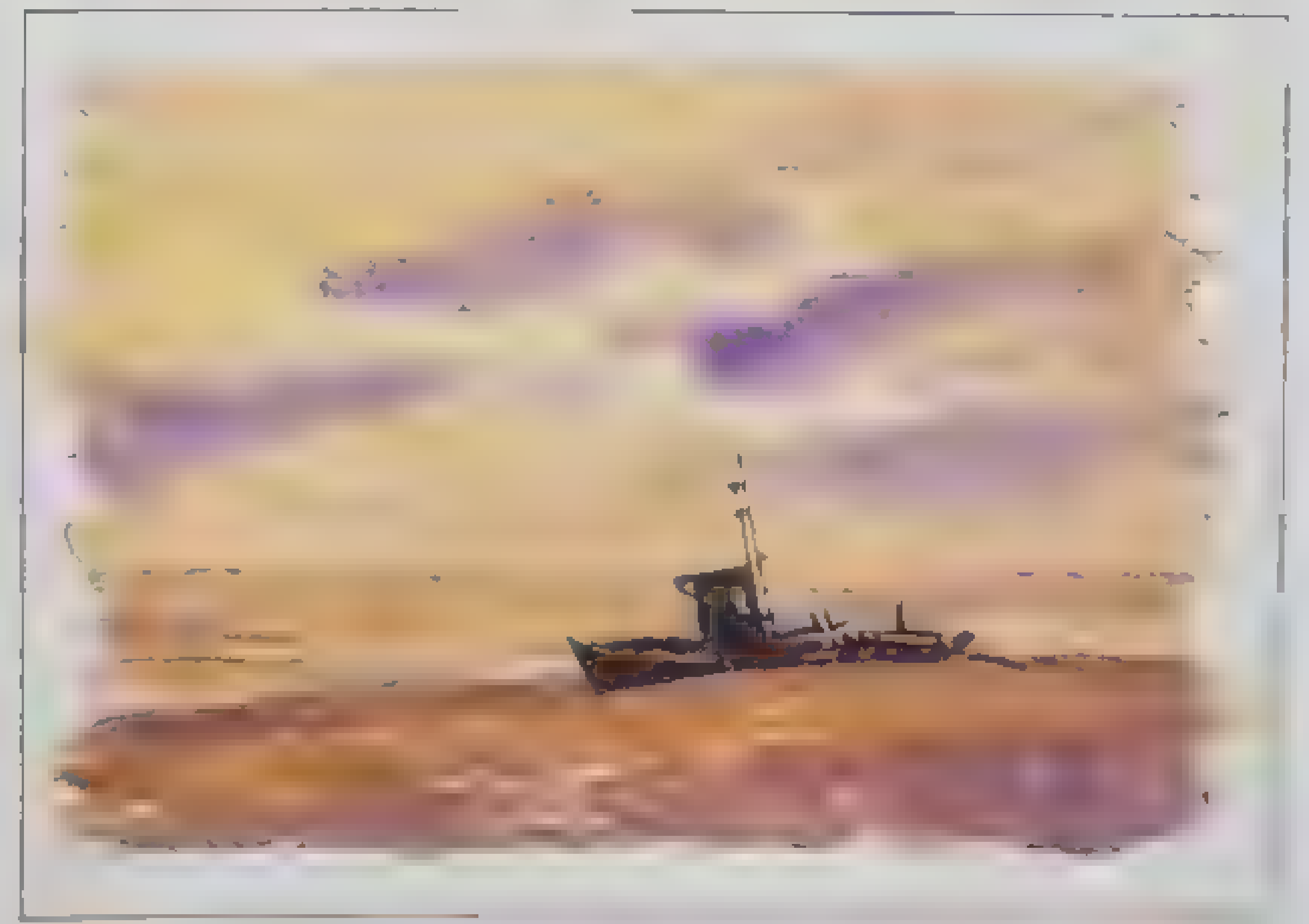

[illegible]

Creează o altă priveliște marină, cu o atmosferă diferită, de această dată folosind acrilice.

- Pictura urmează mișcarea apei
- Efecte interesante obținute cu straturi groase de acrilice.
- Folosește spatula pentru a crea efectul de spumă de pe valuri

Împotriva regulilor

O pictură bine structurată are întotdeauna o logică. Aceasta o face să pară convingătoare, chiar și atunci când, aparent, artistul încalcă regulile convenționale ale compoziției.

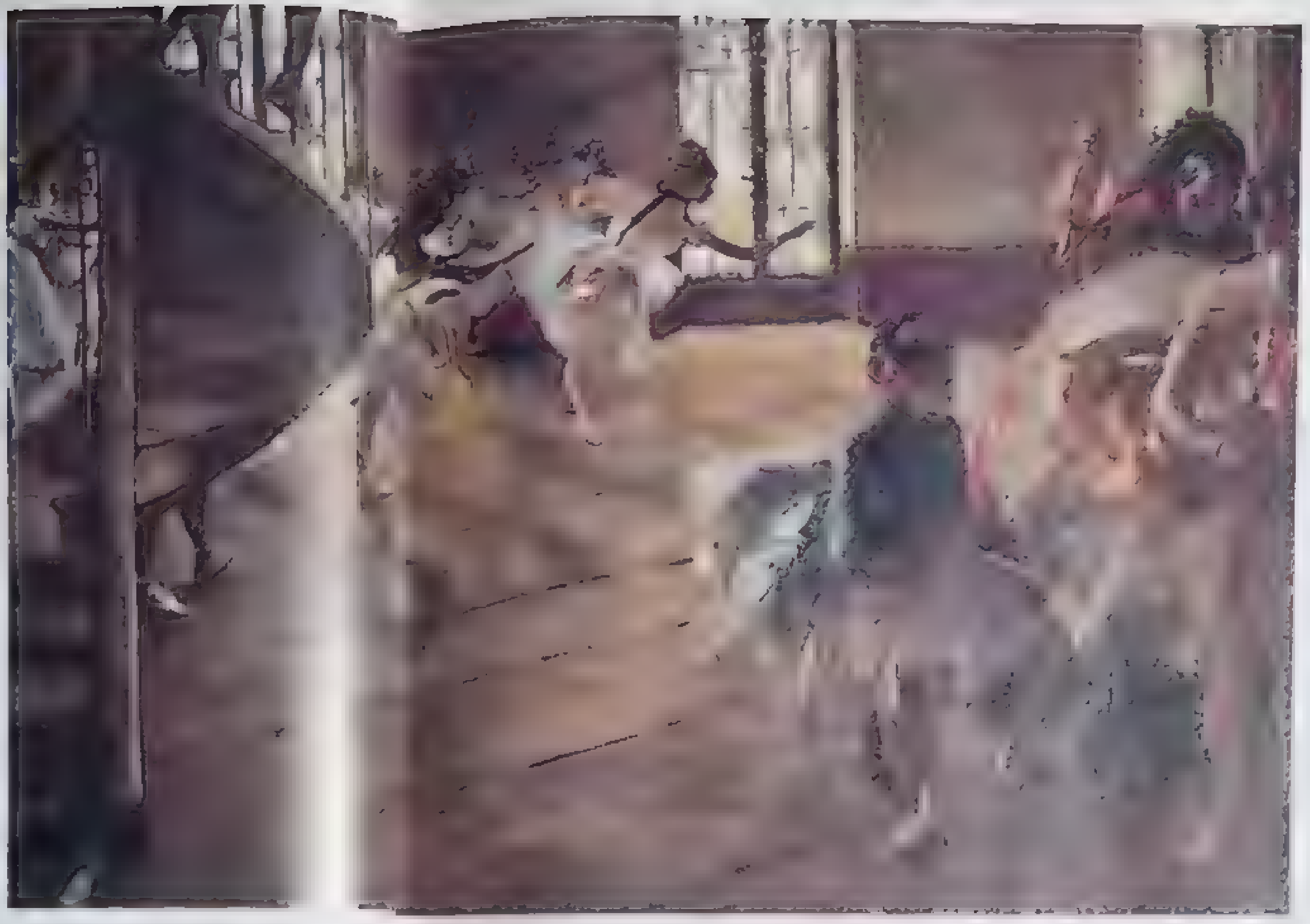

▲ În *Repetiția* lui Edgar Degas, printre elementele neobișnuite remarcam următoarele: linia foarte înaltă a podelei, tăierea bruscă a balerinelor și sentimentul că pictura este imaginea unui stop-cadru.

Compoziția este un subiect evaziv: dat fiind că intențiile artistului și contextul joacă un rol important, este dificil să stabilești reguli rigide, iar pentru fiecare „regulă" există întotdeauna un caz care o contrazice.

Așadar, chiar dacă în mod normal este recomandat, de exemplu, să nu introduci obiectele cele mai înalte în centrul compoziției, vei descoperi mai multe cazuri în care artistul a ales chiar această soluție – de exemplu, într-un portret, pentru ca un anumit protagonist să devină mai impunător.

Asumarea riscurilor

Uneori, pictorii denaturează în mod deliberat relațiile spațiale, inversează tonurile luminoase cu cele închise pentru a răsturna perspectiva tradițională sau exagerează culorile. Există multe motive care îi determină să facă astfel de alegeri: ar putea dori să creeze un efect special, să introducă elemente de ambiguitate în operă sau să se joace cu prejudecățile observatorului, astfel încât să-l forțeze să privească diferit imaginea.

Unica „regulă" adevărată de urmat este aceea de a crea o imagine cu personalitate, care să formeze un ansamblu coerent. Pentru a face acest lucru, poți recurge la toate tehnicile și soluțiile de care ai nevoie, chiar dacă aceasta înseamnă asumarea unor riscuri.

Una dintre metodele cele mai utile pentru a îmbunătăți și a crea chiar tu opere originale este de a studia lucrările unor artiști, cum ar fi **Edgar Degas** (1834-1917), care a experimentat diferite soluții pentru compozițiile sale: inspirat de fotografie și de **arta japoneză**, Degas a respins în mod deliberat regulile tradiționale

▼ Multe dintre elementele de compoziție ale picturilor lui Paul Gauguin (1848-1903), precum *Viziune după predică* sau *Lupta lui Iacob cu Îngerul*, sunt inspirate din arta orientală, în special din stampele japoneze.

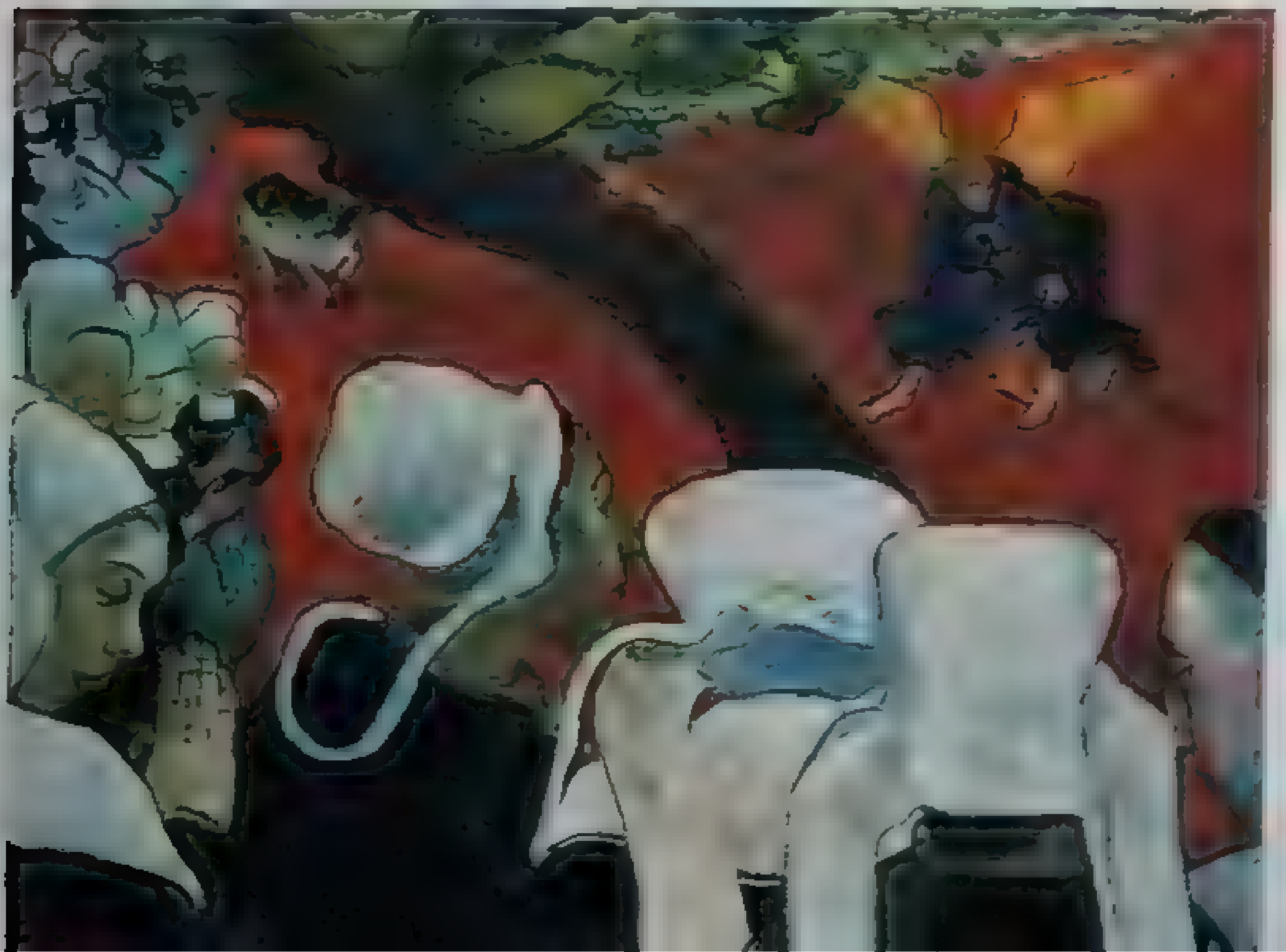

„Instantaneele" lui Degas

La mijlocul secolului al XIX-lea, Japonia s-a deschis către Occident după o perioadă de izolare; expozițiile de la Londra, din 1854 și 1862, au stârnit un adevărat interes pentru arta japoneză. Edgar Degas s-a inspirat din stampele japoneze care atunci invadaseră piața: el a descoperit în ele suprafețele de culoare plate, contururile sigure, imaginile decupate, compozițiile asimetrice, imaginile împinse dramatic către prim-plan, în partea de sus sau la marginea lucrării; a descoperit că podelele erau adesea puternic înclinate și că interioarele erau vizibile de deasupra

Și fotografia a avut o influență decisivă asupra lui Degas, care a împrumutat de la aceasta aparenta spontaneitate, anumite eliminări ale planului aspectului cauzal, vederi neobișnuite sau instantanee ale obiectelor în mișcare Aceste noi forme de artă, spre deosebire de realismul meticulos al tradiției academice, au oferit un mijloc foarte eficient de a reprezenta viața de atunci

În ciuda spontaneității aparente a picturilor sale, Degas crea în atelierul său într-un mod rațional, în loc să lucreze direct la fața locului, ca mulți dintre contemporanii săi. Procesul atent al compoziției i-a permis să includă în arta sa elemente inovatoare. În acest sens, a declarat: „Nu știu nimic despre inspirație, spontaneitate, emoție... nimic nu ar trebui să fie accidental în artă, nici chiar mișcarea..."

Elemente de compoziție

Picturile care lasă o impresie de durată și necesită un studiu mai amănunțit sunt cele care ne constrâng să vedem lucrurile obișnuite într-o nouă lumină *Repetiția* lui Edgar Degas este un exemplu de subiect cotidian care devine insolit, datorită unor trucuri folosite în compoziție. Balerinele – care par a fi protagonistele tabloului – sunt brusc mutate la limita picturii, dar și spre scara în spirală, ce pare a fi elementul dominant din întreaga compoziție

O abordare inovatoare

Picturile lui Degas dedicate balerinelor sunt acum atât de cunoscute, încât este dificil să-ți dai seama de impactul inițial Chiar și astăzi, ideea de a include în cadru fragmente de imagini – spre exemplu, picioarele desperecheate pe scară – pare ciudată. În plus, există un conflict foarte puternic între „plin" și „gol", imagini pozitive și negative

Scena este o suprafață mare și evidentă care captează privirea și o conduce în sală. De asemenea, reține modul în care este folosit **contrastul**: în unele cazuri, imaginile sunt mai clare decât fundalul, în altele, invers. Toate aceste trucuri creează senzația unei scene zărite în trecere.

Experimente în compoziție

Cele mai bune compoziții sunt rareori luate direct din realitate: este vorba despre norme elaborate, deși un artist atent le va transforma în elemente naturale Compoziția constă în selectarea, deplasarea și valorizarea unor elemente diferite, în căutarea unui rezultat convingător

1 Observă compozițiile marilor artiști, vizitând galeriile și studiind, de exemplu, reproduceri după Dega [illegible] Gauguin și Henri de Toulouse-Lautrec; alege pictur [illegible] care o preferi și încearcă să afli de ce este acel tab [illegible] de reușit. Și să nu crezi că astfel trișezi: întotdea [illegible] în istoria artei, artiștii s-au inspirat din subiectel [illegible] compozițiile celorlalți autori. Începe cu imagini [illegible] prezentate în aceste pagini: poți copia schem [illegible] compoziției, schimbând subiectul acest [illegible]

2 Inspiră-te de la Degas: în ultimel [illegible] și-a făcut un obicei din a-și dezv [illegible] Desenele și pastelurile sale au fos [illegible] carbon (indigo), astfel încât comp [illegible] copiate succesiv și modific [illegible] fi creativ, tratând o singură te [illegible]

3 Taie o coală de desen, astfel î [illegible] de L; ia o imagine, o schiță sau o [illegible] cele două forme pentru a construi un [illegible] niște compoziții diferite: reglează rama, a [illegible] încadrezi părți înguste sau largi din imagine, izo [illegible] detalii și eliminând în mod deliberat imaginile și su [illegible] cele mai importante, și dă frâu liber inspirației

▶ *Femeie dintr-o cafenea* este un alt exemplu al modernității lui Degas. Modelul de coloane verticale rupe structura orizontală a imaginii, tăind cadrele în mod aparent aleator și scoțând în evidență prim-planul.

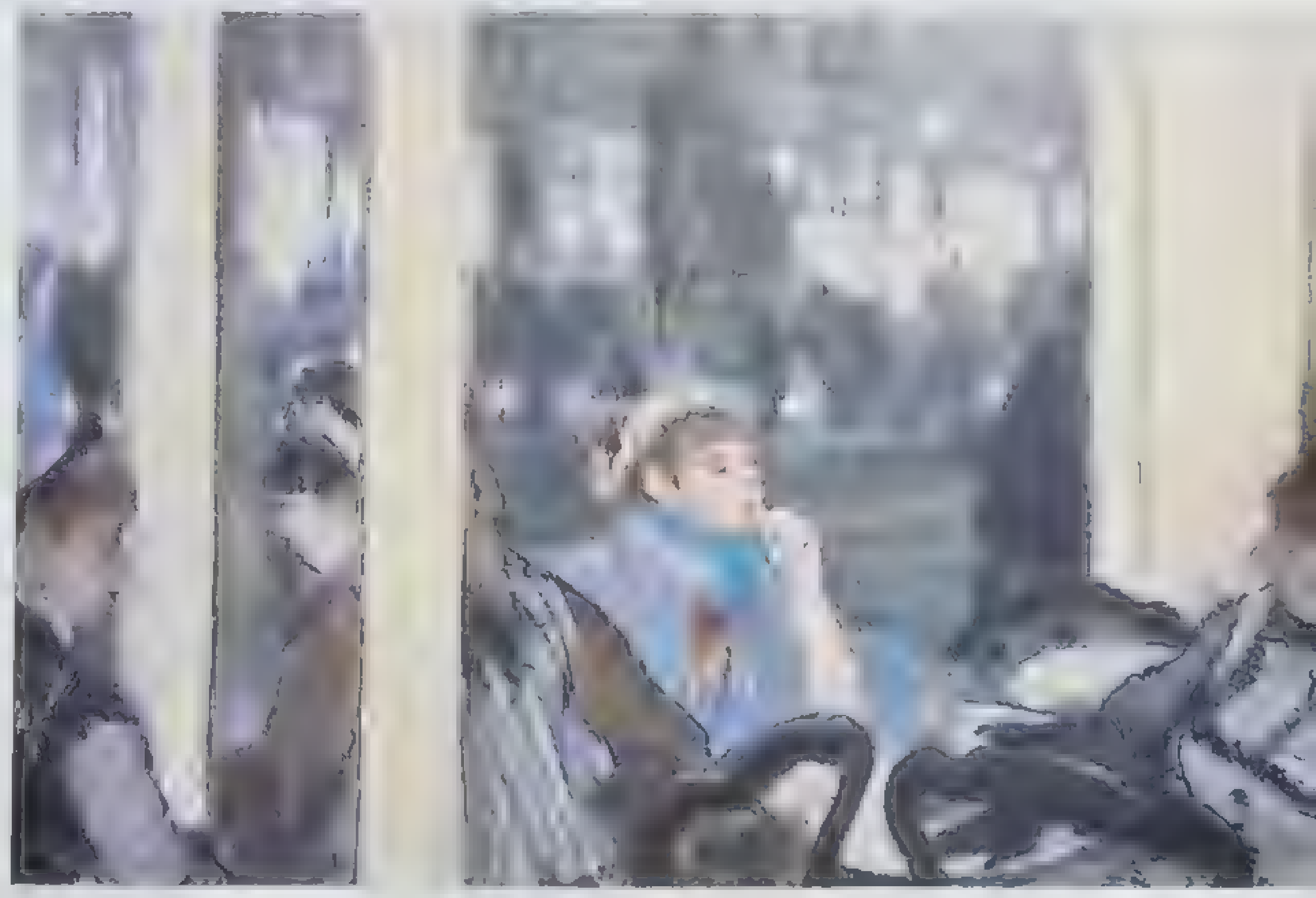

Tricouri fanteziste

Personalizează-ți tricourile! Folosind culorile pentru țesături, poți transfera un desen pe material, într-un mod foarte original.

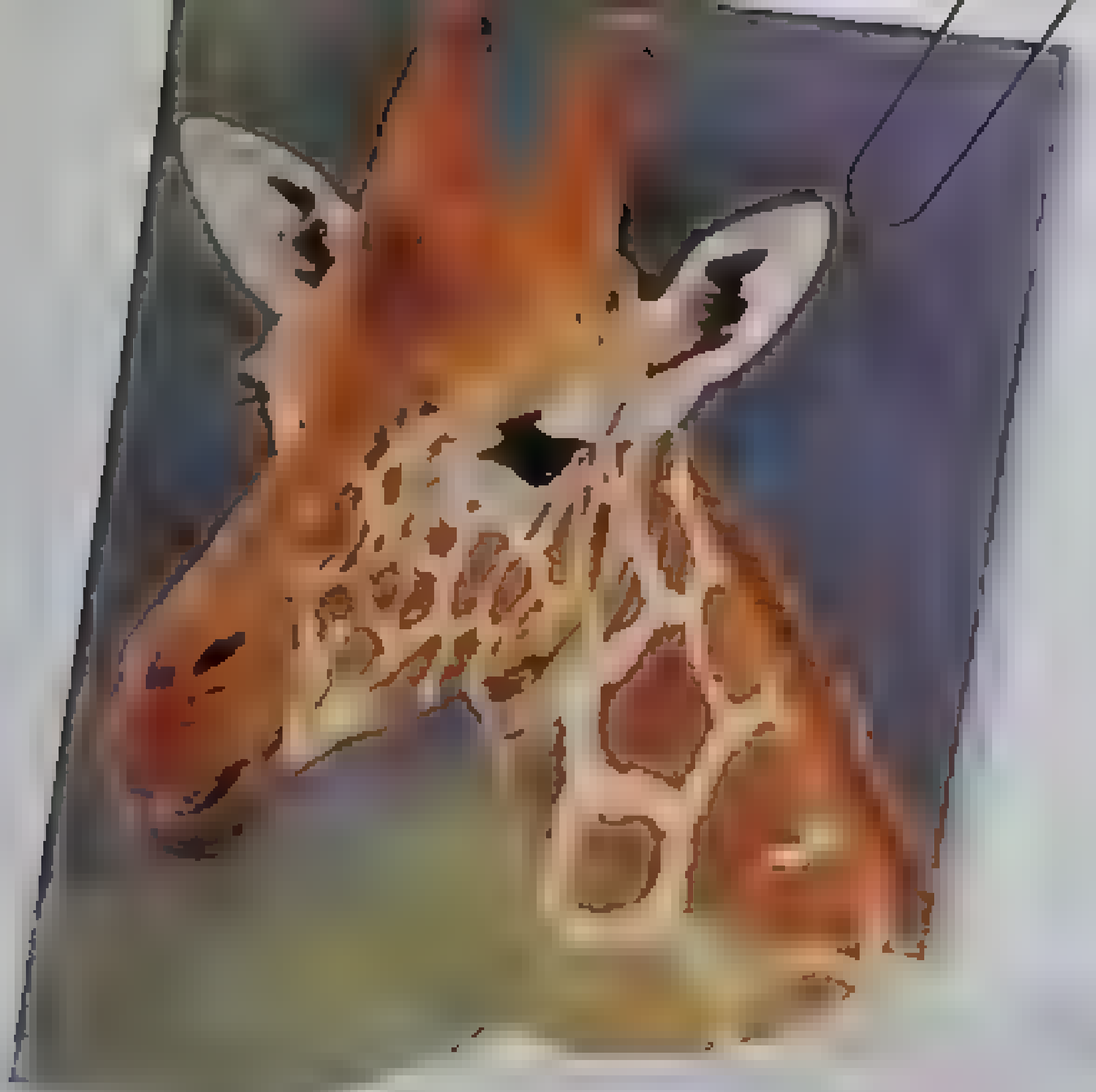

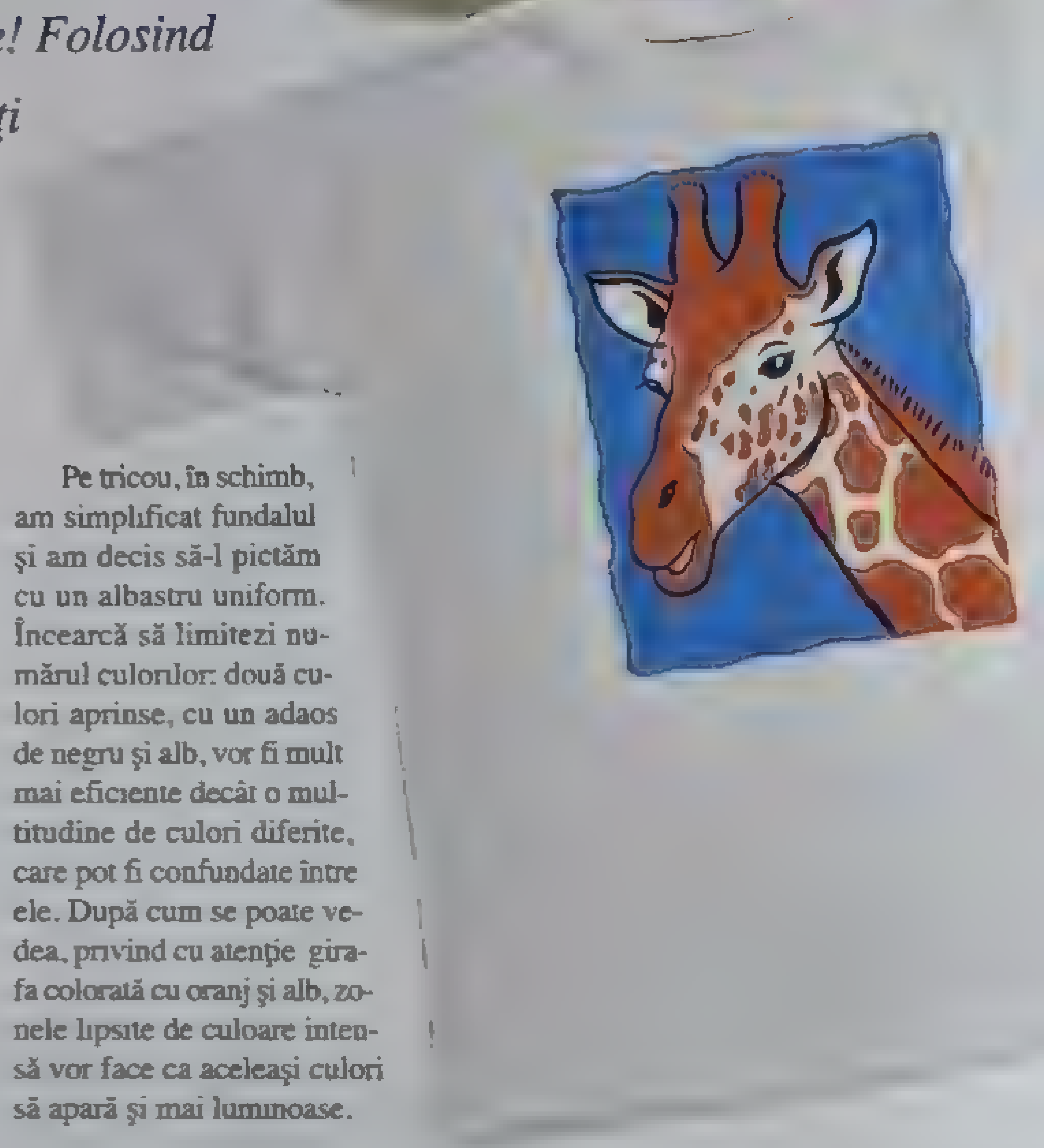

▲ Aceasta girafă simpatică este desenată dar și este redată cu ajutorul culorilor pentru țesături. Observă cum am simplificat imaginea, folosind doar trei culori principale.

Distrează-te pictând tricouri multicolore pentru plăcerea prietenilor și a rudelor, dar mai ales a celor mici. Vor fi cu adevărat originale, pentru că vei putea utiliza chiar desenele proprii sau transfera imagini dintr-o carte sau o fotografie. În orice caz, pictura pe țesături este ușor de folosit și permite obținerea unor efecte surprinzătore în cel mai scurt timp.

Simplifică desenul

Desenele simple sunt cele mai frumoase. Dacă desenul pe care dorești să-l reproduci este prea detaliat, exclude unele amănunte și folosește numai elementele principale. De exemplu, fotografia girafei din imagine are un fundal policrom, cu pete neregulate albastre și verzi.

Pe tricou, în schimb, am simplificat fundalul și am decis să-l pictăm cu un albastru uniform. Încearcă să limitezi numărul culorilor: două culori aprinse, cu un adaos de negru și alb, vor fi mult mai eficiente decât o multitudine de culori diferite, care pot fi confundate între ele. După cum se poate vedea, privind cu atenție girafa colorată cu oranj și alb, zonele lipsite de culoare intensă vor face ca aceleași culori să apară și mai luminoase.

MATERIALE

- Un tricou alb din bumbac
- O fotografie ca model
- Hârtie de calc
- Creioane 3H și 7B
- 3 culori pentru țesături: albastru, oranj, negru
- Pensule: limbă-de-pisică nr. 4, plată de 6 mm, rotundă moale nr. 4
- Un pahar cu apă
- O bucată de carton
- Fier de călcat

Culorile

Cele mai multe dintre culorile pentru pictura pe țesături sunt pe bază de apă. Acestea sunt utilizate, de obicei, nediluate, deși adăugarea unei mici cantități de apă poate ameliora uneori scurgerea, simplificând aplicarea lor. Culorile diferă între ele în funcție de marcă, de aceea este bine să urmați întotdeauna instrucțiunile producătorului.

Culorile pentru țesături pot fi amestecate, cu condiția să fie de aceeași marcă; cu toate acestea, o culoare preparată este mai opacă decât una pură: de exemplu, oranjul din tub va fi mai luminos decât cel realizat amestecând roșu și galben.

Nu este dificil să aplici culorile pentru pictura pe țesături, pentru că acestea pot fi foarte bine întinse pe material. Vei vedea că o pensulă rigidă este ideală pentru umplerea suprafețelor mari cu culoare, în timp ce, pentru detalii și linii, este mai potrivită o pensulă mică și moale

Cele mai multe dintre picturile pe țesături au nevoie de o singură aplicare. Nu-ți face griji în cazul în care culoarea apare neregulată, atunci când este încă umedă; va deveni netedă după ce se usucă.

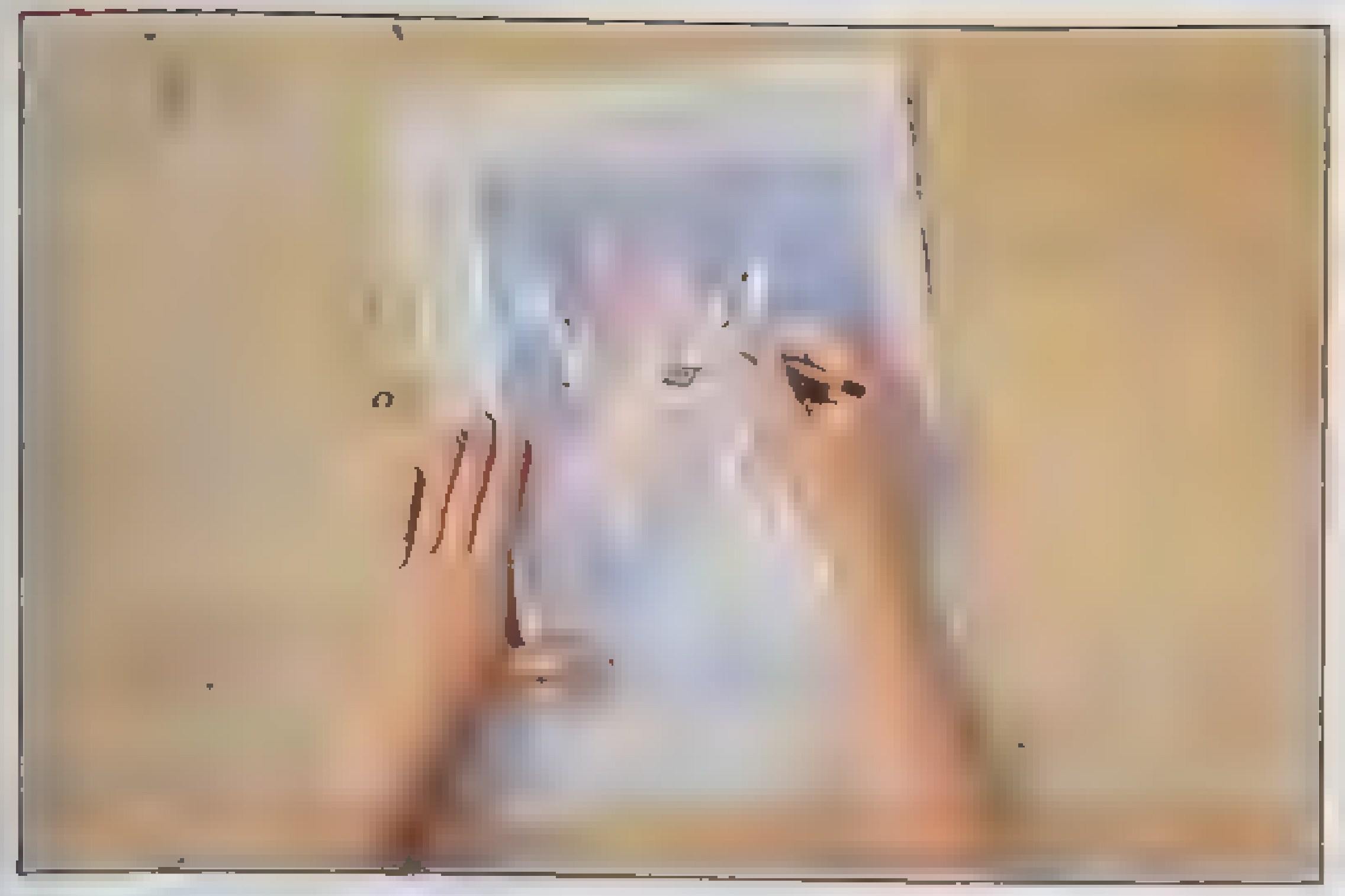

ÎNCEPE

1 ▲ **Realizează schița**
Pornind de la fotografia ta, desenează conturul și principalele forme ale girafei cu un creion 3H bine ascuțit, eliminând toate detaliile și elementele secundare ce ar putea afecta rezultatul final

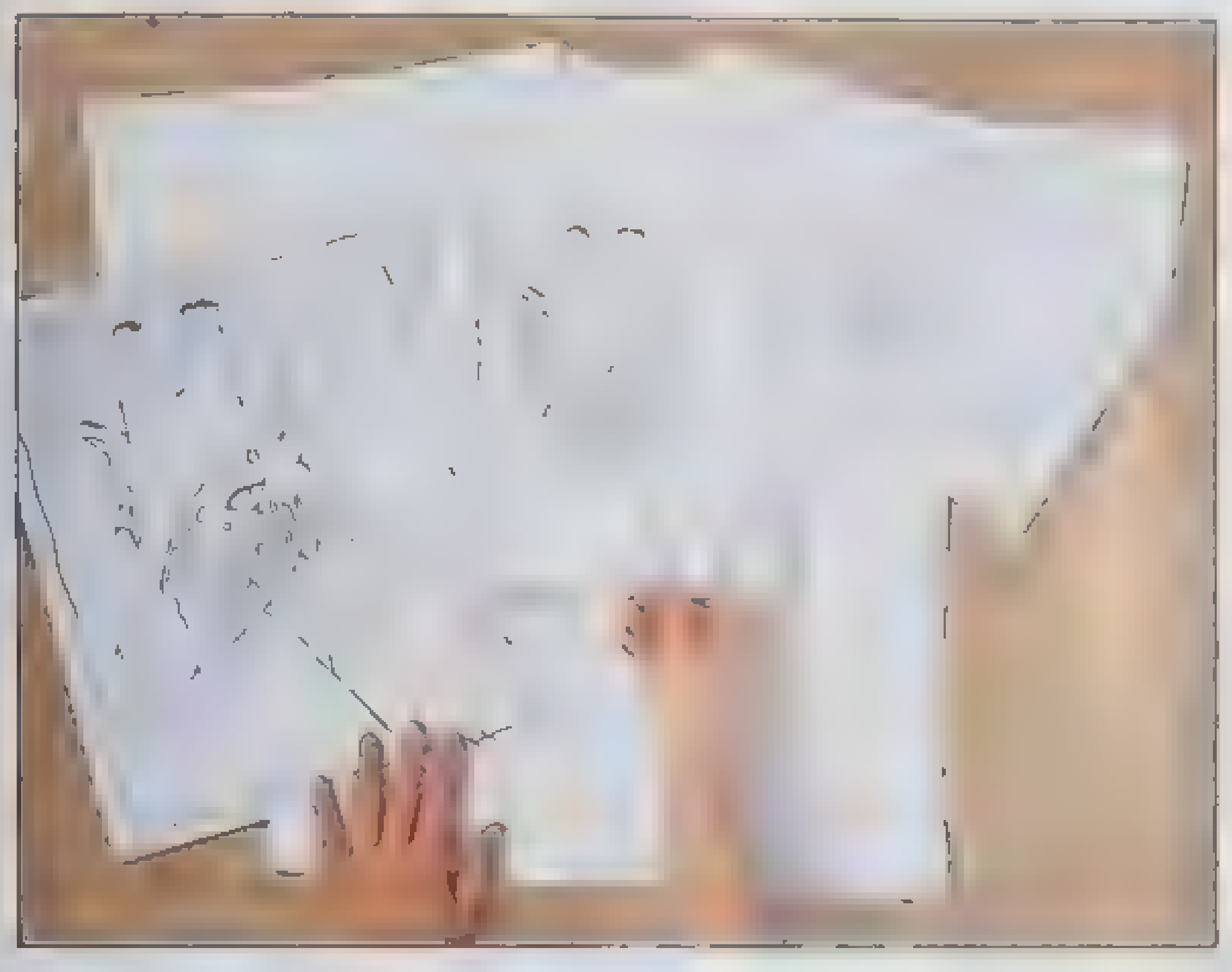

2 ▲ **Fă câteva fotocopii**
Dacă desenul este prea mic, fă câteva fotocopii ușor mărite, încearcă să le suprapui peste tricou și să îți dai seama care se potrivește cel mai bine. Dacă te-ai hotărât, copiază imaginea pe hârtie de calc, folosind creionul 3H

SFATURI
Pictură pe culori închise

În cazul în care tricoul tău este negru sau altă culoare închisă, pentru a reda desenul pe țesătură, folosește un creion alb-pastel, în locul creionului 7B. Dacă apeși cu fermitate, acest creion alb-pastel va lăsa pe țesătură, spre deosebire de cretă, de exemplu, o urmă clară, fără fir de praf.

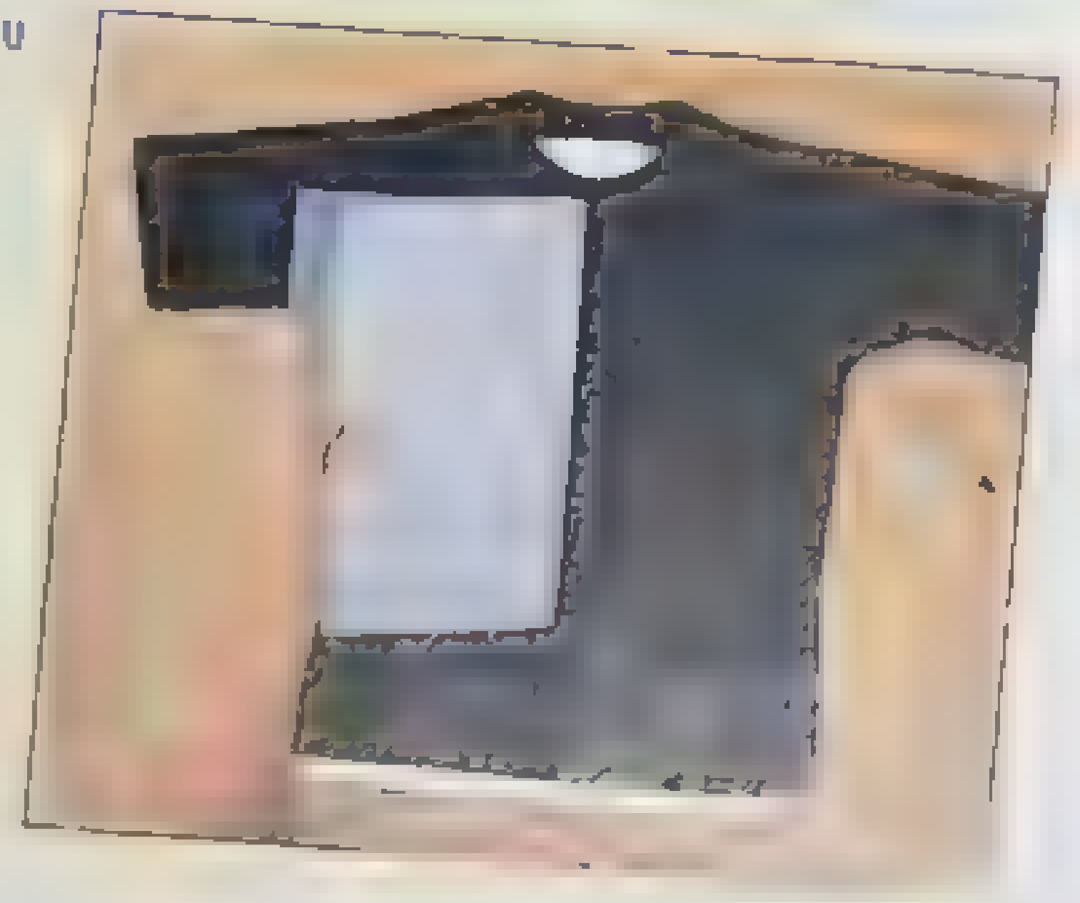

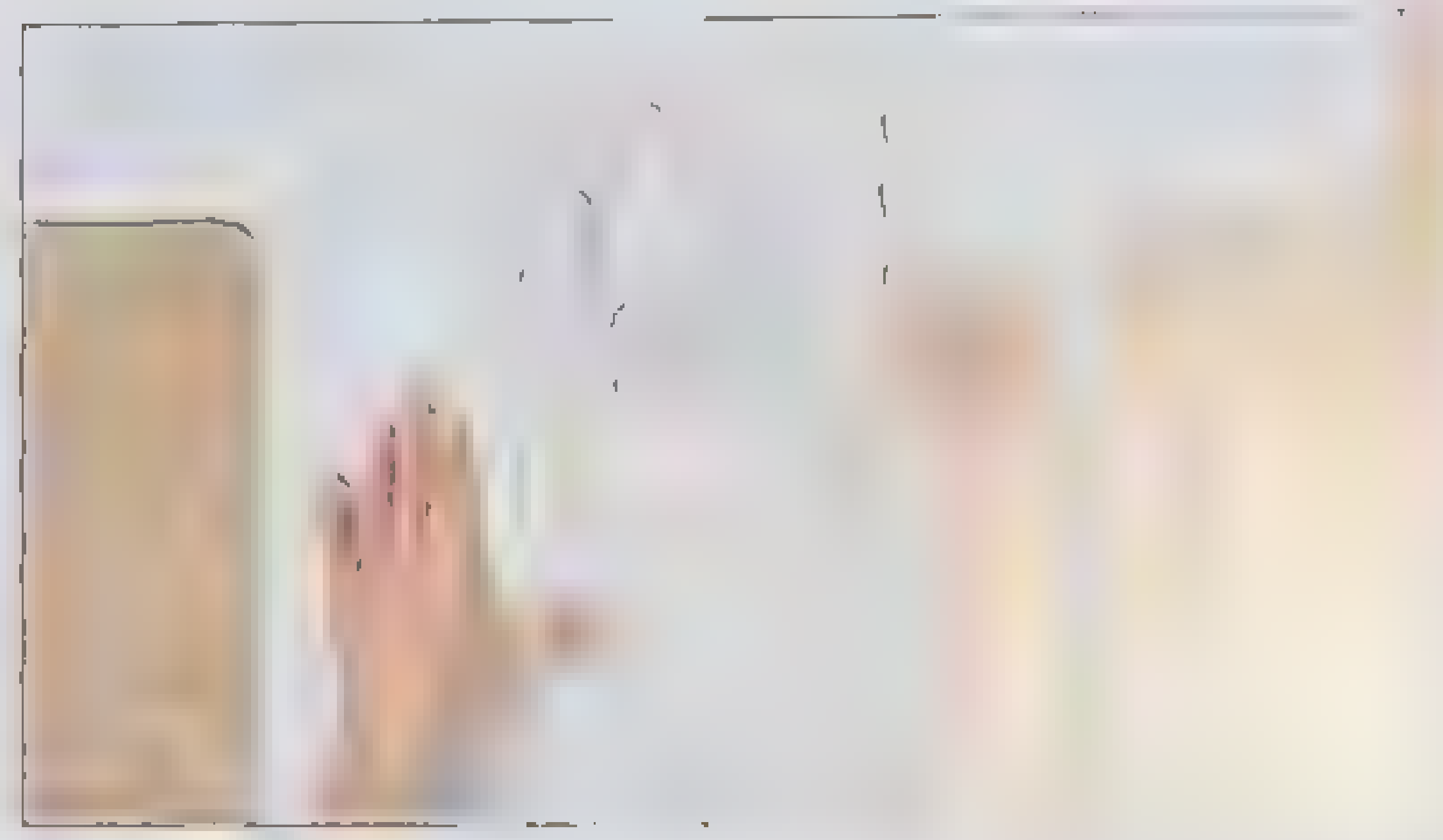

3 ▲ **Transferă desenul**
Intoarce hârtia de calc și traseaz [illegible] cu un creion 7B bine ascuțit, apăs[illegible] groasă și bine definită. Intoarce din nou fo[illegible] in mijlocul tricoului; pentru a preveni pete[illegible] contact cu materialul, până nu e [illegible] de po[illegible] Apoi, ține hârtia de calc cu fermitate și urmăre[illegible] liniile deja trasate: apasă puternic pentru a trans[illegible] desen[illegible] țesătura de dedesubt

4 ▲ **Analizează copia**
Cu la fel de multă atenție, ridică foaia pe o parte. În cazul în care liniile nu sunt destul de clare, pune din nou hârtia de calc în aceeași poziție de dinainte și desenează liniile din nou, de data aceasta apăsând cu mai multă forță.

SOLUȚII ISTEȚE

PENTRU A EVITA CUTELE ȘI PETELE

O bucată de carton gros introdus în interiorul tricoului va ține țesătura bine întinsă, ceea ce face desenul și aplicarea culorilor mai ușoare și mai omogene. În plus, dacă ai diluat culoarea, cartonul va împiedica trecerea prin țesătură a culorii, evitând astfel pătarea tricoului pe spate

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai definit în mod clar imaginea de pe tricou, începe partea amuzantă a lucrului: dacă ai ales un desen cu forme elementare, este suficient să umpli doar conturile cu diferite culori. Folosind o bucată de carton, aşa cum este precizat în „Soluţii isteţe", îţi va fi foarte uşor să pictezi.

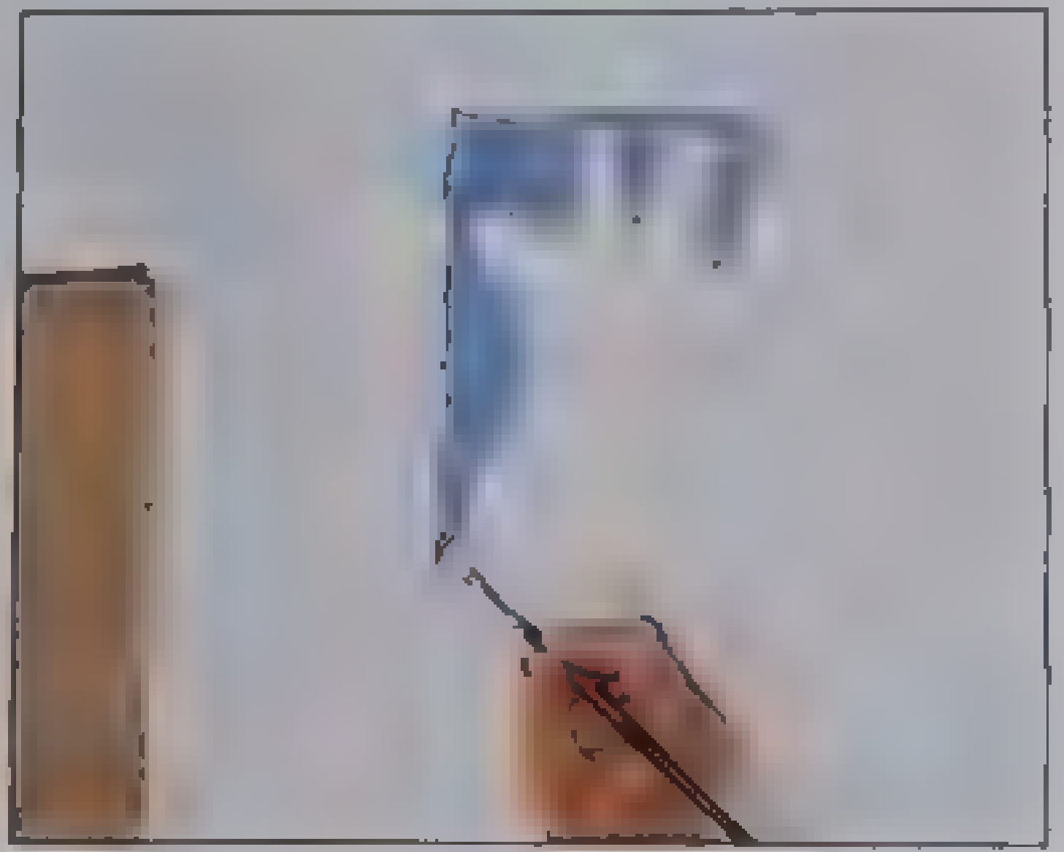

5 ▶ Umple fundalul
Începe din partea de sus, colorând fundalul albastru cu tuşe scurte; foloseşte pensula limbă-de-pisică nr. 4, pentru zonele din apropierea marginilor, şi pensula plată de 6 mm, pentru zonele mai mari. Protejează restul imaginii cu o foaie de hârtie, pentru a lucra fără să pătezi desenul cu mâinile murdare de culoare. Nu-ţi face griji în cazul în care marginile fundalului albastru nu sunt foarte clare: dacă este nevoie, le vei putea ascunde cu liniile negre de contur.

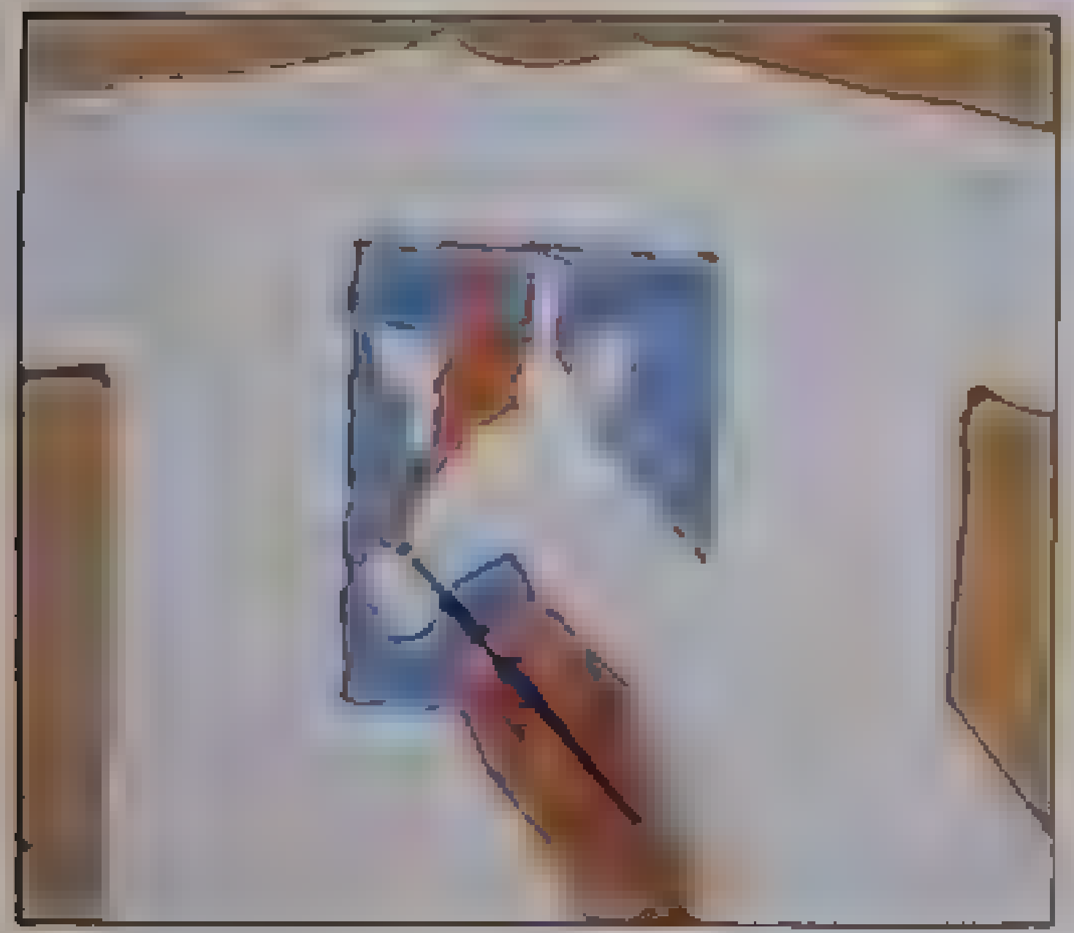

6 ◀ Pictează girafa
Lasă fundalul să se usuce, apoi pictează petele oranj ale girafei, folosind aceleaşi pensule ca şi înainte. Din nou, lasă imaginea să se usuce.

TUŞA FINALĂ

Conturul negru al girafei nu ascunde doar eventualele margini neregulate, ci întăreşte şi impactul imaginii de ansamblu. Tot cu negru, pictează detaliile botului.

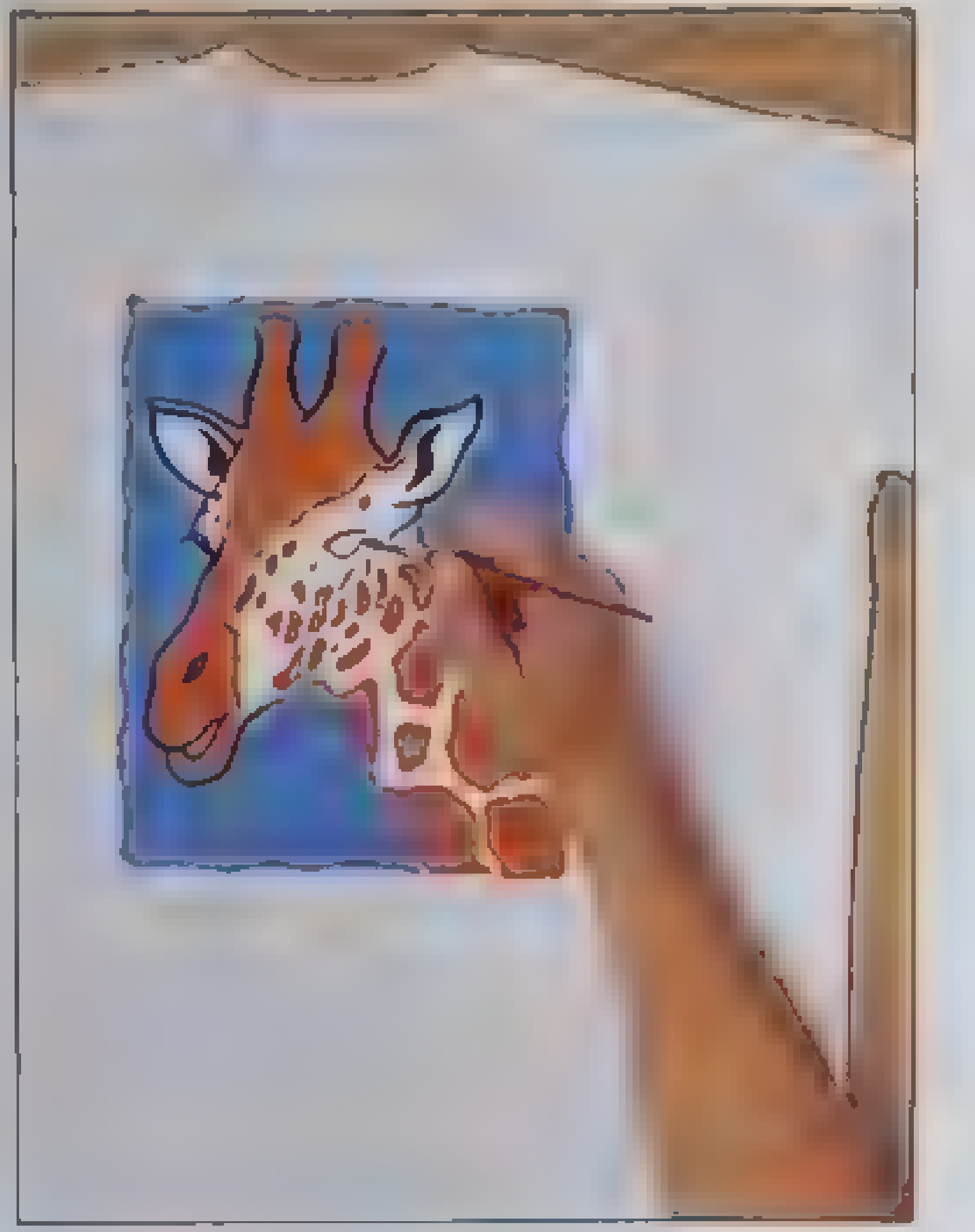

7 ▶ Adaugă liniile de contur
Treci la pensula rotundă moale nr. 4 şi pictează cu negru conturul, plecând din partea de sus. (Realizează mai întâi un prim test pe o bucată de ţesătură). Variază grosimea liniilor, schimbând forţa presiunii şi subţiindu-le întotdeauna la sfârşitul fiecărei tuşe. Treci apoi la detaliile botului.

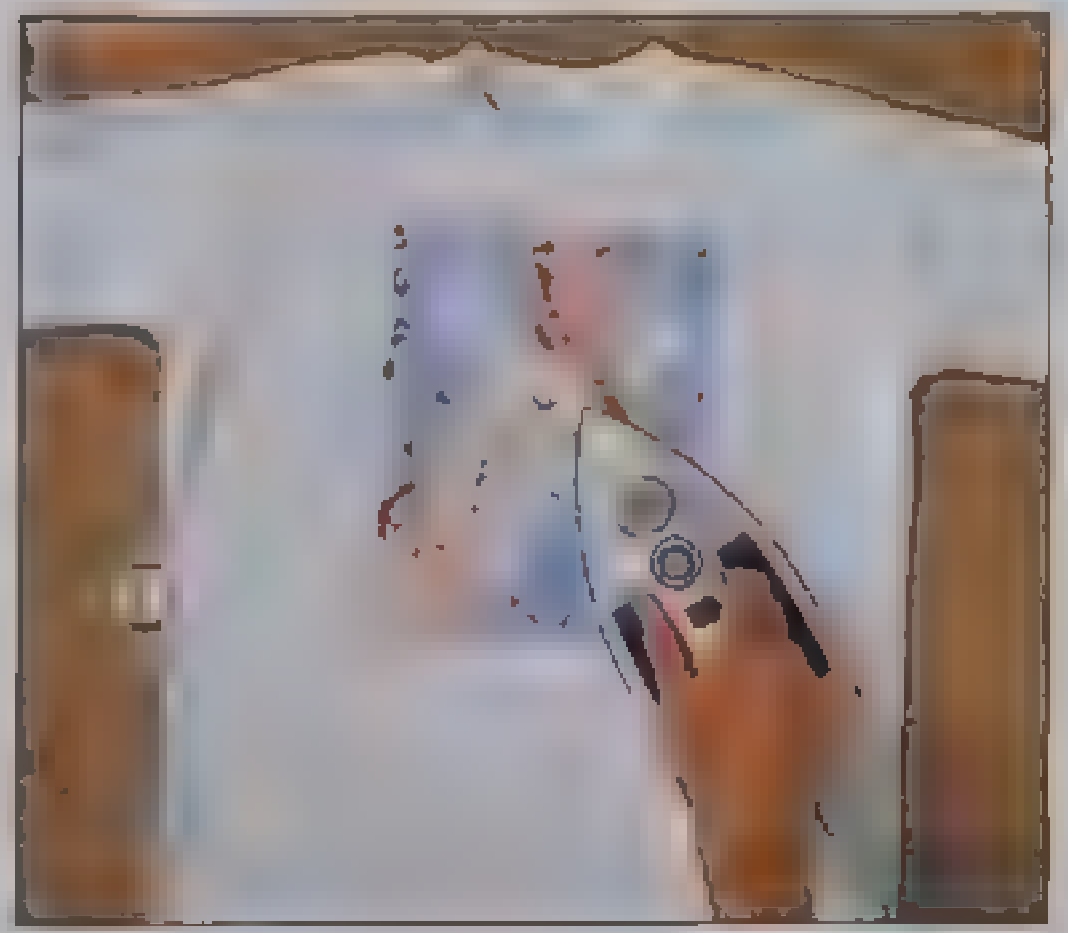

8 ◀ Fixează culoarea
După ce culoarea s-a uscat, întoarce tricoul şi calcă-l cu fierul de călcat, pentru a fixa culorile (este recomandat să citeşti mai întâi instrucţiunile de pe etichetă).

O LUCRARE COMPLETĂ

A Fundalul
Albastrul uniform nu distrage atenţia de la imaginea principală, ci, mai degrabă, pune în evidenţă oranjul girafei.

B Ţesătură nevopsită
Zonele albe de pe botul girafei sunt, pur şi simplu, părţi nepictate ale ţesăturii.

C Linii fine
Conturul negru completează desenul, dar trebuie perfecţionat prin practică.

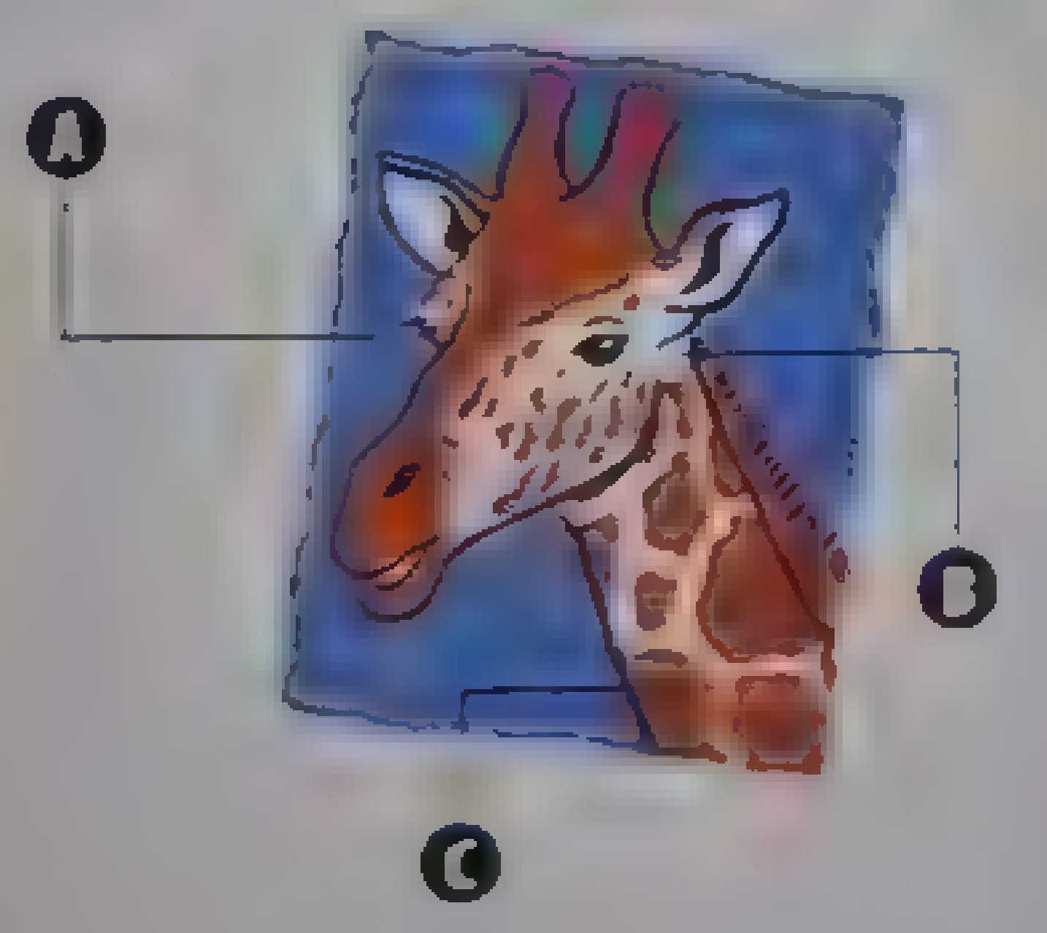

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Nu este dificil să construieşti un ceas prin achiziţionarea mecanismului şi crearea cadranului.

- Este de ajuns un singur cadran din placaj
- Cum să-l decorezi în culoare sau cu modele colorate.
- Pictează diferite pete, pentru a indica orele.

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

ARTA JAPONEZĂ

Arta japoneză din ultimele patru decenii ale secolului al XIX-lea a suscitat un mare interes printre artiştii europeni: cea mai mare influenţă a fost acea a xilogravurii *ukiyo-e* a artiştilor precum Hiroshige (1797-1858), Hokusai (1760-1849) şi Utamaro (1753-1806). *Ukiyo-e*, „poze ale unei lumi în schimbare", a fost iniţial un termen budist care indica natura trecătoare a vieţii cotidiene şi a ajuns să descrie lumea de plăceri senzuale a actorilor, luptătorilor de sumo şi a curtezanelor. Stampele erau simple şi viguroase, spre deosebire de ceea ce se întâmpla în tradiţia academică din vest; artiştii europeni au admirat senzaţia de imediat, creată de imaginile împinse în prim-plan, de aplatizarea deliberată a spaţiului şi de atenţia acordată motivelor, contururilor şi profilurilor. Ei s-au inspirat şi din artele decorative: porţelanuri, kimono-uri, evantaie şi paravane pictate

Edgar DEGAS (1834-1917)

Sculptor şi pictor francez, cunoscut mai cu seamă pentru studiile sale de balerine, curse de cai şi viaţă citadină. Deşi a expus alături de impresionişti, nefiind interesat de peisaje decât ca elemente de fundal, el nu a fost un impresionist adevărat. Caracteristic artei sale este modul inovator de „tăiere" a compoziţiei, folosind în special puncte de vedere insolite şi imagini proiectate spre observator, cu scopul de a transmite iluzia de spontaneitate.

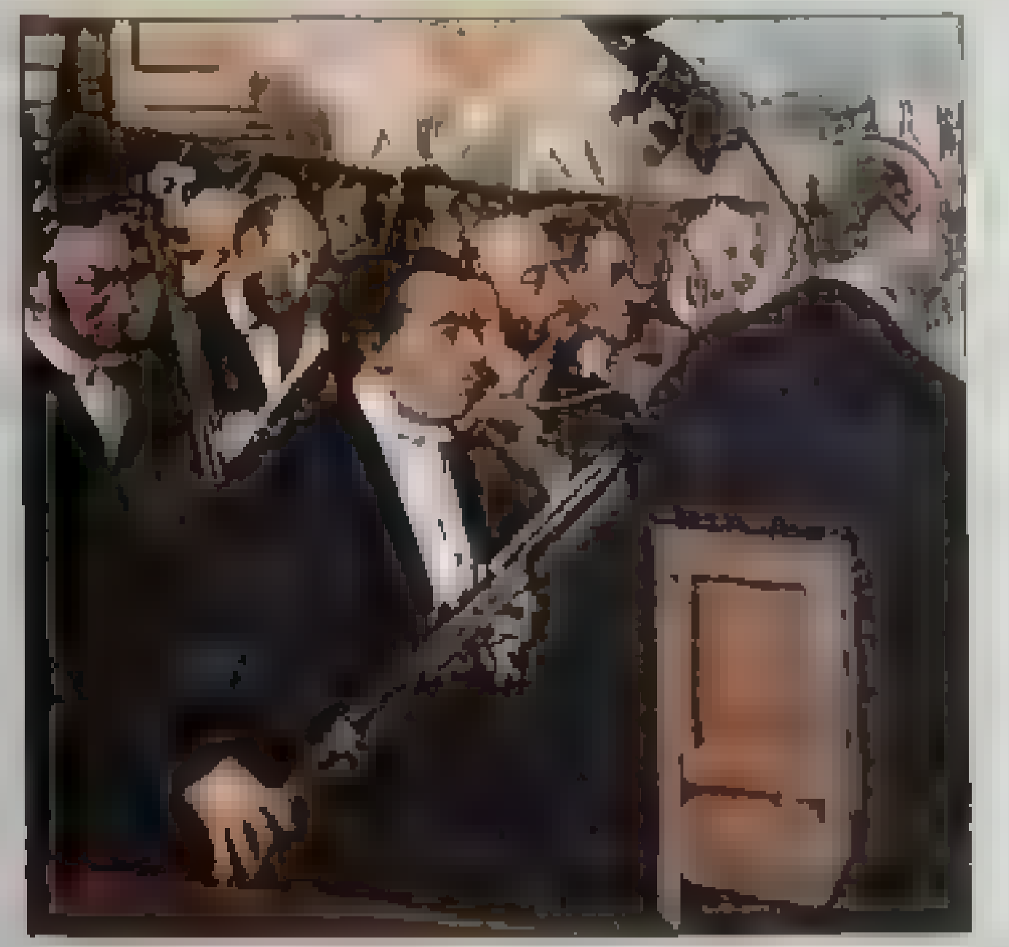

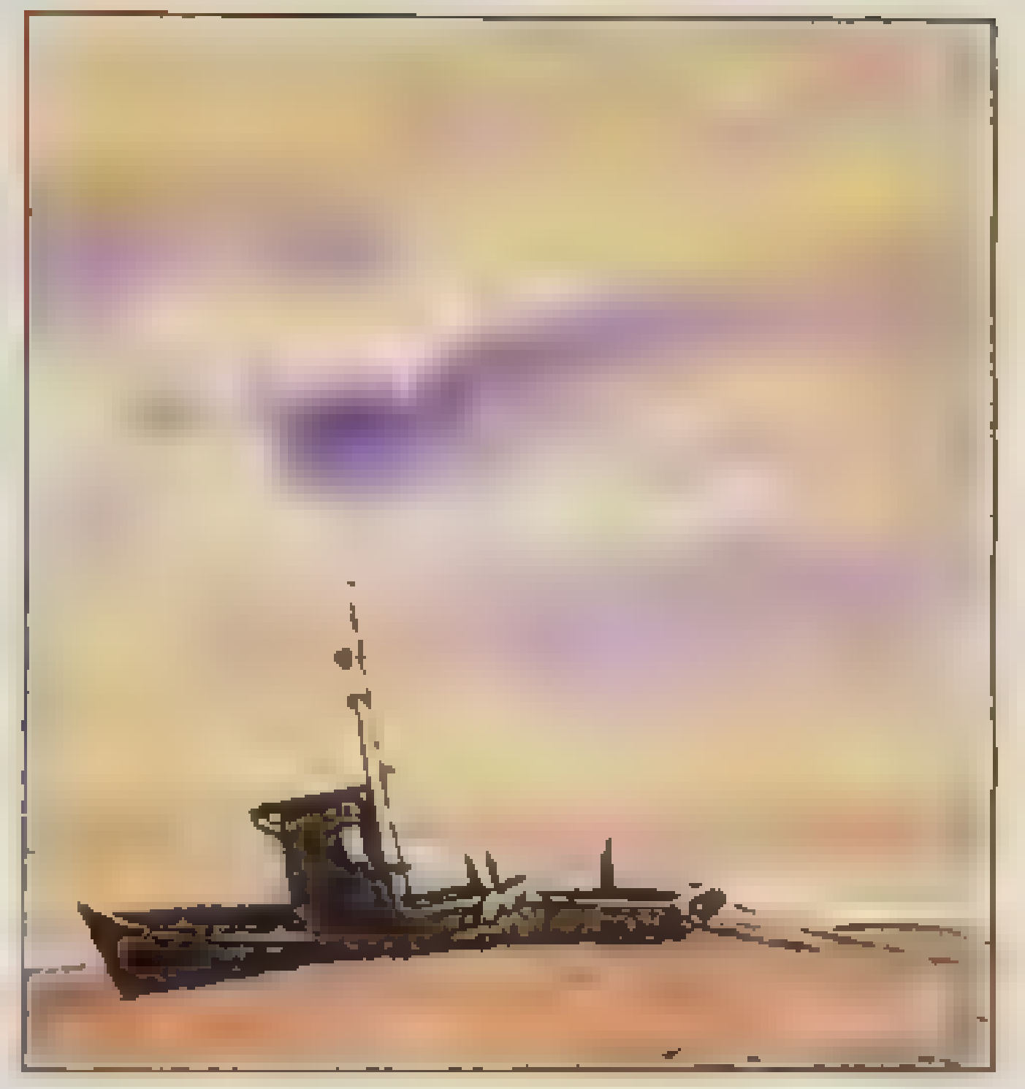

CONTRAST

Element de compoziţie ce constă în alăturarea tonurilor contrare: imagini clare, care ies în evidenţă lângă elemente întunecate, şi invers, cu scopul de a dezvolta o opoziţie care să sporească efectul vizual. Cu cât este mai mare diferenţa de luminozitate între tonurile unei compoziţii, cu atât este mai puternic contrastul creat. În cazul unui subiect care trebuie reprodus, această diferenţă poate fi mărită prin intensificarea luminii. Contrastul este utilizat pe scară largă în crea[illegible]le motive decorative: forme repetate înlănţuite, care se disting doar prin diferenţa de ton sau de culoare.

CALIGRAFIE

Arta de a scrie de mână într-o manieră delicată şi elegantă. În mod tradiţional, s-a dorit ca scrisul de mână să aibă efect decorativ, uneori chiar în detrimentul lizibilităţii. Termenul „caligrafic" poate indica o pictură sau un desen cu o schemă liniară, ritmică şi netedă, în care a fost identificată, în mod clar, mâna artistului care l-a produs

MINIATURĂ

Pictură mică detaliată în mod meticulos, adesea un portret, efectuată pe fildeş, pergament sau hârtie. Termenul provine de la miniu, un pigment pe bază de oxid de plumb, folosit în Evul Mediu pentru a decora iniţialele manuscriselor. În secolul al XVI-lea, aceste portrete au devenit foarte populare – erau pictate cu tempera (preparate cu gălbenuş de ou amestecat cu pigment) şi apoi înrămate artistic. Unul dintre cei mai faimoşi miniaturişti a fost Hans Holbein cel Tânăr (1497-1543)

UMED PE UMED

Tehnică folosită, de obicei, pentru acuarele, dar aplicată şi în cazul temperei şi a acrilicelor diluate. În primul rând, hârtia trebuie umezită cu apă curată; apoi, înainte ca aceasta să se usuce, se aplică pigmentul, astfel încât să se obţină contururi difuze şi tonuri estompate. Ca alternativă, se poate aplica un strat de o anumită culoare peste un altul încă umed, astfel încât cei doi pigmenţi să se poată amesteca şi întrepătrunde cu uşurinţă

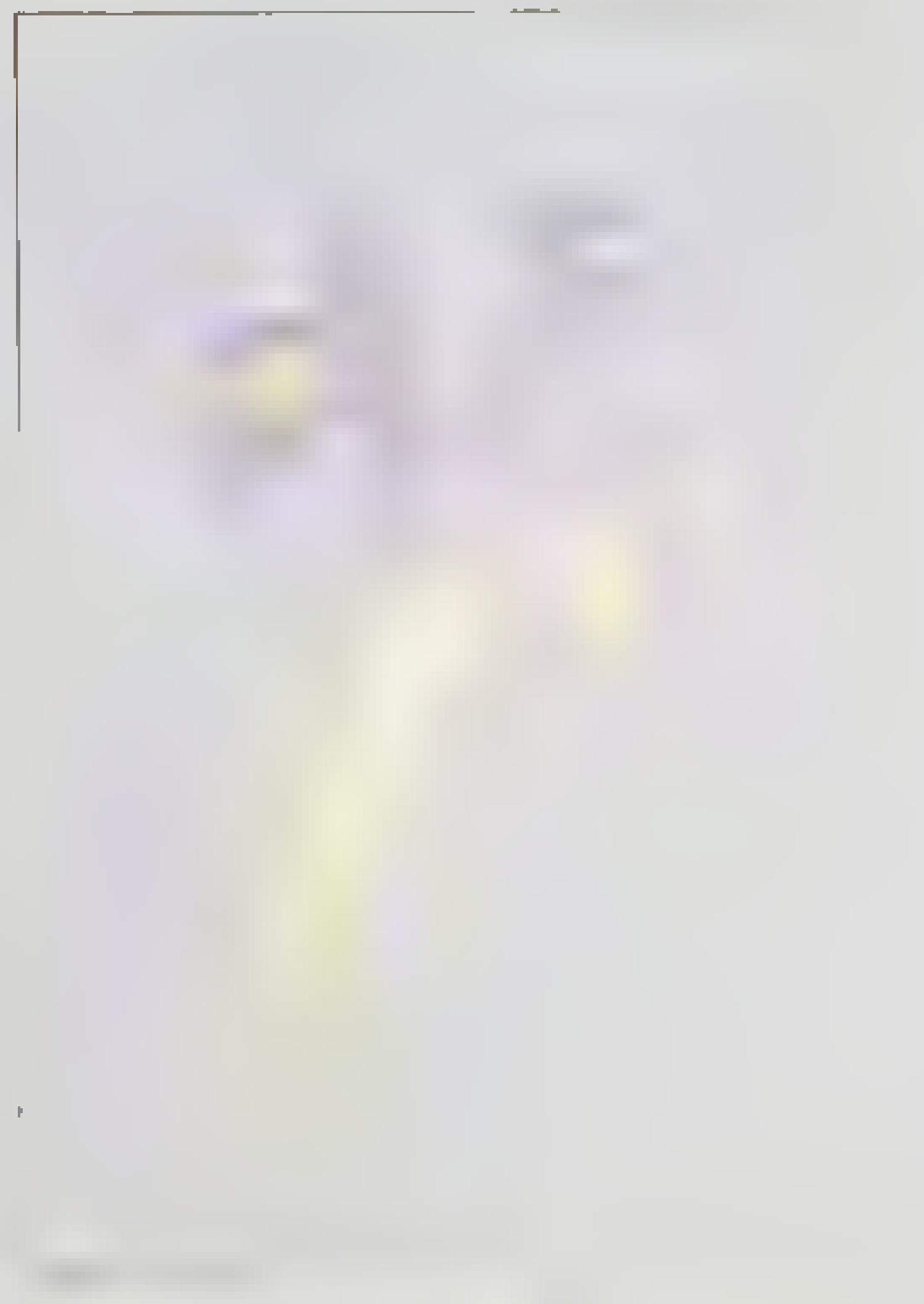

[illegible]

Creioanele colorate [illegible] un mediu incitant şi flexibil. Pot fi folosite în acelaşi mod precum cele obişnuite de colorat, dar pot fi, de asemenea, amestecate cu apă pentru a crea efectul unei picturi în acuarelă. Zonele de linii, haşurile sau petele de culoare pot fi atenuate sau amestecate cu ajutorul unei pensule înmuiate în apă, iar dacă este suficientă culoare poţi crea laviuri de culoare (transparenţe fine). Apa poate fi aplicată pe hârtie pentru a înmuia suprafaţa, pe care apoi poţi lucra cu creionul. Alternativ, poţi înmuia creionul în apă, pentru a lăsa apoi accente uşoare, linii difuze şi pete de culoare amestecată. De asemenea, mai există creioane de grafit acuarelabil şi creioane acuarelabile, care pot fi folosite în acelaşi mod.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI
Realizarea acestei naturi statice în întregime albe va fi un exercițiu bun pentru observarea și utilizarea tonurilor.

ÎN AER LIBER
Cu ajutorul acrilicelor, poți recrea cu ușurință atmosfera de vară dintr-un peisaj marin.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu un creion cu mină de cărbune presat și gumă de șters din vinil.

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

TEHNICI
Desenează obiecte albe pe fundal alb

SUBIECTE
Atmosferă de vară într-un peisaj marin

INSTRUMENTE
Un creion cu mină de cărbune presat și gumă de șters din vinil

DeAGOSTINI

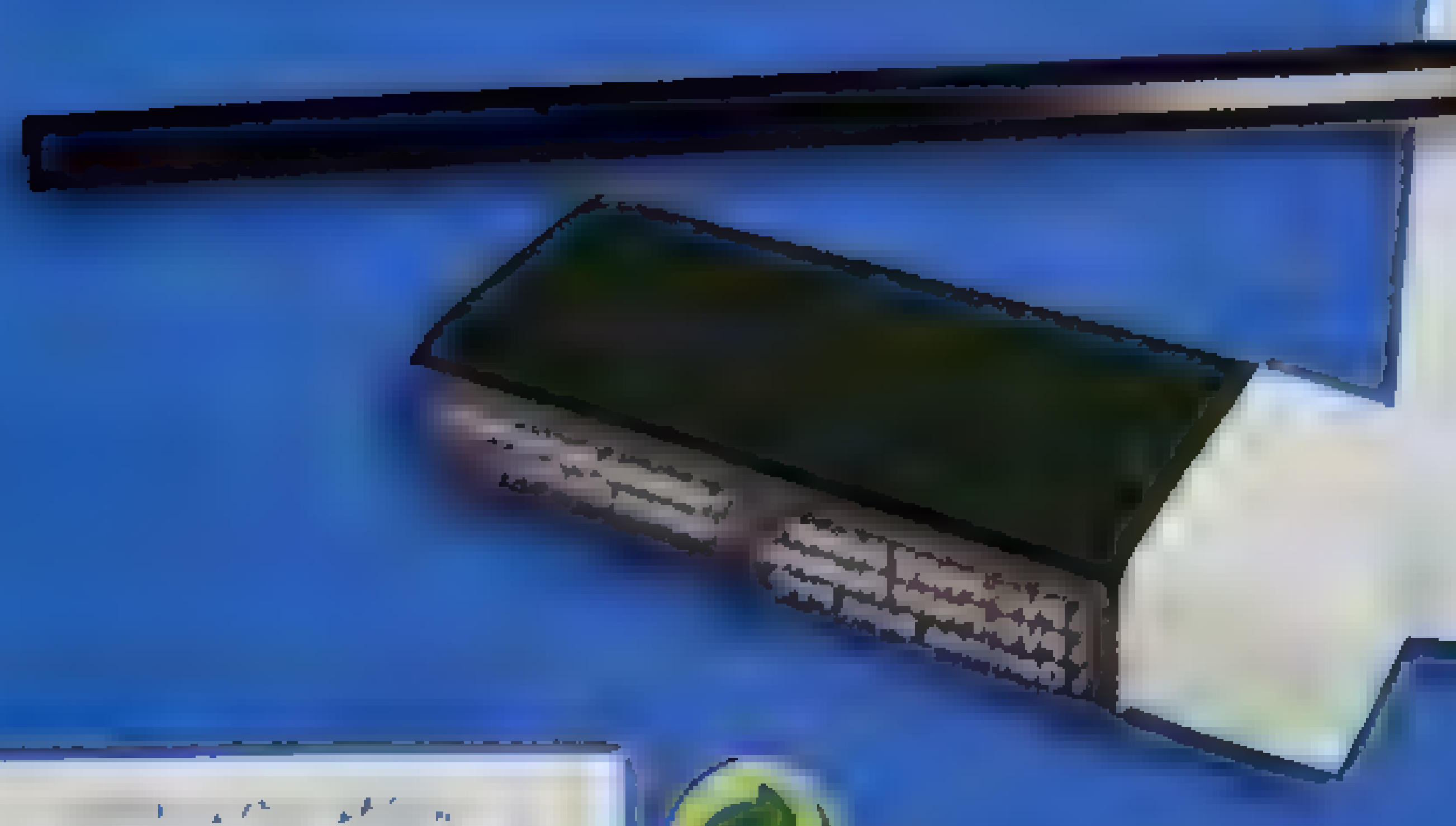

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

7

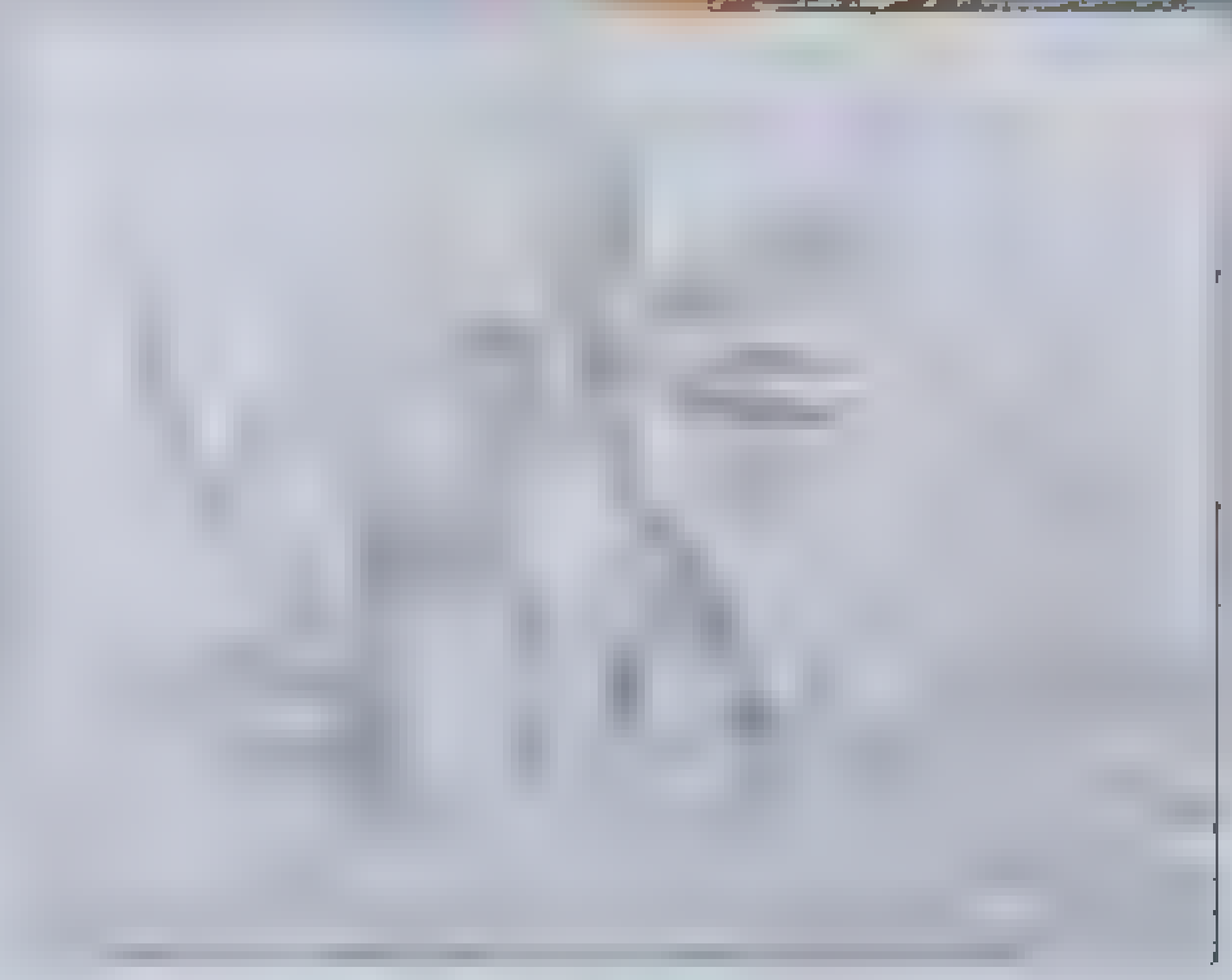

TEHNICI

Desenează obiecte albe pe fundal alb

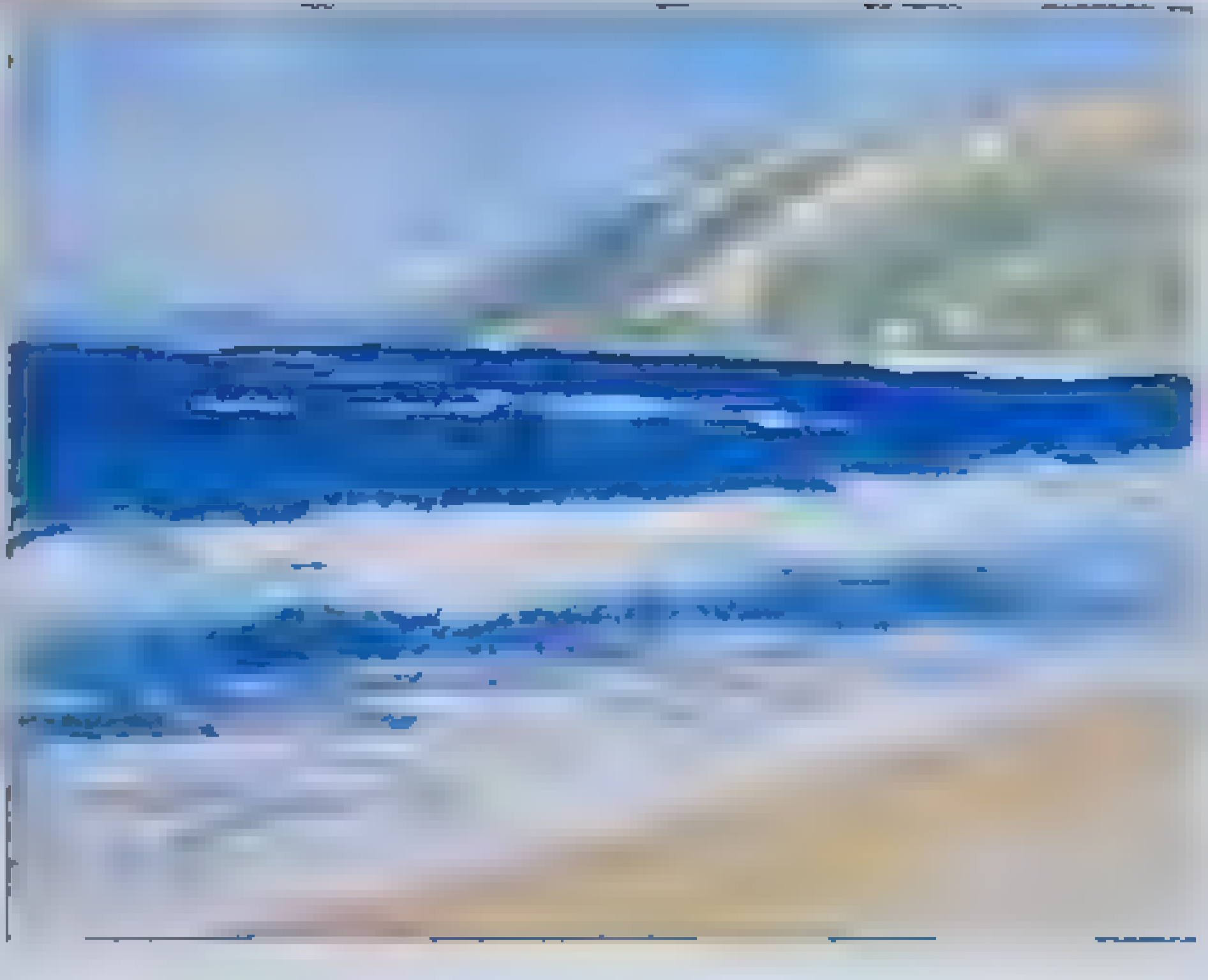

SUBIECTE

Atmosferă de vară într-un peisaj marin

INSTRUMENTE

Un creion cu mină de cărbune presat și gumă de șters din vinil

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
[illegible] CURS DE PICTURĂ! [illegible] la preţul de 9,99 LEI [illegible] numărul 2 [illegible]

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 7

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library; Ashmolean Museum (Oxford), Musee d'Orsay (Paris); National Gallery (Londra).

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, Bucureşti, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihalţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.
☎ România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri, 10.00-18.00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani şi nu este o jucărie. Produsul poate conţine piese mici, care pot fi uşor ingerate. În caz de ingerare a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine [illegible]. În contact cu acesta pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau ştrangulării, nu lăsaţi ambalajele din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi recitiţi-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Alb pe alb

Desenul obiectelor albe pe un fundal alb reprezintă o metodă optimă pentru dezvoltarea abilităţii de a modela forme şi volume folosind tehnica clarobscurului.

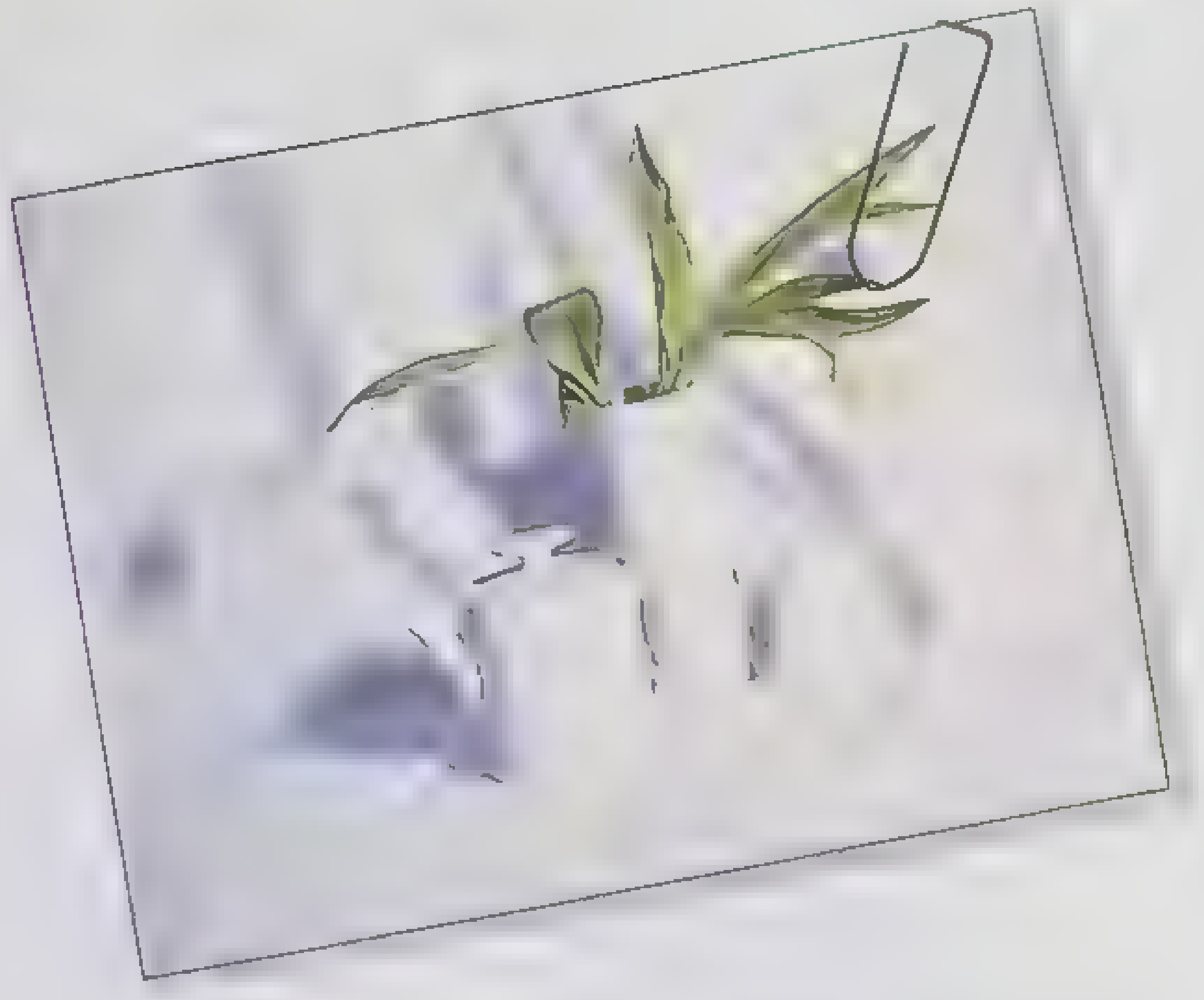

Realizarea acestei naturi statice complet albe poate părea dificilă, dar va fi un exerciţiu bun, atât pentru observarea, cât şi pentru utilizarea tonurilor. Este important ca obiectele să fie bine luminate din lateral, astfel încât umbrele să fie proiectate într-o singură direcţie. Acest lucru simplifică mult compoziţia şi permite florilor şi porţelanului alb să se distingă pe fundal Umbrele mai subtile accentuează forma obiectelor curbe şi le distanţează de ţesătura din spate

Umbre estompate

Vei învăţa cum să redai o senzaţie de profunzime lucrărilor tale, estompând treptat umbrele, de la tonul cel mai întunecat – în cutele ţesăturii din spatele vazei şi pe frunzele lalelelor – la cel mai deschis, din prim-plan. Examinarea atentă a intensităţii clarobscurului te va ajuta să redai formele obiectelor din porţelan, care chiar îţi lasă impresia că se sprijină pe o suprafaţă orizontală. Vei descoperi că umbrele cele mai întunecate sunt reproduse cel mai bine cu un creion 4B; pentru detalii, cum ar fi petalele lalelelor, este mai bine să foloseşti un creion B

Desen în negativ

În acest exerciţiu, vom aprofunda şi tehnica desenului fără contururi: schiţând umbrele direct pe fundal, ca şi cum ar fi vorba de subiectul principal al desenului, vei reuşi astfel să redai în negativ formele clare ale obiectelor. Efectul final de tridimensionalitate este mult mai convingător decât cel pe care l-ai obţine desenând fiecare obiect cu un contur definit

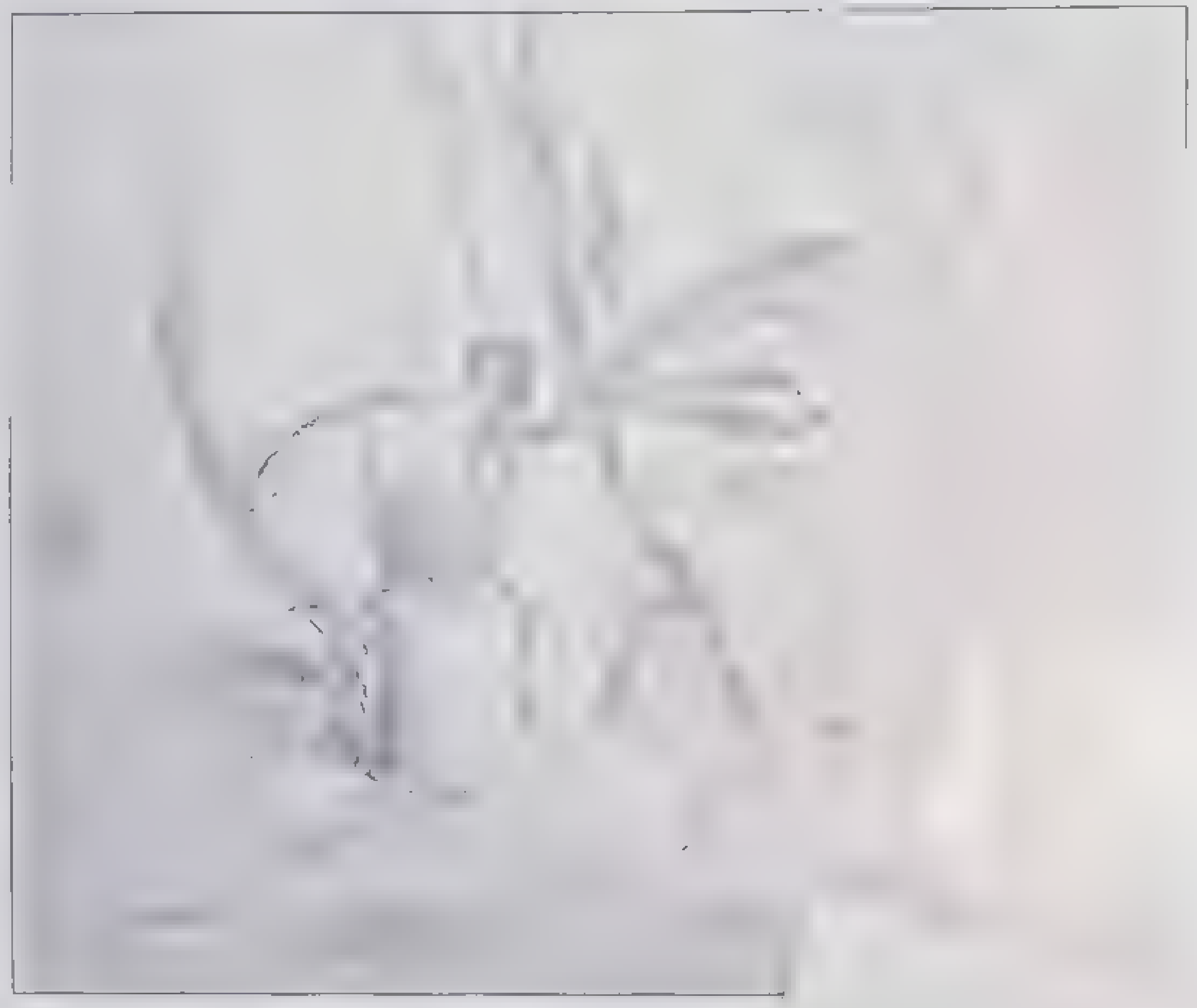

▲ În această natură statică, pentru a reprezenta suprafeţele curbe ale obiectelor din porţelan şi cutele subtile ale draperiei, artistul a folosit treptat clarobscurul. Eclerajul lateral puternic produce umbre foarte pronunţate, care scot bine în evidenţă obiectele.

MATERIALE

- O foaie de desen
- Creioane negre 4B şi B
- O gumă de şters

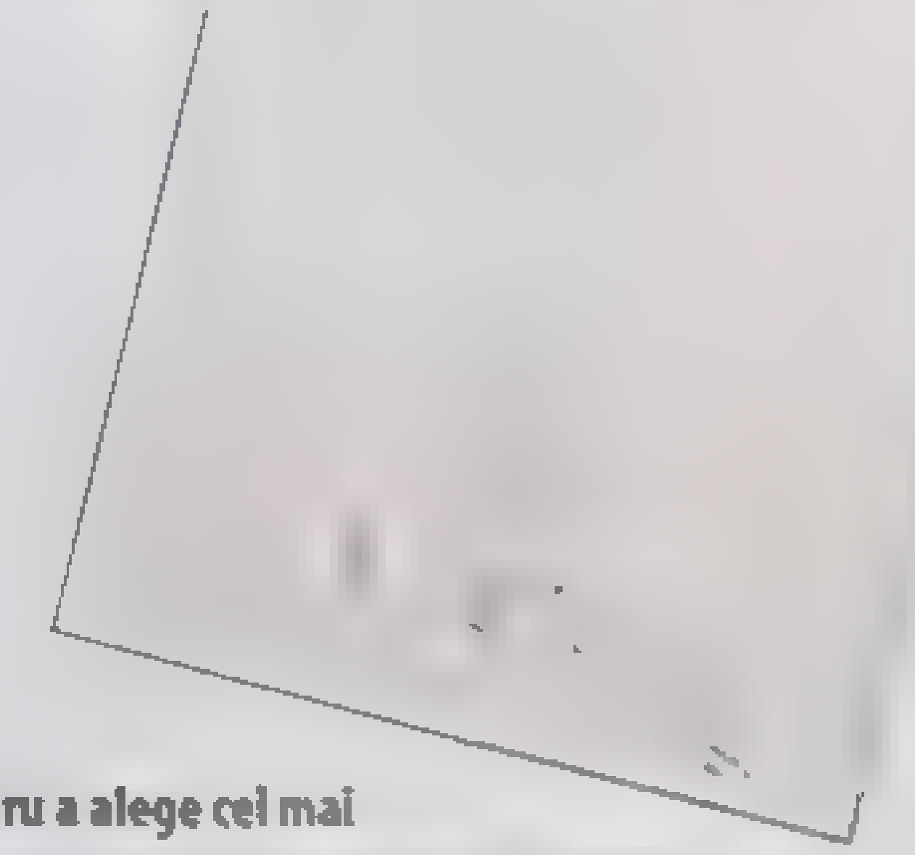

▶ Pentru a alege cel mai bun format, este recomandat să realizezi câteva schiţe preliminare. În imaginea de mai sus, artistul a ales o imagine panoramică pentru a pune şi mai mult în evidenţă cutele ţesăturii – elemente importante în echilibrul compoziţiei.

ÎNCEPE

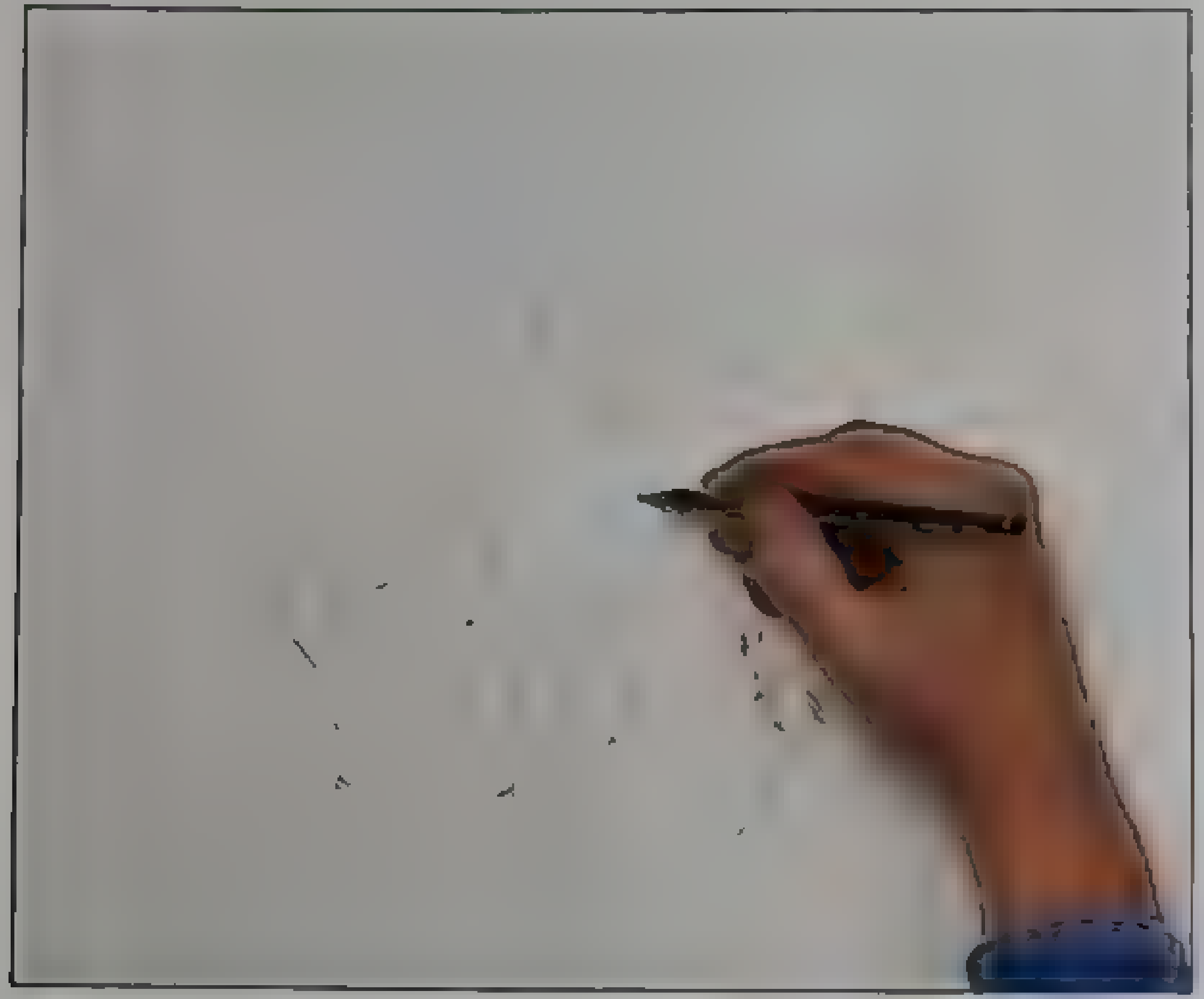

1 ▲ O primă schiţă
Schiţează în primă fază ceainicul, vaza şi cana, pentru a le aşeza corect în pagină. Marchează cu linii foarte fine marginile zonelor în umbră şi conturul lalelelor. Dat fiind că mai târziu aceste linii vor fi eliminate, foloseşte un creion 4B, care se şterge cu uşurinţă.

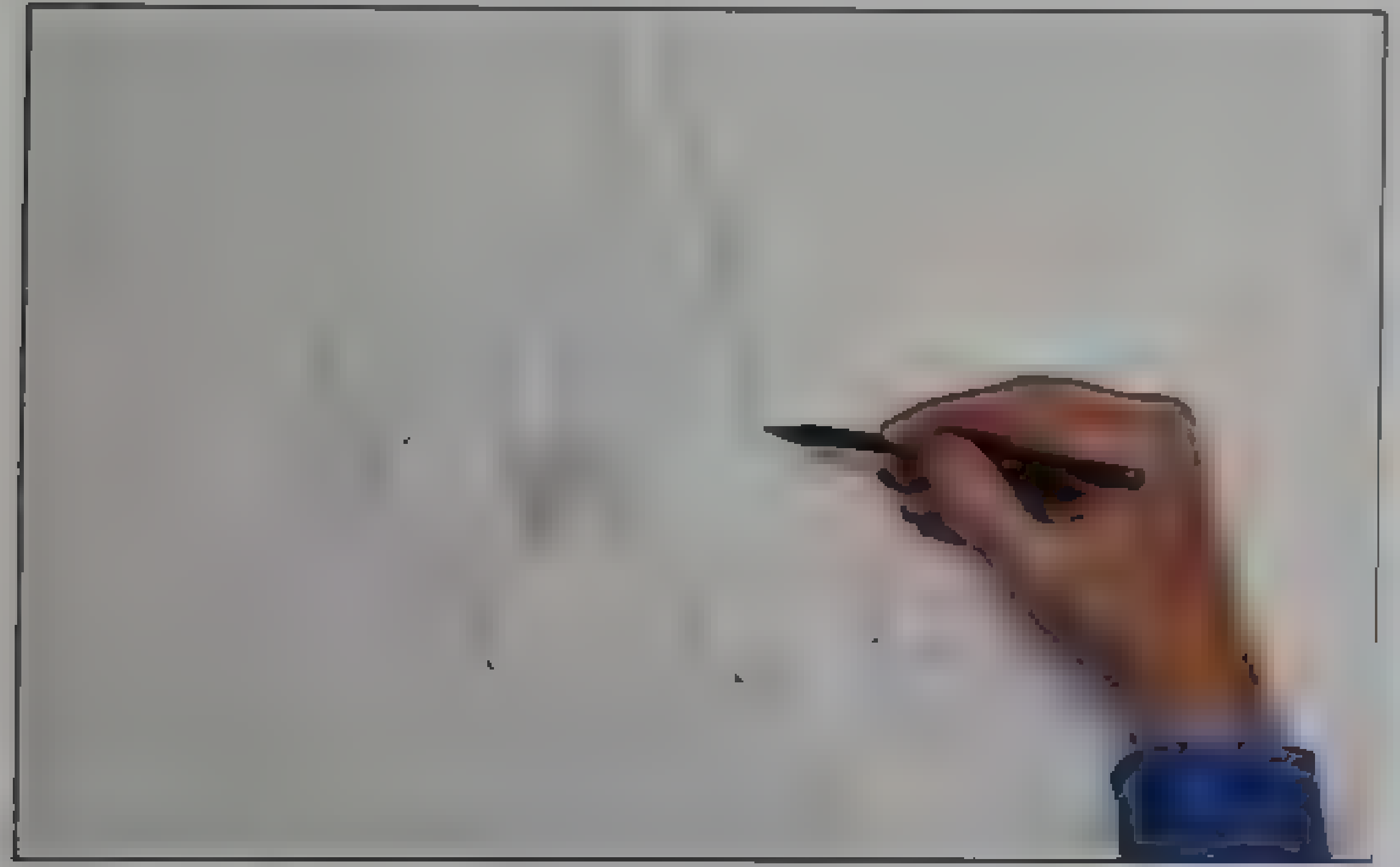

2 ▲ Mai întâi umbrele
Identifică locul în care cade umbra cea mai intensă şi desenează-o cu un creion 4B, pe care este bine să-l ţii de-a latul pentru o estompare nuanţată şi intensă. Începe cu zona din spatele ceainicului şi continuă umbrele create de flori şi pliurile ţesăturii.

3 ▶ Apoi haşurile
Continuă să umpli umbrele din fundal. Folosind vârful unui creion, desenează umbrele proiectate de ceainic cu o **haşură** uşoară şi completează zona întunecată dintre vază şi cană. Ţine creionul cât mai departe de vârf, astfel încât mişcările să fie ample şi libere.

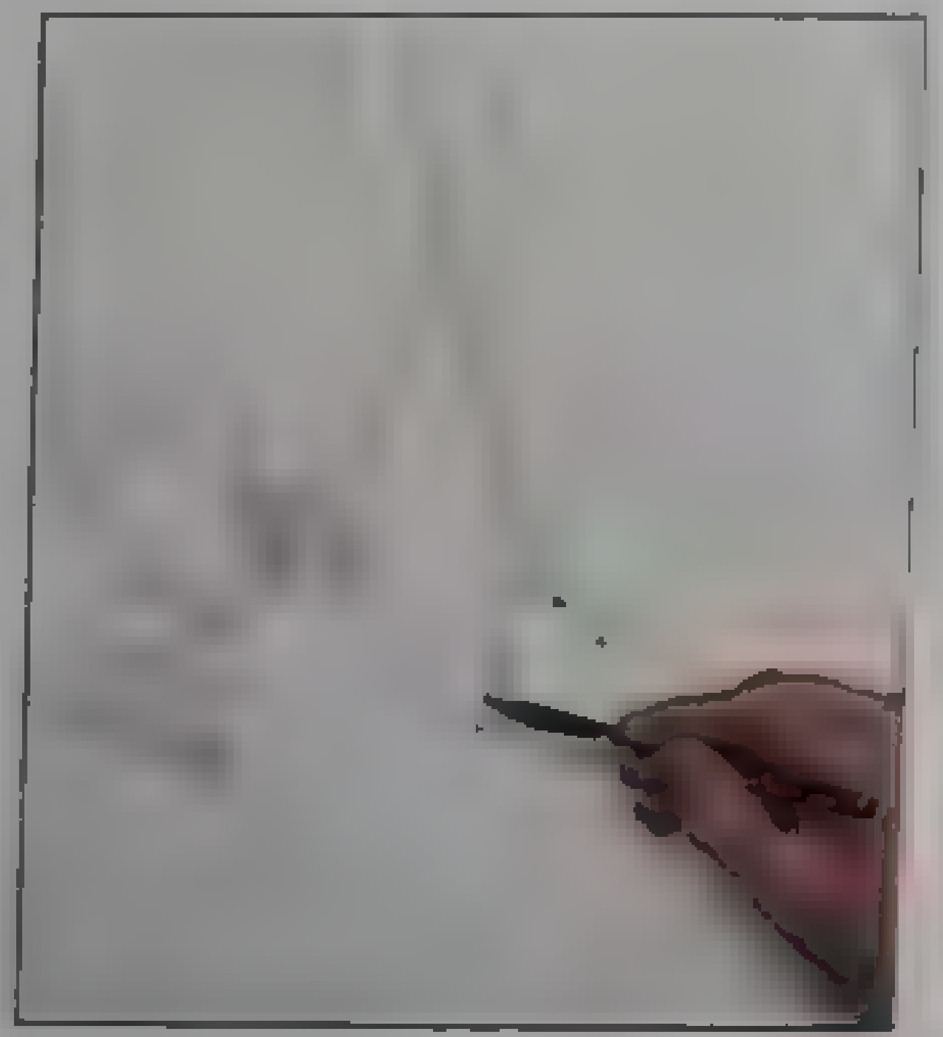

SFATURI
Pentru a ascuţi creionul

Pentru a ascuţi vârful creionului, este mai bine să foloseşti un cutter, în locul unei ascuţitoare normale: astfel, vei lăsa descoperită o bună parte din mina pe care o vei putea folosi în mod eficient la crearea umbrelor

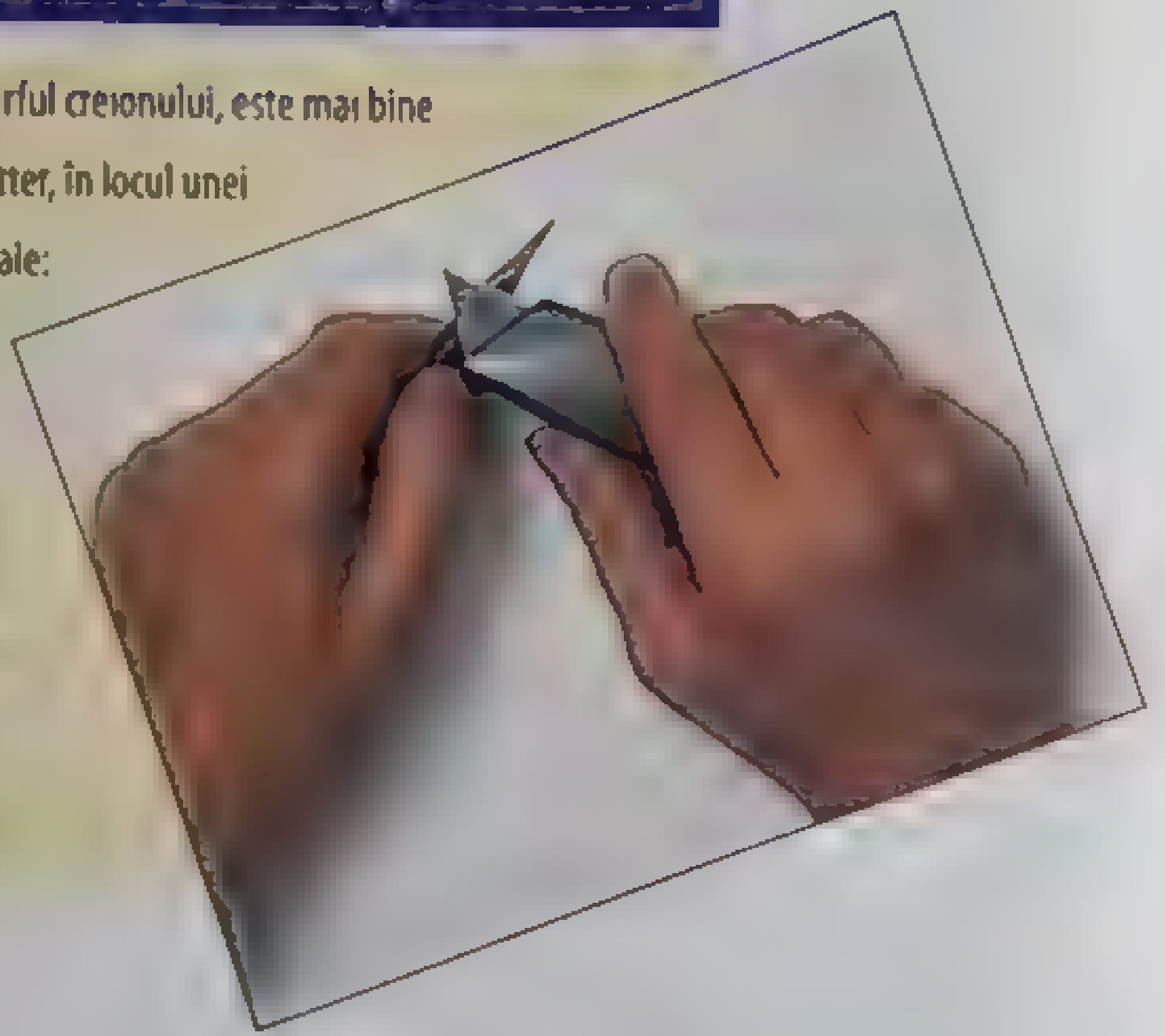

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Opreşte-te un moment să priveşti lucrarea: toate elementele au fost plasate la locul lor şi au fost delimitate zonele corespunzătoare de lumină şi umbră. Observă cum umbrele de pe fundal au reprodus în negativ formele obiectelor de porţelan. Acum poţi continua desenul detaliilor.

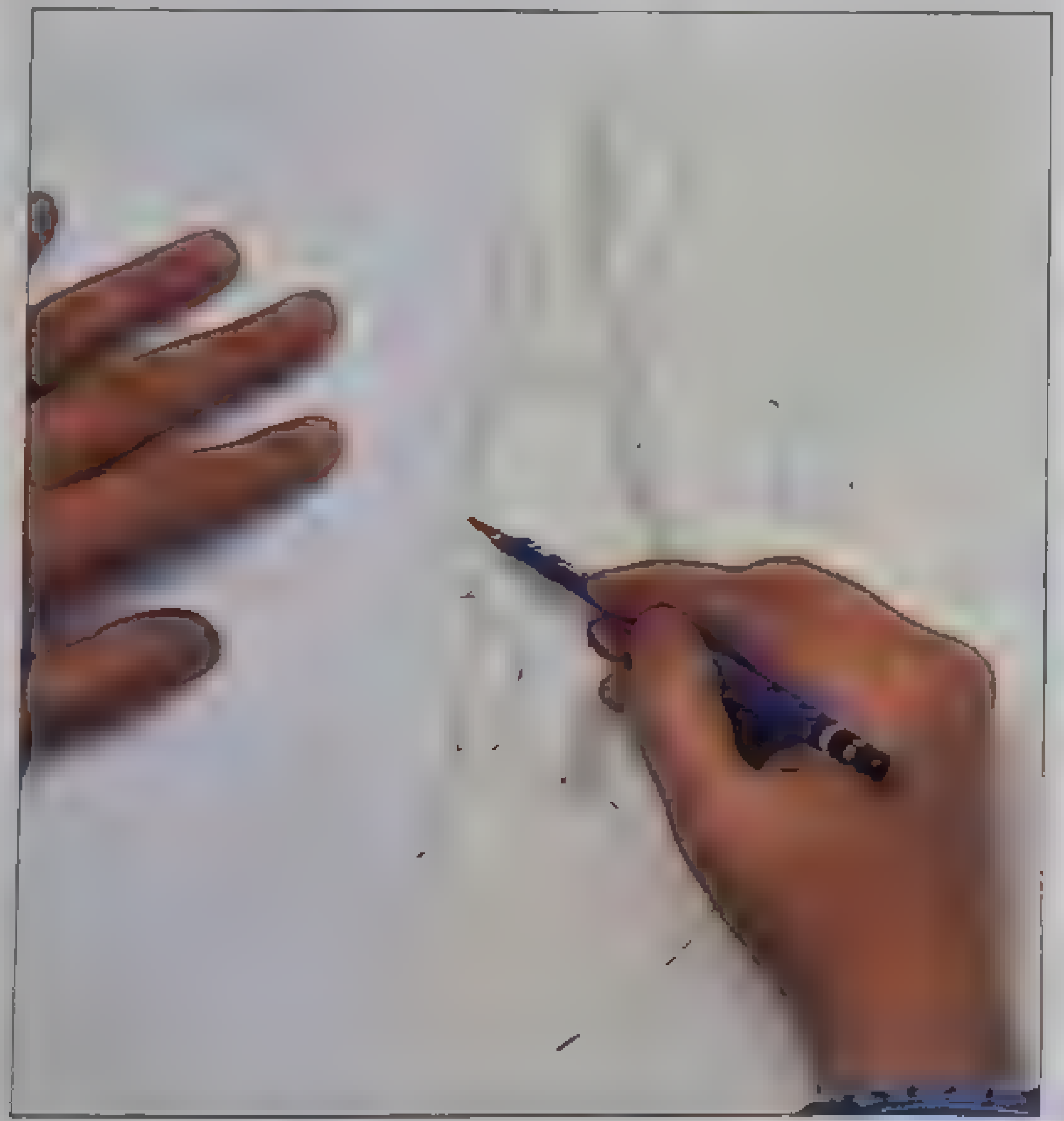

4 ▲ Clarobscurul obiectelor
Treci apoi la umbrele de pe obiecte, pentru a le evidenţia suprafeţele rotunjite; având în vedere că acest clarobscur va trebui să fie mai uşor decât tonurile închise din fundal, foloseşte un creion B. Pentru ca umbrele de pe vază să aibă o delimitare clară, înainte de a continua haşura, acoperă marginea din stânga cu o bucată de hârtie. În acest fel, vei obţine o bandă îngustă de hârtie albă, care va reda lumina reflectată.

5 ▼ Accentuează umbrele
Adaugă elemente de clarobscur pe ceainic şi pe cană, făcând în aşa fel încât partea stângă, situată mai departe de sursa de lumină, să fie la rândul ei cea mai întunecată. Cu un creion 4B continuă să lucrezi cana, accentuând umbrele din jurul ei.

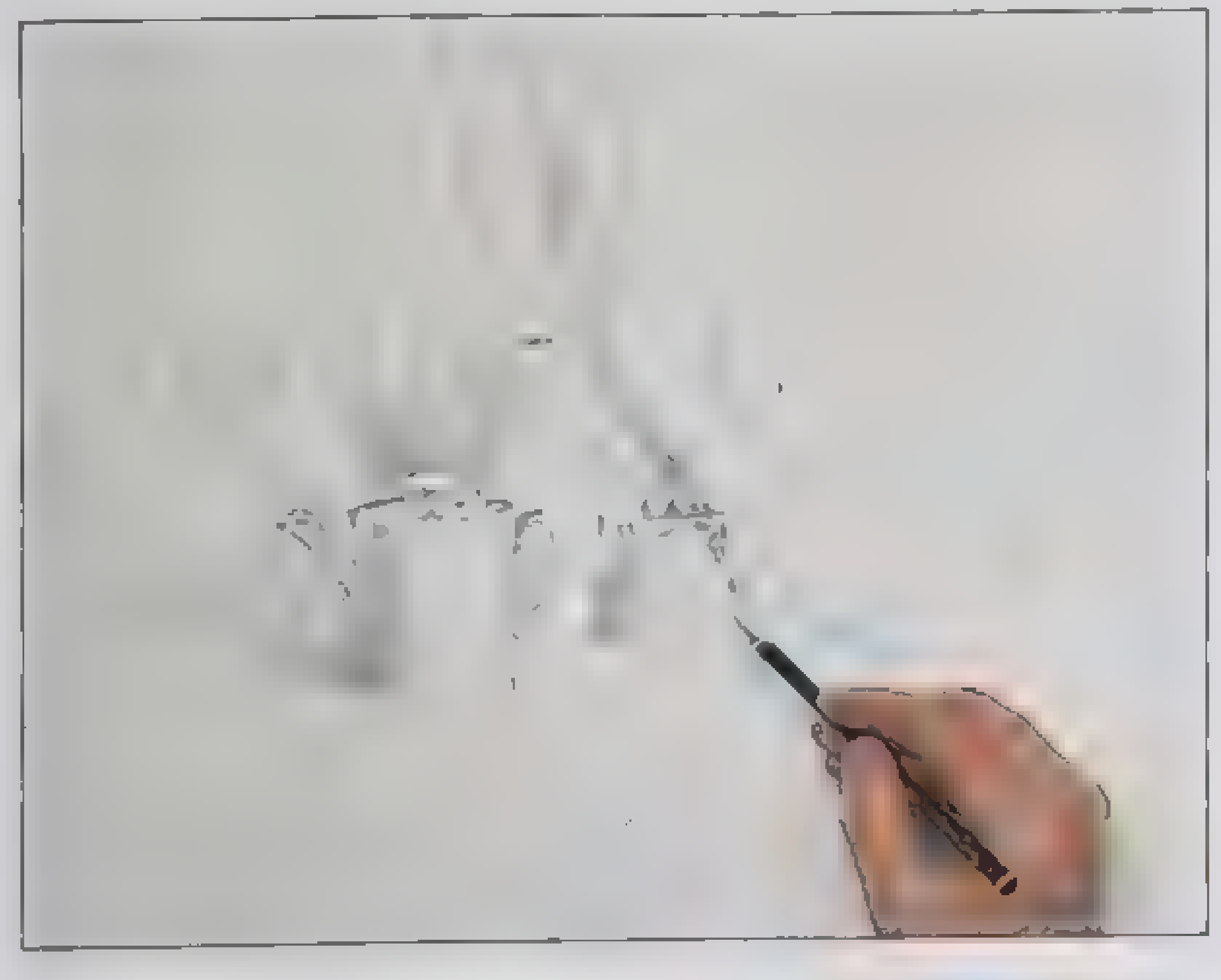

6 ▶ Desenează frunzele
Acum treci la desenul lalelelor, începând cu frunzele. O parte dintre ele sunt mult mai întunecate decât umbrele din fundal: prin urmare, desenează-le apăsând cu mai multă forţă.

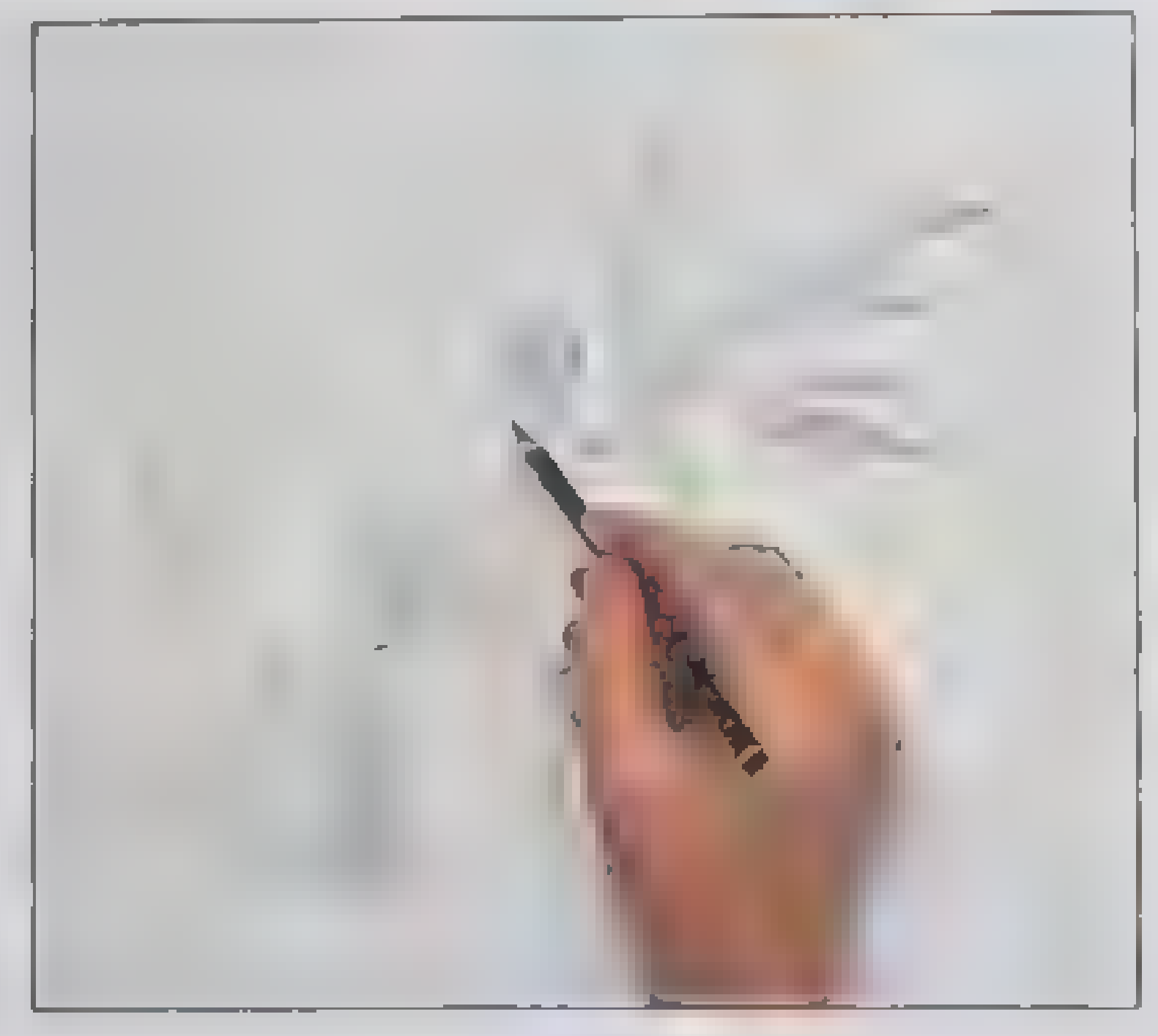

7 ▼ Reglează echilibrul tonurilor
Accentuează umbrele din fundal, în spatele mânerului ceainicului. De fiecare dată când modifici un element al compoziţiei, opreşte-te să verifici imaginea de ansamblu şi asigură-te că ai păstrat un echilibru între tonuri şi forme.

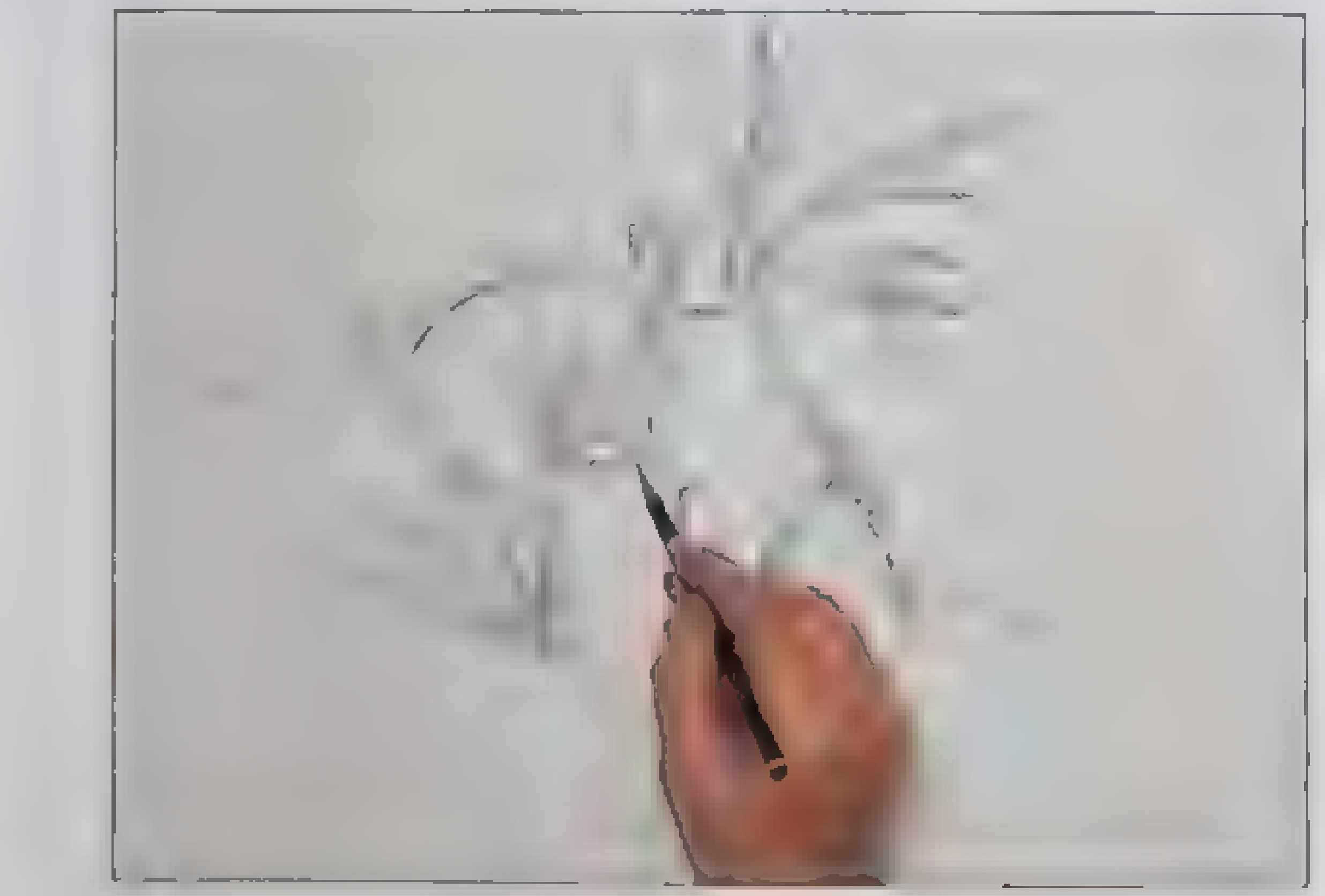

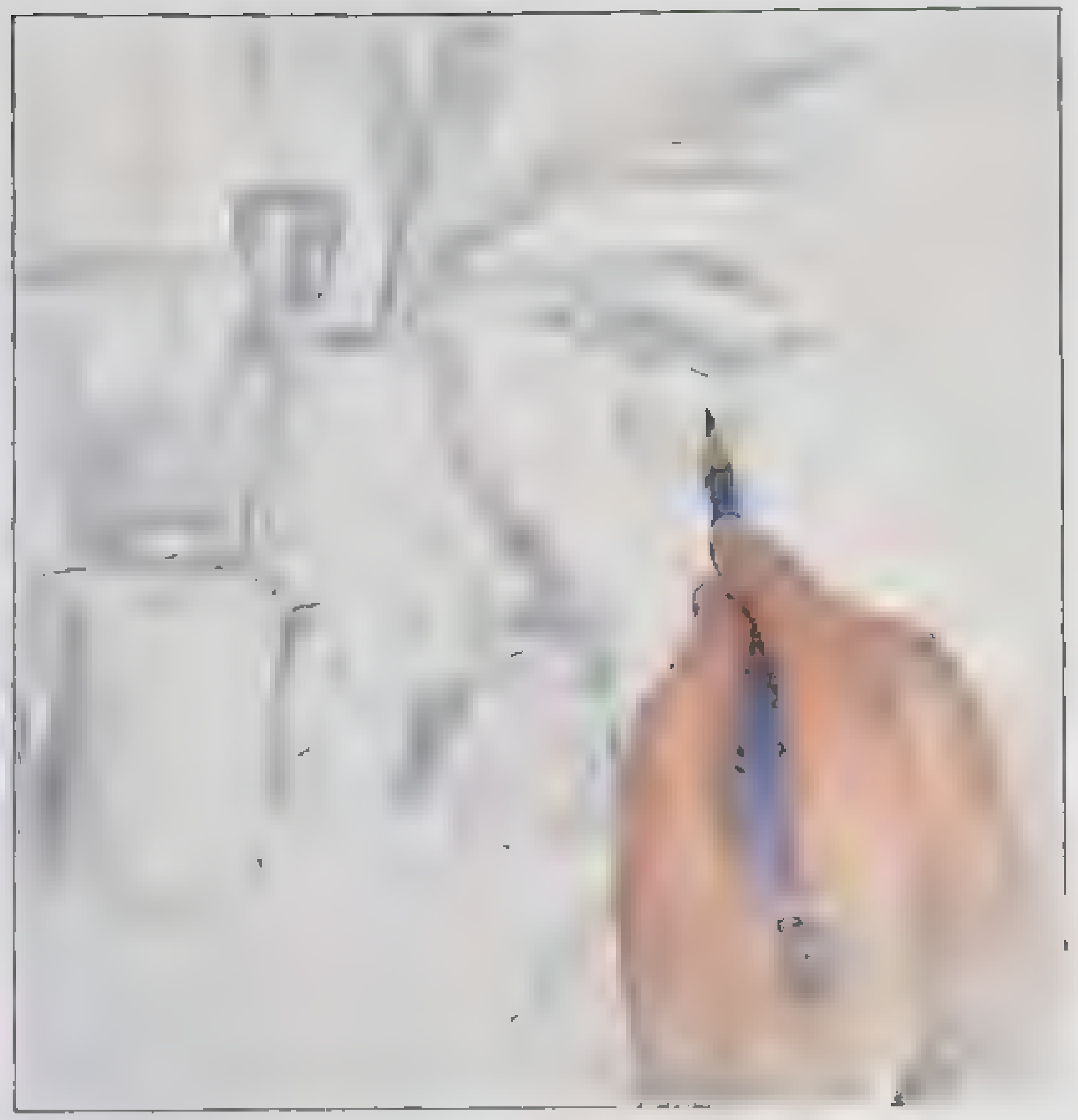

8 ▲ Desenează florile în detaliu
Poţi trece la desenul florilor folos[illegible] căruia vei putea obţine un clarobscur delic[illegible] aminteşte-ţi să ai întotdeauna creionul [illegible]

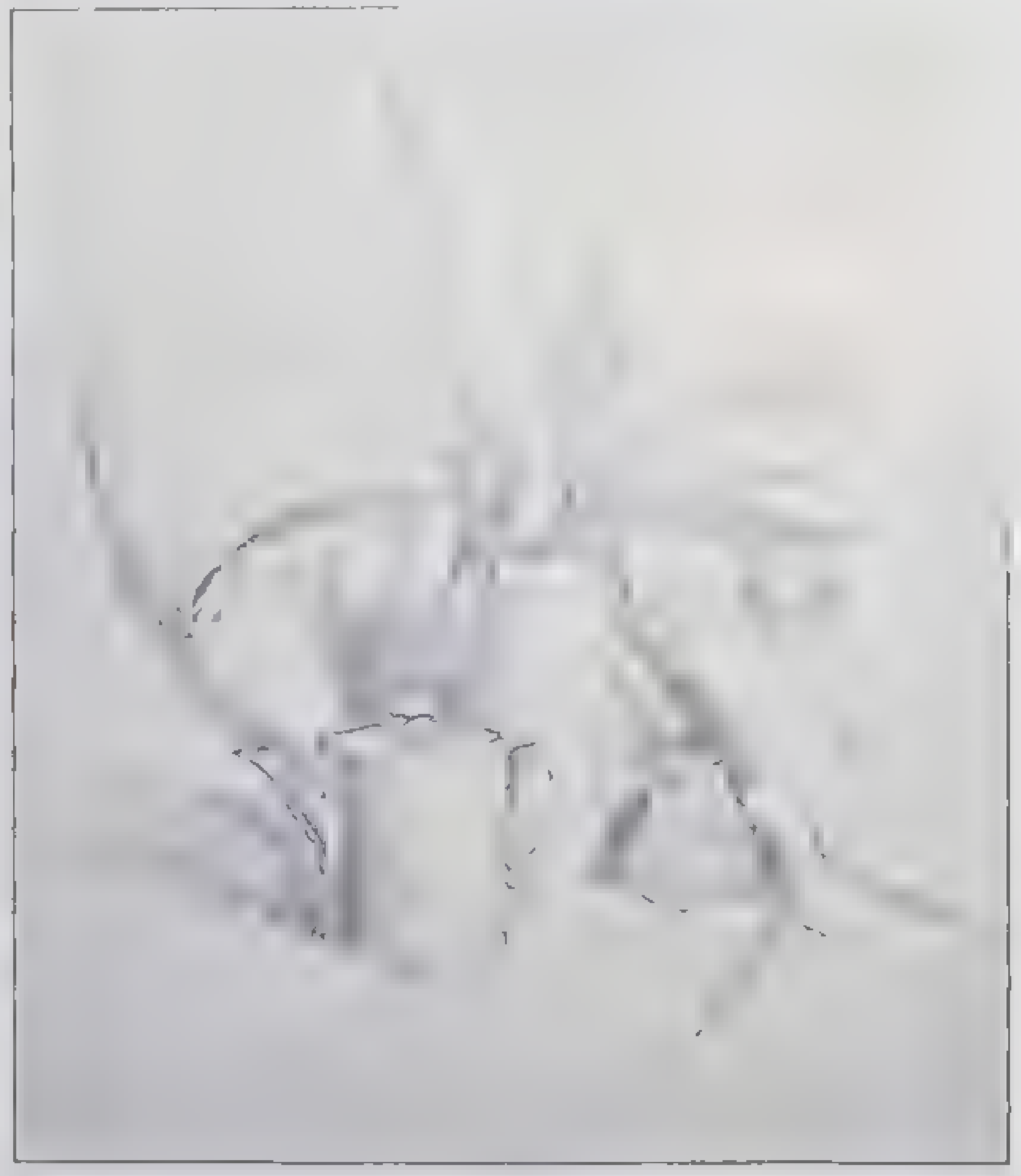

9 ▲ Clarobscurul pliurilor ţesăturii
La final, adaugă câteva tonuri suplimentare în umbrele pliurilor ţesăturii pentru a extinde limitele acestora şi pentru a obţine forme uşor curbate. Foloseşte partea plată a minei. Acum desenul este complet, însă, dacă vrei, mai poţi rafina faldurile subtile ale ţesăturii.

UN PAS ÎNAINTE

Poți îmbunătăți desenul adăugând pliuri în prim-plan și în partea dreaptă a compoziției: în acest fel, vei defini mai bine formele obiectelor și vei obține un rezultat final mai plăcut. De asemenea, vei putea evidenția suprafața orizontală pe care se sprijină porțelanurile, poziționându-le în spațiu și conferindu-le un aspect mai solid.

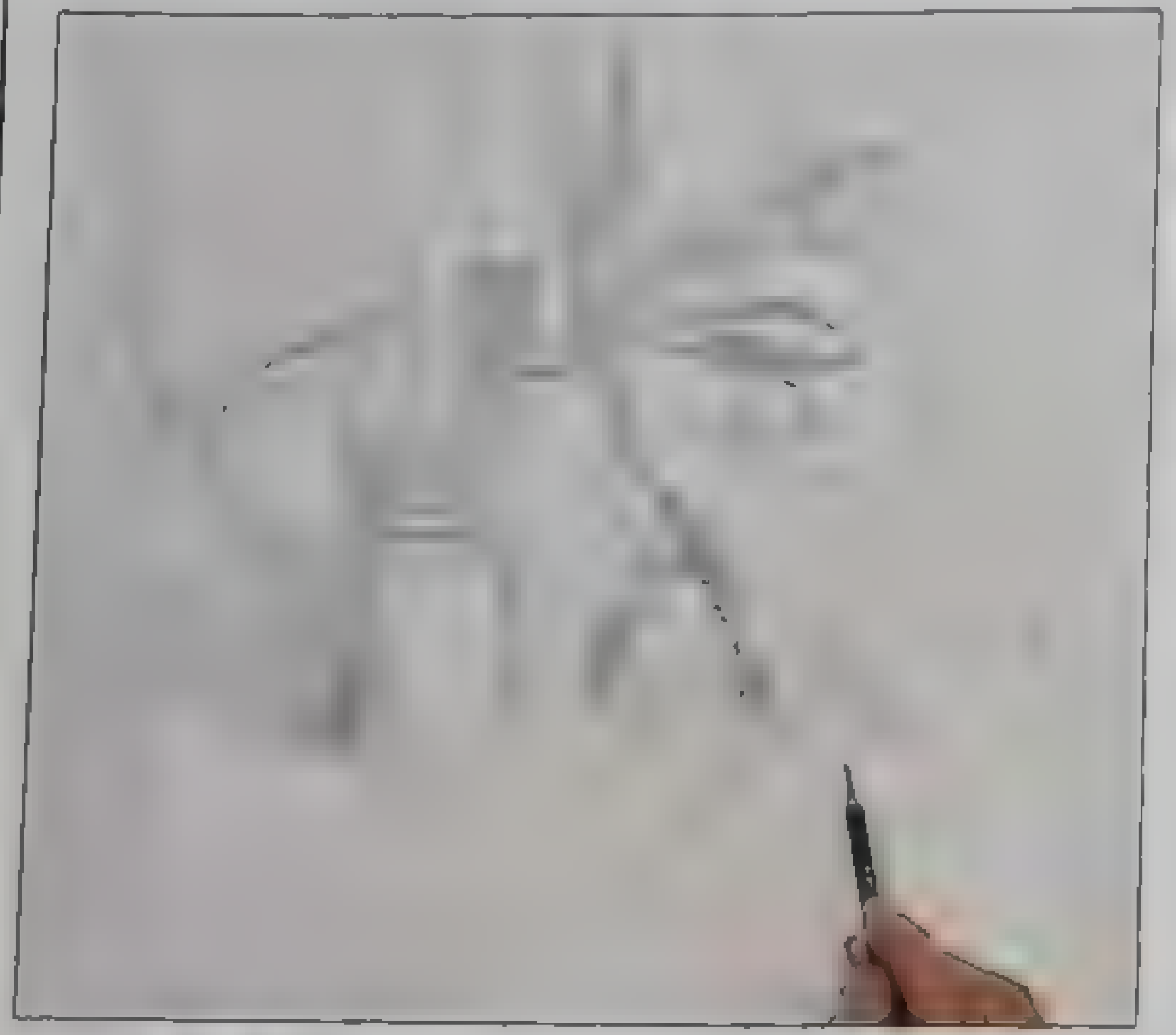

10 ▲ **Alte pliuri**
Folosește clarobscurul pentru a crea mai multe cute în prim-plan. Cu un creion 4B aplică o hașură subtilă, deoarece aceste umbre sunt mult mai estompate decât cele din fundal.

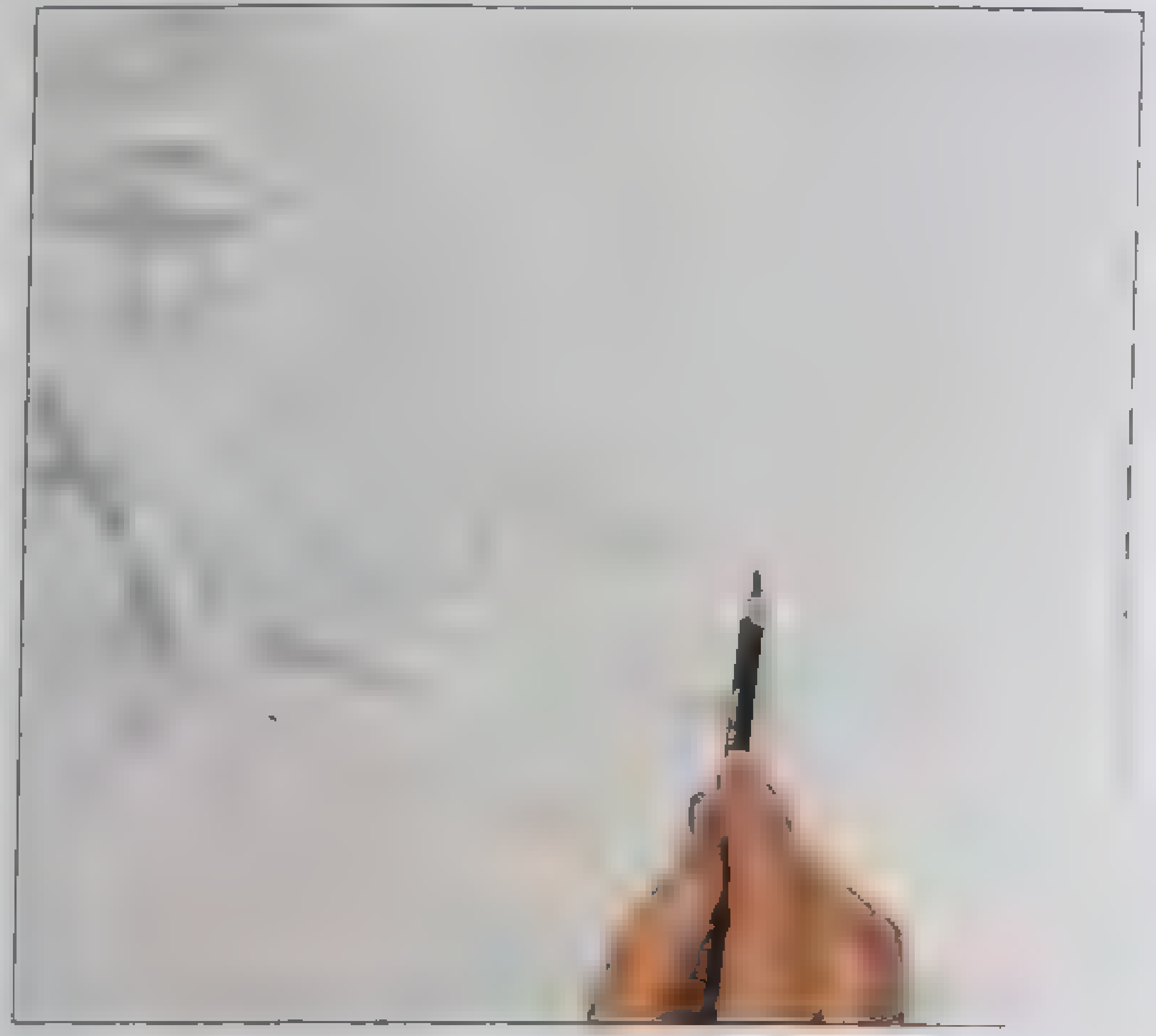

11 ▲ **Lărgește compoziția**
Extinde imaginea în partea dreaptă, adăugând mai multe umbre acolo unde pliurile țesăturii trec de la verticală la orizontală. Astfel, vei obține un efect maxim de perspectivă

SOLUȚII ISTEȚE

CORECTEAZĂ REFLEXELE CU O GUMĂ PLASTICĂ

Tonurile mai deschise din această compoziție nu sunt nimic altceva decât porțiuni neacoperite de pe foaia de hârtie. În cazul în care desenezi umbre într-o zonă iar apoi decizi ca în locul lor să redai o suprafață luminoasă, ia o gumă de șters cu muchii și șterge hașurile. Avantajul acestei metode este că, utilizând marginea gumei, vei obține corecturi foarte precise.

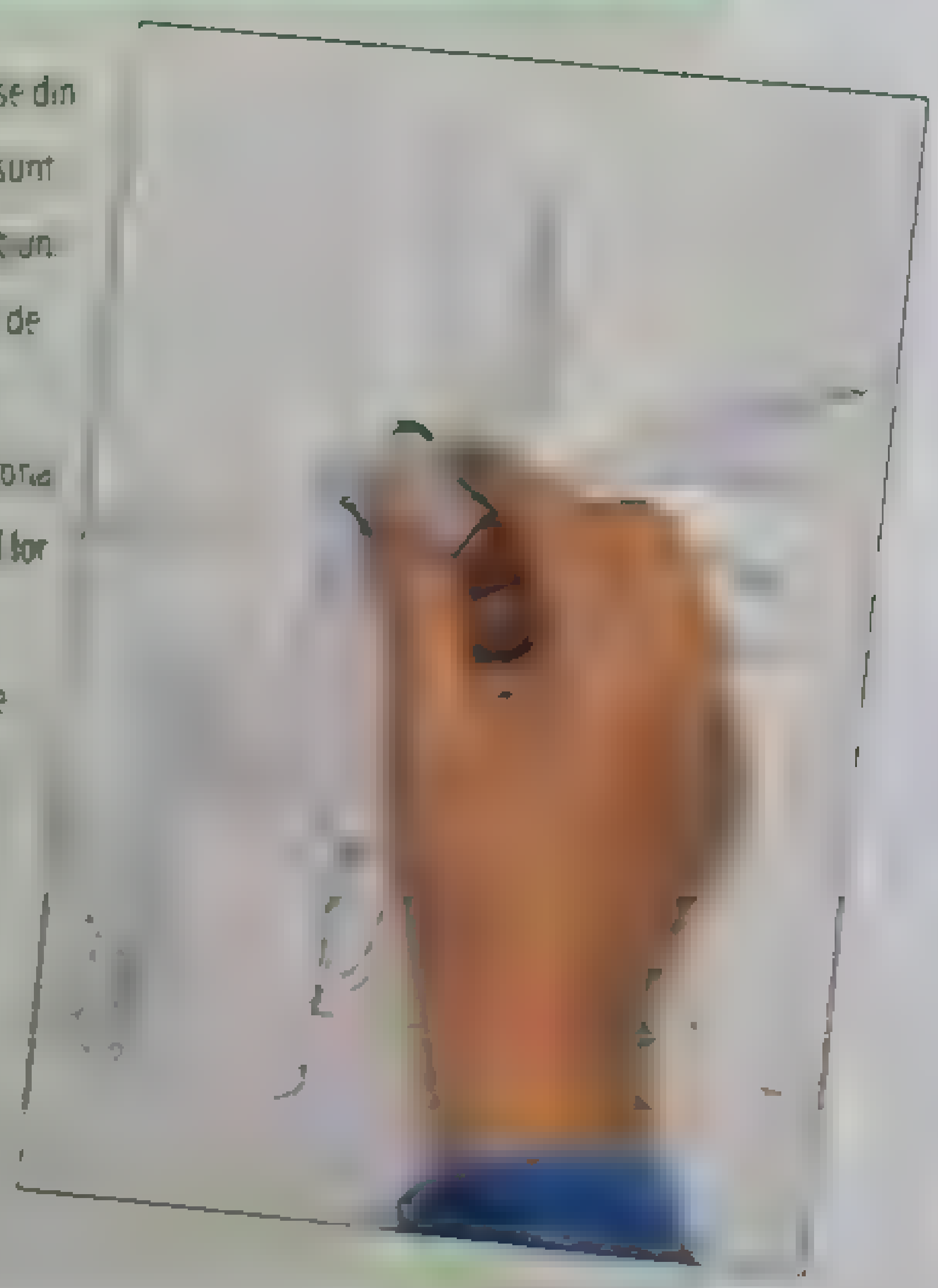

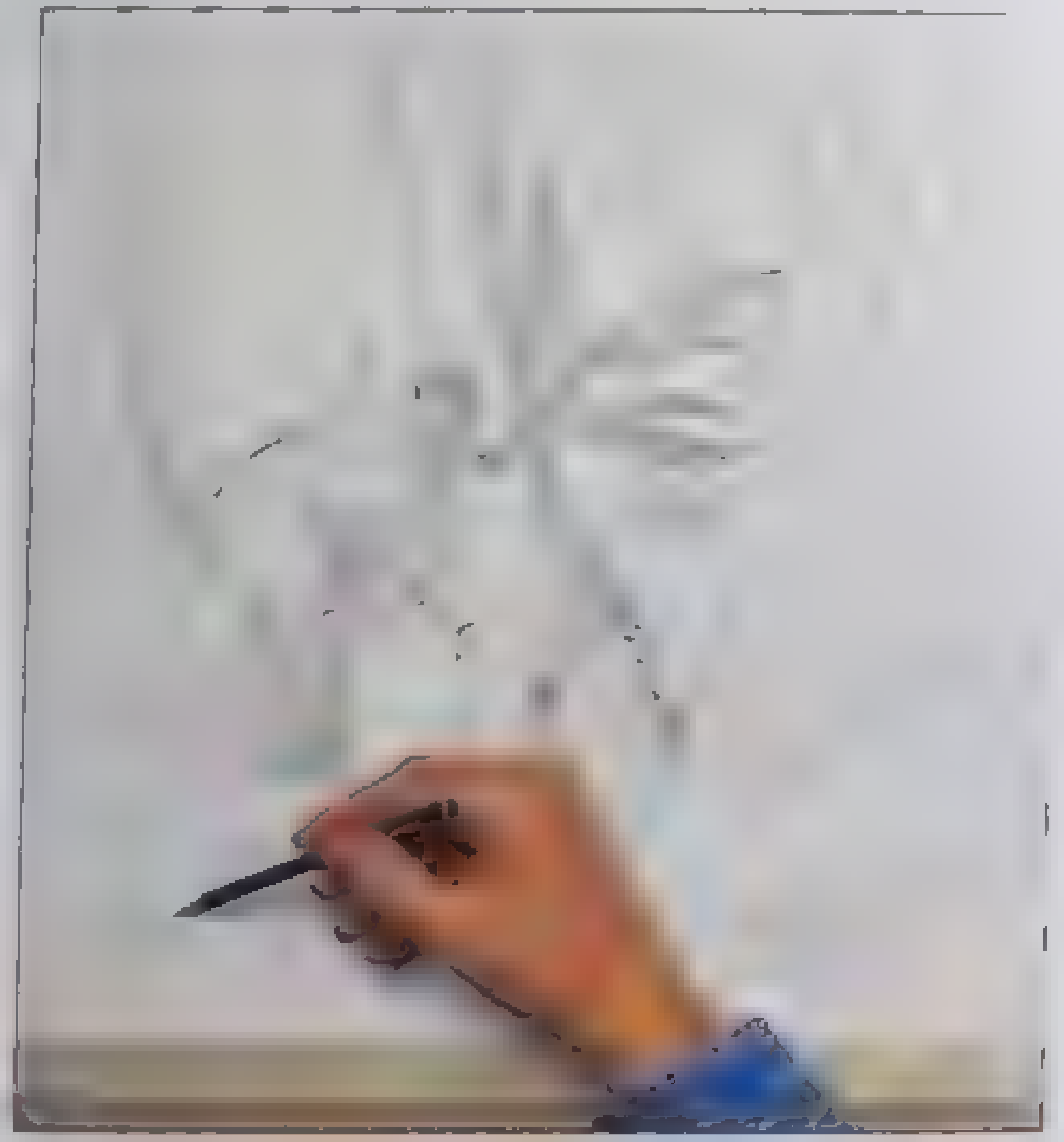

12 ▲ **Marchează marginea mesei**
Continuă să dezvolți cutele din partea dreaptă. Adaugă o linie de umbră în partea de jos, pentru a indica zona în care țesătura depășește marginea mesei. În acest fel, vei defini limitele imaginii și vei întări efectul tridimensional al scenei

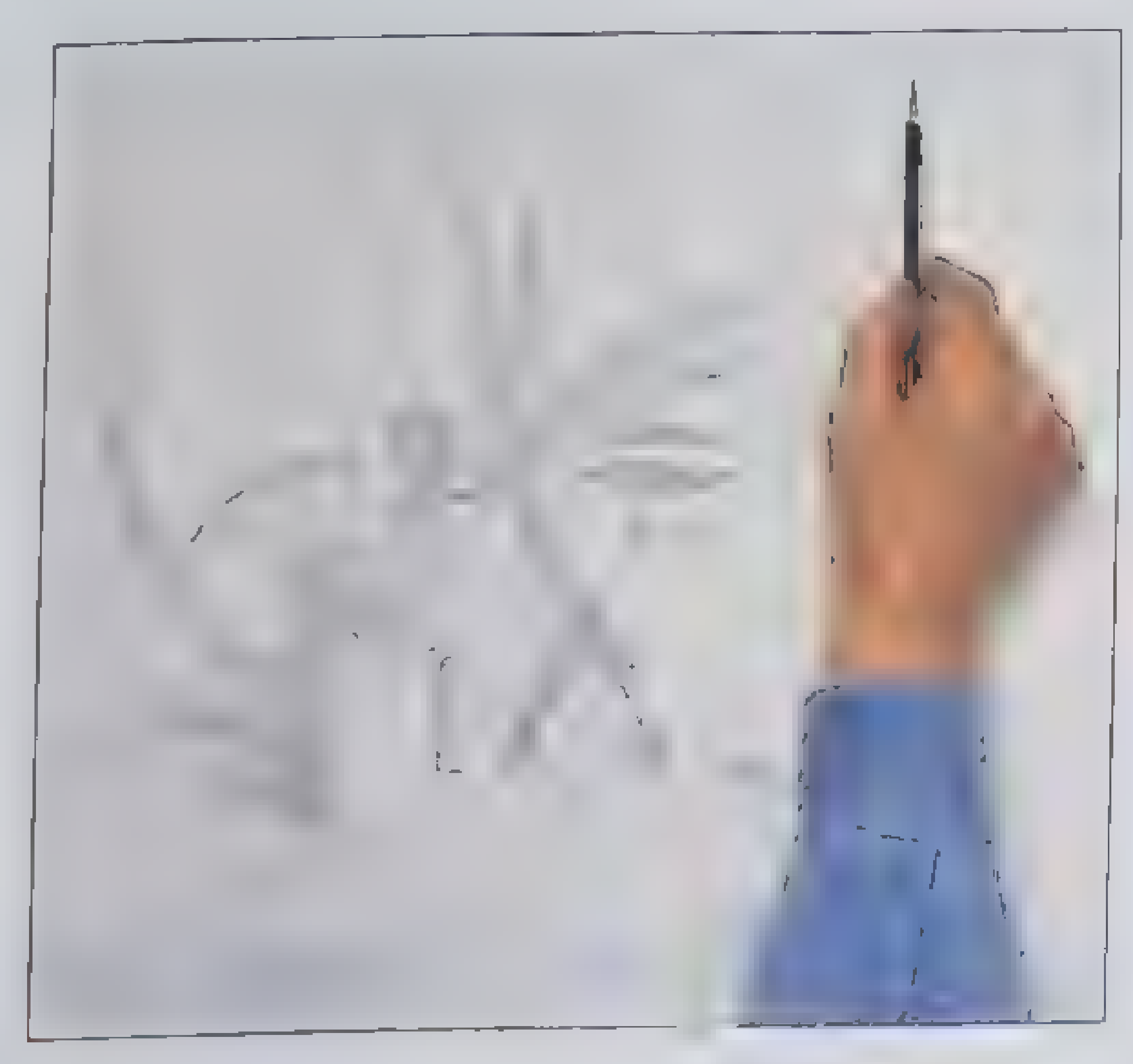

13 ◀ **Înrămează desenul**
Folosește guma plastică pentru a curăța toate liniile ajutătoare, încă vizibile ale compoziției, și procedează la fel pentru întreaga foaie de hârtie. Acum, că desenul este complet, poți să-l delimitezi trasând o linie care să marcheze conturile compoziției. Această linie te va ghida mai târziu dacă vei dori să înrămezi desenul. Observă modul în care artistul a redus în mod deliberat umbra corolei din partea stângă și o parte din pliurile din dreapta. Nu este necesar să incluzi toate elementele compoziției: de multe ori, desenul se poate îmbunătăți eliminând detaliile de pe margini

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Învață să desenezi motive decorative pe porțelanuri, cum ar fi un ibric și o ceașcă de cafea.

- Introducerea unui element decorativ.
- Cum să exploatezi lumina pentru a accentua volumul obiectelor
- Folos [illegible]

O LUCRARE COMPLETĂ

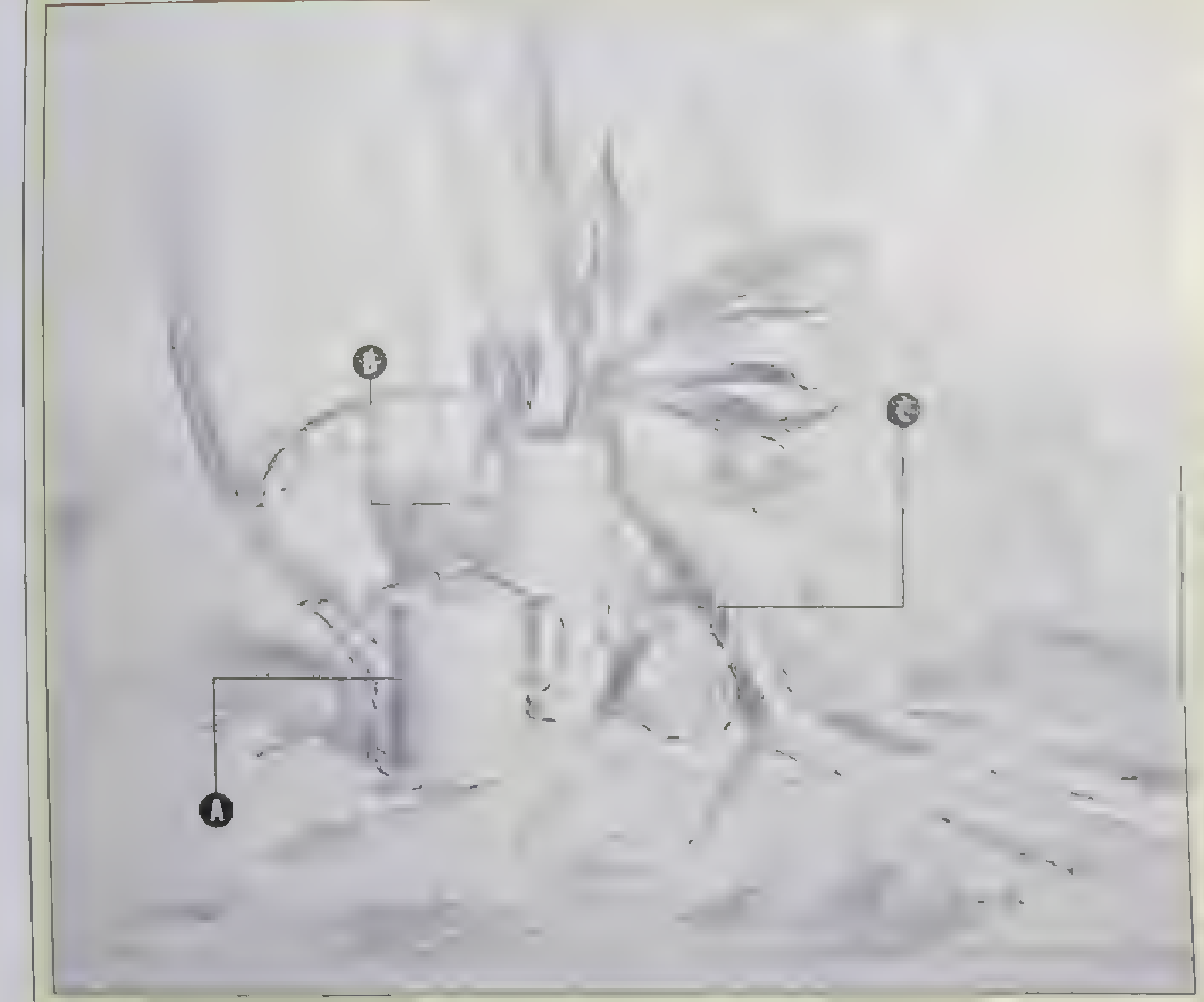

B U[illegible]e precise
Acoperind cu o bucată de hârtie anumite zone, am obținut margini precise pentru umbrele de pe partea stângă a vasului.

C Umbre intense
Ca să redăm zonele de umbră mai intensă, am folosit un creion 4B pentru suprafețele mai întunecate

Peisaj marin în acrilice

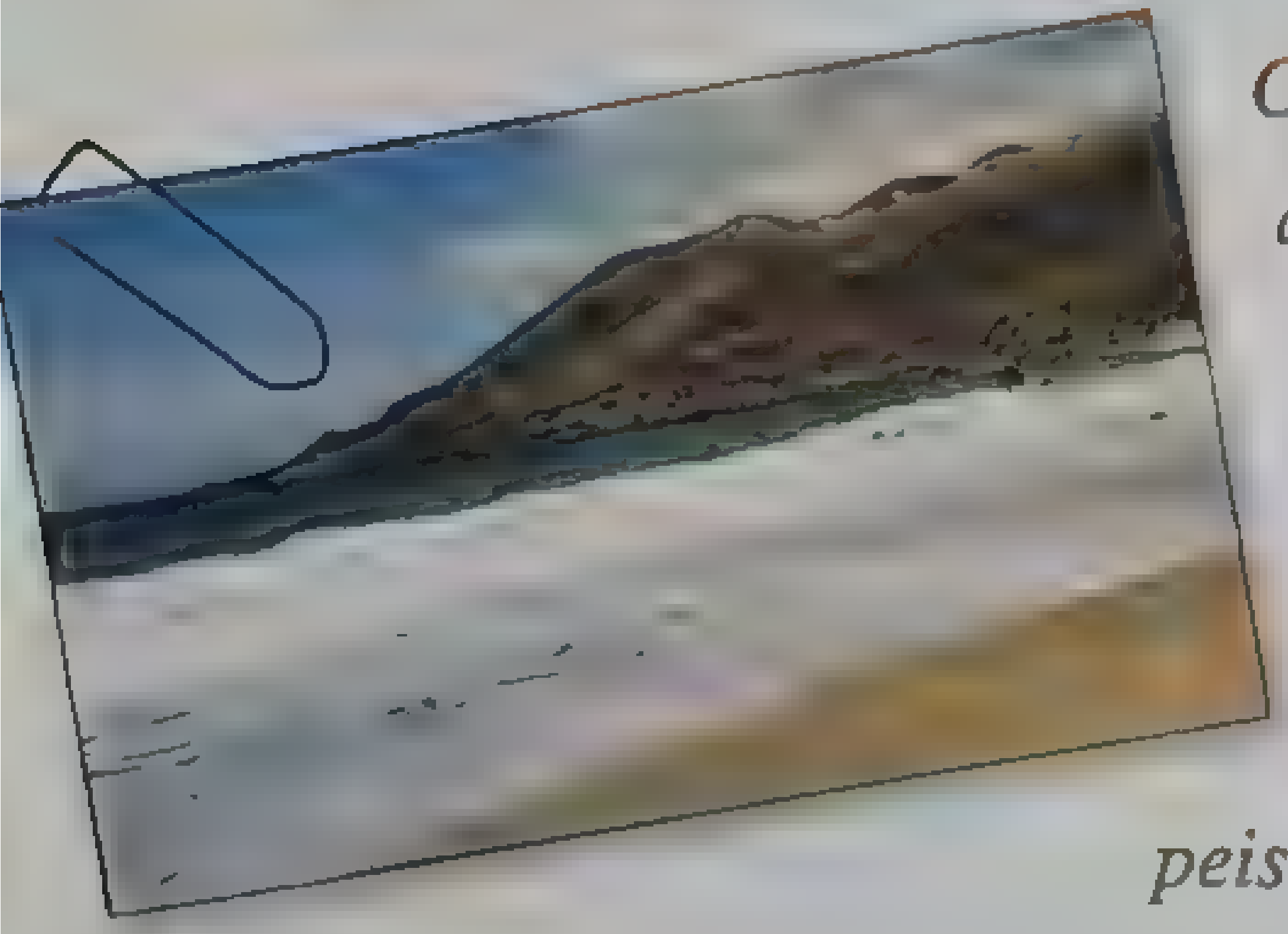

Cu ajutorul acrilicelor poţi recrea cu uşurinţă atmosfera de vară din acest peisaj marin sugestiv.

Într-o zi însorită, culoarea mării se schimbă constant de la albastru-deschis la verde-smaragd, ajungând până la turcoaz-închis. Apa reflectă soarele şi cerul de deasupra, împrumutând tonurile de brun ale nisipului de dedesubt. Aşadar, se înţelege cu uşurinţă de ce atât de mulţi artişti au ales acest subiect, încercând să surprindă pe pânză magia mării.

Culorile ftalo

Pentru a reuşi să rafinezi această lucrare, ai nevoie de culori care să surprindă strălucirea nuanţelor subiectului. Culorile **ftalo** albastru şi verde sunt ideale în acest sens: sunt luminoase şi extrem de intense – un pic de culoare îţi ajunge să pictezi mult timp –, iar în amestec produc un turcoaz la fel de strălucitor.

Albastrul *ftalocianina* (ftalo) este rece şi clar, excelent pentru pregătirea nuanţelor reci şi difuze de albastru; verdele *ftalocianina* (ftalo) este ideal în prepararea tuturor nuanţelor verzui de apă necesare pentru acest peisaj marin.

Întrucât pigmenţii unei culori ftalo sunt foarte intenşi, culoarea pare închisă până când este amestecată cu alb. În prepararea amestecurilor porneşte întotdeauna cu alb şi adaugă câte puţin din cealaltă culoare; vei vedea că, dacă procedezi invers, vei ajunge să foloseşti prea mult alb. În plus, este bine să ţii cont de faptul că, după ce se usucă, acrilicele devin mai închise: acest lucru este valabil mai ales pentru culorile ftalo. Prin urmare, atunci când le pregăteşti, ia în consideraţie şi acest aspect.

MATERIALE

- O pânză de aproximativ 41 x 51 cm
- Pensule: rotundă nr. 4, plată nr 6
- 8 culori acrilice: albastru-ftalo, verde-ftalo, sienna arsă, galben de cadmiu închis, albastru-ceruleum, alb de titan, roşu de cadmiu deschis, albastru-ultramarin

Cum să pictezi marea

Pentru un aspect realist, cerul trebuie să rămână de-a lungul orizontului un pic mai deschis decât marea. Când pregăteşti culorile, trebuie să te gândeşti că acrilicele devin mai închise atunci când se usucă. De asemenea, este importantă şi consistenţa pastei. Din acest punct de vedere, apa mării, nisipurile şi dealurile din fundal oferă o mare varietate. Foloseşte culori pure, întinse cu un cuţit de paletă (spatulă) pentru valurile mari şi pentru stropii de apă; pentru încreţiturile de pe suprafaţa apei, foloseşte o pastă densă aplicată cu vârful pensulei.

Culori vii

Este esenţial ca aceste culori să fie clare. De aceea, trebuie să cureţi pensula înainte de a pregăti nuanţele pentru mare. Altfel, culorile folosite pentru dealuri şi nisip le vor denatura. Pentru prima schiţă, este mai bine să aplici direct culoarea, şi nu creionul moale sau cărbunele, care pot murdări.

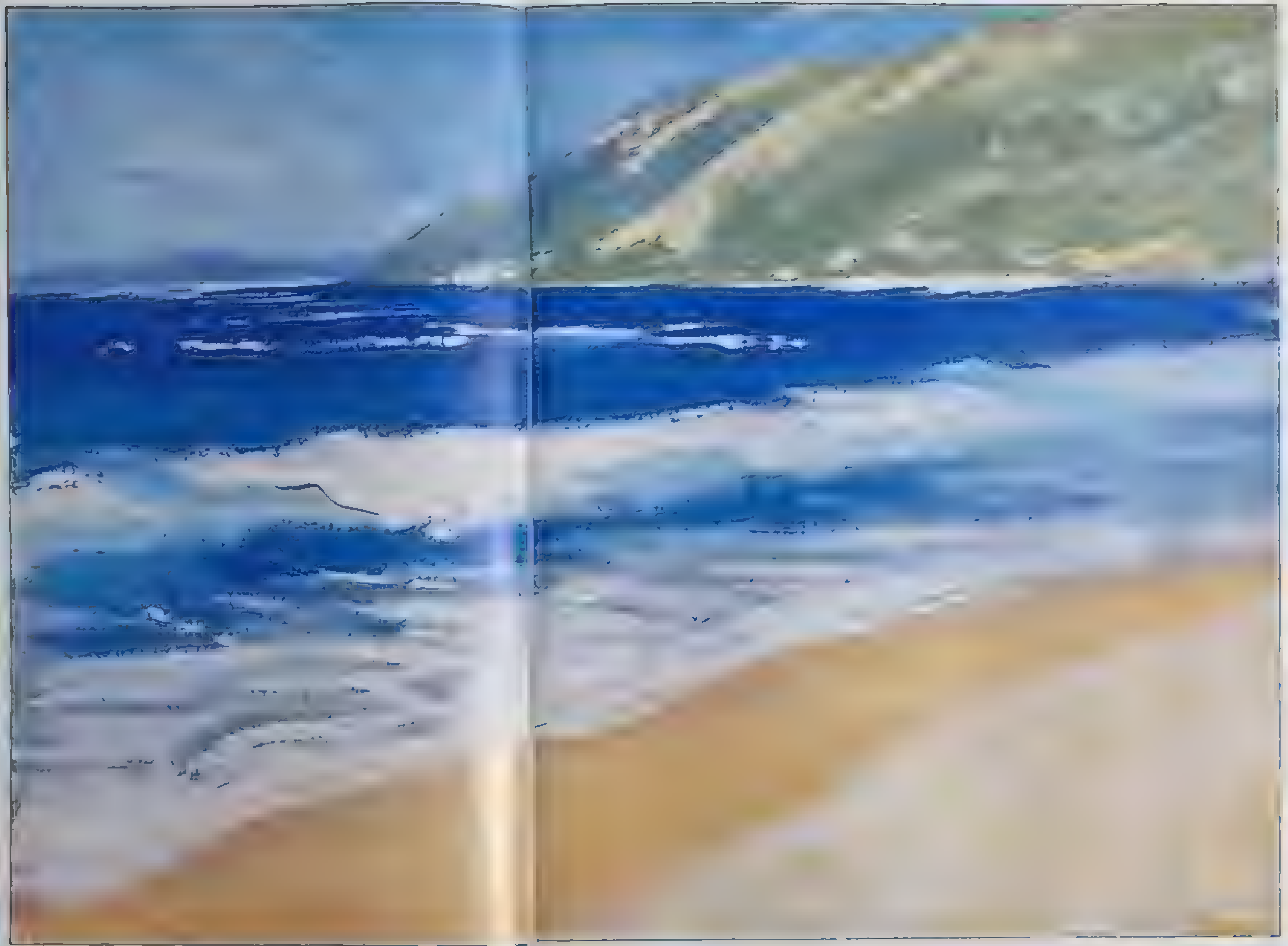

▶ **Aspectul undelor şi senzaţia de mişcare a mării au fost recreate cu abilitate prin suprapunerea unor straturi groase de acrilic.**

ÎNCEPE

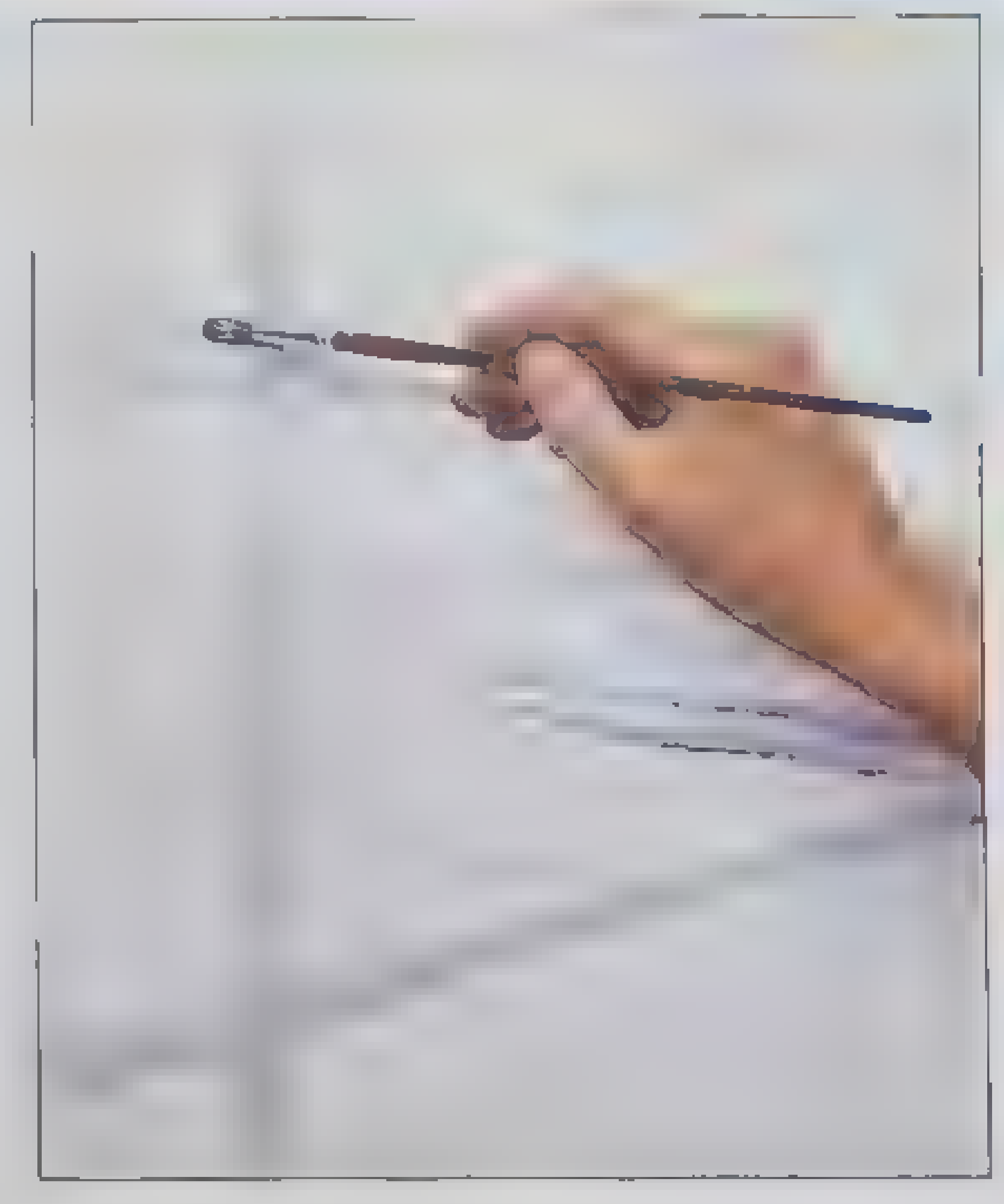

1 ▶ În primul rând, conturunile

Amestecă albastru-ftalo şi sienna arsă în părţi egale şi diluează culoarea până la obţinerea unei consistenţe apoase
Cu pensula rotundă nr. 4, imparte pânza într-o grilă de nouă pătrate pentru a te ghida. realizează o schiţă după imagine, marcând orizontul printr-o linie situată la aproximativ două treimi din înălţimea pânzei, şi desenează coasta cu o linie curbă mai lină

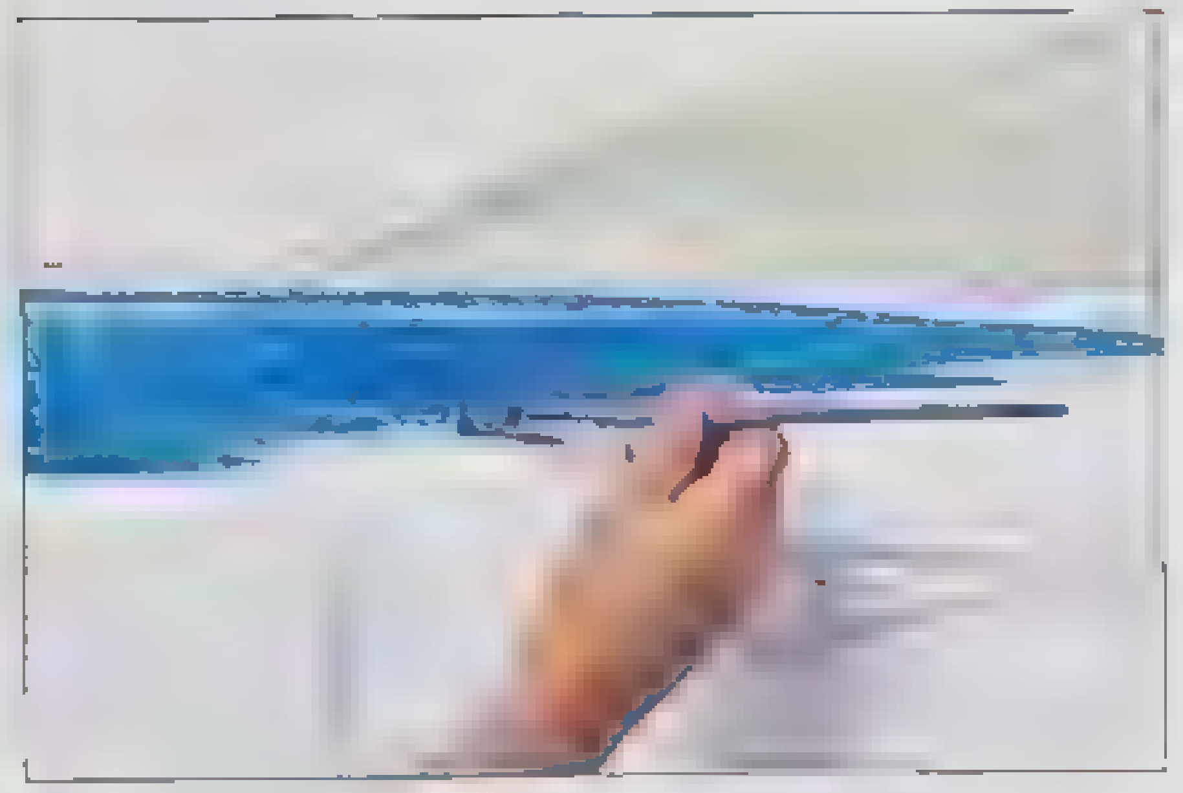

2 ▲ Culorile de baza

Folosind pensula plată nr. 6, acoperă principalele zone cu culoare. Pentru dealurile de un verde-pal, adaugă în culoarea deja preparată puţin galben de cadmiu. Nu-ţi face griji în cazul în care culoarea nu seamănă la fel cu aceea din fotografie tonul este mai important. Pictează marea în tuşe ample de pensulă, aplicând albastru-ftalo diluat până la obţinerea unei paste cremoase

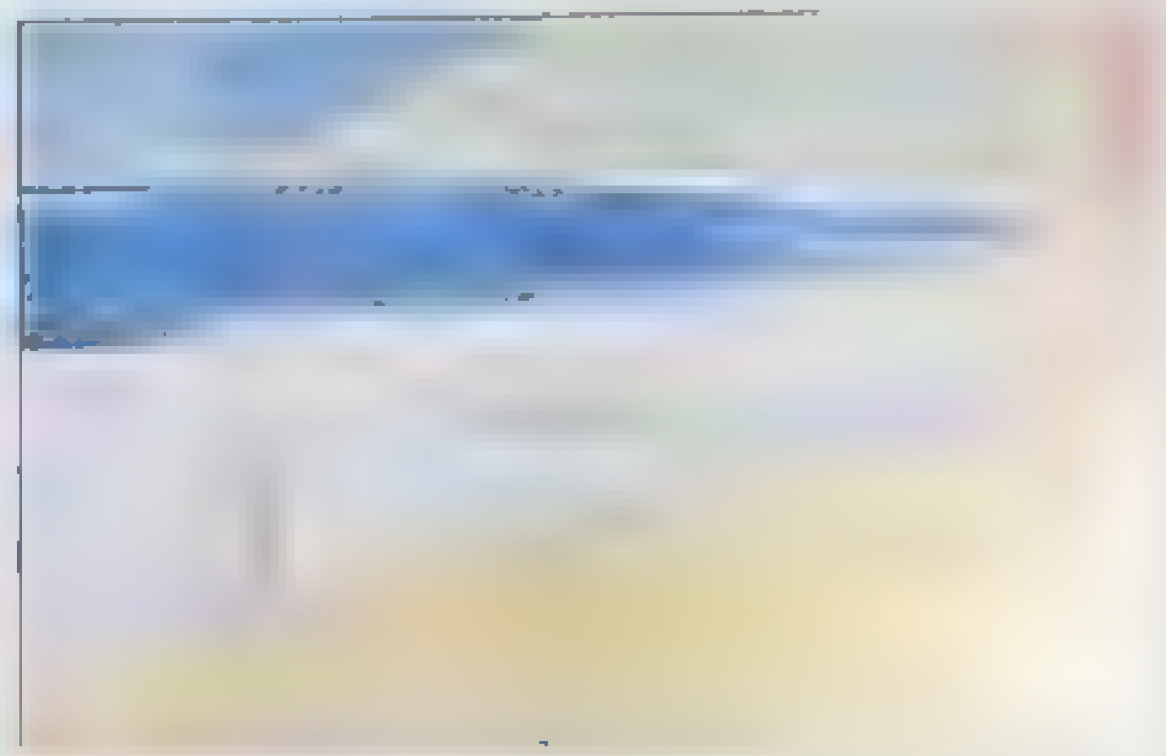

3 ▲ Defineşte cerul şi nisipul

Pictează cerul cu un amestec [illegible] albastru-ftalo şi albastru-ceruleu [illegible] puţin alb. Pentru nisip, amestec[illegible] şi sienna arsă şi lucrează folosin[illegible] orizontale. Înainte ca pasta s[illegible] o versiune mai închisă a acele[illegible] încă puţină sienna arsă şi un vâf [illegible] şi pictează pe linia mării, deasupra galbenului deja prezent. Aceasta culoare redă nisipul ud de la malul mării

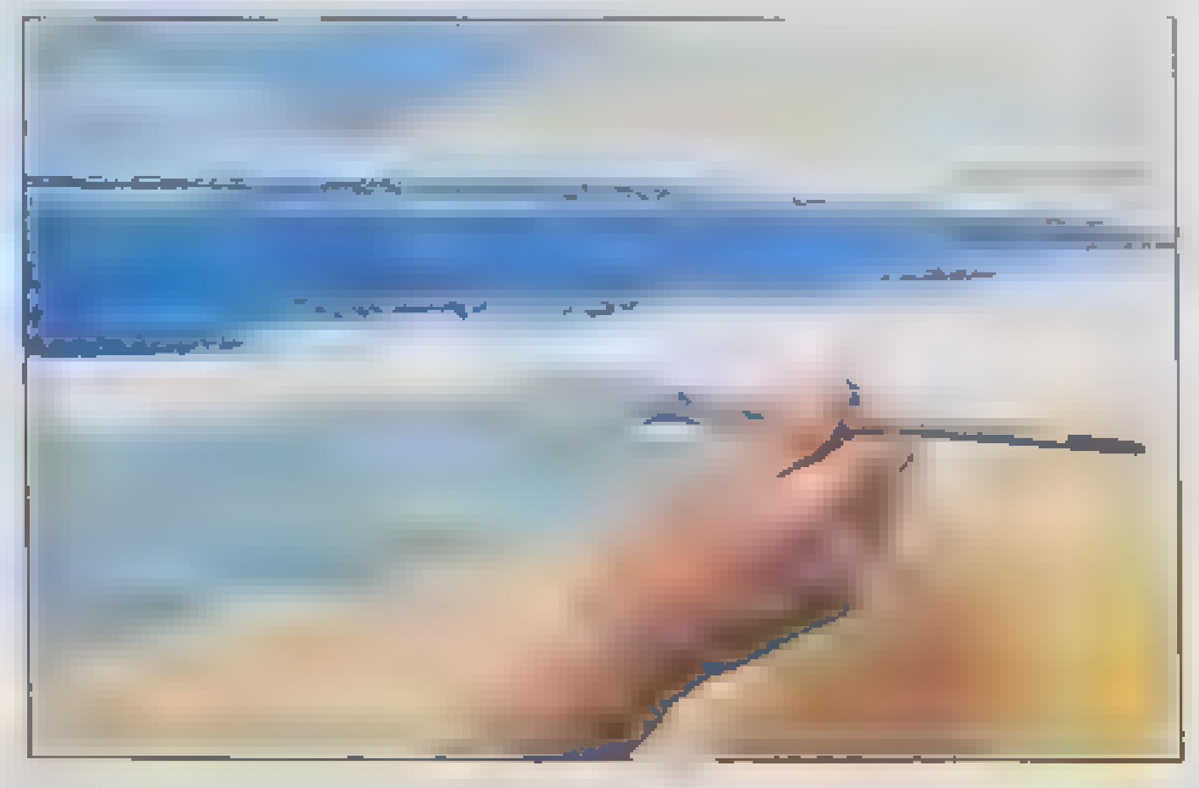

4 ▲ Valuri pe malul mării

Pentru apa mai puţin adâncă, pregăteşte o nuanţă de turcoaz, amestecând alb, verde şi sienna arsă. Poţi reda valurile prin tuşe de pensulă orizontale.

5 ▼ **Completează cerul**
Acoperă zona cerului cu un amestec compus dintr-o parte de albastru-ceruleum și patru părți de alb. Pregătește, de asemenea, o nuanță mai deschisă a acelorași culori, adăugând încă o parte de alb, și definește norii prin câteva tușe viguroase. Ridicând mâna la sfârșitul fiecărei urme de pensulă, vei crea diverse creste, redând senzația de vânt. Adaugă câteva tușe lungi de albastru-deschis și spre linia de orizont, pentru a reda lumina solară răspândită în acea zonă.

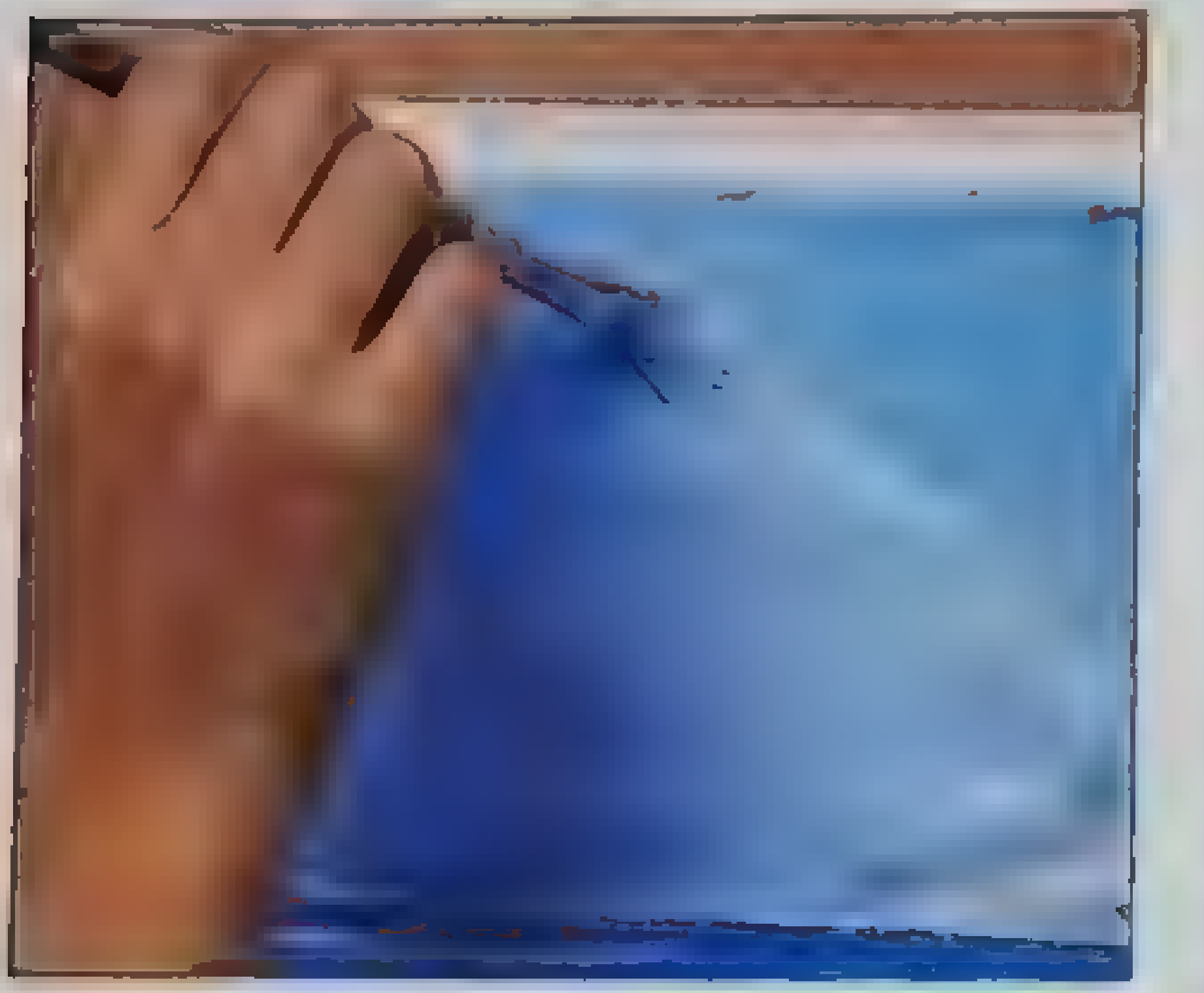

SFATURI
Testarea culorilor

Acrilicele devin mai închise atunci când se usucă. Înainte de a aplica o culoare, fă un test pe o bucată de hârtie și așteaptă să se usuce, pentru a fi sigur că ai pregătit culoarea dorită.

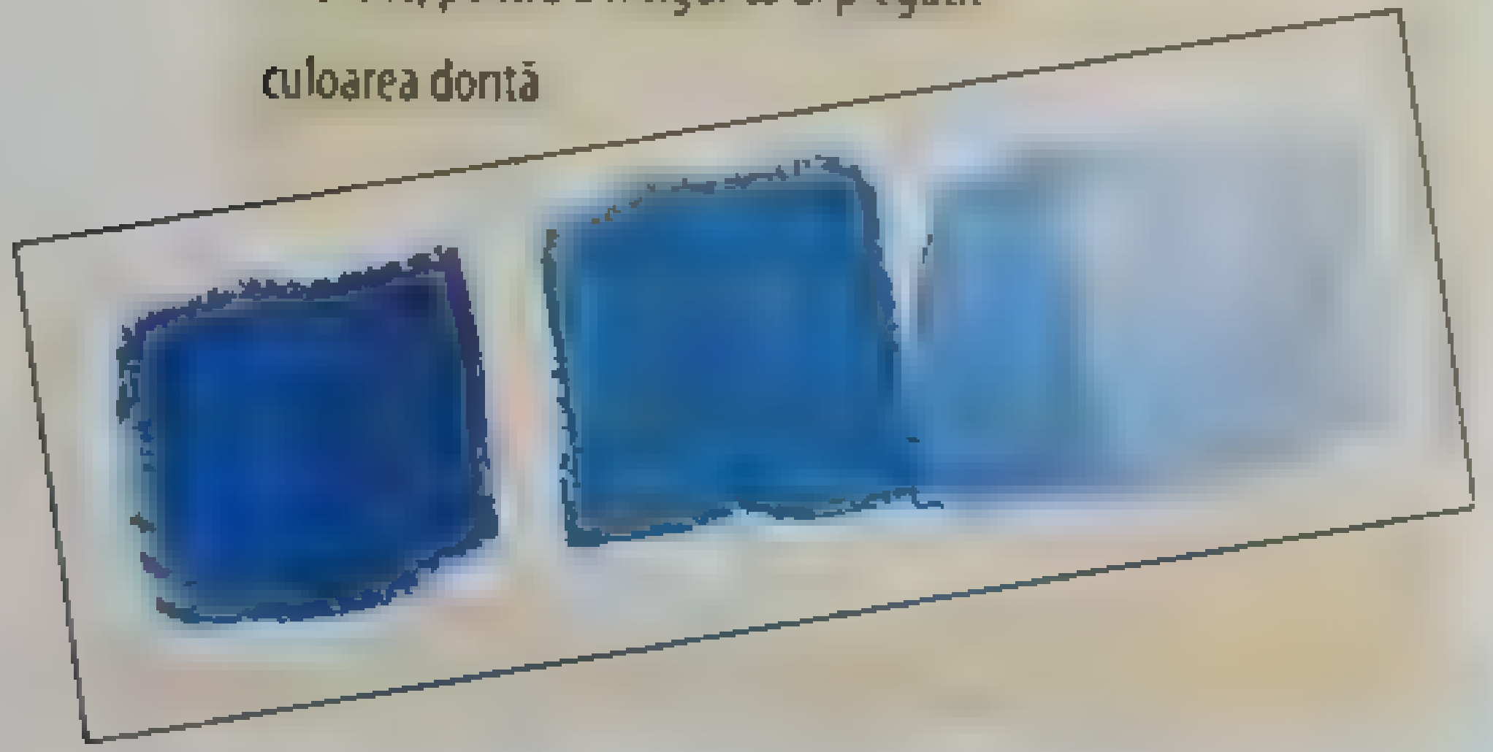

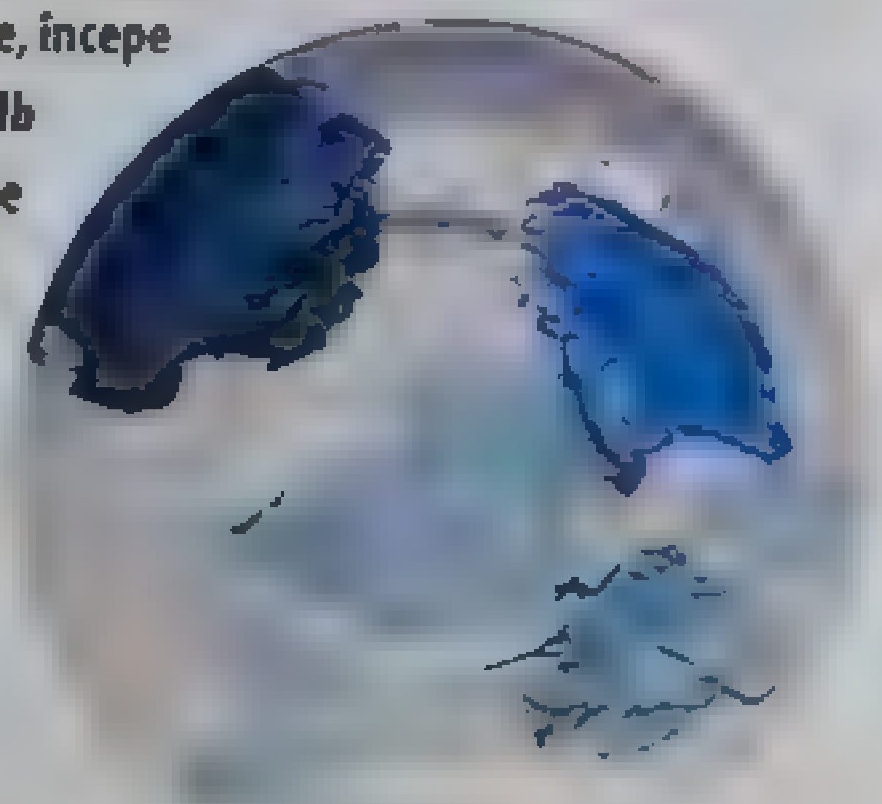

▶ Când pregătești culorile ftalo, care sunt foarte intense, începe cu o cantitate de alb egală cu cea de care vei avea nevoie să pictezi și adaugă treptat albastru sau verde, până când ajungi la nuanța dorită.

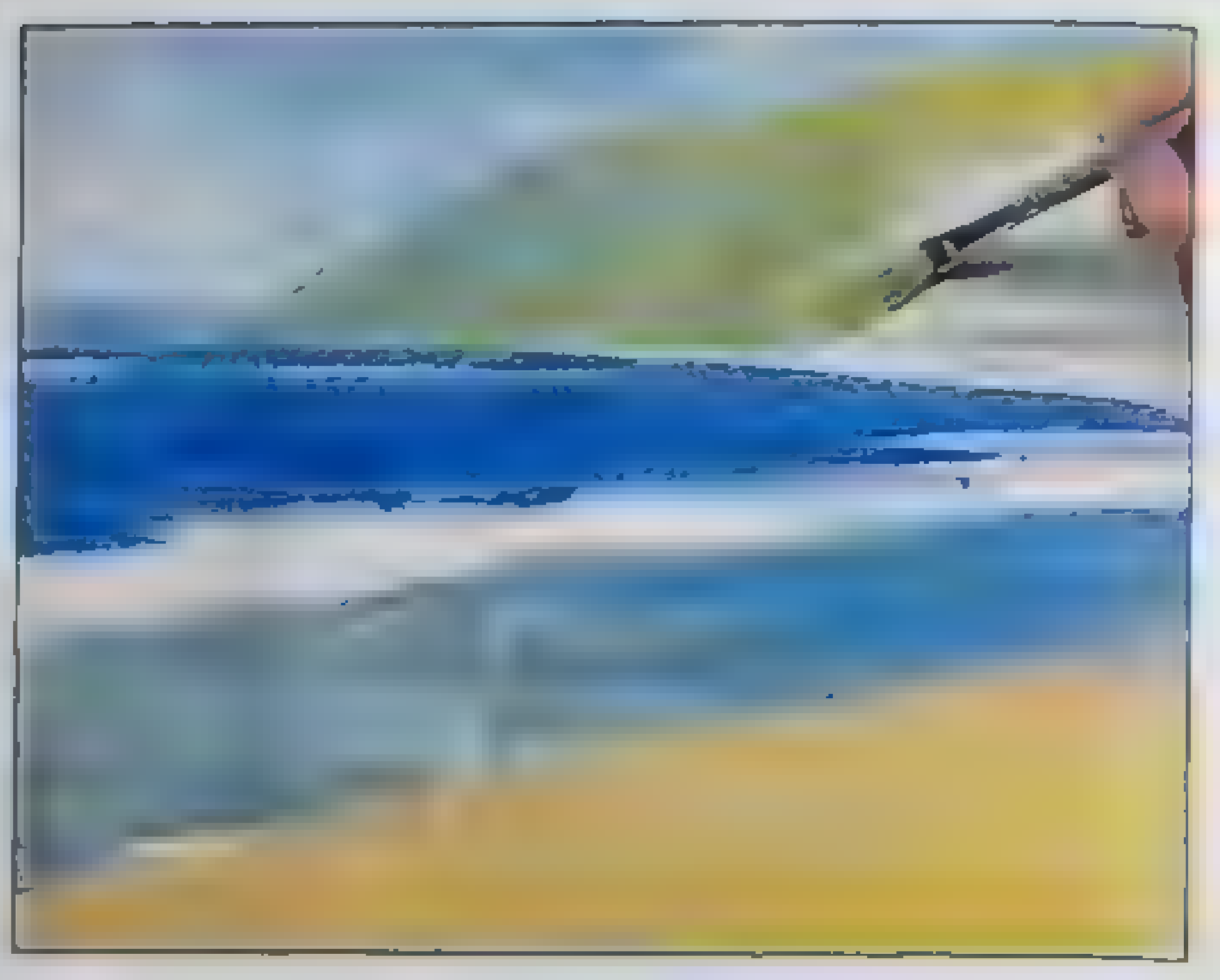

6 ▶ **Pictează fundalul**
Pentru dealurile mai îndepărtate, adaugă puțin albastru-ultramarin în culoarea pregătită deja pentru cer și aplică tușe de pensulă ample și fluide. Adaugă puțin galben în același amestec și pictează dealurile din fundal.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai stabilit principalele zone de culoare, poți începe să pictezi marea: acrilicele dispuse în straturi groase reprezintă o bază adecvată pentru a delimita valurile și spuma.

7 ▶ **Pictează apa**
Pentru albastrul rece al mării mai îndepărtate, amestecă o parte de albastru-ftalo și două părți de alb. Lucrează cu tușe de pensulă orizontale, lăsând pasta în relief pentru a sugera valurile. Adaugă verde-ftalo pe măsură ce te îndrepți spre zona inferioară pentru a mai închide puțin amestecul.

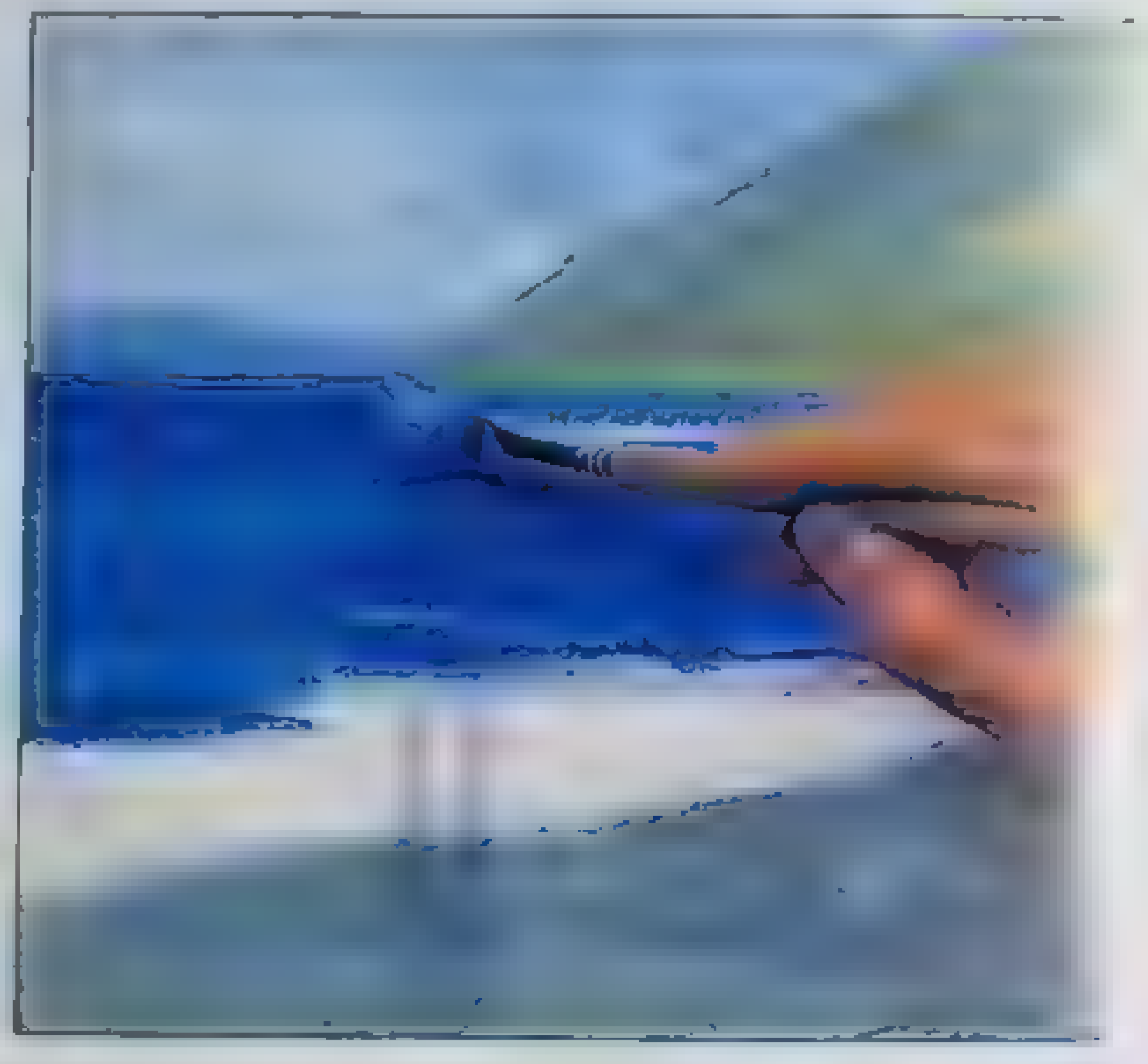

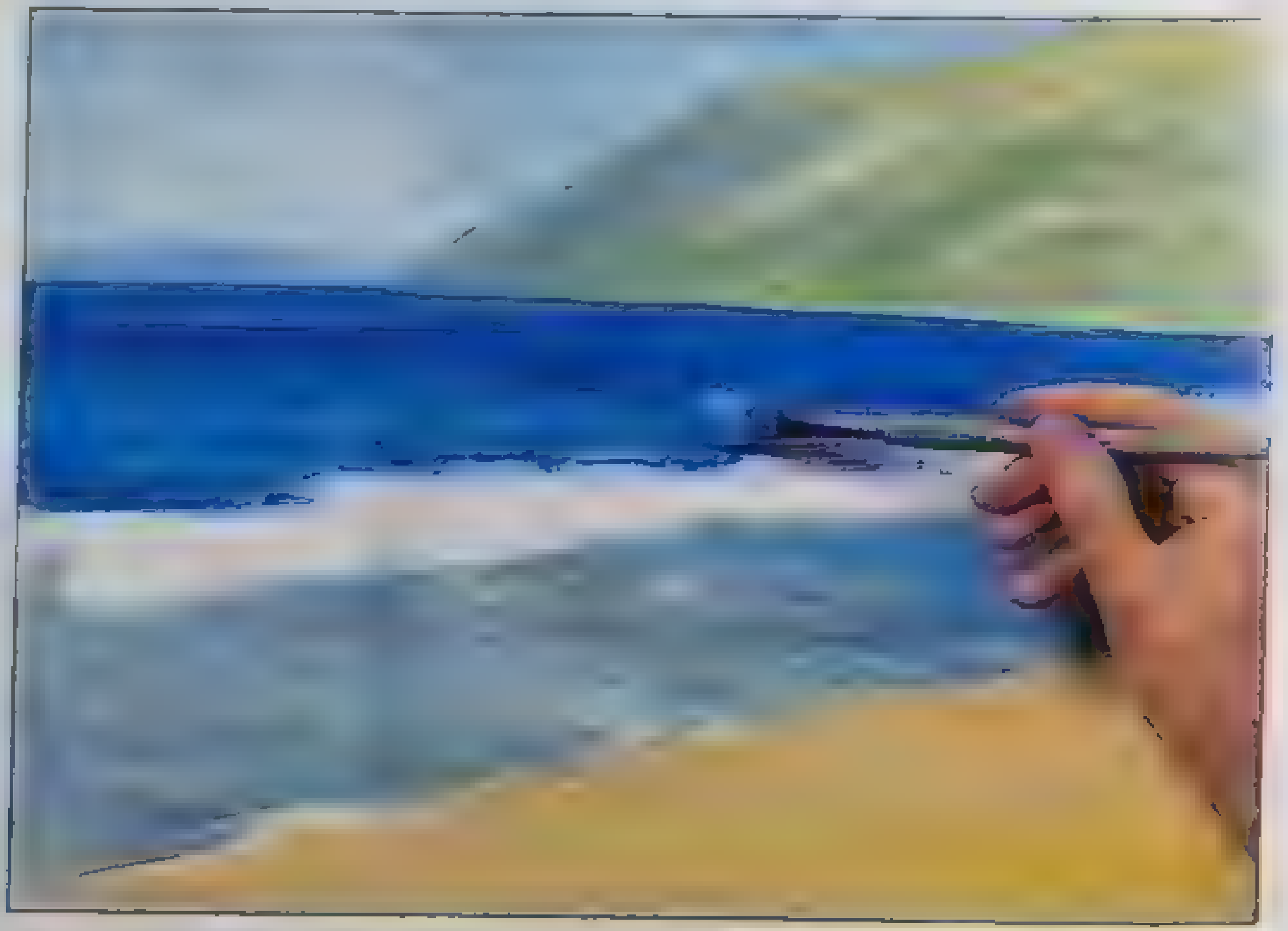

8 ▲ **Diversifică nuanțele mării**
Folosind aceleași tușe ample orizontale, pictează valurile joase din prim-plan. Nuanțează culoarea mării adăugând un pic de verde-ftalo și puțină apă.

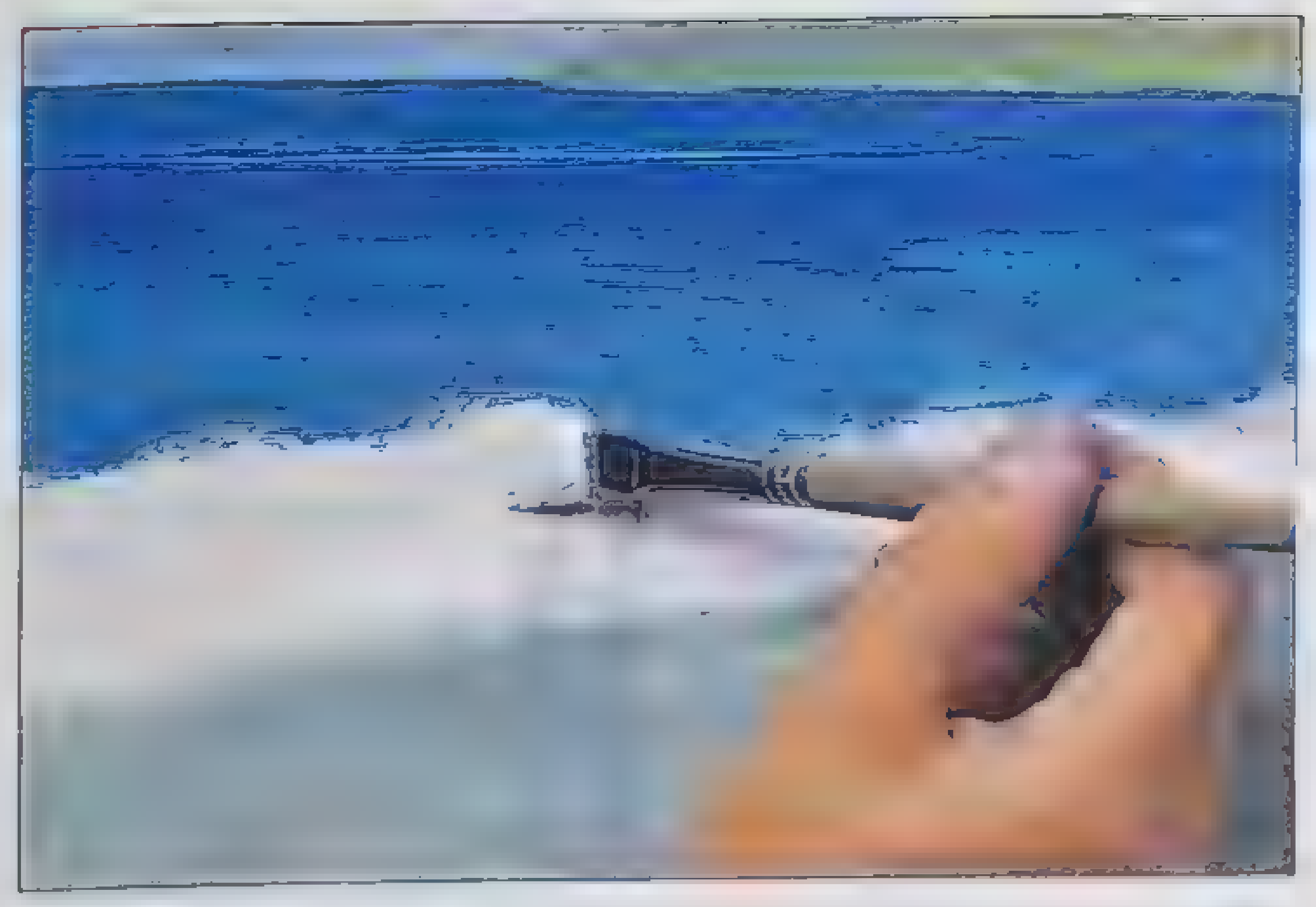

9 ▲ **Pictează spuma**
În acest punct, trebuie să amesteci un pic de verde-ftalo cu alb nediluat pentru a reda spuma valurilor; întinde ușor culoarea peste crestele acestora

10 ▶ **Lumina valurilor**
Adaugă în culoarea spumei puțin albastru-ftalo pentru a obține verzuiul transparent al valului care se sparge la țărm și treci cu pensula peste partea de jos a valurilor. Aplică mai multe tușe orizontale pentru a capta lumina reflectată în prim-plan.

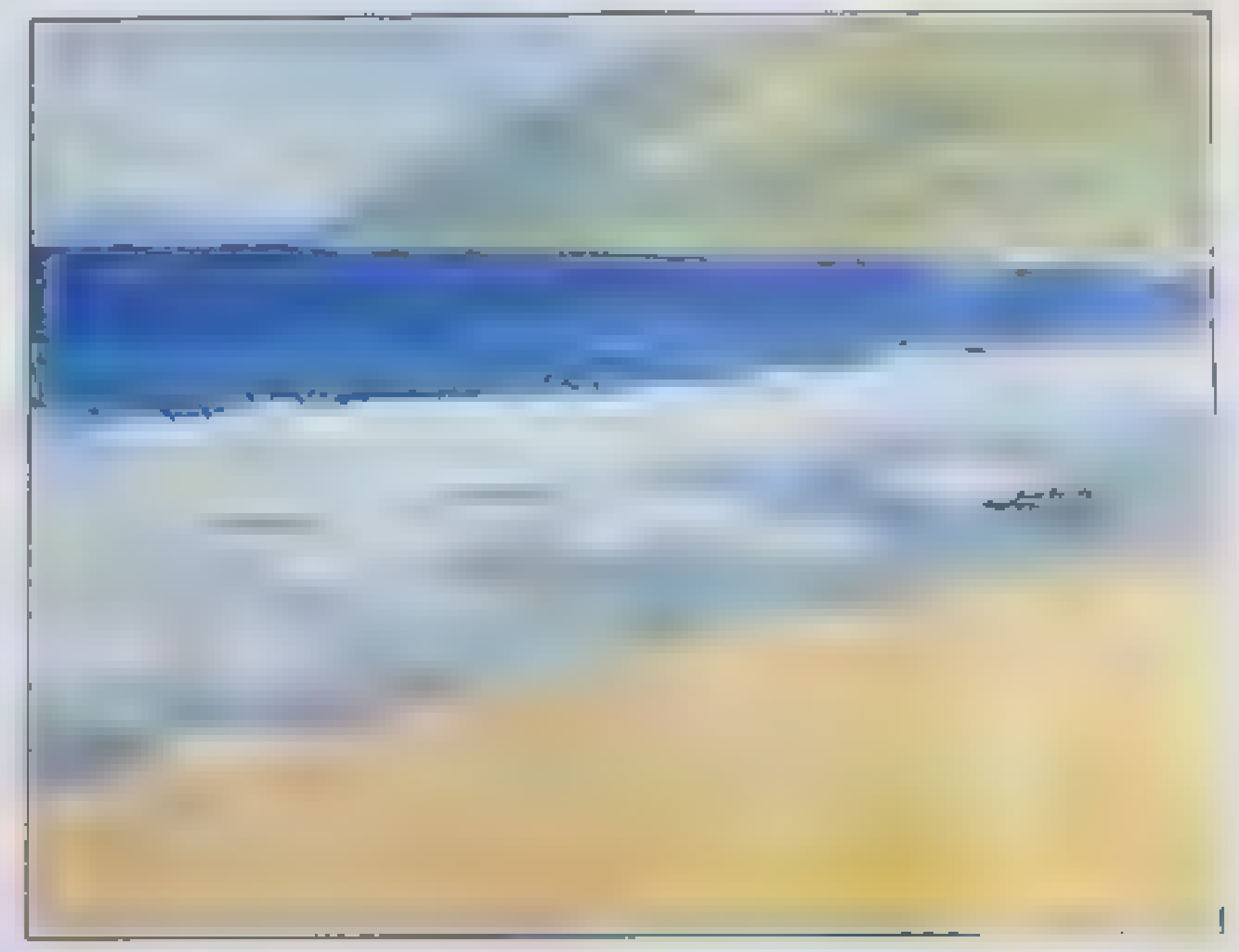

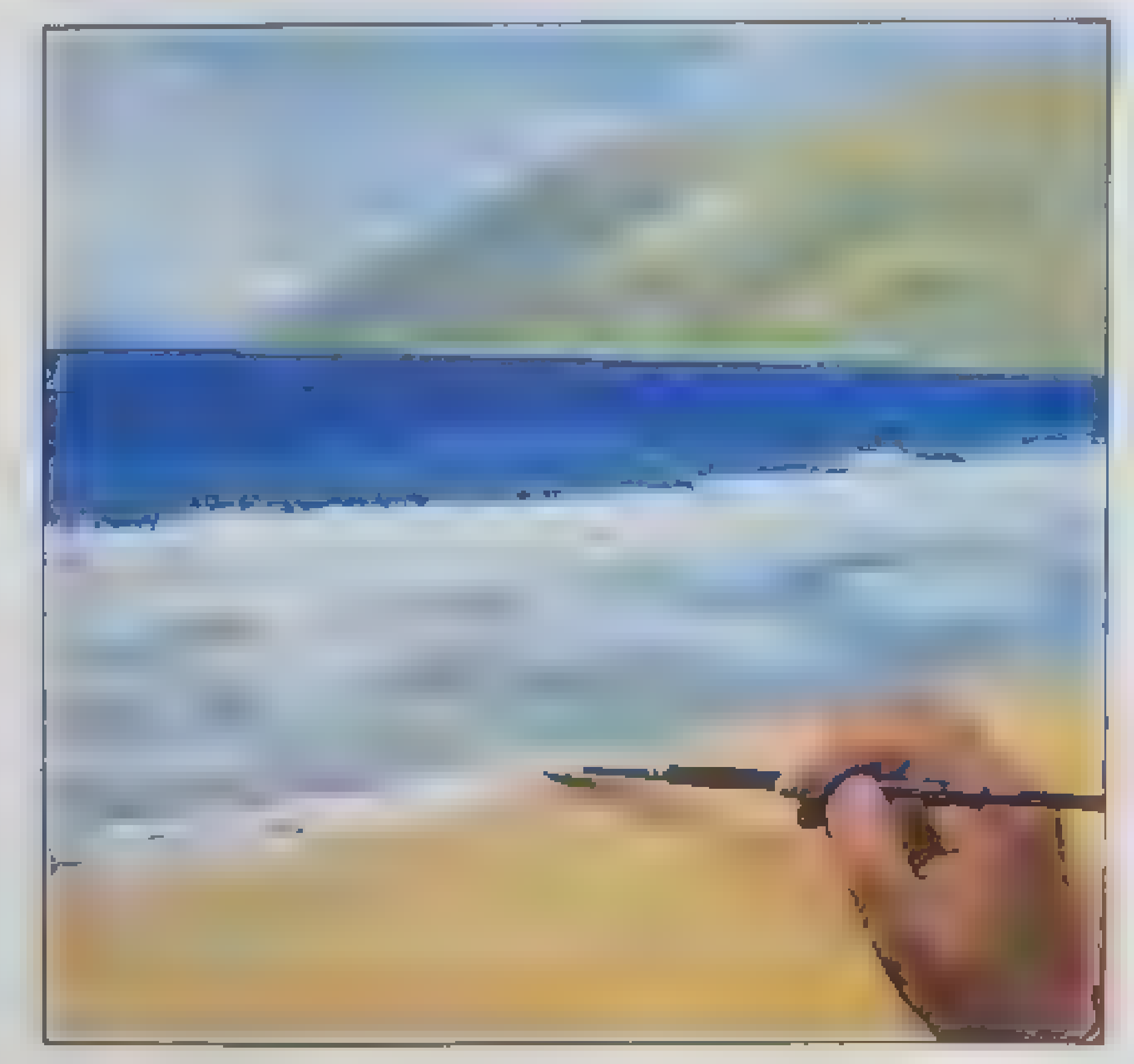

11 ▲ **Pictează valurile de la suprafața apei**
Cu aceeași pensulă rotundă nr. 4, pregătește un gri-deschis, adăugând o cantitate mică de galben în alb. Fără să mai diluezi culoarea, treci cu pensula pe marginea zonei de la mal. Trasează câteva tușe mai groase de culoare albă, care să permită nuanței nisipului să se ivească la suprafață în câteva locuri.

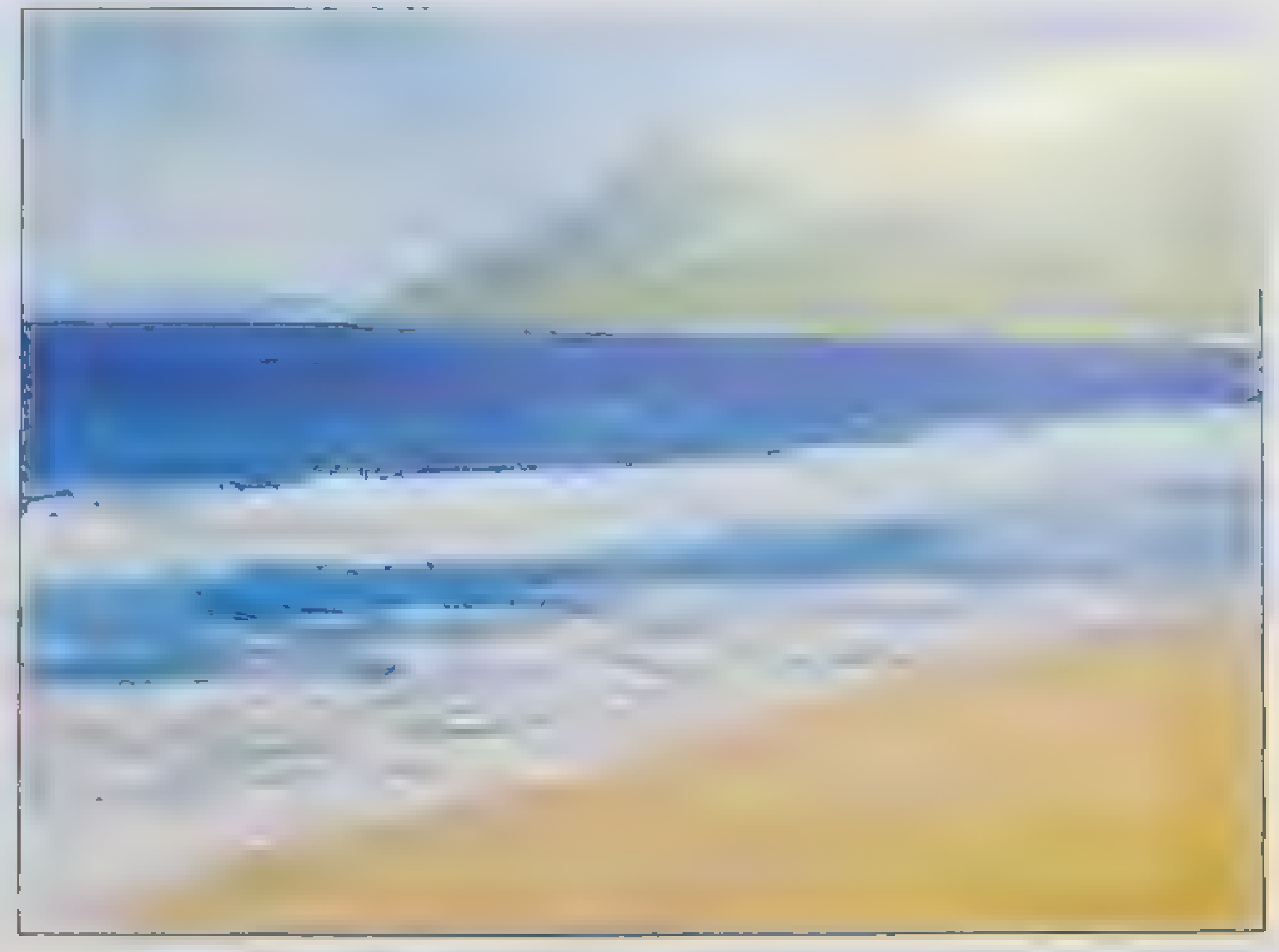

12 ▲ **Adaugă umbrele de sub valuri**
Folosind pensula nr. 6, pictează umbrele de pe partea inferioară a valurilor cu un turcoaz-închis, obținut prin amestecarea a aproximativ două părți de alb și a unei părți de albastru-ftalo, plus un pic de verde-ftalo.

Fii creativ!

Adaugă un personaj

Prin adăugarea unui *windsurfer* singuratic, atmosfera și efectul final ale aceluiași peisaj marin se schimbă complet: în timp ce nuanțele de albastru și verde din lucrarea originală creează o atmosferă rece și liniștită, nuanțele mai calde de roșu și galben ale velei în dungi par să se detașeze clar de fundal și să creeze un centru compozițional puternic, care atrage ochiul privitorului.

UN PAS ÎNAINTE

Putem spune că peisajul, ca și lucrarea de bază, este complet. Cu toate acestea, poți anima scena, creând mai multă mișcare cu ajutorul unui cuțit de paletă sau al unei spatule: spatula conferă picturii un aer complet diferit și este deosebit de eficientă pentru lucrul în detaliu.

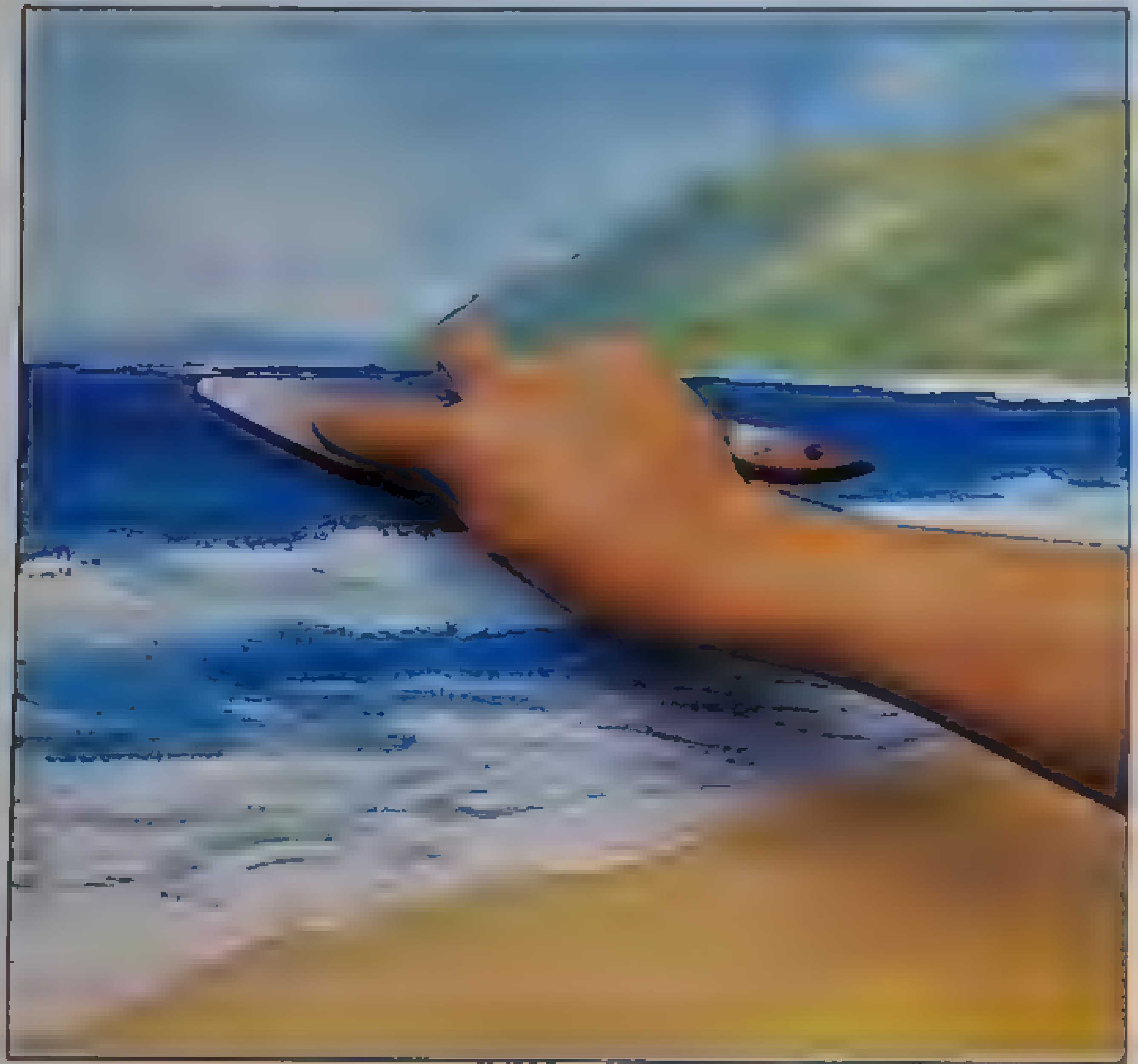

13 ▲ **Folosește spatula pentru pictură**
Începe prin a amesteca alb nediluat cu un dram de galben de cadmiu și folosește cantul spatulei pentru a marca liniile mai apropiate prin accente ce reprezintă valurile din depărtare.

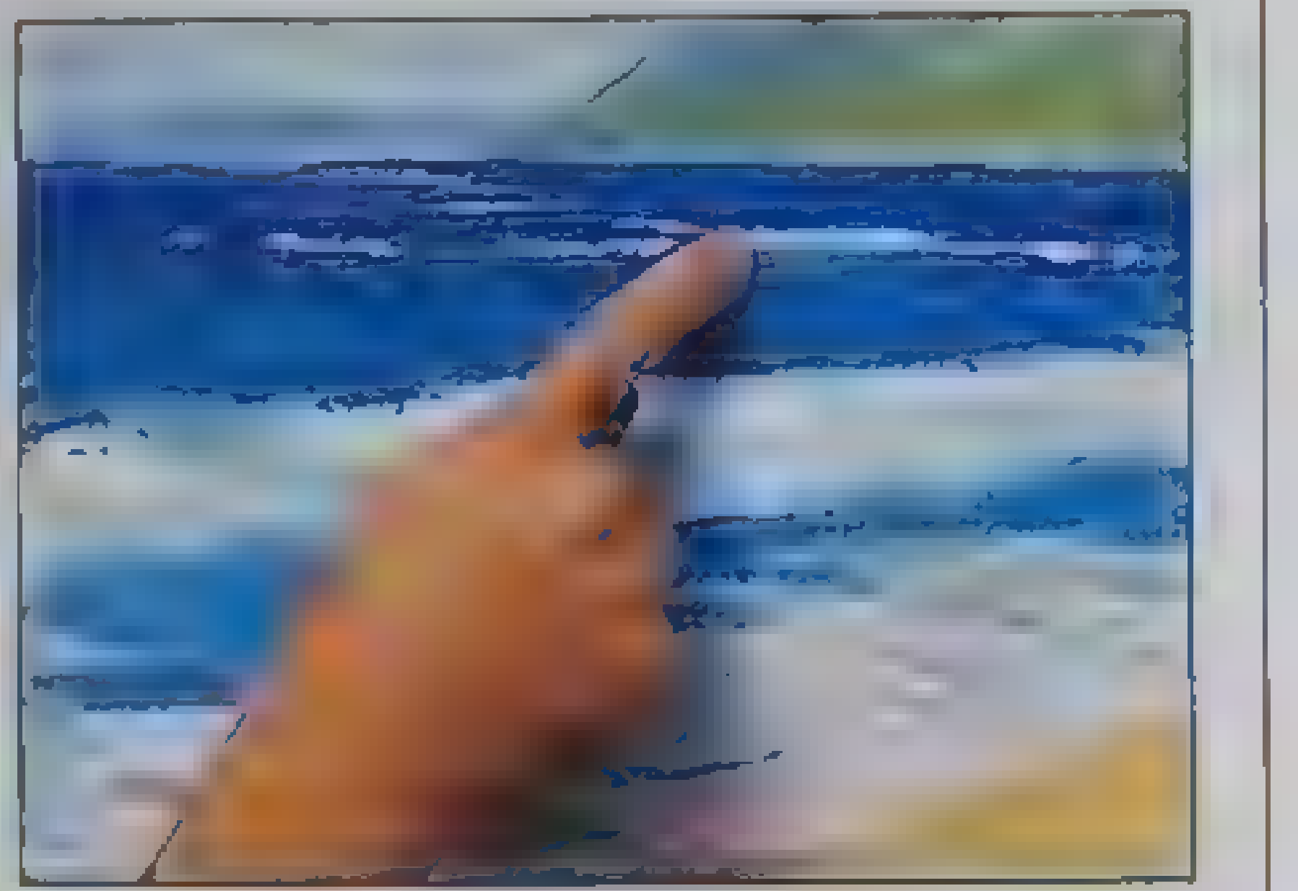

14 ▲ **Folosește degetele**
Alege unul sau două dintre cele mai îndepărtate valuri și amortizează efectul spatulei, corectând cu degetele culoarea încă umedă.

15 ▲ **Adaugă alb cu o spatulă**
Pentru a lumina imaginea, încarcă spatula cu pastă albă amestecată cu puțin galben de cadmiu și, cu partea plată a lamei, aplică tușe ample de culoare pentru valuri.

16 ▲ **Ultimele retușuri**
Finalizează marea, adăugând un amestec de alb și galben peste valurile de la suprafața apei din prim-plan. La final, folosește spatula pentru a da mai multă strălucire dealurilor, cu ajutorul unor pete de lumină; ca să reușești, trebuie să amesteci alb cu puțin albastru-ftalo și galben de cadmiu, folosind din nou partea plată a lamei.

SOLUȚII ISTEȚE

CUM SĂ ASCUNZI O GREȘEALĂ

Acrilicele se usucă repede, ceea ce înseamnă că este ușor să corectezi greșelile: dacă aplici o culoare nedorită, așteaptă să se usuce zona respectivă și vino pe deasupra ei cu o culoare potrivită.

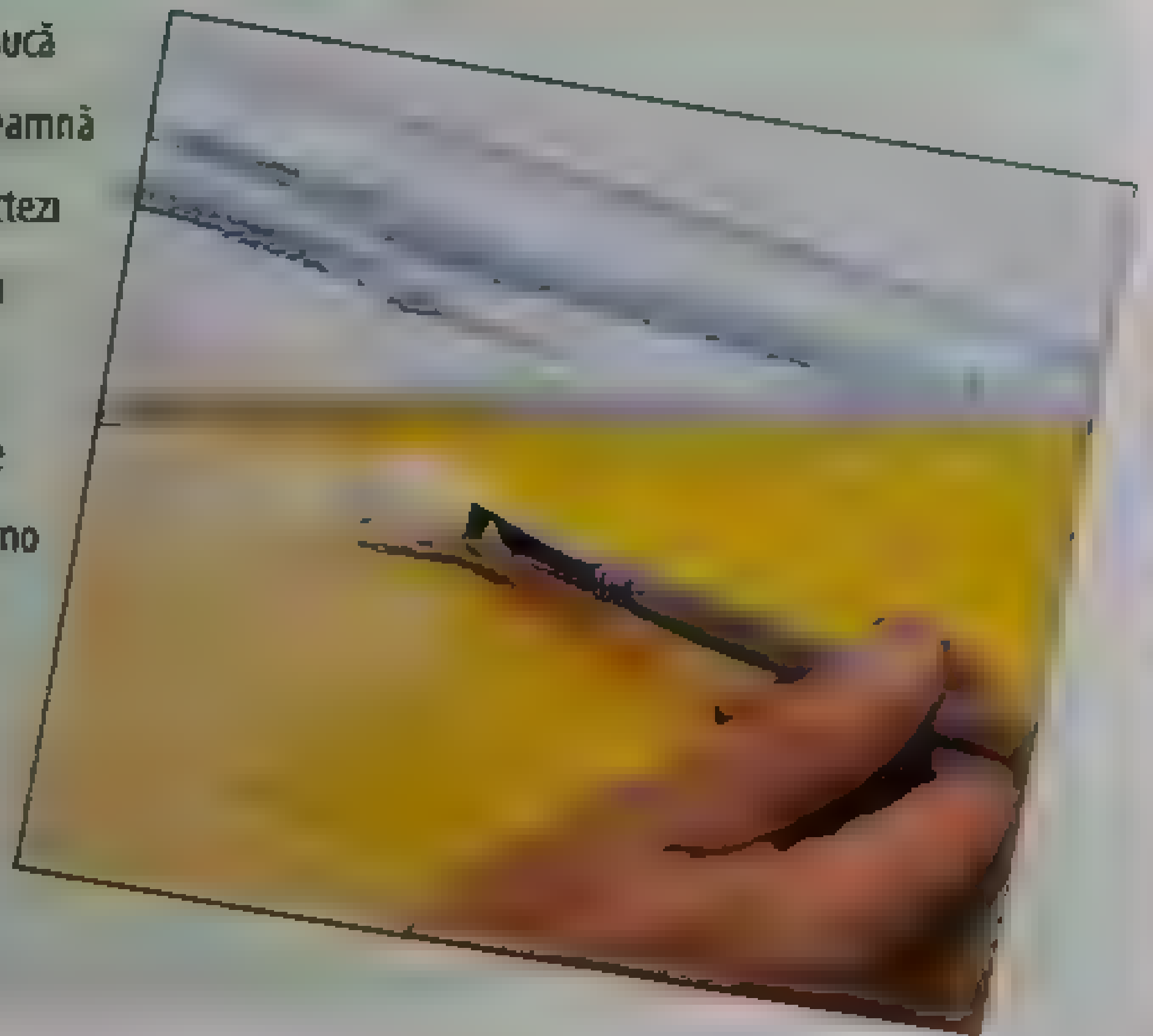

Operele maeștrilor

James McNeill Whistler (1834-1903)
Plajă, Pourville

Picturile în ulei ale lui **Whistler** denotă o mare destul de diferită de a noastră: în loc de albastru, artistul folosește un gri-verzui estompat pentru a reda apa animată de pete neregulate de spumă. Singura zonă luminoasă din această pictură este cerul. Precum acrilicele din lucrarea noastră, aici uleiul este aplicat în straturi groase și păstoase, care evidențiază urmele vizibile ale pensulei. Există o mică linie de demarcație între plajă și mare, ce transmite în mod evident senzația de nisip umed. Personajele sunt schițate foarte subtil: par biciuite de vânt și învăluite într-o atmosferă fantomatică.

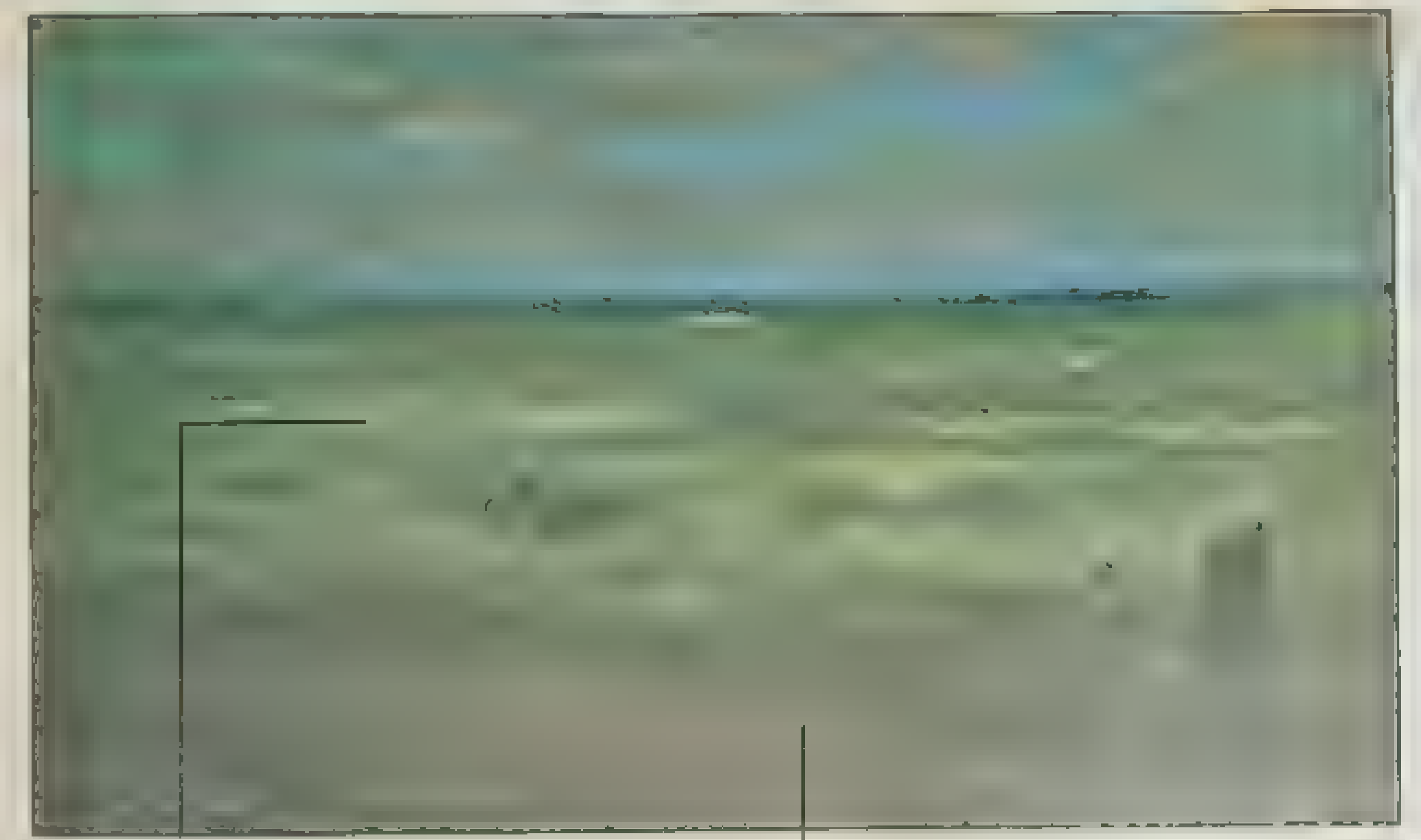

Valurile tulburi cu creste de spumă sunt redate prin tușe vibrate, marcate cu pensula în straturi groase de ulei.

Pentru țărm, Whistler a aplicat o nuanță similară cu aceea a mării, însă în tușe subțiri și orizontale

O LUCRARE COMPLETĂ

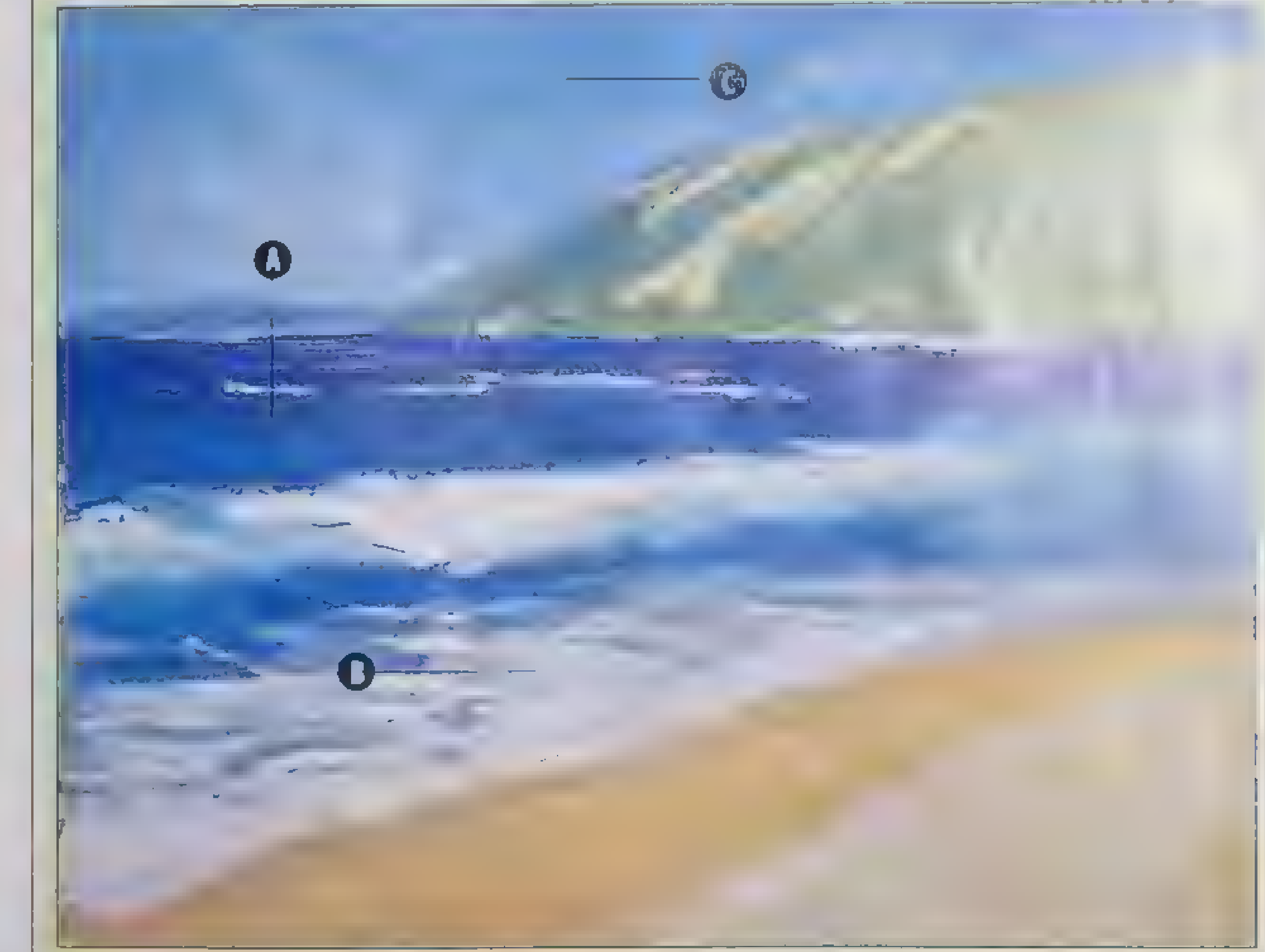

A Culorile strălucitoare ale mării
Datorită nuanțelor de albastru și verde-ftalo de la baza culorilor, tonurile mării sunt foarte intense: un albastru foarte puternic în depărtare, respectiv un turcoaz strălucitor în prim-plan.

B Straturi groase de culoare
Pentru a anima suprafața picturii și pentru a evidenția dealurile și apa înspumată, am aplicat pasta groasă cu o spatulă.

C Cer în două nuanțe
Am simplificat cerul folosind două nuanțe de albastru-grizat: cea mai închisă este cea de bază, iar peste ea am aplicat o nuanță mai deschisă, pentru a reproduce norii.

- [illegible] de materialitate ce pot fi obținute în culori de ulei

Împăstarea

Tehnica împăstării (impasto) *este o modalitate foarte bună de a depăşi ezitările şi de a obţine rapid efecte intense de materialitate.*

Vincent Van Gogh folosea degetele pentru a obţine spiralele groase care caracterizează multe dintre picturile sale celebre; de asemenea, prefera să aplice culoarea pe pânză fără să o dilueze, întinzând-o cu o pensulă sau cu o spatulă. Unul dintre cele mai fascinante aspecte ale artei lui Van Gogh este vitalitatea pe care aceasta o comunică: subiectele sale – de la câmpurile de iarbă încolţită la cerul furtunos – erau animate de o densitate cromatică.

Suprafeţe dense

Unele tipuri de culoare pot fi suprapuse pentru a forma straturi dense şi foarte expresive, în care rămân vizibile urmele de pensulă sau de spatulă. Această tehnică, în care culoarea este densă şi păstoasă, ieşind din pânză aproape ca un basorelief, se numeşte „împăstare" sau „impasto". Metoda aceasta nu este numai foarte plăcută, ci şi foarte versatilă: ea permite o abordare foarte directă şi spontană, prin care se pot atinge rapid rezultate bune şi expresive.

Pentru a aprecia această tehnică, ne vom referi la *Noaptea înstelată* a lui Van Gogh: densitatea pastei picturale, care se regăseşte în toate lucrările artistului, este rezultatul unor tuşe de pensulă complexe şi precise, dar şi al unei culori păstoase şi dense. Suprafaţa picturii este la fel de importantă ca şi culoarea, compoziţia şi subiectul

Ce fel de culoare trebuie folosită?

În general, acrilicele sunt considerate cel mai bun material folosit în tehnica împăstării, deoarece sunt maleabile şi pot fi utilizate direct din tub, fără diluare. Cu toate acestea, este recomandat ca straturile de culoare să fie întinse treptat şi succesiv, deoarece chiar şi un material elastic, precum cel reprezentat de acrilice, se poate sparge sau fragmenta, dacă este aplicat în exces. Consistenţa acrilicelor variază în funcţie de producător, dar cele mai multe sunt suficient de dense pentru a permite rezultate bune. Avantajul acrilicelor este că se usucă repede: chiar şi un strat gros de culoare se usucă în doar câteva ore; suprapunând pasta, vei obţine un efect tridimensional într-un timp relativ scurt

TEHNICA ÎMPĂSTĂRII CU O SPATULĂ

Încearcă efectele tehnicii împăstării prezentate mai jos, cu acrilice sau ulei, şi păstrează aceste experimente ca puncte de referinţă pentru lucrările viitoare

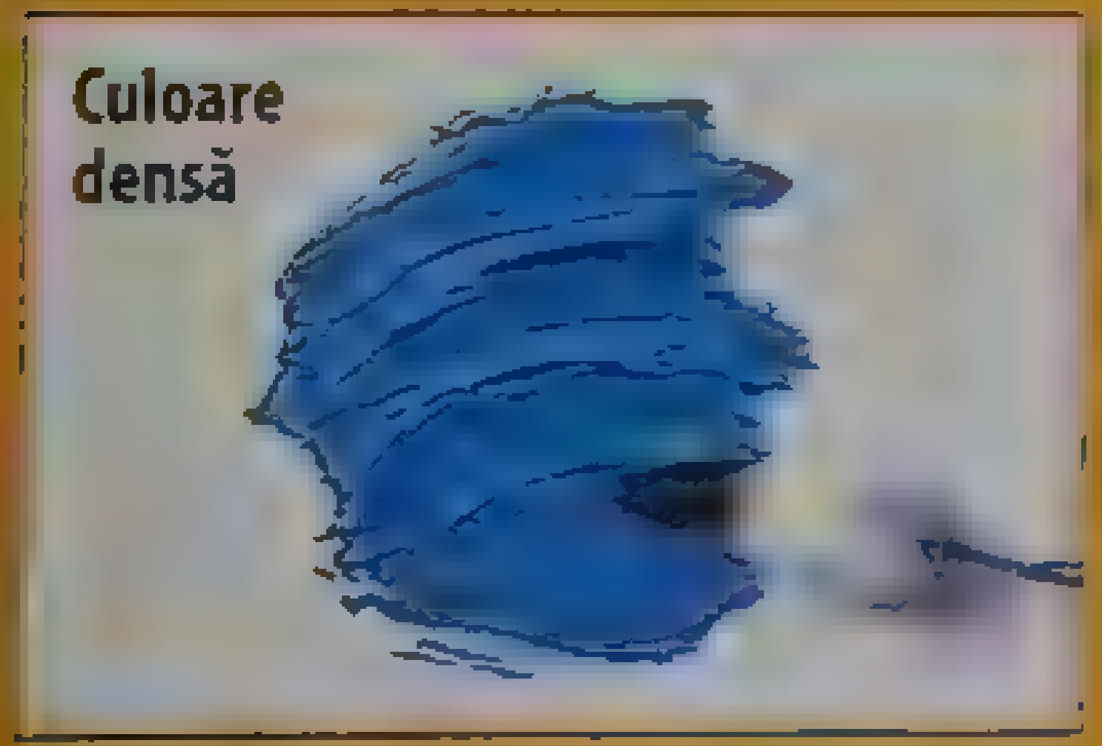

Culoare densă

[illegible] cu spatula o cantitate mare de culoare nediluată şi [illegible] în tuşe mari, paralele, suprapunându-le uşor pentru a crea o suprafaţă de culoare densă.

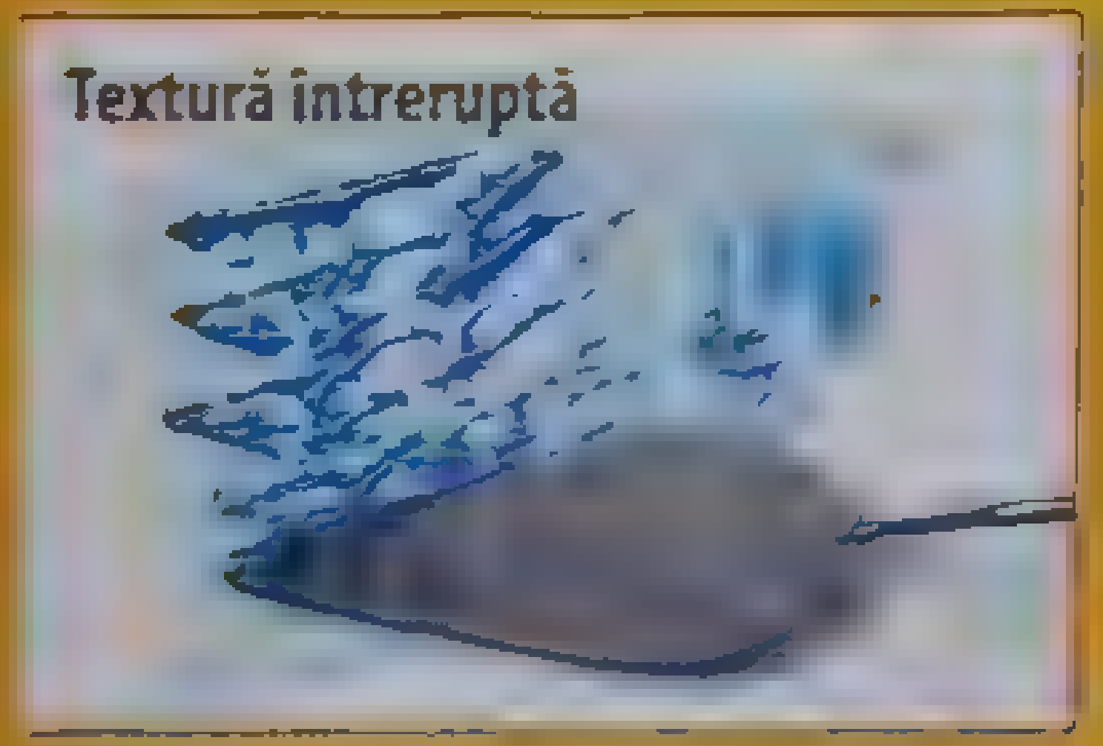

Textură întreruptă

[illegible]

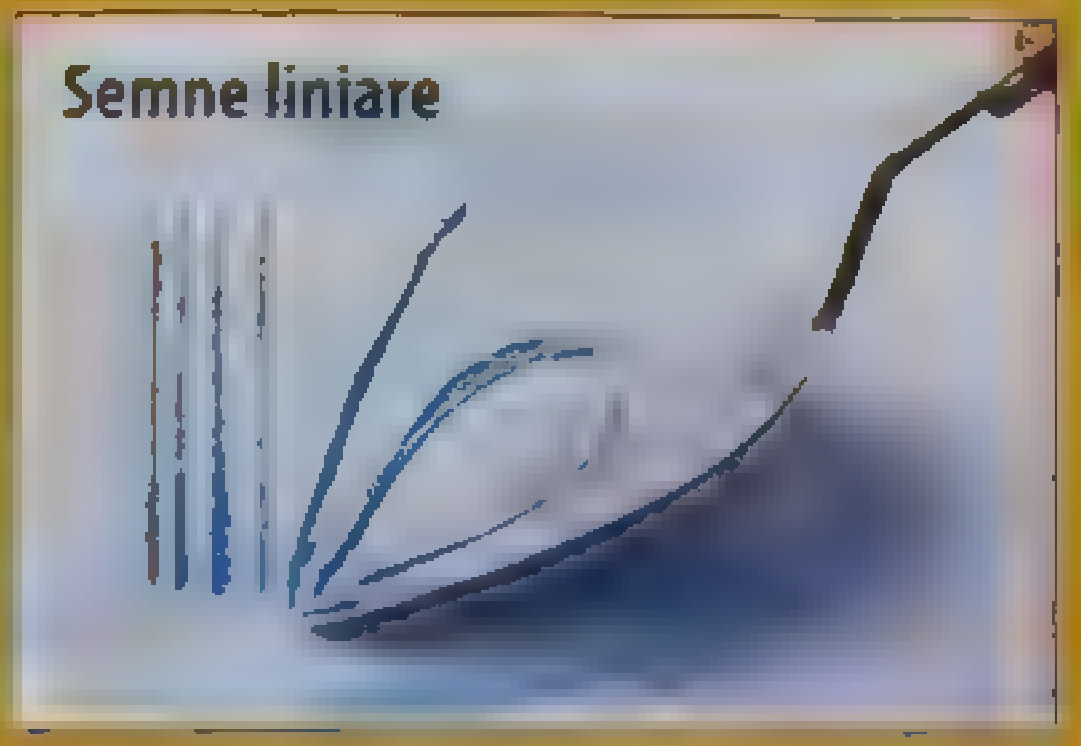

Semne liniare

[illegible]

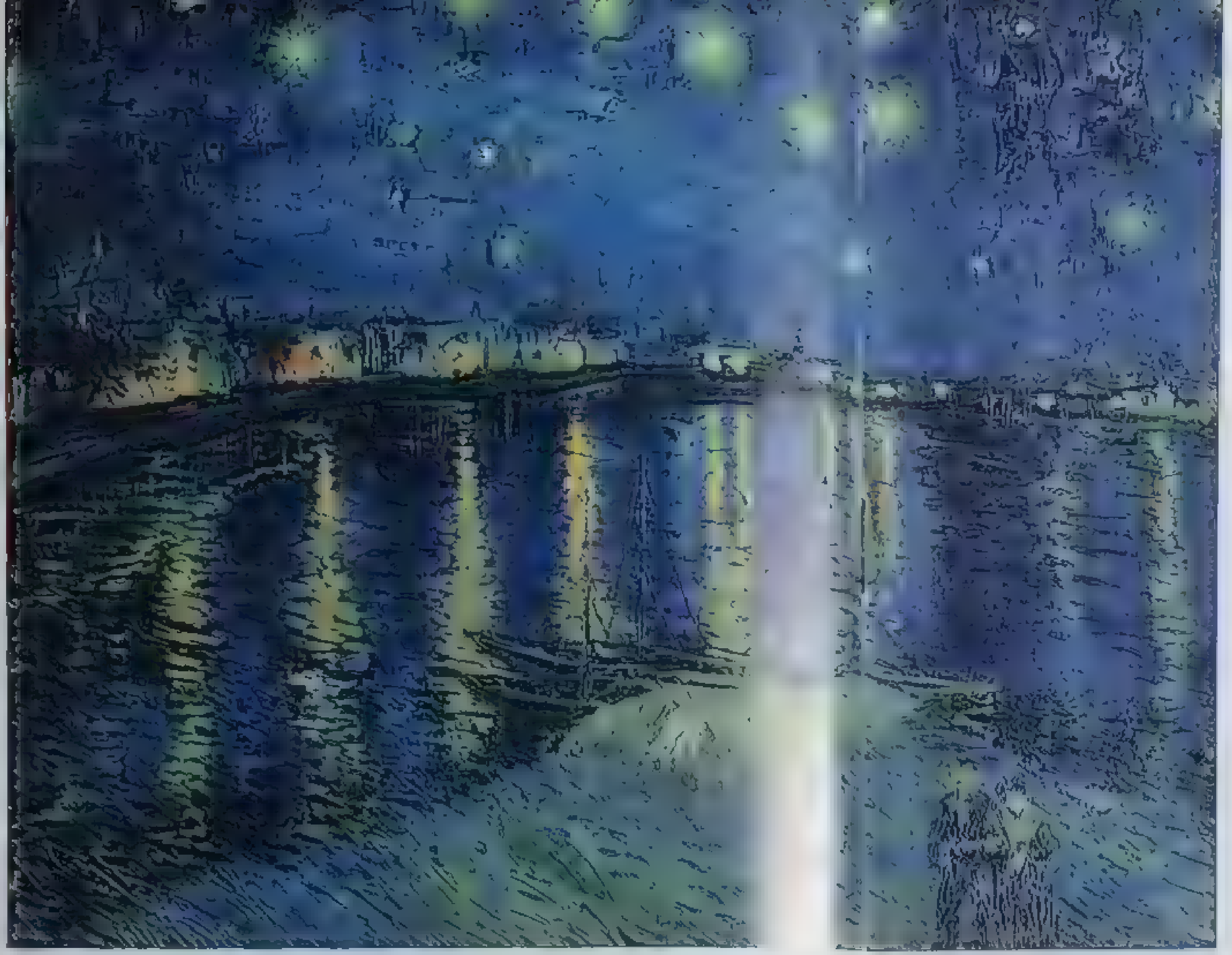

◀ În *Noapte înstelată*, Vincent Van Gogh (1853 - 1890) utilizează tehnica împăstării într-o manieră foarte expresivă, cu tuşe puternice de pensulă şi pastă în relief, ce subliniază jocul de lumini.

Împăstare cu ulei

Uleiurile sunt, de asemenea, un mediu excelent pentru pictura ce foloseşte tehnica împăstării. Van Gogh nu a fost singurul care a creat picturi dense în culori pe bază de ulei acest material a fost folosit începând cu Renaşterea, iar numeroşi artişti au folosit culori în relief şi tuşe de pensulă consistente pentru a descrie formele, pentru a crea un efect de profunzime şi pentru a conferi densitate cromatică lucrărilor lor

Cu toate acestea, în unele situaţii uleiul este mai puţin versatil decât acrilicele şi este utilizat cu prudenţă. Ca şi în cazul acrilicelor, pictura în ulei se poate întinde în straturi suprapuse, dar, din cauza timpului lung de uscare, acest tip de întrebuinţare necesită multă răbdare. În plus, straturile groase de culoare pe bază de ulei pot neces[illegible] sau chiar săptămâni să se usuce, timp în care culoarea [illegible] sparge sau fragmenta. Uleiul ar trebui aplicat întotdeauna trept[illegible] strat cu strat. Acestea fiind spuse, dacă este întinsă cu atenţie, prin tehnica împăstării, culoarea de ulei ajută la obţinerea unor efecte foarte frumoase şi de durată

Îngroşarea cu pensula

Pasta cromatică densă păstrează urma tuşei de pensulă, mai ales dacă aceasta este încărcată cu multă culoare. Pentru a obţine cele mai bune rezultate în această tehnică, va trebui să utilizezi tuşe de pensulă pronunţate, fără a ezita sau a încerca să le elimini de pe suprafaţa pânzei, pentru că vei obţine o imagine plată şi vei distruge efectul propus. Dacă doreşti o pictură expresivă, nu dilua culoarea, ci aplic-o pe pânză fără ezitare şi nu mai interveni asupra ei!

Forma şi dimensiunea pensulei influenţează tuşa, precum şi modul în care o ţii: foloseşte vârful pămătufului şi continuă să lucrezi petele şi liniile pictate cu mişcări scurte; pentru a obţine linii în spirală, mişcă tot braţul. Experimentează întreaga gamă de efecte realizabile cu pensulele diferite

Spatula pentru pictură

Pensula este cel mai comun instrument de pictat, dar nu o putem folosi pentru a obţine toate efectele dorite: spatula este deosebit de eficace în formarea zonelor de culoare omogene şi dense, într-o manieră imposibil de redat cu pensula. Din acest motiv, mulţi artişti pictează doar cu spatula, evitând pensulele Dacă se poate, alege o spatulă potrivită, cu mânerul ridicat; în acest fel, vei putea să întinzi culoarea uniform, fără să rişti să o murdăreşti cu mâna. Există mai multe tipuri de spatule pentru pictură, atât ca formă, cât şi ca dimensiuni, cu ajutorul cărora poţi atinge rezultate extrem de diferite

Pentru o suprafaţă împăstată omogen, ia culoarea densă de pe paletă şi aplic-o pe pânză, ţinând spatula paralel cu suprafaţa, ca şi cum ai întinde untul. Dacă nu ai o spatulă pentru pictură, încearcă să foloseşti un cuţit obişnuit cu o lamă dreaptă şi flexibilă; ca alternativă, poţi folosi la fel de bine şi o bucată de carton

ÎMPĂSTARE CU PENSULA

În funcţie de forma şi modul în care ţii pensulele, poţi obţine o gamă largă de efecte.

Pentru o suprafaţă densă şi regulată, foloseşte o pensulă plată şi pictează cu partea lată a pămătufului. Foloseşte culoarea nediluată şi aplic-o într-o mulţime de tuşe apropiate, precise [illegible]

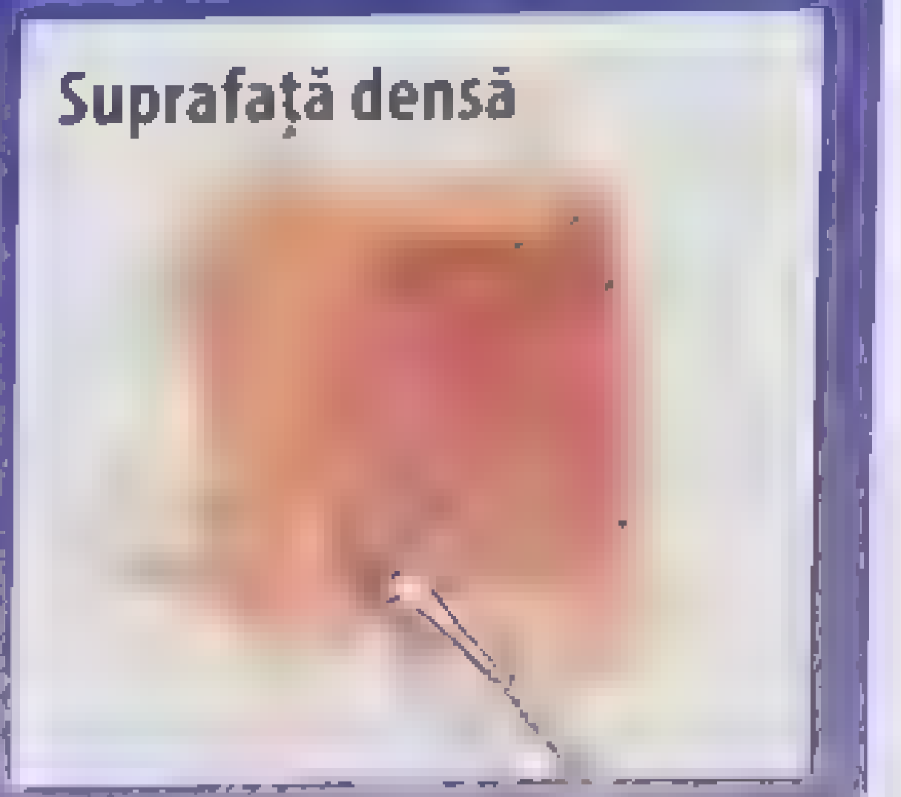

Suprafaţă densă

Linii sup[illegible]

Experimente

În concluzie, nu-ţi fie teamă să experimentezi: poţi să-ţi alcătuieşti propriul repertoriu de efecte personale, încercând liber cele mai diferite instrumente. De exemplu, ai posibilitatea să creezi o suprafaţă neobişnuită şi ondulată cu un aplicator de plastic crestat, folosit adesea pentru a întinde adezivii pe pereţi, sau chiar cu un pieptene

▶ Încearcă noi modalităţi de a folosi culoarea nediluată: aici, de exemplu, culoarea a fost întinsă cu un aplicator pentru lipici disponibil în magazinele de vopsele şi în cele de bricolaj.

Obiecte în ulei

Învaţă să nuanţezi culorile de ulei pe pânză, pentru a reprezenta obiecte cu suprafeţe finisate elegant.

Uleiurile au nevoie de multe ore să se usuce, iar acest lucru înseamnă că poţi continua să lucrezi pe pânză până când eşti satisfăcut de rezultat. Ai posibilitatea să lucrezi în propriul tău ritm şi să laşi deoparte pictura pentru o clipă, pentru ca mai târziu să o reiei; de asemenea, uleiurile îţi permit să nuanţezi pe pânză două culori încă proaspete, obţinând o legătură subtilă, aproape invizibilă, între cele două tonuri.

Lucrul cu uleiuri

Vopselele pe bază de ulei se diluează cu terebentină. Prin urmare, ţine lângă paletă un pahar mic cu acest solvent, pe care îl vei adăuga în culoare cu o pensulă, atunci când îţi vei pregăti culorile preferate.

Înainte de a începe, pregăteşte culorile principale, storcând tuburile puţin câte puţin. Pentru acest exerciţiu, vei folosi opt culori de bază (inclusiv alb), adăugând alte două – galben-citron şi albastru-ceruleum – în stadiile finale. Aranjează culorile în ordine şi curăţă paleta când culoarea începe să se murdărească; înainte de a folosi o nuanţă nouă, clăteşte întotdeauna pensula în terebentină şi şterge-o cu o cârpă.

Începe cu eboşa (schiţă colorată)

În stadiile incipiente, evită să foloseşti pasta densă: sunt mai uşor de controlat culorile pe bază de ulei, plecând de la nuanţe diluate şi crescând densitatea culorii pe măsură ce avansezi. De exemplu, pentru acest desen, artistul a întins pe întreaga suprafaţă a pânzei un ocru-cald, mai întâi într-un strat transparent de culoare, revenind apoi cu tuşe de pensulă mai dense.

Amestecuri

Cel mai simplu mod de a amesteca două culori este de a le suprapune. Consistenţa fină a uleiului îţi permite să lucrezi în zona în care două culori diferite se amestecă până când nu mai există o linie de contur. Pensula în formă de evantai, precum cea folosită pentru tonalităţile de roşu ale cănii din această natură statică, are un pămătuf special lărgit pentru a estompa subtil tonurile. Poţi obţine un efect similar şi cu o pensulă moale.

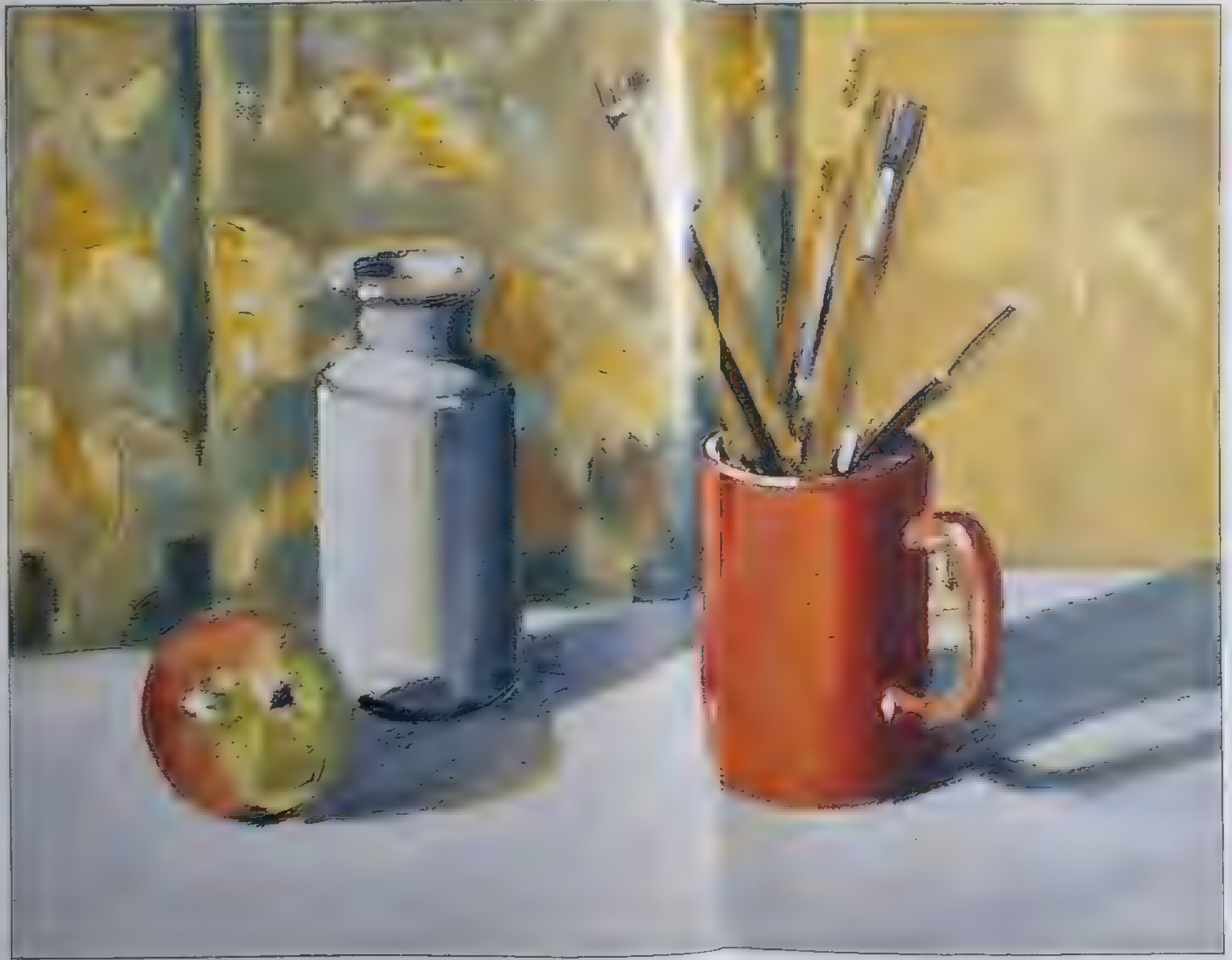

▶ Consistenţa uleiului îţi permite să amesteci două culori într-o manieră delicată, ideală în reprezentarea porţelanurilor din această natură statică.

ÎNCEPE

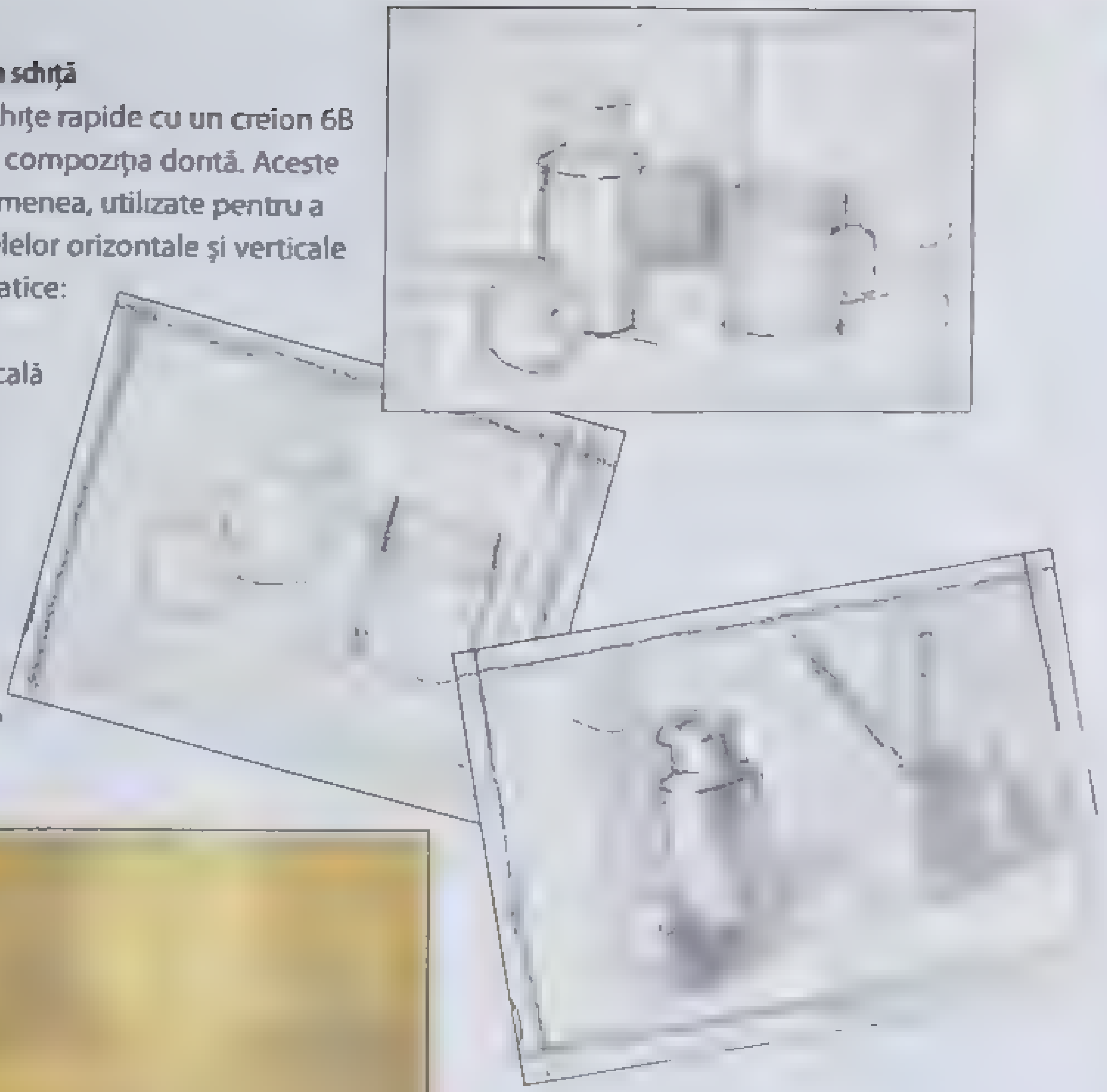

1 ▶ Realizează prima schiţă
Una sau două schiţe rapide cu un creion 6B te vor ajuta să obţii compoziţia dorită. Aceste schiţe vor fi, de asemenea, utilizate pentru a stabili poziţia limitelor orizontale şi verticale ale acestei naturi statice: marginea mesei, respectiv linia verticală dintre cele două draperii. Marchează apoi câteva umbre principale, pentru a-ţi crea o idee despre modul în care vor apărea zonele mai deschise şi mai închise.

MATERIALE

- Hârtie pentru schiţe
- Creion 6B
- O pânză de aproximativ 25 x 36 cm
- Pensule: nr. 7 plată, limbă-de-pisică nr. 3, evantai, pentru detalii
- Esenţă de terebentină
- O cârpă
- 10 culori de ul[illegible] umbră arsă [illegible] de [illegible] alb, ro[illegible]

2 ▶ Pregăteşte pânza
Baza de ocru-cald a pânzei este compusă 75% din ocru galben şi 25% din umbră arsă. Amestecul se diluează cu terebentină până când se obţine o consistenţă cremoasă, iar culoarea se aplică cu pensula plată. Lucrează în mod liber cu tuşe rapide şi nu-ţi face griji dacă în unele zone se vede albul pânzei.

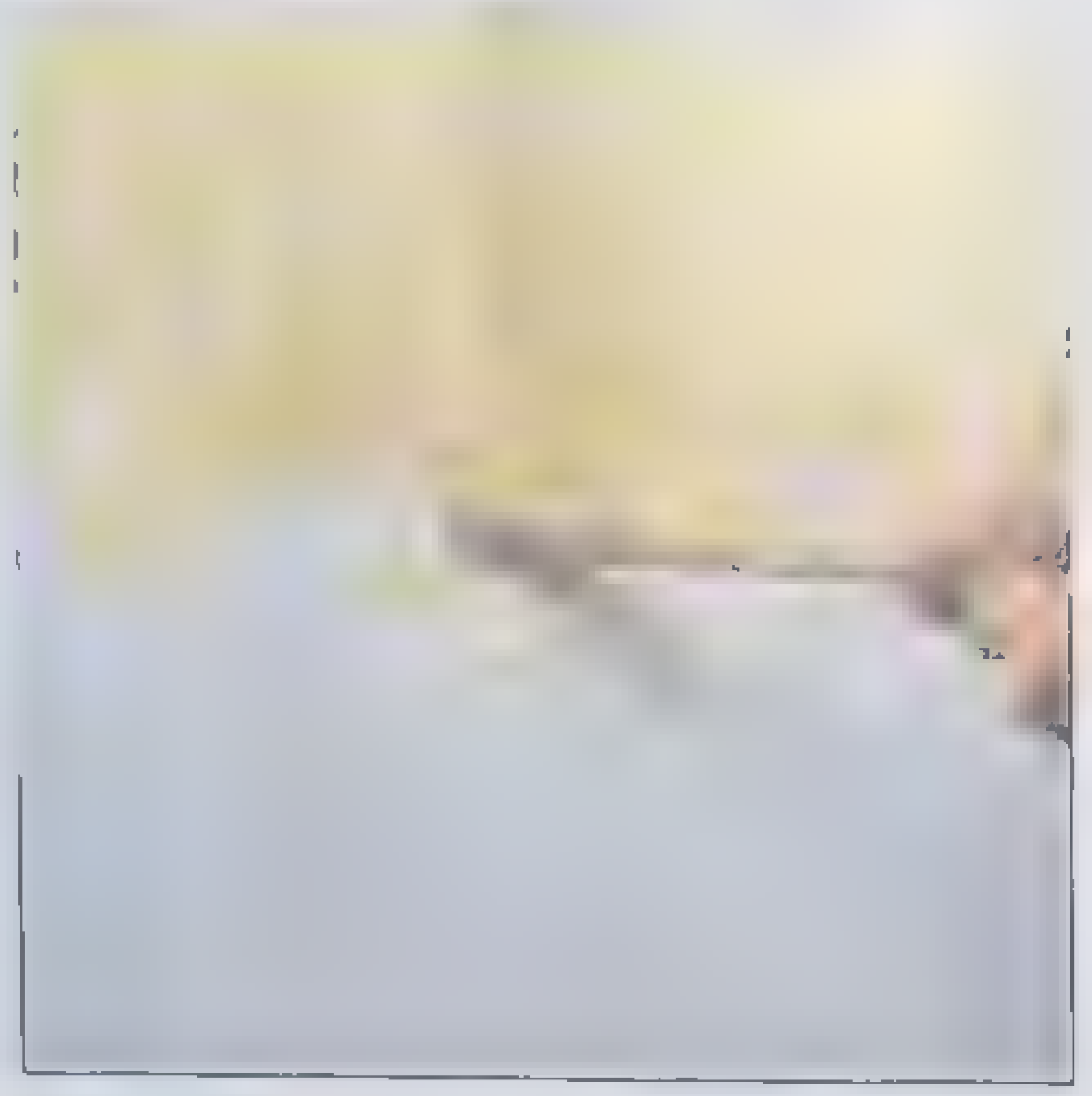

3 ◀ Rafinează culoarea
Freacă uşor suprafaţa cu o cârpă uscată; în acest fel, vei şterge excesul de culoare, obţinând un fond limpede şi o lumină aurie. Acum poţi începe să pictezi.

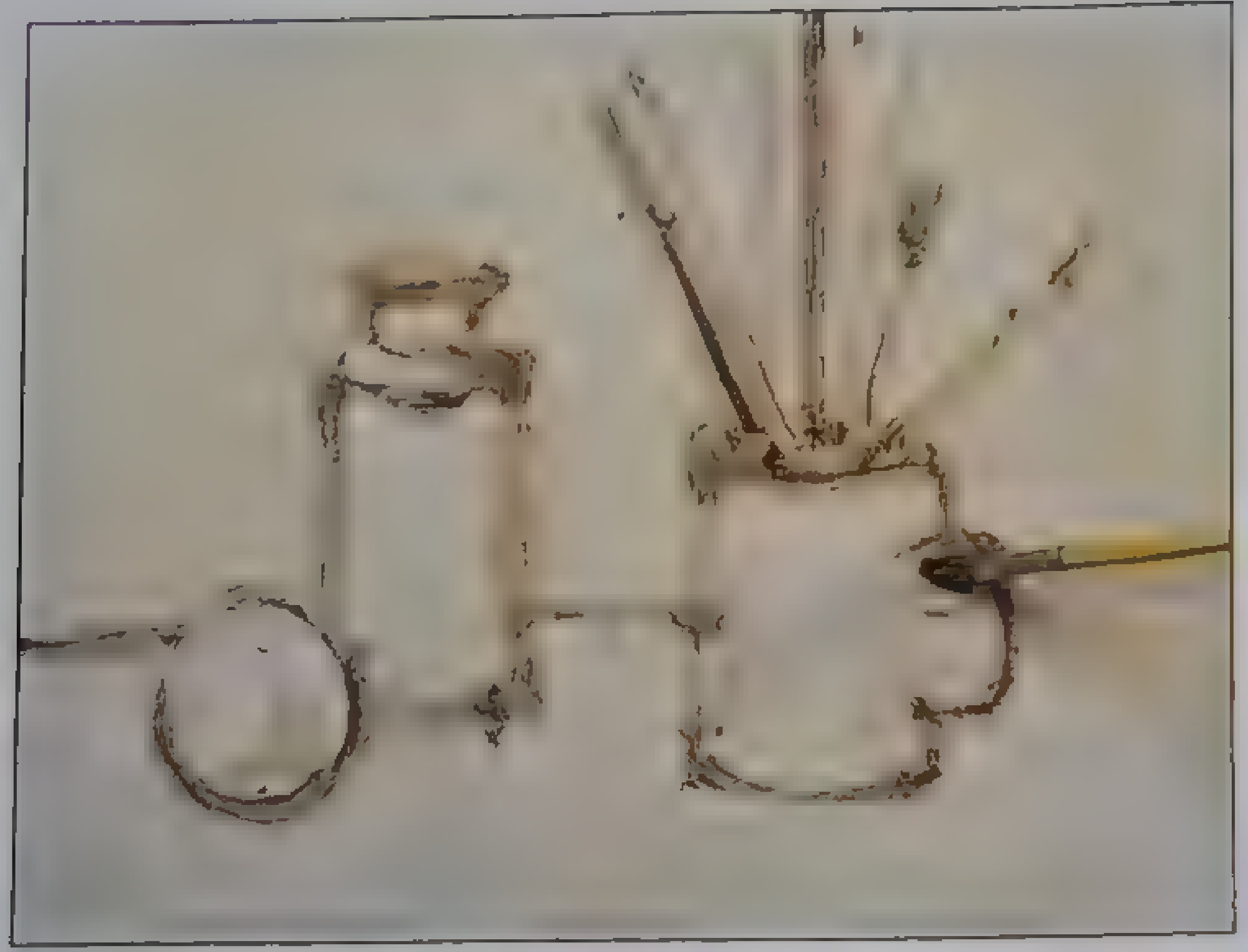

4 ▲ Treci la desenul contururilor
Pentru a picta contururile, înmoaie pensula limbă-de-pisică nr. 3 în sienna arsă, amestecată cu puțin albastru-ultramarin. Culoarea ar trebui să fie fluidă și netedă; va trebui să iei puțin amestec cu pensula dintr-o singură mișcare, pentru a evita petele. De asemenea, pentru a nu compromite lucrarea finală, nu insista pe detalii, chiar dacă desenul ar trebui să fie totuși complet. Aplică tușe ample și păstrează o oarecare distanță de lucrare, astfel încât să o poți observa în ansamblu și să te asiguri că toate elementele sunt la locul lor.

5 ▶ Tamponează suprafețele prea întunecate
Cu o cârpă înmuiată în terebentină, tamponează petele și șterge ușor liniile prea întunecate și groase: conturul ar trebui să fie destul de bine definit pentru a ghida desenul, însă, dacă este prea accentuat, se va amesteca cu petele de culoare din apropiere și le va murdări.

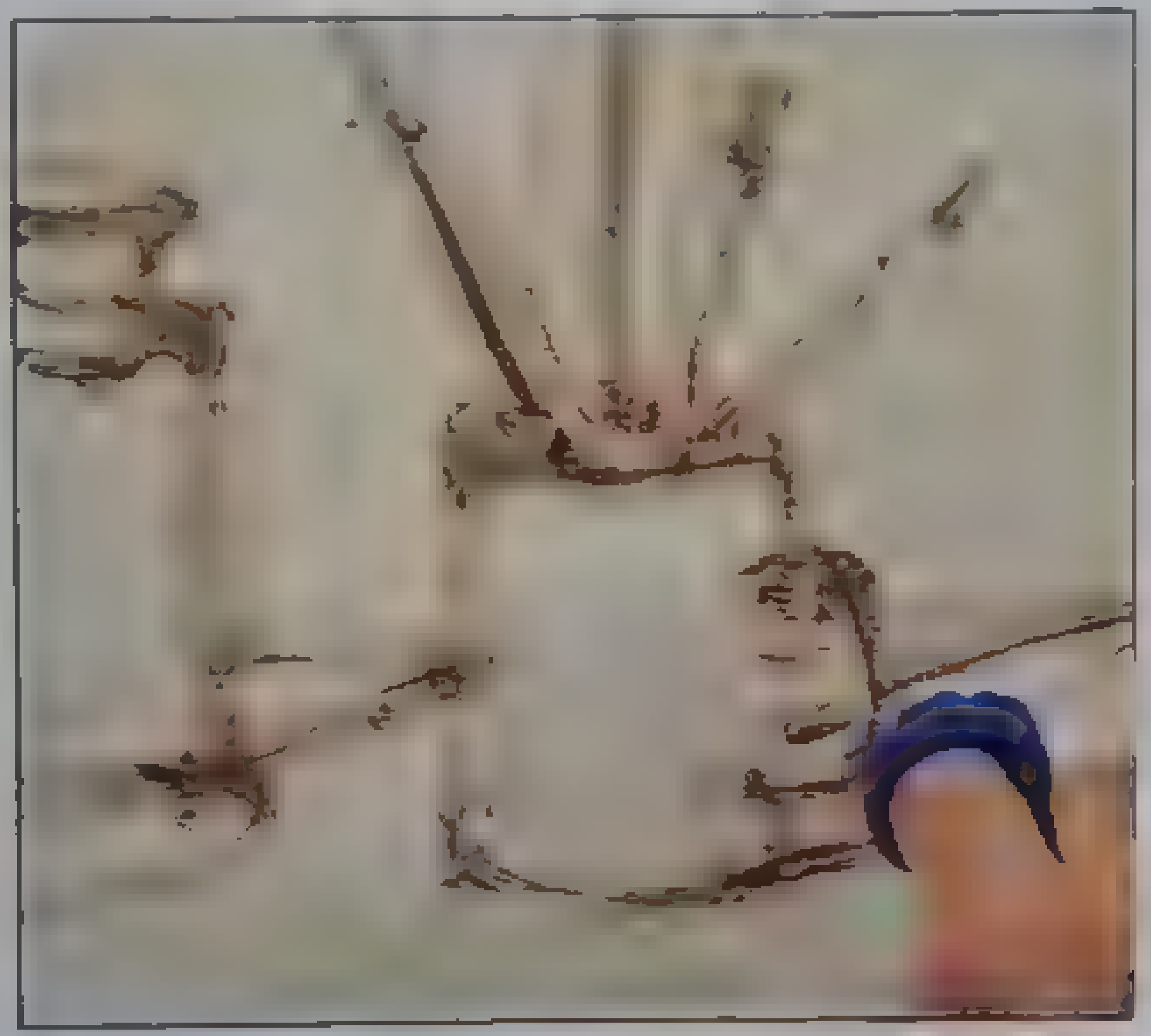

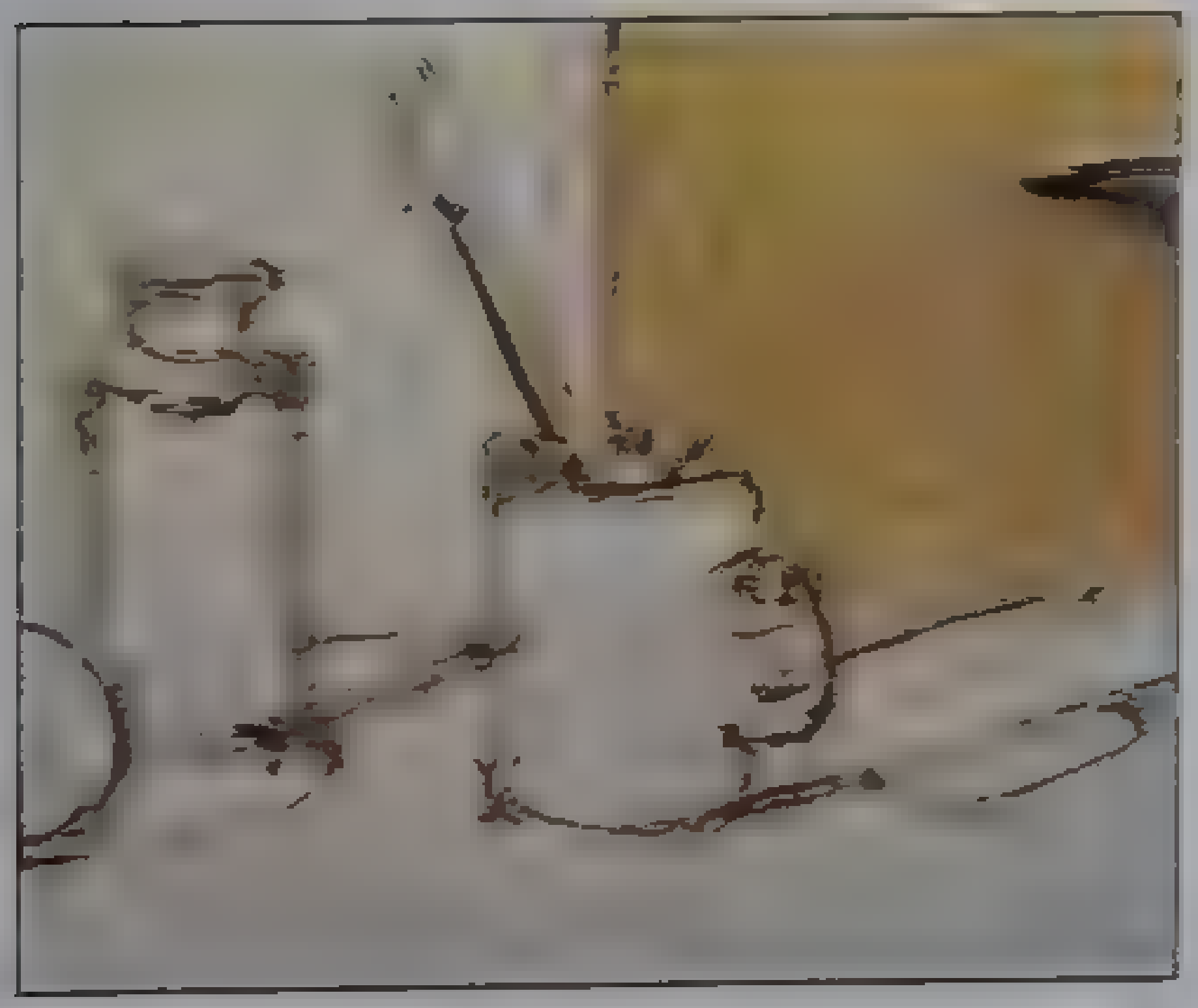

6 ◀ Pictează fundalul
Întoarce-te la pensula nr. 7 și acoperă draperia din fundal cu galben de Napoli combinat cu puțin galben de cadmiu, albastru-ultramarin și alb. Pentru umbrele ceva mai închise ale draperiei, adaugă în amestecul gata preparat puțină umbră arsă.

SFATURI
Compararea culorilor

Pentru a evita utilizarea unei nuanțe inadecvate, compar-o cu originalul: este de ajuns să înmoi pensula în culoarea pregătită și să o apropii de subiect; îți vei da seama dintr-o privire dacă ai obținut nuanța potrivită

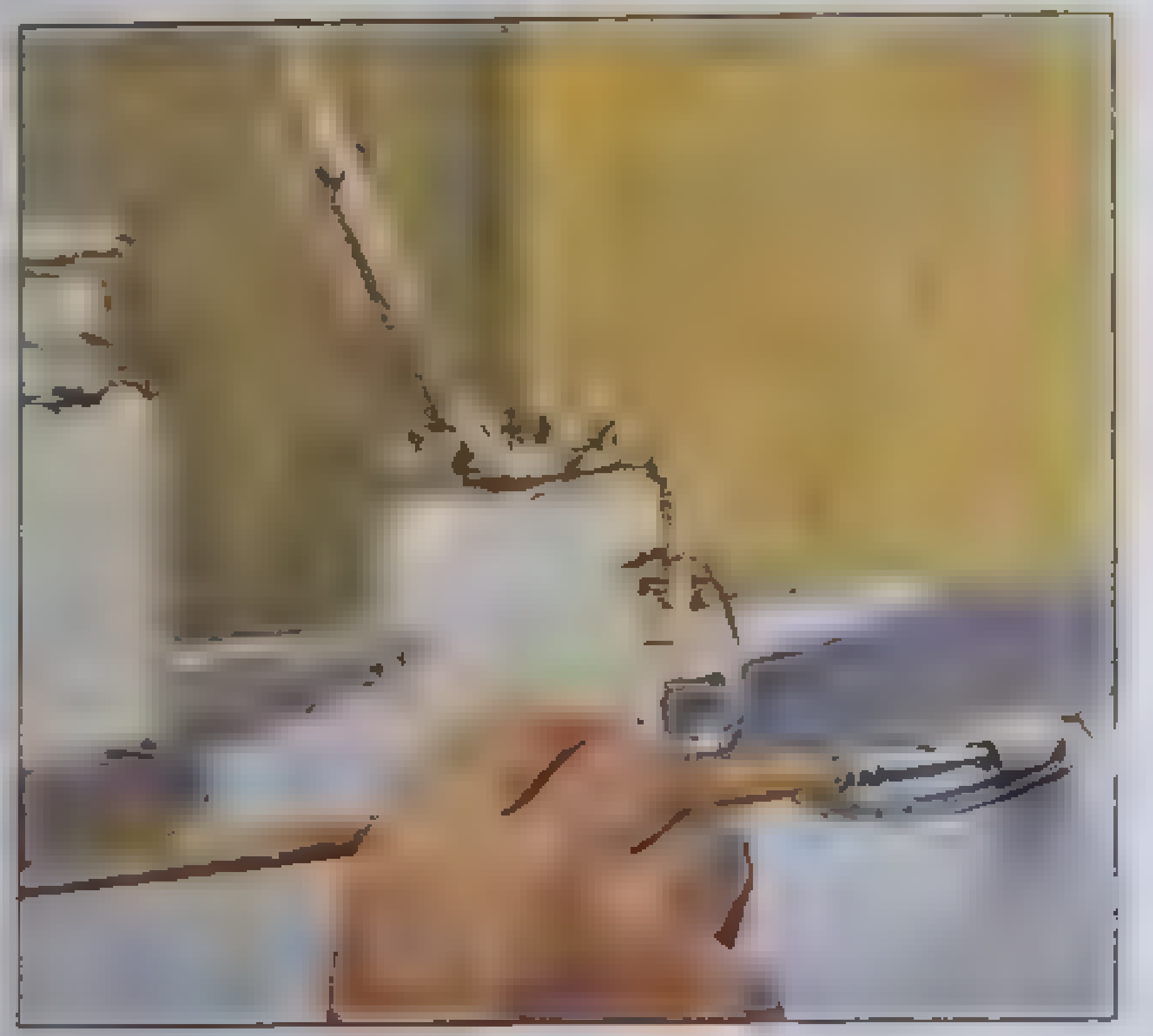

7 ▲ Delimitează formele principale
Nu este ușor să pregătești amestecul de culoare gri-verzuie pentru țesătura de damasc, însă ar trebui să reușești după câteva teste. Începe cu galben de Napoli și adaugă o cantitate mică de albastru-ultramarin și ocru-galben, până vei obține o culoare asemănătoare cu aceea a țesăturii. Pregătește griul pentru umbre amestecând în părți egale alb, umbră arsă și galben de Napoli, la care vei adăuga ulterior o cantitate mică de albastru-ultramarin. Nuanța gri estompată a mesei este compusă în principal din alb, amestecat cu puțin albastru-ultramarin și umbră arsă.

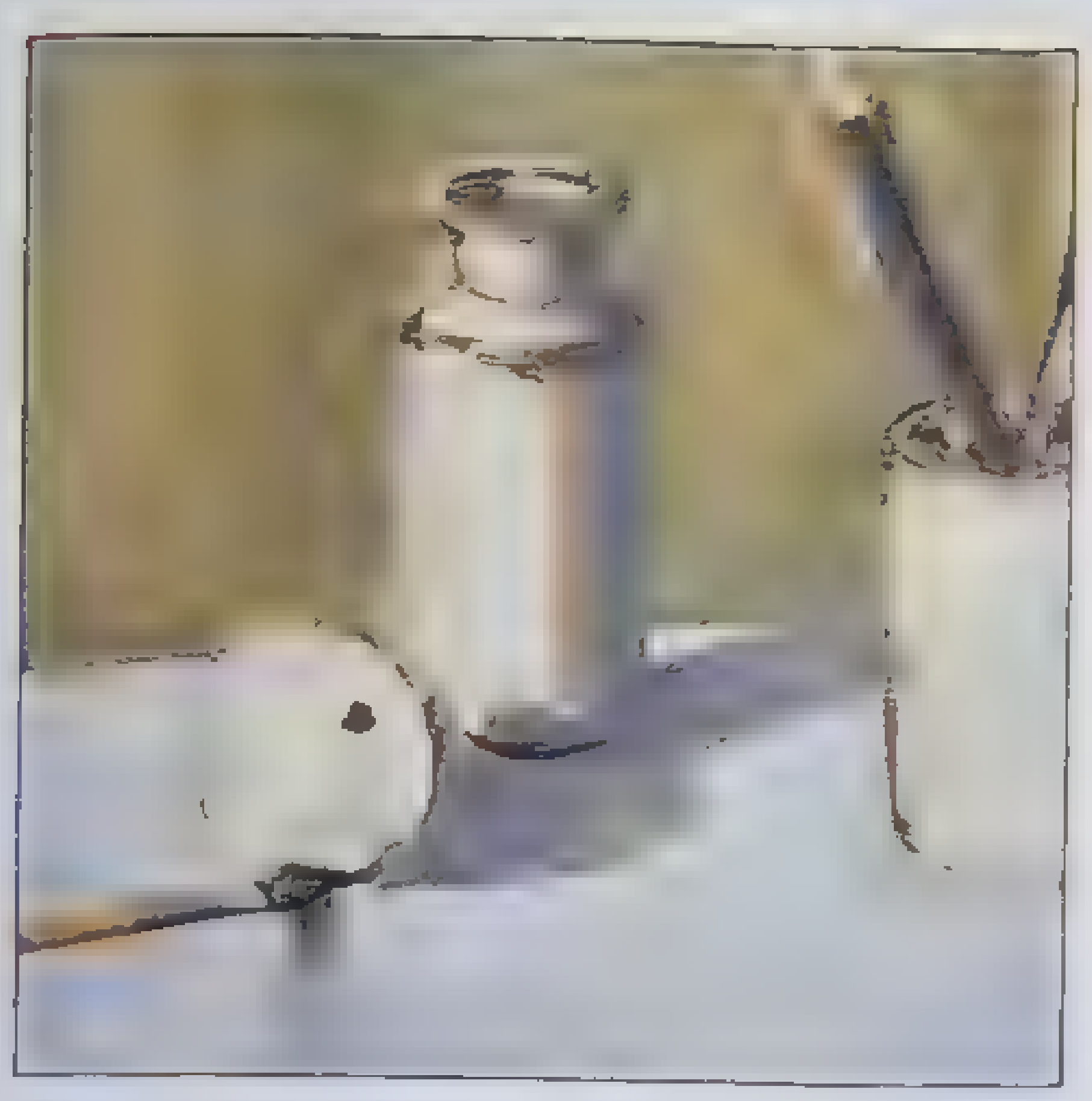

8 ▲ Întunecă umbrele
Cu pensula nr. 3, pictează umbrele principale ale sticlei, folosind același gri utilizat pentru umbrele de pe suprafața mesei. Pregătește o culoare neutră foarte închisă (trebuie să fie aproape negru), amestecând în părți egale umbră arsă și albastru-ultramarin, la care vei adăuga puțin roșu de cadmiu: cu această culoare, finisează cele mai întunecate umbre de pe marginea sticlei ceramice și de sub obiectele plasate pe masă.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Odată ce ai subliniat principalele zone de culoare, poți începe să dezvolți volumele și suprafețele naturii statice. Cum uleiurile se usucă foarte încet, poți să reproduci motivele, eliminând sau adăugând culoare.

9 ▼ Creează motivul țesăturii
Acum urmează etapa cea mai ușoară! Elimină cu o cârpă zonele de gri de pe pânză, pentru a expune stratul de dedesubt. Aceste pete sunt texturi decorative; pentru a indica punctele în care desenele dispar între falduri, întrerupe-le, marcând o margine precisă.

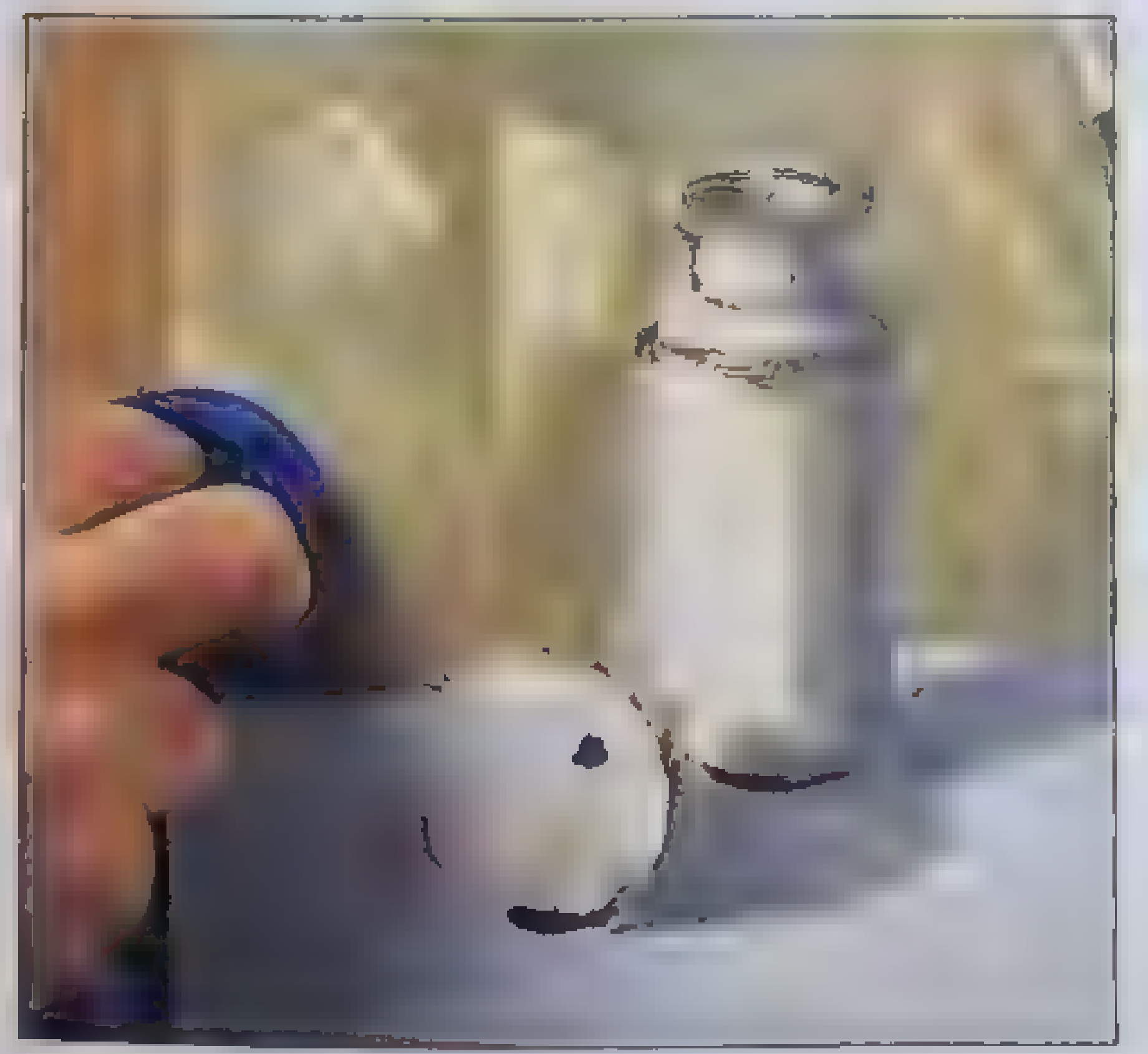

Operele maeștrilor

Willem Kalf (1622-1693)

Natură statică cu un corn pentru băut, homar și pahare

Pictor flamand, Kalf este recunoscut pentru naturile sale statice ce denotă o sugestivă orchestrație cromatică, expresia gustului rafinat al clienților săi bogați. Subiectele, exotice și rafinate, sunt pictate cu o extraordinară precizie, mergând până la evidențierea luminozității unei bijuterii. Cu toate acestea, Kalf nu a pierdut niciodată din vedere desenul general: compozițiile sale sunt întotdeauna structurate cu măiestrie, iar gama de tonuri face parte dintr-un echilibru armonic, precis

O notă de roșu pe marginea cornului de argint reproduce reflexiile culorii homarului, asigurând coerența întregii game de tonuri.

Fundalul foarte întunecat servește la evidențierea reflexiilor luminoase de pe pahar și de pe obiectele argintate.

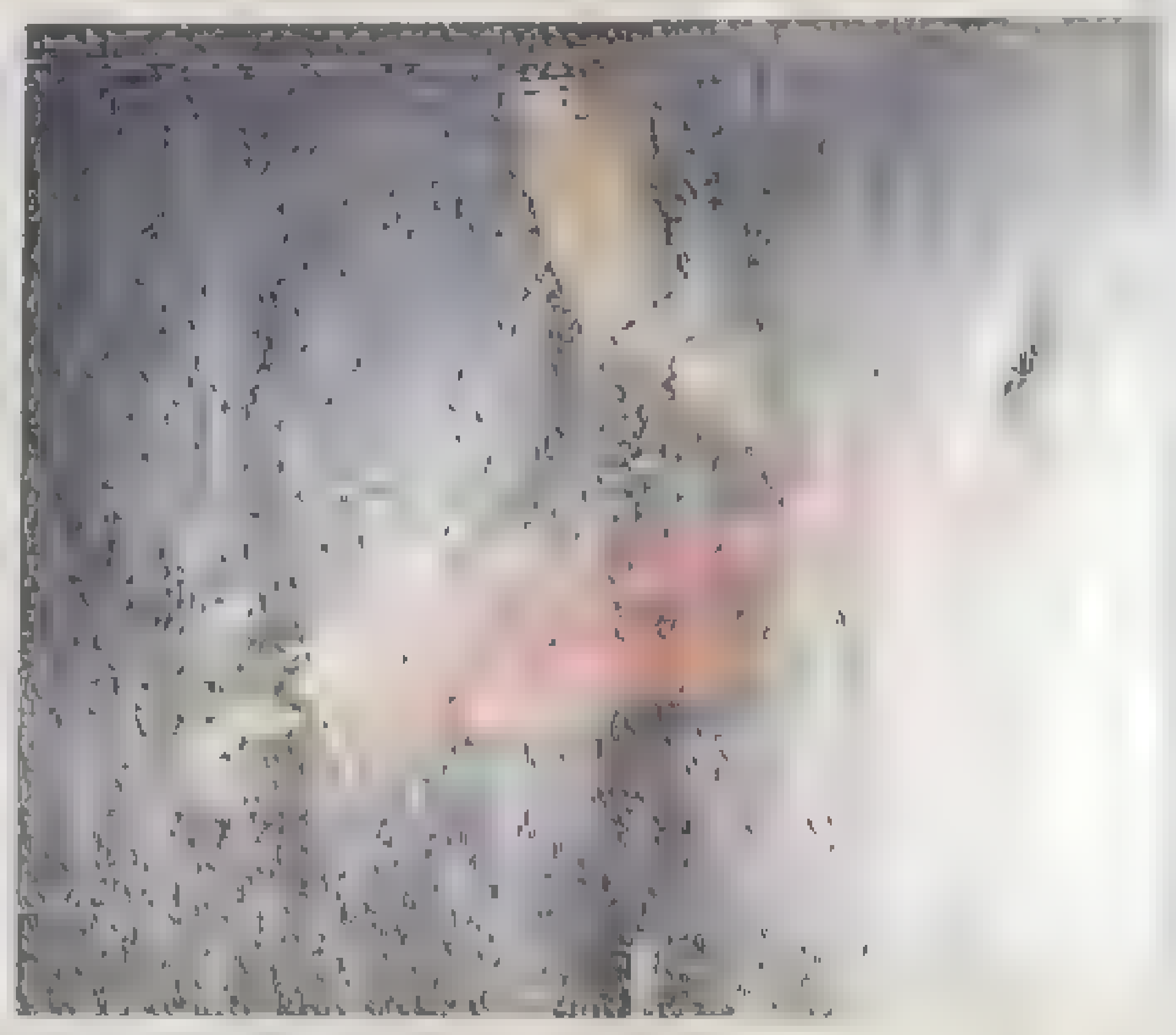

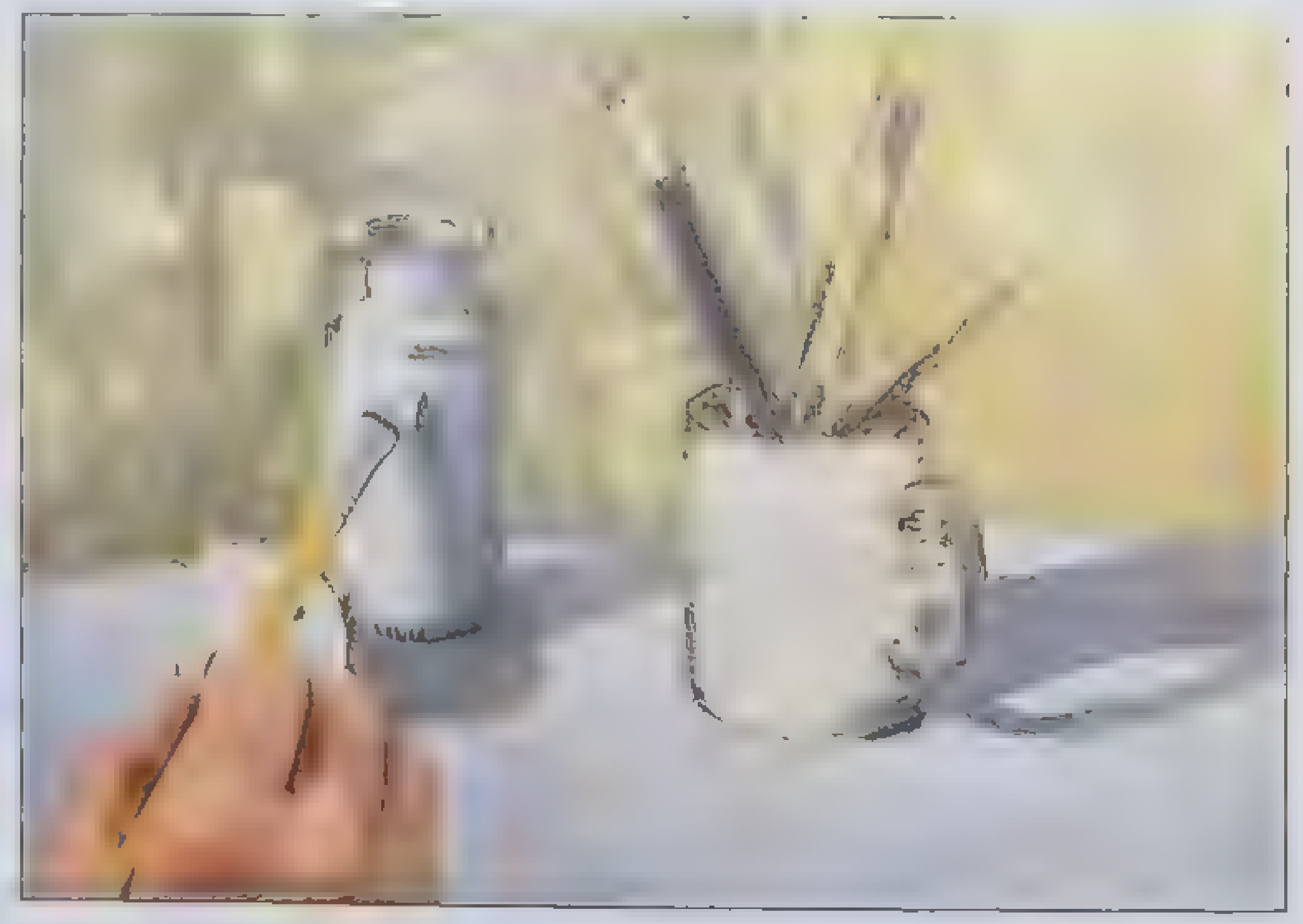

10 ▲ Definește frunzele și florile
Întoarce-te la pensula nr. 7 și pregătește un gri-deschis, adăugând la culoarea țesăturii un pic de galben de Napoli și alb. Acoperă cu această culoare modelul exact al frunzelor de pe fundalul verde: vei reuși să creezi florile și frunzele într-o manieră surprinzător de realistă, aplicând culoarea în tușe ușoare. Pentru a reproduce reflexiile de pe pahar, aplică aceeași nuanță de gri-deschis, prin tușe ample și verticale.

11 ▼ Creează nuanțele de roșu ale cănii Umbrele întunecate de pe sticlă, măr și cană au funcția de a separa obiectele de fundal. Umbrele se prepară dintr-un amestec în părți egale de umbră arsă, albastru-ultramarin și puțin roșu de cadmiu. Concentrează-te asupra cănii, pe care o poți picta accentuând tușele verticale; pentru umbrele de roșu-închis, cu pensula nr. 3, aplică roșu de cadmiu, amestecat cu puțin verde-închis, pe care tocmai l-ai folosit în pictarea sticlei și a fundalului. Pentru reflexiile mai deschise, amestecă alb cu puțin roșu-închis și galben de cadmiu.

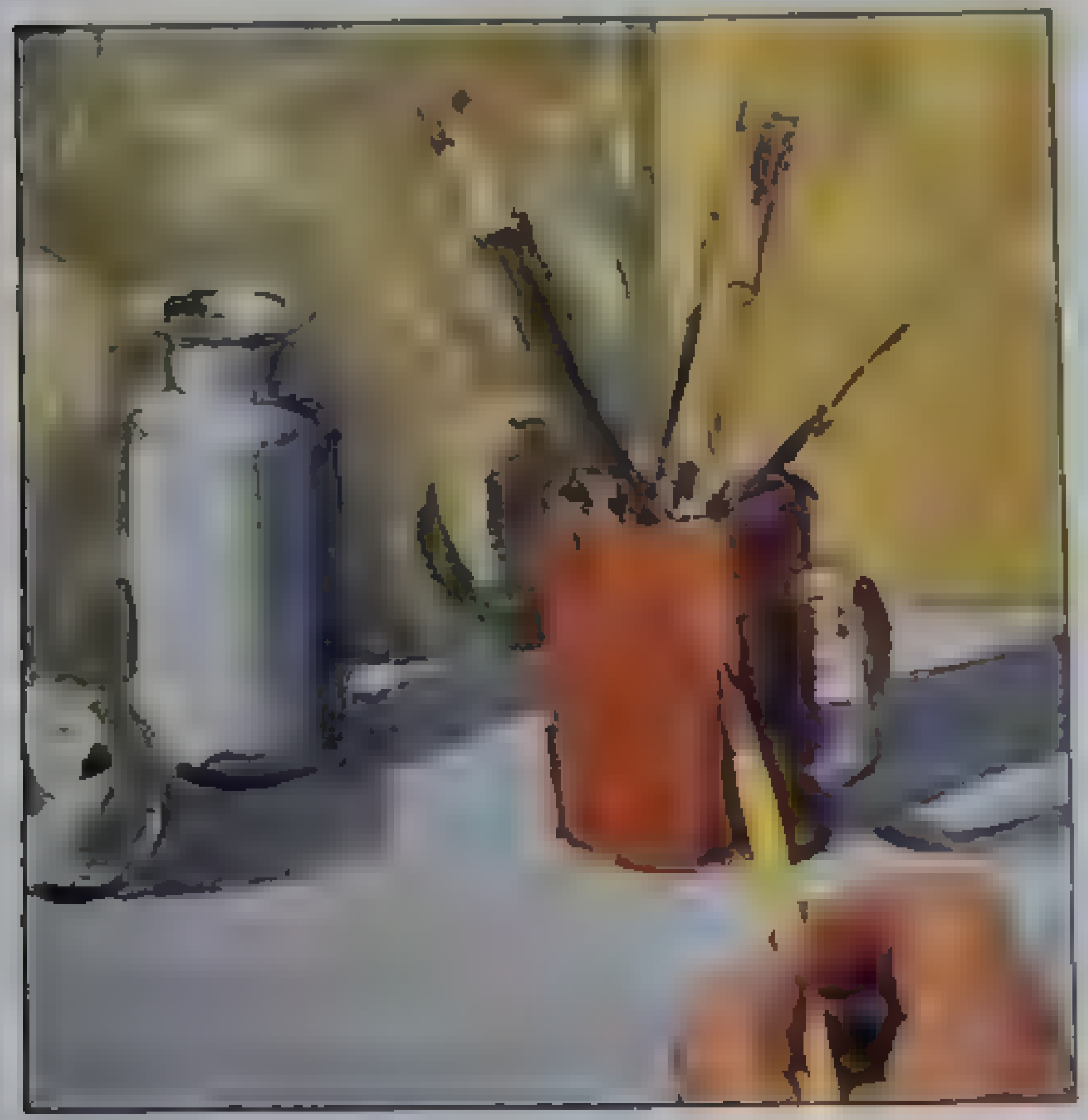

12 ▶ Pictează suprafața curbată a cănii Continuă să pictezi cana, închizând roșul cu un pic de umbră arsă. Traseele verticale, în nuanțe de roșu-închis și roșu-deschis, suprapuse între ele creează atât reflexiile, cât și umbrele acestora, ilustrând ideea unei suprafețe curbate și strălucitoare.

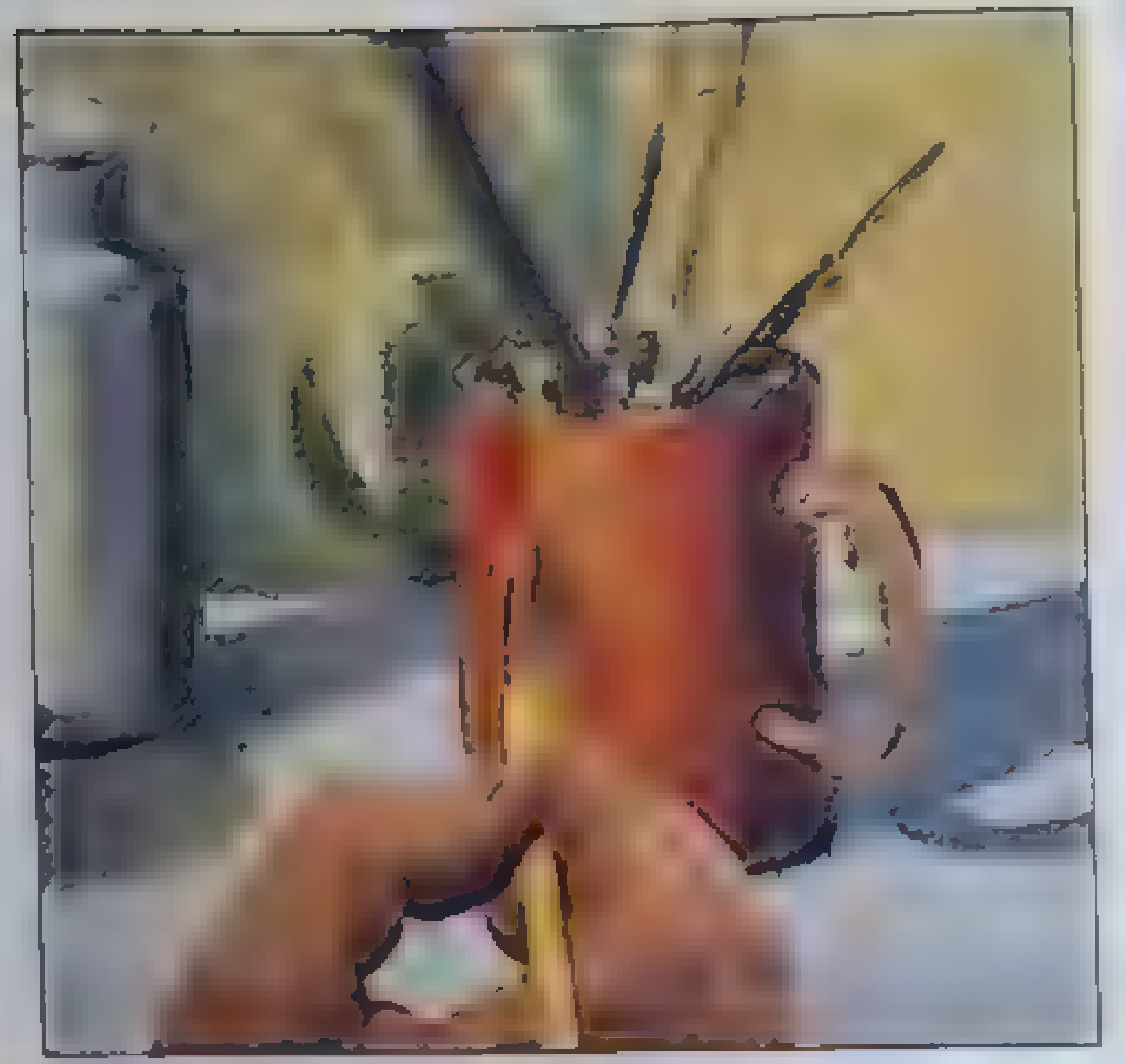

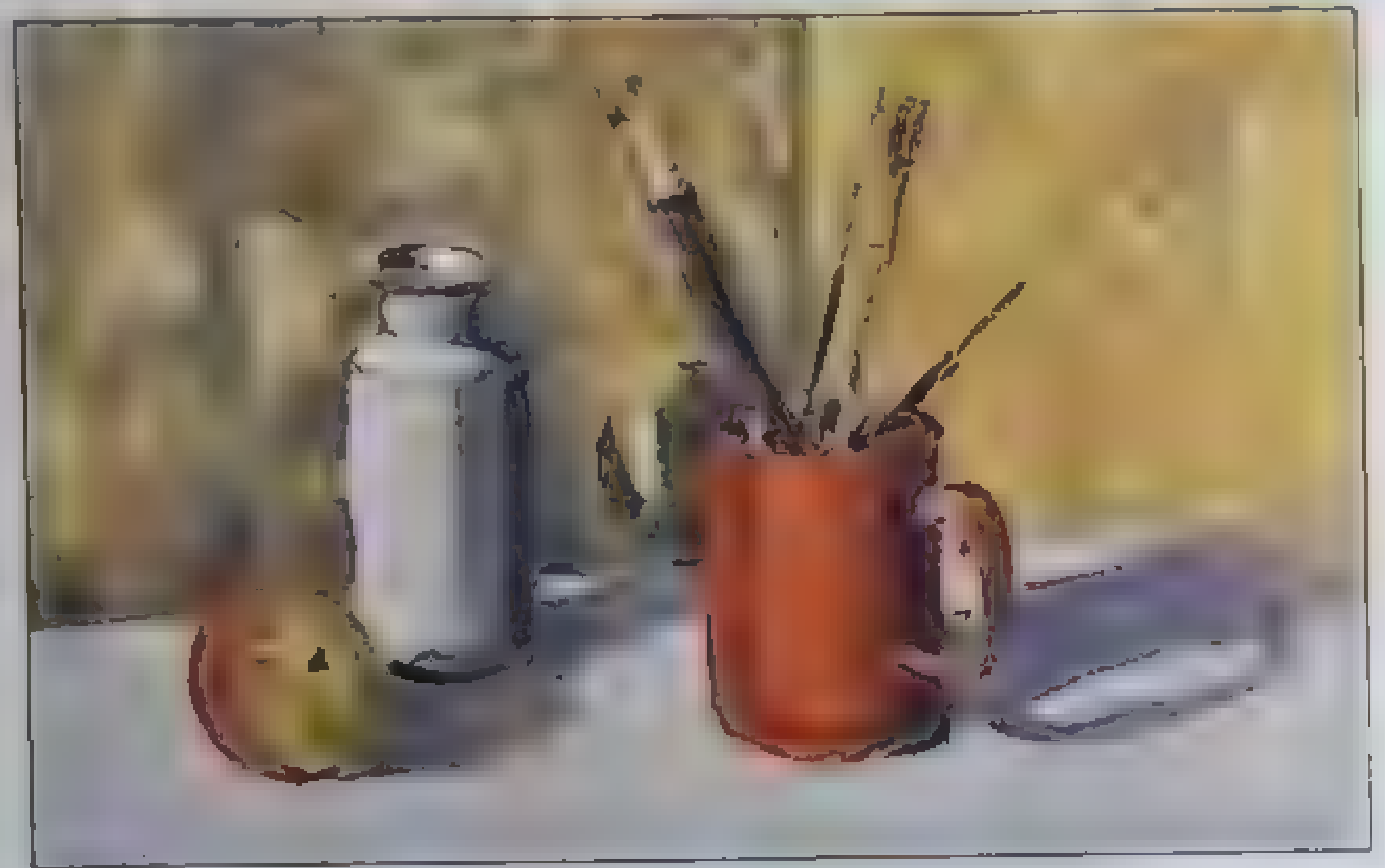

13 ▲ Pictează mărul Folosește din nou pensula nr. 3 și pictează mărul cu un amestec în părți egale de alb și ocru-galben. Apoi, acoperă zona de pe latura fructului cu un amestec de galben-citron și albastru-ceruleum în părți egale, adăugând un vârf de roșu de cadmiu și un pic de alb, pentru reflexiile mai deschise. Pictează zona roșcată cu un amestec de roșu de cadmiu deschis combinat cu puțin alb și galben-citron. Pentru umbre, folosește roșu de cadmiu nuanțat cu un pic de albastru-ultramarin și ocru-galben.

Fii creativ!

O masă modelată

Un subiect ca al nostru ar putea părea foarte diferit dacă schimbăm forma mesei: în locul unui simplu plan orizontal, masa din această pictură are o formă caracteristică și un rol predominant în această compoziție.

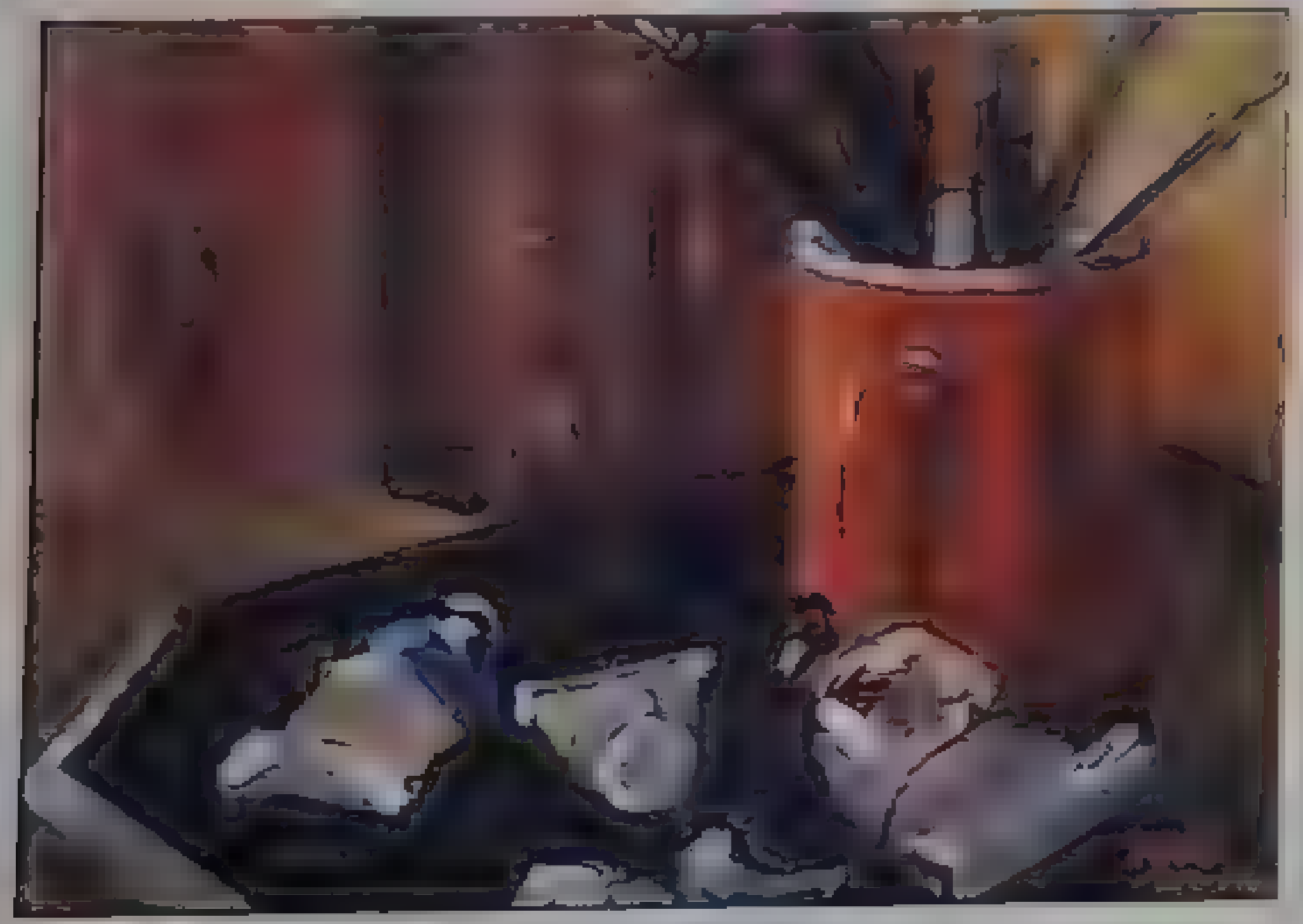

SOLUȚII ISTEȚE

TAMPONARE

Dacă se întâmplă să greșești, poți elimina culoarea de ulei înainte de uscare ușor și sigur este suficient să tamponezi suprafața cu o cârpă puțin umezită în terebentină

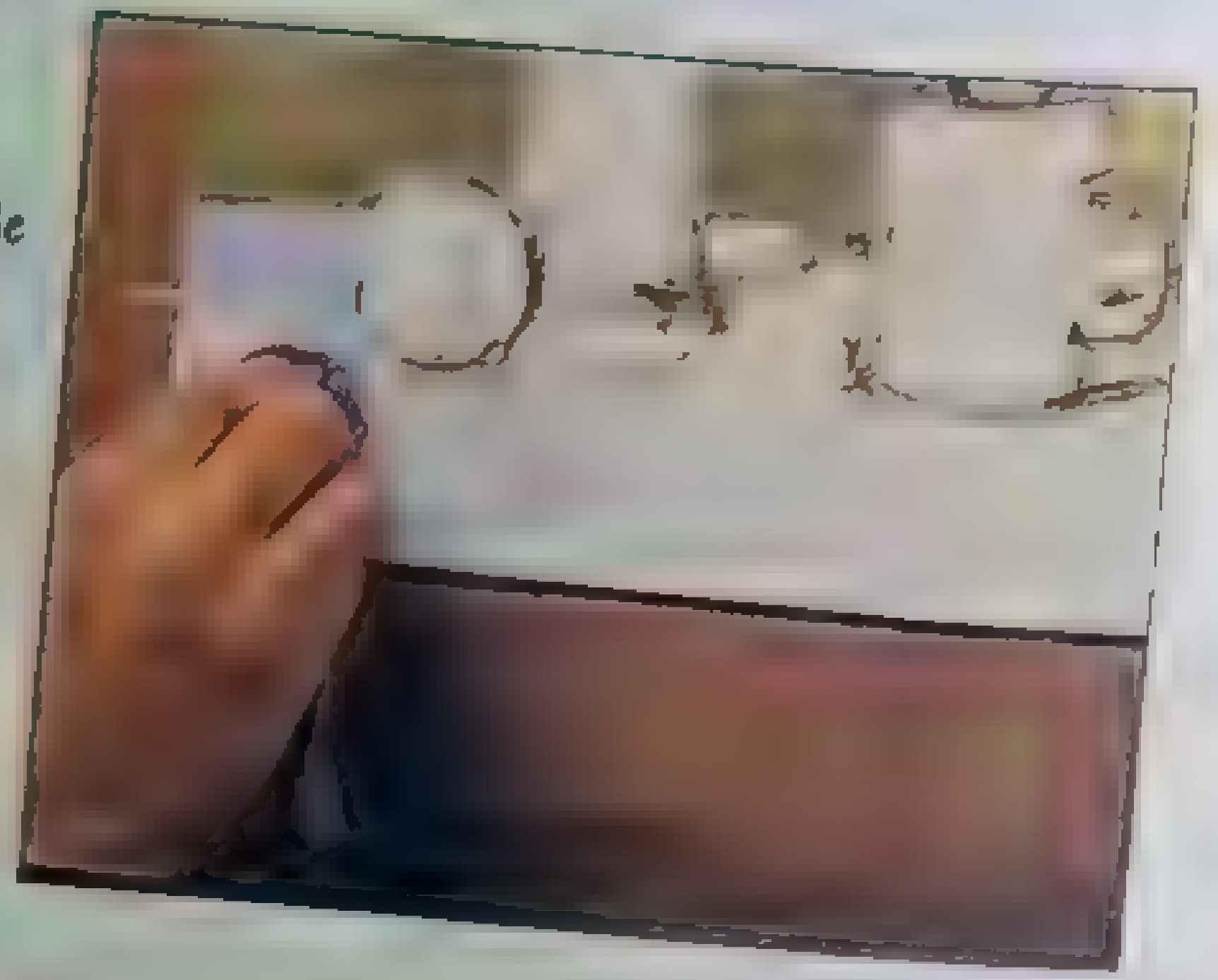

UN PAS ÎNAINTE

Nuanțele intense de roșu de pe cană sunt destul de puternice și accentuate, comparativ cu tonurile discrete și mai neutre din lucrare: rezolvă această problemă prin crearea unor treceri fine între nuanțele de roșu, cu ajutorul unei pensule-evantai. Apoi, completează întreaga imagine cu o serie de reflexii.

14 ▶ Nuanțează culoarea roșie Amestecă roșu de cadmiu cu puțin galben-citron și alb și, cu ajutorul pensulei-evantai, întinde culoarea pe cană în tușe orizontale ușoare. Adaugă câteva tușe aurii pentru țesătura din fundal, amestecând părți egale de galben de Napoli și ocru-galben și un vârf de roșu de cadmiu.

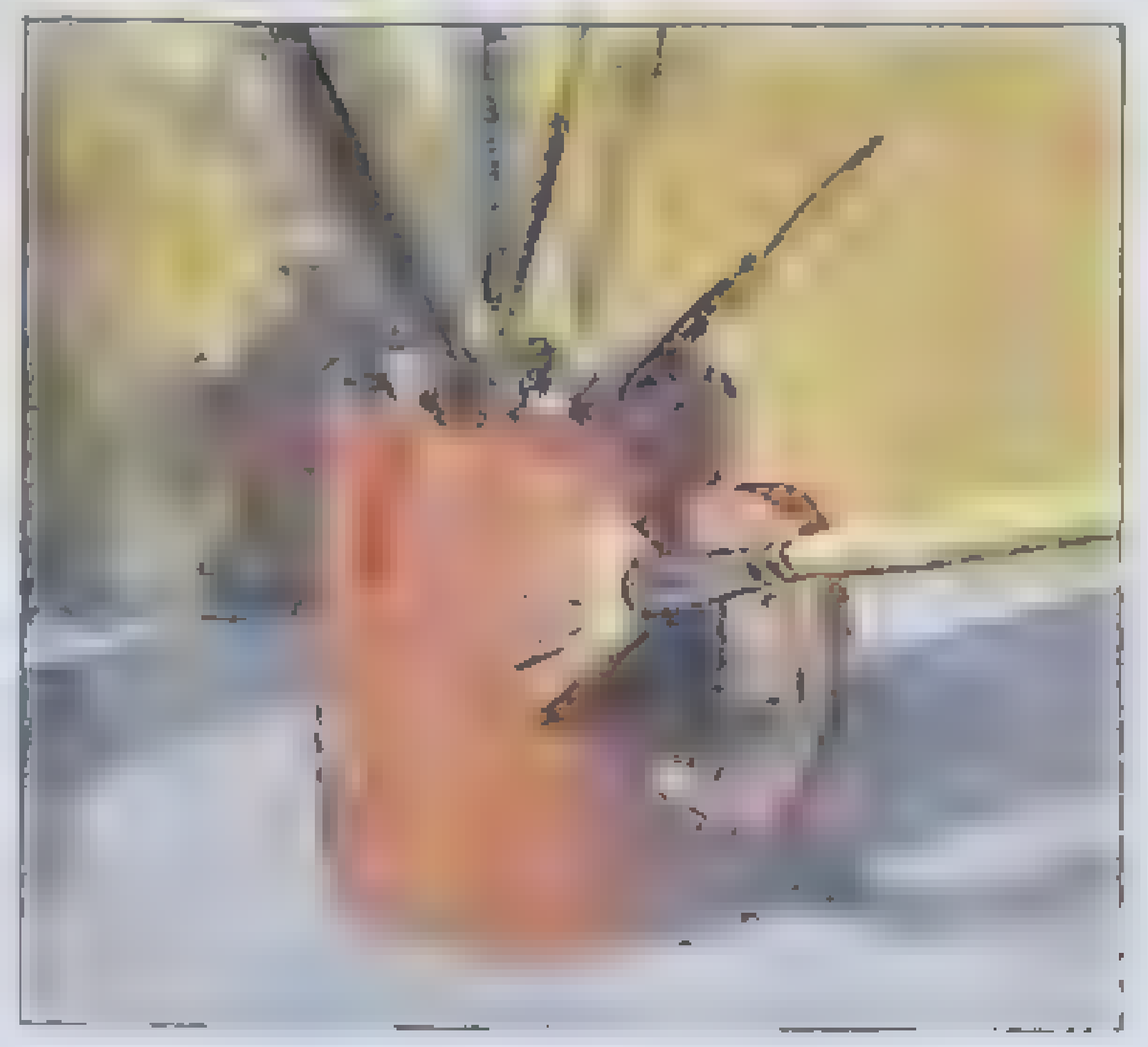

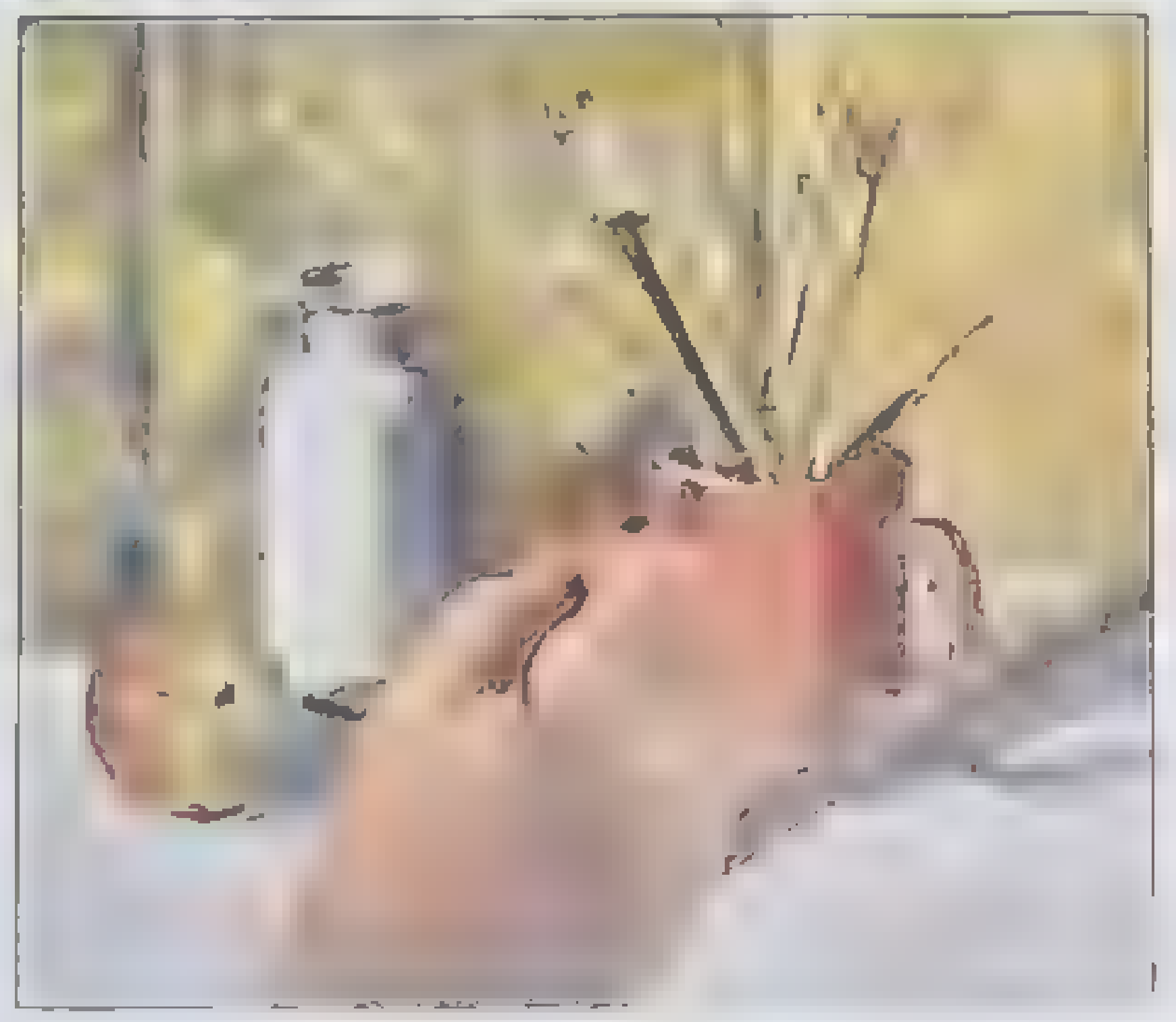

15 ▲ Adaugă reflexiile Folosind pensula pentru d[illegible] reflexiile luminii [illegible] măr, st[illegible] Pentru a menține o [illegible] atinge pictur[illegible] ascuțit la ca[illegible] Este recon[illegible]

O LUCRARE COMPLETĂ

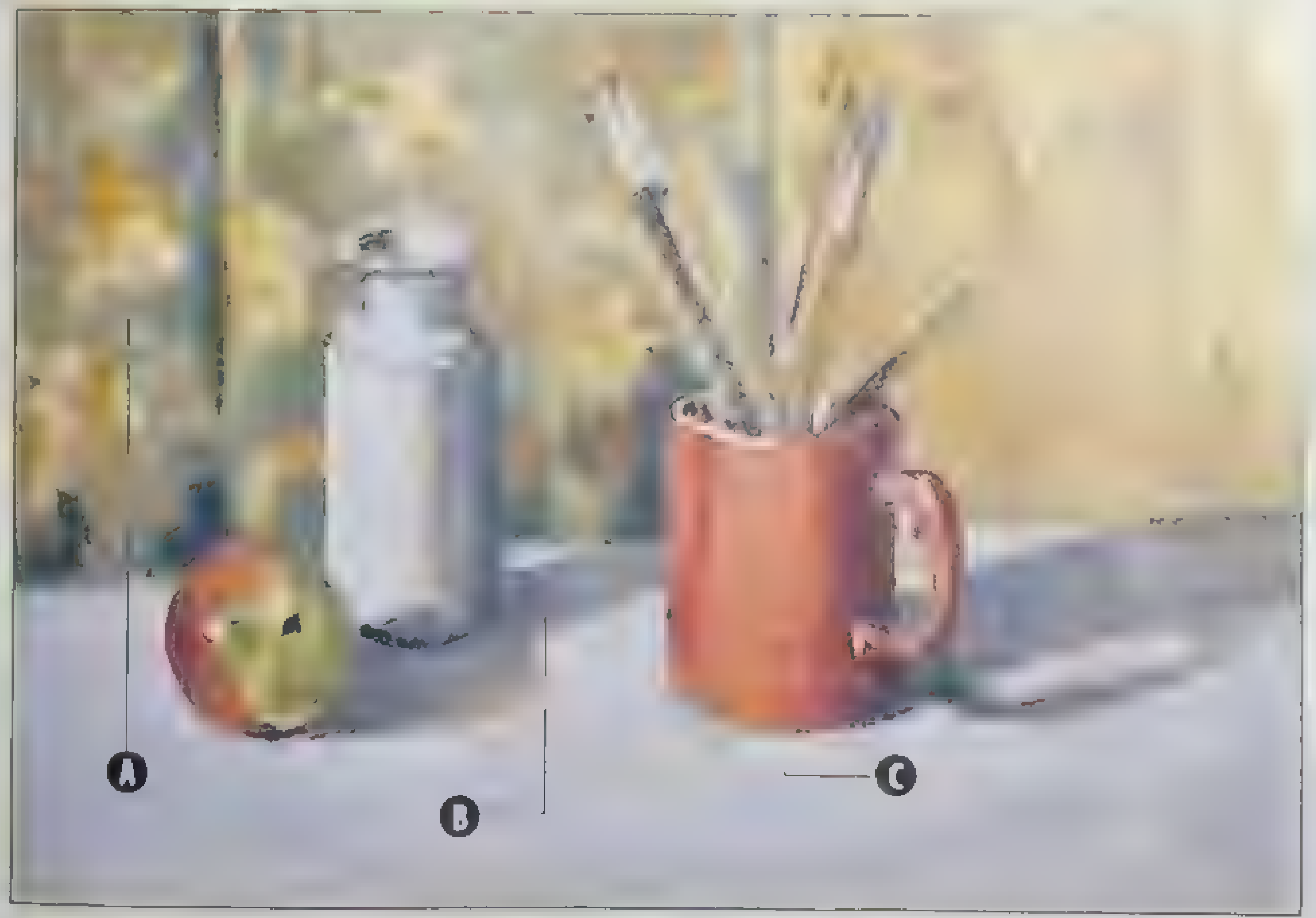

A Fundal discret
Artistul a evitat detaliile fundalului și a creat motive decorative prin tușe ample și culori neutre, pentru a nu ne distrage atenția de la subiect.

B Umbre accentuate
Eclerajul lateral puternic produce umbre lungi și inclinate – un element important al compoziției ce creează o legătură între obiecte

C Fuziunea culorilor
Roșul de pe cană variază de la nuanța închisă, aproape neagră, a umbrei, până la zone de un roz-deschis: estompându-l cu pensula-evantai, am reprodus suprafața luminoasă a obiectului de ceramică

[illegible]

conturi precise în acuarelă.

- Începe prin culori strălucitoare și încheie cu tonuri mai închise.
- Cum să pictezi umbre folosind straturi de culoare
- Adaugă detaliile finale pe acuarela încă umedă

Pigmenții de pământ

Unele dintre cele mai sensibile, durabile și frumoase culori derivă din roci, pământ și lut.

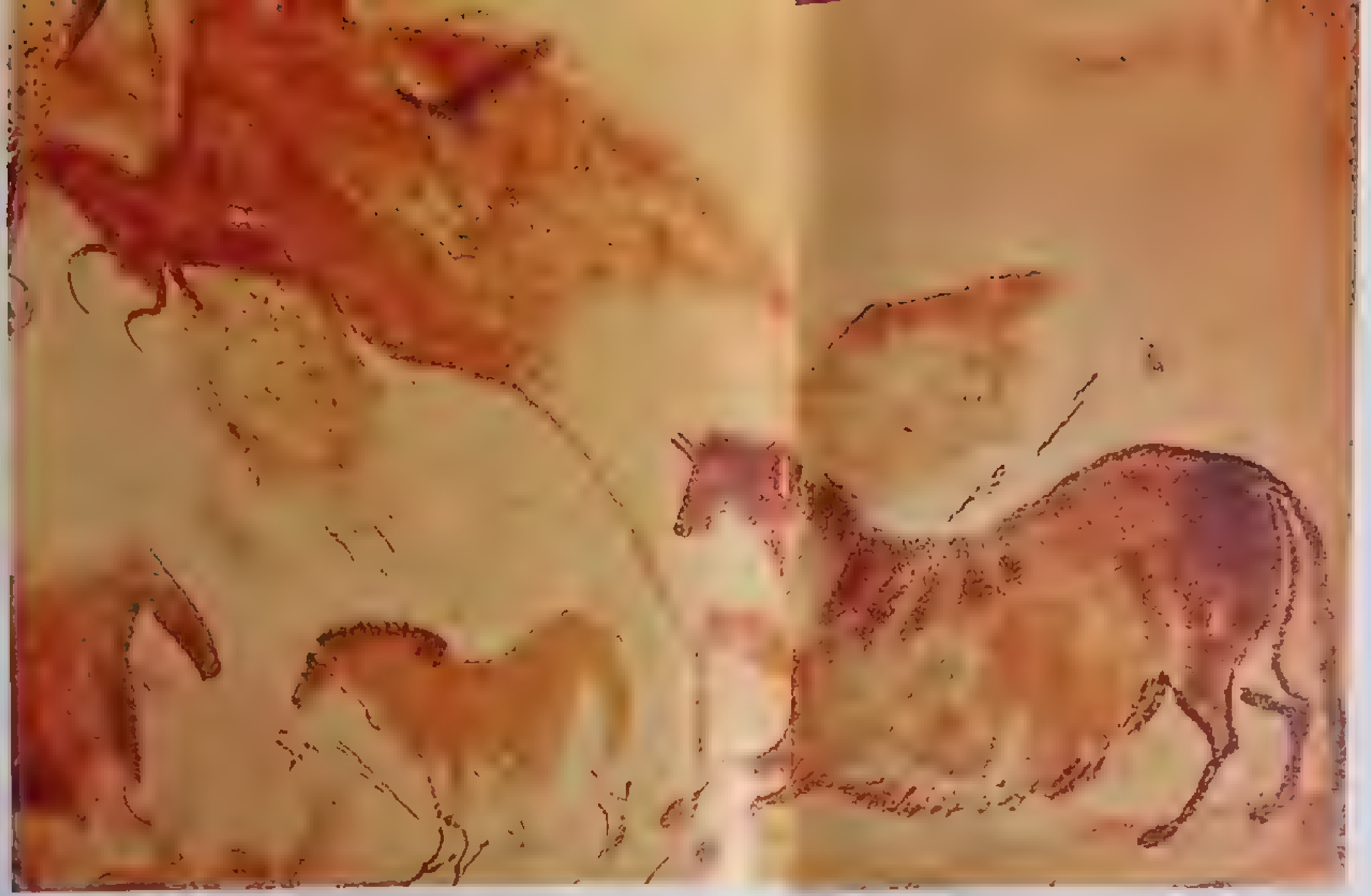

▶ **Această expresivă pictură rupestră cu cai din peștera Lascaux datează din jurul anului 14000 î.Hr.**

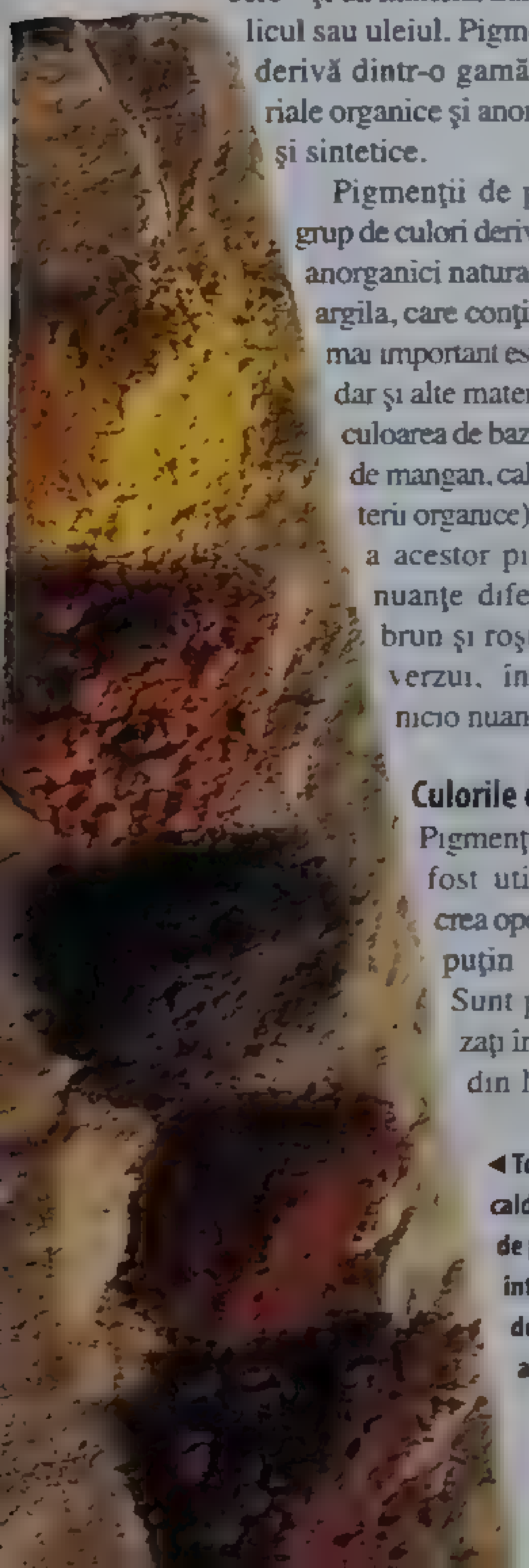

◀ **Tonurile bogate și calde ale pigmenților de pământ au fost întotdeauna o sursă de inspirație pentru artiști.**

Cele mai multe dintre culori sunt compuse dintr-un pigment – un aditiv colorant sub formă de pulbere – și un material liant, cum ar fi acrilicul sau uleiul. Pigmenții și nuanțele derivă dintr-o gamă largă de materiale organice și anorganice, naturale și sintetice.

Pigmenții de pământ sunt un grup de culori derivate din pigmenți anorganici naturali: aceștia includ argila, care conține coloranți (cel mai important este oxidul de fier), dar și alte materiale ce alterează culoarea de bază a fierului (oxizi de mangan, calciu, siliciu și materii organice). Gama de tonuri a acestor pigmenți include nuanțe diferite de galben, brun și roșu, unele nuanțe verzui, însă nu conține nicio nuanță de albastru

Culorile din preistorie

Pigmenții de pământ au fost utilizați pentru a crea opere de artă de cel puțin 35 000 de ani. Sunt pigmenții utilizați în primele picturi din lume, cele descoperite în 1994 în peștera Chauvet din Ardèche, în sud-estul Franței: peste 300 de picturi rupestre reprezentând animalele preistorice existente la acea vreme în Europa, pictate energic și cu multă abilitate tehnică. Celebrele picturi rupestre din peștera Lascaux, de lângă Montignac în Dordogne, Franța, datează din anul 14000 î.Hr., în timp ce picturile de la Altamira, de lângă Santander, în nordul Spaniei, datează din jurul anului 12000 î.Hr. Pigmenții folosiți pentru aceste picturi au fost colectați de către strămoșii noștri din Paleolitic, direct din ceea ce le oferea natura, iar liantul era probabil o grăsime animală.

Referințe în literatură

Pigmenții colorați extrași din pământ au continuat să fie folosiți în artă și în decorațiuni cu o mare varietate de materiale picturale: se regăsesc în picturile tuturor perioadelor, iar în literatură există trimiteri frecvente la aceștia. Unul dintre cele mai importante texte din acest punct de vedere este *Tratatul de pictură*, scris în Florența secolului al XV-lea de **Cennino Cennini**, care descrie, printre altele, propriile căutări alături de tatăl său, în încercarea de a descoperi noi pigmenți

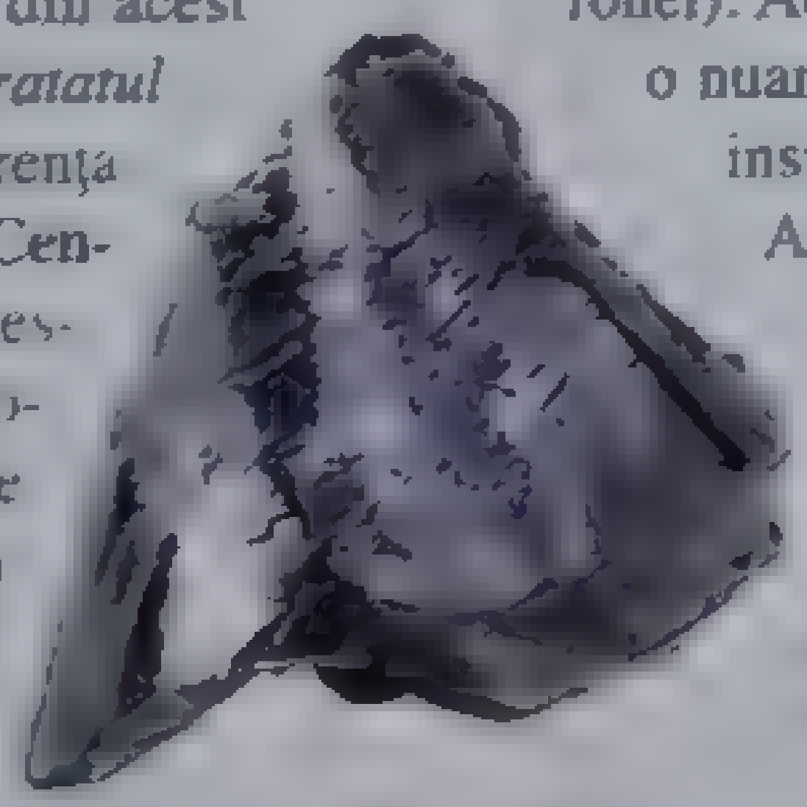

◀ **Minereul de fier este forma naturală a oxidului de fier, constituind baza pentru pigmentul ocru.**

Caracteristicile pigmenților de pământ

Fiind produși prin procese naturale, compoziția exactă și calitatea pigmenților de pământ variază de la o zonă la alta. Cu toate acestea, anumite culori au caracteristici specifice. Tipicul galben-mat din ocru-galben se datorează unei varietăți de oxid de fier (hidroxid), care se găsește în depozite peste tot în lume, în special în Italia, Cipru și India, deși cele mai bune sunt cele din Franța. Nuanțele de ocru-galben variază de la nuanța englezească de muștar până la cea franceză și sunt mai degrabă mate.

Nuanța de ocru roșu are la bază același minereu de fier și este produsă prin încălzirea ocrului-galben – un proces care elimină apa și transformă hidroxidul de fier în oxid. În regiunile vulcanice, acest proces se întâmplă în mod natural, producând diferite nuanțe de ocru-roșu: roșul din Napoli, caput mortuum, roșu-indian și de Veneția (care provine din zona Veronei). Adevăratul roșu-indian, care are o nuanță violacee, își are originea în insula Hormuz din Golful Persic. Alte forme de ocru-roșu includ roșu-cărămiziu, o bază tradițională pentru picturile cu foiță de aur, și sinopia (roșu-brun), folosită pentru schițele pe tencuială în pictura **frescelor**.

Sienna este un grup de pigmenți derivați din argila găsită chiar la Siena, variind de la galben la roșu. Sienna, în versiunea galbenă, este mai delicata și subtilă decât ocru-galben. Agenții coloranți sunt oxizii de fier și de mangan. Asemenea pigmenților de ocru, căldura transformă pigmentul galben în roșu, producând sienna arsă.

Pigmenții umbrelor de pământ sunt o varietate de pământ brun, a căror culoare provine din dioxidul de fier și de mangan; sunt transparenți și se usucă rapid. Unii pigmenți ai umbrelor de pământ au o tentă ușor verzuie. Pigmentul umbră arsă este produs prin încălzirea umbrei naturale și are un ton mai întunecat și mai cald.

Alți pigmenți de umbre de pământ brun au culoarea materialelor descompuse organic pe care le conțin, având la bază cărbune brun sau lignit și o anumită cantitate de fier; acest grup include brunul Van Dyck, pământul de Köln și pământul de Kassel

Pigmentul de pământ-verde este o culoare verde derivată dintr-o argilă care conține urme de fier; este extras în minele din Cipru și este, de obicei, un verde-mat și clar, cu o mare putere de acoperire. Umbrele verzi erau folosite în timpul Evului Mediu ca bază pentru carnație (proplasmă).

Naturale, sintetice sau ambele

Numele unei culori nu este o indicație precisă a aspectului sau a compoziției sale; culorile variază în funcție de pigment și, în timp ce unii producători folosesc pigmenți din pământuri naturale, alții utilizează înlocuitori sintetici

Pe măsură ce vei căpăta mai multă experiență, vei descoperi ce versiune specială a unui pigment de pământ preferi: odată găsită, notează numele mărcii, al culorii și codul de producție. Dacă dorești să știi compoziția exactă a culorii, poți descoperi „rețeta" în catalogul producătorului

FOLOSEȘTE PIGMENȚII DE PĂMÂNT

Pigmenții de pământ reprezintă o gamă largă de culori neutre foarte utile pentru paleta ta; indiferent de subiectul ales pentru a-l picta, finețea lor naturală îi face ușor de amestecat și niciodată prea intenși. Cu ajutorul pigmenților de pământ, se pot obține cele mai bune tonuri pentru culoarea pielii (carnație), în special cu nuanțele de sienna naturală, umbră naturală și roșu-indian. Nuanțele de brun-cald, cum ar fi umbra arsă, sunt o completare ideală pentru peisajele de primavară; nuanțele galbene și oranj, ca ocru-galben și sienna naturală și arsă, sunt foarte bune pentru peisajele de toamnă, de exemplu, când sunt amestecate cu verde-smaragd.

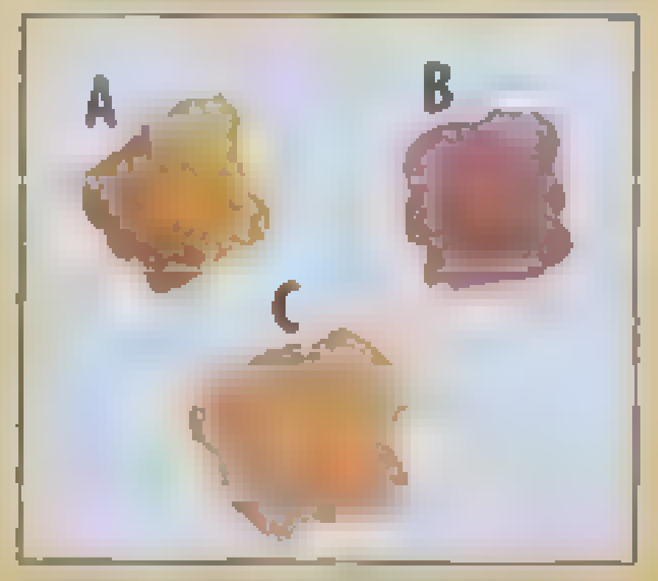

Tonuri ale pielii

A sienna arsă
B roșu-indian
C A și B amestecate dau pielii o culoare potrivită

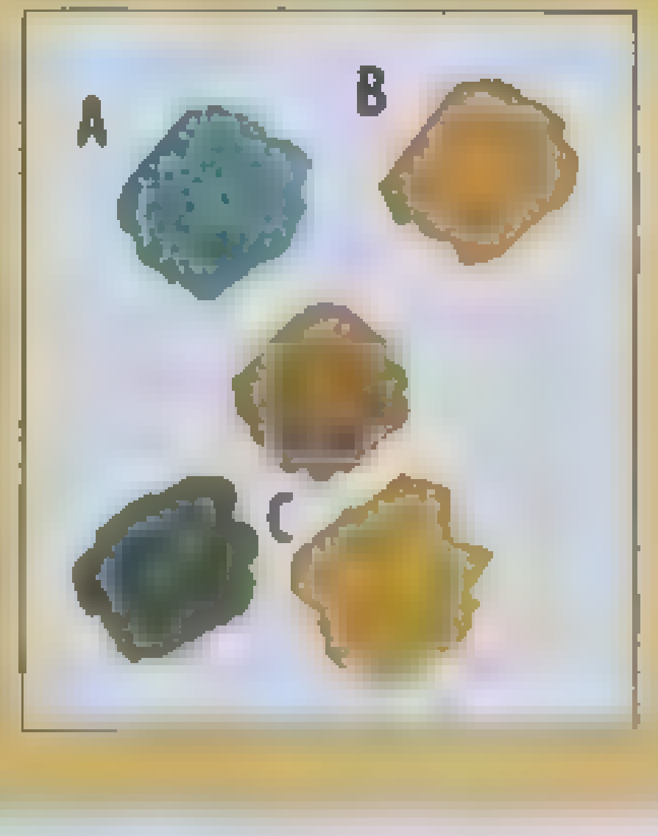

Tonuri pentru peisaje

A Verde-smaragd (de pe paleta de bază)
B Ocru-galben
C Trei amestecuri de A și B, ideale pentru peisaje

TIPURI DE PIGMENȚI DE PĂMÂNT

Ocru-galben
Un galben-auriu șters și destul de opac.

Roșu-indian
Un brun-roșcat intens. Inițial, a fost un ocru-roșu natural importat din India; acum este produs artificial cu oxid de fier.

Sienna naturală
Un galben-auriu neutru, destul de intens.

Sienna arsă
Un roșu-oranj neutru, d[illegible] destul de int[illegible]

Umbră naturală
Un brun mai re[illegible] uneori tinde spre verd[illegible] este semiop[illegible]

Umbră arsă
Un brun-cald, ce variază de la oranj-pal până la brun-intens și opac.

Brun Van Dyck
Un brun-rece, intens sau moderat; se poate obține o culoare asemănătoare, amestecând negru și sienna arsă.

Pământ-verde
O culoare intensă, care variază de la verde-albăstrui opac la verde-măsliniu gălbui.

Ceasul-paletă

Există oare o altă modalitate mai potrivită de a şti cât este ceasul în timp ce pictezi decât aceea de a privi un cadran precum cel alăturat?

Chiar şi pentru cei care nu se laudă cu mari înclinaţii artistice, un astfel de ceas poate fi un cadou foarte distractiv. Este extrem de simplu să-l construieşti dintr-o paletă de lemn, pe care o găseşti într-un magazin de materiale de pictură. Petele de acrilice reprezintă una dintre găselniţele acestui ceas artistic: prin urmare, ai grijă să fie cât mai pline de viaţă şi dense. În funcţie de ce preferi, poţi folosi acrilice pure sau amestecate, pe care le poţi aplica fie cu pensula, fie cu o spatulă pentru a da impresia de prospeţime.

Mecanismul ceasului

Poţi găsi mecanismul potrivit în centrele de bricolaj sau într-un magazin specializat sau poţi cumpăra un ceas ieftin pe care va trebui să îl demontezi. Unele mecanisme au deja inserat un sistem de prindere; în caz contrar, va trebui să creezi tu unul, urmărind instrucţiunile noastre.

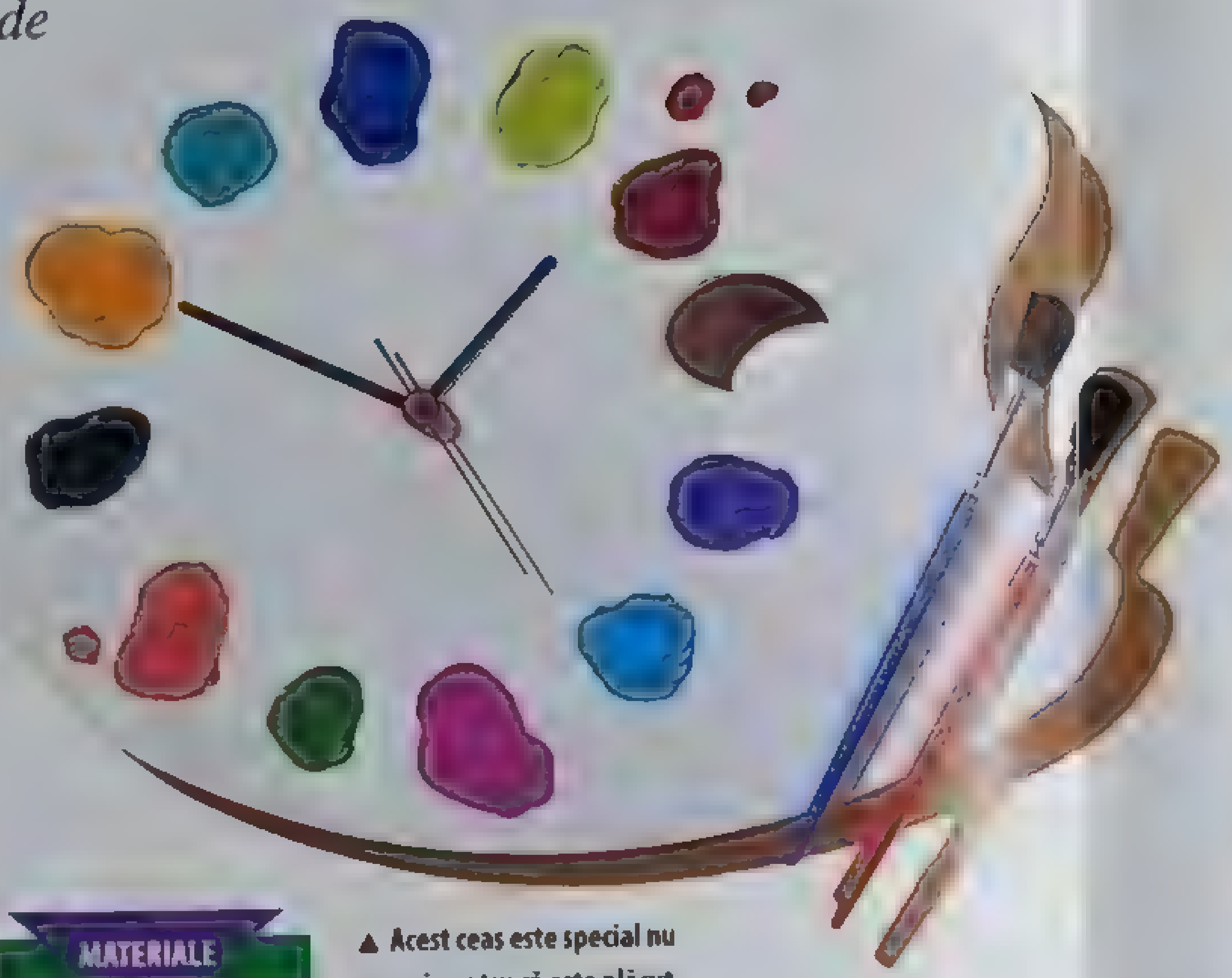

▲ Acest ceas este special nu numai pentru că este plăcut la vedere, dar este şi uşor de montat. Prin urmare, merită un loc de cinste în atelierul oricărui artist.

ÎNCEPE

1 ▶ Desenează paleta
Pune o foaie de hârtie de calc peste paletă şi trasează-i conturul. Considerând că ora 3 este în dreptul orificiului destinat degetului mare, marchează centrul ceasului. Desenează un cerc cu un compas.

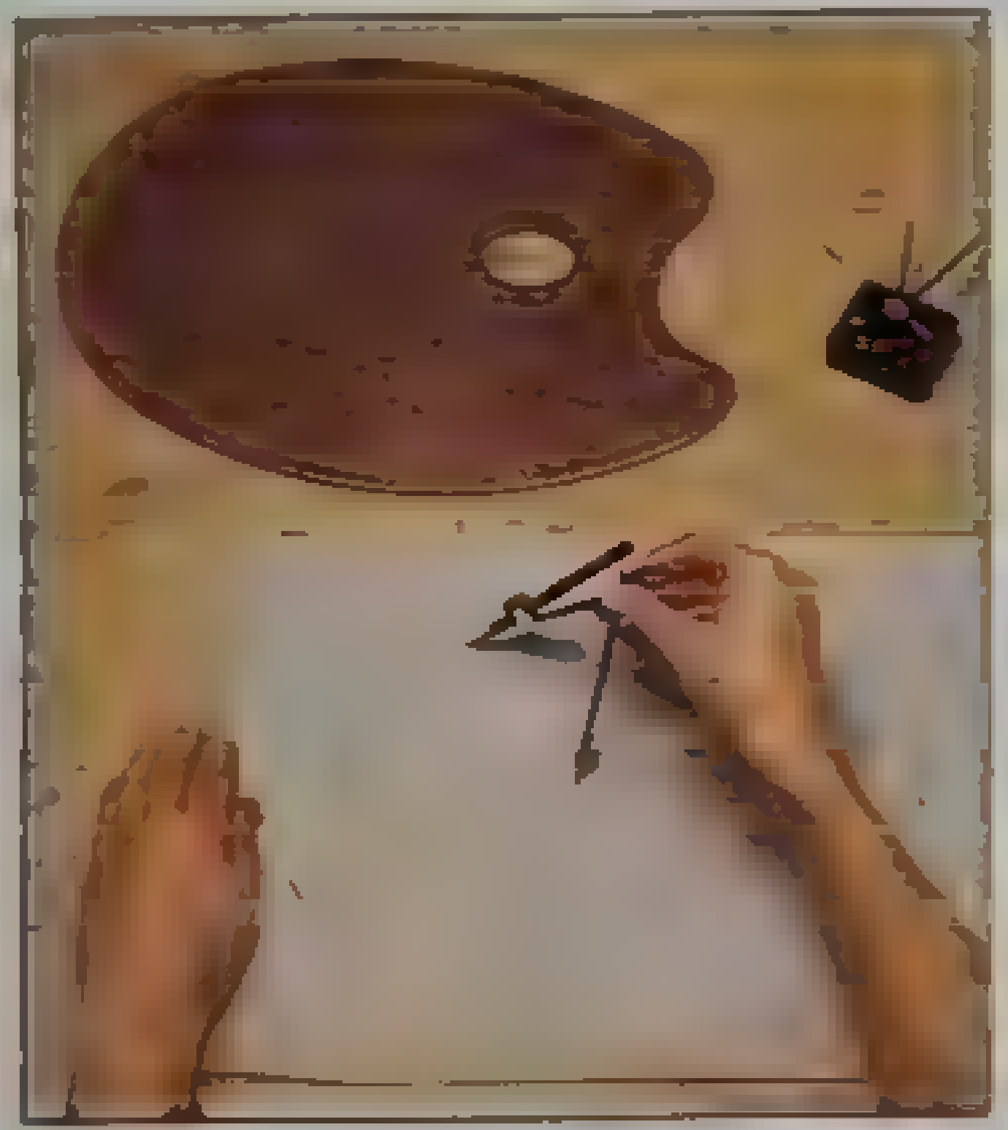

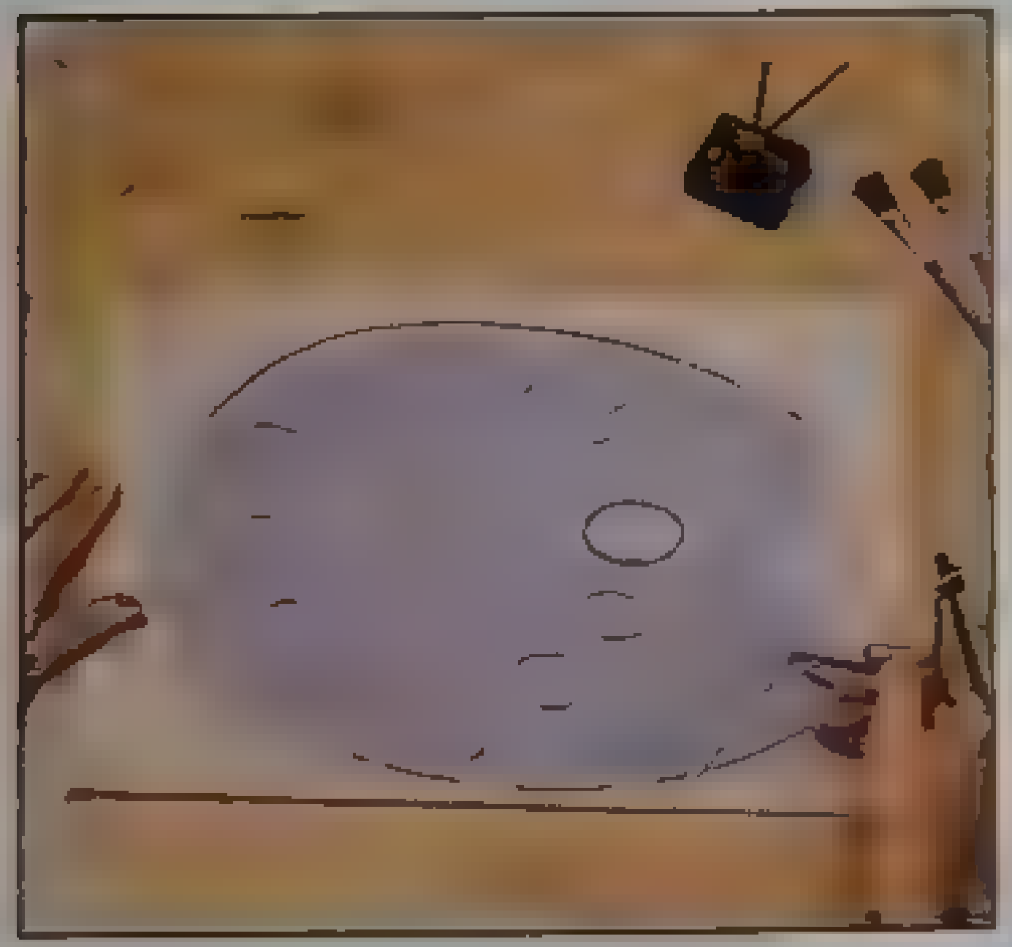

2 ◀ Aplică pete de culoare
Lăsând foaia pe paletă, aplică petele de culoare de-a lungul cercului, în dreptul orelor. Aşază pensulele unde doreşti şi desenează-le conturul.

MATERIALE

- O paletă din lemn
- Hârtie de calc
- Creioane: HB şi H
- Compas
- 2 pensule, o pensulă tip bidinea, mică
- O placă din lemn
- Maşină de găurit
- Bloc din lemn cu şmirghel mediu-fin şi grosier
- Lipici petru lemn; adeziv epoxidic; bandă cu scai adeziv
- Alb pentru fundal
- Inele şi curea pentru agăţat
- Mecanism pentru ceas
- 11 culori acrilice la alegere
- Vernis acrilic

3 ▲ Marchează centrul printr-un orificiu
Scoate hârtia de calc, şi, cu maşina de găurit, fă un orificiu în centru, pentru a fixa mecanismul ceasului; pune apoi o placă din lemn sub paletă, astfel încât să nu perforezi din greşeală masa. Pentru a evita ruperea lemnului, începe cu un orificiu mic pe care va trebui să îl lărgeşti până ajungi la dimensiunea dorită.

4 ▶ Pregăteşte un cârlig pentru a atârna ceasul
În cazul în care mecanismul ceasului nu are un cârlig pentru agăţat, trebuie să construieşti tu unul. Ia o baghetă din lemn care să aibă cel mult lungimea paletei şi o grosime egală cu a mecanismului; lustruieşte spatele paletei cu şmirghel, trage o linie în capătul de sus, aplică puţin lipici pentru lemn şi lipeşte bine bagheta, apăsând puternic până se usucă adezivul.

DECOREAZĂ CEASUL

Acum, că paleta este gata pentru a fi pictată, poţi trece la etapa mai creativă şi distractivă a lucrării: o bază de culoare albă întinsă pe întreaga suprafaţă va asigura fundalul adecvat pentru petele de culoare.

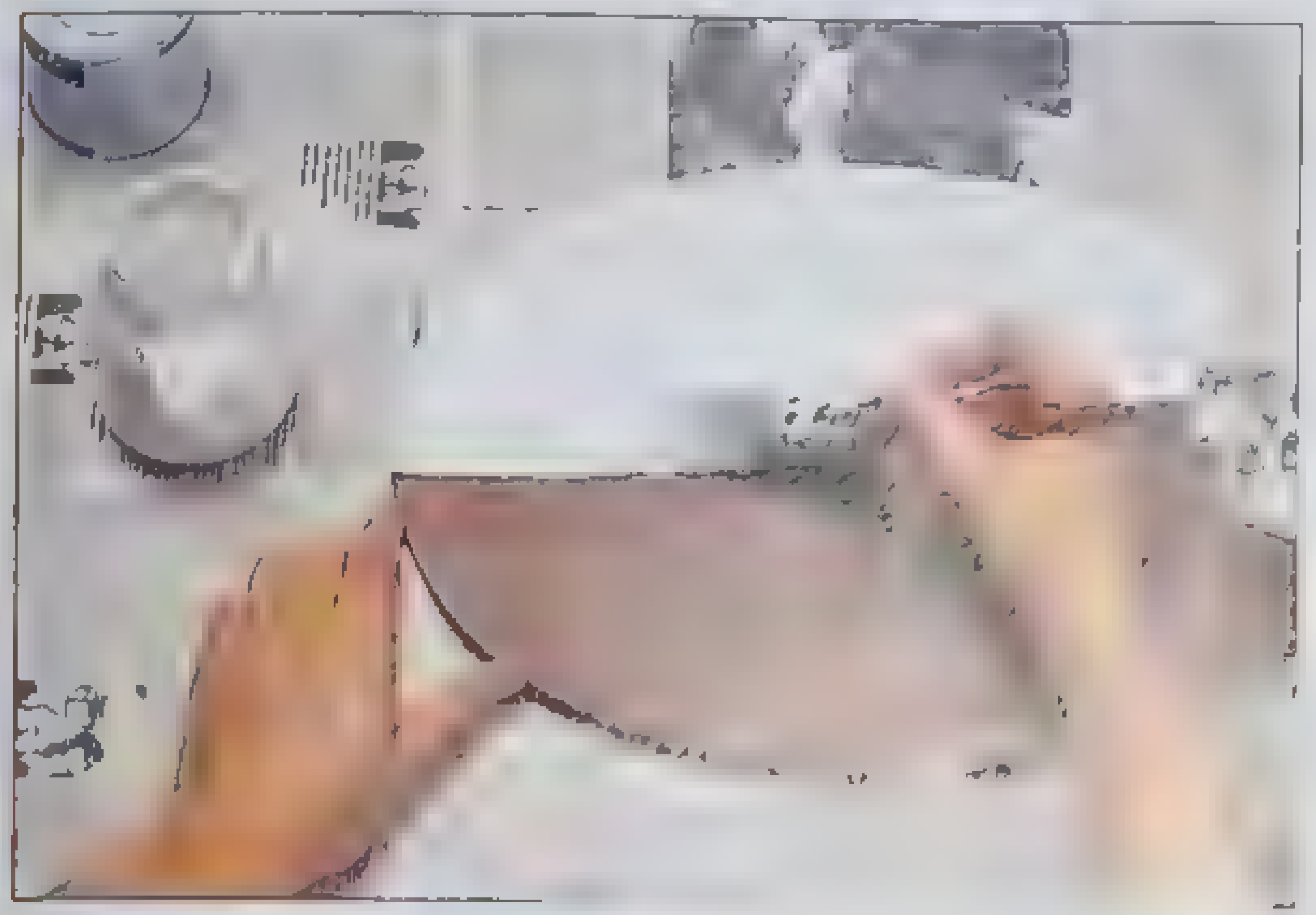

5 ▲ Pictează cadranul
Cu o pensulă mică, aplică albu dilu [illegible] uniforme şi orizontale. Lasă baza să se [illegible] două sau mai multe straturi succe[illegible] diferite, până vei obţine o supraf[illegible]

SFATURI
Diluează culoarea

Pentru a obţine o suprafaţă perfect netedă, fără urme vizibile de pensulă, diluează culoarea albă: toarnă puţină pastă într-un recipient şi adaugă apă până când aceasta capătă o consistenţă cremoasă. Aplică trei sau patru straturi succesive de culoare, pentru a acoperi întreaga paletă, [illegible]

6 ▲ Aplică scaiul
Lipeşte inelele şi cureaua pentru agăţat pe bagheta din lemn. Ataşează mecanismul ceasului de paletă: pentru o poziţionare corectă, lipeşte mai întâi scaiul de mecanismul care trebuie aşezat corect; la final, îndepărtează partea neadezivă a scaiului. La fel de bine poţi fixa mecanismul cu o bandă dublu adezivă sau cu lipici.

7 ▶ Desenează petele de culoare
Întoarce foaia, trasează din nou contururile petelor de culoare cu creionul HB, iar apoi transferă-le pe paletă folosind creionul H: liniile pe care le vei obţine pe lemn ar trebui să fie suficient de clare pentru a marca poziţia fiecărei culori.

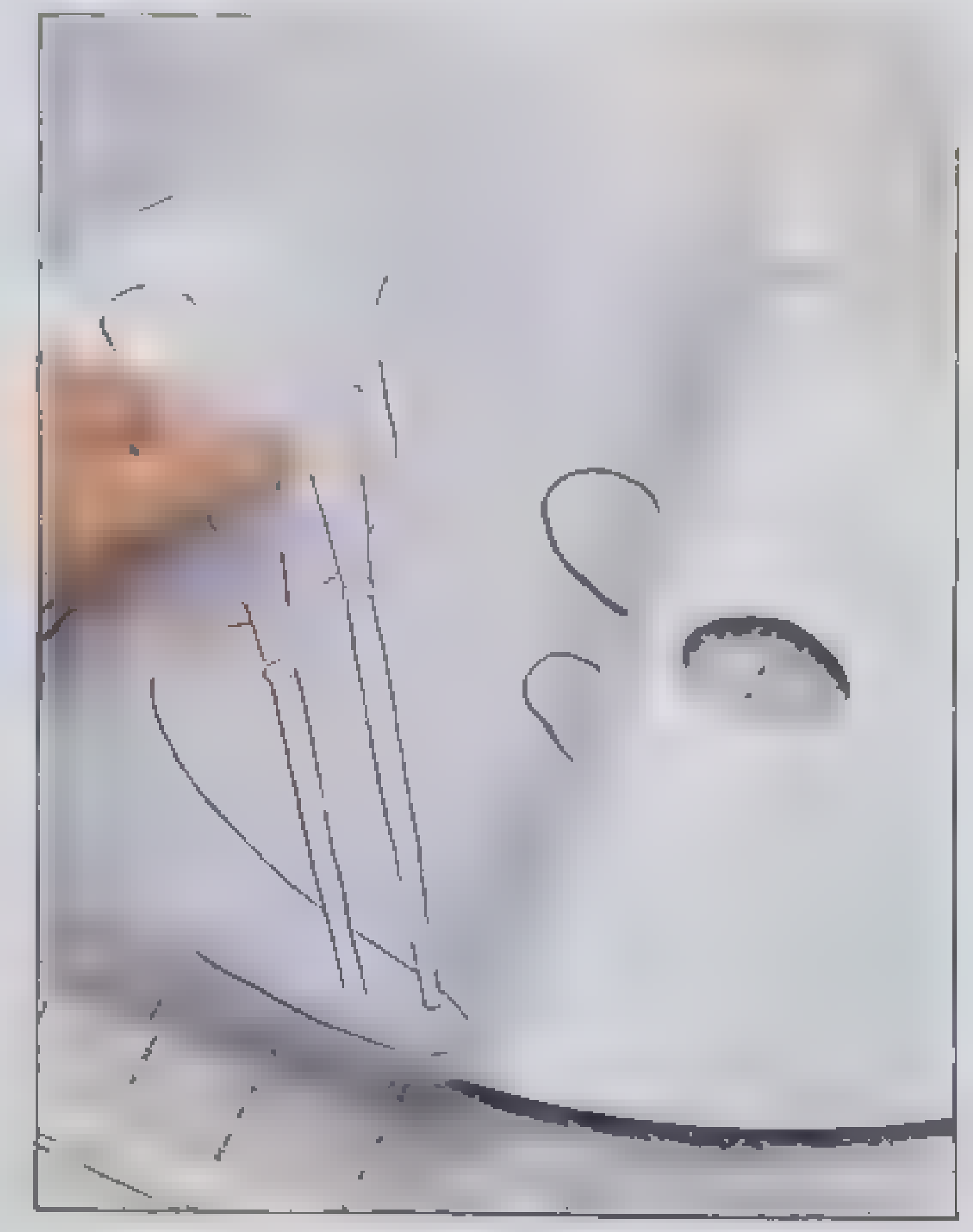

8 ▶ Pictează petele de culoare
Pregăteşte culorile în ordinea pe care o preferi şi pictează petele de culoare dense, întinzând pasta cu o spatulă sau cu o pensulă. Lasă-le apoi să se usuce.

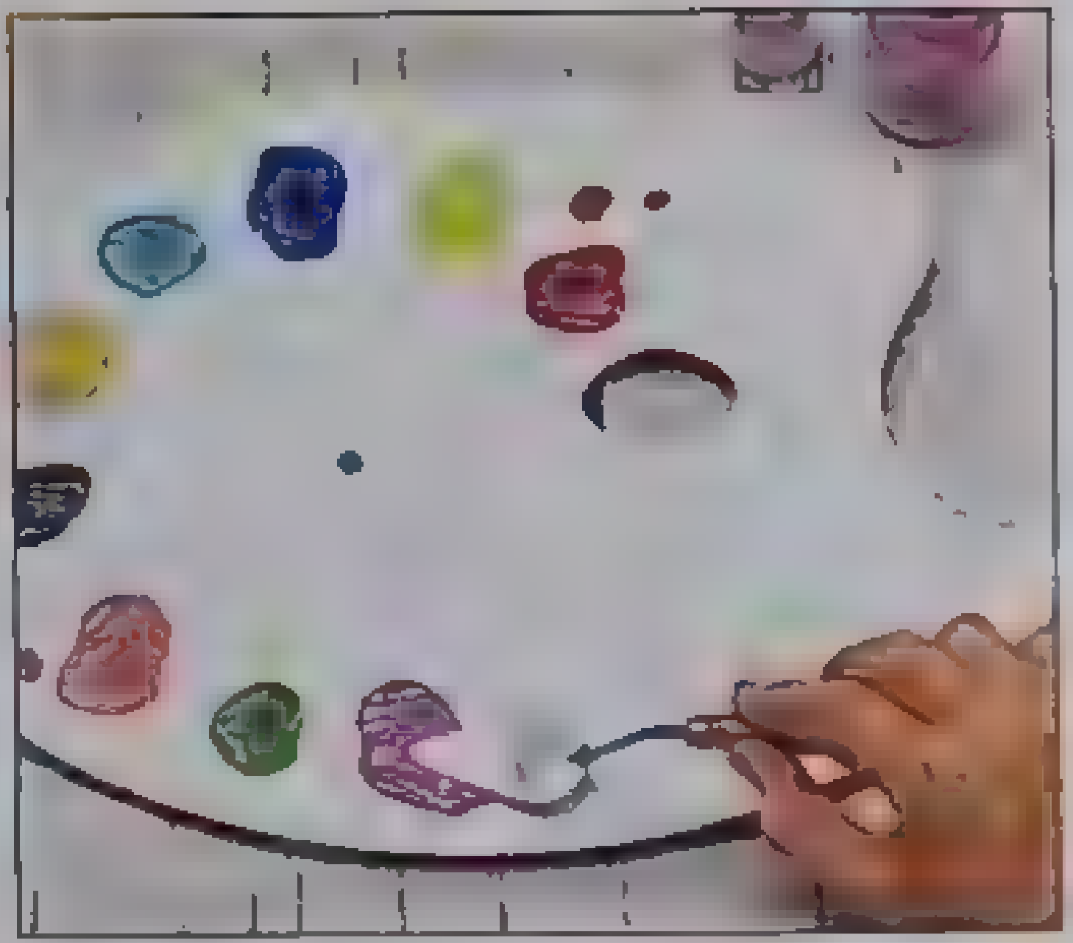

TUŞA FINALĂ

Cadranul fiind complet, poţi adauga o ultimă notă de eleganţă prin lipirea a două pensule mici, în colţul din dreapta jos al paletei.

9 ▶ Lipeşte pensulele
În primul rând, trebuie să aplatizezi o parte a mânerelor rotunde ale pensulelor pentru a le putea fixa mai bine pe paletă: lustruieşte-le bine cu un şmirghel gros şi apoi fixează-le cu adeziv epoxidic.

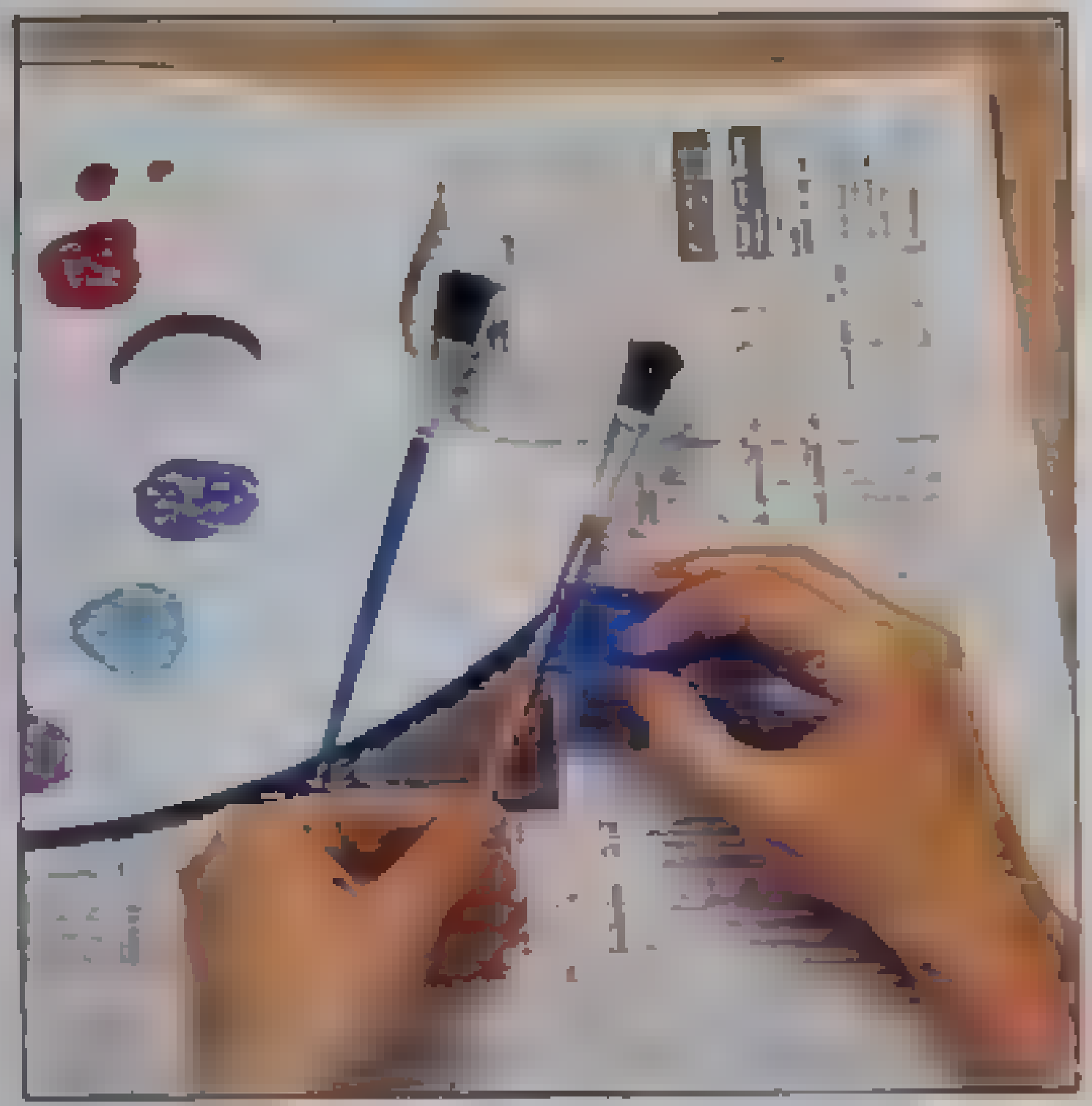

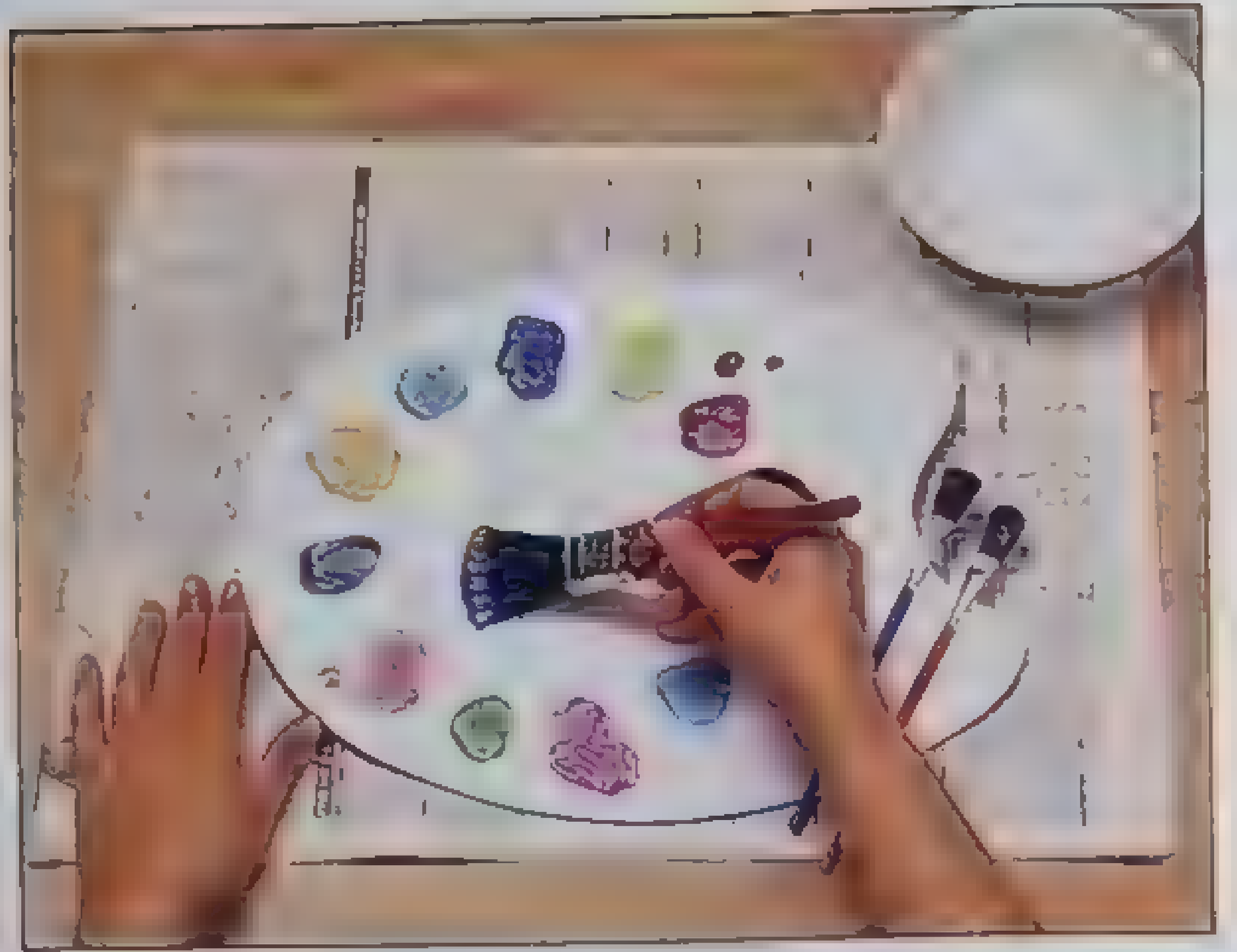

10 ▲ Vernisează cadranul
La final, foloseşte pensula mică tip bidinea şi lăcuieşte ceasul cu două straturi de vernis transparent acrilic, aşteptând ca fiecare strat să se usuce separat; odată ce ai terminat, fixează mecanismul pe spatele ceasului.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Decorează şi pictează o farfurie din ceramică.

- Pictează un peşte frumos pe o farfurie ovală
- Cum să utilizezi culorile pentru ceramică.
- Coace un artefact la cuptor, pentru o finisare durabilă.

O LUCRARE COMPLETĂ

A Suprafeţe lavabile
Am pregătit cadranul folosind culoare albă şi l-am finisat cu vernis acrilic, pentru a-l face lavabil.

B Ore colorate
Petele de culoare acrilică reprezintă orele cadranului, chiar şi acestea au fost acoperite cu vernis.

C Tuşa finală
Am lipit două pensule pe cadran ca un ultim detaliu ce completează paleta, transformând-o într-un adevărat set de instrumente pentru pictură.

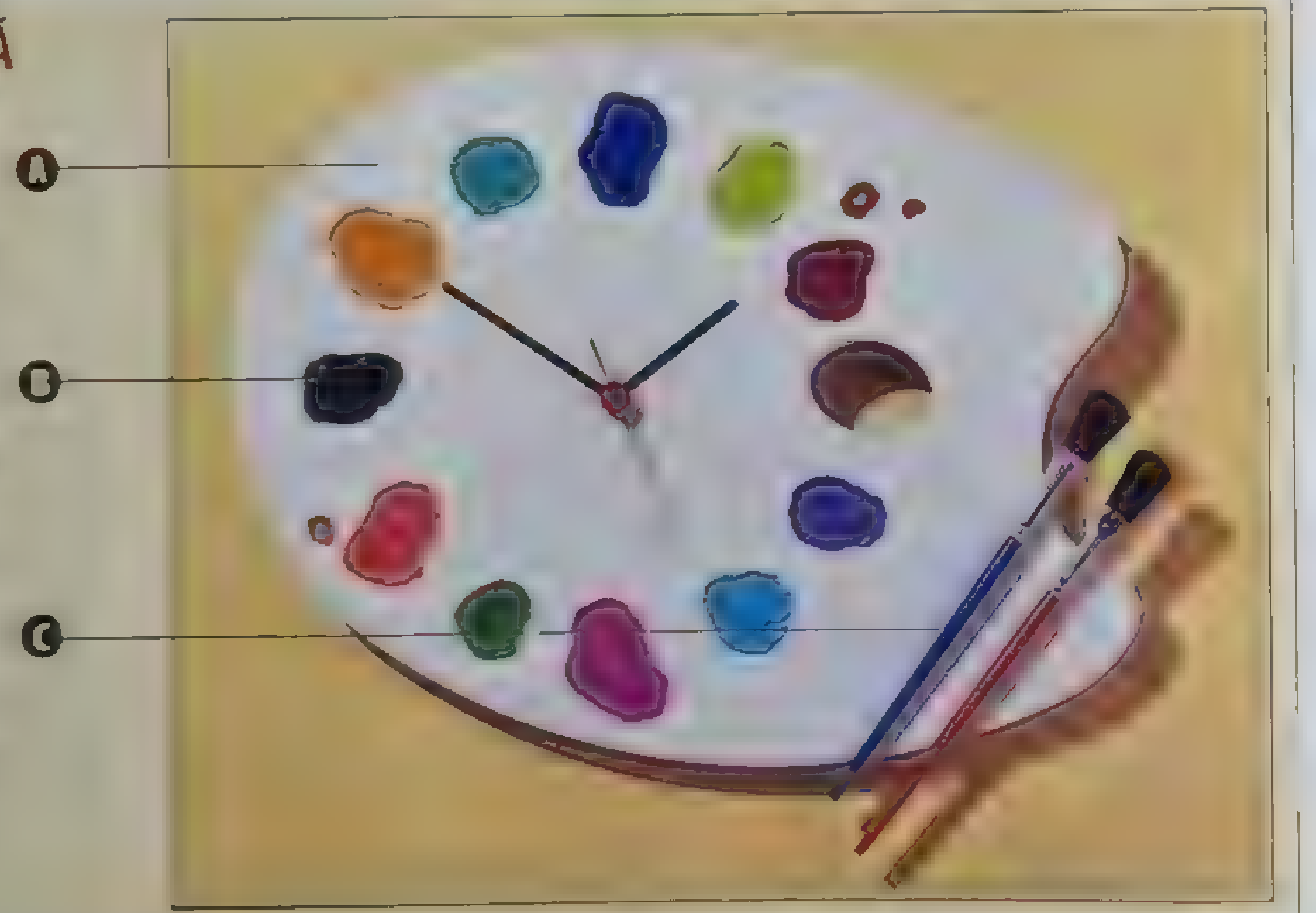

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

Frescă

Termenul „frescă" indică fie un anumit tip de pictură murală, fie tehnica în care se realizează aceasta. Fresca se execută cu pigmenţi minerali şi pământ în suspensie de apă, aplicate pe o suprafaţă tencuită, dar încă umedă; prin urmare, pigmenţii picturii sunt înglobaţi în structura peretelui, ceea ce asigură stabilitatea şi durabilitatea frescelor. Cu toate acestea, tehnica respectivă poate fi realizată numai în interior; în aer liber, suprafaţa ar fi afectată de poluare şi de particulele din aer, dar mai ales de vânturi şi precipitaţii (umezeală). Fresca a fost întâlnită la multe civilizaţii antice, însă capodoperele au apărut în timpul Renaşterii: printre exemplele cele mai faimoase, frescele lui Giotto de la capela Scrovegni din Padova (mai jos, un detaliu) pictate în primul deceniu al secolului al XIV-lea, şi cele ale lui Michelangelo de pe tavanul Capelei Sixtine din Vatican, pictate între 1508 şi 1512.

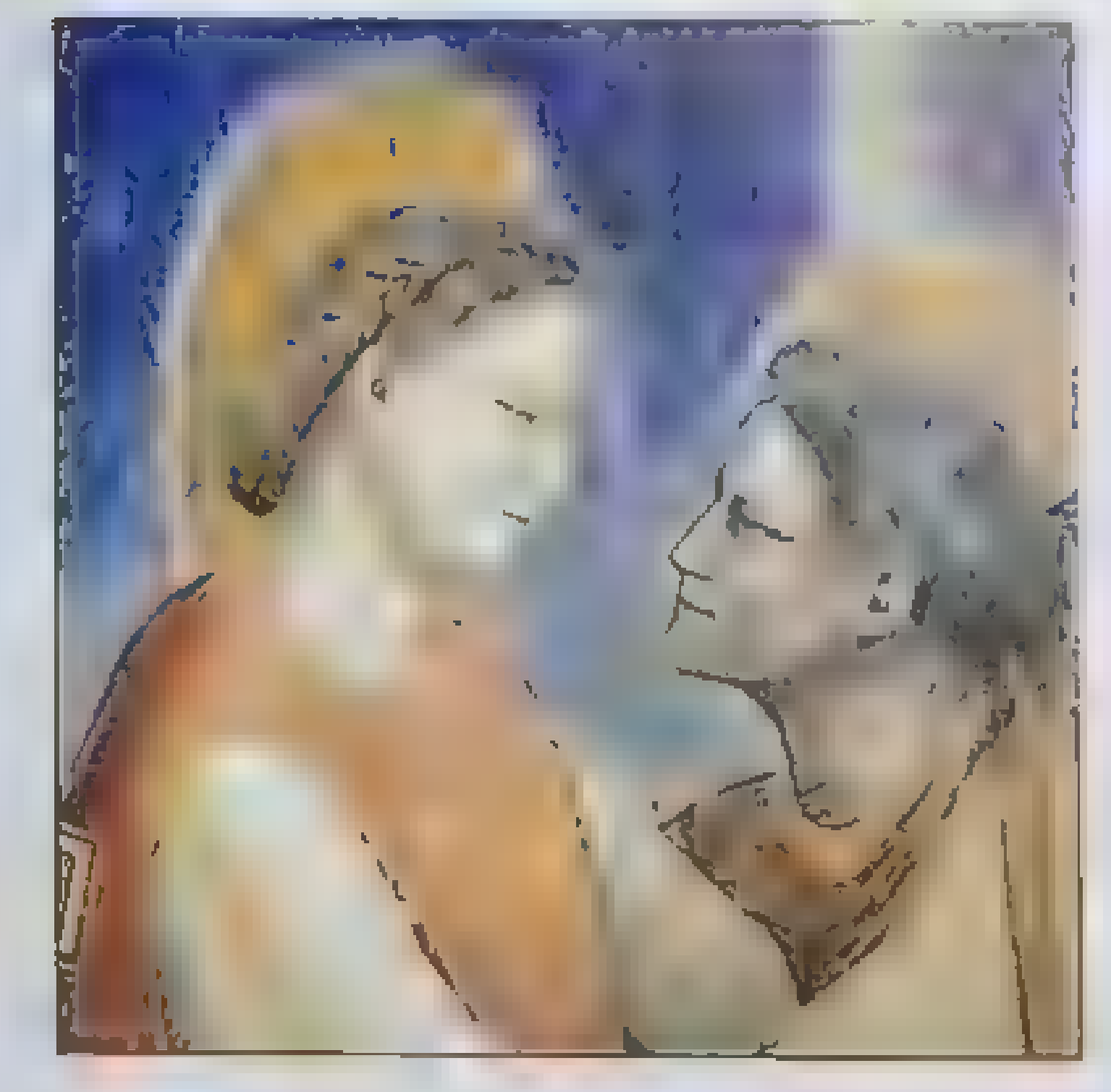

Băţ de sprijin (maştoc)

Este un băţ uşor şi totodată rigid pe care artiştii îşi sprijină mâna sau pensula atunci când au nevoie de acurateţe în pictarea detaliilor. Extremitatea băţului care se sprijină pe pânză este, de obicei, îmbrăcată în stofă, având o formă uşor teşită, pentru a evita deteriorarea suprafeţei picturii; celălalt capăt este ţinut ridicat, astfel încât băţul să nu atingă pictura. Poţi găsi instrumente de acest fel în magazinele de profil, însă poţi să le faci cu uşurinţă şi acasă, dintr-un băţ de lemn, acoperind capătul rotund cu o ţesătură sau cu piele moale.

Cennino CENNINI (1370–1440)

Pictor florentin. Se cunosc puţine date despre viaţa lui şi în timp nu s-a păstrat niciun indiciu referitor la operele sale; în ciuda acestui fapt, este cunoscut datorită lucrării *Tratatul de pictură*, care reprezintă cea mai mare sursă de informaţii cu privire la materialele şi tehnicile utilizate de către artiştii renascentişti. Cennini a fost elevul lui Agnolo Gaddi, al cărui tată, Taddeo, se presupune că a fost unul dintre asistenţii lui Giotto. Tocmai familia Gaddi a fost cea care a salvat moştenirea lui Giotto, documentată mai târziu în cartea lui Cennini.

Culori ftalo

Termenul „ftalo", care apare în albastru-ftalo şi verde-ftalo, este o abreviere de la ftalocianină, o substanţă utilizată pe post de colorant. Albastru[illegible] conţine ftalocianină de cupru, un pigment artificial produs prima dată în [illegible]rul anului 1930: este un albastru-st[illegible] lucitor, rece, permanent şi, spre deosebire de perechea lui mai recen[illegible] albastru de Prusia, are o intensitate excepţională. Verdele conţine ftalocianină de cupru; este un verde-smarald strălucitor, ce înlocuieşte cu succes smaragdul propriu-zis. Deoarece pigmenţii sunt foarte puternici, aceştia sunt, de obicei, amestecaţi cu alb, pentru a-i atenua; este de ajuns o cantitate mică de culoare pentru a obţine nuanţe foarte vii.

Haşura

Haşura este o tehnică utilizată în special pentru umbre, ce constă mai degrabă în plasarea unei serii de linii paralele, decât în umplerea spaţiului cu un singur bloc de culoare. Se obţin umbre întunecate sau estompate, în funcţie de grosimea liniilor individuale şi de distanţa dintre ele. Suprapunând un al doilea set de linii orientate într-o direcţie diferită, vom obţine o haşură încrucişată. Aceasta este o metodă folosită pentru toate tipurile de materia[illegible] definind uneori chiar şi tehnici d[illegible] primare precum gi[illegible]

[illegible]

cunoscut pentru picturile sale în [illegible] Londra noaptea, însă cele mai apreciate sunt imaginile Tamisei în Chelsea, lucrări pe care el le-a numit *Nocturne*. Multe dintre picturile sale au titluri ce amintesc de compoziţii muzicale, cum ar fi *Simfonia* şi *Armonia*, menite să sublinieze importanţa pe care el o atribuia calităţilor formale şi estetice ale operelor sale, mai degrabă decât subiectelor reprezentate de acestea. În perioada 1870-1880, s-a concentrat, în principal, asupra portretelor şi a creat mai multe capodopere, inclusiv cel mai faimos tablou al său *Aranjament în gri şi nergru nr. 1 - Mama artistului*, cunoscut mai cu seamă sub numele de *Mama lui Whistler*. Spirit liberal şi plin de viaţă, a dat faliment în urma unui proces intentat şi pierdut împotriva scriitorului John Ruskin, care i-a atacat una dintre lucrările cele mai îndrăzneţe.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI
Porțelanurile sunt elemente decorative importante în naturile statice. Învață să le desenezi cu un vârf de creion.

ÎN INTERIOR
Acuarela este un material complex. Cu metoda „umed pe uscat" se pot obține imagini clare și curate.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu **două tuburi de vopsea de ulei, galben de cadmiu și alb de titan.**

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

TEHNICI
Decorează în culori vii o farfurie din ceramică

SUBIECTE
Cărți într-o natură statică în acuarelă

INSTRUMENTE
Două tuburi de vopsea de ulei, galben de cadmiu și alb de titan

DeAGOSTINI

...um white
OIL
DeAGOSTINI
yellow cadmi...
OIL
DeAGOSTINI

DeAGOSTINI

301.333.007

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

8

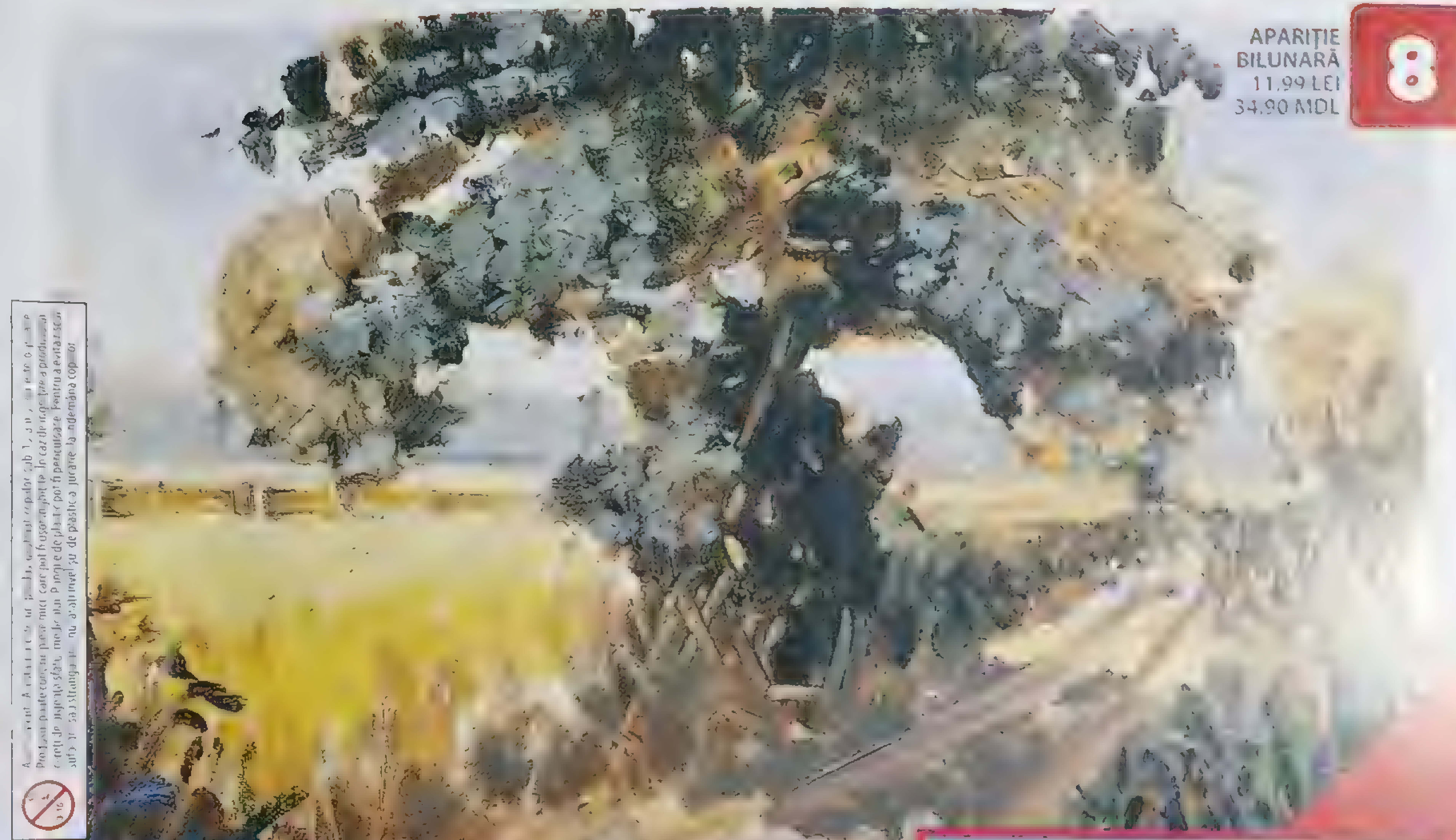

[illegible] Produsul poate conține piese mici care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului [illegible] Pungile de plastic pot fi periculoase. Pentru a evita sufocarea [illegible] nu lăsați pungile de plastic la îndemâna copiilor.
0-3

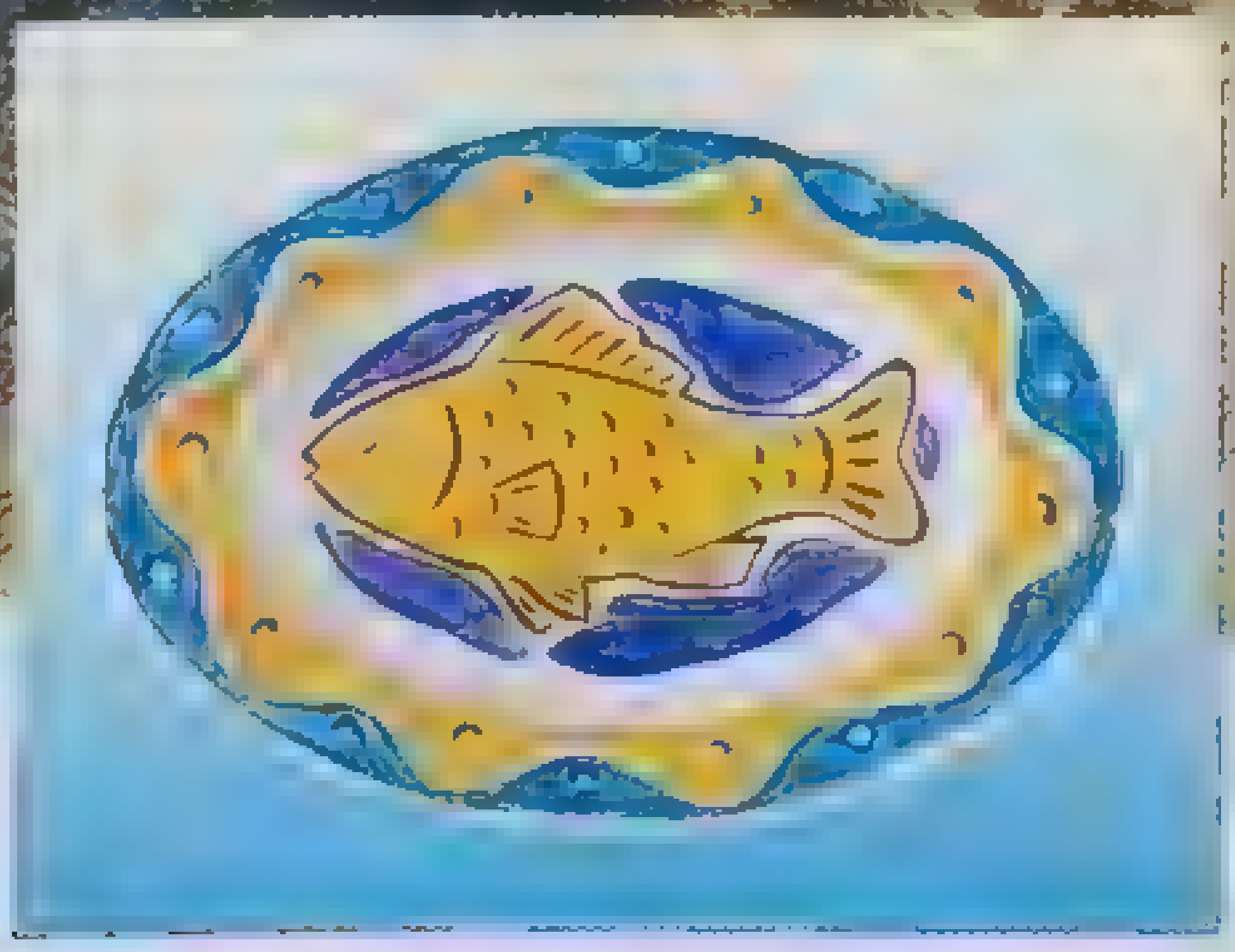

TEHNICI

Decorează în culori vii o farfurie din ceramică

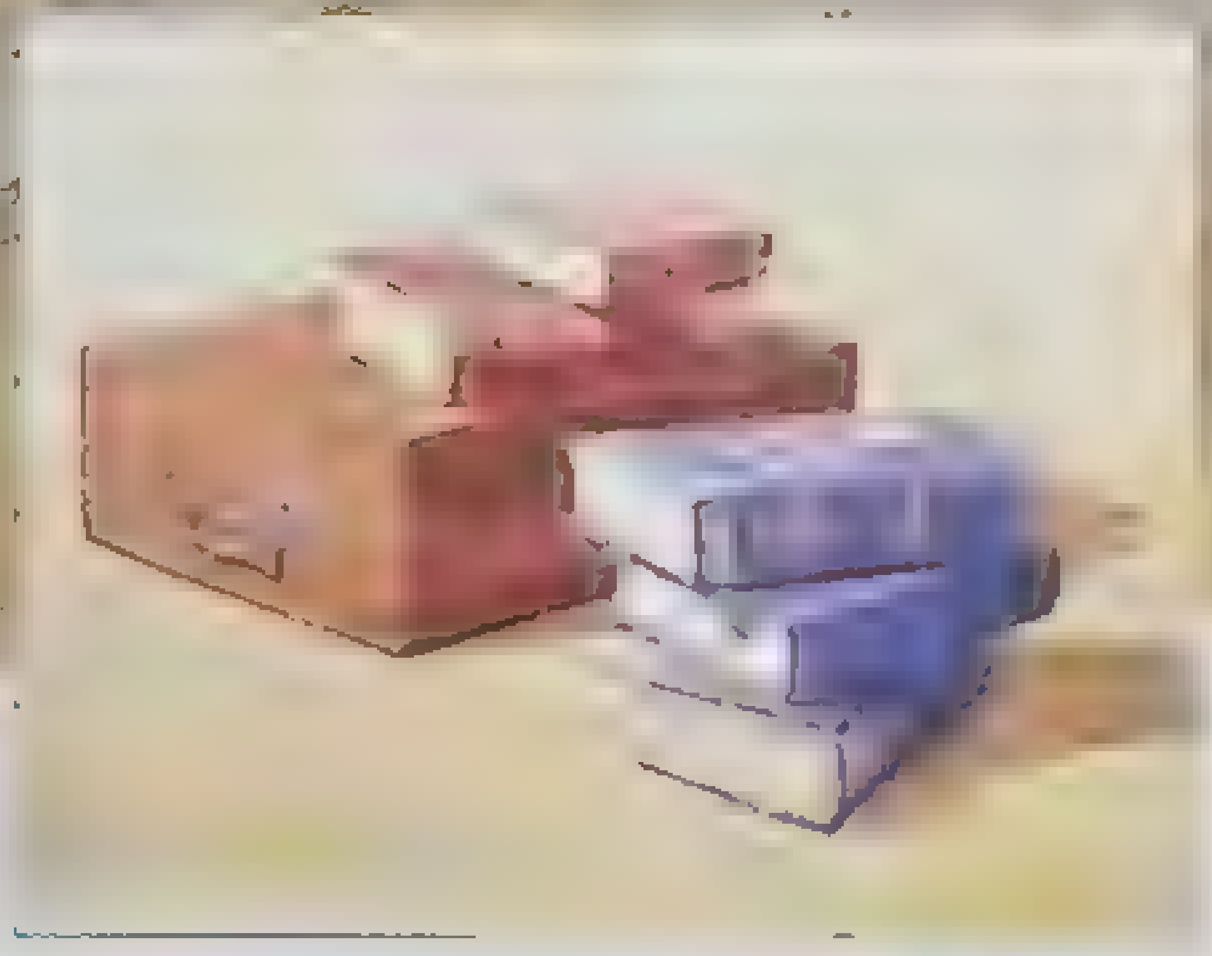

SUBIECTE

Cărți într-o natură statică în acuarelă

INSTRUMENTE

Două tuburi de culoare de ulei, galben de cadmiu și alb de titan

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
Nu ratați bibliorafturile speciale, în care puteți colecționa seria **CURS DE PICTURĂ**! Bibliorafturile sunt disponibile la chioșcurile de ziare, la prețul de **9,99 LEI**
De Agostini va anunța datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste.
Primul biblioraft a fost oferit gratuit împreună cu numărul 2 al revistei.
PICTURĂ
Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 8

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotsiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library, Londra; Musée d'Orsay, Paris; Anthony Green RA/Piccadilly Gallery, Londra; National Gallery, Londra

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, Bucureşti, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.
☎ **România: (021) 40 10 888**
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15
Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani şi nu este o jucărie. Produsul poate conţine piese mici care pot fi uşor înghiţite. În caz de înghiţire a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine sulfaţi. În contact cu acizii, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsaţi ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi reciti-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

Motive decorative

Porţelanul reprezintă un element decorativ important în naturile statice. Învaţă să-l desenezi cu vârful creionului.

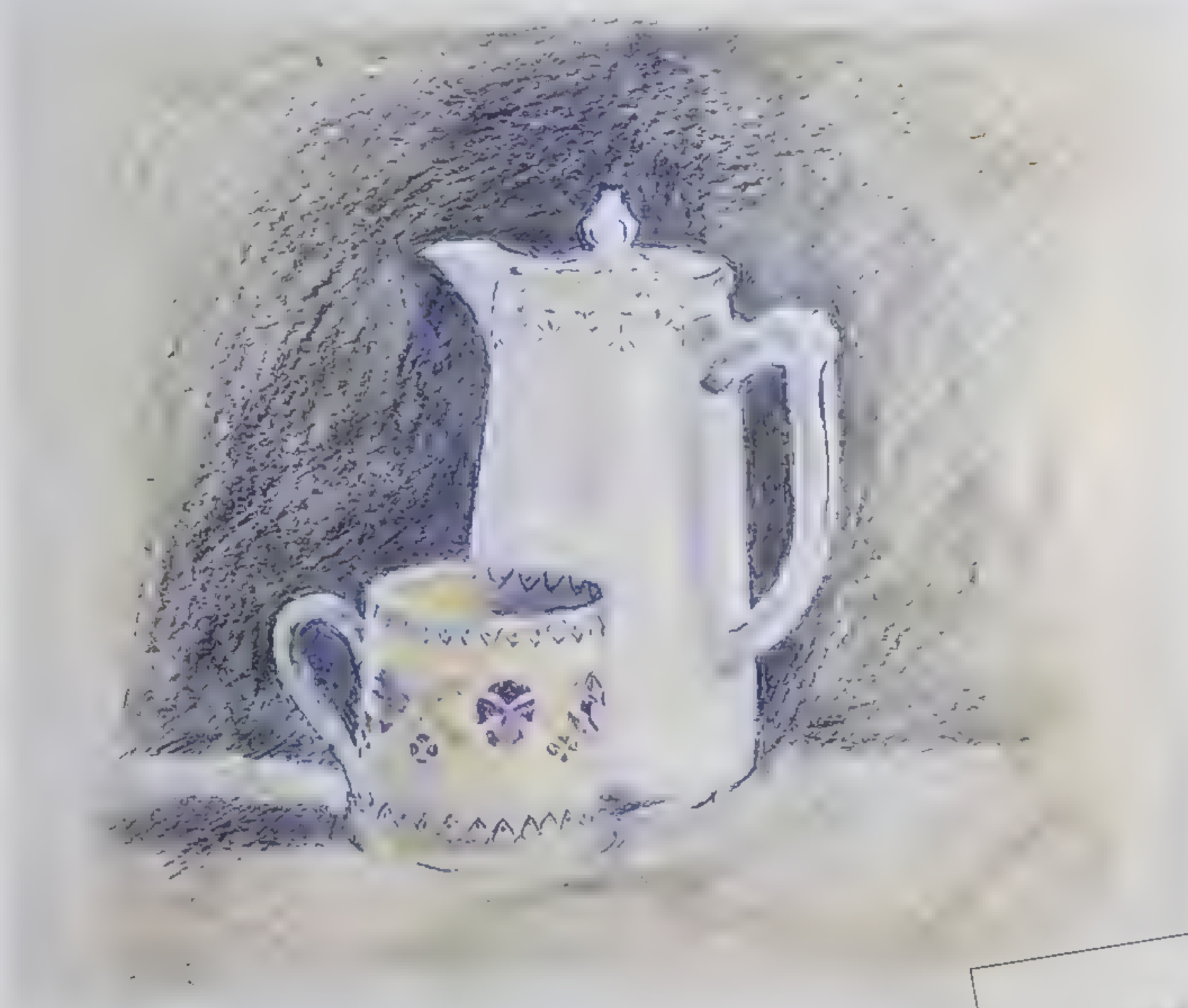

◀ Detaliile fine ale acestor obiecte co[illegible] un caracter special lucrarii finale [illegible] oferă [illegible]

[illegible] asigurându-te [illegible] nuanţele alese sunt cele potrivite.

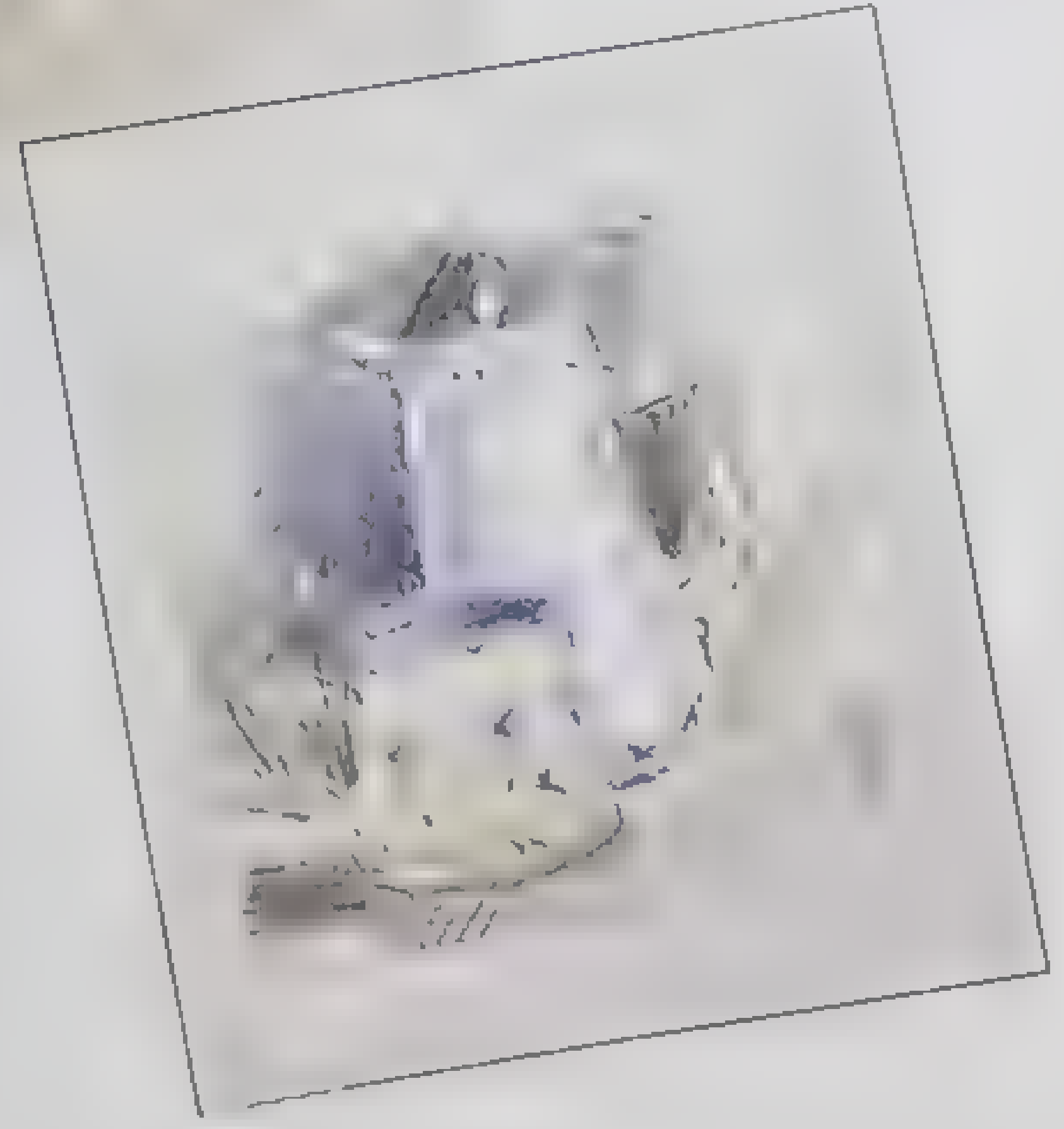

Acest exerciţiu te va ajuta să îţi îmbunătăţeşti capacitatea de a reda suprafeţele curbe prin intermediul clarobscurului, pe care l-ai putut exersa în numărul precedent. În acest caz, te vei concentra asupra decorării porţelanurilor, adăugând o tuşă finală plină de viaţă cu ajutorul creioanelor colorate.

Pentru a finaliza desenul, ai nevoie doar de două culori: albastru-indigo şi pământ-verde. nu Totuşi, dacă vrei, pentru a obţine un rezultat mai elegant, poţi adăuga alte două creioane (sienna naturală şi purpuriu sau magenta)

Subiectele acestei naturi statice, ceainicul şi cana, au o formă simplă, iar desenul decoraţiunilor nu este foarte dificil Am luminat ceainicul şi cana dintr-o parte, astfel încât să le punem în evidenţă suprafeţele şi volumul

ÎNCEPE

1 ▼ Prima schiță
Realizează pentru început o schiță foarte ușoară a obiectelor, folosind creionul indigo; desenează cu precizie liniile curbe, în special elipsele. Unul dintre obiectivele acestui exercițiu este de a învăța să desenezi direct în culori: nu este necesar să desenezi mai întâi conturul cu un creion negru și abia pe urmă să colorezi. Folosește linii foarte ușoare, deoarece creioanele colorate sunt mult mai dificil de șters decât creioanele de grafit negru.

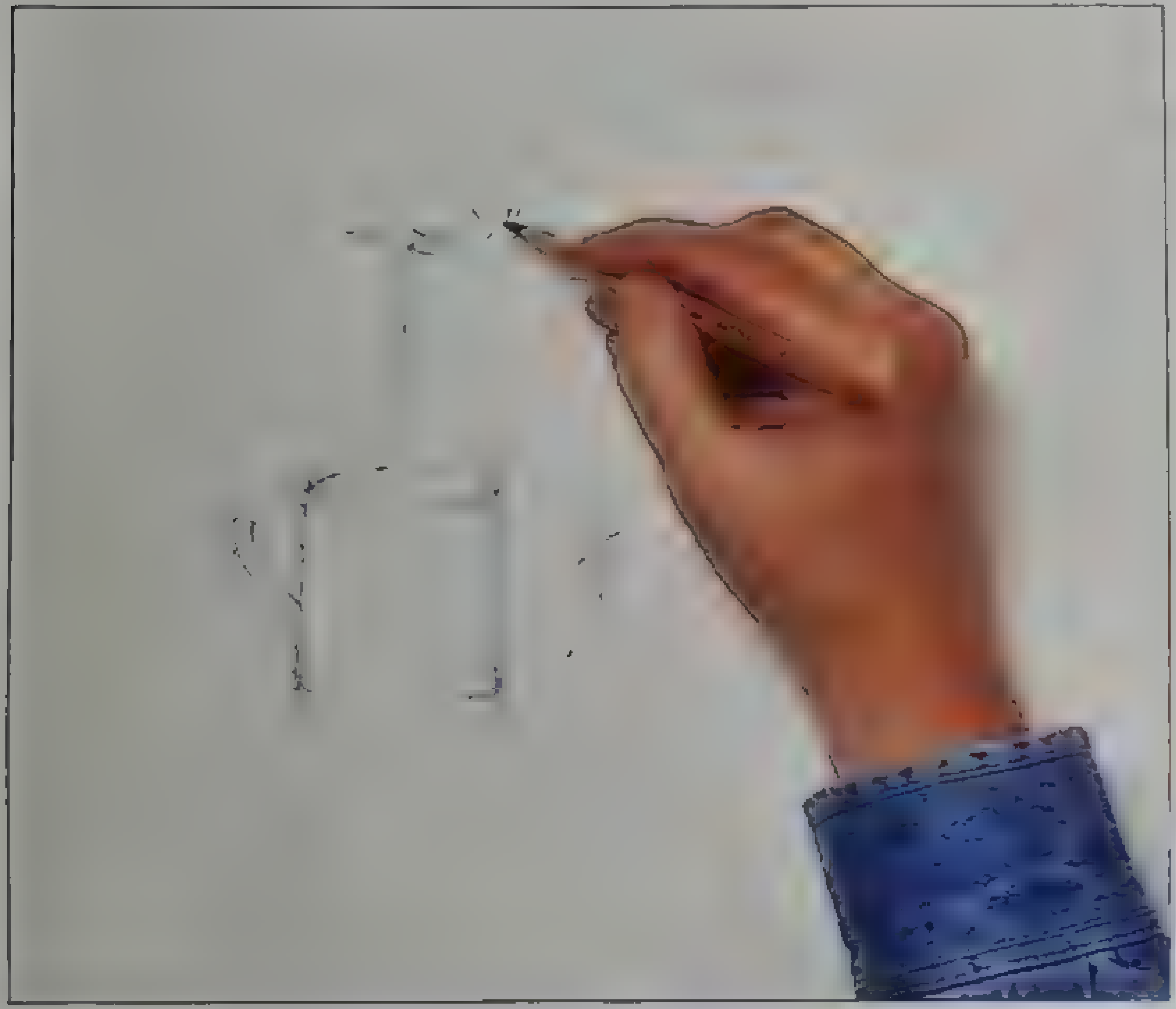

MATERIALE

Un carton de desen

Creioane colorate: albastru-indigo, pământ-verde, sienna naturală, purpuriu (magenta)

Gumă de șters

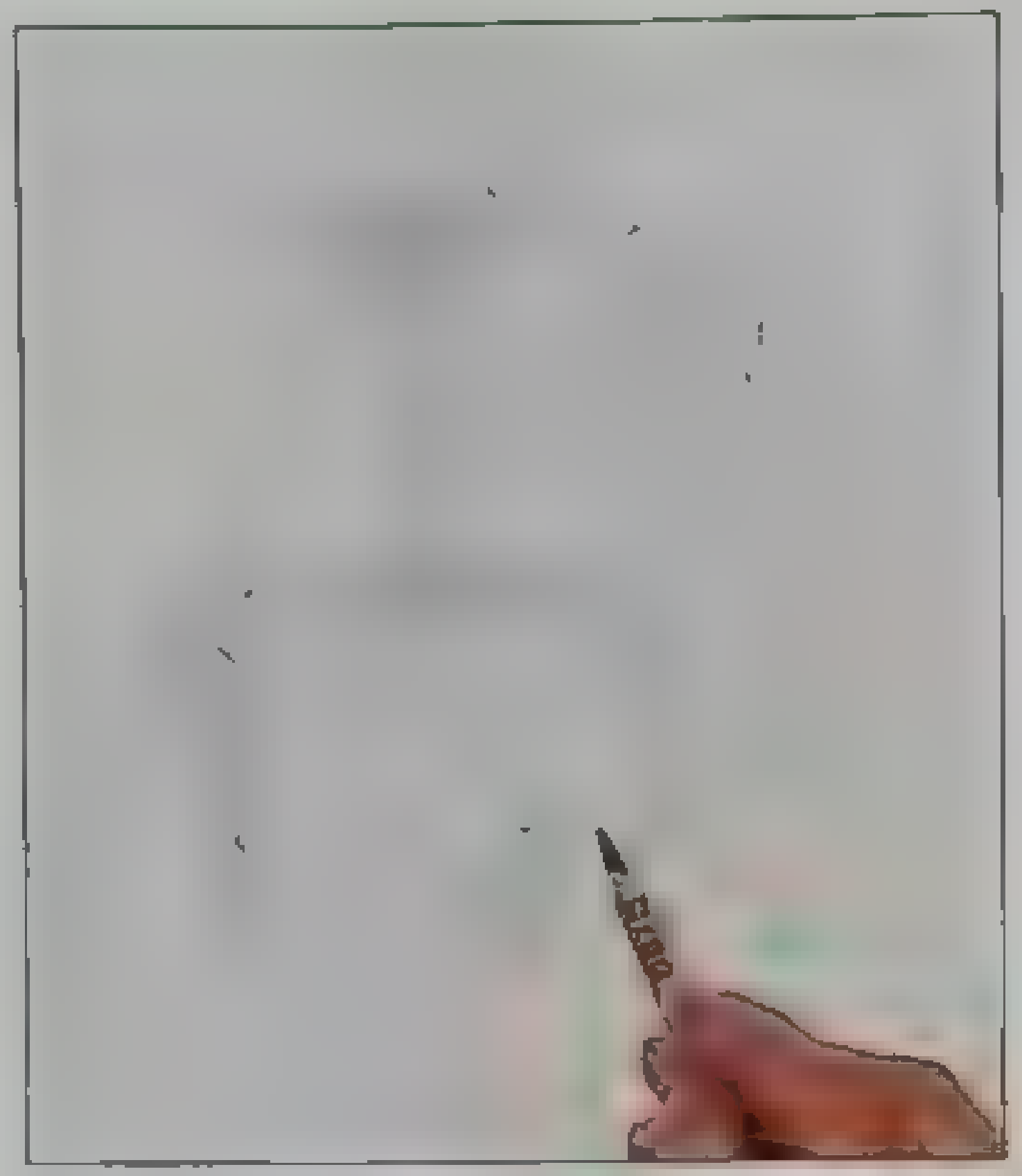

2 ▲ Începe cu umbrele
Folosind același creion indigo, poți să stabilești treptat zonele de umbră ale cănii și ceainicului, astfel încât să definești rotunjimea suprafețelor. Acum poți aplica o presiune mai mare asupra minei, dar nu exagera și nu ține creionul prea strâns.

SFATURI
Cum să desenezi elipse

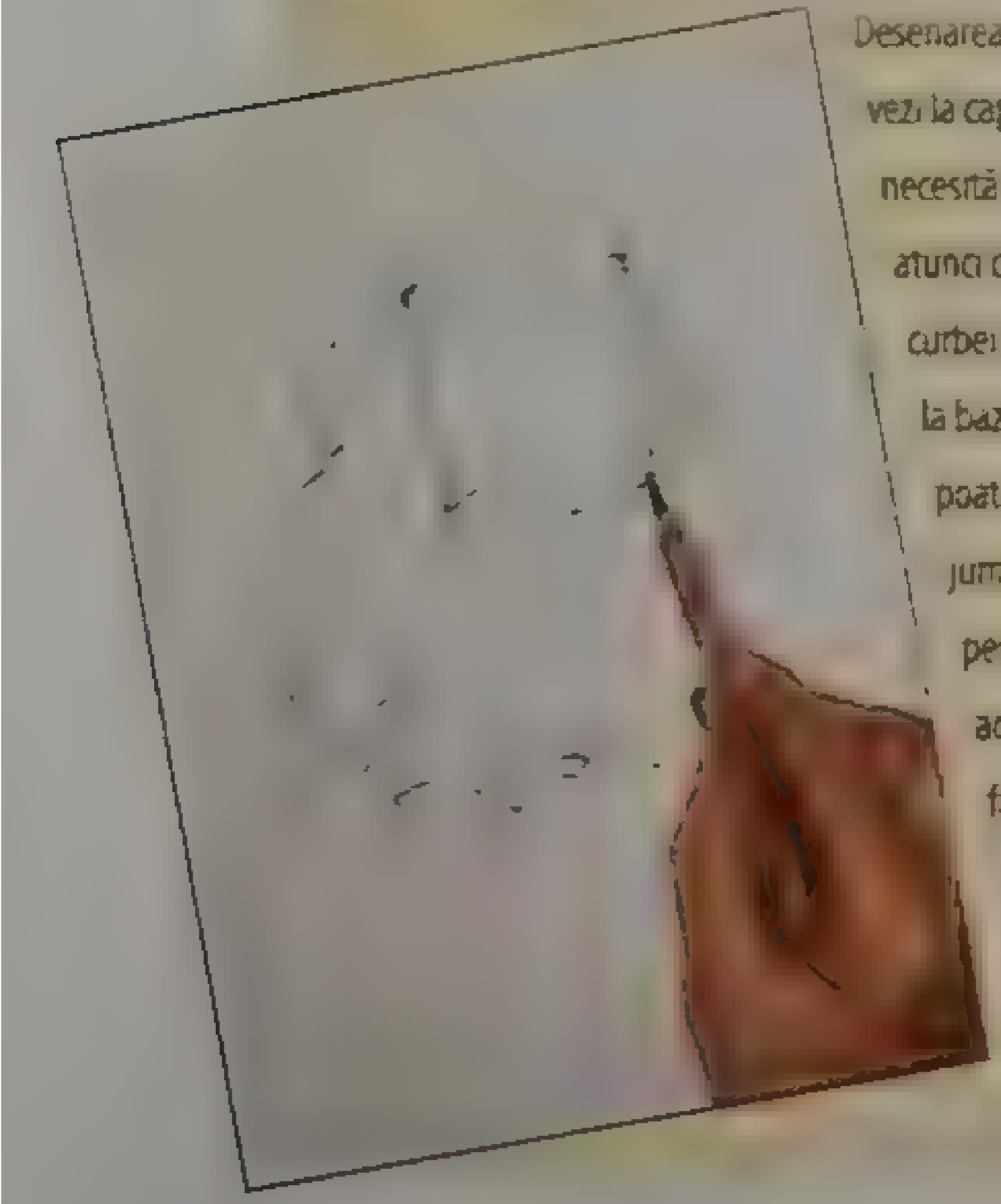

Desenarea unei elipse (ovalul pe care îl vezi la capatul unui obiect cilindric) necesită o mare atenție. Chiar și atunci cand partea din spate a curbei nu este vizibilă (de exemplu, la baza obiectului), schițarea ei poate fi de ajutor. Cele două jumătăți ale elipsei trebuie să fie perfect simetrice; ca să verifici acest lucru, pune imaginea în fata unei oglinzi sau rotește-o ca în imaginea alăturată: în acest fel, eventualele erori vor fi mai evidente.

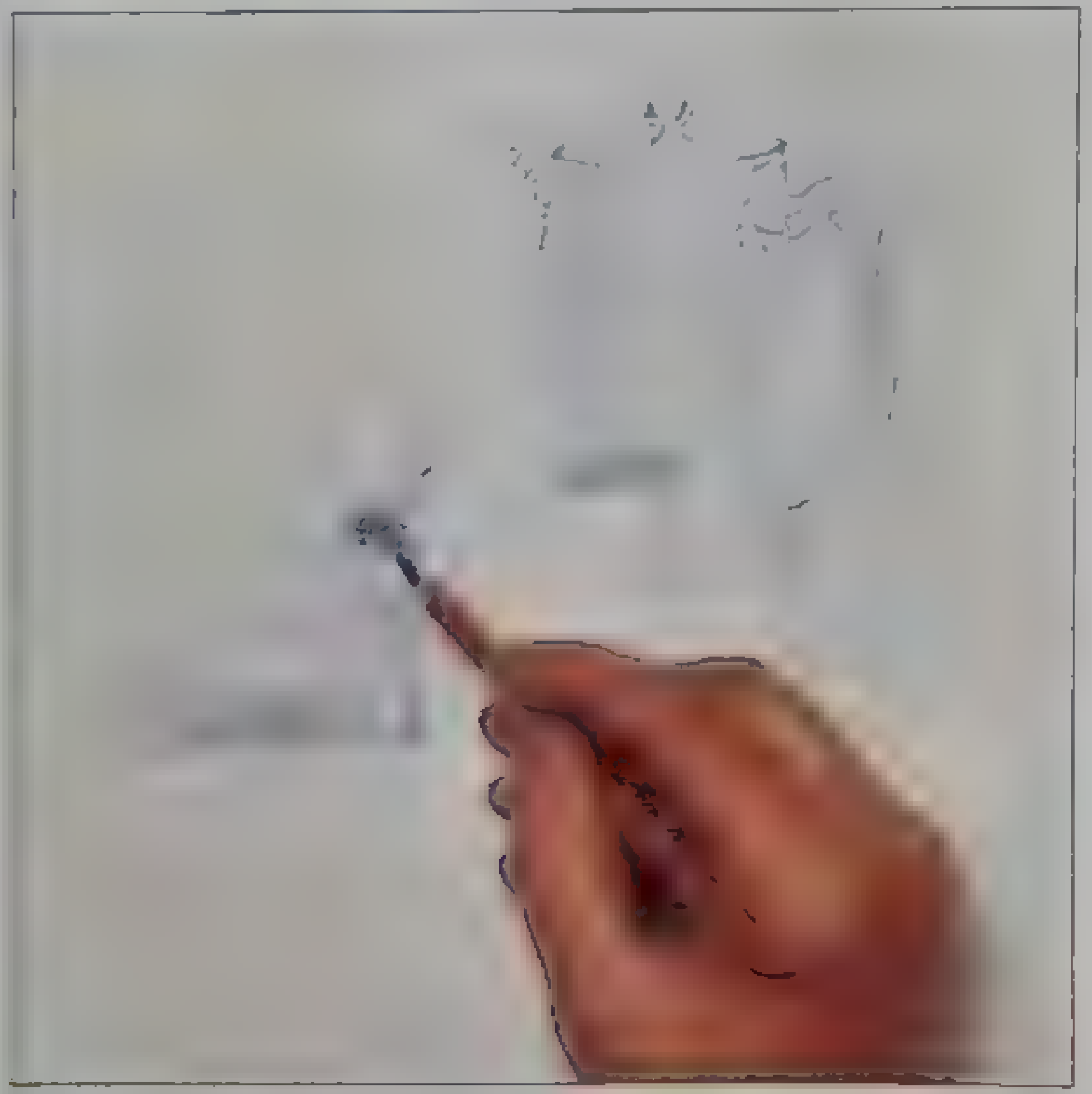

3 ▲ Schițează fundalul
Acum te poți concentra asupra fundalului și asupra umbrelor secundare, cum ar fi cea de pe interiorul mânerului cănii. De asemenea, trasează ușor umbrele proiectate de obiecte.

4 ▼ Accentuează fundalul intensificând tonurile întunecate
Acum poți aplica o presiune ceva mai mare asupra minei, ca să intensifici zonele umbrite din fundal ce par mai pronunțate; continuă să aplici niște hașuri cursive, folosind umărul ca pivot al mișcării. După ce ai ascuțit bine creionul, definește și accentuează conturul obiectelor, urmărind cu atenție desenul de dedesubt, adică schița inițială.

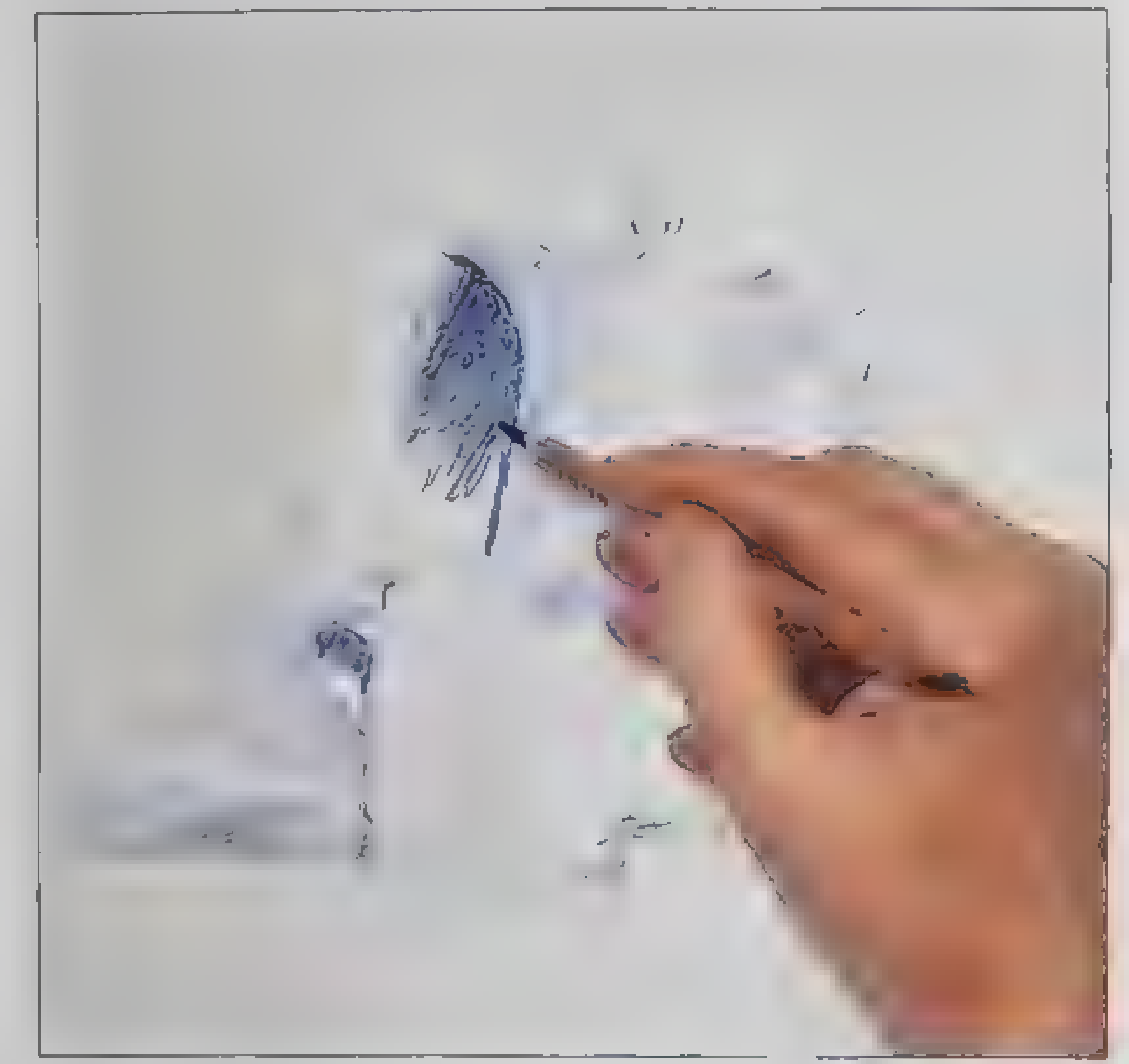

5 ▼ Continuă cu indigo
Continuă să colorezi fundalul cu creionul indigo, fără să subliniezi prea mult umbrele, pe care le vei finisa apoi cu creionul pământ-verde (deoarece creioanele colorate lasă niște urme relativ transparente, culoarea indigo nu va fi acoperită, dar va deveni un verde-închis). Marchează cu aproximație limitele compoziției.

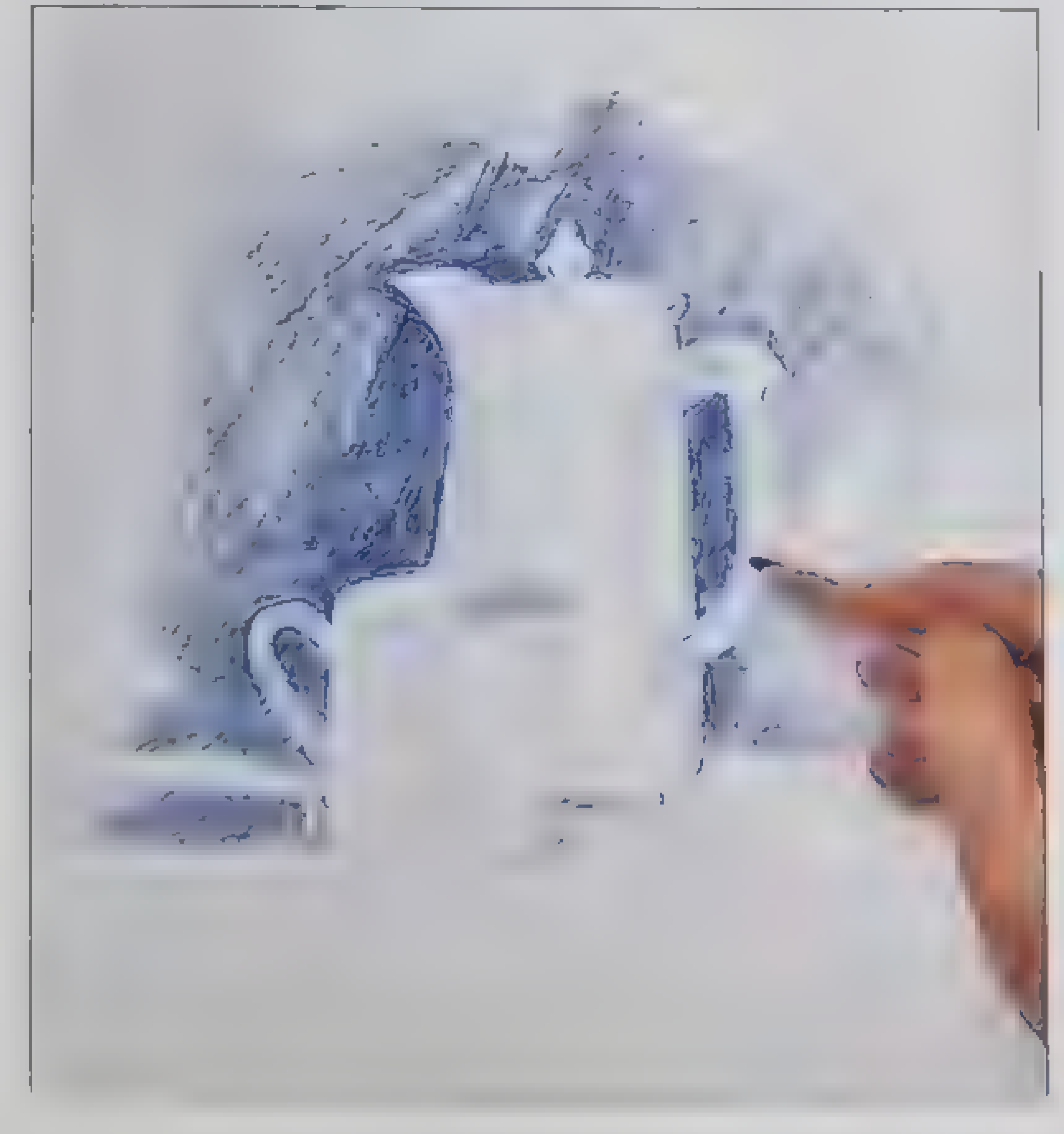

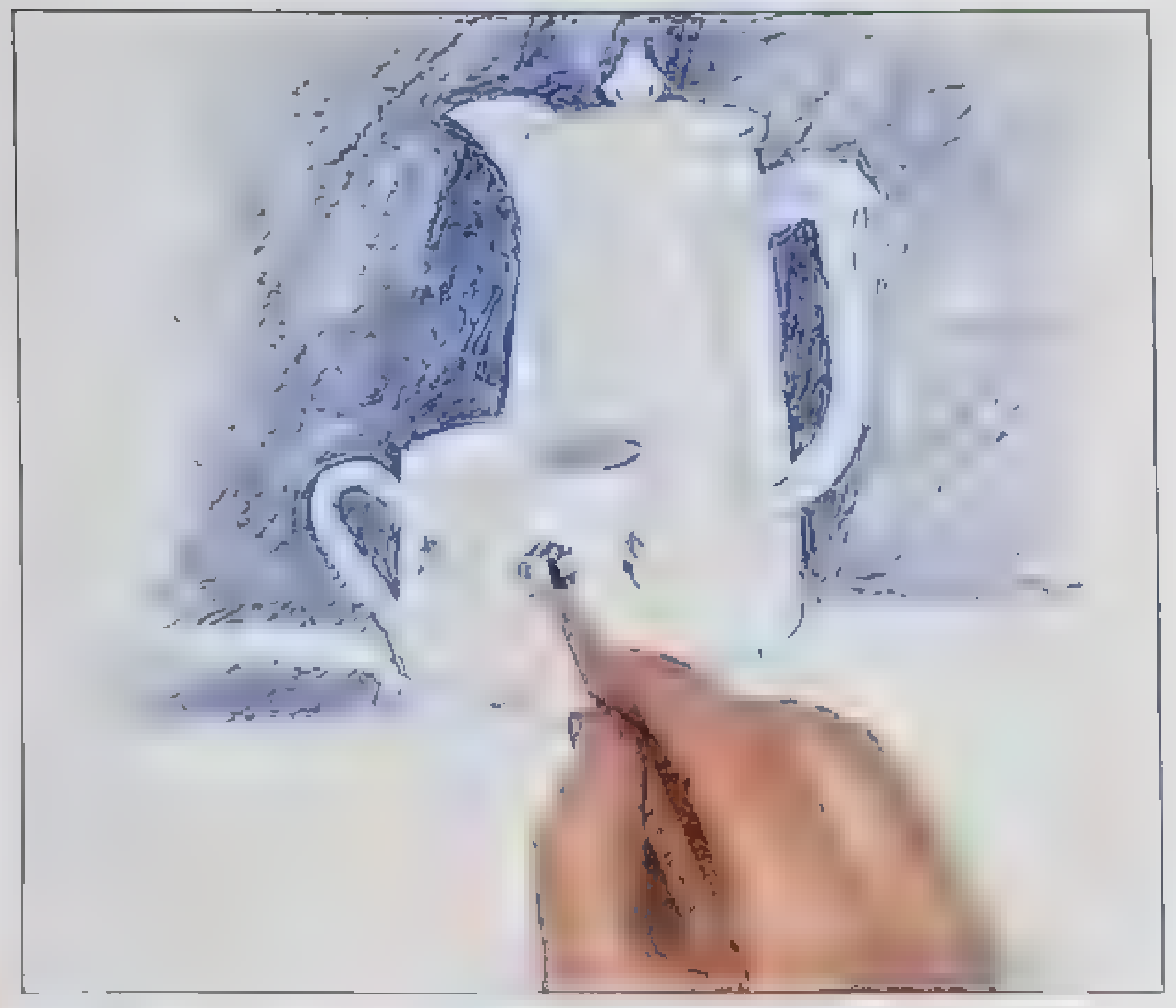

6 ▲ Adaugă motivele decorative
Tot cu creionul indigo, desenează motivele decorative: începe cu panseluțele de pe cană și apoi adaugă un mic motiv i
pe margine, amintindu-ți să urmărești cu atenție co
Treci apoi la motivele decorative de p

CONTINUĂ SĂ LUCREZ

În acest punct, ai creat un desen
indigo; totuși, poți sublinia profu
creionul pământ-verde, cu care po
într-un mod mai realist motivel

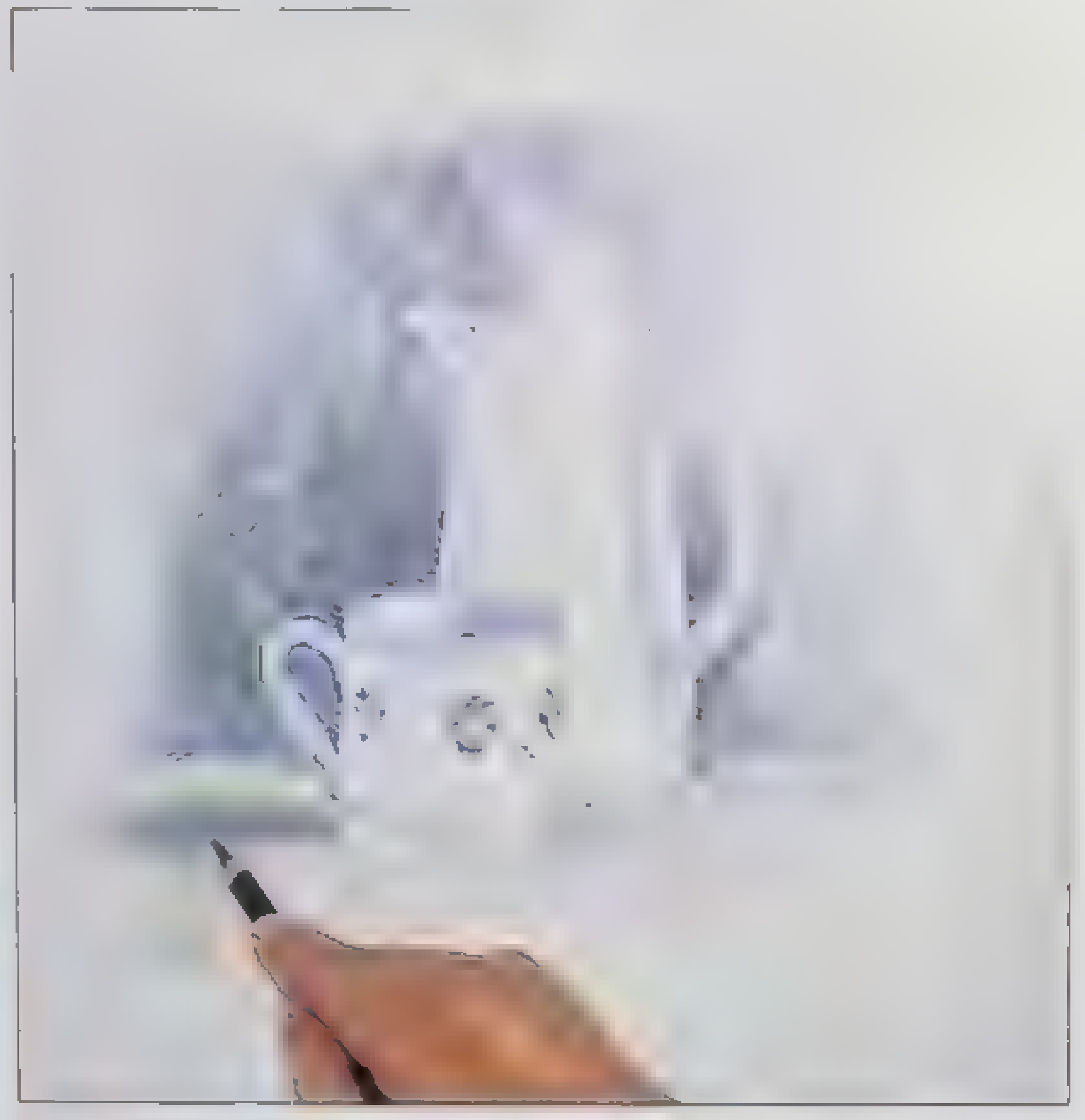

7 ▲ Folosește culoarea verde
Acum ia creionul pământ-verde și desenează peste umbrele de culoare indigo din fundal: în acest fel, vei obține un verde-închis, foarte asemănător cu cel al țesăturii. Nu este necesar să redai cu exactitate culoarea inițială; este mult mai important să conferi desenului valoarea tonală justă – aceasta va fi un punct de referință pentru lucrarea finisată

8 ► **Definește marginile**
Continuă să folosești culoarea pământ-verde, accentuând umbrele și îndreptându-te spre exterior ca să creezi marginile subtile ale compoziției. Lucrează mai ușor în prim-plan, deoarece lumina, atingând suprafața mesei, creează aici un ton mai atenuat decât în fundal.

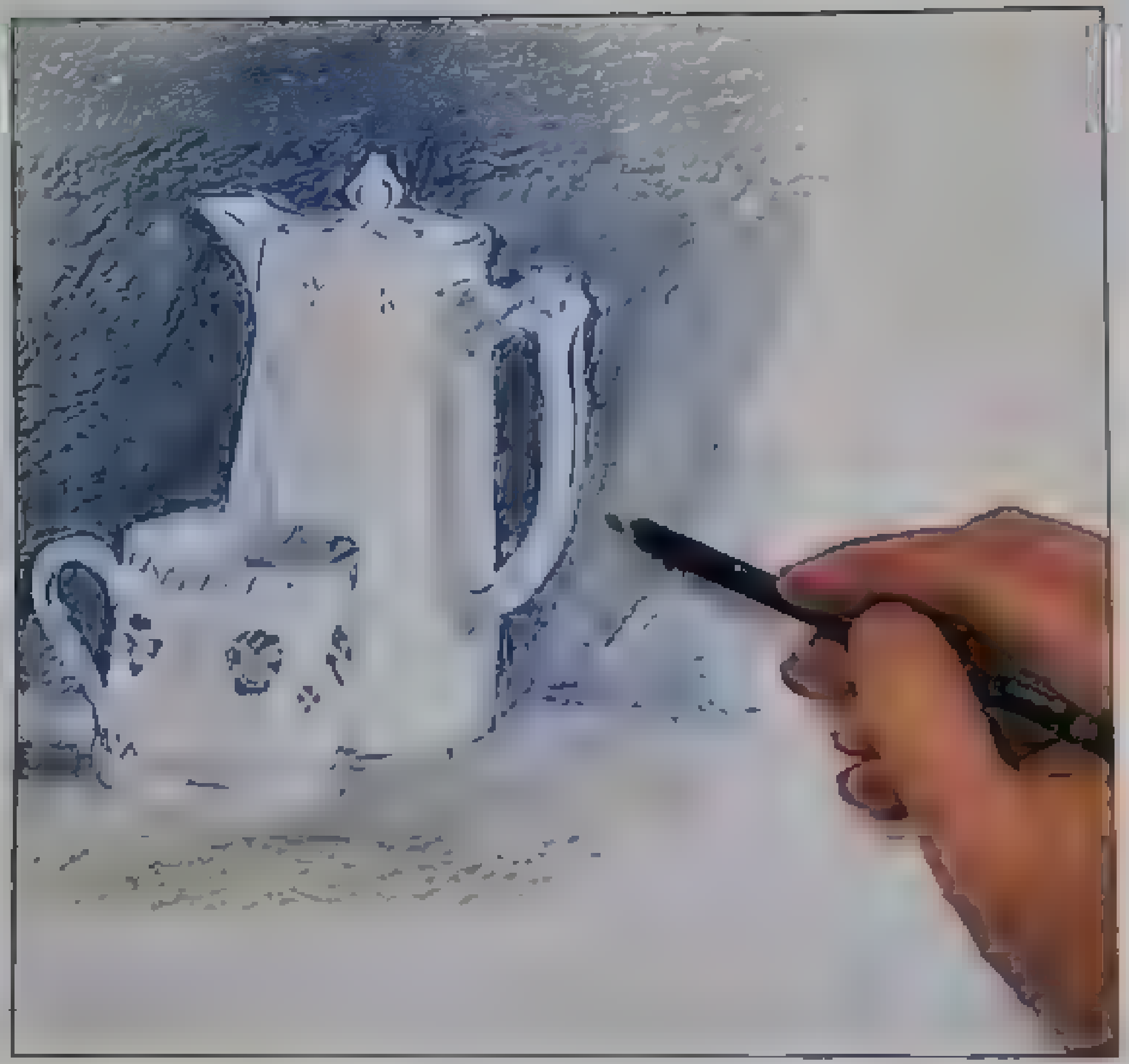

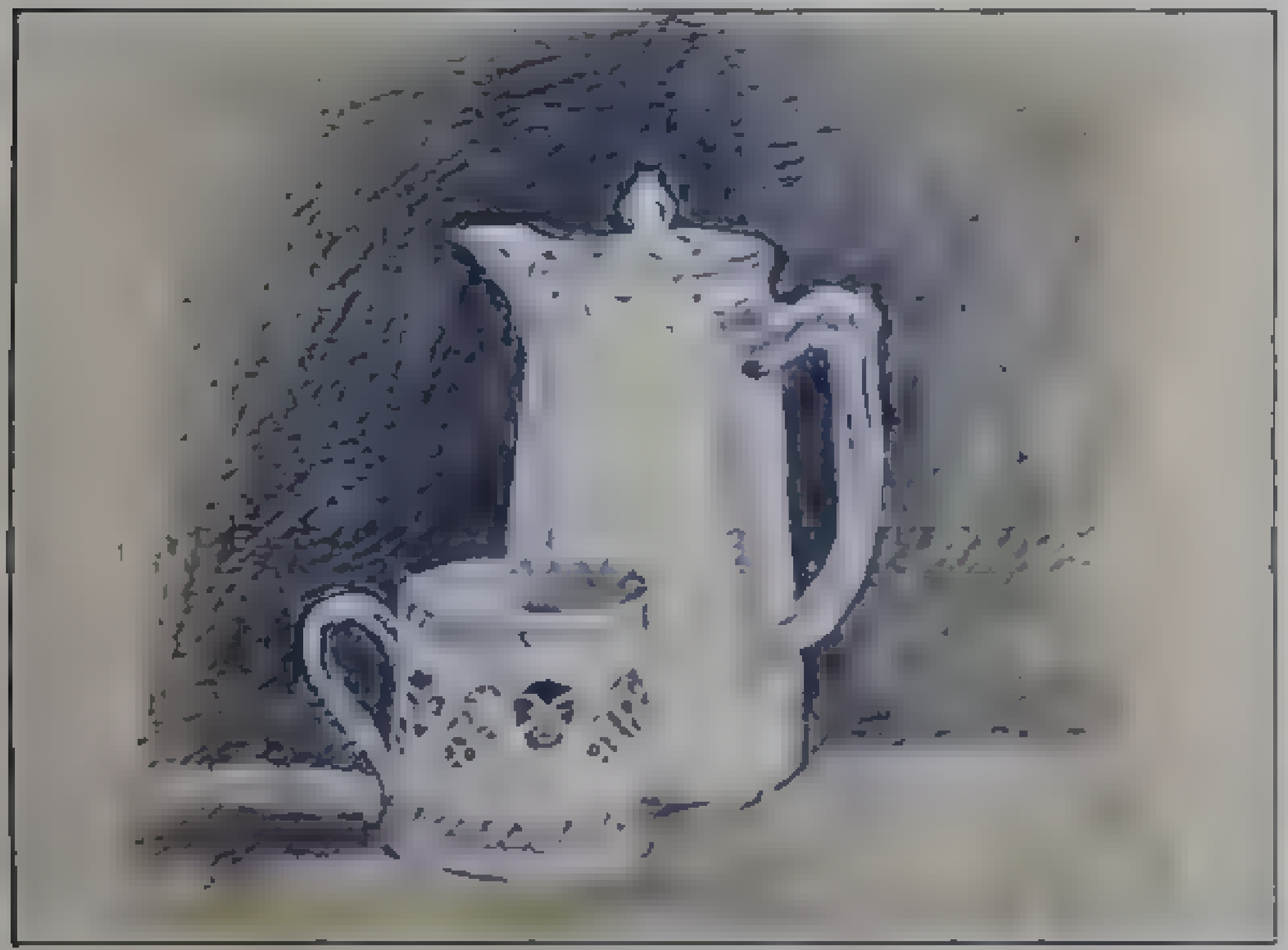

9 ◄ **Finalizează motivele decorative**
Acum, că ai terminat fundalul, poți completa în detaliu motivele decorative: asigură-te că ai ascuțit creionul și desenează frunzele mai mari sau mai mici de pe cană și de pe ceainic.

SOLUȚII ISTEȚE

ȘTERGEREA CULORII

Este dificil să ștergi cu guma creionul colorat. Dacă ți se întâmplă să acoperi o zonă pe care mai târziu e posibil s-o dorești albă, cum ar fi **zonele de lumină**, poți folosi un cutter sau o mică spatulă bine ascuțită, pentru a răzui ușor suprafața colorată a hârtiei. Fii foarte atent, deoarece, mai ales în cazul hârtiei de proastă calitate, este ușor să o perforezi.

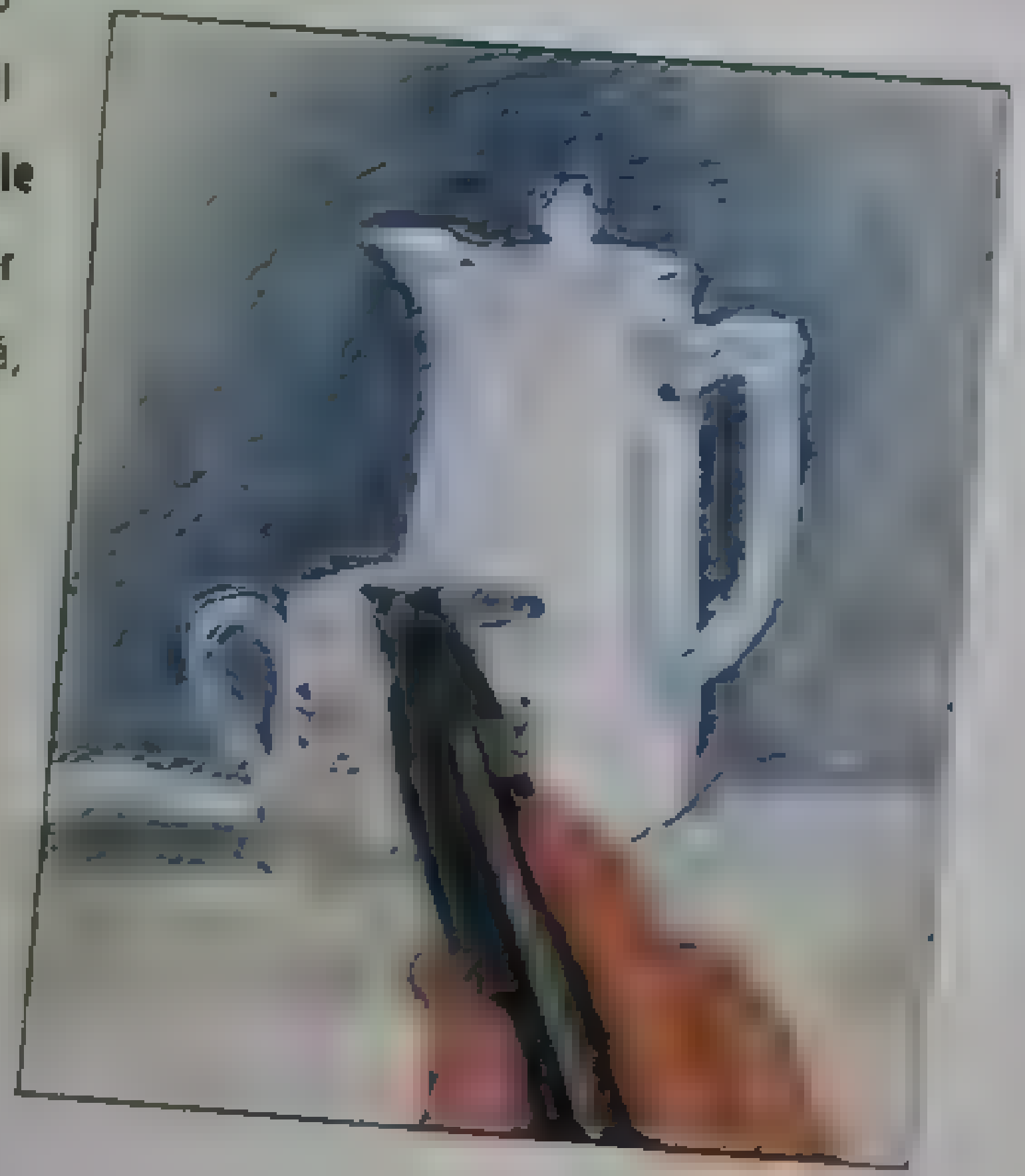

UN PAS ÎNAINTE

Niște umbre discrete te vor ajuta să schimbi aspectul general al cănii și al ceainicului. De asemenea, câteva tușe de culoare vor pune și mai mult în evidență motivele decorative de pe obiecte.

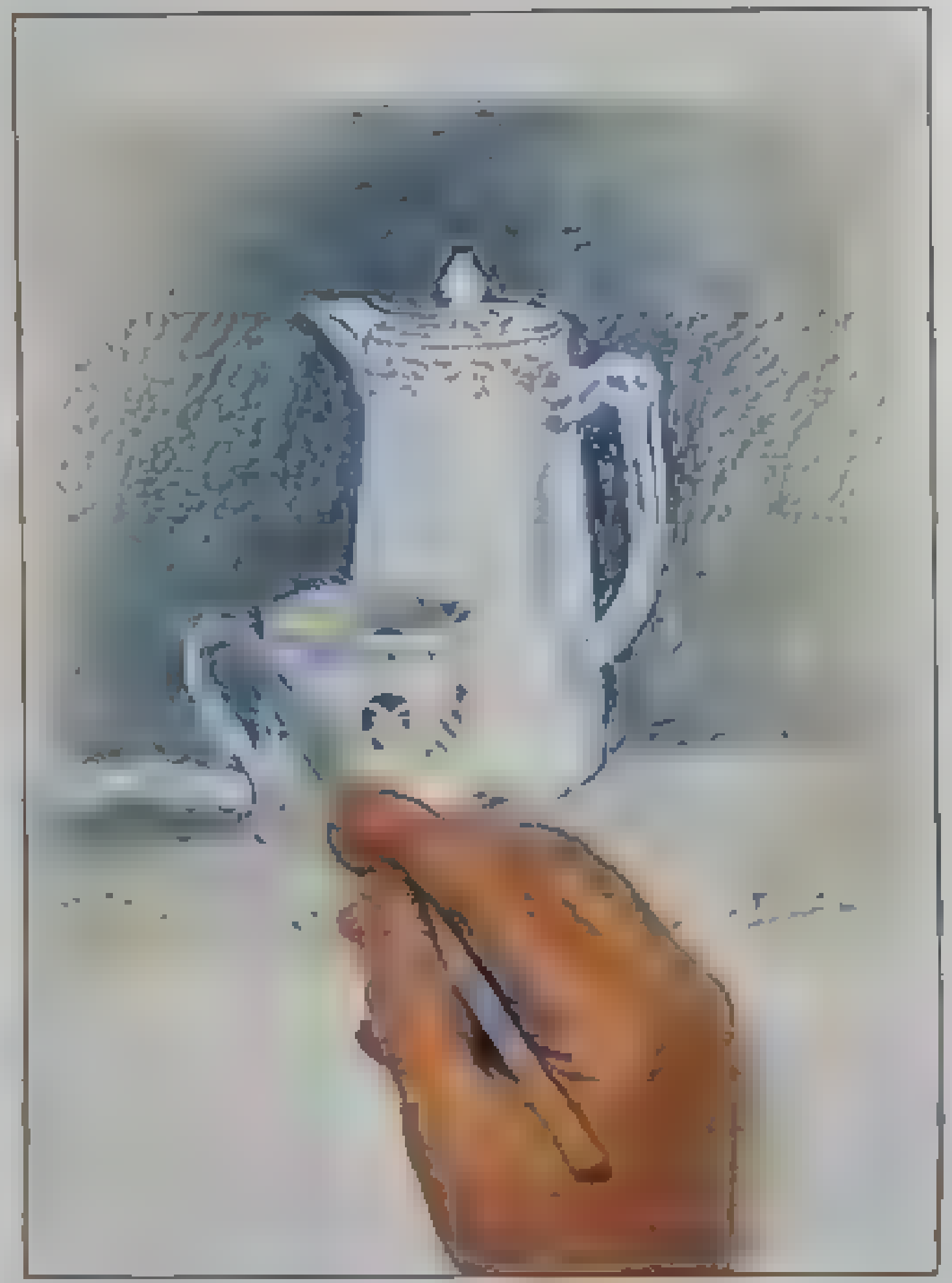

10 ▲ **Adaugă o altă culoare**
Pentru a completa desenul într-un mod realist și pentru a da un plus de căldură imaginii, folosește creionul colorat sienna naturală și trasează câteva hașuri ușoare pe cană.

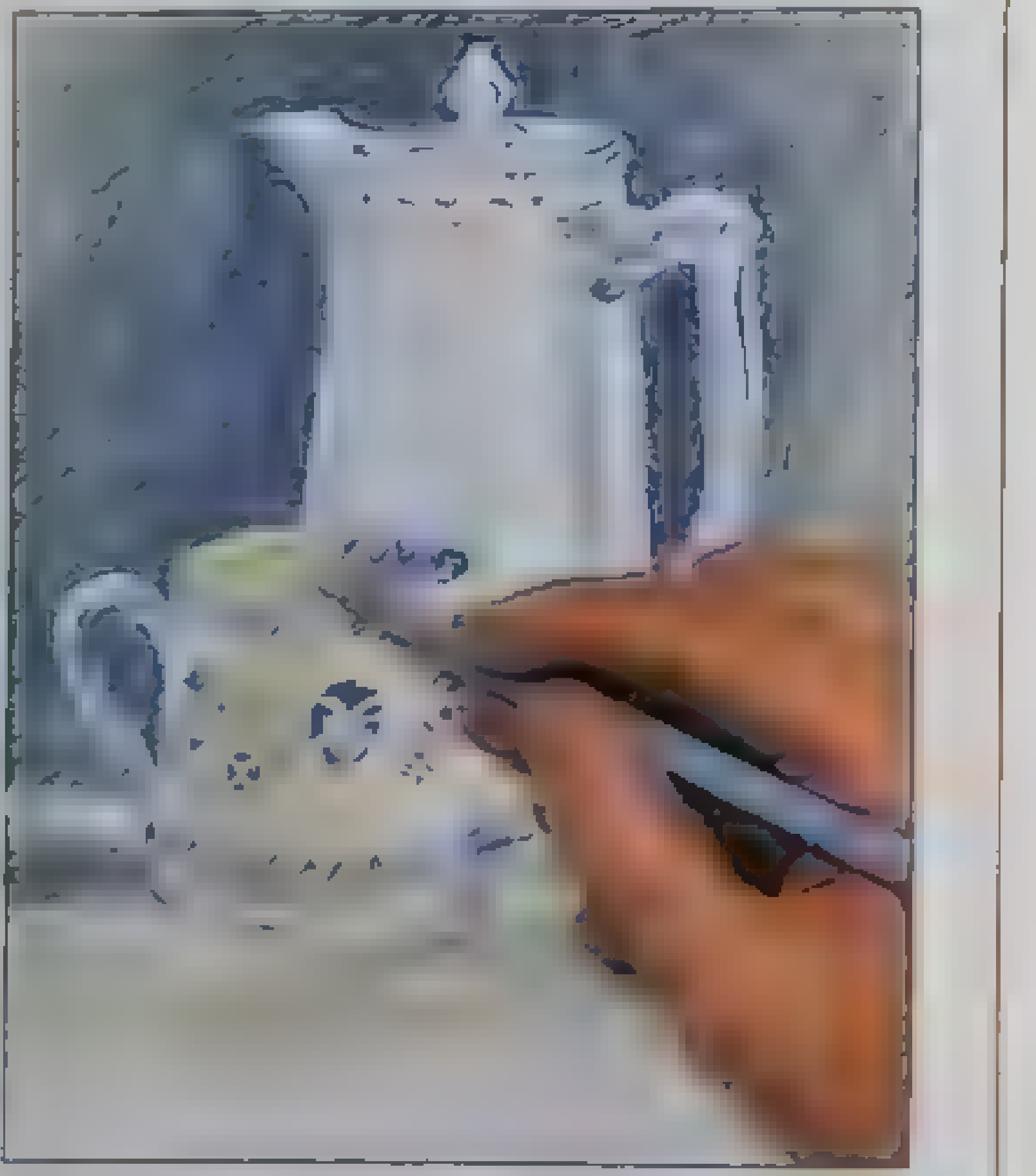

11 ▲ **Accentuează umbrele**
Crește ușor presiunea asupra minei creionului în cazul umbrelor din interior și la baza cănii, unde tonul este mai închis și mai cald. În acest fel, vei evidenția rotunjimea suprafețelor.

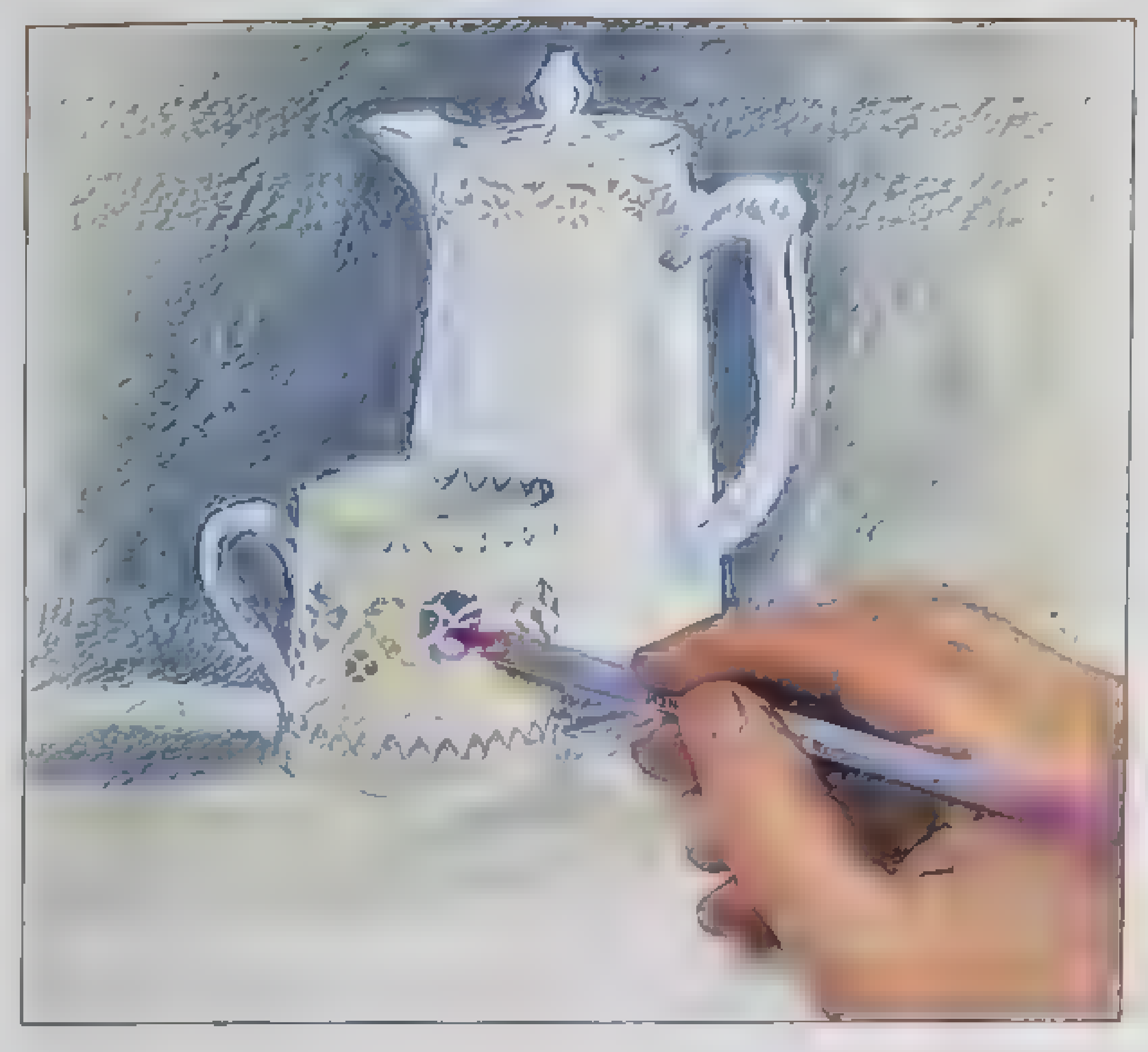

12 ◄ **Tușa finală**
În final, folosește creionul colorat purpuriu pentru a adăuga detaliile fine din centrul violetelor de pe cană. Suprapune apoi creionul purpuriu peste umbre, pentru a intensifica tonurile.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Vei decora pânze și țesături.

- Învață să redai un mic grup de obiecte decorative pe o față de masă
- Cum să desenezi forme și motive decorative în culoare
- Experimentează noi modalități de a crea umbre între cutele pânzelor și țesăturilor

O LUCRARE COMPLETĂ

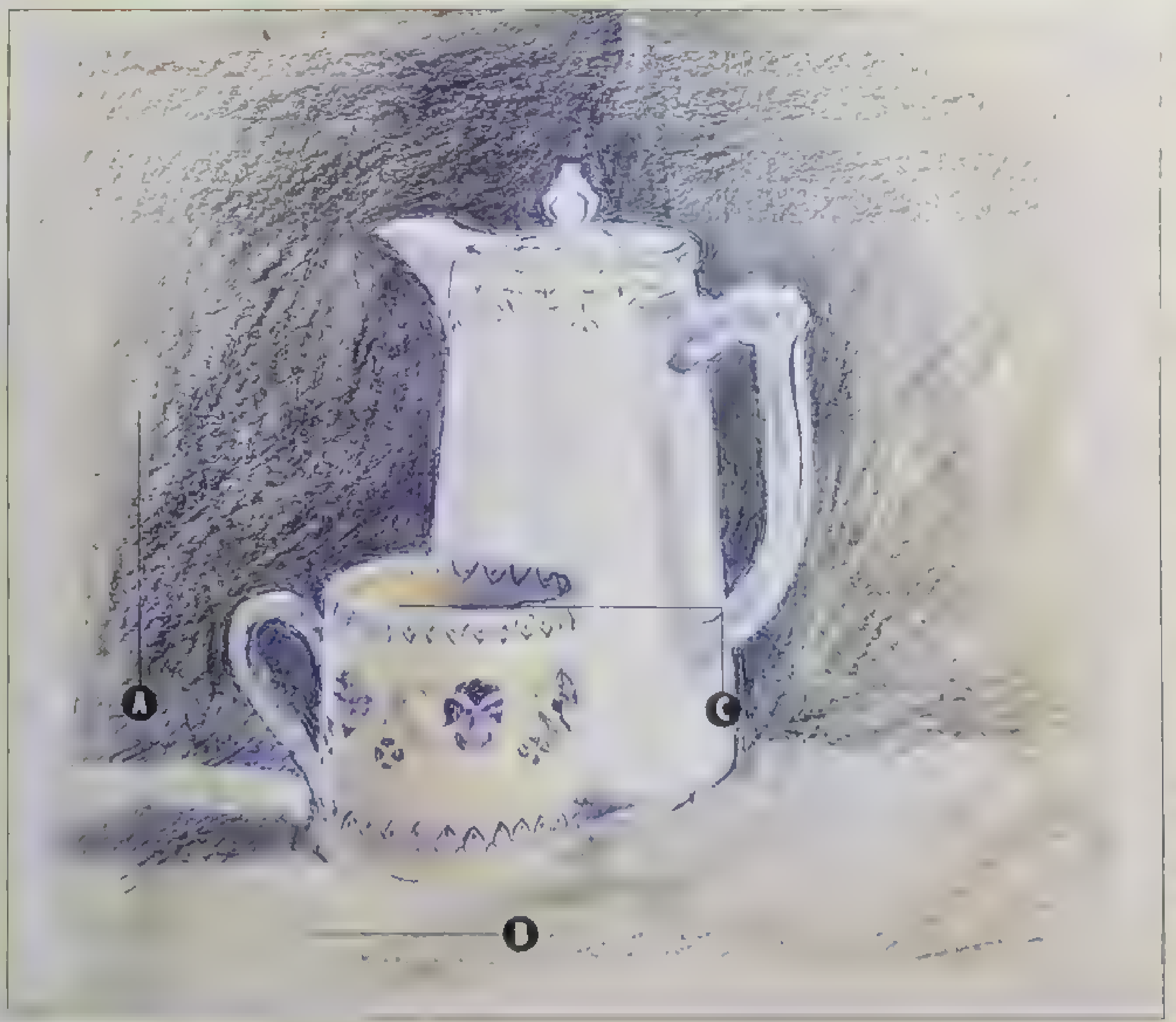

A Umbre în două ton[illegible]
Pentru umbre[illegible] întunecate, am [illegible] creioanele indigo și pam[illegible]

B Prim-plan mai luminos
Verdele mai deschis, folosit în mod subtil, servește la consolidarea senzației de perspectivă prin redarea unui prim-plan mai luminos decât fundalul.

C Mai multă căldură
Umbrele în sienna naturală ajută la impregnarea imaginii cu mai multă căldură și la accentuarea rotunjimii cănii.

Drum de țară

Ajunge să faci o plimbare la țară pentru a găsi nenumărate peisaje care să te inspire pentru o pictură tradițională în ulei.

La fel ca în cazul multor panorame, peisajele rurale nu prezintă contururi definite. Peisajul campestru este, de fapt, delicat și nuanțat, compus din pete de lumină și din linii întrerupte, cu puține zone uniforme ca ton și culoare.

Complexitatea uleiului

Ești îngrijorat de ideea de a picta o natură atât de complexă? În ulei, este foarte simplu: ai posibilitatea să-l aplici sub formă de pete ori să-l întinzi, să-l răzuiești sau să-l tamponezi pentru a reda toate tipurile de suprafețe întâlnite la țară, precum frunzele copacilor și strada umbrită din imagine. Peisajul ne oferă o ocazie minunată de a exploata la maximum această tehnică.

Compune imaginea

Lucrul cu fotografii este un bun punct de plecare, mai ales pentru peisagiști, datorită faptului că nu sunt constrânși de timp sau puși în dificultate de schimbarea constantă a luminii. Poți picta chiar un peisaj luminos de vară în plină iarnă! Nu este însă necesar să copiezi pasiv tot ce se vede în fotografie; ești liber să selectezi elementele din imagine – pe unele le poți păstra, pe celelalte le poți elimina. Acest tablou este sinteza a două fotografii utilizate pentru a obține cea mai bună compoziție. Nu uita totuși că lucrul în aer liber poate inspira imagini mult mai spontane

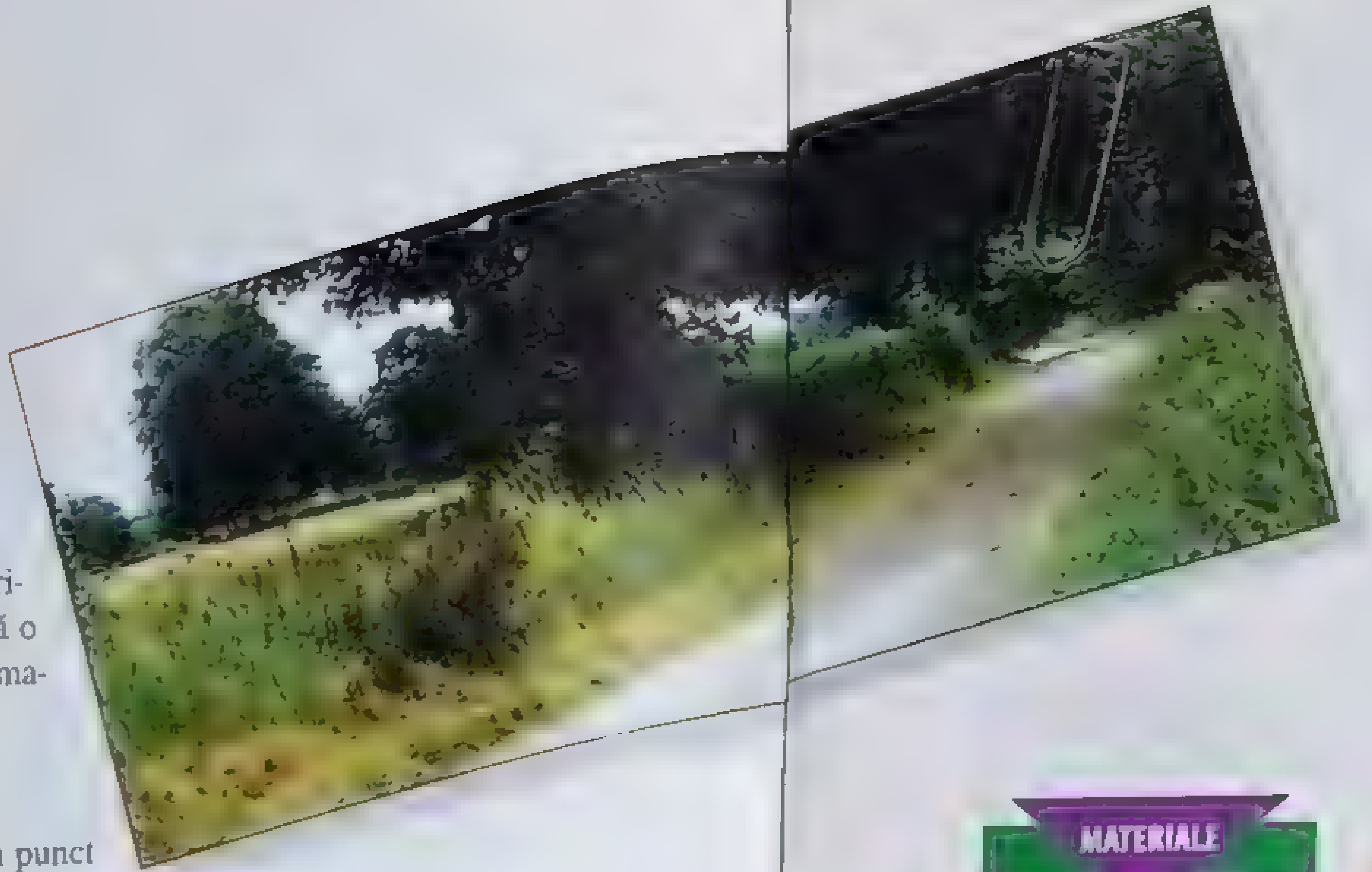

▼ **Datorită complexității sale, uleiul este ideal în recrearea unui peisaj.**

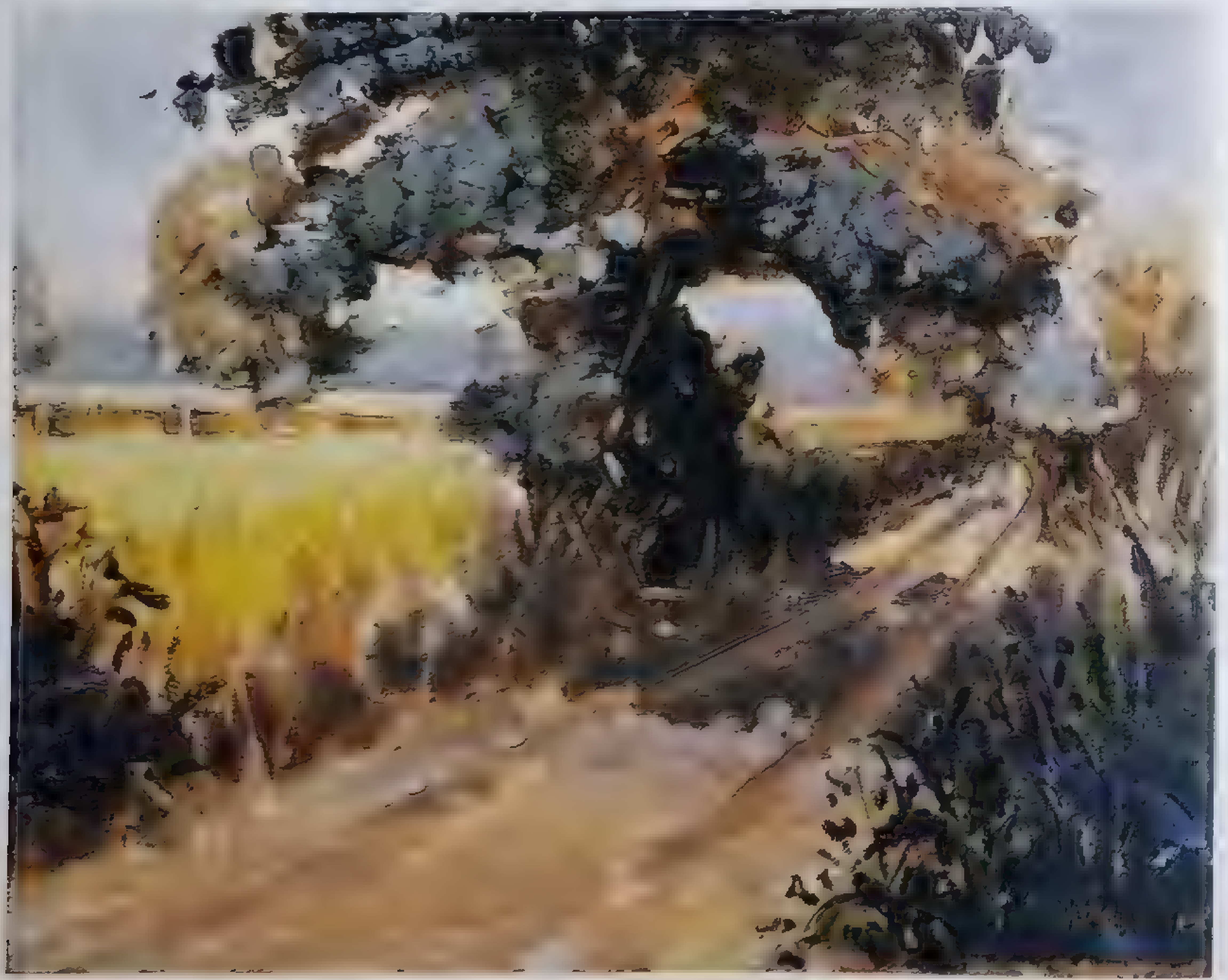

Compoziția și distanța

Ca regulă generală, ar trebui să eviți tot ceea ce împarte pictura în două părți, atât pe verticală, cât și pe orizontală, însă poți ignora această regulă. Spre exemplu, în acest tablou, artistul a plasat în mod intenționat un copac în mijlocul compoziției și a echilibrat simetria obținută, schimbând locul altor elemente.

Drumul taie oblic imaginea în două părți diferite și captează privirea observatorului în partea din dreapta sus, îndepărtând-o de copac

În cele mai multe dintre peisaje, obiectele mai îndepărtate apar mai estompate și puțin mai reci sau mai albăstrui decât obiectele care se află imediat în fața noastră. Acestea din urmă, dimpotrivă, sunt definite precis, cu tonuri și culori puternice: prim-planul este mult mai bogat în detalii

Redând pe pânză diferențele dintre lucrurile apropiate și cele îndepărtate, vei putea sugera în pictură o senzație realistă de adâncime. Folosește albastru și alb pentru câmpiile, arbuștii și copacii mai îndepărtați, în tușe ample de pensulă; pentru arbuștii și pajiștile din prim-plan, folosește tonuri puternice și tușe de pensulă expresive

MATERIALE

- O pânză de aproximativ 35 x 46 cm
- Pensule: limbă-de-pisică nr. 4, plată nr. 7, rotundă nr. 4
- Esență de terebentină
- O cârpă
- 8 culori în ulei: galben de cadmiu, roșu de cadmiu, albastru-ultramarin, albastru-ceruleum, ocru-galben, alb de titan, umbră arsă, galben de Napoli

ÎNCEPE

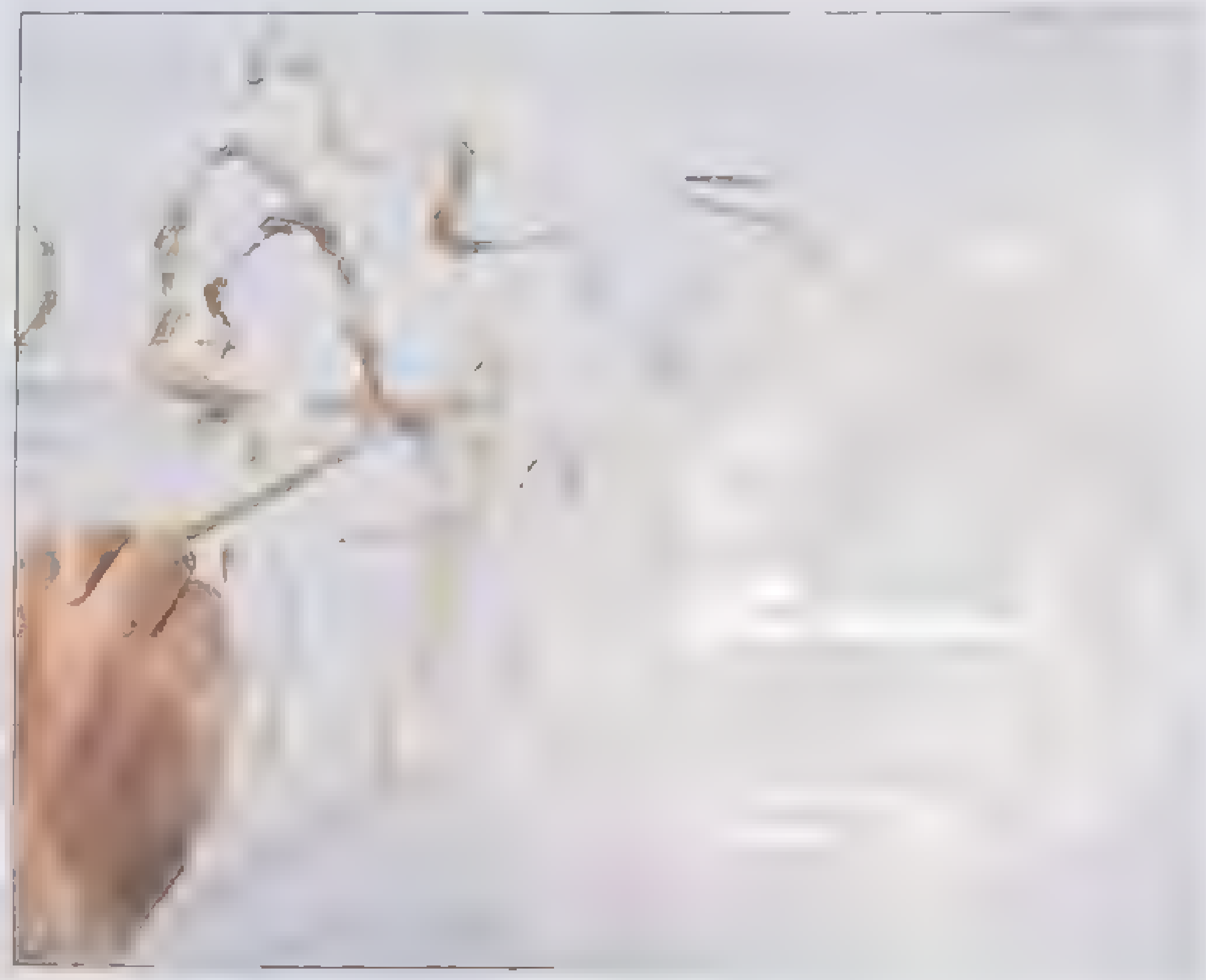

1 ▶ **Contururile**

Schițează contururile cu pensula limbă-de-pisică nr. 4, utilizând galben de cadmiu și albastru-ultramarin în părți egale, plus puțin roșu de cadmiu. Este important să folosești o culoare neutră în această primă etapă: tonul pământiu-verzui, diluat cu esență de terebentină până la obținerea unei consistențe apoase, va fi absorbit de celelalte culori ale peisajului, fără a reieși în lucrarea finală

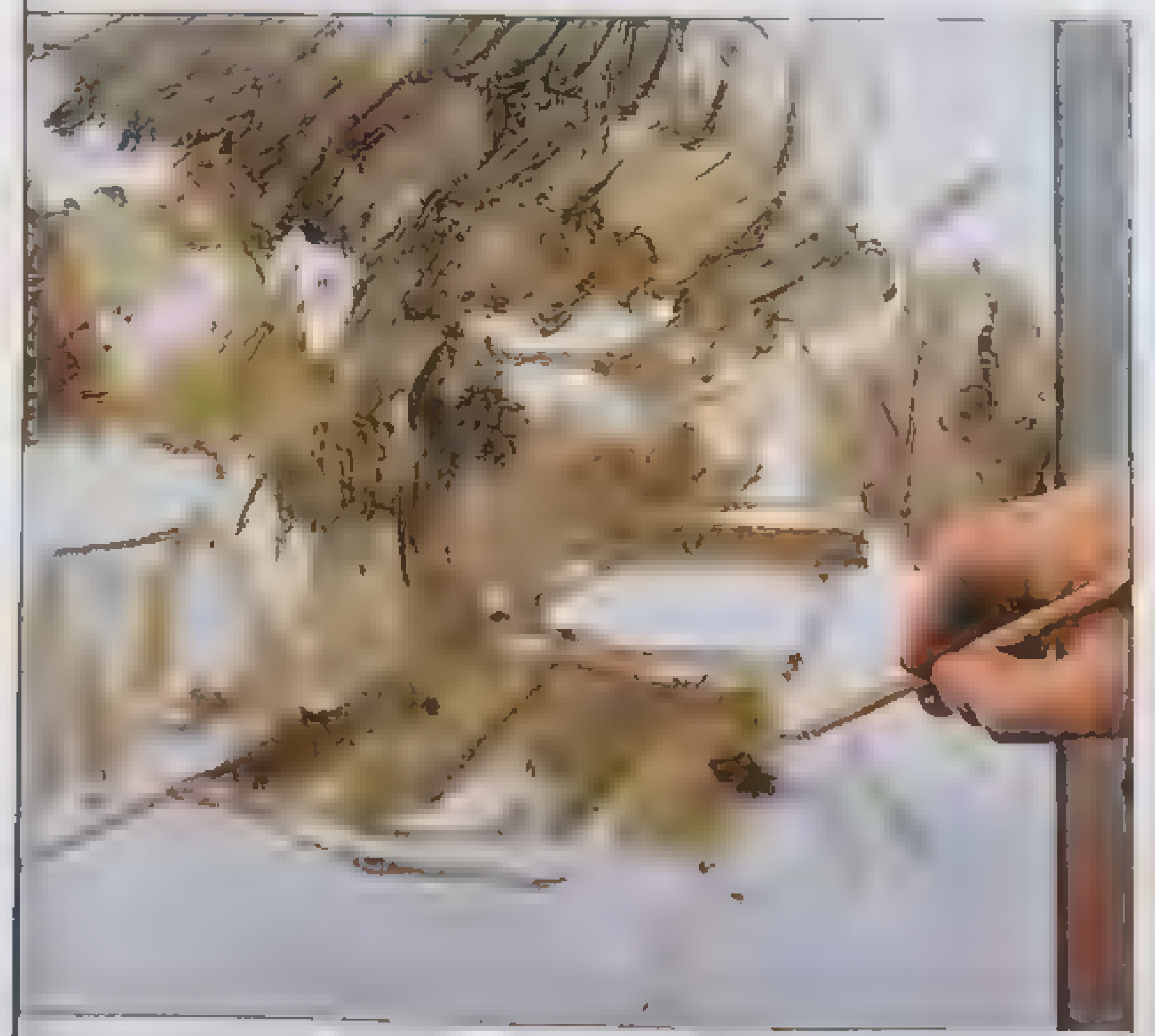

2 ◀ **Marchează zonele de lumină și umbră**

Folosește tot pensula limbă-de-pisică pentru a colora unele elemente astfel vei acoperi cea mai mare parte din pânza albă și vei stabili tonurile deschise și pe cele mai întunecate. Pentru copaci și arbuști, aplică tușele de pensulă în direcția de creștere a ramurilor; pentru zona mai întunecată din vârful copacului, folosește culoarea din schiță, la care adaugi puțin albastru-ceruleum

SOLUȚII ISTEȚE

[illegible]

Nu te limita la formatul unei fotografii convenționale. Când faci fotografii pentru a le picta, alege mai multe cadre învecinate, pentru a forma astfel o panoramă extinsă: în acest fel, îți vei putea alege compoziția dintr-o perspectivă mai amplă, lipind fotografiile mai semnificative cu o bandă adezivă

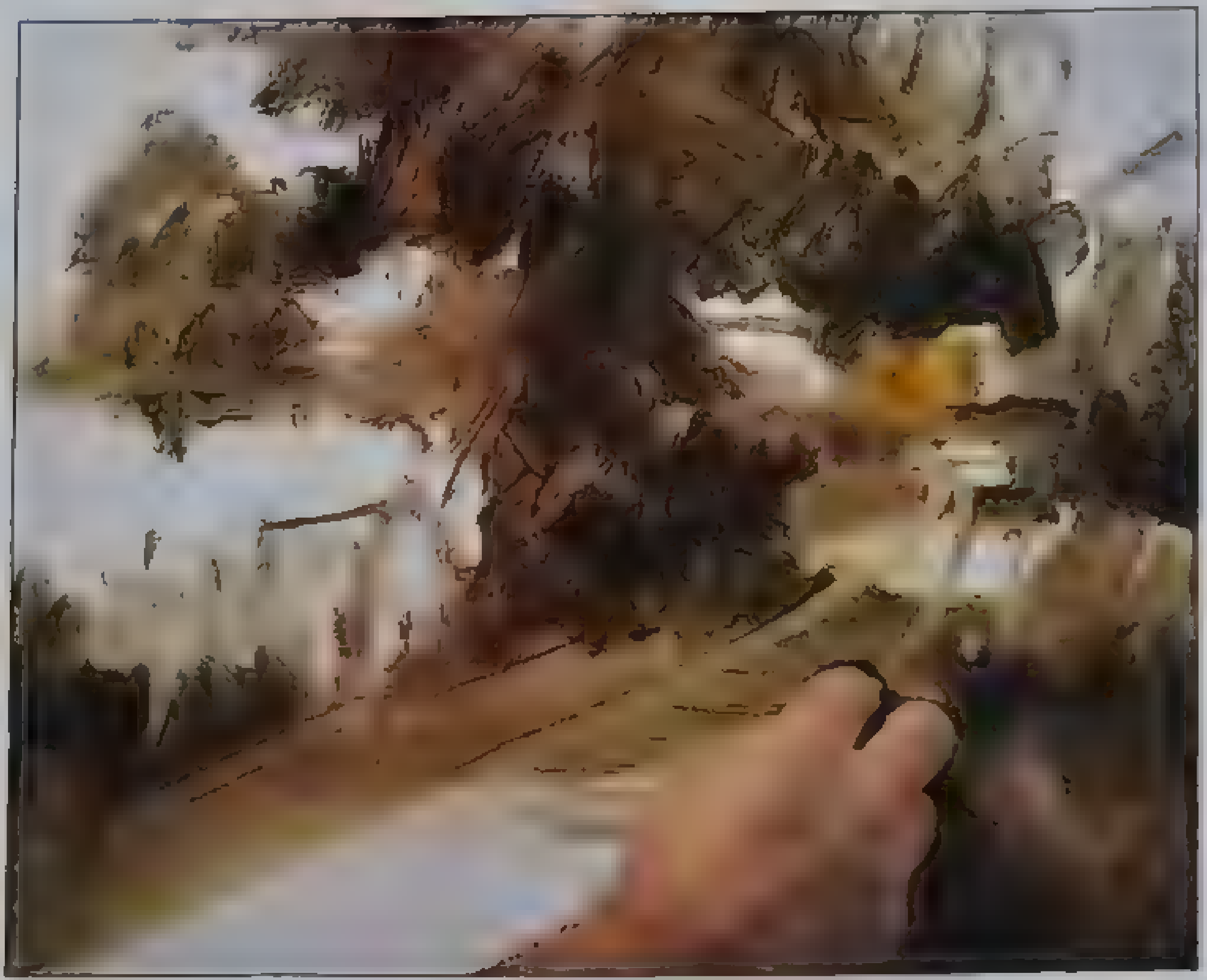

3 ▲ **Perfecționează zonele întunecate**
Adaugă unele tonuri mai închise la baza copacului, peste arbuști, și în prim-plan, folosind un verde compus dintr-un amestec de ocru-galben și albastru-ultramarin, pe care îl întinzi cu tușe libere și rapide. Folosește culoarea utilizată în schița inițială, adăugând un amestec de ocru-galben și puțin alb, pentru zonele mai luminoase din fundal. Îndepărtează apoi cu o cârpă o parte din culoarea mai densă, având grijă ca pictura să rămână strălucitoare și intensă. Cu aceeași cârpă, marchează urmele roților carului prin două linii curbe ample.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai fixat principalele forme ale compoziției, următorul scop este de a transmite picturii senzația de profunzime, lucrând diversele planuri, cel apropiat și cel îndepărtat, pentru a le diferenția.

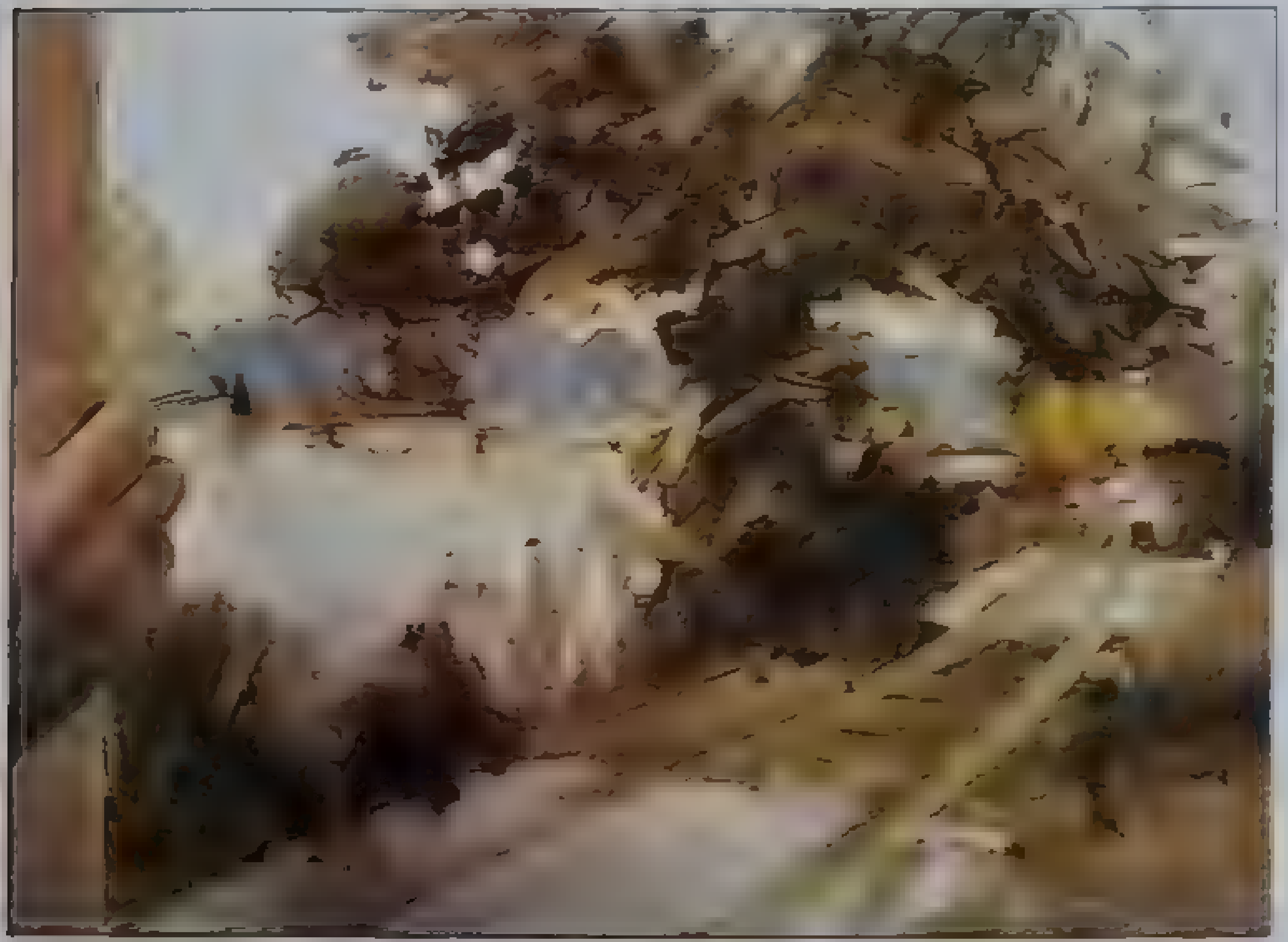

4 ▲ **Redă distanțele**
Elementele mai îndepărtate ar trebui să conțină mai mult albastru, astfel încât să se piardă în fundal. Din moment ce nu se observă detaliile în acest plan, redă-l într-un mod stilizat. Amestecă albastru-ceruleum și alb în părți egale și întinde toată culoarea preparată, adăugând și puțin din amestecul de verde obținut anterior. Folosind pensula nr. 7, schițează fundalul cu tușe rapide.

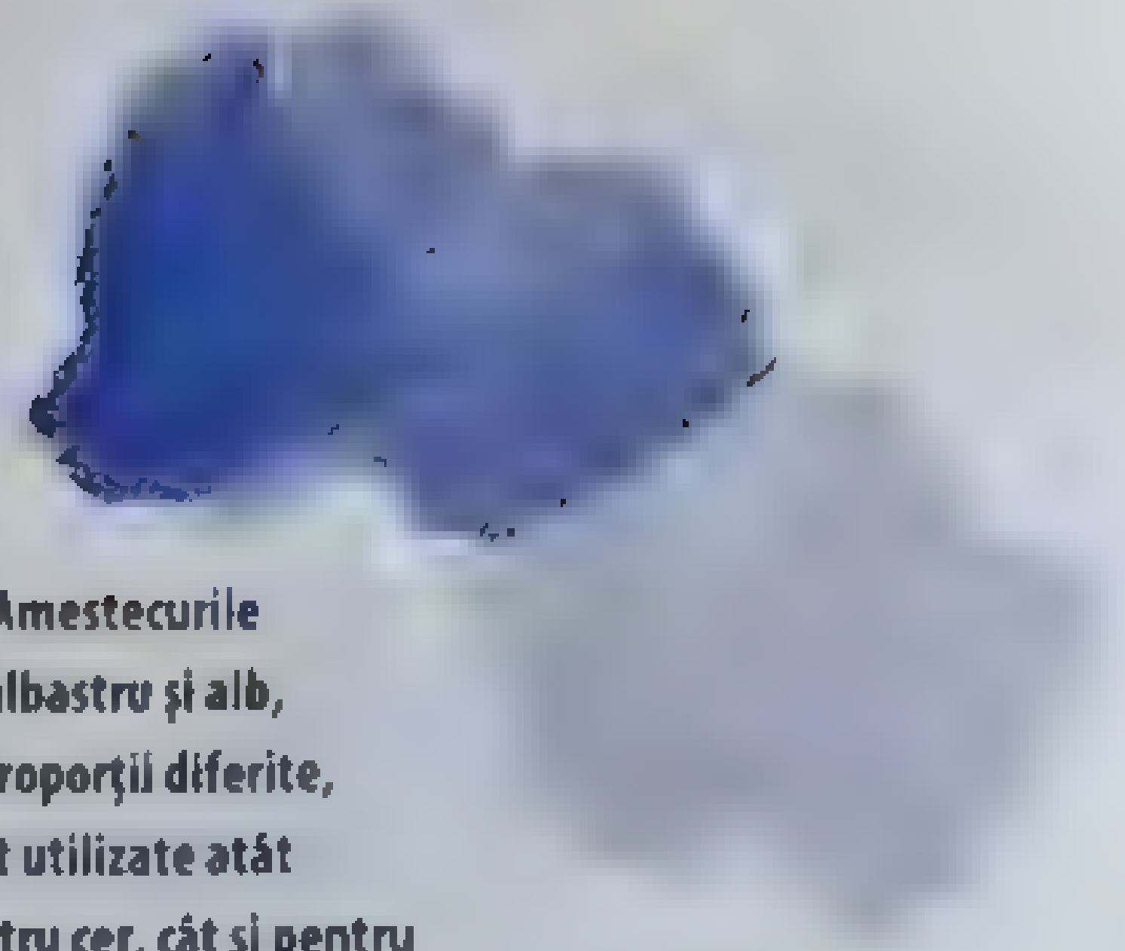

▶ **Amestecurile de albastru și alb, în proporții diferite, sunt utilizate atât pentru cer, cât și pentru planurile mai îndepărtate.**

SFATURI
Pictarea frunzișului

Pictează copacul ca un singur bloc de culoare și apoi aplică pete din culoarea folosită pentru cer: este mai ușor decât să pictezi mai întâi cerul și apoi să suprapui frunzele.

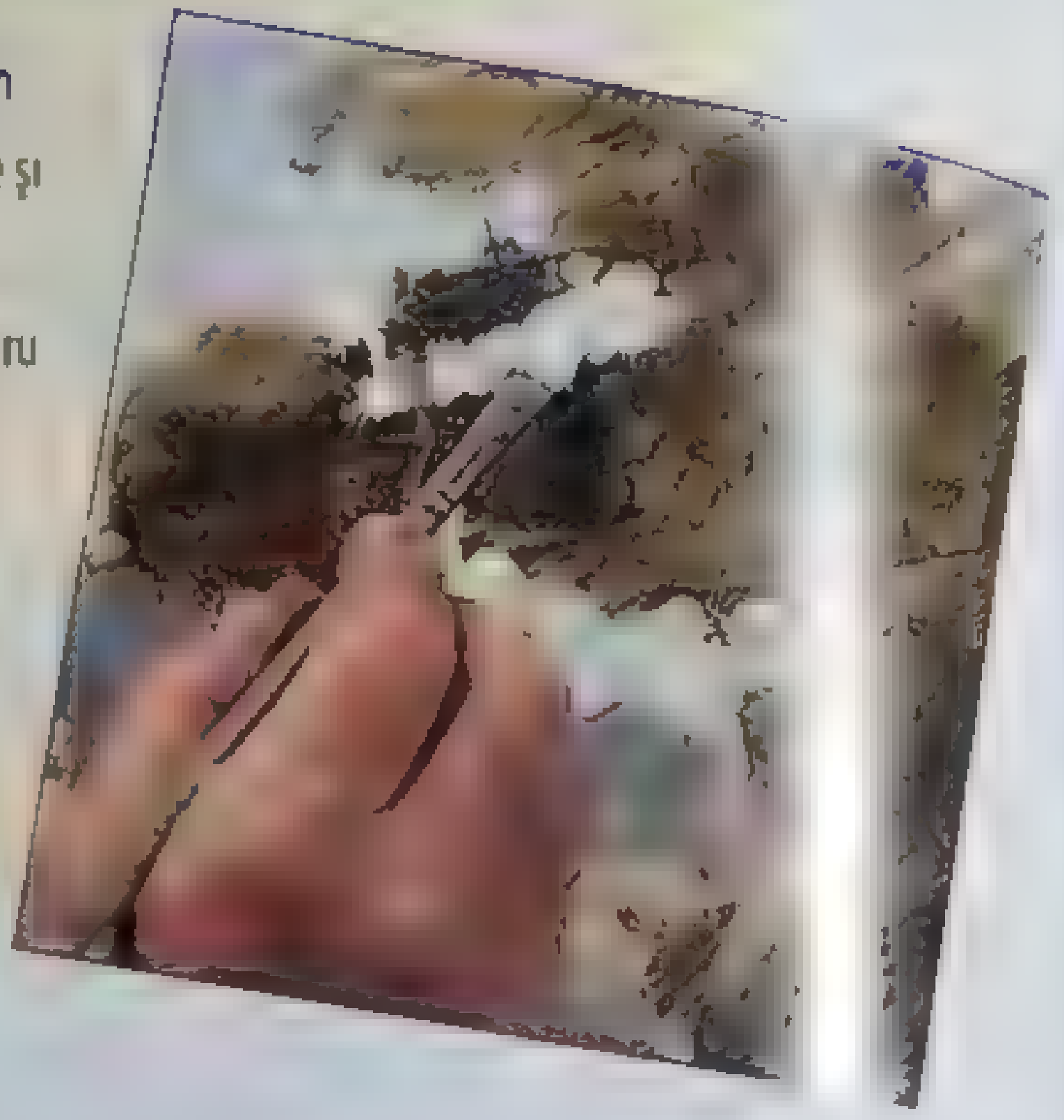

5 ▼ **Pictează cerul**
Șterge încă puțin cu o cârpă în zona cerului și pictează-l cu un albastru-mediu, ușor pal, obținut prin amestecul de albastru-ceruleum cu alb. Lucrează în tușe mici și asigură-te că unele pete mai deschise apar la suprafață printre tonurile mai închise, exact cum se întâmplă pe un cer cu câțiva nori în mișcare.

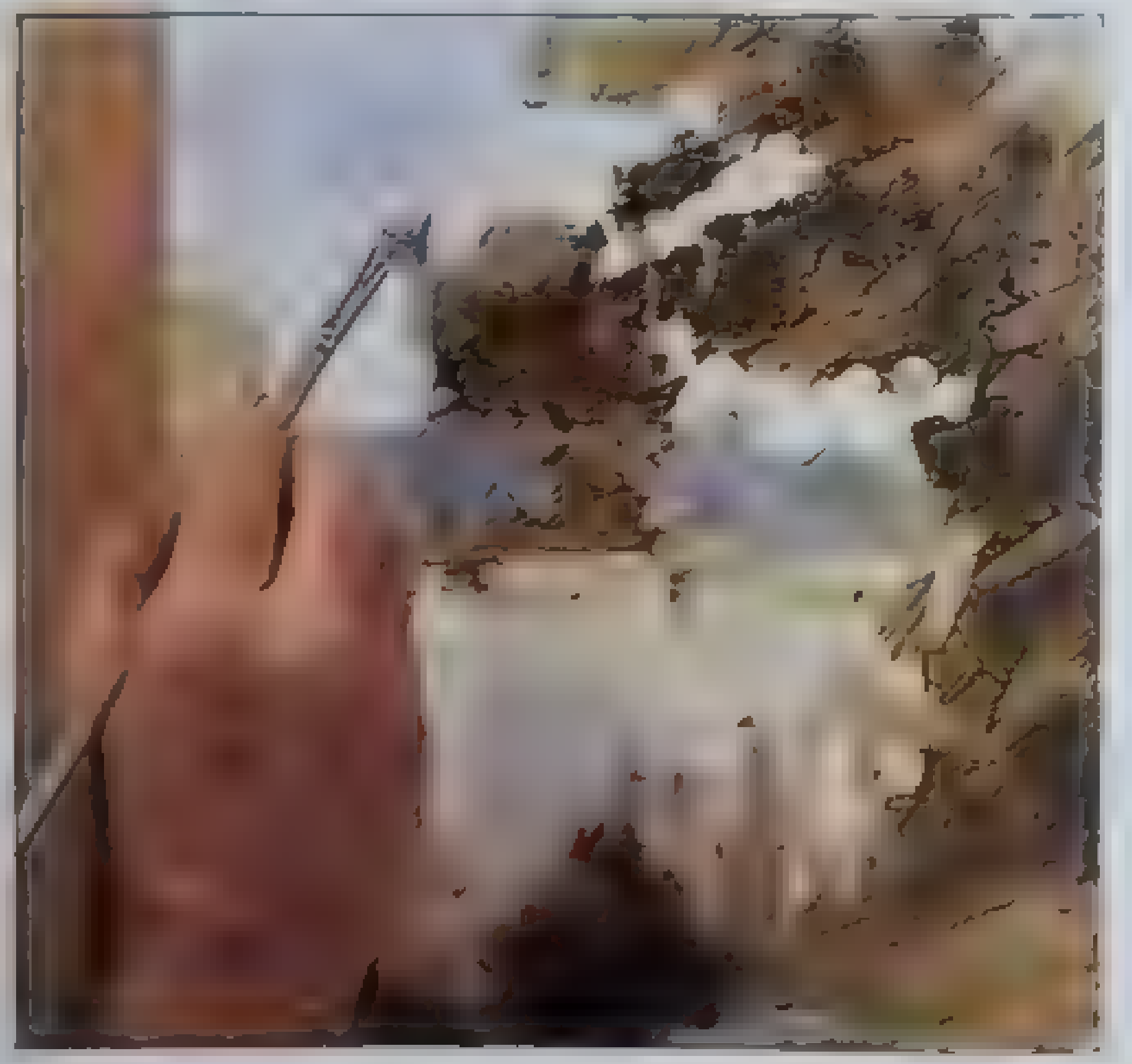

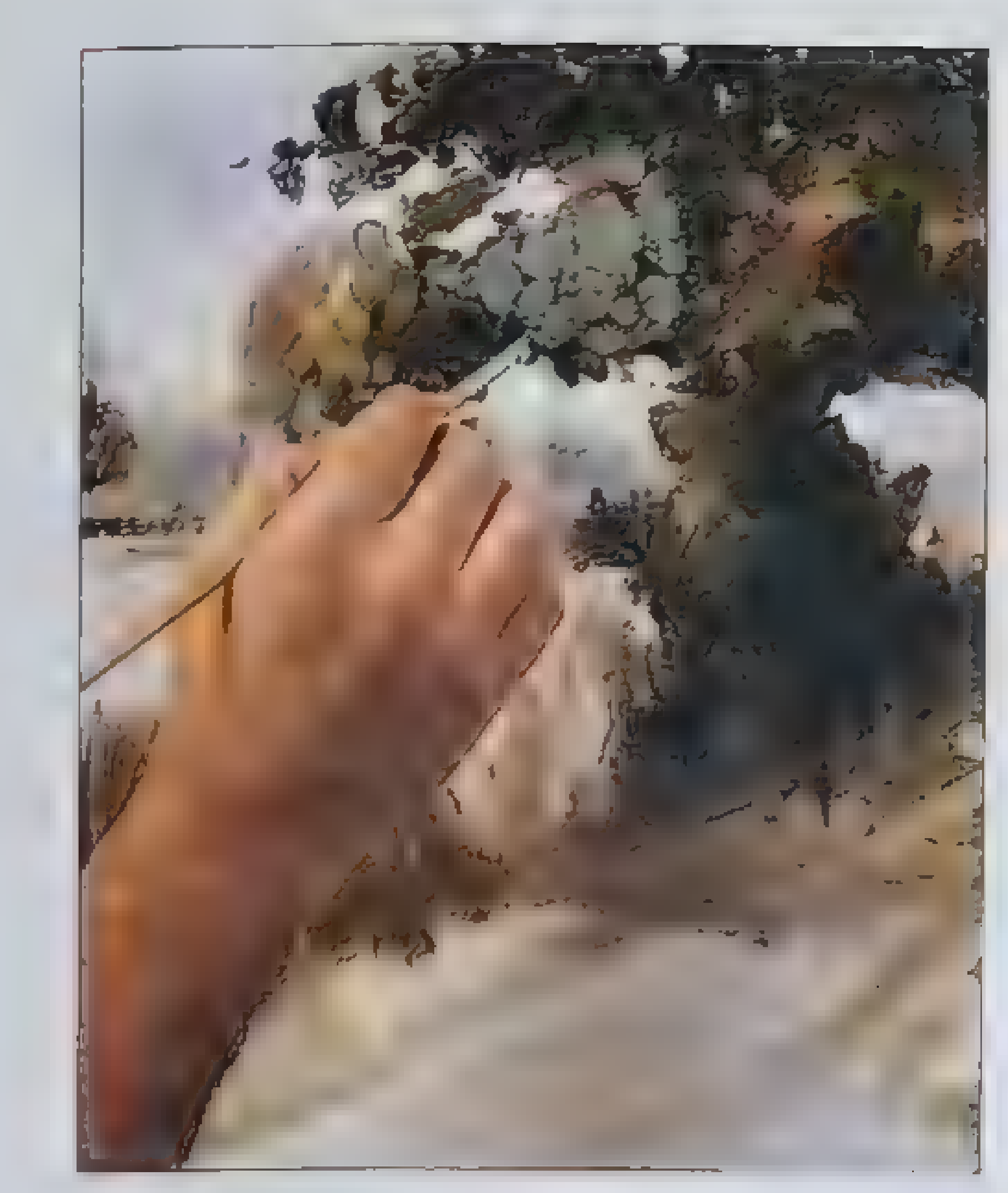

6 ▲ **Redă frunzișul**
Cu pensula limbă-de-pisică, pregătește un ton foarte închis pentru partea inferioară a copacului, amestecând galben de cadmiu cu albastru-ultramarin și cu puțină umbră arsă; aplică amestecul în tușe de pensulă scurte. Pregătește apoi un verde-albăstrui, amestecând albastru-ceruleum cu cantități mici de galben și alb; imaginează-ți fiecare tușă de pensulă ca pe un grup de frunze, în timp ce aplici această nuanță mai deschisă în partea de sus a ramurilor; adaugă câteva tușe rapide din aceeași culoare pe pajiștea de lângă arbuști

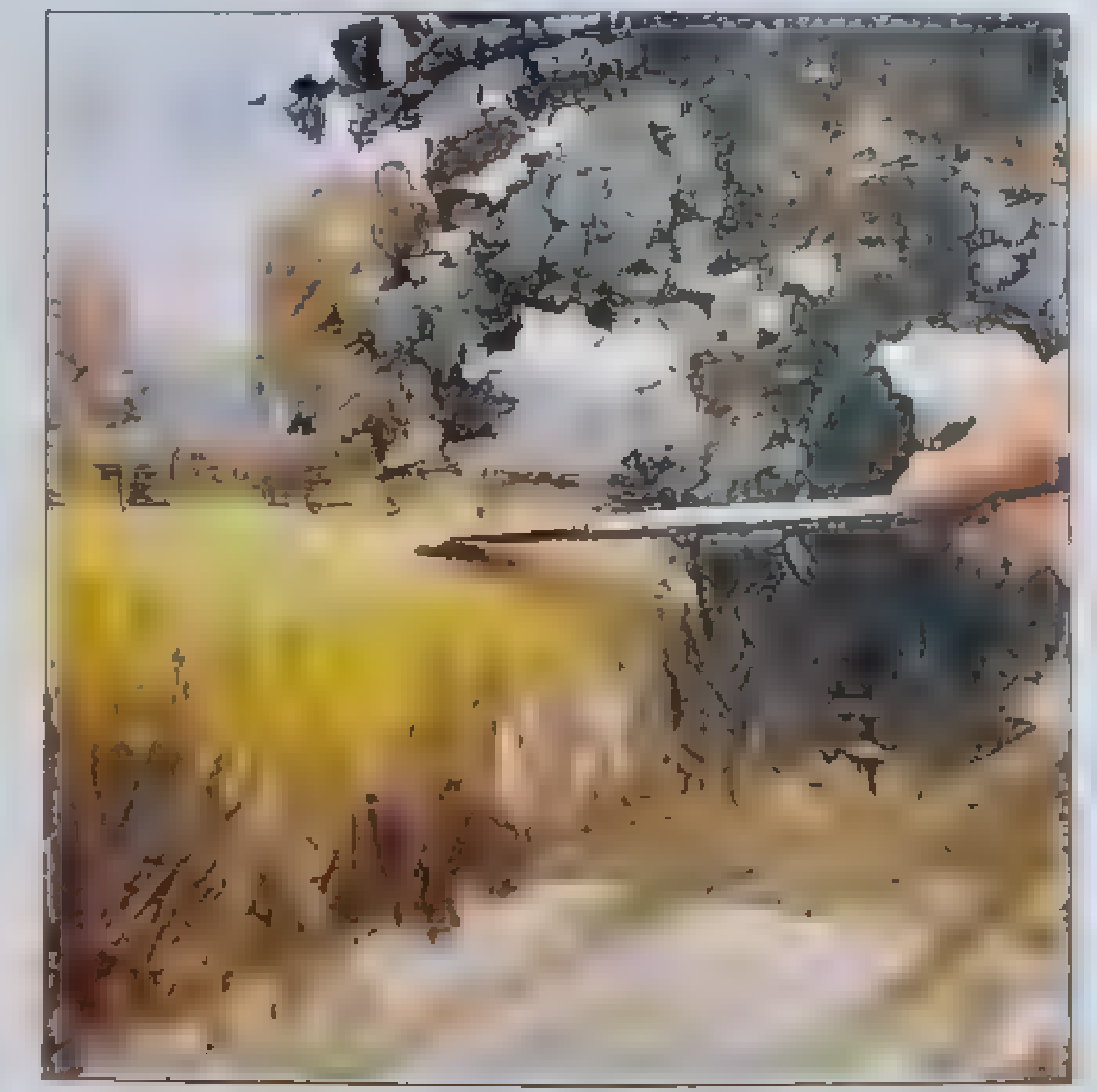

7 ▲ **Reflexii îndepărtate**
Amestecă în părți egale galben de cadmiu, ocru-galben și alb și aplică un strat gros de culoare cu pensula nr. 7 peste galbenul strălucitor existent pe câmpiile însorite. Adaugă o cantitate de culoare albă, egală cu cea anterioară, și aplic-o în tușe de pensulă orizontale și spontane pe câmpul mai îndepărtat.

Operele maeștrilor

Claude Monet (1840-1926)
Macii

Monet a crescut în orașul francez Le Havre, unde primul său profesor, Boudin, i-a transmis gustul de a picta natura plecând de la realitate. Interesul său s-a concentrat asupra peisajelor, concepute într-o manieră simplă, în termeni de atmosferă și lumină, astfel încât picturile sale au fost printre primele definite ca impresioniste

Petele mici și aparent întâmplătoare de roșu-pur surprind perfect frumusețea fragilă și mișcarea macilor în bătaia vântului.

Cerul, pictat într-o gamă de tonuri deschise, evidențiază vitalitatea peisajului, părând abia schițat, ca și cum ar fi fost văzut în trecere.

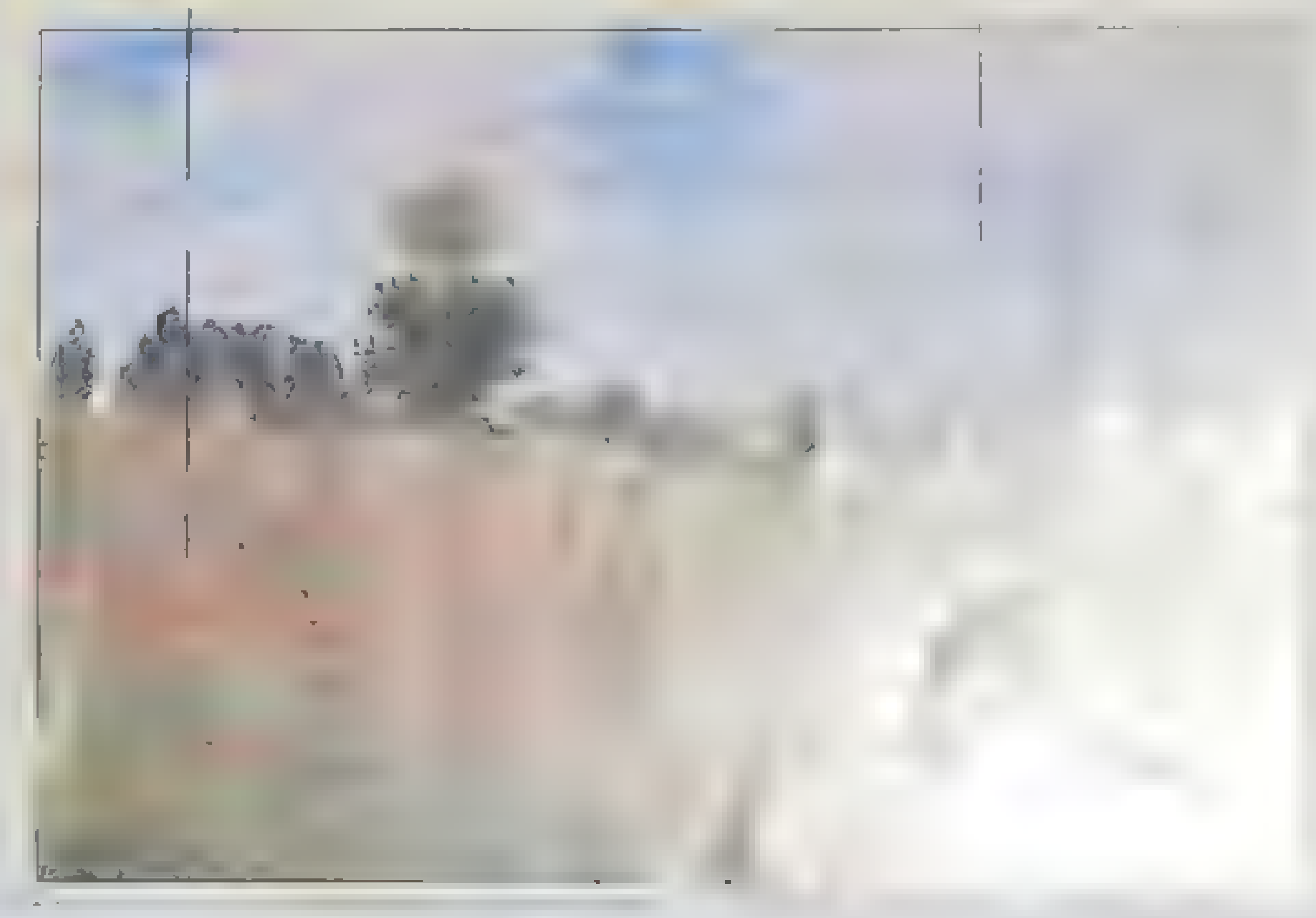

8 ▼ **Pictează zonele alăturate**
Culoarea grizată cu tente de roz a drumu
din galben de Napoli, puțin alb și roșu de cadmiu
libere și încrucișate, lăsând să transpară anumit
mai deschisă de dedesubt. Umbra foarte pronunțată p
este redată printr-un amestec format din părți egale d
și umbră arsă, cu puțin roșu de cadmiu și alb

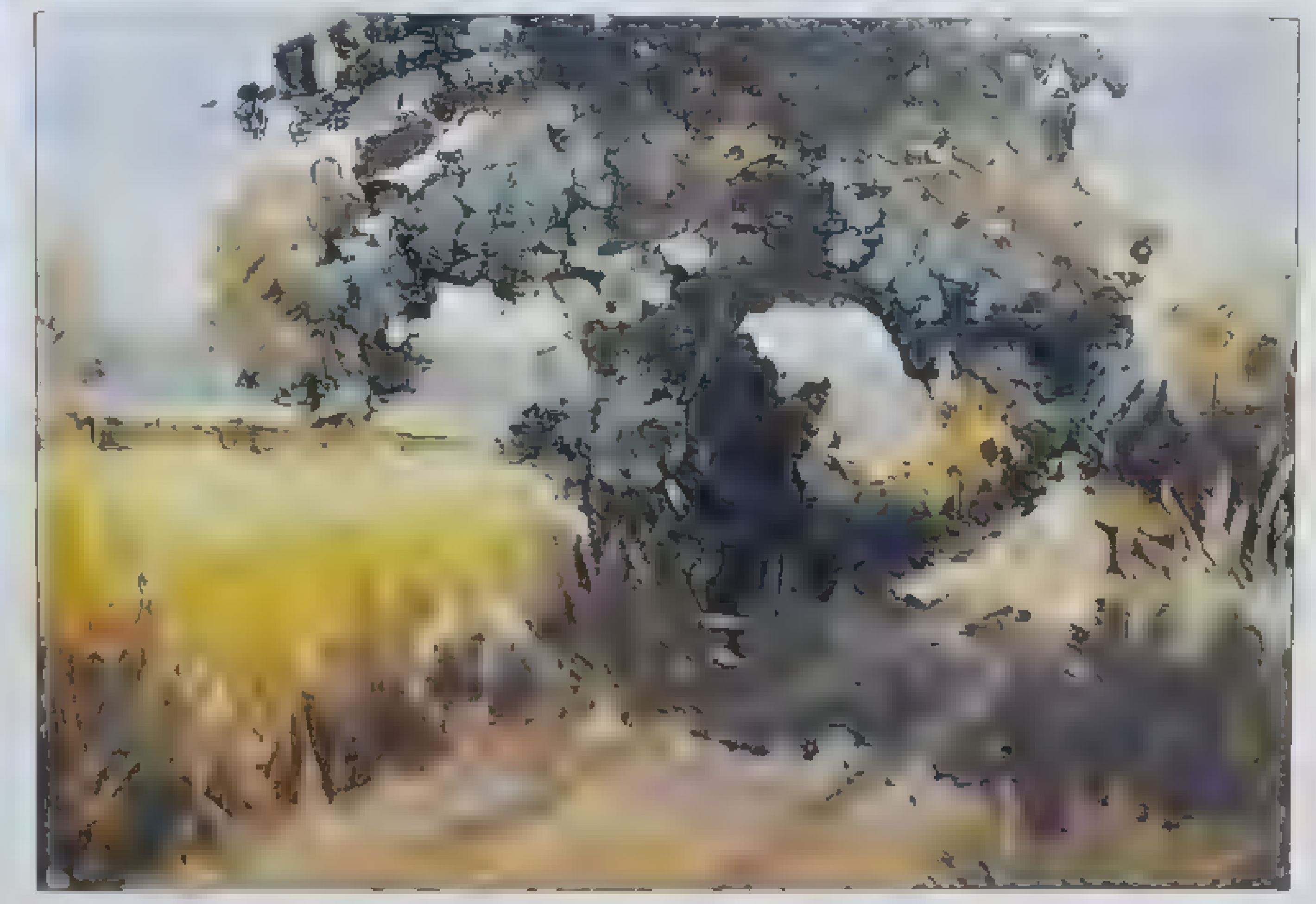

UN PAS ÎNAINTE

Acum, că ai stabilit tonurile compoziţiei şi ai pictat principalele detalii ale pajiştii şi ale frunzişului, peisajul este complet. Cu toate acestea, imaginea poate fi îmbunătăţită adăugând alte detalii, mai ales în prim-plan, fie pentru a face pictura mai atrăgătoare, fie pentru a întări senzaţia de adâncime.

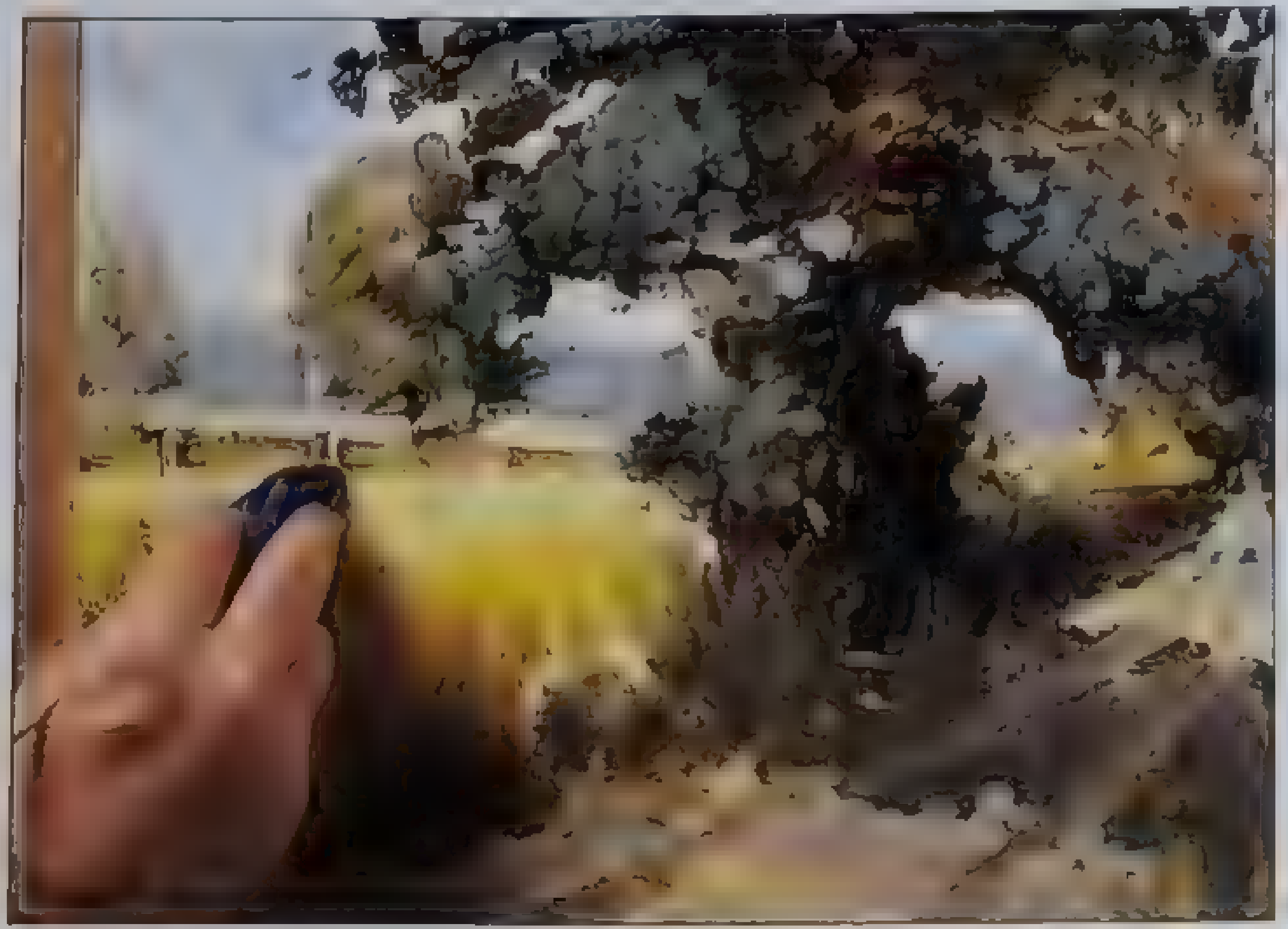

9 ▲ **Stâlpii gardului**
Gardul de la distanţă serveşte drept centru de interes şi este deci un element important în compoziţie. În loc să pictezi stâlpii, marchează-i cu ajutorul unei cârpe, astfel încât să pară asemeni unor linii descoperite pe pânza albă. Pentru a face acest lucru, înfăşoară cârpa în jurul mânerului pensulei şi înmoai-o în esenţă de terebentină.

10 ▼ **Dezvoltă prim-planul**
Accentuează formele din prim-plan, pictând arbustul întunecat şi florile. Foloseşte un amestec de umbră arsă cu puţin roşu de cadmiu şi albastru-ultramarin. Aceste elemente ies în evidenţă faţă de planurile mai îndepărtate, care sunt mai subtile şi care, implicit, par să se retragă prin contrast.

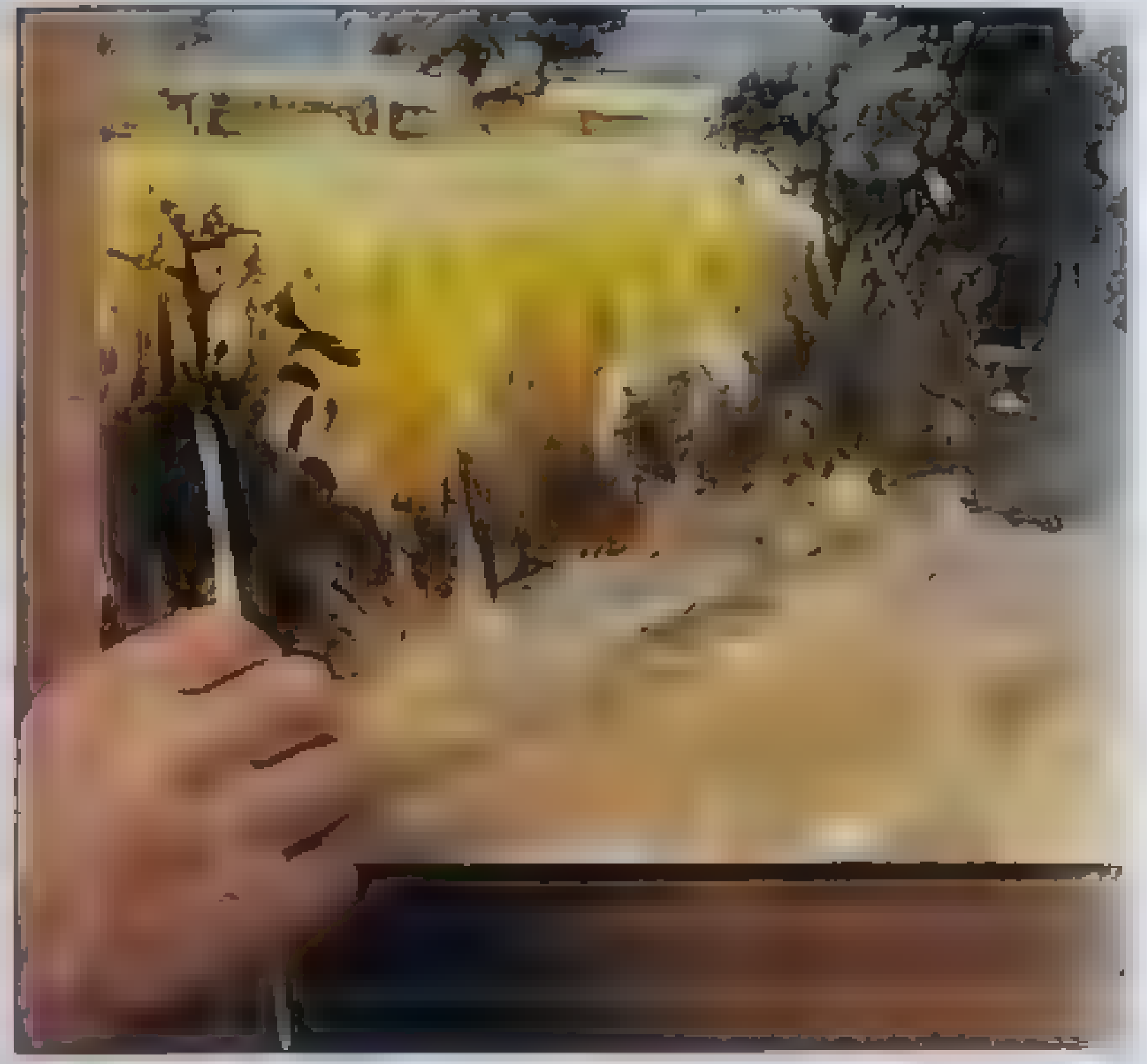

Fii creativ!

Accentuează culorile şi detaliile

▲ **Creează aceste tonuri grizate pentru prim-plan şi pentru zonele de umbră de sub copac, amestecând albastru-ultramarin şi galben de cadmiu şi adăugând umbră arsă, pentru a atenua culoarea.**

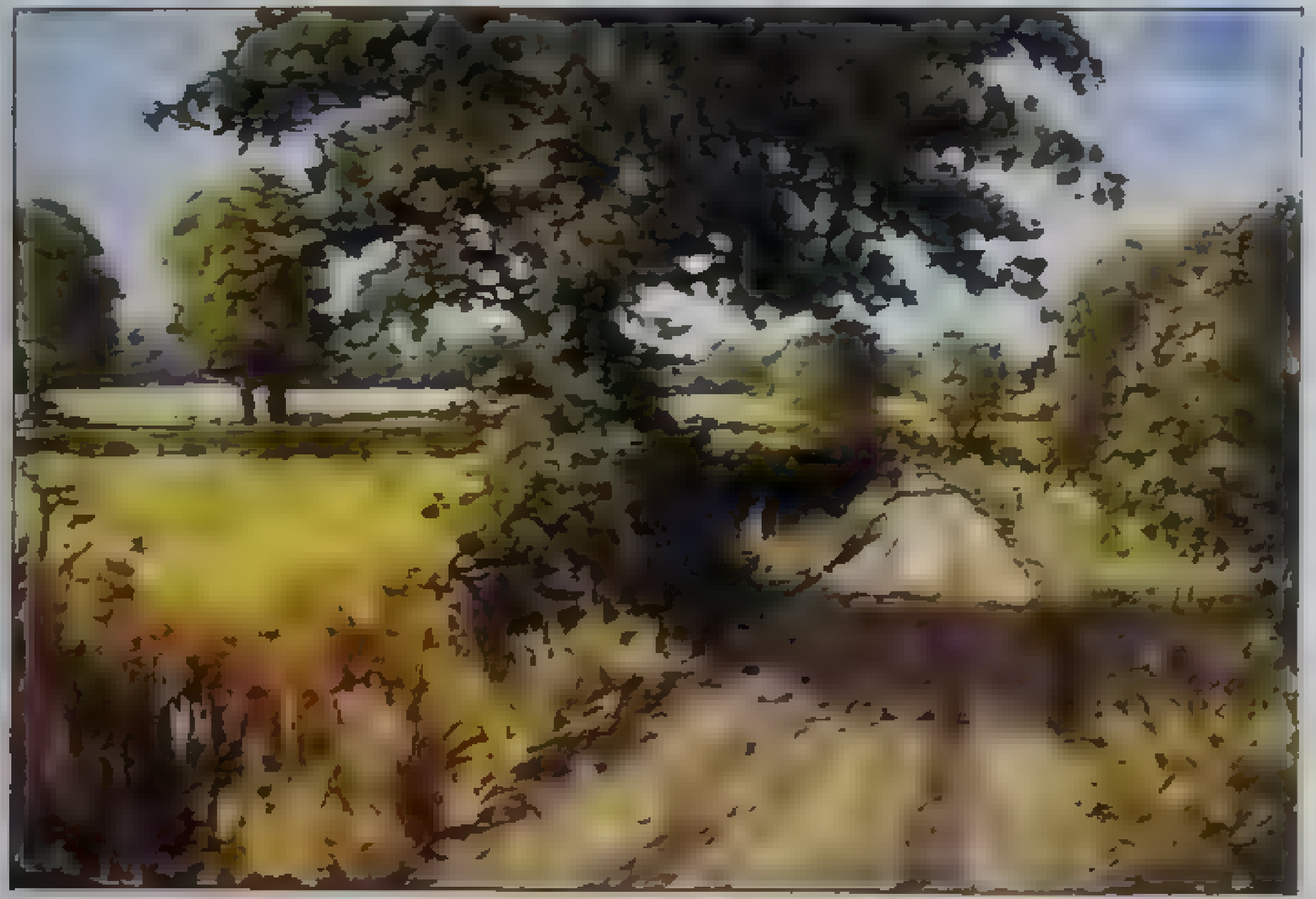

Acest tablou prezintă un peisaj asemănător cu cel din exerciţiul nostru, dar cu unele diferenţe semnificative. copacul este uşor descentrat în compoziţie şi se observă mai puţin diferenţa dintre prim-plan şi fundal. În schimb, artistul s-a concentrat pe nuanţarea culorii şi pe detalii, mai ales în pictarea fiecărui element în parte – arbust, floare şi plantă.

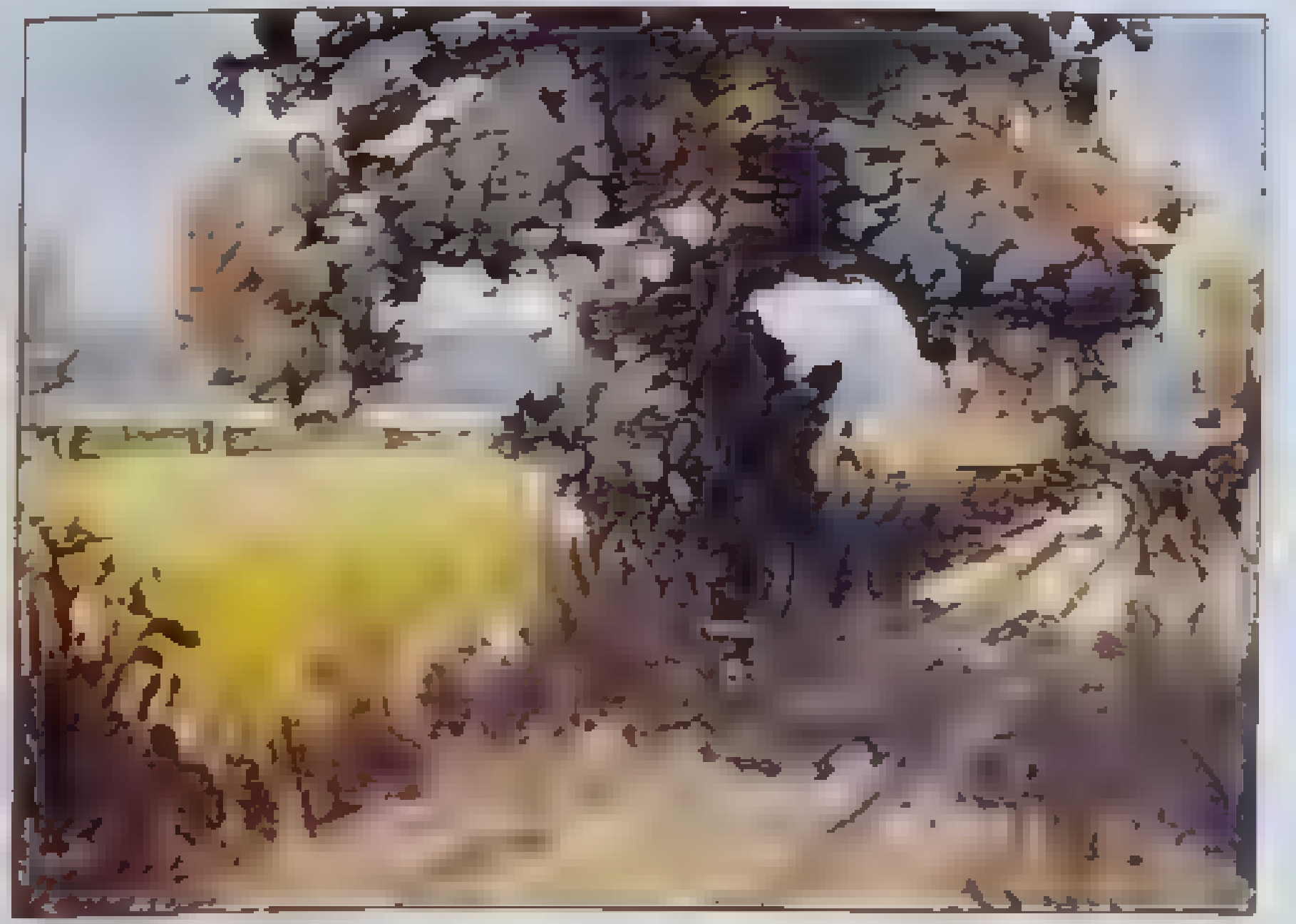

11 ▲ **Evaluează lucrarea**
Fă un pas înapoi şi examinează pictura de la distanţă, acordând o atenţie deosebită diferenţelor dintre prim-plan, planul secund şi fundal. Partea stângă a prim-planului a fost bine dezvoltată şi se distinge clar de restul picturii. În schimb, partea din dreapta prim-planului mai are nevoie de modificări.

12 ▶ **Accentuează prim-planul**
Este momentul unei licenţe: colorează în continuare prim-planul, chiar dacă ceea ce vei crea nu există în fotografie. Cu pensula rotundă nr. 4, pictează câteva frunze şi arbuşti, folosind umbră arsă amestecată cu puţin roşu de cadmiu şi albastru-ultramarin; adaugă încă puţin roşu şi albastru pentru violete

O LUCRARE COMPLETĂ

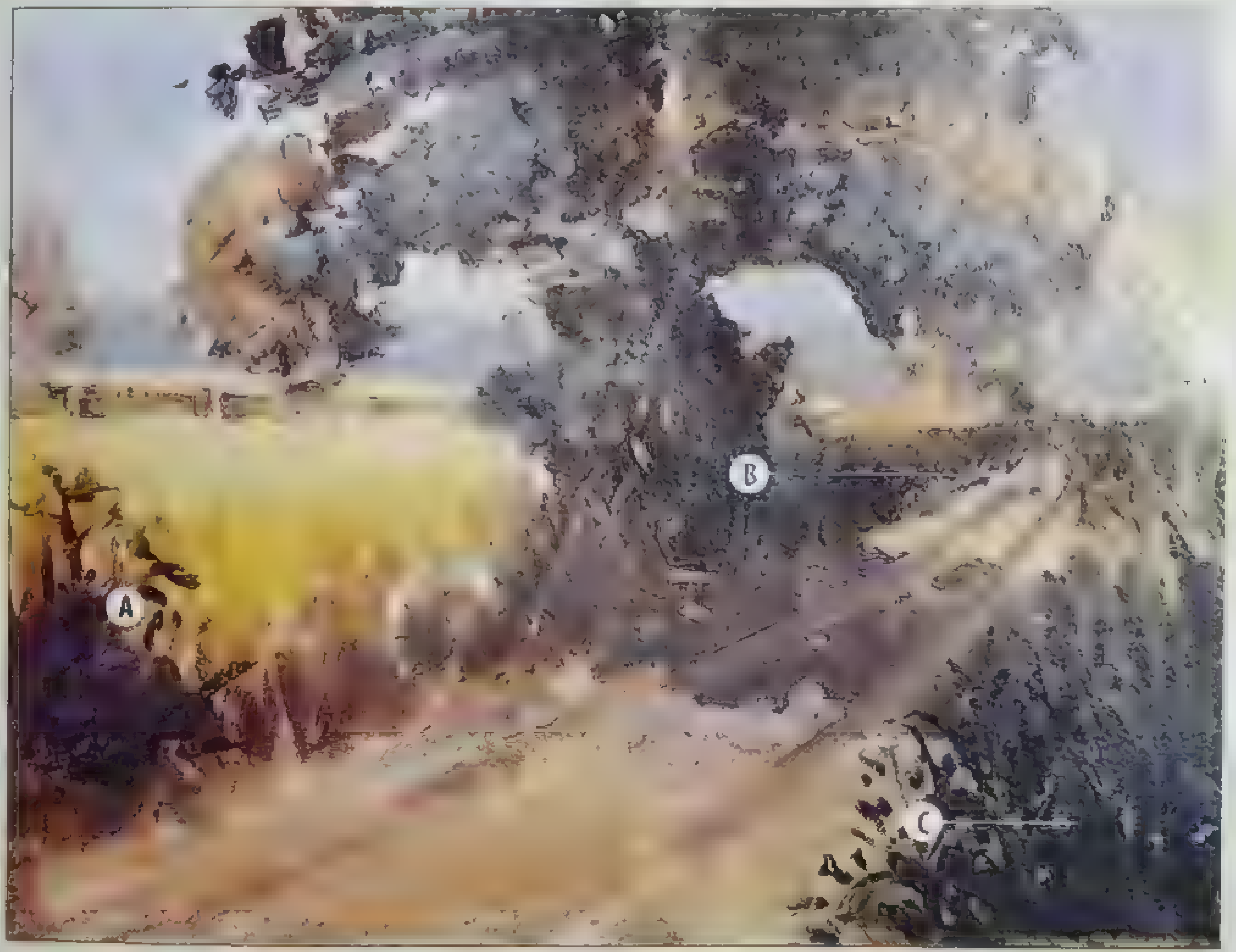

A Un fundal în tonuri de albastru
Artistul a aplicat tuşe ample de pensulă pentru a crea impresia copacilor şi a unei câmpii reale, fără a fi nevoit să picteze prea multe detalii.

B Spaţiu şi perspectivă
Drumul devine mai îngust pe măsură ce se îndepărtează de noi, creând astfel o puternică senzaţie de perspectivă în pictură.

C Accentuarea prim-planului
Florile şi frunzişul sunt redate în culori intense şi întunecate, ceea ce le face să iasă în evidenţă în prim-plan

[illegible]
creioane, pasteluri
acuarele şi chiar lipici
- Lucrează scoarţa copacului folosind tehnica frotajului (*frottage*)

Caşerarea hârtiei

Nu e nimic mai frustrant decât atunci când, după ce ai realizat o acuarelă bună, constaţi că hârtia se ondulează. Iată un mic truc pentru a evita acest inconvenient.

Cutele hârtiei pentru acuarele se datorează faptului că, atunci când aceasta este umezită, tinde să se dilate, iar când se usucă, se strânge. Tendinţa hârtiei de a face cute variază în funcţie de greutatea şi calitatea acesteia. Greutatea este exprimată în grame pe metru pătrat; hârtia cea mai grea, de peste 300 g/m², este suficient de rezistentă pentru a suporta cele mai mari cantităţi de apă, fără să se deformeze.

În cazul hârtiei uşoare şi medii, ori de câte ori utilizezi multă apă, soluţia este să umezeşti foaia şi să o laşi să se usuce menţinând-o plată, înainte de a începe să pictezi. Metoda de întindere a hârtiei poate părea laborioasă, dar, pe termen lung, îţi permite să economiseşti timp şi să eviţi surprizele neplăcute. Poţi întinde mai multe foi de hârtie odată, astfel încât să ai o rezervă disponibilă, fără să repeţi procesul de fiecare dată.

Caşerarea hârtiei pe o planşetă de desen

Cea mai frecventă modalitate de a întinde hârtia este de a fixa foaia umedă cu bandă adezivă pe o planşetă de desen. Poţi folosi o planşetă de desen, o tablă, un panou din placaj rigid sau un panou din fibre sintetice. PAL-ul nu este potrivit, deoarece se curbează atunci când se usucă hârtia; acelaşi lucru este valabil şi pentru plăcile din material plastic sau laminate, deoarece banda adezivă nu se lipeşte suficient de bine

Cu ajutorul planşetei de desen

MATERIALE

- Coli de hârtie uşoară sau de greutate medie
- Foarfecă
- O planşetă de desen sau o altă placă rigidă
- Un burete
- O cană cu apă
- O rolă de bandă adezivă de hârtie
- 4 capse

1 ▼ **Umezeşte hârtia** Taie hârtia la dimensiunile planşetei de desen, lasând liberă o margine de maximum un centimetru, umezeşte buretele şi treci cu el peste întreaga foaie de hârtie

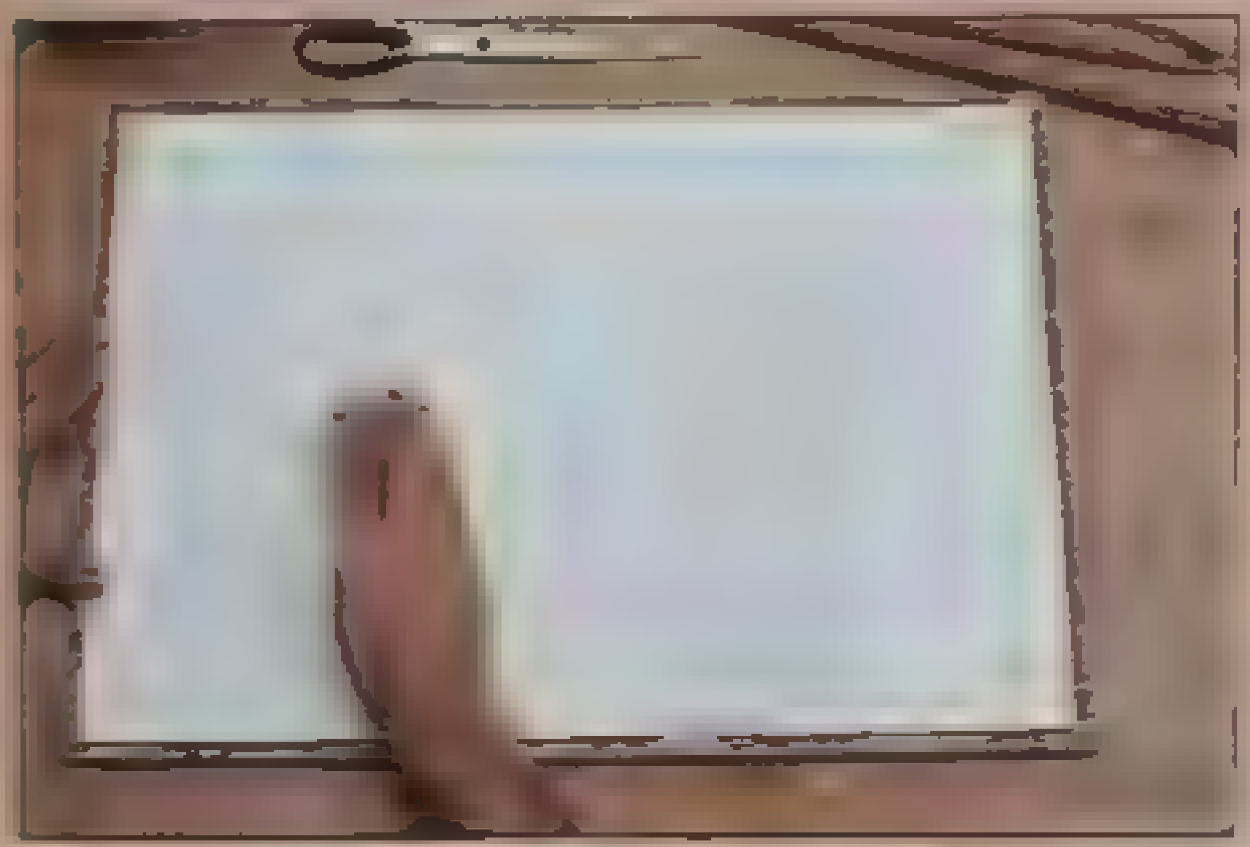

2 ▼ **Îndepărtează apa în exces** Când hârtia a absorbit apa, stoarce buretele şi foloseşte-l pentru a înlătura excesul de apă, trecand peste hârtie cu o mâna fermă.

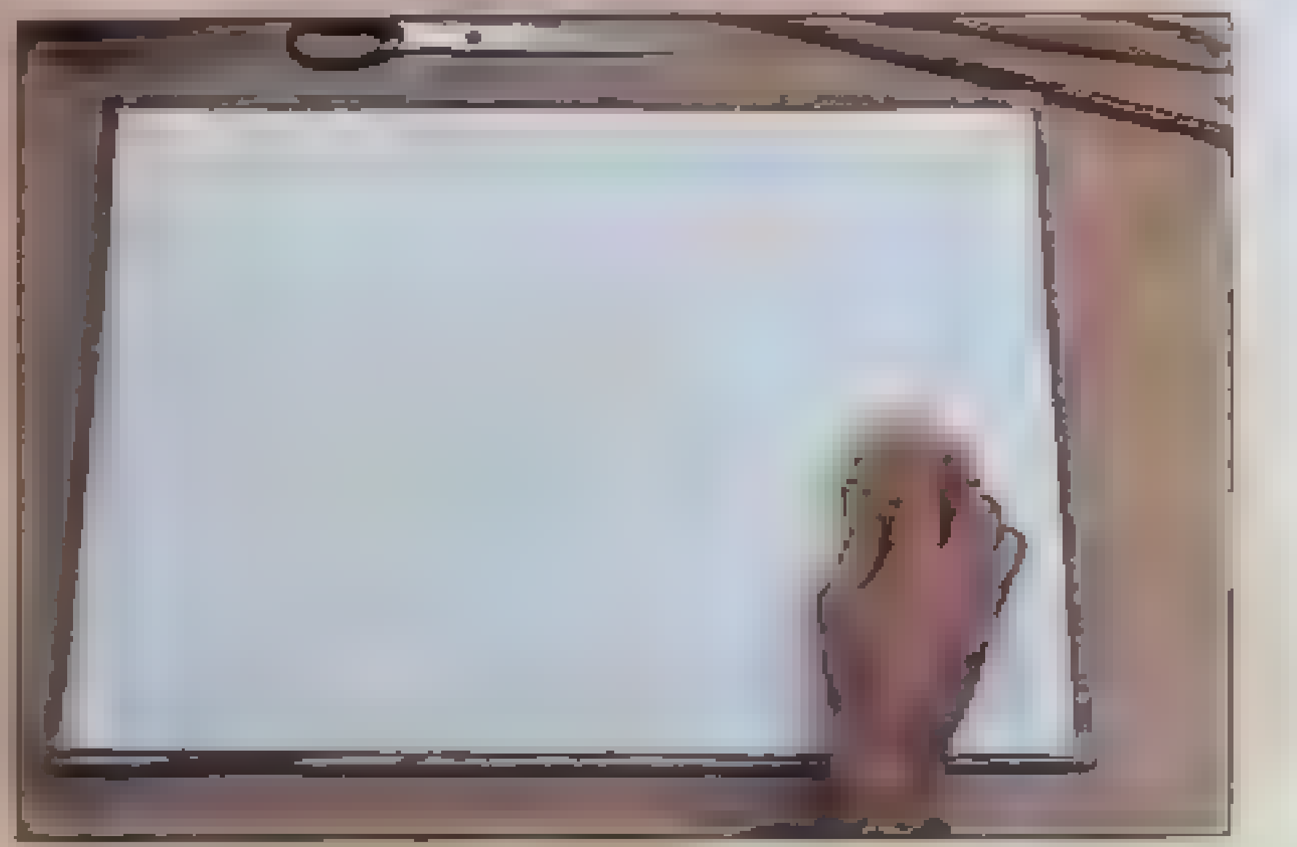

3 ▶ **Fixează marginile hârtiei** Taie banda adeziva de hârtie în fâşii uşor mai lungi decât laţimea hârtiei, umezeşte-le şi aplica-le jumatate pe foaia de hartie şi jumatate pe planşeta de desen

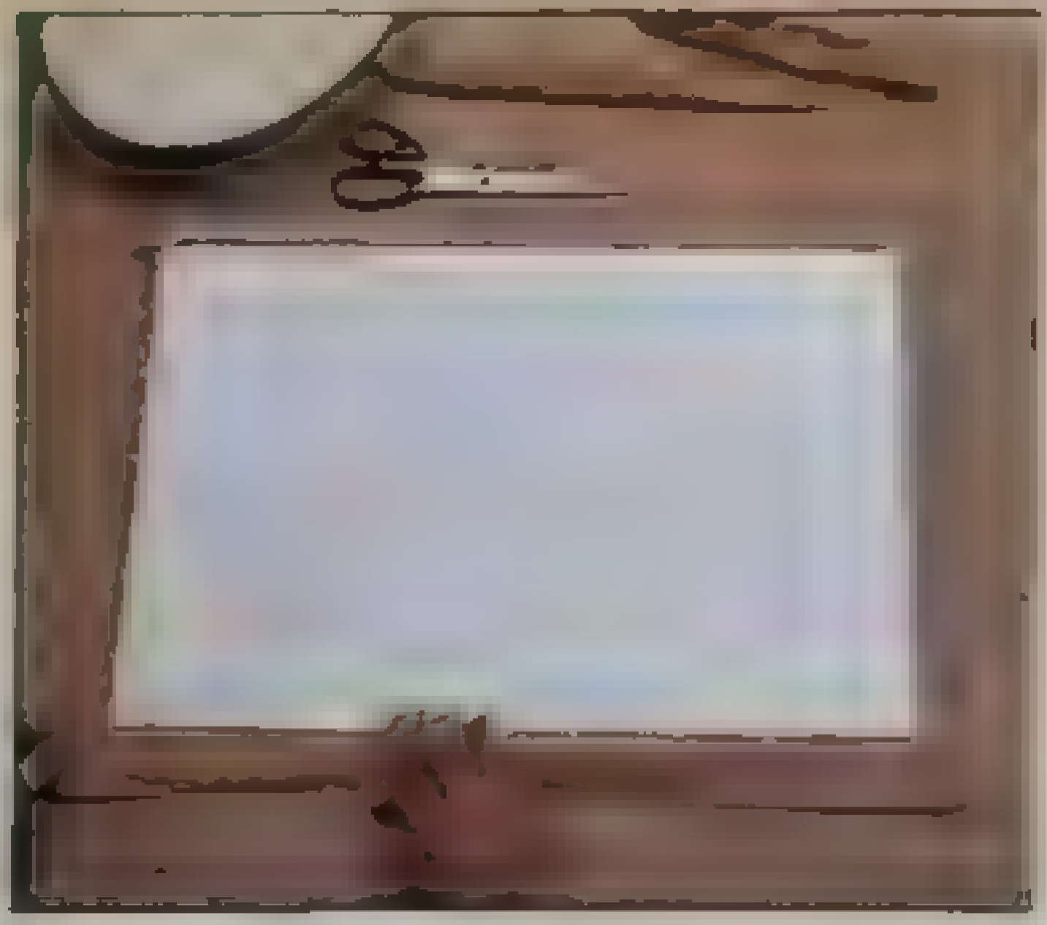

4 ▶ **Întareşte cu capse** Pune câte o capsă pe fiecare unghi al plăcii de desen pentru a evita ruperea benzii de hârtie. Las-o să se usuce în mod natural, departe de sursele de căldură

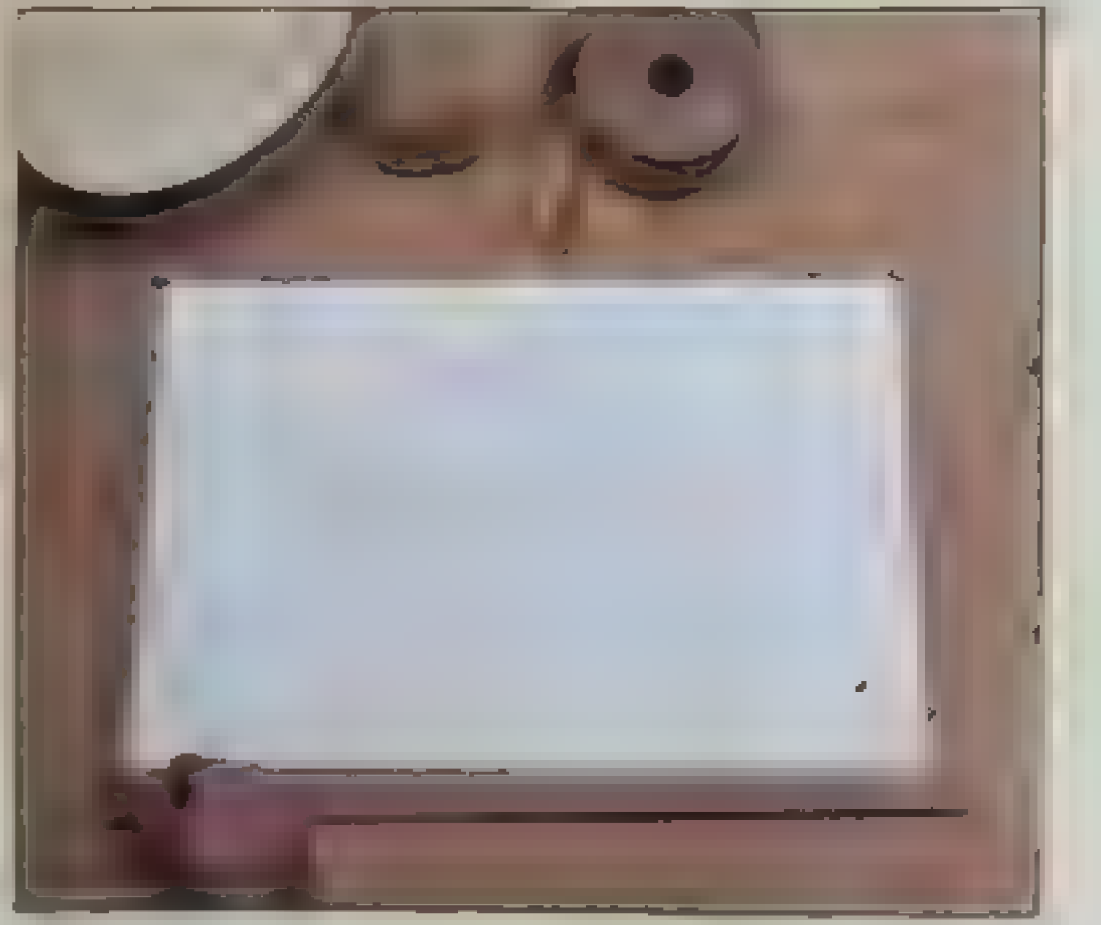

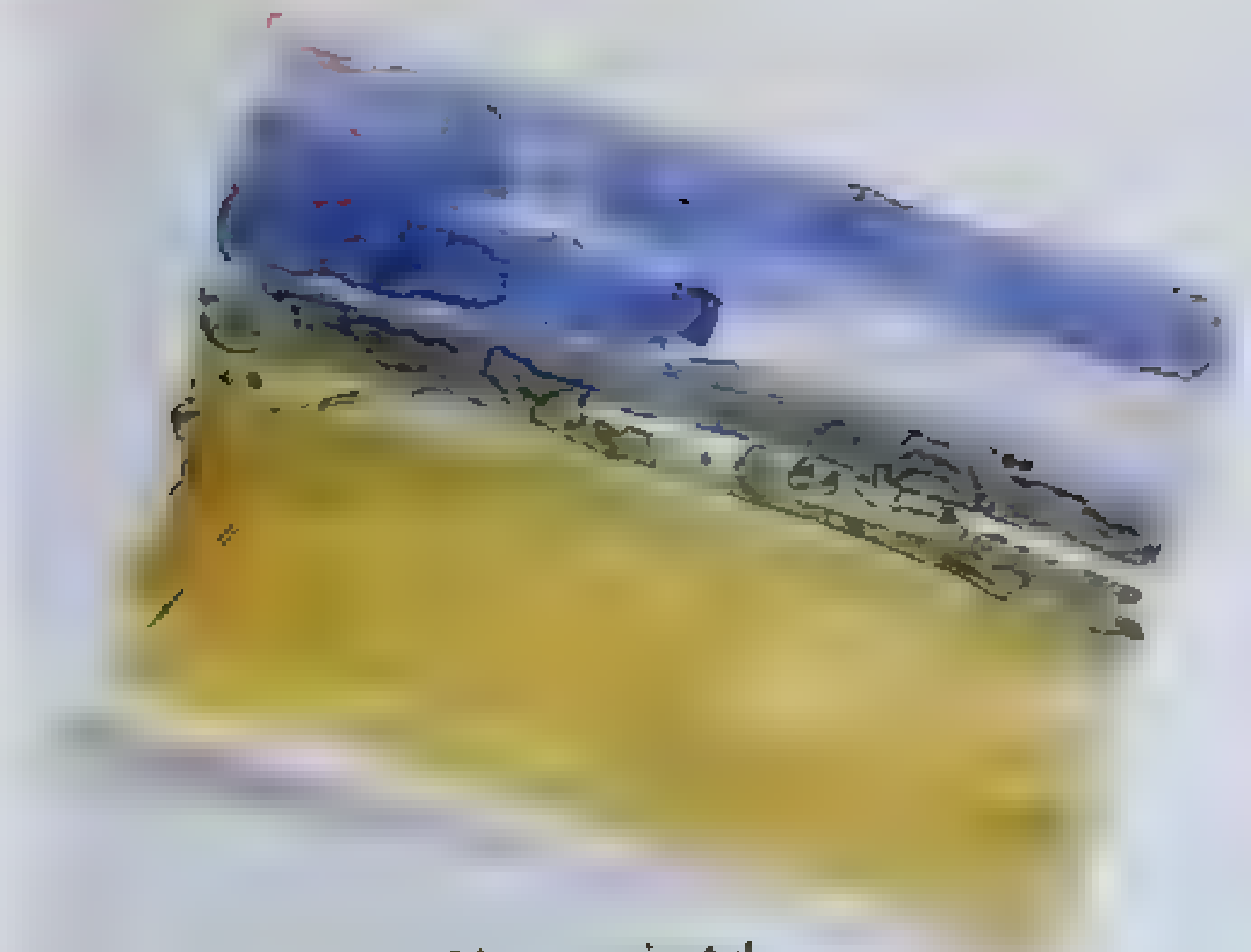

▲ **Evită inconvenientul formării cutelor întinzând hârtia.**

Asigură-te că pe suprafaţa planşetei de desen nu există niciun relief, deoarece acesta ar putea fi transferat pe hârtie. Atenţie la petele de cerneală sau de culoare ce s-ar putea dilua şi ar putea păta hârtia.

Cele mai multe tipuri de hârtie conţin un **adeziv** care facilitează aplicarea culorii. Pentru hârtia cu puţin adeziv, absorbţia apei necesită doar un minut sau două; hârtia cu lipici, în schimb, are nevoie de mult mai mult timp să se umezească. Excesul de apă poate slăbi şi chiar rupe hârtia. Cu toate acestea, aplicând prea puţină apă, hârtia nu se va întinde suficient.

Foloseşte banda adezivă pentru a ataşa hârtia umezită de planşeta de desen. În timp ce se usucă, se poate contracta atât de tare, încât să rupă banda; pentru a evita acest lucru, taie hârtia, astfel încât să aibă aproximativ aceeaşi dimensiune cu cea a planşetei de desen, permiţând ca banda să treacă peste margini. Întotdeauna, lasă hârtia să se usuce complet înainte de a o desprinde.

Cu ajutorul unui capsator

O altă metodă mai rapidă de a fixa hârtia este de a utiliza un capsator. Acesta este, de asemenea, folositor la fixarea foii de hârtie pe o ramă de lemn pentru pânze. Aşadar, acum poţi picta pe hârtia gata întinsă pe **şasiu**.

Alte soluţii

Dacă nu doreşti să foloseşti metodele descrise deja, încearcă să utilizezi un bloc de acuarele: acesta este compus din foi de hârtie gumată, lipite în lungul marginilor şi montate pe un carton pentru a forma un bloc rigid. Odată ce pictura este completă, desprinde foaia respectivă. Ca alternativă, poţi încerca placa de acuarelă: coli de hârtie individuale, montate pe o placă rigidă. Acestea sunt însă mai scumpe.

Cu ajutorul unui şasiu

MATERIALE

- O foaie de hârtie
- Foarfecă
- Ramă din lemn pentru pânze (şasiu), de dimensiunile necesare picturii tale (aminteşte-ţi că lucrarea va rămâne pe cadru)
- Un capsator cu capse metalice
- Un burete

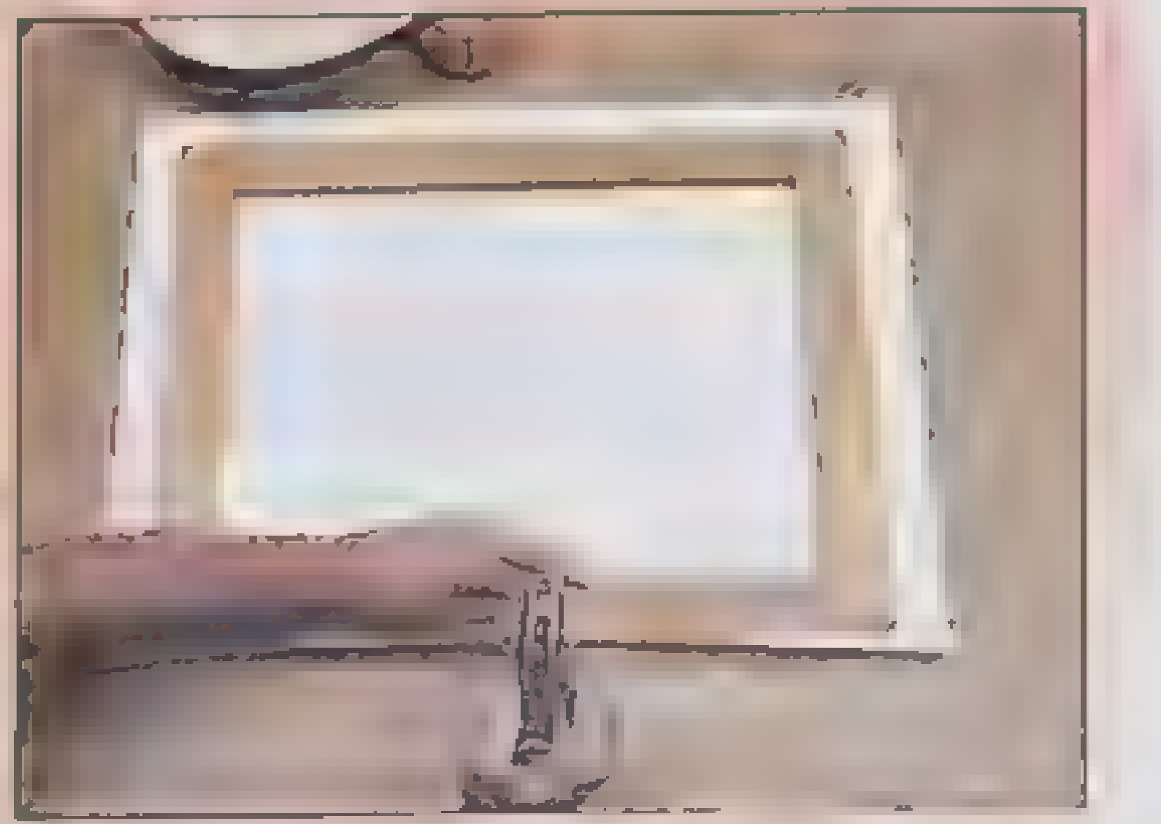

1 ▲ **Fixează o latură a hârtiei** Taie hârtia la dimensiunea şasiului, lăsând aproximativ 4 cm până la margine Plasează şasiul în centru şi fixeaxă hârtia cu capsatorul pe marginea şasiului în centrul laturii mai lungi

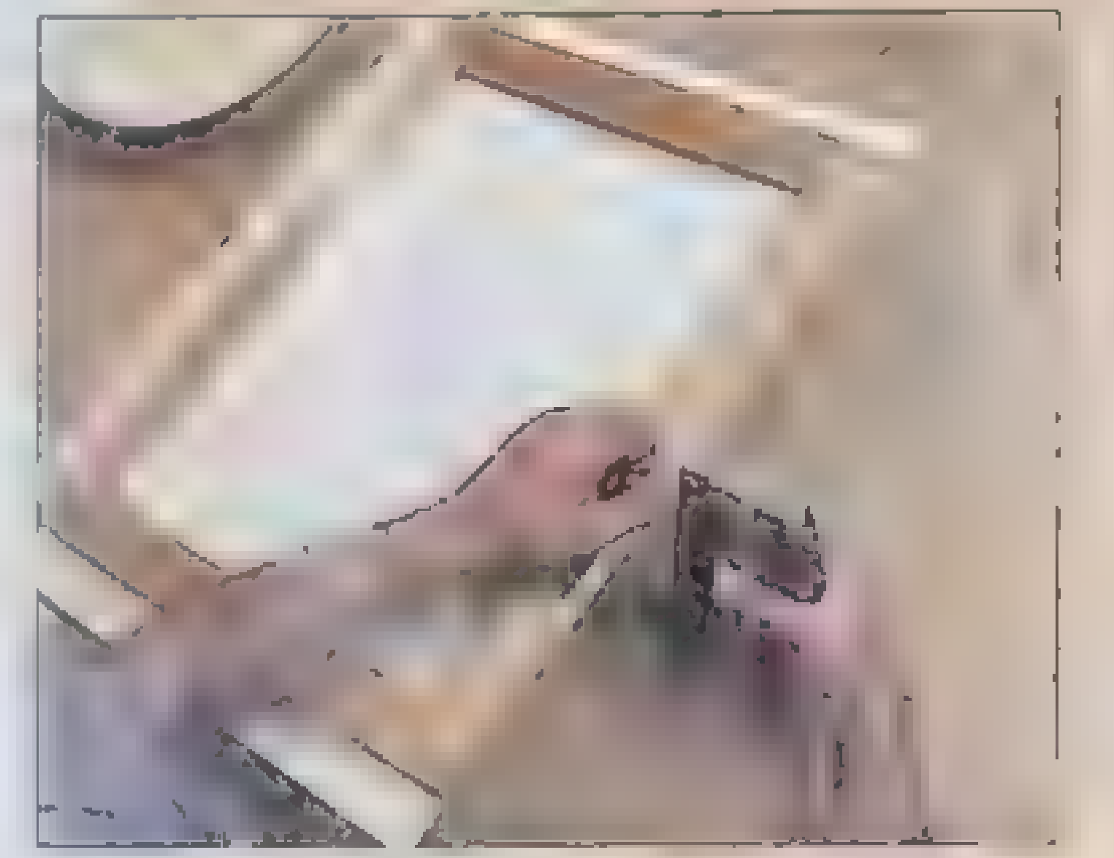

2 ▲ **Fixează a doua latură** Fixează foaia cu capsatorul în centrul laturii opuse. Înainte de a o fixa, ai grijă să nu dai drumul hârtiei, dar fii atent să nu tragi prea mult de ea, deoarece aceasta s-ar putea rupe.

3 [illegible] de hâ[illegible] înc[illegible] şasiului până la [illegible] urmărind un unghi [illegible] cu capsatorul în centrul [illegible] două laturi ale cadrului.

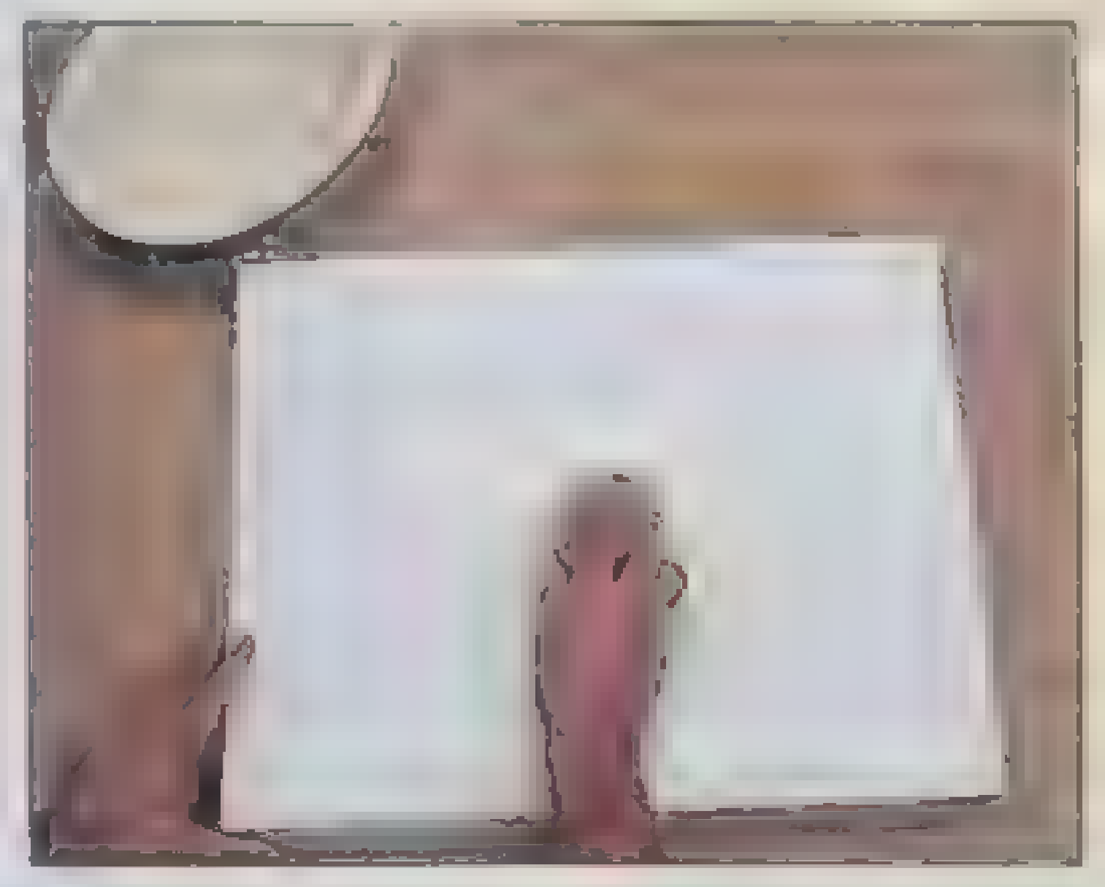

4 ▲ **Umezeşte hârtia** Finalizează fixarea hârtiei cu ajutorul capsatorului de şasiu; umezeşte-o uniform cu buretele şi las-o să se îmbibe până ce absoarbe tot lichidul.

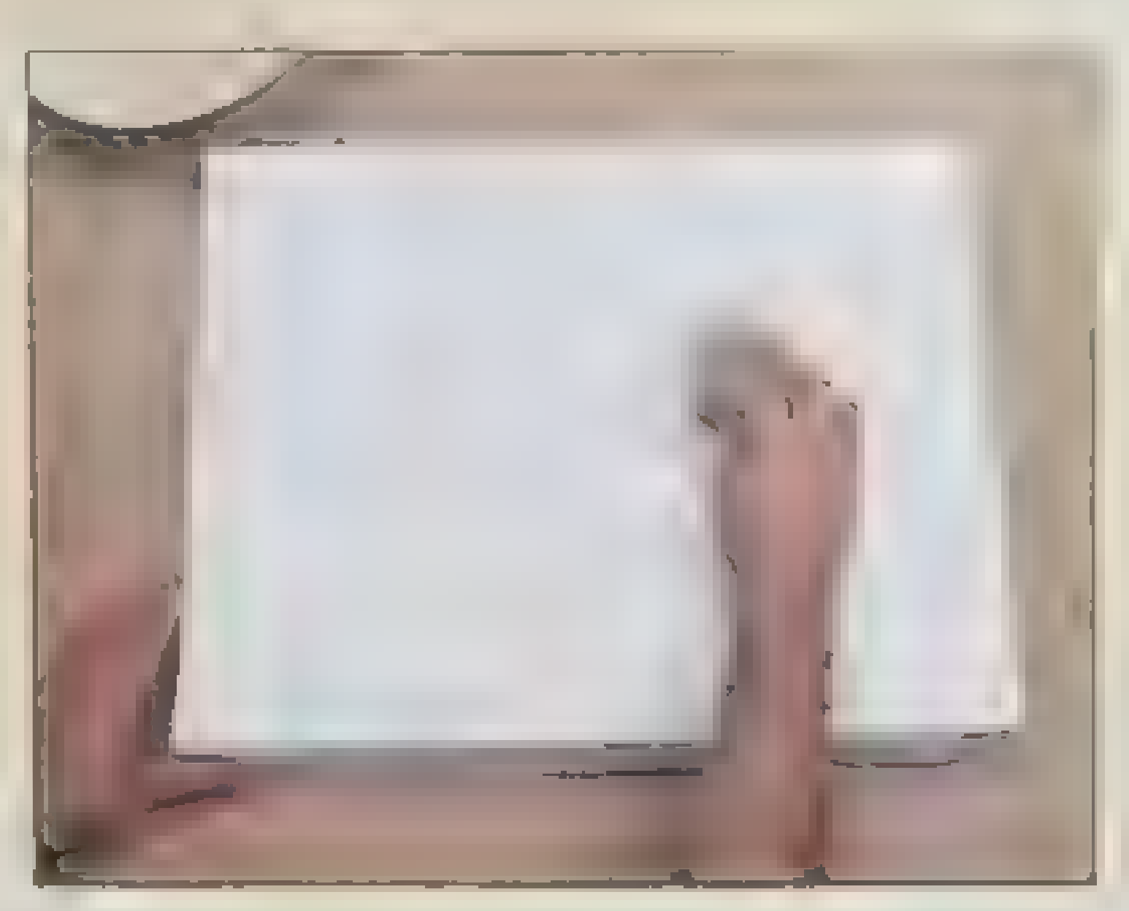

5 ▲ **Îndepărtează excesul de apă** Îndepărtează apa rămasă pe suprafaţa hârtiei, aplicând buretele stors cu o mână fermă, apoi las-o să se usuce în mod natural

Cărţi în natură statică

Acuarela este un material complex ce poate crea multe efecte diferite. Cu metoda „umed pe uscat" se pot obţine imagini clare şi curate.

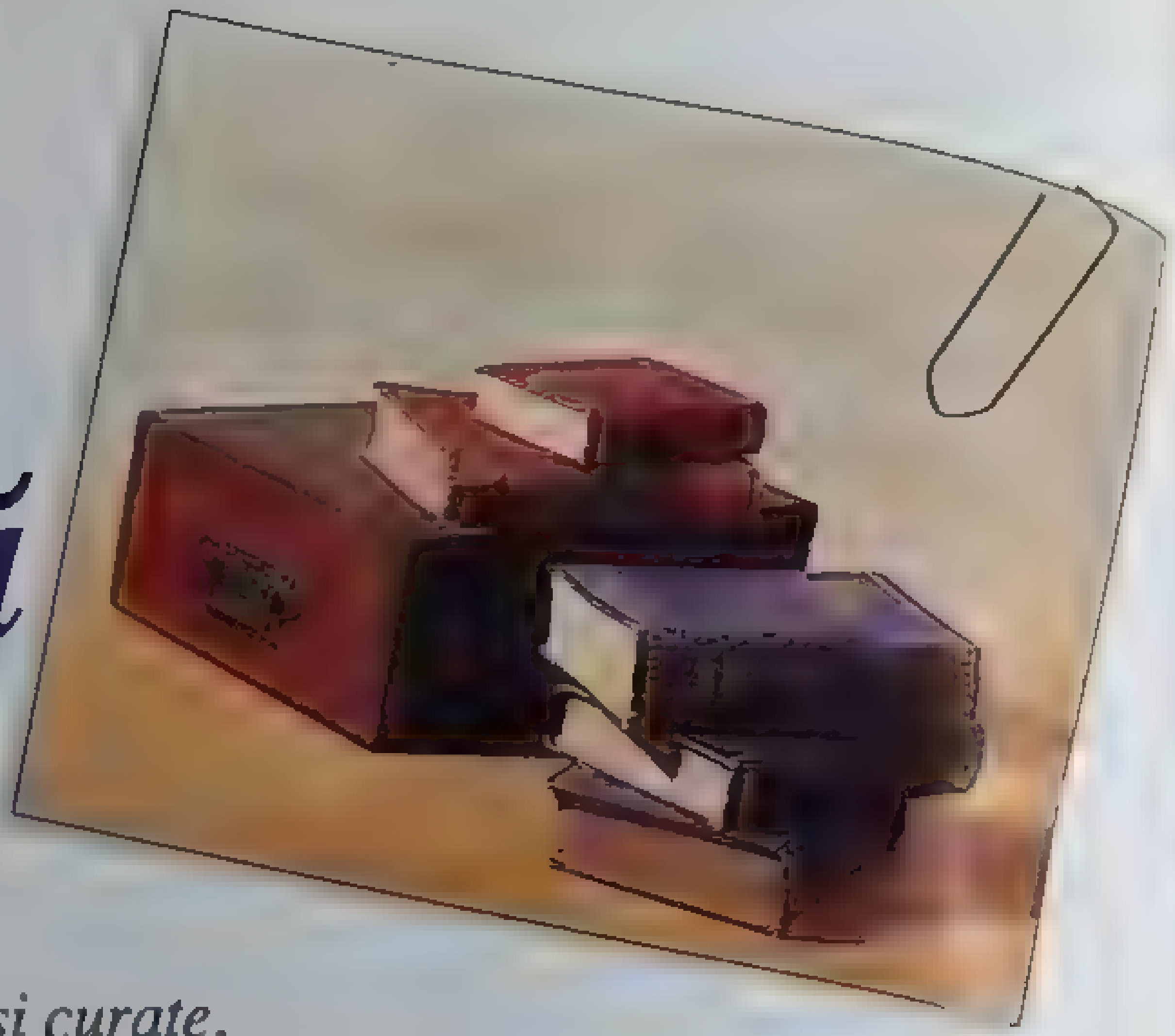

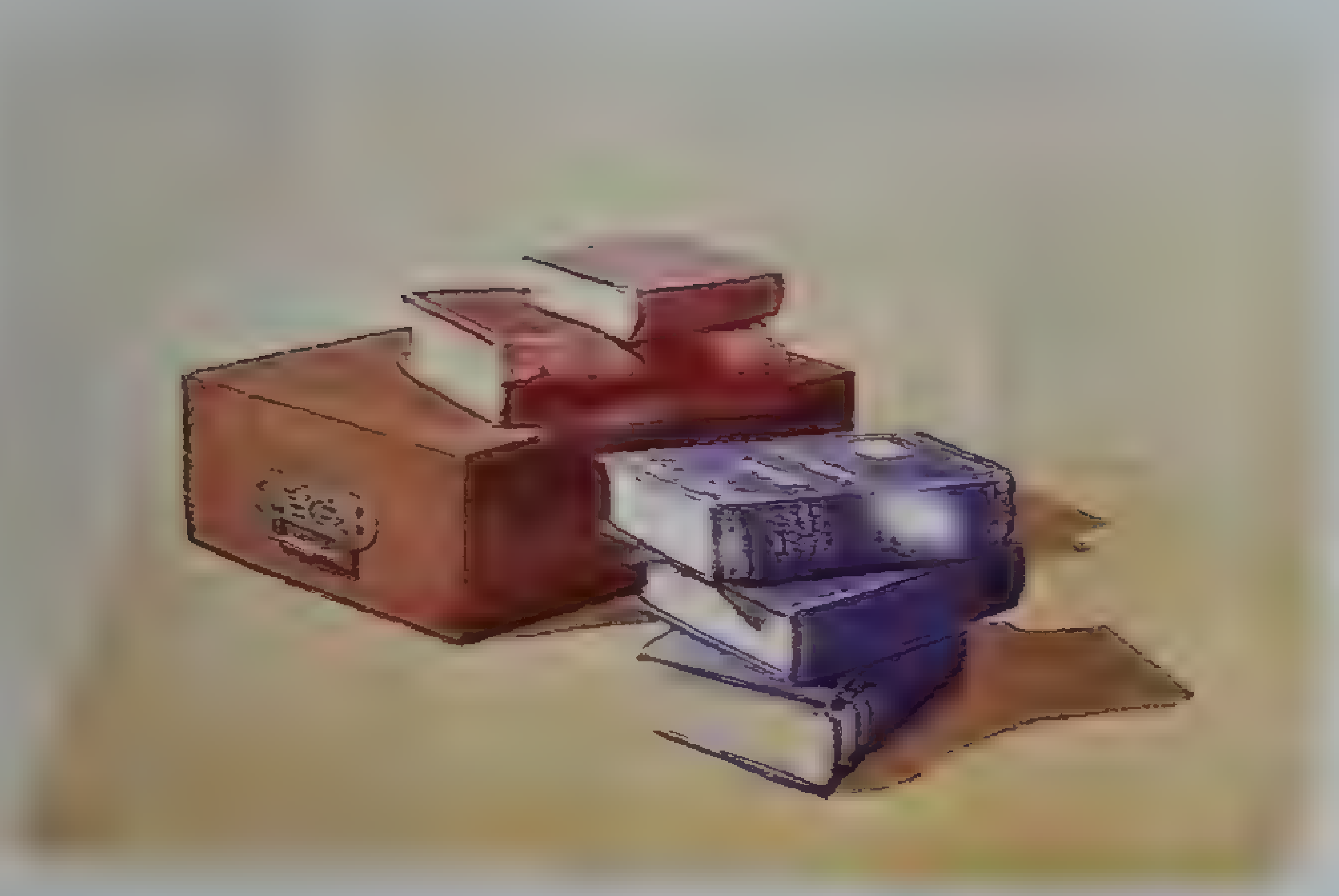

◀ **Formele geometrice simple ale cărţilor şi ale cutiei sunt luminate lateral pentru a obţine nişte umbre pronunţate.**

Adevărata frumuseţe a acuarelei iese la iveală numai atunci când substanţa este aplicată în straturi succesive de culoare pură; un astfel de ansamblu de tuşe transparente transmite operei o lumină intensă şi plăcută.

Secretul constă în a păstra culoarea mereu curată şi în a lăsa fiecare strat să se usuce complet, înainte de aplicarea stratului următor: este o tehnică pe care o putem numi „umed pe uscat"; lucrând în acest fel, poţi suprapune straturi de culoare mereu proaspătă şi strălucitoare.

De la luminos la întunecat

Folosind acuarela pură, nu există posibilitatea de a suprapune un ton deschis peste un ton mai întunecat, iar tonul cel mai deschis disponibil este albul hârtiei

Înainte de a începe să pictezi, fă-ţi un plan: fii atent la **zonele de lumină** mai deschise ale obiectelor şi aminteşte-ţi să le laşi albe; va trebui să lucrezi de la nuanţele deschise la cele întunecate, aplicând înainte tonurile mai estompate şi conferind treptat consistenţă nuanţelor, prin straturi succesive de culoare.

Menţine culoarea umedă

Alege o paletă mare cu multe alveole, astfel încât să ai separate culorile în timpul lucrului. Pregăteşte două pahare cu apă, unul, pentru a curăţa pensulele, şi celălalt, pentru a dilua culoarea.

MATERIALE

- O foaie de hârtie cu asperităţi, de 300 g/m^2
- Creion 4B
- O gumă plastică (maleabilă)
- Pensulă rotundă pentru acuarelă nr. 6
- O paletă
- 2 pahare cu apă
- Un uscător de păr
- 10 acuarele roz-permanent, gri de Payne, roşu-scarlet, umbră arsă, albastru-cobalt, sienna naturală, galben de cadmiu, roşu-deschis, galben-citron, sienna arsă

ÎNCEPE

1 ▼ **Poziţionează elementele principale**
Folosind creionul 4B, desenează obiectele pe foaie, pornind de la centru şi înaintând spre exterior. Trasează nişte linii foarte uşoare, care să te ghideze pentru restul compoziţiei; schiţează desenul, verificând alinierea pe verticală şi pe orizontală, unghiurile şi formele. Termină cu schiţarea conturului umbrelor

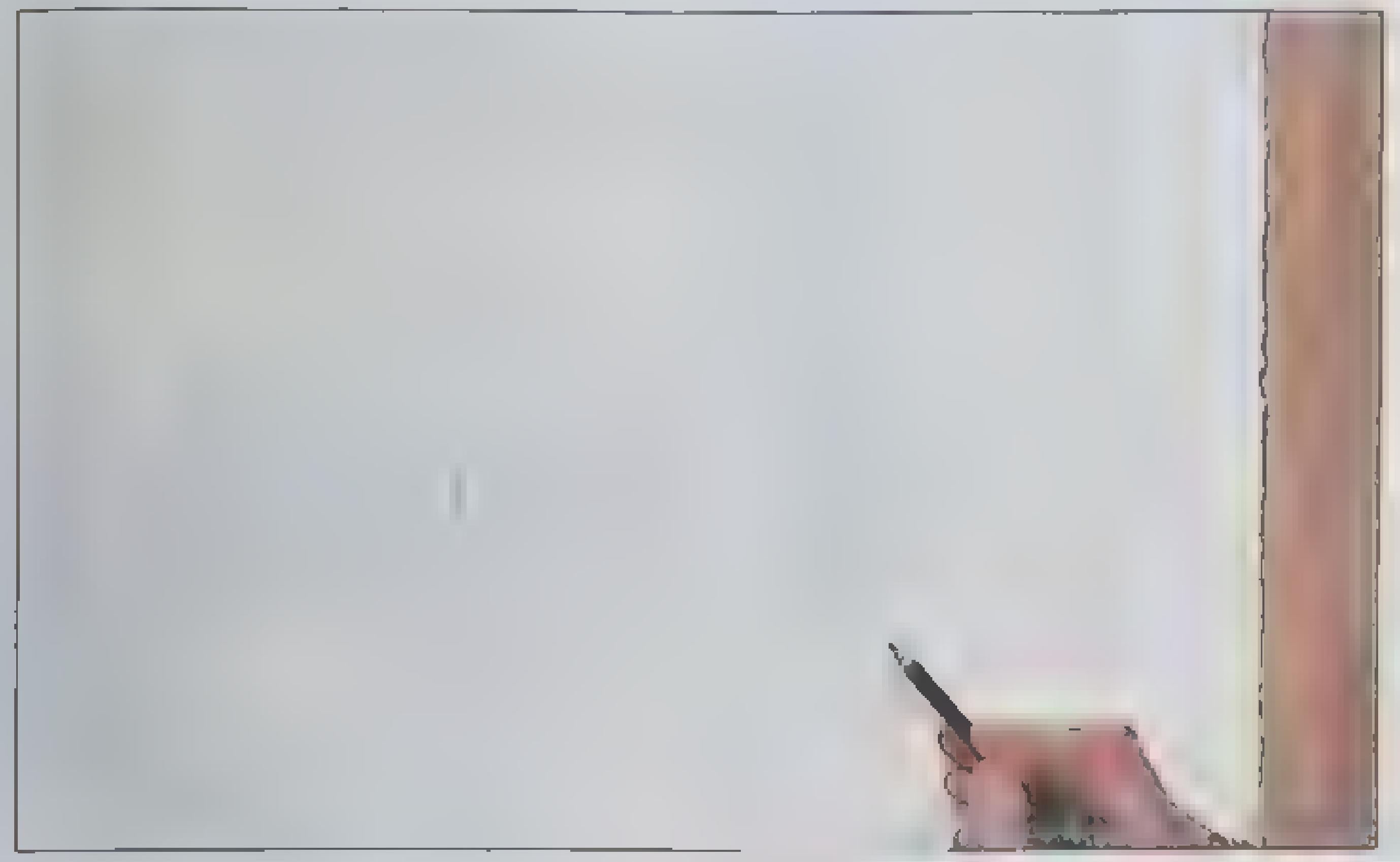

2 ▶ **Întinde primul strat de roz**
Pregăteşte un strat de roz-permanent, modificat cu puţin gri de Payne (încearcă întâi culoarea: dacă iese prea intensă, adaugă nişte apă), şi aplică-l pe cartea de sus cu pensula nr. 6. Accentuează culoarea, adăugând roşu-scarlet pentru a doua carte Lasă-l să se usuce.

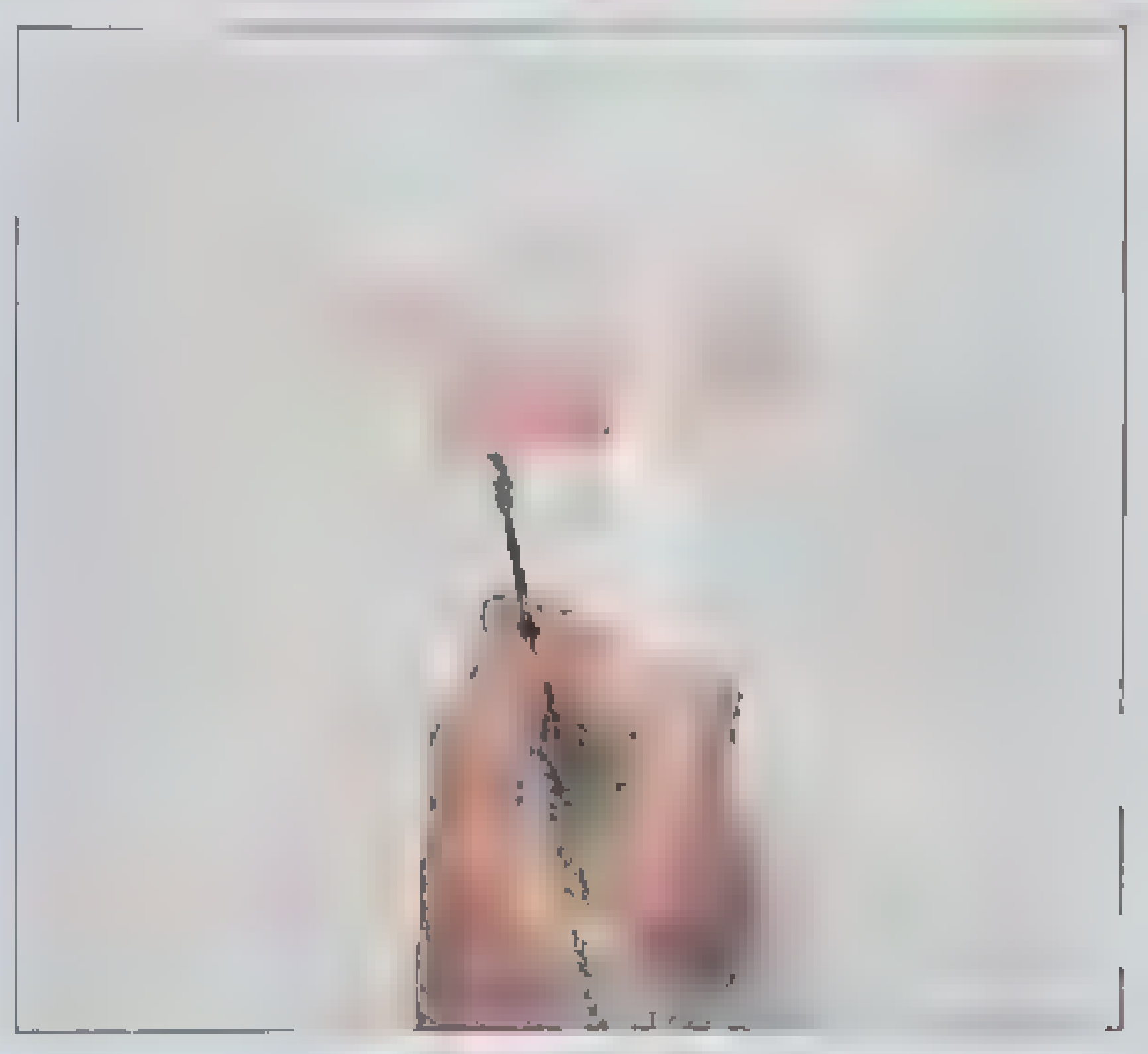

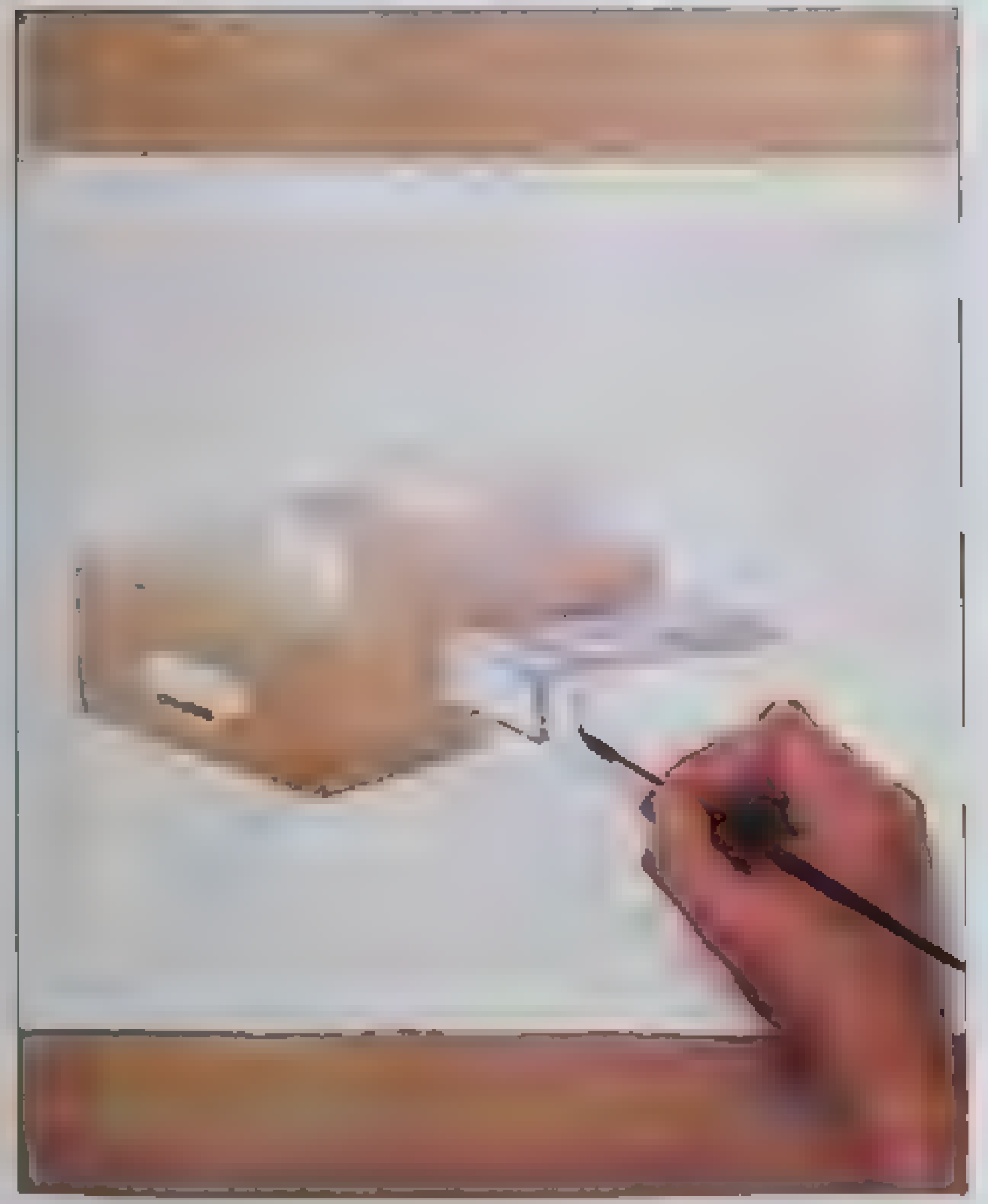

3 ◀ **Cutia şi cărţile albastre**
Pregăteşte un amestec de umbră arsă cu puţin roşu-scarlet şi gri de Payne; folosind pensula nr. 6, aplică-l pe partea din faţă şi pe laturile cutiei. Adaugă puţin albastru-cobalt, pentru a obţine un brun mai deschis în partea superioară. Apoi, pregăteşte un strat de albastru-cobalt diluat cu puţin gri de Payne pentru cartea din partea de sus. Cu vârful pensulei, colorează în jurul inscripţiilor aurite

SFATURI
Lasă spaţii între zonele de culoare

Pentru a obţine o imagine clară, este important să eviţi amestecarea culorilor. În acest scop, este necesar să laşi fiecare strat de culoare să se usuce complet, înainte de a continua să pictezi. În cazul în care acest lucru te încetineşte prea mult, poţi economisi timp, lăsând spaţii între zonele de culori diferite. acuarela nu se va extinde peste hârtia uscată.

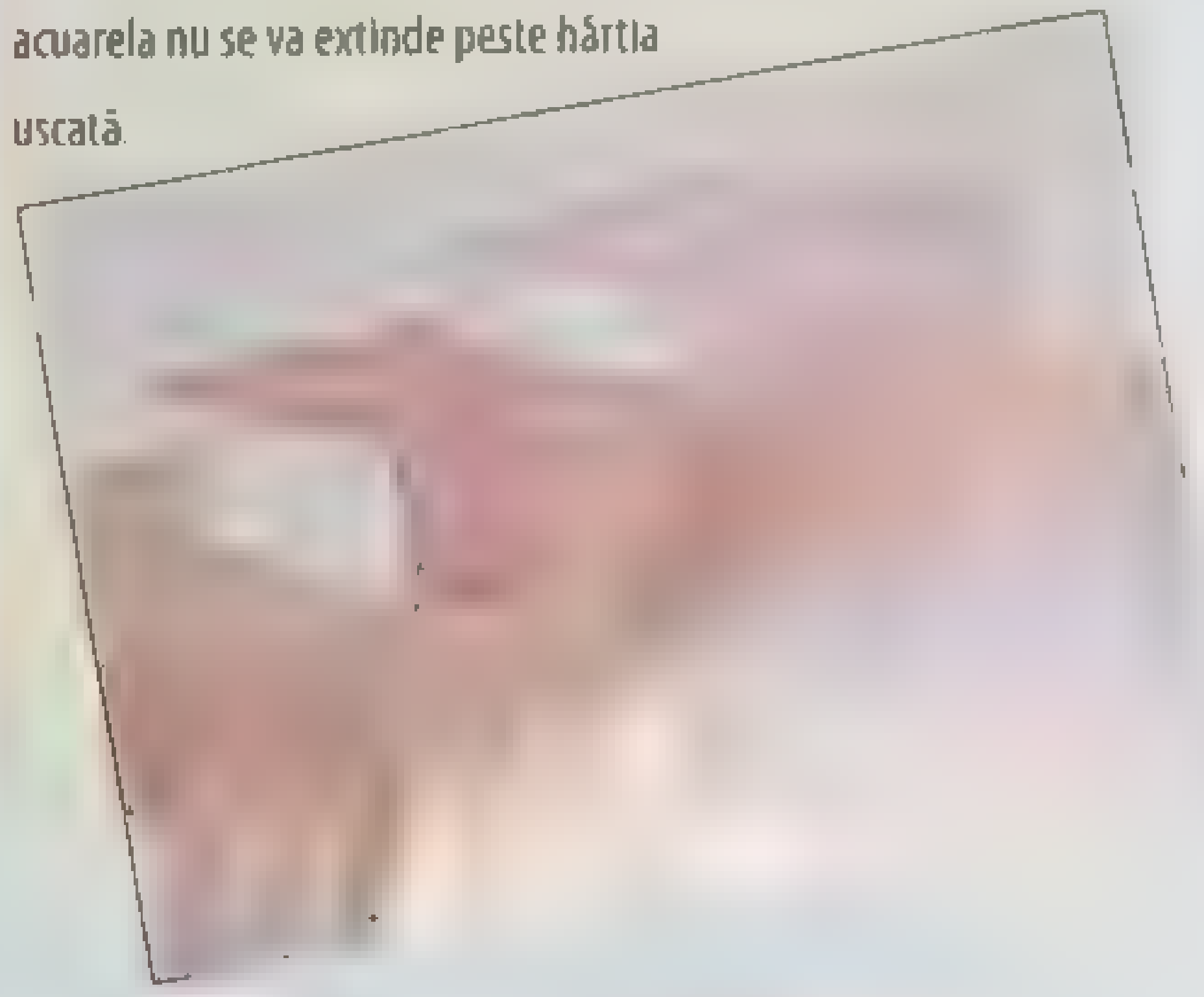

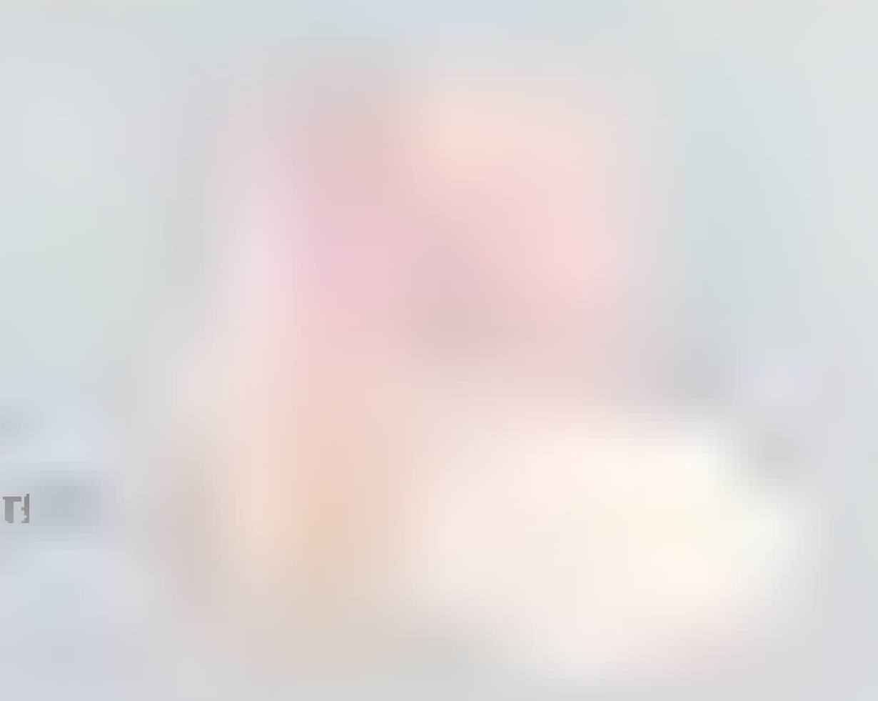

▶ **Un roşu-rece (roz-permanent; şi un roşu-cald (scarl reprezintă nuanţele potri pentru cărţile roşii**

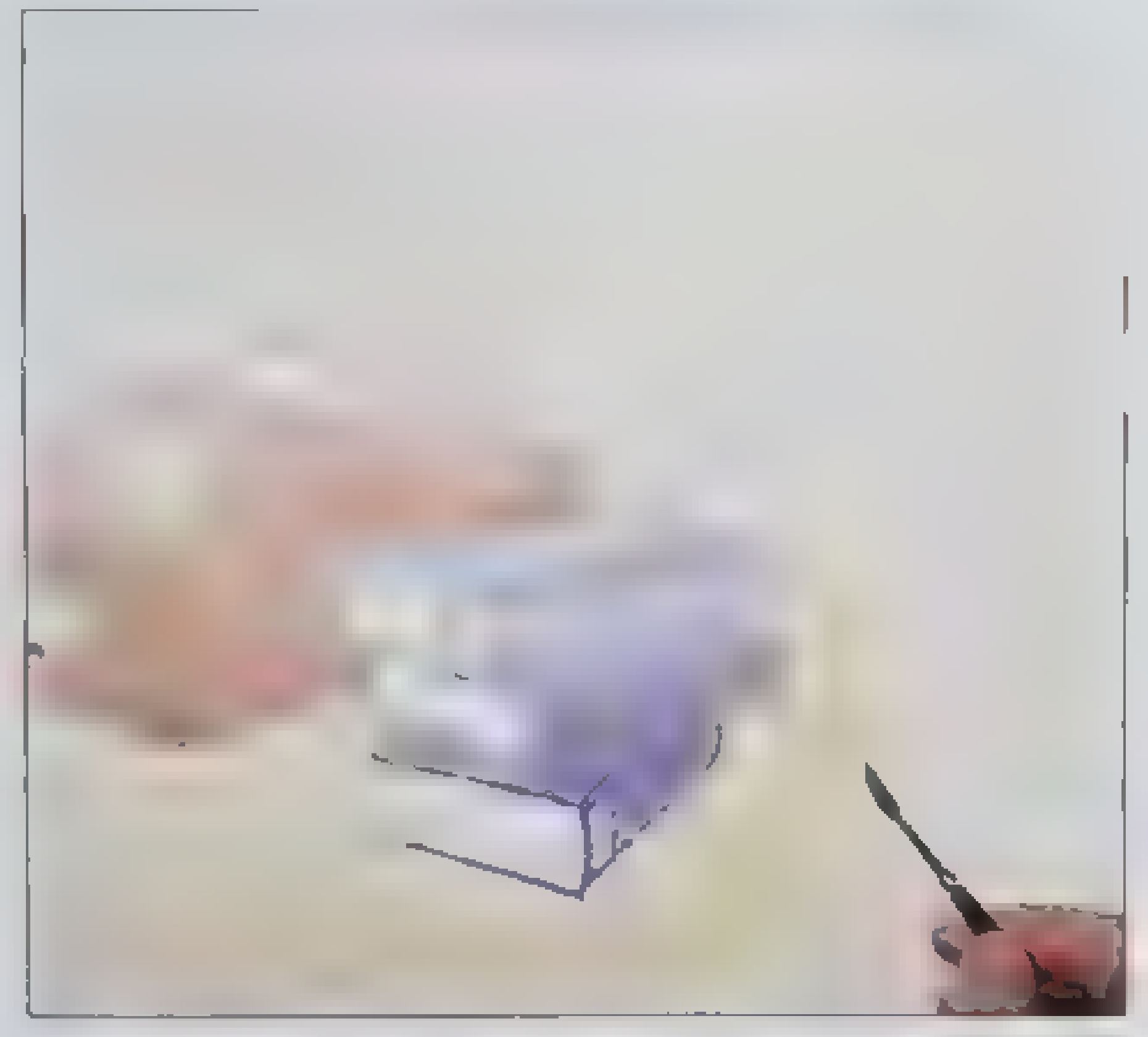

4 ▲ **Continuă să pictezi suprafaţa**
Concentrează-te în continuare asupra cărţilor albastre, utilizând o versiune uşor mai intensă a aceleiaşi culori, apoi las-o să se usuce. Pregăteşte un amestec de sienna naturală cu puţin galben de cadmiu şi roşu-deschis. Pictează planul de sprijin şi apoi lasă din nou culoarea să se usuce

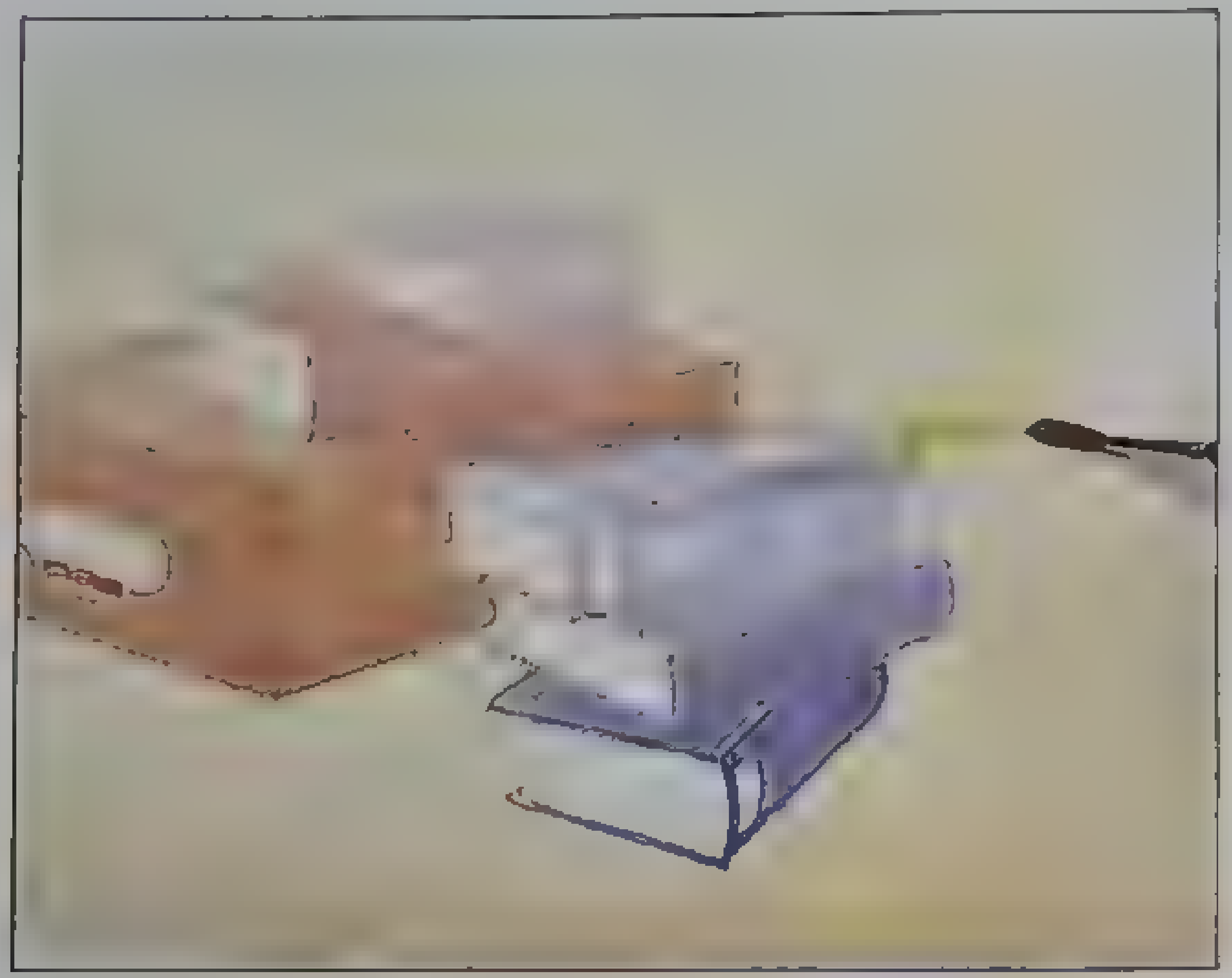

5 ▲ **Pictează fundalul**
Pregătește un galben-verzui foarte palid pentru fundal, folosind un amestec de galben-citron cu puțin albastru-cobalt și sienna naturală; întinde doar un strat de culoare și apoi lasă-l să se usuce.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

În acest punct, ai definit elementele principale ale lucrării. În etapa următoare, vei aplica tonuri mai închise, folosind versiuni mai puternice ale culorilor inițiale: în acest mod, lucrarea va căpăta un aspect tridimensional.

6 ▼ **Adaugă tonurile întunecate**
Amestecă roz-permanent cu puțină sienna arsă pentru partea din spate, aflată în umbra cărții de sus. Cu vârful pensulei, trasează o tușă subțire pe marginea superioară a copertei. Adaugă apoi puțină umbră arsă amestecată cu roșu-scarlet pentru părțile umbrite ale celei de-a doua cărți. Fii atent la zonele de trecere de la umbră la lumină, nu înainte de a șterge pensula înmuiată în apă. Pentru partea din umbră a cutiei, folosește sienna arsă, atenuată cu puțin gri.

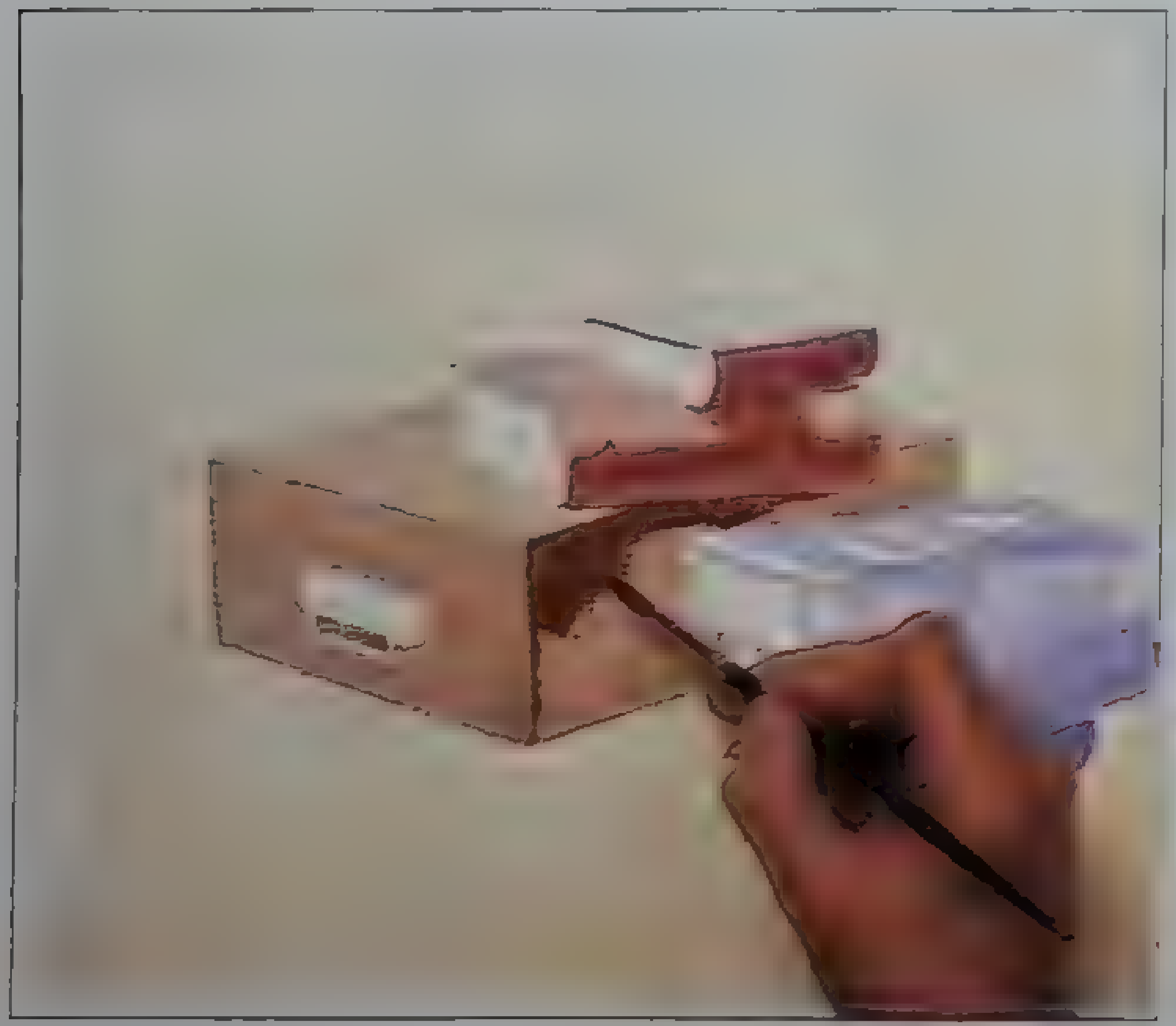

SOLUȚII ISTEȚE

ACCELERAREA USCĂRII CU UN USCĂTOR DE PĂR

Pentru ca un strat de culoare să fie omogen, este important să-l lași să se usuce bine înainte de a aplica straturile ulterioare, iar acest lucru necesită timp. Un uscător de păr poate accelera uscarea, dar nu-l folosi dacă sunt picături de culoare proaspătă pe hârtie. În plus, este bine să îl menții la un nivel minim, pentru a evita întinderea culorii pe **suport**.

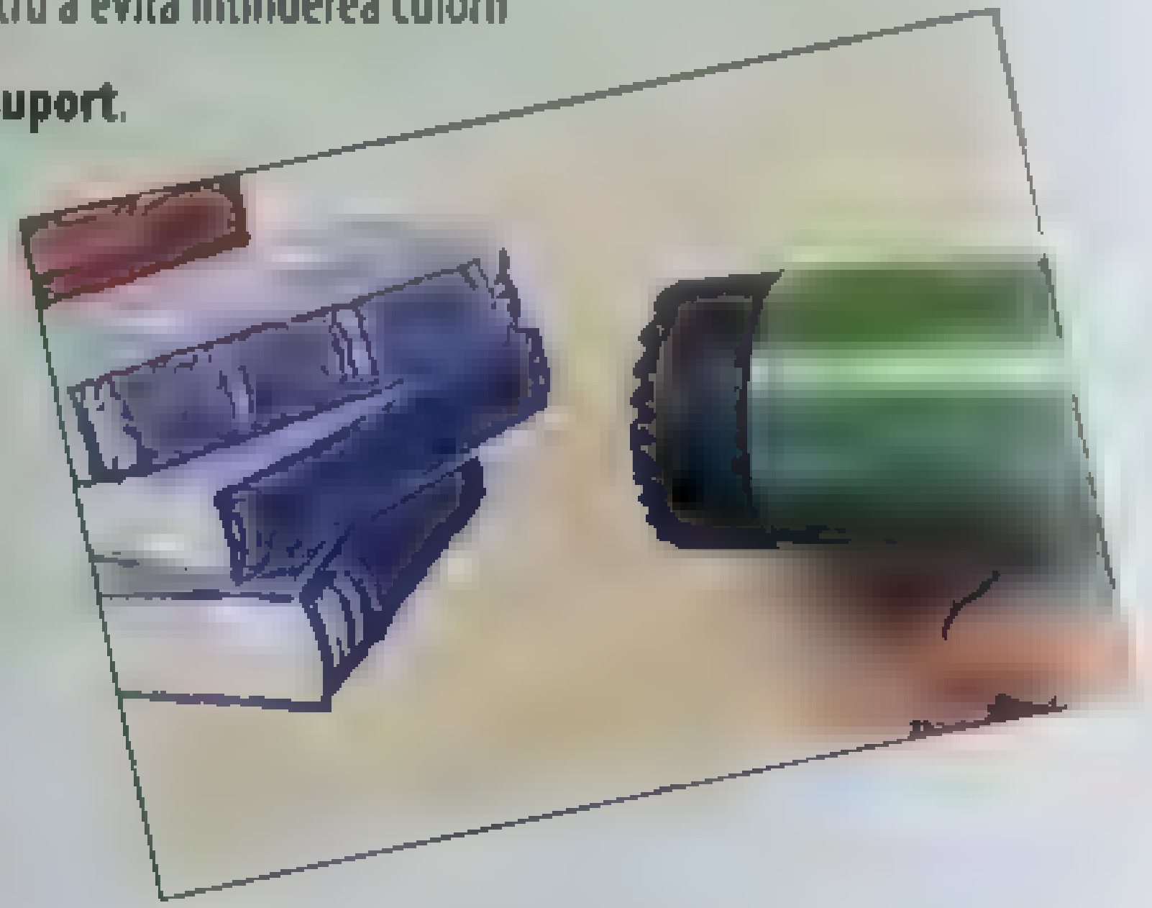

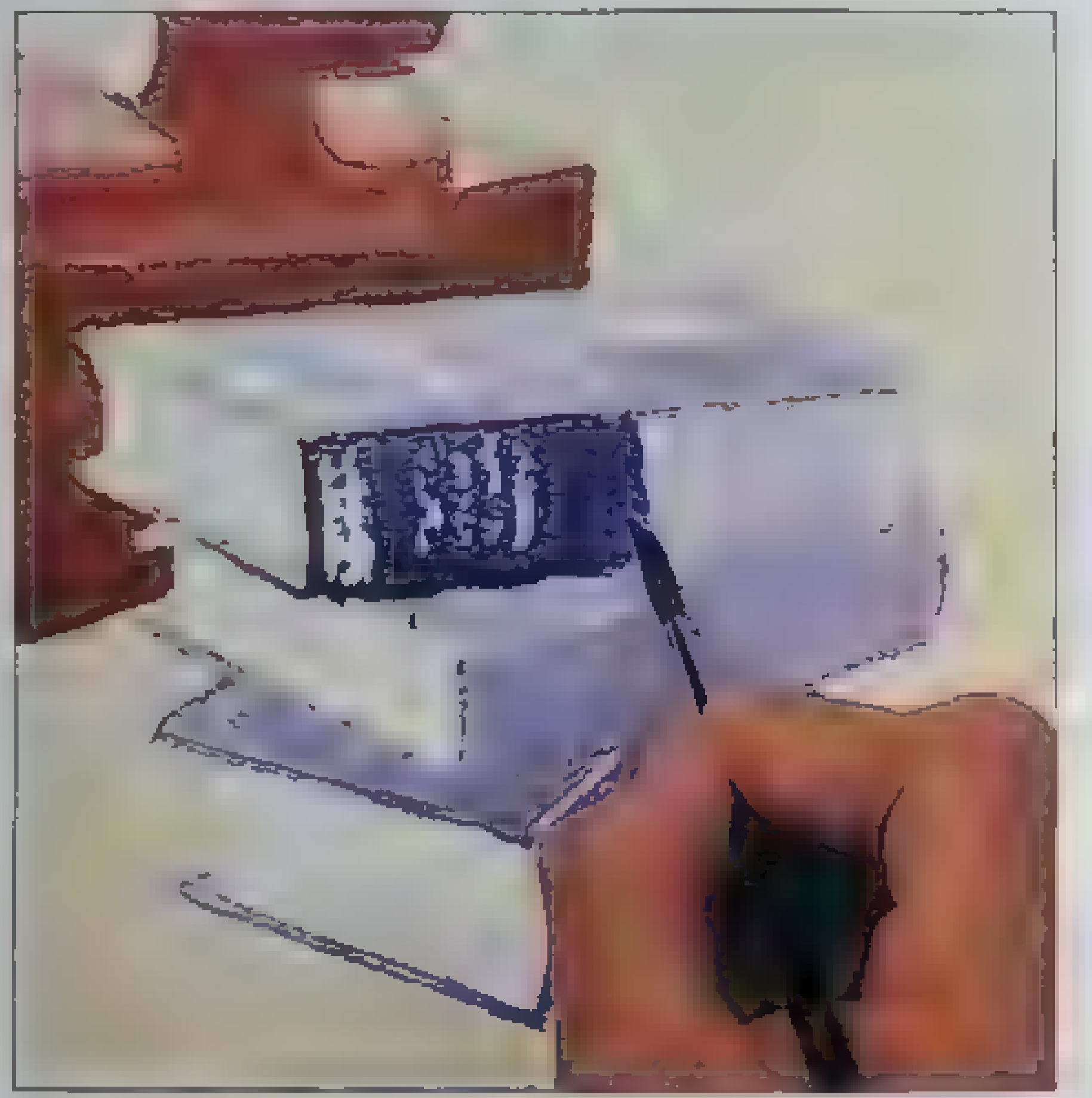

7 ▲ **Adaugă un alt ton pentru cotorul cărților**
Combină albastrul-cobalt cu gri de Payne. Întinde acest amestec pe cotorul cărților albastre, lucrând cu atenție în jurul inscripțiilor aurite.

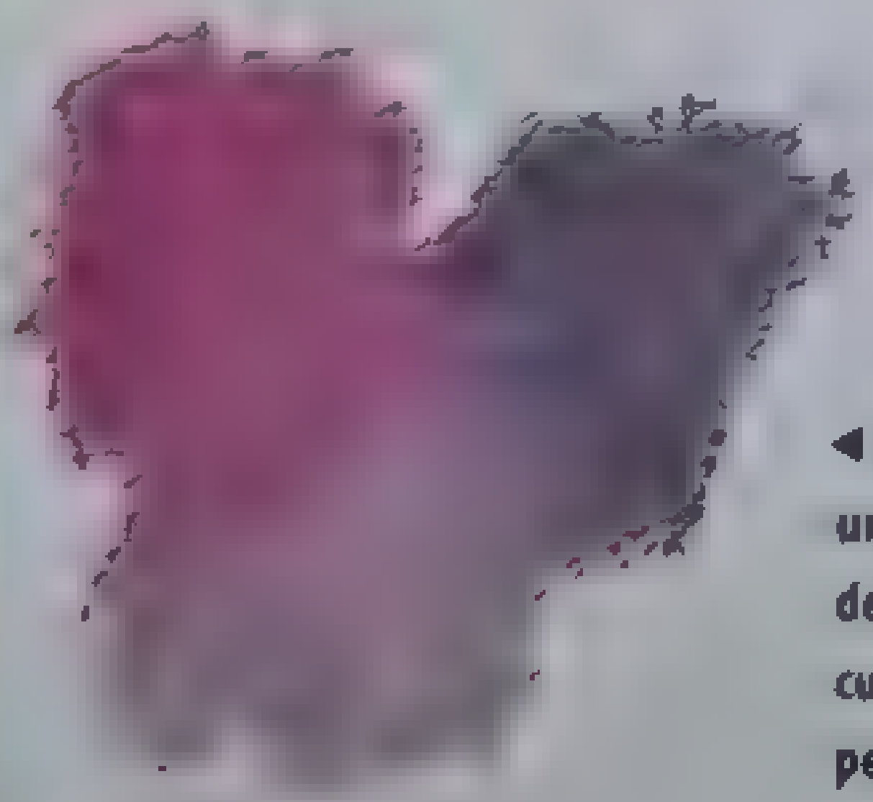

◀ **Folosește un amestec de roz-permanent cu puțin gri de Payne pentru cărțile de un roșu-închis.**

▶ **Amestecă gri de Payne, umbră arsă și sienna naturală pentru umbre, pentru a crea o nuanță întunecată, dar în același timp caldă.**

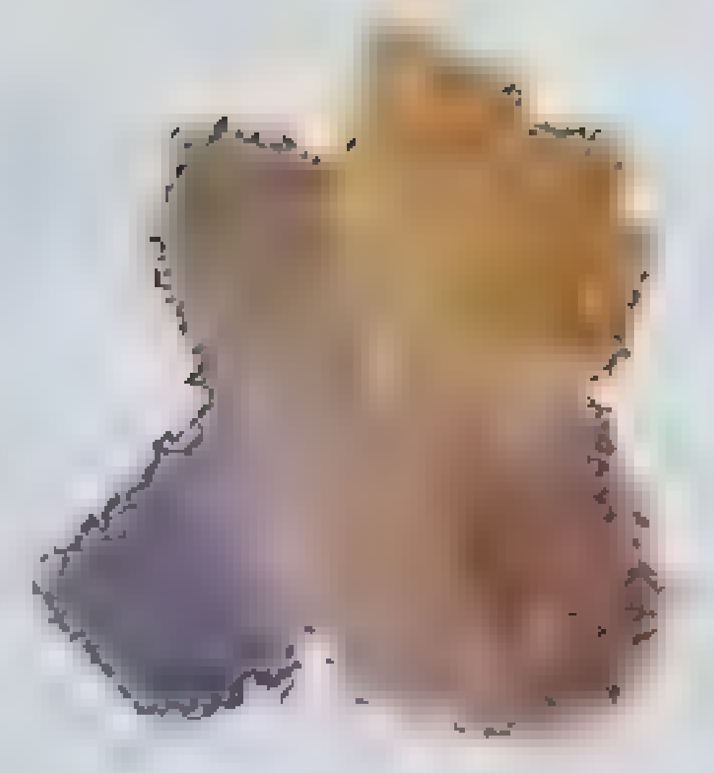

8 ▼ **Adaugă umbrele**
Umbrele care cad pe suprafață sunt importante în definirea planului orizontal pe care sunt așezate obiectele. Pictează-le cu gri de Payne amestecat cu umbră arsă și sienna naturală, folosind pensula nr. 6. Lucrează cu grijă pentru a crea contururi clare. Lasă apoi totul să se usuce.

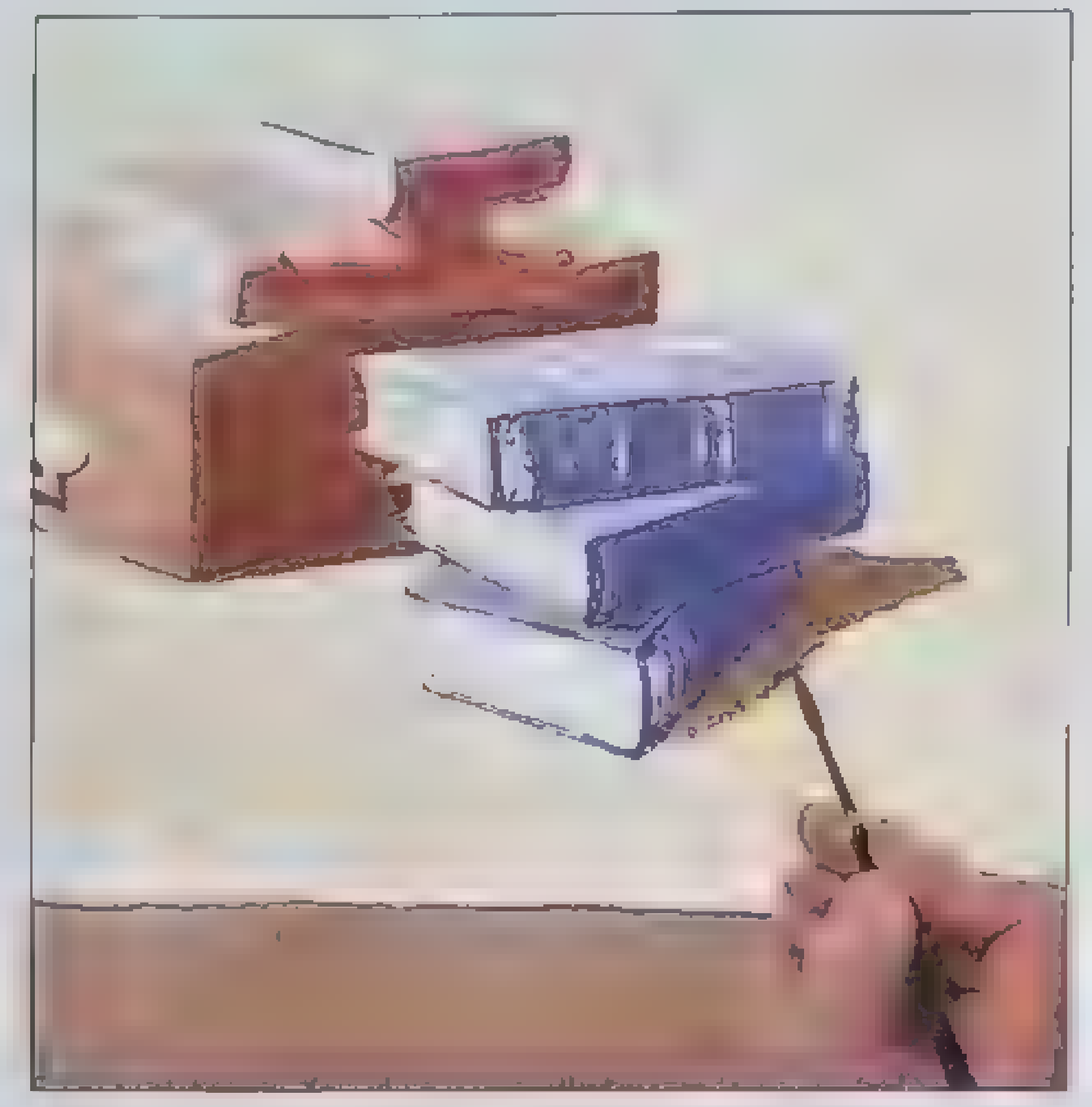

9 ▼ **Șterge tușele de creion**
Folosind aceeași culoare, marchează accentele de umbră de pe marginile copertei; lasă pictura să se usuce și șterge tușele de creion vizibile cu guma plastică.

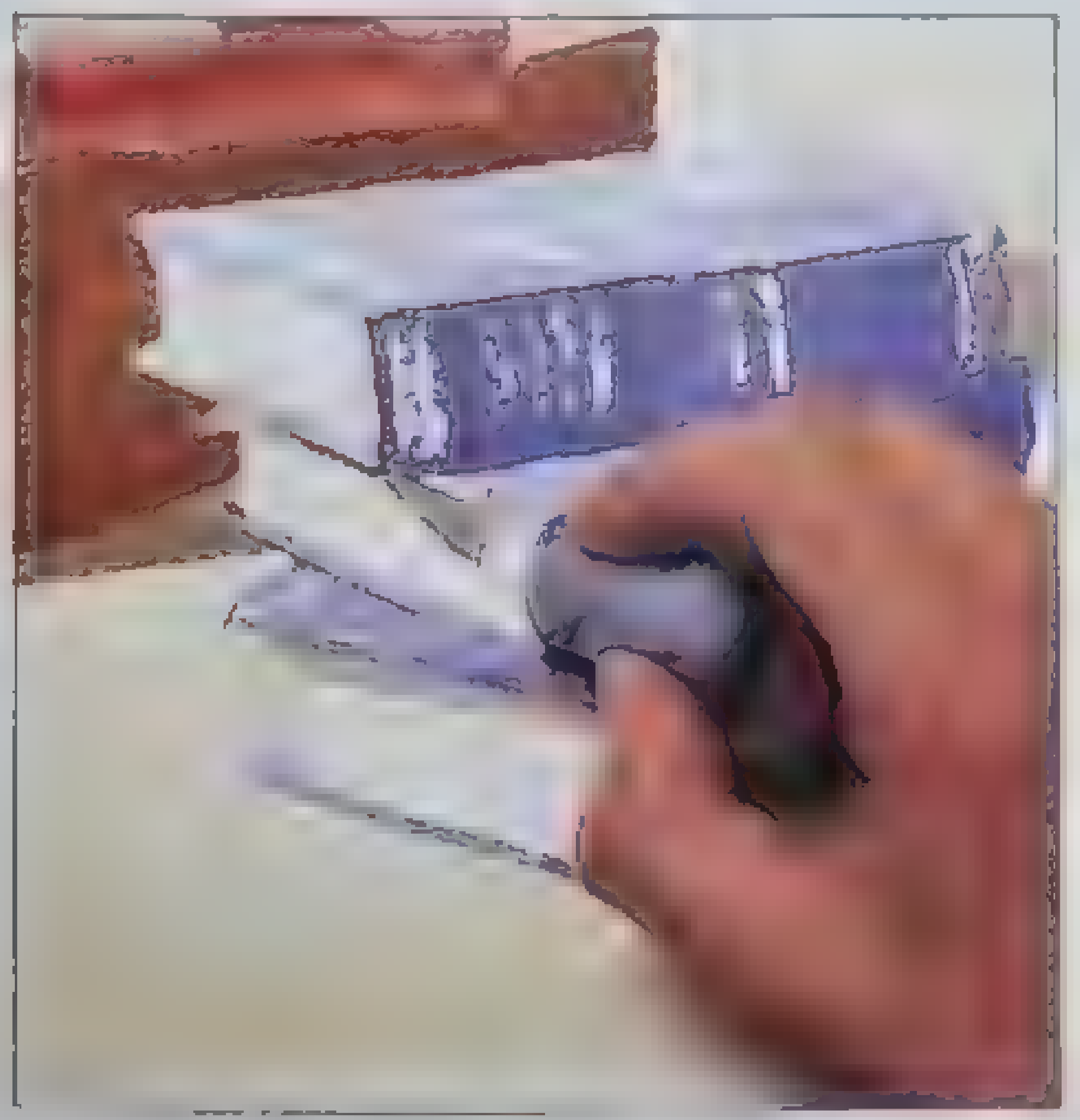

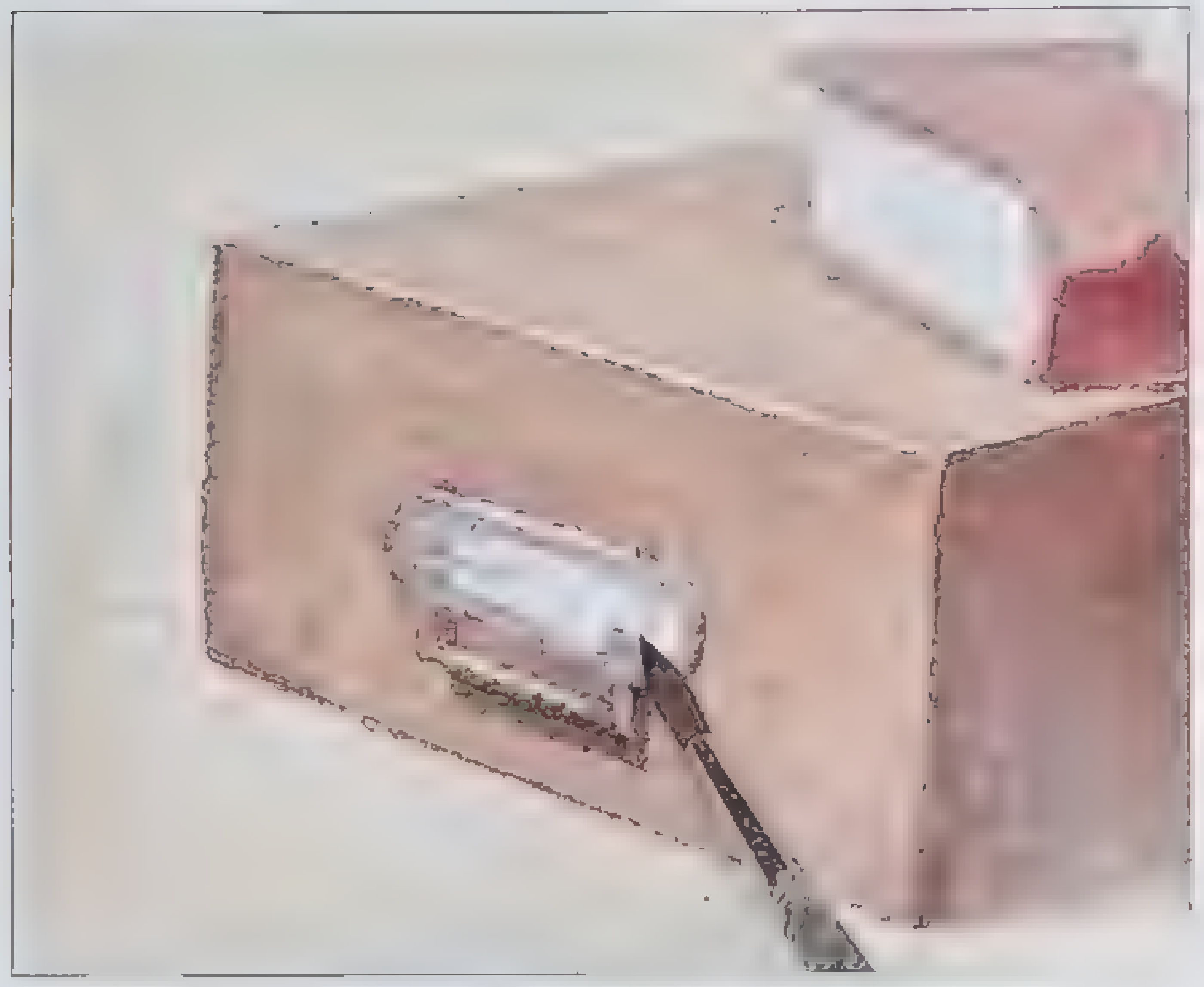

10 ▲ **Pictează mânerul cutiei în detaliu**
Folosește amestecul de gri de Payne și umbră [illegible] pentru mânerul de cupru cu vârful pensulei, dar nu te pierd [illegible]
O versiune ușor stilizată va fi la fel de realistă

Fii cre

Modifică și simpl

Culorile, formele și suprafețele [illegible] artist: procesul de creație include rearanjarea, modific [illegible] pentru a crea o imagine unitară și unică în felul său. Mai jos am sim [illegible] subliniat formele și am creat un motiv atât cu ajutorul tonurilor clare ce accentuează [illegible] cărților, cât și prin modul în care acestea sunt reluate în zonele de umbră proiectată. Încearcă să îți stilizezi subiectul și observă efectul rezultat

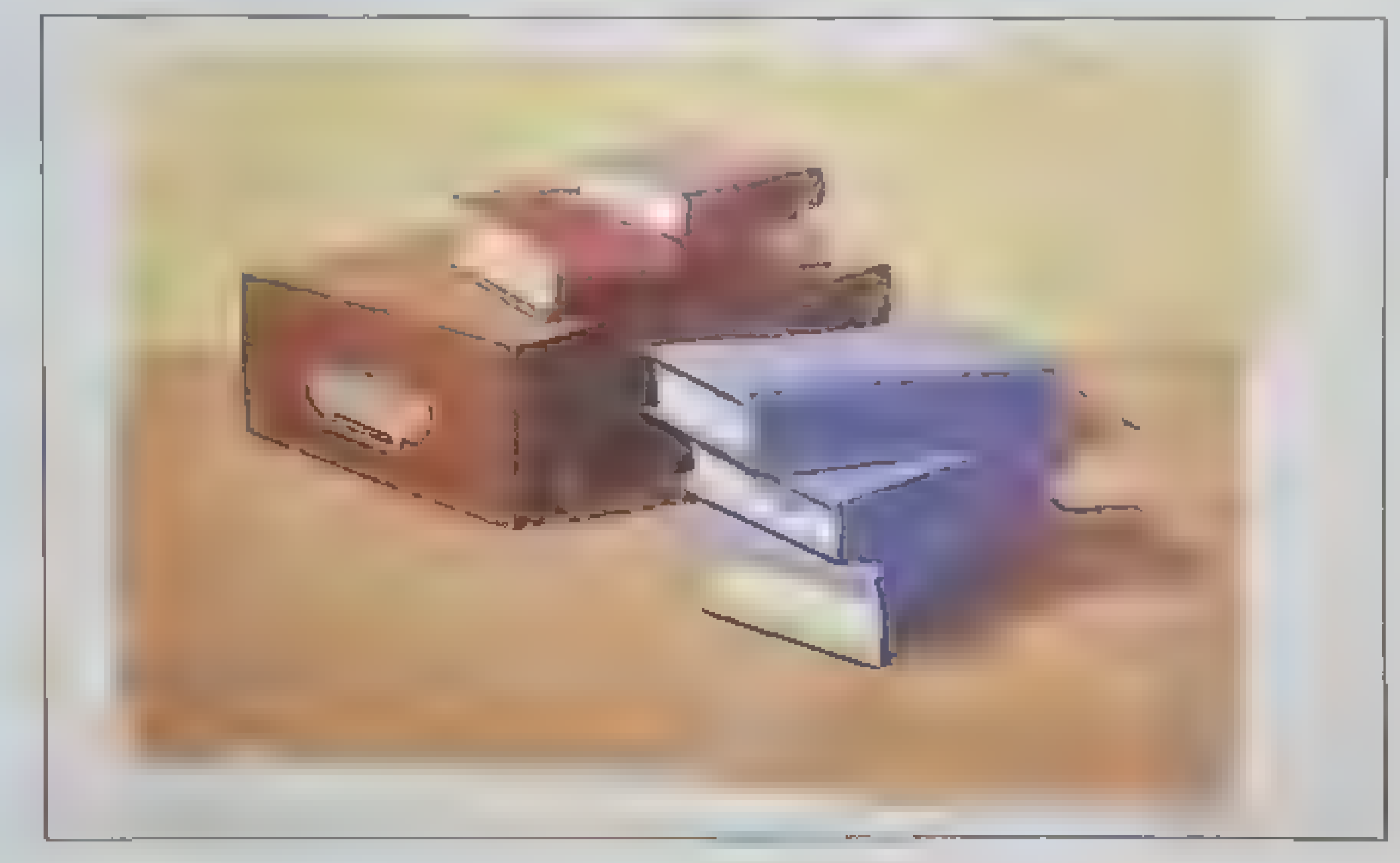

11 ▶ **Accentuează cărțile** Întinde un amestec de roz-permanent și gri pe coperta cărții din partea de sus, lăsând liberă o zonă din culoarea anterioară, de-a lungul marginii de dedesubt, acolo unde cade lumina. Pentru coperta celei de-a doua cărți, amestecă roșu-scarlet și roz.

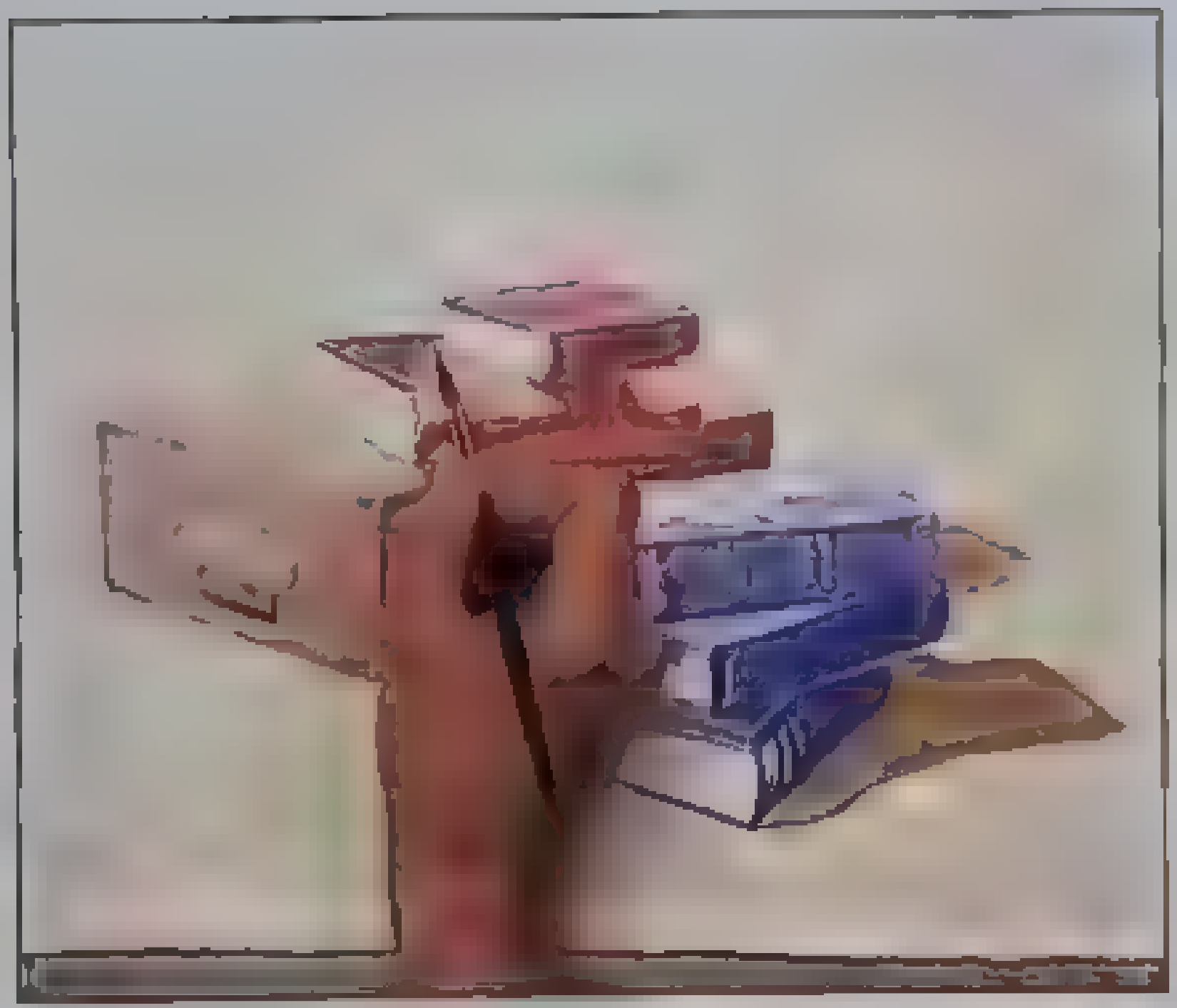

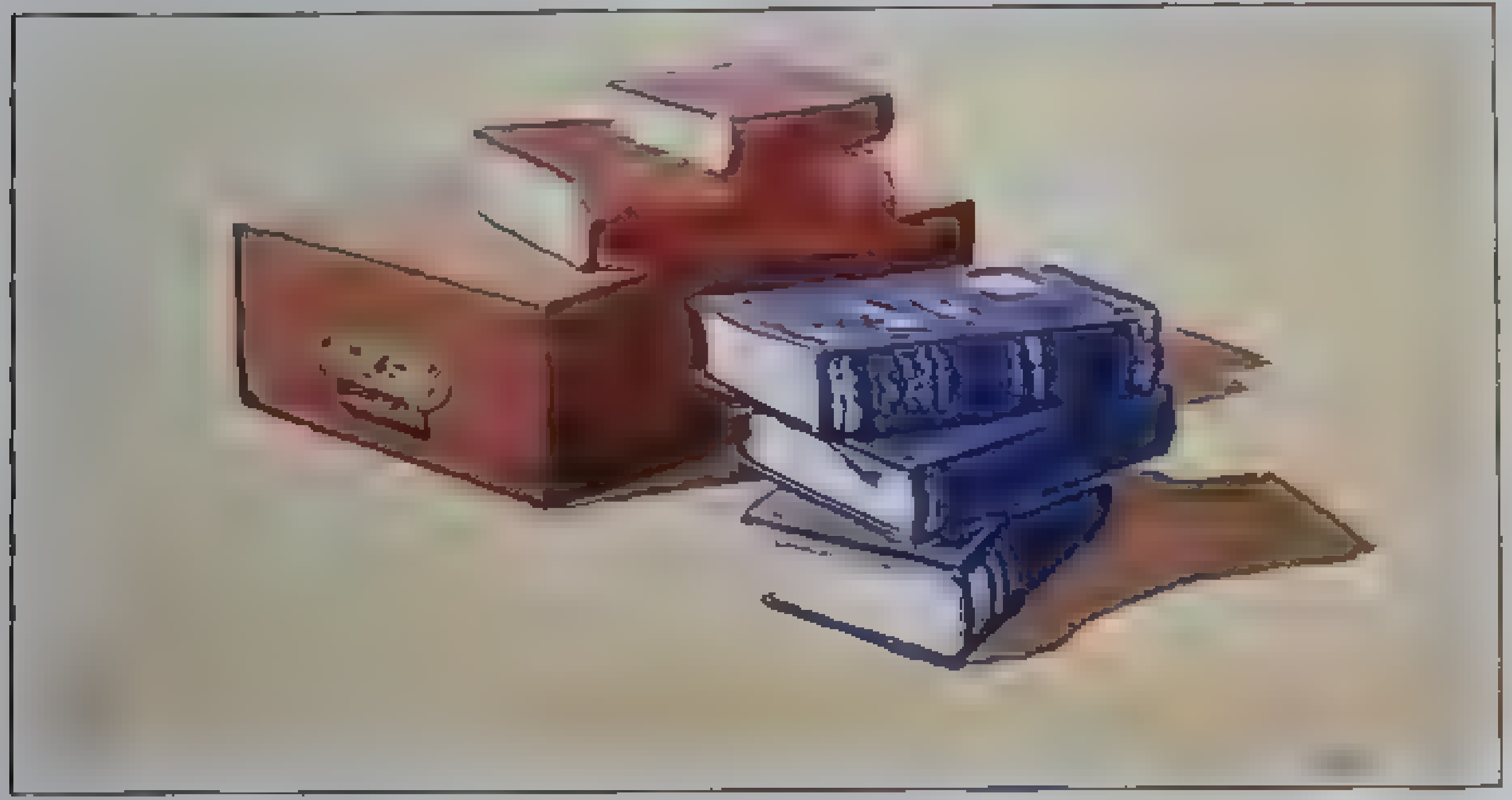

12 ▲ **Lucrează la detalii** În acest moment, trebuie să alegi acele zone asupra cărora să te concentrezi: scoate în evidență latura cutiei expusă luminii cu un strat de sienna arsă și folosește vârful pensulei pentru a adăuga unele detalii mânerului acesteia. Amestecă albastru-cobalt cu gri de Payne și adaugă acest ton închis cărților albastre, tot cu vârful pensulei, evitând însă inscripțiile aurite.

UN PAS ÎNAINTE

Cele două momente mai dificile în crearea unei opere sunt începerea ei și decizia pe care trebuie să o iei pentru a o considera terminată. Pictura ta este acum completă și realistă, dar, dacă dorești, poți continua să o dezvolți, adăugând alte caracteristici și detalii.

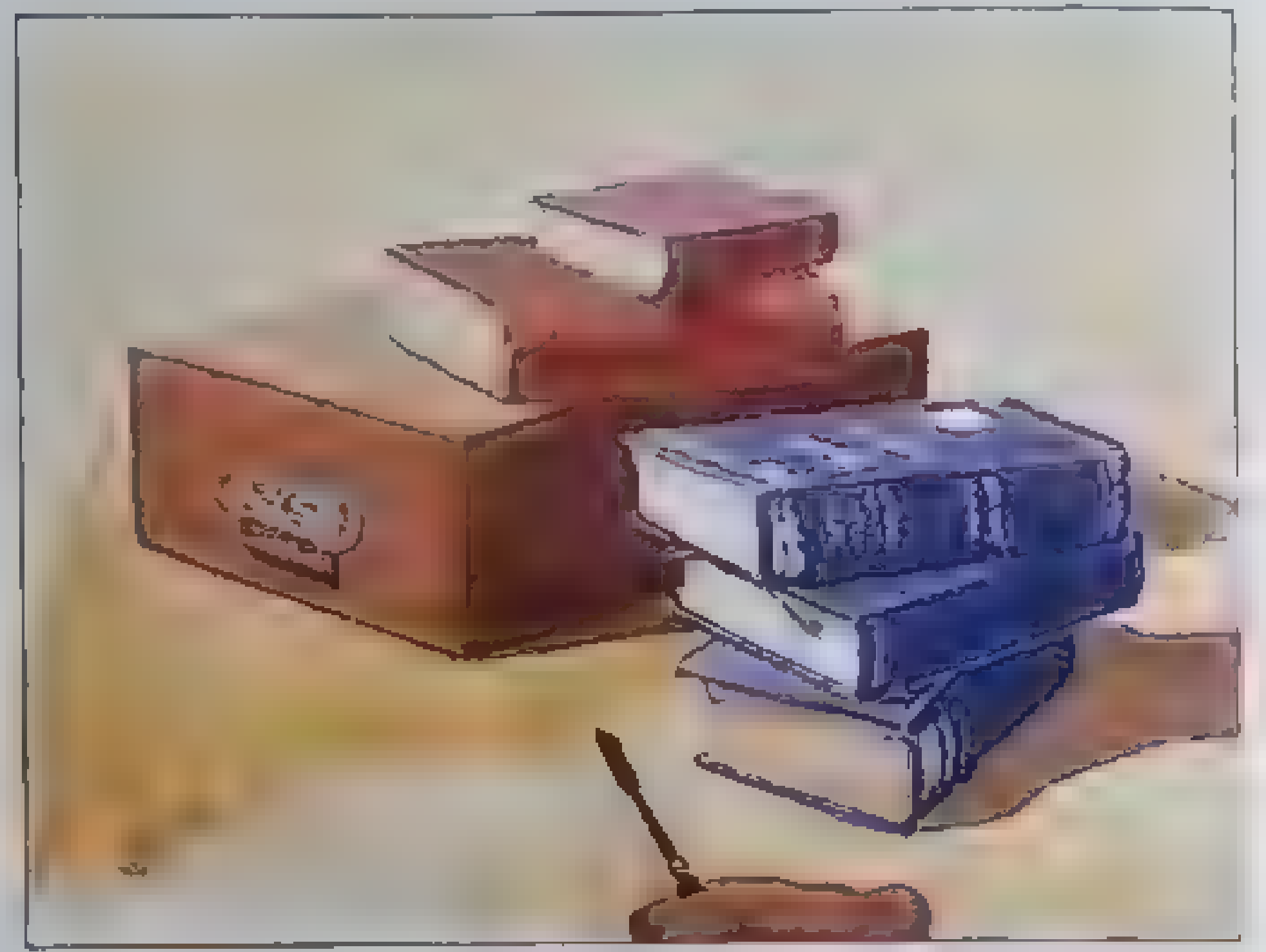

13 ▲ **Finisează suprafețele** Contrastul dintre obiecte și suprafața de sprijin este un pic disproporționat: corectează-l cu un strat uniform de sienna naturală și de sienna arsă, apoi lasă-l să se usuce. Accentuând mai mult această zonă, pictura capătă un plus de coeziune. Aplică încă puțin amestec de sienna naturală și gri pe marginea cărții albastre de jos.

Operele maeștrilor

François Bonvin (1817-1887)

Natură statică cu cărți,
hârtie și călimară

Deși pictată în secolul al XIX-lea, această natură statică este foarte modernă în ceea ce privește unele aspecte: reprezintă cu o simplitate plăcută, o carte și niște hârtii vechi care par așezate la întâmplare pe masă, gata să fie recuperate și folosite.

Compoziția lui **Bonvin** este luminată din partea stângă și prezintă zone diferențiate tonal pentru cartea din prim plan. Diferența tehnică dintre ulei și acuarele i-a permis artistului să poată picta zonele expuse luminii, odată ce a stabilit tonurile mai întunecate. În plus, în cazul acuarelelor, se merge de la tonurile luminoase la cele mai închise.

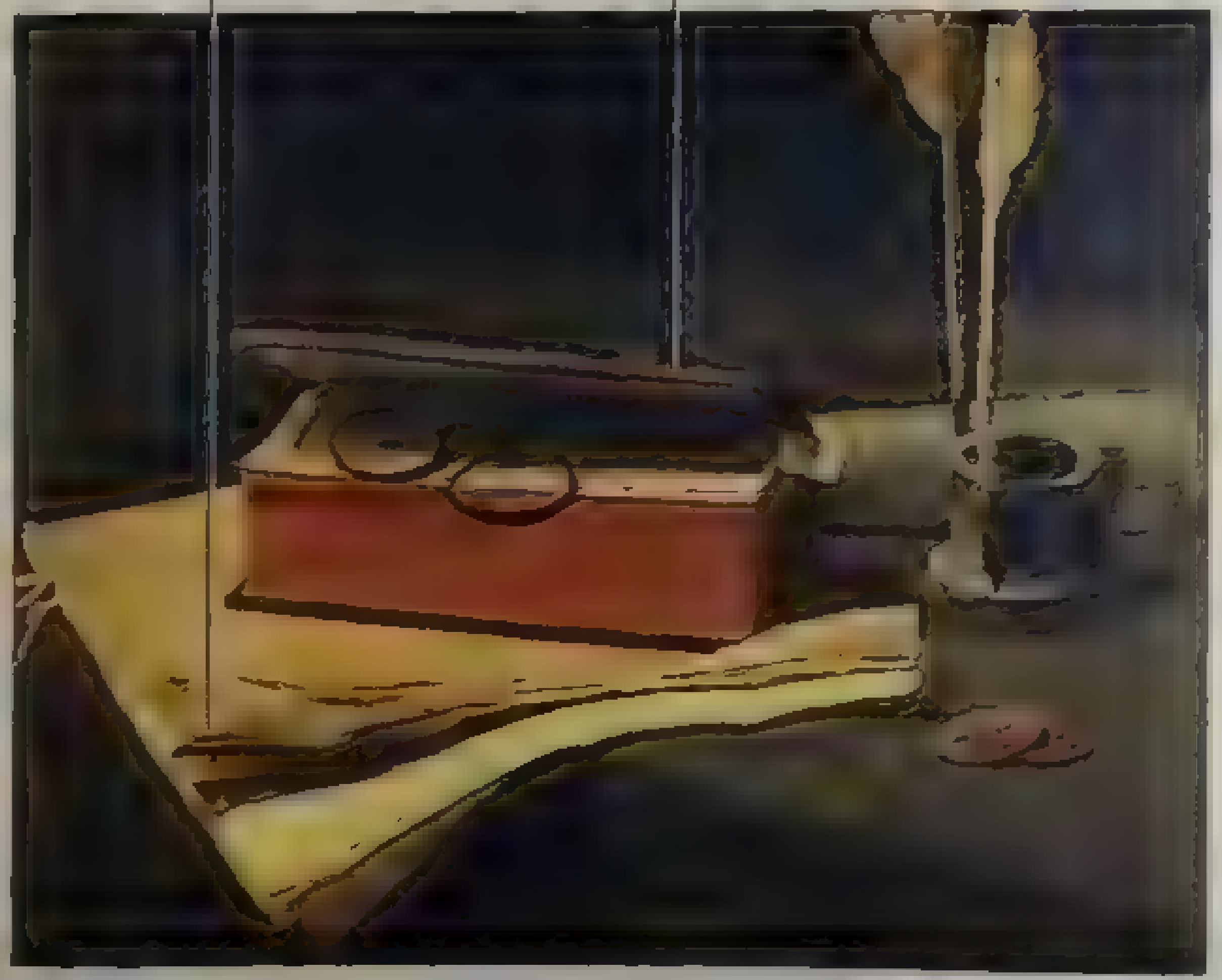

Foile volante de hârtie sunt definite, pur și simplu, prin intensitățile diferite ale umbrelor.

Observă modul în care lumina cade pe marginea copertei, creând o zonă mai deschisă în jurul conturului.

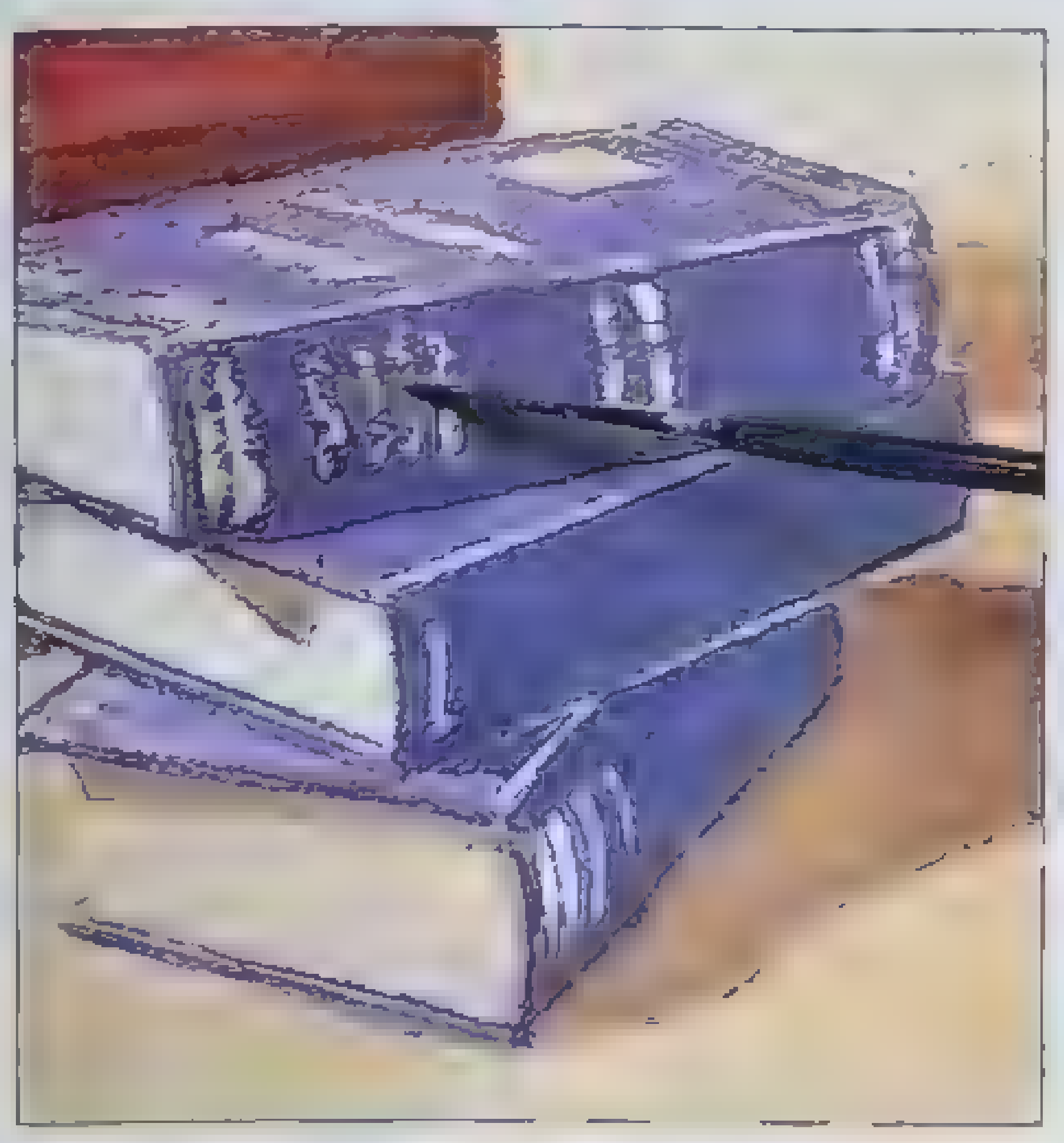

14 ▲ **Adaugă inscripțiile aurite** Copertele cărților au titluri scrise cu litere aurite: le poți reda prin simpla aplicare asupra literelor în alb a unui amestec de sienna naturală, atenuată cu un vârf de gri de Payne

15 ▶ **Lucrează la cutie** Adaugă o nuanță întunecată capacului cutiei, folosind un strat obținut din umbră arsă și sienna arsă: acest ton transmite senzația de căldură și profunzime

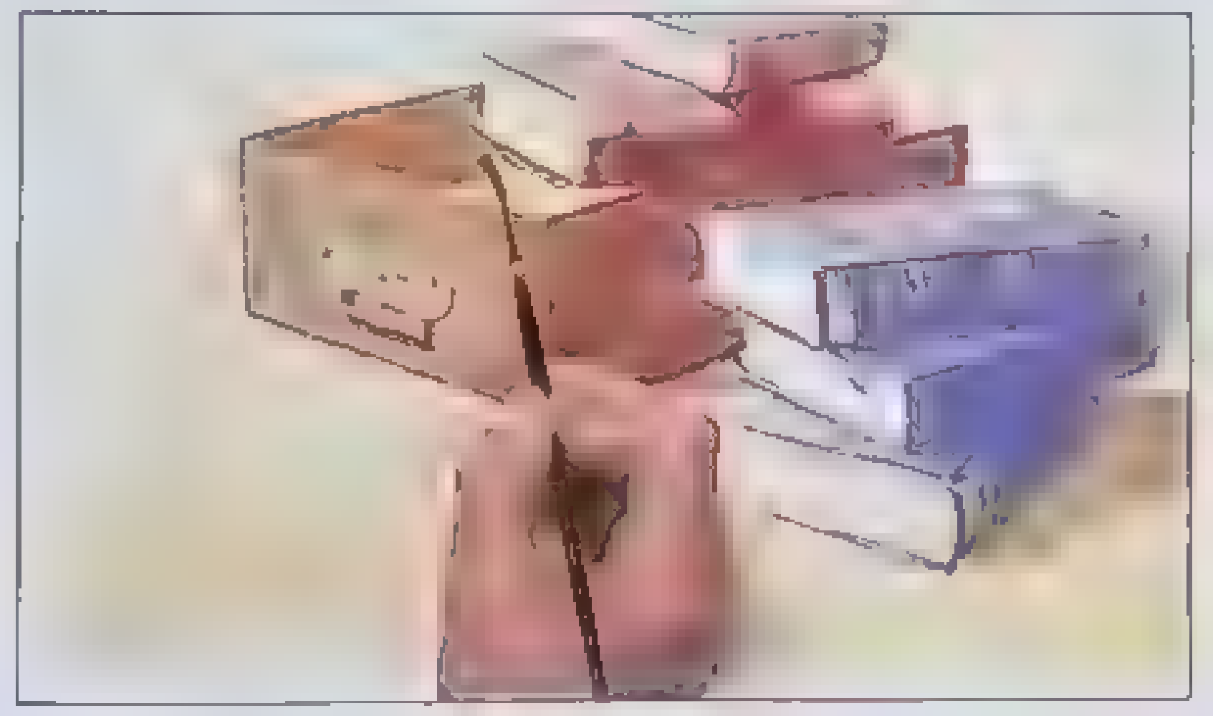

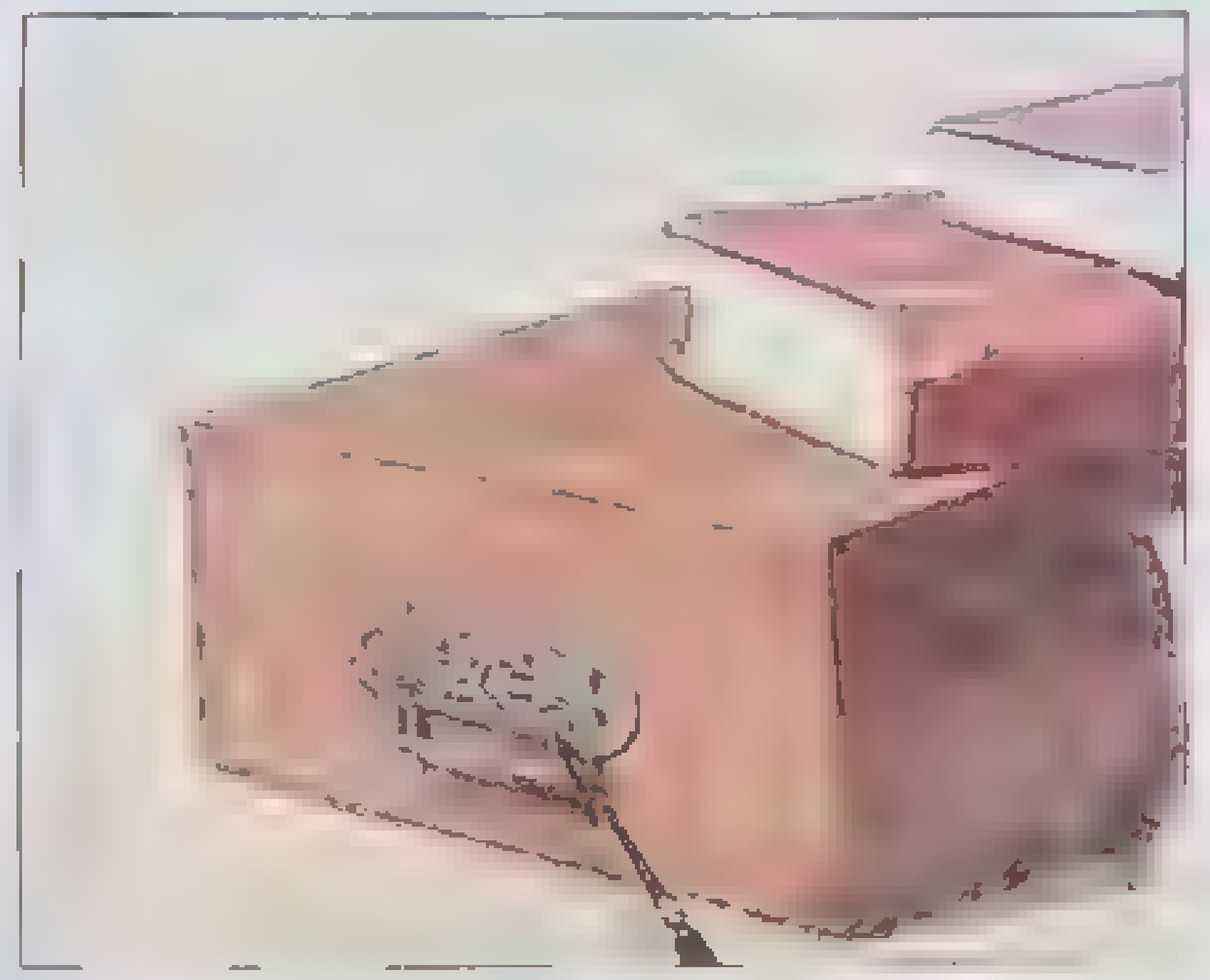

16 ◀ **Termină mânerul** Finisează mânerul de cupru cu o nuanță de gri de Payne, încălzită cu umbră arsă, câteva tușe precise vor fi suficient de eficiente chiar și pentru detaliile titlurilor de p[illegible] copertele că[illegible] pe cutie

O LUCRARE COMPLETĂ

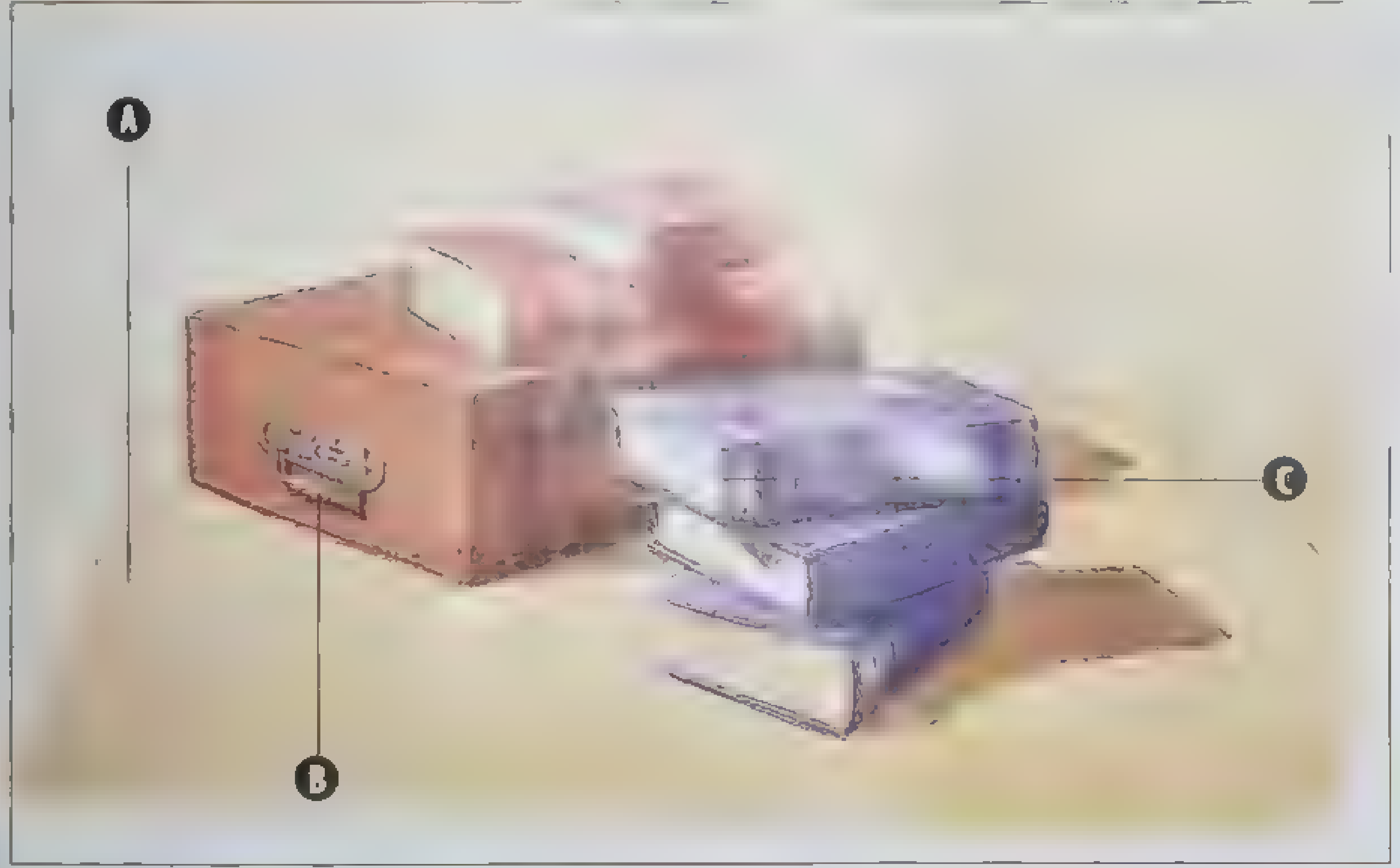

A Straturi clare de culoare
Am așteptat ca fiecare strat de culoare să se usuce înainte de a-l aplica pe următorul: acuarela întinsă în acest mod este mult mai ușor de manipulat.

B Detaliile sunt importante
Micile detalii din diferite locuri, precum decorațiunile de pe mânerul cutiei din lemn sau inscripțiile de pe cărți, cu siguranță, conferă picturii un caracter complet și interesant.

C De la luminos la întunecat
Cu acuarela pură nu poți folosi albul pentru a crea tonuri deschise: albul hârtiei este culoarea cea mai deschisă disponibilă – în cazul nostru, paginile cărților

foart.

- Suprapune straturile de pastă
- Creează detalii minuțioase pe o suprafață dificilă.
- Învață să apreciezi calitatea suprafețelor foarte aspre

Opere cu format inedit

Depăşeşte convenţiile învechite şi experimentează noi forme pentru creaţiile tale artistice: rotund, oval, pătrat, alungit sau înalt şi îngust.

Cele mai multe desene, picturi şi stampe aderă la formatul dreptunghiular, având partea cea mai mare în lungime egală cu aproape dublul laturii mai mici. Totuşi, aceasta nu este singura formulă aleasă pentru tablouri: în trecut, multe opere au fost concepute pentru o anumită locaţie – un perete, un tavan sau un canat de uşă, şi astfel destinaţia lucrării definea forma acesteia.

Casete pictate

În Italia secolului al XV-lea, cufere sculptate şi aurite într-un mod foarte elaborat, numite casete, făceau parte din zestrea miresei. Casetele aveau deseori panouri pictate cu măiestrie şi o mulţime de detalii realizate de artişti celebri, cum ar fi **Sandro Botticelli** (1445-1510) şi Paolo Uccello (1396-1475). Multe picturi din această perioadă cu formă exagerat de lungă sunt, de fapt, panouri care au fost scoase din caseta lor.

Una dintre lucrările cele mai ambiţioase şi cunoscute, gândite pentru o anumită locaţie, este ciclul de fresce din Capela Sixtină, pictat de Michelangelo (1475-1564) între 1508 şi 1512, care acoperă bolta şi partea superioară a pereţilor capelei. Artistul a dat dovadă de o mare ingeniozitate în privinţa organizării imaginilor în cadrul spaţiului arhitectonic.

Formatul normal

În pictură, formatul dreptunghiular a devenit comun numai atunci când artiştii au început să picteze portrete pentru clienţii lor, dar şi lucrări destinate expunerii în galeriile de artă. Unul dintre avantajele acestui format este că permite panotarea mai multor lucrări una lângă alta. Oricare ar fi formatul, analizează cu atenţie modul în care elementele compoziţiei se condiţionează reciproc, precum şi maniera în care, la rândul lor, sunt condiţionate de marginile tabloului. Este foarte util să încerci să vezi imaginea ca un model abstract de forme, culori şi tonuri. O schiţă este un instrument excelent pentru a experimenta compoziţia înainte de a realiza o pictură.

Forme lungi şi înguste

Formatul alungit este foarte potrivit pentru panorame: îţi permite să creezi o puternică senzaţie de spaţiu şi de profunzime, dar vei avea nevoie de un şiretlic pentru a evita ca privirea observatorului să rătăcească dintr-o parte în alta a imaginii

Un drum, un râu sau brazdele de pământ arat convergente pot atrage privirea spre **linia orizontului**, în timp ce liniile verticale ale copacilor sau ale unei clădiri pot ajuta la echilibrarea liniilor orizontale dominante.

Formatele înalte şi înguste sunt utile pentru portretele ce reproduc figura întreagă: ele pot fi cu adevărat impresionante, mai ales atunci când sunt plasate în spaţii limitate. Este dificil să dai profunzime acestor picturi, dar este un format util pentru imagini decorative, unde culoarea şi motivele sunt mult mai importante decât relaţiile spaţiale

Cercuri şi ovale

Cercul este de un format foarte închis şi compact, dar, neavând linii de referinţă, este, de asemenea, instabil (pentru fixarea subiectulului este necesară o linie verticală sau orizontală). Formatul circular este potrivit în redarea subiectelor de factură sentimentală, precum portretele de copii şi animale sau studiile de flori

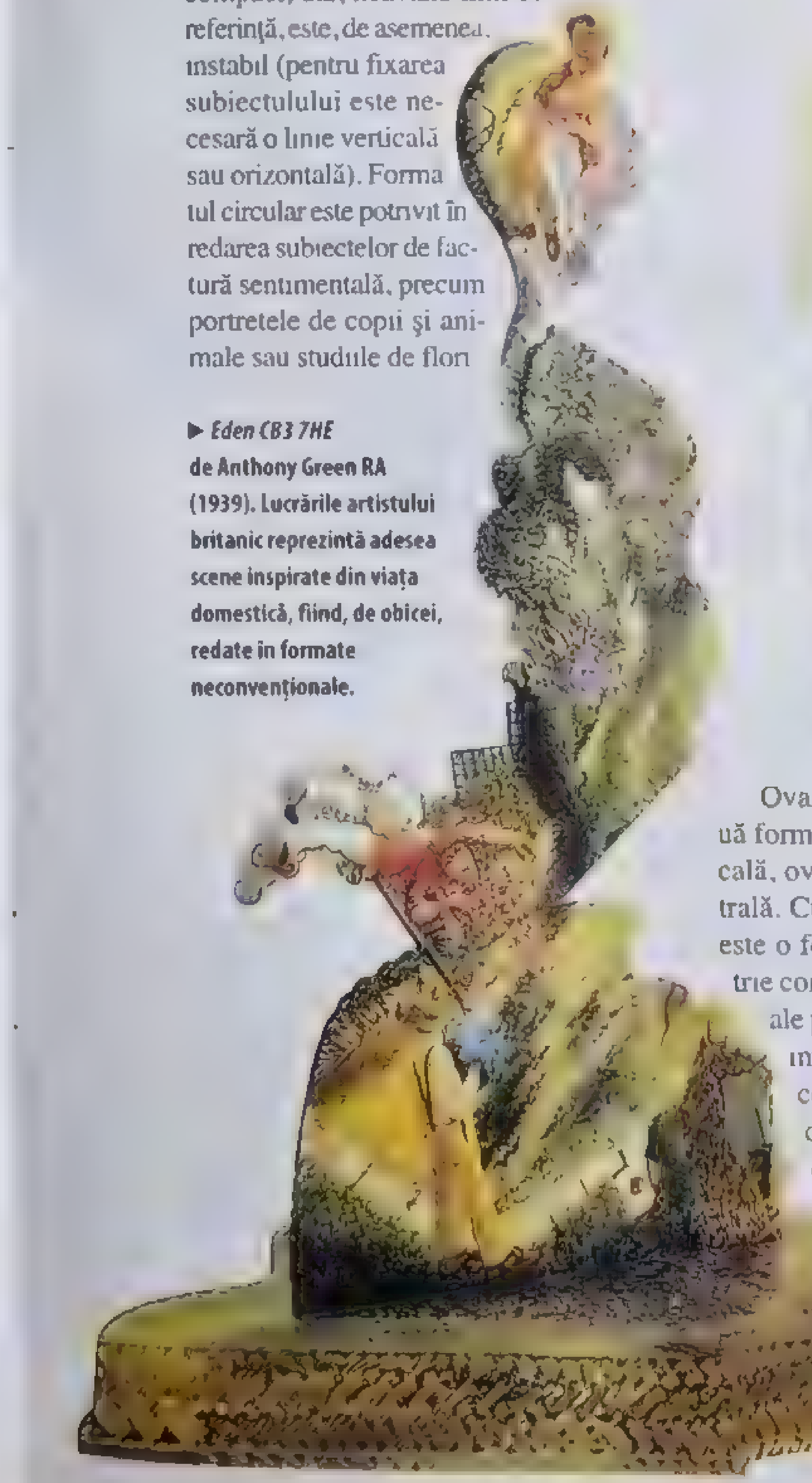

▶ *Eden CB3 7HE* **de Anthony Green RA (1939). Lucrările artistului britanic reprezintă adesea scene inspirate din viaţa domestică, fiind, de obicei, redate în formate neconvenţionale.**

Ovalul, ca şi dreptunghiul, permite două formate: portretul şi peisajul. Pe verticală, ovalul este în echilibru cu axa centrală. Cu toate acestea, asemeni cercului, este o formă instabilă şi necesită o simetrie compoziţională. Dacă zonele „grele" ale picturii nu sunt distribuite uniform, imaginea va părea înclinată. Vă recomandăm să-l folosiţi pentru studii florale şi naturi statice compuse cu mare atenţie. Formatul oval al peisajului este mai stabil şi simulează vag extinderea câmpului nostru vizual. Acesta conferă, de asemenea, o savoare de vechi şi căutat şi, prin urmare, se pretează foarte bine peisajelor tradiţionale sau subiectelor florale

Formate excentrice

Pentru artistul britanic contemporan Anthony Green RA, formatul tradiţional dreptunghiular reprezintă o limitare a expresiei artistice. Imaginându-şi picturi fără limite, în 1964, a început să îşi producă picturile caracteristice „modelate", o alegere neconvenţională, dar pentru care s-a inspirat din arta italiană veche. Lucrările sale sunt foarte figurative, cu un puternic centru de interes. Green nu pictează bazându-se pe un singur punct de fugă, ci redă obiectele aşa cum şi le aminteşte, concentrându-se asupra detaliilor caracteristice ale fiecăruia.

PICTURI PENTRU LOCURI SPECIALE

Cei şapte sfinţi de Filippo Lippi este primul dintr-o pereche de panouri pictate pentru Palazzo Medici din Florenţa, în care fiecare sfânt este asociat unui membru al familiei Medici. Se crede că panourile au fost capetele unui pat sau că ar fi trebuit să fie agăţate pe un perete, în spatele unei bănci. Clientul a specificat probabil obiectul şi formatul panourilor, dar a fost sarcina artistului să îmbine cu măiestrie toate elementele lucrării. Lippi i-a aşezat pe cei şapte sfinţi pe o bancă din marmură, care urmează cursul marginii curbate a panoului. Frunzişul de culoare verde-închis din prim-plan şi din fundal încadrează imaginea, ceea ce face ca ansamblul să fie coerent.

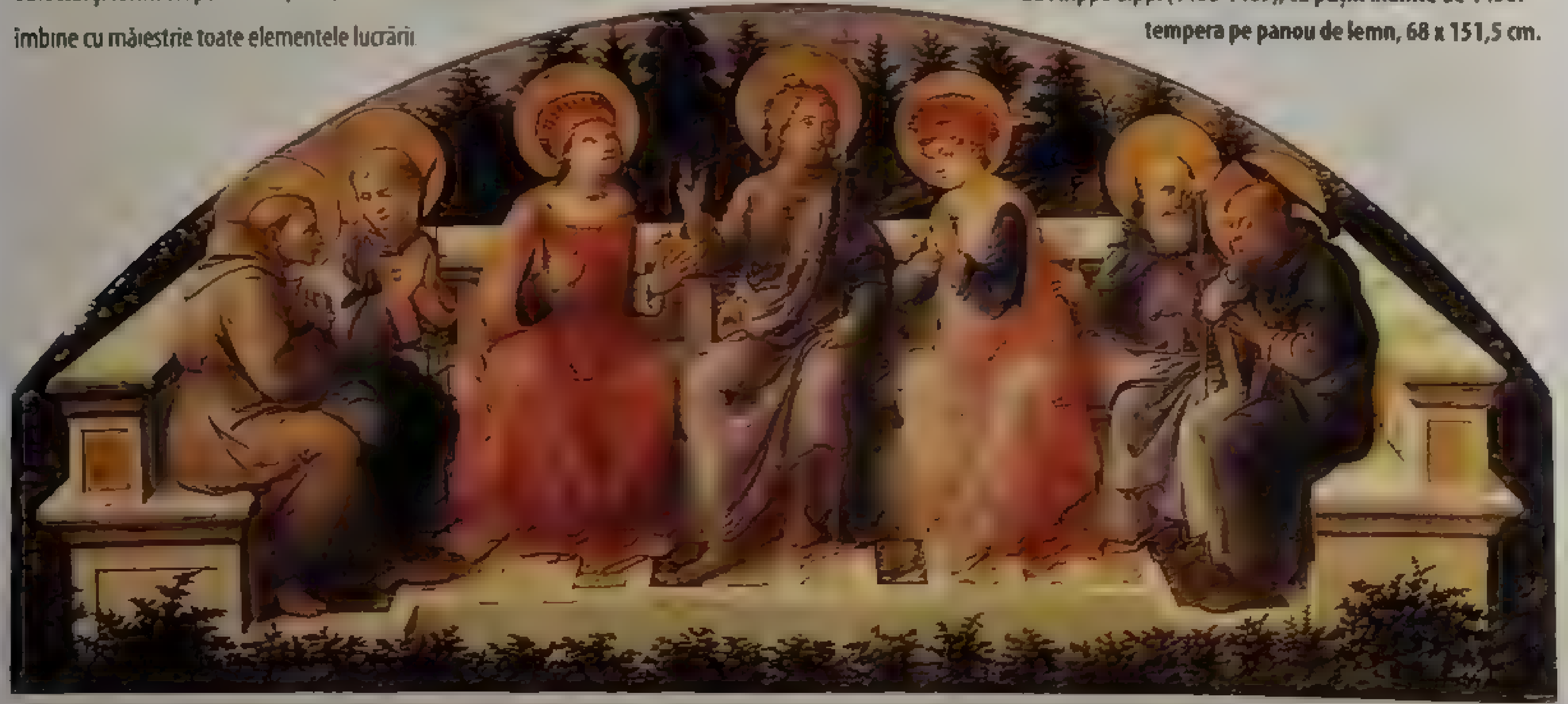

▼ **Această operă în formă neobişnuită, *Cei şapte sfinţi*, a fost pictată de Filippo Lippi (1406-1469), cu puţin înainte de 1450: tempera pe panou de lemn, 68 x 151,5 cm.**

Experimente cu formate

MATERIALE

- Un bloc pentru schiţe sau coli de desen
- Creion 2B

Formatul neconvenţional este o provocare pentru artist, deoarece o compoziţie cuprinsă într-o schemă dreptunghiulară poate să nu se potrivească cu niciun alt format. Experimentează de fiecare dată formate diferite şi neobişnuite; pentru a crea o compoziţie, va trebui să munceşti mult, dar, la final, vei înţelege mai bine procesul.

1 **Pregăteşte o natură statică simplă** Aranjează diferite obiecte pe o suprafaţă, fără a pierde prea mult timp cu organizarea ansamblului.

2 **Studiază subiectul** Înconjoară compoziţia şi observ-o din diferite unghiuri; apleacă-te pentru a o examina la înălţimea ochilor apoi ridică-te în picioare, astfel încât să o priveşti de sus în jos

3 **Realizează diferite studii ale compoziţiei** Realizează schiţe după ceea ce vezi, din diferite unghiuri, inserând fiecare compoziţie în formatul cel mai potrivit. Dacă este necesar, mută obiectele pentru a crea o [illegible] de compoziţii dispuse orizontal, vertical sau într-un cadru [illegible] Încearcă să vezi dacă subiectul poate fi încadrat într-un oval [illegible] cerc. Dacă vreuna dintre aceste compoziţii îţi place, o [illegible] mai târziu în pictură

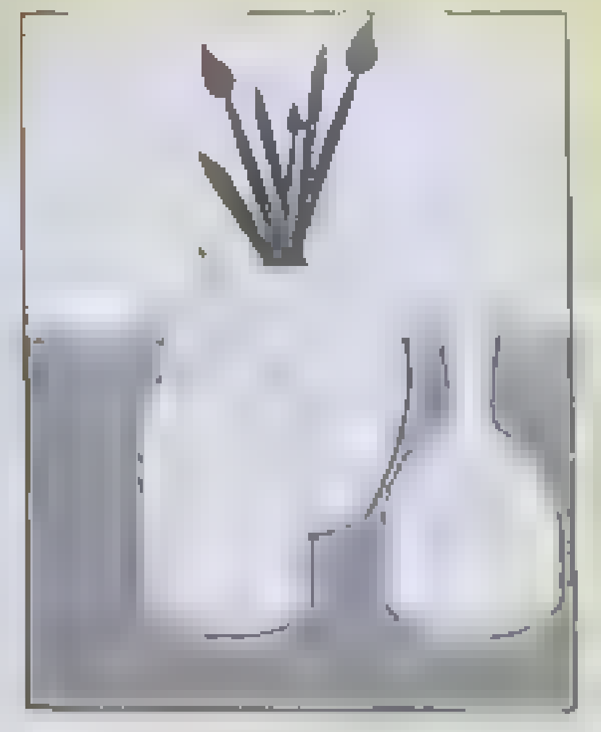

▲ TRADIŢIONAL **Este un format normal. Elementele sunt incadrate într-un dreptunghi.**

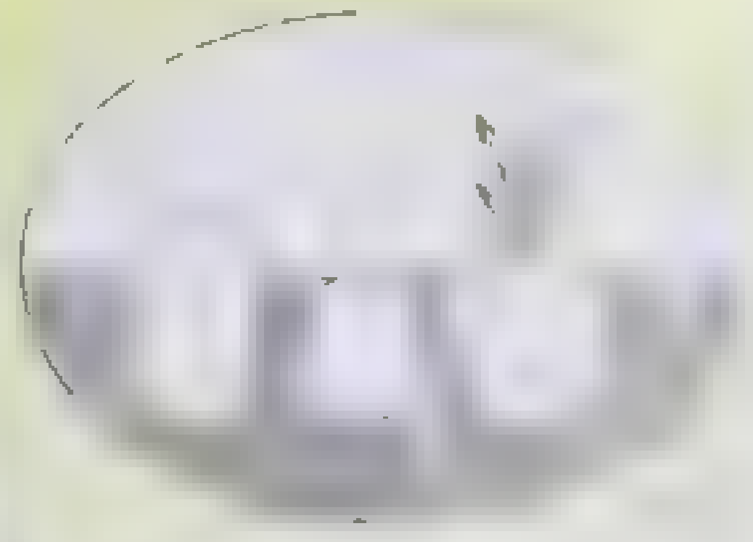

▲ ÎN LINIE **În acest oval, linia orizontului [illegible] prin centru, ca şi în câmpul nostru vizual.**

Într[illegible]

Farfurie cu peşte

▼ Această farfurie ar arăta la fel de bine atât expusă pe un perete, cât şi folosită ca platou pentru servit.

Pictarea porţelanului este mai uşoară dacă alegi forme pline şi culori strălucitoare.

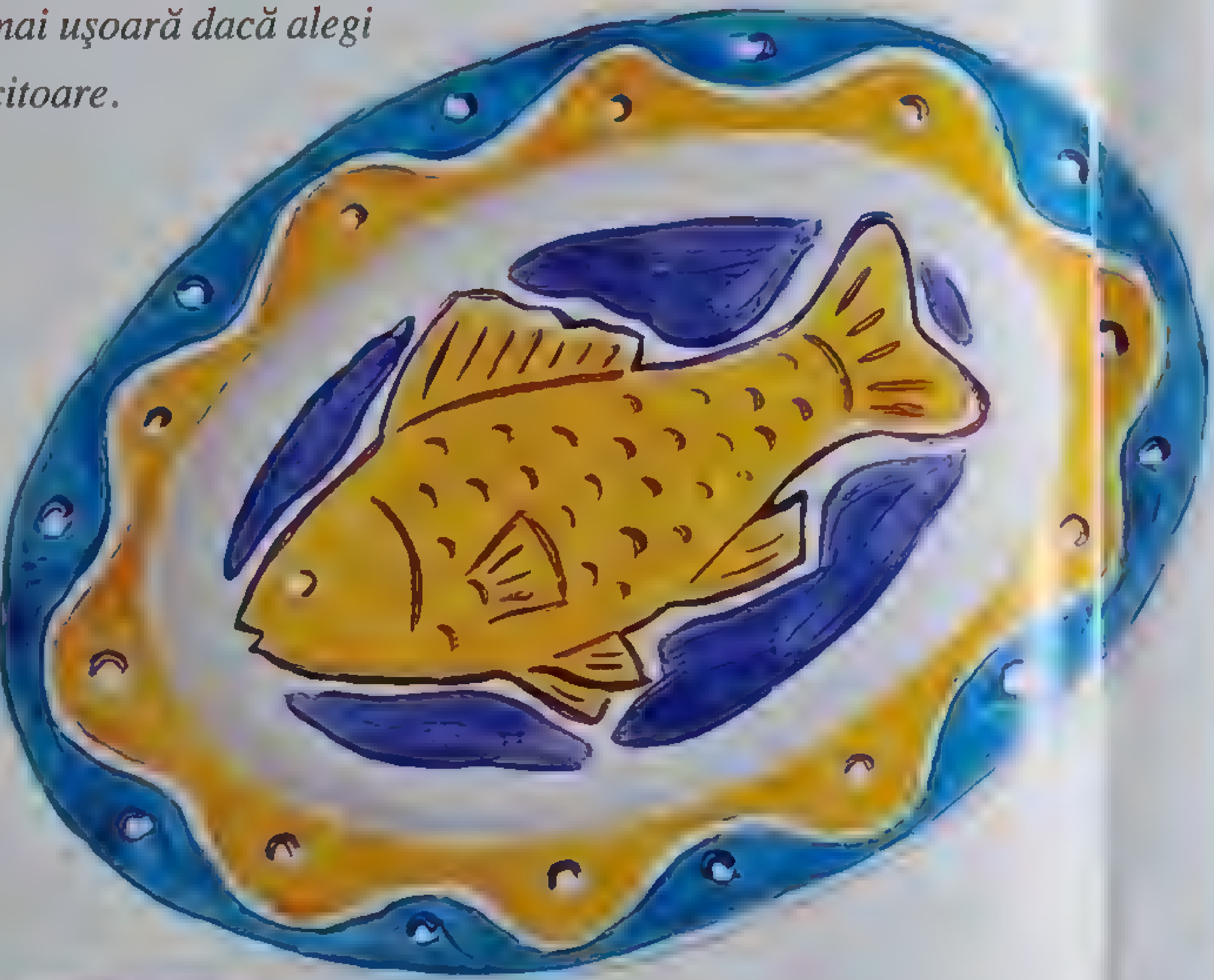

Iată o farfurie decorată, pictată cu albastru, turcoaz şi galben de crom – culorile unui peisaj marin. Şi tu poţi decora o farfurie în culori ce evocă marea, soarele şi vacanţa de vară. Pictura pentru ceramică este permanentă şi, prin urmare, plăcerea de a o utiliza la fiecare masă este garantată.

Desen şi pictură consistente

Este important să ai încredere în modelul ales iniţial: o imagine prea sofisticată nu va da rezultate bune, în timp ce un desen simplu, obţinut din câteva tuşe accentuate, odată pictat va avea un aspect artistic reuşit. Acelaşi lucru este valabil pentru culori. Foloseşte o pensulă bună – o pensulă pentru acuarele, cu pămătuf elastic, este ideală –, şi fă o probă trasând tuşe lungi şi sinuoase. Tuşa trebuie să fie mai lată şi amplă, cât îi permite subiectul; micile tuşe de pensulă nesigure vor apărea ca nişte pete imperfecte în lucrarea terminată.

Culori coapte la cuptor

Coace culorile pentru obiectele ceramice într-un cuptor de gătit normal şi testează-le apoi în chiuveta de spălat vase. Având în vedere că există diferite mărci de astfel de culori, este important să urmezi îndeaproape instrucţiunile privind timpul pentru copt şi temperatura: în cazul în care este coaptă insuficient, culoarea nu se va fixa; dacă este coaptă în mod excesiv, se poate închide. Aşadar, e mai bine să faci câteva teste înainte de a introduce farfuria în cuptor.

Culorile sunt disponibile în flacoane. Există o gamă largă de nuanţe ce pot fi preparate prin amestecarea culorilor. Cu toate acestea, prea multe culori amestecate afectează luminozitatea – deci e mai bine să nu exagerezi. Culorile strălucitoare ale farfuriei cu peşte sunt pure, neamestecate.

Culorile pentru ceramică se diluează cu apă, dar le poţi amesteca şi cu substanţe speciale şi vei obţine nuanţe opace sau strălucitoare.

MATERIALE

- O farfurie ovală pentru servire
- Hârtie de calc
- Creion B
- Creion vetrografic negru
- Alcool
- Pensule rotundă moale nr 16, 10 şi 3
- 4 culori pentru ceramică: galben de crom, albastru, turcoaz, negru
- O gresie albă
- Bucăţele rotunde de bumbac

ÎNCEPE

1 ▼ Planifică desenul

Dacă te simţi suficient de încrezător, folosind creionul B, realizează direct o schiţă de mână a subiectului principal care decorează farfuria; în caz contrar, caută o imagine pentru a o folosi ca referinţă; între timp, păstrează în minte forma farfuriei: un peşte este ideal pentru centrul său oval.

2 ▲ Simplifică desenul

Folosind creionul B, copiază desenul pe hârtia de calc, neglijând detaliile dificil de pictat; de exemplu, nu este necesar să reproduci toate umbrele şi aripioarele: ajunge să desenezi conturul şi formele principale. În cazul în care desenul nu este potrivit pentru mărimea farfuriei, poţi să-l măreşti din ochi sau cu ajutorul unui copiator

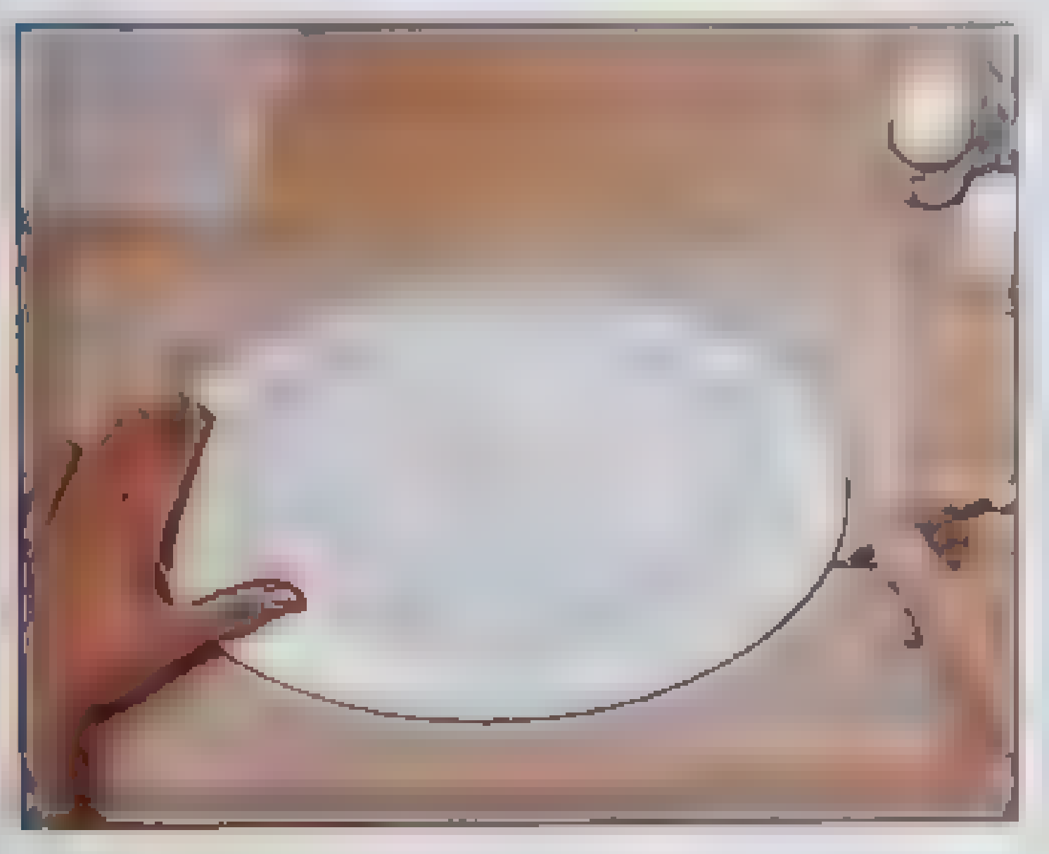

3 ◀ Desenează conturul farfuriei

Ia o altă foaie de hârtie de calc şi pune-o sub farfuria întoarsă cu susul în jos, desenează-i conturul, ţinând farfuria să nu se mişte

4 ▲ Desenează forme clare

Desenează o elipsă mai mică în interiorul conturului farfuriei care să reprezinte adâncitura acesteia. Transferă subiectul central şi desenează un motiv decorativ pe margine, format din linii sinuoase şi accentuate.

5 ▼ Transferă desenul

Este important să lucrezi pe o suprafaţă curată, fără urme de grăsime, deci curăţă farfuria cu alcool înainte de a continua. Pentru a reda desenul, treci pe partea din spate a hârtiei cu un creion vetrografic negru. Întoarce foaia de hârtie şi retrasează liniile, de data aceasta folosind creionul B. În cazul în care farfuria este foarte adâncă, poţi tăia partea centrală a foii aplicând-o separat pentru margine, dar şi pentru subiect

E TIMPUL SĂ PICTEZI

Pune mâna pe pensulă! Fă întâi un test pe o bucată de hârti[illegible] aplică apoi culoarea cu tuşe de pensulă line şi omogen[illegible]

6 ▲ Pictează peştele

Folosind pensula nr. 16, pictează peştel[illegible] În cazul în care culoarea pare prea ştearsă, [illegible] deasupra. În funcţie de tipul de culoare, poate fi [illegible] ceva timp să se usuce primul strat: urmează instru[illegible] producătorului

SOLUŢII ISTEŢE

CUM SĂ CORECTEZI ERORILE

Vopseaua pentru ceramică este solubilă, astfel încât, dacă faci o greşeală în pictură, poţi să elimini foarte uşor culoarea cu un tampon de vată umedă

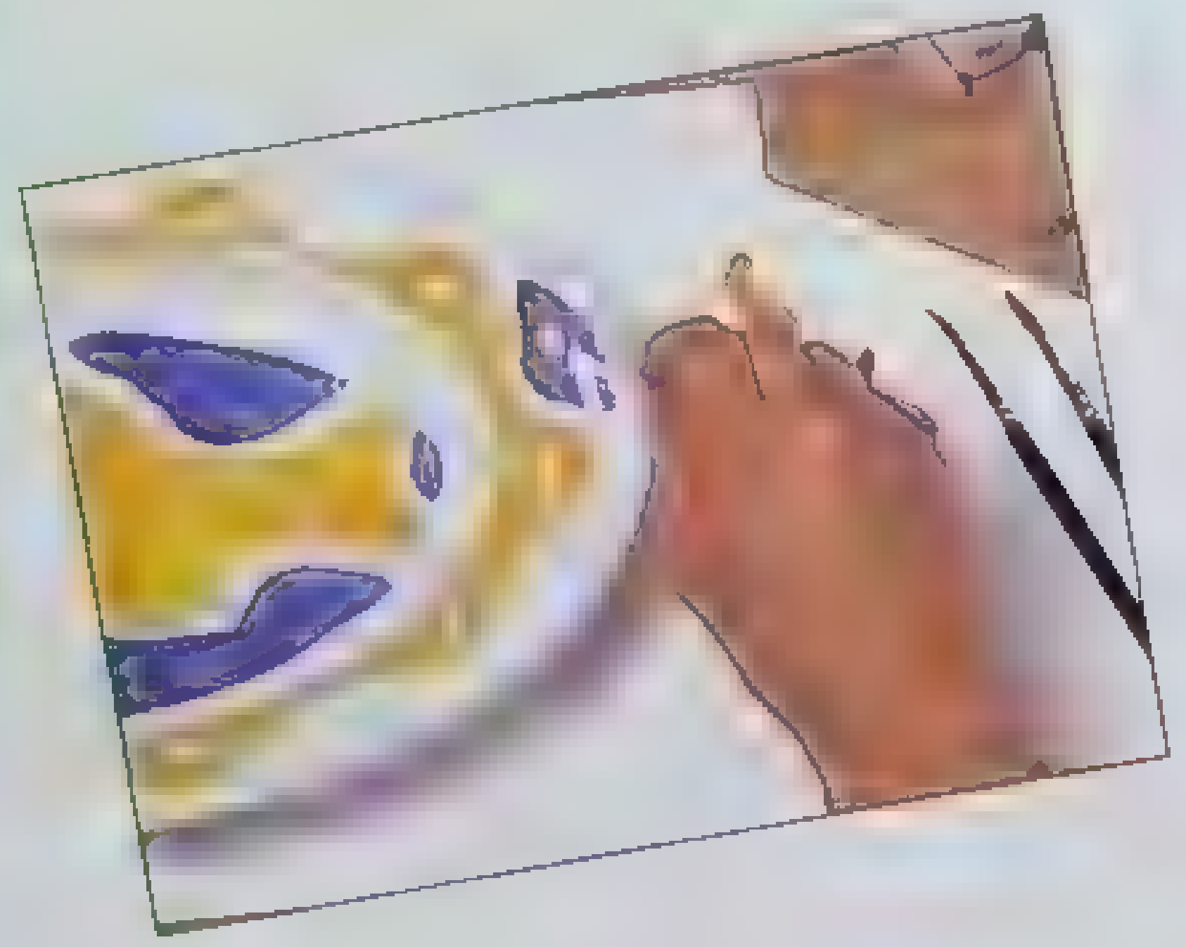

7 ▼ Continuă să pictezi
Folosind o pensulă nr. 10, pictează cu albastru tot fundalul din jurul peştelui şi cu turcoaz, marginea. Ca întotdeauna, aplică tuşe de pensulă fluide şi continue.

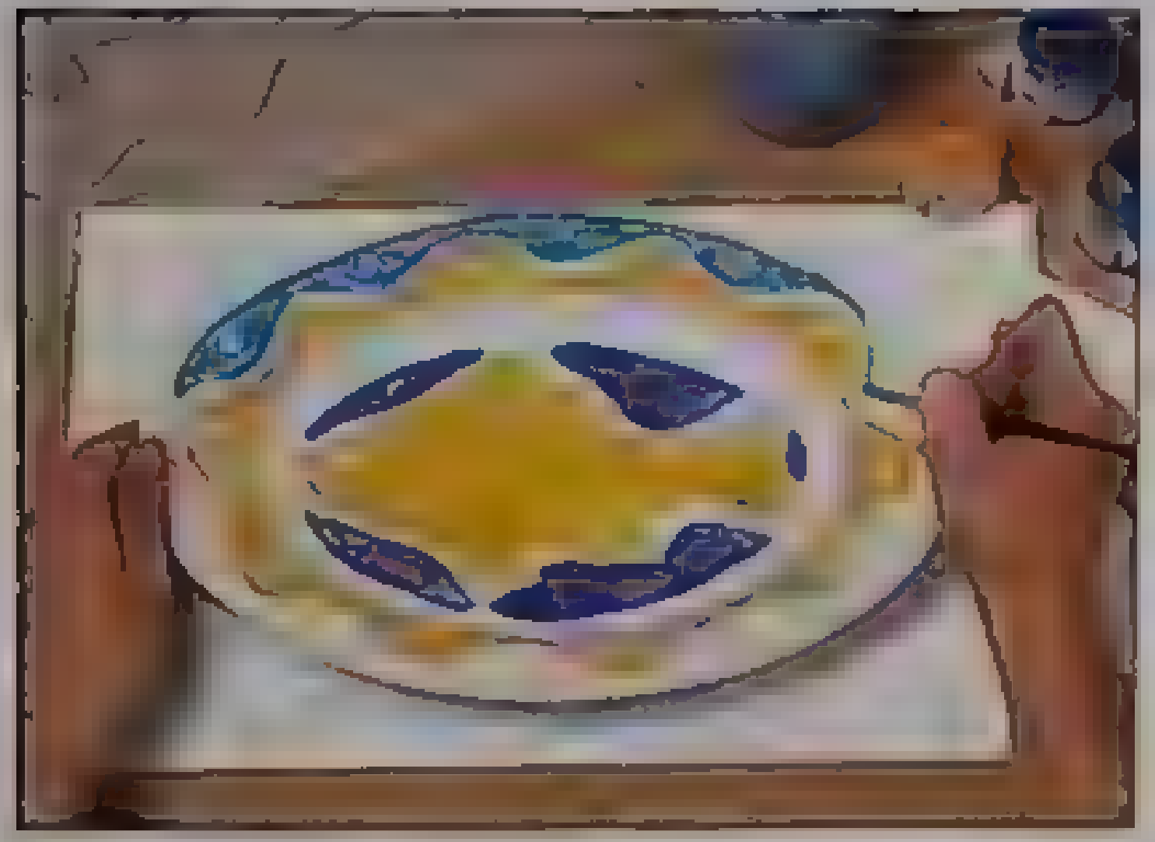

SFATURI
Un test

Realizează un test pe o gresie, folosind aceleaşi culori ca pe farfurie: coace gresia la temperatura necesară, pentru a testa cuptorul. În cazul în care gresia este prea întunecată, ca cea din imaginea de mai jos, din stânga, va trebui să reduci fie temperatura cuptorului, fie timpul de coacere.

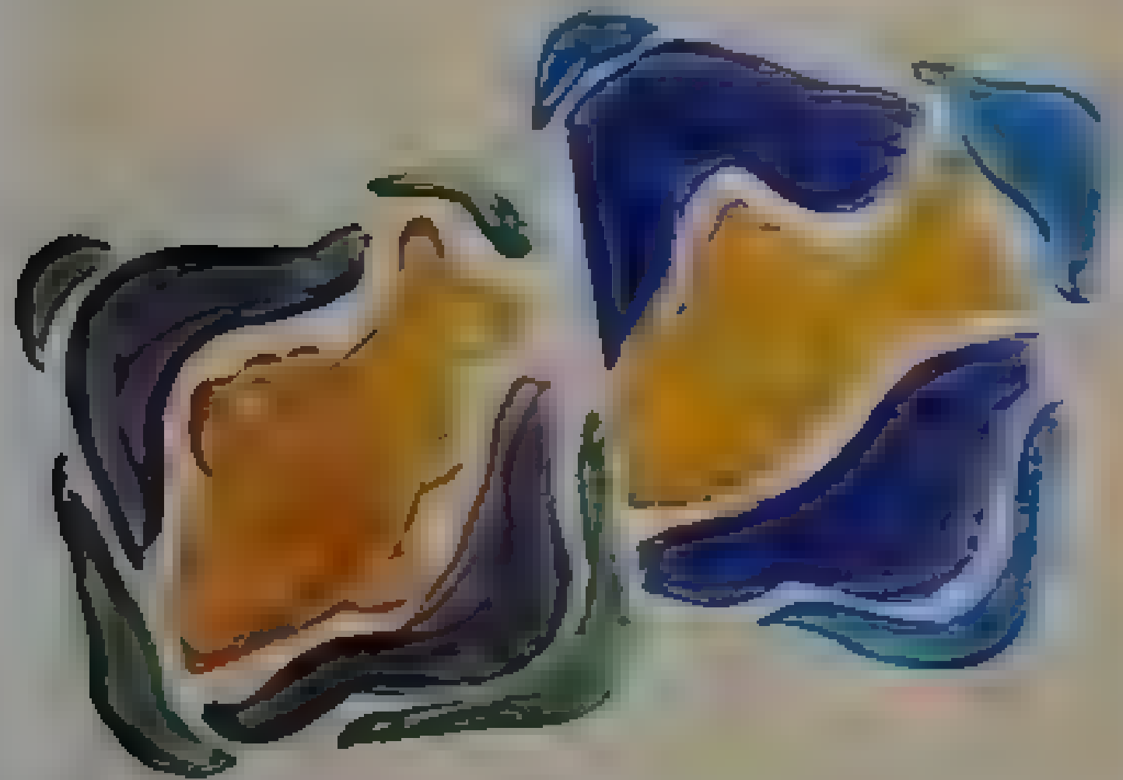

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Creează efecte minunate, folosind pictura pe sticlă şi plumbul pentru contururi.

- Descoperă plumbul pentru contur, un substitut excelent pentru armatura de fier şi plumb
- Învaţă să pictezi omogen, folosind culorile pentru sticlă şi evitând petele sau scurgerile

TUŞA FINALĂ

Adaugă personalitate peştelui, folosindu-te de un contur negru şi de câteva detalii: foloseşte o pensulă fină şi ţine mâna nemişcată pentru a trasa urme uniforme.

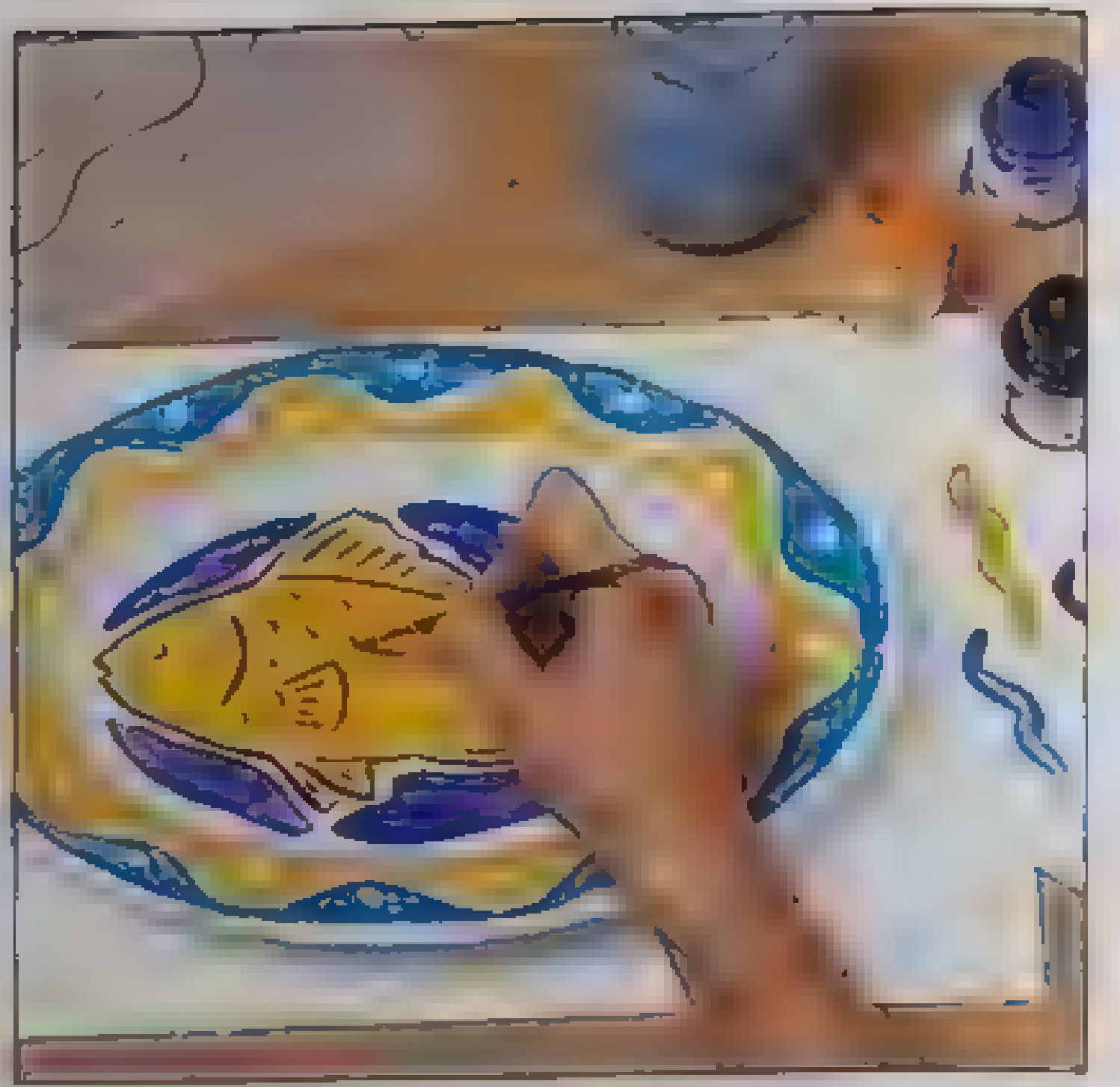

8 ▶ Contururi negre
Când culoarea s-a uscat, pictează înotătoarele, solzii şi conturul peştelui cu negru, folosind pensula nr. 3. Uscarea durează în mod normal zece minute, dar poate varia în funcţie de producător. Aşadar, urmează instrucţiunile.

9 ▶ Termină contururile
În cele din urmă, folosind aceeaşi pensulă rotundă, moale nr. 3, accentuează modelul de pe margine, adăugând puţin negru pentru umbrele din jurul petelor albe. Lasă-le să se usuce, apoi coace farfuria în cuptor, urmând instrucţiunile producătorului.

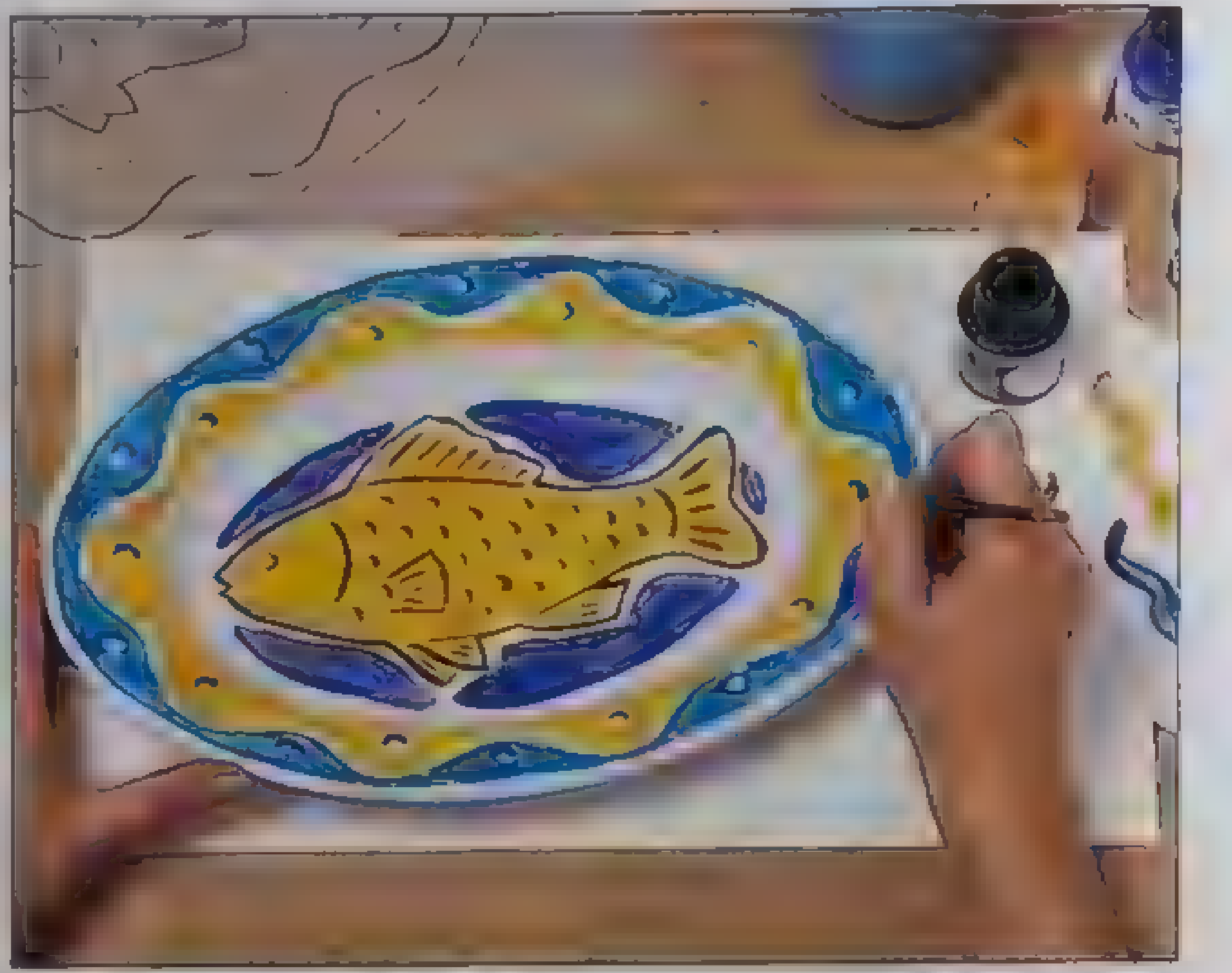

O LUCRARE COMPLETĂ

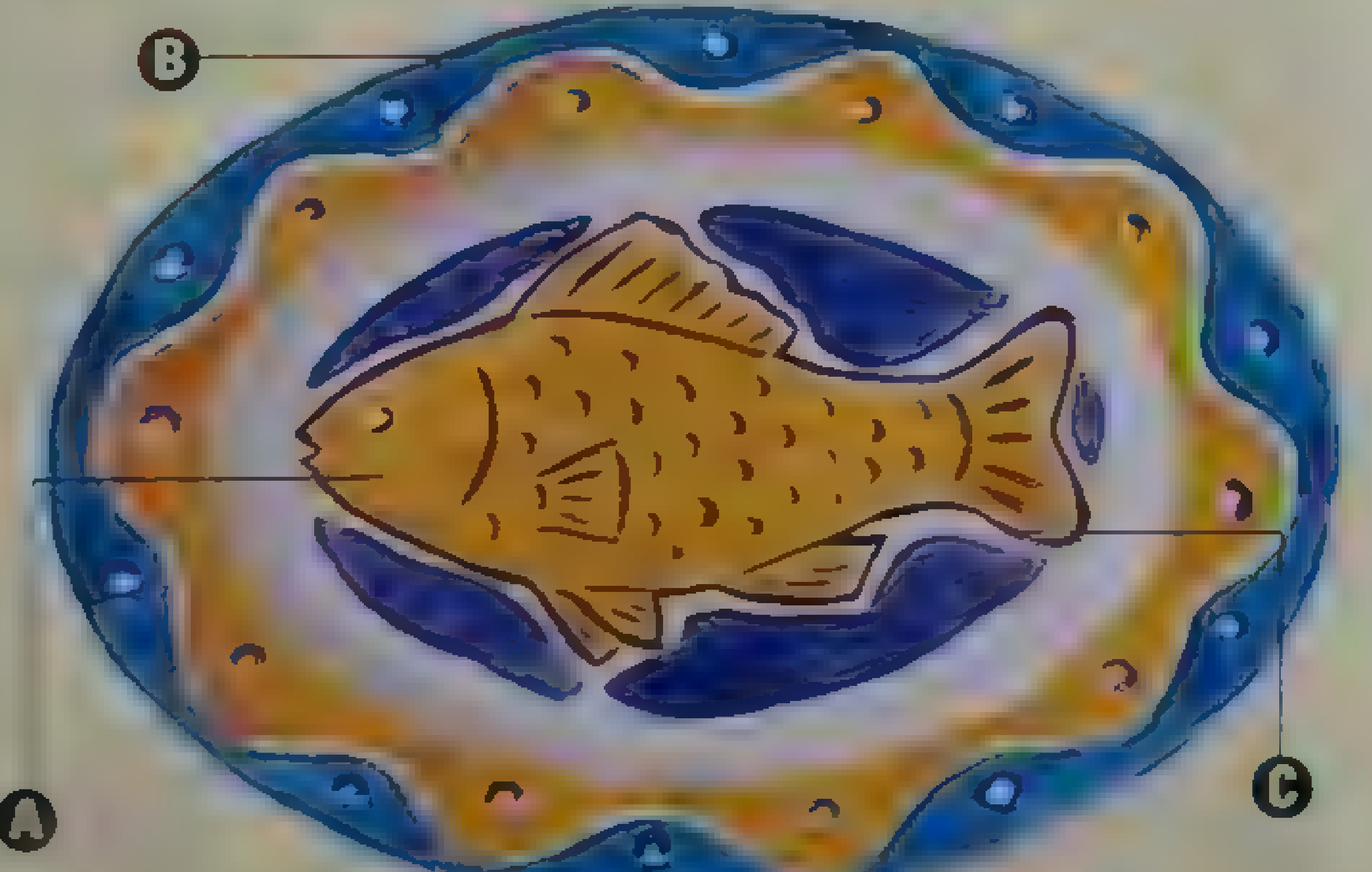

A Un motiv simplu
Peştele este un subiect care se pretează bine pentru o farfurie ovală este pictat cu o singură culoare şi fixat de un contur negru, diferit de culoarea de bază

B Margine decorativă
Marginea este formată dintr-o singură linie şerpuită, punctată cu pete în centrul fiecărui val, armonizându-se perfect cu subiectul principal

C Contur negru
Linia neagră subţire, care circumscrie anumite zone, comprimă culorile şi defineşte formele fără a atenua luminozitatea picturii

---

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

François BONVIN (1817-1887)
Pictorul François Bonvin face parte din realismul francez (secolul al XIX-lea), curent ce reuneşte artiştii care au respins idealismul convenţional şi care au pictat subiecte din viaţa cotidiană într-o manieră realistă. Printre artiştii cu tendinţe moderniste se numără, de asemenea, Gustave Courbet şi Henri Fantin-Latour. Stilul lor a avut o mare influenţă asupra tânărului James Whistler

Sandro BOTTICELLI (1445-1510)
Pictor florentin al Renaşterii. A fost elevul lui Filippo Lippi şi este deosebit de faimos pentru picturile sale pe teme mitologice, precum *Naşterea lui Venus* (1483-1484). Lucrările erau adesea comandate de patronul şi conducătorul Florenţei, Lorenzo de Medici. Botticelli este, de asemenea, cunoscut pentru picturile sale fine pe panourile destinate casetelor (casetele nupţiale), precum şi pentru lucrările pe teme religioase, cum ar fi *Naşterea Domnului* (1500-1501) de mai jos, caracterizate de puternice accente dramatice, redate prin contrastul dintre culorile strălucitoare şi cele întunecate.

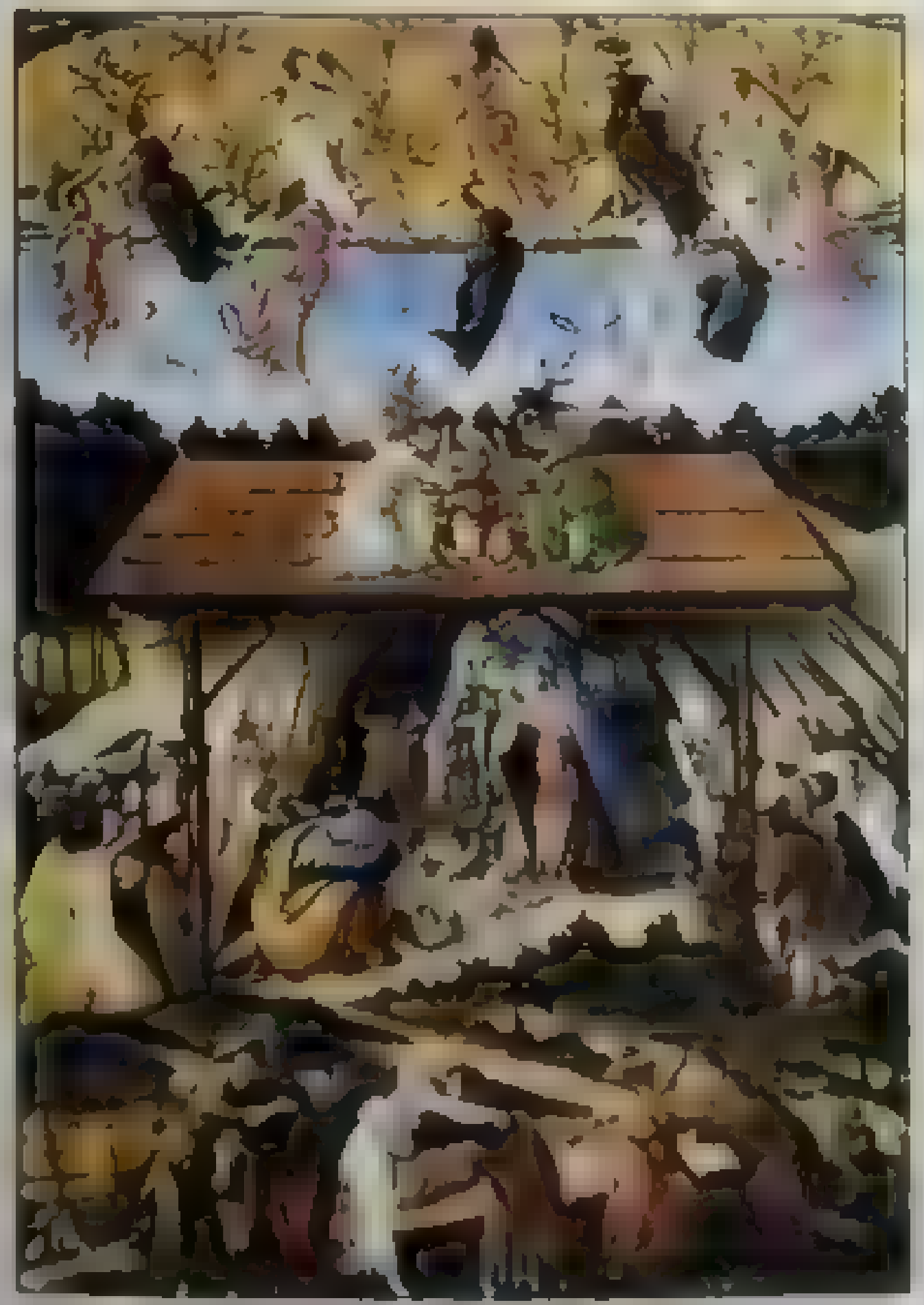

Adezivul
Este o soluţie din răşini sintetice care se aplică pe suprafaţa hârtiei sau a pânzei, pentru a reduce capacitatea de absorbţie şi pentru a îmbunătăţi aplicarea culorii. Fără adeziv, culoarea este mult mai dificil de controlat, deoarece se infiltrează şi se extinde pe suprafaţă. Adezivul este deosebit de important pentru pictura în ulei pe pânză, întrucât culorile de ulei fac fibrele din pânză mult mai fragile

Linia orizontului
Este locul în care converg liniile de perspectivă ale unei imagini. Linia orizontului poate fi vizibilă, la fel ca în peisajele deschise, unde câmpia atinge cerul, sau ascunsă, ca într-o scenă de la ţară plină de copaci şi clădiri sau chiar într-un interior. Într-o pictură convenţională, linia orizontului este situată, de obicei, pe centru, deoarece orizontul natural se află întotdeauna la nivelul ochilor privitorului

Zona de lumină
Aceasta reprezintă zona unei imagini cu cea mai mare valoare tonală, adică locul în care culoarea este mai deschisă, indicând punctul în care lumina atinge subiectul. Zonele de lumină ajută, în general, la definirea formei unui obiect, din moment ce lumina se reflectă mai mult pe suprafeţele convexe. Acestea pot fi create prin adăugarea albului sau prin eliminarea culorii, astfel încât să transpară culoarea pânzei

Creion vetrografic
Acesta este un creion special, folosit pentru a desena pe ceramică, sticlă şi pe alte materiale pe care un creion sau un stilou obişnuit nu pot scrie. Mina creionului vetrografic poate fi conţinută de o carcasă din lemn sau de o hârtie laminată

Monocrom
Termenul monocrom se referă la o lucrare pictată sau desenată în tonuri mai mult sau mai puţin întunecate ale aceleiaşi culori. În acest tip de lucrare este foarte importantă culoarea pentru fundal, deoarece este singura modalitate de a crea un contrast

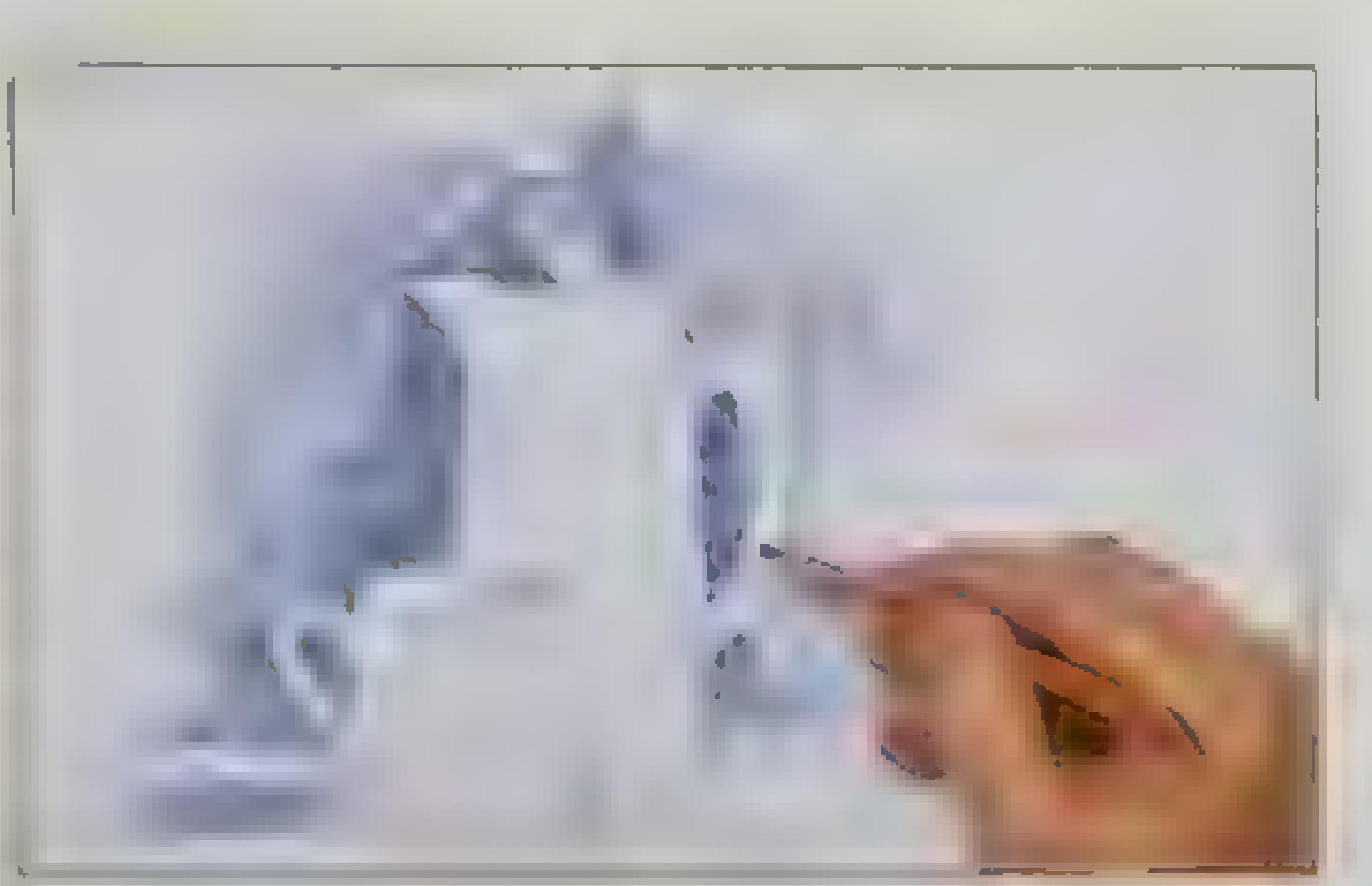

Suport
În cazul unui desen sau al unei picturi, nu este nimic mai mult decât materialul pe care întinzi culoarea sau orice alt material (creion, creion pastel etc.). Suportul cel mai comun pentru acuarelă, tempera şi pasteluri este hârtia, în timp ce pentru ulei şi acrilice este folosită, de obicei, o pânză de in foarte întinsă. Acestea sunt câteva suporturi convenţionale, însă există şi unele mai specifice: de pildă, frescele erau pictate direct pe tencuiala proaspătă, iar, în trecut, artiştii foloseau tot felul de materiale precum lemnul, pielea şi chiar oasele de animale pentru a picta pe ele: miniaturile, de exemplu, au fost deseori redate pe fildeş

Şasiu

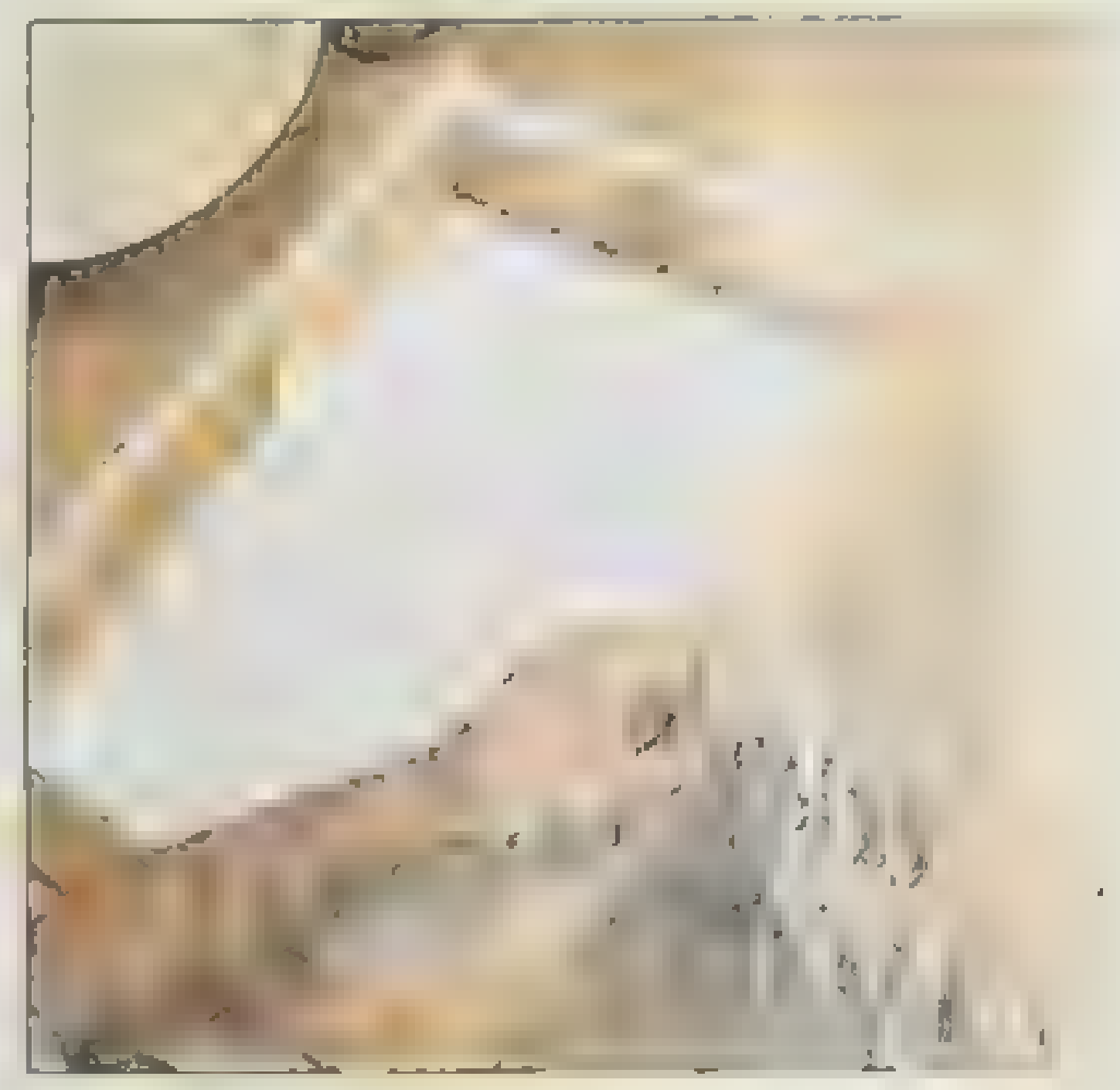

Cadru din lemn (de obicei dreptunghiular), pe care pânza pentru pictură este întinsă şi fixată. În general, şasiul este realizat din scânduri de lemn de 4,5 cm lăţime, alăturate în unghiuri drepte. Există o gamă largă de axe de lungimi diferite, care pot fi compuse în funcţie de nevoile artistului. Şasiul din lemn poate fi folosit, de asemenea, în loc de planşetă de lemn, pentru a întinde hârtia de acuarelă şi a evita ca aceasta să se onduleze

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste **două săptămâni**, în numărul următor:

ÎN INTERIOR
O foaie de glaspapir fin poate fi o alternativă neobișnuită și distractivă la hârtia pentru pastel.

ÎN AER LIBER
Încearcă să combini toate tehnicile învățate până acum într-o singură lucrare.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: **două batoane de pastel cretat**, oranj de cadmiu și brun Van Dyke.

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MOL

TEHNICI
Cum să transformi un bol de sticlă într-un obiect de artă

SUBIECTE
Desenează motive decorative pentru țesături colorate

DeAGOSTINI

INSTRUMENTE
Două batoane de pastel cretat, oranj de cadmiu și brun Van Dyke

ISSN 3792-385-6
08

DeAGOSTINI

301.333

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

9

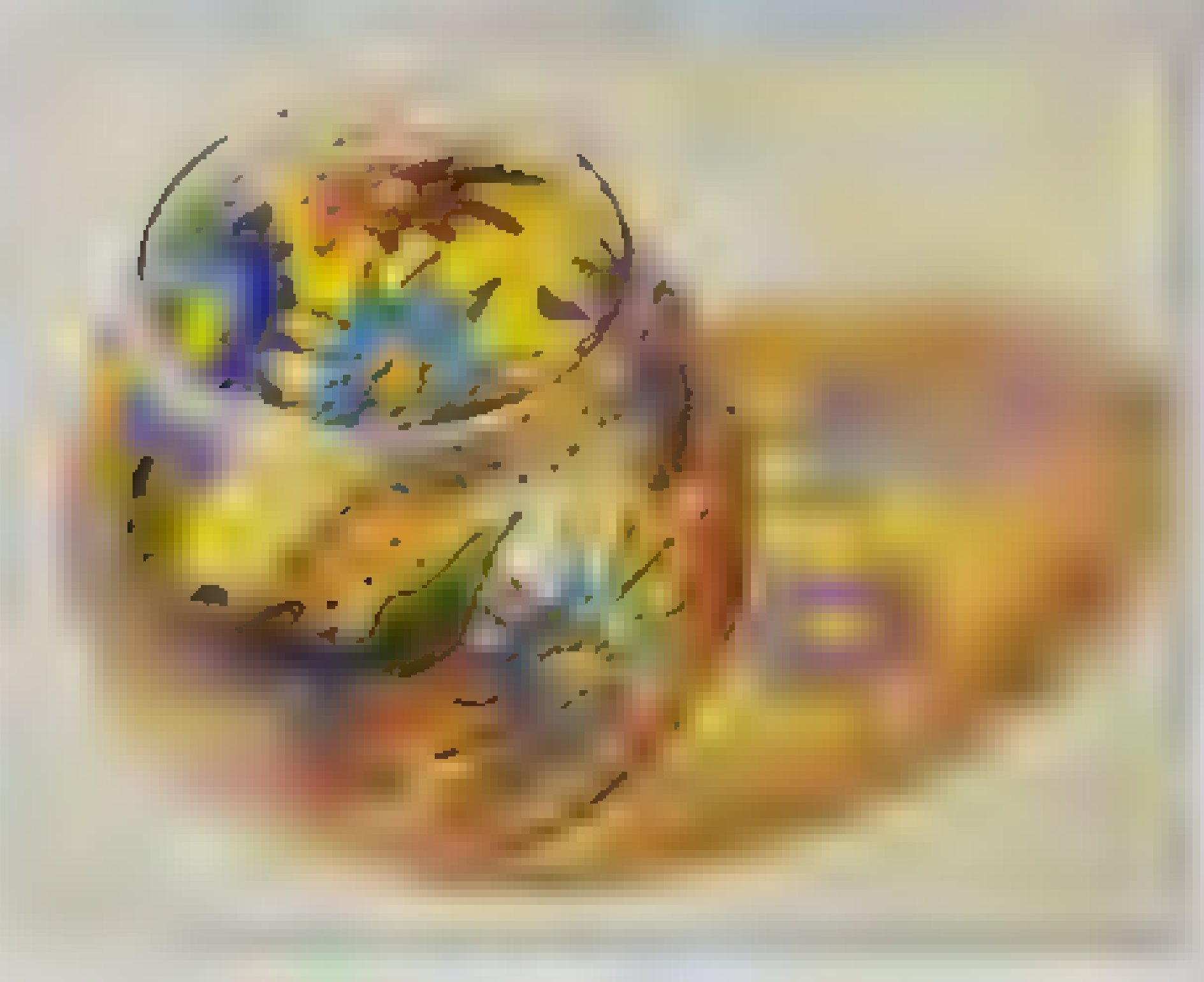

TEHNICI

Cum să transformi un bol de sticlă într-un obiect de artă

SUBIECTE

Desenează motive decorative pentru țesături colorate

INSTRUMENTE

Două batoane de pastel cretat, oranj de cadmiu şi brun Van Dyke

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
Nu rataţi bibliorafturile speciale, în care puteţi colecţiona seria **CURS DE PICTURĂ**. Bibliorafturile sunt disponibile la chioşcurile de ziare, la preţul de 9,99 LEI. De Agostini vă anunţă datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste. Primul biblioraft a fost oferit gratis împreună cu numărul 2 al revistei.

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 9

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE: Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa, Theodoros Prokakos
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română.

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library: Musée Des Beaux-Arts (Rennes), Victoria & Albert Museum (Londra); Colecţie privată.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, Bucureşti, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihăiţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii.

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.
☎ **România: (021) 40 10 888**
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment: Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani şi nu este o jucărie. Produsul poate conţine piese mici, care pot fi uşor înghiţite. În caz de înghiţire a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine sulfaţi. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsaţi ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi reciti-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Desenarea drapajelor în culori

Cu ajutorul acestui exerciţiu, îţi vei perfecţiona abilităţile de care ai nevoie pentru a desena motive decorative. Pentru moment, vei învăţa să redai diferite drapaje.

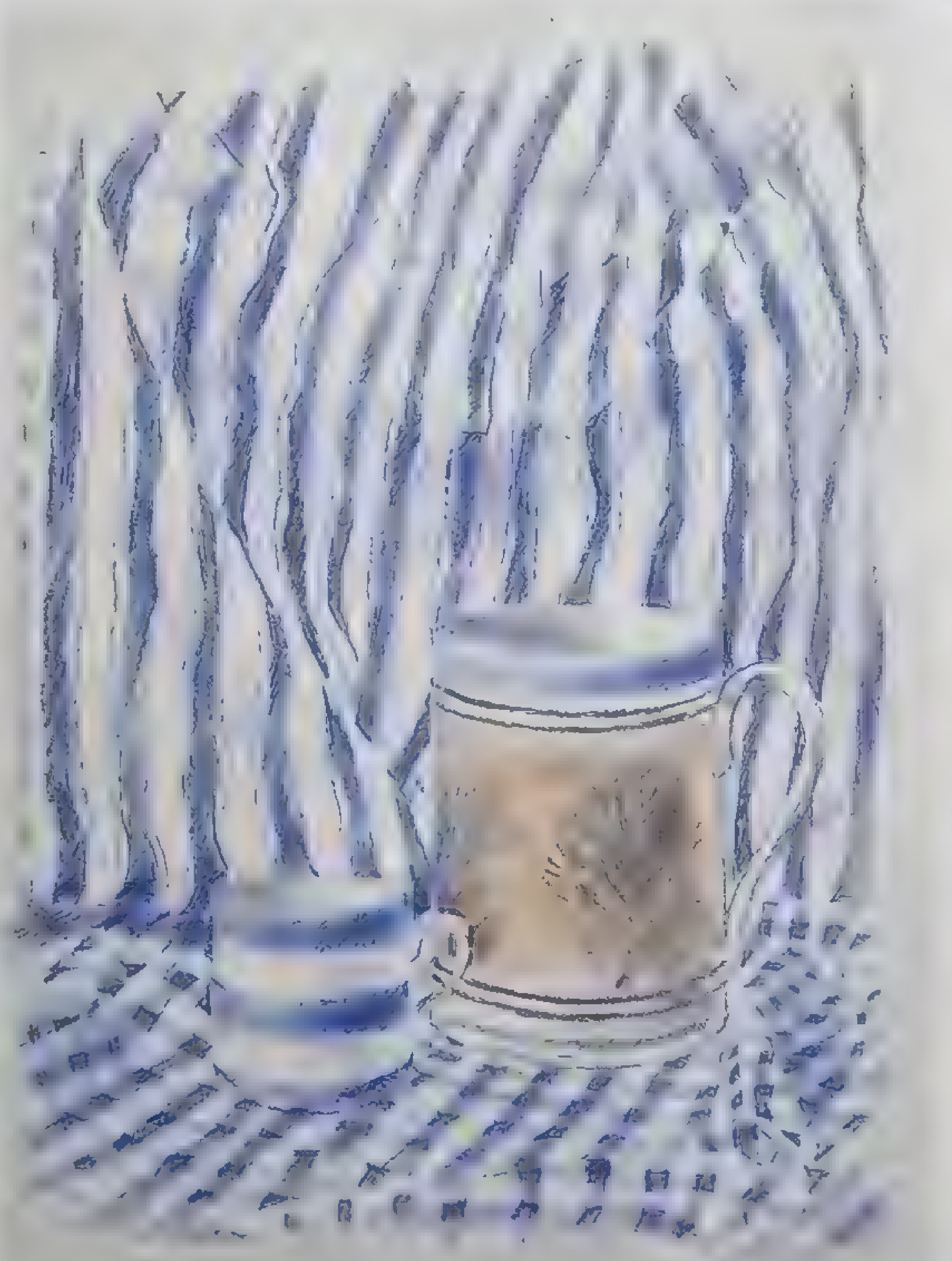

Această natură statică ne va per te să introducem un element n în desenele tale: un fundal cu motive decorative. Desenarea dra lui nu se va mai limita doar la redare obscurului, aşa cum s-a întâmpla mărul anterior, ci va surprinde şi schi rile de direcţie ale modelelor deco re delimitează cutele pânzei

Culori puţine

Pentru a reda o natură statică bogată în tive decorative, este mai bine să foloseşti gamă limitată de tonuri, astfel încât să obţi un desen aparent nu foarte elaborat, însă suficient de sugestiv. În exemplul nostru, fundalul compoziţiei în albastru şi alb este relativ simplu, iar obiectele de ceramică sunt aşezate pe un prosop de bucătărie în carouri de aceeaşi culoare; până şi ceşcuţa colorată cu albastru şi alb aminteşte de nuanţele fundalului, în timp ce cana mai mare din dreapta îmbracă singura culoare diferită din compoziţie

Lumină difuză

Am sugerat de multe ori, în exerciţiile anterioare, importanţa utilizării unui ecleraj puternic, ce duce la crearea unor umbre clare şi bine definite. În cazul de faţă vom folosi o lumină difuză, ce ne va permite să ne concentrăm mai mult pe motivele decorative decât pe clarobscurul cutelor ţesăturii.

◀ Liniile şi pătratele din fundal, precum şi cele de pe prosopul de bucătărie din prim-plan pun în evidenţă cutele ţesăturii.

DESENEAZĂ MOTIVELE DE PE DRAPAJ

1 ▼ Pregătește schița în creion
Folosind creionul colorat, în cazul nostru, un albastru-cobalt, schițează compoziția: trasează ușor limitele desenului și ocupă-te apoi de forma obiectelor. Poți începe să desenezi chiar și cutele drapajului.

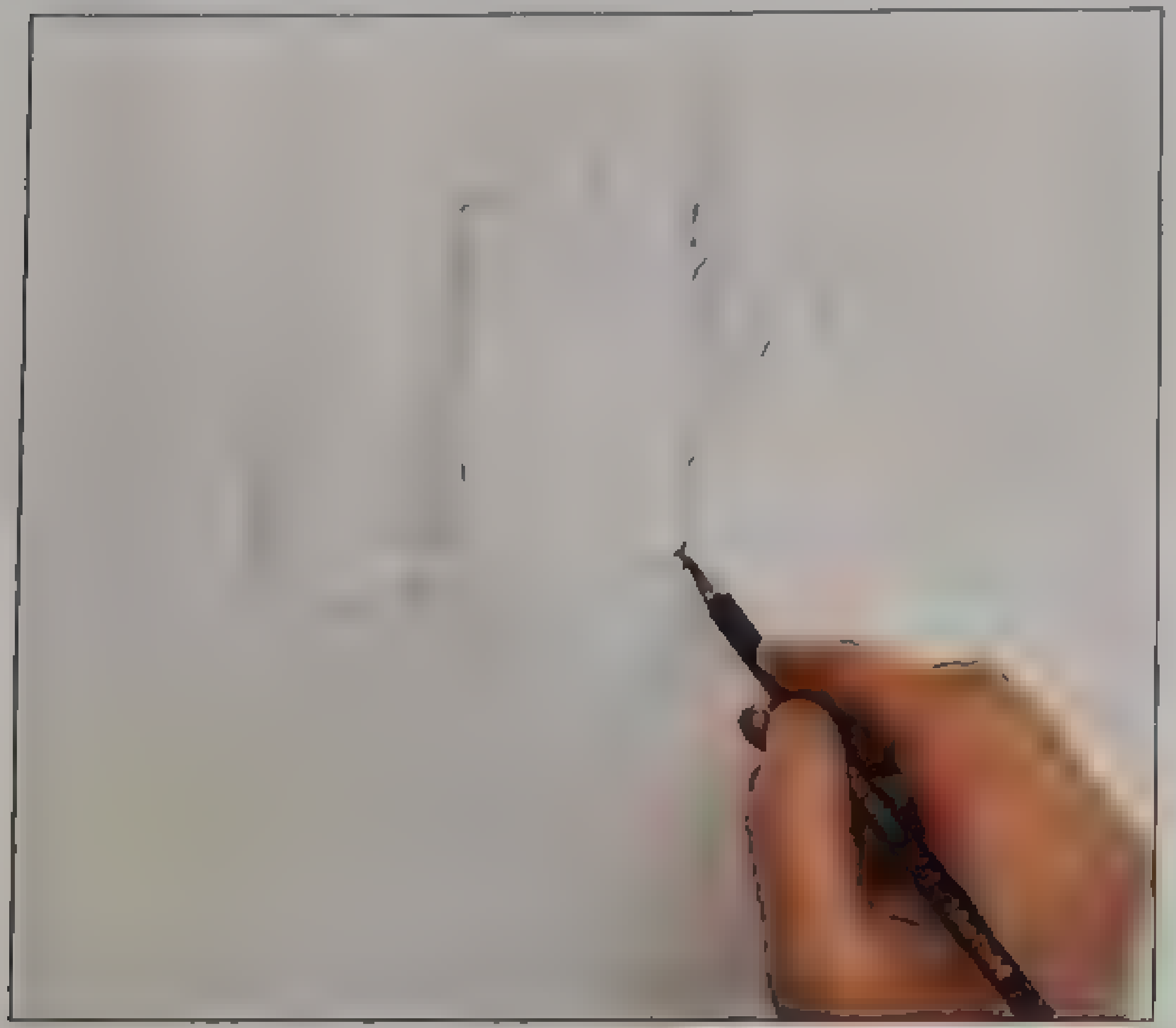

MATERIALE

O foaie de desen albă cu asperități

5 creioane colorate: albastru-cobalt, albastru-ceruleum, albastru de Prusia, umbră arsă, gri de cărbune

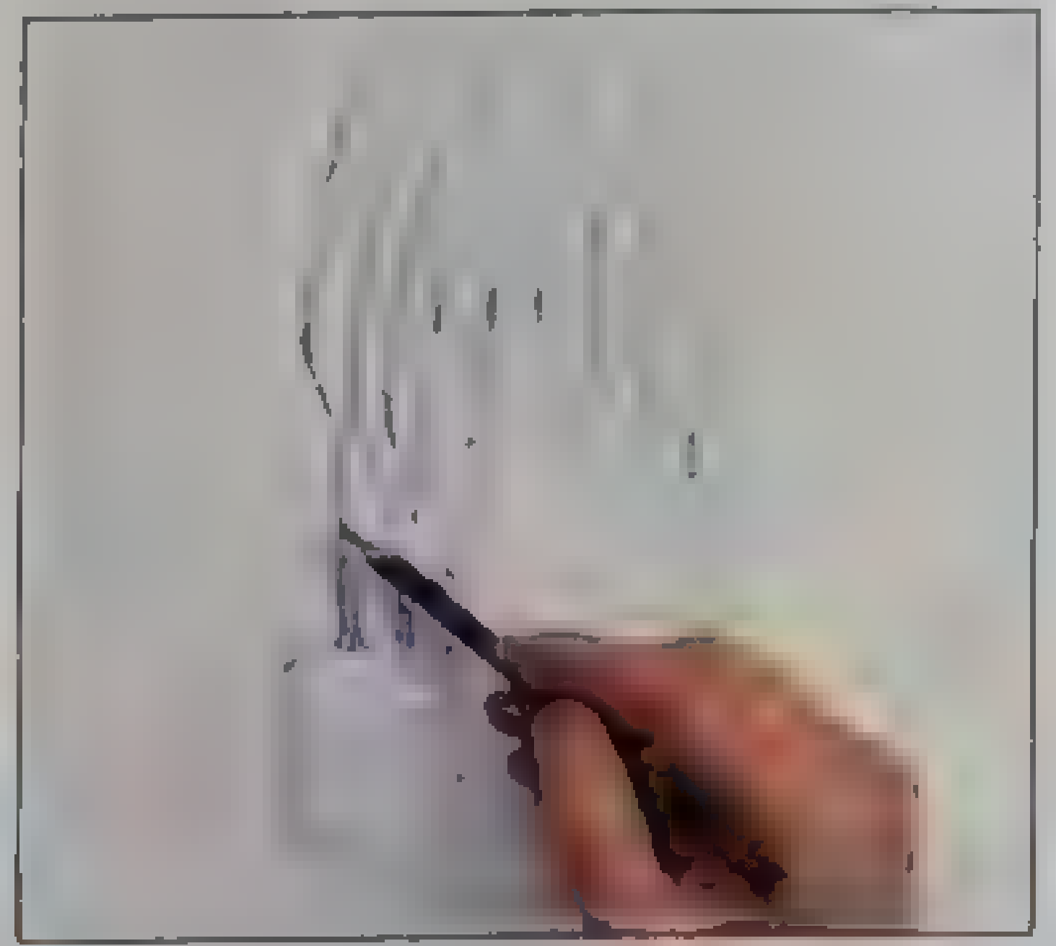

3 ◀ Perfecționează detaliile faldurilor
Continuă să desenezi cutele drapajului din fundal, accentuând nuanța de albastru acolo unde cutele creează zone de umbră.

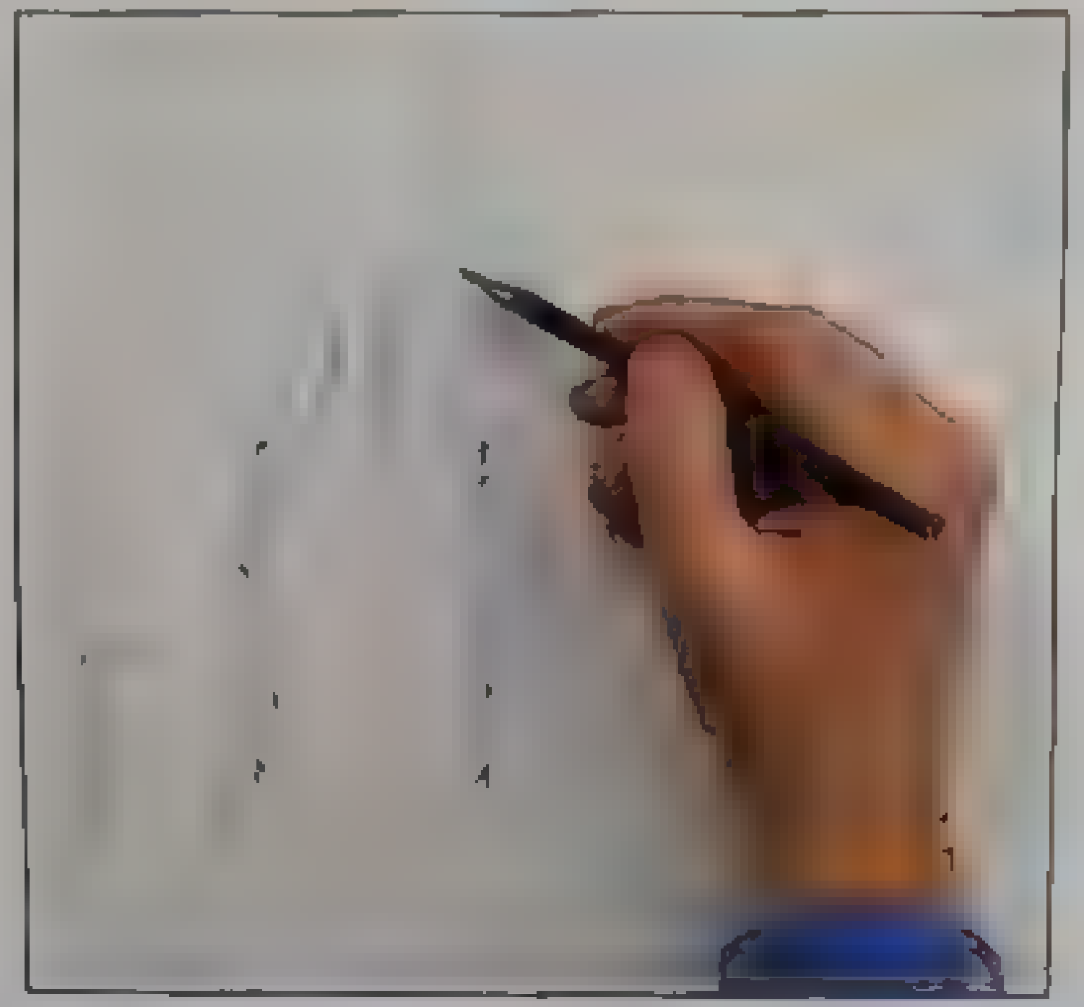

2 ▶ Drapajul din fundal
Definește cutele fundalului, apoi conturează motivul decorativ și umbrele: poziția acestora este cea care indică forma cutelor.

4 ▶ Desenează prosopul de bucătărie
Odată definite ultimele cute de pe partea stângă, schițează dungile înclinate ale prosopului de bucătărie din prim-plan folosind același creion albastru; la final, poți începe să marchezi zonele de umbră.

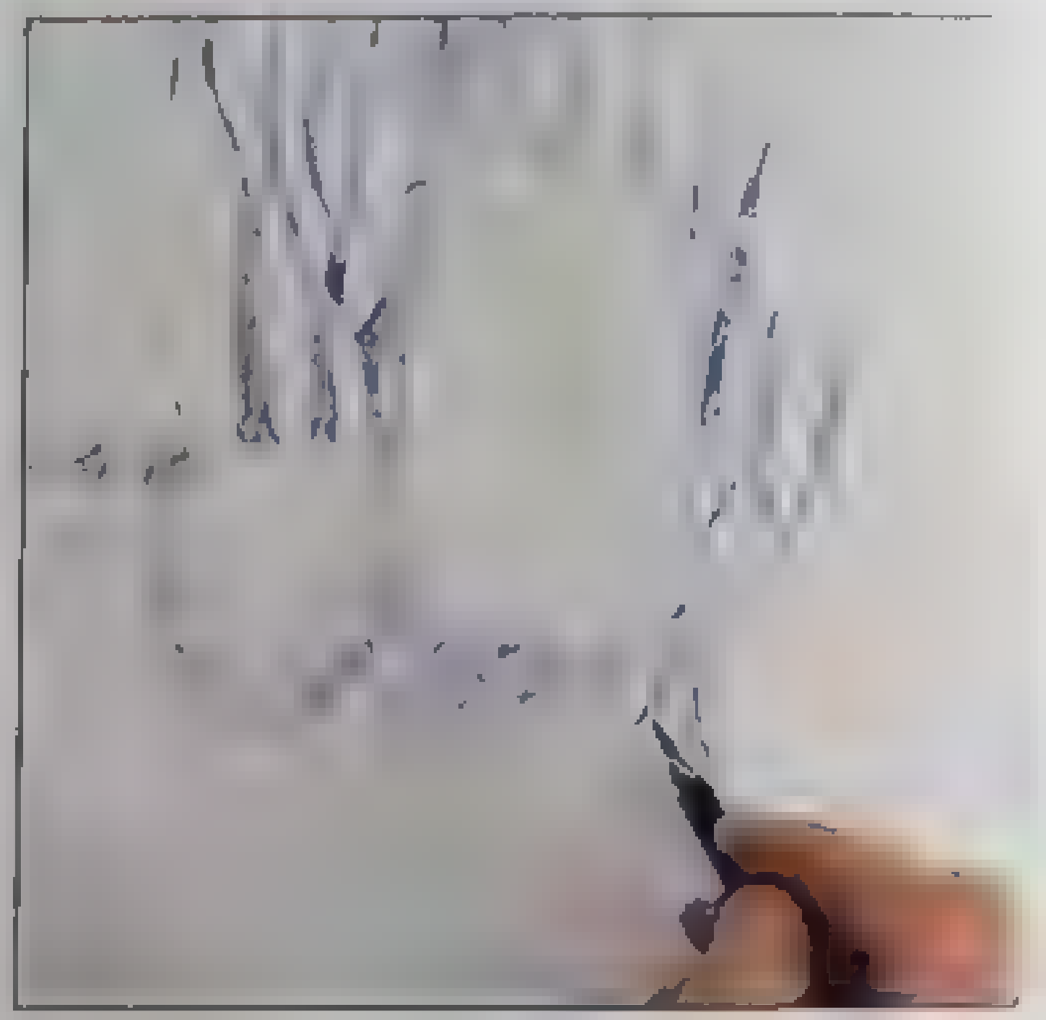

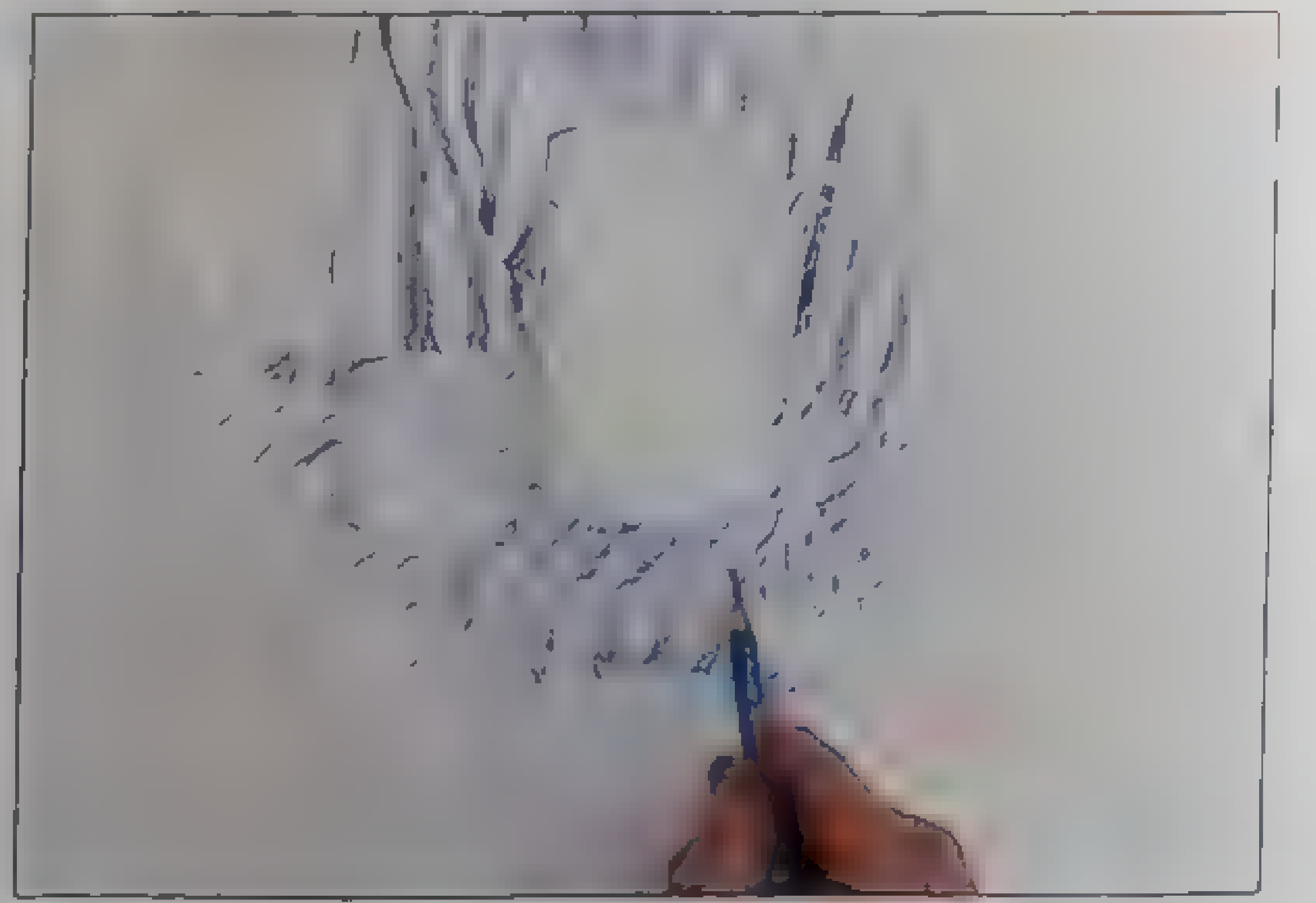

5 ▲ Schimbă orientarea dungilor pentru a evidenția drapajul
Ca să poți reliefa cuta drapajului care cade peste marginea mesei, trebuie să modifici direcția dungilor; treci apoi la cea mai deschisă nuanță de albastru-ceruleum și desenează dungile orizontale ale pânzei.

SFATURI
Controlează motivele

Decât să analizezi motivele în ansamblu, este mai bine să numeri câte sunt efectiv. Trasează câteva semne pe marginea obiectelor: ulterior le poți folosi ca puncte de referință pentru desen.

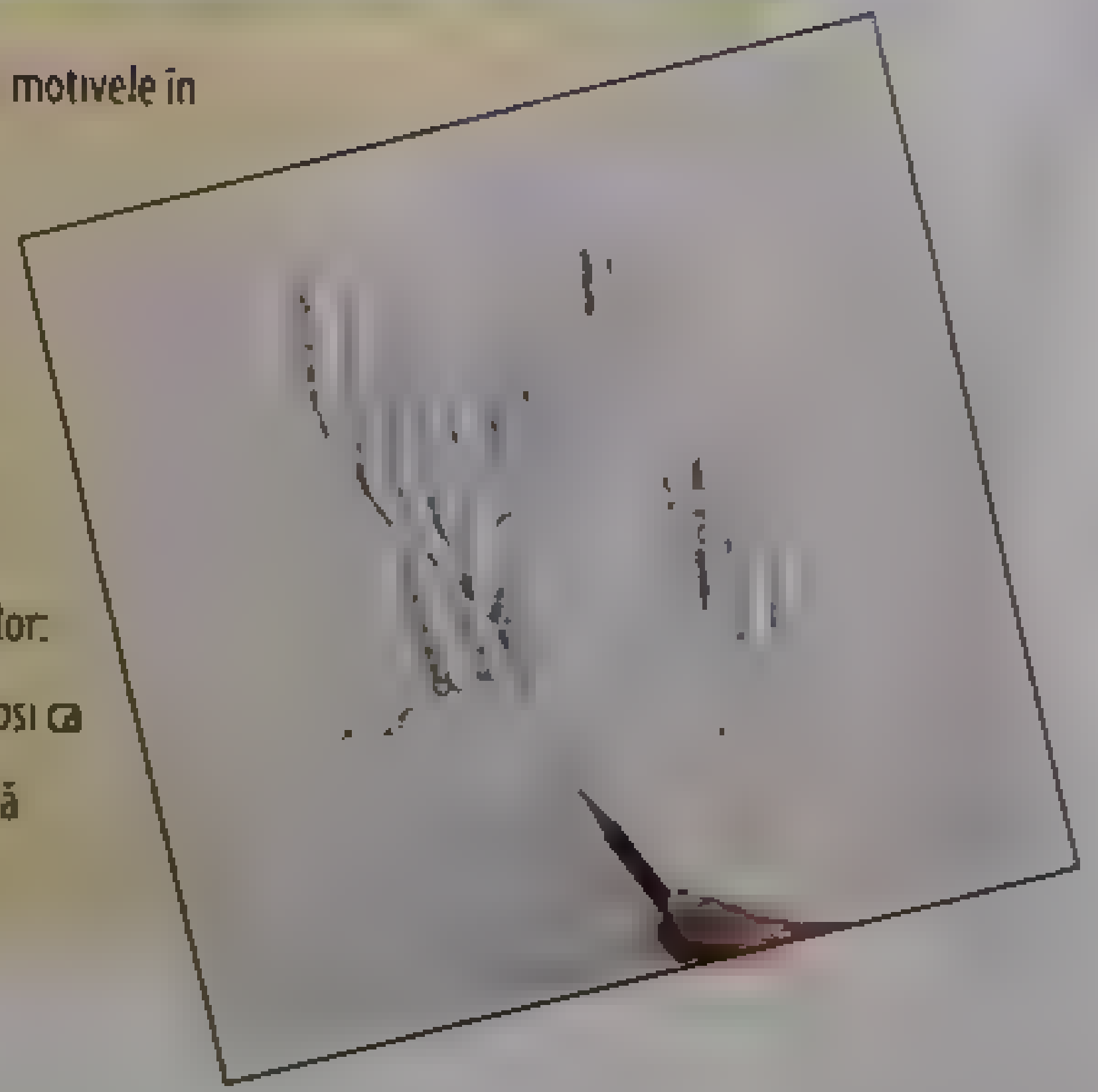

6 ▶ Accentuează fundalul
Întoarce-te la drapajul din fundal și revino cu albastru de Prusia peste dungile verticale. Apoi, folosind același creion, accentuează zonele de umbră dintre cutele drapajului, lăsând necolorată partea de sus a faldurilor.

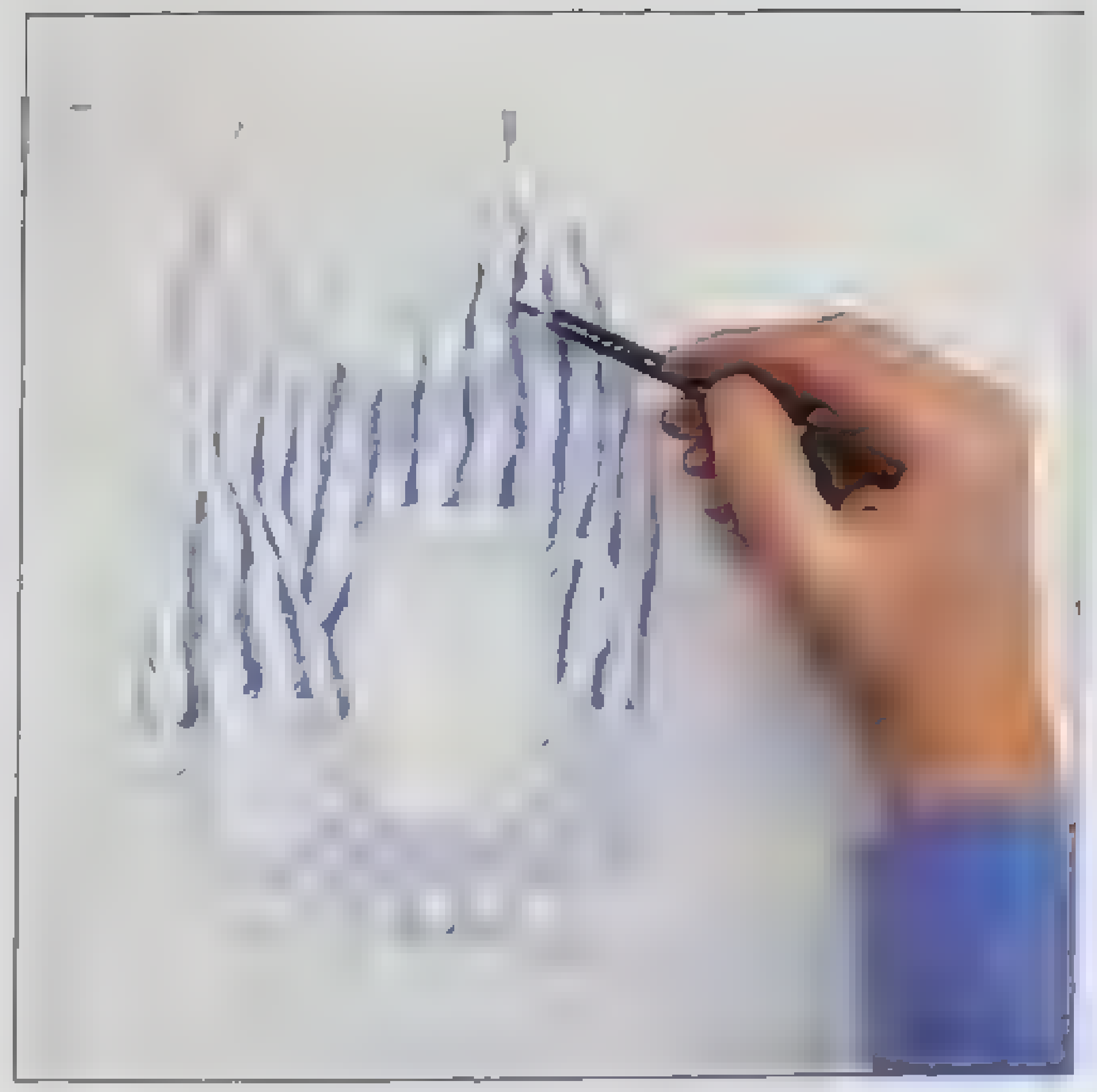

SOLUȚII ISTEȚE
CORECTEAZĂ EFECTUL DE CONTRAST

Dacă simți că motivul caroiat din prim-plan nu iese în evidență suficient de bine accentuează-l cu un ton mai intens de albastru de Prusia

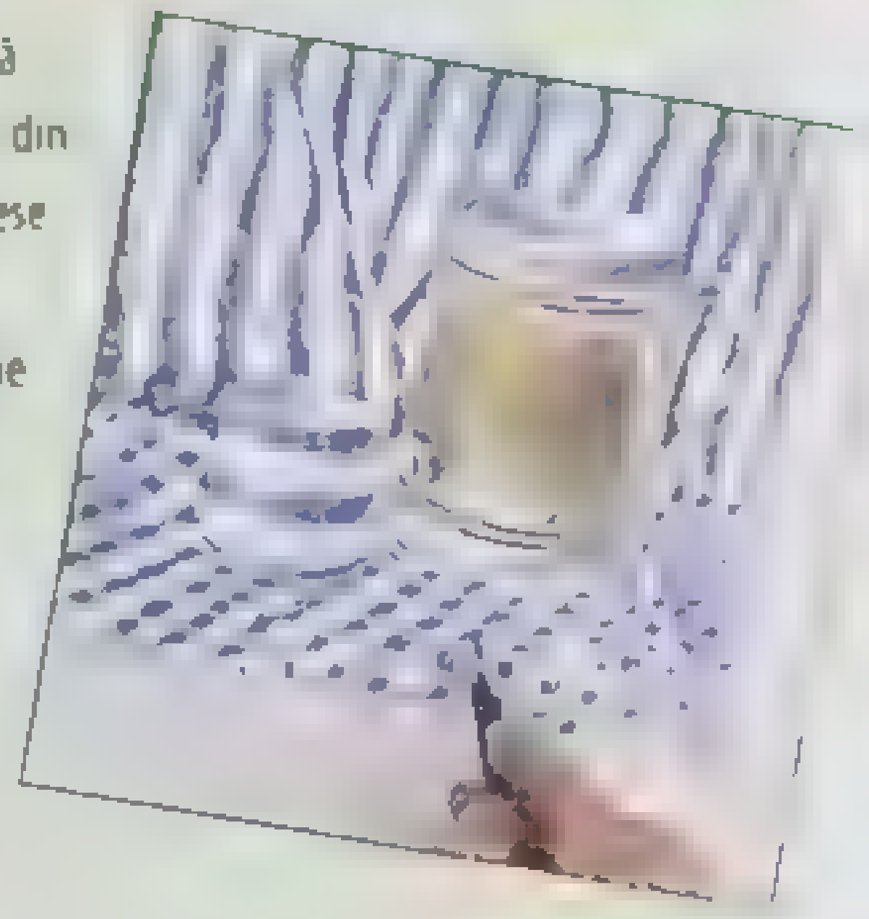

7 ▼ Lucrează ceașca în dungi
Desenează dungile cu creionul albastru-cobalt, marcând umbrele din dreapta ceștii pentru a-i defini mai bine forma

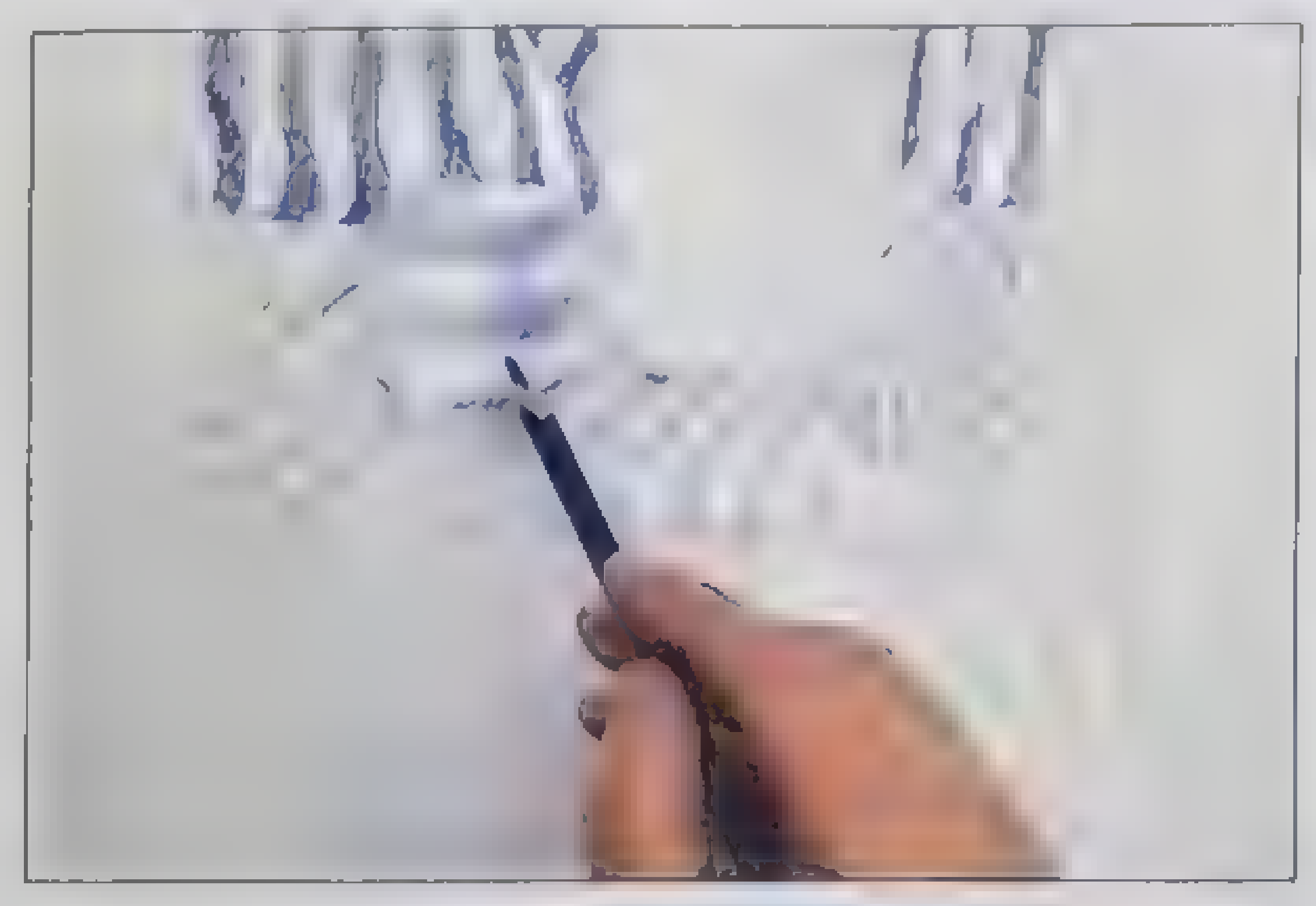

8 ▼ Pregătește-te să decorezi cana
Ia puțină umbră arsă și umple zona din centrul cănii, aplicând hașuri ample și omogene și urmărind ca înclinația acestora să urmeze profilul curbat al suprafeței.

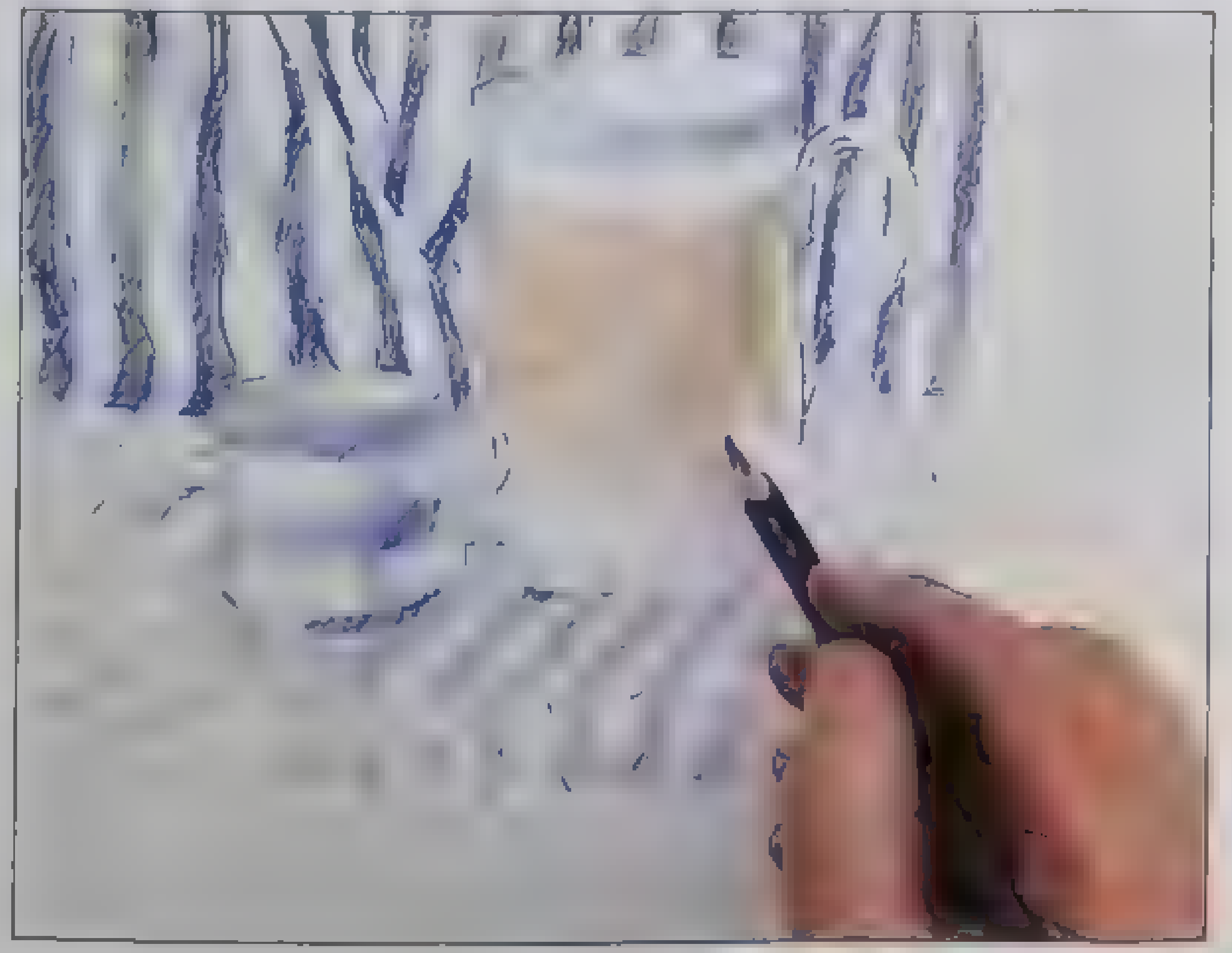

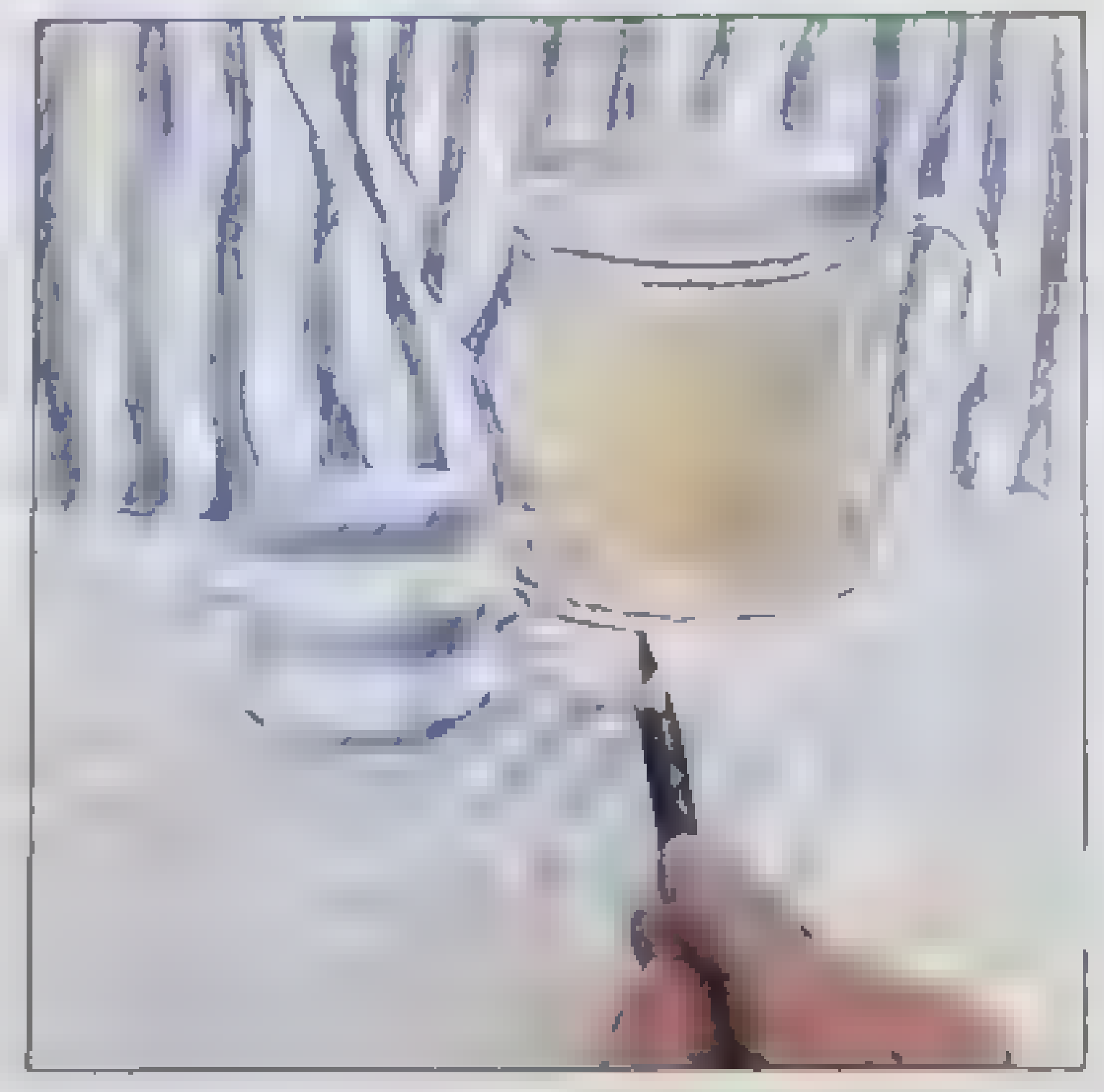

9 ◀ Perfecționează detaliile
Desenează cu gri
zona de umbră
din interiorul
la final, c
creion, tra
liniile curb
decora
de desu
și de su
de umbr

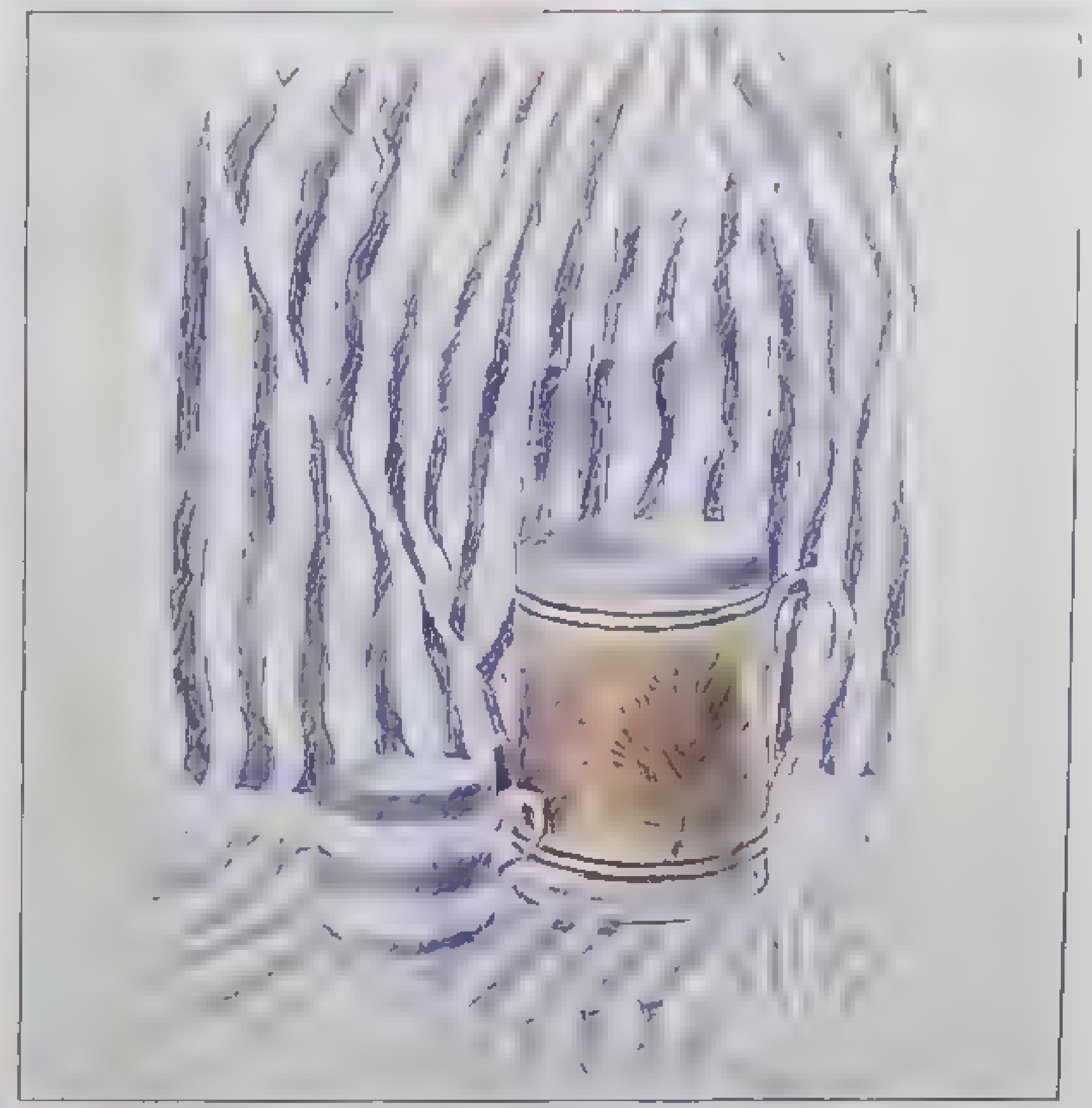

10 ▲ Finisează cana
La final, schițează tot cu gri decorațiunile de pe cană; adaugă umbre pe toartă și de-a lungul marginii superioare și inferioare.

UN PAS ÎNAINTE

În această etapă, poţi pune accentul pe drapaje, lăsând detaliile pentru mai târziu.

11 ▼ **Accentuează ţesătura din bumbac** Pentru a mări contrastul general, finisează cu albastru-ceruleum contururile dungilor orizontale mai estompate, de pe prosopul de bucătărie.

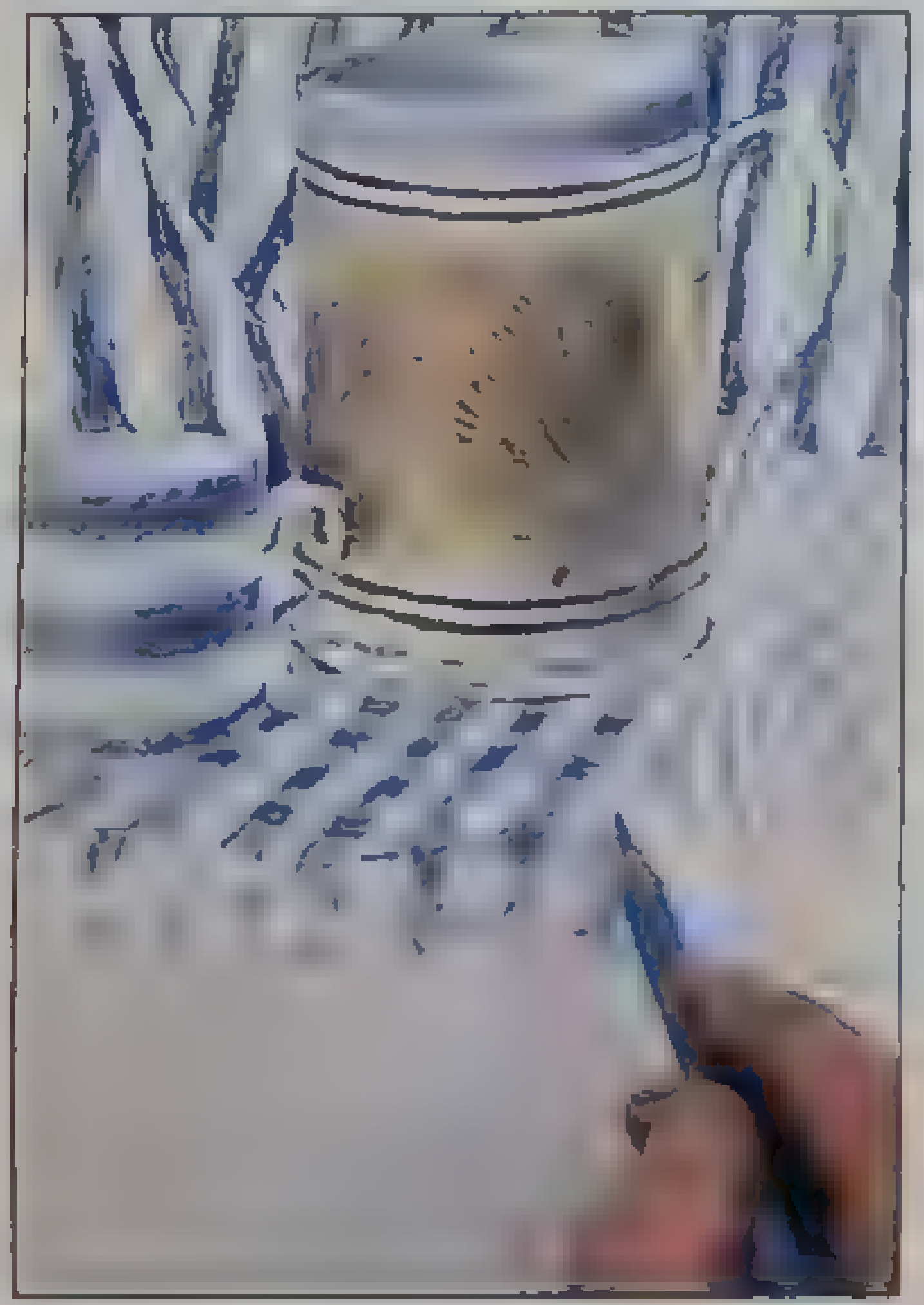

12 ▼ **Perfecţionează detaliile din fundal** Folosind creionul albastru de Prusia, adaugă câteva linii subţiri pe marginile dungilor ţesăturii din fundal.

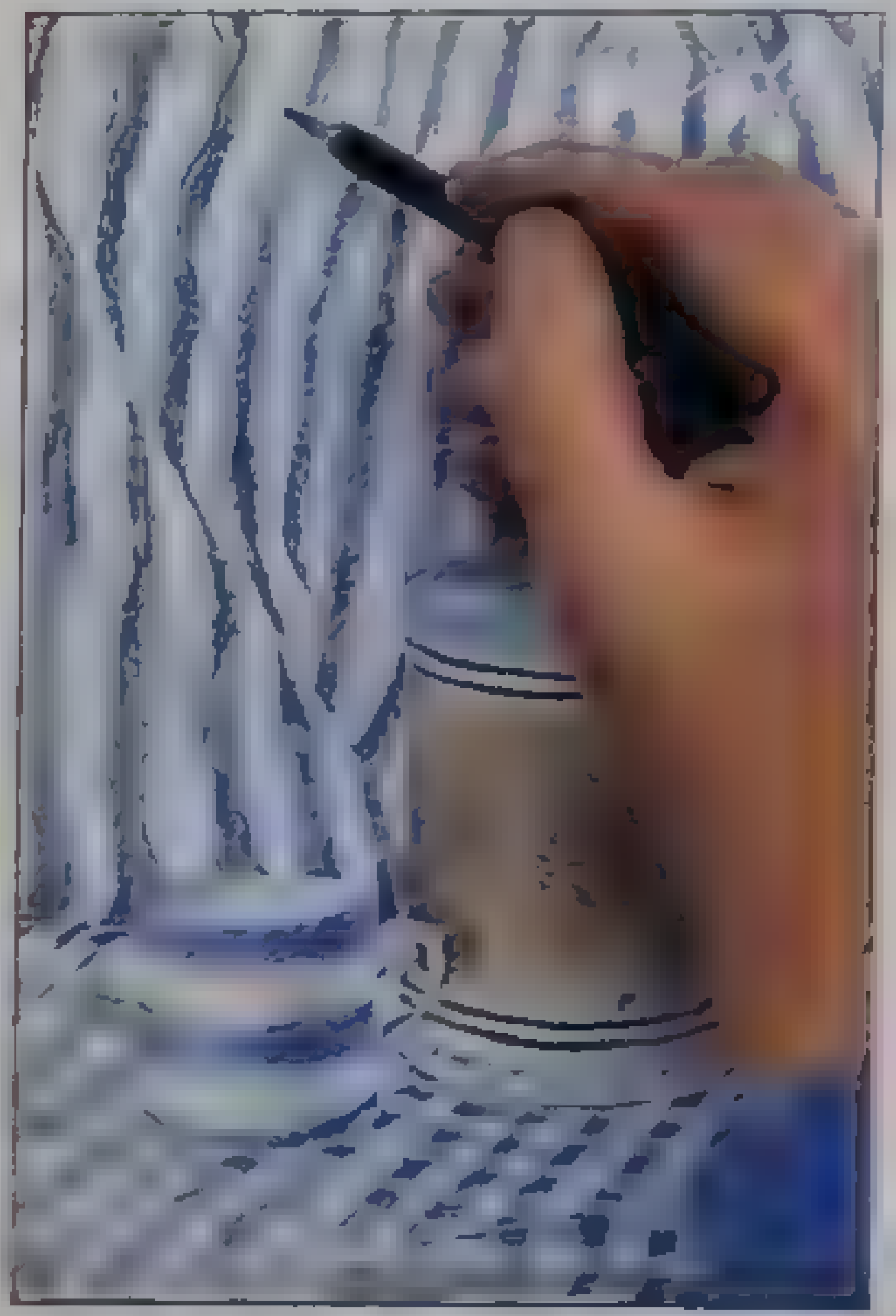

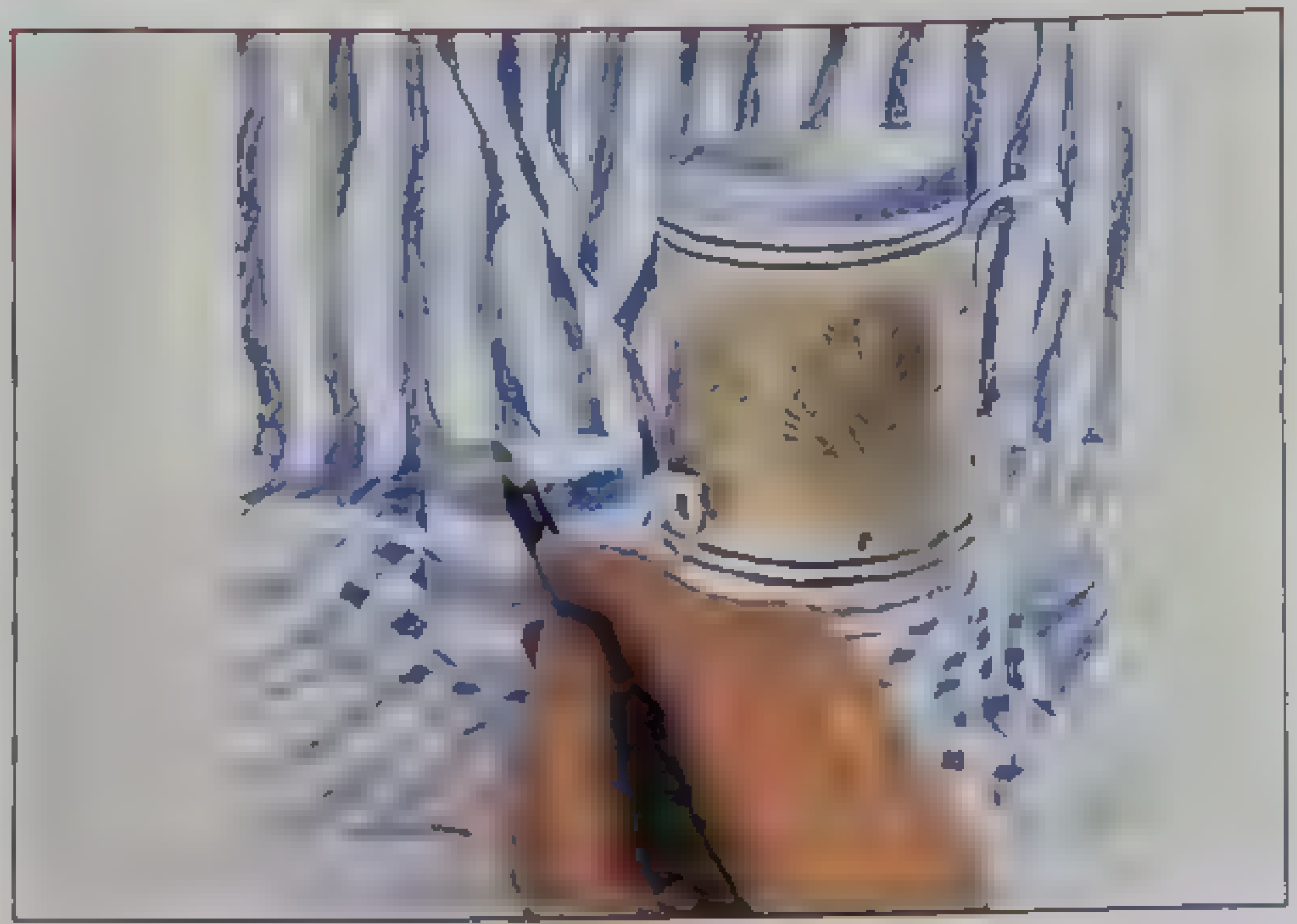

13 ◄ **Finisează umbrele** la creionul de umbră arsă şi completează umbrele din interiorul ceştii. Această culoare va fi în ton cu nuanţa decoraţiunilor cănii, făcând astfel legătura dintre cele două obiecte.

O LUCRARE COMPLETĂ

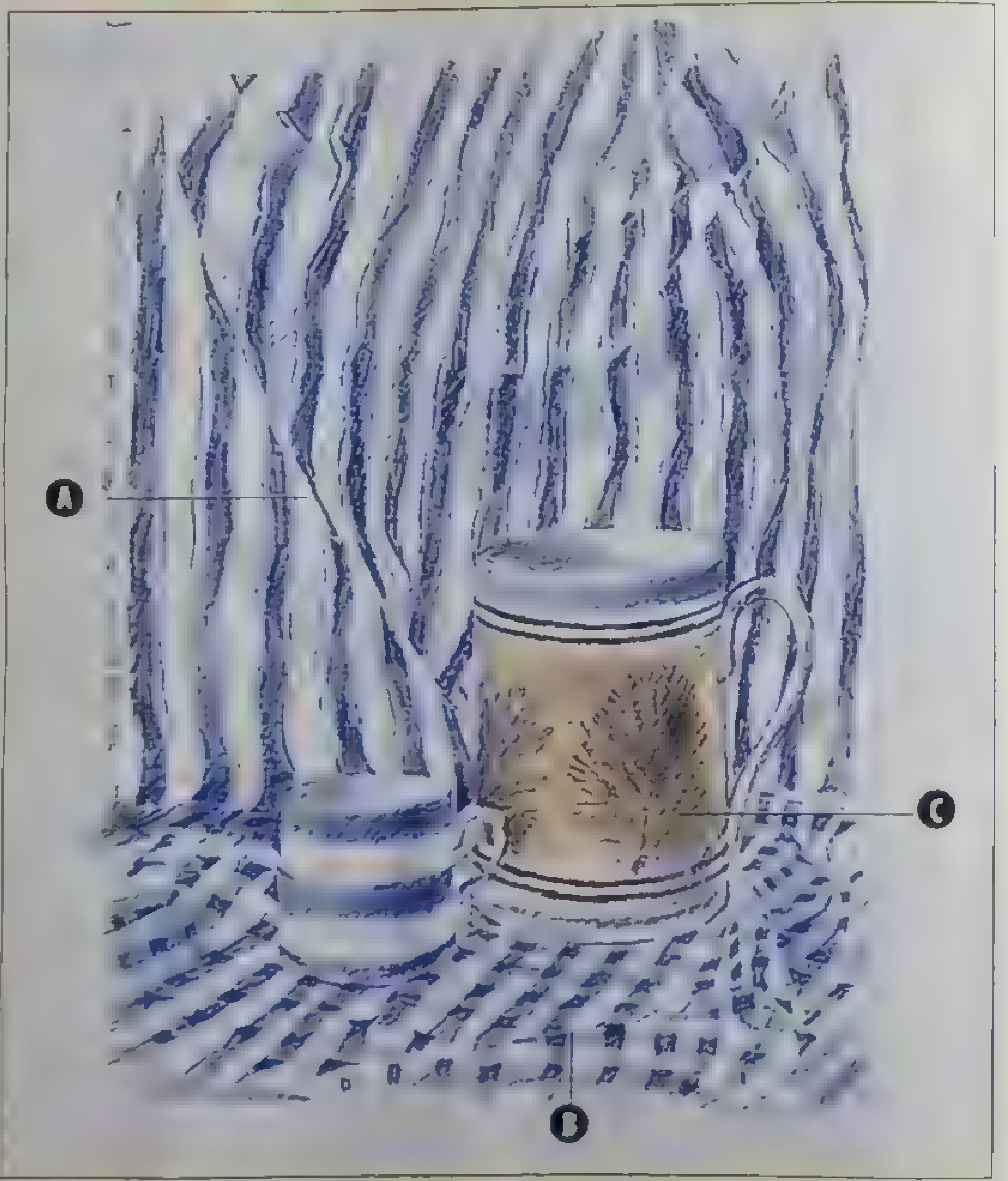

A Faldurile
Faptul că modelul în dungi este neregulat reprezintă un aspect util în reproducerea faldurilor şi a cutelor drapajului din fundal.

B Carourile din bumbac
În mod similar, modelul carourilor evidenţiază într-o manieră realistă cutele prosopului de bucătărie din prim plan.

C Contrastul culorilor
Cadrul decorativ de pe cană este singurul element ce creează un contrast între tonurile folosite în desen.

Pasteluri pe hârtie abrazivă

O coală de glaspapir fin poate fi o alternativă neobişnuită şi distractivă la hârtia pentru pastel.

▼ Hârtia de glaspapir fin reţine pigmentul pastelului şi creează efecte puternice de materialitate.

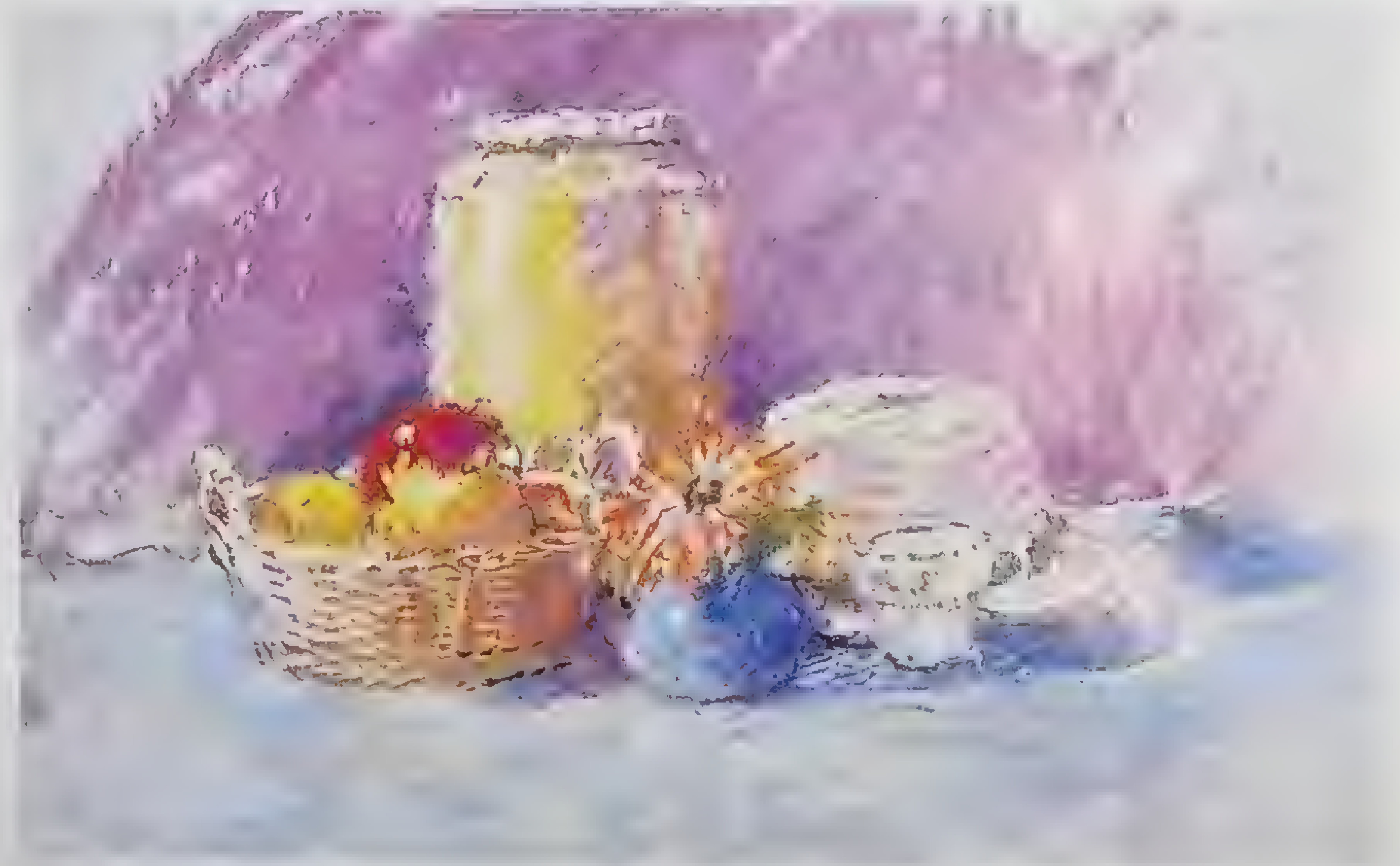

Suprafaţa granulată a hârtiei abrazive reţine mult mai mult pigment decât hârtia obişnuită, permiţând astfel aplicarea unor straturi groase de culoare. Poţi profita de o suprafaţă atât de neregulată şi plină de pastel pentru a obţine explozii de culoare şi un desen expresiv.

Hârtia de tip glaspapir

Hârtia de tip glaspapir se găseşte de obicei în magazinele cu materiale de pictură. Având în vedere că pe astfel de suprafeţe pastelurile se consumă foarte repede, alege-o pe cea mai fină, numită hârtie abrazivă.

În general, foile standard de hârtie de tip glaspapir nu sunt foarte mari; dacă nu reuşeşti să le găseşti la dimensiunile adecvate în magazinele cu materiale de pictură, mergi la o fierărie sau la un magazin de bricolaj; hârtia abrazivă este folosită şi în tâmplărie, şi acolo ai şanse să o găseşti chiar la dimensiuni mai mari. Ca alternativă, încearcă hârtia aspră, specială pentru pastel, care se găseşte în magazinele mai mari cu materiale pentru pictură. Această hârtie este ceva mai puţin granulată decât hârtia abrazivă, însă, deşi impactul final nu este la fel de puternic, rezultatul este oarecum asemănător.

Nuanţe şterse

Ai grijă să nu te răneşti atunci când amesteci culorile sau când ştergi pastelurile de pe hârtia abrazivă. Nu lucra foarte mult cu degetele; prepară amestecurile cu o cârpă sau cu o **blendă**.

Simplifică suprafețele

Un coş rustic din răchită, o pălărie de paie şi suprafeţele strălucitoare ale obiectelor din ceramică sunt doar câteva exemple de materiale cuprinse în această natură statică în culori. Deşi desenul pe hârtie abrazivă poate părea greoi, detaliile aparent cele mai dificile sunt, de fapt, uşor de reprodus, chiar dacă foloseşti pasteluri care tind să se fărâmiţeze.

Secretul constă în simplificarea suprafeţelor. Ignoră detaliile şi recreează exclusiv impresia generală pe care ţi-o lasă compoziţia. De exemplu, în acest pastel, împletitura complexă a coşului de răchită este compusă exclusiv din câteva tuşe de culoare foarte deschise pe latura luminată şi ceva mai închise pe latura aflată în umbră. În acelaşi fel, ţesătura foarte fină a pălăriei este redată prin câteva rânduri aparent mâzgălite cu violet şi galben-deschis, ce reuşesc să creeze textura într-o manieră eficientă şi imediată.

Pastelurile

Există o gamă largă de nuanţe de pasteluri, de la cele mai subtile la cele mai intense. Având în vedere că fiecare producător are un sistem de fabricaţie personalizat şi poate denumi diferit aceleaşi tonalităţi, gama de culori disponibile este practic imposibil de descris. Desenul în pastel din acest exerciţiu a fost executat în culori dintre cele mai comune, însă nu-ţi face griji în cazul în care nu se potrivesc perfect cu ale tale: încearcă măcar să găseşti culori apropiate de cele folosite în ilustraţii

MATERIALE

O foaie de hârtie abrazivă fină, de aproximativ 28 x 38 cm

O mină de grafit

Creion pentru estompare (blendă)

25 pasteluri moi (cretate): brun Van Dyck, violet, violet-închis, violet-deschis, gri de Payne, albastru-ultramarin, albastru-ultramarin deschis, oranj de cadmiu, ocru-galben, ocru-galben deschis, sienna arsă, sienna arsă deschisă, albastru-cobalt deschis, albastru-ceruleum închis, umbră arsă, indigo, roşu-indian închis, roşu de cadmiu, roşu de cadmiu deschis, pământ-verde, roşu-scarlet, turcoaz-deschis, galben de cadmiu, roşu-carmin (alizarin), alb

ÎNCEPE

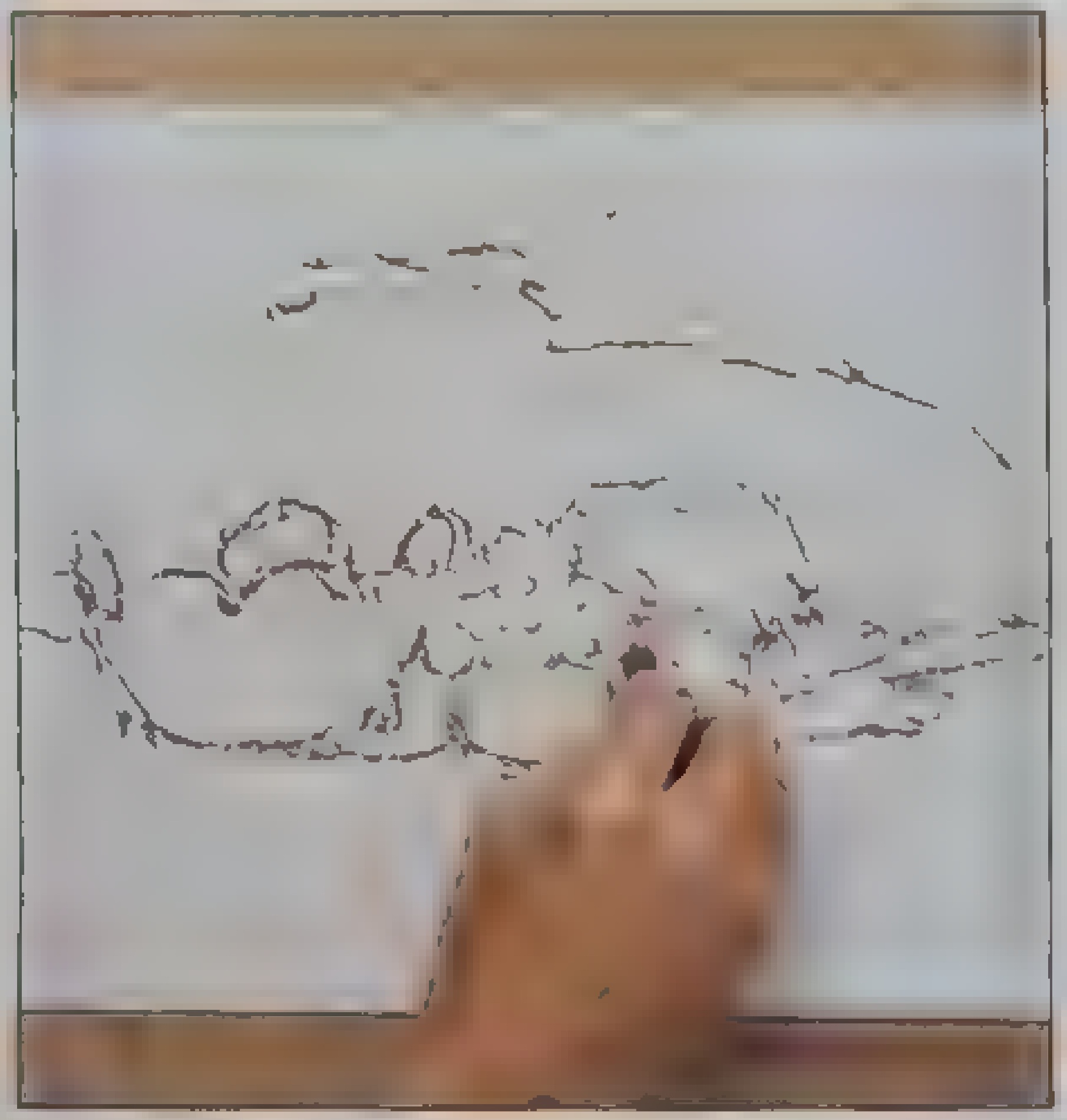

1 ▲ **Întâi contururile**
Folosind brun Van Dyck schiţează rapid contururile compoziţiei prin mişcări scurte şi întrerupte. Nu fi prea mecanic când desenezi, nici măcar în cazul liniilor lungi şi continue ce definesc laturile vazei din ceramică.

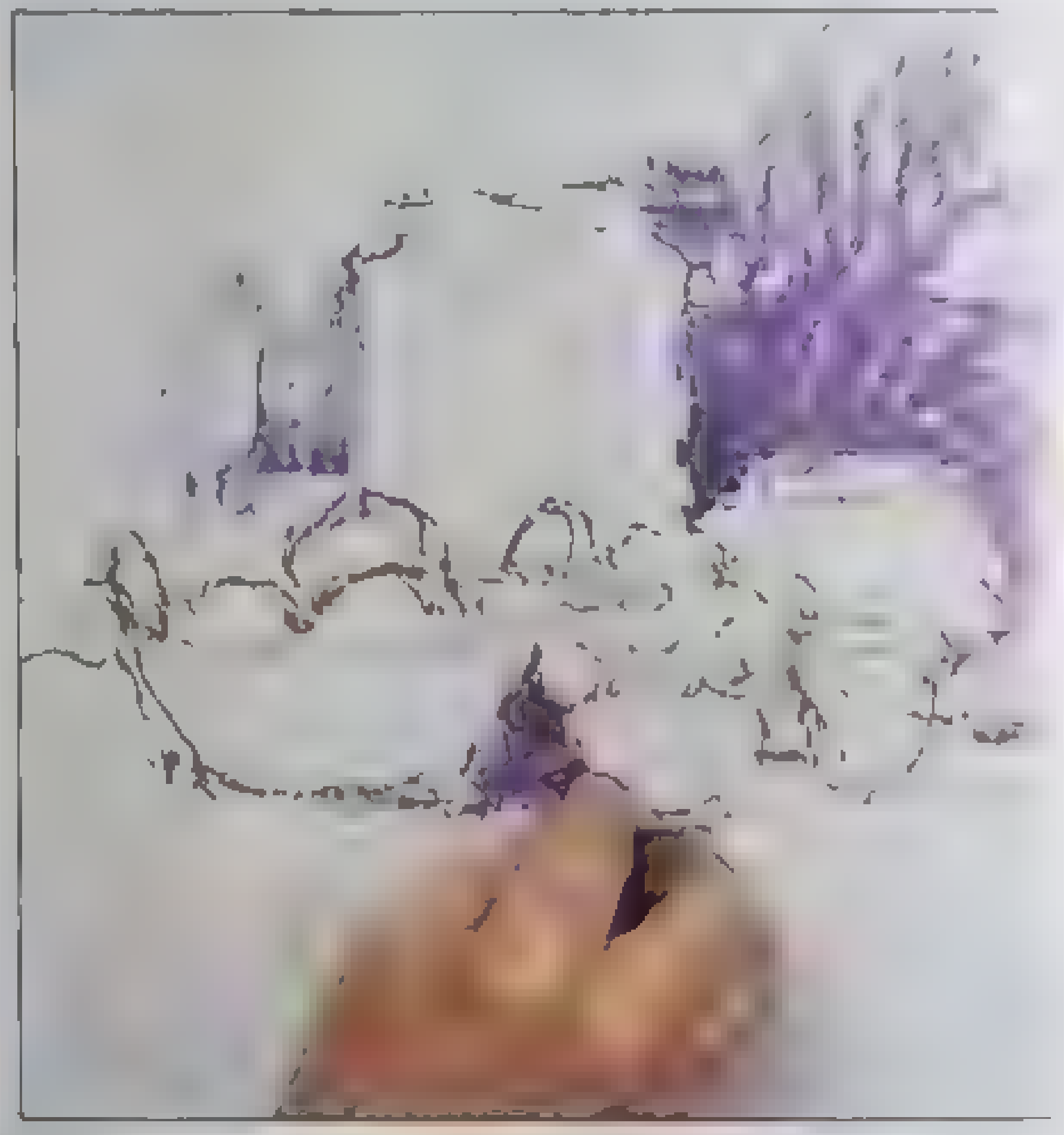

2 ▲ **Schiţează fundalul**
Foloseşte partea plată a pastelului violet pentru a colora umbrele din fundal fără să-ţi faci griji dacă acestea par doar schiţate: te vei întoarce la ele mai târziu. Foloseşte gri de Payne pentru zonele de umbră dintre obiecte

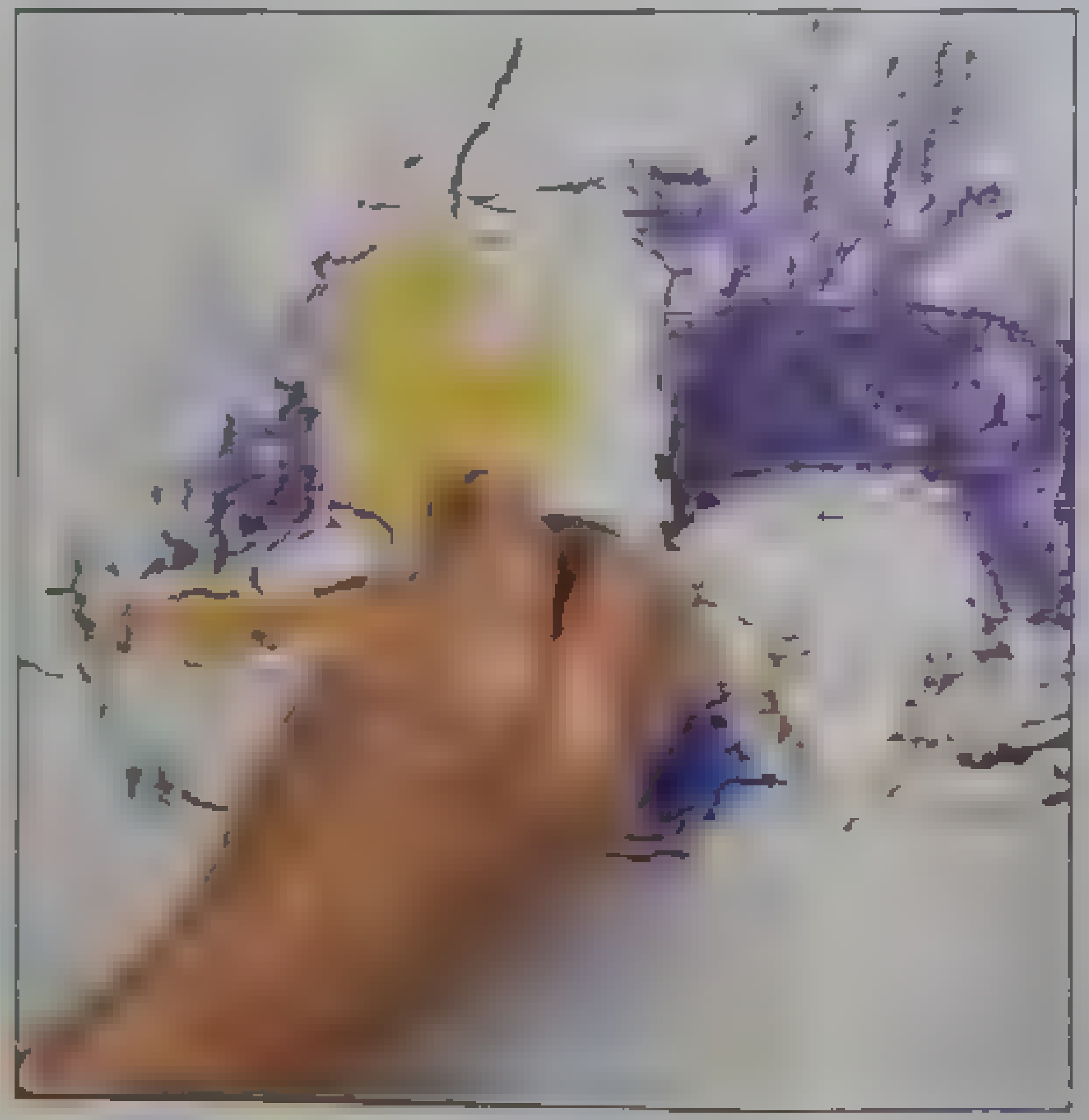

3 ◀ **Acoperă zonele de umbră**
Cu pastelul albastru-ultramarin schiţează umbra pe zona mai întunecată a vazei mici albastre, iar pentru portocale foloseşte oranj. Pentru partea luminată a vazei de ceramică, o culoare potrivită este ocru-galben; pentru mai mult confort, întinde pastelul folosind partea lui cea mai lată. Ca şi în cazul fundalului, nu-ţi fie teamă să laşi imaginea aproximativă şi nedefinită: în această etapă, este mai important să desenezi într-o manieră spontană decât să încerci să obţii un desen foarte exact şi precis.

4 ▶ **Aplică tonurile principale**
Folosind partea plată a creionului pastel, trasează latura mai deschisă a coşului cu un amestec de sienna arsă şi albastru-cobalt în tonuri deschise; defineşte, folosind sienna arsă, zonele de umbră de pe coşuleţ şi vază. La sfârşit, adaugă umbrele de pe masă folosind albastru-ceruleum închis

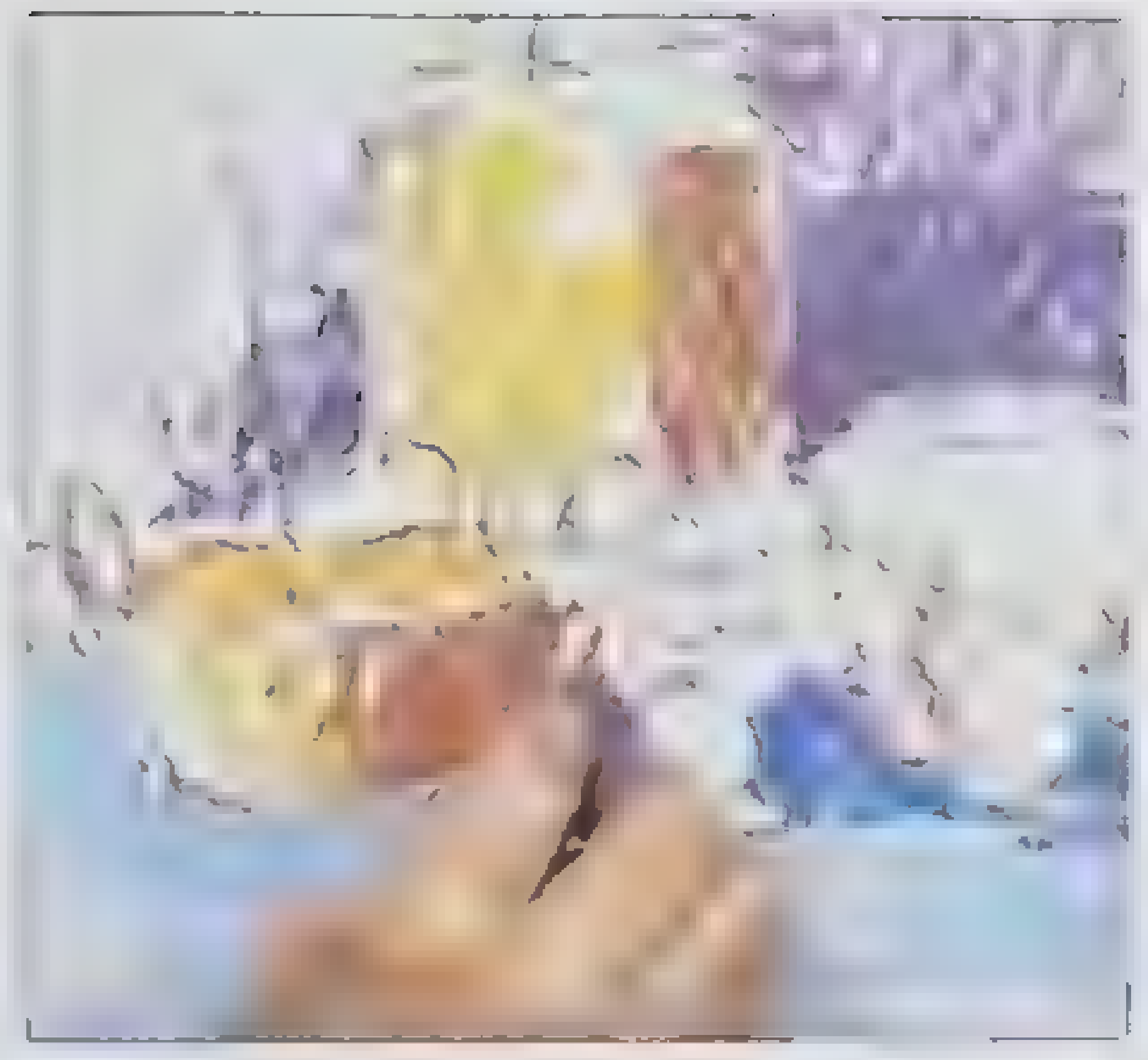

SFATURI
Schiţe preliminare

Înainte de a începe desenul, realizează câteva schiţe preliminare pentru a căuta cele mai frumoase compoziţii. Marchează contururile obiectelor cu un material friabil, cum ar fi o mină de grafit, apoi schiţează marginile imaginii, astfel încât să creezi o compoziţie interesantă. În cele din urmă, defineşte zonele principale folosind tonuri întunecate şi intermediare

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Până acum ai aplicat culorile luminoase într-o manieră liberă şi relaxată, de acum înainte poţi începe să amesteci culorile folosind un creion special pentru estompare (blendă). Dacă nu ai o blendă, poţi folosi la fel de bine o bucată de ziar sau o hârtie de desen rulată

5 ▶ **Estompează fundalul**
Continuă să desenezi cu tuşe rapide şi energice şi extinde fundalul folosind partea plată a pastelului violet. Cu pastelul de umbră arsă adaugă umbrele cele mai intense deasupra vazei ceramice. În acest moment, poţi considera că ai finalizat schiţa principalelor forme ale imaginii, este timpul să dai mai multă consistenţă culorilor, amestecând tuşele de pastel cu creionul special pentru estompare, începând cu tonurile şi umbrele din fundal.

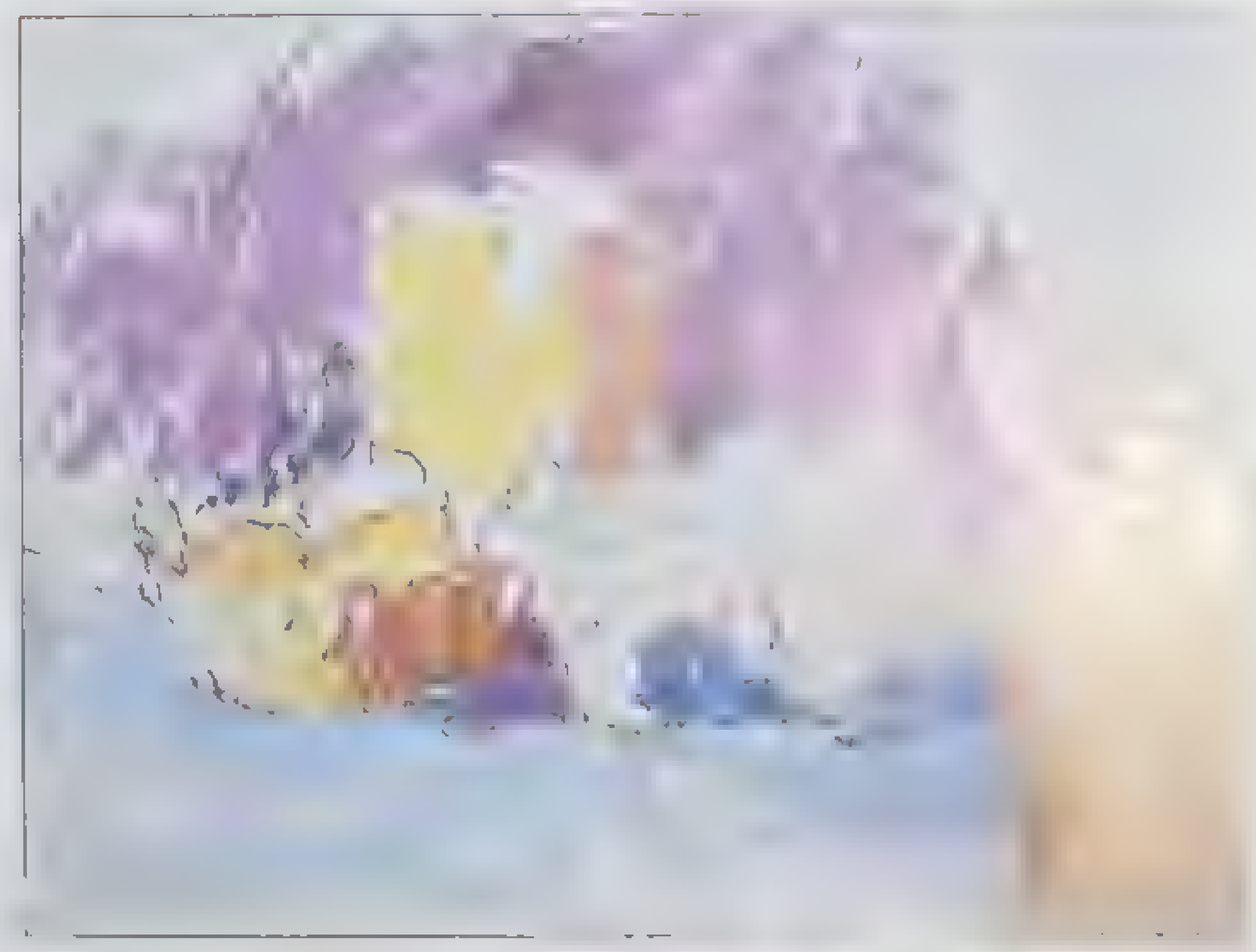

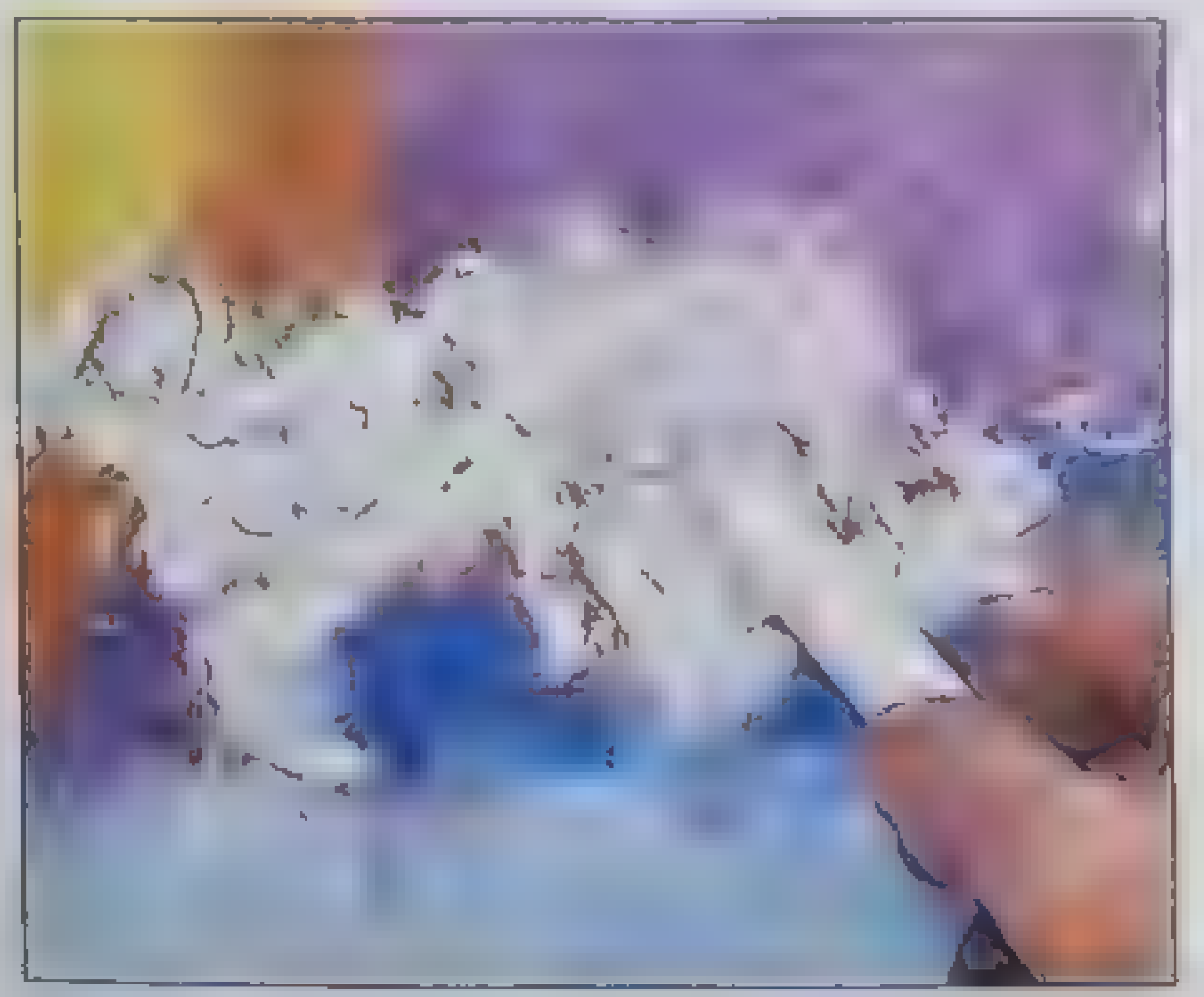

6 ▲ **Estompează culorile**
Foloseşte blenda pentru a estompa culorile de pe vaza din ceramică, de pe coş şi de pe masă. Blenda păstrează mereu o parte din pigment, deci profită de acest lucru ca să întinzi excesul de culoare din zonele neacoperite, cum ar fi cele din zona pălăriei, şi integrează-le în compoziţie.

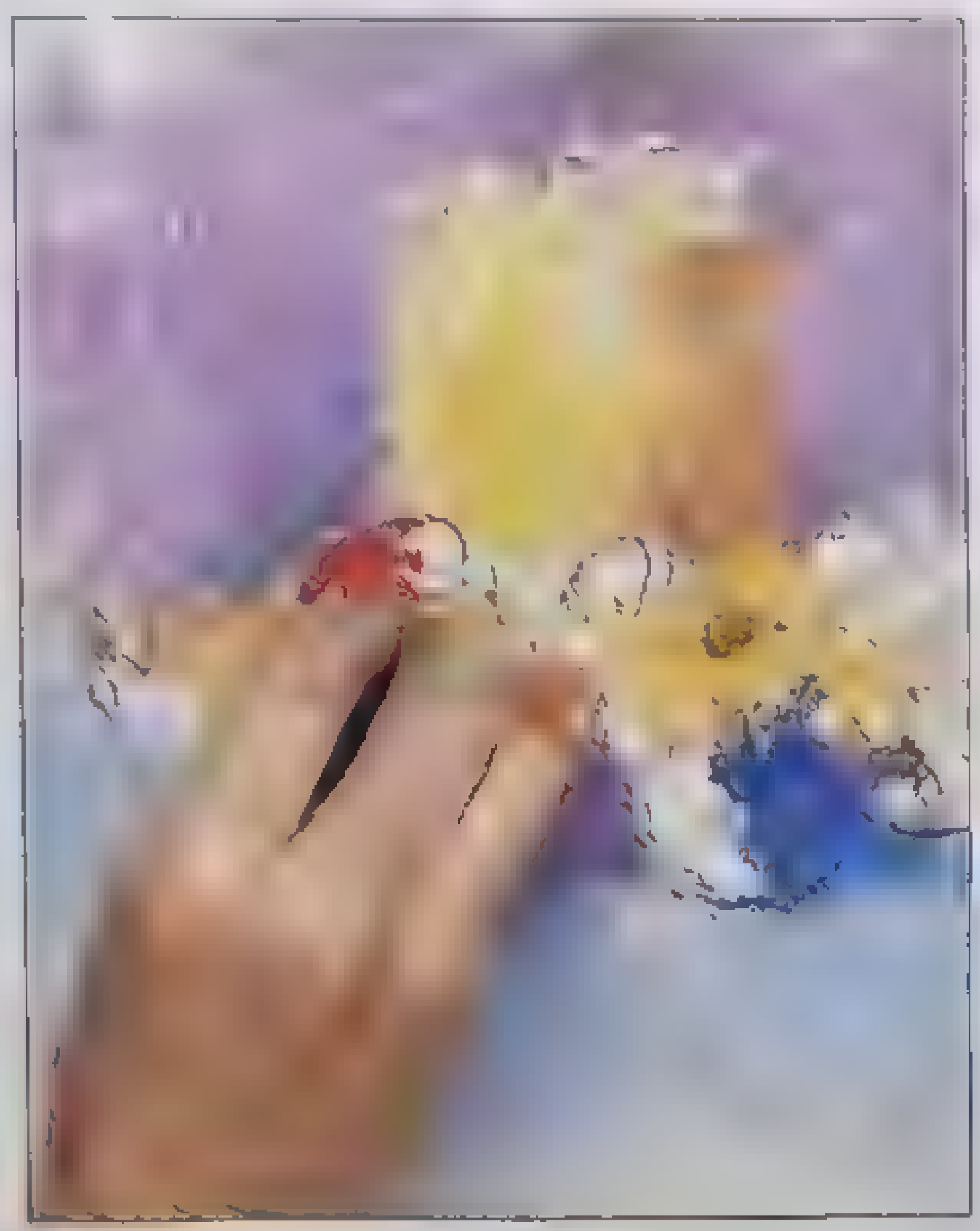

7 ◀ **Creează florile şi fructele**
Desenează petalele florilor dintr-o singură mişcare, folosind accente de oranj. Adaugă umbrele indigo pe latura mai întunecată a vazei albastre şi desenează centrul florilor cu roşu-indian închis. La final, colorează mărul cu roşu de cadmiu.

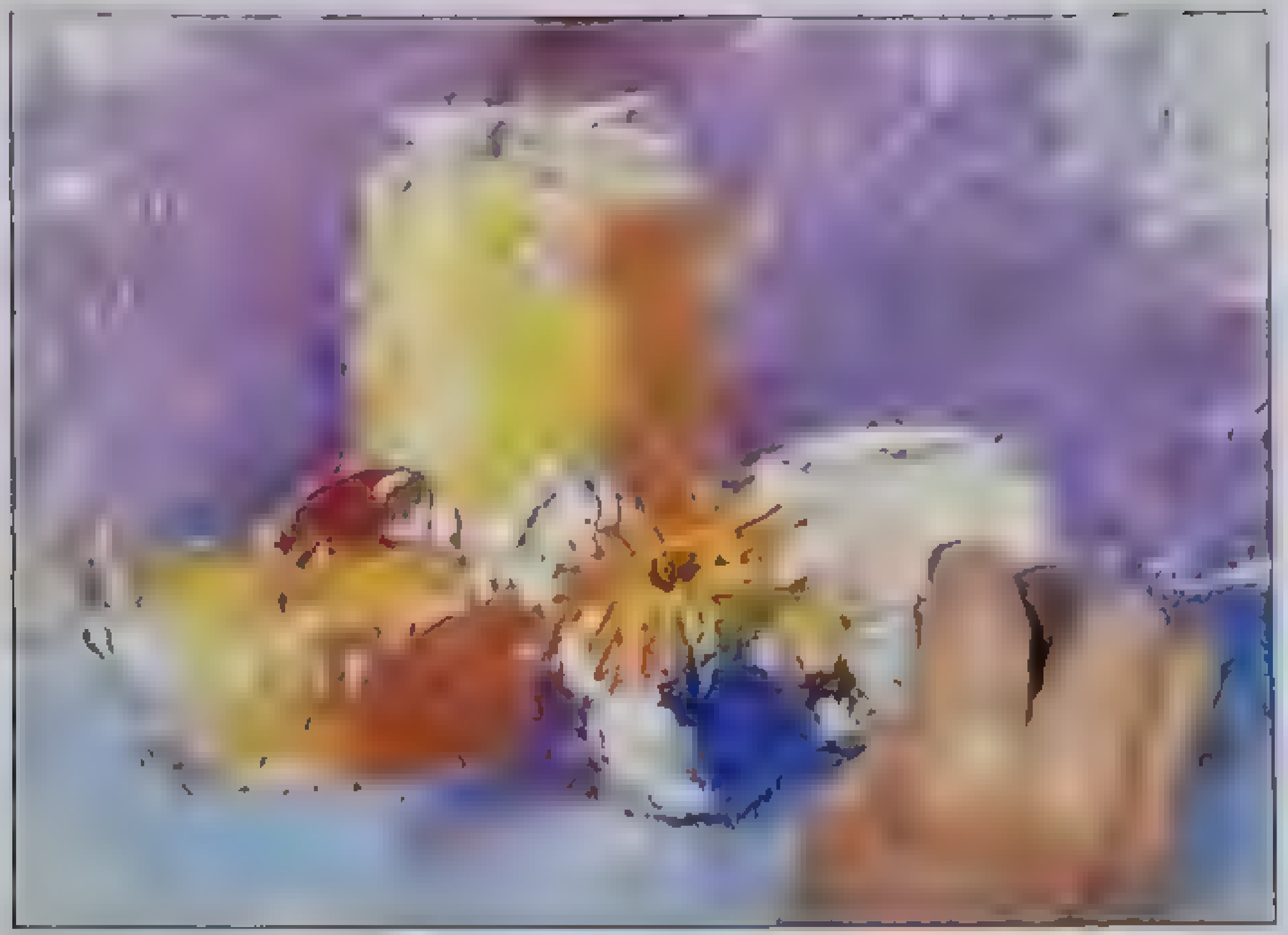

8 **▲ Mai multă culoare**
Adaugă frunzele folosind pământ-verde şi accentuează petalele cu câteva tuşe de roşu-scarlet. Schiţează culoarea pălăriei din câteva tuşe libere de sienna arsă deschisă

Operele maeştrilor

Paul Gauguin (1848-1903)

Natură statică cu portocale

Compoziţia lui **Gauguin** reprezentând fructele aşezate într un castron de porţelan a fost pictată în ulei. Chiar dacă subiectul este simplu, putem remarca exuberanţa deosebită a artistului în abordarea compoziţiei, datorită contrastului intens dintre oranjul vibrant al fructelor şi albul vasului de porţelan. Gauguin a folosit consistenţa păstoasă a uleiului pentru a reda suprafaţa portocalelor, subliniind prin tuşe de pensulă rotunjimea acestora.

Motivul vasului de porţelan a fost simplificat, astfel încât să nu distragă atenţia de la subiect, respectiv de la fructe.

Datorită consistenţei uleiului, artistul a redat în mod realist coaja portocalelor.

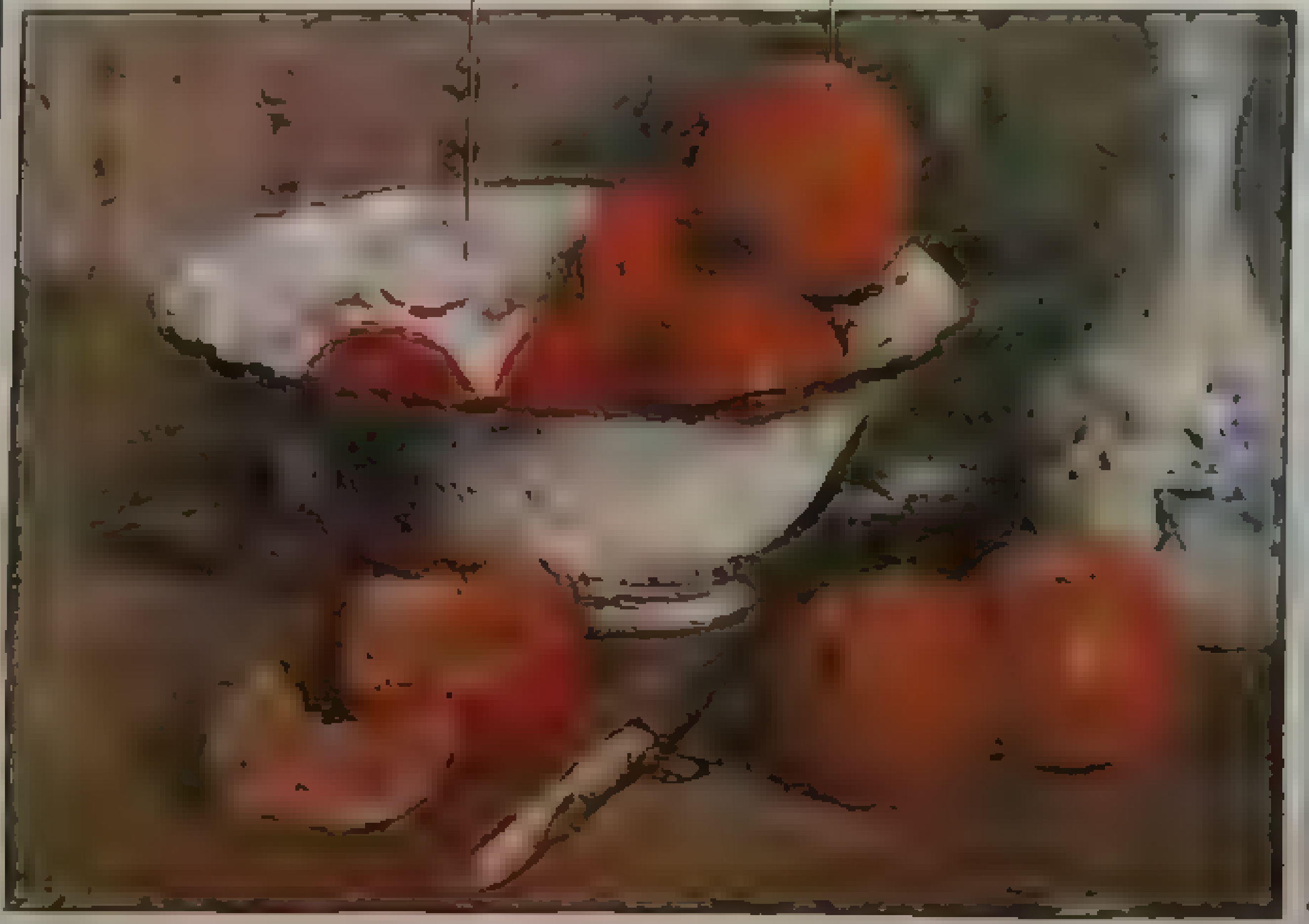

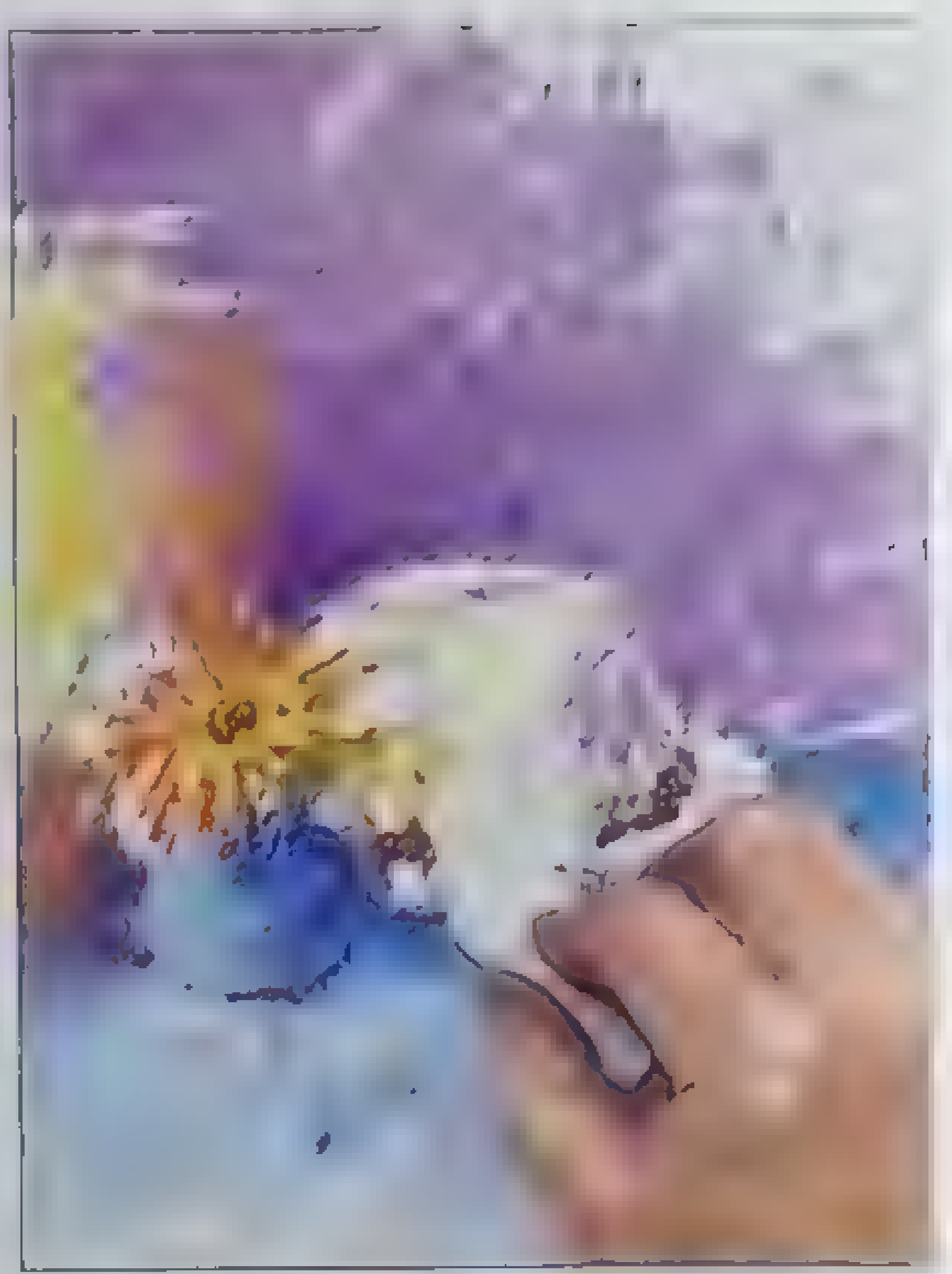

9 **▲ Ai grijă la reflexiile de culoare**
Desenează cu albastru-ultramarin deschis latura luminată a vazei albastre; intensifică fundalul violet, aplicând câteva tuşe violet care să sugereze reflexiile de culoare şi peste coş, pălărie şi vază. Revino cu o serie de tuşe violet-închis peste umbra din spatele pălăriei şi colorează ceaşca cu albastru-ultramarin deschis.

SOLUŢII ISTEŢE

CUM SĂ CORECTEZI

Poţi modifica şi corecta culorile pastelului pur şi simplu suprapunând o culoare peste altă culoare. Hârtia abrazivă, care poate reţine mult pigment, este ideală în acest sens. Aşadar nu ezita să modifici lucrarea ori de câte ori este nevoie. În imaginea de mai jos, unul dintre tonurile mai întunecate ale naturii statice este şters prin aplicarea unei alte culori peste stratului iniţial

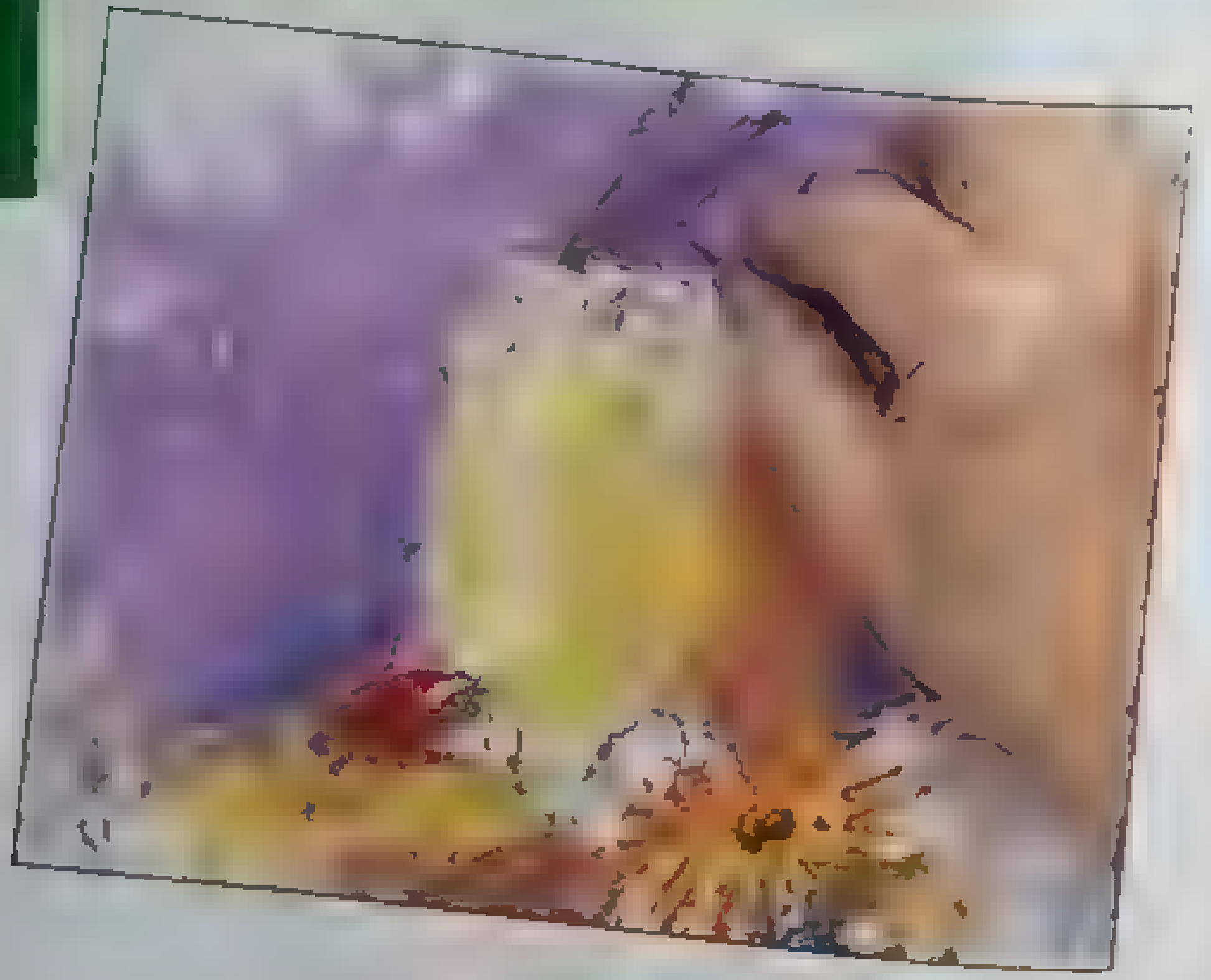

Fii creativ!

Senzaţii intense

Poţi folosi acelaşi subiect ca motiv de inspiraţie pentru un desen în pastel complet diferit: în această schiţă în culori intense nu există amestecuri de tonuri, nu apar umbre intense şi nici detalii, fiecare obiect al compoziţiei a fost redat în tuşe ample de culoare pură: roşu-deschis, albastru, galben, violet şi oranj Cu cât lucrezi mai repede, cu atât mai viguros şi eficient va fi rezultatul final. Foloseşte o hârtie neutră ceva mai întunecată cu siguranţă, un fundal nedefinit va accentua şi mai mult luminozitatea şi intensitatea pastelurilor

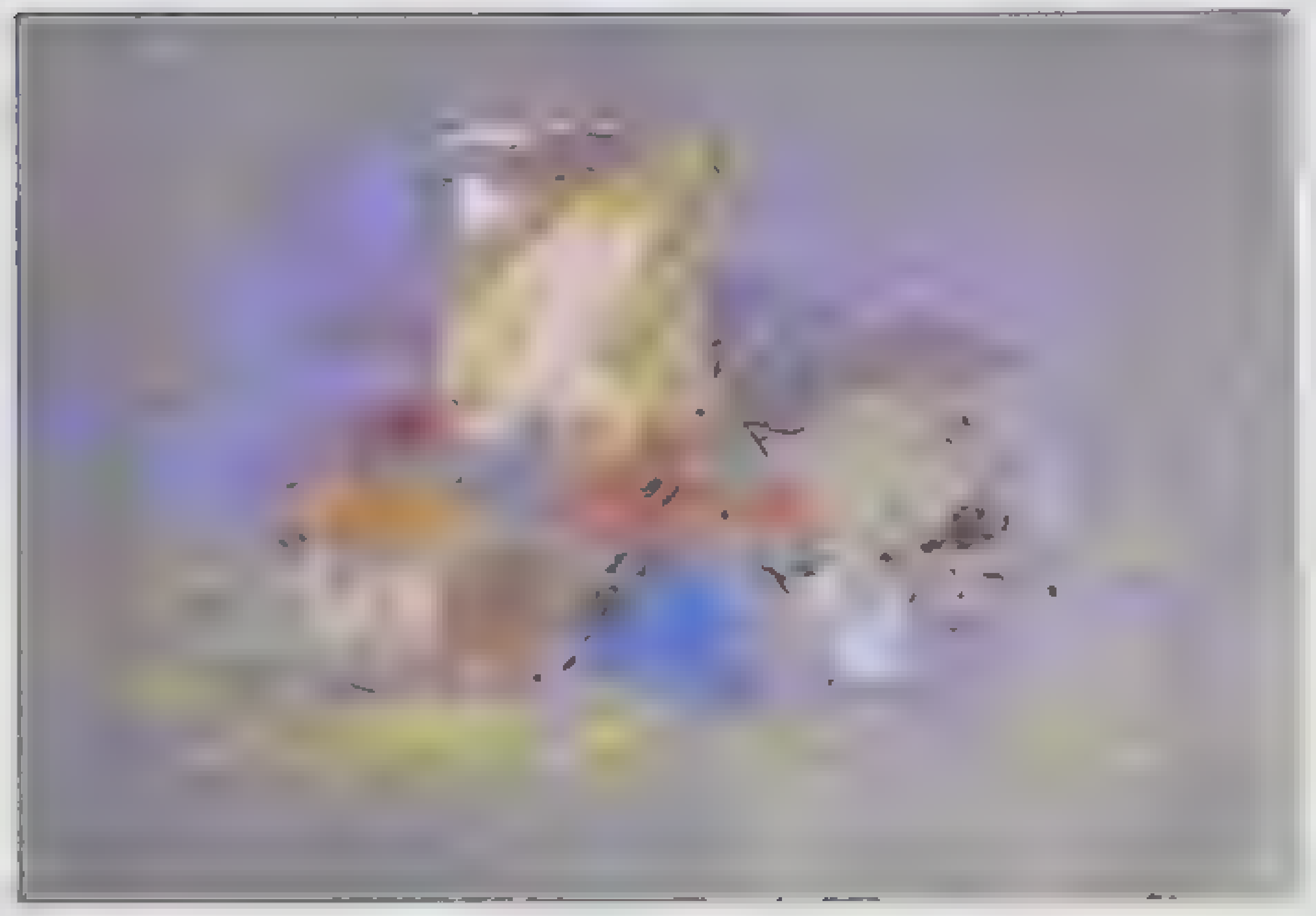

10 **▶ Luminează masa**
Folosind partea plată a pastelului turcoaz-deschis, luminează tonul deschis al mesei, lăsând să transpară câteva tuşe din culoarea de bază

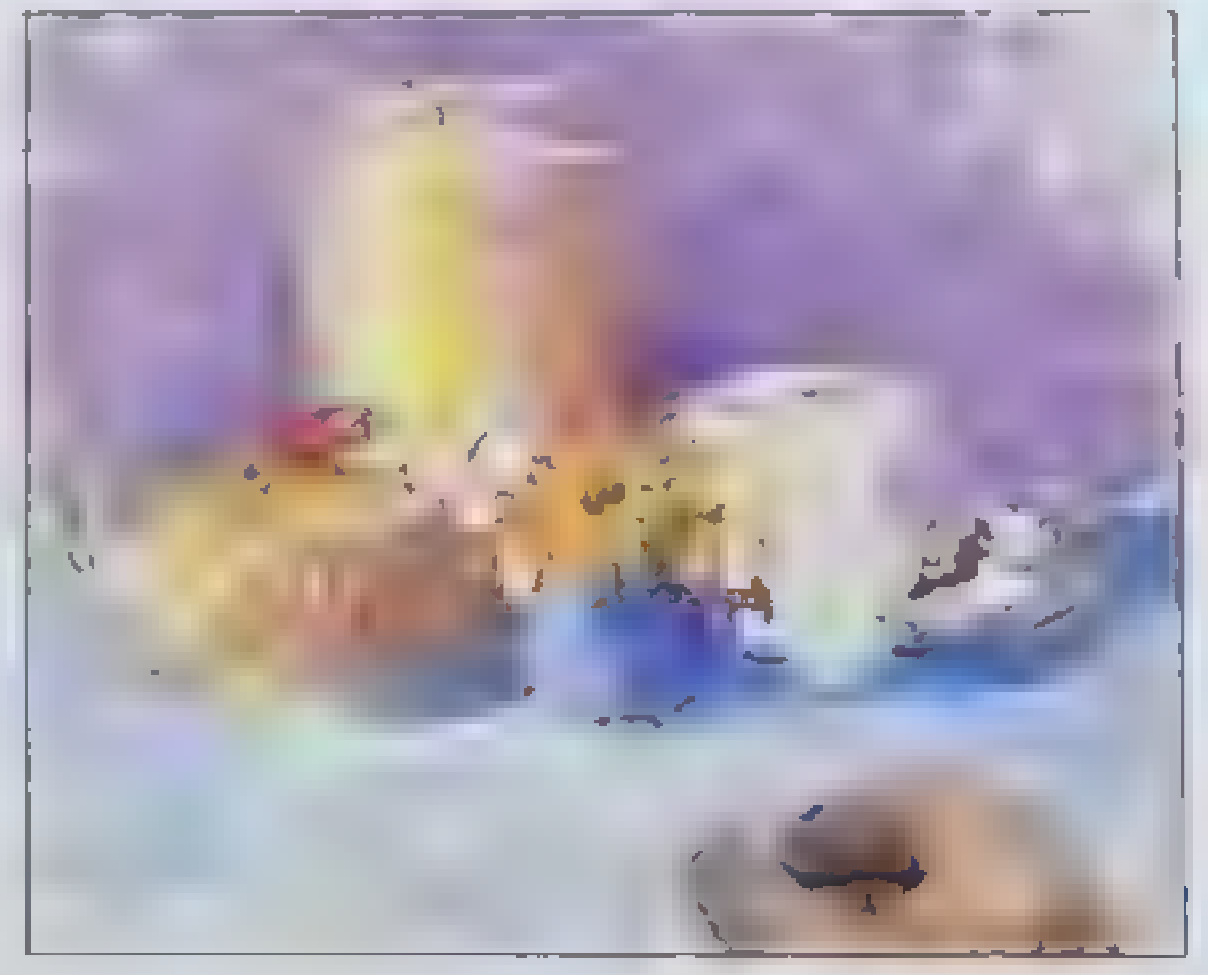

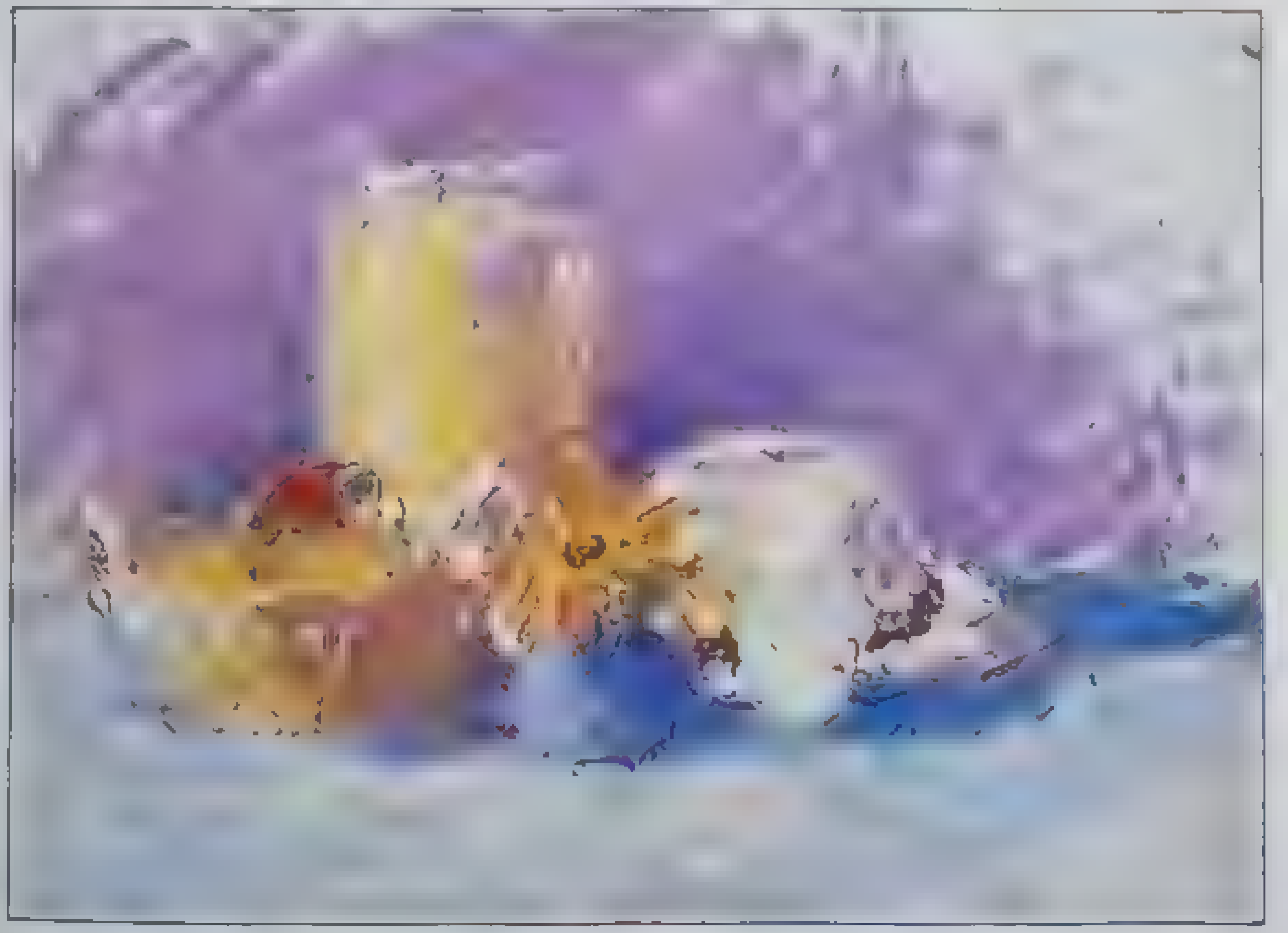

11 **▲ Dezvoltă contrastul**
Intensifică umbrele vasului din ceramică folosind puţin violet, apoi aplică nişte accente de violet-deschis pe partea întunecată a vazei pentru a sugera reflexiile. Folosind sienna arsă deschisă, finisează mânerele coşului.

UN PAS ÎNAINTE

Până acum ai avansat de la tonurile întunecate la cele deschise. Acum este momentul să adaugi detaliile finale inclusiv tonurile mai subtile ale între lucrări: câteva reflexii albe de lumin pentru fructe şi pentru vasele din ceramică

12 **▼ Rafinează portocalele şi vaza albastra**
Adaugă galben de cadmiu pentru partea superioară a portocalelor şi violet pentru umbrele lor; aplică violet până ajungi la umbra coşului şi amestecă uşor cu degetele diferitele nuanţe de albastru, având grijă să nu te răneşti din cauza hârtiei abrazive

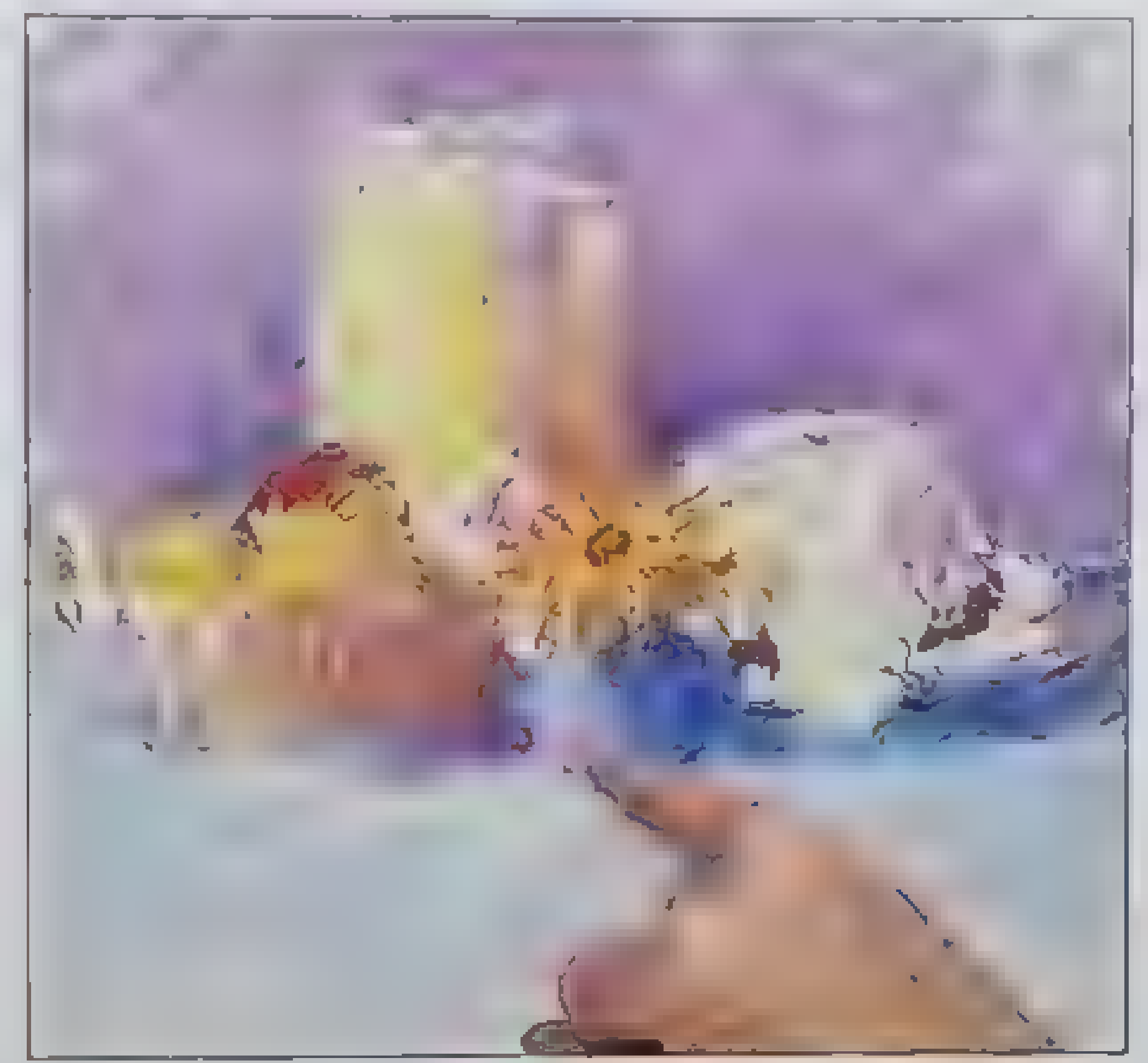

13 ▼ **Ultimele retuşuri**
Folosind ocru-galben deschis, lucrează partea luminată a coşului; aplică şi în zona de umbră câteva accente din aceeaşi culoare. Desenează umbra de sub coş cu brun Van Dyck şi adaugă puţin roşu-carmin în partea superioară a mărului.

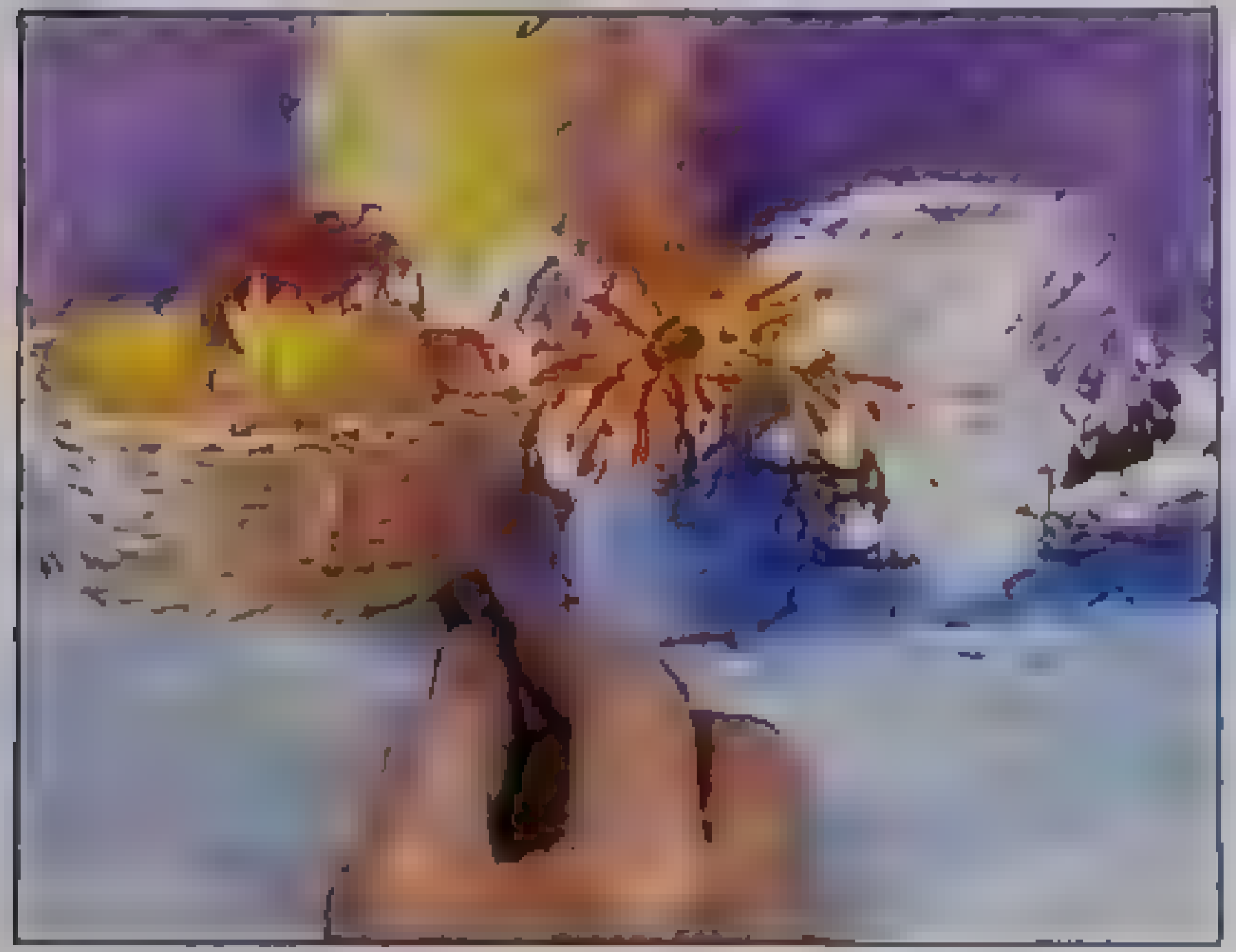

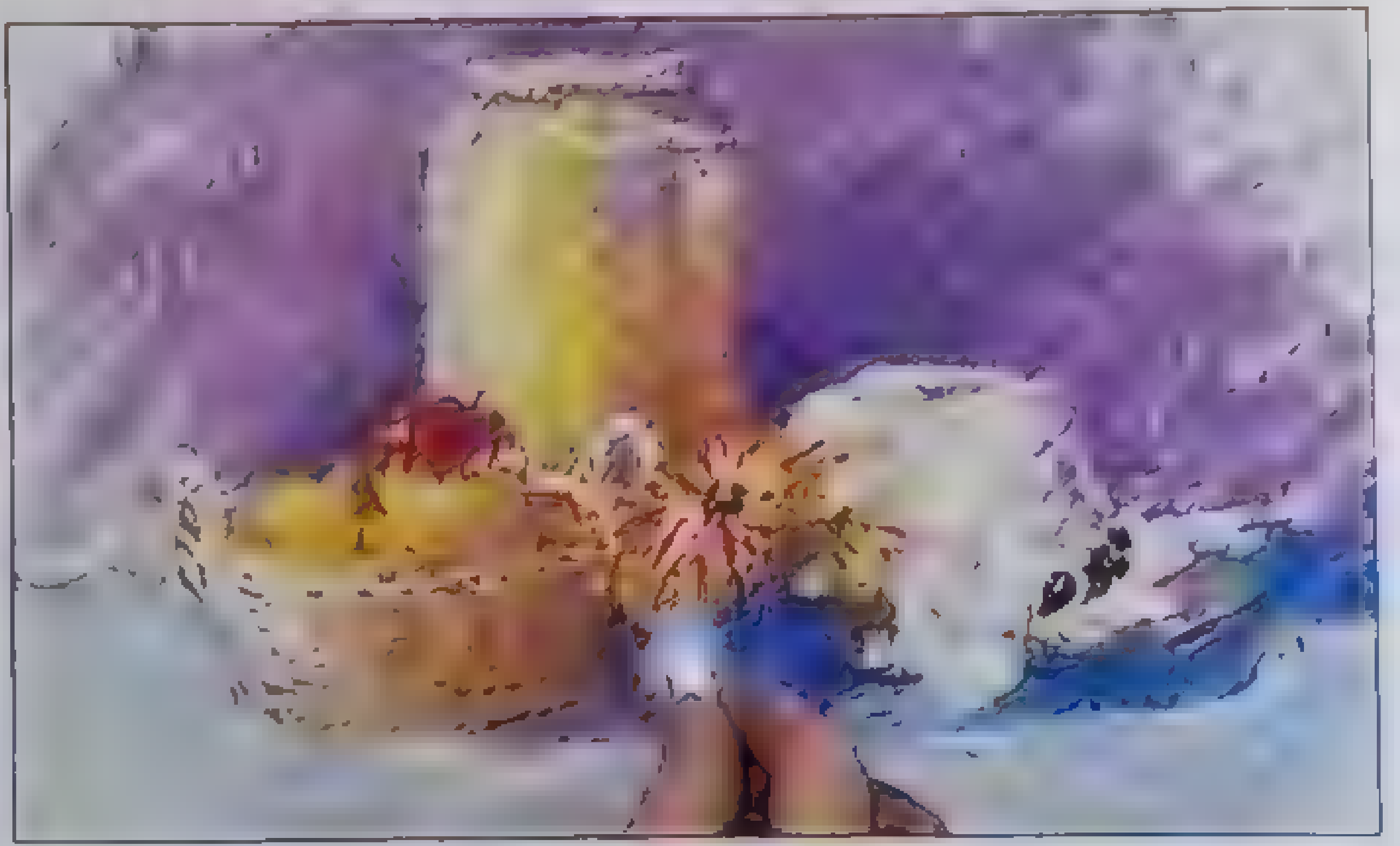

14 ▲ **Adaugă accentele de lumină**
Este timpul să treci la tonurile mai deschise şi la reflexiile albe: adaugă ocru-galben pe marginea pălăriei, pe vaza de ceramică, pe coş, pe mânerele acestuia şi, nu în ultimul rând, în interiorul ceştii. Aplică pe petalele florilor şi pe vază câteva tuşe de roşu de cadmiu deschis. La final, adaugă puţin alb pentru a reda reflexiile de pe măr, portocale, ceaşcă, pălărie şi de pe vaza albastră.

O LUCRARE COMPLETĂ

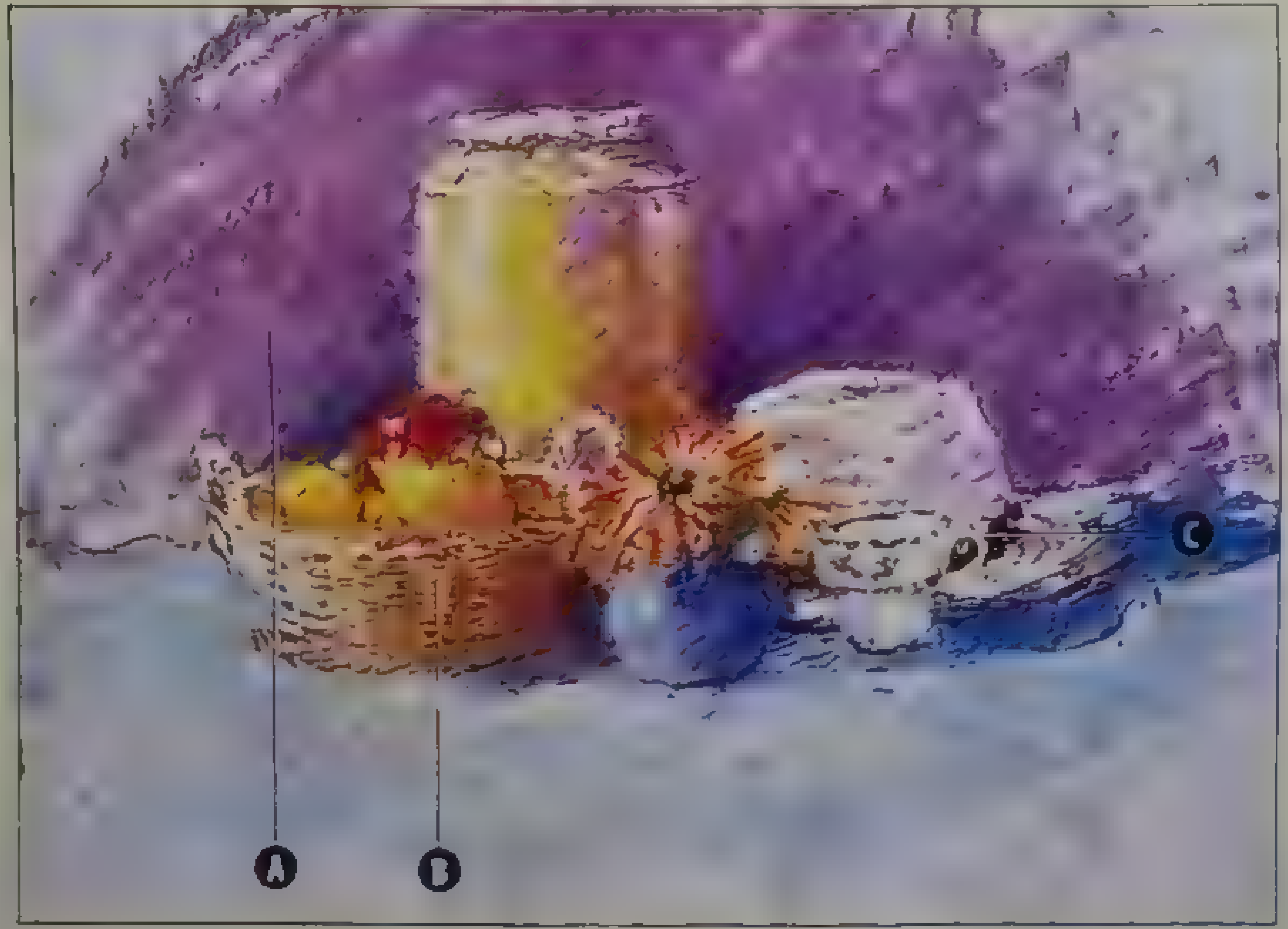

A Amestecuri de culori
Pastelul din fundal şi de pe masă a fost estompat pentru a sugera ideea de culoare unitară, în contrast, restul compoziţiei pare doar schiţat.

B Materialitate şi suprafaţă
Prin câteva tuşe de culoare aşezate la locul potrivit, am sugerat suprafeţele coşului, ale pălăriei, florilor şi vaselor, evitând astfel o reprezentare în detaliu.

C Lumini şi reflexii
Reflexiile şi zonele de maximă luminozitate au fost adăugate în ultima clipă: ele sunt utile pentru a conferi imaginii un contrast mai puternic între tonuri, dar şi o lumină unitară

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

O natură statică în acuarelă cu dovleci şi căni în culorile toamnei

- Perfecţionează tehnica straturilor de culoare suprapuse
- Foloseşte hârtie colorată pentru picturi în culori mai calde.
- Lucrează direct în acuarele, fără schiţe preliminare, pentru o pictură spontană şi autentică.

Culorile de pastel

Desenând în culori de pastel, poţi obţine rezultate extrem de plăcute: datorită bogăţiei de nuanţe şi de intensităţi, pastelurile sunt foarte adaptabile şi expresive.

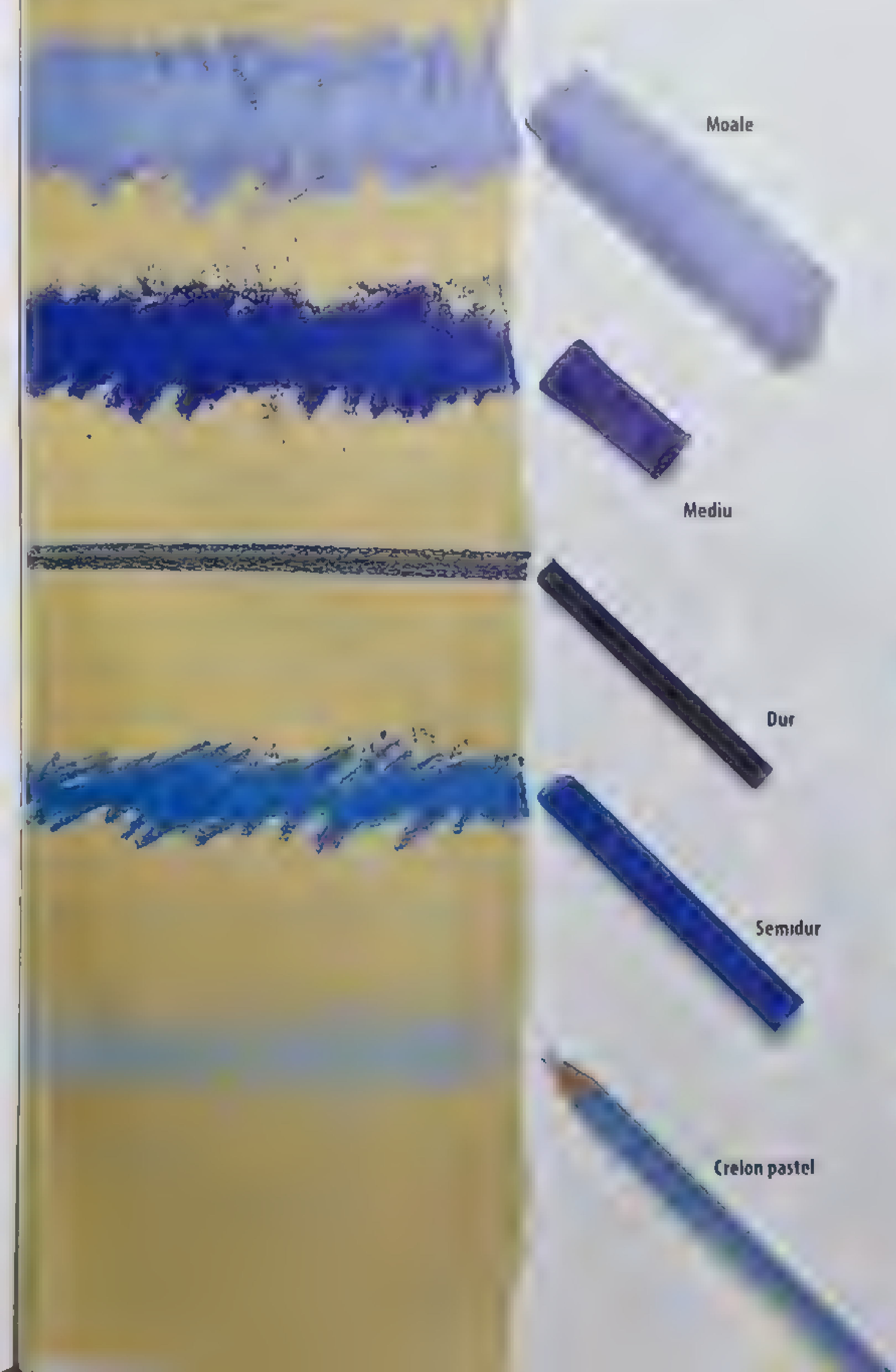

◀ **Există două categorii principale de culori de pastel: moi şi tari. În cadrul acestor două grupuri se regăsesc diferite grade de duritate şi moliciune; în plus, mai există şi creioanele de pastel.**

Pastelurile produc suprafeţe de culoare uniforme şi catifelate, variind de la cel mai luminos şi strălucitor la cel mai estompat dintre tonurile deschise. Cele mai intense culori de pastel sunt fabricate din pigment pur, în timp ce nuanţele mai deschise sunt obţinute adăugând cretă sau pigment alb la culoar principală. Cu toate acestea, fie că alegi o nuanţă ştea să de galben-citron sau o nuanţă caldă şi intensă d galben-auriu, pigmenţii sub formă de pulbere ai pas lurilor îţi vor oferi o culoare de calitate, bogată sistentă, pe care niciun alt material n-o poate

Întrucât sunt produse sub formă de bat tă lume tinde să considere pastelurile pentru desen. Ele nu doar delimitează sunt folosite cu succes şi ca material de tabil şi eficace; de exemplu, pot fi bine în straturi succesive

Folosite astfel, pastelurile su culori decât de creioane, iar din ace putem vorbi mai curând despre pictu desen în pastel. Pastelurile prezintă un avantaj te important în comparaţie cu vopseaua: nu necesită timp de uscare înainte de aplicarea unui alt strat de culoare. Pigmenţii pulbere nu se împrăştie şi, prin urmare, pot fi folosiţi oriunde şi oricum, suprapunându-i sau alăturându-i altor culori

▶ **Cinci nuanţe de roşu-scarlet, de la roşul cel mai intens la roz-deschis. Pentru majoritatea culorilor există între trei şi zece nuanţe diferite de pasteluri.**

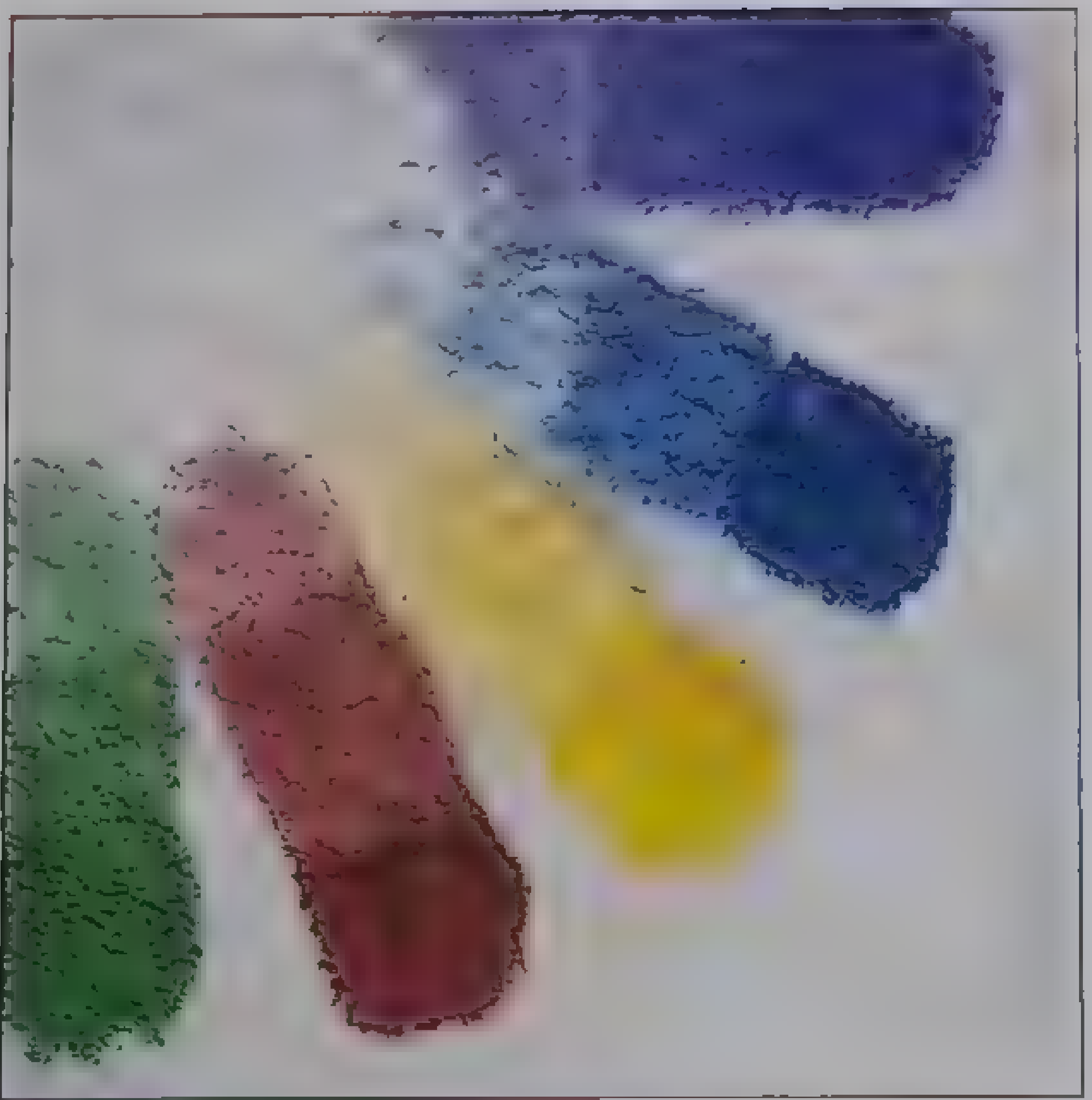

▲ Cu cât adaugi mai multă cretă pigmentului pur, cu atât mai deschisă este nuanța pastelului; în acest mod, se pot obține mai multe nuanțe diferite ale aceleiași culori.

Cum sunt fabricate culorile de pastel

Culorile de pastel datează de la începutul secolului al XVIII-lea; până în acel moment, materialul cel mai asemănător au fost culorile de pastel dure, de obicei, învelite în ceară și disponibile numai în anumite nuanțe, cum ar fi pământ-roșu, brun și negru.

Deși culorile de pastel conțin aceiași pigmenți folosiți în culorile la tub sau alte materiale artistice, ele sunt uscate, iar utilizarea lor nu necesită diluare cu apă sau alte lichide. Ele sunt, de fapt, fabricate prin amestecarea componentelor sub formă de pulbere cu un liant: amestecul este apoi rulat și modelat în formă de batoane, care sunt lăsate să se usuce.

Lianții cei mai folosiți sunt guma-rășină, rășina și amidonul. Totuși, unii pigmenți, spre deosebire de alții, au nevoie de lianți mai puternici; de exemplu, o nuanță deschisă cu multă cretă nu va avea nevoie de un liant mai puternic decât laptele degresat, în timp ce pentru o nuanță de roșu de cadmiu trebuie să recurgi la lianți mult mai puternici. Puterea și calitatea liantului sunt caracteristici care determină duritatea culorii de pastel.

Dur, moale și foarte moale

Pentru a simplifica lucrurile, putem împărți toate pastelurile folosite în lucrările artistice în două categorii principale: dure și moi. Pastelurile moi, de altfel cele mai comune, au tendința de a se rupe și de a se fărâmița; între culorile de pastel moi există diferite grade de moliciune, în funcție de producător. Culorile de pastel dure sunt batoane comprimate, de multe ori în formă de paralelipiped: cele mai cunoscute sunt culorile de pastel Conté, deși, în prezent, cei mai mulți producători ne propun soluții alternative. Culorile de pastel dure conțin mai multă gumă-rășină decât cele moi, iar culoarea lor este, de obicei, mai puțin intensă. Vom dezbate acest aspect într-un număr viitor.

CUM SĂ AMESTECI CULORILE PASTEL

Pentru a amesteca două culori de pastel ai nevoie de o pensulă. folosește-o cu grijă, deoarece orice mișcare bruscă poate inlatura pigmentul

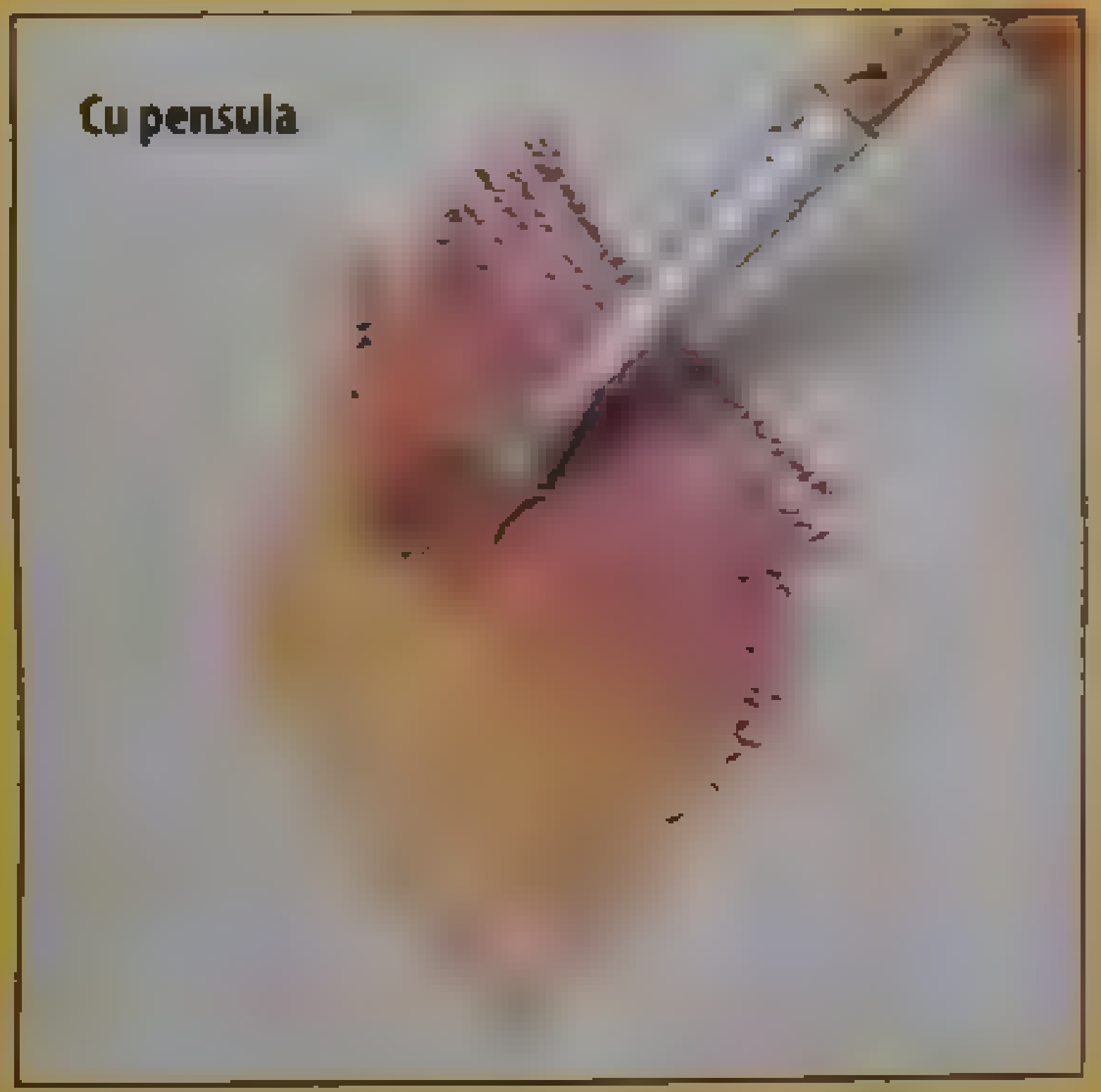

Cu pensula

În cazul zonelor mai ample de culoare, pentru a amesteca rapid culorile, poți folosi o cârpă moale sau o bucată de șervețel absorbant de bucătărie.

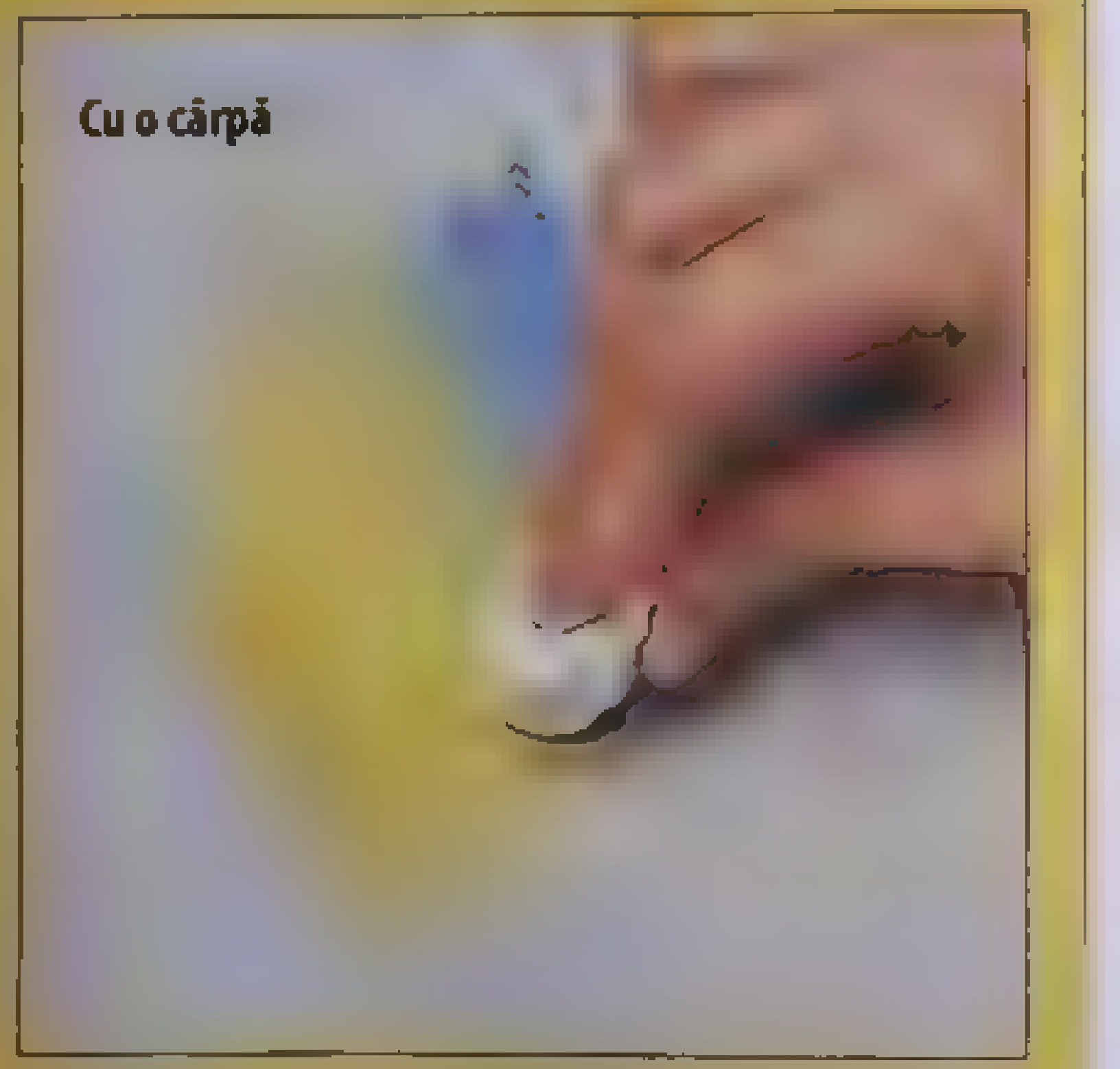

Cu o cârpă

Cel mai rapid mod de a amesteca două suprafețe acoperite cu pastel este să le freci cu degetul (desigur, curat).

Cu degetul

Vârful estompei, o bucată de hârtie albă rulată care poate fi găsită în magazinele cu materiale de pictură, este ideal pentru amestecarea pastelului în zonele mici și sensibile ale detaliilor.

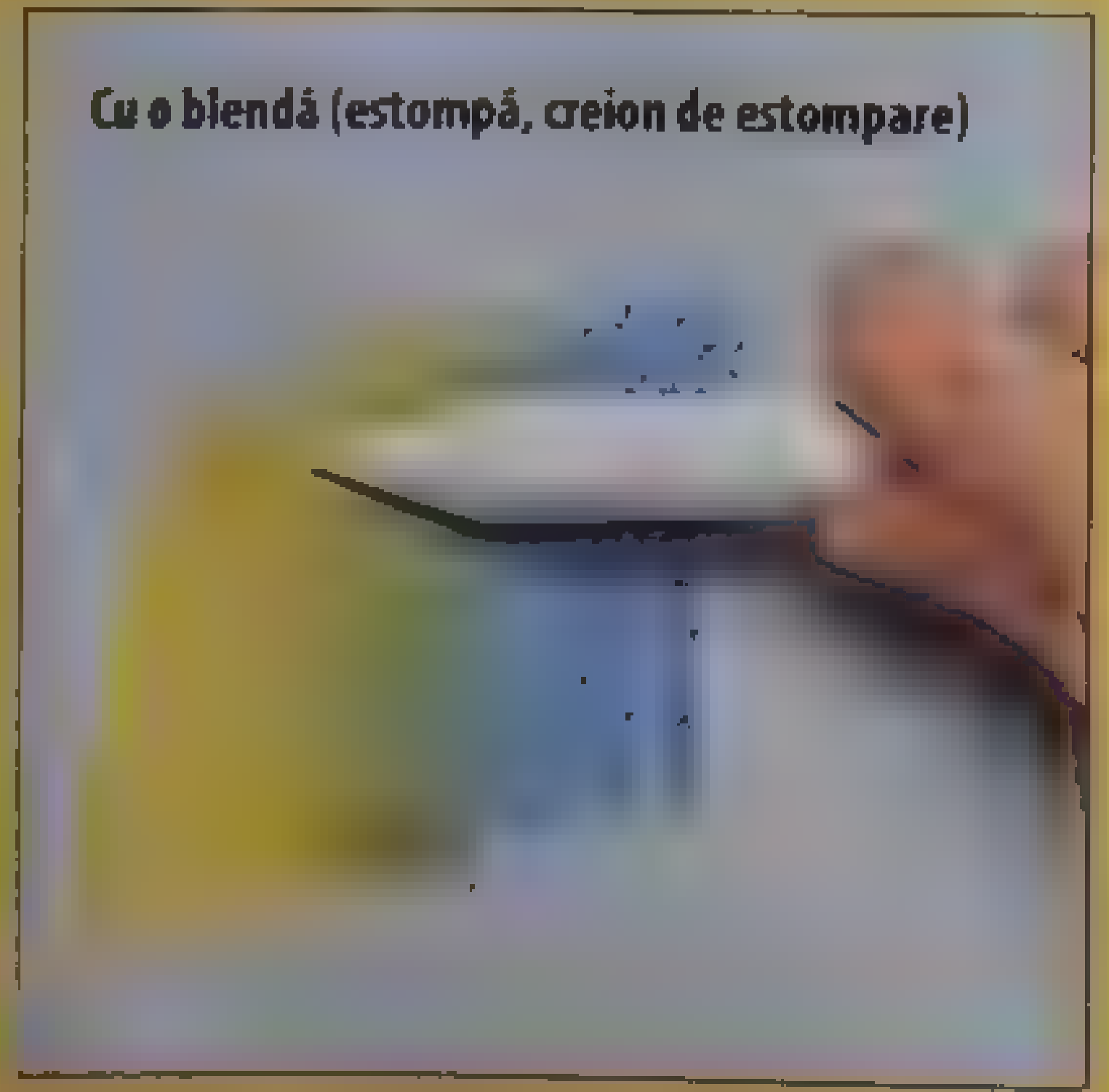

Cu o blendă (estompă, creion de estompare)

▲ Păstrează culorile de pastel curate într-o cutie plină de orez; boabele de orez vor curăța culorile pastel de particulele de impurități și de pigment, împiedicând chiar murdărirea diferitelor culori.

Amestecuri de culori de pastel

Culorile de pastel nu se pot amesteca așa cum se amestecă cele la tub. De aceea, nu numai că vei avea nevoie de un pastel pentru fiecare culoare în parte, ci chiar de câte un pastel pentru fiecare nuanță din culoarea respectivă. Iată de ce există o gamă atât de variată de culori de pastel. Unii producători oferă până la 500 de nuanțe de pasteluri diferite, inclusiv diferite versiuni ale aceleiași culori.

În funcție de marcă, o linie de culori de pastel poate conține până la zece nuanțe diferite pentru fiecare culoare, de la cea mai estompată până la cea mai intensă. Valoarea tonală este adesea exprimată de un număr, deși sistemul de diferențiere variază în funcție de producător. De exemplu, roșu-scarlet nr. 1 este, de obicei, o nuanță de roz-deschis și subtil, în timp ce roșu-scarlet nr. 5 este nuanță de roșu mult mai intensă. Deși este utilizată de mulți artiști profesioniști, gama foarte largă de culori de pastel reprezintă un instrument excelent chiar și pentru începători; fără să mai piardă timp amestecând culorile, artistul se poate concentra asupra diferitelor aspecte ale operei sale. Cu alte cuvinte, atunci când folosești culorile de pastel, poți să respiri ușurat, deoarece de amestecarea culorilor s-a ocupat în prealabil producătorul!

Suprafețele

Suprafața pe care lucrezi reprezintă un factor important: foile de hârtie și planșetele de desen dedicate pastelurilor au texturi bine definite, ce pot varia de la cele mai aspre până la cele mai catifelate. Pe o hârtie omogenă, adică fără asperități, culorile de pastel moi alunecă, producând pete de culoare stinse și nu foarte plăcute; în schimb, pe o suprafață adecvată, cu o textură potrivită, pulberea conținută de culoarea de pastel umple porii hârtiei treptat și îți permite să suprapui mai multe straturi de culoare densă și moale. În cazul în care hârtia ajunge la saturație, vei observa cât de dificil este pentru culoare să adere la suprafață.

Fixarea

Culorile de pastel se fărâmițează ușor. De aceea, ca să nu riști, după ce ai terminat lucrarea, ar trebui să o pulverizezi cu un **fixativ**. Acest instrument are un singur dezavantaj: poate întuneca ușor nuanțele culorilor și, prin urmare, ar trebui să-l folosești cu moderație. Ține spray-ul în poziție verticală, la aproximativ treizeci de centimetri de lucrare, și pulverizează ușor și uniform dintr-o parte în alta, până la acoperirea întregii suprafețe.

Îngrijirea culorilor de pastel

Culorile de pastel sunt foarte fragile și trebui să fie manipulate cu grijă pentru evita deteriorarea lor: dacă din întâmpl re le scapi pe jos sau dacă le apeși pr brusc pe hârtie, ele se pot rupe. La fi te poți trezi cu o mulțime de bucăți și incomode, pe care cu greu le poți ți în mână sau le poți utiliza.

Multe culori de pastel consumat depozitate la un loc se murdăresc, fi cauza pigmenților de pe mâini, fi contactul cu alte pasteluri: pe t lung, poate fi dificil să distingi o re de celelalte. O modalitate foarte plă și practică de a evita acest lucru te să pui culorile pastel într-o cu nă cu orez; vei vedea că doar boabel orez se vor murdări, iar culorile de p tel vor rămâne curate.

După ce ai terminat de desenat, pune din nou culorile de pastel în cutia respectivă. Dacă nu vrei să le pui în orez, le poți păstra la fel de bine între coli de carton ondulat.

▶ Pentru a avea mereu un pastel bine ascuțit, ai grijă să ai la îndemână o bucățică de glaspapir. Ca să obții un vârf bine ascuțit și regulat, aplică o presiune ușoară în timp ce rotești încet pastelul pe toate părțile, menținând constant contactul cu foaia de glaspapir.

Tehnici mixte

După ce ai ajuns să stăpânești tehnicile diferitelor materiale pentru desen și pictură, încearcă să le combini într-o singură lucrare.

MATERIALE

- Fragmente de crengi de copac cu scoarță caracteristică
- O foaie de hârtie de desen aspră sau netedă
- Creion 6B
- 5 culori de pastel uleios: galben de cadmiu, alb, roz de carnație, brun-deschis, negru
- 2 acuarele: sepia, negru-ivoriu
- Pensulă rotundă nr. 3

Unele materiale, cum ar fi pastelurile și acuarelele sau cărbunele și creta, se combină foarte bine, deoarece caracteristicile lor diferite se accentuează și se completează reciproc. Prin combinarea diferitelor materiale și tehnici, poți crea materialități și efecte optice care sporesc potențialul lucrării. Este distractiv să experimentezi și să verifici rezultatele pe care le poți obține alegând modalitățile tehnice care se potrivesc stilului tău.

În exercițiile următoare, scopul nostru nu este acela de a crea o lucrare completă, ci de a produce o serie de studii rapide, experimentând o îmbinare de tehnici. Ai posibilitatea să combini materiale pentru desen sau pictură sau pentru ambele scopul este acela de a-ți folosi creativitatea în interpretarea motivelor și a suprafețelor, dispunând de o gamă largă de materiale pe care le consideri compatibile cu subiectul ce trebuie reprezentat

EXERCIȚIUL NR. 1

Un studiu al obiectelor care îți pică în mână reprezintă un exercițiu ce îți va îmbunătăți spiritul de observație și abilitățile de a desena. Aceste ramuri de copac au o scoarță pestriță ce sugerează o abordare alternativă prin combinarea diferitelor tehnici; începe prin a reprezenta un fragment din subiect și apoi extinde-l pe întreaga foaie.

1 ▶ Desenează conturul
În primul rând, alege acea zonă a ramurilor asupra căreia vrei să te concentrezi și desenează o schiță ușoară cu creionul 6B. Tratează motivul ramurii din dreapta, asemeni unui model tip piele de șarpe.

▼ Suprafețele mici ale scoarței de copac pot construi o compoziție abstractă unică.

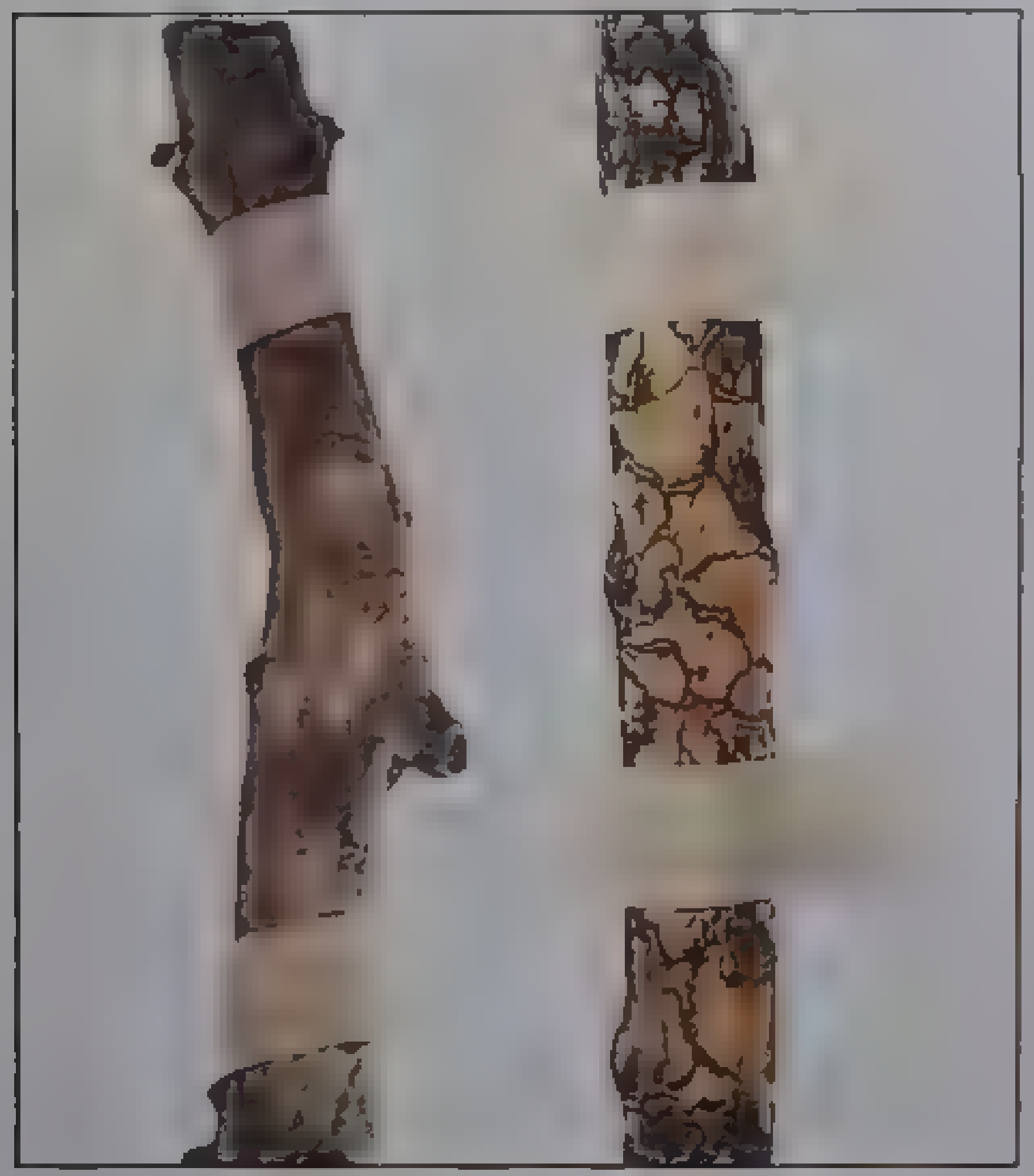

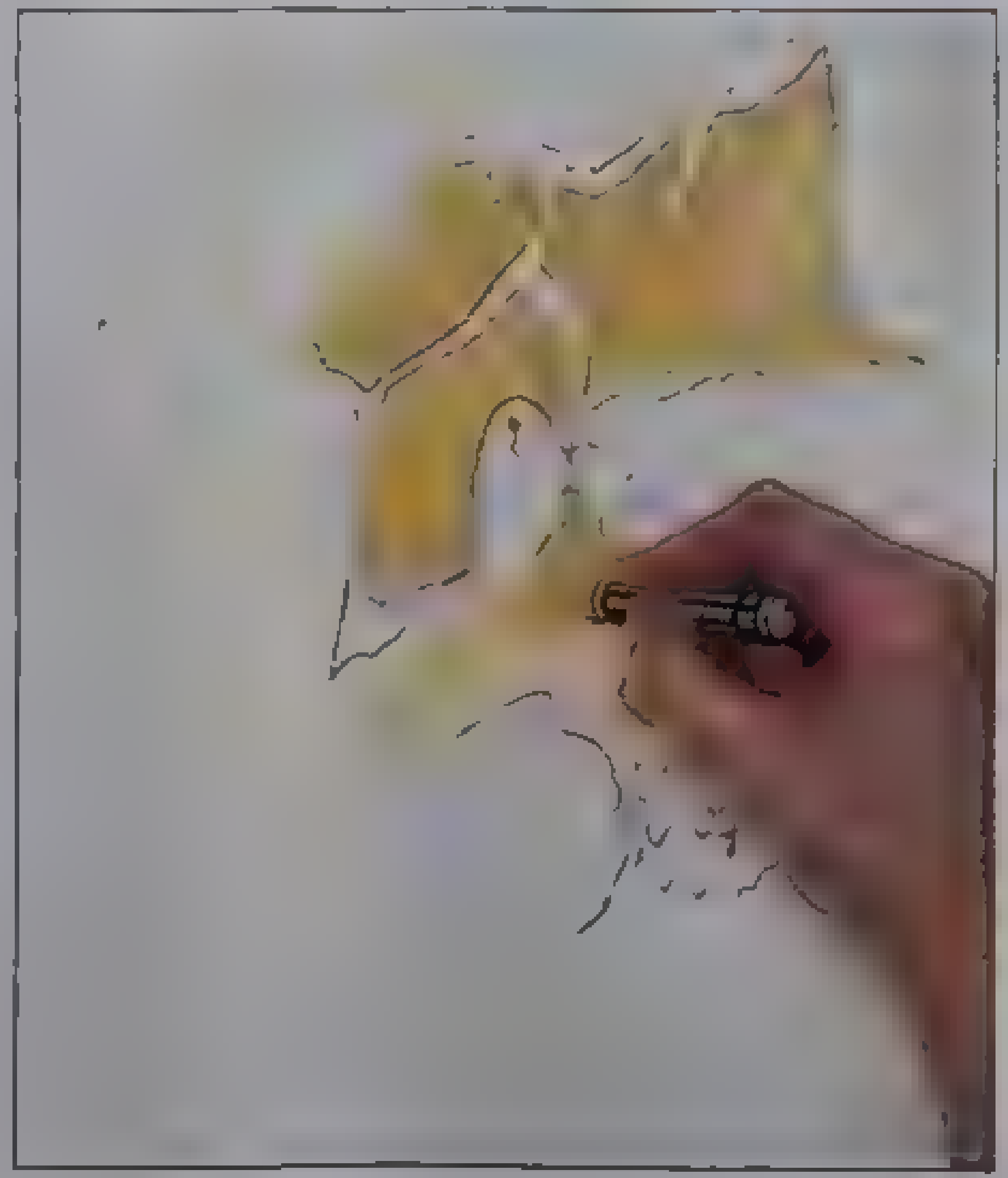

2 ◀ Lucrează la ramura din dreapta
Tonul de bază al ramurii din dreapta este un alb vibrat ce tinde spre galben: recreează-l suprapunând culori pastel în nuanțe de galben de cadmiu, alb și roz de carnație. Apoi amestecă-le cu degetele pentru a crea un strat gros de culoare. Deocamdată nu colora motivele mai închise.

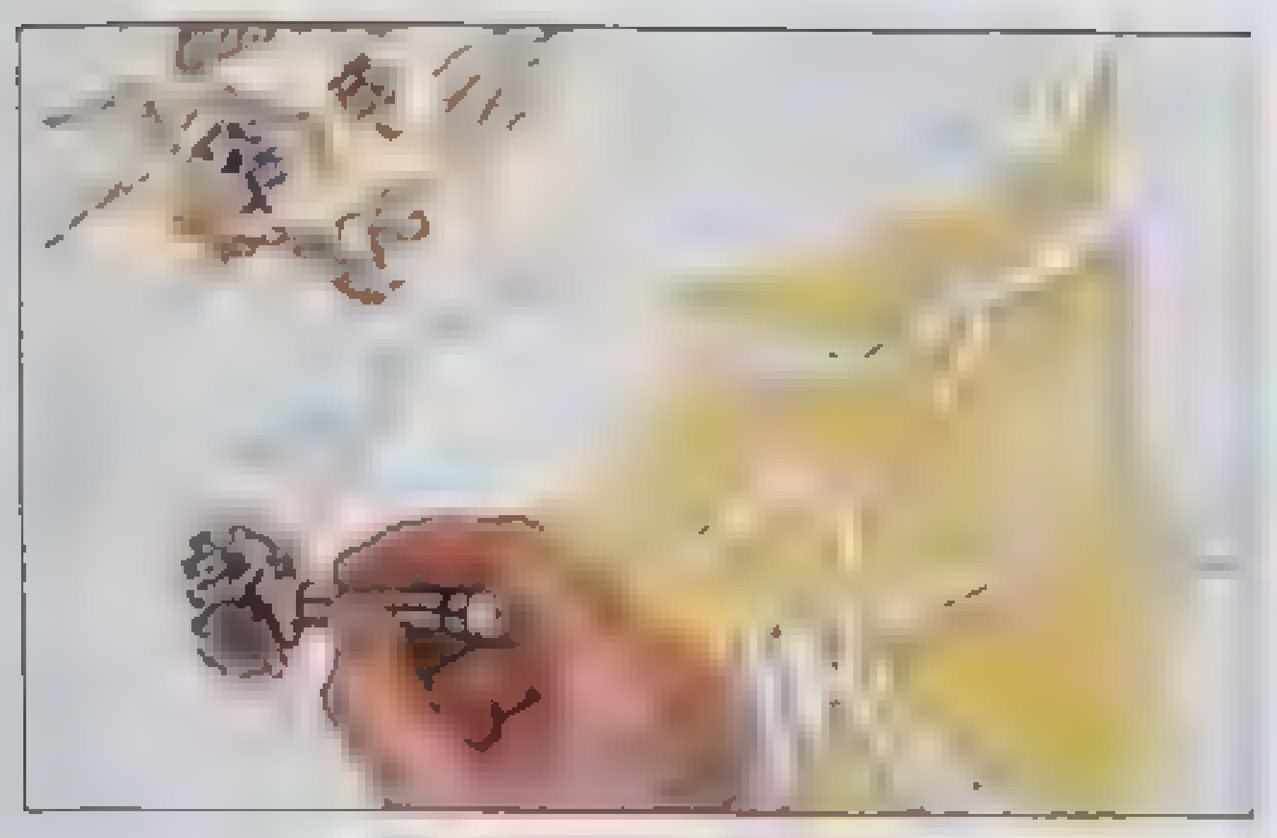

3 ▲ Lucrează la ramura din stânga
Colorează ramura din stânga suprapunând nuanțe de roz de carnație, galben de cadmiu și brun-deschis; amestecă brun-deschis cu negru pentru zonele umbrite, și cu alb, pentru zonele luminate. Treci cu creionul pastel alb peste contururi pentru a le atenua

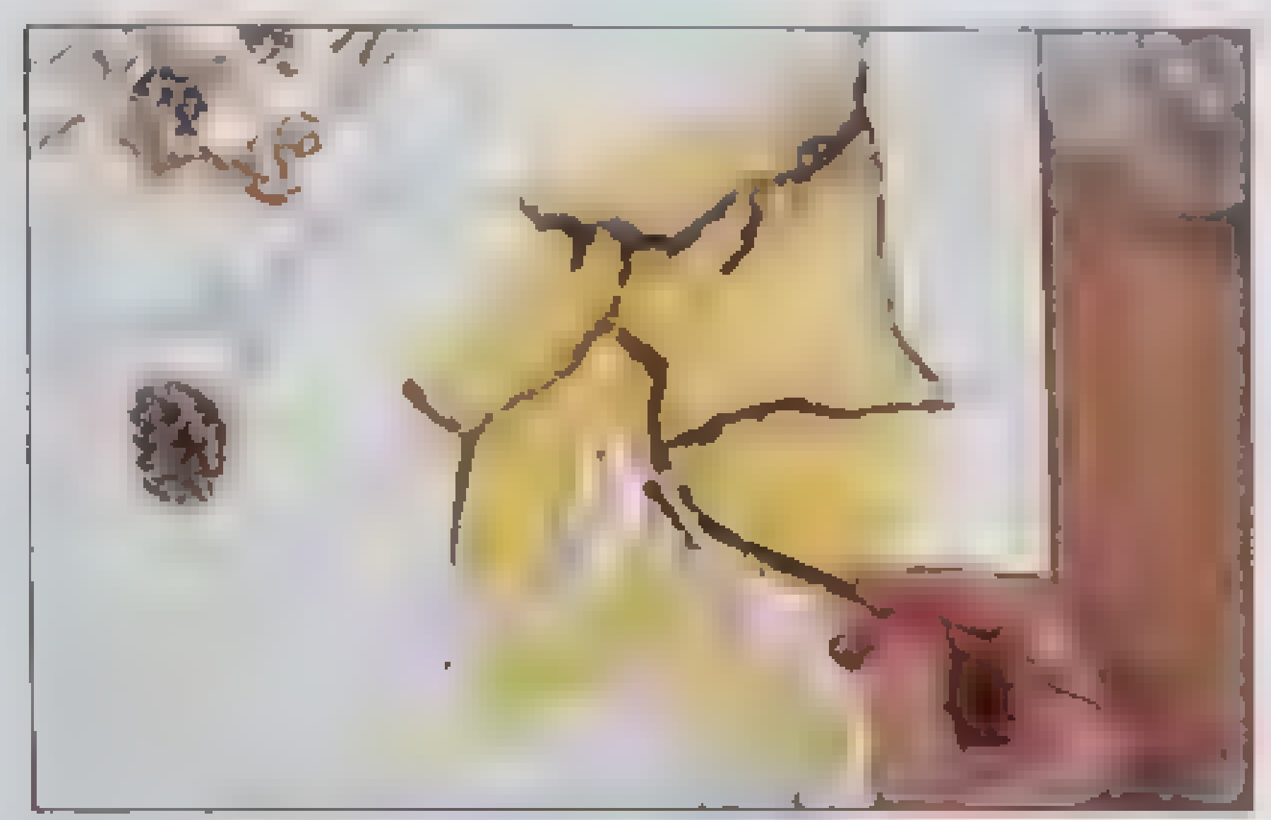

4 ▲ Adaugă tușe de acuarelă
Întoarce-te la ramura din dreapta și trasează liniile închise cu acuarelă sepia, folosind pensula rotundă nr. 3. Treci ușor peste liniile deja trasate pastelul va rezista culorii lichide ce se va usca, creând astfel o serie de striații curgătoare. În mod similar, adaugă puțin pastel în zonele dintre liniile întunecate și așteaptă să se usuce.

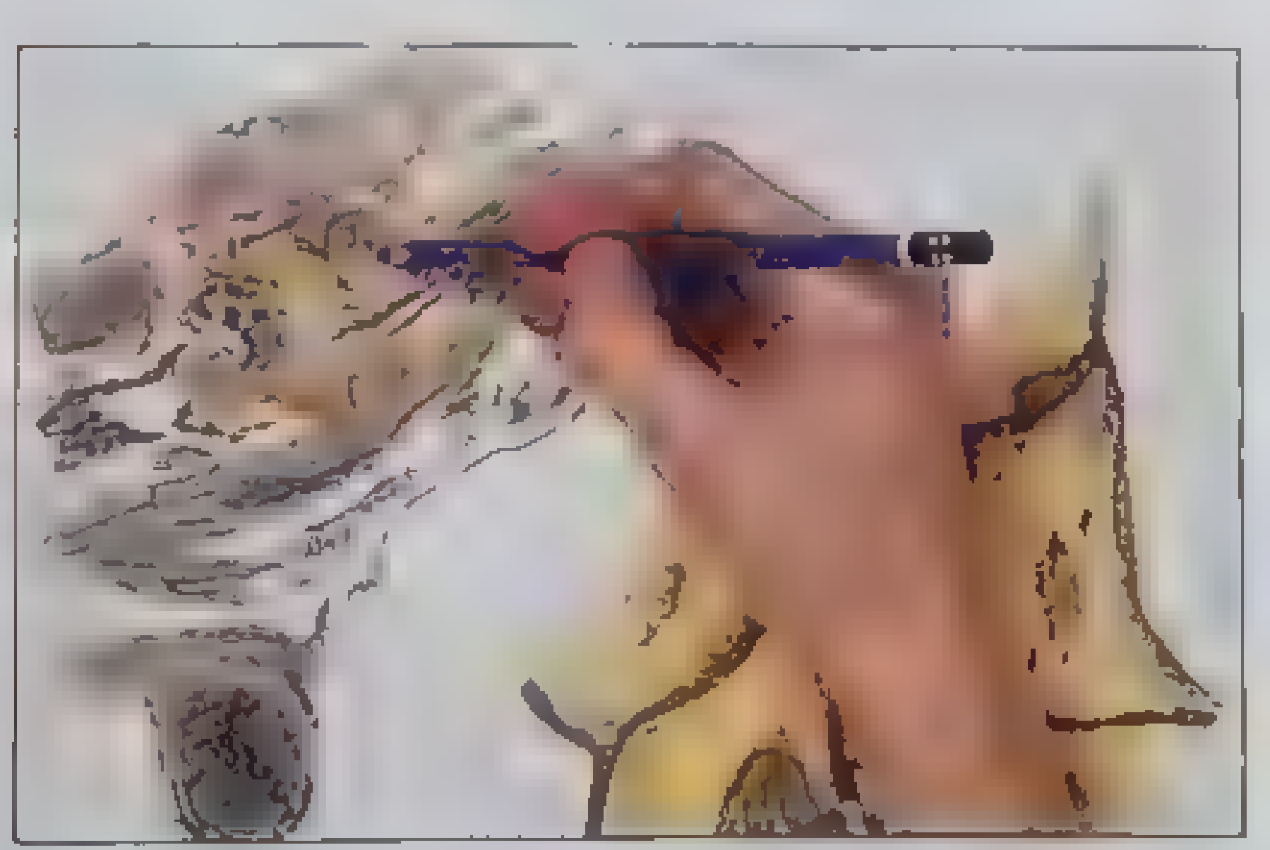

5 ▲ Completează ramura din stânga
Concentrează-te acum la creanga din stânga. pregătește un amestec bine diluat de sepia și negru-ivoriu și întinde această culoare pe o parte a ramurii, lăsând unele porțiuni neacoperite pentru a sugera zonele de lumină. Cât timp culoarea este încă umedă, desenează cu creionul 6B linii și spirale, apăsând puternic cu mâna, ca să accentuezi urmele acestora pe hârtie.

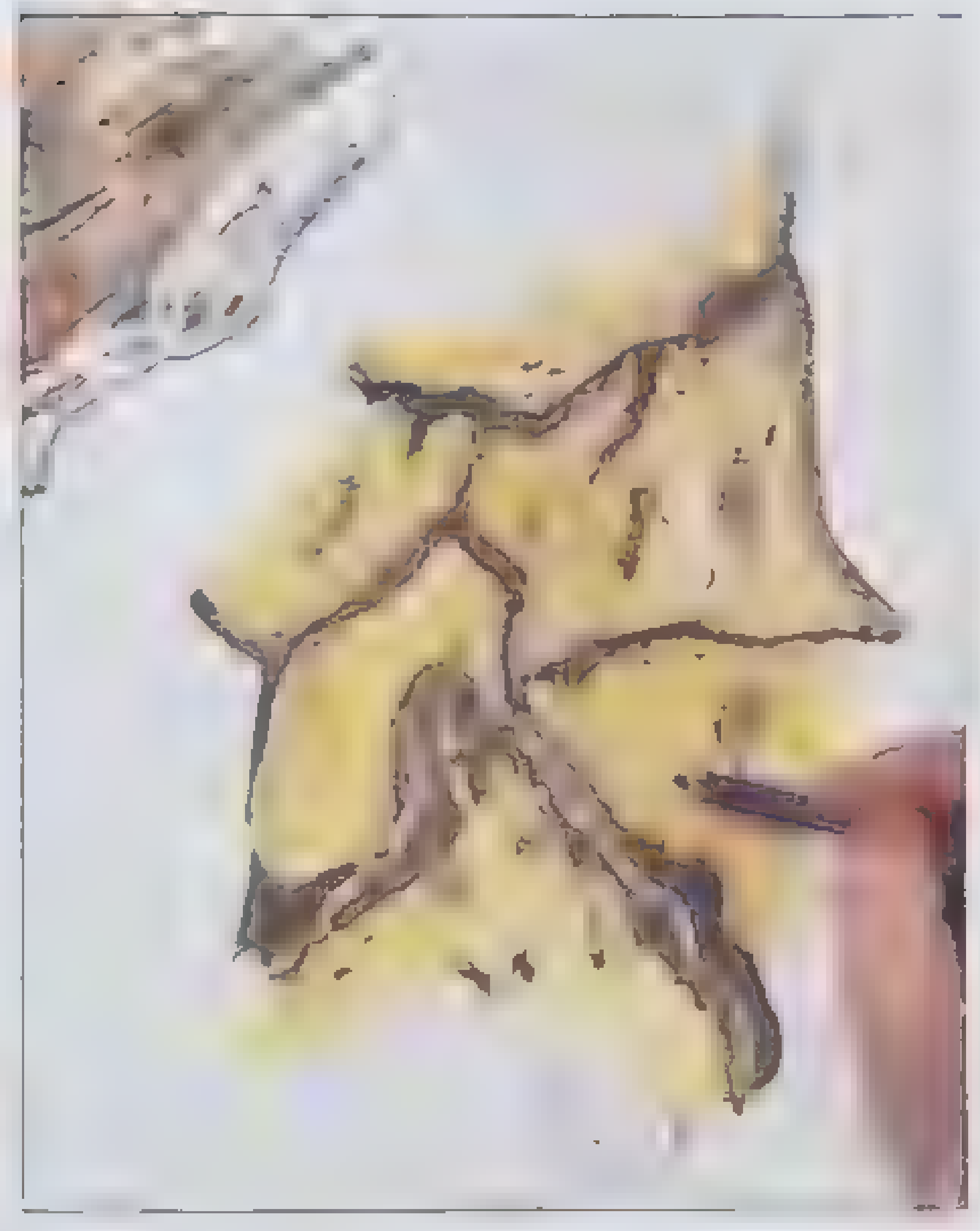

6 ◀ Completează ramura din dreapta
Studiind cu atenție ramura din dreapta vei observa o serie de linii lungi verticale ușor ondulate în zonele mai deschise ale scoarței completează studiul realizat trasând liniile pe zonele în pastel cu creionul 6B Acest detaliu suplimentar definește într-o manieră și mai precisă suprafața scoarței, apropiind studiul de realitate

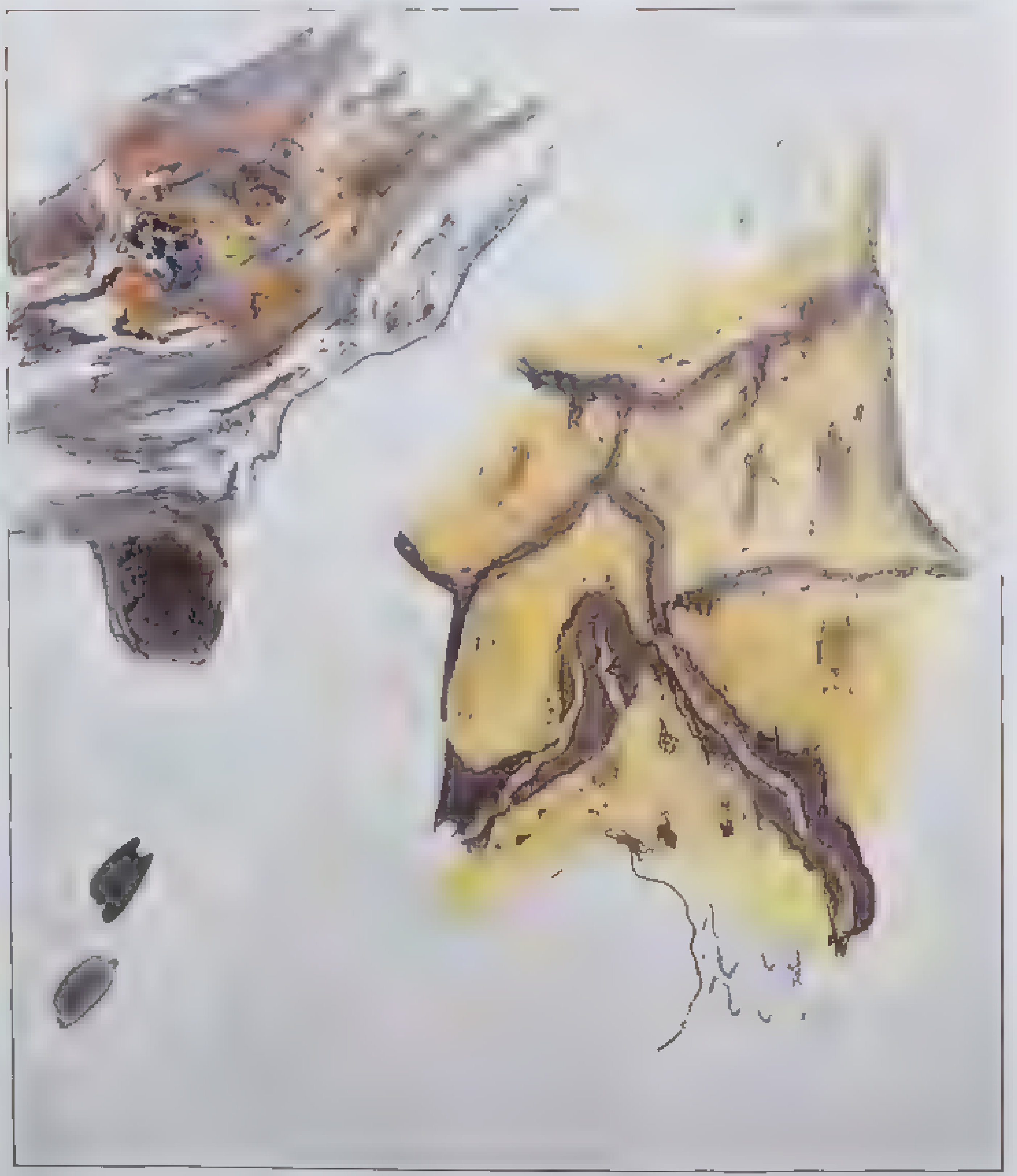

7 ▲ Studiul este complet
Deși acest exercițiu este un studiu și nu o lucrare completă, el ne oferă o impresie clară asupra formei și a suprafeței, pornind de la observarea directă a naturii. Îmbinarea dintre acuarelă și pastel redă aspectul general al scoarței de copac.

EXERCIȚIUL NR. 2

Sursa de inspirație pentru acest studiu o reprezintă un fragment neregulat de scoarță de copac, cu o suprafață rugoasă și subțire. Pentru o reprezentare realistă, mai întâi așezăm o foaie de hârtie deasupra scoarței și trecem ușor cu o mină de grafit moale pe deasupra ei, astfel încât textura subiectului să se imprime pe hârtie (tehnica se numește frotaj). Apoi, vom construi imaginea folosind acuarele, pasteluri, creion negru și creioane colorate.

MATERIALE

O bucată de scoarță

O foale de desen

Mină grafit 6B

O gumă de șters

3 acuarele: sepia, negru-ivoriu, alb de China

Pensulă rotundă nr. 12

2 pasteluri moi: umbră arsă, pământ-verde

5 creioane colorate: brun Van Dyck, brun-auriu, roșu de fag, roșu-scarlet, verde-cedru

Creion 6B

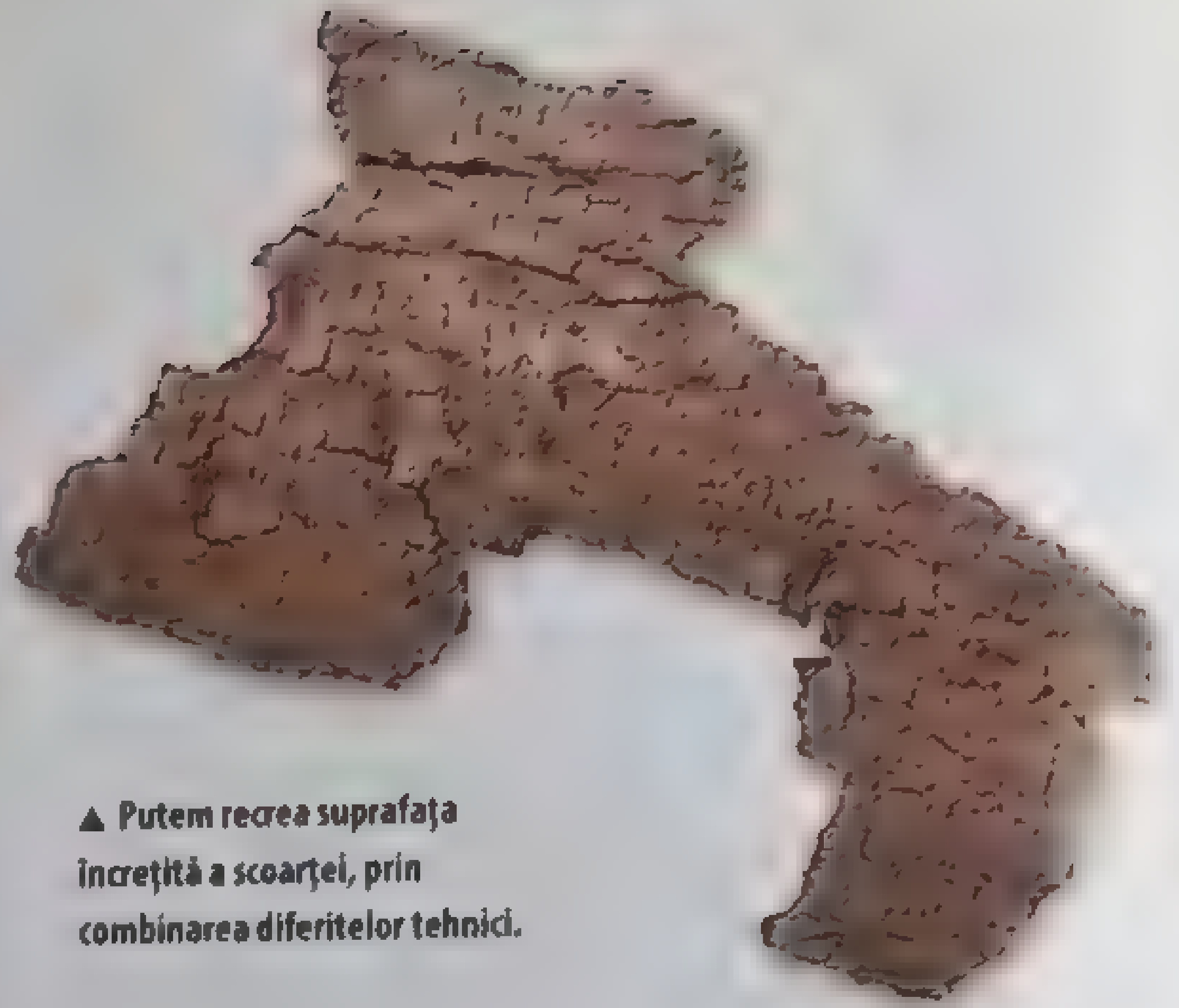

▲ Putem recrea suprafața încrețită a scoarței, prin combinarea diferitelor tehnici.

1 ▶ **Începe cu tehnica frotajului**
Așază hârtia deasupra scoarței de copac și treci ușor cu mina moale până când transferi desenul pe suprafață. Folosește mișcări mai curând scurte și precise decât lungi și nu apăsa prea tare.

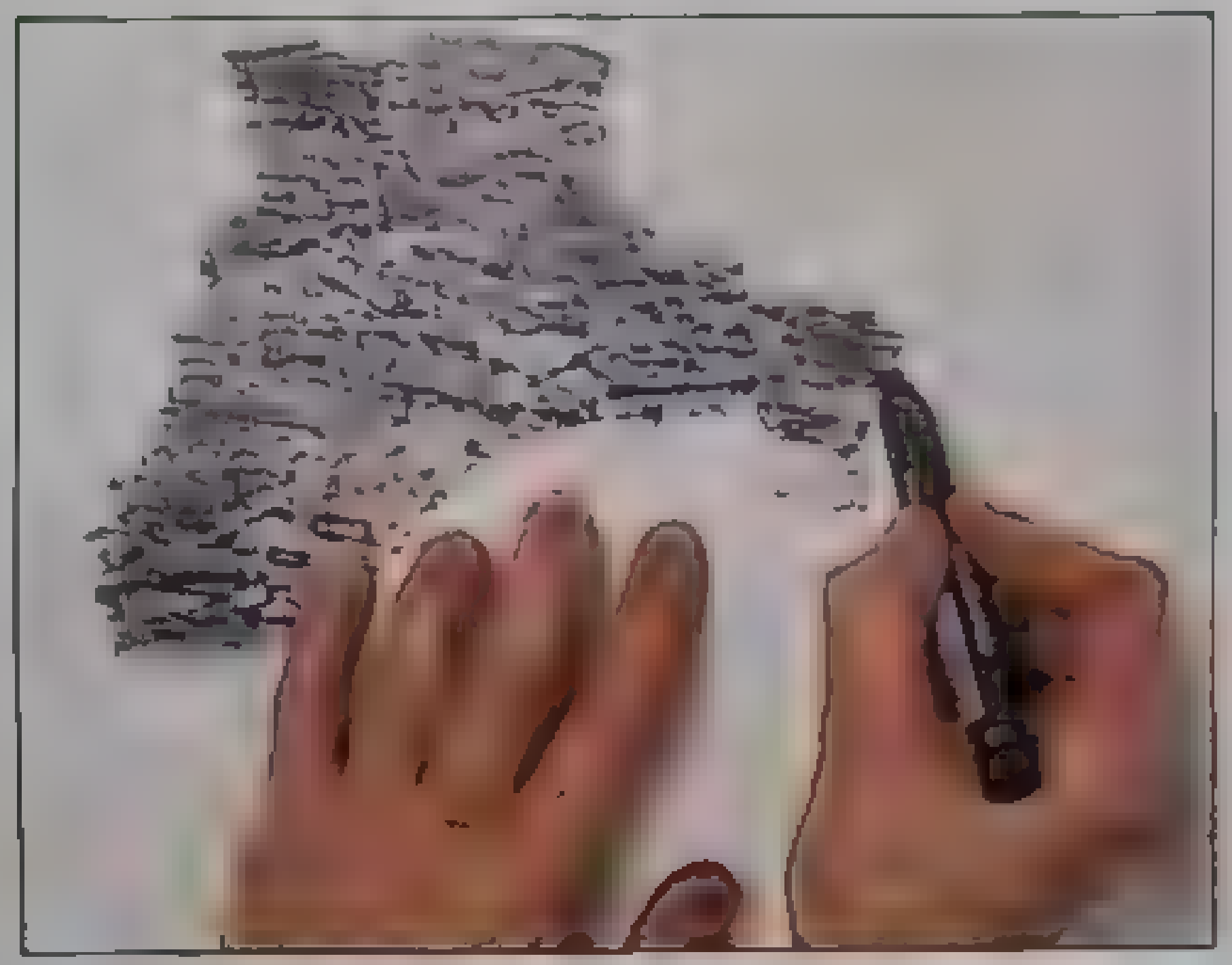

2 ▶ **Atenuează urmele de creion**
Folosește marginea gumei de șters pentru a atenua tușele obținute în tehnica frotajului și elimină puțin din grafitul aplicat, astfel încât acesta să nu interfereze cu acuarelele pe care le vei aplica ulterior. Tamponează foarte ușor lucrarea pentru a nu șterge desenul scoarței: dacă treci pe deasupra cu guma de șters, desenul se va șterge.

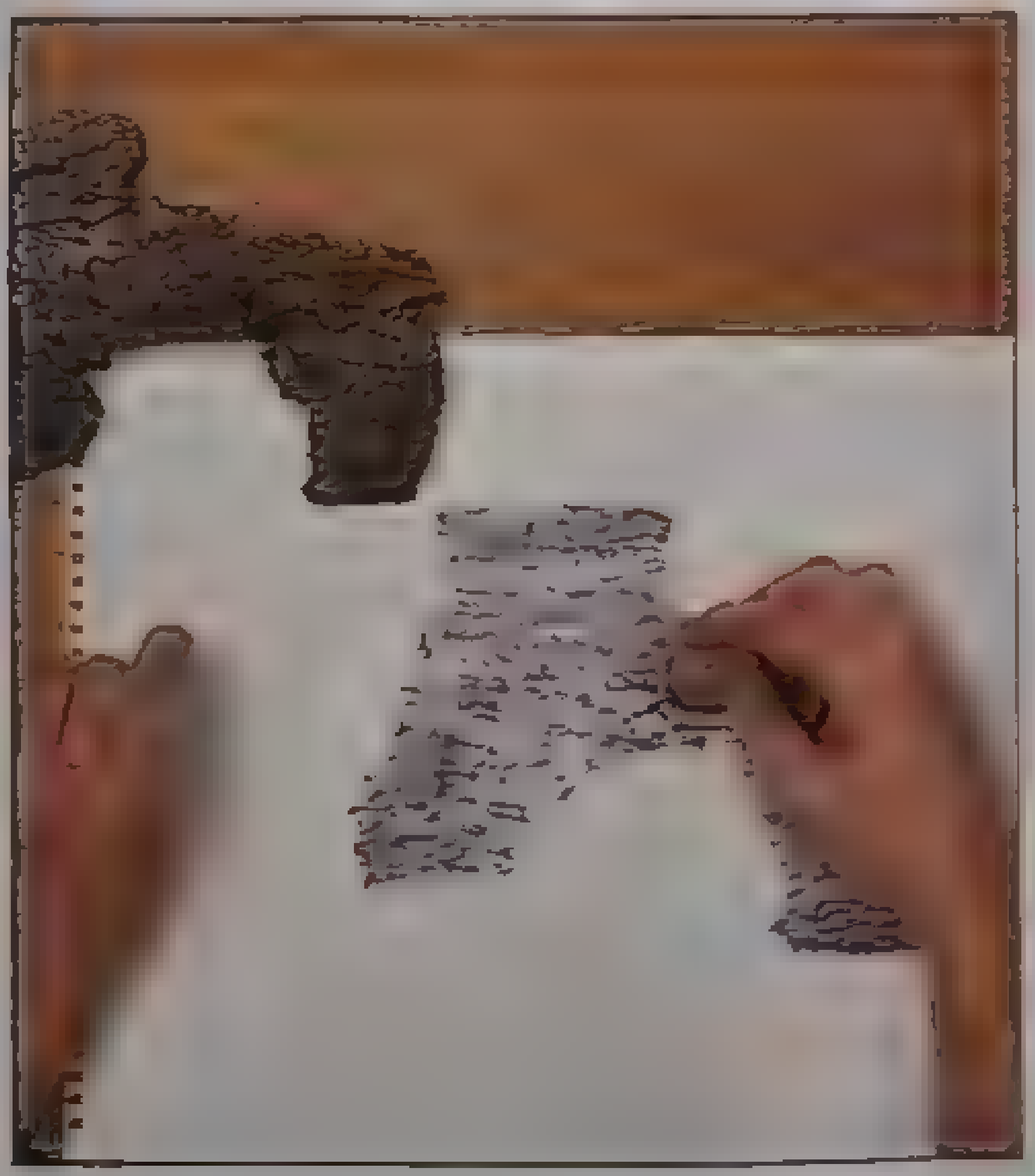

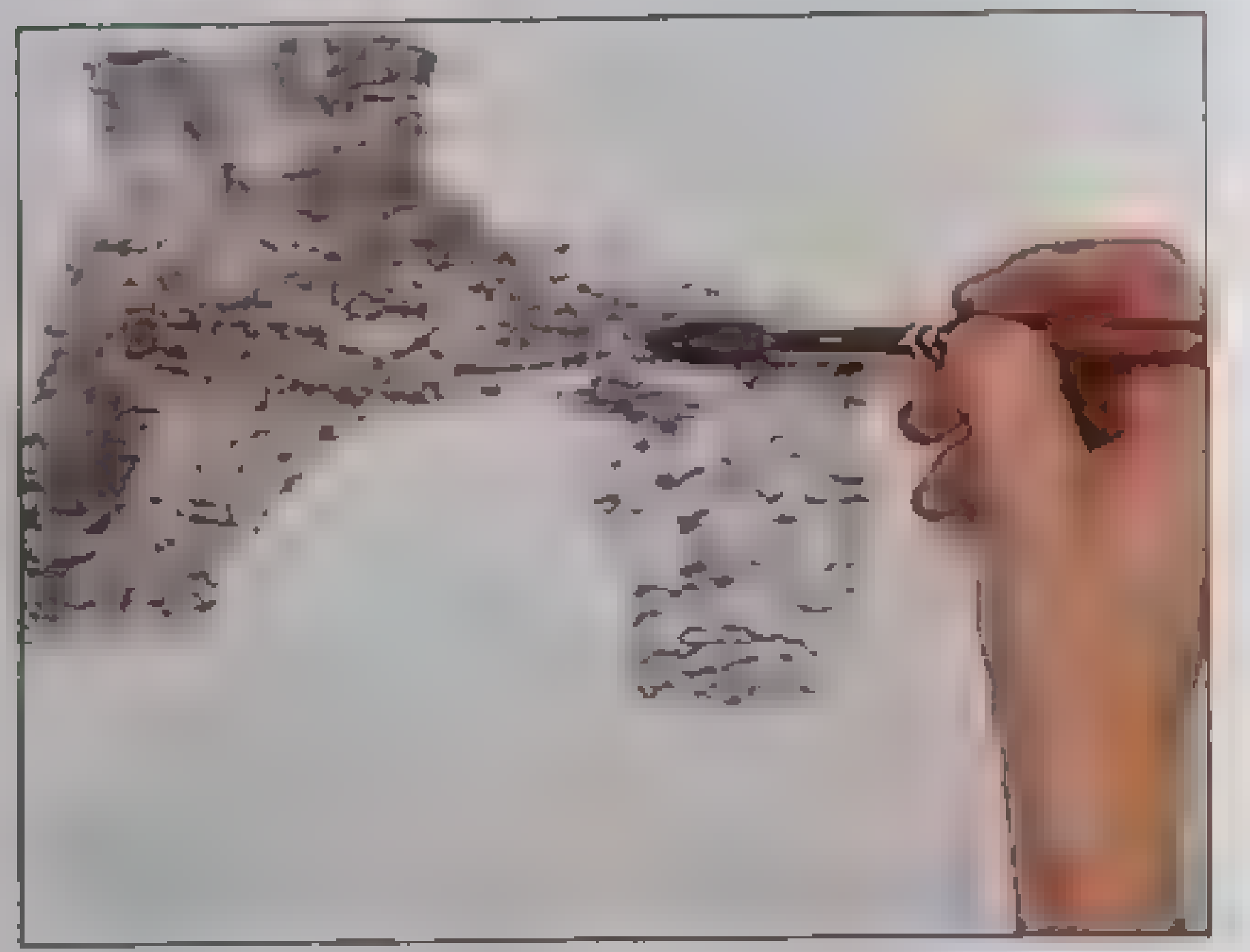

3 ▲ **Adaugă un strat de acuarelă**
Aplică un strat foarte diluat de sepia și negru-ivoriu pentru coajă, întinzând culoarea cu pensula rotundă nr. 12. Scoarța prezintă pe alocuri reflexii argintii pe care le vei putea obține aplicând o nuanță de alb în tușe punctiforme cât timp stratul anterior este încă umed.

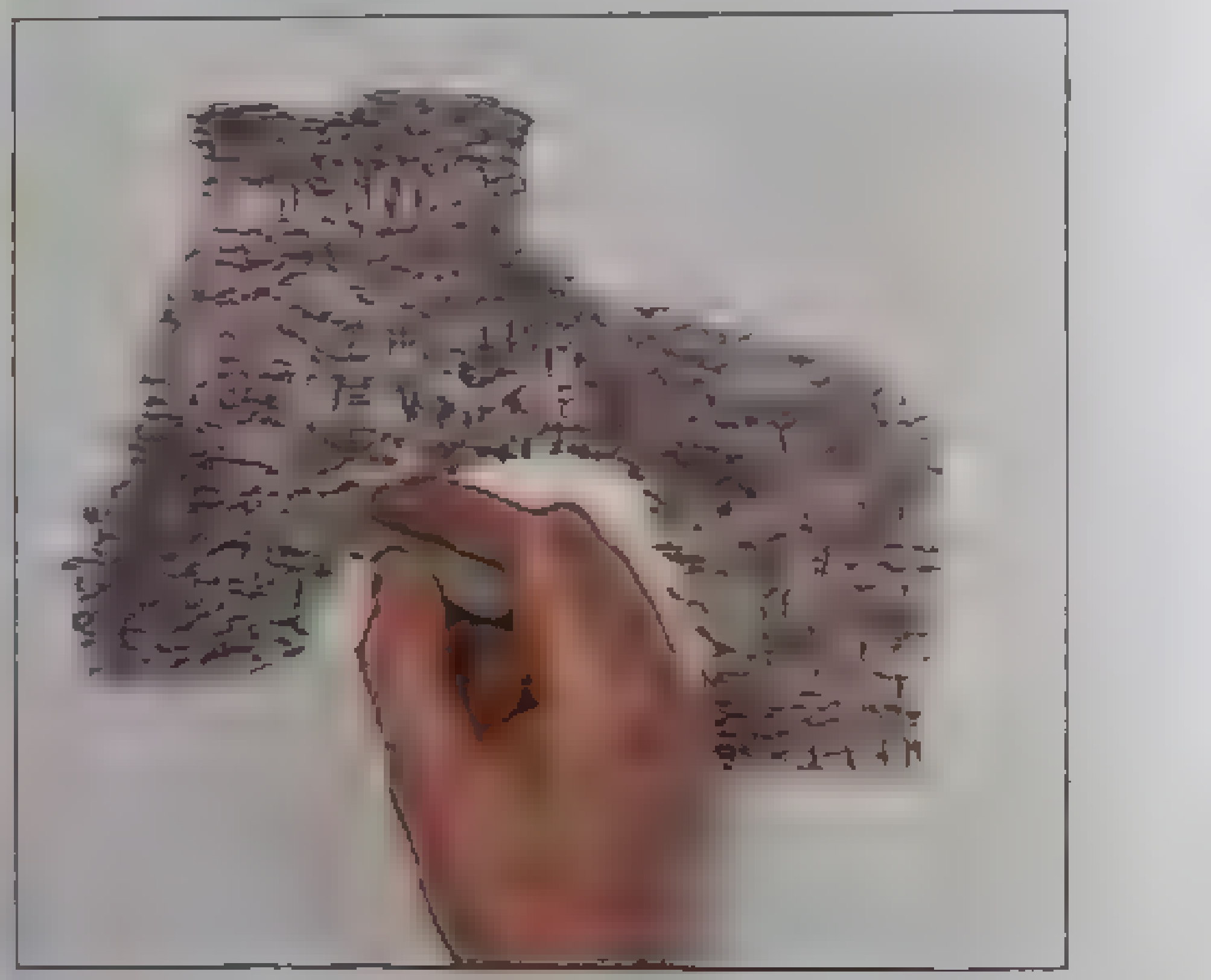

4 ▲ **Definește suprafețele**
Folosind pastelul umbră arsă definește suprafața cojii de copac: trasează cu vârful o serie de hașuri scurte verticale, iar apoi umple cu partea plată zonele mai mari, orizontale. Repetă procedeul folosind pastelul pământ-verde.

5 ▼ **Continuă să definești suprafața**
Lucrează pe zonele de pastel folosind creioanele colorate, aplicând hașuri scurte și puncte care să sugereze suprafața cutată și fragmentată a lemnului. În imaginea de mai jos am folosit brun Van Dyck, brun-auriu și roșu de fag (pentru tonurile întunecate, deschise și intermediare), respectiv puțin verde-cedru și roșu-scarlet

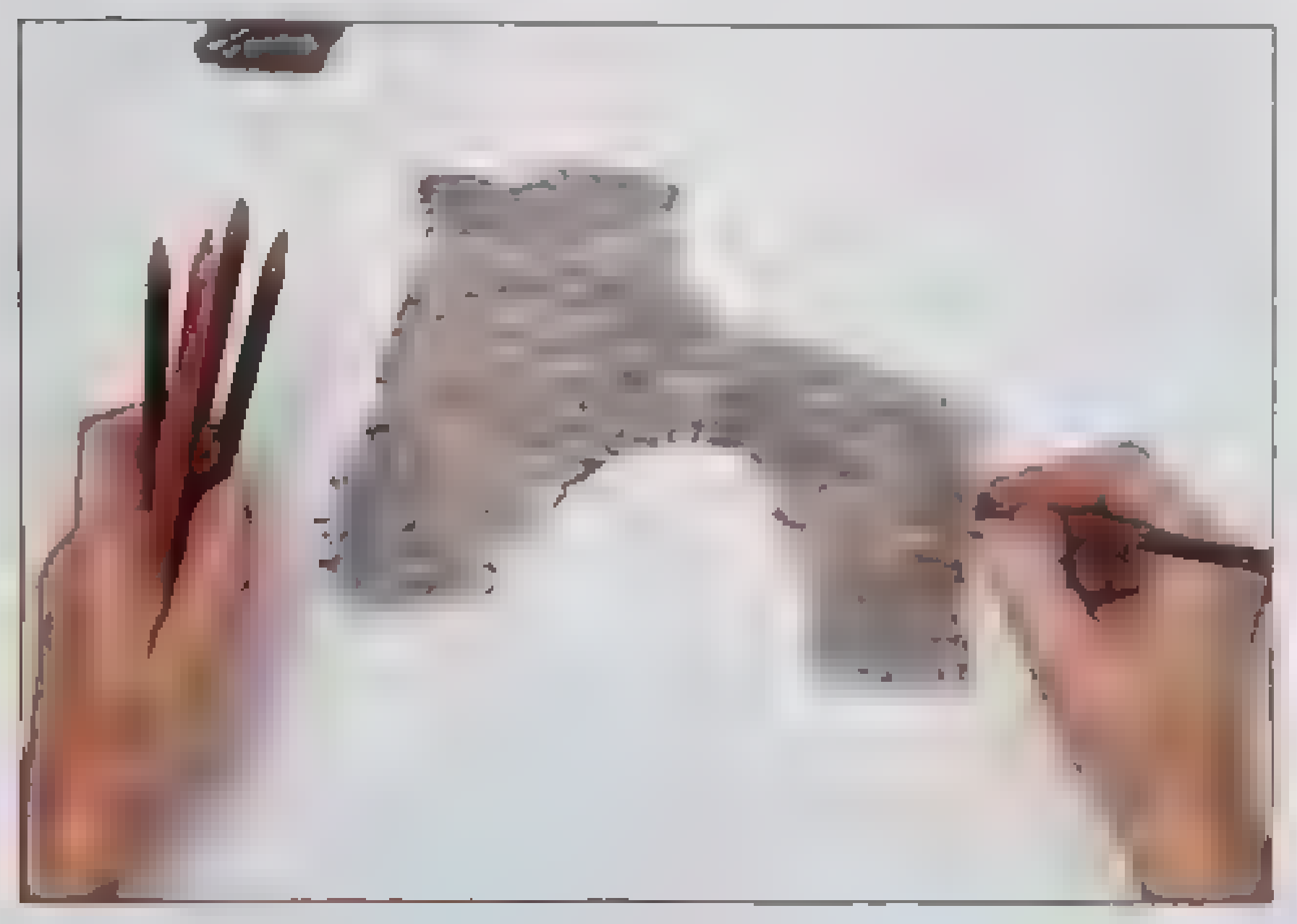

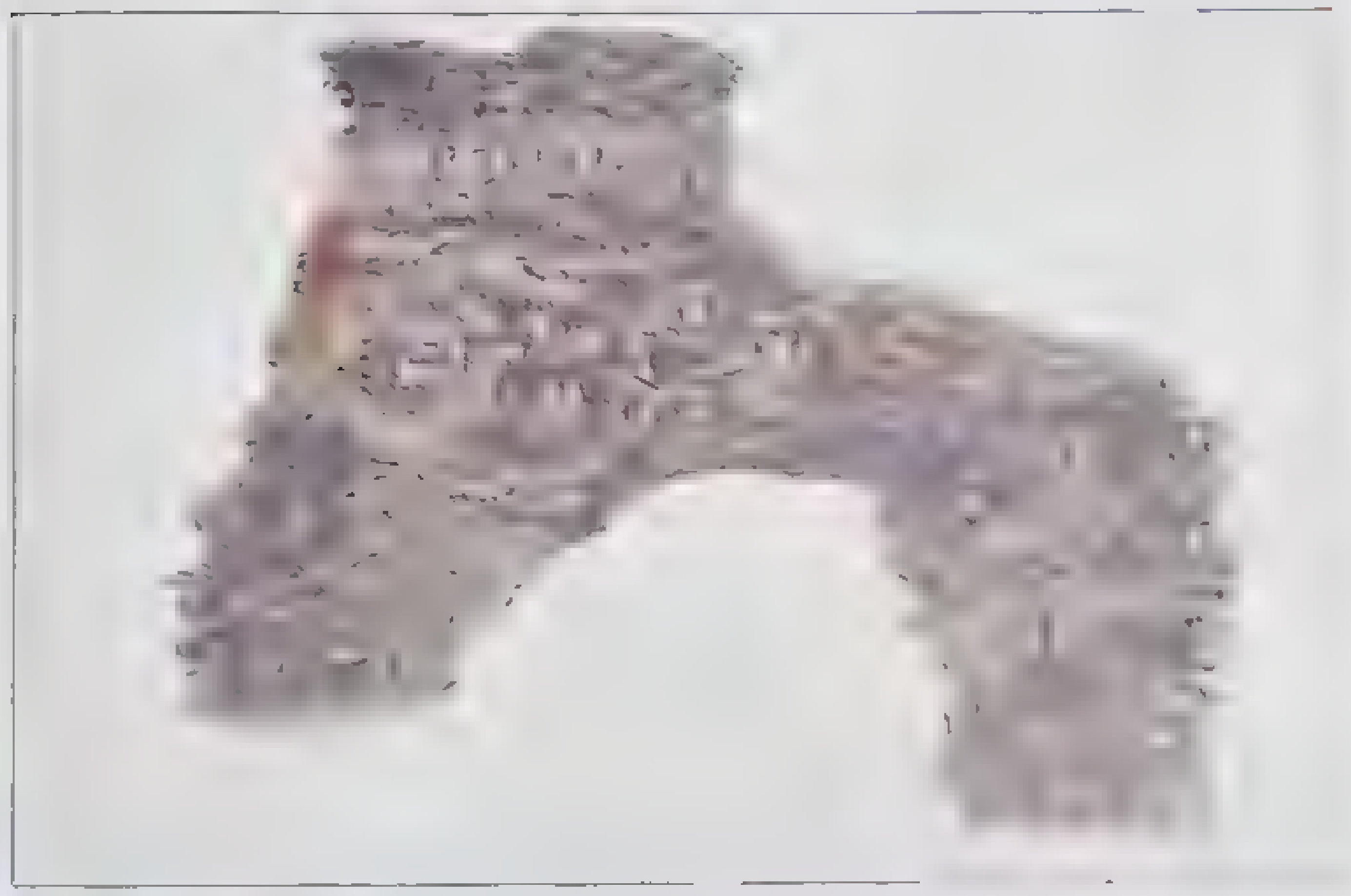

6 ▲ **Studiul este complet**
Completează studiul întorcându-te la grafit, de data aceasta folosind un creion 6B: apasă tare pe foaie, astfel încât să redai marginile bucăților de scoar
care se desprind

EXERCIȚIUL NR. 3

În cadrul acestui exercițiu vom reproduce în **relief** o bucată de scoarță, folosind pasteluri și acrilice peste un strat de aracet (lipici) uscat. Combinația acestor materiale creează un motiv variat, cu aspect aleatoriu, ce redă în mod eficient textura grosieră a scoarței. La final, vom adăuga câteva detalii în creion.

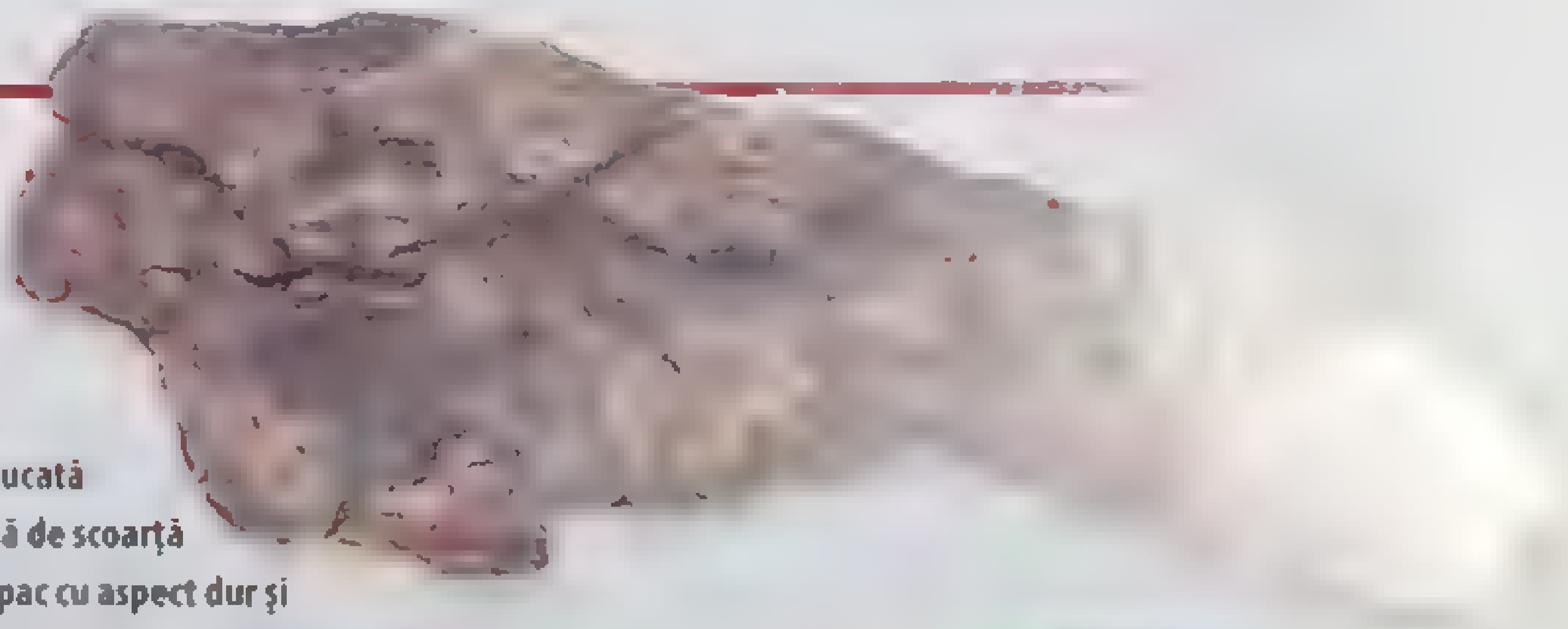

▶ O bucată groasă de scoarță de copac cu aspect dur și brut reprezintă o adevărată provocare.

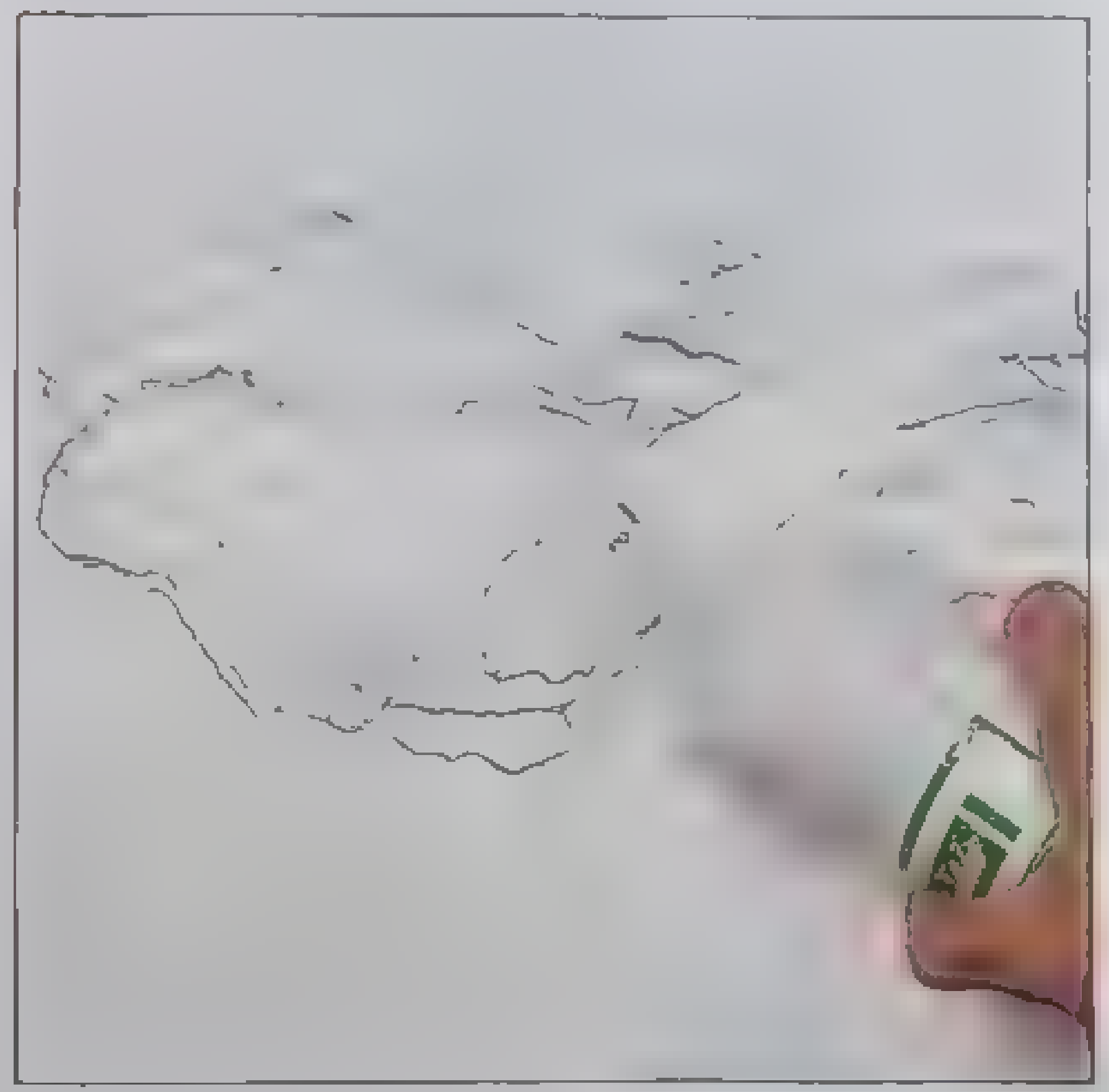

1 ▲ **Desenează scoarța și aplică aracetul**
Folosind creionul 6B desenează scoarța, variind presiunea exercitată pentru a crea diferite linii mai mult sau mai puțin pronunțate. Observă acele zone în care suprafața este mai neregulată și aplică pe deasupra aracet, folosindu-te de borcan ca și cum ar fi o pensulă. Lasă aracetul să iasă în relief.

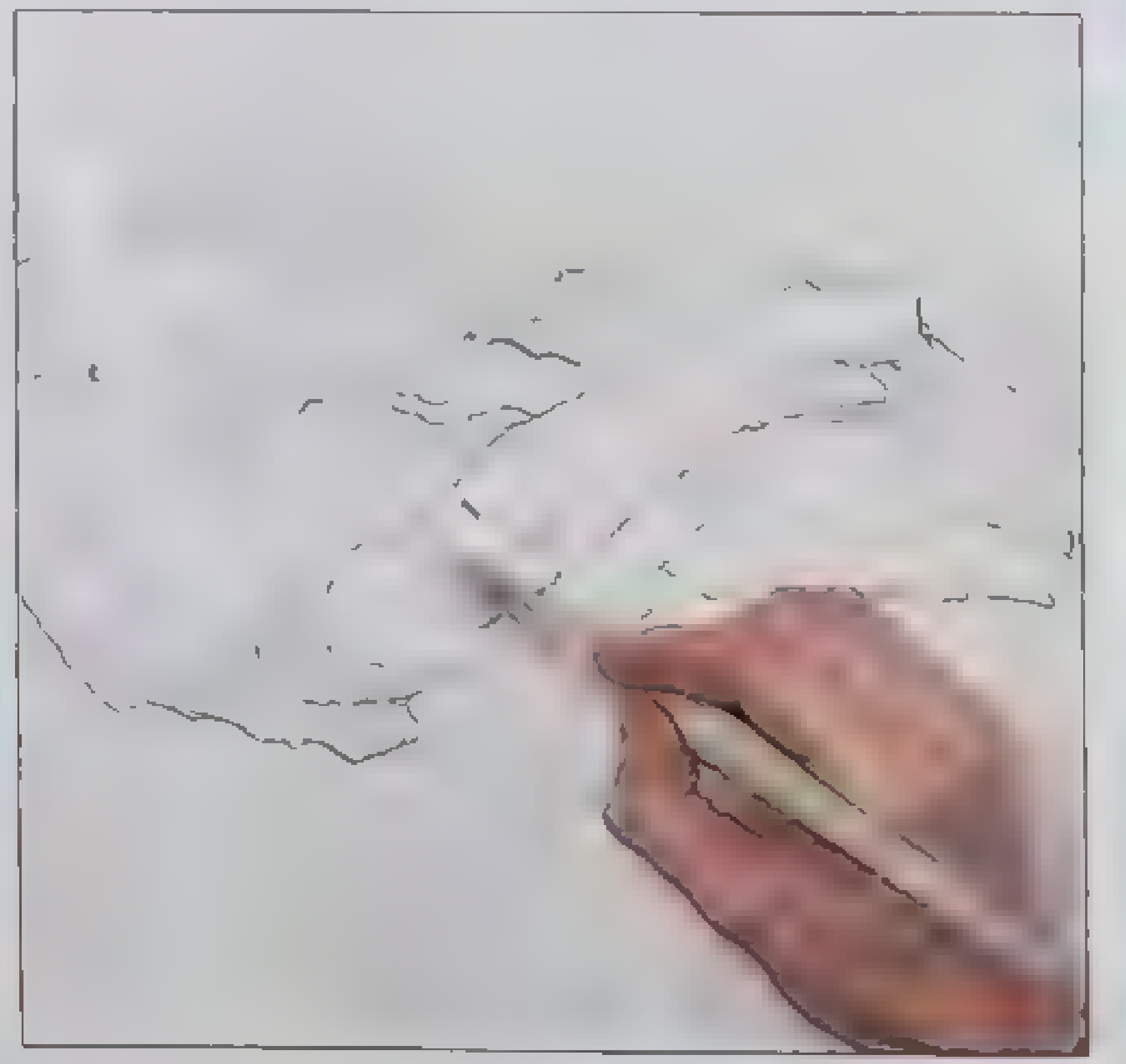

2 ▲ **Creează o suprafață în trei dimensiuni**
Recreează suprafața noduroasă a scoarței de copac deplasând aracetul pe hârtie cu o pensulă plată: marchează o serie de urme adânci pe suprafața aracetului sau folosește pensula pentru a crea o serie de pete la întâmplare, lăsând unele zone în relief. Pasta adezivă necesită o jumătate de zi pentru a se usca.

MATERIALE

O bucată de scoarță groasă și aspră

O coală de desen

Creion 6B și mină de grafit 6B

Aracet (lipici)

Pensulă plată mare, cu pămătuf din păr de porc

2 culori pastel: umbră arsă și umbră naturală

2 creioane colorate: brun Van Dyck, brun-auriu

O culoare acrilică: umbră arsă

3 ▶ **Continuă cu pastelul**
Asigură-te că adezivul este complet uscat şi aplică pastelul pe zonele de hârtie expuse, folosind umbră arsă pentru părţile întunecate şi umbră naturală pentru părţile luminoase. Apoi, întinde culoarea cu degetele, trecând inclusiv peste suprafeţele acoperite cu aracet; pastelul le va colora creând elemente decorative în relief.

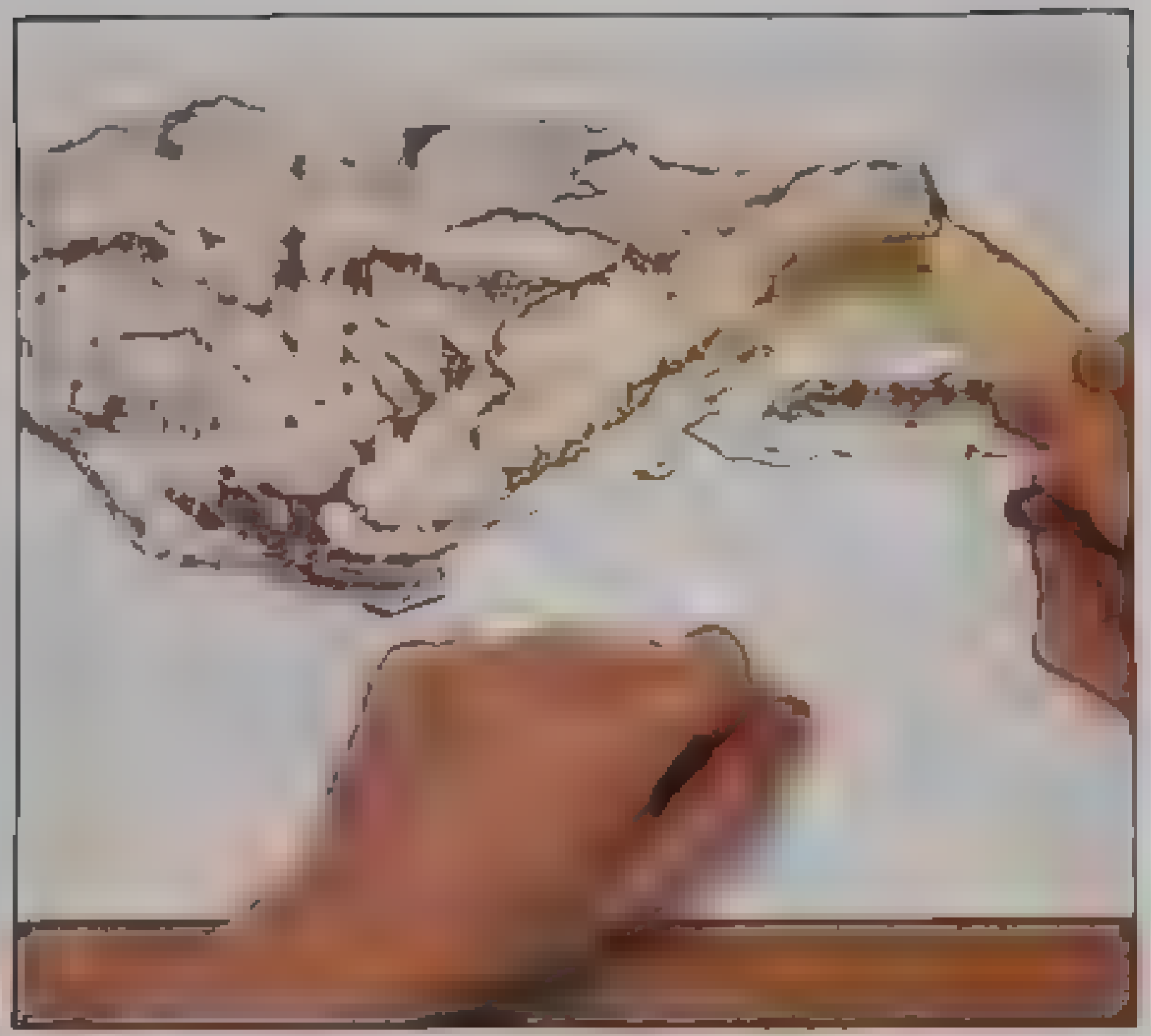

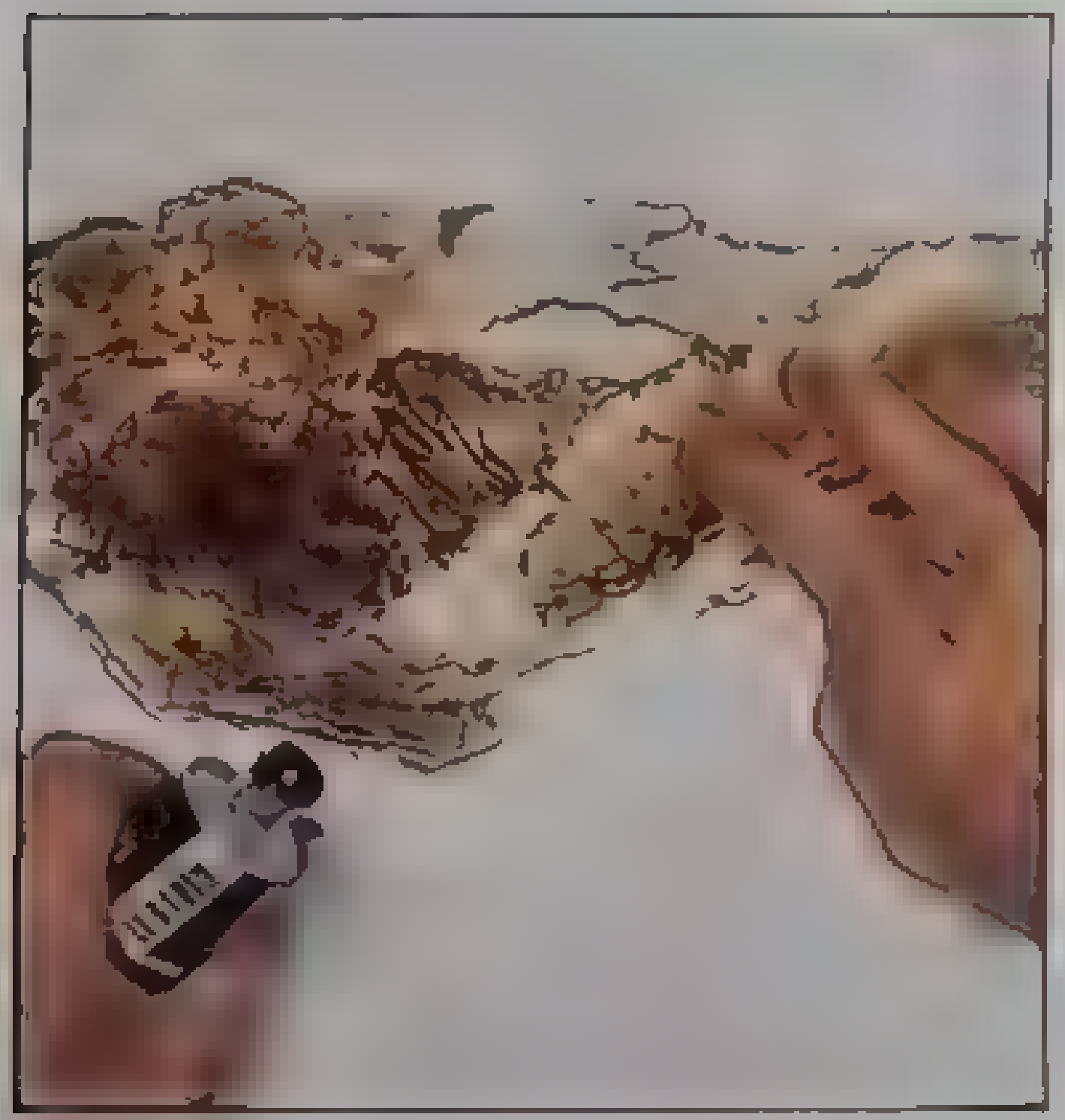

4 ◀ **Şi acum, acrilicele**
Scoate din tub o cantitate mică de umbră arsă şi pune-o pe vârful unui deget pentru a o întinde în zonele mai întunecate ale scoarţei, modelând o pastă densă pentru tonurile mai intense şi doar o peliculă fină acolo unde culoarea este mai estompată: pasta colorată alunecă în cavităţile aracetului uscat, creând încă o dată o suprafaţă vibrată.

5 ▶ **Adaugă detaliile**
Finisează totul cu creionul negru şi mina 6B, aplicând diverse haşuri care sugerează fisurile şi crăpăturile lemnului. De asemenea, adaugă câteva tuşe colorate folosind creioanele brun Van Dyck (închis) pentru zonele umbrite şi brun-auriu (deschis) pentru zonele mai luminoase.

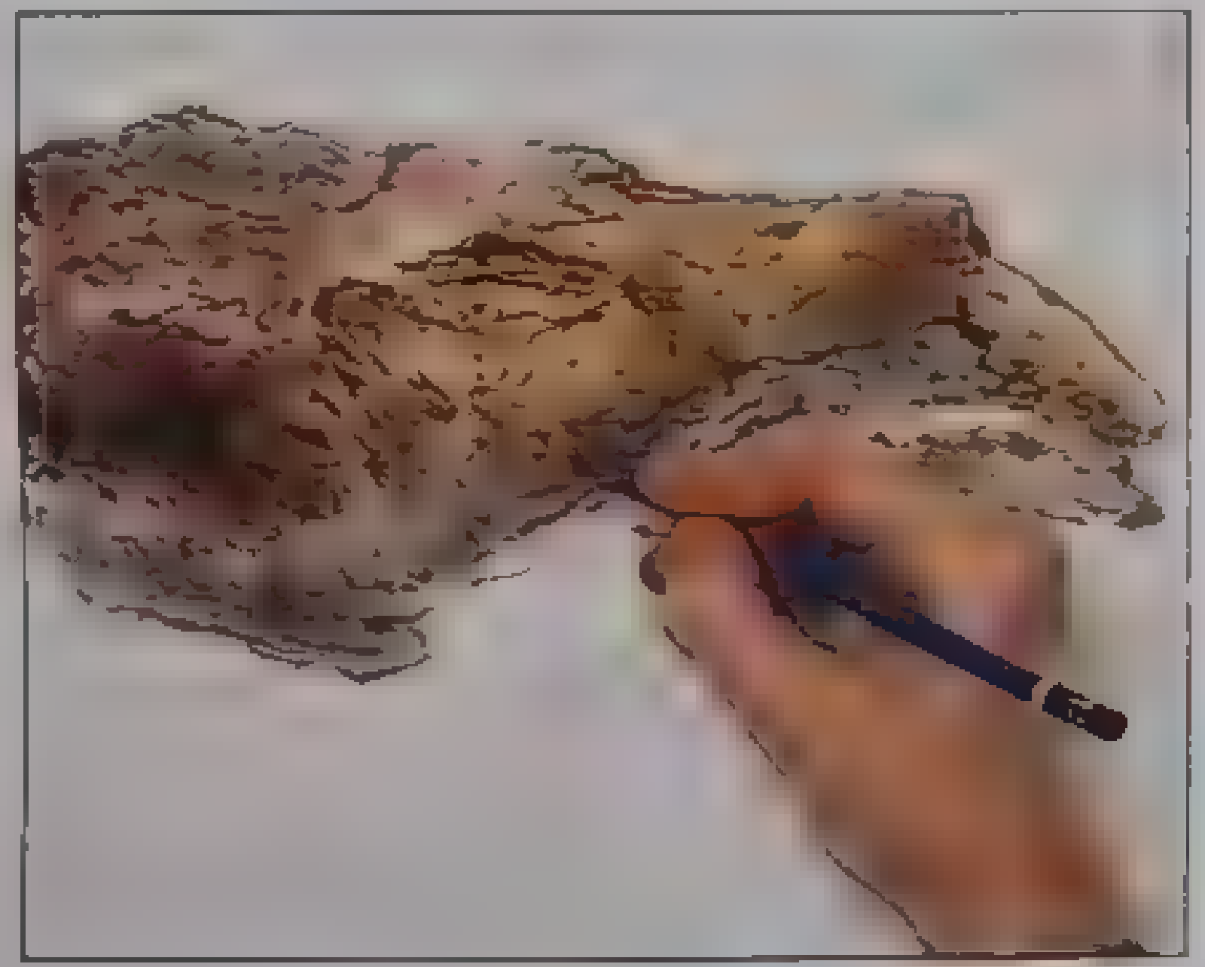

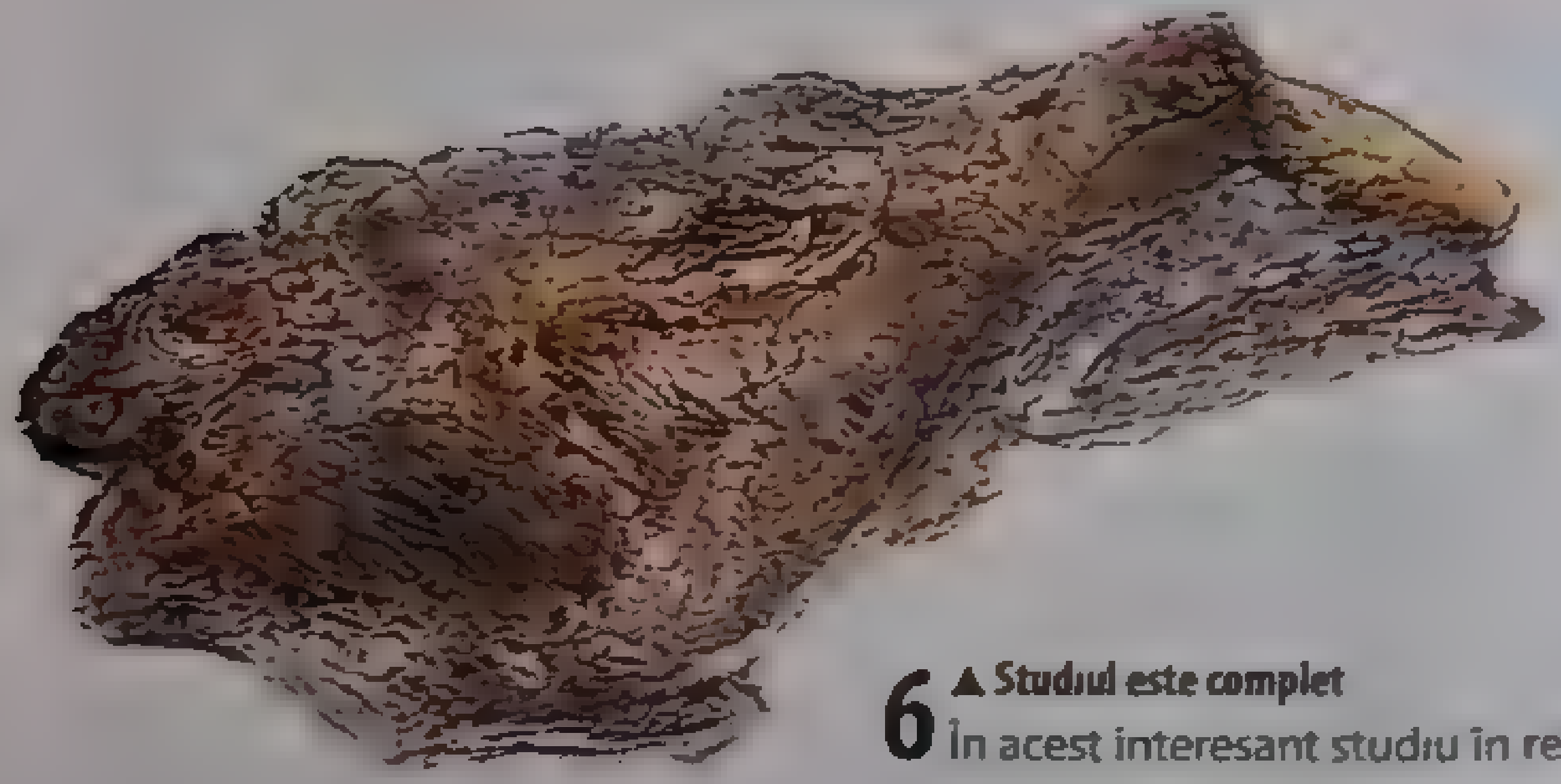

6 ▲ **Studiul este complet**
În acest interesant studiu în relief, suprafaţa bogată şi elaborată nu numai că reproduce forma subiectului, dar subliniază şi textura, şi caracterul acestuia.

Operele maeştrilor

John Constable (1776-1837)

Studiul unui trunchi de ulm

Dragostea lui **Constable** pentru natură este evidentă în această capodoperă, în care trunchiul ulmului arată exact ca o fotografie. Artistul a reprodus aspectul scoarţei folosind doar uleiul şi a reuşit să redea cu măiestrie fiecare fisură a suprafeţei acesteia.

Reprezentarea trunchiului ulmului scoate şi mai mult în evidenţă detaliile realiste ale scoarţei.

Fundalul mai puţin detaliat direcţionează atenţia privitorului asupra subiectului lucrării.

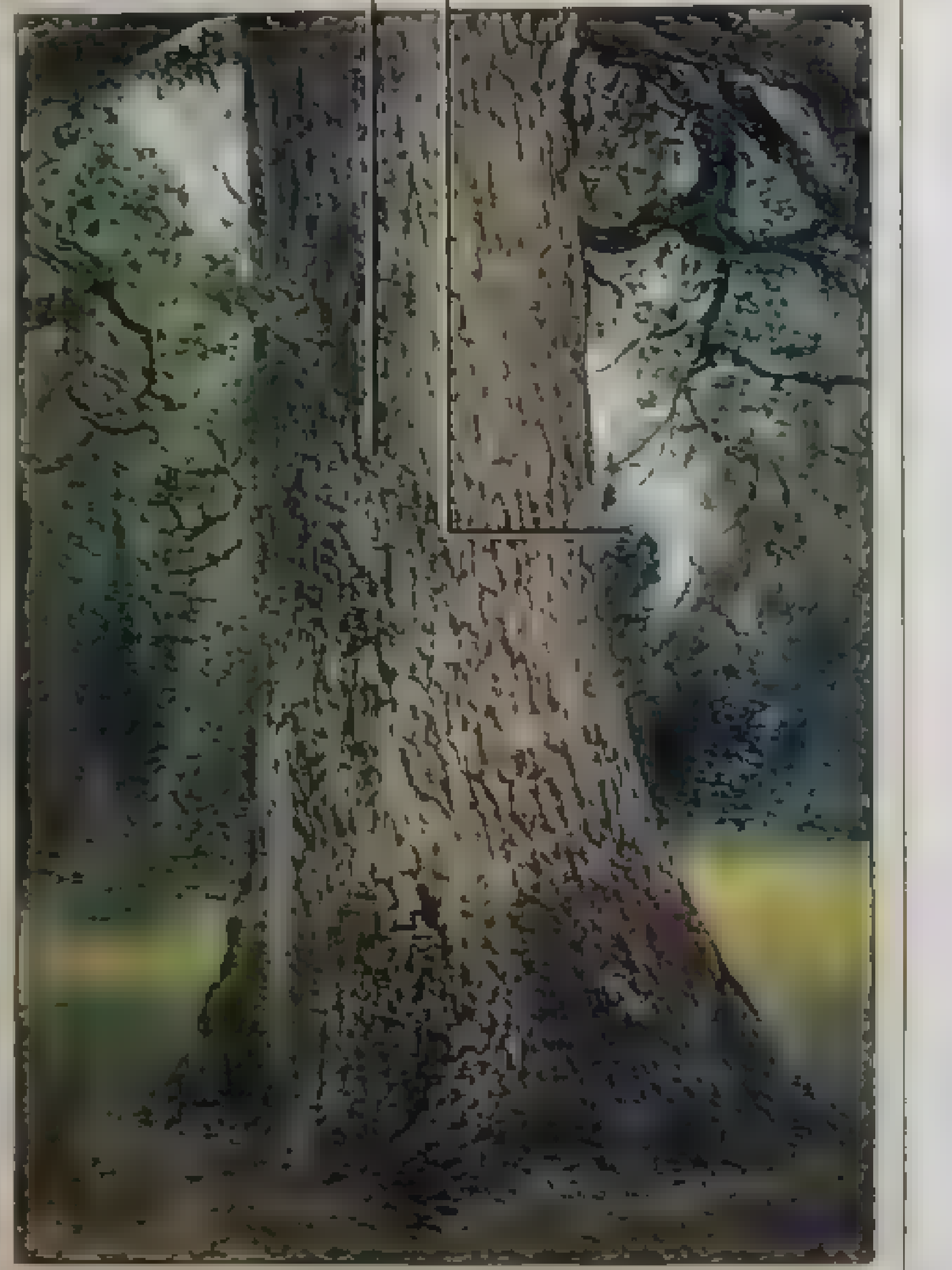

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Învaţă cum să foloseşti pictura în ulei pentru a reda relieful accidentat al unui peisaj stâncos.

- Încearcă să reprezinţi individual pietrele şi bolovanii.
- Capătă experienţă folosind pensulele plate
- Învaţă să întinzi culoarea cu o spatulă şi un *colour shaper*

Pictura abstractă

Pictorii abstracţi ai secolului al XX-lea au inovat foarte mult, experimentând noi abordări radicale ale tehnicilor şi materialelor.

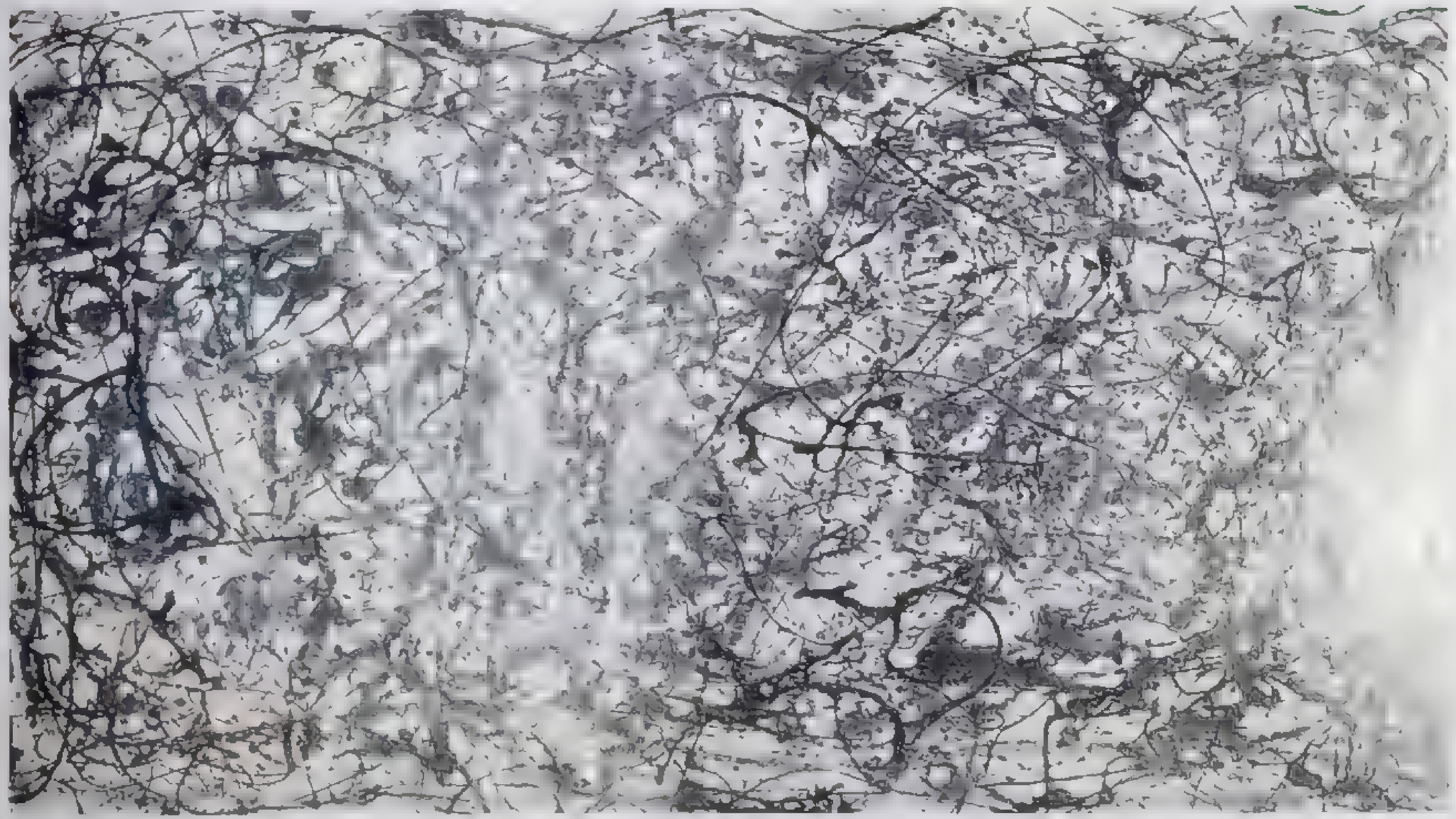

© ARS, NY şi DACS, Londra 1999

▲ ***Alb şi negru,* pictat în 1948 de Jackson Pollock, este unul dintre primele exemple ale tehnicii revoluţionare, cunoscute sub numele de *action painting.***

Termenul „abstract" se referă la arta non-figurativă, adică la cea care nu caută să redea realitatea vizibilă. Arta abstractă s-a dezvoltat în Europa, Rusia şi Statele Unite ale Americii, la începutul secolului al XX-lea. Explozia de creativitate care i-a adus faimă a influenţat publicitatea şi arta cinematografică, producând o serie de schimbări profunde în percepţia noastră obişnuită Cubismul, ai cărui pionieri au fost Pablo Picasso (1881-1973) şi Georges Braque (1882-1963), a făcut primii paşi spre arta abstractă între 1907 şi 1914, deşi, pentru că lucra cu imagini recognoscibile, era considerat încă o mişcare realistă

Rădăcinile artei abstracte

Expresionismul abstract s-a dezvoltat în New York, în anii '40 şi '50 ai secolului al XX-lea, concentrându-se asupra spontaneităţii creatoare. Mişcarea a respins subiectele tradiţionale şi reprezentările realiste, având ca punct de plecare suprarealiştii şi artiştii europeni ai avangardei, care se refugiaseră în Statele Unite pentru a scăpa de regimurile totalitare

Expresionismul abstract, care cultiva individualismul, s-a constituit într-o mişcare foarte variată, din care se pot identifica două curente principale: *action painting* şi *colour-field painting*.

Action painting

A fost un stil dinamic de pictură, în care pete şi picături de vopsea erau lăsate să cadă în mod spontan pe pânză. Pânza a fost comparată cu „o arenă în care trebuie să acţionezi", iar pictura în sine a fost concepută ca o acţiune. Acest curent a fost inspirat de suprarealişti ca Max Ernst (1891-1976), care a folosit tehnici precum *frotajul* (reprezentarea unei suprafeţe transferate pe foaie prin frecare) şi desenul automat – o tehnică prin care subconştientul primea sarcina de a conduce mişcările artistului.

Exponentul cel mai important al curentului *action painting* a fost Jackson Pollock (1912-1956). Primele sale lucrări au fost naturaliste, dar au devenit mai libere şi expresive prin influenţa lui Picasso şi a suprarealiştilor. În perioada 1946-1947, Pollock a inventat curentul *action painting*: întindea pânze enorme pe podea, pe care apoi arunca, răspândea, filtra şi dispersa culoarea, folosind obiecte precum tije, beţe şi mistrii.

Pictura era construită strat după strat, printr-o serie de evenimente aleatorii, precum amplitudinea oscilării braţului, energia imprimată mişcării sau cantitatea de culoare de pe instrument. Complexitatea schemei compoziţionale şi absenţa punctelor focale face din contemplarea directă a oricărei lucrări de gen o experienţă de mare impact.

Colour-field painting

Al doilea curent al expresionismului abstract, *colour-field painting*, presupunea zone mari, saturate de culoare. Asemeni celorlalţi artişti abstracţi, artiştii aparţinând curentului *colour-field painting* au refuzat orice formă recognoscibilă, dar şi sistemul liniar al *action painting*-ului. Ca şi în cazul **minimaliştilor**, care au păşit pe urmele lor în anii '60, lucrările de mari dimensiuni ale acestor artişti se desfăşurau pe suprafeţe aproape complet uniforme, ce urmăreau focalizarea atenţiei pe culoarea în sine şi pe efectele optice care puteau fi obţinute.

Mark Rothko (1903-1970) a fost unul dintre cei mai expresivi exponenţi ai curentului *colour-field painting*: operele sale sunt compuse, de obicei, din dreptunghiuri mari, definite sumar, umplute de culori subtile şi strălucitoare. Picturile sale trezesc o emoţie intensă şi vie, care poate fi resimţită numai prin observare directă.

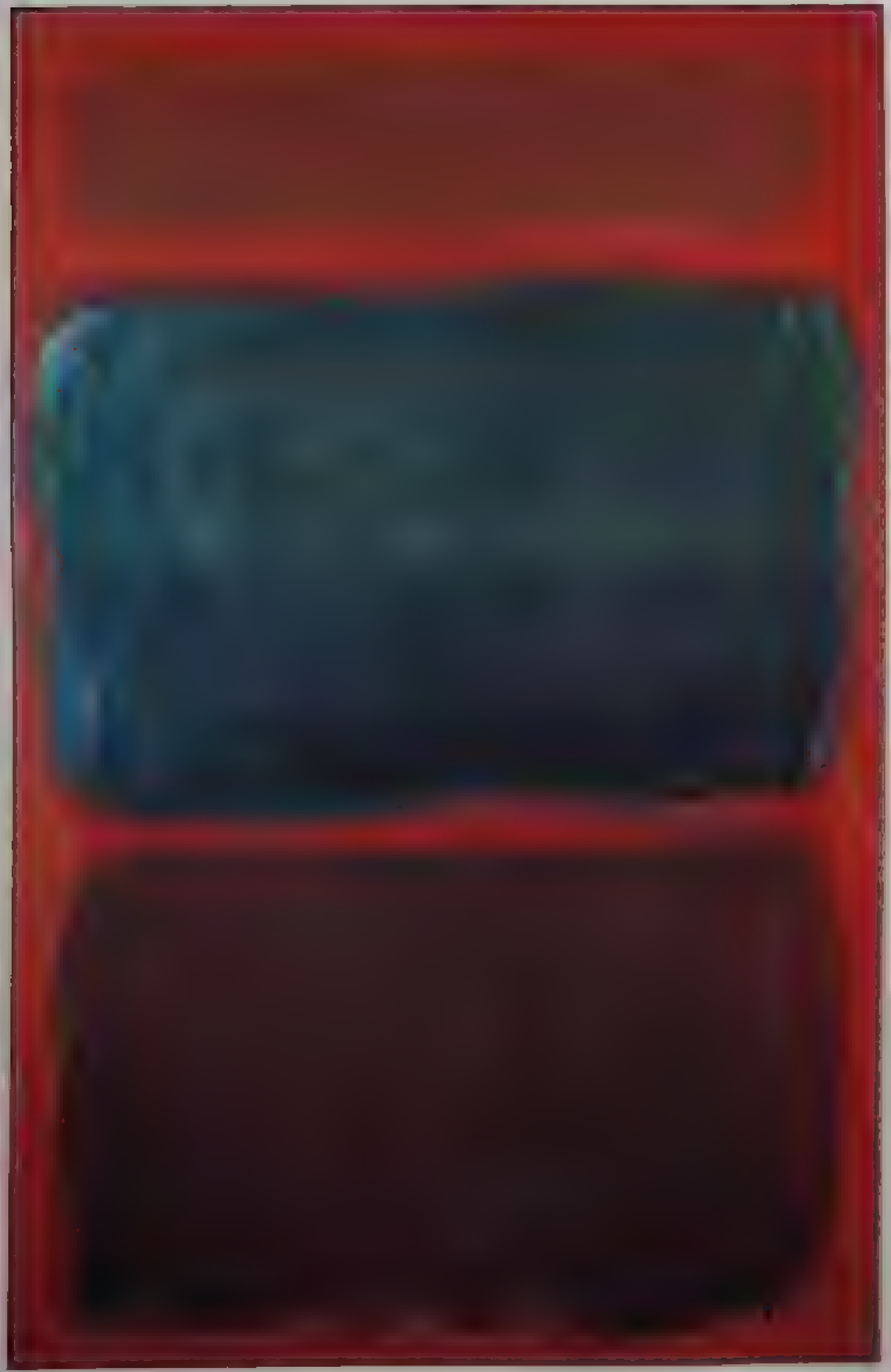

© Kate Rothko Prizel şi Christopher Rothko/DACS 1998

◄ *Penumbra albastră* (1957) de Mark Rothko este un exemplu de *colour-field painting*: straturi ample de culoare creează o luminozitate puternică.

Să valorificăm întâmplarea

Este timpul să experimentezi metoda spontană a pictorilor de acţiune – *action painters* – pentru a introduce în lucrările tale un factor aleatoriu. Exerciţiile care urmează îţi vor fi foarte utile dacă ai emoţii în faţa unei hârtii albe. imaginile abstracte pe care le vei crea te vor elibera de incertitudini şi îţi vor stimula imaginaţia.

1 Imagini întâmplătoare Stoarce pe foaia de hârtie tuburi de acrilice, de ulei sau tempera, folosind toate culorile preferate. Ca alternativă, poţi turna sau pulveriza culoarea direct pe foaie. Suprapune apoi o altă foaie peste hârtie şi apasă puternic. îndepărtează hârtia şi vezi dacă imaginea rezultată îţi sugerează ceva. La final, ia pensula şi culorile (un alt material) şi dezvoltă ceea ce se vede pe ambele foi.

2 Imagini în oglindă O altă metodă constă în întinderea culorilor pe hârtie, urmată de plierea foii la jumătate: când o vei desface, vei descoperi o imagine simetrică asemănătoare celei de mai jos.

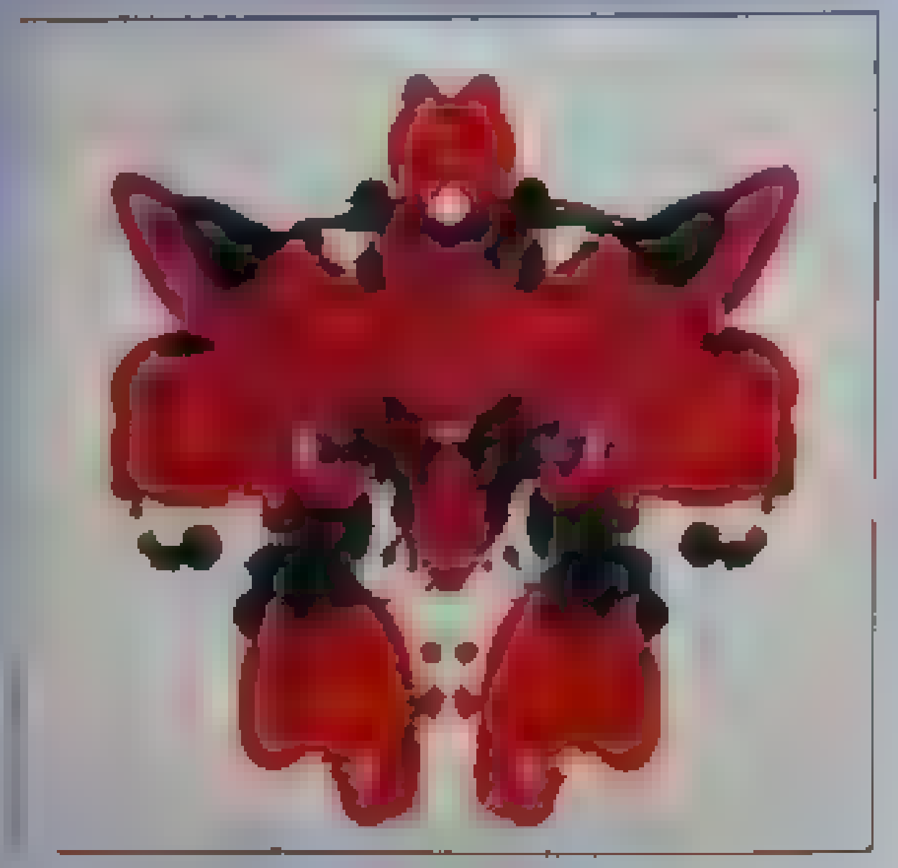

Transparenţe florale

Folosind tehnici foarte simple, poţi transforma un bol obişnuit din sticlă transparentă într-un superb obiect decorativ.

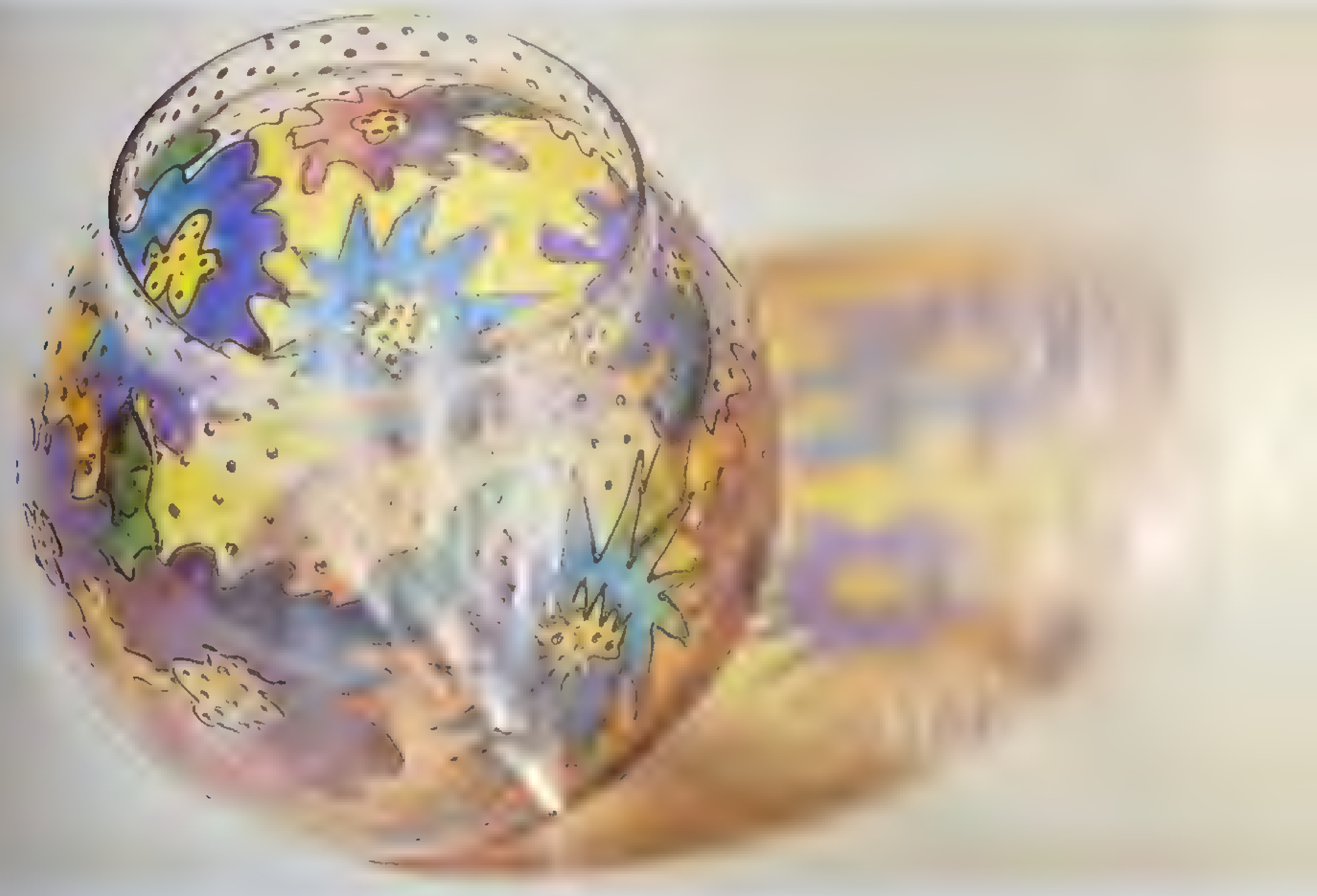

▲ Orice obiect din sticlă netedă, cum ar fi o vază, un bol, o oglindă sau chiar o fereastră, îşi poate schimba aspectul datorită nuanţelor luminoase ale culorilor pentru sticlă.

Culorile pentru sticlă pe bază de alcool sunt disponibile într-o mare varietate de nuanţe, sunt luminoase şi transparente şi pot fi amestecate uşor. În această lucrare, le vom folosi pentru a picta un desen floral multicolor pe un bol din sticlă.

Defineşte contururile

Ca în orice pictură pe sticlă, vei avea nevoie de pastă de plumb pentru a defini conturul formelor. Tubul are un mic orificiu, ce îţi permite să lucrezi direct pe sticlă. Pasta de plumb lasă nişte urme uşor în relief, creând un efect similar cu cel obţinut în cazul vitraliilor; în plus, previne amestecarea culorilor. Odată ce ai terminat conturul, lasă-l să se usuce timp de o oră înainte de a trece la pictură (poţi accelera procesul utilizând un uscător de păr). În acest exerciţiu, modelul floral a fost desenat cu mâna liberă pe sticlă; pentru un desen mai elaborat, poţi realiza mai întâi o schiţă pe o foaie de hârtie, pe care apoi o poţi transfera pe sticlă, folosind pasta de plumb pentru contururi.

Tehnici utile

Înainte de a începe să pictezi, curăţă sticla cu un lichid special sau alcool sanitar, apoi şterge-o şi usuc-o bine pentru a elimina toată murdăria şi grăsimea, care ar putea împiedica vopseaua să adere. Foloseşte pensule din fibre naturale, deoarece fibrele sintetice nu reţin foarte bine culoarea pe bază de alcool. Înainte de a utiliza o culoare nouă, curăţă pensula cu alcool pentru a obţine nuanţe strălucitoare; şterge-o apoi cu o cârpă, altfel culoarea va fi diluată de solventul rămas în pămătuf. Dacă se întâmplă să greşeşti, elimină culoarea cu o cârpă înmuiată în puţin alcool.

MATERIALE

- Un bol de sticlă sferic
- Un tub de pastă de plumb pentru contururi
- Culori pentru sticlă pe bază de alcool: galben-auriu, turcoaz, violet, roşu-cireaşă, albastru-închis, verde-smarald, pământ-verde, galben-citron
- Pensule: rotunde moi nr. 3 şi nr. 4, din fibre naturale
- Alcool
- O cârpă şi tampoane de bumbac pentru curăţare

ÎNCEPE

1 ▼ În primul rând, desenul

Înclină bolul într-o parte şi ţine-l ferm cu mâna; desenează conturul primei flori cu tubul de pastă de plumb, presându-l foarte uşor, astfel încât să nu păteze; plasează floarea aproximativ la jumătate din înălţimea bolului. Poţi lucra cu mâna liberă sau poţi să foloseşti metoda descrisă în rubrica „Sfaturi". Continuă să lucrezi în jurul bolului, adăugând alte flori, şi încearcă să obţii un desen realist, variind formele şi dimensiunile. În imaginea de mai jos, câteva flori neregulate asemănătoare margaretelor contrastează cu cele mai rotunde.

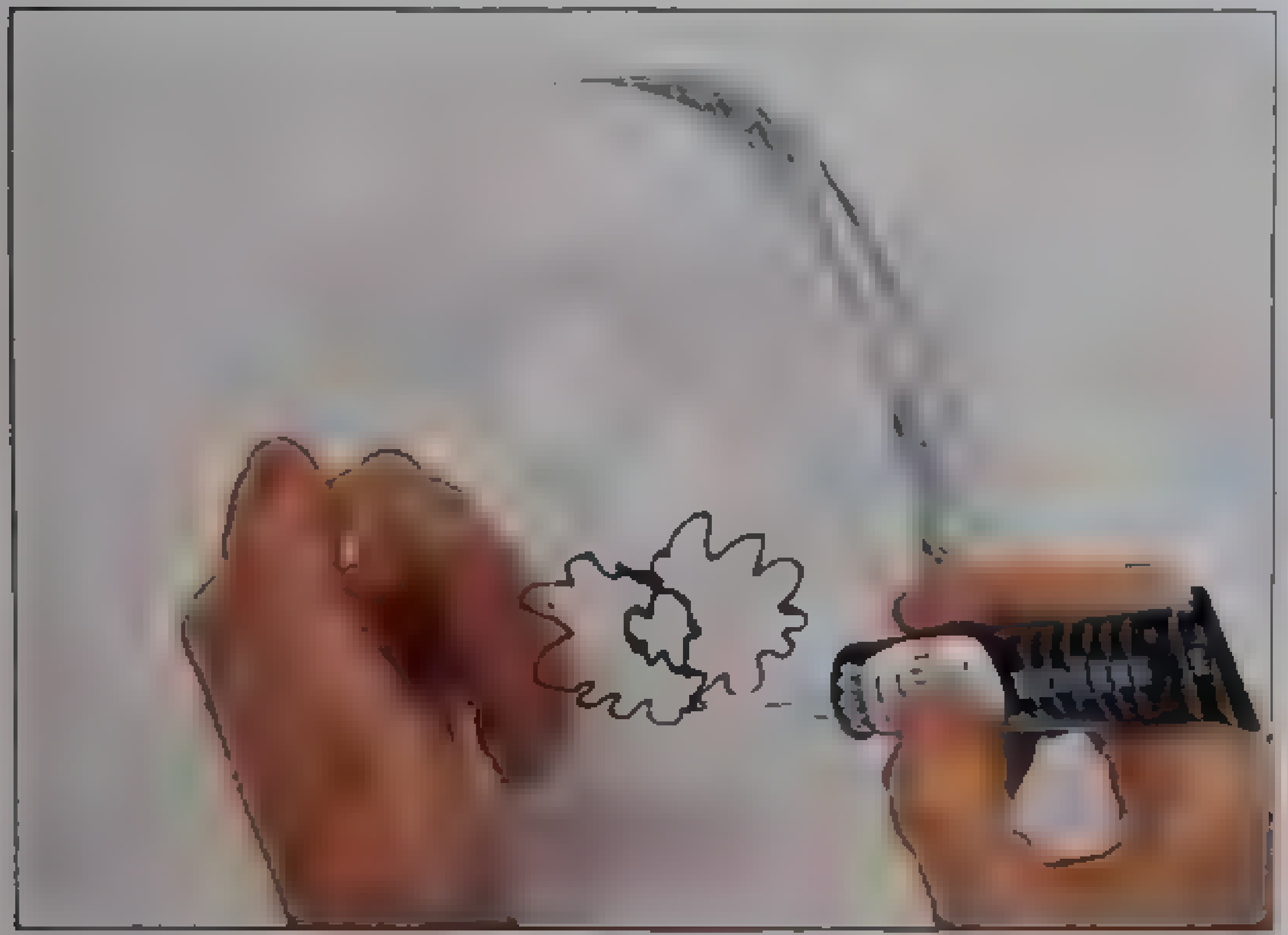

2 ▶ Completează conturul

Adaugă câteva frunze, unind fiecare frunză în parte cu petala unei flori. În timp ce lucrezi în jurul bolului, ai grijă să nu atingi părţile pe care le-ai desenat deja, deoarece pasta este încă umedă. Ţine bolul în mână, învârtindu-l şi înclinându-l pentru a găsi poziţia cea mai confortabilă.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Fă un pas înapoi, priveşte desenul şi vezi dacă îţi place: fă apoi toate modificările necesare înainte ca pasta de plumb să se usuce, iar după ce ai terminat, pune bolul într-un loc ferit şi lasă desenul să se usuce complet. Mai târziu, vei putea să colorezi întreaga suprafaţă a bolului folosind vopseaua pe bază de alcool. Întrucât culorile vor fi aplicate separat, nu vei avea nevoie de paletă: pur şi simplu va fi suficient să torni puţină culoare în capacele sticluţelor de vopsea.

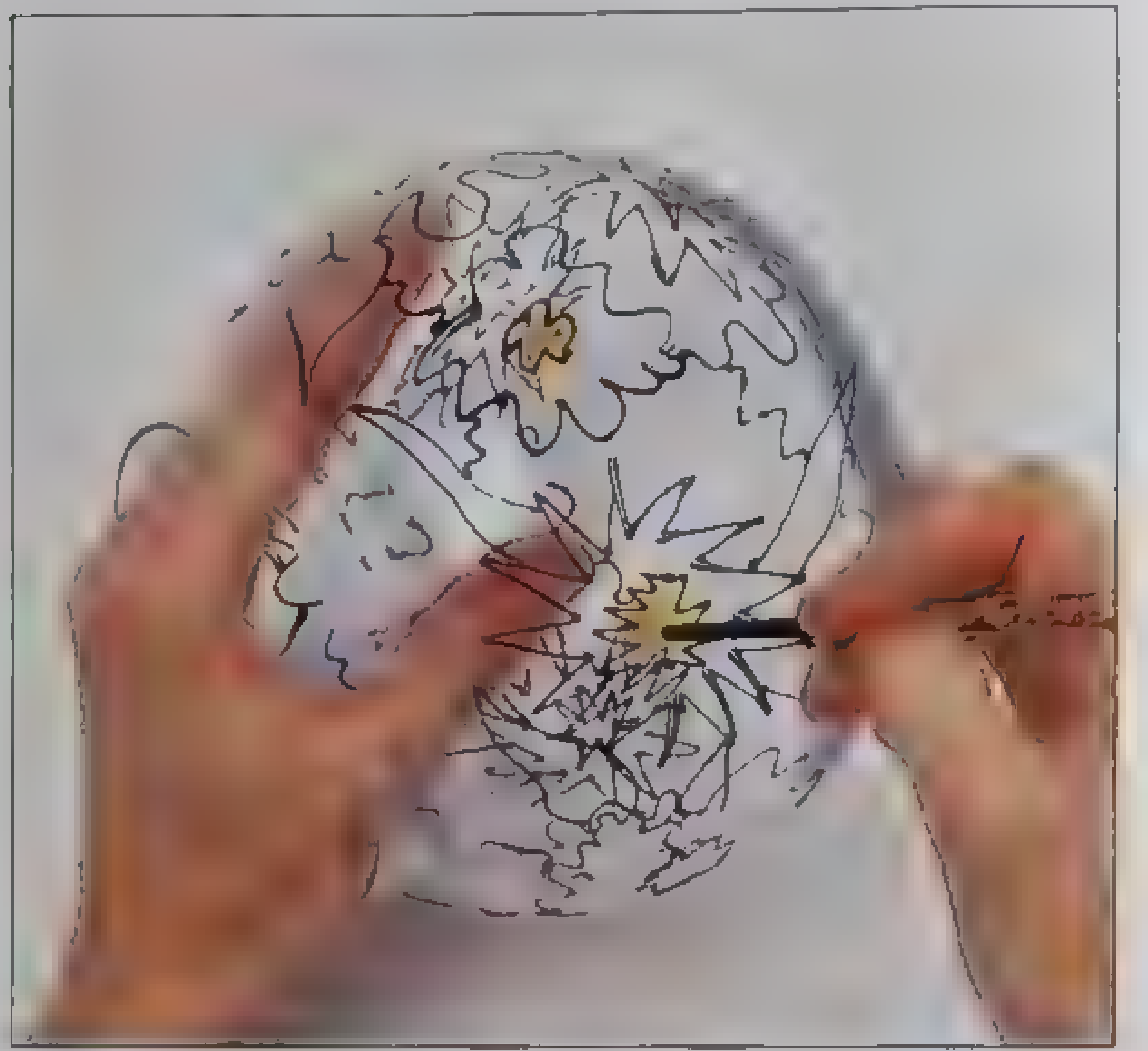

3 ▲ Pictează florile din centru

Ţinând bolul din interior, pentru a evita atingerea desenului, umple cu galben-auriu părţile centrale ale florilor, folosind pensula nr. 4 (nu uita că poţi folosi în loc de paletă capacele sticlelor de vopsea întoarse cu susul în jos). În timp ce se usucă, culoarea poate deveni uşor transparentă; dacă este necesar, după uscarea primului strat, poţi aplica un nou strat de culoare. Înainte de a folosi o altă culoare, clăteşte pensula în alcool şi şterge-o cu o cârpă.

SFATURI
Copiază desenul

Dacă nu te simţi suficient de pregătit pentru a lucra cu mâna liberă direct pe sticlă, realizează un prim desen pe o hârtie, apoi pune-l în spatele sticlei şi ghidează-te după el. Dacă pictezi pe o suprafaţă curbă precum cea a bolului din acest exerciţiu, taie formele şi ataşează-le în interiorul vasului, astfel încât acestea să adere la sticlă, sau lipeşte-le cu bandă adezivă.

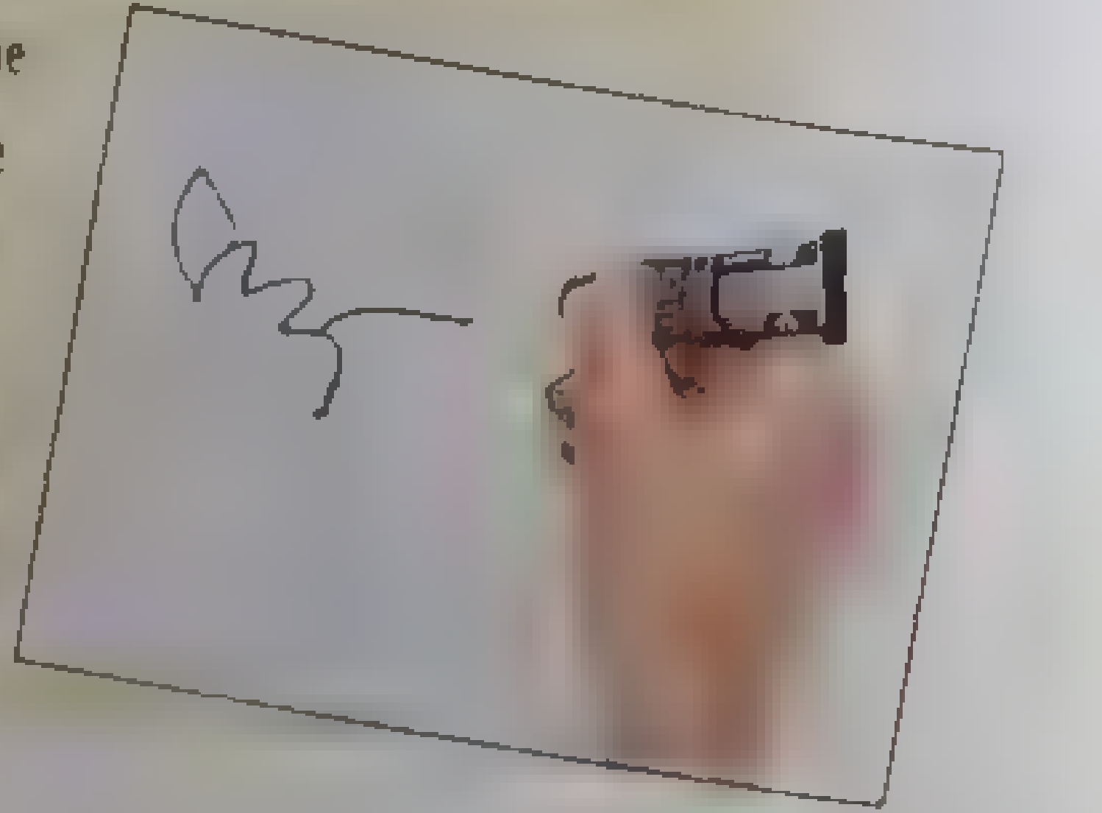

4 ▼ Pictează petalele florilor

Începe cu una dintre florile rotunde cele mai mari şi colorează o petală cu turcoaz şi pe cea alăturată cu violet. Pentru a obţine un rezultat mai natural, amestecă cele două nuanţe în zona în care se întâlnesc. Elimină excesul de vopsea de pe pensulă cu o cârpă şi nu o clăti cu alcool, altfel culoarea următoare va fi diluată de alcoolul rămas pe pensulă.

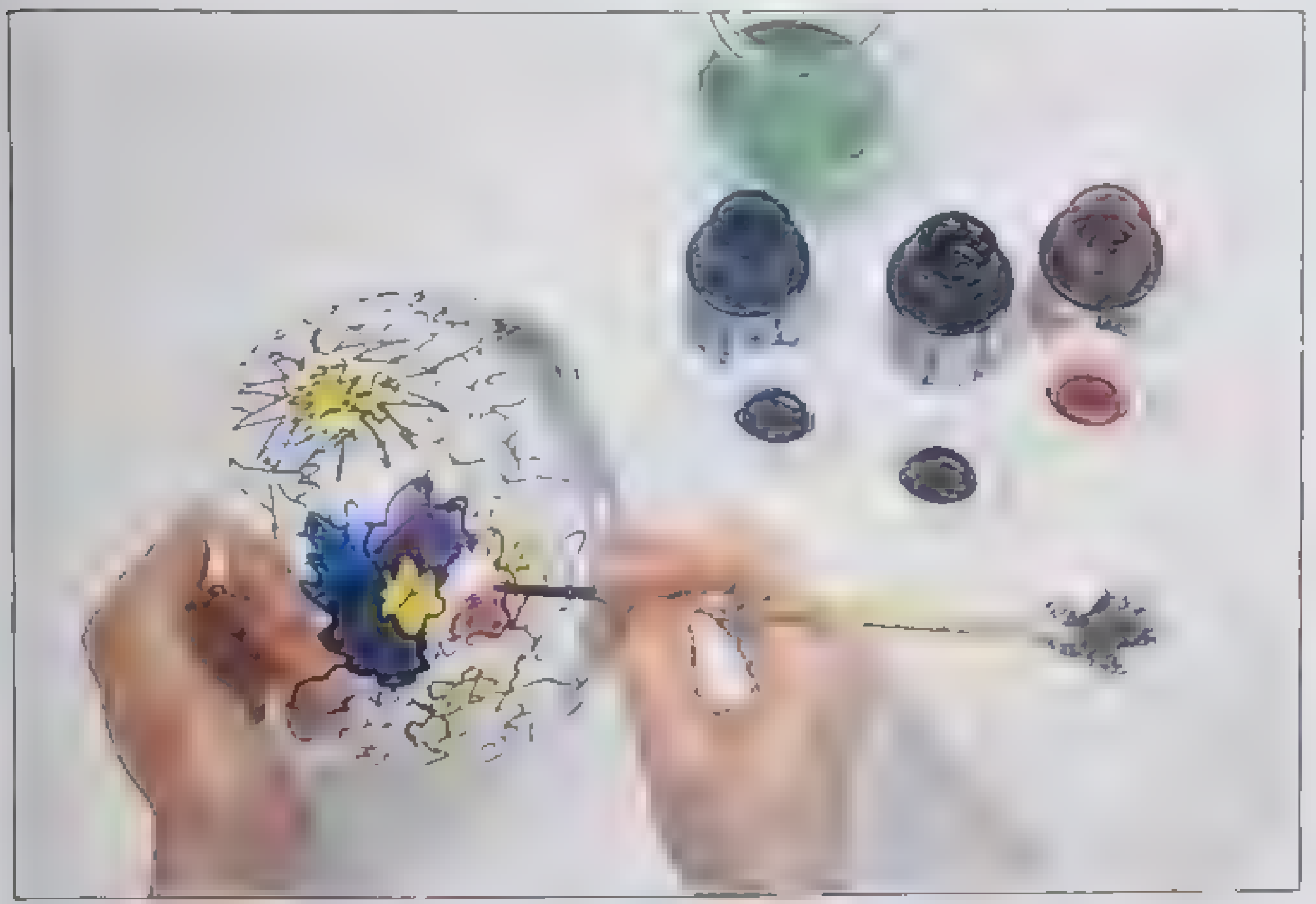

5 ▶ Adaugă o altă culoare

Pictează petalele rămase în nuanţe de roşu-cireaşă, de această dată, creează un amestec frumos de culori din câteva tuşe uşoare de pensulă în zona în care roşul se întâlneşte cu violetul.

SOLUŢII ISTEŢE
TUŞE DE PENSULĂ NEDORITE

Când pictezi pe suprafaţa curbă a unui bol de sticlă, se poate întâmpla ca vopseaua umedă să se scurgă. Curăţă pensula cu alcool şi şterge-o pe o cârpă, apoi treci cu ea în jurul vasului pentru a elimina petele cât timp culoarea este încă umedă. Ca alternativă, aşteaptă ca aceasta să se usuce şi treci din nou peste suprafaţa respectivă cu o altă culoare.

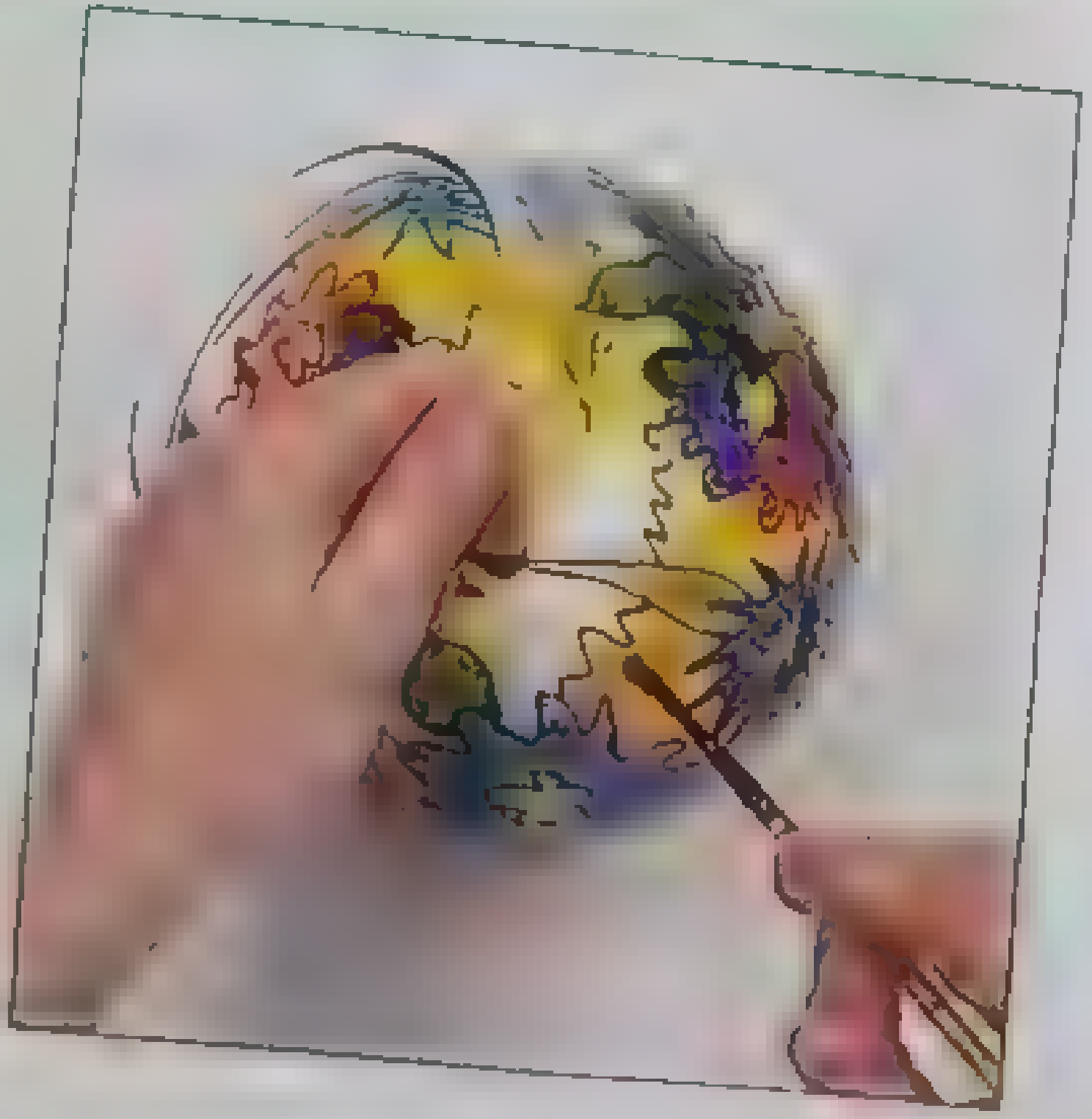

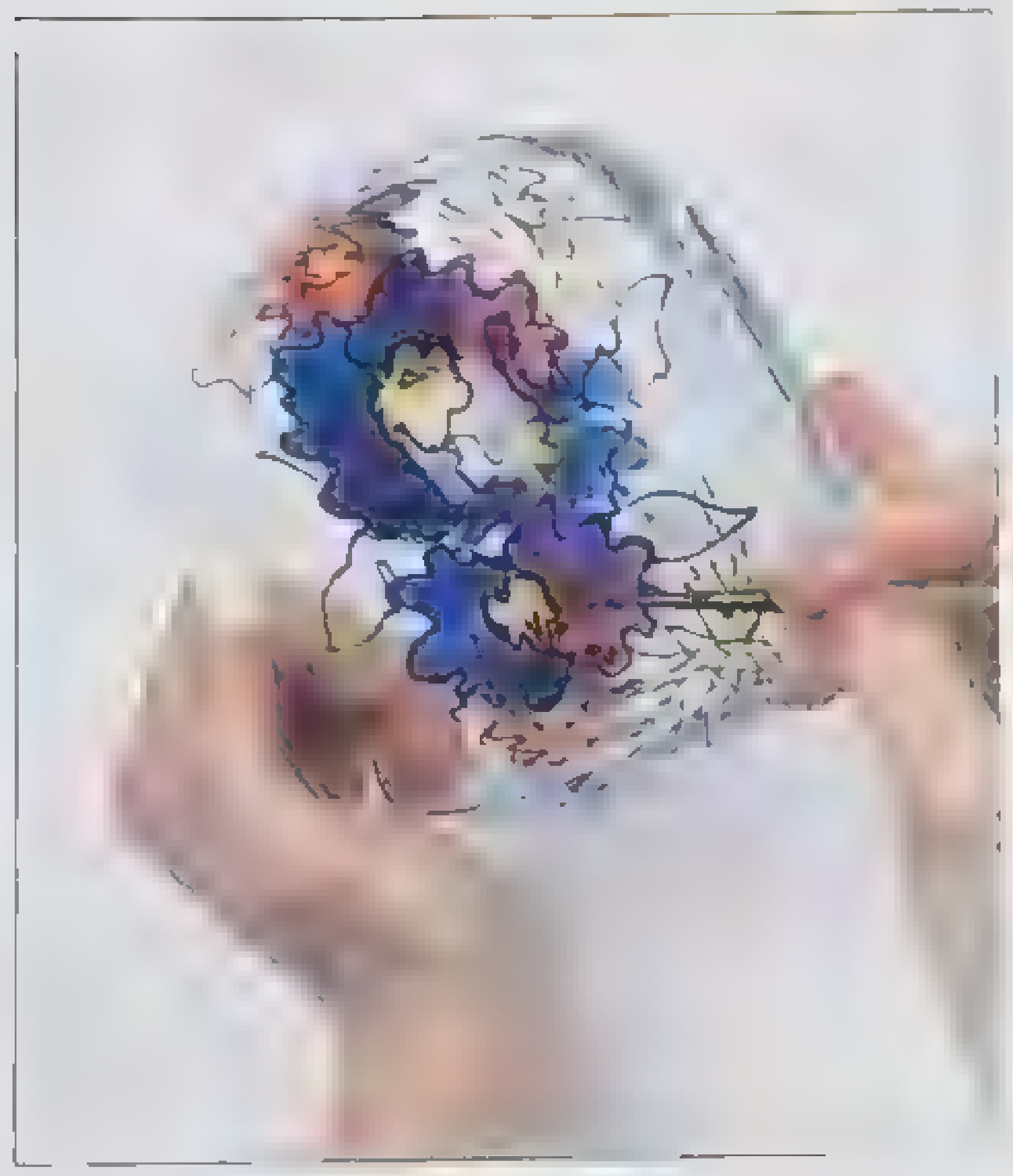

6 ▲ Completează florile mai mari

Continuă să pictezi florile mai mari în acelaşi mod, folosind nuanţe de turcoaz, albastru-închis, violet şi roşu-cireaşă în diferite combinaţii. Hotărăşte-te din timp ce culori vrei să foloseşti astfel încât să nu faci combinaţii care nu se potrivesc. Evită să colorezi fiecare petală într-o manieră plată şi uniformă: vei obţine un efect mai reuşit dacă mişti pensula în sens circular urmând formele petalelor şi, mai ales, dacă nuanţezi unele tuşe.

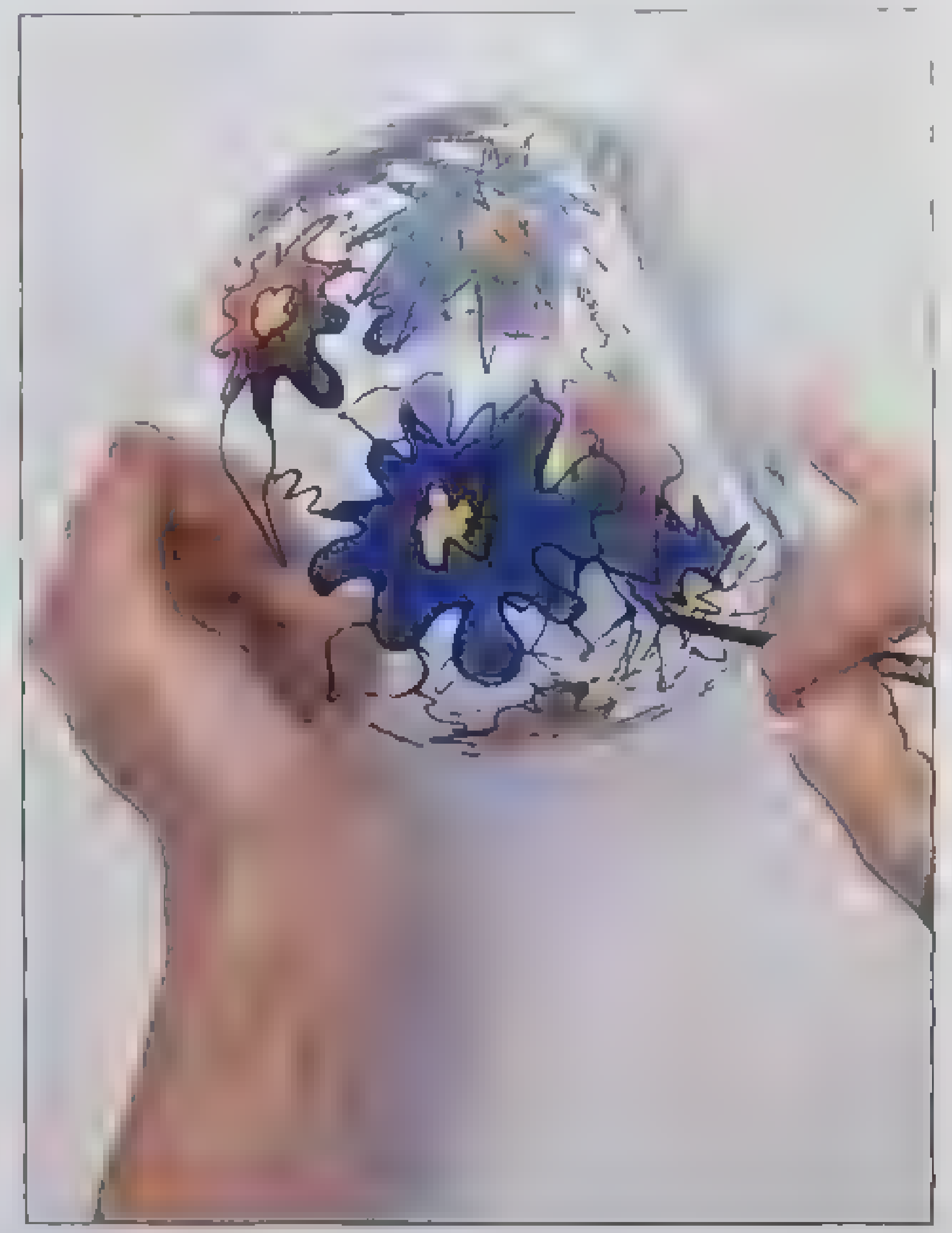

7 ▲ Pictează florile mai mici

Ia pensula nr. 3 şi pictează florile mai mici asemănătoare margaretelor, folosind culorile preferate. Întrucât avem de-a face cu forme mai mici, acum poţi lucra cu tuşe de pensulă plate şi omogene.

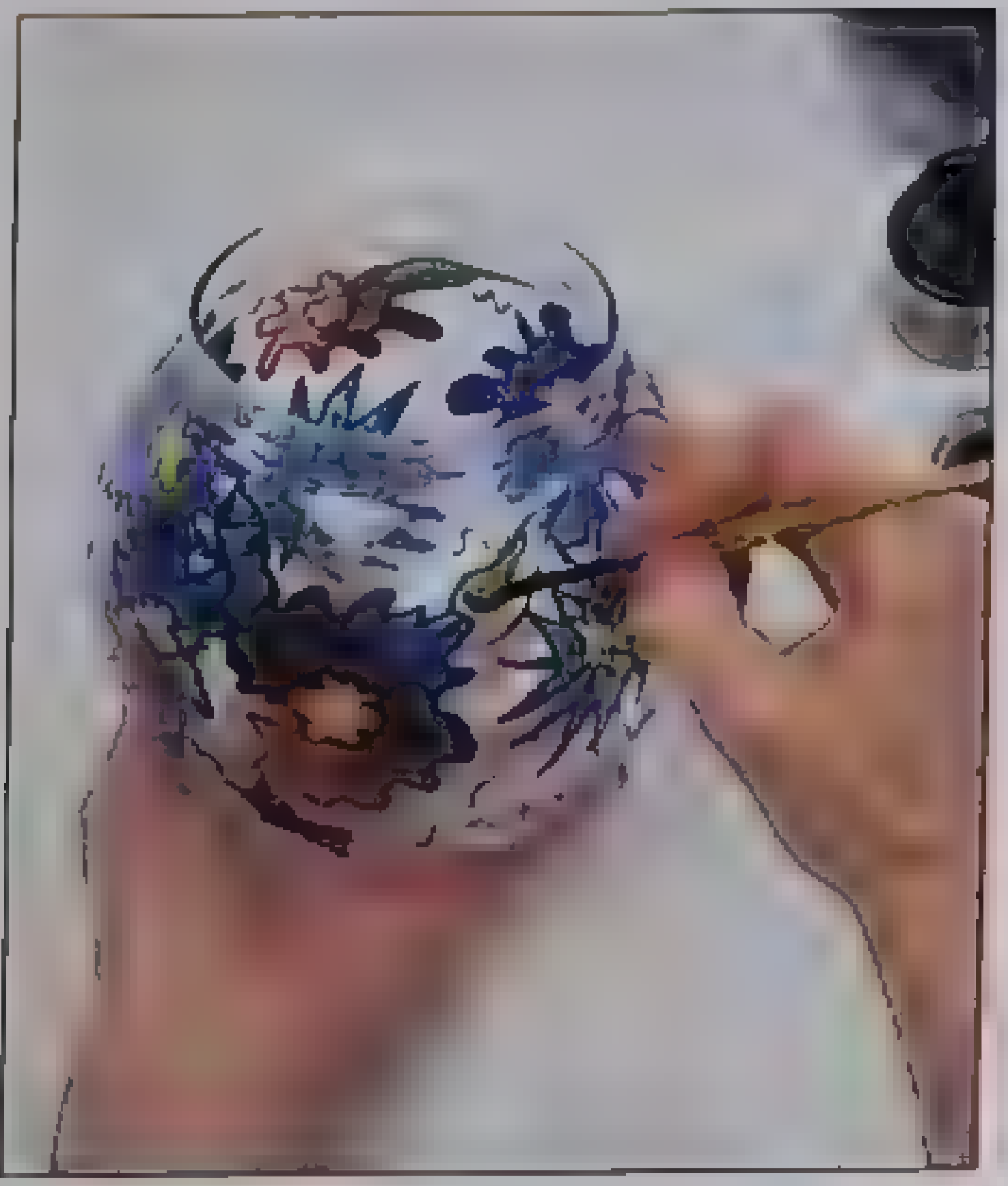

8 ▲ **Pictează frunzele**
Foloseşte pensula nr. 4 pentru a umple frunzele cu nuanţe de pământ-verde şi verde-smarald, având grijă să nu întinzi culoarea umedă peste flori; va fi chiar mai bine să laşi florile să se usuce înainte de a continua. Clăteşte şi curăţă pensula.

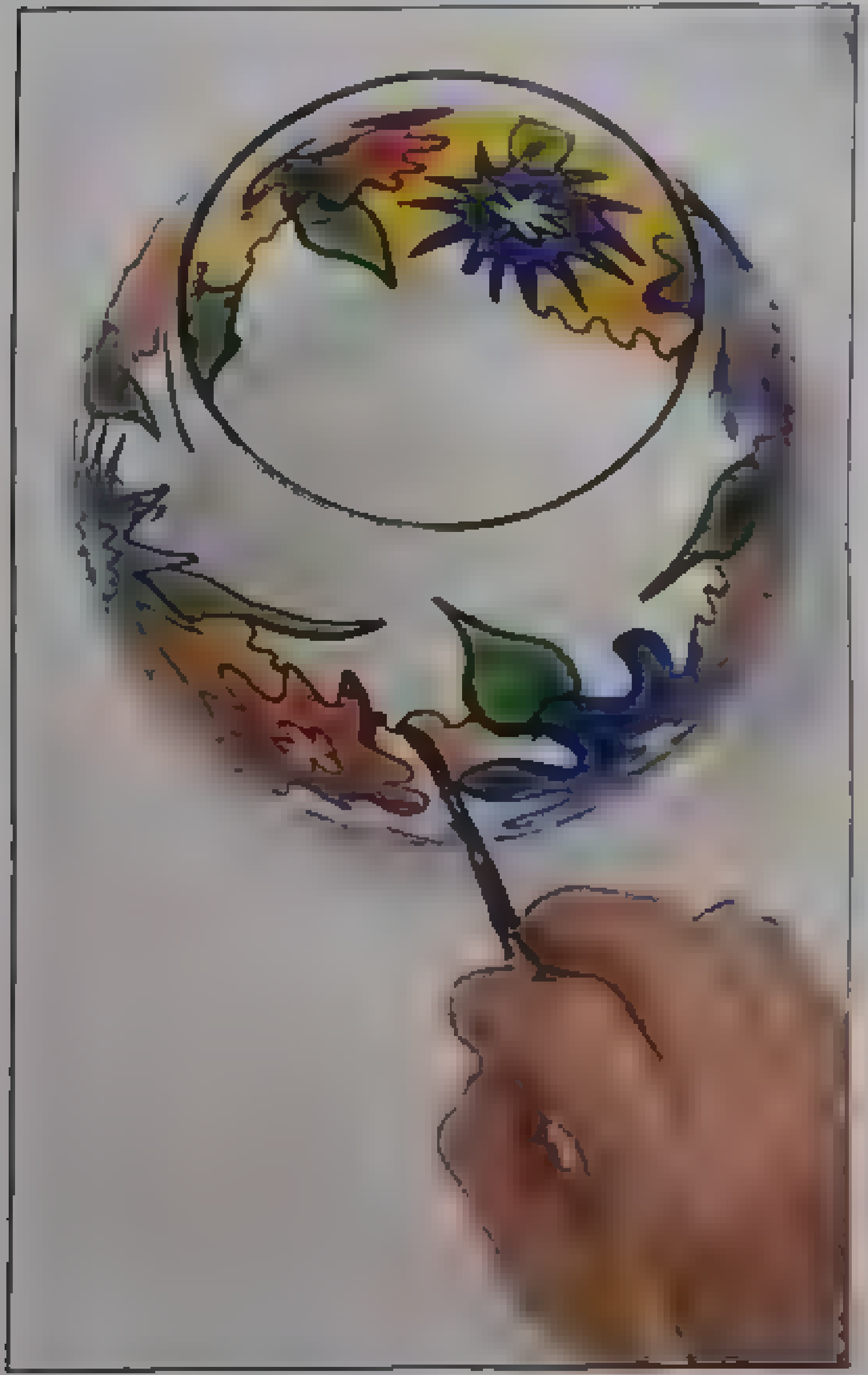

9 ▲ **Adaugă culoarea pentru fundal**
Alege o culoare potrivită pentru fundalul florilor; în cazul nostru, am ales un galben-auriu deoarece contrabalansează culorile mai închise şi intense ale petalelor şi frunzelor, regăsindu-se totodată în tonul folosit în partea de mijloc a florilor. Folosind conturul negru ca punct de referinţă, poţi începe să umpli fundalul cu tuşe scurte de pensulă, întinzându-le în diferite direcţii, evitând însă tuşele lungi şi sinuoase.

10 ▶ **Completează motivul floral**
Continuă să pictezi fundalul, trecând de la galben-auriu la galben-citron pe măsură ce te apropii de baza bolului. Lasă neacoperită zona de deasupra florilor, astfel încât compoziţia să poată respira. La final, la pasta de plumb pentru contururi şi decorează cu puncte mici centrul florilor şi partea superioară a bolului.

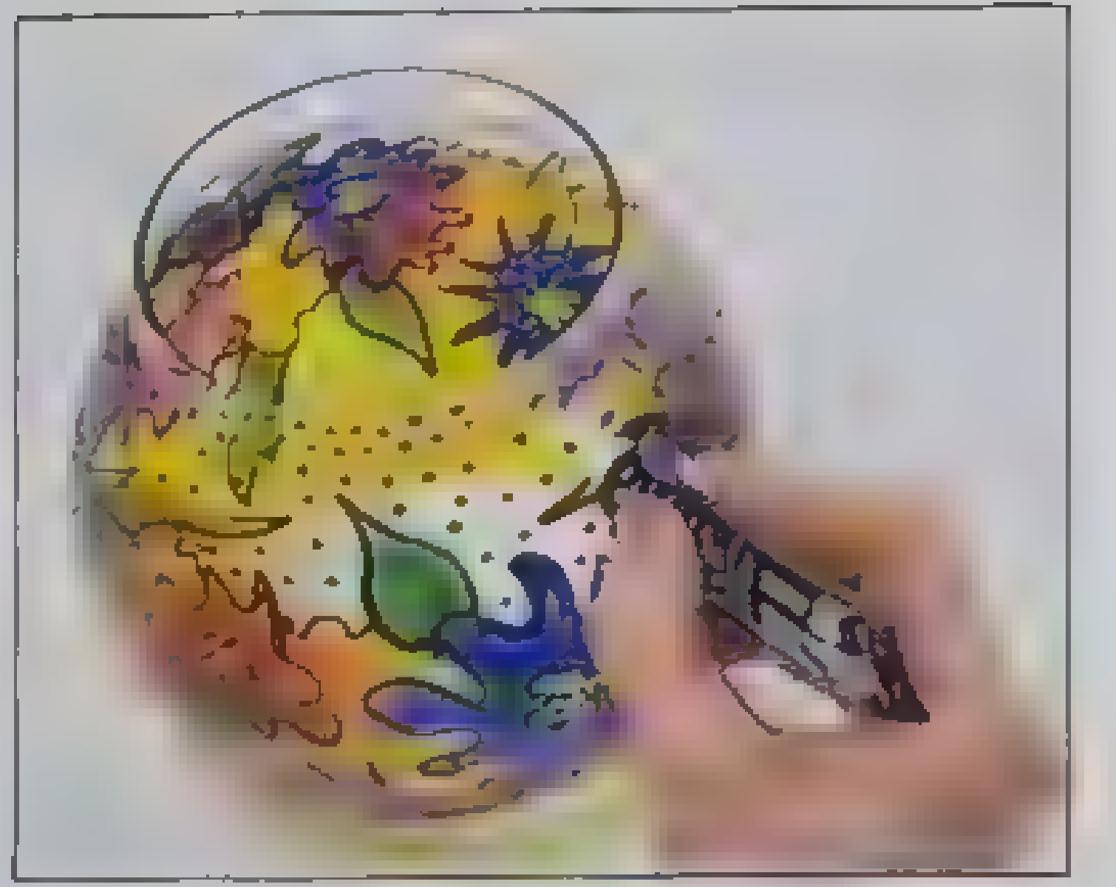

O LUCRARE COMPLETĂ

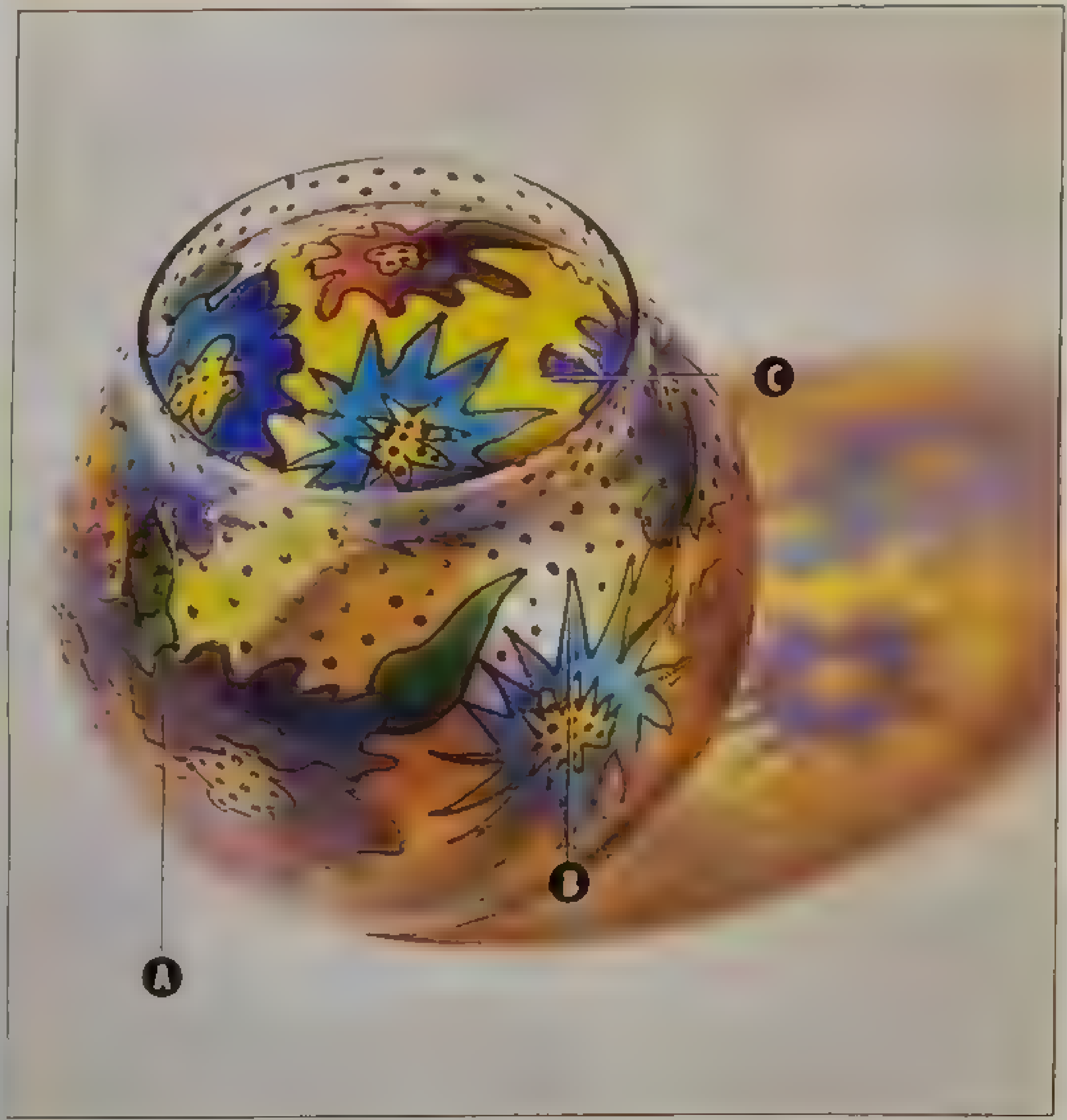

A Umbre transparente
Vopseaua pe bază de alcool creează culori vii asemeni vitraliilor

B Contururi cu pastă de plumb
Fiecare floare şi fiecare frunză prezintă un contur fin, în relief.

C Fundal auriu
Am ales două nuanţe de galben pentru a compensa tonul mai închis al petalelor.

ÎN NUMĂRUL
URMĂTOR

O imagine specială merită o minunată ramă aurie

- Învaţă să lucrezi cu foiţă de aur cu transfer
- Conferă un aspect „antic" unei rame vechi, lustruind-o frumos

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

Aracet
Acesta este un adeziv pe bază de acetat de polivinil (PVA), o răşină sintetică. Deoarece se usucă uniform şi nu se dizolvă în apă sau în solvenţii normali, acetatul de polivinil poate fi folosit foarte eficient ca material neutru, pentru a separa două zone de culori diferite. De asemenea, aracetul este folosit şi ca folie protectoare pentru obiectele fragile din muzee

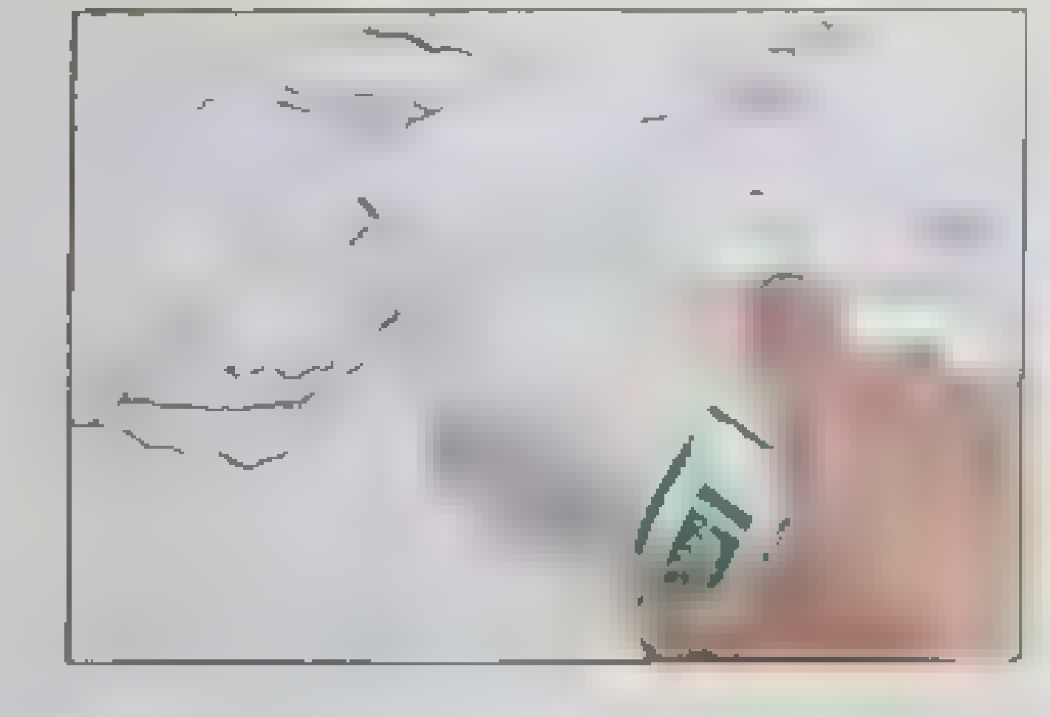

Fixativ
O soluţie, de multe ori în flacon, de pulverizat peste o lucrare în pastel, cărbune sau cretă, cu scopul de a fixa pigmentul pe suport. Nu este necesar ca fixativul să fie fabricat de aceeaşi firmă ca şi instrumentele folosite în lucrare. Alegerea poate fi făcută pe baza preţului sau a calităţii; unele fixative, de exemplu, sunt mult mai adaptabile decât altele şi pot fi înlăturate dacă doreşti să continui desenul. Alte fixative speciale sunt utilizate pentru a da luciu operei finalizate şi se constituie în importante instrumente pentru restaurare.

Paul GAUGUIN (1848-1903)
Pictor şi sculptor francez, născut la Paris, dar crescut în Peru. După ce a lucrat în flota comercială, a devenit un agent de vânzări foarte cunoscut în Paris; în 1883 însă, a renunţat la slujbă pentru a se dedica în întregime picturii. Între 1880 şi 1886, Paul Gauguin şi-a expus picturile alături de impresionişti, iar din 1888, a început să-şi dezvolte stilul instinctiv caracteristic. La sfârşitul anului 1888, s-a stabilit la prietenul său Van Gogh în Arles, în sudul Franţei, însă, la scurt timp, cei doi au avut o altercaţie. Acesta a fost episodul care a dus la celebrul atac de nebunie în urma căruia Van Gogh şi-a tăiat urechea. Gauguin şi-a abandonat familia în Danemarca, iar în 1891 a părăsit Europa pentru a se stabili în insula Tahiti din Oceanul Pacific, unde a murit în sărăcie, 12 ani mai târziu. Arta lui extrem de personală se caracterizează prin abolirea perspectivei tradiţionale, prin folosirea culorilor pure, aplicate în straturi plate în interiorul unor zone definite de contururi închise şi clare

John CONSTABLE (1776-1837)
John Constable a fost un pictor peisagist englez de factură romantică. S-a născut în Suffolk (Anglia) şi a fost admis la Royal Academy în 1799. Pictura sa din 1821 *The Hay Wain* („Carul cu fân") a primit medalia de aur la Salonul de la Paris în 1824 şi a exercitat o influenţă extraordinară asupra pictorilor francezi contemporani, precum Delacroix. În Anglia, a fost comparat în mod nefericit cu Turner şi fost afectat de criticile aduse operelor sale de către John Ruskin. Mai jos, una dintre picturile sale importante, *Catedrala Salisbury văzută dinspre pajişte* (1829)

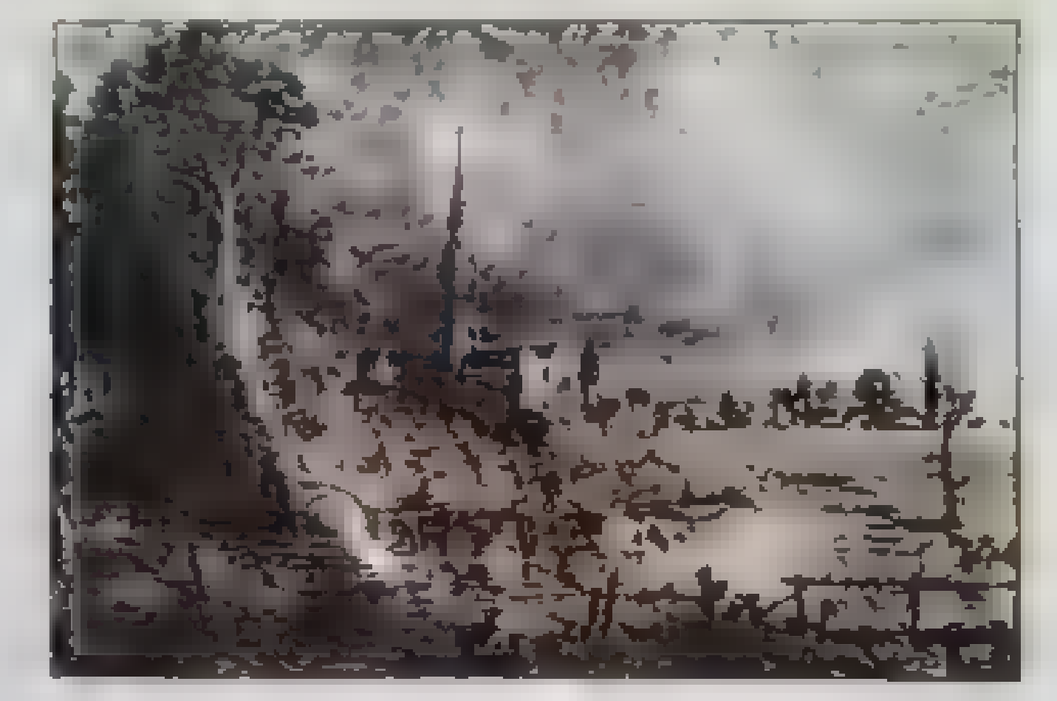

Minimalism
Minimalismul, apărut în anii '60 ai secolului al XX-lea, reprezintă reacţia artiştilor americani la expresivitatea exagerată a generaţiei expresionismului abstract. Se poate spune că cei mai mulţi artişti minimalişti au fost sculptori: scopul lor, de fapt, era de a construi obiecte tridimensionale. Creaţiile lor au fost dominate de un raţionament strict, ce nu lăsa loc pentru sentimente şi idealuri. Pentru a realiza această ordine perfectă, minimaliştii au lucrat de multe ori folosind repetarea aceluiaşi subiect, ca în lucrarea *Leva* din 1966 a lui Carl André, compusă dintr-un teanc de 137 de cărămizi aranjate pe o podea, având o lungime de 10,5 metri.

Relief
În general, acest termen reprezintă evidenţa plastică a imaginilor fie în pictură fie în sculptură. În pictură, relieful defineşte efectul plastic special care evidenţiază imaginile pe pânză printr-o utilizare inteligentă a culorilor şi a clarobscurului. În sculptură, se disting basorelieful (cu accent foarte mic pe imaginile din fundal), altorelieful (în care im nile ies din planul lucrării şi aproape că se desprind de el) şi mezorelieful (în re imaginile ies din planul lucrării p mătate din propria grosime)

Expresionismul abstract
Mişcare dezvoltată la mijlocul secol al XX-lea în Statele Unite ale Amer caracterizată de libertatea absolută u lizarea tehnicilor de pictură şi de în gerea artei drept un efort extrem cetare şi de exprimare. Lucrările lu lem de Kooning (1904-1987), plu, denotă o mare forţă expresiv velată de tuşe de pensulă puternice şi vi lente. Această tehnică de pic numită, de asemenea, *action paint* „pictura-acţiune", dat fiind faptul că te lucrări au fost create prin picurare aruncarea culorii la întâmplare pe p ză. Alţi artişti importanţi asociat cu **expresionismul abstract** sunt Mark Rothko (1903-1970), Barnett Newman (1905-1970) şi Jackson Pollock (1912-1956)

Blendă (estompă)
Blenda este un cilindru din hârtie de desen albă sau gri rulată strâns, folosit pentru a estompa pastelurile. Instrumentele pot avea diferite dimensiuni sau pot fi ascuţite ca un creion la unul sau la ambele capete, îmbunătăţind astfel precizia în lucru.

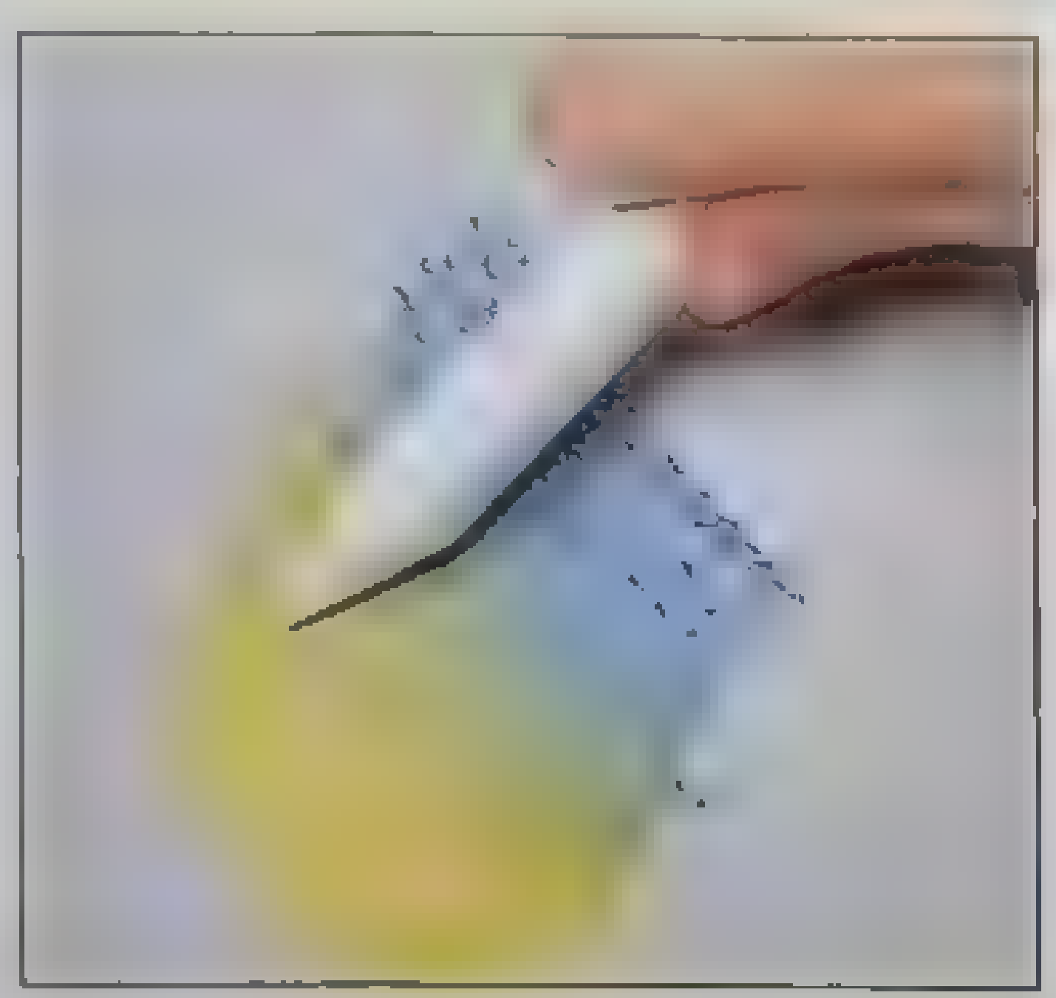

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI
Pune în practică diferite tehnici pentru a desena o natură statică cu obiecte decorative și simple.

ÎN AER LIBER
Învață să pictezi un peisaj stâncos, cu tușe de pensulă puternice, geometrizate.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: un creion 6B și o estompă.

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

10

TEHNICI
Creioane colorate pentru reprezentarea obiectelor decorative

SUBIECTE
Natură statică cu dovleci pe hârtie de culoare ocru-deschis

INSTRUMENTE
Un creion 6B și o estompă

DeAGOSTINI

ISSN 1792-365 6

DeAGOSTINI

301.333.009

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL
10

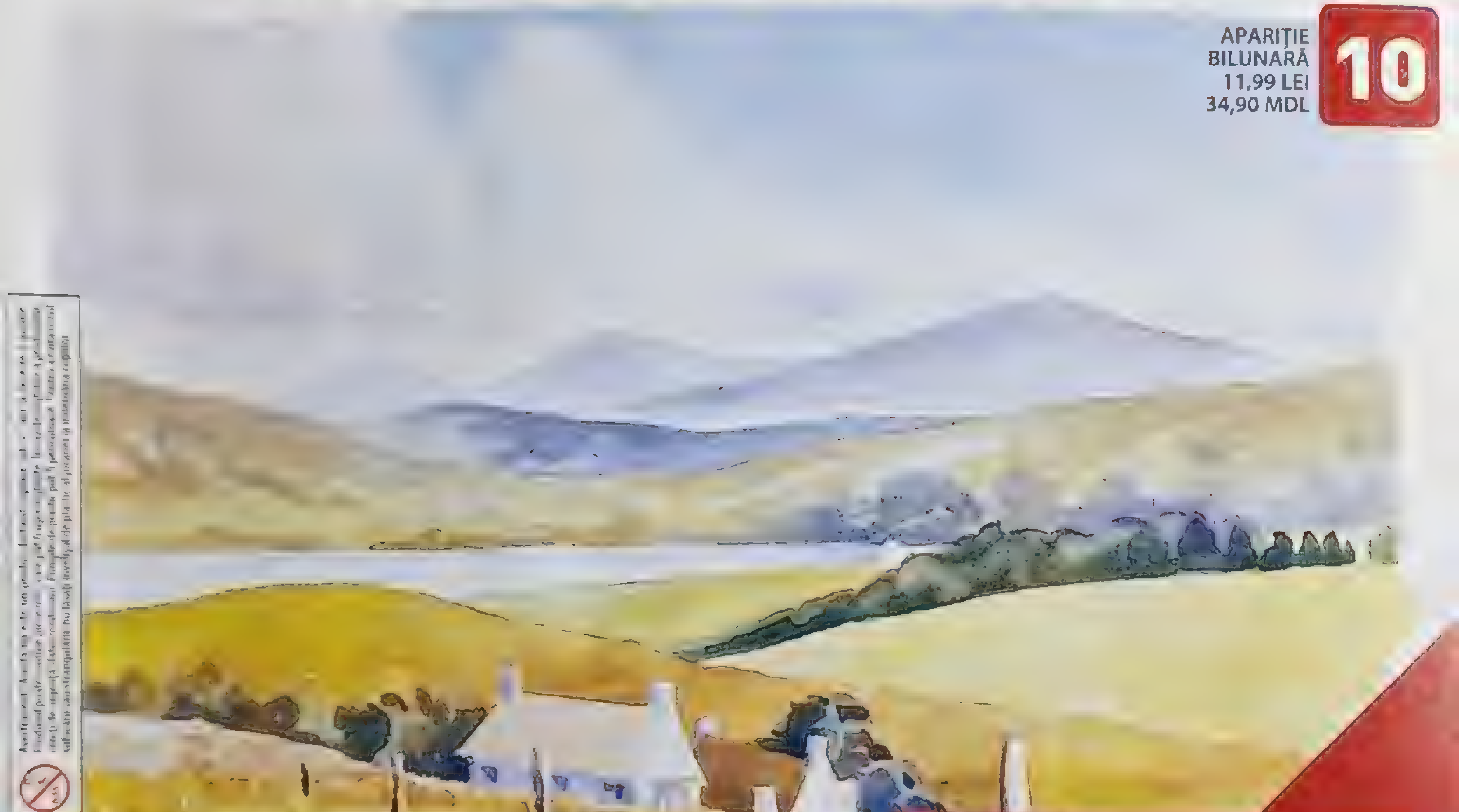

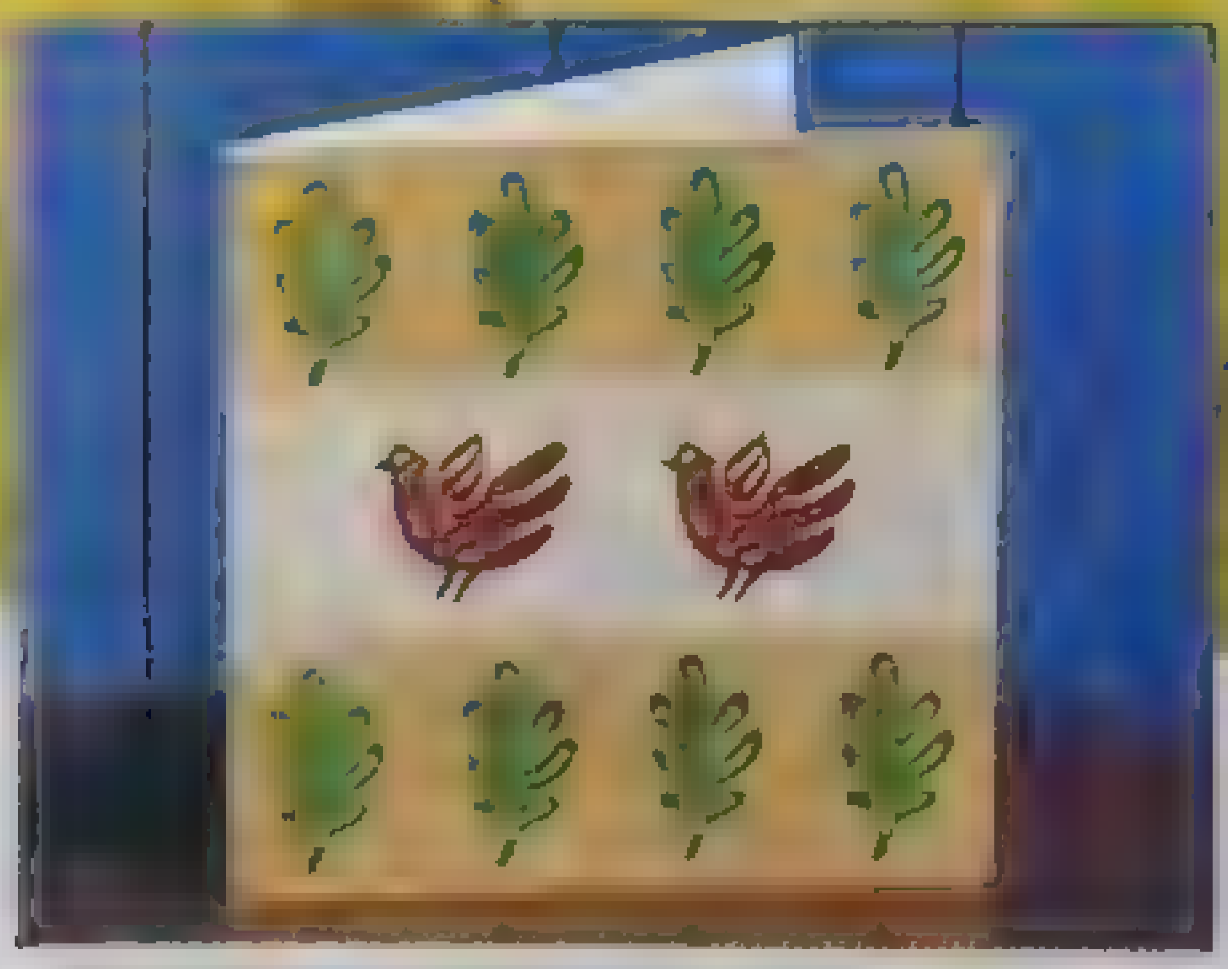

TEHNICI

O felicitare haioasă cu modele imprimate

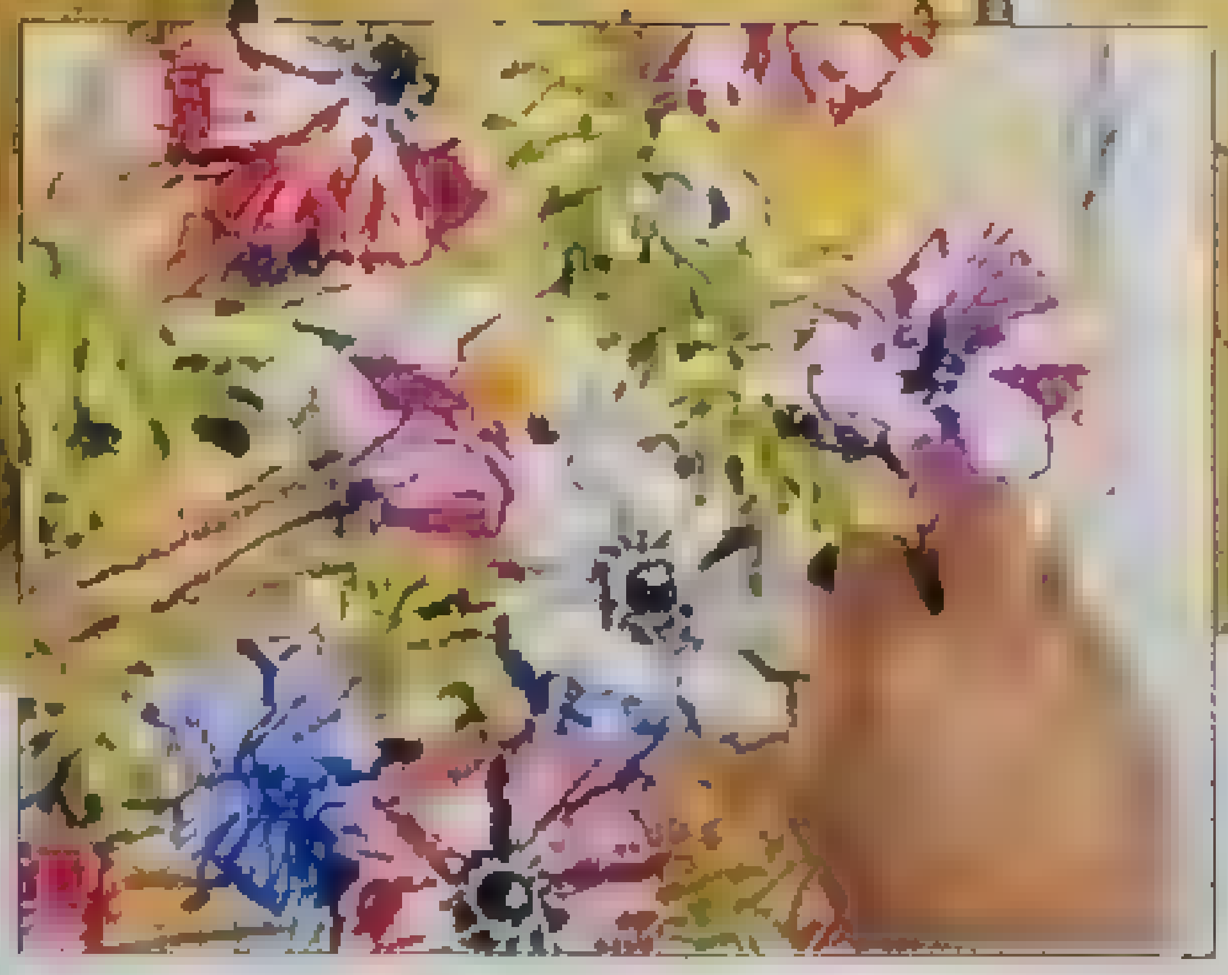

SUBIECTE

Un buchet de anemone într-un desen hașurat

INSTRUMENTE

Două batoane de pastel uleios, albastru-cobalt și galben-citron

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
Nu ratați bibliorafturile speciale, în care puteți colecționa seria CURS DE PICTURĂ.
Bibliorafturile sunt disponibile la chioșcurile de ziare, la prețul de 9,99 LEI.
De Agostini va anunța datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste.
Primul biblioraft a fost oferit gratis împreună cu numărul 2 al revistei.

Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail info@deagostini.ro

Nr. 10

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lloumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library (colecție privată); Johnny van Haeften Gallery, Londra; Musée d'Orsay, Paris; Museo de Arte, Sao Paulo.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, București, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare.

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.

România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor amestecați cu apă. Produsul poate conține substanțe; în contact cu acidul, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părți ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsați ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstrați recomandările și reciți-le ori de câte ori este necesar. Produs în Italia

---

Două studii cu praz

Un studiu pe această temă îți va permite să înveți tehnici diferite de clarobscur, care te vor ajuta să obții cele mai bune rezultate folosind creioanele colorate.

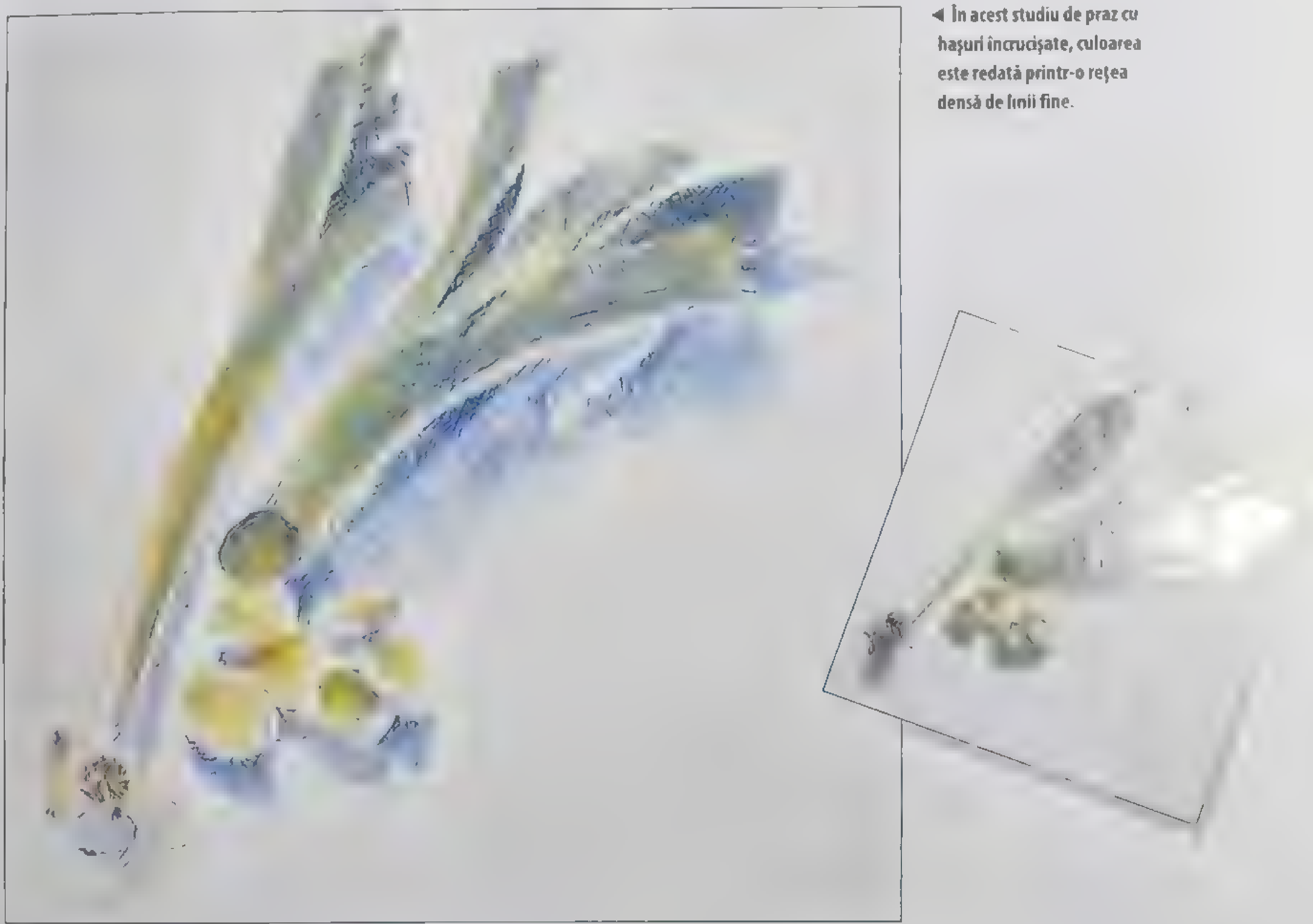

◄ În acest studiu de praz cu hașuri încrucișate, culoarea este redată printr-o rețea densă de linii fine.

Ai învățat deja să desenezi elemente individuale, cum ar fi floarea din numărul 6. Pentru a aprofunda această tehnică, îți propunem un alt subiect simplu, și anume doi praji. Te vei putea concentra asupra studiului atent al detaliilor, de altfel, o condiție esențială pentru un desen bun, fără să mai trebuiască să redai proporțiile și poziționarea obiectelor într-o compoziție complexă.

De asemenea, vei experimenta două modalități diferite de a delimita formele și de a crea umbrele: cu ajutorul hașurilor încrucișate și cu ajutorul procedeului *sfumato*. Aceste două metode produc efecte destul de diferite: prin urmare, le vei încerca separat, pentru a descoperi care dintre ele îți oferă cea mai mare satisfacție și care se potrivește cel mai bine stilului tău

O gamă redusă de culori

Pentru acest desen am ales doar cinci creioane colorate. Limitarea numărului de culori poate fi un exercițiu foarte util: în acest fel, nu numai că vei alege creionul potrivit, dar vei învăța să amesteci culorile până la obținerea nuanței dorite.

Chiar dacă dispui de o gamă largă de creioane colorate, nu strică să exersezi aplicarea și nuanțarea culorilor: folosind diferitele amestecuri care pot fi obținute, vei căpăta mai multă încredere în tine.

Alegerea subiectului

Ideal pentru acest studiu este un obiect simplu și comun, precum un fruct sau o legumă: întrucât aceste lucruri sunt atât de familiare, mai mult ca sigur nu le-ai privit niciodată cu atenție și nici nu le-ai analizat bine nuanțele. După cum poți observa din imagini, prazul nu este doar verde cu alb: pentru a-l desena, vei avea nevoie, de asemenea, de puțin brun, de albastru și de galben.

DESENEAZĂ CU HAȘURI ÎNCRUCIȘATE

1 ▶ Trasează contururile
Schițează contururile celor doi praji folosind mai întâi creionul pământ-verde. În această etapă, nu trebuie să-ți faci griji în privința greșelilor sau să eziți dacă este nevoie să modifici desenul, pentru că mai târziu vei acoperi oricum această schiță cu hașuri mult mai accentuate.

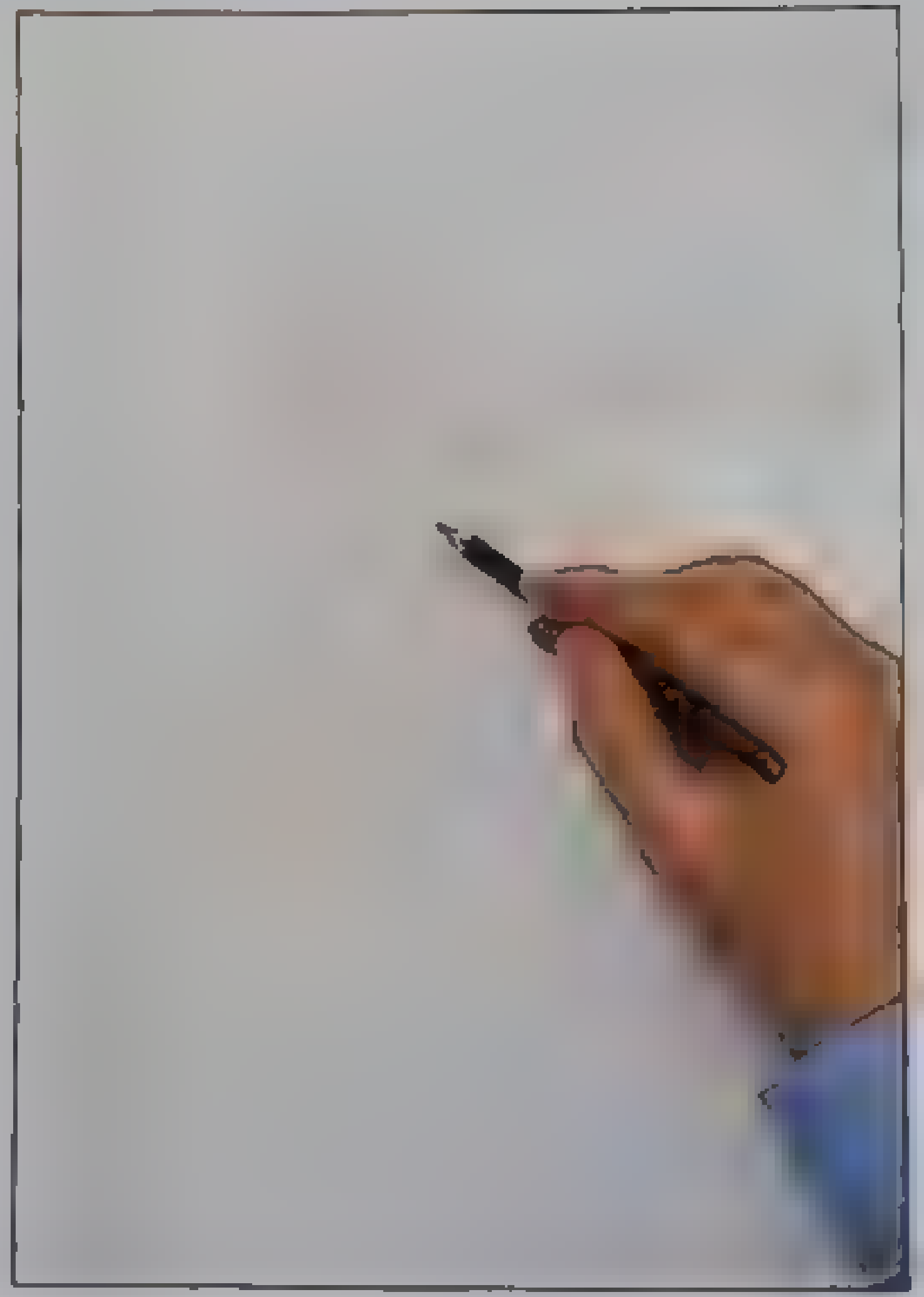

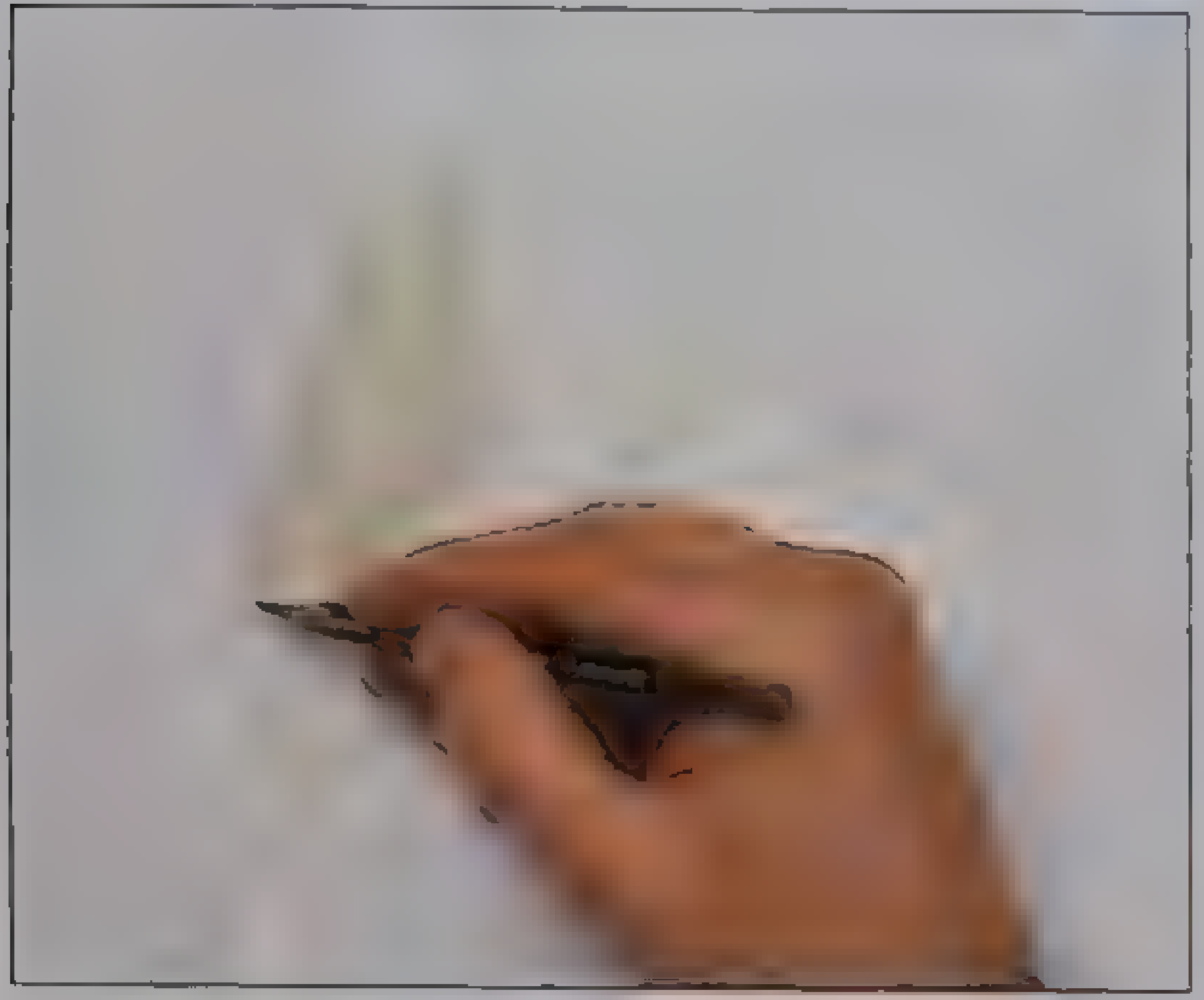

2 ▲ Desenează umbrele
Folosind același creion pământ-verde, trasează umbrele din zonele întunecate ale prazului. Desenează o serie de linii subțiri și paralele, mânuind ușor creionul, astfel încât hașura să fie unitară și regulată. Amintește-ți să păstrezi întotdeauna creionul bine ascuțit folosind glaspapirul ca să obții linii fine și subtile.

MATERIALE

O foaie de desen

Creioane colorate: pământ-verde, verde Veronese (măr), galben de cadmiu citron, indigo, ocru-brun

O bucățică de glaspapir

SOLUȚII ISTEȚE

ACOPERĂ GREȘELILE CU UN TON MAI ÎNCHIS

În cazul creioanelor colorate, este dificil să corectezi greșelile: nu le poți șterge, cum se întâmplă atunci când lucrezi cu creioane cu mină de grafit negru. De aceea, încearcă să-ți planifici desenul, lucrând în etape succesive, de la tonurile luminoase la cele întunecate: în acest fel, nuanțele mai închise vor acoperi greșelile făcute cu creioanele mai deschise

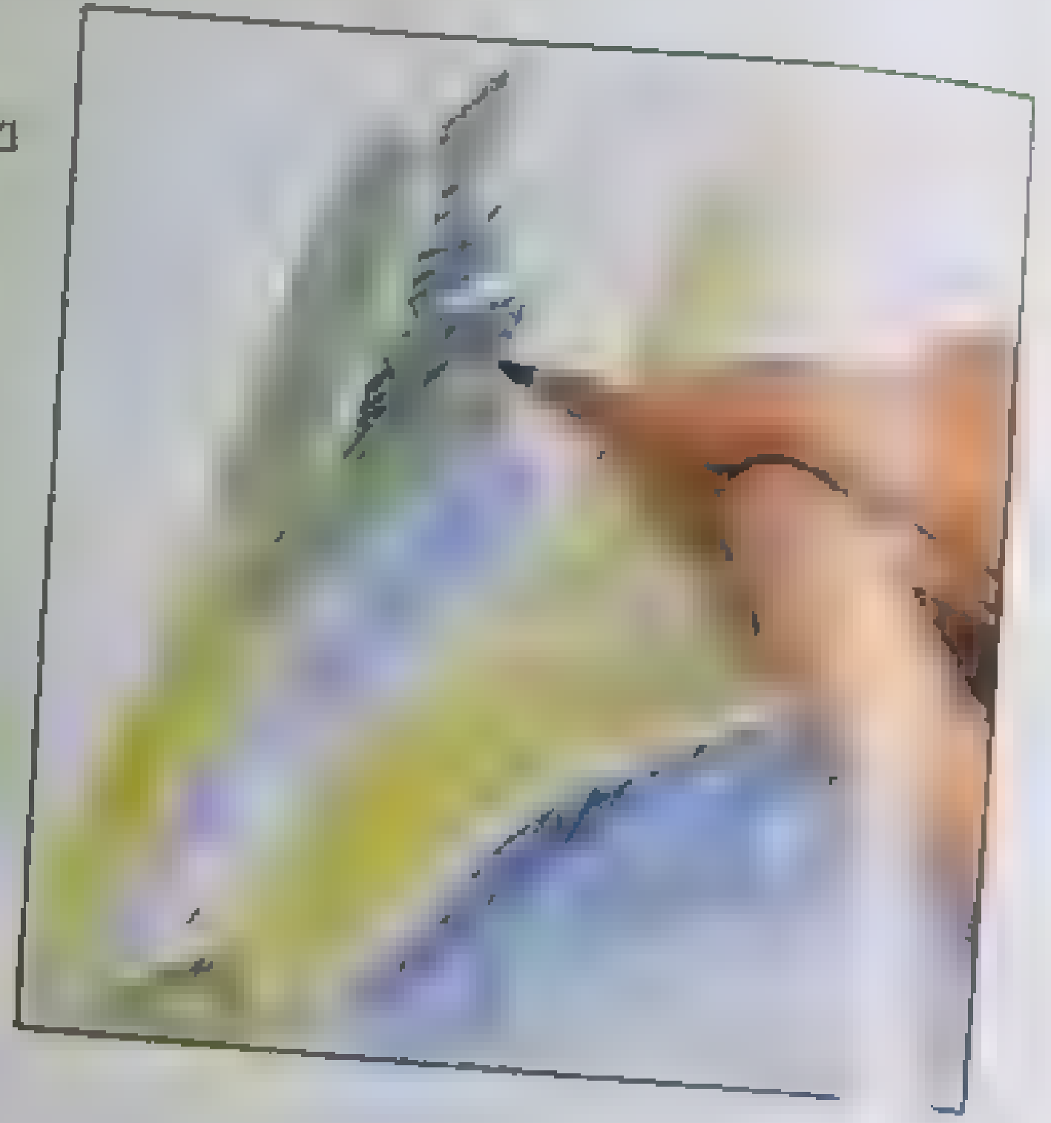

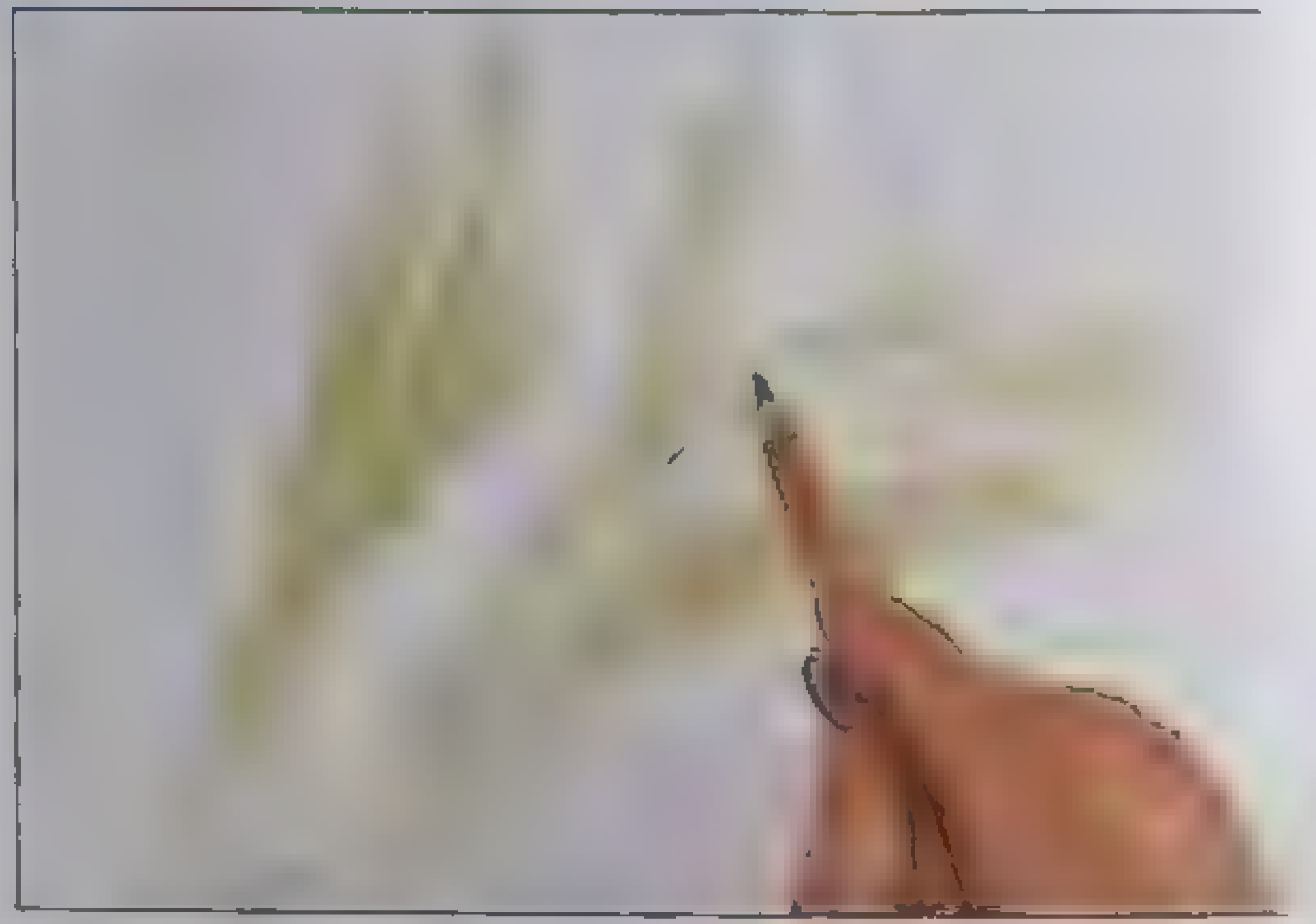

3 ▲ Finisează umbrele
Completează umbrele folosind creionul pământ-verde și aplică apoi o nouă serie de hașuri cu unghi diferit. Apoi, ia creionul verde Veronese (măr), care este mai deschis decât pământ-verde, pentru a da mai multă consistență frunzelor.

4 ▶ Urmează zonele mai luminoase
Cu același creion pământ-verde, desenează centrul feliilor de praz. Apoi, hașurează tulpinile și suprafața feliilor, folosind creionul galben de cadmiu citron.

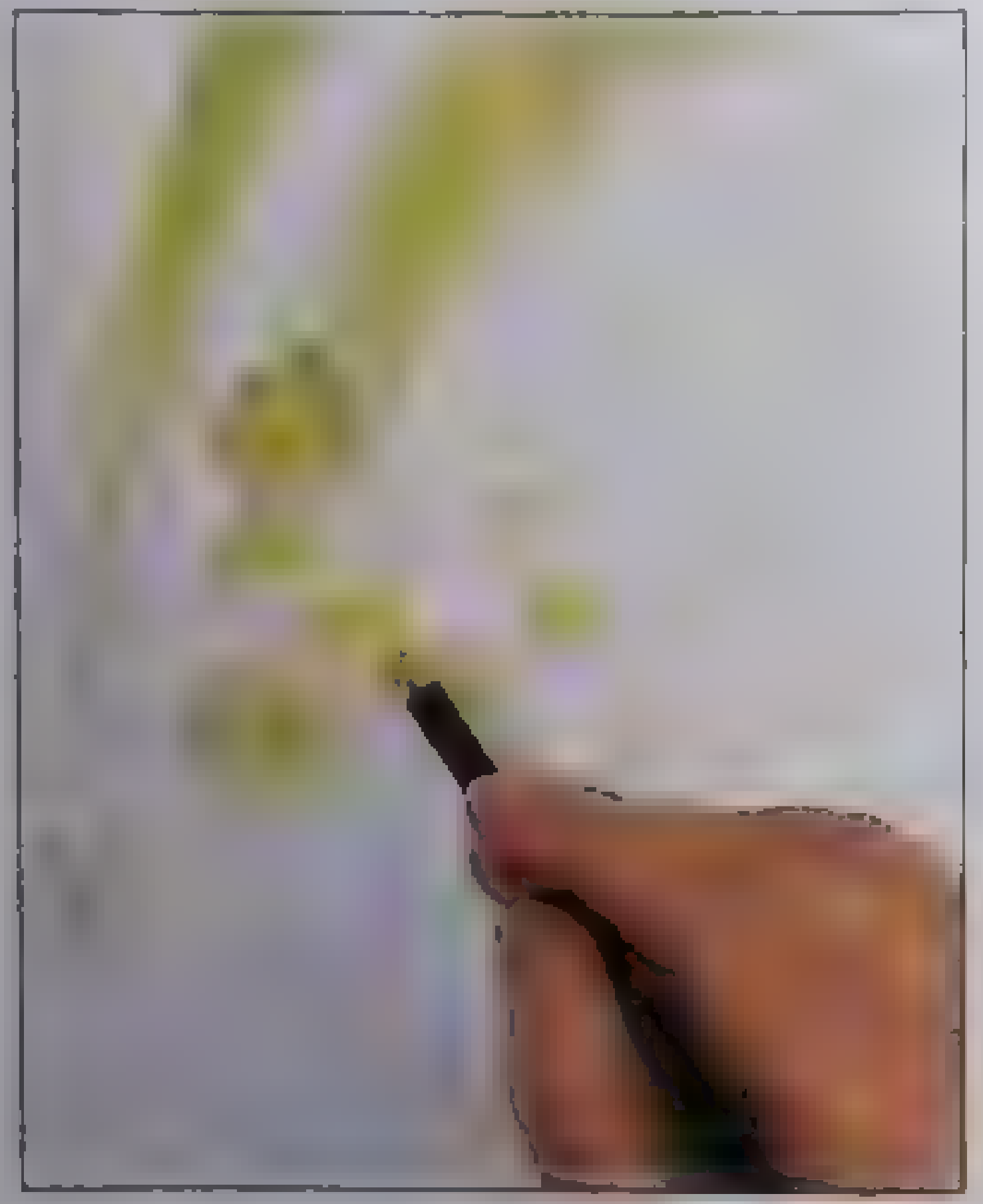

5 ▼ Desenează umbrele
Acum, hașurează cu indigo zonele umbrite de pe partea laterală a prazului și de sub felii, tot cu tușe libere și ușoare, pentru a menține aceeași intensitate a tonului; apasă mai puternic doar atunci când ai nevoie de o nuanță mai accentuată. Observă cum culoarea cea mai închisă nu este totuși plină: ea este rezultatul acumulării de linii fine, mai apropiate unele de altele decât în zonele expuse luminii.

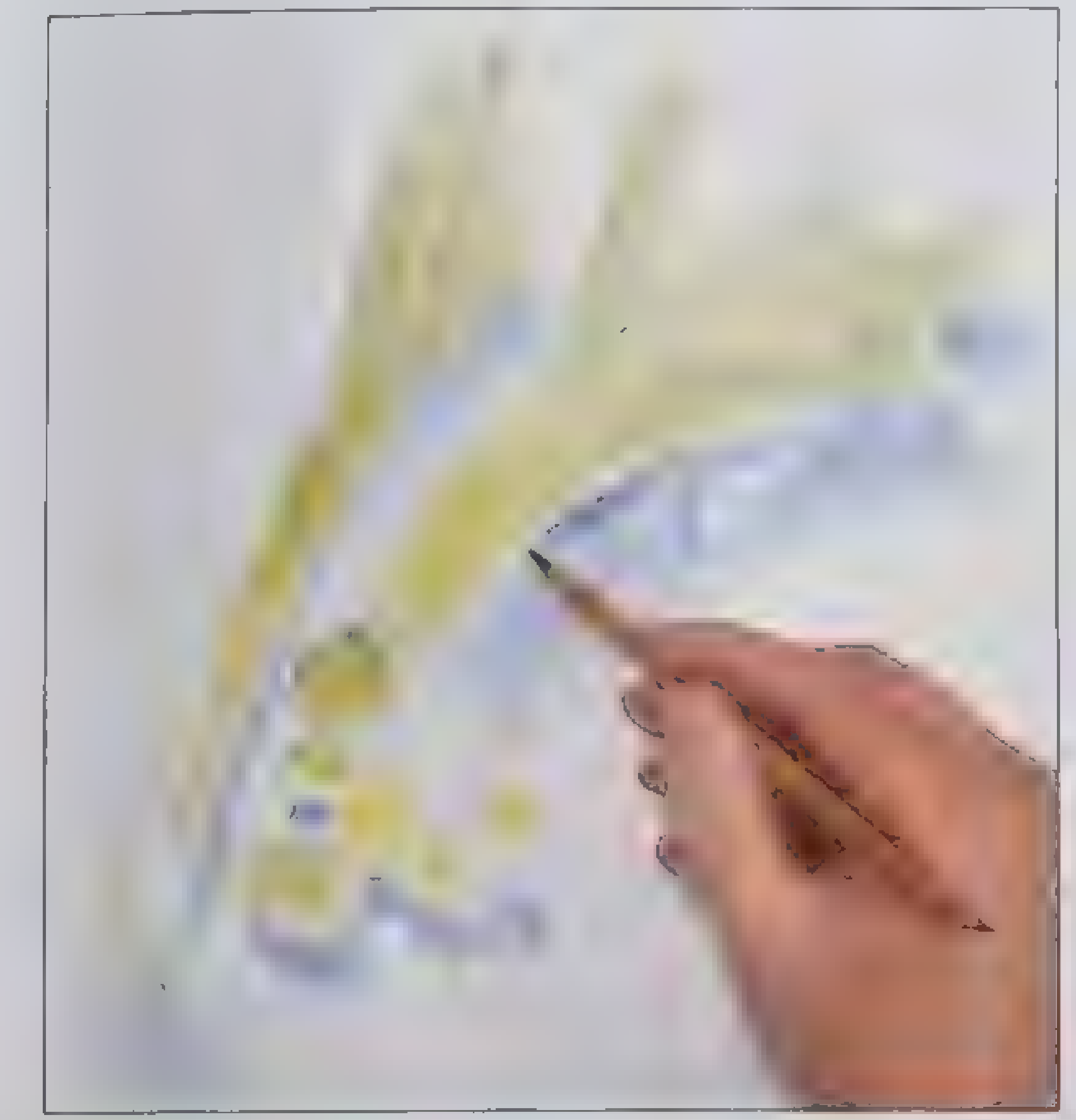

6 ▶ Accentuează frunzele
Folosind același creion indigo, accentuează zonele umbrite ale frunzelor, apăsând ceva mai mult în zonele foarte întunecate. Apoi, redesenează umbrele cu ocru-brun ca să îndulcești puțin tonurile

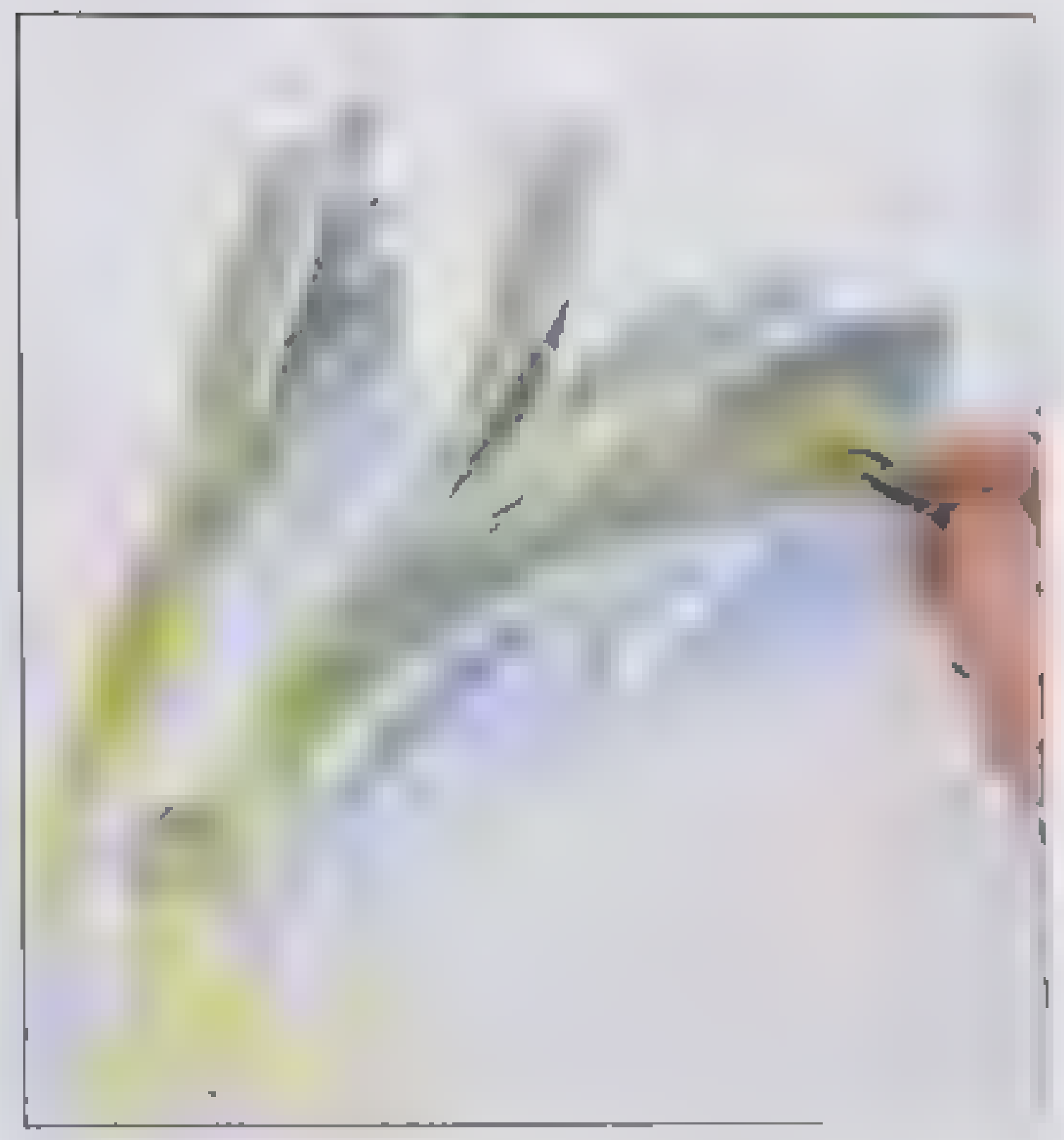

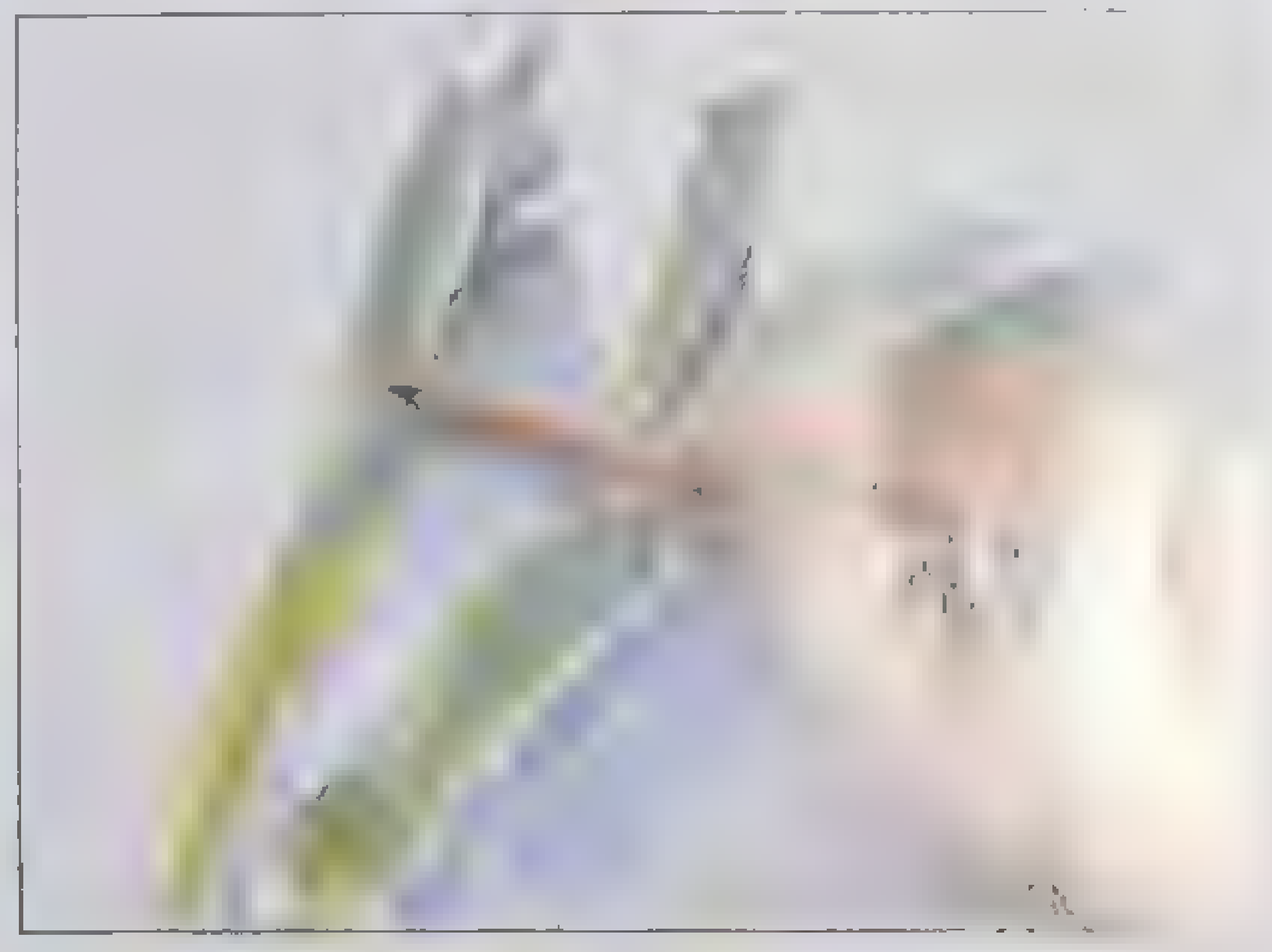

O LUCRARE COMPLETĂ

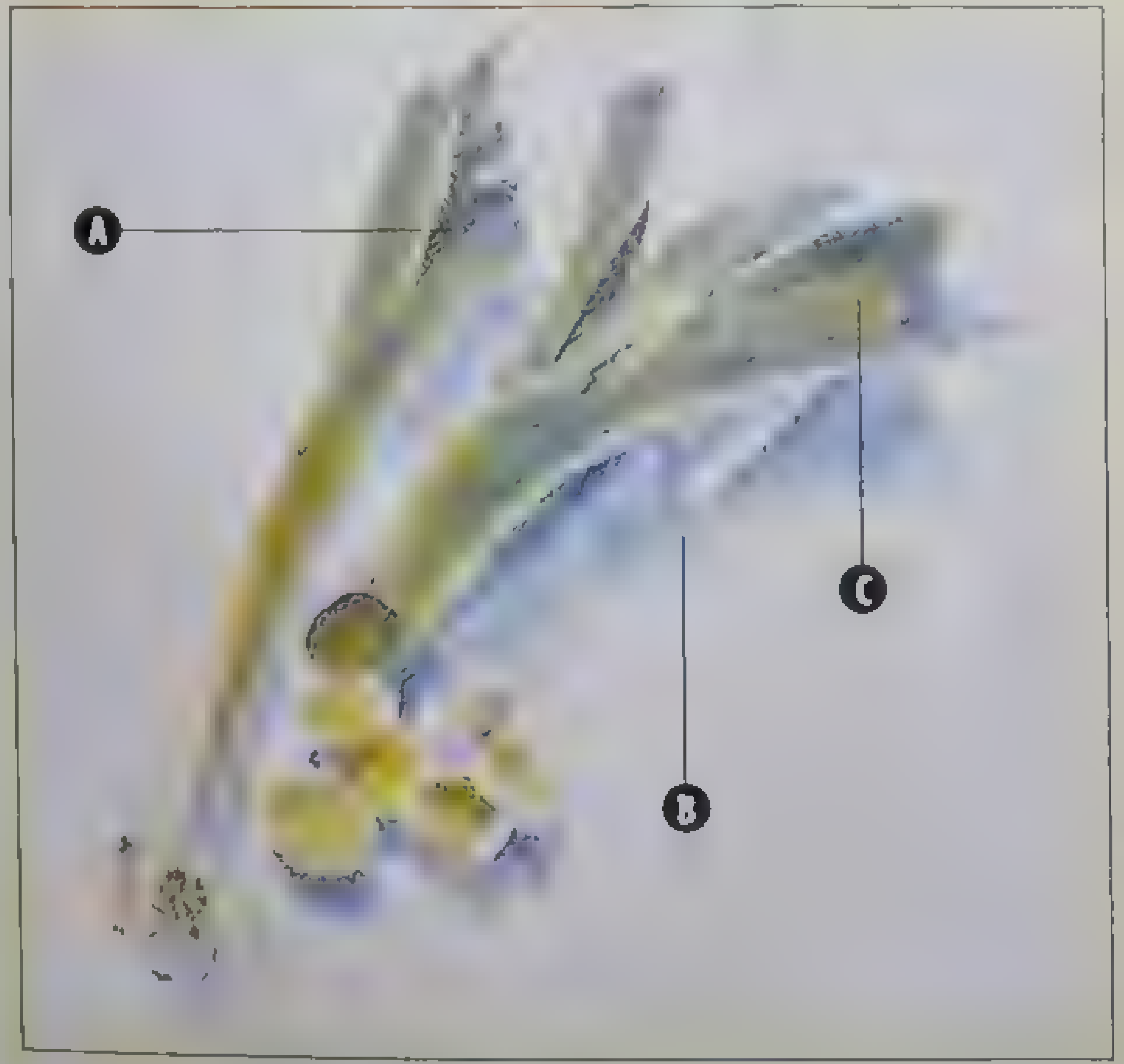

A Hașurarea
Liniile hașurii sunt foarte apropiate și devin mai apăsate în zonele umbrite.

B Umbre indigo
Umbrele din fundal sunt de culoare indigo, și nu gri, așa cum se obișnuiește de cele mai multe ori; în acest fel, se armonizează cu nuanțele verzui ale frunzelor.

C Tonalități estompate
Am reprodus în mod realist frunzele verzi, folosind straturi de hașuri de diferite culori.

7 ▲ Ultimele tușe
Subliniază nervurile subțiri ale frunzelor tot cu indigo. Marchează baza prazului și adaugă câteva detalii pe suprafața feliilor de praz. Ia apoi creionul ocru-brun și desenează baza și rădăcinile fibroase ale prazului.

DESENEAZĂ FOLOSIND TEHNICA *SFUMATO*

Același subiect poate fi redat nu doar prin hașură, care produce un efect plăcut, chiar dacă necesită un timp de lucru mai mare, ci și printr-un desen în culori dense și uniforme, aplicate de la deschis spre închis.

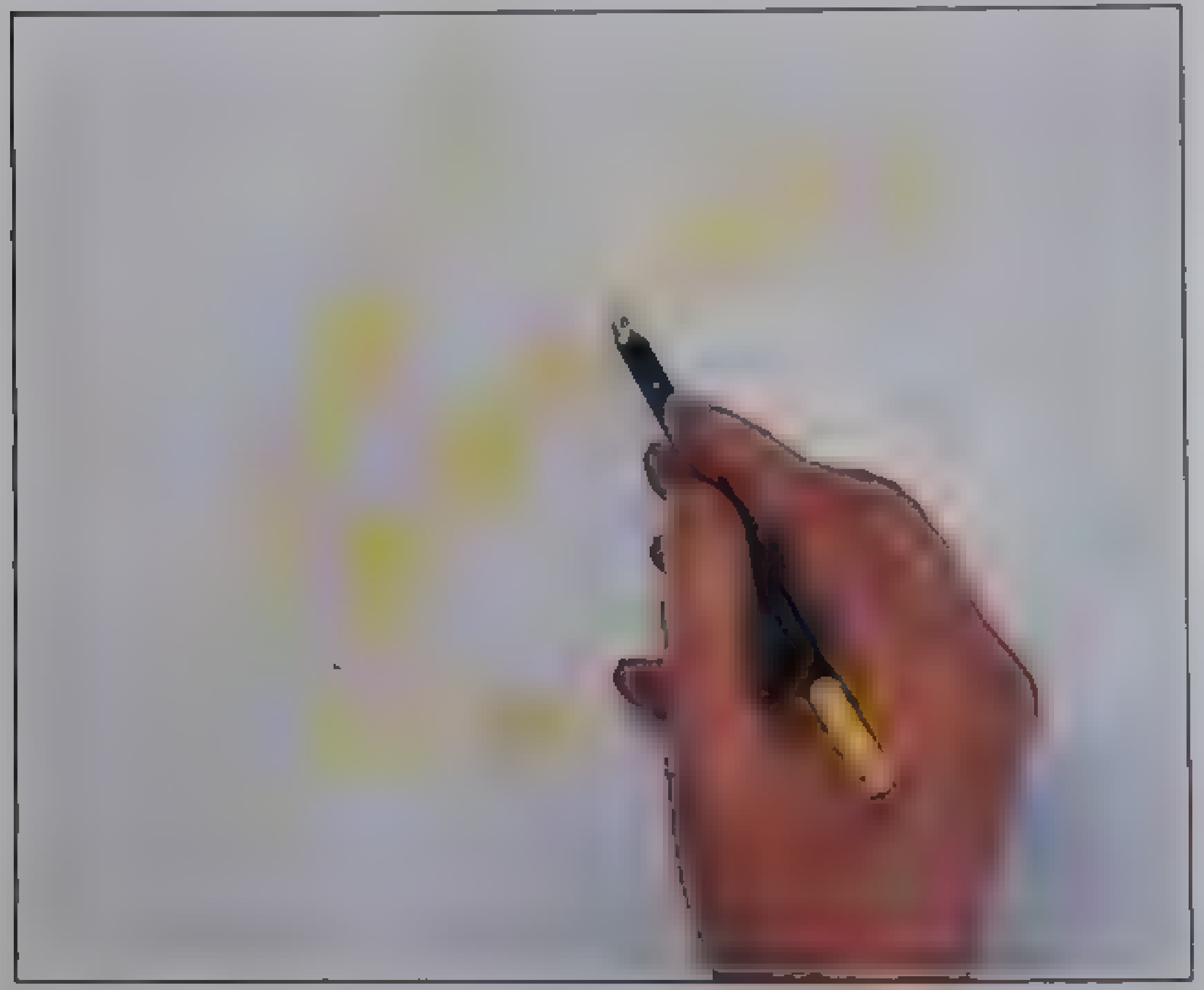

1 ▲Prima schiță
Schițează contururile cu un creion ocru-brun, desenând în mod liber, la fel ca înainte, sau transferă desenul anterior pe o altă foaie, urmărind conturul pe geamul unei ferestre. Colorează frunzele folosind cu delicatețe galben de cadmiu citron, culoarea cea mai deschisă.

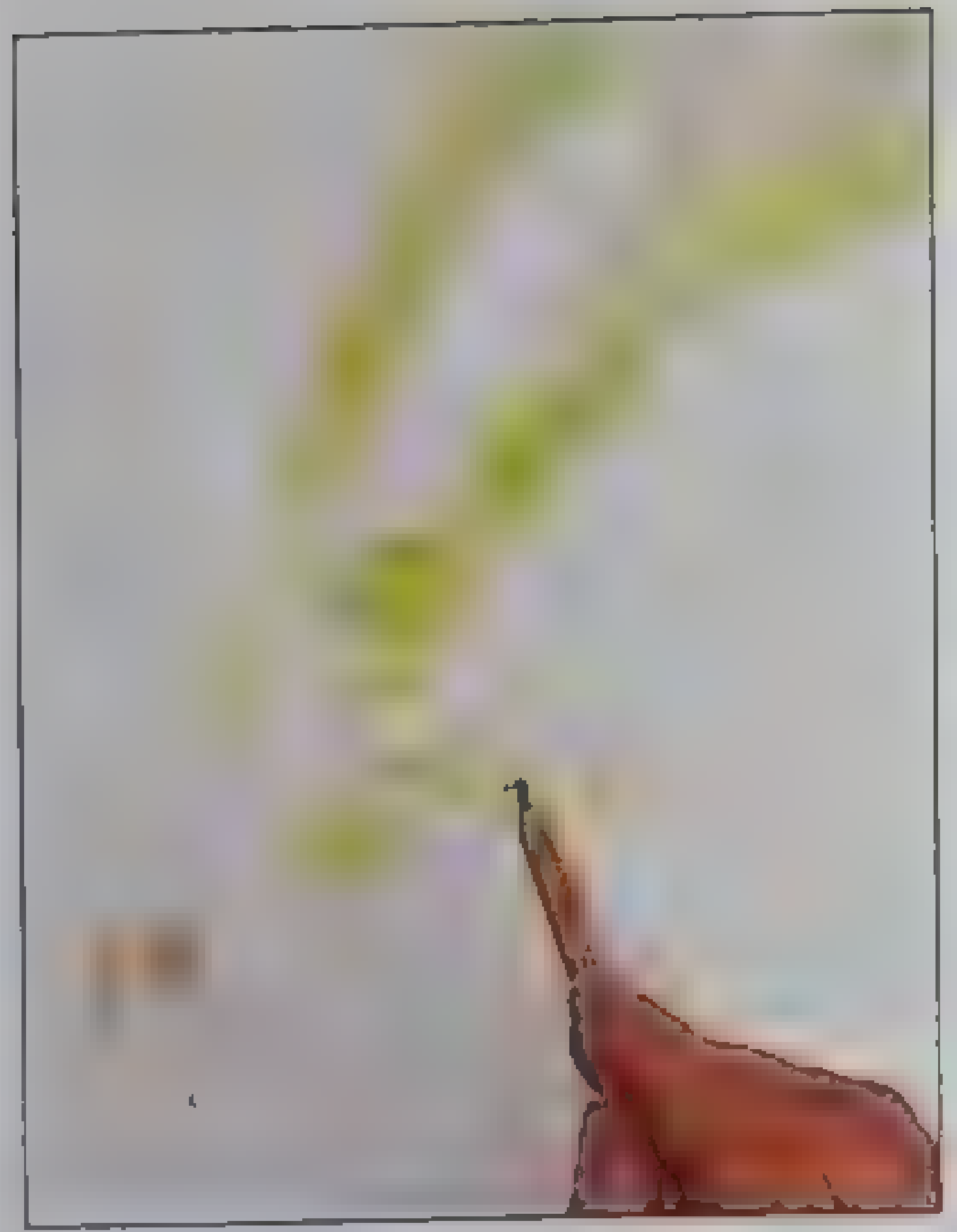

2 ▲Dă un plus de consistență formelor
Desenează umbrele din zonele mai întunecate, folosind creionul ocru-brun și adăugând verde Veronese pentru a sugera volumul și consistența prajilor. Desenează apoi o serie de cercuri pe feliile de praz tăiate.

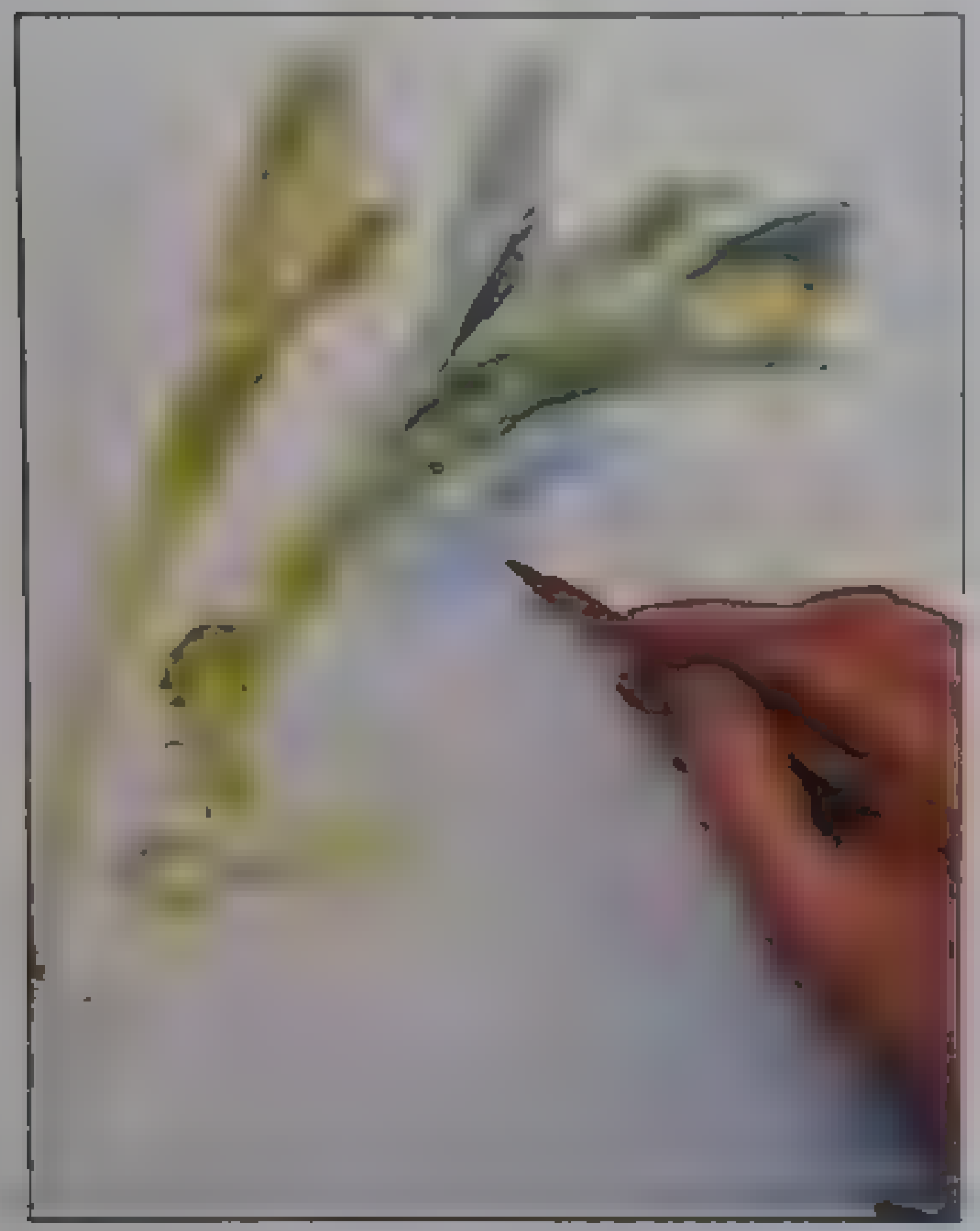

3 ▲ Adaugă umbrele
Intensifică nuanțele de pe frunze și de pe cercurile feliilor de praz, folosind creionul pământ-verde, și finisează feliile cu ocru-brun. În cele din urmă, cu cea mai închisă culoare, adică indigo, desenează umbrele din fundal și accentuează nuanțele de verde mai intens care se regăsesc pe frunze.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

Desenează ambalaje de bomboane cu creioanele acuarelabile

- Desenează umbrele în contururi clare
- Concentrează-te pe tonurile luminoase.
- Învață să redai într-o manieră realistă suprafețel metalice.

O LUCRARE COMPLETĂ

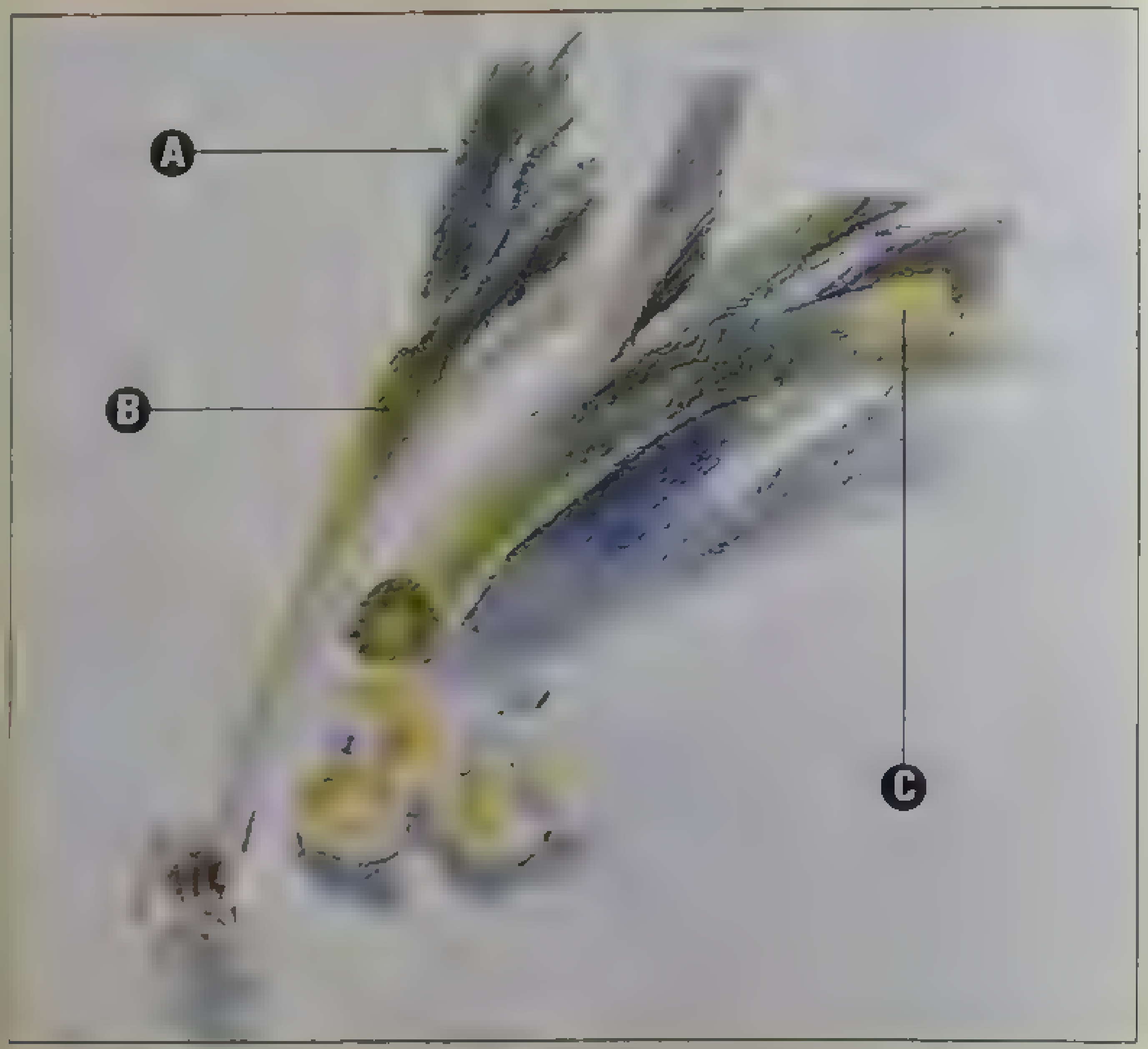

A Contururi copiate
În cele două studii, compoziția este identică, astfel încât poți face o comparație directă între rezultatele obținute cu cele două tehnici utilizate.

B Culori nuanțate
Datorită degradeului uniform, am obținut zone de culori compacte, în care hașurile individuale ale creioanelor colorate nu se pot distinge.

C De la deschis la închis
Pentru a aplica straturile de culoare pe frunze, am plecat de la nuanțele cele mai deschise și, treptat, am ajuns la cele mai întunecate.

Un buchet de anemone

Pastelurile în ulei sunt ușor de folosit și permit atât desenul liniar, cât și colorarea compactă sau dispersată.

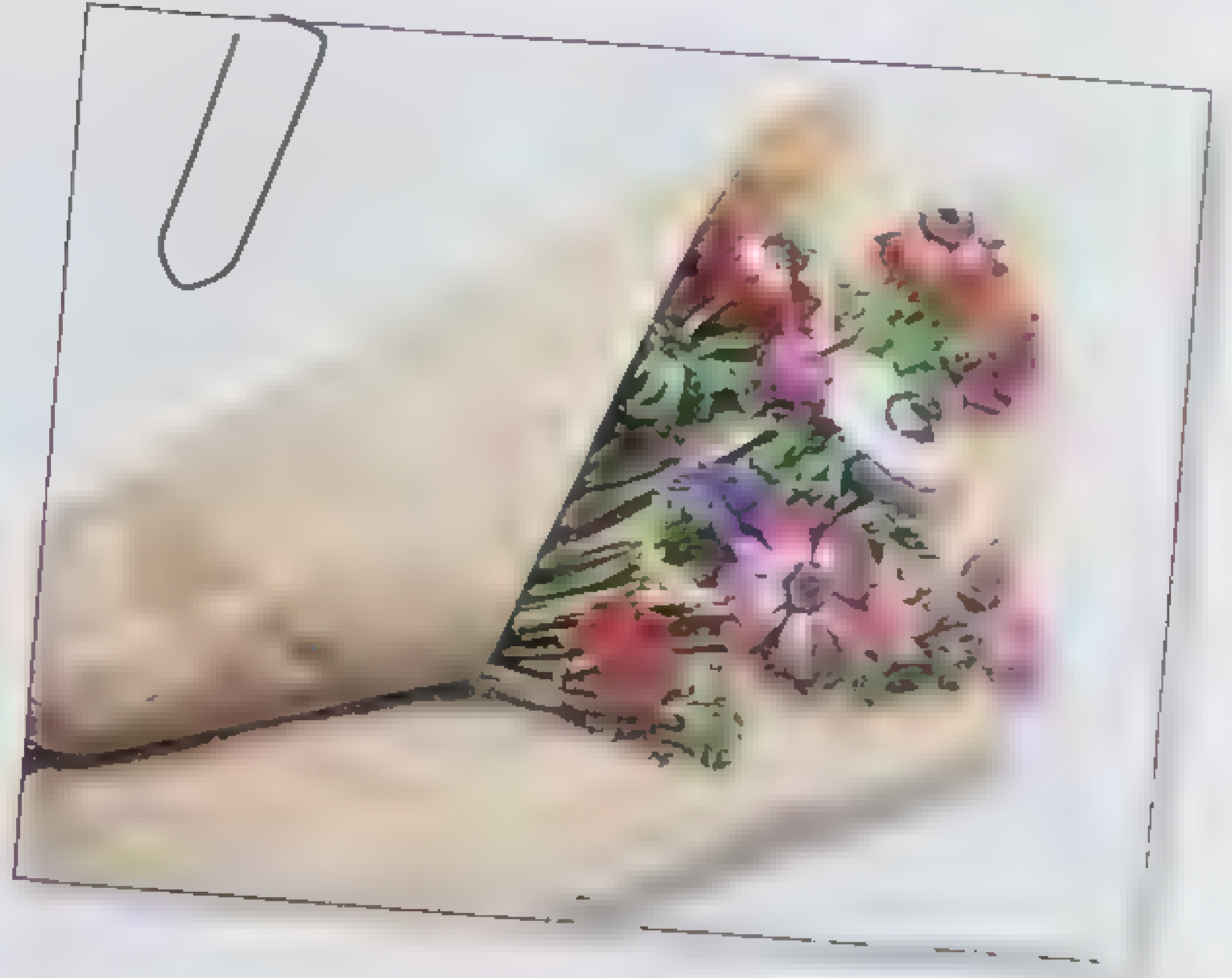

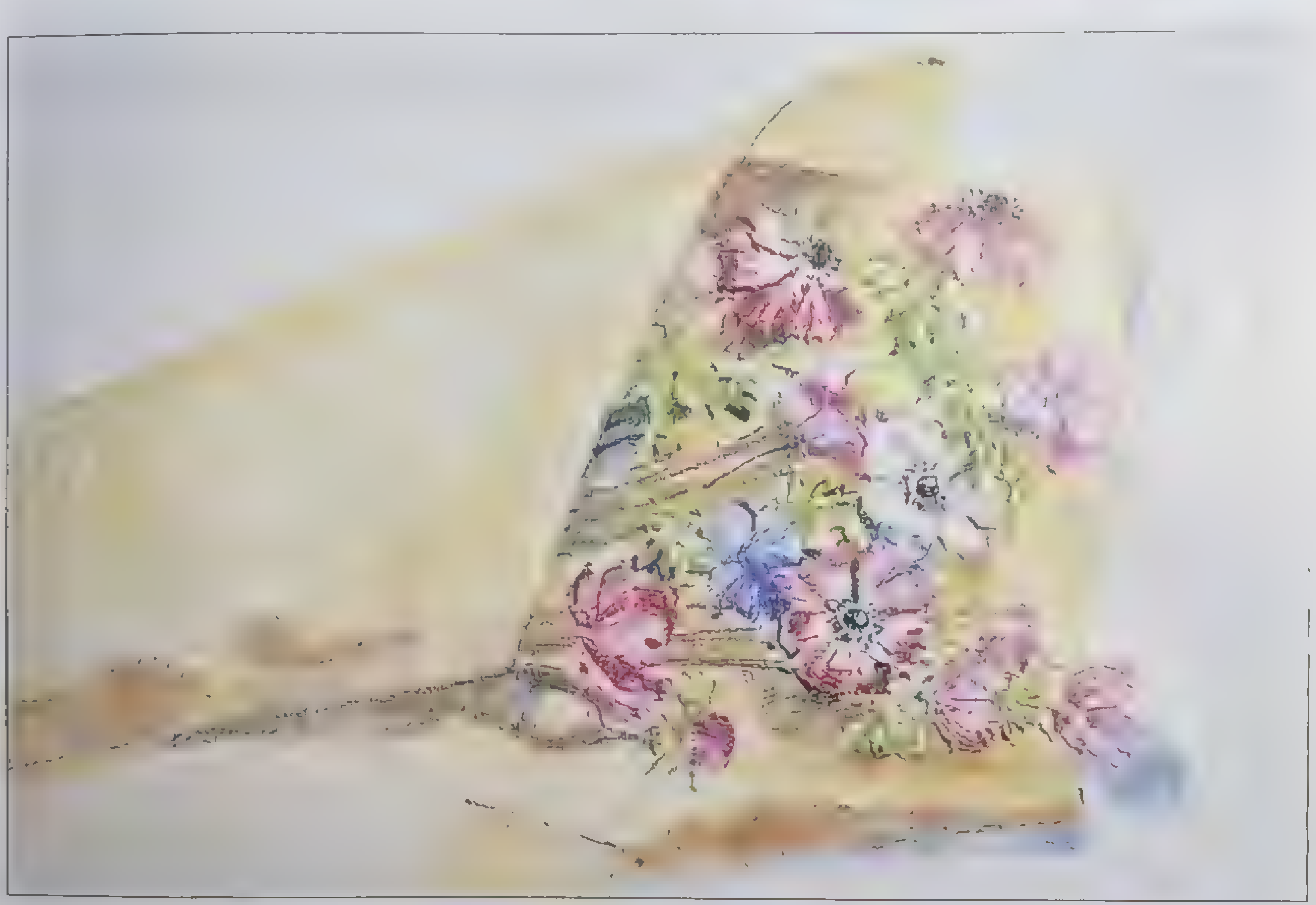

Pastelurile în ulei sunt compuse din pigment și liant pe bază de ceară și ulei, care le conferă o consistență mai densă, sub formă de pastă. Sunt ideale pentru un desen încărcat de culoare, dar și pentru straturi de culoare mai fine. În plus, dacă este nevoie, cu un șervețel umezit cu diluant poți crea o patină uniformă și lucioasă.

Culoare luminoasă și consistentă

Gama de culori disponibile pentru pastelurile în ulei este relativ redusă, însă tușele lor strălucitoare sunt ideale, atunci când vrei să surprinzi nuanțele luminoase ale compozițiilor florale. Un buchet de anemone în nuanțe de purpuriu, violet-strălucitor și roșu-carmin este, prin urmare, un subiect perfect pentru acest studiu în pasteluri uleioase.

O abordare diferită de cea obișnuită

În mod tradițional, florile pictate sunt aranjate într-o vază, însă, în cazul de față, va trebui să desenezi un buchet încă împachetat, așezat pe o masă. Nu pierde timpul alegând poziția florilor: farmecul acestei compoziții este dat chiar de aspectul său spontan și nestudiat.

▲ Pentru a obține o culoare compactă și contraste cromatice sau de materialitate, am așezat buchetul de flori pe masă, fără a scoate hârtia în care au fost impachetate. Hârtia netedă și neutră devine un fundal perfect pentru tonurile vii ale acestor anemone.

MATERIALE

- O foaie de hârtie de 55 x 80 cm pentru schițe în ulei
- 12 pasteluri de ulei: ocru-galben, pământ-verde, galben-citron, roșu-carmin, albastru-cobalt, violet, negru, umbră-arsă, gri-închis, roșu-magenta (purpuriu), verde-ienupăr, alb
- Esență de terebentină sau esență de petrol
- O pensulă nr. 5
- Un prosop de hârtie sau o cârpă

ÎNCEPE

1 ▶ Realizează prima schiță
Începe prin a schița pe hârtie principalele forme ale compoziției. Folosește culoarea potrivită pentru fiecare element: ocru-galben pentru hârtie, pământ-verde pentru tulpini și frunze, roșu-carmin, albastru-cobalt și violet pentru flori, negru pentru stamine. Când aplici pastelurile, ține mâna relaxată și lucrează cu tușe dezinvolte și rapide.

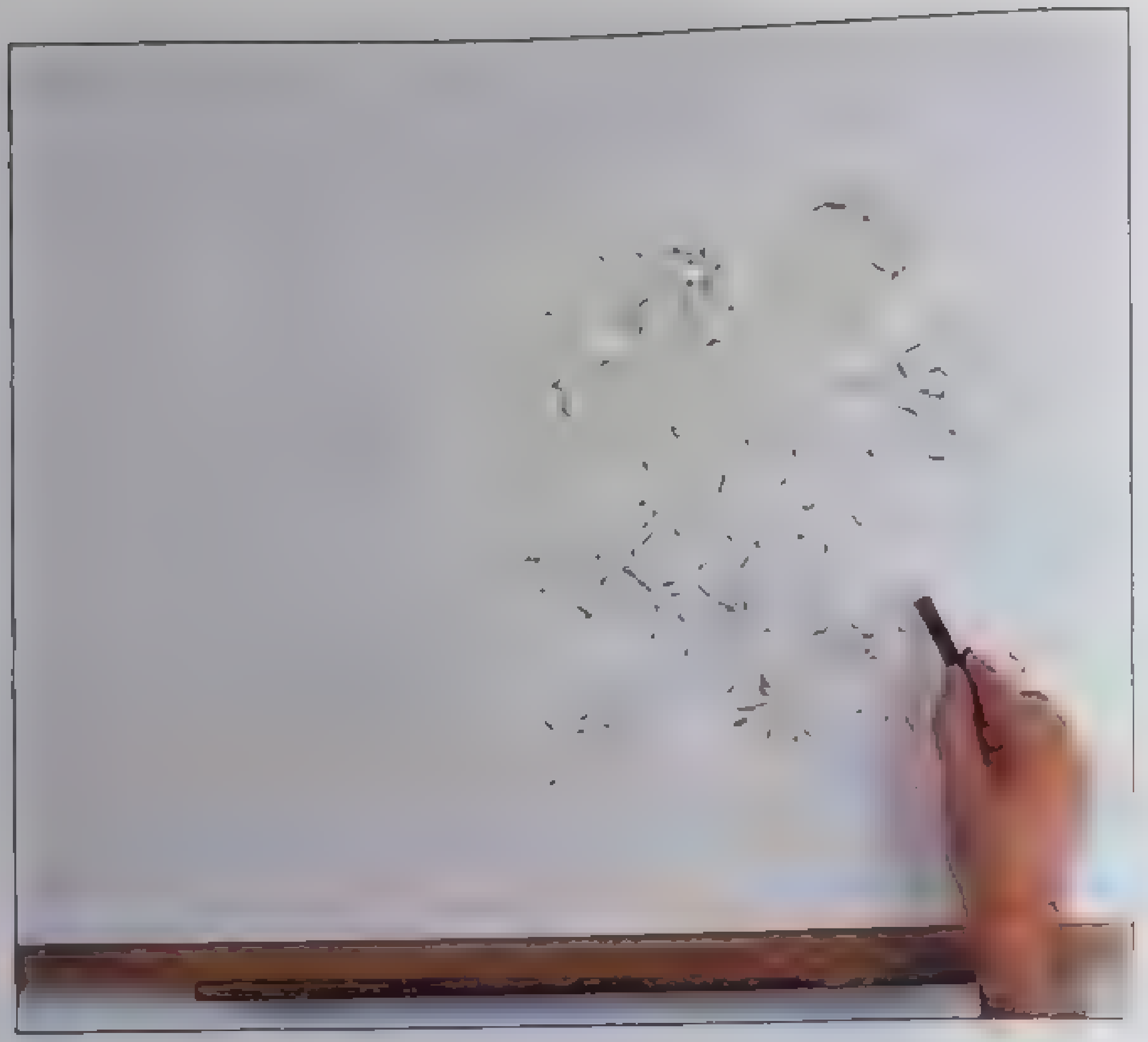

2 ▼ Dezvoltă desenul
Continuă prin a defini formele florilor și ale frunzișului, folosind linii colorate și modulate, variind intensitatea tușelor pentru petale și pentru fiecare frunză în parte. Privește cu atenție raportul dintre diferitele elemente ale compoziției pentru a obține o reprezentare corectă.

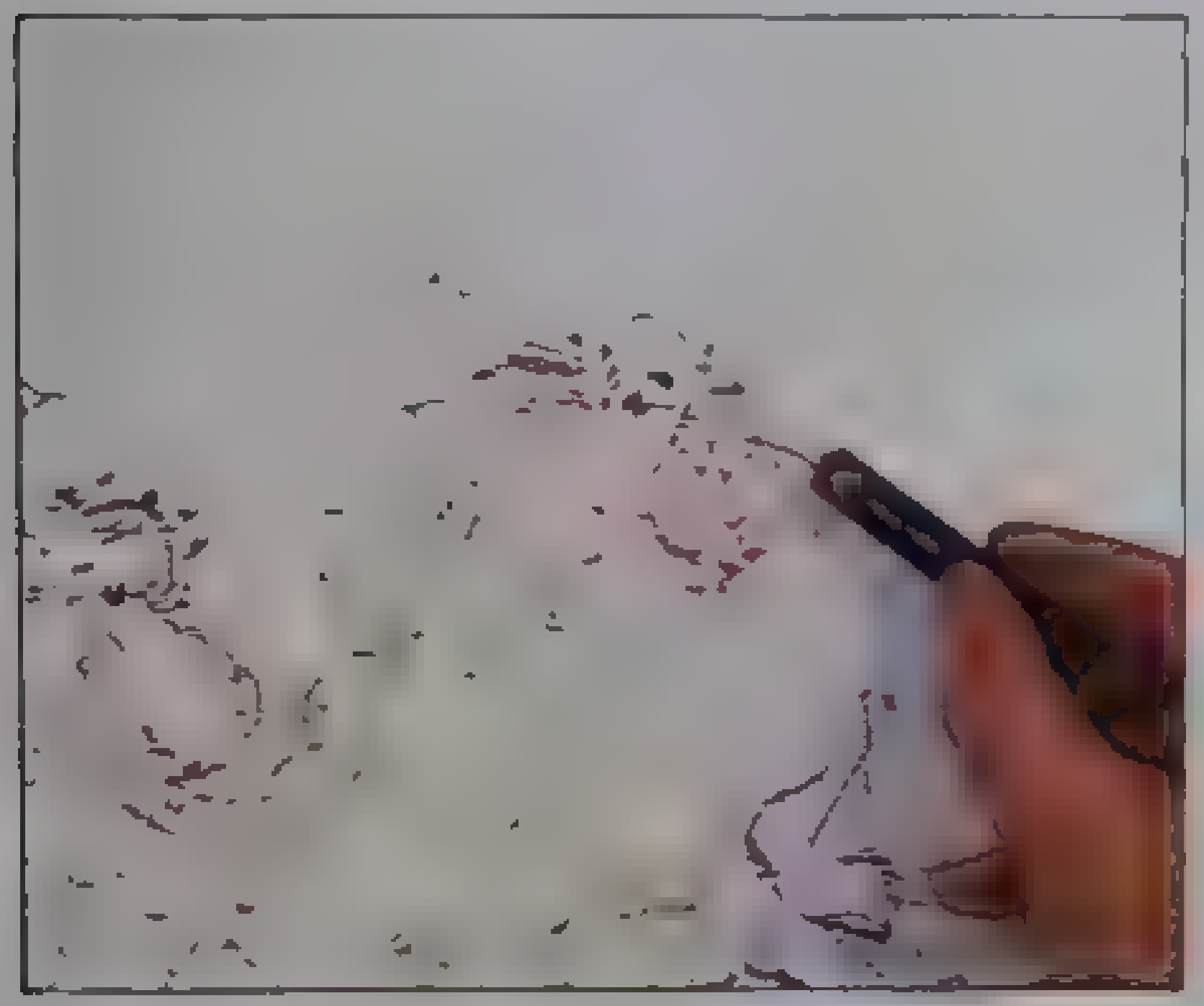

3 ▶ Hașurează hârtia de ambalaj
În acest punct, este mai bine să dai puțină consistență zonelor de culoare: folosind pastelul ocru-galben, execută o hașură ușoară pentru a reda tonul și culoarea hârtiei. Nu colora mecanic – ține creionul cu o mână relaxată, folosind mișcări libere și spontane. Lucrând împrejurul formelor florilor, vei observa că imaginea începe să devină mai clară.

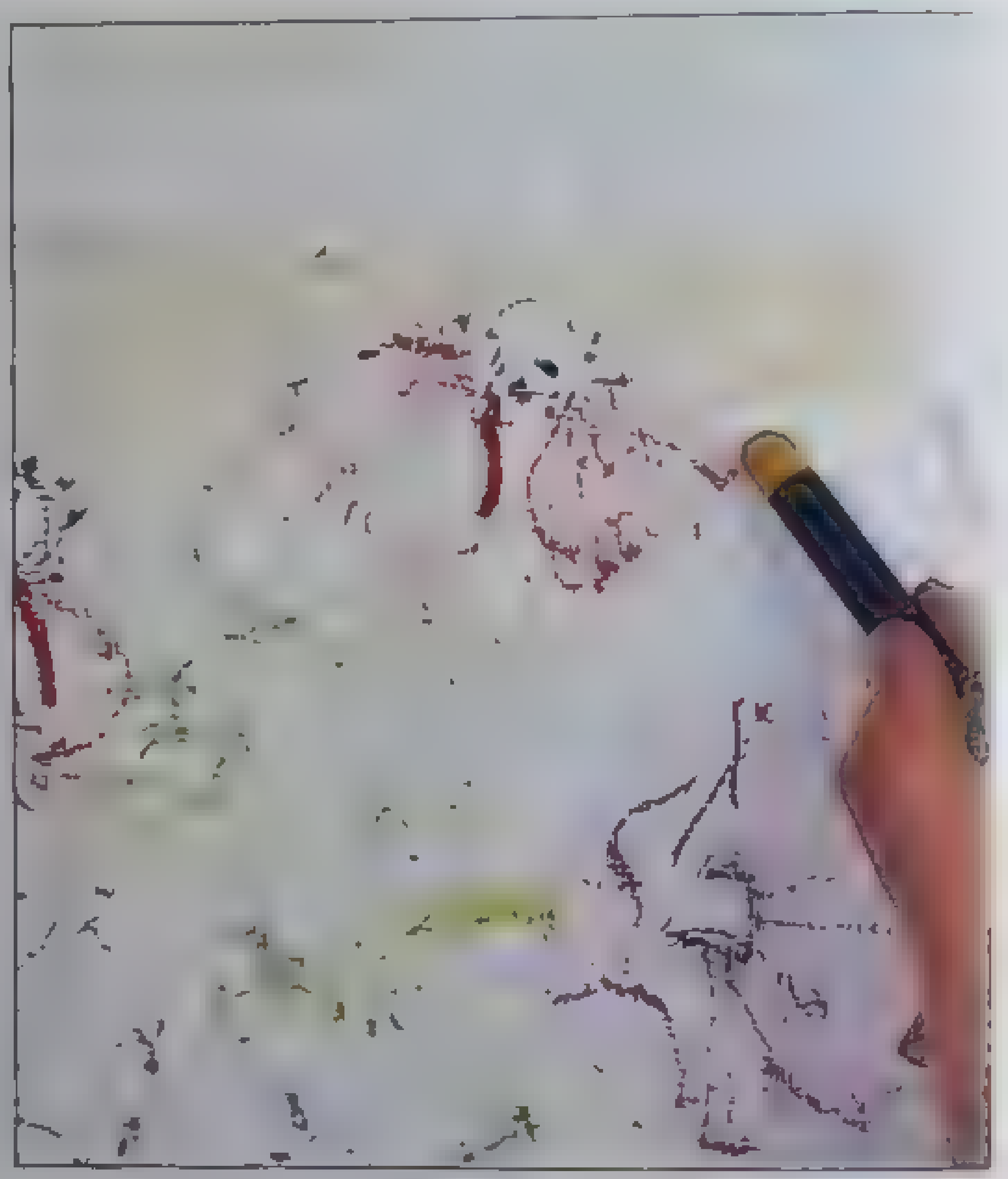

4 ▶ Adaugă tonuri închise pentru hârtie
Ține ochii întredeschiși pentru a identifica zonele mai întunecate dintre cutele hârtiei maro, dar și din jurul încrețiturilor de pe suprafața sa. Lucrează ușor, cu hașuri estompate și neregulate, folosind umbră arsă.

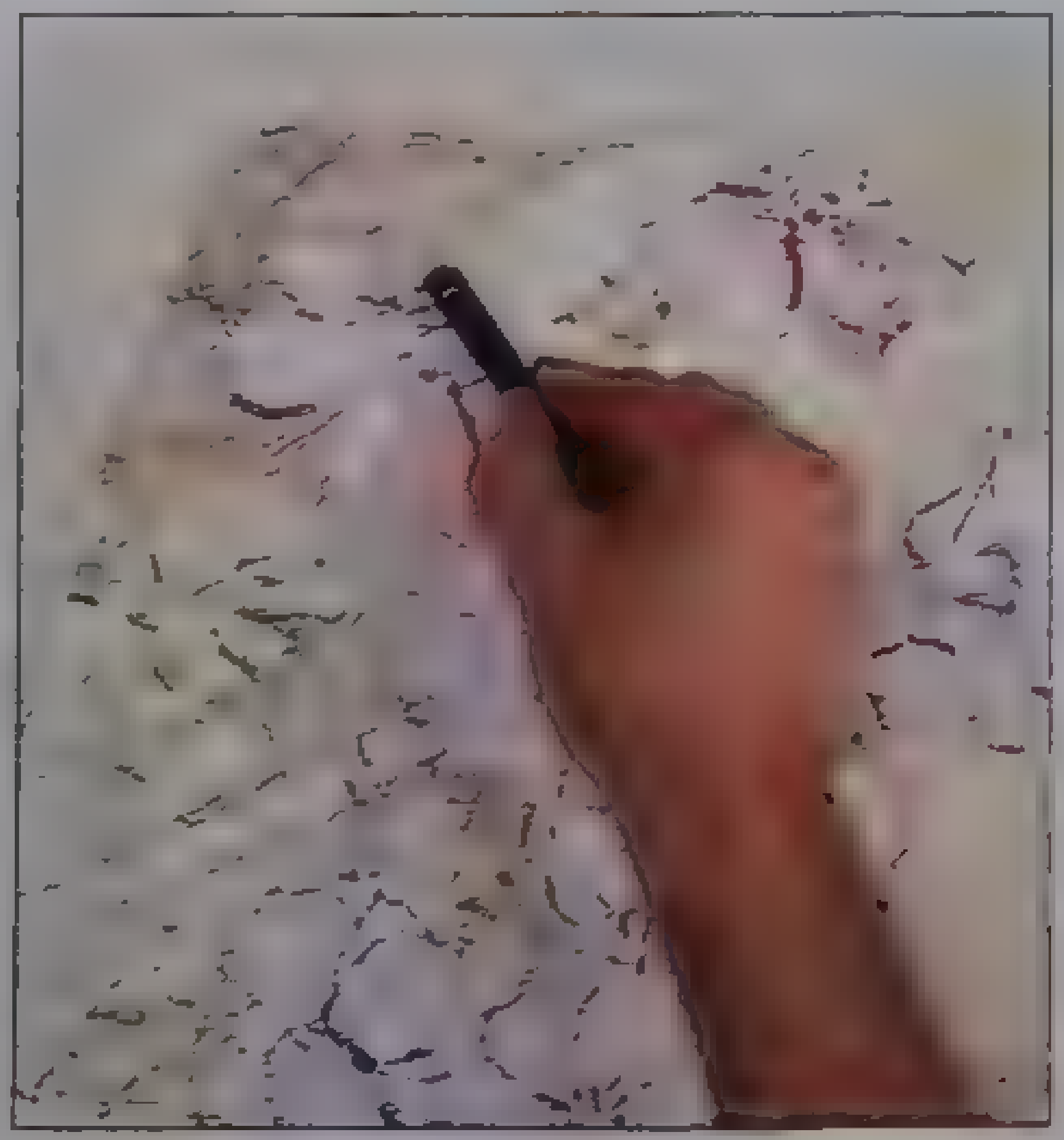

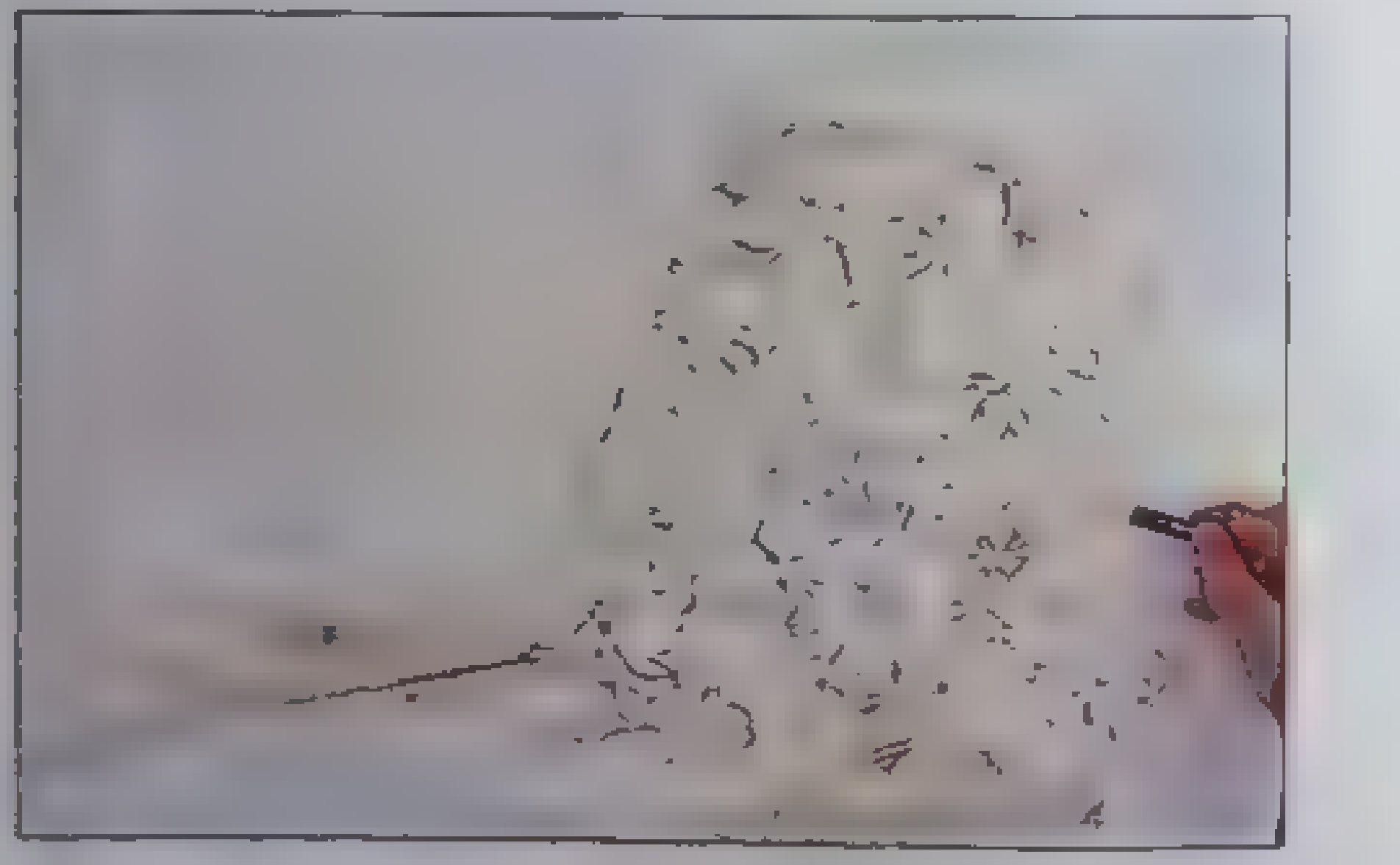

5 ▲ Finisează desenul
Folosește pastelul gri și schițează conturul florii albe, adăugând câteva hașuri în cele mai întunecate colțuri, pentru a da un plus de claritate imaginii. Tehnica folosită în acest stadiu este de factură impresionistă.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai completat principalele elemente ale desenului, poți să te oprești o clipă pentru a-ți evalua lucrarea: verifică acuratețea desenului și aplică toate corecturile necesare. Ulterior, poți amesteca pastelurile de ulei cu diluant, pentru a crea straturi delicate de culoare ce vor constitui baza etapelor următoare.

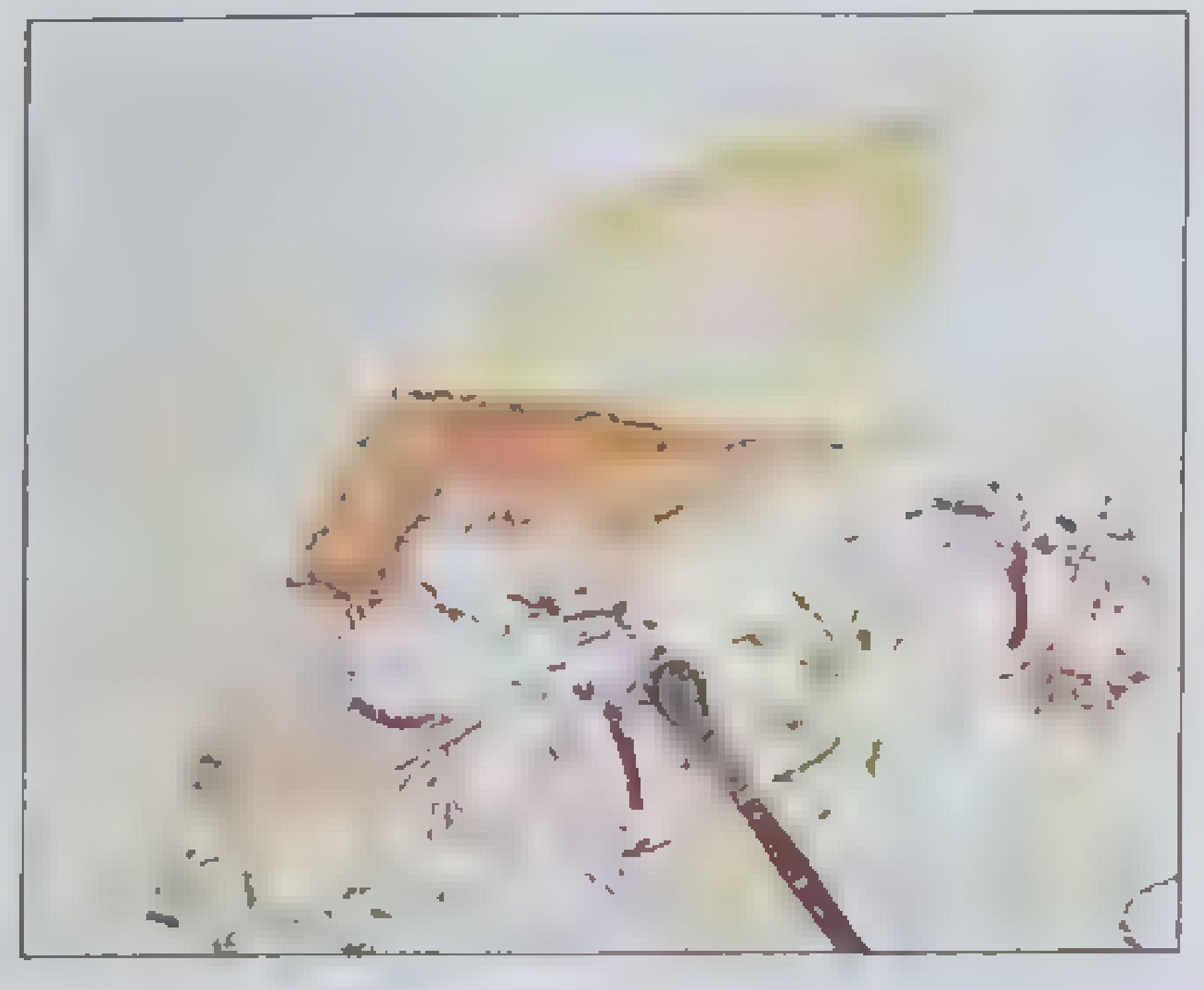

6 ▲ Continuă cu pensula
Pune puțină esență de terebentină sau **esență de petrol** într-un pahar, înmoaie pensula nr. 5 și nuanțează pastelurile în ulei cu mișcări rapide, pornind dinspre fundal. Lucrează într-o manieră diferențiată: estompând unele zone complet și altele parțial, vei obține o imagine mult mai complexă.

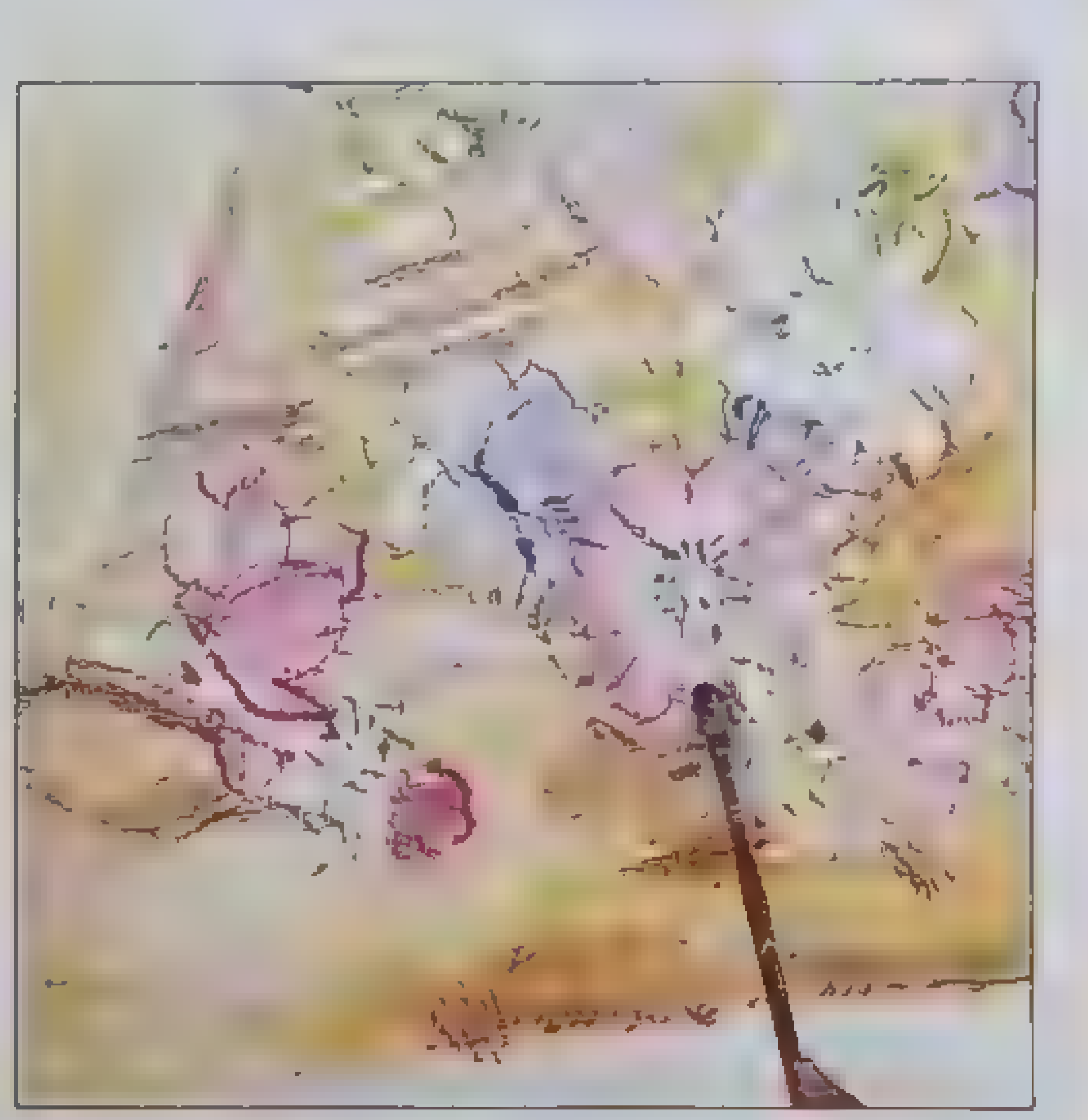

7 ▲ Continuă cu degradeul
Șterge pensula pe o bucată de hârtie absorbantă sau pe o pânză. Va trebui să repeți mereu acest pas, înainte de a trece la o culoare nouă, și astfel vei obține numai tonuri clare. Estompează florile: vei descoperi că pigmentul se întinde cu ușurință. Încearcă să nu exagerezi, pentru că cel mai bun rezultat este o combinație de linii subtile și clare. Continuă să treci cu pensula peste tot desenul.

8 ▶ Adaugă detaliile cu negru
Lasă hârtia să se usuce, apoi adaugă câteva detalii pline de viață. Încearcă să reproduci cu negru tonurile expresive și întunecate ale staminelor, fără să apeși prea mult. În acest fel, vei defini un motiv repetitiv important care orientează privirea în lucrare. Aplică apoi cu același pastel câteva puncte în jurul marginilor, pentru a crea legătura cu staminele

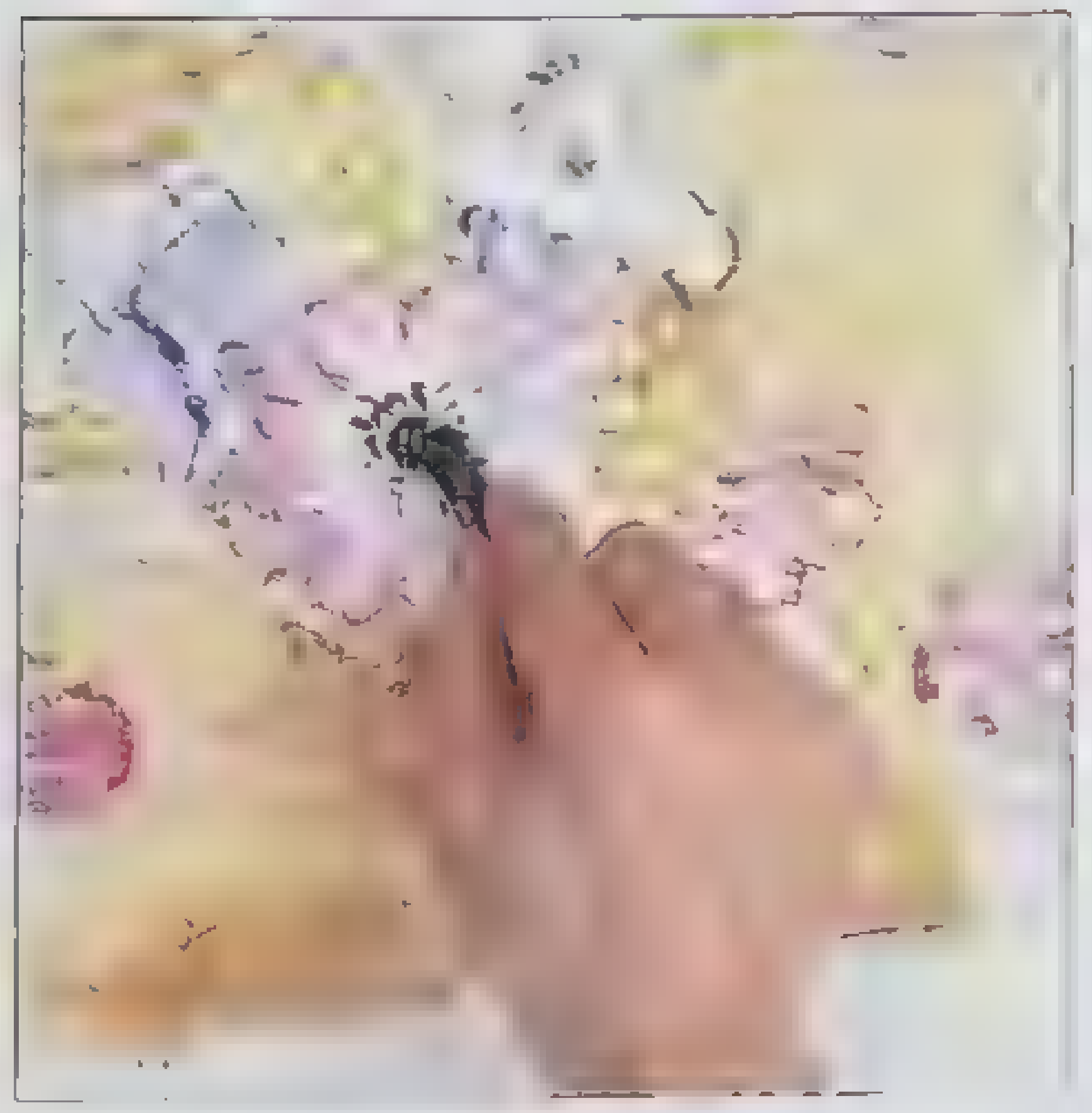

SFATURI
Nuanțează pastelurile

Dacă dorești să nuanțezi sau să estompezi zone mari de pastel uleios, pânza este mai potrivită decât pensula. Folosește o pânză din bumbac care nu lasă scame și înmoaie-o în terebentină, esență de petrol sau ulei. Apoi, lucrează atent cu mișcări circulare pe întreaga suprafață a desenului: diluantul și pigmentul se vor amesteca, iar pânza va întinde culoarea, creând un strat uniform, deosebit de efectul obținut cu pensula.

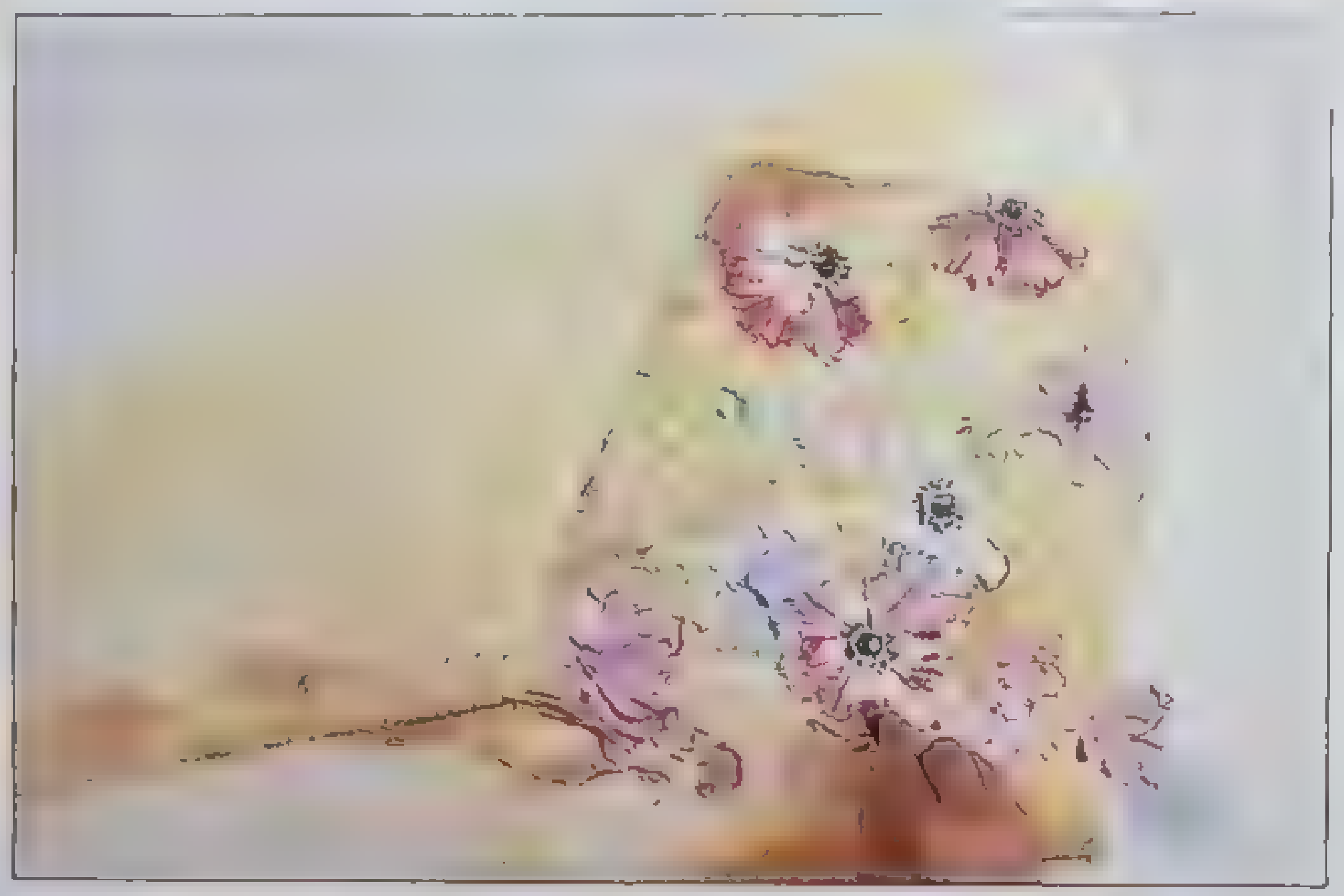

9 ▲ Aplică accente de culoare pentru petale
Combină roșu-carmin și magenta și aplică o serie de accente pentru petalele roșii, care să imite suprafața ondulată. În această etapă, evită supraîncărcarea imaginii: câteva tușe puternice pot fi mult mai expresive decât un nor de culori difuze.

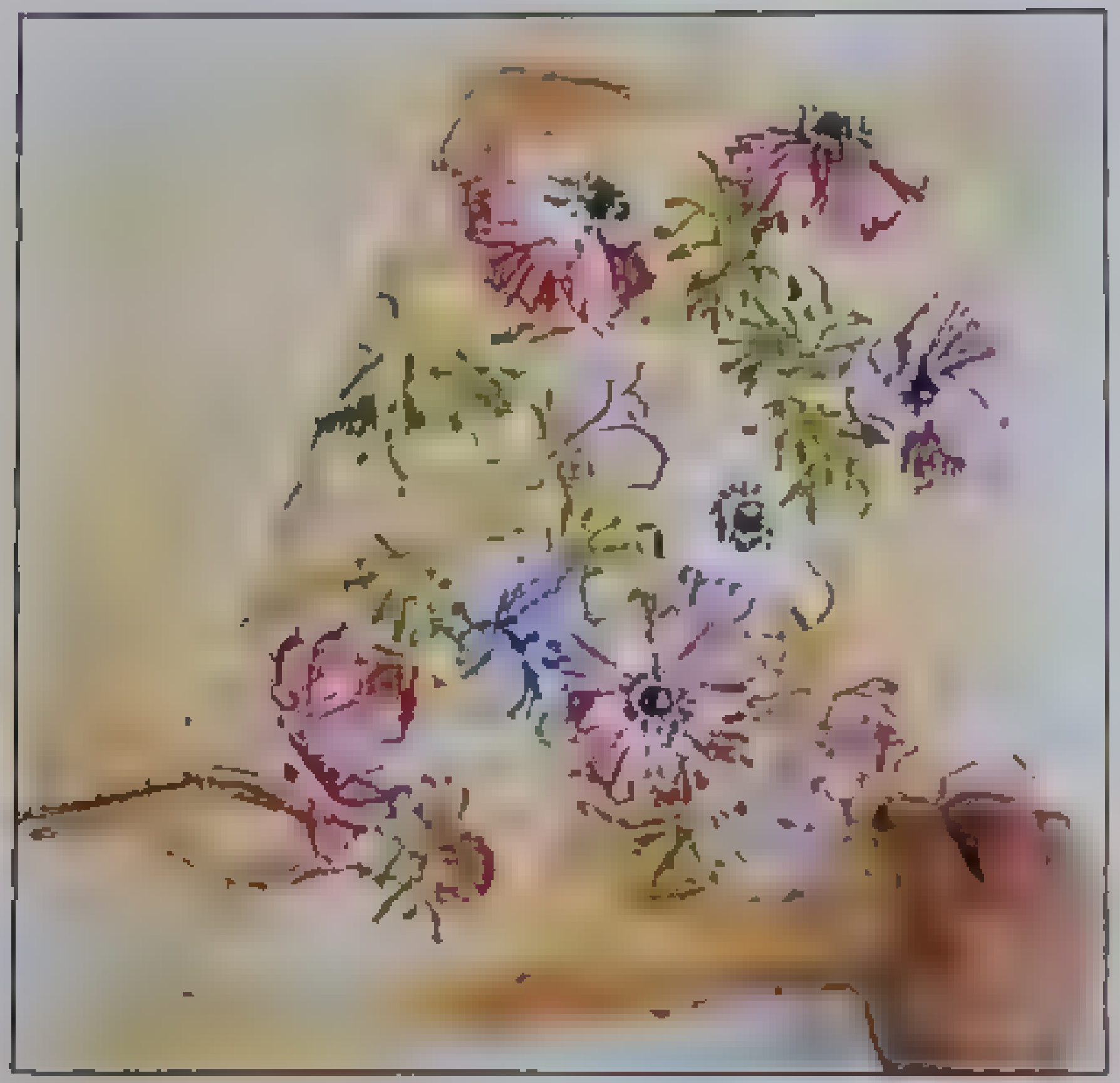

10 ▲ **Continuă să aplici culoare**
Adaugă albastru-cobalt și violet pentru florile roz, aplică pământ-verde pentru frunze și folosește verde-ienupăr pentru spațiile umbrite din mijloc. Tonurile întunecate sunt utilizate pentru a da volum imaginii și sugerează spațiul dintre tulpini și fundalul florilor și al frunzelor. Adaugă galben-citron pentru a reda reflexiile luminoase de pe tulpini.

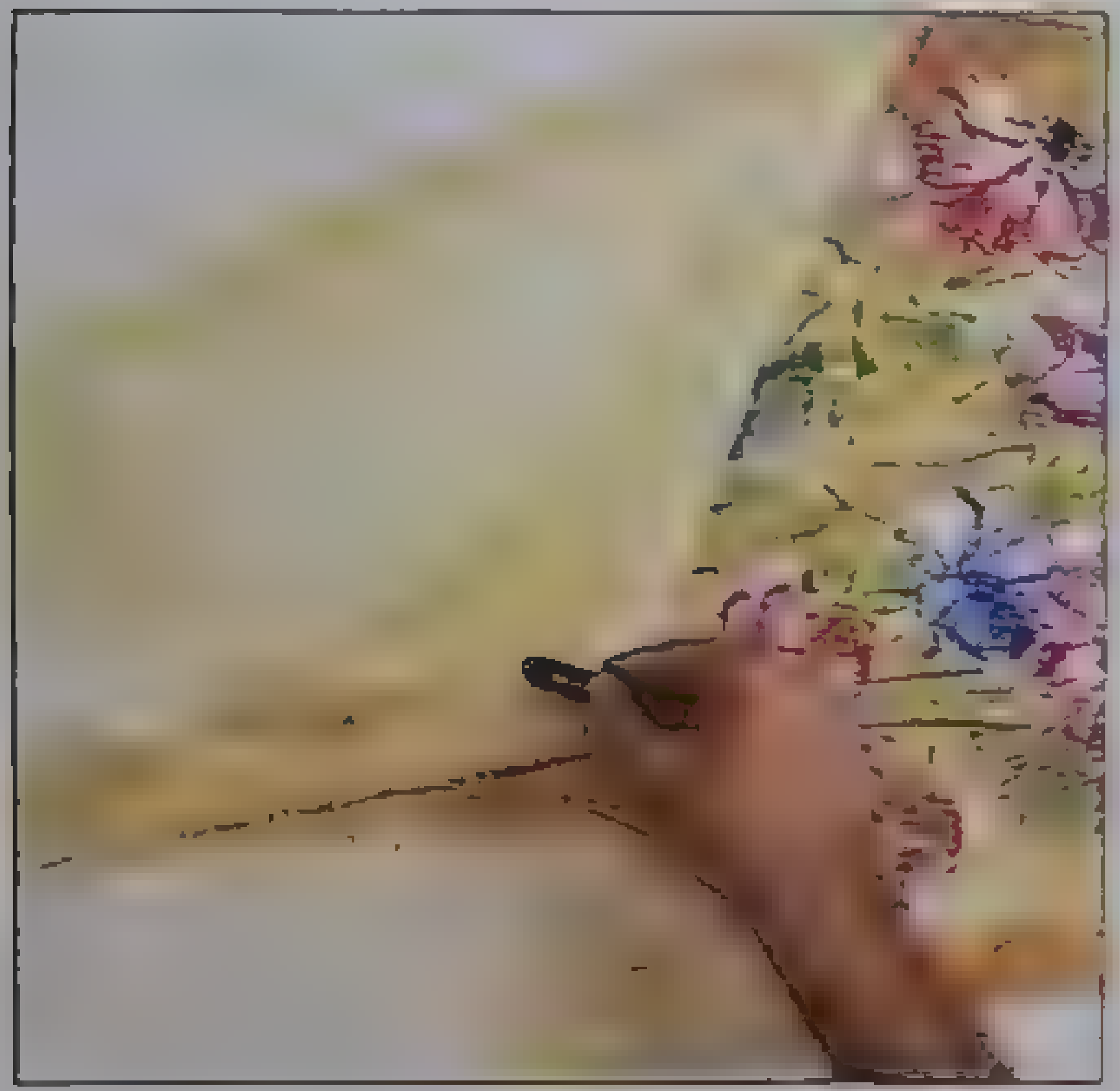

11 ▲ **Redă textura hârtiei**
Îmbunătățește suprafața ondulată a hârtiei de împachetat, aplicând din loc în loc niște hașuri în zonele nuanțate anterior.

12 ▶ **Tușa finală**
Folosind aceeași gamă de culori, aplică alte tușe în fundal și în spațiile dintre flori și frunze. Acoperind în acest mod spațiile libere, îmbunătățești coerența imaginii și ajuți ochiul să se miște în desen; de asemenea, conturul formelor devine mai clar și mai precis.

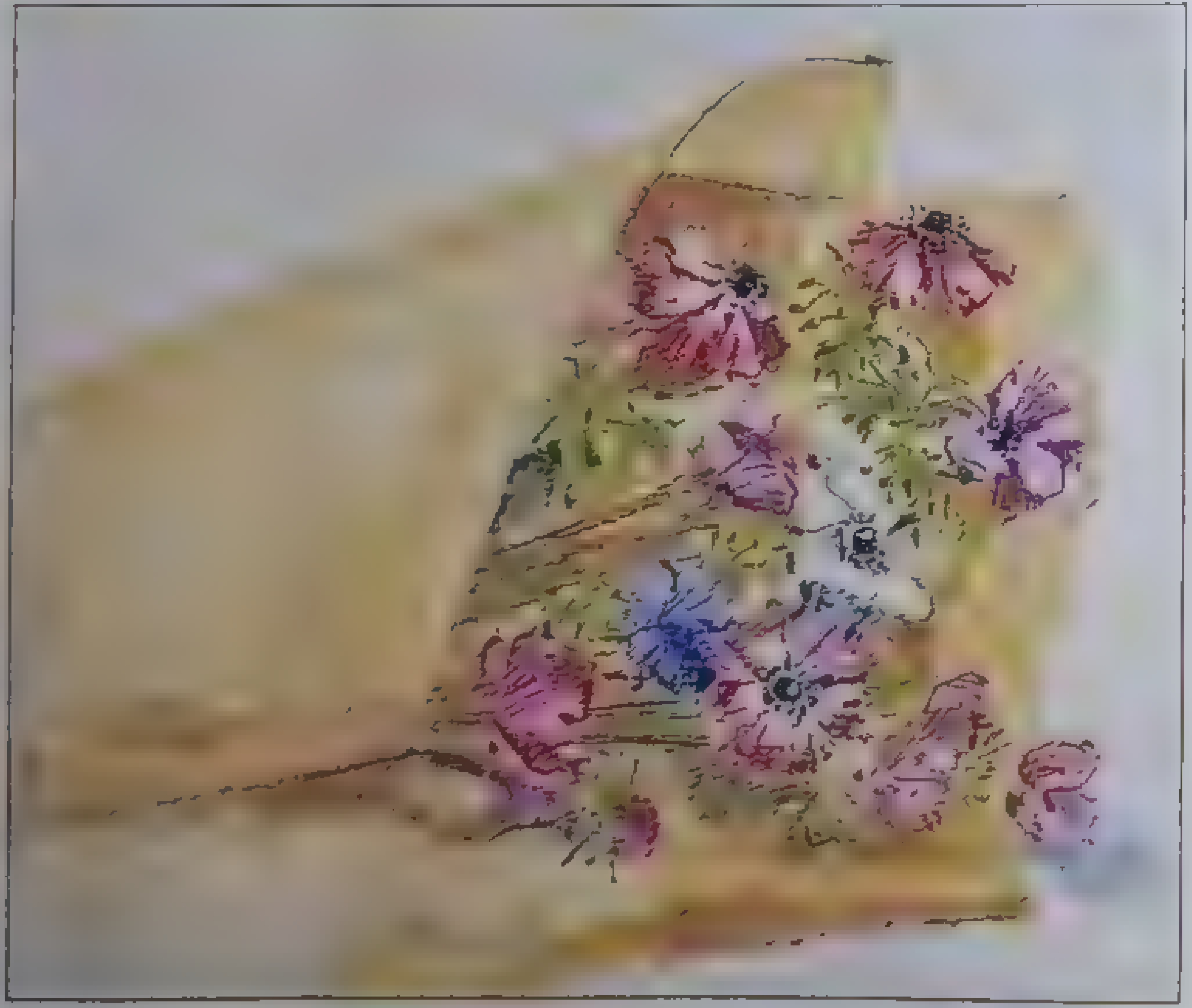

Operele maeştrilor

Charles Rennie Mackintosh (1868–1928)

Natură statică cu anemone

Mackintosh zugrăvește același tip de flori ca în desenul nostru, plasându-le, așa cum se obișnuiește, într-o vază. Cu toate acestea, nu este vorba despre o natură statică tradițională Artistul, de fapt, a reprodus florile într-un tablou, pe peretele din fundal, completat de un model decorativ, format din pete mari de culoare. Acest lucru creează un contrast puternic între culorile bogate și vibrante ale anemonelor din prim-plan și tușele galbene și negre din spatele lor.

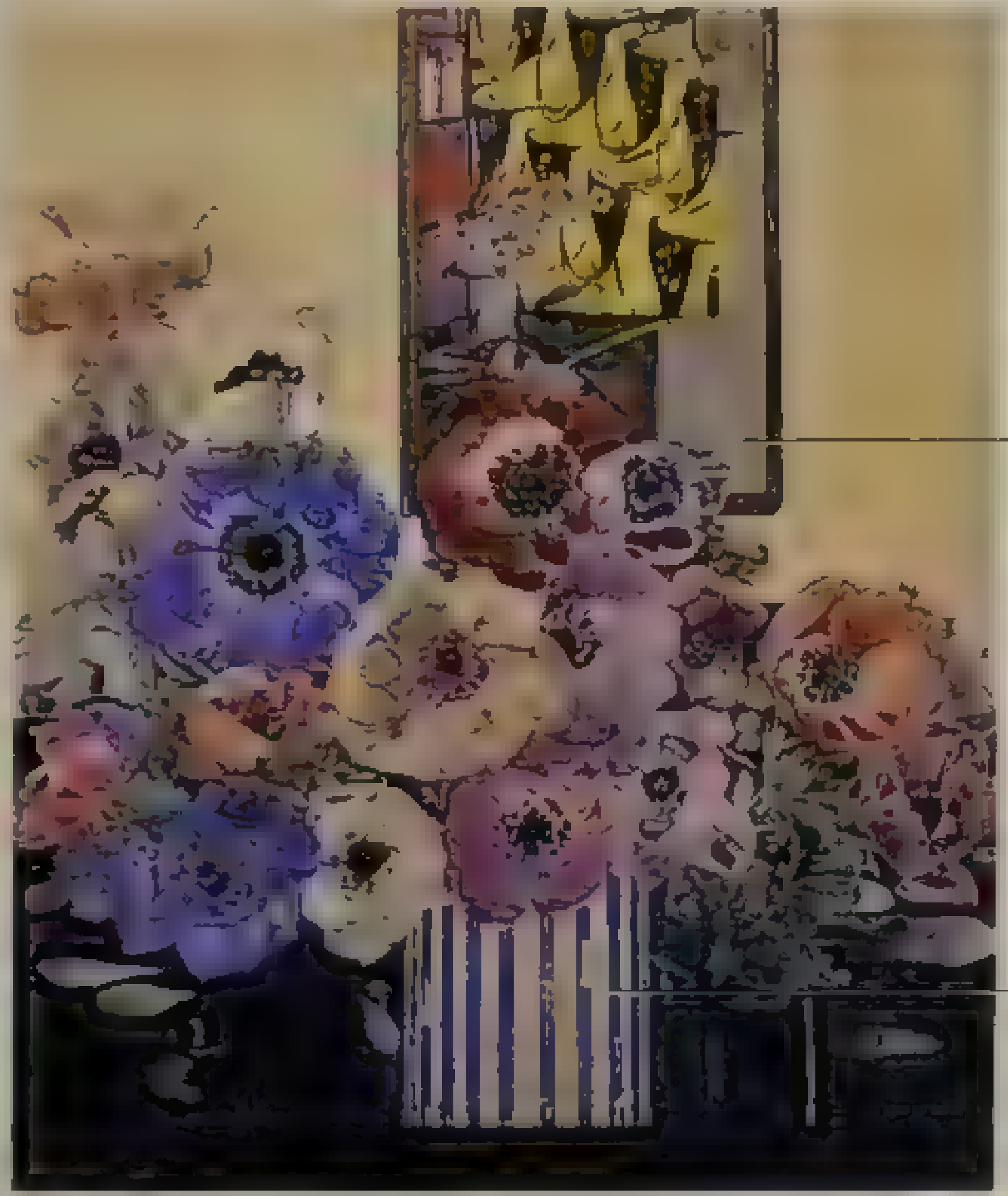

Această tehnică, denumită „tablou în tablou" ne face să reflectăm asupra modului în care interpretăm ceea ce vedem: este oare un alt tablou, o altă versiune a acelorași flori sau doar o oglindă?

Liniile albastre ale vazei introduc un model liniar în prim-planul care nu contrastează, ci, mai degrabă, se armonizează cu anemonele.

UN PAS ÎNAINTE

În acest moment, tabloul este complet: combinația de culori estompate și de linii precise reprezintă unul dintre aspectele sale cele mai interesante. Cu toate acestea, poți continua să dezvolți gama de tonuri, pentru a produce o imagine mai detaliată.

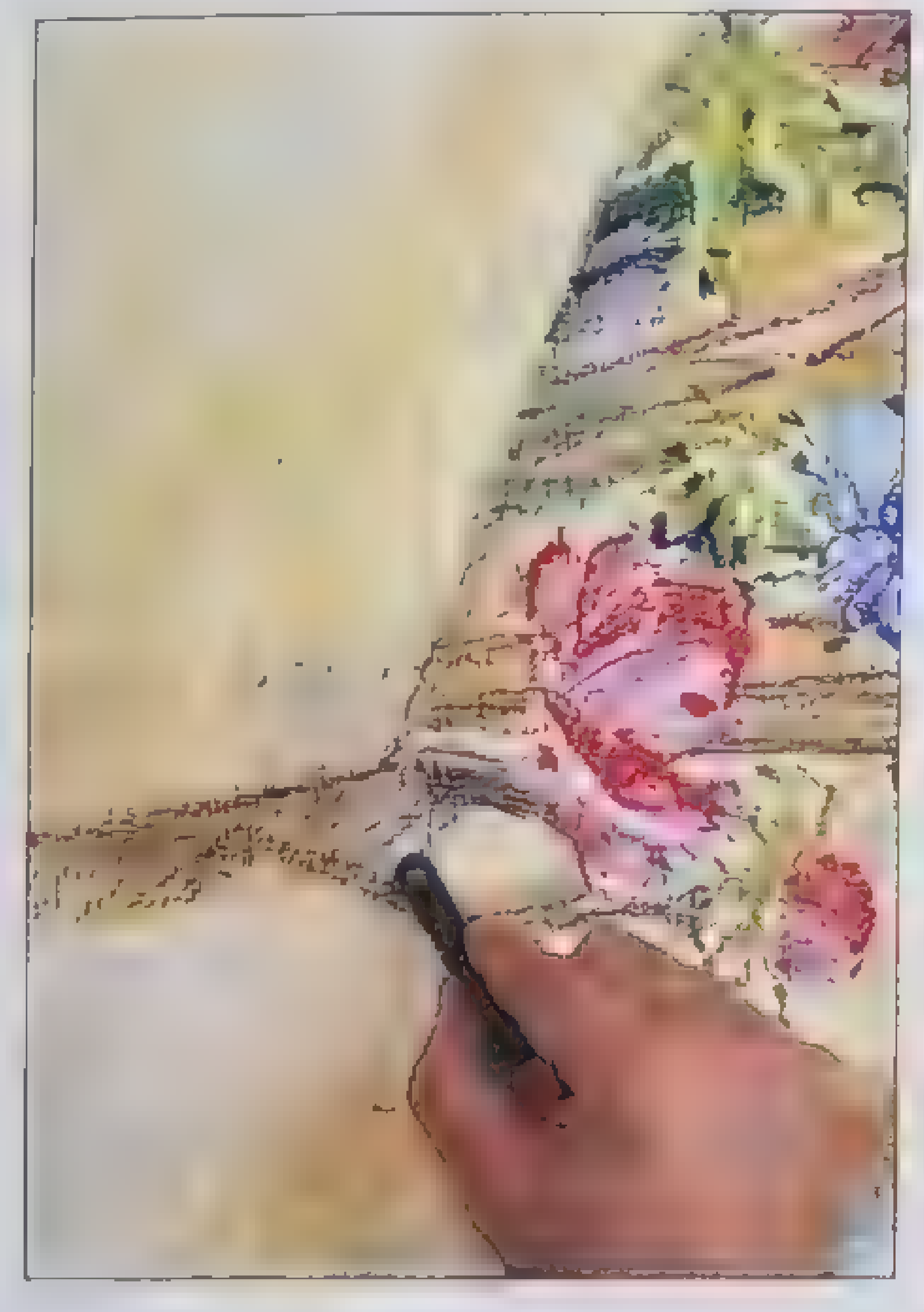

13 ▲ **Adaugă umbrele mai reci**
Ia pastelul verde-ienupăr și folosește-l pentru umbrele mai întunecate dintre cutele hârtiei și tulpinile florilor. Folosind același pastel, hașurează umbrele de pe masă, din apropierea hârtiei. Acestea reprezintă un aspect important, deoarece fac legătura între hârtie și suprafața orizontală.

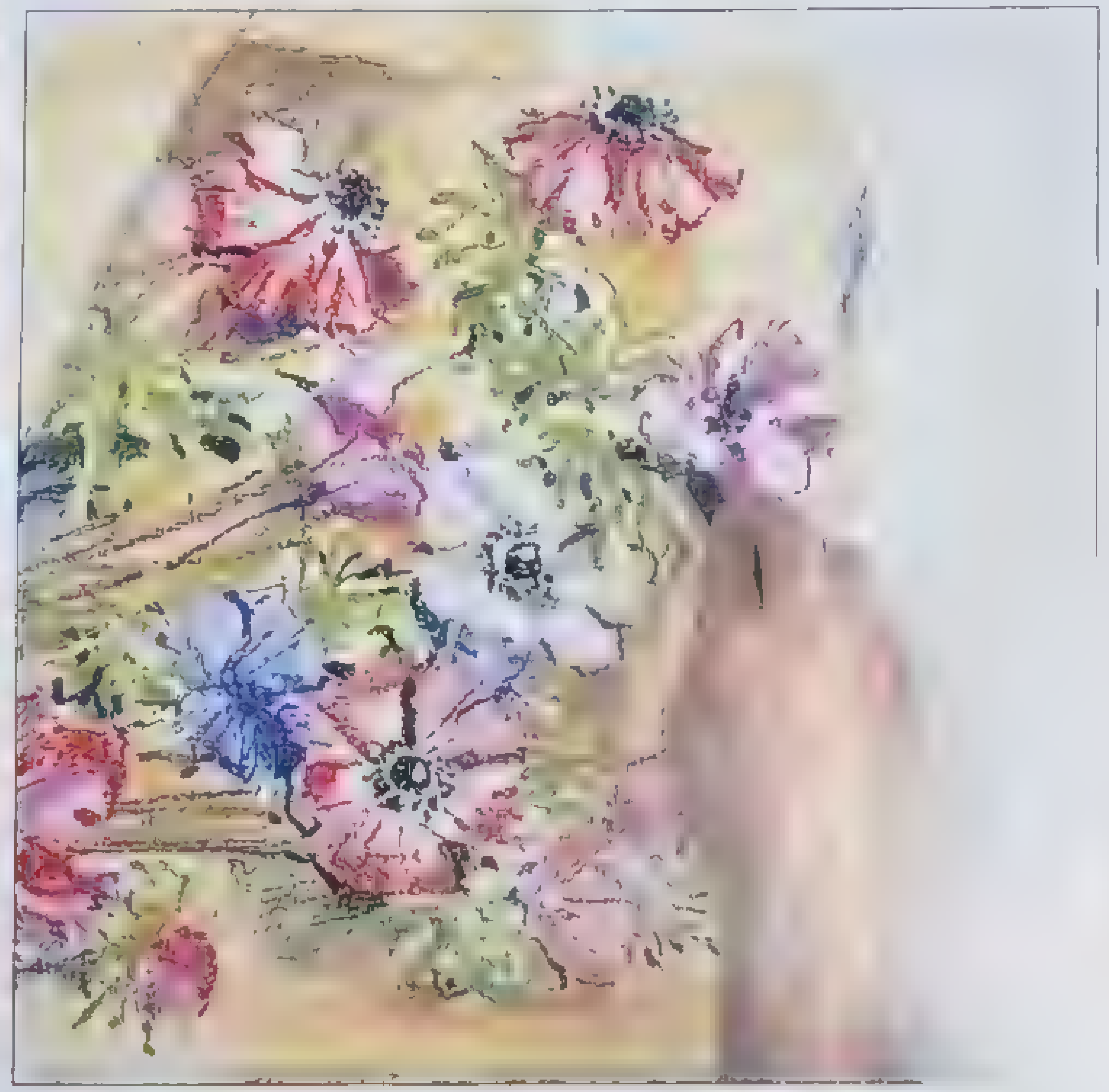

14 ▲ **Aplică cele mai întunecate umbre**
Hașurează umbrele intense și catifelate cu pastelul negru. Ai grijă nu exagerezi, ca să nu strici echilibrul tonal fragil al compoziției: aplică doar câteva accente sub corole și între frunze. Dacă este necesar, folosește acelaşi pastel pentru a finisa conturul petalelor. Valorificând fundalul, vei scoate în evidență formele.

15 ▶ **Adaugă reflexiile**
Folosește pastelul alb pentru a adăuga reflexiile de pe petalele albe, dar și din centrul anumitor anemone. Întinde pastelul cu forță, pentru a crea pete de culoare deschisă; acestea se vor delimita astfel de bejul hârtiei în care sunt înfășurate florile și vor amplifica luminozitatea întregului desen.

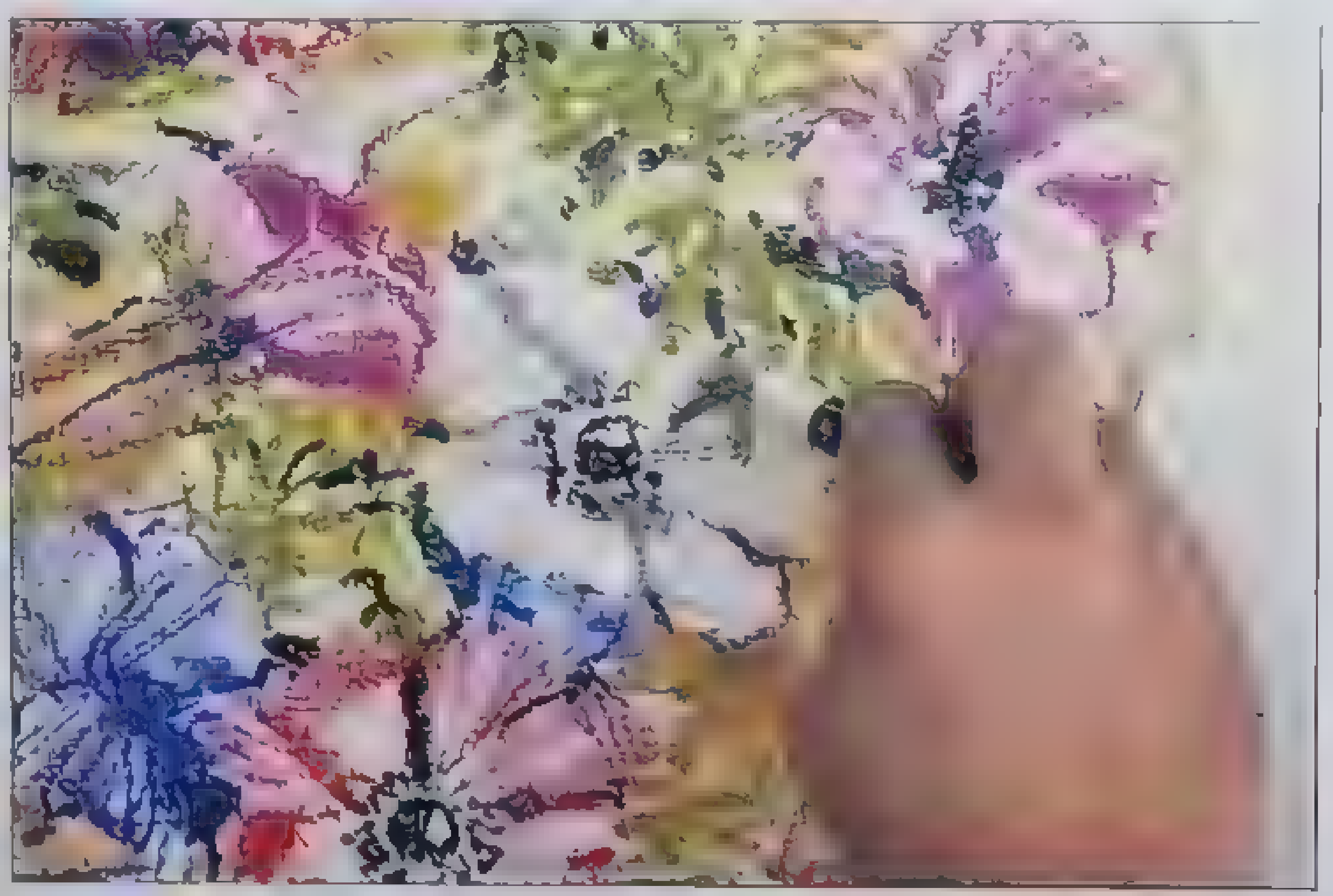

Fii creativ!

Pasteluri uleioase și creioane

Spre deosebire de exercițiul nostru, în acest desen, artistul a ales pentru studiu doar trei flori: încadrând din lateral fiecare floare, el a surprins frumusețea frunzelor și a petalelor strălucitoare. Desenul a fost mai întâi schițat rapid cu pasteluri de ulei, iar apoi nuanțat cu ajutorul unui solvent și al unei pensule. Într-o etapă ulterioară, atunci când foaia s-a uscat complet, artistul a trecut la creioane, conturând cu o linie modulată florile, frunzele, staminele și nervurile petalelor. Deși acest studiu a fost realizat foarte repede, este incredibil de proaspăt și de spontan. Claritatea și transparența pastelului estompat creează un contrast frumos cu hașura delicată și clară a creionului.

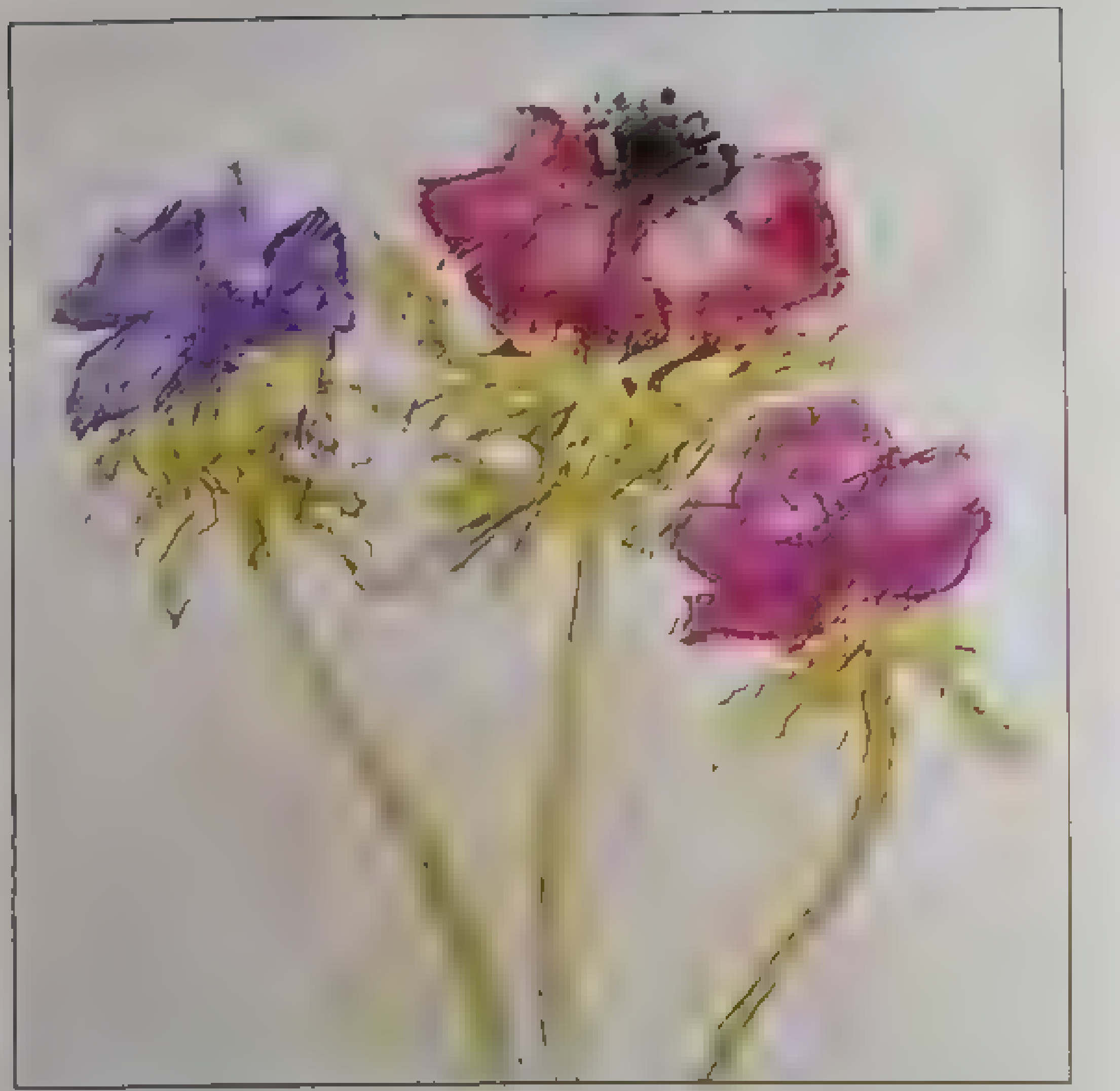

O LUCRARE COMPLETĂ

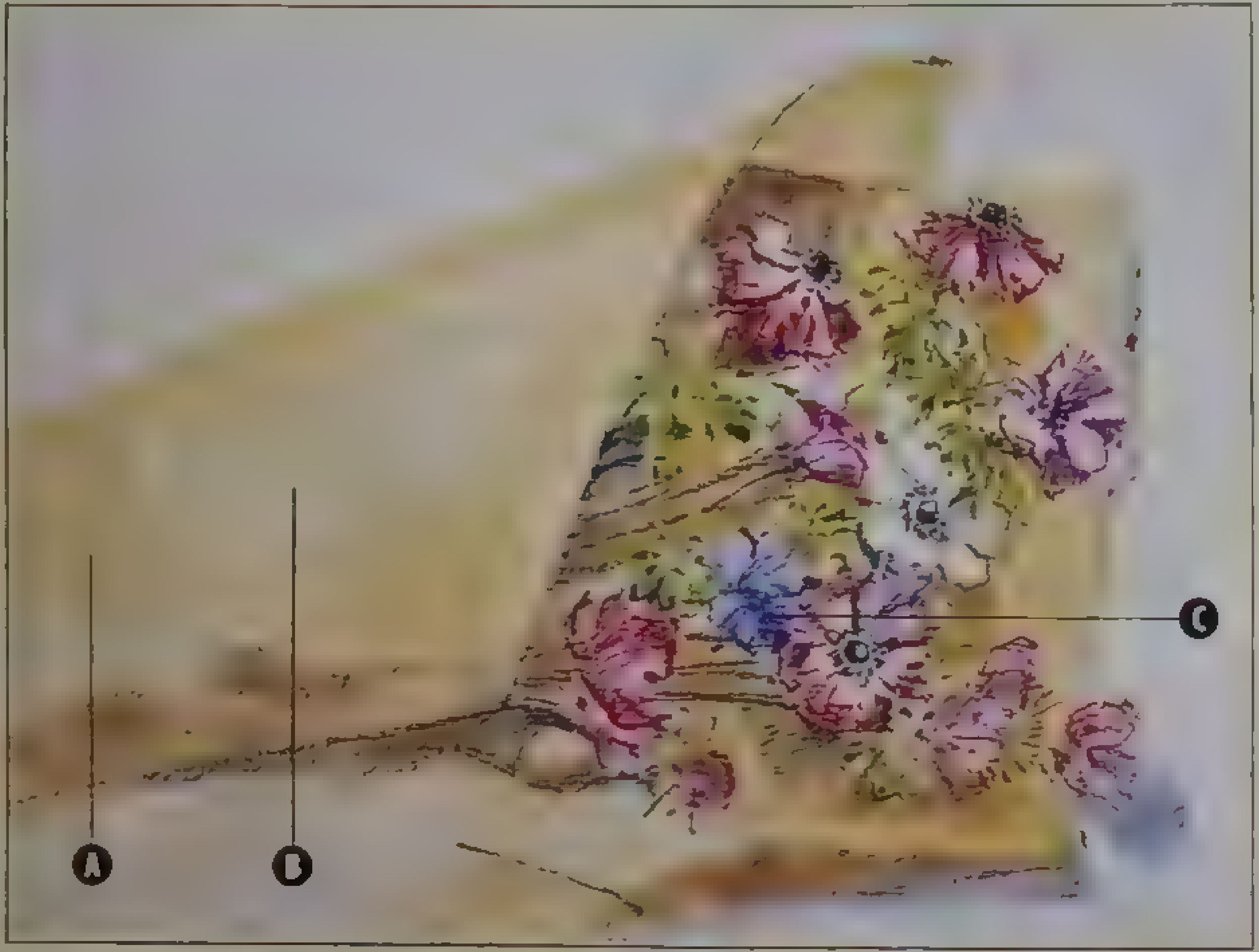

A O hașură subtilă
Pentru a reda cutele și pliurile hârtiei am folosit hașuri încrucișate, schimbându-le direcția și menținându-le întotdeauna subtile; astfel, am creat un ton plat și uniform.

B O bază estompată
Poți estompa pastelurile de ulei cu un diluant, obținând astfel un strat delicat de culoare, care ascunde natura granulată a materialului. În acest mod, am reprezentat hârtia de împachetat.

C Accente strălucitoare
Unele pete de culoare intensă și densă redau tonurile luminoase ale anemonelor: pastelurile uleioase sunt saturate cu pigment, ceea ce înseamnă că din doar câteva tușe imaginea se umple de lumină și culoare.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Pictează flori folosind tehnica picturii în ulei

- Învață să creezi umbre vizibile cu ajutorul unei lumini puternice
- Profită de culorile secundare pentru a da mai multă profunzime și bogăție tonurilor din pictura ta
- Află cum poți valorifica proprietățile uleiurilor pentru a picta zonele de lumini și umbre

Pastelurile uleioase

Dacă îți place să desenezi în forță, vei aprecia efectele pe care le poți obține cu pastelurile uleioase – instrumente luminoase și strălucitoare disponibile într-un curcubeu de culori.

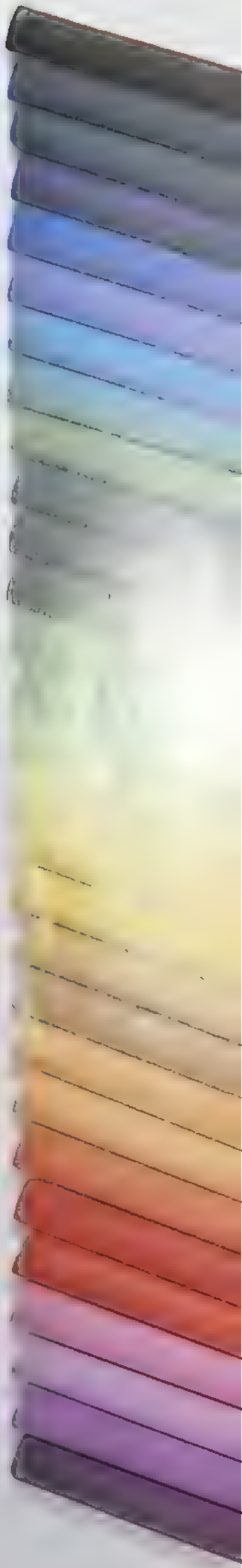

▶ Pastelurile de ulei, disponibile într-o gamă de culori intense, produc tușe dense și păstoase; spre deosebire de pastelurile uscate, acestea conțin ceară și ulei, nu se rup și nu se sfărâmă cu ușurință.

Pastelurile de ulei sunt robuste, strălucitoare și dense, complet diferite de pastelurile uscate sau cretate, care sunt, de fapt, batoane de pigment sfărâmicioase. Pastelurile uscate au culori catifelate și moi, în timp ce pastelurile uleioase sunt mult mai intense și produc linii groase, uneori chiar păstoase. De fapt, acestea se aseamănă mai mult cu pastelurile cerate decât cu cele uscate, iar rezultatul final care poate fi obținut se apropie de cel al picturii în ulei.

Ideale pentru schițe

Pastelurile uleioase permit o abordare directă și foarte eficientă. Ele sunt excelente pentru schițele rapide în culori și pentru desenele în care dinamismul și expresivitatea sunt mai importante decât reproducerea unei imagini realiste. De fapt, din cauza grosimii lor consistente, pastelurile de ulei nu sunt recomandate pentru lucrările de finețe. Artiștii care lucrează la scară mică sau cu transparențe consideră adesea că pastelurile uleioase, chiar dacă sunt ascuțite, sunt prea strălucitoare și prea grosiere pentru stilul lor și nu le permit să obțină linii subțiri. Cu toate acestea, pastelurile de ulei rămân cea mai bună modalitate de a obține schițe intense și spontane. Spre deosebire de alte materiale, acestea îți permit să lucrezi rapid la scară mare, cu nuanțe strălucitoare și consistente în egală măsură

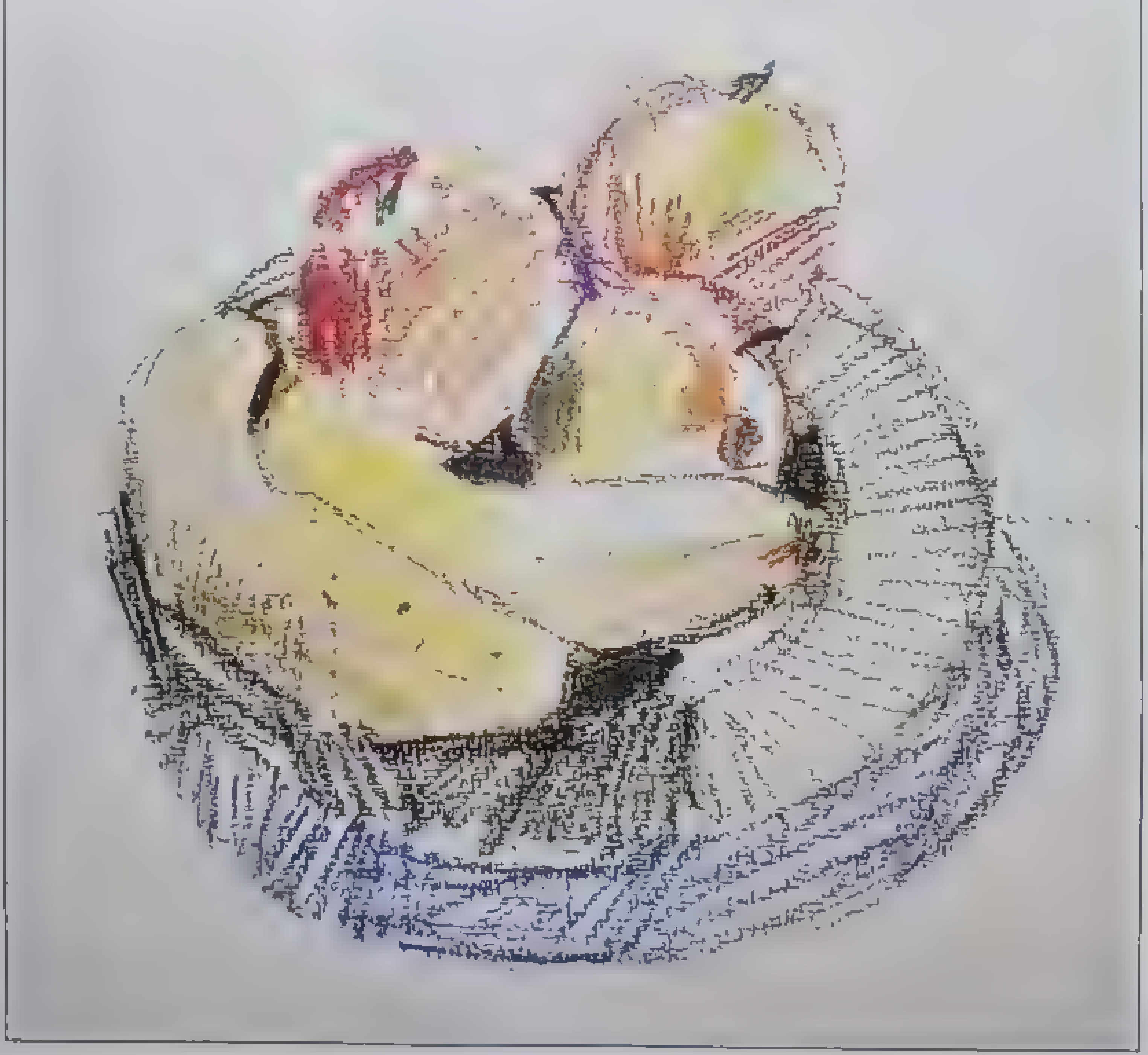

▶ Pastelurile de ulei reprezintă materialul ideal pentru schița plină de viață și multicoloră a acestei naturi statice; cele mai bune rezultate se obțin prin aplicarea acestora în tușe libere și incisive.

▲ **Pastelurile uleioase sunt ideale nu numai pentru desen, ci şi pentru pictură: este de ajuns să dizolvi culoarea cu esenţă de terebentină şi să aplici pigmentul cu o pensulă.**

Pe scurt, pastelurile uleioase au toate caracteristicile picturii în ulei, dar sunt mult mai practice şi accesibile. Dacă doreşti să lucrezi în aer liber, n-ai nevoie decât de un bloc de hârtie pentru schiţe şi câteva pasteluri. Un alt avantaj al acestor instrumente îl reprezintă faptul că le poţi folosi fără să le amesteci cu lichid, ci aplicându-le direct pe o bucată de hârtie robustă, pe hârtie specială pentru ulei sau chiar pe pânză.

Amestecarea culorilor

Fiind materiale compacte, culorile pastelurilor uleioase nu se pot amesteca fără un solvent, ca de exemplu, esenţa de terebentină sau esenţa de petrol. În mod normal, această practică se realizează direct pe desen, cu ajutorul unei pensule, al unei cârpe sau chiar cu degetul înmuiat în diluant, după ce ai aplicat culorile. O alternativă ar fi să umezeşti hârtia cu diluant înainte de a începe să desenezi. Vei observa că diluantul implică folosirea unei pânze sau a hârtiei potrivite pentru pictura în ulei: alte tipuri de hârtie ar absorbi pastelurile uleioase mult prea repede. În general, putem spune că amestecurile de culori sunt mult mai expresive, atunci când apar doar în câteva zone alese cu grijă sau când se adoptă un stil de desen puternic şi stilizat: prea multe amestecuri pot anula impactul şi spontaneitatea pastelurilor, iar desenul riscă să devină plat. O soluţie ar fi să aştepţi până când culorile amestecate se usucă, pentru ca, ulterior, să intervii cu accente incisive de linie în zonele care sunt acum uscate.

CUM SĂ AMESTECI PASTELURILE DE ULEI

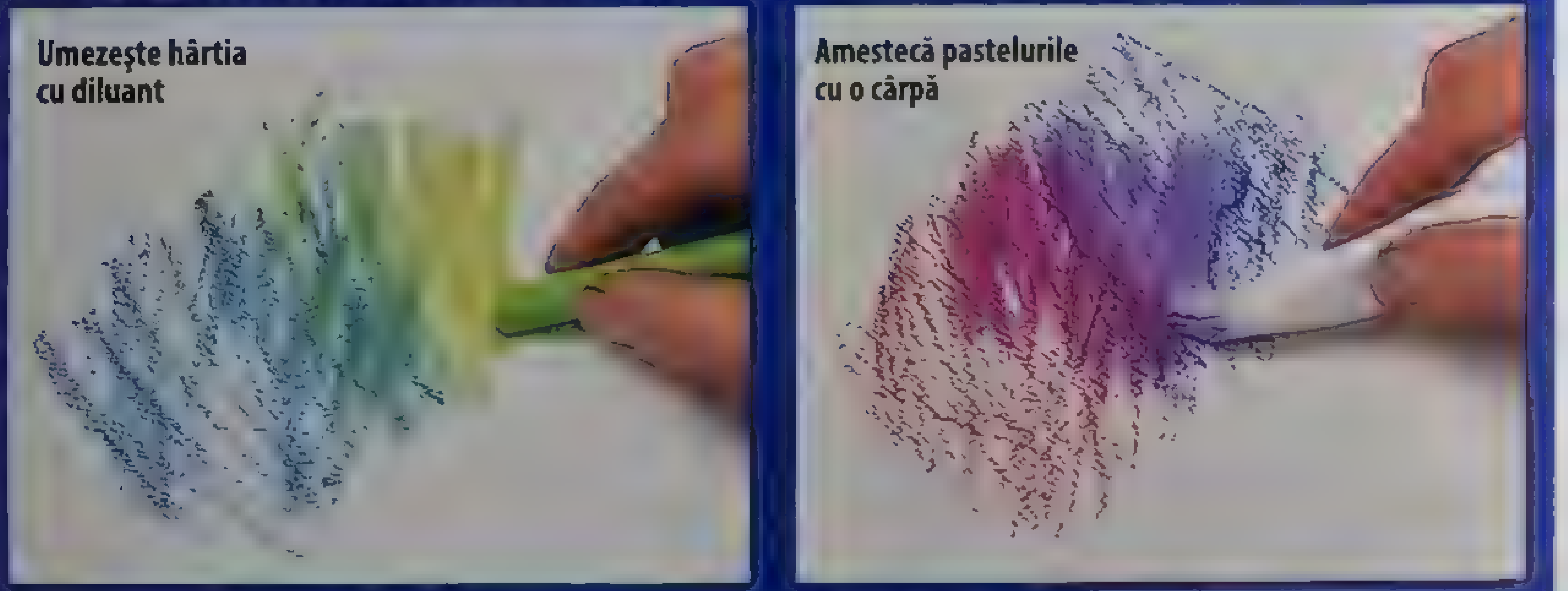

Umezeşte hârtia cu diluant

În loc să estompezi culorile deja aplicate, trebuie mai întâi să umezeşti foaia cu esenţă de terebentină sau cu esenţă de petrol. Apoi, poţi desena cu pasteluri uleioase pe hârtia încă umedă.

Amestecă pastelurile cu o cârpă

Aplică două culori suprapuse şi, apoi, amestecă-le cu o bucată de pânză sau cu un prosop de hârtie, umezite în terebentină sau în esenţă de petrol.

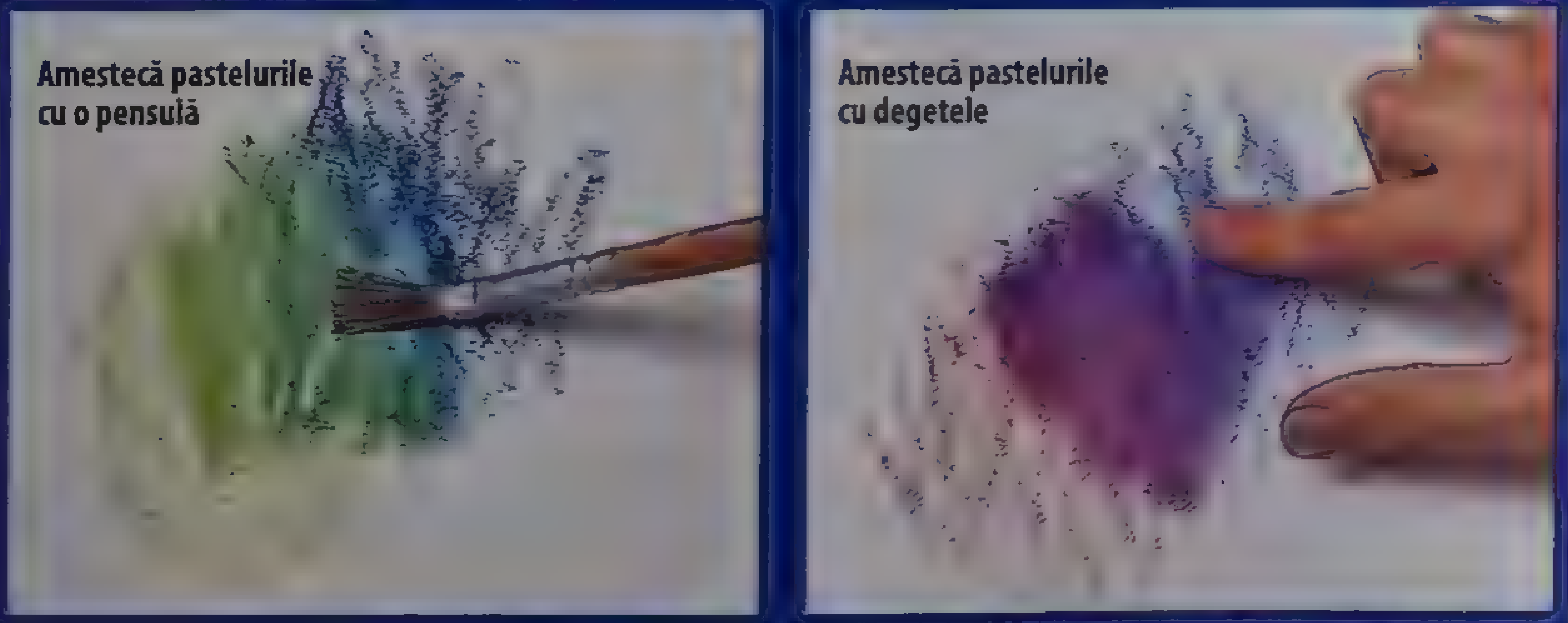

Amestecă pastelurile cu o pensulă

Pentru a amesteca două sau mai multe culori, foloseşte o pensulă înmuiată în diluant: o pensulă pentru ulei este mai rigidă şi mult mai eficientă decât o pensulă moale.

Amestecă pastelurile cu degetele

Mulţi artişti folosesc degetele pentru a amesteca rapid culorile: dacă îţi place să lucrezi în acest fel, nu uita să te speli pe mâini imediat ce ai terminat, deoarece unii pigmenţi sunt toxici.

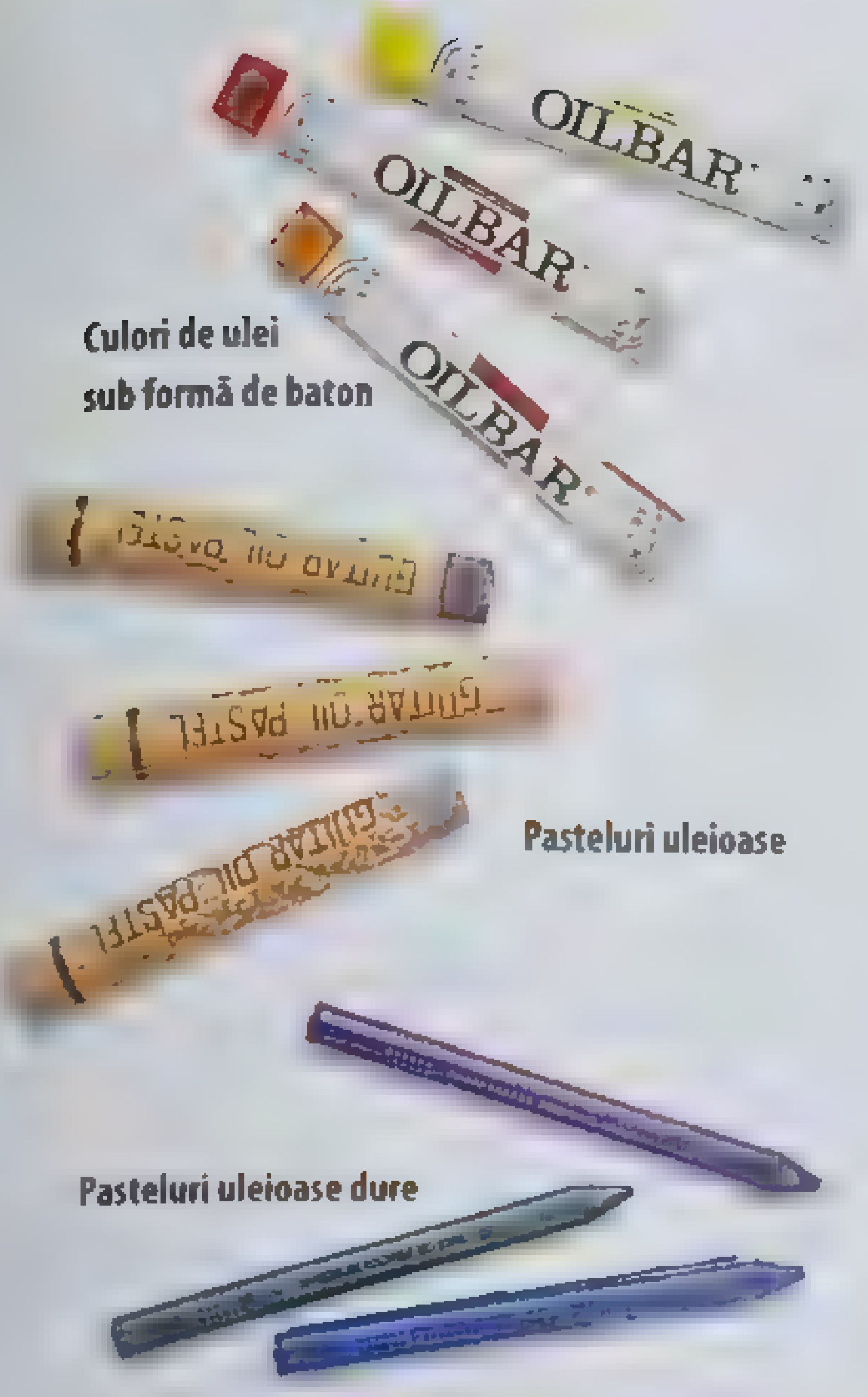

▲ **Pastelurile de ulei pot conţine ceară şi ulei în diferite proporţii; cu cât este mai mare conţinutul de ceară, cu atât mai dur este pastelul.**

Culori suprapuse

Ca majoritatea pastelurilor, chiar şi cele de ulei pot fi combinate prin suprapunerea a două sau mai multor straturi de culoare. De exemplu, aplicând galben peste albastru, vei obţine o nuanţă de verde. Culorile lasă impresia că sunt amestecate, însă, în realitate, nu sunt. Aminteşte-ţi, de asemenea, că dominantă este culoarea de deasupra: cu albastru peste galben, vei obţine un verde mai întunecat decât nuanţa precedentă.

Pastelurile şi pictura în ulei

Pastelurile uleioase sunt compatibile cu pictura în ulei: nu numai că pot fi folosite în schiţa iniţială a unui tablou, dar pot chiar să sublinieze caracterului unei lucrări şi să definească detaliile precise ale lucrării finale.

Pentru un efect mai catifelat, încearcă în locul pastelurilor culorile de ulei sub formă de baton, a căror consistenţă este undeva între pasta pentru pictură şi pastel: ele sunt, de fapt, mai compacte decât vopseaua pentru pictură şi mai maleabile decât pastelul. Culorile de ulei sub formă de baton sunt o invenţie relativ recentă, fiind foarte potrivite pentru desenele mari şi consistente. Dacă doreşti însă, le poţi utiliza şi în pictură, înmuind pensula în terebentină sau în esenţă de petrol şi luând culoarea direct de pe vârful batonului.

Uleiul şi apa nu se amestecă

Pentru o abordare diferită, încearcă să profiţi de incompatibilitatea dintre ulei şi apă. Lucrează folosind în primul rând pastelurile, apoi culoarea solubilă în apă, cum ar fi acuarela, tempera, tuşul colorat sau acrilicele. Tocmai pentru că uleiul şi apa nu se amestecă, straturile de pastel vor deveni vizibile prin culoare. Cu această tehnică, în care pastelul acţionează ca un **fond de protecţie**, poţi crea o varietate de efecte picturale interesante, uneori chiar surprinzătoare.

Straturi de culoare

Pastelurile uleioase sunt în esenţă un instrument de desen bun pentru schiţe proaspete şi pline de viaţă, ale căror tuşe consistente sunt bogate în culoare şi au texturi interesante. Mai mult decât atât, ele pot fi folosite pentru a umple zone ample dintr-o lucrare: în acest caz, pastelurile creează un strat de pigment compact şi dens, efectul final fiind asemănător cu acela al picturii în ulei.

Odată ce ai marcat zonele de culoare densă, poţi răzui suprafaţa păstoasă cu lama unei spatule sau cu oricare alt instrument ascuţit pentru a obţine semne şi motive care să dezvăluie culoarea hârtiei de dedesubt. O variantă a acestei tehnici, numită ***sgraffito***, presupune suprapunerea a două culori diferite, urmată de răzuirea suprafeţei stratului superior, care aduce la lumină tonalitatea celui de dedesubt.

Chiar dacă pot fi combinate cu alte materiale, utilizate independent, pastelurile uleioase dau rezultate excelente: ele reprezintă un mijloc foarte puternic ce îţi permite realizarea unor desene stilizate şi expresive, un instrument ideal atât pentru începători, cât şi pentru artiştii aflaţi în căutarea unui nou stil. Cu pastelurile uleioase nu te poţi pierde în amănunte, iar rezultatele pe care le poţi obţine sunt cu adevărat uimitoare.

ALTE TEHNICI

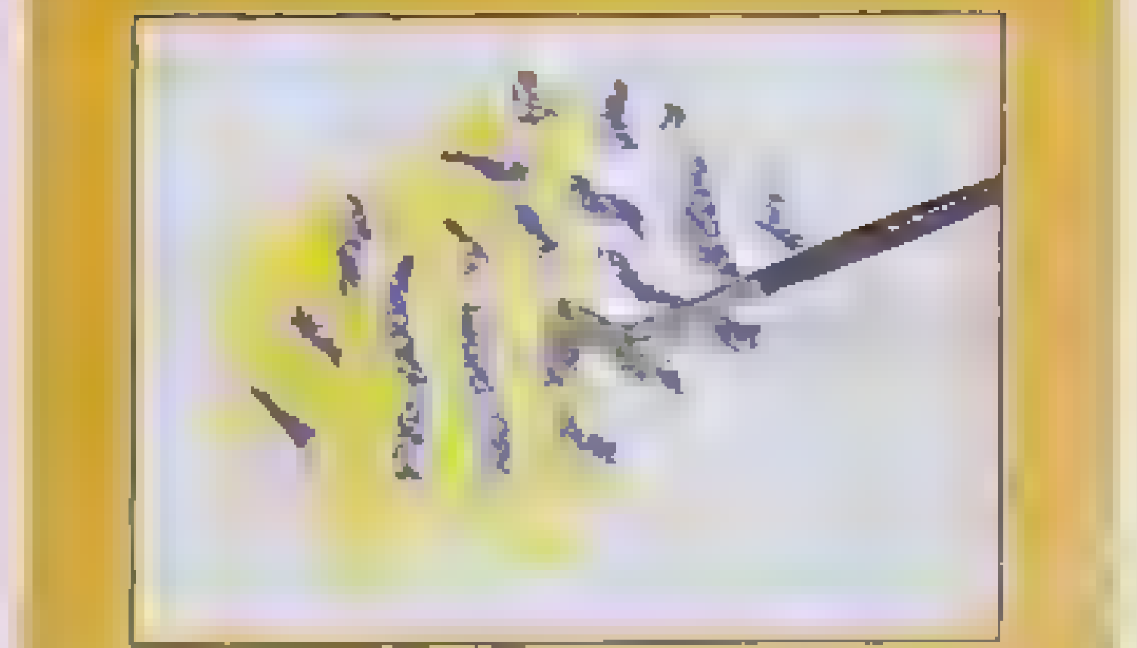

Stratul de bază protector

Pictează cu un material solubil în apă peste pastelul uleios: tuşele de pastel nu afectează pictura şi rămân în mod clar vizibile.

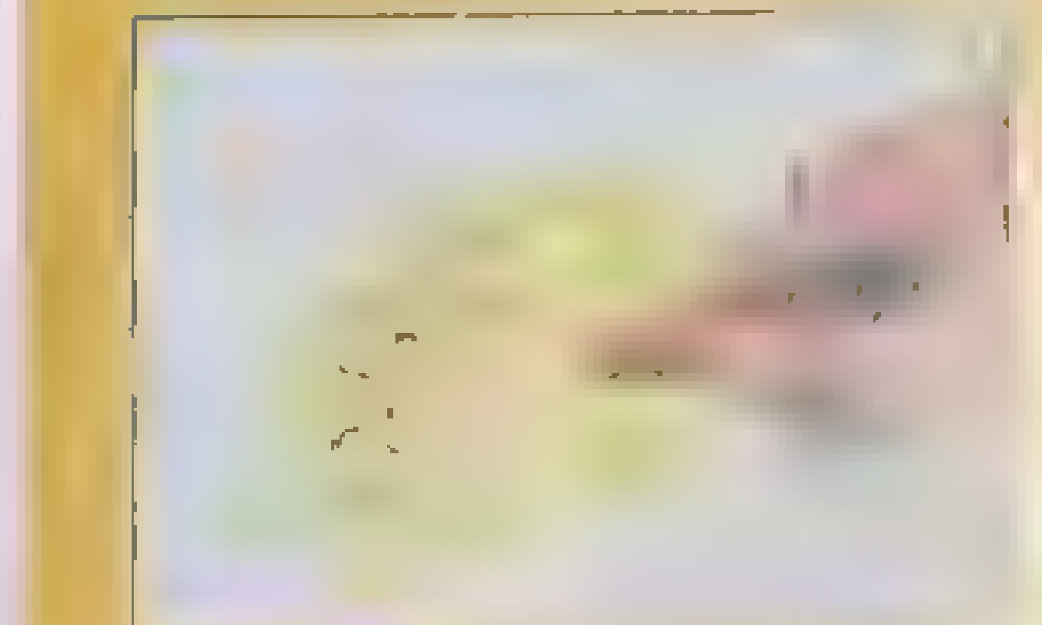

Un efect mai fin

Aplicând tuşe mici de pastel pe o [illegible] culoare estompată, poţi crea [illegible] între o suprafaţă unitară şi o [illegible]

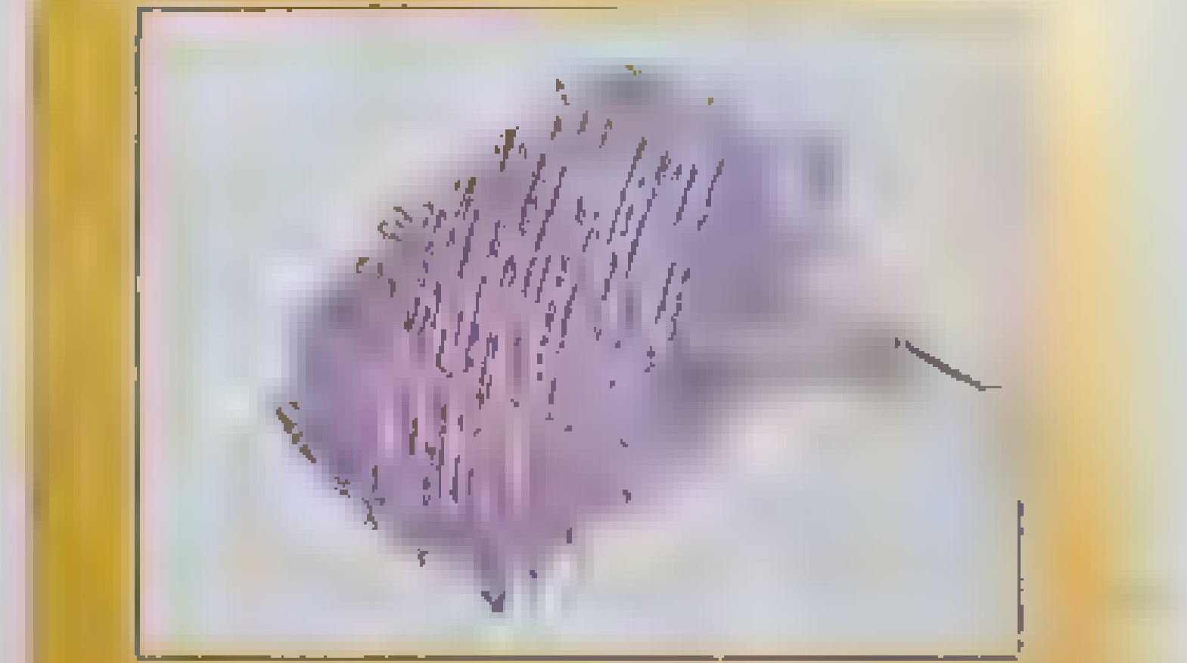

Sgraffito

Folosind o spatulă, un cuţit sau un alt obiect ascuţit, poţi să conferi textură şi caracter unui strat gros de culoare.

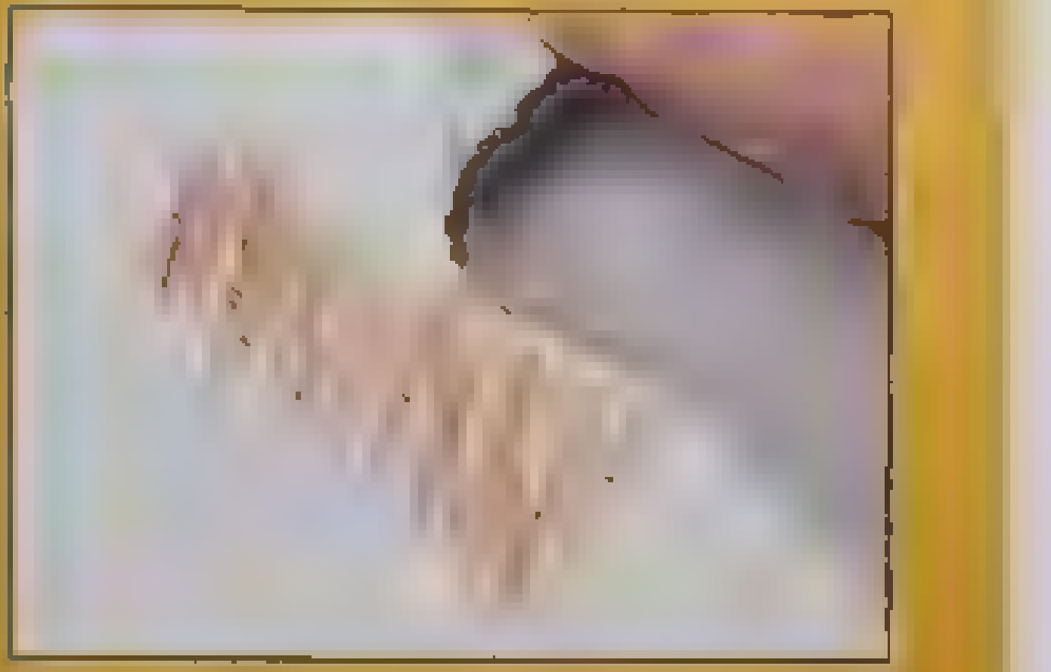

Mascare

Acoperă foaia de desen cu hârtie groasă sau carton şi haşurează cu pastelul uleios pentru a crea zone de culoare cu margini clare.

Peisaj deluros

Nuanțele reci de albastru ale dealurilor din fundal conferă acestui peisaj de vară o senzație de profunzime.

Câteva tușe de albastru pot face minuni într-un peisaj. Această culoare poate fi folosită nu numai pentru cer, ci și pentru câmpii, copaci și dealuri. Deși acuarela frumos ilustrată în acest exercițiu reprezintă un peisaj de vară pictat atunci când totul este verde, doar pentru câmpia din prim-plan a fost folosit un verde strălucitor. Restul scenei devine tot mai albastru pe măsură ce se îndepărtează. De fapt, dealurile nu sunt verzi, ci au fost colorate cu albastru-ultramarin.

Perspectivă aeriană

Culorile mai distante sunt influențate de atmosferă, ceea ce le face imposibil de distins: acest fenomen natural, numit „efect atmosferic" sau „perspectivă aeriană" (vezi rubrica „Baza: culoarea" de la pagina 20), este motivul pentru care dealurile mai îndepărtate par din ce în ce mai palide, căpătând o nuanță albastră.

Acuarela este cea mai bună alegere dacă dorești să surprinzi acest efect gradual estompat: întrucât imaginea este transparentă, dealurile devin mai palide prin diluarea albastrului cu apă. Nu uita că imediat ce acuarela s-a uscat, culorile încep să își piardă din intensitate. Folosește deci albastru din abundență: este mai bine să exagerezi, decât să pierzi efectul de perspectivă aeriană.

Perspectivă redată cu pensula

O altă modalitate eficientă de a reproduce efectul de distanță, pe lângă amplificarea luminii din prim-plan, constă în aplicarea culorii în tușe de pensulă ample și vizibile. De exemplu, smocurile de iarbă din partea de jos a picturii au fost redate cu tușe puternice și contrastante care evidențiază prim-planul. De asemenea, prim-planul vibrat contrastează cu nuanțele uniforme din depărtare, creând astfel un efect de perspectivă.

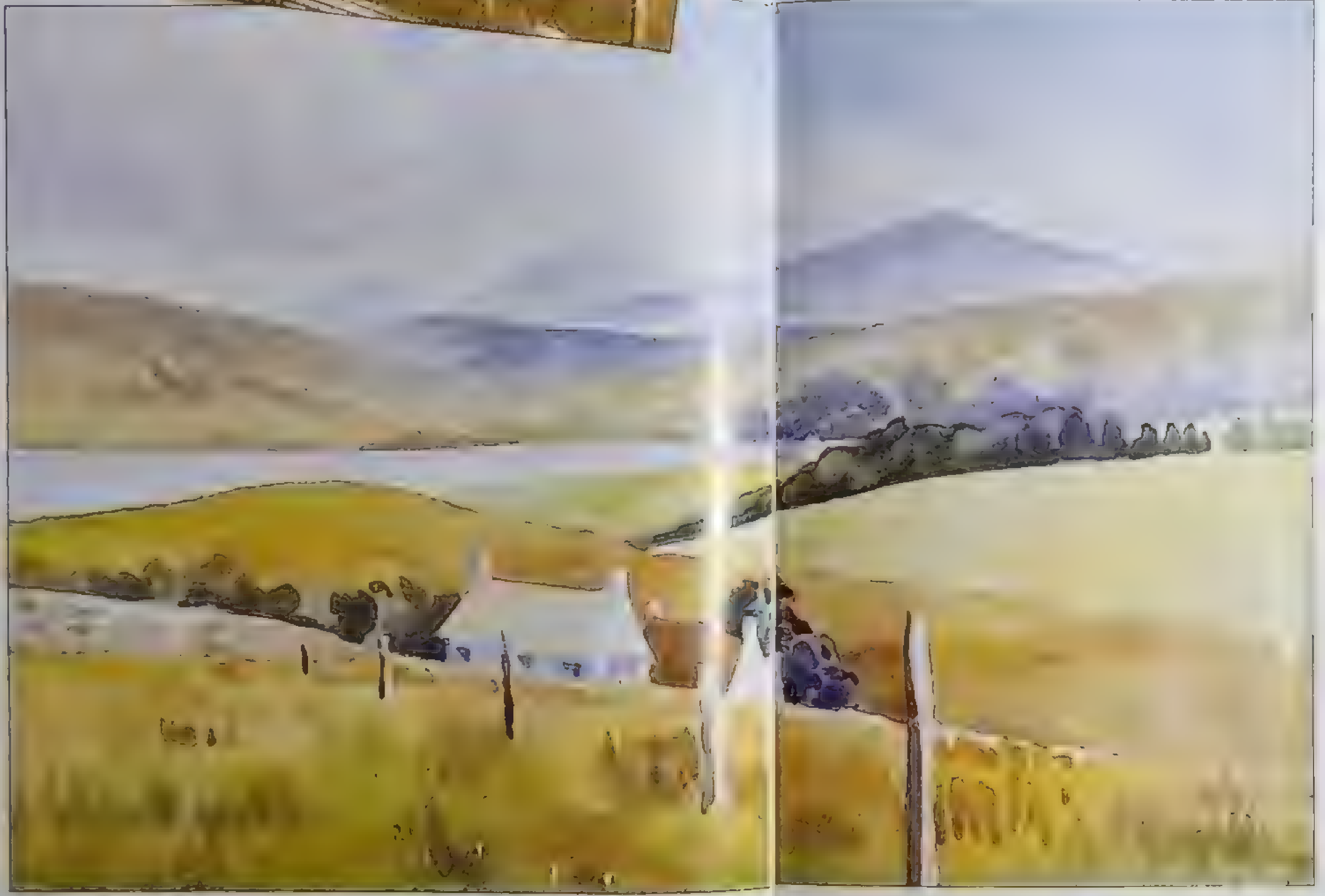

▲ Am pictat acest peisaj în acuarelă utilizând o gamă restrânsă de culori: cele mai multe dintre tonuri derivă din doar trei culori de bază: oranj de cadmiu, albastru-ultramarin și sienna arsă.

MATERIALE

- O foaie de hârtie de acuarelă poroasă de 28 x 37 cm
- Creion 2B
- Gumă de șters pentru tuș (opțional)
- 2 pensule rotunde nr. 7 și 10
- 8 acuarele: albastru de Winsor, albastru-ultramarin, roșu-carmin (alizarin), sienna arsă, verde de Hooker, oranj de cadmiu, galben de cadmiu, umbră arsă

ÎNCEPE

1 ▶ Îmbracă cerul în culoare

Realizează o schiță ușoară cu creionul 2B. Apoi, folosind pensula nr. 10, umezește zonele ce corespund cerului și norilor și aplică albastru de Winsor pe întreaga porțiune, lăsând albe formele subtile ale norilor. Amestecă albastru-ultramarin și roșu-carmin în părți egale și pictează umbrele din partea inferioară a norilor, lăsând culoarea să adere la hârtia umedă

2 [illegible]

inel [illegible]
permane[illegible]
umeda [illegible]
inmuia [illegible]

3 ▶ Continuă să definești peisajul

Până când se usucă cerul, poți să lucrezi celelalte elemente ale picturii. Folosind pensula nr. 7, pictează acoperișul mai mic cu sienna arsă; diluează mai mult culoarea pentru celălalt acoperiș și pentru stâlpii gardului. Pictează apa dintr-o singură tușă de albastru de Winsor, astfel încât să lase impresia că reflectă culoarea cerului.

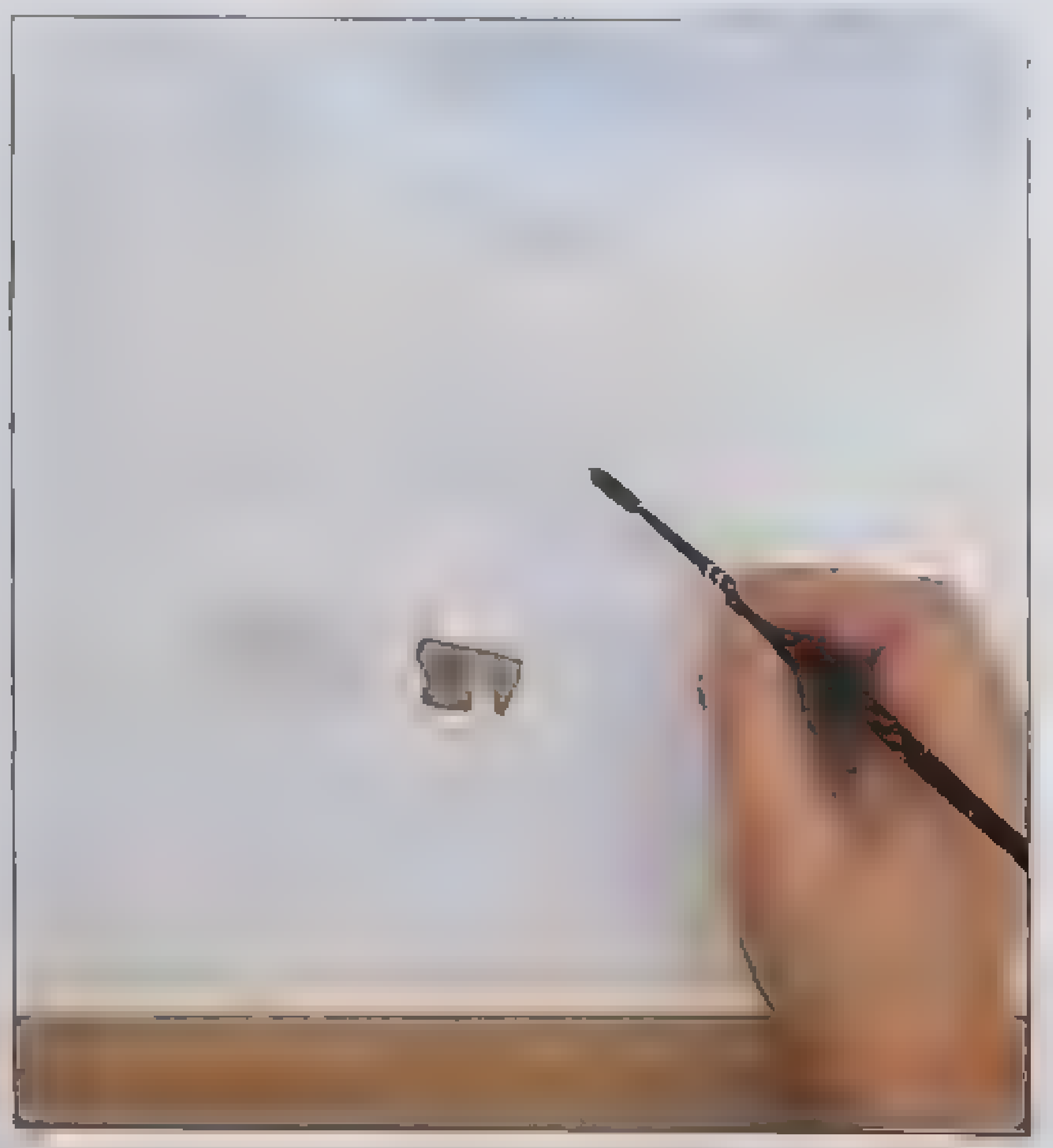

SFATURI
Guma de șters pentru tuș

Pentru a corecta acest desen, poți utiliza o gumă de șters pentru tuș: marginile sunt foarte utile în ștergerea liniilor fine, păstrând intactă culoarea din jur.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai definit cerul şi prim-planul, poţi să pictezi dealurile albastre din depărtare, introducând treptat tonuri mai calde şi adăugând puţin oranj de cadmiu în culorile peisajului.

4 ▼**Creează senzaţia de depărtare**
Pictează cele trei dealuri mai îndepărtate cu albastru-ultramarin. Nu uita că cel mai îndepărtat este şi cel mai deschis şi că, prin urmare, va trebui să-l pictezi cu un albastru mai diluat. Pentru celelalte dealuri, foloseşte un albastru-ultramarin puţin mai concentrat.

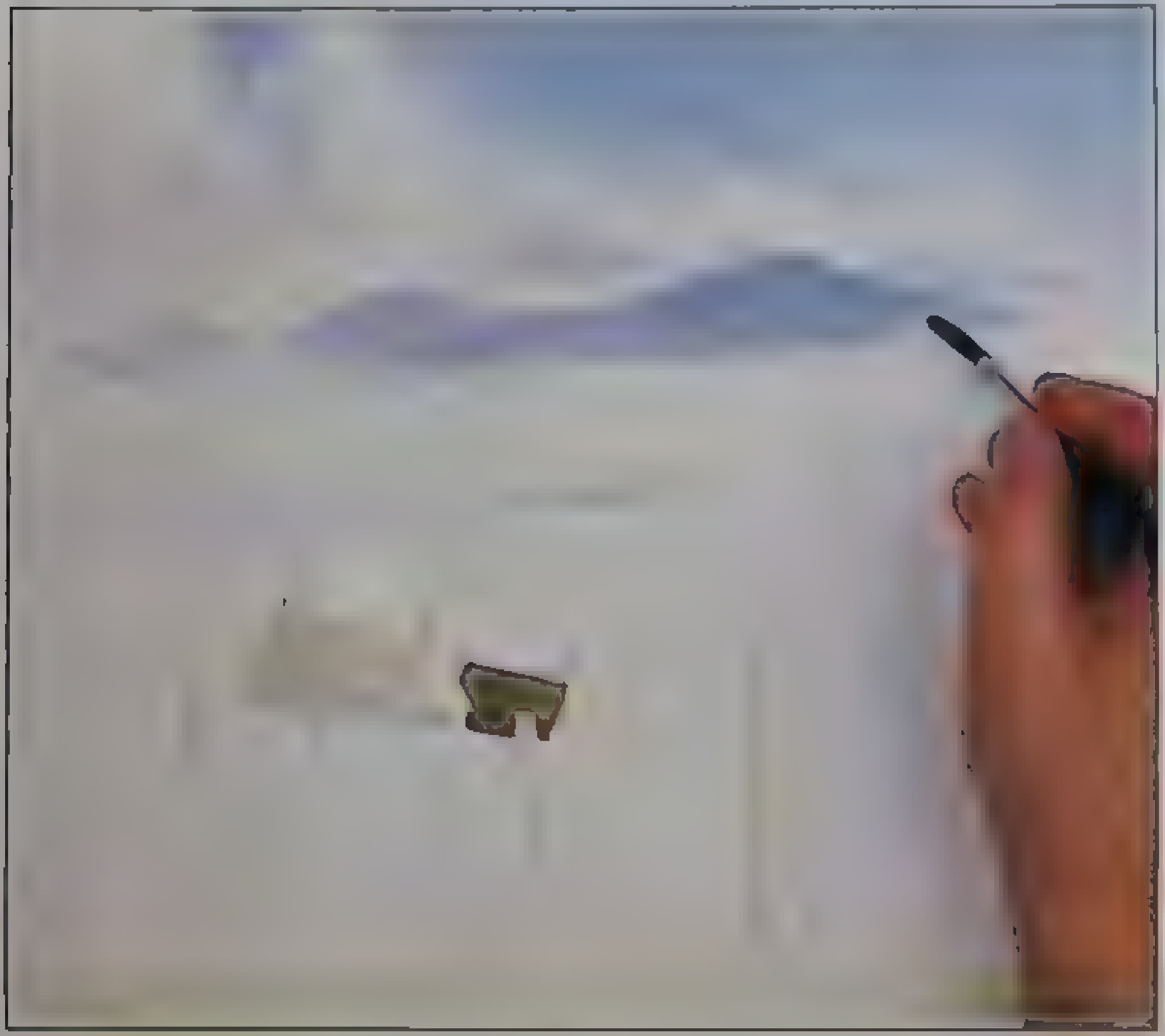

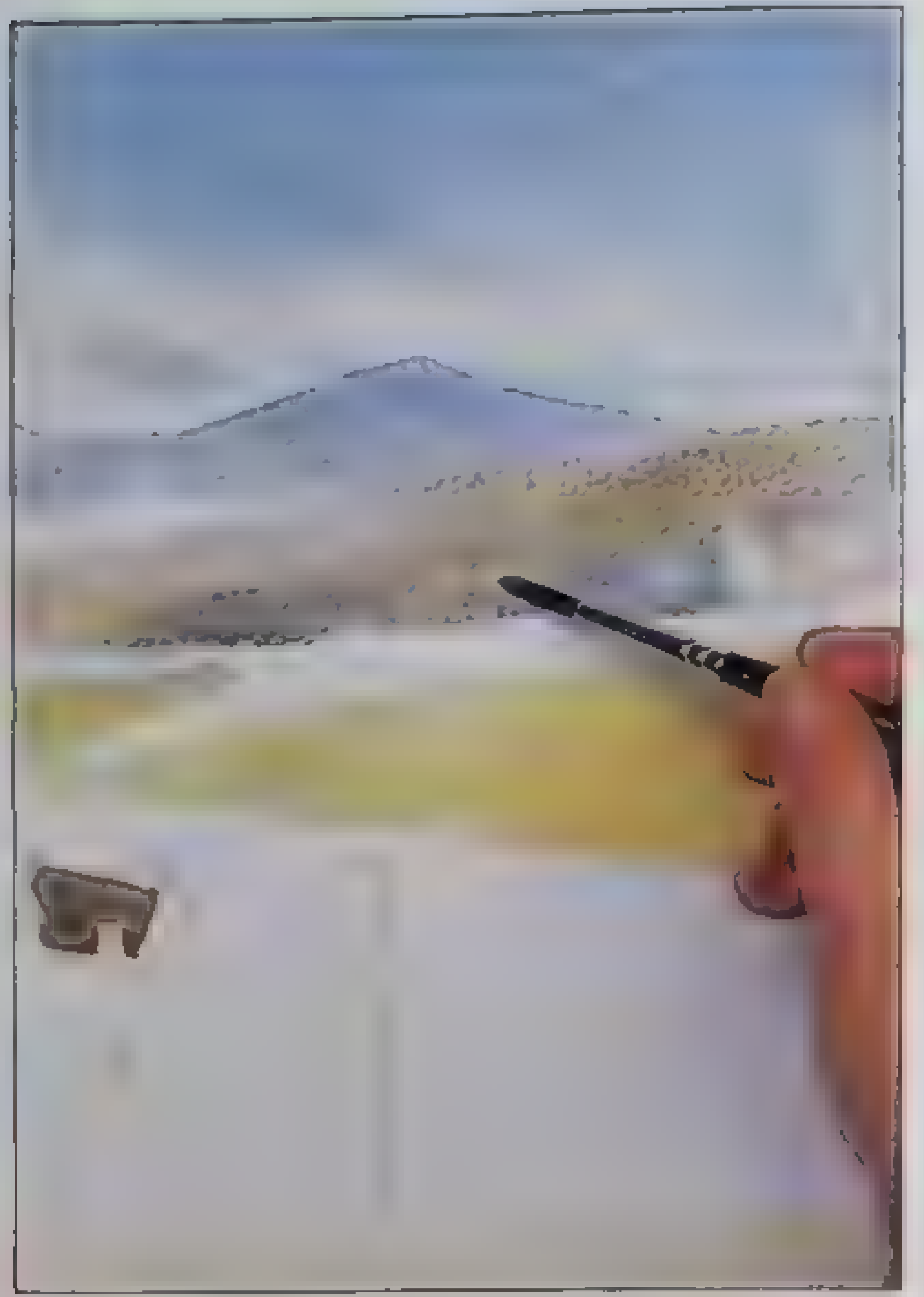

5 ▲**Pictează planul intermediar**
Pictează câmpiile mai verzi cu verde de Hooker, amestecat cu puţin oranj de cadmiu. Deschide amestecul, adăugând puţin galben de cadmiu. Aplică verdele obţinut cât este încă umed. Pentru dealurile cele mai întunecate, foloseşte albastru-ultramarin amestecat cu puţin oranj de cadmiu şi adaugă alte nuanţe de sienna arsă pe lucrarea umedă.

6 ▶**Pictează câmpia din prim-plan**
Pentru câmpia din prim-plan, care are o tentă mai caldă, amestecă oranj cu sienna arsă şi puţin albastru-ultramarin. Poţi reda iarba cu ajutorul unor tuşe scurte verticale.

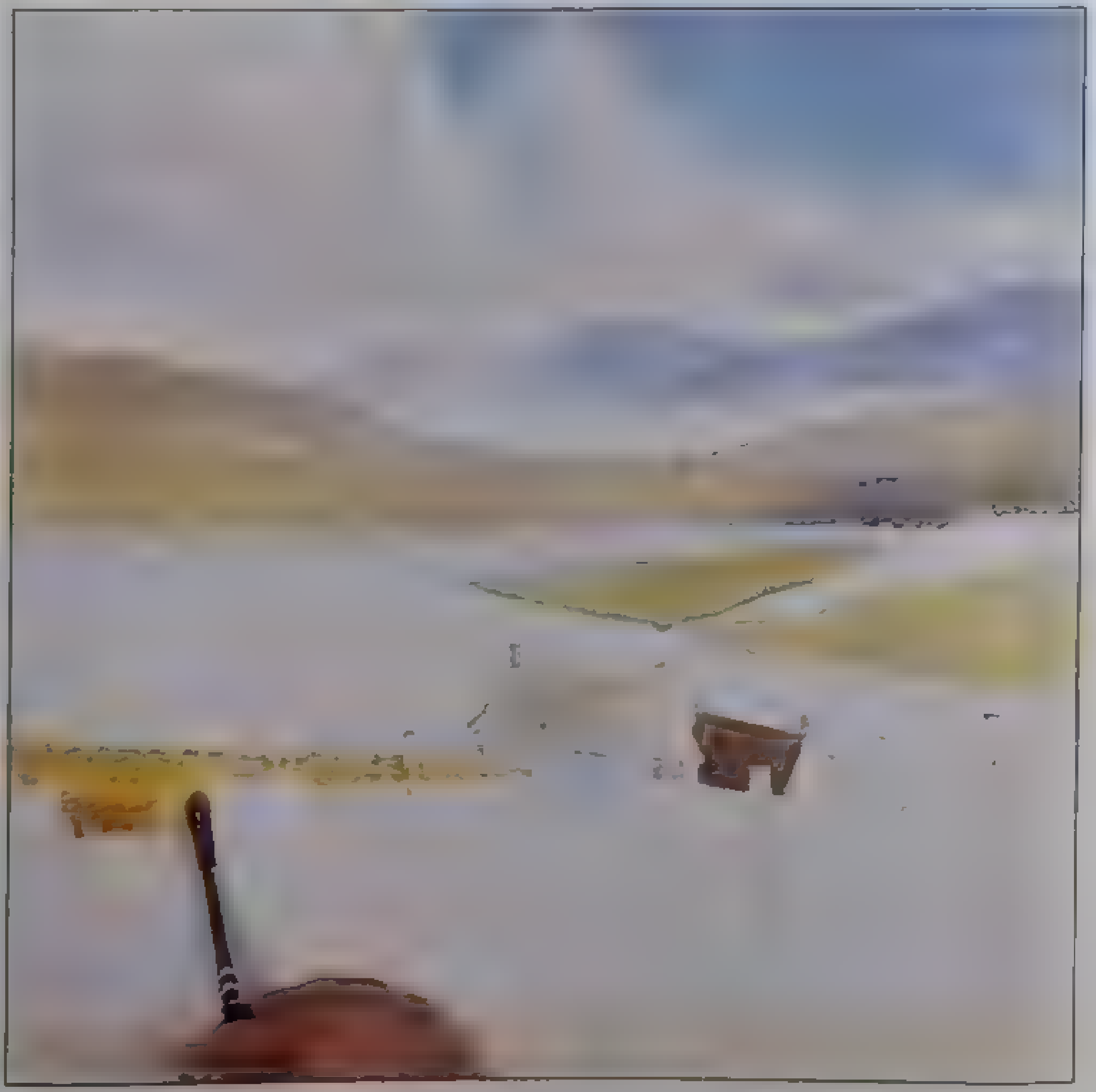

SOLUŢII ISTEŢE

CULOARE ÎN EXCES

Dacă lucrezi pe o planşetă înclinată, culoarea umedă se va scurge, acumulându-se pe fundalul picturii. odată uscată, s-ar putea să pară mai închisă decât celelalte culori din jur. Poţi evita acest inconvenient, absorbind-o uşor cu pensula sau cu o cârpă uscată.

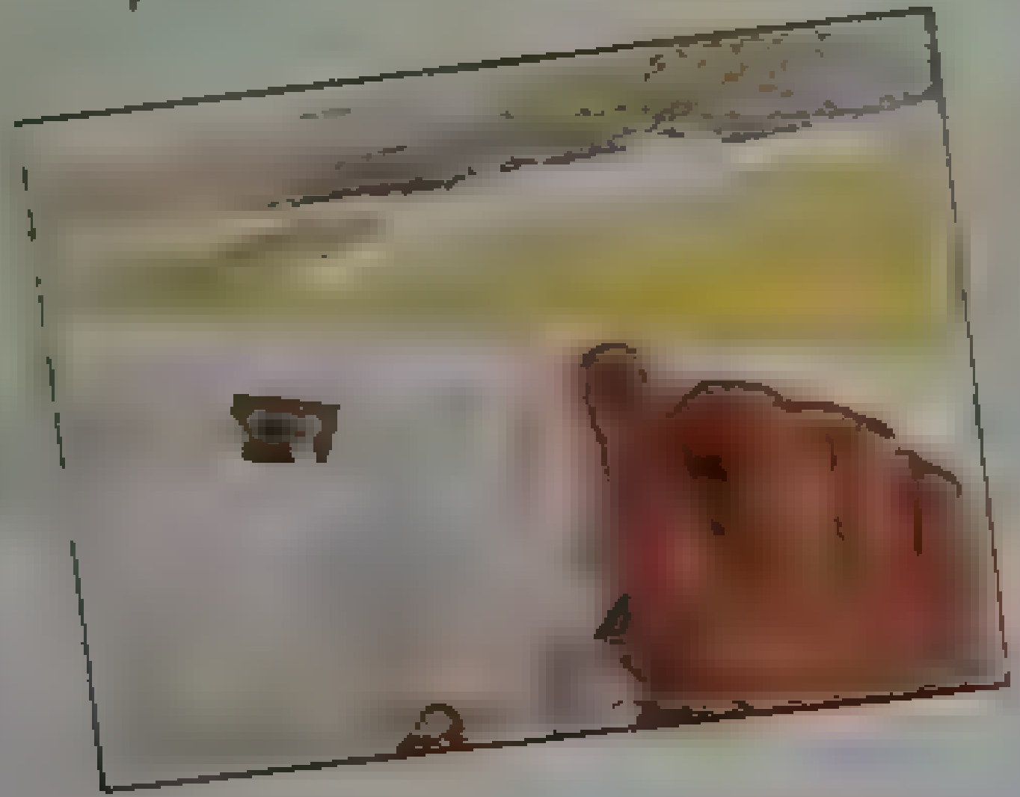

7 ▼**Pictează iarba**
Pictează elementele din prim-plan cu pensula nr. 10. Foloseşte un amestec în părţi egale de albastru-ultramarin şi galben de cadmiu. Trebuie să alternezi cele două nuanţe de verde, lăsând culorile să se amestece liber pe hârtie. Aplică tuşe de pensulă din ce în ce mai ample, pe măsură ce te apropii de marginea inferioară a picturii.

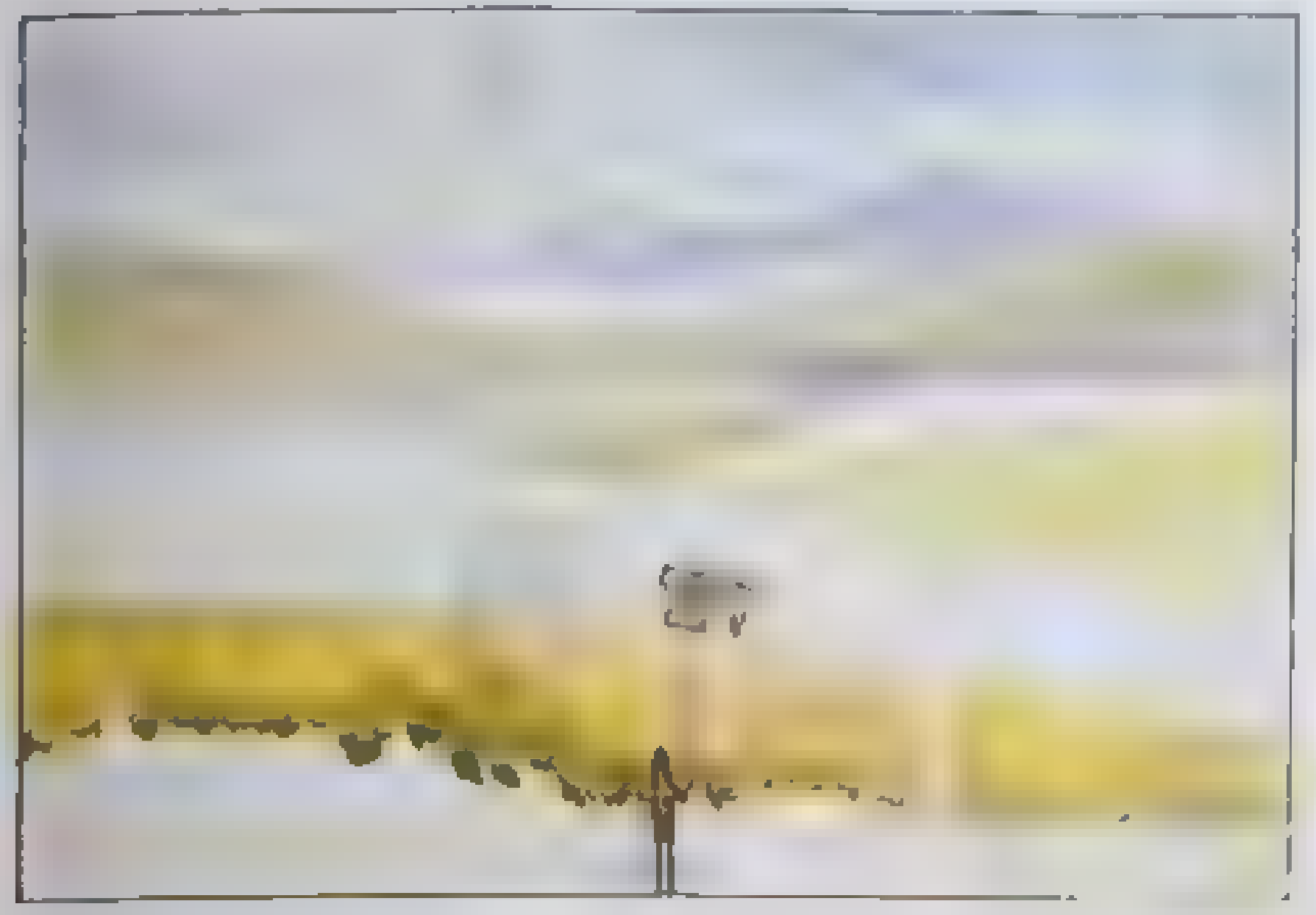

8 ▶**Continuă să pictezi fundalul**
Pictează gardul cu un amestec diluat de umbră arsă şi sienna arsă. Continuă să lucrezi fundalul, folosind pensula nr. 7: cu cât înaintezi spre prim-plan, culoarea dealurilor ar trebui să fie din ce în ce mai caldă. La final, marchează ultimul deal cu albastru-ultramarin amestecat cu puţin oranj

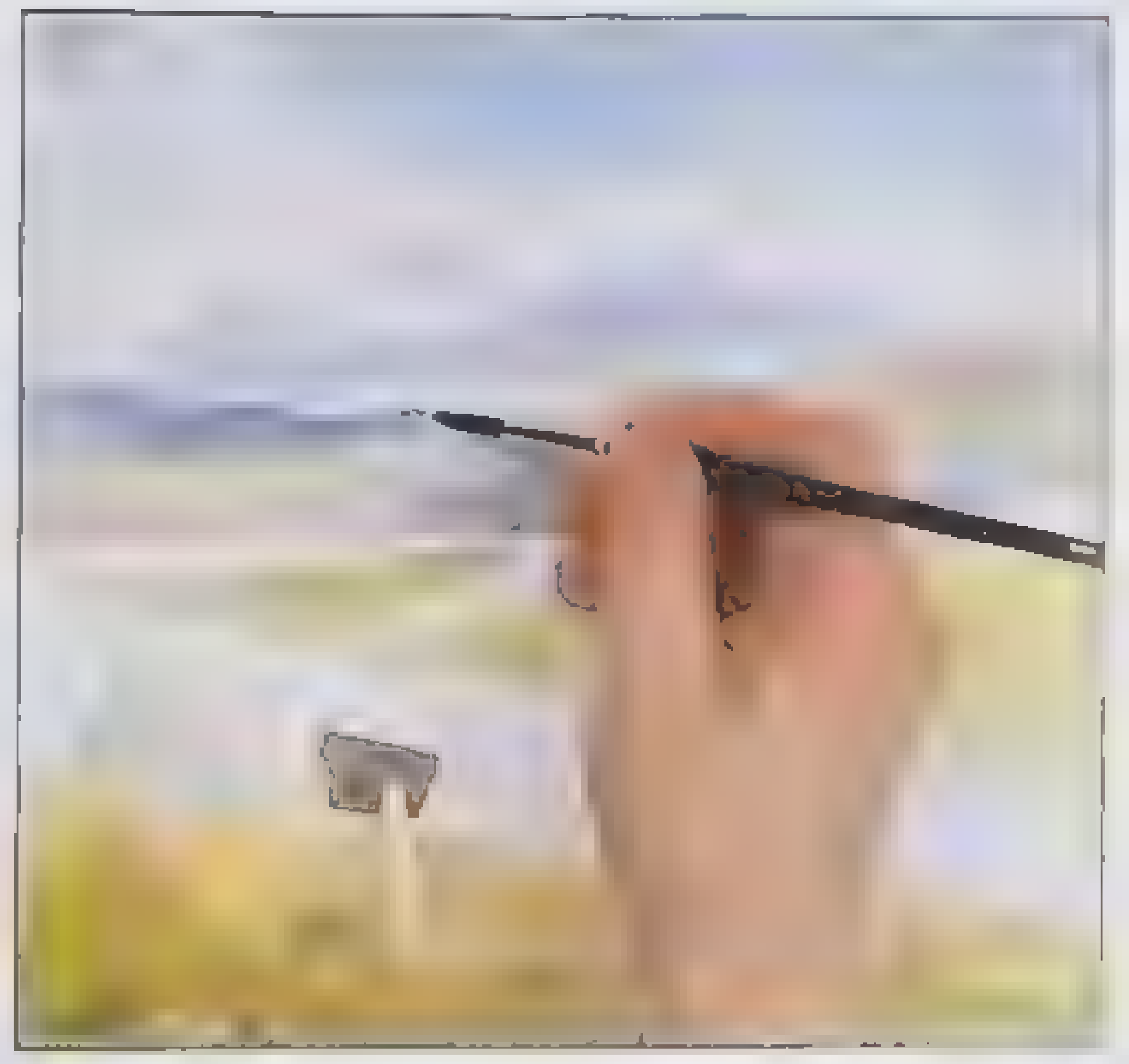

Fii creativ!

O schiţă simplă

Schiţa în acuarelă din imaginea de mai jos este foarte similară cu pictura din exerciţiul nostru. Ca şi în lucrarea noastră, dealurile au o nuanţă de albastru-ultramarin. Cu toate acestea, în schiţă, artistul s-a concentrat mai puţin asupra gradării tonurilor şi mai mult asupra creării unei scene spontane, caracterizată de culori strălucitoare.

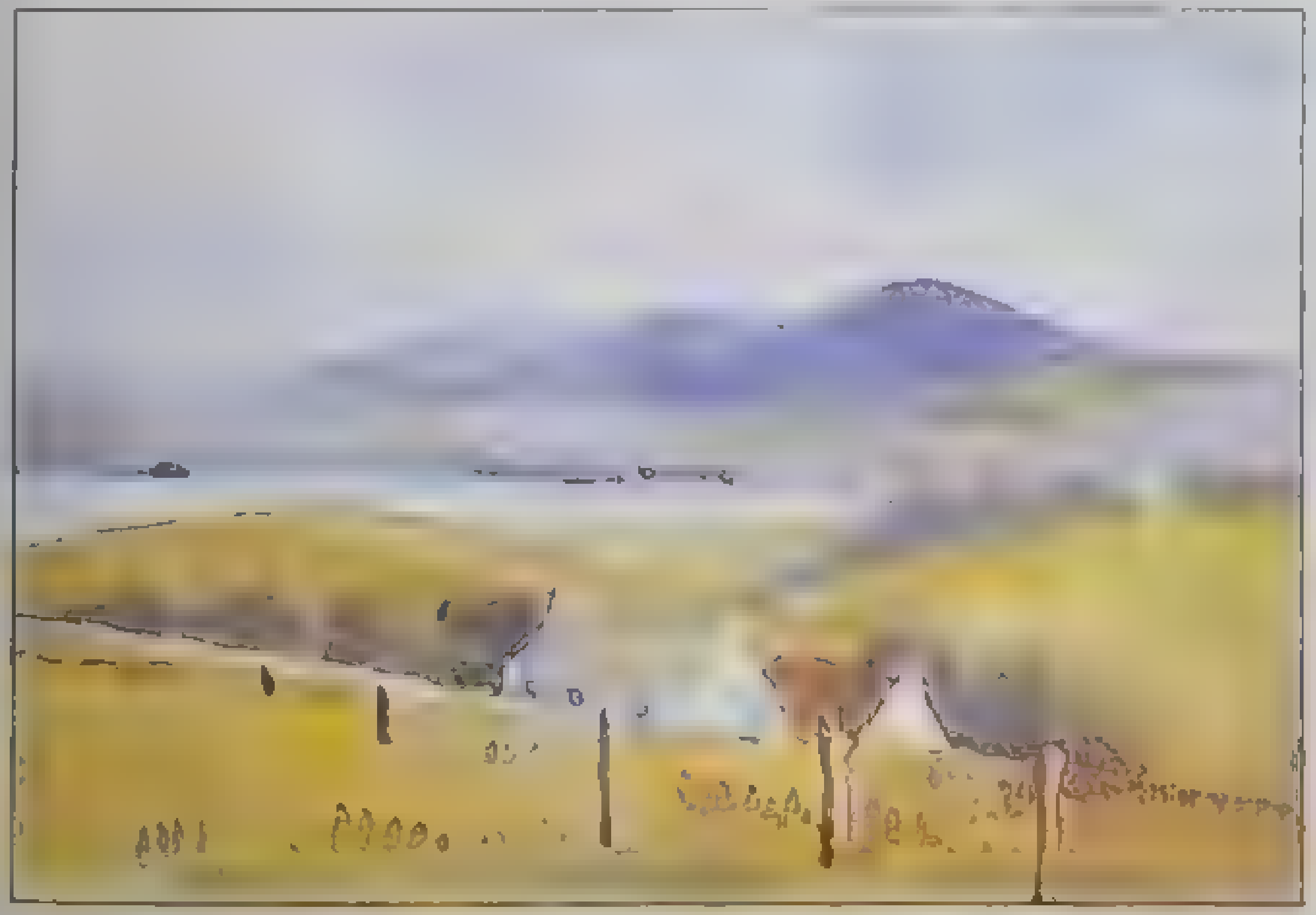

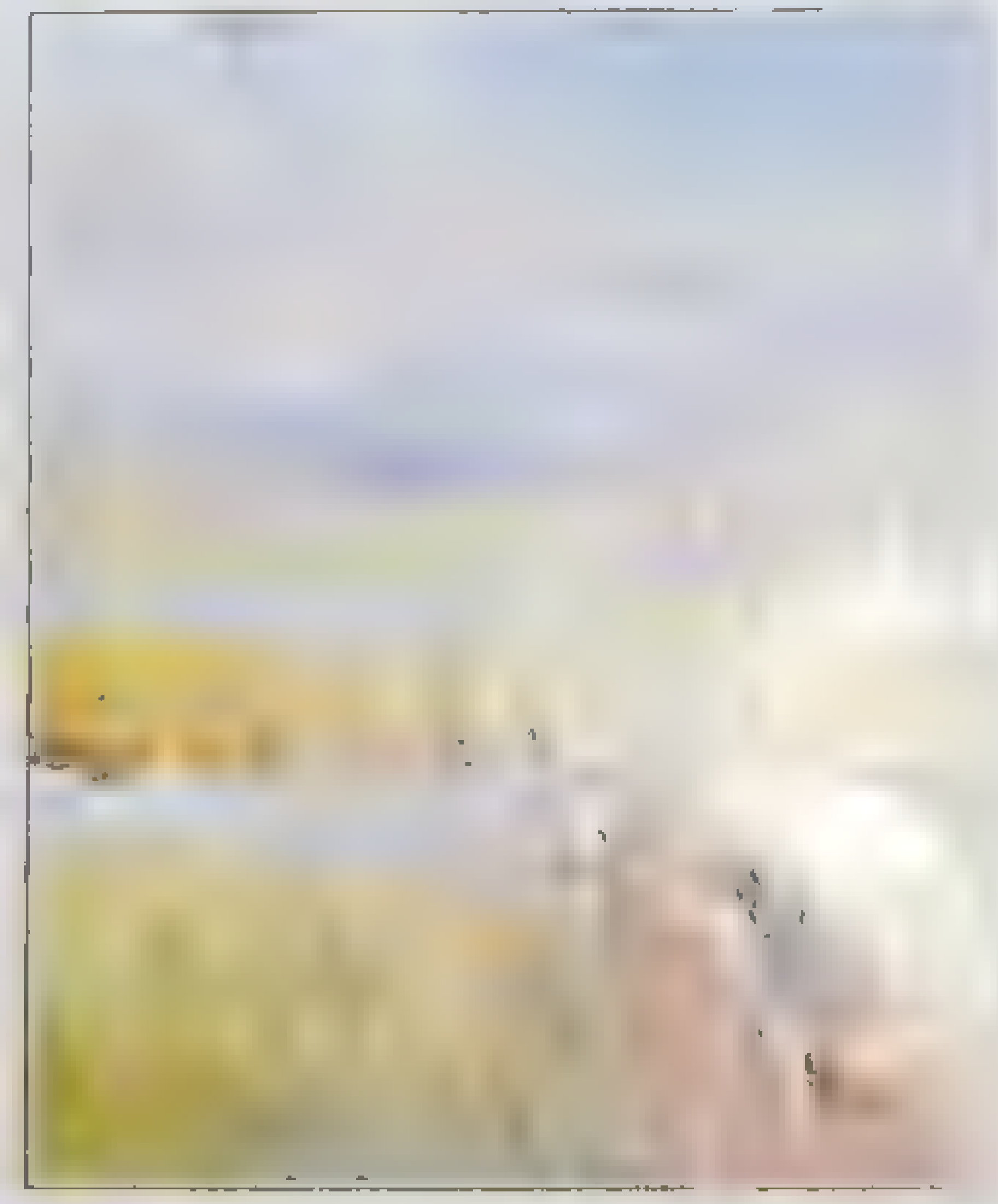

9 ▲**Continuă să pictezi dealurile şi copacii**
Pentru început, pictează copacii într-un singur bloc, folosind verde-albăstrui închis, compus din albastru-ultramarin şi puţin oranj de cadmiu. Lasă zona să se usuce şi apoi aplică din nou culoare pe deasupra, îmbunătăţind forma şi adăugând câţiva arbori în nuanţe diferite de albastru-ultramarin şi oranj de cadmiu. Întoarce-te la pensula nr. 10, pentru a picta dealul din spatele casei. Culoarea sa este obţinută din oranj de cadmiu, diluat cu puţină sienna arsă şi albastru-ultramarin.

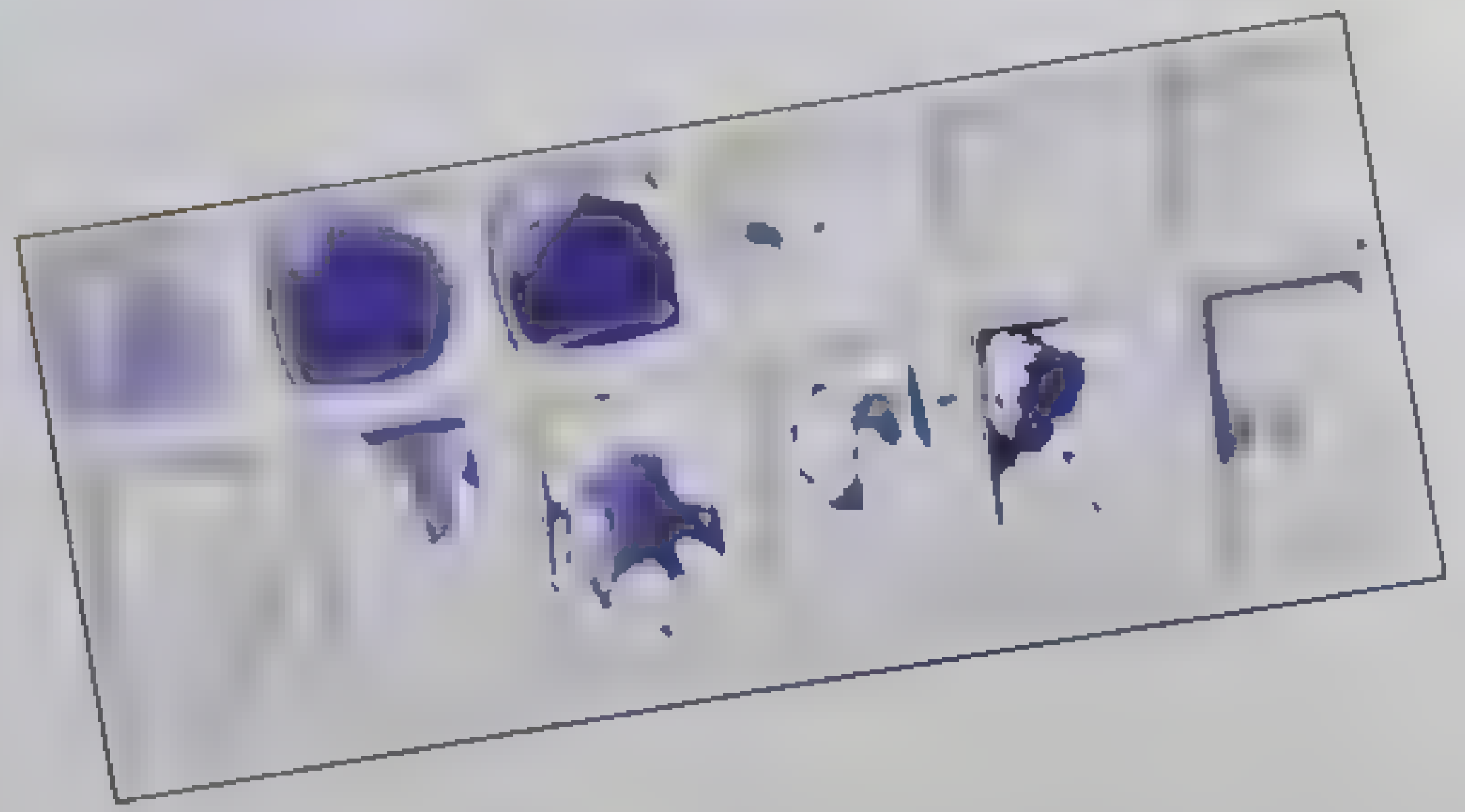

▶ **Realizează diferite nuanţe de albastru-ultramarin pentru a experimenta caracteristicile acestuia: pregăteşte trei sau patru doze mici de albastru, crescând cantitatea de apă folosită pentru fiecare, apoi verifică rezultatul pe o bucată de hârtie.**

10 ▼ **Finisează copacii**
Înainte ca oranjul folosit pentru deal să se usuce, pictează copacii cu un nou strat de culoare, obținut din albastru-ultramarin amestecat cu puțin oranj și sienna arsă; hârtia umedă va permite crearea unor margini difuze.

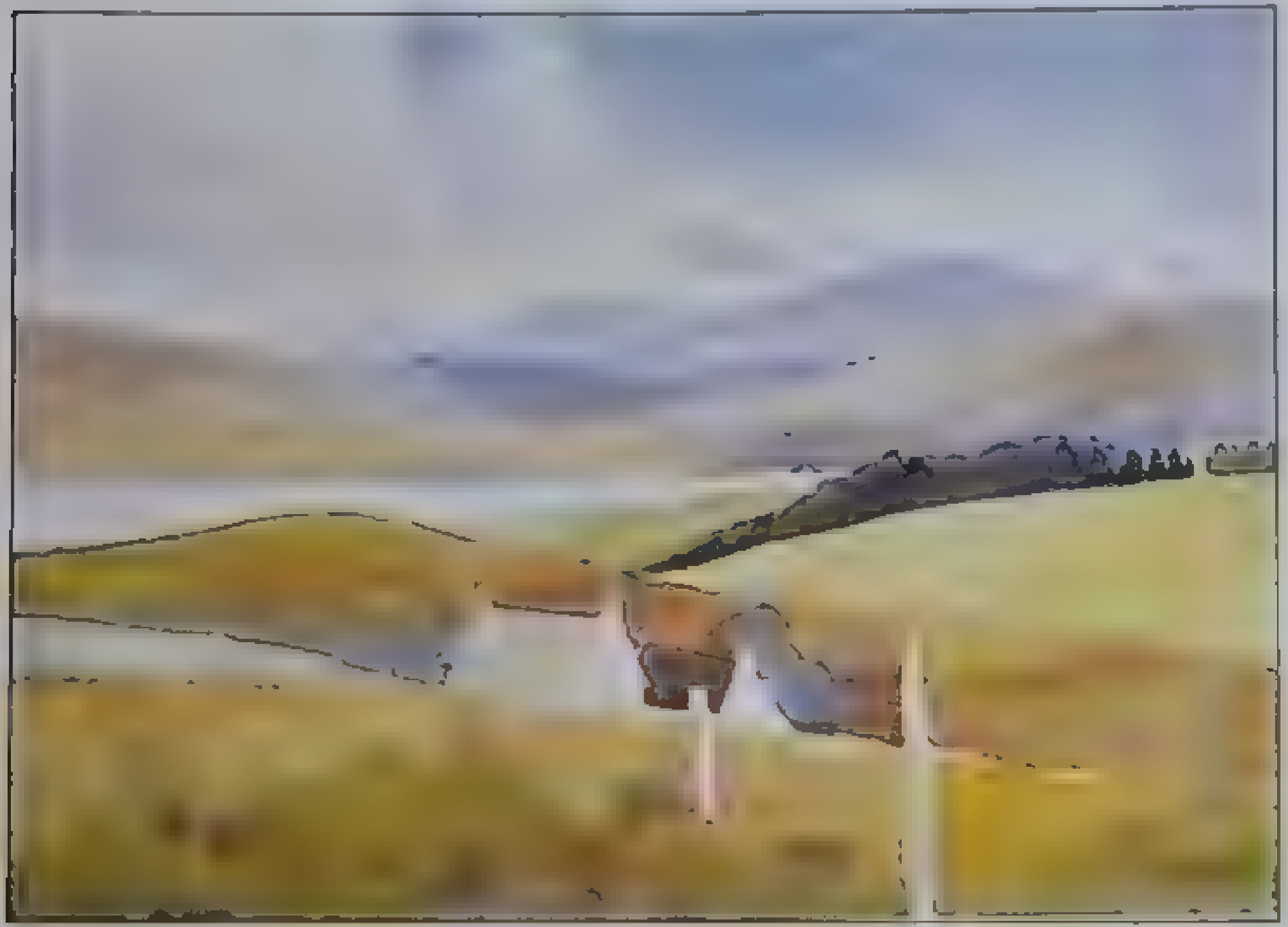

Operele maeştrilor

Jan Brueghel cel Bătrân (1568–1625) şi Josse de Momper (1564–1635)

Peisaj montan cu un lac

Cei doi pictori flamanzi colaborau și cu alți artiști; personajele din peisajele lui Momper erau deseori pictate de Brueghel. Această scenă este un bun exemplu de perspectivă aeriană, în care munții mai îndepărtați sunt pictați în nuanțe reci de albastru până se pierd în fundal, în timp ce tonurile calde brun-roșcate proiectează prim-planul spre observator.

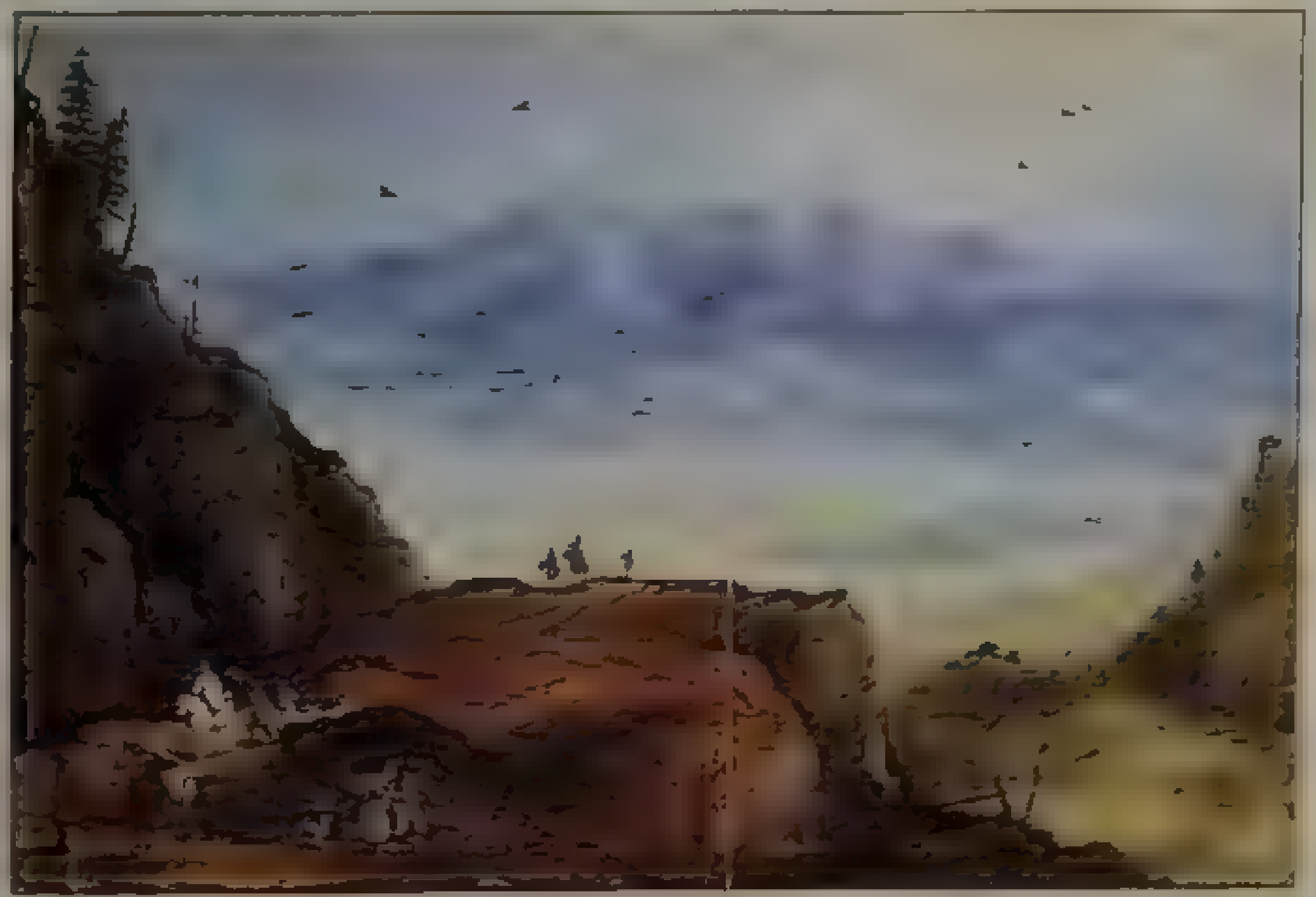

Tușele ușoare de brun-roșcat din prim-plan reprezintă unul dintre trucurile folosite de artiști pentru a crea o perspectivă convingătoare.

Pe fundalul luminos se disting câteva mici siluete; ele definesc proporțiile din imagine și creează totodată un punct focal.

UN PAS ÎNAINTE

Până acum ai reprodus principalele elemente ale peisajului. Pictura nu este completă încă, însă nuanța albastră subtilă din depărtare și prim-planul mai intens creează deja o senzație de adâncime.

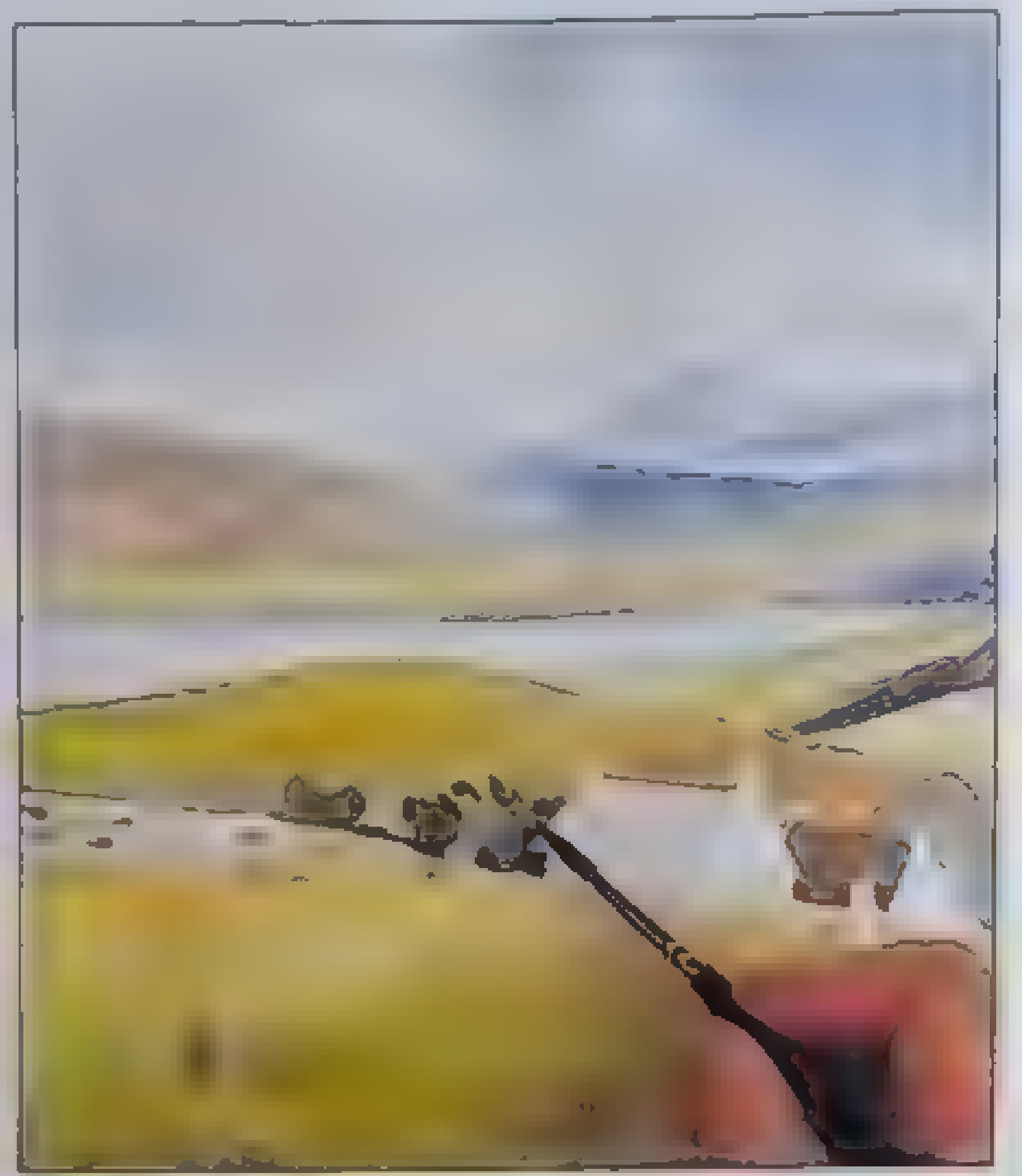

11 ▲ **Definește dealurile, gardul și copacii**
Acum, lucrează la detalii: folosind pensula nr. 7, perfecționează siluetele dealurilor, apoi adaugă câteva tușe de umbră arsă pentru pietrele zidului. Pictează umbre clare pentru copacii îndepărtați folosind albastru-ultramarin; procedează la fel și pentru copacii din spatele casei, folosind verde de Hooker și puțină umbră arsă.

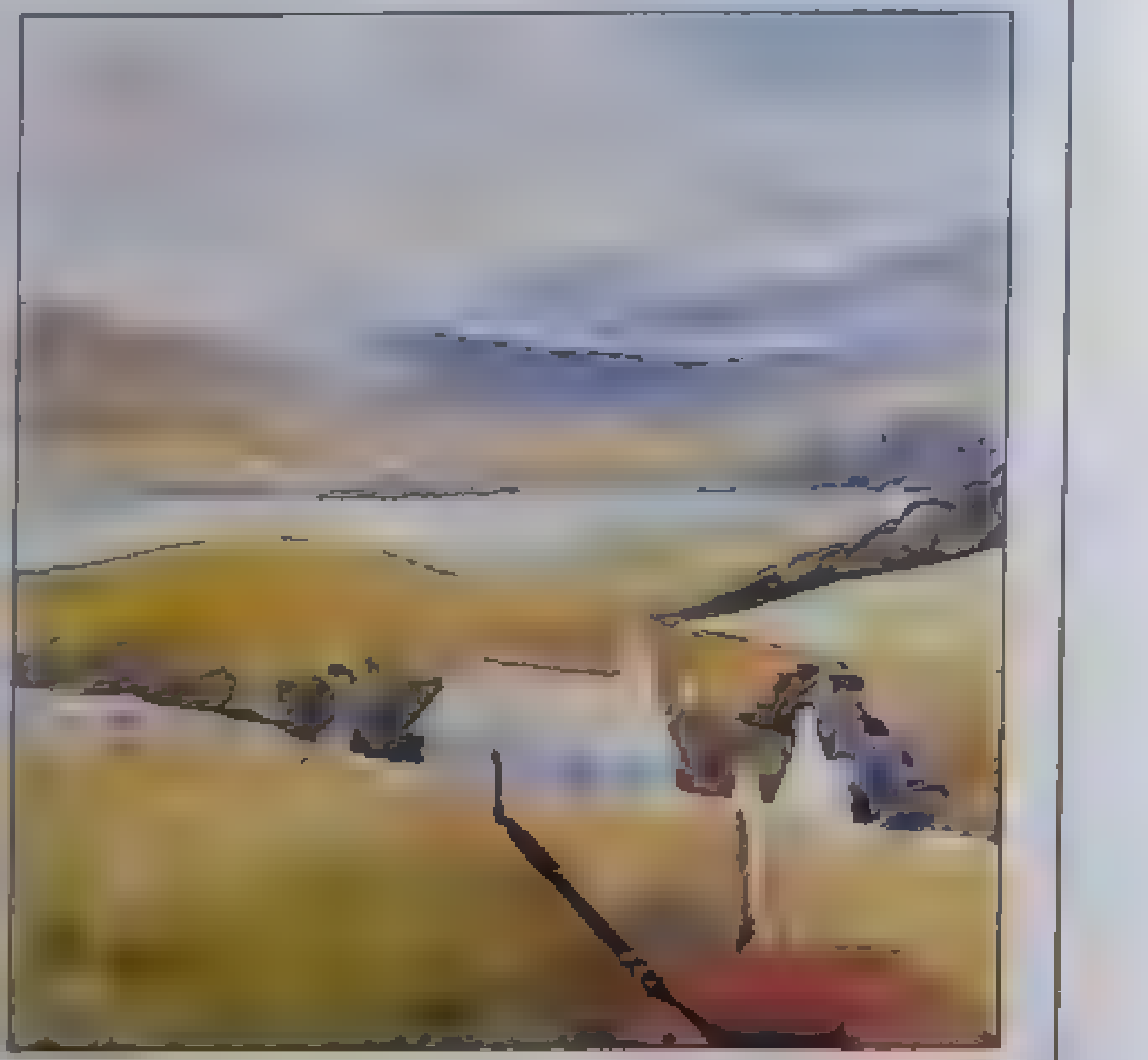

12 ▲ **Completează casa și gardul**
Pictează partea umbrită a casei cu albastru-ultramarin și puțină umbră arsă. Finisează gardul, marcând partea umbrită a fiecărui stâlp cu un amestec în părți egale de umbră arsă și albastru-ultramarin.

13 ▼ **Modelează norii**
Pentru a îmbogăți aspectul norilor, mai întâi umezește cu apă curată zona rezervată lor, apoi punctează umbrele cu albastru-ultramarin amestecat cu puțină umbră arsă

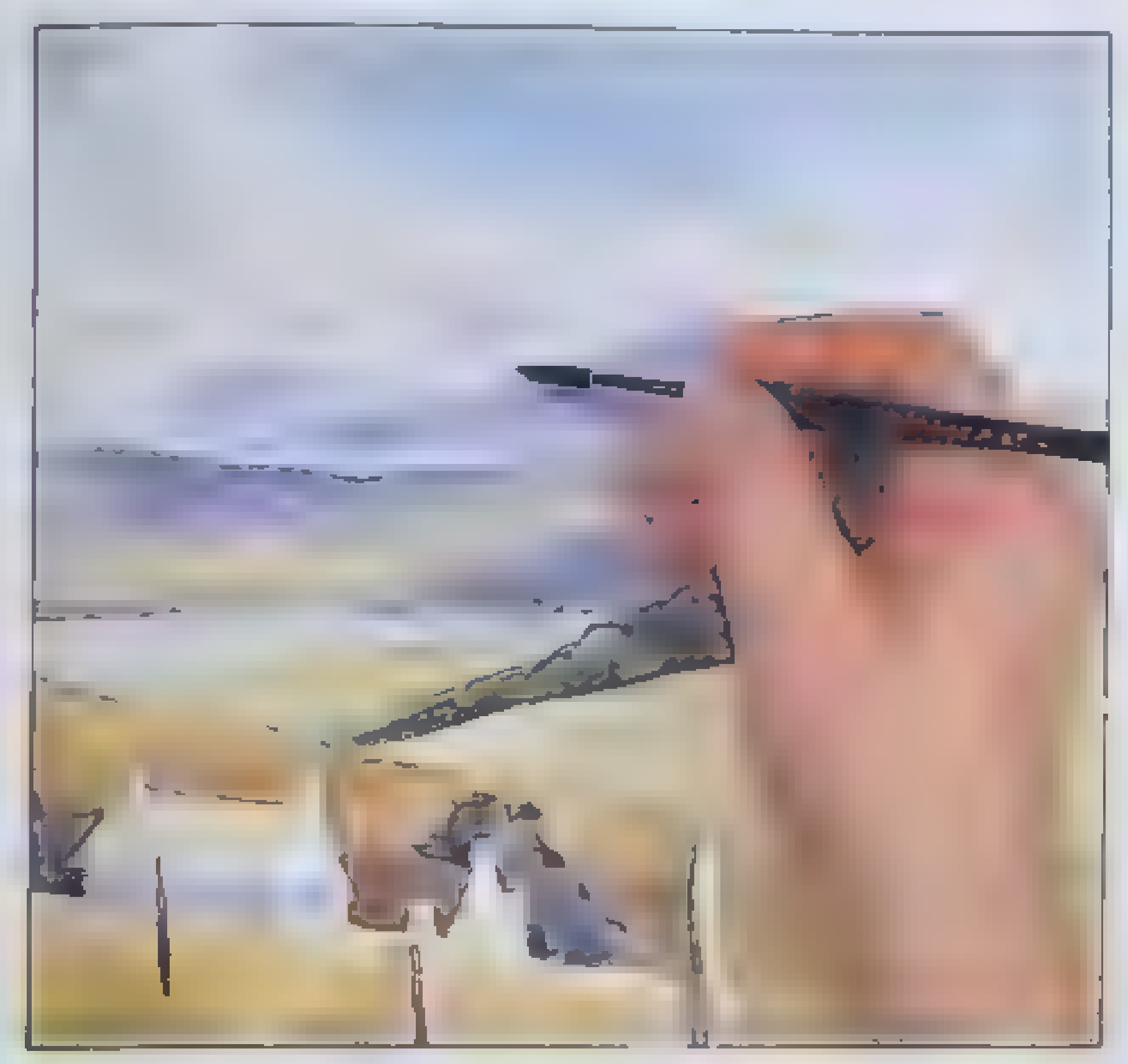

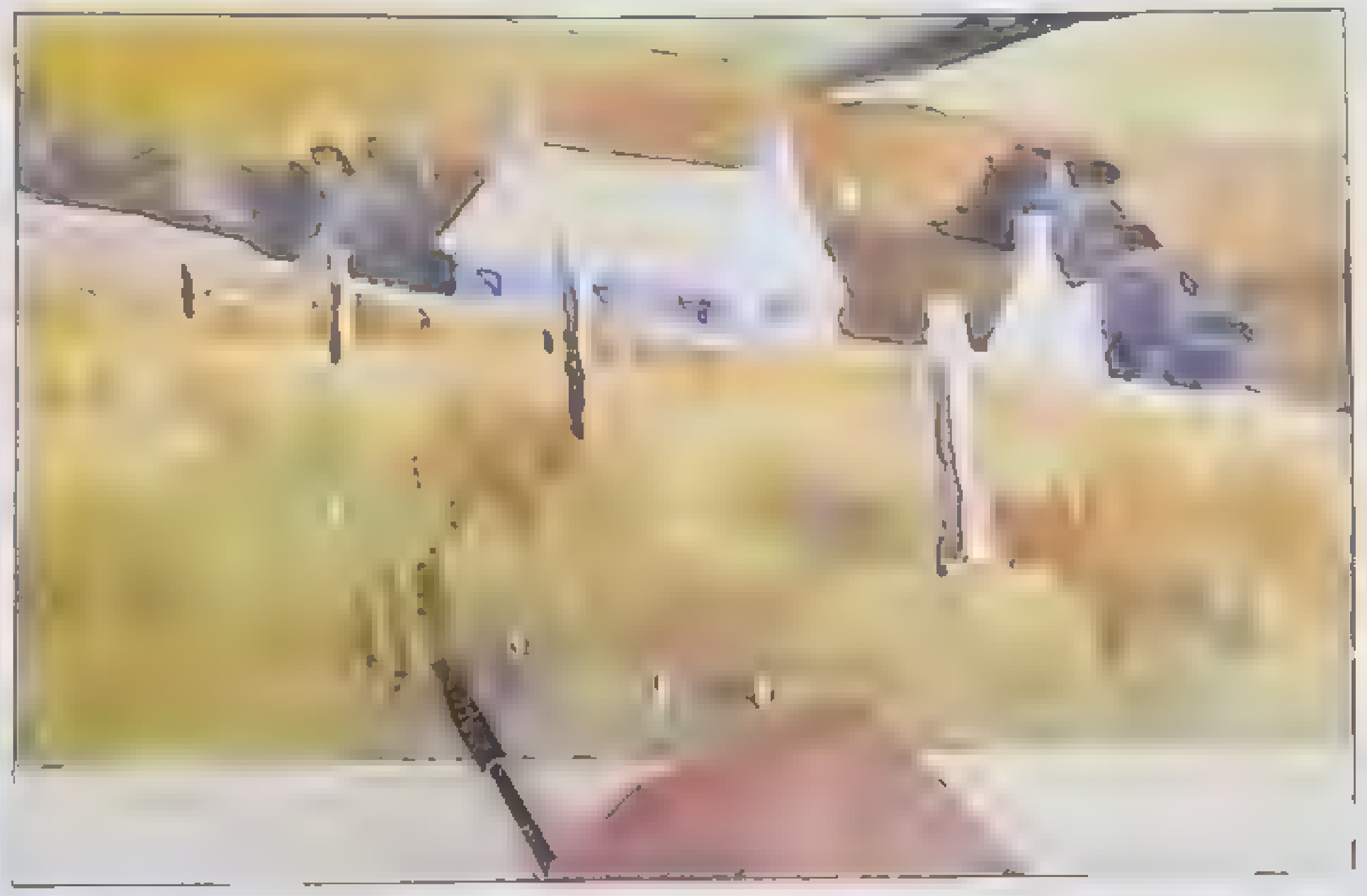

14 ▲ **Completează prim-planul**
La final, concentrează-te pe prim-plan: pictează câteva tufișuri luxuriante de iarbă și frunze pe deasupra nuanței de verde deja uscată folosind oranj de cadmiu, albastru-ultramarin și sienna arsă, amestecat in diferite moduri

O LUCRARE COMPLETĂ

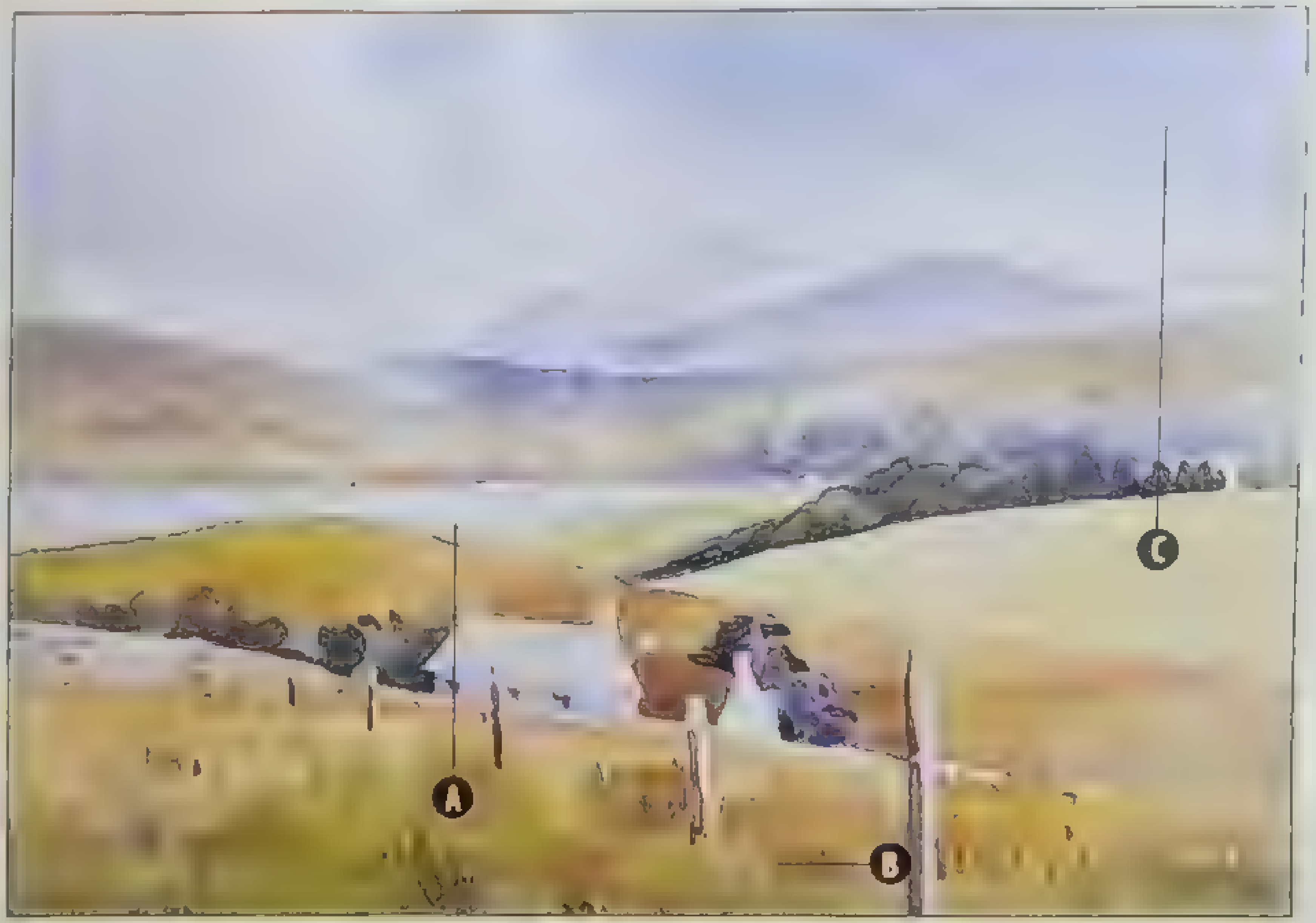

A O reflexie a cerului
Apa lacului este practic incoloră. De aceea, a fost pictată cu un strat subtil de albastru de Winsor, care reflectă culoarea cerului.

B Prim-plan în detaliu
În ultimele etape, a fost adăugată iarbă pictată peste culoarea deja uscată. În acest mod, au fost introduse formele detaliate, care se concentrează în prim-plan. În schimb, fundalul pare neclar.

C Diferite tonuri de albastru
Cerul a fost pictat cu albastru de Winsor, creând astfel o delimitare subtilă față de dealurile din depărtare, redate cu albastru-ultramarin.

[illegible]

- Învață să pictezi fără să murdărești culorile
- Experimentează aplicarea culorii cu o pensulă uscată.
- Pictează pe un panou preparat cu grund.

Perspectiva aeriană

Când pictezi peisaje verosimile este esențial să redai senzația de distanță și de adâncime. Dincolo de culoare, ton și textură, mai poți crea și alte efecte convingătoare în pictură.

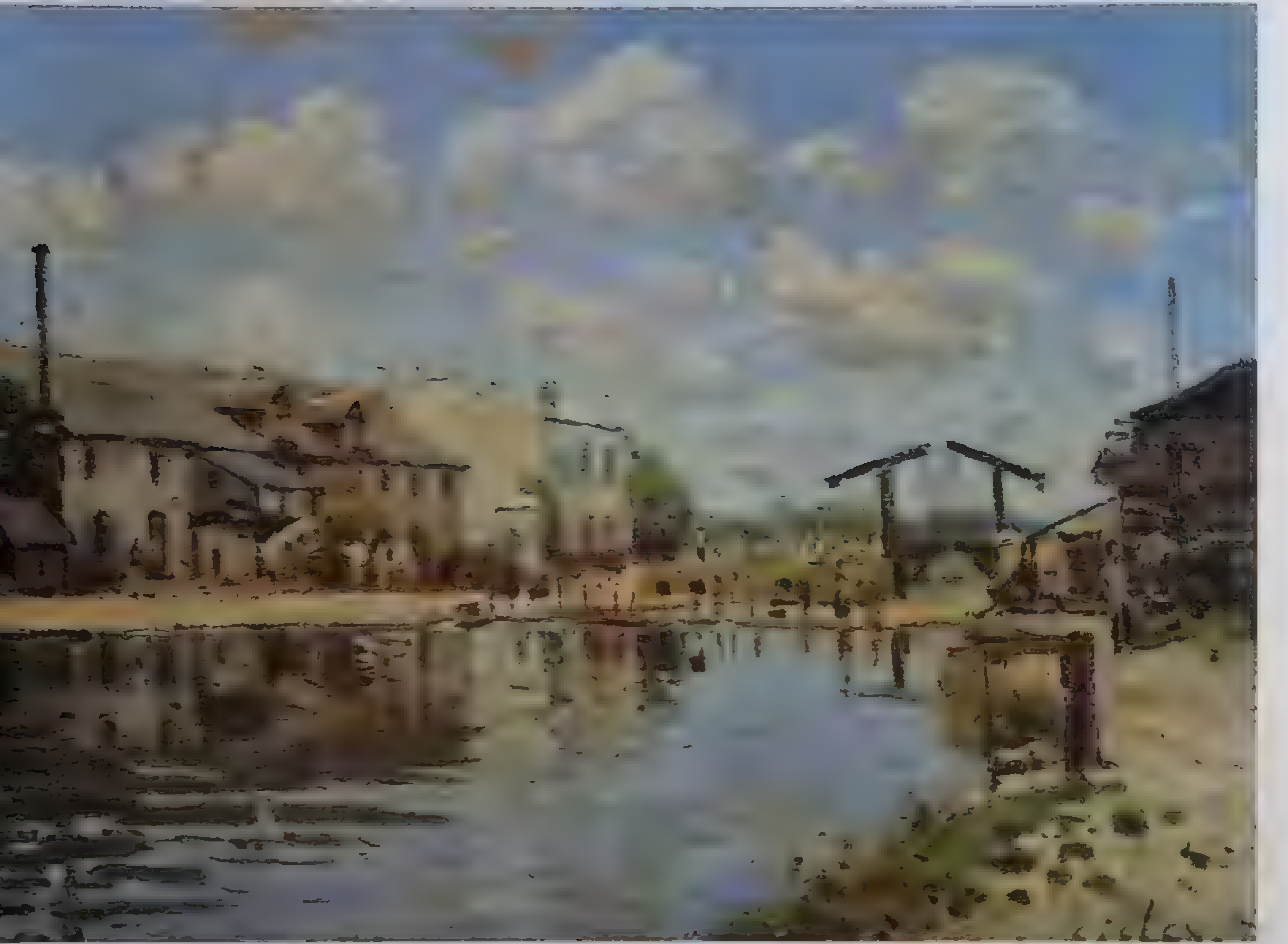

▲ **În *Canalul Saint-Martin, Paris*, de Alfred Sisley, albastrul cerului este mai difuz și estompat pe linia orizontului, creând astfel un sentiment de profunzime**

Perspectiva aeriană este o modalitate foarte bună de a crea iluzia de **profunzime** într-un peisaj; observația atentă, împreună cu alte câteva trucuri ale meseriei, îți vor permite să pictezi peisaje în care ochiul se poate pierde spre orizont.

Termenul de „perspectivă aeriană" a fost inventat de **Leonardo da Vinci** (1452-1519), în încercarea de a descrie efectul de estompare treptată a culorilor într-o pictură, care imită modul în care atmosfera modifică tonurile în funcție de distanță. Acest fenomen se datorează faptului că pământul este înconjurat de atmosferă, un strat de gaz, vapori de apă și particule. Undele luminoase, călătorind prin aer, întâlnesc aburul și particulele în suspensie, pentru ca ulterior să fie deviate sau parțial absorbite. Chiar și poluarea, vremea, anotimpul și ora din zi influențează lumina, iar acesta este motivul pentru care un peisaj se află în continuă schimbare, creând mereu noi provocări pentru artist

Metode pentru a crea o perspectivă aeriană

Pentru a crea iluzia de profunzime și de distanță, este necesar să creezi un contrast între obiectele mai apropiate și cele mai îndepărtate. De asemenea, trebuie să creezi o gradație atentă a culorilor, tonurilor și texturilor dinspre prim-plan înspre fundal. Începe fiecare pictură planificându-ți tipurile de contrast pe care le vei folosi

Culorile calde și reci Dacă privești un peisaj de țară cu o lumină bună, poți observa, de exemplu, cum culoarea unei porți, a unui acoperiș sau a unei mașini din apropierea ta seamănă cu nuanța naturală, în timp ce același obiect, văzut de la distanță, capătă un ton diferit, mai rece

În general, poți remarca modul în care peisajul se colorează în tonuri de albastru, pe măsură ce distanța față de privitor crește: dealurile de la orizont capătă o nuanță de albastru-deschis, iar atunci când sunt acoperite de păduri înverzite sau de plante cu flori, par învăluite de un albastru-violaceu întunecat. Pentru a reda și mai bine iluzia de spațiu într-o pictură, este recomandat să folosești culori calde pentru prim-plan și tonuri reci de albastru și gri-albăstrui pentru fundal

Detalii Detaliile unui copac sau ale vegetației din prim-plan sunt evidente, fie pentru că, în general, vedem mai bine de aproape, fie pentru că atmosfera estompează detaliile din depărtare. Dacă privești iarba de la picioarele tale, poți distinge fiecare fir în parte, în timp ce câmpiile din depărtare ți se vor părea că îmbracă un verde uniform

În cazul unui peisaj de pădure, adaugă câteva detalii pline de viață în prim-plan pentru a reda frunzele și ramurile și tratează copacii din depărtare în ansamblu

Dacă vei pune accentul pe elementele cele mai apropiate de tine și vei estompa nuanțele fundalului cu degetele, vei face ca acea zonă să se piardă în depărtare

În cazul în care pictezi în acuarele, lucrează pe o hârtie umedă pentru fundal și adaugă detaliile pe culoarea uscată din prim-plan, pentru a obține cel mai mare contrast

Nuanțele și tonurile Chiar și tonul culorii se schimbă în funcție de distanță privind de aproape un copac sau un gard viu, vei putea distinge diferite tonuri și nuanțe de verde, însă dacă privești copacii ceva mai îndepărtați, vei ob[illegible] că aceștia par să aibă culori ma[illegible] me. O modalitate de a defin[illegible] te utilizarea tonurilor d[illegible] nă zi, un obiect apropiat va [illegible] zone de lu[illegible] distanța [illegible]

Cum să accentuezi profunzimea [illegible]

Perspectiva aeriană este un instrument excelent, care rezolvă multe din dificultățile întâlnite în pictura peisajelor. Imaginează-ți că abia ai terminat un peisaj, însă nu ești mulțumit: în loc să fie condus dinspre prim-plan către orizont, ochiul rătăcește prin pictură sau sare în mod continuu de la zonele din [illegible] parte [illegible] acest inconvenient, poți introduce [illegible] creând astfel iluzia unor zone mai ap[illegible] altora mult mai îndepărtate.

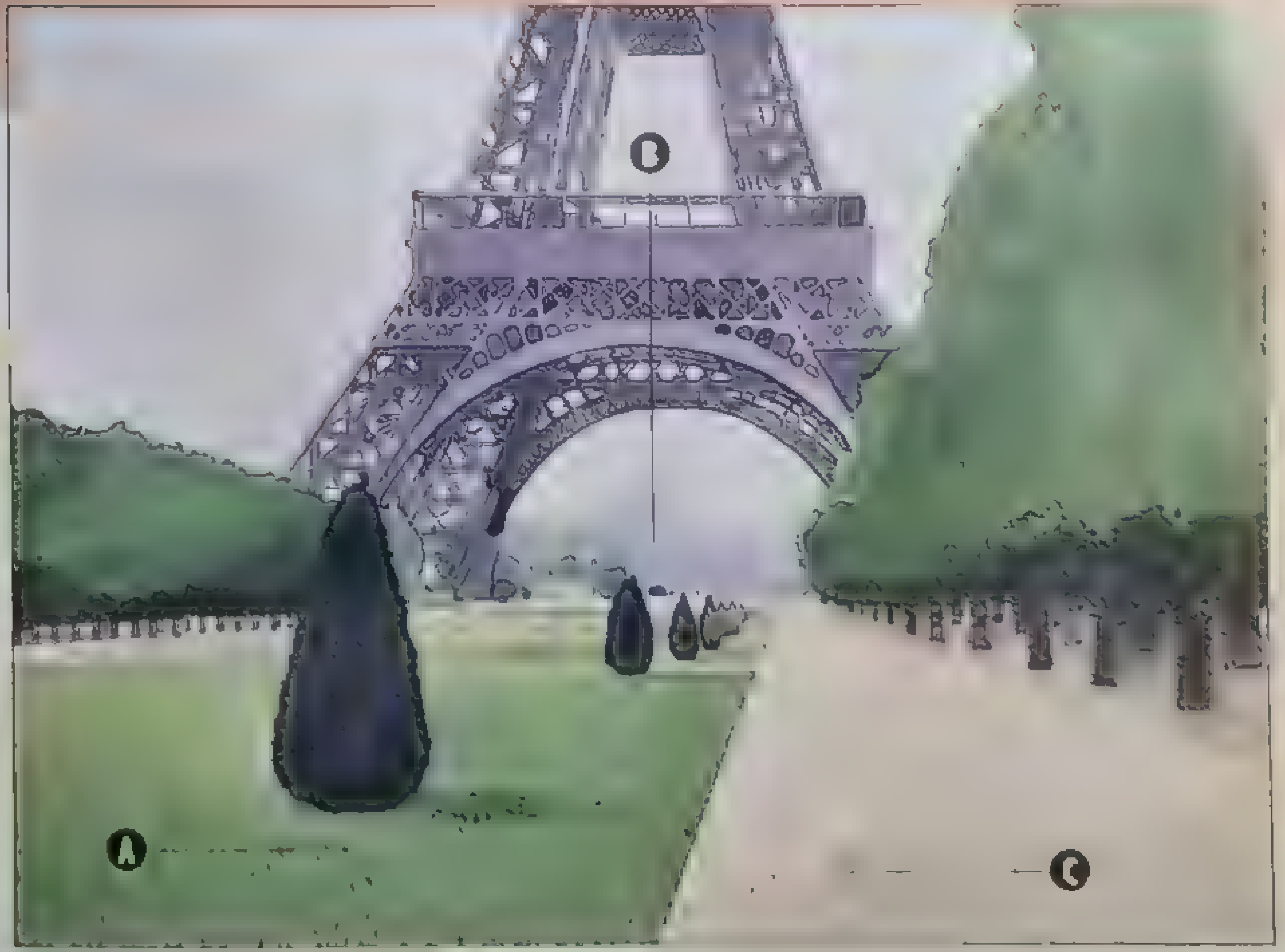

[illegible] foarte bine definite, astfel încât acestea [illegible] ze un contrast cu elementele mai îndepărtate

B Temperează culorile din fundal, neutralizându-le cu puțină culoare complementară sau făcându-le mai reci, cu puțin albastru.

C Adaugă detalii în tonuri calde, cum ar fi pietrișul din prim-plan, întrucât aceste culori sunt proiectate spre privitor. Detaliile în culori strălucitoare creează același efect, reprezentând soluția preferată de mulți artiști. **Thomas Gainsborough** (1727-1788), de exemplu, adăuga adesea în prim-planul peisajelor sale un personaj îmbrăcat în roșu.

O felicitare

Creează o felicitare frumoasă, folosind o tehnică simplă și veche: imprimarea.

Matrițele din cauciuc reprezintă un instrument ușor și distractiv dacă vrei să creezi motive decorative. Tehnica de imprimare își are originile în India antică, unde se foloseau panouri de lemn, gravate într-o manieră foarte elaborată, pentru a crea decorațiuni pe bumbac și mătase. Gravura în lemn (xilogravura) necesită îndemânare, însă poți obține un efect similar și cu ajutorul gumei de șters. Guma de șters este confecționată din cauciuc moale, dar destul de consistent, și este ușor de incizat cu o dălțiță pentru linogravură.

Se desenează o formă pe guma de șters și se elimină cauciucul în exces pentru a lăsa modelul în relief. Apoi, imaginea este impregnată cu cerneală sau tuș, cu ajutorul unei tușiere adecvate (există tușuri în diverse culori, inclusiv auriu și argintiu) și este tipărită pe hârtie.

Pentru acest exercițiu am folosit două tipuri diferite de hârtie: păsările sunt imprimate pe hârtie japoneză subțire și absorbantă, în timp ce frunzele sunt tipărite pe hârtie de 150 g/m², care reține mai puțină cerneală și produce o amprentă mai neregulată.

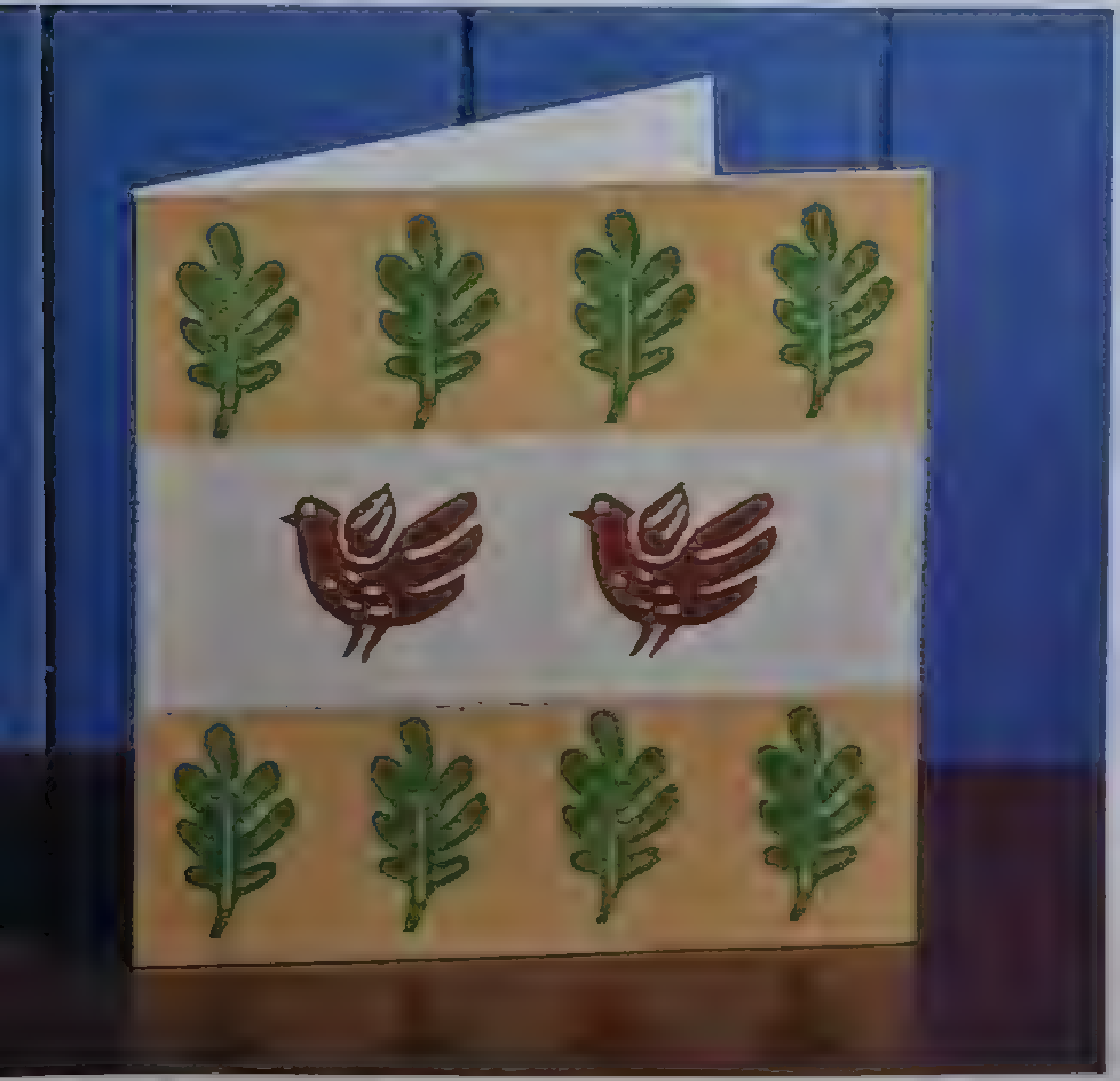

▼ Modelele simple imprimate pun accentul pe diferența dintre cele două tipuri de hârtie utilizate pentru felicitare.

MATERIALE

- Carton de 300 g/m²
- O foarfecă și un creion
- O gumă de șters pentru creion
- Un pix
- Dălți pentru linoleum cu lame în V și U
- Hârtie brună de 150 g/m²
- Hârtie japoneză
- O riglă din metal
- O tușieră pentru tuș verde și brun
- Bucăți de hârtie
- Un cutter și o foaie de linoleum
- Adeziv pentru hârtie

ÎNCEPE

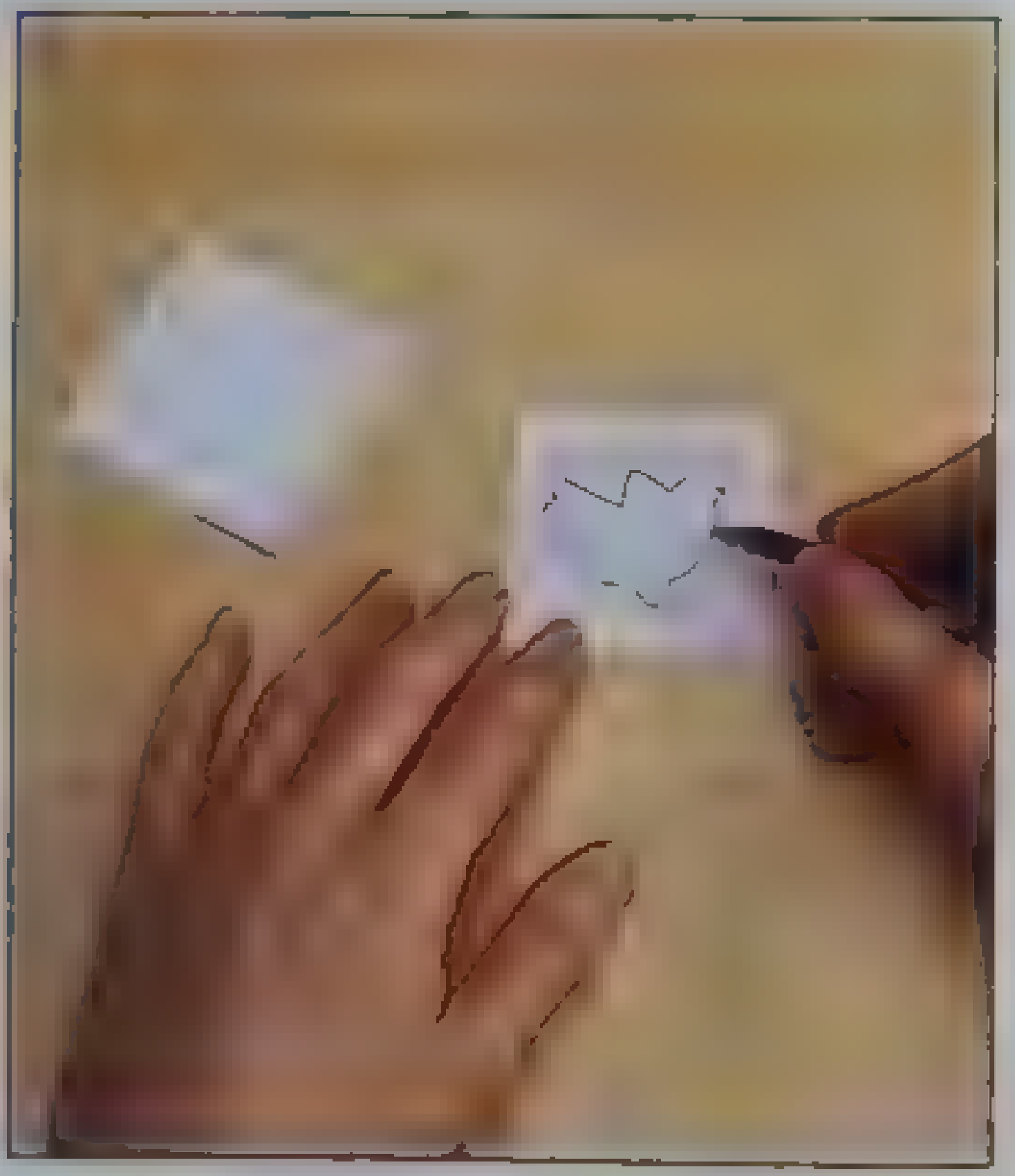

1 ▲ Pregătește modelele
Taie o bucată mică de carton pentru fiecare model și marchează ușor dimensiunea gumei de șters; desenează pasărea și frunza într-o manieră simplă, stilizată

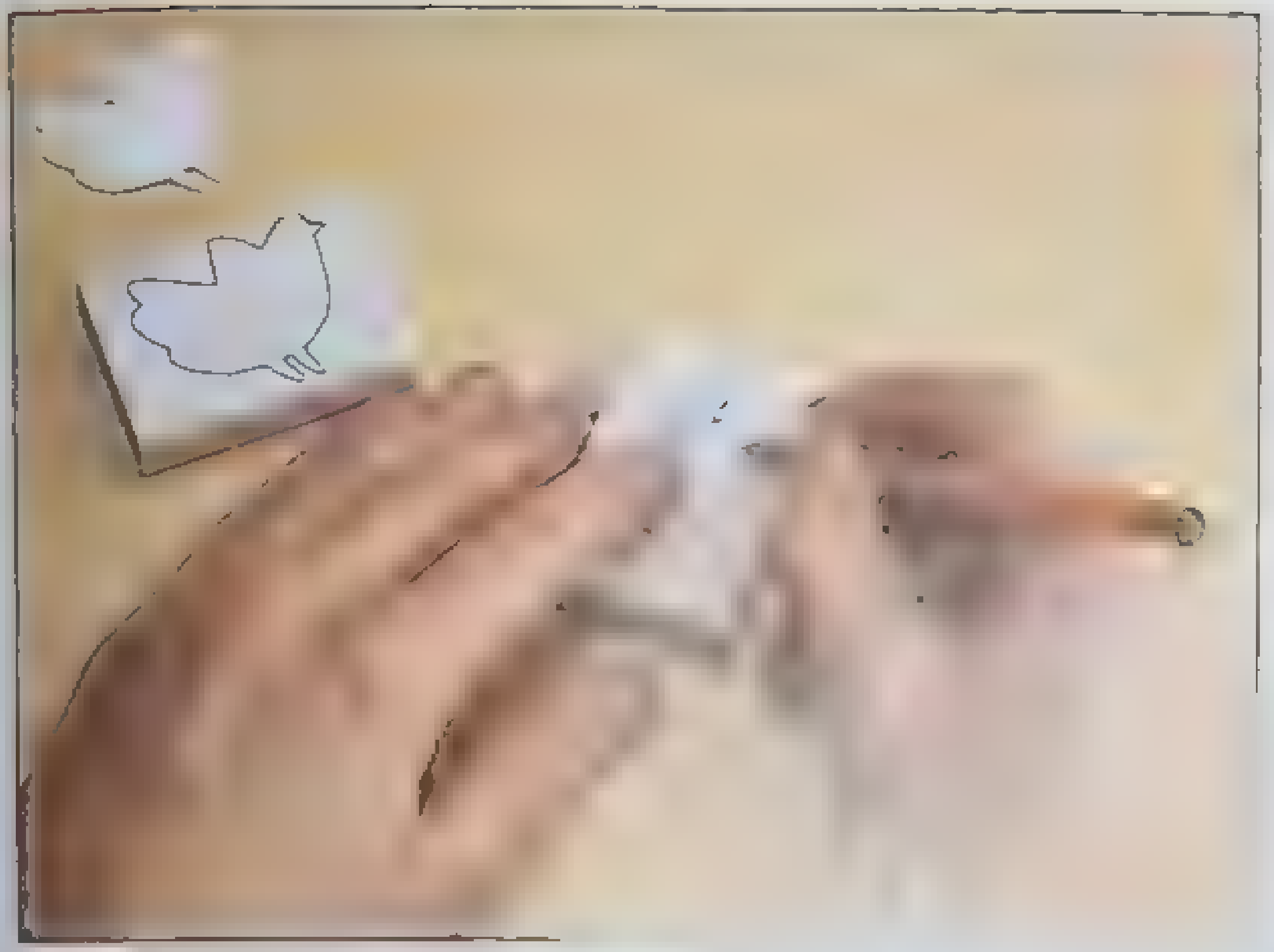

2 ▲ Transferă modelele pe guma
Folosind o foarfecă bine a
așază-le pe gume și trasează
modelele și desenează detal
penele pentru coada și piep
o nervură lungă centrală și

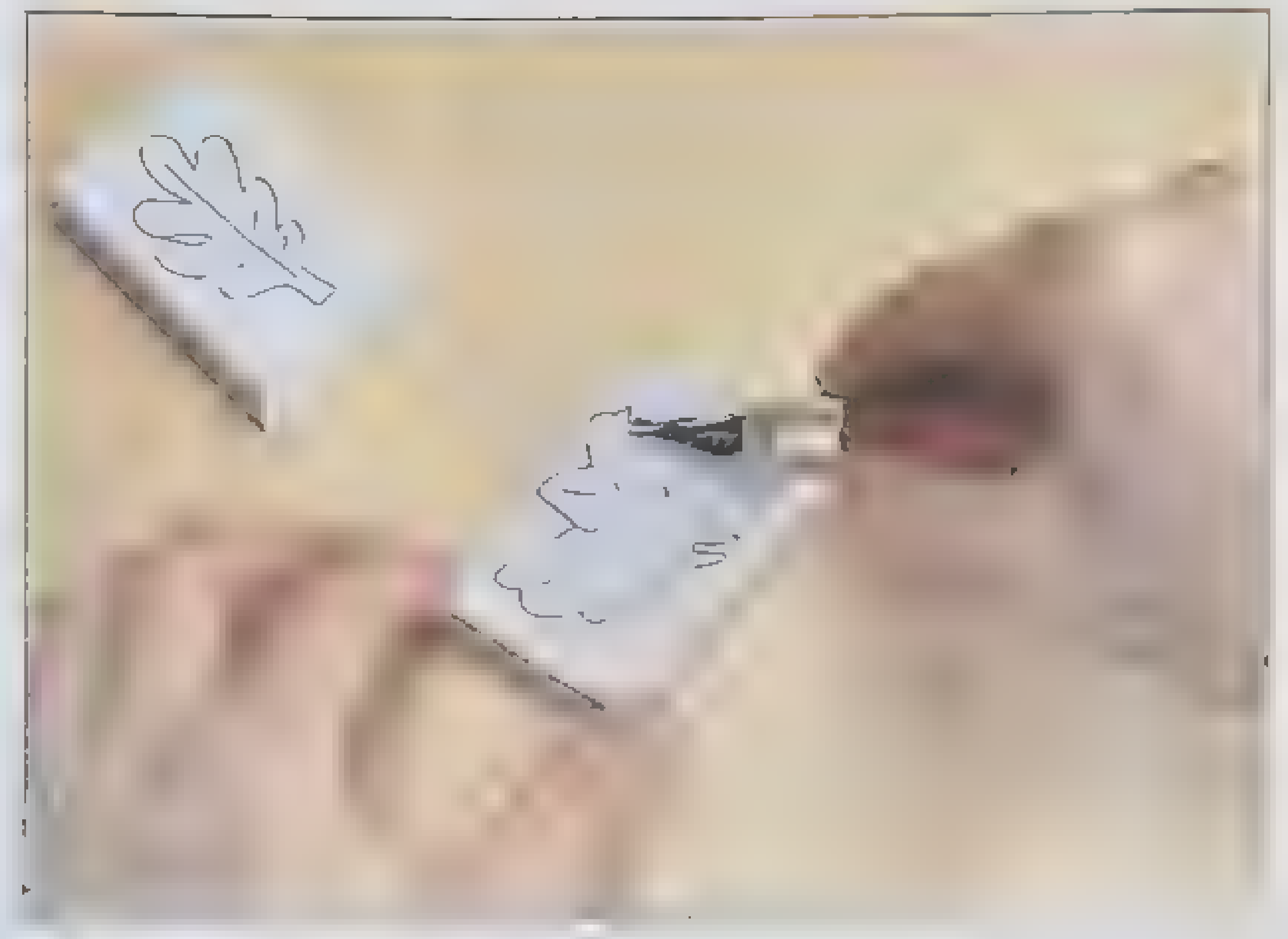

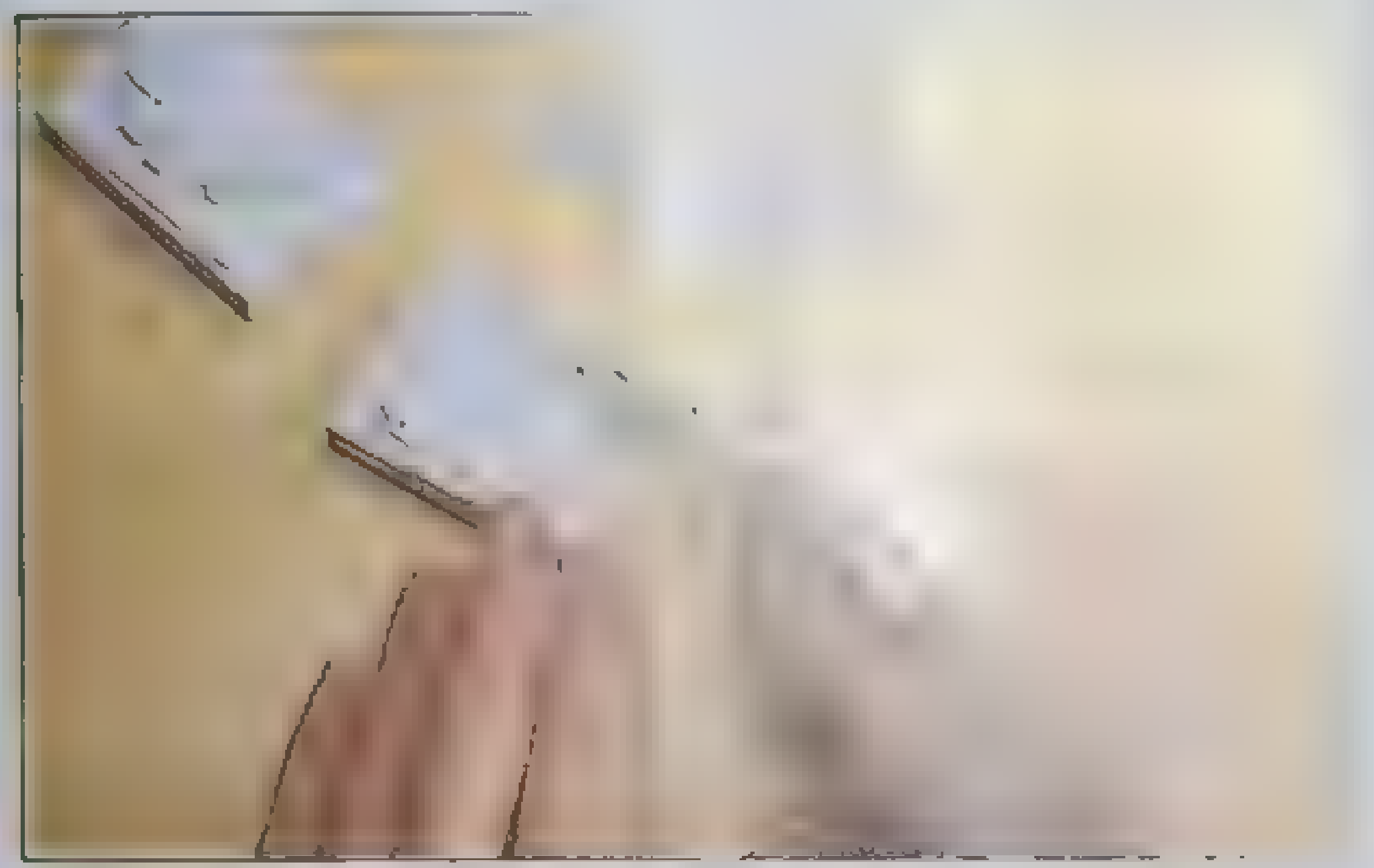

4 ▲ Gravează detaliile
Folosind aceeași daltă îngustă, incizează cu atenție detaliile frunzelor și ale păsării. Gravează o serie de linii conice pe aripa păsării și pe coadă, pentru a reprezenta penele, și pe frunză, pentru nervuri. Decupează câteva ovale mai puțin adânci pe pieptul păsării. Pentru a decupa ochiul, ține dalta vertical și rotește-o încet, apoi îndepărtează excesul de cauciuc. Folosește dalta cu lama în formă de U și, din interior spre margini, elimină tot surplusul de cauciuc din fundal pentru a accentua imaginea

5 ▲ Taie hârtia
Taie un pătrat de 16 cm din hârtia maro-deschis; rupe cu rigla din metal o bandă de 16 x 5 cm de hârtie japoneză; în acest mod, vei obține margini neregulate, în contrast cu marginile nete ale celuilalt tip de hârtie. Ca punct de referință pentru imprimare, marchează o crestătură în sus și în jos pe carton, la fiecare 4 cm.

6 ▶ Imprimă frunzele
Presează matrița frunzei pe tușiera cu cerneală verde; imprimă unele imagini de probă pe benzi de hârtie pentru a verifica modelul. În cele din urmă, imprimă frunzele pe carton, aliniindu-le în funcție de semnele făcute. Nu uita să tamponezi ștampila cu cerneală de fiecare dată

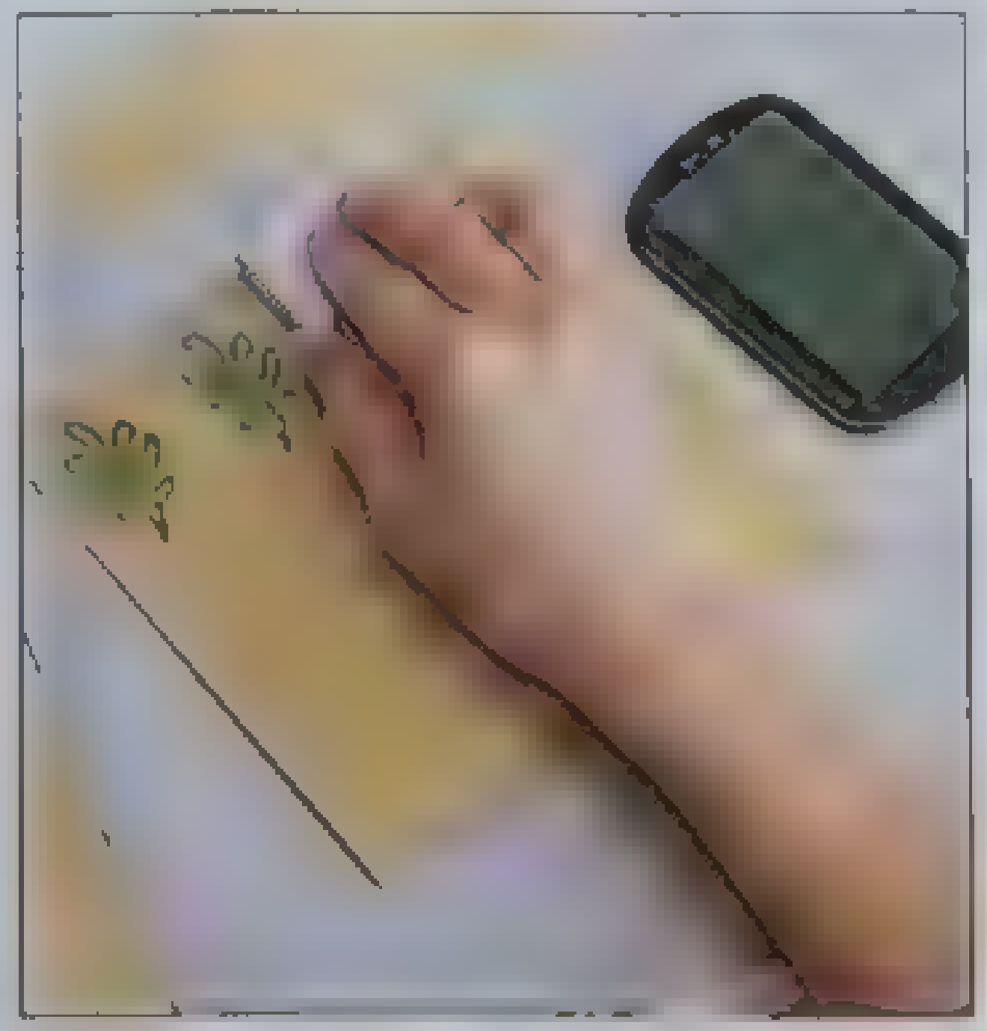

SFATURI
Cum să pliezi cartonul

Cel mai simplu ar fi să așezi cartonul pe o foaie de linoleum, marcând apoi mijlocul marginii de sus și al marginii de jos. Aliniază rigla cu aceste semne, folosindu-le ca punct de reper, și trasează o incizie superficială cu ajutorul cutterului. Pliază cartonul în două, cu tăietura la exterior. În cazul în care marginile nu se potrivesc perfect, taie-le din nou cu cutterul.

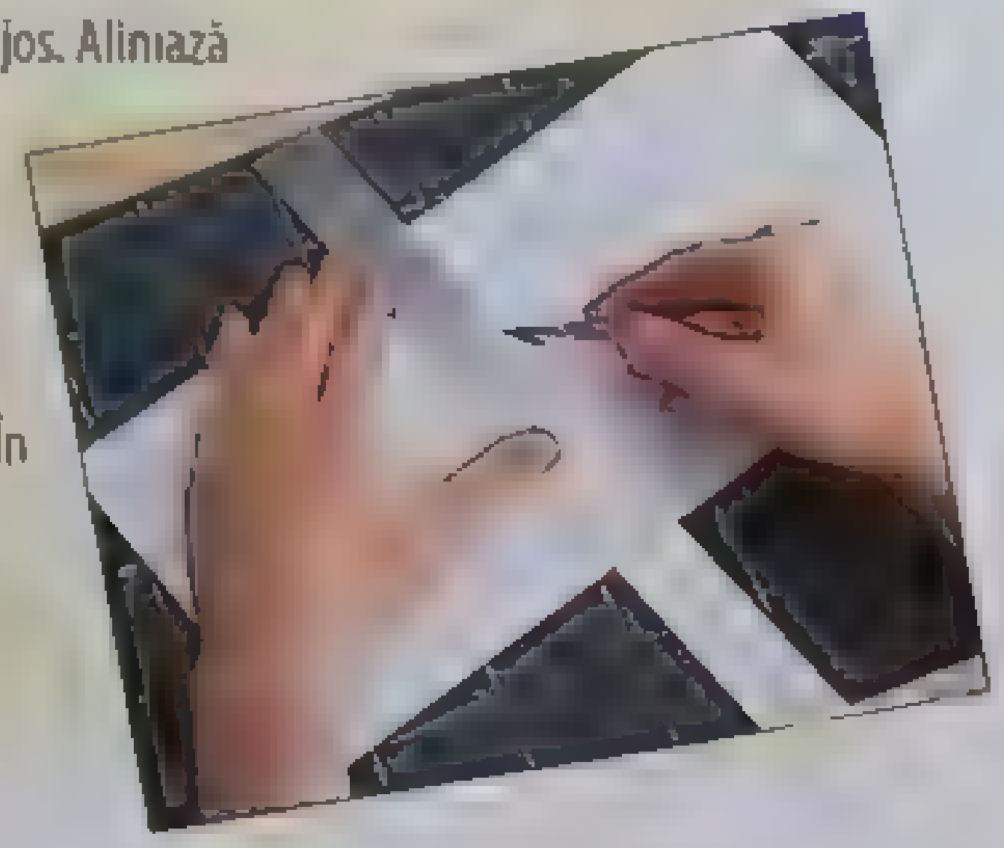

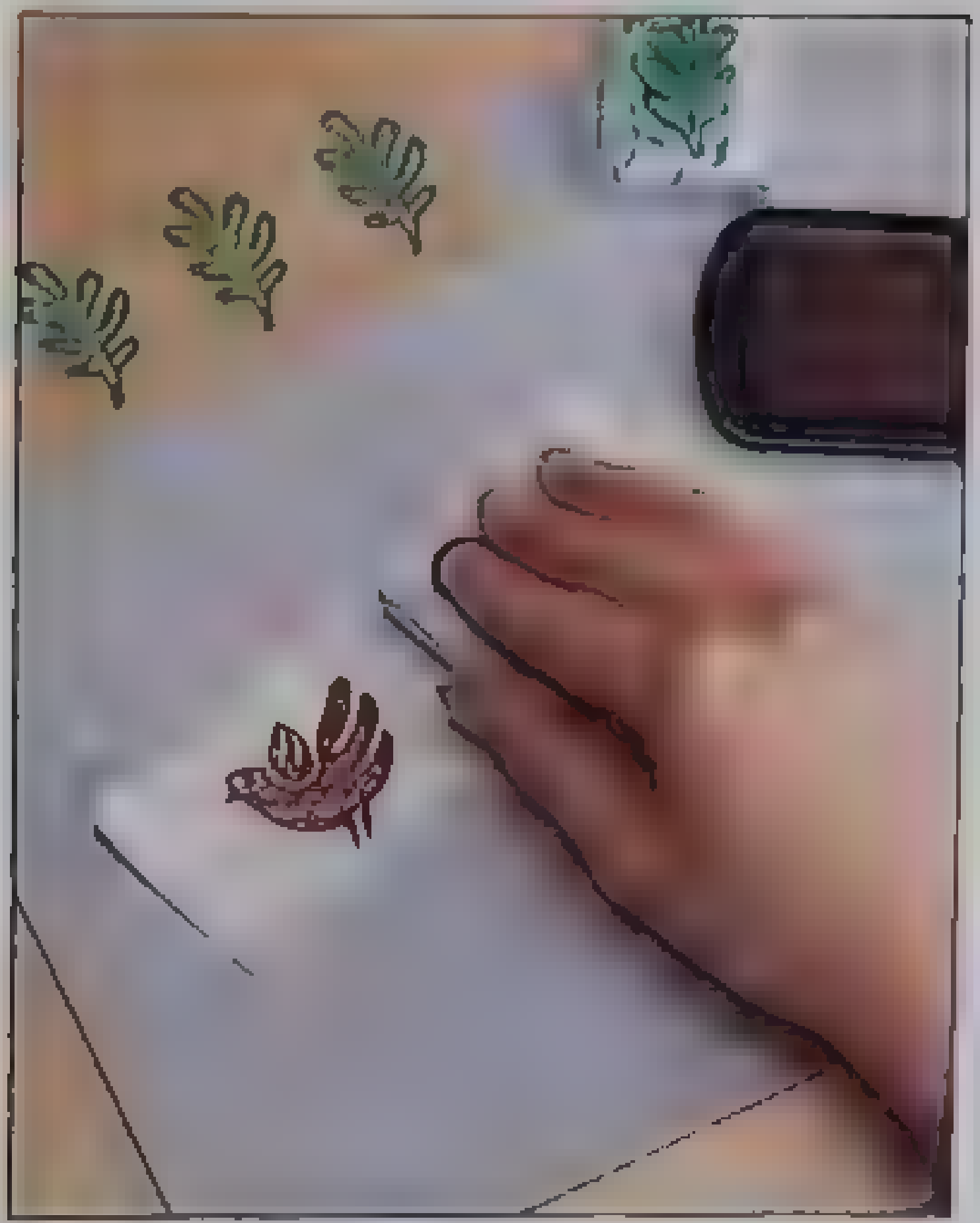

7 ▲ Imprimă păsările pe hârtia japoneză
Marchează câteva linii de direcţie pe marginile hârtiei japoneze: două la 2 cm de laturi şi una la 0,5 cm de marginea inferioară. Imprimă păsările pe banda de hârtie japoneză, menţinându-le în interiorul liniilor în creion şi îmbibând ştampila în tuş brun după fiecare aplicare. Când cerneala s-a uscat, şterge urmele de creion.

8 ▼ Compune felicitarea
Taie o bucată de carton de aproximativ 32 x 16 cm şi pliaz-o pe jumătate. Aplică adezivul pe spatele hârtiei maro şi lipeşte-o de carton, aliniind marginile (eventualele nepotriviri între hârtii pot fi eliminate cu cutterul). Lipeşte hârtia japoneză pe carton, în mijlocul celor două rânduri de frunze

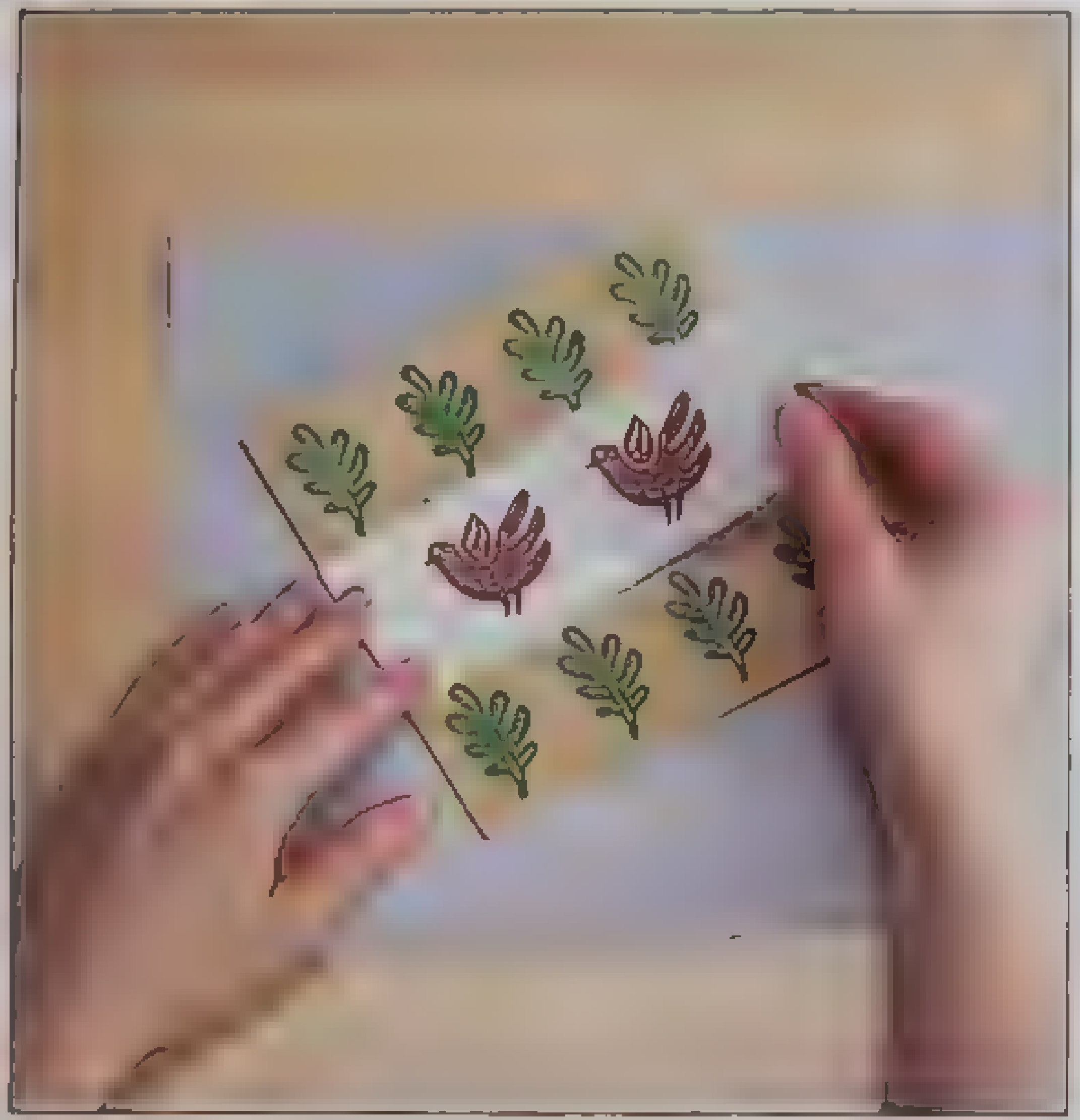

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Creează o copertă de caiet marmorată.

- Descoperă cum poţi dilua pictura în ulei pentru a o face să alunece pe apă
- Creează decoraţiuni pe suprafaţa apei
- Elimină culoarea în exces cu o bucată de hârtie.

O LUCRARE COMPLETĂ

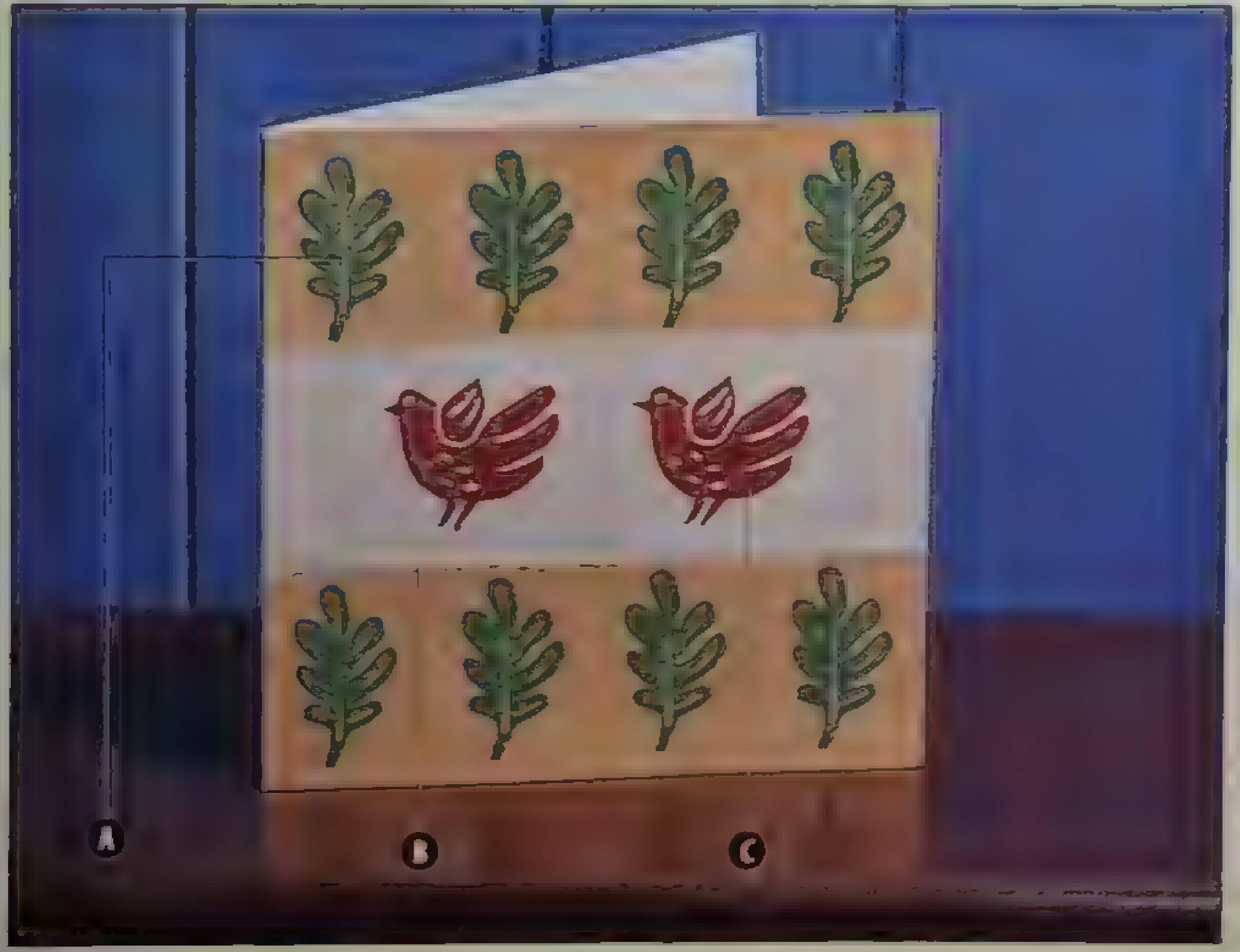

A Forme simple
Formele desenate sunt simple şi bine definite: în acest mod sunt mai uşor de imprimat.

B Margini moi
Hârtia japoneză a fost ruptă pentru a obţine margini neregulate, dar frumoase.

C Culori armonioase
Culorile alese pentru imprimare (verde şi brun) sunt rustice şi se armonizează cu tipul de hârtie şi culoarea ei naturală.

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

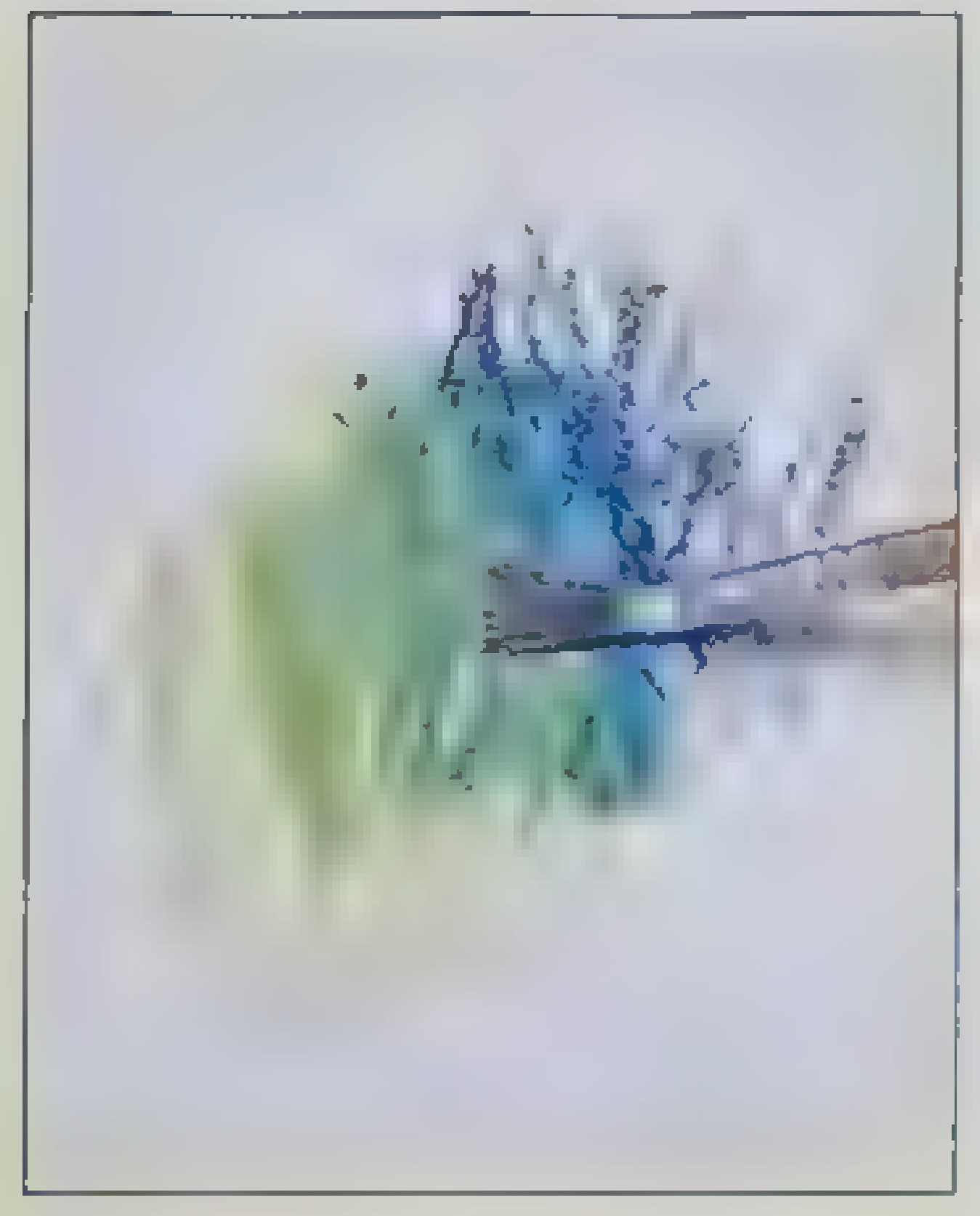

Esenţă de petrol
Pastelurile uleioase şi culorile de ulei sunt materiale dense, care trebuie adesea dizolvate sau diluate pentru a fi utilizate. Cei doi solvenţi folosiţi de către artişti sunt esenţa de terebentină (vezi rubrica „Glosar" din numărul 2) şi esenţa de petrol. Aceasta din urmă este rezultatul unor operaţiuni speciale de rafinare a petrolului, care o fac potrivită pentru diluarea vopselurilor şi a lacurilor. Este preferată de mulţi artişti, deoarece este mai puţin grasă decât esenţa de terebentină şi are un miros mai puţin înţepător.

Fond de protecţie
Fondul de protecţie este o substanţă folosită pentru a acoperi o parte dintr-o suprafaţă, cum ar fi hârtia, pânza, ţesătura sau matriţa de imprimare, pe care trebuie reproduse imagini sau modele decorative. Fondul protejează suprafaţa acoperită de pictură, coloranţi sau de substanţele chimice aplicate. Pentru imprimare, se folosesc în mod frecvent materiale, cum ar fi ceara, şi un vernis special de protecţie, pentru a preveni ca acidul (utilizat la gravarea liniilor marcate pe matriţă) să atingă zonele care nu ar trebui gravate. Lichidul pentru mascare este folosit în picturi pentru a acoperi zonele care trebuie să rămână albe. Chiar şi pastelurile cerate pot avea aceeaşi funcţie, în special, în cazul acuarelelor

Sgraffito
Prin *sgraffito* se înţelege, în general, orice desen sau inscripţie gravată pe o suprafaţă de piatră, ceramică, metal, ipsos, etc., cu ajutorul unui instrument ascuţit Termenul se poate confunda uneori cu graffitiul americanilor, care în anii 1970 desenau pe ziduri, pe obloanele magazinelor şi pe pereţi caselor.

Leonardo DA VINCI (1452–1519)
Leonardo da Vinci este cunoscut drept cel mai mare geniu al Renaşterii: talentul său nu s-a limitat doar la pictură, ci s-a extins şi la arhitectură, ştiinţă, muzică şi in[illegible] nerie. Ne-au rămas p[illegible] le sale, însă ele sun[illegible] cele mai renumit[illegible] exemplu *Mona Lis*[illegible] şi *Fecioara din*[illegible] Toscana, Leonard[illegible] Andrea del Verrocchio (14[illegible]). În Florenţa. În 1482, el [illegible] lui Ludovico Sforza, [illegible] inginer militar şi artist. Între 1500 [illegible] a trăit pe lângă diferiţi aristocraţi [illegible] erau patronii săi, pentru ca apoi să se alăture curţii franceze de la Amboise, la invitaţia regelui Francisc I. Leonardo a fost printre primii pictori care au experimentat pictura în ulei. Scrierile sale stau mărturie nu numai pentru cunoscuta sa măiestrie de artizan, ci şi pentru creativitatea sa incredibilă: ele conţin desene şi proiecte pentru aparate de zbor şi arme, dar şi studii şi cercetări în domeniul anatomiei şi al ştiinţelor naturale

Profunzime
Termenul se referă la iluzia distanţei resimţită de privitor într-o pictură adică la modul în care obiectele mai îndepărtate par să fie si[illegible] tele prim-planului. Sen[illegible] funzime înt[illegible] dimensiuni r[illegible] carea [illegible]

Thomas GAINSBOROUGH (1727–1788)
Pictor englez, născut în Sudbury, Suffolk, şi educat la Londra. Revenind în Suffolk, în 1748, Thomas Gainsborough a devenit cunoscut ca portretist, dar s-a dedicat cu succes şi peisajelor rurale. În 1759, artistul s-a mutat la Bath, unde şi-a găsit o clientelă sofisticată, devenind la scurt timp celebru pentru elegantele sale portretele în mărime naturală, cum ar fi cel din dreapta: *Portretul Lordului Hastings, guvernator al Indiei*.
A fost numit membru fondator al Academiei Regale în 1768. În anul 1774, s-a mutat la Londra, unde a devenit portretistul favorit al familiei regale. A avut un singur rival în persoana lui Sir Joshua Reynolds (1723-1792). Gainsborough a devenit faimos pentru stilul său delicat şi subtil, magistral în redarea drapajelor şi a nuanţelor acestora. De-a lungul vieţii a realizat, în special, desene în creion şi cărbune, iar, în ultimii ani de viaţă, a creat multe peisaje idealizate şi romantice

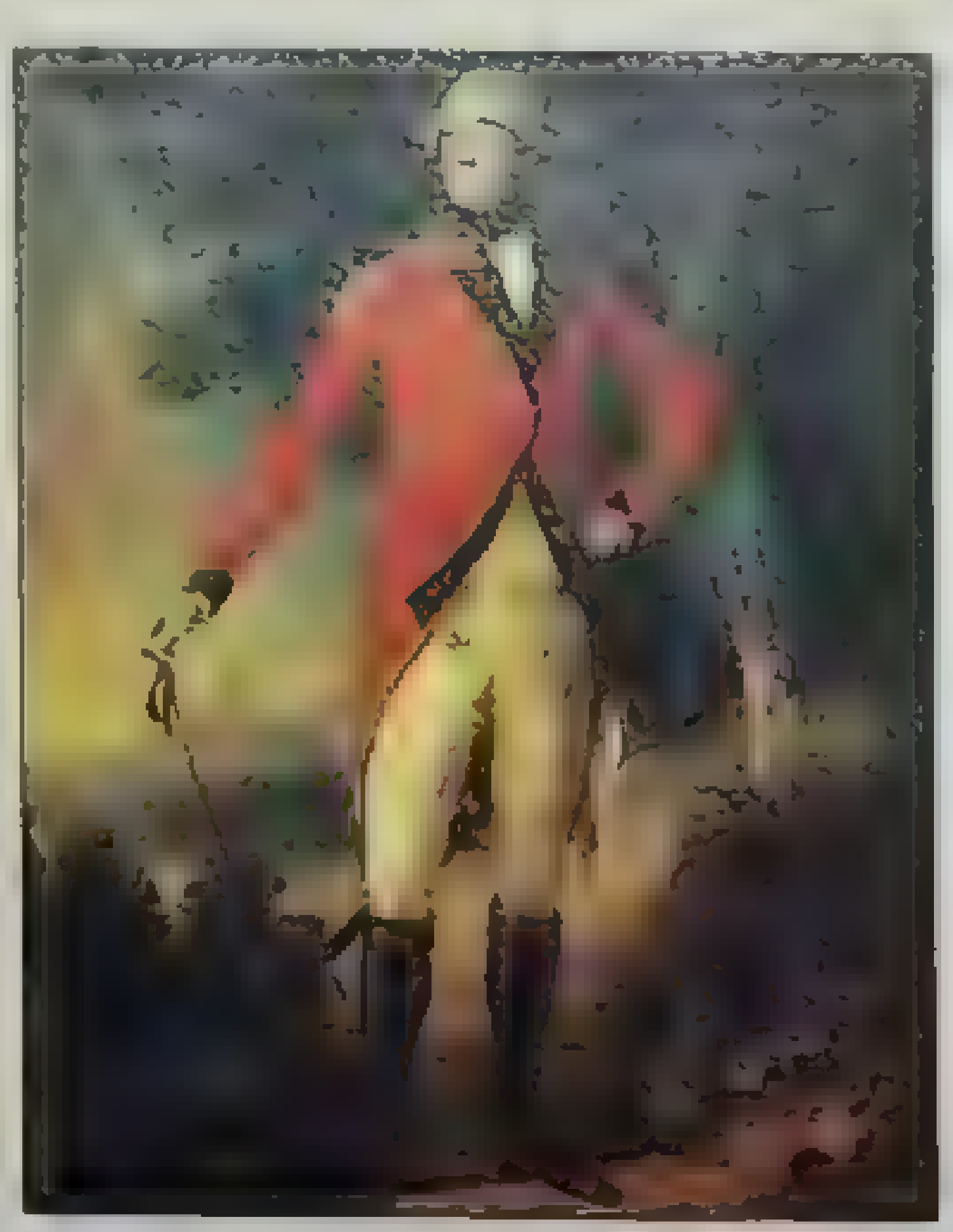

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI
Pregătește o compoziție cu ambalaje de bomboane, pentru a exersa lucrul cu creioanele acuarelabile.

ÎN INTERIOR
Pictează flori, folosind tehnica picturii în ulei.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictură cu: **două tuburi de acrilice, umbră arsă și galben de cadmiu.**

yellow cadmium
ACRYLIC
DeAGOSTINI
burnt umber
ACRYLIC
DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL
11

TEHNICI
Frumusețea delicată a trandafirilor pictați în ulei

SUBIECTE
Creează modele colorate deosebite folosind creioanele acuarelabile

INSTRUMENTE
Două tuburi de acrilice, umbră arsă și galben de cadmiu

DeAGOSTINI

ISSN 1792-385-6

DeAGOSTINI

301.333.018.1

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL
11

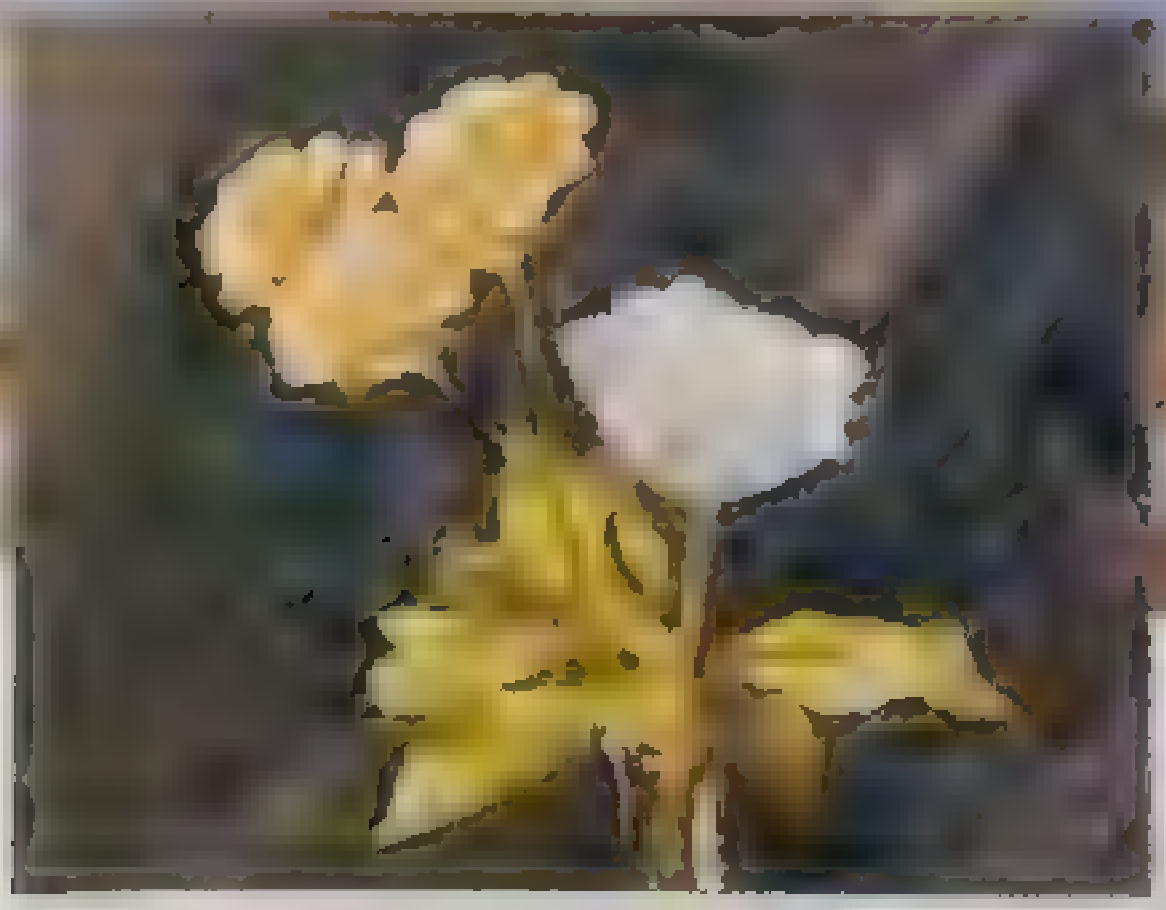

TEHNICI

Frumusețea delicată
a trandafirilor pictați în ulei

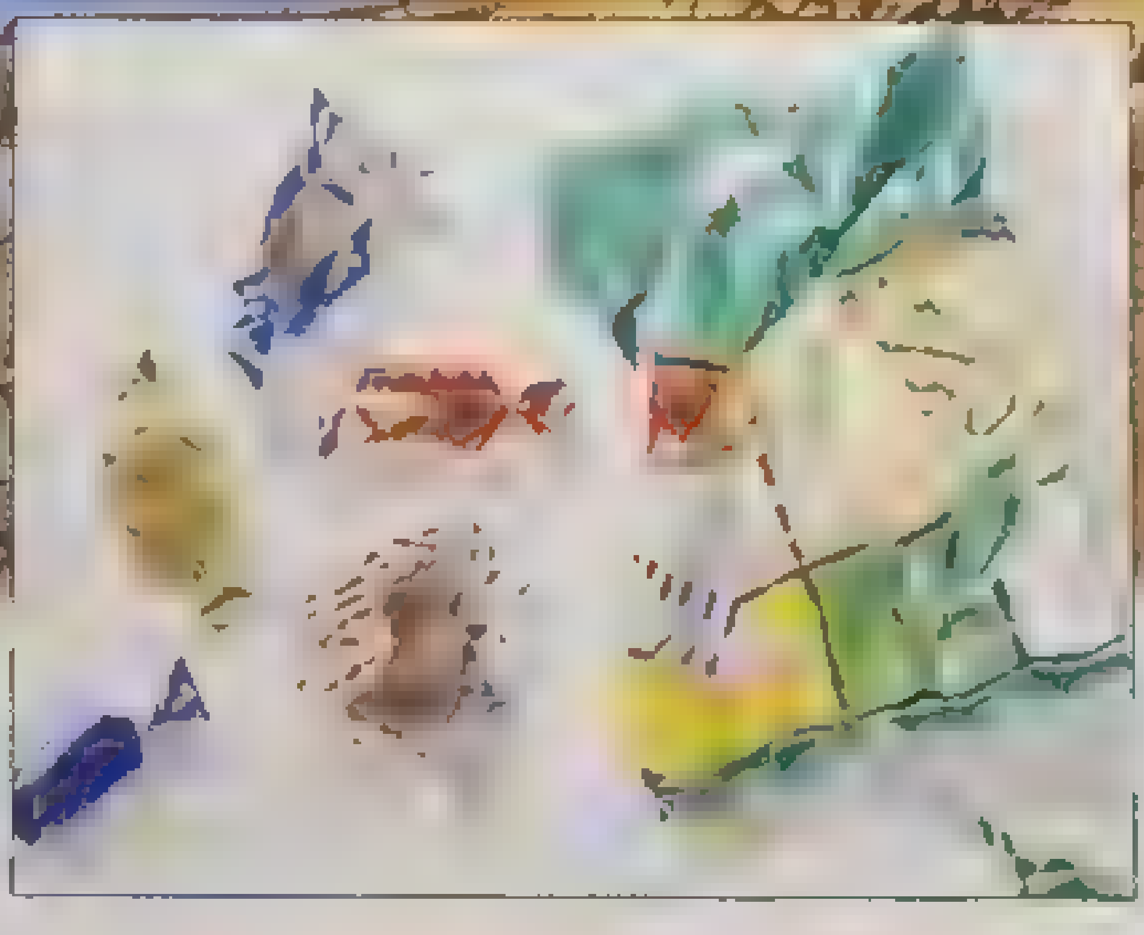

SUBIECTE

Creează modele colorate deosebite
folosind creioanele acuarelabile

yellow cadmium
ACRYLIC
DeAGOSTINI
burnt umber
ACRYLIC
DeAGOSTINI

INSTRUMENTE

Două tuburi de acrilice, umbră arsă
și galben de cadmiu

DeAGOSTINI

CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
Nu ratați bibliorafturile speciale, în care puteți colecționa seria **CURS DE PICTURĂ**!
Bibliorafturile sunt disponibile la chioșcurile de ziare la prețul de **9,99 LEI**.
De Agostini vă anunță datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste.
Primul biblioraft a fost oferit gratis împreună cu numărul 2 al revistei.

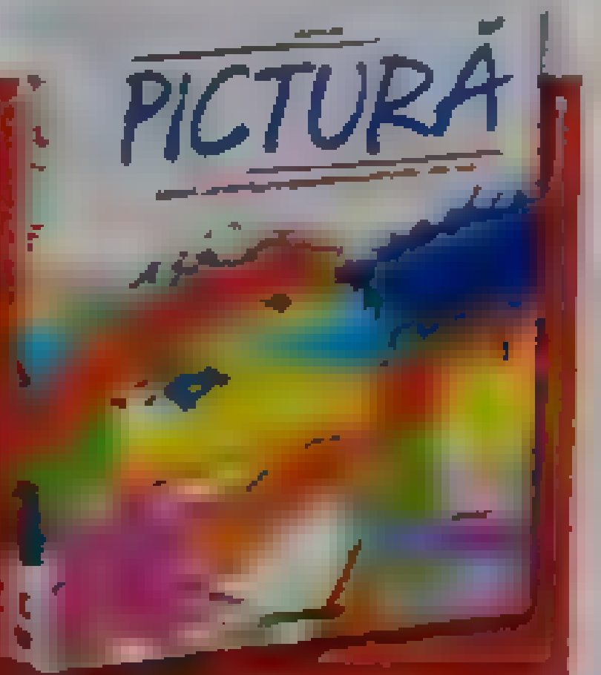

Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 11

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Voulıagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnıstos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotıou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română

FOTOGRAFII: Arhiva IGDA G. Dagli Orti/Tate Gallery; The Bridgeman Art Library, Londra, National Gallery, Londra, Colecție privată, National Gallery of Scotland, Pinacoteca di Brera, Milano,

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, București, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN: 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații.

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.
România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42
Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.
ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15
Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici, care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecați cu apă. Produsul poate conține sulfați. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părți ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsați ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstrați recomandările și reciți-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Bomboane colorate

Vei realiza o compoziție cu ambalaje de bomboane, în cadrul căreia vei ilustra motive neobișnuite și pline de culoare și vei învăța să lucrezi cu creioanele acuarelabile.

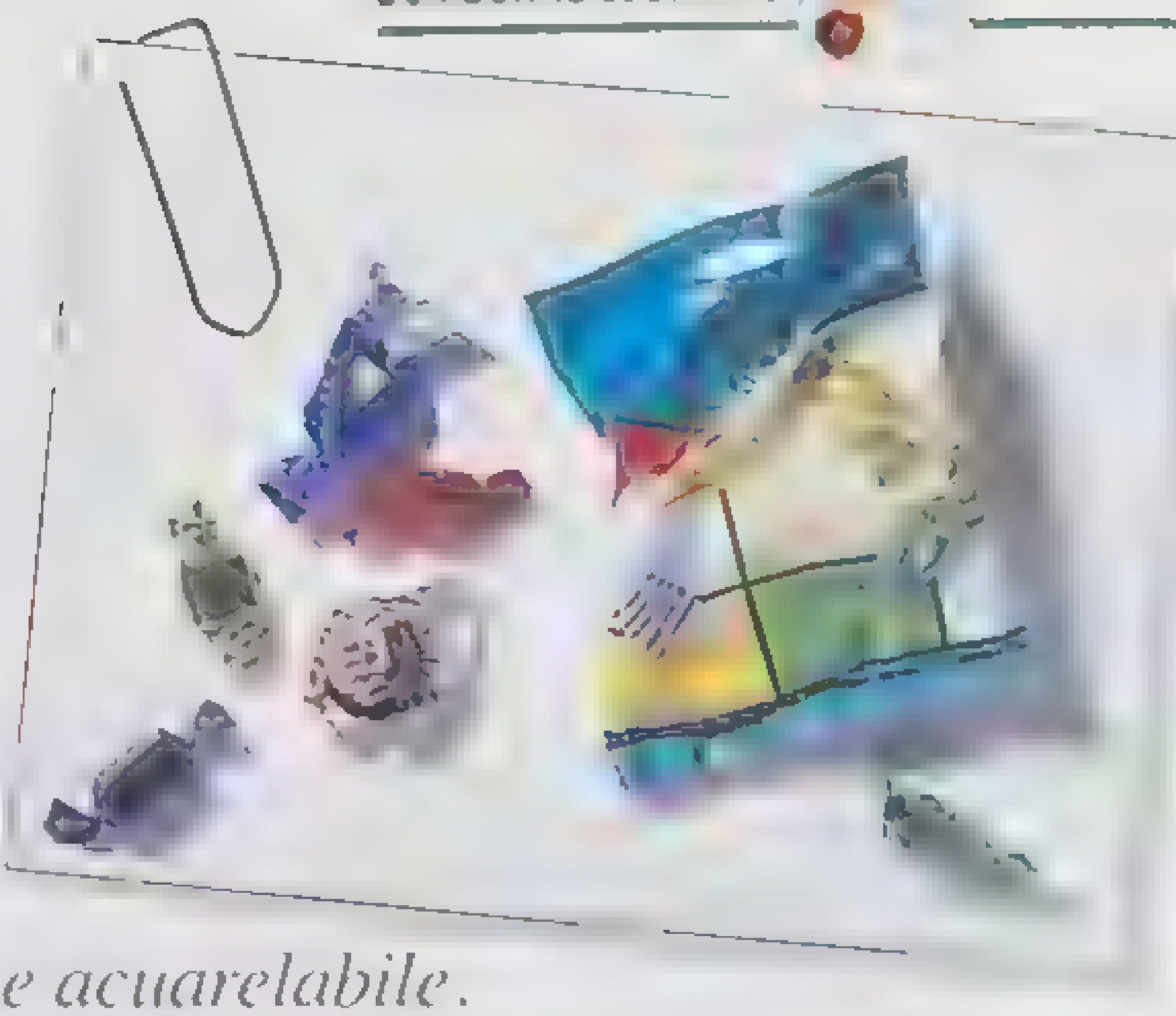

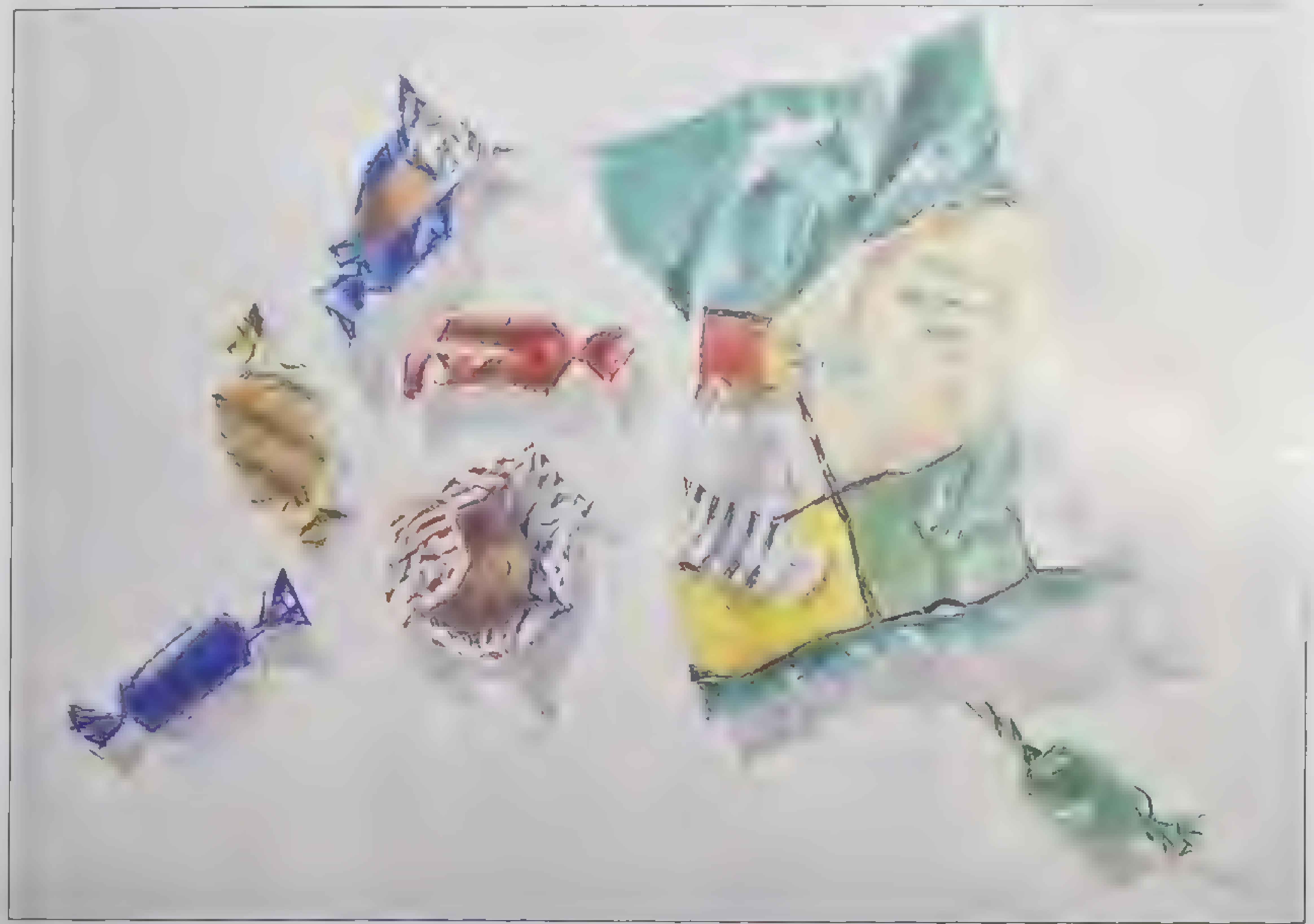

▲ **Creioanele acuarelabile pot fi estompate foarte ușor și sunt ideale în redarea suprafețelor foarte lucioase, precum ambalajul de hârtie al bomboanelor.**

În acest exercițiu vei învăța cea mai bună manieră prin care poți reda o compoziție definită prin culori strălucitoare, pline de viață. Vei descoperi, de asemenea, modul în care poți reproduce umbrele ascuțite, formate de hârtia mototolită și reflexiile metalice, tipice staniolului.

Culoarea și detaliul

În exercițiile din numerele precedente, ai învățat să desenezi mai cu seamă formele obiectelor; acum, în schimb, va trebui să ai mai multă grijă la relațiile dintre culori și la detaliile suprafețelor. Prin urmare, este important să privești cu atenție subiectul. Încearcă să aranjezi bomboanele și ambalajele lor pe o masă sau pe podea și să le privești de sus; de asemenea, le poți lipi pe o bucată de carton alb, pe care trebuie să îl ai în poziție verticală, în fața ta. Indiferent de tipul de compoziție ales, luminează ansamblul puternic din lateral pentru a obține umbre accentuate. Acest desen a fost realizat cu 19 creioane, însă tu poți desena bomboane mai puțin colorate.

ÎNCEPE

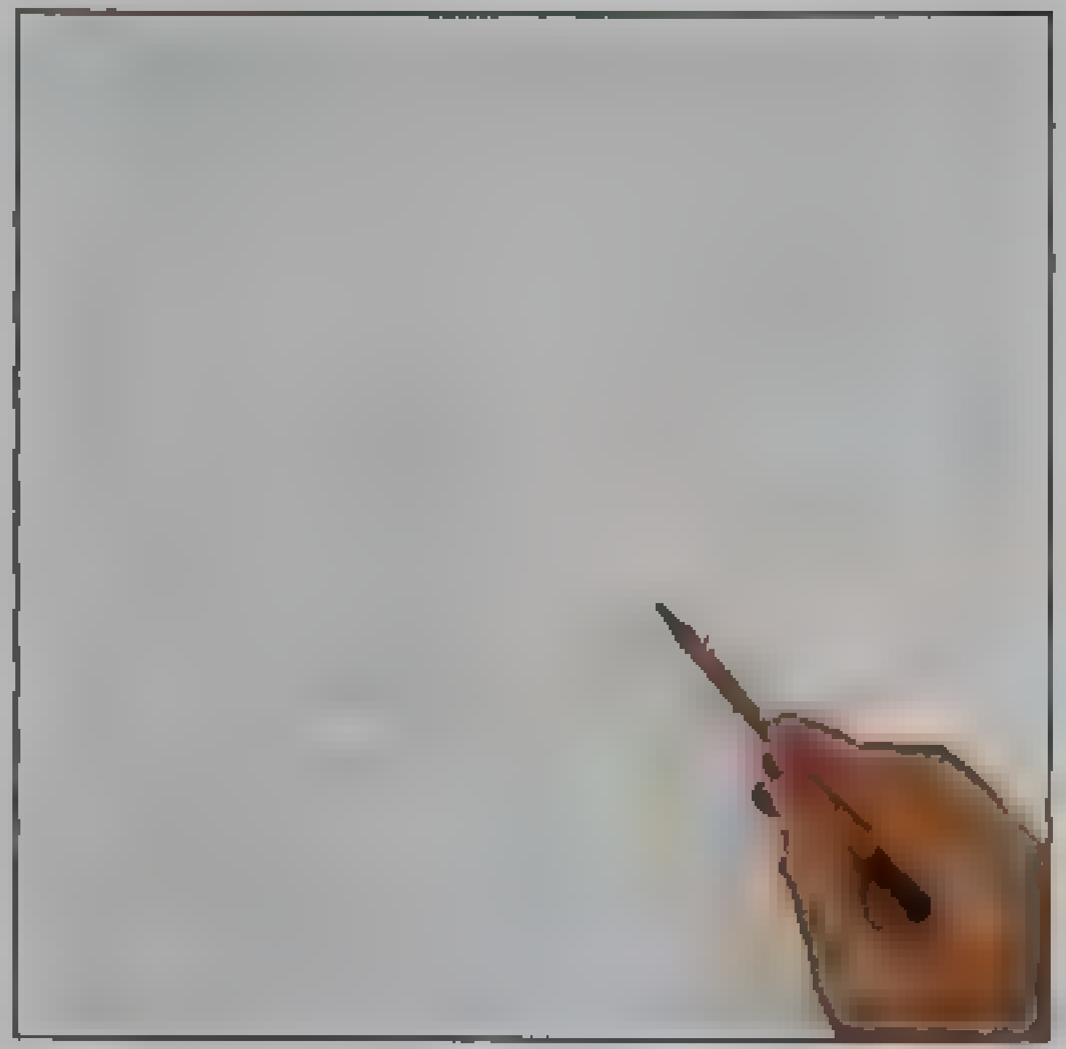

1 ▲ Desenează contururile
În primă etapă, delimitează conturul fiecărui obiect din compoziție, folosind creionul acuarelabil gri-mediu. Pentru a trasa această primă schiță, trebuie să ții mâna relaxată. Apoi, marchează umbrele principale cu același creion.

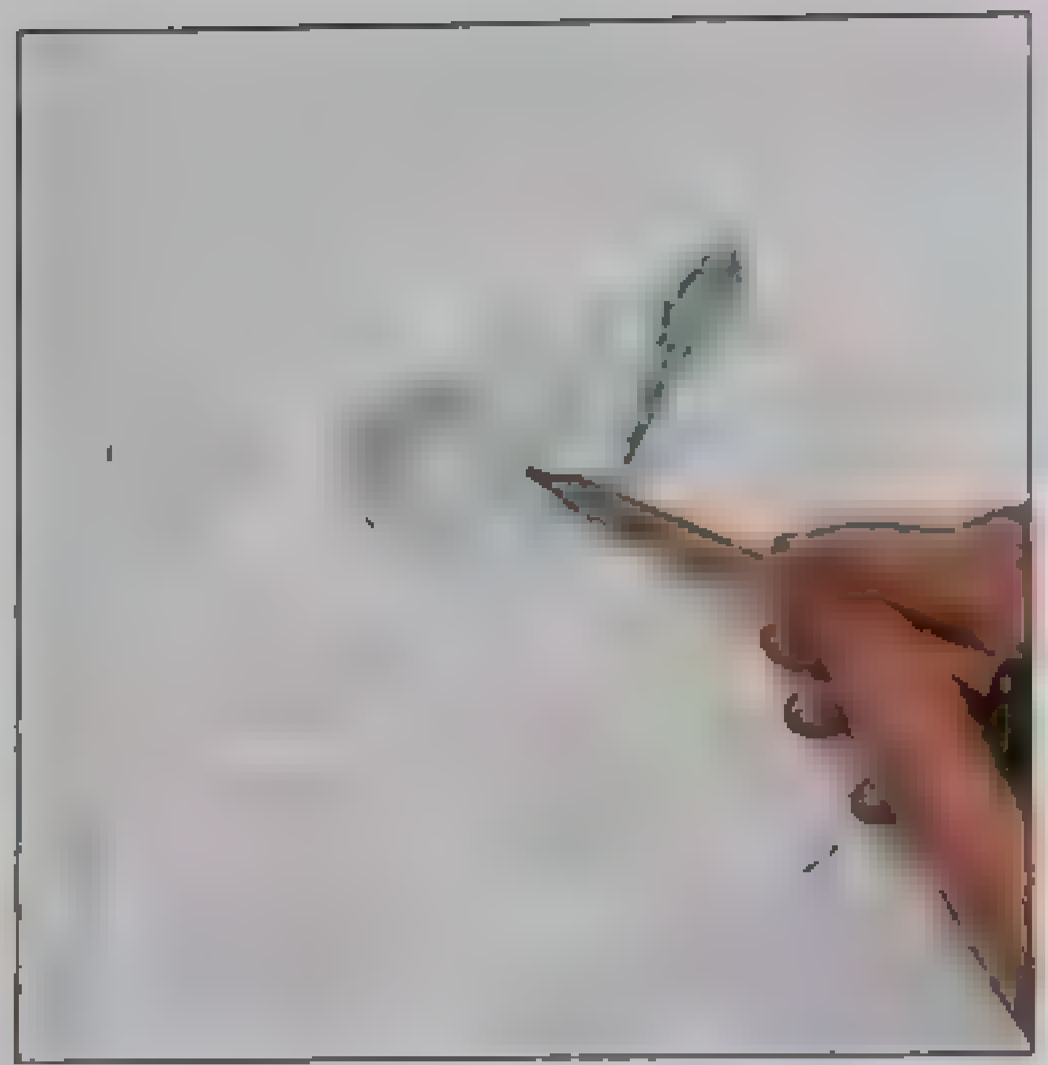

2 ▲ Desenează punga
Colorează punga cu verde Veronese, apăsând puternic în zonele mai întunecate. Nu colora și punctele care corespund reflexiilor: un creion de culoare deschisă nu ar ieși suficient în evidență alături de un creion mai întunecat.

MATERIALE

O foaie de desen

19 creioane acuarelabile: gri-mediu, verde Veronese, ocru-auriu, umbră naturală, galben de cadmiu citron, pământ-verde, verde de Hooker, lac-geranium, roșu-carmin, brun van Dyck, albastru-cobalt închis, albastru-deschis, violet-albăstrui, oranj-închis, roșu-venețian, albastru de Prusia, verde de crom, verde-măr, negru

O pensulă rotundă moale nr. 5

3 ▶ Atenuează tonurile
Completează partea de sus și banda verde din zona de jos a pungii de bomboane. Înmoaie în apă pensula rotundă nr. 5 și estompează culoarea până obții o nuanță omogenă care să acopere hârtia.

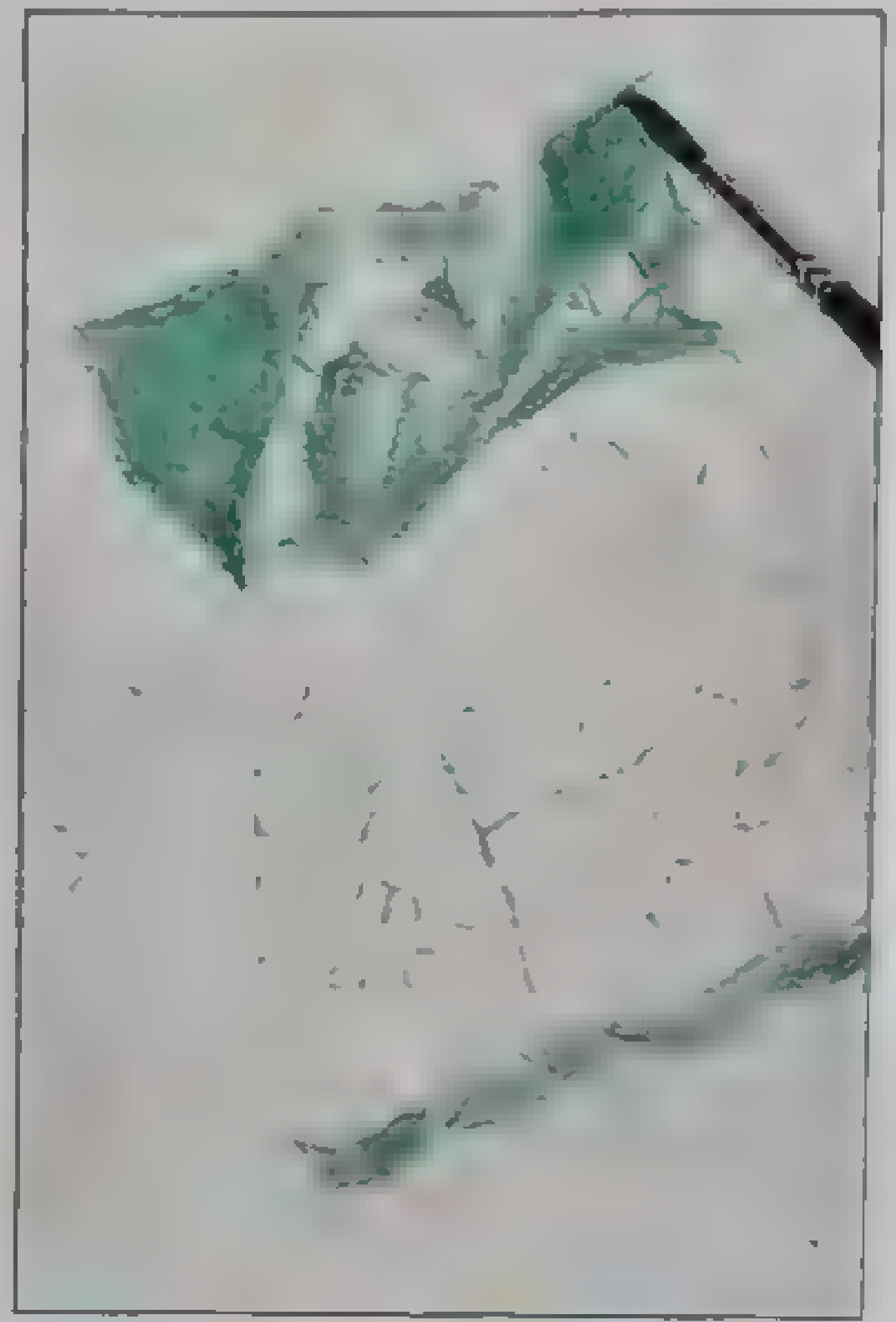

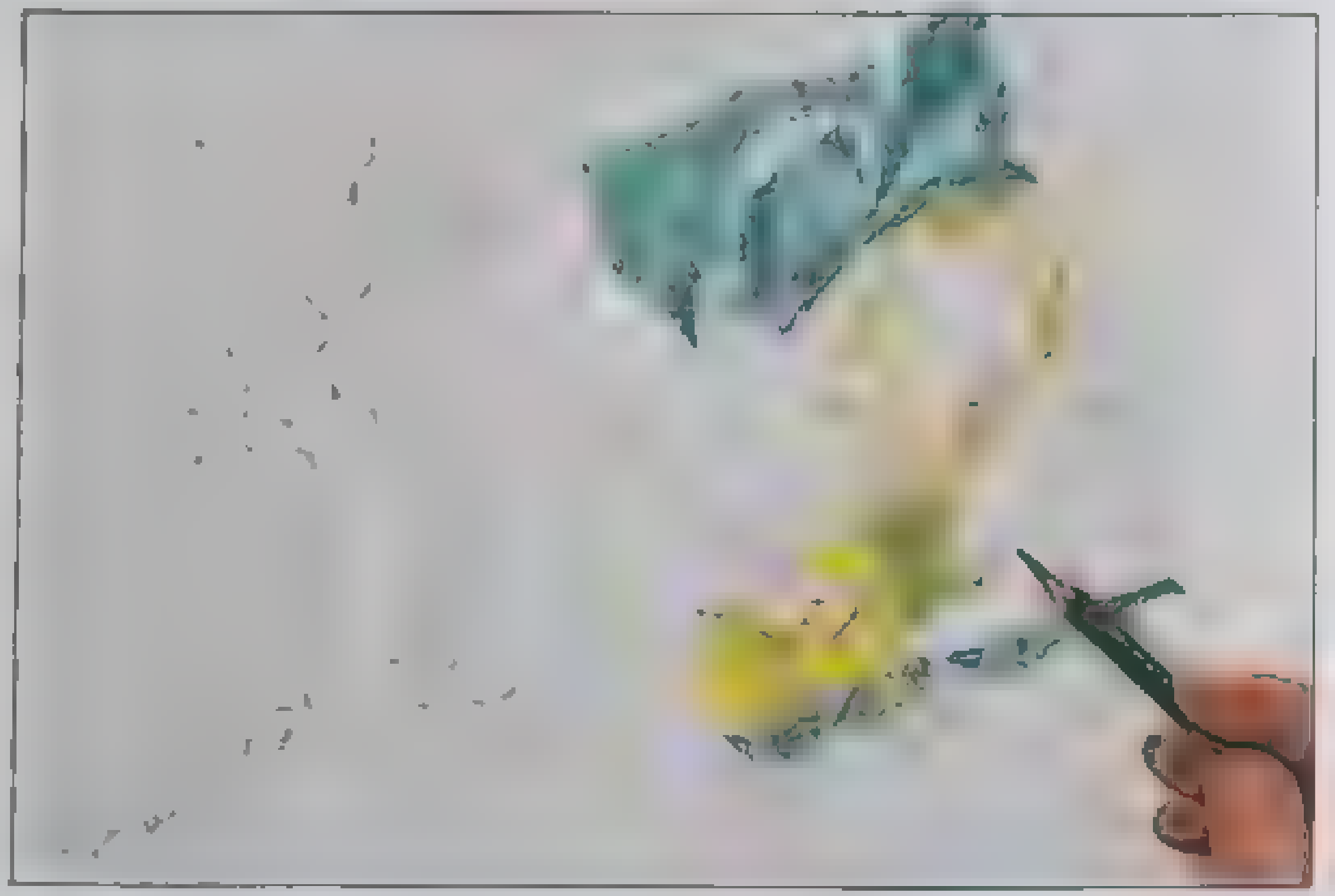

4 ▲ Întoarce-te la creioane
Folosește ocru-auriu pentru zonele mai deschise de pe pătratul din dreapta sus și umbră naturală pentru zonele de umbră. Estompează culorile cu pensula umedă. Pentru pătratul galben folosește niște galben-citron, iar pentru umbre adaugă puțin pământ-verde. Desenează zona din dreapta jos cu verde de Hooker.

5 ▶ Estompează umbrele
Completează caseta verde scoțând în evidență zonele mai întunecate cu creionul verde Veronese. La final, aplică pensula umedă peste umbrele din josul pungii, pentru a le estompa ușor tonul.

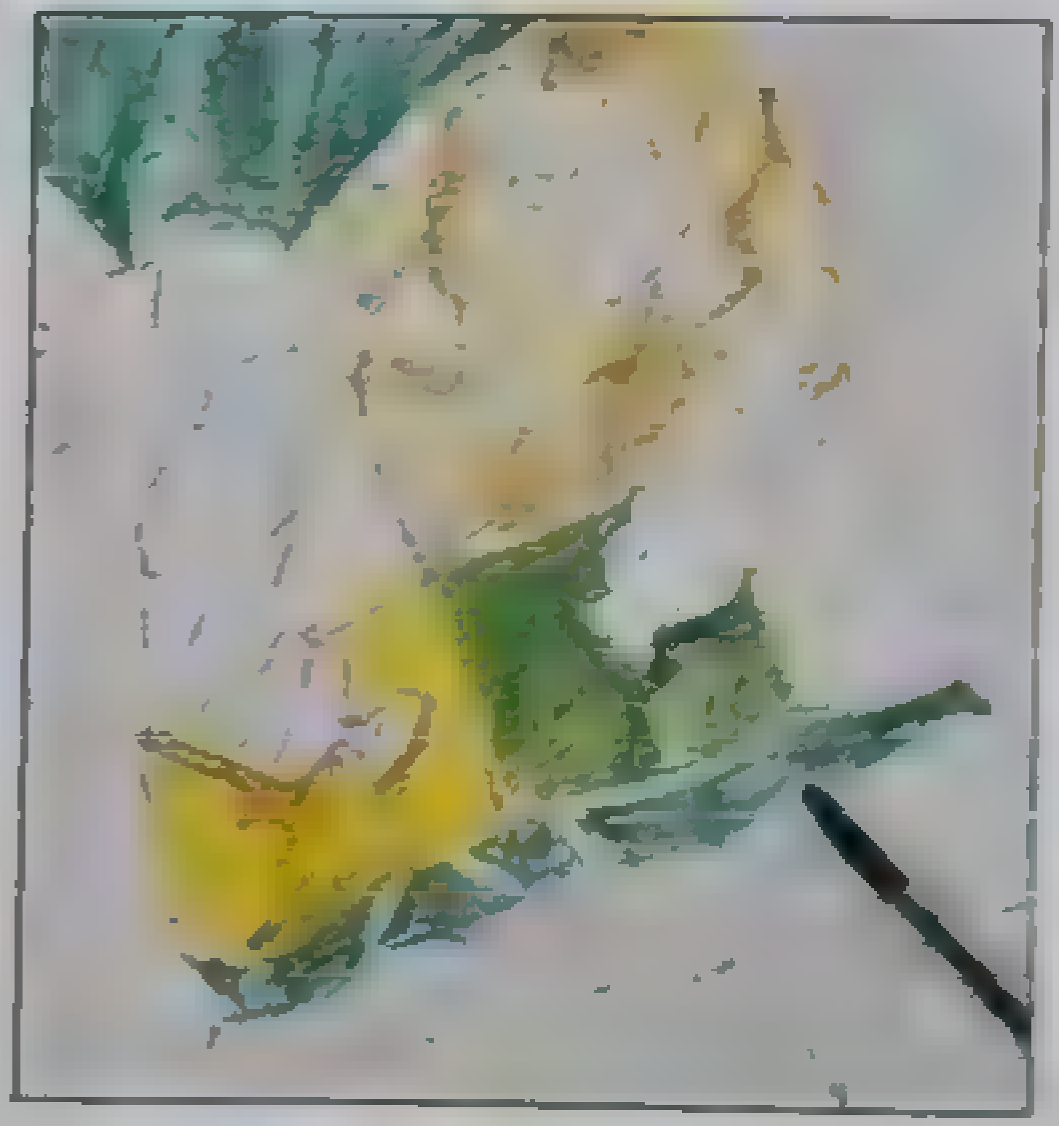

6 ▶ Desenează bomboanele roșii
Desenează mai întâi bomboana roșie strălucitoare, folosind culoarea lac-geranium, ca tonalitate principală, și carmin-închis, pentru umbre. Aplică aceleași culori pentru pata roșie de pe pungă.

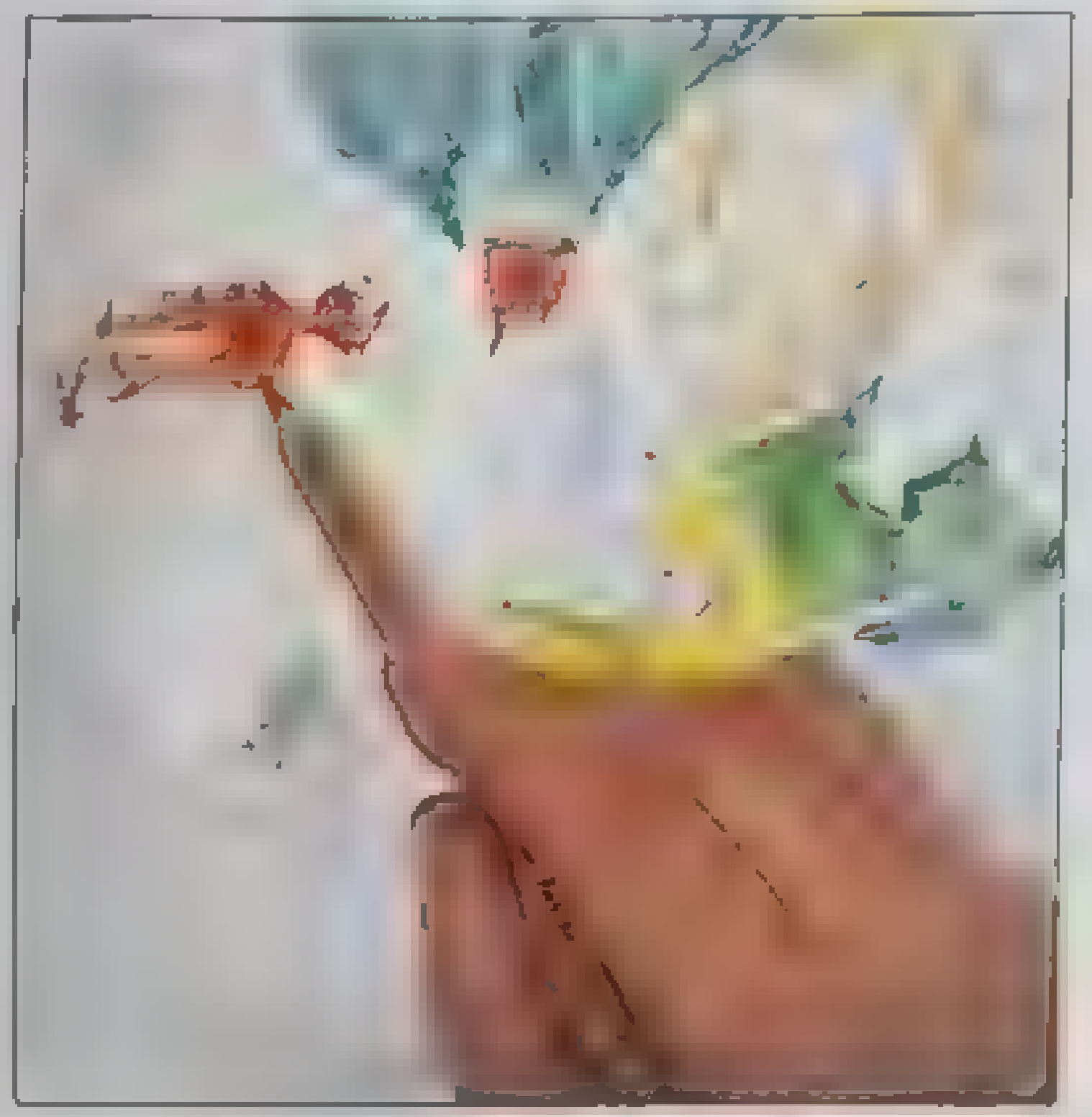

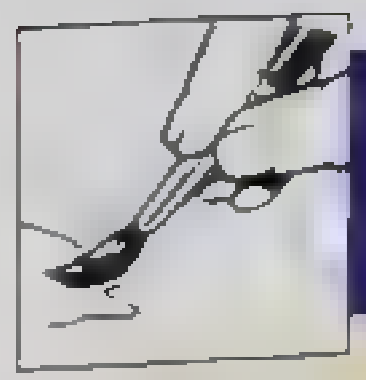

SFATURI
Desenează pe o suprafață pictată

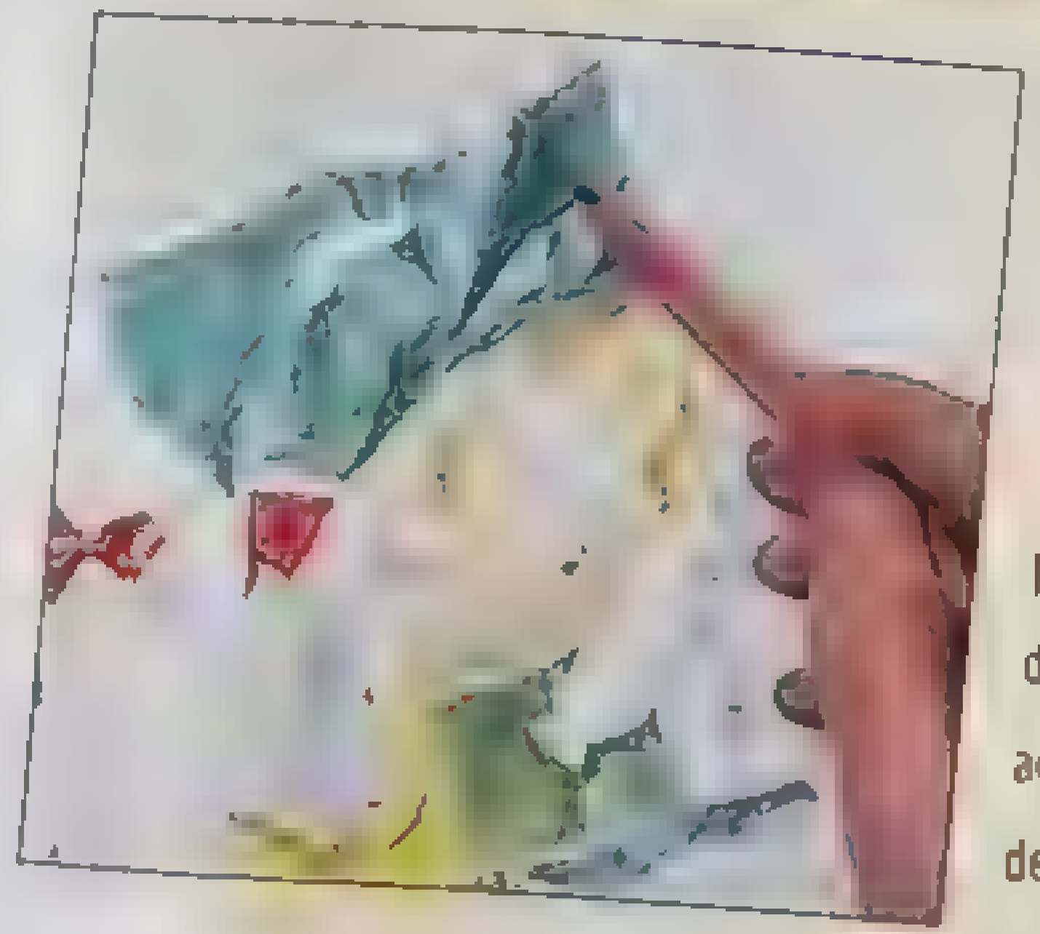

Creioanele acuarelabile sunt un instrument versatil: le poți folosi ca pe niște creioane normale, ale căror tușe pot fi estompate cu o pensulă umedă, pentru a obține efectul de acuarelă. Ulterior, poți continua să lucrezi cu creionul pentru a accentua culoarea sau pentru a desena linii mai pronunțate. Cu toate acestea, asigură-te că hârtia este uscată, deoarece foaia umedă cedează ușor sub presiunea creionului și rămâne brăzdată.

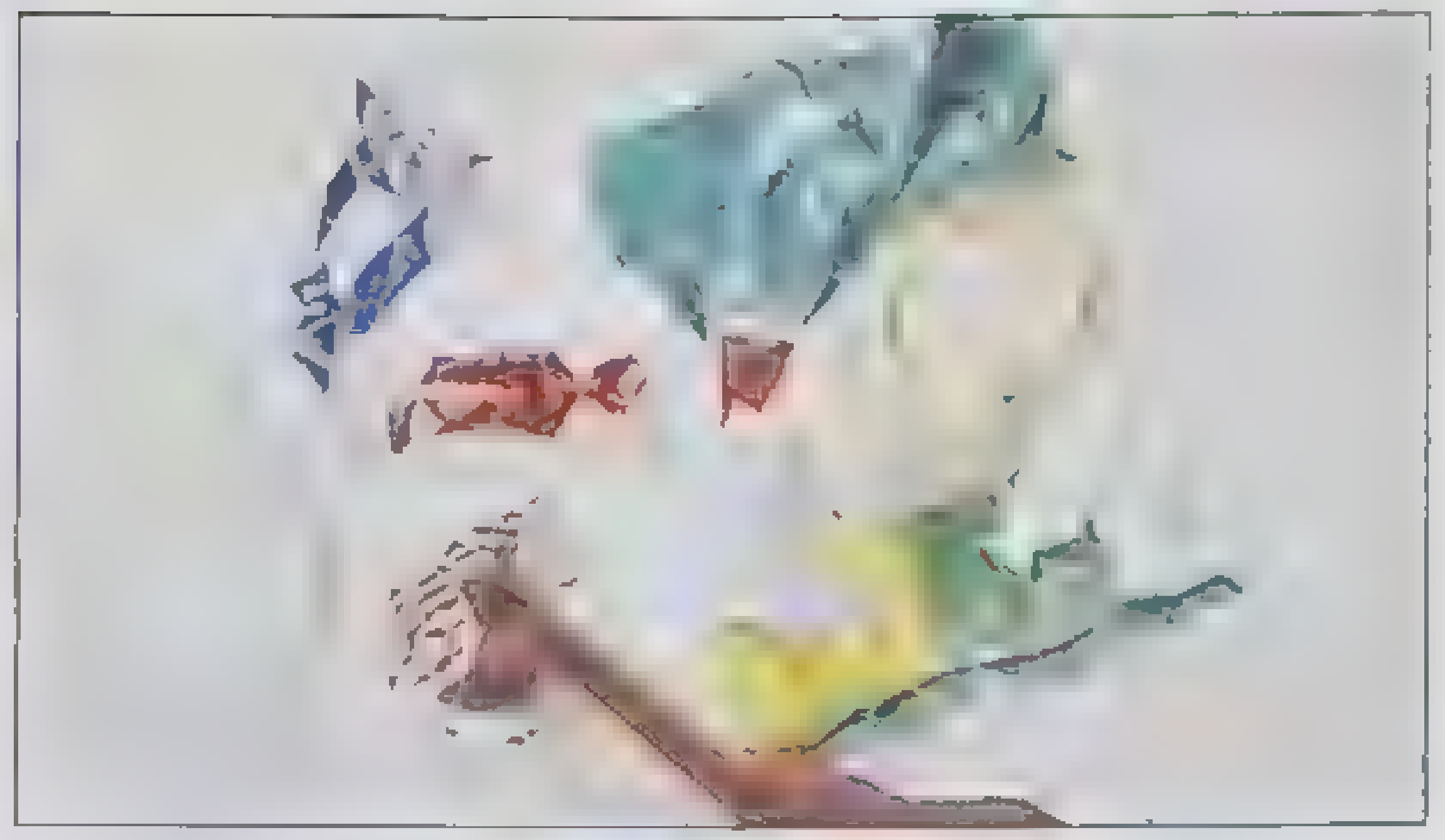

7 ▲ Continuă să definești bomboanele
Adaugă puțin brun van Dyck peste bomboana roșie pentru a-i accentua umbrele. În cazul bomboanelor în hârtie albastră, folosește albastru-cobalt și albastru-deschis pentru zonele luminate, violet-albăstrui pentru umbre și gri-mediu pentru cutele de pe partea argintie a hârtiei. Pentru hârtia în dungi aplică oranj-închis – cutele le poți realiza cu gri-mediu. Pentru bomboana de ciocolată, vei avea nevoie de brun van Dyck, peste care poți suprapune roșu-venețian

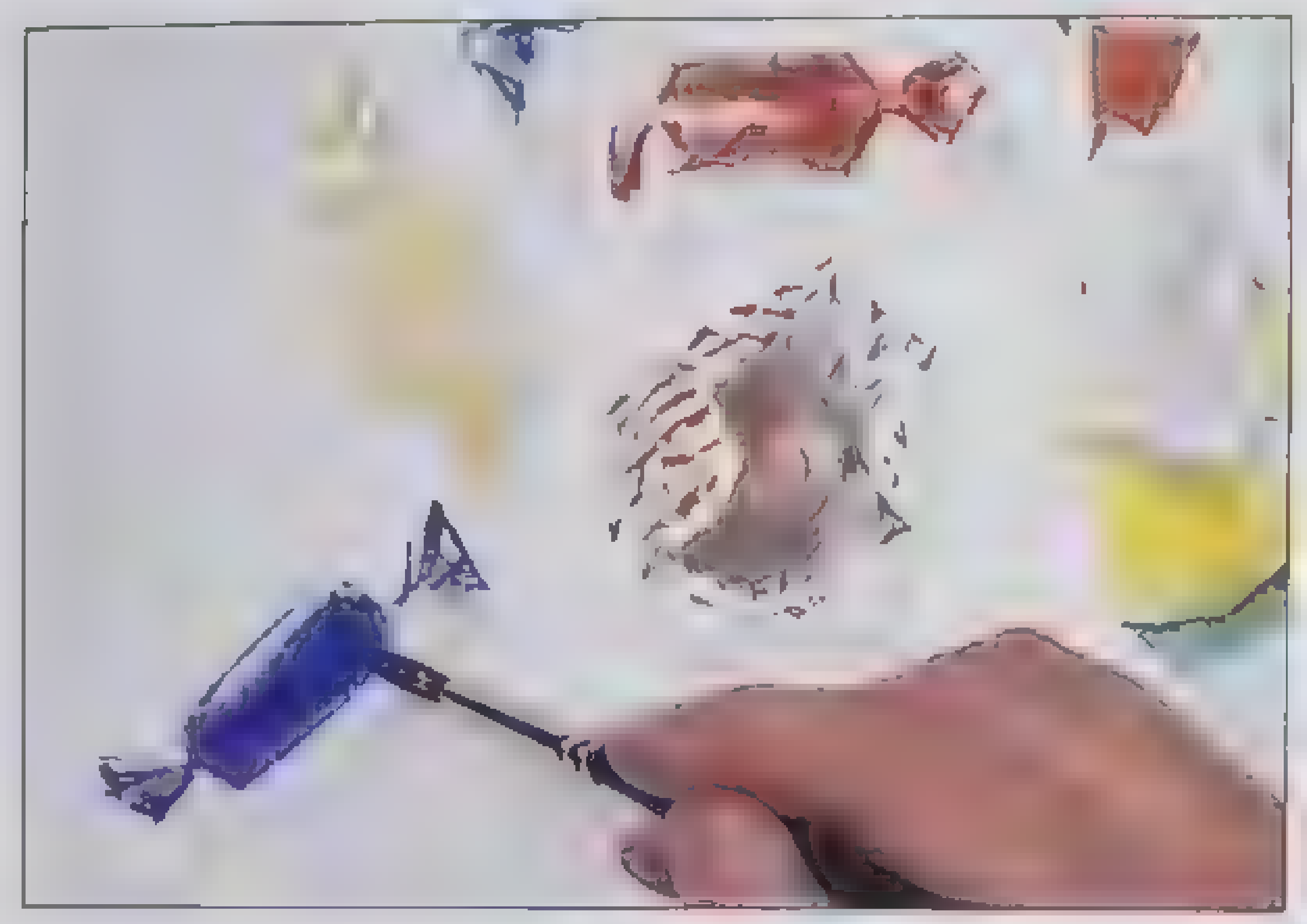

8 ▲ Estompează bomboana violacee
Folosind ocru-auriu, umple fundalul hârtiei aurii din partea stângă și apoi aplică dungile. Colorează bomboana violacee cu violet-albăstrui, creând o reflexie albă puternică, și redă umbra cu albastru de Prusia. Utilizează pensula umedă pentru a estompa ușor culorile.

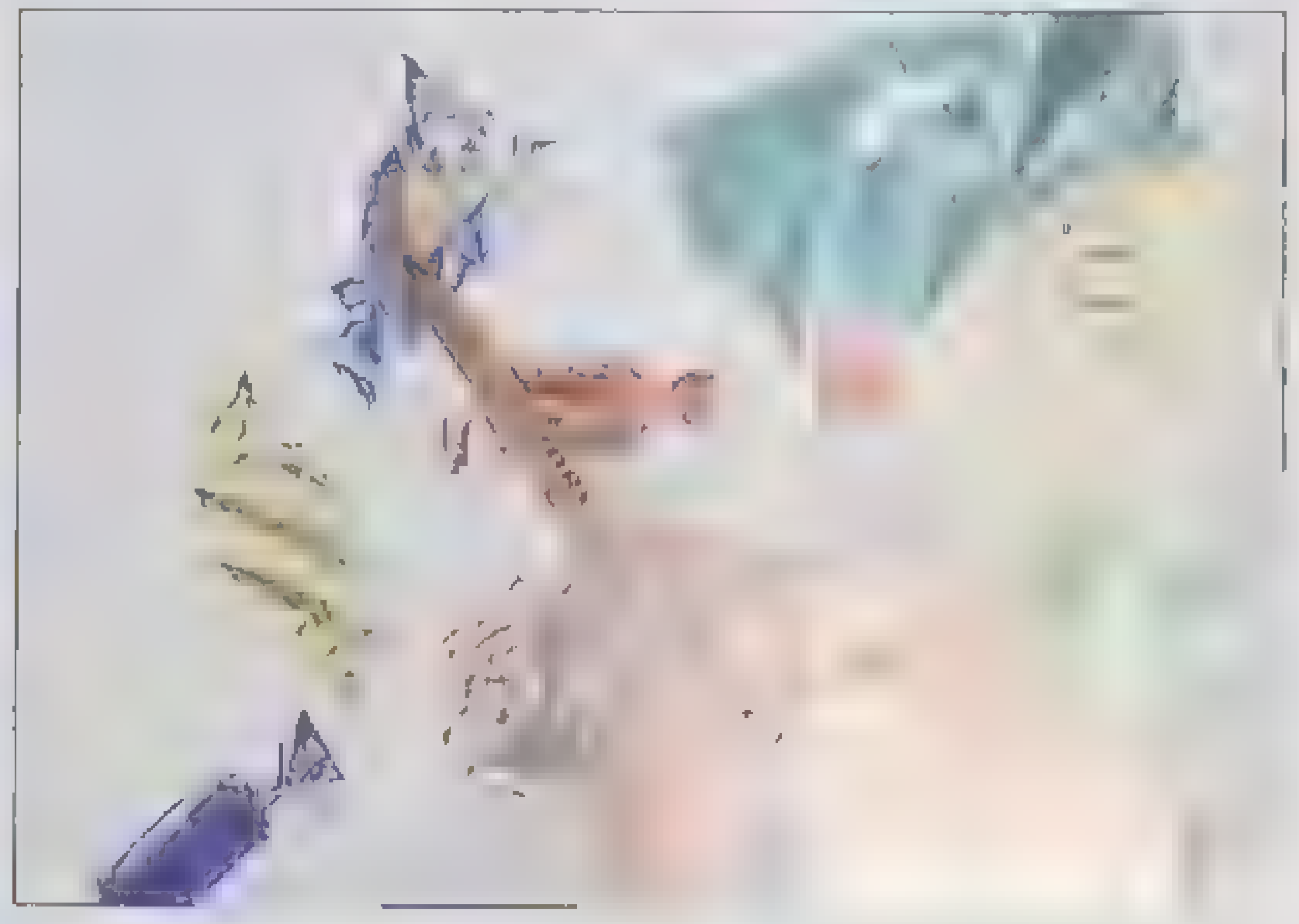

9 ▲ Desenează bomboanele
Completează hârtia vărgată, desenand [illegible] de crom. Apoi, cu aceeași culoare, marchea [illegible] bomboanei imprimate pe pungă. Folosind nuan [illegible] albastru-deschis, desenează bomboana verzuie din dreap [illegible] aplicând verde Veronese în zonele mai întunecate. La [illegible] bomboanele în hârtie albastră, combină ocru-auriu și brun van [illegible]

10 ▶ Finalizează desenul pungii
Cu o tușă finală, completează bomboanele imprimate pe pungă. Bomboana verzuie reprodusă pe ambalaj este similară cu cea reală, aflată mai jos. În aceste condiții, poți utiliza aceleași culori, adăugând doar puțin verde Veronese pentru a obține o nuanță mai închisă. Folosește negru pentru modelul ambalajului în alb și negru, estompând culoarea pentru a sugera zona de lumină din centru. Colorează hârtia cu linii verzi, folosind ocru-auriu și umbră naturală pentru fond. La final, desenează cu negru liniile întunecate ale pungii, urmărind cutele hârtiei și lăsând zone mai deschise, pentru a sugera reflexiile de lumină

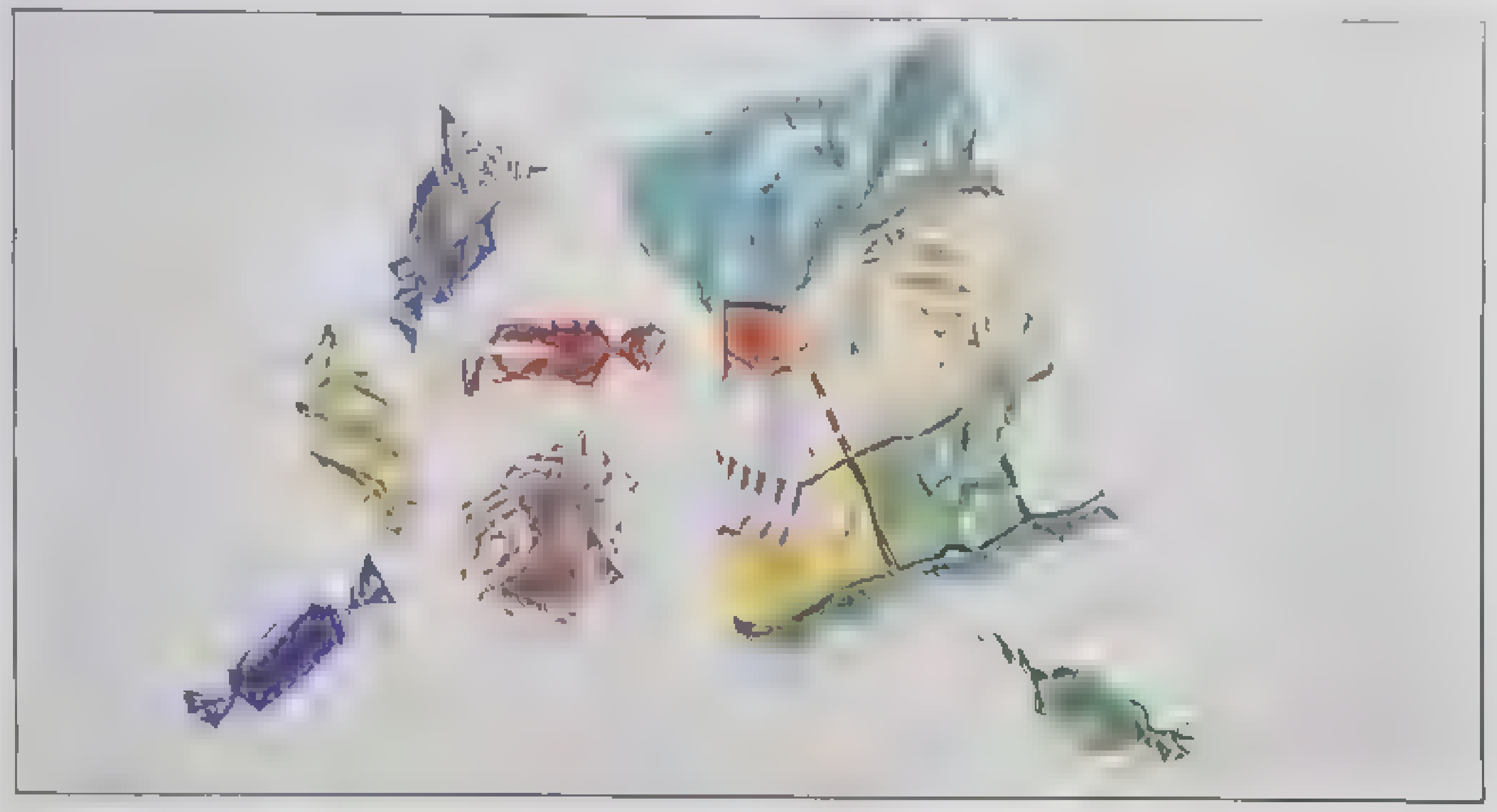

UN PAS ÎNAINTE

Ai obținut un desen complet, multicolor și plăcut, însă, dacă dorești, îl mai poți completa cu alte detalii.

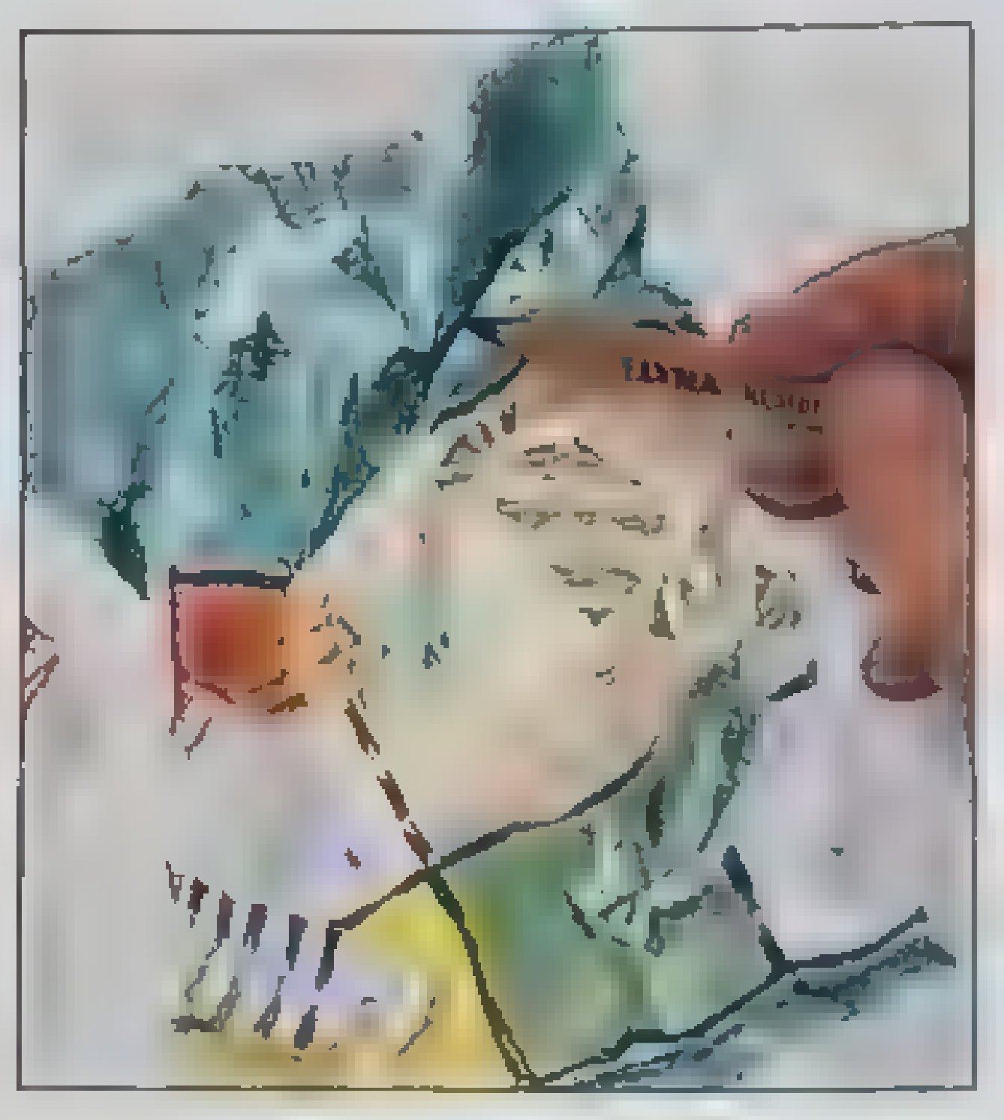

11 ▲ **Folosește creionul umed** Utilizând vârful creionului umezit, poți obține tușe intense și consistente. Folosește creionul verde Veronese pentru a clarifica și evidenția marginile cutelor din partea superioară a pungii de bomboane.

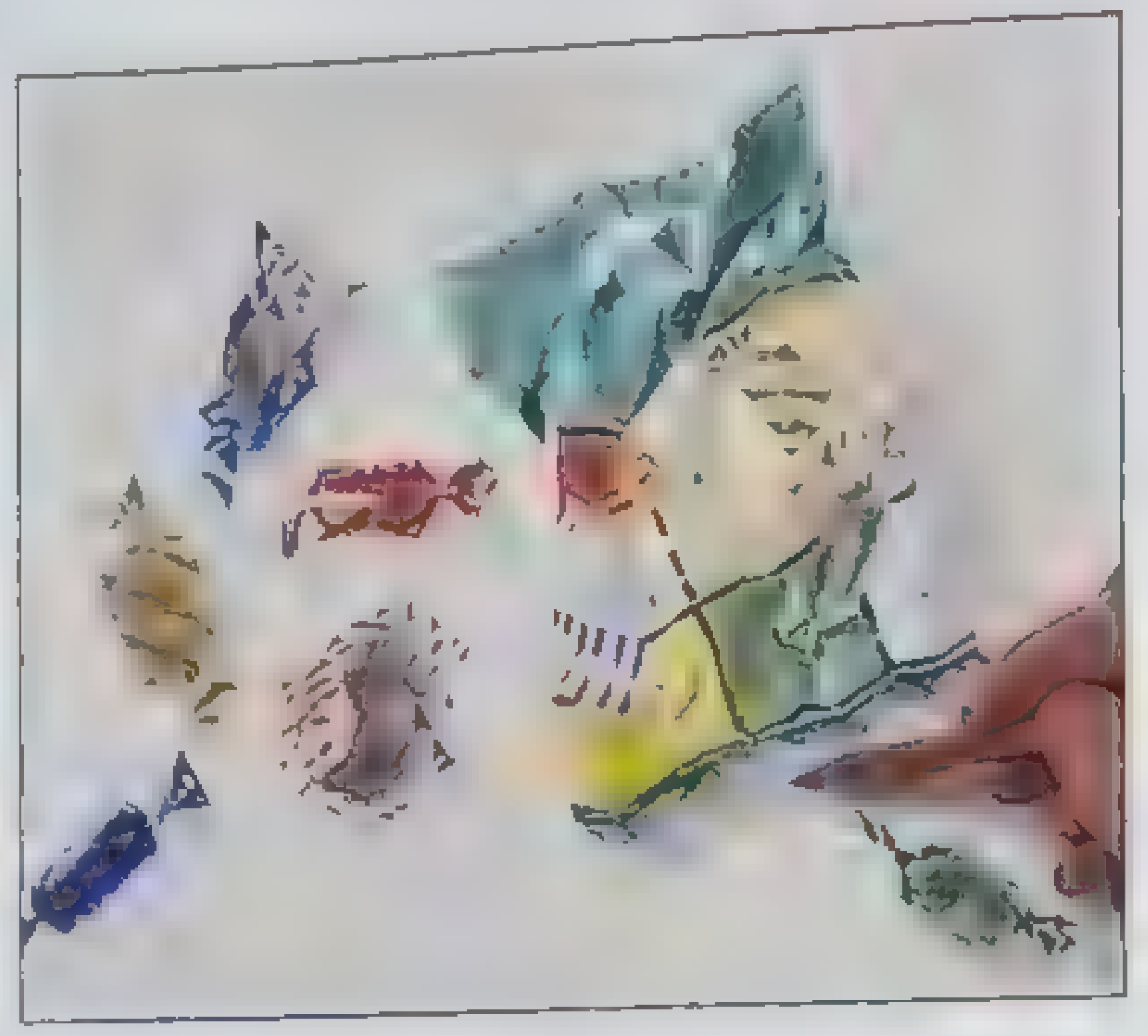

12 ▲ **Accentuează umbra de sub pungă** La final, desenează cu creionul gri, fără să-l umezești, zona de umbră a pungii de bomboane. În acest fel, punga se va detașa de fundal într-o manieră mult mai evidentă.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

Desenează ardei roșii și verzi folosind acuarele și creioane acuarelabile

- Întinde un strat subțire de acuarelă
- Desenează detaliile cu creioanele acuarelabile.
- Estompează desenul în creion, folosind o pensulă umedă.

O LUCRARE COMPLETĂ

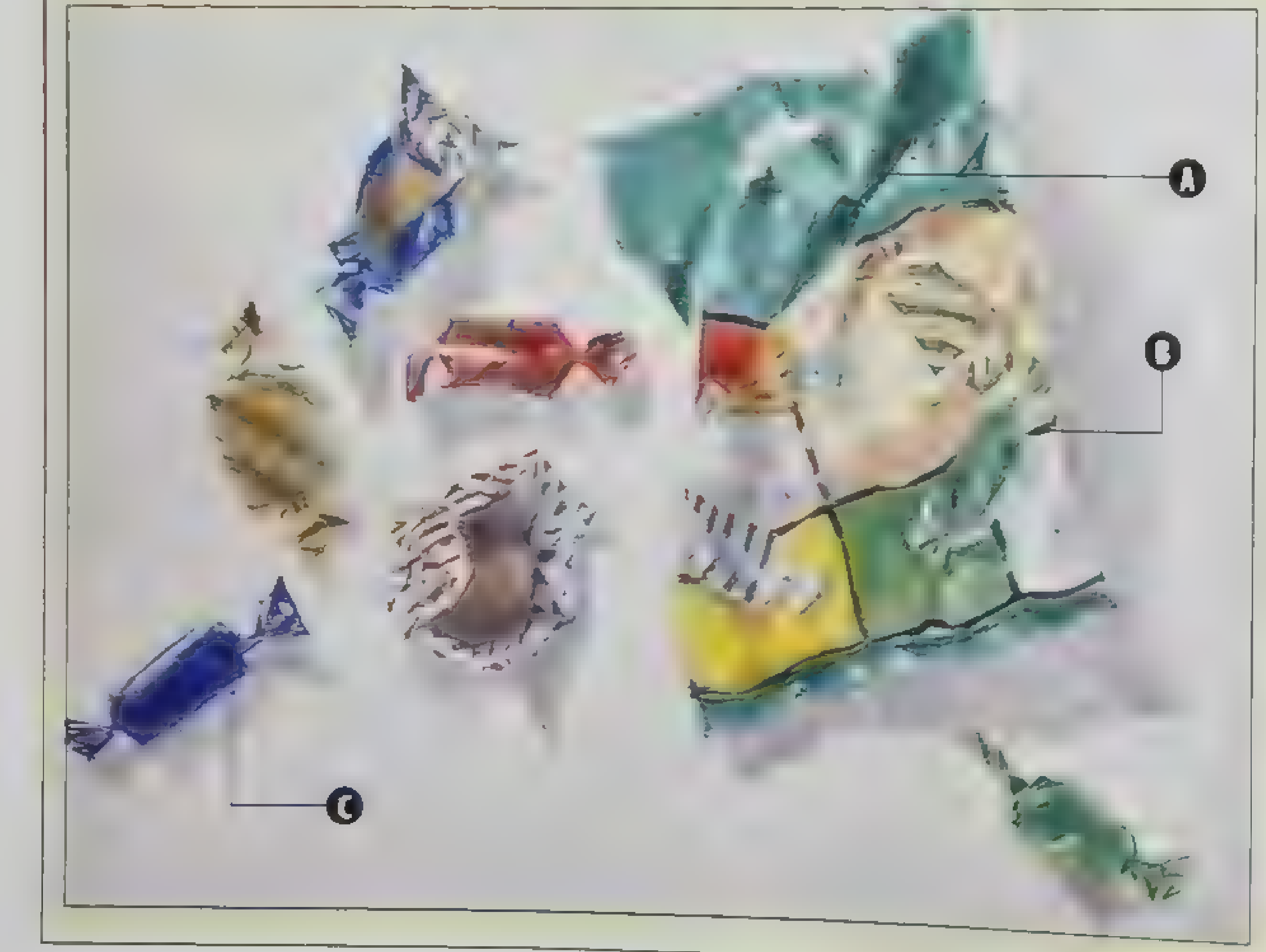

A Un creion umed
Pentru a surprinde intensitatea cromatică, am desenat accentele mai puternice de verde din partea superioară a pungii de bomboane, folosind un creion umed

B Linii negre
Am adăugat câteva linii întunecate pe suprafața pungii de bomboane pentru a crea un efect mai puternic și pentru a da, prin constrast, mai multă strălucire culorilor.

C Culori estompate
Pentru a reda suprafața netedă a hârtiei de staniol, am estompat cu pensula umedă culorile pe care le-am folosit în desenul bomboanei violacee

Meandre nisipoase

Pictează un peisaj cu bancuri de nisip, apă și papură sub cerul larg, folosind o tehnică adaptabilă și expresivă precum acrilicele.

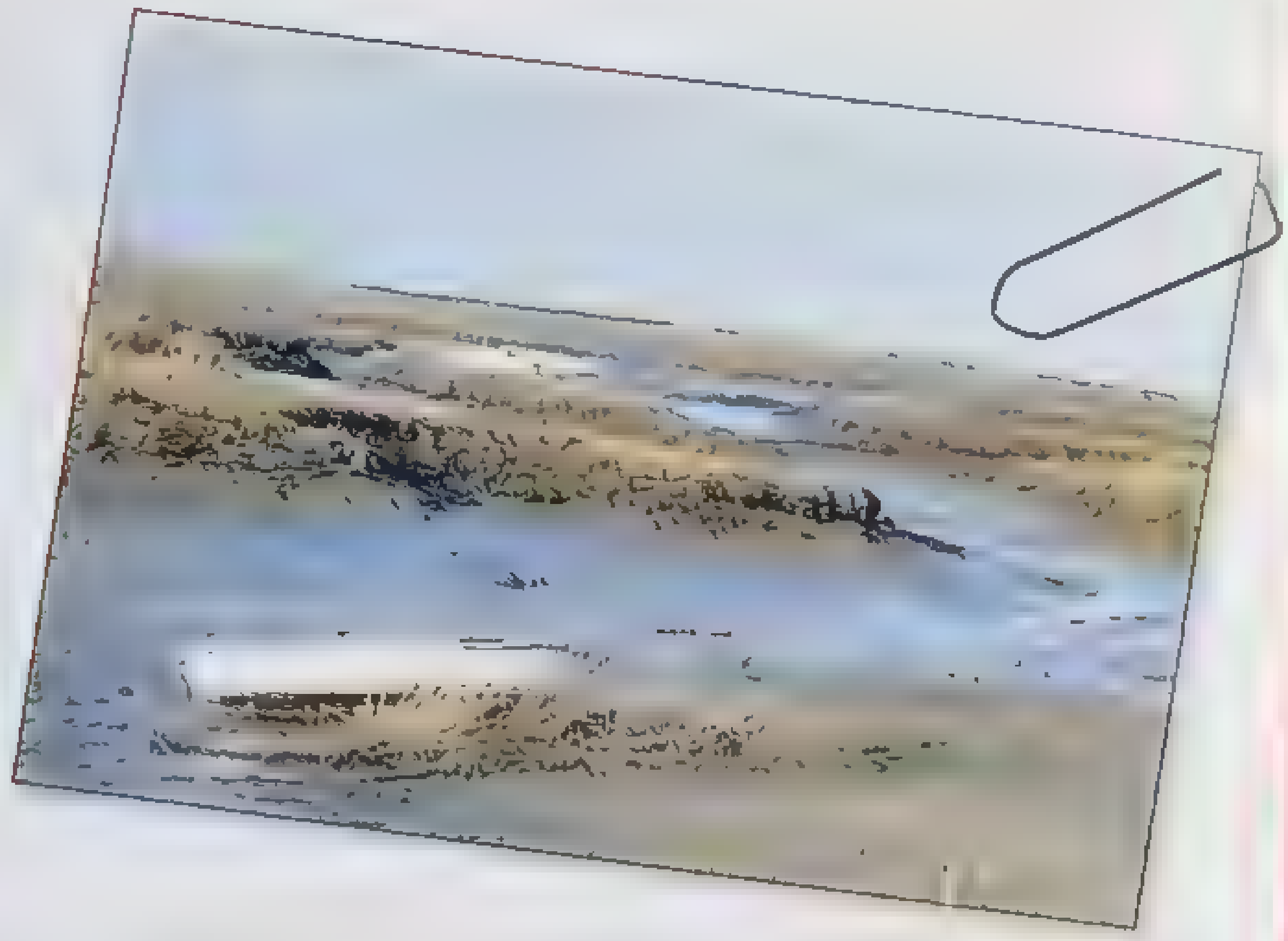

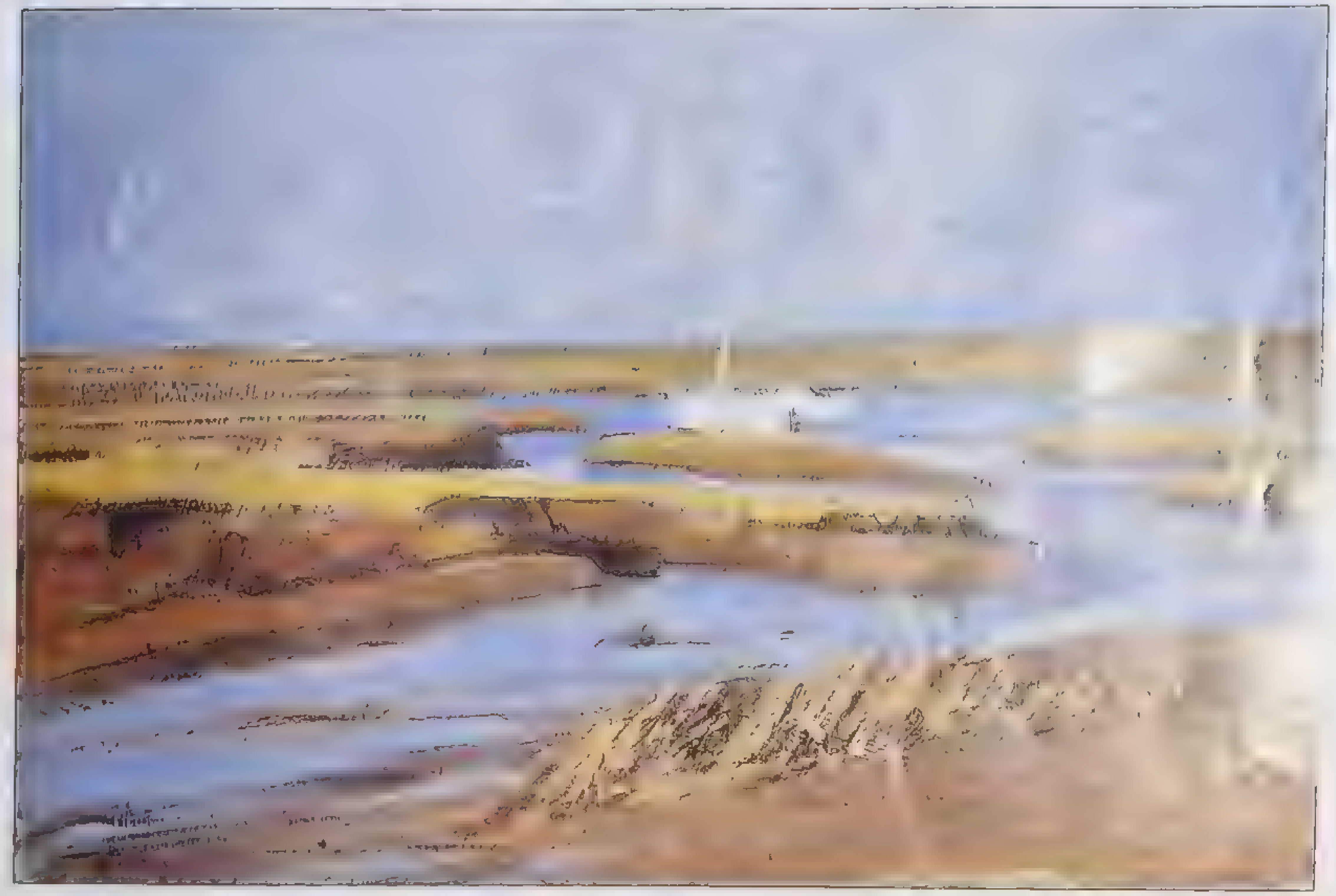

▲ **Artistul a preferat să nu picteze barca în prim-plan, încercând să deplaseze ușor spre stânga întreg centrul compozițional.**

Gura de vărsare a unui râu la reflux reprezintă o adevărată provocare pentru un artist: cum să pictezi noroiul și apa care șerpuiește între bancurile de nisip fără să murdărești culorile? Acrilicele reprezintă soluția ideală în rezolvarea acestei probleme: dacă sunt bine diluate, ele devin transparente; în acest fel, o culoare rămâne vizibilă prin straturile succesive de vopsea. După fiecare aplicare, clătește pensula în apă, ștergând apoi pămătuful cu o cârpă. Excesul de apă este îndepărtat și astfel vei putea folosi o pensulă uscată. Pentru tonurile opace, trebuie să umezești pensula puțin, iar pentru straturile subtile de culoare trebuie să o înmoi ceva mai mult în apă. Pictează cu pastă densă și vei obține o lucrare cu caracter. Ca suport, vei avea nevoie de un panou din PAL, pe care îl pregătești aplicând trei straturi de grund, un mijloc de acoperire ideal pentru pictură.

ÎNCEPE

1 ▶ Pregăteşte fundalul
Aplică trei straturi de grund acrilic pe partea aspră a PAL-ului. Lasă-l să se usuce. Combină albastru-ceruleum cu o cantitate egală de medium acrilic, până când vei obţine un amestec suficient pentru a acoperi tot panoul. Întinde amestecul cu pensula de tip bidinea de 38 mm. Pe măsură ce avansezi, vei observa că stratul de culoare reflectă caracteristicile grundului. Nu încărca panoul: trebuie să laşi tuşe de pensulă vizibile, astfel încât să dai un caracter specific fundalului. Lasă-l apoi să se usuce.

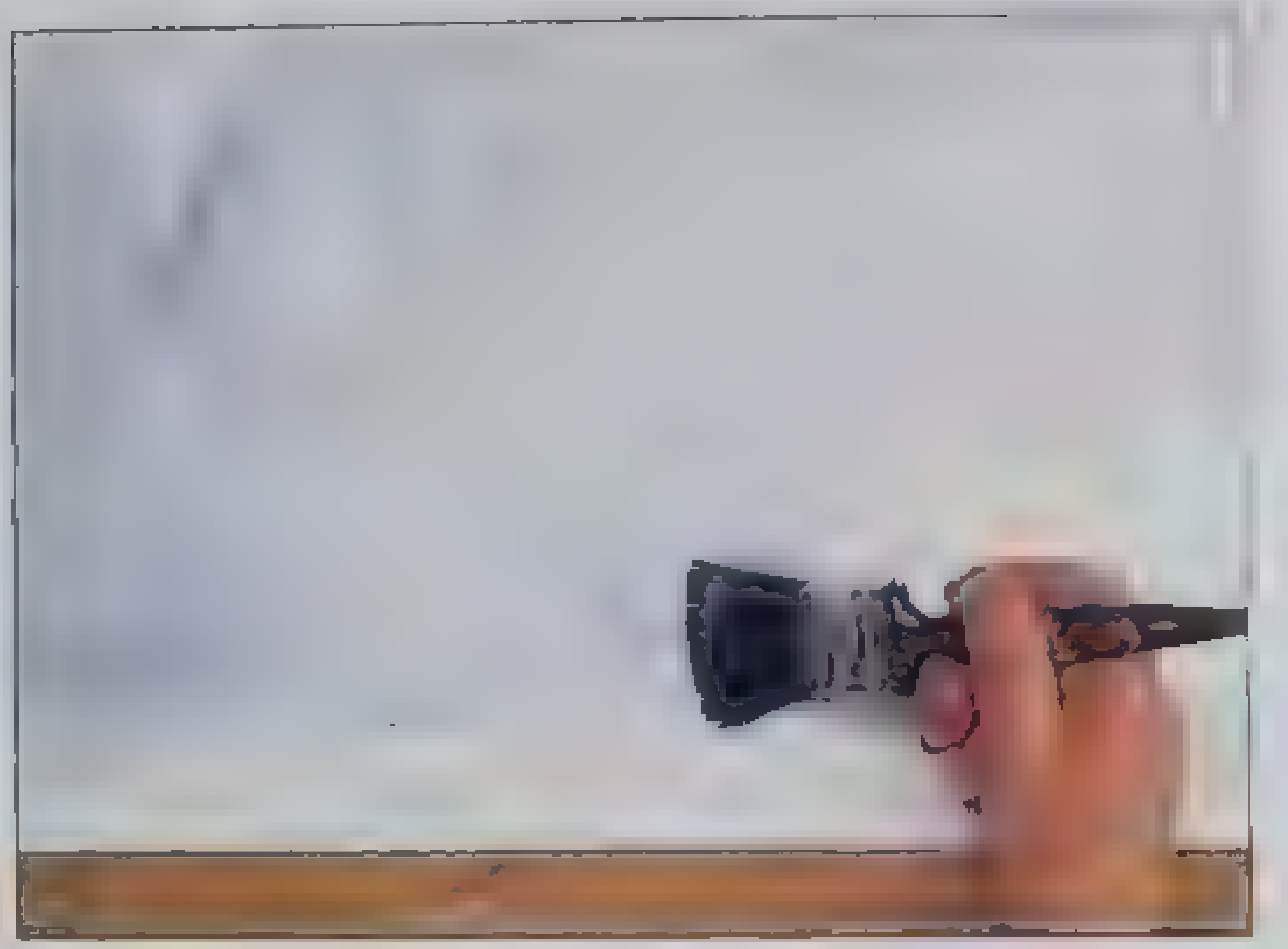

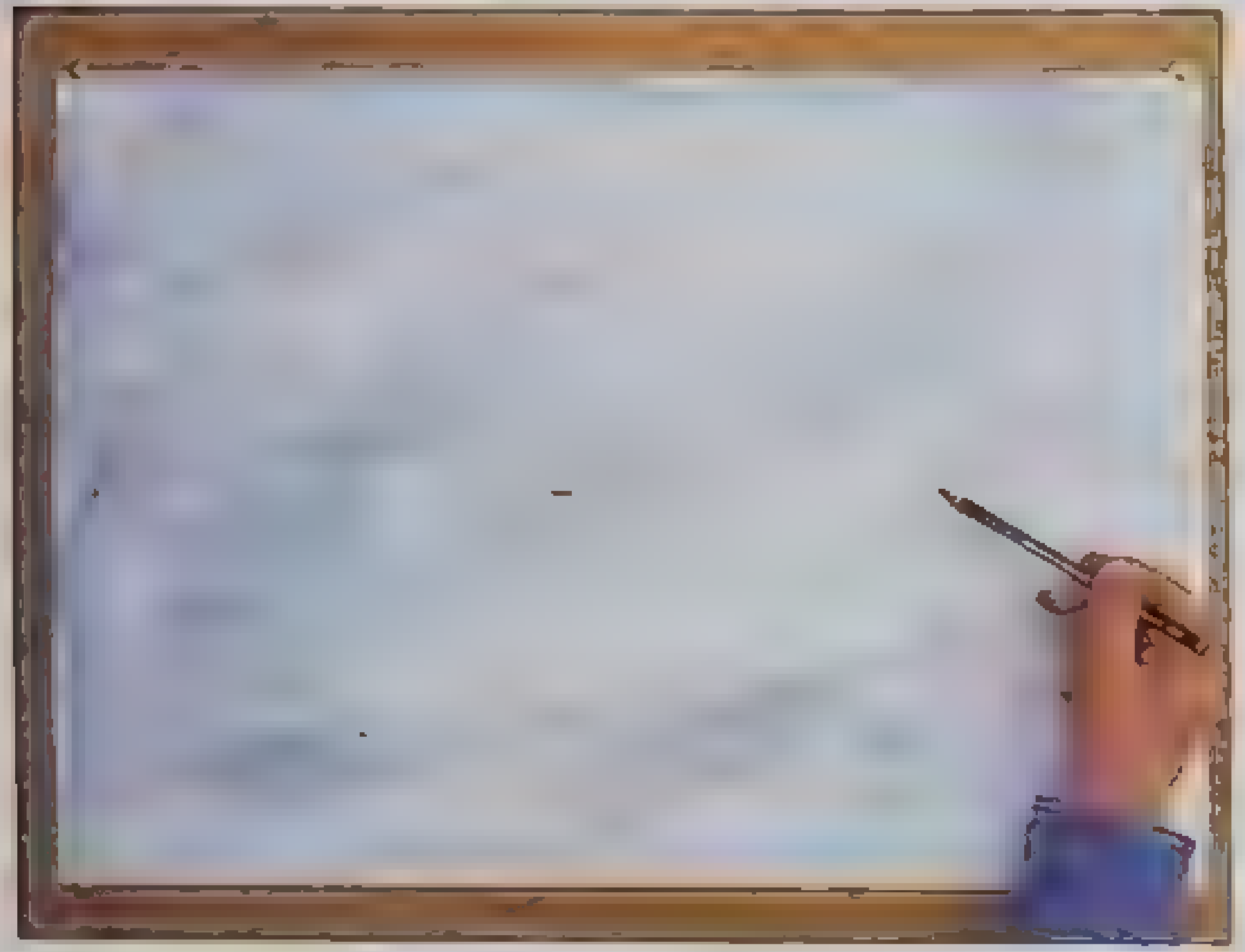

2 ◀ Realizează schiţa zonelor principale
Folosind creionul 4B, marchează linia orizontului, apoi desenează conturul bancurilor de nisip din prim-plan şi din planul intermediar. Izolează zona stufului din prim-plan. Realizează nişte haşuri cu creionul, pentru a sugera curgerea apei pe canal. Desenează bancurile de nisip şi bărcile din fundal. Pulverizează peste schiţă spray fixativ pentru a preveni modificarea ei la aplicarea culorilor.

MATERIALE

- Un panou din PAL de 43 x 60 cm
- Grund acrilic
- Pensule: pensulă tip bidinea de 38 mm, pensule plate nr. 2, 5 şi 14
- O paletă sau o farfurioară
- Medium acrilic
- 12 culori acrilice: albastru-ceruleum, umbră arsă, oxid verde, sienna naturală, oxid galben, sienna arsă, alb, brun, umbră naturală, galben de cadmiu, negru, oxid roşu
- Un creion 4B
- Fixativ
- Un pahar cu apă
- O cârpă
- Bucăţi de carton

3 ▶ Construieşte formele
Desenează linia orizontului, bancurile de nisip şi bărcile, aplicând cu pensula nr. 5 umezită umbră naturală nediluată. Pictează umbrele şi zonele mai întunecate cu o pensulă mai uscată, astfel încât să delimitezi bancurile de nisip. Pictura va urmări dispunerea grundului, creând forme specifice. Şterge pensula şi desenează stuful cu tuşe de pensulă verticale, folosind umbră arsă.

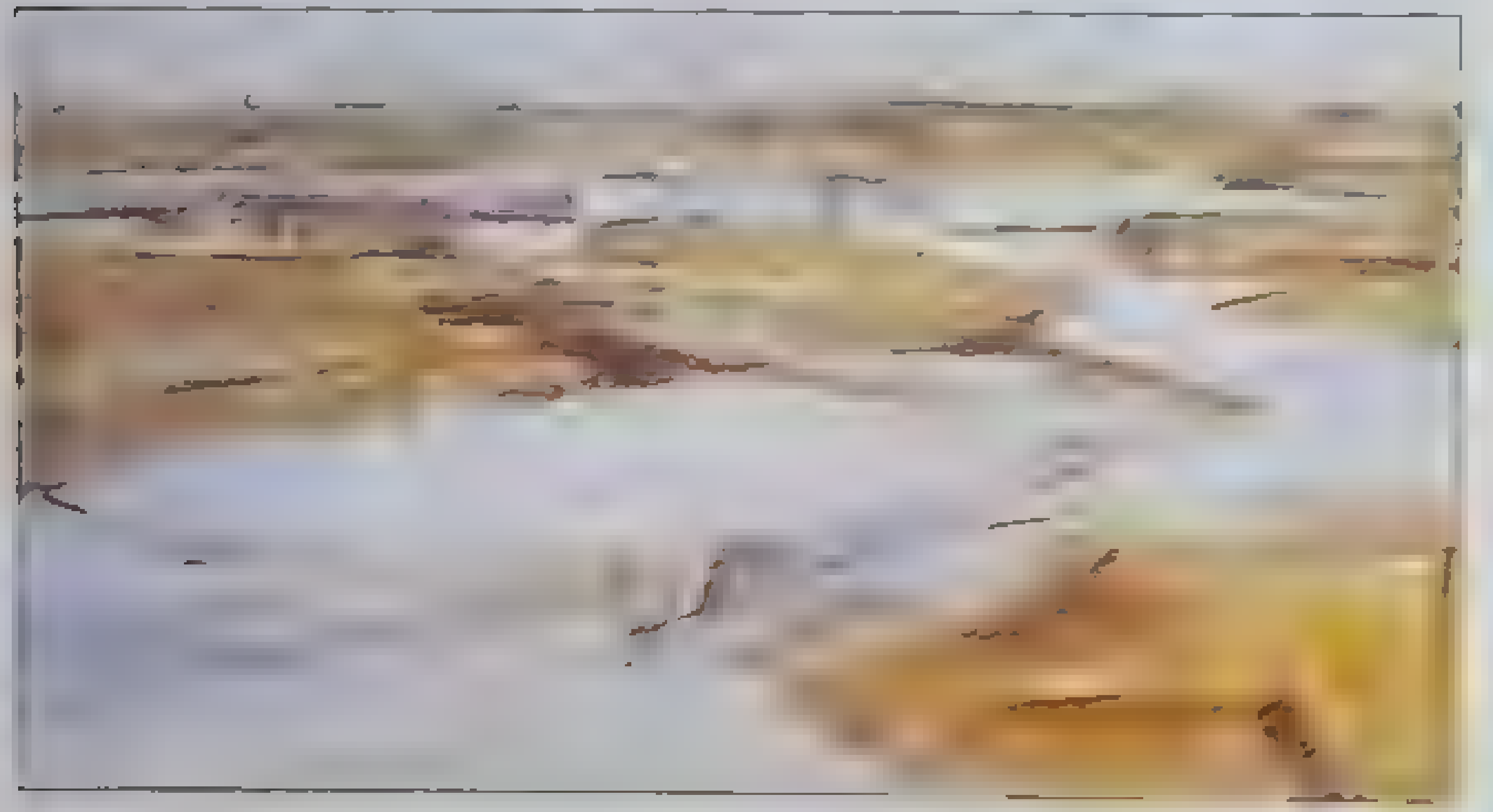

4 ◀ Desenează bancurile de nisip
Amestecă oxid verde cu puţină sienna naturală şi foloseşte pensula uscată pentru a picta iarba bancurilor de nisip de sub linia orizontului. Adaugă puţin oxid galben în amestec şi acoperă celelalte bancuri; nu uita să pictezi şi părţile laterale ale digurilor. Acum, mai adaugă încă puţină sienna naturală şi marchează cu linii verticale iarba bancurilor principale din partea stângă, dar şi pe cel situat în josul bărcilor. Amestecă sienna naturală cu sienna arsă şi pictează prim-planul din faţa stufului, folosind pensula nr. 14. Creează baza pietrişului printr-o pensulaţie spontană.

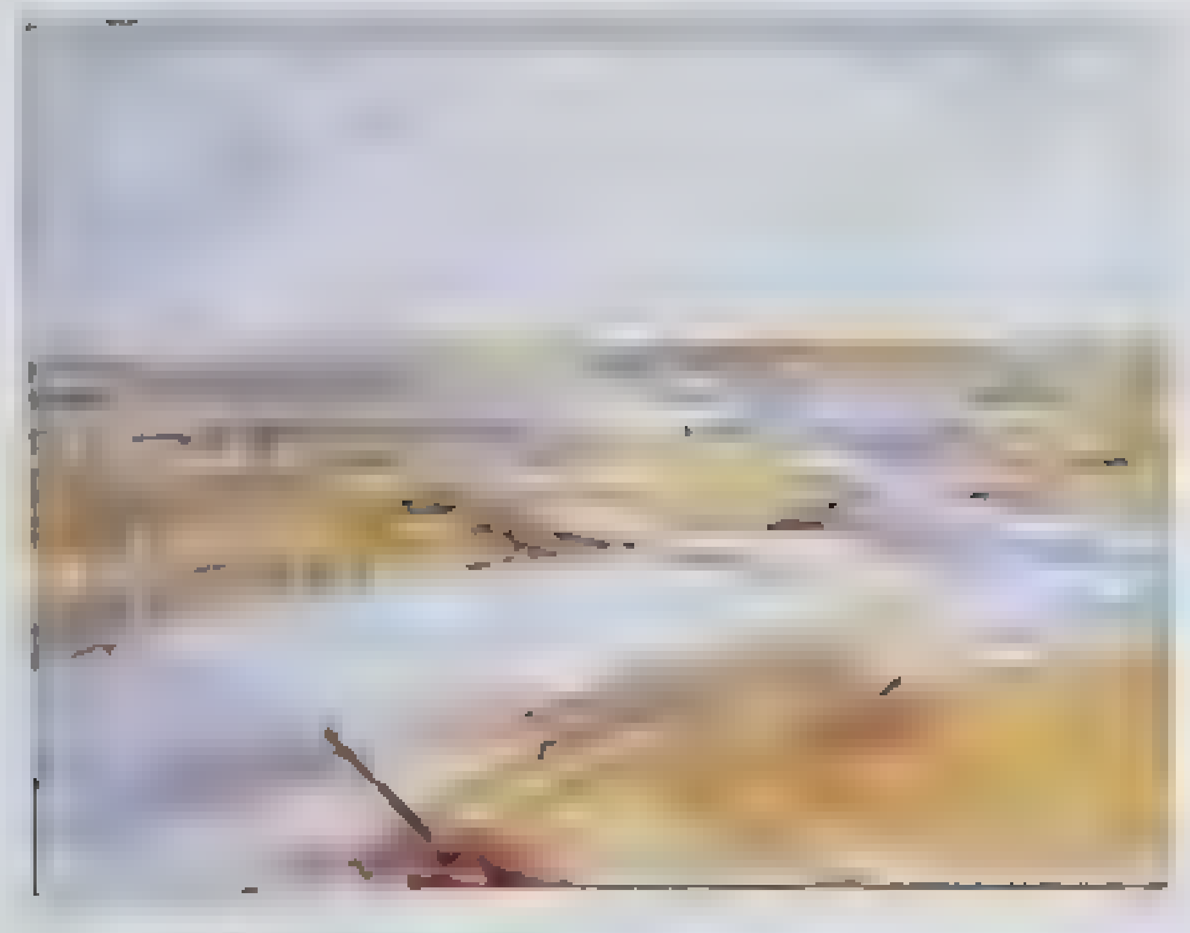

5 ▲ Redă curgerea apei
Usucă pensula nr. 5 cu o cârpă, amestecă umbra naturală cu puţină apă şi adaugă stuful rămas în prim-planul lucrării. Cu pensula nr. 2, pictează albul bărcilor. Foloseşte pensula nr. 5 pentru zona de apă din depărtare şi utilizează albastru-ceruleum diluat, astfel încât stratul de culoare iniţial să rămână vizibil, apoi, urmează cu pensula mişcarea apei spre stuf.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Odată ce ai stabilit subiectele principale, poţi să te concentrezi asupra detaliilor. Pictează aluviunile din prim-plan şi bancurile de nisip luminate de soare, definind forma stufului şi a pietrişului. Apoi scoate şi mai mult în evidenţă formele bancurilor de nisip şi umbrele acestora. Este recomandat ca, din când în când, să priveşti lucrarea cu ochii întredeschişi, pentru a verifica echilibrul tonurilor folosite.

6 ▶ Creează efectul aluviunilor
Amestecă brunul cu o cantitate de medium acrilic suficientă pentru a permite alunecarea tuşelor aplicate; folosind pensula nr. 14, pictează peste culoarea intinsă între bancul de nisip principal şi stuf, dar şi în colţul din stânga jos. Întoarce-te apoi la albastrul aplicat în etapa 5. Acesta este primul pas pentru a crea efectul apei care răzbate prin aluviuni. Completează zona nelucrată a bancului principal de nisip.

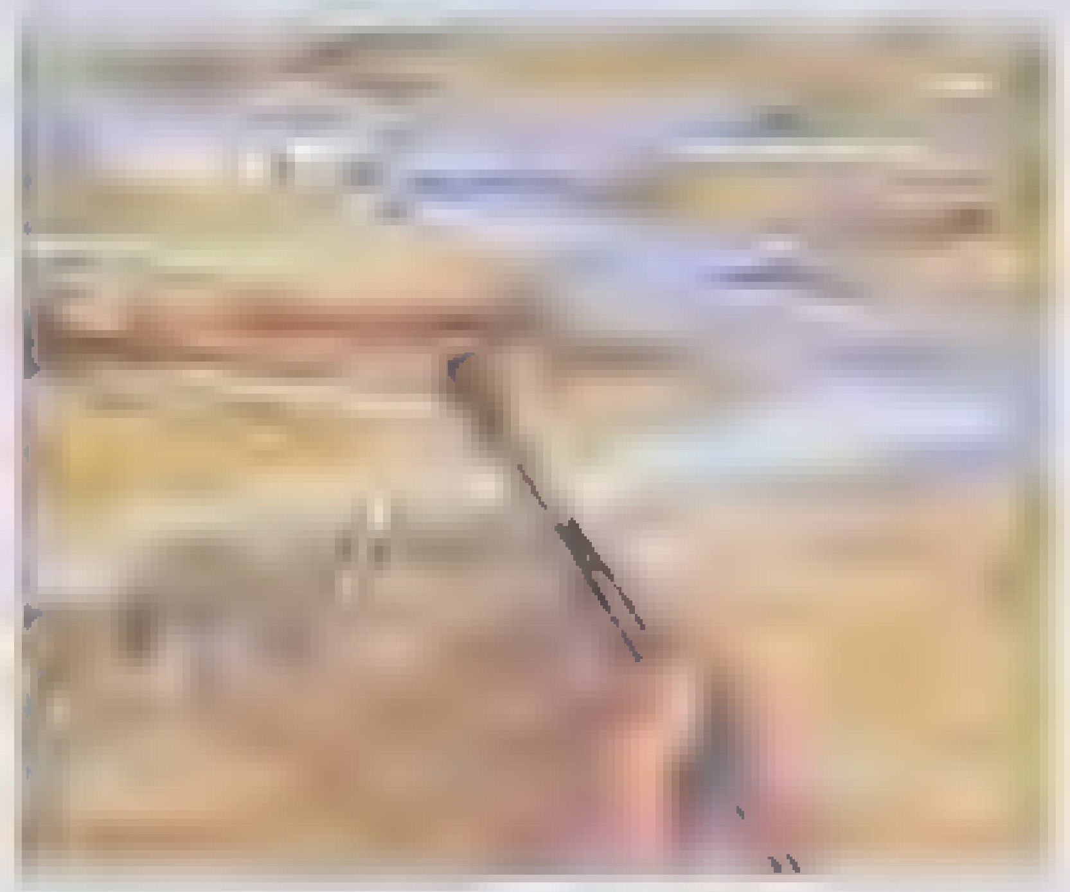

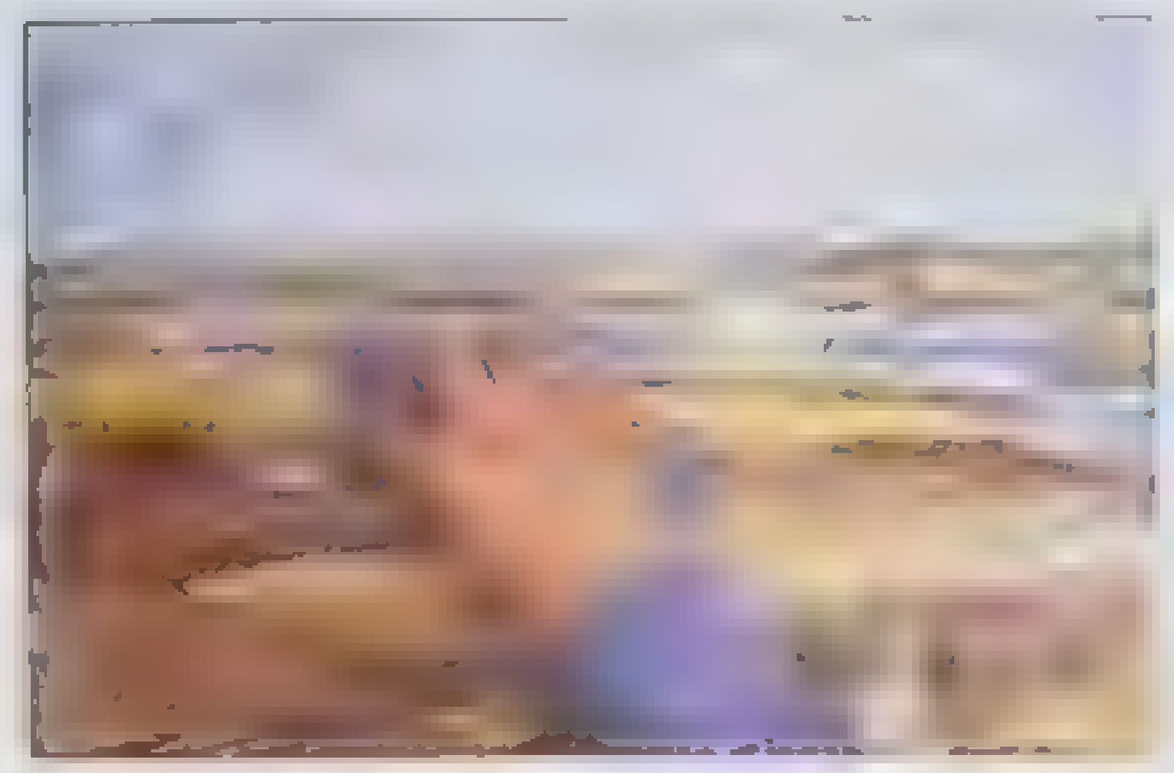

7 ▲ Foloseşte cartonul
Accentuează cu pensula nr. 5 umbrele create de bancuri, aplicând un amestec de umbră naturală şi umbră arsă. Suprapune un strat de culoare peste zonele aluviunilor din stânga jos şi peste stuful din prim-plan. Pregăteşte un amestec opac de galben de cadmiu, oxid galben şi alb, pentru a picta cu pensula nr. 2 reflexiile luminoase ale bancurilor. Răzuieşte culoarea cu marginea unui carton pentru a reproduce aspectul stufului luminat de soare.

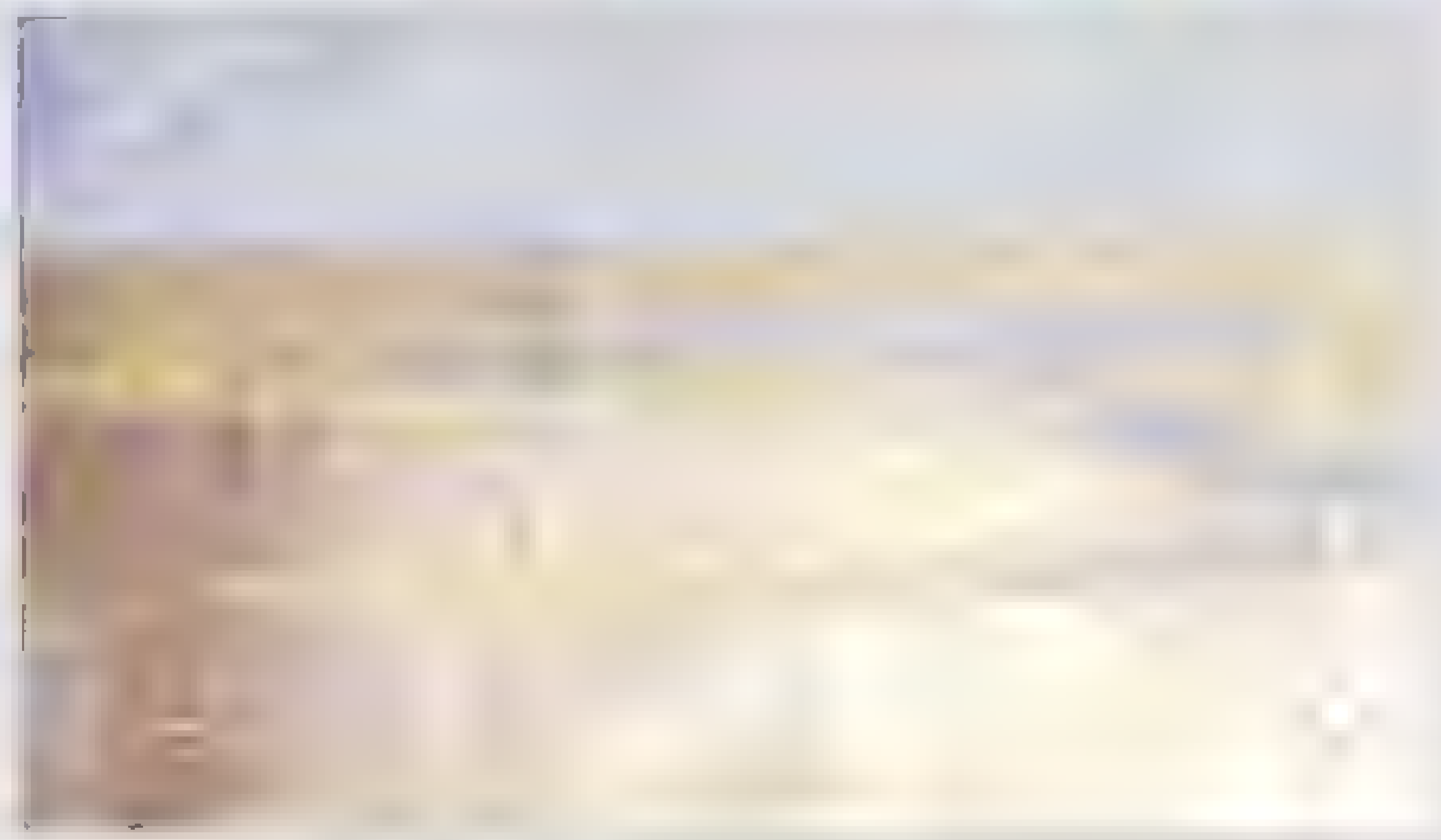

8 ▲ Accentuează zonele lu[illegible]
Amestecă oxid galben, [illegible] verde; folosind pensula nr. 5, [illegible] Adaugă umbră arsă în am[illegible] estompate de la baza ban[illegible] sienna naturală şi alb, pentru a [illegible]

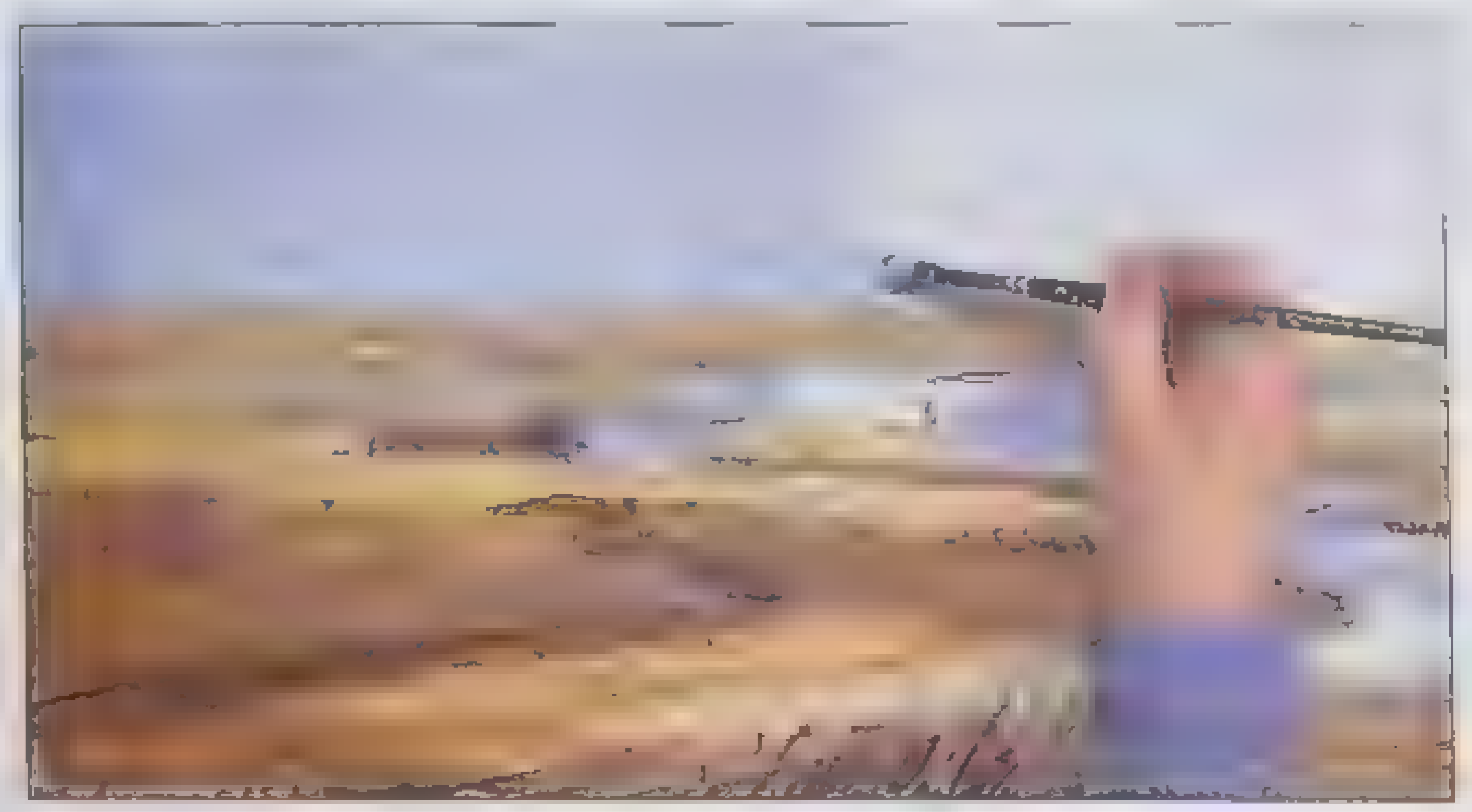

9 ◀ Pictează cerul
Usucă pensula [illegible] umbră arsă reflexiile de la [illegible] bancului de nisip principal. Aplică nişte tuşe spontane peste stuful din prim-plan pentru a întări senzaţia de detaliu a acestuia. Amestecă albastru-ceruleum şi alb în cantităţi egale pentru a obţine un albastru-deschis, apoi adaugă puţină umbră naturală pentru a tempera nuanţa de culoare obţinută: utilizează pensula nr. 14 pentru a picta liber cerul, lăsând pe alocuri să transpară nuanţa aplicată anterior.

10 ▶ **Pictează orizontul şi apa** Amestecă oxid verde şi umbră arsă şi pictează linia orizontului, folosind pensula nr. 2. Amestecă albastru-ceruleum cu o cantitate suficientă de alb, pentru a reda cerul într-o nuanţă mai deschisă. Foloseşte pensula nr. 2 pentru zonele mai mici şi pensula nr. 5 pentru zonele mai ample, acoperind apa pe care ai pictat-o la punctul 5 şi zonele de aluviuni din spatele stufului. Aplică tuşe de pensulă scurte şi orizontale, dar nu foarte apropiate, pentru a permite tonurilor brune ale aluviunilor să răzbată la suprafaţă.

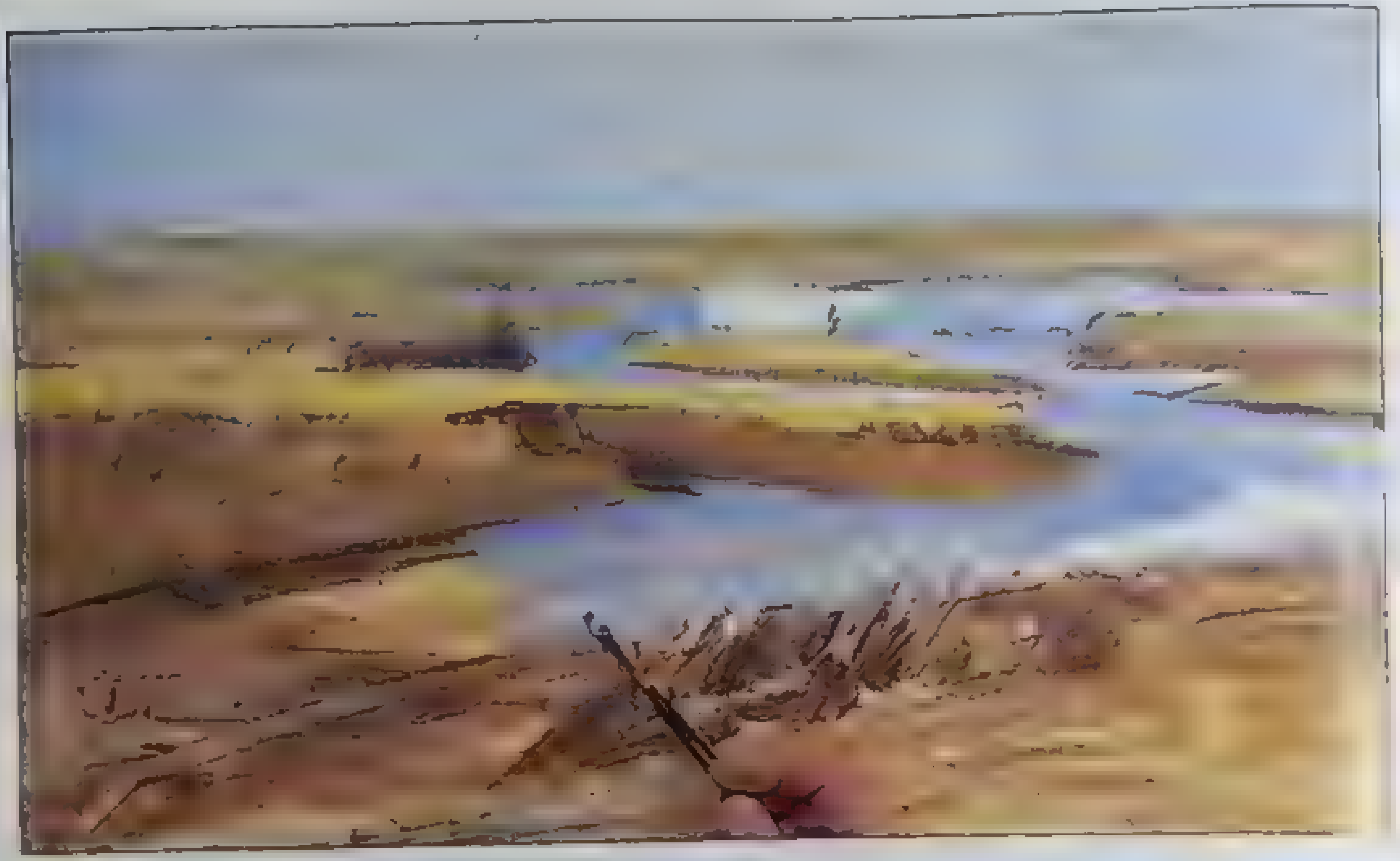

Operele maeştrilor

William Dyce (1806–1864)

Golful din Pegwell

Golful din Pegwell (1858–1860) nu este numai unul dintre cele mai cunoscute peisaje realizate de William Dyce, ci şi un exemplu perfect de arta victoriana. Detaliile fine ale familiei de pe malul mării contrasteaza cu imaginea amenintătoare a stancii şi a norilor din departare. În lucrare, predomină vastitatea cerului şi a marii. Reflexiile de lumină şi umbrele apelor retrase scot în evidenţă nisipul care se află chiar sub suprafaţa apei, la fel ca în exercitiul nostru.

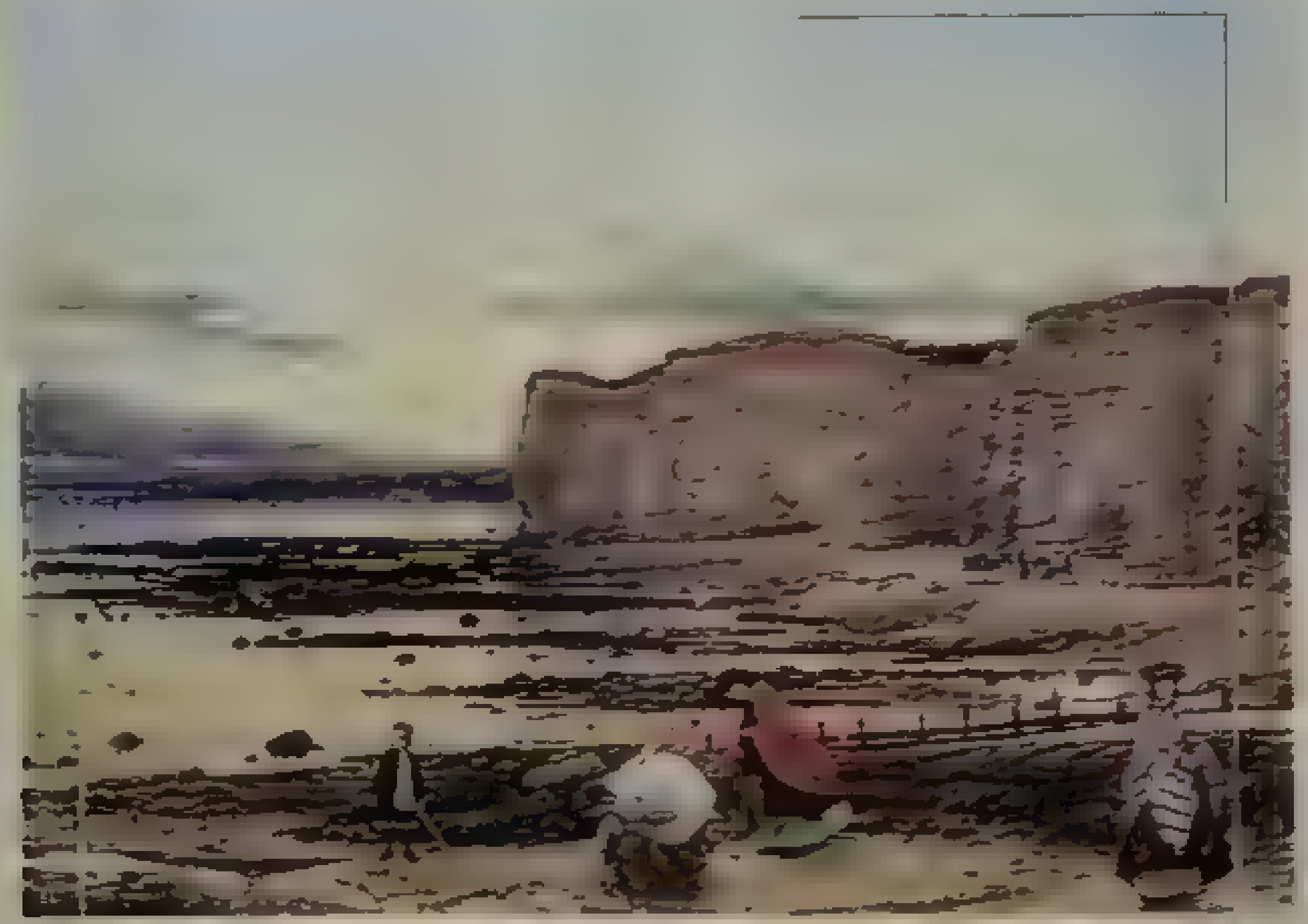

Cerul gri se reflectă calm în mare, conferindu-i un luciu argintiu, ce se constituie într-un fundal neutru pentru petele de culoare ale personajelor.

Asemenea unui astronom amator bun, Dyce a pictat în partea de sus a tabloului cometa lui Donati în cadere, un mic detaliu care îmbogăţeşte lucrarea.

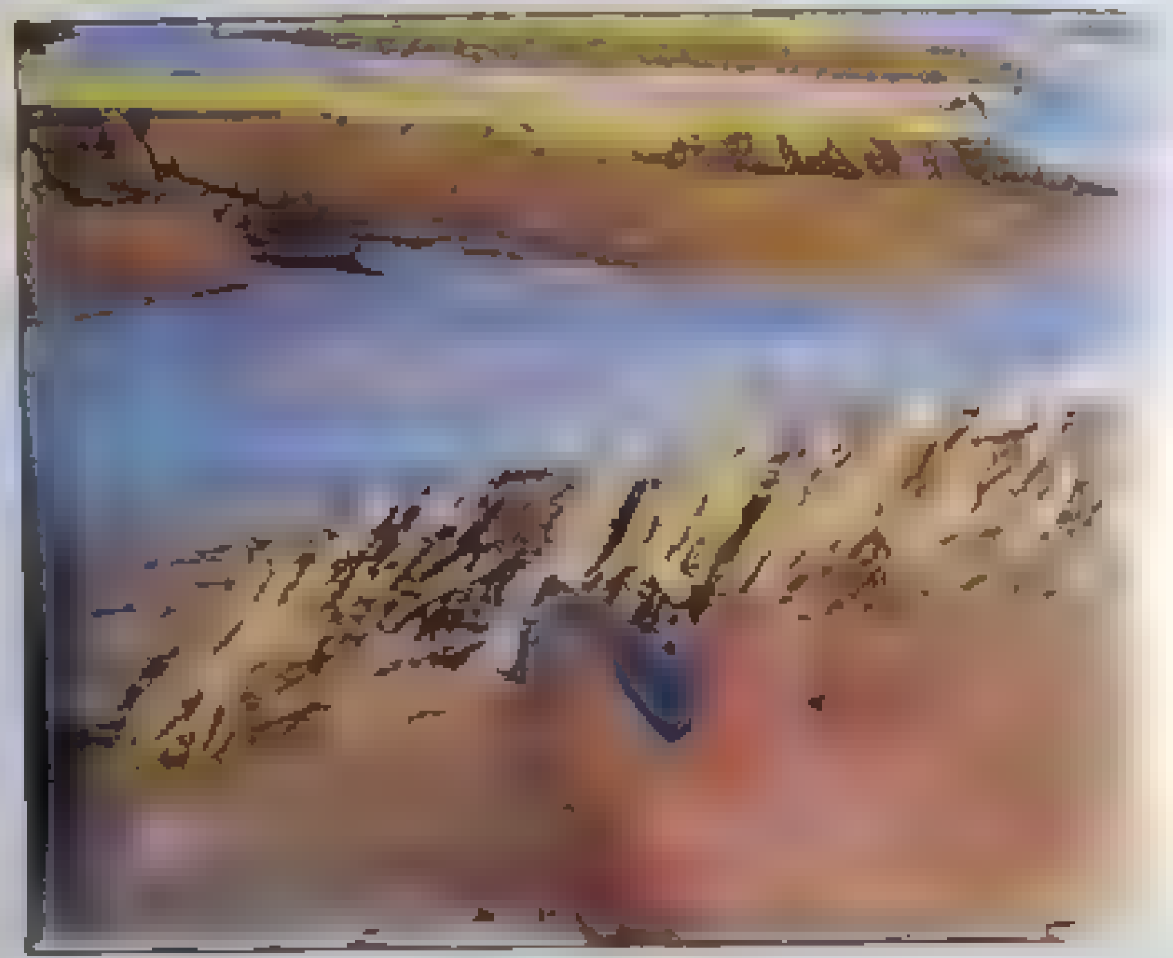

11 ▲ **Perfecţionează detaliile din prim-plan** Acoperă prim-planul stufului cu umbră naturală. Apoi, după ce ai înmuiat marginea unui carton într-un amestec de sienna naturală, umbră arsă şi alb, aplică haşuri oblice peste stuf.

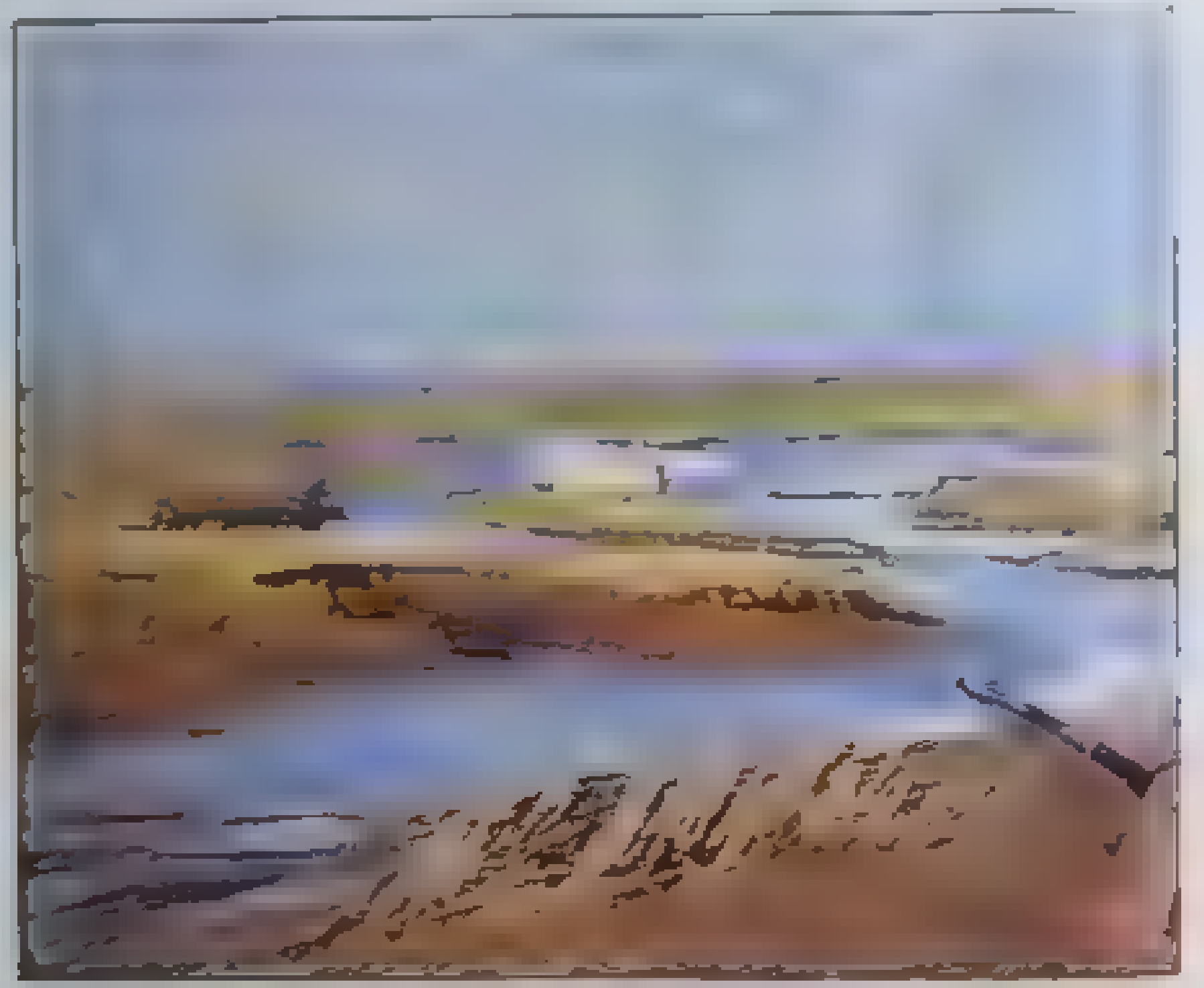

12 ▲ **Adaugă reflexii şi detalii** Şterge pensula şi foloseşte umbră arsă pentru a marca umbrele de pe râu, din stânga jos. Apoi, amestecă alb cu foarte puţin albastru-ceruleum, iar cu pensula nr. 5 pictează reflexiile uşoare din apă. Pentru reflexiile care se văd dincolo de stuf, adaugă mai mult albastru.

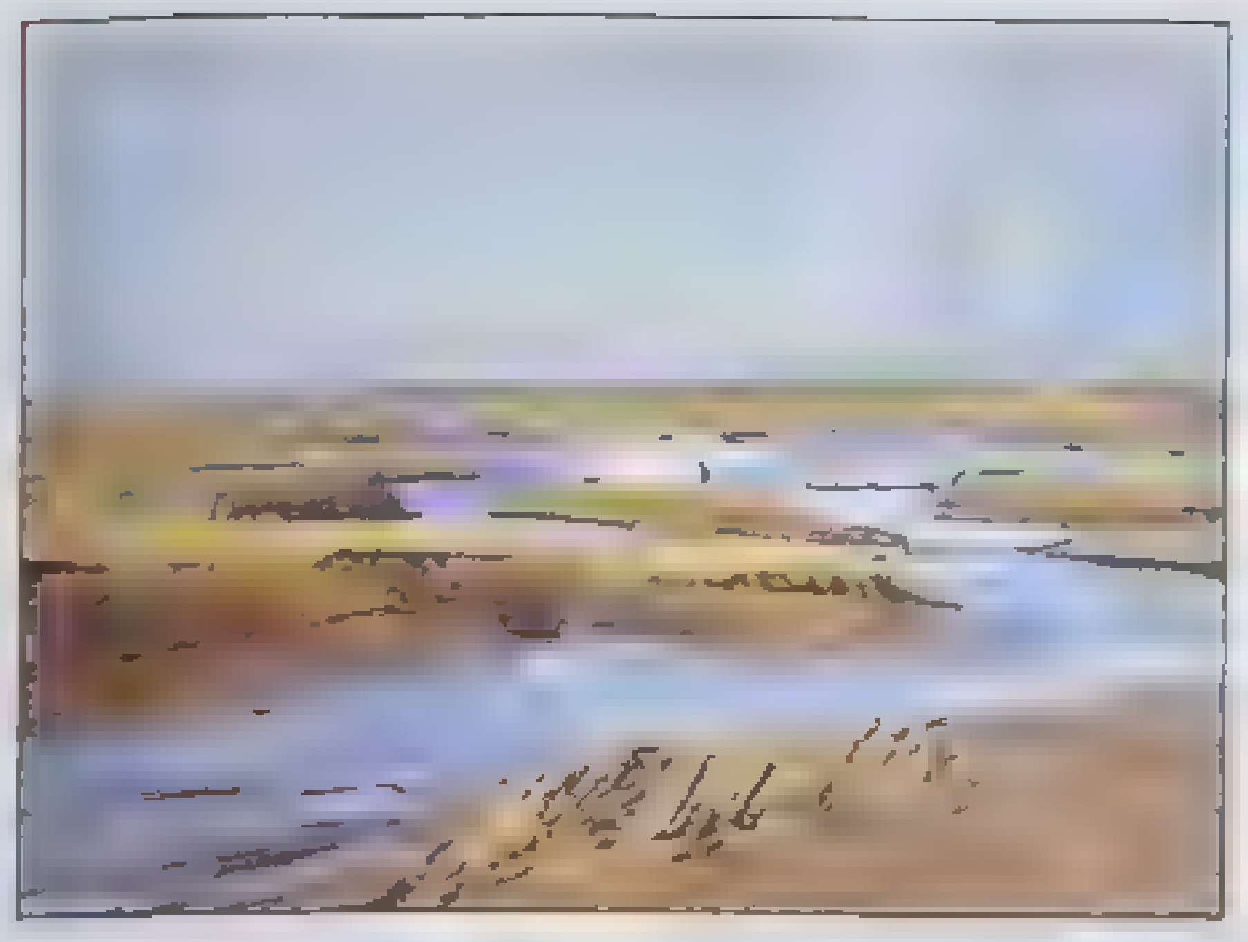

13 ▲ **Ultimele tuşe** Foloseşte pensula nr. 2 şi adaugă puţină umbră arsă pe bancul de nisip principal; cu puţin negru, aplică umbrele mai întunecate de pe părţile laterale, apoi amestecă sienna naturală cu oxid roşu pentru bază. Îmbină sienna naturală cu oxid galben pentru bancurile de nisip din spatele bărcii, adăugând alb pentru iarbă. Foloseşte încă puţin alb pentru catargul bărcii.

UN PAS ÎNAINTE

Pictura este completă, însă, dacă doreşti, ai putea perfecţiona detaliile. Pictează pietrişul din prim-plan, pentru a îmbunătăţi acurateţea bancului de nisip. Datorită bogăţiei detaliilor, prim-planul este proiectat spre privitor. Accentuază diversele zone ale picturii şi marchează linia orizontului, pentru a crea senzaţia de distanţă şi spaţiu.

14 ▶ **Pictează pietrişul din prim-plan** Amestecă sienna naturală, oxid roşu şi umbră naturală şi, cu pensula nr. 2, aplică o serie de pete de culoare în zona din jurul stufului. Adaugă în amestec oxid galben, puţină sienna naturală şi alb şi repetă procedura

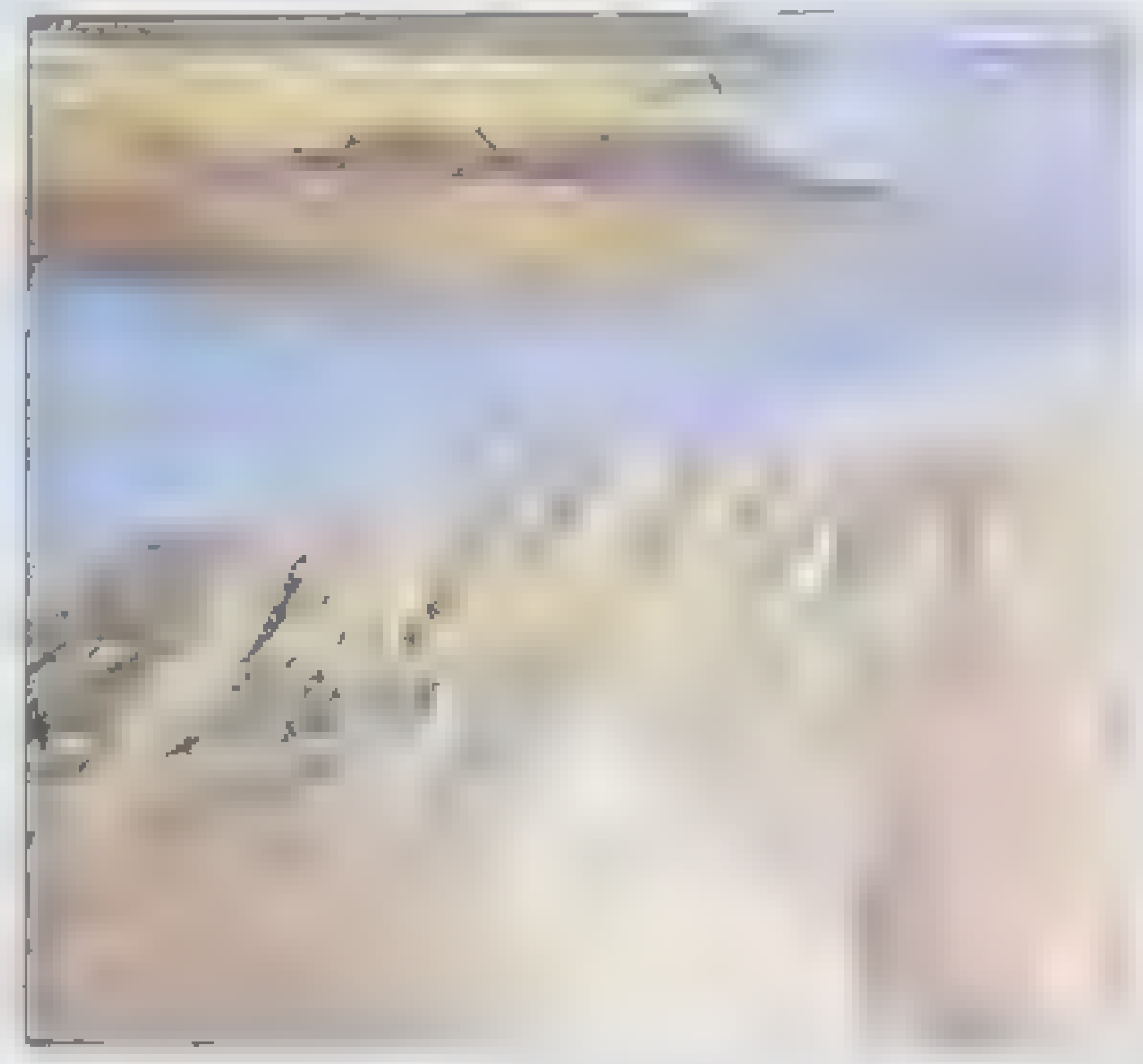

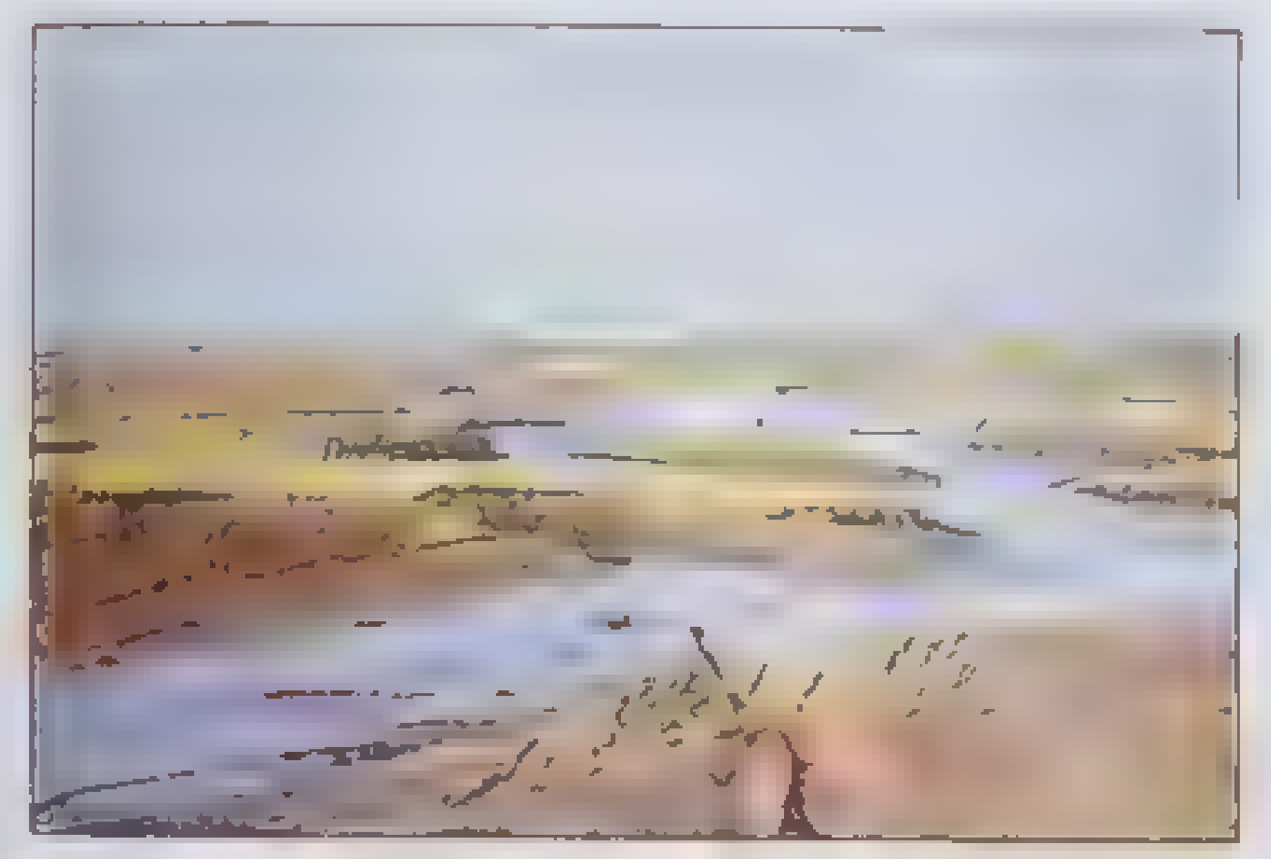

15 ◀ **Un contrast mai mare** Adaugă puţin alb şi sienna naturală în oxidul verde şi pictează vârfurile bancurilor de nisip din dreapta. Aplică din loc în loc câteva haşuri cu sienna naturală. Amestecă albastru-ceruleum cu alb şi vei obţine un albastru-mediu, perfect pentru ochiul de apă din dreapta. Cu pensula nr. 5, adaugă umbra naturală în zona aluviunilor care se află între bancul principal de nisip şi stuf.

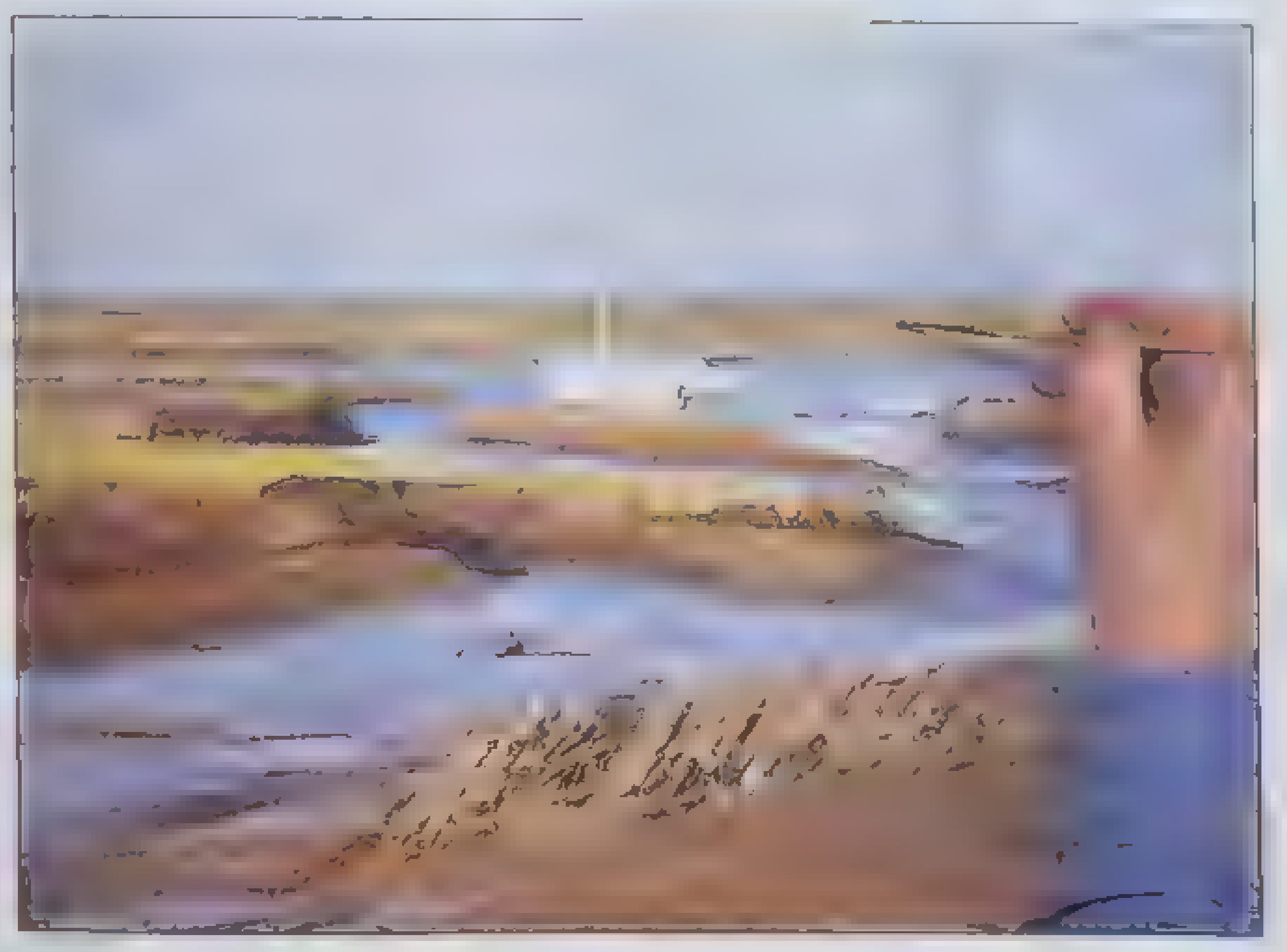

16 ▲ **Evidenţiază distanţele** Şterge pensula nr. 2 cu o cârpă şi, folosind umbră arsă, desenează din nou linia dintre bancul de nisip de la linia orizontului şi cel situat în imediata apropiere. Adaugă câteva tuşe de pensulă orizontale pentru a reda bancurile care se întind spre orizont.

SFATURI
Pensula uscată

Dacă aplici culoarea cu o pensulă uscată peste un alt strat de culoare, vei reuşi să obţii zone minuscule în care transpare nuanţa de dedesubt. Datorită faptului că direcţia fiecărei tuşe rămâne vizibilă, folosirea pensulei uscate te ajută să redai cu acurateţe caracteristicile tipurilor de suprafeţe. Tehnica funcţionează cel mai bine dacă pămătuful este foarte bine uscat şi lucrezi rapid cu partea plată a pensulei.

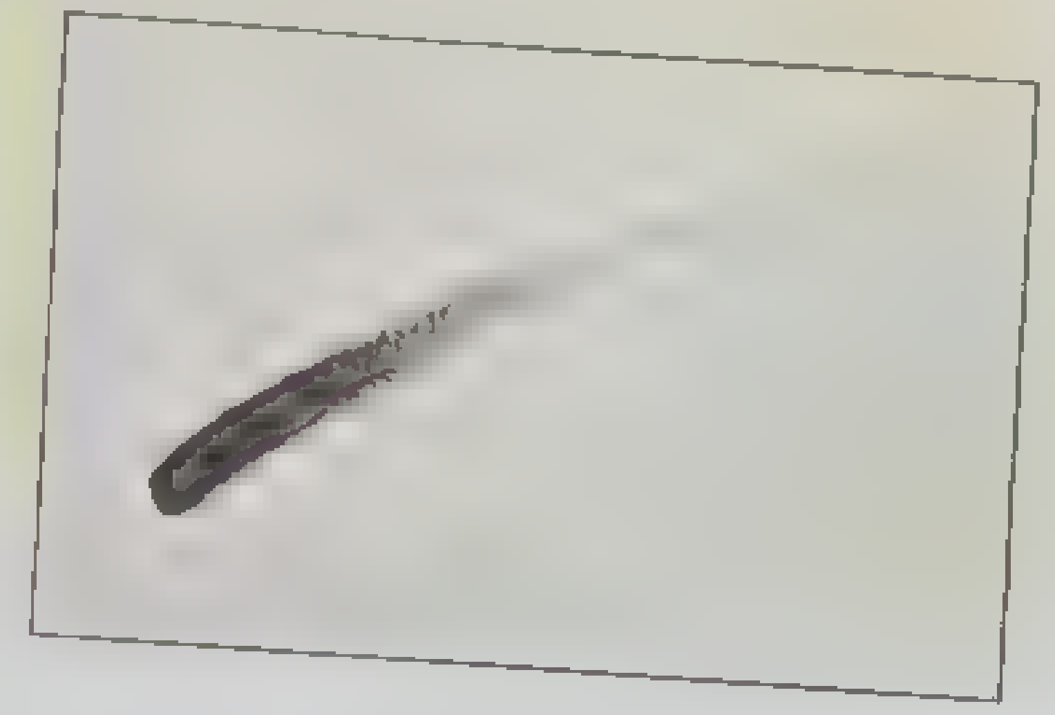

Fii creativ!

Lucrare în pastel

Artistul a recreat acelaşi peisaj folosind pastelurile. Hârtia gri pentru pastel, neacoperită în partea de sus a lucrării, reda culoarea cerului întunecat şi a norilor de ploaie. Pentru a ilustra bancurile de nisip şi apa, artistul a acoperit zonele mari de culoare, folosind partea plată a pastelului, lăsând descoperite porţiuni din griul fundalului în prim-plan, care să reprezinte reflexiile cerului pe apă. Detalii precum stuful şi catargul bărcii au fost adăugate cu muchia fină a pastelului.

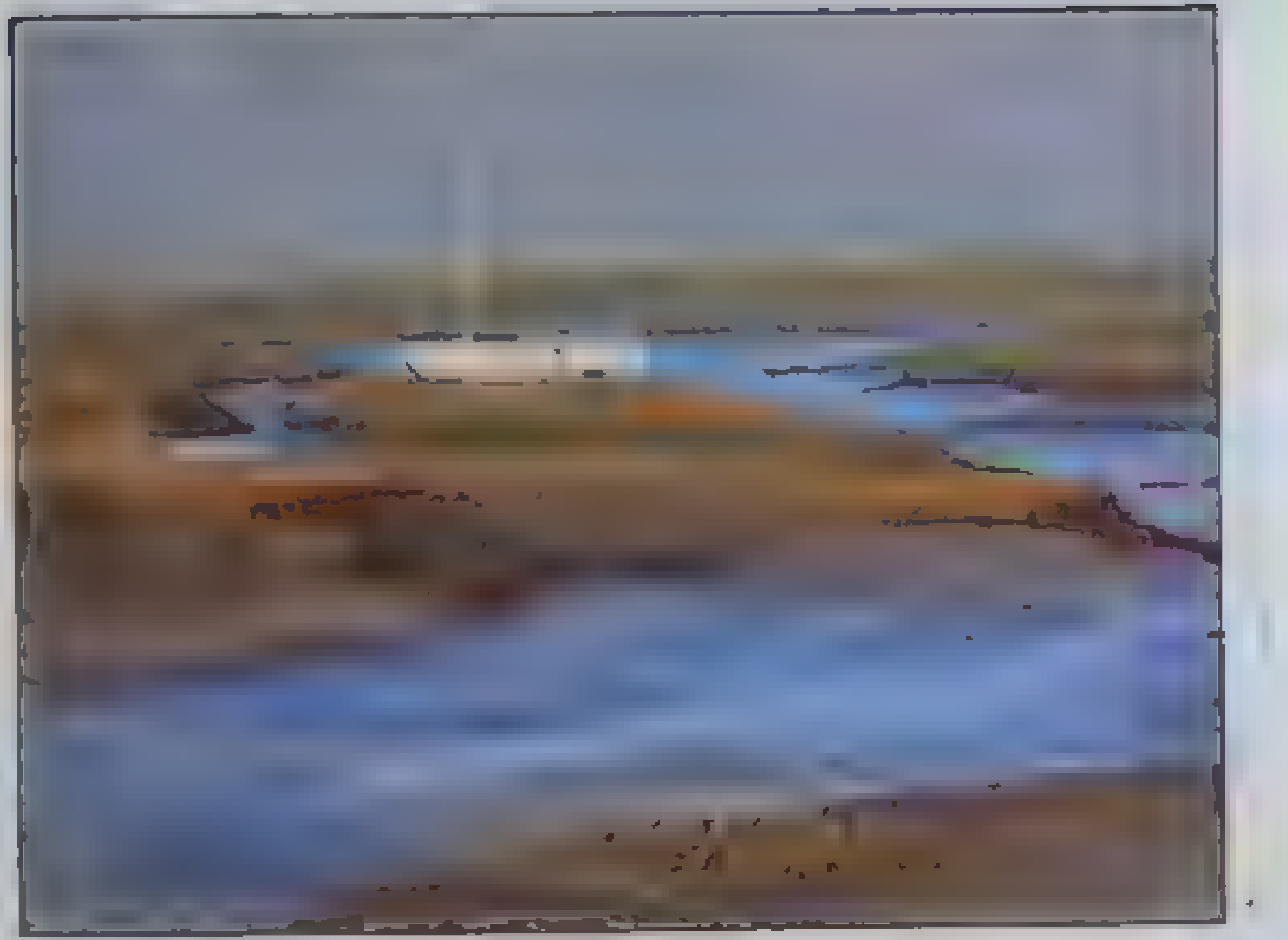

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Pictează bărci de pescuit pe o plajă

- Descoperă cum un fragment de peisaj poate fi, în egală măsură, o provocare interesantă şi o panoramă deosebită
- Cum să pictezi în straturi dense de culoare.
- Perfecţionează-ţi tehnica folosind culori de ulei

O LUCRARE COMPLETĂ

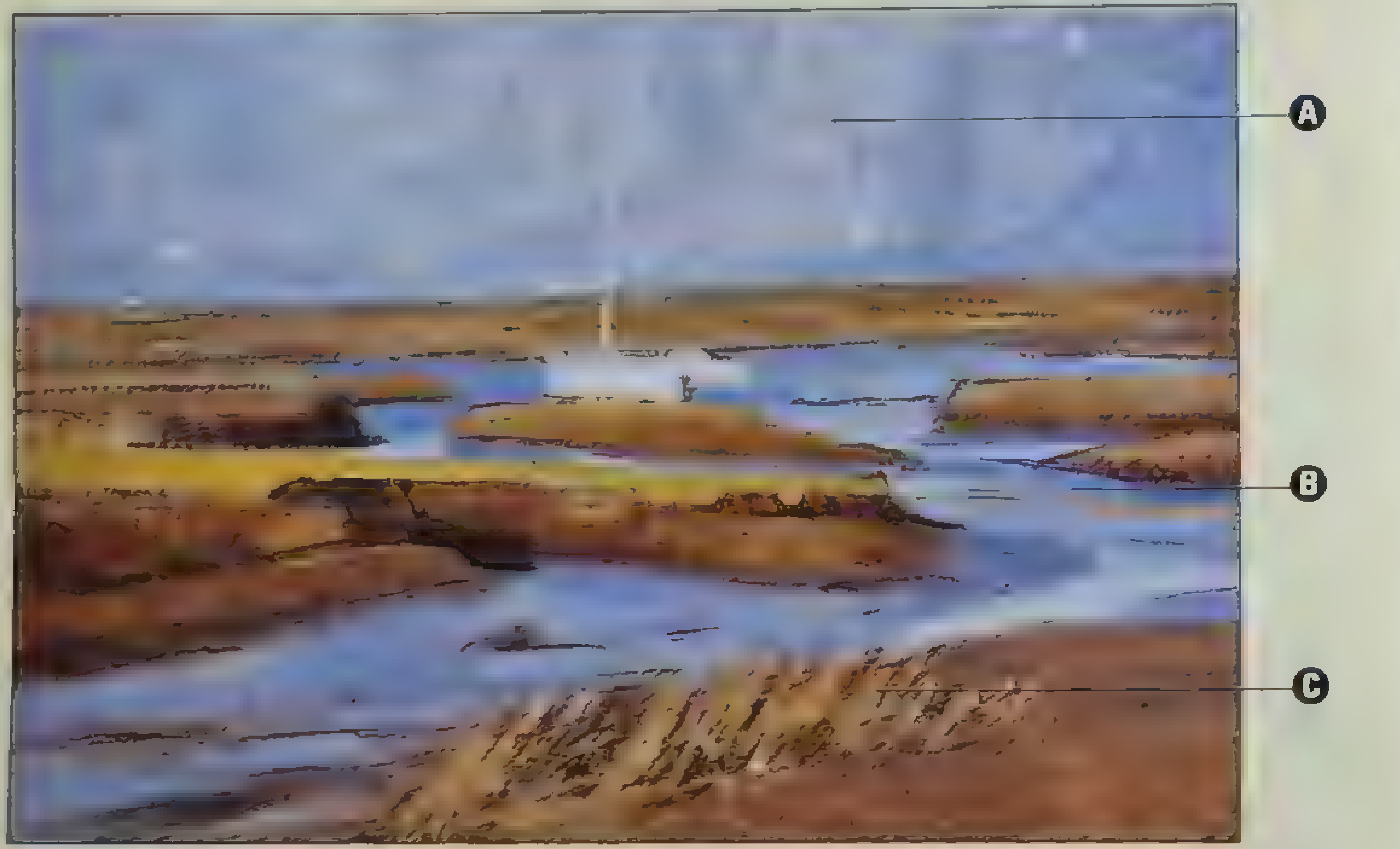

A O senzaţie de profunzime
Aplicând culoarea în tuşe dezinvolte, am lăsat să transpară stratul iniţial de culoare, care luminează cerul şi amplifică senzaţia de spaţiu.

B Apă şi cer
Cu scopul de a armoniza întreaga scenă, pentru apă şi cer, am folosit aceeaşi nuanţă de albastru, atât în stare pură, cât şi amestecată cu alb.

C Detalii în prim-plan
Desenul amănunţit al stufului şi al pietrişului conferă un plus de caracter prim-planului, proiectându-l spre privitor.

Pregătirea panourilor din lemn

Pentru culorile de ulei şi acrilice există suporturi rigide din materiale diferite: diverse tipuri de lemn, carton sau pânză. Secretul pentru a obţine cele mai bune rezultate constă în întregime în pregătirea lor.

Până în vremurile lui Giotto (1267–1337), unicul suport considerat potrivit pentru un tablou de expus pe perete a fost panoul din lemn, de dimensiuni medii. Apoi, pe măsură ce dimensiunea tablourilor a crescut, s-au descoperit limitele şi dificultăţile tehnice pe care acest material le implica la acea vreme. Lemnul, de fapt, era greu; de asemenea, un panou mare necesita ca fibrele lemnului să fie întărite cu pene pentru a preveni deformarea suportului. În plus suprafaţa trebuia pregătită ca să reţină culoarea.

Atunci, artiştii au început să-şi întindă pânzele pe rame din lemn, care erau mai uşoare decât panourile pline; ramele puteau fi îmbinate pentru a crea suporturi mai mari. Astăzi, artiştii pot alege între pânzele elastice şi flexibile, sensibile la atingerea pensulei, şi panourile rigide cu suprafeţe netede şi robuste. Ambele variante sunt avantajoase pentru lucrări: de aceea, alegerea este absolut personală. **Frans Hals** (1582/3–1666), de exemplu, alegea uneori pânza, alteori lemnul, indiferent de dimensiunile picturii. Înainte de a picta pe panouri, trebuie să le pregăteşti, iar acest proces de preparare depinde de materialul folosit. Pictura este, de fapt, reţinută datorită calităţii adezive şi proprietăţii de absorbţie a suprafeţei pe care este aplicată.

Un panou bun pentru ulei trebuie să dispună de asprimea necesară pentru a reţine culoarea, însă acesta nu trebuie să absoarbă uleiul;

▲ SUPRAFEŢE TRATATE:
A Panou din PAL cu muselină, aplicată cu medium acrilic
B Placaj preparat cu bază acrilică
C Placaj cu pânză aplicată cu medium acrilic
D Panou din PAL, preparat pe partea mai aspră cu bază acrilică

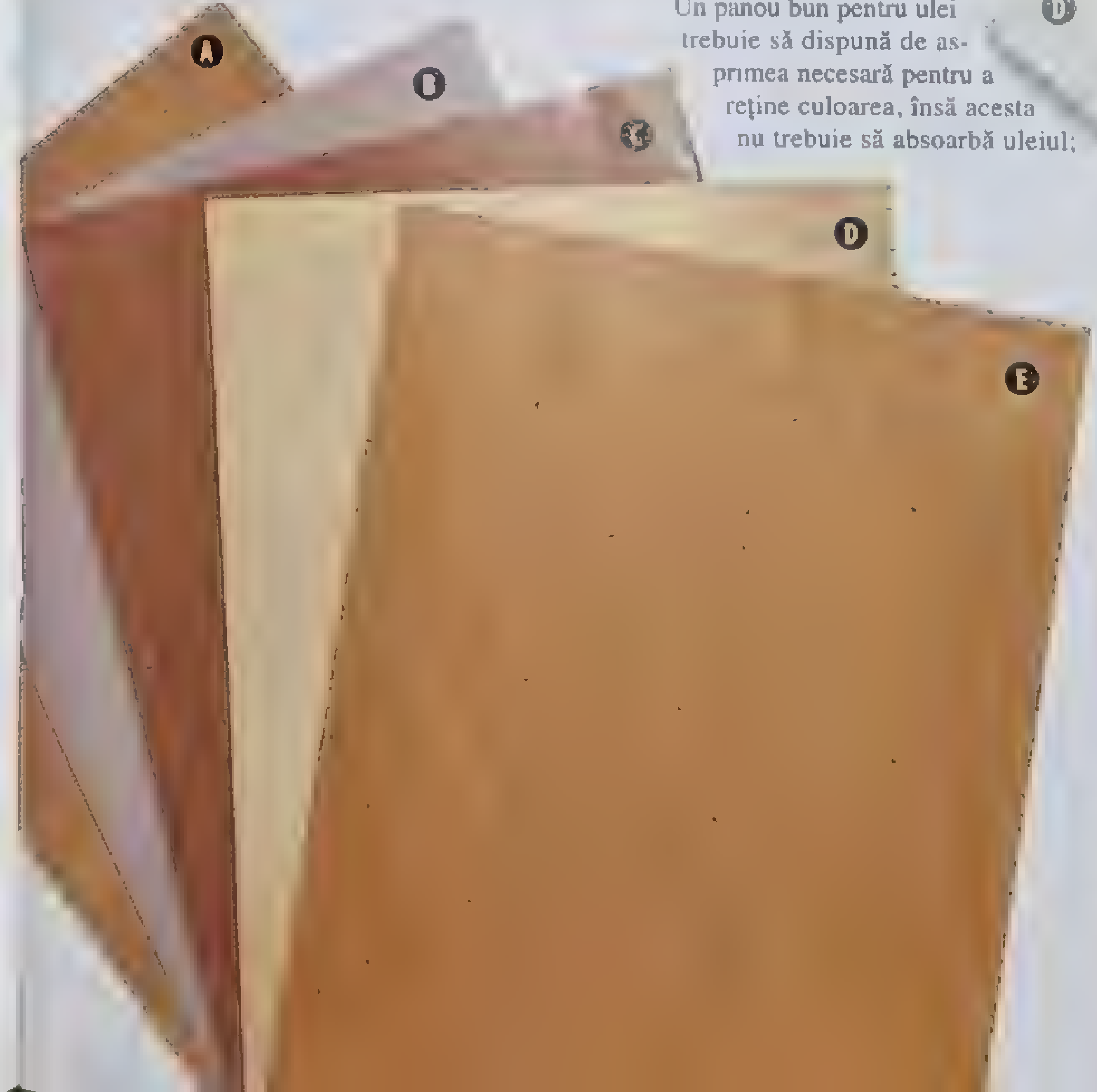

◄ SUPRAFEŢE NETRATATE:
A Panou din PAL, partea aspră (cu mordant bun)
B Carton
C Panou din fibre
D Placaj (furnir)
E Panou din PAL, partea netedă

în cazul în care uleiul se infiltrează în preparaţie, pigmentul pierde liantul şi pictura poate să se deterioreze.

Acrilicele au la dispoziţie o gamă foarte largă de suporturi, care nu necesită tratament special. Cu toate acestea, este mai bine să foloseşti o suprafaţă suficient de aspră, care să reţină culoarea. În plus, suprafaţa trebuie să fie degresată, deoarece apa şi grăsimea sunt incompatibile.

Tipuri de suport

Dacă îţi place să pictezi pe panouri, poţi să ţi le pregăteşti singur. Lemnul, în special plopul, este materialul cel mai utilizat, dar mai ieftine şi mai uşor de găsit sunt cartonul, placajul, panourile din PAL şi din fibre.

Lemnul Trebuie să fie bine pregătit pentru a nu suferi deformări. În acest scop, poţi consolida partea din spate cu şipci din lemn (pene) sau poţi aplica grund pe ambele feţe.

Cartonul Disponibil în diferite grosimi şi culori, cartonul este ideal pentru tablourile de dimensiuni mici şi medii. În cazul acrilicelor, cartonul poate fi folosit nepreparat, pentru că este un material absorbant; imaginea va fi destul de palidă, dar acest lucru ar putea constitui un efect interesant. Pentru a picta în ulei, cartonul va fi preparat cu un strat de grund pe bază acrilică. În cazul cartoanelor în culori vii, ai putea chiar să incluzi în pictură culoarea suportului: în acest caz, va trebui să pregăteşti suprafaţa cu un medium acrilic sau cu un adeziv transparent.

Panourile din PAL Reprezintă un suport comun, relativ ieftin şi disponibil în foi mari, care pot fi tăiate la dimensiunea dorită (deseori poţi să le tai direct la vânzător). Panoul are două suprafeţe diferite: o parte dură, având aspectul unei pânze brute, iar cealaltă netedă. Panoul din PAL este rezistent, însă marginile sunt fragile; în plus, panourile mai mari pot necesita ranforsări.

Cum să aplici o pânză (maruflaj, cașerare)

MATERIALE

- Un panou din lemn
- Pânză
- O foarfecă
- Medium acrilic
- O pensulă tip bidinea

Pe toate tipurile de panouri pot fi aplicate pânze, cum ar fi muselina sau pânza uşoară, pentru a obţine o anumită suprafaţă: este o metodă ieftină şi rapidă de a crea un suport bun pentru pictură, similar cu pânza

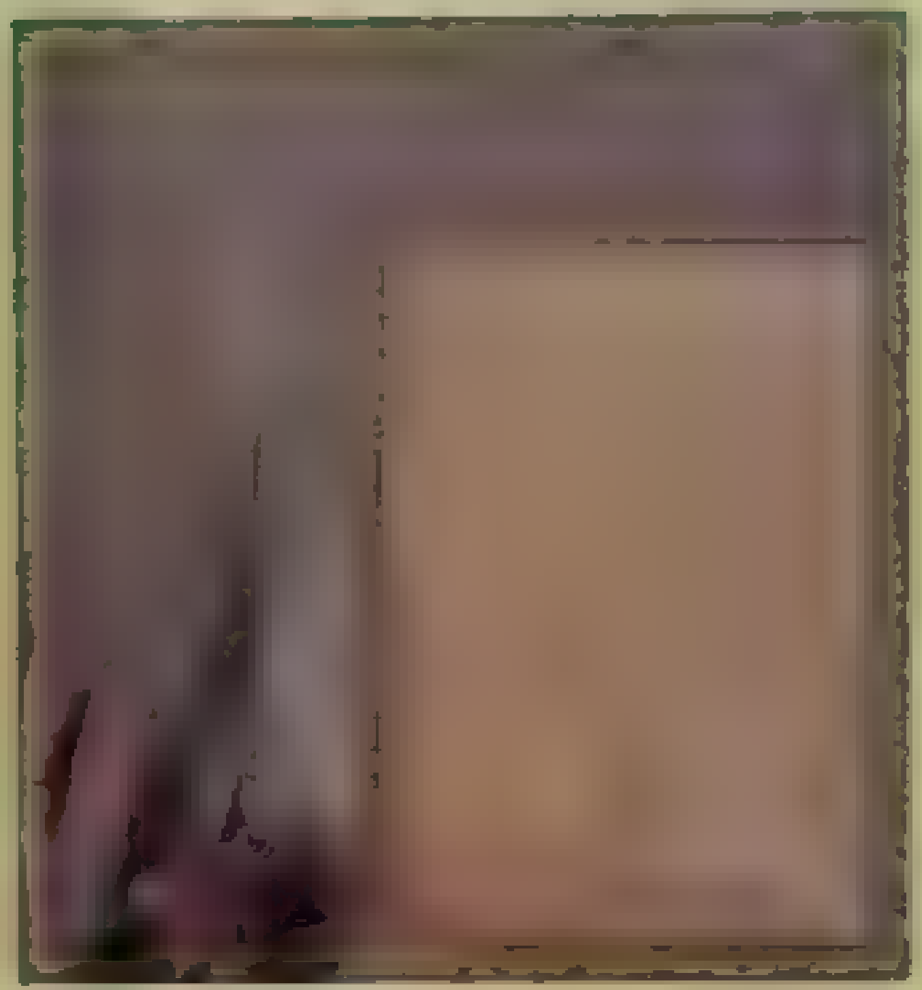

1 ▲ **Taie pânza** Așază panoul pe pânză și taie un dreptunghi din țesătură, lăsând 5 cm ca margine pe toate cele patru laturi.

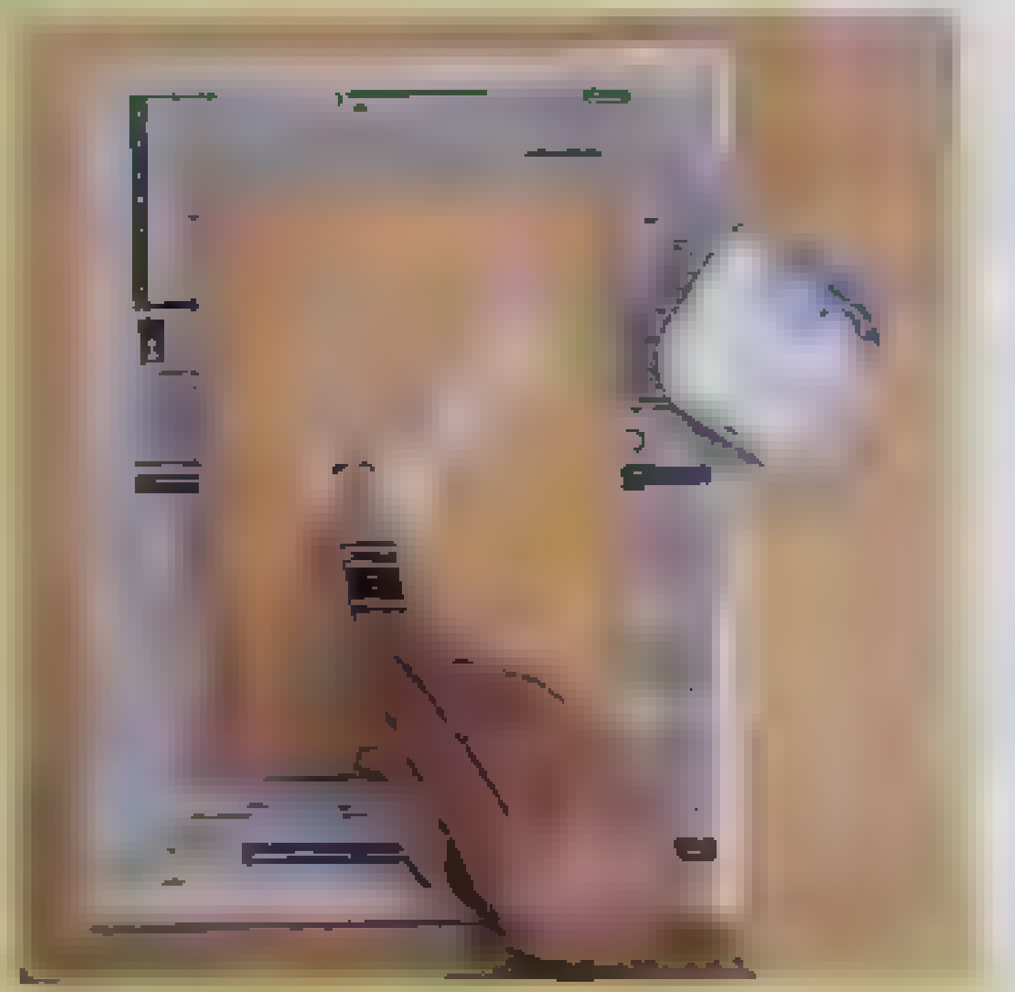

2 ▲ **Întinde mediumul acrilic** Acoperă suprafața de lucru cu un ziar și pune deasupra ei panoul; apoi, întinde un strat de medium acrilic.

3 ▲ **Aplică pânza** Cu mediumul acrilic încă umed, întinde pânza pe planșetă, netezește-o cu delicatețe și aplică un alt strat de medium acrilic pe țesătură.

4 ▲ **Rotește panoul** Întoarce panoul și așază-l în echilibru pe un recipient mic, astfel încât acesta să separe suprafața de lucru și suprafața umedă.

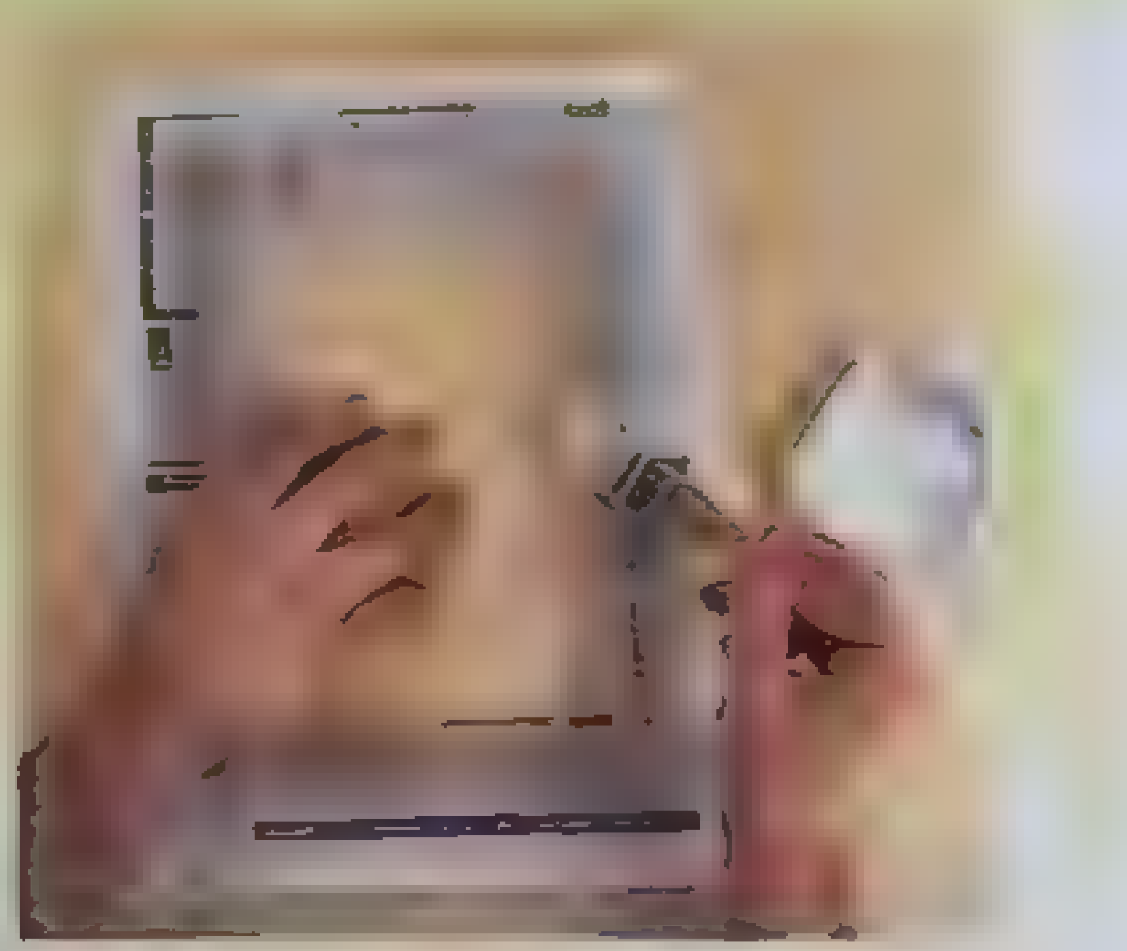

5 ▲ **Împăturește pânza** Îndoaie marginile și lipește-le cu mediumul acrilic. Strânge bine colțurile și aplică medium pe spate ca să nu se curbeze

Folosirea grundului

Grundul, cu o suprafața albă strălucitoare, este un preparat din cretă, apă și materiale adezive

A fost utilizat in mod tradițional ca **fond** pentru **tempera** și pentru unele tipuri de pictură in ulei

Astăzi, în comerț, se găsește grundul acrilic, care păstrează o idee din albul opac al grundului tradițional, însă este mai puțin absorbant și gata de utilizare, ceea ce face procesul mai ușor. Îl poți folosi la fel de bine pentru hârtie sau pânză.

MATERIALE

- Un panou
- Bază de grund acrilic
- O pensulă pentru vernis
- Hârtie abrazivă cu un bloc din lemn
- Medium acrilic

1 ▲ **Întinde primul strat** Acoperă suprafața de lucru cu o foaie de ziar, pune deasupra panoul și întinde un strat de grund acrilic cu pensula. Lasă-l să se usuce

2 ▲ **Netezește panoul** O dată ce panoul este complet uscat, treci ușor pe deasupra lui cu hârtia abrazivă înfășurată pe blocul din lemn

3 ▶ **Un al doilea strat** Întinde un alt strat de grund, de această dată, trecând în sens invers, perpendicular peste primul. Lasă-l să se usuce, apoi finisează ușor. Două straturi ar trebui să fie suficiente, dar dacă dorești să obții o suprafață omogenă și strălucitoare, continuă, schimbând direcția de aplicare și folosind de fiecare dată hârtie abrazivă

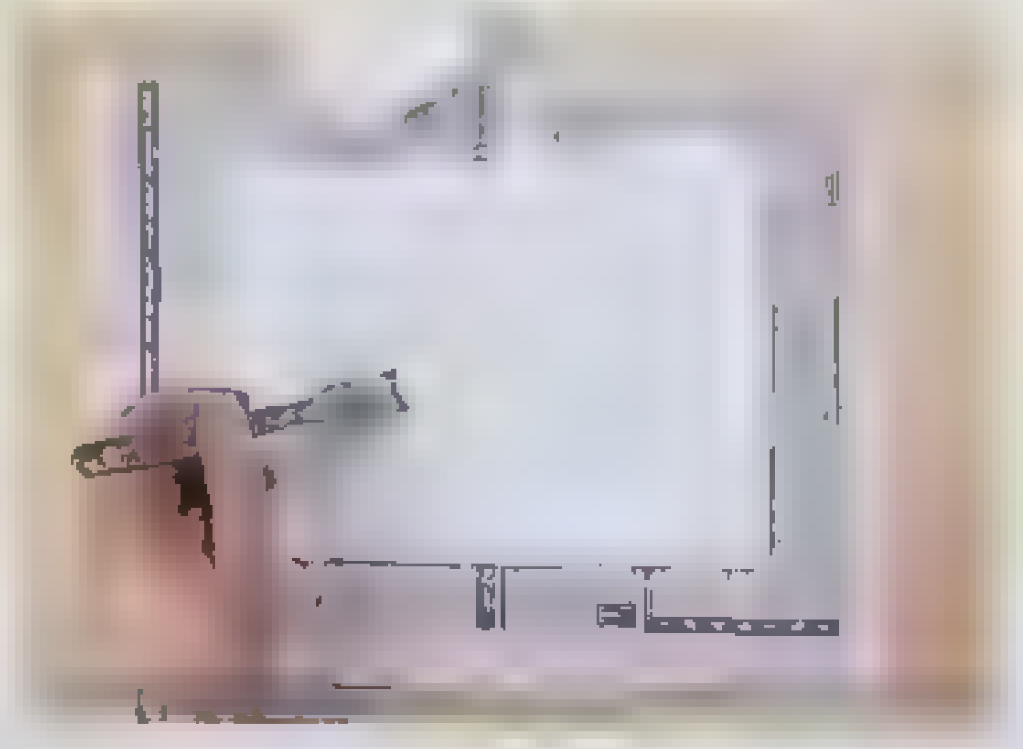

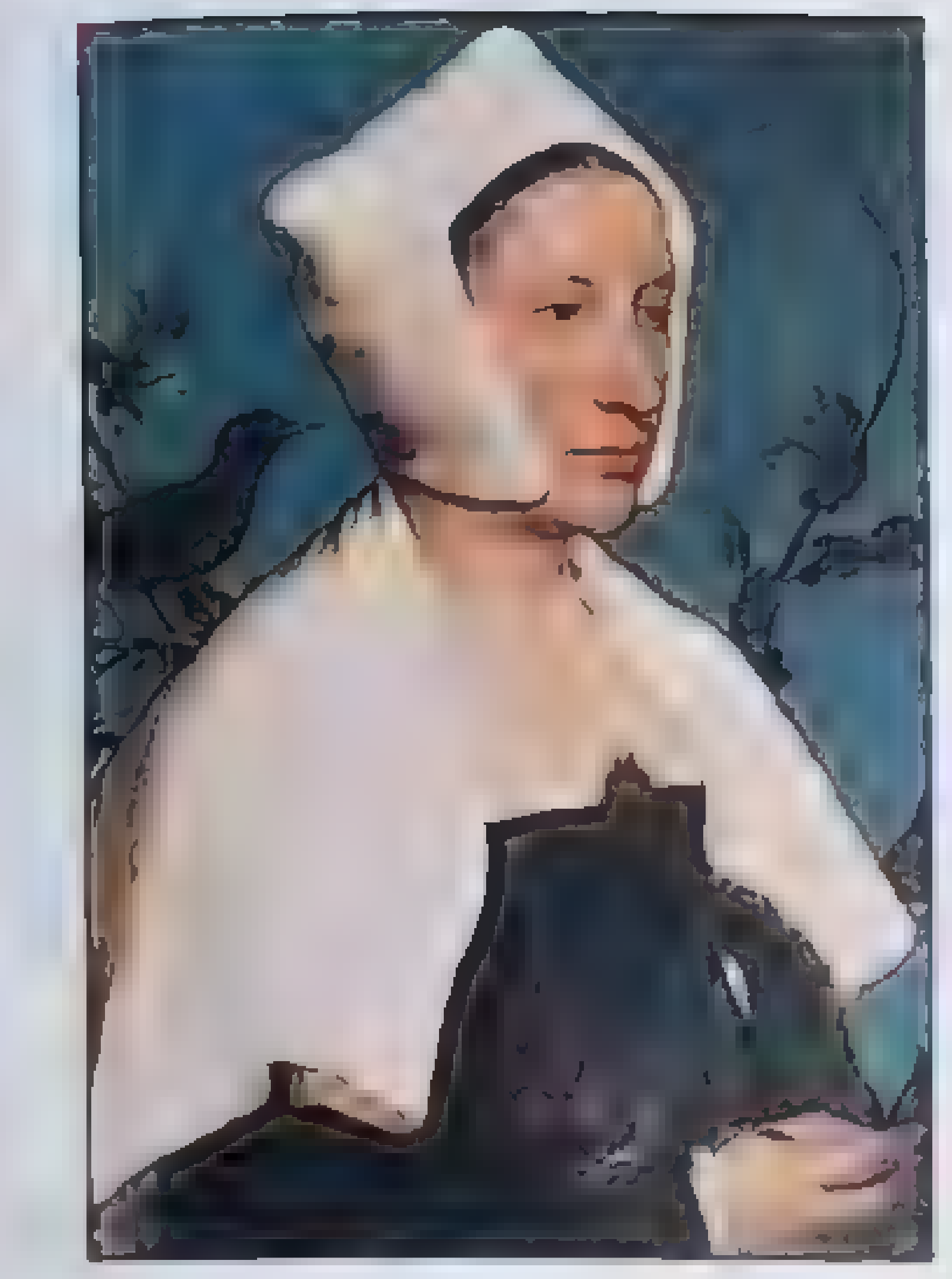

▲ *Portretul unei doamne cu veveriță și coțofana* de Hans Holbein cel Tânăr (1497/98–1543) este pictat în ulei, pe un panou din lemn de stejar.

La fel ca şi pânza, panourile din PAL trebuie preparate. Începe prin a freca marginea netedă cu hârtie abrazivă pentru a crea o bază aderentă, apoi tratează ambele laturi ale panoului pentru a preveni curbarea acestuia. Odată uscat, aplică mediumul (pe bază de ulei sau acrilic, în funcţie de tipul de tehnică utilizată) pe partea pe care intenţionezi să o foloseşti Partea aspră a panoului este foarte absorbantă, dificil de pictat şi uzează rapid pensulele. Cu toate acestea, aplicând diverse straturi de grund pentru fundal, vei obţine o suprafaţă netedă bună, permiţându-ţi să lucrezi în mod optim

Panoul din fibre Un panou din fibre reprezintă un bun suport pentru pictură este foarte rigid şi uniform, drept care este recomandat să-l freci cu hârtie abrazivă, deoarece stratul de grund va adera mai bine

Placajul Disponibil în variante şi grosimi diferite, placajul are un aspect mai natural decât panourile din fibre şi cele din PAL. Ca şi alte suporturi, inclusiv placajul ar trebui să fie protejat cu un strat de preparaţie. Tratează-l pe ambele părţi pentru a preveni curbarea şi consolidează-l cu pene în cazul dimensiunilor mai mari

Cum să tratezi suportul

Poţi să tratezi suportul, fără a pierde culoarea acestuia, acoperind suprafaţa cu grund pe bază de clei sau medium acrilic sau cu un adeziv vinilic, disponibil în magazinele de bricolaj. Având în vedere că sunt transparente, aceste materiale nu vor interveni asupra culorii şi vor păstra caracterul suprafeţei de dedesubt. Dacă preferi să începi cu o culoare albă şi texturată, ai posibilitatea să aplici fundalul alb peste adeziv. Poţi, de asemenea, să întinzi mai multe straturi de medium acrilic direct pe suport sau să foloseşti o emulsie. Un amestec în părţi egale de medium acrilic sau adeziv vinilic şi vopsea-emulsie constituie un fundal excelent. Grundul acrilic creează suprafeţe moi cu aspect de ipsos şi este, în general, mai absorbant decât alte materiale.

◀ **Pânza ușoară (în extrema stângă) este o țesătură brută, cu grenul mare din in sau dintr-un amestec de in și bumbac. Muselina (în dreapta) este o țesătură din bumbac alb-lăptos.**

Trandafiri în ulei

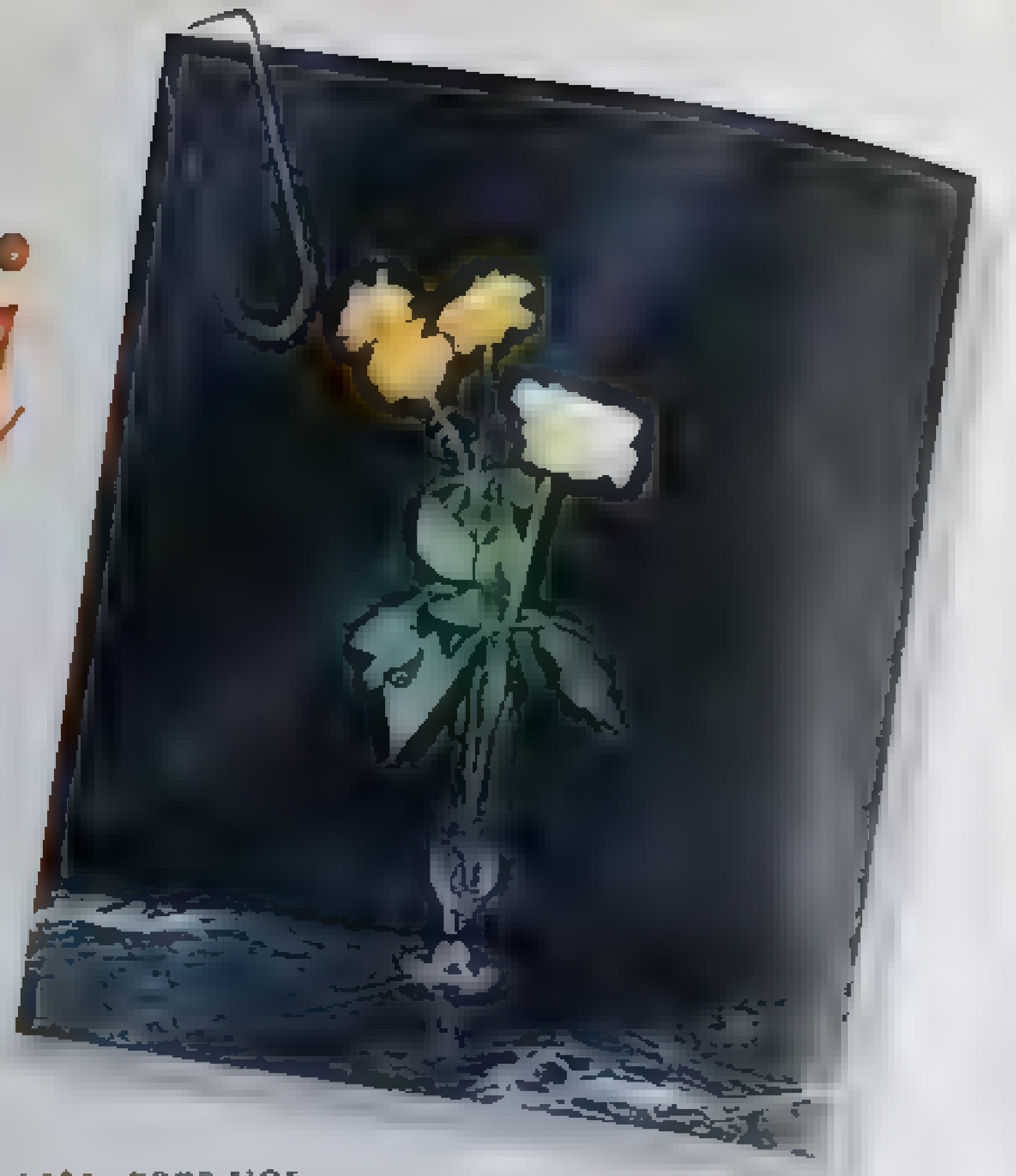

Accentuează frumuseţea delicată a acestor trandafiri, acordând o atenţie specială nu numai florilor, ci şi fundalului.

Contrastul dintre culorile strălucitoare şi catifelate ale florilor şi spaţiul întunecat din jurul lor este o caracteristică importantă a acestei compoziţii. Acest exerciţiu îţi va oferi şansa de a-ţi perfecţiona tehnica, permiţându-ţi să profiţi de un simplu fundal întunecat pentru a accentua efectele luminii care îmbracă subiectul. Tonurile amestecate de albastru-ultramarin şi sienna arsă creează nuanţe mai bogate şi puternice; negrul ar închide prea mult nuanţele. Aplică gri închis pentru fundal imediat ce ai trasat schiţa iniţială. Pe măsură ce avansezi, continuă să lucrezi aceste zone întunecate, care vor defini conturul florilor şi al frunzelor. Poate părea mai logic să începi de la subiect, lăsând iniţial la o parte celelalte elemente. Cu toate acestea, trucul constă în stabilirea de la bun început a zonelor închise, astfel încât să poţi evalua mai bine culorile pe care le vei aplica mai târziu. Dacă în prima etapă reuşeşti să pictezi umbra vazei şi suprafaţa pe care stă aceasta, îţi va fi şi mai uşor să finalizezi lucrarea.

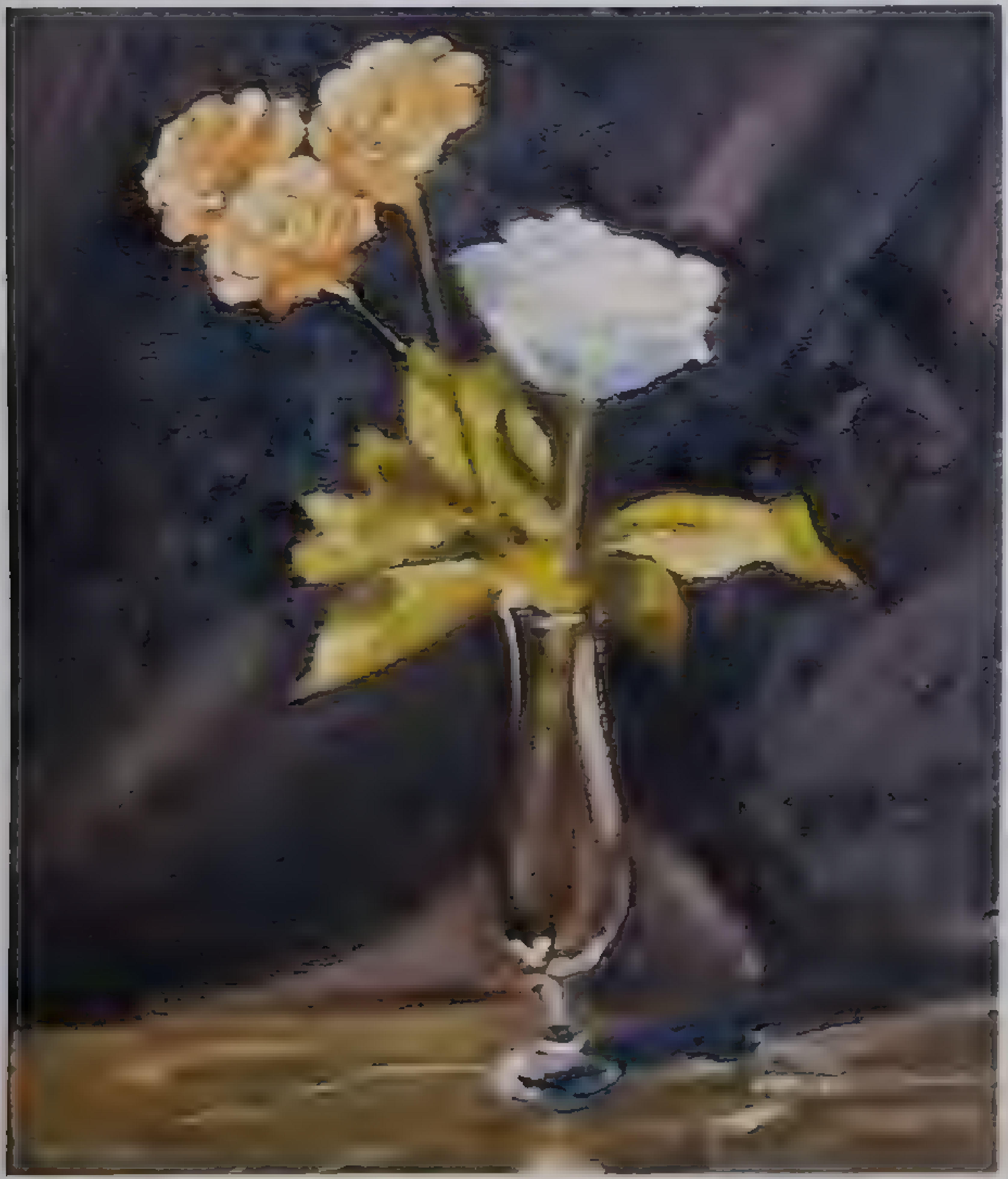

◀ **Ţesătura moale şi drapată din fundal evidenţiază vivacitatea trandafirilor.**

MATERIALE

- O pânză de 40 x 50 cm
- Pensule pentru ulei: rotundă nr. 4, plate nr. 8 şi 4
- O paletă
- Esenţă de terebentină sau o substanţă echivalentă
- 9 culori în ulei albastru-ultramarin, sienna arsă, galben de Napoli, pământ-verde, alb de titan, oranj de cadmiu, albastru-ceruleum, galben de cadmiu deschis, galben de cadmiu
- 2 pahare pentru a clăti pensulele
- O cârpă din in sau din bumbac

ÎNCEPE

1 ▼ Schiţează compoziţia
Pregăteşte un amestec de albastru-ultramarin şi sienna arsă, diluat cu terebentină pentru a-l face fluid. Folosind pensula rotundă nr. 4, realizează o schiţă a subiectului şi simplifică-l, astfel încât să-l poţi reda din câteva tuşe de pensulă expresive. Este mai bine să plasezi vaza puţin excentric pentru ca imaginea să nu pară prea statică

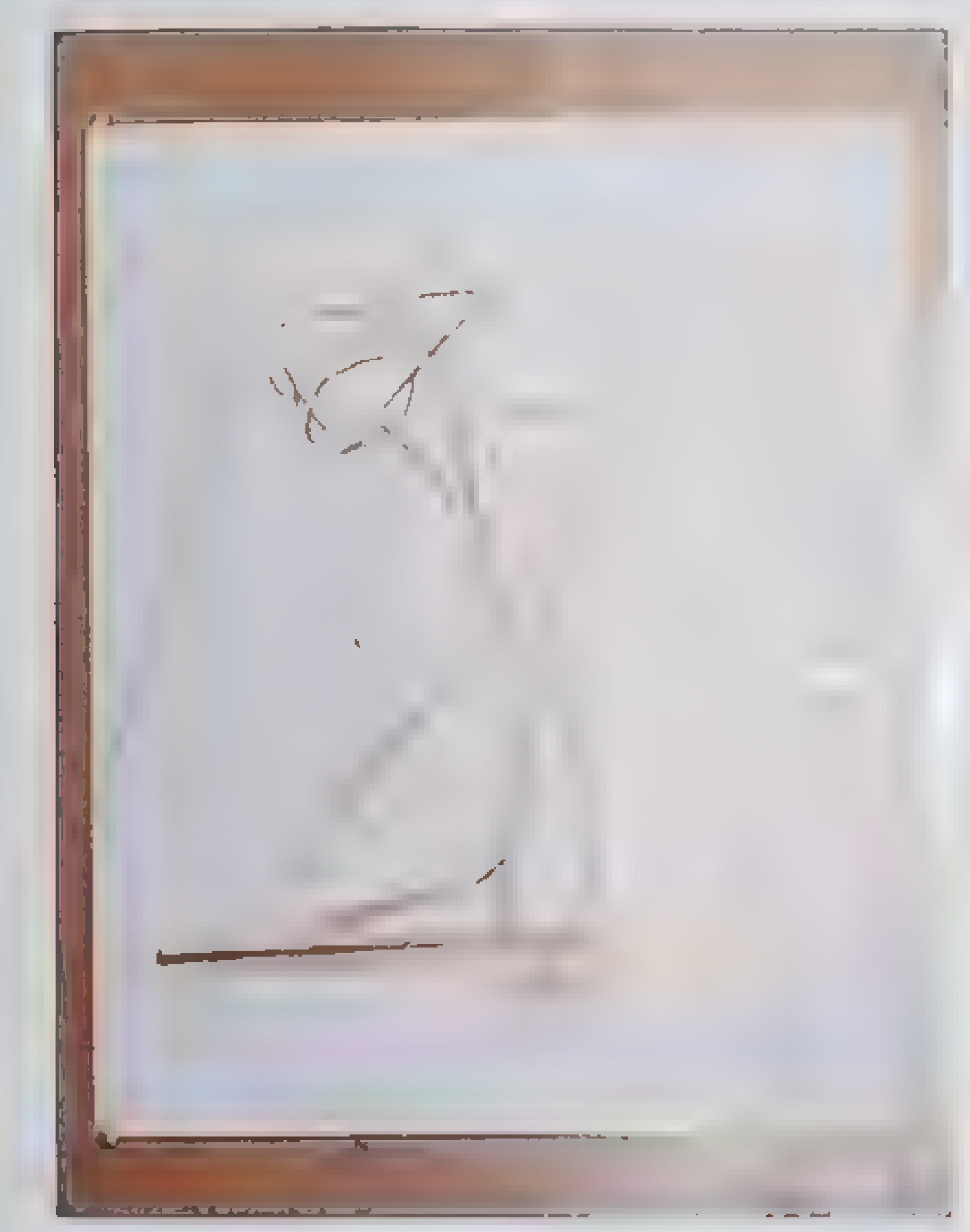

2 ▶ Fixează fundalul întunecat
Amestecă încă puţin albastru-ultramarin cu sienna arsă pentru a pregăti o nuanţă foarte închisă; diluează-o cu puţină terebentină, pentru a obţine o pastă cremoasa, şi picteaza cu pensula plată nr. 8 zonele umbrite din fundal [illegible] cât de bogată şi [illegible]

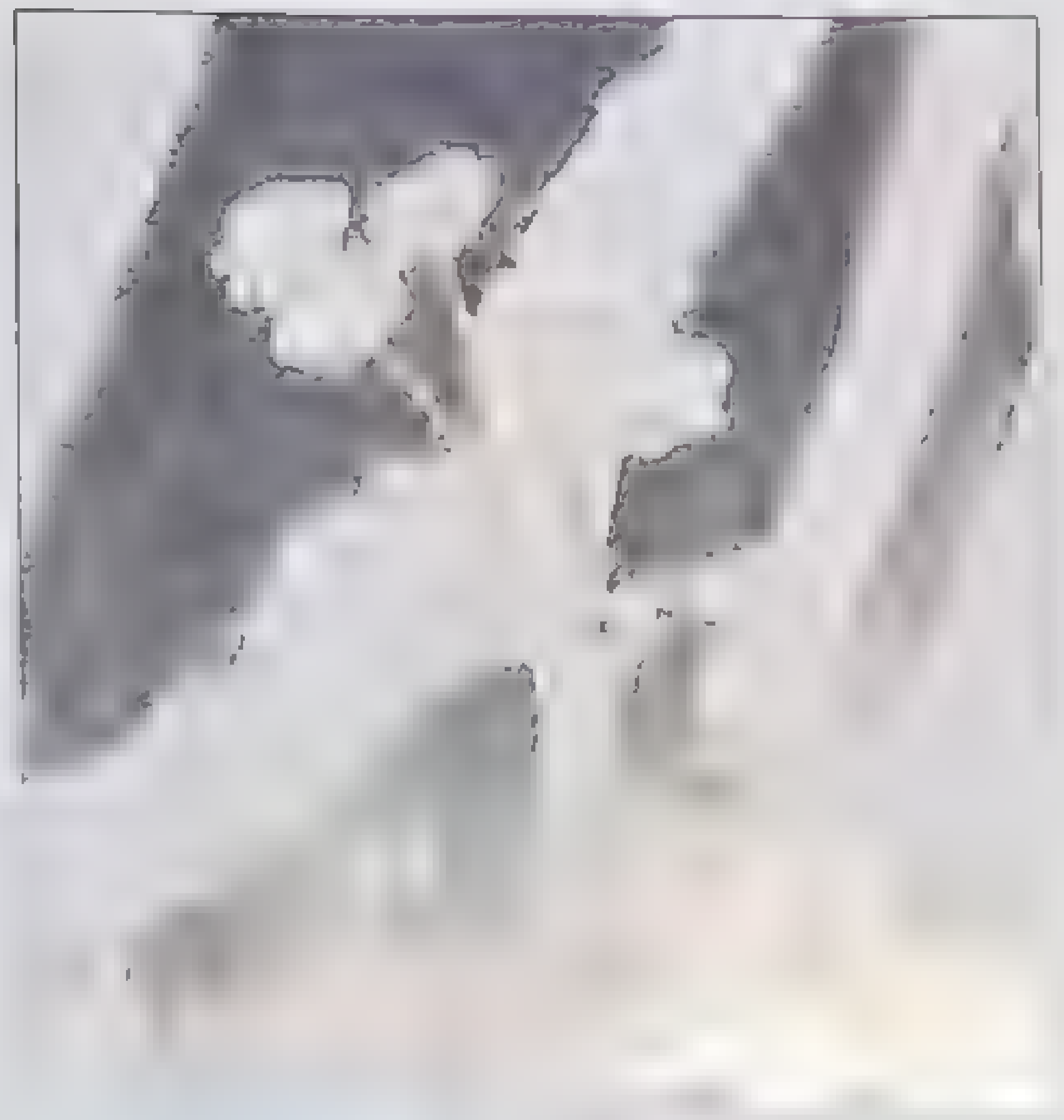

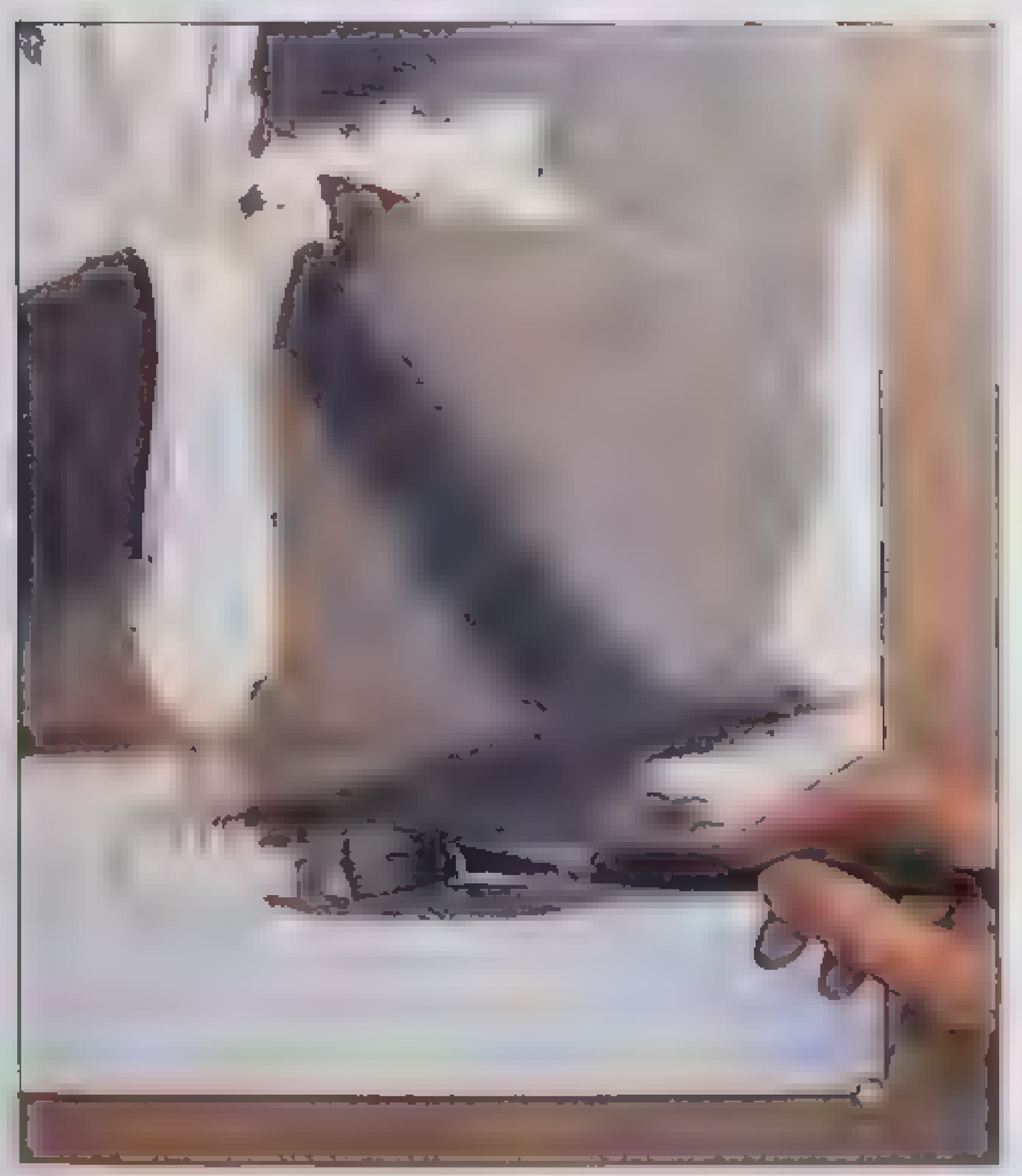

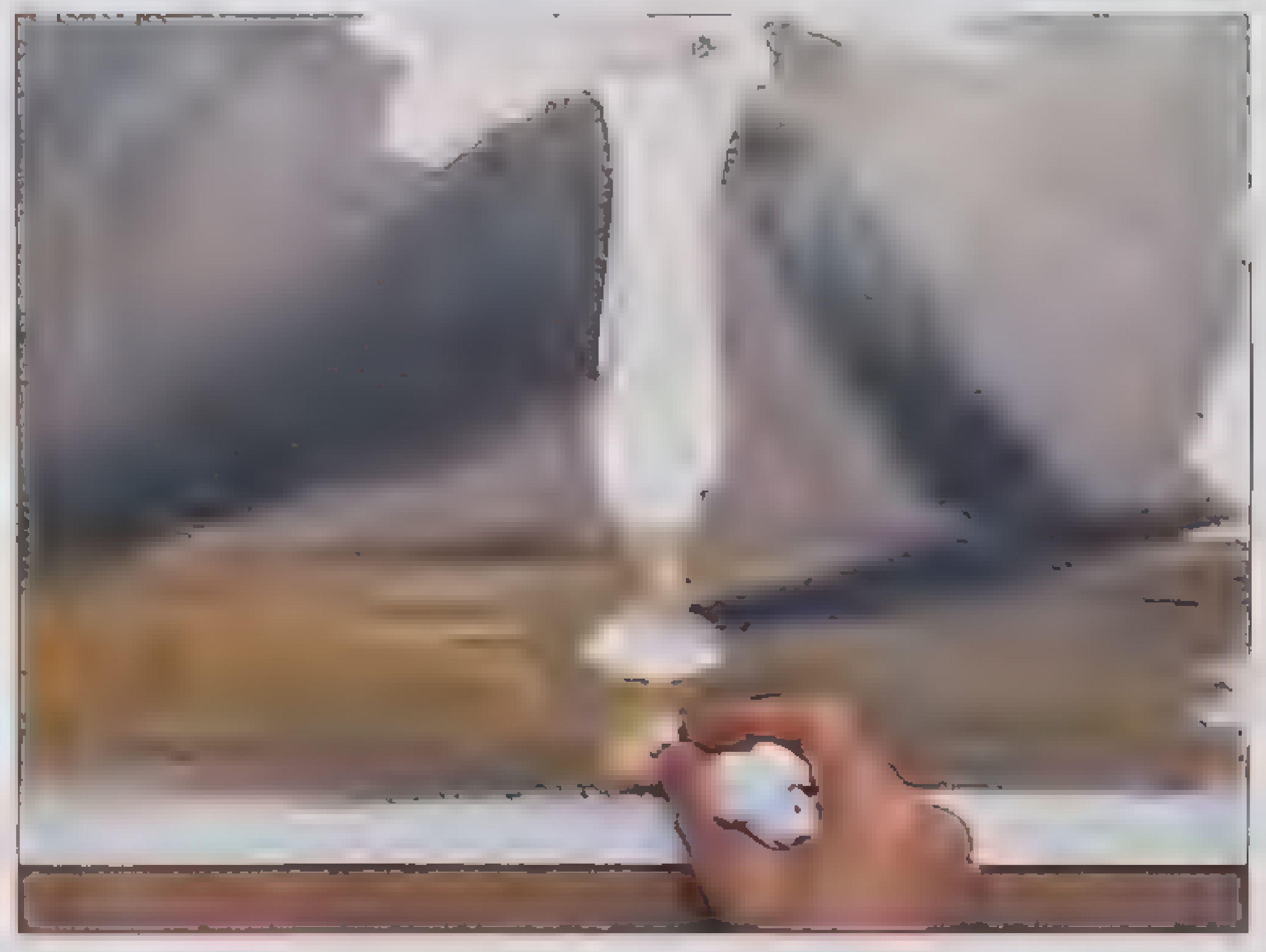

4 ▲ Creează suprafaţa orizontală
Adaugă puţin pământ-verde în nuanţa obţinută la punctul 3 pentru a reda lespedea de marmură. În această etapă, nu este nevoie să desenezi fiecare nervură în parte; este de ajuns să aplici câteva tuşe simple orizontale

5 ▲ Adaugă reflexiile
Având în vedere că suprafaţa de sprijin este lustruită, poţi adăuga în lucrare unele reflexii de lumină. Estompează uşor culoarea la baza vazei, folosind o cârpă curată, care nu lasă peri; astfel, vei descoperi nuanţa pânzei de dedesubt. Este un truc simplu, dar eficient, dacă doreşti să creezi reflexii cu ajutorul tehnicii picturii în ulei

6 ▶ Pictează frunzele Pregătește o nuanță de verde-mediu amestecând galben de Napoli, pământ-verde și sienna arsă. Pictează frunzele cu pensula plată nr. 8. În acest stadiu, nu este nevoie să reproduci volumele. Încearcă să pictezi într-o manieră fermă, dar cursivă, diluând culoarea cu terebentină. Verdele frunzelor nu ar trebui să fie nici mai întunecat, nici mai deschis decât celelalte nuanțe de verde din lucrare; încearcă să găsești o nuanță de mijloc.

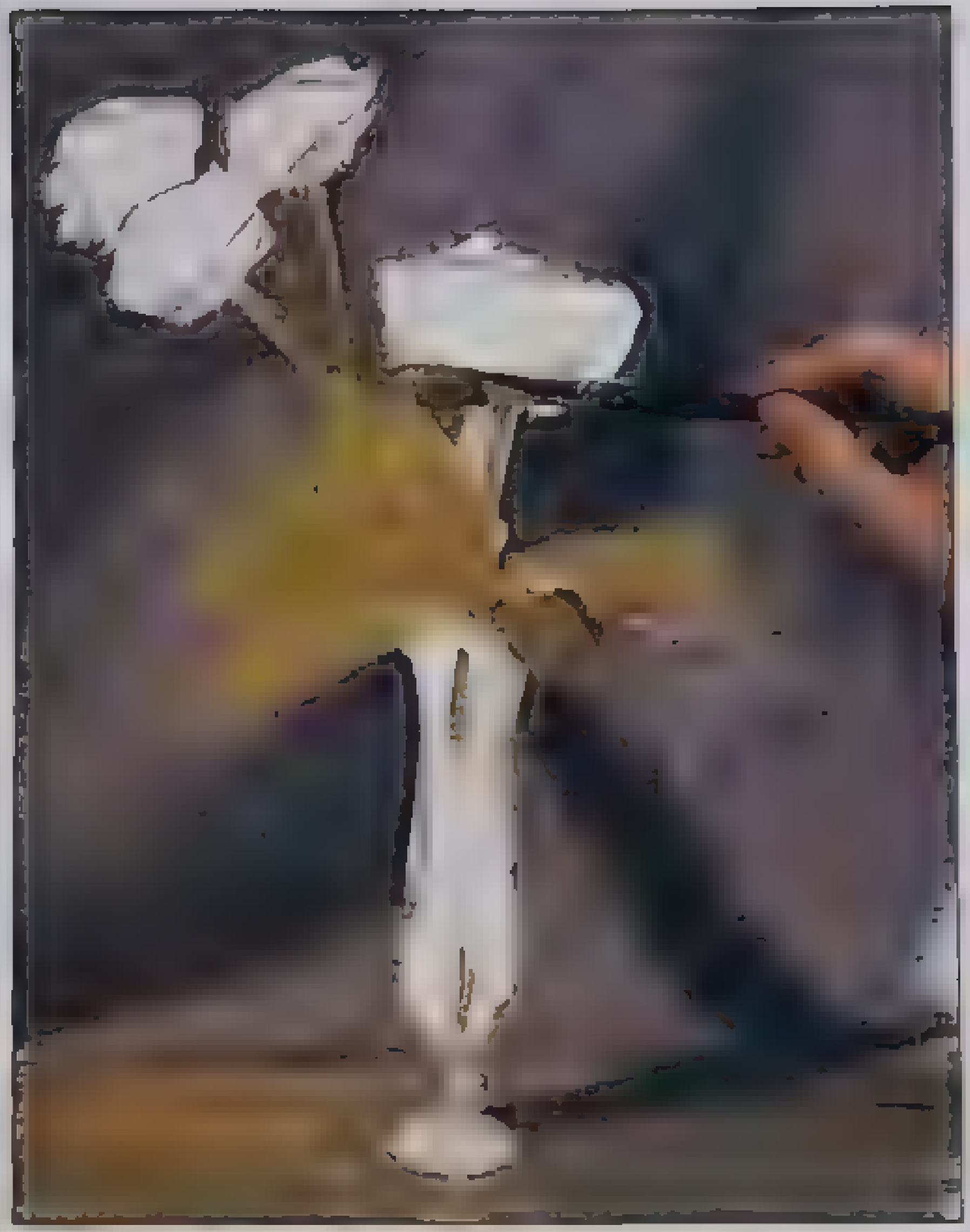

9 ▼ Pictează trandafirul alb Pentru a obține tonul de bază al trandafirului alb, combină puțin alb de titan cu tot atât de puțin albastru-ceruleum și oranj de cadmiu, până când vei obține o nuanță subtilă de gri. Folosind pensula plată nr. 4, întinde culoarea aplicând tușe curbate la baza și pe părțile laterale ale florii.

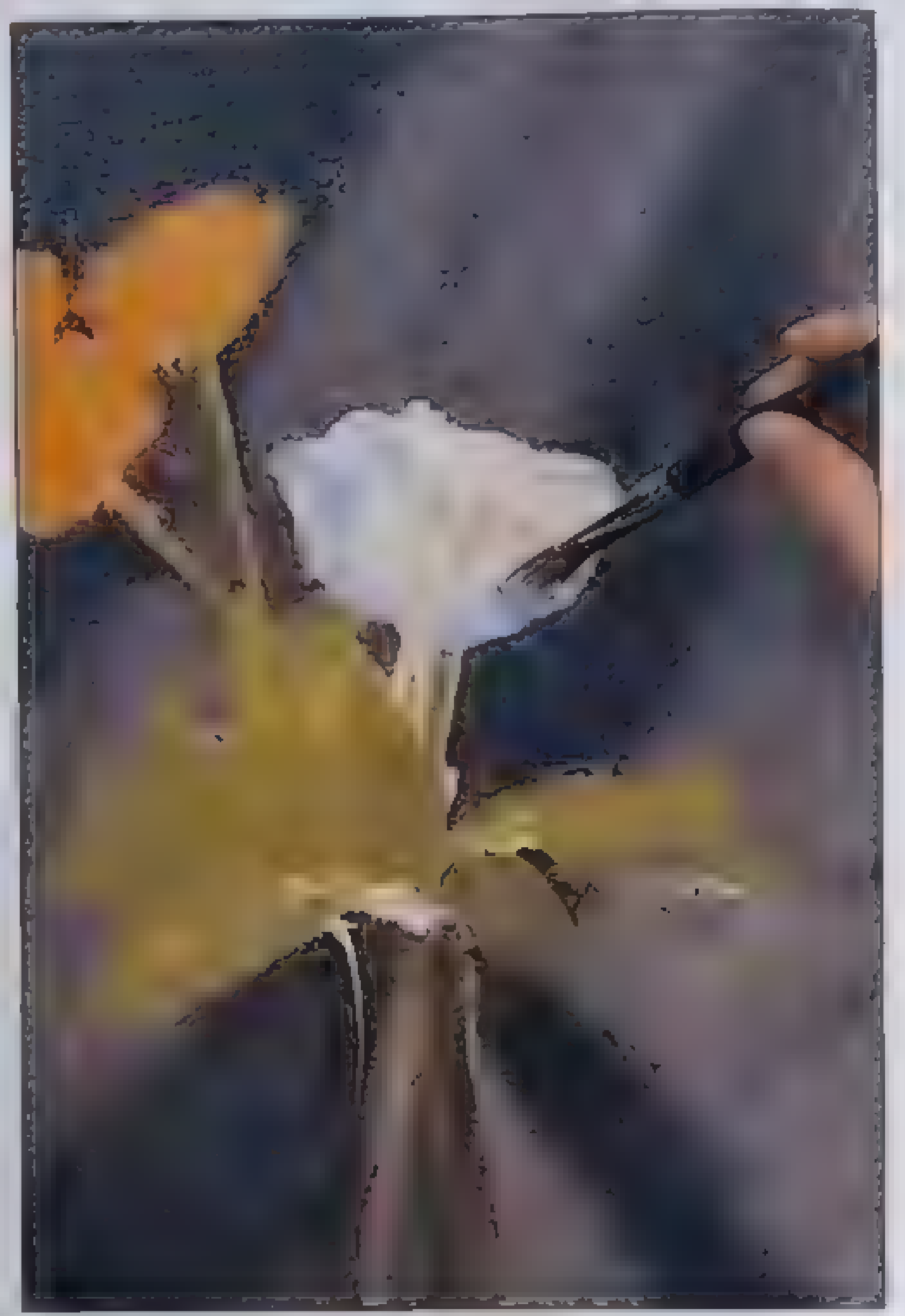

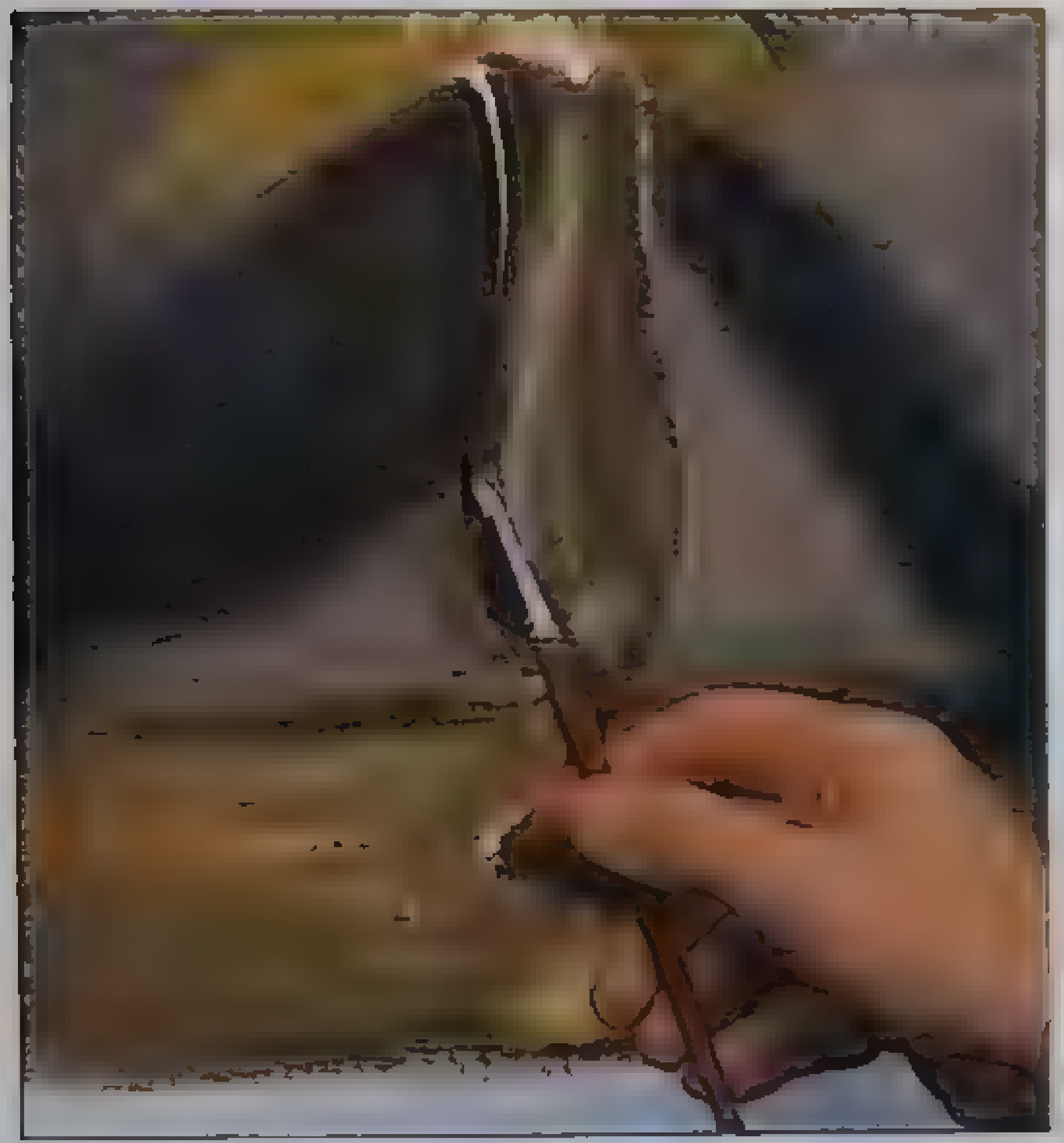

7 ◀ Pictează vaza Vaza este din sticlă transparentă, o calitate pe care o poți reda cu ajutorul reflexiilor de lumină și al umbrelor. Nu colora reflexia albă, fină din stânga. Amestecă puțin albastru-ultramarin, sienna arsă și alb de titan, pentru a defini vaza, aplicând tușe simple cu pensula plată nr. 4. Cu aceeași pensulă, trasează în stânga o linie de contur întunecată.

8 ▶ Desenează trandafirii oranj Pentru a obține tonul de bază al trandafirilor din stânga, adaugă puțin oranj de cadmiu și un strop de sienna arsă în albul de titan. Adăugând foarte puțină terebentină, vei obține o culoare puțin mai densă decât cea folosită anterior. Pictează trandafirii cu pensula plată nr. 8.

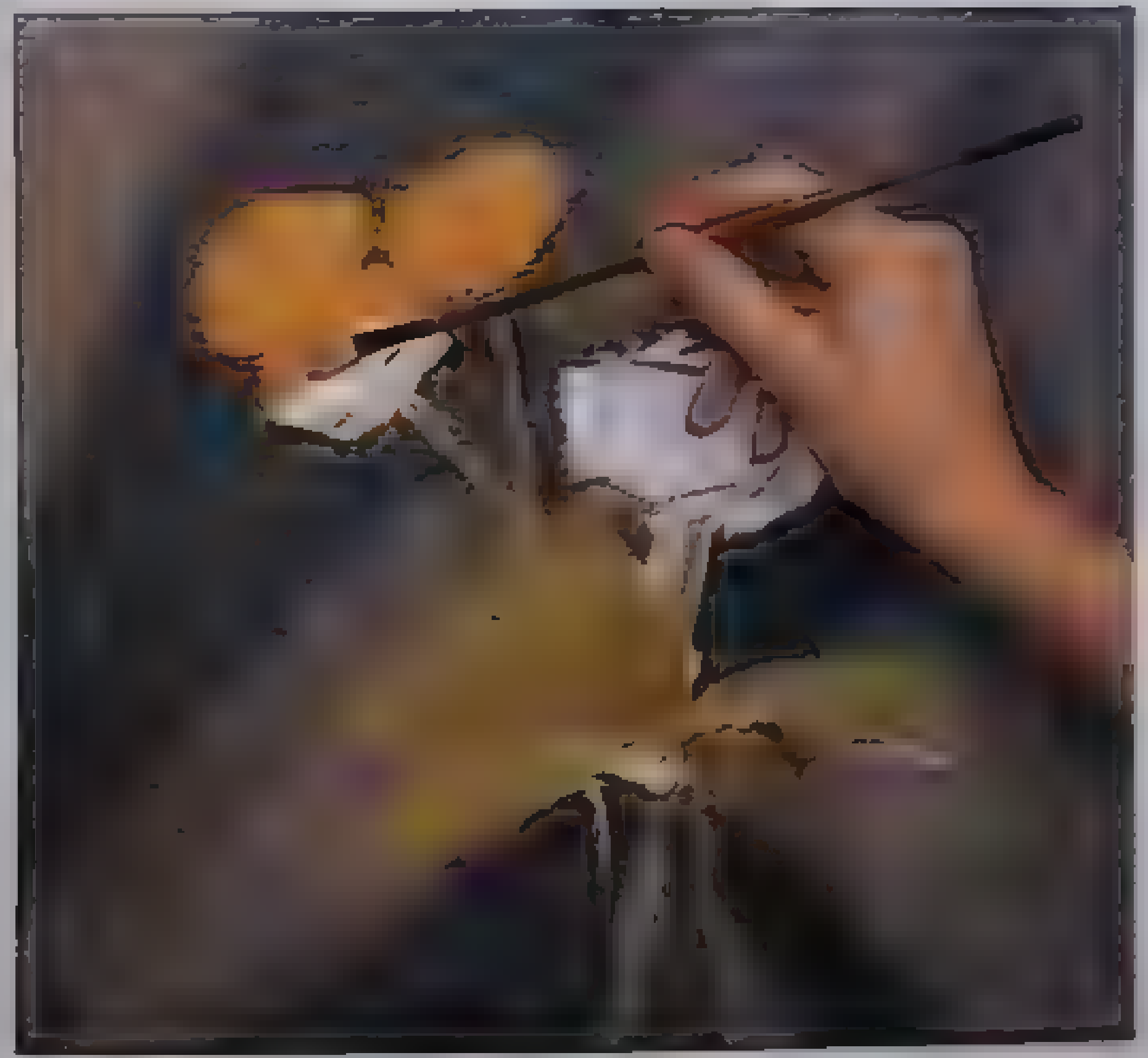

SFATURI
Definirea contururilor

În cazul în care contururile florilor nu par destul de netede și clare, pictează în jurul lor, aplicând culorile închise ale fundalului folosite la punctele 2 și 3. Acest strat ulterior poate fi, la rândul lui, mai închis decât restul țesăturii. În acest fel, vei accentua luminozitatea trandafirilor

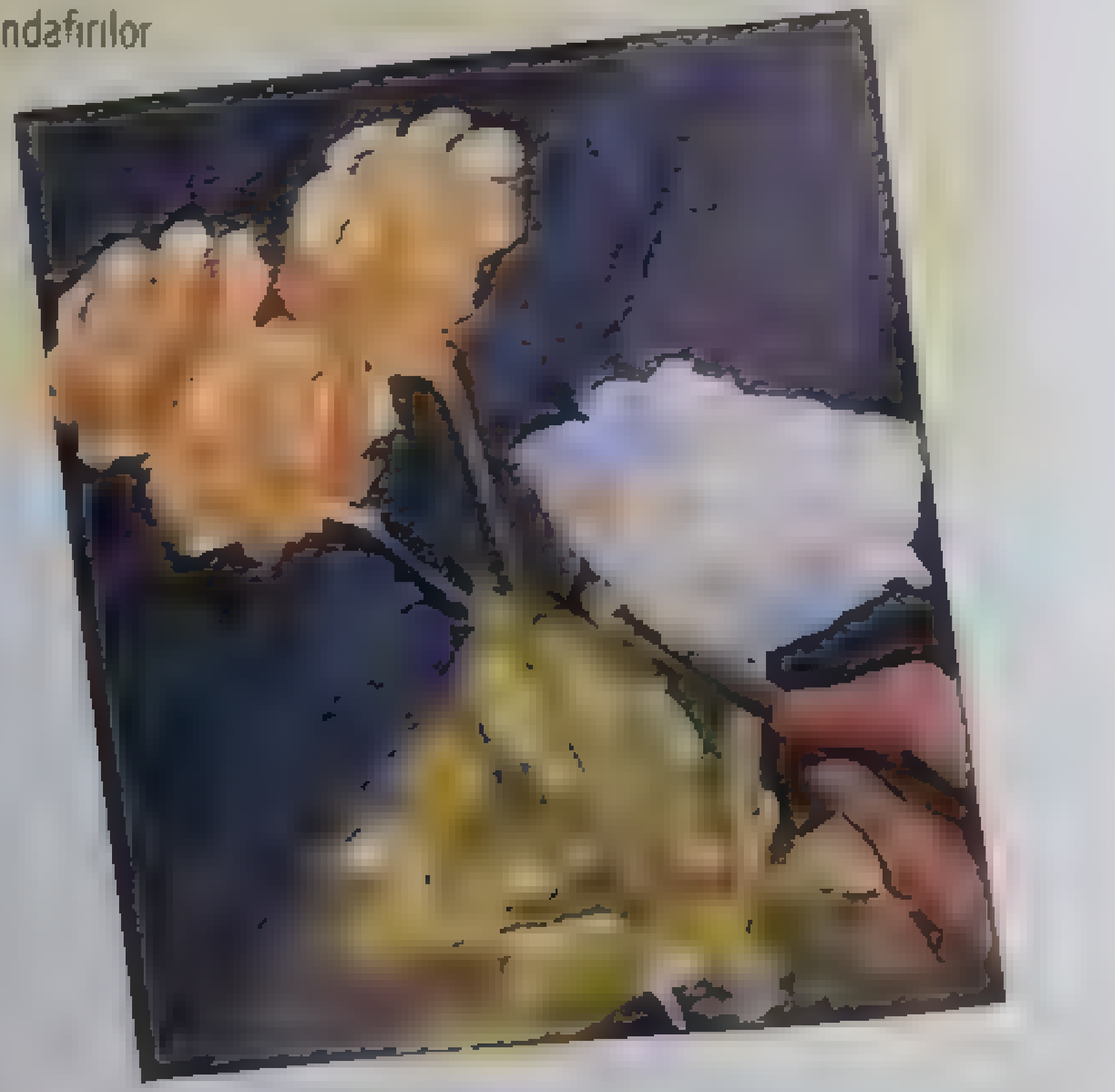

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Pentru că, practic, ai pictat toată pânza, acum te poți apleca asupra detaliilor. Într-un aranjament floral ca acesta, elementele care creează contrastul sunt umbrele delicate și sclipirile de lumină de pe petale, tulpini și frunze. Părțile mai întunecate ale frunzelor nu ar trebui să fie mult mai închise decât nuanța de verde-mediu folosită la punctul 6. Zonele mai deschise dau volum și caracter întregii picturi

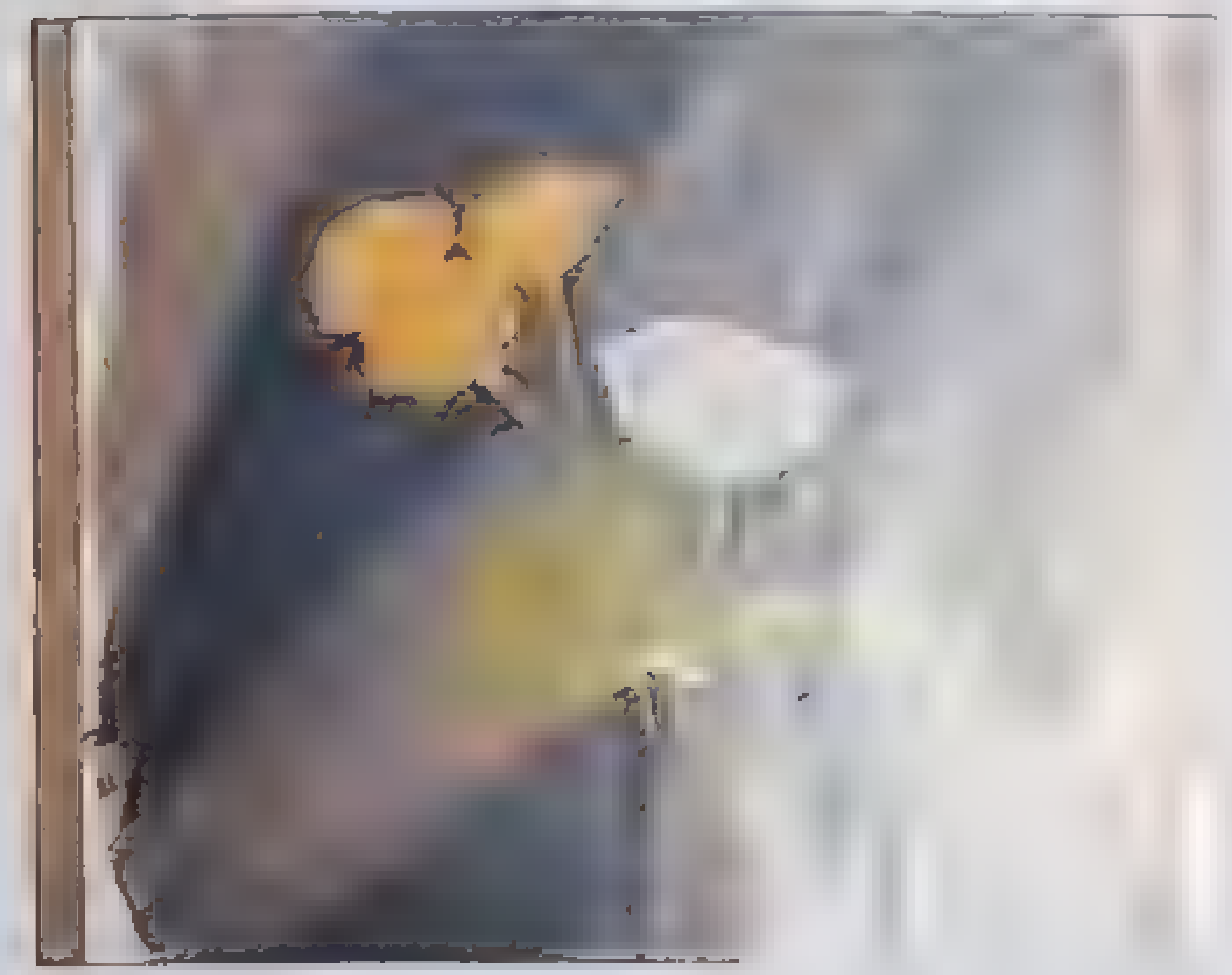

10 ▲ Creează umbrele florilor și Pentru a obține o nuanță adaugă puțin albastru-ceruleum la punctul 8, evitând să o întune cu pensula plată nr. 4 pictează zon trandafirilor portocalii, fără să te c mult pe detalii. Pregătește o nuanță de verde-i amestecând albastru-ceruleum cu galben de cadmiu deschis și o cantitate mică de pământ-verde, și marchează zonele de umbră ale frunzelor și tulpinil

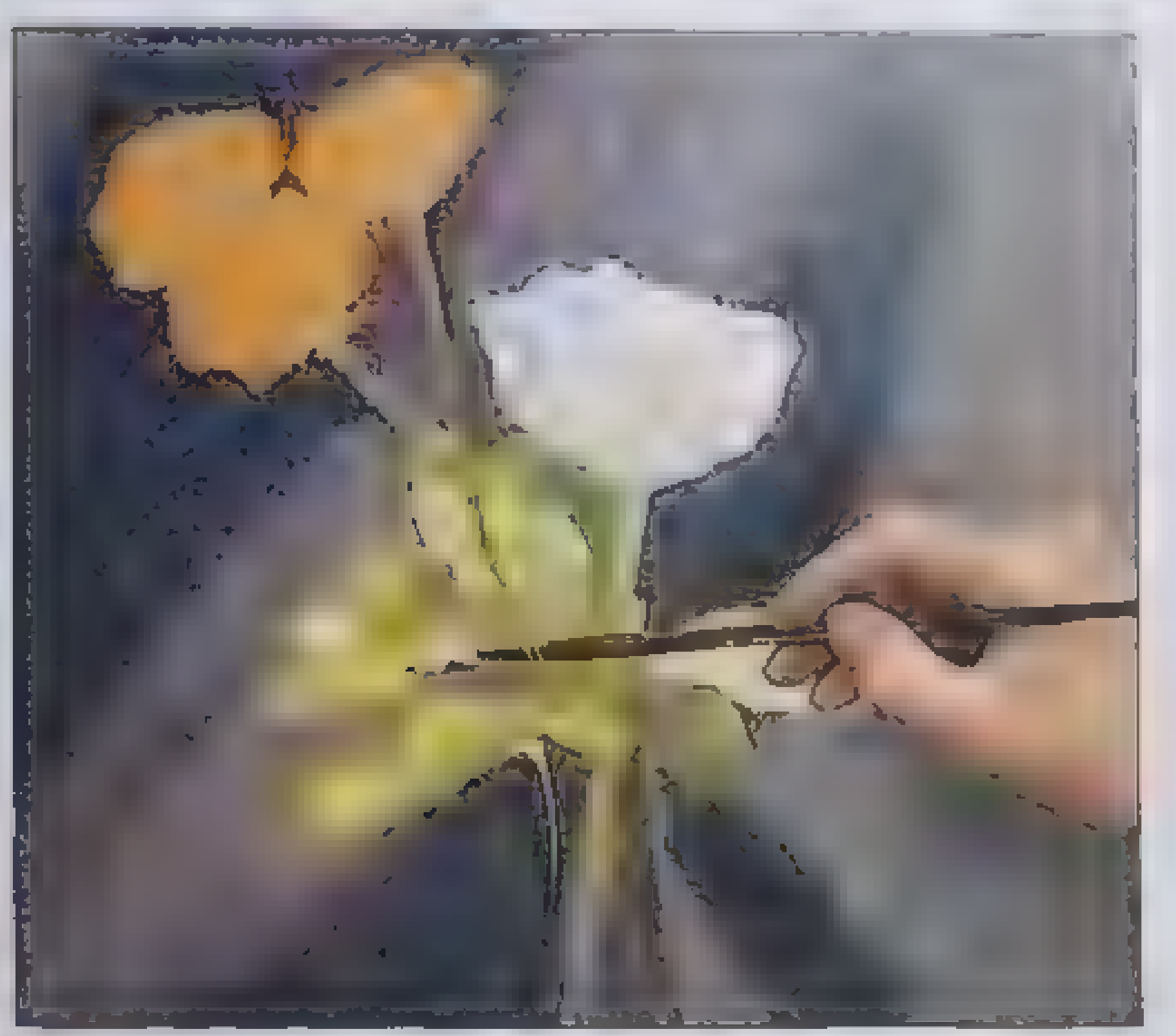

11 ▲ Lumina de pe frunze Folosind puțin galben de Napoli și pământ-verde, vei putea deschide amestecul cu alb de titan. Pictează tulpinile cu pensula plată nr. 4, iar frunzele cu pensula rotundă nr. 4. Poți aplica amestecul fie nediluat, fie diluat cu foarte puțină terebentină. Tușele păstoase dau un plus de volum ansamblului lucrării. Vei putea obține un efect de tridimensionalitate, luminând doar o latură a frunzelor și aplicând tușe de pensulă scurte și inspirate.

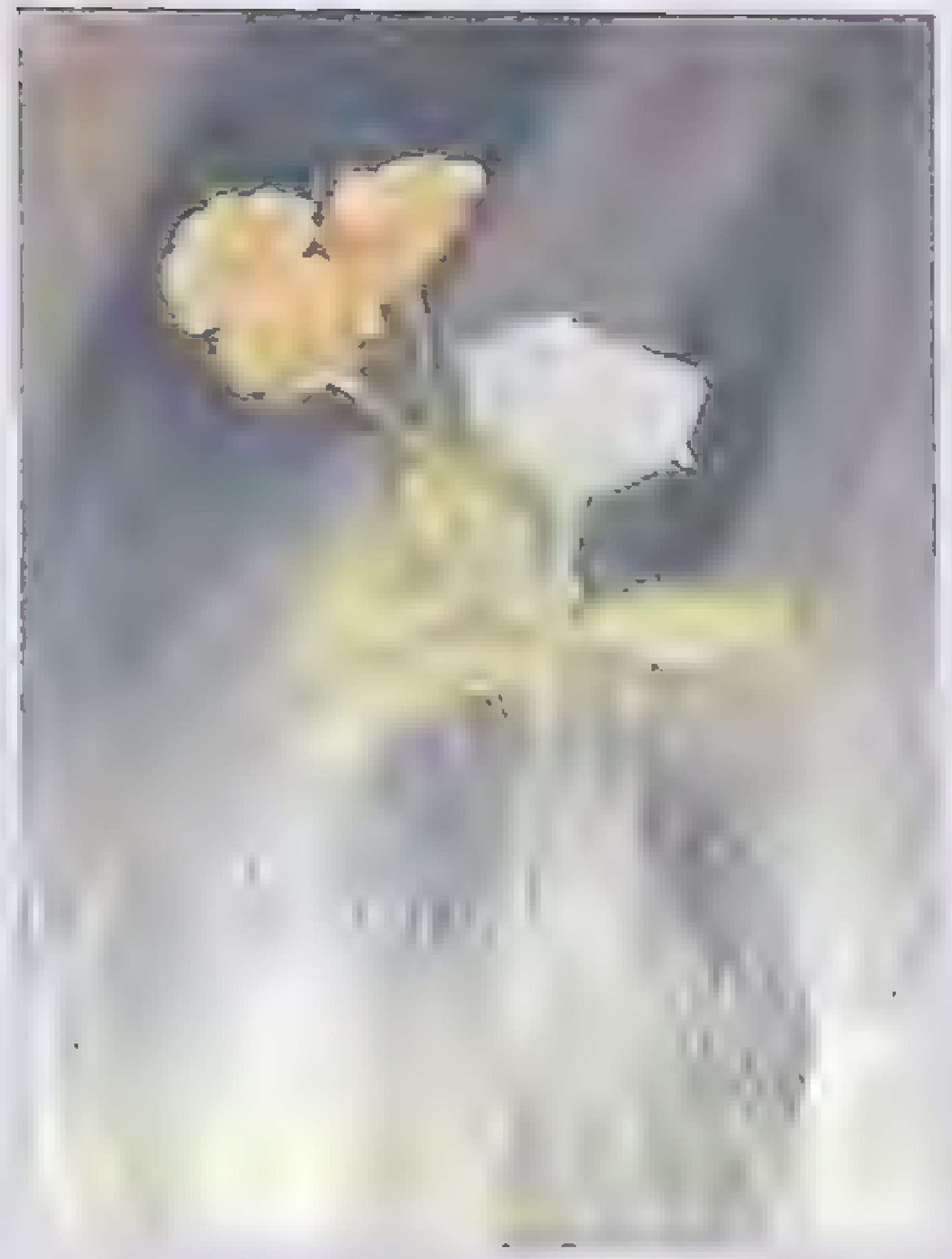

12 ◀ Luminează trandafirii Pregătește culoarea deschisă pentru trandafirii portocalii amestecând puțin oranj de cadmiu, alb de tit și o cantitate mi galben de cadmi nuanța tre

[illegible]

Camille Pissarro (1830–190

ucnet de flori, crizanteme, într-o vază chinezea

Printre principalii impresioniști francezi, Pissarro este faimos mai ales pentru peisajele sale detaliate. Această natură statică însă descrie în mod exemplar stilul lucrărilor sale: jocul subtil de lumini și materia picturală aplicată în pete de culoare pură. Tușele de pensulă individuale reproduc grupurile de petale, cu reflexii subtile de lumină pentru fiecare corolă Aceste caracteristici denotă grija pentru detaliu, conferind profunzime lucrării

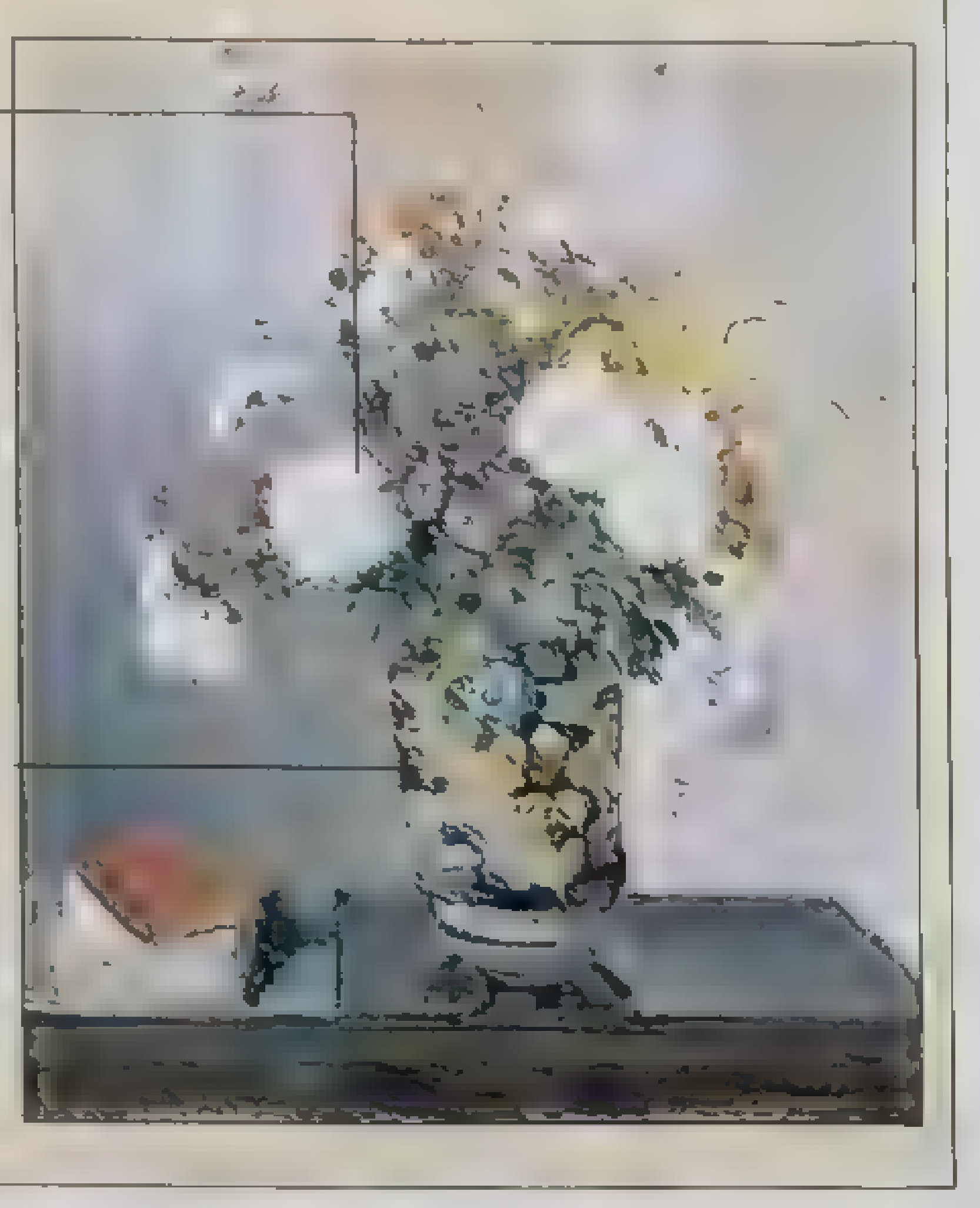

Crizantemele albe din stânga se disting pe fondul tapetului mai mult decât florile din dreapta, deoarece tonalitățile fundalului sunt mai intense în acea parte a lucrării.

Tușele puternice de culoare păstoasă reprezintă una dintre caracteristicile picturii impresioniste; tehnica denumită „impăstare” transmite o senzație de spontaneitate și prospețime.

Fii creativ!

Alte materiale

Alegerea unui alt material decât culorile de ulei poate fi foarte interesantă. Aici, artistul a creat o schiță, folosind creioane colorate acuarelabile. Fundalul este simplificat, prin intermediul unor hașuri înclinate, iar culoarea a fost obținută dintr-o suprapunere de albastru, roz și brun. Pentru frunze au fost utilizate trei nuanțe de verde. Schițele de acest gen sunt foarte utile pentru proiectarea unei compoziții. Lucrând într-o manieră rapidă și spontană cu creioanele acuarelabile, poți simplifica atât formele subiectului, cât și cromatica acestuia.

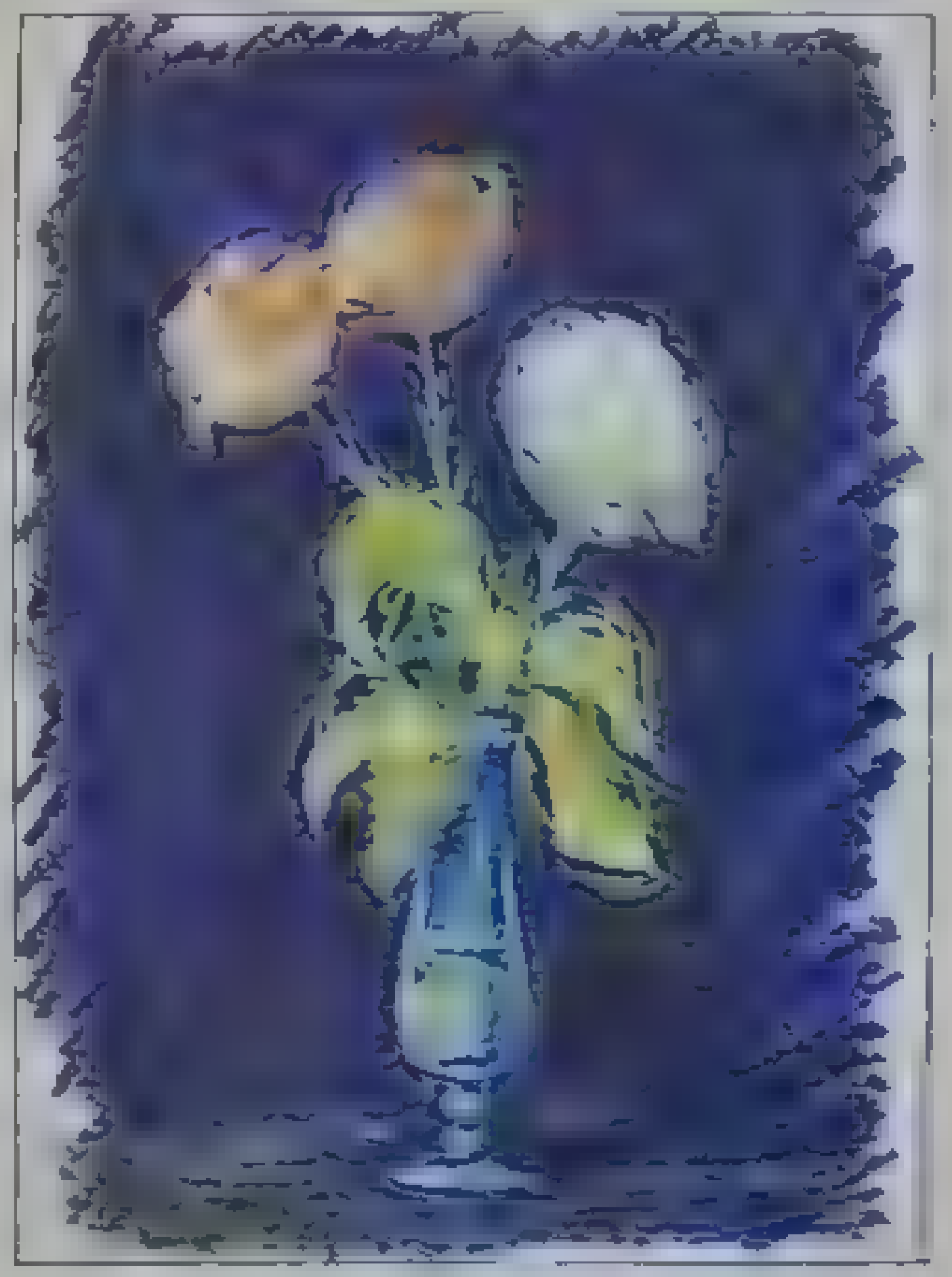

SFATURI ISTEȚE

ESTOMPAREA FUNDALULUI

Modelele mult prea evidente din fundal pot distrage atenția privitorului și pot compromite efectul de ansamblu. Dacă fundalul este prea bogat, estompează tonurile, folosind o pensulă uscată (păstrând-o mereu curată); cu ajutorul ei, vei putea îndulci contururile, restabilind astfel echilibrul lucrării.

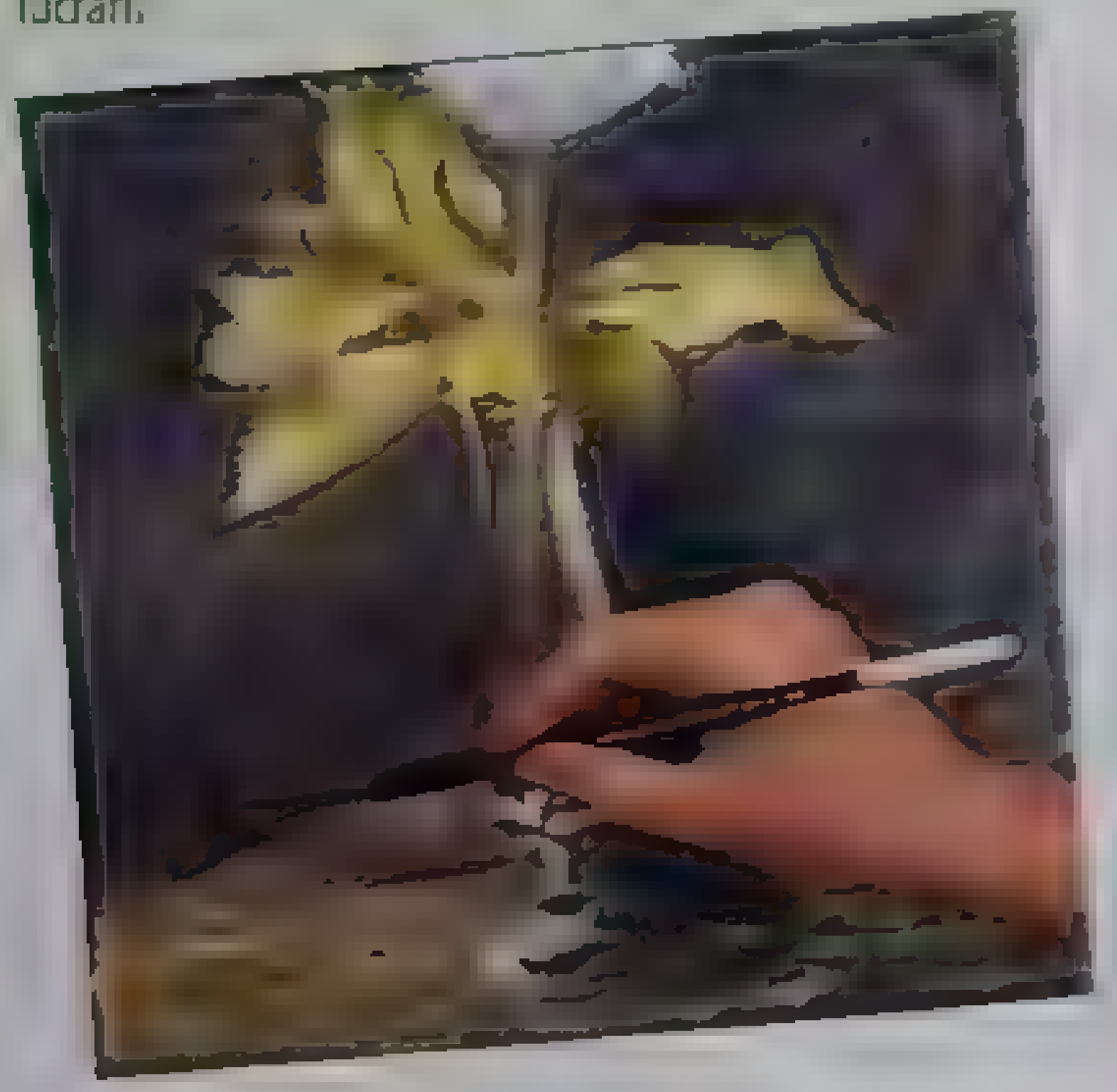

UN PAS ÎNAINTE

Ai obținut o compoziție interesantă: florile ies în evidență, reflexiile de lumină ancorează vaza pe masă, iar umbrele înclinate descriu bine fundalul. Nu-ți rămâne decât să completezi lucrarea adăugând câteva efecte care să sugereze materialitatea marmurei.

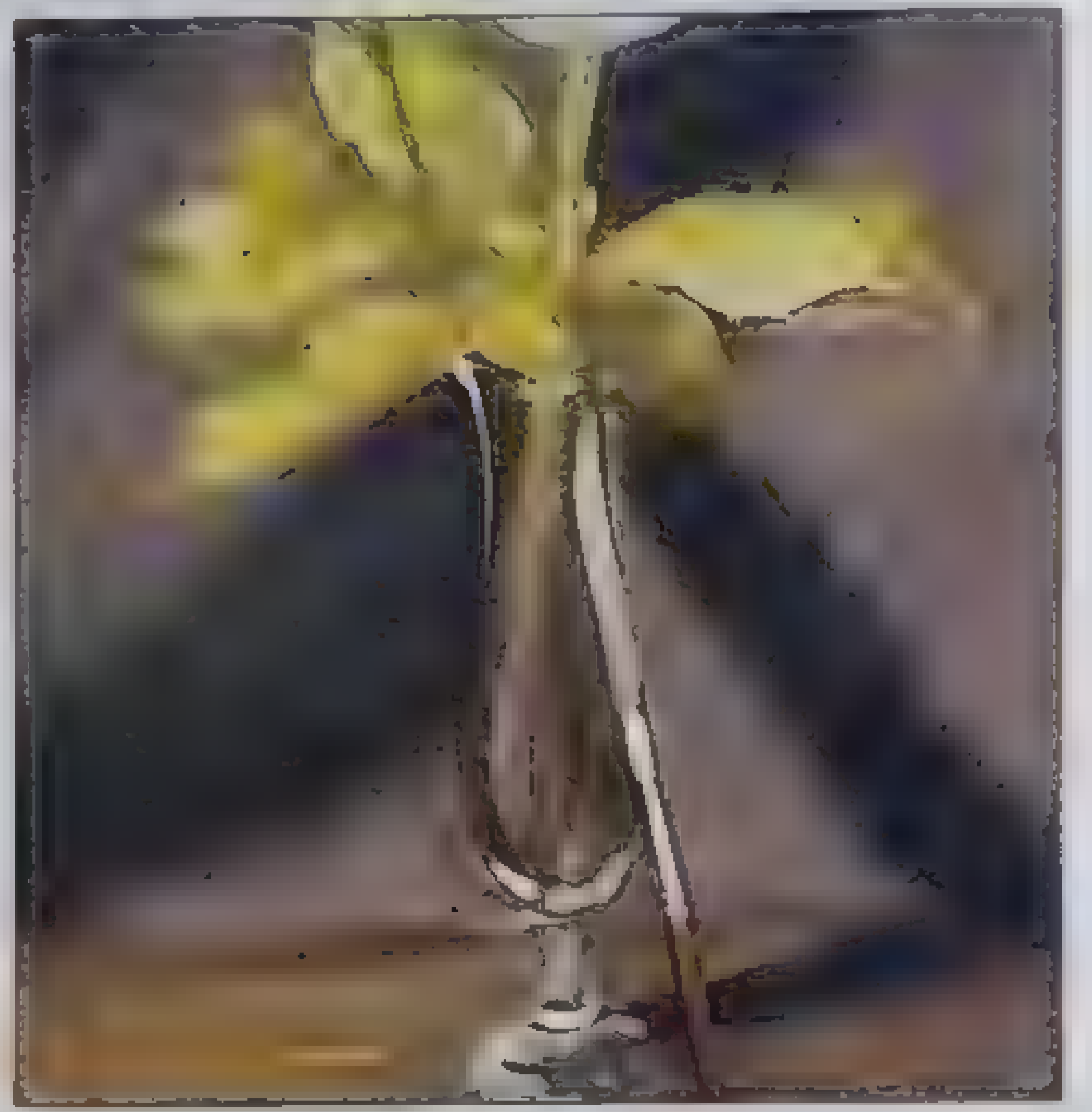

13 ▲ **Reflexiile de pe vază și frunze**
Finisează vaza aplicând cu pensula rotundă nr. 4 uscată câteva accente de alb, care să sugereze aspectul sticlei. Aplică apoi o serie de tușe de alb de titan și pe vârfurile câtorva frunze și vei crea un efect de lumină accentuat.

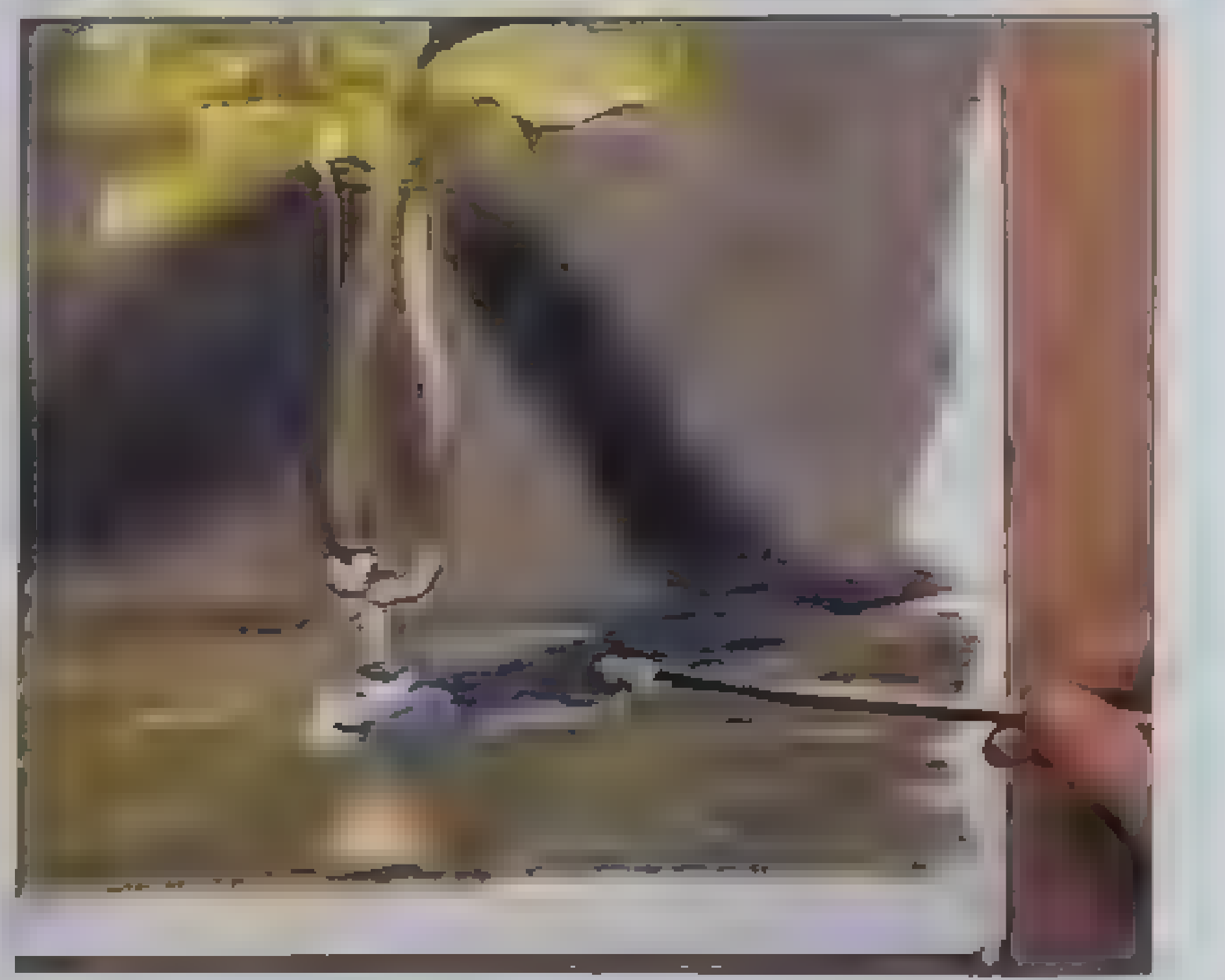

14 ▲ **Rafinează marmura**
Amestecă galben de Napoli cu sienna arsă și puțin albastru-ultramarin și, folosind pensula plată nr. 4, pictează nervurile și zonele întunecate ale plăcii de marmură, întinzând bine culoarea pe pânză, pentru a-i amplifica materialitatea.

15 ▼ **Întunecă petalele**
Adaugă câteva umbre mai întunecate sub petale și pe partea umbrită a florilor, pentru a da volum și concretețe formelor. Folosește puțin oranj de cadmiu, sienna arsă și alb de titan pentru trandafirii portocalii; pentru trandafirul alb, amestecă albastru-ceruleum și alb de titan

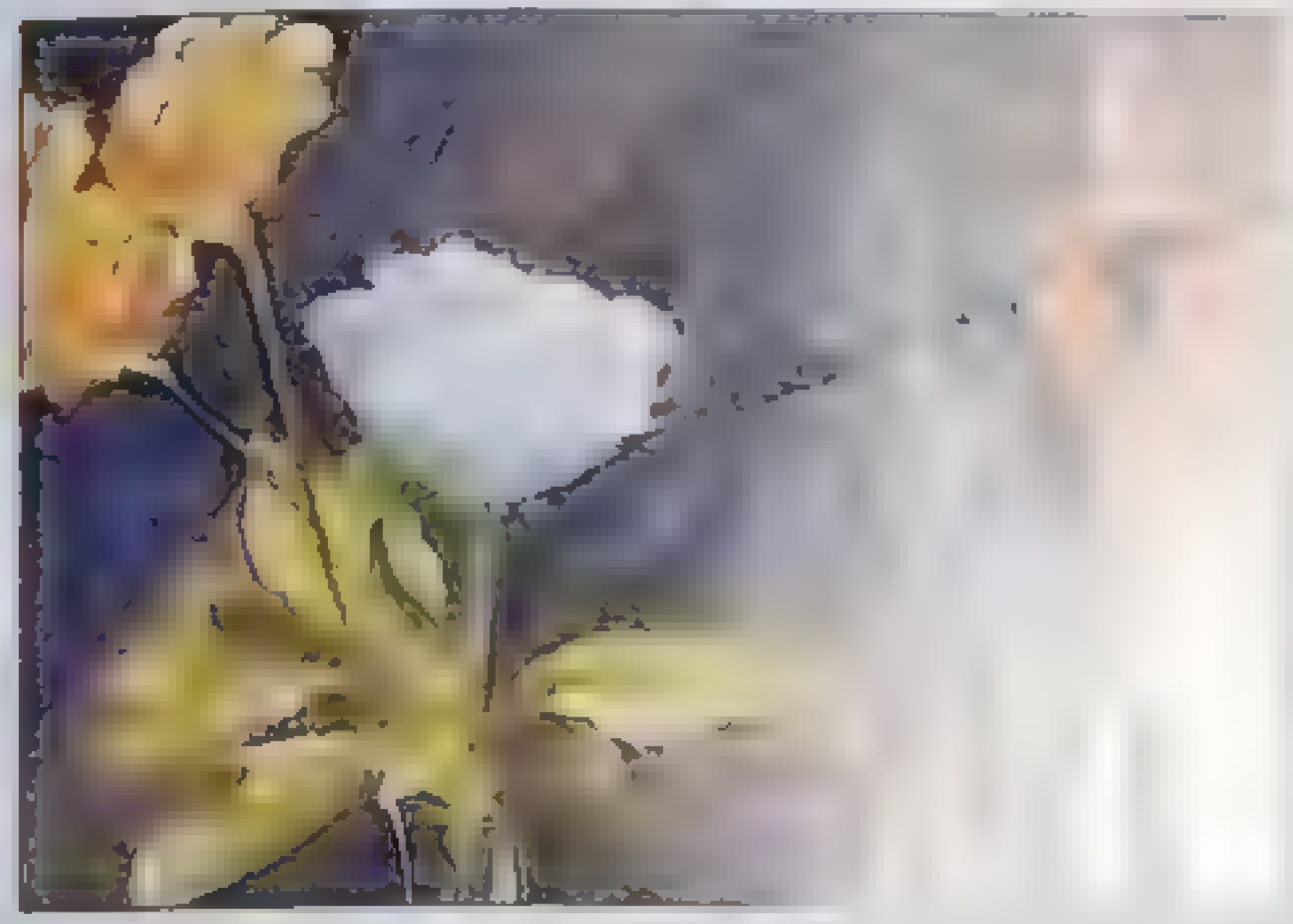

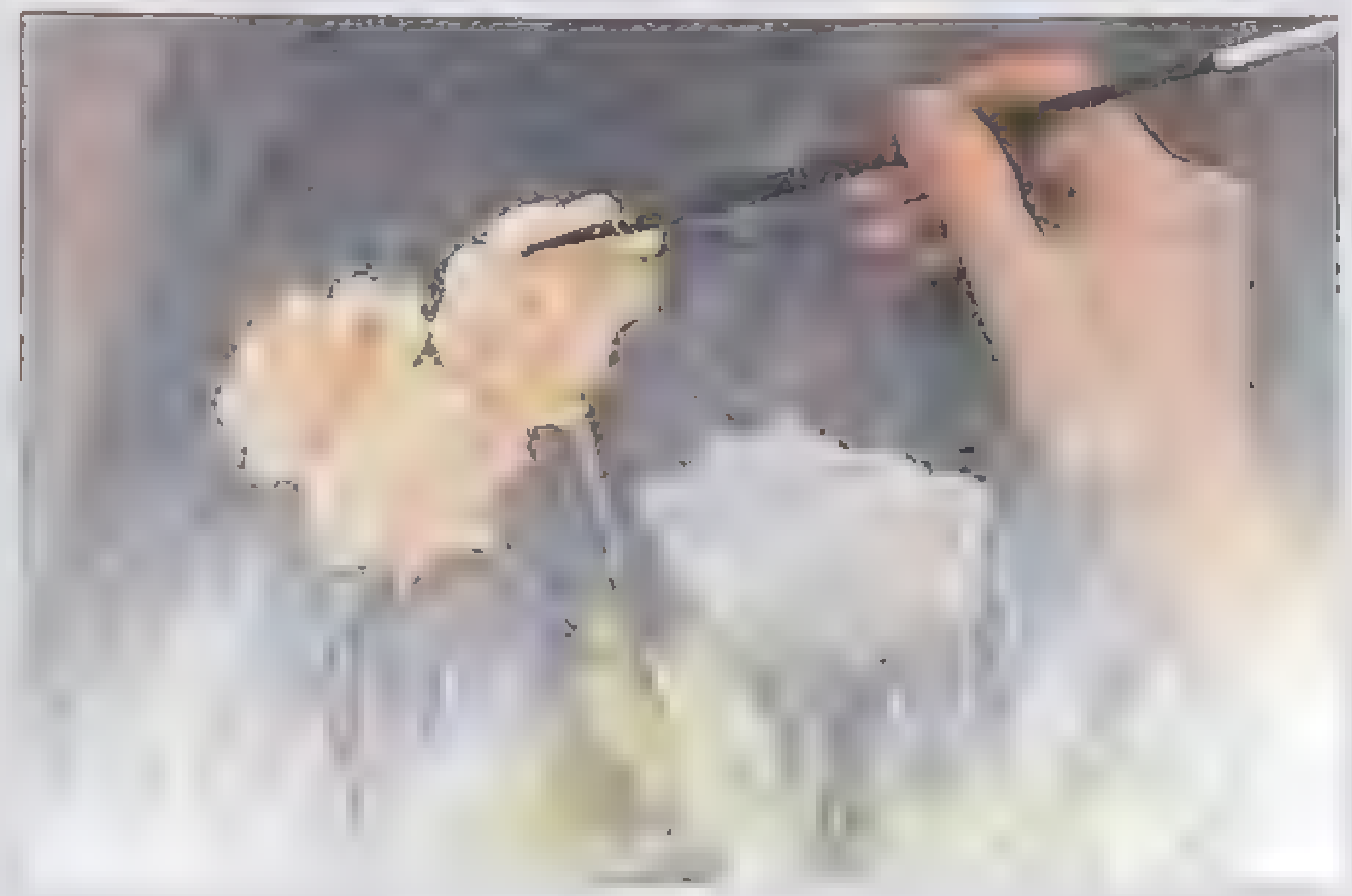

[illegible] portocali [illegible] fiecarei [illegible] nsionalitat

O LUCRARE COMPL

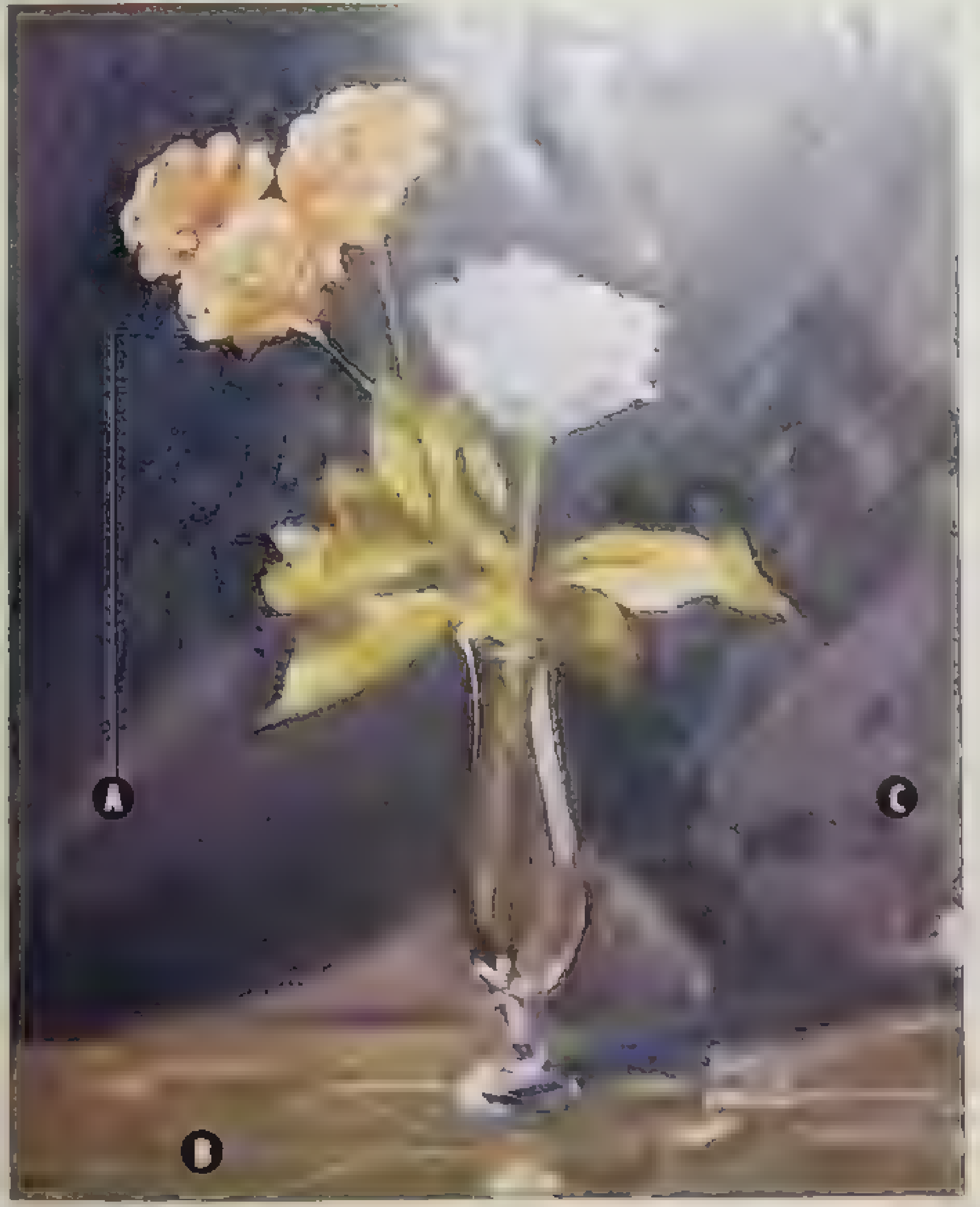

olul tonurilor
ul a conferit volum și tă trandafirilor selectând atent zonele reflexiilor și accentuând umbrele din jurul trandafirilor; folosind o culoare închisă pentru fundal, artistul a creat un efect luminos

B Reflexiile
Reflexia vazei din partea de jos a picturii conduce privirea în interiorul imaginii; în plus, ea face legătura între subiectul compoziției și suprafața de sprijin.

C Fundalul întunecat
Draperia întunecată reprezintă un fundal ideal pentru nuanțele delicate ale trandafirilor. Amestecul de albastru și brun este suficient pentru a crea o nuanță intensă și bogată, fără să mai necesite folosirea negrului

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Îmbunătățește-ți tehnica acuarelelor, pictând un crab.

- Pictează „umed pe umed" pentru a obține efecte spontane.
- Aplică un prosop de hârtie peste pictură, pentru a o personaliza.
- Folosește apa pentru a reda carapacea pestriță a crabului

Umbre colorate

Rareori umbrele sunt negre şi dense. La o privire mai atentă, vei remarca o gamă largă de culori reflectate de obiectele din jur.

Dacă te uiţi atent la umbre, vei observa că, de obicei, ele nu sunt negre sau opace. Tonul şi aspectul contururilor lor variază în funcţie de direcţia şi intensitatea luminii. Cu cât le priveşti mai atent, cu atât mai mult umbrele îşi vor dezvălui varietatea şi complexitatea, devenind astfel greu de definit. Unele ies în evidenţă în mod clar şi par de un negru catifelat; unele sunt vii, străbătute de culori strălucitoare; altele abia se disting.

În pictură, întâlnim două tipuri de umbre: umbrele proiectate şi umbrele proprii; primele reprezintă umbrele pe care obiectele le proiectează pe planul orizontal sau pe altă suprafaţă din apropiere; umbra proprie, redată prin degrade, este, în schimb, zona întunecată ce apare pe partea neluminată a unui obiect opac.

Clarobscurul gradual

Umbrele nuanţate ale unui obiect rotund sunt folosite pentru a-i reproduce şi a-i modela forma; umbrele proiectate sunt foarte importante într-o pictură, pentru că ele definesc suprafaţa pe care este aşezat un obiect. În peisaje, umbrele dezvăluie poziţia soarelui, ora din zi şi chiar anotimpul.

În secolul al XIX-lea, interesul pentru teoria culorilor a crescut. Michel-Eugene Chevreul (1786–1889), directorul fabricii de tapiserii şi covoare Gobelins, situată în apropiere de Paris, a descoperit două fenomene optice produse de culorile complementare: **contrastul simultan** şi **contrastul succesiv**. Aceste fenomene se referă la modul în care două culori alăturate se influenţează reciproc.

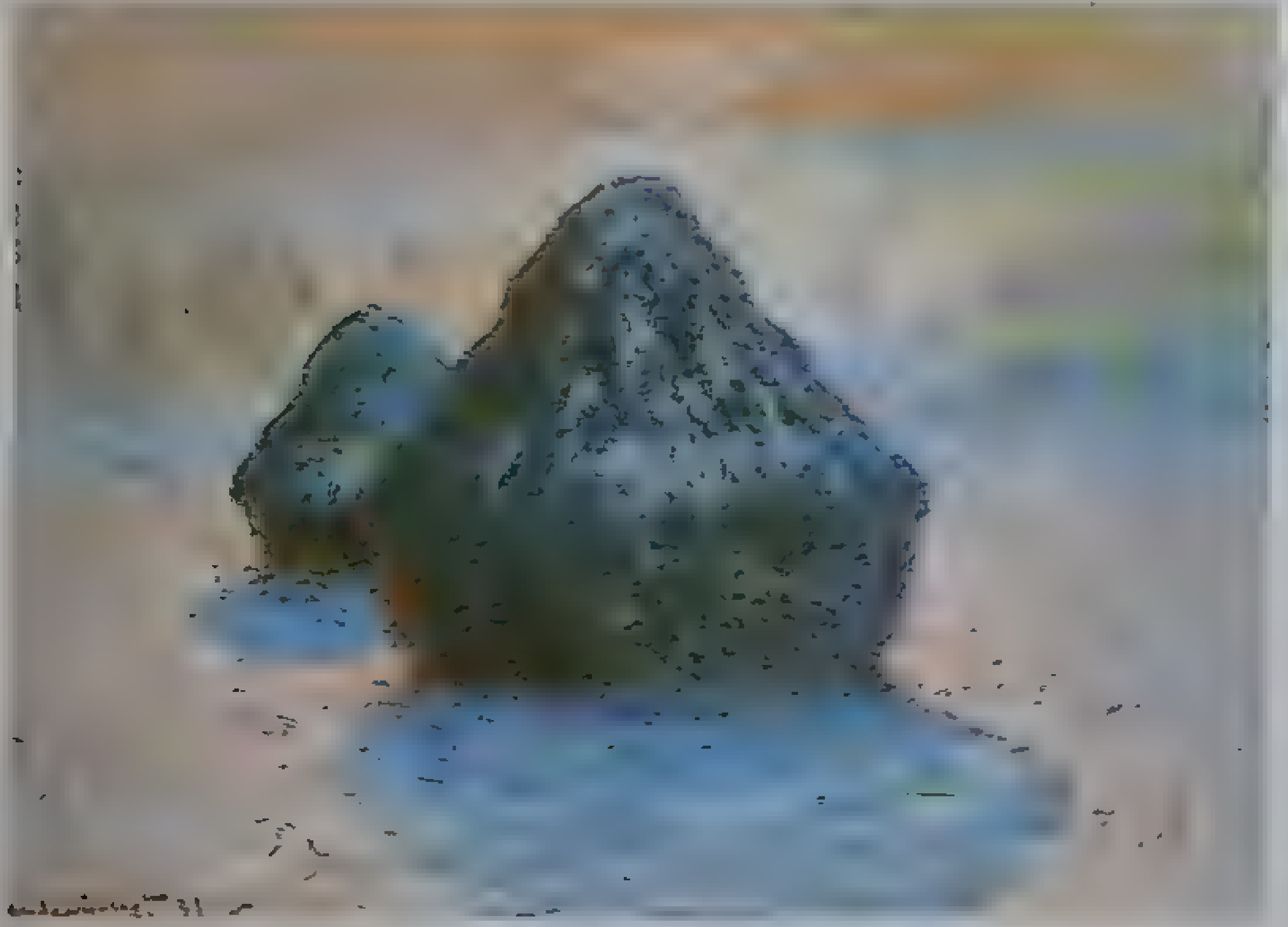

◄ Douăsprezece dintre studiile de căpiţe ale lui Monet sunt plasate într-un peisaj de iarnă. În *Căpiţe, efect de zăpadă* (1891), artistul a pictat umbrele reci cu albastru, creând o atmosferă de gheaţă, în ciuda tonurilor mai calde ale zăpezii însorite.

Umbrele impresioniste

Impresioniştii pictau în aer liber, înfăţişând în mod direct subiectul. Scopul lor era să surprindă şi să reproducă impresia spontană şi verosimilă a realităţii, observând şi imitând cu atenţie comportamentul luminii, atunci când aceasta întâlneşte obiectele. Ei au remarcat faptul că nuanţele par să se reflecte de la o suprafaţă la alta. Cu ajutorul teoriei lui Chevreul, au observat că în umbra unui obiect erau prezente fie culorile complementare, fie culorile reflectate.

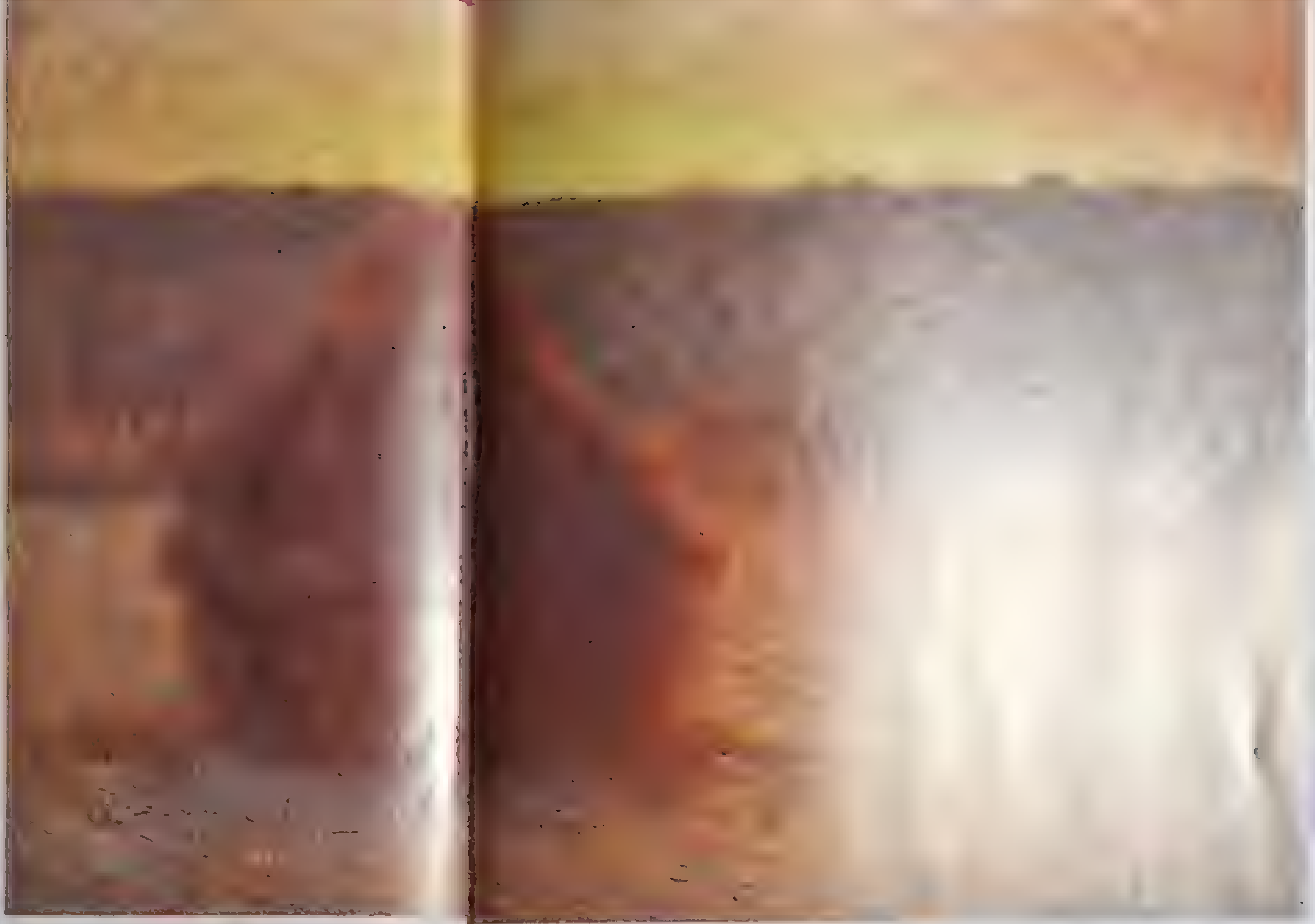

▲ În *Căpiţe de fân la apusul soarelui, pe vreme rece* Monet a creat o scenă luminată difuz de strălucirea oranj a apusului de soare; umbrele punctate din prim-plan sunt de un gri-şters.

Datorită culorilor complementare, impresioniştii au reuşit să imprime forţă umbrelor, făcându-le să prindă viaţă ca orice alt element al picturii. Umbrele din operele lor sunt zone complexe de straturi şi pete de culoare, iar luminozitatea lor reproduce complexitatea luminii naturale.

Peisaje cu zăpadă

Umbrele colorate sunt o caracteristică foarte specială a scenelor de iarnă din picturile impresioniste. Culoarea poate fi foarte complexă şi include diverse nuanţe şi reflexii ale obiectelor din jur, precum albastrul reflex al cerului. Scriitorul romantic german Johann Wolfgang Goethe (1749–1832) a publicat o carte intitulată *Teoria culorilor*, în care descria tonurile schimbătoare prezente în umbrele proiectate pe zăpadă. „În timpul zilei, din cauza nuanţei gălbui a zăpezii, am putut observa umbre care tindeau spre violet şi care acum pot fi numite, fără îndoială, albastre, în timp ce zonele luminate de un galben strălucitor se disipează acum în nuanţe de oranj. Când soarele a început să apună, iar razele sale au început să răspândească reflexii de o frumoasă culoare roşiatică în jurul meu, culoarea umbrelor s-a transformat într-un verde asemănător ca intensitate cu verdele mării, iar ca frumuseţe, cu verdele unui smarald."

În peisajele de vară, impresioniştii au folosit tonuri roşietice pentru umbrele copacilor şi diferite nuanţe de violet pentru umbrele stâncilor sau ale rocilor căzute pe drumurile prăfuite. Pictorul Claude Monet (1840–1926) a studiat culorile corespunzătoare luminilor şi umbrelor în seriile sale de picturi pe acelaşi subiect: prima serie a fost cea din 1890, *Căpiţele de fân*.

Monet ieşea să picteze în aer liber dimineaţa devreme sau chiar înainte de apusul soarelui, realizând lucrări parţiale sau complete. Începea să lucreze pe o pânză, apoi o înlocuia cu o alta când lumina se schimba, încercând să [illegible] scena pe care o avea [illegible] în acest fel, Monet a fost capabil să [illegible] te, dar şi nuanţele delicate de culoare [illegible] în cursul unei zile [illegible] anotimpuri. El a încercat [illegible] capureze timpul, atmosfera şi [illegible] general". Poţi să profiţi în [illegible] picturilor tale de constatările lui Monet şi ale colegilor săi impresionişti [illegible] pictezi, studiază umbrele cu at[illegible] nuanţele reflexelor între cu[illegible] [illegible]entare. Încearcă să accent[illegible] pentru a da un plus d[illegible]

[illegible]

- În pictura [illegible] decoraţiile [illegible] sau variaţii [illegible]
- Leonardo da Vinci (145[illegible] [illegible] umbrele accentuate, a dezvoltat tehnica sfumato (estompare), care îi permitea să obţină treceri graduale de la o culoare la alta (sau de la un ton la altul). Pentru a afla mai multe despre umbre, a realizat studii şi desene despre modul în care lumina cade asupra obiectelor.
- În secolul al XVII-lea, Caravaggio (1573–1610) şi adepţii lui s-au îndreptat spre efecte realiste puternice, subliniind dramatismul umbrelor.
- Artiştii baroci foloseau adesea umbrele pentru a crea iluzii optice. Reprezentându-le pe coloane şi nişe, ei reuşeau să redea iluzia de spaţiu tridimensional.
- În arta tradiţională japoneză, umbrele au fost în mod deliberat ignorate, deoarece influenţau claritatea imaginii, care era considerată cea mai importantă.
- În secolul al XX-lea, **fauviştii** au abolit umbrele şi clarobscurul, concentrându-se asupra culorilor pure şi asupra calităţilor decorative ale formelor.
- Exponenţii **cubismului** distorsionau şi exagerau umbrele în mod deliberat pentru a crea imagini ambigue.

Efectul de marmură

Îmbracă-ți caietul de schițe cu o copertă frumoasă, folosind clasica hârtie marmorată.

▲ **Folosește ca sursă de inspirație hârtia marmorată tradițională, produsă în Florența (ca în imaginea de mai sus), conferind caietului tău de schițe obișnuit un aspect rafinat și elegant.**

Tehnica de marmorare a hârtiei este foarte veche, avându-și originea, cel mai probabil, în Persia. Procedeul constă în menținerea culorilor pe bază de ulei la suprafața apei, cât să formeze motivele pestrițe asemănătoare nervurilor marmurei, apoi, acestea sunt transferate pe hârtie, prin simpla suprapunere a colii de hârtie pe suprafața apei.

Hârtia marmorată a fost utilizată în mod tradițional de către legătorii de carte, fiind considerată o copertă de valoare. Urmărind spiritul tradiției, acest exercițiu te va învăța să marmorezi o foaie de hârtie pentru a îmbrăca un caiet de schițe. Poți utiliza însă această tehnică la fel de bine și în cazul unui bloc, al unui dosar sau al unui penar.

Importanța pregătirii

Înainte de a începe, pregătește toate materialele necesare, deoarece procesul de marmorare este scurt și va trebui să lucrezi rapid. Vei avea nevoie de o foaie de hârtie suficient de mare cât să acopere caietul, lăsând o marjă de 5 cm în plus, în jurul marginilor.

Vei avea nevoie, de asemenea, de un recipient mic și lat, suficient de mare pentru hârtie: ideală este o tavă în care se developează fotografiile, dar poți folosi la fel de bine un vas dreptunghiular sau o tigaie. Pentru că vei folosi culori de ulei și apă din abundență, protejează suprafața de lucru cu un strat de ziare. Consistența vopselei este importantă: stoarce o cantitate mică de vopsea într-un borcan și, amestecând încet, adaugă o cantitate suficientă de esență de petrol sau de terebentină, pentru a obține o consistență cremoasă. Borcanul ar trebui să fie din sticlă, pentru că solventul poate afecta plasticul.

MATERIALE

O tavă cu marginile joase

2 borcane goale

2 culori de ulei: albastru-cobalt și
galben de cadmiu citron
(sau alte culori, la alegere)

Esență de petrol sau esență de terebentină

Pensule de amestecat și lipit hârtia

Foi de ziar

Foarfecă și adeziv vinilic

O foaie de 95 - 130 g/m², suficient
de mare pentru a înveli caietul

Un caiet pentru schițe cu coperte tari

ÎNCEPE

1 ▼ Pregătește materialul
Umple tava cu apă la temperatura camerei. Stoarce un pic din fiecare culoare pe fundul tăvii și dispersează-le. Înainte de a începe, testează consistența culorii. Apoi, taie fâșii de ziar de lățimea tăvii; ia o fâșie și, ținând-o în poziție verticală, plimb-o pe suprafața apei pentru a absorbi vopseaua; procedează la fel și cu celelalte fâșii, până când apa este din nou curată

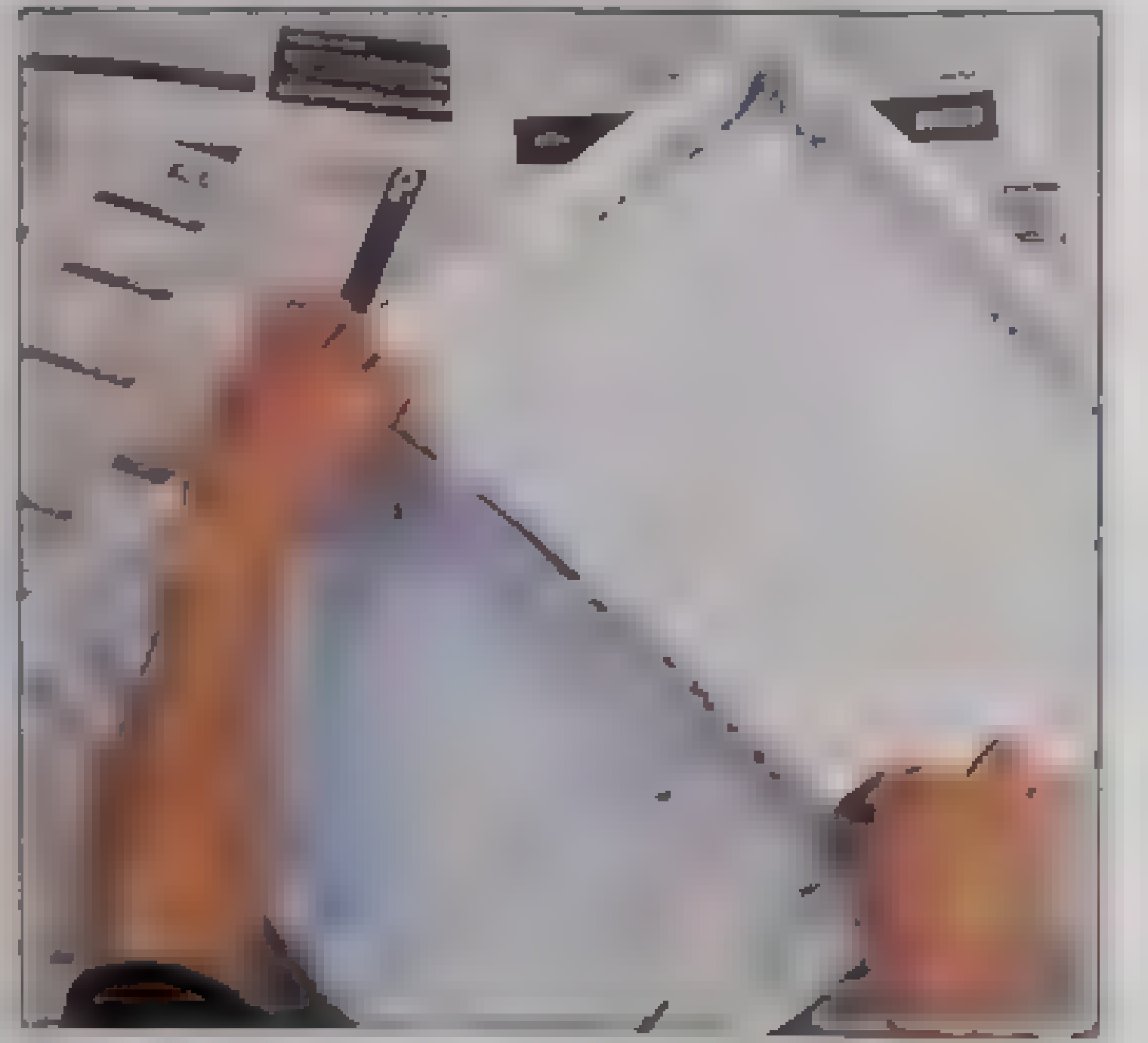

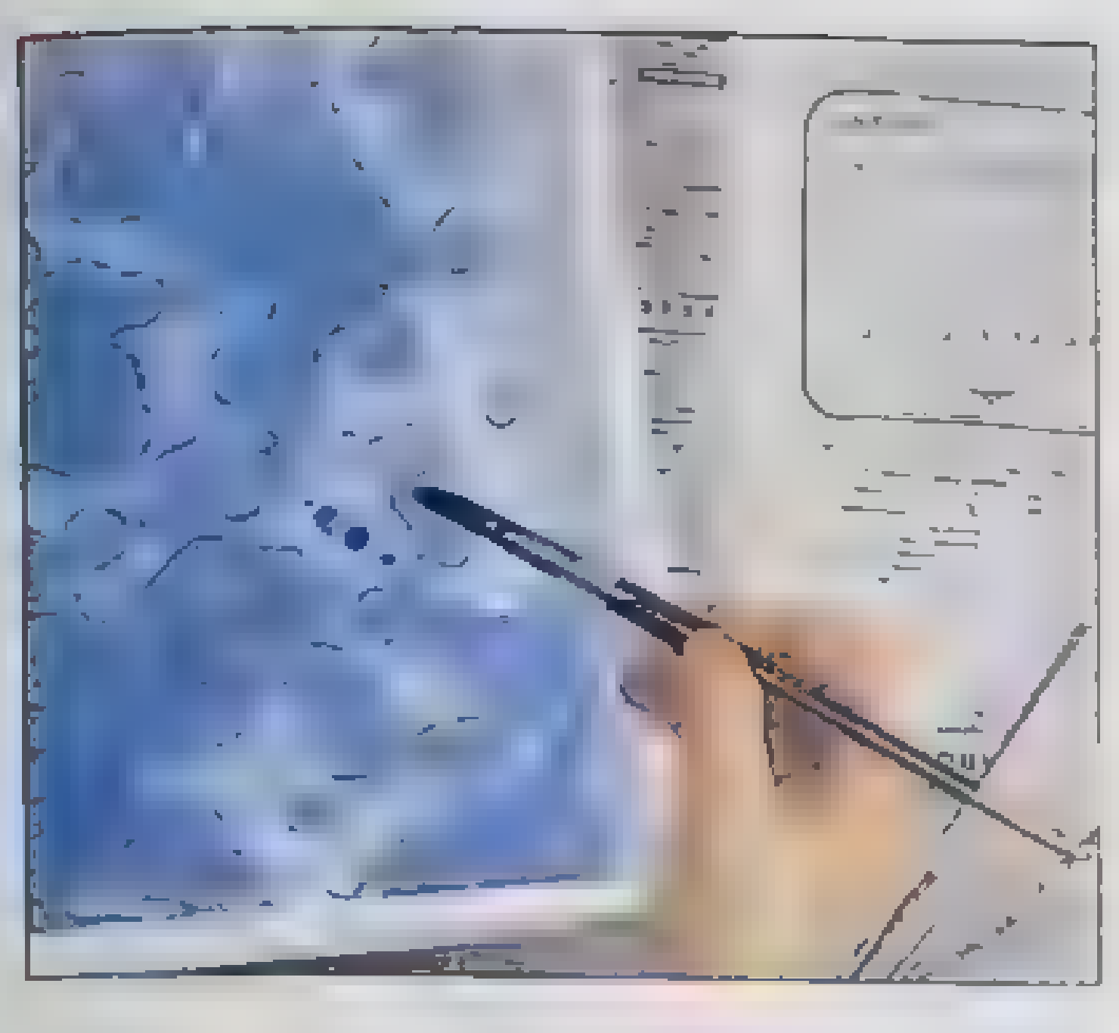

2 ▲ Prima culoare
Înmoaie pensula în albastru-cobalt și lasă picăturile de pe vârful pensulei să se lipească pe suprafața apei. Lasă picăturile să cadă la aproximativ 2,5 cm distanță una de alta. Imediat ce ating apa, vopseaua și solventul se dispersează, pentru a forma pete de culoare plutitoare. Nu este nevoie de multă culoare pentru a crea proiecte elaborate

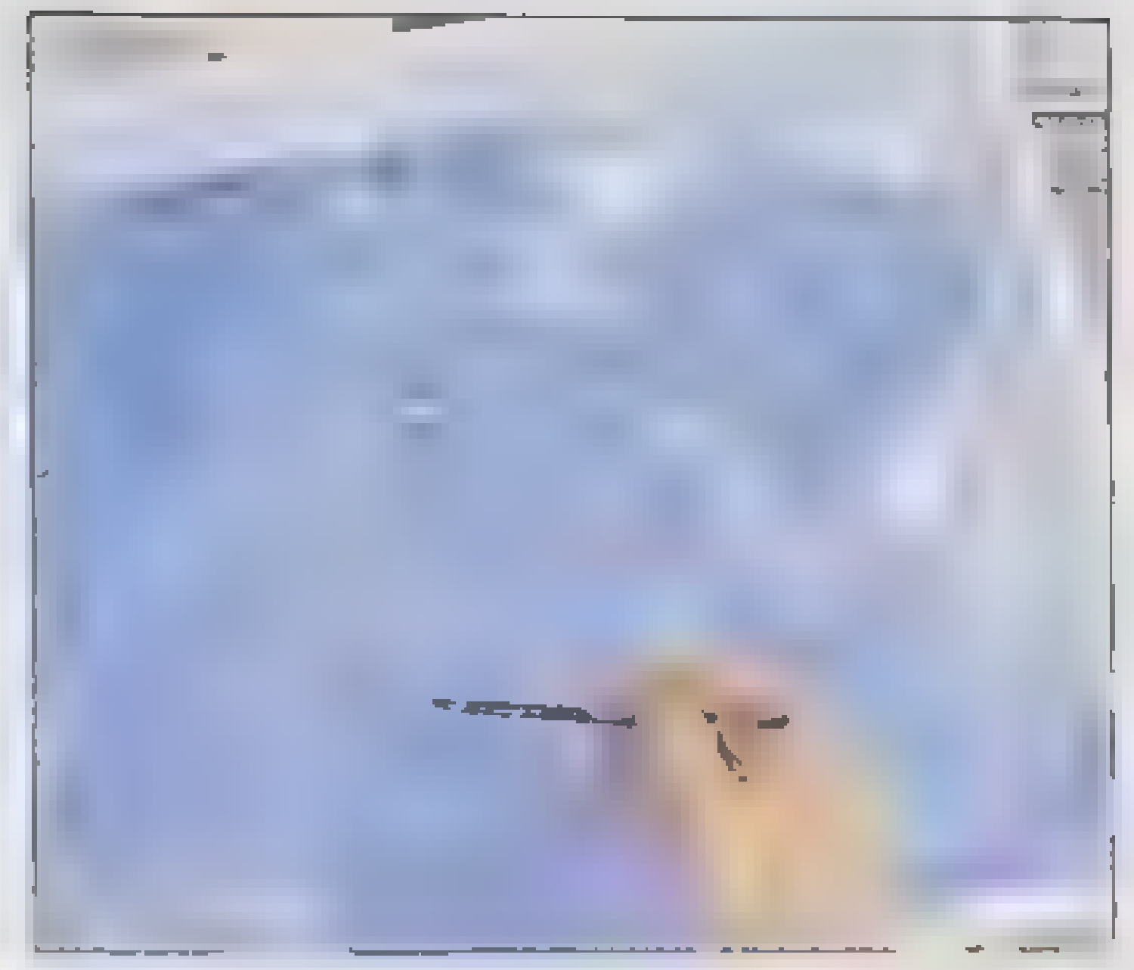

3 ▲ Amestecă vopseaua
Atunci când întreaga suprafață este acoperită de culoare, cu vârful pensulei (sau cu un băț), amestecă ușor fiecare pat dispersand culoarea cu mișcări ce desc curbe și spirale, cu scopul de a obține efectul de marmură. Execută mișcări rapide și ușoare, menținând pensula la suprafața apei pentru a nu amesteca prea mult culoarea

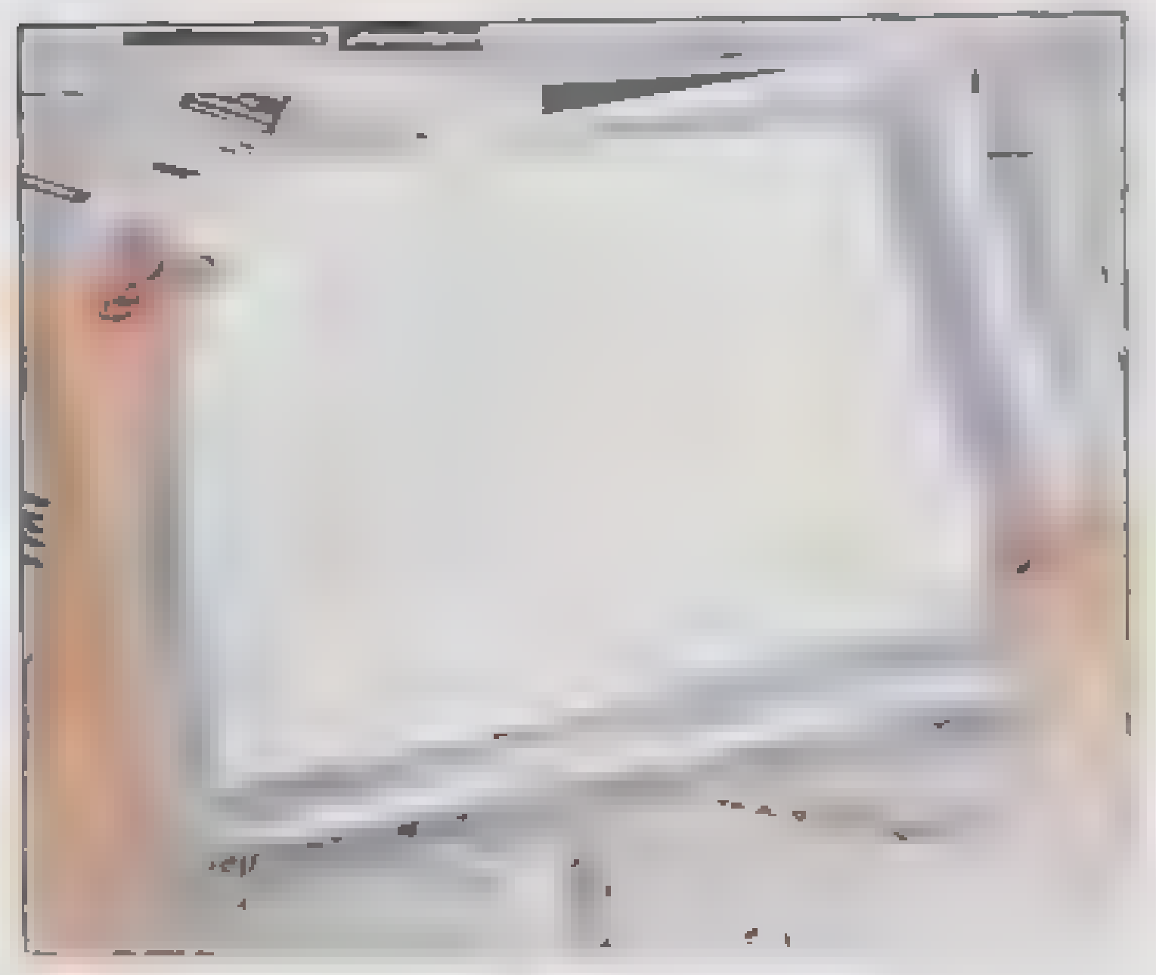

4 ▲ Așază foaia de h
Ține foaia de h
și așaz-o pe supr
curbea
treptat,
prinse
modele

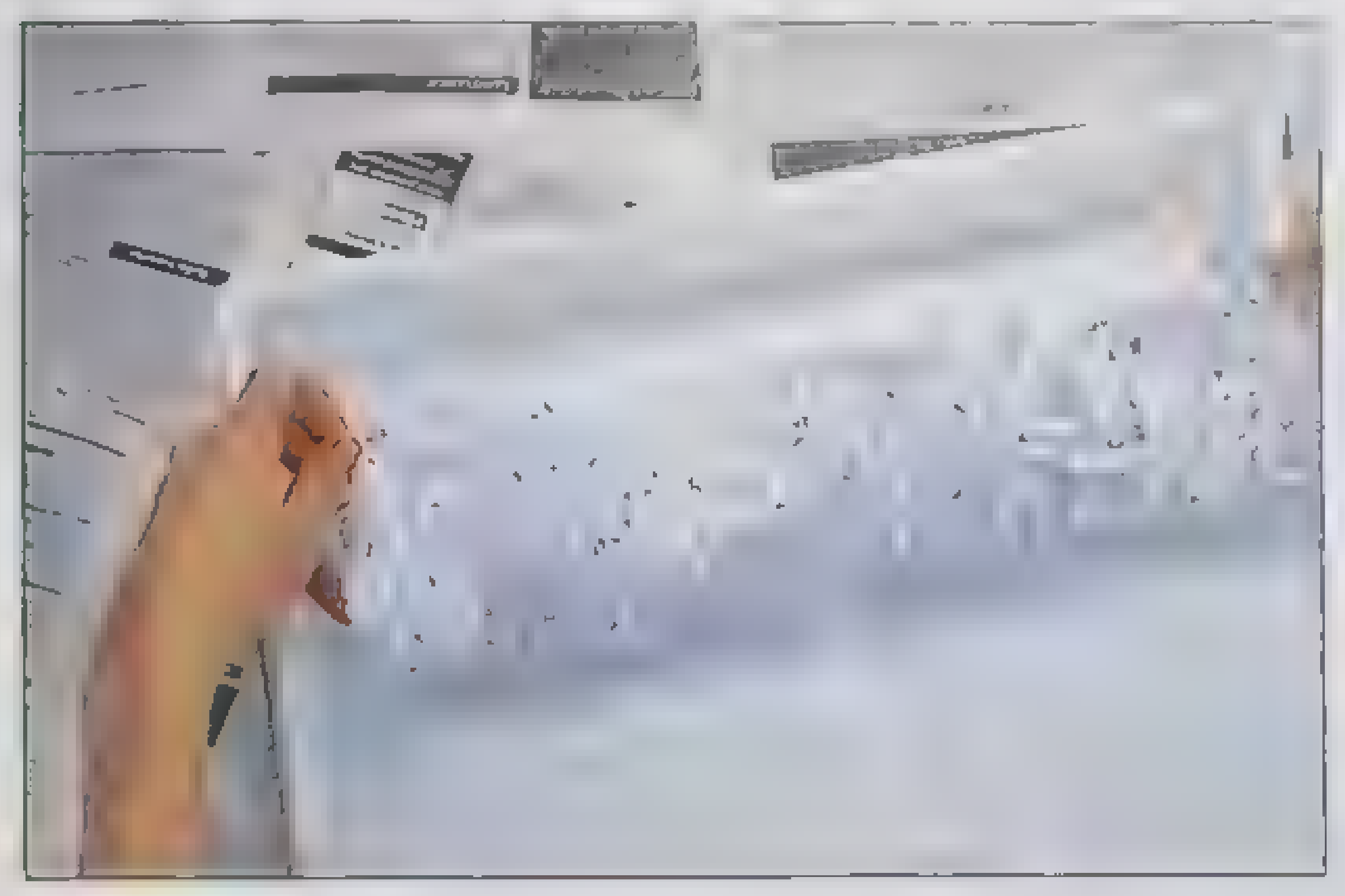

5 ▲ Scoate hârtia din apă
După ce foaia a aderat complet la apă, așteaptă doar o secundă și apoi ridic-o, ținând-o de margini și îndoind-o ușor. Ai pregătit doar prima foaie de hârtie marmorată. Nu-ți face griji în cazul în care hârtia are tendința să se răsucească. Las-o să se scurgă pentru o clipă, apoi întinde-o la uscat pe o suprafață curată și plană.

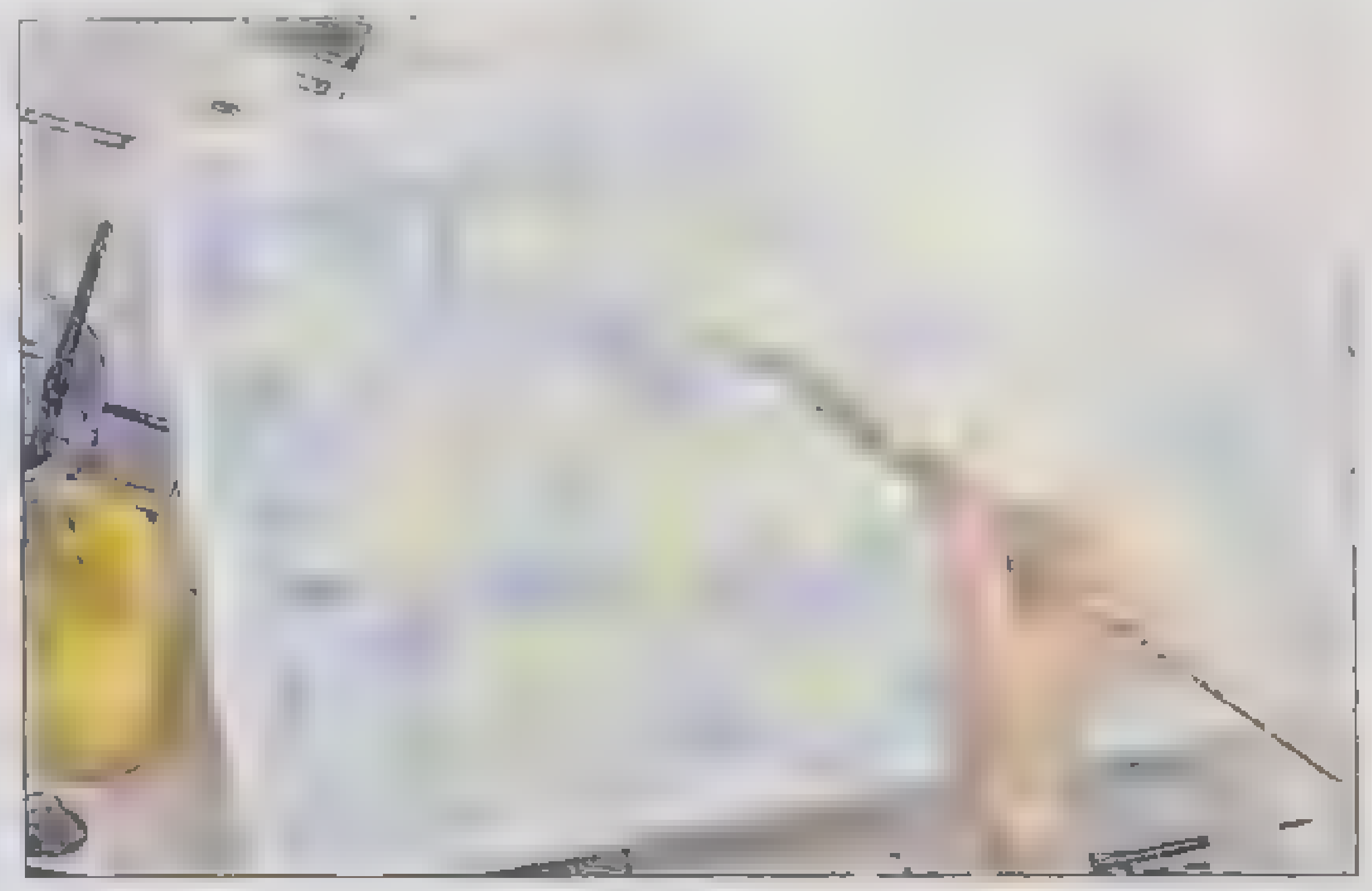

6 ▲ Adaugă a doua culoare
Scufundând hârtia albastră marmorată în galbenul-pur se creează un contrast excesiv, de aceea este recomandat ca în runda a doua să folosești ambele culori. Curăță apa cu benzile de hârtie de ziar. Picură jumătate din vopseaua albastră deja diluată, iar apoi înmoaie pensula curată în galben, repetând operațiile de la punctele 2 și 3.

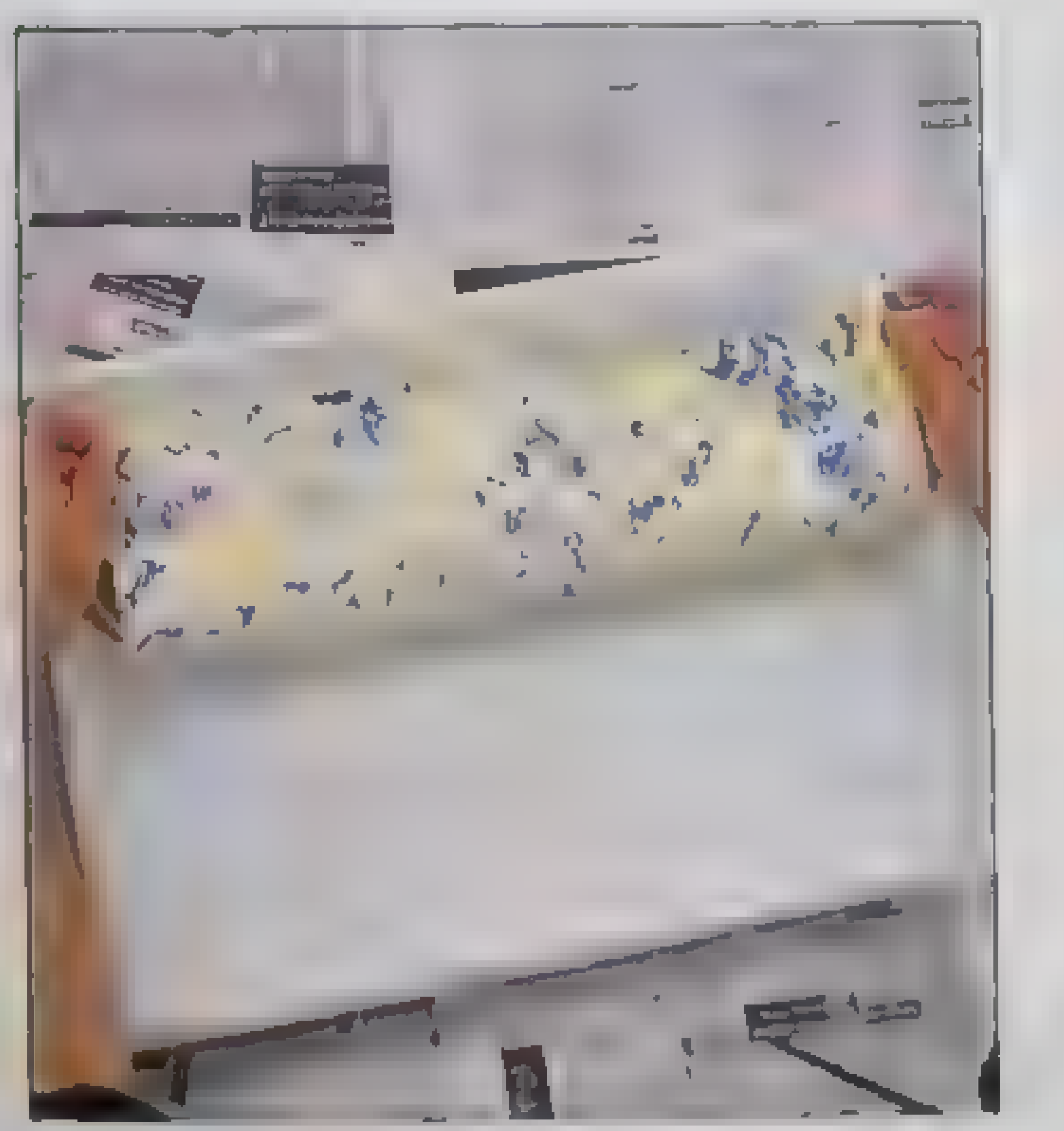

7 ◄ Înmoaie din nou hârtia
Verifică dacă hârtia decorată cu albastru este complet uscată și întinde-o pe suprafața apei, curbând ușor foaia ca mai înainte. Repetă pasul 5 și scoate hârtia. Marmorarea în două culori este completă. Lasă hârtia să se scurgă pentru un moment, apoi întinde-o ca să se usuce.

SFATURI
Obține o culoare consistentă

În cazul în care vopseaua este concentrată în picături mari, fără a se dispersa pe suprafața apei (ca în imaginea alăturată), înseamnă că este prea densă. Adaugă solvent și încearcă din nou. Culoarea ar trebui să se lipească ușor de pensulă și să se împrăștie pe suprafața apei, creând modele spectaculoase.

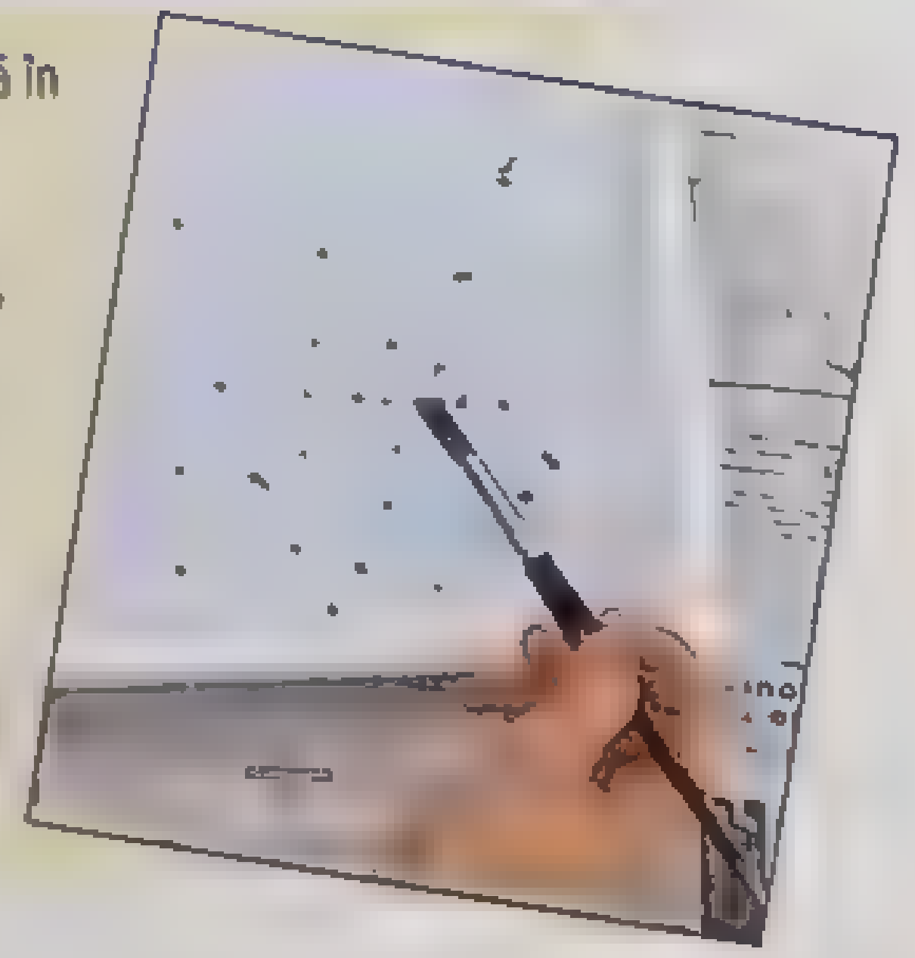

ÎMBRĂCAREA CAIETULUI

Odată ce hârtia este uscată, poţi adapta dimensiunile pentru a-ţi înveli caietul de schiţe, lăsând o margine de îndoit în interiorul copertei şi în spate.

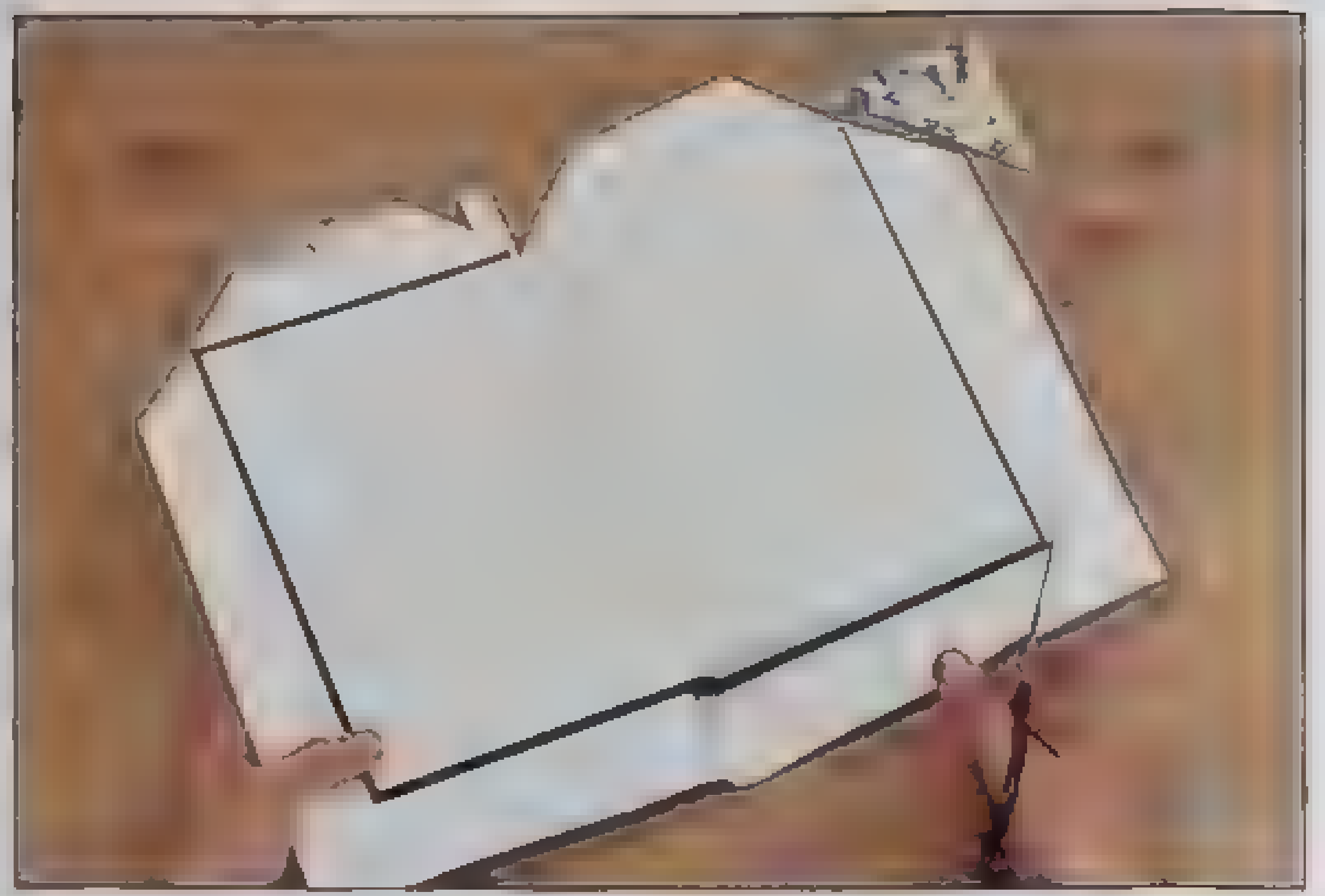

8 ▼Lipeşte hârtia
Taie hârtia la dimensiunea necesară. Pune hârtia pe masă, cu decoraţiunile pe spate. Întinde adezivul vinilic pe coperta din spate a caietului de schiţe şi aşază-l pe jumătatea dreaptă a foii, lăsând o margine pentru laturi şi pentru cotor. Aplică adezivul pe foaia de lipit şi pe coperta din faţă a caietului şi presează bine cele două suprafeţe.

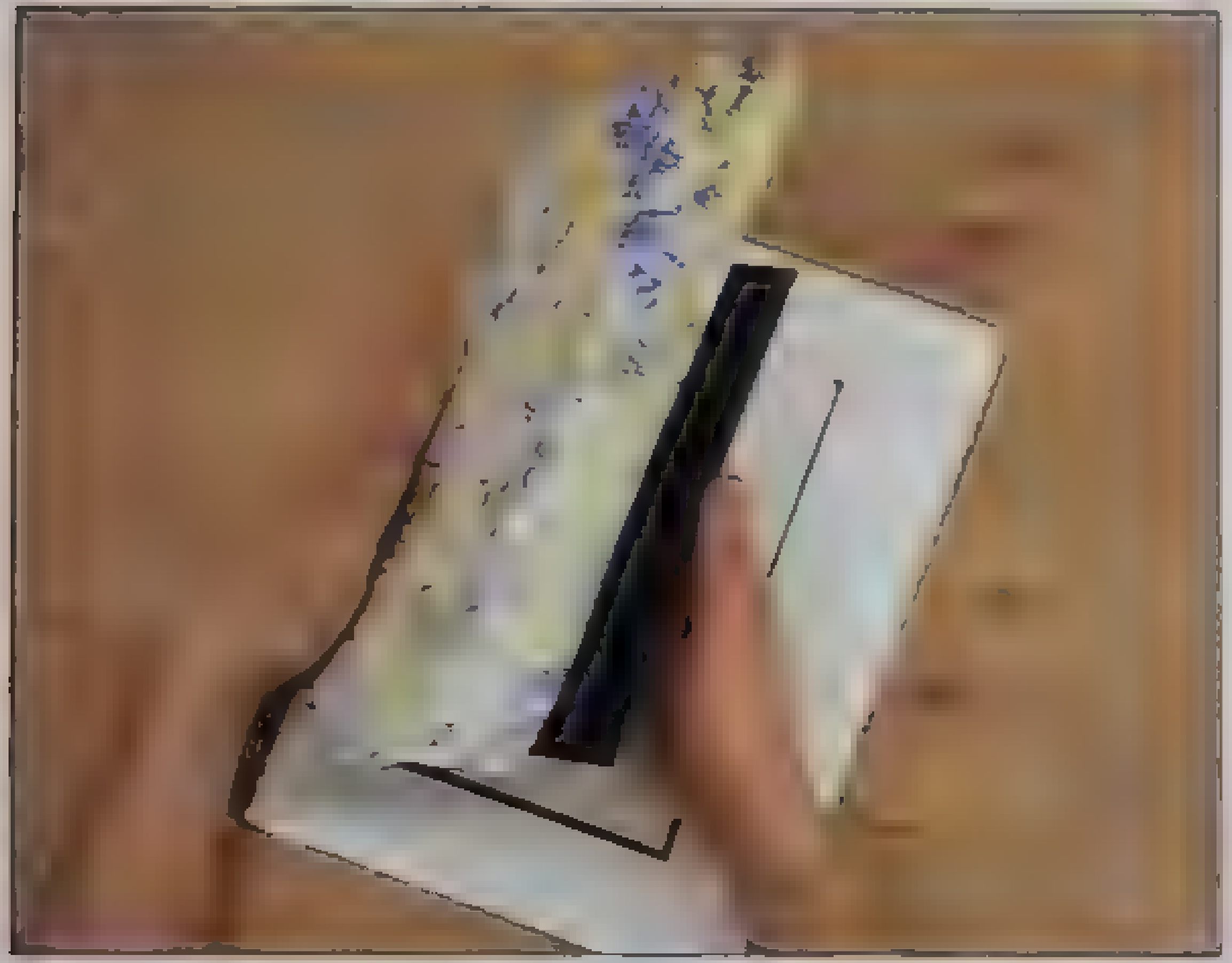

9 ▲Realizează unghiurile
Deschide caietul şi ajustează colţurile tăind pe diagonală marginile hârtiei. Realizează nişte tăieturi triunghiulare pe fiecare parte, pe spate, pe mijloc, pentru zona cotorului, şi pe faţă, lăsând filele să se sprijine pe ultima copertă.

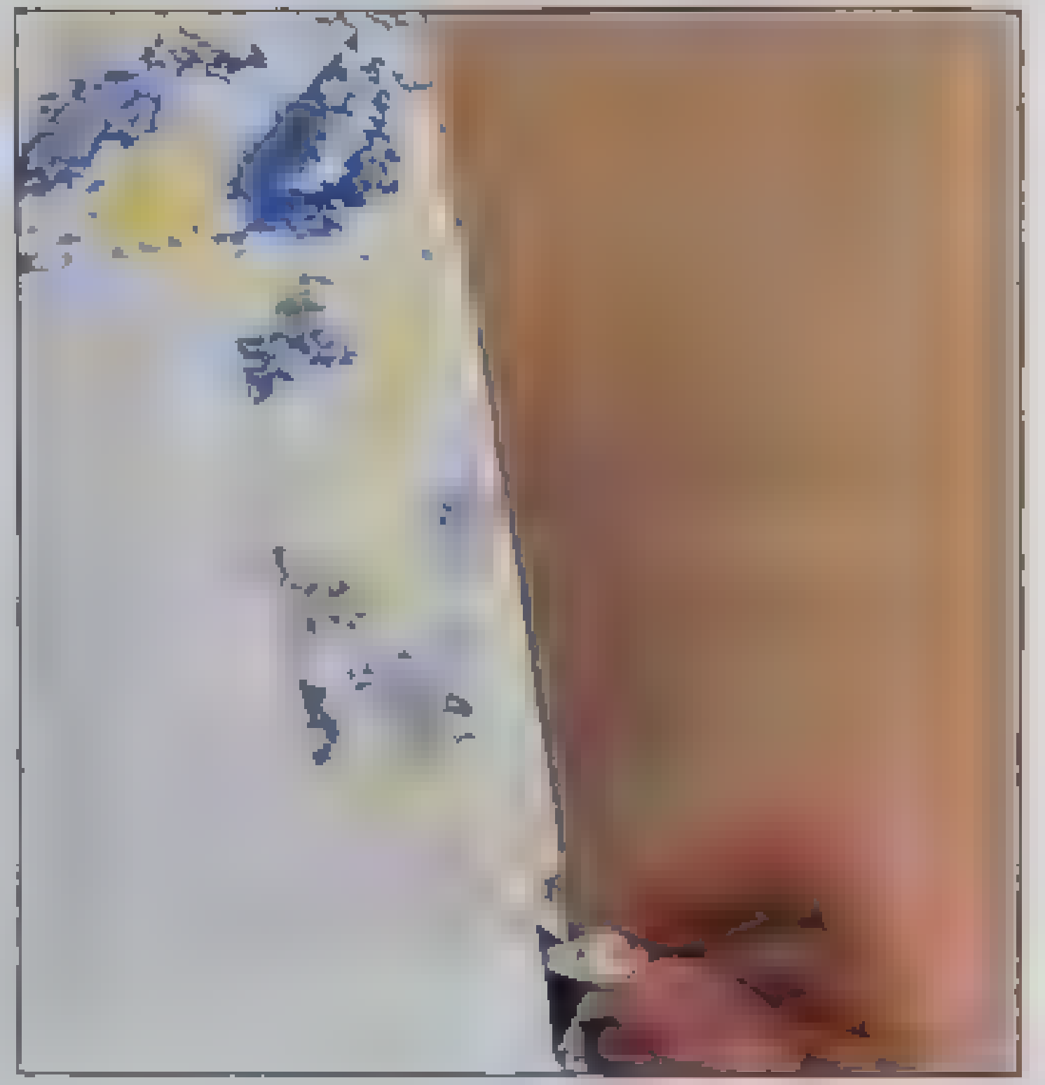

10 ▲Lipeşte marginile
Îndoaie şi lipeşte marginile. Lasă în acest timp filele să se sprijine pe partea din spate a caietului.

O LUCRARE COMPLETĂ

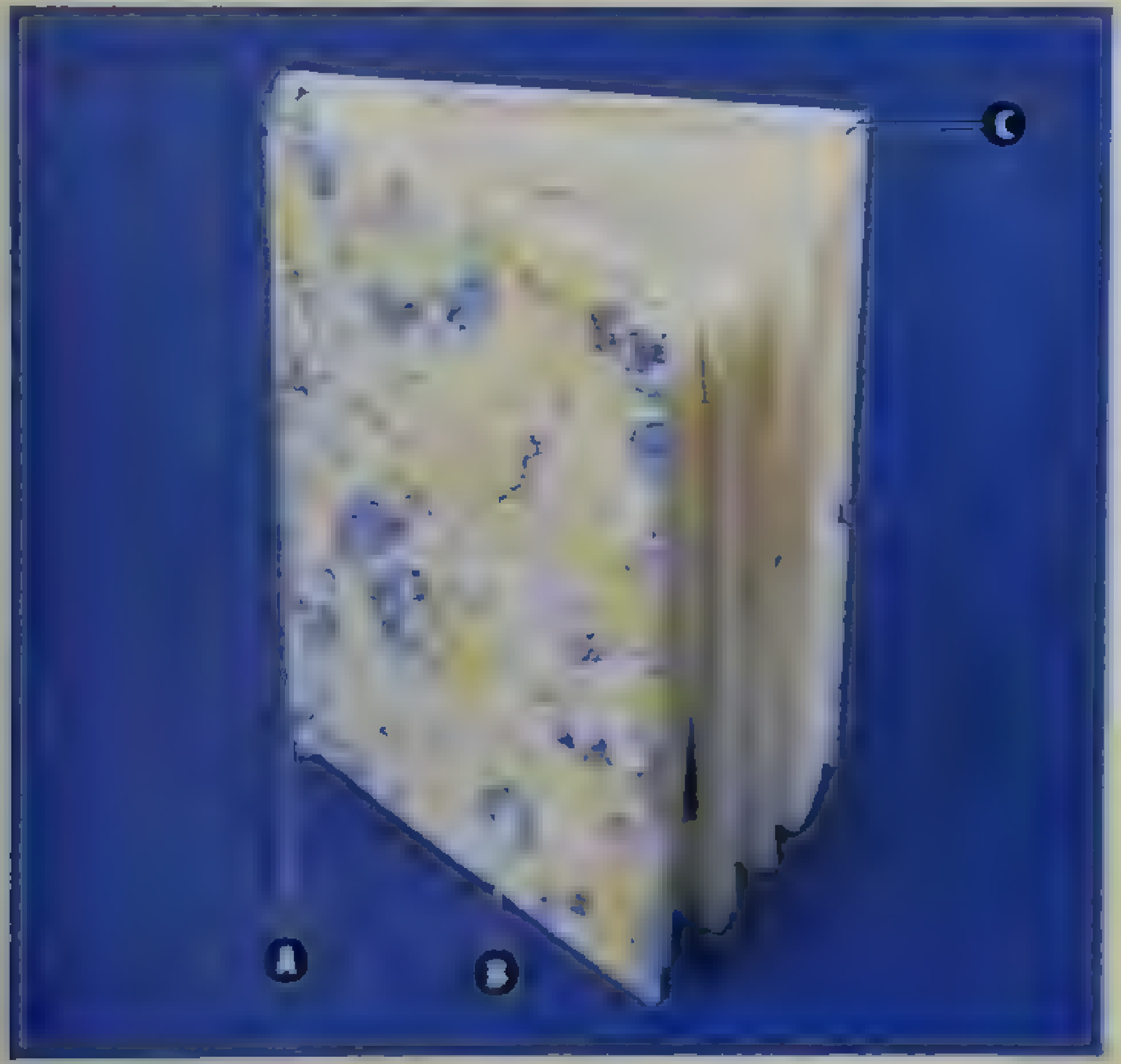

A Culori contrastante
Albastrul şi galbenul (culori care creează un contrast puternic) generează motive pline de viaţă

B Albă sau colorată
Am folosit hârtie albă, dar poţi folosi la fel de bine şi hârtie colorată, care să rezoneze cu nuanţele alese pentru motivele decorative

C Unghiuri drepte
Am pliat hârtia în colţuri şi în partea din spate, pentru a crea un aspect final elegant

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Recondiţionează o ramă obişnuită decorând-o cu foiţe metalice luminoase şi motive florale

- Realizează un fond strălucitor cu foiţă metalică
- Învaţă cum să tai [illegible]
- [illegible] şi decorează o ramă cu ele

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

Contrast simultan

Când două culori se juxtapun, diferenţele de ton şi luminozitate capătă o importanţă deosebită. Acest fenomen se numeşte contrast simultan. Efectul este mai pronunţat în cazul în care culorile sunt complementare, cum ar fi roşu şi verde. Mulţi cred că acest fenomen ar depinde de adaptarea ochilor la culori de intensitate diferită

Contrast succesiv

Dacă ai fixat o culoare pentru câteva secunde şi apoi îţi muţi privirea pe o suprafaţă albă, vei vedea o pată de culoare complementară. Acest fenomen se numeşte contrast succesiv. Când se alătură pete de culori diferite, fiecare este influenţată de cele din jur. Culorile se schimbă în funcţie de context şi apar în mod diferit dacă sunt izolate pe un fundal uniform sau sunt combinate între altele. Acest lucru explică de ce, uneori, nu poţi descrie cu precizie o anumită culoare.

Cubism

Cubismul a luat avânt datorită lucrărilor târzii ale lui Paul Cézanne şi s-a dezvoltat ca mişcare în pictură, în jurul anului 1908, fiind condus de Pablo Picasso (1881–1973) şi Georges Braque (1882–1963). Considerat un punct de cotitură în arta occidentală, cubismul reprezintă o ruptură radicală de formele tradiţionale de reprezentare, deoarece înfăţişează simultan oameni şi obiecte din perspective diferite şi nu dintr-un singur punct de vedere. Subiectul este descompus în mai multe elemente care îl alcătuiesc. Într-o primă fază, mişcarea s-a concentrat în primul rând pe reprezentările geometrice (cubismul analitic); mai târziu însă, atenţia s-a mutat asupra studiului formelor descompuse, care urmau să fie recompuse, şi a culorilor mai strălucitoare şi mai intense (cubismul sintetic)

Fauvişti

La Salonul de Toamnă de la Paris din 1905, criticul de artă Louis Vauxcelles a numit sala care adunase lucrările unui grup de tineri artişti *Cage aux Fauves* („Cuşca cu fiare"), făcând aluzie la culorile nenaturale, aprinse şi violente şi la formele distorsionate în mod exagerat ale picturilor expuse. Cel mai important membru al grupului a fost Henri Matisse (1869–1954). Deşi de scurtă durată, mişcarea a avut o influenţă profundă asupra evoluţiei ulterioare a artei

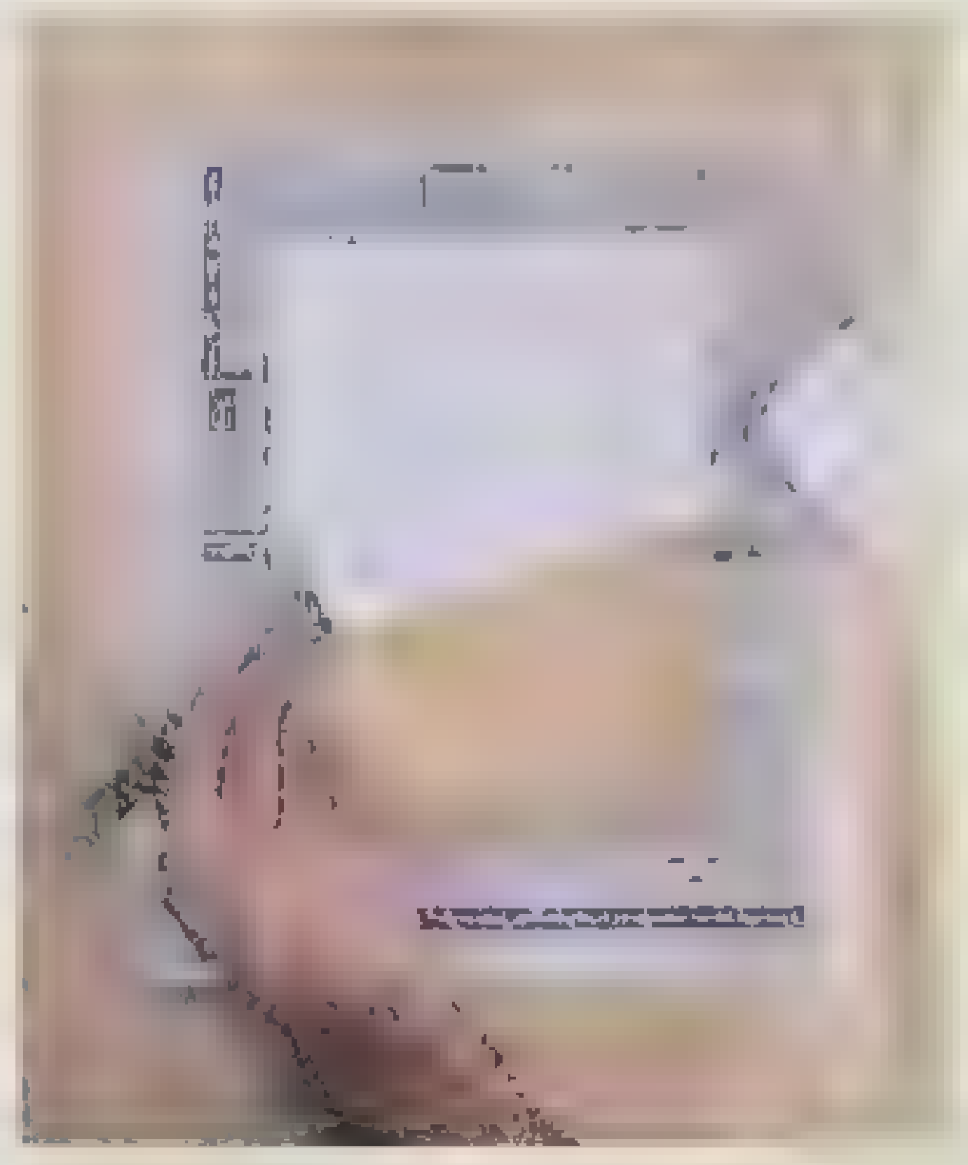

Fond

În general, fondul este suprafaţa pe care se pictează sau se desenează. Un fond poate fi, de asemenea, un strat de vopsea sau altă substanţă care se întinde pe o suprafaţă înainte de a picta. Fondurile se aplică, în general, pentru a obţine o suprafaţă mult mai potrivită pentru pictură (de exemplu, pentru a spori aderenţa unui panou bun), pentru a face suportul mai puţin absorbant şi pentru a spori luminozitatea culorilor.

Frans HALS (1582/3–1666)

Pictor flamand, Hals este considerat unul din marii artişti ai secolului al XVII-lea, fiind unul dintre portretiştii cei mai importanţi din istoria artei. Opera sa este caracterizată de talentul magistral cu care a surprins şi a redat expresii efemere în picturi. Prima lucrare care s-a bucurat de o largă apreciere în 1616 a fost portretul unui grup de persoane în mărime naturală, *Banchetul ofiţerilor Gărzii Civile Sfântul Gheorghe din Haarlem*. Faima artistului a apus la scurt timp după moartea sa, iar talentul său de portretist a fost redescoperit abia la mijlocul secolului al XIX-lea

[illegible]

Tempera

În Antichitate, tempera era preparată amestecând pulbere [illegible] cu gălbenuş de ou şi apă. [illegible] folosesc lianţi diferiţi, obţinând [illegible] întotdeauna o pastă solubilă în apă. Tempera se usucă foarte repede şi produce tonuri bogate, luminoase şi transparente, cum se poate observa în acest detaliu dintr-un tablou de Carlo Crivelli (1430/35–1493). Este un material ideal pentru redarea detaliilor de precizie, prin aplicarea unor straturi succesive de culoare

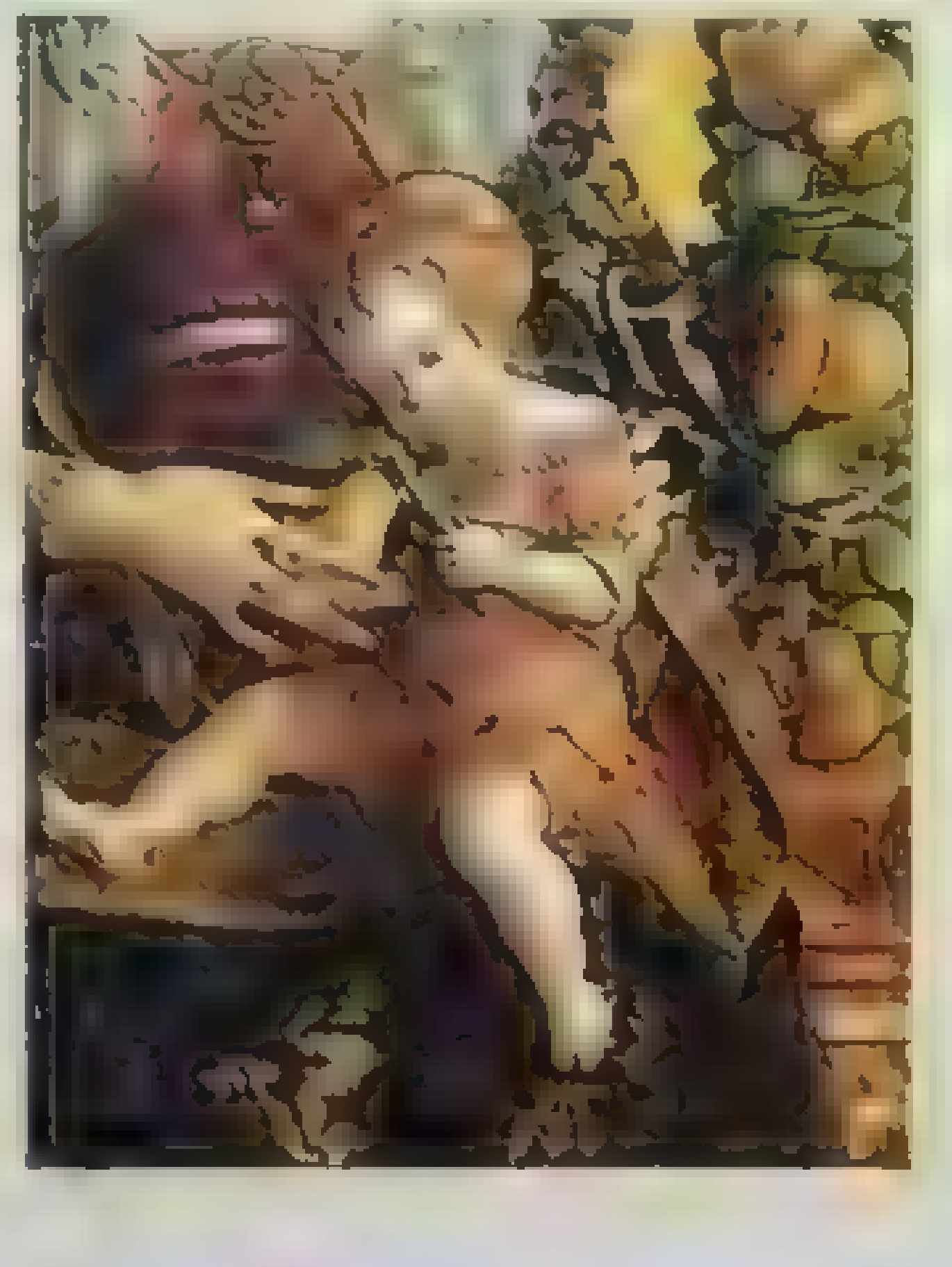

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI

Din câțiva ardei roșii și verzi, poți crea o compoziție de mare impact vizual, ideală pentru acuarele și creioane acuarelabile.

ÎN AER LIBER

Învață să lucrezi în culori de ulei și să pictezi aspectul uzat al bărcilor din lemn vechi.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: două tuburi de culori de ulei, roșu de cadmiu și verde de sevă.

sap green
OIL
DeAGOSTINI
cadmium red
OIL
DeAGOSTINI

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

TEHNICI
Un cadru metalic cu margarete în relief

SUBIECTE
Ardei într-o natură statică, ideală pentru acuarele

DeAGOSTINI

INSTRUMENTE
Două tuburi de culori de ulei, roșu de cadmiu și verde de sevă

ISSN 1792 185 6
11

DeAGOSTINI

301.333.0

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

12

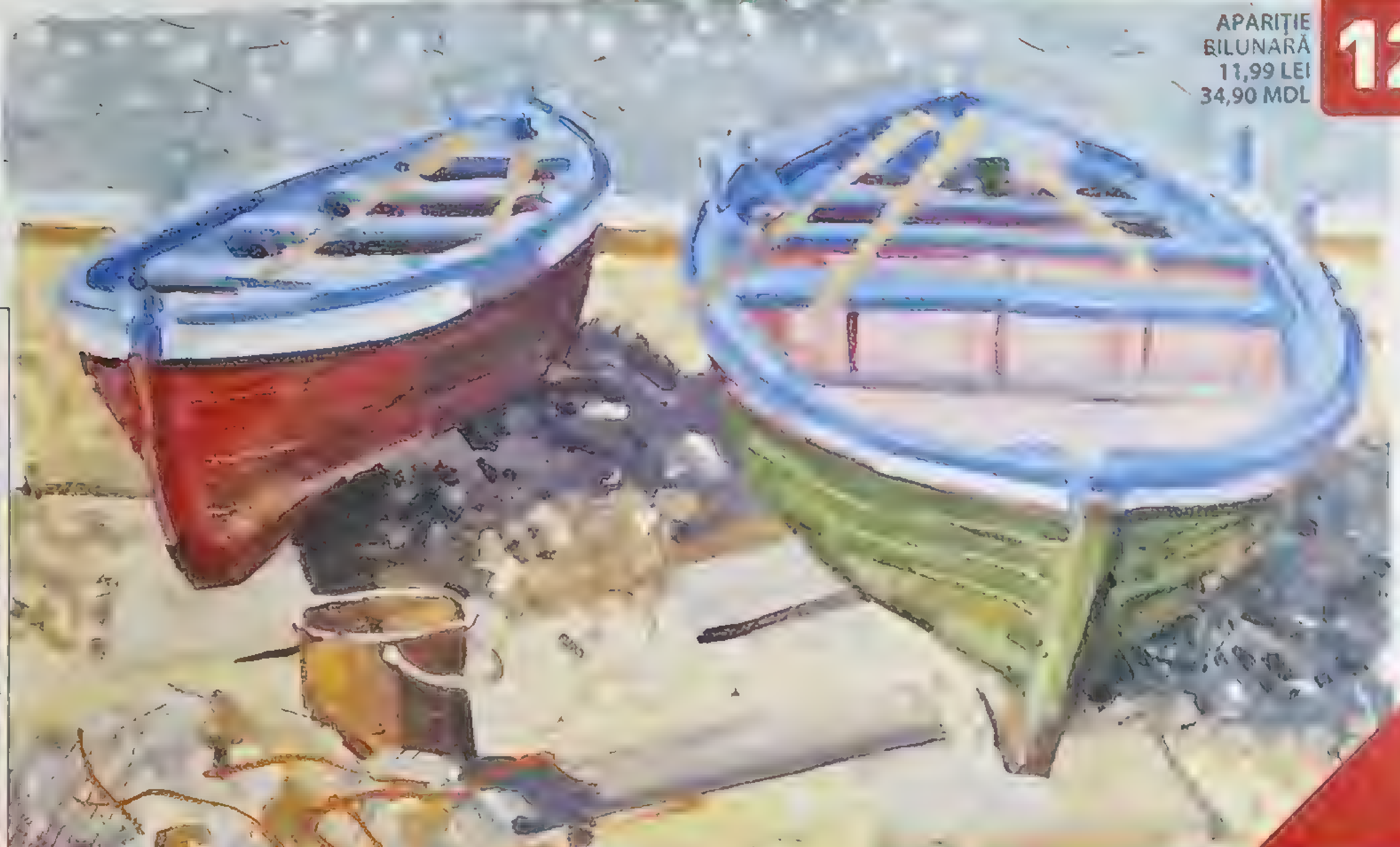

TEHNICI

Un cadru metalic
cu margarete în relief

SUBIECTE

Ardei într-o natură statică,
ideală pentru acuarele

sap green
DeAGOSTINI
cadmium red
DeAGOSTINI

INSTRUMENTE

Două tuburi de culori de ulei,
roșu de cadmiu și verde de sevă

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI

Nu rataţi bibliorafturile speciale, în care puteţi colecţiona seria **CURS DE PICTURĂ**! Bibliorafturile sunt disponibile la chioşcurile de ziare, la preţul de **9,99 LEI**.
De Agostini va anunţa datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste.
Primul biblioraft a fost oferit gratis împreună cu **numărul 2** al revistei.

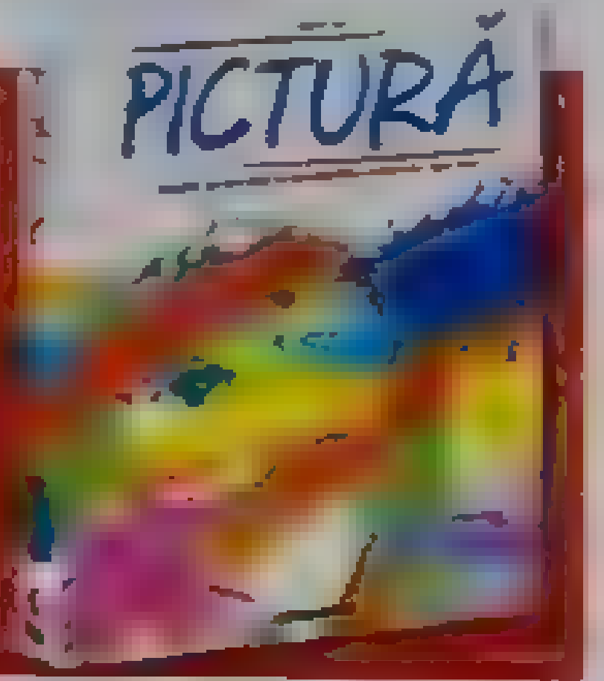

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro | e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 12

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română.

FOTOGRAFII: The National Gallery, Londra, The Bridgeman Art Library; Metropolitan Museum of Art, New York, Albright Knox Art Gallery, Buffallo, New York, Rafael Valls Gallery, Londra, Musee d'Orsay, Paris.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, Bucureşti, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN: 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţiile de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.

România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani şi nu este o jucărie. Produsul poate conţine piese mici, care pot fi uşor înghiţite. În caz de înghiţire a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine sulfaţi. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsaţi ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi recitiţi-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Ardei graşi şi natură statică

Din câţiva ardei roşii şi verzi, poţi crea o compoziţie de mare impact vizual, ideală pentru acuarele şi creioane acuarelabile.

Una dintre modalităţile prin care poţi crea o senzaţie de adâncime într-o natură statică este aceea de a interveni peste un strat de acuarelă. Spre exemplu, pentru a realiza acest desen cu ardei foarte sugestiv, artistul a aplicat mai întâi un strat subţire de acuarelă roşie şi verde peste schiţa iniţială, obţinând astfel o bază de culoare, peste care şi-a continuat desenul cu creioane acuarelabile

Sfaturi practice

Având în vedere că, atunci când lucrezi cu acuarelă şi creioane acuarelabile, foloseşti apă, vei avea nevoie de o hârtie mai groasă. Pentru acest tip de lucrare, în care foaia nu este umezită excesiv, poţi folosi şi un bloc de hârtie pentru acuarele: poţi picta direct pe prima pagină, fără să o scoţi din bloc, şi nu vei mai fi nevoit să întinzi hârtia ca să nu se onduleze. Când aplici acuarela, schimbă apa de multe ori, astfel încât culoarea să rămână mereu luminoasă. În cazul în care culoarea depăşeşte marginile schiţei, poţi tampona aria respectivă cu un prosop de hârtie de bucătărie. Nu uita, totuşi, că o mare parte din lucrare va fi acoperită cu creioane acuarelabile, ceea c[illegible] ins[illegible] că nu trebuie să fi[illegible]

Creioane [illegible]

Creioanel[illegible] celente în [illegible] fi folosite [illegible] normale, da[illegible] interveni cu pen[illegible] astfel culoarea de [illegible] de volum ardeilor, folos[illegible] şi lăsând să transpară strat[illegible] în zonele pe care doreşti să le [illegible] nuanţe mai deschise

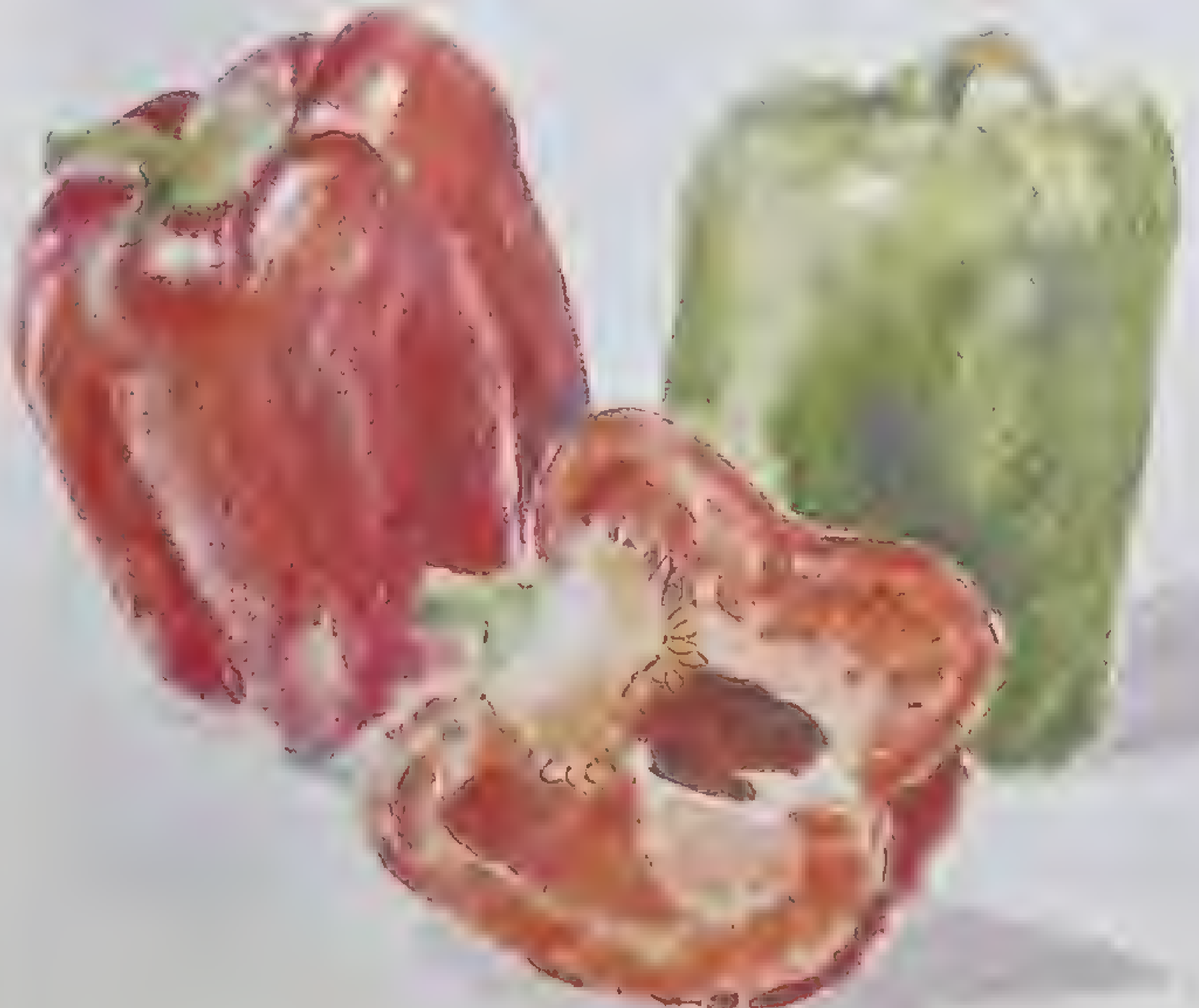

◀ **Am desenat ardeii în straturi succesive. Am început cu un strat de acuarelă, iar, pentru a adăuga un plus de formă şi ton, am folosit creioane acuarelabile umede în unele părţi ale desenului.**

MATERIALE

Hârtie pentru acuarelă de 300 g/m² de 35 x 50 cm

Un creion 4B

O gumă moale

Pensule: rotunde moi nr. 5 și nr. 3

Un pahar cu apă

O paletă

4 acuarele: roșu-carmin alizarin, roșu de cadmiu, gri de Payne, verde-vescica (de vezică)

Prosoape de hârtie de bucătărie

6 creioane acuarelabile: roz-carmin, verde de crom (verde-mușchi), oranj-închis, roșu-indian, gri, ocru

ÎNCEPE

1 ▼ Desenează contururile
Folosind creionul 4B, realizează o schiță ușoară a ardeilor. Încearcă să nu insiști asupra liniilor, deoarece acestea vor trebui să rămână imperceptibile sub stratul de acuarelă din lucrarea finală. Desenează forma cotorului și a semințelor ardeiului secționat.

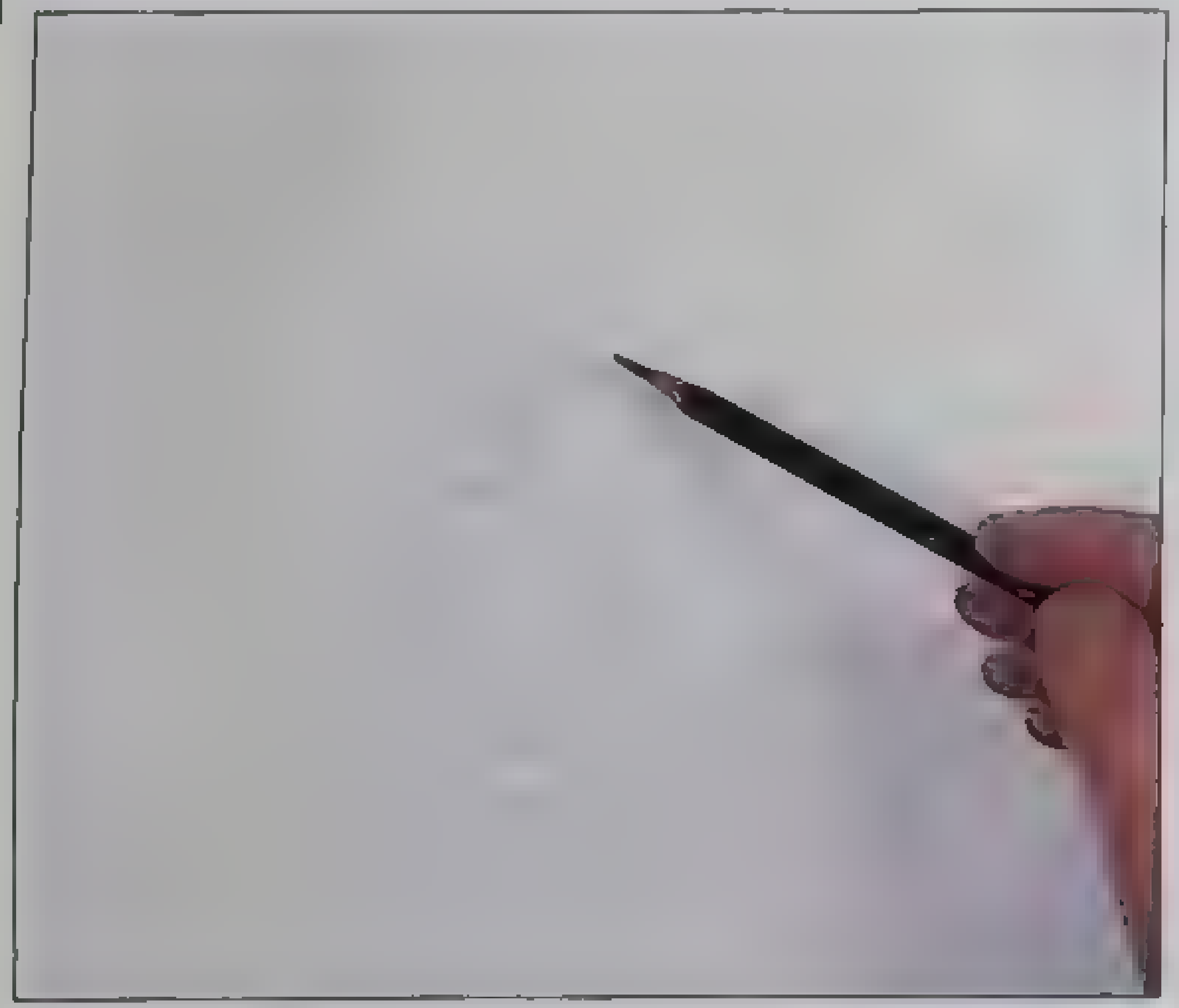

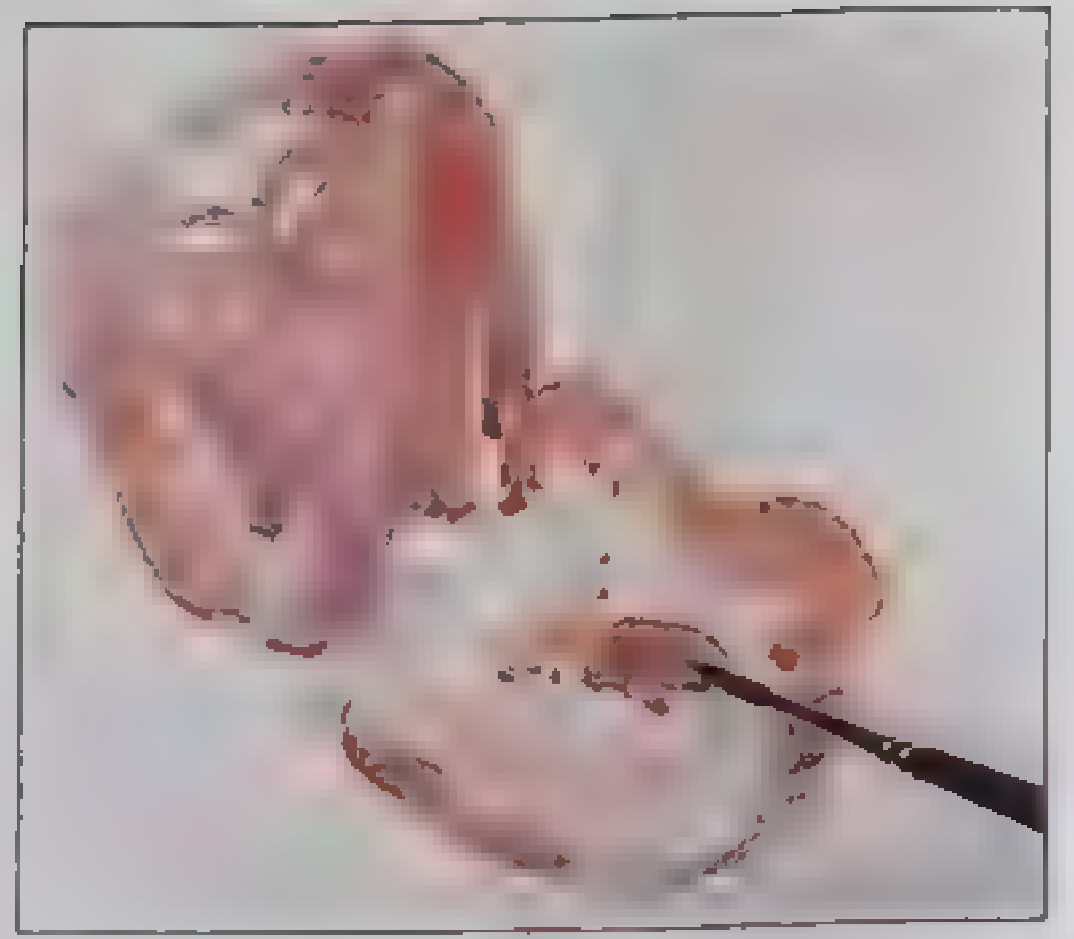

2 ▲ Un strat de culoare „umed pe umed"
Cu ajutorul pensulei nr. 5, aplică un strat de apă curată pe părțile ardeilor pe care vrei să le pictezi. Evită zonele de maximă luminozitate pe care va trebui să le lași albe. Întinde un strat subțire de **roșu-alizarină** amestecat cu puțin roșu de cadmiu și acoperă porțiunile deja umezite ale ardeilor roșii. Adaugă în acest amestec puțin gri de Payne pentru zonele întunecate și puțin verde-vescica pentru cavitatea întunecată a ardeiului gras tăiat.

3 ▶ Desenează ardeiul gras verde
În cazul în care hârtia este deja uscată, umezește suplimentar zona corespunzătoare ardeiului verde, întrucât va trebui să întinzi acuarela folosind tehnica „umed pe umed". La fel ca și la punctul anterior, va trebui să lași libere zonele de maximă luminozitate. Pregătește un strat diluat de verde-vescica amestecat cu o mică parte din nuanța de roșu pregătită mai devreme. Pictează partea stângă a ardeiului verde folosind acest amestec. Treci apoi la partea dreaptă și la porțiunea umbrită a codiței. Va trebui să închizi puțin nuanța adăugând o cantitate mică din nuanța de roșu pregătită.

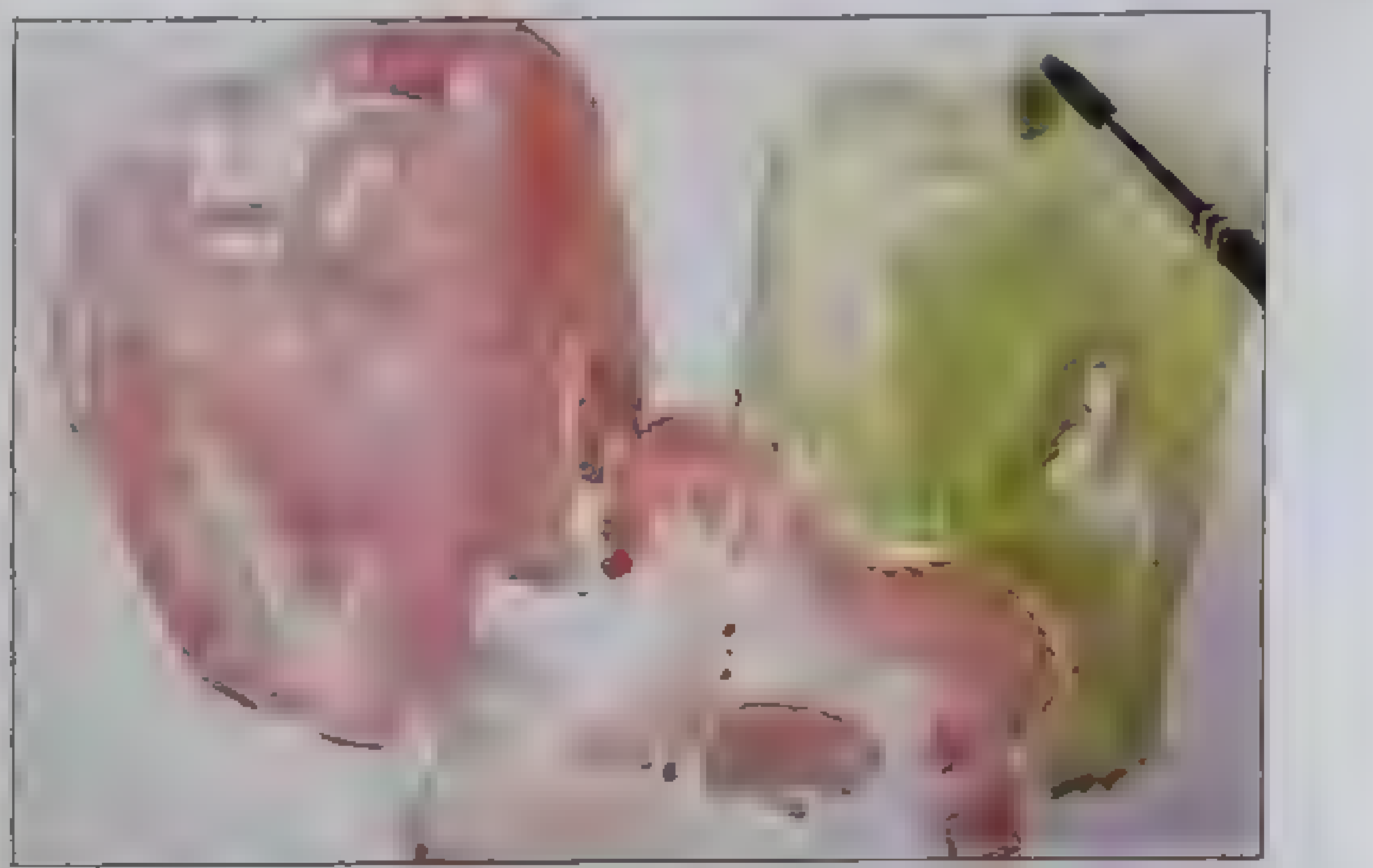

4 ▶ Desenează umbrele
Umezește cu apă curată zonele aflate în umbră din dreapta ardeiului verde și de sub ardeii roșii. Nu atinge marginile petelor de culoare aplicate deja, pentru a nu le amesteca între ele. Pentru a reda umbrele gri, aplică o culoare neutră diluată, obținută din amestecarea tuturor culorilor de pe paletă.

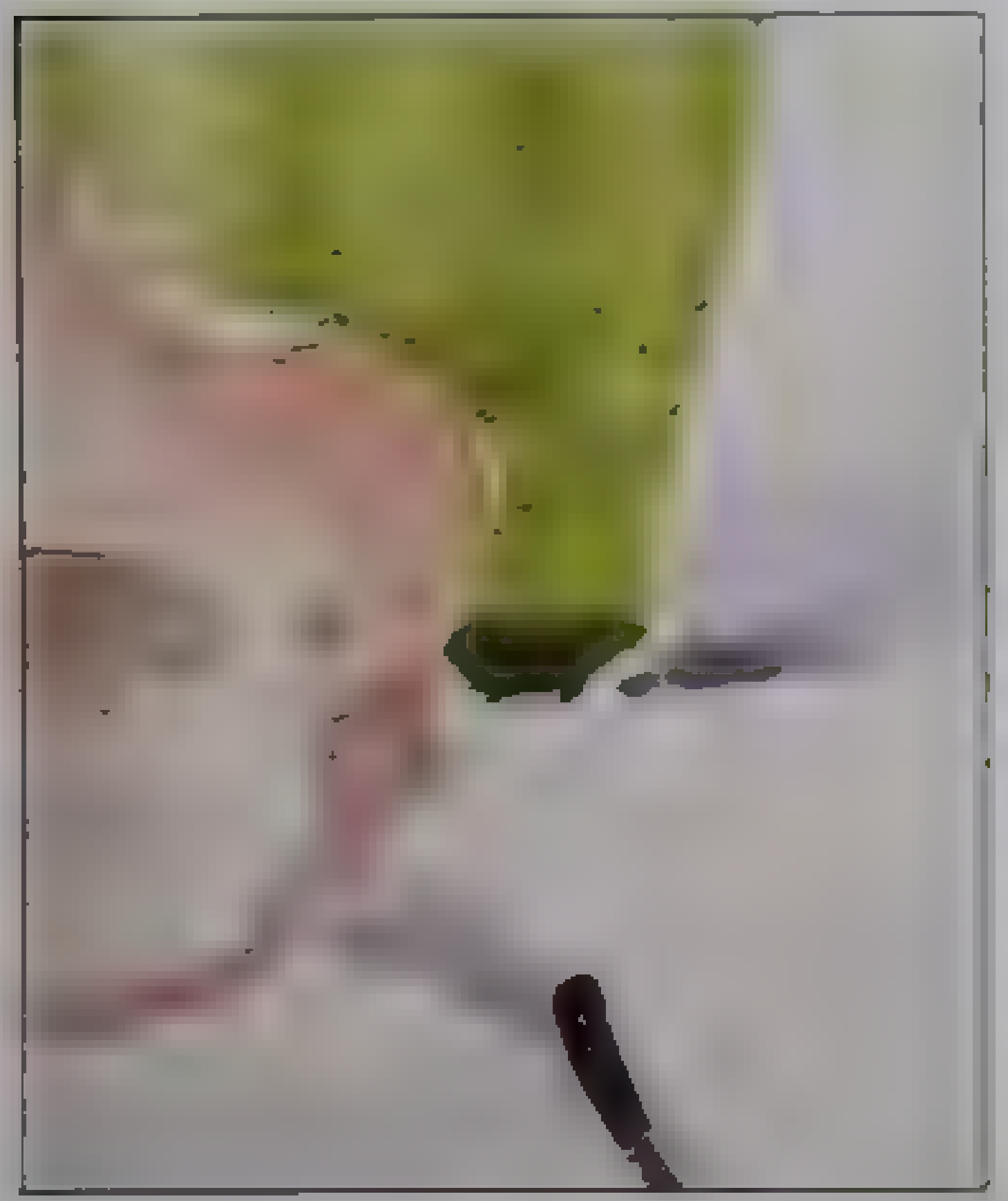

5 ▶ Adaugă câteva detalii
Lasă foaia să se usuce. Folosește pensula nr. 3 pentru a picta codița ardeiului cu verde-vescica. Pentru a obține un brun, adaugă aceeași culoare în nuanța de roșu realizată la punctul 2; închide cu ajutorul lui cavitatea ardeiului gras tăiat, apoi desenează alte câteva semințe și marchează codița ardeiului verde. Cu un amestec de roșu de cadmiu și roșu-alizarin accentuează marginile și centrul ardeiului gras tăiat.

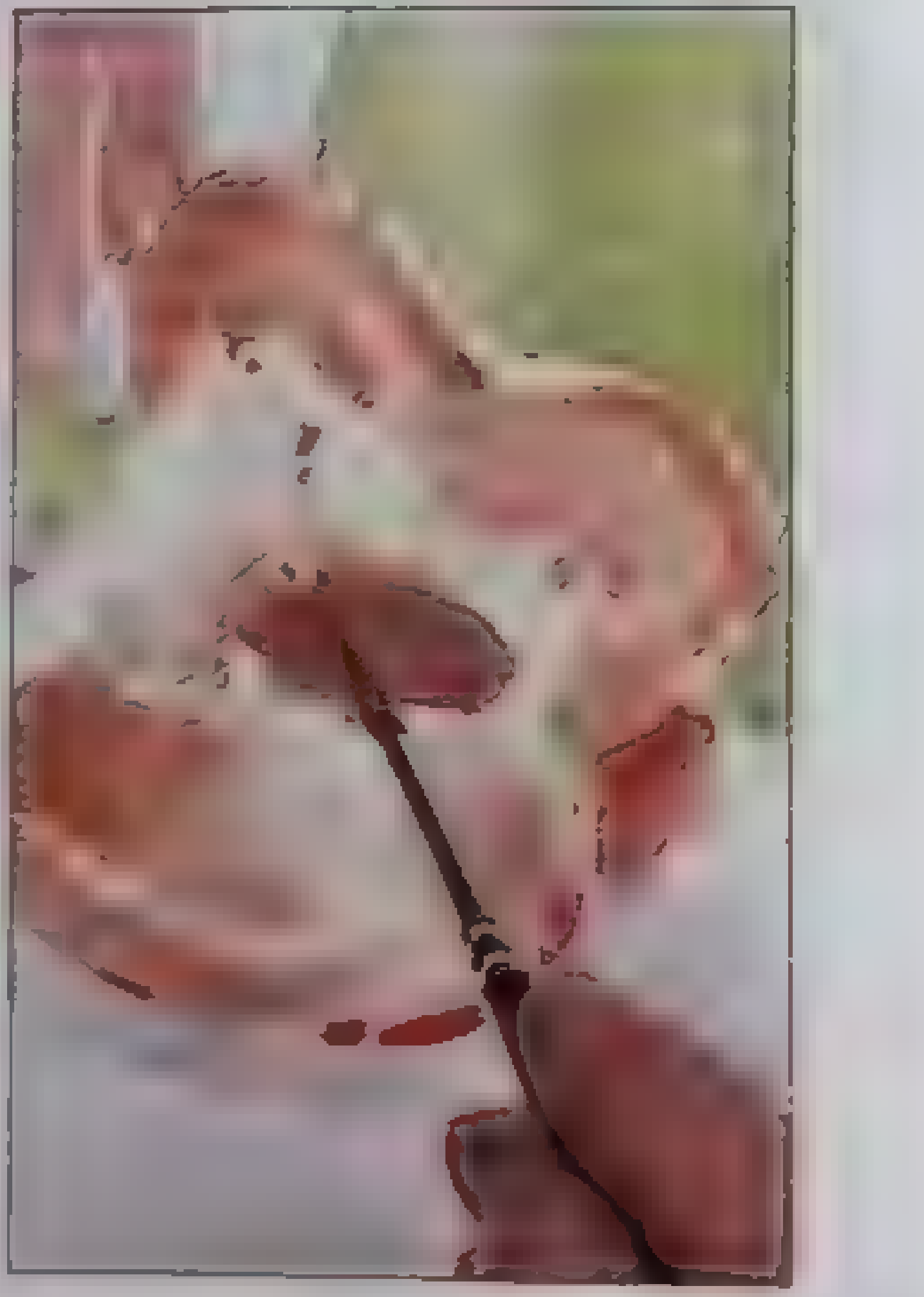

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

După ce ai întins acuarela pentru a defini contururile și tonurile principale ale ardeilor, poți începe să definești formele cu și mai mare precizie cu ajutorul creioanelor acuarelabile. Asigură-te că foaia este uscată înainte de a începe. Dacă dorești, poți folosi un uscător de păr pentru a accelera procesul.

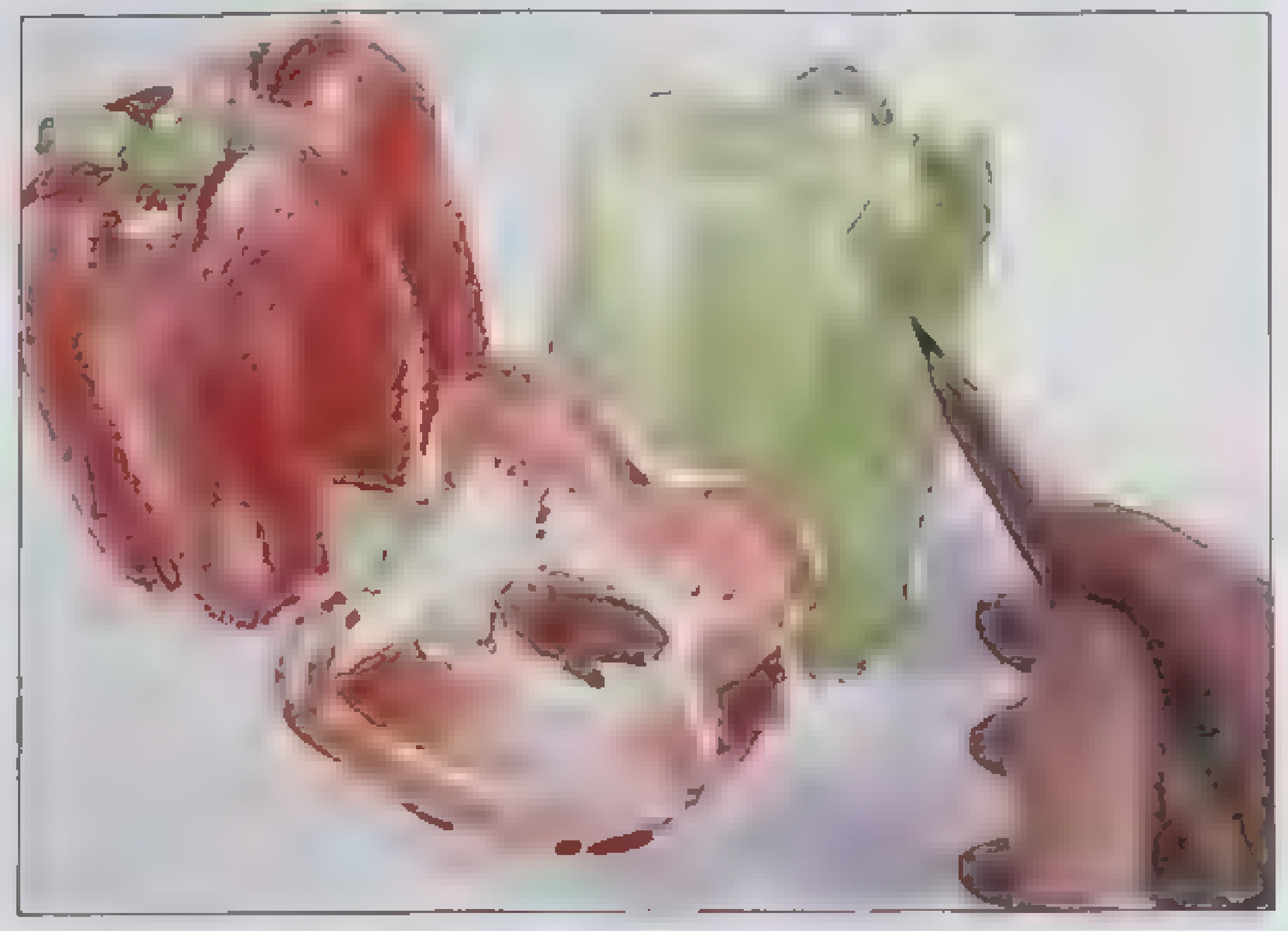

6 ▲ Clarobscur pentru ardeii roșii și verzi
Folosind creionul acuarelabil roz-carmin, aplică niște hașuri încrucișate pe ardeiul roșu pentru a acoperi o parte cât mai mare din el. Lasă expuse reflexiile și tonurile mai deschise, pentru a crea crestele și curbele ardeilor. Creează clarobscurul ardeiului verde cu ajutorul creionului verde de crom. Ca și în cazul celui roșu, lasă descoperit stratul de acuarelă acolo unde tonurile sunt mai deschise.

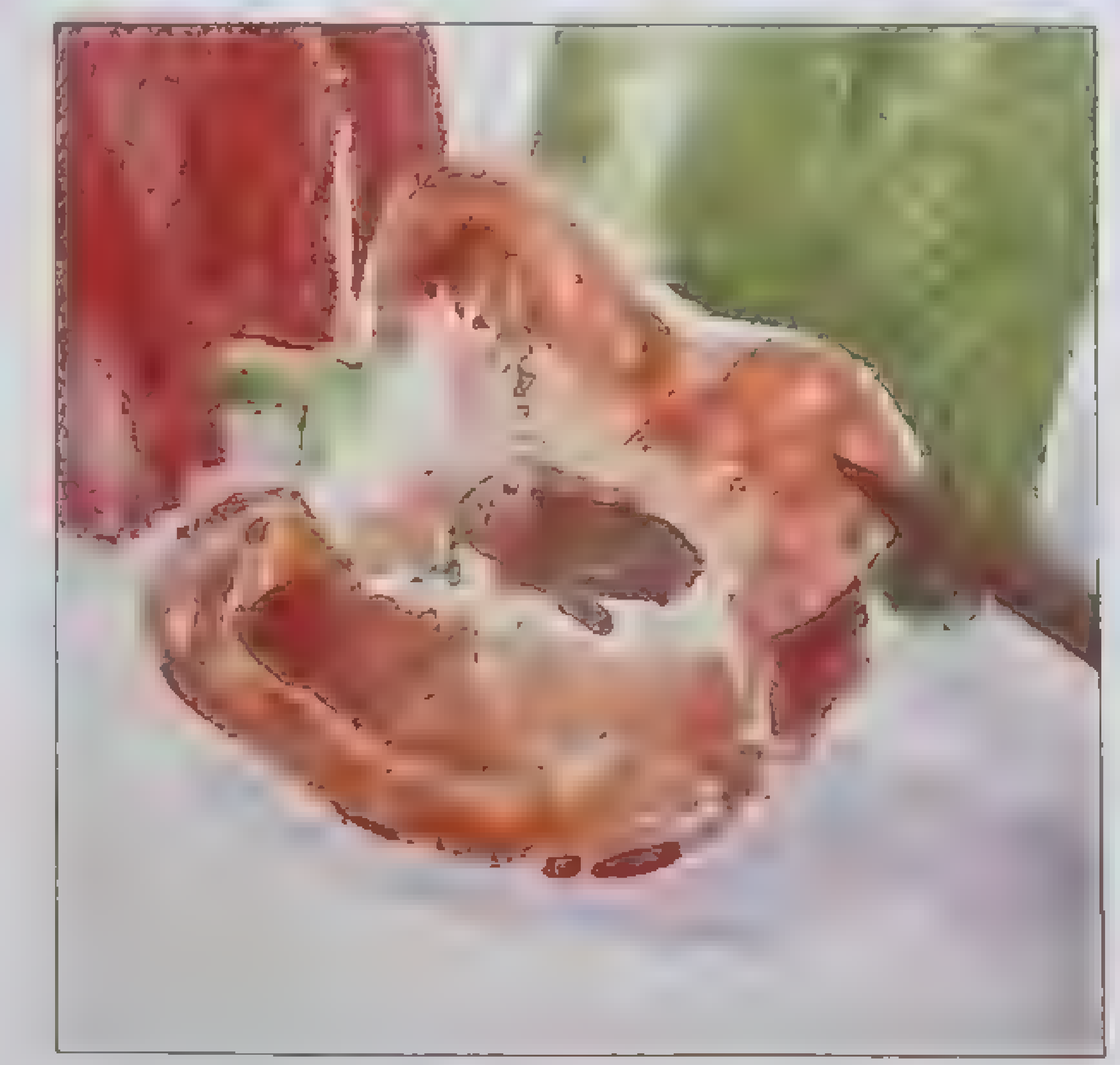

7 ▲ Lucrează ardeiul gras tăiat
Umple umbrele ardeiului verde, apoi finisează codițele folosind creionul verde de crom. Închide nuanța din colțul de sus al ardeiului tăiat cu o pată de roz-carmin. Cu un creion acuarelabil oranj-închis colorează liber zonele mai deschise ale pulpei și ale cotorului.

SOLUȚII ISTEȚE

CONTRA PICĂTURILOR DE CULOARE

În timp ce pictezi, se poate întâmpla să se strângă culoare în cutele foii de hârtie, formând o pată întunecată, cum ar fi cea de la baza ardeiului verde din imaginea alăturată. În acest caz, înclină foaia, astfel încât culoarea să curgă și să revină în zona în care a fost aplicată inițial. În acest fel, culoarea va fi din nou omogenă.

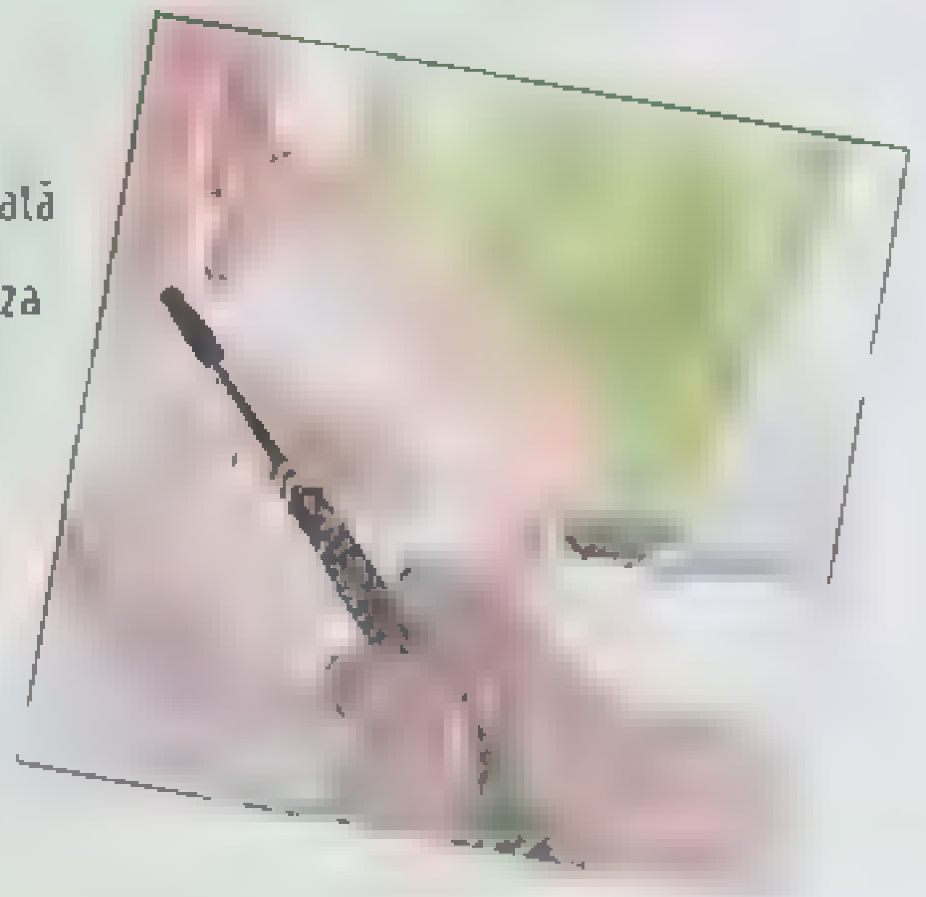

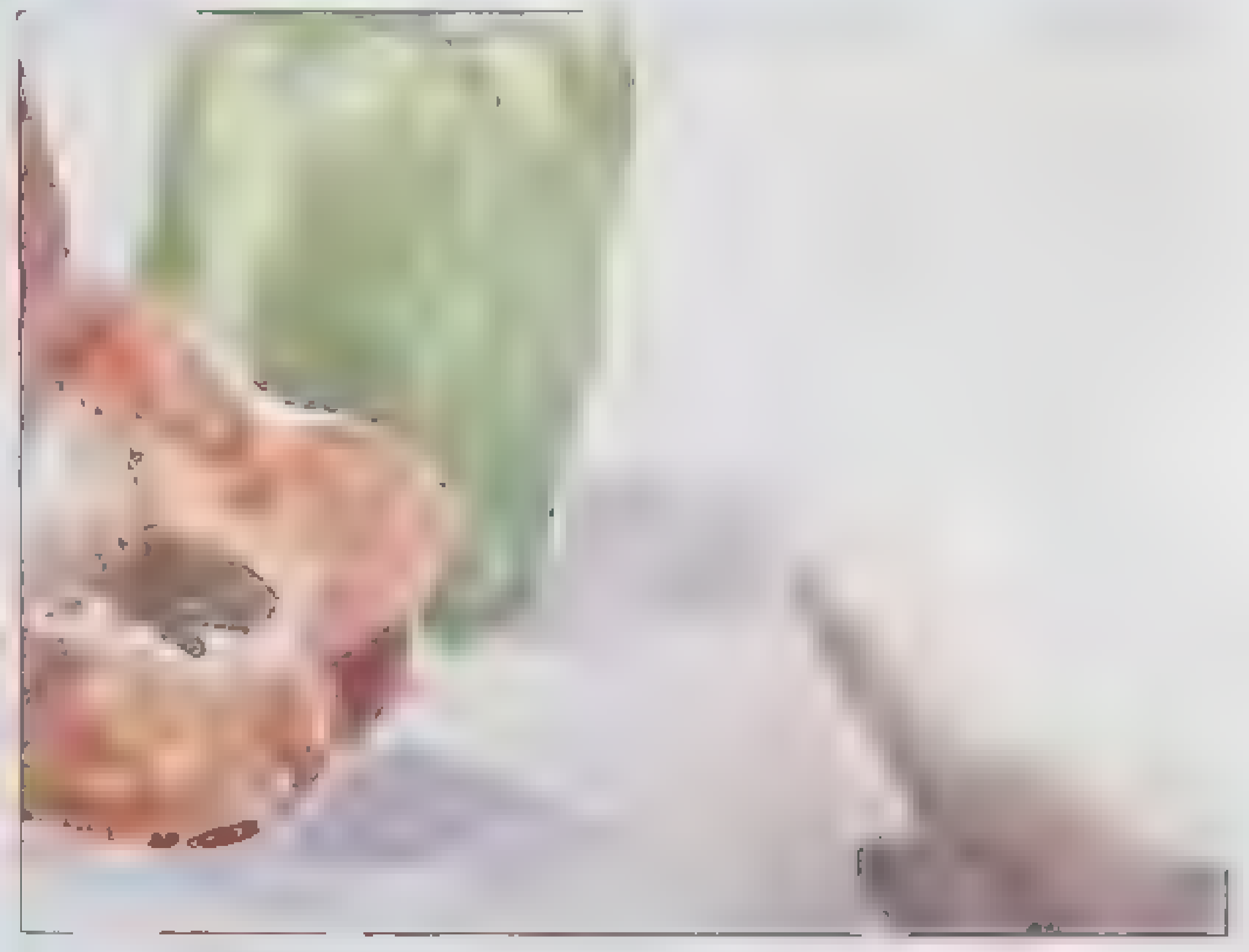

8 ▲ Evidențiază umbrele
Amplifică latura umbrită a ardeiului roșu cu ajutorul unor hașuri întretăiate de roșu-indian. Ia creionul gri și accentuează culoarea umbrelor proiectate pe masă, fără a le schimba contururile.

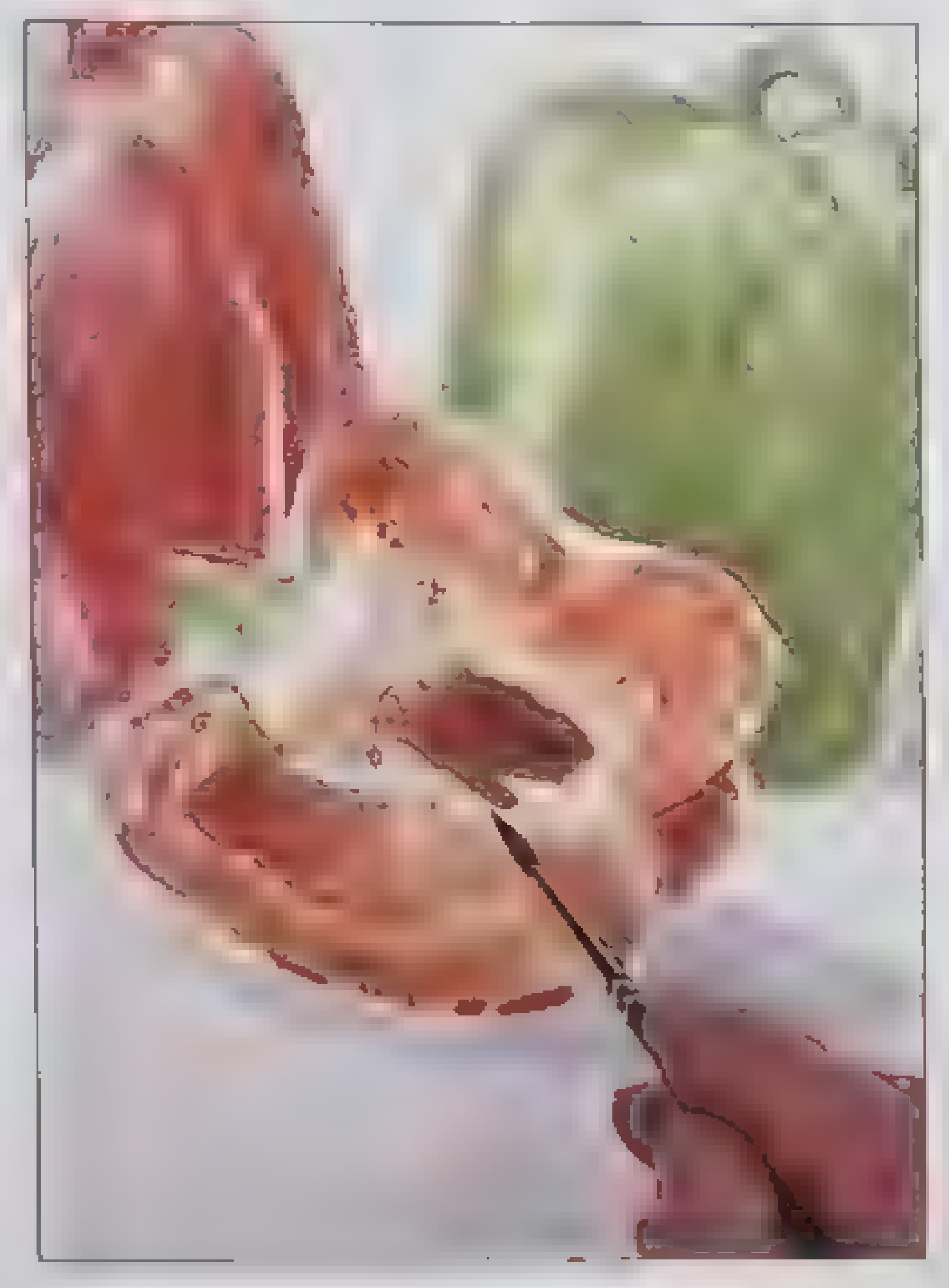

9 ◀ Folosește pensula peste creion
Accentuează cavitatea ardeiului gras tăiat cu roșu-indian și oranj-închis. Umezește apoi zona cu pensula nr. 3 pentru a întinde culoarea.

10 ▼ Adaugă alte linii şi altă culoare
Continuă să nuanţezi stratul de creion aplicând apă curată pe porţiunile întunecate ale ardeiului verde. Accentuează intensitatea culorii ardeiului roşu, folosind creionul oranj-închis, peste care va trebui să aplici din nou apă pentru a-i evidenţia culoarea. Completează desenul ardeiului roşu cu ajutorul unor linii pronunţate în nuanţe de roşu-indian şi estompează-le fin cu puţină apă.

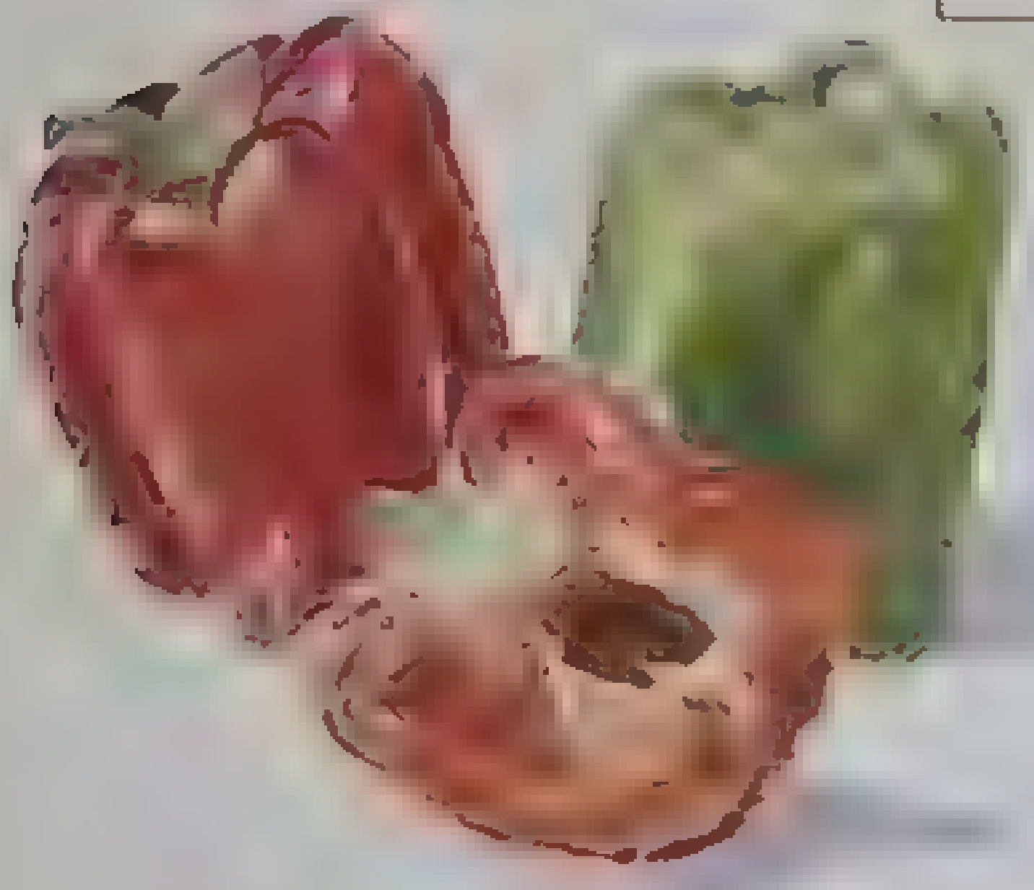

UN PAS ÎNAINTE

În această etapă, desenul este un amestec plăcut de acuarelă şi umbre în creion estompate cu apă. Lucrând în continuare asupra culorilor, poţi accentua tonurile redând ardeii într-o manieră mai realistă.

11 ▶ Un plus de profunzime pentru zonele mai întunecate
Folosind creionul gri, subliniază nuanţele mai închise ale ardeiului roşu prin câteva haşuri uşoare. Nuanţele mai închise reuşesc să scoată mai bine în evidenţă zonele mai deschise.

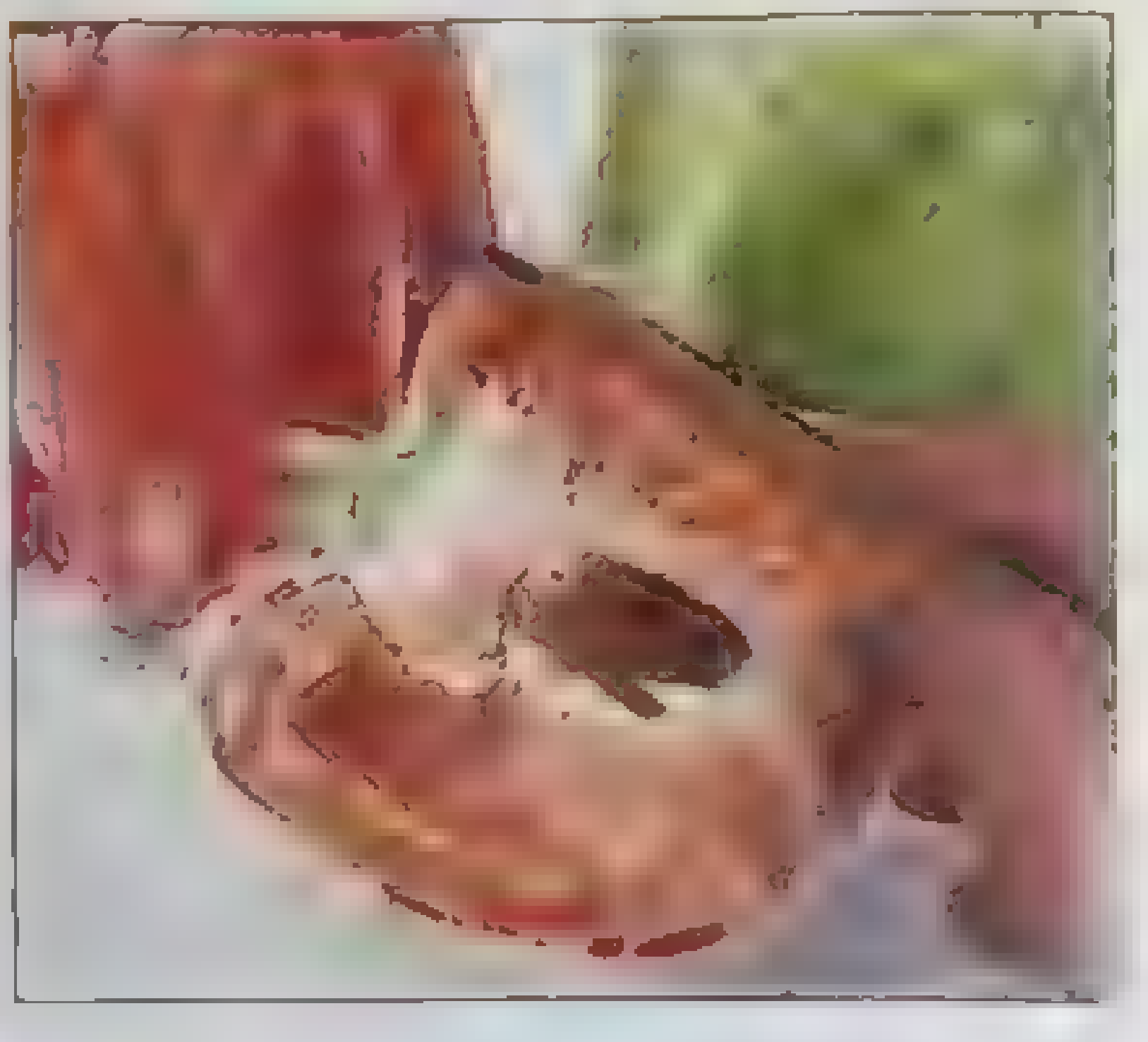

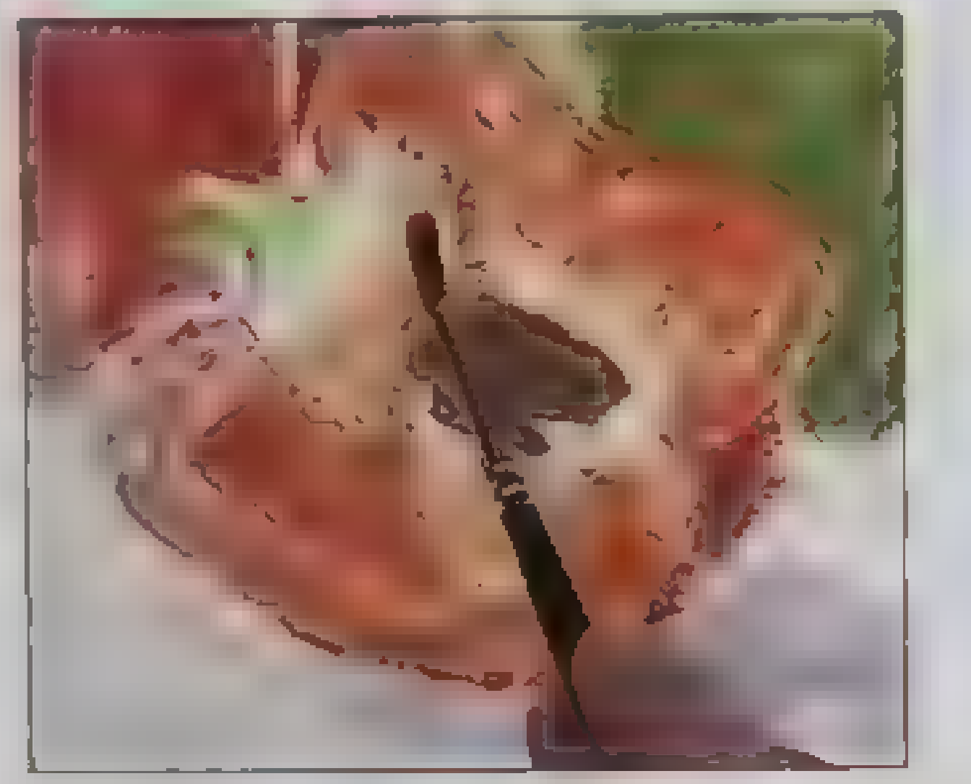

12 ◀ Aplică un strat final de apă
Pentru zona seminţelor şi partea superioară a codiţelor foloseşte creionul ocru. Conturează câteva seminţe cu roşu-indian, apoi înconjoară şi subliniază marginea ardeiului gras în secţiune Accentuează conturul cu ajutorul creionului roz-carmin. La final tempereazâ uşor culorile cu pensula nr. 3.

O LUCRARE COMPLETĂ

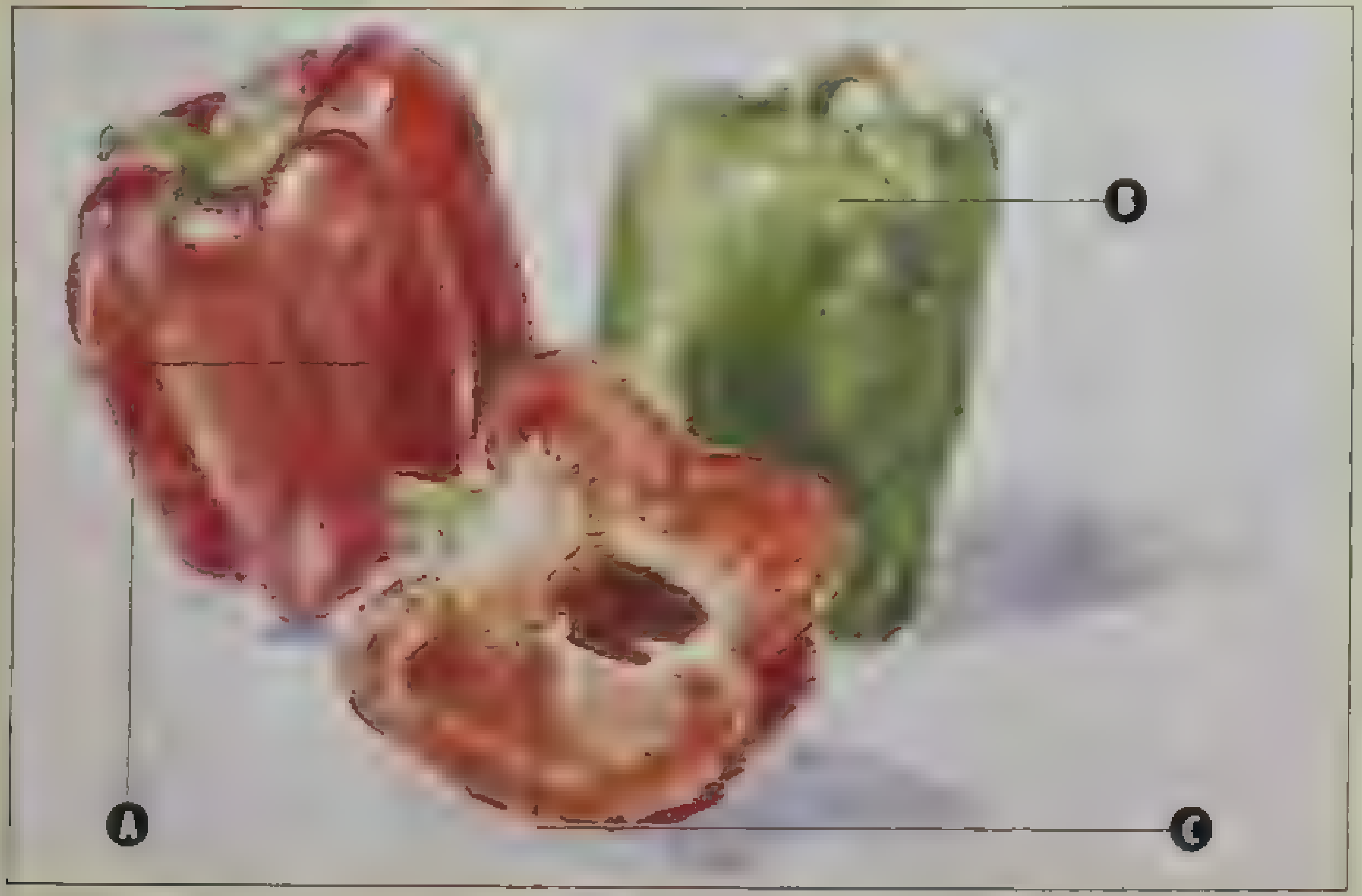

A Tonuri închise
Tonurile mai închise ale ardeilor au fost redate cu ajutorul creioanelor acuarelabile, care ulterior au fost umezite pentru a consolida culoarea

B Tonuri deschise
Stratul inițial, subțire de acuarelă care apare în diferite părți ale desenului, definește tonurile deschise ale imaginii.

C Detalii precise
Cu un creion acuarelabil bine ascuțit am desenat peste acuarelă semințele ardeiului tăiat

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Desenează un borcan de sticlă plin cu bomboane ambalate în hârtie în dungi

- Învaţă să treci de la tonurile foarte deschise la cele foarte întunecate
- Conferă consistenţă bomboanelor cu ajutorul dungilor şi al clarobscurului
- Exersează distorsiunile optice cauzate de sticla curbată

Bărci pe uscat

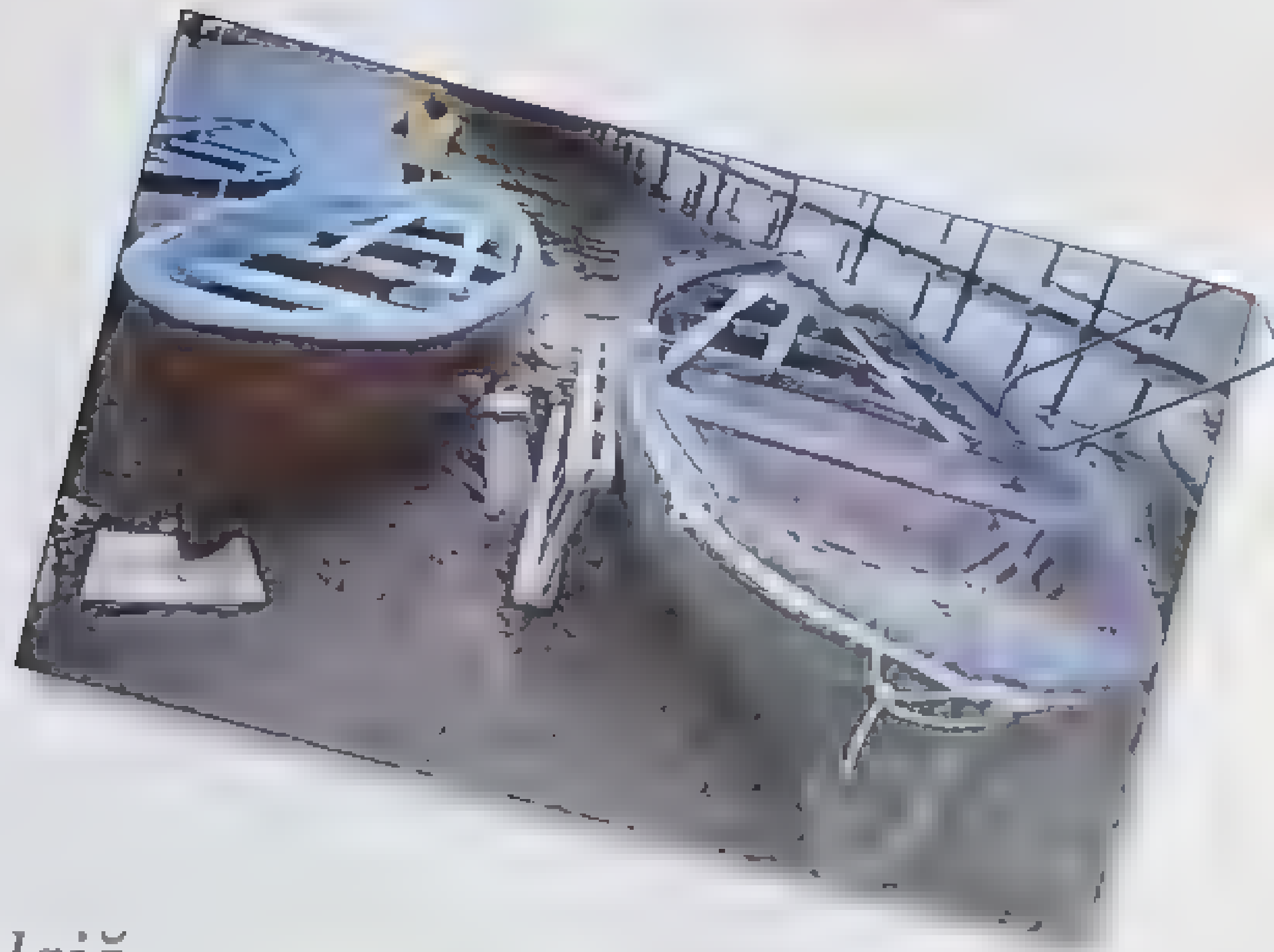

Învaţă să lucrezi cu culori de ulei şi să pictezi aspectul uzat al bărcilor vechi din lemn, plasele de pescuit şi resturile împrăştiate de furtună pe plajă.

▶ Diversele tuşe de pensulă, imbinate cu desenul în creion şi grafismele, conferă acestei picturi în ulei efecte de mare impact.

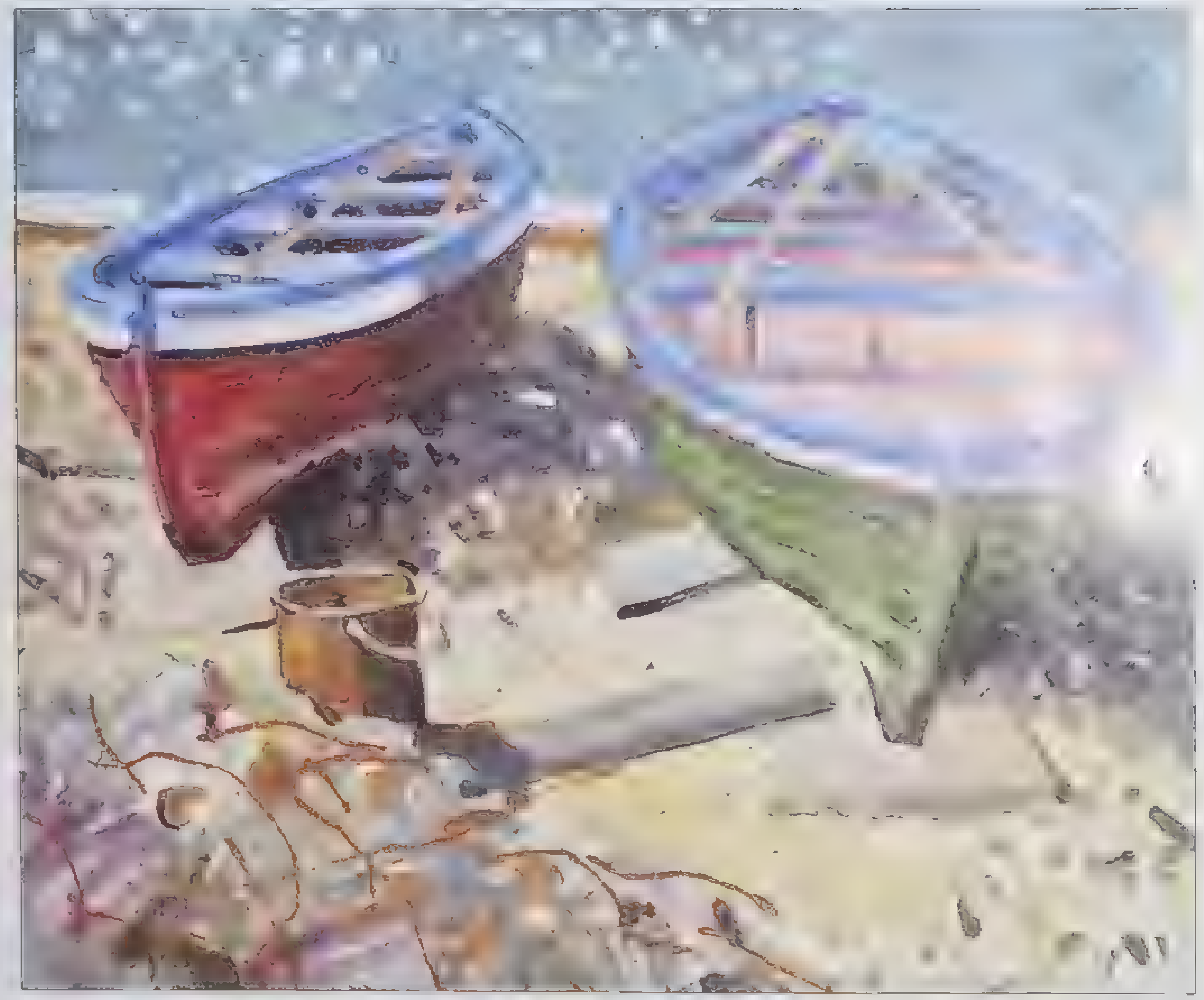

Pentru mulţi artişti, aspectul uzat şi culorile decolorate ale epavelor, ale fierului ruginit şi ale plaselor de pescuit încâlcite reprezintă o privelişte mult mai interesantă decât plajele pline de amatori de scăldat. Subiectul acestui exerciţiu reprezintă un exemplu în acest sens.

Motivele şi aspectul suprafeţelor (inclusiv apa, plaja, epavele şi plasele) joacă un rol important în această lucrare, dar nu trebuie să te ocupi de ele fără să redai mai întâi impresia de ansamblu a scenei: atenţia asupra acestor detalii ţine de un stadiu mai avansat al lucrării. De exemplu, de fiecare dată când aplici o culoare nouă în lucrare, este bine să adaugi câteva pete din aceeaşi nuanţă şi în culoarea plajei. În acest fel, vei construi treptat suprafaţa nisipului, iar culorile vor fuziona într-o imagine generală completă şi complexă. Pentru a reda metalul foloseşte tuşe de pensulă mai aspre. Nu încerca să pictezi fiecare pată de rugină în parte; concentrează-te asupra rezultatului imaginii de ansamblu. De asemenea, fii atent la culorile luminoase (roz, oranj şi ocru) ale suprafeţei ruginite.

Artistul a preferat să utilizeze o pânză întinsă deja pe şasiu în locul unui panou sau a unei planşete gata pregătite. Dacă doreşti să întinzi pânza, găseşti instrucţiunile necesare la paginile 19–20.

ÎNCEPE

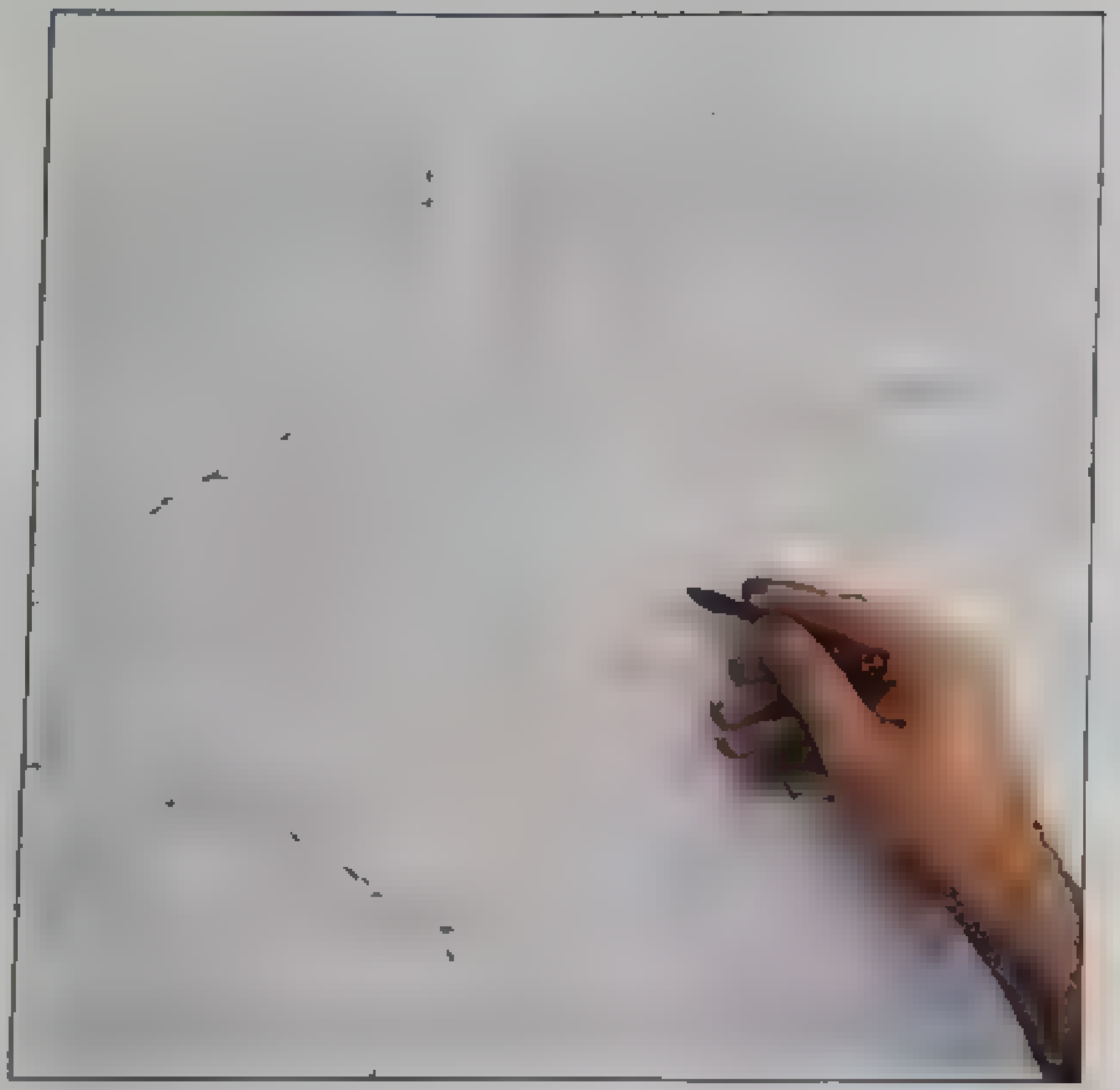

1 ▲ O schiţă preliminară
Înainte de a începe propriu-zis să lucrezi, realizează o schiţă a subiectului folosind o mină de grafit groasă. Liniile curbe ale bărcii ocupă o parte importantă în compoziţie. Acordă-ţi deci o perioadă de timp pentru a le studia şi desena cu grijă

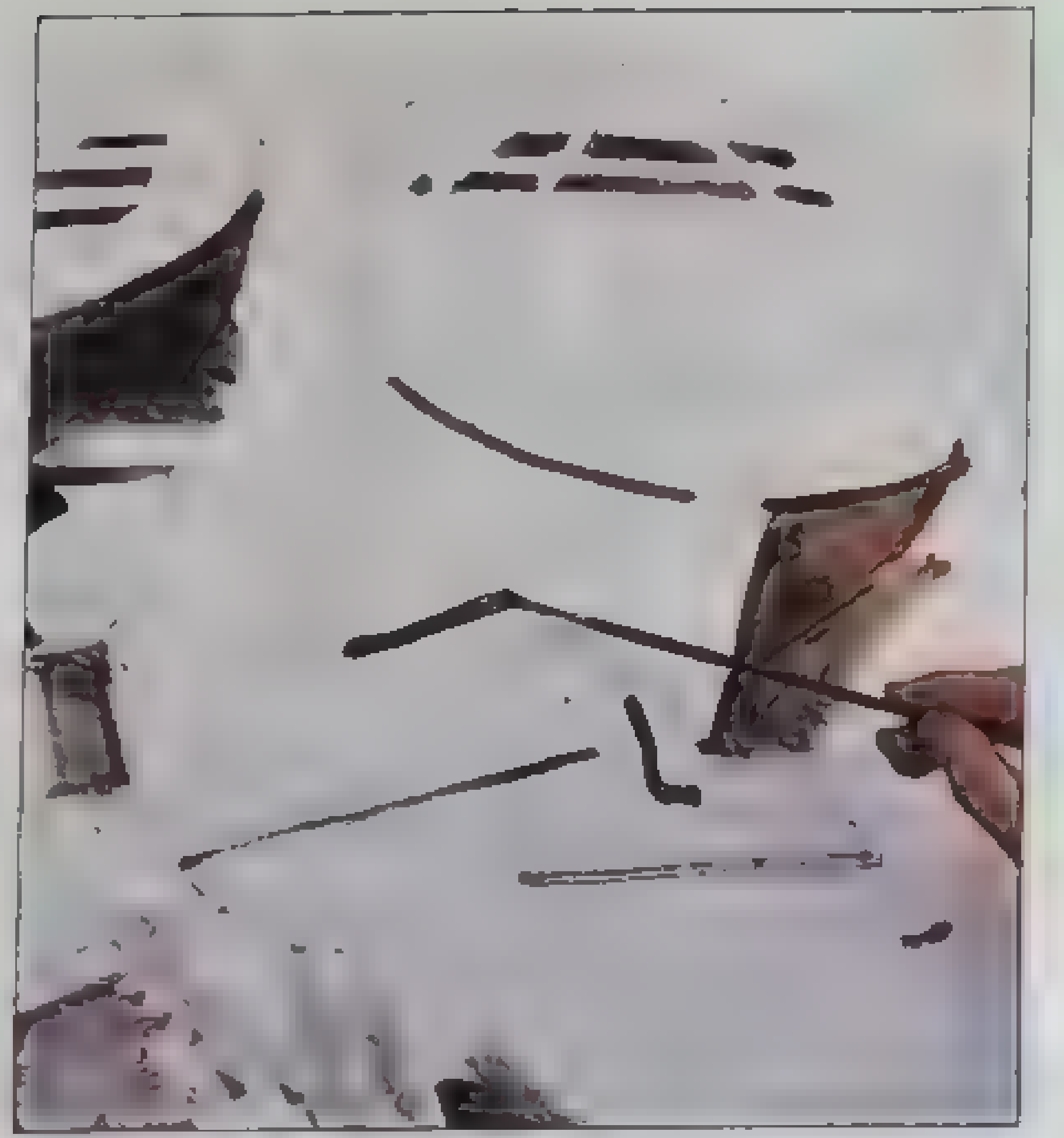

2 ▲ Stabileşte două culori pentru schiţă
În prima etapă a lucrării ai nevoie doar de două culori (roşu de cadmiu şi verde-vescica). Amestecate în părţi egale, aceste două culori creează o nuanţă neutră, care tinde să devină închisă dacă este aplicată în straturi. Foloseşte pensula plată de 3 mm pentru a aplica această culoare neutră în toate zonele întunecate ale picturii.

MATERIALE

O pânză de 48 x 55 cm
Mină de grafit 6B
Pensule plate de 3 şi 12 mm, plată nr. 4, rotundă nr. 4
Esenţă de terebentină sau un medium echivalent
O paletă
10 culori în ulei
roşu de cadmiu,
verde-vescica (de vezică)
alb de titan, ocru-galben,
umbră naturală,
albastru-cobalt, gri de Payne, albastru-ceruleum,
sienna naturală,
oranj de crom

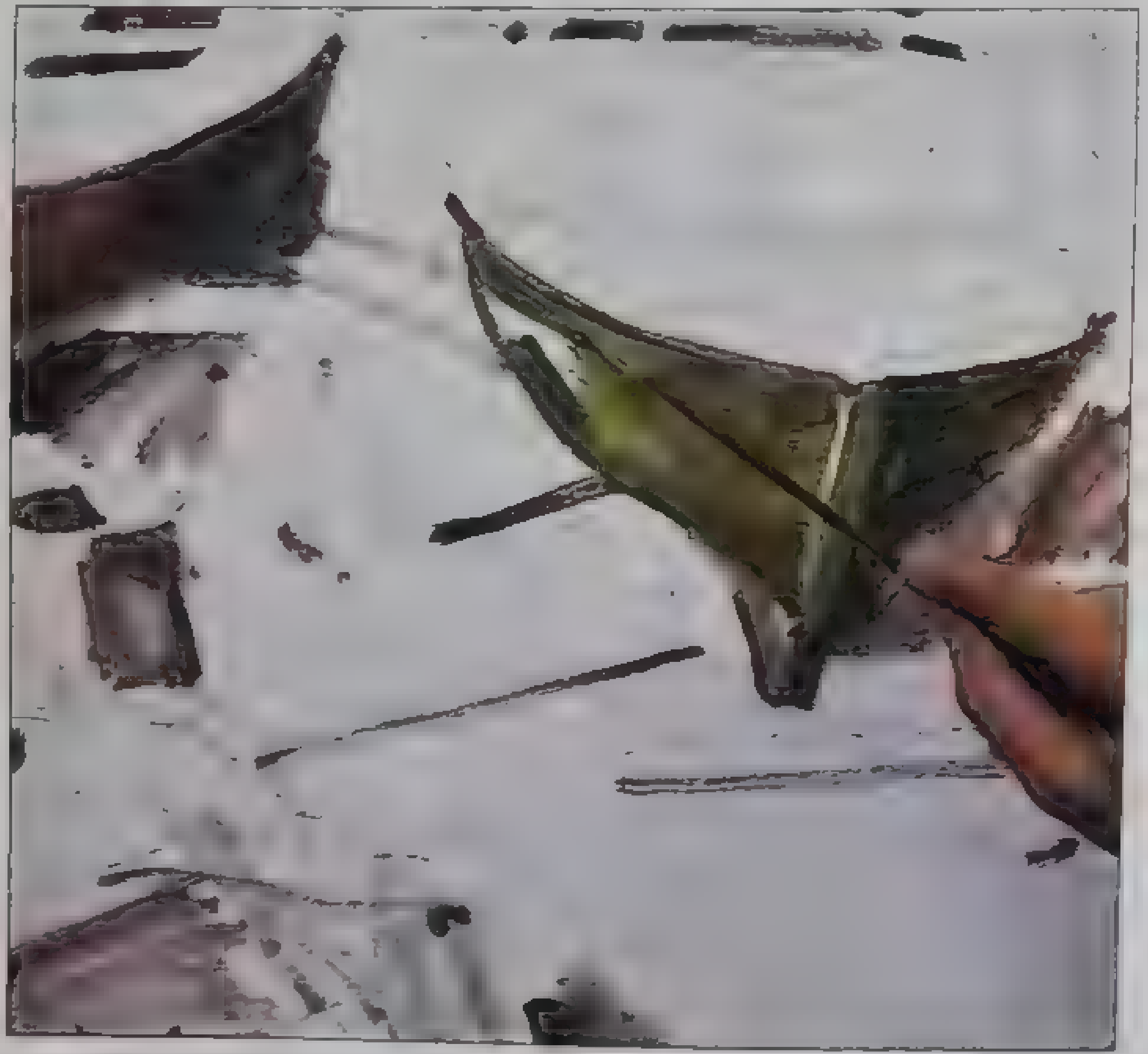

3 ▲ Aplică mai întâi culorile de bază
Continuă să defineşti subiectul folosindu-te de aceleaşi două culori. Adaugă mai mult roşu de cadmiu în amestecul neutru şi pictează barca roşie; pentru barca verde foloseşte, în schimb, verde-vescica. Adaugă alb de titan în fiecare dintre cele două amestecuri pentru zonele mai deschise de pe laturile bărcii. Încearcă să lucrezi cu tuşe de pensulă ample şi continue, pentru a defini formele curbate ale bărcilor (pentru sfaturi utile, citeşte caseta „Soluţii isteţe" de la pagina următoare).

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Cele mai multe tonuri întunecate şi culori de bază au fost stabilite cu verde-vescica şi roşu de cadmiu Este momentul să introducem în lucrare şi alte culor

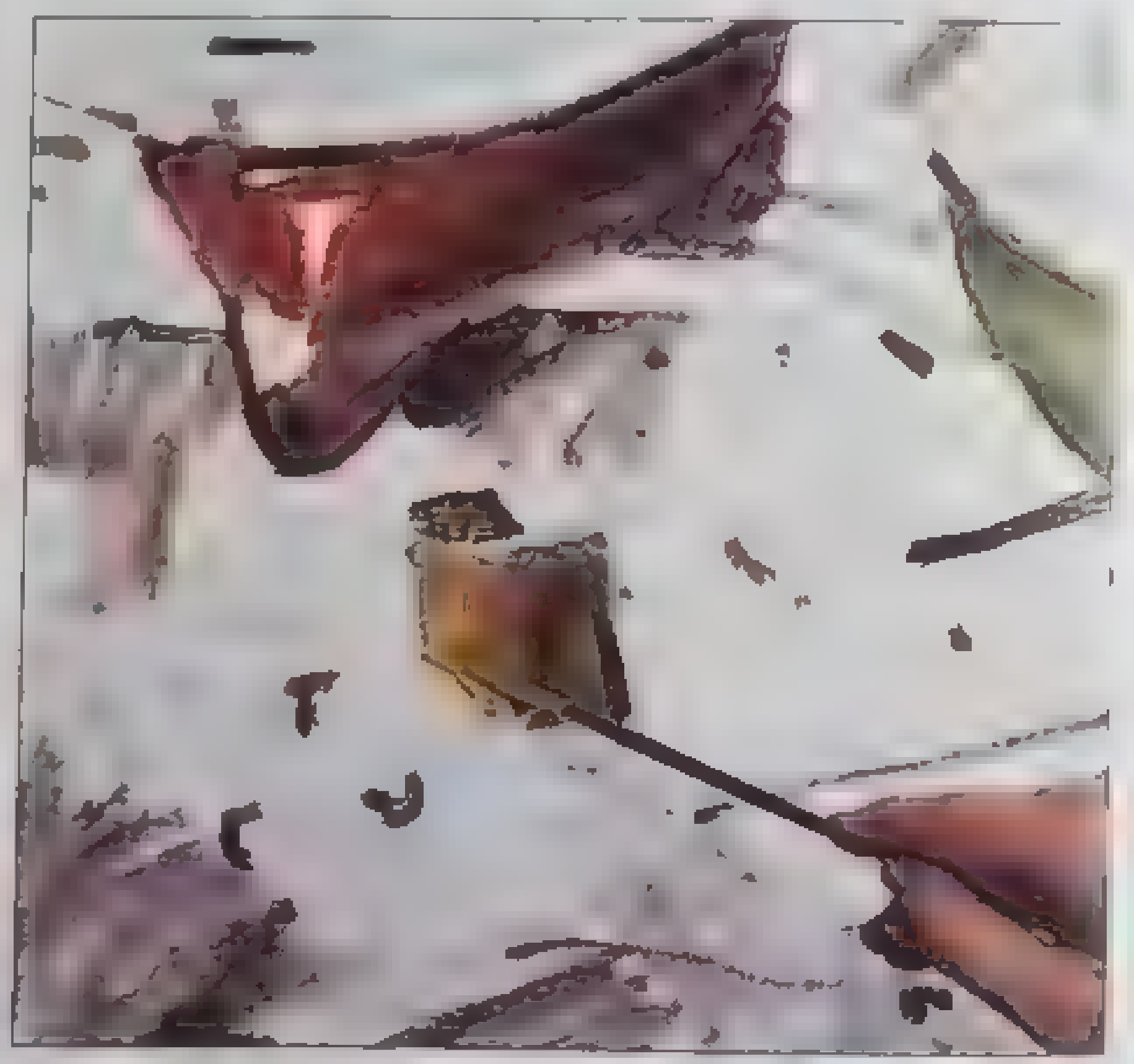

4 ▲ Stabileşte zonele principale de culoare
După ce ai colorat cele mai importante obiecte, treci la restul elementelor din lucrare, stabilind celelalte culori de bază. Partea laterală a găleţii o poţi realiza cu tuşe de pensulă verticale de ocru-galben; pentru vâsle s-a folosit un amestec realizat din ocru-galben şi o cantitate mică din tenta neutră iniţială. De fiecare dată când introduci o culoare în lucrare, este bine să adaugi câteva pete şi pentru nisip, în desenul bucăţilor de lemn şi al pietrelor de pe plajă

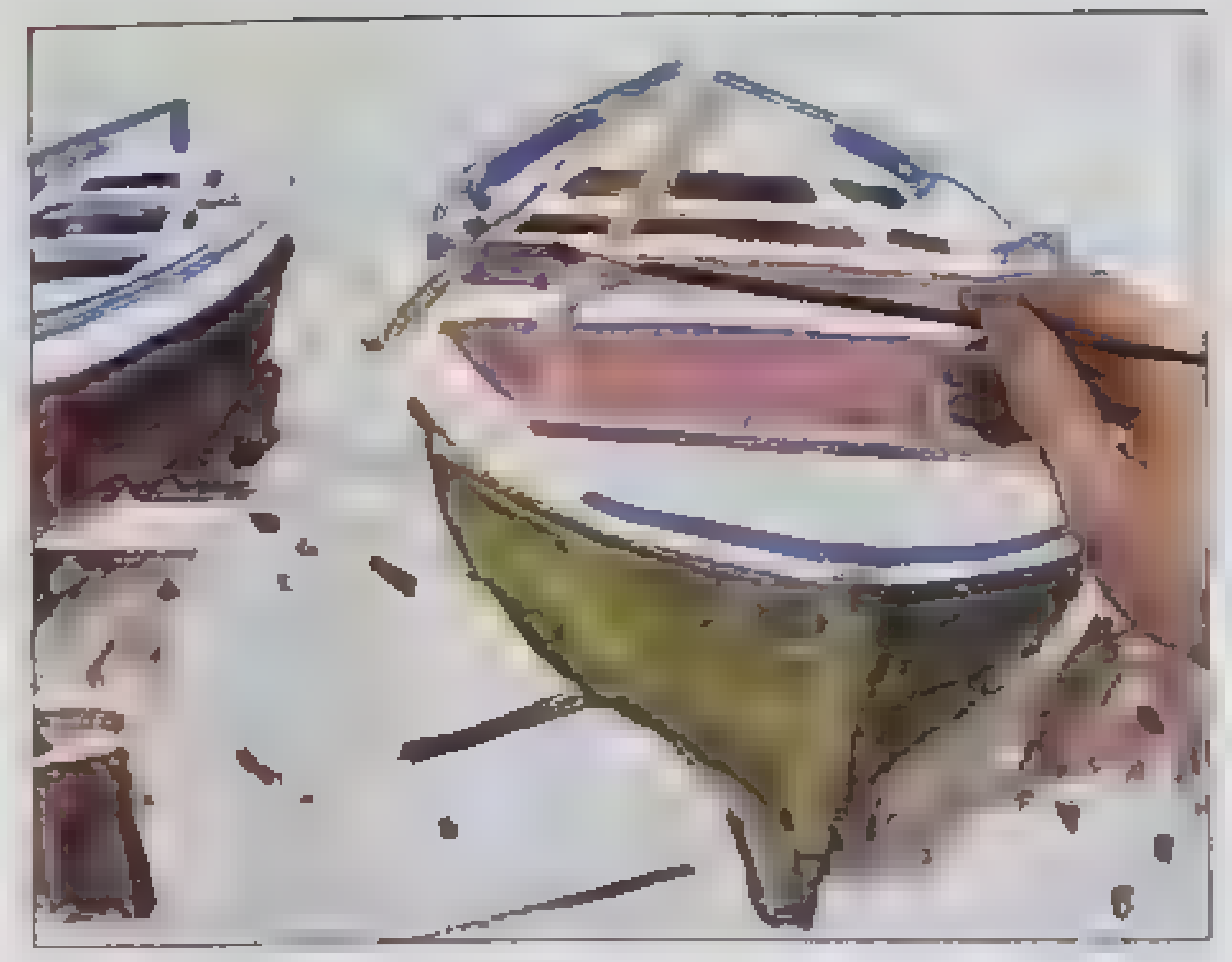

5 ▲ Perfecţionează bărcile
Pictează interiorul bărcii roşii cu roşu de cadmiu, amestecat cu verde-vescica şi umbră naturală Amestecă părţi egale de albastru-cobalt şi **gri de Payne** cu puţin alb de titan şi pictează marginile bărcii şi ale băncilor. Pentru a obţine o nuanţă de albastru-deschis, mai adaugă în acest amestec şi puţin alb de titan.

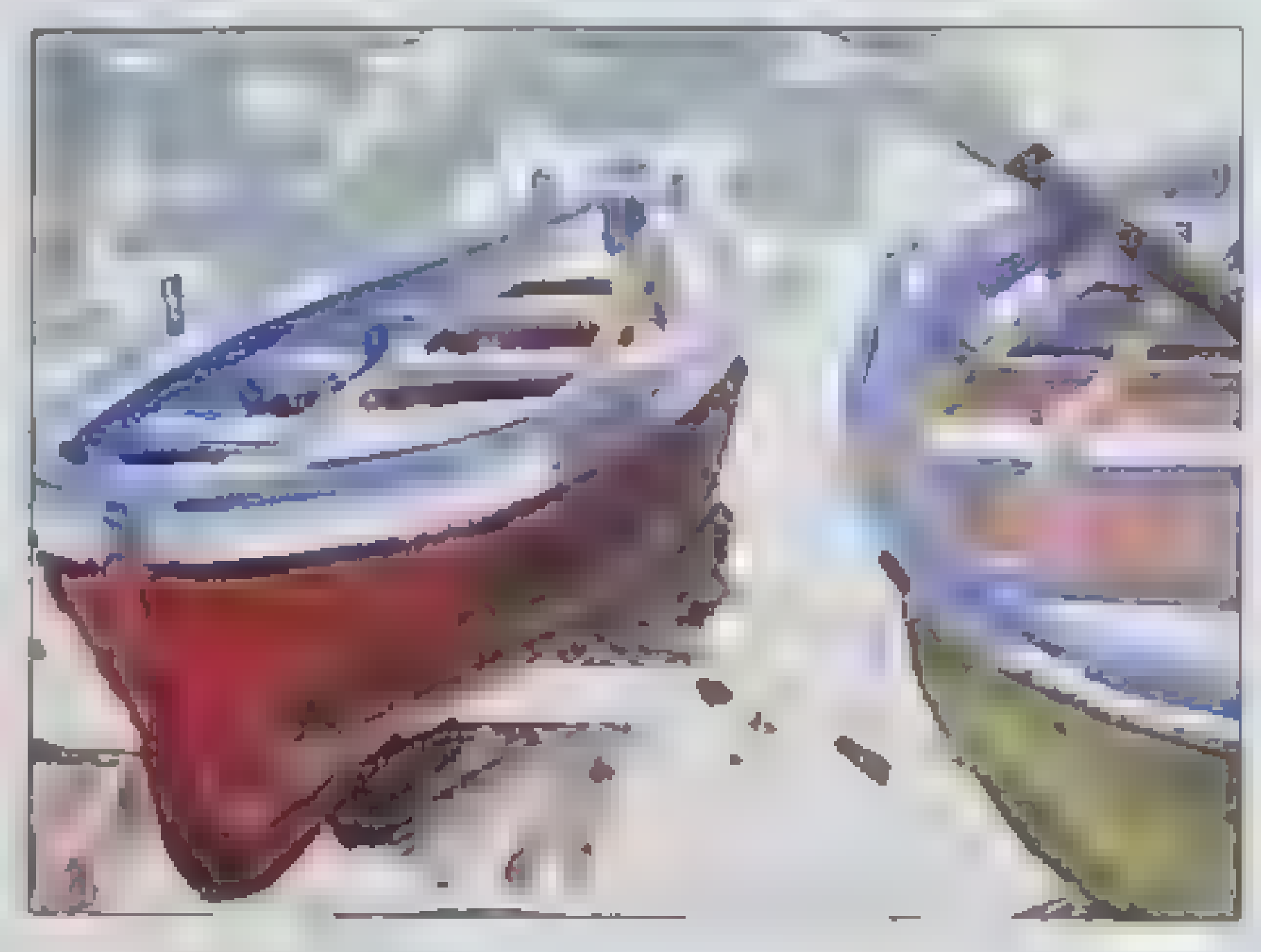

6 ▲ Pictează marea
Cu pensula plată de 12 mm, pictează marea într-o nuanţă de turcoaz-opac, obţinută din verde-vescica, albastru-ceruleum şi alb. Lucrează cu tuşe de pensulă orizontale, lăsând mai multe zone descoperite între petele de culoare

7 ▶ Foloseşte tonuri deschise pentru mare
Mai adaugă puţin alb în amestecul pregătit pentru mare şi continuă să lucrezi cu tuşe de pensulă orizontale. Vei acoperi cu nuanţe mai deschise multe dintre spaţiile lăsate goale anterior. Pentru a picta în jurul bărcii, foloseşte pensula plată nr. 4

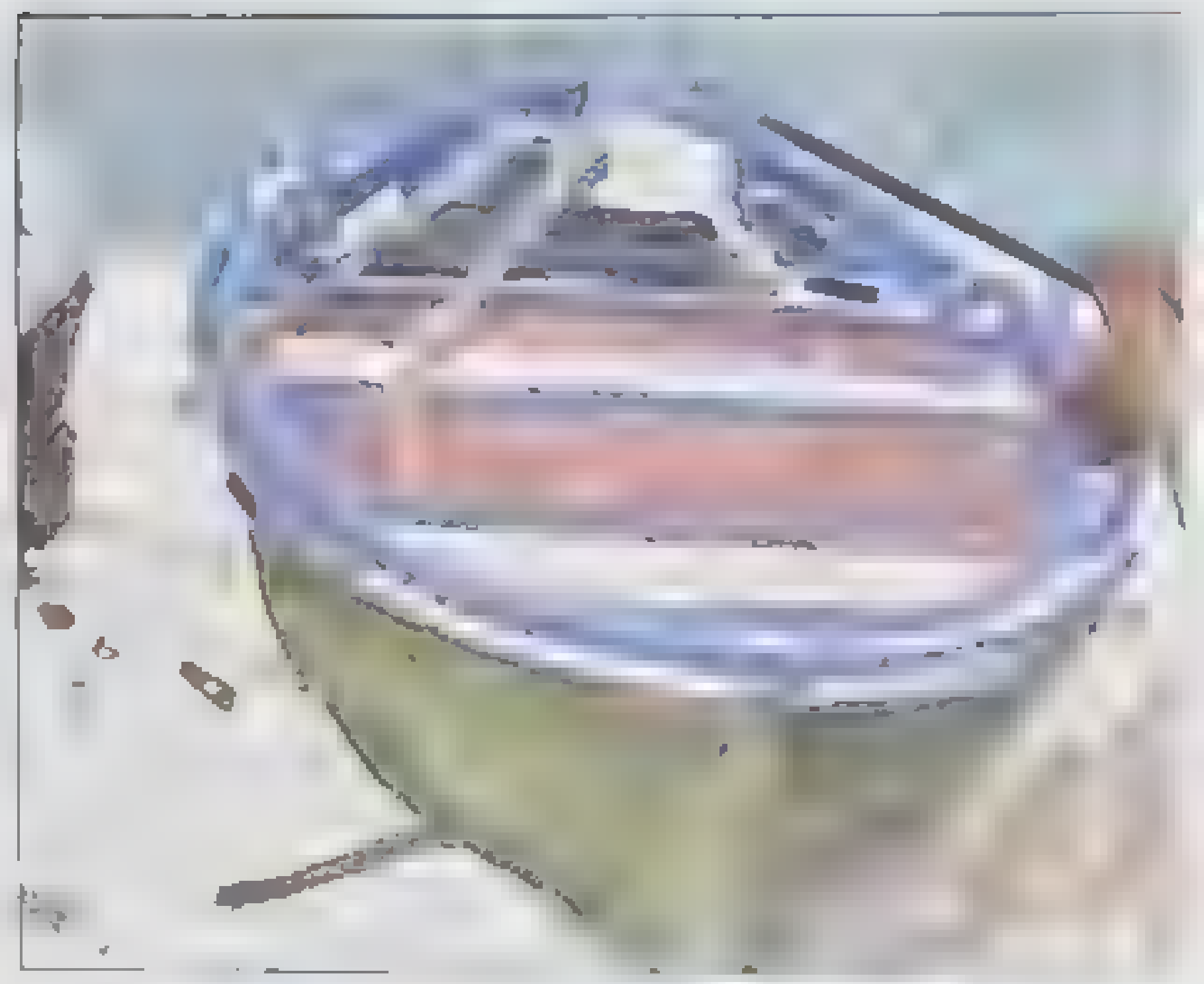

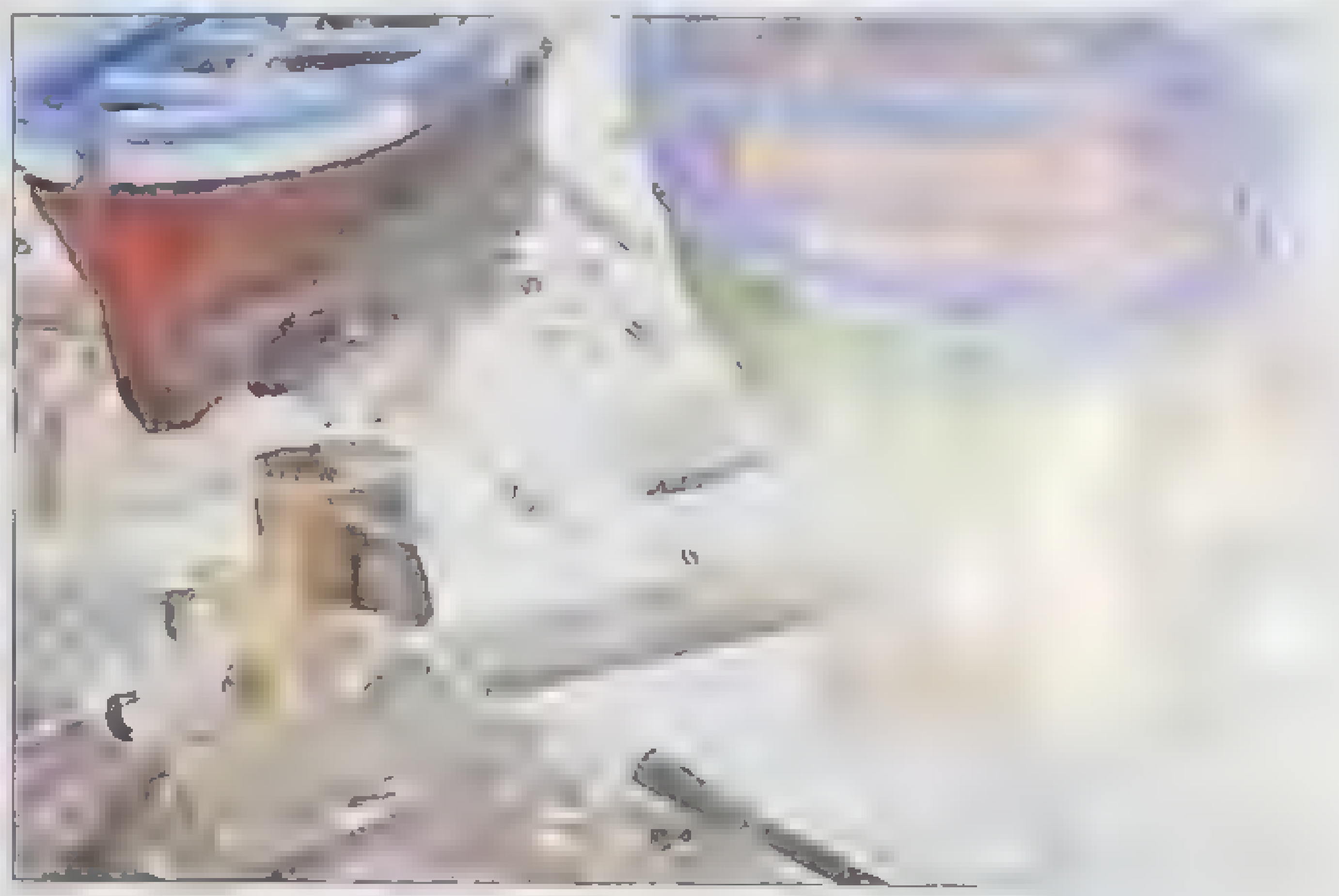

8 ▲ Defineşte restul picturii
Pictează zonele roz-deschis din interiorul bărcii verzi, folosind roşu de cadmiu şi alb, la care poţi adăuga puţină umbră naturală. Cu pensula plată de 12 mm defineşte scândurile bărcii verzi, folosind amestecul de verde-vescica de la care am plecat (vezi punctul 3). Aşadar, pregăteşte o nuanţă de gri-deschis folosind ocru-galben, alb şi umbră naturală, în care vei adăuga puţin gri de Payne. Aplică amestecul pe scândurile din lemn, pe marginea superioară a găleţii şi pe mânerul acesteia. Înmoaie vârful pensulei în aceeaşi culoare mai diluată, schiţând apoi plasa de pescuit din prim-plan. Folosind tehnica grafismelor (*sgraffito* – pentru referinţe, consultă rubrica „Glosar" din numărul 11), trasează nişte linii uşoare cu vârful mânerului de pensulă peste culoarea încă umedă de pe plasă

SOLUŢII ISTEŢE

PICTEAZĂ CURBELE

Când pictezi linii lungi şi curbate, cum ar fi cele ale bărcilor de pescuit, evită să ţii pensula aproape de pământuf, altfel nu vei putea desena decât linii nesigure şi neregulate. Este recomandat să ţii pensula de capătul mânerului şi să pictezi curbele sinuoase, din încheietura mâinii

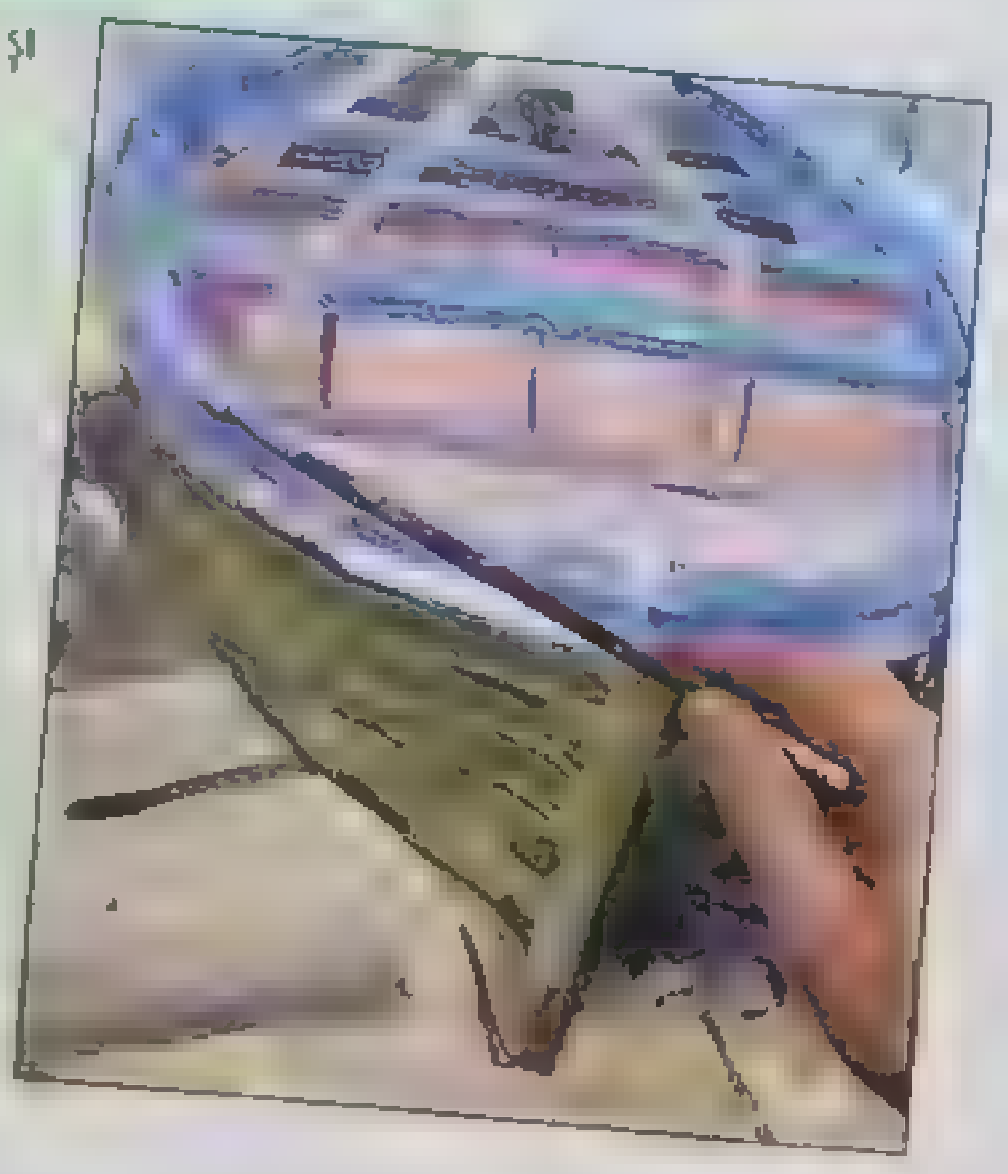

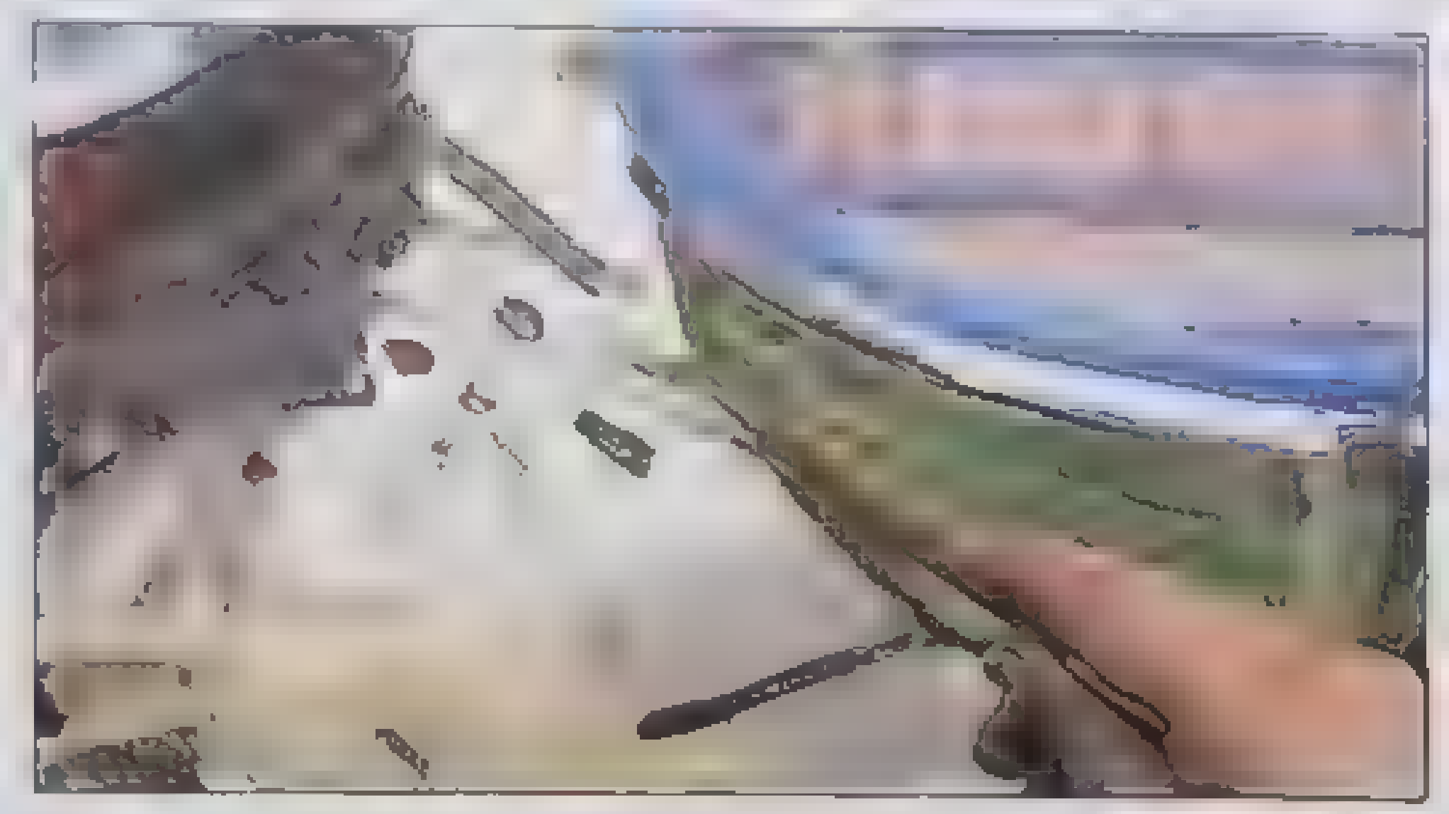

9 ▲ Pictează plaja nisipoasă
Pregăteşte un amestec din aproximativ două treimi alb şi o treime ocru-galben. Completează apoi nisipul, aplicând tuşe de pensulă scurte, punctate, în direcţii diferite.

Fii creativ!

Lucrează cu pastelurile

Cu ajutorul pastelurilor, poți obține o versiune mai mică, dar la fel de frumoasă, a cadrului cu bărci de pescuit și plase. Suportul este un panou pentru pastel, la care pigmentul aderă foarte bine. Pentru a reda impresia unei zile de vară, am folosit culori dense și intense. Reflexiile albe ce se întrezăresc pe suprafața mării contrastează cu umbrele accentuate proiectate de bărci. Griul suportului permite evitarea folosirii unor culori prea vii. Poți colora bărcile, marea și nisipul în tușe ample. Folosește pastelul cu partea plată pentru a obține o tușă lată, cu care vei putea umple rapid formele. Acoperă cu tușe simple băncuțele din scândură și umbrele din interiorul bărcii; pentru cocile bărcilor folosește liniile curbe. Plaja și marea sunt compuse din pete mai mari de culoare, iar detaliile sunt definite cu muchiile pastelurilor.

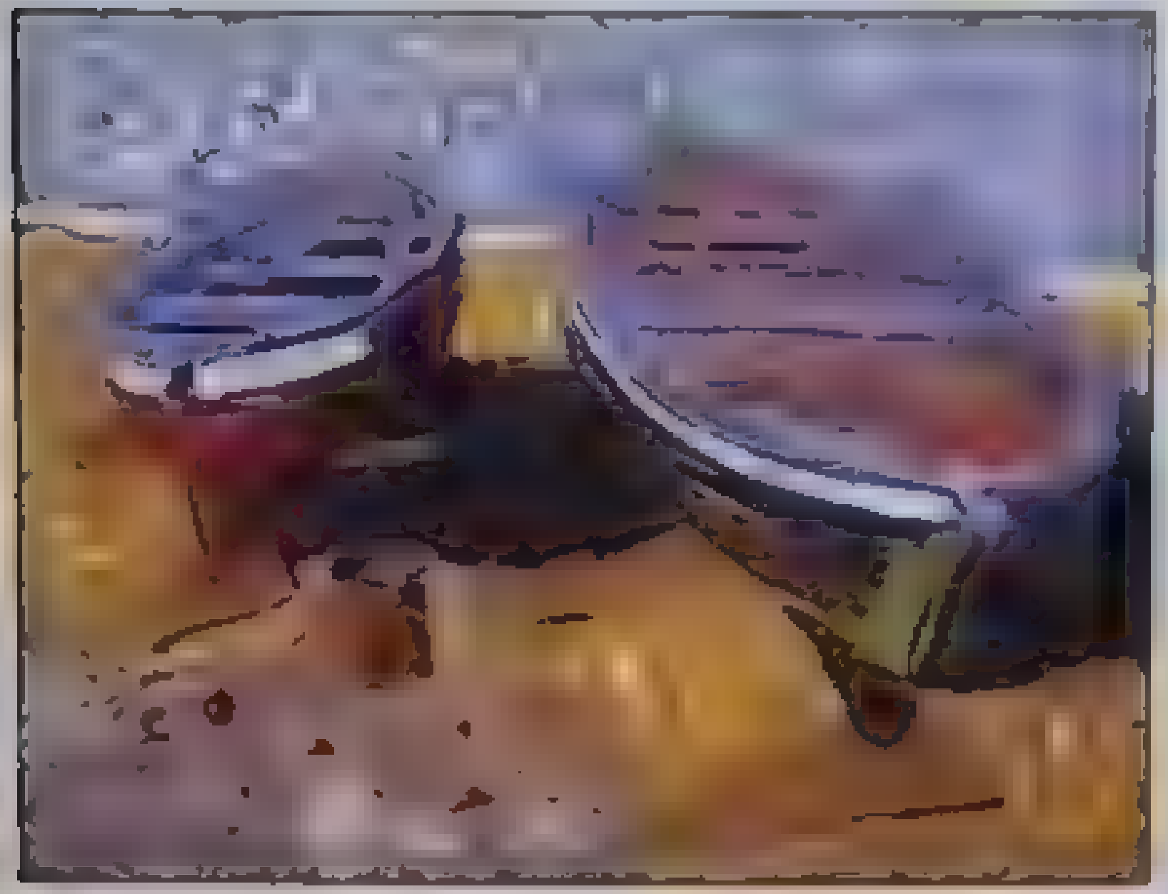

SFATURI
Creează un *sgraffito* fin

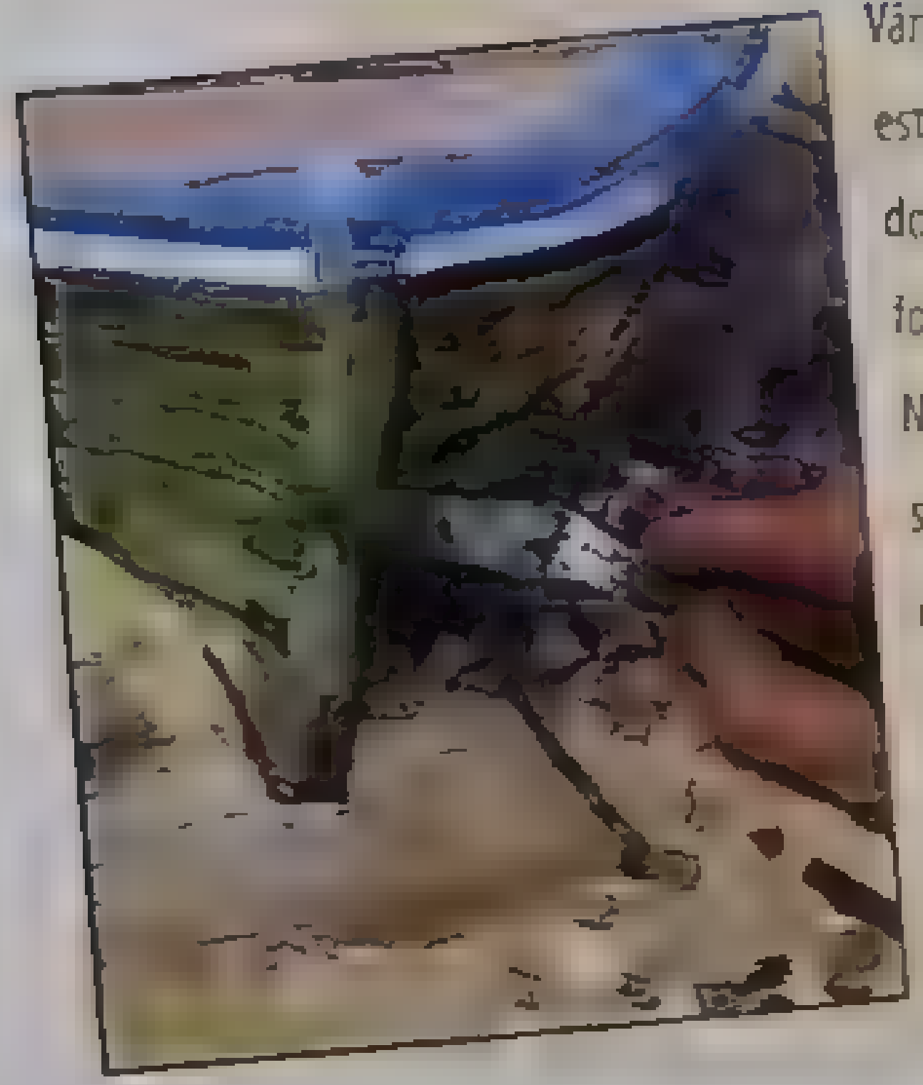

Vârful unei spatule pentru pictat este un instrument excelent, dacă dorești să trasezi linii subțiri folosind tehnica *sgraffito*. Nu numai că spatula este suficient de ascuțită pentru a crea tușe precise și clare, dar îți permite să variezi presiunea sau să rotești lama pentru a crea linii neregulate și ondulate.

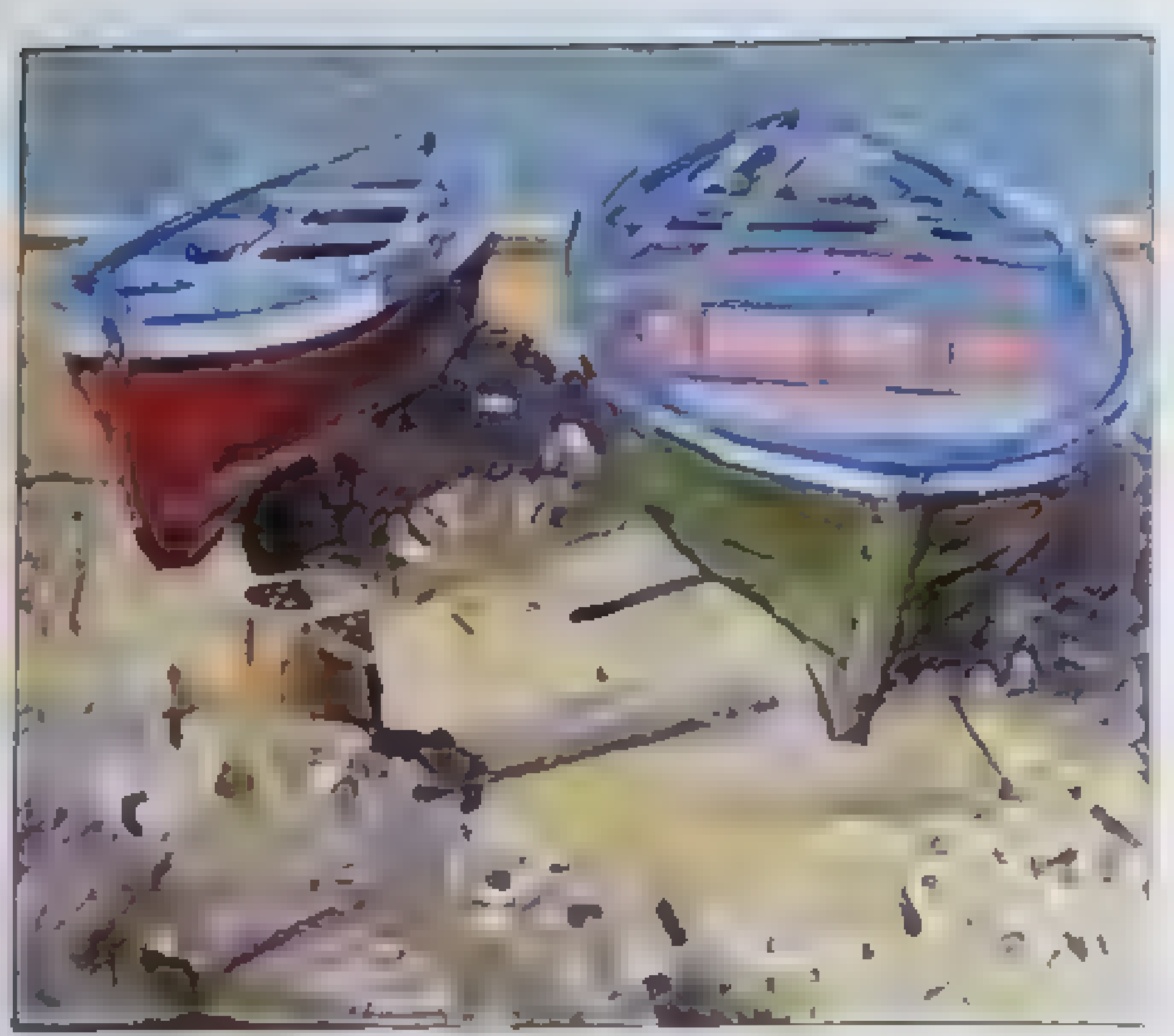

10 ▶ **Dezvoltă desenul plajei** Accentuează peticele de nisip alternând petele de culori deschise cu cele închise. Păstrează câteva zone luminoase de pânză albă între o culoare și alta pentru a sugera reflexiile pe nisip și pietriș și pentru a imprima un plus de caracter întregii lucrări. Pictează umbrele bărcilor cu un amestec de gri de Payne și umbră naturală, în care vei adăuga puțin ocru-galben și alb. Marchează țărmul prin două linii groase, una albă, cealaltă de nuanță sienna naturală. Desenează niște linii albe de tip *sgraffito* în zona arcuită a bărcii verzi, folosind vârful mânerului pensulei. În acest moment, lucrarea poate fi considerată finalizată.

Operele maeştrilor

Claude Monet (1840–1926)

Înotători la La Grenouillère

Această scenă idilică este una dintre primele picturi impresioniste ale lui Monet, în care artistul a fragmentat nuanțele în pete de culoare pură. Bărcile din prim-plan, precum cele din exercițiul nostru, au fost pictate în mod spontan, în blocuri de culoare aparent simple. În plus, acestea urmăresc traiectul unei linii curbe, atrăgând privirea spre centrul picturii.

Observă cât de bine sunt desenate liniile curbe ale bărcilor și cât de precisă este orientarea tușelor de pensulă consistente și vizibile.

Petele de lumină și umbră pictate pe apă sugerează jocul razelor soarelui pe suprafața acesteia, făcând scena vie și strălucitoare.

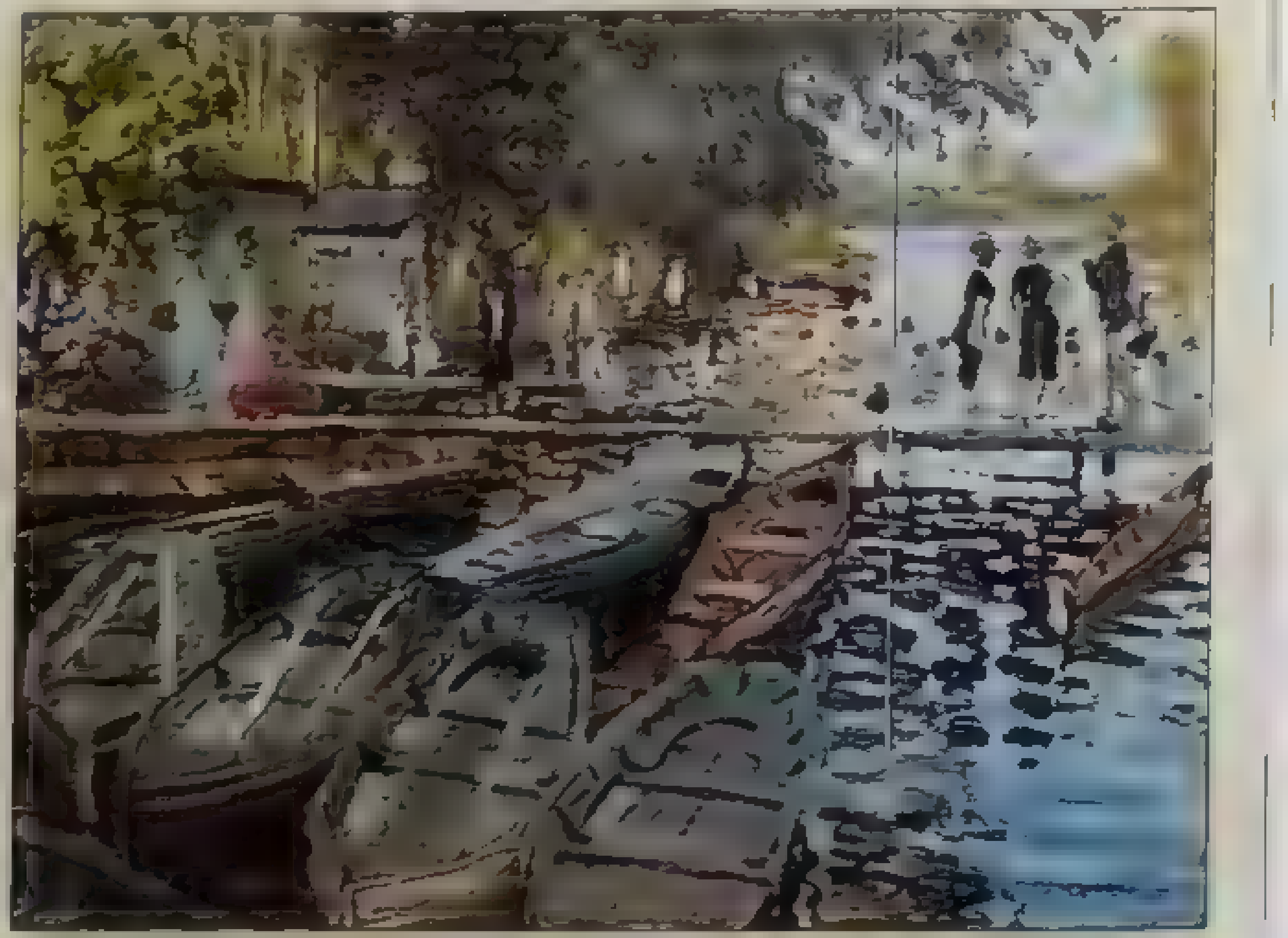

UN PAS ÎNAINTE

În acest moment, poți îmbogăți lucrarea cu câteva tușe finale. De exemplu, poți ajusta unele nuanțe sau poți adăuga diferite efecte de lumină pentru a spori contrastul și dramatismul lucrării.

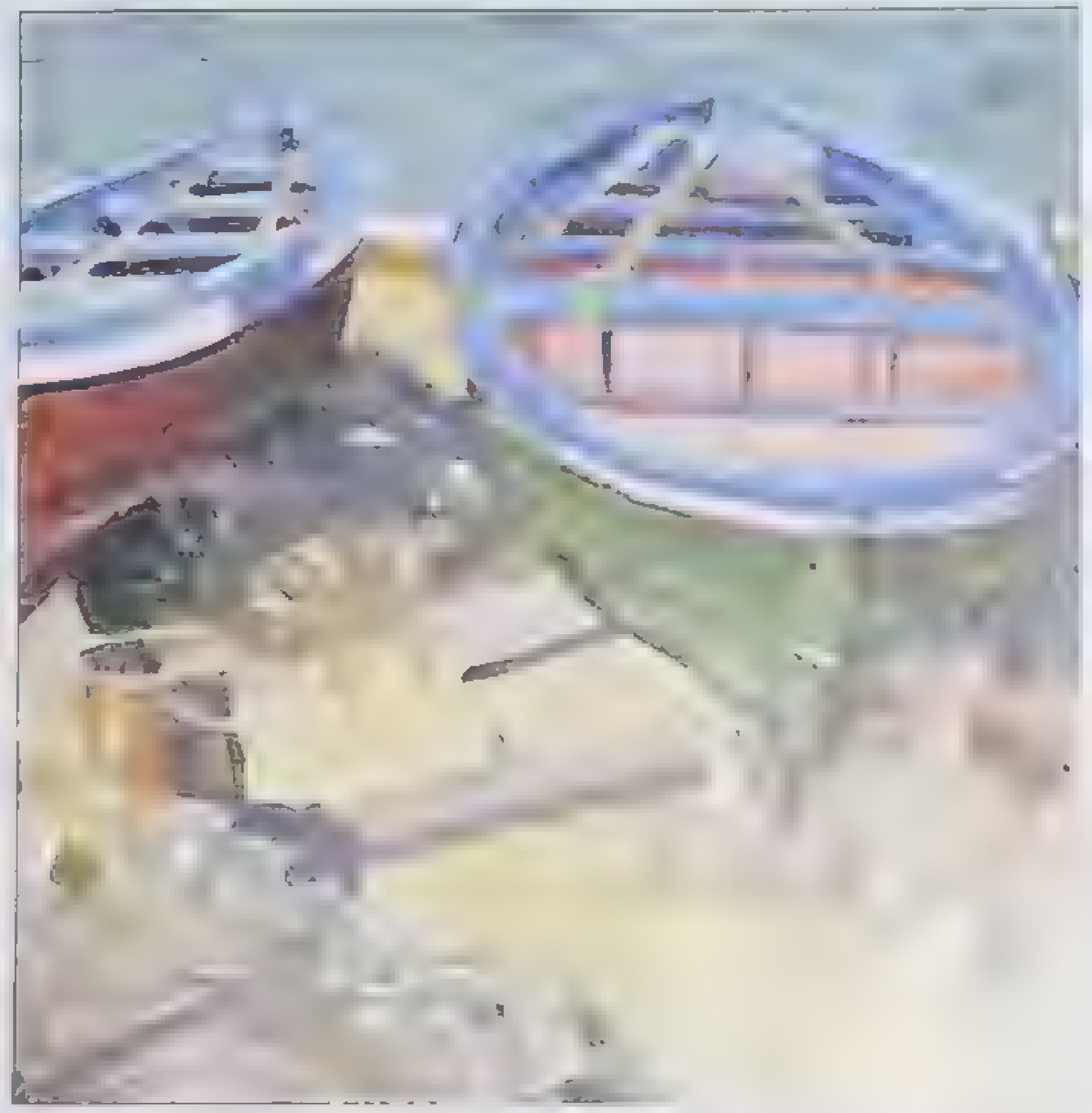

11 ▶ **Subliniază contrastele** Cu pensula plată nr. 4, redefinește umbrele întunecate din interiorul bărcii, folosind un amestec diluat de roșu de cadmiu și gri de Payne. Cu aceeași culoare, evidențiază umbrele curbe de pe exteriorul bărcii roșii. Folosind vârful mânerului pensulei, accentuează liniile subtile și albe ale reflexiilor pe scândurile din lemn ale carenei.

12 ▼ **Definește suprafețele din lemn și metal** Accentuează suprafața mată a găleții ruginite, folosind un amestec de ocru-galben, sienna naturală și puțin roșu de cadmiu. Poți da viață scândurilor din lemn, desenându-le nervurile cu un creion de grafit.

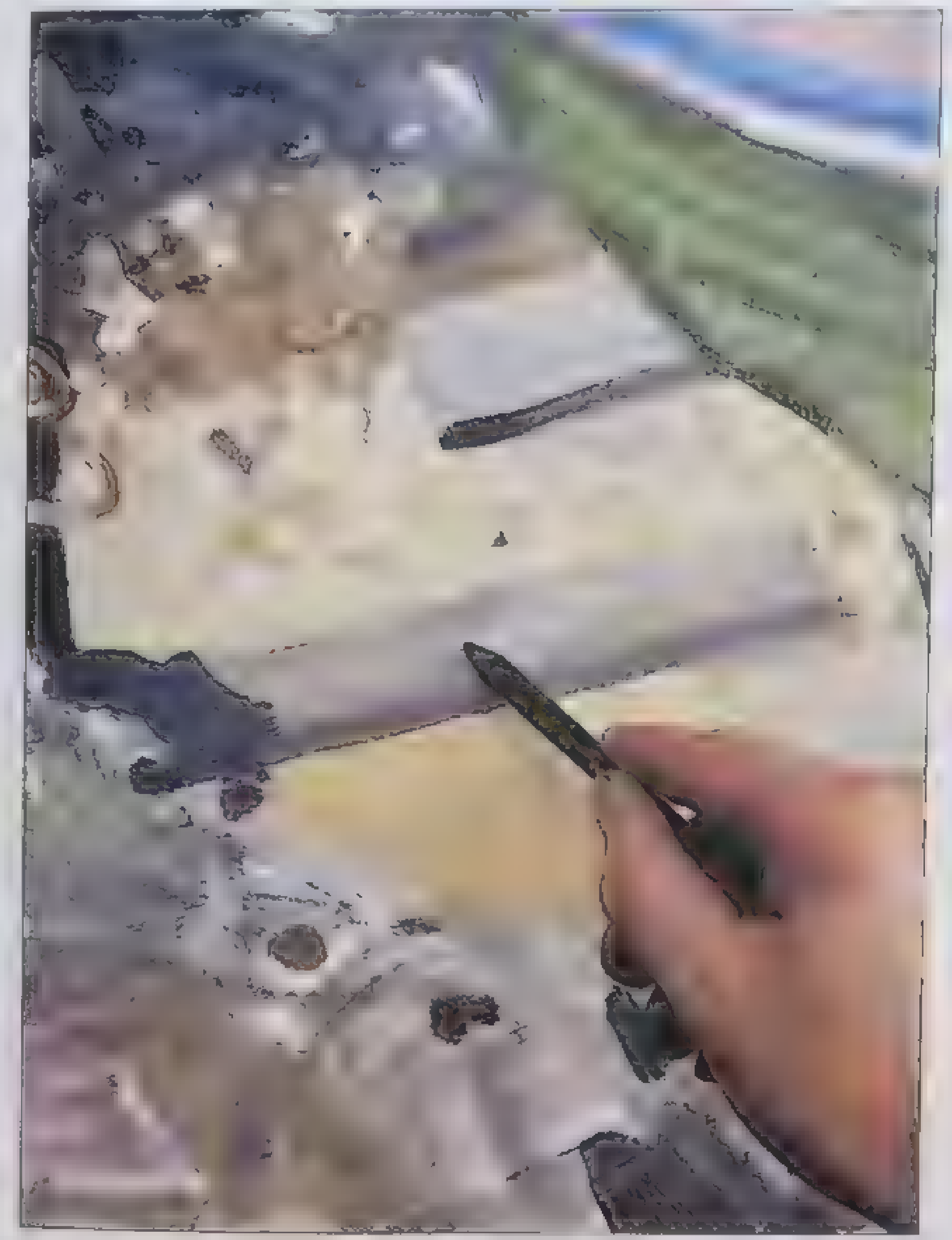

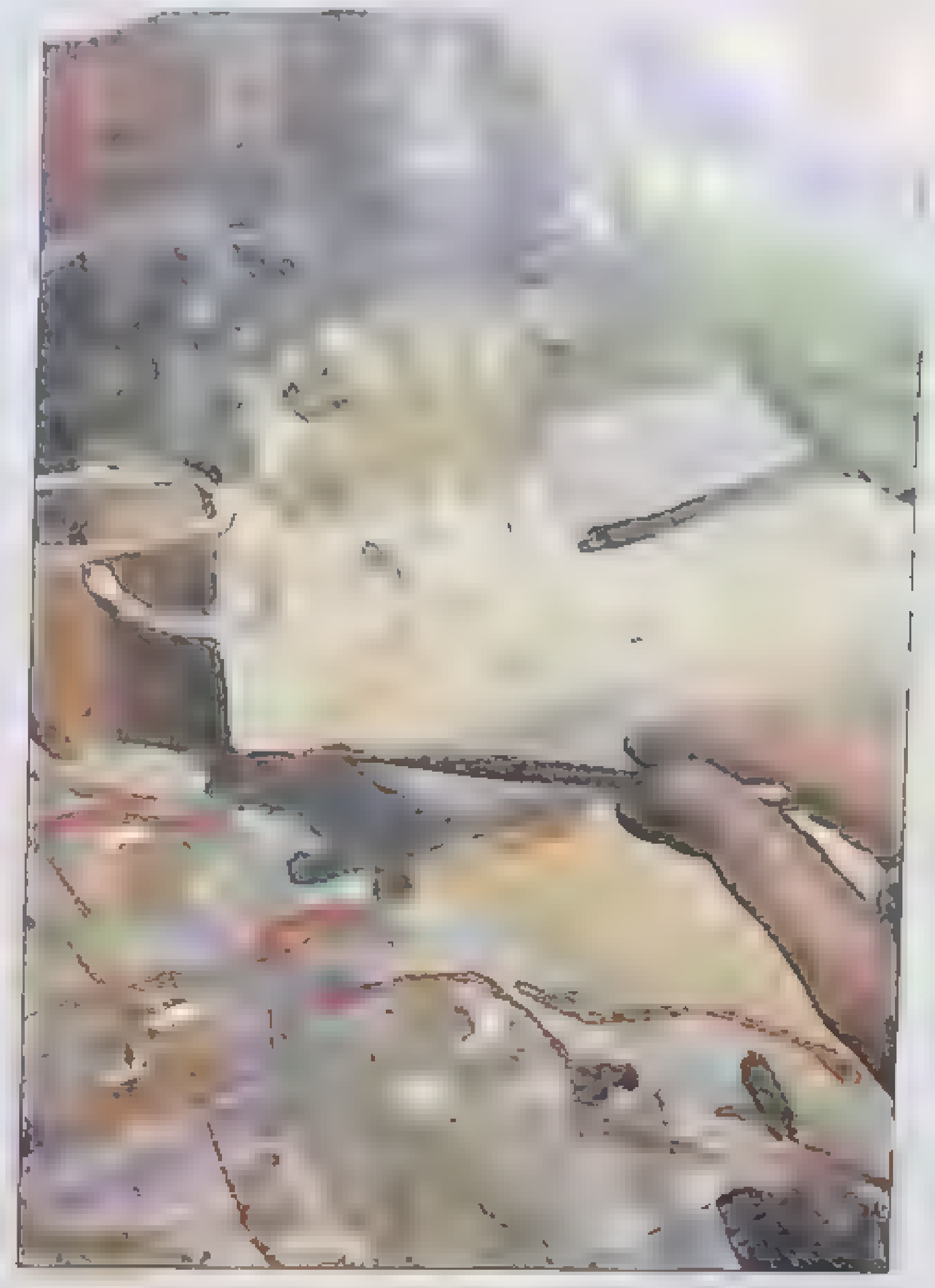

13 ▲ **Pictează funiile portocalii** Pictează funiile din nailon dintre plasele de pescuit, folosind oranj de crom și pensula rotundă nr. 4. Acest simplu accent de culoare modifică major aspectul picturii, deoarece luminează scena și conferă o notă de realism plaselor de pescuit.

14 ▶**Redă petele de rugină**

Este timpul să colorezi găleata. Metalul ruginit poate fi surprinzător de plin de culoare: oranjul de crom amestecat cu puţin ocru-galben şi roşu de cadmiu va completa aspectul final al acestui obiect, care joacă un rol important în compoziţie.

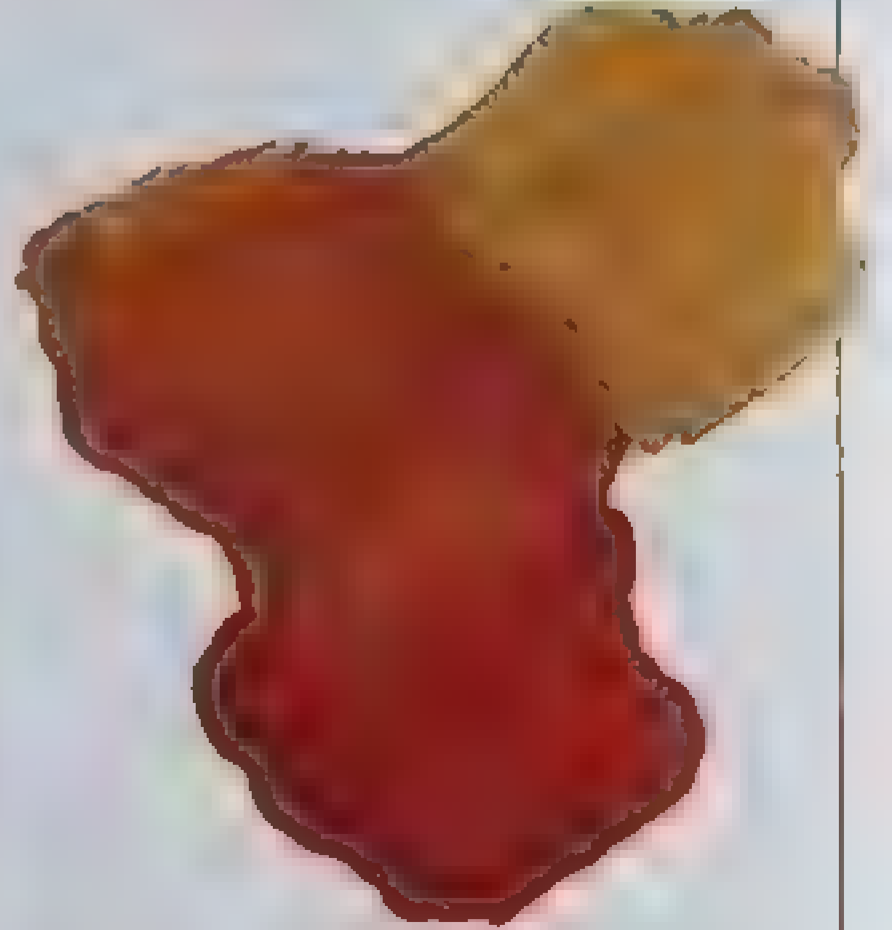

▲ **Pentru a reda metalul ruginit, trebuie să amesteci culori strălucitoare, care variază de la ocru-galben şi roşu de cadmiu până la oranj de cadmiu.**

O LUCRARE COMPLETĂ

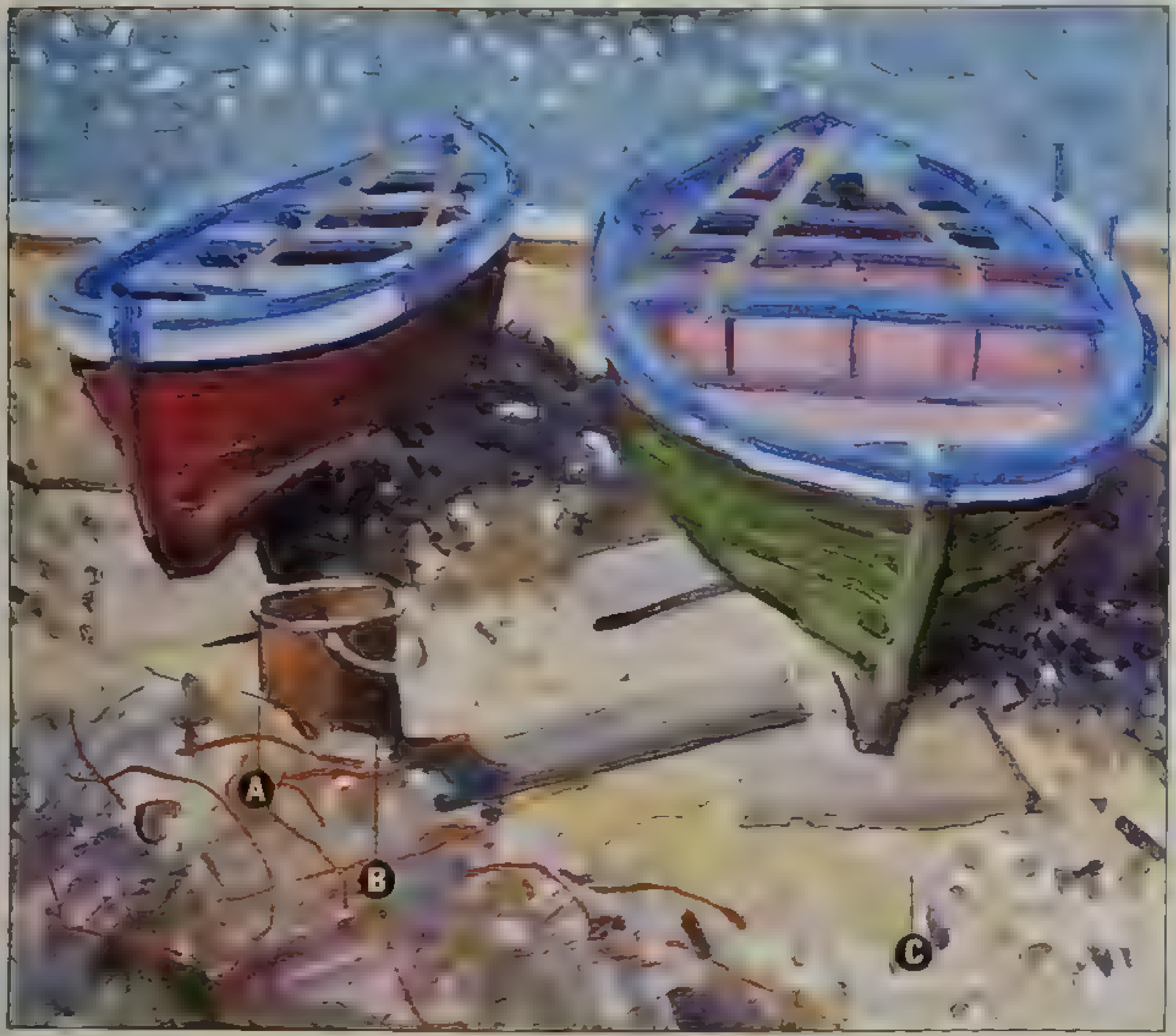

A Linii în *sgraffito*
Cu ajutorul acestei tehnici de zgâriere, am desenat linii subţiri pentru a expune partea albă a pânzei şi pentru a reda în mod realist aspectul uzat al vechilor bărci din lemn şi al plaselor de pescuit.

B Metal ruginit
Prin aplicarea unor culori luminoase şi calde în tuşe ample, am reprodus metalul ruginit al vechii găleţi din prim-plan. Suprafaţa este opacă datorită lipsei luminii reflectate.

C Tuşe de pensulă cu caracter
Prin pete mici de culoare am redat suprafaţa de nisip şi pietriş. Am folosit tuşe similare de alb pentru a crea strălucirea luminii reflectate deasupra mării

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Vom continua tema marină, folosind acuarele şi punând accentul pe un unghi de vedere caracteristic

- Analizează compoziţia în profunzime, desenând forme aproape abstracte
- Foloseşte tehnici de pictură prin pulverizare şi lichid pentru mascare
- Alte efecte picturale folosind tehnica „umed pe umed"

Despre arta modernă

Arta care s-a manifestat începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea poate părea greu de înţeles la prima abordare. Cu toate acestea, unele concepte-cheie pot oferi o orientare utilă.

Arta modernă este foarte interesantă, mai ales prin prisma formelor sale multiple. O mai bună cunoaştere a contextului istoric şi cultural în care s-a dezvoltat ne va ajuta să-i apreciem complexitatea şi să-i recunoaştem bogăţia.

Arta modernă şi abstractizarea

De obicei, istoria artei consideră moderne operele produse de la 1860 până la mijlocul secolului XX. Deseori, arta modernă este asociată cu arta abstractă, însă multe dintre lucrările din această perioadă nu pot fi acoperite de curentele de artă abstractă. Mulţi artişti moderni au creat opere pur figurative, în timp ce alţii, cum ar fi cubiştii, au abordat subiecte în maniere mai puţin convenţionale. Am putea spune, probabil, că orice artă este „abstractă", în sensul că arta este tot mai axată pe organizarea sau pe compunerea formelor şi a culorilor cu scopul de a obţine creaţii armonioase.

Originile artei moderne

Arta modernă s-a născut într-o perioadă de mari transformări ale societăţii occidentale. Primele descoperiri ştiinţifice importante şi revoluţiile politice din Franţa şi Statele Unite datează de la sfârşitul secolului al XVIII-lea. Revoluţia industrială din secolul al XIX-lea a condus la procese de producţie noi, la fabrici mari şi la transferul unor mase mari de populaţie din mediul rural la oraş. Pe măsură ce societatea a devenit din ce în ce mai industrializată, iar comerţul a căpătat un rol decisiv, mecenatul tradiţional al bisericii, al statului şi al aristocraţiei a început să îşi piardă din importanţă.

Eliberaţi de constrângerile impuse de mecenatul acestora, artiştii au început să experimenteze noi subiecte şi noi tehnici. Au profitat de noile descoperiri ştiinţifice şi au început să folosească pigmenţii sintetici, derivaţi din produse secundare, rezultate din procese industriale. Termenul „artă pentru artă" a fost inventat pentru a descrie un concept de creaţie artistică extrem de subiectiv, concept care nu recurgea la justificări sociale sau religioase.

La mijlocul secolul al XIX-lea, pictorii realişti francezi, precum **Gustave Courbet** (1819–1877) şi Edouard Manet (1832–1883) au început să abordeze subiecte din viaţa de zi cu zi, pe care tradiţia le considera vulgare. Prin urmare, impresioniştii au abandonat convenţiile figurative dezvoltate de arta occidentală începând cu Renaşterea, pentru a surprinde şi a capta experienţa imediată a luminii în pete de culoare pură.

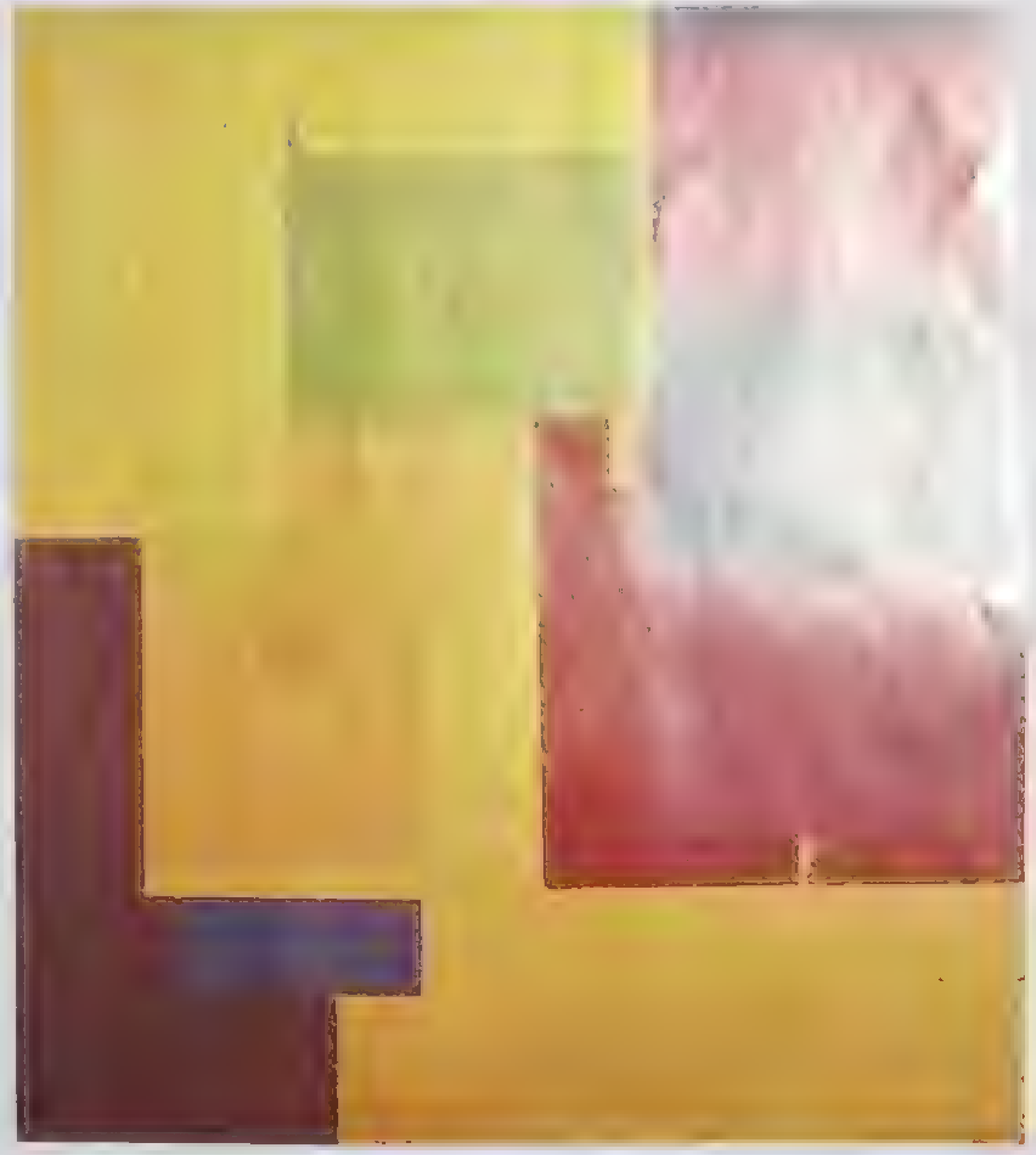

© COLECŢIA HANS HOFFMANN/VAGA, NEW YORK/DACS, LOND

▲ ***Vălul în oglindă*** **(1952) de Hans Hofmann (1880–1966) este un bun exemplu de artă abstractă, pe care mulţi oameni o asociază cu arta modernă, în general.**

Mişcările din arta modernă

O privire de ansamblu asupra celor mai importante mişcări artistice ale secolului XX te va ajuta să înţelegi această epocă fascinantă.

Expresionismul (1905 – anii 1920). Artişti precum Emil Nolde şi Ernst Ludwig Kirchner foloseau tuşe de pensulă emfatice, culori violente şi forme exagerate, pentru a crea opere de mare impact emoţional. Expresionismul german cuprindea două grupări: *Die Brucke* (Podul) şi *Der Blaue Reiter* (Călăreţul albastru). Teoriile lor au fost preluate de către expresionismul abstract.

Cubismul (1907 – anii 1920). A fost o mişcare extrem de influentă, ai cărei pionieri au fost Georges Braque şi Pablo Picasso. Ea a respins concepţia tradiţională a artei ca imitaţie a naturii, străduindu-se să reproducă în schimb esenţa lucrurilor; în acest scop, subiectul era descompus în elemente ce tindeau spre formele geometrice, care ulterior erau introduse în aceeaşi imagine, însă din perspective diferite.

Futurismul (1909 – 1914). O mişcare italiană, care celebra tehnologia şi viteza, având o predilecţie pentru reprezentarea mişcării. Printre exponenţii săi importanţi se numără Giacomo Balla si Umberto Boccioni. O mişcare similară, vorticismul, a luat naştere în aceeaşi perioadă în Anglia. Fondat de Wyndham Lewis, vorticismul şi-a exprimat tezele în revista *Blast*.

Suprematismul (1913 – anii 1920). A fost creat de pictorul rus Kasimir Malevich. Picturile sale se concentrau pe pătrate, cercuri, triunghiuri şi cruci. Aceasta a fost primul curent care a redus opera la o abstracţie pur geometrică.

Dadaismul (1915 – 1923). Artişti, precum Max Ernst şi Marcel Duchamp au atacat valorile artei tradiţionale, evocând evenimente bizare şi creând opere incredibile din materiale neconvenţionale. Abordarea lor anarhică a avut o mare influenţă asupra artiştilor care au urmat, precum suprarealiştii.

Neoplasticismul (1917 – 1931). Mişcare fondată de artiştii olandezi Piet Mondrian şi Theo van Doesburg, care şi-a expus demersul în revista *De Stijl*. În totalitate abstracţi, reprezentanţii curentului foloseau numai linii şi unghiuri drepte, cele trei culori primare (roşu, albastru şi galben), plus alb, negru şi gri.

Suprarealismul (1924 – 1945). Suprarealiştii foloseau tehnici cum ar fi **scrierea automată** pentru a da posibilitatea inconştientului să se manifeste. Adesea creau lucrări aparent „realiste", care la o examinare mai atentă se dovedeau a fi lipsite de sens. Printre suprarealişti se numără René Magritte şi Salvador Dalí.

Expresionismul abstract (sfârşitul anilor 1940 – sfârşitul anilor 1950). Oraşul New York a fost centrul acestei mişcări. Artiştii aparţinând acestei mişcări au mai curând în comun exprimarea spontană a sentimentelor decât similitudinile stilistice reale. Mişcarea a fost împărţită în două grupări: *action painting* şi *colour field painting*. Printre cei mai importanţi artişti ai acestui curent se numără Hans Hofmann, Willem De Kooning şi Jackson Pollock

Op-art (sfârşitul anilor 1950 – 1960). Formă de artă geometrică şi abstractă, ce a exploatat psihologia percepţiei pentru a crea iluzia de mişcare. Reprezentanţi principali: Victor Vasarély şi Bridget Riley.

Pop Art (sfârşitul anilor 1950 – 1960). Artiştii pop, cum ar fi Claes Oldenburg şi Andy Warhol, au exploatat locurile comune ale culturii populare, publicitatea şi caricaturile, pentru a crea lucrări strălucitoare şi îndrăzneţe. Arta pop, care a apărut ca o celebrare ironică a consumismului, a fost în parte o reacţie la austeritatea de după război şi la gravitatea expresionismului abstract.

Minimalismul (sfârşitul anilor 1960 – 1970) A produs opere de artă folosind elemente din materiale diferite şi neconvenţionale (oţel, plexiglas etc.), individuale sau în serie. Printre exponenţii săi îi amintim pe Andre Carl şi Donald Judd.

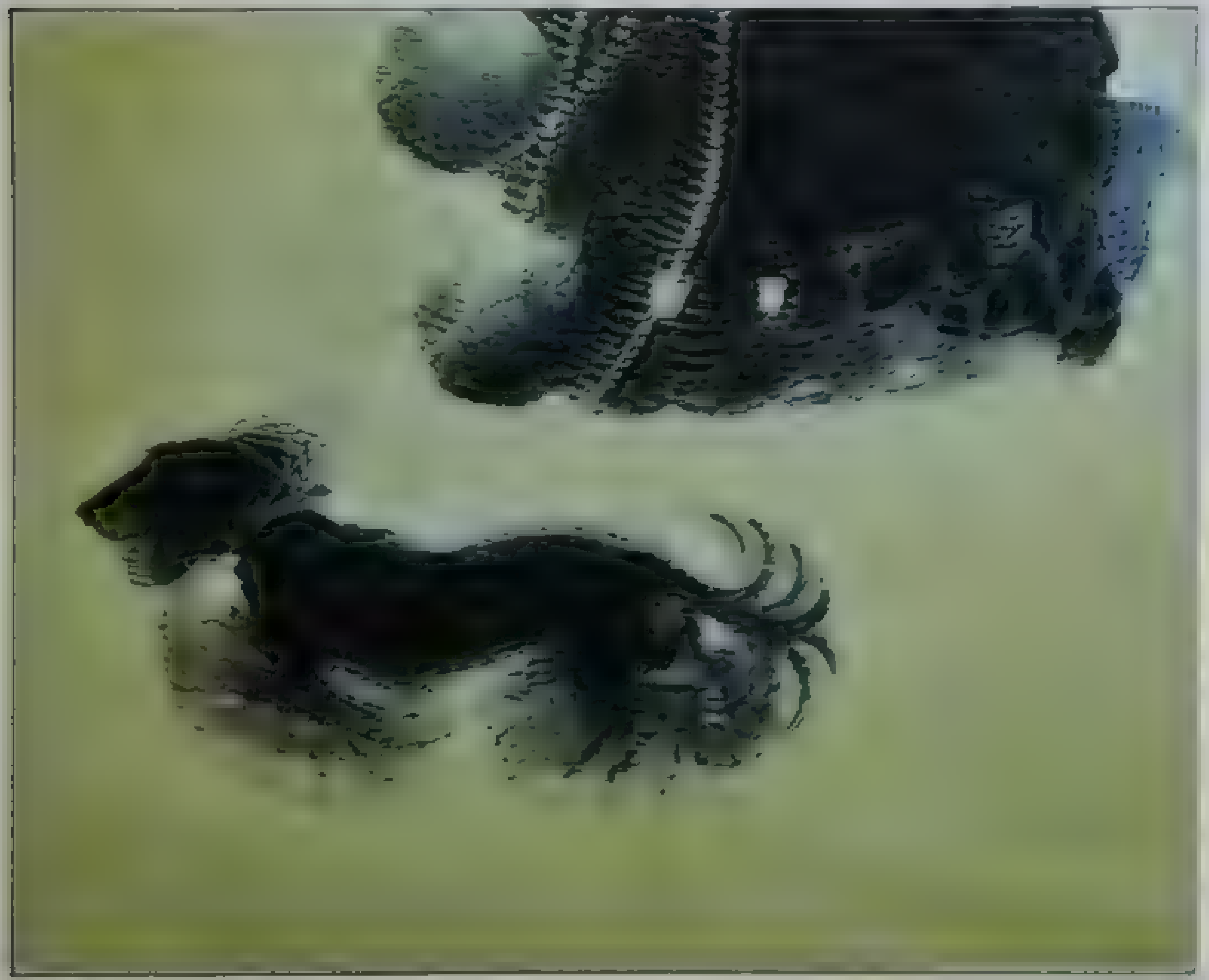

© DACS 1996

Cum să priveşti arta modernă

Picturile comunică în diferite moduri şi la diferite niveluri. Iată o lista de elemente de luat în seamă atunci când evaluezi o lucrare

- **mijloacele** includ materialele şi tehnicile folosite pentru a crea subiectul.
- **subiectul** se referă la persoanele, obiectele sau locurile reprezentate.
- **forma** priveşte liniile, culorile, texturile şi îmbinarea lor în operă.
- **conţinutul** se referă la semnificaţia operei, la modul în care aceasta permite o înţelegere mai profundă a realităţii; conţinutul se bazează pe efectul mijloacelor de realizare, al formei şi al subiectului

◄ ***Dinamismul unui câine în lesă*** **(1912) de Giacomo Balla (1871–1958) demonstrează interesul futurismului pentru mişcare.**

Crab de mare

Îmbogăţeşte-ţi tehnica picturală, folosind acuarelele şi culorile pentru a reda aspectul caracteristic al unui crab marin.

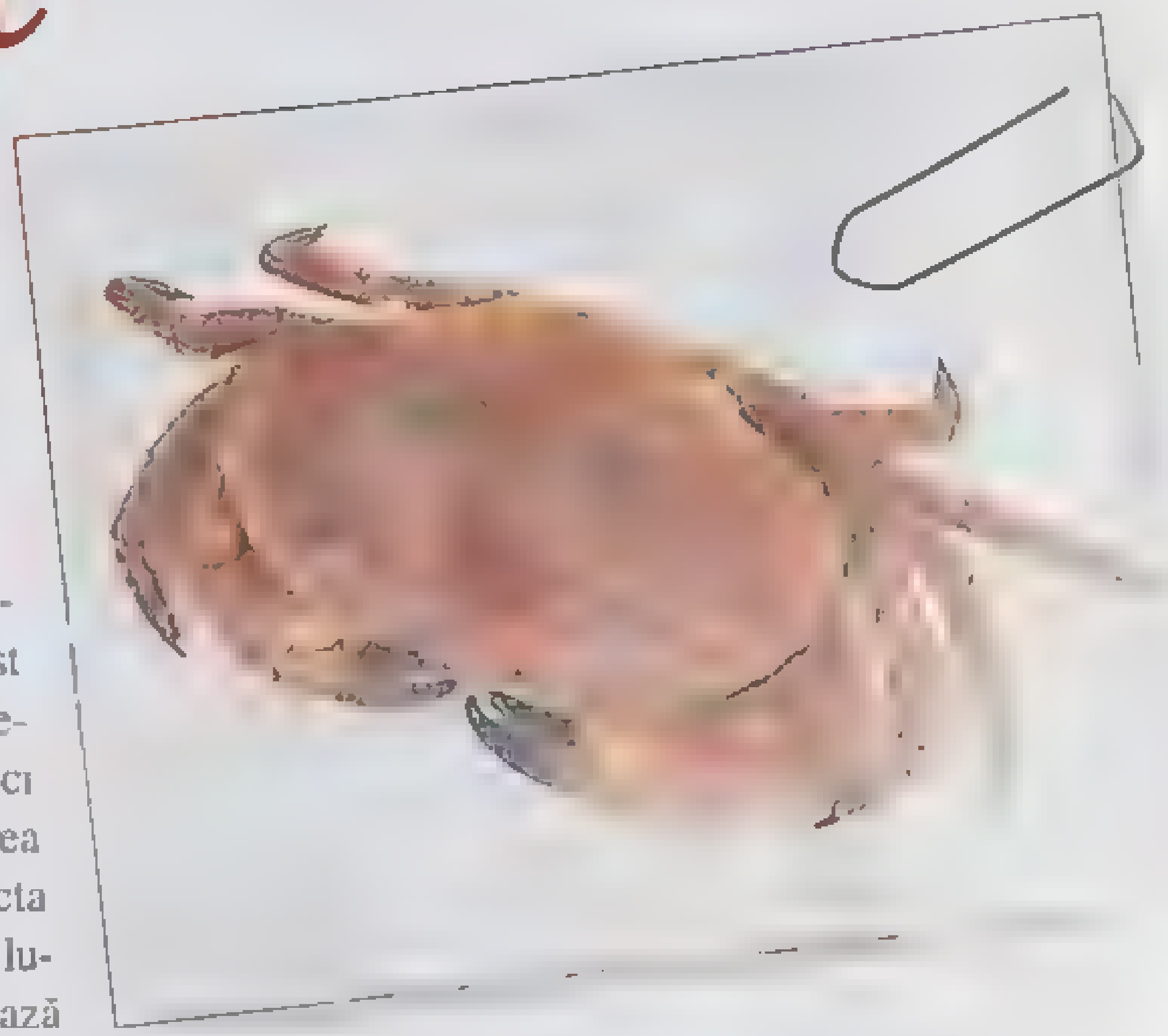

Deseori avem tendinţa de a asocia o natură statică cu un grup de obiecte, fără să luăm în considerare faptul că şi un singur subiect, pictat aşa cum trebuie, poate avea acelaşi impact ca şi o masă încărcată cu fructe şi legume. Din această perspectivă, forma complexă şi caracteristicile suprafeţei unui crab reprezintă o provocare pentru abilităţile noastre picturale. Nu te simţi constrâns de subiect: ideea nu este aceea de a reproduce crabul într-o manieră fotografică, ci de a exprima caracterul specific al aspectului său.

Lasă-te purtat de inspiraţie

Acuarela reprezintă un instrument optim pentru o abordare imediată, deoarece fluidul este maleabil. Odată ce ai stabilit cantităţile corecte de apă şi de **pigment** pe care le vei folosi, poţi reda tot felul de efecte şi suprafeţe. Începătorii trec cu vederea de multe ori acuarela, deoarece o consideră greu de controlat. Cu toate acestea, după cum vei vedea în acest exerciţiu, cele mai bune rezultate se obţin tocmai atunci când eviţi să controlezi prea mult pictura. Pentru a picta crabul, umezeşte mai întâi lucrarea cu apă curată, lucrează rapid şi liber, deplasând pensula în direcţii diferite pentru a crea straturi inegale de culoare, mai umedă în unele zone şi mai uscată în altele; nu este nevoie de o acoperire omogenă.

Întinzând acuarela, veţi descoperi că materi picturală este dispersată cu apă şi se usucă ine creând astfel motivele care imită carapacea crabului. Tamponând lucrarea cu prosoape de hârtie şi adăugând mai multă culoare, vei putea obţine desene complexe, dificil de reprodus prin metode mai convenţionale

acuarel

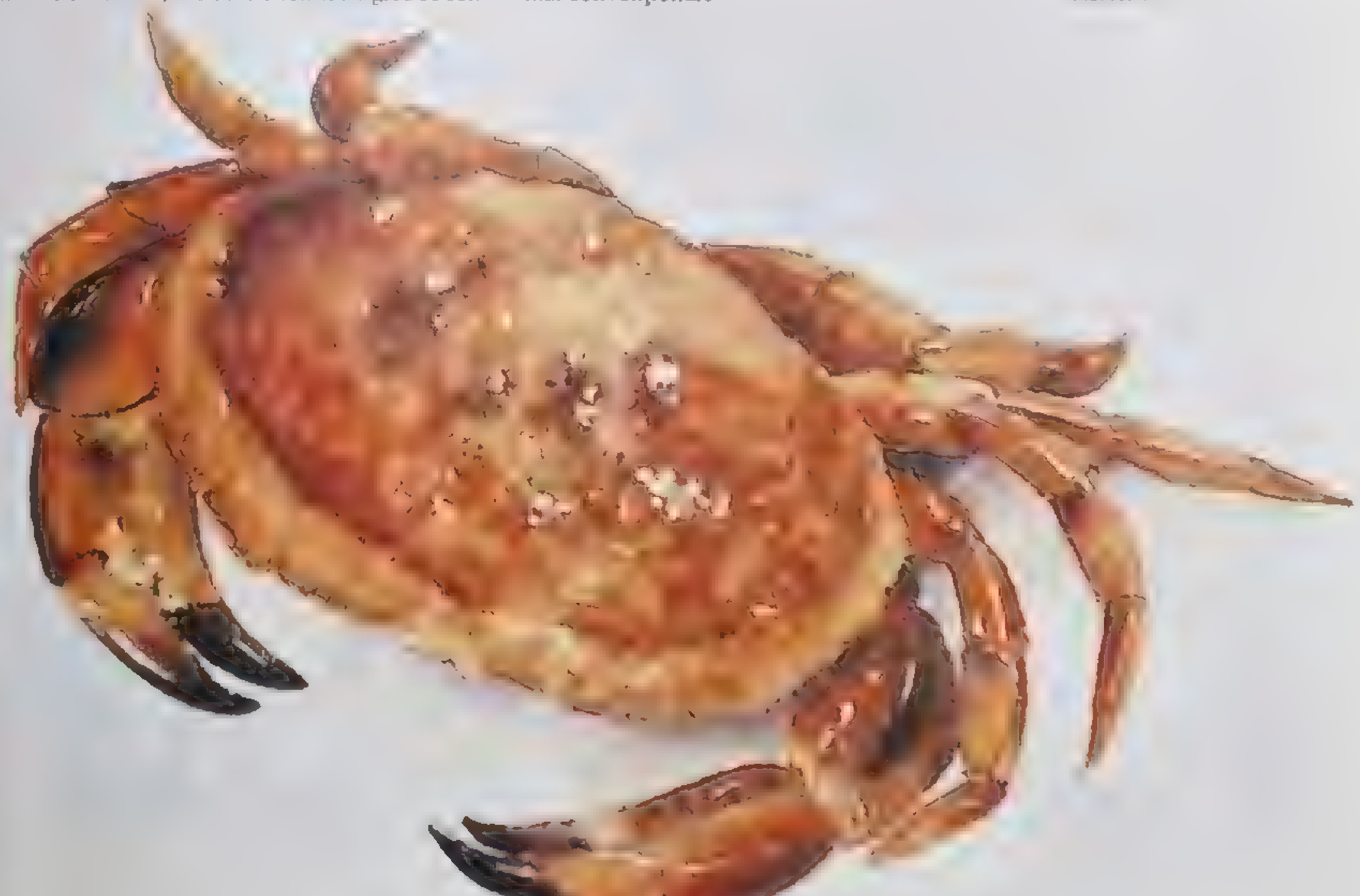

ÎNCEPE

1 ▶ Desenează contururile
Realizează o schiță exactă a crabului cu un creion HB bine ascuțit. Nu ține cont de umbre – conturează zonele mai deschise de pe carapace, deoarece vei acoperi o parte din ele cu lichidul pentru mascare.

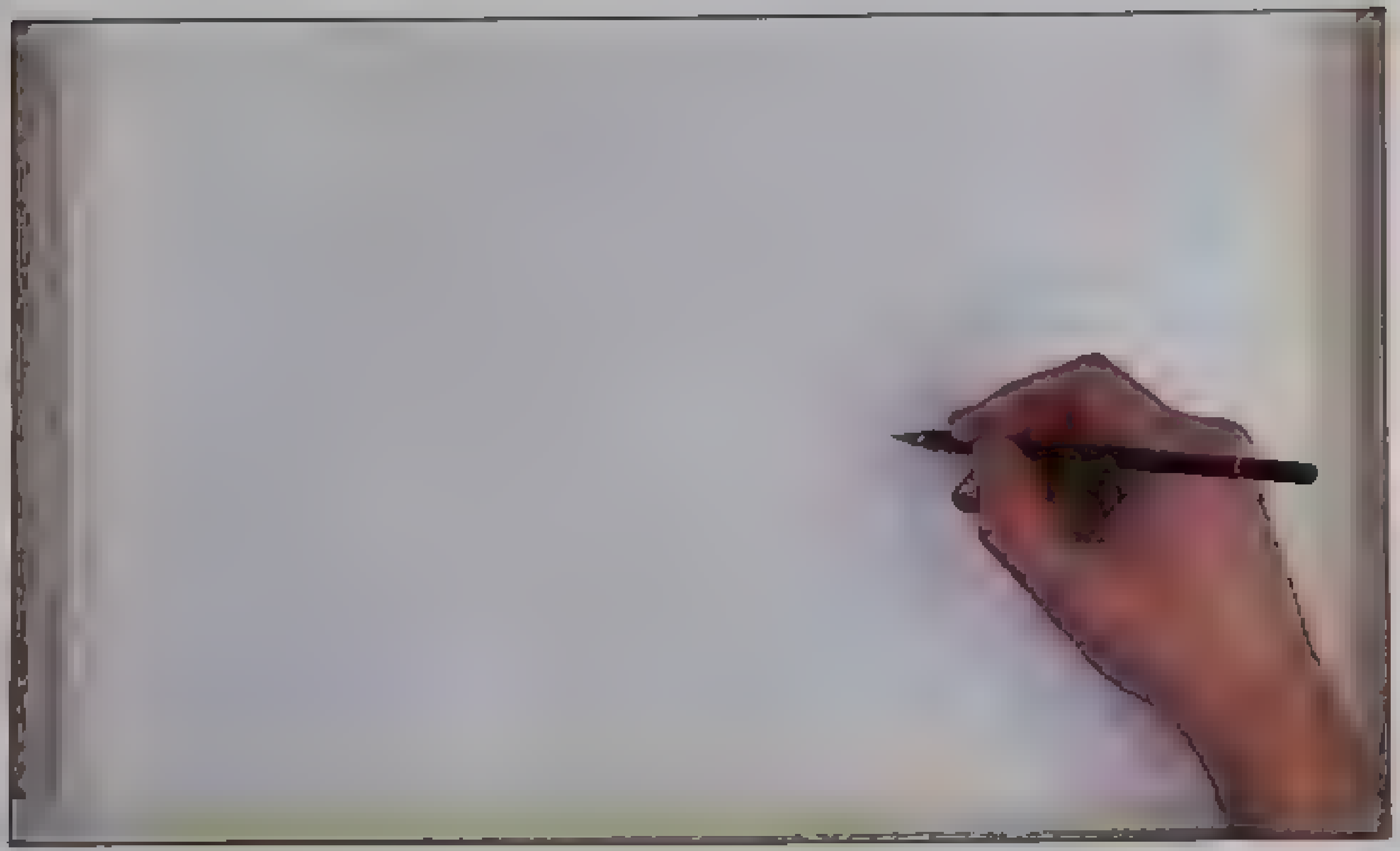

MATERIALE

- O foaie de hârtie pentru acuarelă semiaspră de 400 g/m²
- Un creion HB
- O veche pesulă mică pentru aplicarea lichidului pentru mascare
- Lichid pentru mascare
- Pensule rotunde nr. 11, 6 și 2
- Un pahar cu apă
- 6 acuarele: sienna naturală, sienna arsă, oranj de cadmiu, roșu de cadmiu, umbră arsă, albastru-ultra-marin–francez
- Prosop absorbant de bucătărie
- O paletă
- O gumă de șters

2 ▼Acoperă reflexiile
Folosind o pensulă veche foarte fină, aplică lichidul pentru mascare peste zonele mici de lumină pe care le-ai conturat pe carapacea crabului. Lasă-l apoi să se usuce.

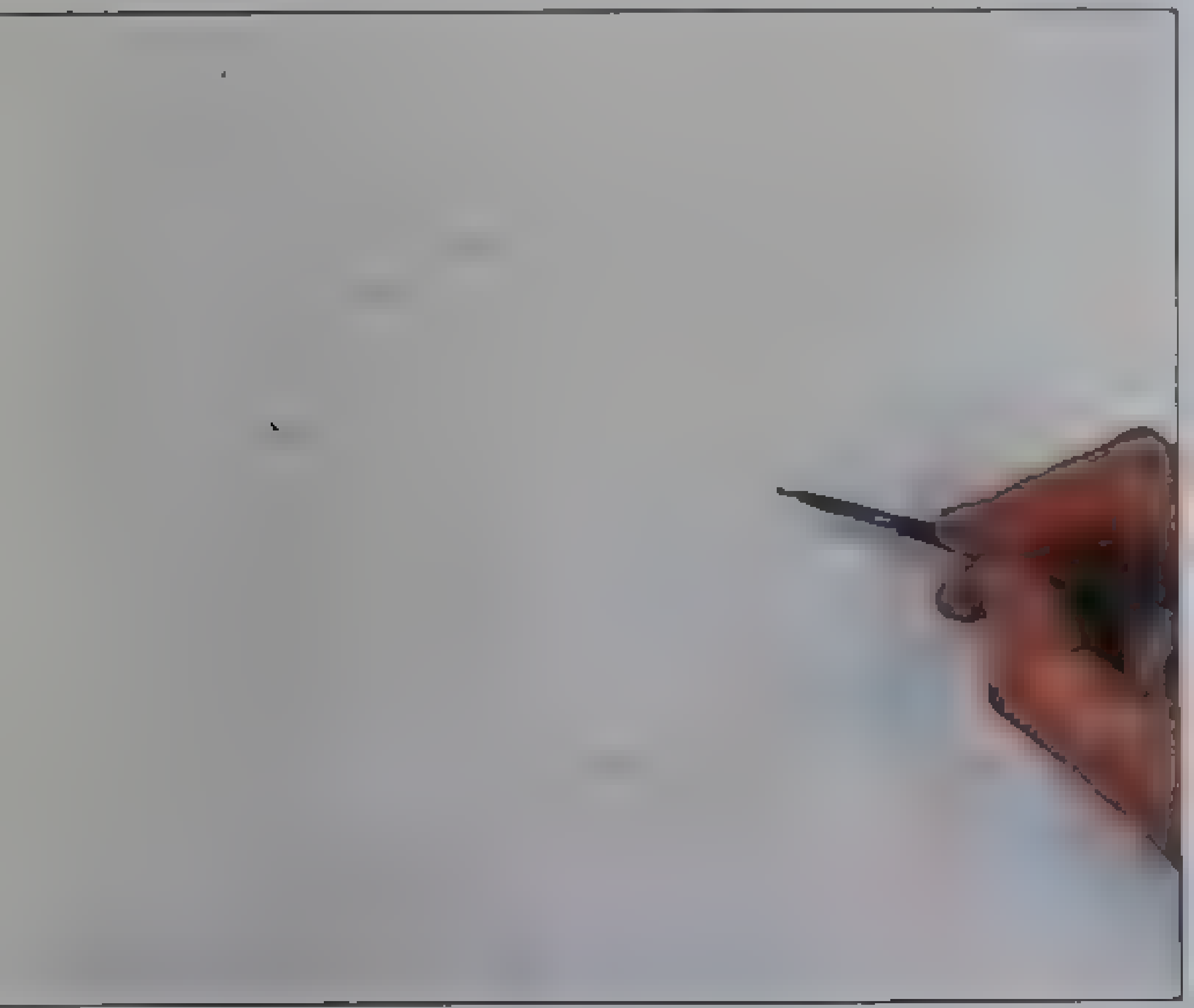

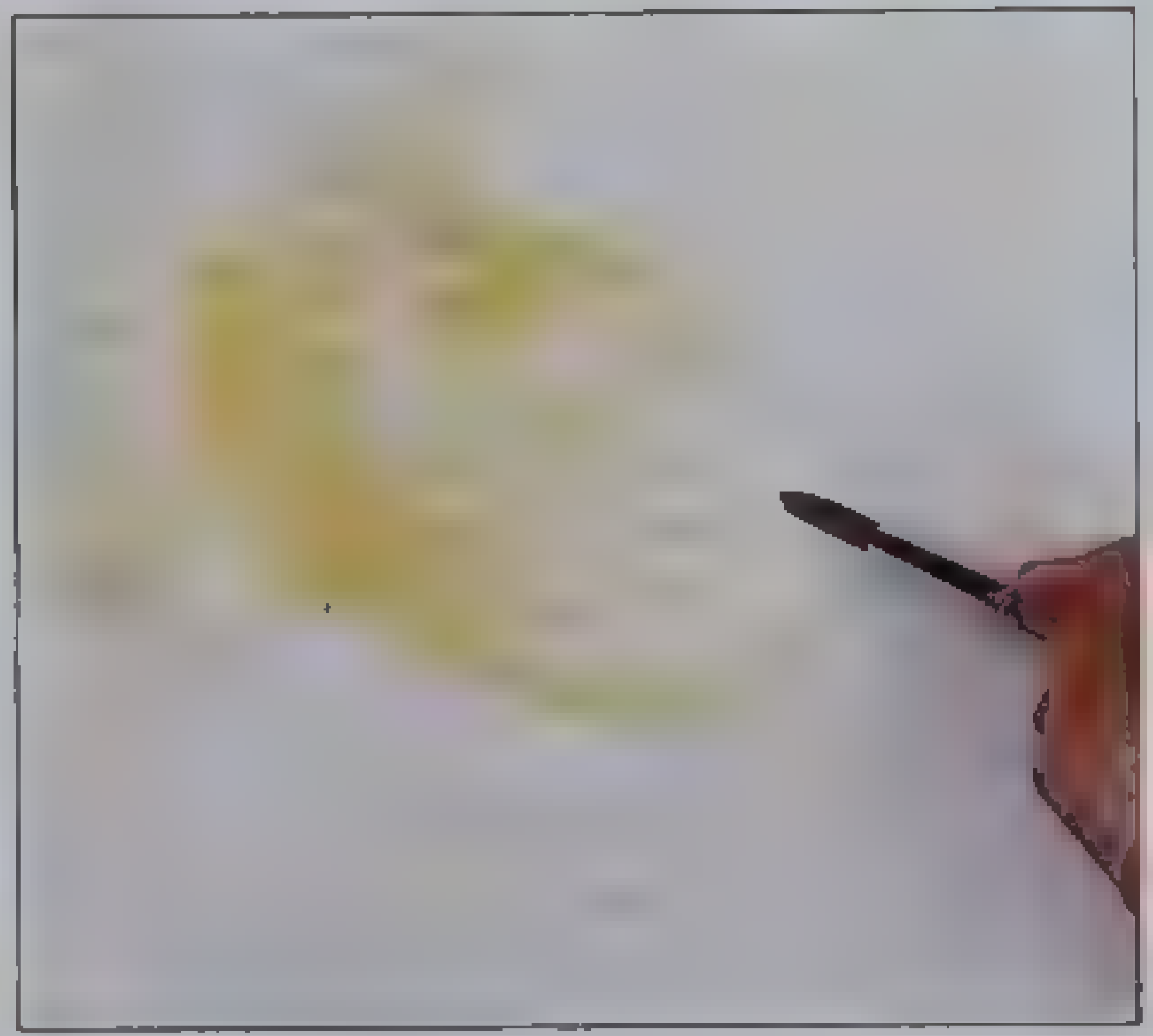

3 ▲ Întinde baza
Înainte de a aplica orice culoare, înmoaie pensula rotundă nr. 11 în apă curată și finisează forma crabului cu tușe rapide și libere, astfel încât unele zone să fie mai umede decât altele. Nu-ți face griji dacă apa trece peste semnele făcute cu creionul, întrucât acest lucru va contribui la efectul spontan pe care îl căutăm. Apoi, înmoaie pensula în puțină sienna naturală nediluată și aplic-o în mod aleatoriu. Culoarea se va răspândi datorită apei, creând tonuri de intensitate diferită, în funcție de zonele mai mult sau mai puțin umede pe care le întâlnește.

4 ▶ Tamponează cu prosopul absorbant de bucătărie
În timp ce suprafața hârtiei este încă umedă, tamponează corpul principal al crabului, pe porțiunile luminate, cu prosopul absorbant de bucătărie pliat, fără a freca foaia. În acest fel, culoarea va pătrunde mai adânc în fibrele hârtiei, subliniind textura aspră a acesteia

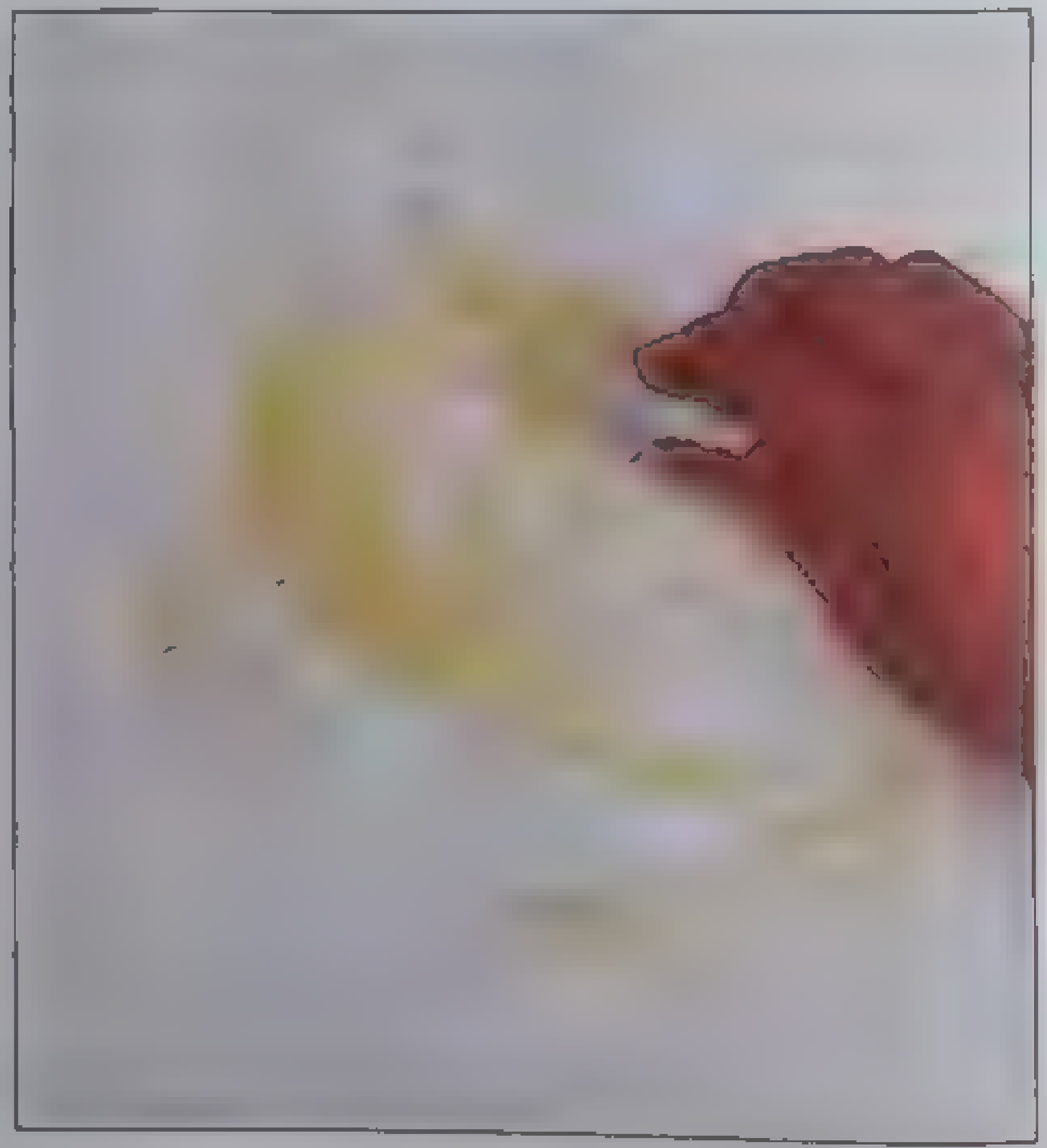

SOLUȚII ISTEȚE

ELIMINĂ MARGINILE PRECISE

În cazul în care baza se usucă înainte de a aplica al doilea strat, stratul următor de culoare se va usca lăsând marginile foarte accentuate. Pentru a evita acest lucru, scurge puțină apă cu vârful pensulei la granița dintre cele două culori și amestecă-le ușor.

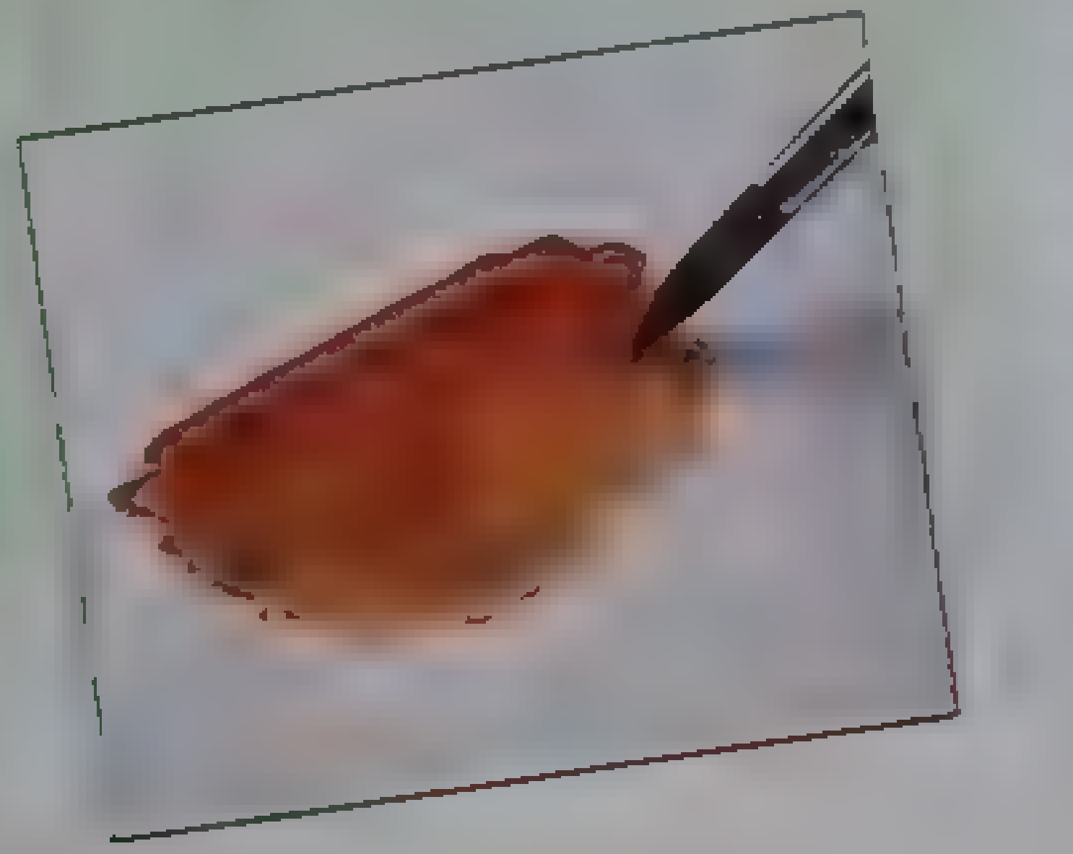

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Odată ce ai completat baza, următorul lucru pe care trebuie să îl faci este să definești suprafața și forma crabului cu straturi de acuarelă „umed pe umed". Intenția este aceea de a observa cu atenție subiectul, lăsând apoi pictura să interpreteze ceea ce vezi.

5 ▶ Întinde sienna arsă
Lucrează rapid, înainte ca baza să se usuce, aplicând sienna arsă de-a lungul contururilor corpului crabului. Ajunge să atingi hârtia cu pensula și să permiți scurgerea culorii pe suprafața umedă

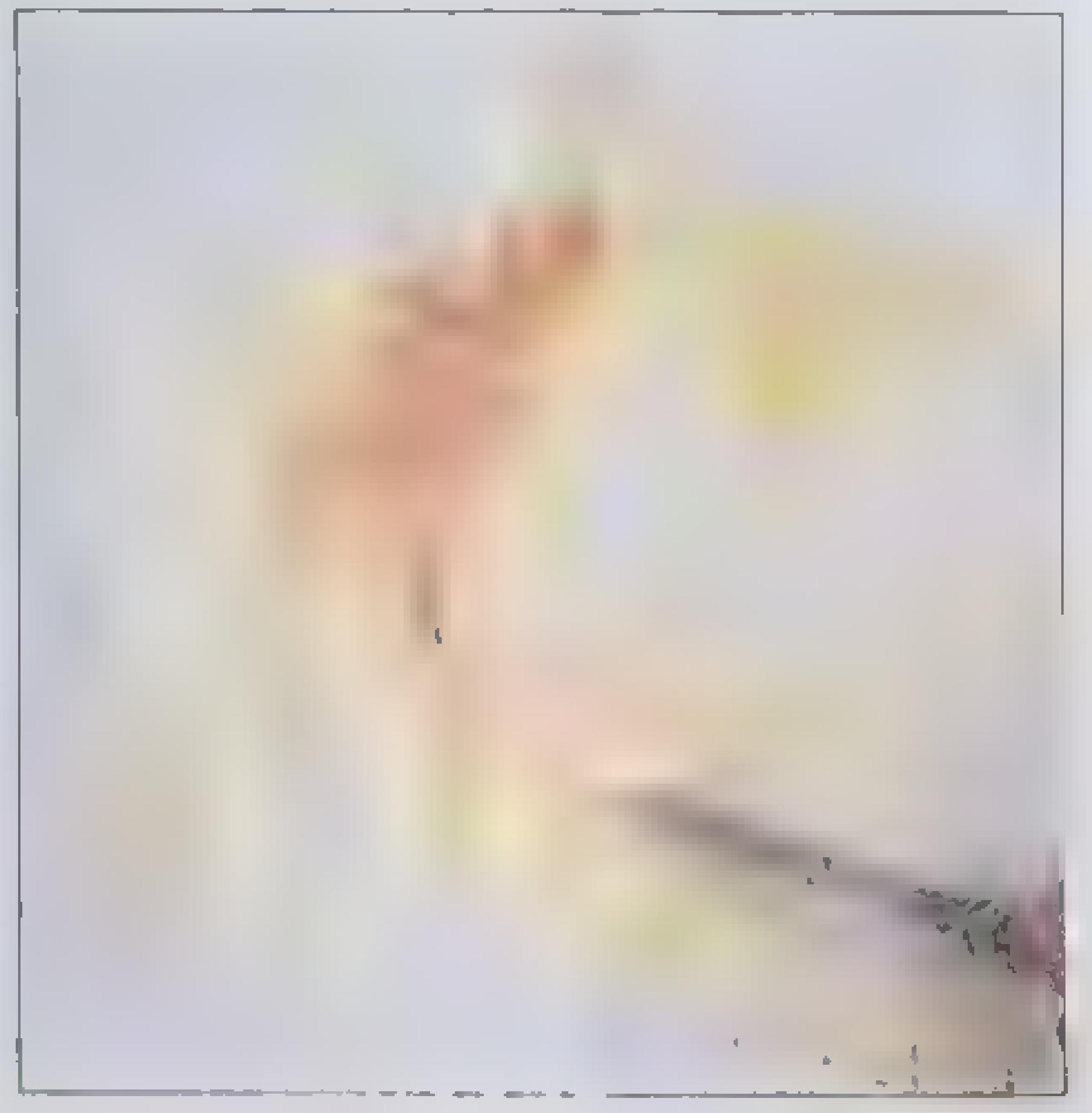

Operele [illegible]

Pieter Claesz (1597–1660)
Natură statică cu roemer și crab

Acest tablou scoate în evidență detaliile rafinate ale unor obiecte banale Claesz, folosind tonuri atenuate și tușe selective în culori strălucitoare, s-a concentrat asupra reproducerii luminii (vezi paharul mare sau roemerul din titlu) și a texturii suprafețelor. Claesz a fost unul dintre cei mai mari exponenți ai genului foarte popular al naturii statice, care presupunea compoziții simple cu obiecte așezate pe masă

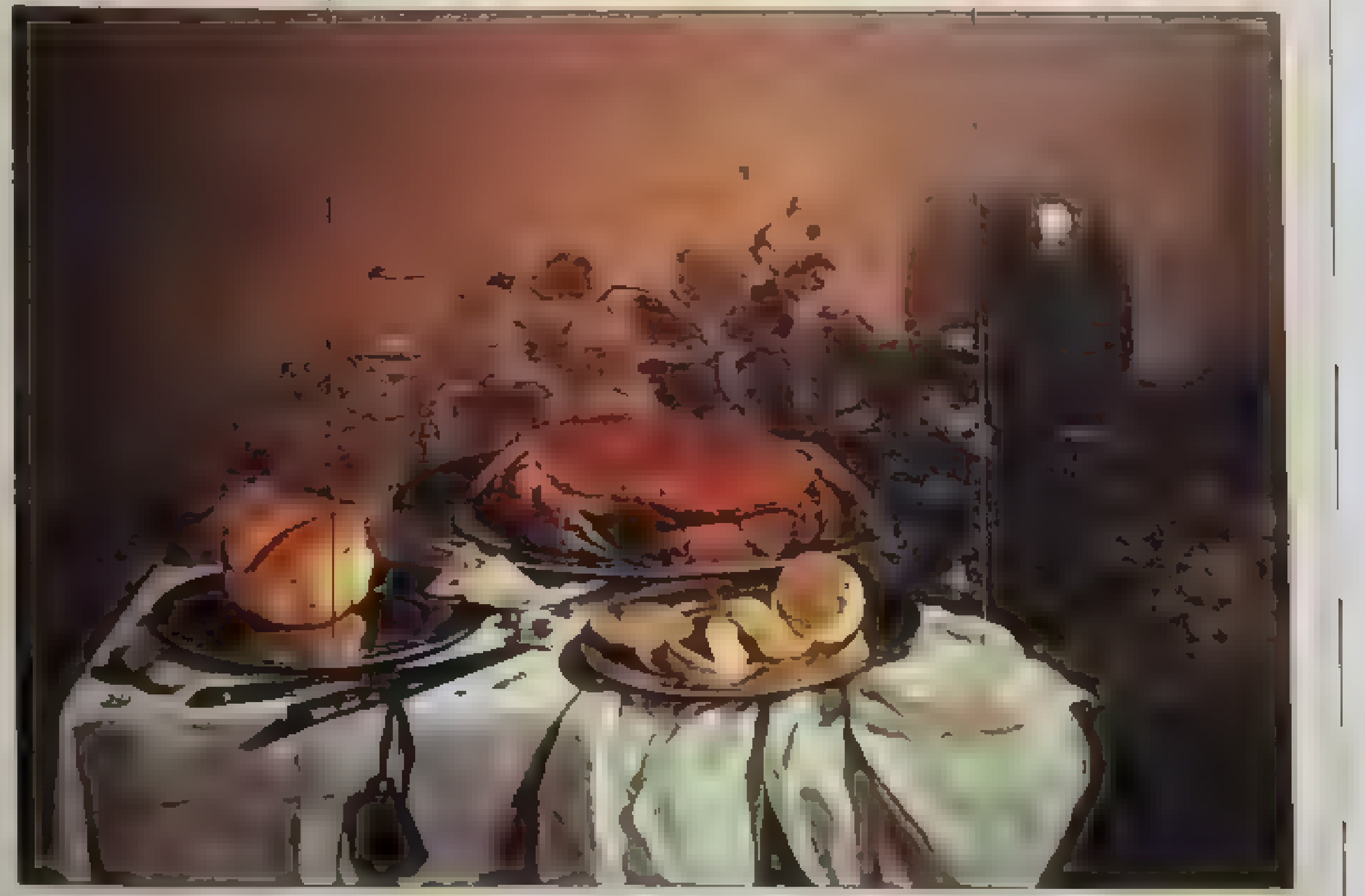

Reflexia detaliată a pâinii sugerează luciul accentuat al suprafeței metalice a farfuriei.

Faldurile feței de masă par mai luminoase și mai albe în contrast cu lemnul de culoare închisă al mesei.

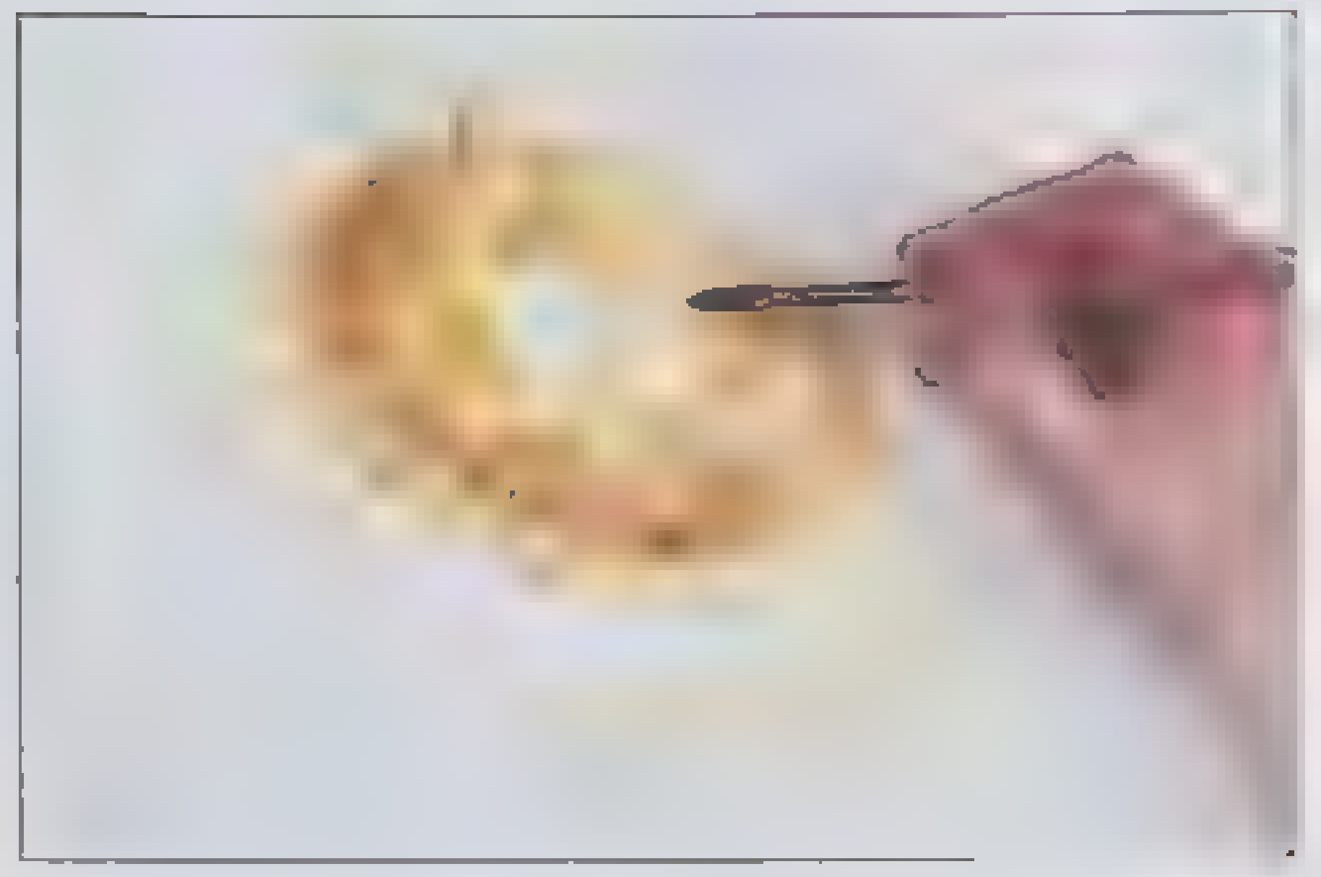

6 ▲ Definește formele
Continuă să umpli carapacea cu sienna arsă [illegible] excepția părții de sus și a marginilor, care refl[illegible] mai multă lumină. Aplică puțin oranj d[illegible] partea de sus. În această etapă, vei contura [illegible] rotundă a crabului: în partea de sus, nuanța [illegible] deschisă, iar în porțiunile aflate [illegible] în um[illegible] aceasta devine mai e[illegible]

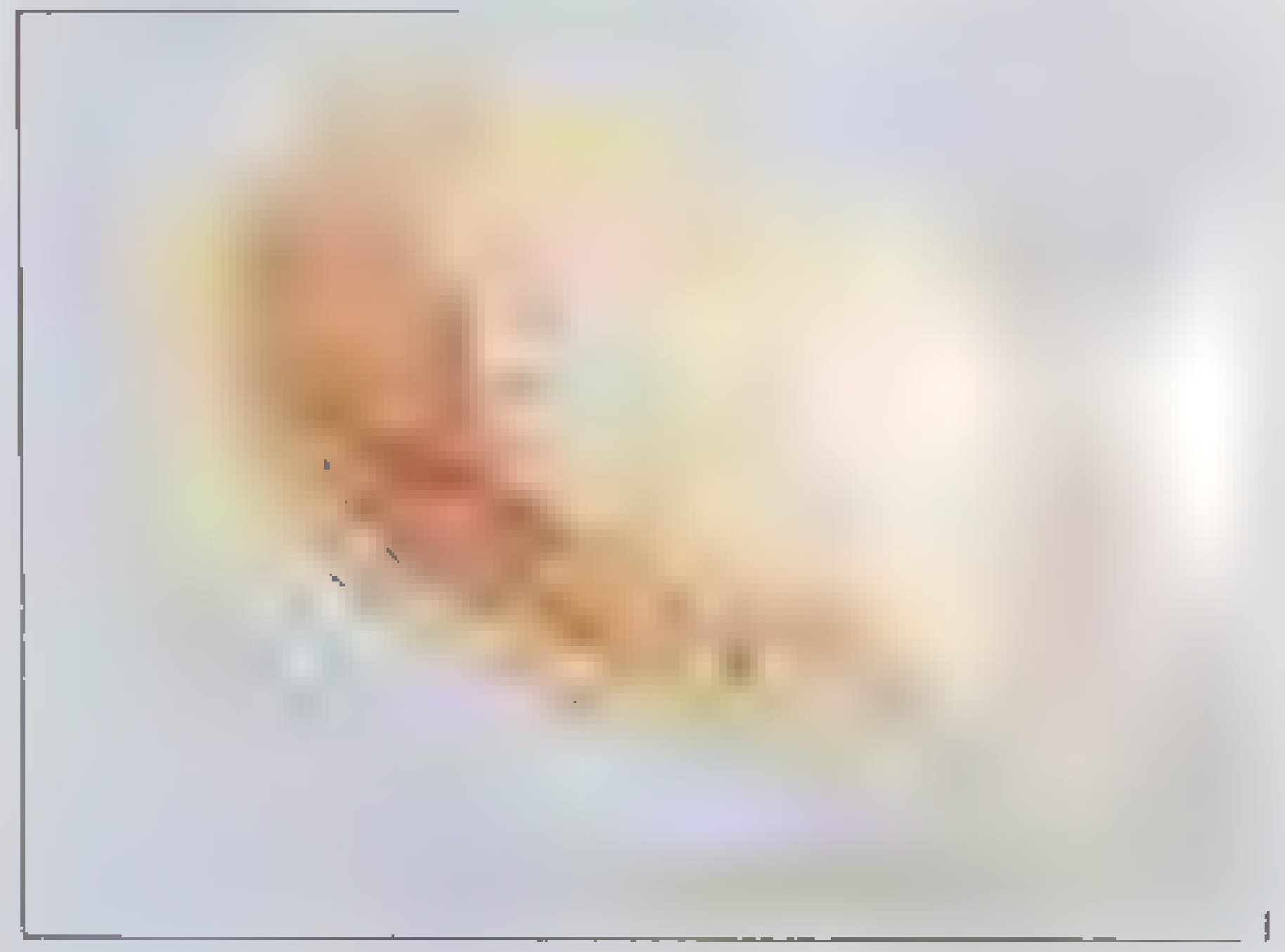

7 ▲ Adaugă culoare
Continuă să suprapui straturile de culoare. Pentru a sugera petele, picură puțină apă curată din pensulă și adaugă o notă de roșu de cadmiu nediluat și puțină sienna arsă. Lasă culorile să se disperseze.

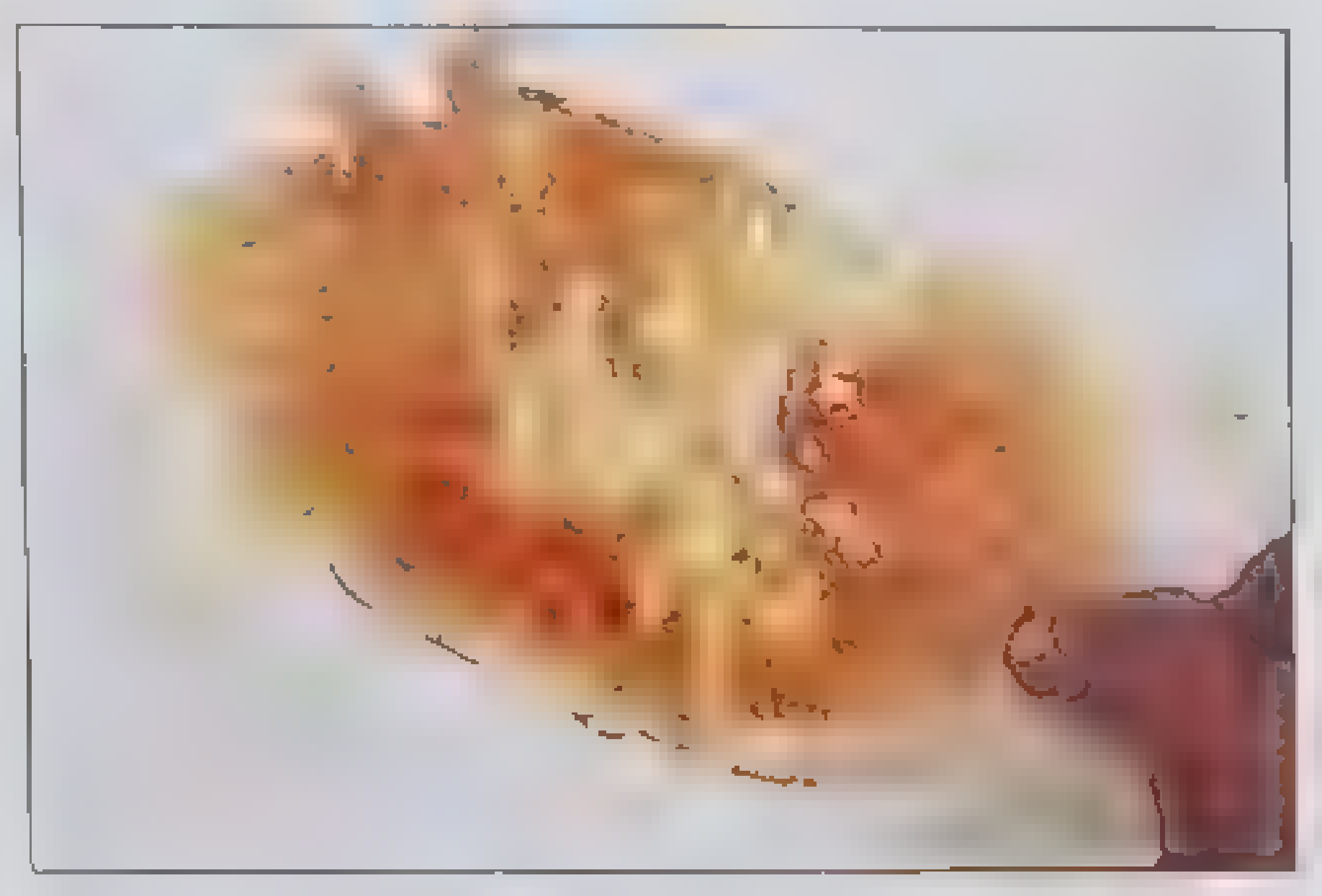

8 ▲ Lucrează marginile
Cu prosopul absorbant, tamponează conturul carapacei pentru a sugera marginile zimțate. Lasă pictura să se usuce în mod natural, astfel încât concentrațiile diferite de culoare să se stabilizeze în ritmul lor propriu. Chiar dacă ar fi mai eficient, un uscător de păr ar determina omogenizarea tonurilor.

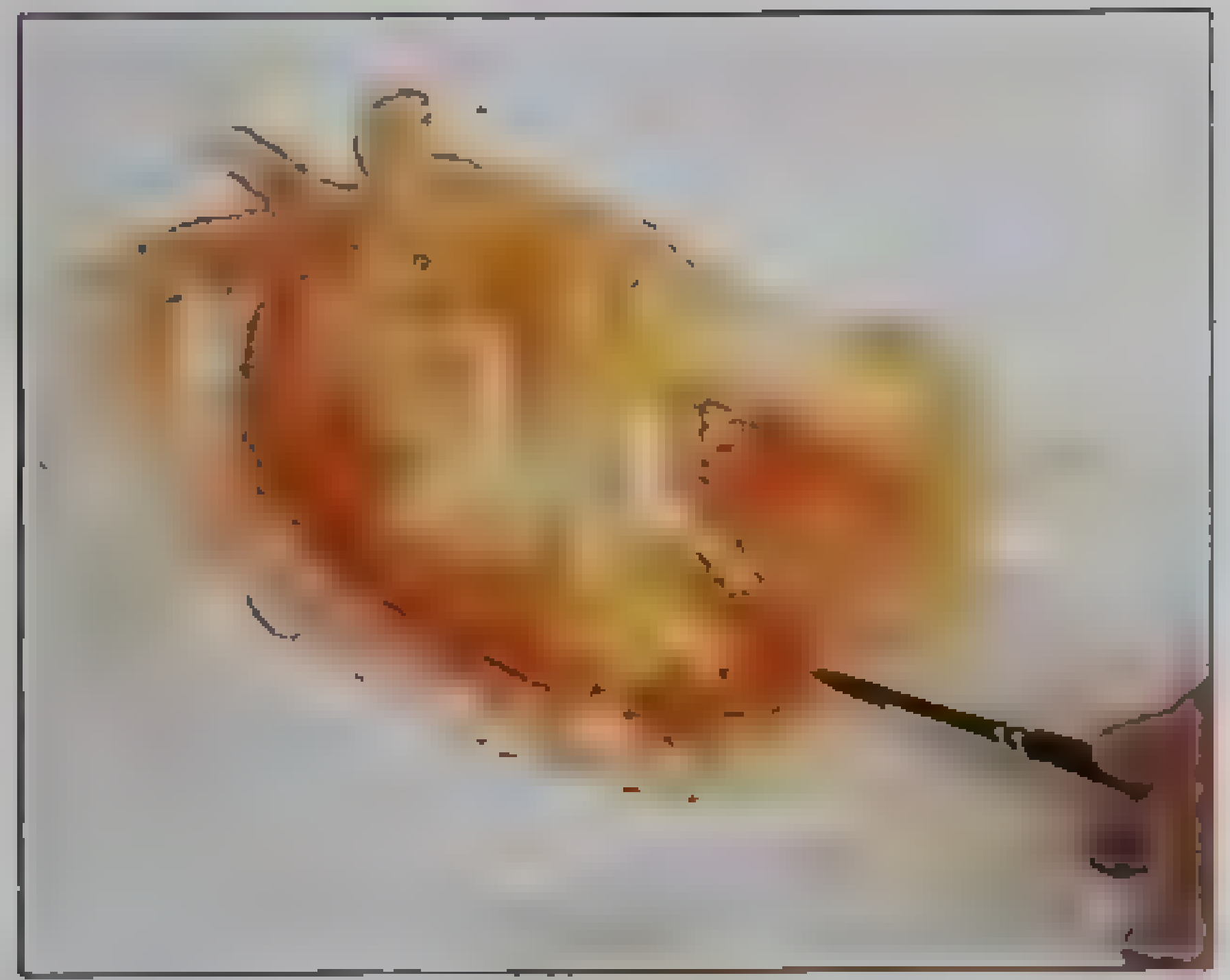

9 ◀ **O definire mai accentuată**
Acum, picură mai multă apă pe carapace. Folosind vârful pensulei nr. 6, desenează o linie de sienna naturală acolo unde corpul rotund întâlnește partea plată, îmbunătățind și definind astfel forma

10 ▶ **Pictează petele întunecate**
Amestecă umbră arsă cu puțină sienna naturală și pictează petele mai întunecate cu pensula nr. 2. Aplică din loc în loc tușe de pensulă mici și rapide, pentru a crea o suprafață pestriță.

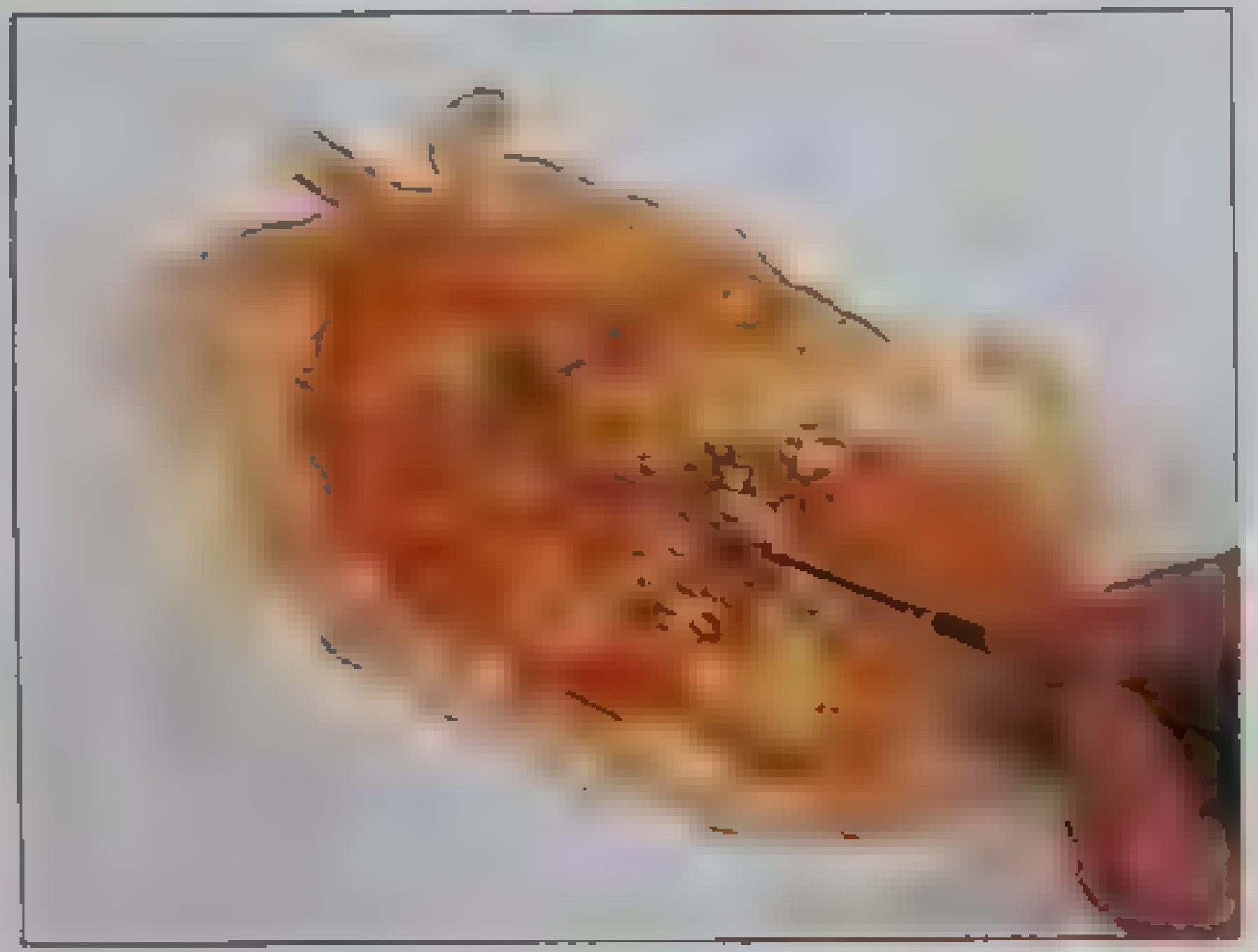

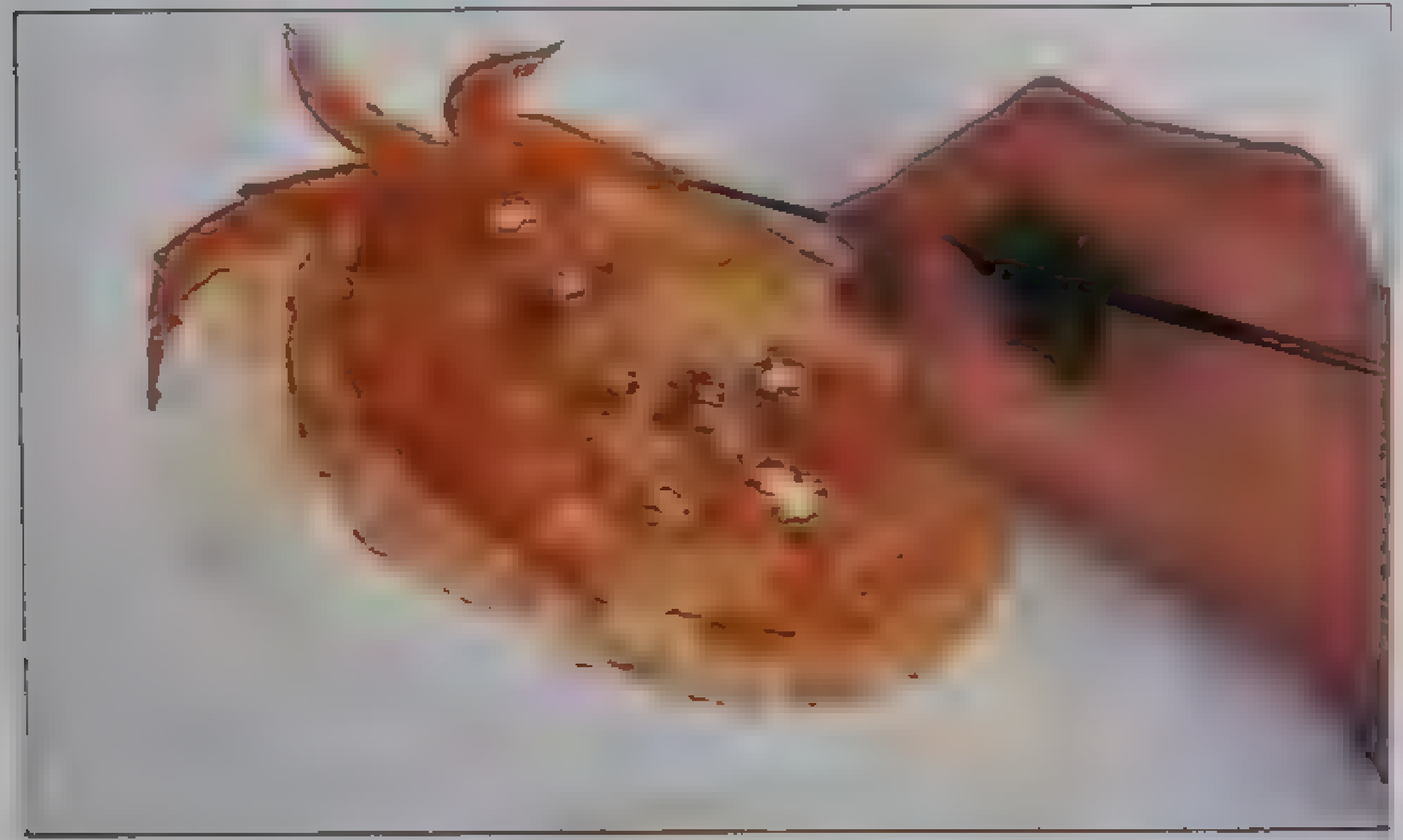

▼ Odată ce culoarea este uscată, poți observa efectele interesante produse de infiltrațiile apei și ale pigmentului diluat într-un strat de vopsea umedă, creând pete de tip „conopidă” și sugerând astfel suprafața pestrița și neuniforma a carapacei crabului.

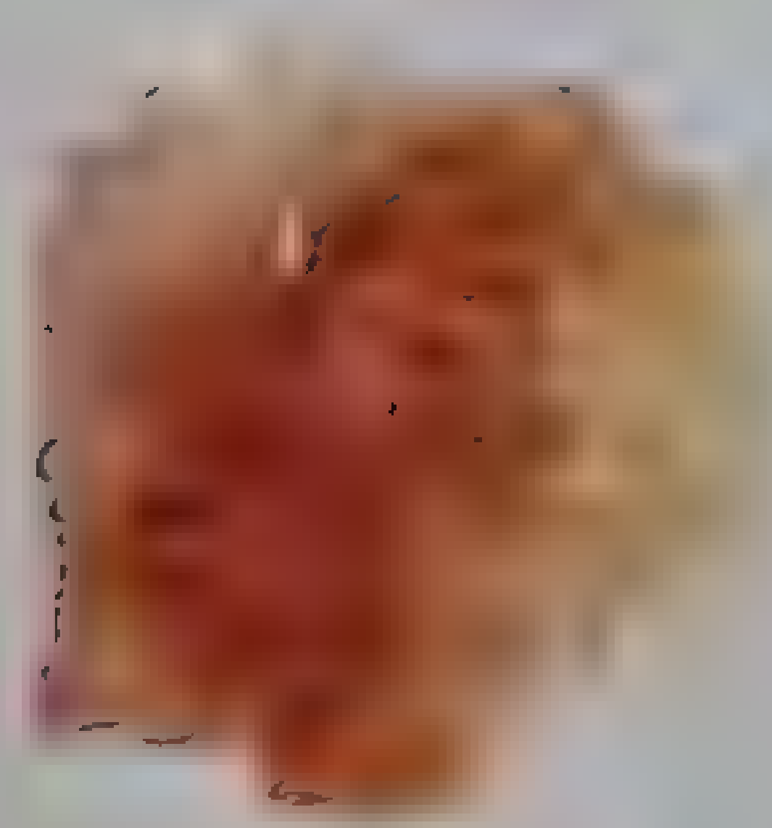

12 ▶ **Adaugă umbrele**
Întinde sienna arsă diluată peste piciorușe. Înainte de a se usca, pictează umbrele de pe marginile articolelor și zonele dintre articulații cu un amestec de umbră arsă și albastru-ultramarin. Marginile se vor [illegible] amestecându-se cu sienna arsă.

SFATURI
Pete albe de lumină

Picturile în acuarelă au o prospețime unică, mai cu seamă datorită hârtiei albe ce transpare printre culorile suprapuse. Nu uita: te poți gândi la hârtia albă tot ca la o altă culoare. Lăsând libere zone subtile și pete de hârtie albă, poți crea reflexii strălucitoare și poți reda impresia unor suprafețe luminoase. Aceste zone albe lasă totodată pictura să „respire”, creând jocuri de lumină în interiorul lucrării.

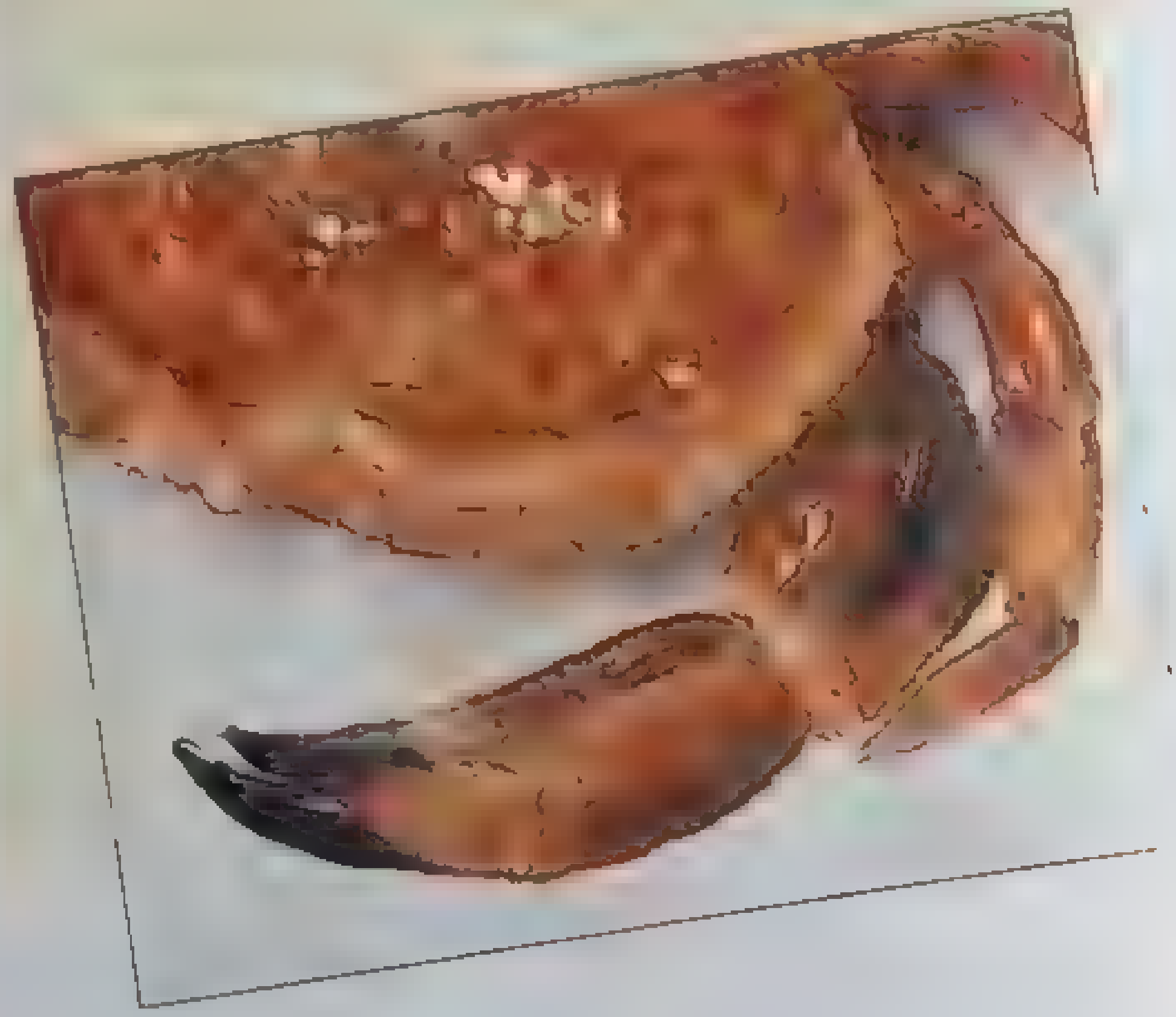

11 ◀ **Pictează picioarele**
Lasă culoarea să se usuce complet, apoi șterge petele de lichid petru mascare, frecându-le cu guma de șters, astfel încât să evidențiezi reflexiile mici și strălucitoare ale carapacei. Acum pictează primul grup de piciorușe, aplicând sienna naturală diluată cu pensula nr. 2. Nu umple complet contururile, ci folosește tușe scurte și distanțate, punând astfel în evidență pete mici din culoarea de dedesubt, pentru a reda reflexiile. Lasă totul să se usuce. Având în vedere că nu lucrezi pe hârtie umedă, culoarea se va usca, subliniind marginile bine definite.

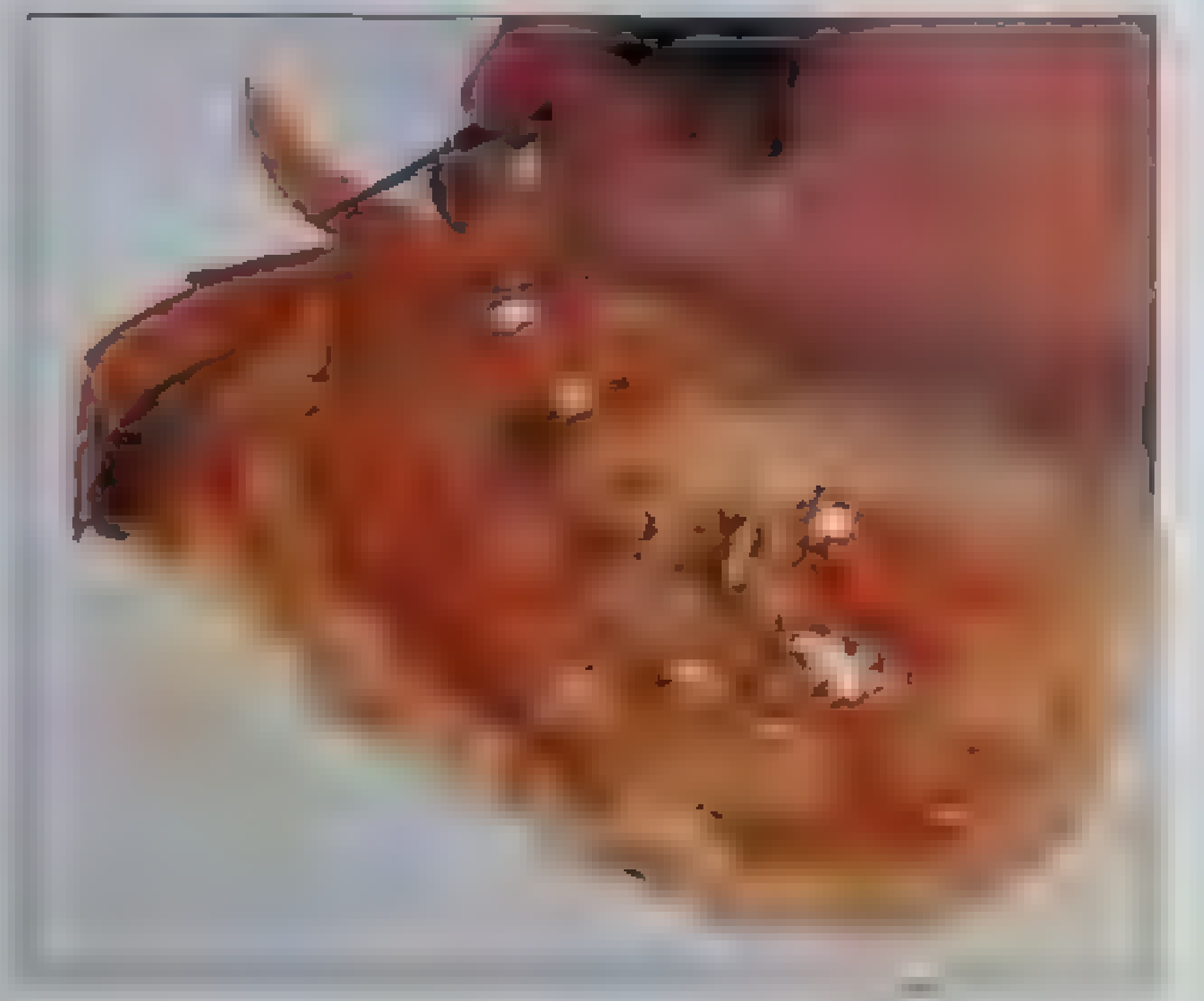

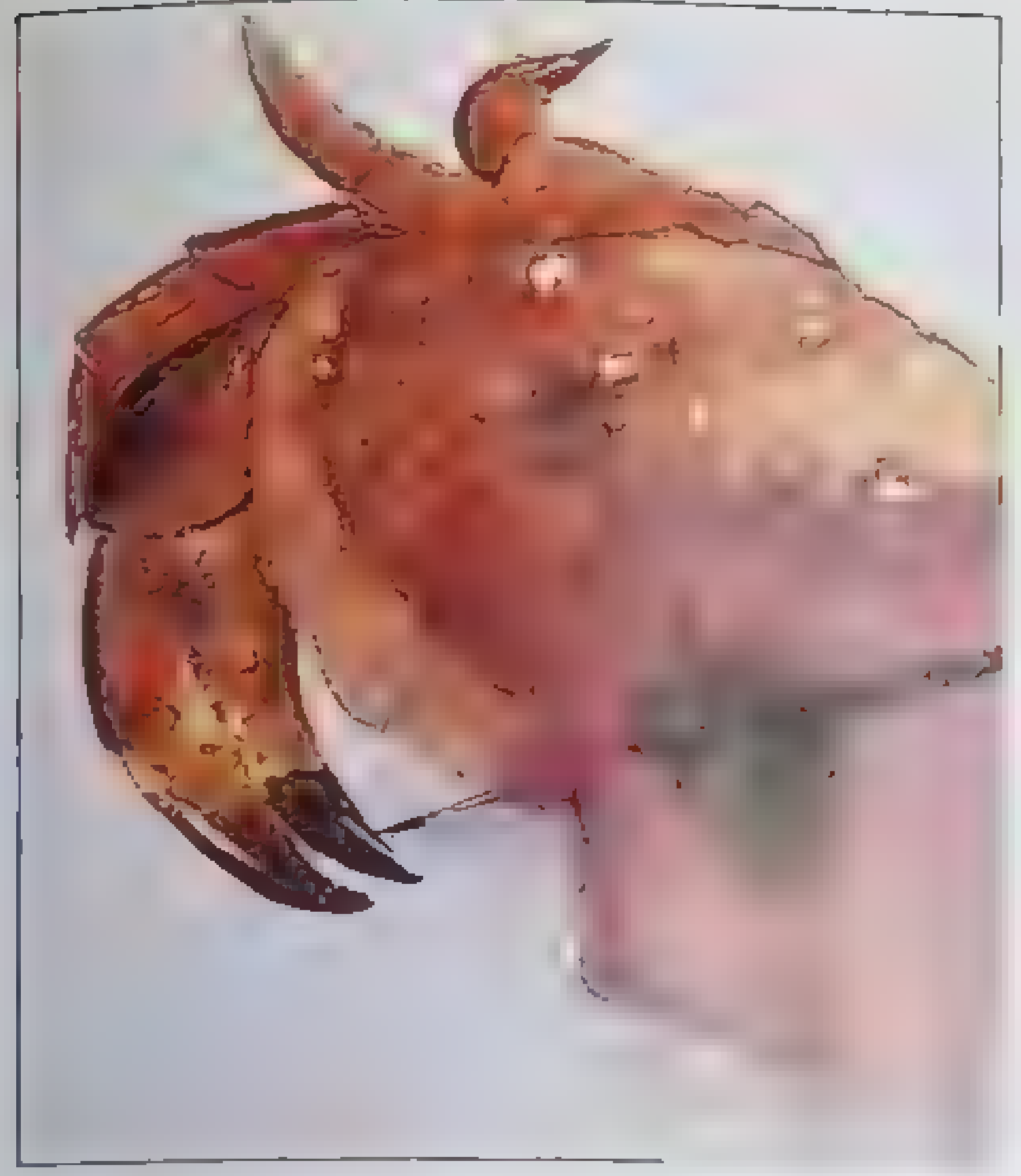

13 ◀ **Pictează cleștii**
Repetă pașii 11 și 12 pentru a picta prima sene de clești, de data aceasta accentuând puțin umbrele. Închide amestecul obținut anterior, adăugând încă puțin albastru-ultramarin pentru a picta vârful cleștilor. Aplică tușe de pensulă scurte și distanțate, lăsând expuse anumite zone din culoarea de dedesubt, pentru a pune în evidență reflexiile [illegible] petele de lumină

14 [illegible] desenul cleștilor
[illegible] Acum, pictează a[illegible] piciorușe, aplicând [illegible]izată pentru prima [illegible] totul să se usuce

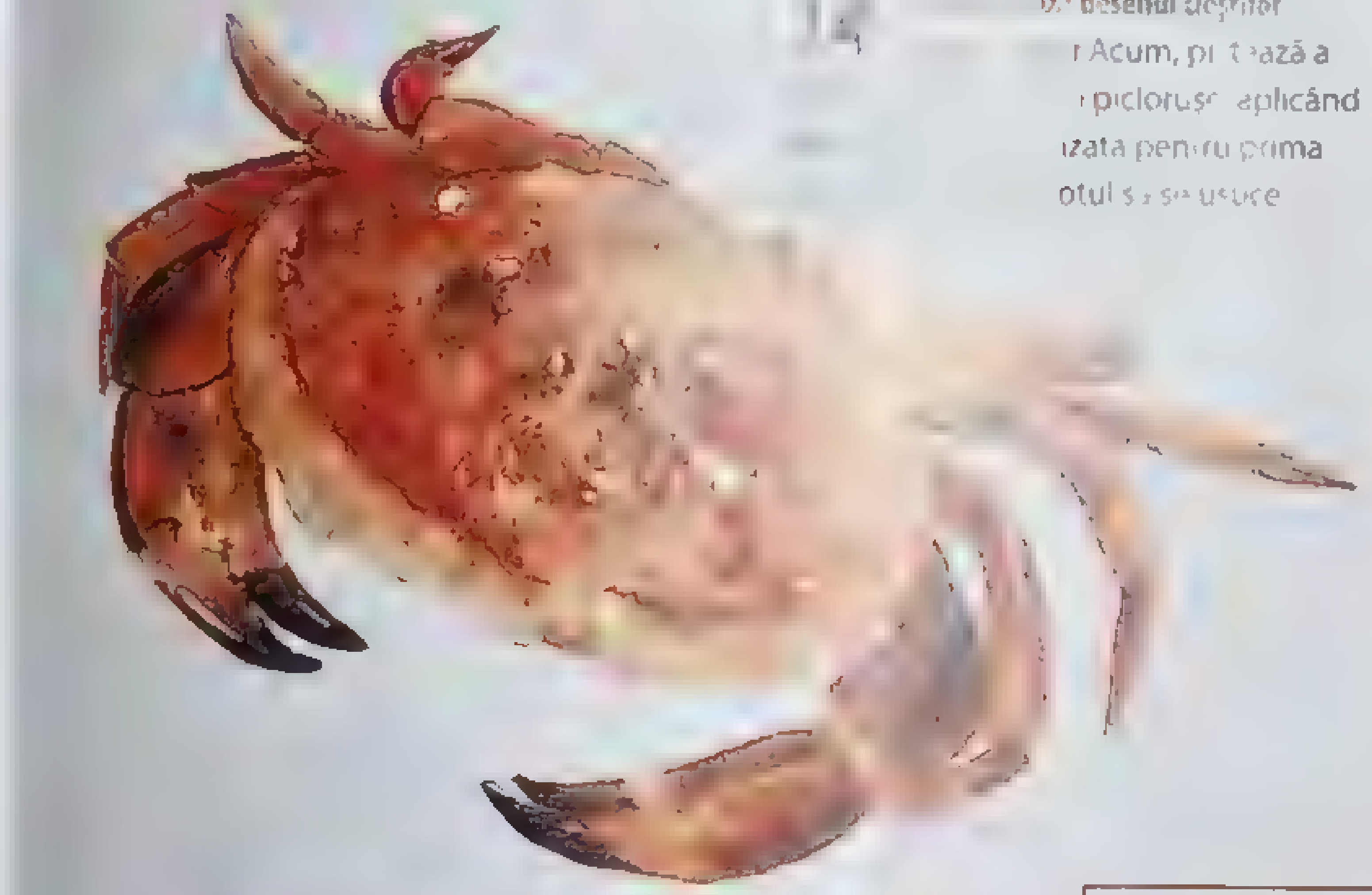

Fii creativ!
Un efect estompat

În această versiune, artistul a lucrat într-o manieră și mai liberă. El a folosit în acest caz mult mai multă apă: observă cum o parte a cleștilor și a piciorușelor este dizolvată, creând un efect frumos de incertitudine. Pictând o umbră sub crab, artistul a sugerat o farfurie albă. Cu toate acestea, nu a accentuat-o prea mult, pentru a nu distrage atenția de la subiect: aceasta servește doar ca un context pentru crab

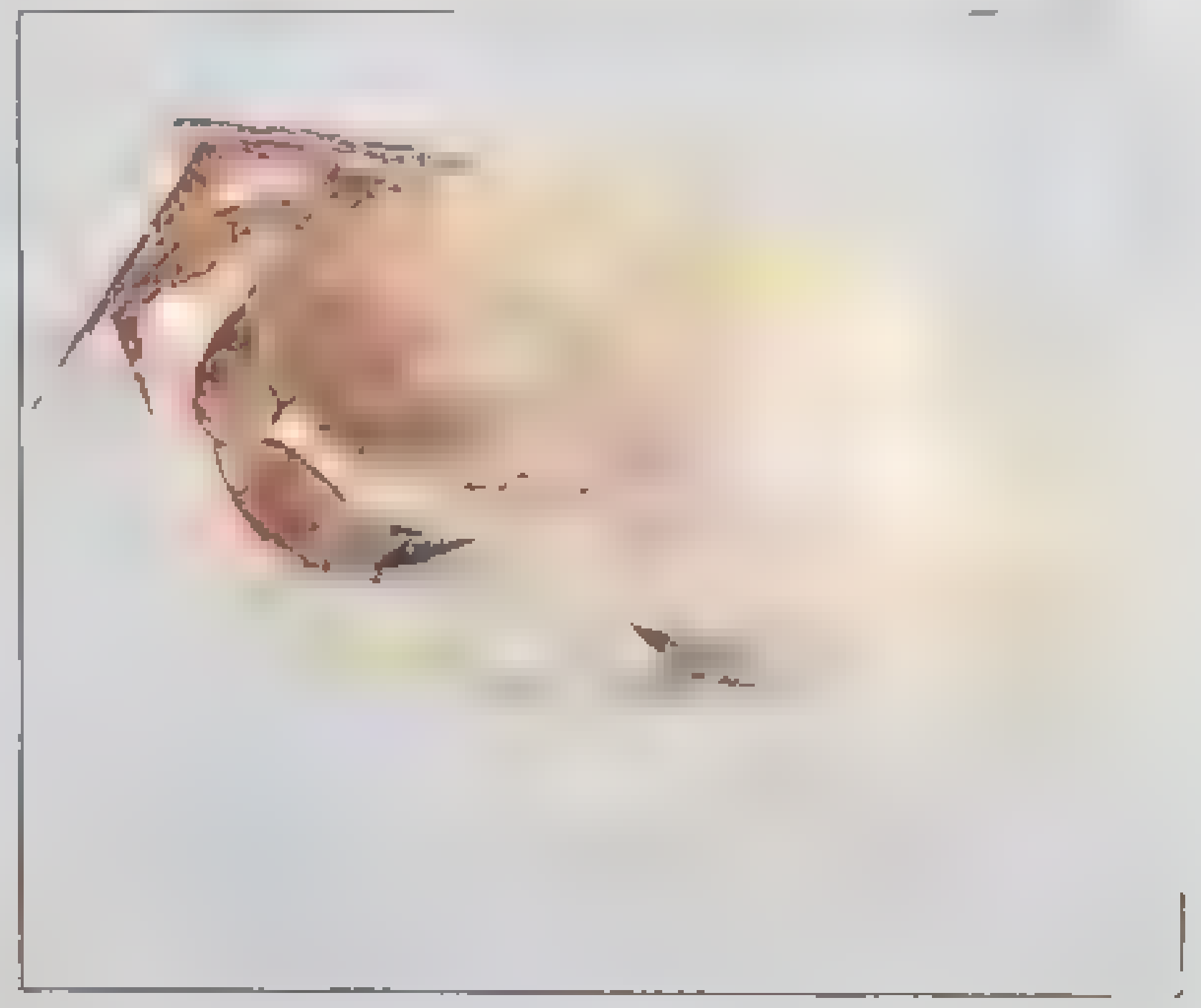

UN PAS ÎNAINTE

Poți alege să te oprești aici. Uneori, prea multe detalii tind să transforme o imagine clară într-una confuză. Cu toate acestea, poți să accentuezi contrastele sau poți să redai unele umbre din fundal pentru a ancora crabul în spațiul din jur.

15 ▶ **Efecte pentru suprafețe și detalii**
Pentru corpul crabului, aplică sienna arsă cu pensula nr. 6, evidențiind forma și grosimea carapacei. Folosește din nou tușe de pensulă scurte și rapide pentru a consolida motivele deja prezente, în special în jurul marginilor carapacei.

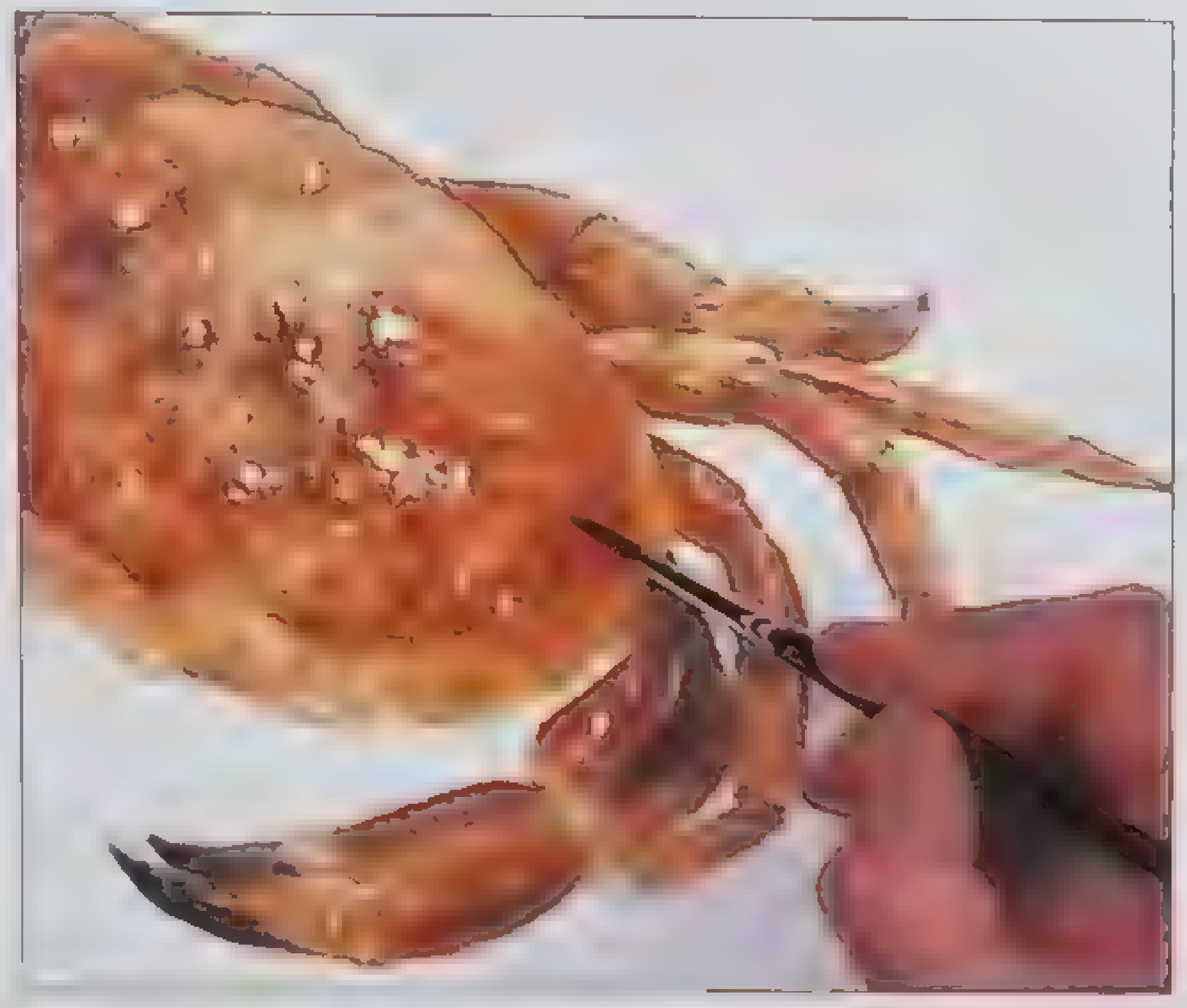

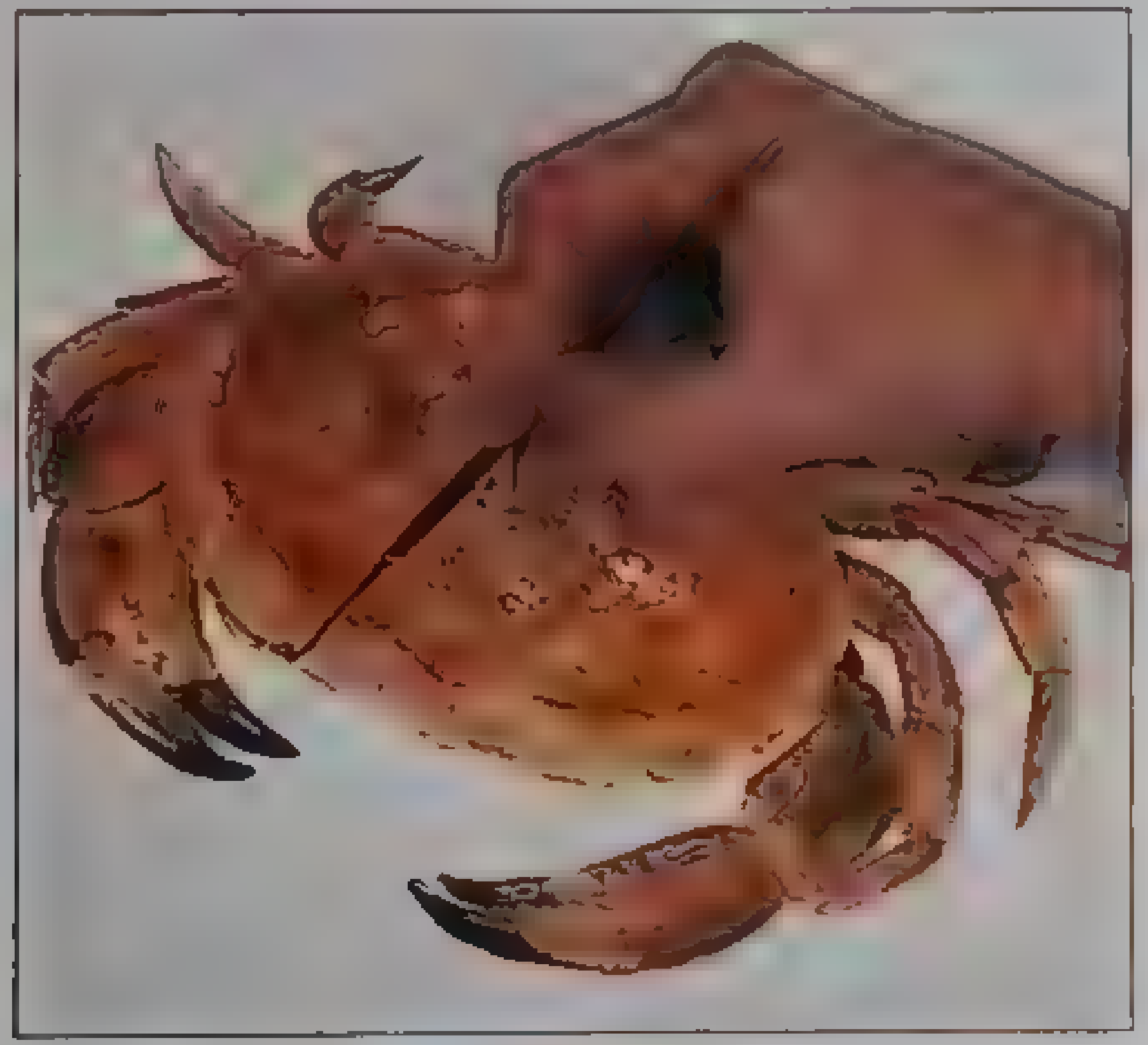

16 ▲ **Tonuri mai închise**
Ia pensula nr. 2 şi pictează peste unele umbre de pe cleşti şi picioruşe, cu ajutorul unui amestec de sienna arsă şi albastru-ultramarin, astfel încât acestea să iasă mai mult în evidenţă. Apoi, pictează o linie subţire întreruptă în partea de jos a crabului pentru a-i întregi forma. La final, lasă imaginea să se usuce.

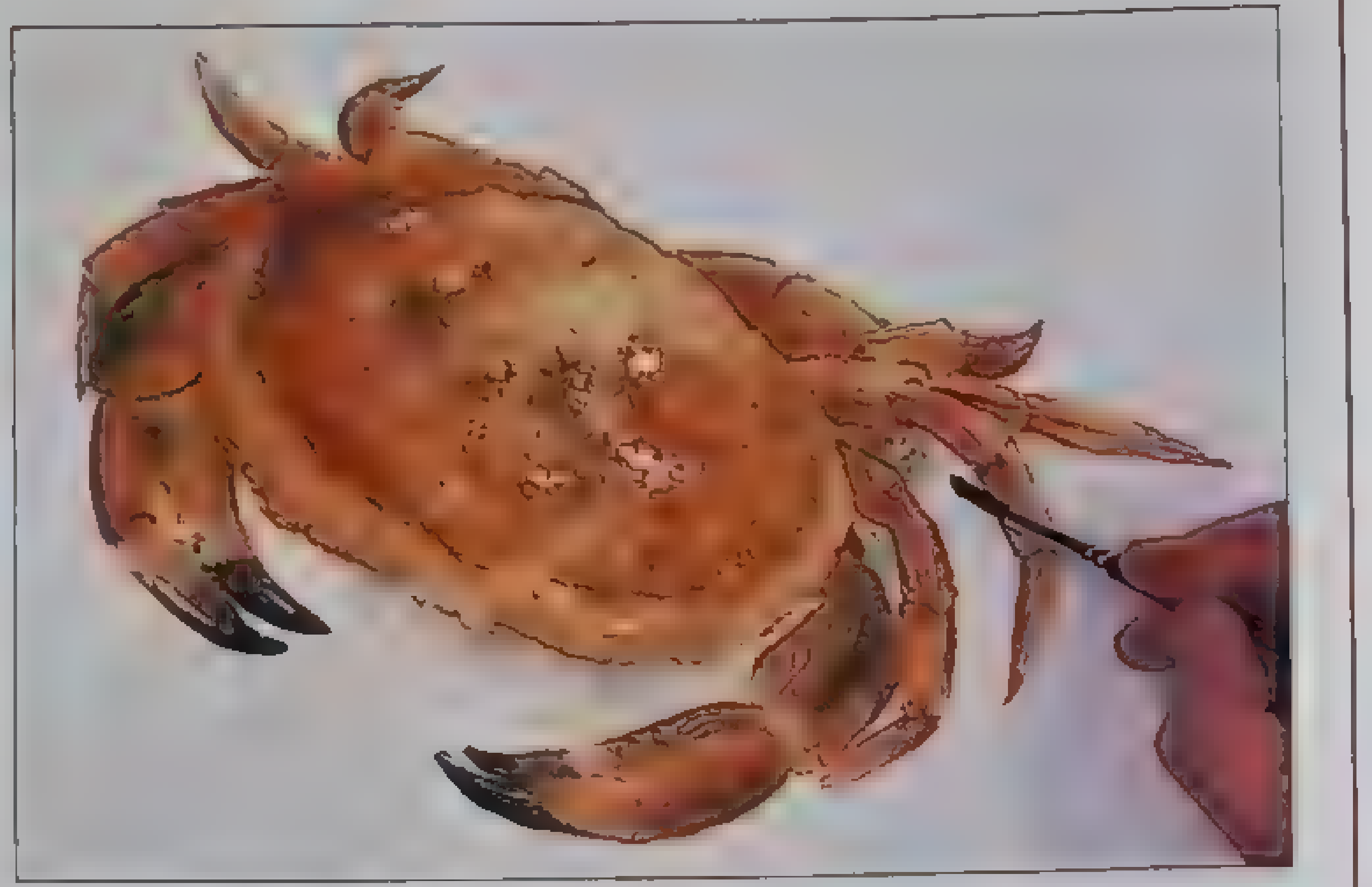

17 ▲ **Pictează umbra din fundal**
Umbra de sub crab conferă o senzaţie de profunzime. Folosind pensula nr. 6, pictează umbra cu sienna arsă şi aplică apoi un nou amestec subtil de sienna arsă şi albastru-ultramarin. Curăţă pensula şi lasă să se scurgă puţină apă peste această zonă; culoarea se va dispersa şi se va usca, creând efectul marginilor estompate.

O LUCRARE COMPLETĂ

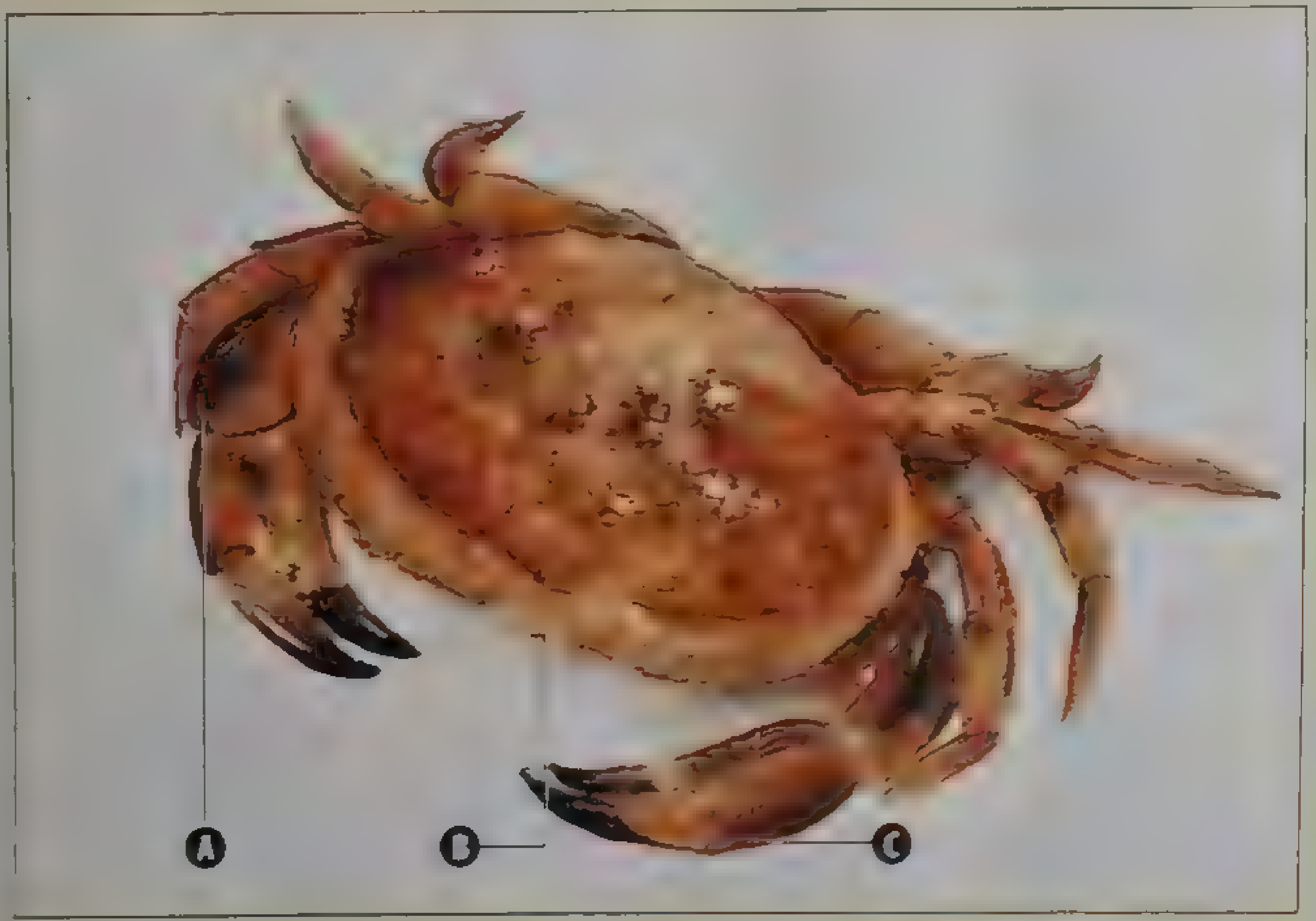

A Forme rotunjite
Formele rotunjite ale cleştilor şi picioruşelor au fost redate cu ajutorul straturilor suprapuse de culoare, lucrând de la nuanţele deschise la cele întunecate şi lăsând albe reflexiile de lumină.

B Suprafaţă pestriţă
Am redat cu fidelitate motivele pătate ale carapacei folosind tehnica „umed pe umed", respectiv tamponând lucrarea cu prosopul de hârtie absorbantă şi lăsând culoarea să se usuce şi să se disperseze treptat.

C Umbre subtile şi estompate
Aspectul unei umbre este folosit pentru a fixa crabul în spaţiul înconjurător. Umbra este mai întunecată chiar sub crab şi se dizolvă treptat prin estompare.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Pictează câteva instrumente muzicale în acrilice.

- Află cum poţi conferi vitalitate şi dinamism unui obiect static
- Creează efectul de lemn neted şi lustruit
- Foloseşte-te de culoare pentru a crea efectele calde ale texturii lemnului

Învaţă să cunoşti pânza

Pânza reprezintă unul dintre cele mai bune suporturi pentru culorile de ulei şi acrilice datorită modului în care răspunde presiunii pensulei. O poţi pregăti şi întinde singur, fără prea mari dificultăţi. Află cum!

De când artiştii au început să picteze în ulei, pânza a devenit suportul cel mai comun pentru pictură. Pânza întinsă răspunde pensulei într-o manieră cu adevărat excepţională; niciun suport nu are aceeaşi elasticitate, iar textura sa are asprimea necesară pentru a [illegible] culoarea. Rezultatul constă într-o su[illegible] bogată şi expresivă. Un alt avanta[illegible] prezintă faptul că pânza are o gre[illegible] dusă şi este uşor de transportat. A[illegible] litatea să desfaci un tablou întreg [illegible] să împachetezi pânza şi să o [illegible] într-un spaţiu foarte restrâns

Tipuri de pânză

Pânza este produsă în role lungi, dar, în general, o poţi cumpăra în formatul dorit. Există o gamă largă de ţesături, greutăţi, lăţimi şi texturi pentru orice buget. Dacă pictezi foarte mult, ar fi mai convenabil să-ţi procuri o rolă întreagă de pânză şi să o tai singur.

Ţesătura de in crud este foarte durabi[illegible] [illegible]stentă la uzură. Pânza de in folo[illegible] [illegible] artişti, chiar dacă este mai [illegible]ubţire şi are o suprafaţă mult mai unifor[illegible] [illegible] la fel de robustă. Este produ[illegible] [illegible]in, de la care păstrează cu[illegible] [illegible]

[illegible]omună şi destul de conve[illegible] [illegible] in este pânza de [illegible]ată dintr-o ţesătură cu [illegible]uloare alb-crem. Com[illegible] [illegible]umbacul este mai moale [illegible] poate extinde sau micşora [illegible]e de umiditatea atmosferică şi, prin [illegible]âne mereu bine întins pe cadru. De obicei, pentru a rezolva această problemă, pe spate, între pânză şi cadru, se inserează pene. Mai există şi pânza de cânepă, care are o suprafaţă neobişnuită, aproape brută. Este economică, însă textura ei absoarbe multă culoare dacă nu este tratată corespunzător

Prepararea tradiţională

Ca toate ţesăturile, pânza este foarte absorbantă şi, în general, trebuie tratată înainte de a o utiliza pentru pictură Tratamentul produce un fundal adaptat pentru aplicarea diferitelor materiale.

Pregătirea este deosebit de importantă atunci când se lucrează în culori de ulei, deoarece, în timp, uleiul poate determina putrezirea ţesăturii. Acrilicele pot fi aplicate pe o pânză nepreparată, dar în acest caz, suportul va absorbi multă culoare. Pânzele pentru pictura în ulei sunt în mod tradiţional tratate cu un strat de clei din piele de iepure, confecţionat din piei de iepure uscate şi fierte, urmate de două sau mai multe straturi de grund alb pe bază de ulei. Cleiul din piele de iepure are o putere adezivă scăzută, dar rămâne flexibil atunci când se usucă şi nu crapă dacă îndoi pânza

Deşi mulţi artişti încă preferă să-şi pregătească pânzele în acest mod, fundalul obţinut este adecvat doar pentru ulei, nu şi pentru acrilice. În plus, amestecar[illegible] uscarea adezivului precum [illegible] uscarea su[illegible] pentru fundal necesită timp

Grundul acrilic

Grundul acrilic reprezintă o alternativă mai rapidă decât pregătirea tradiţională cu ulei El reprezintă fundalul ideal pentru pictura în acrilice, însă poate fi utilizat şi pentru ulei. Acesta este un medium alb strălucitor şi poate fi aplicat direct pe pânză, fără să fie nevoie să o acoperi în prealabil cu clei din piele de iepure

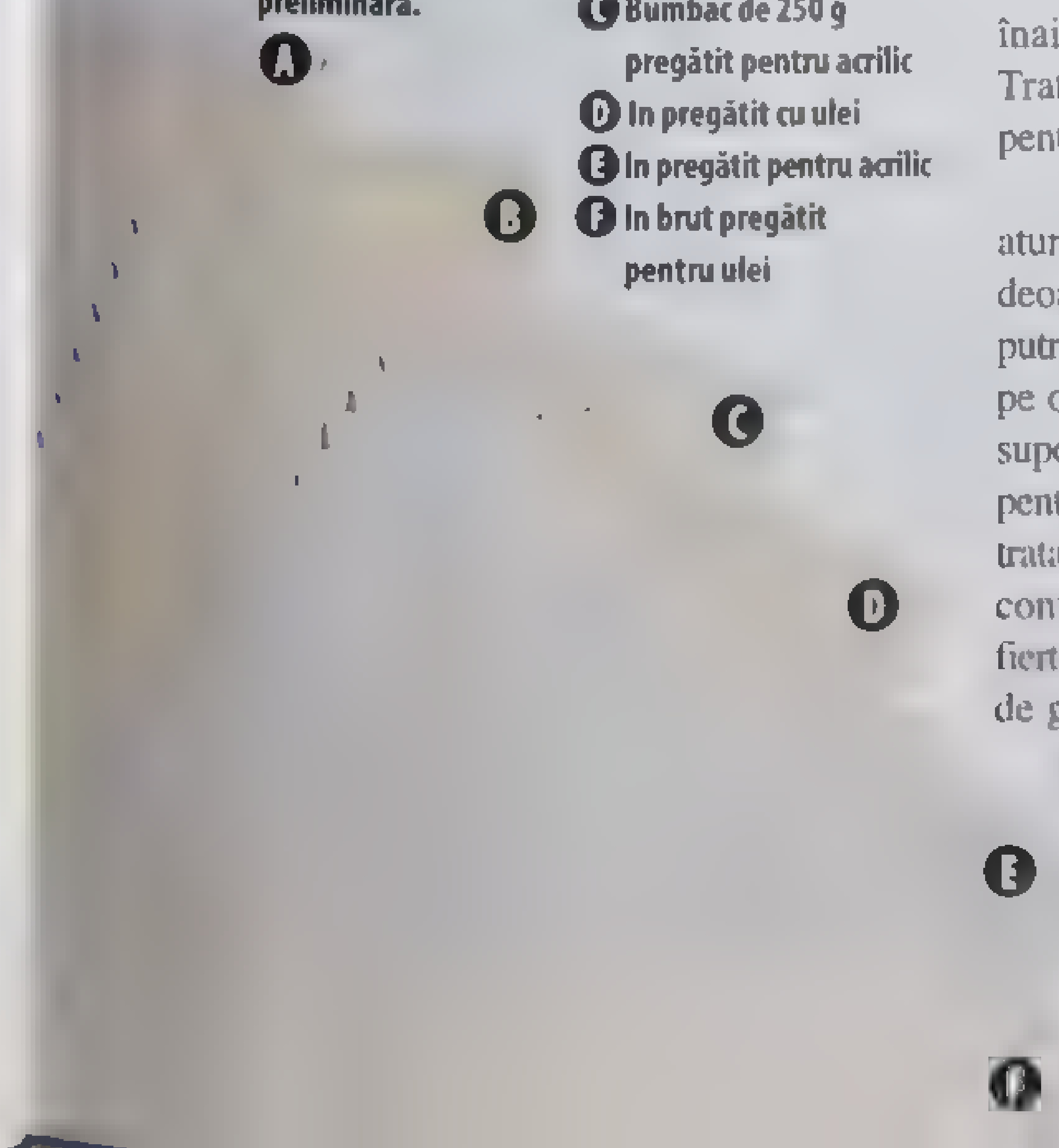

▼ **Pânzele gata de utilizare sunt uşor de întins şi pot fi folosite fără preparare preliminară.**

- **A Bumbac de 350 g pregătit pentru acrilic**
- **B Bumbac de 350 g pregătit cu ulei**
- **C Bumbac de 250 g pregătit pentru acrilic**
- **D In pregătit cu ulei**
- **E In pregătit pentru acrilic**
- **F In brut pregătit pentru ulei**

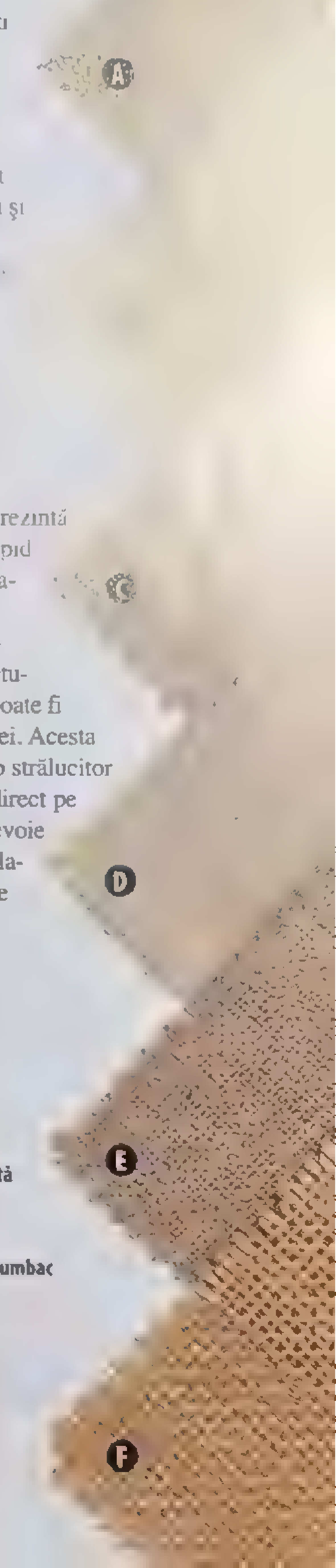

▶ **Această selecţie de pânze netratate prezintă diverse ţesături şi greutăţi disponibile.**

- **A Amestec de in şi de bumbac**
- **B Bumbac de 500 g**
- **C In crud de 370 g**
- **D In extrafin**
- **E In de 350g**
- **F Cânepă fină**

Cum să întinzi o pânză

Dacă nu găsești o pânză deja pregătită la dimensiunea dorită, ai posibilitatea să o întinzi și să o pregătești singur. Vei avea nevoie de un cadru special din lemn, numit șasiu, pe care îl găsești în magazinele de specialitate. Poți chiar să construiești cadrul prin alipirea a patru șipci din lemn. Taie apoi o bucată de pânză, care să fie mai mare decât cadrul, având o margine de 5 cm pe fiecare latură.

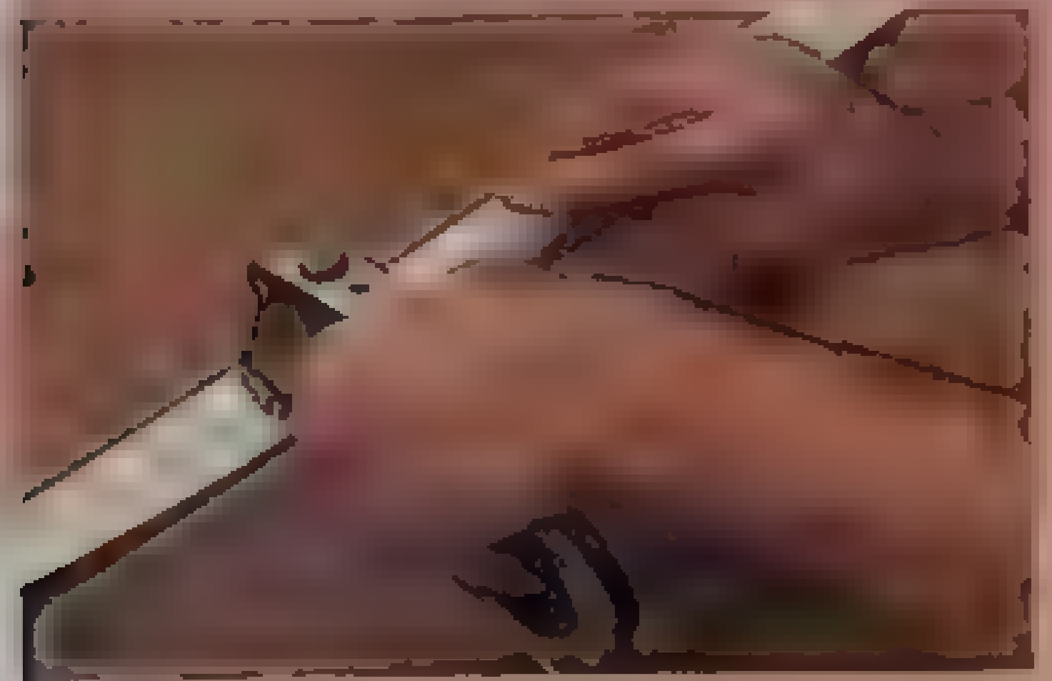

1 **Fixează laturile** Fixează pânza pe centrul uneia dintre laturile lungi ale cadrului cu ajutorul unui capsator. Apoi, întinde-o și fixeaz-o pe centrul laturii opuse. Procedează la fel și cu laturile scurte. Capsează pânza de-a lungul unei șipci, plecând dinspre centru și deplasându-te spre colțuri, mai întâi într-un sens, apoi în celălalt. Repetă operațiunea pentru toate laturile.

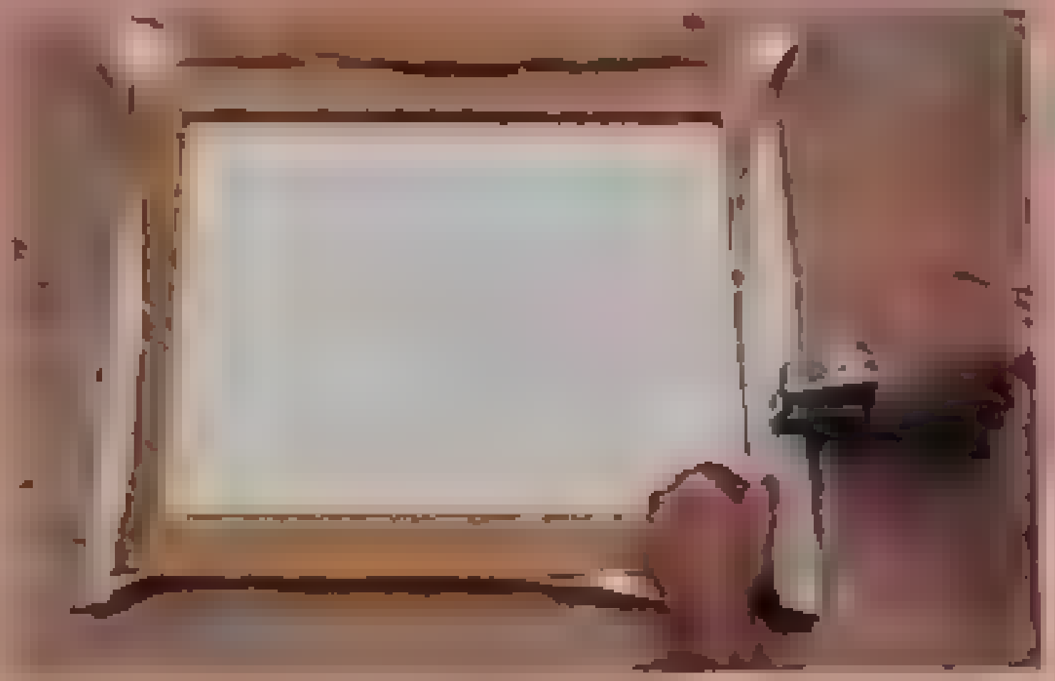

2 **Fixează partea din spate** Întoarce cadrul și fixează pânza pe partea din spate. Începe din nou din centrul fiecărei laturi și înaintează spre exterior până ajungi la colțuri. În acest fel, pânza va fi întinsă și netedă și, implicit, mult mai rezistentă.

MATERIALE

- Un cadru din lemn (șasiu)
- O pânză
- O foarfecă
- Un capsator cu capse metalice
- Pene din lemn
- Un ciocan
- Grund acrilic
- Pensulă tip bidinea mică

3 **Fixează colțurile** Îndoaie marginile pânzei în cele patru colțuri ale cadrului, încercând să obții o cută cât se poate de netedă și plată. Fixeaz-o apoi cu capsatorul.

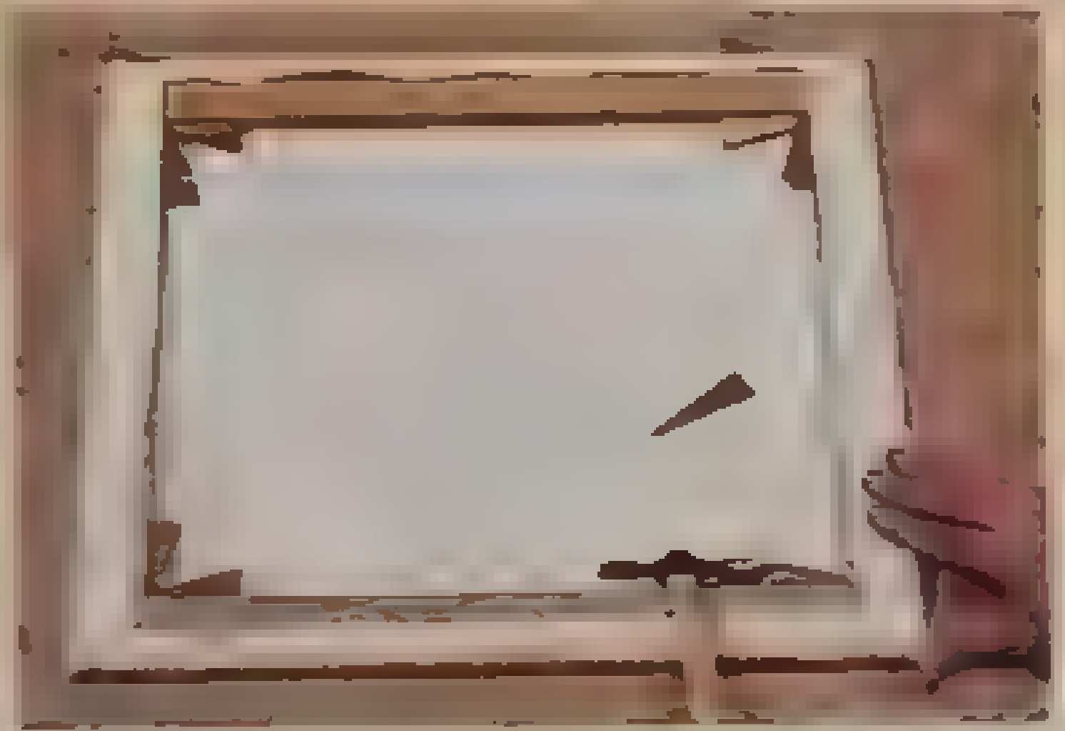

4 **Aplică penele** În cazul în care pânza se deplasează, inserează niște pene în fisurile din colțurile cadrului, fără să apeși totuși prea tare. În această etapă, nu trebuie să întinzi prea mult pânza: poți regla tensiunea și mai târziu.

5 **Aplică grund acrilic** La final, cu o pensulă mică de tip bidinea acoperă pânza cu două straturi de grund acrilic, lăsând preparația să se usuce complet între cele două straturi.

Pentru un fundal deosebit de flexibil și ușor de pregătit, încearcă să amesteci grundul acrilic și un medium acrilic în părți egale. Ambele materiale sunt disponibile în magazinele de specialitate. Baza de acrilic este uneori numită glet acrilic, însă ai grijă să nu-l confunzi cu ipsosul adevărat, fabricat din carbonat de calciu, care nu este elastic.

Pânze pregătite

Dacă nu dorești să-ți pregătești singur pânza, o poți cumpăra gata pregătită. Ai posibilitatea să o atașezi de un cadru din lemn sau să o cașerezi pe o planșetă de desen cu bandă adezivă, astfel încât să obții un suport gata de utilizare. Există, de asemenea, pânze deja tratate și întinse pe șasiuri din lemn ușoare, disponibile în diferite dimensiuni standard. Ele pot fi din in sau din bumbac și pot conține și un procent de fibre sintetice. Alege textura în funcție de tipul de lucrare pe care vrei să-l realizezi. Cele cu textura foarte fină sunt foarte bune pentru lucrările în detaliu, iar cele grosiere, în care textura este vizibilă prin pictură, sunt potrivite dacă intenționezi să creezi efecte puternice de materialitate în lucrarea terminată.

O alternativă la pânzele întinse pe șasiu sunt pânzele fixate pe planșeta de desen. Acestea au o suprafață bună și sunt disponibile atât în variante cu textură fină, cât și cu textură grosieră.

Fii totuși atent. Cele mai multe dintre pânzele gata tratate și cele întinse pe o planșetă de desen sunt preparate cu grund acrilic și permit lucrul atât cu acrilice, cât și cu ulei; altele, în schimb, sunt tratate cu un fundal pe bază de ulei, fiind destinate exclusiv utilizării pentru pictura în ulei. Este important să nu folosești acrilice pe un suport pregătit pentru ulei, deoarece suprafața uleioasă se poate deteriora și poate îndepărta culoarea. Citește întotdeauna instrucțiunile producătorului pentru a verifica dacă suportul este cel pe care îl dorești.

O ramă metalizată

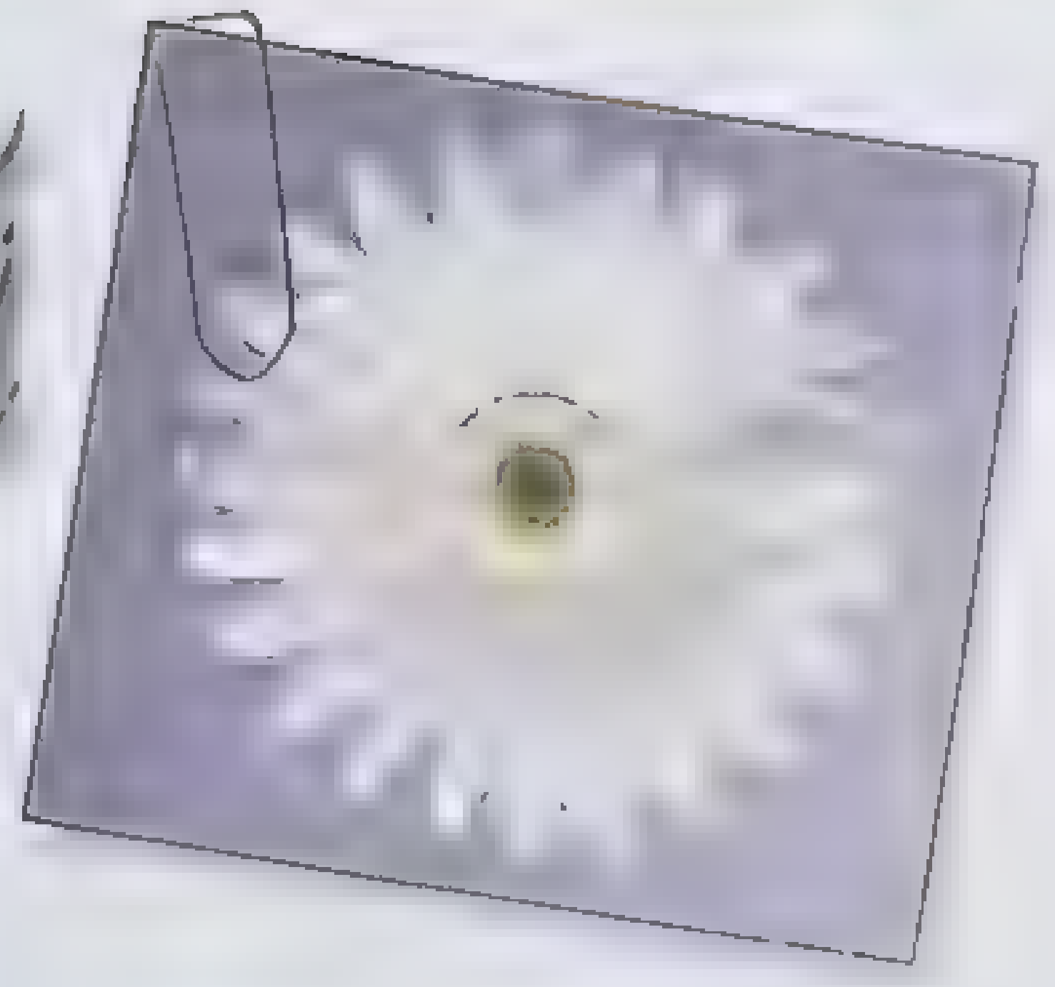

Decorează o ramă simplă, acoperind-o cu foiță metalică și cu margarete în relief.

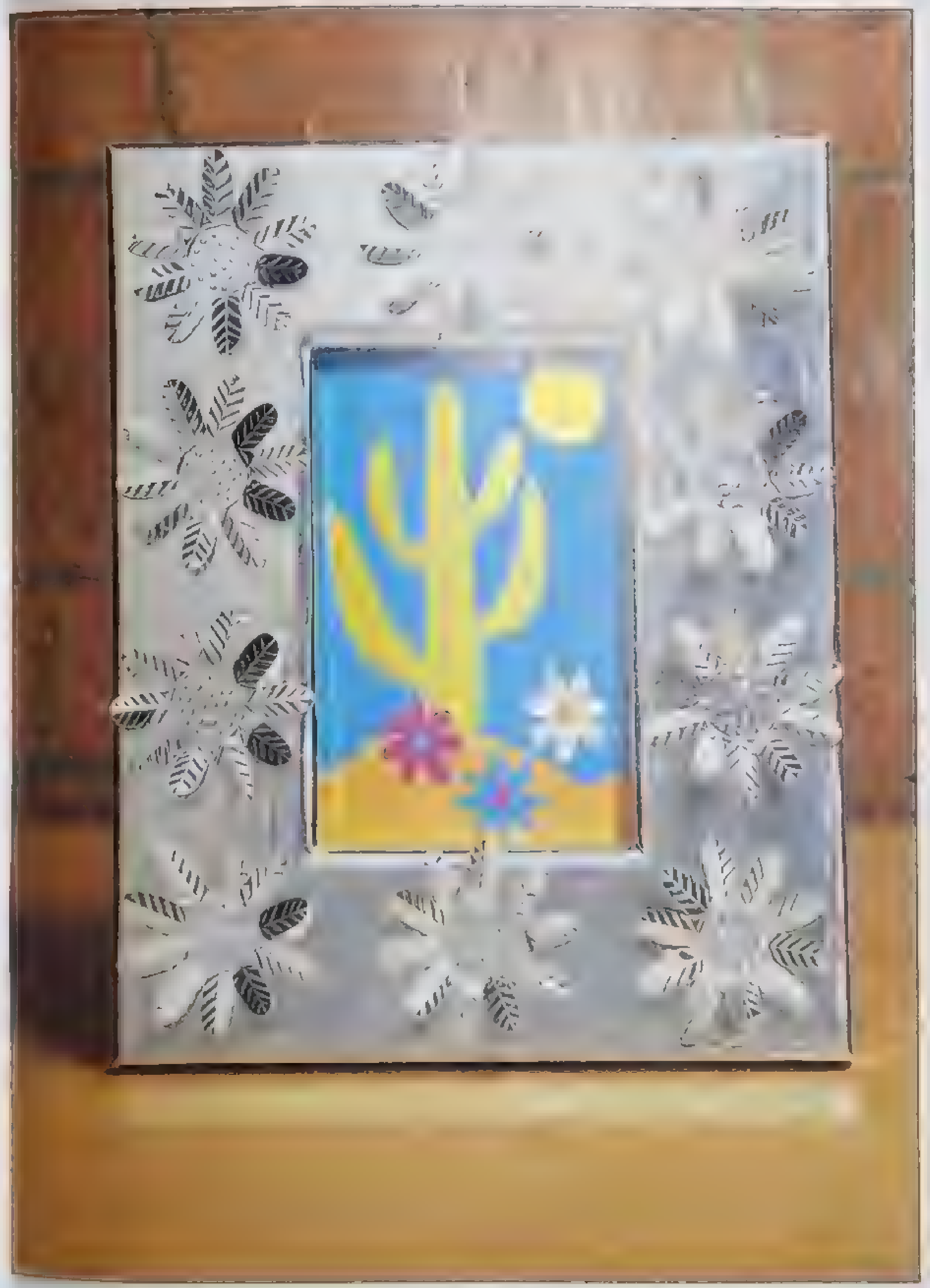

De secole este cunoscută tehnica prin care obiectele (cum ar fi sfeșnicele, ramele oglinzilor și panourile ușilor) sunt acoperite cu foi[illegible] subțiri din metal, pentru a le da un ae[illegible] fisticat. Lucrul cu lamele din meta[illegible] dificil din punct de vedere tehnic și n[illegible] sită îndemânare, însă poți obține rezulta[illegible] excelente, chiar dacă mai puțin durab[illegible] folosind o foiță metalică. Foițele p[illegible] site în magazinele cu materi[illegible] tură bine aprovizion[illegible] le sau foi, cu finisa[illegible] cuprul sau alama. Foi[illegible] subțire pentru a putea fi [illegible] cu[illegible] ca, iar maleabilitatea ace[illegible] să desenezi pe o latură mo[illegible] un creion sau un pix, obț[illegible] desen prin **reliefare** pe latura o[illegible] acest exercițiu, am acoperit cu folie de[illegible] miniu un cadru din lemn. Am tăiat apoi margaretele stilizate din decupajele din foiță, desenând motive în relief.

MATERIALE

- Un cadru din lemn
- Carton subțire pentru formă
- Un creion
- O riglă
- O foarfecă
- Folie de aluminiu
- Lipici
- Carton gros
- Un pix

◄ Această ramă strălucitoare, cu detaliile margaretelor, va conferi fotografiei tale un efect deosebit.

ÎNCEPE

1 ▼ Pregătește forma din carton
Scoate sticla și partea din spate a cadrului și pune-l cu fața în jos, în mijlocul unei foi mari din carton subțire. Desenează conturul exterior și interior al cadrului. Măsoară grosimea marginii exterioare a cadrului și desenează pe carton, în jurul pătratului din exterior, o bandă de aceeași grosime. Măsoară grosimea marginii interioare a cadrului și desenează în interiorul pătratului o bandă care să aibă aceeași lățime, plus 5 mm.

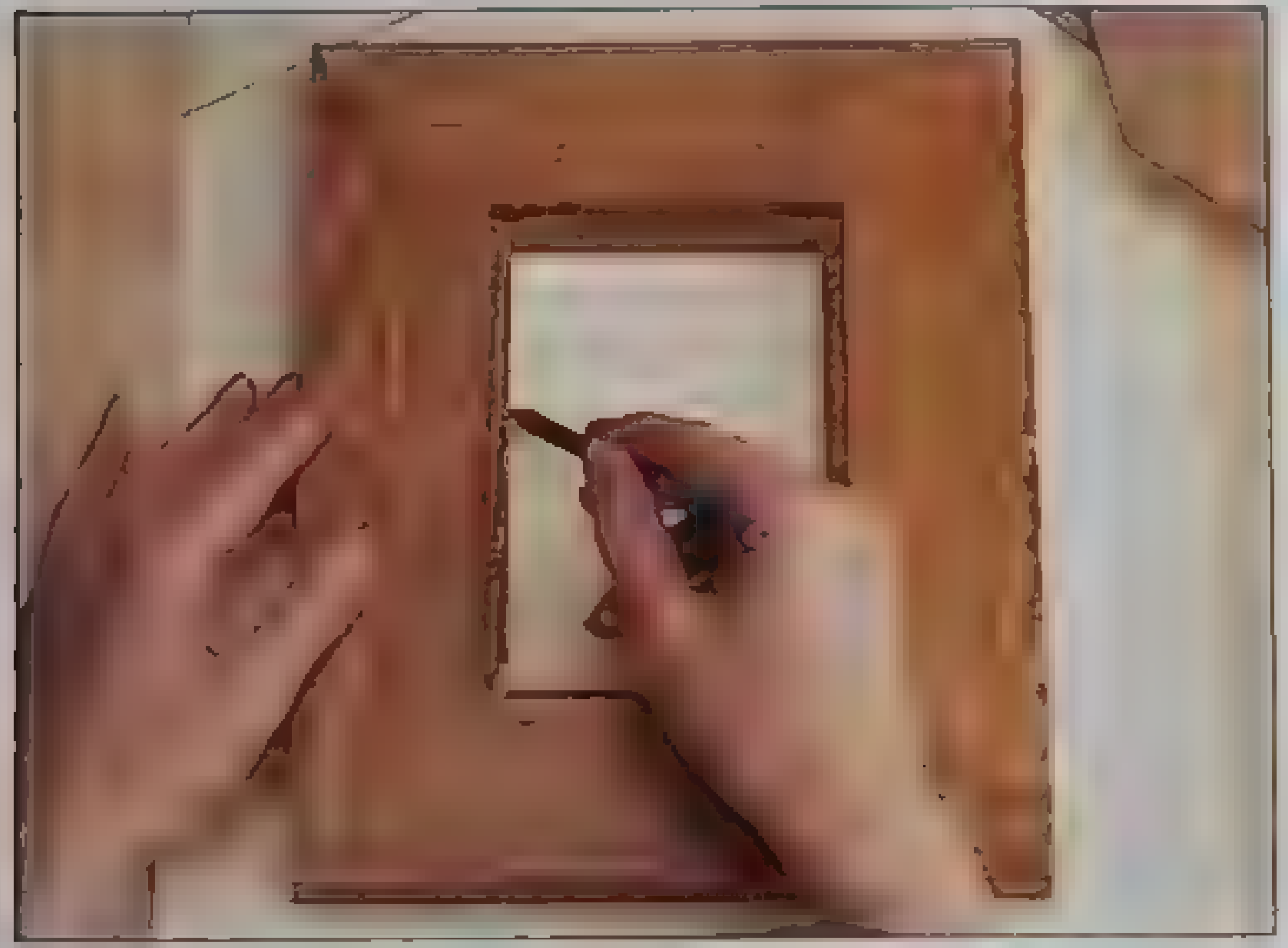

3 ▶ Transferă liniile
Taie din nou folia, cu excepția părții din centru. Cu ajutorul cartonului, marchează și evidențiază cu creionul punctele în care se intersectează liniile, la colțurile interioare și exterioare. Unește punctele folosind creionul și rigla, pentru a transfera liniile de pliere. Liniile externe trebuie să continue până la margini.

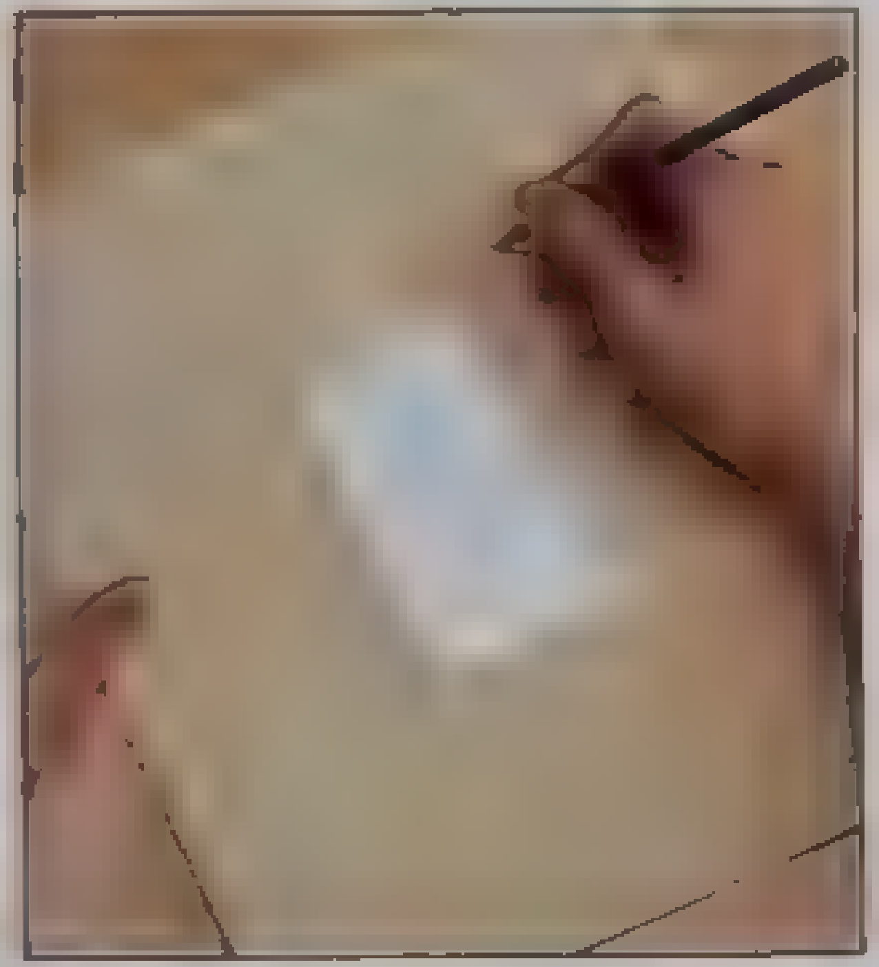

SOLUȚII ISTEȚE

CUM SĂ ARANJEZI COLȚURILE

Colțurile cadrului pot avea vârfuri ascuțite; pentru siguranță, este foarte important să netezești marginile foiței. Ca să poți realiza acest lucru, ține cadrul cu o mână și apasă puternic marginile în jos folosind creionul. Pentru un finisaj omogen, treci peste colțuri cu o hârtie potrivită de carbură de siliciu.

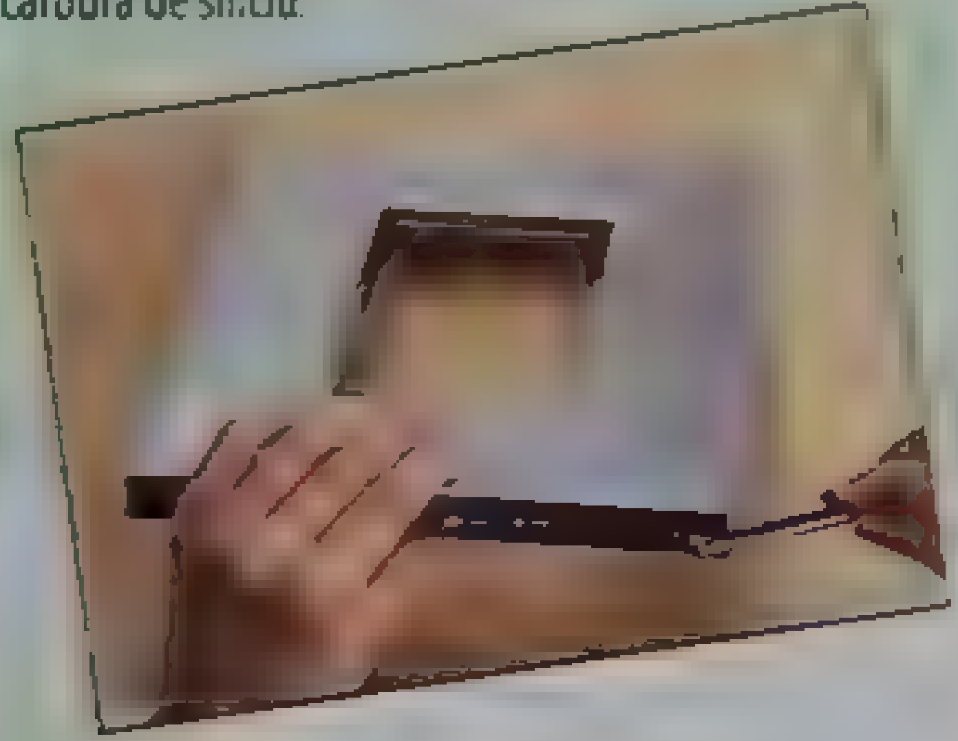

2 ▲ Marchează foaia
Taie dreptunghiul central din carton și poziționează forma obținută pe folie. Folosind creionul, desenează contururile externe și interne ale modelului pentru a le transfera pe folia de aluminiu, evitând să apeși prea tare.

4 ▶ Pregătește folia de metal
Pentru ca folia să se potrivească perfect cu cadrul, va trebui să tai colțurile. Desenează diagonala de la centru spre colțuri pentru a te ghida. Taie cu mare atenție pătratul central, fără a lăsa margini crestate și fără a zgâria foița cu degetele; taie apoi în zona colțurilor, de-a lungul diagonalei.

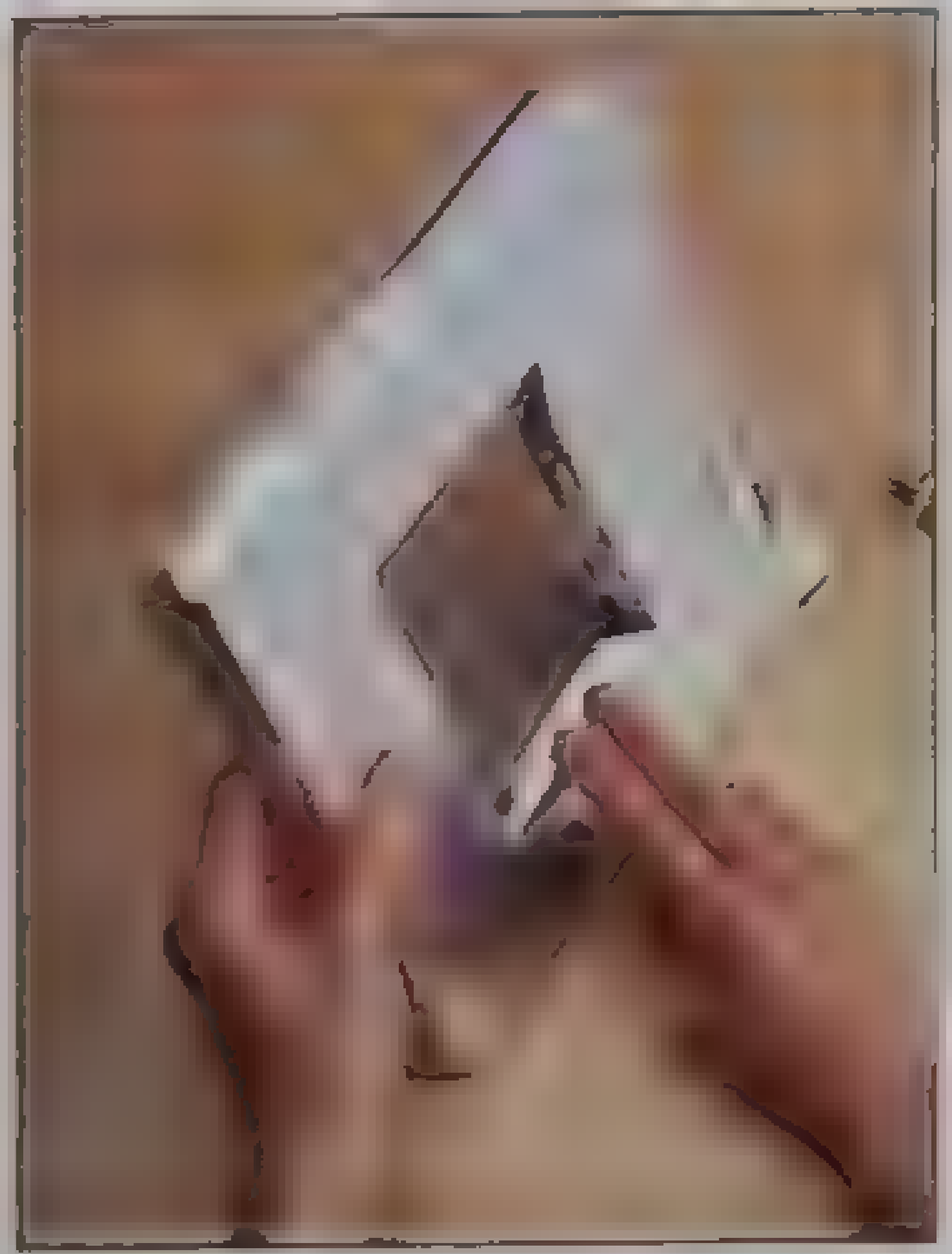

5 ◀ Aplică apoi folia pe cadru
Pentru a te asigura că folia acoperă perfect colțurile cadrului, taie pătratele create acolo unde liniile de pliere exterioare se intersectează. Acoperă colțurile interne cu benzi de folie. Pune foița pe ramă, aliniind contururile la liniile de pliere. Îndoaie foița pe fiecare parte a cadrului pentru a acoperi marginile și apoi detașeaz-o. Întinde un strat subțire de adeziv pe ramă și pe partea din spate a foiței. Așteaptă un minut, cât să lucreze adezivul, apoi presează folia pe ramă cu degetele, apăsând cu forță. Aranjează colțurile.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI LA RAMĂ

După ce ai acoperit cadrul cu folia, următorul pas este să pregătești margaretele. Desenează-le conturul pe foiță, apoi imprimă-le relieful folosind pixul.

6 ▼ Pregătește margaretele
Desenează o margaretă stilizată pe o bucată de carton subțire, apoi taie conturile florii pentru a obține modelul acesteia. Taie apoi zece bucăți de folie de aluminiu puțin mai mari decât margaretele și pune-le pe o bucată de carton gros. Poziționează modelul în centrul uneia dintre decupaje și trasează conturul florii cu un creion. Procedează la fel și cu celelalte nouă decupaje din foiță.

7 ▼ Reliefează centrul florii
Taie din nou margaretele, rămânând doar în interiorul liniilor de contur. Pune o monedă mică în centrul fiecăreia și desenează conturul acesteia cu creionul, apăsând ferm. Amintește-ți că aceasta este partea din spate a florii. Procedează la fel și cu celelalte margarete.

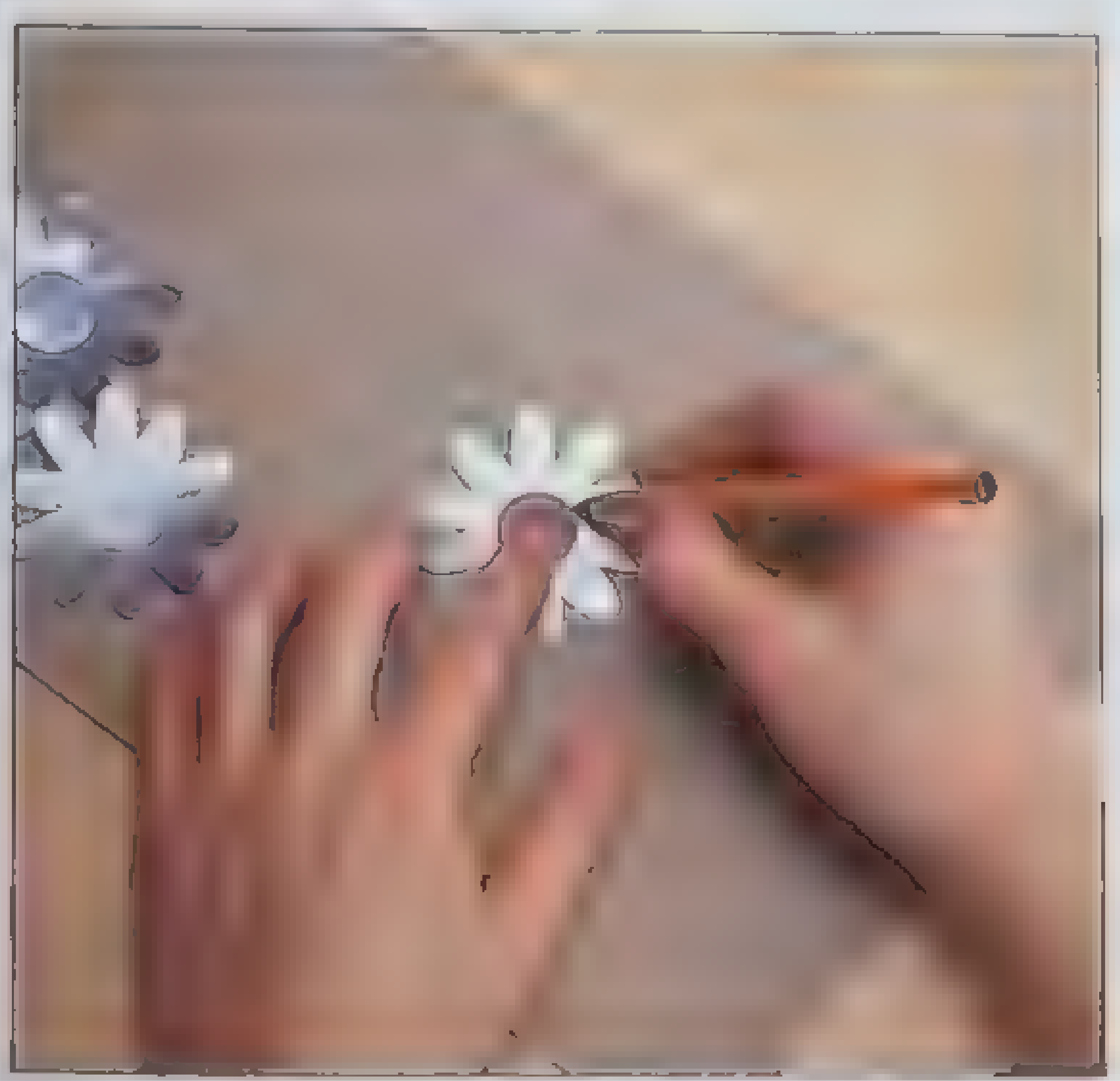

SFATURI
Acoperă colțurile

După ce ai pliat folia în interiorul cadrului, la fiecare colț se va vedea încă o zonă mică de lemn. Pentru a evita acest inconvenient, taie din foiță fâșii mici de o lățime egală cu grosimea deschiderii din interior și lipește-le cu atenție pe colțuri pentru a acoperi lemnul. Odată fixată, folia va ascunde lemnul în mod uniform.

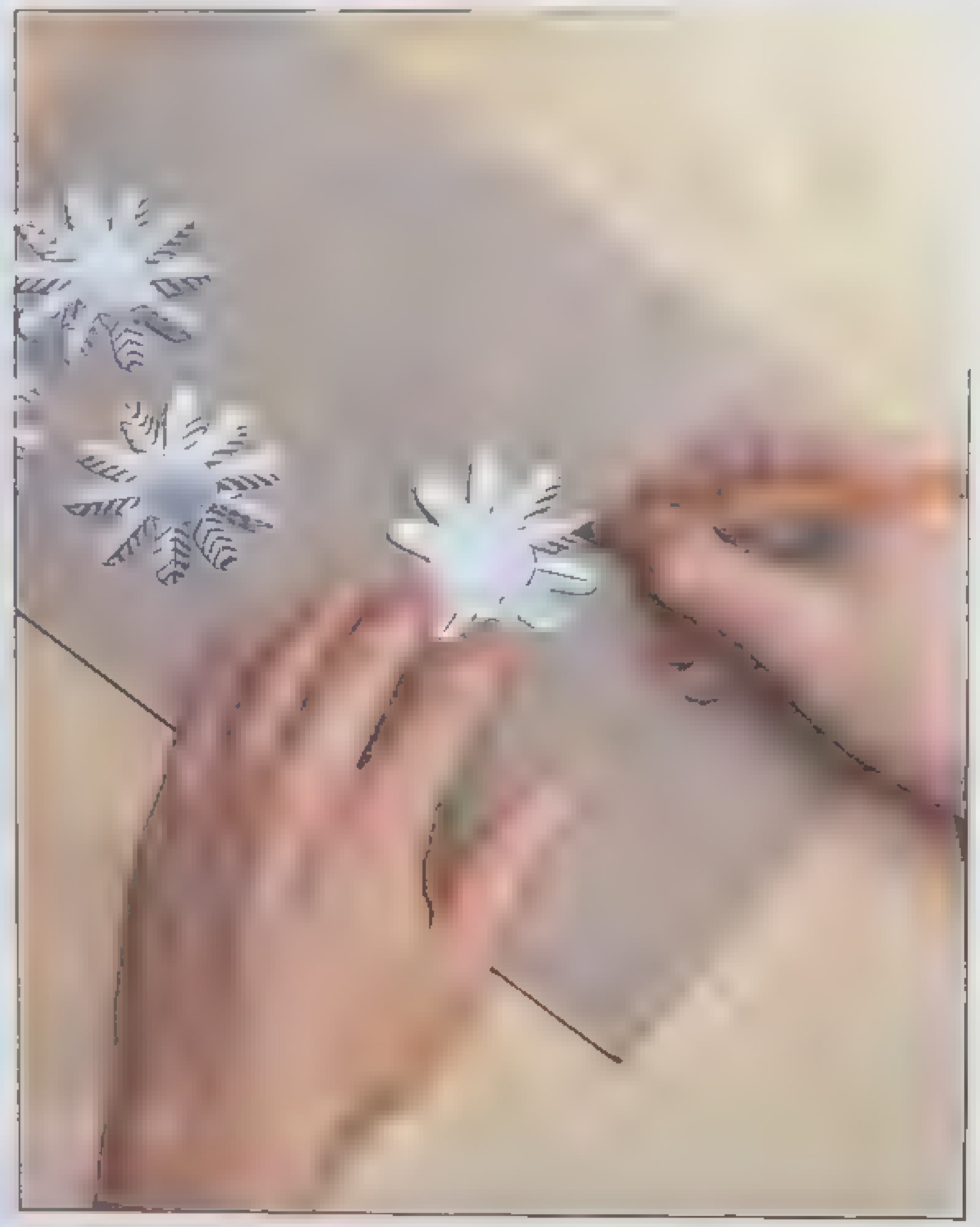

8 ▲ Finisează petalele
Lucrând tot pe spatele florii, marchează nervurile în centrul fiecărei petale, trasând o linie cu pixul și rigla. Când fiecare petală are o nervură centrală, adaugă alte cinci linii oblice mai mici pe fiecare parte. Lucrează cu mâna liberă, dar încearcă să le distanțezi cât mai uniform posibil.

9 ▼**Decorează centrul**
Pentru a finaliza margaretele, adaugă puncte în centrul fiecărei flori. Pune în evidență un prim rând de puncte doar în interiorul cercului, apoi adaugă un al doilea rând, înainte de a completa spațiul central într-o manieră liberă. Margaretele par acum destul de plate, însă, pentru a le face puțin mai pline de viață, ridică ușor și succesiv câte o petală, variind unghiul și înălțimea.

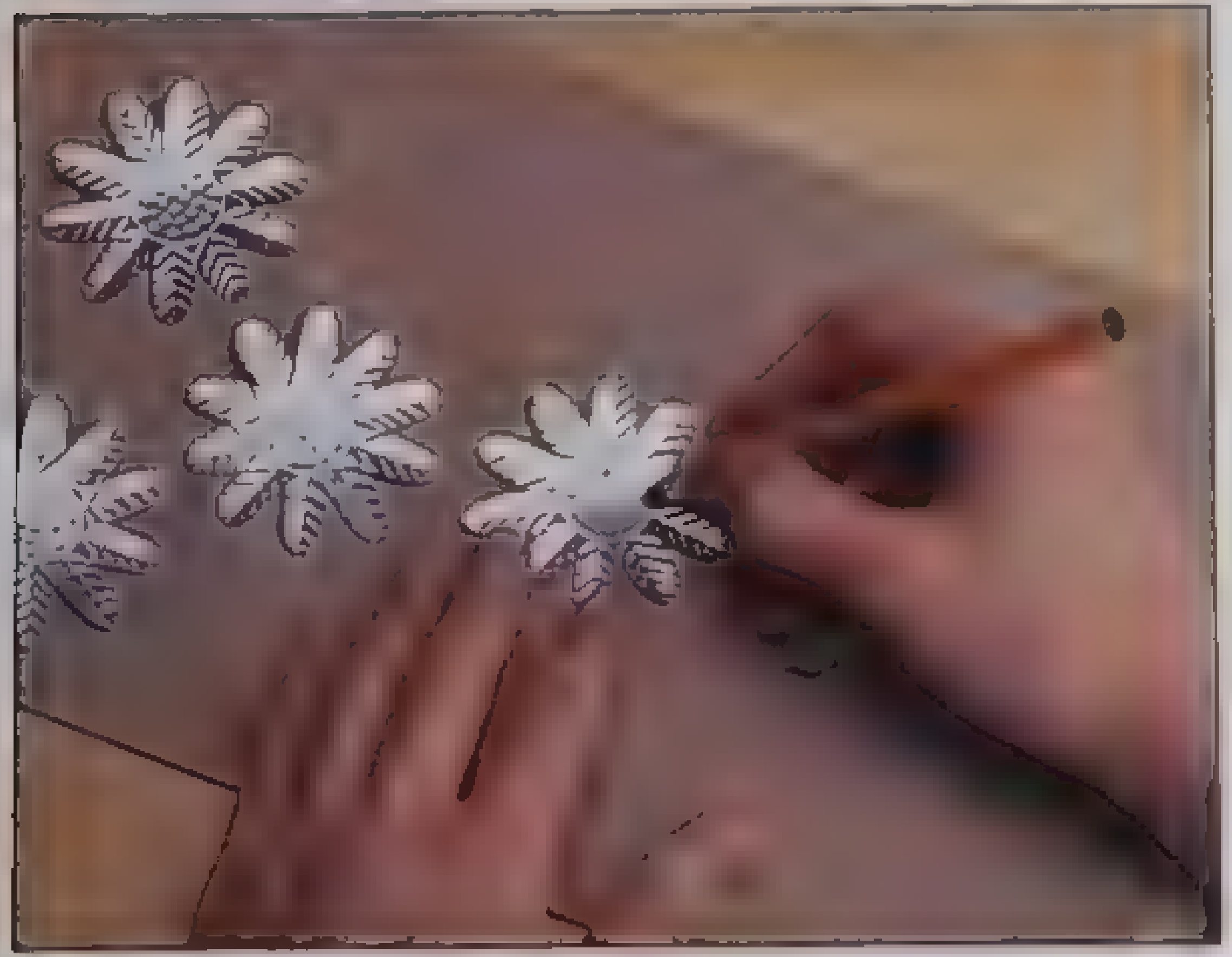

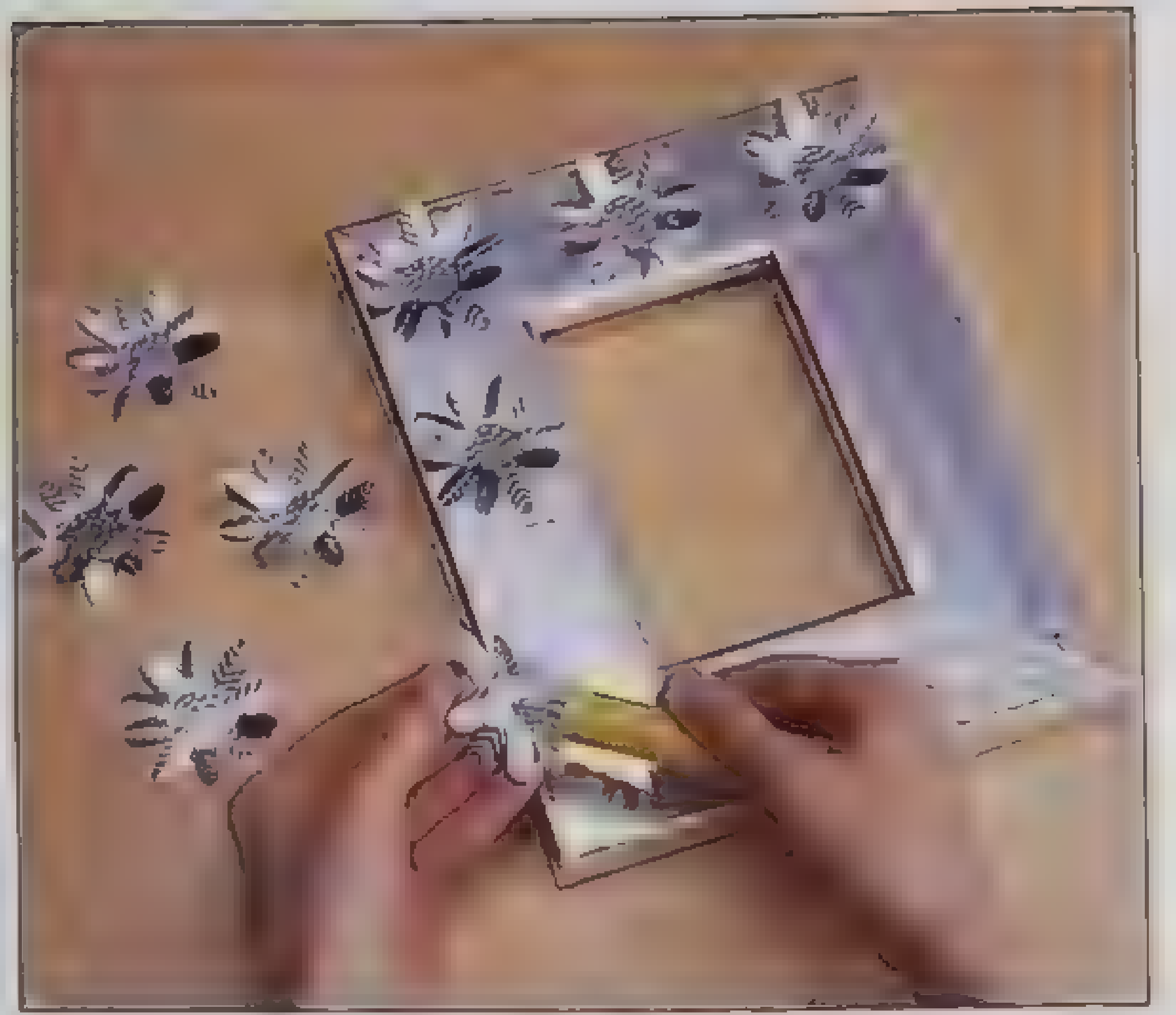

10 ▲**Aplică margaretele**
Pentru a lipi margaretele de cadru, întinde puțin lipici pe spatele fiecărei flori, în cercul din centru. Așteaptă ca adezivul să se usuce timp de un minut, iar apoi fixează margaretele pe cadru la intervale regulate. Lasă lipiciul să se usuce complet înainte de a așeza fotografia și sticla în ramă.

O LUCRARE COMPLETĂ

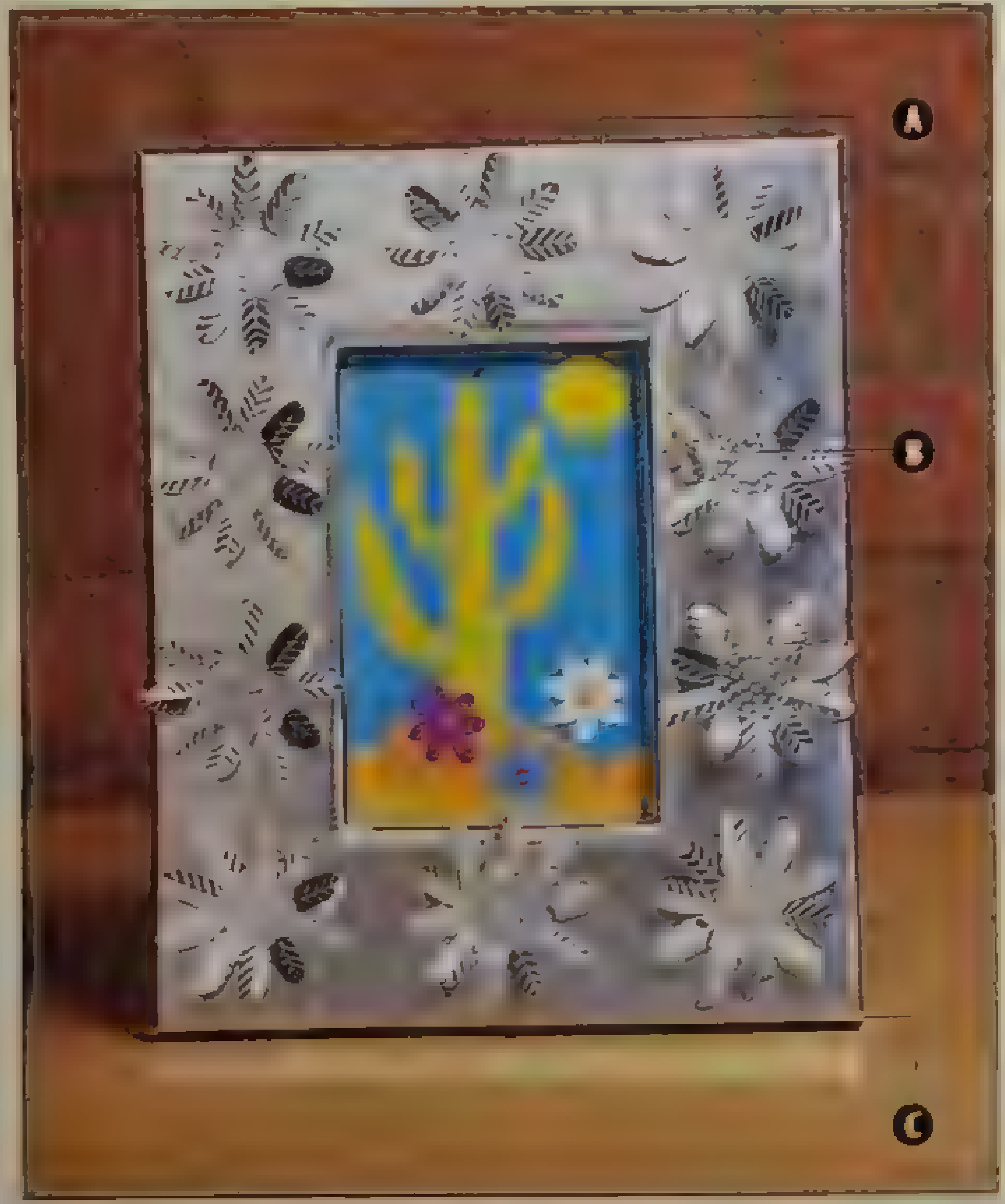

A Un finisaj metalic
Am acoperit cadrul cu o foiță netedă de aluminiu pentru a crea o interesantă suprafață strălucitoare și reflectorizantă.

B Margarete în 3D
Am decorat rama cu margarete în relief, care amintesc de arta mexicană.

C Margini precise
Am tăiat și pliat colțurile interioare și exterioare ale foiței metalice pentru un finisaj profesional.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Decorează un vas de lut pentru grădină cu imagini stilizate inspirate din natură

- Descoperă utilitatea markerelor colorate
- Desenează un fluture după o fotografie
- Asigură permanența și rezistența la apă a creației tale

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

Gustave Courbet (1819 –1877)
Pictor francez, Gustave Courbet a fost cunoscut pentru respingerea modelelor artistice tradiționale, dar și pentru controversele suscitate de multe dintre lucrările sale. Artistul s-a orientat de timpuriu spre angajamentul social. El a pictat viața de zi cu zi a oamenilor din Ornans, orașul său natal, într-un mod realist, fără idealizările și convențiile epocii sale. Picturile expuse la Salonul de la Paris din 1850, precum *Înmormântare la Ornans* (detaliu mai jos), i-au asigurat o poziție marcantă în rândul reprezentanților realismului francez. În 1855, el a construit *Pavillon du Réalisme* (Pavilionul realismului), în care a organizat o expoziție personală. Opera sa a deschis calea unor artiști precum Edgar Degas (1834–1917) și Jean-François Millet (1814–1875).

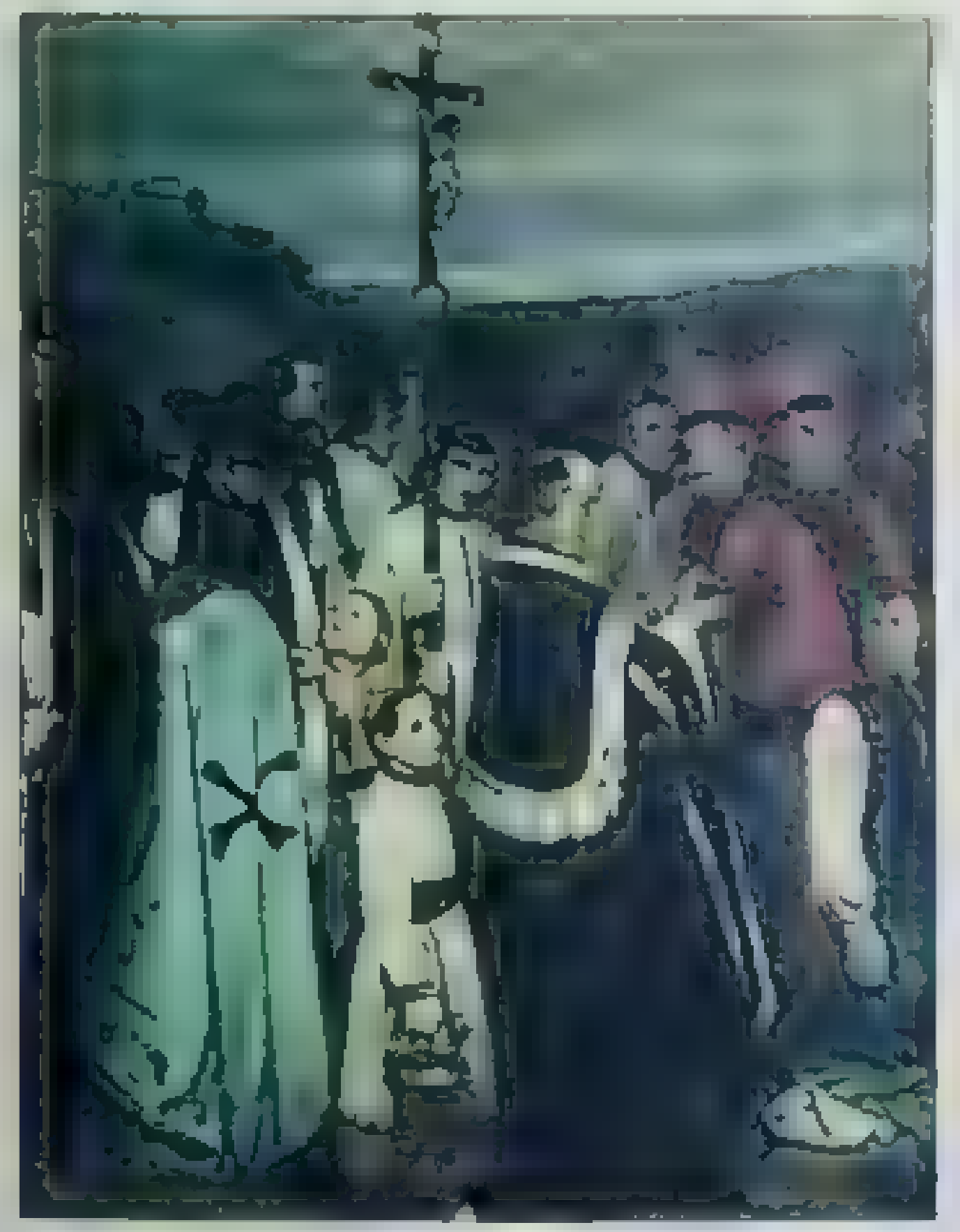

Gri de Payne
Un gri-albăstrui, compus dintr-un amestec de albastru-ultramarin, negru și ocru-galben. Gri de Payne este deosebit de valoros ca acuarelă și, deși mulți artiști preferă să-l pregătească în mod direct pe paletă, versatilitatea acestuia a determinat mulți producători să-l scoată pe piață sub formă de nuanță gata pregătită.

In
Cea mai comună țesătură destinată pânzelor pentru pictură, precum și una dintre cele mai vechi fibre textile. Inul este o plantă cultivată fie pentru fibre (din care se obțin firele și pânzele) derivate din scoarță, fie pentru semințe, din care se obține uleiul de in, utilizat, între altele, în producția de vopsele. Culorile fibrelor variază de la galben-pal până la gri-argintiu și au un luciu caracteristic. Pânza de in are calități excelente de rezistență, stabilitate, durabilitate și absorbție ca suport pentru pictură. Pânzele de in de cea mai bună calitate, produse special pentru artiști, provin din Irlanda și Belgia (vechea Flandră). Un tip de pânză de in deosebit de groasă și robustă este cunoscută sub numele *torcello*.

Pigment
Substanță utilizată ca agent colorant într-o vopsea. În special, în pictură, pigmentul reprezintă particulele fin zdrobite, suspendate întrun mediu lichid. Cei mai mulți dintre pigmenți sunt produși în mod artificial, însă odinioară aceștia erau de origine animală, vegetală și minerală. Pigmenții produși din minerale colorate sunt numiți „pământuri" (a se vedea rubrica „Bază: culoarea" din numărul 7). Pentru a fi mai ușor de utilizat, pigmenții solizi sunt zdrobiți și trecuți printr-o sită de metal fin. Pigmenții, de asemenea, trebuie să fie inerți din punct de vedere chimic, astfel încât să nu reacționeze imprevizibil sau chiar periculos dacă sunt folosiți în combinație cu alți pigmenți sau alte lichide.

Roșu de carmin-alizarină
Un pigment roșu-aprins și transparent, descoperit de doi chimiști germani în 1868 și produs cu un colorant sintetic derivat din produse secundare ale industriei cărbunelui. Roșu de carmin-alizarină a fost prima nuanță reprodusă în mod artificial și a devenit rapid cel mai comun pigment roșu, folosit de către artiști datorită stabilității și luminozității sale. Este un roșu de rubin palid d. că este folosit independent, î te produce nuanțe de roz strălu dacă este amestecat cu al

Reliefare
Tehnică artistică ce utilizează foi de metal, reliefarea constă în realizarea, cu ajutorul unor instrumente potrivite, a unor semne mai mult sau mai puțin adânci pe o parte a materialului, astfel încât pe partea opusă să se reliefeze un semn. Un termen similar este *repoussé*, care se referă la o placă de metal lovită cu ciocanul pe spate pentru a obține un desen în relief.

Scriere automată
Cunoscut, de asemenea, sub numele de automatism, termenul se referă la utilizarea pensulei sau a creionului fără a recurge la gândirea conștientă, ci în urma impulsurilor subconștientului. Scrierea automată a fost folosită pentru prima dată în anii 1920 de către suprarealiștii, care au crezut că puteau scăpa folosind această tehnică de formele și restricțiile tradiționale. Desenul automat a fost preluat mai târziu de expresionismul abstract în anii 1940, respectiv 1950. Unul dintre principalii reprezentanți a fost Jackson Pollock (1912–1956), care a susținut importanța efectelor create accidental în creația artistică.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI

Pentru un artist, lucrurile văzute prin sticlă reprezintă o provocare deosebită.

IN AER LIBER

Folosind lichidul pentru mascare și acuarelele, poți recrea aspectul nisipului și al pietrișului într-un colț de plajă abandonat.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: două godete de acuarele, carmin de garanță și umbră naturală, și o pensulă rotundă nr. 2.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,90 LEI
34,90 MDL

13

EHNICI
as de lut decorat

SUBIECTE
Nisip și pietriș pe un colț de plajă abandonată

DeAGOSTINI

INSTRUMENTE
Două godete de acuarele, carmin de garanță și umbră naturală, și o pensulă rotundă nr. 2

ISSN 1792-143-0

DeAGOSTINI

301.333.012.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

13

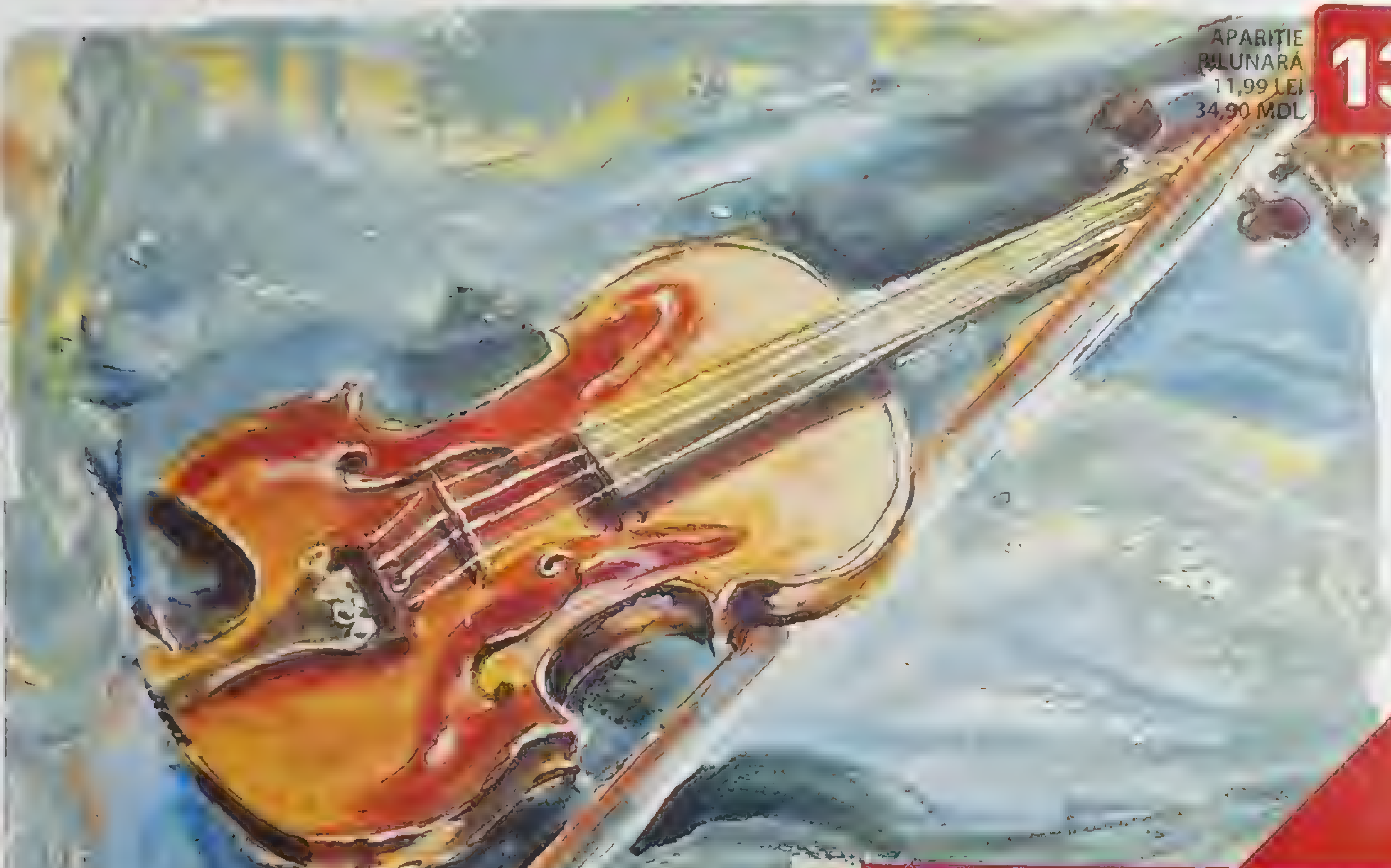

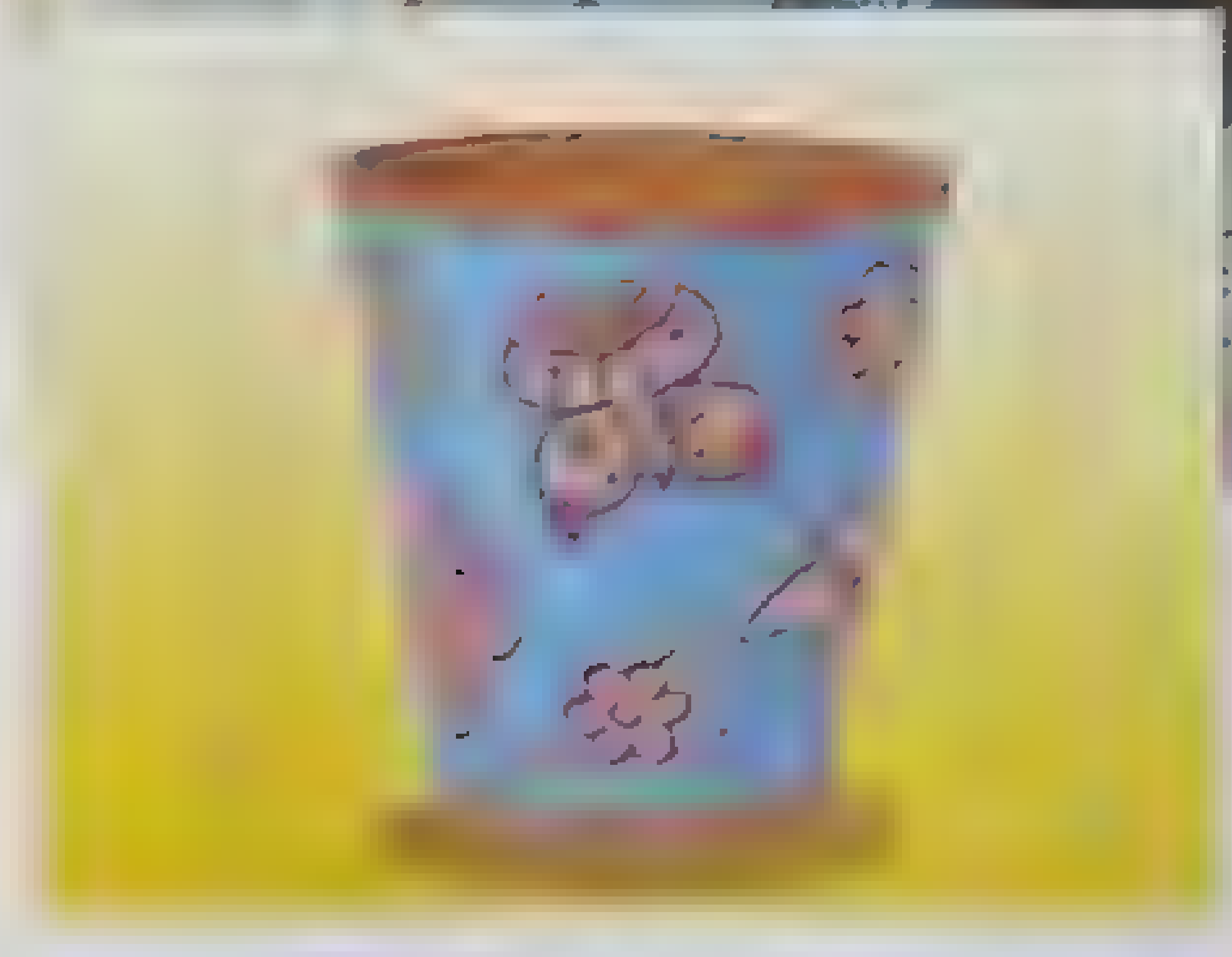

TEHNICI
Un vas de lut decorat
cu flori și fluturi

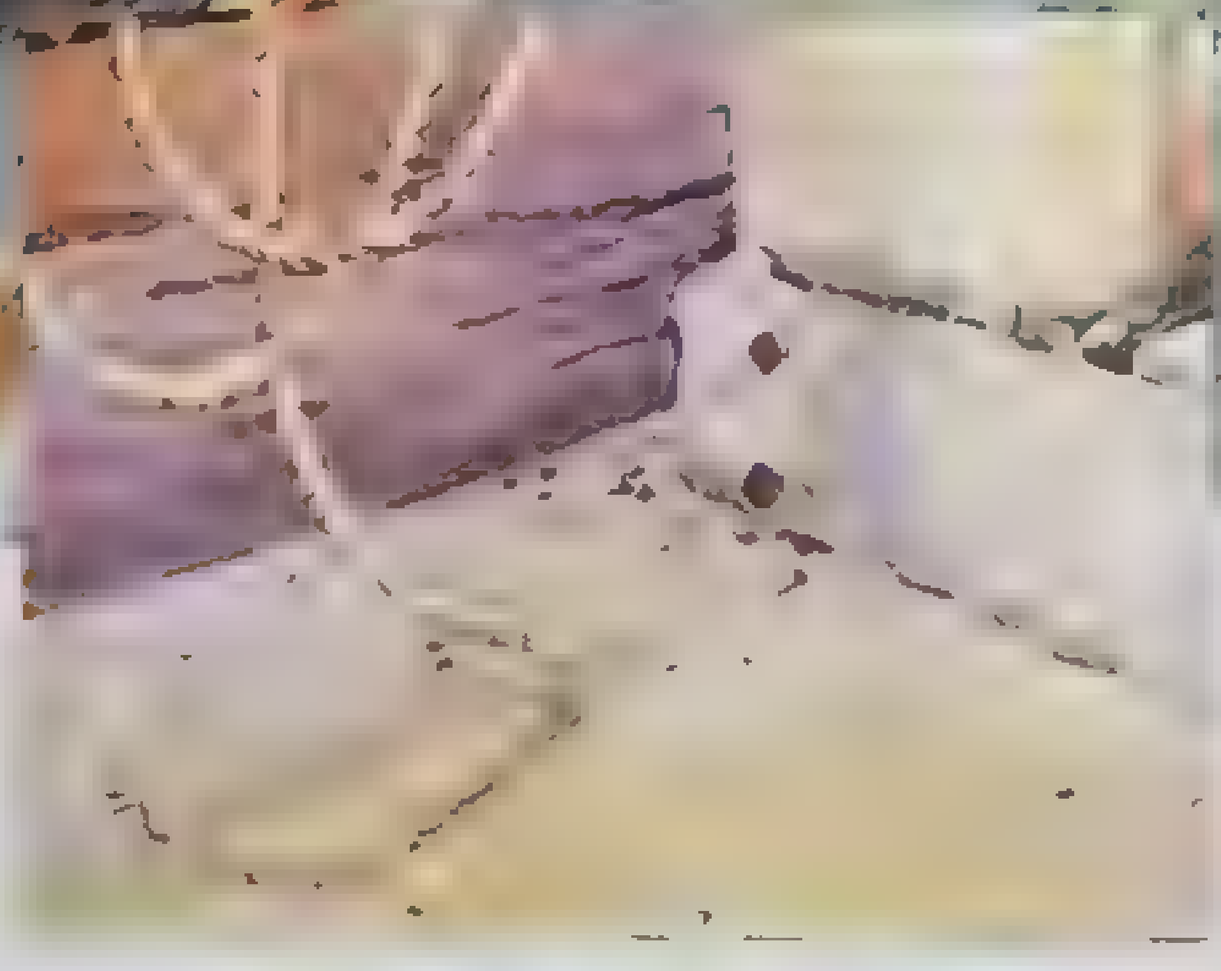

SUBIECTE
Nisip și pietriș pe un colț
de plajă abandonată

INSTRUMENTE
Două godete de acuarele,
carmin de garanță și umbră naturală,
și o pensulă rotrundă nr. 2

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI

[illegible] bibliorafturile speciale, în care puteți colecționa seria CURS DE PICTURĂ. Bibliorafturile sunt disponibile la chioșcurile de ziare, la prețul de 9,99 LEI. De Agostini vă anunță datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste. Primul biblioraft a fost oferit gratis împreună cu numărul 2 al revistei.

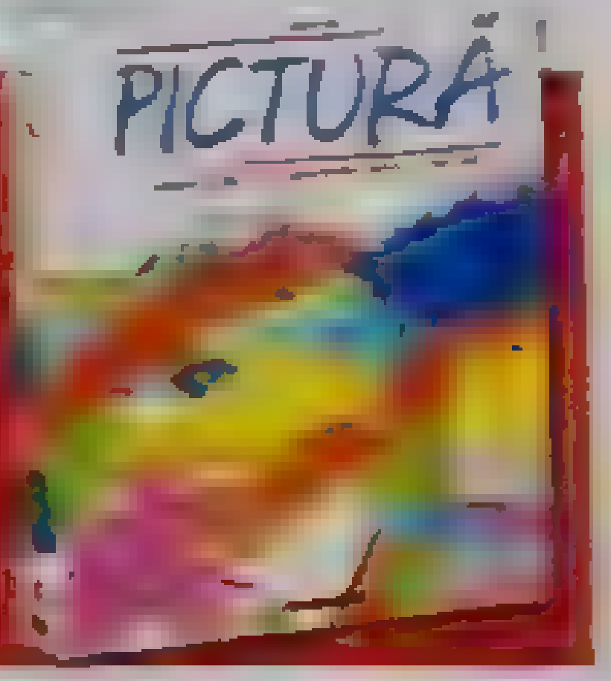

Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro | e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 13

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română.

FOTOGRAFII: Archivio IGDA (M.Carrieri), (G.Dagli Orti), Bridgeman Art Library, Courtauld Gallery, Londra, Fitzwilliam Museum, University of Cambridge.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Str. Louis Pasteur, nr. 38, et. 1, sect. 5, București, România
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN: 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații.

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.

☎ România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecați cu apă. Produsul poate conține solvați. În contact cu acizii, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părți ale acestuia pot produce [illegible], mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsați ambalajele din plastic la îndemâna copiilor. Păstrați recomandările și recitiți-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China.

Bomboane în sticlă

Aceste dulciuri în dungi, puse laolaltă într-un borcan de sticlă transparentă, creează motive variate și neobișnuite, însă foarte interesante și distractive pentru orice desenator.

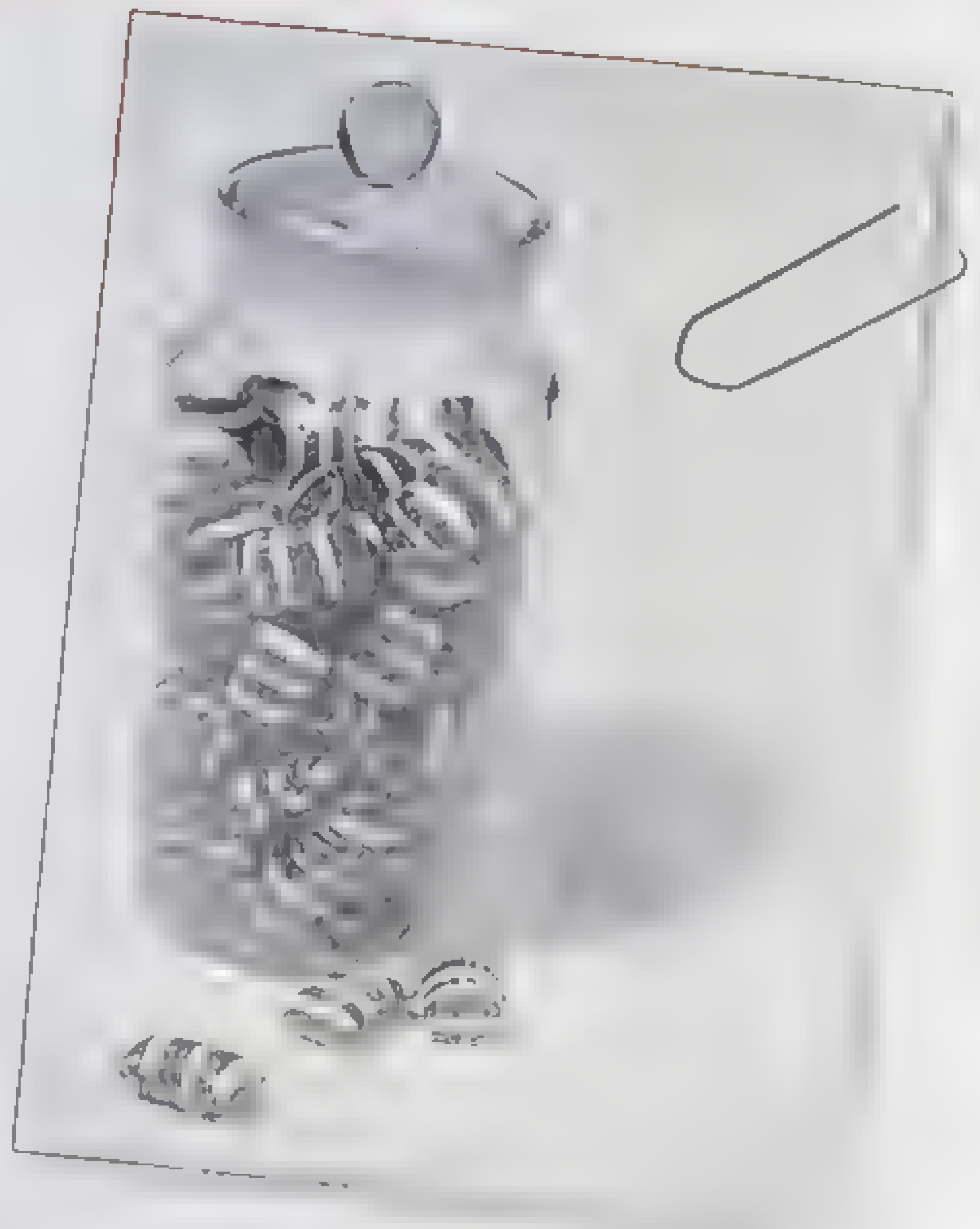

Pentru un artist, lucrurile văzute prin sticlă reprezintă o provocare deosebită. Chiar dacă este clară, sticla tinde să estompeze tonurile obiectelor din spatele ei; în cazul în care este curbată, ea distorsionează într-o manieră imprevizibilă formele obiectelor. Când desenezi un obiect din sticlă, ține cont că sticla are o grosime destul de bine definită, pe care va trebui la rândul tău să o redai în desen. Când am desenat dulciurile din borcan, am lăsat o fâșie îngustă liberă de-a lungul marginilor, tocmai pentru a reda grosimea sticlei.

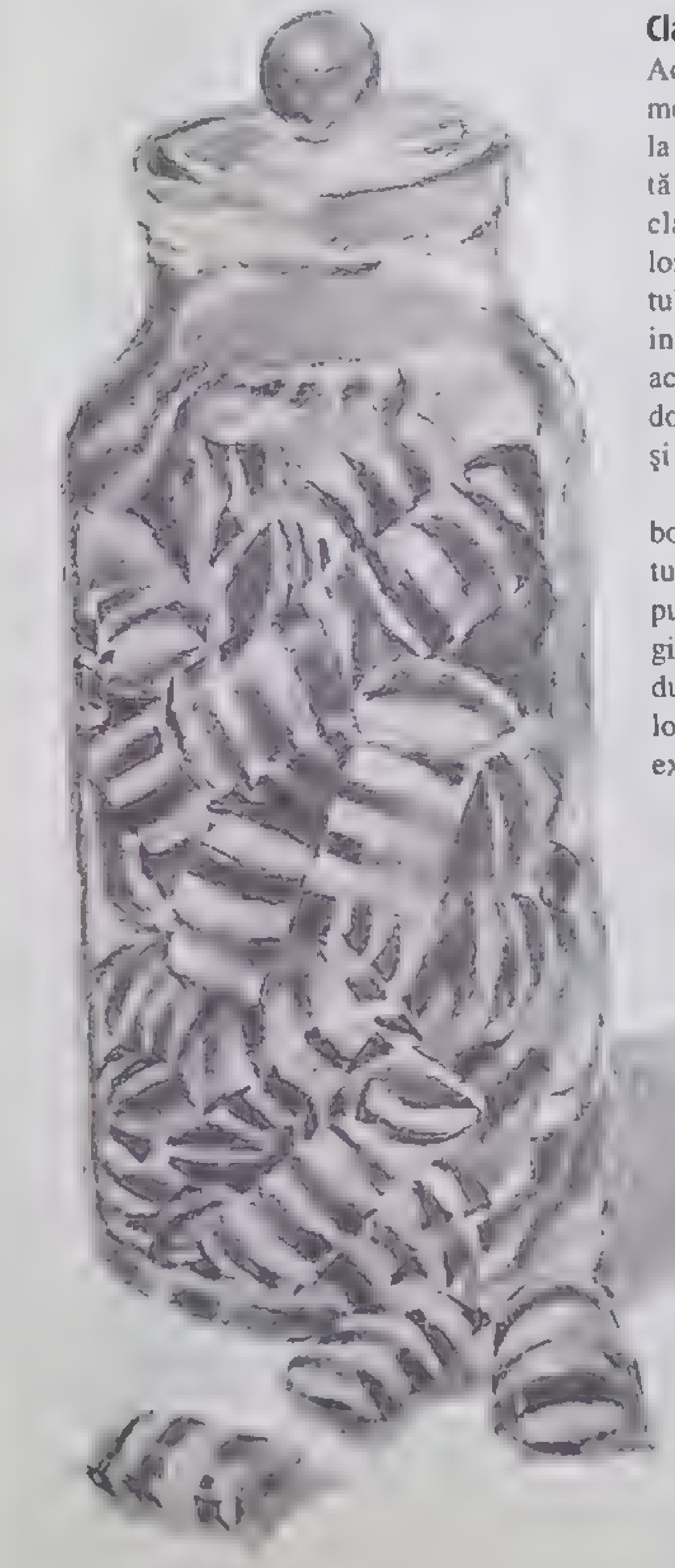

Clarobscur gradual în creion

Această compoziție monocromă, care merge de la nuanțele cele mai deschise la cele mai întunecate, este recomandată mai cu seamă dacă vrei să exersezi clarobscurul. Deși dungile bomboanelor produc contraste foarte clare, efectul de dispersie al sticlei creează nuanțe intermediare de gri. Poți reproduce această varietate de tonuri cu ajutorul a două creioane de durități diferite: un B și un 4B.

Înainte să începi să desenezi bomboanele, trasează în primul rând un contur ușor al acestora, pentru a avea un punct de referință. Apoi, colorează dungile întunecate folosind creionul 4B. Modul în care se îmbină modelele diferitelor bomboane le definește contururile exterioare, în lipsa unor linii clare. Pentru a da volum bomboanelor, realiz clarobscurul folosind un creion B

La final, adaugă câteva umbre u re pe aproape întreg vasul din sticlă, pe tru a-i scoate în evidență suprafața

Reflexii strălucitoare

Lumina care ajunge pe borcanul din sticlă produce reflexii strălucitoare. Fundalul alb constituie tonul cel mai deschis din desen. De aceea, pentru a reda reflexiile, va trebui să lași câteva zone de alb. Dacă dorești să inserezi o reflexie într-un punct în care ai desenat deja cu creionul, este de ajuns să ștergi creionul cu o gumă de șters moale și curată.

◄ **O natură statică monocromă, asemeni acestui borcan cu bomboane în dungi, îți va permite să studiezi tonurile și să le reproduci pe hârtie, fără a fi distras de culori.**

MATERIALE

- O foaie de desen
- Creioane negre: B și 4B
- O gumă de șters
- Hârtie abrazivă pentru ascuțit (opțional)

ÎNCEPE

1 ▶ Defineşte conturul borcanului din sticlă
Foloseşte creionul B şi începe prin a schiţa borcanul din sticlă, fiind atent la proporţii. Ai grijă când desenezi elipsele care reprezintă capacul, gâtul şi baza borcanului (poţi întoarce hârtia sau te poţi uita în oglindă ca să verifici dacă elipsele sunt bine definite). Poţi verifica simetria, desenând de sus în jos o axă centrală subtilă, care se poate şterge ulterior.

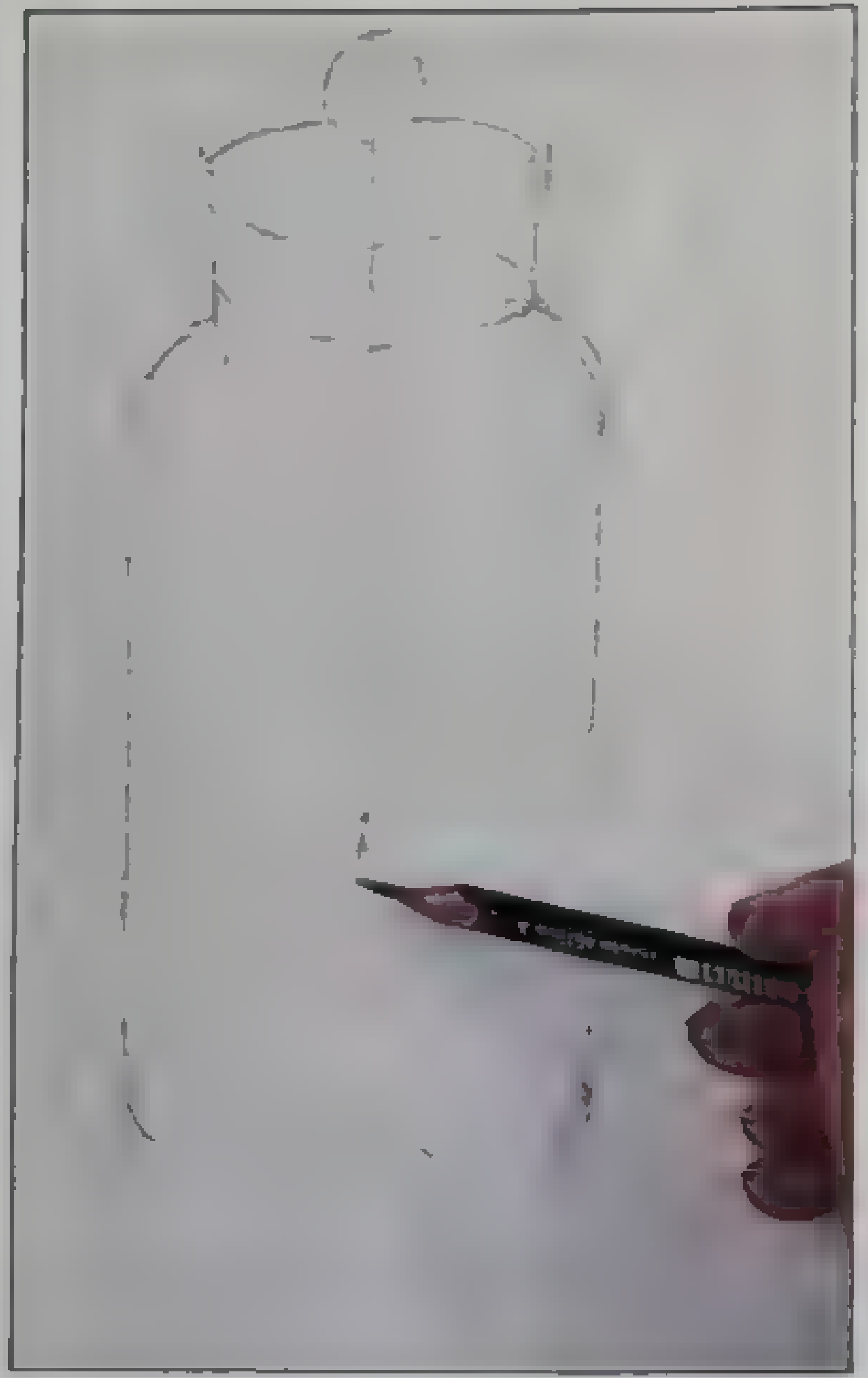

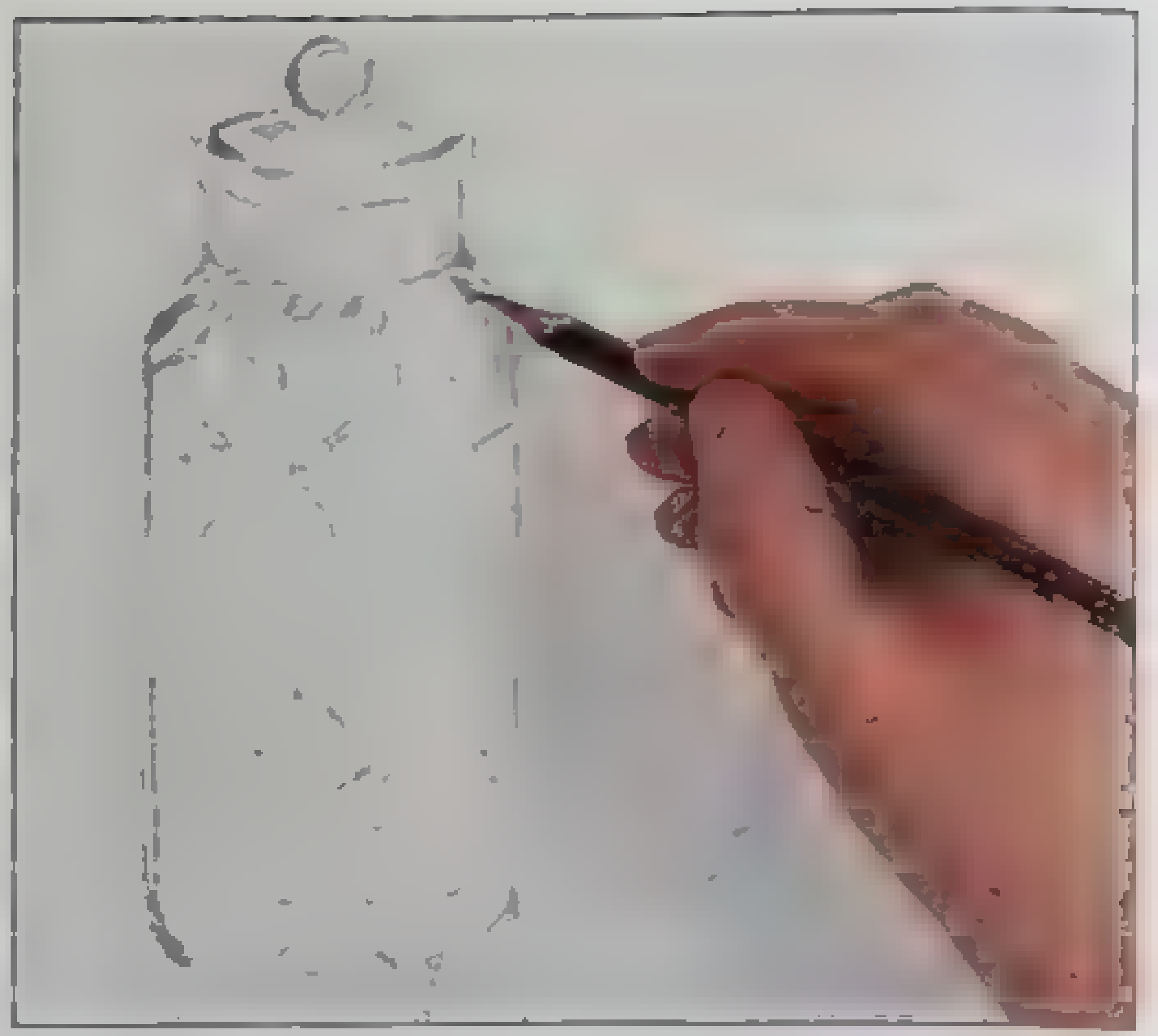

2 ▲ Schiţează umbrele şi dulciurile
Sugerează grosimea sticlei, desenând o pereche de linii subţiri şi paralele pe laturi. Apoi, desenează în mod liber conturul dulciurilor: cele care se întrezăresc prin sticla curbată de la gâtul vasului vor avea forme distorsionate. De asemenea, redă tonurile intermediare din partea de sus a borcanului şi desenează umbra acestuia cu o uşoară haşură încrucişată. Folosind creionul 4B, adaugă câteva umbre mai intense pe mânerul rotund de pe capacul borcanului, pe capac şi pe pereţii curbaţi ai acestuia.

3 ▼ Desenează câteva tonuri intermediare
Pentru tonurile intermediare, foloseşte creionul B, urmărind forma elipsoidală de la gâtul borcanului şi de pe marginea capacului. Ca să nu murdăreşti lucrarea cu creionul, poţi proteja zona cu o bucată de hârtie.

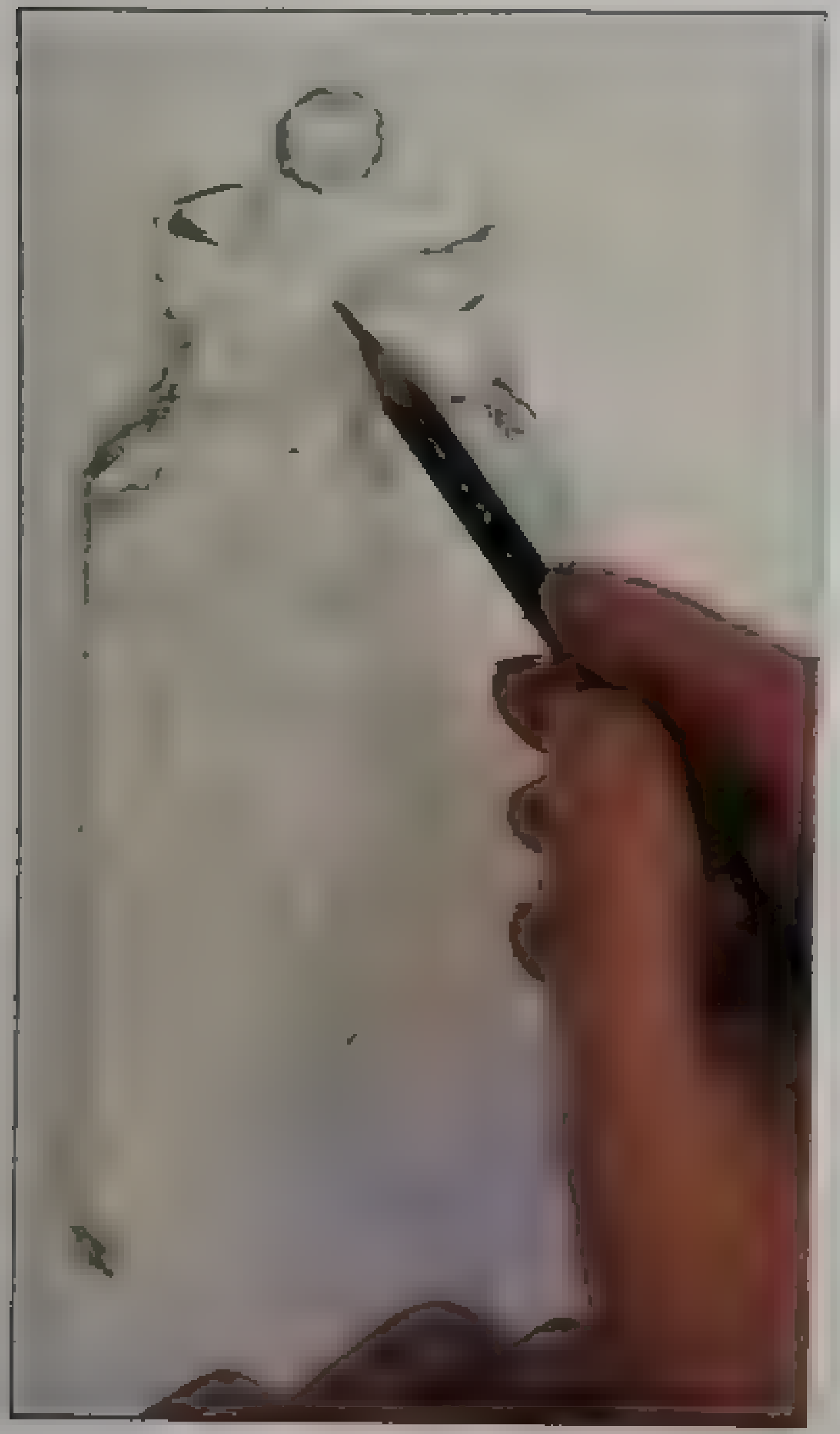

DEZVOLTĂ DESENUL

După ce ai schiţat vasul şi conţinutul său, poţi să te distrezi colorând dungile negre. Priveşte-le cu atenţie direcţia şi observă modul în care liniile curbe descriu forma bomboanelor.

4 ▶ Desenează dungile
Ia creionul 4B şi umple dungile bomboanelor, apăsând mina pentru a obţine tonuri foarte întunecate. Observă modul în care curbura sticlei deformează dungile în partea de sus. Adaugă tonuri intermediare pe una din laturile fiecărei bomboane, astfel încât trecerea către alb sau negru să nu fie prea bruscă. Realizează umbra din partea dreaptă a borcanului cu un ton intermediar.

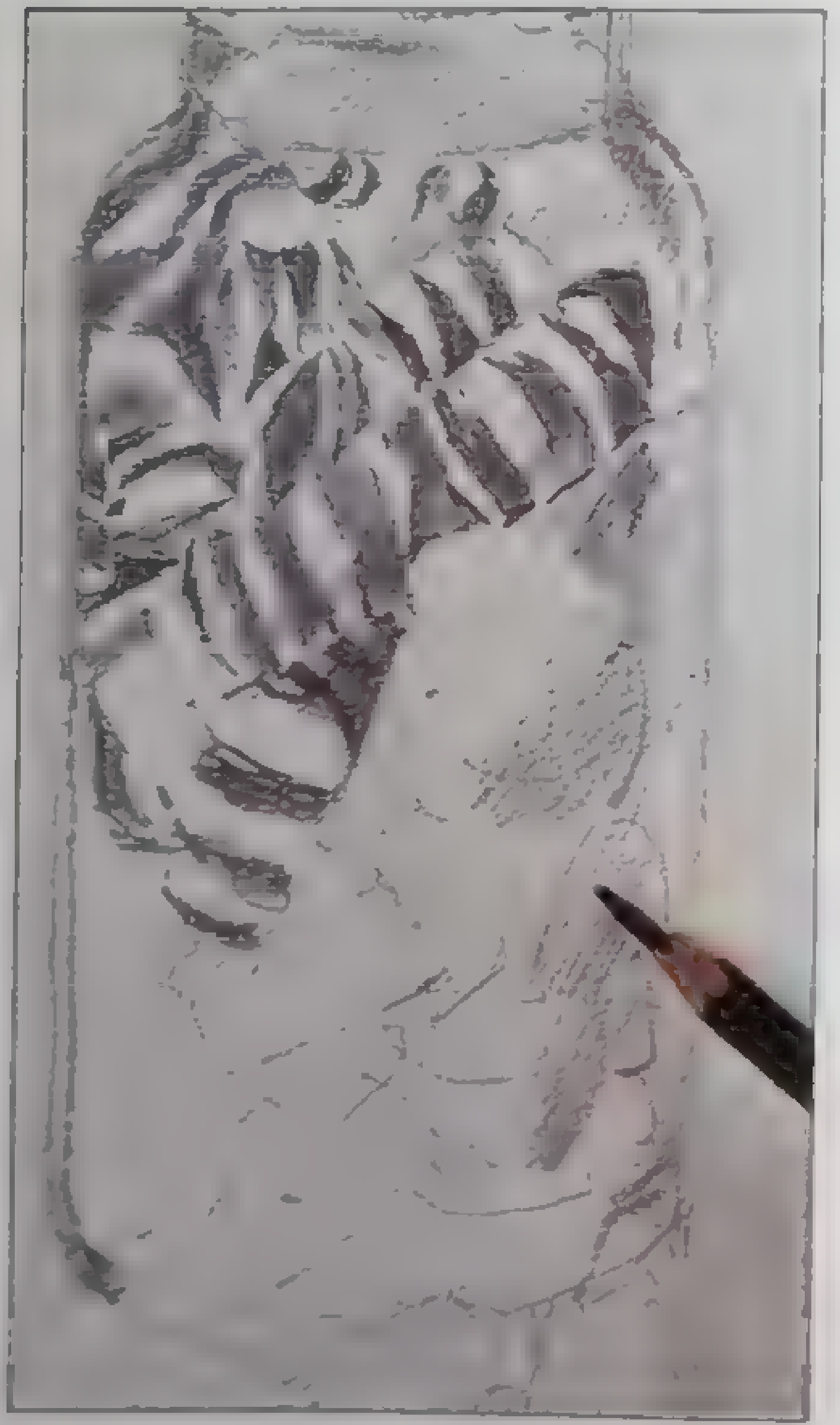

5 ▶ Creează reflexiile cu ajutorul unei gume de şters
Continuă să umpli dungile, folosind creionul B pentru tonurile intermediare şi creionul 4B pentru negrul mai închis. Tonurile intermediare îţi permit să defineşti volumul bomboanelor. Redă umbra de la baza borcanului, folosind creionul 4B. Dacă ai acoperit reflexiile luminii cu creionul, îndepărtează haşurile cu guma de şters.

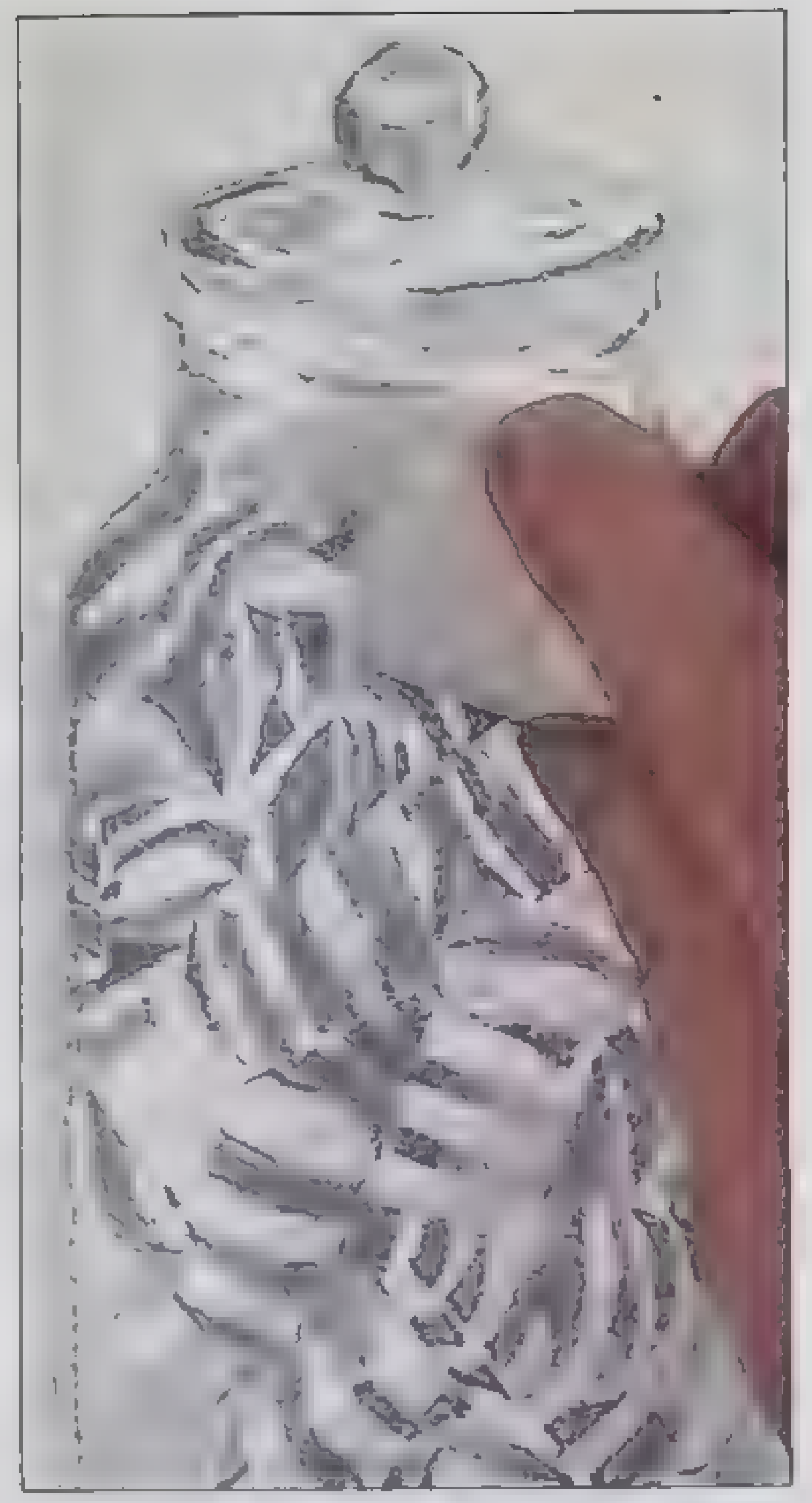

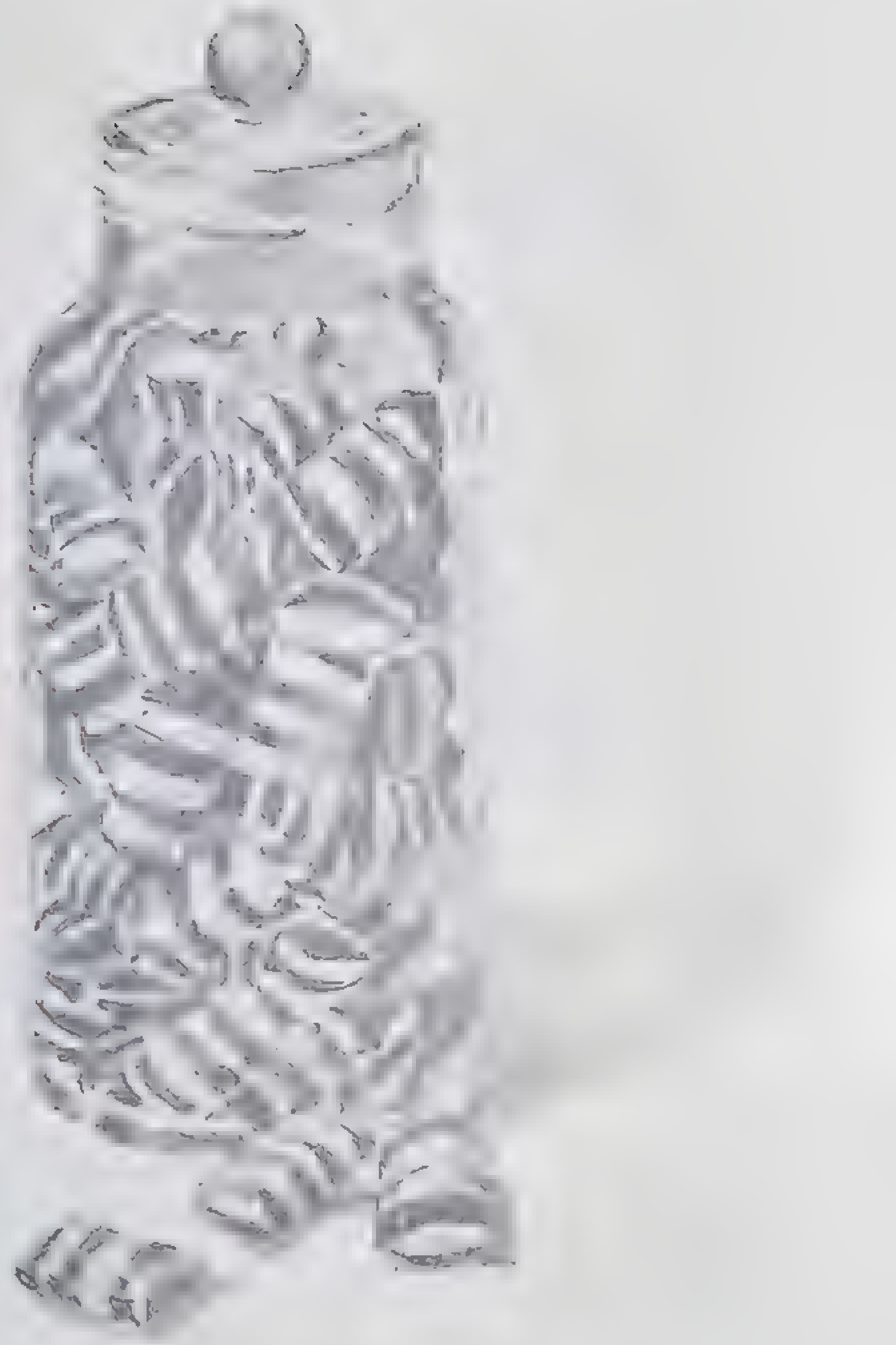

6 ▶ Accentuează contrastele
Întoarce-te la desenul bomboanelor, finalizând tonurile. Desenează dulciurile din afara borcanului, folosind creionul B pentru griurile intermediare şi creionul 4B pentru dungi. Desenează-le umbrele, folosind un gri intermediar şi îmbogăţeşte umbra borcanului întretăind haşurile.

UN PAS ÎNAINTE

Mai poţi adăuga alte câteva haşuri pentru a defini mai bine tonurile, accentuând zonele de luminozitate maximă şi atenuând marginile umbrelor.

7 ▶ Accentuează reflexiile
Folosind creionul 4B, accentuează suprafeţele din jurul zonelor de lumină, ca în cazul mânerului rotund de pe capacul din sticlă: în acest fel, reflexiile vor părea mai strălucitoare. Dacă ai uitat să desenezi vreo reflexie, o poţi crea folosind guma de şters. La final, subliniază laturile cu nişte haşuri întunecate.

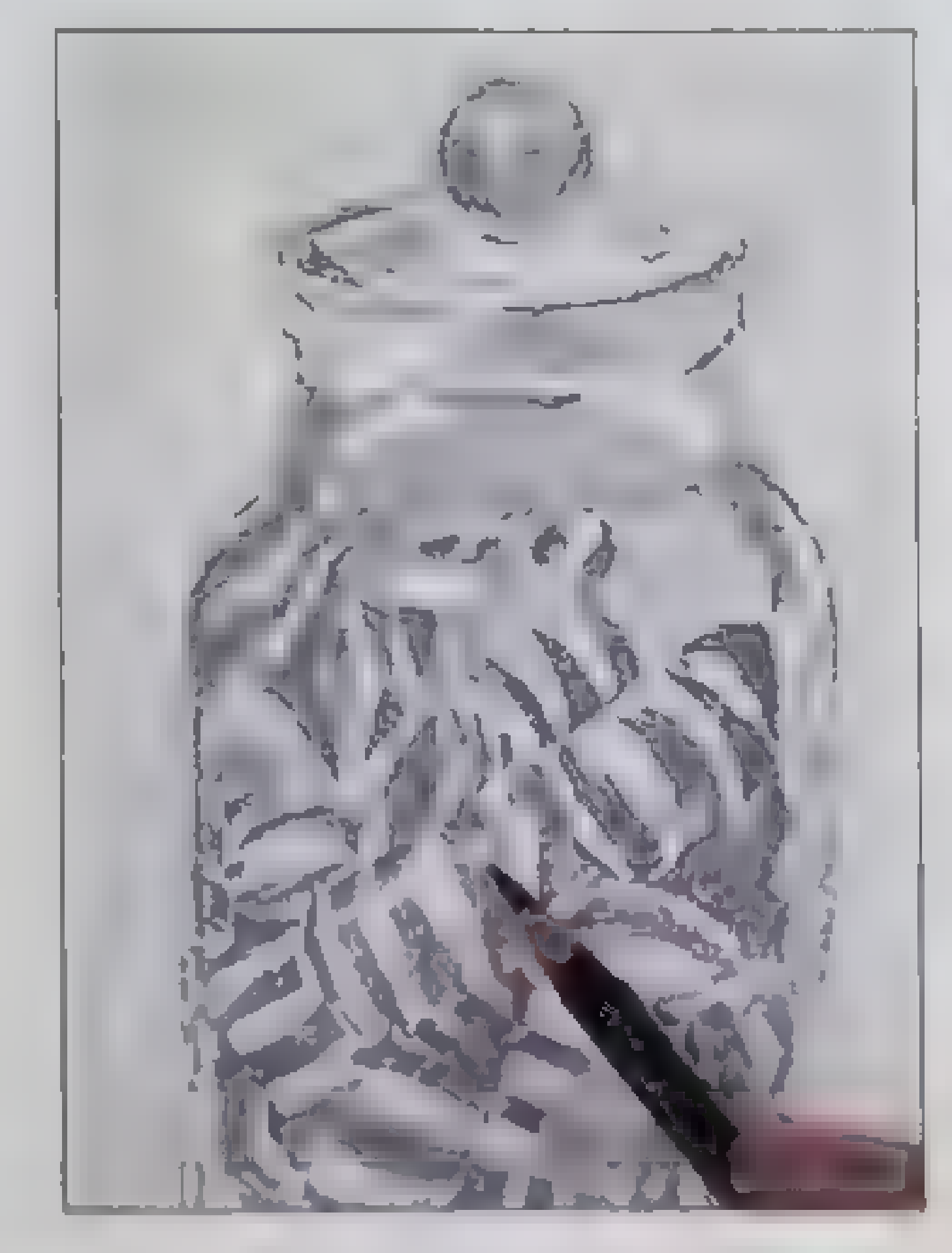

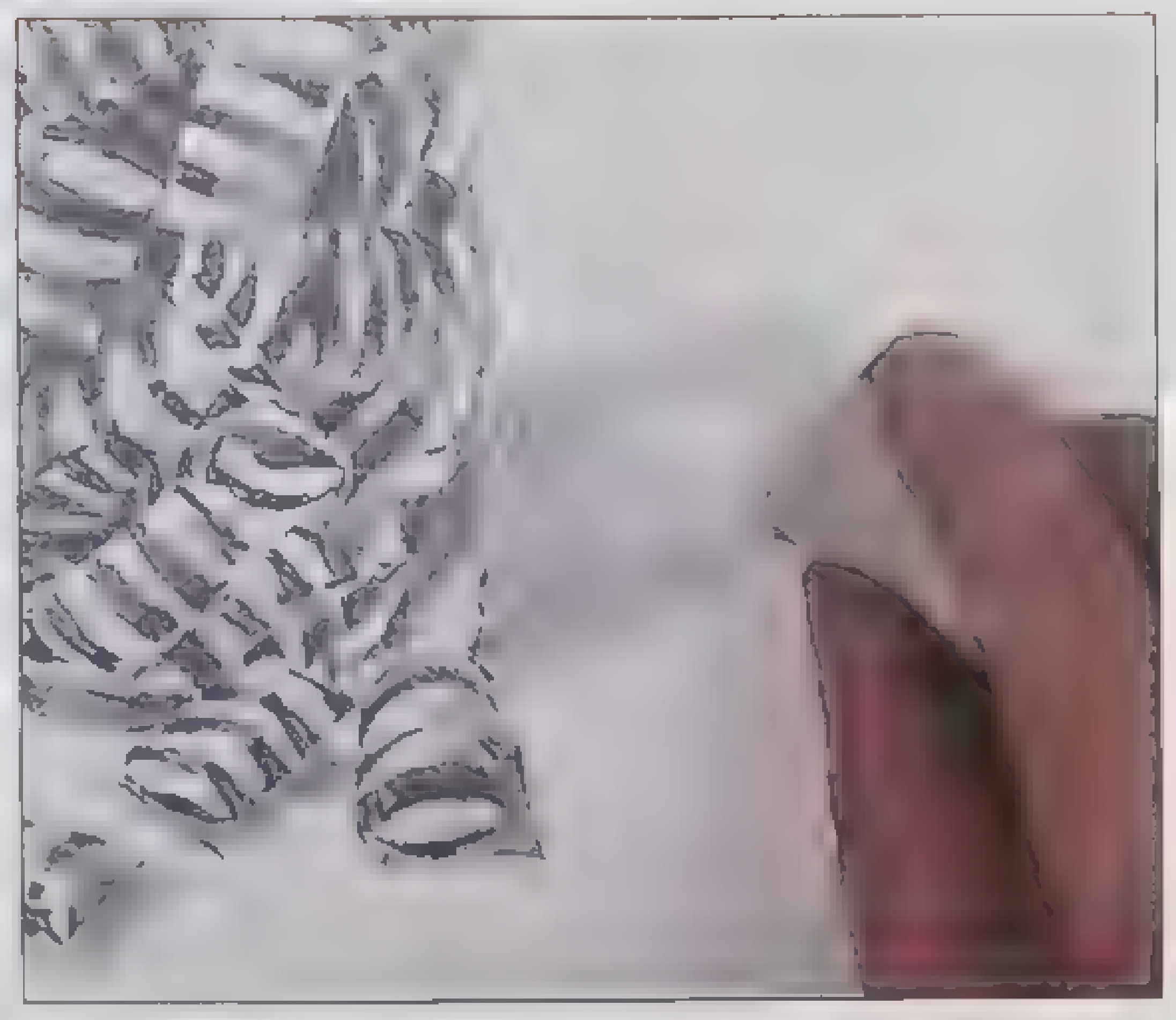

8 ▲ Adaugă ultimele retuşuri
Întunecă partea stângă a borcanului pentru a obţine o linie accentuată. Subliniază umbra borcanului, apoi estompează-i marginile şi adaugă o nuanţă luminoasă în centru, cu ajutorul gumei de şters.

SFATURI
Cum ascuţi creionul

Dacă nu vrei să rişti să rupi mina ascuţind creionul cu ascuţitoarea, încearcă să foloseşti hârtie abrazivă specială. Cu ajutorul ei, poţi răzui mina de grafit uşor şi treptat, fără să te confrunţi cu dezavantajele ascuţitorii.

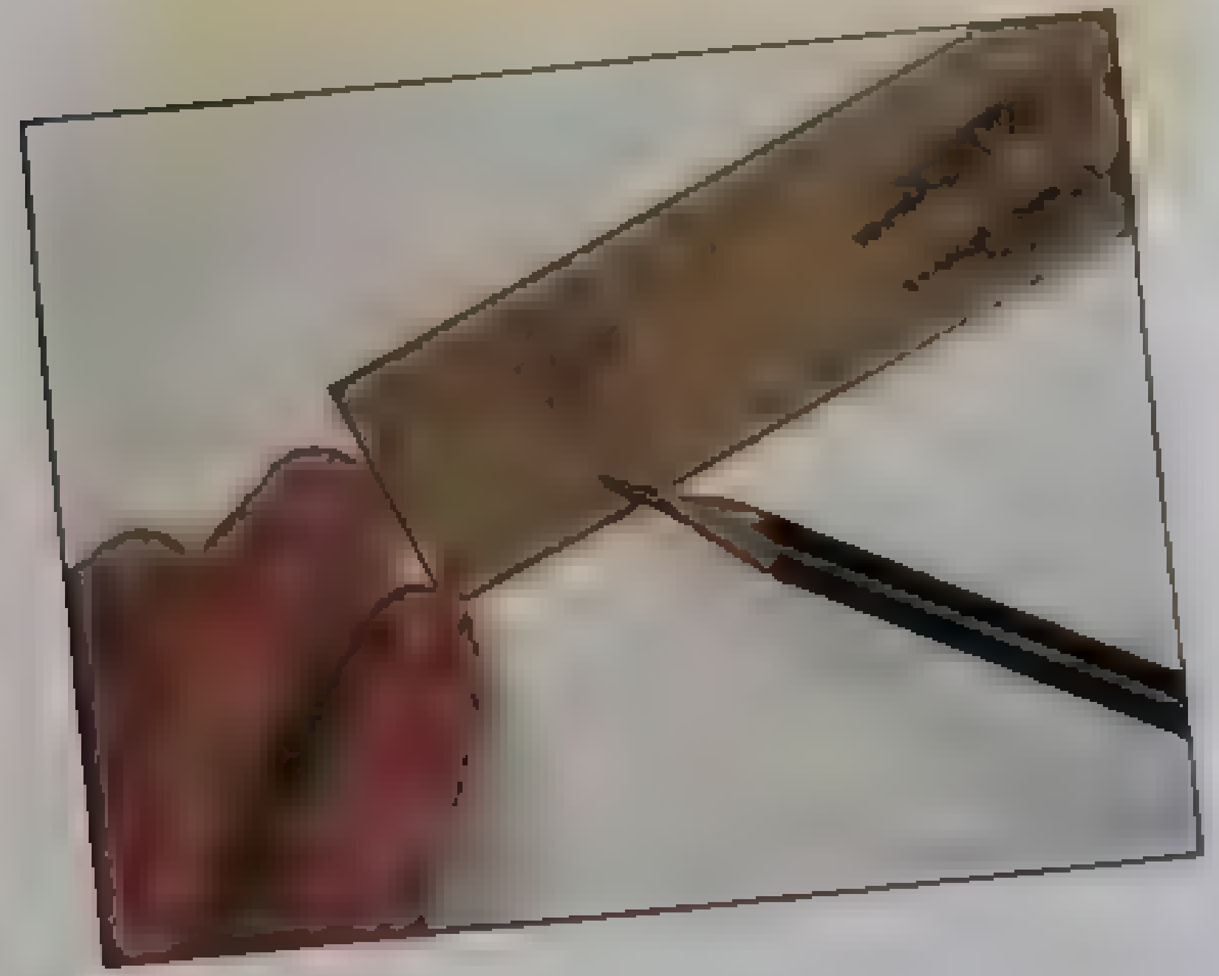

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Exersează redând reflexele create de lumină pe obiectele obişnuite din bucătărie.

- Creează o compoziţie din ustensile simple de bucătărie
- Învaţă să desenezi reflexii pe obiectele rotunde
- Îmbunătăţeşte-ţi capacitatea de a reproduce formele folosind umbrele graduale în creion

O LUCRARE COMPLETĂ

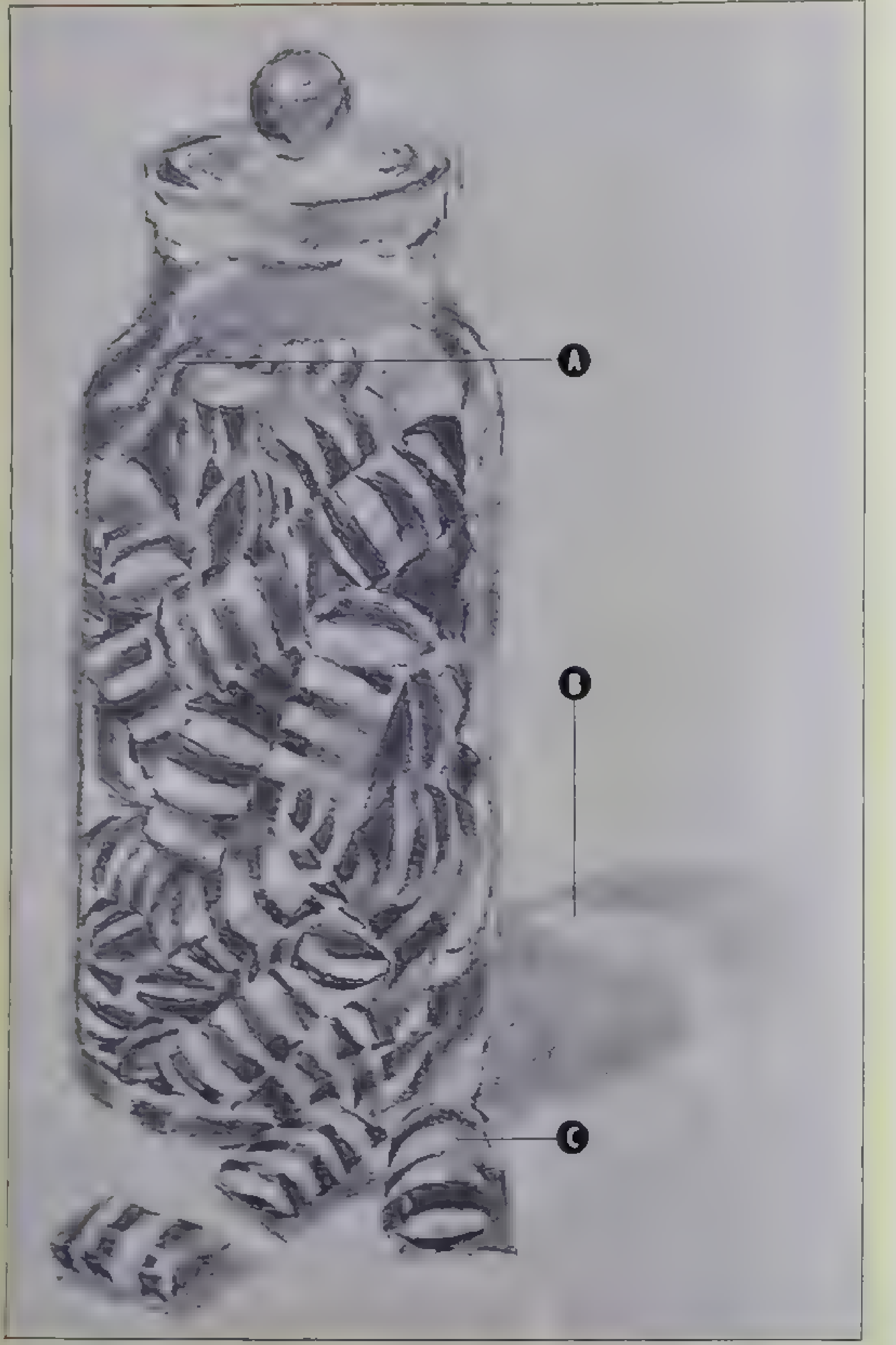

A Distorsiuni interesante Dungile deformate sunt utile pentru a sugera curbura sticlei din partea de sus a vasului, ele însele având la rândul lor nişte forme interesante.

B Umbră atenuată Am atenuat umbra proiectată de borcan pe planul de sprijin prin estomparea marginilor şi a centrului cu guma.

C Varietate tonală O gamă largă de tonuri, de la cel mai deschis la cel mai închis, definesc şi accentuează forma rotundă a fiecărei bomboane

Un colţ abandonat

Folosind lichidul pentru mascare şi acuarelele, poţi recrea aspectul nisipului şi al pietrişului într-un colţ de plajă abandonat.

Colţul unei plaje pustii prezintă o mare varietate de elemente, de la pietricele lustruite, împrăştiate pe nisip, la suprafaţa adâncită a lemnului deteriorat de intemperii şi la împletitura zdrenţuită a unei frânghii vechi. Cu puţin talent, poţi recrea aceste suprafeţe cu acuarelele, prin diferite metode de a aplica culoarea.

Nisip şi pietricele

Tehnica de pulverizare constă în crearea unor picături de culoare, excelente pentru a reprezenta aspectul granular al nisipului şi pietrişul. Pentru a reda strălucirea nisipului în lumină, pulverizează lichidul pentru mascare (vezi „Baza: tehnici" din numărul 5 sau pagina 11), pe hârtia albă. Aplică un strat de vopsea de culoarea nisipului peste lichidul uscat, apoi pulverizează alte culori peste stratul de acuarelă, pentru a reda pietricelele. După îndepărtarea lichidului pentru mascare, pe hârtie vor rămâne multe reflexii mici de lumină

Umed pe umed

Scândurile orizontale din lemn se pot picta în parte cu ajutorul tehnicii „umed pe umed". Folosind această tehnică, culorile sunt amestecate direct pe foaia de hârtie, fără să mai fie nevoie să le pregăteşti mai întâi pe paletă. Niciodată nu poţi anticipa pe deplin efectul pe care îl vei obţine, însă amestecurile aleatorii de culoare sunt mai eficiente dacă renunţi puţin la controlul picturii

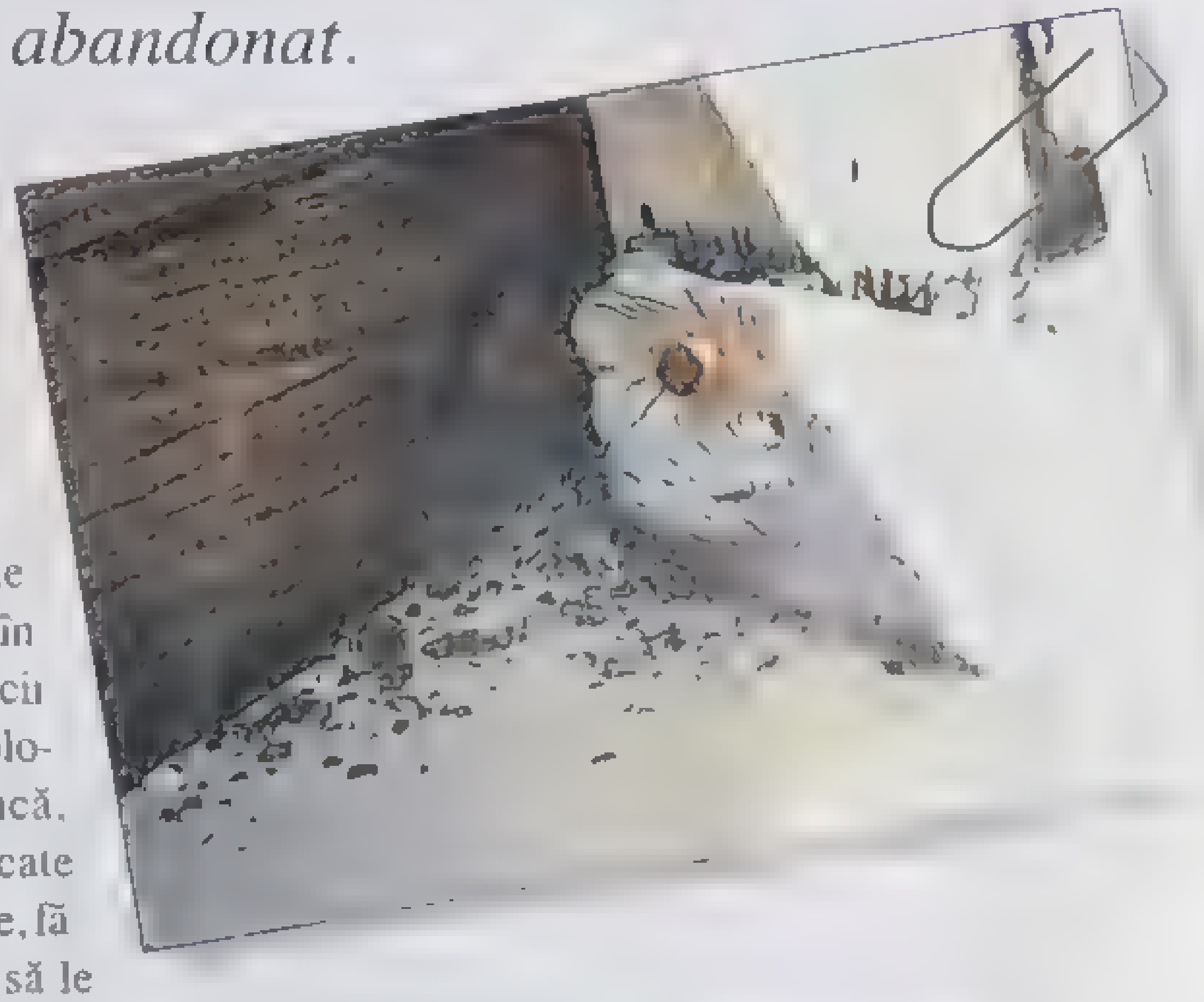

▼ Învaţ
nere
valorii
ale meseri

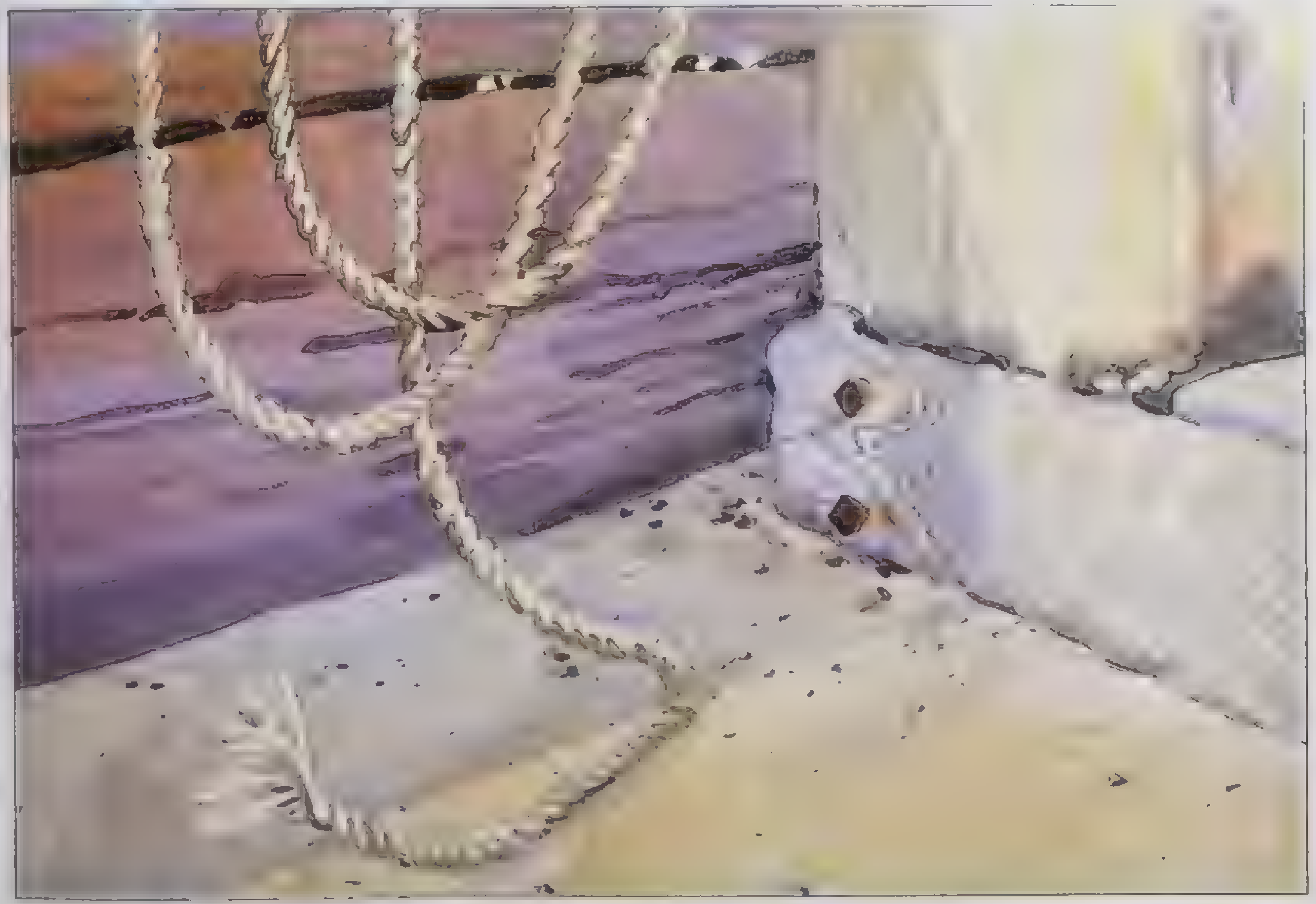

ÎNCEPE

1 ▼ Începe cu un desen ușor
Realizează o schiță a subiectului, trasând linii subtile și ușoare cu un creion 2B foarte ascuțit. În cazul în care desenul devine prea întunecat, poți șterge ușor cu guma.

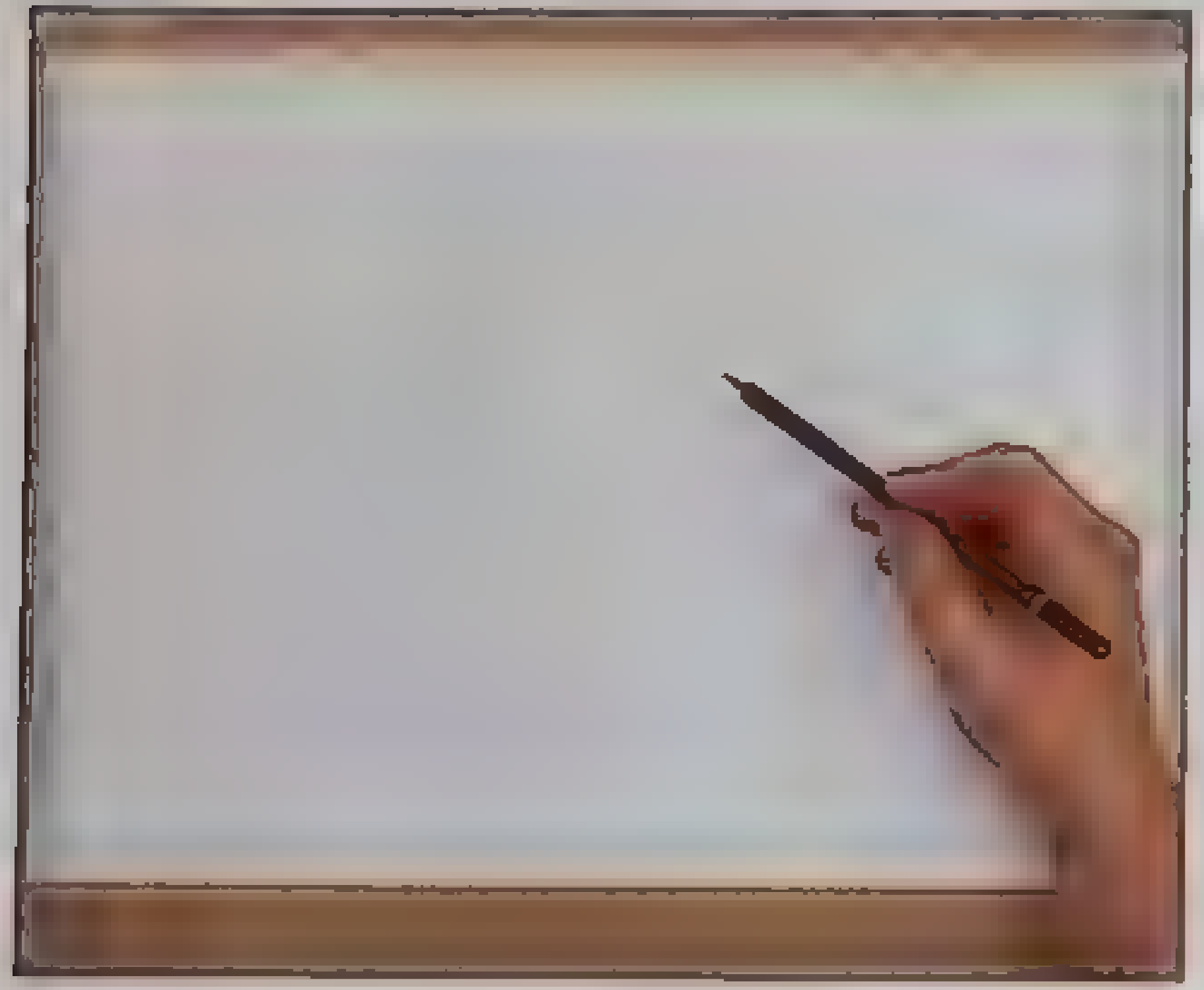

2 ▲ Aplică lichidul pentru mascare în zona frânghiei
Înainte de a întinde acuarelele, acoperă frânghia cu lichidul de mascare, folosind o pensulă veche. Odată uscat, lichidul va forma o peliculă protectoare elastică, peste care poți picta fără să colorezi hârtia de dedesubt.

3 ▼ Creează baza pentru pietricele
Acoperă scândurile orizontale din stânga și scândura verticală din dreapta cu resturi de hârtie, apoi pulverizează lichidul pentru mascare în zona nisipului, înmuind pensula veche în lichid și lovind-o ușor, încât să împrăștii picături pe foaie. Așteaptă apoi să se usuce, însă, dacă dorești să dureze mai puțin, poți folosi un uscător de păr.

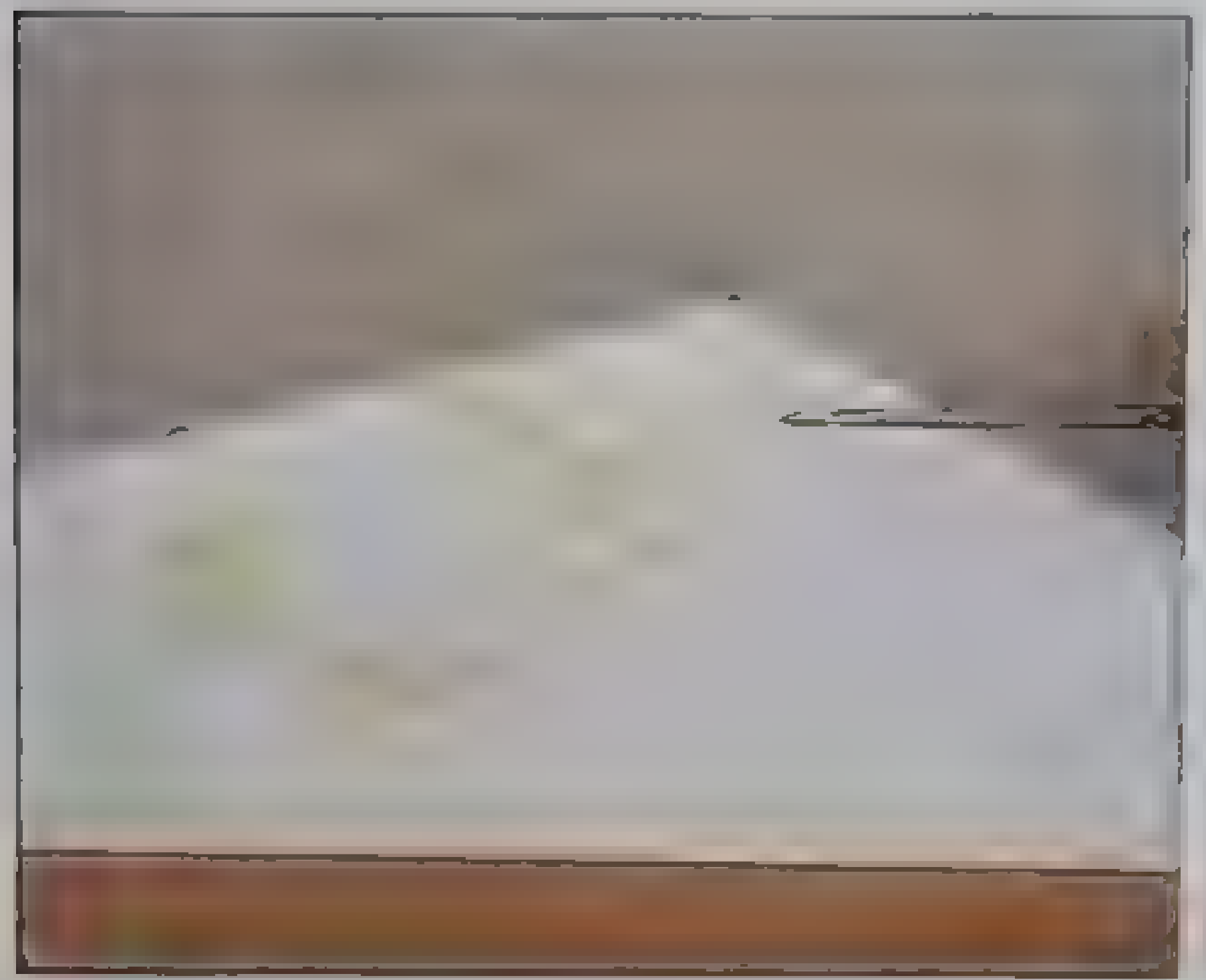

4 ▲ Întinde primul strat de culoare
Folosind pensula rotundă nr. 10, aplică pe scândura verticală un strat de sienna naturală foarte diluat. Pentru zonele întunecate și pentru umbre, întinde un amestec de albastru-ultramarin–francez și umbră arsă peste culoarea umedă. Pata mică, ruginie, este obținută din oranj de cadmiu aplicat peste stratul umed.

MATERIALE

- O foaie de hârtie semi-aspră de 300 g/m², de 28 x 37 cm
- Creion 2B
- O gumă de șters
- Lichid pentru mascare și o pensulă veche
- Bucăți de hârtie
- Un uscător de păr
- Pensule: rotunde nr. 4, 7 și 10
- 7 acuarele: sienna naturală, albastru-ultramarin-francez, umbră arsă, oranj de cadmiu, roșu-carmin (alizarin), umbră naturală, sienna arsă
- O periuță de dinți veche

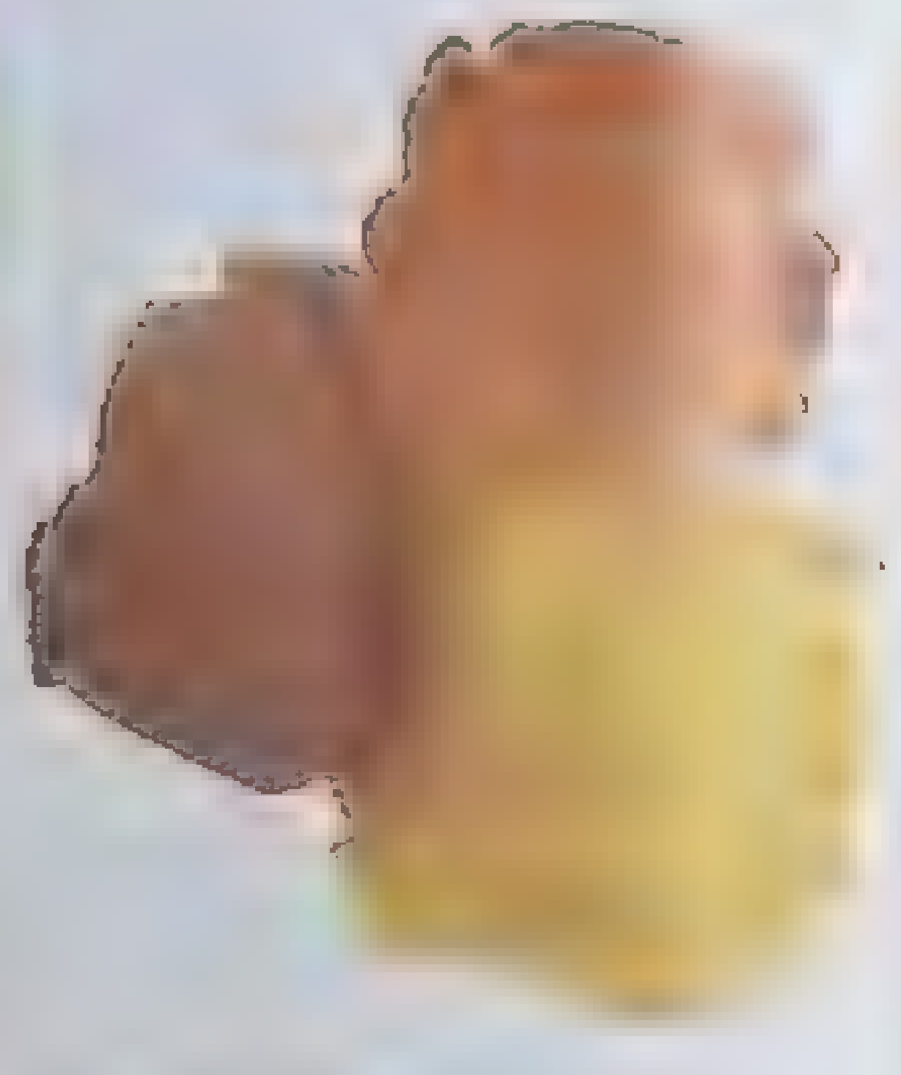

▲ Nuanțele de pământ, cum ar fi sienna și umbra, atât naturale, cât și arse, sunt ideale în redarea tonurilor nisipului și ale lemnului decolorat.

5 ▶ Continuă să lucrezi culoarea de fundal
Baza bine definită a scândurii verticale este pictată cu un strat foarte diluat de umbră arsă. În timp ce culoarea este încă umedă, adaugă puțin albastru-ultramarin–francez și apoi un pic de sienna naturală. Amestecă apoi culorile. Când culoarea este uscată, pictează nisipul cu un strat de oranj de cadmiu și sienna naturală, amestecate în părți egale. Pictează câteva pete ici-colo, pentru a reda găurile din scândura orizontală.

6 ▶ Nuanțează culoarea scândurilor
Pentru scândurile orizontale din lemn, pregătește un brun-violaceu, amestecând în părți egale roșu-carmin (alizarin) cu umbră arsă și albastru-ultramarin–francez. Pe măsură ce te deplasezi în partea de jos, adaugă treptat cantități mici de roșu-carmin (alizarin). Aceasta este o culoare puternică: folosește-o cu moderație.

SFATURI
Mascarea marginilor

Dacă vrei ca picturile tale să aibă margini bine definite, aplică bandă adezivă de hârtie în jurul lucrării înainte de a începe să pictezi. În timp ce lucrezi, poți depăși marginile acoperite astfel. Odată scoasă banda adezivă, vei remarca liniile netede și drepte și vei putea pune în ramă pictura, fără să mai fie nevoie să o cașerezi pe carton

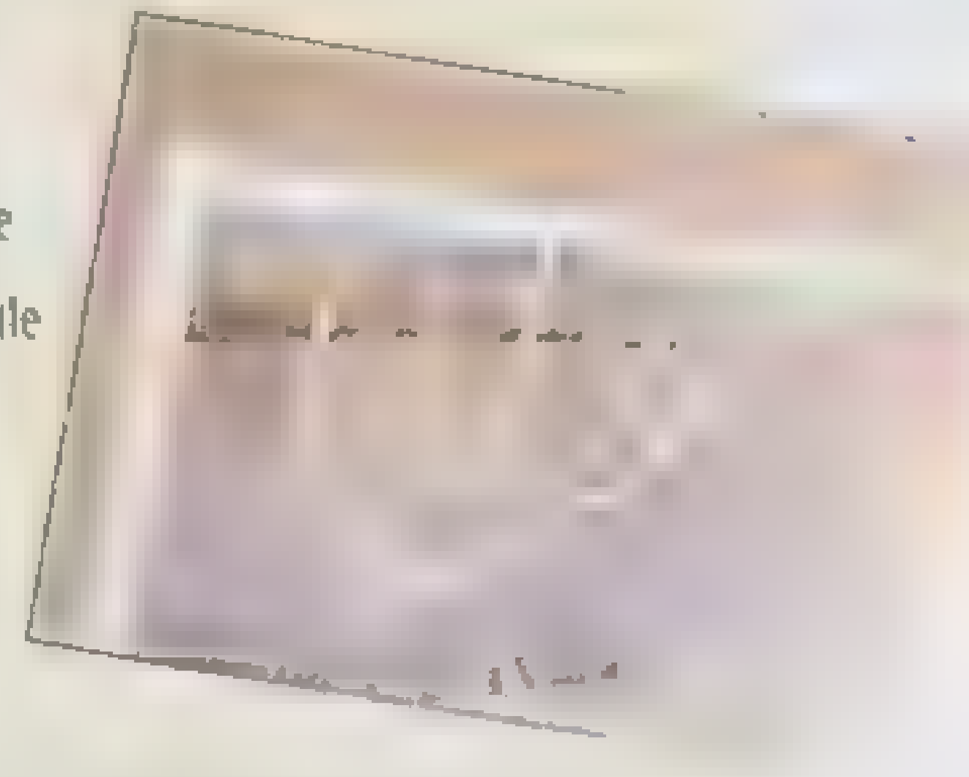

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai acoperit pictura cu straturi subțiri de culoare, este timpul să revii asupra lor, accentuând imaginea, perfecționând detaliile și efectul de concretețe.

7 ▶ Pictează umbra peste culoarea umedă
Când ajungi la baza scândurilor orizontale, adaugă puțin albastru-ultramarin–francez peste culoarea umedă pentru a indica umbra de pe scândura verticală și de la baza sa. Folosind aceeași culoare, pictează umbra purtată pe nisip.

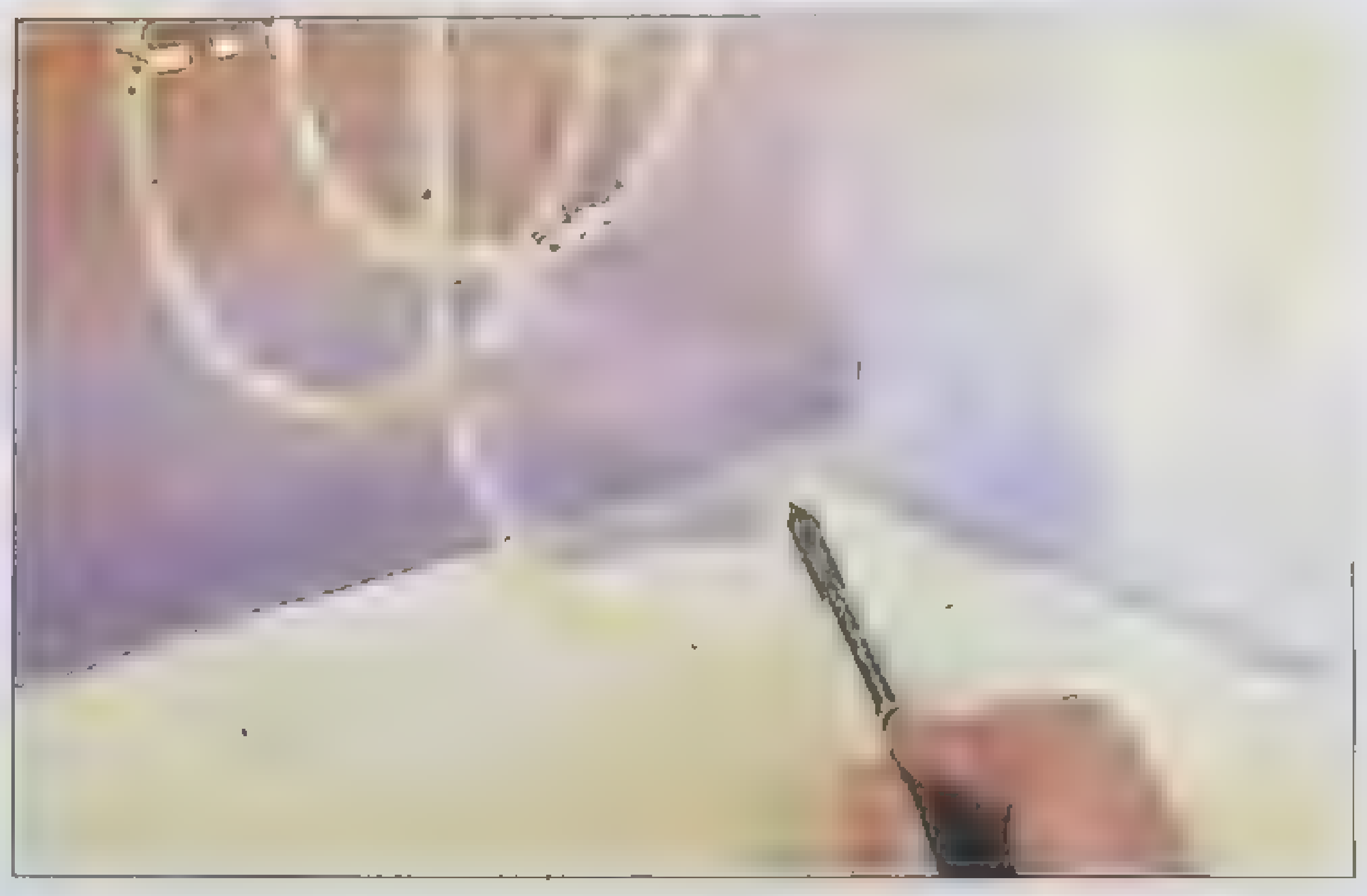

8 ▲ Adaugă mai multe umbre
Folosind un amestec diluat de umbră arsă și umbră naturală în părți egale, pictează cu pensula rotundă nr. 7 nervurile de pe scândura verticală și pietricelele de la baza acesteia. Adaugă apoi și alte umbre la baza scândurii verticale, folosind umbră arsă.

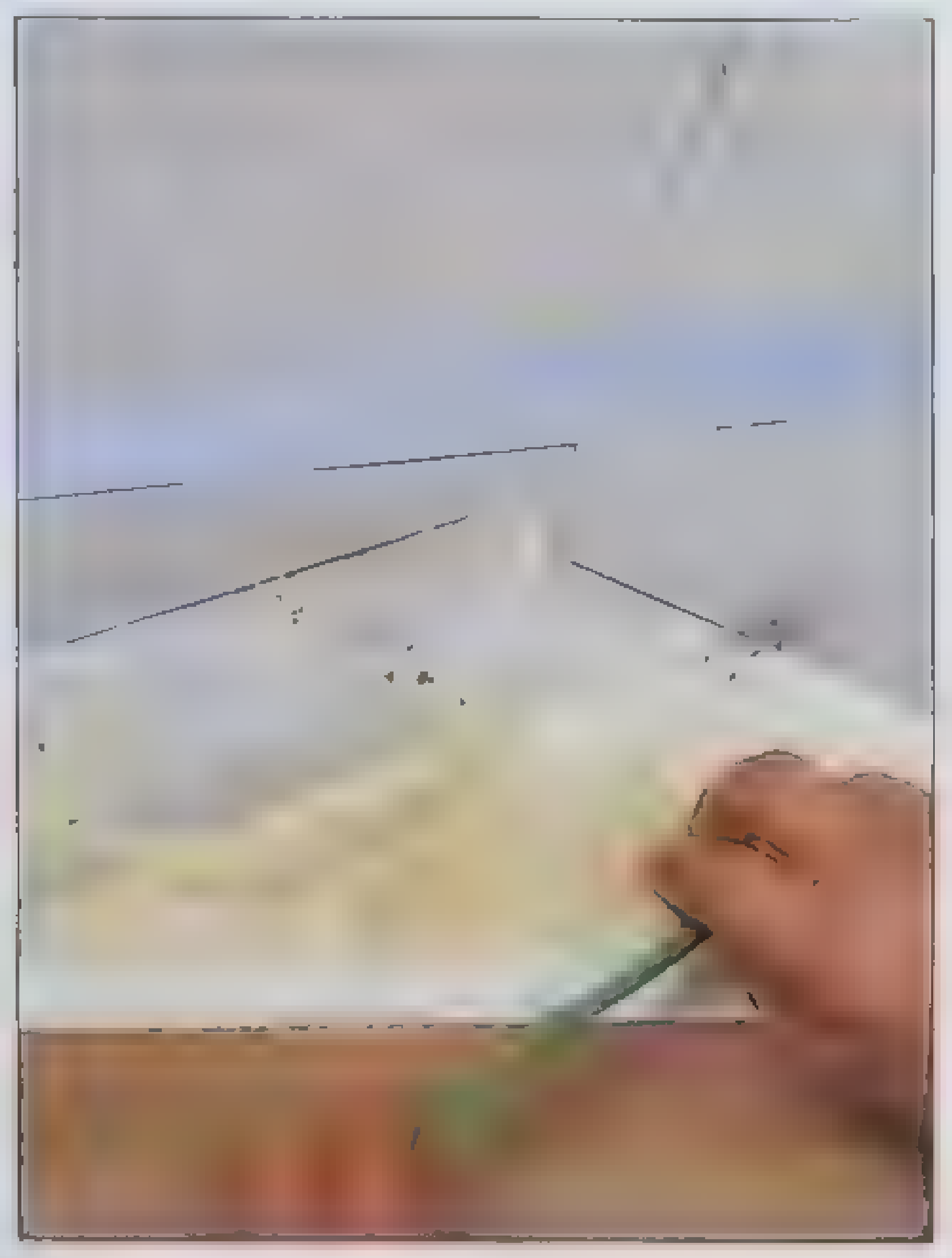

9 ◀ Pulverizează nisipul
Așază masca de hârtie, astfel încât să expui doar zona nisipului. Menține-o fermă cu ajutorul unui obiect greu. Stropește hârtia, folosind culoarea pentru pietricele și o periuță de dinți veche, întâi într-un amestec diluat de umbră arsă și albastru-ultramarin–francez, apoi cu o versiune mai concentrată a aceleiași culori. Pornește întotdeauna din același punct, astfel încât să dai stropilor de culoare o singură direcție.

10 ▼ **Pictează nervurile scândurilor**
Pictează nervurile lemnului întunecat al scândurilor orizontale, folosind un amestec de umbră arsă și albastru-ultramarin-francez. Apoi, pune puțin roșu-carmin (alizarin) și pictează nervurile, dar și câteva pietricele mai deschise. Cu vârful pensulei, stropește hârtia cu aceeași culoare, deasupra nervurilor, pentru a crea un efect mult mai verosimil.

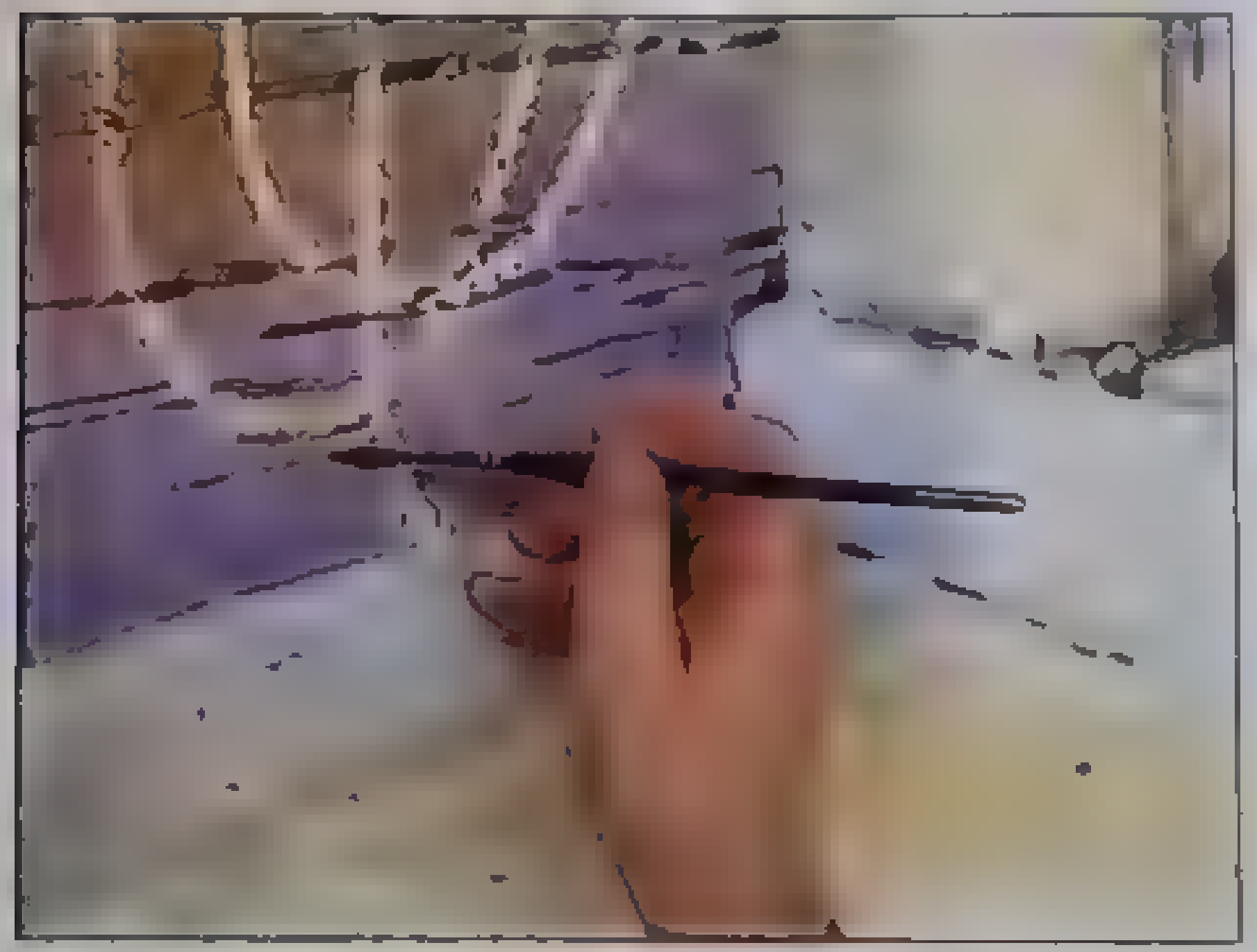

SOLUȚII ISTEȚE

PROTEJEAZĂ PENSULA

Pentru a evita deteriorarea pensulei din cauza lichidului pentru mascare, umezește pămătuful și trece-l peste un săpun înainte de a-l înmuia în lichid. Astfel, vei putea clăti ușor pensula, eliminând stratul de lichid lipicios, fără să deteriorezi pămătuful.

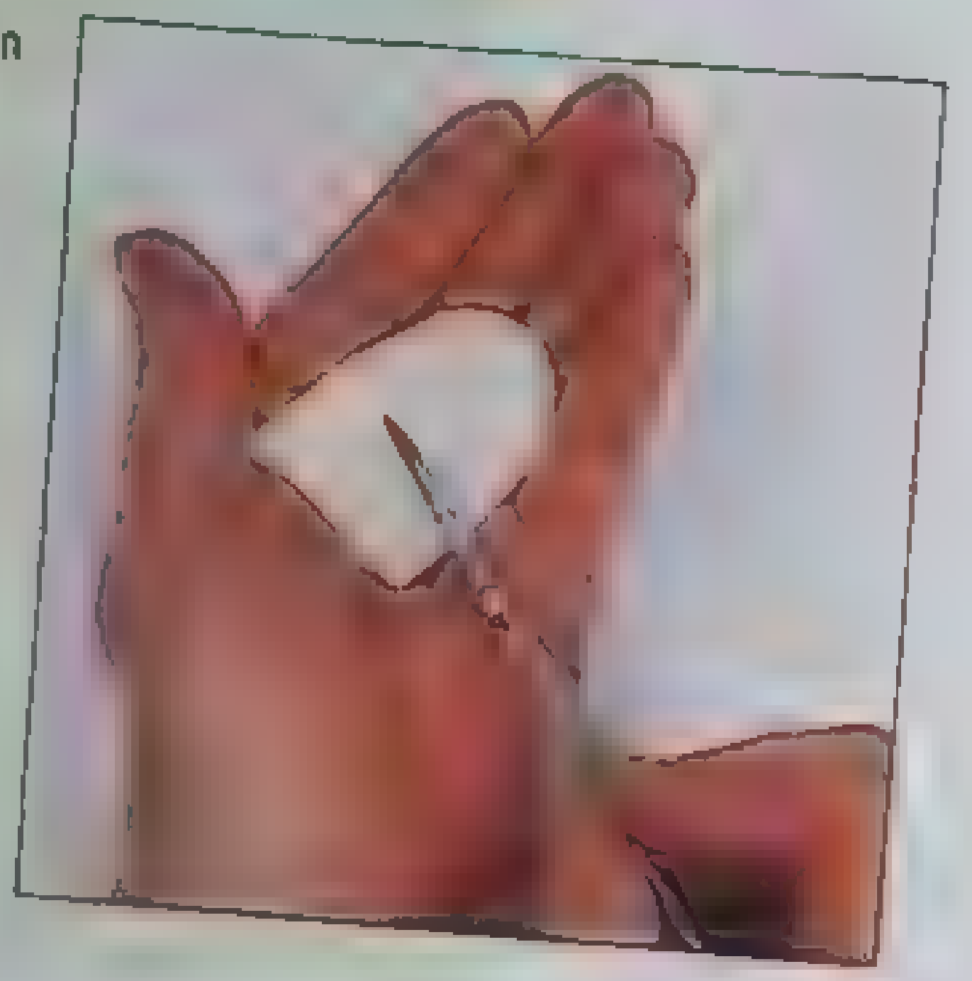

11 ▼ **Pictează capetele cuielor de metal**
Pictează cuiele ruginite, folosind oranj de cadmiu, iar pentru semnele de rugină de la baza scândurii verticale utilizează sienna arsă. Cu vârful pensulei nr. 7, pictează nervurile lemnului de la baza scândurii, aplicând umbra naturală în linii ondulate paralele.

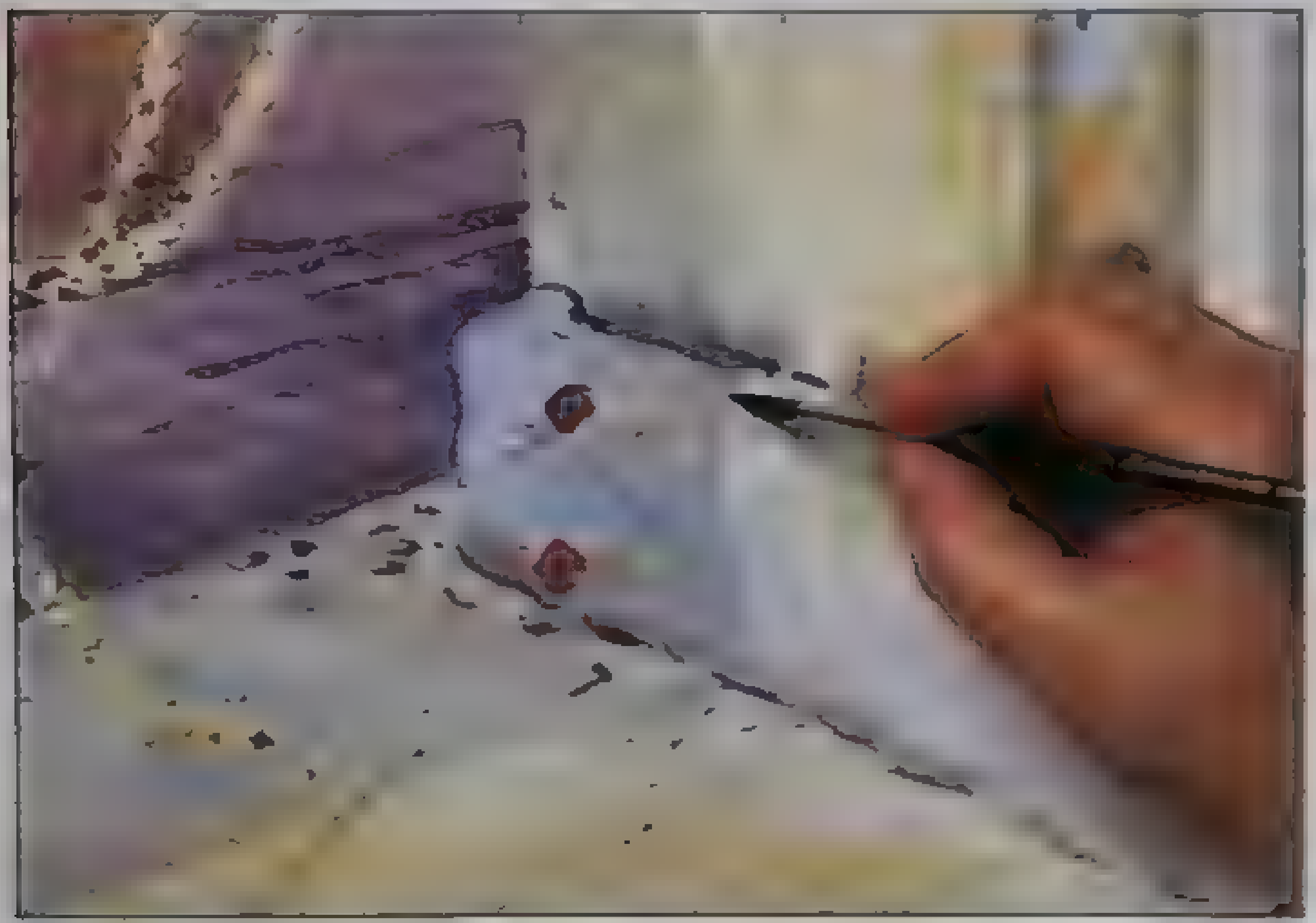

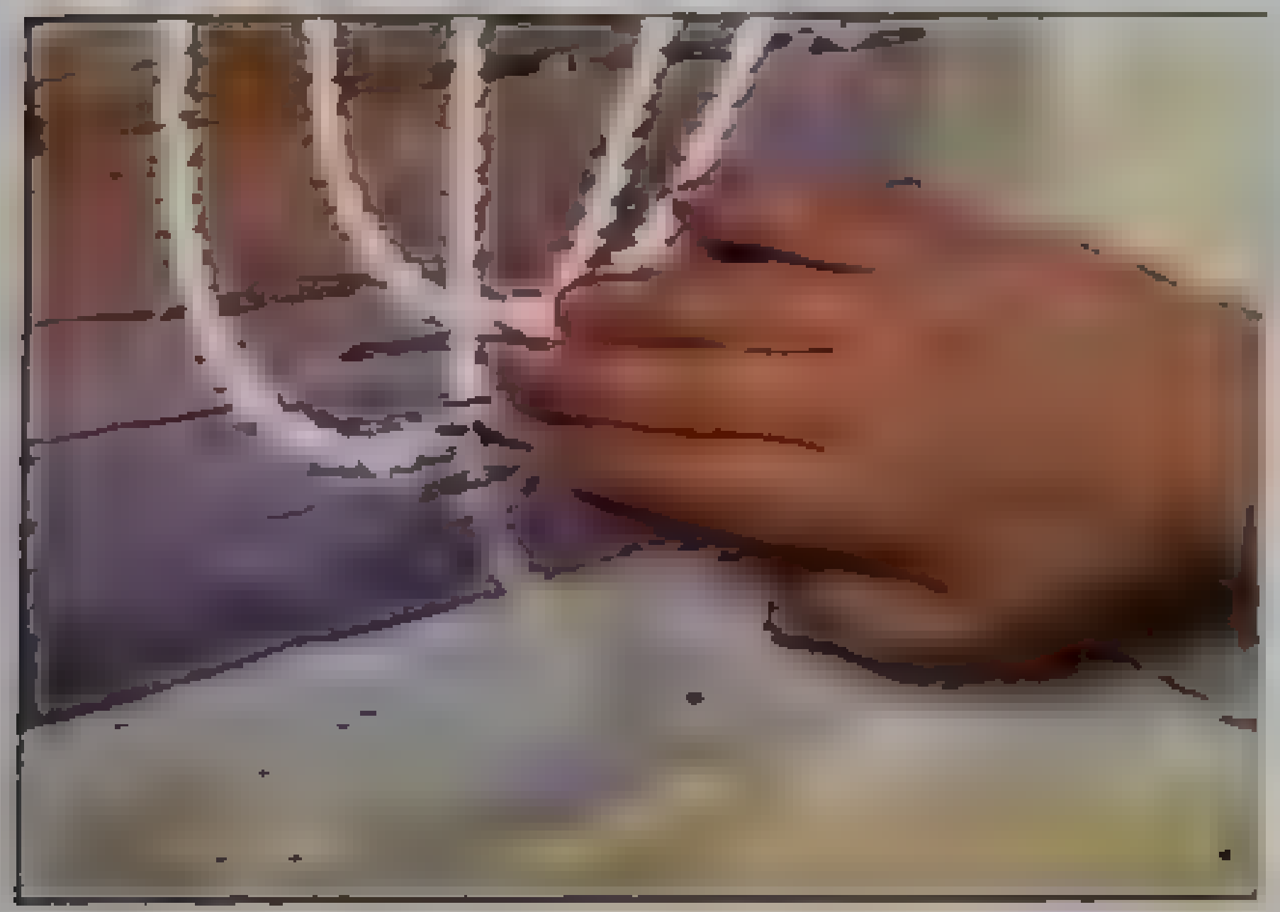

12 ◀ **Elimină lichidul pentru mascare**
După ce te-ai asigurat că pictura este uscată și că ai degetele curate, îndepărtează excesul de lichid pentru mascare frecând suprafața cu atenție. Dacă nu reușești, încearcă să folosești o gumă de șters, obligatoriu foarte curată

Fii creativ!

Trucul frânghiei

În exercițiul nostru, cele trei zone ale picturii – scândurile orizontale din lemn, scândura verticală și plaja de nisip, cu suprafețe care necesită tehnici diferite de pictură – creează o imagine unitară prin intermediul frânghiei. Liniile circulare ale frânghiei focalizează cele trei zone, făcându-le ușor de recunoscut. Poți observa funcția frânghiei în pictura de mai jos. Fără frânghia care unifică cele trei zone, formele scândurii verticale, ale scândurilor orizontale și ale terenului capătă un aspect nedefinit. Pictura își pierde realismul și devine o compoziție de forme rectangulare. Pare aproape abstractă, mai ales în lipsa detaliilor. Într-o pictură de factură abstractă, trebuie să folosești culoarea – în acest caz, accentele de carmin (alizarin) de pe toate cele trei elemente – pentru a da unitate compoziției.

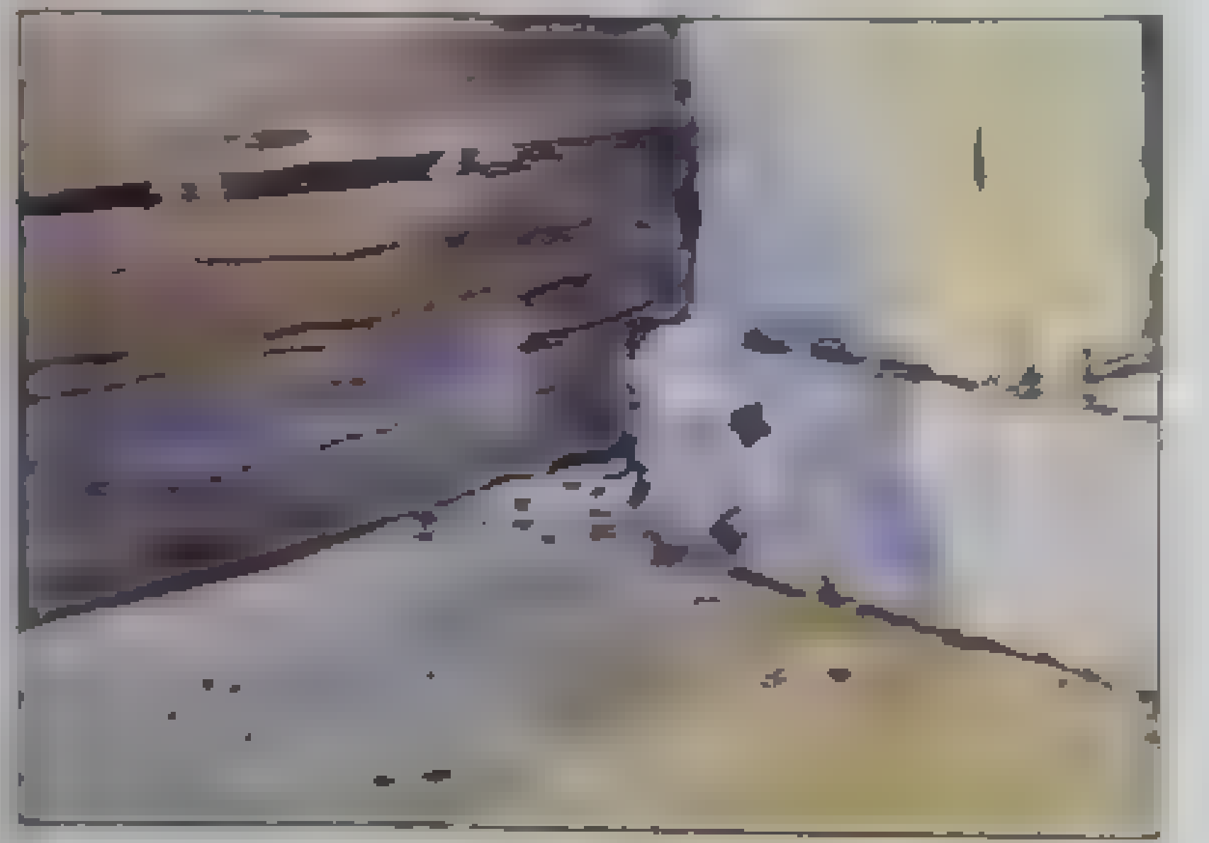

13 ▼ **Pictează frânghia**
Folosind pensula nr. 4, atenuează forma albă și clară a frânghiei cu un strat diluat de oranj de cadmiu și albastru-ultramarin-francez, amestecate în părți egale.

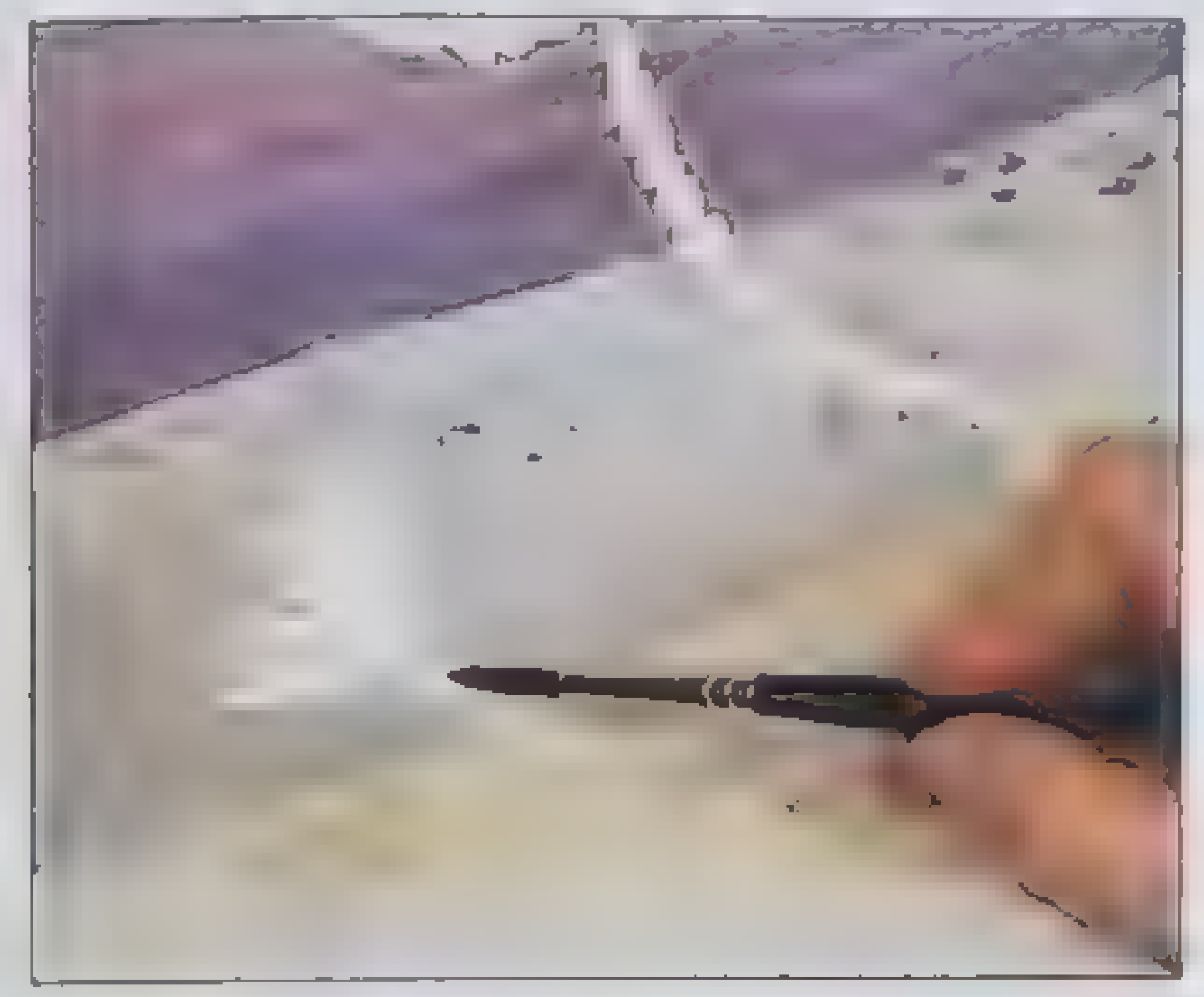

14 ▼ **Definește capetele cuielor**
Accentuează nuanța cuielor aplicând un strat de umbră arsă.

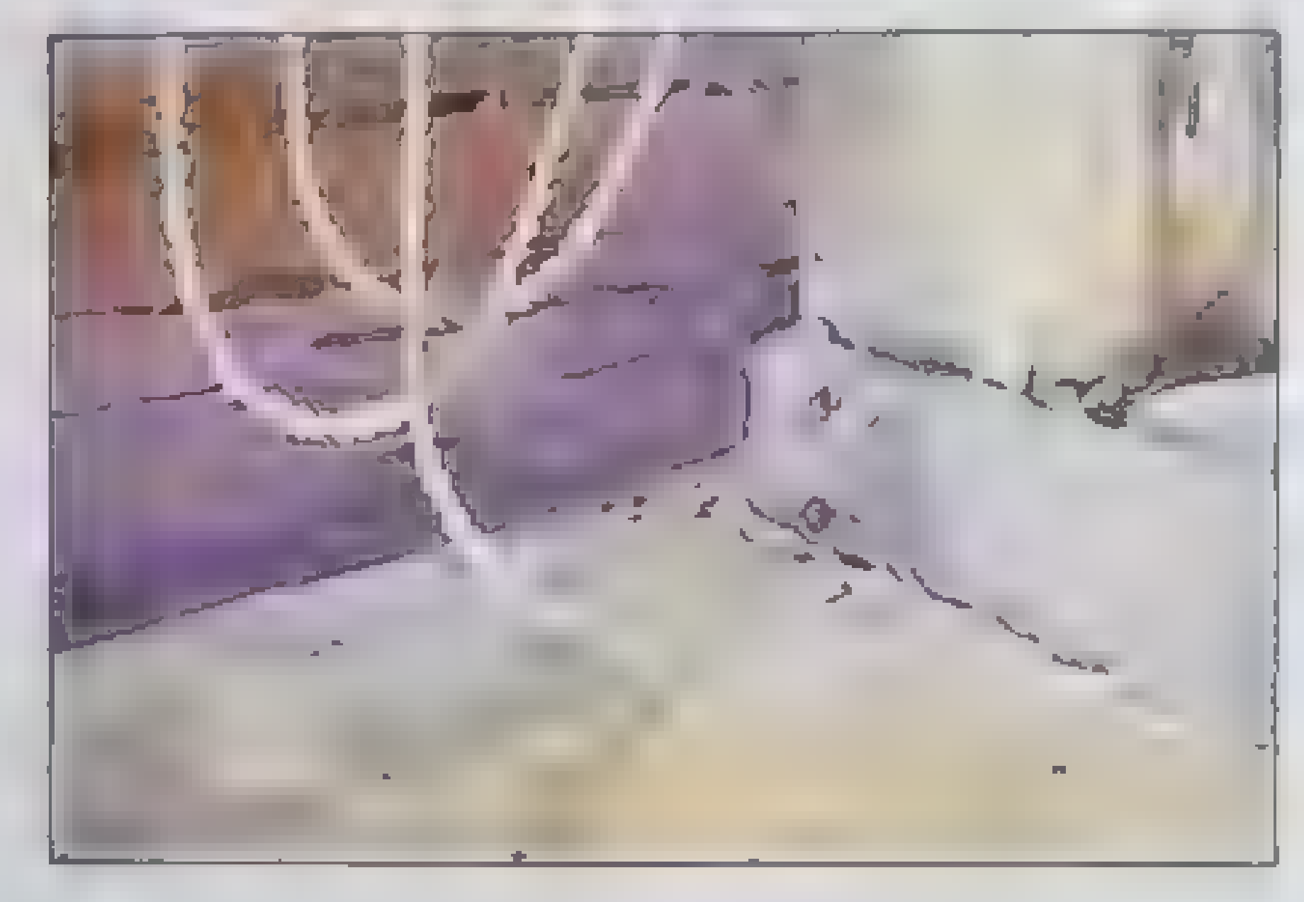

UN PAS ÎNAINTE

În acest moment, lucrarea este practic completă. Compoziția cuprinde doar patru elemente principale: scândurile orizontale, scândura verticală, nisipul și frânghia. Cu toate acestea, deși simplu, acest ansamblu creează deja o imagine realistă și detaliată. Este timpul să aplici câteva retușuri finale

15 ▼ **Adaugă umbrele frânghiei**
Lucrând de sus în jos, pictează umbrele de-a lungul frânghiei, folosind umbră arsă amestecată cu puțin albastru-ultramarin-francez și oranj de cadmiu. Cu vârful pensulei distanțează umbrele cât mai uniform posibil

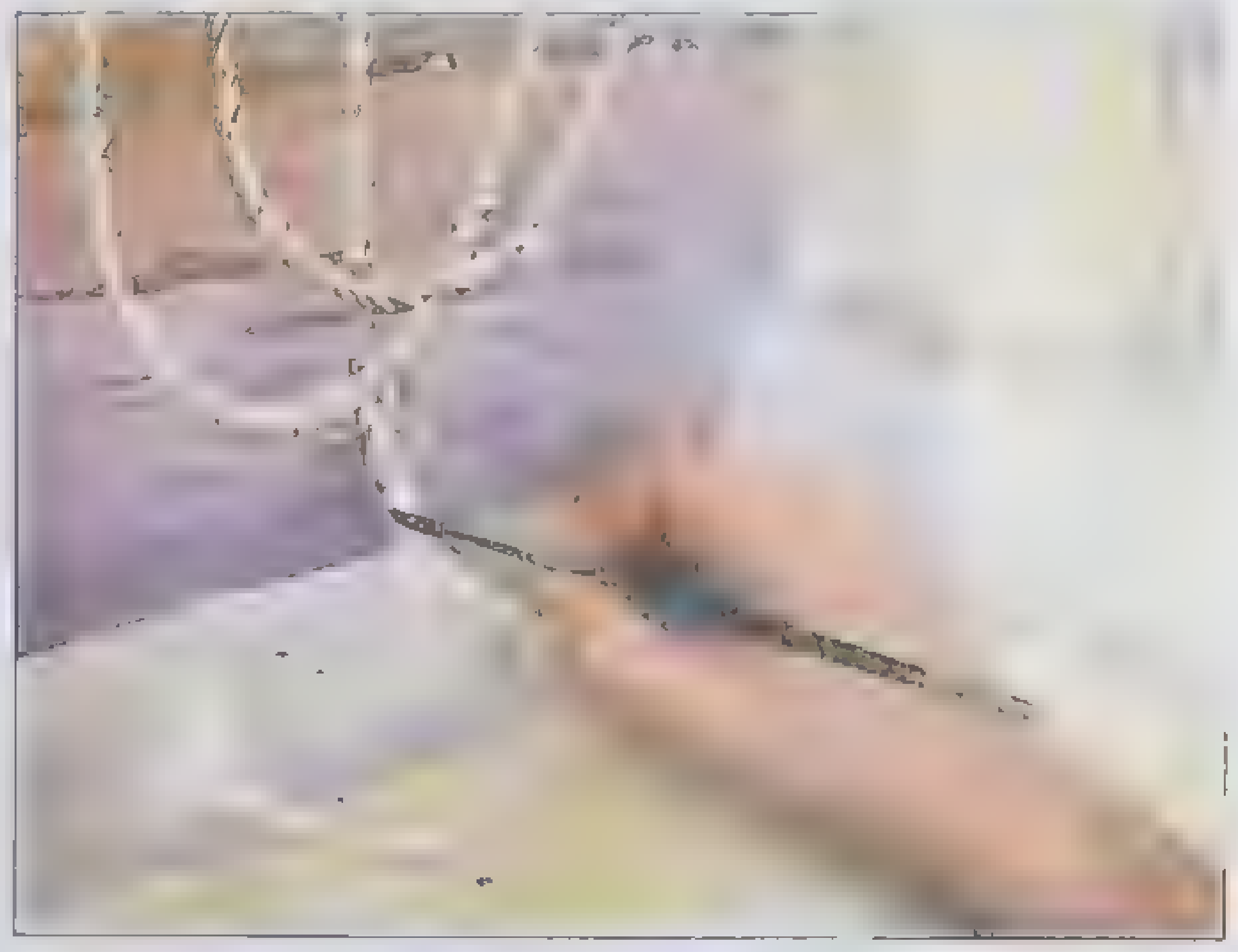

Operele maeştrilor

Ruskin Spear (1911–1990)

Zid la mare și coșuri pentru homari

Ca și lucrarea noastră, pictura lui **Ruskin Spear** are un aer foarte natural. Artistul a ales un punct de observație neobișnuit, astfel încât pietrele zidului ocupă mai mult de jumătate din suprafața tabloului. Nuanțele întunecate din această zonă determină marea și norii din depărtare să arate mult mai clari și mai luminoși

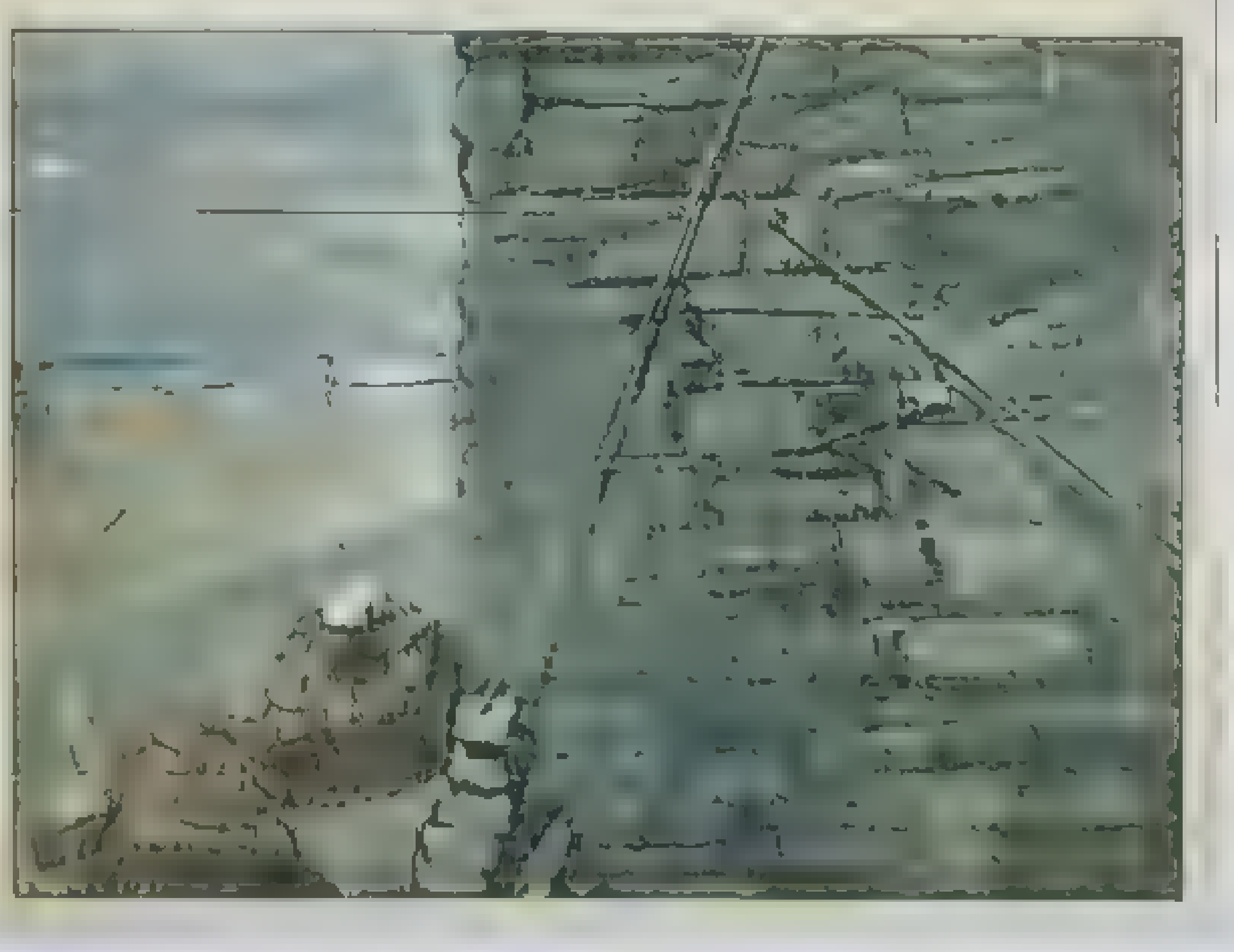

Artistul a colorat fiecare piatră cu un strat de culoare „murdară", reușind să redea astfel impresia de naturalețe și de eroziune cauzată de timp.

Coșurile pentru homari din prim-plan sunt definite cu precizie, în timp ce personajele de pe plajă sunt mai difuze și mai subtil conturate, ca și când ar dispărea în depărtare.

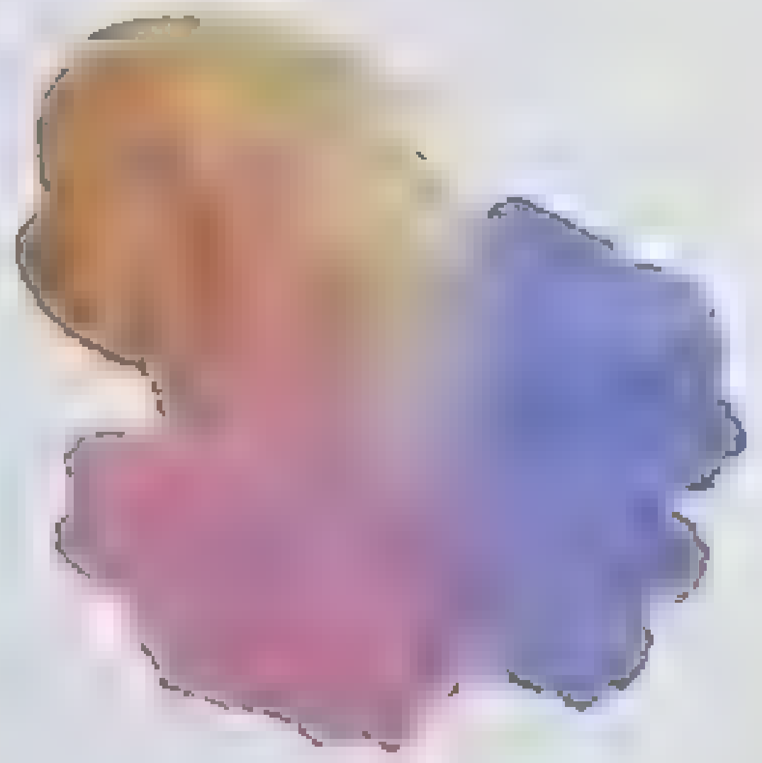

▲ Tonurile reci de carmin de alizarină și albastrul-ultramarin-francez compun zonele nuanțate de roz-violaceu, cum ar fi scândurile orizontale. Sienna naturală este un ton neutru util.

16 ▼Accentuează tonurile întunecate Folosind aceeași pensulă nr. 4, amestecă nuanța de umbră arsă cu puțină umbră naturală și accentuează culorile închise din zona de deasupra cuielor. Prepară un amestec ceva mai întunecat din albastru-ultramarin–francez și umbră naturală și, folosind pensula nr. 7, aplică umbrele întunecate dintre scândurile orizontale.

17 ▲Adaugă mai multe pietricele În sfârșit, folosind culorile rămase pe paletă, punctează și alte pietricele cu vârful pensulei nr. 7

O LUCRARE COMPLETĂ

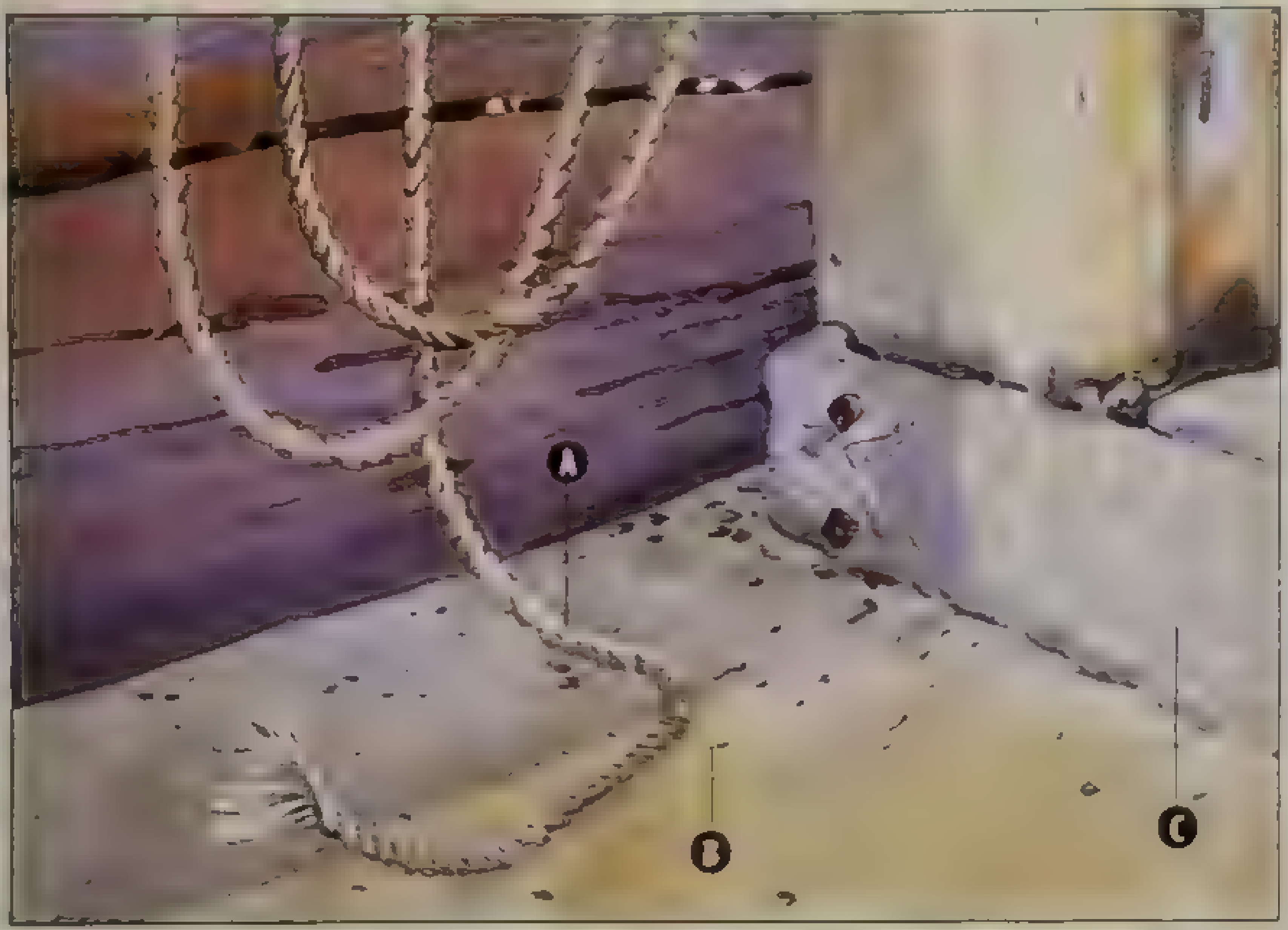

A Lichid pentru mascare
În loc să pictăm în jurul frânghiei, am acoperit cu lichid pentru mascare o zonă clar delimitată, pe care am pictat-o apoi cu o culoare deschisă.

B Tehnica pulverizării
Putem profita de tehnica pulverizării din plin, mai ales dacă o aplicăm în zonele cele mai potrivite. Aici am folosit-o pe o suprafață mică de nisip

C Nervurile lemnului
Am redat efectul realist al lemnului, pictând cu vârful pensulei linii ondulate paralele și distanțate uniform

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Desenează cu pastelurile de ulei câteva vase din lut într-un colț de grădină ferit.

- Colorează cu tușe libere, fără să umpli contururile.
- Treci de la nuanțele deschise la cele întunecate, aplicând straturi suprapuse de pigment.
- Creează umbre de diferite intensități cu ajutorul unei singure culori.

Tehnici de pulverizare

Petele aleatorii și motivele pestrițe sunt ideale pentru a reproduce diferite suprafețe. Astfel de efecte se pot crea simplu și rapid, folosind tehnica foarte utilă a pulverizării.

Prin pulverizarea și stropirea hârtiei cu vopsea, poți obține efecte de pete, stropi și roci sedimentare. Aceste efecte sunt atrăgătoare prin spontaneitatea și dezordinea lor, dar și prin faptul că nu lasă la vedere tușele de pensulă.

Redarea suprafețelor

Într-o pictură se pot introduce efecte de materialitate din mai multe motive. Ele pot servi, spre exemplu, fie pentru a reprezenta suprafețe aspre, fie pentru a reproduce anumite elemente dintr-un peisaj. Zonele stropite cu culoare sunt o modalitate foarte bună de a picta firele de nisip de pe plajă, pietricelele, frunzișul din depărtare, zidurile din piatră, pământul arat și alte suprafețe neregulate. Aceste efecte pot fi utilizate și pentru soluții pur decorative. Cu diferite tehnici de pulverizare, poți crea straturi delicate de ceață sau poți construi motive aleatorii și complexe, folosind o gamă largă de culori. În cele din urmă, aceste tehnici pot îmbogăți suprafețele sau pot conferi caracter zonelor de culoare omogenă.

Materiale

Orice material lichid, inclusiv cerneală, acrilic, acuarelă, tempera sau ulei diluat, este potrivit pentru tehnicile de pulverizare. Tehnica produce cele mai bune rezultate atunci când suprafața este orizontală; dacă suprafața este înclinată, picăturile de culoare se pot scurge, distrugând efectul pe care l-ai creat

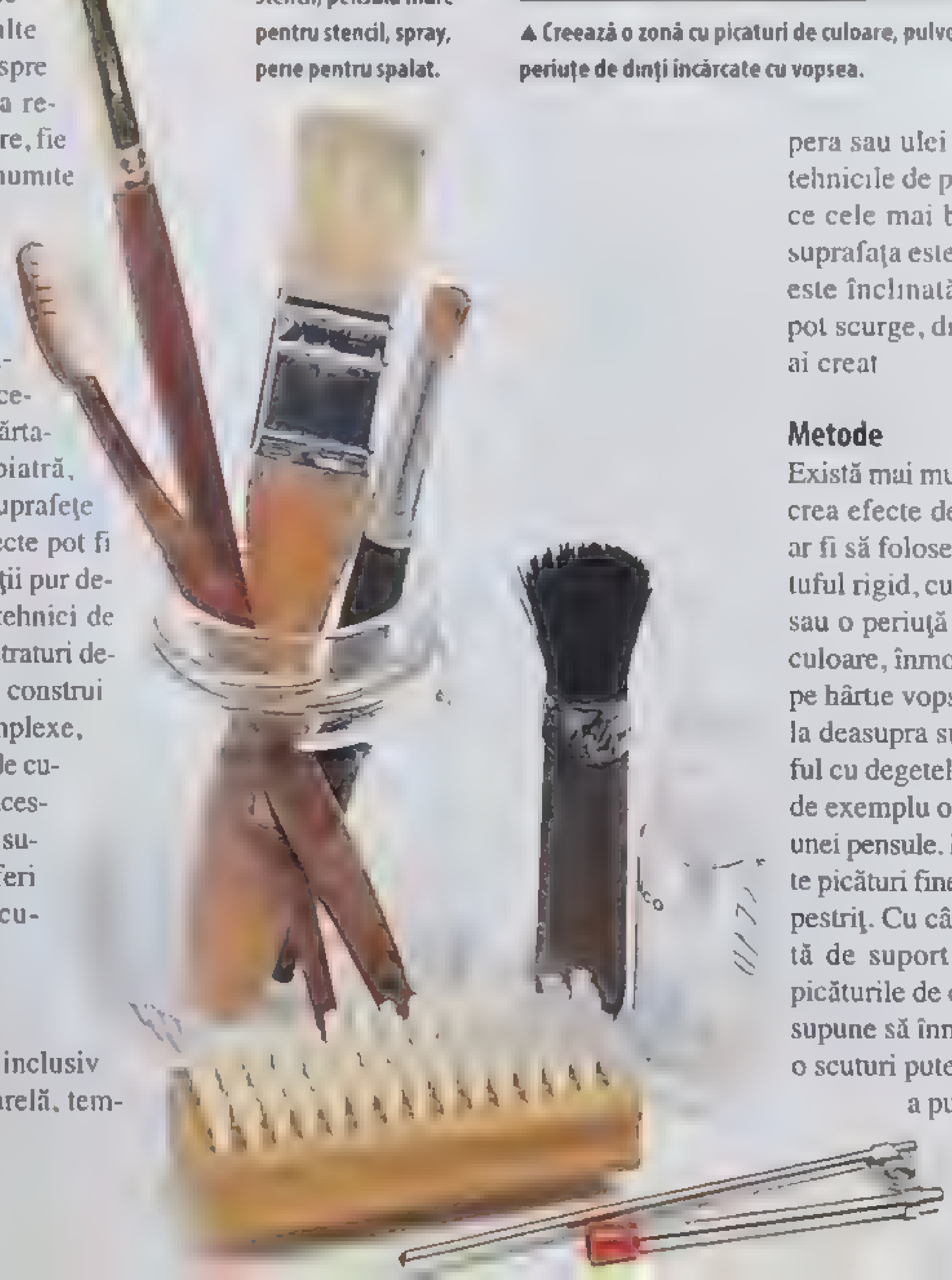

▼ Există mai multe instrumente care se pretează tehnicilor de pulverizare (în sensul acelor de ceasornic, de la stânga la dreapta): periuța de dinți, pensula moale, pensula mare de tip bidinea, pensula mică pentru stencil, pensula mare pentru stencil, spray, pene pentru spalat.

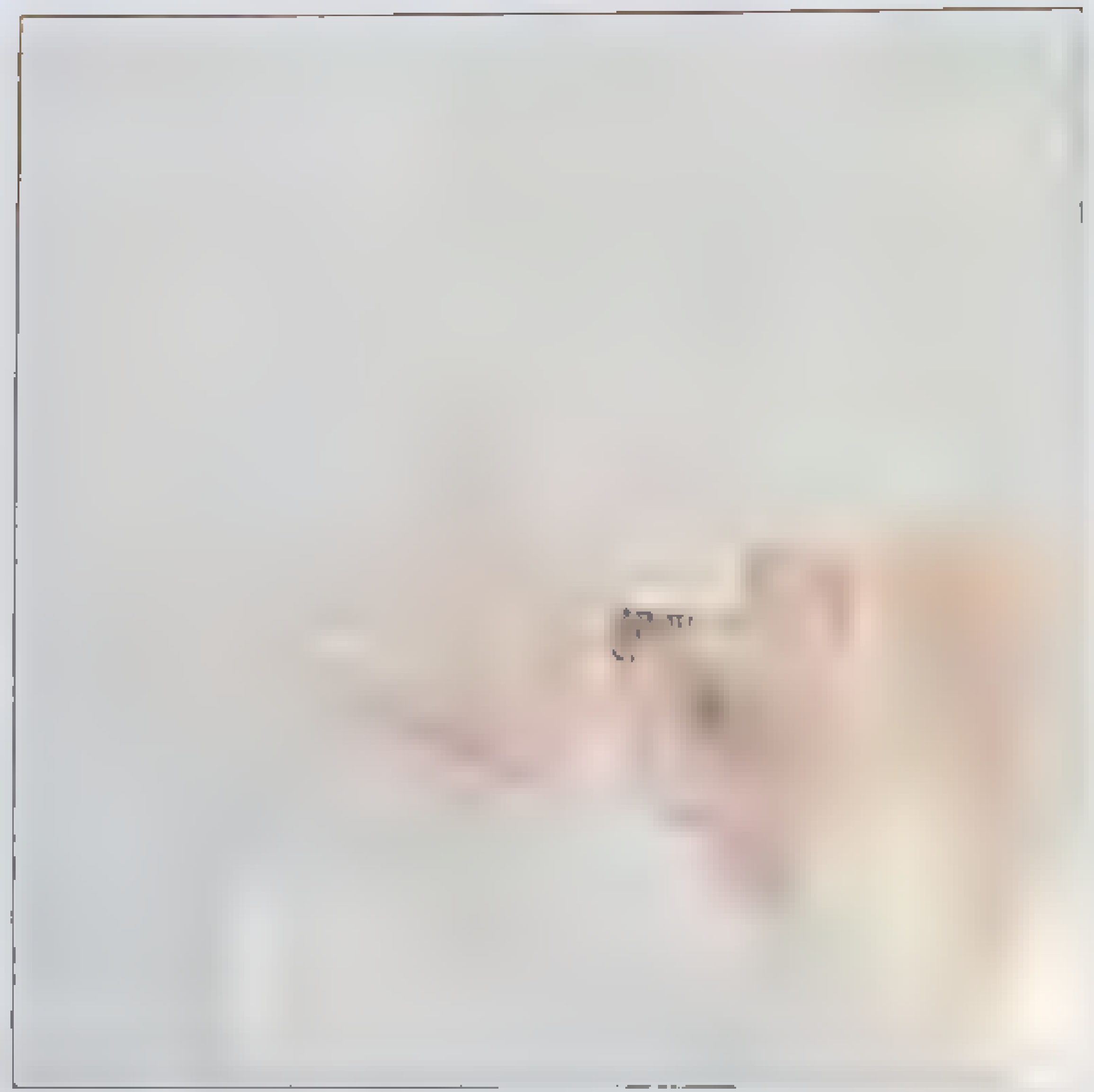

▲ Creează o zonă cu picături de culoare, pulverizate prin frecarea [illegible] periuțe de dinți încărcate cu vopsea.

Metode

Există mai multe modalități prin care poți crea efecte de pulverizare. Un exemplu ar fi să folosești un instrument cu pămătuful rigid, cum ar fi o pensulă de stencil sau o periuță de dinți. Pregătește puțină culoare, înmoaie instrumentul și scutură pe hârtie vopseaua în exces. Ține pensula deasupra suportului și freacă pămătuful cu degetele sau cu un obiect rigid, ca de exemplu o riglă de metal sau mânerul unei pensule. Pe hârtie se vor așterne multe picături fine de culoare, creând un efect pestriț. Cu cât pensula este mai depărtată de suport, cu atât mai mari vor fi picăturile de culoare. O altă metodă presupune să înmoi pensula în culoare și să o scuturi puternic din încheietură pentru a pulveriza culoarea pe suport.

În acest fel, vei obține stropi mai mari și de dimensiuni variabile. De asemenea, poți înmuia pensula în culoare, apoi ține-o deasupra suprafeței și la final lovește-o ușor cu mânerul unei alte pensule. În acest fel, vei acoperi o suprafață mai mare și vei putea întinde straturi groase de picături colorate. Vei obține același efect ca și în cazul vopsirii prin pulverizare, care folosește un suflător (cu care se suflă culoarea ca printr-un pai) sau un vaporizator din rândul cosmeticelor și al produselor de uz casnic.

Alte efecte

Cu aceste tehnici se poate realiza o gamă largă de efecte. Poți desena punctat printr-o singură aplicare a culorii sau poți crea o suprafață compactă și granulară, întinzând mai multe straturi dense de picături compacte, dar lăsând culoarea să se usuce înainte de fiecare nouă aplicare. Pentru o zonă ceva mai nuanțată, aplică diferite tonuri ale aceleiași culori sau creează un efect pestriț bogat, prin suprapunerea mai multor culori. Utilizând materiale solubile, cum ar fi acuarelele, poți pulveriza apă peste un strat uscat de culoare: apa va dizolva vopseaua, deplasând pigmentul la marginile fiecărei picături și creând pete șterse pe stratul de culoare. Efectul este mai puternic dacă adaugi peste stratul de fundal gumă arabică. Pentru a obține un efect asemănător în pictura în ulei, trebuie să pulverizezi esență de terebentină sau alcool industrial peste culoarea încă umedă. Dacă pulverizezi acuarela pe o suprafață umedă, picăturile se vor amesteca cu zonele învecinate, creând un efect de pete ușor estompate. Experimentează aceste efecte imprevizibile. Descoperă cum poți dezvolta o gamă largă de modele și de efecte de materialitate pentru a le adăuga în repertoriul tău.

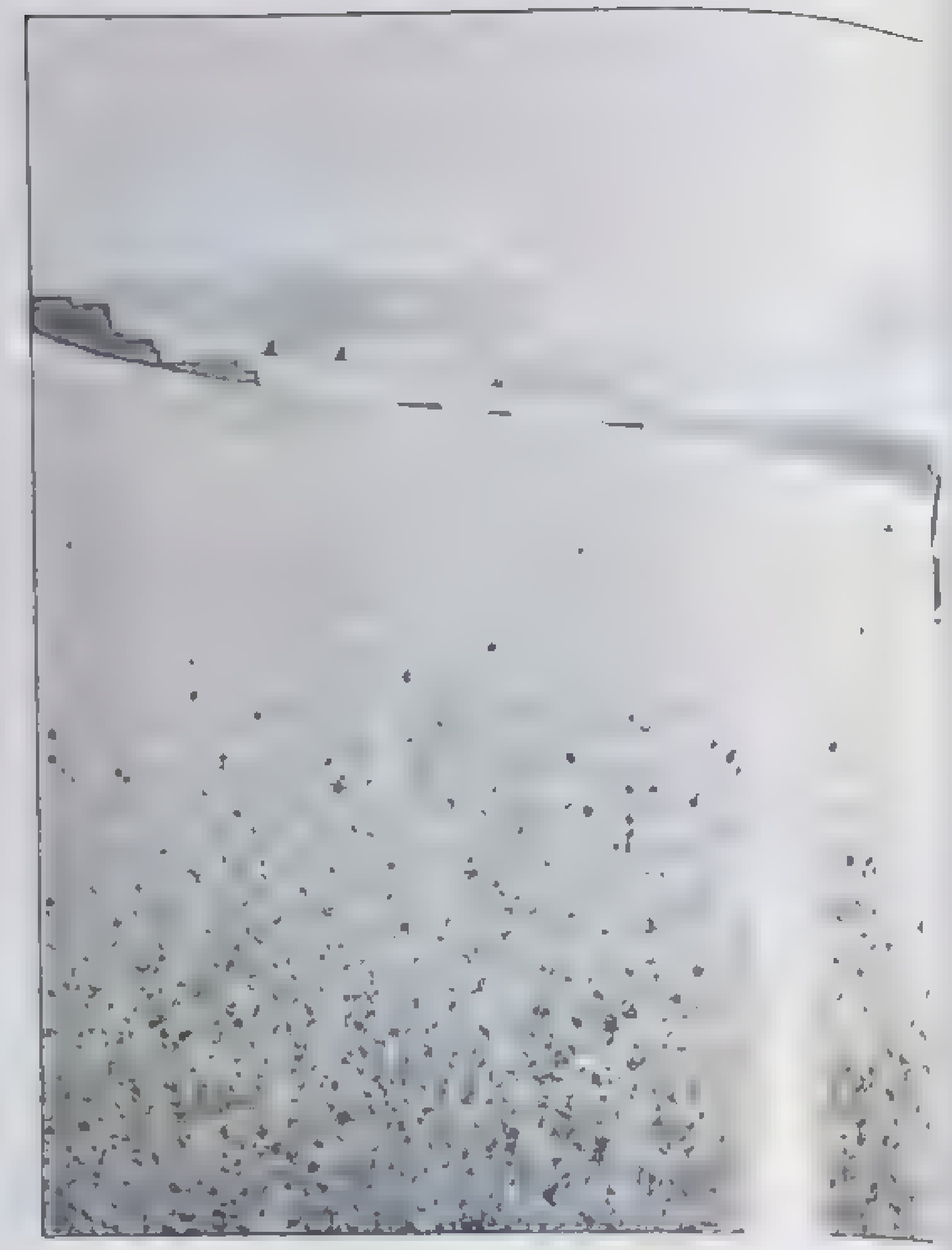

▶ Picăturile pronunțate de pe această suprafață estompată sugerează pietricele de pe o plajă care se pierde spre orizont.

EXPERIMENTE CU TEHNICILE DE PULVERIZARE

Poți obține o gamă largă de rezultate, folosind această tehnică simplă. Experimentează efectele create, folosind acuarele și bucăți de hârtie.

Nu uita să protejezi împotriva picăturilor de culoare suprafața de lucru din jurul foii de hârtie.

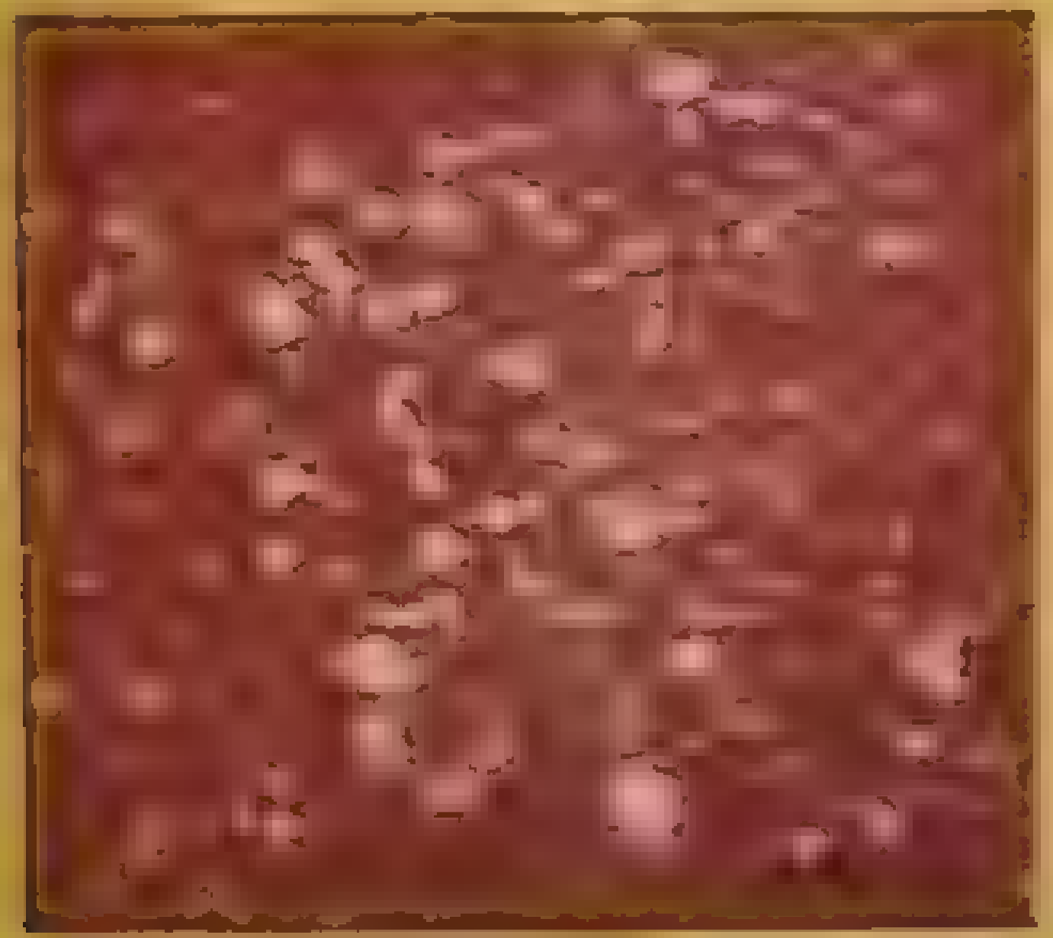

◀ Petele de apă

Am aplicat pe suport un strat de carmin de alizarină și gumă arabică, pe care l-am lăsat să se usuce. Stropii de apă tamponați cu [illegible] de hârtie creează [illegible] pete de lumină clare și neregulate.

◀ Picături pulverizate pe hârtie umedă

Am creat acest efect vaporos, pulverizând acuarelă albastru de Windsor pe hârtia umedă. Petele albastre se estompează încet pe foaie.

▶ Picături de apă pulverizate pe acuarelă

Am aplicat pe suport un strat de albastru de Windsor, [illegible]

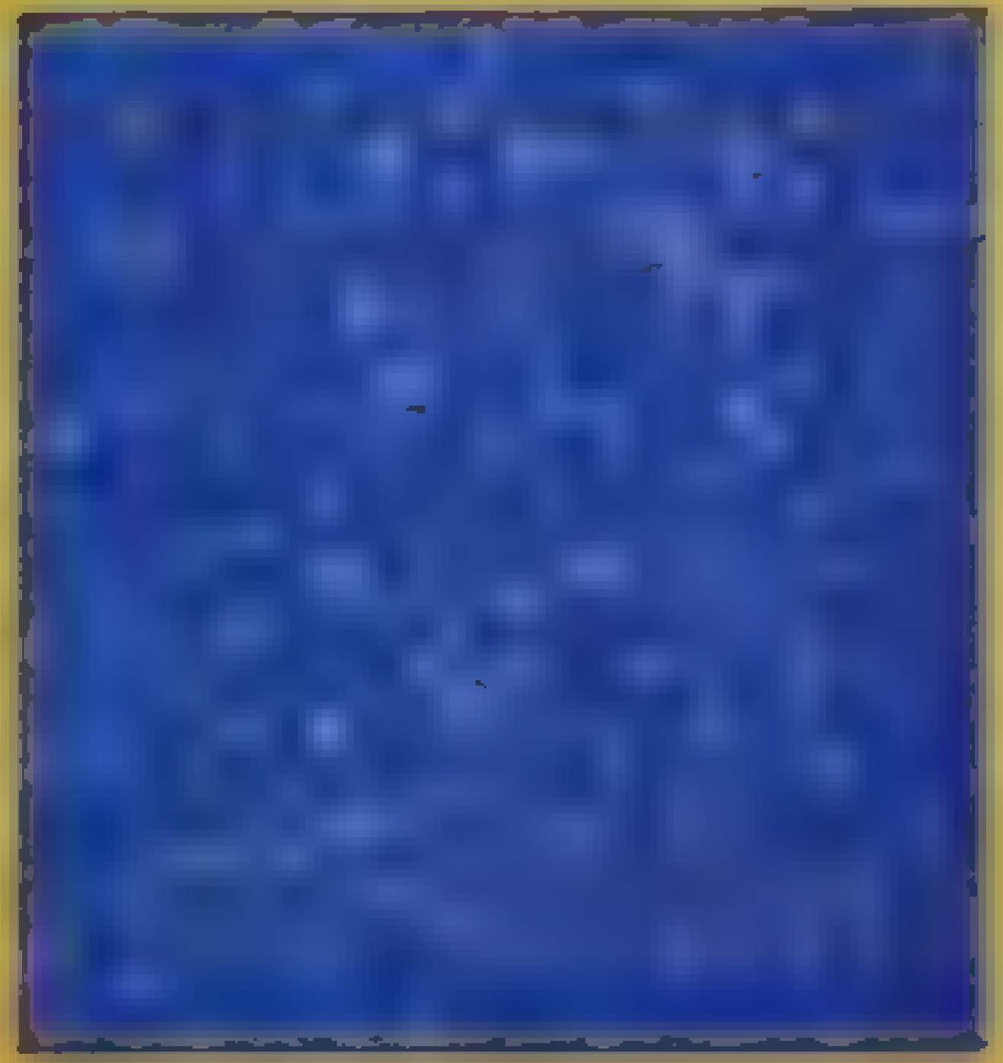

▶ Straturi de picături pulverizate

Am realizat acest efect [illegible] pulverizând pe hârtie de acuarelă [illegible]

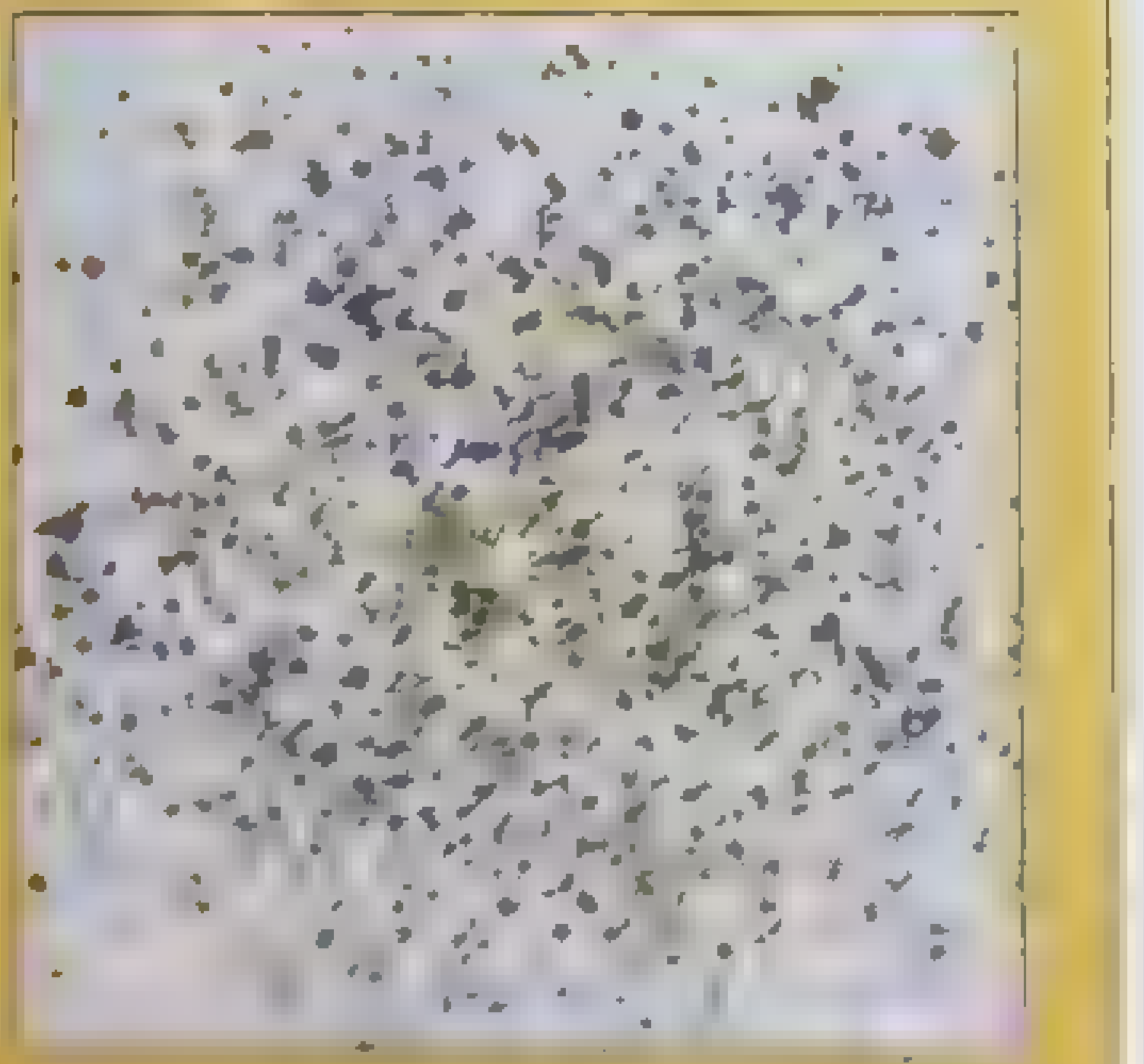

Natură moartă cu vioară

Când pictezi un instrument muzical, este important să creezi o imagine vibrantă.

Instrumentele muzicale reprezintă un subiect interesant pentru o natură statică. Orice suprafață de lemn lustruit, precum cea a viorii, este o provocare fascinantă pentru un pictor. Cu toate acestea, un instrument muzical în sine poate părea static. Atunci, artistul are sarcina de a-i conferi viață și mișcare. Pornind de la această premisă, am pus vioara pe un fundal de țesătură cu falduri elaborate. Cutele mari ale draperiei creează forme și umbre, care amintesc de liniile curbe ale viorii. Am așezat apoi arcușul în poziție unghiulară, pentru a crea varietate și a orienta compoziția pe diagonală.

Importanța desenului

Având în vedere că subiectul nu este deloc ușor, este important să definești formele și proporțiile corecte ale viorii în raport cu fundalul. Imediat ce ai terminat, poți aplica culoarea în tușe libere, fără să te temi să interacționezi cu structura ansamblului. O abordare corespunzătoare ar fi să te concentrezi pe simetria instrumentului. Începe de la grif (partea centrală a viorii) și apoi desenează conturul, asigurându-te că cele două părți sunt identice. Dacă este necesar, desenează linii care leagă părțile laterale ale viorii pentru a-i verifica simetria.

Tonurile calde ale lemnului

Acrilicele îți permit să pictezi fie în straturi transparente, fie în straturi dense și groase. Această compoziție utilizează ambele abordări. O bază de oranj strălucitor constituie tonul cald de bază pentru straturile transparente în nuanțe de brun și roșu, cu ajutorul cărora este reprodusă suprafața din lemn lustruit. Culorile, mai strălucitoare și mai intense decât cele ale unei viori reale, sunt întinse cu tușe de pensulă ample și sinuoase, care urmează conturul umbrelor și al reflexiilor de lumină. Astfel, vei crea o senzație de mișcare și, mai mult, vei reda volumul instrumentului.

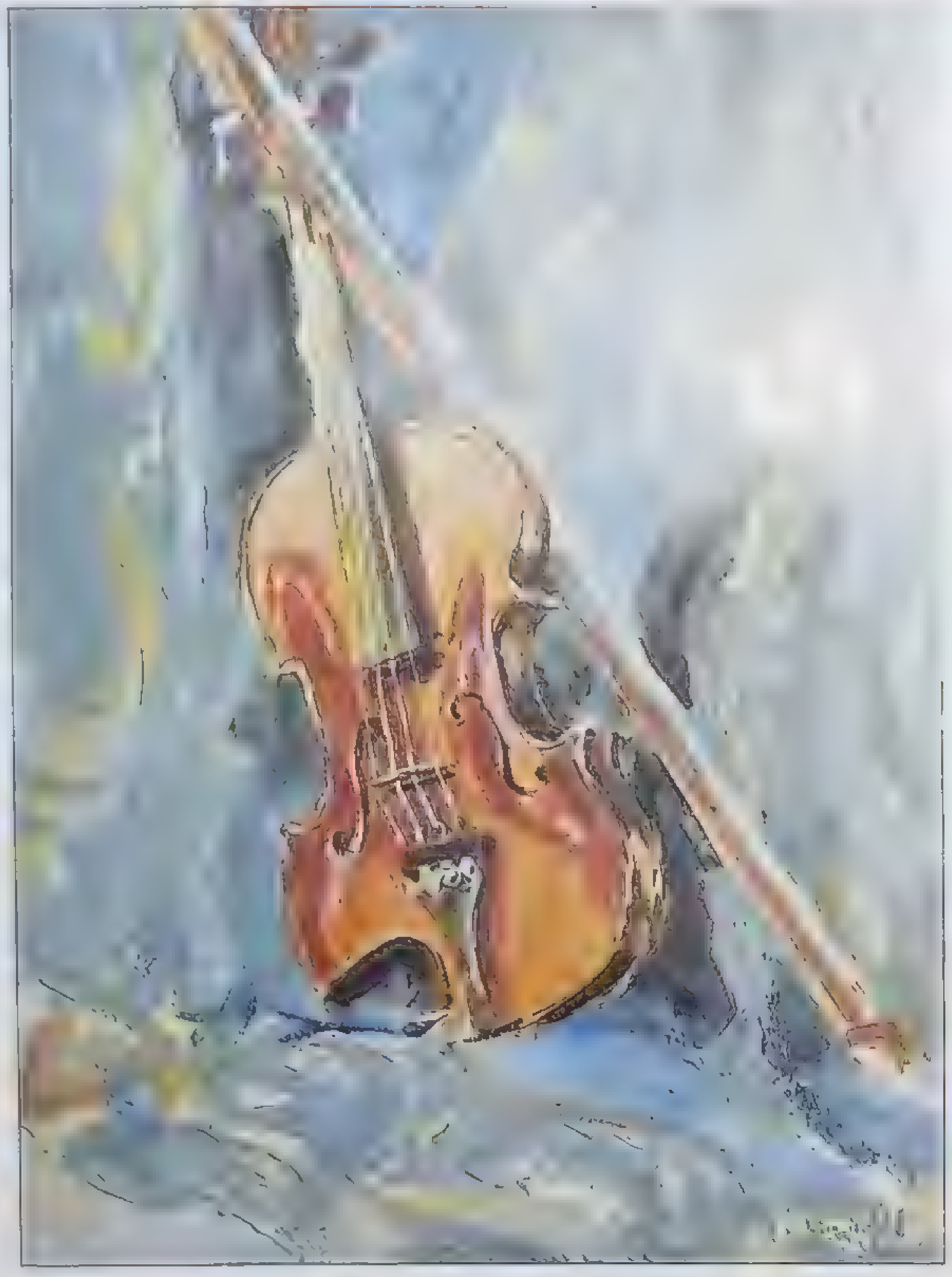

▲ O compoziție neconvențională, ce îți lasă impresia că poți să iei vioara și arcușul și să cânți în orice moment.

ÎNCEPE

1 ▼ Începe cu un desen precis
Schițează un desen ușor folosind creionul HB, având grijă la simetria și curbele instrumentului. Lucrează în mod liber și lejer, desenând, dacă este necesar, peste liniile deja trasate, până când vei obține forma dorită. Pentru corzi, folosește o riglă ca să poți obține liniile drepte.

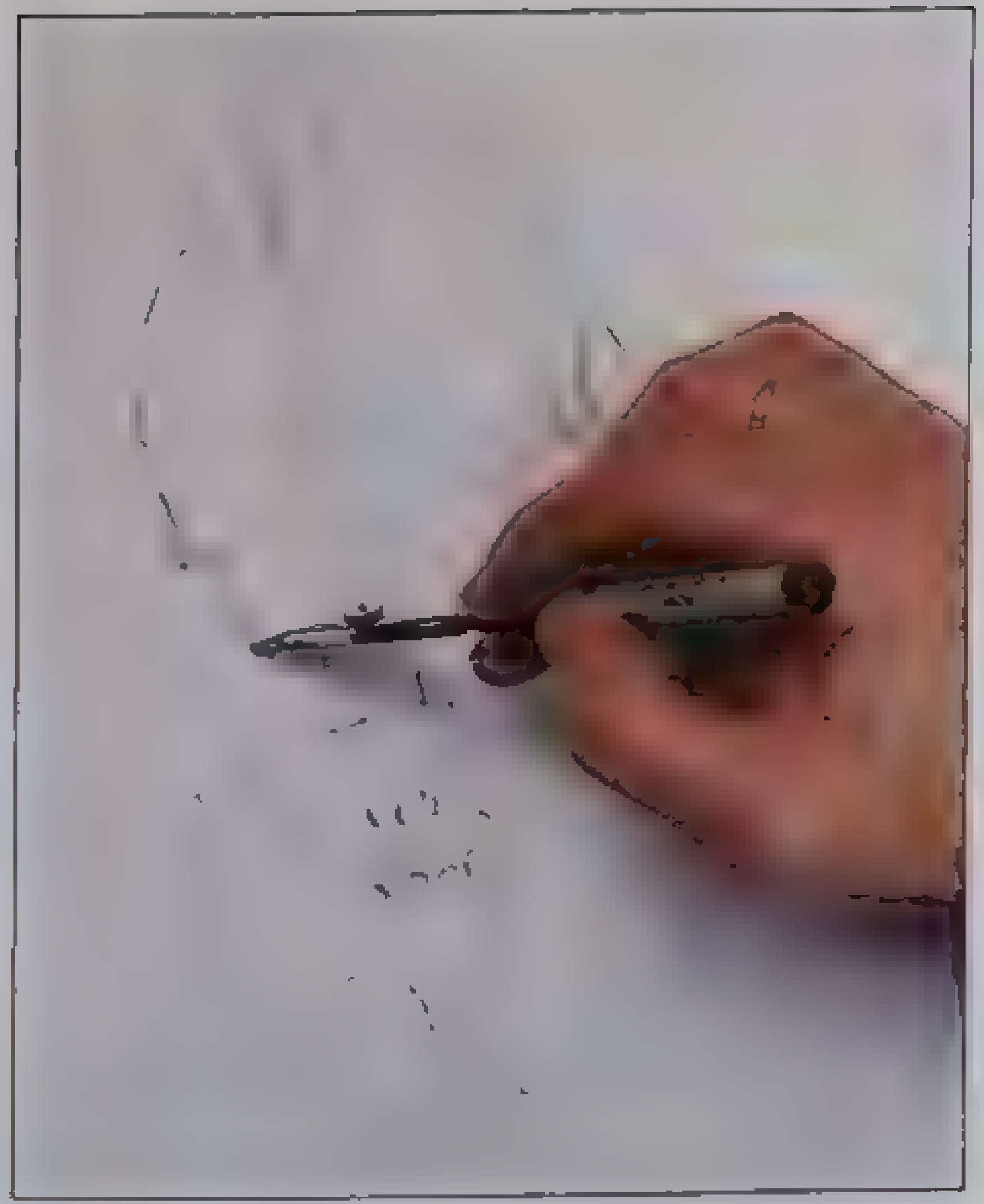

2 ▲ Întinde lichidul pentru mascare
După ce ai terminat de desenat, alege câteva reflexii de pe marginile viorii și de pe corzi și acoperă-le cu ajutorul lichidului pentru mascare, folosind un trăgător (a se vedea „Sfaturi"). Aceste zone vor fi astfel protejate, iar în lucrarea finală vor părea mai deschise.

MATERIALE

- *O foaie A3 de hârtie de acuarelă de 300 g/m²*
- *Un creion HB*
- *O gumă de șters*
- *Lichid pentru mascare și un trăgător*
- *Pensule sintetice: plată de 20 mm, rotundă nr. 10, pentru detalii*
- *9 culori acrilice: galben de crom, roșu de cadmiu, verde de Hooker, albastru-ftalo, sienna arsă, umbră naturală, galben permanent, ocru-galben, alb de titan*
- *Un cuțit de pictură (spatulă)*
- *Prosop absorbant de bucătărie*

3 ▶ Definește baza oranj
Folosind pensula plată de 20 mm, pregătește un amestec diluat de galben de crom și puțin roșu de cadmiu. Pictează în mod liber corpul viorii, arcușul și câteva falduri ale draperiei.

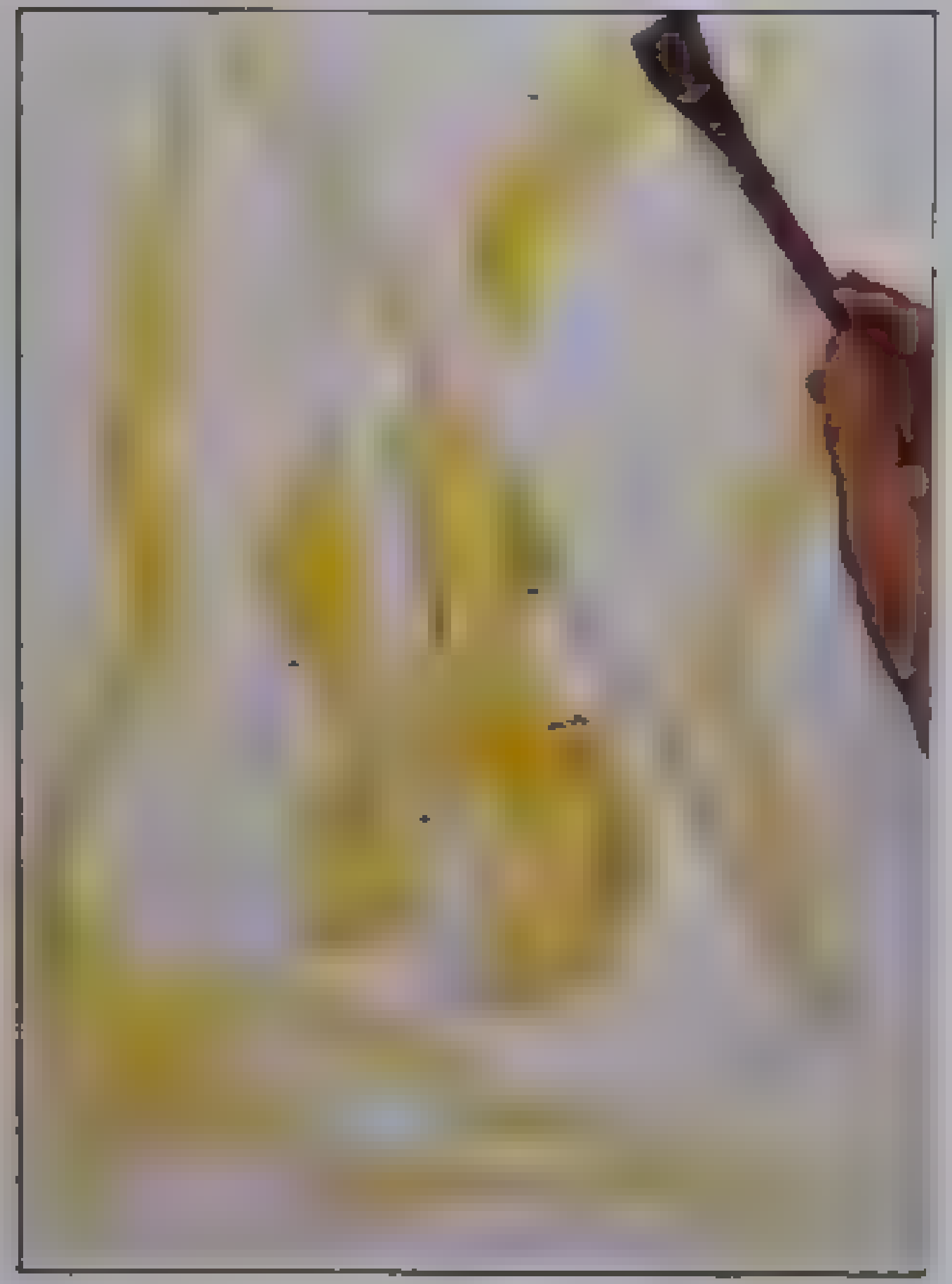

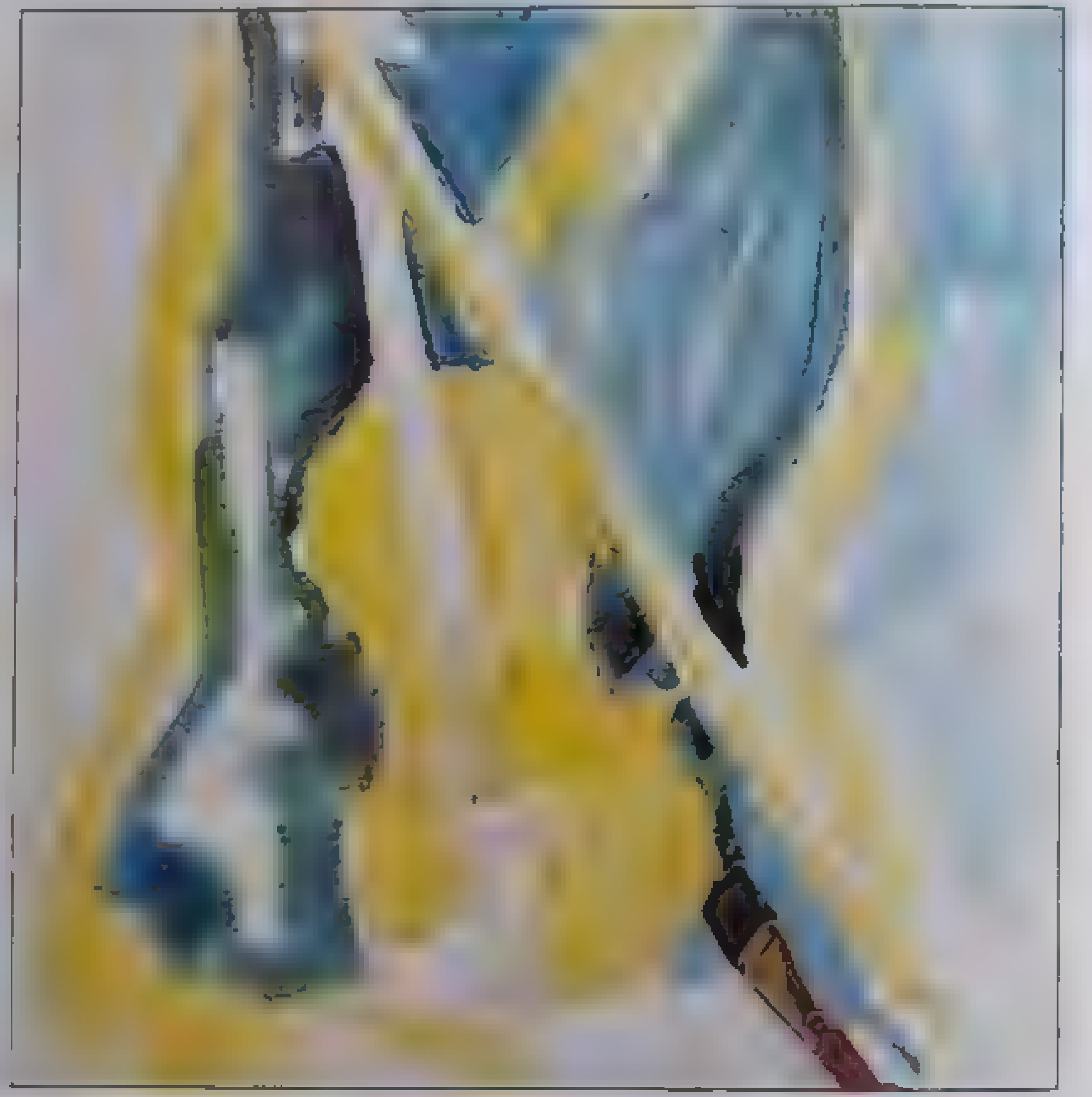

4 ▲ Pictează draperia în tehnica „umed pe umed"
Când stratul de culoare oranj este uscat, aplică pe foaie, în jurul viorii, câțiva stropi de apă curată: apa va dizolva pigmentul, creând umbre ondulate pe faldurile țesăturii din fundal. Acum, amestecă părți egale de verde de Hooker și albastru-ftalo cu puțină apă și întinde culoarea pe fundalul umed. Pregătește o nuanță mai intensă a acelerași culori pentru umbrele întunecate din spatele viorii.

SFATURI
Trăgătorul

Trăgătorul (a se vedea ilustrația de la punctul 2) este folosit de obicei în desenul tehnic la trasarea liniilor drepte. Are un vârf reglabil, în care se creează o rezervă mică de lichid. Această rezervă te scutește de efortul de a-l înmuia permanent în culoare, așa cum se întâmplă în cazul penițelor normale și al pensulelor

5 ▶ Pictează detaliile viorii
Pictează griful negru, bara de rezonanță (podul) și cordarul cu un amestec de albastru-ftalo și sienna arsă în părți egale; pe o parte a grifului va trebui să adaugi o nuanță mai închisă, însă mai atenuată decât negrul pur, care ar fi prea închis. Pictează cu partea îngustă a pensulei plate, pentru a menține un control mai bun.

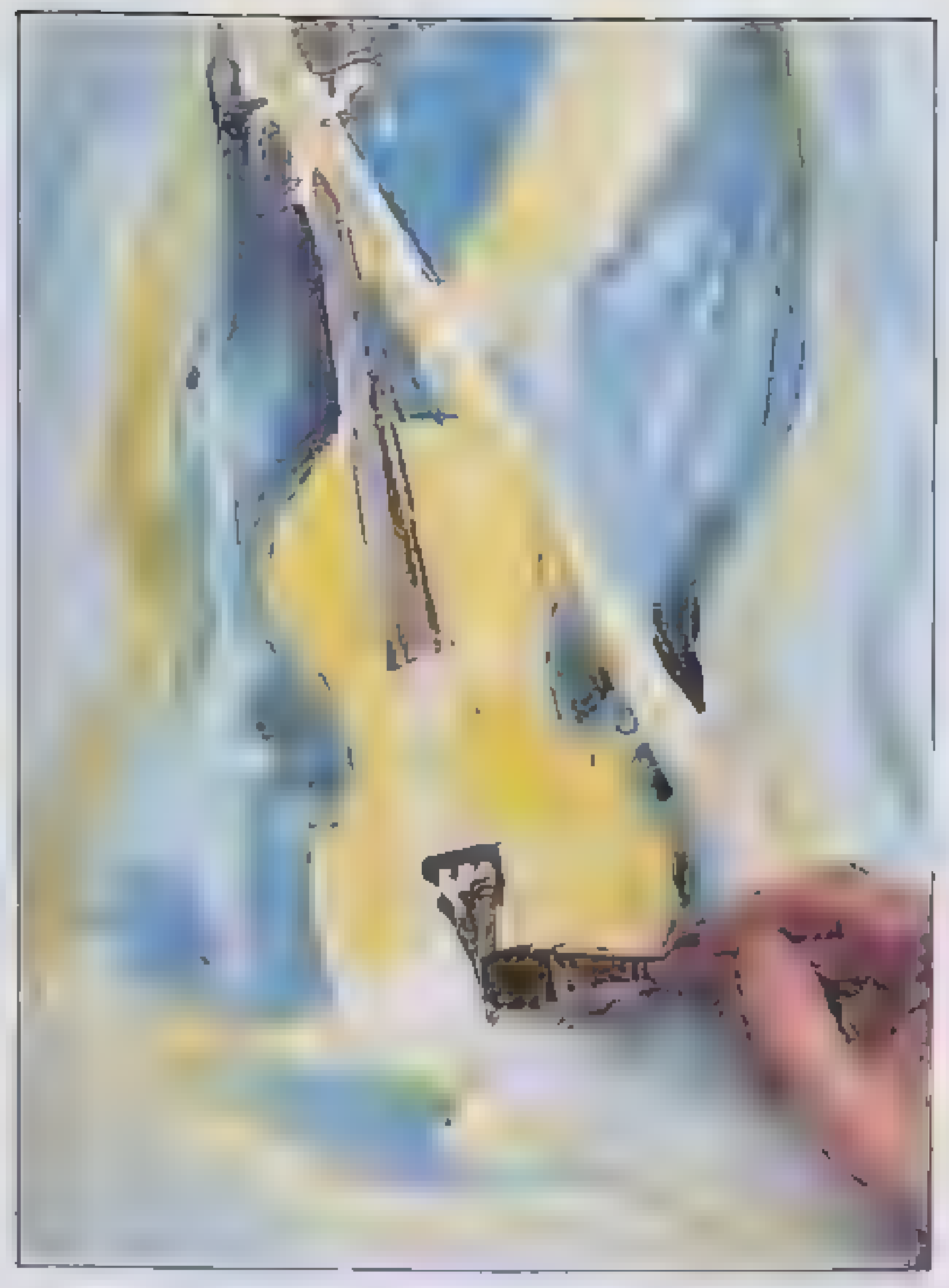

SOLUȚII IȘTEȚE
TAMPONEAZĂ

Forma ascuțită a spatulei pentru pictură este excelentă pentru a reda cutele și faldurile țesăturii. Cu toate acestea, ar putea fi dificil să o folosești în jurul curbelor viorii. Dacă se întâmplă să greșești, folosește prosopul absorbant de bucătărie, pentru a îndepărta excesul de culoare înainte de a se usca. Culoarea va putea fi înlăturată destul de ușor, fără a lăsa vreo urmă

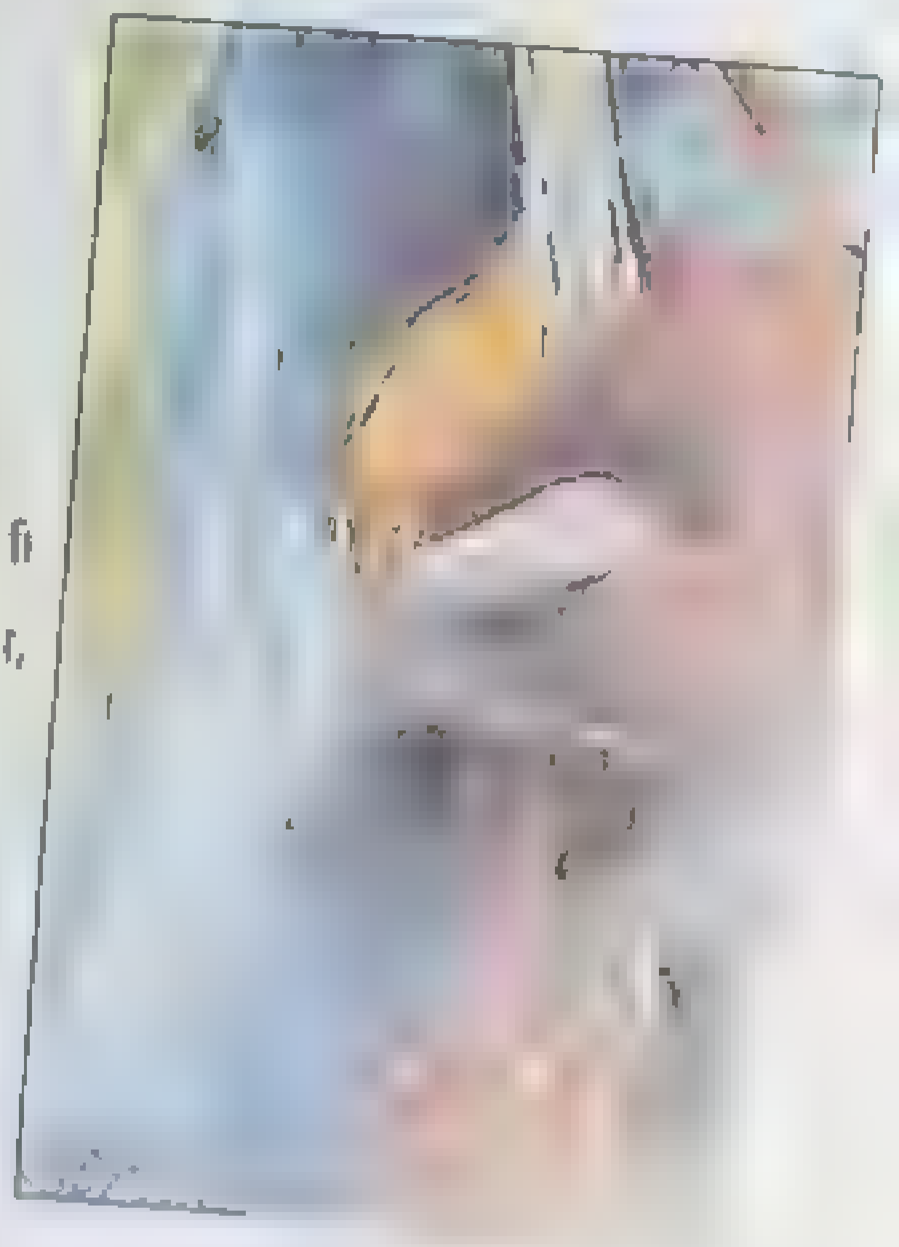

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai definit principalele zone de culoare (fondul viorii și al faldurilor țesăturii într-o nuanță caldă de oranj), trebuie să continui lucrarea, rafinând detaliile și dezvoltând umbrele și reflexiile de pe suprafața lucioasă a instrumentului

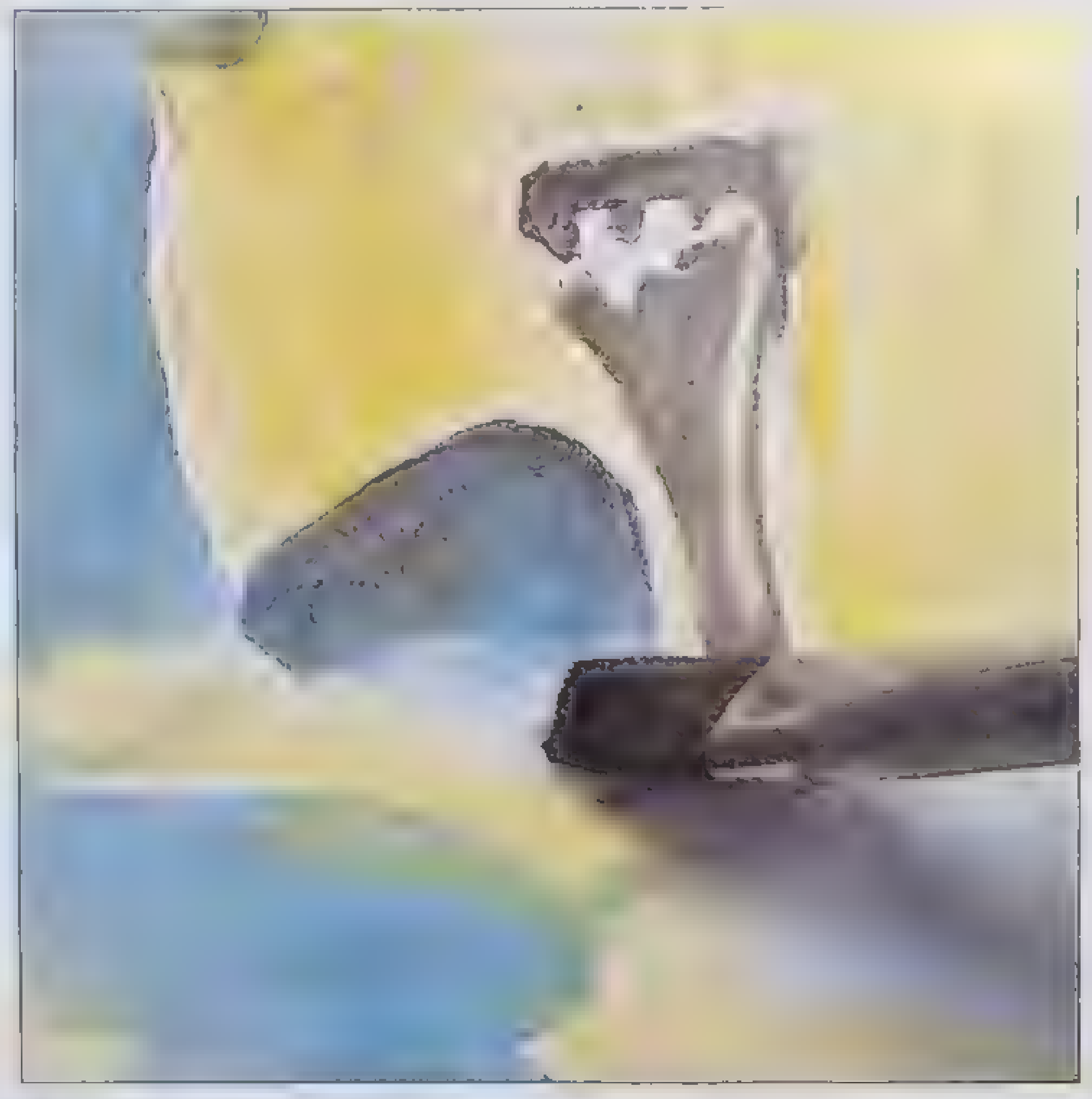

6 ▲ Folosește tehnica pensulei uscate
Pictează bărbia, folosind albastru-ftalo amestecat cu puțină umbră naturală. Bărbia este aproape albă acolo unde se reflectă lumina: poți captura acest efect, folosind tehnica pensulei uscate. Clătește și stoarce perii pensulei plate și folosește-l pentru a elimina culoarea proaspătă și a crea o reflexie clară.

Fii creativ!

Ritm și mișcare

În loc să încerci să obții o reprezentare exactă, ai putea experimenta o abordare complet diferită a aceluiași subiect. Uită de lemn și de țesătură și încearcă să folosești pastelurile și creioanele colorate. Lucrează rapid, cu linii fluide și accentuate, pentru a reda curbele și contururile instrumentului și ale țesăturii. Fii mai curând atent la subiect decât la desen și nu-ți face griji în privința naturaleței culorilor. Acesta poate fi un exercițiu util de încălzire înainte de a începe un studiu mai aprofundat

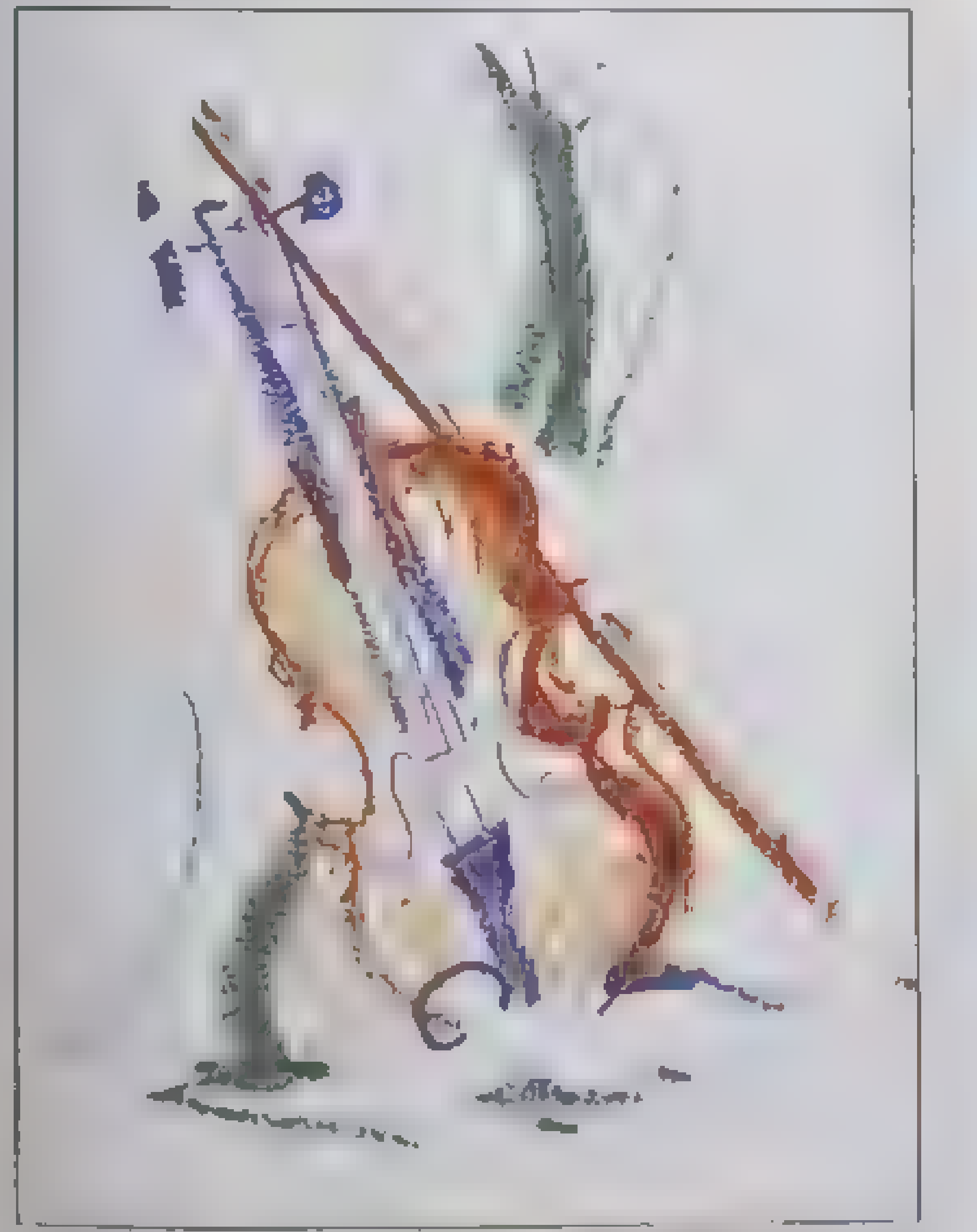

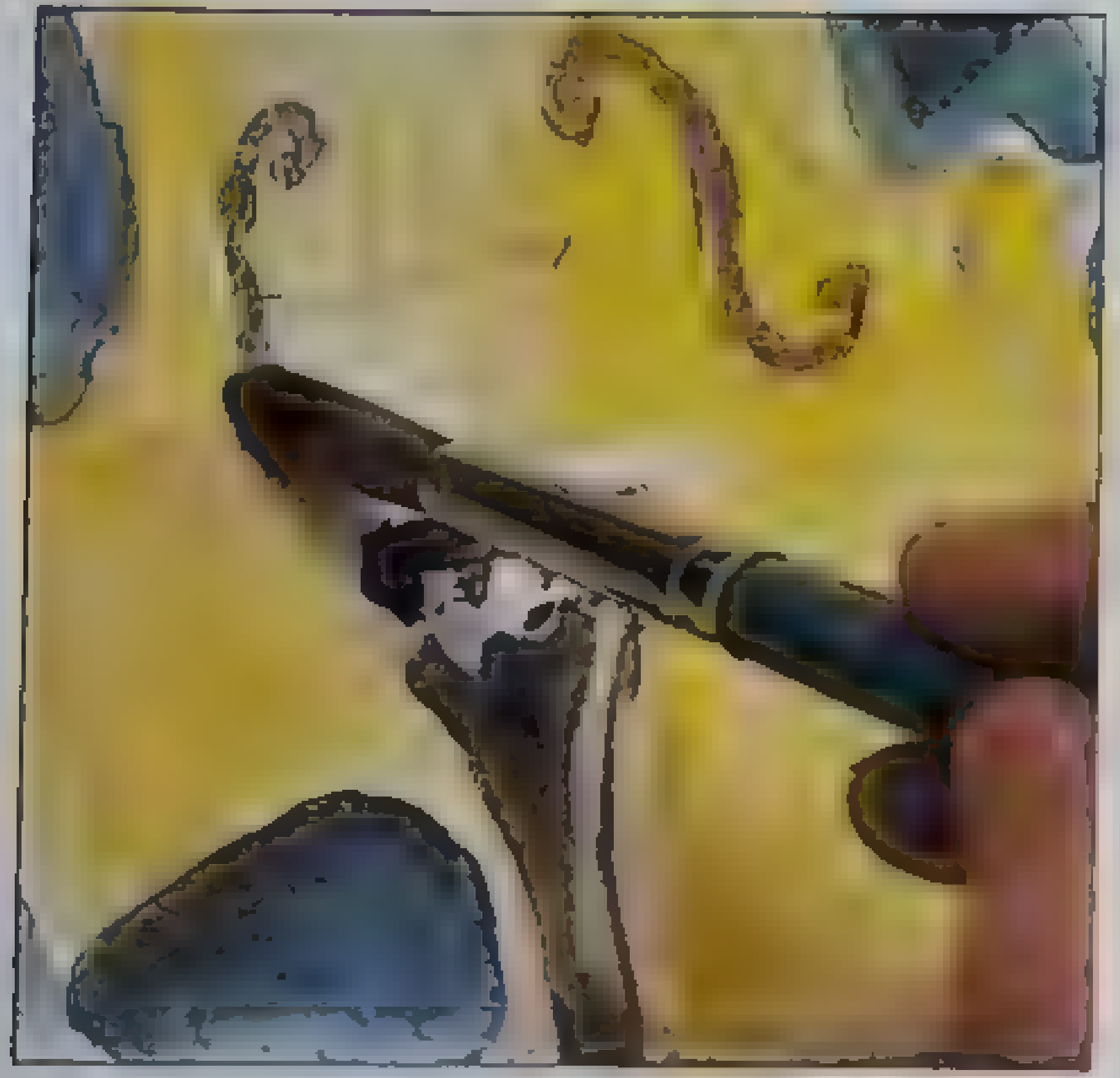

7 ▲ **Pictează decupajele cutiei de rezonanță**
Cu vârful pensulei rotunde nr. 10, pictează deschiderile în formă de S, aplicând un amestec de umbră naturală, albastru-ftalo și verde de Hooker în părți egale.

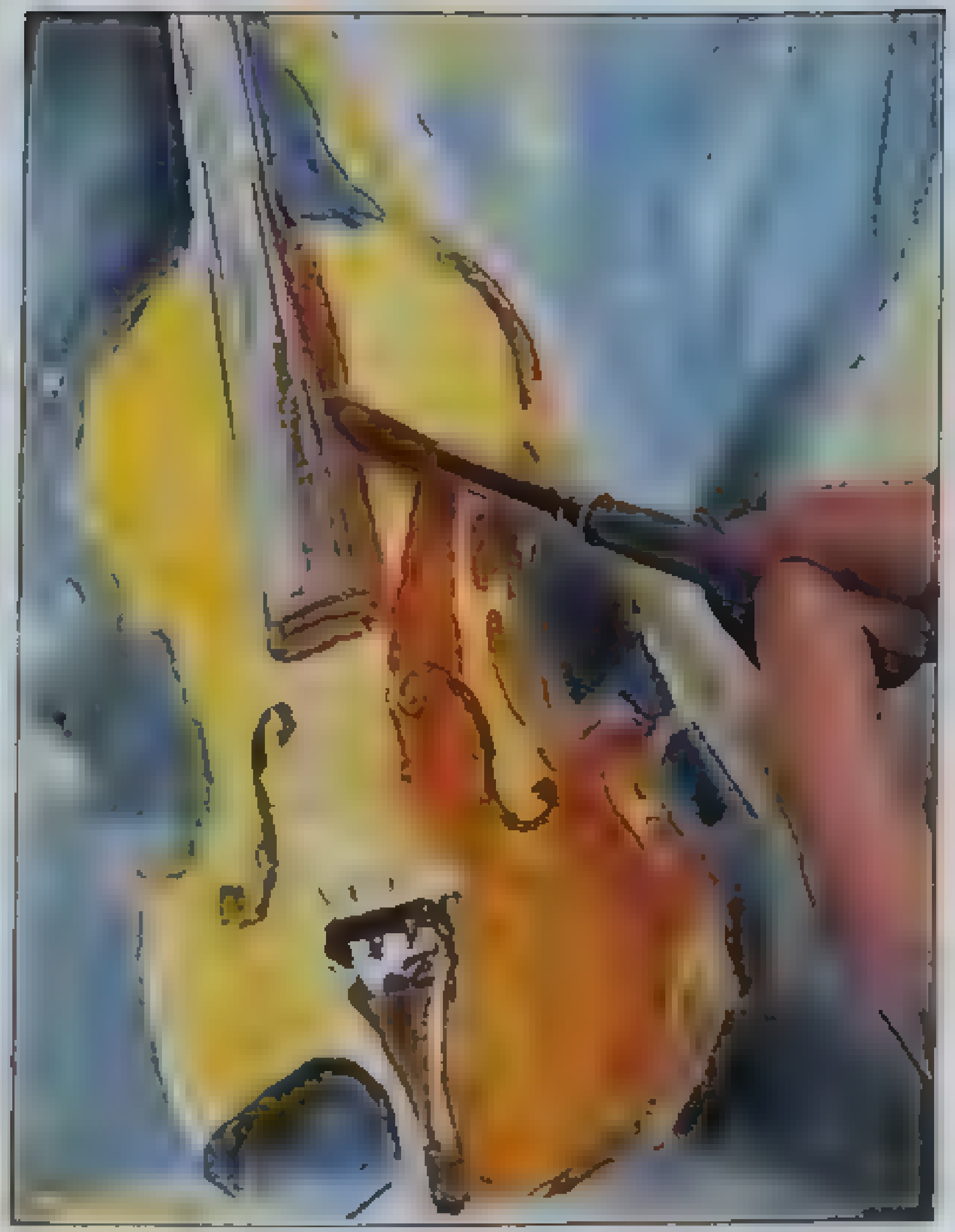

8 ◄ **Aplică tonurile pentru lemn**
Este timpul să pictezi culorile calde ale lemnului. Folosind tot pensula rotundă nr. 10, amestecă sienna arsă, galben permanent și roșu de cadmiu în părți egale și începe prin a picta partea anterioară și latura viorii. Pictează umbra de pe grif în tușe ample de umbră arsă amestecată cu puțin albastru-ftalo.

Operele maeștrilor

Evaristo Baschenis (1607–1677)

Instrumente muzicale

Evaristo Baschenis era renumit pentru naturile sale statice foarte frumoase.

Spre deosebire de vioara noastră, lăuta și vioara din pictura reprodusă aici sunt întoarse cu fața în jos. Este remarcabil talentul cu care artistul pictează cu delicatețe liniile curbe lustruite de pe spatele instrumentelor. Deși culorile sunt în cea mai mare parte tonuri închise de brun și roșu, reflexiile de pe suprafața obiectelor conferă luminozitate lucrării.

Baschenis utilizează diferite nuanțe de ocru, roșu și brun pentru a reda suprafața modulată a cărților, instrumentelor și fructelor.

Marginile curbate ale draperiilor imită curbele instrumentelor din partea de jos, conferind compoziției un aspect armonios și plăcut.

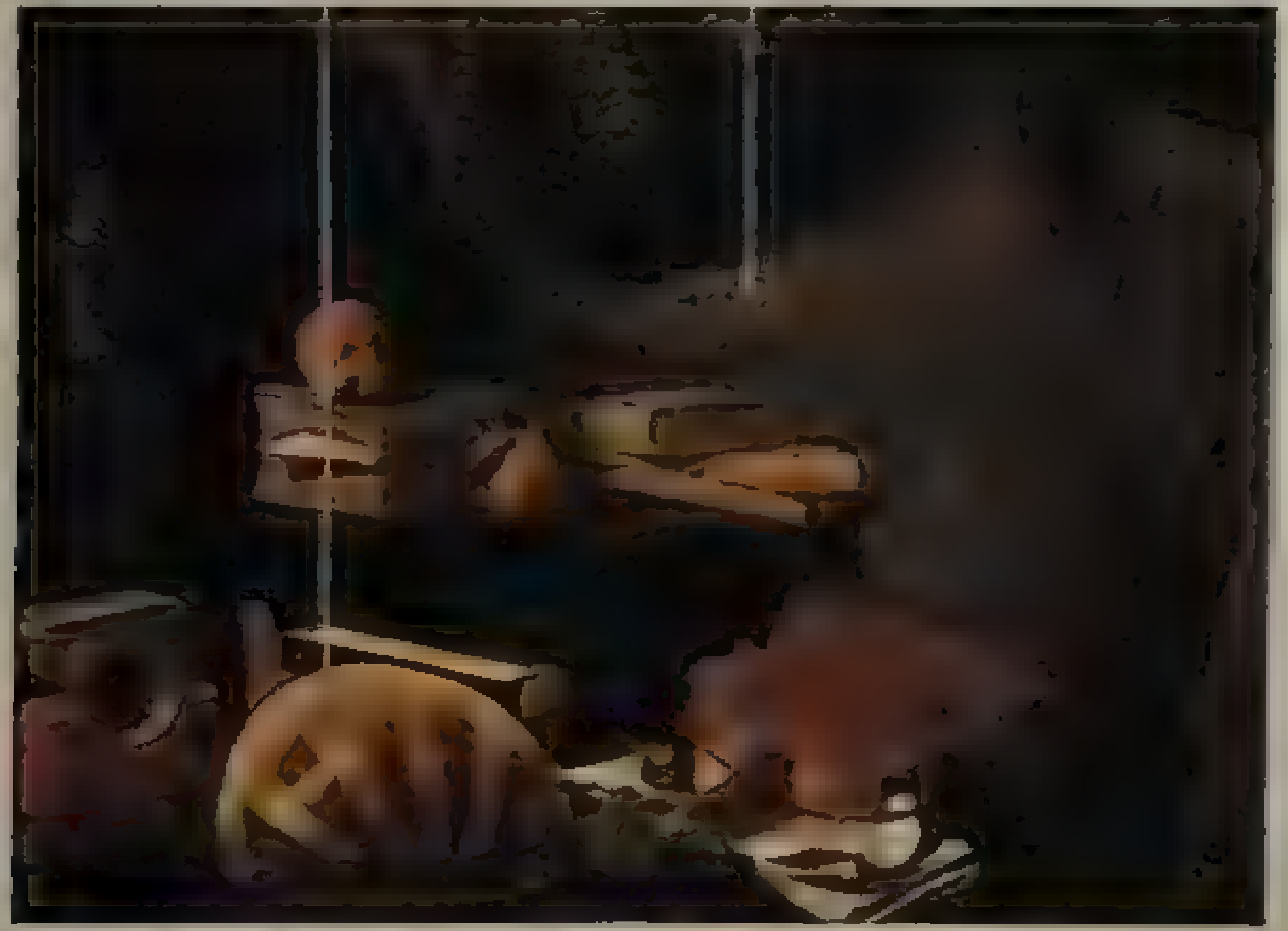

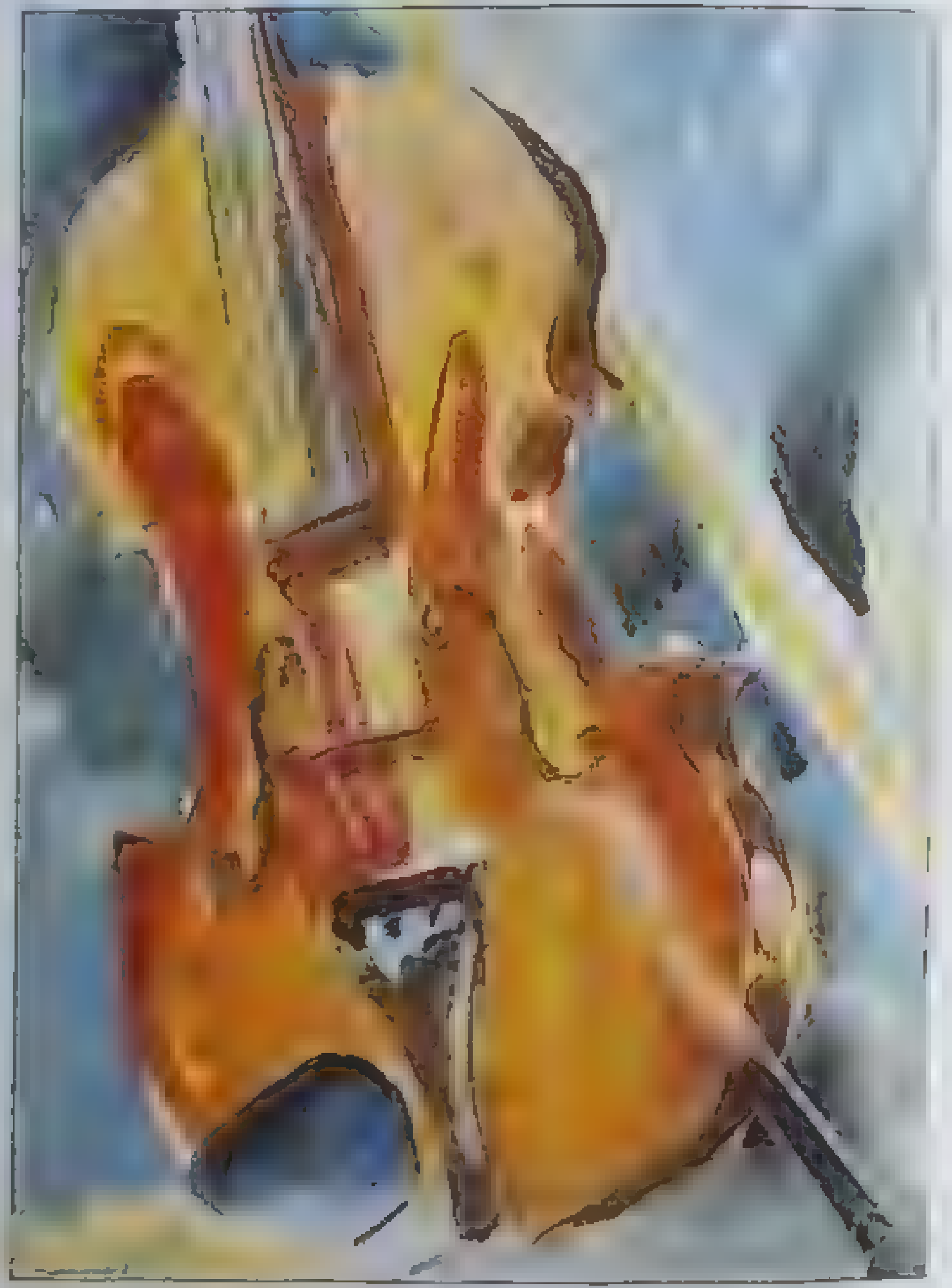

9 ▲ **Dezvoltă reflexiile luminii**
Continuă să pictezi vioara, folosind amestecuri diluate de roșu de cadmiu și sienna arsă, în care adaugi puțin galben permanent. Pictează suprapunând straturi subțiri și transparente pentru a reda efectul de lemn lăcuit. Încearcă să urmărești liniile ondulate ale umbrelor și reflexiilor pentru a sugera forma curbată a viorii. Aici, reflexiile sunt pictate cu roz-natural (de carnație) opac, realizat din alb de titan amestecat cu ocru-galben și roșu de cadmiu

10 ▼ **Pictează marginea subțire**
Folosind pensula pentru detalii, pictează marginea inferioară a grifului și linia subțire care subliniază conturului viorii. În acest fel, imaginea va fi mai bine definită și mai realistă

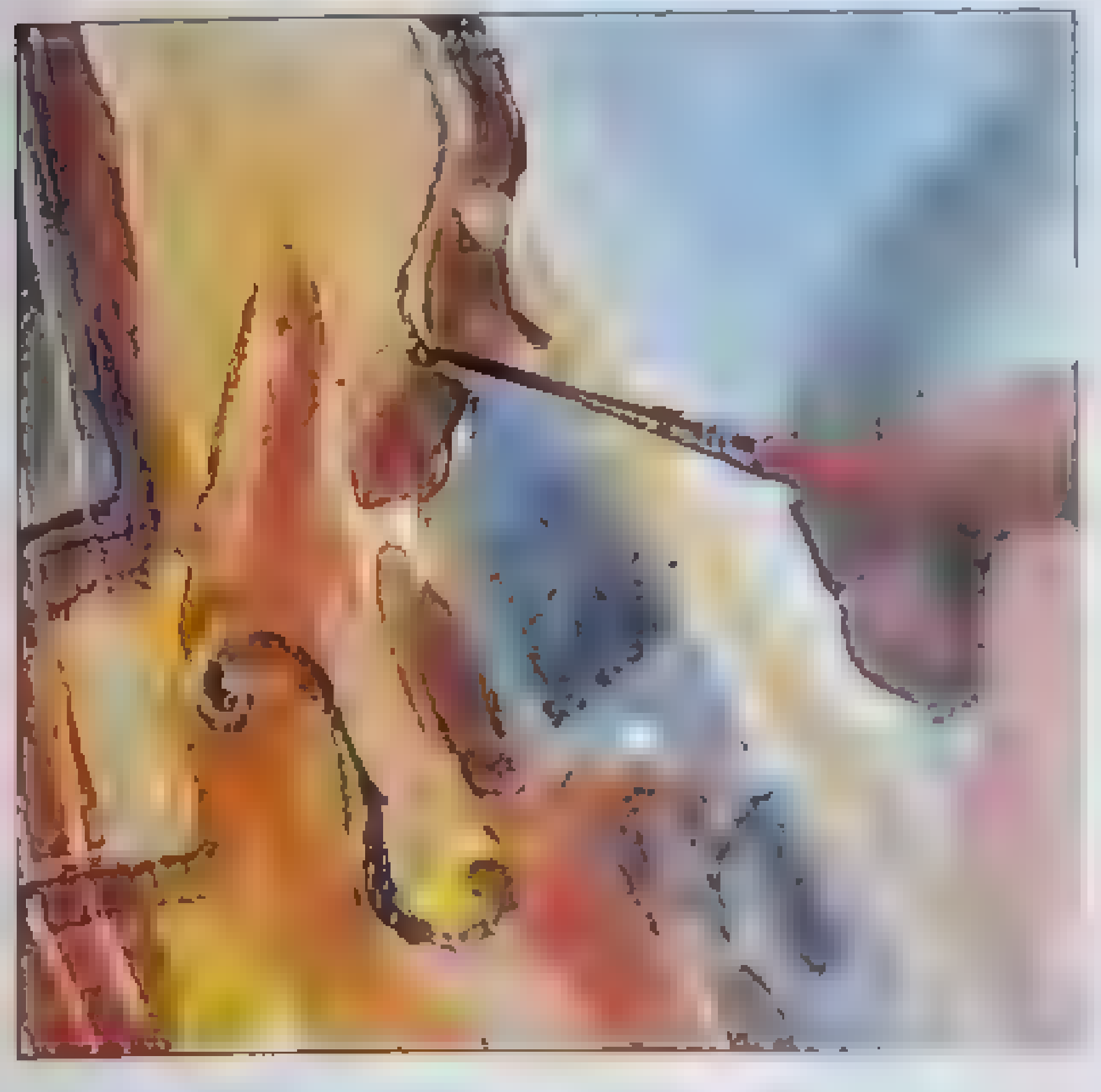

11 ► **Accentuează umbrele**
Întunecă umbrele draperiei din spatele viorii cu un amestec de verde de Hooker și albastru-ftalo, accentuând faldurile și cutele. Pictează arcușul folosind sienna arsă și dezvoltă tonurile întunecate ale viorii cu aceeași culoare, însă modificată cu puțin roșu de cadmiu și galben permanent; apoi, diluează-o cu apă și adaugă puțină culoare caldă nuanțată pentru draperie

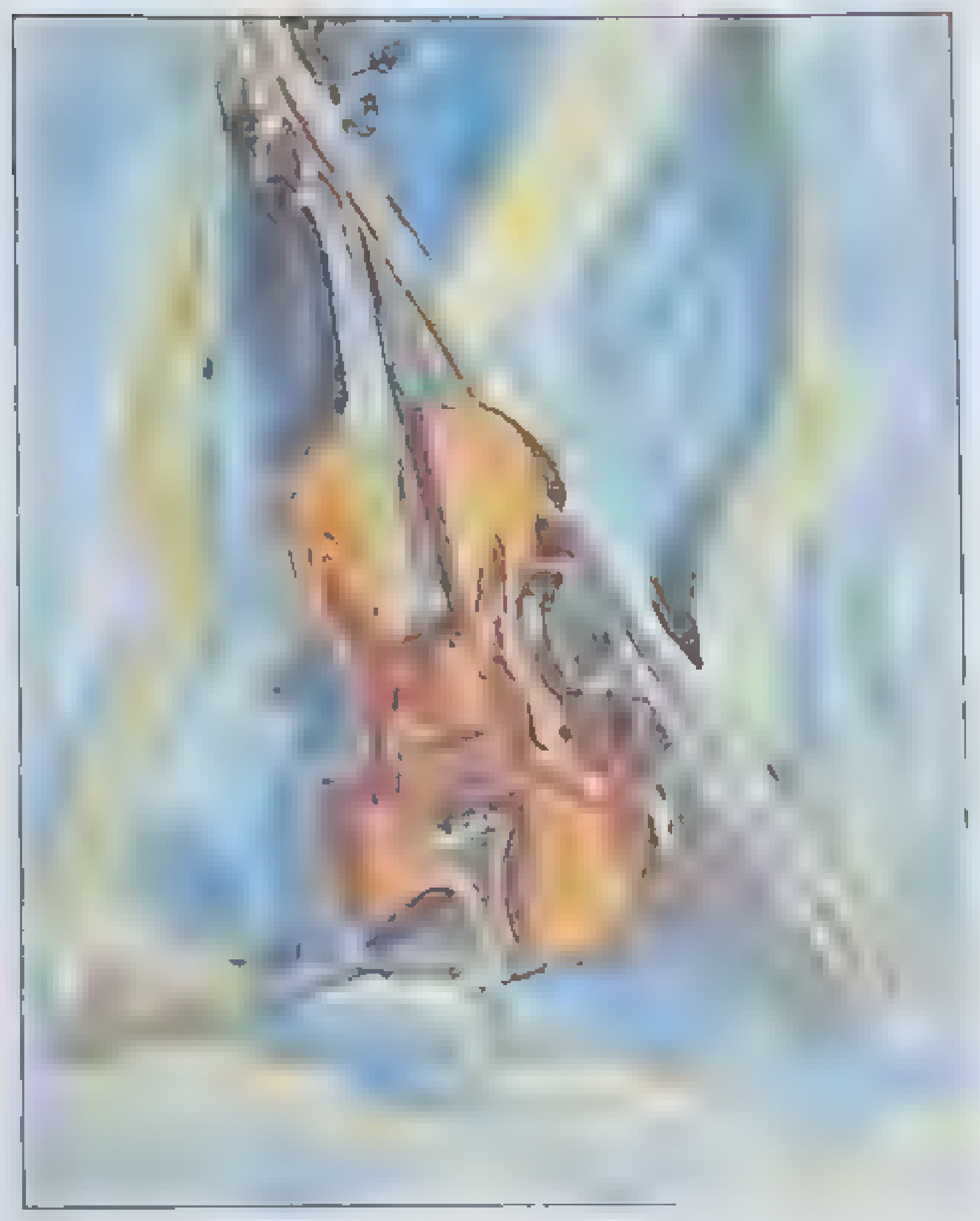

UN PAS ÎNAINTE

Ca o notă finală, adaugă câte[illegible] accentuate de lumină. Elimină lichidul pe[illegible] a obține reflexii fine și precis[illegible] reflexiile ample și opace de p[illegible] un strat verzui-deschis, cu pa[illegible]

► **Tonurile calde prezente în lemnul viorii sunt rezultat[illegible] unei combinații de roșu d[illegible] cadmiu, galben-permanent și sienna arsă.**

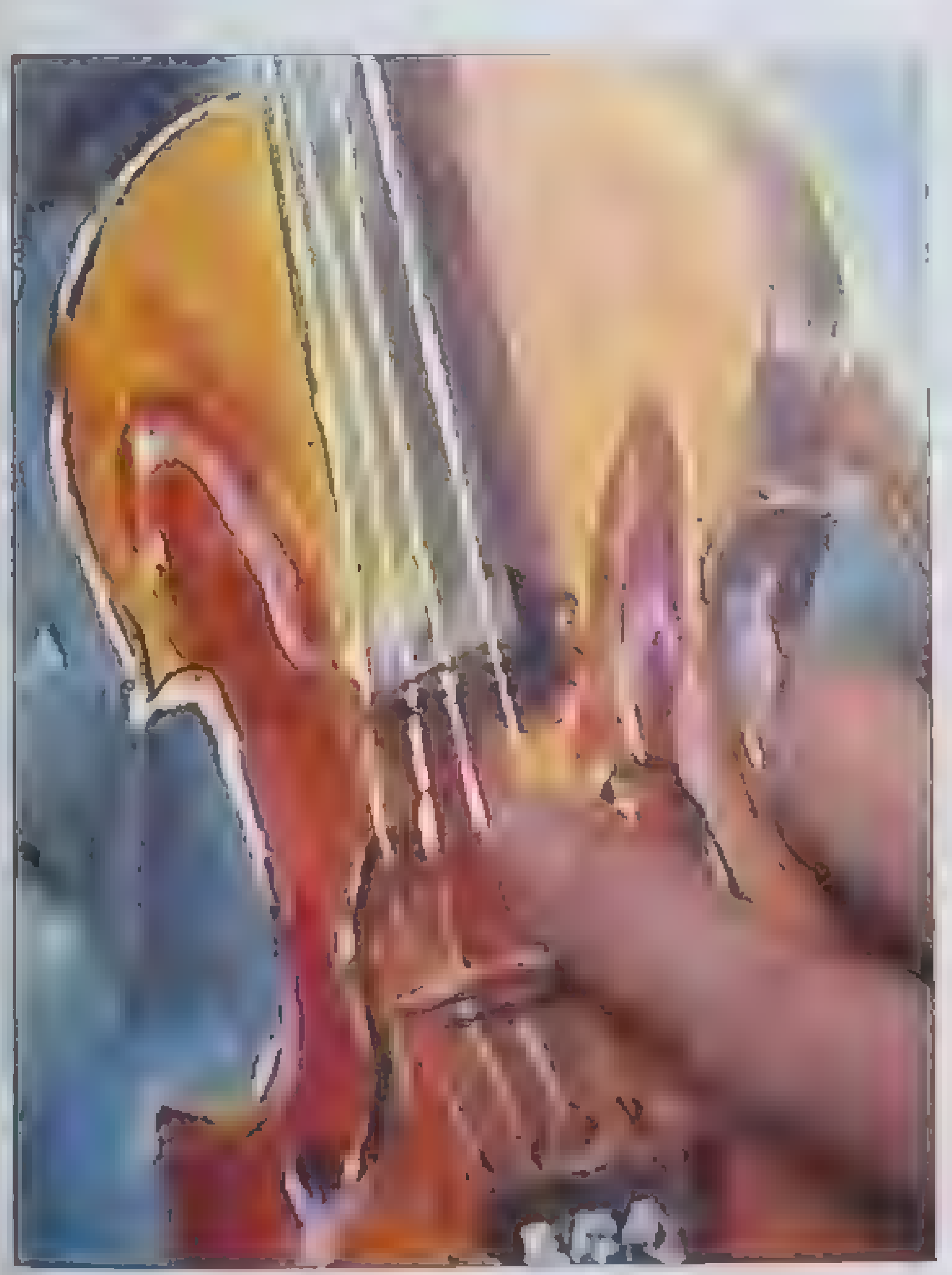

12 ◄ **Elimină lichidul pentru mascare**
Folosind o gumă de șters, freacă și îndepărtează excesul de lichid pentru mascare, ca să pui în evidență corzile albe, arcușul și reflexiile luminoase de pe marginea viorii

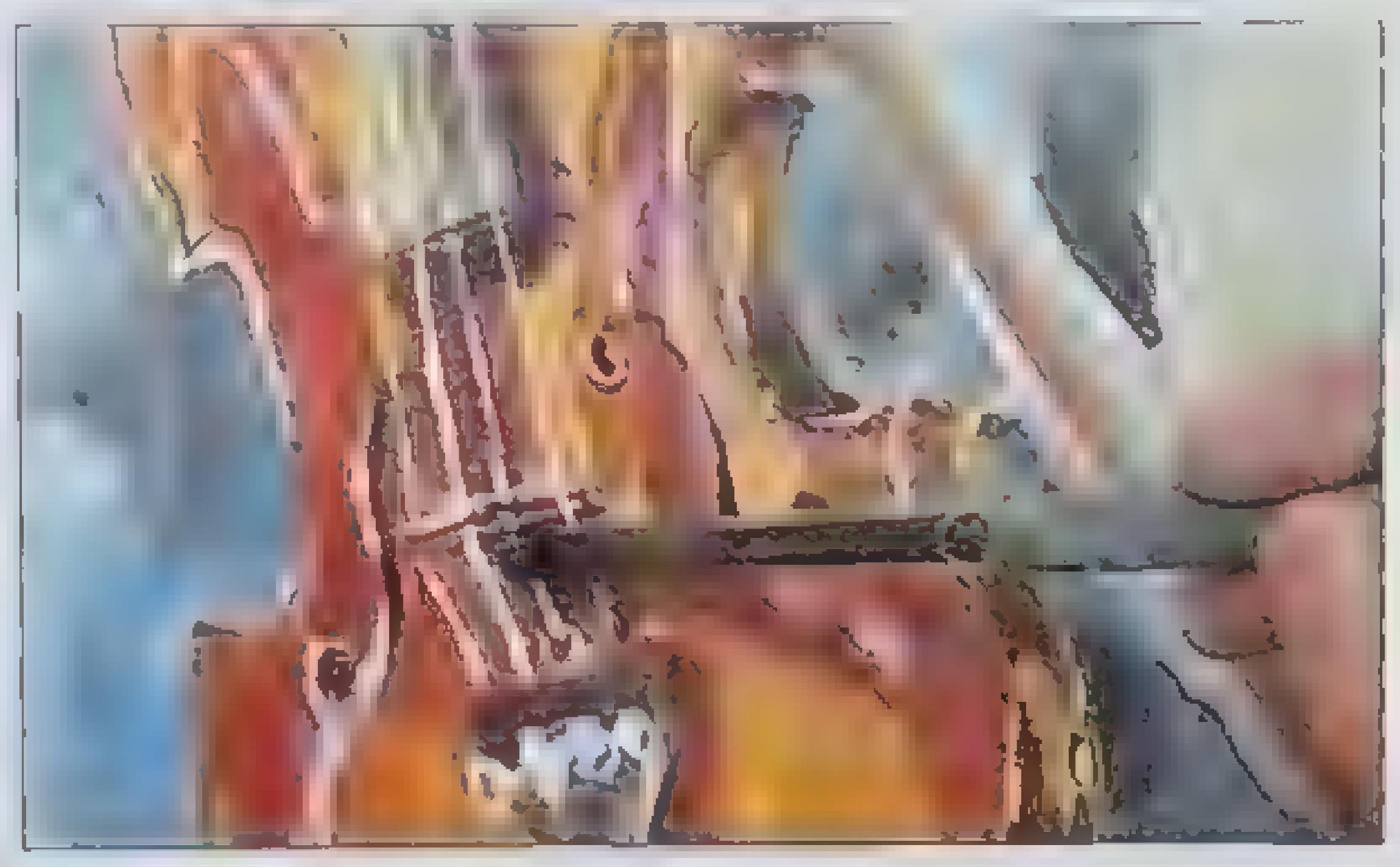

13 ▲ **Atenuează reflexiile**
Noile reflexii sunt prea puternice în comparație cu tonurile calde și moi ale celorlalte elemente din lucrare. Pentru a le atenua, întinde în zonele albe câteva straturi diluate de verde-pal, obținut prin amestecarea unor cantități diferite de ocru-galben și albastru-ftalo.

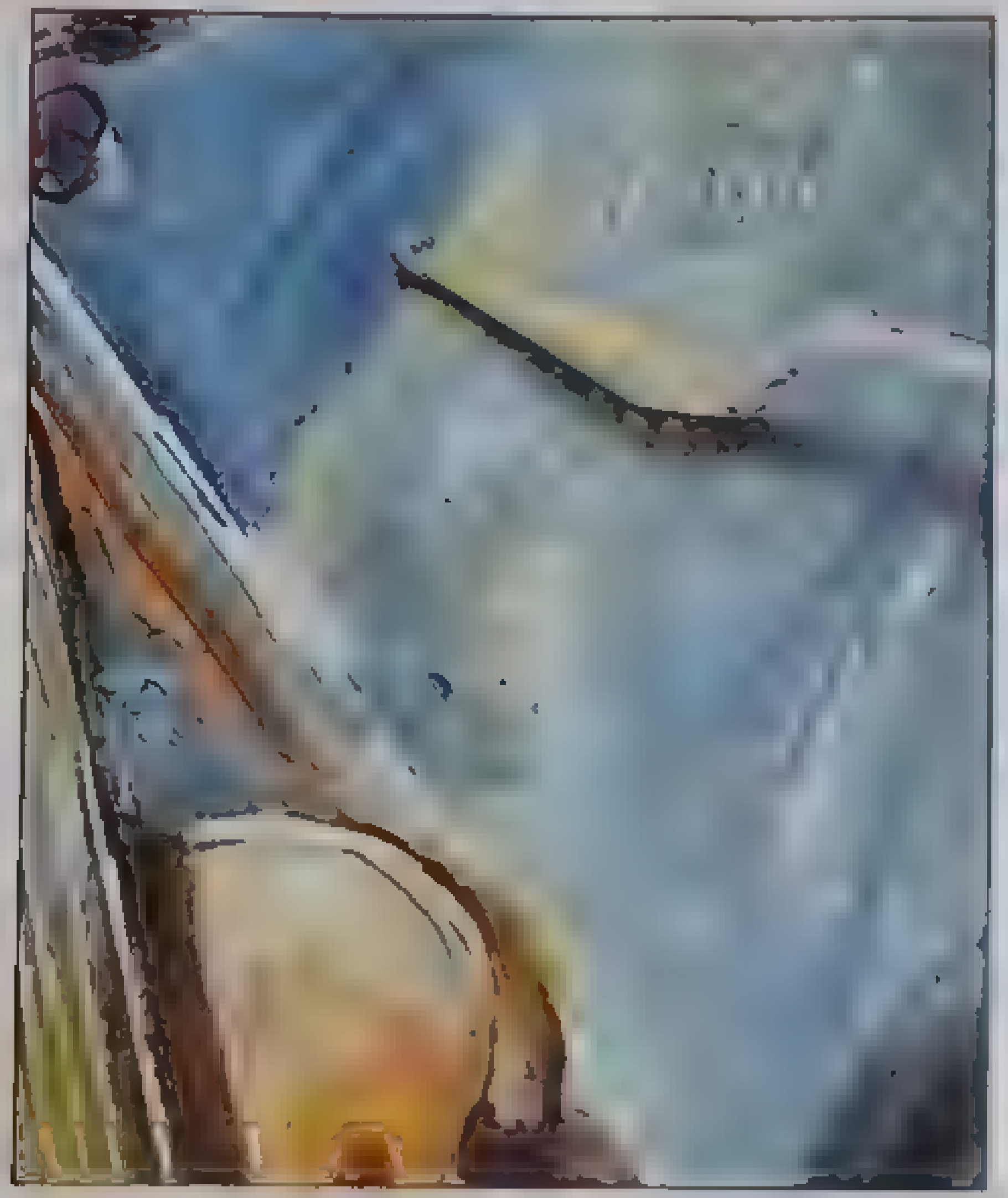

14 **▲ Completează faldurile**
Amestecă alb de titan, ocru-galben și albastru-ftalo în părți aproximativ egale și folosește spatula pentru a aplica culoarea nediluată peste reflexiile deschise ale drapenei. Țesătura va părea mai densă și mai consistentă dacă vei lăsa să transpară la suprafață pete din albastrul-verzui de dedesubt.

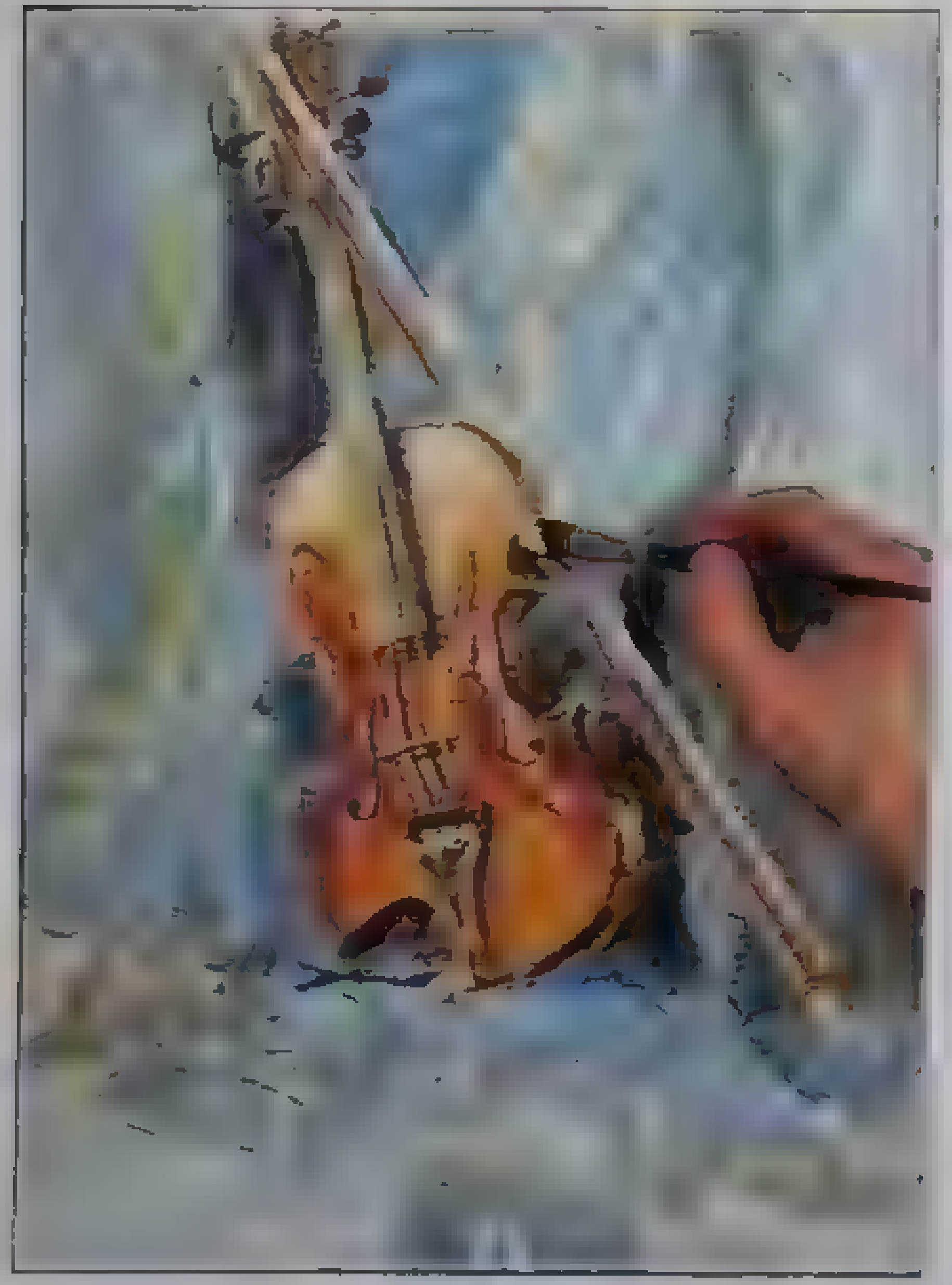

15 **▲ Adaugă accentele finale**
La final, adaugă câteva accente, în special pe marginile viorii, în zonele în care cade lumina. Realizează aceste ultime accente cu alb de titan, amestecat cu foarte puțin ocru-galben.

O LUCRARE COMPLETĂ

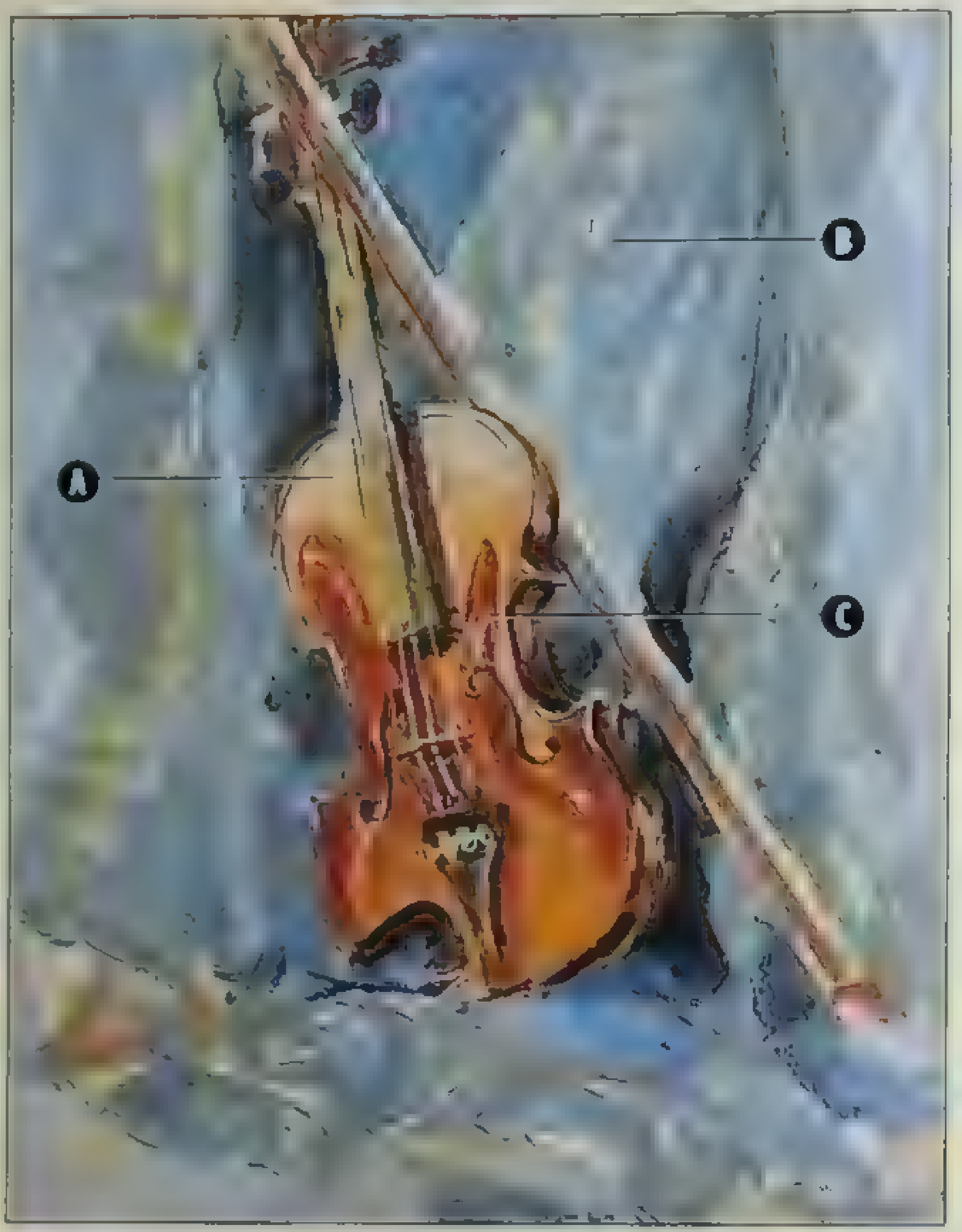

A Baza oranj
Baza inițială oranj a viorii transpare prin straturile succesive de nuanțe de brun și acționează ca un element de coeziune

B Faldurile
Un verzui-deschis și șters aplicat cu o spatulă descrie țesătura mată, indicând zona în care lumina cade pe fundal.

C Lemnul lăcuit
Reflexiile puternice și umbrele dau impresia de lemn lustruit și servesc la definirea formei viorii.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Fă primii pași în desenul figurii umane, reprezentând un model în două ipostaze diferite.

- Învață cum să redai pe hârtie proporțiile persoanei din fața ta.
- Concentrează-te mai curând pe reproducerea formelor decât pe caracterul realist al desenului.
- Cum să măsori unghiurile create de corpul uman pentru a le transfera în desen

Culorile cerului

Precizia cu care pictezi cerul transformă peisajul într-un ansamblu coerent. Este bine deci să exersezi individual acest subiect.

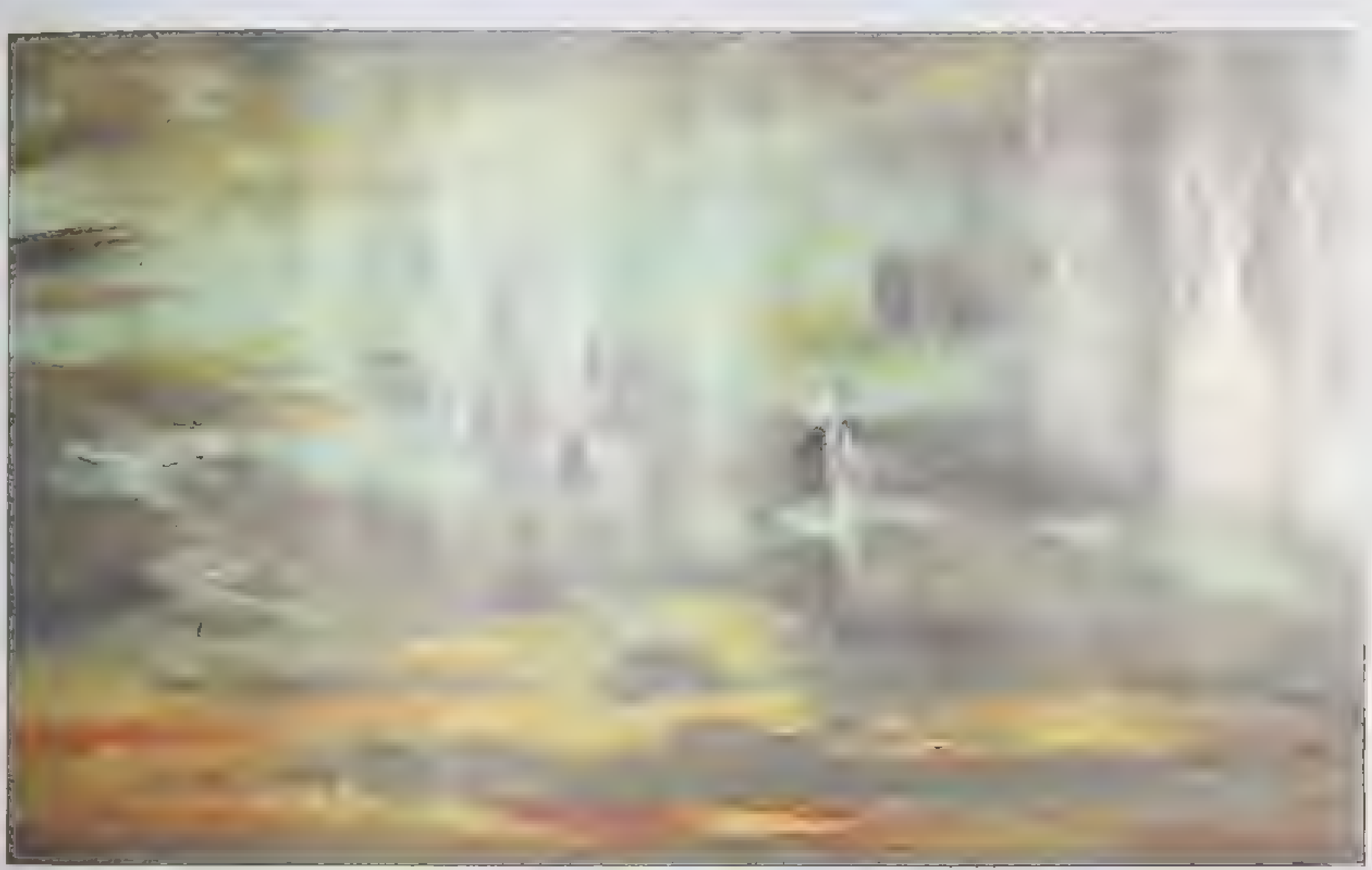

▲ Această schiță în ulei, *Studiu de cer, nori*, este rezultatul uneia dintre multele operațiuni de *skying* ale lui Constable. Artistul considera că cerul are o importanță capitală și îl picta în mod constant.

Încercarea de a surprinde schimbările cerului poate părea dificilă. Cerul se schimbă constant, la răsărit sau la apus ori când este străbătut de nori, ploaie sau valuri de ceață în mișcare. Cu toate acestea, dacă îl privești cu regularitate și iei notițe, dacă exersezi diferite materiale și te familiarizezi cu diverse tehnici și culori, în scurt timp vei căpăta încrederea necesară pentru a reda acest subiect destul de ambiguu cu pricepere și realism.

Schițe în timp real

Marele pictor peisagist John Constable (1776–1837) efectua în mod constant schițe după cer, pictându-l direct în ulei, după o metodă pe care o numea *skying* Într-o scrisoare din 23 octombrie 1821, adresată arhidiaconului Fisher, prietenul său, Constable a lăudat importanța cerului într-un peisaj spunând: „Peisagistul care nu consideră cerul o parte esențială a compoziției neglijează unul dintre aliații săi cei mai importanți... Cerul este sursa de lumină în natură și guvernează tot ceea ce există." Urmează exemplul lui Constable și studiază cerul cât de des poți. De asemenea, caută mereu să iei notițe: notează ora, anotimpul și vremea. Acest lucru te va ajuta să clasifici caracteristicile diferite ale cerului, să te familiarizezi cu ele și, prin urmare, să le reproduci în cel mai bun mod în lucrările tale

Relațiile dintre cer și peisaj

Cerul este fundalul peisajului și ar trebui să aibă o legătură logică cu restul elementelor dintr-o lucrare. În cazul în care cerul este de un albastru-luminos, peisajul ar trebui să fie luminat de soare. Gândește-te unde se află soarele și creează umbrele corespunzătoare: puțin sau deloc, în cazul în care soarele este la zenit; lungi și bine definite, dacă este mai jos. În cazul în care cerul este acoperit de nori și întunecat, tonurile peisajului se vor schimba, iar umbrele vor fi neclare sau total absente.

Cum să redai unitatea într-un peisaj

Un fundal nuanțat, întins pe toată suprafața suportului va schimba ușor cerul și peisajul, unindu-le.

Dacă aplici în peisaj câteva mici pete din culoarea cerului, sub formă de tușe sau

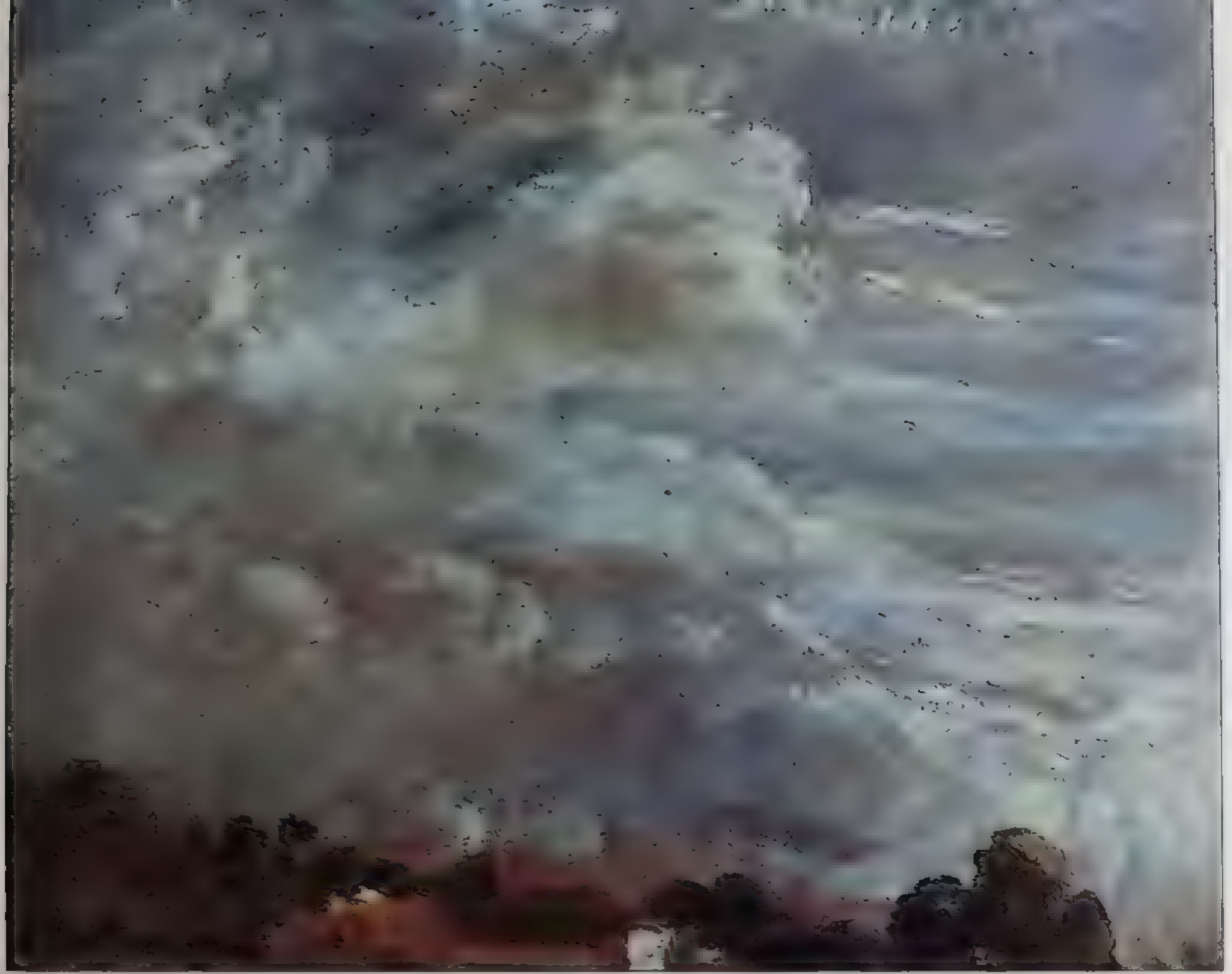

reflexii de lumină, vei reuși să imiți modul în care lumina se reflectă continuu în natură, trecând ușor de la o zonă la alta.

Culoarea cerului

Culoarea și luminozitatea cerului depind de densitatea norilor, de cantitatea de vapori de apă și de particulele suspendate în aer, de poziția și luminozitatea soarelui. Între ploi, cerul este de un albastru foarte profund, iar într-o zi frumoasă de vară este luminos, însă cel mai adesea îmbracă un albastru mai palid, din cauza umidității atmosferice.

Pentru a evidenția culoarea și tonul precis al cerului, plasează lângă el un obiect albastru sau alb. Vei descoperi că, în general, este mai luminos și alb aproape de soare și, de multe ori, devine mai palid înspre linia orizontului

Felul în care este pictat cerul depinde foarte mult de materialul folosit și de tehnica de pictură. Pentru un cer senin, fără nori, vei avea nevoie de treceri graduale și fine de culoare și ton. Le poți obține, aplicând acuarele într-un strat de culoare estompată sau cu uleiuri, folosind tehnica „umed pe umed" pentru a amesteca tonurile.

▲ **În studiul lui Constable, nuanțele de gri și cele brune se amestecă subtil. Tușele libere și spontane dezvăluie culoarea din fundal.**

Poți crea un cer profund, puternic luminat, cu ajutorul unui strat de laviu (culori de apă) sau glasiu (culori de ulei) opac sau transparent. Poți utiliza, de asemenea, tehnica împăstării unui strat dens, întinzând și răspândind culoarea cu ajutorul unei spatule.

Efecte speciale

Răsăritul, apusul și efectele speciale, cum ar fi curcubeele, sunt elemente multicolore, întotdeauna diferite. La răsăritul și la apusul soarelui, cerul este plin de nuanțe de roșu, oranj și galben, ce se estompează treptat, una în cealaltă.

Pentru a descrie aceste peisaje moi, utilizează tehnica estompării și cea cunoscută sub numele de „umed pe umed". Norii la apusul soarelui creează forme frumoase și speciale dacă sunt pictați pe o suprafață uscată sau cu acuarelă pe hârtie umedă. În pictura de mai jos, artistul **Eugène Boudin** (1824–1898) a reprezentat o zi însorită în stațiunea din Deauville, în nordul Franței.

PALETA CERULUI

Albastru-ceruleum
Acest albastru conține o nuanță ușoară de verde-cald; este optim pentru zona de lângă linia orizontului.

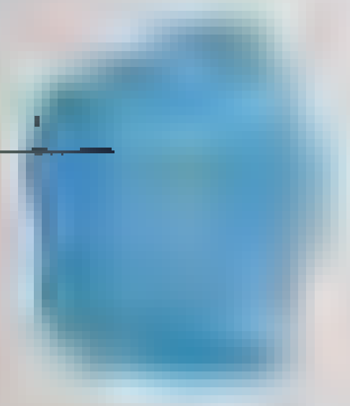

Albastru de Prusia
O nuanță rece pentru zilele ploioase. Și albastrul de Prusia conține puțin verde.

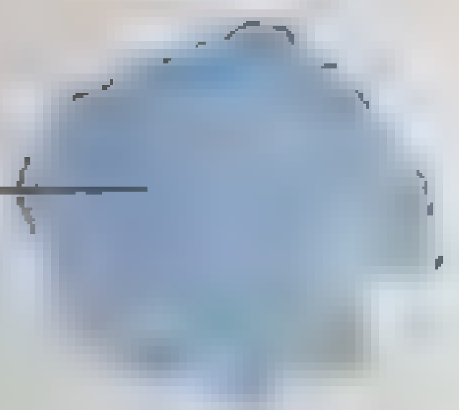

Albastru-ultramarin-francez
Această tentă închisă este un albastru-violaceu cald, perfect pentru zilele cu soare.

Albastru-cobalt
Albastrul-cobalt reprezintă un echilibru armonios între tonul rece și cel cald.

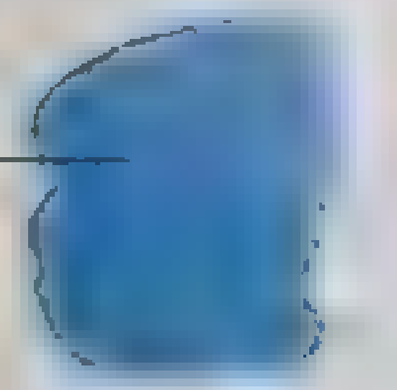

Gri de Payne
Un gri-albăstrui, ideal pentru un cer melancolic sau pentru norii unei furtuni.

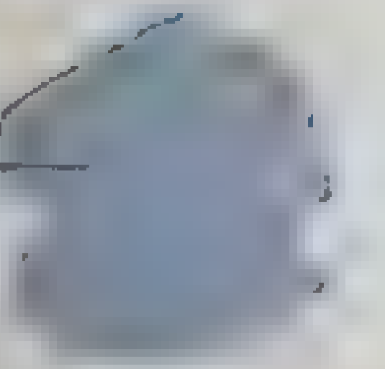

Norii traversează cerul redând senzația de briză a mării. Cerul domină compoziția, ocupând aproximativ trei sferturi din pânză. Stratul de pictură este compus din pelicule subțiri de culoare care abia ating suportul, dând impresia că lumina în sine este prinsă într-o rețea delicată de tonuri atmosferice. Tușa lăsată de pensulă este moale, dezinvoltă și informală; doar albastrul profund și intens din punctul cel mai înalt al cerului este aplicat în tușe mai puternice

Stările cerului

În ciuda aparentei simplități a subiectului, lucrarea lui Boudin este pătrunsă de o minunată senzație de adâncime, lumină și vitalitate. Dacă îți imaginezi această scenă însorită, sub un cer furtunos, amenințător sau aurită de soare la apus, vei vedea cum, prin simpla modificare a acestui element, se poate obține o pictură complet diferită.

AMESTECURI ȘI DILUȚII

Culorile pe care le alegi depind de tonul suportului, de efectul pe care încerci să-l creezi și de cer în sine. De exemplu, pentru un cer albastru-intens, poți folosi un albastru-ultramarin-francez în punctul cel mai întunecat, trecând apoi la albastru-cobalt pur și la albastru-cobalt amestecat cu vermillon pentru [illegible]

Amestecă...

Mai multe nuanțe calde de gri [illegible] utile pentru a [illegible]

[illegible] adaugi puțin alb

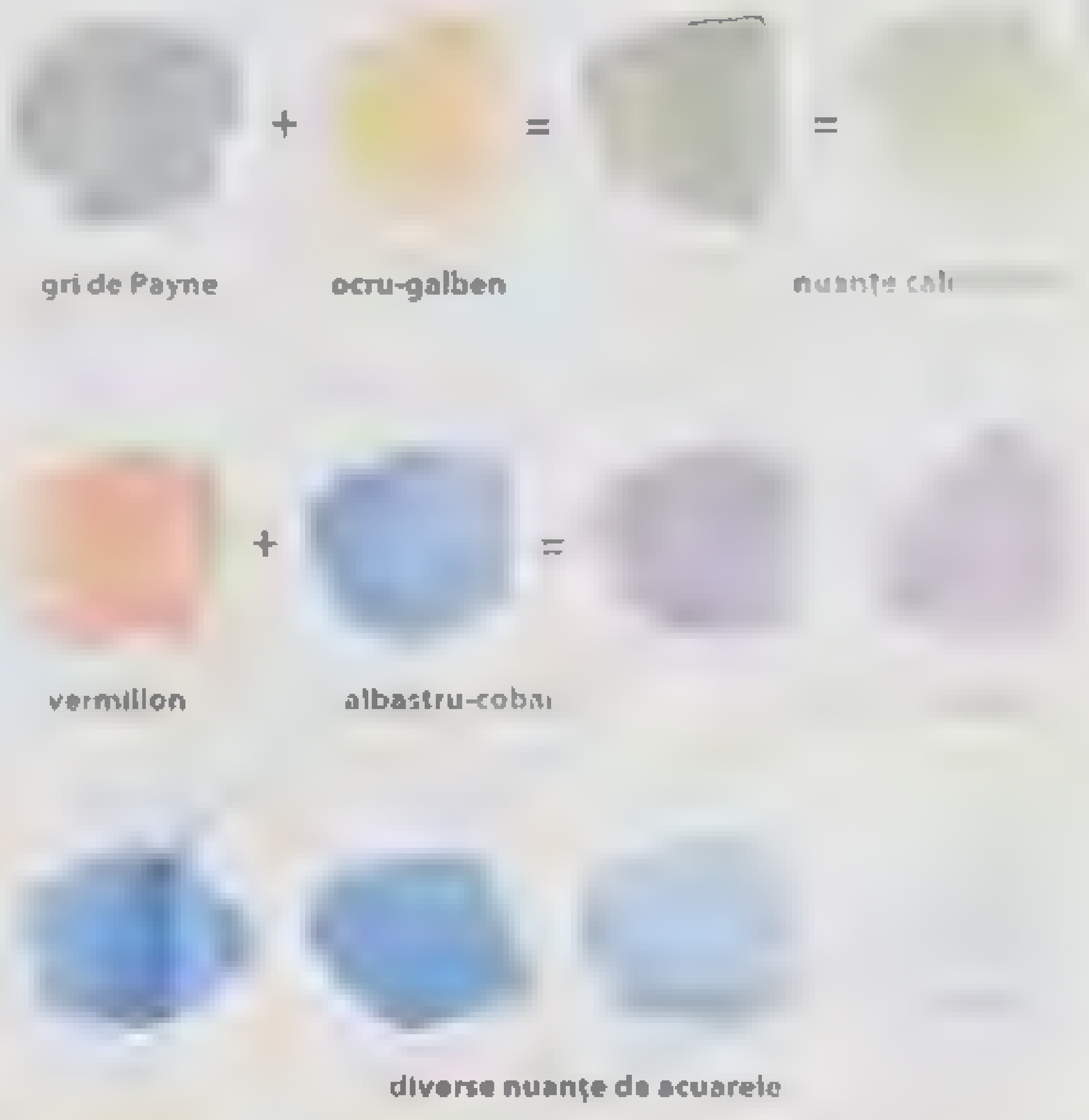

▼ ***Deauville*, unul dintre peisajele marine ale lui Eugène Boudin din 1893. Aproape că poți cuprinde cerul albastru, respirând aerul proaspăt al brizei pe malul mării.**

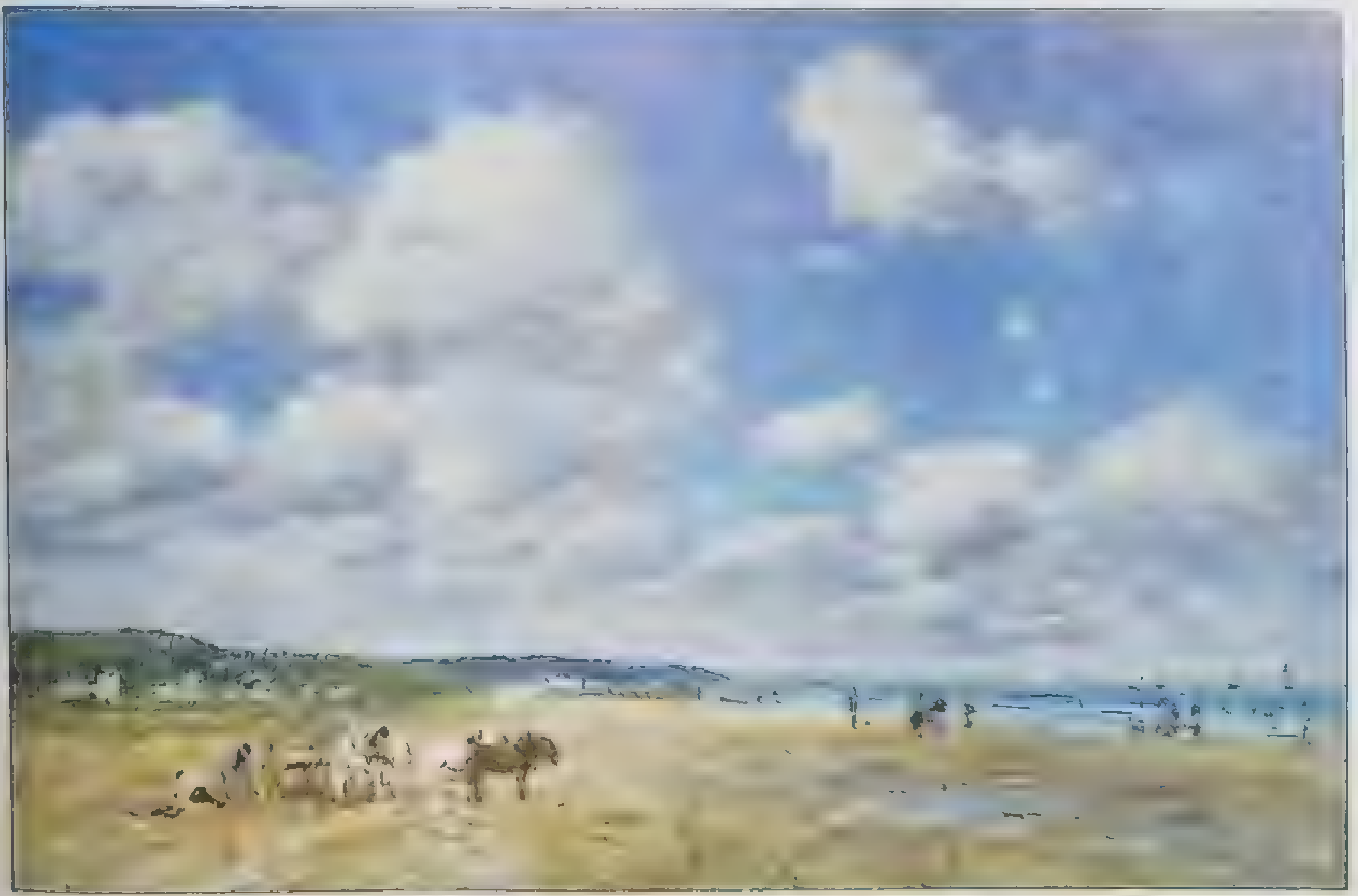

Un vas de teracotă decorat

Înveseleşte-ţi grădina, curtea sau pervazul ferestrei cu un vas de teracotă decorat cu motive vesele sub formă de fluturi şi flori.

Decorarea unui vas simplu de teracotă este o activitate distractivă şi uşoară. Pentru acest tip de lucrare poţi folosi guaşa, însă şi markerele permanente potrivite pot constitui un instrument foarte rapid şi uşor. Avantajul acestora din urmă este că îmbină culoarea intensă şi opacă a guaşei cu precizia şi comoditatea unui marker. Aceste markere sunt pe bază de apă, netoxice şi inodore, fiind disponibile într-o gamă largă de culori, inclusiv nuanţe fluorescente, aurite şi argintate. Există mai multe tipuri de vârfuri, de la cele fine până la cele foarte groase.

Decoraţiuni

Poţi utiliza markere permanente pe orice tip de suprafaţă. Ele sunt permanente dacă le aplici pe suprafeţe poroase, cum ar fi ţesăturile, lemnul şi teracota (deşi nu se recomandă să le speli). Culoarea nu mai este permanentă pe suprafeţele non-absorbante, cum ar fi sticla, ceramica, materialele plastice şi cauciucul; pe de altă parte, acest lucru îţi permite o mai mare flexibilitate în corectarea şi modificarea desenului. Aceste markere pot fi folosite la decorarea ferestrelor şi a oglinzilor, de Crăciun, dar şi în cazul altor sărbători anuale. Culorile nu se şterg prin atingere, însă pot fi îndepărtate cu o cârpă înmuiată în apă caldă. Pentru a obţine desene permanente pe suprafeţe non-poroase, cum ar fi o vază sau o farfurie de ceramică, trebuie doar să aplici mai întâi un strat de grund acrilic.

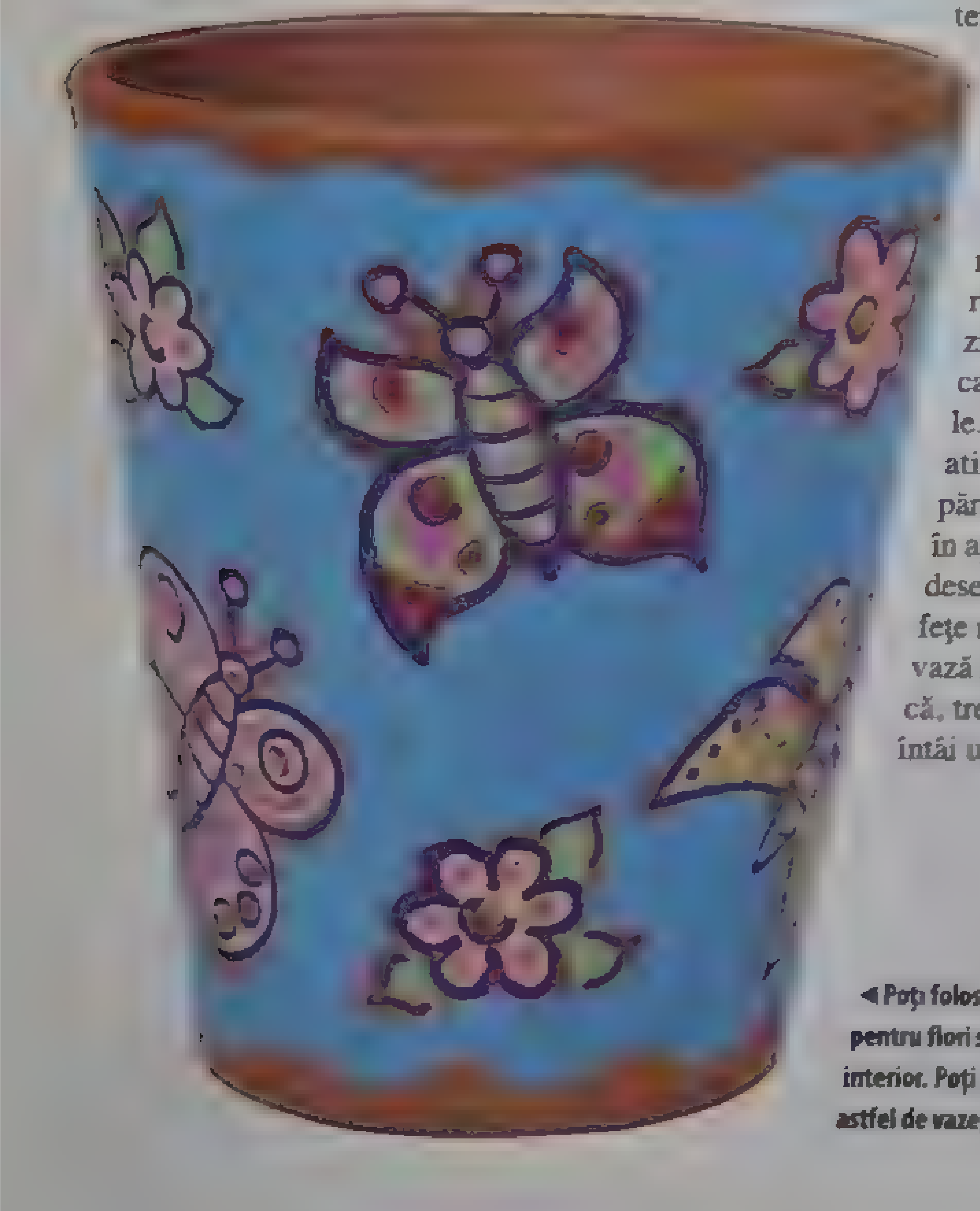

◄ **Poţi folosi această frumoasă vază pentru flori sau plante aromatice de interior. Poţi decora un rând întreg de astfel de vaze, animând pervazul ferestrei.**

MATERIALE

- Foi de desen
- 4 markere permanente cu vârf fin: verde-deschis, oranj-deschis, albastru-închis, roz
- Un marker permanent albastru-deschis cu vârf foarte gros
- Hârtie de calc
- Un marker negru
- O foarfecă
- Bandă adezivă de hârtie
- Un vas de teracotă
- Un creion moale

ÎNCEPE

1 ▲ **Testează motivele** Probează pe o foaie de desen câteva idei pentru decoraţiuni, folosind markerele permanente. Realizează mai multe schiţe şi experimentează diferite forme şi combinaţii de culori. Dacă te inspiri în privinţa imaginilor dintr-o carte sau o revistă, nu le copia pur şi simplu, ci simplifică-le formele şi contururile, folosind culori imaginare pentru a crea desene accentuate şi stilizate.

2 ▼ **Organizează decoraţiunile** O idee bună ar fi să verifici modul în care vei distribui desenele pe vas înainte de a începe efectiv să pictezi. Ia o hârtie de calc şi trasează cu un marker negru conturul fluturilor şi al florilor din schiţele tale. Taie formele şi poziţionează-le pe vas fixându-le cu o bucată de bandă adezivă pentru hârtie [illegible] un inel (cu partea adezivă în exterior). Modifică asp[illegible] până când eşti mulţumit.

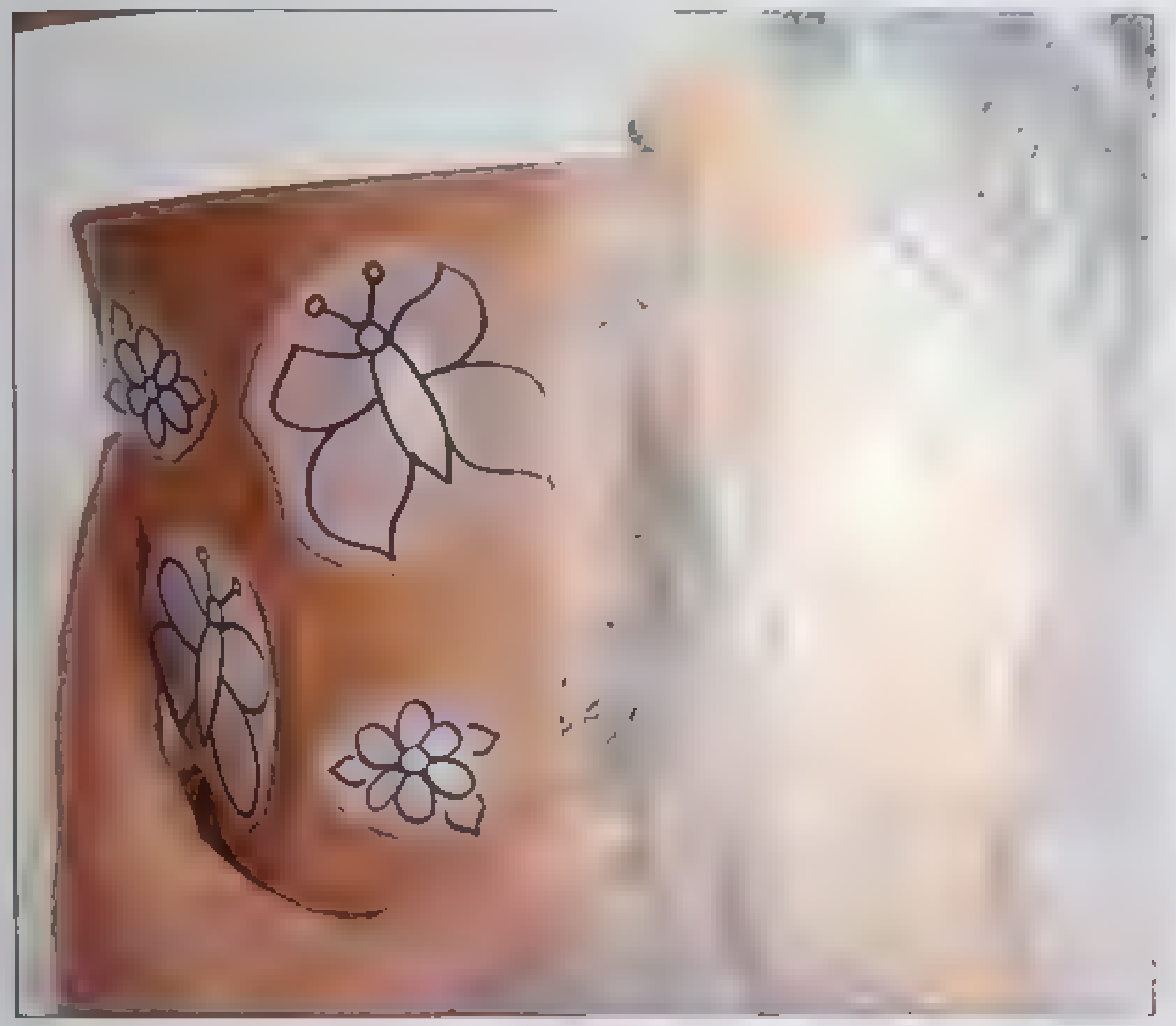

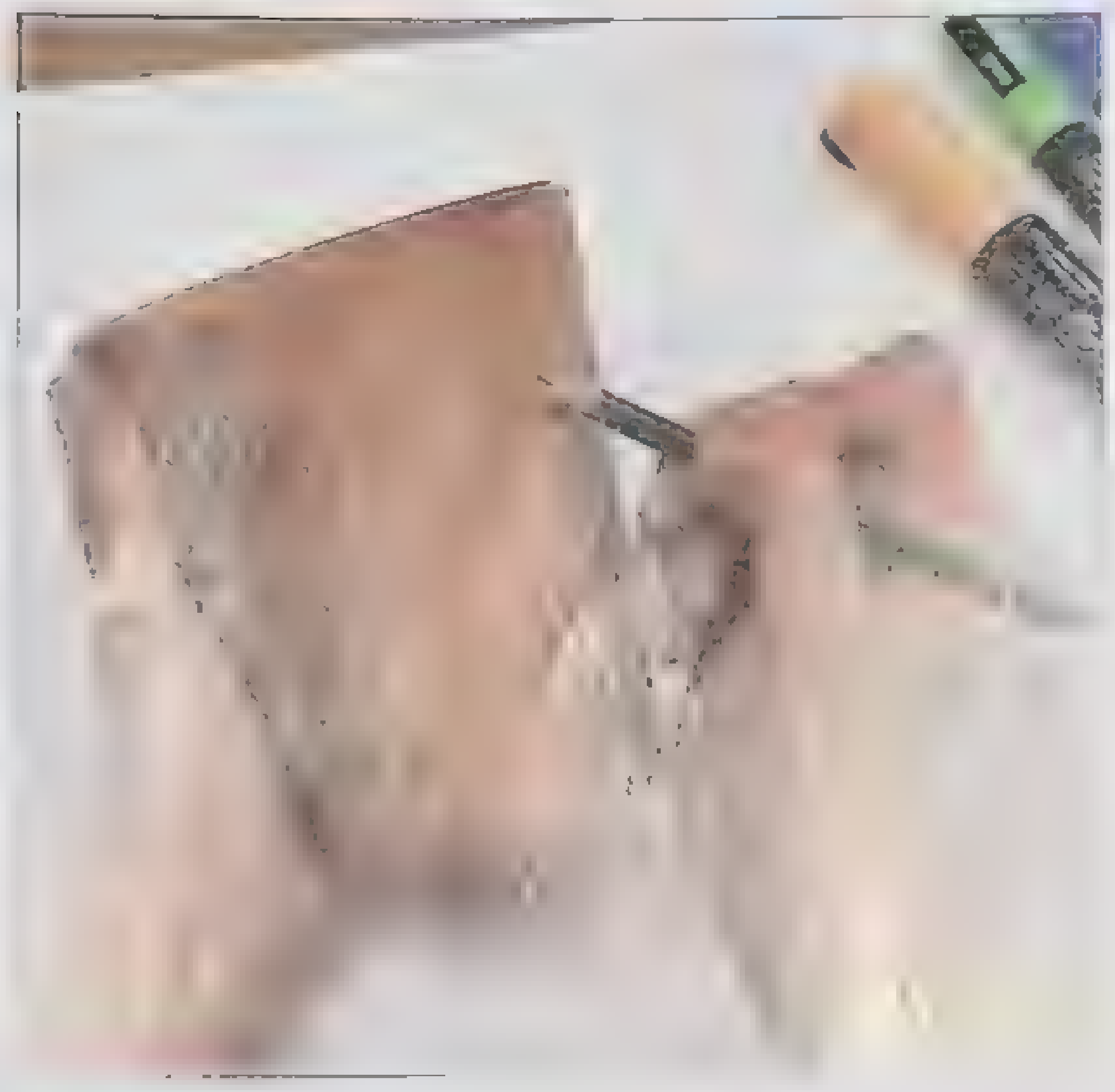

3 ▲ **Desenează decoraţiunile pe vază** Elimină hârtiile de calc una câte u[illegible] vas cu mâna liberă. Dacă preferi să ai un [illegible] trasează conturul desenelor pe spatele hârtiilor, [illegible] un creion moale, întoarce apoi calcul şi repetă [illegible] desenarea liniilor, transferându-le pe vas.

SFATURI Probează culorile

După ce ai aplicat markerele permanente, nu le vei mai putea şterge: aşadar, dacă nu eşti sigur de culoarea pe care doreşti să o foloseşti în desen, fă un test preliminar. Întinde o bucată de hârtie de calc peste decoraţiune. Întrucât hârtia de calc este aproape transparentă, poţi verifica dacă nuanţa respectivă se potriveşte sau nu cu celelalte tonuri folosite în desen.

COLOREAZĂ VASUL

După ce ai trasat contururile pe vas cu creionul, poţi începe să le colorezi cu markerele. Culorile permanente se usucă destul de repede: fii atent să nu murdăreşti cu mâinile în timp ce colorezi în apropierea lor.

4 ▲ **Adaugă prima culoare** Urmărind schiţele în culori, decorează vasul umplând zonele verzi ale fluturilor şi florilor cu markerul verde-pal, cu vârful fin.

5 ▼ **Adaugă a doua culoare** Decorează acum tot vasul, colorând zonele mai deschise ale desenelor, folosind markerul oranj-deschis.

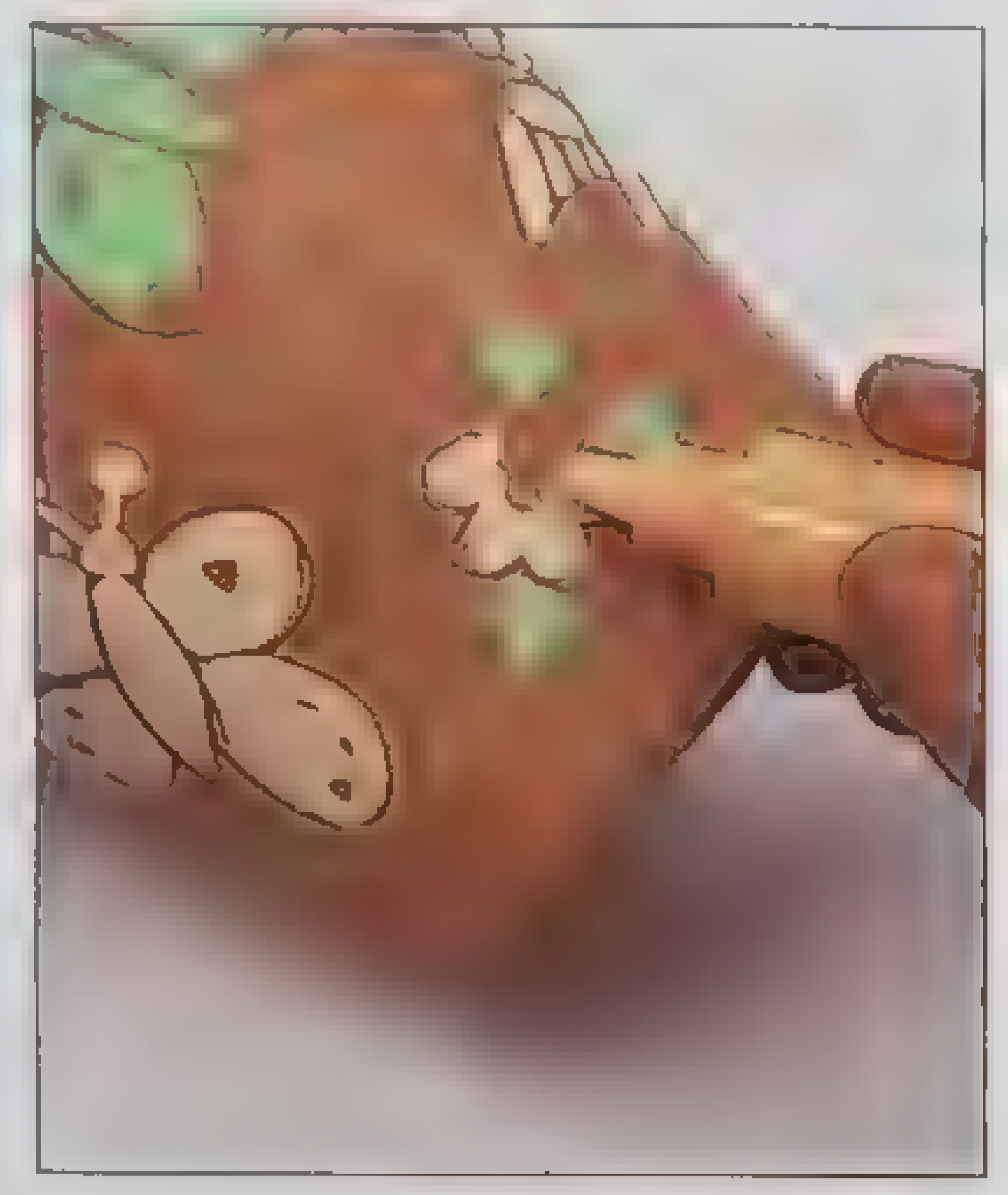

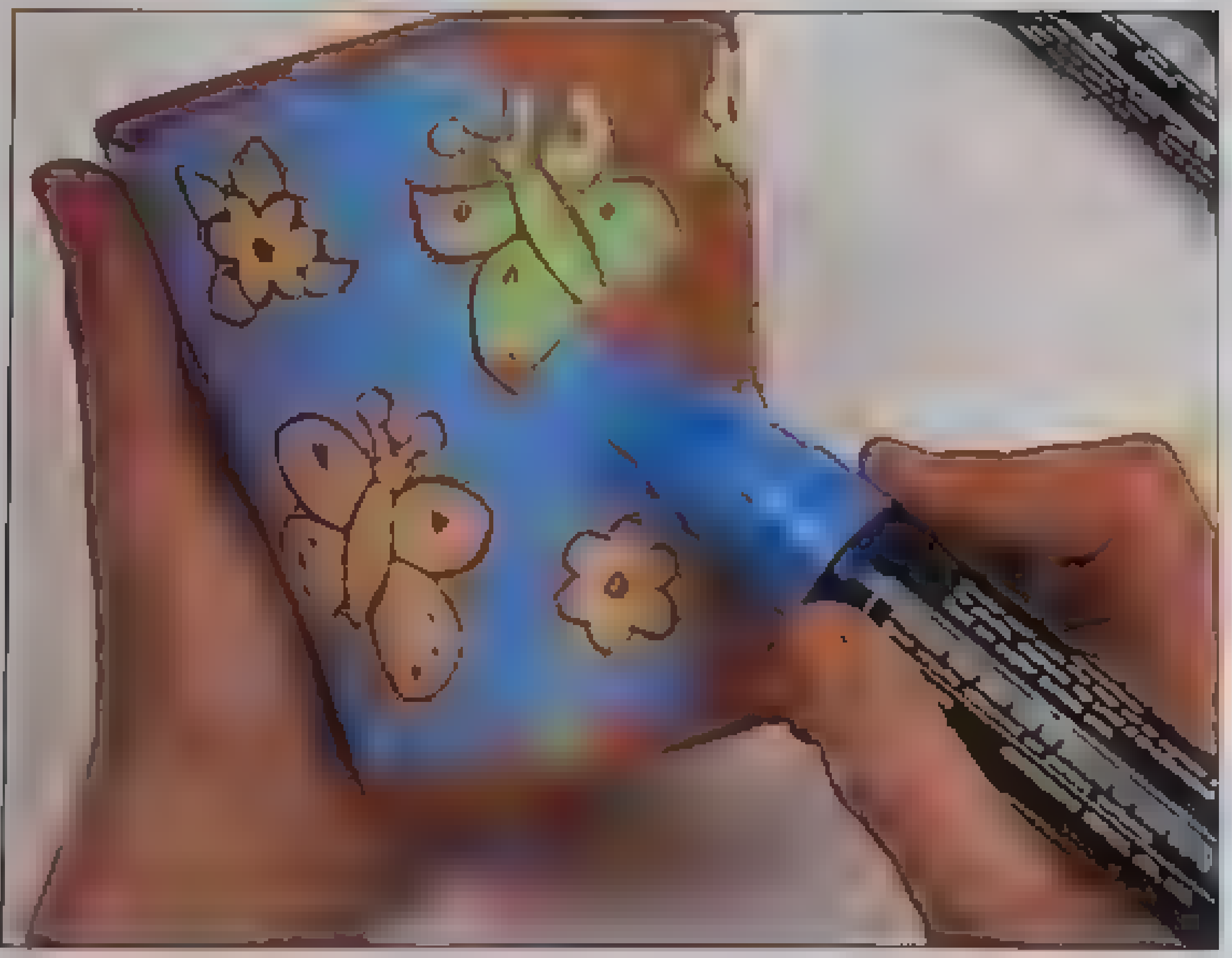

6 **▲ Aplică culoarea de fundal**
Pentru fundal, foloseşte markerul albastru-deschis cu vârf foarte gros. Lucrează cu atenţie în jurul fluturilor şi al florilor, lăsând necolorată o margine îngustă pe lângă conturul desenelor: culoarea caldă a teracotei va accentua nuanţa de albastru. Nu extinde fundalul colorat până la extremităţile vasului, ci delimitează întregul desen printr-o margine ondulată.

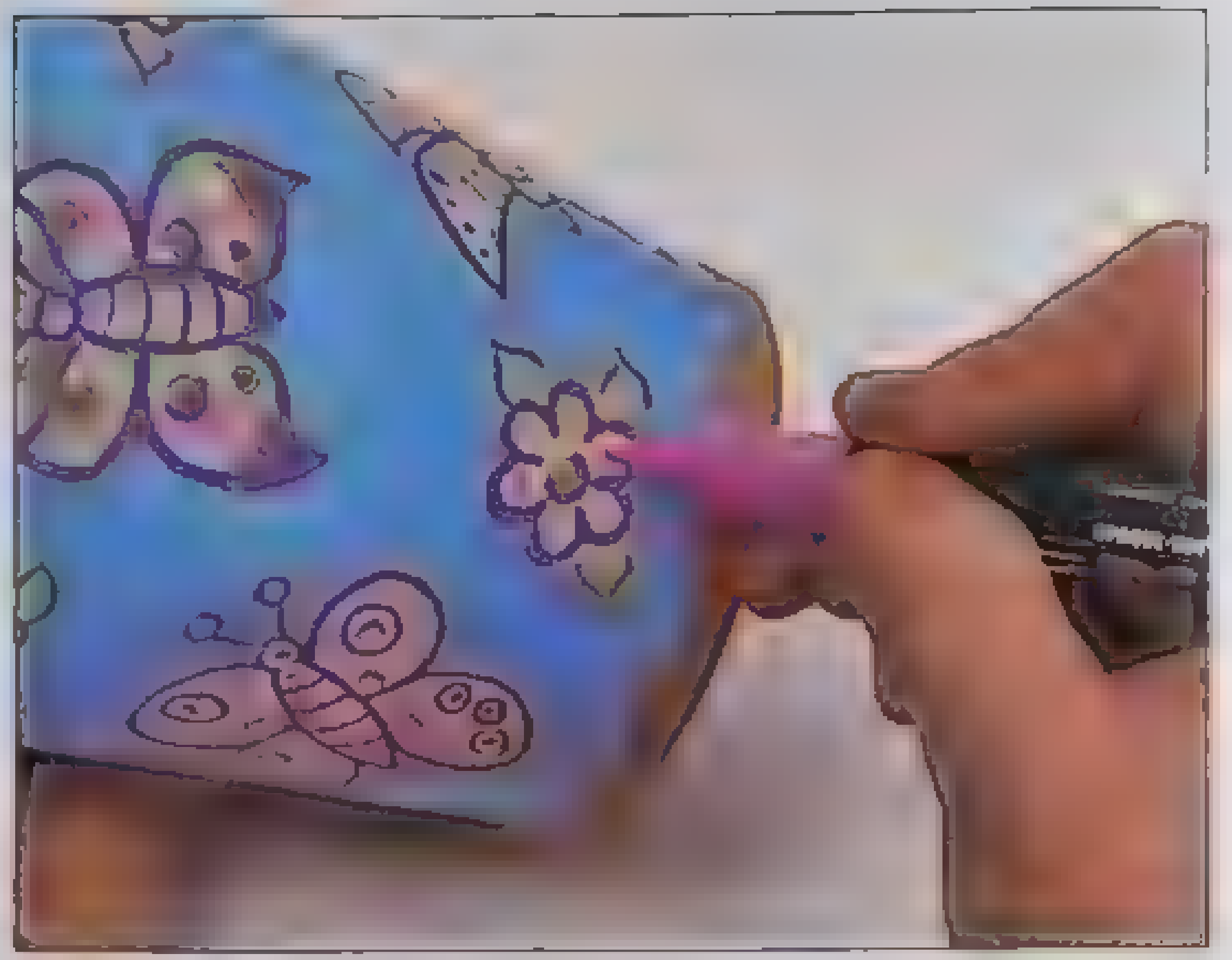

7 **▲ Detaliile finale**
Folosind markerul albastru-închis cu vârf fin, poţi aplica ultimele retuşuri pentru a accentua elementele decorative şi pentru a acoperi orice pete de fond. Aşadar, trasează din nou conturul florilor şi al fluturilor şi desenează ultimele cercuri şi dungi. În cele din urmă, finalizează motivele de pe fluturi şi deschide nuanţele florilor, folosind markerul roz cu vârf fin.

O LUCRARE COMPLETĂ

A Alegerea culorilor
Am ales culorile pentru a obţine un efect maxim de vivacitate. Fundalul albastru-deschis pune în evidenţă foarte bine culoarea brună a teracotei. Albastrul şi oranjul sunt culori complementare: combinate, ele se accentuează reciproc.

B Simple decoraţiuni
Am creat modele simple care se potrivesc caracterului acoperitor al culorilor permanente intense. Florile stilizate şi fluturii sunt motivele ideale pentru un ghiveci de grădină.

C ConturuN evidente
Având în vedere natura simplă a desenelor, am conturat motivele cu markerul albastru-închis pentru a le accentua şi a crea astfel un contrast cu fundalul. De asemenea, culorile opace ale markerelor permanente se pot suprapune.

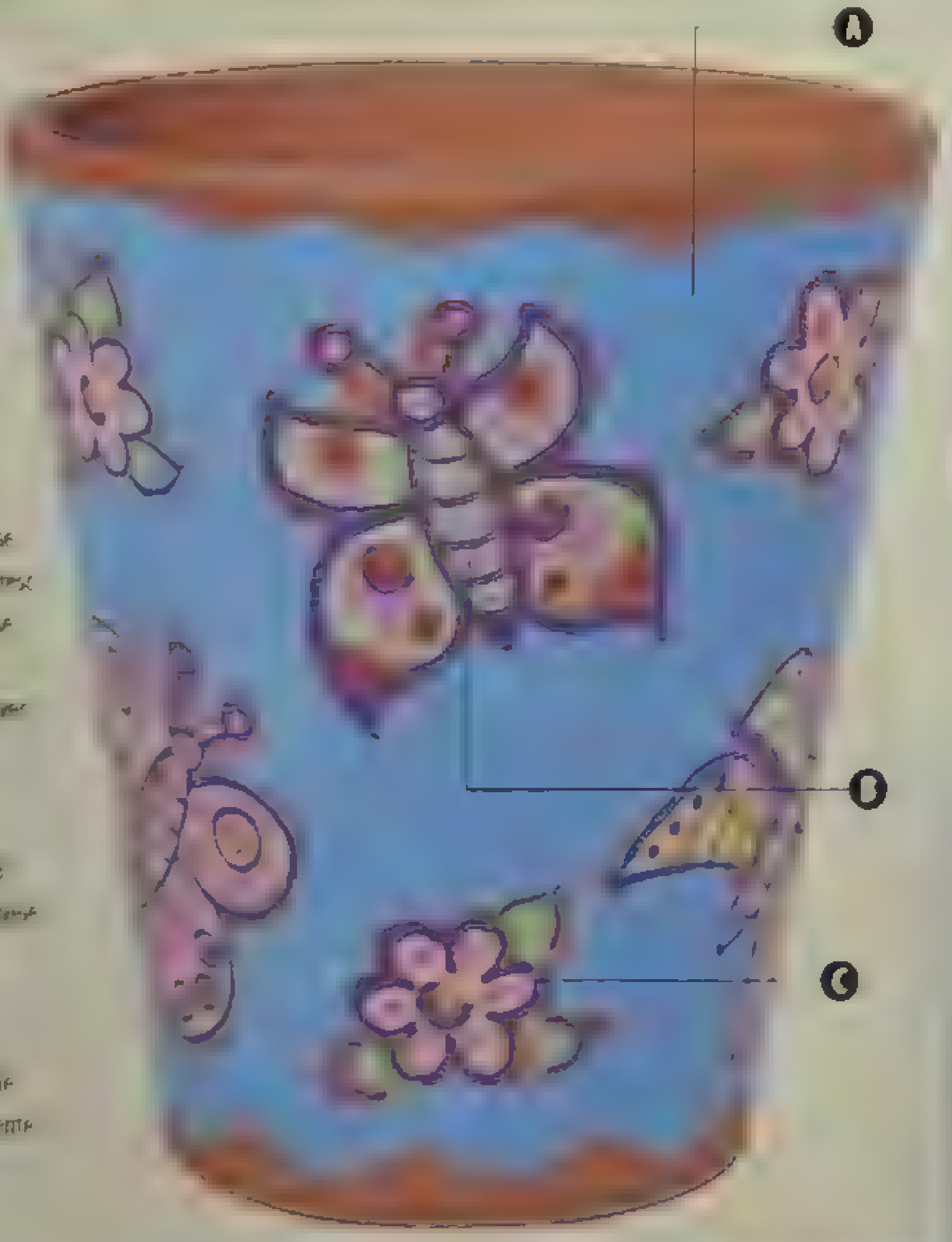

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Construieşte un cadru pentru un mic tablou în acuarelă

- Pictează o corolă stilizată
- Taie un cadru din hârtie de acuarelă pentru subiect
- Adaugă puţină culoare pentru a armoniza pictura cu cadrul

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

Evaristo BASCHENIS (1617–1677)
Pictor italian. S-a născut şi a trăit aproape întreaga viaţă în Bergamo. La începutul carierei, a fost destul de apreciat pentru picturile sale cu caracter religios, însă a devenit celebru în special pentru foarte frumoasele sale naturi statice cu instrumente muzicale cu corzi (mandoline, lăute, chitare etc.) pe care reuşea să le redea într-o notă de senzualitate. În lucrările sale rafinate de mai târziu, fiecare element al compoziţiei este finisat într-un mod foarte elaborat, ca şi cum ar fi în sine o natură statică completă.

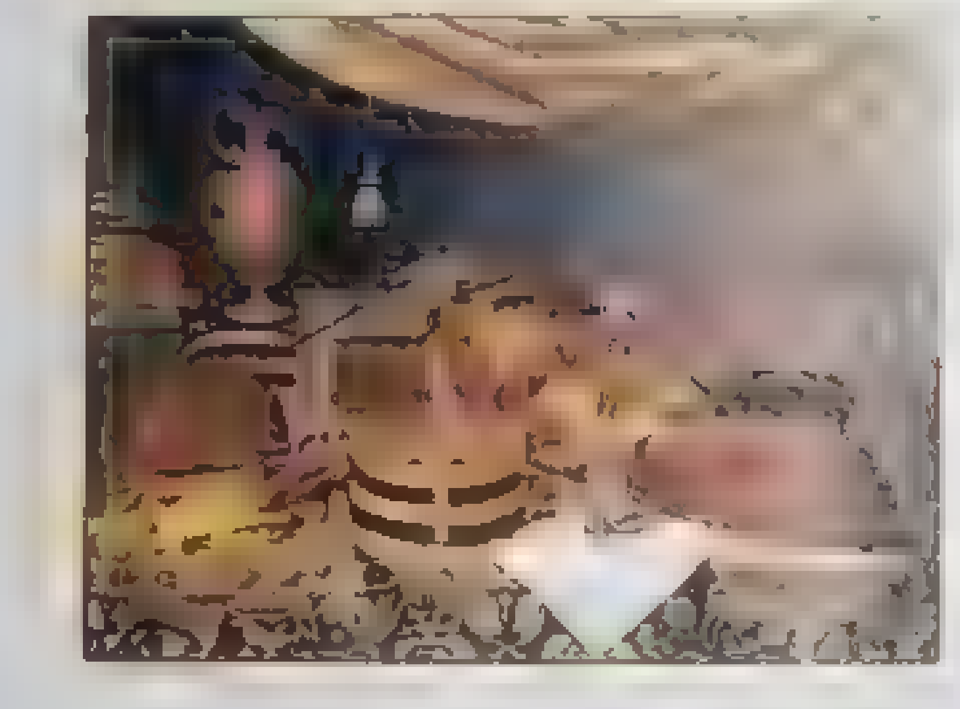

Eugène BOUDIN (1824–1898)
Pictor francez, născut în oraşul Honfleur şi instruit la Paris. Boudin este renumit pentru scenele şi peisajele sale marine dramatice, care adesea surprind un cer luminos, minunat. El a fost cel care l-a ghidat pe tânărul Claude Monet, iniţiindu-l în metoda *en plein aer* (în aer liber), conform căreia artistul pictează plecând de la imaginea reală, şi nu în atelier. Influenţa interesului lui Boudin pentru natură, lumină şi culoare este vizibilă şi în lucrările de maturitate ale lui Monet. Lucrările lui Boudin sunt adesea interpretate ca făcând tranziţia între naturalismul precis şi meticulos al secolului al XIX-lea şi lucrările libere şi vibrante ale impresioniştilor. A trecut practic neobservat până în anul 1888, când guvernul francez a cumpărat o parte din lucrările sale pentru Galeria Luxemburg. În 1892, a fost decorat cu Legiunea de Onoare

Guaşă
De asemenea, cunoscută sub denumirea franceză *gouache*. Aceasta este un fel de tempera, în care pigmentul este amestecat mai curând cu gumă arabică decât cu adezivul tradiţional de origine animală, din care sunt compuse culorile tempera. Guaşa este diluată pentru aplicarea ei pe hârtie, carton şi mătase. Caracteristica sa principală este că se usucă repede şi lasă un finisaj mat şi solid, cu urme de pensulă vizibile, ceea ce o face un instrument excelent pentru studiile pregătitoare ale [illegible] în ulei şi acrilice

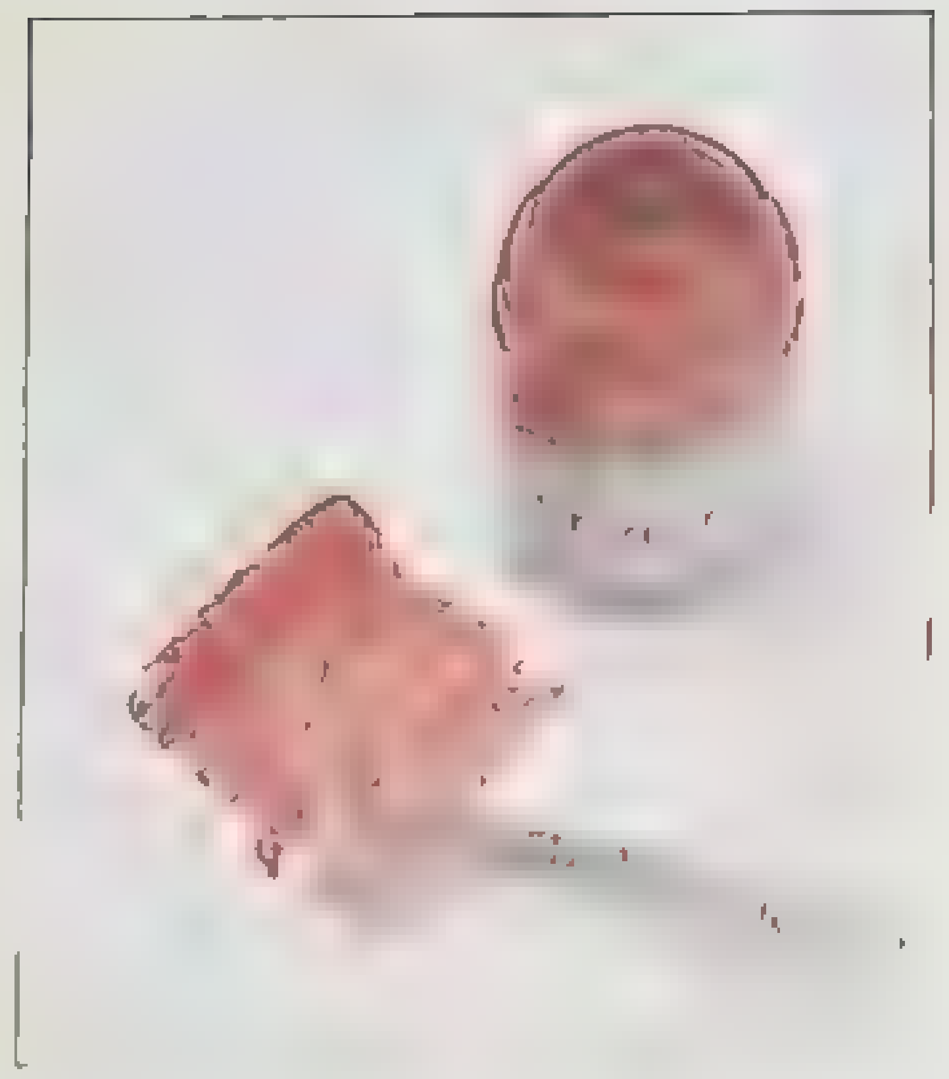

[illegible] (1911-19[illegible])
[illegible]ic născut în Hammersmith. Spear a studiat la Royal College [illegible] de a revenit pe urmă să predea [illegible] de aproape treizeci de ani. [illegible]ile sale prezintă de obicei scene [illegible] procese în mod spontan cu for[illegible] consistente. El a fost renumit [illegible] portretele şi peisajele sale, în special pentru peisajele din Hammersmith. A fost comparat cu prietenul şi colegul său Robert Butler (1916–1989) cu Walter R. Sickert (1860–1942), unul dintre cei mai importanţi pictori britanici din secolele al XIX-lea şi XX. Printre operele sale cele mai importante se remarcă *Buna Vestire*, un altar pentru biserica Sf. Clement Danes din Londra, şi picturile murale pentru transatlanticul Canberra. Spear a fost considerat şi un pianist de jazz remarcabil

Înceţoşare
Tehnică picturală ce constă în întinderea culorii în straturi subţiri, astfel că nuanţa se modifică faţă de tonalitatea de bază, pe care o influenţează, la rândul său. Stratul de culoare poate fi transparent, respectiv mai mult sau mai puţin opac. În primul caz, suprafaţa pictată capătă o mai mare profunzime şi luminozitate. În al doilea caz, culoarea de bază nu este complet ascunsă, ci iese la suprafaţă în mod neregulat. Astăzi, poţi obţine efecte de acest tip folosind acrilicele, însă în trecut, între secolele al XV-lea şi al XIX-lea, înseşi efectele de materialitate şi cele tonale obţinute în această tehnică opacă au asigurat supremaţia picturii în ulei în faţa oricărui alt tip de pictură.

Teracotă
Termenul te[illegible] tip de argil[illegible] [illegible]soare[illegible] şi la o[illegible] [illegible]piente, pl[illegible] realizate din acest ti[illegible] roşcat sau ocru-galben[illegible] argilei la confecţionarea vaselor, [illegible]tuilor, ornamentelor, ţiglelor [illegible] cărămizilor datează de timpuriu: de exemplu, se crede că unele statui din teracotă descoperite în Grecia datează de la începutul Epocii Bronzului, în jur de 3000 î.Hr. În mod normal, obiectele din teracotă nu se smălţuiesc, în special din cauza culorii şi a suprafeţei lor aspre. Datorită diversităţii şi răspândirii sale, teracota a fost folosită de multe civilizaţii de-a lungul secolelor şi este folosită şi astăzi nu numai de artizani, precum olarii, ci şi în arhitectură

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI

Învață cum poți reproduce reflexiile metalice strălucitoare ale ustensilelor de bucătărie lucrând numai în creion.

ÎN INTERIOR

Urmărind regulile simple pe care ți le propunem, îți vei da seama că desenul figurii umane este mult mai ușor decât ai crede. Secretul constă în proporții.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: două batoane de pastel uleios, roșu de cadmiu și verde de Hooker.

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

14

TEHNICI

Un pașpartu din carton pentru a încadra o acuarelă

SUBIECTE

Secretul în desenarea figurii umane este proporția

DeAGOSTINI

INSTRUMENTE

Două batoane de pastel uleios: roșu de cadmiu și verde de Hooker

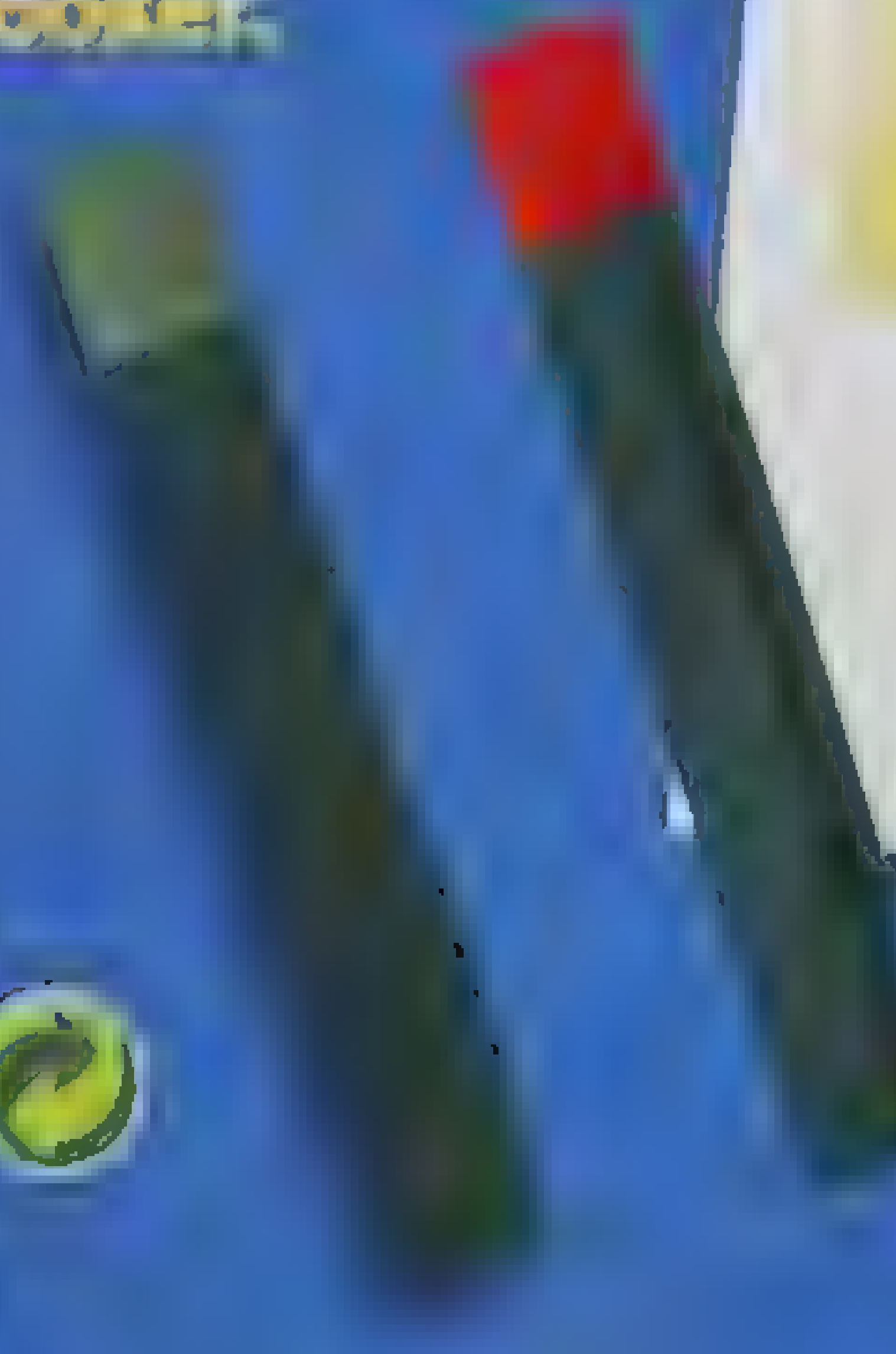

DeAGOSTINI

301.333.0

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL
14

TEHNICI
Un paspartu din carton
pentru a încadra o acuarelă

SUBIECTE
Secretul în desenarea figurii
umane este proporția

INSTRUMENTE
Două batoane de pastel uleios
(roșu de cadmiu și verde de Hooker)

DeAGOSTINI

CURS DE
PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
Nu ratați bibliorafturile speciale, în care puteți colecționa seria CURS DE PICTURĂ.
Bibliorafturile sunt disponibile la chioșcurile de ziare la prețul de 9,99 LEI.
De Agostini va anunța datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste.
Primul biblioraft a fost oferit gratuit împreună cu numărul 2 al revistei.

Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 14

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română.

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library; CORBIS, IGDA/J.E. Bulloz

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5,
București, cod poștal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihalțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN: 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.
România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici, care pot fi ușor ingerate. În caz de ingerare a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor amestecați cu apă. Produsul poate conține solvați. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părți ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsați ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstrați recomandările și reciți-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Ustensile de gătit

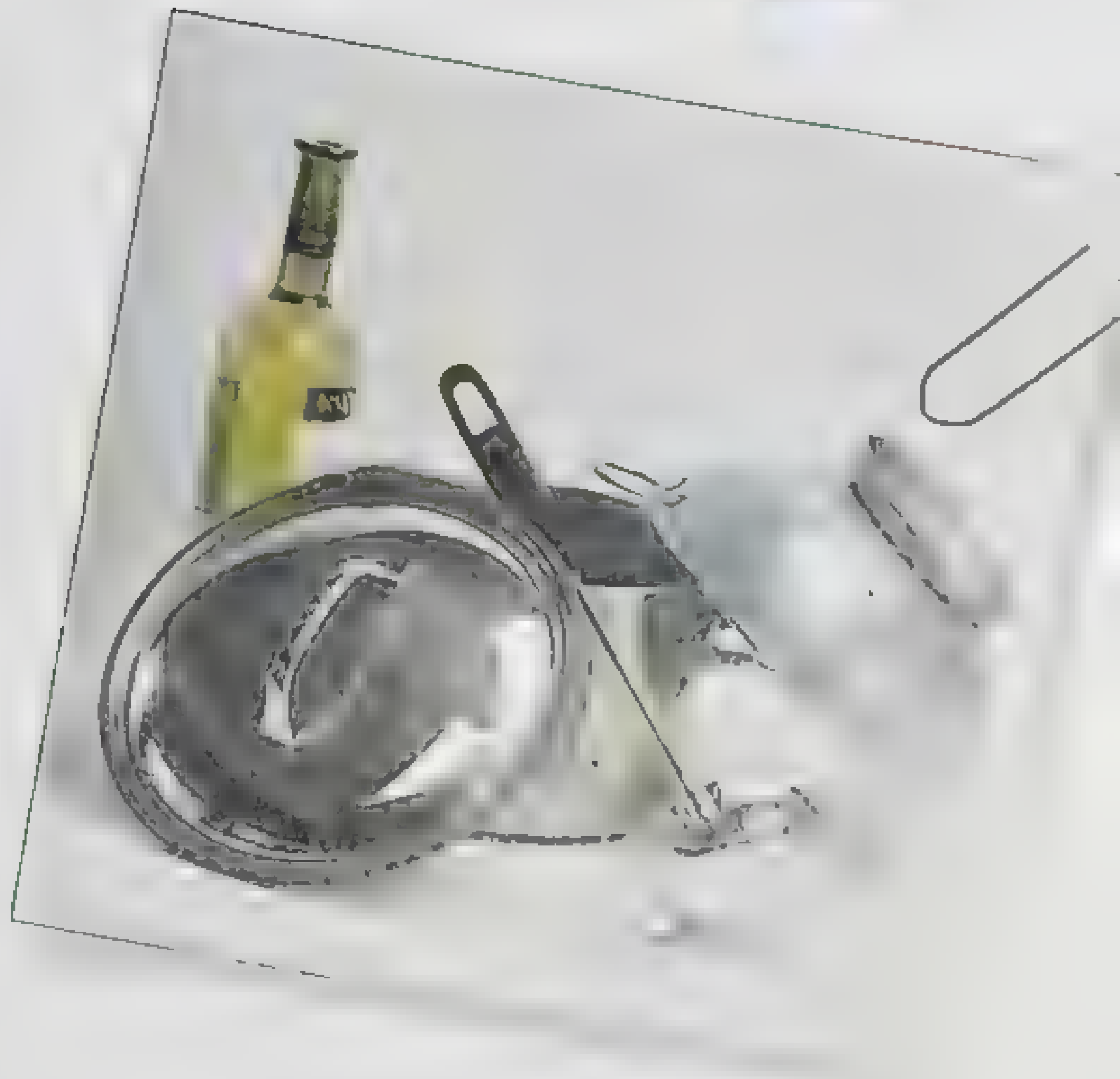

Învață cum poți reproduce reflexiile metalice strălucitoare ale ustensilelor de bucătarie lucrând numai în creion.

Dacă vrei să redai o compoziție interesantă de obiecte cu forme rotunjite, strălucitoare și pline de reflexii, nu trebuie să cauți foarte departe: în bucătărie poți găsi tot ce îți trebuie. Ia o oală cu capac, o strecurătoare, o sticlă și un polonic: vei obține o mare varietate de forme.

Studiază-le cu atenție pentru a localiza zonele de lumină, deoarece acestea sugerează strălucirea suprafețelor. Vei observa că unele dintre ele au curburi diferite, în funcție de planuri, ceea ce creează deformări optice specifice

Lumină și umbră

Reflexiile de pe metalul opac, precum cele de pe strecurătoare, sunt mai palide decât cele create de metalul mai lustruit, din care este confecționat capacul oalei. Acesta din urmă este atât de strălucitor, încât pe partea stângă reflectă imaginea ferestrei. Ține ochii întredeschiși pent[illegible] dintre tonurile [illegible] Amintește [illegible] respundă zonelor ma[illegible] lui, de aceea [illegible] în avans și să la[illegible] rior vei putea adă[illegible] eliminând grafitul [illegible] le. Hașurează tonurile ma[illegible] reflexiilor folosind degrad[illegible] pentru a sugera rotunjimea formei [illegible]

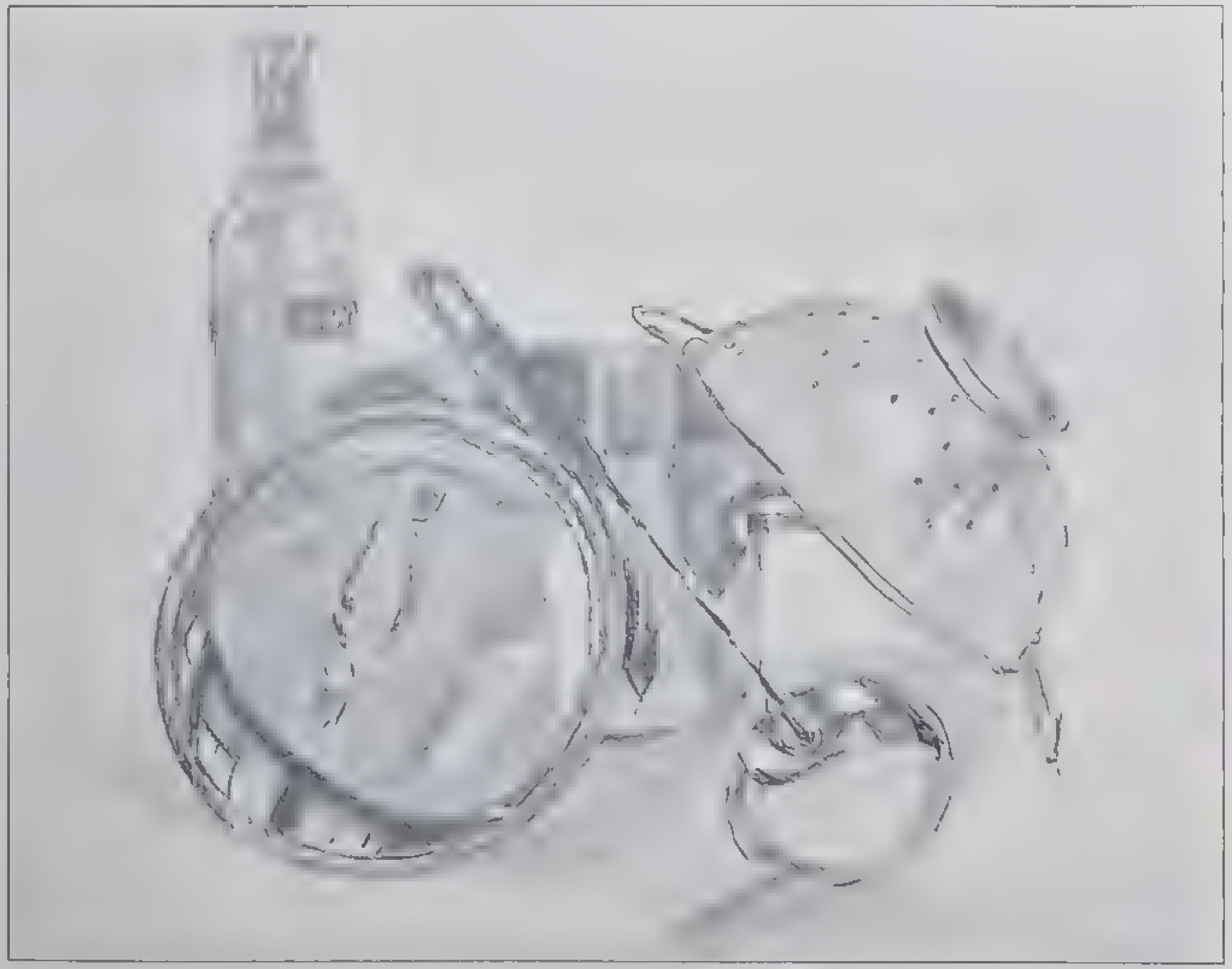

◄ **Ustensilele din met[illegible] suprafețele stralucitoare asemănătoare unor oglinzi, care genereaza multe reflexii și jocuri de lumină.**

MATERIALE
- O foaie mare de desen
- Creioane negre: B și 4B
- O gumă de șters plastică (moale)

ÎNCEPE

1 ▶ Schițează contururile
Desenează forma fiecărui obiect folosind creionul B. Pe măsură ce avansezi, verifică unghiurile și proporțiile diferitelor elemente (a se vedea „În interior", la pagina 5). Având în vedere că obiectele au forme rotunjite, va trebui să desenezi diverse elipse: ai grijă să fie bine proporționate (vezi rubrica „Sfaturi" de la pagina 7, în numărul 8). Conturează ușor zonele de lumină de pe capac, polonic și oală, dar și orificiile strecurătorii. La final, desenează mânerul capacului și reflexiile acestuia

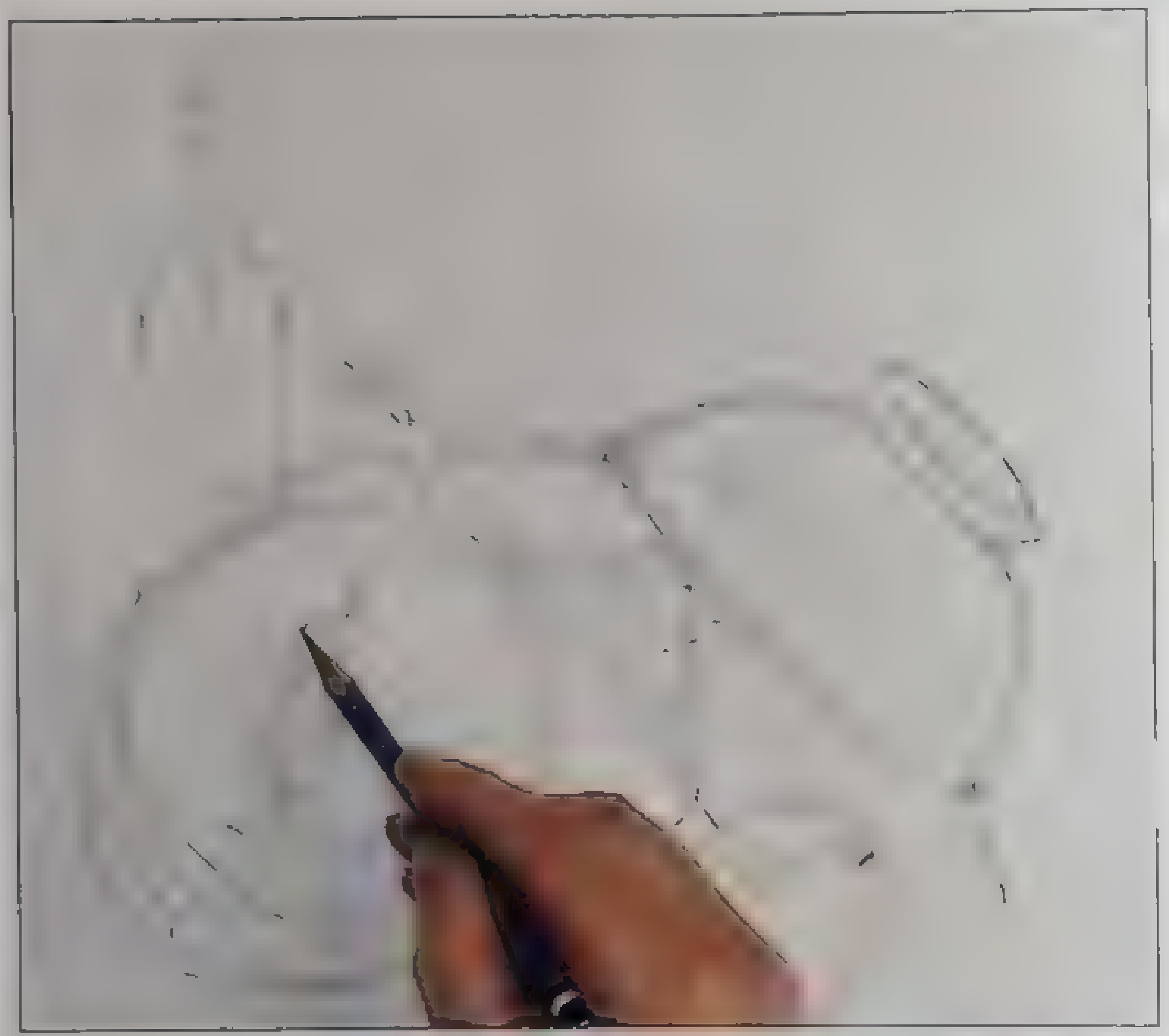

2 ▼ Acoperă suprafețele cu tonuri intermediare
Adaugă umbrele de pe capacul oalei folosind un creion 4B și lucrează în jurul zonelor de lumină. Desenează fără să apeși, așa cum este recomandat și în rubrica „Sfaturi" de mai jos. Desenează o linie mai pronunțată în jurul marginii capacului și definește reflexia ferestrei din partea de jos.

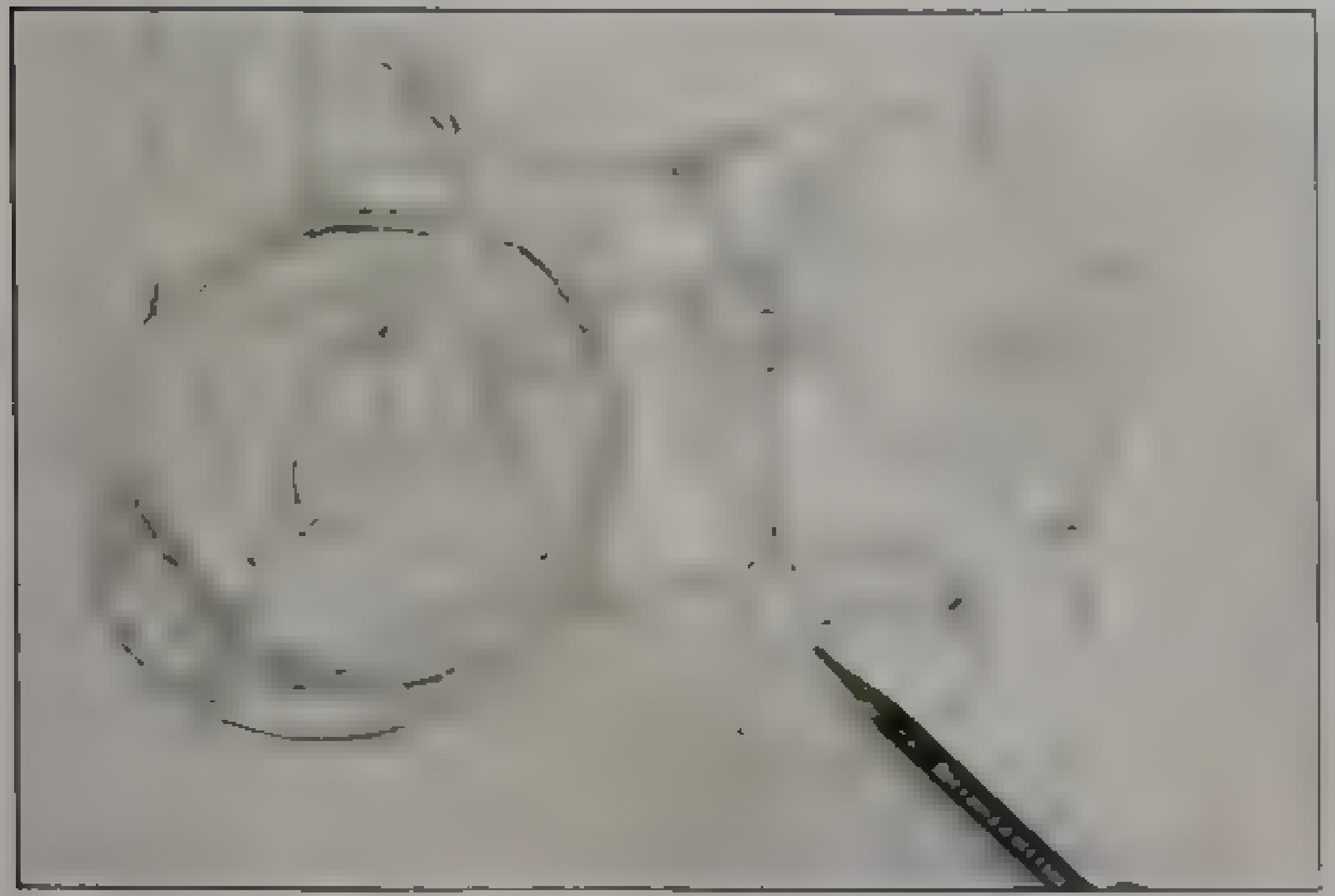

SFATURI
Folosește un creion cu vârful lung

Când începi să hașurezi cu creionul anumite zone, folosește mina pe latera și vei obține un efect uniform. Ascute vârful unui creion 4B folosind un briceag (un cutter) pentru a expune o bună parte din mină și lucrează ținând creionul aproape orizontal. Pentru a-l păstra bine ascuțit, rotește-l în mod constant.

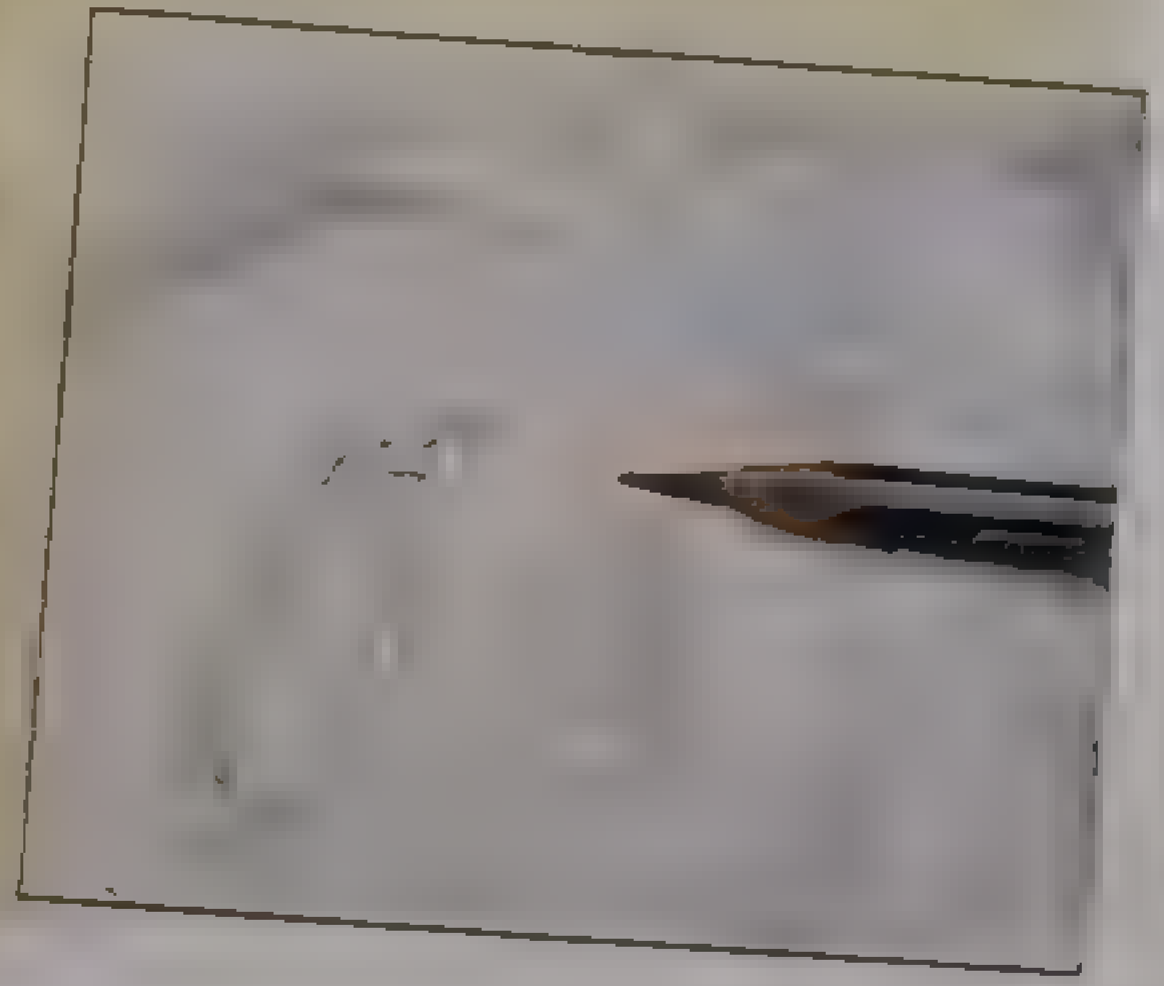

3 ▼ Adaugă treptat tonurile mai închise
Întunecă baza strecurătorii folosind creionul 4B. Desenează eticheta sticlei și sugerează acea parte din etichetă vizibilă prin sticla transparentă. Adaugă umbre pe sticlă folosind un ton intermediar și păstrând liniile mai accentuate pe margine și la baza gâtului. Odată stabilite tonurile principale, definește toate contururile și desenează mânerul din partea superioară a polonicului.

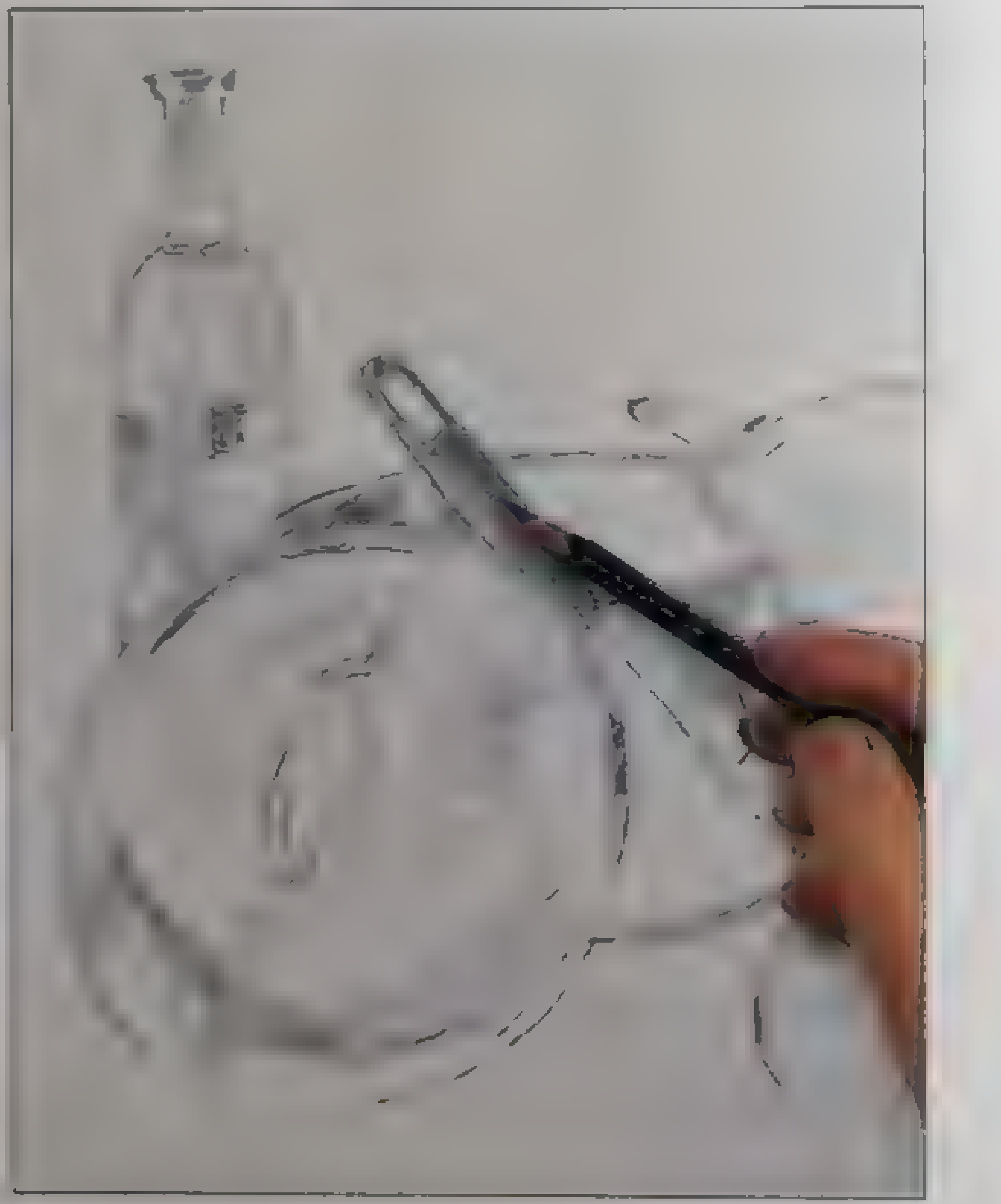

ÎMBOGĂȚEȘTE REFLEXIILE

După ce ai stabilit toate valorile tonale ale imaginii, poți să te concentrezi asupra reflexiilor și a zonelor de lumină foarte importante de pe suprafețele metalice. Reflexia cea mai interesantă este cea a ferestrei de pe capacul oalei: chiar dacă formele sunt distorsionate, poți observa în mod clar liniile întunecate ale cadrului și zonele luminoase ale geamurilor.

4 ▶ Concentrează-te asupra reflexiilor de pe capac
Adaugă câteva tonuri foarte întunecate pe capac, în jurul zonelor luminoase create de fereastră, astfel încât să le pui mai mult în evidență. Creând reflexii foarte accentuate, vei reuși să redai impresia unui metal lucios.

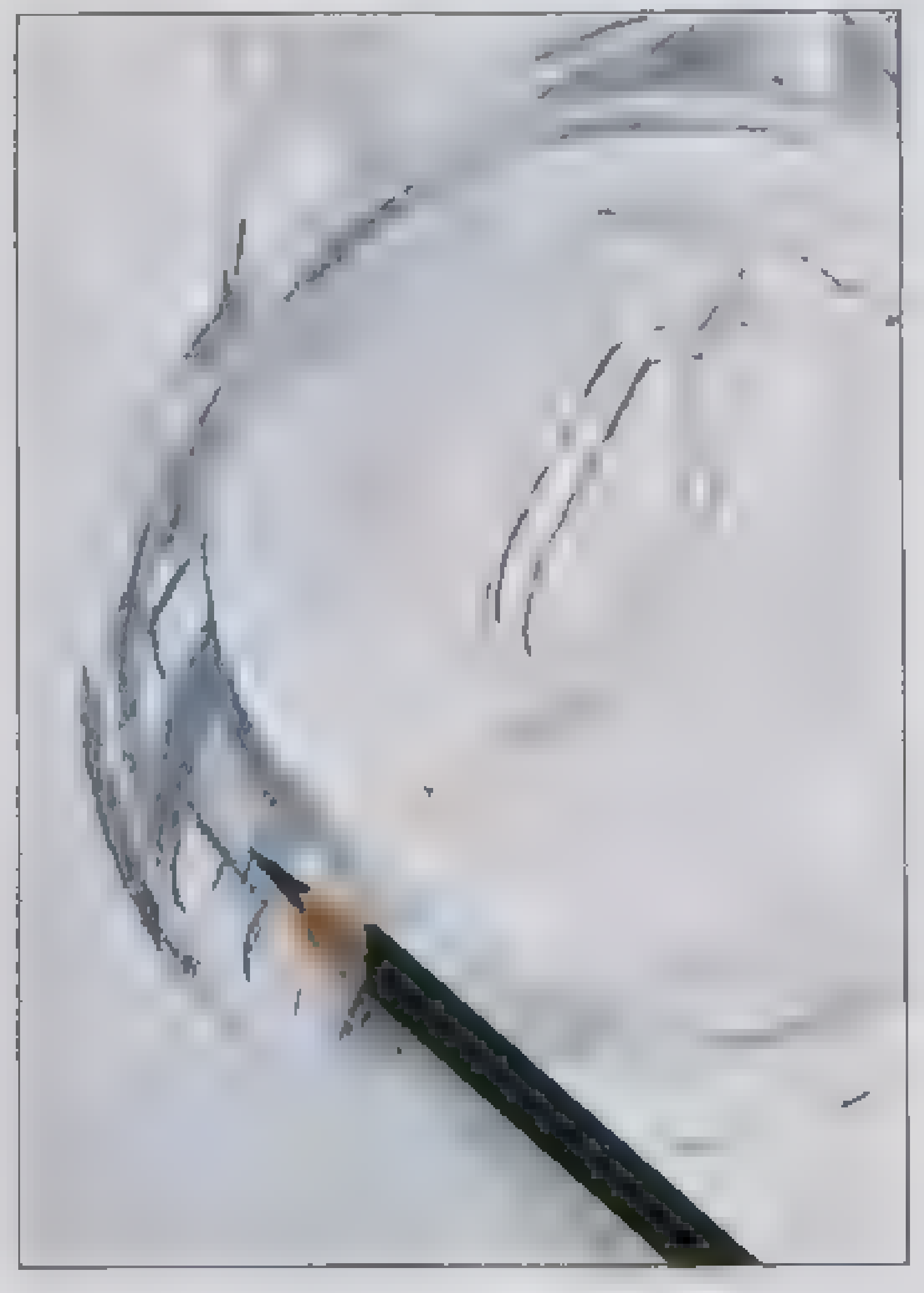

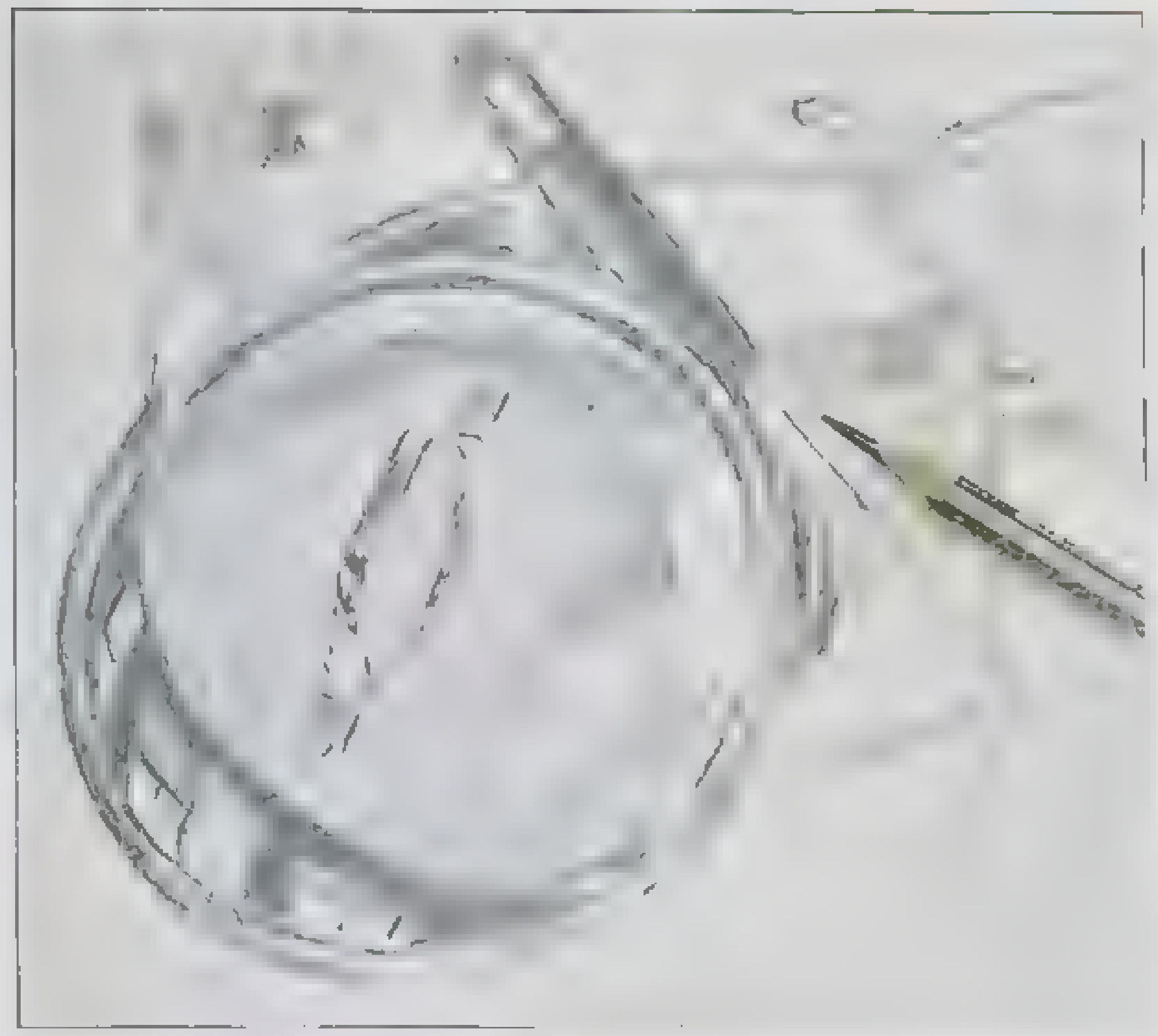

5 ▲ Dezvoltă umbrele
Hașurează gradual câteva porțiuni umbrite ale ca
lăsând zonele de lumină mai deschise. Pentru a defi
precizie marginile reflexiilor, poți folosi o bucată de
de mască. Accentuează tonul închis de-a lungul marginii
capacului, care este acum complet din punctul d
valorației. Pentru a reda reflexia strecurătorii, ada
mediu pe partea laterală a oalei.

6 ▼ Finalizează desenul oalei și al polonicului
Marchează zona întunecată din interiorul oalei cu ajutorul unor hașuri verticale, nuanțând tonul pentru a reda ideea de curbură. Aplică un ton închis pentru reflexia formată de strecurătoare pe latura oalei, cu ajutorul unor hașuri înclinate oblic. Desenează o linie mai închisă de-a lungul mânerului polonicului, apoi hașurează cu un ton de gri-intermediar cupa acesteia, marcând marginile cu linii mai accentuate. Desenează reflexiile în partea superioară a cupei: pentru a reuși să simplifici formele, este recomandat să le privești cu ochii întredeschiși.

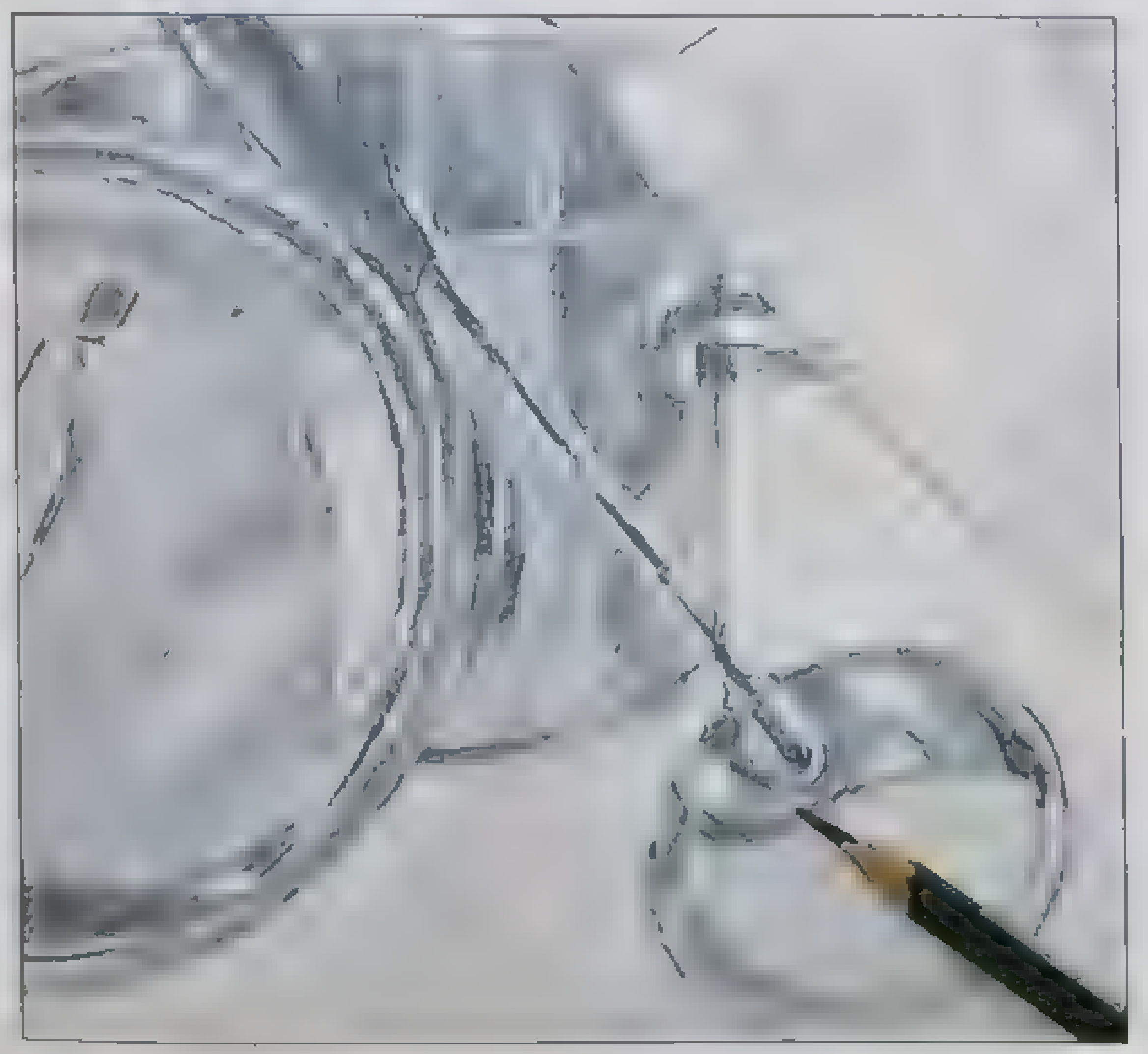

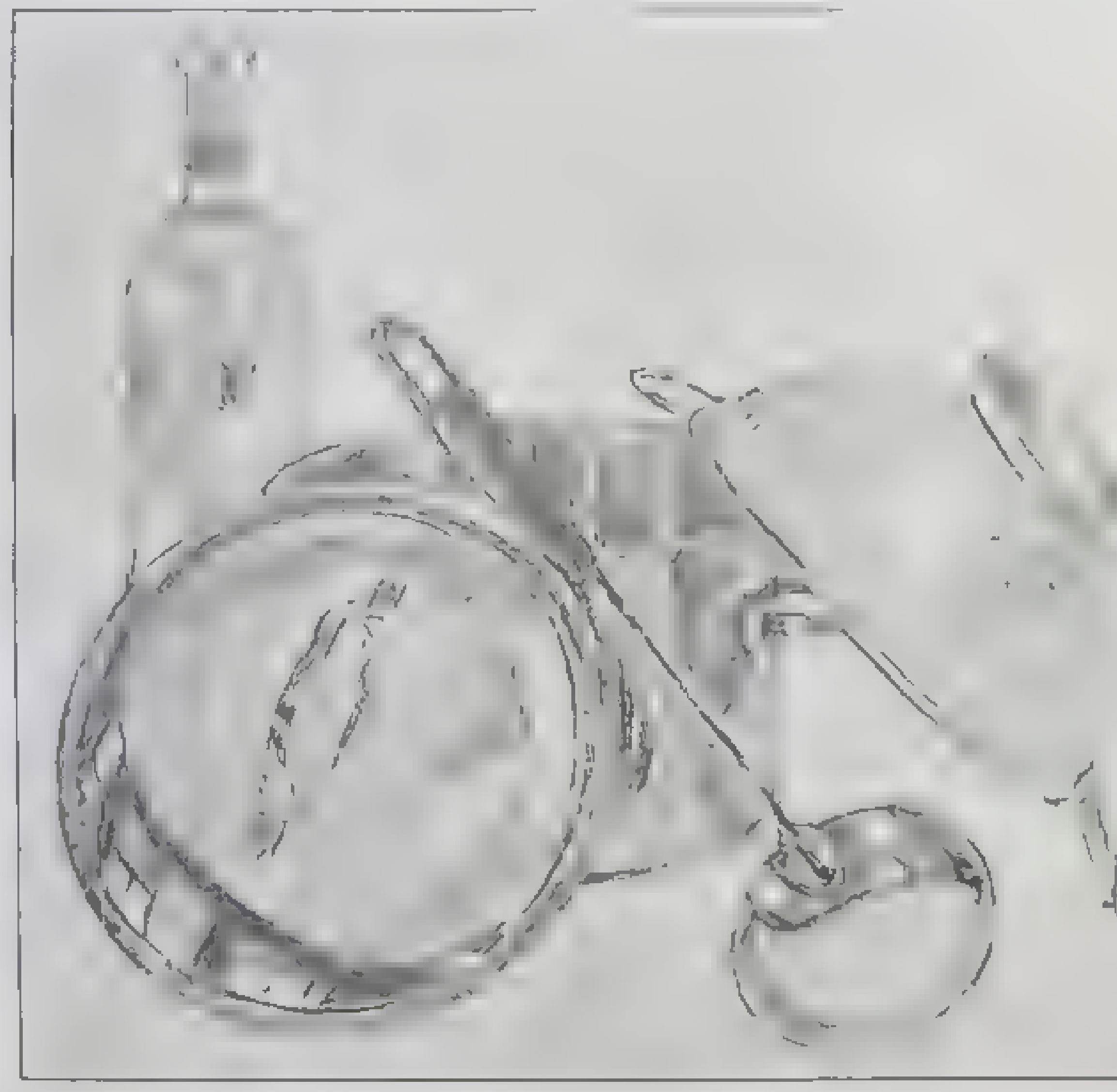

7 ▲ Completează desenul strecurătorii
Desenează găurile strecurătorii sub forma unor puncte întunecate: în acest sens, te poți folosi de liniile subtile de contur trasate la punctul 1. Definește mânerele și marginile cu ajutorul unor linii subțiri, dar întunecate. Trasează câteva hașuri lungi pe întreaga suprafață a strecurătorii, având grijă să variezi direcția acestora pentru a sugera curbura planului obiectului. Lasă albe zonele de lumină și porțiunea laterală deformată. În cele din urmă, adaugă reflexiile aflate în partea superioară a sticlei.

UN PAS ÎNAINTE

În această etapă tonurile sunt bine delimitate, iar reflexiile sunt evidente. Pentru a finaliza desenul, îngrijește-te de anumite detalii, cum ar fi denumirea înscrisă pe etichetă, și asigură-te că zonele de lumină nu păstrează urme nedorite de creion.

8 ▶ Adaugă detaliile de pe etichetă
Aplică un ton întunecat în jurul literelor de pe eticheta sticlei, astfel încât acestea să pară desprinse dintr-un negativ. Adaugă câteva hașuri în tonuri închise pe latura dreaptă și pe gâtul sticlei.

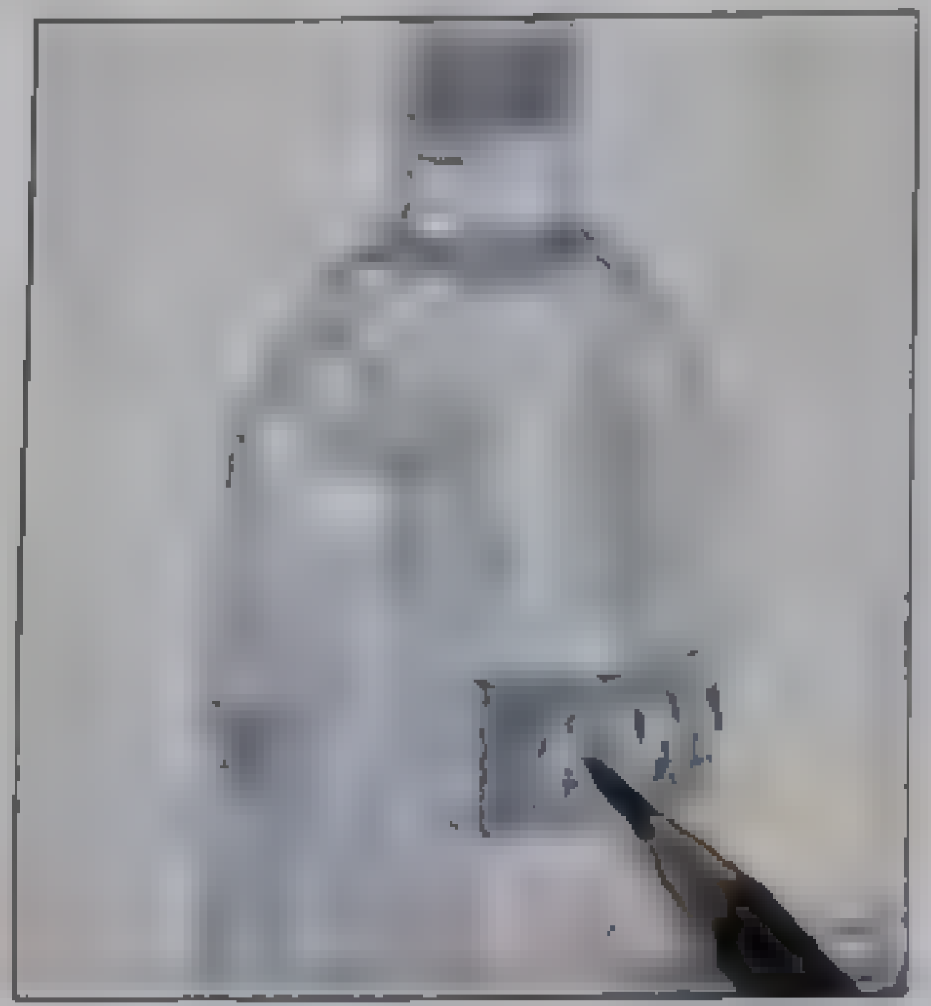

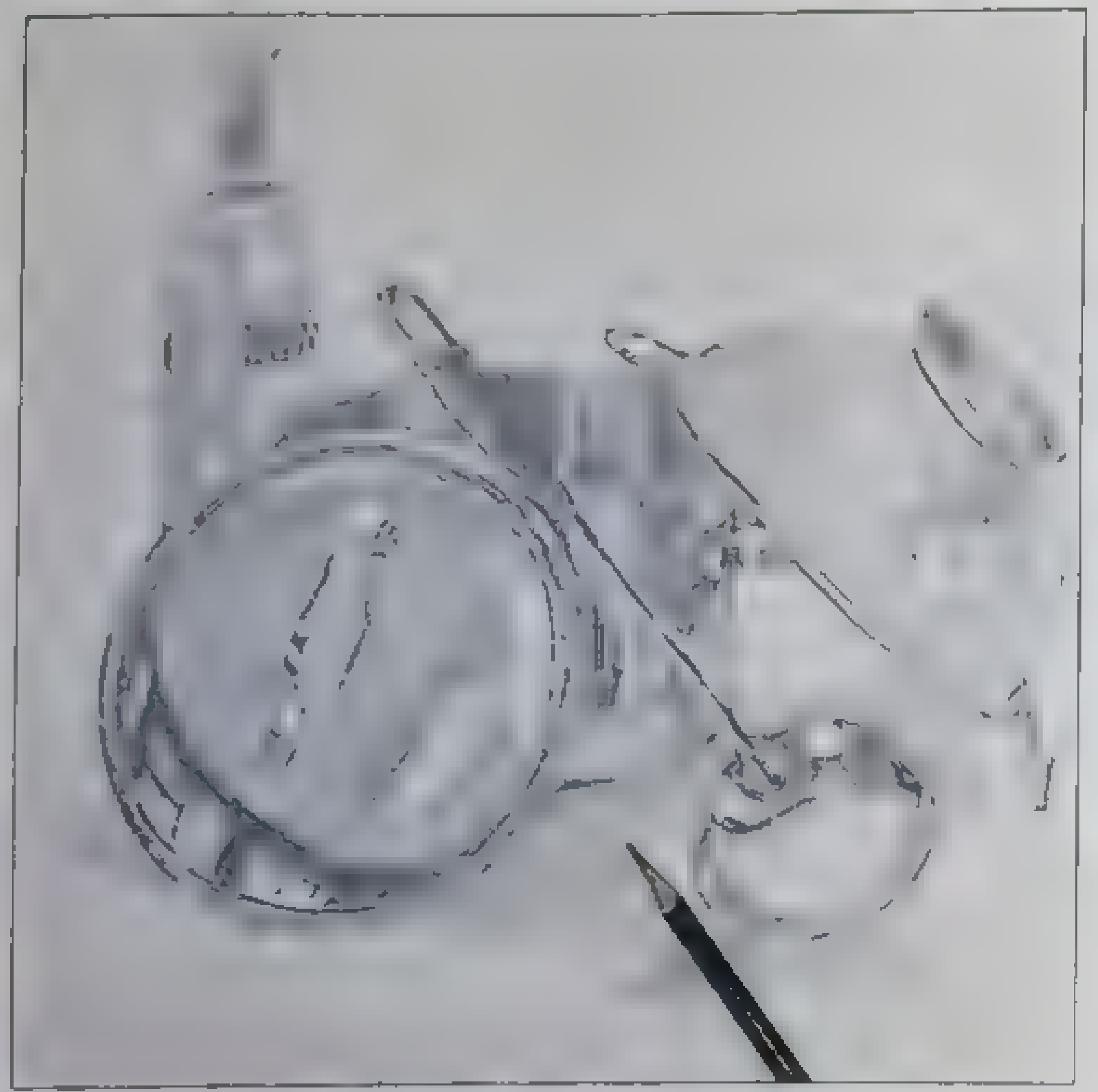

9 ▲ Hașurează umbrele
Accentuează marginea etichetei de pe partea stângă: hașureaz-o folosind o bucată de hârtie pentru a obține o linie precisă. Marchează umbra purtată a ustensilelor cu ajutorul unor hașuri lungi. La final, curăță zonele de lumină cu o gumă de șters moale (gumă plastică).

O LUCRARE COMPLETĂ

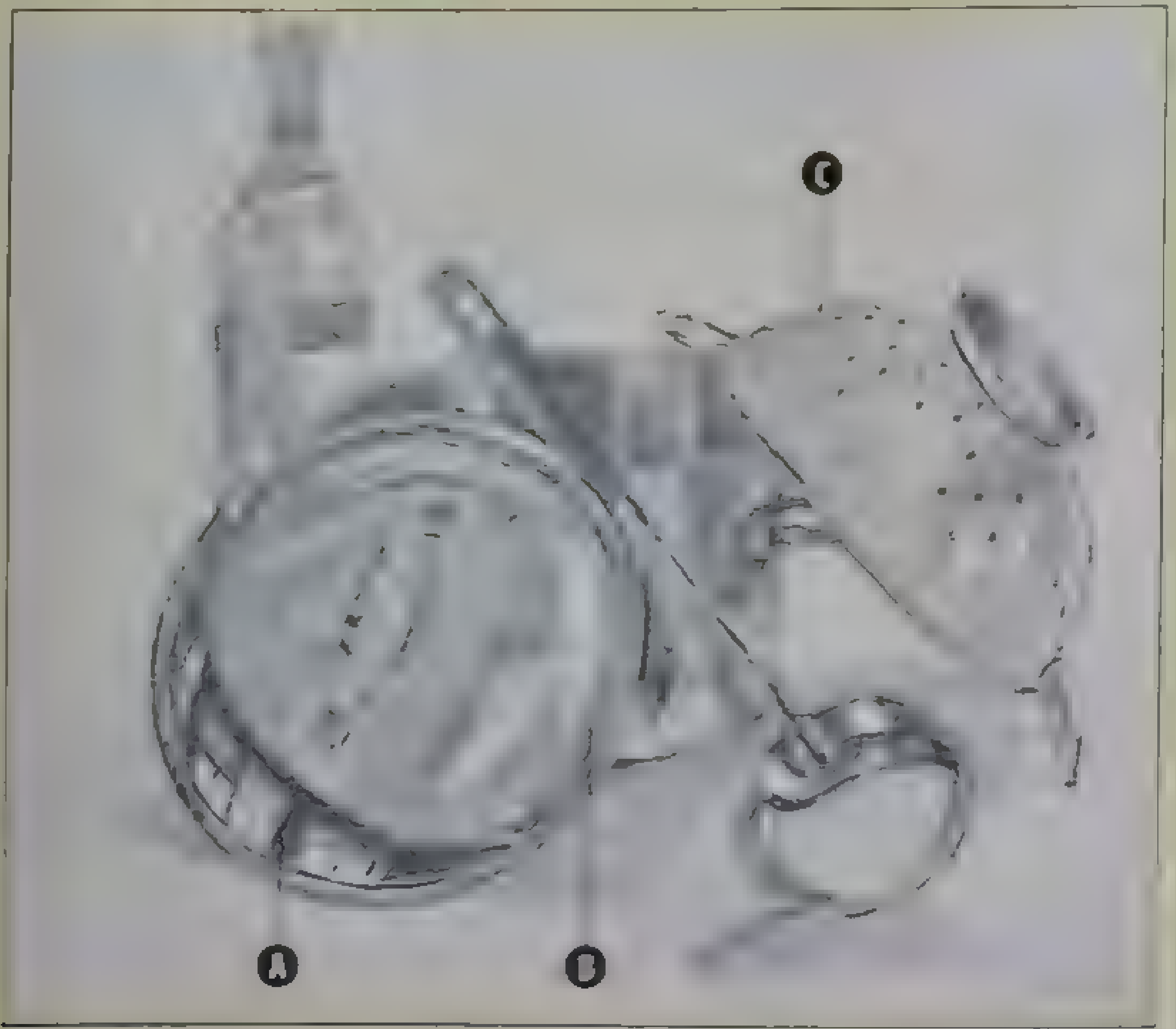

A Reflexii interesante
Suprafețele lustruite și rotunjite din această natură statică deformează reflexiile și produc forme neobișnuite.

B Zone de lumină puternică
Luminile mai accentuate de pe ustensilele de bucătărie au fost redate lăsând hârtia albă, în contrast cu tonurile întunecate.

C O suprafață opacă
Spre deosebire de celelalte obiecte, strecurătoarea are o formă mai uniformă, care i se potrivește foarte bine suprafeței mai puțin strălucitoare.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Desenează o natură statică în creioane colorate

- Învață să aplici diferite tehnici pentru redarea unei compoziții alcătuite din obiecte diferite ca suprafață și material
- Cum să obții umbre difuze, amestecând nuanțele creioanelor colorate
- Alege încadrarea potrivită pentru compoziția unei naturi statice

Desenarea figurii umane

Urmărind regulile simple pe care ți le propunem, îți vei da seama că desenul figurii umane este mult mai ușor decât ai crede. Secretul constă în proporții.

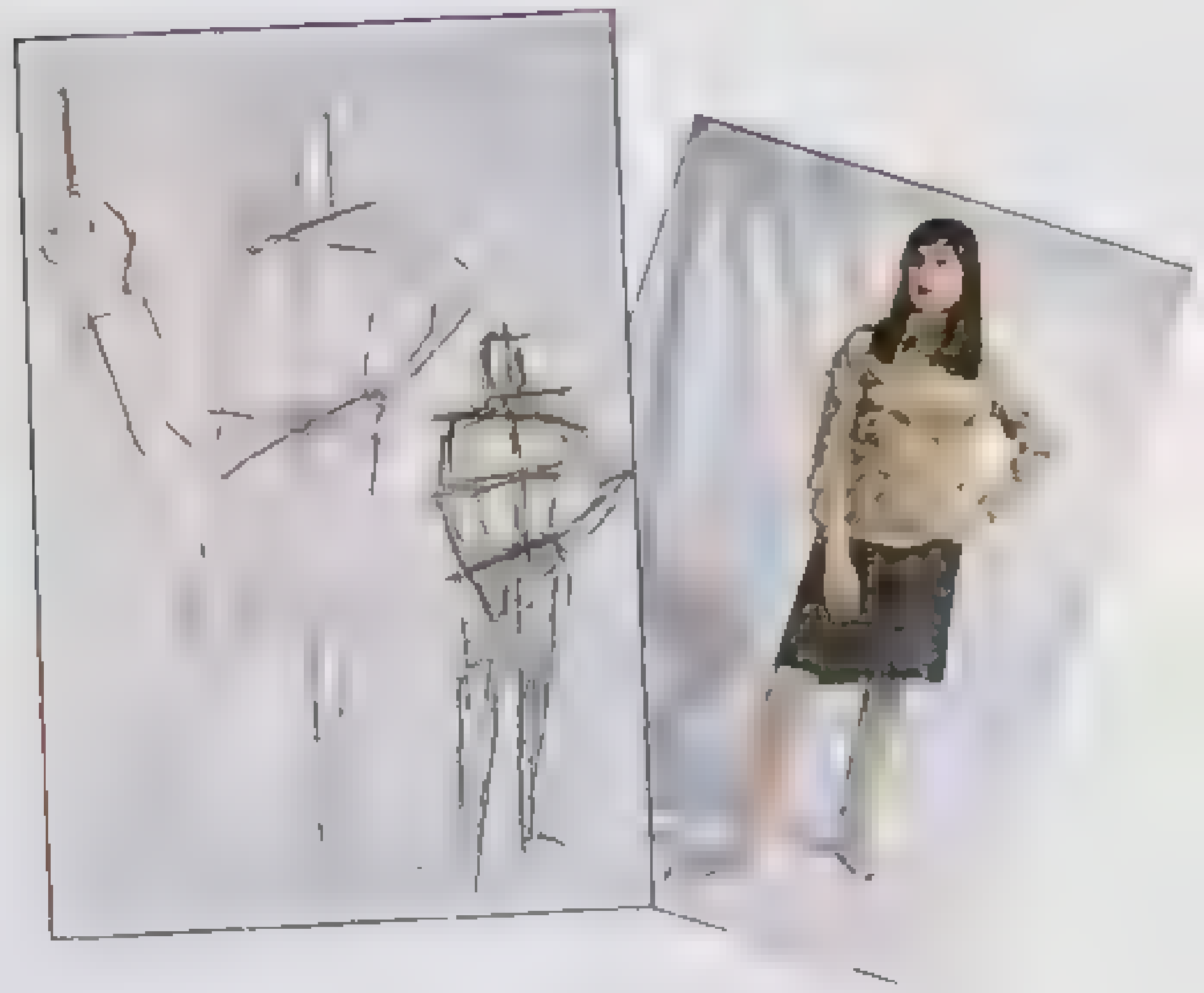

▲ Înainte de a începe desenul, realizează mai multe schițe preliminare după imagine; ele te vor ajuta să capeți încrederea necesară pentru acest exercițiu.

Primul lucru pe care trebuie să-l faci este să uiți că desenezi o figură umană. Dacă privești subiectul ca pe o natură statică, îți vei da seama că dintr-odată totul devine mai ușor. Nu încerca să obții o lucrare foarte realistă; concentrează-te mai curând să înțelegi și să desenezi pur și simplu ceea ce vezi.

Simplifică formele

Pentru a avea o viziune cât mai obiectivă cu putință, este bine să vizualizezi subiectul ca pe un ansamblu de forme abstracte: de exemplu, un oval pentru cap, cilindri pentru membre, cuburi rotunjite pentru torace și șolduri. Pentru un artist, una dintre cele mai interesante caracteristici ale corpului uman este mobilitatea: de aceea, privește cu mare atenție punctele de flexiune. Dacă nu poți înțelege o postură în totalitate, încearcă să o adopți chiar tu: este o metodă foarte bună de a intra în rol și a-l stăpâni cu siguranță.

Studiul proporțiilor

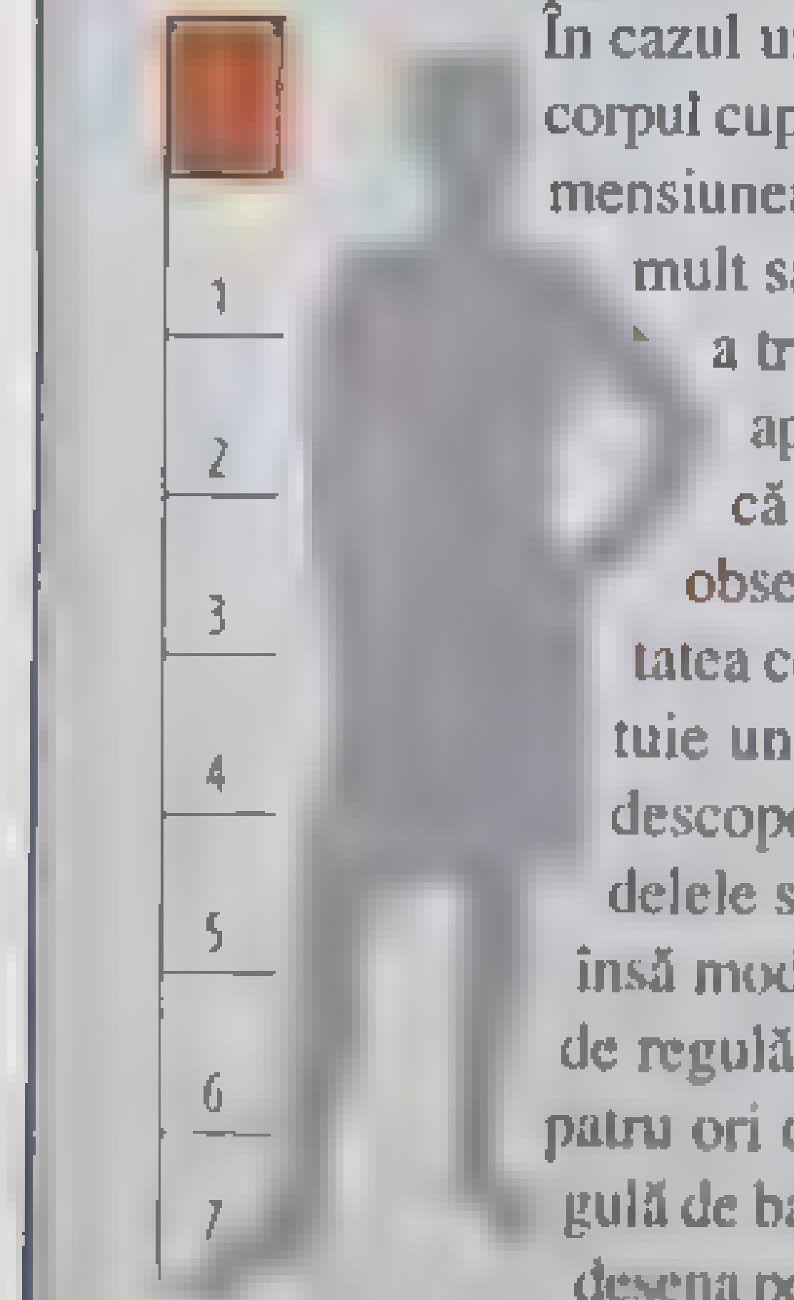

În cazul unei persoane care stă în picioare, corpul cuprinde de aproximativ șapte ori dimensiunea capului, picioarele măsoară mai mult sau mai puțin lungimea capului și a trunchiului, în timp ce talia este la aproximativ trei unități sub cap. Dacă vei ține brațele pe lângă corp, vei observa că mâinile ajung pe la jumătatea coapselor. Aceste proporții constituie un punct de referință util, însă vei descoperi că de cele mai multe ori modelele se abat de la această medie. Dacă însă modelul stă pe scaun, vei observa că de regulă corpul cuprinde aproximativ de patru ori dimensiunea capului: această regulă de bază îți va fi de mare folos când vei desena pentru prima oară un model șezând.

UNGHIURI ȘI PROPORȚII

Pentru a realiza un desen reușit al figurii umane, este important să reproduci cât mai exact unghiurile principale și proporțiile.

Poți verifica foarte ușor ambele ele
utilizând ca instrumente de măs
creion și degetul mare

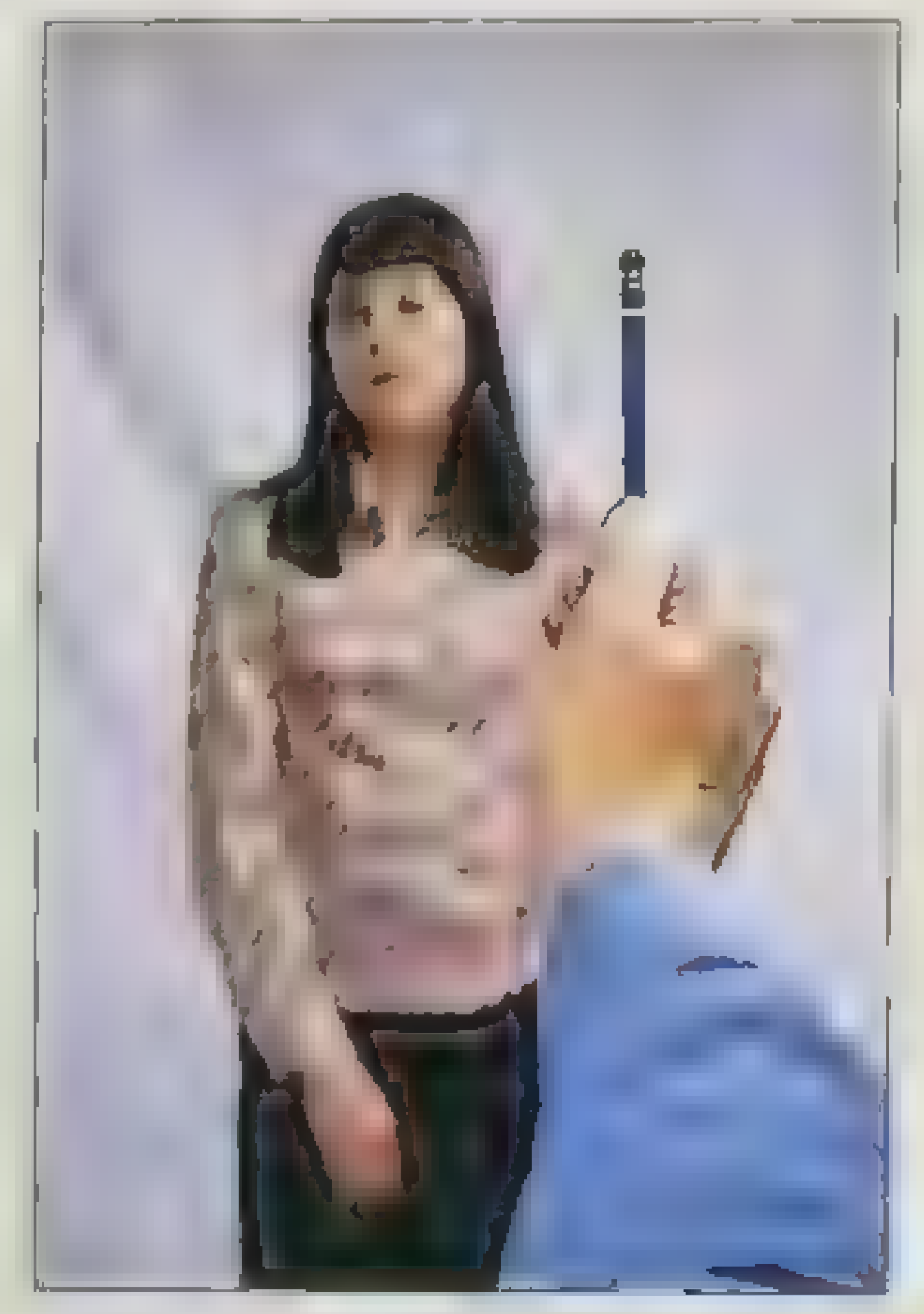

Măsurarea proporțiilor
Întinde în față brațul cu care ții creionul pe verticală, cu vârful în jos, și închide un ochi privind cu atenție modelul. Aliniază creionul cu un punct-cheie (de exemplu, partea superioară a capului) și lasă degetul mare să alunece în jos până îl aliniezi cu un alt punct (precum baza gâtului). Cu brațul în continuare întins, mută creionul pe partea pe care dorești să o compari.

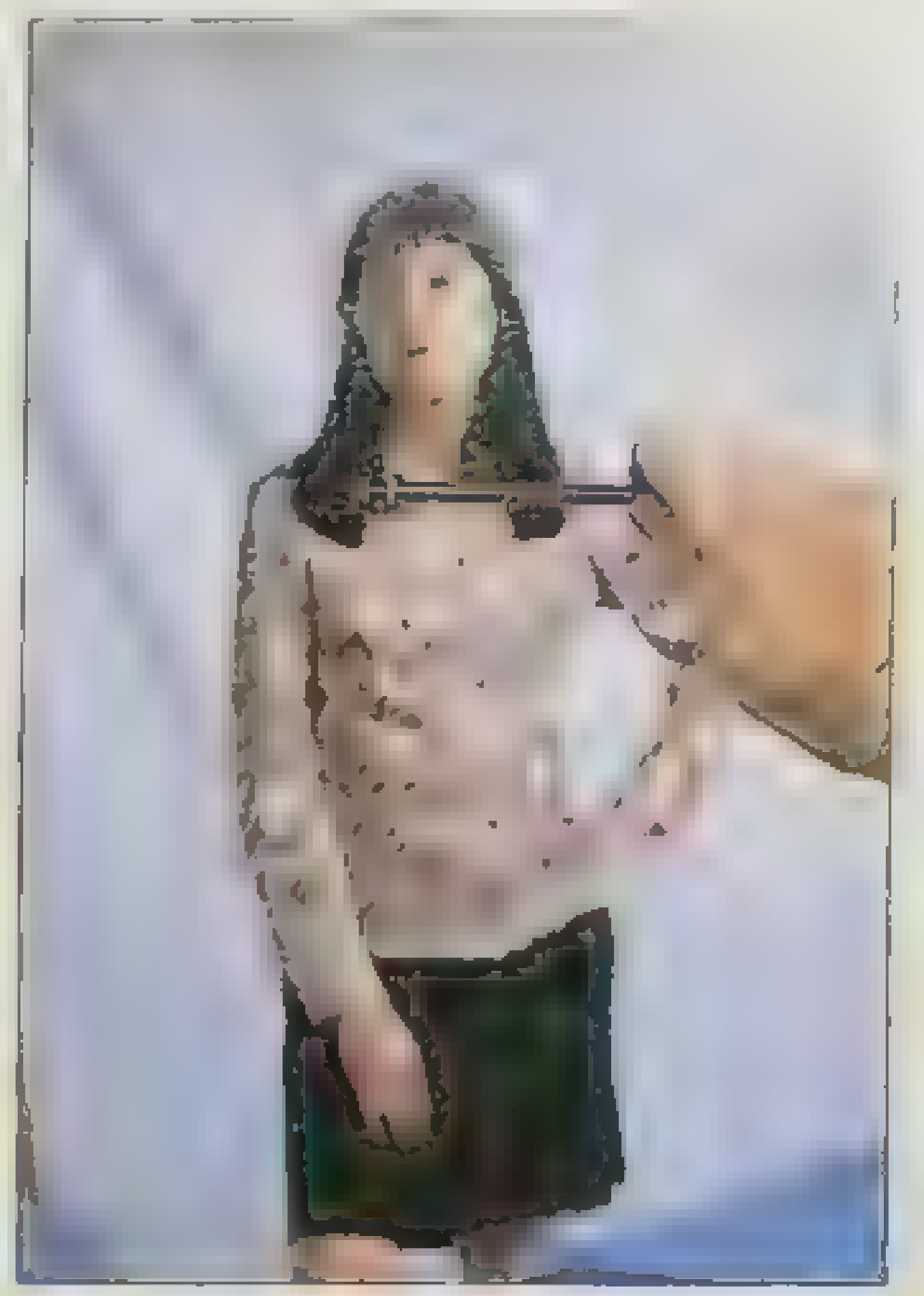

Verificarea unghiurilor
Felul în care modelul își înclină umerii sau poziția bazinului sunt aspecte foarte importante în definirea unei posturi, însă greu de evaluat cu ochiul liber. Folosește un creion pentru a măsura aceste unghiuri importante. Întinde brațul și aliniază creionul, de exemplu, la nivelul umerilor. Păstrând unghiul, vino cu creionul pe hârtie și desenează: în acest fel, vei obține unghiul corect de înclinare al umerilor.

EXERCIȚIUL 1

MODELUL AȘEZAT ÎN PICIOARE

Solicită-i modelului tău să stea în picioare, cu o mână pe șold, și să își mute greutatea pe un singur picior. În acest fel, un șold va fi ridicat, iar umerii se vor înclina în direcția opusă, pentru a echilibra postura. Pentru a intra în rol, încearcă și tu această postură.

MATERIALE

- O foaie de hârtie Ingres de culoare bej
- Creion Conté sanguină
- Creioane negre moi (4B sau 6B) sau creion EB (echivalent 7B)

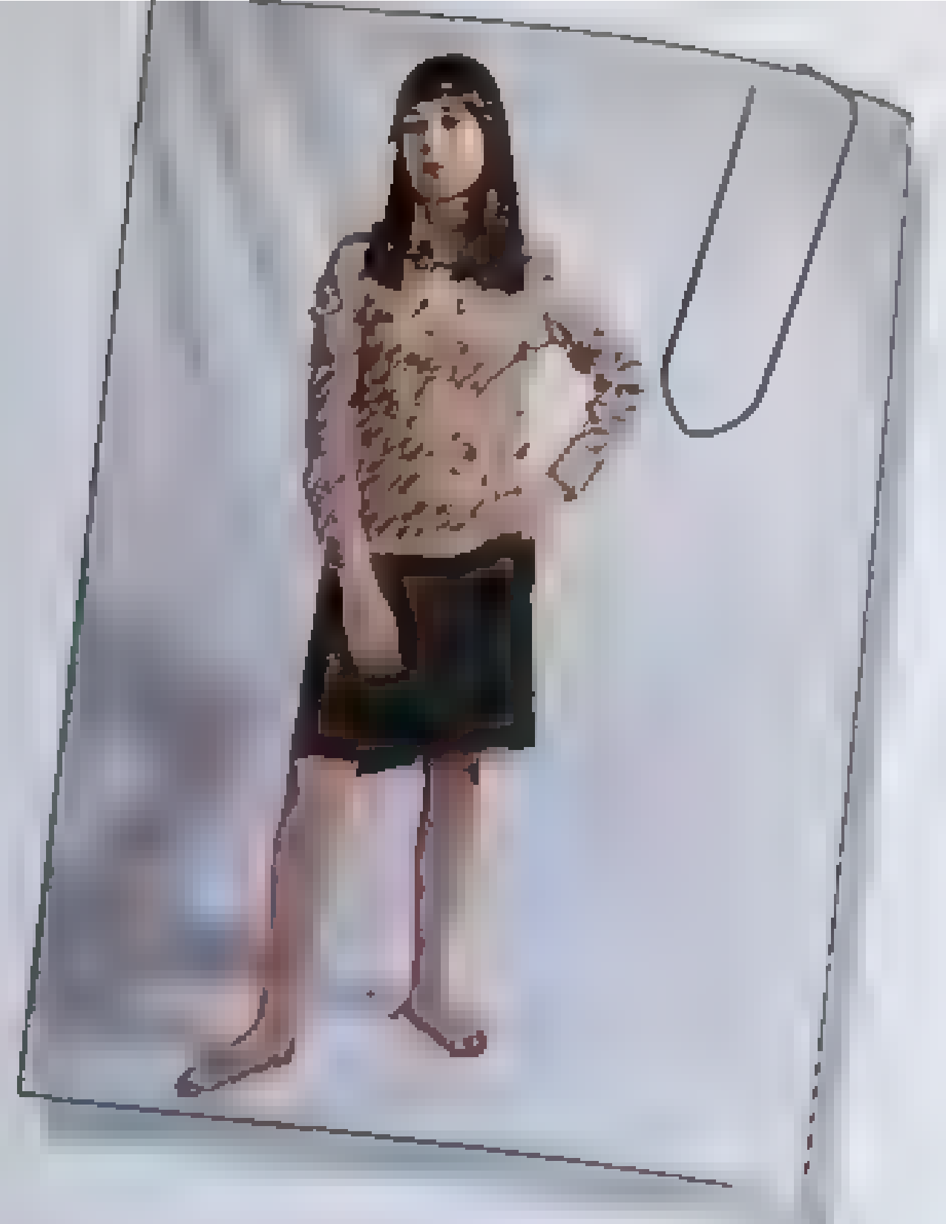

ÎNCEPE

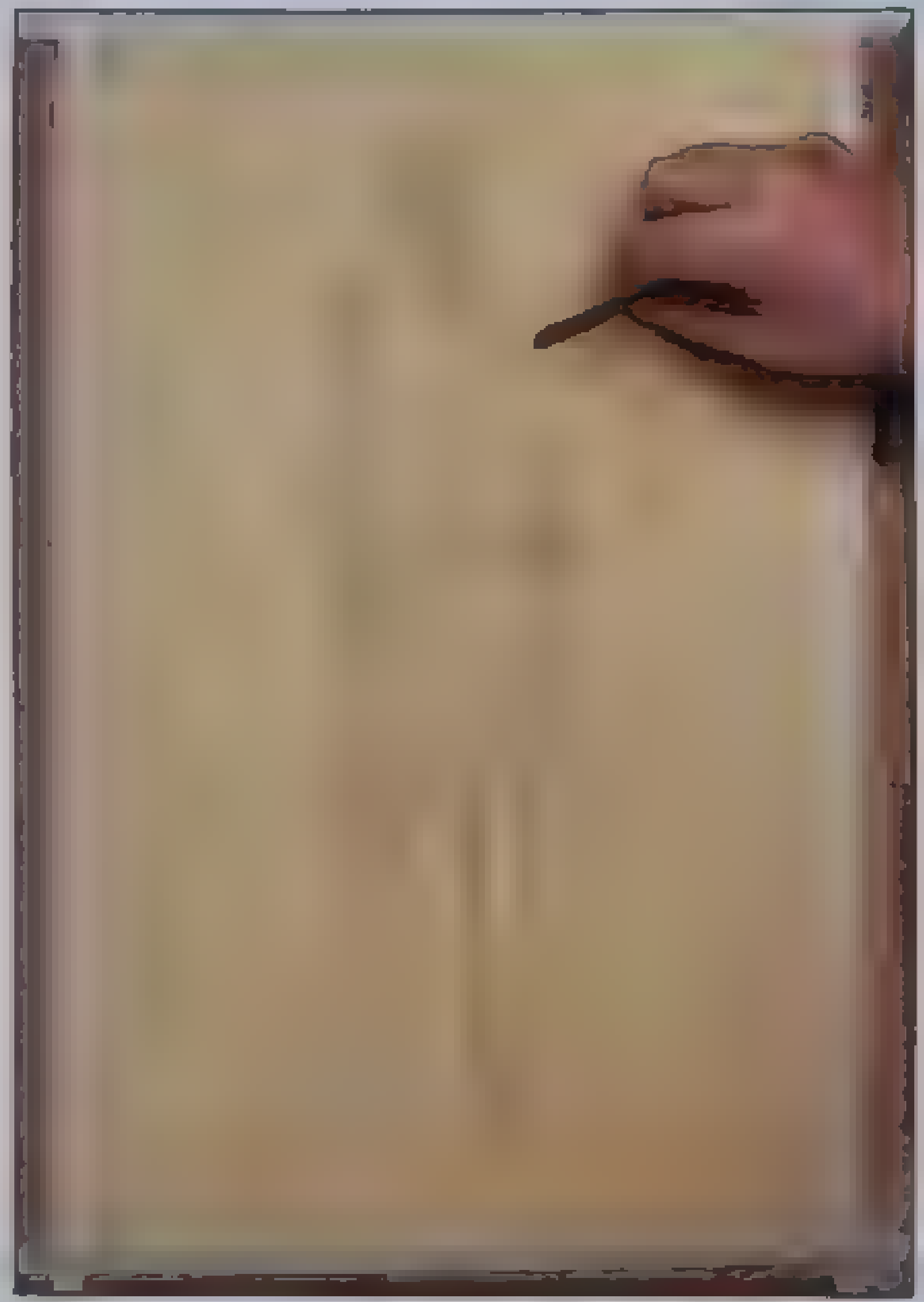

1 ▶ Stabilește axele verticale și unghiurile principale
Cu ajutorul unui creion Conté sanguină verifică axele și unghiurile-cheie (vezi pagina 5), respectiv centrul feței și al bustului, precum și înclinația umerilor și a bazinului. Reține, de asemenea, că centrul de greutate se mută înapoi, spre piciorul stâng, care poartă greutatea. Desenează aceste axe cu creionul sanguină: odată punctele de reper stabilite, imaginea va fi bine echilibrată și convingătoare.

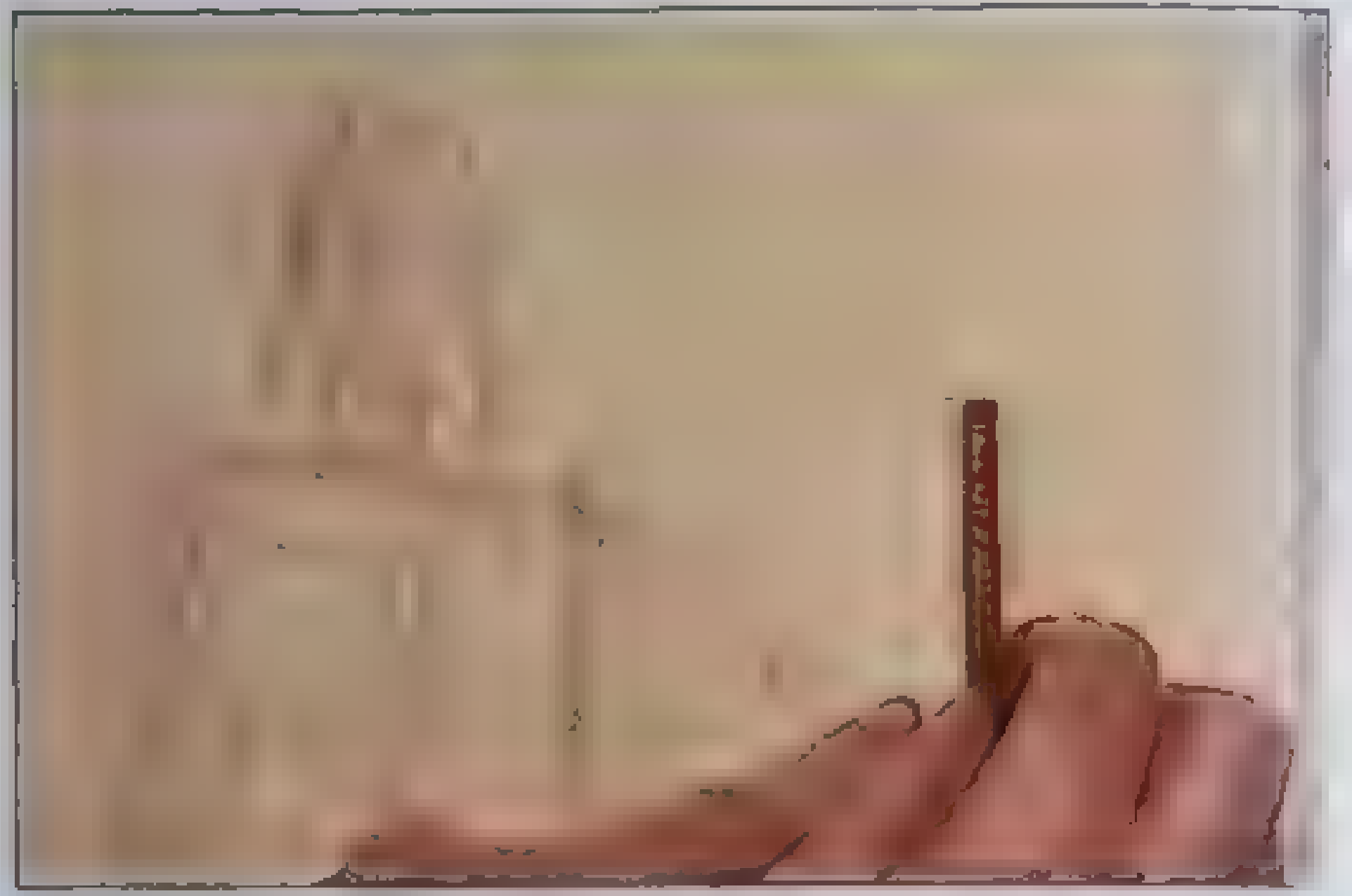

2 ▲ Verifică proporțiile
Folosește creionul sanguină pentru a verifica proporțiile figurii, aplicând principiul descris în pagina anterioară. Nu uita faptul că modelul tău poate fi ușor diferit. Verifică desenul, marcând niște semne discrete pentru a alinia partea de sus a capului cu bărbia, apoi utilizează creionul pentru a transfera această măsură de șapte ori pe foaia de hârtie și pentru a localiza astfel poziția picioarelor.

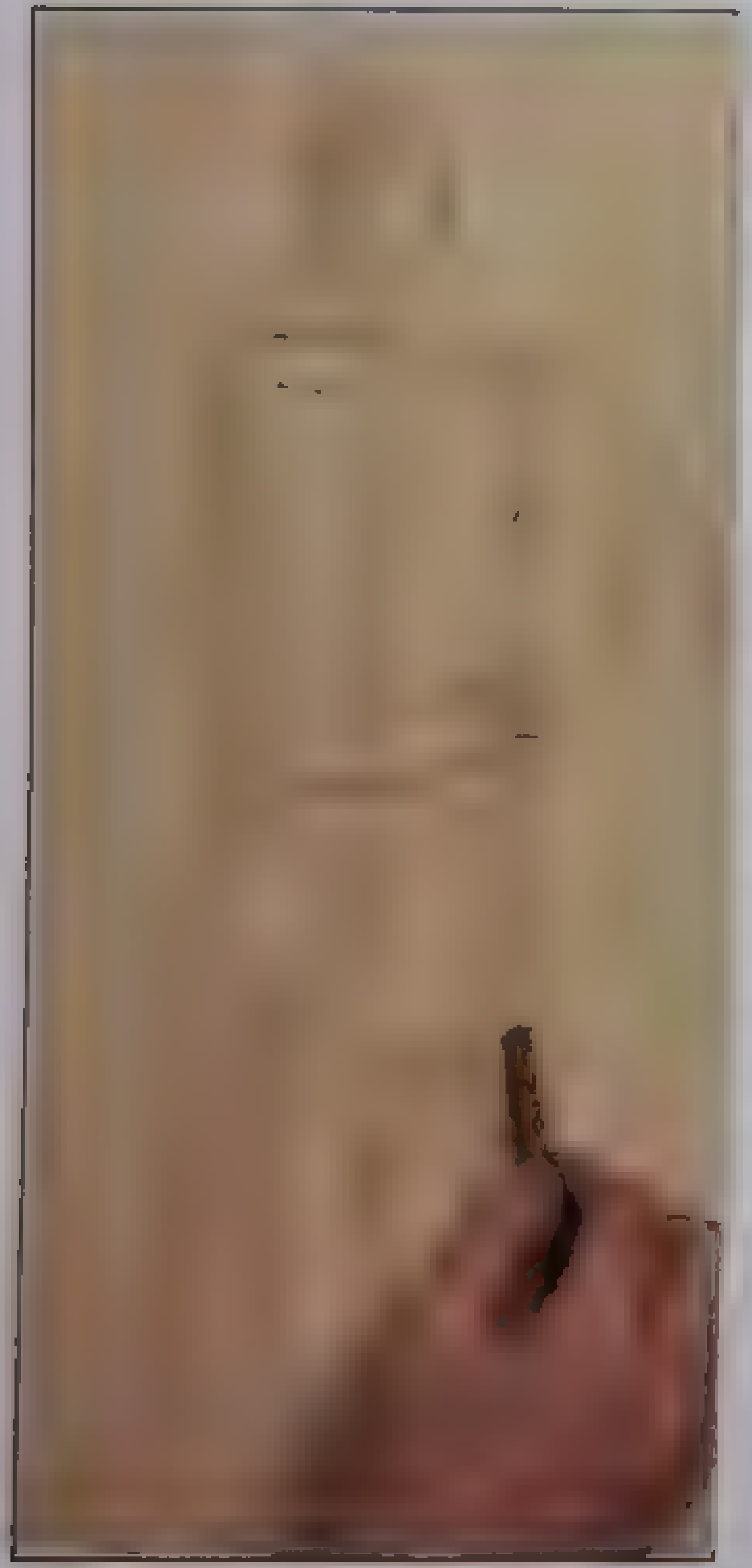

3 ◀ Continuă să schițezi figura
Cu același creion sanguină continuă să lucrezi asupra contururilor de bază ale desenului. Mâna cu care lucrezi trebuie să fie relaxată – măsoară, desenează și redesenează până când ești mulțumit de proporții și de postură. Nu-ți face griji dacă foaia este acoperită de linii: până la urmă, acestea vor fi încorporate în desenul final.

DEZVOLTĂ DESENUL

După ce ai stabilit formele și proporțiile principale, dezvoltă figura cu ajutorul creionului. Schița în creion sanguină constituie o pistă utilă pentru desenul care urmează.

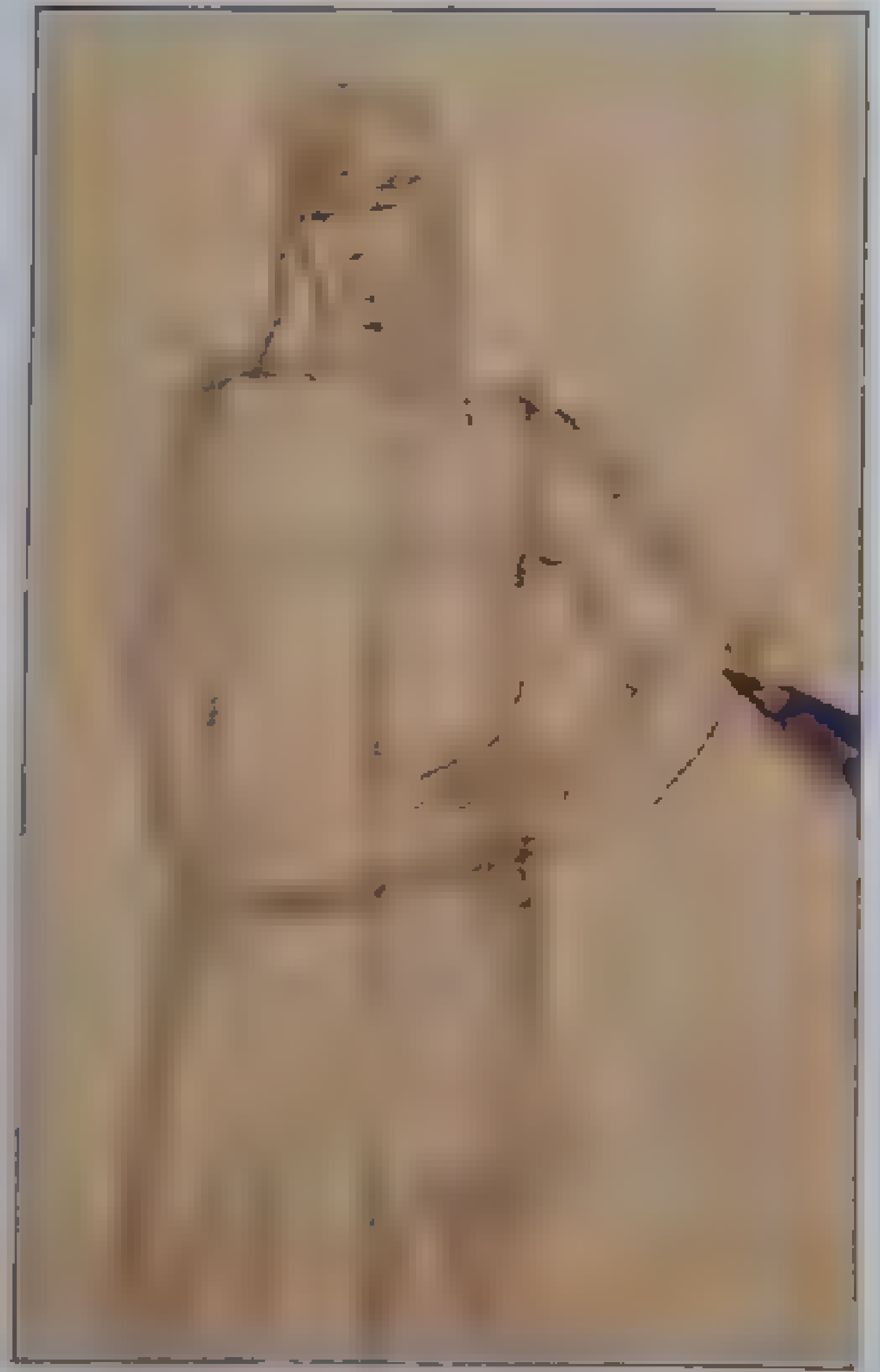

4 ◀ Finisează desenul
Din acest moment trebuie să folosești un creion 4B sau 6B, sau un creion mai închis și mai moale de tip EB (7B). Marchează linia părului și detaliile feței. Deoarece modelul nu ține capul drept, axele ochilor și ale gurii vor apărea ușor înclinate. Măsoară cu ajutorul creionului unghiurile formate de brațul stâng. După ce l-ai desenat, compară triunghiul format de cotul din desen cu cel al modelului.

5 ▶ Simplifică formele
Continuă să finisezi desenul, acordând atenție punctelor de flexiune ale corpului, cum ar fi umerii, talia, coatele și genunchii. Aceștia din urmă pot fi reproduși printr-un simplu oval.

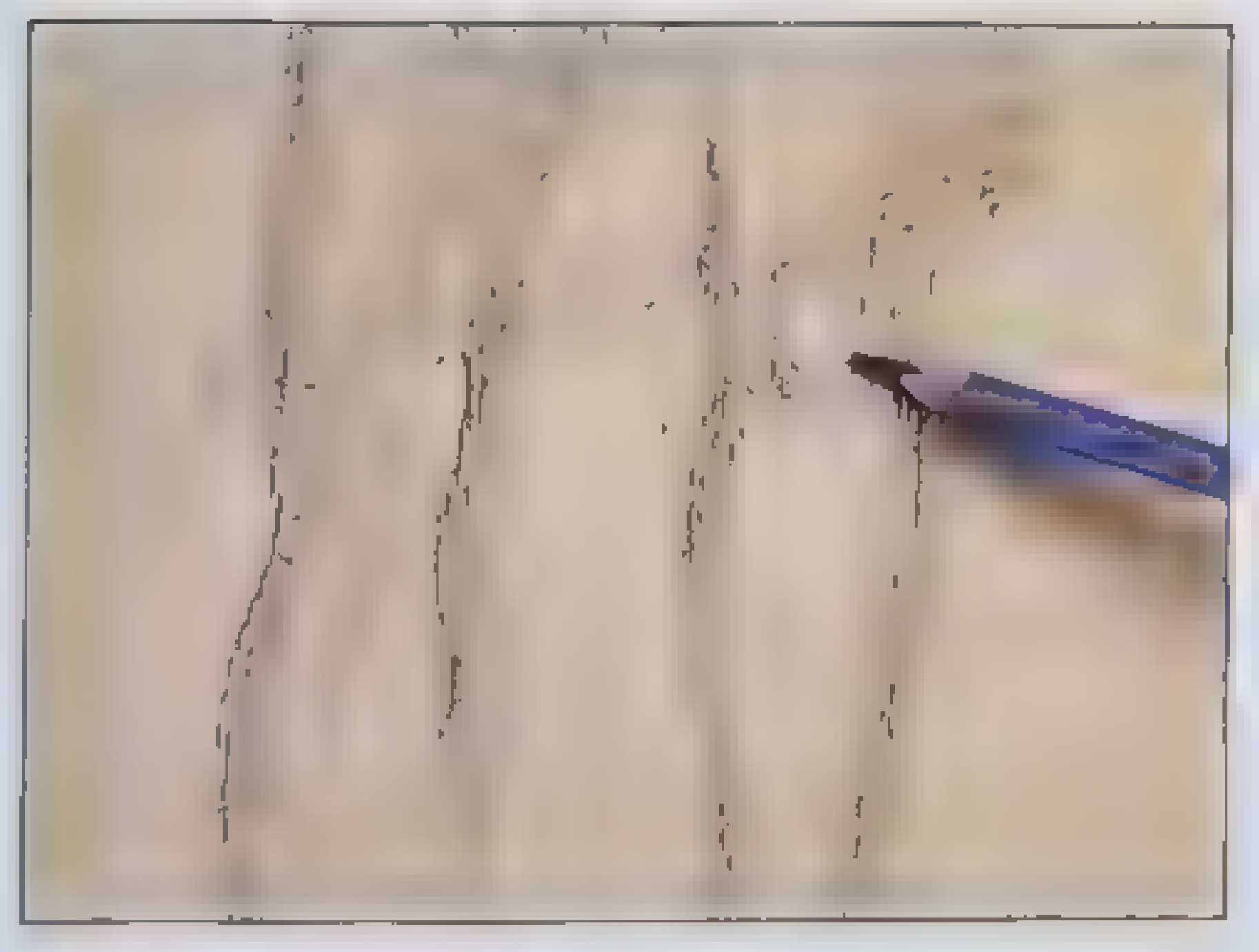

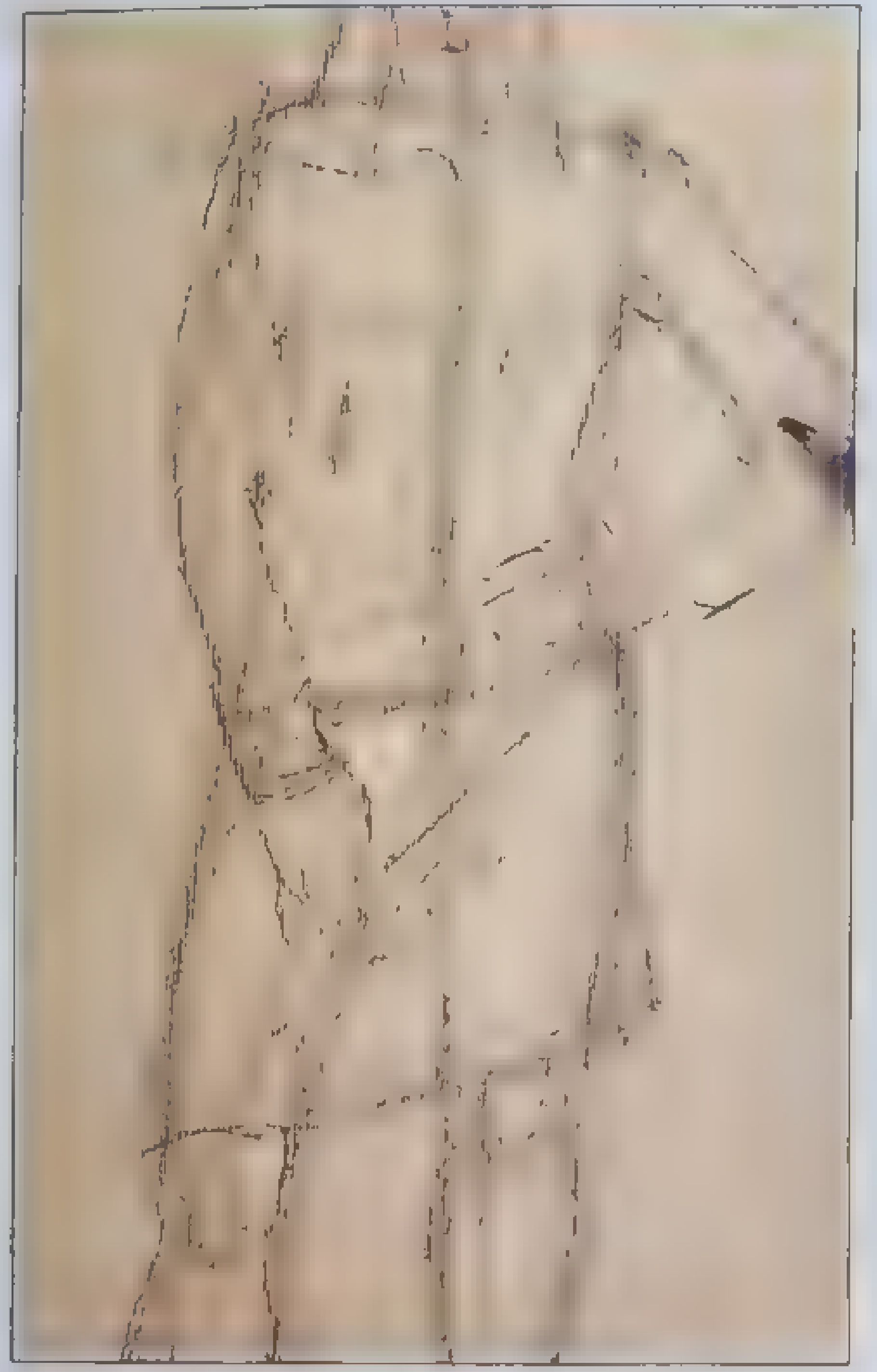

6 ◀ Adaugă detaliile suprafețelor
Atunci când desenul figurii îți pare suficient de exact, adaugă detaliile suprafețelor, precum cutele de pe haine. Folosește o hașură rapidă și brută pentru a arăta modul în care materialul cămășii cade pe piept și subliniază cutele de pe fusta întinsă. O mică linie curbă la încheietura mâinii și una la scobitura cotului reprezintă mâneca. De asemenea, accentuează cuta de pe brațul stâng.

7 ▶ Adaugă un ton
Ține ochii întredeschiși pentru a identifica zonele cu un ton mai închis și suprafețele de lumină. Aplică o hașură amplă pentru părțile mai întunecate, de exemplu, pentru fustă și pentru umbrele de pe picioare. Aceste umbre vor da imaginii un aspect solid și tridimensional.

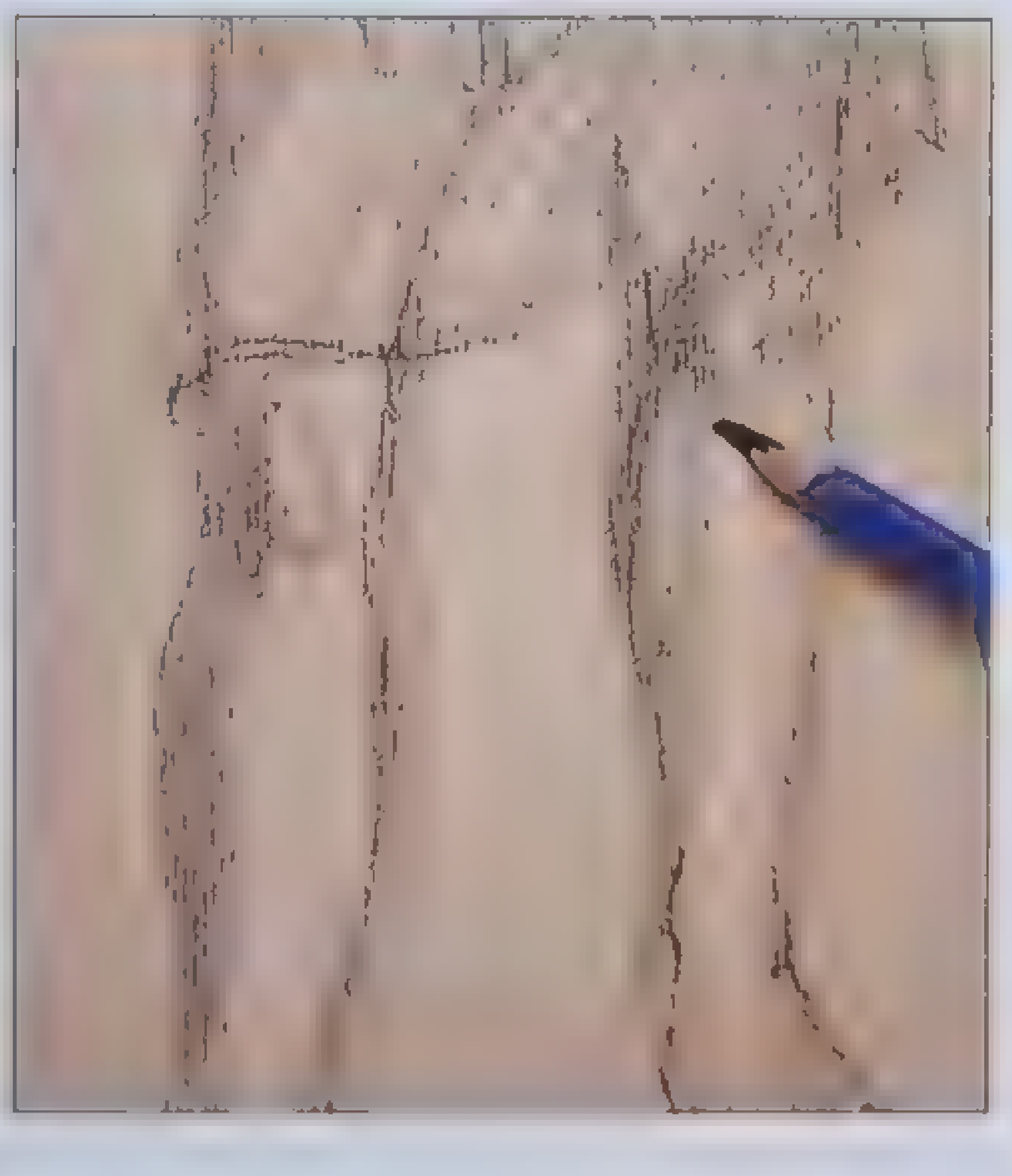

O LUCRARE COMPLETĂ

A Schiță în sanguină
Schița trasată cu creionul sanguină a facilitat desenul ulterior al formei feței, constituind o bază utilă pentru desenul mai detaliat cu creionul negru. În plus, combinația celor două culori este foarte plăcută.

B O hașură amplă
Pentru a reda fusta închisă la culoare și umbrele de pe ea, am folosită o hașură cu un creion moale.

C Hârtie colorată
Am ales o hârtie de nuanță bej pentru că se apropie de culoarea naturală a pielii: în acest fel, zonele de lumină de pe corp ar putea fi redate lăsând pur și simplu foaia neacoperită.

EXERCIȚIUL 2

O POZĂ DIFERITĂ

Pentru a învăța cum să desenezi figura umană, este de mare importanță studierea diverselor poze: în acest mod, devii mai încrezător în abilitatea ta de a reda proporțiile și mișcarea corpului. O persoană care stă pe scaun îți oferă posibilitatea de a studia o serie de unghiuri și proporții diferite față de cele precedente.

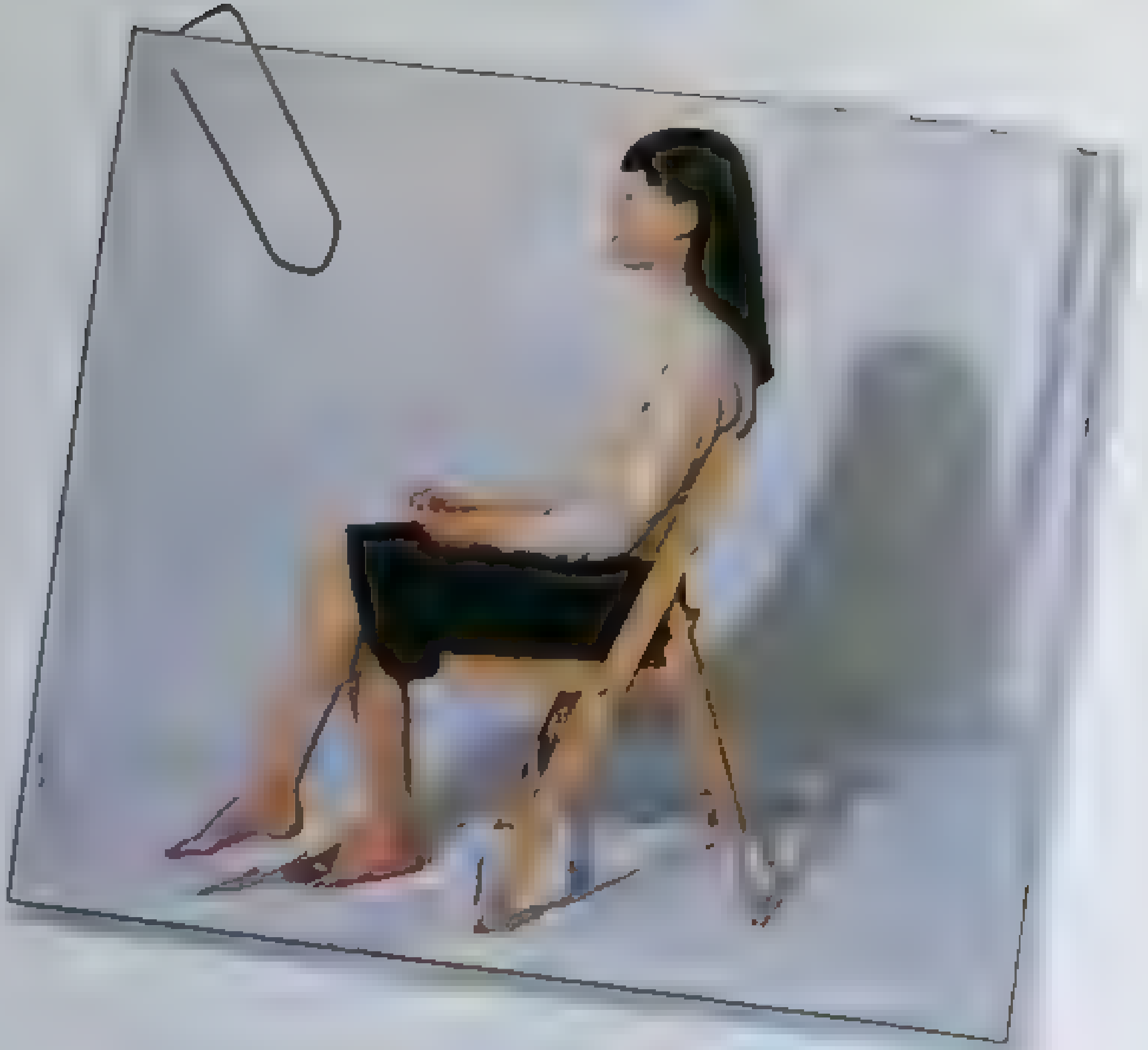

ÎNCEPE

1 ▼ Stabilește conturile principale
Trasează ușor contururile principale ale imaginii folosind creionul sanguină. În timp ce lucrezi, cu ajutorul unui creion, verifică unghiul de înclinare al corpului, al umerilor, al picioarelor și al scaunului. Nu uita faptul că, dacă pozează mult timp, inevitabil modelul se va mișca puțin: în primele etape ale lucrării, poți modifica desenul în consecință, însă într-o etapă mai avansată este mai bine să rogi subiectul să rămână nemișcat cât mai mult timp cu putință; încearcă deci să-i sugerezi o poziție confortabilă încă de la început.

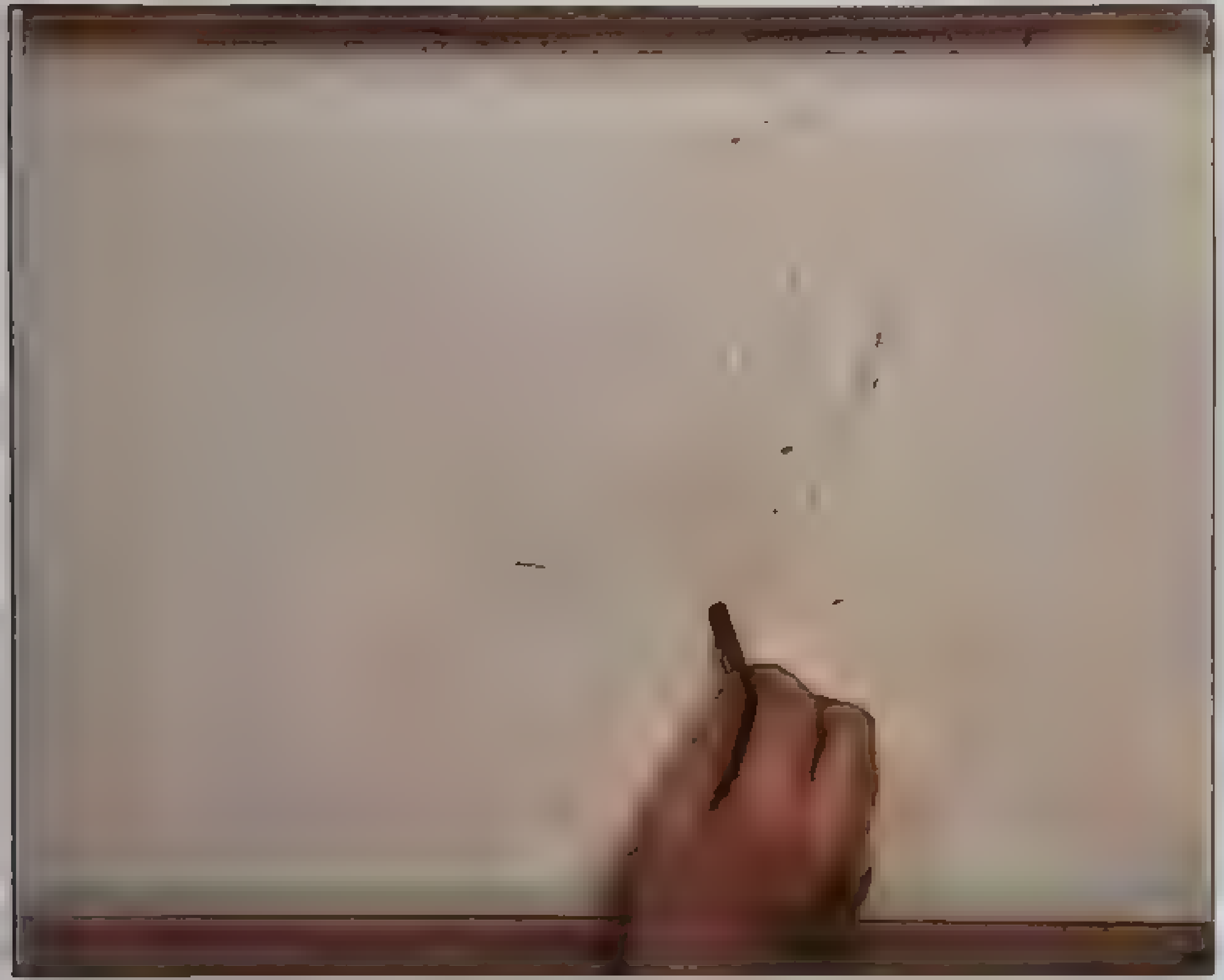

2 ▶ Finisează desenul
După ce ai verificat exactitatea desenului, poți începe să accentuezi liniile cele mai importante. Variază intensitatea liniilor de contur, folosind accente mai închise în zonele de umbră, ca de exemplu, în spatele pulpei și acolo unde spatele se sprijină de spătarul scaunului.

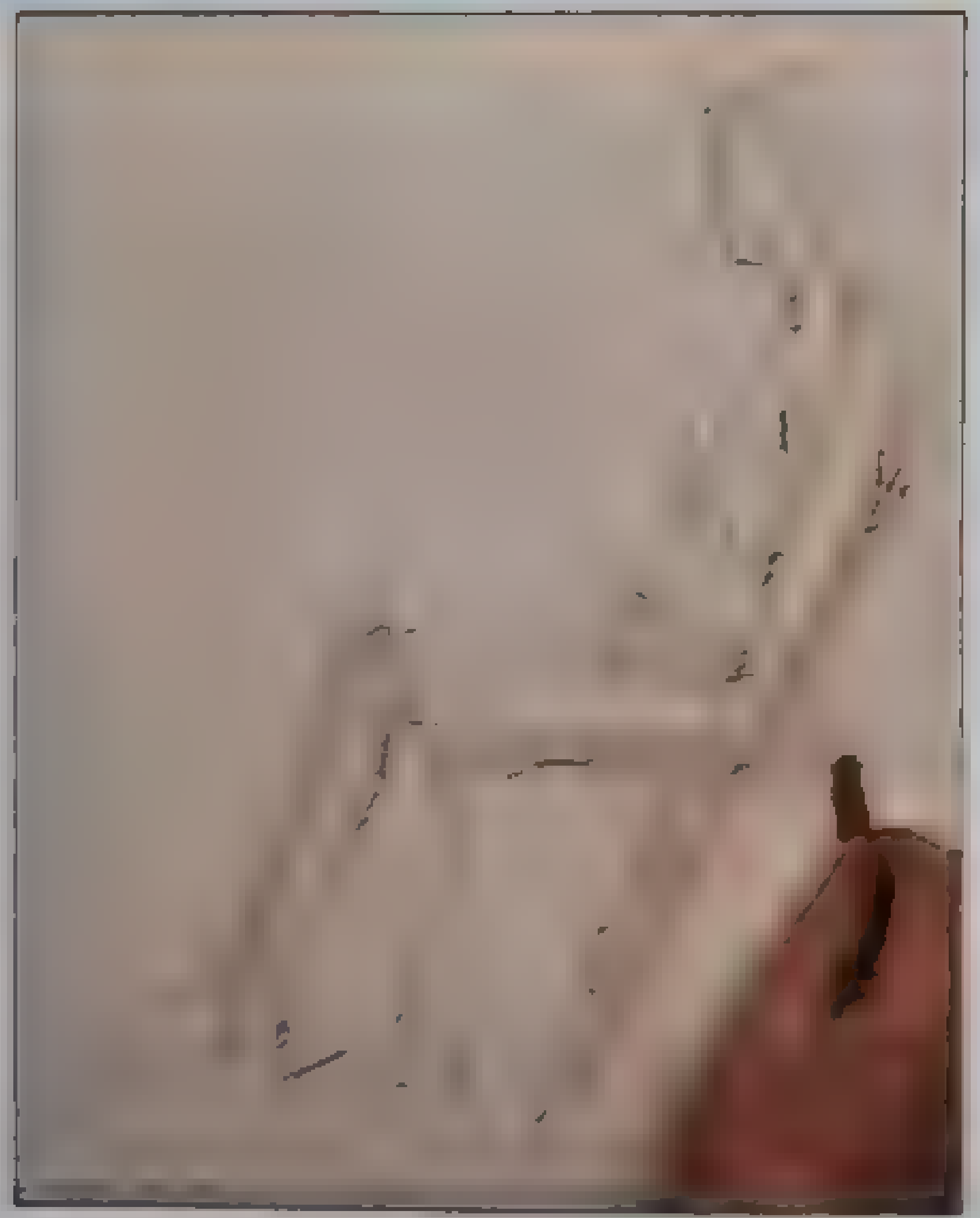

MATERIALE

- O foaie de hârtie Ingres de culoarea pielii de căprioară
- Creion Conté sanguină
- Creioane negre moi (4B sau 6B) sau creion EB (7B)

DEZVOLTĂ DESENUL

Acum, că ai stabilit contururile principale ale modelului șezând, poți începe să adaugi detaliile în creion. Ca și în exercițiul precedent, schița de bază în creion sanguină oferă un suport excelent pentru dezvoltarea desenului.

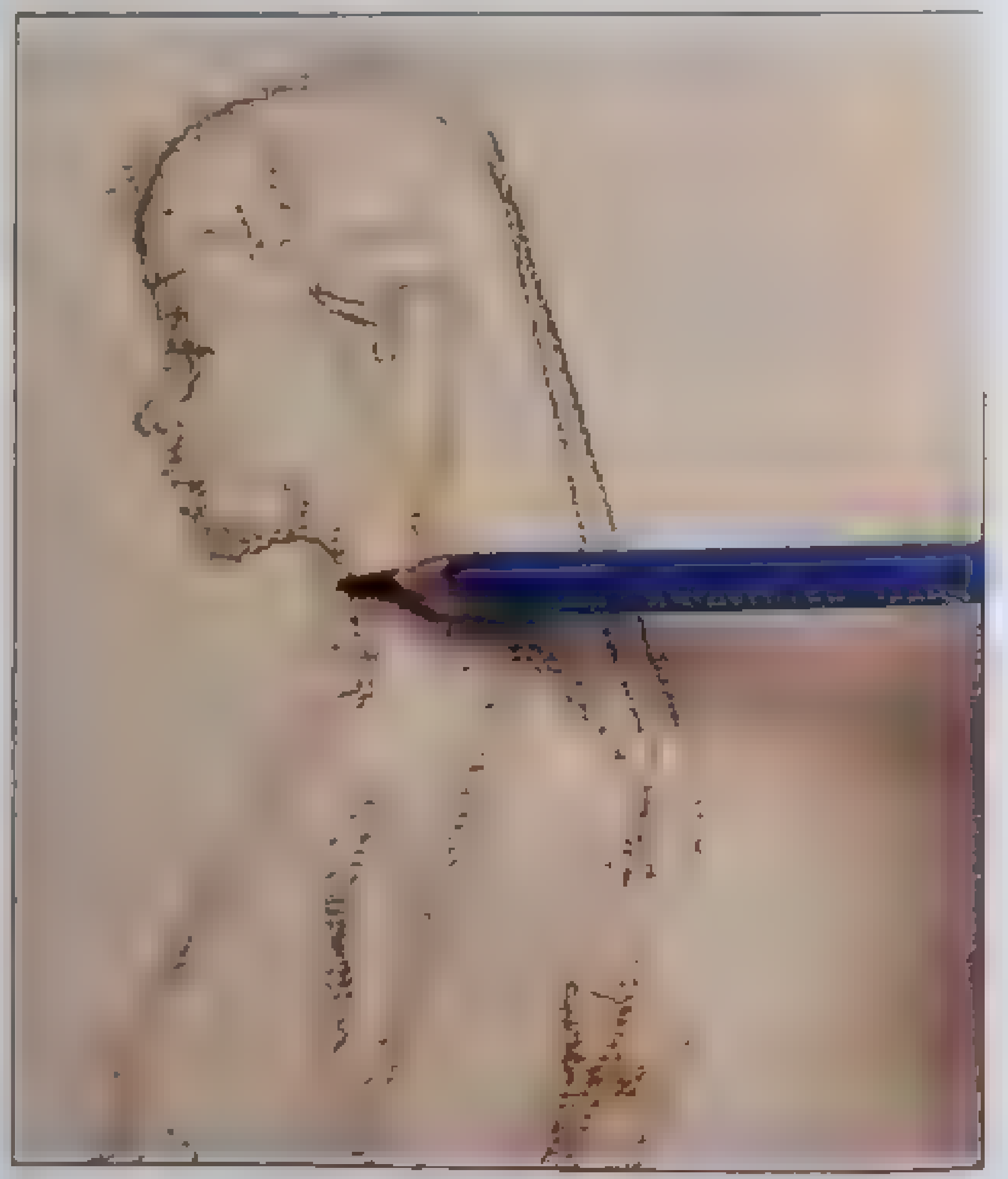

3 ▲ Dezvoltă desenul în creion
Folosește creionul EB (7B) pentru a finisa desenul feței, adăugând detaliile prin câteva tușe dezinvolte. Nu lucra prea mult la asta: vei observa că liniile în creion negru aplicate peste tușele creionului sanguină ies imediat în evidență.

4 ▼ Desenează mâinile
Studiază cu atenție mâinile pe jumătate închise ale modelului, apoi desenează-le cu ajutorul câtorva linii subtile. Desenează conturul cămășii și al fustei și hașurează cutele de la cot, de pe spate și de sub piept. Adaugă câteva hașuri mai închise sub fustă și la colțul scaunului.

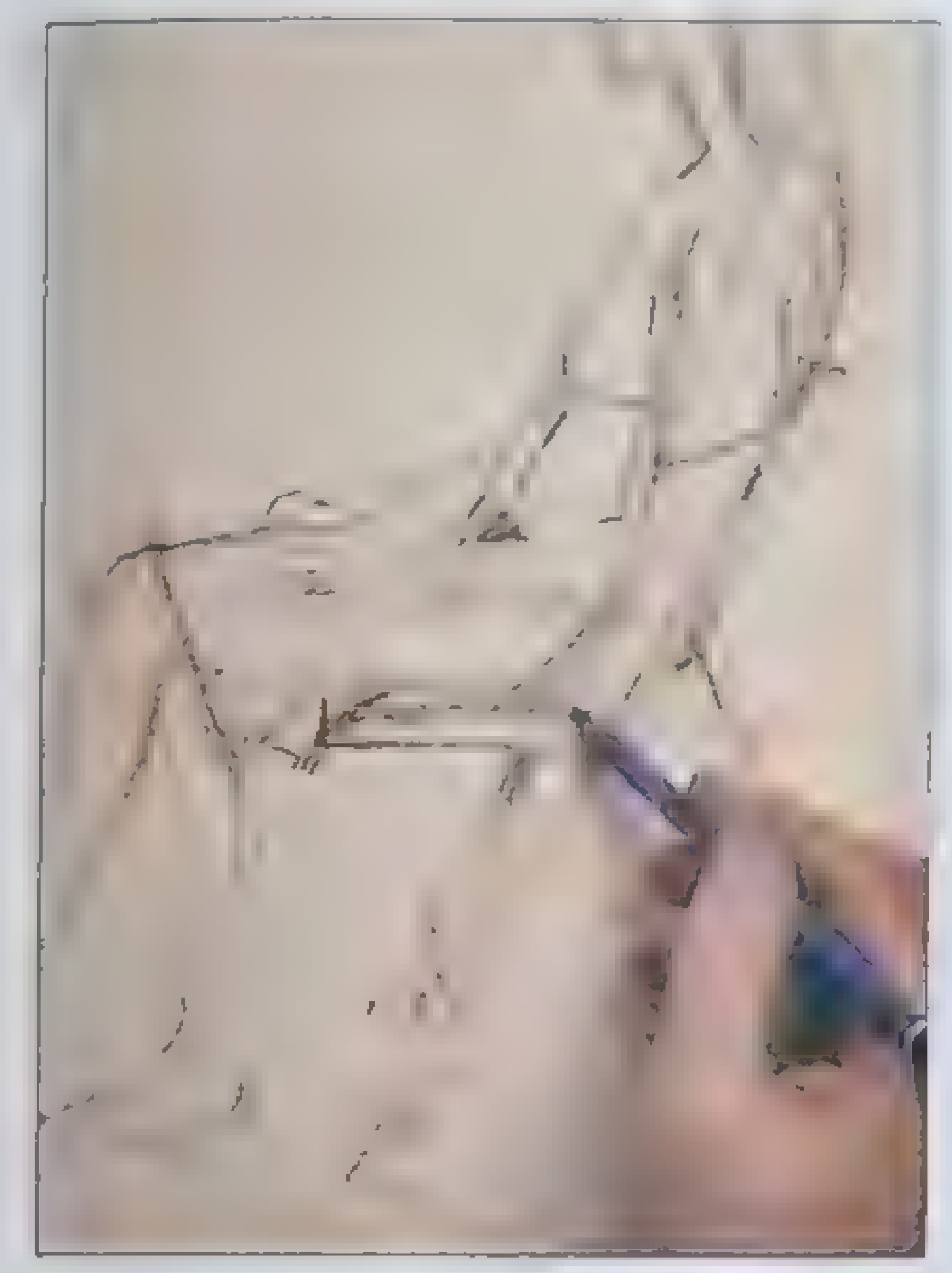

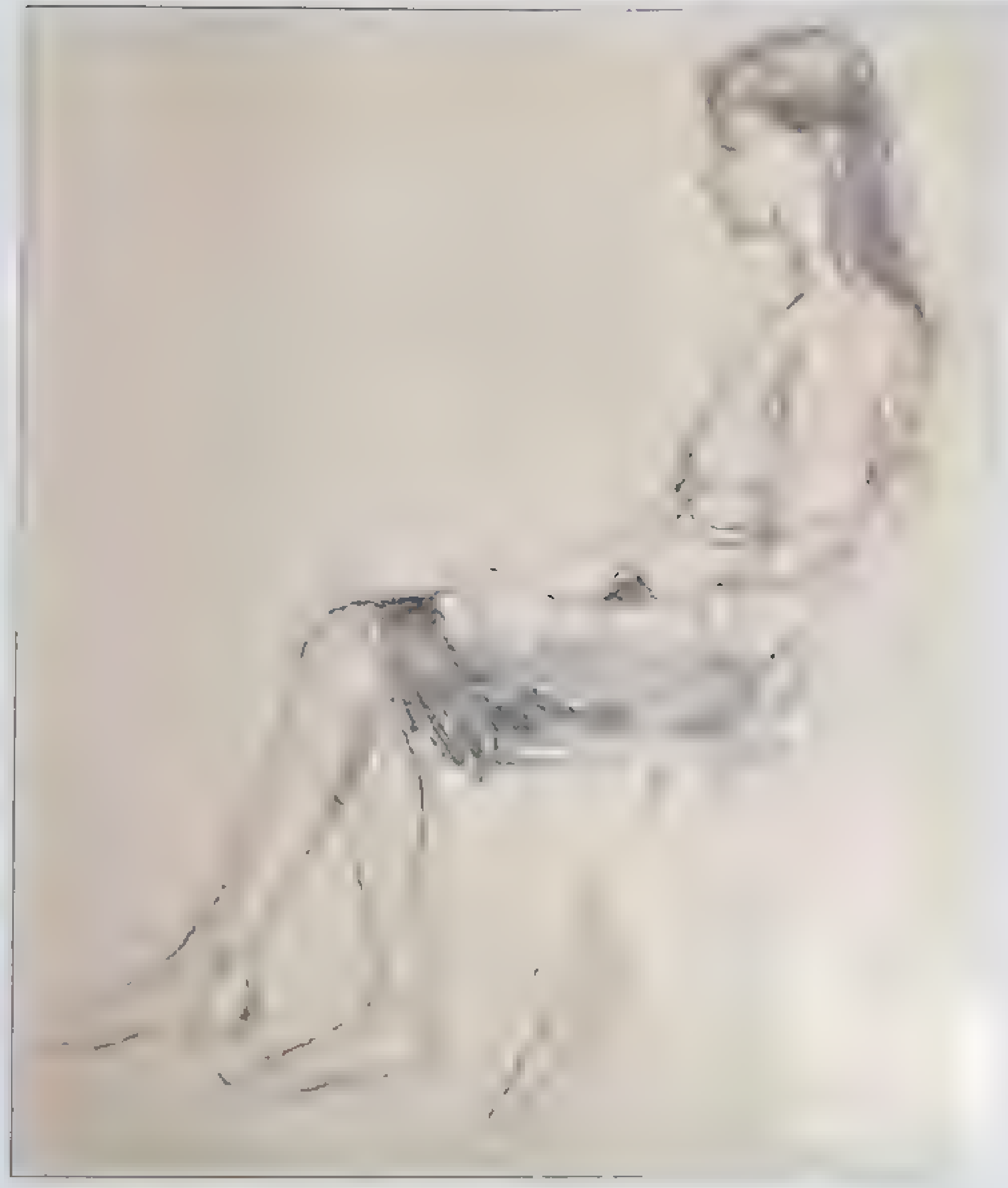

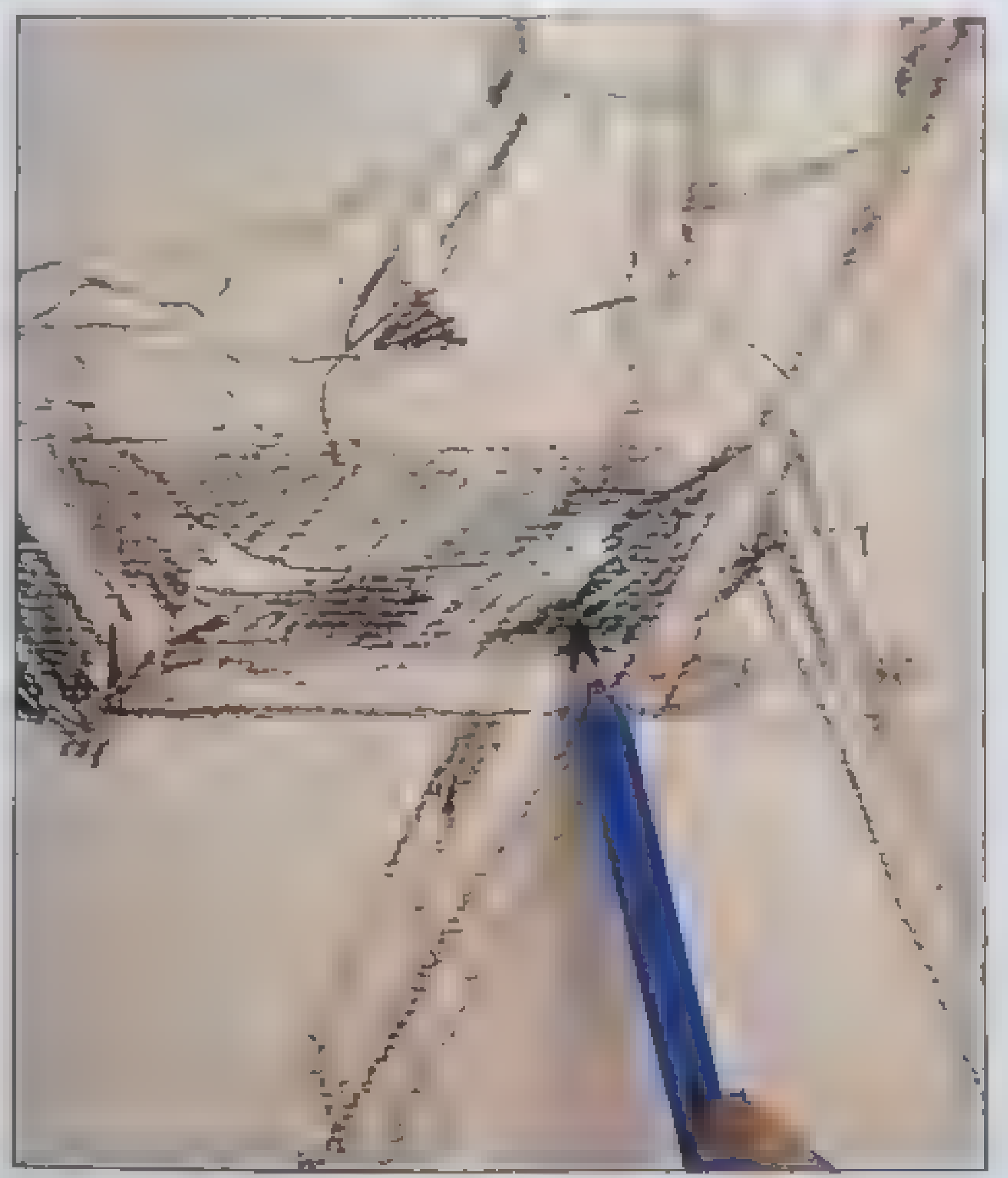

5 ▲ Finalizează desenul fustei
Continuă să lucrezi pe tot desenul: definește mai bine conturul picioarelor și aplică tonuri închise pentru păr și fustă, asigurându-te că hașura urmărește forma cutelor țesăturii. De o importanță deosebită este scaunul, care subliniază poziția modelului: desenează-l structura, umbrind în mod corespunzător picioarele și șezutul.

6 ▲ Aplică tonuri întunecate pentru păr și cute
Folosind o hașură densă, adaugă câteva tonuri mai închise pe păr. În schimb, folosește hașuri lungi și rapide pentru a accentua felul delicat în care acesta cade pe umeri. Privește modelul cu atenție în continuare și adaugă celelalte cute ale cămășii.

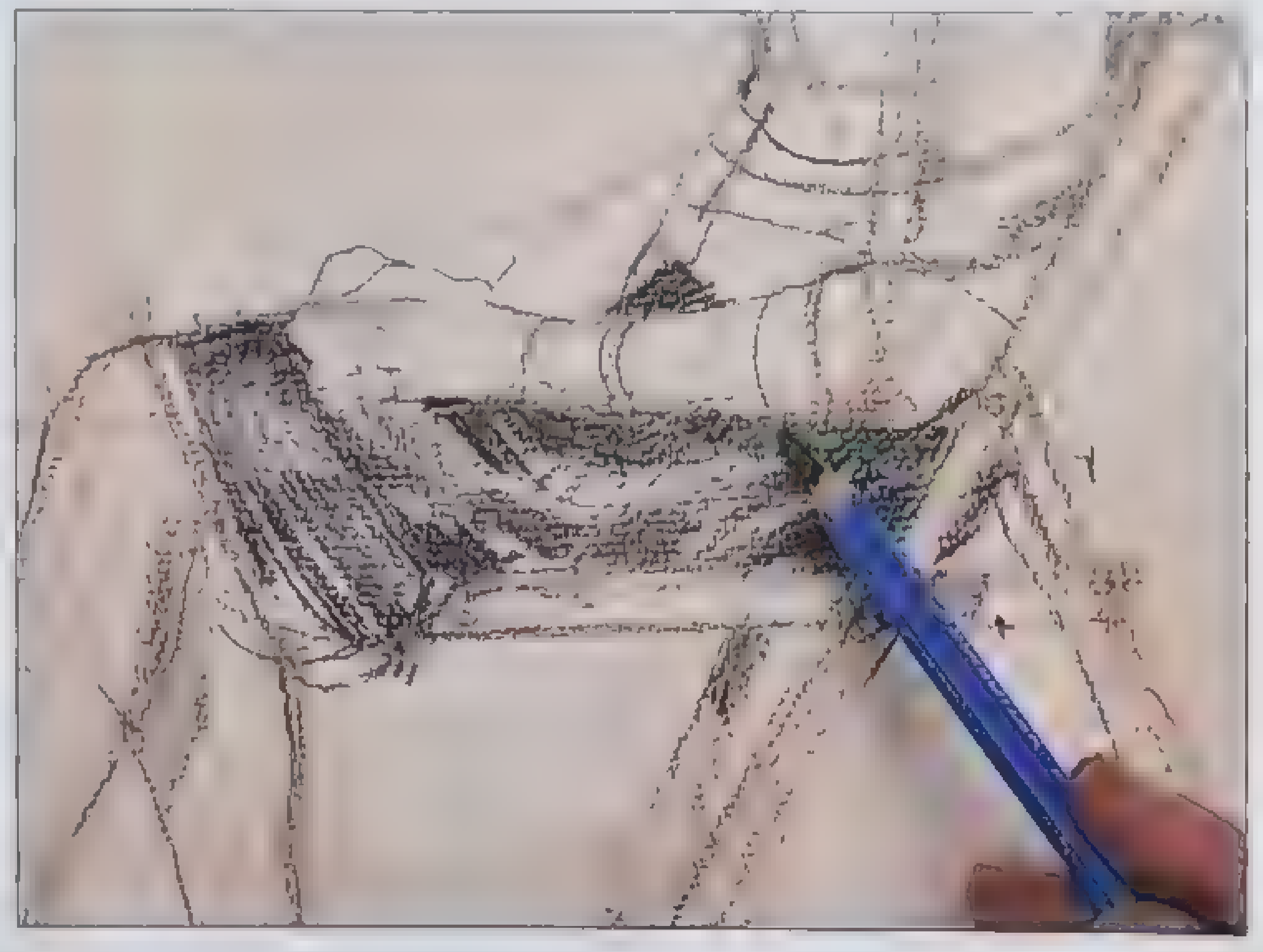

7 ▲ Mai multe tonuri pentru fustă
Acum hașurează cu creionul EB (7B) umbra produsă de brațul stâng pe fustă. Contrastul de tonuri în această zonă sugerează rotunjimea piciorului.

8 ▶ **Desenează umbra proiectată**
Folosind acelaşi creion EB (7B) şi ţinând mâna moale, schiţează umbra proiectată de model şi de scaun. Păstrează un semn care să urmeze direcţia umbrei pe podea şi de-a lungul draperiei din spate. Umbra uneşte subiectul cu planul orizontal şi conferă desenului un aer formal interesant.

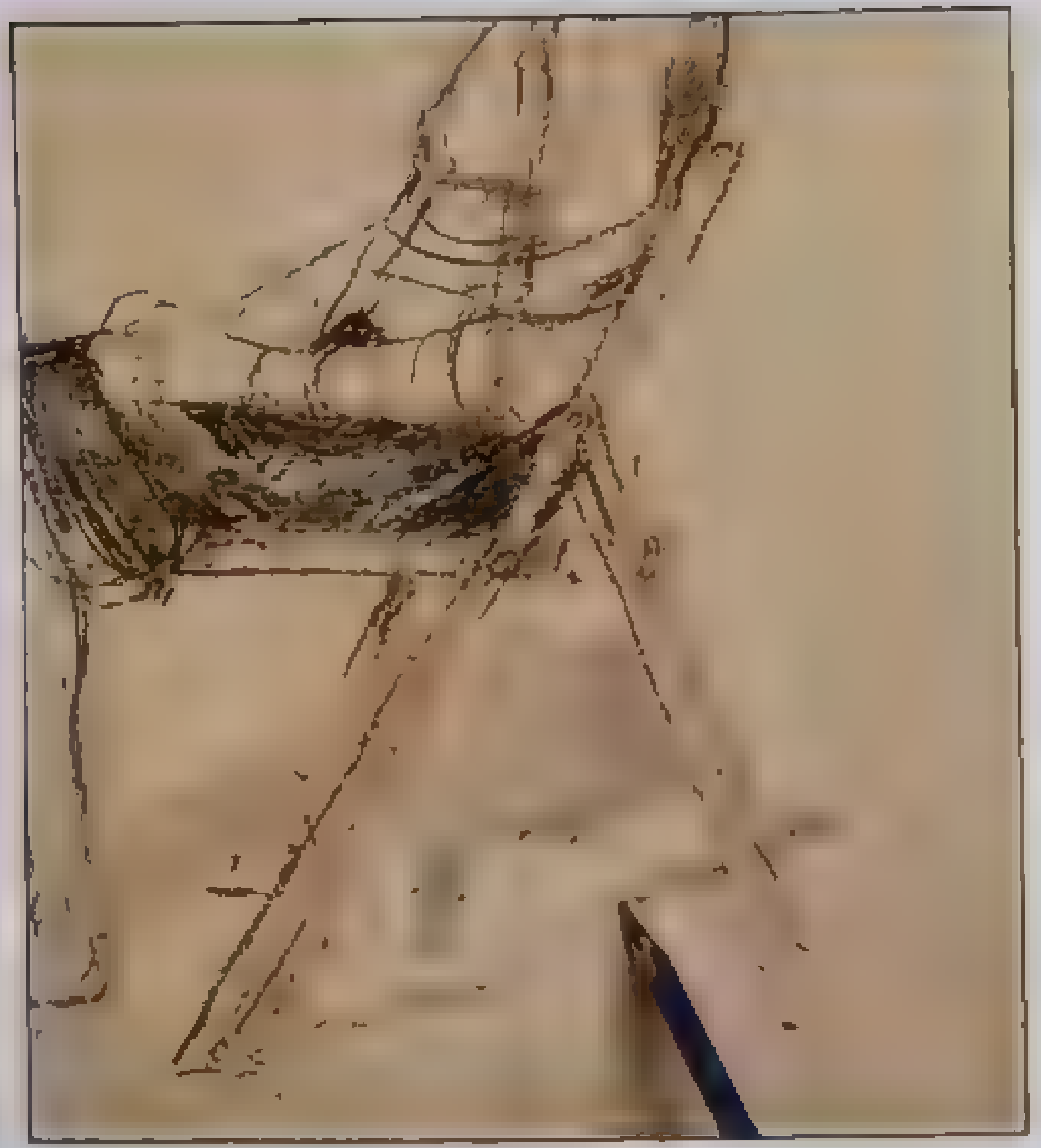

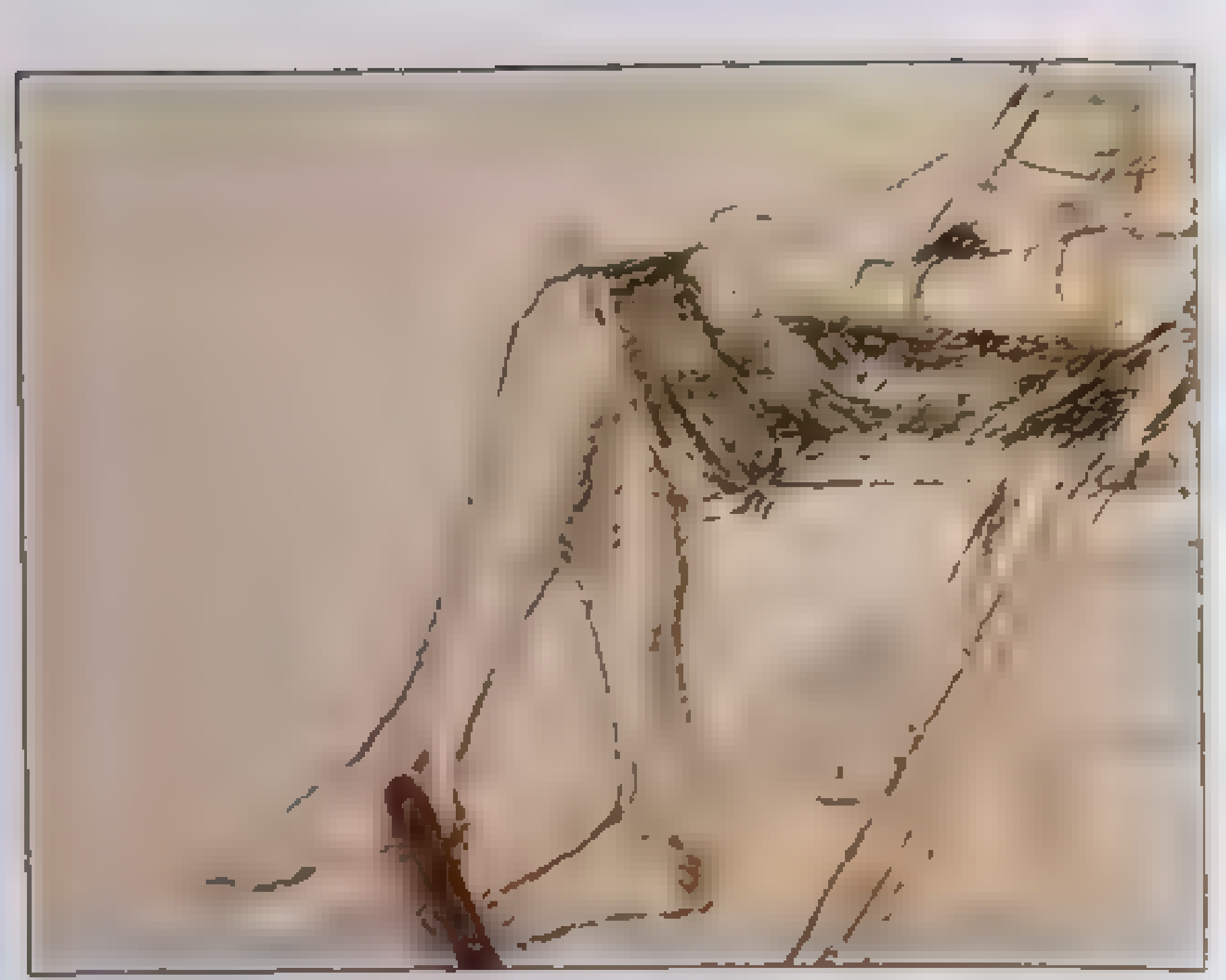

9 ▲ **Un ton mai cald pentru picioare şi mâini**
Foloseşte creionul sanguină pentru a adăuga câteva umbre în nuanţe mai calde pe gleznă şi de-a lungul gambei. De asemenea, aplică o tuşă de culoare pe partea inferioară a mâinilor pe jumătate strânse.

O LUCRARE COMPLETĂ

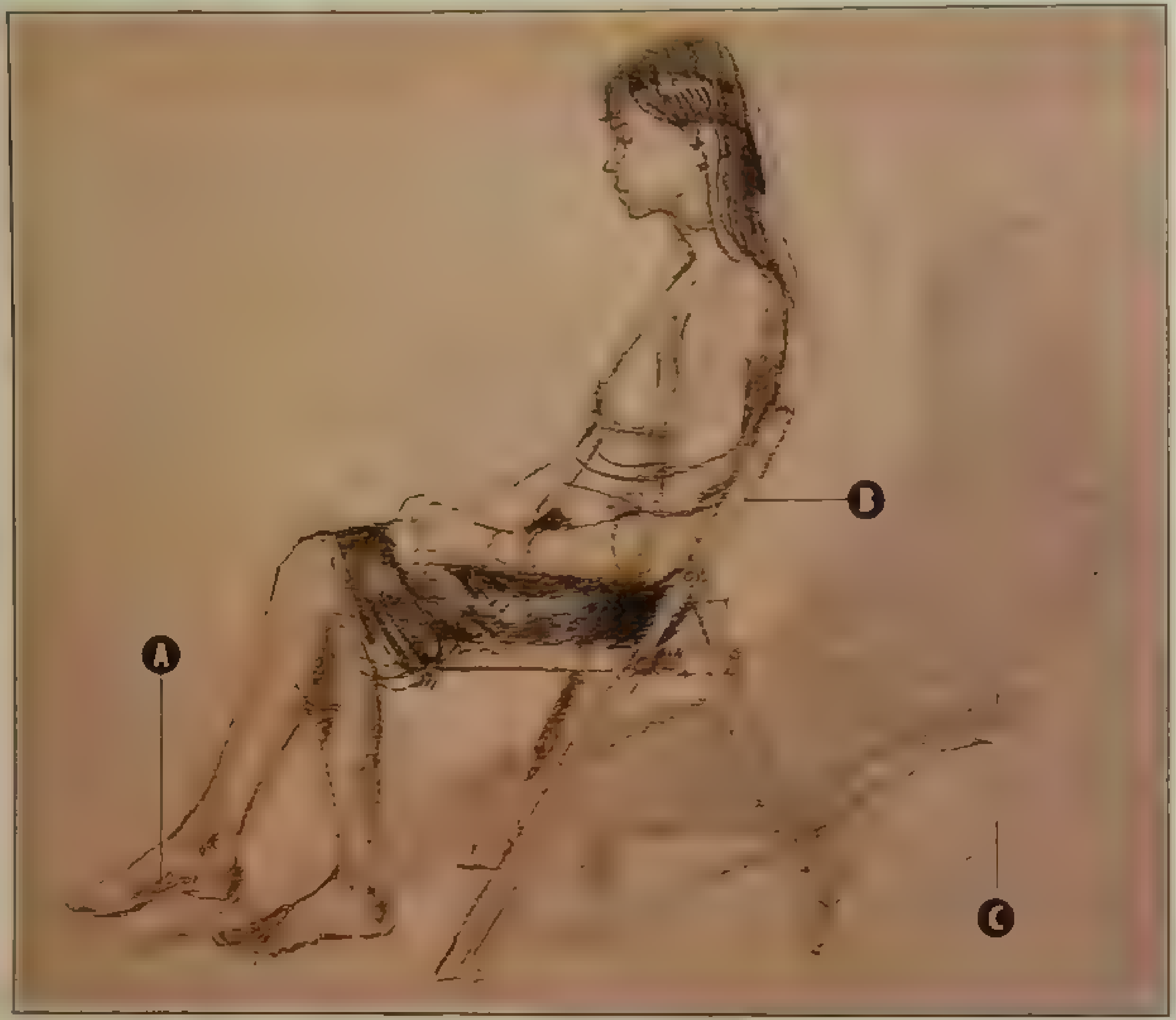

A O schiţă în creion sanguină
Tonul creionului sanguină este ideal pentru orice studiu după figură, mai ales atunci când este combinat cu un suport de culoare caldă, precum foaia bej a acestei lucrări.

B O postură convingătoare
Este important ca observatorul să identifice corect postura. În acest caz, pentru că era clar că modelul se sprijină şi de spătar, scaunul a fost desenat în detaliu.

C Umbre proiectate
Funcţia umbrelor proiectate (purtate) este de a plasa figura în spaţiu şi de a o ancora ferm pe podea. În plus, acestea îmbogăţesc compoziţia, echilibrând subiectul principal.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

O natură statică în acuarelă cu dovleci şi căni în culorile toamnei

- Perfecţionează tehnica straturilor suprapuse de culoare
- Foloseşte hârtie colorată pentru picturi în culori mai calde
- Lucrează direct în acuarele, fără schiţe preliminare, pentru o pictură spontană şi autentică.

Folosirea aerografului

Vopseaua pulverizată cu un aerograf produce zone perfecte de culoare clară, din care lipsesc complet urmele de pensulă.

Aerograful este un instrument foarte versatil, care permite obţinerea unor linii fine, a unor straturi subţiri sau pline de culoare şi a unor tonuri delicat estompate. Dacă este utilizat cu mâna liberă, aerograful produce zone de culoare cu margini difuze; dacă foloseşti un şablon, vei obţine forme cu contururi precise şi bine definite. Tehnica aerografului poate produce efecte surprinzător de realiste: de la reflexiile luminoase şi suprafeţele metalice strălucitoare la tonurile şterse ale pielii, norii pufoşi şi dârele de fum. Este un instrument foarte obişnuit în domeniul ilustraţiei şi al artei *fantasy*, folosit, de asemenea, pentru a personaliza maşini şi biciclete, pentru a desena pe tricouri şi ţesături în general, în decoraţiunile interioare, în scenografie şi chiar în decorarea dulciurilor.

Cum este realizat un aerograf

Aerograful are aproximativ forma unui stilou, care pulverizează particule fine de culoare. Este format dintr-o duză în care se amestecă vopseaua şi aerul, un rezervor pentru vopsea şi un ac subţire în interiorul duzei, care reglează fluxul de culoare. La aerograful cu acţiune simplă, trăgaciul pus pe tub controlează numai evacuarea aerului, în timp ce cantitatea de vopsea este reglată printr-un alt dispozitiv, cum ar fi piuliţa de pe duză. La aerograful cu dublă acţiune, în schimb, trăgaciul reglează atât aerul, cât şi vopseaua, permiţând artistului să controleze mai bine pulverizarea. Pentru a evacua aerul, se împinge trăgaciul în jos, iar pentru a pulveriza vopseaua, trebuie tras înapoi. Prin ajustarea raportului dintre cantităţile de aer şi de vopsea se pot controla volumul şi intensitatea pulverizării. Prin exerciţiu, vei căpăta încrederea necesară care îţi va permite să obţii efectul dorit de fiecare dată.

▶ **Cu ajutorul unui aerograf poţi realiza imagini excepţionale pe tricouri, ca în imaginea alăturată, la fel de frumoasă ca o fotografie.**

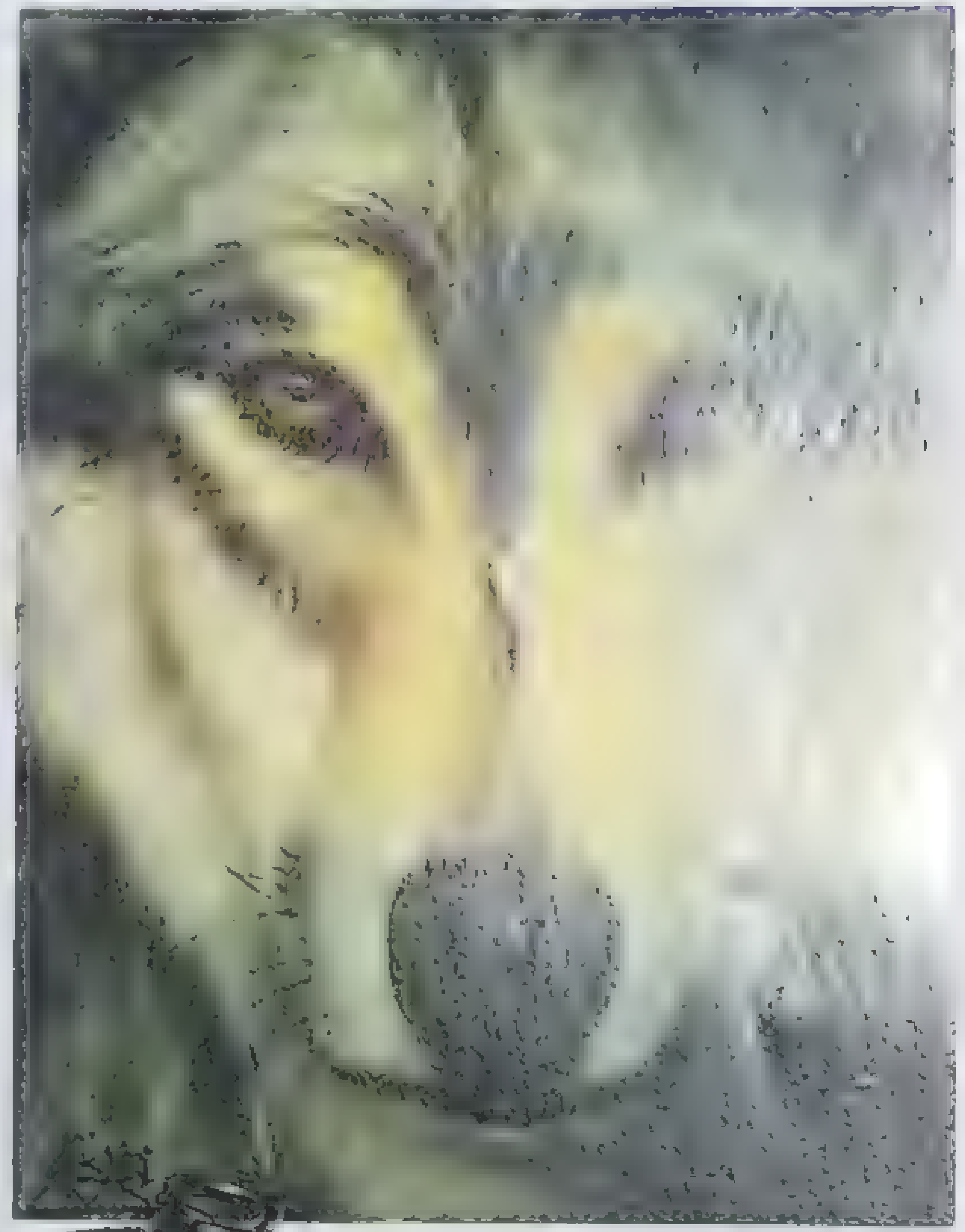

▼ **Componentele unui aerograf**
- Ⓐ Compresor
- Ⓑ Comutator (întrerupător)
- Ⓒ Manometru
- Ⓓ Furtun de aer
- Ⓔ Vopsea
- Ⓕ Soluţie de curăţat
- Ⓖ Aerograf cu dublă acţiune
- Ⓗ Rezervor pentru vopsea
- Ⓘ Trăgaci

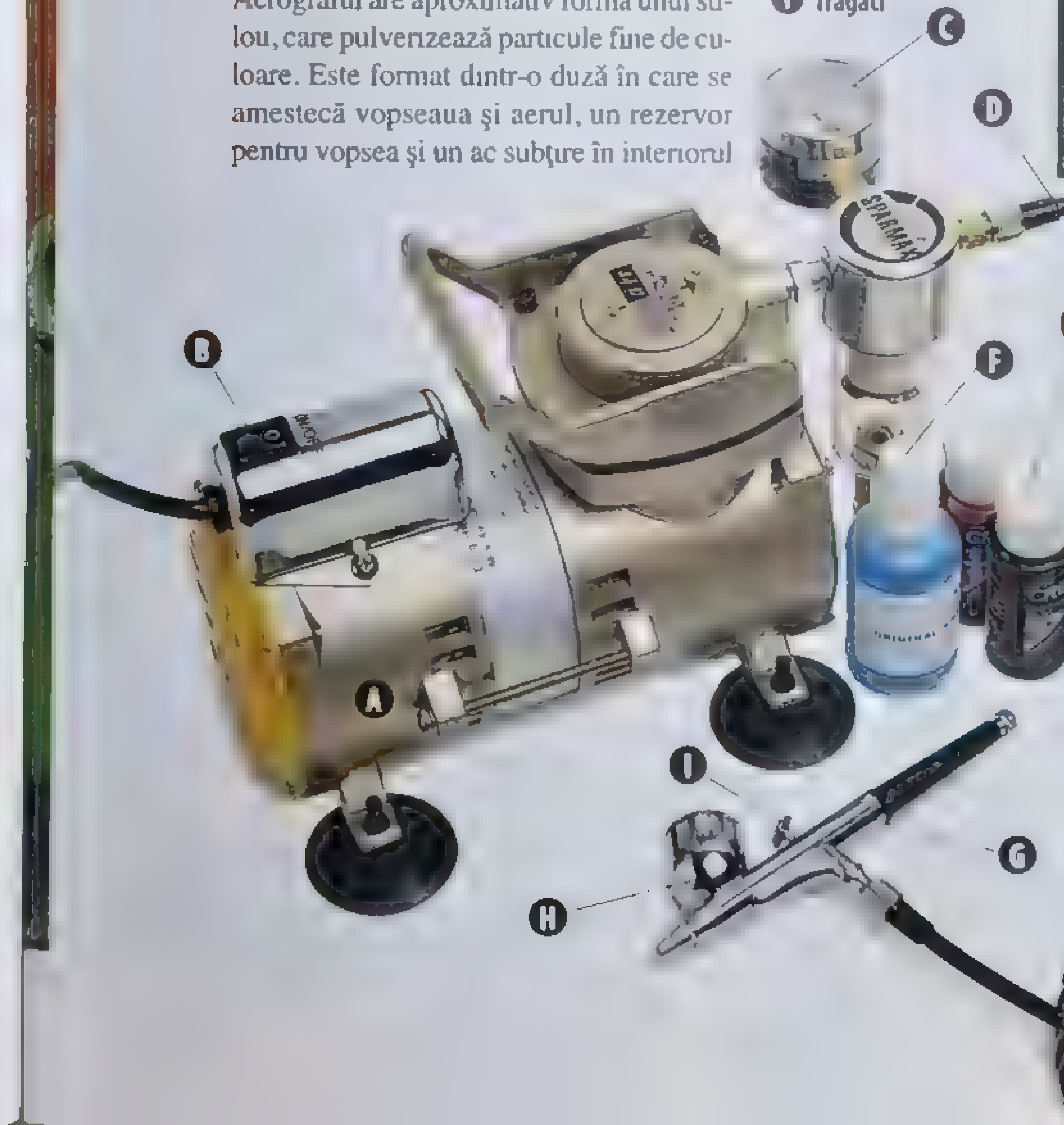

TEHNICI CU MÂNA LIBERĂ

Exersează aceste tehnici simple pe bucăți de hârtie. Pentru linii fine, ține duza aproape de foaie; pentru a umple zone mai mari, îndepărtează duza. Continuă să miști aerograful dintr-o parte în alta pentru a evita formarea petelor.

▶ Mișcă încet aerograful de-a lungul foii de hârtie, apăsând constant trăgaciul pentru a obține o grosime uniformă. Pentru o linie și mai groasă, îndepărtează duza de hârtie. Dacă dorești o linie dreaptă, folosește o riglă sau un obiect asemănător.

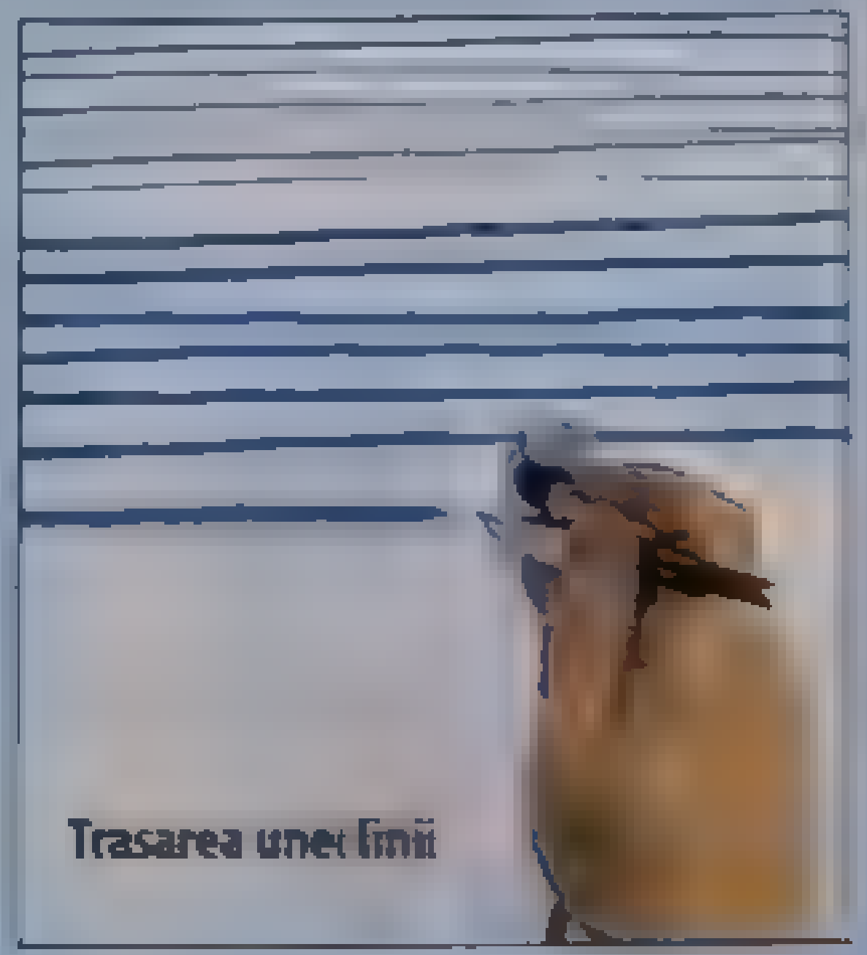

Trasarea unei linii

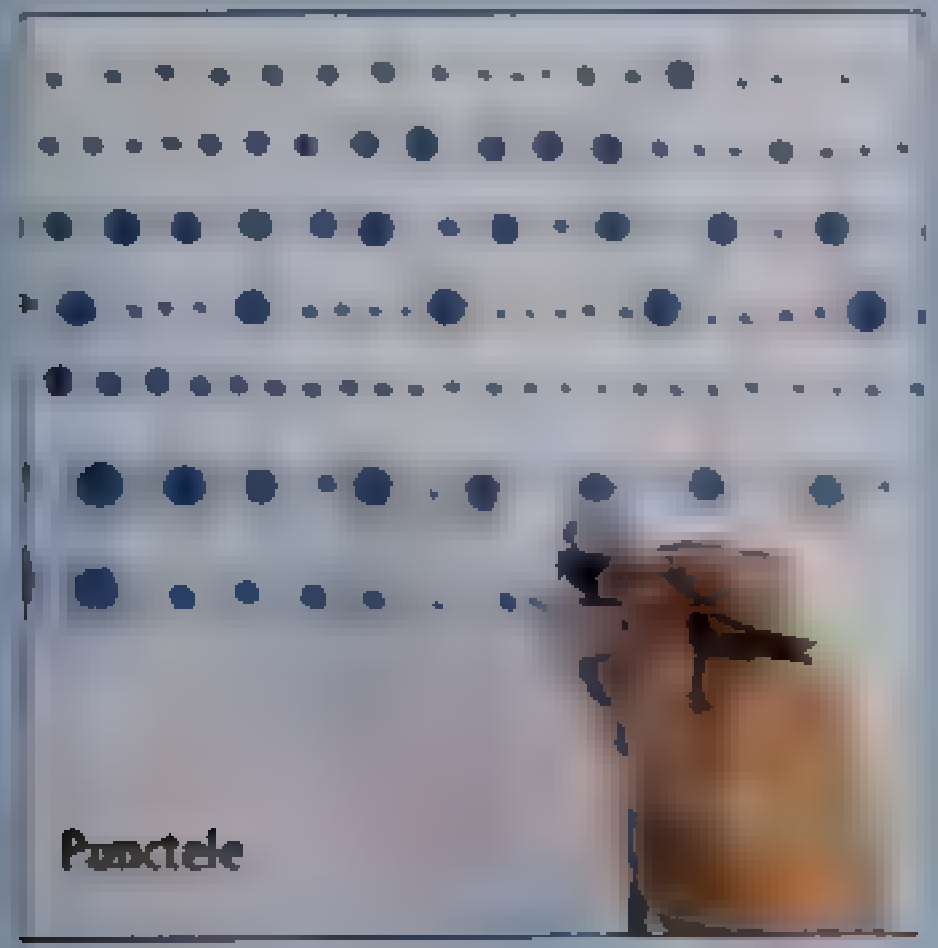

Punctele

◀ Realizează câteva puncte apăsând pe trăgaci. Pentru a obține puncte mai groase, ține aerograful mai departe de foaie. Nu insista mai mult de o secundă într-un singur punct, în caz contrar vei crea o pată.

▶ Ținând aerograful la o distanță de 20 cm de foaie, pulverizează încontinuu de la dreapta la stânga și invers, deplasându-te treptat spre partea de jos. Pentru a degrada culoarea, micșorează treptat presiunea exercitată pe trăgaci pe măsură ce cobori.

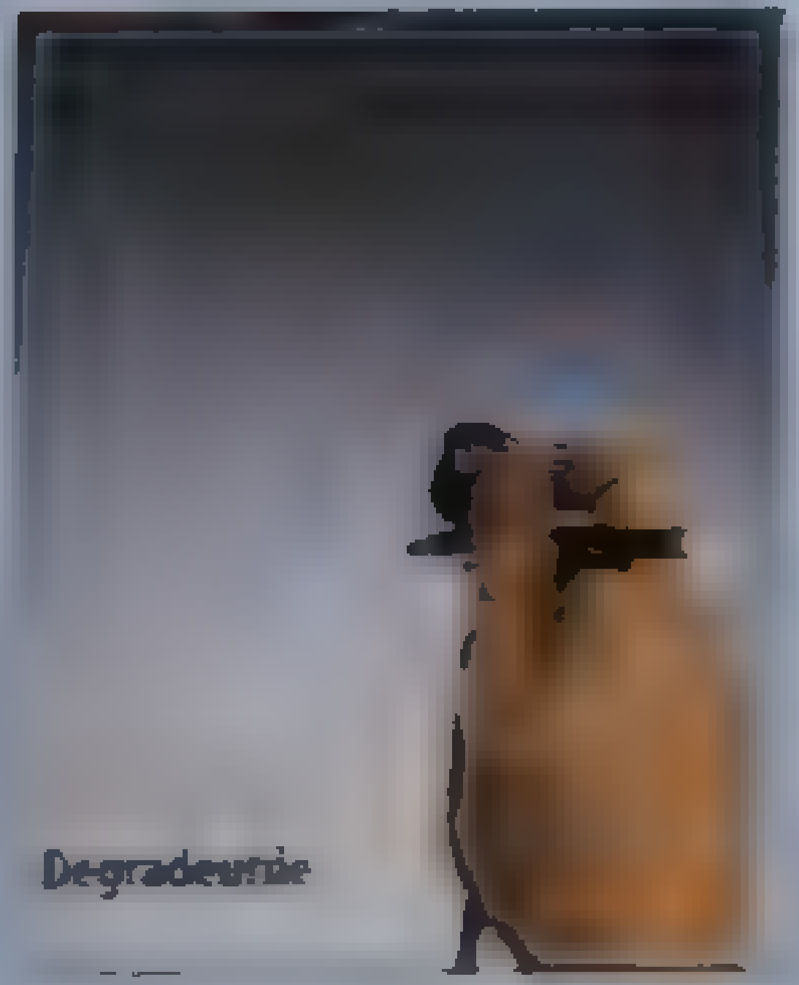

Degradeurile

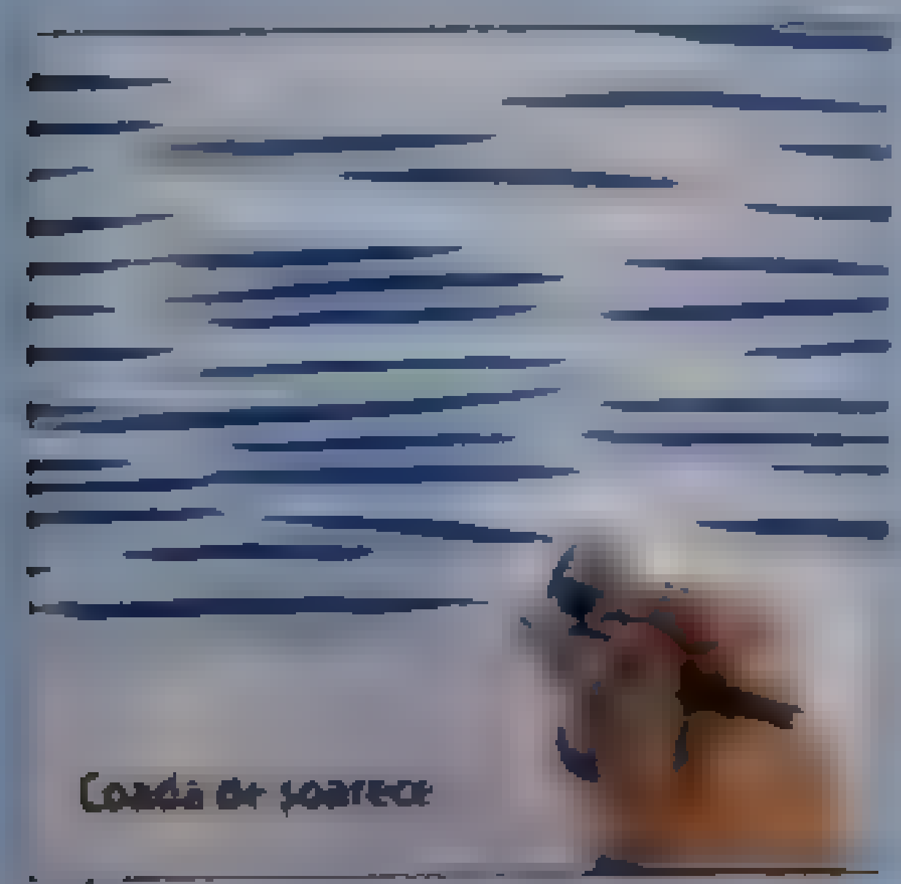

Coada de șoarece

◀ [illegible]

Sursa de aer

Pentru începători, sistemul de alimentare mai ieftin constă într-un recipient simplu de aer comprimat conectat la aerograf printr-un furtun. Presiunea aerului este reglată de o supapă situată la baza tubului. Cu ajutorul rezervorului poți obține zone de culoare destul de uniforme; totuși, presiunea tinde să scadă atunci când rezervorul este aproape gol. Un compresor furnizează un flux de aer mult mai controlabil și poate funcționa timp de mai multe ore consecutive, însă este mai costisitor.

Culoarea

Poți folosi aerograful cu orice tip de vopsea sau cerneală, cu condiția să fie suficient de diluată, astfel încât să aibă fluiditatea adecvată. Densitatea potrivită se poate determina după mai multe încercări. Cu toate acestea, pe piață există mai multe culori gata preparate pentru aerograf, care pot fi aplicate pe o mare varietate de suporturi: de la hârtie la țesături, de la metal la lemn și piele.

Cu aerograful poți obține o gamă cu adevărat inepuizabilă de efecte.

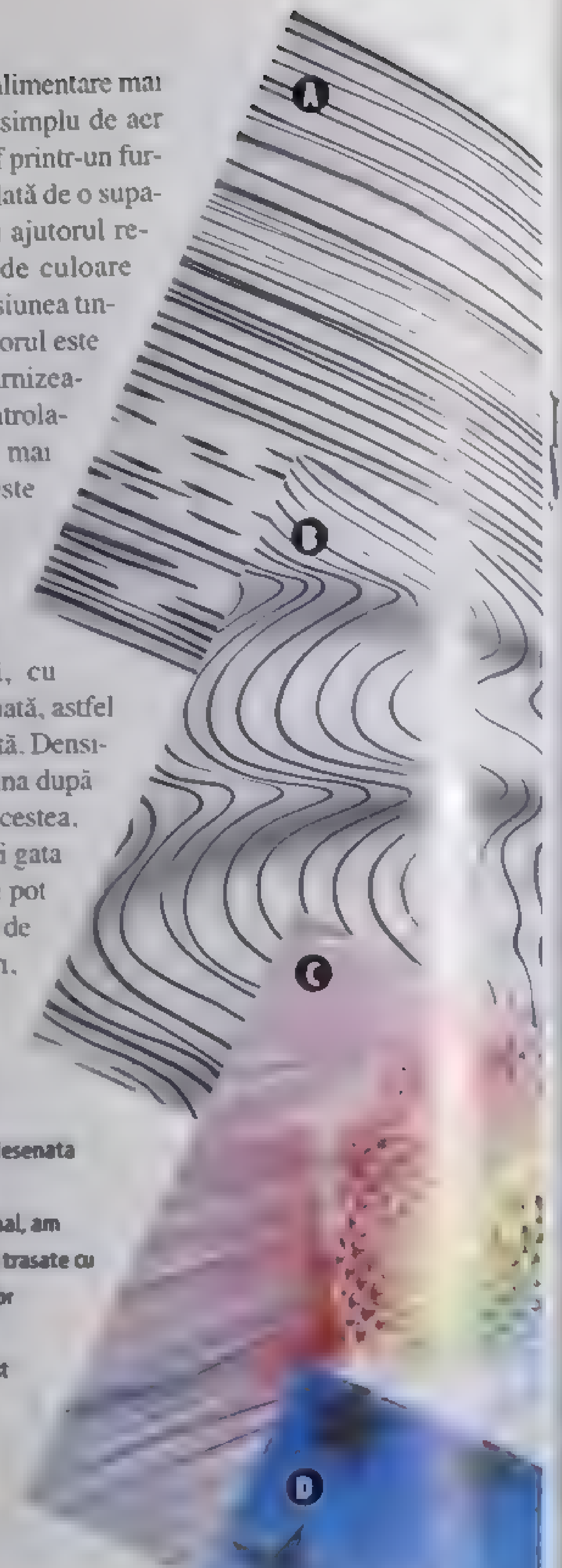

Ⓐ Această serie de linii și tușe a fost desenată cu mâna liberă.
Ⓑ Pentru a crea un efect tridimensional, am adăugat câteva umbre peste liniile trasate cu mâna liberă, asemănătoare curbelor de nivel din hărțile topografice.
Ⓒ În cazul acestui motiv, culoarea a fost pulverizată printr-un șervețel de dantelă.
Ⓓ Un șablon adecvat a permis crearea acestui motiv steluat.

▶ Ține aerograful ca pe un stilou, cu degetul mare pe partea laterală și cu arătătorul pe trăgaci.

Dacă nu este menținut în funcțiune, orificiul aerografului se obturează în aproximativ câteva minute, de aceea trebuie spălat întotdeauna între utilizări. Dacă folosești vopsele care se usucă repede, este necesar să înmoi vârful aerografului într-un solvent adecvat în mod frecvent.

Tehnici

Exersează cu tehnici simple pe resturi de hârtie. Pentru a desena o linie, mișcă aerograful de-a lungul foii, menținându-l la aceeași distanță de suprafață. Nu acționa asupra trăgaciului cât timp mâna este în mișcare. La capătul liniei, dă-i drumul ușor, însă nu opri mișcarea: dacă ții aerograful nemișcat, când acționezi trăgaciul se vor produce pete de vopsea.

Așadar, încearcă să aplici un strat de culoare. Ține aerograful la aproximativ 20 cm de foaie și pulverizează în mod continuu de la dreapta la stânga și invers, deplasându-te de sus în jos.

Așa cum am precizat, dacă e folosit cu mâna liberă, aerograful produce margini estompate. Pentru a obține contururi exacte, pline sau modelate, va trebui să acoperi zona cu hârtie, carton, bandă pentru mascare sau acetat. Pentru lucrările în mai multe culori, poți folosi o peliculă adezivă cu o vâscozitate redusă: în primul rând, se aplică pelicula pe suport, apoi se răzuiesc una după alta, cu un briceag ascuțit, zonele care urmează să fie vopsite.

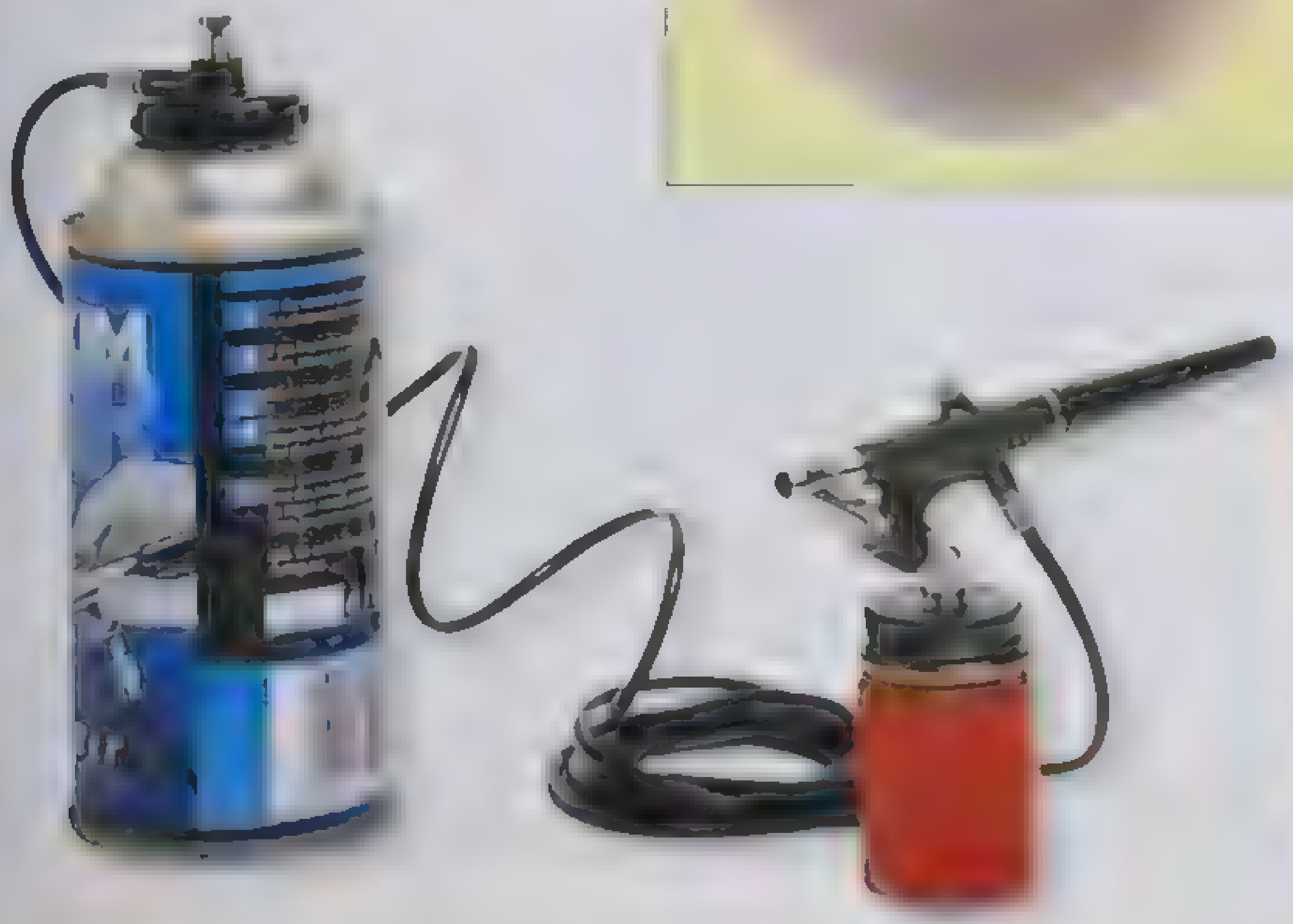

▼ **Pentru a începe fără prea mari cheltuieli, ai nevoie doar de un recipient cu aer comprimat, o supapă și un furtun flexibil conectat la aerograf.**

PICTEAZĂ O SFERĂ CU UN ȘABLON

Desenarea unei sfere cu ajutorul aerografului este un exercițiu bun, deoarece combină utilizarea unui șablon cu aplicarea unui strat de culoare în degrade.

MATERIALE

Un carton subțire	Aerograf
Un cutter	Vopsea neagră
O foaie de hârtie	

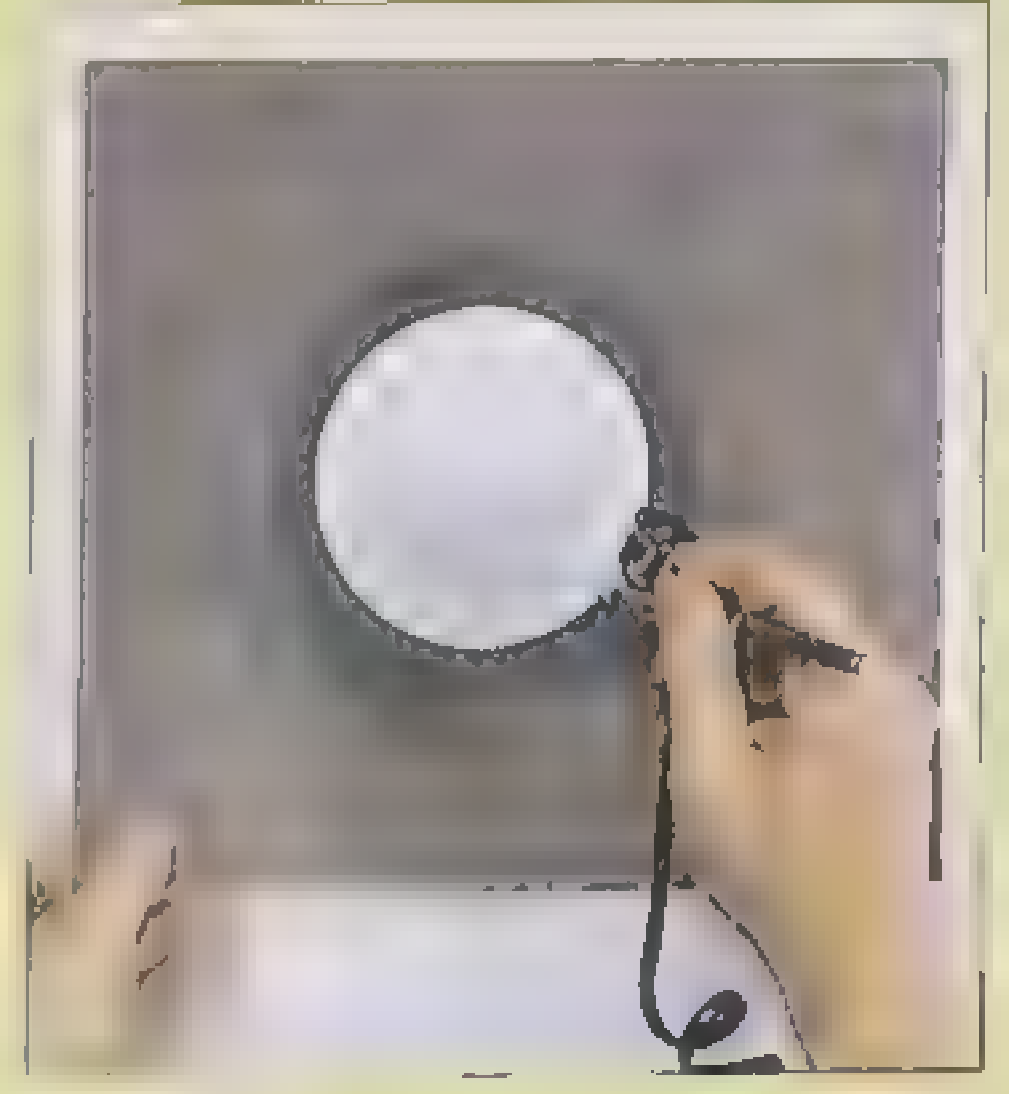

1 ◀ Întinde primul strat
Taie un cerc în centrul unui carton și suprapune-l peste o foaie de hârtie. Pulverizează culoarea, intensificând stratul treptat pe margini și lăsând o zonă rotundă luminată spre centru.

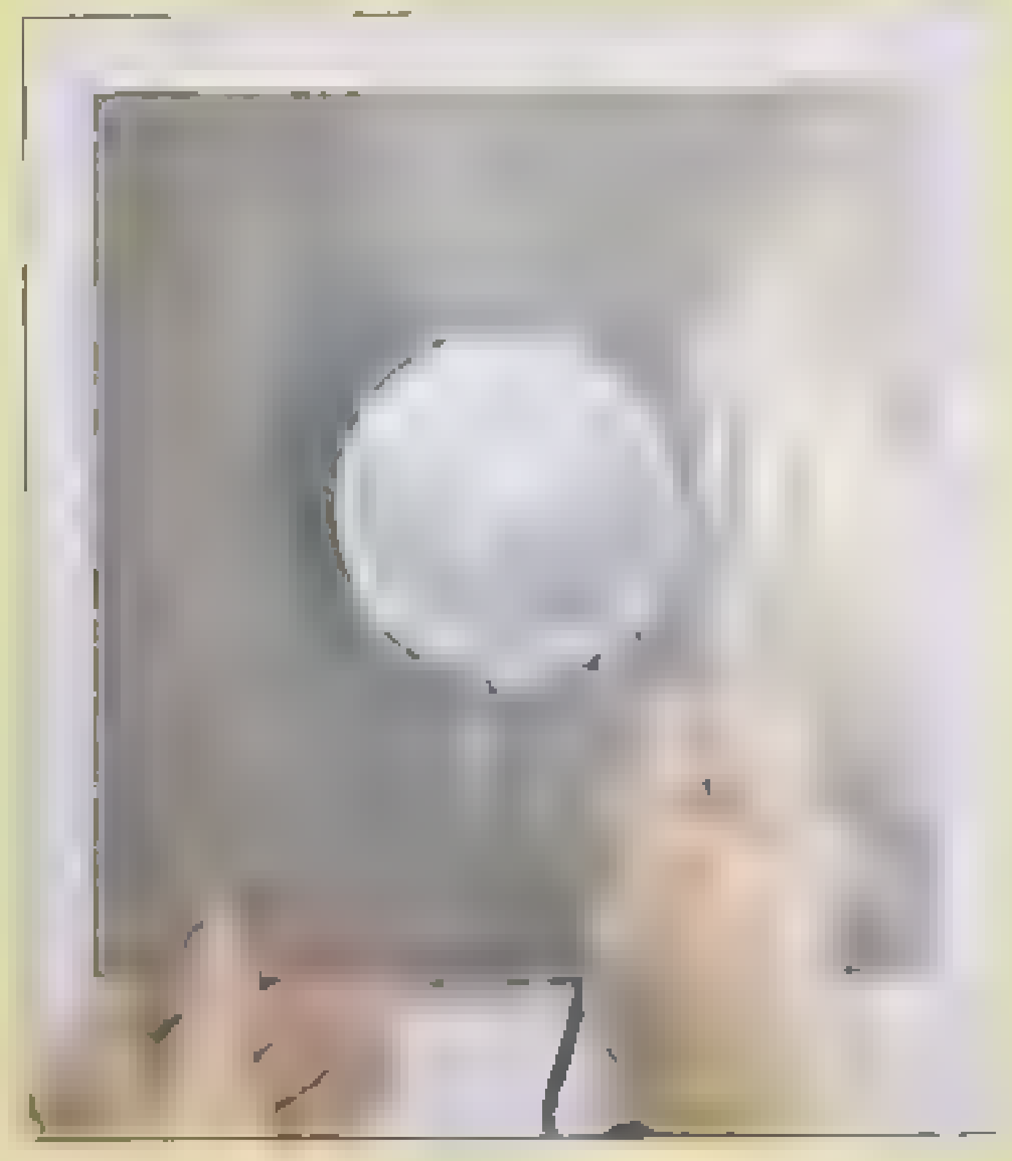

2 ▶ Aplică un al doilea strat
Aplică un alt strat din aceeași culoare, lăsând o zonă de lumină puțin mai mare în mijloc. Pentru un contur bine definit, asigură-te că șablonul este perfect suprapus cu foaia.

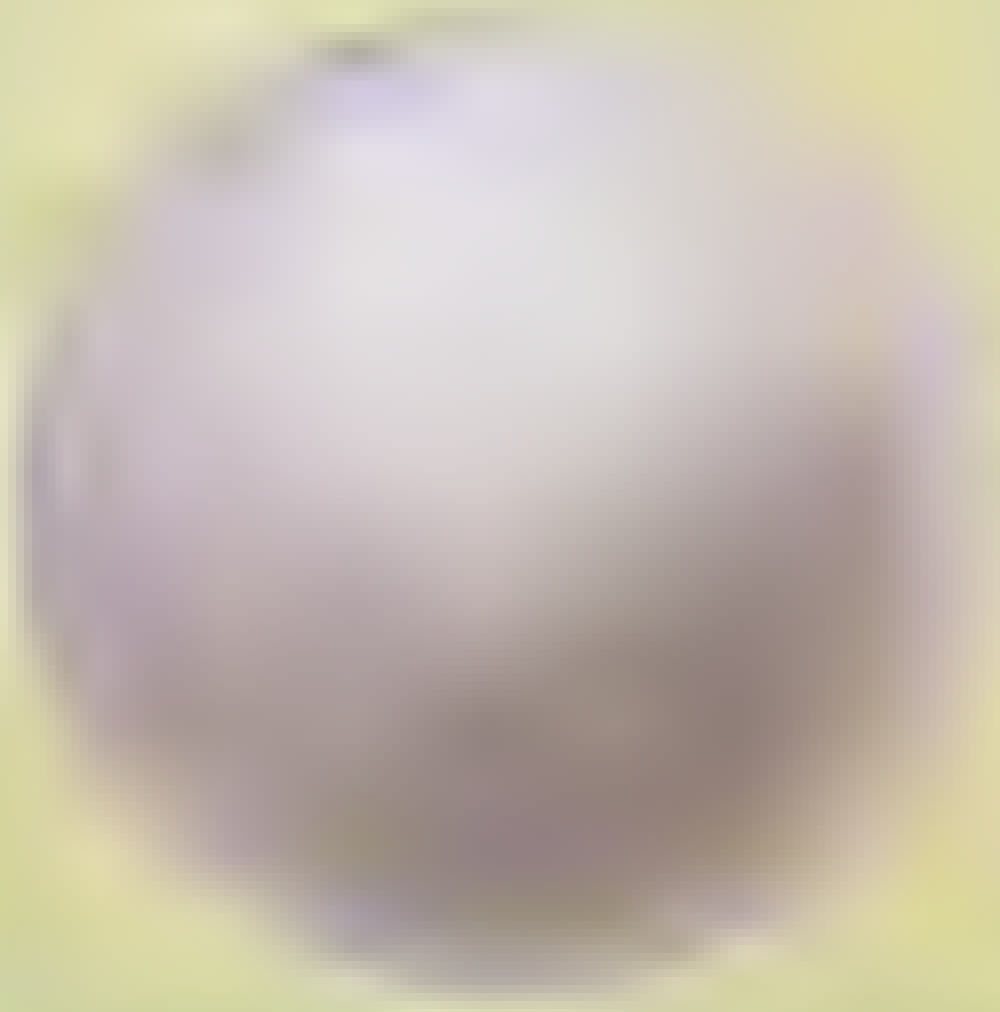

3 ◀ Finisează sfera
Repetă procedura, lăsând culoarea să treacă ușor de la tonurile luminoase la cele întunecate. Vei crea astfel iluzia unei suprafețe sferice netede și reflectorizante.

▼ **Pentru a realiza această suprafață în două culori, am pulverizat mai întâi un strat uniform de galben, apoi un strat de roșu în degrade.**

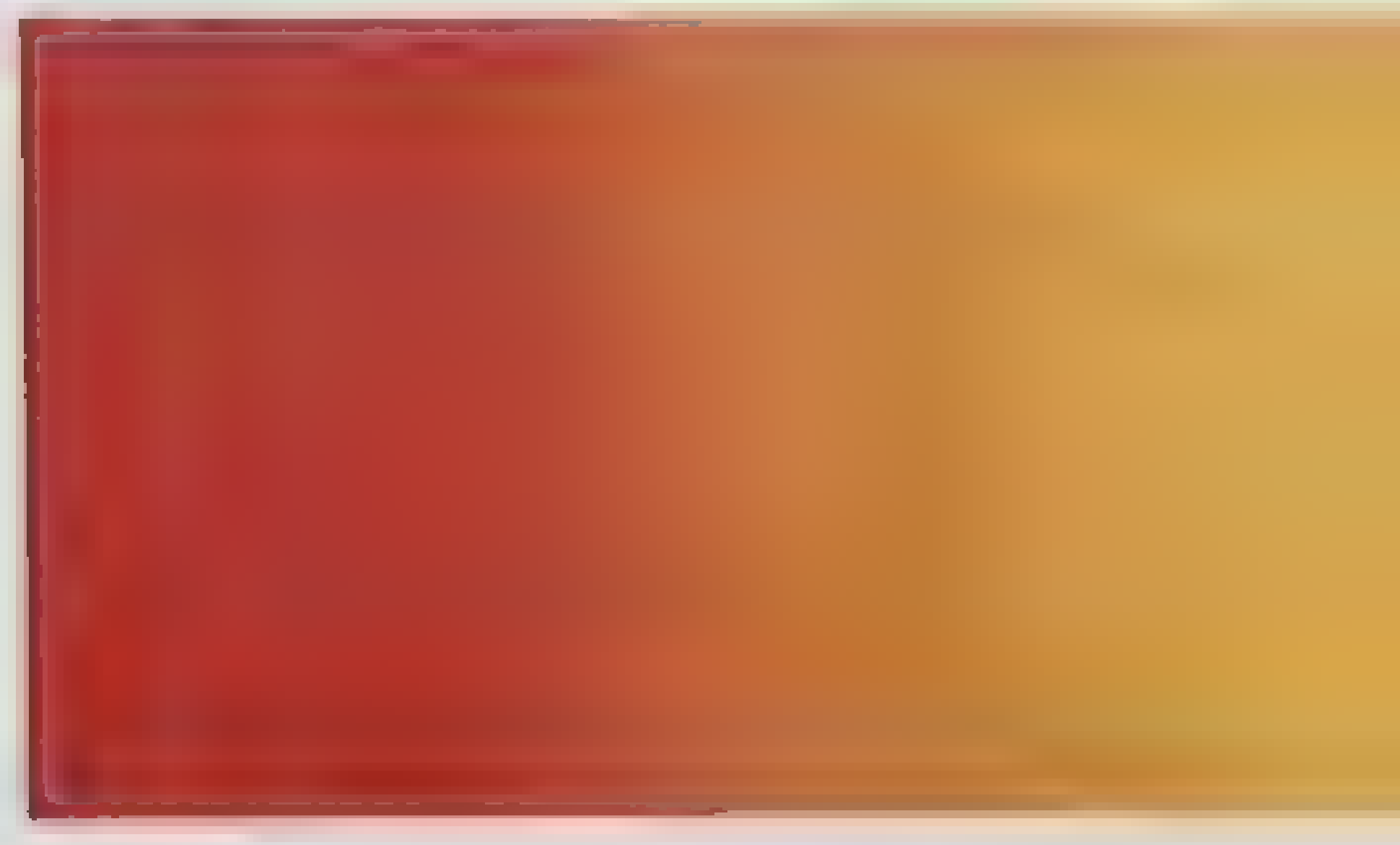

Un colţ de grădină

Folosind pastelurile de ulei, poţi reproduce aspectul rotund şi aspru al acestor recipiente adunate într-un colţ adăpostit din curte.

Materialul ideal pentru această natură statică îl reprezintă, fără îndoială, pastelurile de ulei, care se aplică în tuşe dense şi dezinvolte: o abordare adecvată formelor simple ale recipientelor de grădinărit. Poţi suprapune culorile pentru a obţine straturi consistente, care să imite jocul de lumini şi umbre de pe teracotă şi diferitele nuanţe ale umbrelor

În această lucrare, am folosit verde-albăstrui ftalo pentru fundalul zonelor mai întunecate; în etapele ulterioare, am adăugat treptat culori mai deschise. Negrul a fost utilizat cu moderaţie şi doar la final, pentru a pune în valoare detaliile şi pentru a accentua umbrele.

O abordare viguroasă

Secretul succesului în folosirea pastelurilor este să lucrezi spontan şi hotărât. Pentru schiţa iniţială foloseşte haşuri uşoare şi fluide, evitând să finisezi prea mult desenul. În caz contrar, ai putea fi mai curând tentat să umpli contururile decât să aplici pastelul ca pe o culoare pentru pictură.

Nu-ţi face griji cu privire la greşelile pe care le-ai putea face în timpul schiţei. Dacă foloseşti o culoare puternică, dar nu predominantă, ulterior poţi acoperi urmele nedorite. Înainte de a începe, ia o bucată de hârtie şi realizează un test cu diferite pasteluri potrivite pentru schiţă, astfel încât să îl identifici pe cel care se combină cel mai bine cu nuanţele din lucrarea finală. În cele din urmă, aminteşte-ţi că pastelurile uleioase sunt un material foarte flexibil, care poate fi retuşat, înmuiat şi estompat în orice moment pentru a obţine efectul dorit. Această calitate este utilă mai ales dacă vrei să suprapui mai multe straturi de culoare, ca în acest exerciţiu.

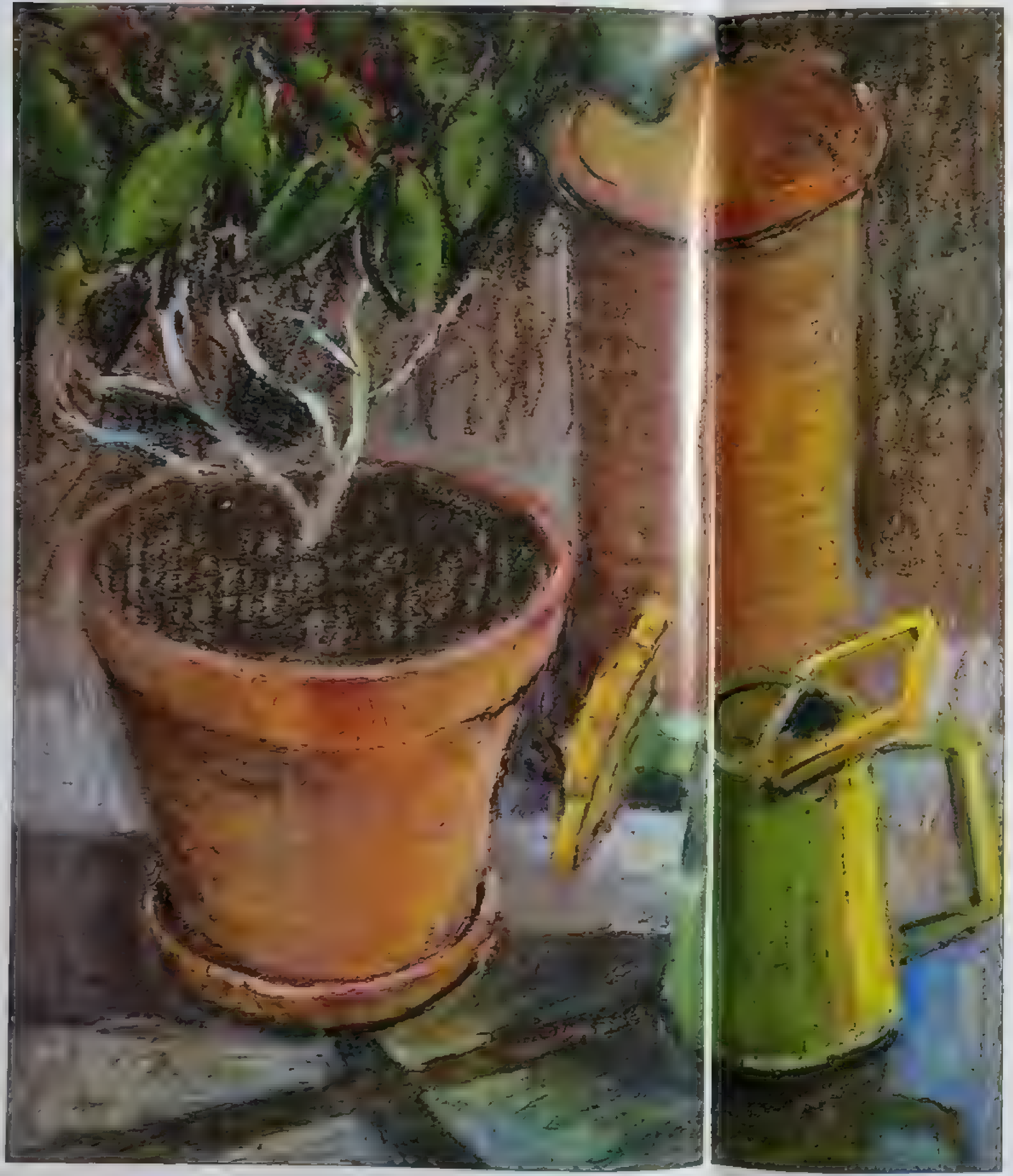

▼ Pastelurile de ulei sunt ideale pentru a reprezenta suprafeţele dure ale teracotei şi ale pavajului rustic.

MATERIALE

- O foaie de hârtie pentru pastel gri-întunecat
- 17 pasteluri de ulei
  - gri-deschis
  - verde-albăstrui–ftalo
  - umbră arsă, purpuriu,
  - roz, oranj-mediu, galben
  - verde de Hooker, alb, gri
  - ocru-galben, gri-mediu
  - negru, roşu de cadmiu
  - albastru-ceruleum
  - albastru, verde-musch
- Un cutter

INCEPE

1 ▸ Realizează schiţa
Schiţează formele şi liniile principale ale desenului folosind pastelul gri-deschis. Desenează vasele trasându-le baza şi gura cu ajutorul unor elipse şi apoi uneşte-le. Ţine mâna relaxată şi perfecţionează treptat desenul.

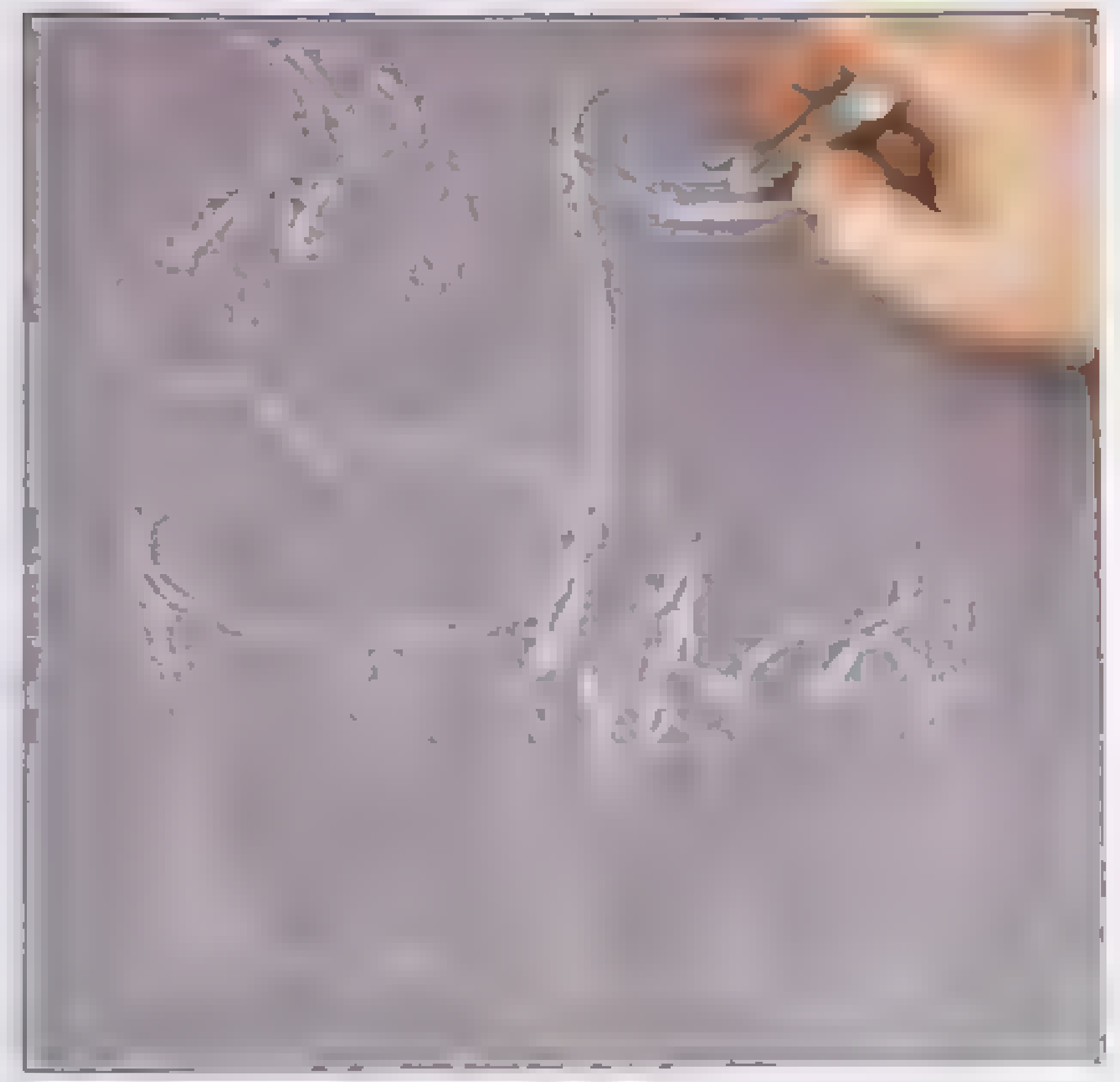

2 ▸ Stabileşte culoarea de baza
Acoperă cu verde-albăstrui-ftalo toate zonele întunecate pentru a crea o culoare de fundal comună. Umple zona din spatele frunzelor şi a vazei înalte. Schiţează umbra din prim-plan şi marchează rosturile dintre plăcile pavajului. Haşurează umbra din interiorul vasului din partea stângă şi cea de pe latura stropitorii

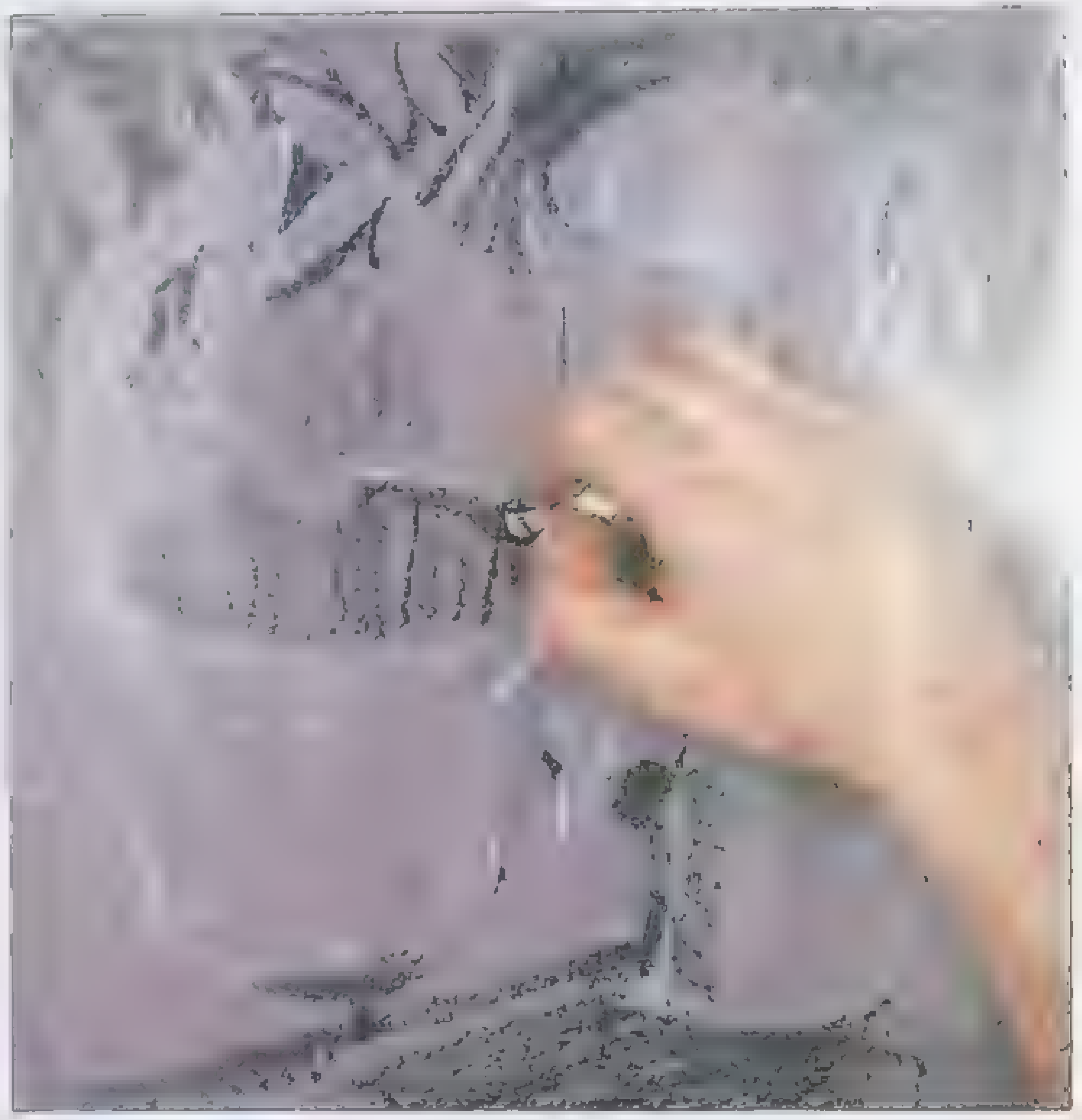

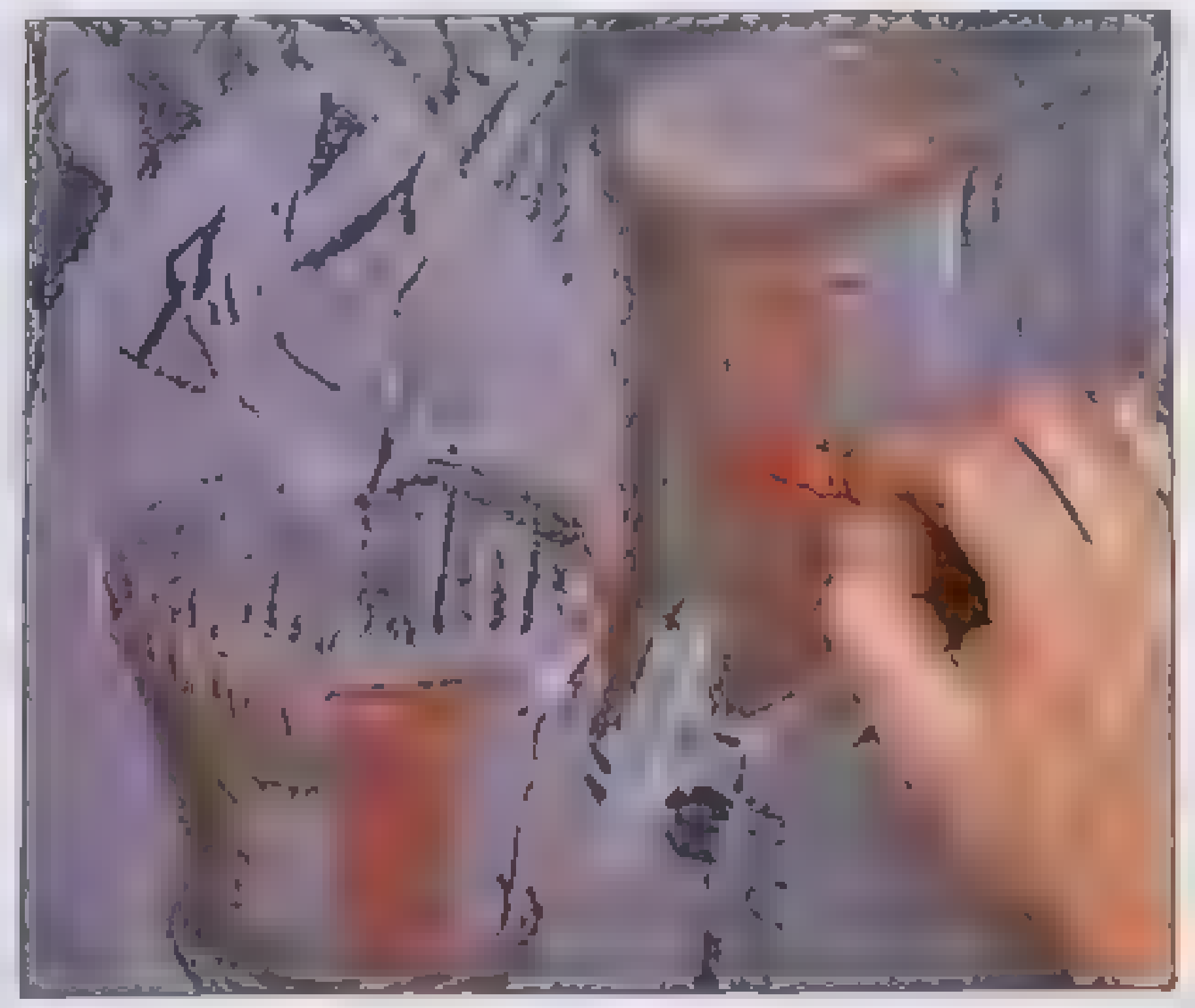

3 ◂ Creează volumul vaselor
Lucrează cu pastelul umbră arsă pe partea întunecată a ambelor vase, amestecându-l cu verde-albăstrui-ftalo acolo unde culorile se suprapun. Aplică tuşe de umbră arsă pe tulpina plantei pentru tonul de fundal. Adaugă umbre purpurii în zonele de ton mediu de pe vase, amestecând culoarea cu umbră arsă pe marginea vasului înalt. Lucrează întotdeauna urmărind forma recipientelor în pastel (vezi rubrica „Sfaturi", la pagina 17): dacă desenezi nişte haşuri curbe, vei reuşi să le redai senzaţia de rotunjime.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

În acest moment am stabilit principalele forme ale compoziției. Următorul pas este să concretizăm formele și să definim obiectele, adăugând și amestecând alte straturi de culoare.

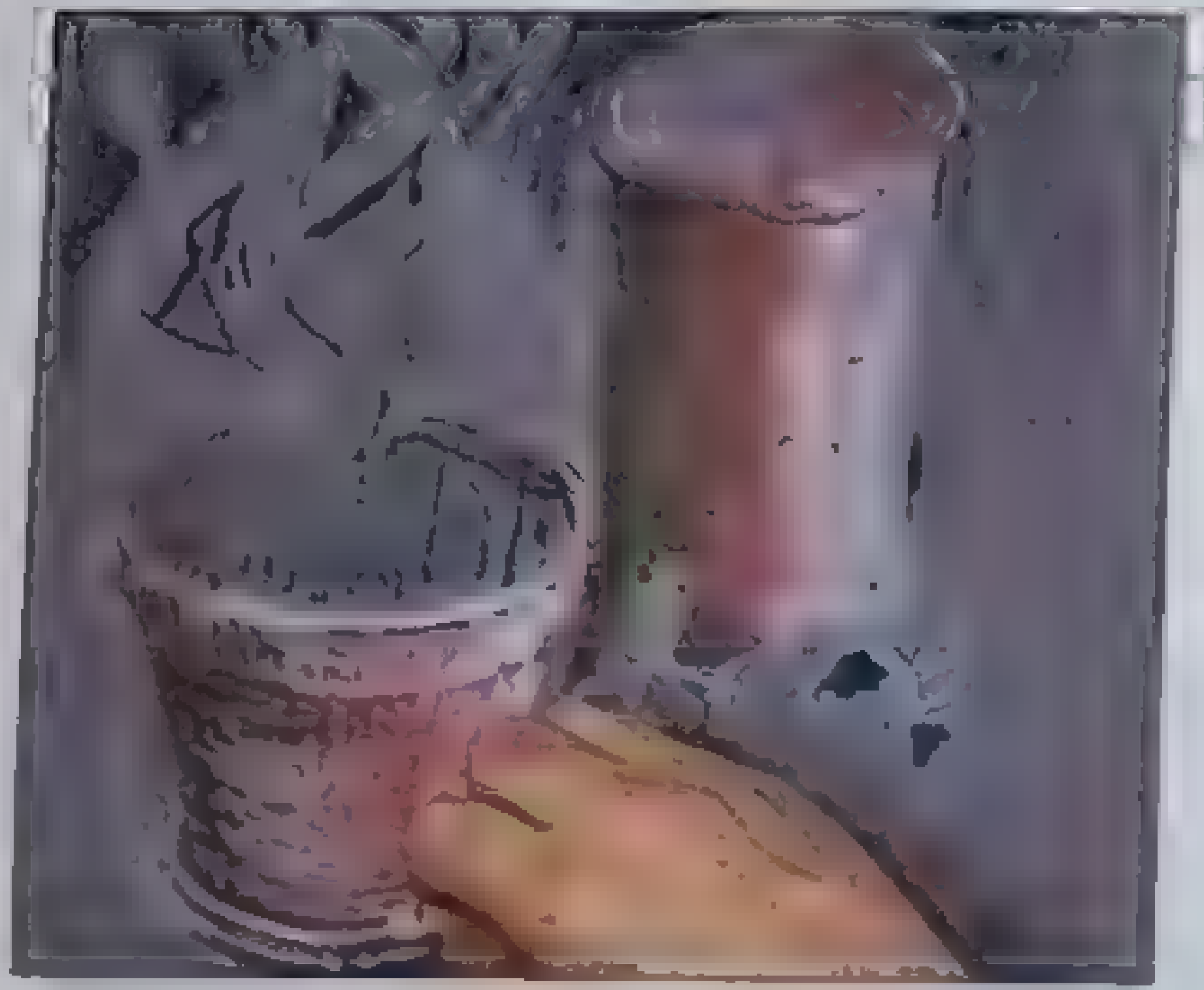

4 ▶ Amplifică efectul cromatic

Acoperă părțile laterale și marginile vaselor cu roz, astfel încât să se suprapună purpuriului, creând zone de lumină. Tot cu roz, marchează umbra farfurioarei de sub vas și desenează-i marginea. Baza purpurie va intensifica efectul cromatic.

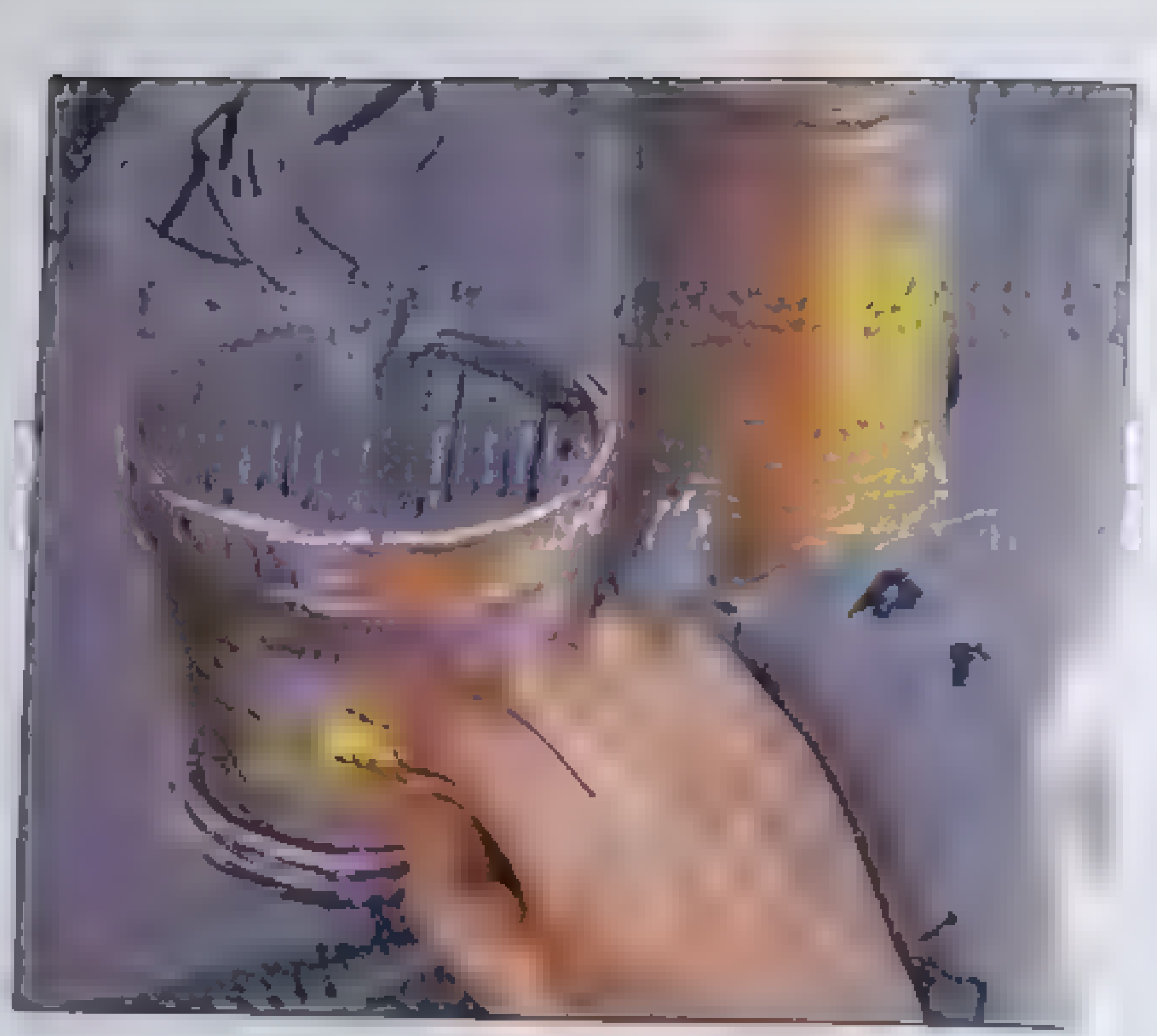

5 ▲ Continuă să adaugi culoare

Aplică mai întâi oranj-mediu și adaugă galben peste purpuriul și rozul vaselor. Folosește galben pentru interiorul vasului înalt și pentru a marca zonele luminoase ale unor frunze

Fii creativ!

Mai multă libertate

În această versiune, artistul a încercat o abordare mai liberă. Culoarea palidă a hârtiei oferă un ton de bază mai luminos și deschis. Deși culorile au fost suprapuse, sunt mult mai puțin amestecate. În plus, fundalul nu a fost acoperit în totalitate, astfel încât obiectele par doar schițate. Compoziția este unitară datorită tonurilor armonizate, care creează o legătură între diferitele elemente. Florile roșii nu sunt doar simple puncte de lumină în frunziș, ci atrag privirea spre colțul din stânga sus și formează în sine un element al imaginii.

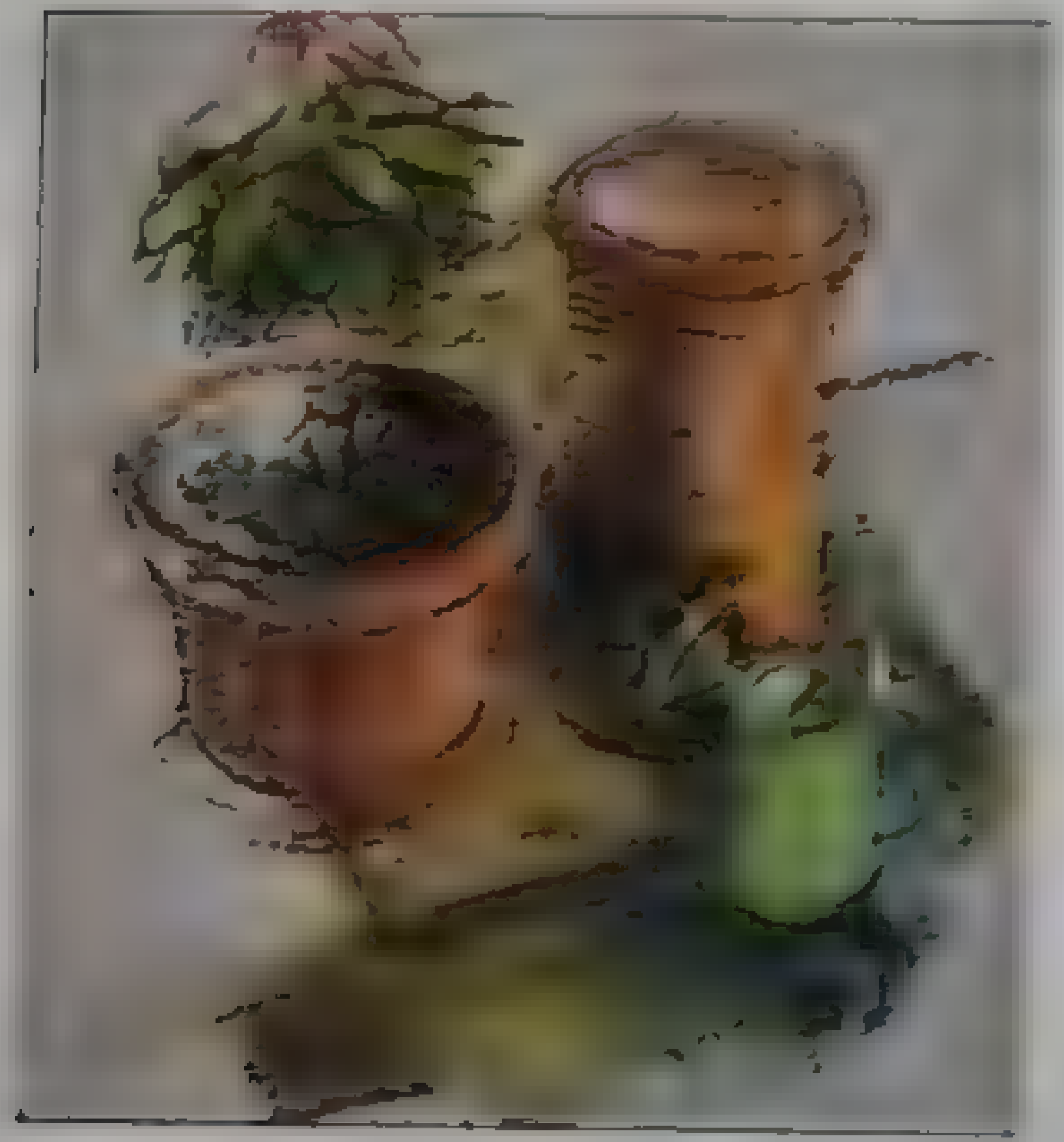

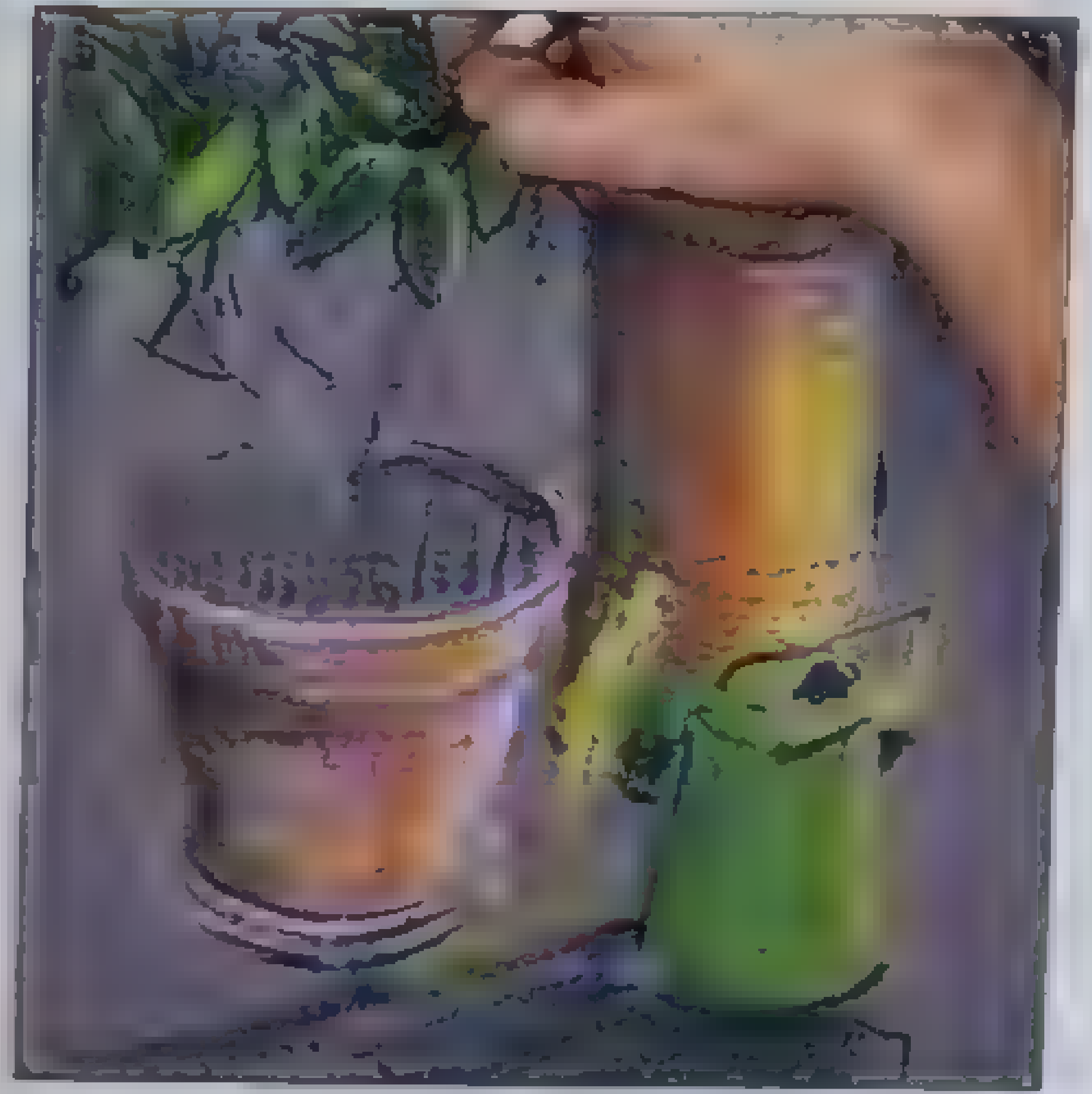

6 ◀ Colorează cu galben și verde

Folosind pastelul galben, adaugă lumina pe partea laterală a stropitorii, pe capac, mâner și duză; pentru corpul gri amestecă galben și verde de Hooker până la obținerea nuanței potrivite; cu acesta din urmă finisează marginea inferioară și latura aflată în umbră. Amestecă în continuare verde și galben pentru frunze

7 ▶ Accentuează planta

Folosind verde de Hooker, adaugă mai multe frunze pe partea dreaptă a plantei, lăsându-le pe unele să cadă peste gura vasului înalt. Cu verde-albăstrui-ftalo, [illegible] dintre ramuri. Adaugă umbră arsă în interiorul vasului mic. Desenează [illegible] mai multă consistență și precizie imaginii folosind gri.

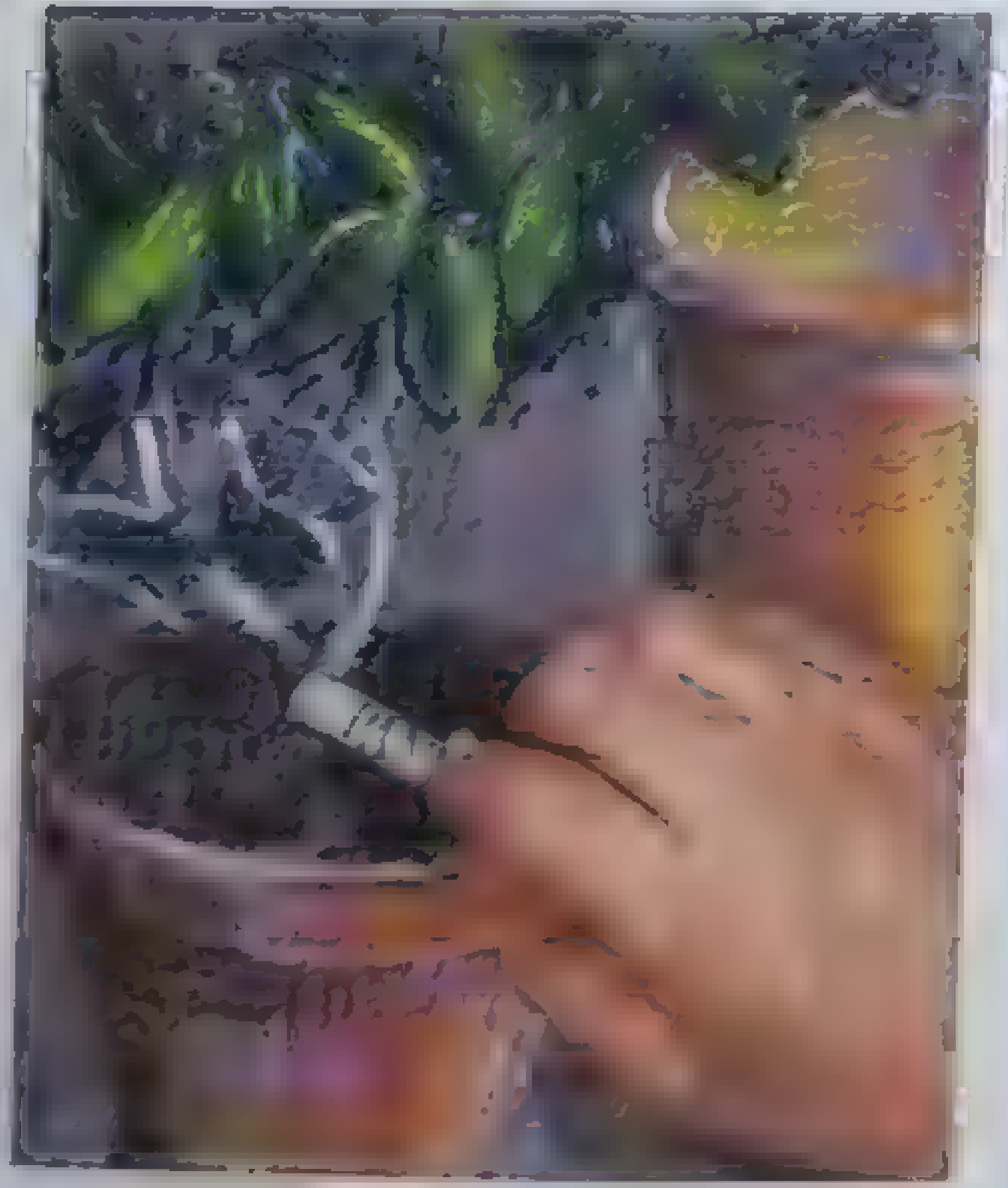

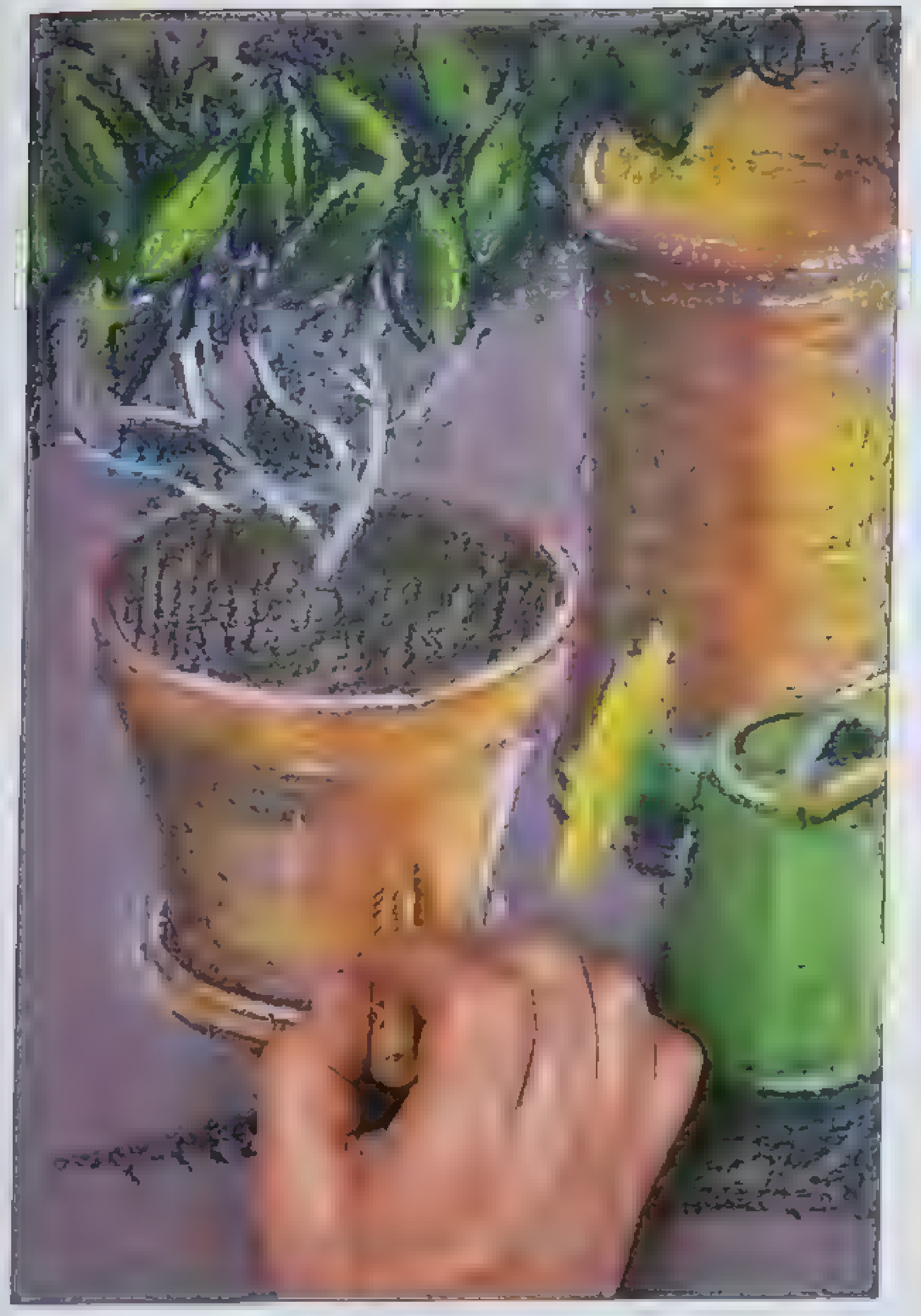

8 ▲ Aplică acum culorile deschise

Folosește pastelul gri pentru a adăuga zonele de lumină pe duza, capacul și baza stropitorii. Suprapune galben peste albul mânerului și aplică ocru-galben pentru duză. Adaugă câteva hașuri curbate de ocru galben de-a lungul laturii stângi a vasului înalt. Utilizând aceeași culoare, adaugă câteva accente pe latura vasului mic și desenează de-a lungul bazei farfurioarei.

SFATURI
Cum să redai forma obiectelor

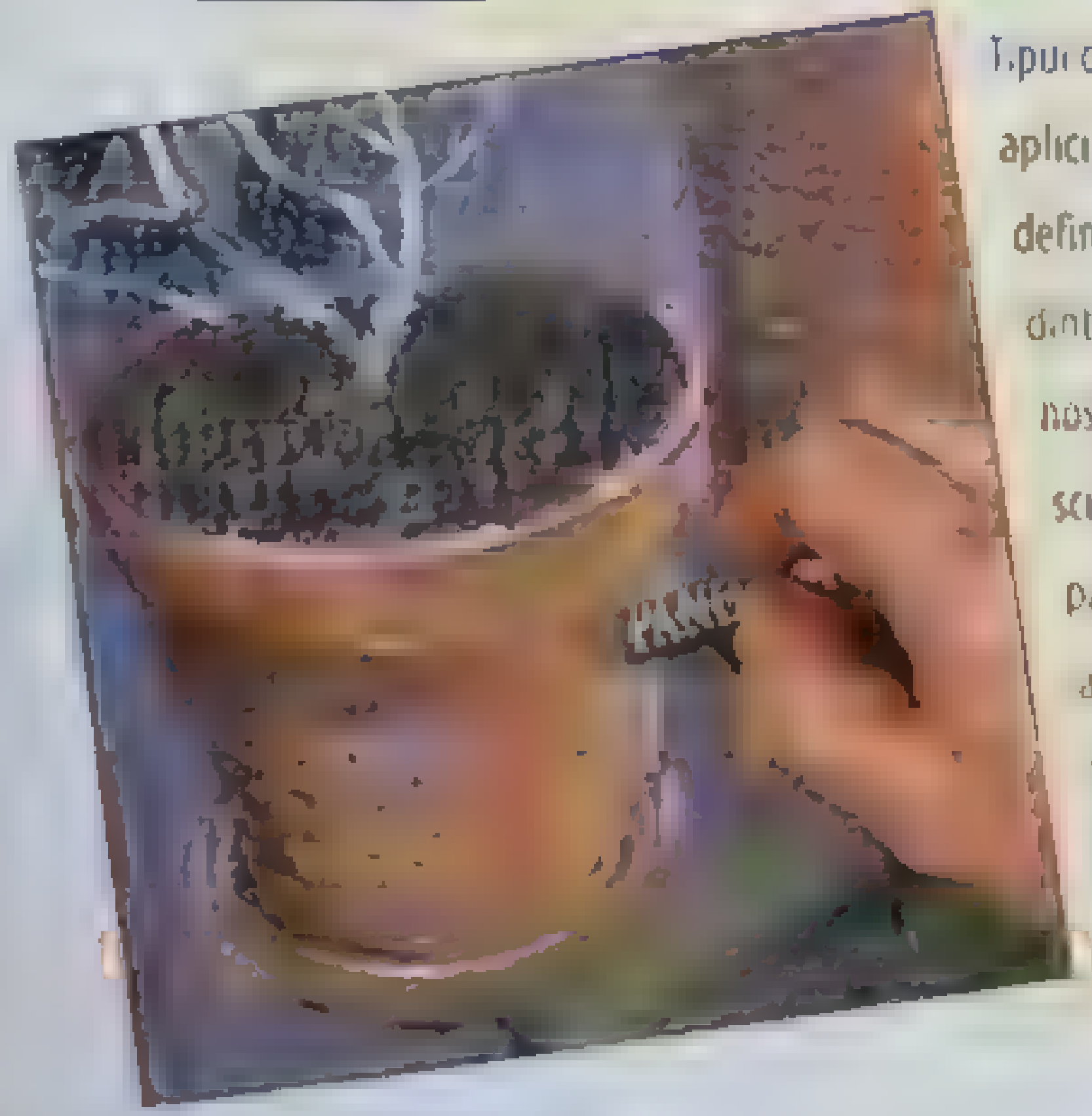

Tipul de tușă sau hașura prin care aplici pastelul este decisiv în definirea formei elementelor dintr-o natură statică. În cazul nostru, de exemplu, liniile curbe scurte de pe marginea și de pe partea laterală a vasului mic îi accentuează rotunjimea, în timp ce hașurile verticale din interior îi accentuează senzația de adâncime.

Operele maeștrilor

Georges Seurat (1859–1891)

Stropitoarea

Această grădină însorită exemplifică foarte bine tehnica divizionistă (sau poantilismul) a lui Seurat (a se vedea rubrica „Glosar" din [illegible]). În locul hașurilor de pastel din exercițiul nostru, artistul [illegible] curbate ale stropitorii și ale aleii prin intermediul unor puncte de culoare. Combinația de pigmenți [illegible] formelor rotunjite ale plantelor și arbuștilor [illegible] de fuga în perspectivă a aleii creează [illegible]

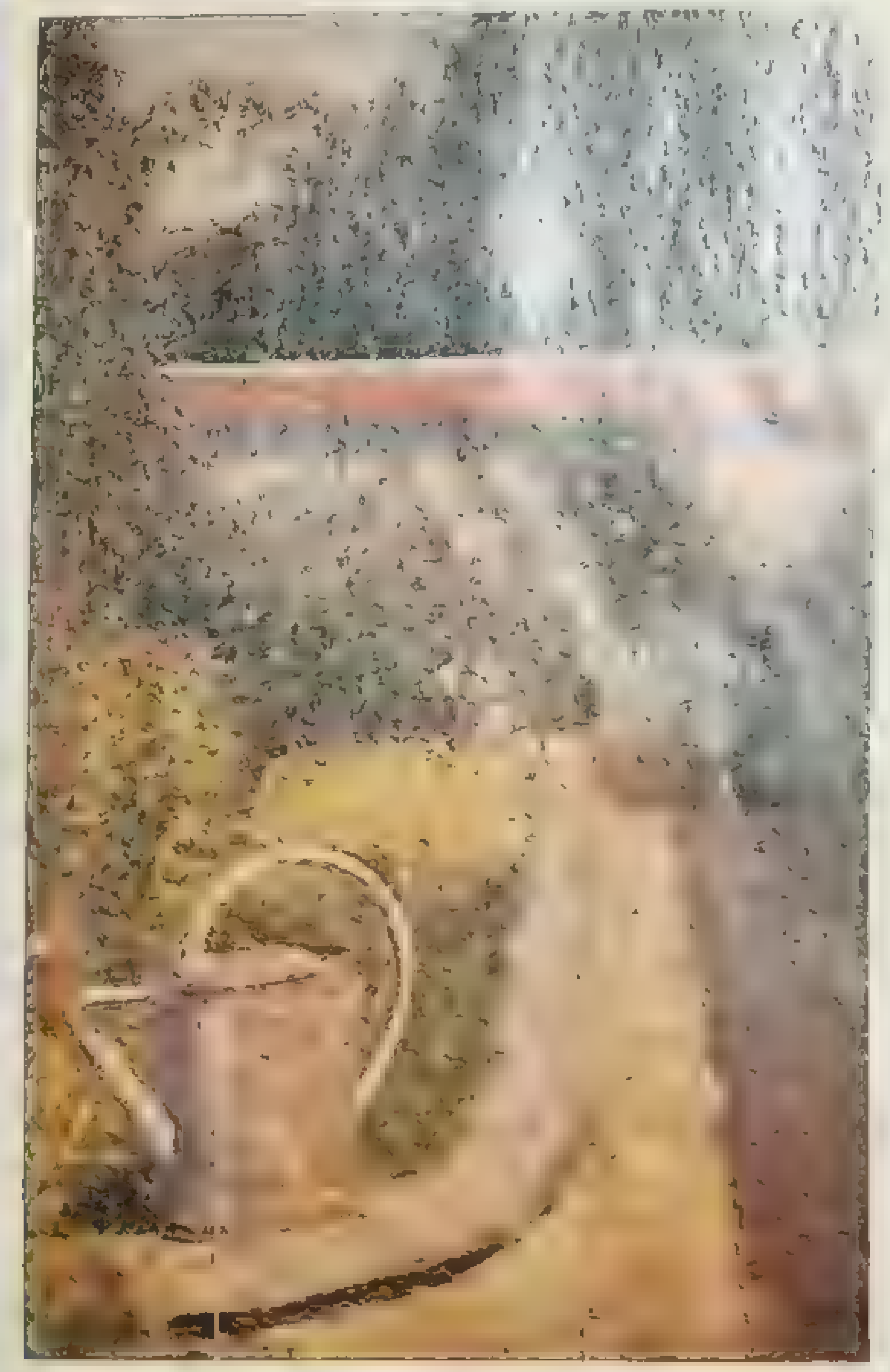

Zonele deschise din lumină și cele mai întunecate din umbră, redate în aceeași gamă tonală, redau curbura corpului și a vârfului stropitorii.

Poteca dreaptă conduce privirea spre centrul picturii, în direcția zidului din fundal; acesta din urmă este delimitat în mod evident de o linie accentuată de țigle roșii.

9 ▼ Atenuează tonurile cu o nuanță de gri

Umple cu gri-mediu fundalul din spatele vasului mic și umbrele de dedesubt. Aplică această nuanță și peste verdele de Hooker din partea dreaptă a vasului mare, amestecând culorile de pe vase pentru a tempera puțin tonurile. Aplică apoi câteva tușe pe capacul stropitorii, tulpina și ramurile plantei, dar și pe marginea vaselor.

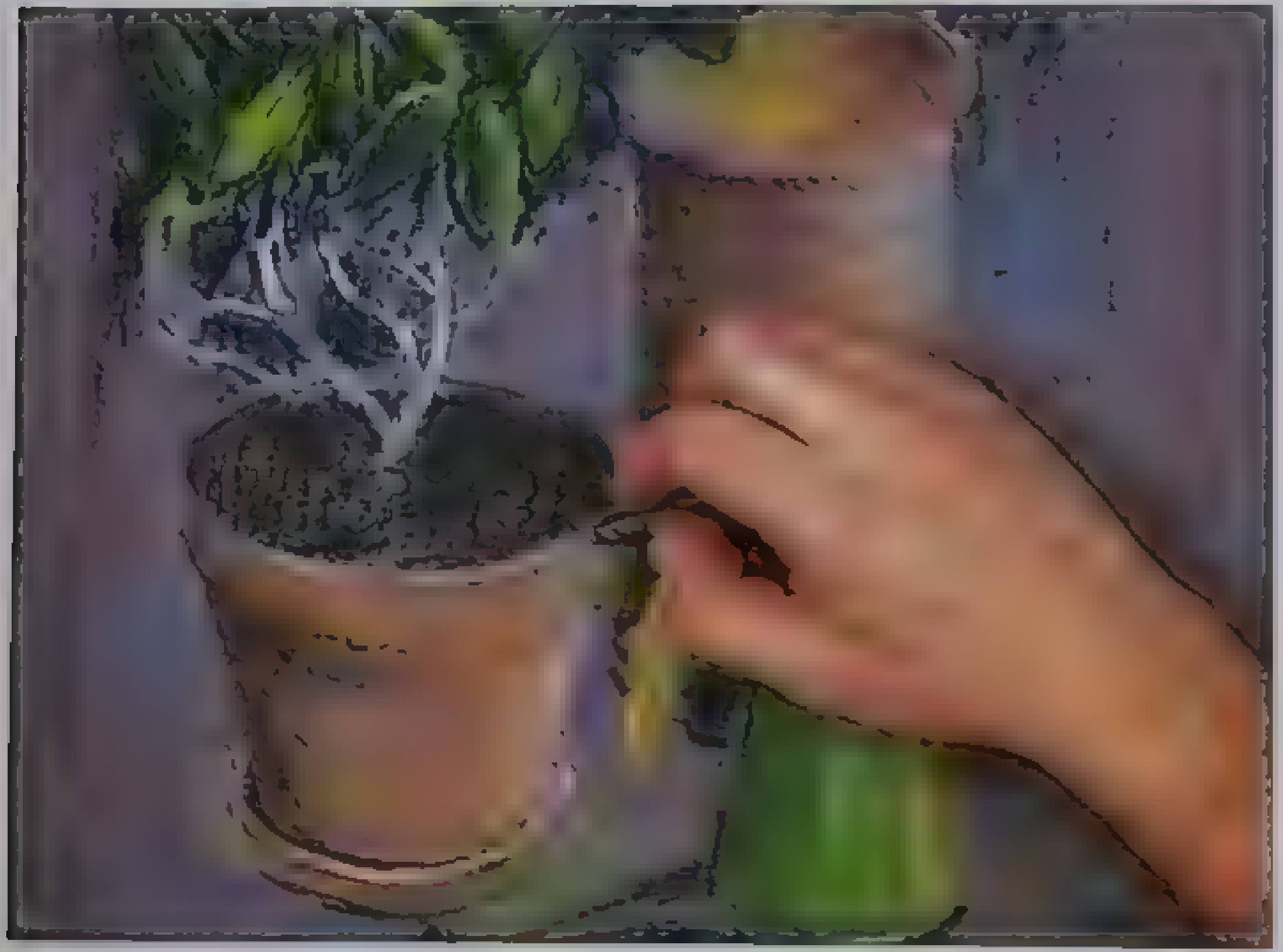

10 ▼ Dezvoltă tonurile

Folosește negru pentru umbrele dalelor de pe pavimentul din teracotă și pentru zonele în care acestea se îmbină. Trasează câteva umbre precise sub marginea vaselor. Aplică tușe de gri deasupra umbrelor negre, apoi amestecă albul cu culoarea din prim-plan și din planul intermediar pentru a deschide nuanța dalelor. Folosește un ton mai cald de ocru-galben pentru zonele de îmbinare dintre dale și pentru umbrele din jur. În cele din urmă, adaugă mânerul lateral al stropitorii în nuanțe de verde de Hooker, galben și negru.

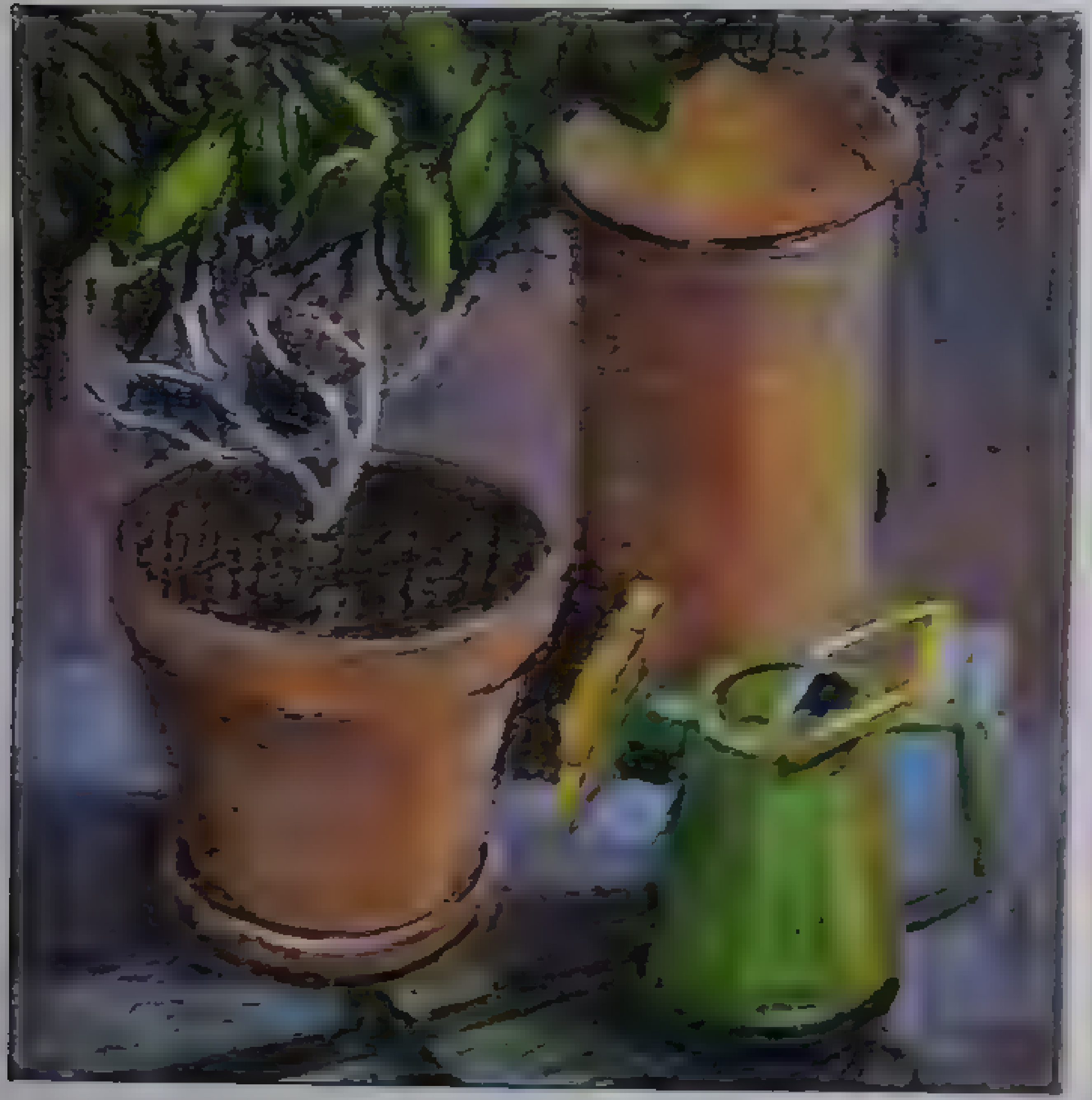

UN PAS ÎNAINTE

În acest moment, lucrarea este în cea mai mare parte încheiată, însă, dacă vrei, mai poți lucra puțin pentru a o îmbunătăți. Adăugând roșu de cadmiu pe frunze și vase, poți da mai multă unitate compoziției. Tușa finală constă în atenuarea nuanței de galben a frunzelor, astfel încât planta să pară că se retrage în mare parte spre fundal.

11 ▼ Adaugă umbrele stropitorii

Pentru umbra din dreapta stropitorii folosește câteva tușe de ocru-galben. Pavimentul este umed, de aceea este recomandat să aplici albastru-ceruleum ca bază a umbrei, ulterior adăugând o nuanță de albastru sub mâner, care să sugereze efectul de umezire

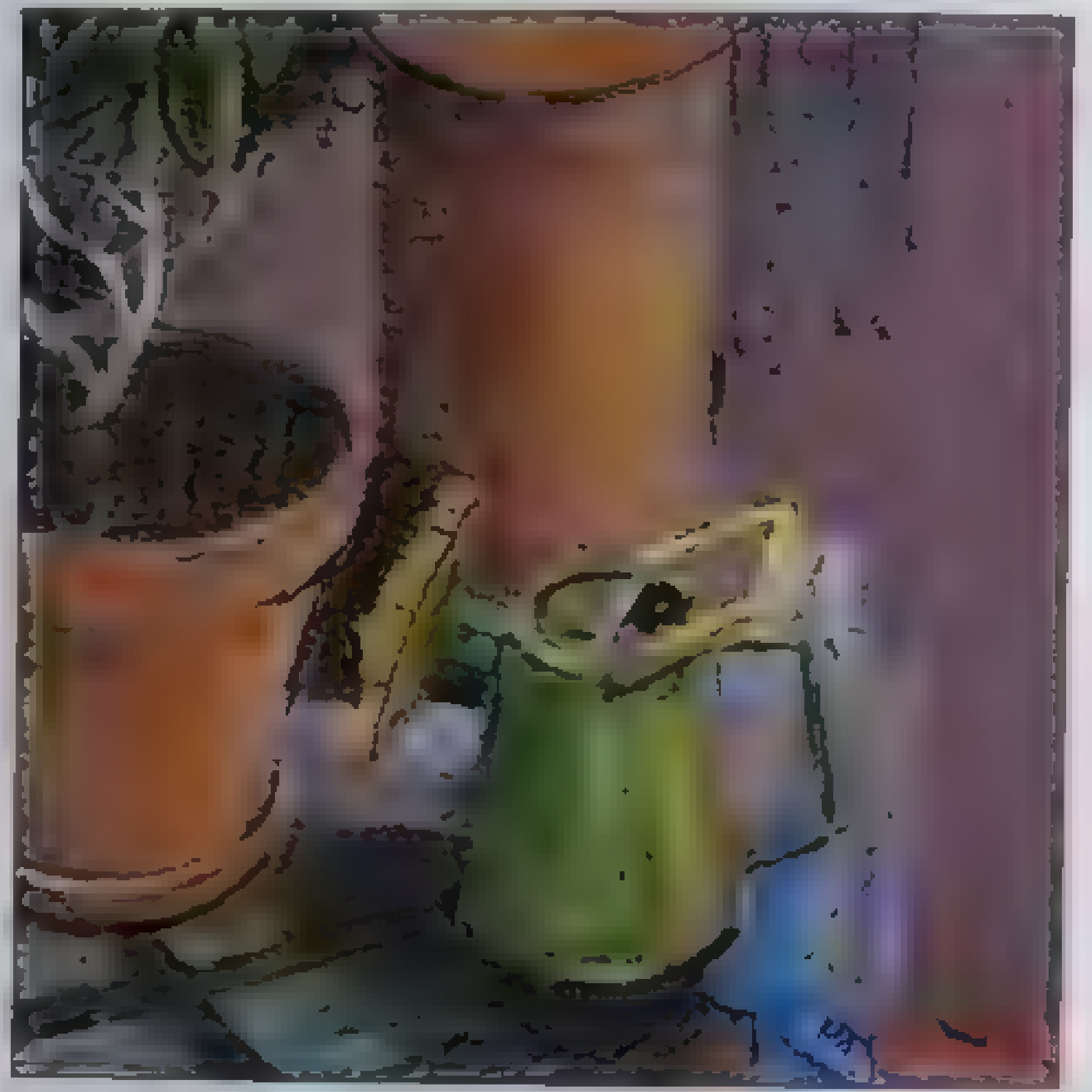

SOLUȚII ISTEȚE

PENTRU A ÎNDEPĂRTA CULORILE

Dacă se întâmplă să aplici o culoare greșită în timp ce lucrezi sau dacă nu îți place nuanța, nu este nimic grav: poți elimina pigmentul nedorit cu un cutter. Răzuiește culoarea pe zone mici, până ajungi la stratul de [illegible]

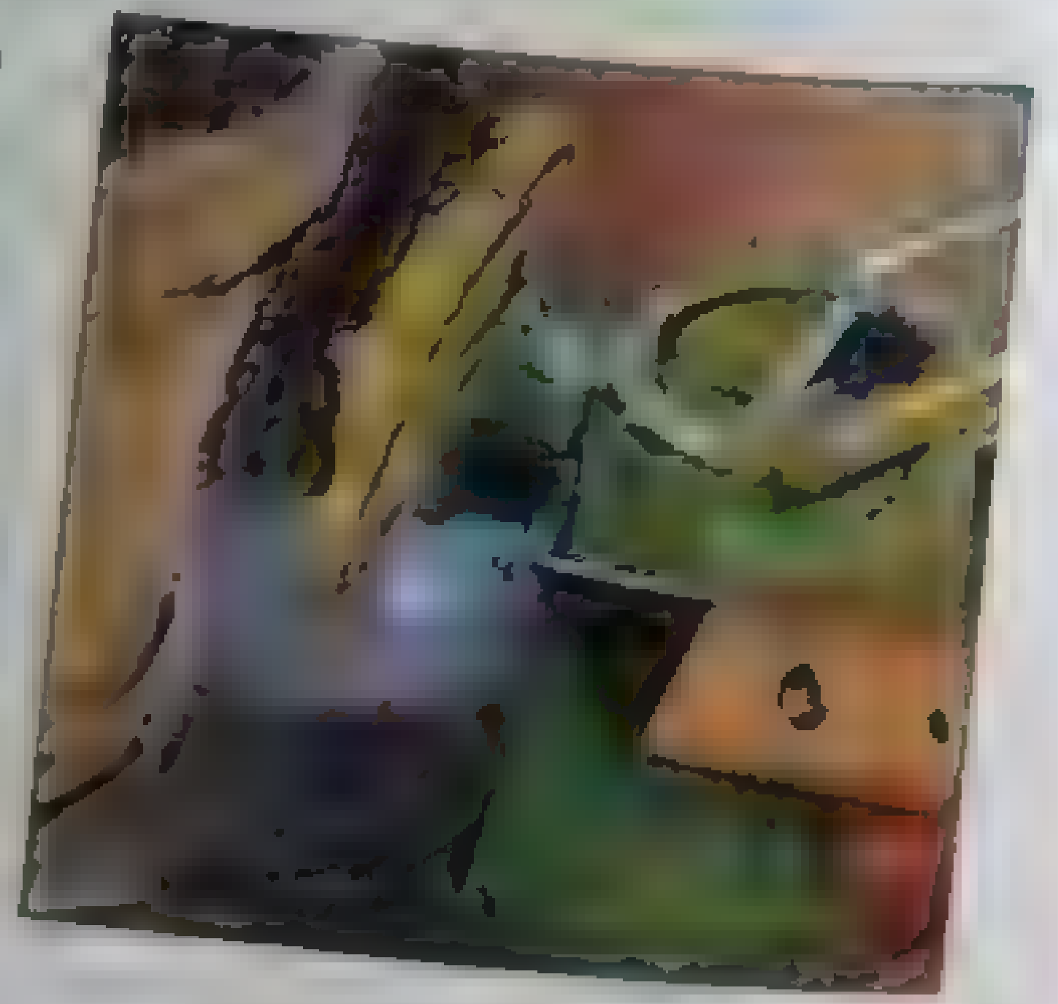

12 ◀ Accentuează zonele de lumină

Trasează cu negru umbra în interiorul mânerului lateral al stropitorii și adaugă o nuanță întunecată folosind verde de Hooker. Lucrează pe zonele descoperite ale stropitorii folosind albastru și câteva tușe de gri, pe care îl vei aplica, de asemenea, și pentru bază. Luminează puternic latura dreaptă și mânerul lateral, întâi cu galben apoi cu alb. Pentru a reda florile care apar printre frunze, folosește tușe mici și spontane de roșu de cadmiu. Adaugă această culoare și pe marginile vaselor

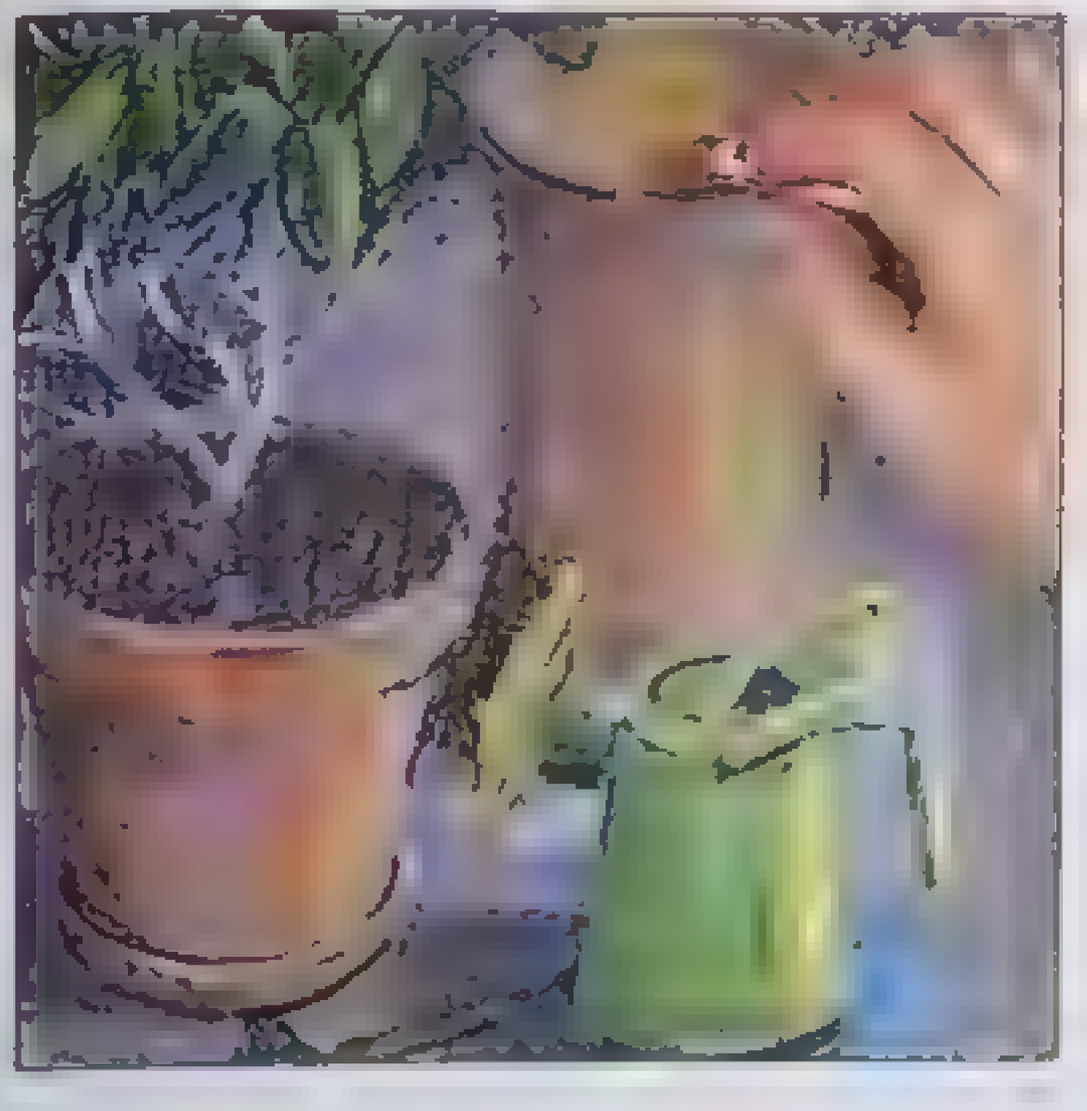

O LUCRARE COMPLETĂ

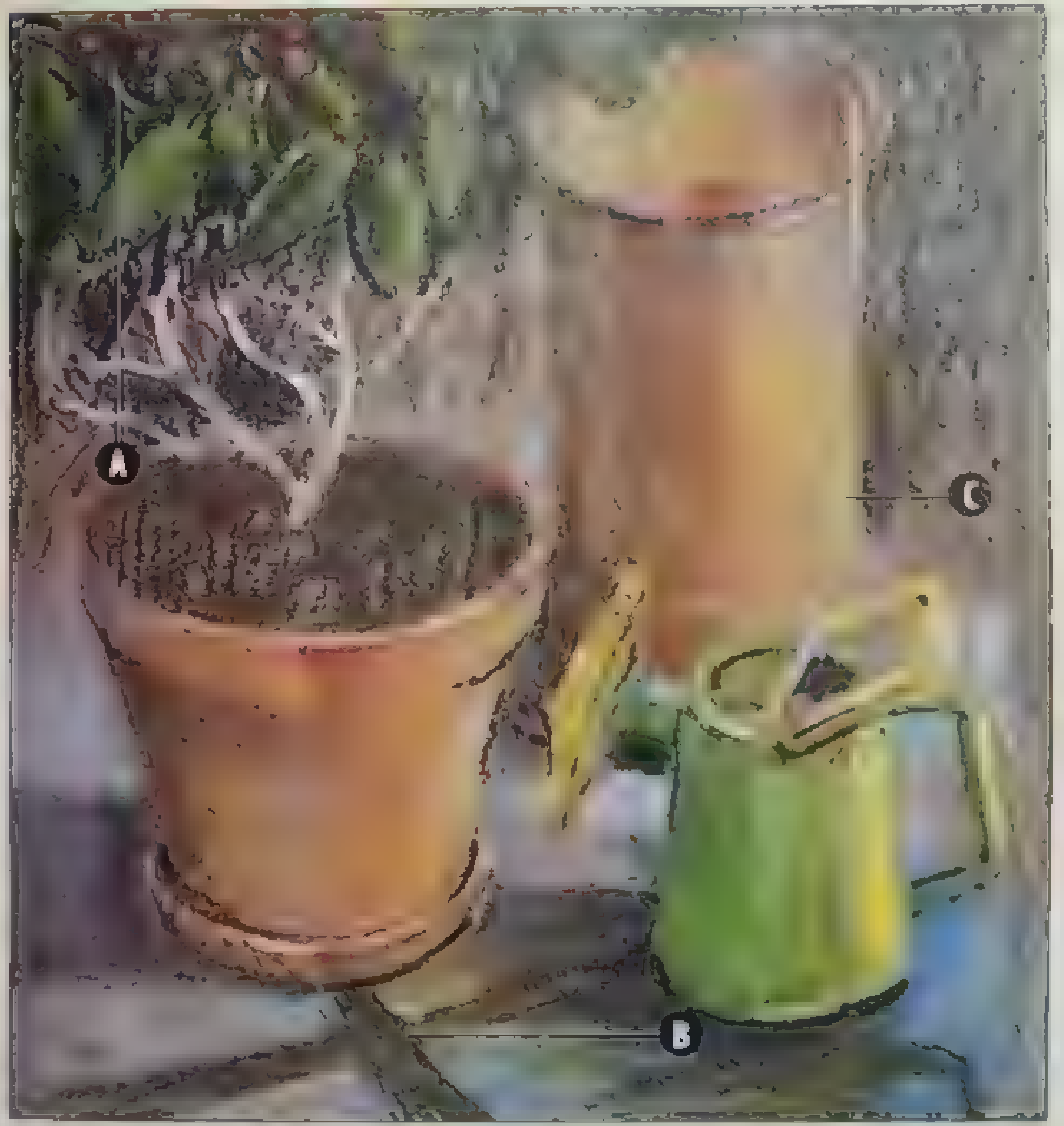

A Verde și roșu
Frunzele verzi (o culoare rece) creează un contrast cu teracota. Roșul de cadmiu (culoare caldă) dintre frunze și de pe vas face legătura între cele două elemente

B Mai multă profunzime
Perspectiva creată de rosturile dintre dale, cu umbrele lor accentuate, mărește efectul de profunzime al compoziției.

C Straturi de culoare
Culoarea densă aplicată în tușe curbe descriind teracota conferă un aspect grosier vaselor, creând astfel un contrast cu plasticul neted al stropitorii

13 [illegible]

folosind roșu [illegible] margi[illegible] Cu umb[illegible] ramuri pentru a accentua aspectul lemnului și adaugă umbre între partea superioară a vasului înalt și latura celui mic. Adaugă puțină umbră arsă și verde de Hooker pe partea dreaptă a fundalului. La final, atenuează galbenul viu de pe frunze cu o nuanță de verde-mușchi

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Învață cum să folosești pictura în ulei pentru a reda relieful accidentat al unui peisaj stâncos.

- Încearcă să reprezinți individual pietrele și bolovanii
- Capătă experiență folosind pensulele plate
- Învață să întinzi culoarea cu o spatulă și cu un *colour shaper*

Linia orizontului

Poziția liniei orizontului într-un peisaj are o influență decisivă asupra atmosferei compoziției. Evaluează-o întotdeauna cu atenție.

Linia orizontului definește proporția dintre cer și pământ, având un efect crucial asupra atmosferei și a ideii de spațiu dintr-un peisaj. Nu este nevoie de analize detaliate pentru a înțelege că ea reprezintă probabil cel mai important element într-un peisaj. Într-adevăr, dacă desenăm o linie orizontală pe un suport dreptunghiular, majoritatea oamenilor o va identifica drept linia orizontului.

Un orizont jos

Peisajele deschise și plate, precum câmpiile și pajiștile, sugerează imensitatea spațiului. Orizontul este larg și îndepărtat, iar cerul este foarte întins și dominant. Chiar și peisajele marine transmit un sentiment asemănător. În astfel de peisaje, putem observa furtuna care se apropie și umbrele norilor care avansează. Pentru a recrea această atmosferă în picturile tale, trebuie doar să plasezi orizontul în partea de jos a lucrării.

Forma pânzei influențează și ea atmosfera compoziției. Formatul dreptunghiular al vederii panoramice permite privitorului să se miște în libertate dintr-o parte în alta și reprezintă, prin urmare, un format ideal pentru peisajele ample și deschise. Pentru lucrarea sa *Deauville*, 1893, (a se vedea pagina 21 din numărul 13), Eugène Boudin a ales acest format și a plasat linia orizontului în partea de jos. Cerul este vast, iar norii și oamenii de pe plajă dispar spre linia orizontului, dând lucrării un aer amplu și aerisit.

Prin contrast, privește lucrarea *Plopi pe malurile râului Epte* (la dreapta) de **Claude Monet** (1840–1926). Aici, artistul a îmbinat un orizont foarte jos cu formatul rectangular vertical. Trunchiurile înalte și zvelte ale plopilor și dispunerea lor într-o linie sinuoasă în zigzag ghidează ochiul privitorului înspre partea superioară a picturii. Punctul de vedere (adică poziția observatorului) constituie un alt aspect important al compoziției.

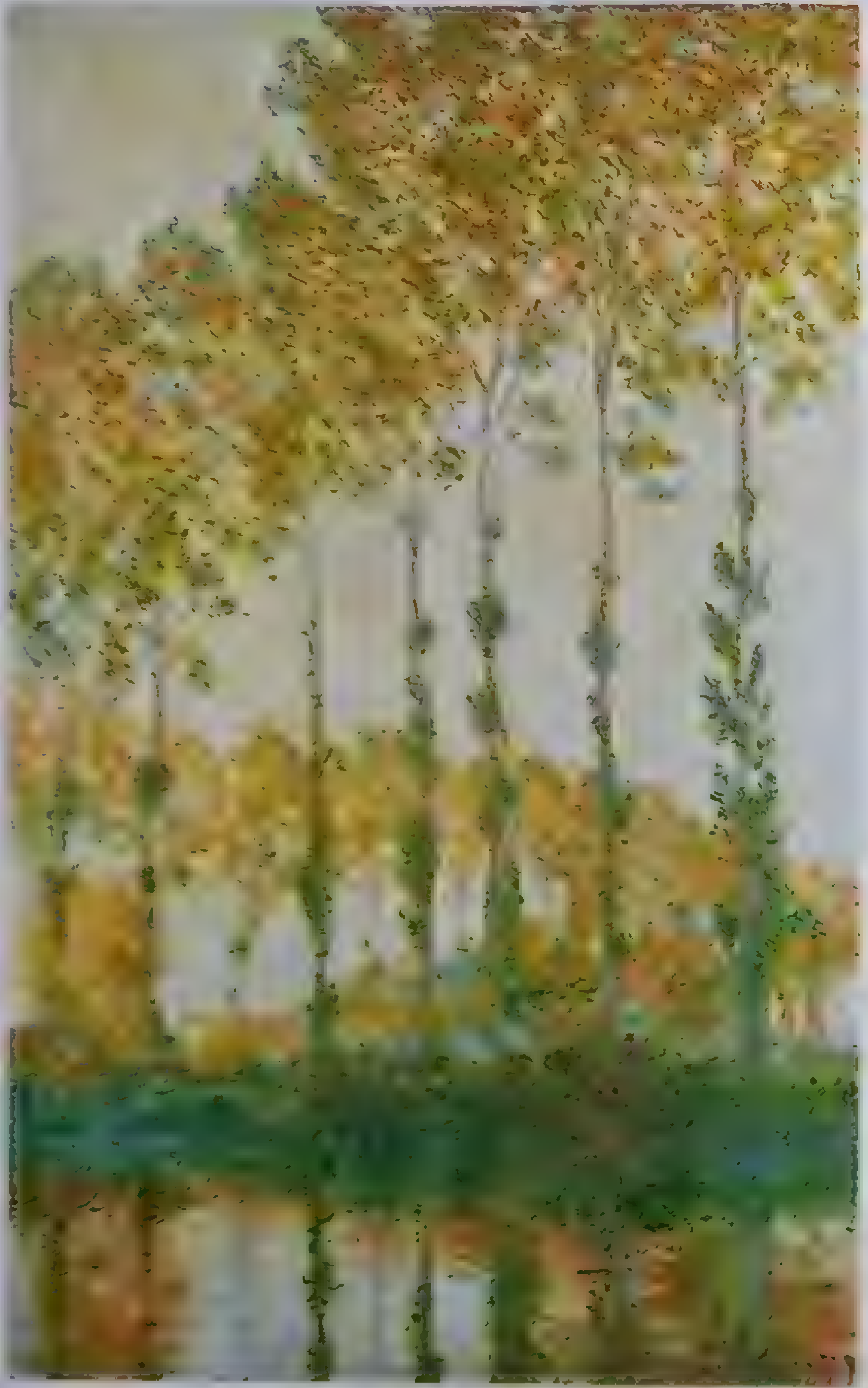

▲ *Plopi pe malurile râului Epte* (1891) a fost pictat de Claude Monet toamna culorile calde ale frunzelor subliniază curbele sinuoase care par să urmeze malul râului și să sporească senzația de profunzime a imaginii.

Dacă te afli la înălțime (deasupra unui perete, de exemplu), poți vedea mai departe decât dacă ai sta jos, iar orizontul îți pare mai îndepărtat. În acest caz, artistul a pictat dintr-o barcă, de aceea imaginea este dominată de cer și de copacii subțiri.

Un orizont înalt

Un orizont înalt însă lasă puțin spațiu pentru cer și creează un peisaj strâmt și mai degrabă intim. În natură, același efect poate fi observat în văile de munte; piscurile falnice stau deasupra ta, proiectând umbre lung și limitând vederea cerului. Peisajele cu copaci și păduri pot produce, de asemene această atmosferă ușor claustrofobă

În lucrarea *Podgoriile roșii din Arl* (de mai jos), Vincent Van (1853–1890) a ales un punct de veder trem de înalt, astfel încât să se poată serva ceea ce se întâmplă în vie. Un o zont înalt are tendința să aplati imaginea, iar artiștii profită de această racteristică pentru a crea picturi vii, aproa pe decorative. Van Gogh a sugerat, de ase menea, o aparentă ambiguitate a spațiului copacii și oamenii devin mai mici spre linia orizontului, în timp ce alte tehnici accentuează caracterul plat al suprafeței: culorile luminoase, contururile marcate și tușele de pensulă viguroase, care nu se schimbă odată cu distanța

EXERSEAZĂ LINIA ORIZONTULUI

Orizontul reprezintă doar un aspect de geometrie internă într-un peisaj. Efectul final al compoziției depinde de modul în care organizezi celelalte elemente: spațiul, tonalitatea, culoarea și formatul. Alege un peisaj și realizează niște schițe pregătitoare rapide, plasând orizontul la înălțimi diferite. Vei descoperi că fiecare soluție necesită o geometrie internă diferită și produce rezultate caracteristice.

Dacă plasezi orizontul în partea de jos pictezi un cer furtunos, pictura va părea [illegible] și pictura [illegible] avansa

- Desenează o cărare sau un râu sinuos pentru a conduce privirea observatorului spre orizont și pentru a crea o senzație imediată de profunzime.
- Încearcă să plasezi orizontul exact la mij spune că această tehnică este „greșit o imagine simetrică și regulată po banală, însă poate căpăta o sem

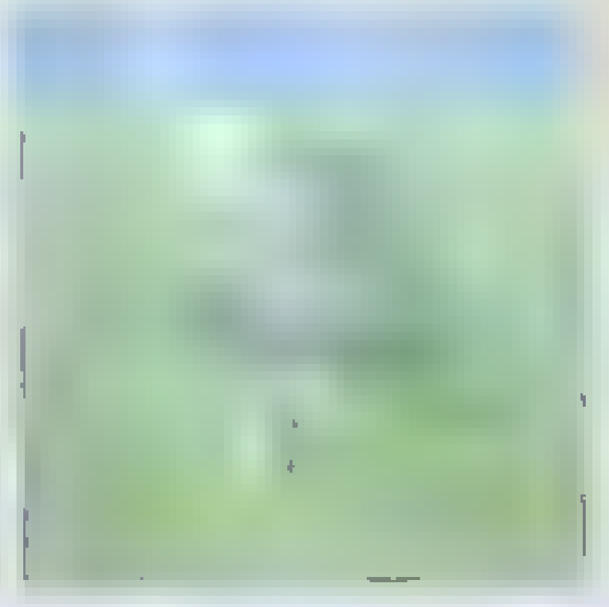

Orizontul central poate fi nefiresc de stabil, dar tocmai echilibrul tonal dintre părți sporește dinamismul.

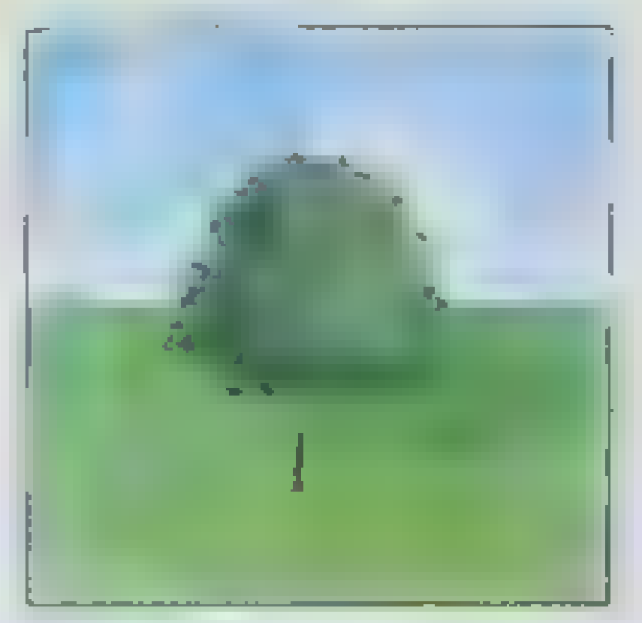

Un o [illegible] o se

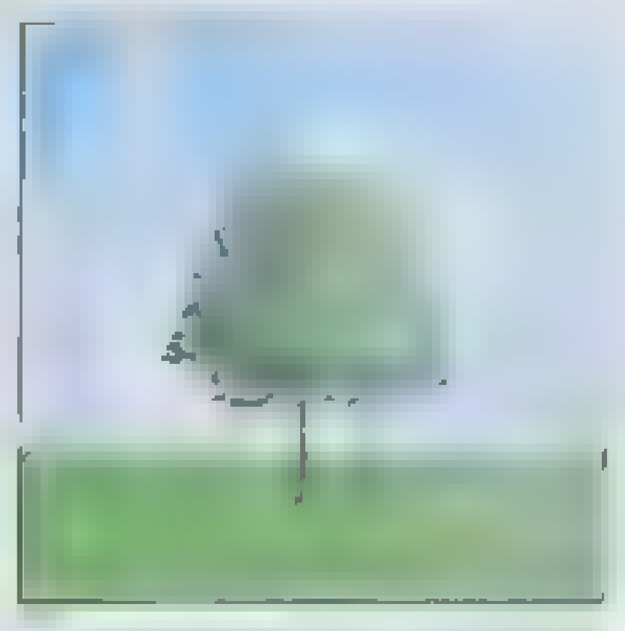

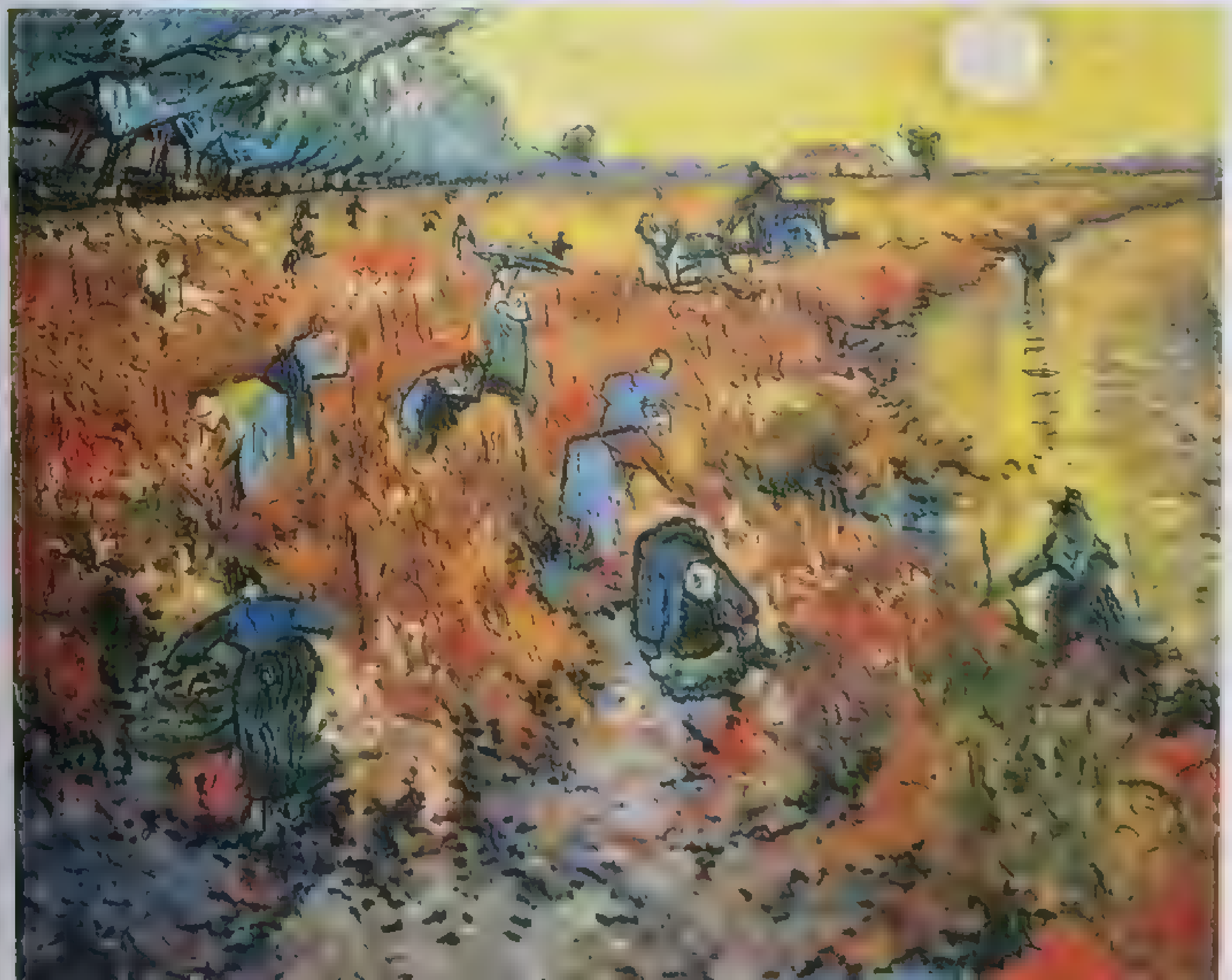

◀ Orizontul înalt abordat de Van Gogh în lucrarea *Podgoriile roșii din Arles* (1888) creează spațiul ideal pentru a picta un peisaj scufundat în nuanțele roșietice, oranj și aurii ale apusului de soare.

Un paspartu din carton

Învață cum să creezi un paspartu din carton care să încadreze o acuarelă simplă florală, transformând-o într-o imagine plăcută și plină de viață.

Un paspartu (passe-partout) decorativ pune în evidență un mic tablou, pregătindu-l pentru înrămare. La papetărie și în magazinele cu materiale de pictură poți găsi paspartuuri gata pregătite, cu decupaje centrale de diferite tipuri, de la cea mai normală formă pătrată sau dreptunghiulară, până la cele mai neobișnuite, ovale sau triunghiulare. Cu toate acestea, este foarte ușor să-ți creezi singur un paspartu simplu și să îl decorezi în culori care să îți completeze perfect pictura.

Aici, am combinat o simplă acuarelă reprezentând floarea-soarelui sub formă de carte poștală cu un paspartu colorat. Orificiul circular din mijloc amintește de forma corolei, iar cele două benzi de verde delicat de pe marginile de sus și de jos sugerează culoarea grădinii. Pentru a picta floarea și pentru a pregăti un paspartu robust, am folosit hârtie de acuarelă groasă de 300 g/m², cu o suprafață ușor aspră.

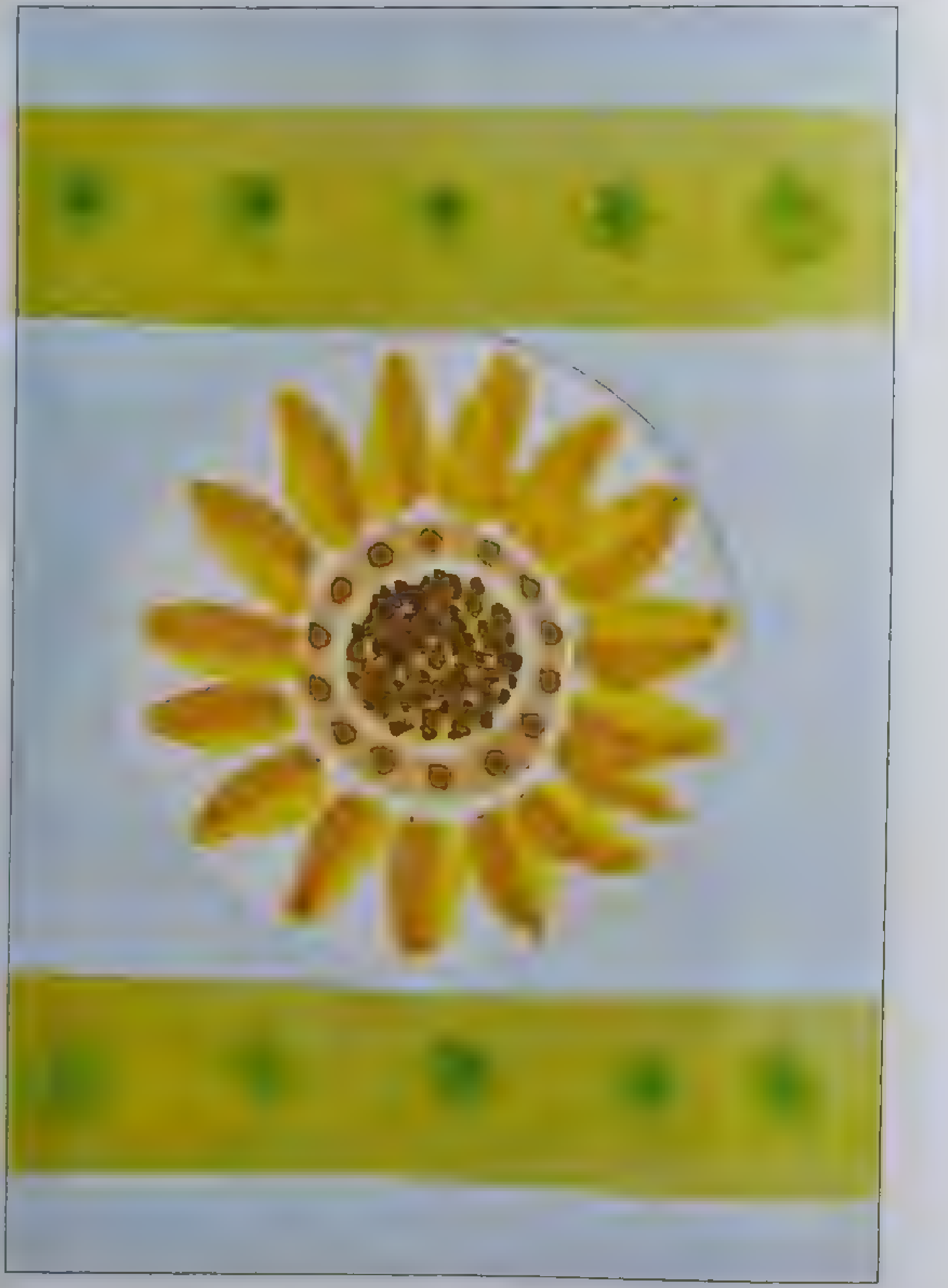

▲ Combinația plină de viață dintre floare și paspartuul decorativ permite ca lucrarea să poată fi prezentată atât ca o pictură, cât și ca o carte poștală.

MATERIALE

- Hârtie de acuarelă de 300 g/m²
- O riglă și un creion
- Un cutter și o bucată de linoleum
- Un compas
- 5 acuarele: lac purpuriu (stacojiu), albastru-ultramarin, galben de cadmiu, albastru-ceruleum, verde-frunză
- O pensulă rotundă nr. 5
- Bucăți de hârtie
- O pensulă plată de 12 mm

1 ▶ Taie hârtia
Pune hârtia de acuarelă pe bucata de linoleum și taie cu cutter-ul două dreptunghiuri de 15 x 10 cm. Folosind un compas, desenează ușor un cerc cu un diametru de 7,5 cm, exact în mijlocul celor două foi.

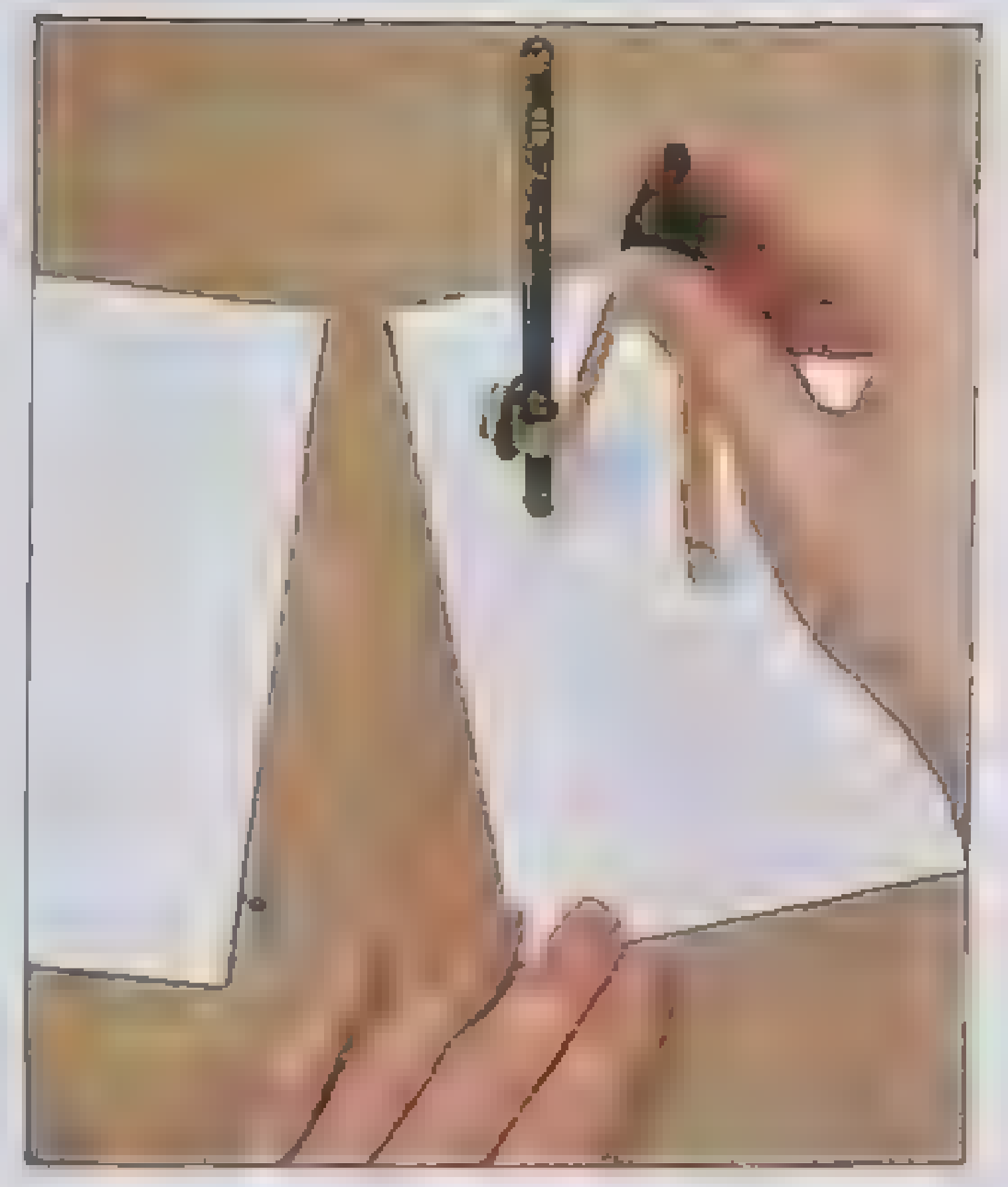

SOLUȚII ISTEȚE

ELIMINAREA CULORILOR ÎN EXCES

Dacă suprapui două culori pe o hârtie prea umedă, acestea s-ar putea amesteca. Dacă se întâmplă așa, poți elimina excesul de culoare folosind o pensulă ușor umezită și lăsând hârtia să se usuce puțin înainte de a încerca din nou

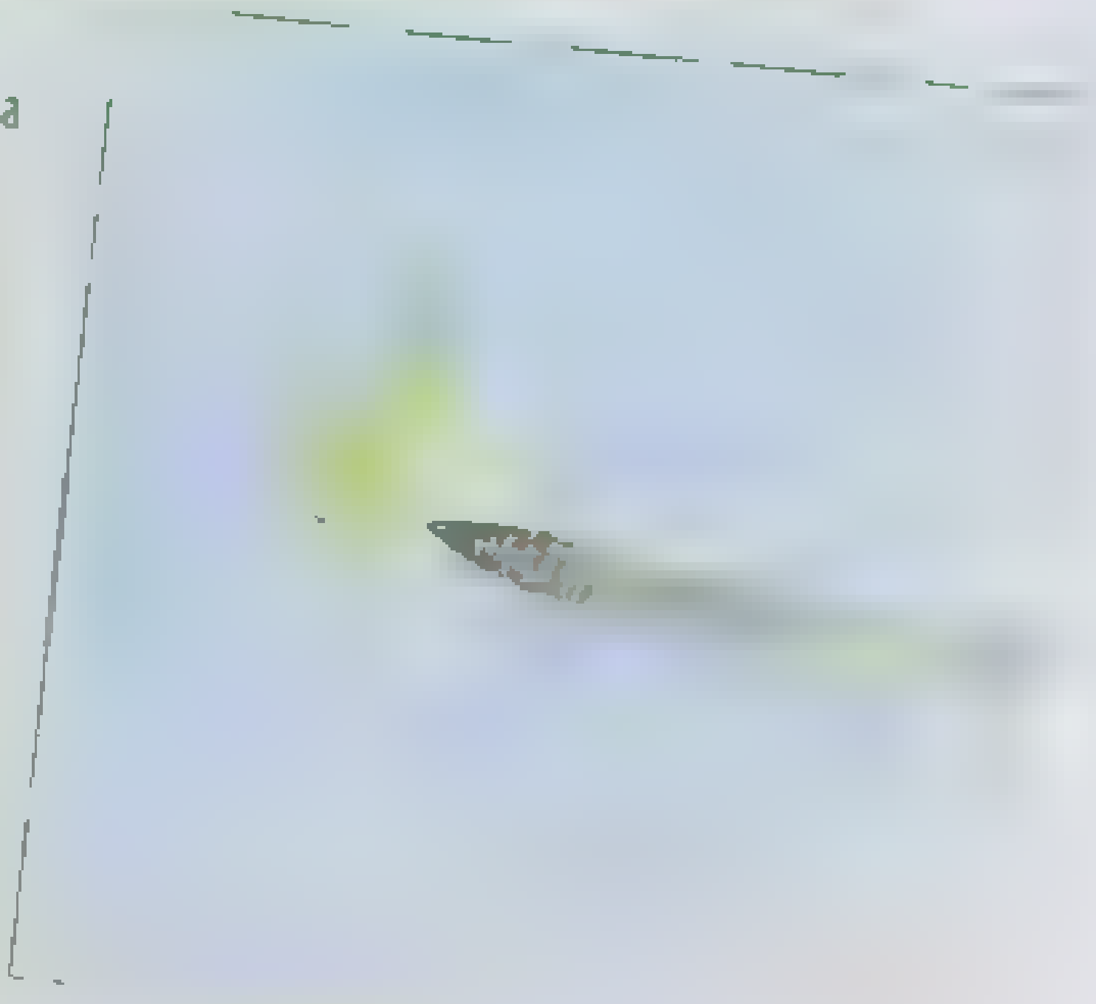

2 ▶ Desenează floarea
Din lac purpuriu, albastru-ultramarin și galben de cadmiu vei obține o nuanță de brun-pal. Cu pensula rotundă nr. 5, realizează un cerc în mijlocul unei flori desenate în creion. Colorează partea interioară cu un oranj șters, pregătit din galben și lac purpuriu.

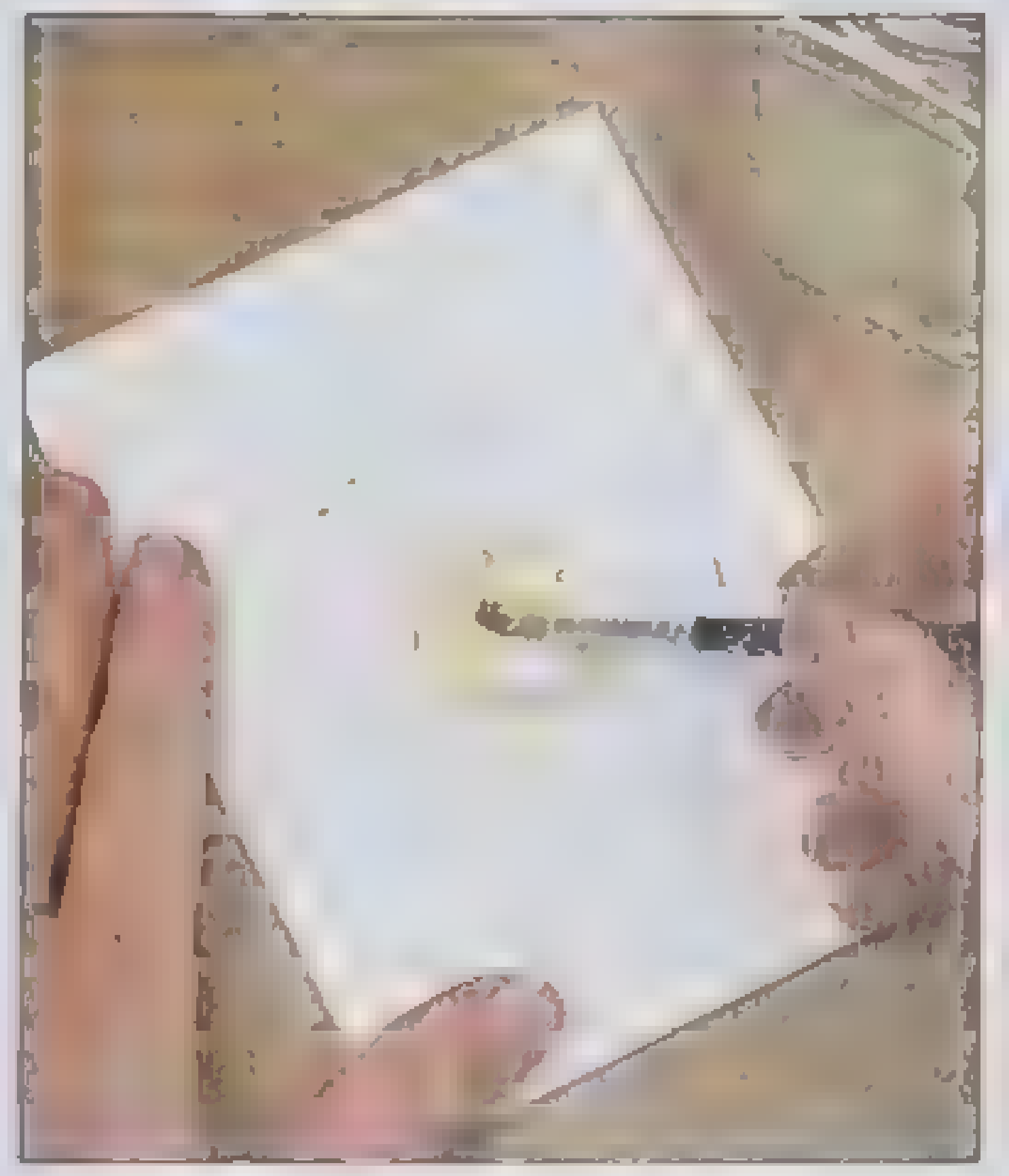

4 ▶ Pictează semințele florii
Pregătește o nuanță de brun mai dens și realizează niște pete în jurul cercului. Folosește o nuanță mai întunecată pentru punctele din centrul florii și adaugă alte pete de un verde-frunză amestecat cu puțin **albastru-ceruleum**
Pictează marginea fiecărei petale cu puțin oranj mai închis

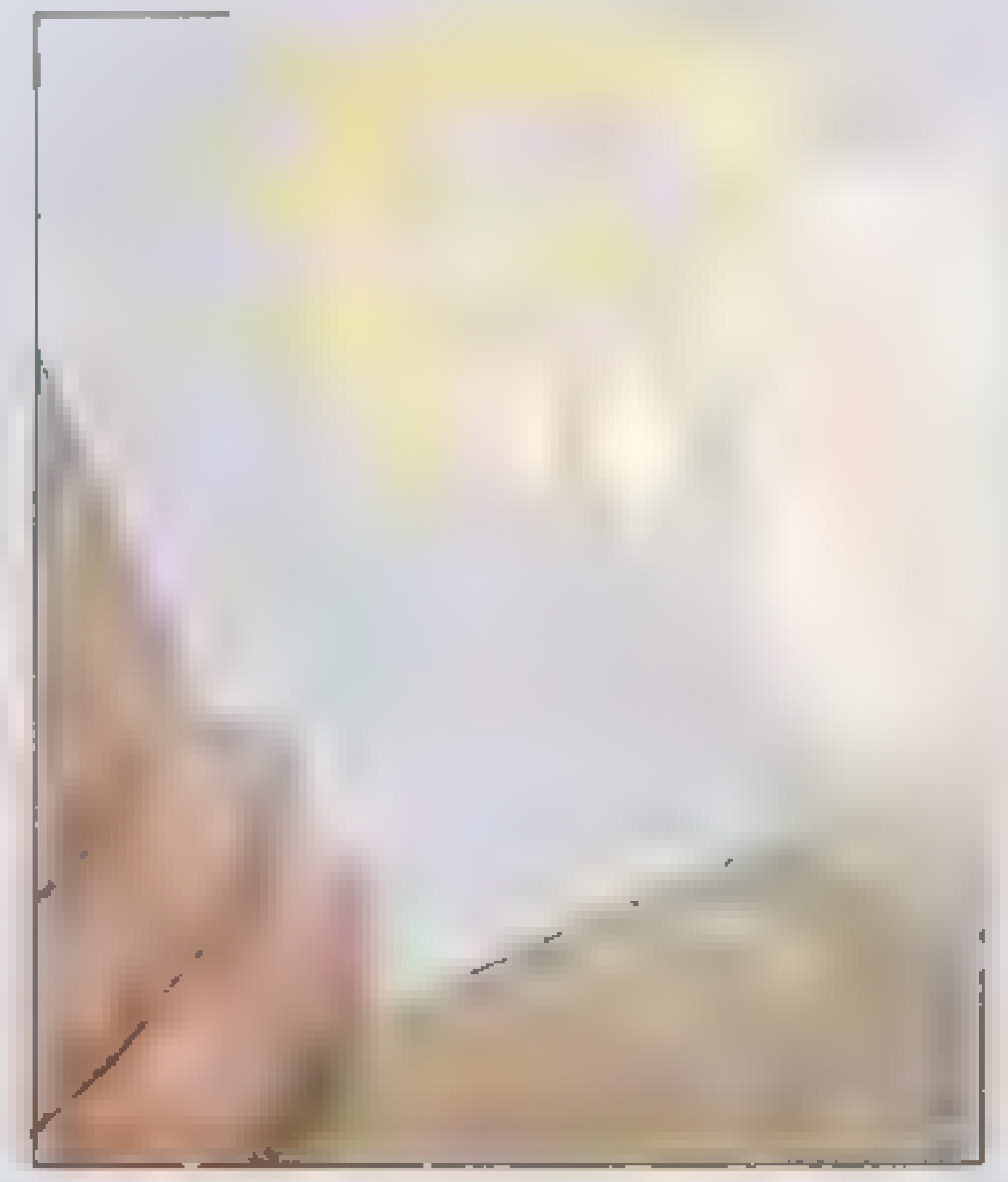

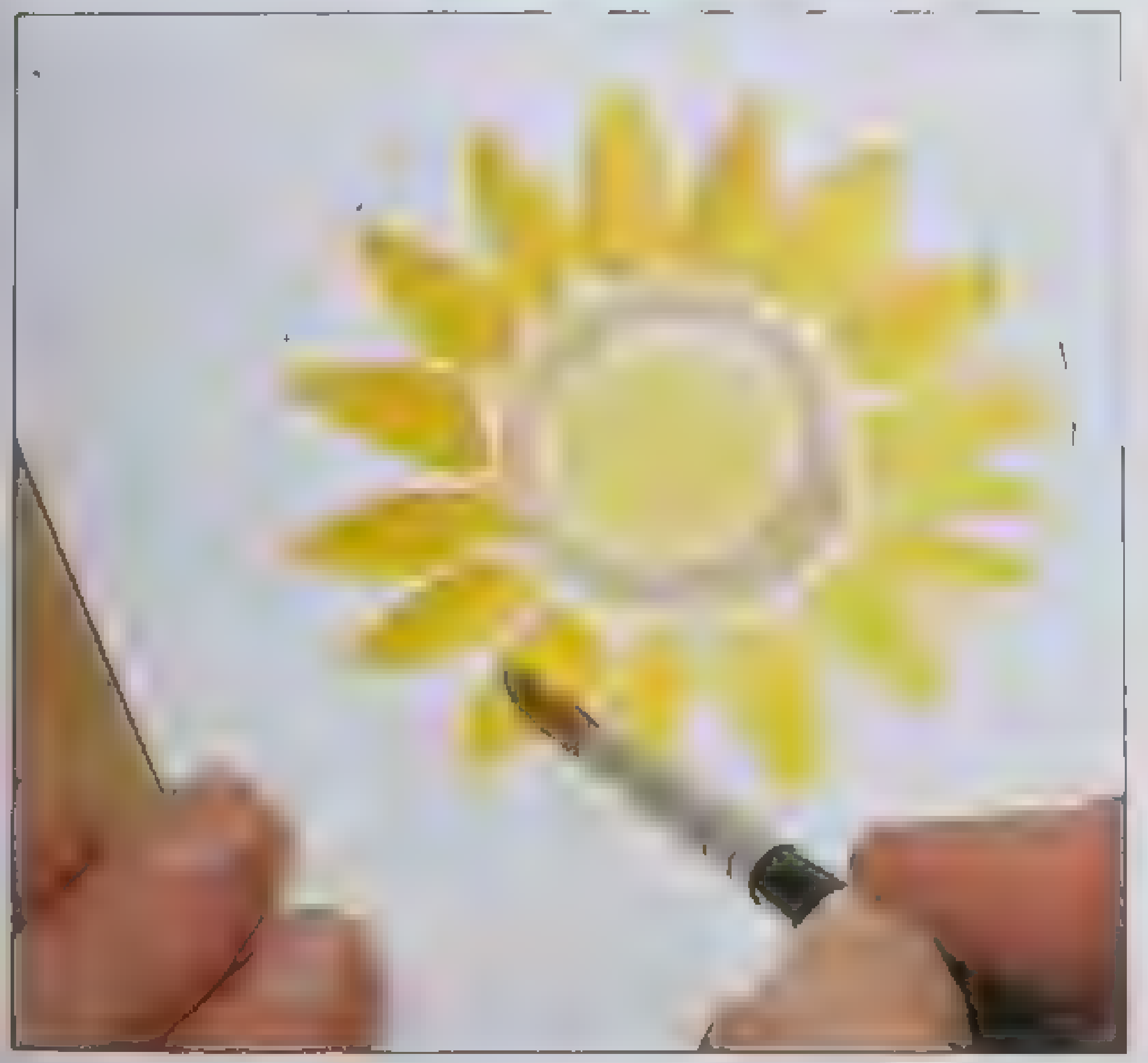

3 ▲ Pictează petalele
Înmoaie pensula în galben de cadmiu diluat și apasă pămătuful pe foaia de hârtie pentru a picta petalele din jurul cercului. Adaugă lacul purpuriu și întinde oranjul obținut pe marginile fiecărei petale.

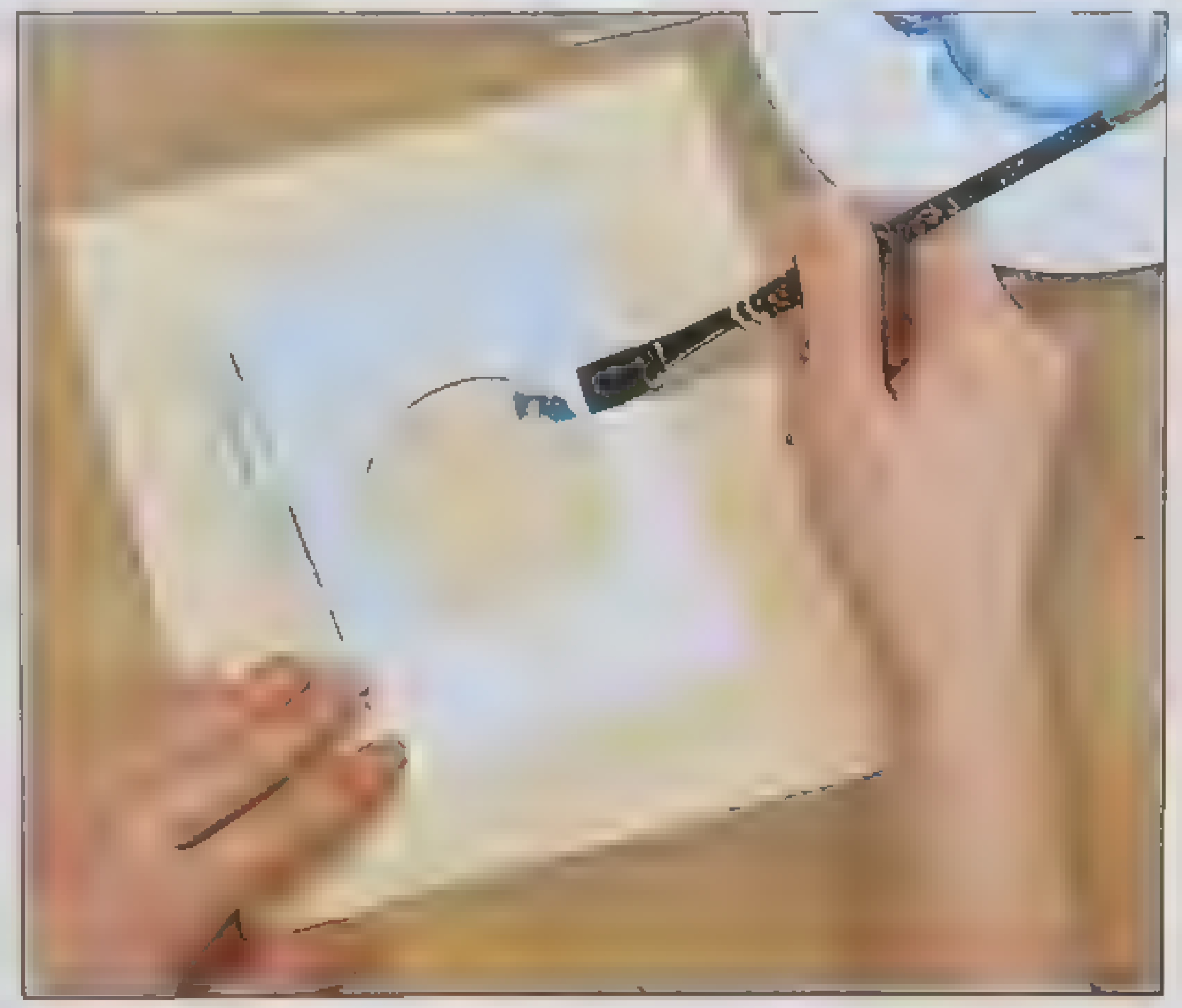

5 ▲ Pregătește și pictează paspartuul
Taie cercul de pe a doua bucată de hârtie. Înainte de a începe să lucrezi, protejează suprafața de sprijin cu ajutorul unor bucăți de hârtie. Cu pensula plată de 12 mm, pictează paspartuul utilizând acuarelă albastru-ceruleum diluată până la obținerea unei consistențe apoase.

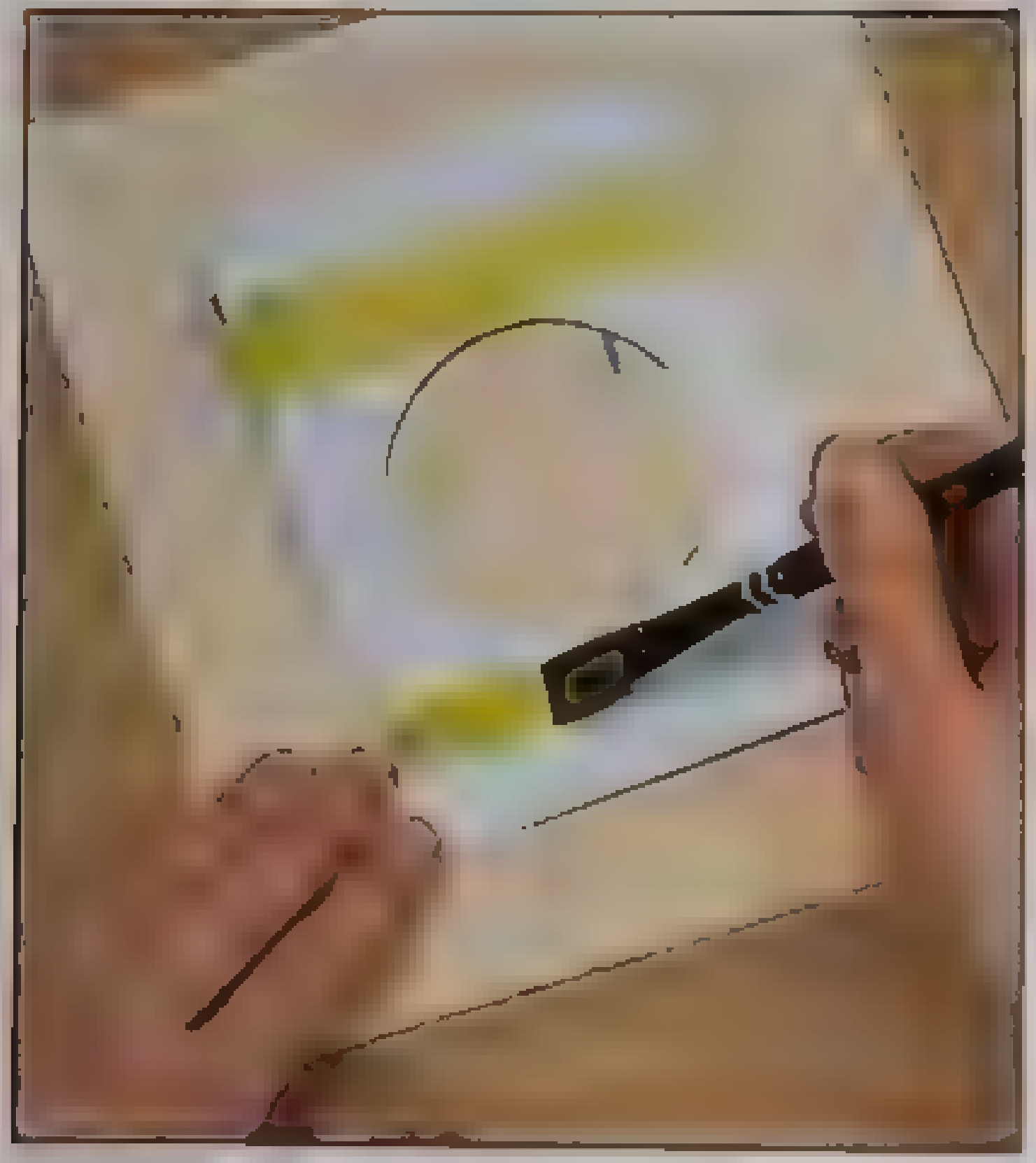

6 ▲ **Pictează cele două dungi**
Amestecă galben cu albastru până vei obține un verde mediu. Pe paspartuul încă umed, pictează cele două dungi.

7 ▼ **Adaugă punctele**
Pregătește rapid puțin verde-frunză diluat și realizează niște pete pe dungile încă umede, astfel încât aceste pete să se estompeze ușor. Când sunt aproape uscate, adaugă câte o nouă pată de un verde mai închis în centrul fiecăreia.

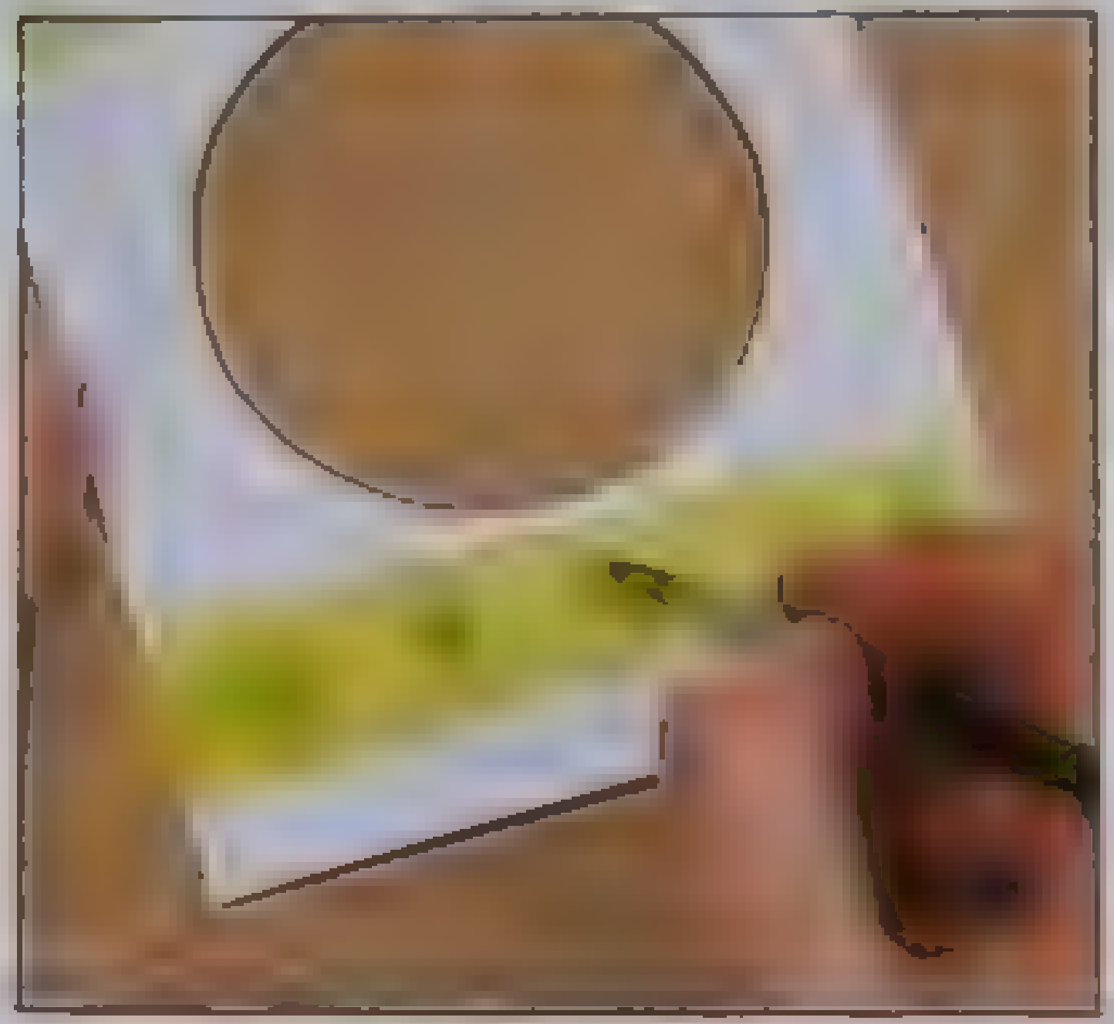

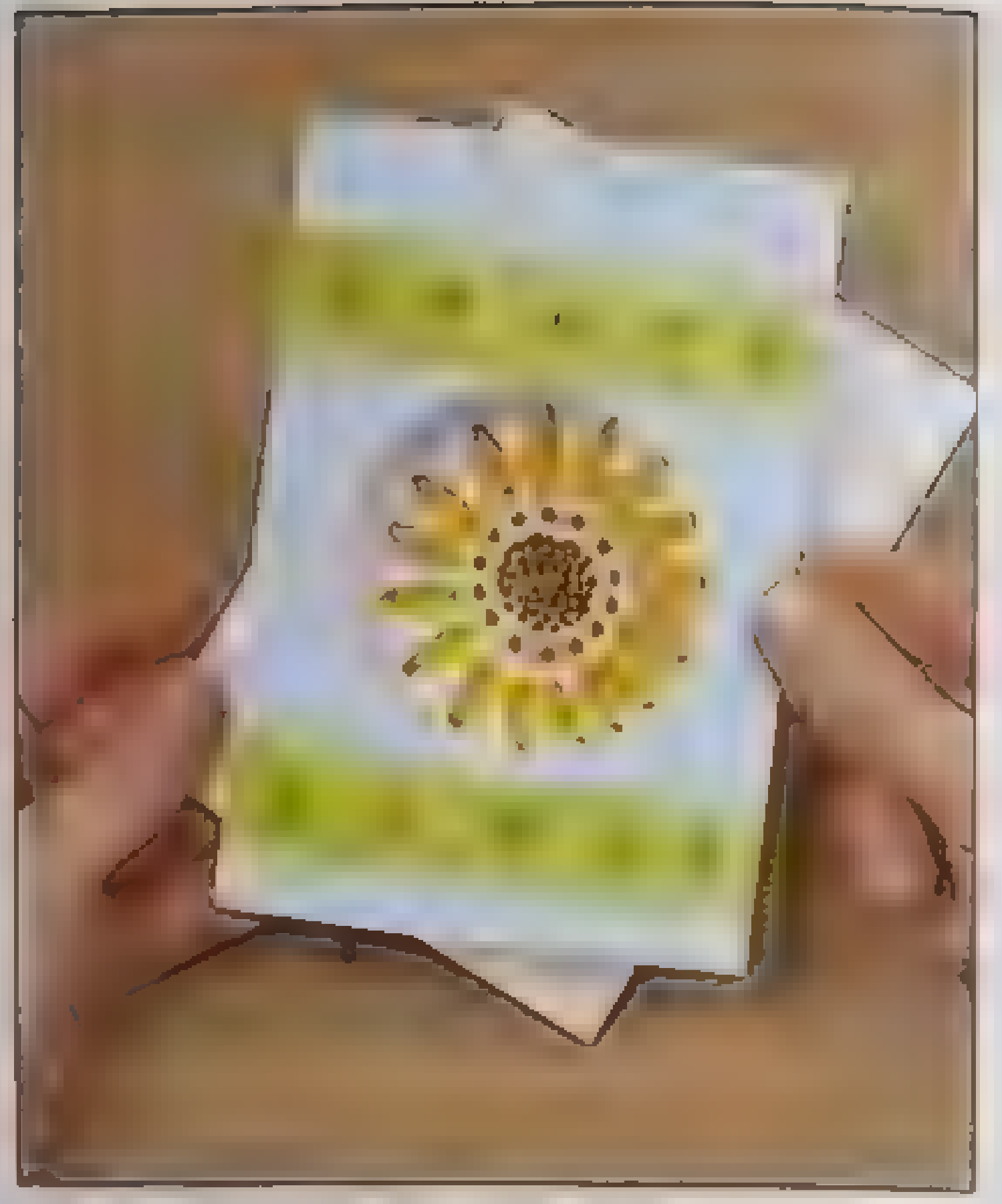

8 ▲ **Asamblează imaginea**
Lasă paspartuul să se usuce și așază-l peste imaginea florii.

O LUCRARE COMPLETĂ

A Deschidere circulară
Am ales în prealabil forma și mărimea deschiderii, astfel încât să se potrivească cu imaginea. În funcție de subiectul care urmează să fie înrămat, pot fi mai potrivite deschiderile pătrate, dreptunghiulare, ovale sau chiar triunghiulare

B Culori care se completează
Respectând tema naturală a imaginii, am pictat paspartuul cu straturi difuze de verde și albastru

C Dungi echilibrate
Dungile verzi și ample, pictate pe paspartu, echilibrează și încadrează forma circulară a motivului floral.

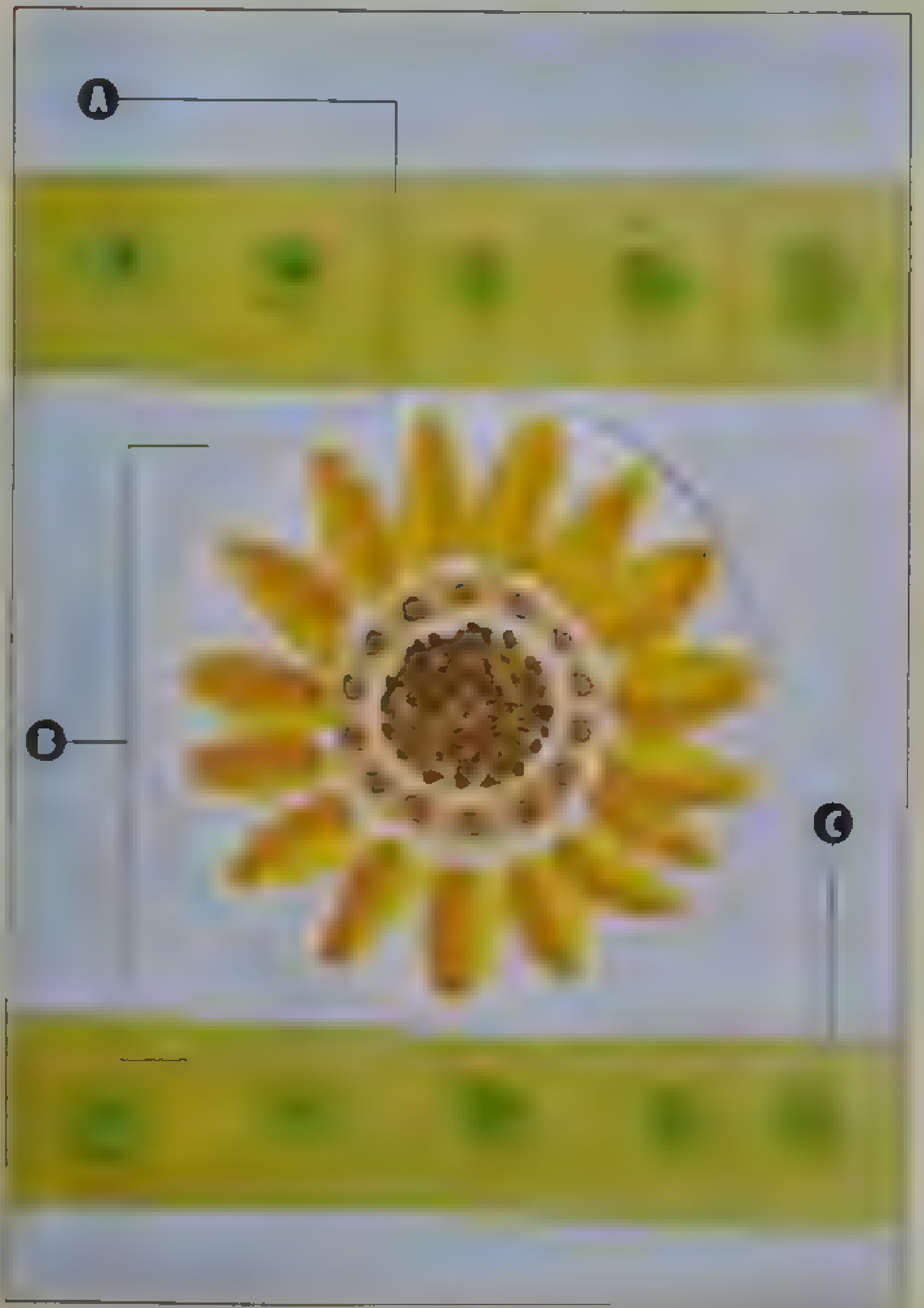

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

O imagine specială merită un cadru auriu minunat

- Învață să lucrezi cu foiță de aur transferabilă
- Imprimă un aspect „antic" unei rame vechi, lustruind-o frumos

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

Artă *fantasy*
Stil artistic contemporan favorizat de artiștii dedicați lucrului cu aerograful, caracterizat de reproducerea unor lumi imaginare, adesea descrise în culori luminoase și strălucitoare. Arta *fantasy* reprezintă adesea imagini derivate din mitologie, din science-fiction sau care trimit la un univers oniric. Totuși, acest curent își are rădăcinile în Antichitate: într-adevăr, întotdeauna artiștii au încercat să dea formă aspectelor spirituale ale existenței sau pur și simplu imaginarului propriu prin reprezentări simbolice. Primele forme artistice de acest tip pot fi regăsite în picturi, în decorațiunile sculpturilor, în modelele țesăturilor, pe tapiseriile și pe ceramica civilizațiilor din întreaga lume. Arta *fantasy* modernă este folosită în ilustrațiile cărților de basme, cum ar fi culegerile de legende și de povești sacre. Să ne gândim la clasicele desene ale lui John Tenniel (1820–1914) la aventurile lui Alice, scrise de Lewis Carroll: *Alice în Țara Minunilor* (1865) și *Prin oglindă* (1872). *Fantasy*, în special în țările anglo-saxone, este, de asemenea, un gen literar, iar mulți autori de romane fantastice și-au creat propriile ilustrații pentru cărți: de exemplu, *Hobbitul* de J.R.R. Tolkien. Poți găsi, de asemenea, exemple de **artă** *fantasy* pe copertele albumelor de rock progresiv, adică contestatar, din anii 1970, cum ar fi cele ale lui Roger Dean.

Albastru-ceruleum
Pigment permanent de culoarea cerului albastru strălucitor și rece, cu o palidă nuanță de verde, obținut prin încălzirea cobaltului și staniului sau a oxizilor de crom. După câteva încercări ale unor producători de pigmenți din secolulul al XVIII-lea, care voiau să prepare un lac albastru-cobalt, procesul a fost perfecționat abia în Germania, în 1805. Astăzi, substanța cea mai utilizată pe scară largă pentru albastru-ceruleum este zincatul de cobalt.

Conté
Material pentru desen, după numele lui Nicholas-Jacques Conté (1755–1805), om de știință francez care l-a inventat în secolul al XVIII-lea. Creioanele Conté sunt produse dintr-un amestec de grafit și argilă, iar proporțiile celor două sunt schimbate pentru a produce diferite grade de duritate. Arată precum creta, dar au mai multe grăsimi și, prin urmare, sunt mai puțin friabile. Se găsesc de obicei în culori calde de roșu, brun și negru sau într-o combinație dintre aceste tonuri.

Grafit
Varietate de carbon negru și gri; este gras la atingere, iar aplicat pe hârtie lasă o linie închisă la culoare. Puterea de acoperire a grafitului este cunoscută încă din Antichitate. În secolul al XVII-lea a fost folosit ca material de scris în bucăți mici, fixate de un băț. Abia un secol mai târziu, totuși, a fost pusă la punct formula cea mai potrivită care l-a făcut un instrument popular pentru desen. Grafitul a fost amestecat cu argilă: proporțiile exacte ale celor două elemente folosite pentru creioane au fost descoperite de către Conté în Franța, în 1795, și, independent, de Joseph Hardmuth, în Austria.

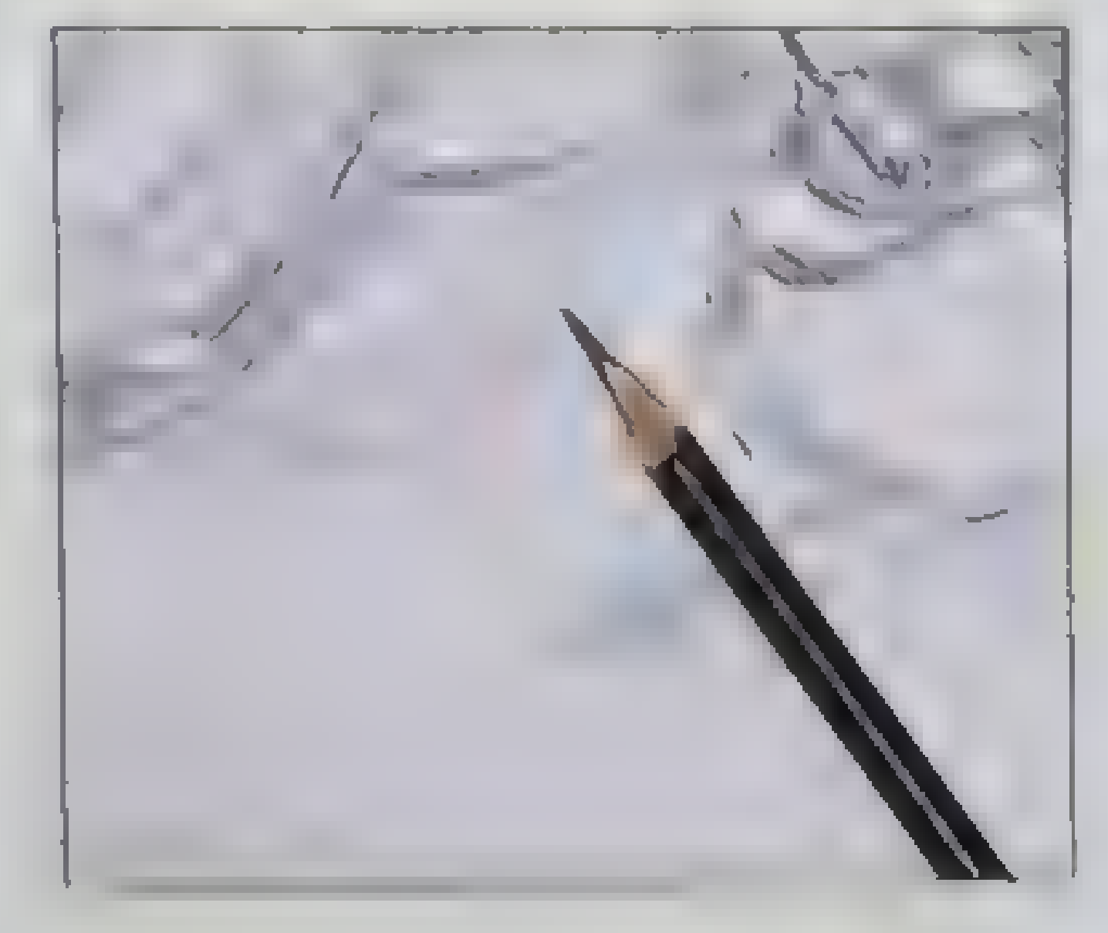

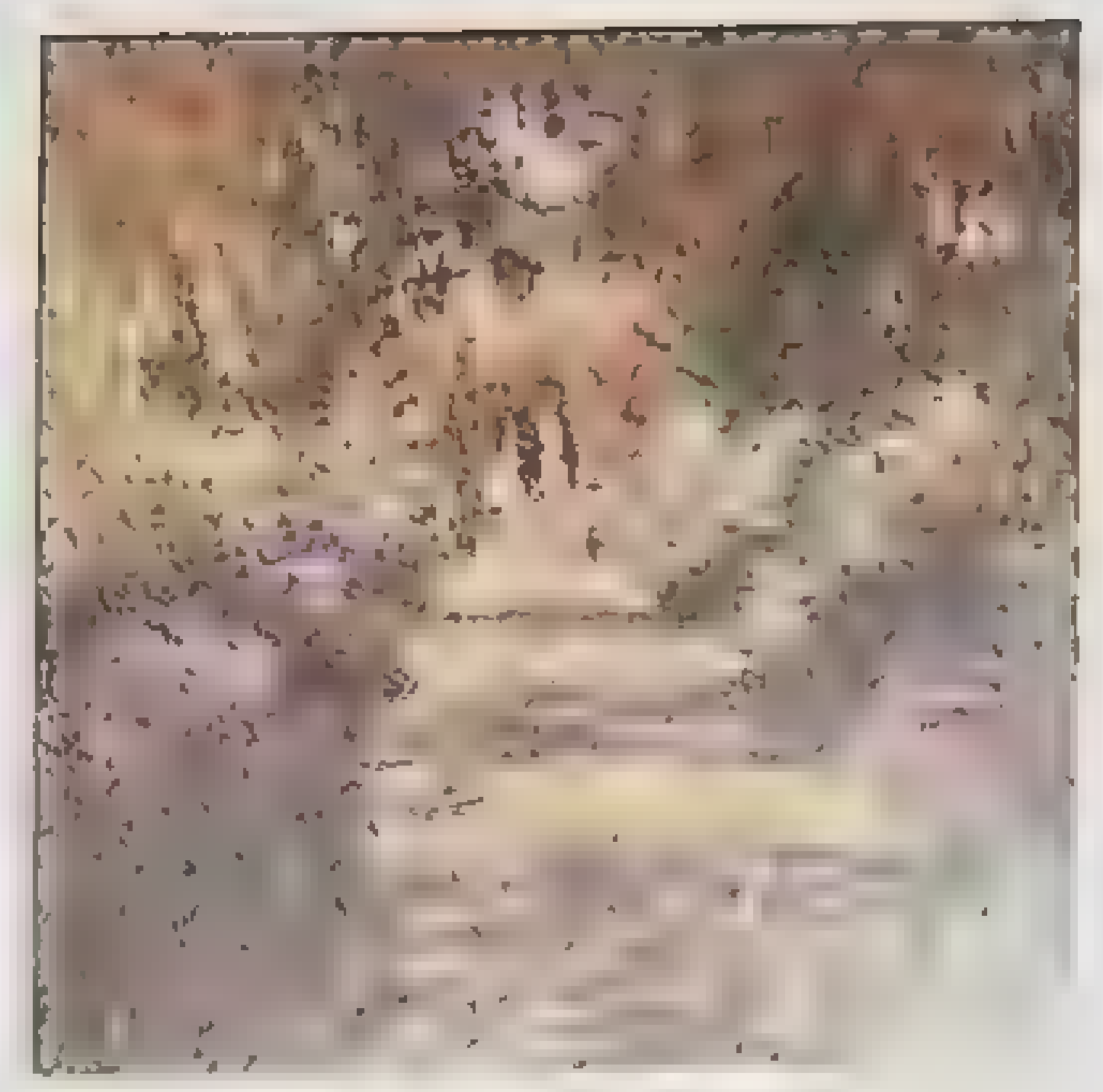

Claude MON[illegible]
Artist francez născut în [illegible] cut în Le Havre, unde, în [illegible] tâlnit pe Boud[illegible] „Glosar" di[illegible] inițiat în pic[illegible] *Impresi*[illegible] 1872, a d[illegible] [illegible] importan[illegible] studiul lum[illegible] schimbăto[illegible] servații amăn[illegible] serii de picturi temat[illegible] *Căpițele de fân* (1890–1892), [illegible] (1890–1892), *Catedrala din Rou*[illegible] (1892–1894) și *Nuferii* (1900–1926) Aceste studii au înregistrat transformarea unui subiect din natură sub variațiile luminii și ale vremii, fiind interesante mai ales pentru culorile lor strălucitoare. Această caracteristică a devenit tot mai importantă în ultimii ani de activitate a pictorului, când s-a ocupat de grădina creată la Giverny, în nordul Franței; în imaginea de mai sus vedem o potecă pictată în 1902. Deși cu vârsta și-a pierdut vederea, Monet a fost prolific și a continuat să picteze până la moarte.

Sanguină
Cretă sau pastel roșu-sângeriu, roșu-cărămiziu sau roșu-carnație sau chiar desenul realizat cu aceste nuanțe. Pigmentul este, de obicei, obținut din ipsos și argilă, conținând în principal oxid de fier. Sanguina este culoarea principală a creioanelor Conté. Aceasta a fost utilizată pe scară largă de către artiști din secolul al XV-lea și al XVI-lea precum Leonardo da Vinci, Michelangelo, Raphael, Andrea del Sarto. În desen este recomandată pentru reproducerea efectelor atmosferice și de volum.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI

Aplică diferite tehnici pentru redarea unei compoziții cu obiecte simple și elemente decorative.

ÎN AER LIBER

Pentru a picta un peisaj dezgolit și accidentat, sunt necesare tușe de pensulă puternice, geometrizate, care să redea suprafețele colțuroase ale rocilor și stâncilor.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: un creion 6B și o estompă.

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

15

TEHNICI
Creioane colorate pentru reprezentarea obiectelor decorative

SUBIECTE
Natură moartă cu dovleci pe hârtie de culoare ocru-deschis

INSTRUMENTE
Un creion 6B și o estompă

DeAGOSTINI

ISSN 1792 185 4
14

DeAGOSTINI

301.333.0

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

15

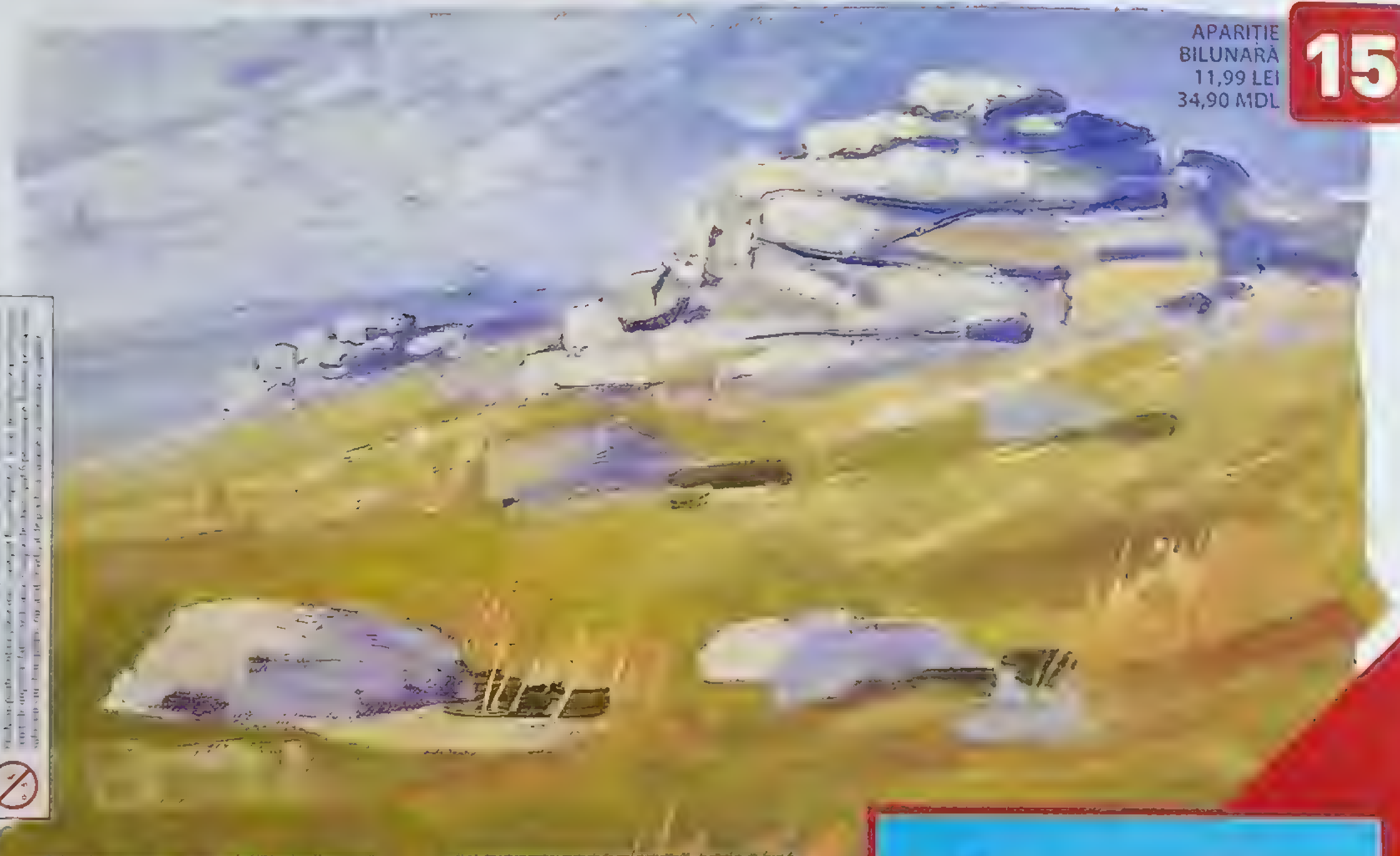

TEHNICI

Creioane colorate pentru reprezentarea obiectelor decorative

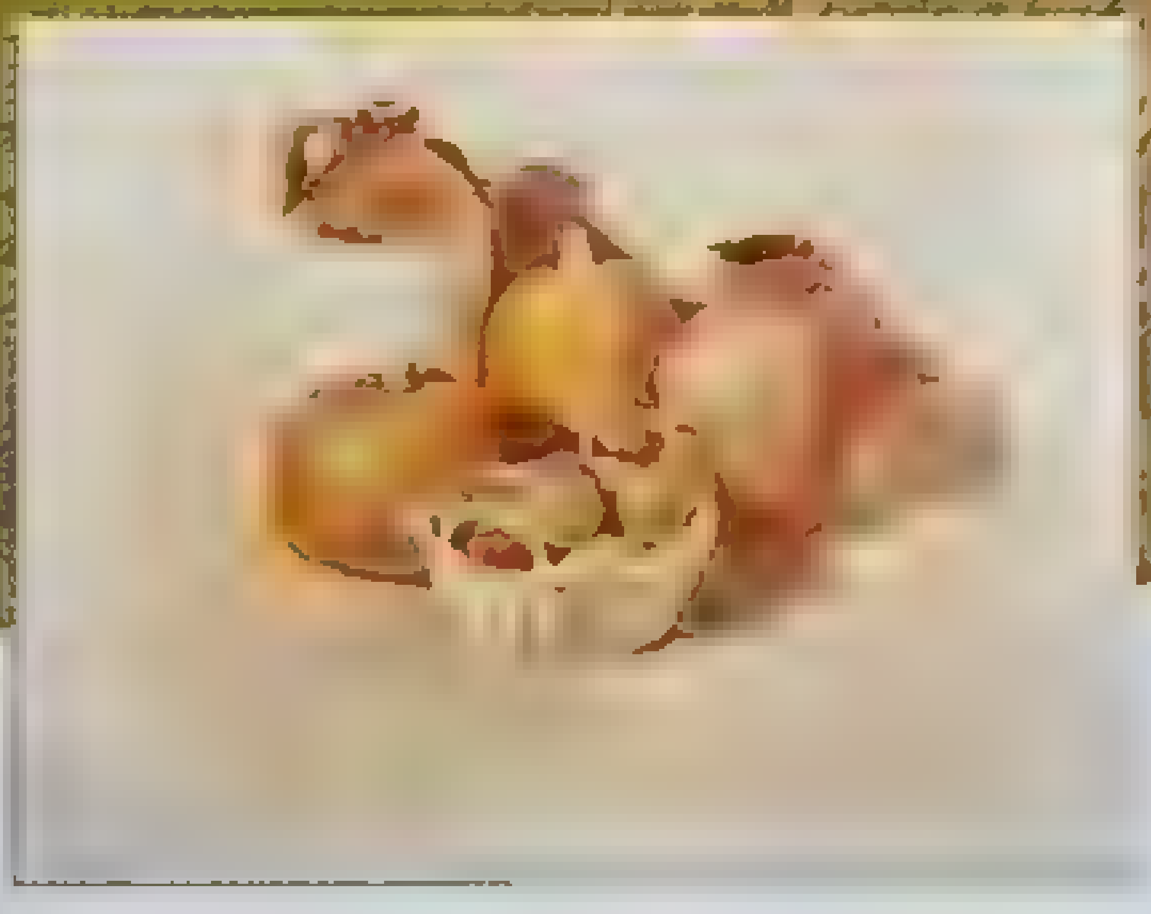

SUBIECTE

Natură moartă cu dovleci pe hârtie de culoare ocru-deschis

INSTRUMENTE

Un creion 6B și o estompă

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

Nr. 15

Apariție bilunara
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library; CORBIS, IGDA/J.E. Bulloz.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5,
București, cod poștal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.

România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani [illegible] Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru lucrarea acuarelelor, amestecați cu apă. Produsul poate conține [illegible] Produsul sau părți ale acestuia pot produce [illegible] Pentru a evita riscul sufocării [illegible] Păstrați recomandările și recitiți-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

BIBLIORAFTURI

[illegible] CURS DE PICTURĂ [illegible] la prețul de 9,99 LEI [illegible] numărul 2 [illegible]

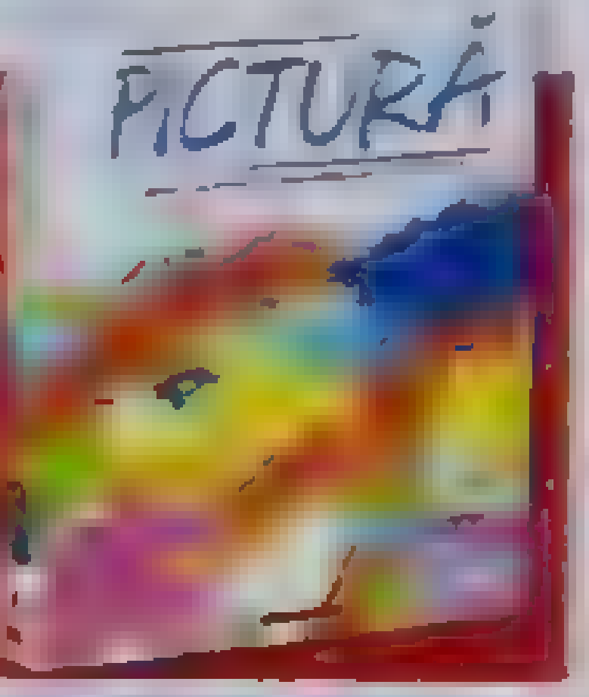

Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Natură statică în creioane colorate

▼Această natură statică este compusă din obiecte diferite ca suprafață și materialitate

Aplică diferite tehnici pentru redarea acestei compoziții cu obiecte simple și elemente decorative.

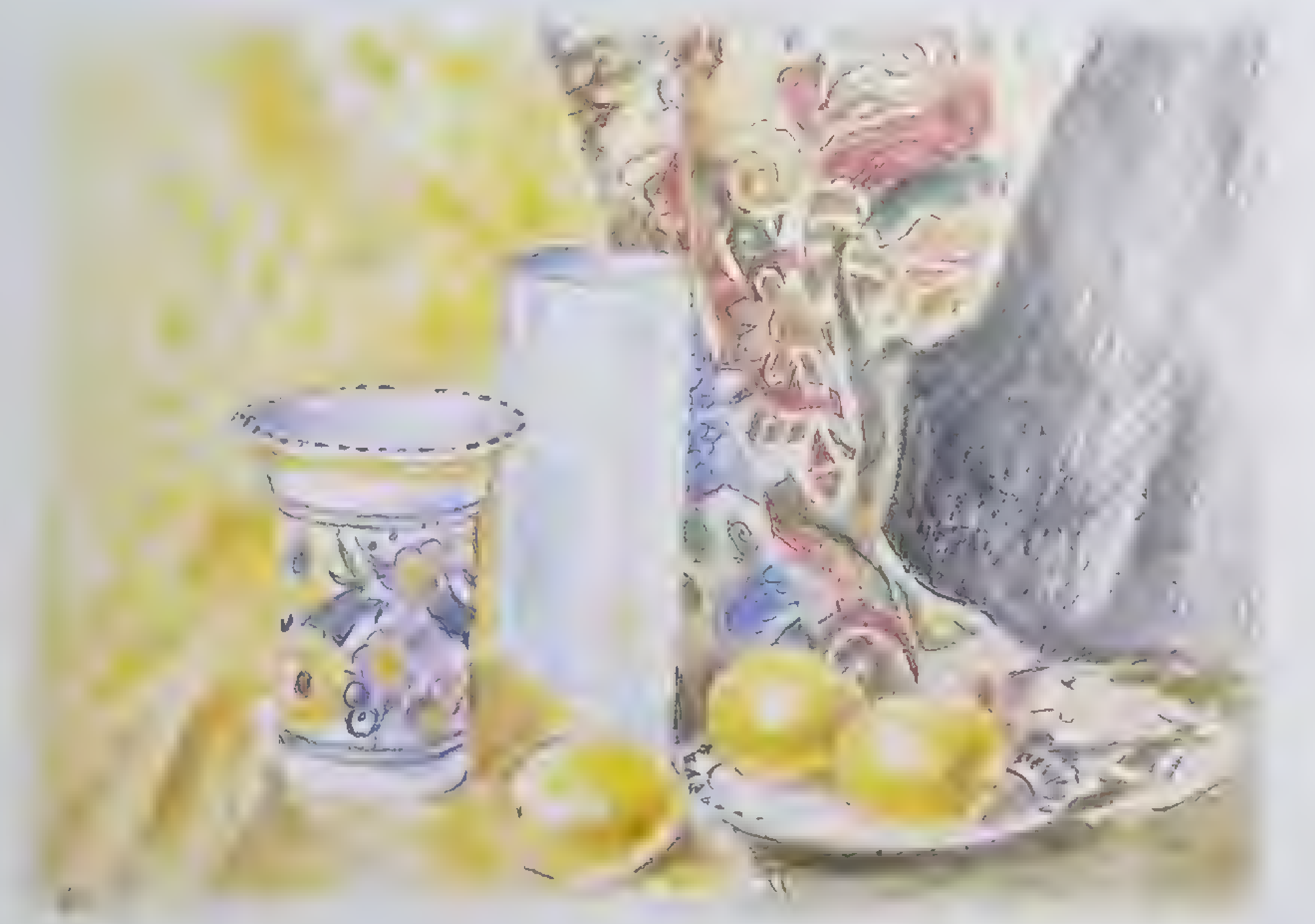

Cu ajutorul exercițiilor propuse până acum, te-ai familiarizat deja cu desenul obiectelor simple și al elementelor decorative. Ai învățat să desenezi obiecte de culoare albă pe fundal alb, să redai suprafețe curbe cu ajutorul **clarobscurului** și să desenezi umbre.

Natura statică din acest exercițiu îmbină simplitatea vazei cu motivele decorative ale vasului din ceramică și ale draperiei. Prin intermediul lămâilor, artistul a introdus în cadrul ansamblului elementele naturale. Principalele elemente ale acestui desen sunt reprezentarea ansamblului, contrastul dintre suprafețele obiectelor și, nu în ultimul rând, motivele și faldurile țesăturii. Dacă intenționezi să îți compui singur o natură statică de acest fel, încearcă să dispui obiectele în moduri diferite, realizând câteva schițe preliminare pentru a evalua cea mai bună soluție

Creioane colorate

Natura statică din exemplul nostru a fost desenată cu creioane colorate. Producătorii dau nume diferite culorilor sau folosesc numere pentru a le diferenția. Orice set bun de creioane colorate le include și pe cele utilizate în această lucrare; în plus, există creioane care se vând individual. Creioanele colorate pot fi amestecate: suprapunând două sau trei culori diferite, poți obține umbre difuze.

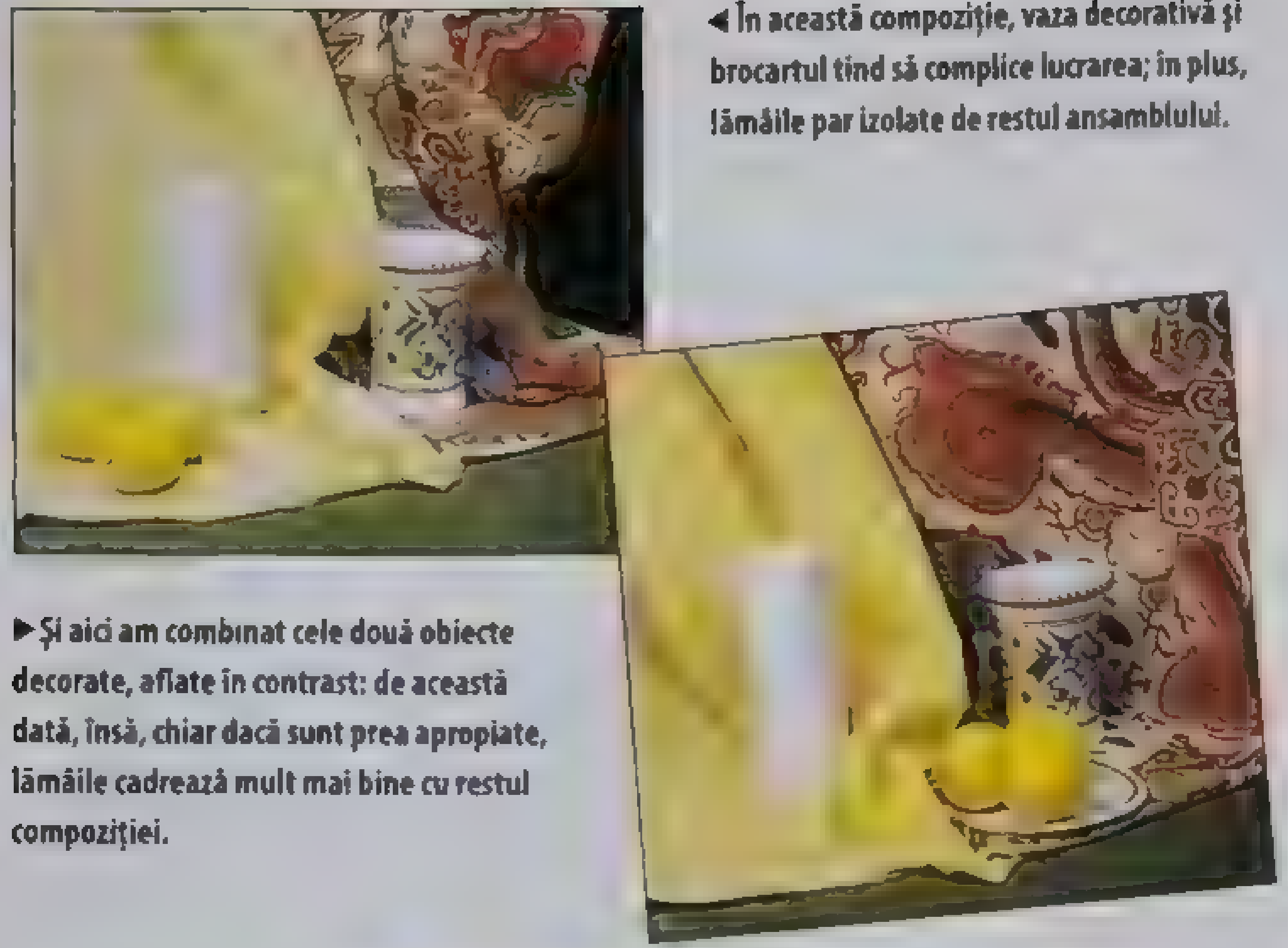

◀ În această compoziție, vaza decorativă și brocartul tind să complice lucrarea; în plus, lămâile par izolate de restul ansamblului.

▶ Și aici am combinat cele două obiecte decorate, aflate în contrast: de această dată, însă, chiar dacă sunt prea apropiate, lămâile cadrează mult mai bine cu restul compoziției.

MATERIALE

O foaie de desen

15 creioane colorate: sepia, sienna naturală, lac de garanță închis, roșu-carmin (alizarin), verde de crom, brun Van Dyck, brun-auriu, albastru de smalț, galben de cadmiu citron, galben de Napoli, gri-cărbune, violet-deschis, indigo, pământ-verde, ocru-brun

ÎNCEPE

1 ▼ Schița
Folosind creionul sepia, realizează o primă schiță pentru a pregăti un ton cald pentru fundal. Desenează obiectele cu o linie ușoară, fără să apeși, deoarece creioanele colorate nu pot fi șterse ușor.

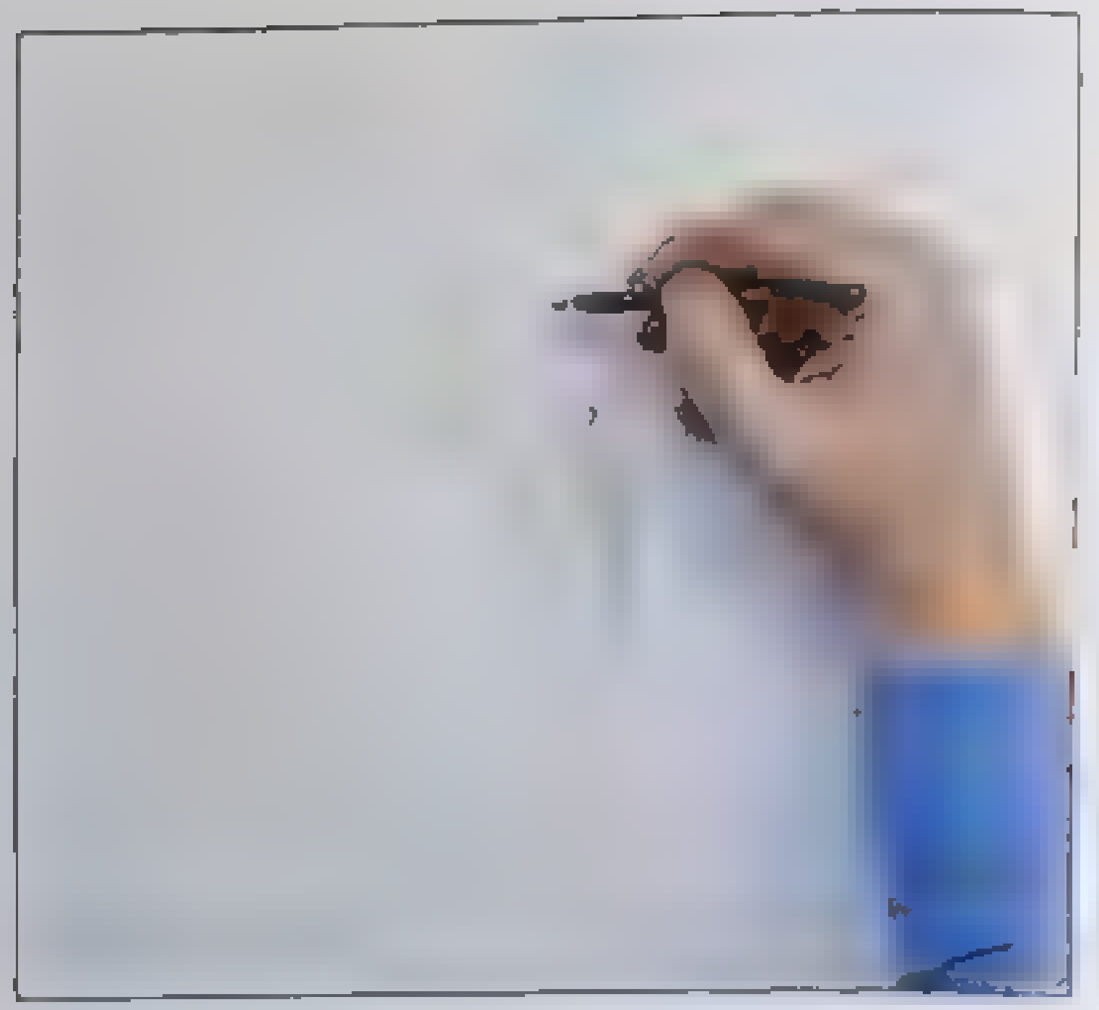

2 ▲ Completează schița
Marchează conturrile și formele desenului. Observă cum sunt așezate faldurile draperiei, astfel încât să direcționeze atenția asupra compoziției. Desenează decorațiunile de pe vază și de pe brocart.

3 ▲ Culorile de pe brocart
Acum, ia creionul de culoare sienna naturală și aplică pe draperia colorată o nuanță de fundal care să-i fixeze desenul. Evidențiază motivul floral și zonele mai mari cu roșu, folosind creionul lac de garanță închis; aplică roșu-carmin (alizarin) pentru a reda nuanțele mai închise de roșu. Ca să poți reproduce cu precizie motivele decorative, trebuie să ai răbdare și să fii atent

SFATURI
Folosește un cadru

Un cadru de carton negru este instrumentul ideal în analizarea diferitelor compoziții care pot fi [illegible] dintr-o natură statică. De asemenea, dacă dorești, poți folosi un **format** de [illegible] (pe orizontală sau [illegible] sau alte genuri de încadrare

4 ▼ Reconstruiește motivul decorativ
Desenează cu verde de crom peste motivul floral, apoi continuă să finisezi decorațiunile și o parte din draperie folosind sepia, brun Van Dyck și brun-auriu. Pe măsură ce desenul prinde viață, verifică zonele în care decorațiunile par întrerupte de faldurile țesăturii. La final, retușează motivele adăugând albastru de smalț; decorațiunile sunt acum complete.

DEZVOLTĂ NATURA STATICĂ

Acum, că desenul de bază al țesăturii decorative este practic complet, îndreaptă-ți atenția spre alte zone ale naturii statice, precum draperia fără motive decorative, fundalul negru și alte obiecte ale compoziției. Înainte de a începe să lucrezi, privește cu atenție fiecare element, analizând suprafețele și valorile tonale

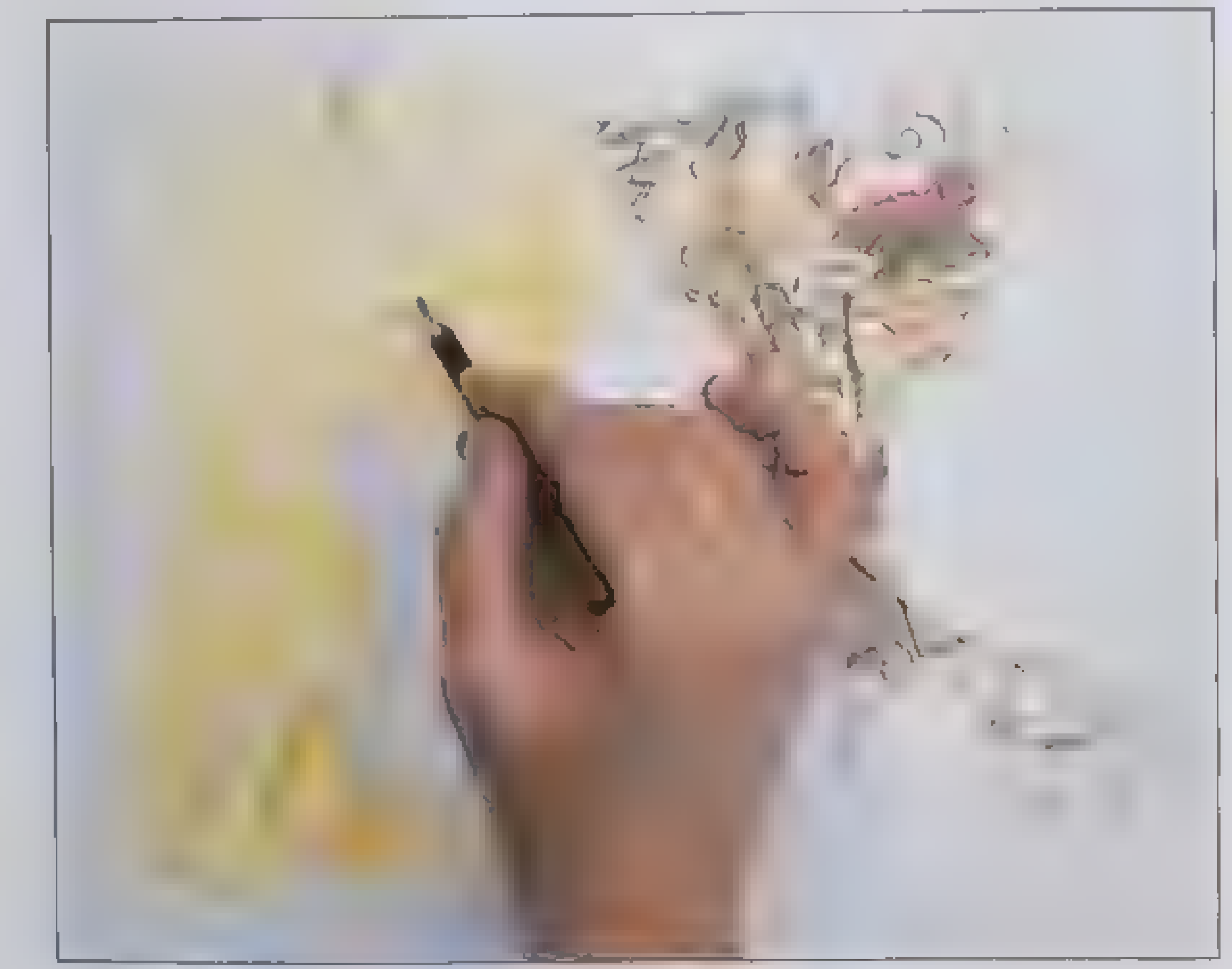

5 ▲ Introdu culoarea galbenă
Folosind două creioane de culoare galbenă, respectiv galben de cadmiu citron și galben de Napoli, treci la cealaltă draperie, reproducând motivul acesteia într-o manieră foarte sigură. Ca să pui în evidență faldurile, folosește sienna naturală: cu cât lumina este mai unghiulară, cu atât mai intense vor fi umbrele create de cutele țesăturii

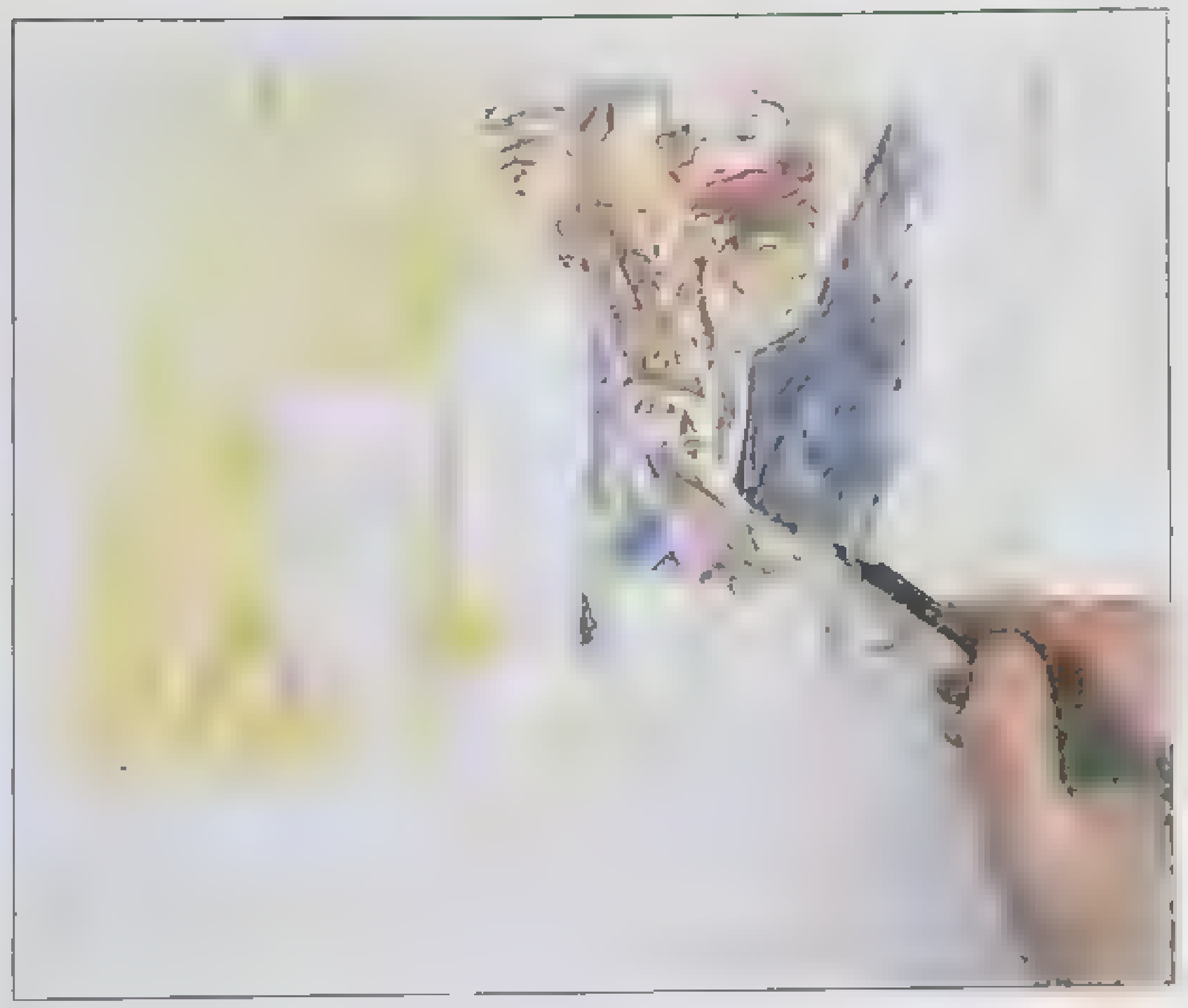

6 ▲ Completează zona aflată în umbră
Zona din dreapta este foarte întunecată și contrastează cromatic cu formele mai luminoase ale compoziției. Colorează-o cu gri-cărbune; astfel, faldurile brocartului vor apărea puțin mai avansate, îmbunătățind efectul general al scenei

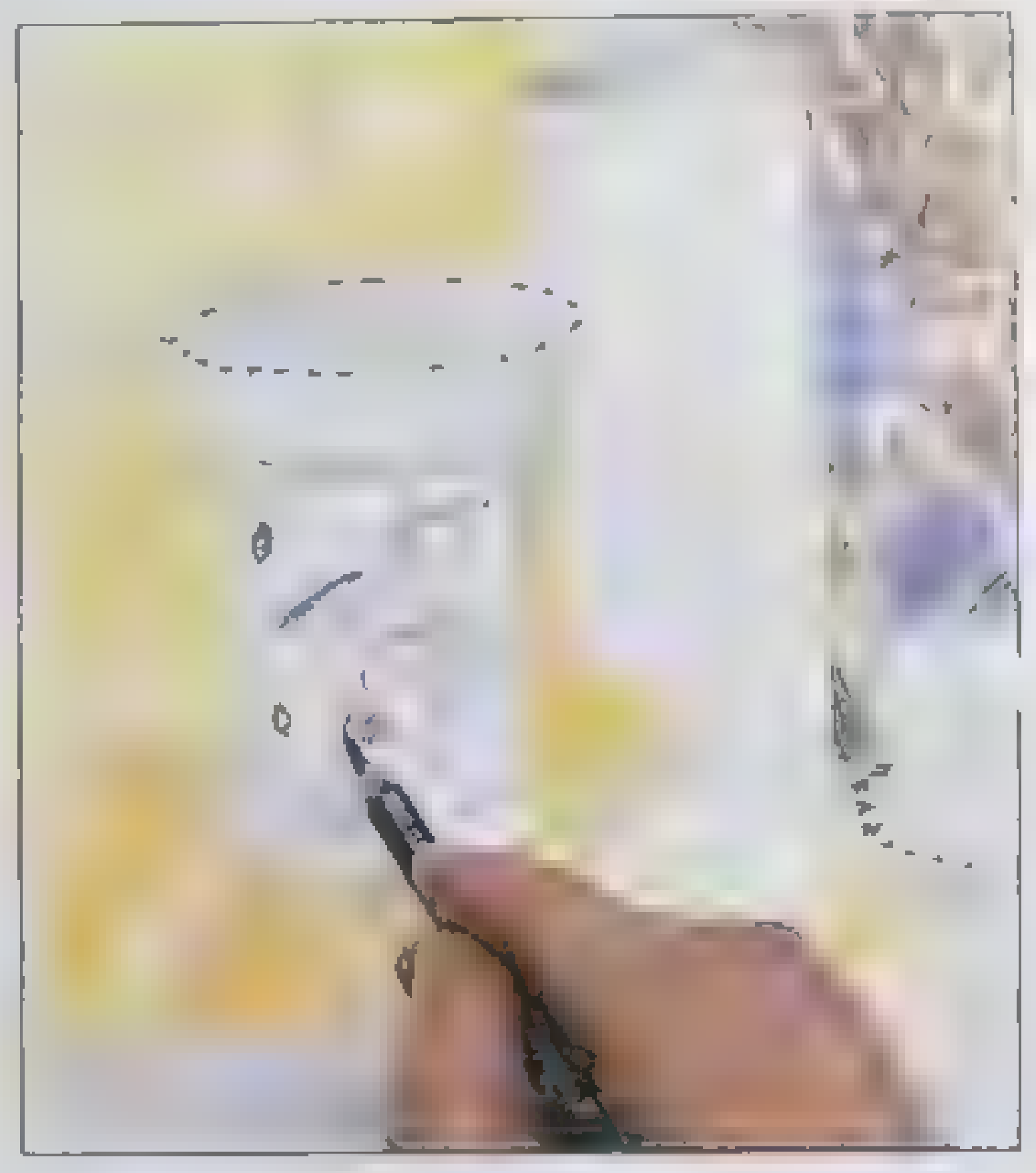

7 ◀ De[illegible]te vaza [illegible]
[illegible] vazei [illegible] sunt necesa[illegible] mai mult [illegible] începe cu violet-deschis și continuă cu ind[illegible] aplicându-l pentru punctele din jurul marginii și pentru decorațiunile mai întunecate

8 ▶ Completează vaza mică
Adaugă galben de Napoli, roșu-carmin (alizarin) și verde de crom pentru motivul de pe vază. Nuanțează culorile, aplicând ușor albastru de smalț acolo unde este necesar, respectiv pe liniile curbe. Adaugă umbre de violet-deschis pe partea dreaptă și în interiorul vazei, astfel încât să-i accentuezi rotunjimea

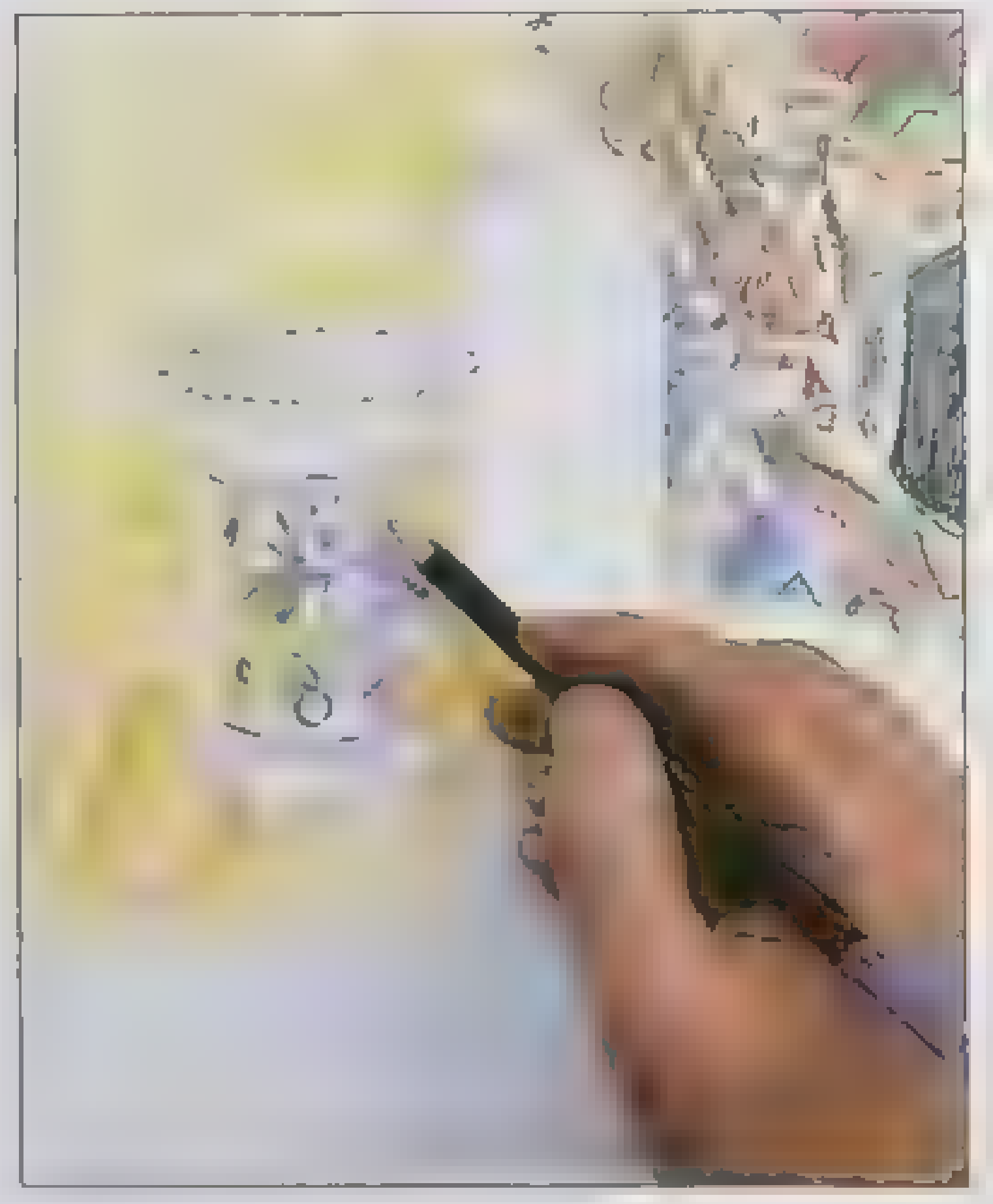

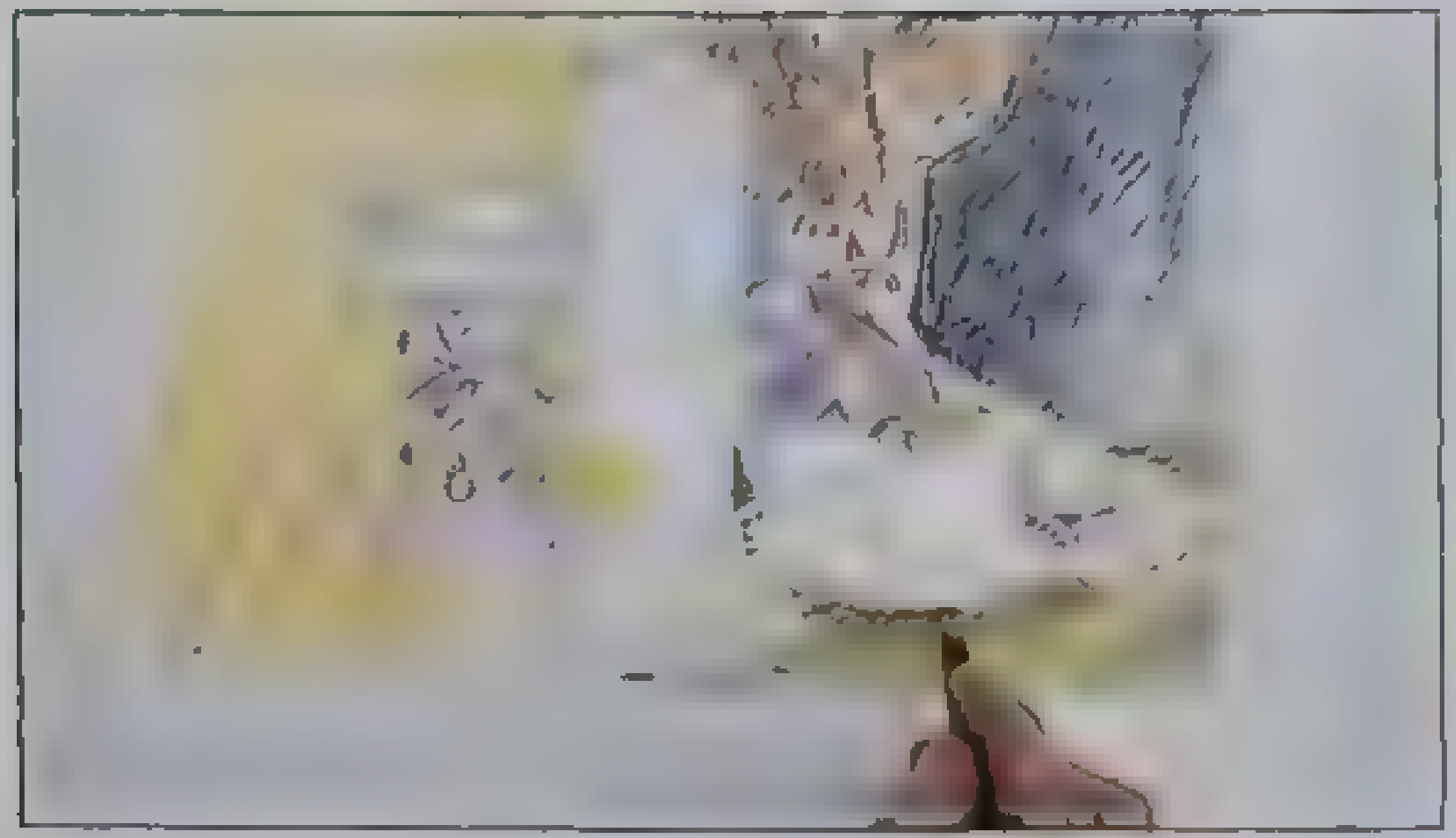

9 ▲ **Finisează compoziția**
Desenează cu gri-cărbune ornamentul simplu care înconjoară marginea exterioară a farfuriei. Ultima zonă neacoperită de culoare este acum cea din prim-planul din dreapta, pe care o vei colora cu pământ-verde.

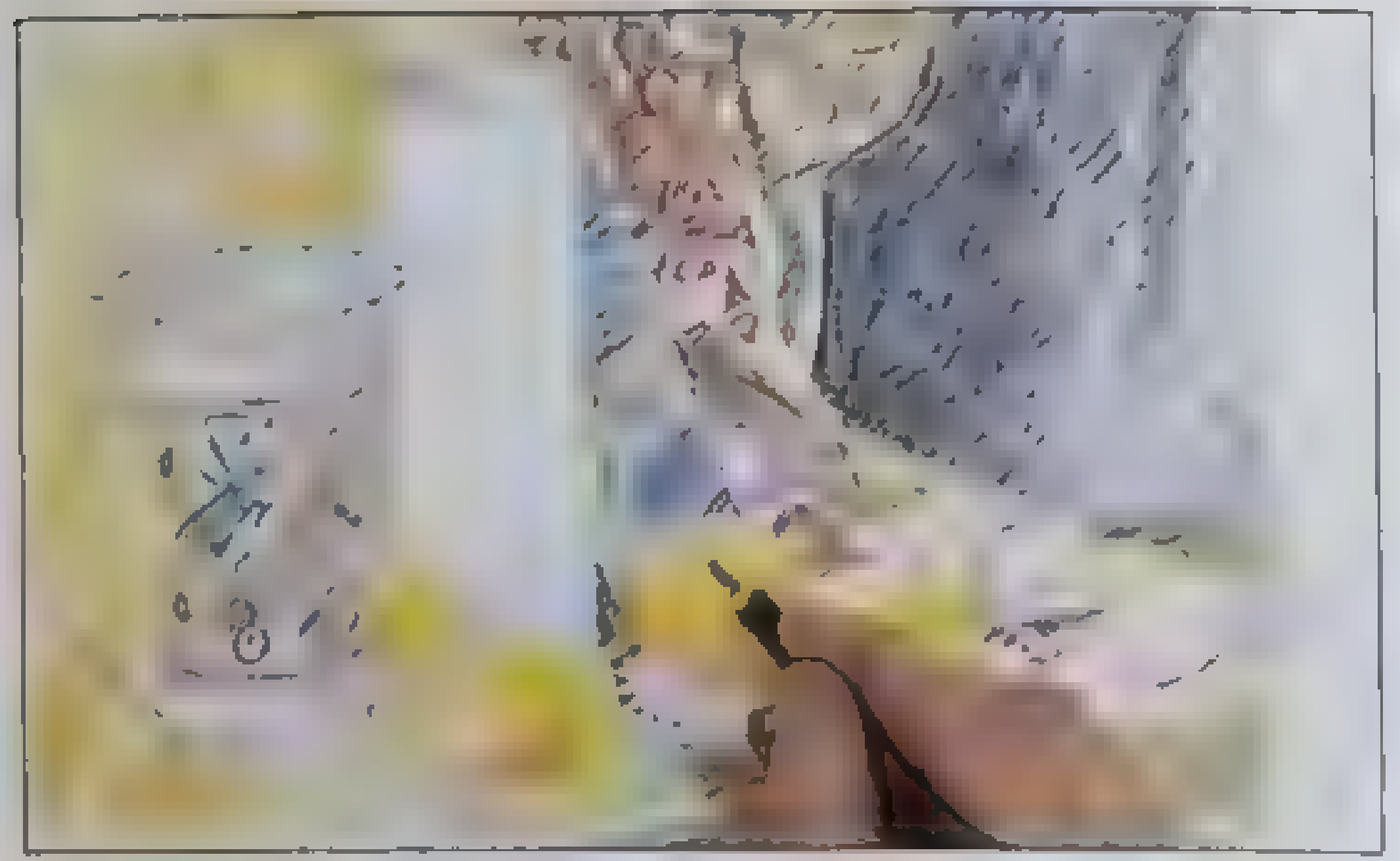

10 ▲ **Desenează lămâile**
Colorează lămâile cu galben-citron și galben de Napoli. Conturează umbrele cu pământ-verde și ocru-brun, păstrând zonele de lumină foarte clare. Desenează apoi suprafața poroasă a cojii, folosind tehnica juxtapunerii petelor punctiforme de culoare, numită **poantilism (pointilism)**.

11 ▶ **Clarobscur pentru vaza albă**
Evidențiază forma vazei albe aplicând albastru de smalț în zonele umbrite și asigurându-te că hașura creionului urmează curbura suprafeței.

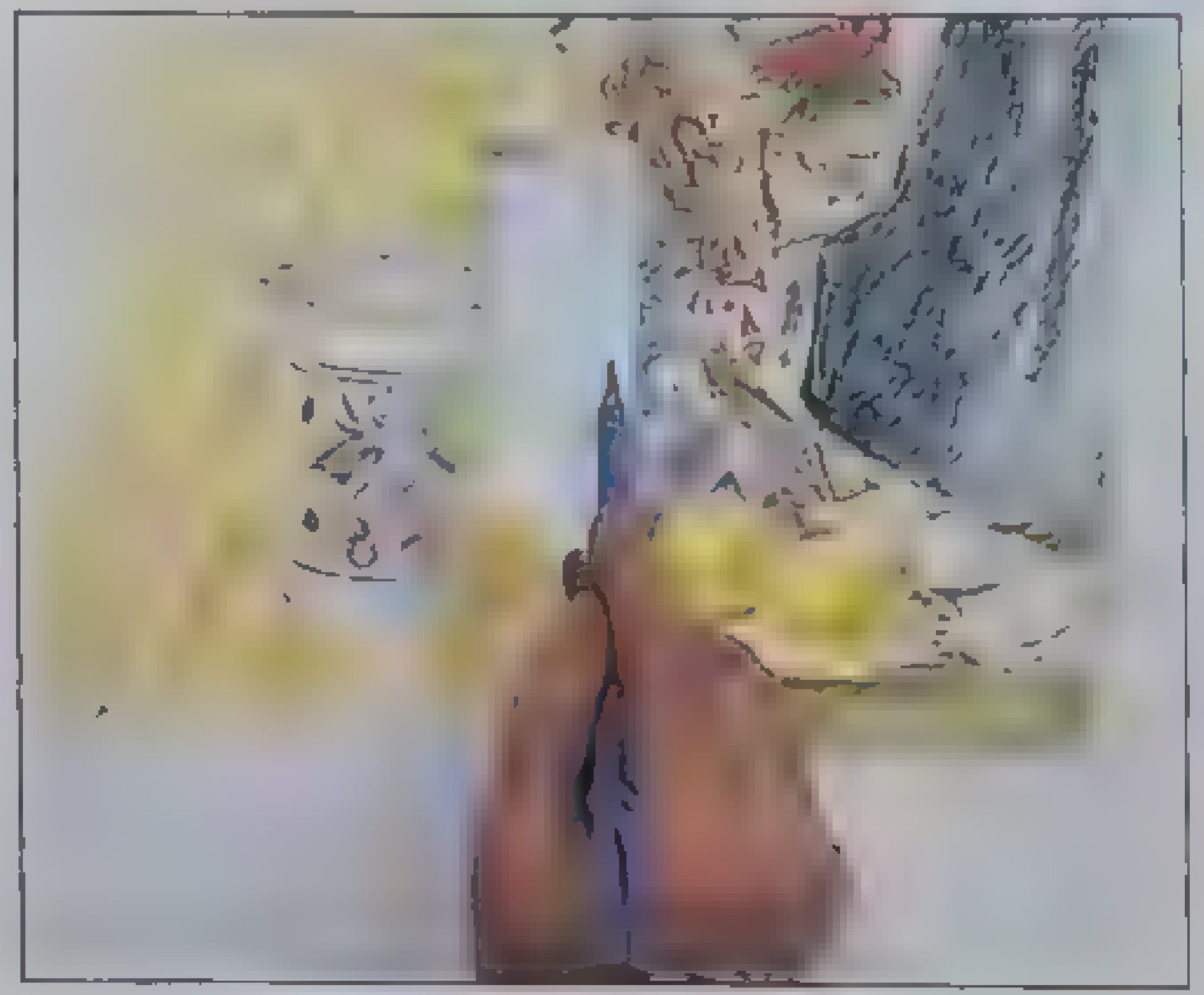

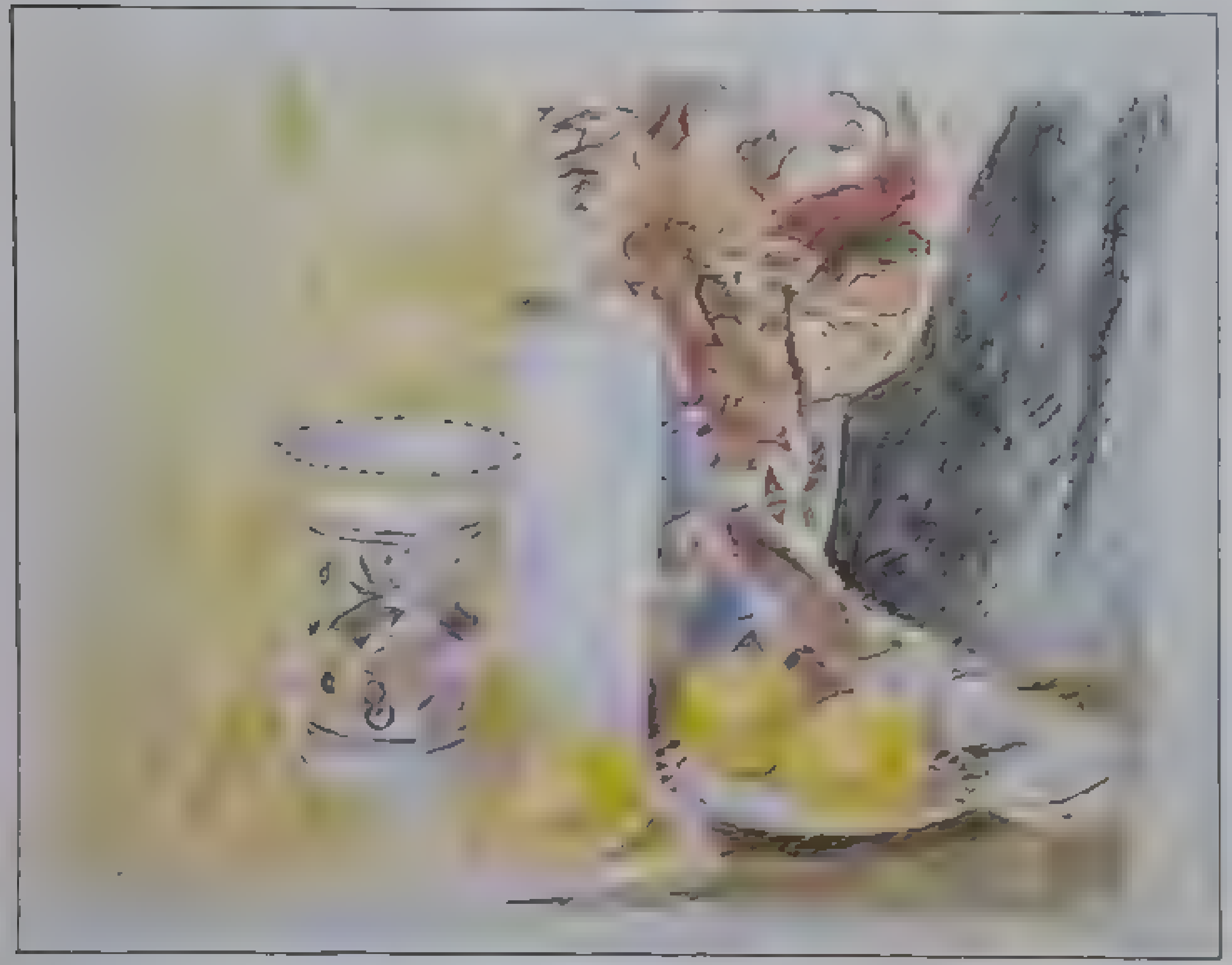

12 ▲ **Completează zonele aflate în umbră**
Marginea farfuriei proiectează o umbră intensă pe țesătura verde-măslinie din prim-plan. Pentru a reda această zonă foarte întunecată, colorează-o din nou cu mare precizie, folosind creionul gri-cărbune.

UN PAS ÎNAINTE

În acest moment, toate elementele compoziției au fost definite. Contrastul dintre zonele omogene și cele decorate, precum și dintre obiectele netede și cele aspre conferă caracter și dinamism operei. Dacă dorești, poți continua să lucrezi pe deasupra, mai în detaliu, pentru a accentua selectiv caracteristicile suprafețelor.

13 ▼ **Adaugă galben pentru modelul marmorat**
Pentru a evidenția motivul celei mai simple dintre cele două draperii, adaugă același galben de Napoli. Vei sublinia astfel mai bine zonele luminate.

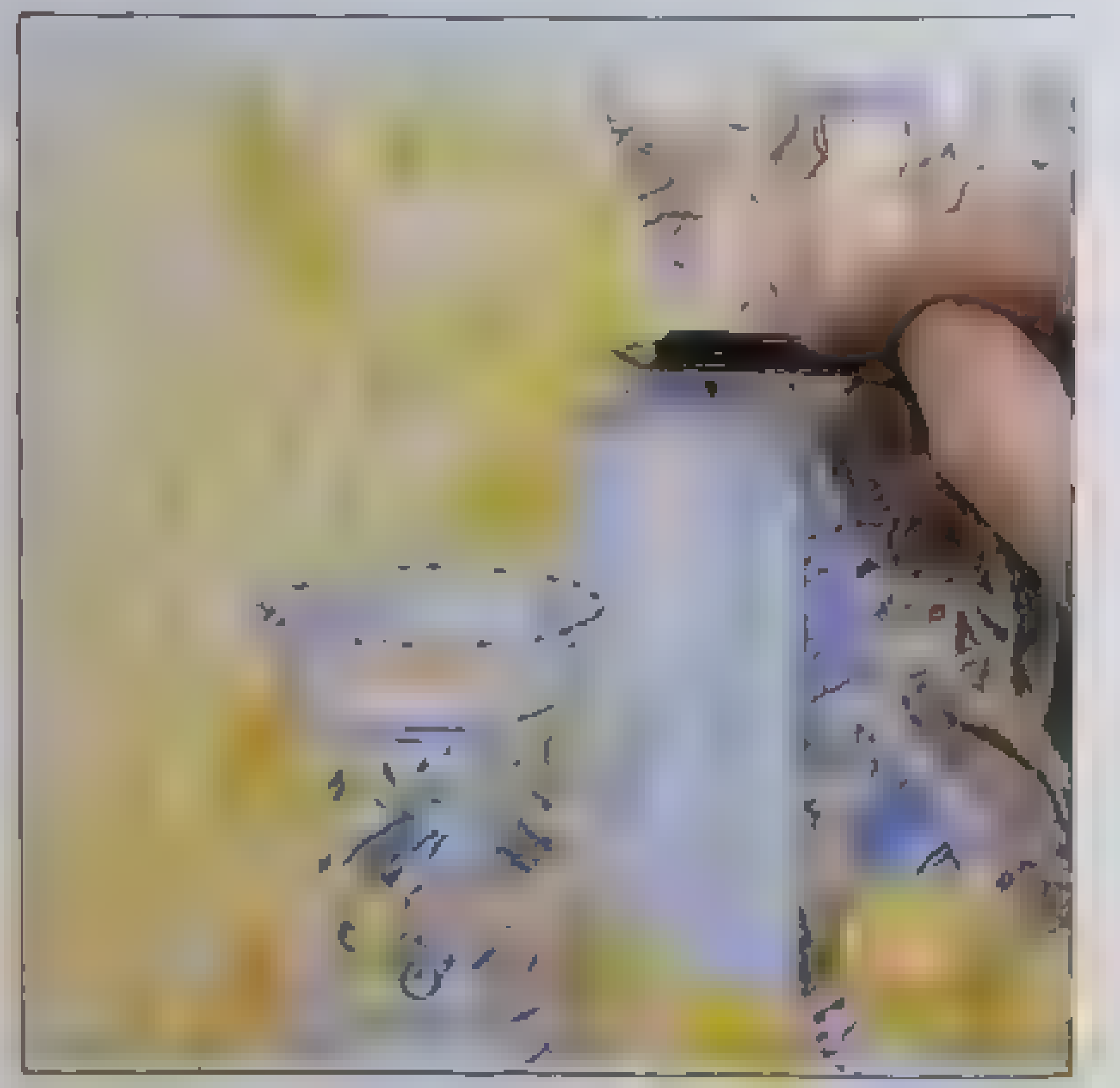

14 ▼ **Desenează reflexiile lămâilor**
Folosind galben de Napoli, adaugă pe vaza albă reflexiile foarte slabe ale lămâilor: acestea te vor ajuta să redai luciul smalțului.

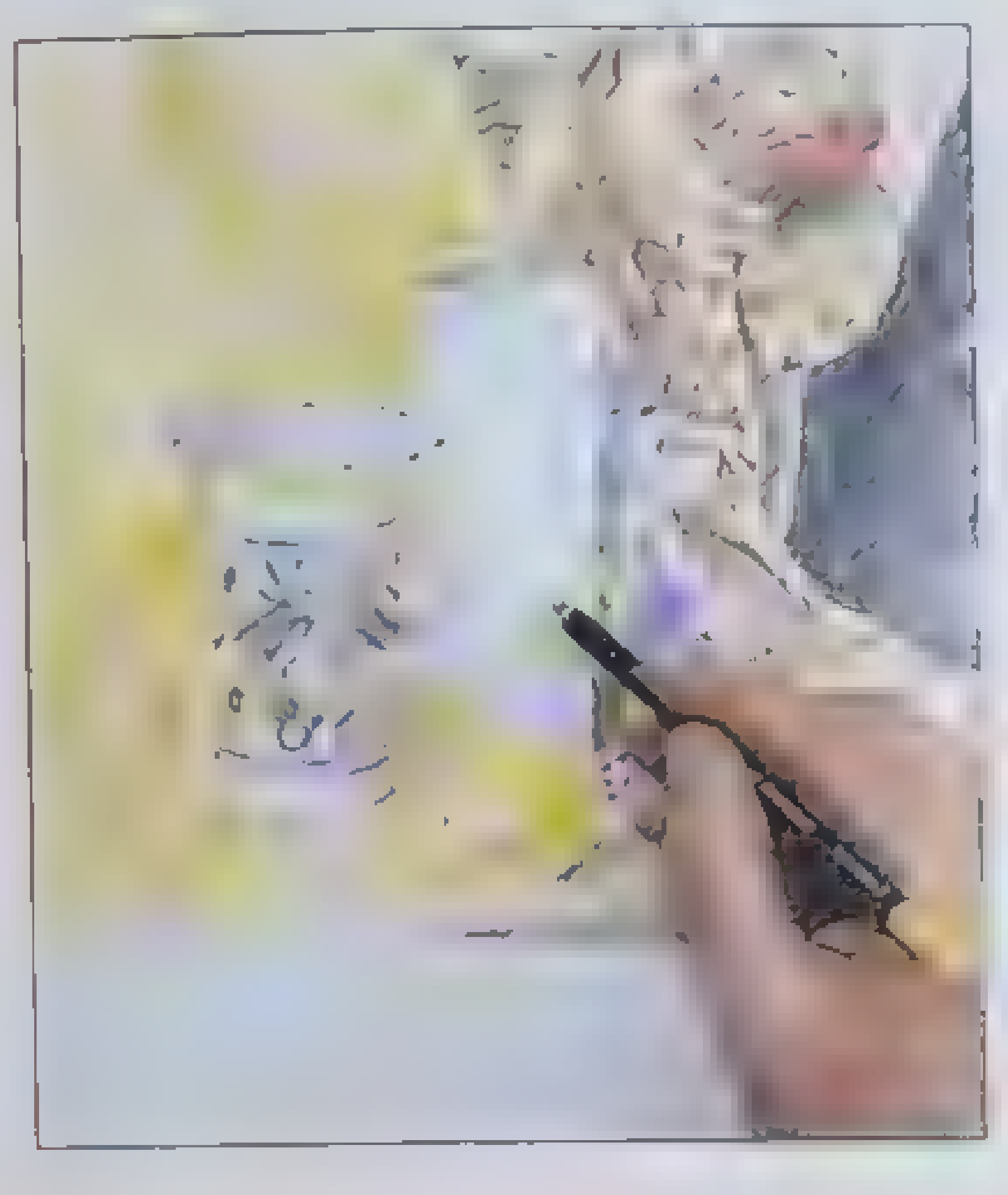

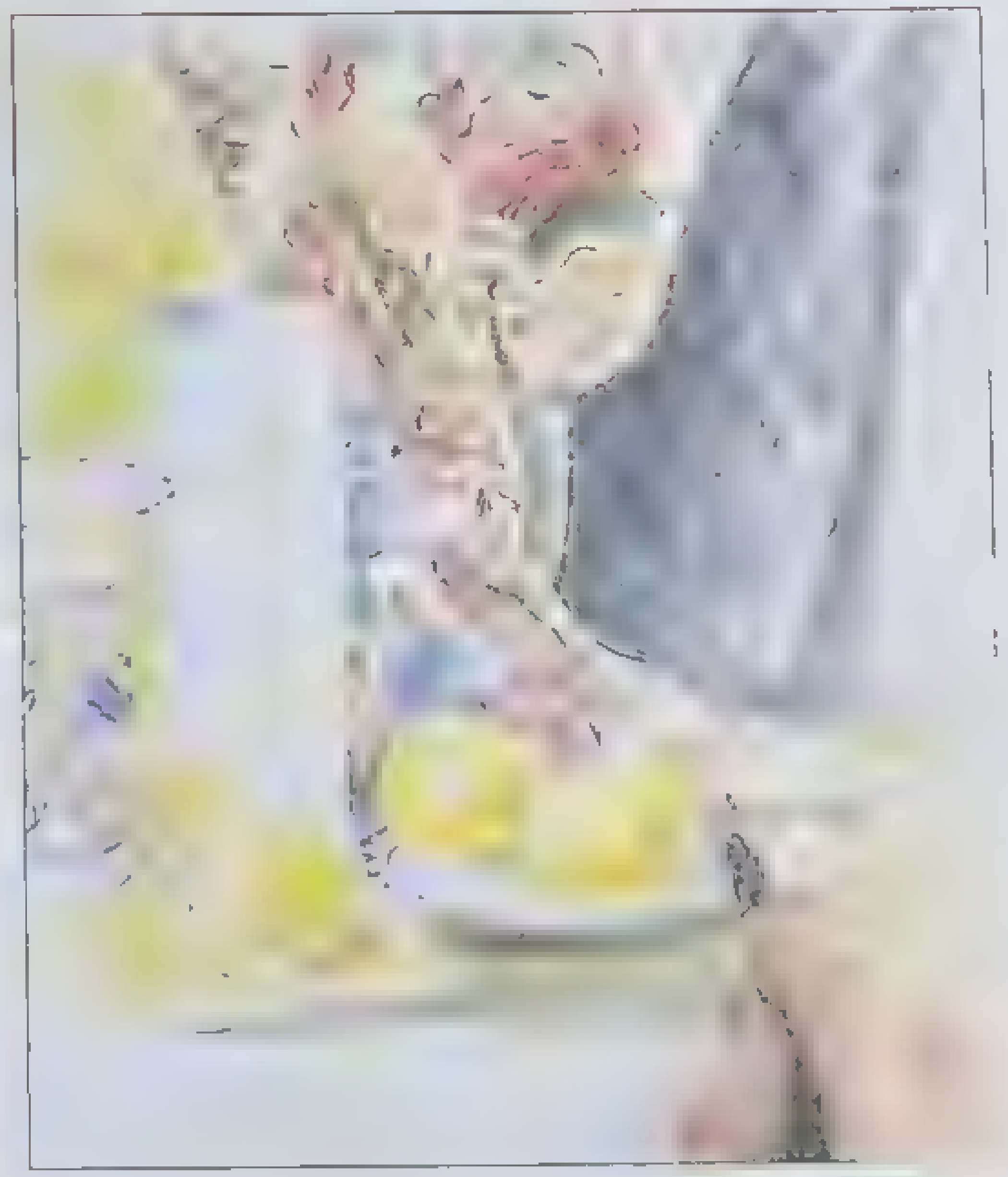

15 ◀ **Completează draperia**
Adaugă câteva tușe finale pentru motivul brocartului din prim-plan, punând accentul în special pe detalii

O LUCRARE COMPLETĂ

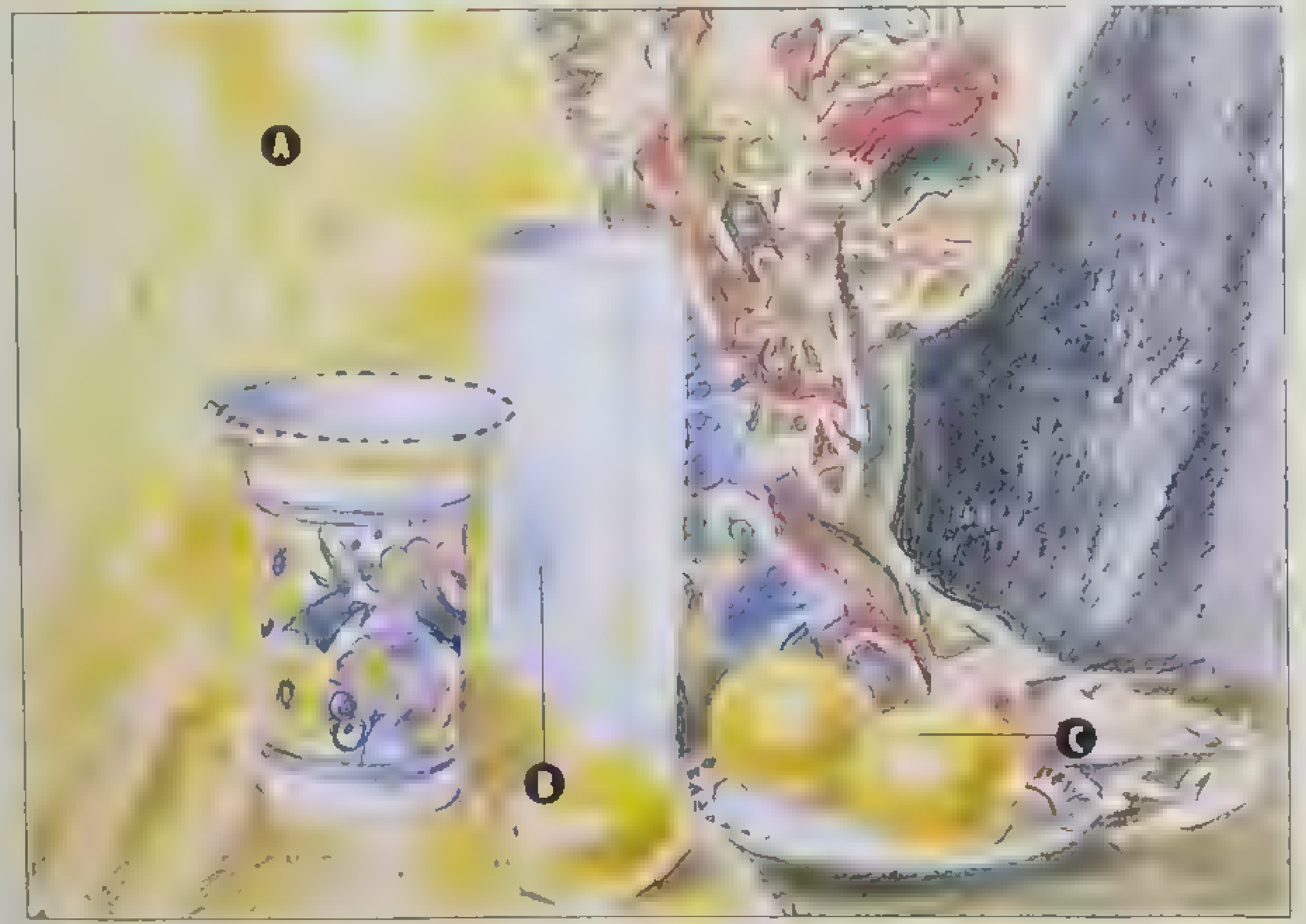

A Țesătura decorată
Desenul brocartului este reprodus în detaliu și servește ca fundal pentru obiectele mai simple din prim-plan.

B Ceramica albă
Chiar dacă vaza este albă și netedă, umbrele sunt ușor albăstrui, iar reflexiile lămâilor capătă o nuanță galbenă discretă.

C Suprafețele aspre
În contrast cu suprafețele netede ale obiectelor din ceramică, suprafețele lămâilor poroase sunt redate printr-o mulțime de puncte colorate.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Desenează fructele feliate cu ajutorul creioanelor colorate.

- Descoperă cum să redai tonurile acide ale lămâilor galbene și verzi
- Recreează contrastul dintre coaja aspră a citricelor și suprafața netedă a unei felii de pepene.
- Cum să obții puncte de lumină reflectată prin răzuirea culorii.

Un peisaj stâncos

Pentru a picta un peisaj dezgolit şi accidentat ca acesta, sunt necesare tuşe de pensulă puternice, geometrizate, care să redea suprafeţele colţuroase ale rocilor şi stâncilor.

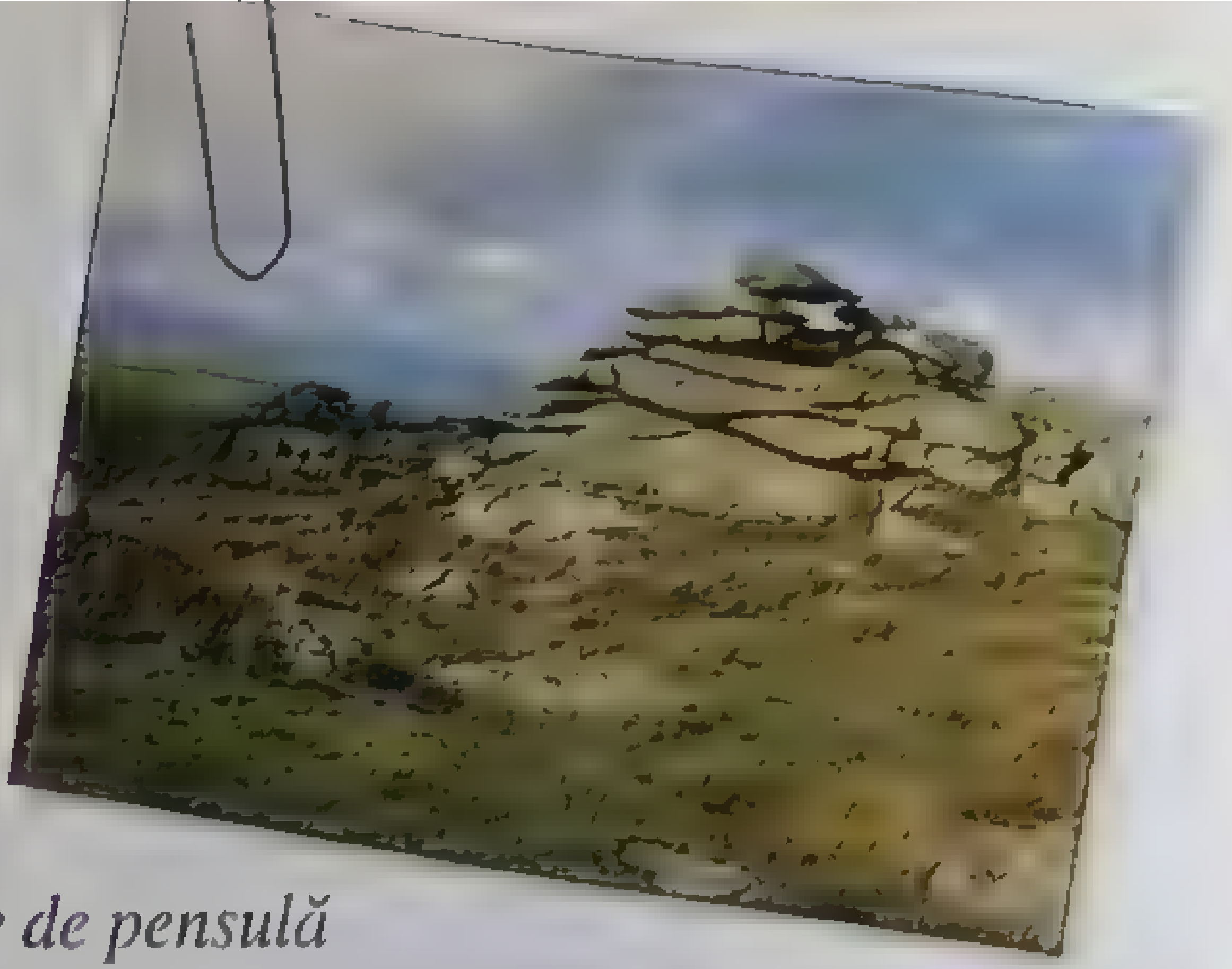

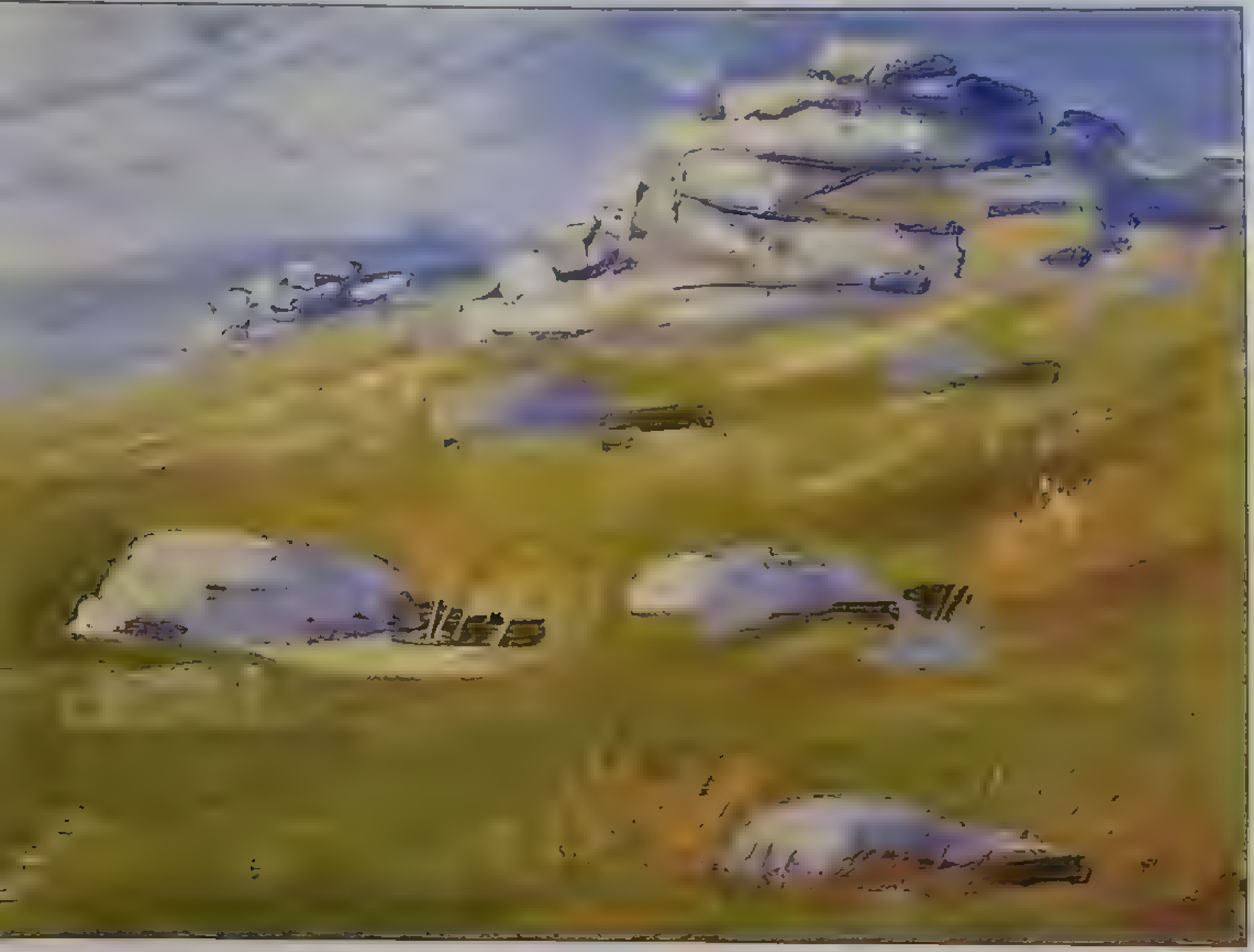

▲ Densitatea culorilor în ulei, direcţia şi tipurile de tuşe folosite, precum şi utilizarea clarobscurului sunt caracteristicile definitorii pentru acest peisaj.

MATERIALE

- Un carton pânzat de aproximativ 40 x 50 cm
- Pensule pentru ulei: rotundă nr. 4, plate nr. 8, 6 şi 2
- O paletă
- 7 culori în ulei: verde-ftalo, roşu-carmin (alizarin), alb de titan, albastru-ultramarin–francez, pământ-verde, galben de Napoli, sienna naturală
- Esenţă de terebentină pentru diluarea culorilor
- Un recipient cu *white spirit* pentru curăţarea pensulelor
- *Colour shaper* nr. 10 cu vârf plat
- 2 cuţite de pictură (spatule): cu vârf rotund şi cu tăietură plată

Există o mare varietate de pensule pentru pictura în ulei, care se disting fie prin formă, fie prin dimensiunile şi materialele utilizate: fiecare dintre ele lasă o tuşă caracteristică. Cu pensulele şi tehnicile potrivite se pot picta scene dramatice şi expresive.

Pictează cu pensule plate

Peisajul stâncos din acest exerciţiu îţi oferă posibilitatea de a exersa cu pensule de diferite tipuri, datorită numeroaselor elemente cu caracteristici diferite pe care le conţine – cerul, stânca şi câmpiile. Pictura a fost realizată în cea mai mare parte cu pensule plate, foarte potrivite pentru acest subiect. Variind unghiul şi presiunea aplicată pe pensulă, poţi modifica tipul de tuşă: poţi folosi marginea pensulei pentru a realiza linii şi accente individuale sau, pentru tuşele mai ample, poţi lucra cu toată suprafaţa pământului.

Pe măsură ce defineşti stâncile şi câmpiile, încearcă să lucrezi cu cel mai mic număr de pensulă: tuşele definite şi sigure, fără treceri nuanţate sau orice alte intervenţii, conferă avânt şi dinamism picturii. Din acelaşi motiv, evită să desenezi prea multe detalii irelevante pentru acest tip de subiect.

Începe cu stâncile masive

Dat fiind faptul că uleiul rămâne umed pe pânză pentru o perioadă mai îndelungată, tentaţia este aceea de a continua să-l întinzi şi să-l perfecţionezi, însă, de multe ori, sfârşeşti prin a crea o zonă confuză, saturată de culoare şi obosită. Secretul constă în definirea celor mai importante zone ale compoziţiei, folosind culoarea diluată şi având grijă să acoperi întreaga suprafaţă a pânzei înainte de a continua. În acest fel, vei evita saturarea imaginii în stadiile incipiente şi, de asemenea, vei anula albul pânzei. În plus, vei avea o bază peste care să lucrezi: cu „harta” lucrării sub ochi, poţi continua să adaugi detaliile fără ezitare

Foloseşte un *colour shaper*

Elementul nou pe care îl vom introdu[illegible] această lucrare este un [illegible] instrument folosit [illegible] în ulei. Este foarte asemă[illegible] lă normală, însă, în locul [illegible] un vârf din cauciuc, plat ş[illegible] instrumentul perfect pentru [illegible] prafeţelor solide din peis[illegible] poţi folosi şi pentru a el[illegible] exces sau [illegible]

SFATURI UTILE

Mutarea [illegible] ales dacă acea[illegible] [illegible] desen cu bandă [illegible] din hârtie. Banda va preveni scurgerea culorii iar când va fi înlăturată, va lăsa o margine curată de care te poţi folosi pentru a ţine lucrarea în mâini.

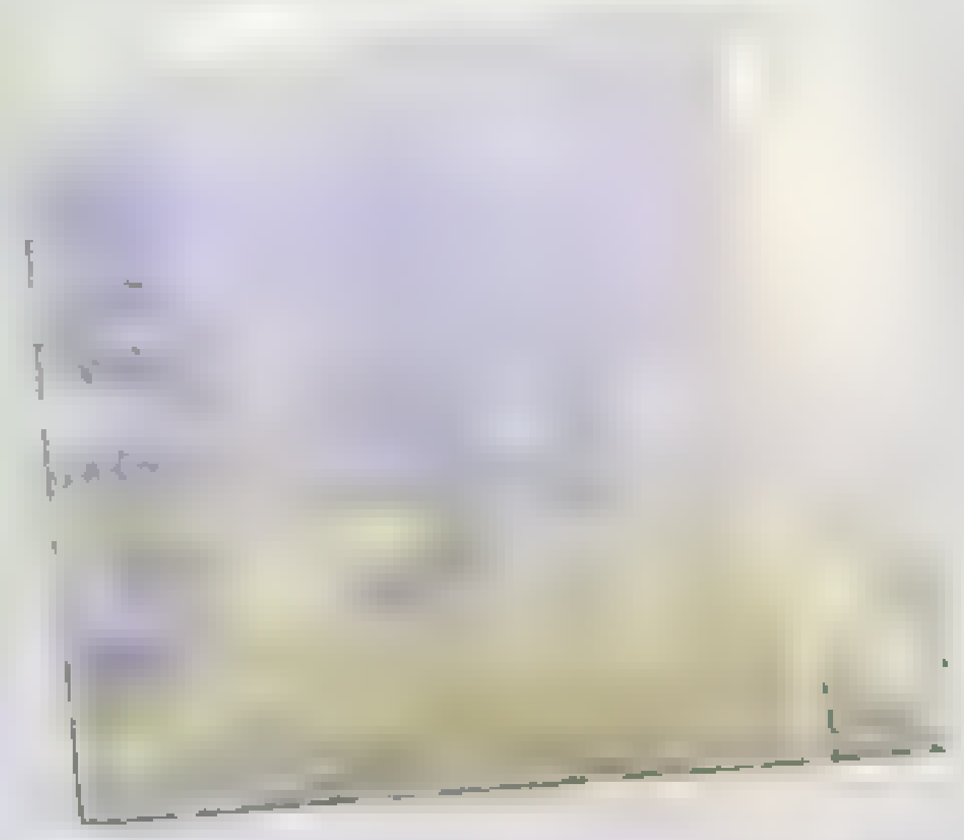

ÎNCEPE

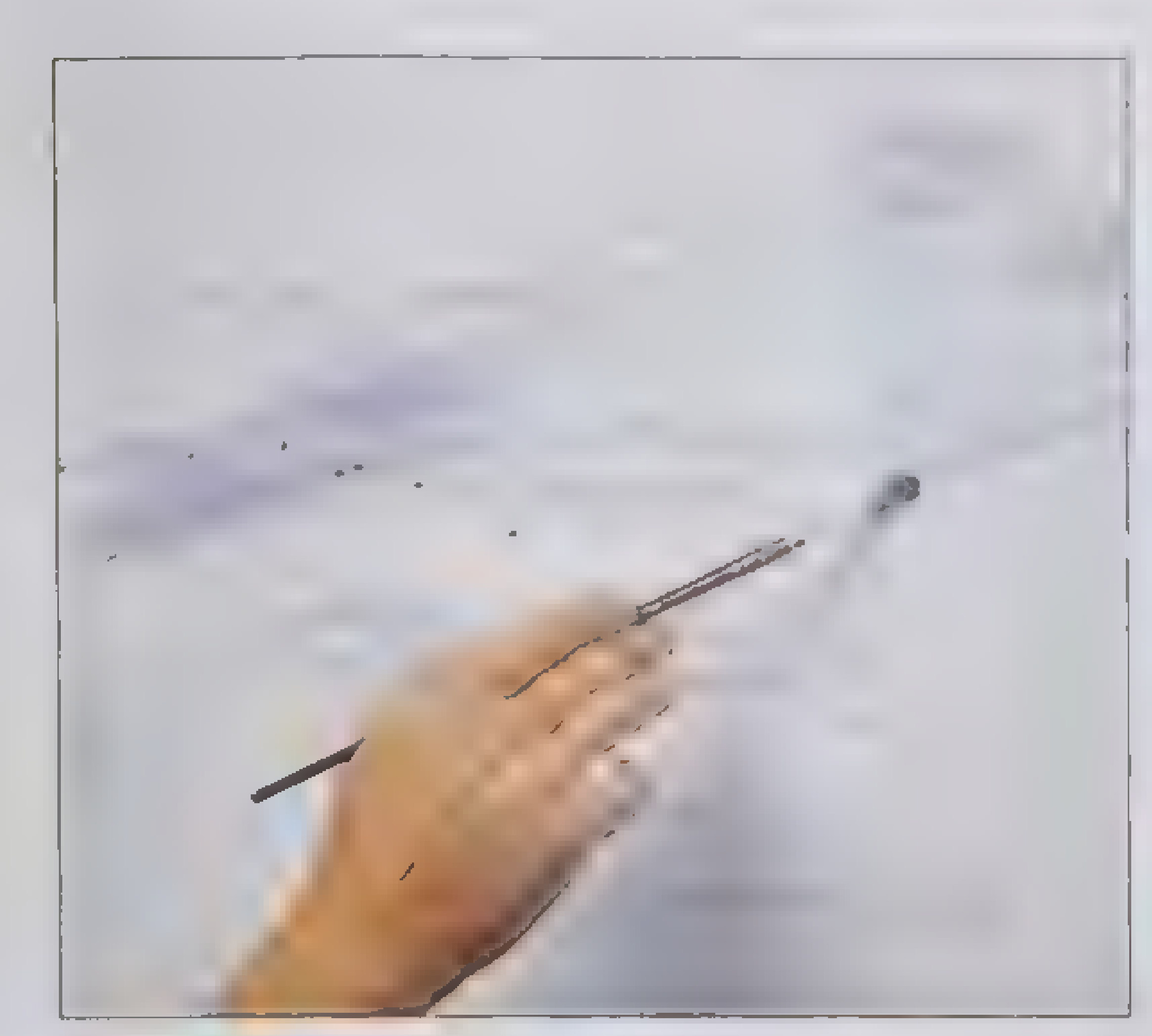

1 ▲ Schiţează zonele principale

Defineşte poziţia orizontului, a stâncilor de granit, a rocilor şi a bolovanilor din jur. Amestecă verde-ftalo cu puţin roşu-carmin (alizarin) pentru a pregăti un gri-discret pe care îl vei dilua cu terebentină. Folosind pensula rotundă nr. 4, schiţează formele principale ale compoziţiei cu tuşe lungi şi continue

2 ▶ Defineşte cerul

Amestecă alb de titan cu puţin albastru-ultramarin–francez; diluează-l folosind terebentină până când obţii o pastă de consistenţa laptelui condensat şi defineşte liber cerul, cu pensula rotundă nr. 8. Pictează norii, aplicând mai multe tuşe mici şi curbate, amestecând alb de titan cu nuanţa gri pregătită la punctul 1.

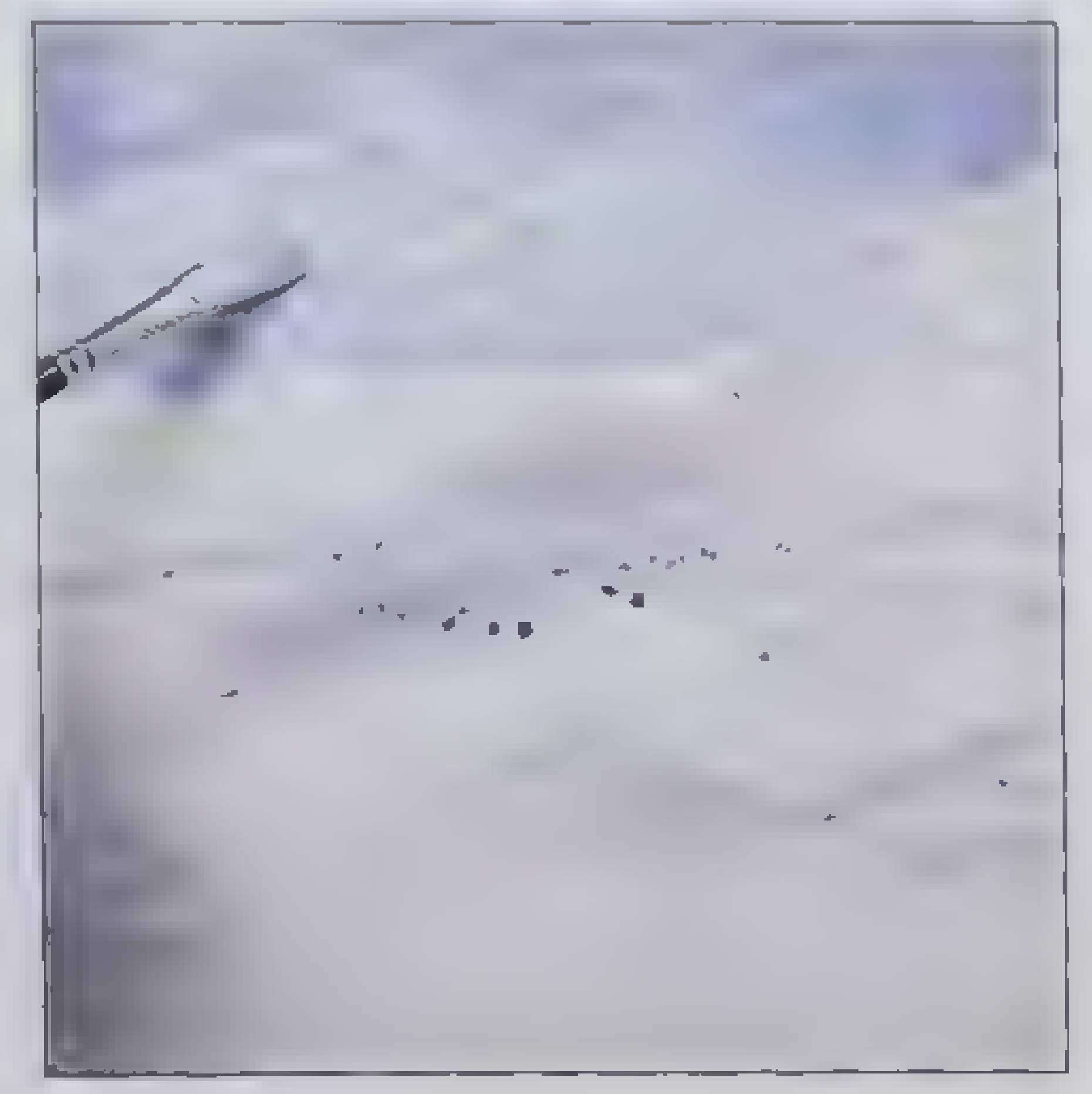

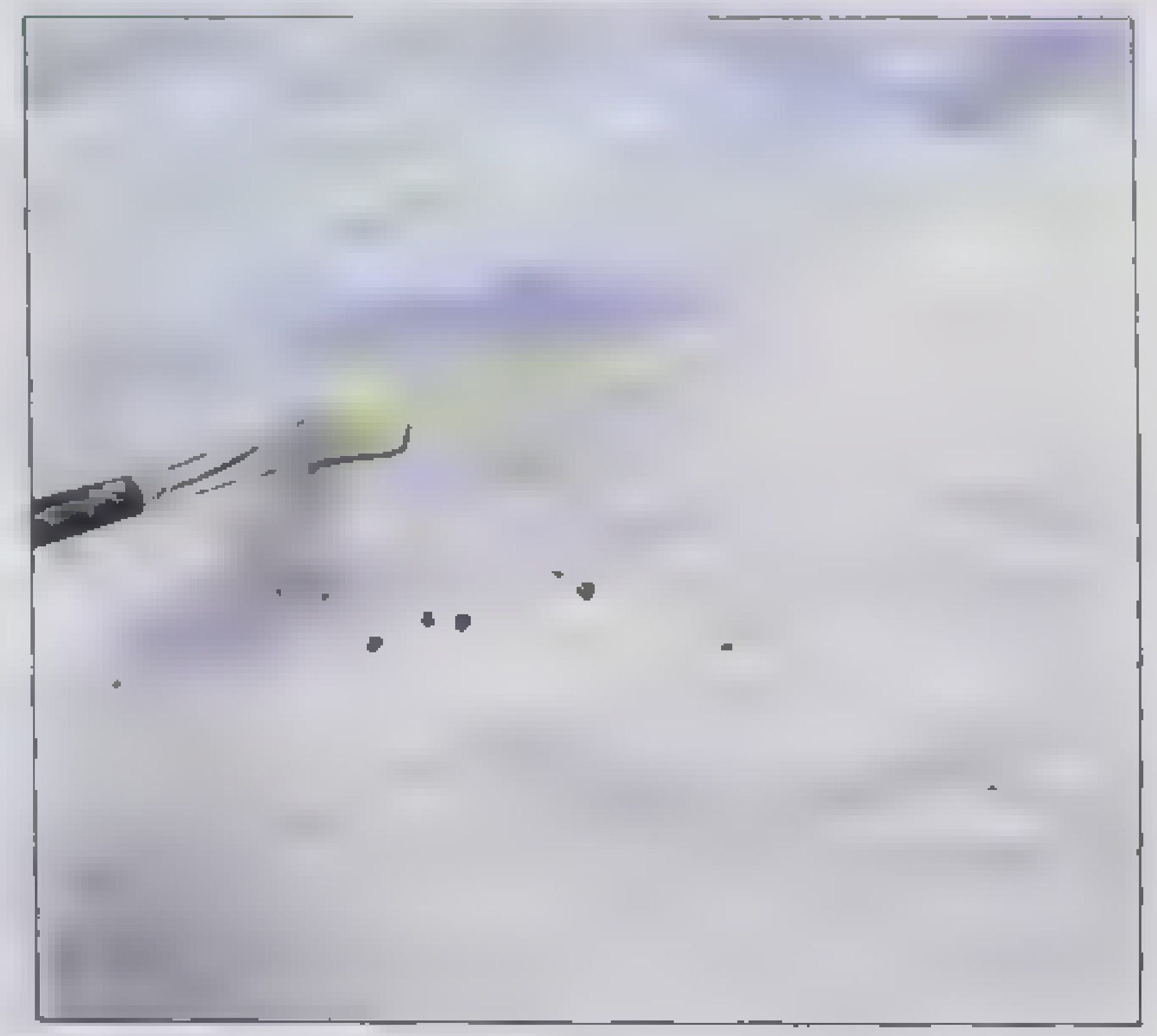

3 ▲ Sugerează dealurile din depărtare

Amestecă albastru-ultramarin francez şi alb de titan cu o cantitate mică de roşu-carmin (alizarin) şi marchează cu spontaneitate relieful dealurilor îndepărtate. Adaugă puţin pământ-verde şi galben de Napoli în amestec pentru a obţine o nuanţă de galben-verzui, un ton secundar pentru dealurile din depărtare, care se aplică uşor peste nuanţa de albastru deja folosită.

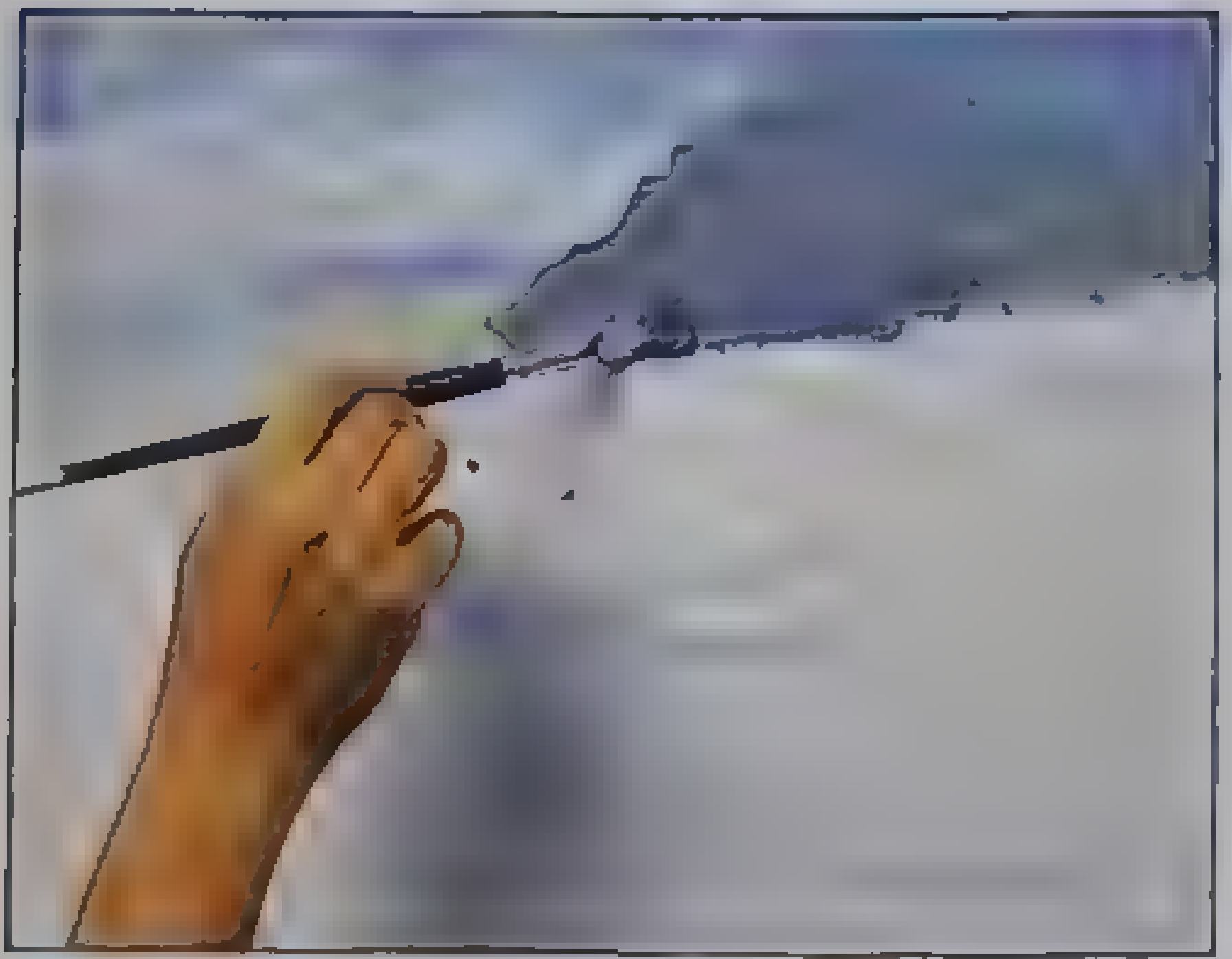

4 ▲ **Pictează baza stâncii**
Marchează forma stâncii de granit cu o nuanță de gri-roșcat, obținută din roșu-carmin (alizarin), verde-ftalo, alb de titan și puțin galben de Napoli. Folosește întreaga lățime a pensulei plate, aplicând tușe ample orizontale care să sugereze forma fiecărei roci. În această etapă, culoarea folosită ar trebui să fie mai păstoasă, astfel încât să păstreze urmele pensulei.

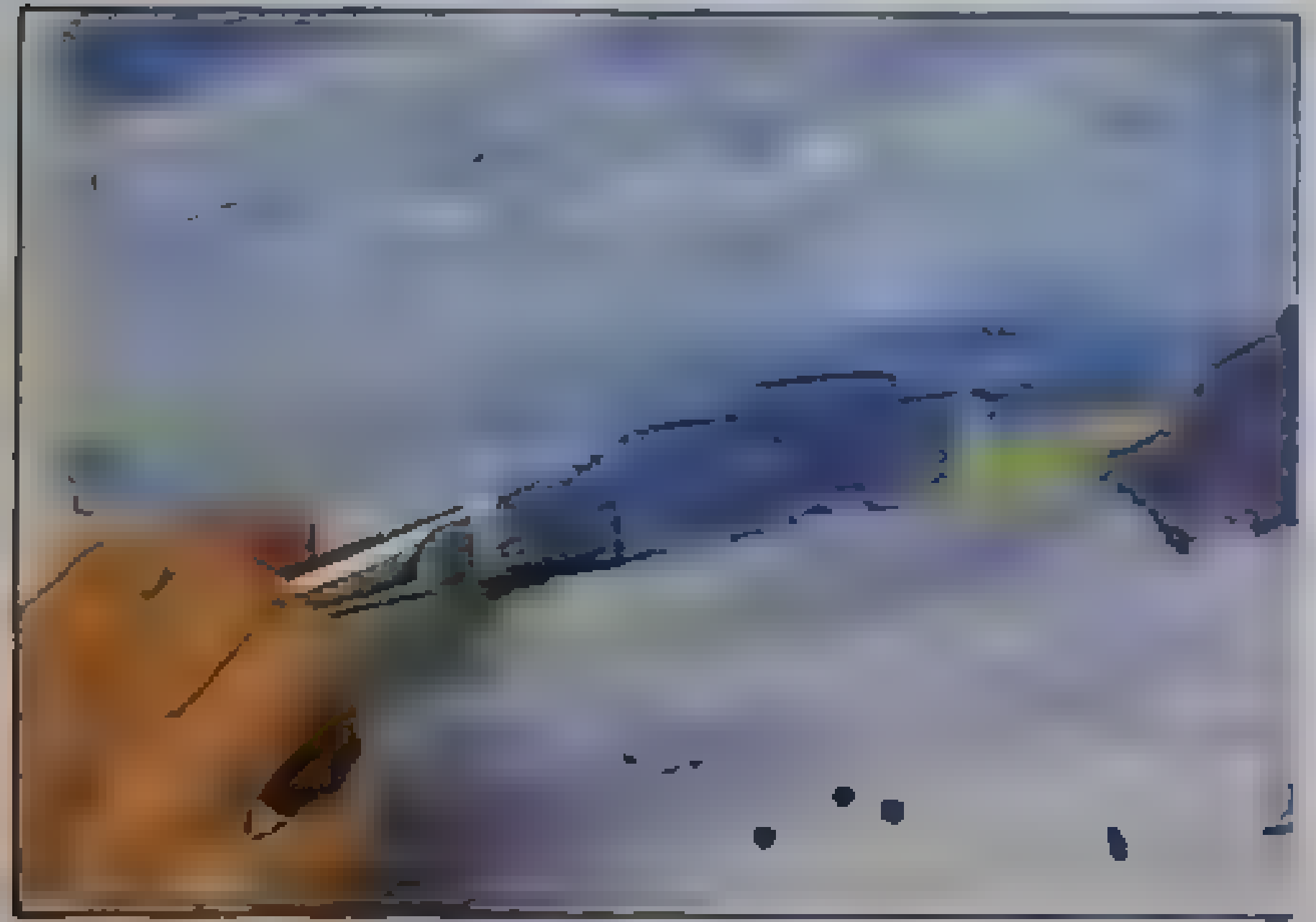

5 ▲ **Adaugă alte stânci**
Deschide cu puțin alb de titan amestecul de gri-roșcat, pentru a defini forma rocii care se ivește spontan, în spatele stâncii. Profită de forma pensulei plate pentru a aplica tușe scurte și dense, care urmează forma zimțată a stâncilor mai mari.

6 ▶ **Începe cu prim-planul**
Adaugă încă puțin roșu-carmin (alizarin) în culoarea pe care tocmai ai folosit-o pentru a obține un gri-roșcat mai închis, ideal pentru definirea zonelor umbrite ale stâncilor din prim-plan. Folosind galben de Napoli, pământ-verde și alb, obții un galben-verzui pe care îl poți utiliza ca bază pentru câmpii, aplicându-l în tușe ample.

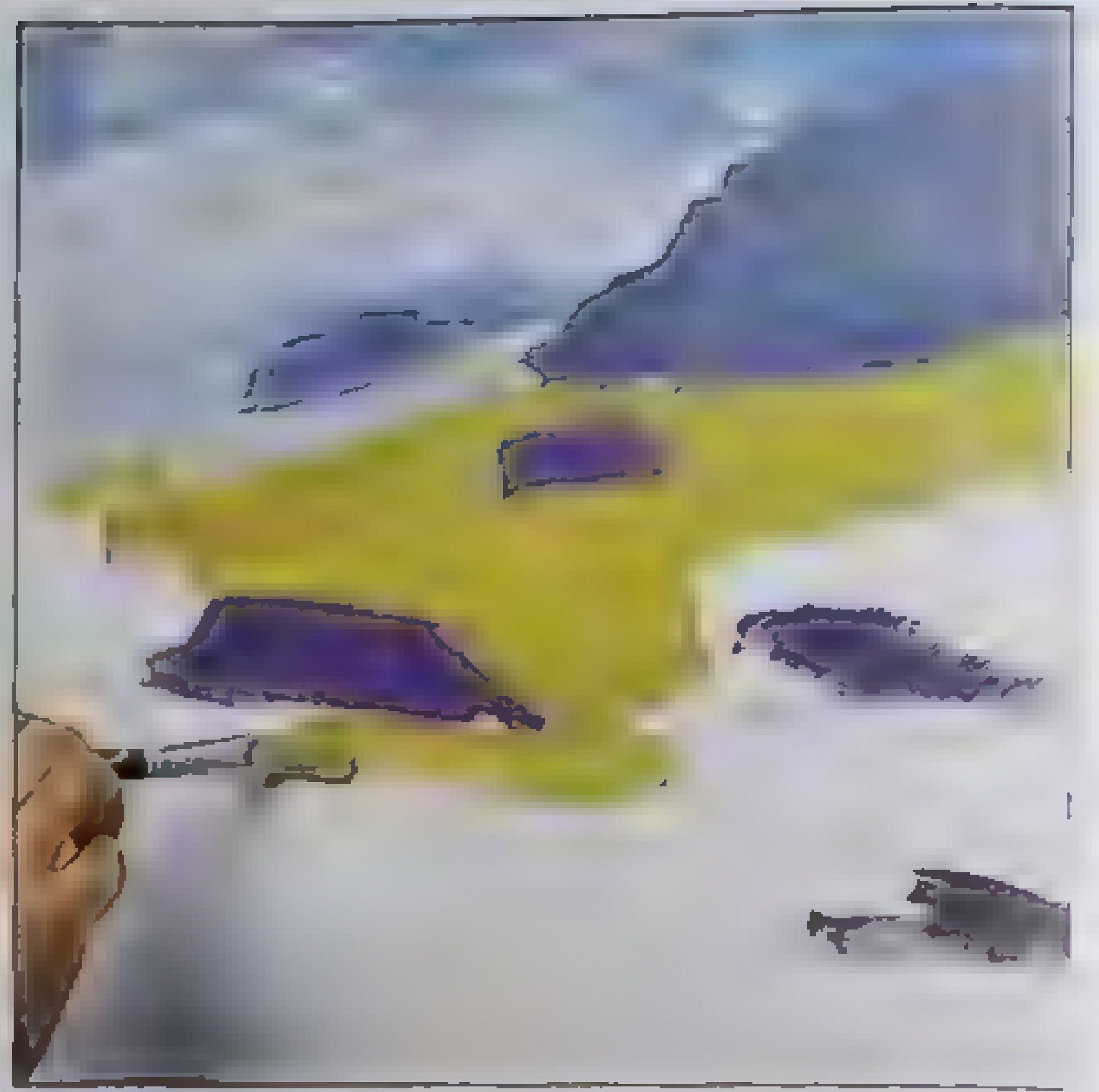

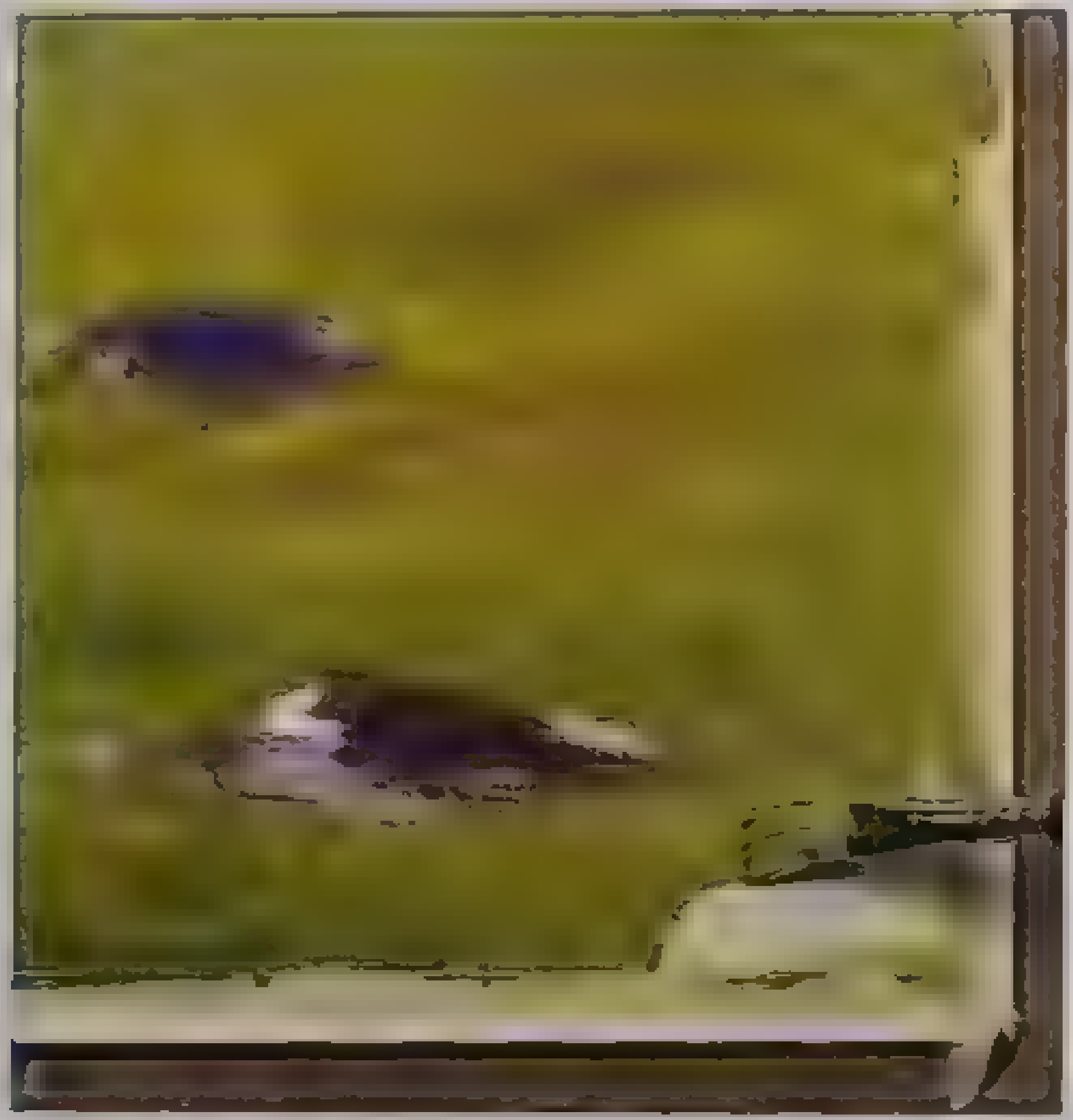

7 ◀ **Completează prim-planul**
Continuă să pictezi pajiștea cu tușe ample și spontane, fără a încerca să uniformizezi suprafața. Variază cantitățile de galben și albastru din amestec, astfel încât să obții o trecere de la nuanțele de verde mai luminoase și calde la cele mai întunecate și reci, redând denivelările și asperitățile terenului.

Operele maeștrilor

Henry Bright (1814-1873)

Nori trecând peste Ben More

Henry Bright a reprodus în detaliu un peisaj dramatic, sublimat și amplificat prin efecte puternice de lumină. Peisajul este dimensionat prin cele câteva elemente-cheie, respectiv oița care paște, pârâul și norii, care însuflețesc întreaga scenă.

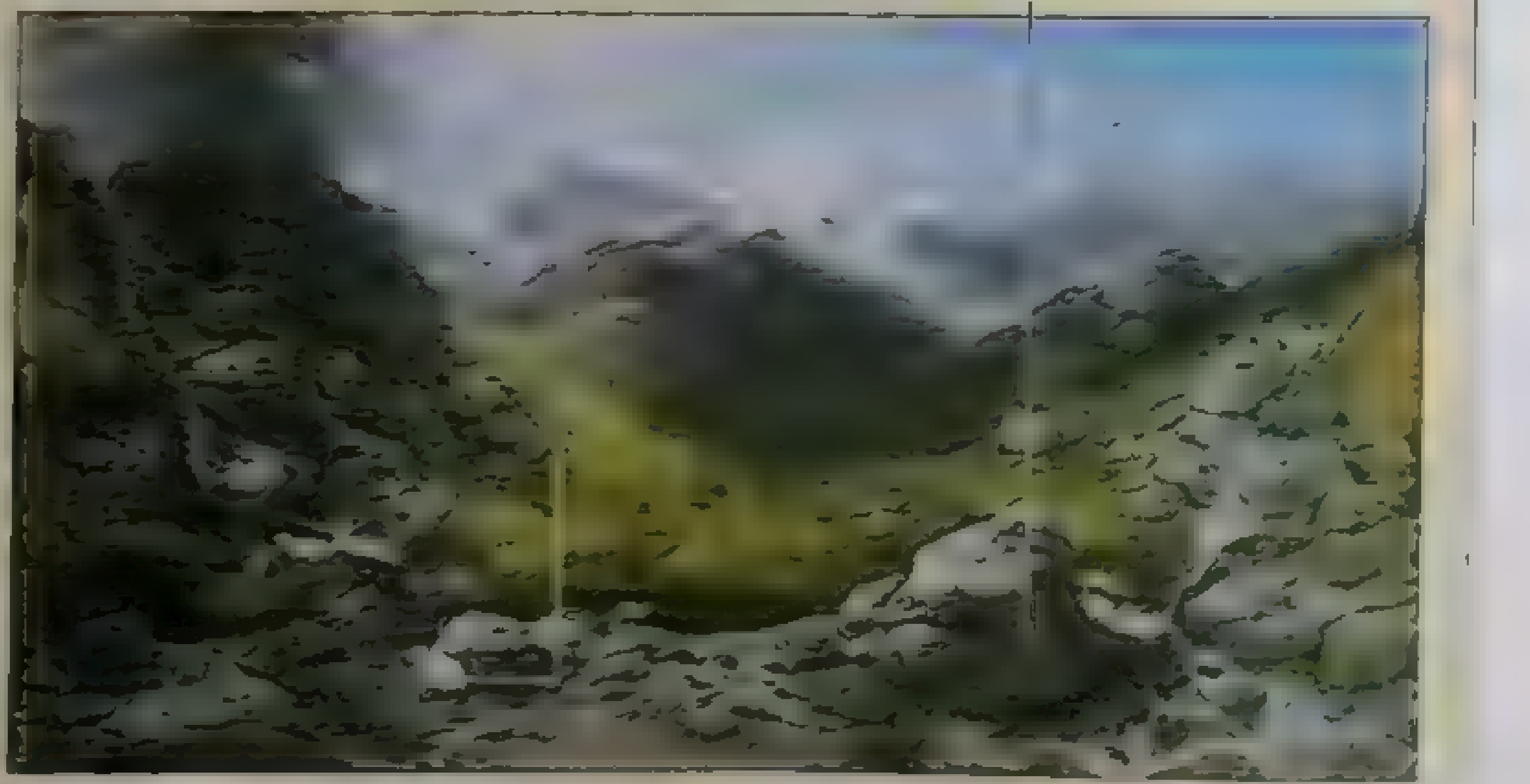

Prin comparație, oița ne permite să ne dăm seama de măreția rocilor și a munților.

Artistul reproduce soliditatea stâncii, modelându-i forma cu tonuri luminoase și întunecate de gri-dens.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Deși până acum am stabilit doar formele principale, pictura transmite un sentiment de profunzime, deoarece culorile sunt mai calde în prim-plan și mai reci spre linia orizontului. Cu toate acestea, acum poți începe să adaugi detaliile și să redai materialitatea suprafețelor.

8 ▶ **Pictează fiecare rocă**
Îmbină galben de Napoli și alb, apoi realizează un amestec din puțin verde-ftalo și roșu-carmin (alizarin), adăugându-l treptat în primul amestec, și vei obține un gri-gălbui. Pictează stâncile de pe faleză, folosind o singură tușă pentru fiecare în parte; de asemenea, este recomandat să înmoi penelul în culoare proaspătă la fiecare aplicare.

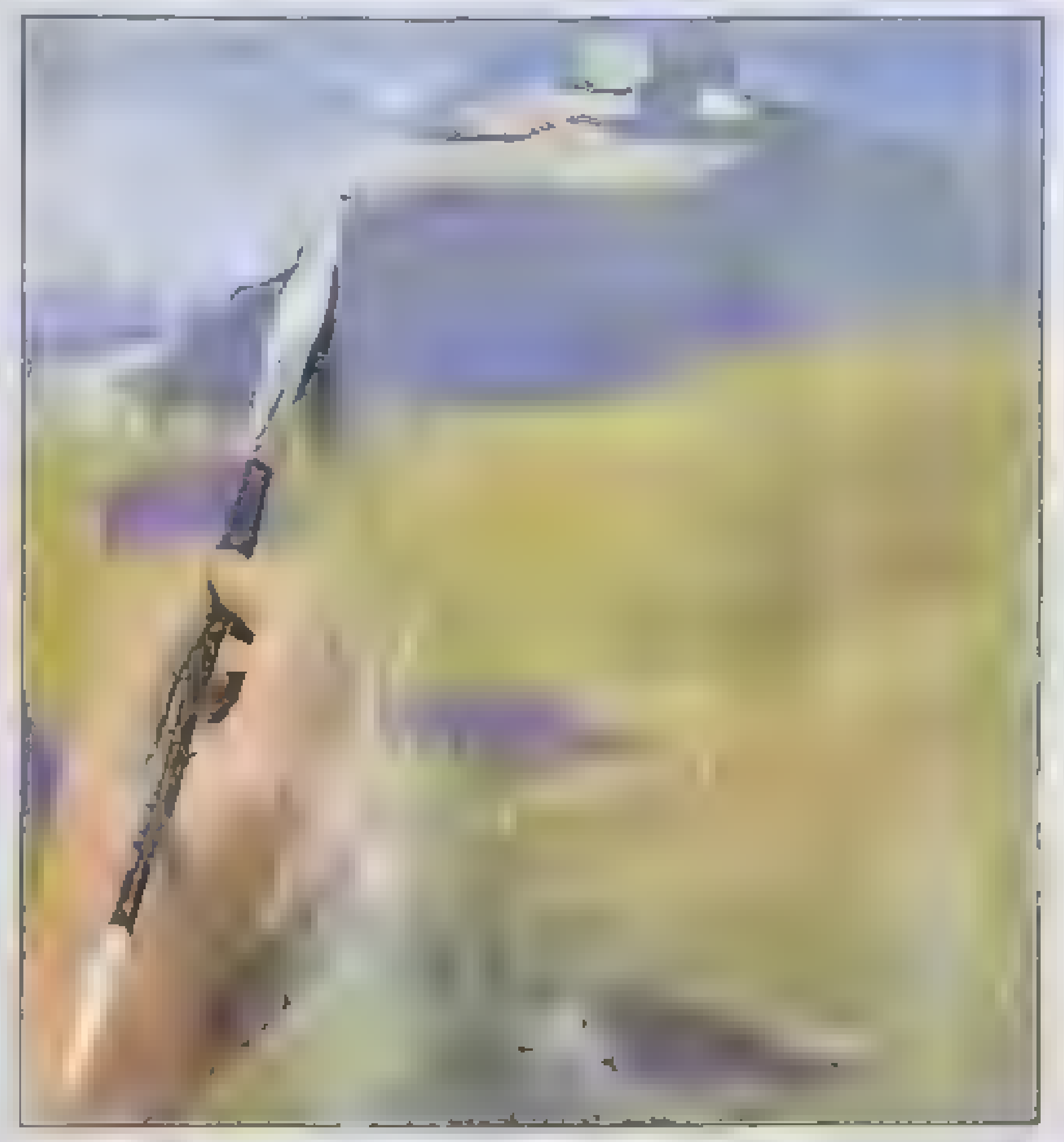

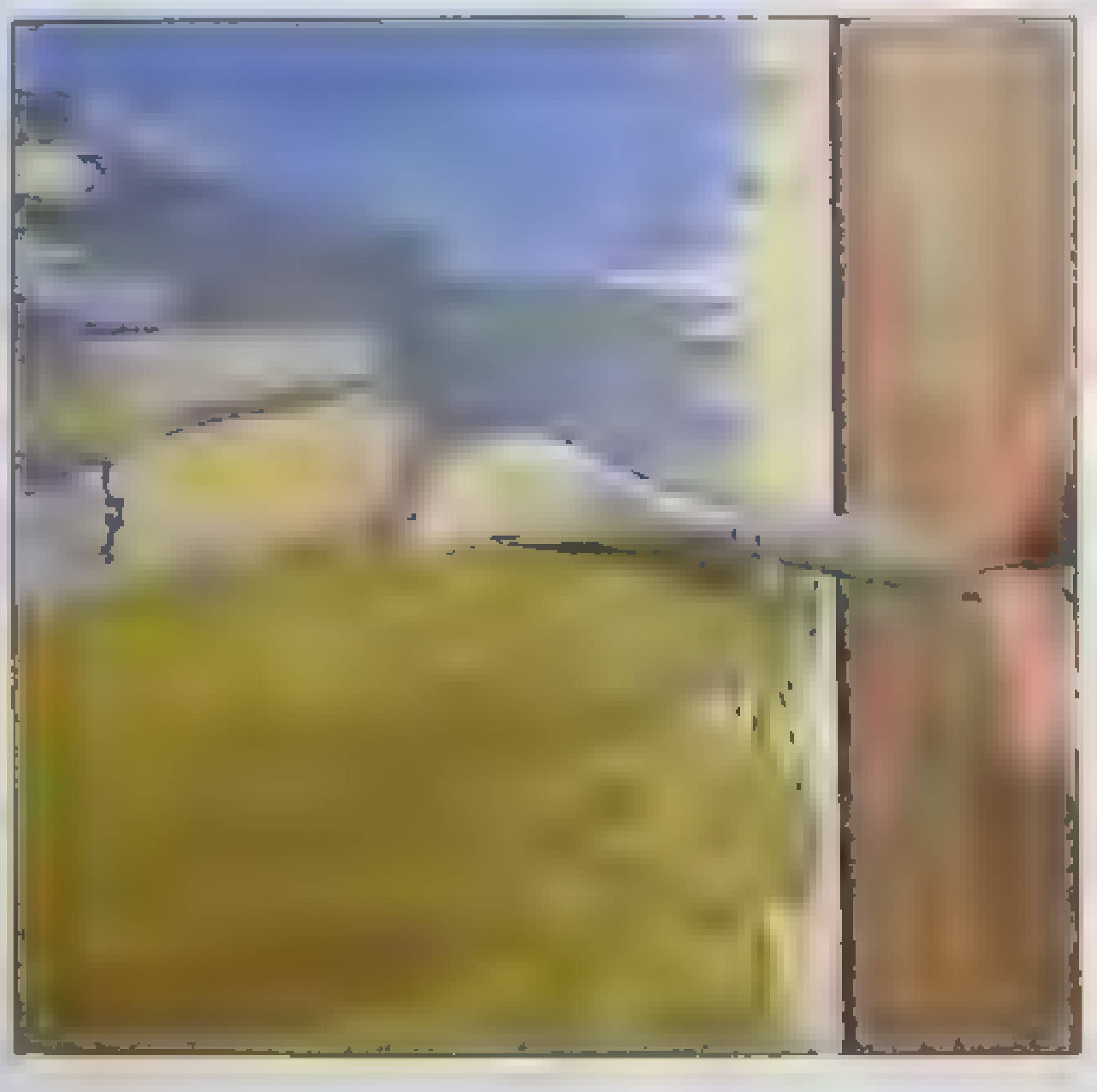

9 ◀ **Continuă să pictezi faleza**
Marchează rocile de pe partea dreaptă a falezei, adăugând în amestecul pregătit puțin galben de Napoli. Pictează fiecare stâncă dintr-o singură tușă, folosind pensula plată nr. 8 pentru rocile mai mari și pensula nr. 6 pentru cele mai mici. Nu acoperi totul – păstrează anumite zone din culoarea de bază pentru a sugera umbrele

10 ▶ **Adaugă câteva reflexii**
Deschide amestecul de culoare proaspăt folosit cu puțin galben și alb și pictează zonele luminate ale stâncilor din prim-plan. Adaugă din nou alb și puțin albastru-ultramarin pentru a obține o nuanță mai rece; pictează apoi cu pensula plată nr. 2 reflexiile de pe stâncile mai îndepărtate.

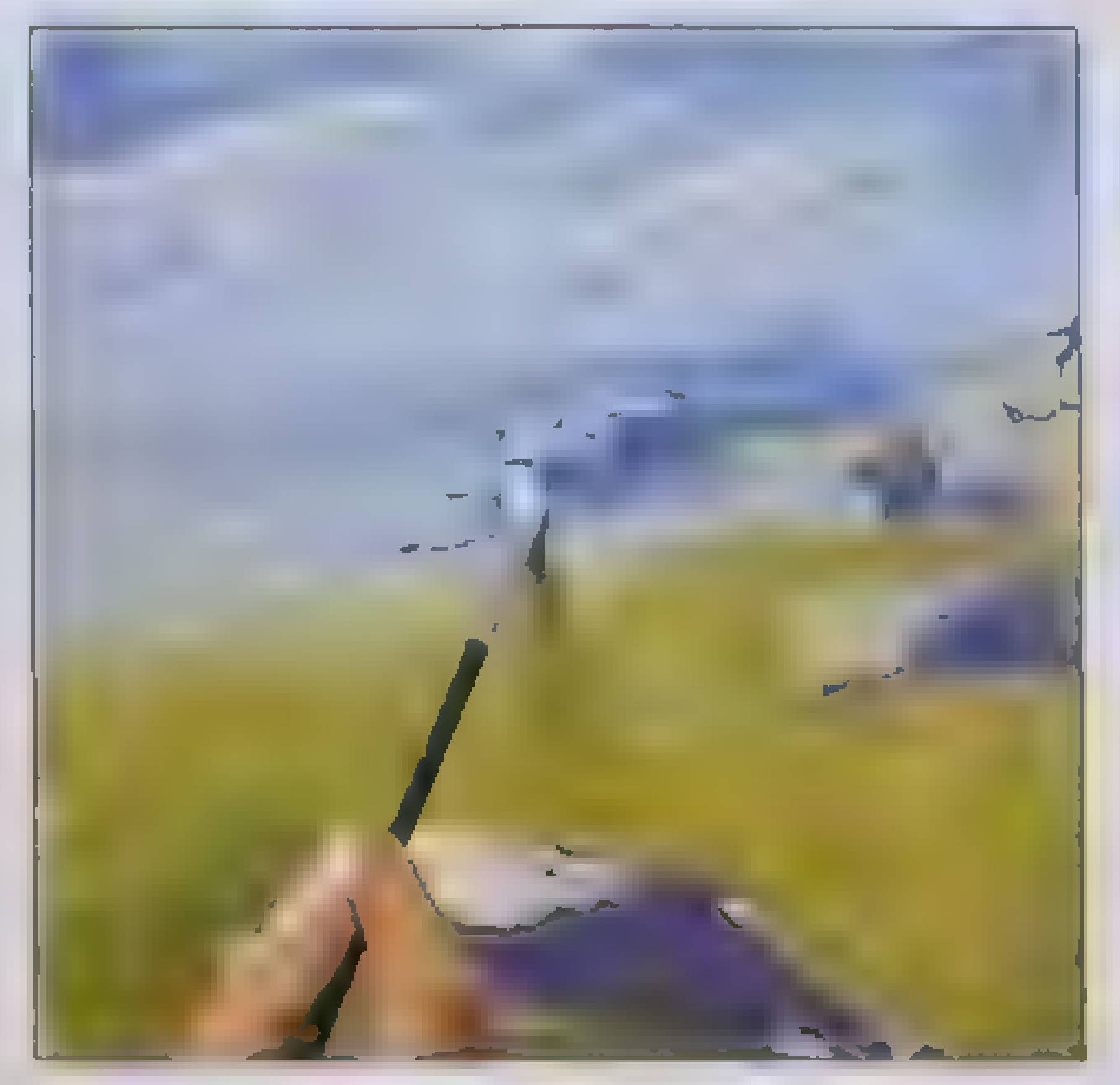

SFATURI
Deschide culorile

Atunci când deschizi o culoare cu alb, este mai bine să adaugi culoarea respectivă în alb, niciodată invers: dacă amesteci alb în culoare, s-ar putea întâmpla să risipești multă vopsea, pentru că unele nuanțe, cum ar fi roșu-carmin (alizarin), sunt foarte intense. Este mai convenabil să adaugi culoarea respectivă [illegible] alb treptat, până când obții nuanța pe care o dorești.

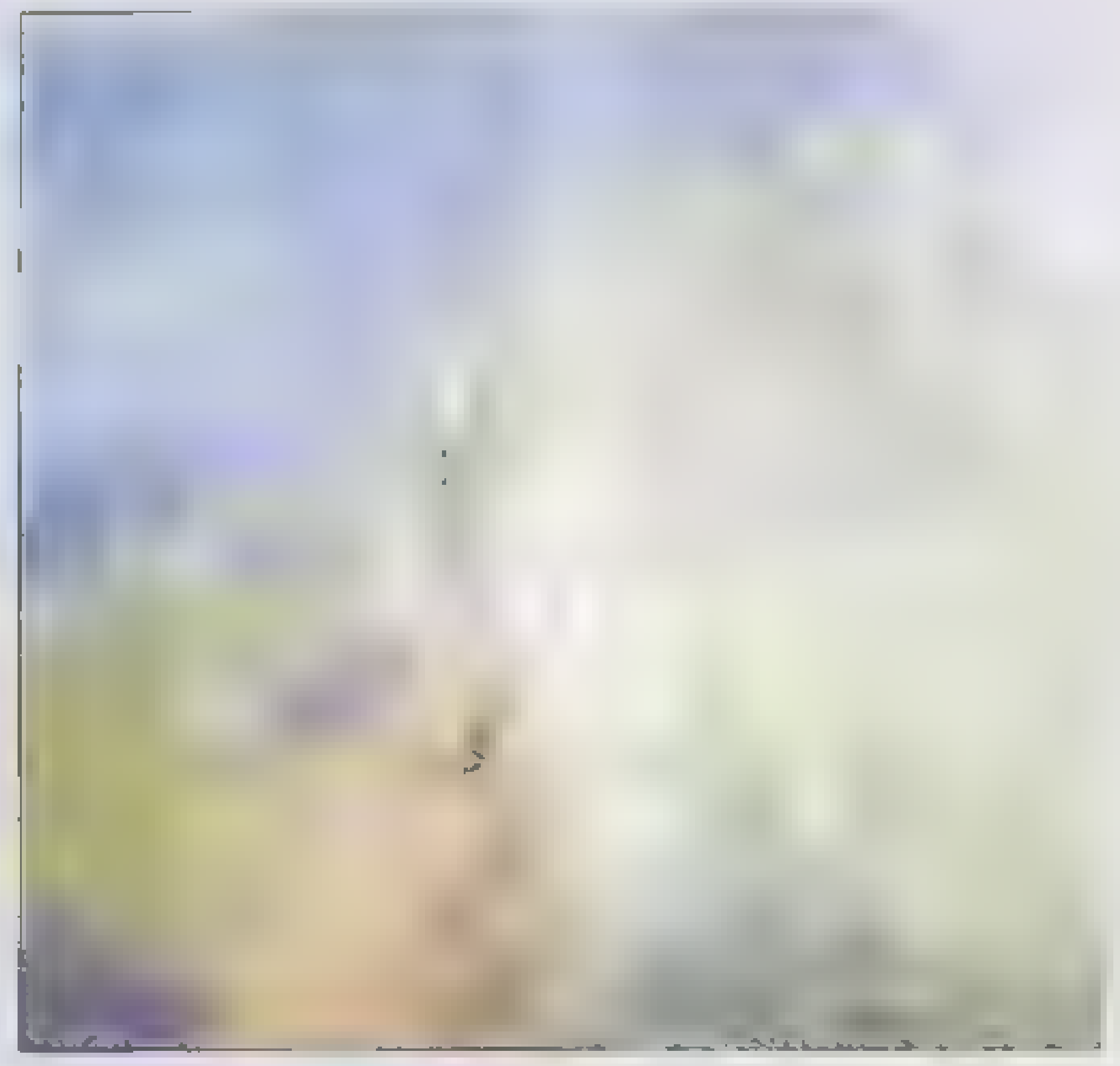

11 ▲ **Folosește un *colour shaper***
Aplică acum culoarea păstoasă folosind [illegible] *colour shaper*-ul nr. 10; marchează pietrele mai netede cu un amestec de alb și puțin galben de Napoli. Ca să poți reproduce aspectul geometric, trebuie să aplici tușe individuale pentru fiecare stâncă; răsucind *colour shaper*-ul, vei obține accente modulate pe verticală sau pe orizontală

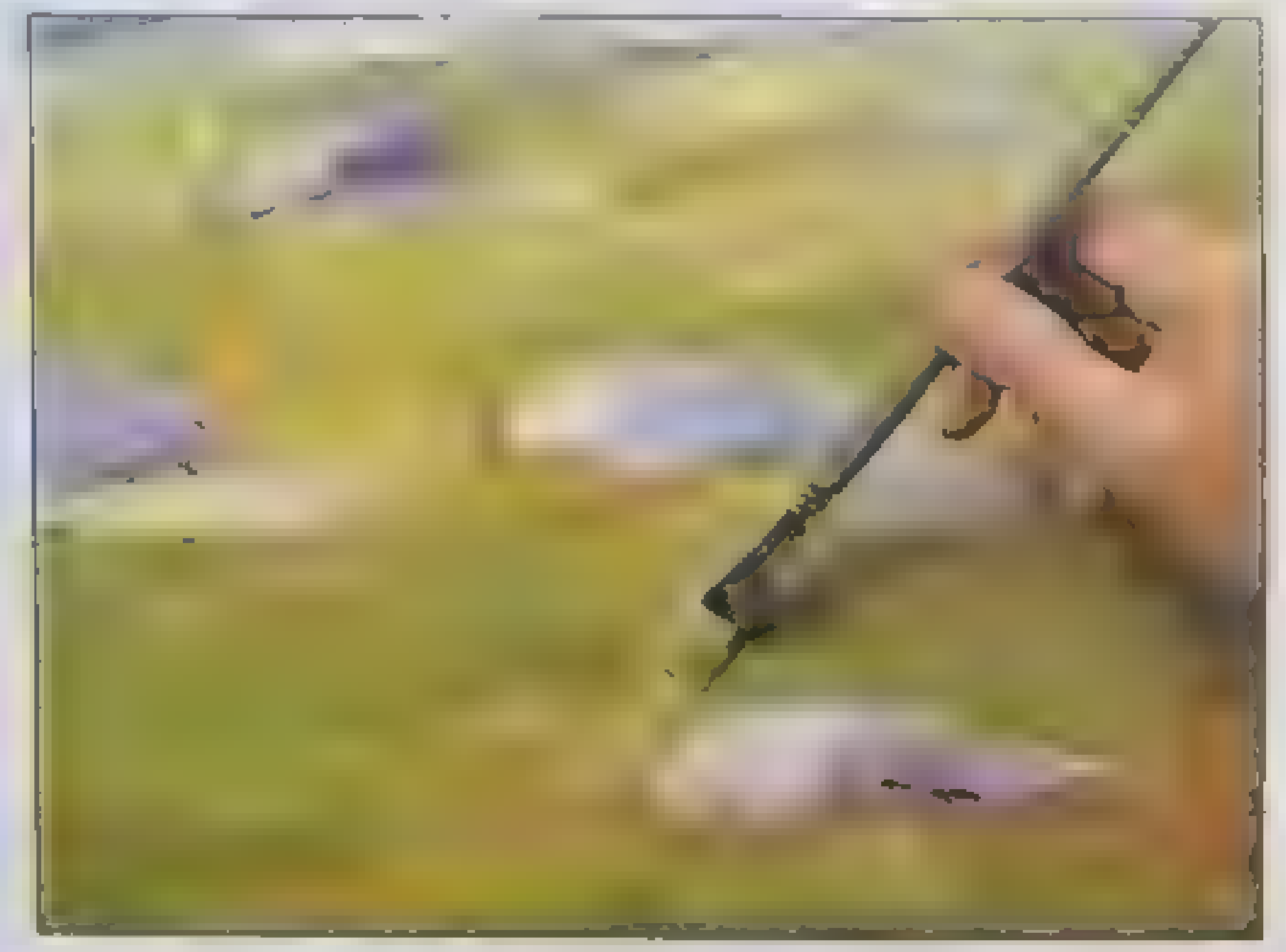

12 ▲ **Pictează zona din prim-plan**
Ia pensula plată nr. 6 și estompează umbrele de pe stânci folosind un gri-violaceu discret, obținut dintr-un amestec de albastru-ultramarin, carmin și alb. Amestecă apoi sienna naturală, galben de Napoli și alb, pentru a picta iarba uscată cu câteva tușe scurte și fragmentate

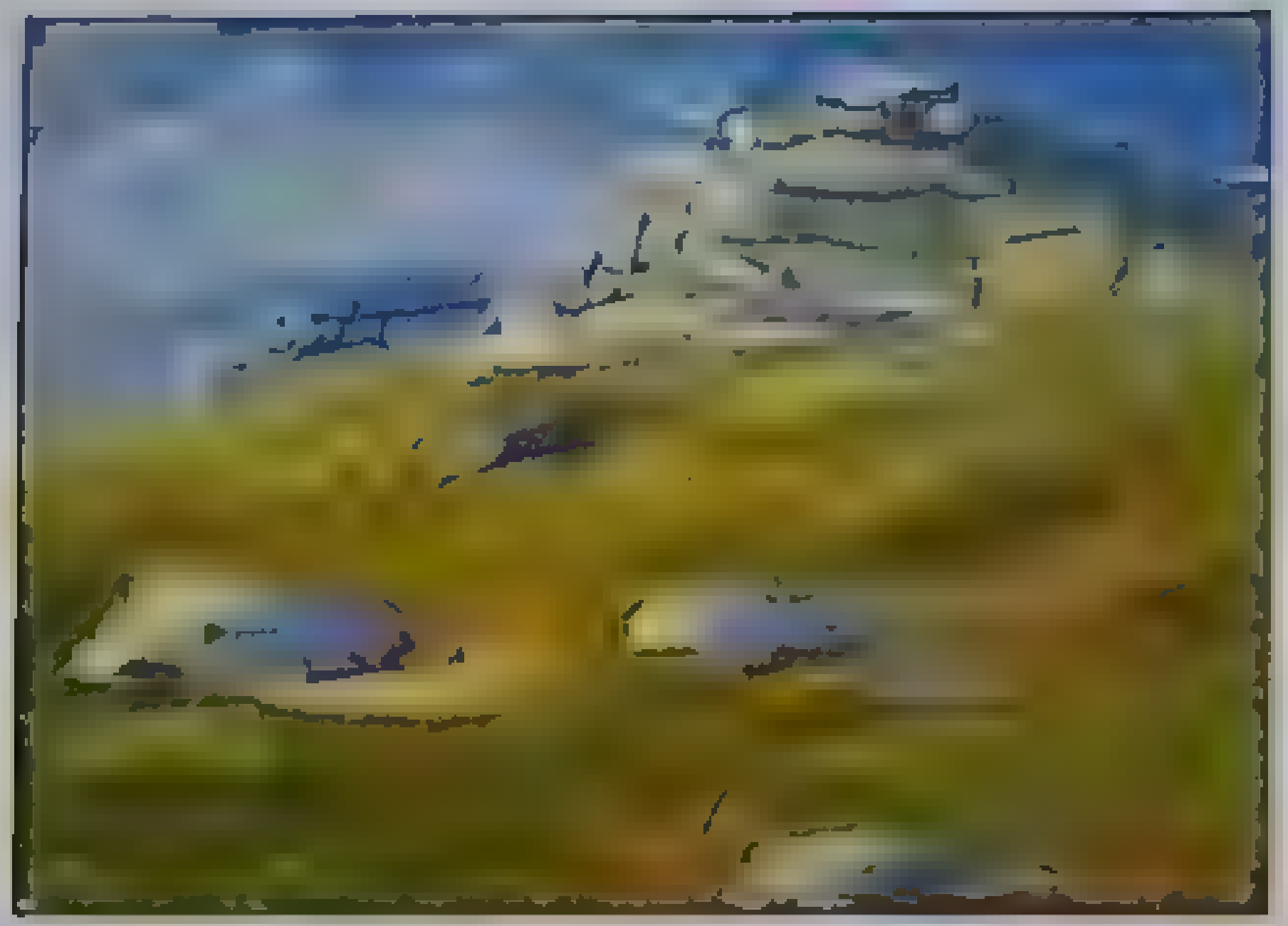

13 **▲ Adaugă lumina pentru iarbă** Amestecă galben de Napoli cu pământ-verde și adaugă puțin alb pentru a obține un verde-gălbui foarte deschis. Utilizează această nuanță pentru a lumina zona mediană a pajiștii; lucrează ușor cu pensula plată nr. 6, astfel încât să nu acoperi complet culoarea de dedesubt.

UN PAS ÎNAINTE

Dacă dorești, poți să te oprești la punctul 13, deoarece lucrarea este bine definită: compoziția este simplă, dar de impact, iar gama de culori este bine armonizată; formele și tonurile sobre ale picturii exprimă atmosfera melancolică și dramatică a câmpului din depărtare.

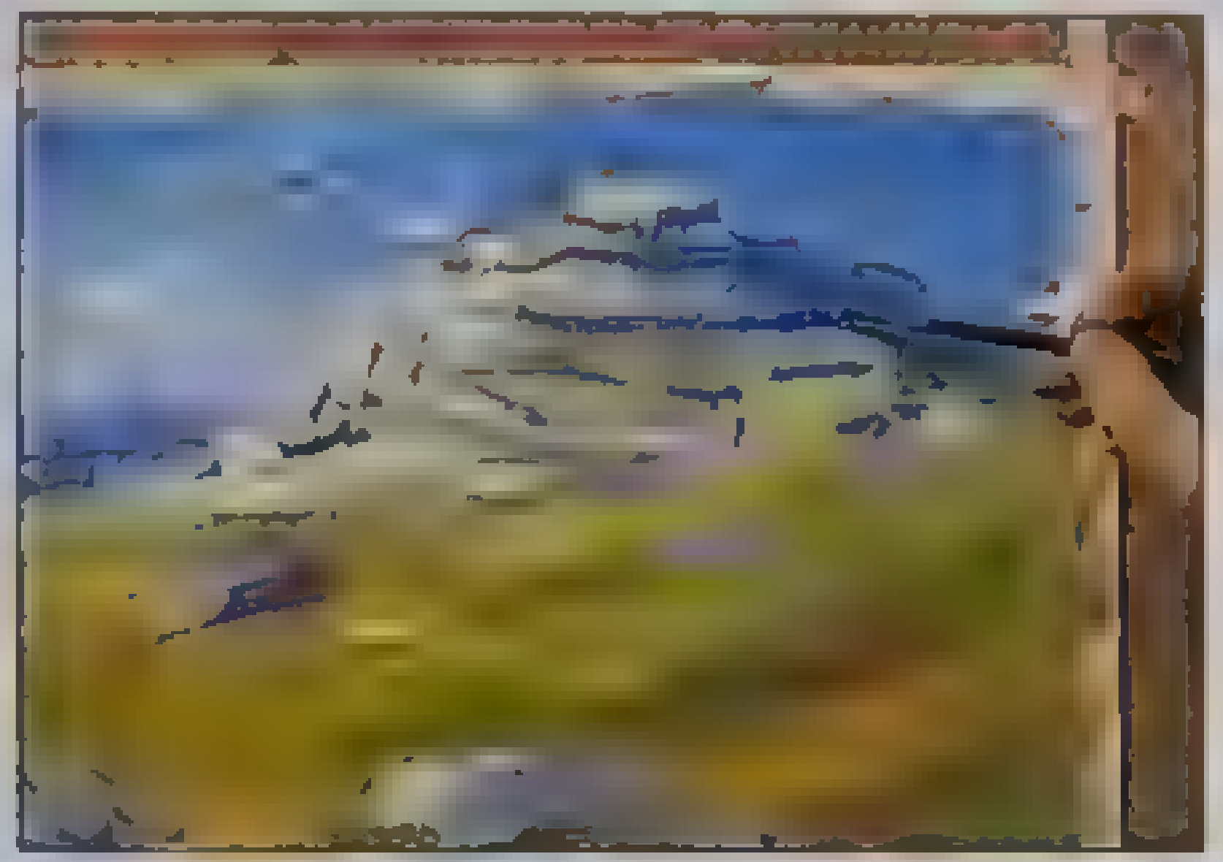

14 **◄ Consolidează umbrele** Utilizând pensula plată nr. 2, întunecă tonul umbrelor dintre stânci și creasta falezei; pentru acest lucru, ai nevoie de puțin albastru-ultramarin– francez, amestecat cu alb și carmin.

Fii creativ!

Urme de viață

În cazul acesta, artistul a mers puțin mai departe, adăugând o cărare șerpuită pe panta dealului și două personaje, care merg pe jos spre faleză. Aceste elemente suplimentare nu doar completează imaginea, ci schimbă întreaga atmosferă a lucrării. În versiunea originală, peisajul este pustiu, în timp ce semnele prezenței oamenilor înviorează atmosferă dramatică a picturii. Observă cum cărarea însoțește privitorul spre faleză, dar și modul în care figurile umane dimensionează imaginea: brusc, stâncile devin mai impunătoare și maiestuoase decât erau înainte.

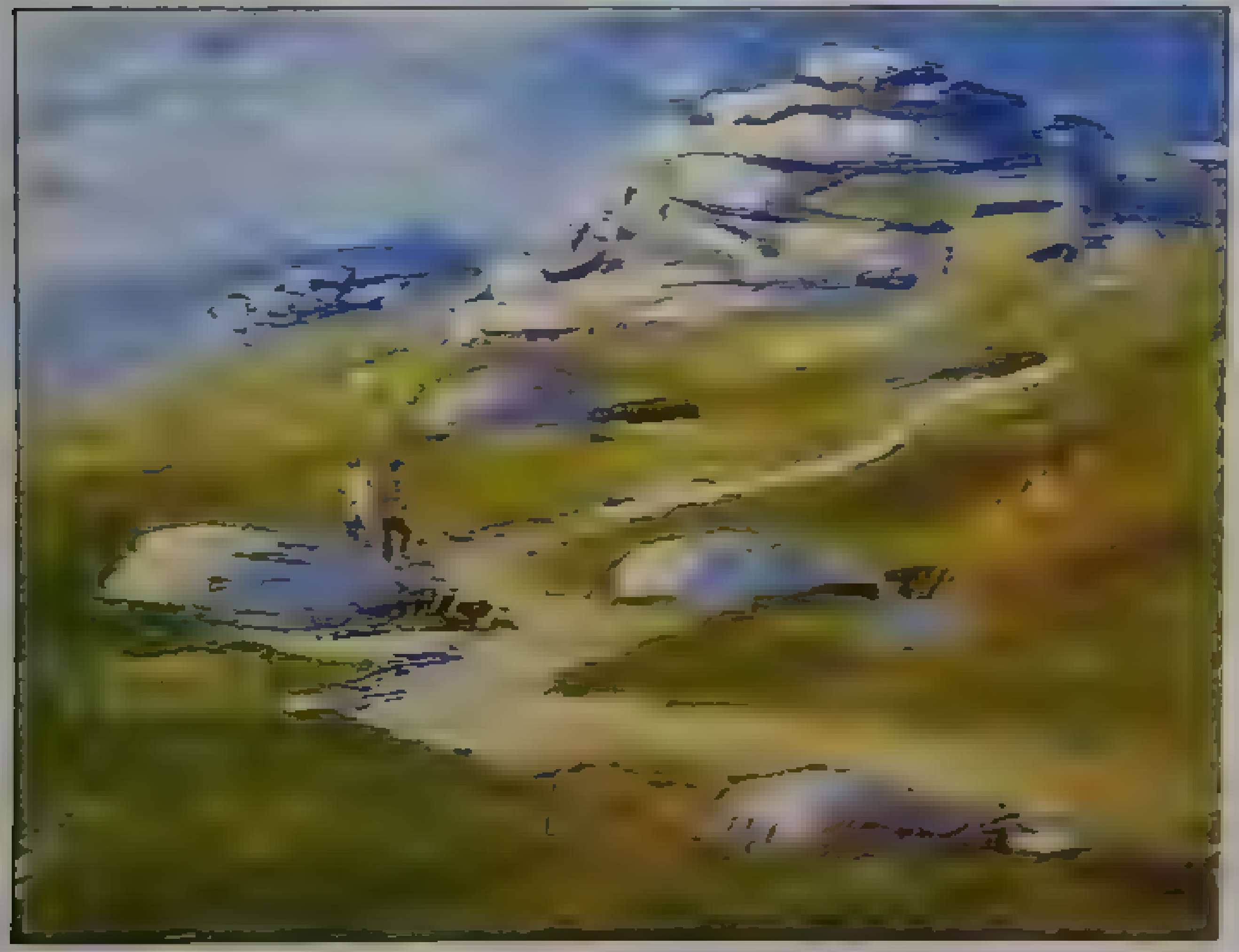

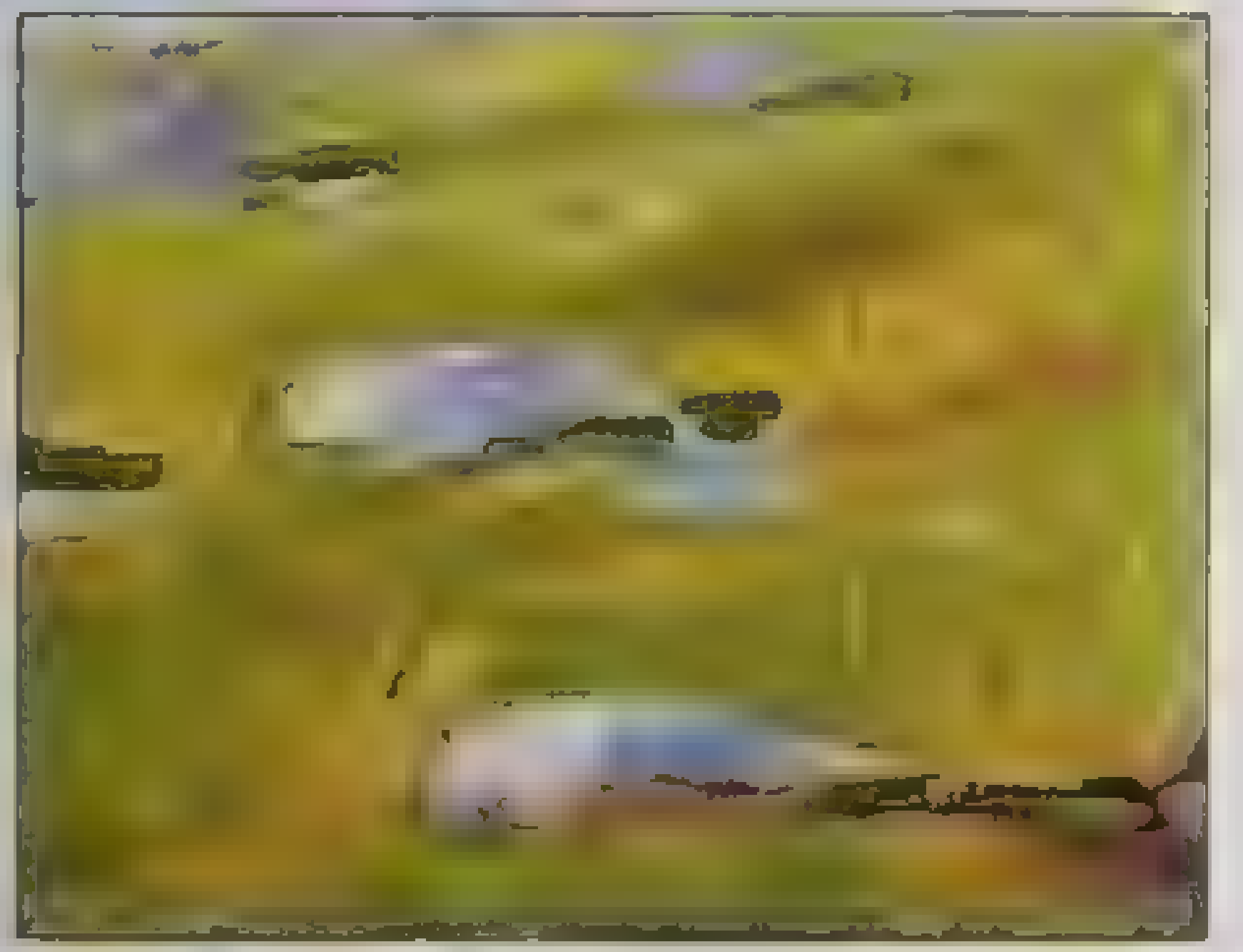

15 **▲ Pictează umbrele** Deoarece sursa de lumină se află în partea stângă, umbrele stâncilor vor fi proiectate în dreapta: pictează-le cu pensula plată nr. 2, folosind un verde mai închis, obținut dintr-un amestec de pământ-verde și sienna naturala.

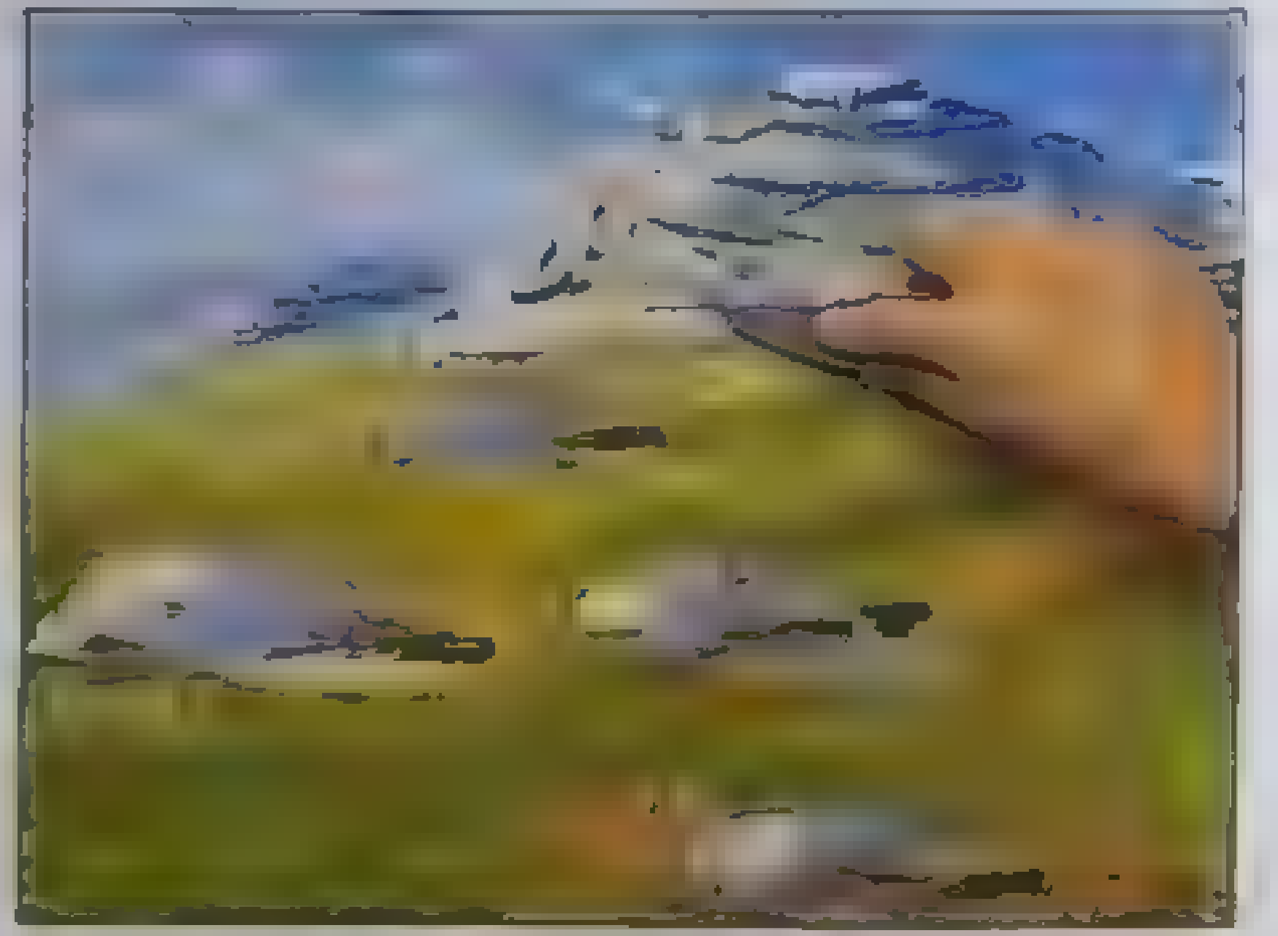

16 **▲ Mai multă expresivitate cu ajutorul unei spatule** Pregătește un violaceu-închis, amestecând albastru-ultramarin–francez și puțin carmin; folosește-l pentru a reda fisurile din stâncă. Încarcă pasta obținută pe tăișul spatulei cu vârful rotund și treci ușor, dar cu mișcări rapide, peste fisurile falezei, aplicând tușe subțiri și ascuțite

17 **► Detalii ale câmpiei din prim-plan** Ia spatula plată. Încarcă pe muchia acesteia un amestec de alb și puțină sienna naturală și sugerează cu claritate câteva urme de iarbă uscată în prim-plan, presând marginea spatulei pe pânză și apoi ridicând-o, astfel încât să obții o serie de tușe scurte.

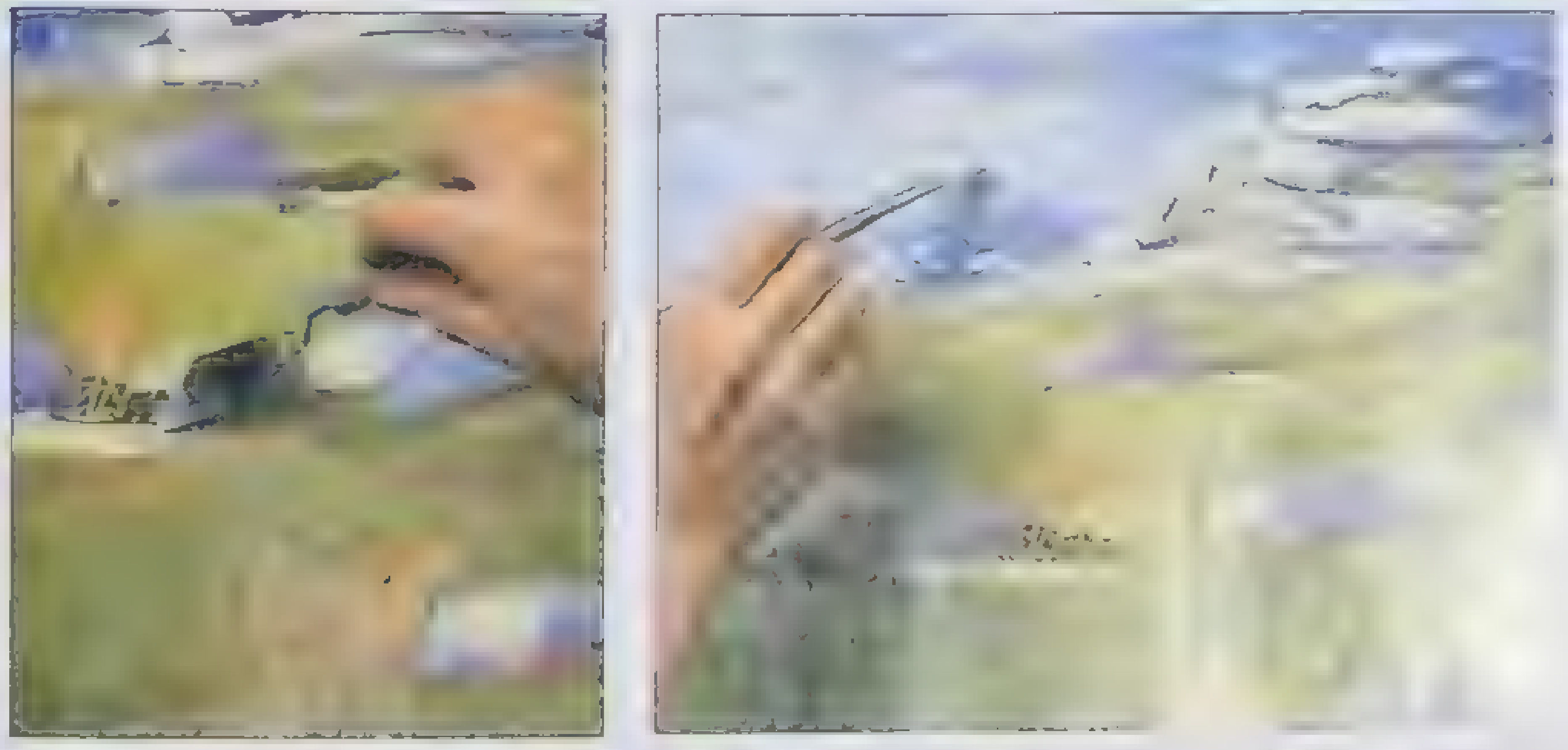

O LUCRARE COMPLETĂ

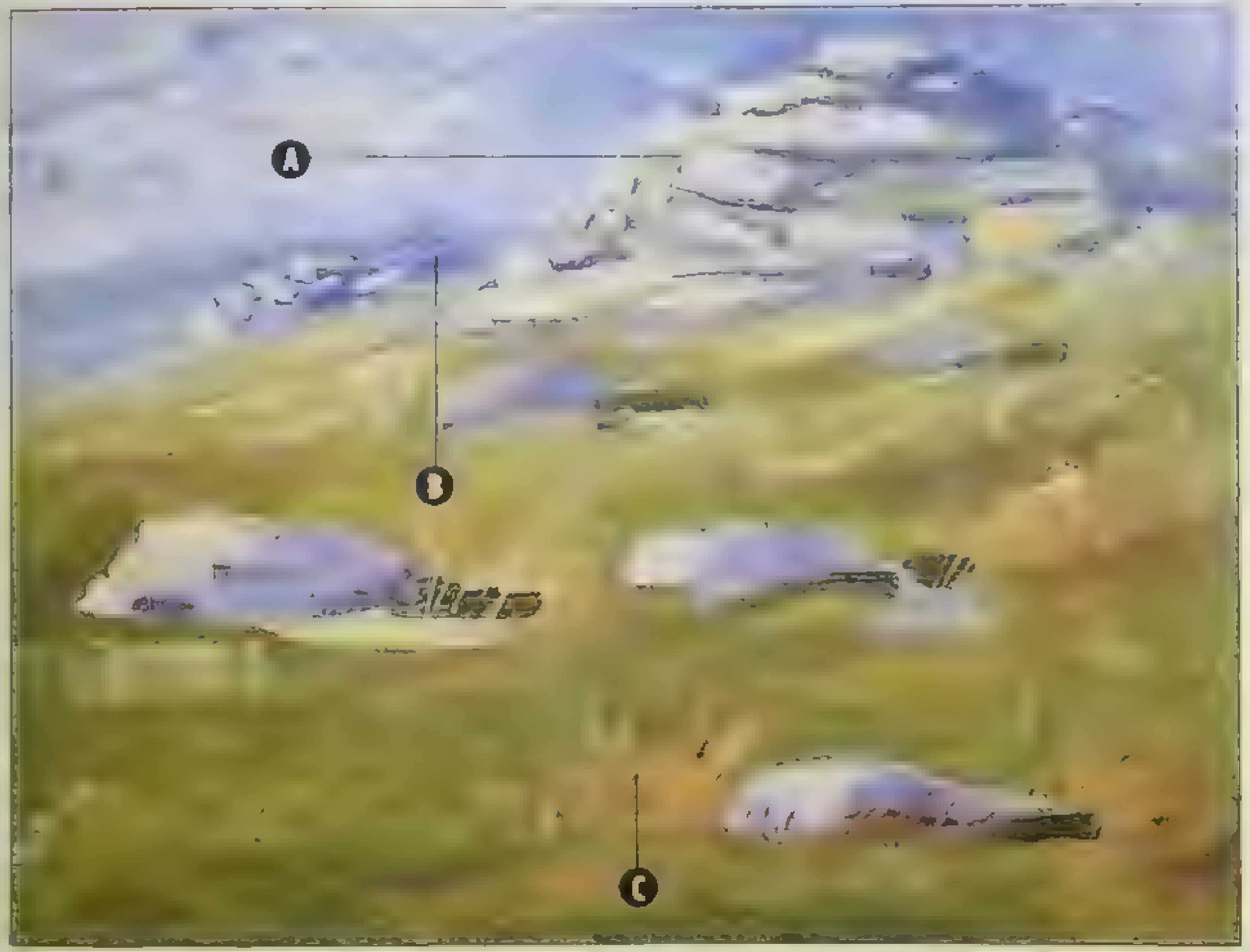

A Tușe de pensulă expresive
Stânca de granit, pictată într-o manieră simplă, reușește totuși să transmită un puternic sentiment de realism și un caracter tridimensional. Folosirea pensulelor plate, a *colour shaper*-ului și a spatulei ne-a permis crearea unei impresii reale a rocilor inaccesibile, bătute de ploi

B Orizont la înălțime
Plasarea liniei orizontului foarte sus sau foarte jos permite obținerea unor compoziții de efect. Aici, orizontul se află la aproximativ două treimi din imagine în acest mod, se creează un prim-plan amplu, conferind lucrării senzația unui spațiu foarte extins.

C Detalii selective
Picturile prea elaborate pot fi obositoare pentru cei care le pictează și plictisitoare pentru cei care le privesc. Încearcă să sugerezi, mai degrabă, decât să definești, detalii, cum ar fi ierburile și pajiștea. Intră în detalii doar în câteva zone selectate și simplifică, prin contrast, restul picturii

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Folosește efectele culorilor acrilice pentru a reda tonurile vii ale cabinelor de pe o plajă.

- Suprapune nuanțe transparente peste straturile strălucitoare de culoare densă
- Contrastele puternice de lumină și umbră măresc compactitatea culorilor
- Profită de solubilitatea culorilor acrilice pentru a crea tonalități intense și luminoase

Hârtia colorată

Până acum, pentru lucrările tale ai folosit aproape întotdeauna hârtie albă. De ce să nu încerci câteva foi de hârtie colorate atractiv, pentru a putea observa cum se schimbă caracterul unei lucrări?

Dacă foloseşti culoare galbenă sau creion galben pe o foaie de hârtie roşie, vei obţine nişte tuşe oranj sau cel puţin de un galben foarte apropiat de oranj. La fel, dacă aplici albastru pe hârtie galbenă, vei obţine o nuanţă de verde. Cu alte cuvinte, culoarea hârtiei influenţează culoarea pe care o foloseşti; iată de ce acuarelele şi alte materiale de pictură transparente sunt, în mod normal, folosite pe hârtie albă; de fapt, albul strălucitor al hârtiei apare la suprafaţă, făcând culorile mai luminoase, pline de viaţă. Doar materialele foarte opace, precum culorile de tempera nediluate sau acrilicele, acoperă complet culoarea hârtiei de dedesubt şi nu îşi modifică aspectul.

Amestecă şi alătură culorile

Există o mare varietate de sortimente de hârtie de desen, de la cea mai clară şi luminoasă până la cea mai întunecată şi sobră. Singura modalitate de a descoperi efectele în cazul diverselor materiale şi culori este de a le testa, experimentând pe principiul „încercare şi eroare”. Încearcă diferite tipuri de hârtie pentru pastel, cum ar fi hârtia aspră, netedă sau hârtia Ingres. Ele sunt ideale nu doar pentru pasteluri, ci şi pentru creioanele colorate sau alte materiale. Experimentează, de asemenea, hârtia din paie (de ambalaj), care dă rezultate excelente dacă aplici cărbune sau cretă. Hârtia velină colorată, chiar dacă nu este potrivită pentru desene şi picturi, este excelentă pentru realizarea colajelor şi a tehnicilor mixte.

Este important să ne amintim că acuarelele şi alte materiale diluate cu apă au nevoie de hârtie solidă, iar creioanele şi pastelurile au tendinţa să nu dea rezultate deosebite pe hârtie netedă.

▼ Culorile diferite ale hârtiei pot schimba uşor tonul sau nuanţa tuşei pe care o laşi pe hârtie. În imaginea de mai jos, poţi observa cum culoarea galbenă a diferitelor materiale se schimbă în funcţie de tipul de hârtie utilizat.

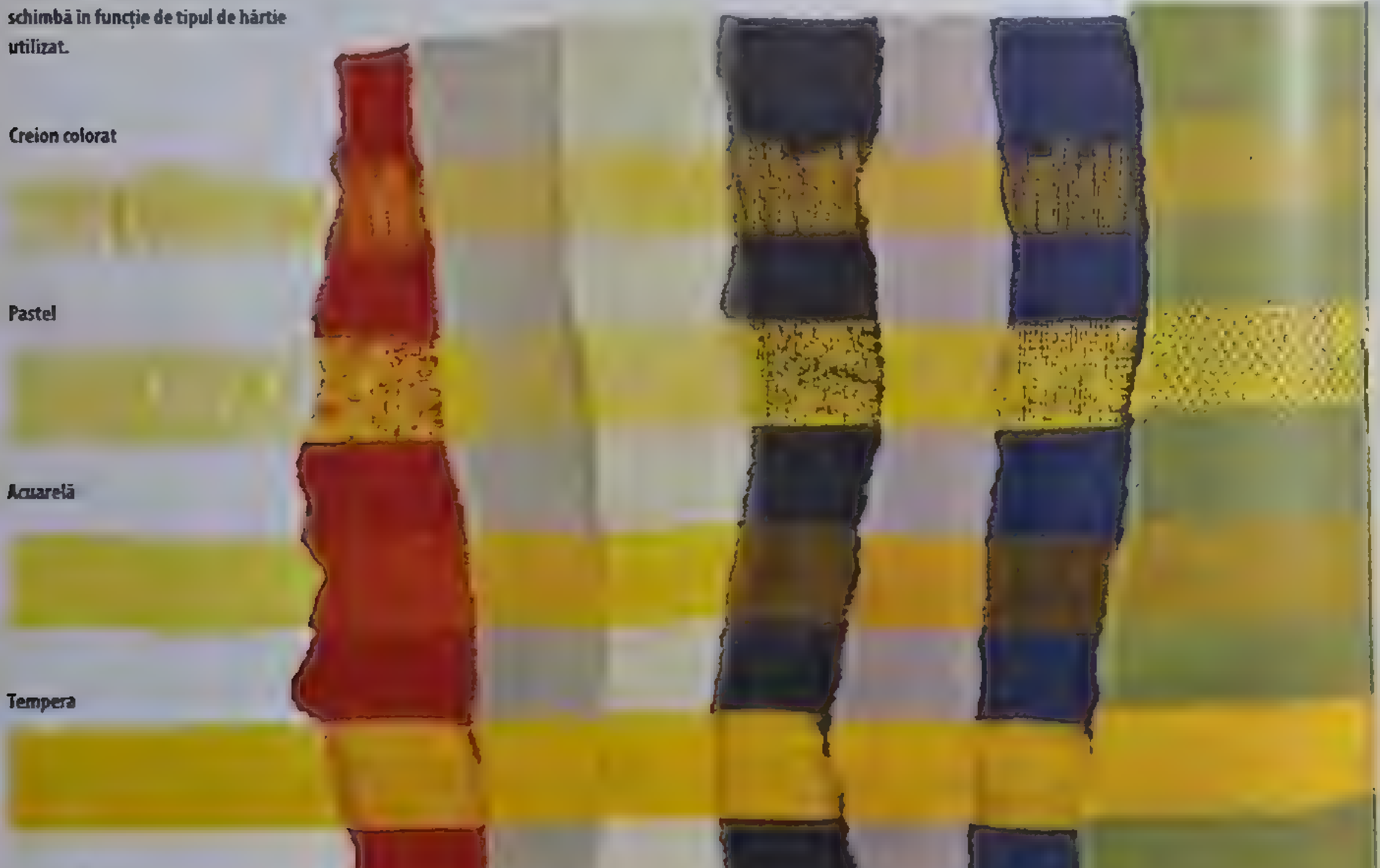

CUM SĂ ALEGI CULOAREA HÂRTIEI

Peisaj

▶ O hârtie în tonuri calde de gri-roz creează un contrast puternic cu cerul albastru şi iarba verde din acest peisaj.

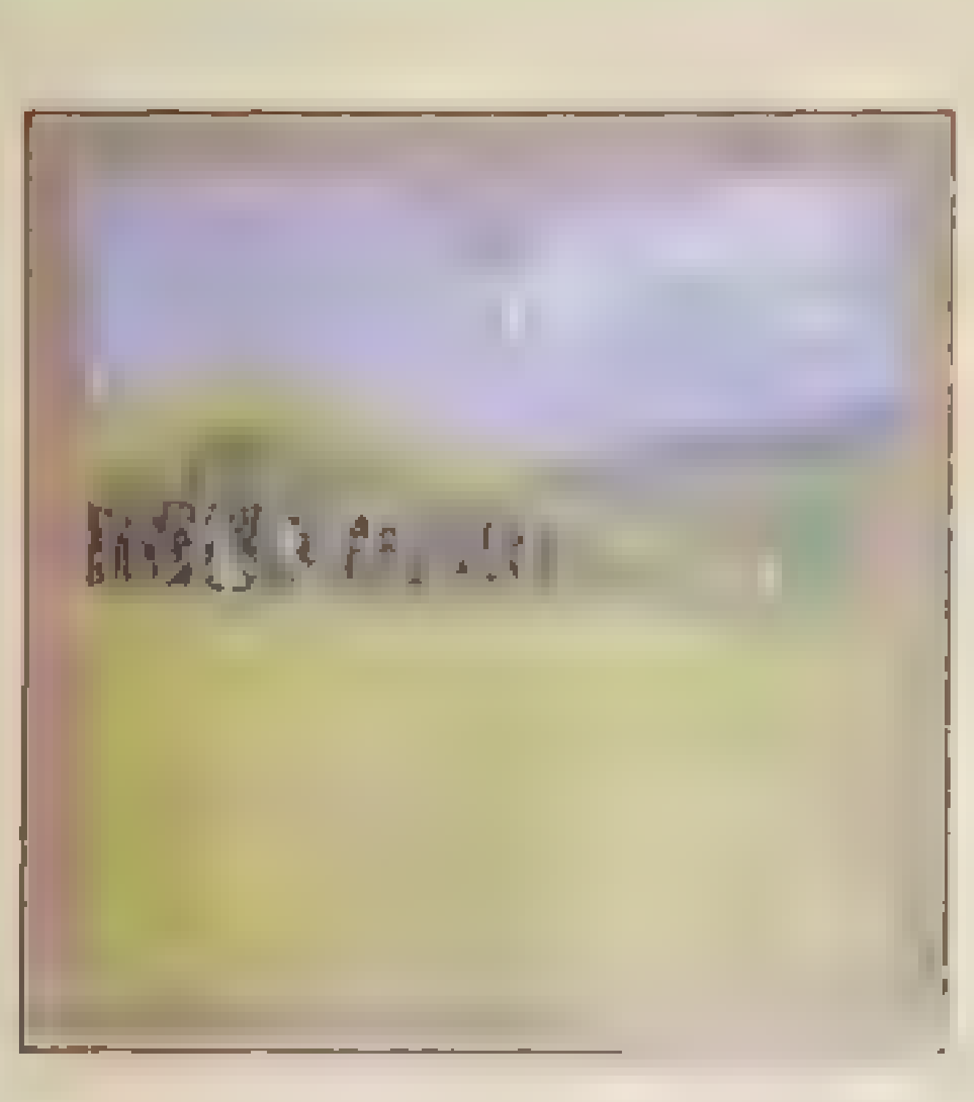

▶ Acelaşi peisaj denotă o atmosferă mai liniştită dacă este redat pe o hârtie de un ton rece, spre exemplu, albastru

Natură statică

▶ Crâmpeie de hârtie brună apar între tuşele de pastel din desenul acestei portocale. efectul obţinut este acela de încălzire a imaginii.

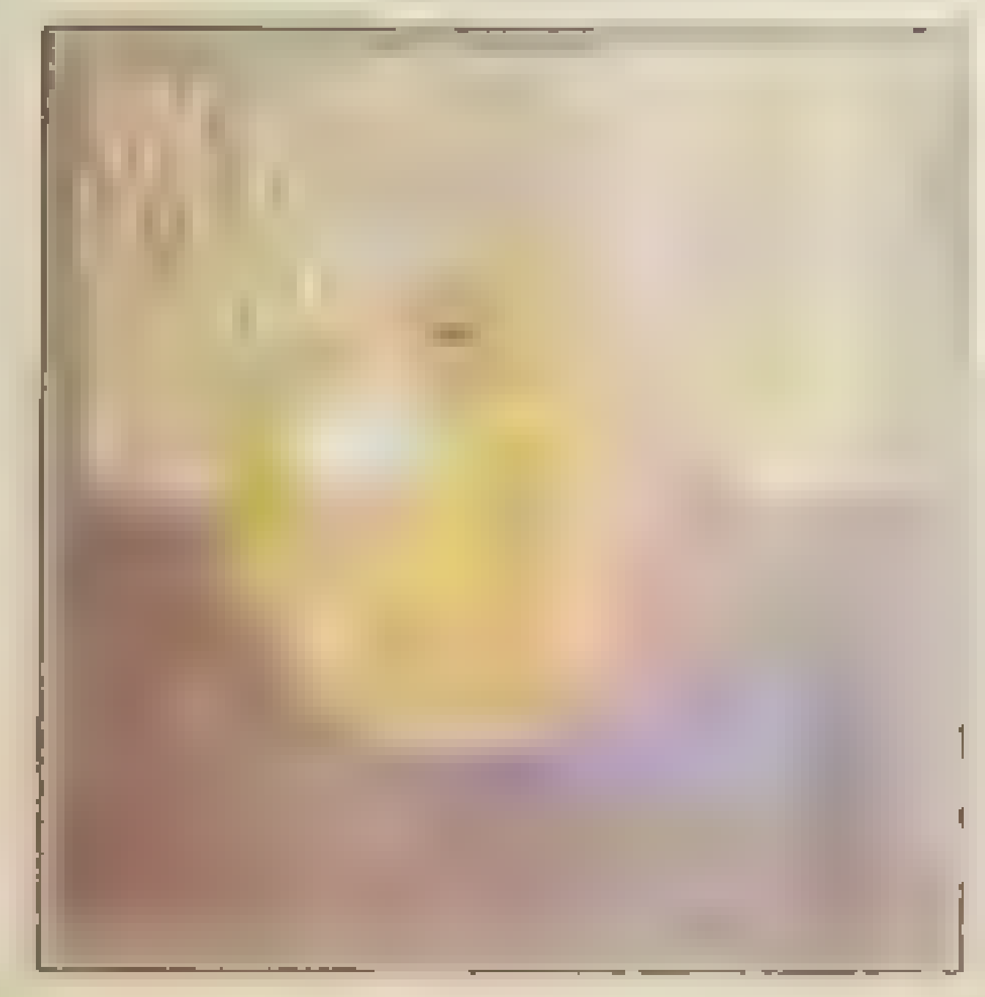

▶ Hârtia al[illegible] conferă sub[illegible] un aspect dife[illegible] tei de sugesti aceasta [illegible] tonurile calde ale portocalei şi se armonizează cu umbrele întunecate şi cu prim-planul

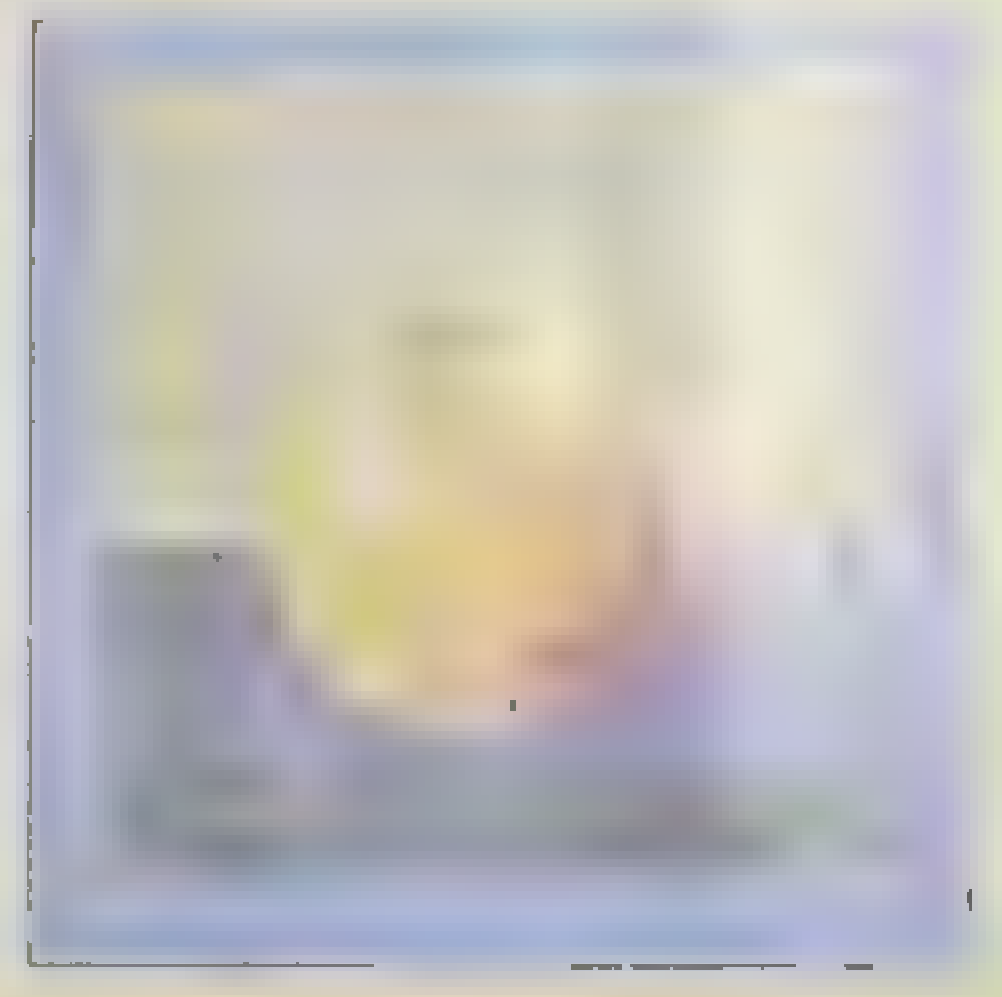

Cum să alegi hârtia colorată

Oricare ar fi materialul folosit, culoarea hârtiei va juca un rol important în lucrarea finală, fiind complementară subiectului. Dacă ai doar hârtie albă, poţi să o nuanţezi cu un strat foarte diluat de acuarelă sau tempera sau poţi să aplici un strat de pastel, folosindu-l pe partea mai lată.

Într-un peisaj domină de obicei mai multe nuanţe de verde: acesta poate arăta bine pe o hârtie în tonuri conexe, ca de exemplu albastru sau gri; acelaşi subiect va avea totuşi un impact deosebit şi pe o hârtie în tonuri calde, cum ar fi brun sau oranj, chiar dacă atmosfera va fi în mod natural diferită.

După cum se poate observa în ilustraţiile de pe această pagină, caracterul unui subiect este influenţat în mod decisiv de alegerea culorii pentru fundal.

Lumini şi umbre

Culorile luminoase sunt puse în evidenţă de o hârtie închisă, în timp ce culorile mai întunecate sunt accentuate de hârtia deschisă. Dacă subiectul pe care l-ai ales pentru lucrarea ta este în cea mai mare parte întunecat şi are doar câteva zone mai palide sau expuse luminii, atunci ar fi bine să alegi o hârtie în tonuri întunecate, care, prin contrast, va pune în evidenţă zonele luminoase. Un peisaj în lumina lunii, de exemplu, este incredibil de dramatic pe un fundal negru sau albastru foarte închis, care să capteze în mod eficient atmosfera subiectului. Un fundal într-un ton intermediar, care poate fi folosit cu multe materiale pentru pictură sau desen este griul. În special hârtia din trestie-de-zahăr conferă rezultate excelente, dar, în absenţa acesteia, poţi utiliza hârtia de ambalaj sau orice alt tip de hârtie în această culoare.

Hârtia gri este deosebit de eficientă pentru desenele care combină creta şi cărbunele. Având la dispoziţie o culoare de fundal neutră, poţi lucra direct pe contrastele tonale ale desenului, marcând principalele zone de lumină intensă, iar pe cele de umbră mai puternice, punându-le în relaţie cu tonul gri al hârtiei. Foloseşte cărbunele negru, pentru zonele de umbră, şi creta albă, pentru zonele luminate şi pentru celelalte zone mai clare ale compoziţiei

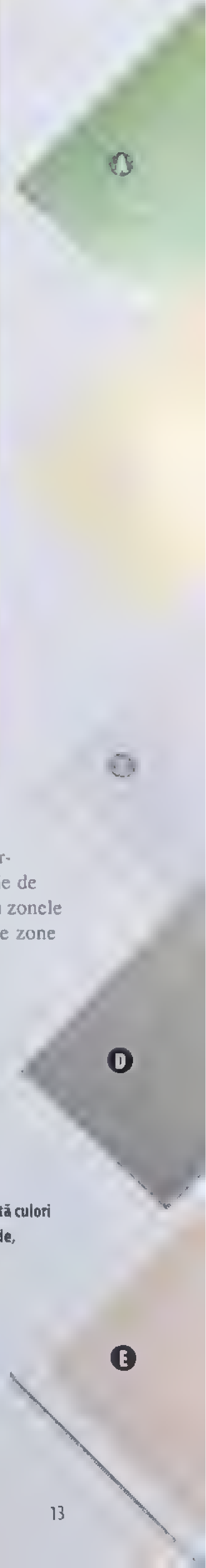

▶ Această selecţie de hârtii prezintă culori luminoase şi întunecate, unele calde, altele reci: A, B şi D sunt exemple de hârtie Ingres Fabriano. C este o hârtie de acuarelă albă, care a fost colorată cu un strat de pastel, iar E este o hârtie nuanţată cu un strat de acuarelă. Efectul este destul de diferit.

Natură moartă cu dovleci

Hârtia colorată poate constitui pentru acuarelă un fundal omogen și armonios.

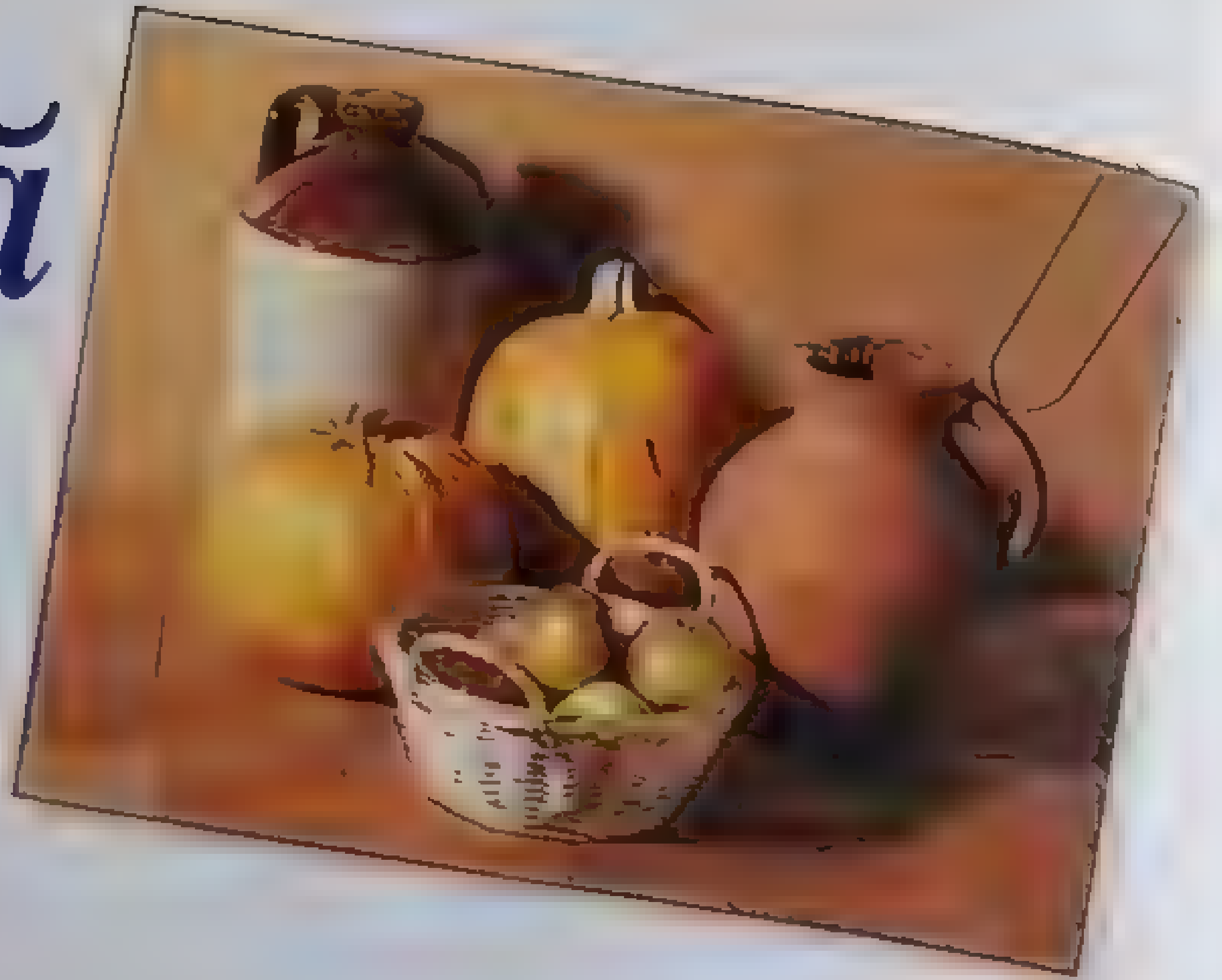

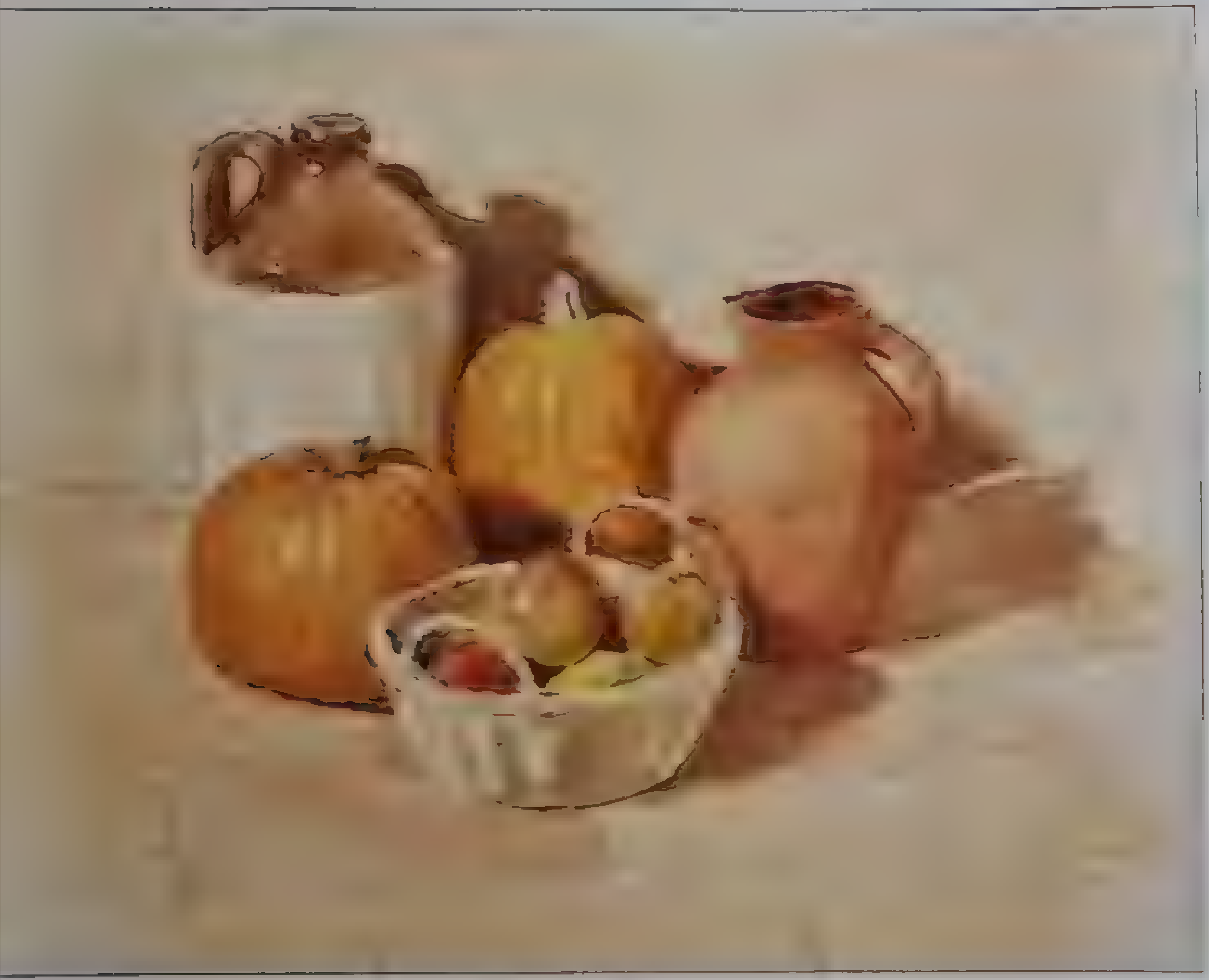

◀ Hârtia de culoare bej se potrivește bine cu tonurile calde ale merelor și dovlecilor, ale carafei și ale urciorului.

MATERIALE

- O foaie de hârtie semiaspră de 300 g/m²
- Pensulă rotundă nr 6
- O paletă
- 11 acuarele: sienna arsă, umbră arsă, galben de cadmiu închis, roșu-scarlet, sienna naturală, roșu-deschis, umbră naturală, gri de Payne, galben de cadmiu deschis, verde-smarald, roz-permanent
- Un uscător de păr
- Un cutter ascuțit

Una dintre caracteristicile naturii statice este faptul că subiectul este în întregime la dispoziția ta. Poți alege obiectele în funcție de forma lor, de culoare sau de suprafață, respectiv în funcție de asemănările și diferențele dintre ele, și le poți dispune după cum preferi. Un aspect important al lucrării este alegerea hârtiei, întrucât aceasta [illegible]

Acuarela este un material transparent, care exploatează, de obicei, albul-pur sau albul-murdar al hârtiei, folosindu-l ca pe un ton deschis. Chiar și hârtiile colorate în nuanțe deschise sunt foarte eficiente pentru acuarelă, însă ele trebuie alese cu grijă. Hârtia colorată are multe avantaje: nu intimidează la fel de tare ca o suprafață complet albă, poate servi ca bază pentru a evalua tonurile și funcționează ca fundal pentru întreaga pictură, creând un sentiment de unitate.

Caută o hârtie colorată care să se regăsească în culoarea dominantă a compoziției sau o nuanță care să inspire o anumită atmosferă. Alternativ, poți colora chiar tu hârtia, aplicând un strat uniform de culoare (aceasta tehnică este explicată în numărul 1, respectiv la rubrica „Baza", paginile 12-13).

Desenul cu ajutorul acuarelelor

În cazul acestei naturi statice, artistul a consacrat mai puțin timp decât de obicei schiței în creion. În schimb, a definit cele două imagini principale ale dovlecilor, coșul și obiectele din ceramică, folosind un strat discret de sienna arsă și umbră arsă. Folosind această tehnică de pictură mai directă, vei constata că, în etapele ulterioare, lucrarea va căpăta un aer spontan.

Nu-ți face griji dacă greșești în trasarea conturului obiectelor sau în umplerea zonelor cu culoare. Întrucât folosești un strat de acuarelă foarte discret, liniile eronate vor dispărea sub straturile succesive de culoare. Cu toate acestea, încearcă să lași neacoperite zonele ceva mai deschise, cum ar fi coșul și corpul urciorului.

▼ Culoarea obiectelor din ceramică se obține amestecând nuanțe de roz-permanent și sienna arsă.

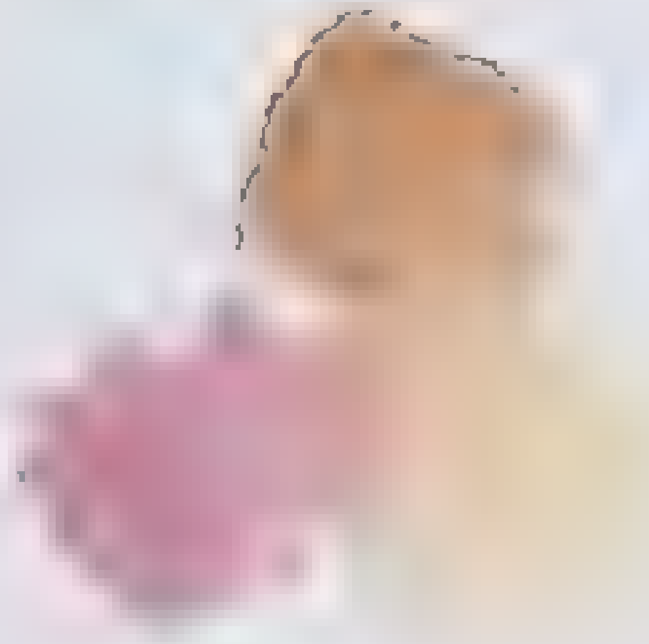

SFATURI
Zonele de lumină de pe hârtia colorată

Dacă lucrezi cu acuarele pe hârtie colorată, s-ar putea să ai nevoie de zone de lumină intensă pentru a imprima imaginii o gamă completă de tonuri. În cazul în care culoarea hârtiei nu este suficientă pentru zonele cele mai luminoase, trebuie să adaugi puțin alb. Albul-chinezesc are la bază zinc și este special conceput pentru acuarele; adăugat cu zgârcenie într-o pictură, acesta poate crea efecte remarcabile.

ÎNCEPE

1 ▼ Definește tonurile
Pregătește un strat de culoare diluată de sienna arsă și umbră arsă; cu pensula nr. 6, definește principalele forme ale compoziției pe hârtia colorată, marcând zonele în tonuri închise sau intermediare. Dacă ții ochii întredeschiși, vei putea distinge mai ușor porțiunile luminate de cele umbrite.

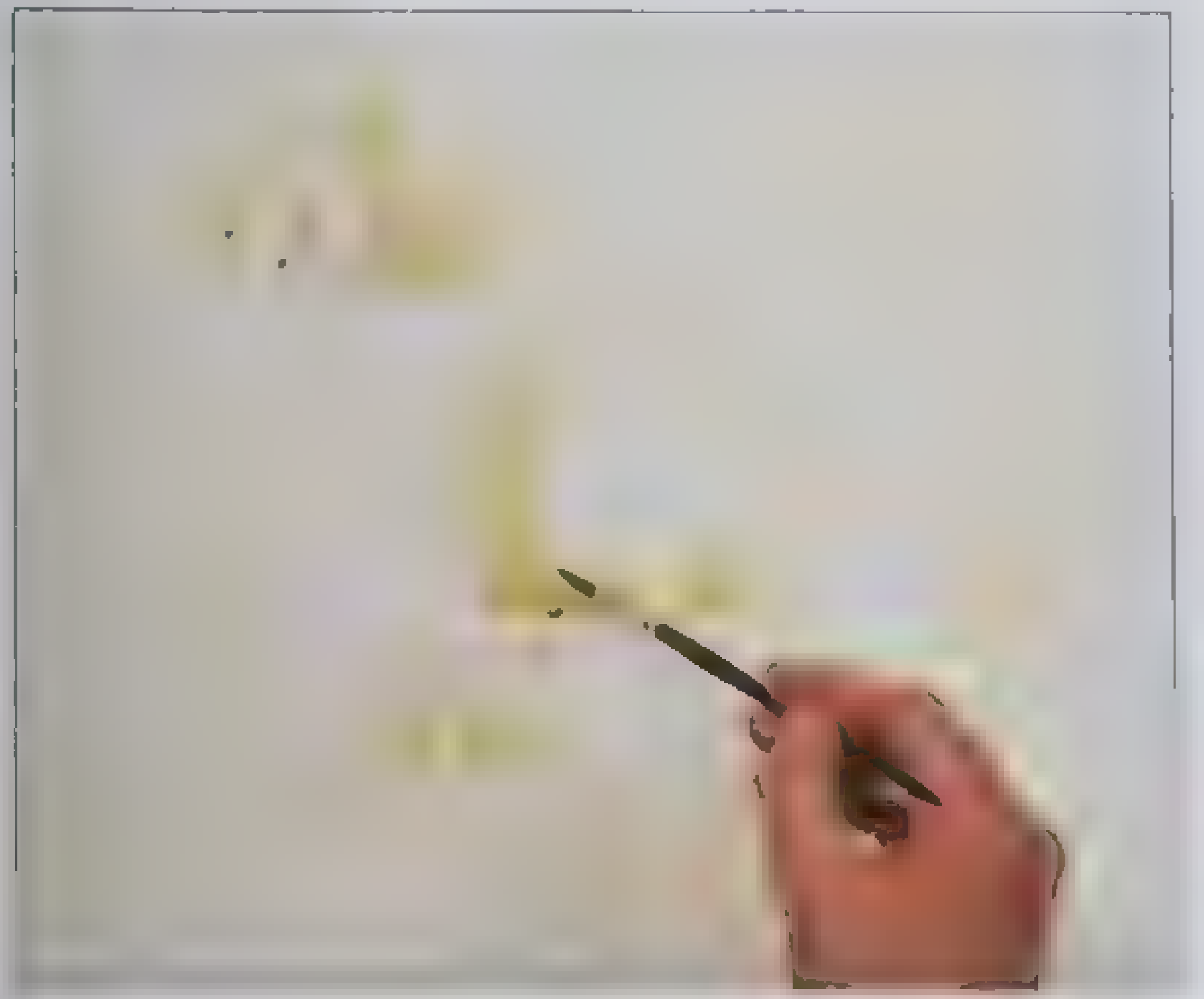

2 ▲ Continuă cu tonurile principale
Adaugă încă puțină umbră arsă în ame[illegible] va trebui s-o întinzi peste zonele de umbră d[illegible] obiecte. Acuarela trebuie să fie foarte discretă [illegible] încât să putem acoperi eventualele greșeli. Observă cum tonul suprafețelor curbe ale obiectelor își schimbă intensitatea, pe măsură ce se îndepărtează de sursa de lumină.

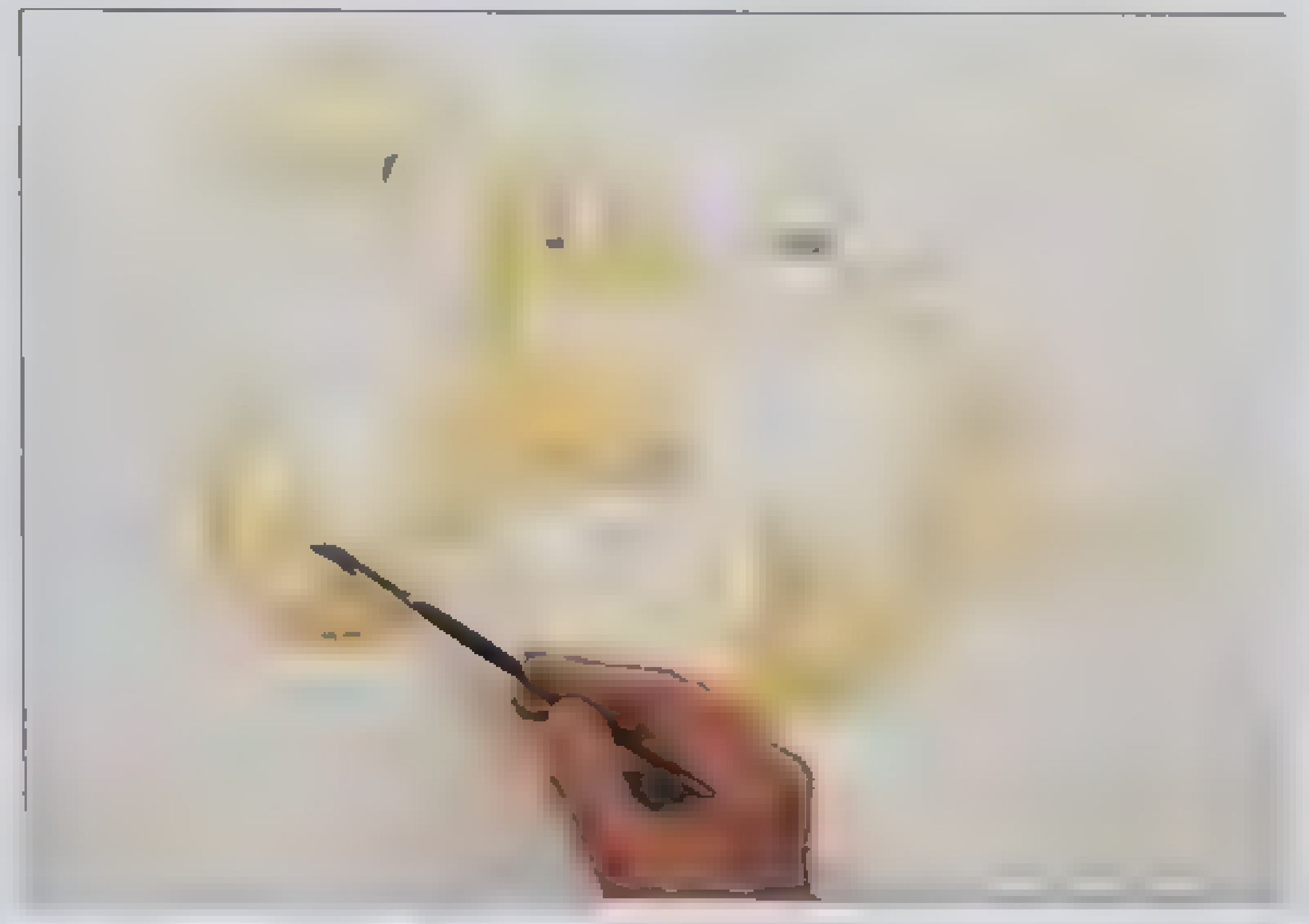

3 ▲ Desenează dovlecii
Aplicând un strat de galben de cadmiu închis și puțin roșu-scarlet, colorează dovlecii, lăsând hârtia neacoperită în zonele de lumină puternică. Apoi, fă un pas înapoi și verifică proporțiile obiectelor, făcând corecturile necesare peste culoarea aplicată.

4 **▼ Începe dinspre fundal**
Pregătește un strat subțire de sienna naturală, roșu-deschis și umbră arsă și întinde-l pe carafa din dreapta și pe umbrele proiectate pe zid; aplică-l în tușe orizontale pentru a sugera suprafața. Lasă culoarea să se usuce complet înainte de a continua.

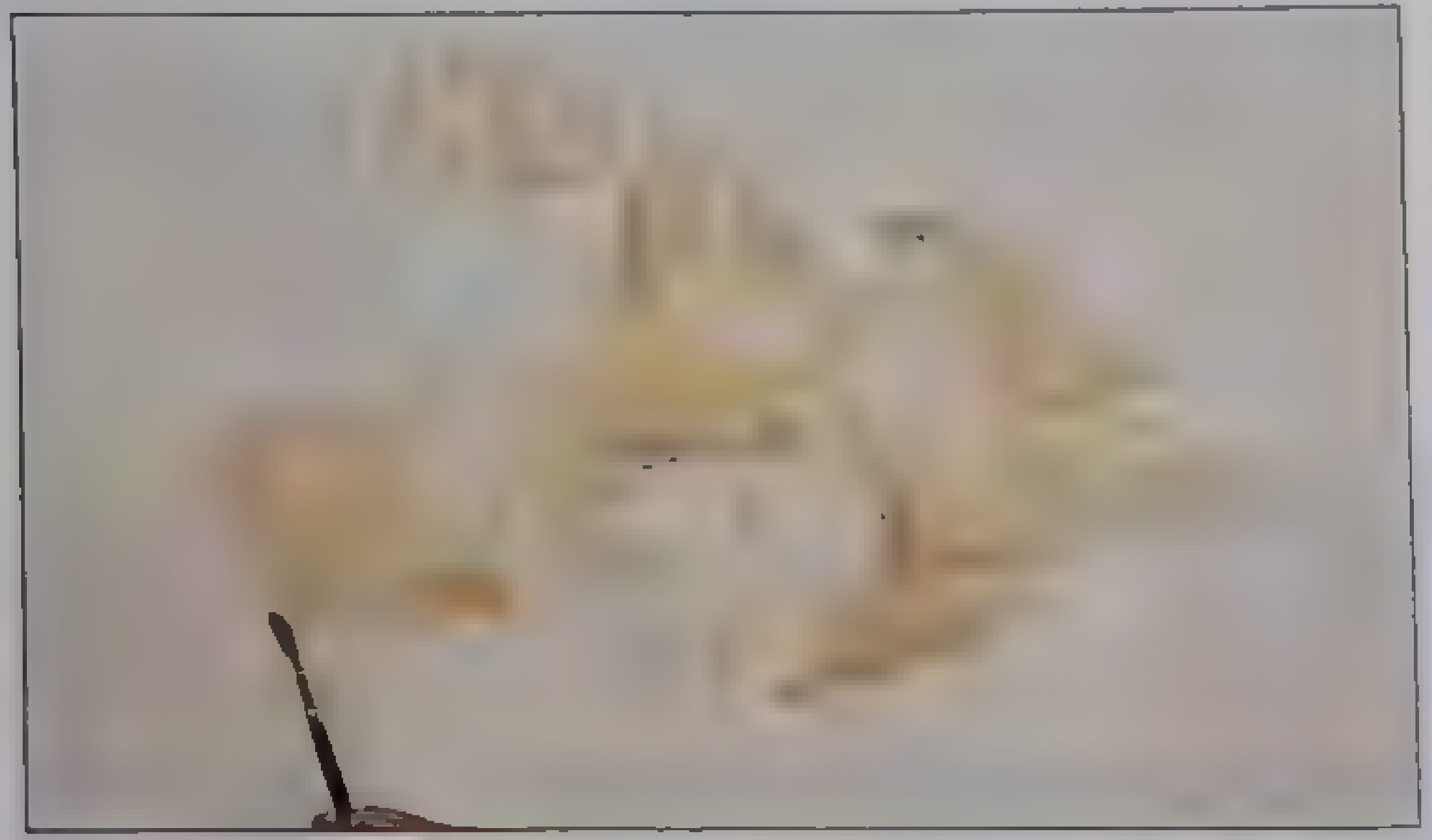

Operele maeștrilor

Paul Cézanne (1839–1906)

Natură moartă cu mere și portocale

Această pictură în ulei are o dominantă caldă, similară cu cea a naturii statice din exercițiul nostru. Fața de masă albă din centrul compoziției contrastează intens cu tonurile mai închise ale fructelor și brocartului. Observă cum Cézanne a încorporat faldurile în cadrul picturii, redând umbrele cu ajutorul unor variante mai deschise ale culorilor din fundal.

Umbrele ușoare de roz, gri și verde de pe pânza albă se regăsesc în culorile închise ale brocartului. Astfel, se creează o unitate a tonurilor de culoare.

Folosirea atentă a umbrelor, cu reflexii ocazionale de lumină, redă cu măiestrie rotunjimea portocalelor și a merelor.

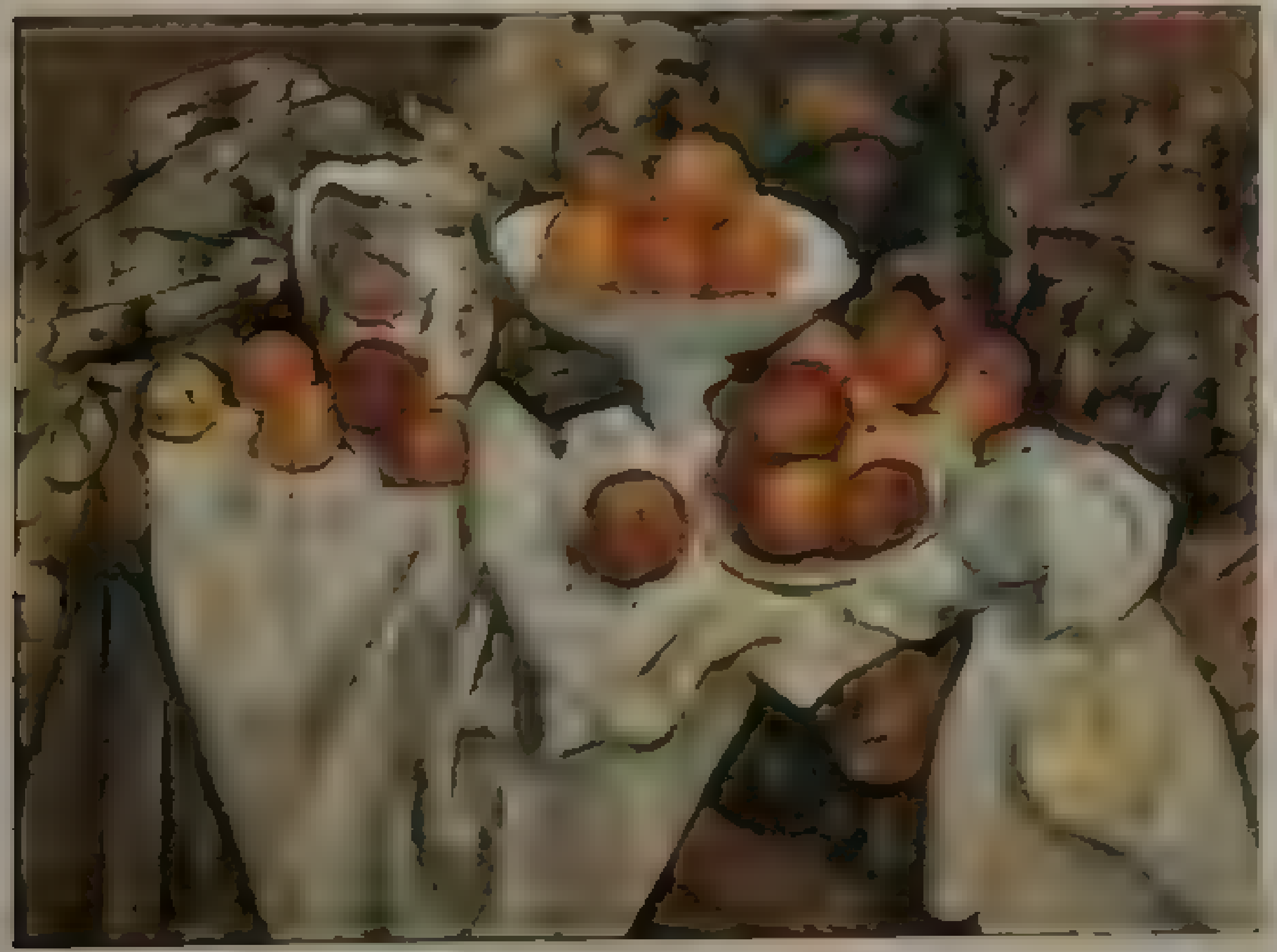

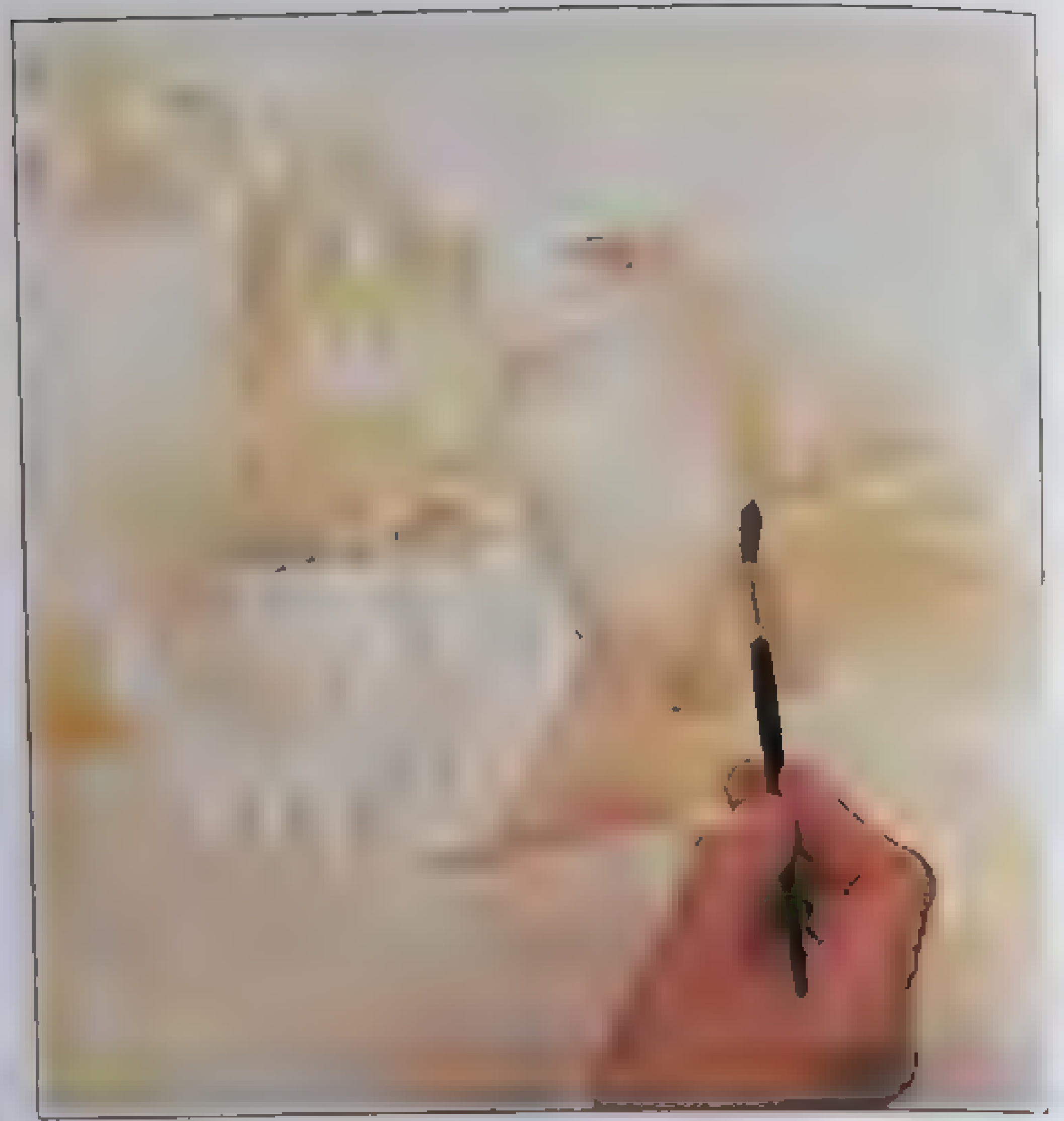

5 **▲ Aplică tonurile închise și intermediare**
Poți reda tonurile închise ale imaginii, suprapunând mai multe straturi transparente de culoare. Aici, am redat suprafața convexă a carafei, aplicând ulterior un strat din aceeași culoare pe partea dreaptă și în zona inferioară, unde corpul recipientului este ferit de lumină. Observă modul în care cele două curbe reproduc suprafața striată a obiectului din ceramică.

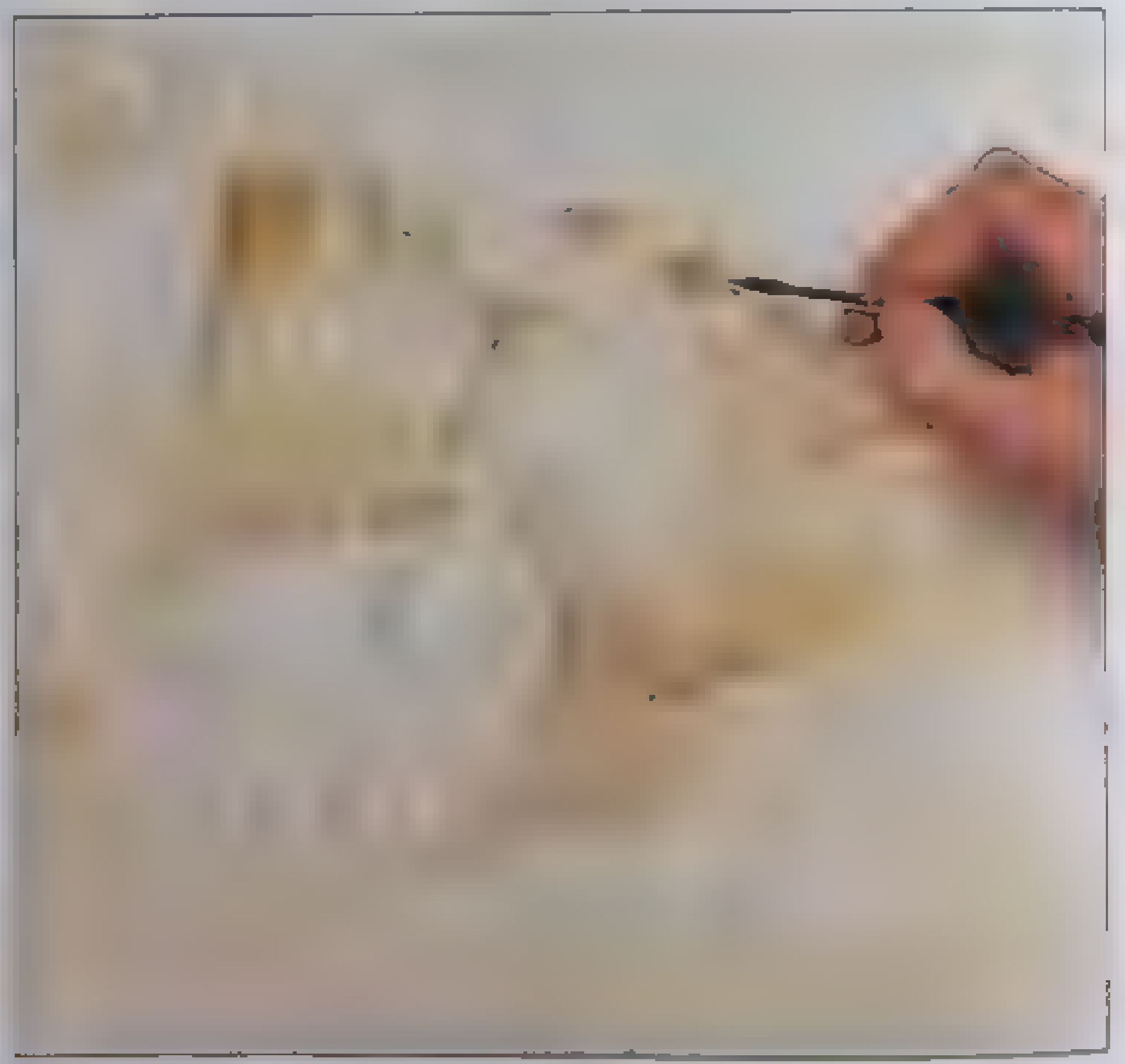

6 **▲ Adaugă zonele de umbră densă**
Aplicând un strat cu o nuanță mai închisă de umbră arsă și roșu-deschis, pictează umbrele din spatele dovleacului din planul îndepărtat al compoziției, definind cu atenție conturul acestora. Folosește aceeași nuanță și pentru umbra de sub mânerul carafei. Adaugă puțină culoare în jurul dovleacului mai mic din prim-plan, pentru a-i reda suprafața ondulată.

7 **► Aplică un ton luminos pentru urcior**
Culoarea hârtiei este asemănătoare cu nuanța corpului urciorului. Amestecă gri de Payne cu puțină sienna naturală și întinde amestecul pe obiect, lăsând în partea stângă o zonă mai deschisă.

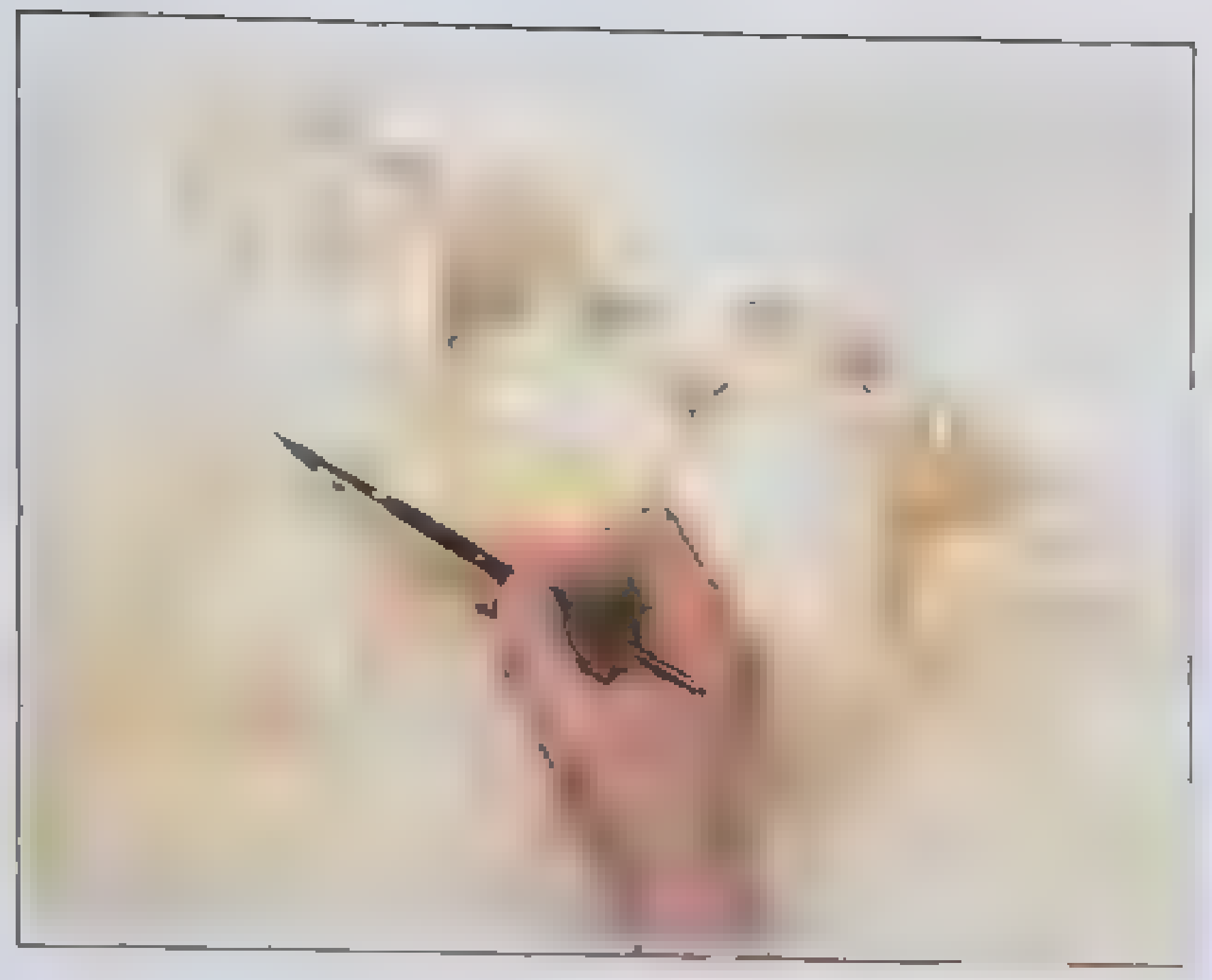

SOLUȚII IȘTEȚE

ÎNLĂTURĂ CULOAREA DIN ZONELE LUMINATE

Există mai multe trucuri cu care poți crea zonele de lumină: poți elimina culoarea cu o cârpă cât timp aceasta este încă umedă. Dacă s-a uscat deja, poți să deschizi porțiunea respectivă frecând ușor cu ajutorul unei gume sau cu o racletă, precum cea din imaginea alăturată. De asemenea, poți umezi zona cu pensula, pentru ca ulterior să elimini culoarea

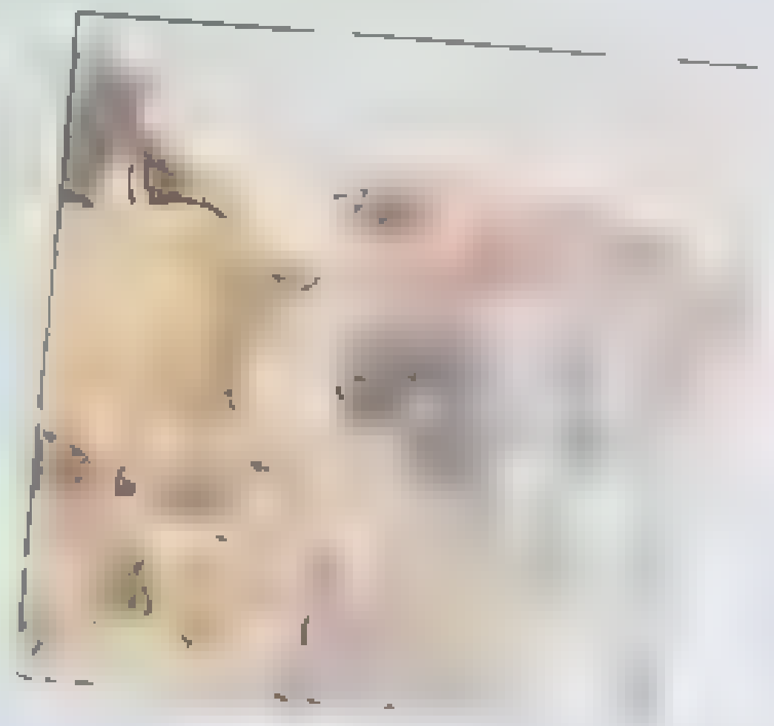

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Ai creat un studiu monocrom în care obiectele și gama largă de tonuri au fost bine definite; acum, poți începe să aplici **culoarea locală** pe mere și dovleci. Etapele următoare te vor ajuta să finisezi rapid lucrarea.

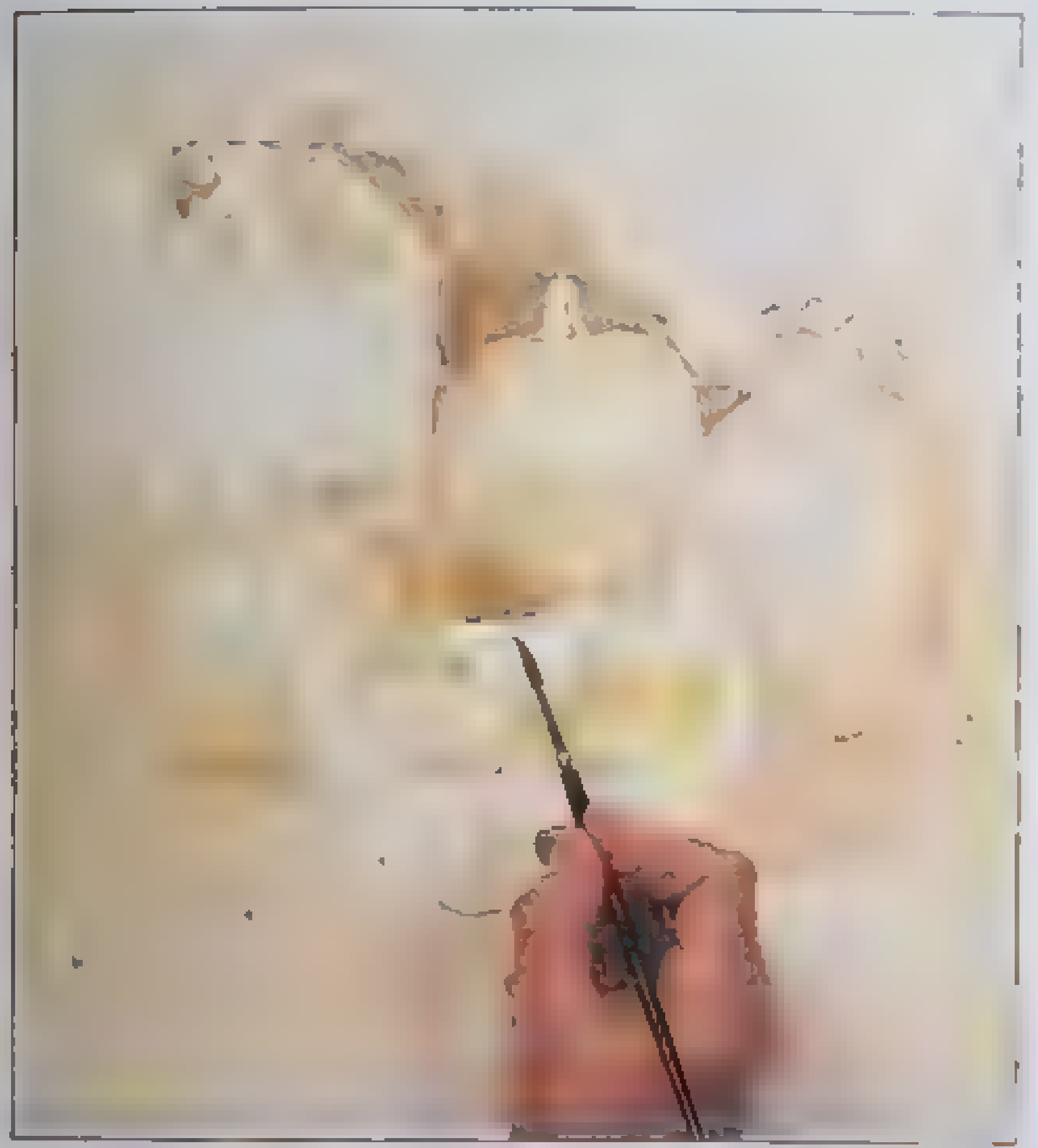

8 **◄ Pictează mere**
Amestecă ga
de cadmiu d
tin verde
aplică aceast
pe mere. Am
roșu-scarlet, c
roz-permanent ș
puțină sienna arsă pentru a crea culoarea ruginie; folosește și această nuanță pentru mere, urmărind curbura fructelor.

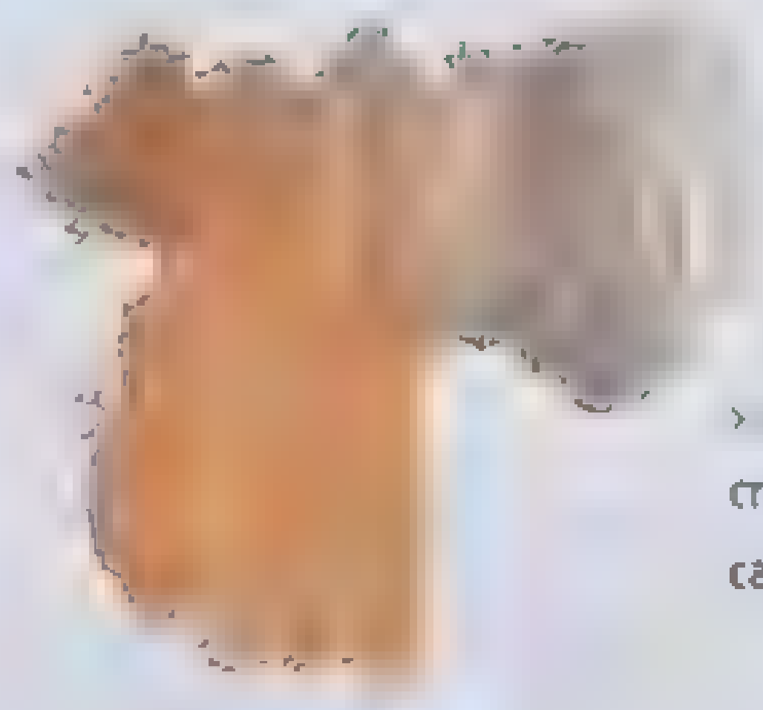

crea brun
care îl vei a

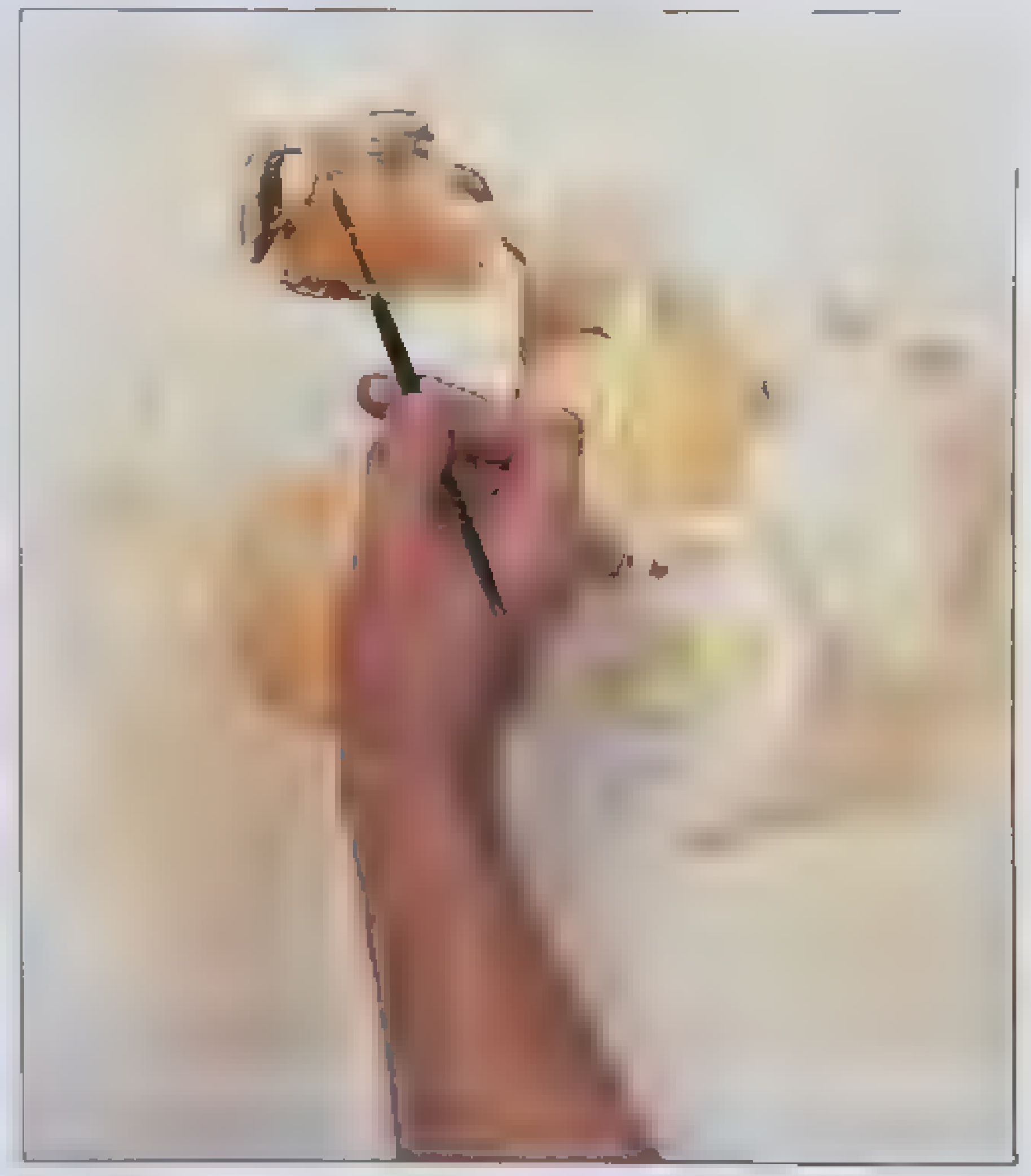

9 **► Colorează dovlecii**
Amestecă galben de cadmiu închis cu puțin roșu-scarlet și întinde un strat din acest amestec oranj pe dovleci; întinde culoarea în tușe prelungi, de-a lungul șanțurilor de pe coaja dovlecilor, lăsând descoperite unele zone ale hârtiei sau pictura de dedesubt pentru a reda reflexiile luminii.

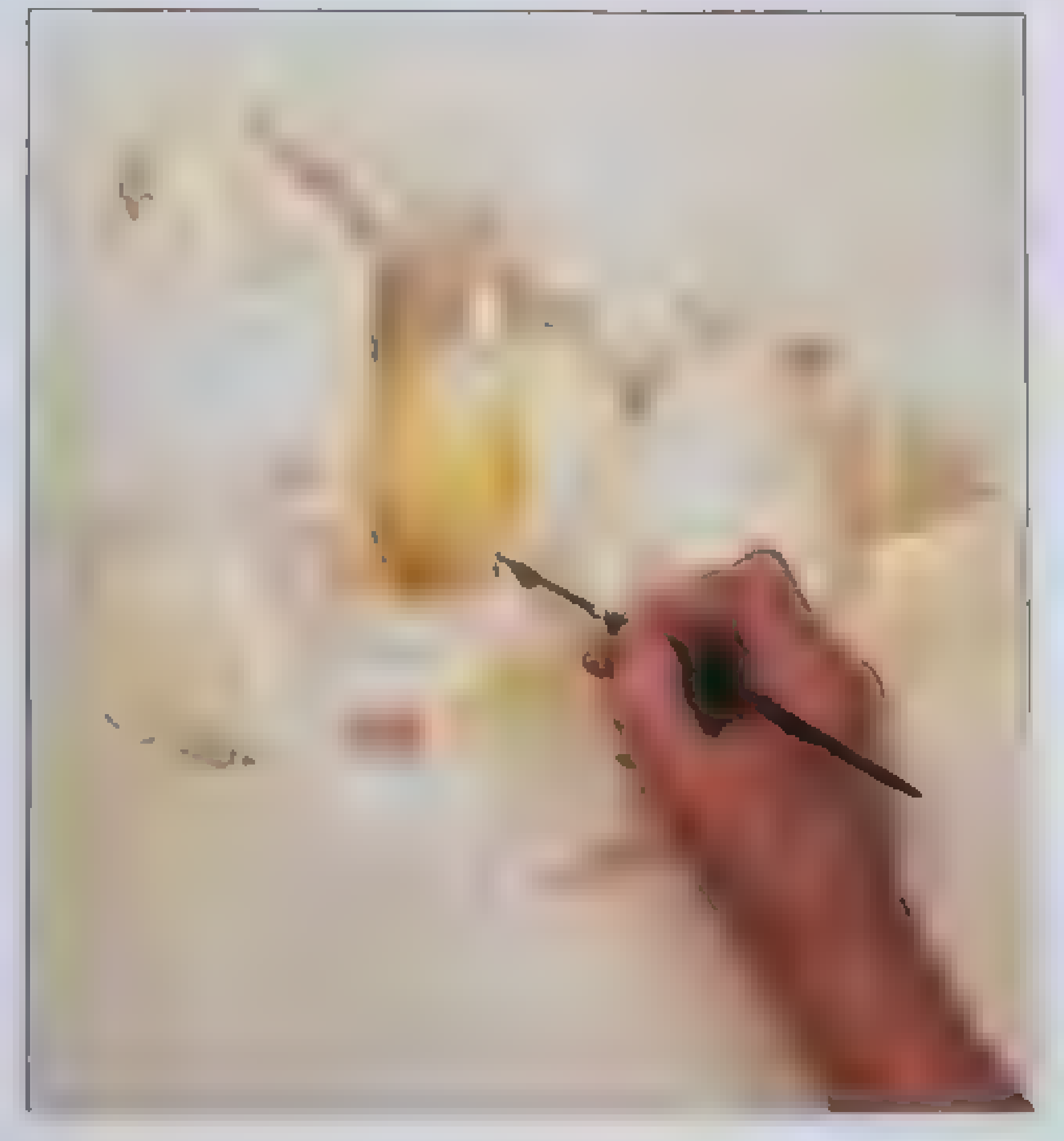

10 **▲ Pictează smalțul urciorului**
Amestecă umbră arsă cu oranjul rămas, pentru a picta smalțul brun și sticlos al urciorului din partea stângă. Poți sugera reflexiile de pe suprafață, aplicând tușe de culoare pentru toartă; în alte părți, poți aplica culoarea în sens amplu, creând zonele de umbră. Păstrează mici suprafețe albe pentru a reda reflexiile luminii.

11 ▶ **Redă împletitura coșului**
Pregătește un strat diluat de umbră arsă cu puțină sienna naturală și desenează cu vârful pensulei linii întunecate pentru umbra dintre fibrele coșului. Nu proceda la fel pentru fiecare fragment de împletitură în parte, dacă vrei ca rezultatul final să fie convingător.

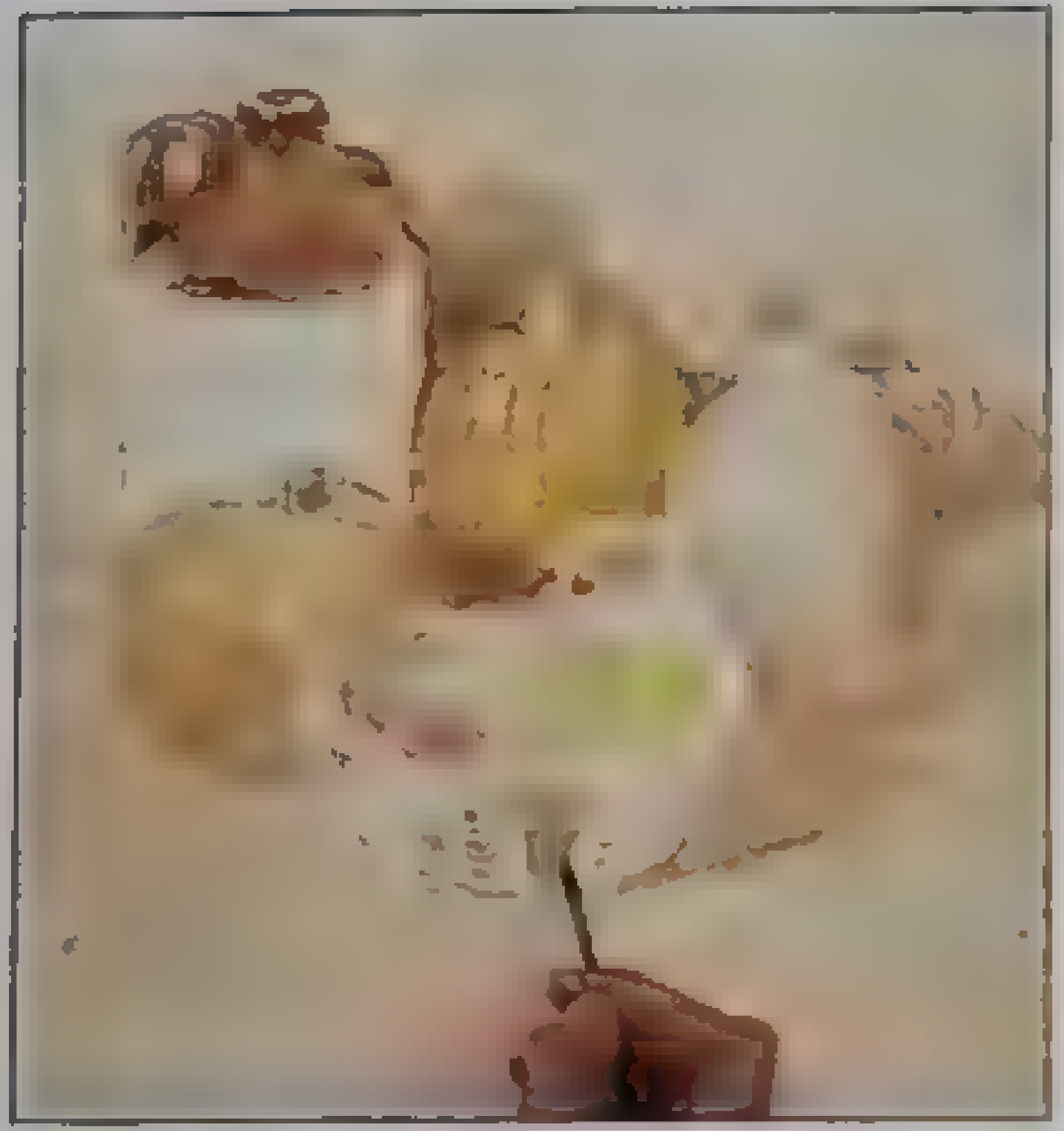

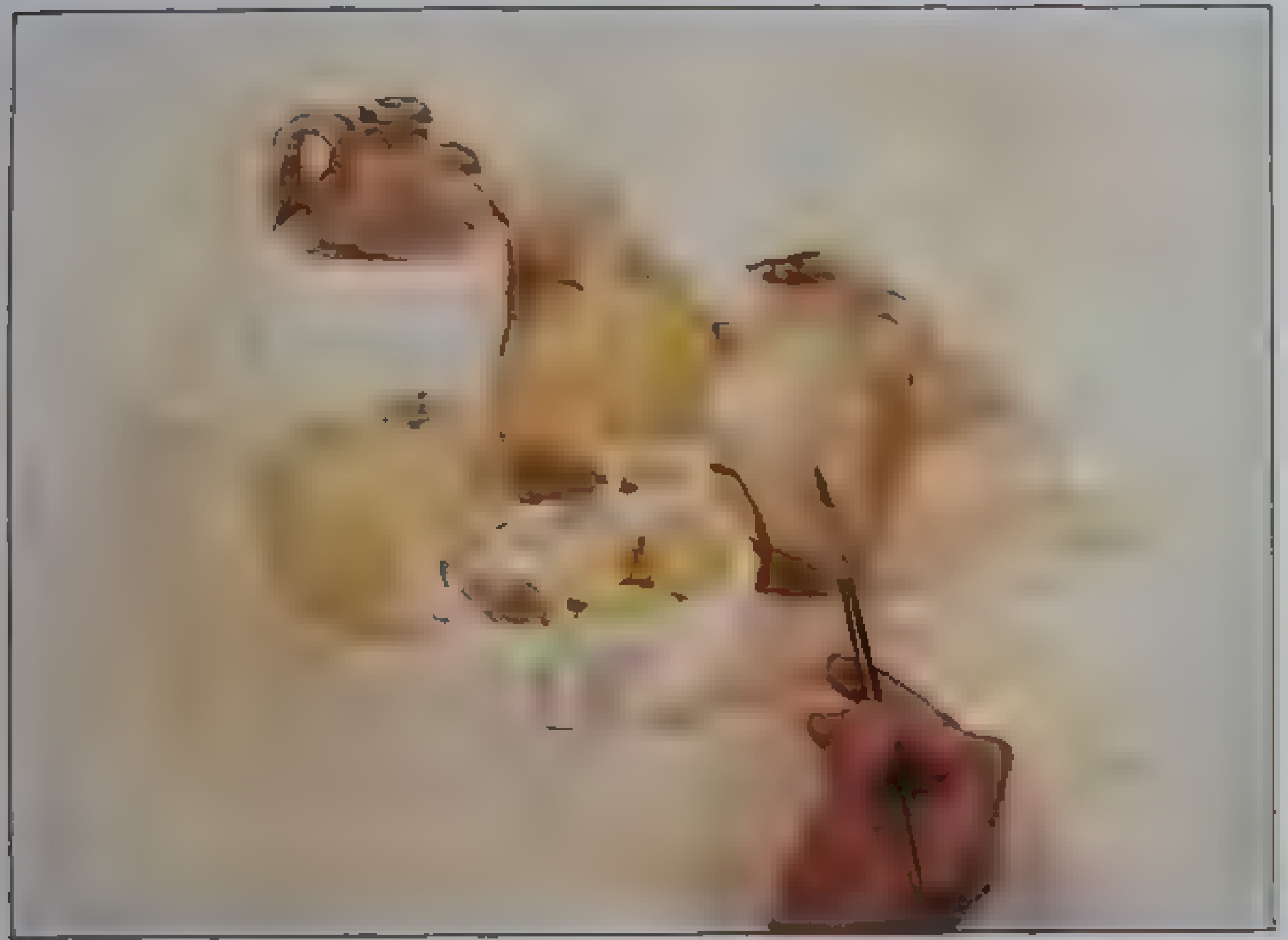

12 ▲ **Finisează carafa**
Pregătește un amestec de sienna arsă și roz-permanent pentru a-l întinde pe vasul din dreapta. Usucă pictura cu un uscător de păr. Adaugă umbră naturală în amestecul pregătit pentru a picta umbrele proiectate de coș pe suprafața urciorului și pentru zona mai închisă de pe marginea interioară. Diluează apoi tot amestecul pentru a reda accentele închise de pe partea dreaptă a carafei și folosește vârful pensulei pentru a marca unele creste din partea inferioară.

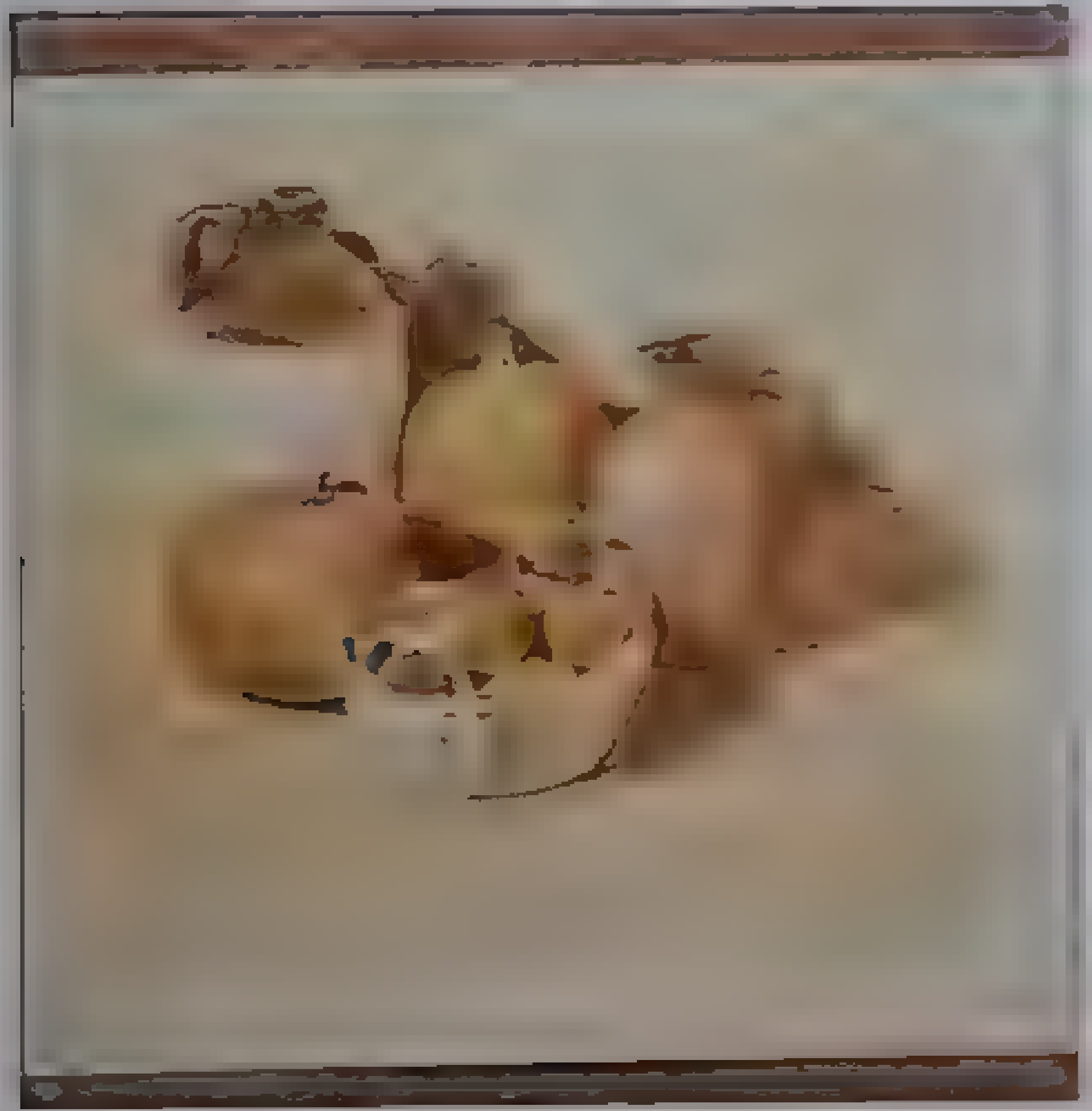

13 ◀ **Adaugă tonuri mai închise**
Accentuează forma merelor folosind nuanțe de verde și roșu. Amestecă umbră naturală cu puțin gri de Payne și desenează cu vârful pensulei detaliile de pe marginea coșului; întinde un strat de culoare printre mere, pentru a le îmbunătăți forma și volumul; folosește o culoare închisă și pictează o umbră bine marcată pe perete, în spatele dovleacului.

UN PAS ÎNAINTE

Pictura este completă, culorile sunt exacte și formele sunt bine definite. Cu toate acestea, folosind acuarelele, poți continua să definești imaginea, adăugând detalii și îmbunătățind suprafețele pentru un finisaj mai precis.

14 ▶ **Accentuează culoarea**
Amestecă galben de cadmiu închis cu puțin roșu-scarlet și umbră naturală și definește umbra dovleacului din stânga. Aplică un amestec de sienna naturală și roșu-deschis pe corpul carafei, pentru a îmblânzi diferențele de ton.

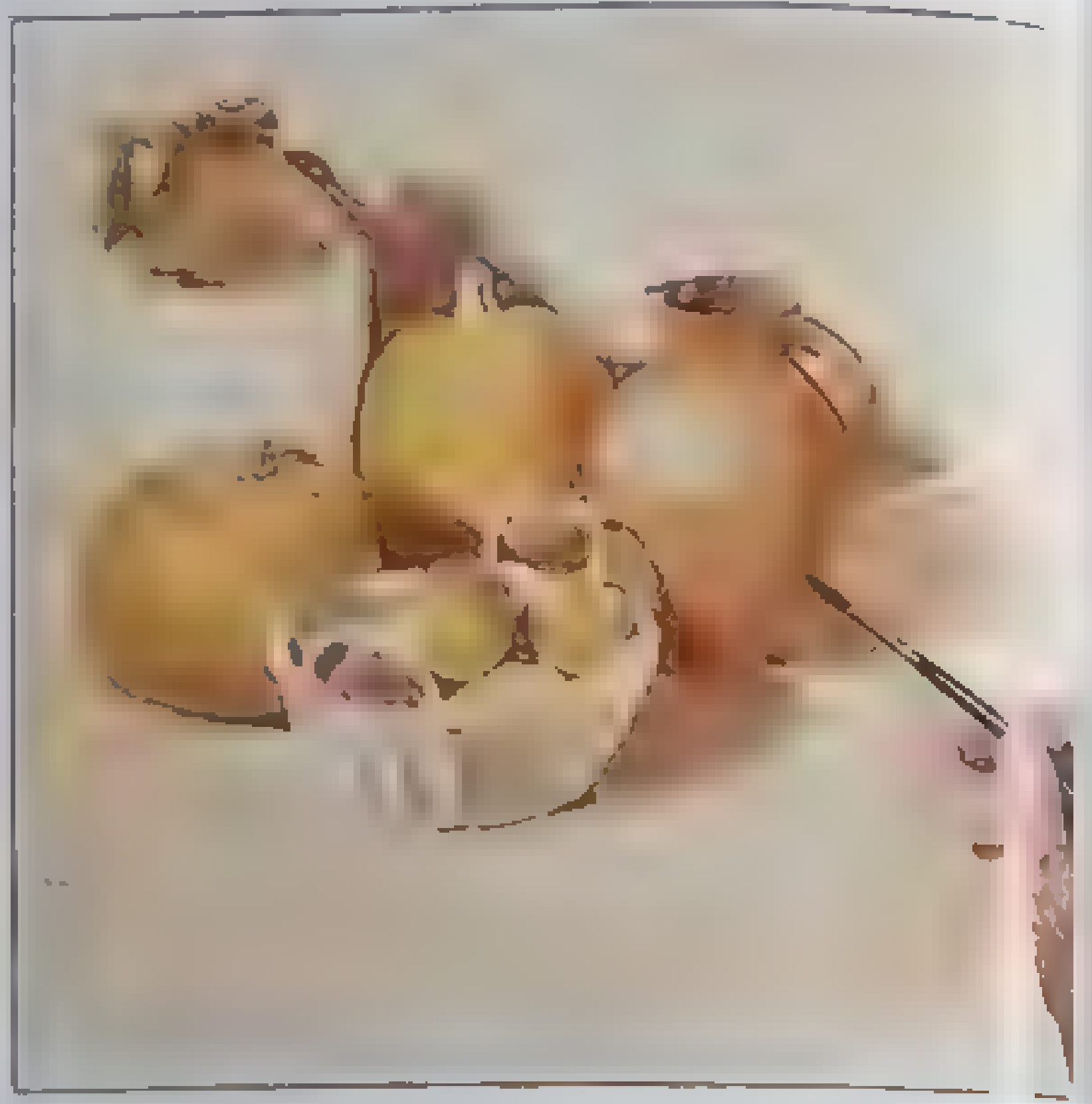

Fii creativ!

O compoziție mai simplă

Eliminând coșul cu mere din compoziție, artistul a schimbat complet atmosfera picturii. Având mai puține elemente și mai mult spațiu în prim-plan, subiectul este mai simplu și mai static. Artistul a dezvoltat gama de tonuri, astfel încât să poată recrea clarobscurul puternic care caracteriza lucrările complexe ale maeștrilor spanioli și flamanzi din secolul al XVII-lea (vezi, de exemplu, lucrarea *Natura statică cu oala din cupru*, de Van Schooten, din numărul 3).

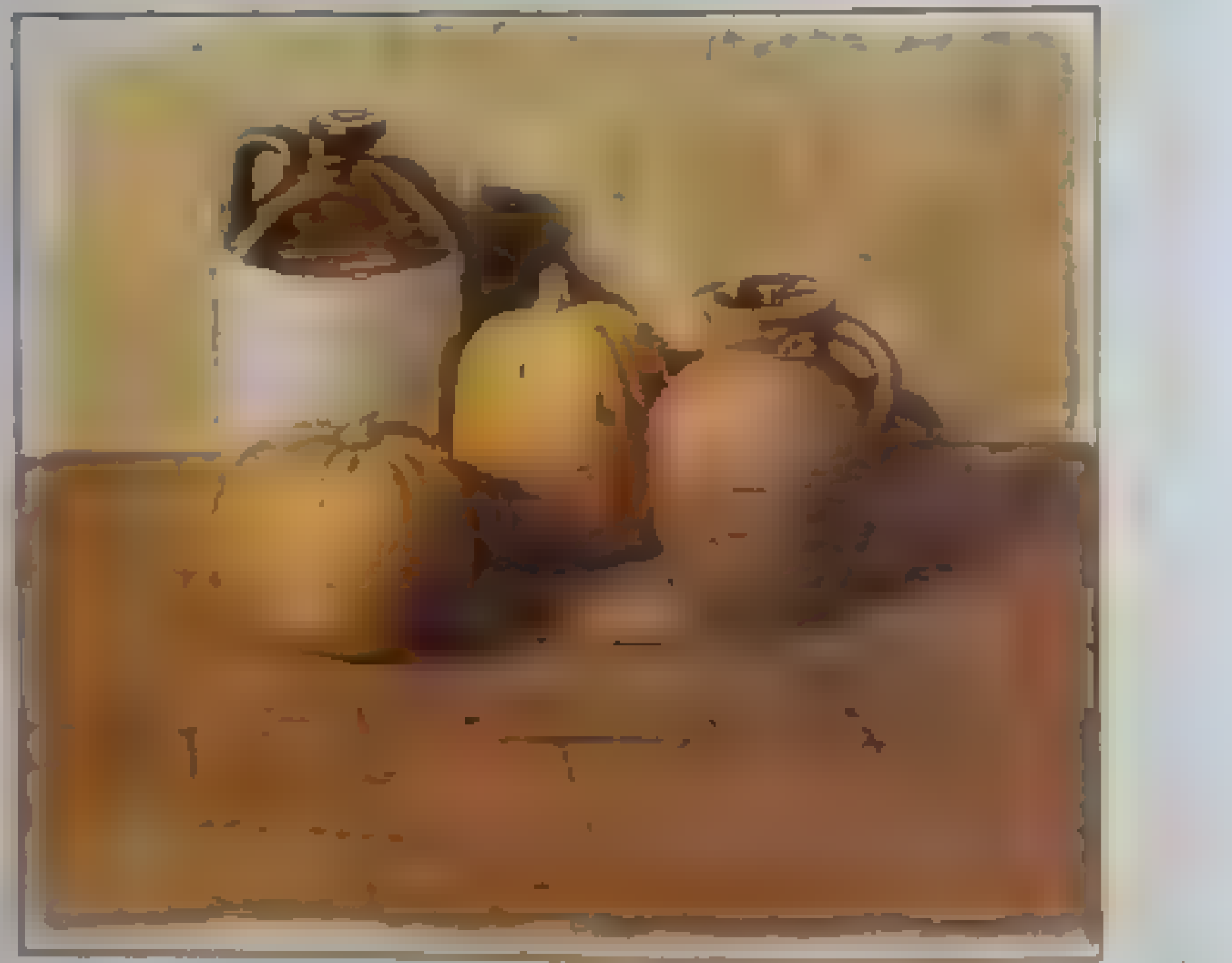

15 ▼ **Continuă cu detaliile**
Folosind un strat diluat de umbră arsă, pictează detaliile de pe lujerul dovleacului. Adaugă roșu-deschis, diluează tot amestecul și marchează ușor spațiile de pe suprafață; amestecă apoi gri de Payne și sienna naturală pentru a aplica tușe de culoare pe urciorul din partea stângă, lăsând culoarea să se usuce înainte de fiecare nouă aplicare, pentru a obține margini clare.

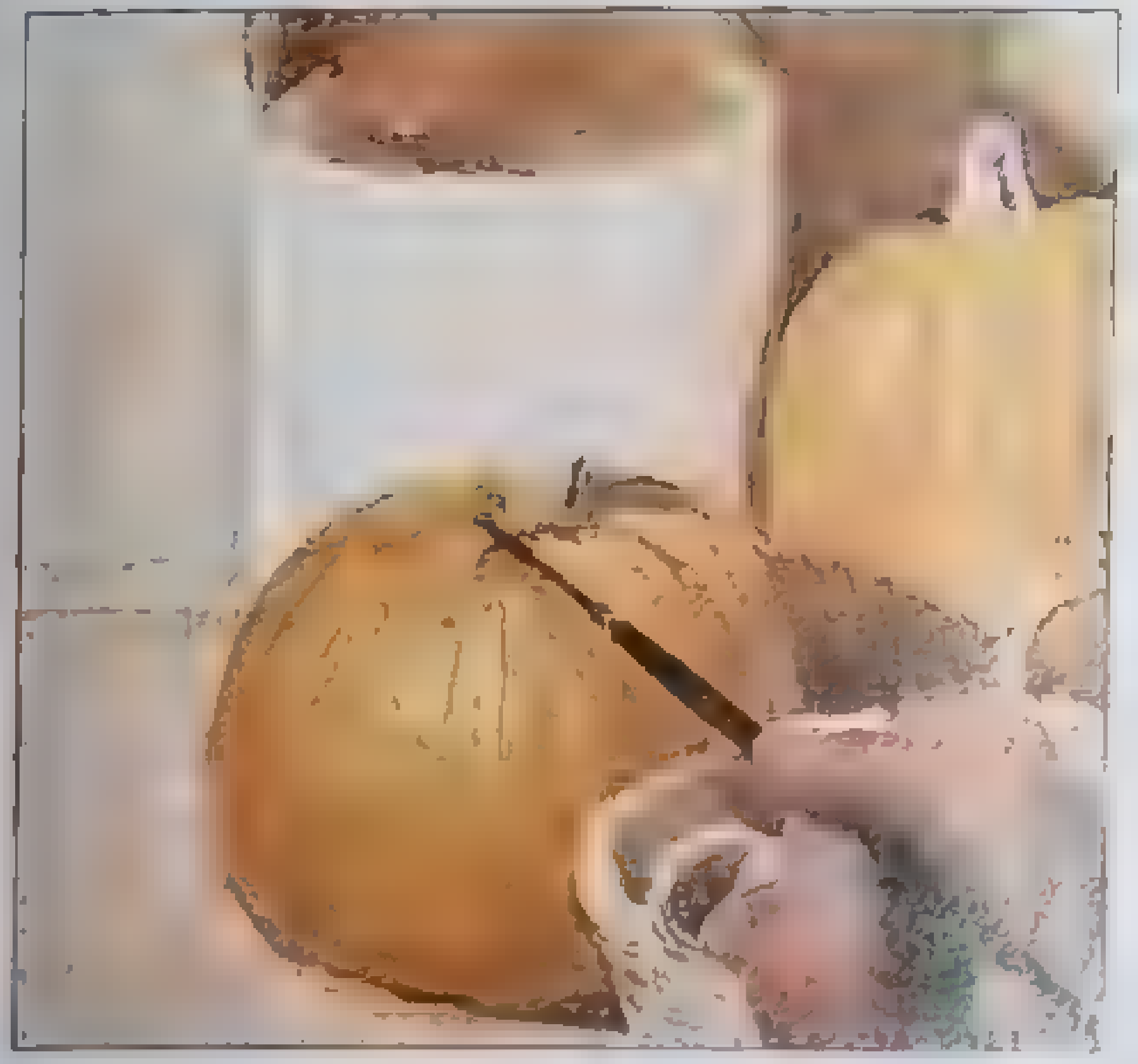

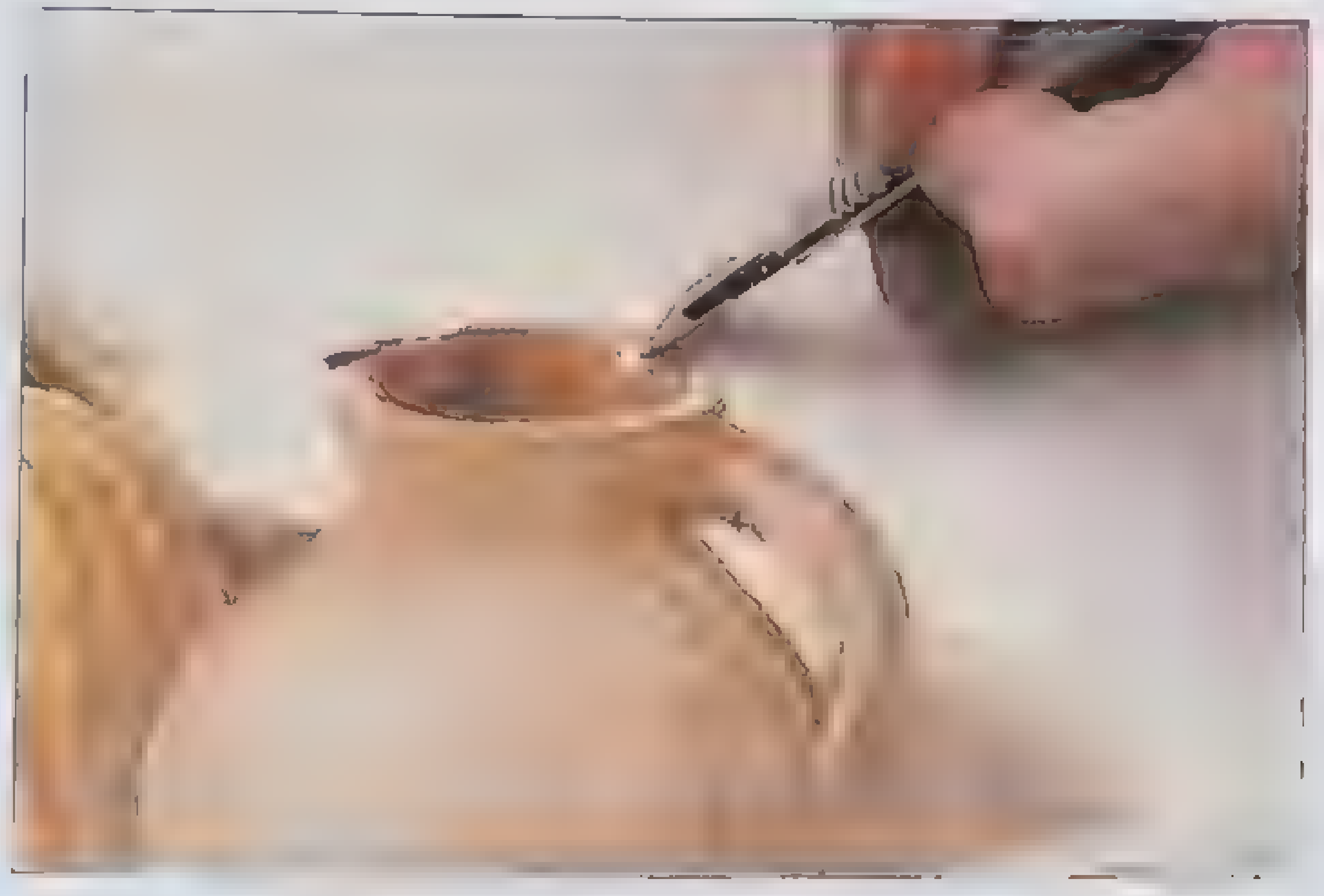

16 ▲ **Adaugă zonele de lumină puternică**
Atunci când pictura este complet uscată, folosește un cutter ascuțit pentru a răzui hârtia și pentru a crea reflexii în jurul marginii carafei din dreapta.

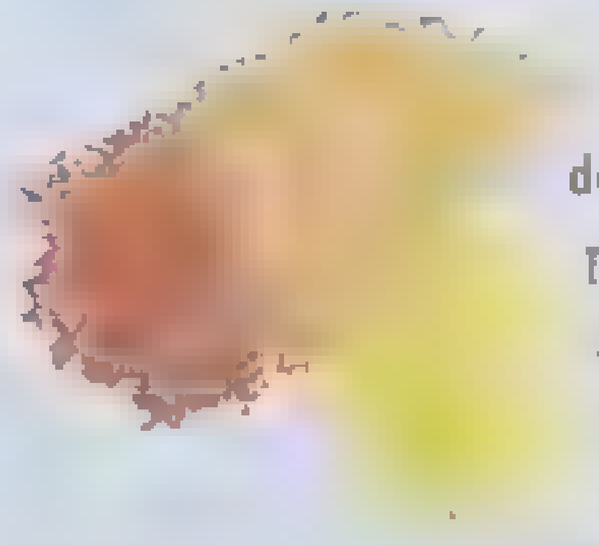

◀ **Galbenul de cadmiu închis este o nuanță cald de galben: o culoare de baz pentru desenul dovlecilo Adaugă cantități diferit de roșu-scarlet, pentru a obține o gamă la [illegible]**

O LUCRARE COMPLETĂ

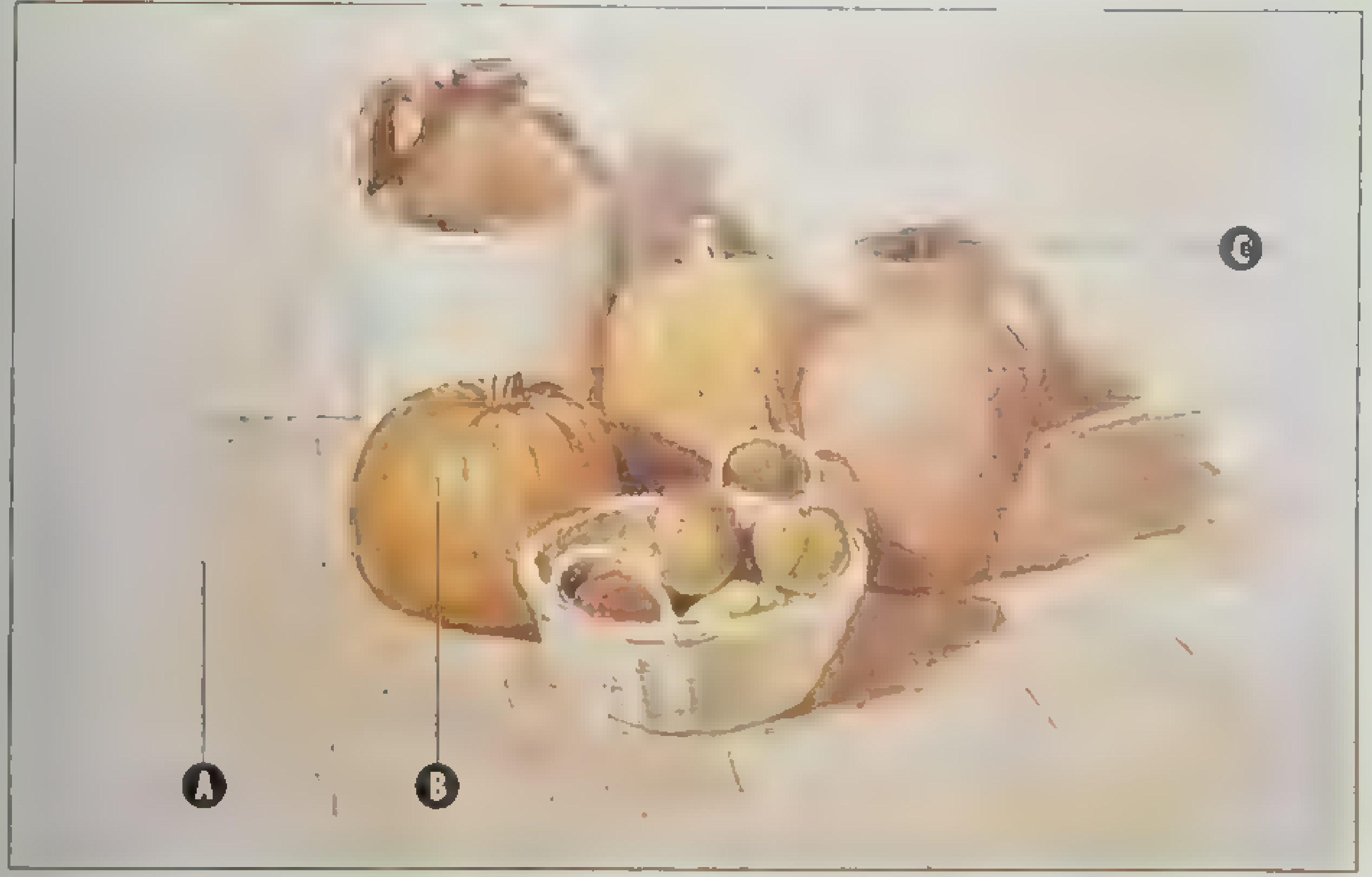

A Tonul hârtiei
Tonul cald al hârtiei utilizate transpare în diferite zone ale picturii, devenind parte integrantă a lucrării finale.

B Straturi de culoare
Straturile de oranj aplicate cu atenție descriu suprafața dovleacului, redându-i consistența.

C Reflexii
Adăugând puțină culoare mai închisă în apropierea zonelor deschise de pe urcior și carafă, acestea din urmă par mai luminoase

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Dezvoltă studiul figurii umane desenând interiorul unei cafenele.

- Învață să observi grupuri mici de oameni într-un ambient special.
- Surprinde diferite ipostaze în schițe rapide.
- Colorează schițele cu pasteluri și creioane pastel

Efectele optice

Pictorii abstracți evită în mod deliberat subiectele realiste și, în cele mai multe cazuri, creează imagini ce denotă o pură experiență optică.

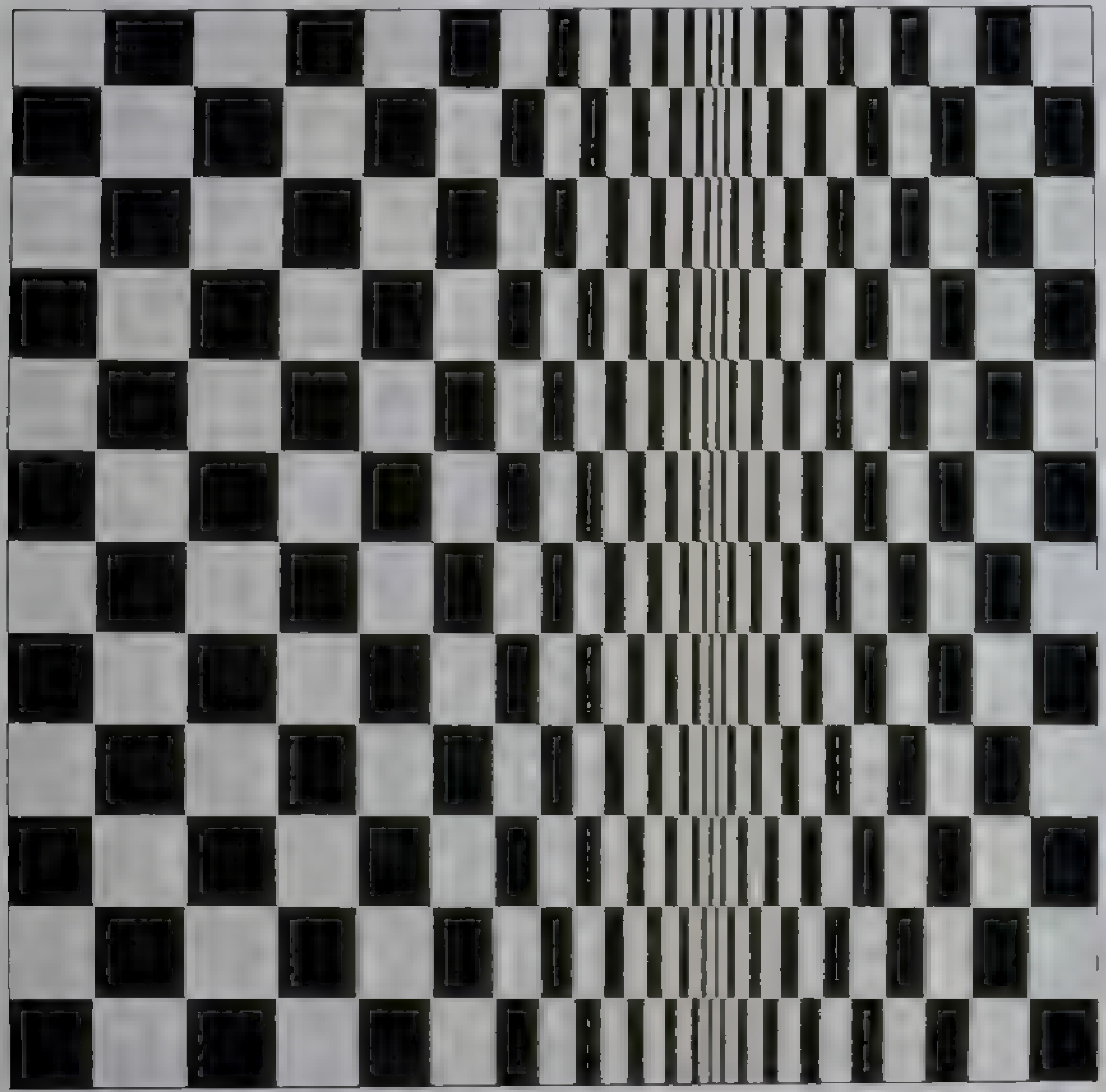

◂ ***Mișcarea în pătrate*** **(1961) de Bridget Riley. Dacă privești imaginea, vei observa că aceasta transmite iluzia unei mișcări continue. Motivul tablei de șah în alb și negru pare să se legene în fața ochilor tăi.**

Chiar dacă nu reprezintă obiecte reale, arta abstractă poate provoca emoții puternice privitorului. Picturile abstracte ne pot influența percepția asupra spațiului și, în același timp, pot produce în noi reacții de nedumerire, de surprindere sau de liniște. Datorită cunoașterii culorilor și efectelor optice, artiștii abstracți sunt capabili să creeze unele lucrări luminoase și strălucitoare, altele dinamice și armonioase sau contradictorii și confuze.

Provocarea privirii

Este recomandat să studiezi cu atenție o pictură abstractă, concentrându-te pe culoare, forme și motive. Fără a mai fi obligat să observi subiectele realiste, poți, de exemplu, să percepi în totalitate puterea culorii. Ceea ce înveți din aceste picturi formează un bagaj de cunoștințe artistice, pe care le poți aplica în toate formele de artă, atât figurative, cât și pur abstracte.

Motivele, cum ar fi culoarea, joacă un rol important în crearea sentimentului de mișcare în mai multe lucrări abstracte: dacă privești îndelung un tapet sau o podea decorate cu detalii geometrice speciale, cum ar fi o serie de linii paralele, pătrate sau cercuri, poți avea o senzație ușoară de vertij. Aceste forme simple repetate, dacă sunt dispuse într-un anumit fel, împiedică privitorul să zăbovească mult timp asupra unei zone pentru a obține o interpretare; astfel, motivele repetitive creează iluzia de mișcare. Acest fenomen, împreună cu alte iluzii optice, este exploatat de artiști ca Frank Stella (născut în 1936) și Bridget Riley (născută în 1931)

Culoarea și spațiul

În anii 1950, artiști americani precum Helen Frankentaler (născută în 1928) și Louis Morris (1912-1962) s-au axat pe culoare și spațiu. Îndepărtându-se de spontaneitatea tehnicii *action painting* și de cea a expresionismului abstract, ei au creat lucrări în care predomină zonele mari de culoare aplicată în straturi fine, unde tușa de pensulă era absentă

Minimaliștii au dezvoltat ulterior această idee, adesea folosind o singură culoare aplicată absolut uniform, astfel încât imaginea nu are nici centru și nici o parte superioară sau inferioară. Deoarece nu mai există o imagine picturală, culoarea de pe pânză produce o experiență pur optică.

ARTA ILUZIEI

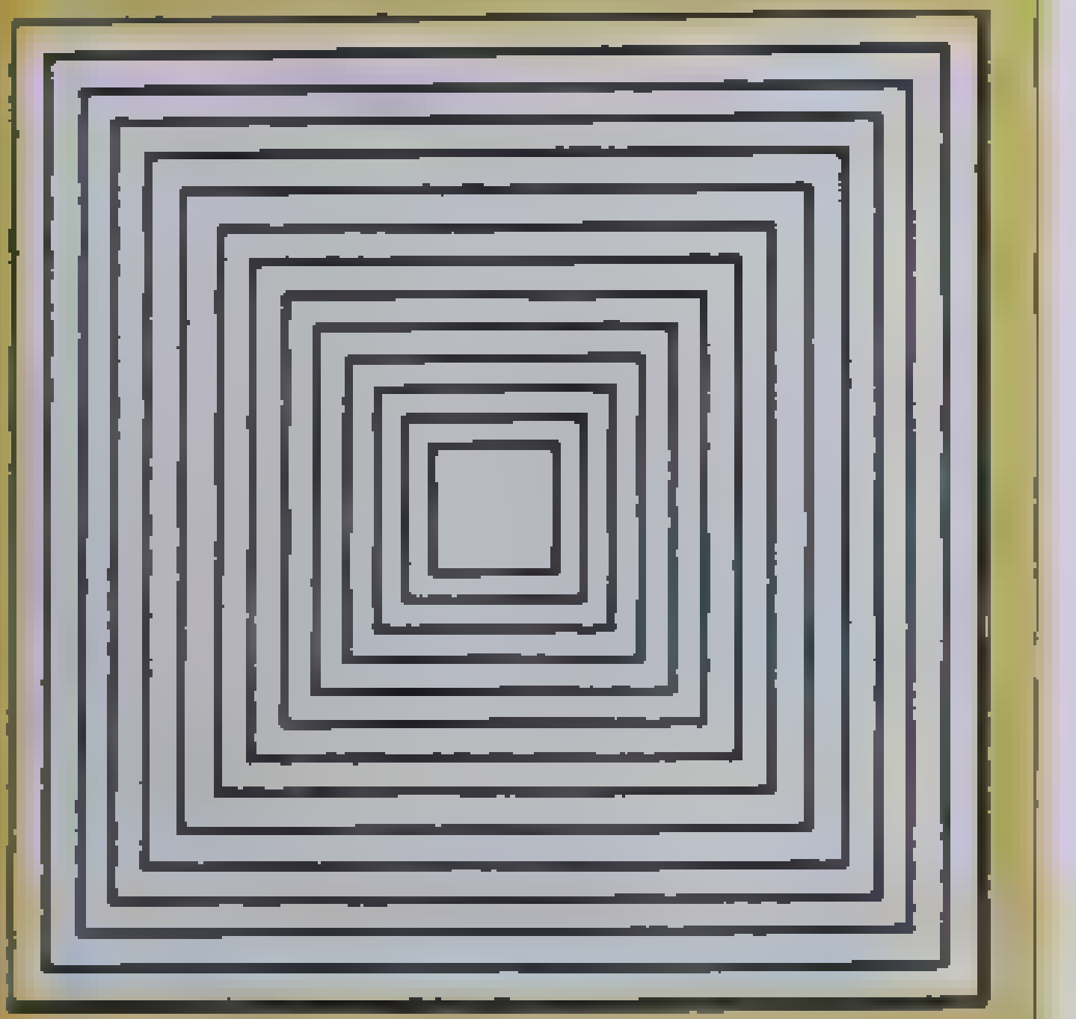

Dacă te concentrezi asupra acestui desen geometric, vei observa că îl poți interpreta în două moduri diferite: poate părea o piramidă văzută de sus, cu pătratul mai mic în vârf, sau poate fi asemănată cu un tunel care conduce spre o deschidere pătrată mică, de unde pare să vină lumina.

Frank Stella

Pictorul american Frank Stella a fost unul dintre pionierii picturii plate, geometrice, cu contururi precise. În lucrările sale minimaliste, el a eliminat complet culoarea, folosind nuanțe de negru și argintiu Mai târziu, a realizat lucrări în care combina semicercuri în culori strălucitoare și forme dreptunghiulare. Lucrarea sa *Agbatana II* (1968) este o schemă cu semicercuri concentrice, intersectate între ele, având un grilaj pătrat ca bază, în care pânza are aceeași formă cu imaginea Contrastul dintre liniile curbe asemănătoare unor roți și pătratele care le înc[illegible]drează creează o puternică tensiune picturală. Imaginea a fost concepută și executată cu mare grijă; folosind bandă de hârtie adezivă și o măsurătoare sigură, artistul a obținut o geometrie precisă valorificând constant spațiile de pânză albă dintre registrele de culoare. Culoarea este aplicată pentru fiecare registru individual, fără a trece de la un ton la altul

Op-art

Op-art (abreviere pentru *optical art*, în traducere „artă optică") a fost o mișcare de artă abstractă apărută între sfârșitul anilor '50 și '60 ai secolului al XX-lea, unde, din nou, culoarea și formele erau utilizate pentru a crea efecte optice, în special, bazate pe iluzia mișcării. Exponenții principali ai curentului op-art au fost Bridget Riley, dar și un artist de origine maghiară, **Victor Vasarely** (1908-1997). Precursori ai acestei mișcări au fost **postimpresioniștii**, pre[illegible] Georges Seurat (1859-1891), ca[illegible] picturi compuse din pete mici [illegible] proc[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] investigat teorii, în care culoarea generează lumină, atmosferă și mișcare. Și-a comparat lucrările cu muzica, „o altă artă abstractă". Primele sale picturi, „bazate pe contrastul dintre stabilitate și instabilitate" erau în alb și negru. La sfârșitul anilor 1960, Bridget Riley a început să picteze registre colorate juxtapuse. Culoarea folosită în acest fel lăsa impresia că-și modifică luminozitatea, iar nuanțele păreau să sclipească și să emane lumină Utilizarea culorilor a devenit mai complexă atunci când artista a introdus în picturile sale registre concentrice sau angulare

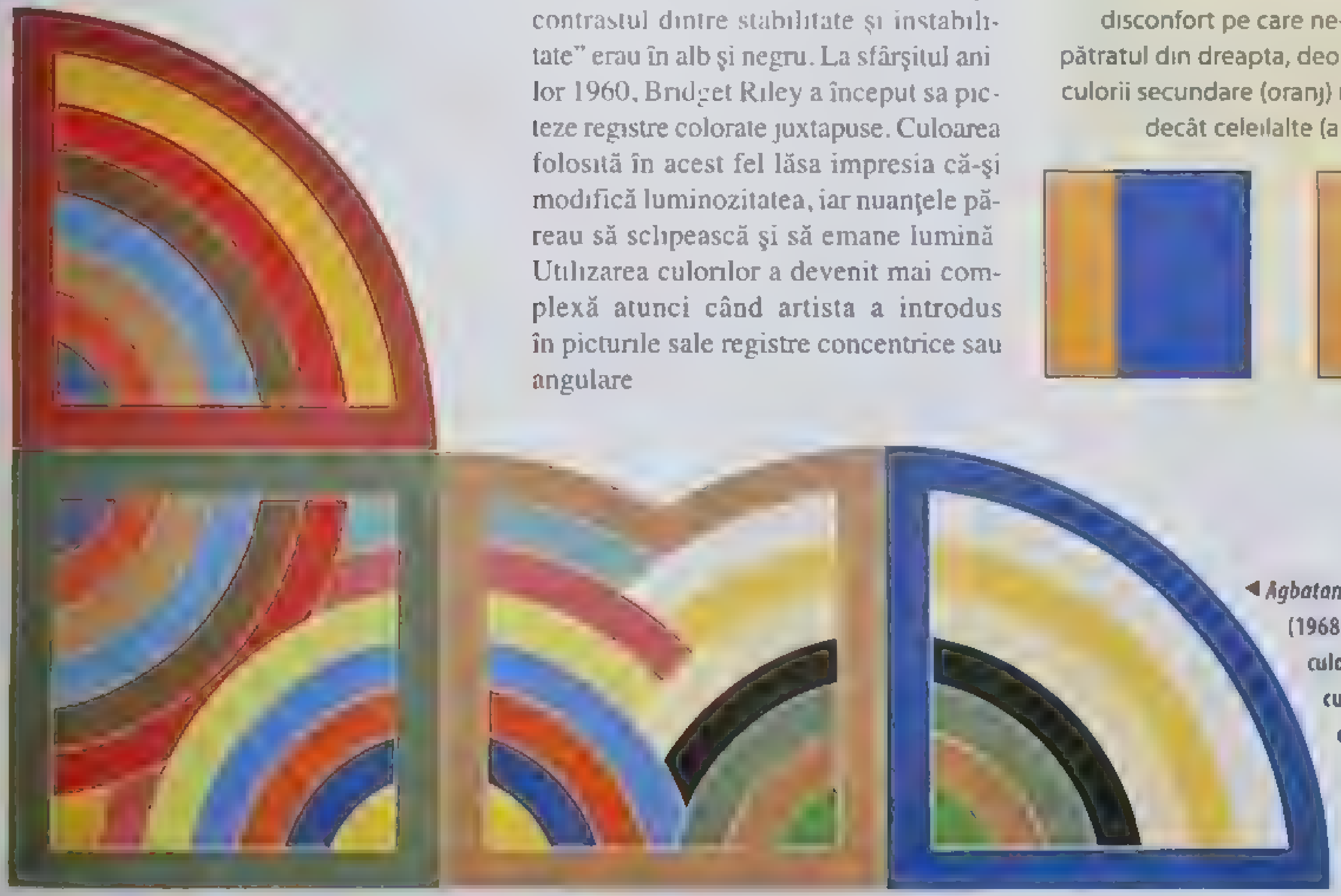

◂ ***Agbatana II*** **de Frank Stella (1968) combină o serie de culori vibrante și pure cu o gamă de tonuri estompate pe pânza decupată. Deși abstractă, pictura este vie și dinamică.**

© ARS, NY și DACS, Londra 1999

Experimente și culori

Să explorăm împreună armonia sau nepotrivirile dintre culori și efectele optice din imaginile reale și abstracte

1 Efecte optice obținute cu ajutorul registr[illegible]
Folosește benzi de hârtie colorat[illegible] pentru a-ți crea propriile imagini op[illegible] Află ce se întâmplă prin combina[illegible] culorilor, folosind, de exempl[illegible] și verde, și cercetează efecte[illegible] le poți obține prin comb[illegible] culorilor complementare cu [illegible]

2 Creează arm[illegible] bazează pe dom[illegible] Pictează șase to[illegible] primare (roșu [illegible] culori secunda[illegible] Realizează din [illegible] aceeași dimensiun[illegible] cele complementare [illegible] neutru. Taie fiecar[illegible] obține un pătrat în două [illegible] proporția care creează echilibrul armo[illegible] al culorilor (la fel ca în pătratul din stânga); observă în schimb, senzația de disconfort pe care ne-o transmite pătratul din dreapta, deoarece am alocat culorii secundare (oranj) mai mult spațiu decât celeilalte (albastru)

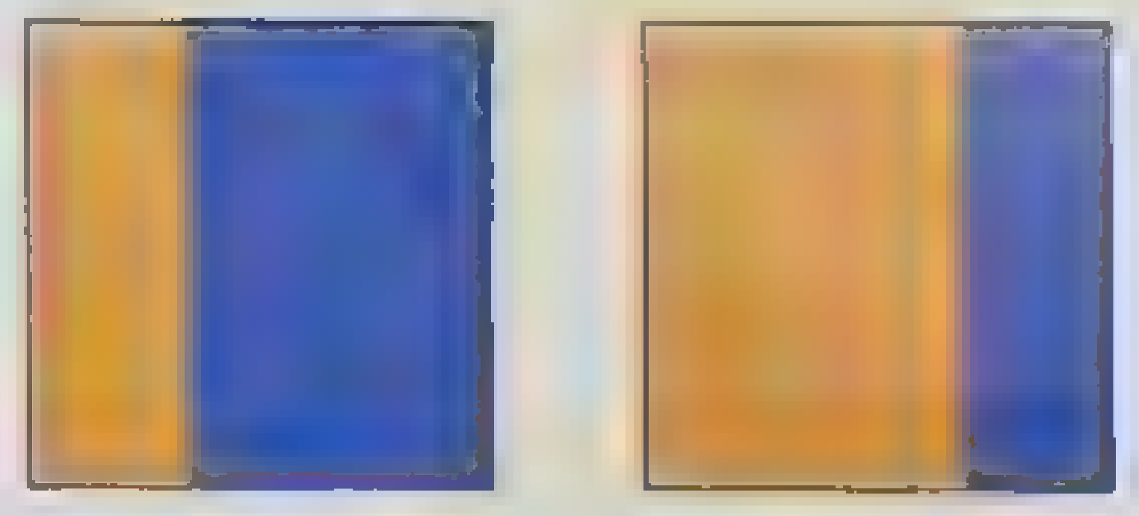

O ramă cu iz antic

Pune în evidenţă un tablou frumos, încadrându-l cu o ramă aurită, cu aspect antic.

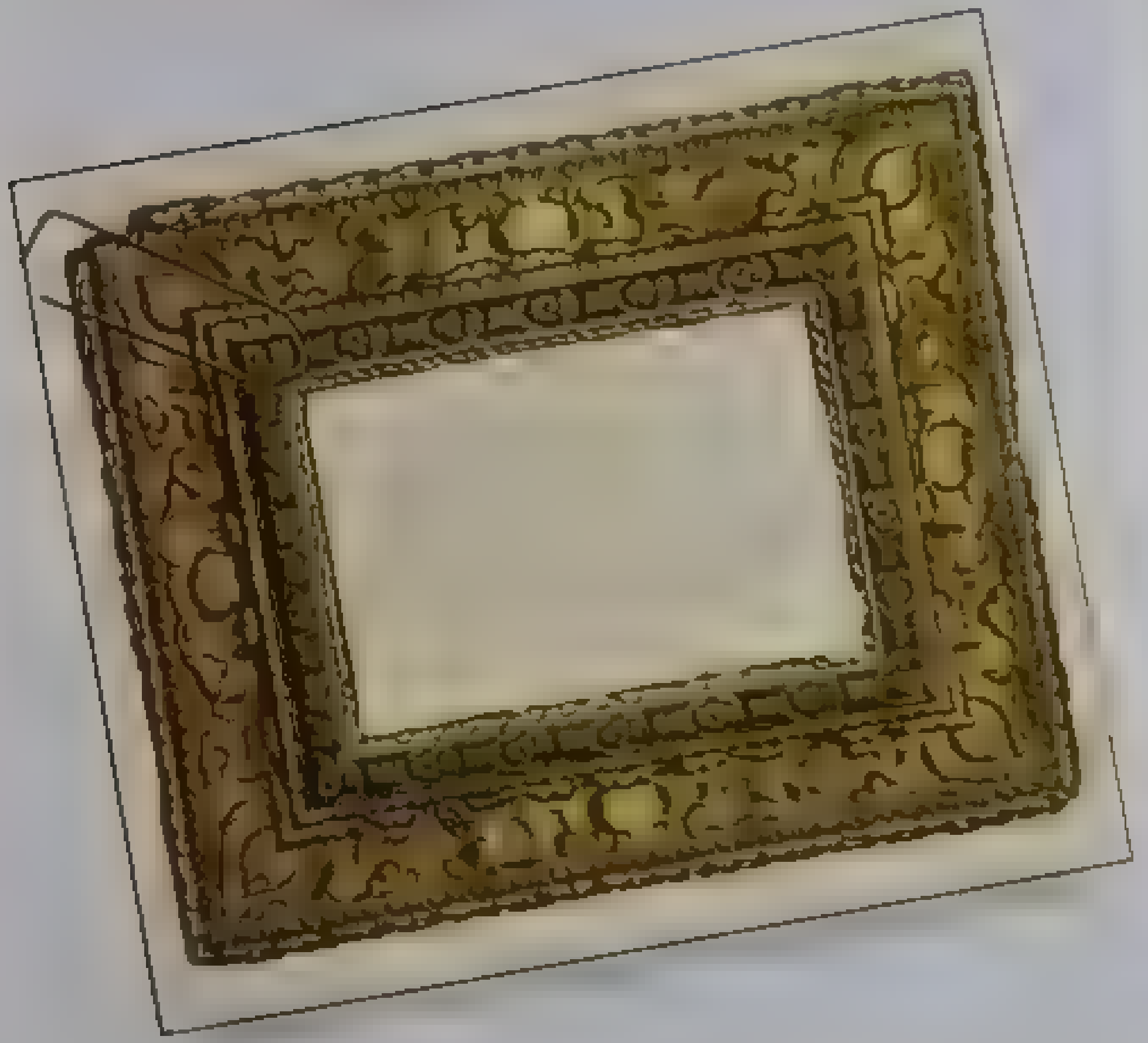

▲ Rama noastră are suprafaţa deteriorată de timp, caracteristică ramelor cu aspect antic.

O ramă adecvată scoate în evidenţă în mod decisiv aspectul unui tablou, fie că este vorba de o ramă de epocă autentică sau de o reproducere. Luminozitatea unei rame tradiţionale din lemn aurit conferă un aer de distincţie picturii, mai ales dacă pare veche. O piesă autentică de anticariat este destul de scumpă, dar poţi „trişa”, recreând-o dintr-o ramă modernă obişnuită.

Efect antic

În mod tradiţional, pentru ramele aurii se foloseşte foiţă de aur adevărată, dar este scumpă şi dificil de mânuit. O metodă mai simplă şi comodă este utilizarea foiţei de aur cu transfer, disponibilă în magazinele cu materiale pentru pictură sub formă de foiţe aurite separate de o coală de hârtie fină. Pentru a imita caracteristicile procesului de învechire, rama este mai întâi pictată cu o nuanţă de roşu-închis, o culoare de fundal care apare accidental în fisurile foiţei de aur.

Se aplică apoi adezivul sau mixtionul, iar foiţa de aur este frecată ferm pentru a se fixa, înainte de a scoate foaia de hârtie fină. Pentru a spori efectul de învechit, poţi aplica un vernis pentru cracluri (crăpături fine) – *cracking varnish* (engl.), *vernis craqueleur* (fr.). Se aplică două straturi, unul de bază şi unul final, care, după ce se usucă, interacţionează între ele; rezultatul este un amestec de mici fisuri la fel de subţiri ca firul de păr, precum cele prezente pe suprafaţa picturilor vechi în ulei. Se aplică deci peste fisuri o culoare întunecată pentru a le evidenţia. Tuşa finală a acestei proceduri necesită utilizarea unei substanţe numite praf de Tripoli, o pulbere gri pe bază de calcar, folosită pentru lustruirea metalelor. Atunci când este frecată cu această pulbere, rama lasă impresia de murdărie şi praf acumulate de-a lungul anilor.

MATERIALE

- O ramă din lemn
- Suporţi pentru sprijinirea ramei
- O pensulă veche din păr natural
- Bază (bol) de roşu-Fontenay
- Uscător de păr (opţional)
- Un pahar cu terebentină
- Mixtion pentru foiţă (adeziv)
- Un pahar cu apă
- Un bloc de foiţe de aur transferabile
- Foarfecă
- O pensulă pentru stencil
- O cârpă din in sau din bumbac
- Şerlac
- Vernis pentru cracluri
- O culoare de ulei: umbră arsă
- O cantitate mică de pulbere de Tripoli (opţional)

ÎNCEPE

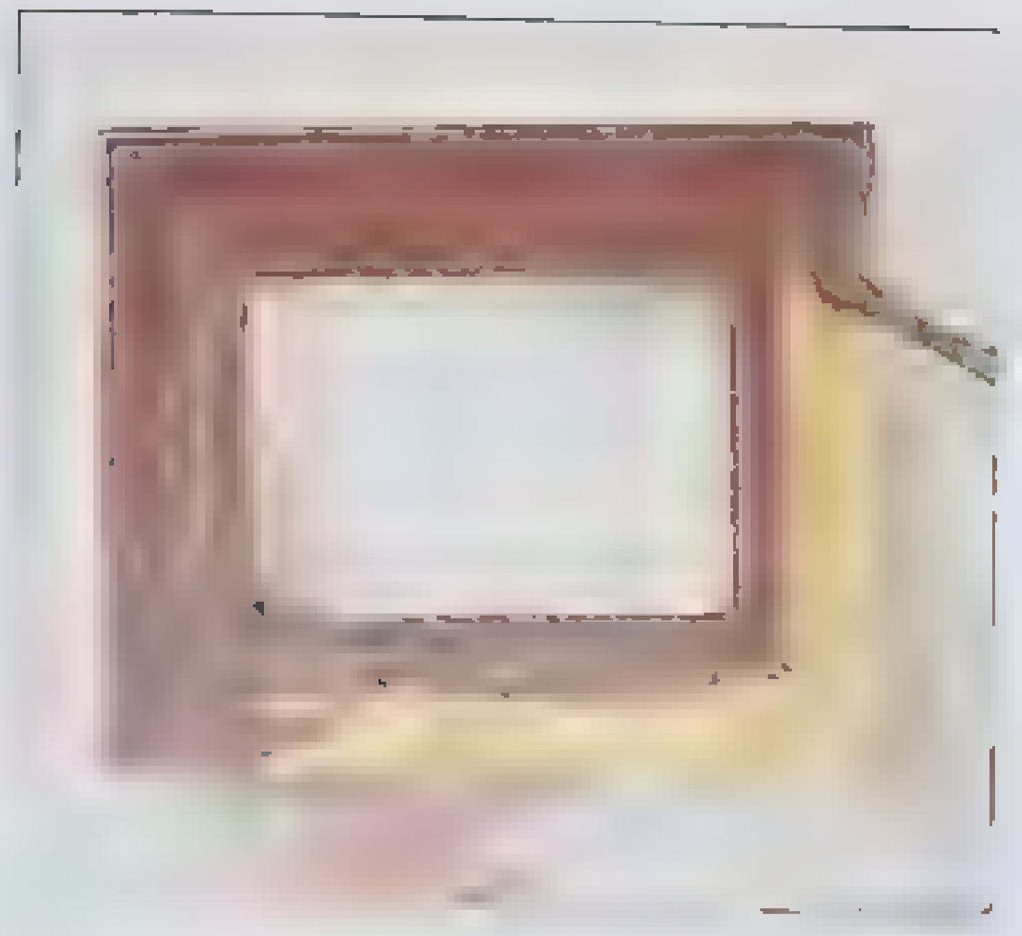

1 ▶ **Aplică fondul de culoare**
Folosind o pensulă veche din păr natural, întinde un strat de roşu-Fontenay pe ramă, inclusiv pe marginea interioară şi pe cea exterioară. Fondul nu trebuie să fie omogen, deoarece foarte puţină culoare se va vedea prin fisurile foiţei de aur. Lasă baza să se usuce timp de aproximativ o oră sau foloseşte un uscător de păr pentru a accelera procesul. Curăţă pensula cu terebentină.

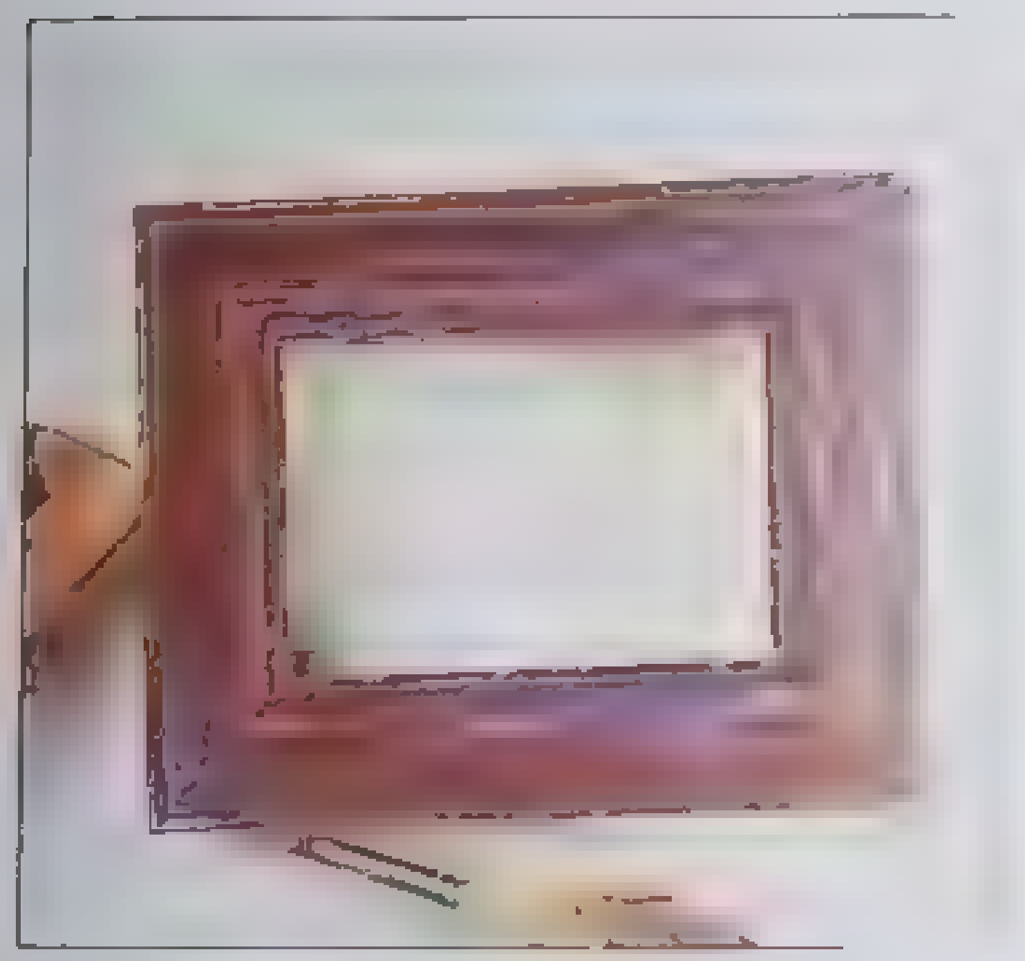

2 [illegible]

3 ▶ **Începe aplicarea foiţei de aur**
Taie cu foarfeca foiţa de aur în fâşii pentru a o aplica pe margini. Apucă fâşiile de partea cu hârtie fină şi pune-le pe ramă, îndreptând partea metalică în jos. Apasă uşor cu degetele peste foiţa de aur, executând mişcări circulare. Foloseşte pensula pentru stencil pentru a fixa foiţa în micile denivelări ale ramei. Înlătură cu atenţie hârtia de transfer şi procedează la fel cu toată rama, lăsând la sfârşit colţurile.

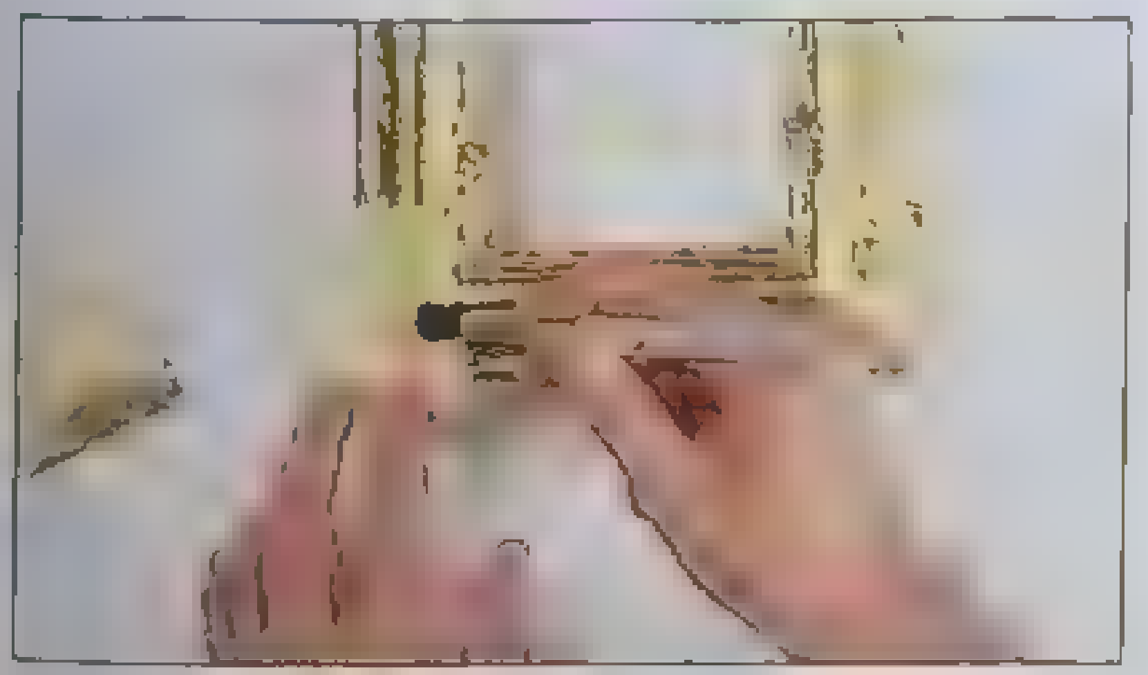

4 ◀ **Completează colţurile**
Taie foiţa de aur în pătrate suficient de mari pentru a acoperi colţurile ramei, poziţionează-le şi fixează-le cu atenţie, utilizând aceeaşi metodă descrisă la punctul 3.

SFATURI
Înalţă cadrul

Exerciţiul presupune aplicarea de mixtion, vernis sau de alte materiale similare până la marginile cadrului, pentru a evita ca acestea să se lipească şi să sfârşească prin a lipi partea din lemn de suprafaţa de lucru, înalţă rama pe suporţi în genul pieselor Lego pentru copii.

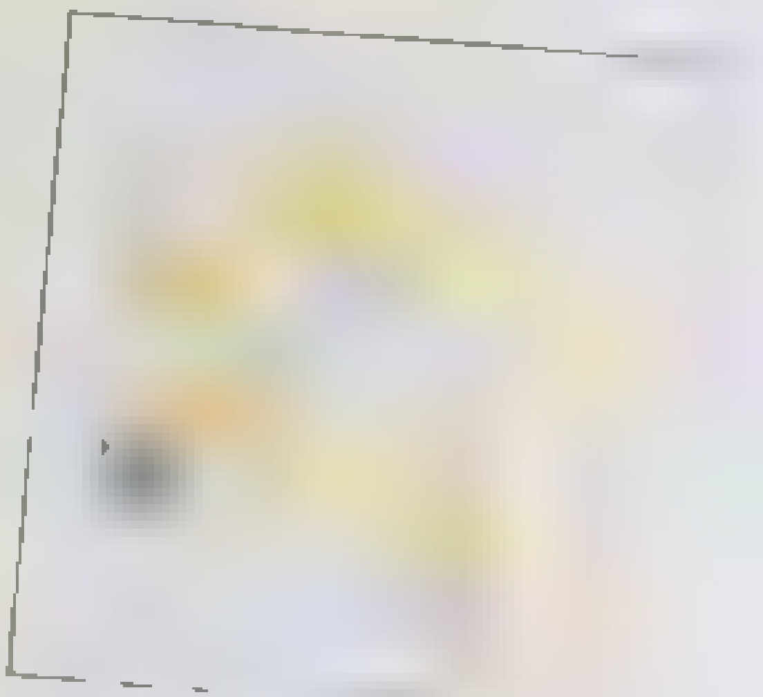

CONTINUĂ SĂ LUCR[illegible]

După aplicarea foiţei de aur [illegible] rama cu o cârpă care nu lasă [illegible] Acum, aurirea ramei este co[illegible] de vernis roşu apare la sup[illegible] crăpăturile foiţei de aur, fă[illegible] veche. Poţi să o laşi aşa sau poţi co[illegible] prin a întinde un strat de vernis [illegible] cracluri, care creează un efect mai pronunţat.

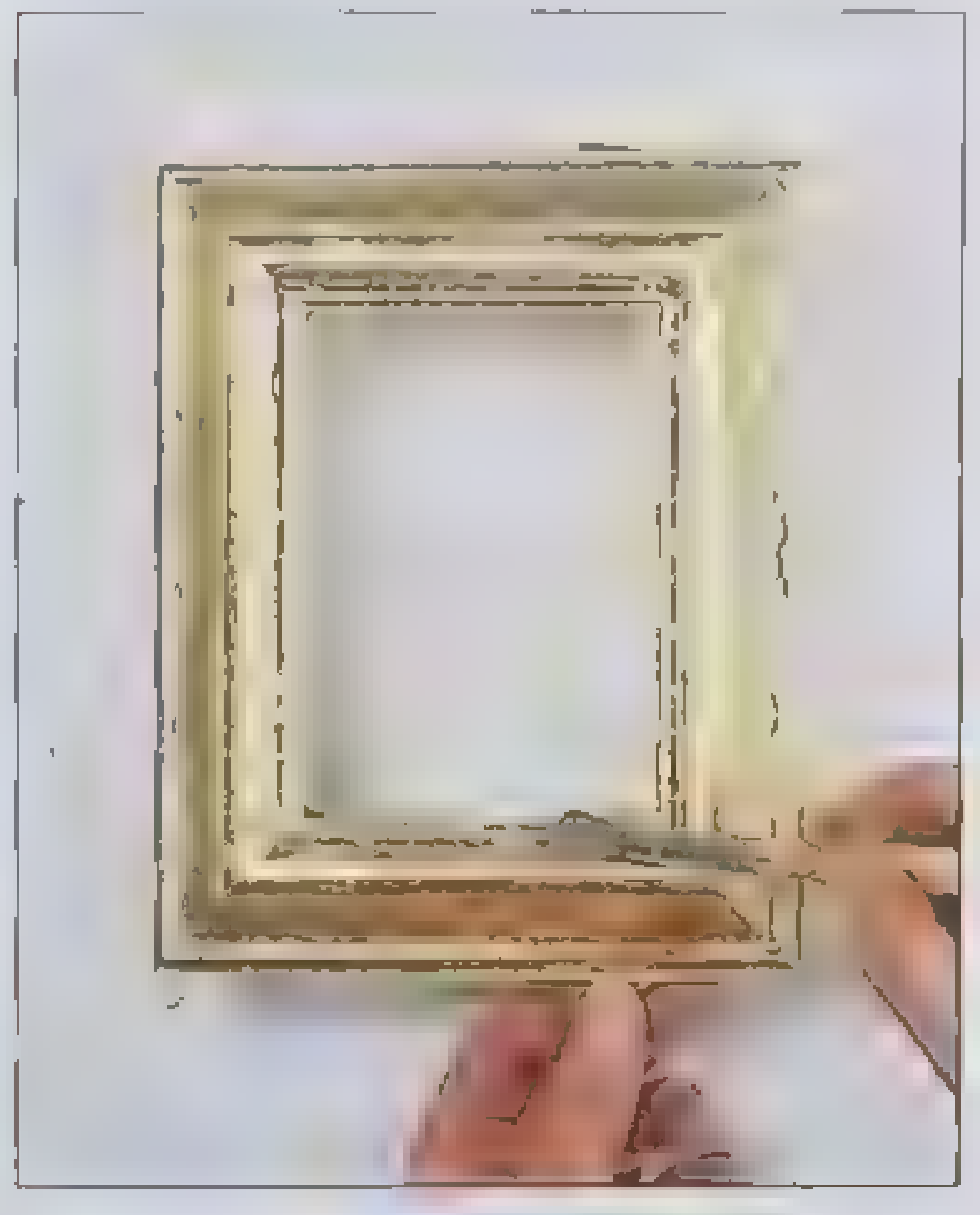

5 ▲ **Acoperă foiţa de aur**
Folosind pensula din păr natural, aplică un strat de şerlac. Astfel, acoperi foiţa de aur şi o protejezi de vernisul pentru cracluri pe care îl vei aplica ulterior. Şerlacul proaspăt întins arată strălucitor, apoi devine alb şi lăptos; după ce se usucă, redevine transparent. Clăteşte pensula în terebentină.

6 ▶ Aplică un strat de vernis pentru cracluri
Întinde cu pensula din păr natural un strat pe bază de vernis pentru cracluri și lasă-l să se usuce până când nu mai este lipicios. Curăță pensula cu apă, aplică stratul final și lasă-l din nou să se usuce. După un timp, vor apărea mici fisuri pe întreaga ramă. La final, curăță pensula.

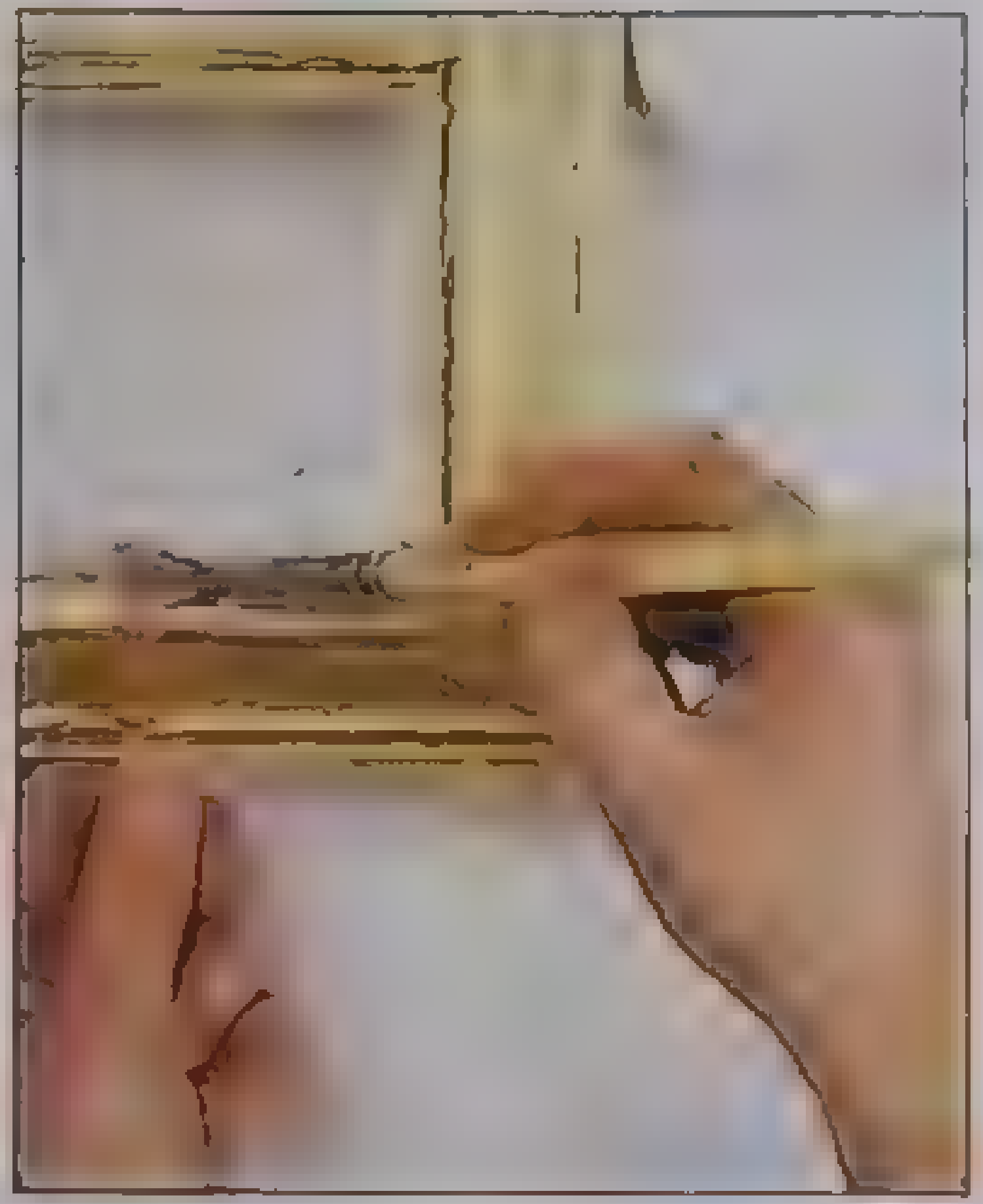

SOLUȚII ISTEȚE

CORECTAREA PETELOR

Foița de aur este foarte subțire și se poate rupe atunci când este aplicată. Folosește toate resturile de foiță de aur pentru a astupa găurile mai mari, apăsând ușor și aplicând-o cu o cârpă care nu lasă fire. Nu trișa în cazul fisurilor mici, care de fapt servesc pentru a sublinia culoarea roșie de dedesubt, intensificând efectul de antichizare

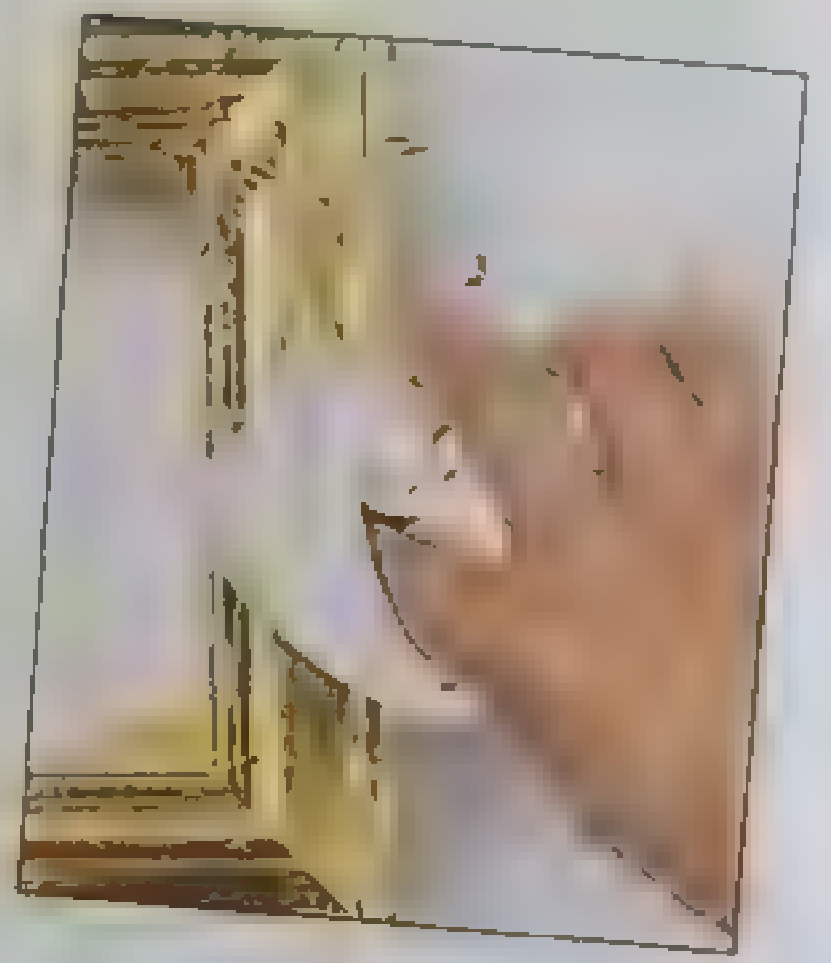

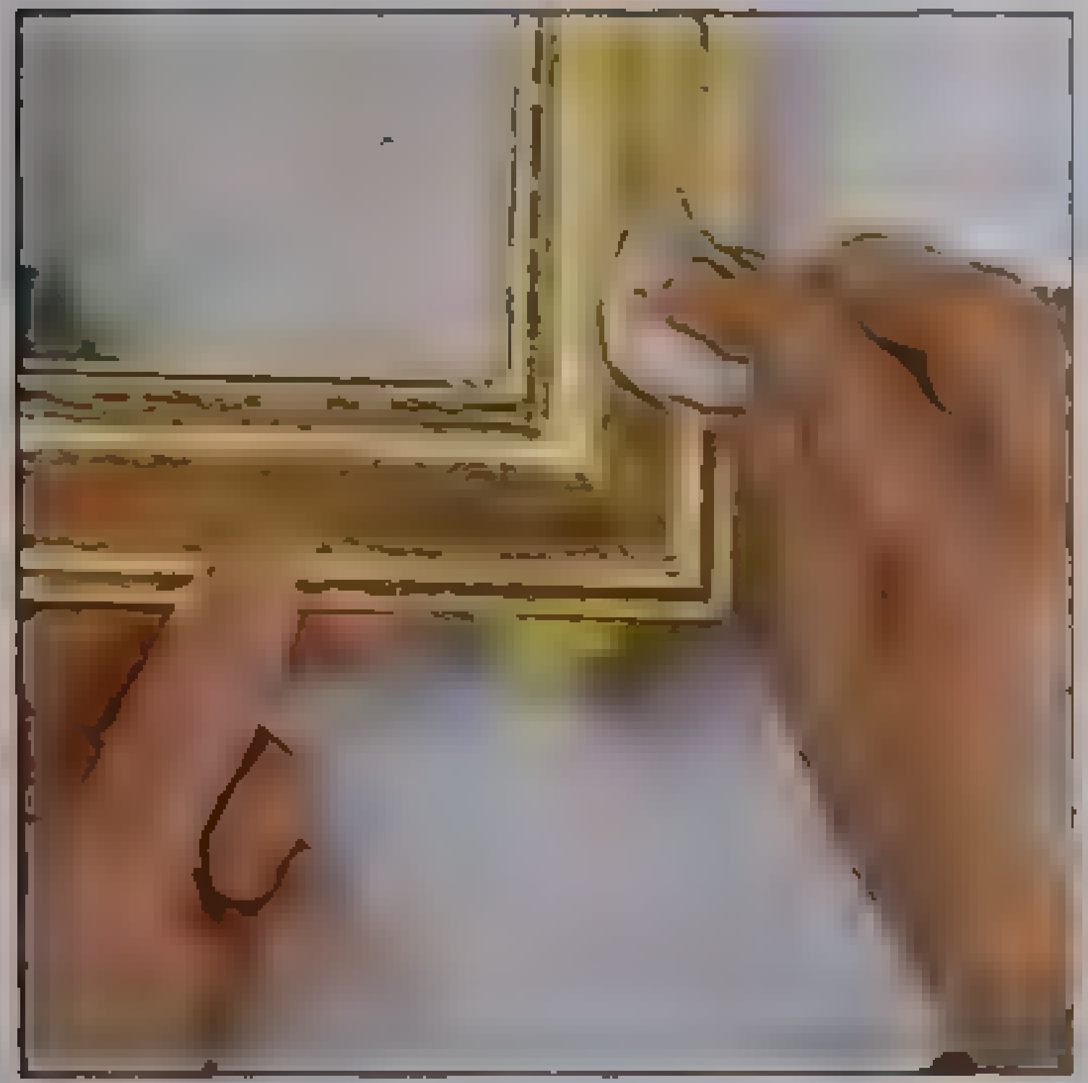

7 ◀ Închide craclurile cu ulei
Imediat ce vernisul s-a uscat, ia cu ajutorul cârpei puțină culoare de ulei umbră arsă și întinde-o ușor peste craclurile care vor deveni mult mai vizibile.

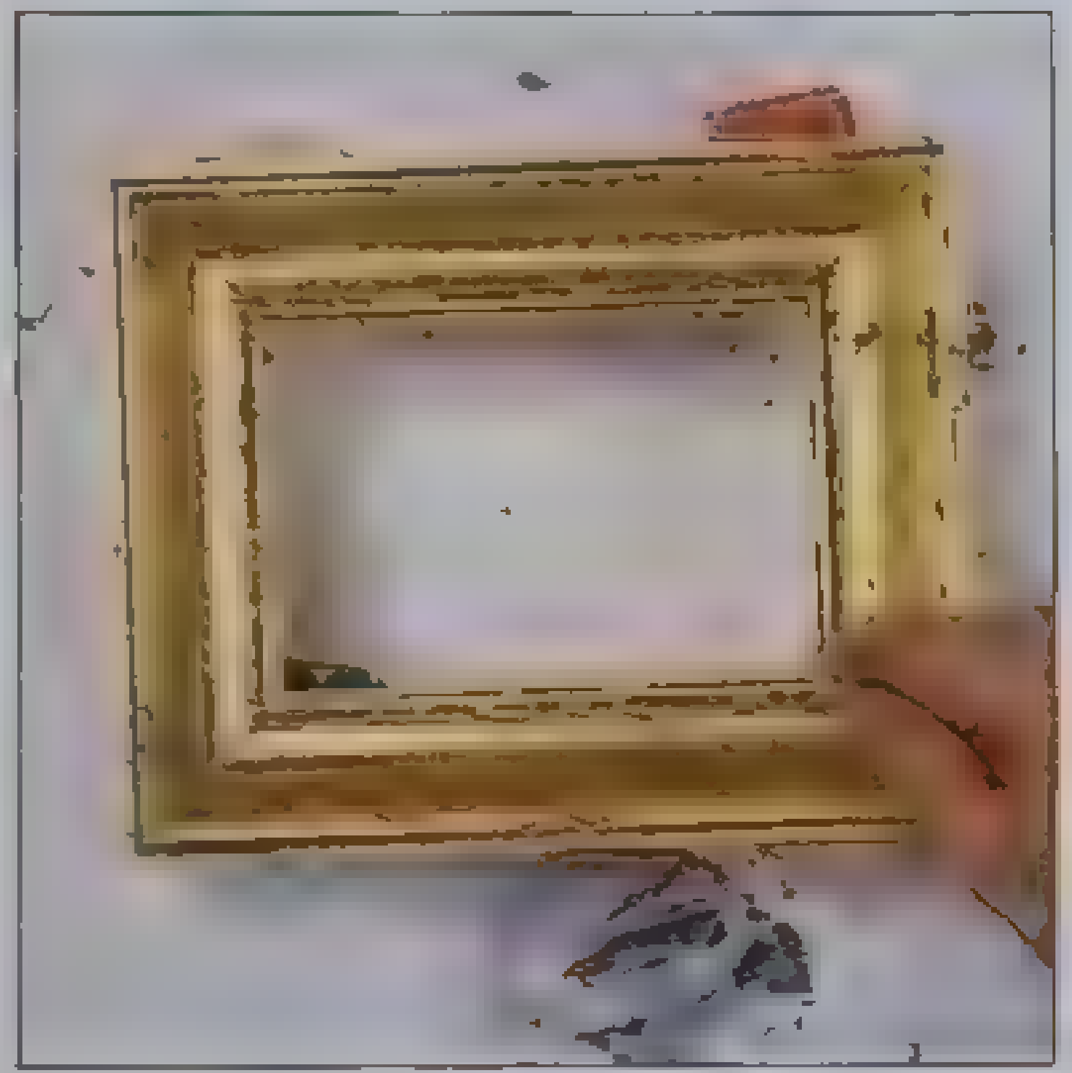

8 ◀ Tușa finală
Ia un vârf de cuțit de pulbere de Tripoli cu degetele și întinde-o din loc în loc pe colțurile și canelurile ramei. Elimină pulberea în exces și apoi freacă ușor cu o cârpă moale, pentru a-i asigura aderența la suprafață.

O LUCRARE COMPLETĂ

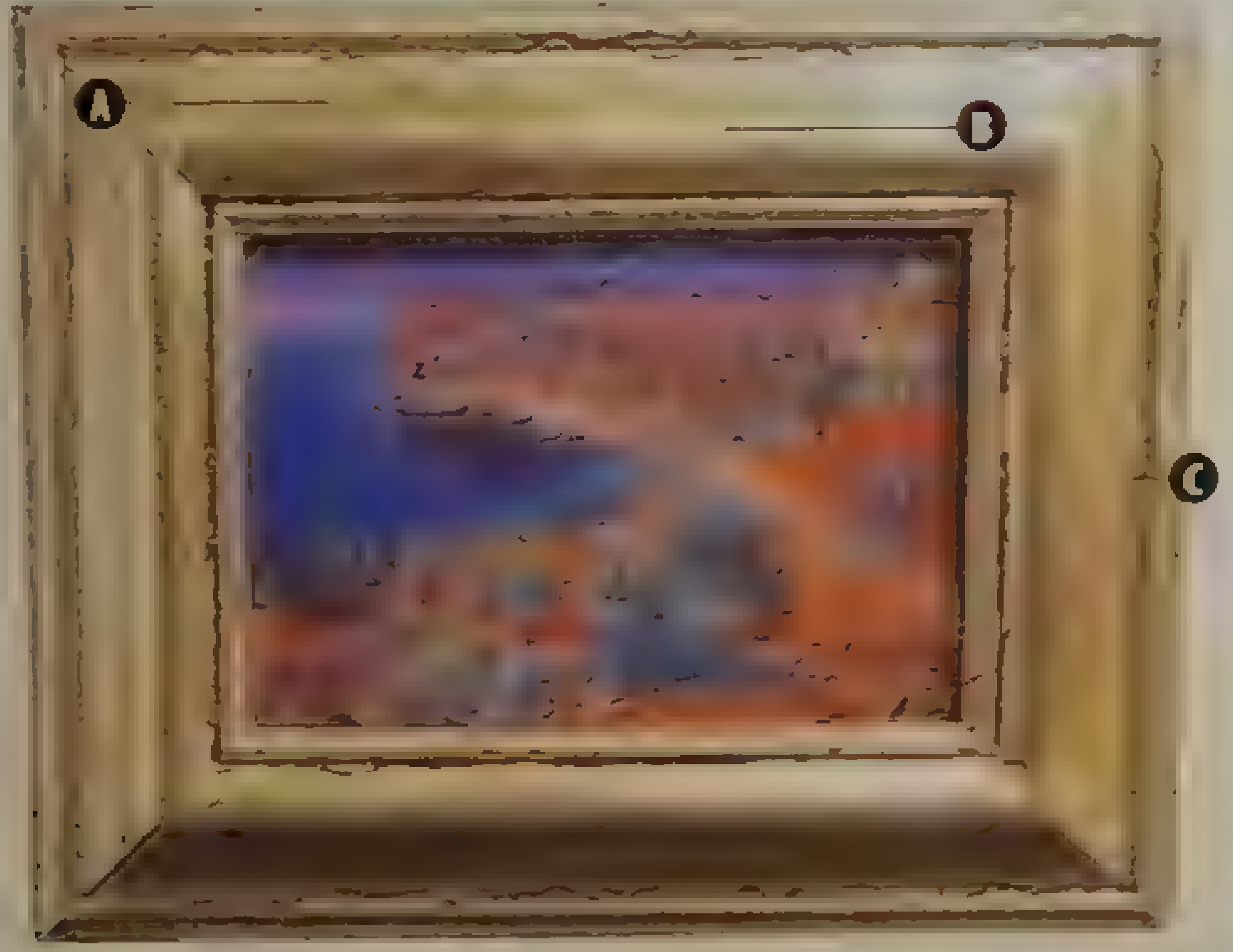

A Finisarea
Pentru a evidenția craclurile foiței de aur, le-am subliniat cu puțină umbră arsă.

B Aspect luminos
Foița de aur strălucitoare se modelează perfect pe rama din lemn

C De la nou la vechi
Labirintul interstițiilor creat de stratul de vernis pentru cracluri face dintr-o ramă nouă cu aspect antic.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Experimentează arta scrierii artistice, numită „lettering".

- Personalizează o felicitare cu numele destinatarului
- Află cum să pui în evidență prima literă
- Cum să organizezi și să poziționezi textul pe cartea poștală

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

Clarobscur

Termen care indică zonele de contrast puternic între tonurile de lumină și cele de umbră: efectul denotă faptul că forma rezultată este accentuată, creând un contrast expresiv între subiect și fundal. Picturile în tempera, ca și frescele, se usucă prea repede, fiind adesea prea transparente pentru a obține un clarobscur eficient. Doar în momentul apariției picturii în ulei a fost recunoscută importanța clarobscurului. Resursele artistice ale clarobscurului au fost exploatate pentru prima dată de Leonardo da Vinci, aflându-și apogeul expresiv în lucrările din secolul al XVII-lea, în special în cele ale lui Caravaggio (1573-1610) și în cele ale lui Rembrandt (1606-1669)

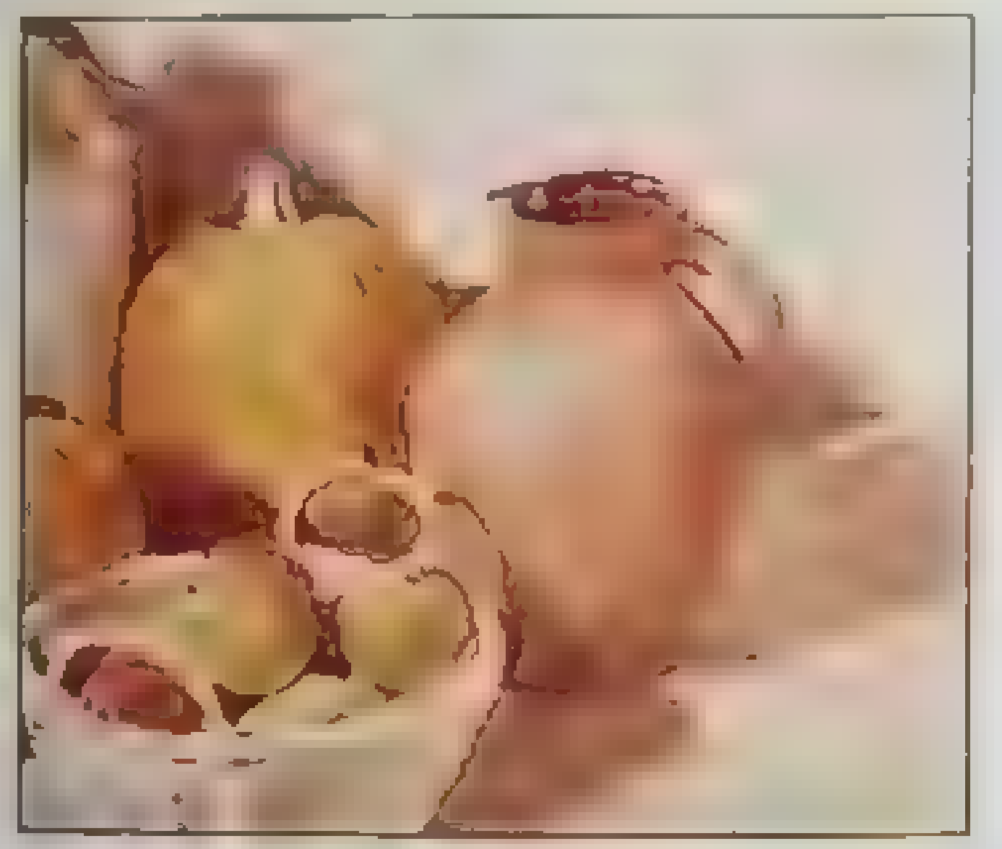

Culoare locală

Este culoarea unui obiect văzut în lumină naturală pe un fundal alb, fără ca acesta să suporte influența altor reflexii cromatice, lumini speciale sau a altor efecte atmosferice. Termenul de culoare locală indică, de asemenea, culoarea naturală a unui obiect, spre deosebire de o culoare ireală sau neobișnuită pe care artistul o poate alege pentru a obține rezultate expresive speciale.

Format

Forma, dimensiunea și proporțiile unei opere de artă. În mod tradițional, forma cea mai folosită pentru picturi este dreptunghiul. Pentru desene și picturi există două formate principale dreptunghiulare peisajul și portretul. În formatul de peisaj, înălțimea este mai mică decât lățimea, iar formatul de portret presupune mai degrabă opusul. Există, de asemenea, o serie de formate diferite, selectate de către artist pentru exigențe expresive specifice (pătrat, circular, decupat etc.)

Poantilism (Po[illegible]

Fe[illegible]

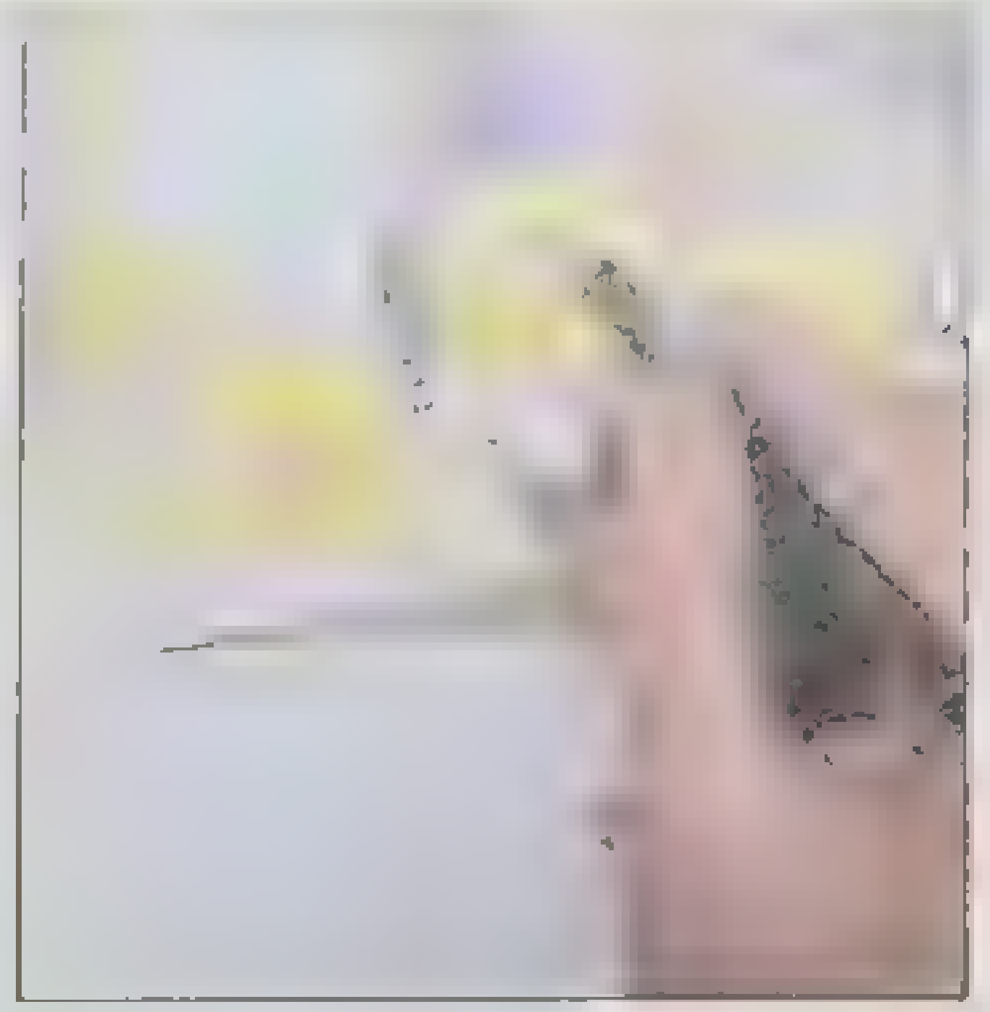

Postimpresioniști

Nume dat de către artistul și criticul englez Roger Fry (1866-1934) unui grup de pictori care și-au expus lucrările la Galeria Graftons în 1910, printre care se aflau Gauguin, Toulouse-Lautrec, Redon, Rousseau „le Douanier", Cézanne, Seurat și Van Gogh. Lucrările acestor expozanți par să fie consecința imaginilor create de impresioniști. Cu toate acestea, postimpresioniștii nu formează un grup omogen, cu atât mai puțin o școală de pictură, pentru că fiecare artist își dezvoltase caracteristici extrem de personale. În dreapta, *Bustul unui țăran așezat* (1892 sau 1897) de Cézanne

Georges SEURAT (1859–1891)

Artist francez născut la Paris. A primit o educație clasică în cadrul Școlii de Arte Frumoase (*École des Beaux-Arts*). Cercetările sale aprofundate asupra culorii l-au condus spre formularea teoriei divizionismului (a se vedea, de asemenea, „pointilism"), care a dezvoltat experimentele impresioniștilor asupra descompunerii culorii din punct de vedere optic. Seurat și-a creat imaginile folosind pete juxtapuse de pigment pur care se recombinau optic, redând [illegible] loarea și efectul de lumină. Picturi[illegible] cele mai faimoase: *La scăldat* (1883-[illegible] *La Grande Jatte* (1884-1886[illegible] (1891), ultima rămânând ne[illegible] au fost pictate folosind această [illegible]

Victor VASARELY (1908–[illegible]

Pictor maghiar, care s-a muta[illegible] anul 1930. În lucrările [illegible] să producă un efect ce d[illegible] pe fizică, asupra observat[illegible] tă privință, el spunea că [illegible] unei opere de artă este [illegible] tantă decât înțelegerea ei [illegible] lizat experimente prin comis[illegible] velor în dungi și în carouri, lu[illegible] obicei, în alb și negru, la fel ca în [illegible] (1938). Cu aceste lucrări preliminare despre efectele vizuale și-a câștigat titlul de pionier al curentului op-art (arta optică), un termen care a fost inventat în 1964 Vasarely a lucrat asupra percepției vizuale în tot timpul carierei sale artistice, producând lucrări care au fost foarte dificile, de exemplu, pătratele si cercurile foarte ordonate din *Pal-Ket* (1973-1974), ce par că se întind dinspre pânză spre privitor.

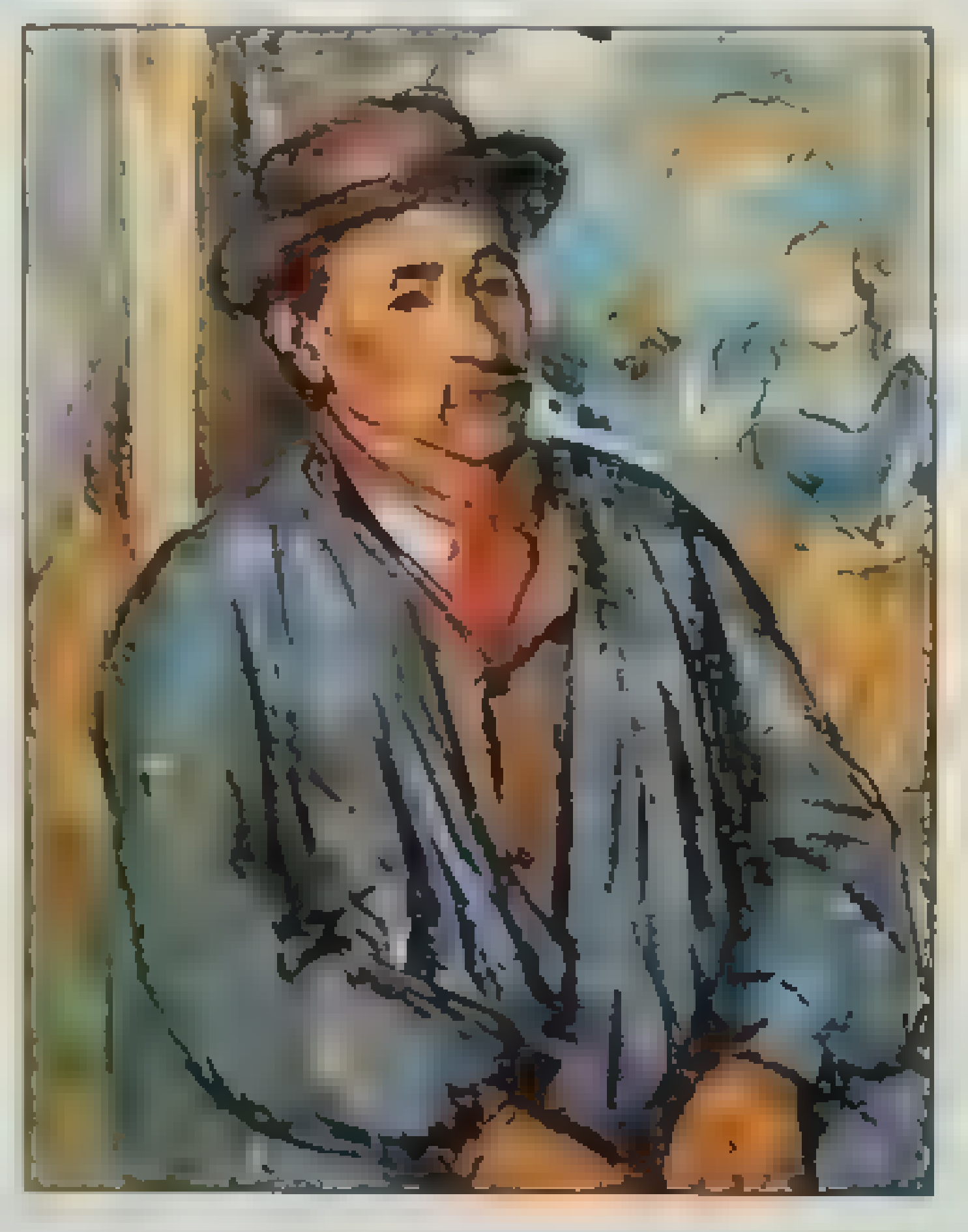

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

16

TEHNICI

Schițe rapide pentru pictarea figurilor în mișcare

SUBIECTE

Citrice și pepeni într-o natură statică

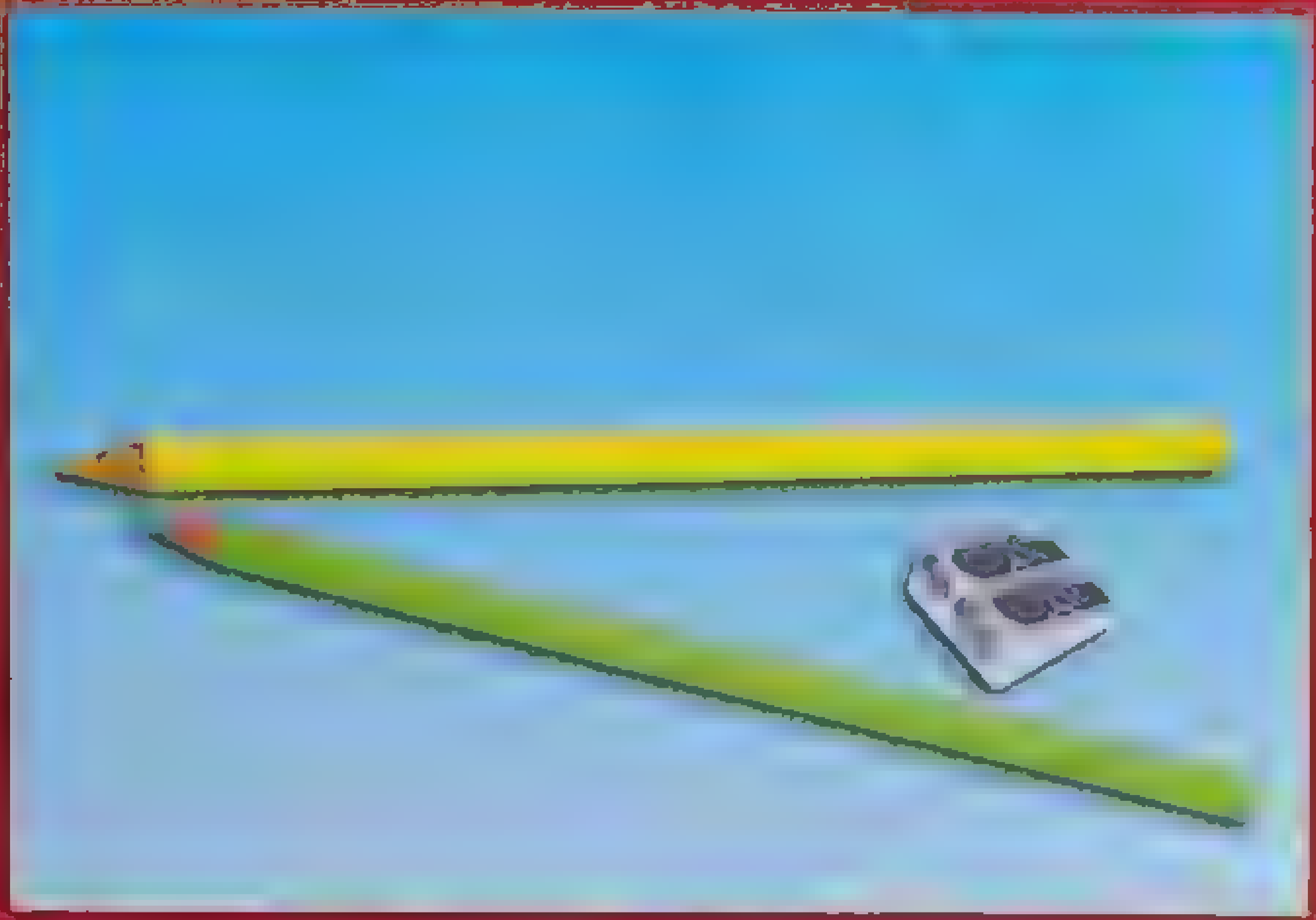

INSTRUMENTE

Două creioane colorate standard și o ascuțitoare dublă

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
[illegible] bibliorafturile speciale, în care puteţi colecţiona seria CURS DE PICTURĂ! Bibliorafturile sunt disponibile la chioşcurile de ziare, la preţul de 9,99 LEI. De Agostini vă anunţă datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste. Primul biblioraft a fost oferit gratuit împreună cu numărul 2 al revistei.

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 16

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română.

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library, CORBIS, IGDA/J.E. Bulloz.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5,
Bucureşti, cod poştal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihalţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN. 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.

☎ România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.

ORAR DE SERVICIU: Luni-Vineri: 10:00-18:00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani [illegible] Produsul poate conţine piese mici, care pot fi [illegible]. În caz de ingerare a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine [illegible]. În contact cu acizii, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce [illegible] în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau ştrangulării, nu lăsaţi ambalajele din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi recitiţi-le ori de câte ori este necesar. Produs în China

---

Citrice şi pepeni

Nuanţele strălucitoare de galben şi verde se completează reciproc în această natură statică plină de viaţă, cu fructe mediteraneene.

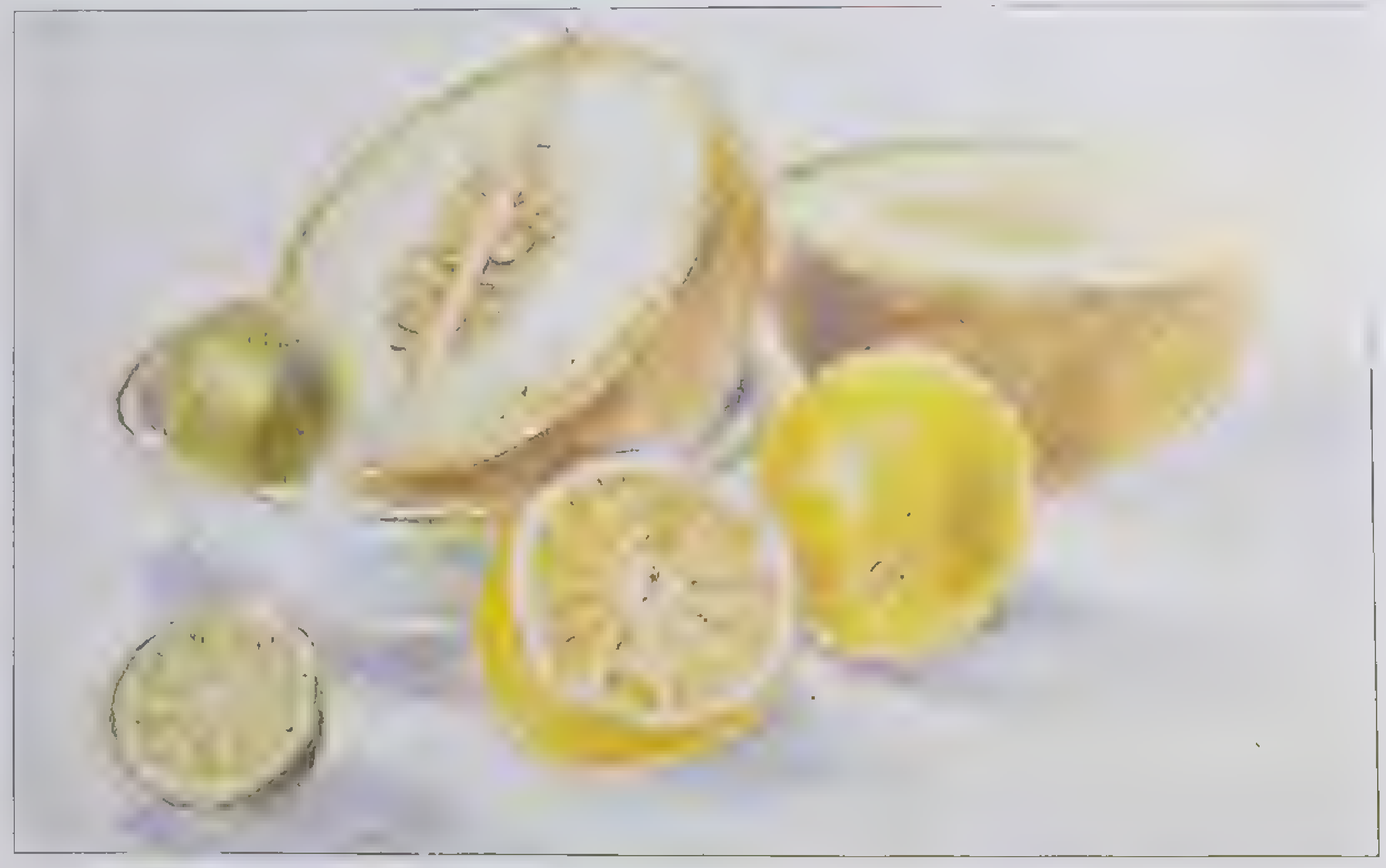

▲ **Redă cu ajutorul creioanelor colorate tonurile strălucitoare şi suprafeţele diferite ale acestei delicioase naturi statice cu fructe.**

Pentru a desena citricele, care au întotdeauna tonuri foarte luminoase, este nevoie de culori strălucitoare care să iasă clar în evidenţă pe foaia de hârtie. Creioanele colorate sunt instrumentul ideal în reproducerea formelor luminoase ale lămâilor galbene şi verzi.

Culoare şi materialitate

O modalitate bună de a face culorile mai vibrante constă în alăturarea nuanţelor mai închise, pentru a crea contraste puternice. De exemplu, în imaginea de mai sus, nuanţele lămâii se disting în mod evident lângă coaja pepenelui.

Un alt element important în desenarea fructelor este textura. Lămâile galbene şi verzi au o suprafaţă denivelată, ceroasă, care poate fi redată printr-un clarobscur puternic şi câteva puncte. Miezul pepenelui, în schimb, este neted, lucios şi umed în redarea acestei suprafeţe, este necesar să foloseşti o haşură uşoară, care să lase hârtia să transpară. Nu este întotdeauna uşor să reproduci reflexiile de lumină folosind creioanele colorate

Desenând cu creionul poţi acoperi albul hârtiei, care reprezintă, de altfel, tonul cel mai deschis pe care îl poţi obţine. Pentru a reda reflexiile de lumină în punctele pe care le-ai acoperit cu pigment, răzuieşte culoarea cu un cutter sau o gumă de şters mai dură. Din acest punct de vedere, este bine să foloseşti o hârtie netedă şi groasă, care să nu se strice dacă foloseşti cutterul

ÎNCEPE

1 ▶ Realizează o primă schiță
Ia creionul ocru-brun și trasează contururile fructelor și ale recipientului. Analizează cercurile și ovalele care alcătuiesc această compoziție. Marchează ușor zona semințelor pe cele două jumătăți de pepene și schițează coaja cu o hașură fluidă pe lungime.

2 ▼ Este timpul să aplici culoarea
Schițează semințele pepenelui. Marchează coaja lămâii, mai întâi cu galben-mediu, apoi cu galben de zinc. Desenează miezul lămâii tăiate cu ajutorul unor linii de ocru-auriu și galben-mediu. Hașurează coaja pepenelui folosind ocru-auriu.

MATERIALE

O foaie de hârtie de desen netedă, foarte groasă

7 creioane colorate: ocru-brun, galben-mediu, galben de zinc, ocru-auriu, cretă-verde, negru, albastru de Prusia

Un cutter sau o gumă de șters dură

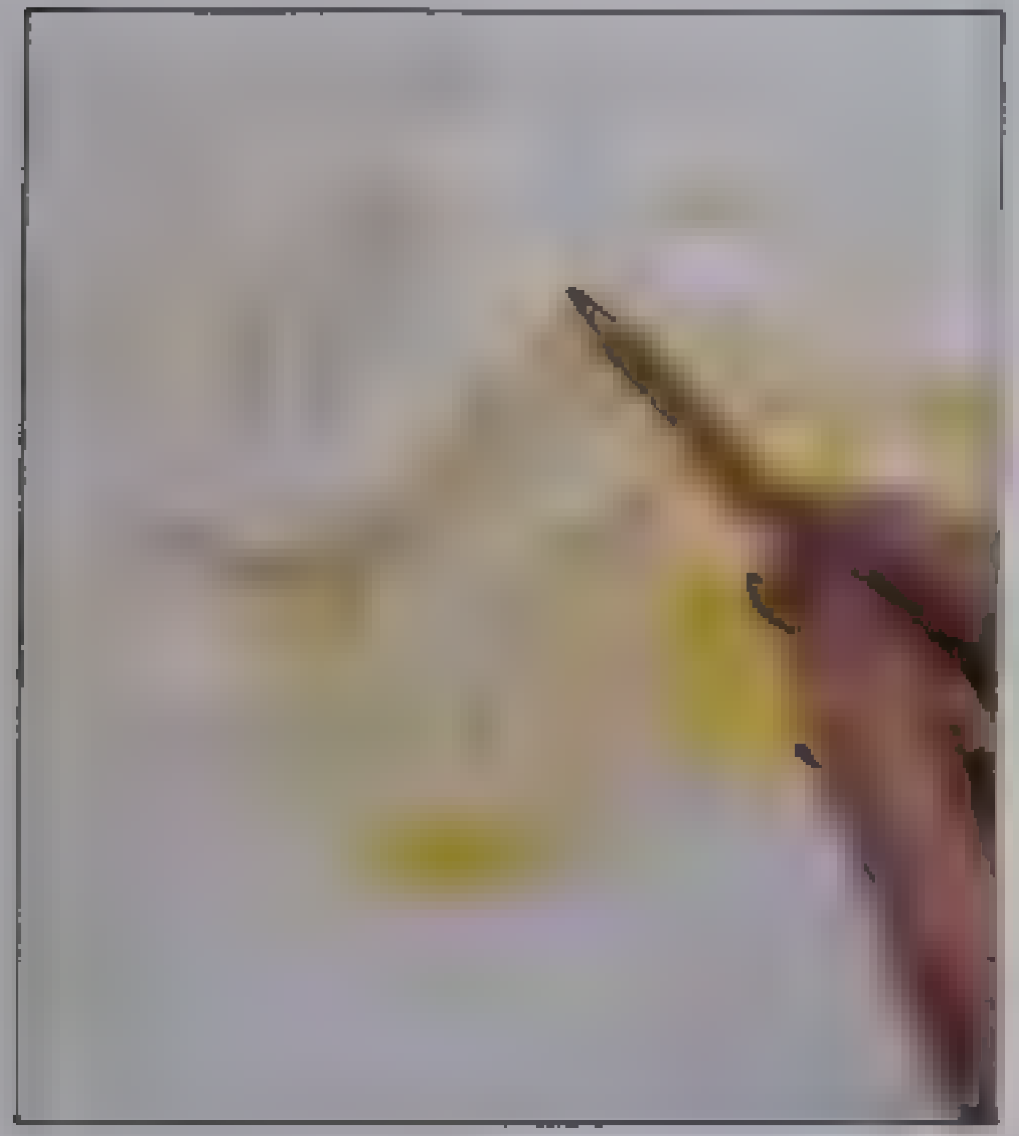

3 ▶ Desenează lămâile
Cu creionul cretă-verde trasează câteva linii orientate în diferite direcții, pornind din centrul fructului tăiat pe jumătate. Aplică puțin creion cretă-verde și pentru miezul pepenelui, insistând mai mult pe margine. Subliniază nuanța de ocru-brun de pe coajă prin hașură, apoi accentuează puțin culoarea cu aceeași cretă-verde. Pentru a defini umbra de pe jumătatea de pepene așezată în recipient, folosește creionul ocru-brun

4 ▼ Continuă desenul lămâilor galbene și verzi
Accentuează coaja lămâilor cu galben de zinc și adaugă umbra cu nuanțe de ocru-auriu și ocru-brun. Hașurează cu ocru-brun coaja pepenelui din spatele lămâii întregi pentru a-i accentua culoarea. Subliniază coaja lămâii verzi folosind creionul cretă-verde atenuează apoi tonul prin nuanțe de negru și albastru de Prusia.

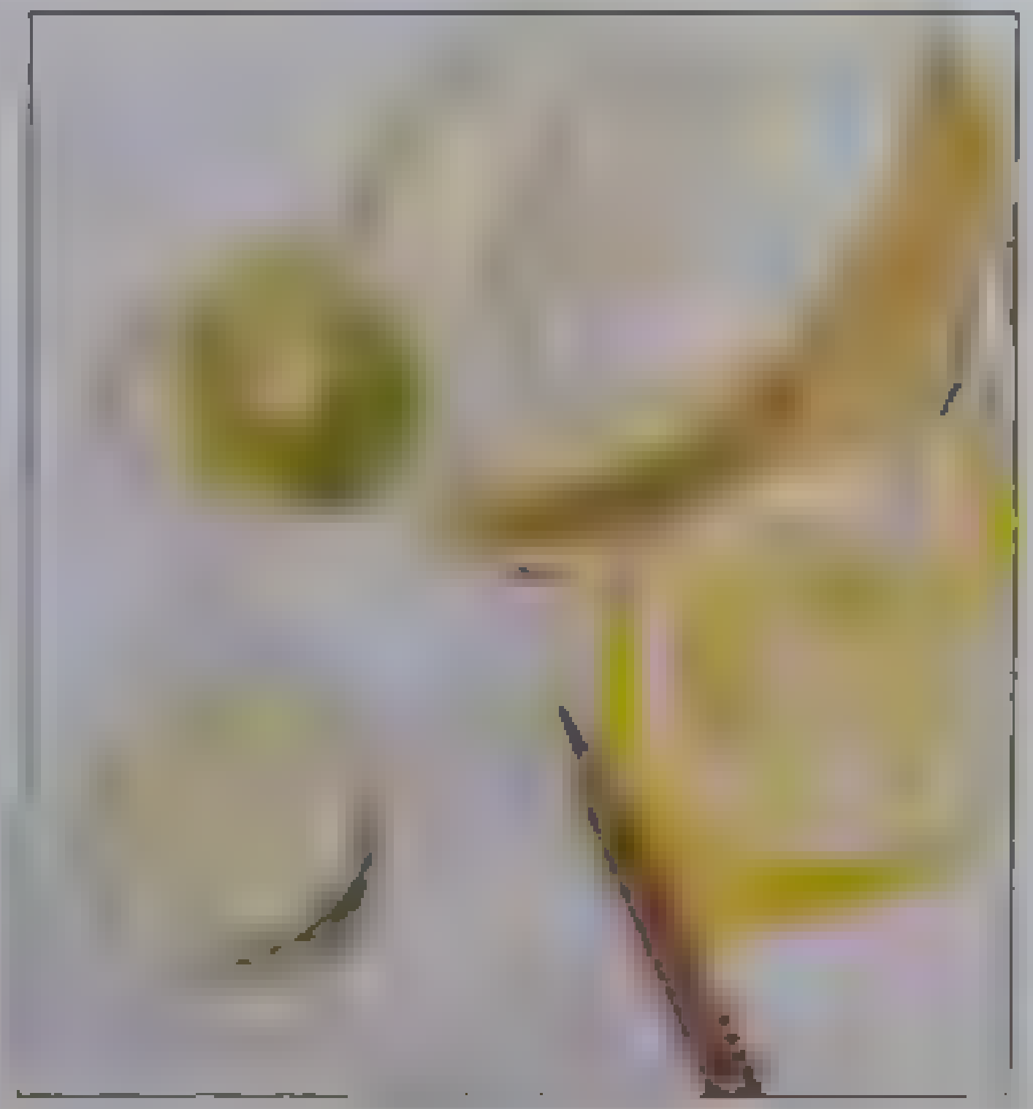

5 ◀ Folosește albastru pentru umbre
Indică umbrele de pe masă folosind albastru de Prusia și puțin negru. Folosește negrul și pentru umbra de pe coaja pepenelui din dreapta. Realizează clarobscurul recipientului folosind albastru, apoi retrasează-i cu atenție marginea

SFATURI Menține prospețimea modelului

[illegible]

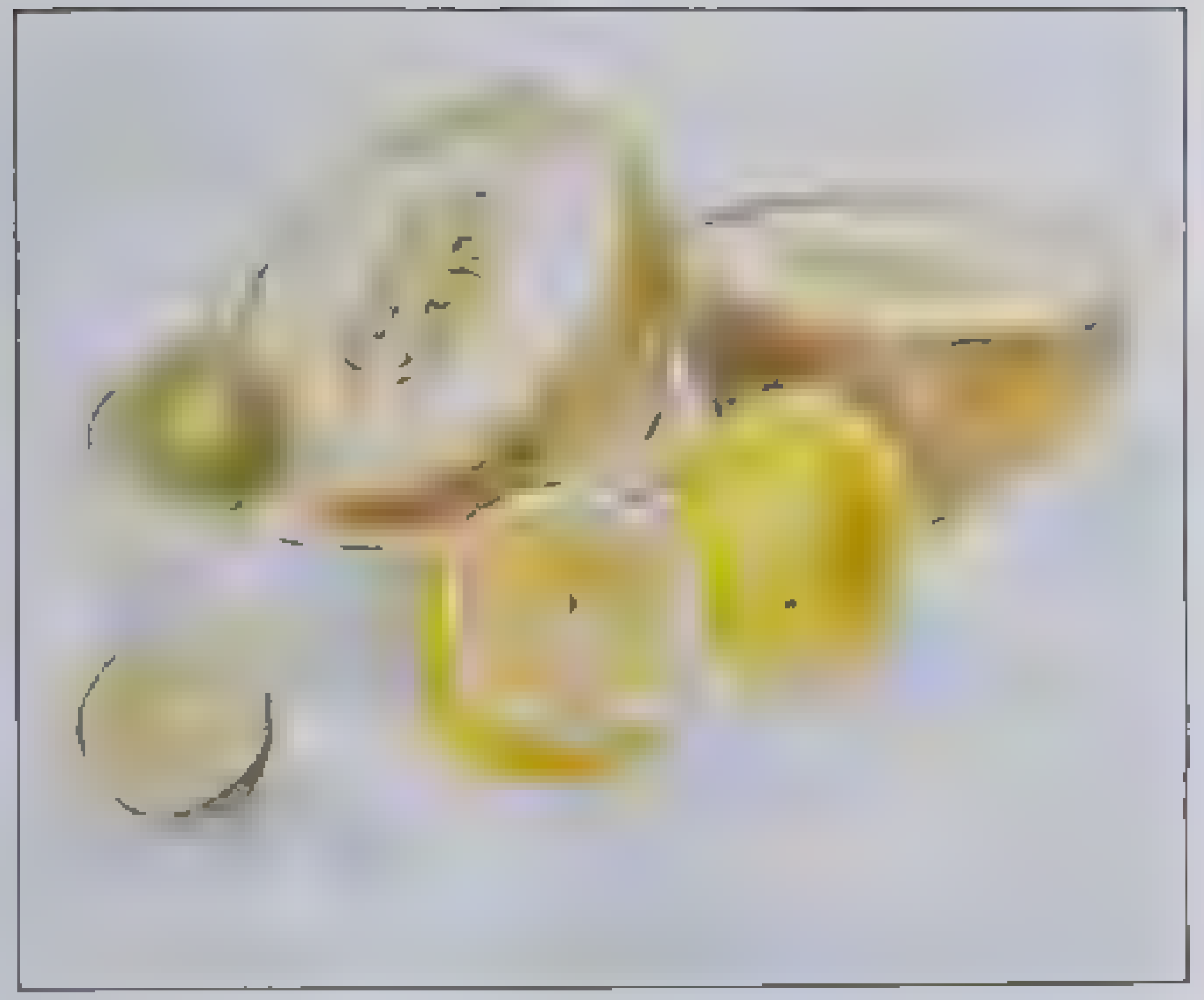

6 ▲ Desenează semințele
Realizează umbrele din centrul pepenelui folosind ocru-auriu. Apoi, desenează semințele cu ocru-brun, colorând o parte din spațiile întunecate din jur cu brun și puțin negru. Detaliază miezul pepenelui cu ajutorul unui creion ocru-brun bine ascuțit; pentru miezul lămâii folosește albastru de Prusia și negru. Definește marginile miezului de pepene cu puțin albastru.

UN PAS ÎNAINTE

Natura statică este acum completă. Cu toate acestea, dacă dorești, poți dezvolta mai mult suprafețele fructelor, răzuind culoarea cu un cutter pentru a descoperi albul hârtiei de dedesubt.

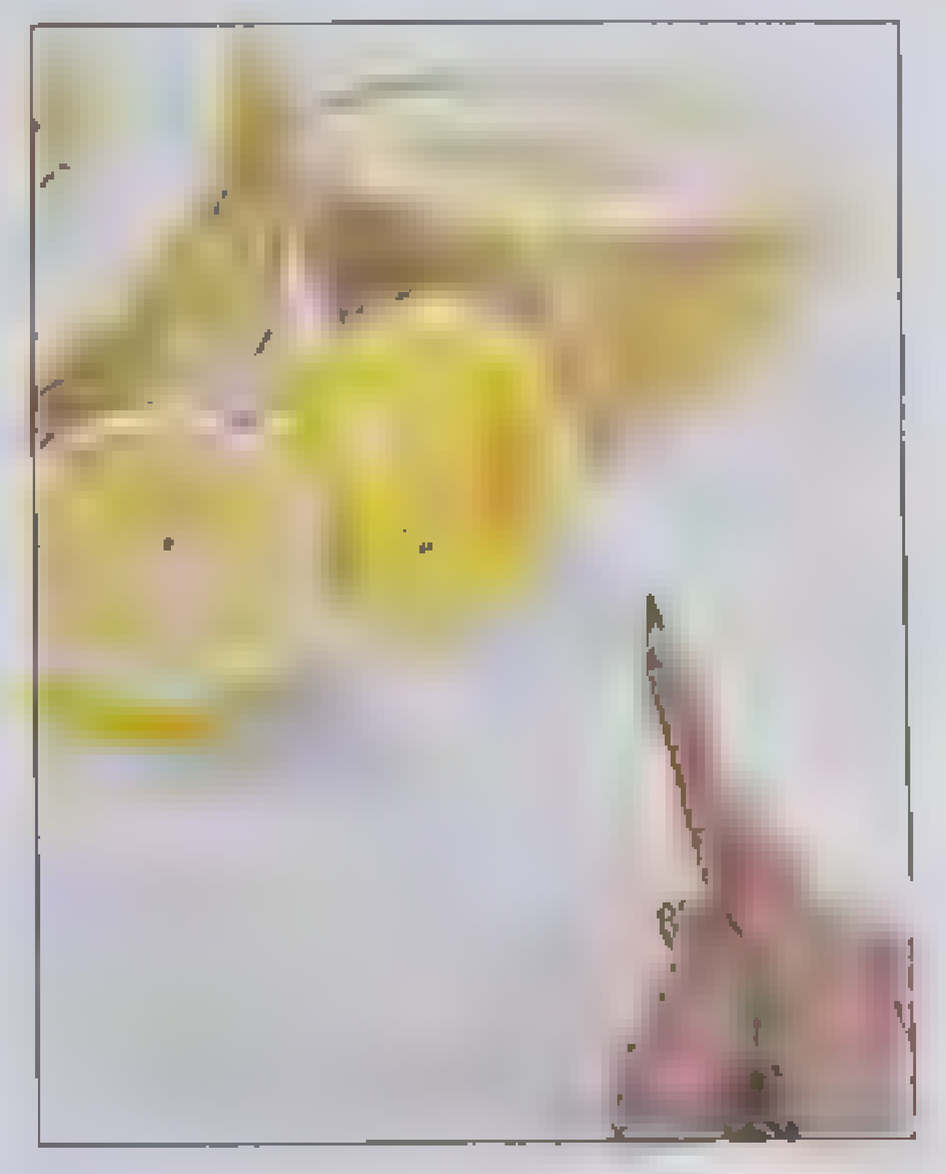

7 ◀ Perfecționează detaliile
Colorează cu negru spațiile goale din jurul semințelor pepenelui. Perfecționează detaliile de pe coaja lămâilor galbene și verzi aplicând câteva puncte și hașuri cu negru și ocru-brun. Tot cu negru, redă [illegible] ușor umbrele de pe masă

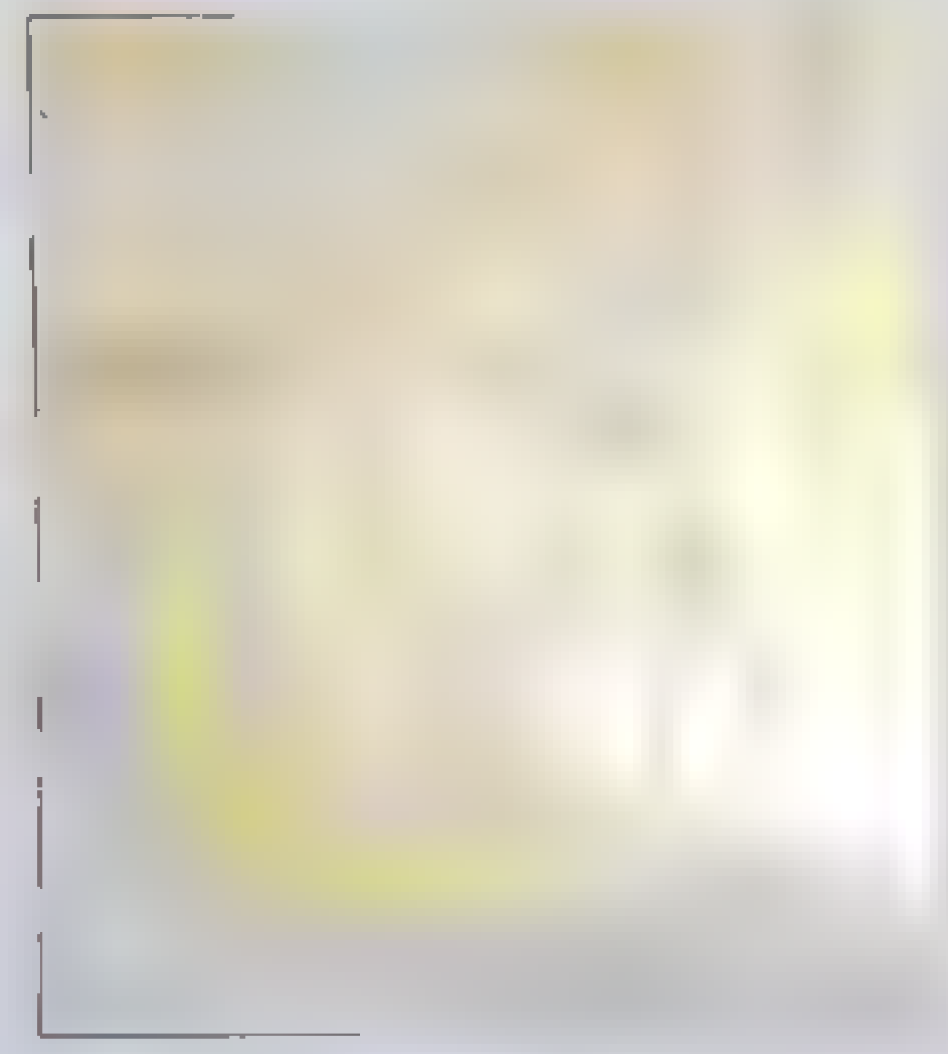

8 ▲ Creează reflexiile
Cu ajutorul cutterului sau al gumei de șters, răzuiește culoarea din jurul cojii pepenelui galben și de pe miezul acestuia. Umple câteva dintre aceste zone cu puțin ocru-brun. Răzuiește câteva linii, semințe și reflexii de lumină pentru lămâia galbenă tăiată. Adaugă câteva reflexii și pentru lămâia verde întreagă

O LUCRARE COMPLETĂ

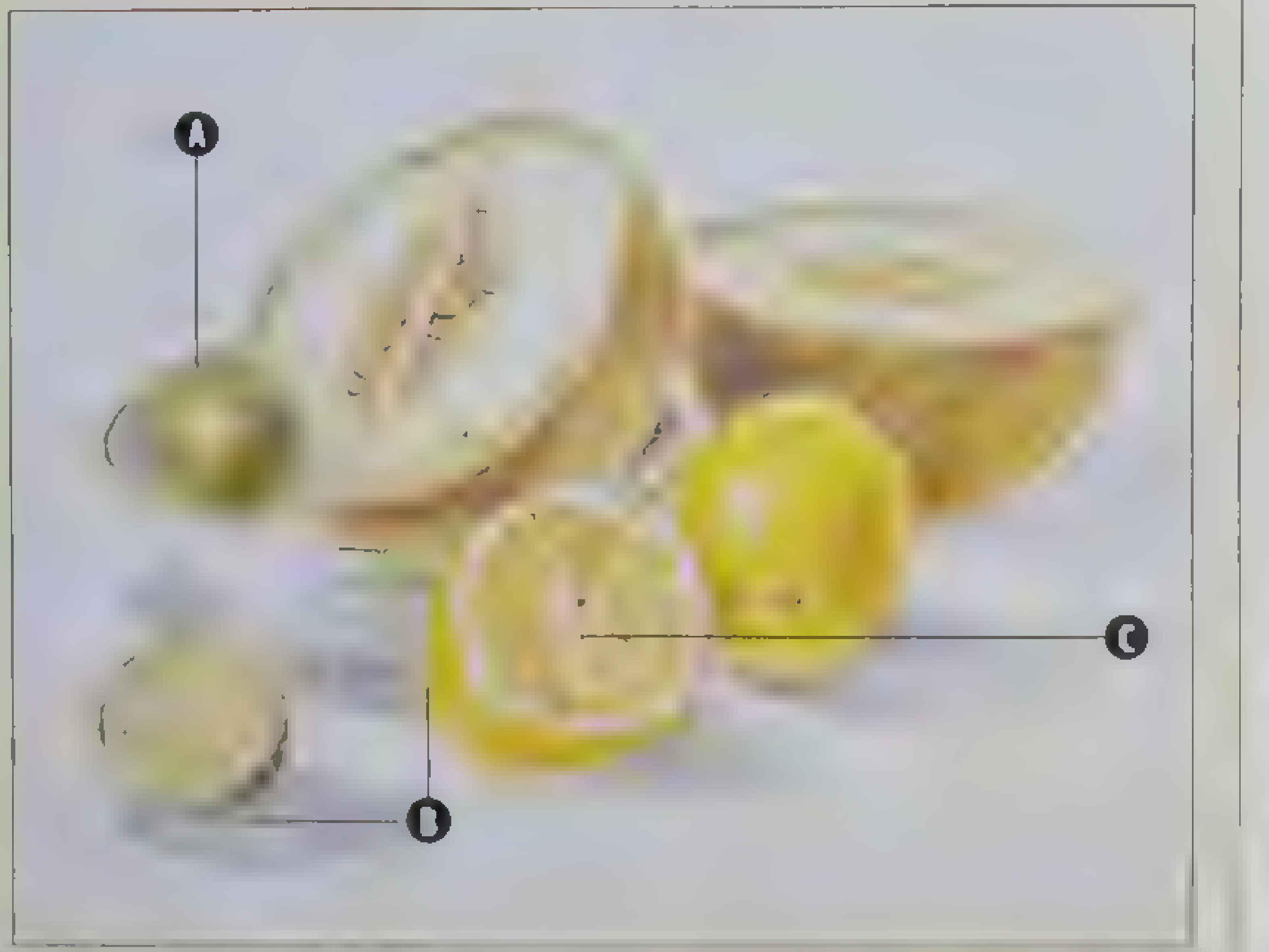

A Suprafețe detaliate
Aplicând câteva puncte ici-colo pe coaja citricelor, am reprodus suprafețele aspre ale lămâilor galbene și verzi.

B Culorile lămâilor
Nuanțele de verde și galben strălucitoare ale lămâilor sunt accentuate de tonurile întunecate din spatele lor (coaja pepenelui tăiat)

C Reflexii răzuite
Răzuind pigmentul colorat, am scos la lumină albul hârtiei, redând astfel impresia de lumină reflectată

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Desenează un sac cu unelte de tâmplărie folosind creioanele acuarelabile.

- Descoperă versatilitatea creioanelor acuarelabile
- Adaugă apă cu pensula pentru a crea umbre estompate din griuri transparente.
- Redă diferența dintre suprafața obiectelor dure și cea a obiectelor moi

Cabine de plajă

Surprinde în acrilice culorile intense ale acestor cabine vesele de pe plajă, în lumina unui cer de vară.

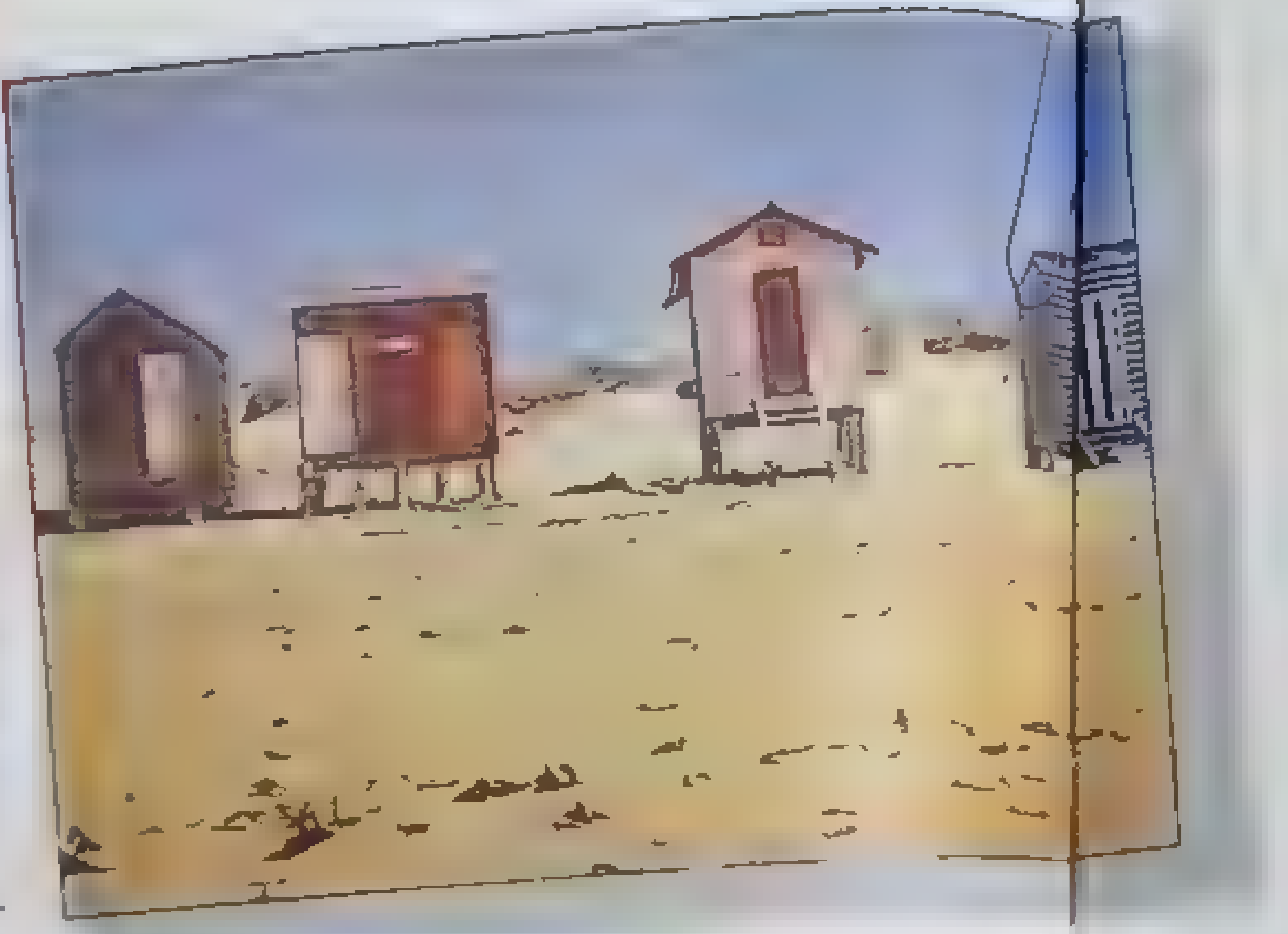

Cea mai importantă calitate a picturii în acrilice este că, odată uscată, își păstrează culorile la fel de intense ca atunci când sunt încă umede. În această imagine, cerul albastru intens subliniază jocul de lumini și umbre de pe cabinele colorate, scoțând în evidență mai cu seamă cabina albă. Reflexiile și umbrele sunt rezultatul straturilor de culoare mai densă aplicate peste culorile de bază, care reușesc să transpară la suprafață datorită strălucirii lor.

Nu este obligatoriu ca artiștii să redea pe pânză tot ceea ce văd. Pictura din acest exercițiu, de exemplu, nu este o copie fidelă a fotografiei din care se inspiră. Artistul s-a concentrat îndeosebi asupra acoperișurilor ascuțite, lăsându-le în plan secundar pe cele plate. Mai mult decât atât, omițând cea mai mare parte din cabina cu acoperiș plat de pe partea dreaptă, el a deschis spațiile compoziției, lăsând impresia că plaja este foarte mare și aerisită.

În plus, artistul a folosit tonuri mai intense sau chiar a schimbat culorile cabinelor, profitând astfel de luminozitatea acrilicelor. Nu este necesar să respecți întocmai proporțiile folosite în amestecuri. În schimb, poți experimenta de unul singur diverse amestecuri de culori și astfel vei descoperi întregul potențial expresiv al acrilicelor.

▼Folosește acrilicele d
dorești să obții culori
mare impact, clare și
luminoase, ca în acea
pictură cu cabine de

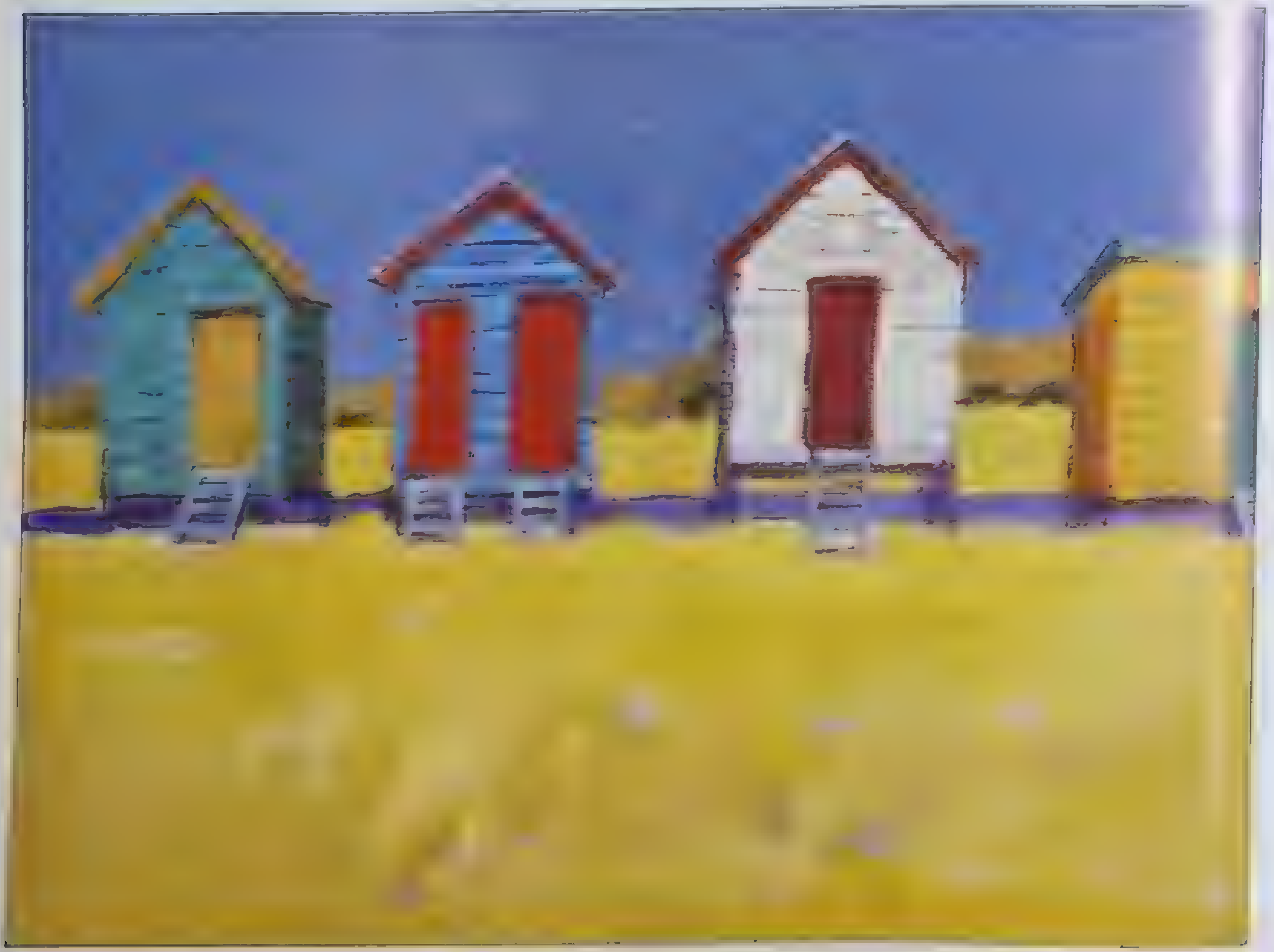

ÎNCEPE

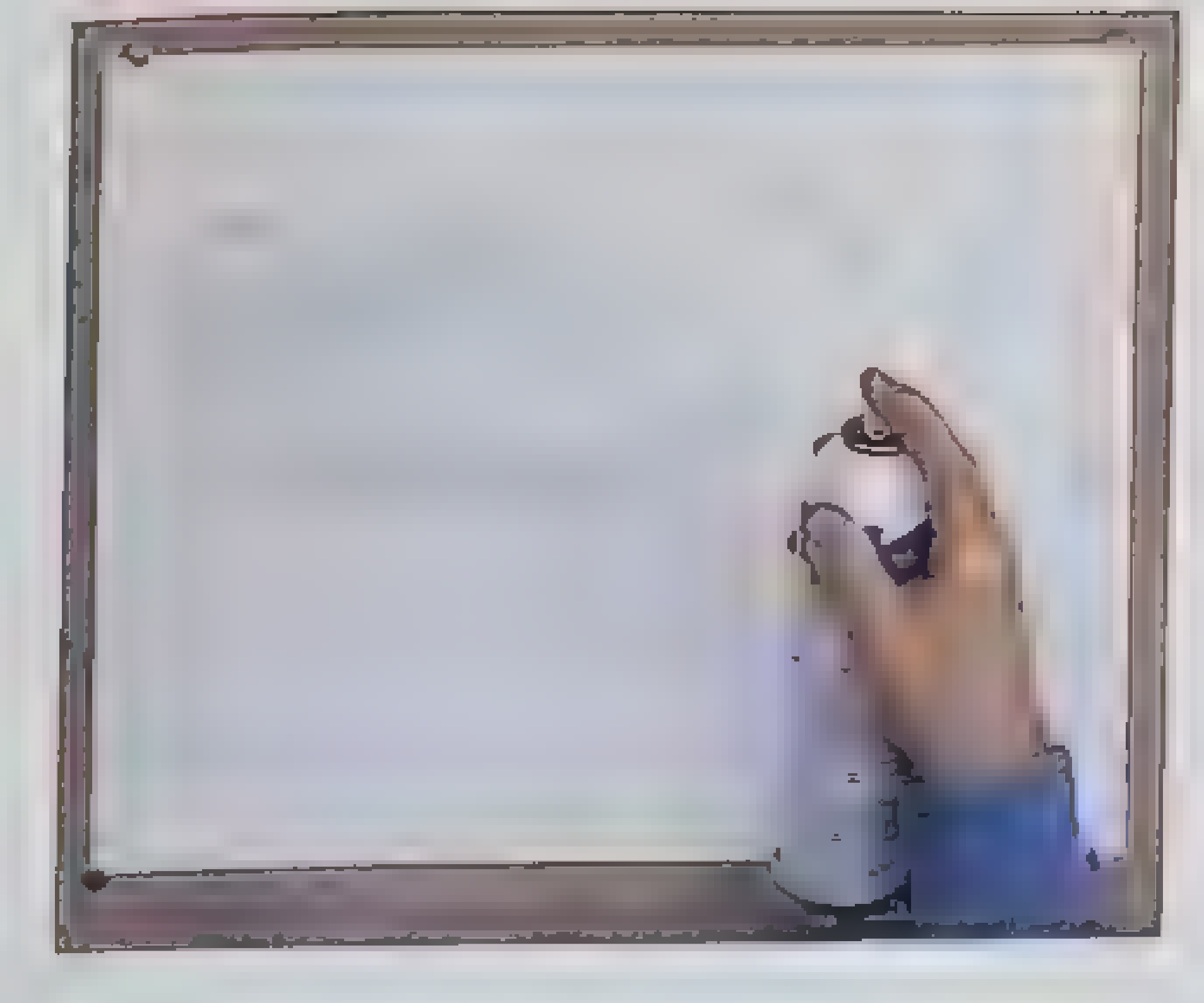

1 ◀ Realizează schița
Desenează contururile cabinelor și liniile dunelor de nisip din spatele lor folosind creionul 4B. Adaugă detaliile fațadelor. Liniile ușoare de creion moale îți vor fi de folos mai târziu, când vei adăuga culorile luminoase și strălucitoare. Fixează schița cu spray fixativ pentru a nu murdări desenul atunci când vei folosi culorile.

MATERIALE

- O pânză de 35 x 46 cm, pregătită cu grund acrilic
- Creion 4B
- Spray fixativ
- Pensule: plate nr. 8, 5, 2, 14, rotundă nr. 0
- 18 culori acrilice: violet, umbră naturală, galben de cadmiu, oranj, verde-turcoaz, albastru-ultramarin, albastru-ftalo, carmin, ocru-galben, verde de crom, ros [illegible]
- [illegible] de [illegible]
- O cârpă pentru curățarea pensulelor
- Bucăți de carton

2 ▶ Aplică un strat de fond
Combină violet cu puțină umbră naturală și diluează amestecul, astfel încât să poți acoperi întreaga pânză. Cu puțin medium acrilic poți îmbunătăți transparența picturii. Întinde culoarea cu pensula plată nr. 8, apăsând pămătuful pe pânză și aplicând tușe ample și libere. Umbra de pe cabina din dreapta să trebuie capete o nuanță de violet ceva mai închisă.

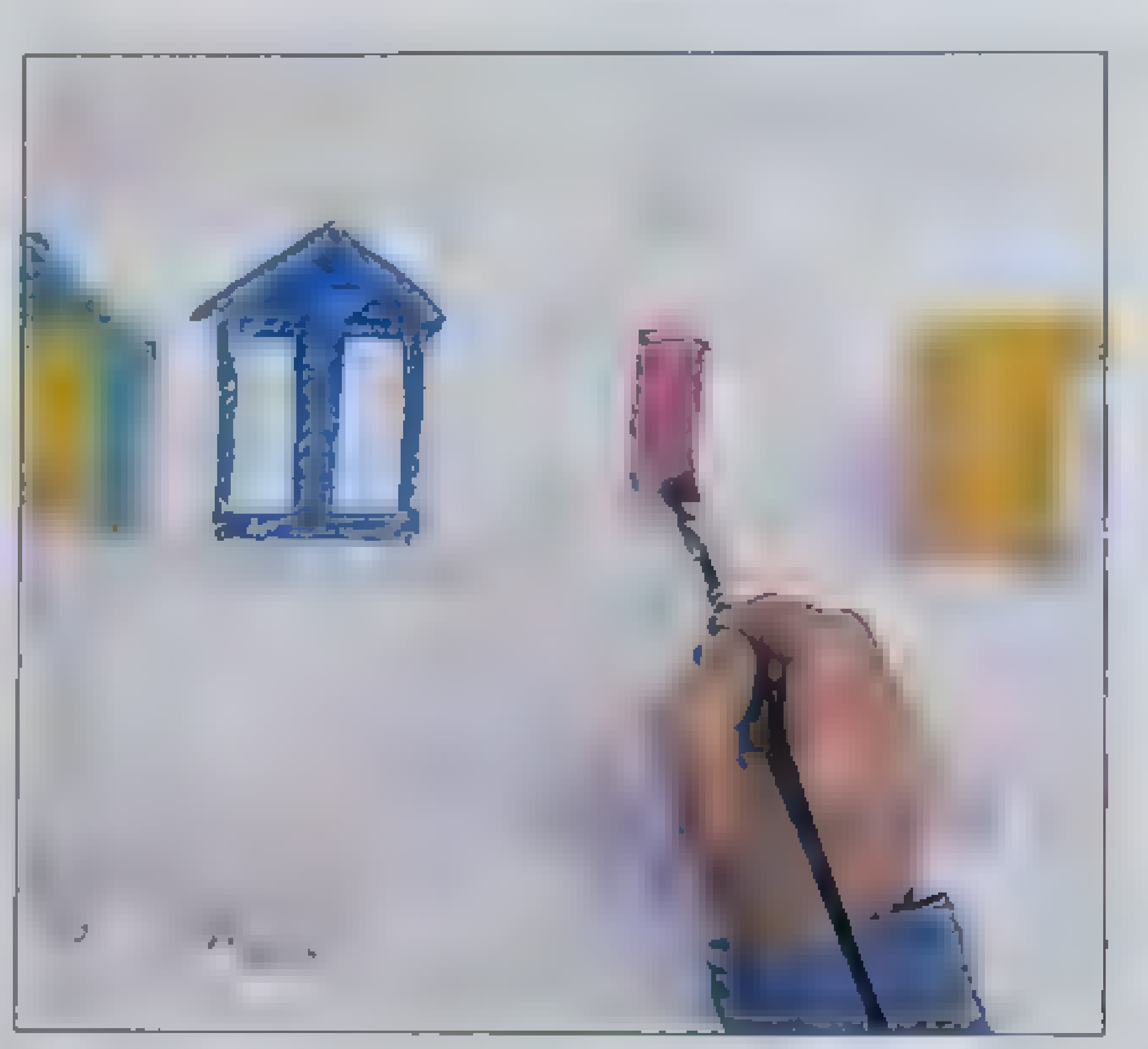

3 ◀ Pictează cabinele
Aplică un strat de culoare pentru cer și plajă, apoi îndepărtează puțin din culoarea de pe cabine și de pe nisip, folosind prosopul de hârtie absorbantă. Așteaptă să se usuce. De acum înainte, vei utiliza mereu culoarea nediluată, clătind și uscând pensula cu o cârpă între aplicații. Ia pensula nr. 5 și pictează ușa din stânga cu galben de cadmiu. Adaugă oranj pentru cabina din dreapta. Folosește verde-turcoaz pentru cabina din stânga și albastru-ultramarin amestecat cu albastru-ftalo pentru cea alăturată. Amestecă în continuare violet și puțină umbră naturală în culoarea pregătită pentru fundal, apoi combină o cantitate mică din culoarea obținută cu puțin carmin pentru a picta ușa cabinei albe

4 ▶ Adaugă dunele de nisip și umbrele
Amestecă ocru-galben cu puțin verde de crom pentru dunele de nisip din fundal. Amestecă violet și albastru-ftalo în părți egale și desenează umbrele de sub cabine, aplicând câteva tușe de pensulă orizontale. Pentru ușile cabinei albastre, folosește roșu de cadmiu.

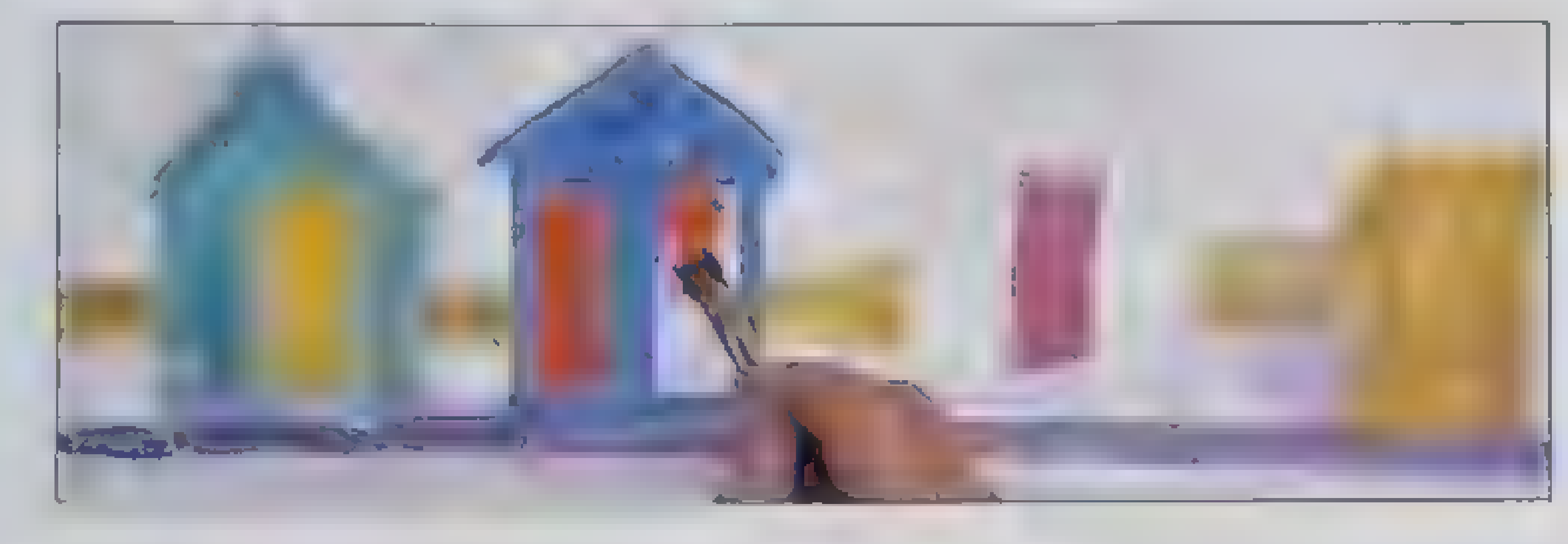

SFATURI
O perspectivă în oglindă

Poate fi greu de înțeles felul în care evoluează o pictură în lucru, mai ales dacă te concentrezi pe detalii și nu poți observa ansamblul de la distanță. O soluție bună în analiza unei lucrări este să o privești în sens invers sau să folosești o oglindă. Acest punct de vedere neobișnuit te va ajuta să identifici eventualele neregularități și disproporții.

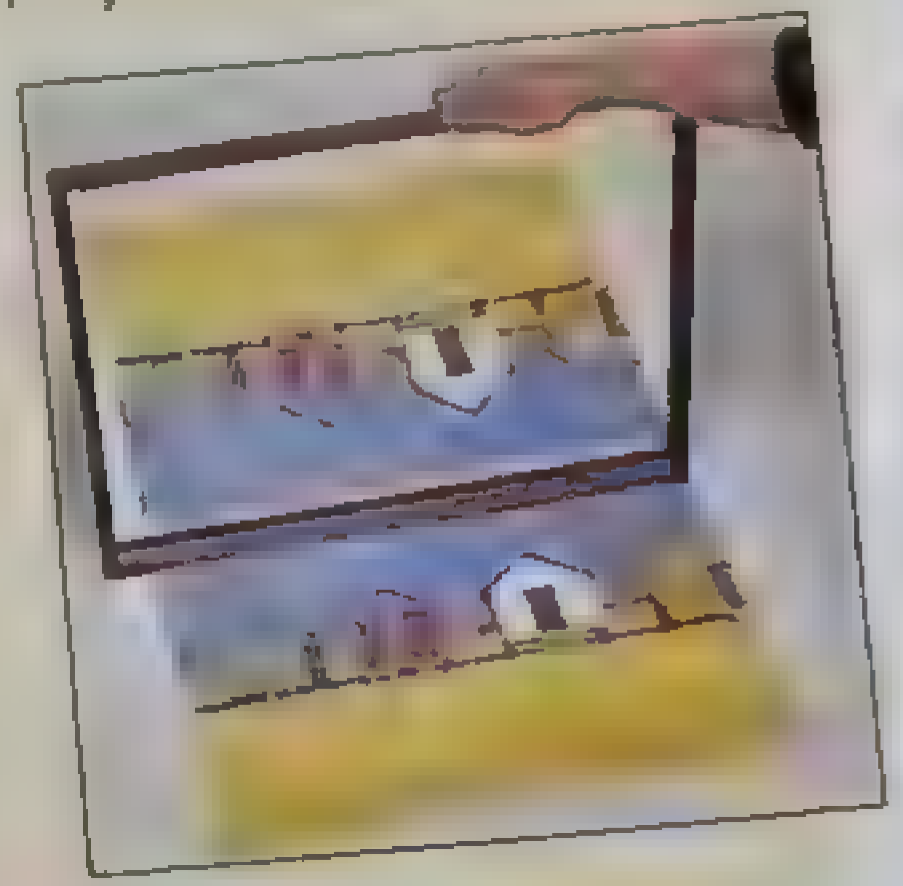

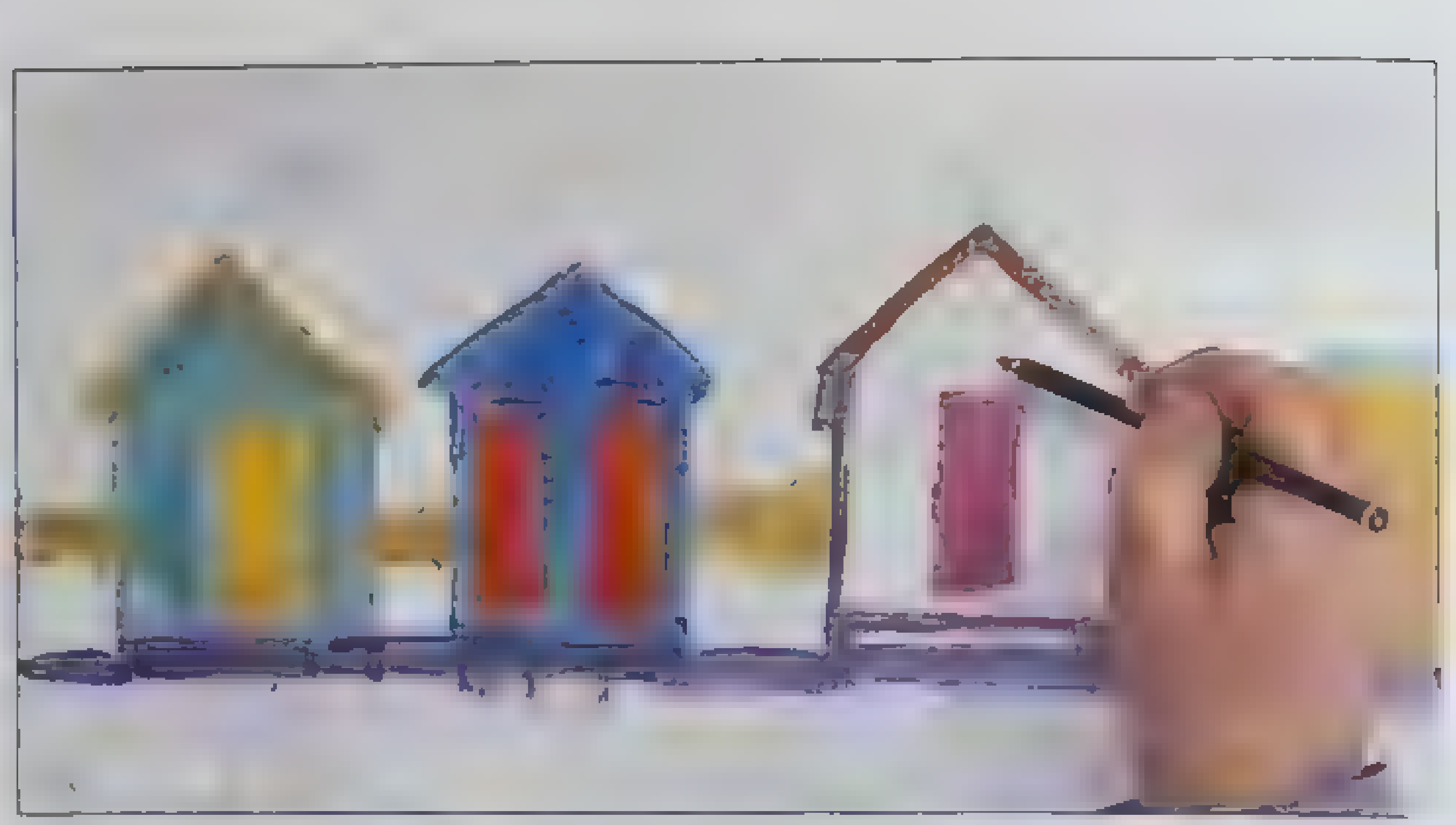

5 ▲ **Adaugă și mai multe detalii**
Folosește galben de cadmiu pentru acoperișul cabinei turcoaz și verde-turcoaz pentru acoperișul și ușa cabinei din dreapta. Adaugă încă puțină umbră naturală și violet în culoarea închisă folosită la punctul 4. Pictează umbrele de sub cabine și de sub palisade, folosind pensula plată nr. 2. Pictează umbrele de fiecare parte a cabinei cu ușă carmin, iar pentru jgheab aplică oxid roșu. Accentuează treptele cabinei turcoaz și fereastra cabinei albe cu creionul 4B, astfel încât contururile să nu se piardă sub culoarea opacă.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Dacă ai stabilit principalele forme și culori ale cabinelor, poți începe să definești suprafețele acestora. Adăugând alb în amestecurile utilizate anterior, vei obține culori opace, care contrastează cu nuanțele transparente folosite în prima etapă și redau caracterul solid al cabinelor.

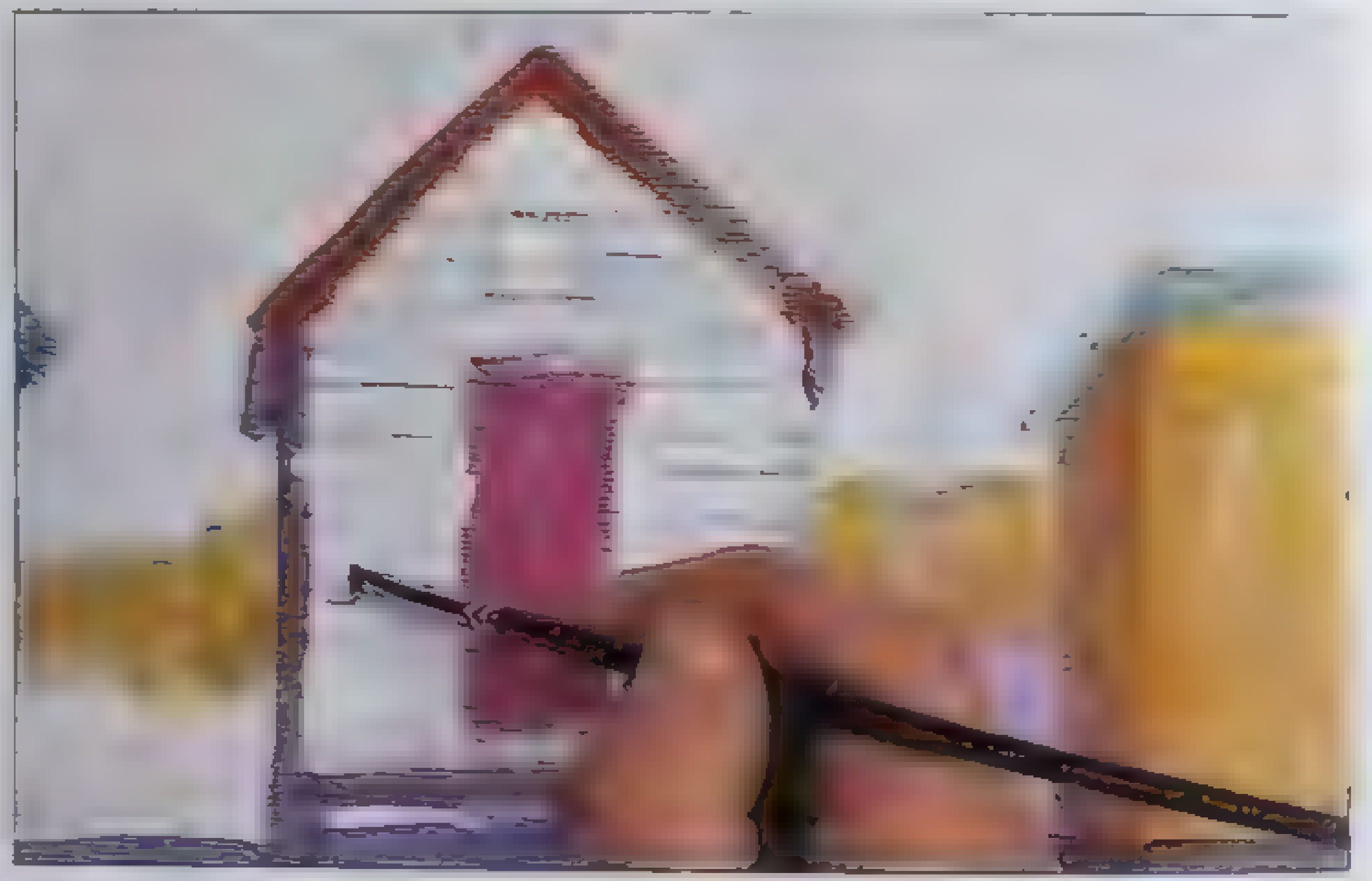

6 ▶ **Începe cu alb**
Amestecă sienna naturală cu puțină umbră naturală și desenează peretele din umbră al cabinei galbene folosind pensula nr. 2. Desenează treptele cabinei cu ușa carmin folosind creionul 4B. Pictează scândurile din lemn cu alb mat, în tușe de pensulă orizontale, aplicându-le cu întreg corpul pămătufului.

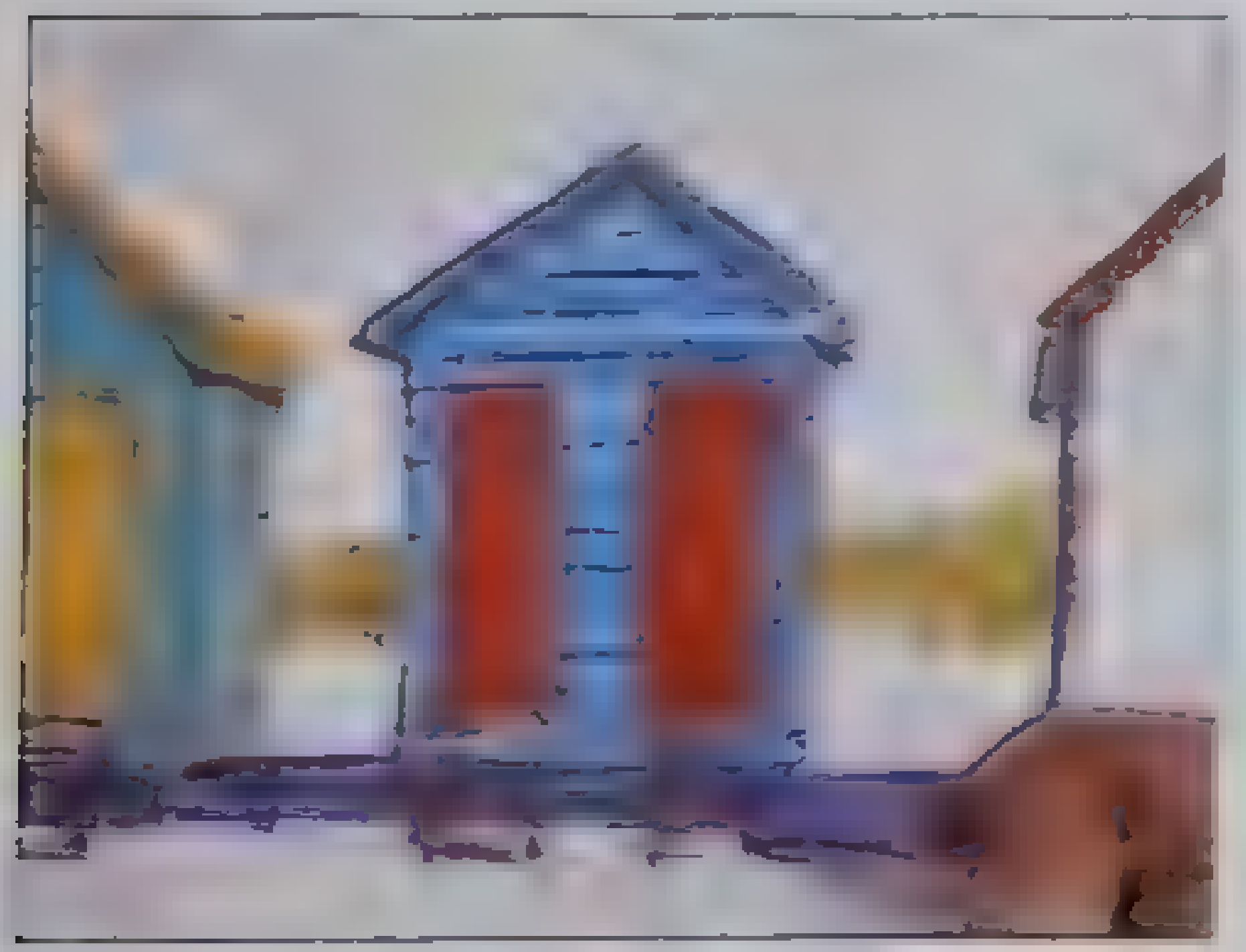

7 ▲ **Din nou alb**
Pentru scândurile cabinei albastre adaugă albastru-ftalo în alb, iar pentru cabina turcoaz trebuie să amesteci puțin verde-turcoaz cu alb. Cu pensula nr. 10, pictează ușile și streașina celor două cabine cu oxid roșu. Pictează și treptele cu aceeași culoare.

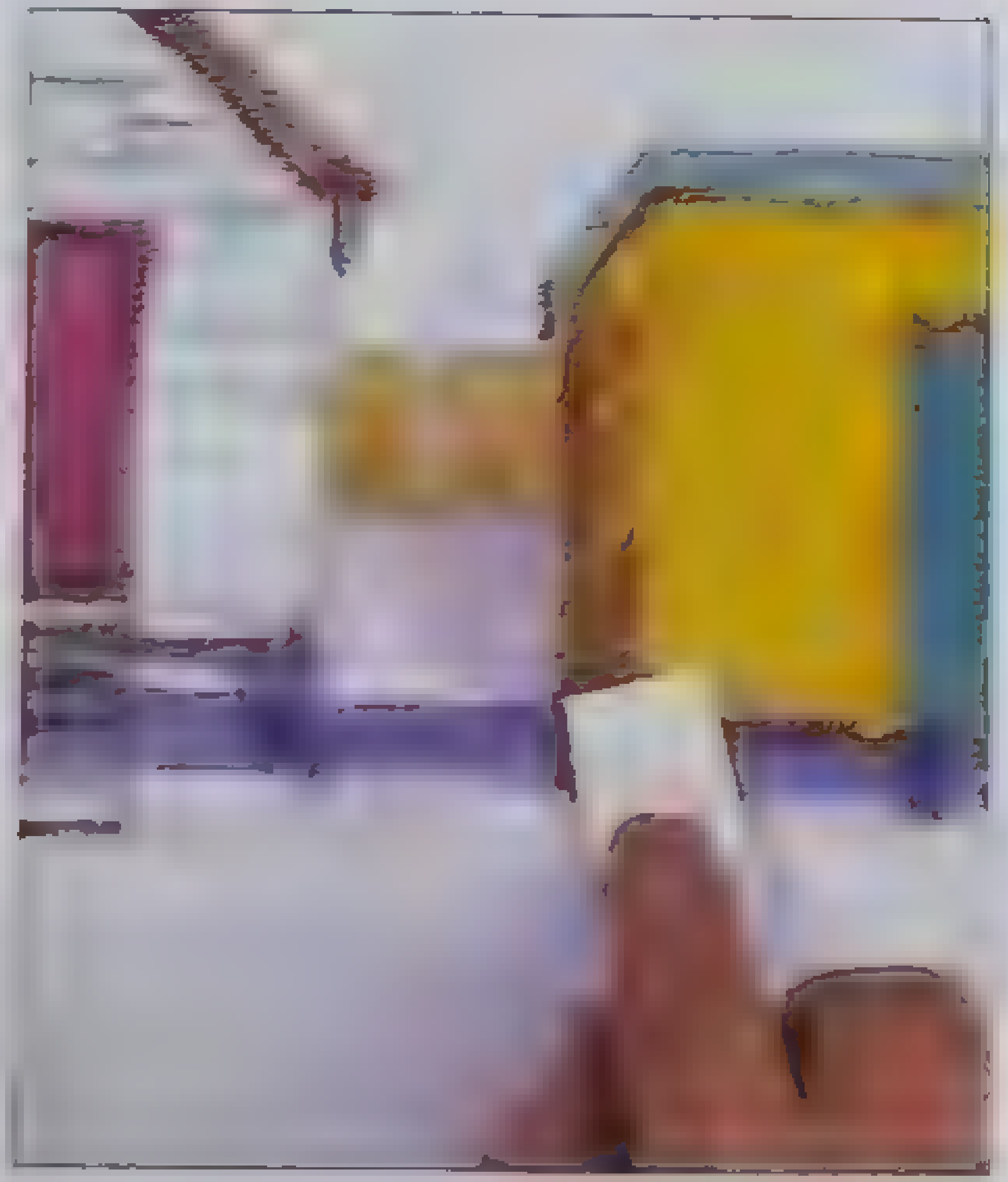

8 ◀ **Perfecționează suprafețele**
Folosește oxid roșu pentru umbrele de pe cabina albă, în jurul ușii, pe părțile laterale și pe streașina cabinei galbene. Pictează fațada galbenă cu pensula nr. 2, aplicând câteva tușe orizontale de galben de cadmiu opac. Apoi, fără să pierzi timpul, răzuiește peretele galben dintr-o parte în alta cu marginea unui cartonaș și aplică vopseaua răzuită pe peretele maron pentru a diviza astfel suprafața

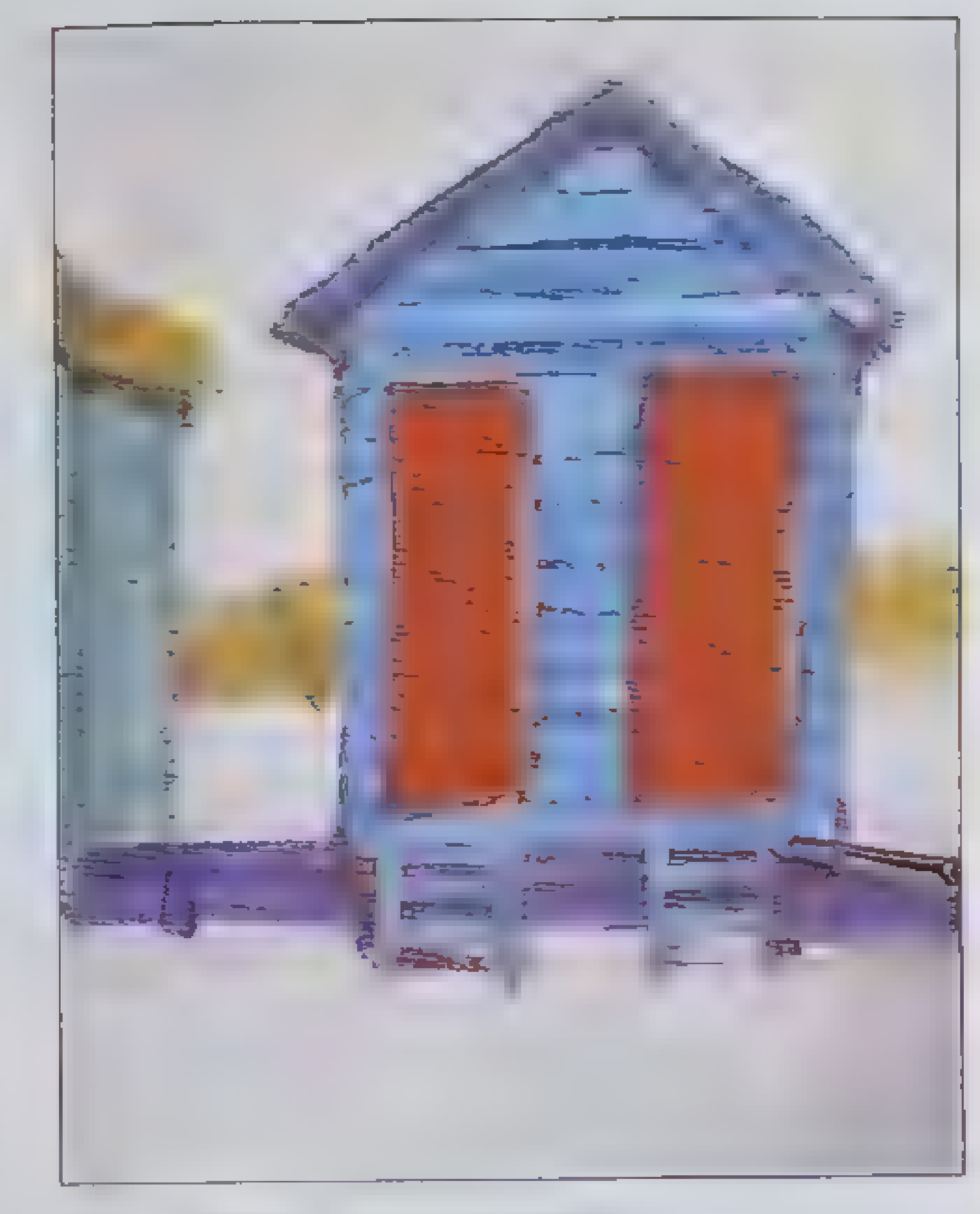

9 ▲ **Continuă să lucrezi suprafețele**
Marchează cu roșu de cadmiu mat ușile cabinei albastre pentru a obține zone de culoare densă. Amestecă alb cu puțin albastru-ftalo și desenează treptele celor două cabine, folosind pensula nr. 0.

10 ▼ **Pictează cerul**
Amestecă puțin carmin, brun și alb. Pictează ușa cabinei albe cu pensula nr. 2. Amestecă oxid verde cu albastru-ultramarin pentru peretele lateral al cabinei turcoaz. Pentru acoperiș, folosește un amestec de galben de cadmiu și oranj. Folosind pensula nr. 0, pictează treptele cabinelor din dreapta cu albastru-deschis. Amestecă albastru-ultramarin, albastru-cobalt și alb pentru a picta cerul, folosind pensula nr. 14 pentru zonele mai ample și pensula nr. 2 pentru spațiile dintre cabine.

Operele maeștrilor

Philip Wilson Steer (1860–1942)

Plimbare de-a lungul unui șir de cabine de plajă

Pictor englez instruit la Paris, **Steer** a fost inspirat de impresioniștii francezi. Acest peisaj marin în ulei este un exemplu tipic pentru plajele sale aerisite și luminoase. La fel ca în lucrarea noastră, pentru a crea senzația unui spațiu deschis, Steer a alocat pentru prim-plan o suprafață amplă de plajă goală.

Bălțile, dar și nisipul și pietrișul umed sunt reproduse cu ajutorul unor tușe discrete de un gri-albăstrui estompat, aplicate peste nisipul galben.

Cabinele de plajă reprezintă un element decorativ în pictură, iar dispunerea lor pe diagonală conduce privirea spre interiorul lucrării.

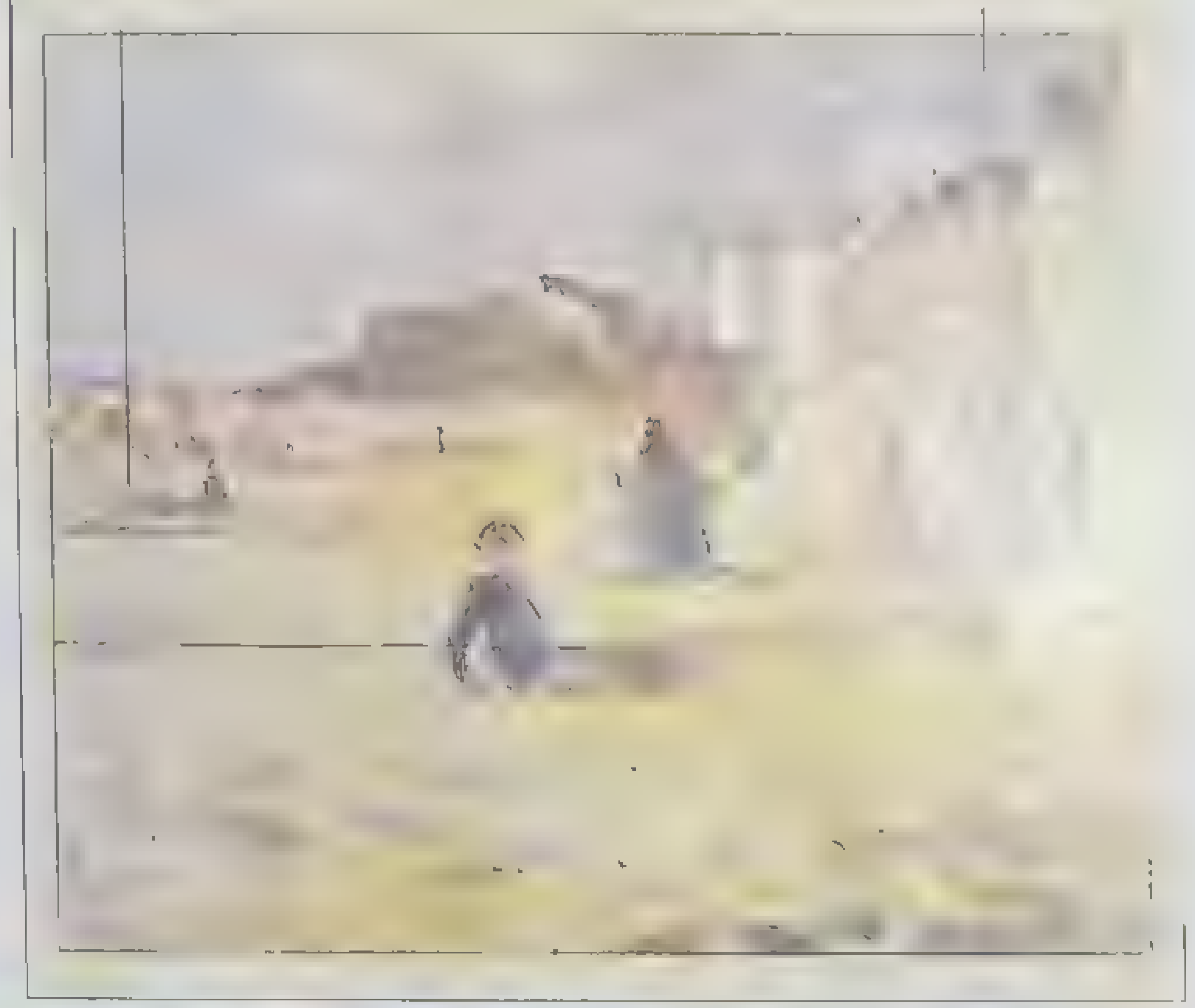

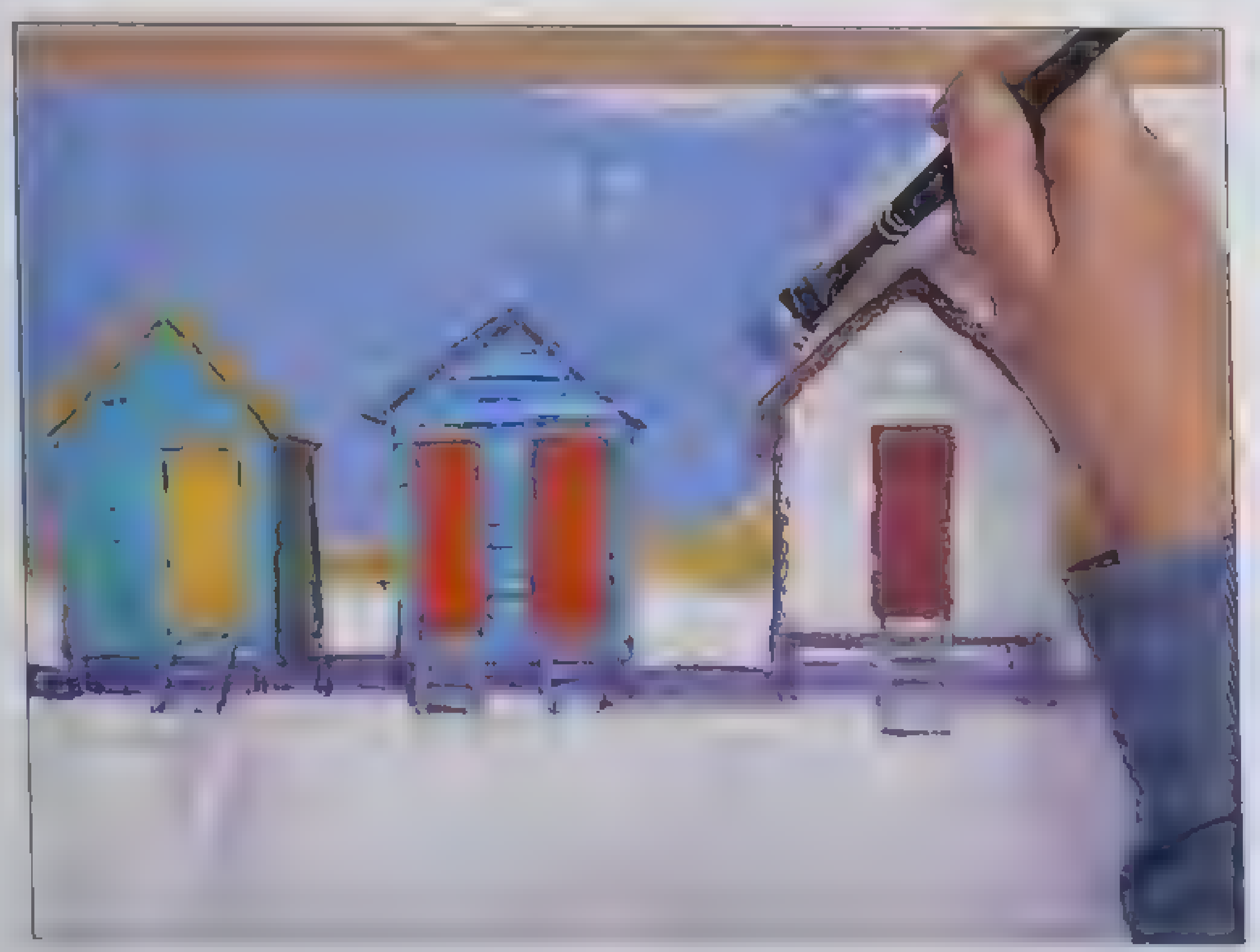

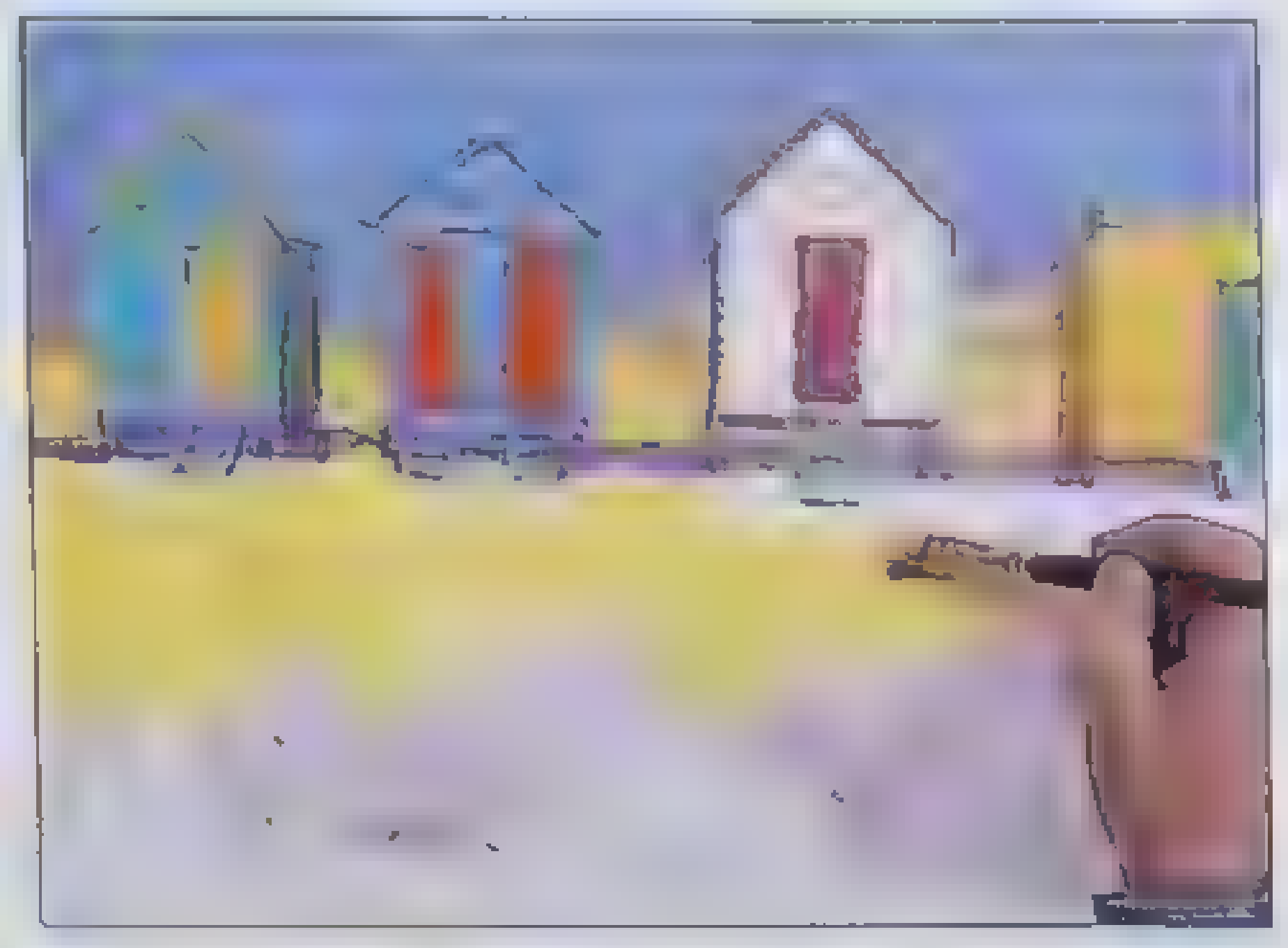

11 ▲ **Pictează nisipul**
Amestecă galben de cadmiu și alb în părți egale și pictează dunele de nisip dintre cabine. Adaugă o notă de oranj și mult alb în galbenul deja pregătit și, fără a omogeniza amestecul prea mult, aplică pasta cu pensula nr. 14. Pictează prim-planul, aplicând tușe de pensulă ample.

12 ▼ **Luminează dunele de nisip** Acum, că ai terminat de pictat plaja, galbenul folosit pentru dunele de nisip pare prea închis. Refă-l folosind pensula nr. 2 și toate culorile utilizate în prim-plan.

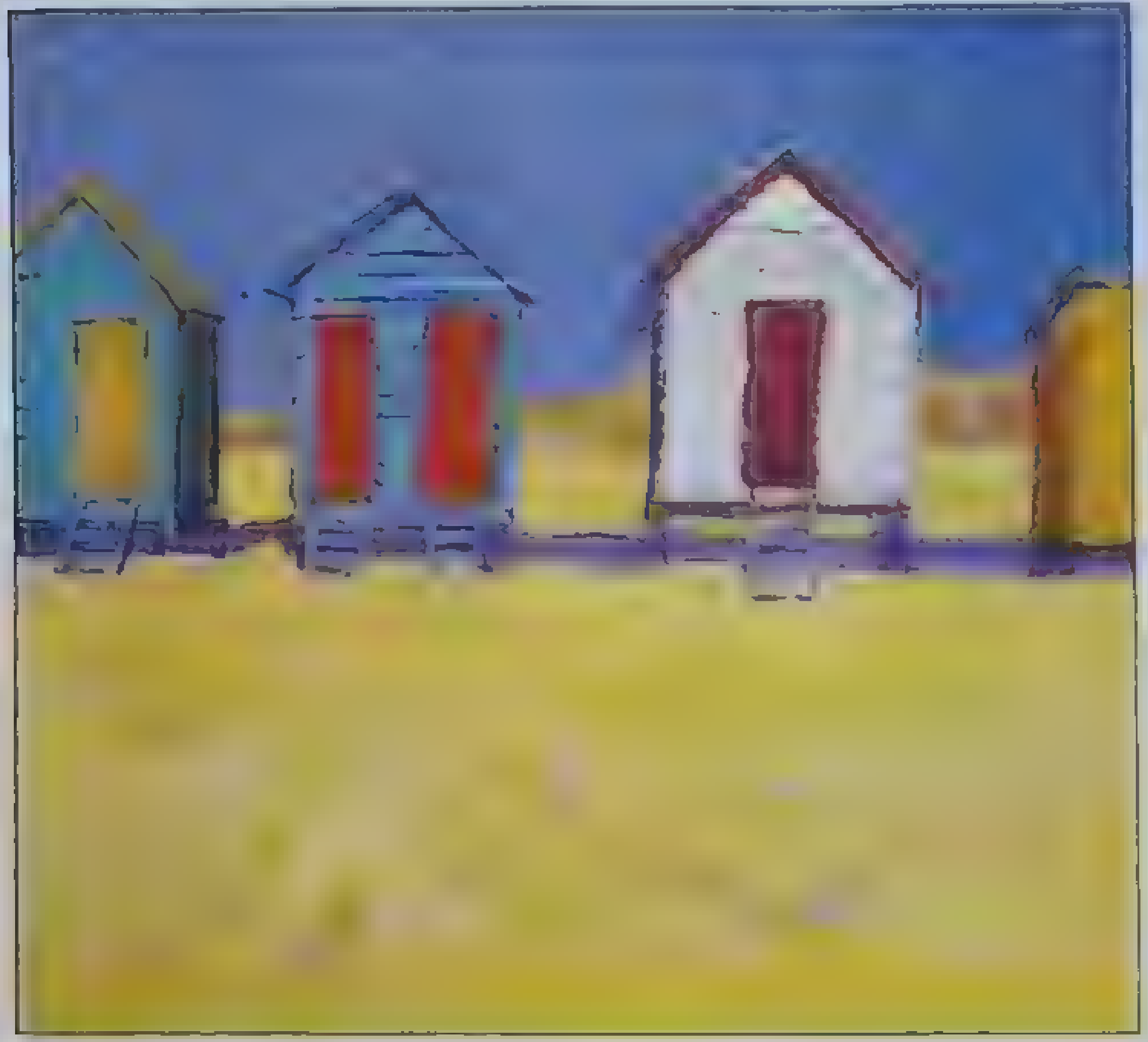

UN PAS ÎNAINTE

Acum poate dorești să-ți îmbunătățești pictura. Perfecționând detaliile, adăugând arbuști în zona dunelor sau aplicând alte culori pentru cabine, vei crea un efect mai puternic și un contrast evident între culorile luminoase ale cabinelor și cer, respectiv nisip.

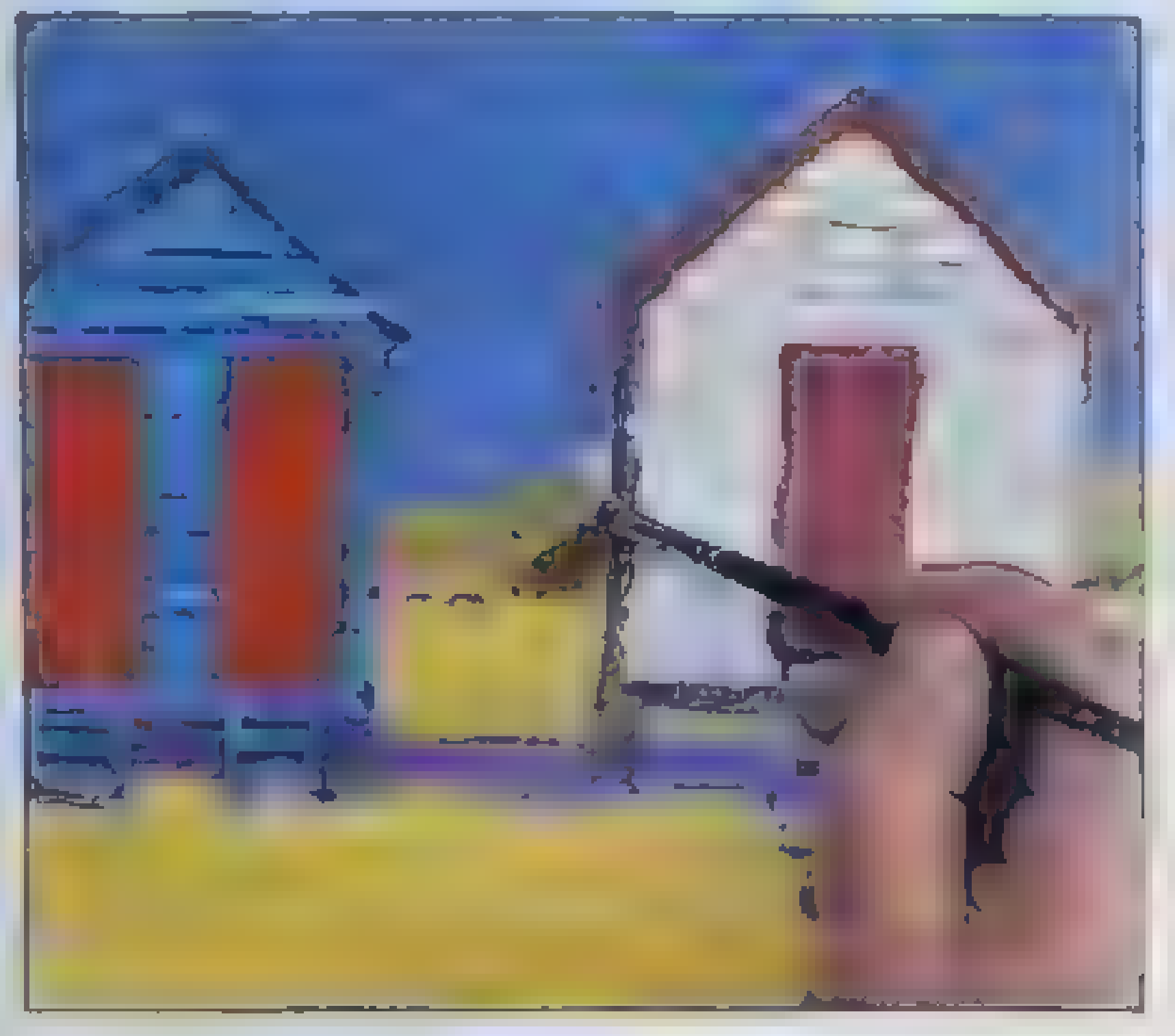

13 ▲ **Pictează vegetația de pe dune** Amestecă în părți egale oxid verde și ocru-galben pentru a picta arbuștii de pe dune folosind pensula nr. 2. Adaugă ocru-galben în amestecul folosit în prim-plan, compus din galben de cadmiu, oranj și alb, și pictează partea superioară a dunelor. Ca și la punctul 11, încearcă să nu amesteci prea mult culorile: aplică-le direct cu pensula.

Fii creativ!

O imagine simplă și clară

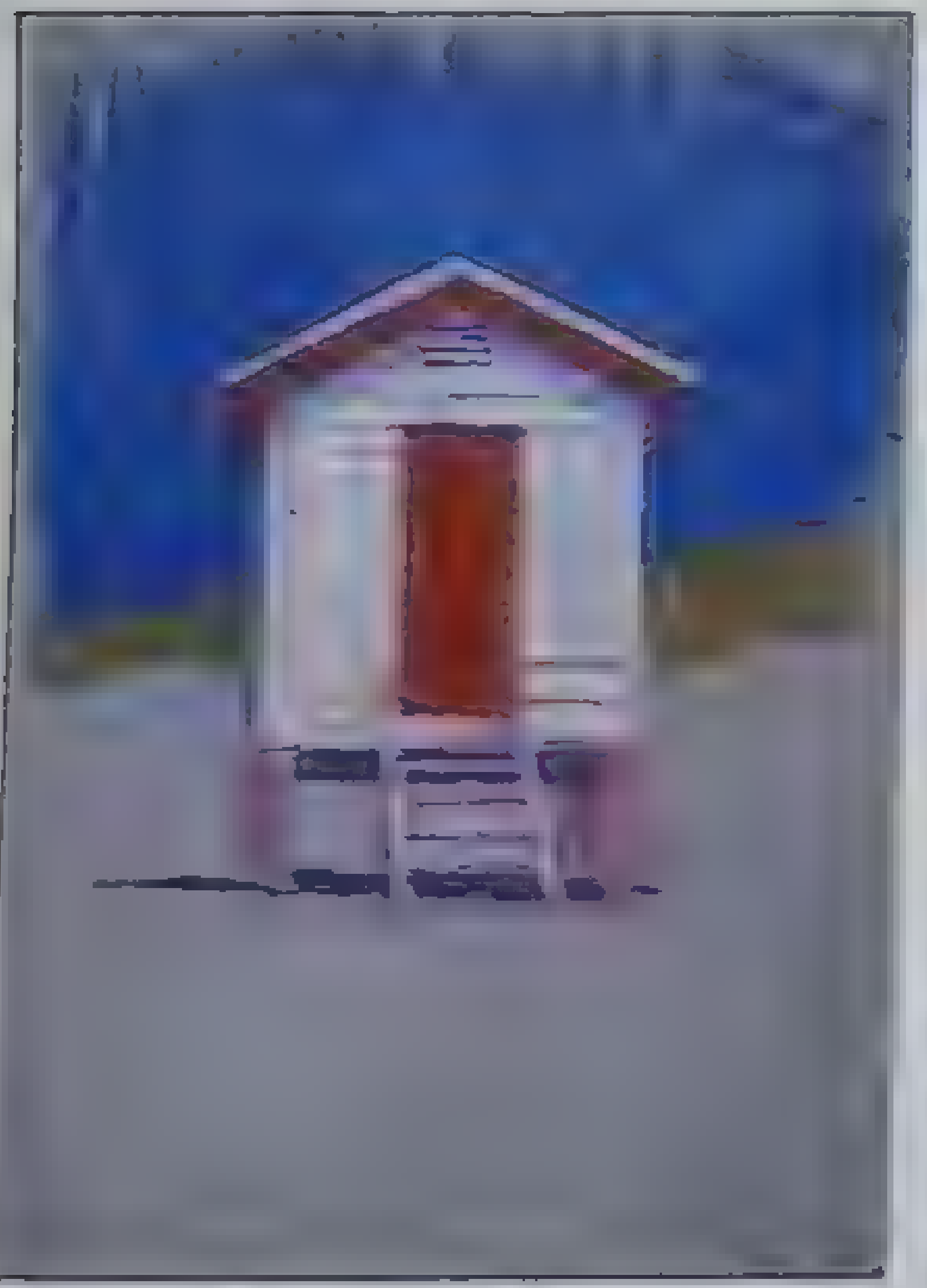

Forma geometrică simplă a cabinei iese destul de bine în evidență pentru a putea fi izolată. Alege cabina preferată din pictura principală și realizează după ea o schiță în pastel cretat, cu ajutorul unor linii orizontale și verticale. Pastelul cretat conturează culorile acrilice [illegible]

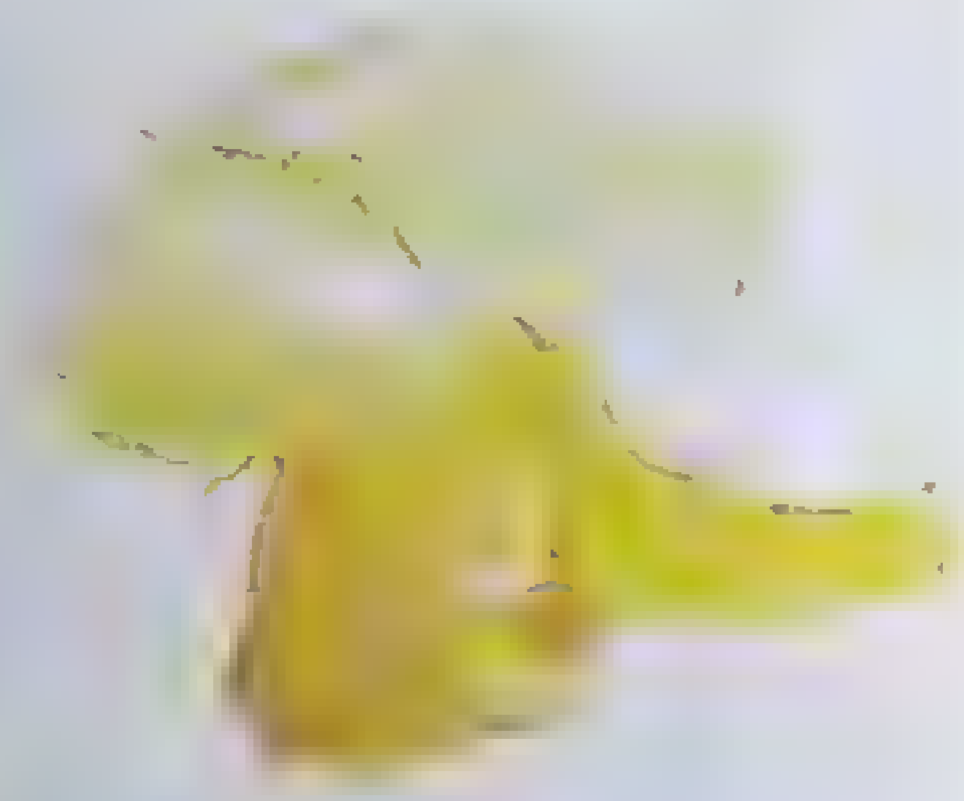

► **Un amestec de galben de cadmiu, oranj și alb conferă plajei un aspect luminos.**

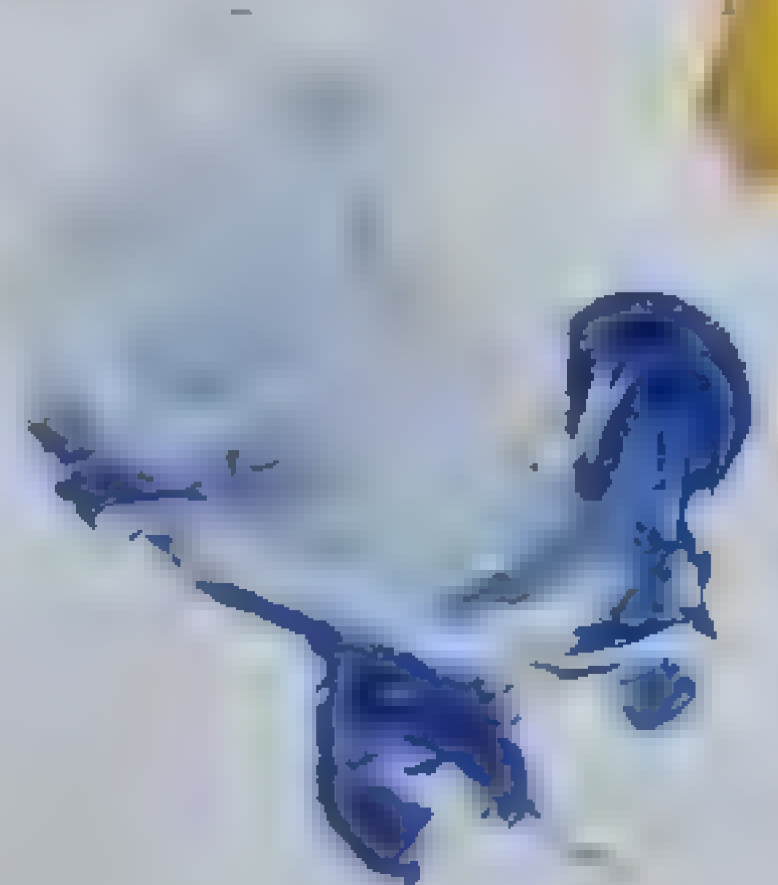

◄ **Ca să creezi un albastru-deschis pentru scări, trebuie să adaugi albastru-ultramarin în alb.**

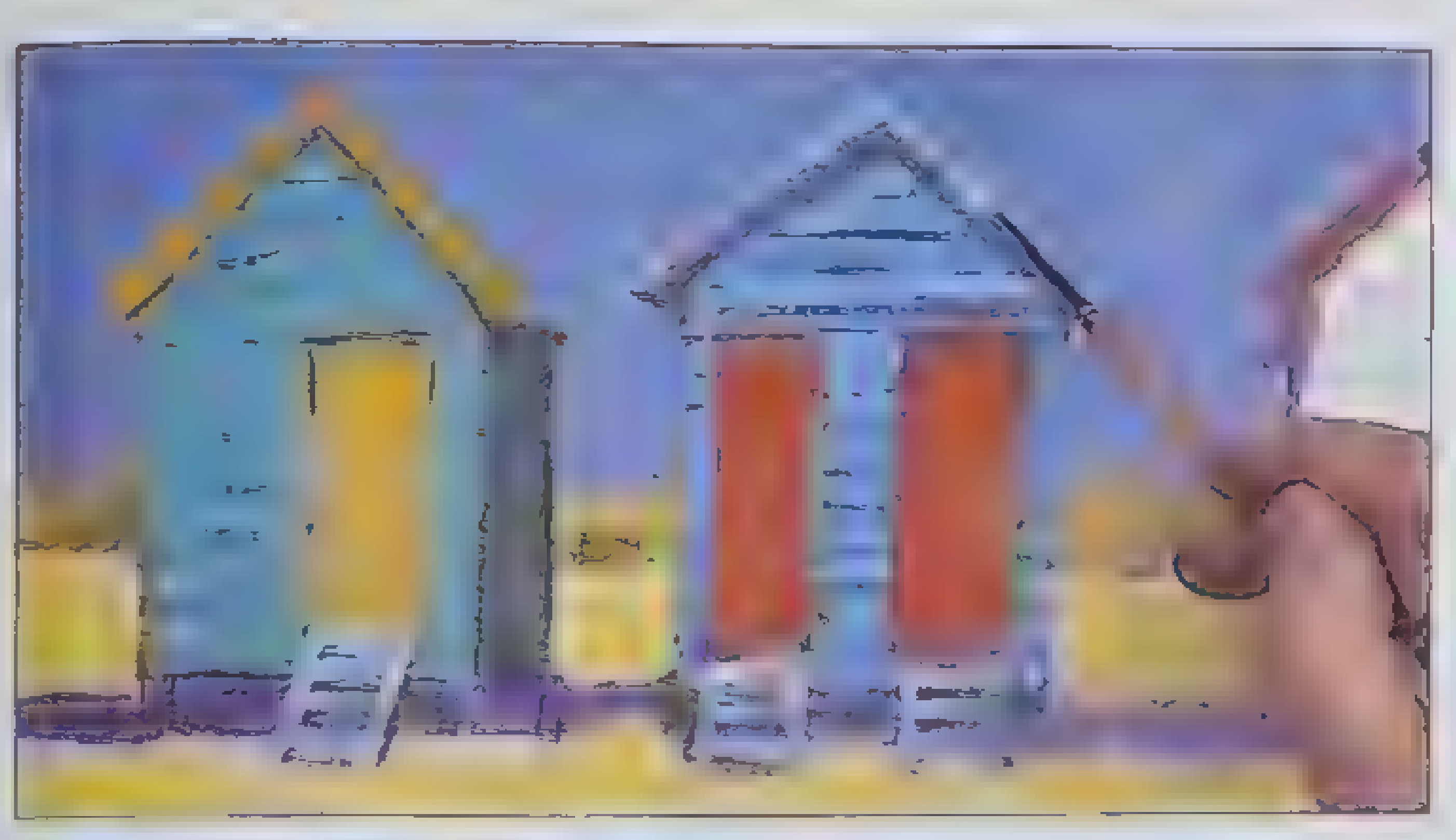

14 ▲ **Adaugă reflexii pe cabine** A venit momentul să accentuezi impresia de lumină solară prin reproducerea reflexiilor. Adaugă mai mult alb în amestecul de albastru-ftalo și alb folosit la punctul 9 și pictează reflexiile de lumină pe treptele cabinelor albastre și turcoaz. Pictează peste streașina cabinei albastre.

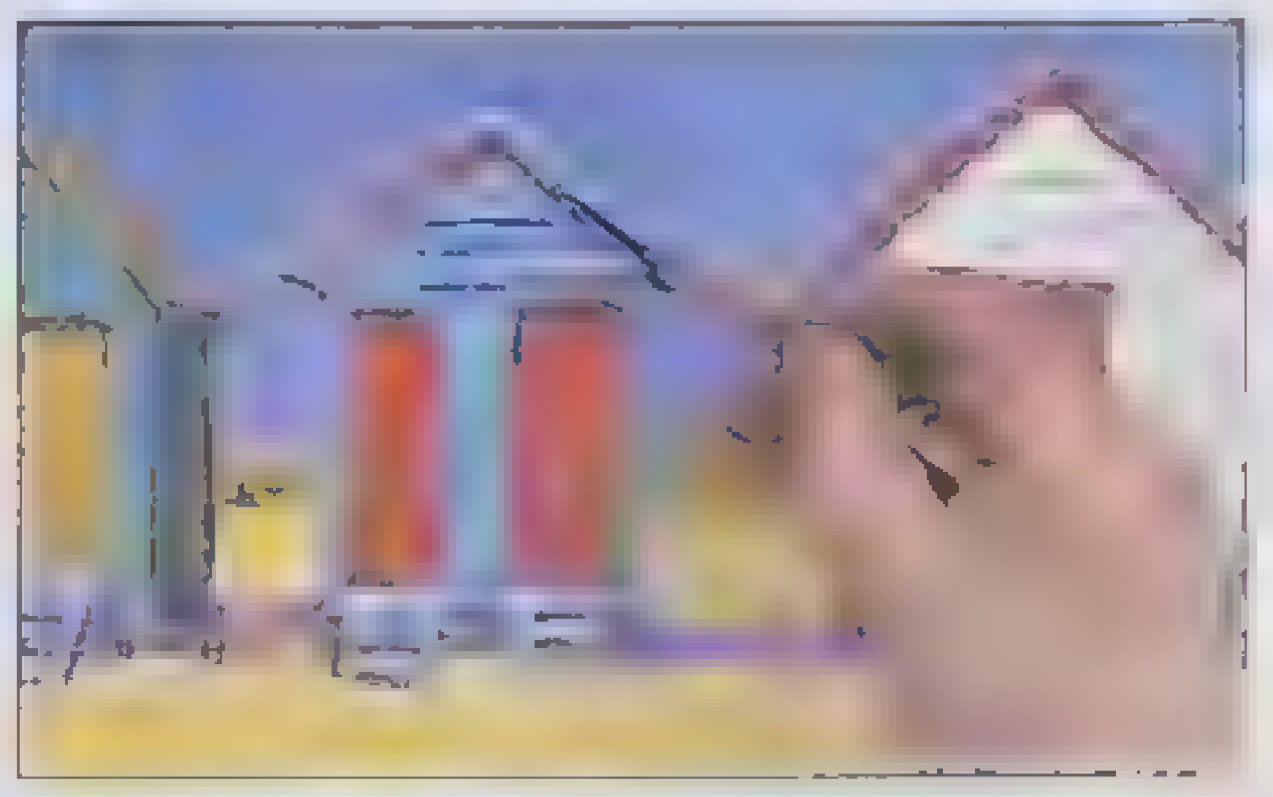

15 ▲ **Ultimele retușuri** Amestecă roșu de cadmiu, oxid roșu și alb pentru a delimita scândurile verticale ale ușii cabinei albe. Combină alb cu roșu de cadmiu și pictează ușile cabinei albastre; aplică aceeași culoare sub streașină. La final amestecă alb cu verde-turcoaz ș[illegible] un rând de tușe orizontale pe pe[illegible] umbrit al cabinei turcoaz.

O LUCRARE COMPLETĂ

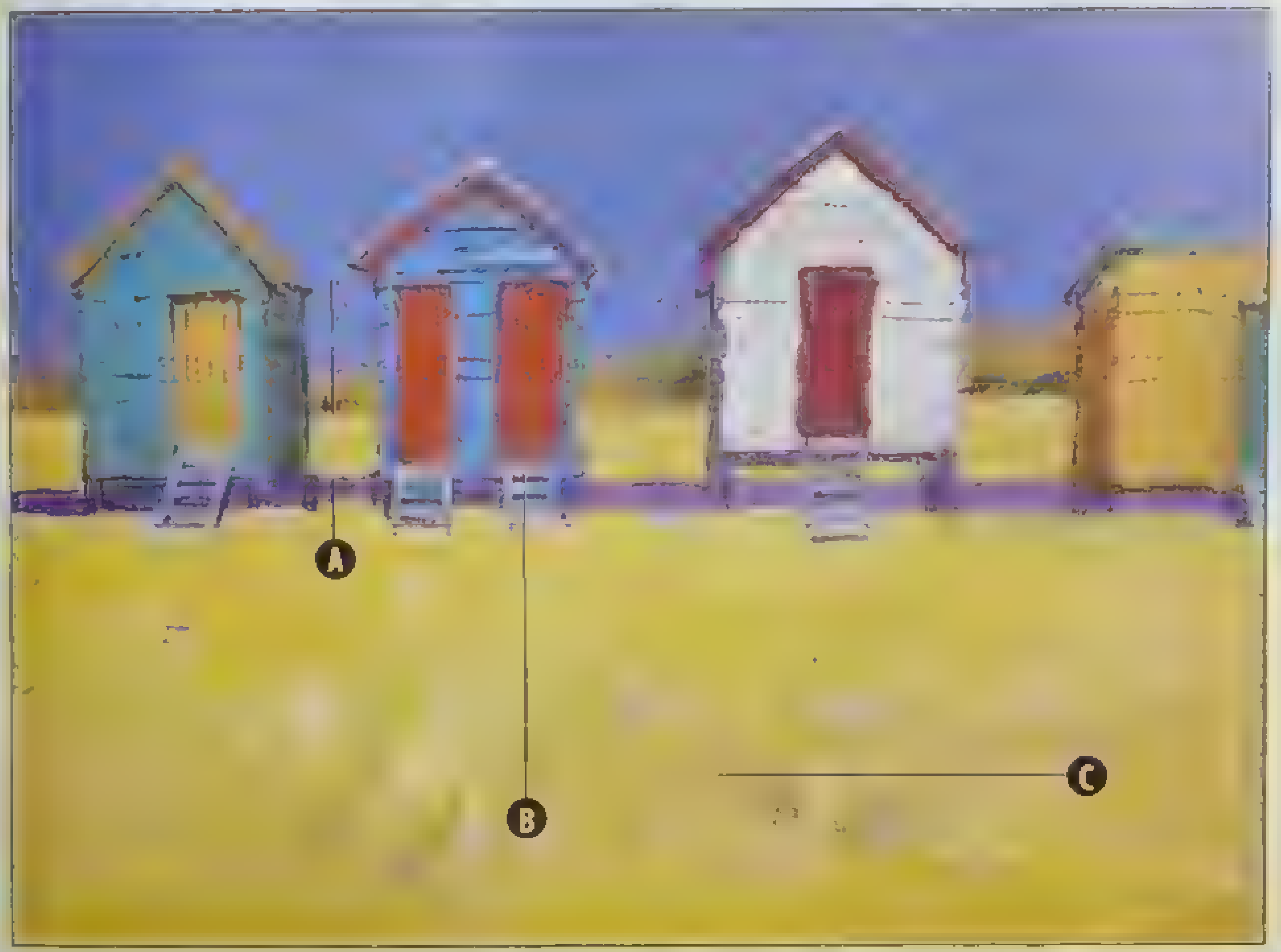

A Cer intens
Albastrul intens al cerului clar (obținut din amestecul de albastru-ultramarin, albastru-cobalt și alb) exaltă culorile luminoase și nuanțele jucăușe ale cabinelor.

B Culoare energică
Jocul culorilor transparente și opace ale cabinelor creează un contrast puternic cu umbrele din fundal, completând astfel o imagine plină de viață.

C Suprafață de nisip
Am reprodus suprafața de nisip și pietriș, înmuind pensula în diferite culori și lăsând să transpară urme ușoare de roșu diluat.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Pictează o acuarelă cu măslini și vei învăța mai multe secrete despre cum să desenezi un frunziș.

- Cum să pictezi frunzele fără prea multe detalii.
- Sugerează silueta copacilor în depărtare.
- Descoperă avantajele gumei arabice.

Să învăţăm de la marii artişti din trecut

Chipul uman este un subiect foarte vechi. Portretele realizate de artiştii din trecut ne dau posibilitatea să descoperim lucruri fascinante privind dezvoltarea tehnicilor şi materialelor.

Artiştii au reprodus dintotdeauna chipul uman, însă metoda lor s-a schimbat de-a lungul secolelor, în funcţie de curentele artistice şi principiile estetice ale fiecăruia dintre ele. În Grecia antică, de exemplu, portretele oamenilor obişnuiţi erau rare, deoarece artiştii greci urmăreau un ideal de frumuseţe care îmbina într-o figură imaginară toate calităţile unei fiinţe umane. Romanii, în secolul I după Hristos, au fost primii care au reprodus aspectul real al contemporanilor lor

Tehnicile din Evul Mediu

În Evul Mediu, majoritatea operelor artistice au avut un subiect religios, deşi în unele cazuri reprezentau portretul cumpărătorului. Lucrarea *Madonna cu Pruncul şi Sfinţii Dominic şi Aurea* realizată de Duccio di Buoninsegna (c.1260–c.1319) este un **triptic** mobil cu uşi, conceput pentru rugăciunea privată. Datează din jurul anului 1315 şi este pictat în tempera, pe un panou din lemn de plop. Suprafaţa a fost pregătită cu grund, iar subiectul a fost desenat mai întâi în cărbune şi apoi cu culoare neagră. Contururile principale au fost incizate în grund: acest tip de tratare nu prea putea suporta modificări. Zonele care urmau să fie aurite au fost apoi pregătite cu bolus, un pigment natural de sol roşu, care îmbracă porţiunea aurită într-o culoare bogată şi caldă. Apoi, începând cu hainele, artistul a aplicat culoarea de tempera cu ou. Culoarea se prepara din pigment pisat care era combinat cu gălbenuşul de ou în momentul în care aceasta era aplicată

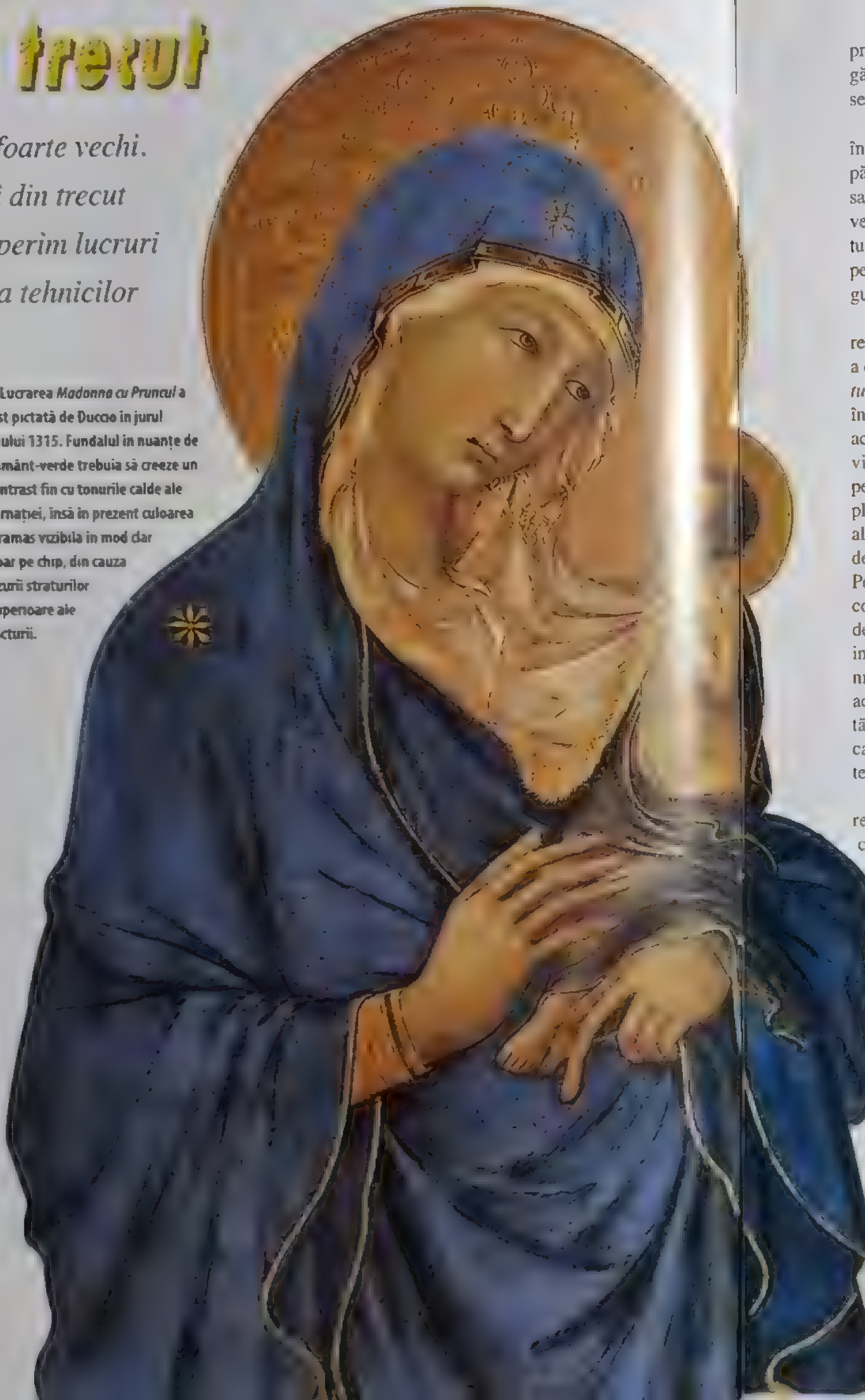

▶ Lucrarea *Madonna cu Pruncul* a fost pictată de Duccio în jurul anului 1315. Fundalul în nuanţe de pământ-verde trebuia să creeze un contrast fin cu tonurile calde ale carnaţiei, însă în prezent culoarea a rămas vizibilă în mod clar doar pe chip, din cauza uzurii straturilor superioare ale picturii.

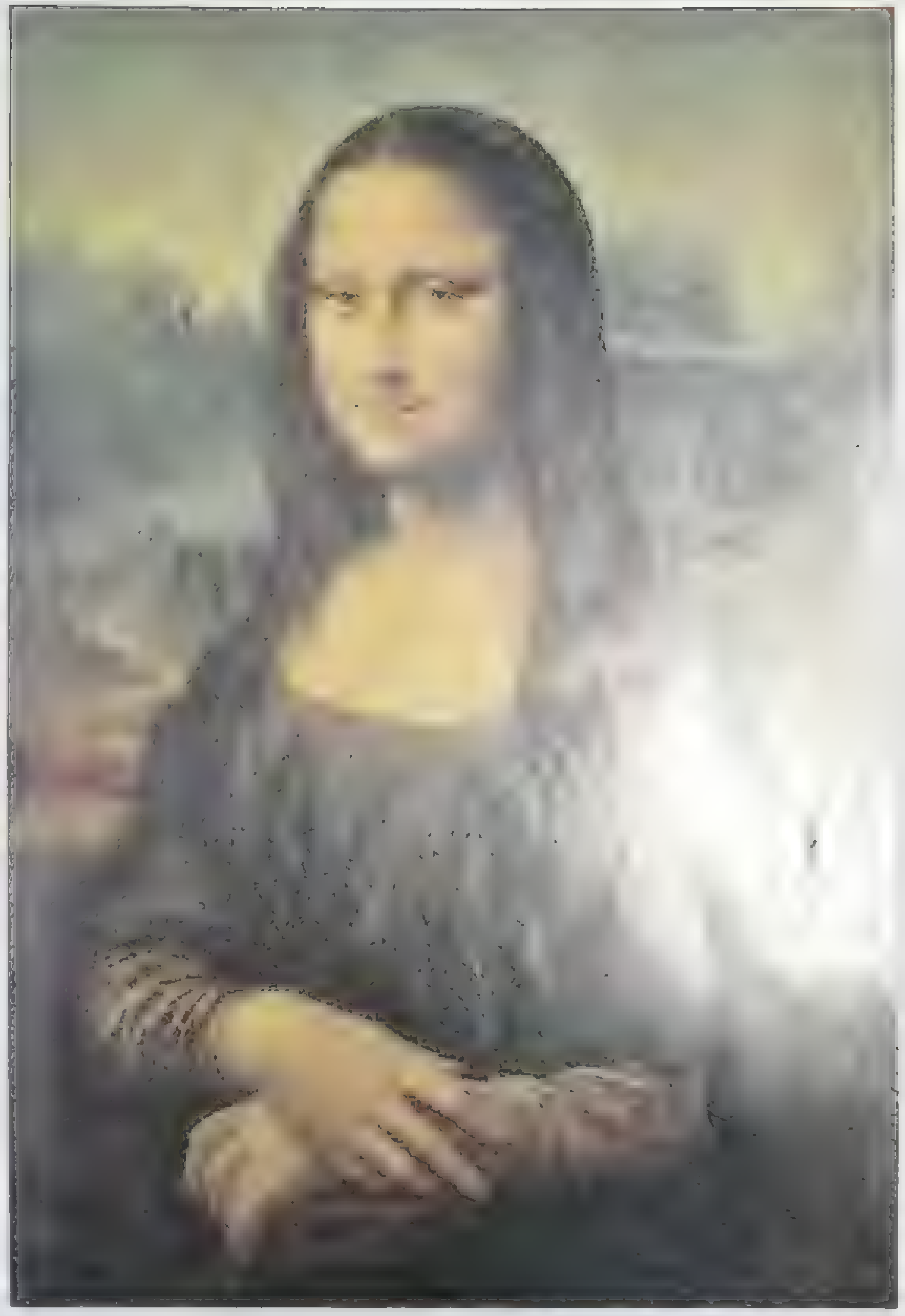

▶ *Gioconda* (c.1503–c.1506) de Leonardo da Vinci a fost pictată în ulei, pe un panou din lemn. Portretul prezintă o extraordinară delicateţe şi profunzime, obţinute în noua tehnică a picturii în ulei.

Formele tridimensionale au fost reproduse printr-o serie de tonuri deja pregătite din pigmenţi în nuanţe mai deschise şi mai închise

Pentru a picta pielea, artiştii pregăteau întâi unul sau două straturi de bază cu pământ-verde (proplasmă), care erau lăsate descoperite în zonele de umbră. Acum, verzuiul care apare pe piele în aceste picturi pare exagerat, deoarece straturile superioare de tempera au devenit de-a lungul anilor din ce în ce mai transparente

Cennino Cennini, scriitor şi artist care a trăit în Florenţa secolului al XV-lea, a descris acest proces în cartea sa *Tratatul de pictură*. Într-o secţiune dedicată în întregime reprezentării chipului uman, acesta a oferit numeroase indicaţii cu privire la pregătirea nuanţelor de culoare pentru carnaţie. El recomanda, de exemplu, să se amestece pământ-verde cu puţin alb de plumb şi să se aplice două straturi de culoare pe părţile goale ale chipului Pentru pielea mai deschisă a tinerilor recomanda folosirea unui gălbenuş de ou de la o găină crescută în oraş, acesta fiind mai deschis decât cele produse de găinile din fermele de la ţară; în schimb, pe acestea din urmă, de o nuanţă mai roşcată, le prefera în prepararea nuanţelor de carnaţie ale persoanelor în vârstă sau cu tenul mai închis

Cennini sugera, de asemenea, utilizarea a trei nuanţe diferite, una mai deschisă, una de mijloc şi una mai întunecată, care trebuiau să fie întinse una peste cealaltă, începând cu cea mai deschisă, însă fără a acoperi în întregime pigmentul verde: artistul trebuia să depună efort pentru a le suprapune în mod subtil

Portretistica renascentistă

Renaşterea, dezvoltată în Italia secolului al XV-lea, a readus la viaţă genul portretului naturalist. Acest lucru a apărut ca o consecinţă a invenţiei picturii în ulei. Flexibilitatea sa permitea pictarea pielii, a ochilor şi a părului cu precizia necesară, astfel încât să poată fi reprezentate caracteristicile specifice unei persoane, spre deosebire de portretele idealizate din epocile anterioare. Astfel, în acest context, a fost posibilă aplicarea unor nuanţe delicate în straturi translucide

Unul dintre cele mai faimoase portrete din Istoria Artei occidentale este *Gioconda* (Mona Lisa) de Leonardo da Vinci, realizat între 1503 şi 1506. Subiectul este, probabil, soţia lui Bartolomeo del Giocondo, un negustor bogat din Florenţa acelui timp. Pictura este un exemplu rafinat al tehnicii nuanţării, evidentă în tonurile delicate ale carnaţiei, în ţesăturile subţiri şi în perspectiva panoramică a peisajului. Leonardo foloseşte magistral clarobscurul, redând contrastele de efect între zonele de lumină şi umbră

În lucrarea *[illegible] străluciţi arhitecţi, pictori şi sculptori*, artistul şi cronicarul Giorgio Vasari (1511–1574) a dat o explicaţie curioasă pentru zâmbetul enigmatic al modelului, care reprezintă totodată una dintre caracteristicele cele mai cunoscute ale lucrării. Potrivit autorului, Leonardo ar fi folosit cântăreţi şi muzicieni sau menestreli pentru a-şi păstra într-o dispoziţie bună modelul şi pentru a evita astfel melancolia şi oboseala cauzate de o lungă şedinţă de pozat

Primele tehnici în ulei

Nu putem şti exact cum picta Leonardo, însă cel mai probabil începea cu o bază preparată dintr-o nuanţă de pământ, pe care o întindea atât cu pensula, cât şi cu mâinile. Lucrarea era realizată în straturi subţiri şi transparente.

Ştim că uleiul pe care îl folosea artistul trebuia să fie cât mai clar şi cât mai neted posibil: în opera finisată, suprafaţa de lucru este uniformă şi nu sunt tuşe de pensulă vizibile. Pe măsură ce artiştii deveneau mai familiarizaţi cu pictura în ulei, tehnica lor devenea tot mai liberă. În ultimii săi ani, marele artist veneţian **Tiziano Vecellio** (c.1487–1576) folosea tuşe de pensulă viguroase. Aplica straturi subţiri şi groase de culoare pe un fundal cald, creând suprafeţe dinamice, care produceau un efect optim dacă erau privite de la distanţă.

Portretistica în Ţările de Jos

Deşi pictorul Rembrandt van Rijn (1606–1669) nu a vizitat Italia, istoria artei îl consideră moştenitorul lui Tiţian în dezvoltarea artei portretului. În jurul anului 1635, Rembrandt a renunţat complet la suprafeţele omogene care caracterizaseră arta flamandă de până atunci, dezvoltând tehnici în care urma lăsată de pensulă devenea un element important în lucrarea finală. Asemeni lui Tiţian, pictorul flamand folosea uneori un fundal ocru care servea ca bază tonală caldă pentru culorile de mai târziu. În plus, întindea un strat de fundal monocrom peste care îşi construia într-o manieră foarte precisă compoziţia, desenul şi tonul.

Ulterior, artistul a dezvoltat tehnici în care pictura era compusă dintr-o serie de straturi transparente şi opace, lucrând dinspre fundal către prim-plan, lăsând personajele la sfârşit. Păstra straturile mai complexe de culoare transparentă pentru umbre Reflexule de lumină – de pe bijuterii sau de pe guler – au fost realizate la final, prin aplicarea cu ajutorul tehnicii împăstării a unui strat gros şi dens care strălucea în lumină

▼ **Lucrarea lui Rembrandt, *Autoportret din tinereţe* (1634), este o pictură în ulei pe pânză. Artistul a aplicat culoarea în straturi, însă tuşele pronunţate de pensulă şi folosirea tehnicii impastarii (spre exemplu, pe somptuosul lanţ de aur), contrastează cu suprafeţele netede, create de Leonardo da Vinci.**

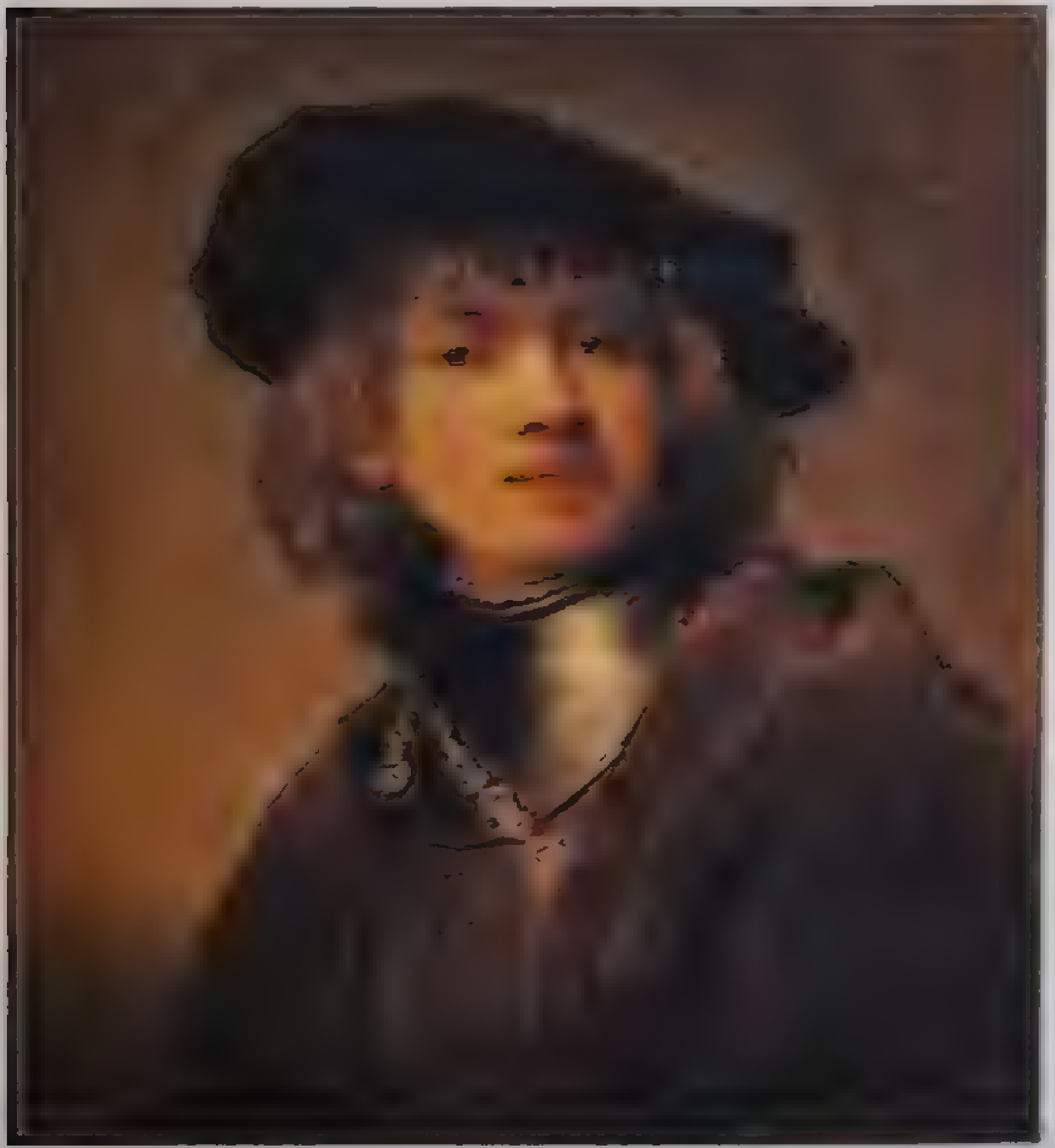

Operele maeştrilor

- Primii pictori flamanzi, precum Jan Van Eyck (c. 1390–1441) şi Hans Memling (c. 1433–1494), îşi începeau picturile folosind culori tempera aplicate peste un fundal alb strălucitor. Imaginea era completată cu straturi complexe de ulei, de o mare luminozitate şi profunzime. Un subsitut modern pentru tempera cu ou sunt culorile acrilice, care sunt opace şi se usucă repede Foloseşte-le pentru fundal, apoi completează imaginea cu straturi subţiri de vopsea, cu ajutorul culorilor translucide (glasiuri). Aceasta este o modalitate foarte bună de a obţine nuanţele delicate ale pielii, de care vei avea nevoie în special în portretele detaliate.

- Maeştrii medievali, ca Duccio, foloseau nuanţe de pământ-verde (proplasmă) pentru a obţine umbrele reci folosite în redarea diferitelor tonalităţi ale carnaţiei. Încearcă să aplici un strat de fundal într-o nuanţă rece de albastru, gri sau verde şi foloseşte contrastul dintre tonurile reci şi calde pentru a obţine nuanţele realiste ale pielii.

- Până de curând, artiştii foloseau o gamă precisă de nuanţe de pământ, specifice portretelor şi studiilor asupra figurii umane, deoarece erau cele mai bune culori disponibile. Orice material modern ai folosi, vei descoperi că nuanţa şi transparenţa culorilor, precum sienna naturală, sienna arsă, umbră arsă, umbră naturală, roşu-veneţian şi pământ-verde sunt încă obligatorii în paleta oricărui portretist.

- O metodă foarte bună de a lucra, mai ales pentru începători, este tehnica tradiţională, care presupune începerea lucrării plecând de la o bază monocromă aplicată pe un fundal de un ton mediu. Începe cu o singură culoare neutră. astfel, înainte de a aplica orice altă culoare, îţi va fi mai uşor să defineşti zonele expuse în lumină, umbrele şi detaliile cu privire la subiect.

Compoziţie cu personaje

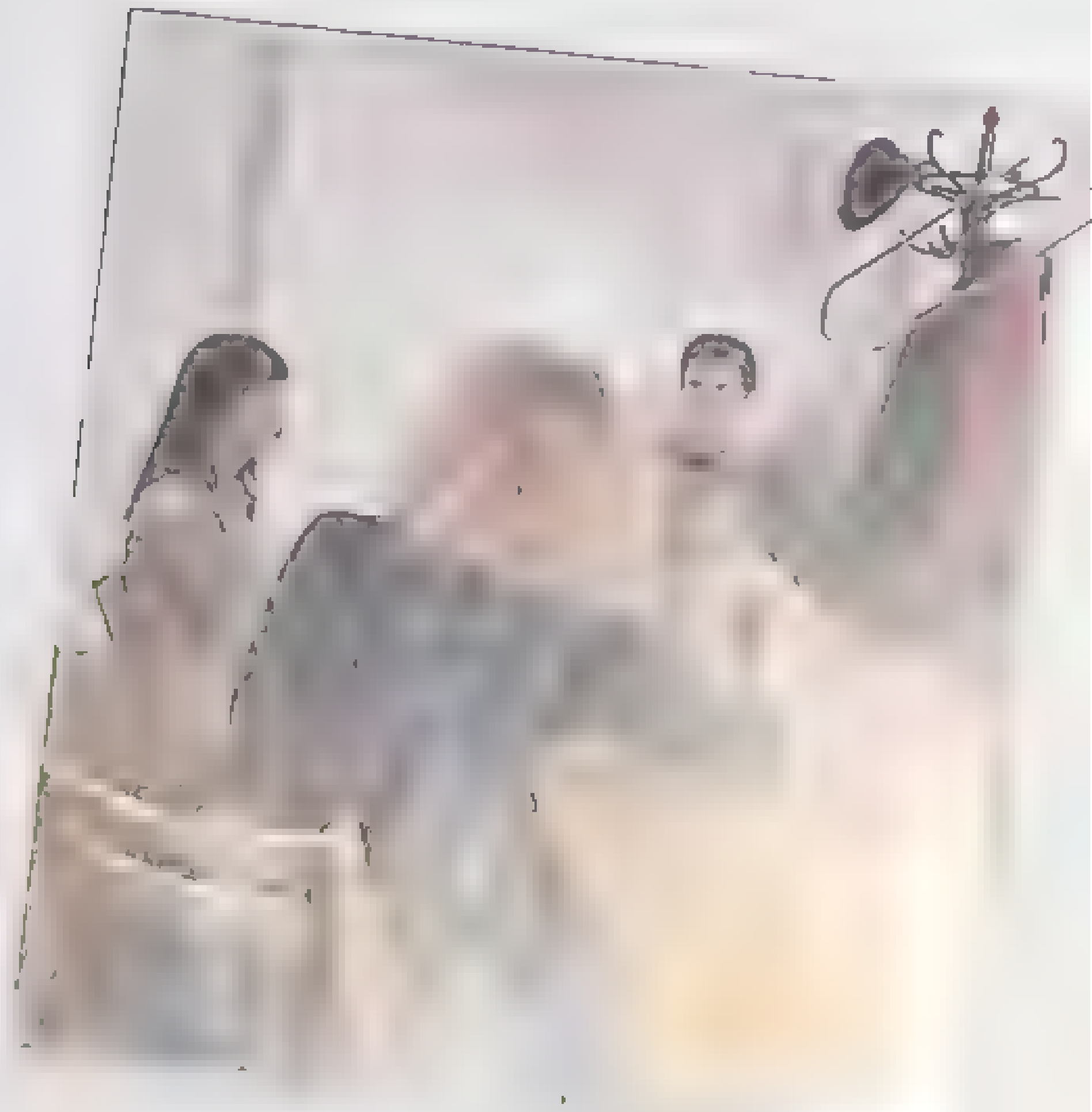

Dacă iei cu tine blocul de desen pentru schiţe, poţi realiza desene rapide oriunde şi poţi chiar să reproduci pe hârtie un grup de oameni care se mişcă şi interacţionează.

Să ai modele şi prieteni care să pozeze pentru tine este o modalitate foarte bună de a învăţa să desenezi figura umană, însă schiţele cele mai interesante sunt adesea cele care reproduc scene din viaţa de zi cu zi. Astfel de schiţe spontane sunt dinamice şi extrem de sugestive însumând o serie de atitudini interesante şi gesturi expresive

Realizează schiţe în public

Caută un loc unde poţi sta în linişte. Ai putea consuma ceva la o masă într-un bar, astfel încât să nu atragi atenţia. Subiectul pe care l-ai ales pentru schiţa ta, probabil, nici nu va observa ce faci. Adu cu tine lucrurile esenţiale: nu ai nevoie decât de un mic bloc de desen pentru schiţe, un creion sau o peniţă, o ascuţitoare şi o gumă de şters. Studiază cu atenţie scena şi apoi începe desenul, căutând detaliile semnificative: un profil, un gest, o cută a hainei. Lucrează rapid şi nu acorda atenţie preciziei liniilor. Paginile blocului de desen sunt cel mai bun suport pentru acest tip de experimente poţi realiza un număr mare de teste diferite pe acelaşi subiect

O mare parte din abilitatea de a realiza schiţe se dobândeşte prin antrenarea memoriei vizuale Nu poţi fi sigur că subiectul tău îşi va păstra poza mai mult de câteva secunde. Prin urmare va trebui să faci apel la memorie pentru a finaliza schiţa. Dacă exersezi continuu, acest mod de lucru va deveni mai uşor pentru tine

În plus, vei avea ocazia să îţi dai seama că oamenii, chiar şi atunci când gesticulează cu însufleţire, adesea revin în aceeaşi poziţie şi, de cele mai multe ori, vei avea posibilitatea să-ţi finisezi desenul. Este foarte util să-ţi aminteşti acest lucru atunci când desenezi, de exemplu, jucătorii şi publicul lor în timpul unei competiţii sportive

IZA LA BAR

Dimensiunea blocului pentru schiţe d
circumstanţe. Dacă te afli într-un lo
este logic să lucrezi pe un bloc mic
afli într-un colţ retras de cafenea, ca
nostru, un bloc mare este mai pr
o pagină mai mare îţi permite sa real
studii mai mici ale figurilor şi să incluzi
detaliile pe care le doreşti

1 ▶ **Începe schiţa**
Folosind un creion EB (7B) negru, schiţează prima figură Lucrează repede şi liber, fiind atent la detalii precum inclinarea capului sau mana care tine un pahar

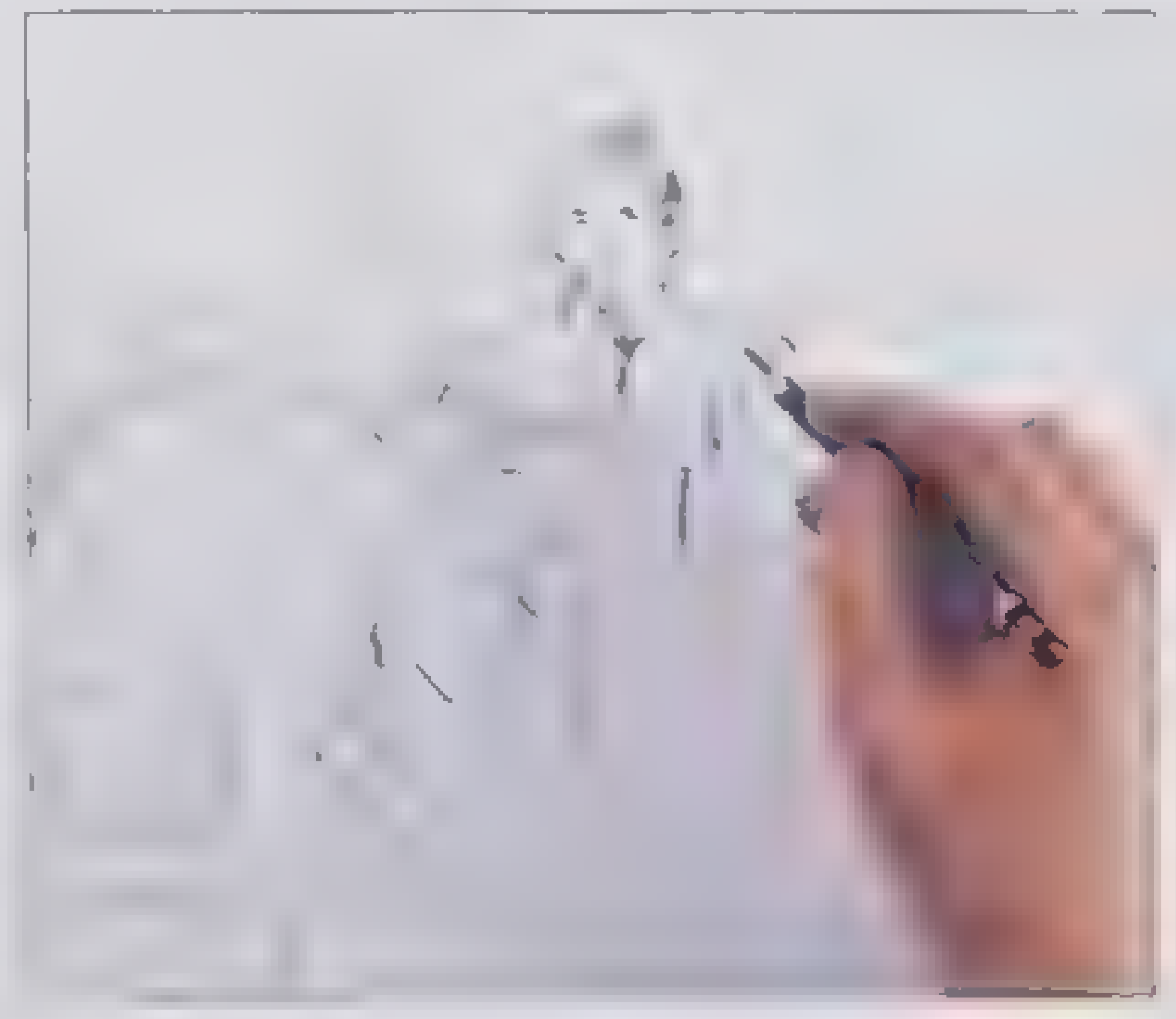

2 ◀ **Adaugă cea de-a doua figura**
Desenează silueta bărbatului, fiind atent în special la distanţa dintre el şi prima figură Creionul EB (7B) permite o mare varietate de tonuri, de la negru-catifelat la gri Notează-ţi mental poziţia paharelor şi a altor obiecte de pe masă: aceste detalii îţi vor putea fi utile mai tarziu

3 ▼ Desenează cea de-a treia figură
Desenează fata din profil, din partea stângă. Prin exercițiu, vei fi capabil să definești un chip doar din câteva linii. Nu acorda atenție compoziției: pur și simplu înregistrează ceea ce vezi.

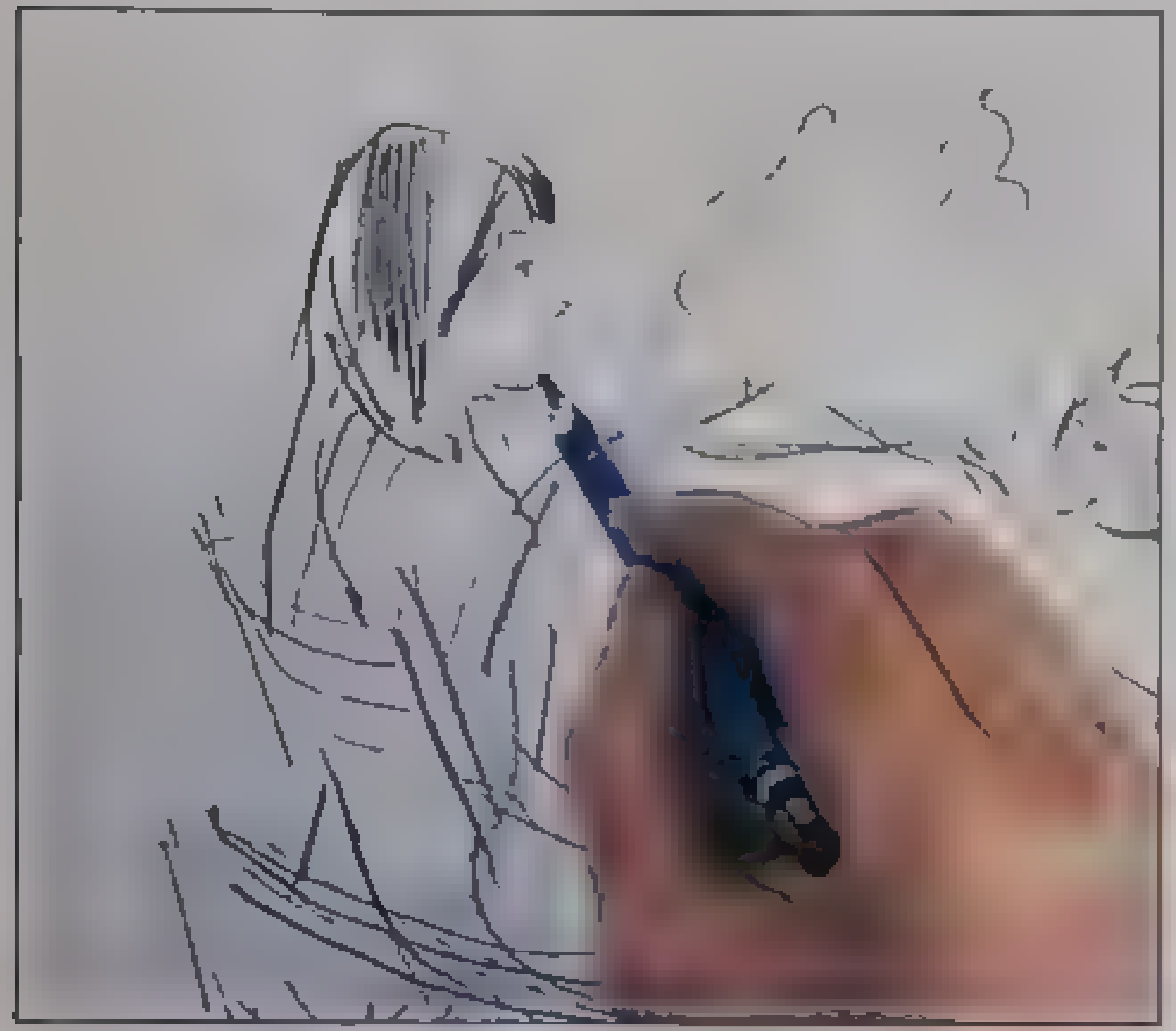

Operele maeștrilor

◆

Edward Burra (1905–1976)

Cafeneaua din port

Pictorul englez Edward Burra era atras de oamenii care frecventau locuri modeste, precum această cafenea din Marsilia. Atât figurile, cât și fundalul sunt pictate cu ajutorul unor detalii pline de viață.

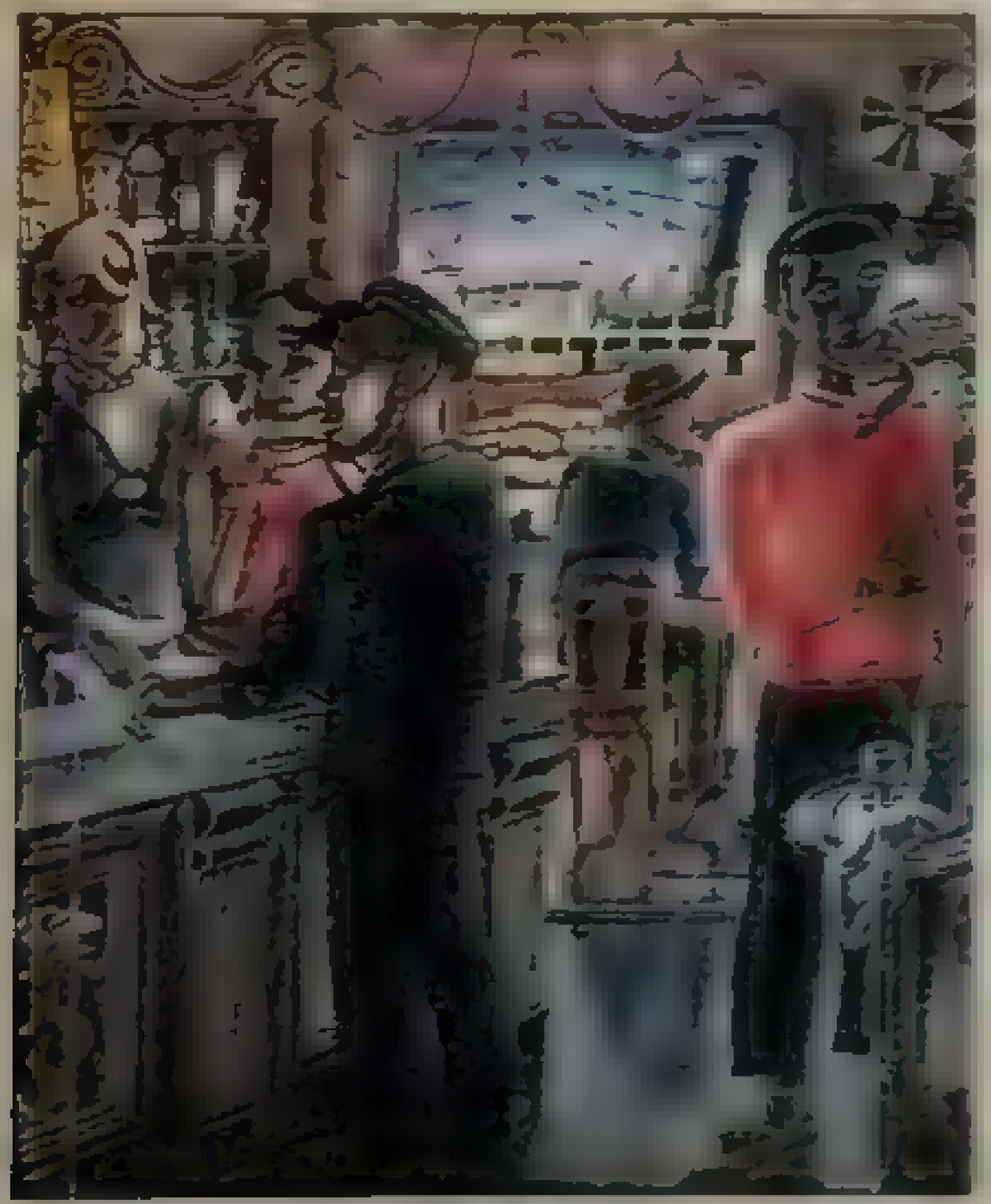

Oamenii din port și barmanii sunt pictați într-o manieră stilizată, aproape caricaturală. Micile detalii adaugă o notă de teatralitate scenei.

Pentru Burra, locul și personajele sunt la fel de importante, fiind reproduse cu aceeași precizie, căldură și umor.

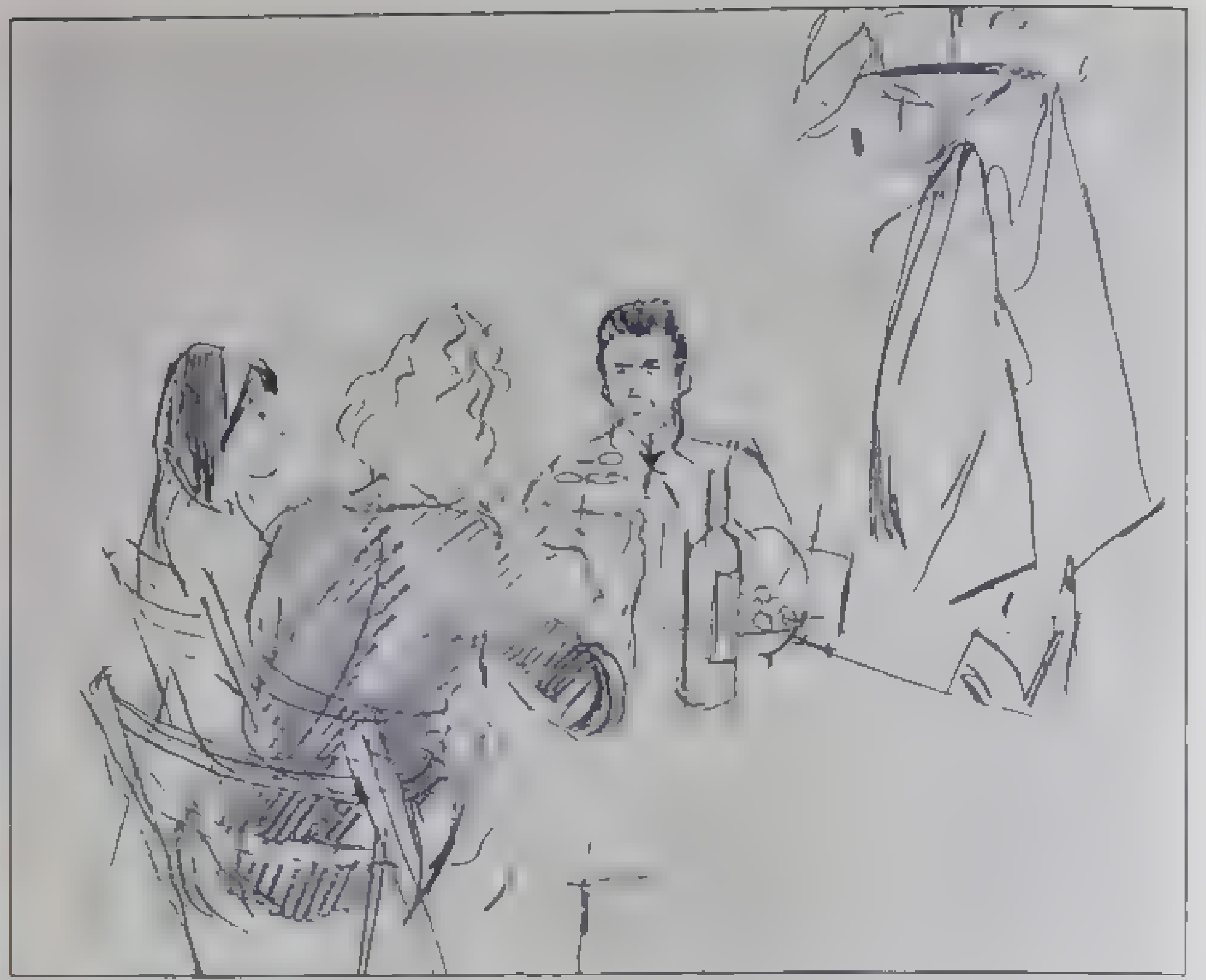

4 ▲ Definește fundalul
Ar fi bine să adaugi și detaliile fundalului, dacă ai timp. Cuierul reprezintă un element vertical important, iar brațele sale curbe din partea de sus sunt un detaliu decorativ de efect. Completează schița prin adăugarea unor hașuri pe spatele personajului din prim-plan.

CREEAZĂ O IMAGINE PLECÂND DE LA SCHIȚE ȘI FOTOGRAFII

Chiar și schița cea mai elementară poate captura un moment special, un gest, o privire. Acolo unde este posibil, realizează schițe ale amănuntelor și detaliilor din fundal. Acest lucru îți va oferi material suplimentar și te va ajuta să-ți amintești scena. Cu cât vei avea în vedere mai mult material, cu atât va fi mai bine.

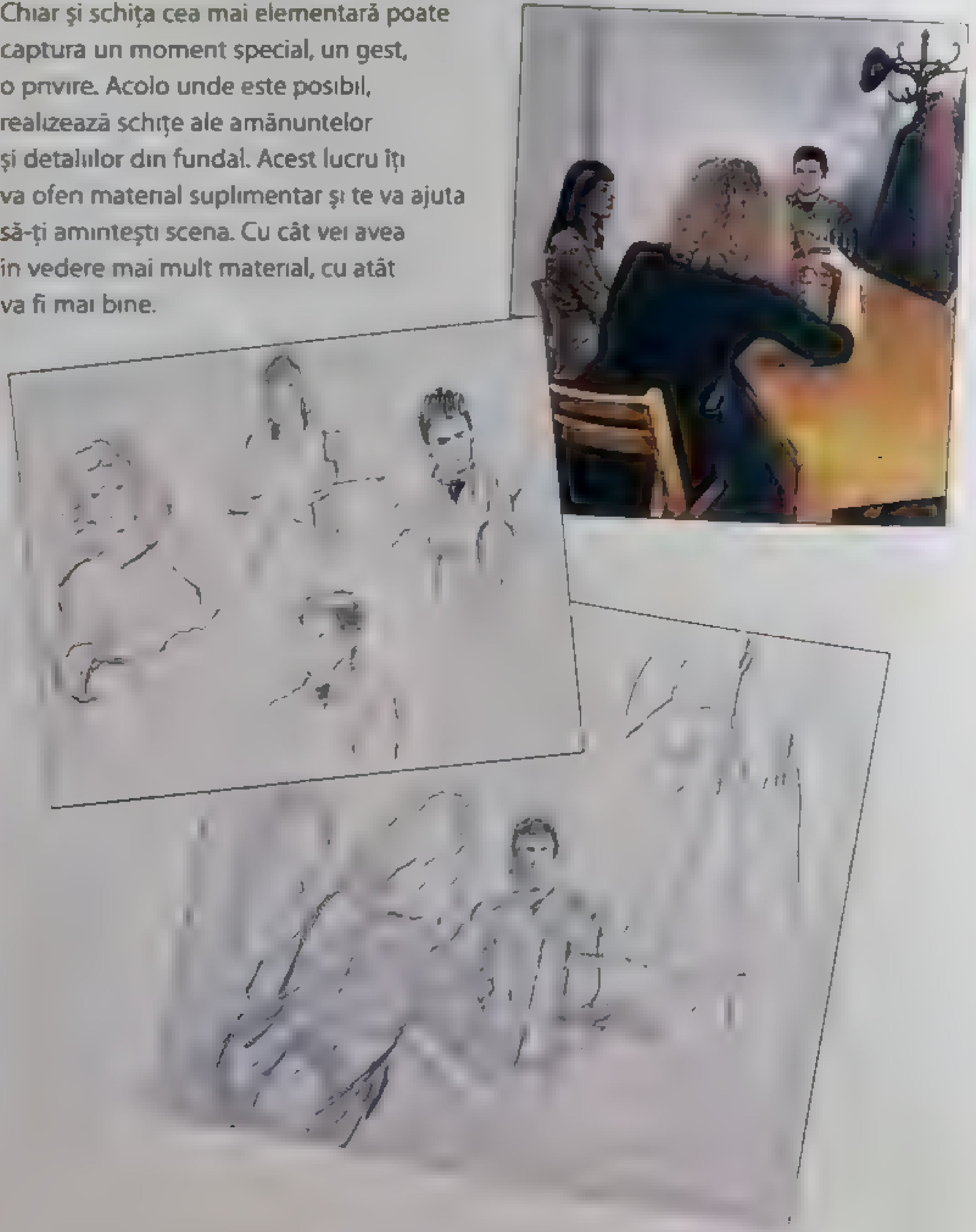

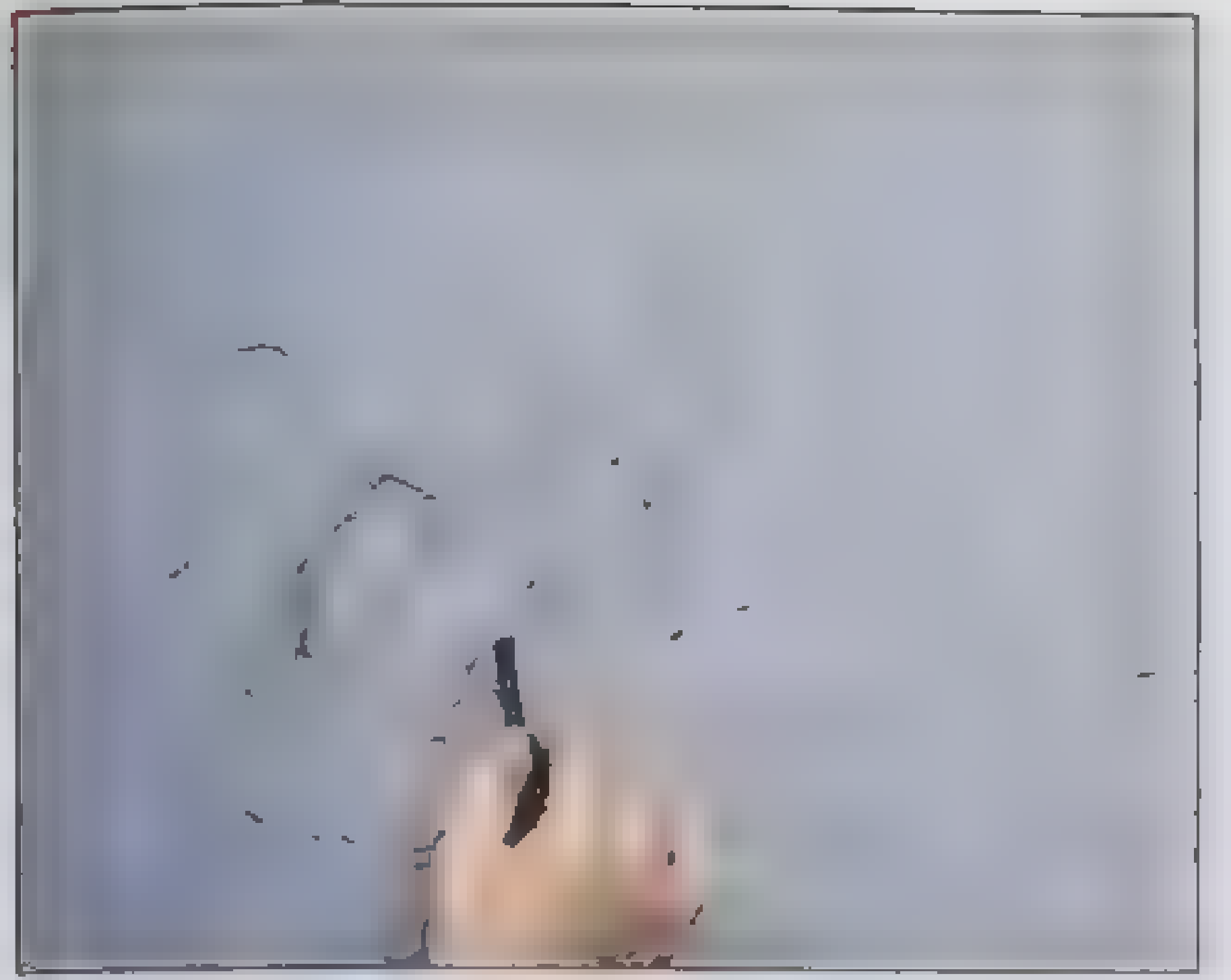

1 ▲ Începe desenul
Studiază subiectul și decide care este cel mai bun format pentru compoziție. Lucrează ușor, folosind pastelul cretat negru, și poziționează cele trei figuri principale. Observă centrul de gravitație al acestora și dinamismul pozițiilor adoptate. Sugerează linia coloanei vertebrale pentru figura din prim-plan

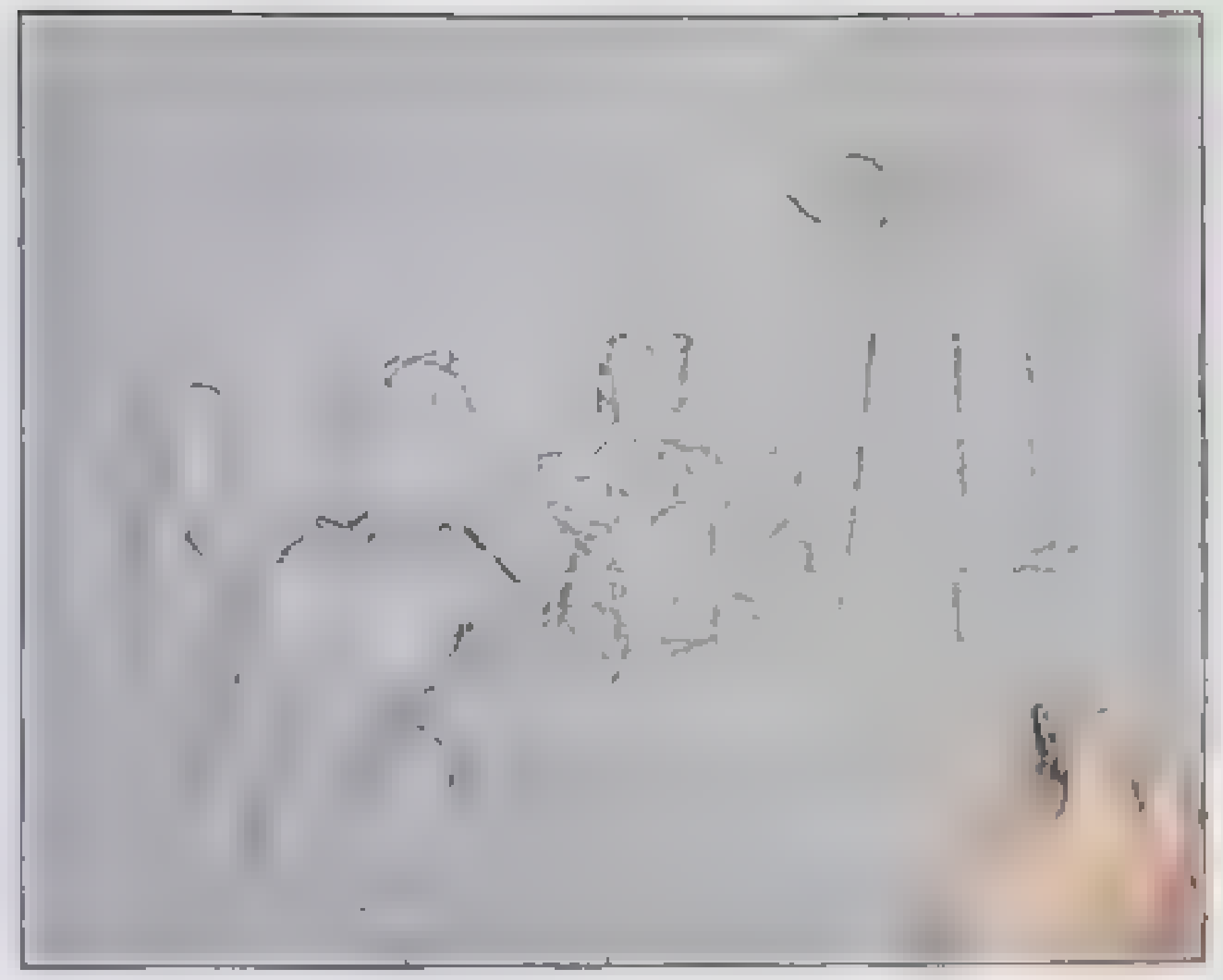

2 ▲ Adaugă cuierul
Schițează cuierul cu același pastel cretat negru cuierul este un element vertical important, care delimitează marginea din dreapta imaginii. Dezvoltă desenul personajelor cu ajutorul unor linii fluide, analizând forma corpurilor, astfel încât să poți sugera în mod eficient volumul acestora

MATERIALE

O foaie mare de hârtie de pastel gri-mediu

12 pasteluri cretate negru, alb, galben de Napoli, roșu-venețian, umbră naturală, roșu-magenta pământ-verde oxid de crom, albastru-ultramarin, roz-carnație, sepia

5 creio [illegible]

3 ▼ Adaugă tonul și detaliile
Aplică o hașură dezinvoltă cu pastelul cretat negru, indicând tonul întunecat de pe spatele și brațul personajului din prim-plan Această zonă închisă este un element important al compoziției Adaugă câteva detalii pe chipul bărbatului

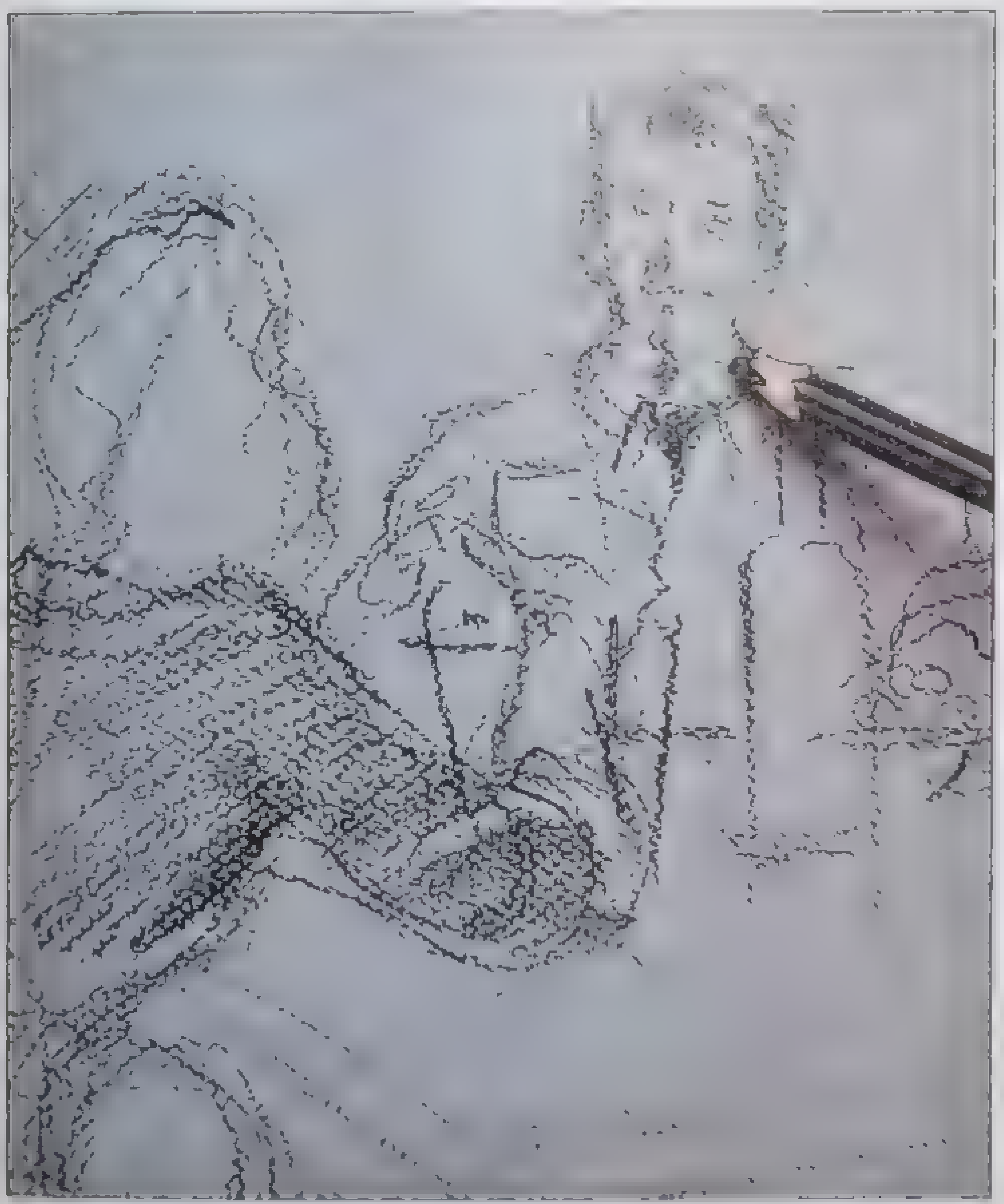

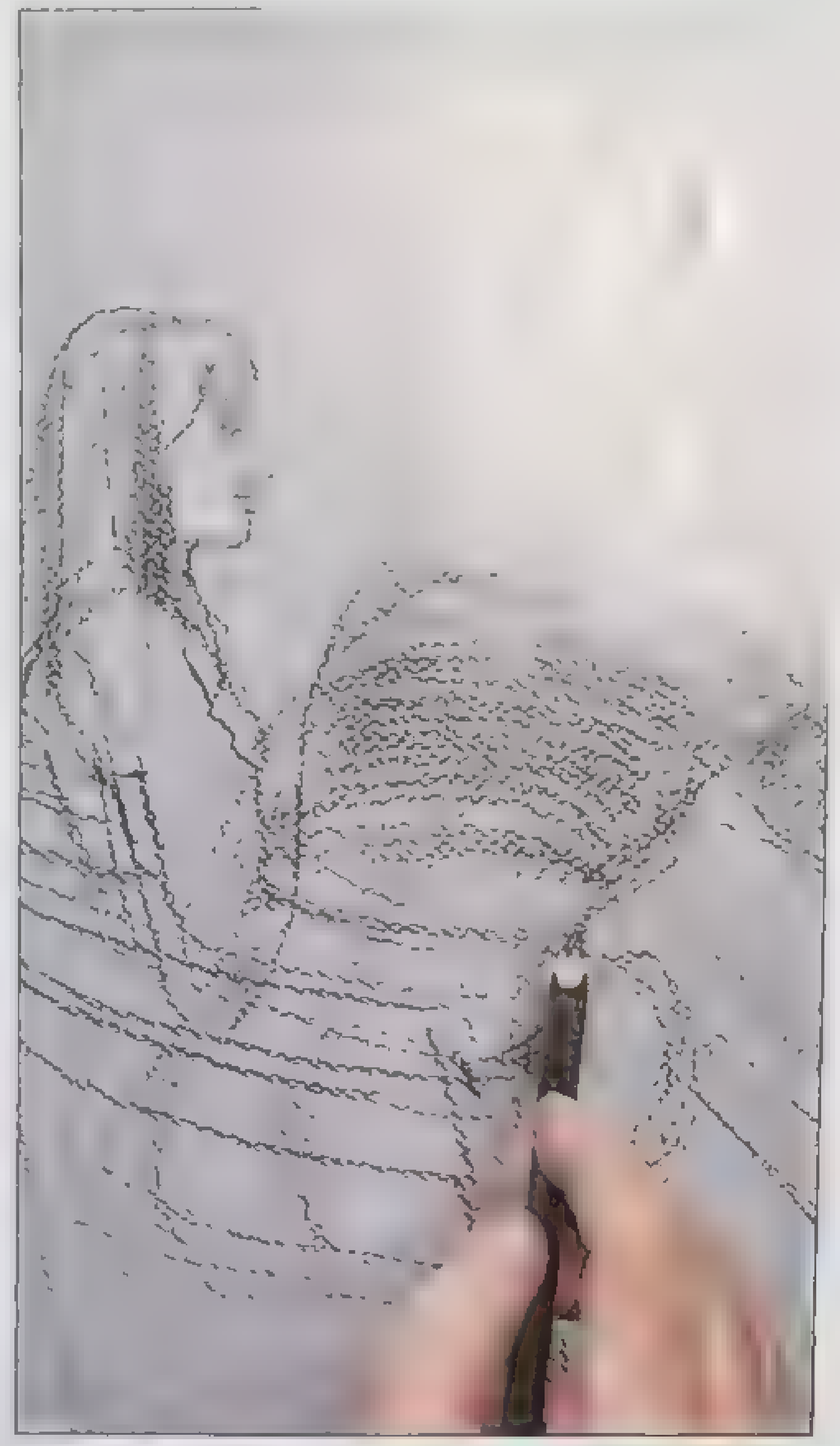

4 ▲ Definește celelalte figuri
Folosind în continuare creionul negru, detaliază capului fetei din profil. Desenează câteva linii curbe pentru spătarul scaunului și folosește hașura pentru a acoperi spatele personajului din prim-plan, sugerând astfel volumul și corpolența trunchiului acesteia

5 ▼ Desenează peretele cu pastelul alb
Rupe o bucată mică din pastelul cretat alb și folosește-l cu partea laterală pentru a colora fundalul. Hârtia gri care transpare prin pastel conferă acestei zone o luminozitate și un caracter imposibil de realizat cu un strat uniform de culoare. Creionează cu alb în jurul chipului din profil pentru a-i defini forma și pentru a-l evidenția pe fundal.

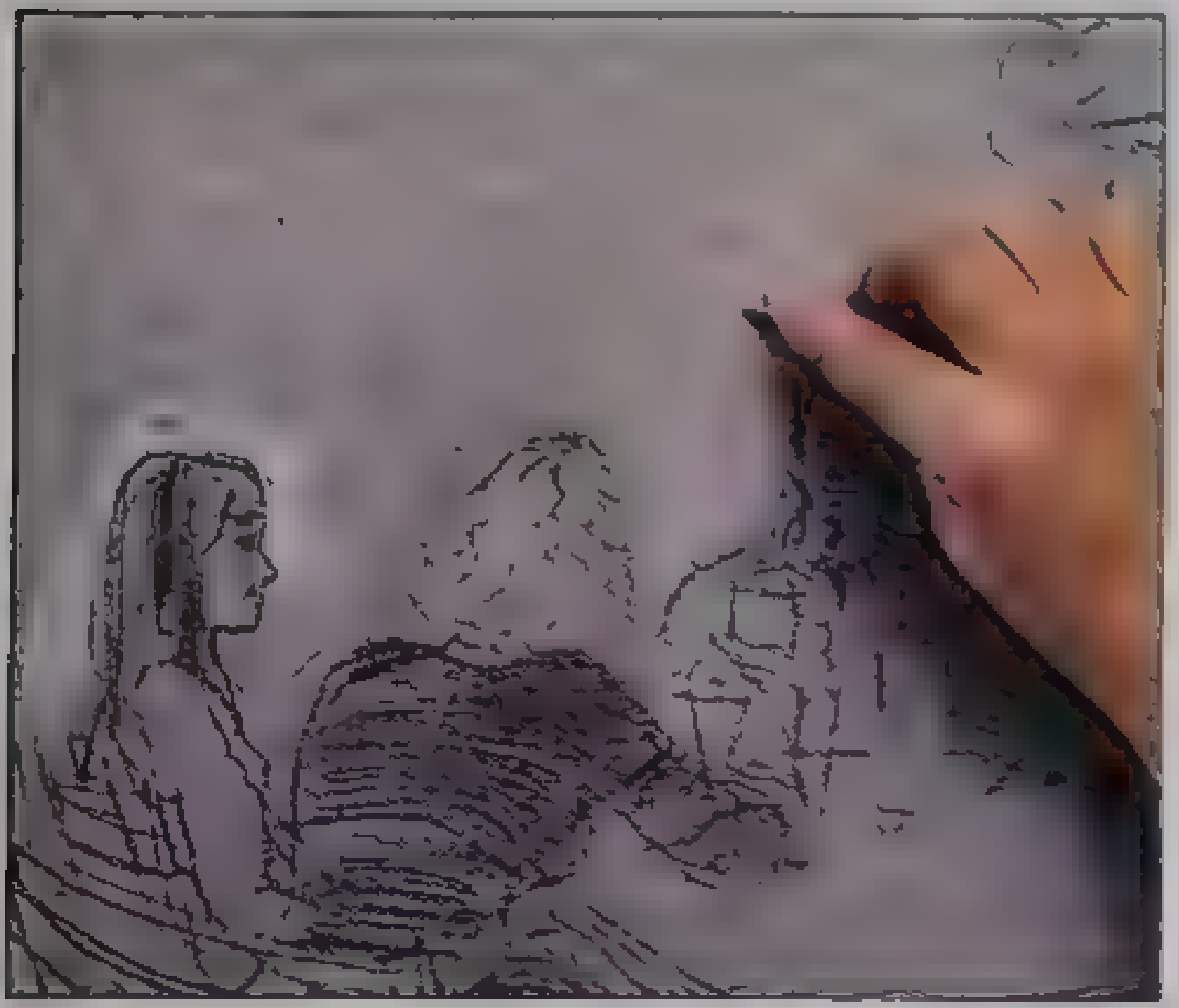

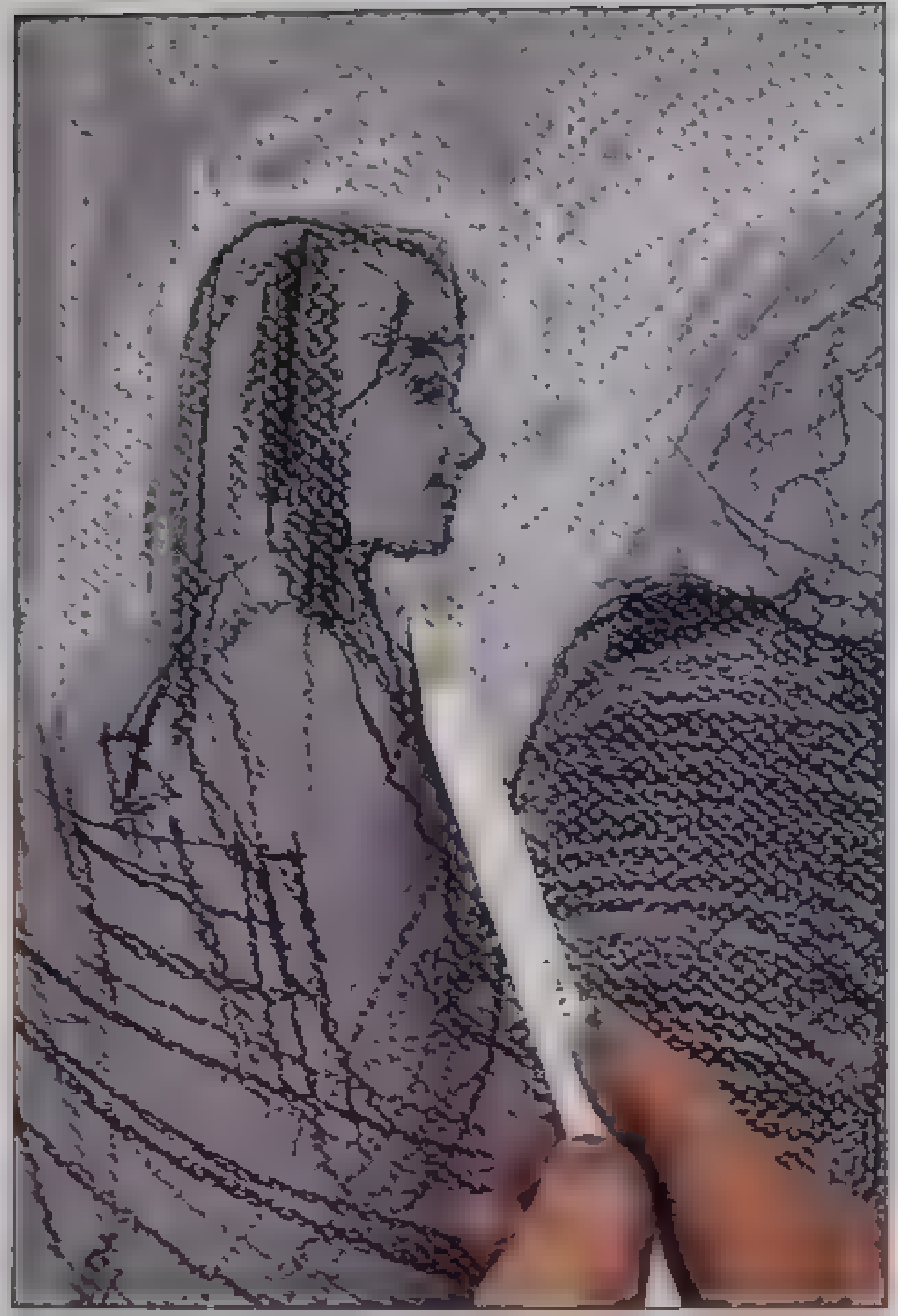

6 ◄ Finisează peretele
Completează desenul cu un strat de creion alb în jurul capului și al umerilor personajelor din grup. Contrastul dintre figuri și fundalul luminos reprezintă un aspect important al compoziției, iar „forma în negativ” a peretelui alb va deveni un element important în lucrarea finală.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Compoziția este definită de părțile sale principale. Pentru a-ți verifica progresul, ai putea analiza desenul reflectat în oglindă: imaginea inversată nu-ți va părea atât de familiară și îți va fi mai ușor să constați eventualele inexactități ale acesteia. Realizează modificările necesare, apoi adaugă culoare.

7 ► Adaugă culoare părului
Folosind creioane de pastel alb și galben de Napoli, desenează părul ondulat al personajului din prim-plan. Vei avea nevoie doar de câteva linii rapide pentru a-i surprinde esența.

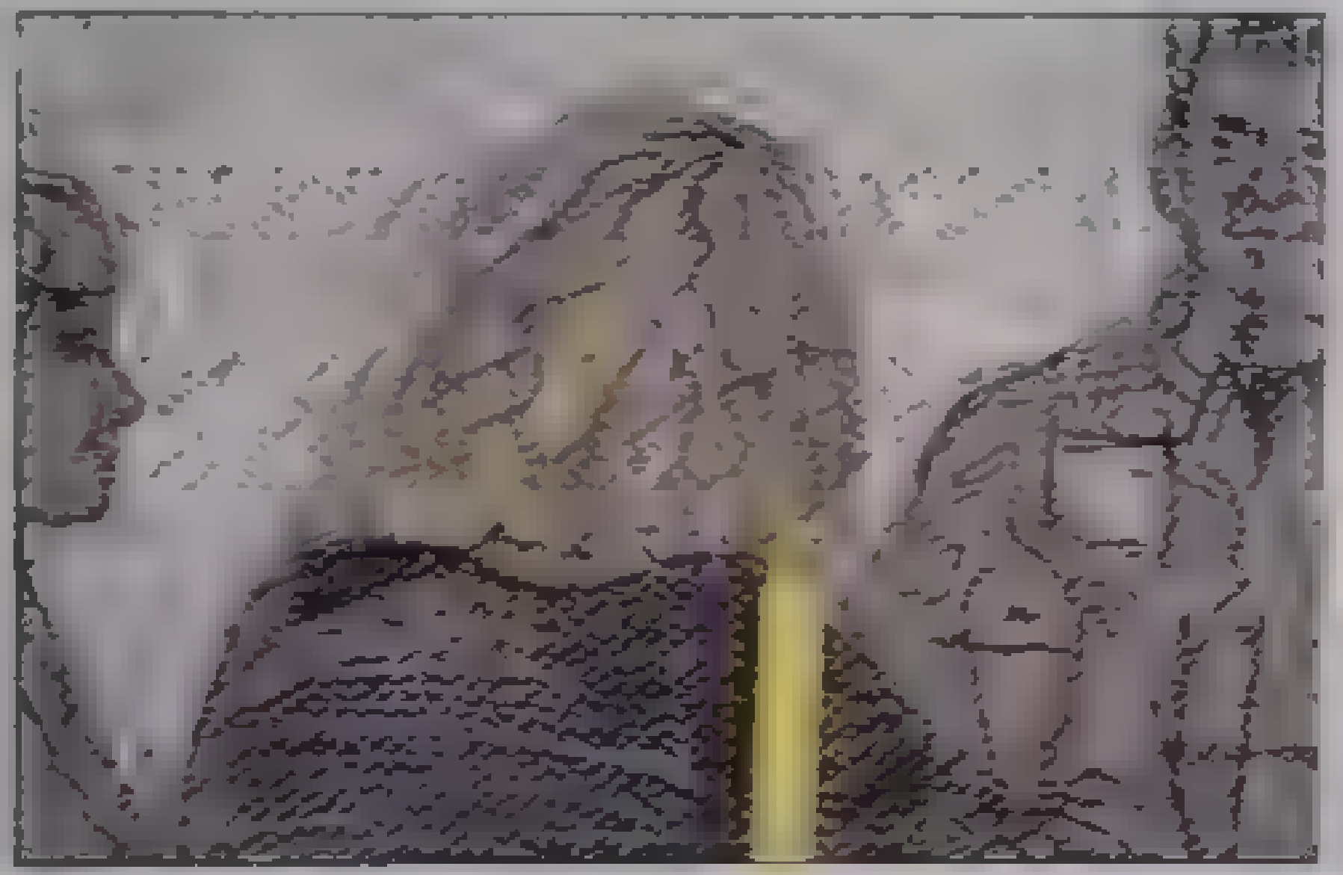

8 ► Dezvoltă tonalitățile pielii
Adaugă câteva tușe folosind roșu-venețian și galben de cadmiu pentru a nuanța părul în mișcare. Aplică galben de Napoli pe partea laterală luminată a feței bărbatului și roșu-venețian pe partea umbrită. Procedează la fel pentru brațul din prim-plan. Nu apăsa prea tare: culoarea ușoară se va dispersa pe hârtie, adăugând luminozitate imaginii.

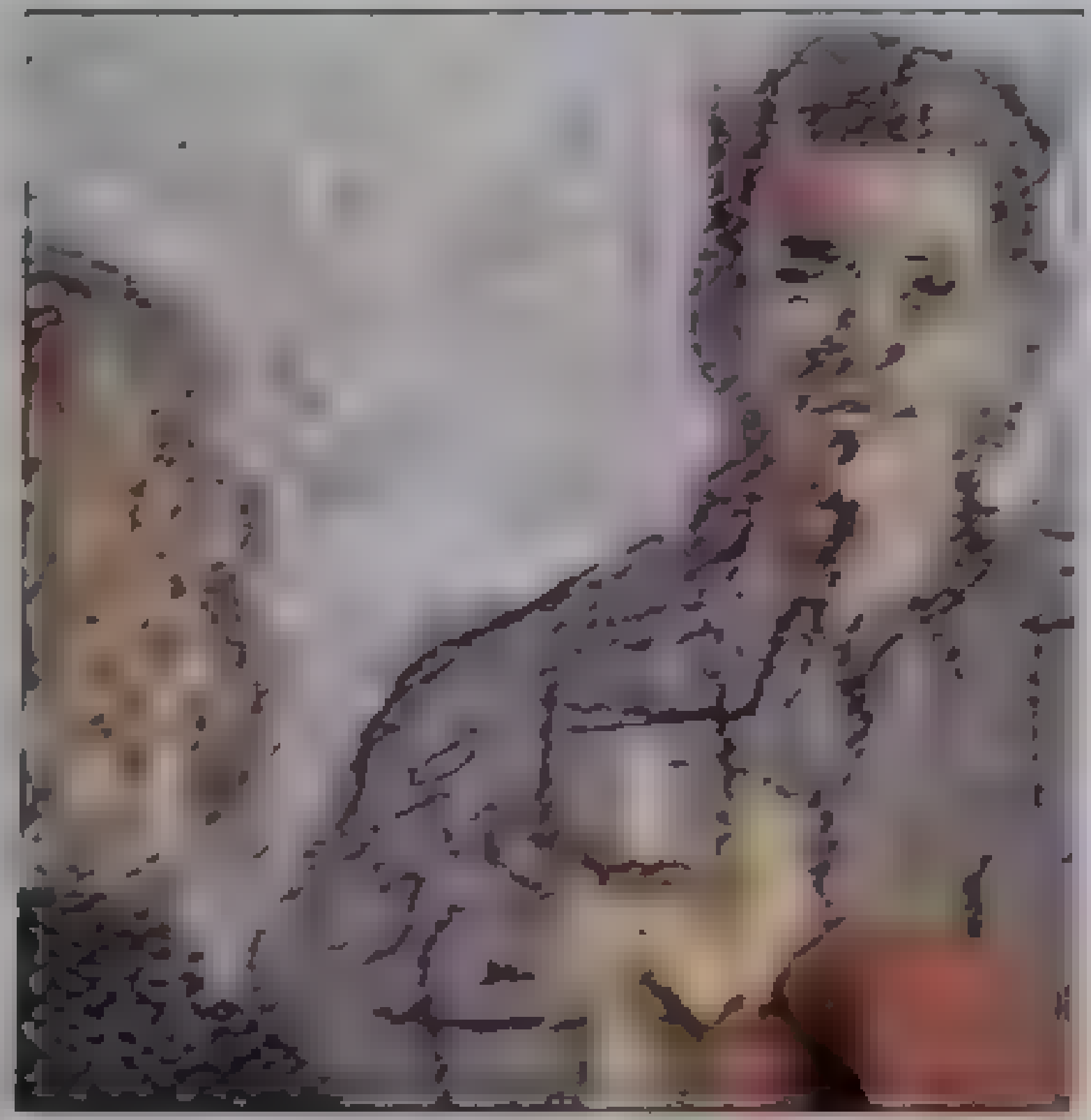

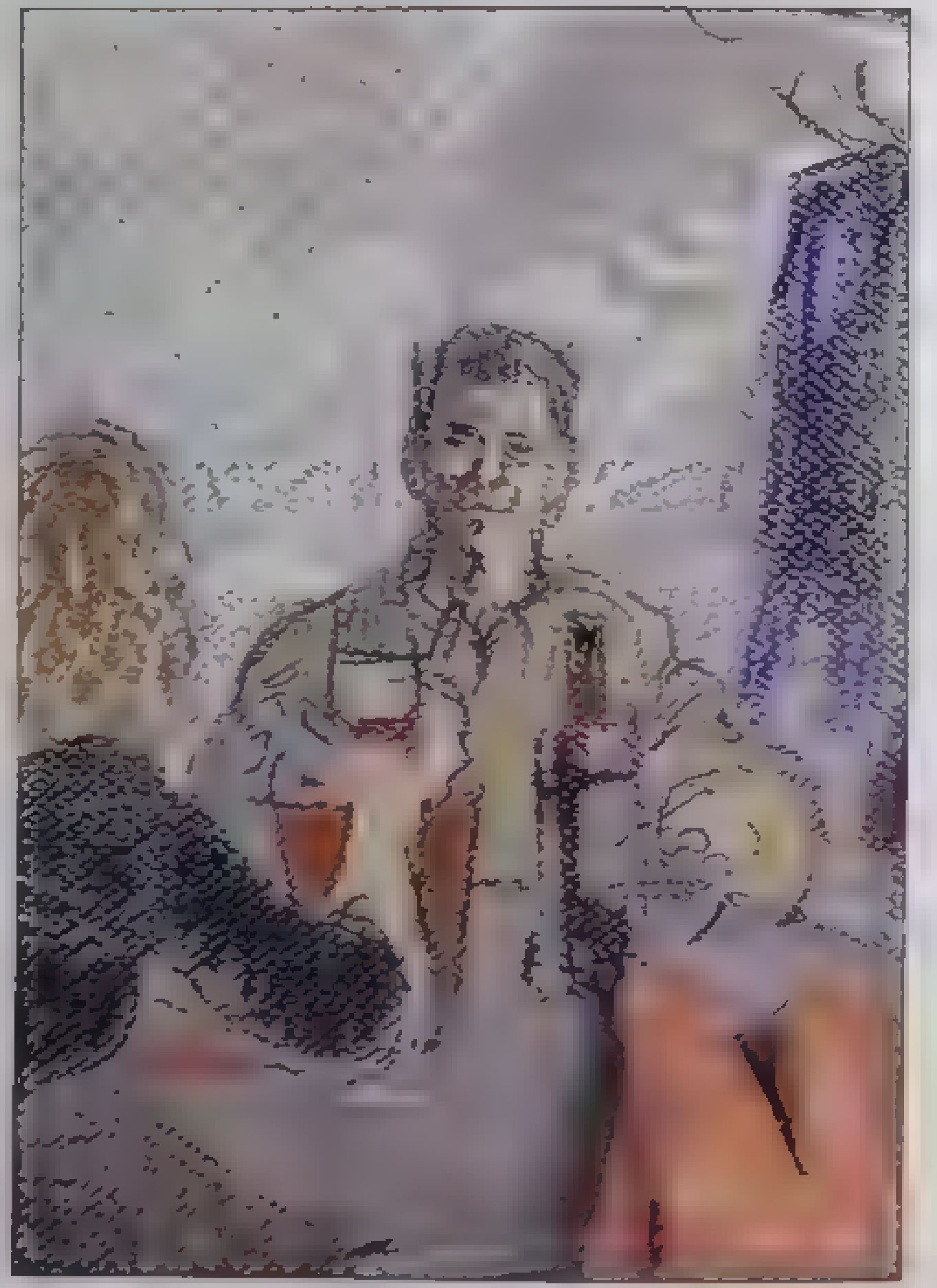

9 ▲ Un plus de culoare
Lucrează imaginea în ansamblu, folosind pasteluri cretate. Aplică ușor umbră naturală pe masă și pe cămașa persoanei din stânga, roșu-venețian pe vasul de ceramică, roșu-magenta pe sticla de vin și pe palton, pământ-verde pe haina bărbatului, oxid de crom pe plantă și, în final, albastru-ultramarin pe celălalt palton din cuier. Folosește pastelul cretat negru pentru a adăuga câteva detalii sticlei de vin

10 ▼ Completează suprafața mesei
Folosește pastelul galben de Napoli pentru a reda tonul deschis al mesei. Întinde culoarea în mod spontan.

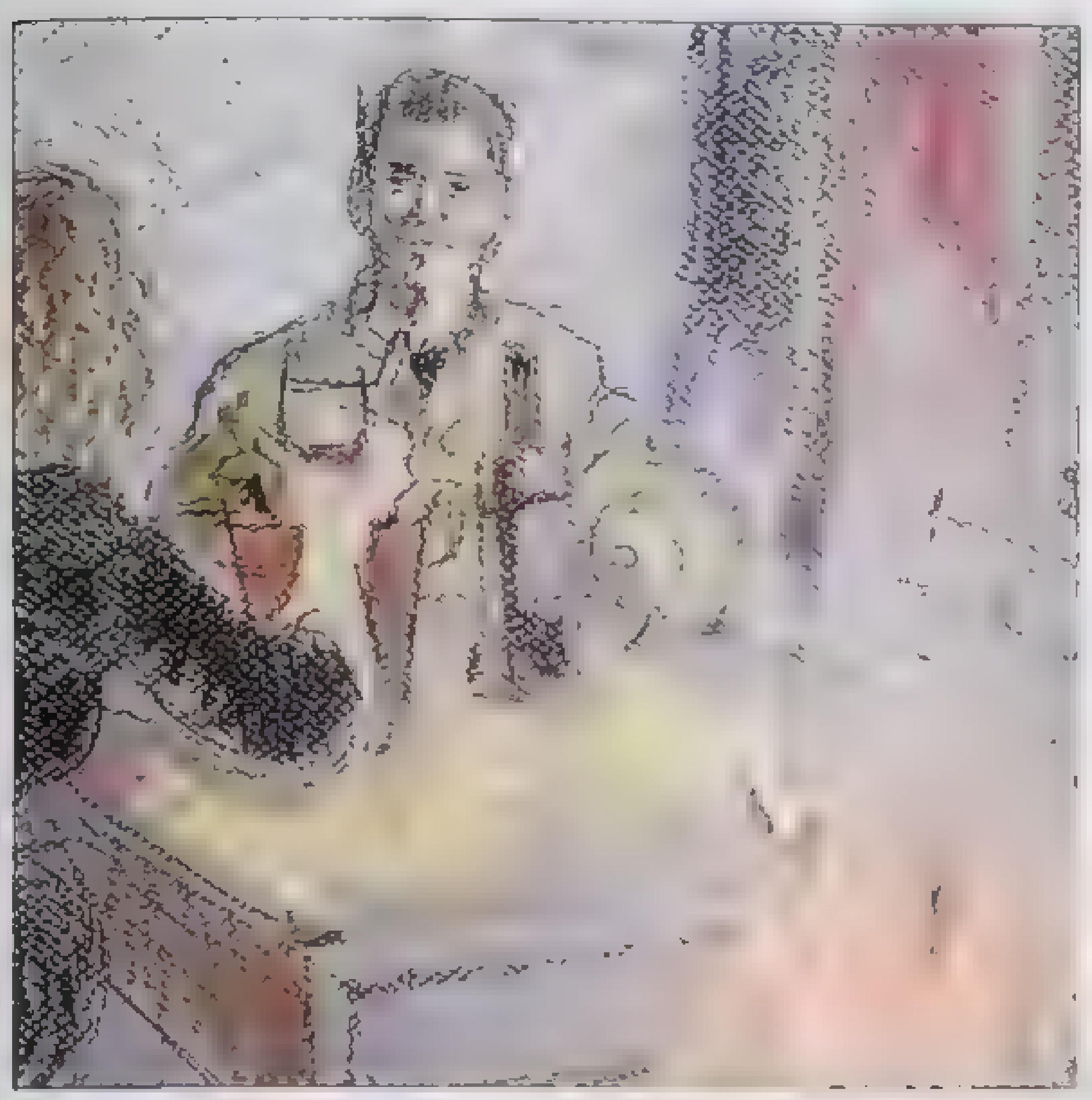

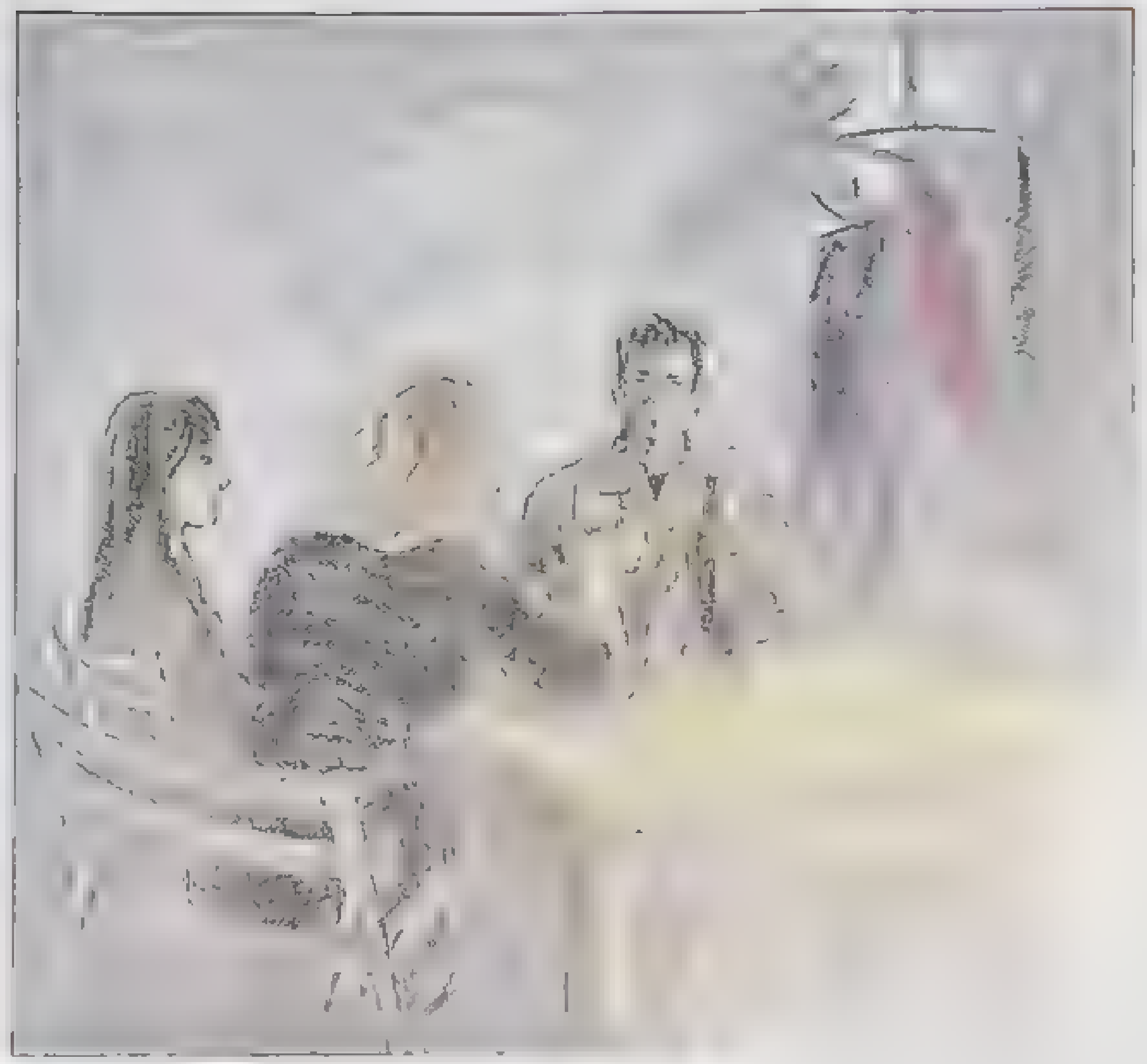

11 ▲ Finalizează desenul mesei
Cu același pastel galben de Na
picioarelor mesei, precum și spatarul

UN PAS ÎNAINTE

Acum, toate elementele principale ale compoziției au fost fixate, iar culorile de bază au fost definite. Chiar dacă desenul a fost realizat având ca punct de plecare o fotografie, imaginea păstrează energia schiței efectuate la fața locului. Poți continua să dezvolți desenul, însă acesta își va pierde o parte din spontaneitate, întrucât este ușor să „obosești” pastelul. Cu toate acestea, câteva detalii suplimentare vor îmbunătăți efectul final.

12 ► Adaugă culoare paltonului roșu
Atunci când lucrezi cu pasteluri, este dificil să amesteci culorile. Dacă dorești să obții mai multe nuanțe, va trebui să folosești pasteluri diferite pentru fiecare nuanță a aceleiași culori. De aceea, este recomandat să adaugi un strat de roșu-magenta peste paltonul atârnat în cuier și să aplici câteva tușe de roz în zonele de luminozitate maximă

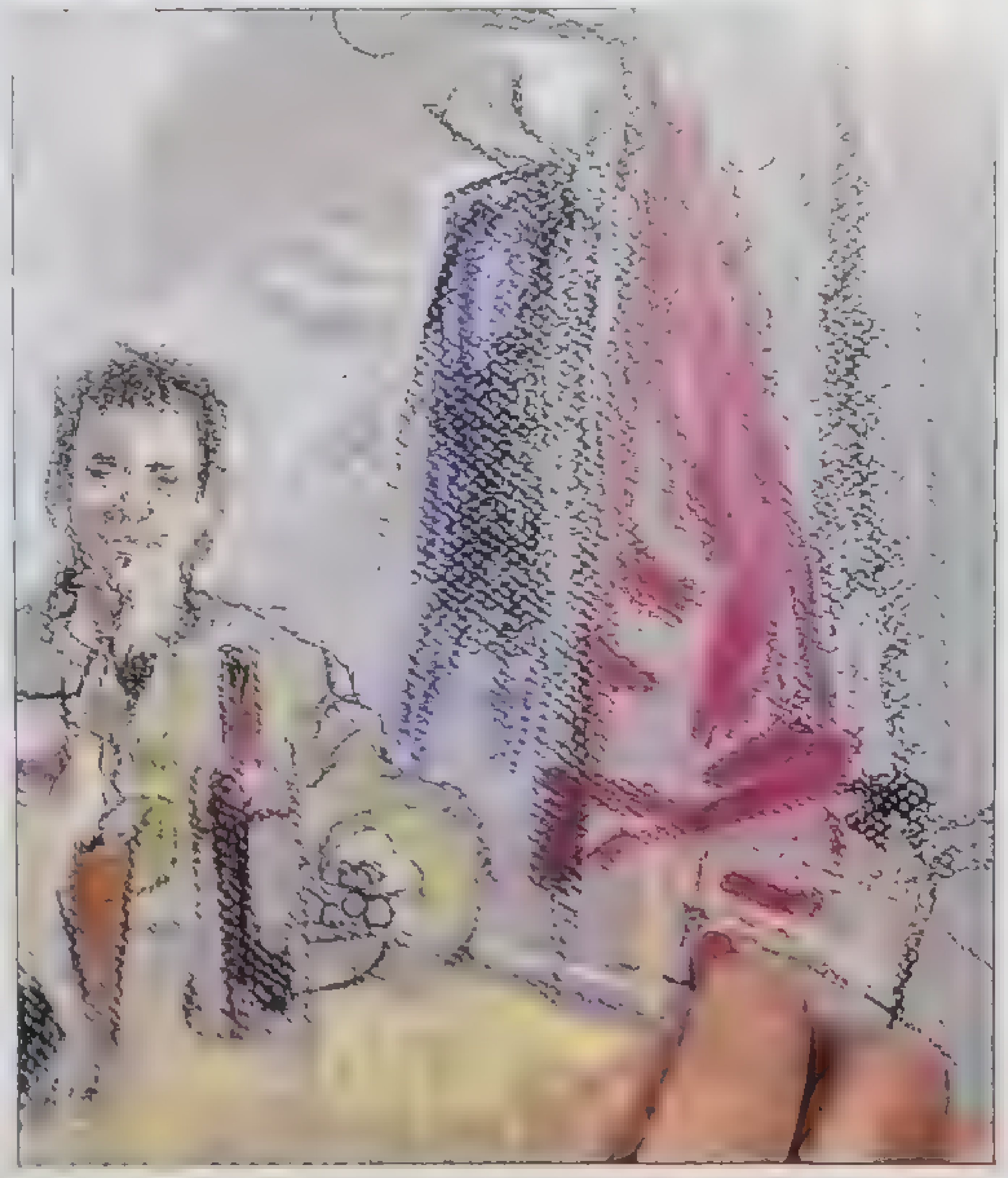

13 ▶ **Jocurile de lumini şi umbre**
Adaugă nuanţa carnaţiei pe umerii îmbrăcaţi în lumină ai personajului din stânga. Foloseşte un pastel de nuanţă sepia pentru a adăuga o tonalitate caldă, dar întunecată pe marginea mesei; umbra va spori senzaţia de profunzime în această zonă a desenului.

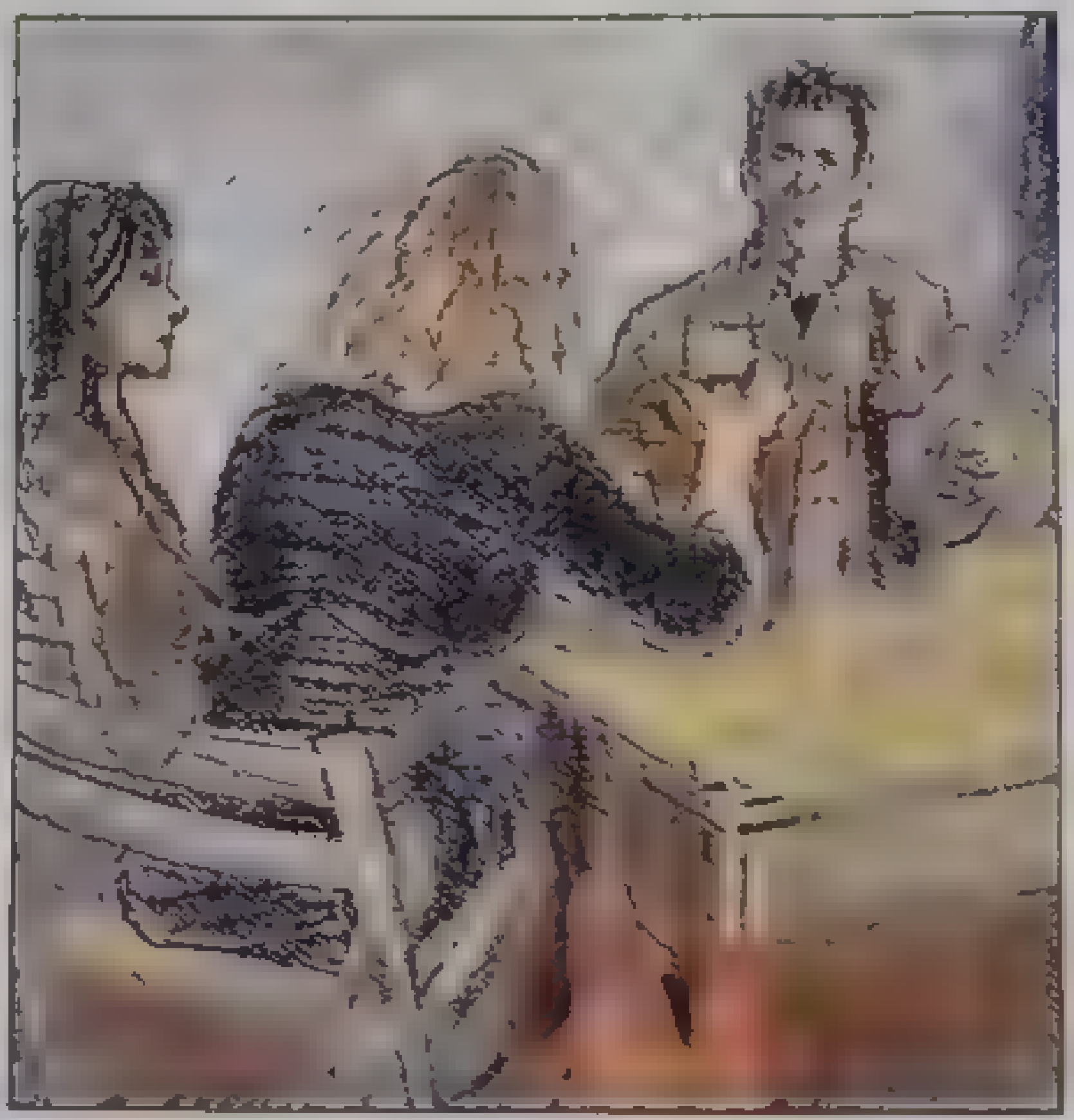

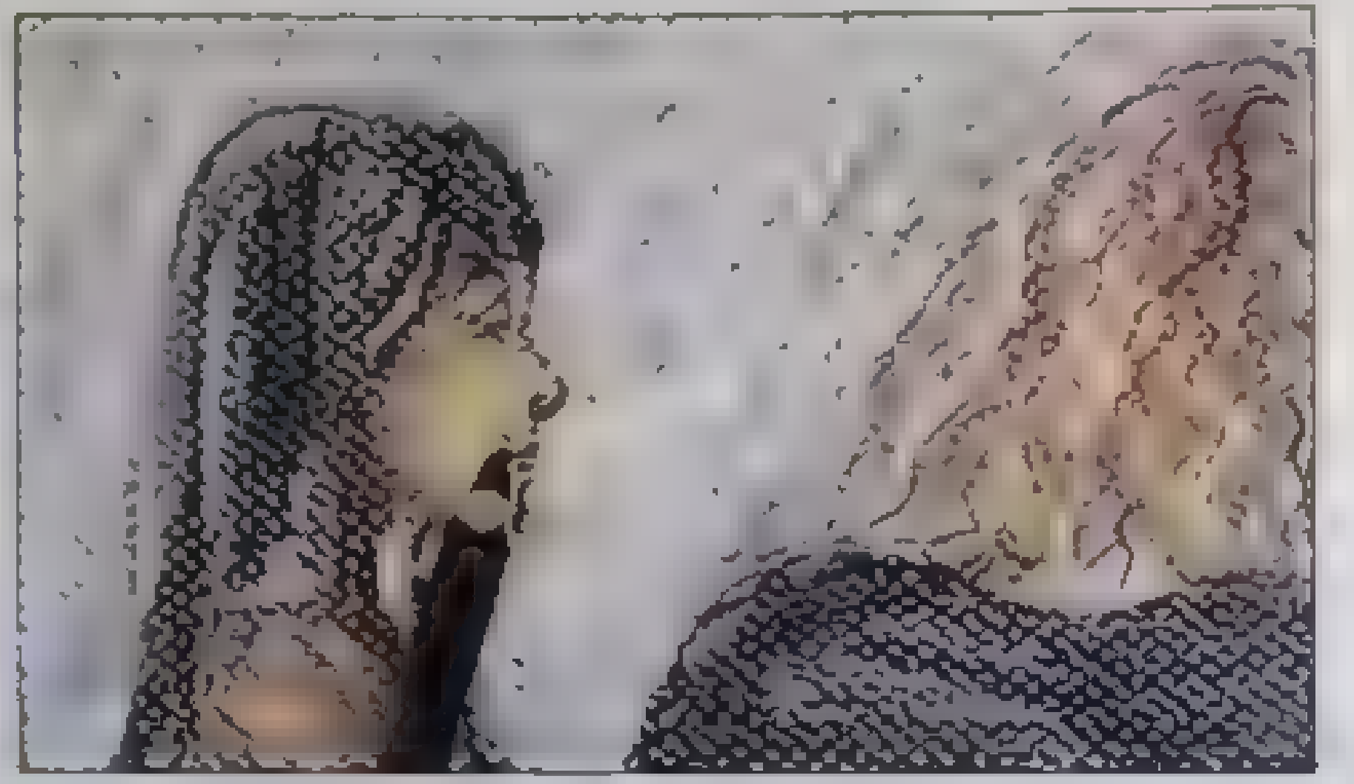

14 ▲ **Adaugă ultimele detalii**
Folosind creionul pastel negru, adaugă câteva detalii care să accentueze profilul fetei din partea stângă. Evită totuşi tentaţia de a supraîncărca lucrarea: rişti să o faci să-şi piardă caracterul imediat şi spontan.

O LUCRARE COMPLETĂ

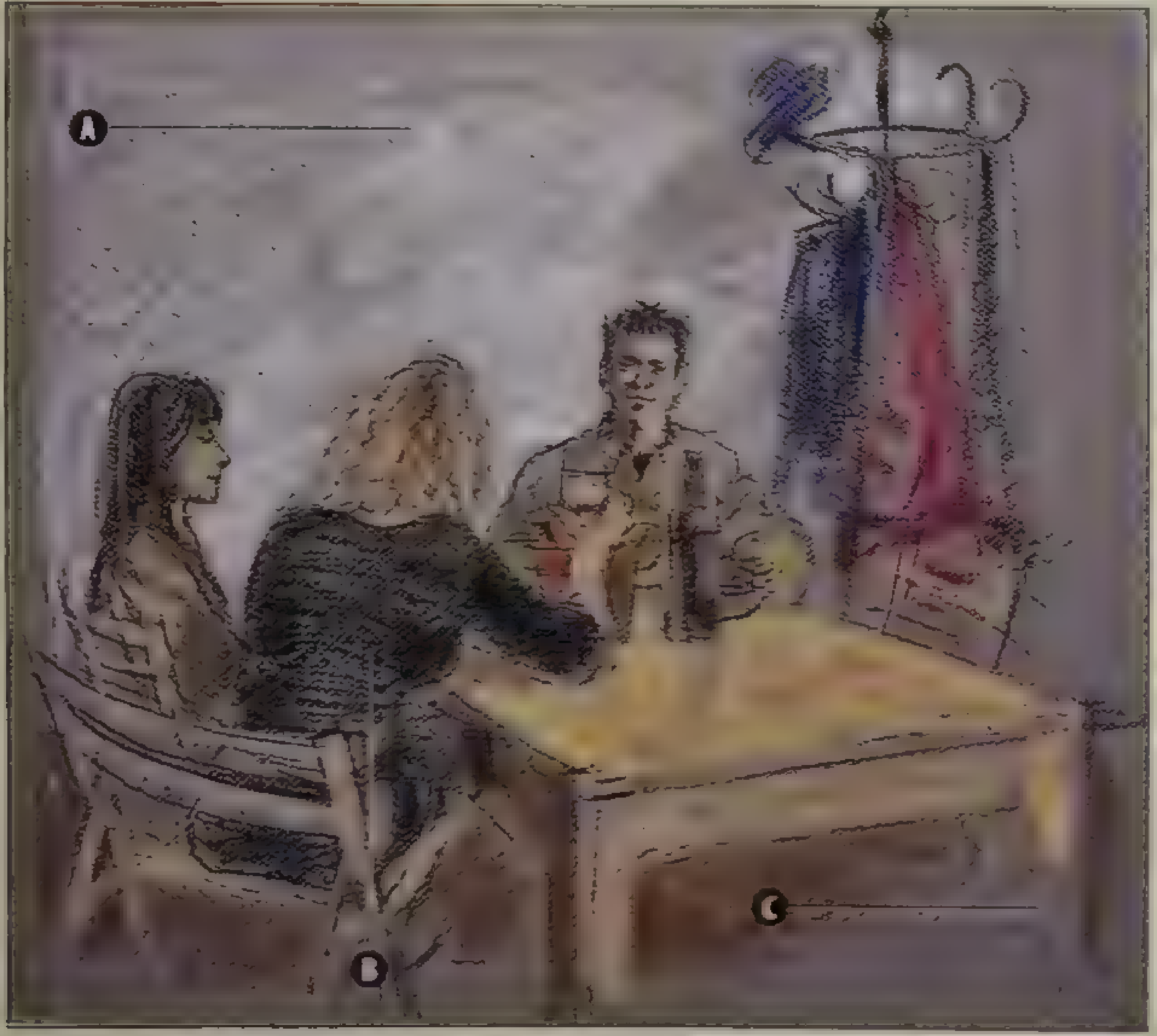

A Spaţiu în negativ
Nu te lăsa intimidat de zonele mari şi goale: acestea nu sugerează întotdeauna o lucrare incompletă. În cazul de faţă, peretele mare şi alb a devenit un element fundamental.

B Textura hârtiei
Suprafaţa semiaspră a hârtiei pentru pastel reţine bine pigmentul. În plus, întrerupe zonele colorate, creând fragmente de tonuri luminoase care intensifică toate nuanţele.

C Hârtie colorată
Artistul a folosit o hârtie de culoare gri-mediu ca tonalitate de bază, utilă pentru armonizarea diverselor elemente ale imaginii şi pentru a da unitate desenului finalizat.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Îmbunătăţeşte-ţi tehnica împăstării pictând floarea soarelui.

- Dezvoltă-ţi percepţia asupra luminii şi a umbrei în ulei
- Aplică straturi păstoase de ulei pentru un efect semnificativ de materialitate
- Exersează pictura în tuşe individuale, realizate cu pensula şi spatula

Vechea pană de gâscă

Află cum poţi transforma o pană de gâscă într-o peniţă, cum se folosea pe vremuri, şi păşeşte pe urmele unor generaţii de artişti şi caligrafi. Ai nevoie doar de o ascuţitoare şi de puţină practică.

Primele instrumente de scris au fost făcute din pene de păsări domestice, printre altele şi datorită faptului că erau mai uşor de obţinut. Cererea de pene de gâscă, în plus, era foarte mică, deoarece puţini oameni ştiau să citească şi să scrie. Când populaţia a crescut şi scrisul a devenit mai răspândit, a crescut şi volumul de cereri.

Înapoi la tradiţii

De-a lungul timpului, penele de gâscă au fost înlocuite mai întâi cu peniţele din oţel, apoi cu pixurile şi markerele, respectiv toate instrumentele care puteau fi produse în serie, în cantităţi mari şi cu economii considerabile. La începutul secolului XX, studiul caligrafiei sau al scrisului decorativ a fost reînviat în Anglia de mişcarea **Arts and Crafts** (Artă şi meşteşuguri), în speţă de **Edward Johnston** (1872–1944), care a studiat în profunzime manuscrisele păstrate la British Museum. Cartea sa *Writing, Illuminating and Lettering (Scris, miniaturi şi caractere)*, publicată în 1906, este considerată chiar şi azi una dintre cele mai importante cărţi pe această temă. Odată cu redescoperirea caligrafiei, pasionaţii care au dorit să recreeze manuscrise folosind vechile metode de scriere au redescoperit şi arta tăierii penelor de gâscă.

[illegible]

[illegible] sunt cele mai comune. Sunt rezistente în timp, uşor de mânuit şi suficient de lungi pentru a fi tăiate de mai multe ori. Penele de curcan sunt mai robuste, însă destul de scurte, în timp ce penele de raţă sunt lungi şi subţiri, dar se pot ascuţi foarte bine. Penele de lebădă sunt foarte lungi şi, de asemenea, pot fi ajustate mai frecvent decât cele de gâscă, însă acestea sunt destul de greu de găsit. Penele de corb sunt chiar şi mai ra[illegible] prezent, însă din acestea poţi obţine [illegible] turi foarte subţiri, chiar dacă sunt [illegible]

Desenul cu pene de gâscă

Penele de gâscă sunt adesea fol[illegible] desen şi pot reda cu e[illegible] subtile ale tonalităţii [illegible] ele poţi tăia vârf[illegible] poţi obţine ast[illegible] vârfurile mai fi[illegible] rea unei game [illegible] în redarea celo[illegible] dintr-o imagine [illegible] terul liniei depind[illegible] niţei şi de presiun[illegible] în timpul desenului

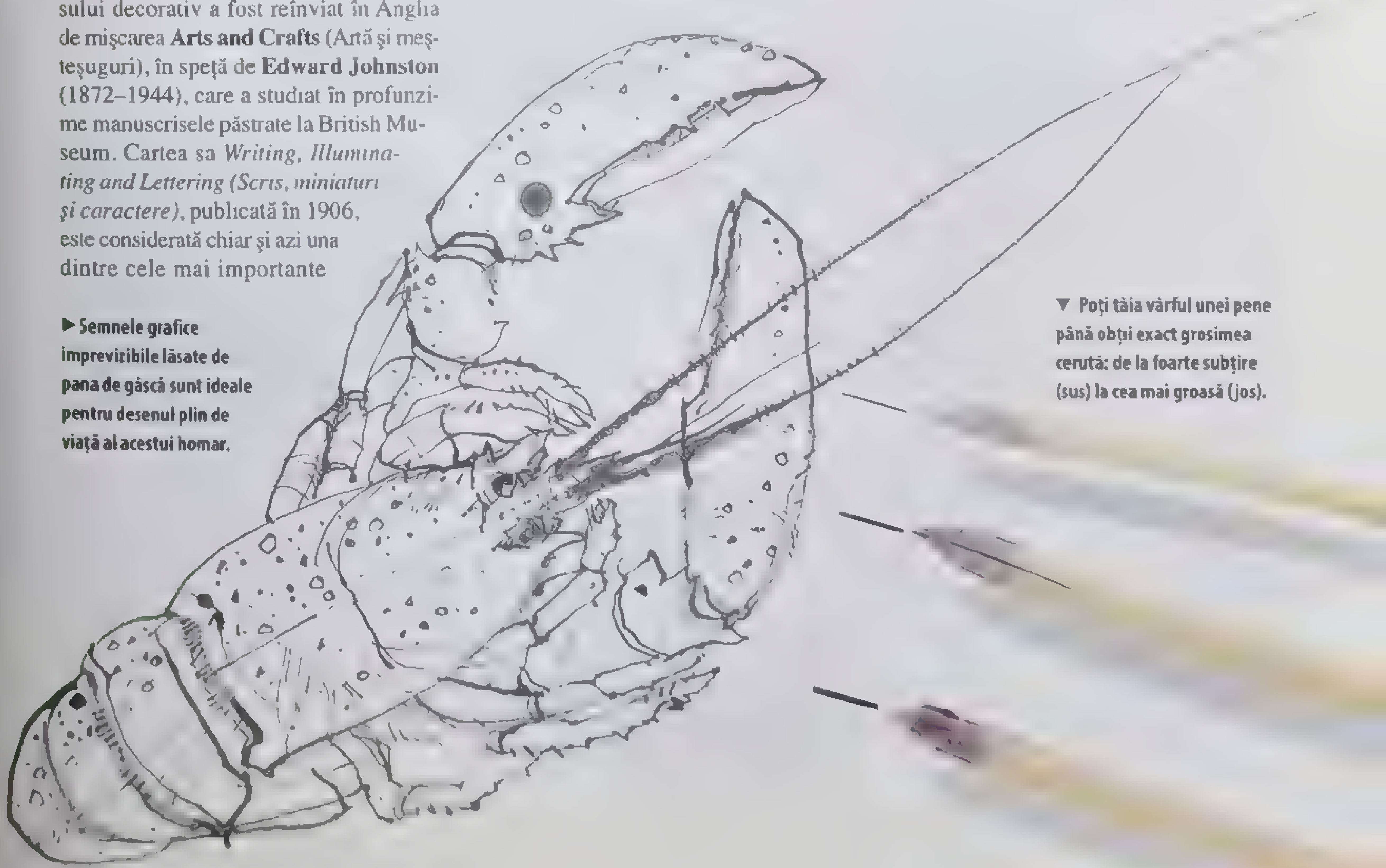

▶ **Semnele grafice imprevizibile lăsate de pana de gâscă sunt ideale pentru desenul plin de viaţă al acestui homar.**

▼ **Poţi tăia vârful unei pene până obţii exact grosimea cerută: de la foarte subţire (sus) la cea mai groasă (jos).**

În desen, penele pot fi imprevizibile şi pot, de asemenea, păta hârtia, însă acest lucru nu ar trebui să fie o problemă. Penele întâmplătoare pot spori interesul pentru desen şi, dacă foloseşti hârtie groasă şi aspră, poţi îmbunătăţi şi mai mult efectul. Timp de secole, pana a fost un instrument fundamental pentru desen; artişti precum Rembrandt (1606–1669) o foloseau cu mare rafinament. Ai posibilitatea să urmezi exemplul marilor maeştri utilizând în desenele tale tradiţionala cerneală de culoare sepia.

Curbura potrivită

Cele cinci pene mari din aripa unei păsări sunt cele mai bune pentru scris. Când alegi pana, aminteşte-ţi că ar trebui să aibă un calamus (cotor) arcuit confortabil deasupra încheieturii mâinii; reţine că stângacii ar trebui să folosească o pană obţinută din aripa dreaptă şi invers. În cazul în care pana este aleasă în mod corect, ar trebui să poţi să o mânuieşti cu naturaleţe. Pentru început, păstrează la îndemână mai multe pene diferite: s-ar putea să ai nevoie de câteva încercări pentru a-ţi perfecţiona tehnica şi pentru a obţine cel mai bun rezultat.

CUM SE PREGĂTEŞTE PANA

Penele pregătite pentru tăiere se găsesc în magazinele cu materiale pentru pictură. Cu toate acestea, merită să-ţi pregăteşti singur o peniţă, poate fi mult mai interesant. Smulge fulgii de pe calamus (a se vedea mai jos), taie vârful penei şi ţine-l în apă pentru o jumătate de zi. Apoi, ca să se usuce, umple calamusul cu nisip fin şi cald pentru ceva timp. Elimină nisipul: în acest moment, pana poate fi tăiată.

MATERIALE

- O bucată de linoleum sau o bucată de carton gros
- Un cutter
- O pană curbă

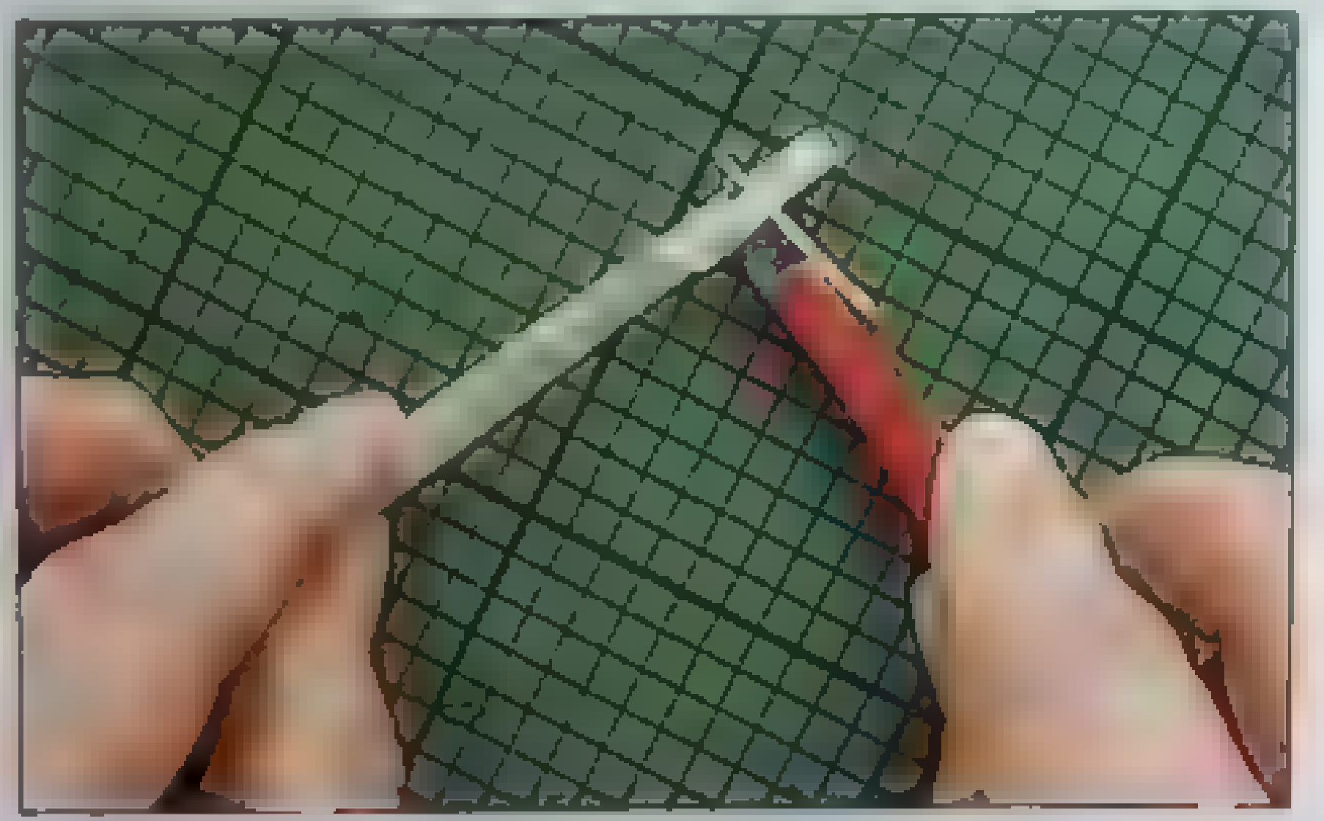

1 ▶ Ascute vârful
Ţine pana deasupra bucăţii de linoleum în poziţie orizontală, păstrând curbura orientată în sus. Realizează o tăietură oblică, la o distanţă de aproximativ 2,5 cm de extremitate. Pe măsură ce te apropii de vârf, îndreaptă unghiul tăieturii.

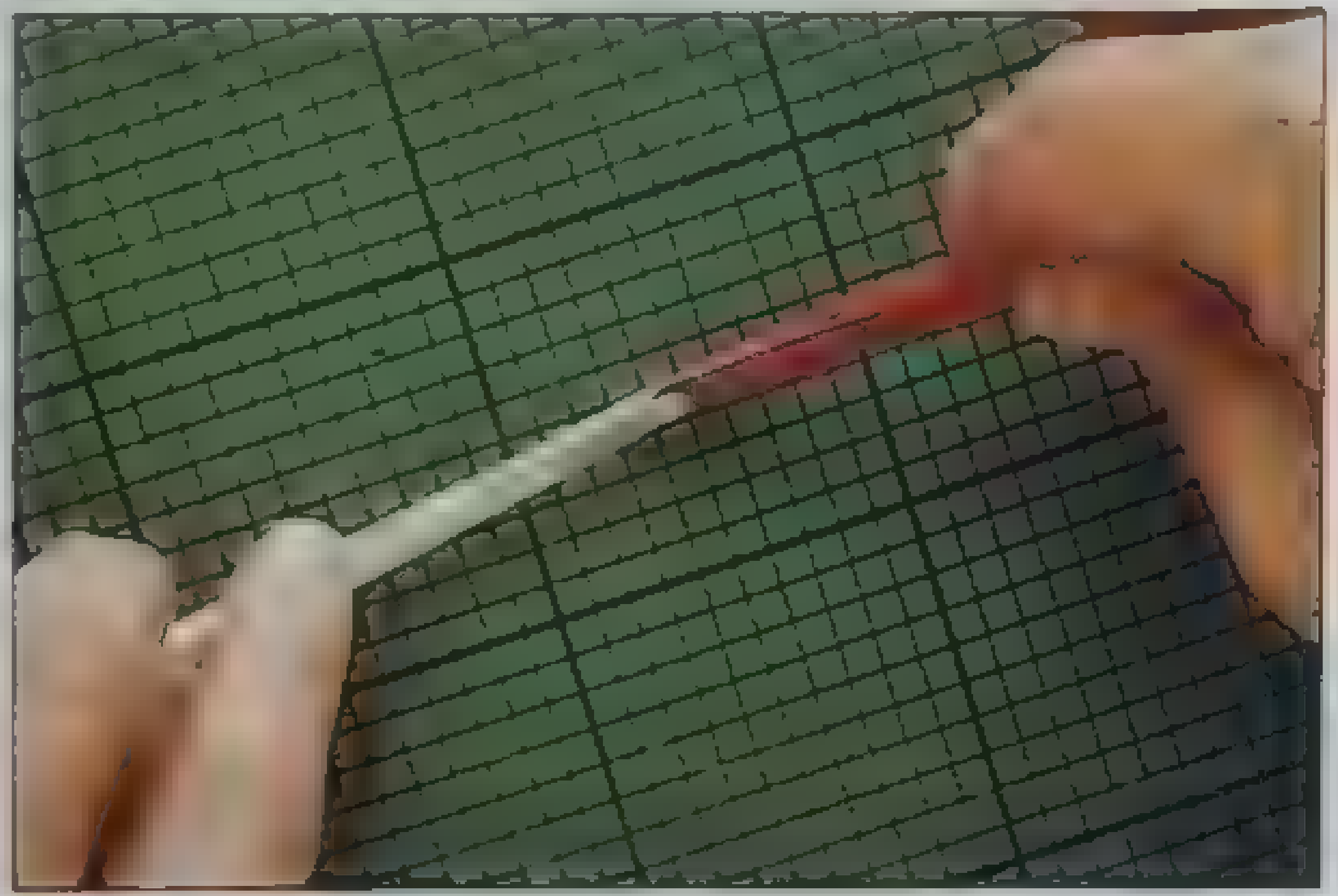

2 ◀ Despică vârful
Pentru a facilita scurgerea cernelii, trebuie să faci o incizie în pană. Menţinând-o tot în poziţie orizontală deasupra bucăţii de linoleum, fă o tăietură dreaptă de aproximativ 0,5 cm în centru.

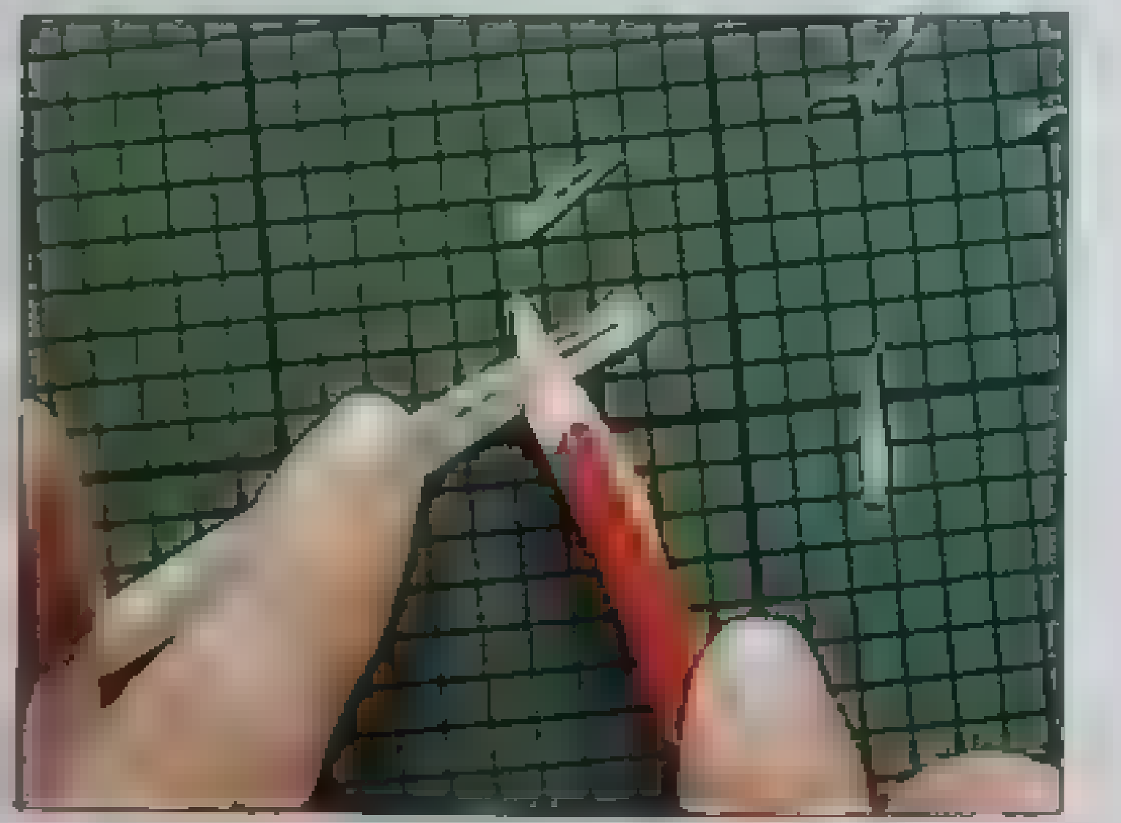

3 ▶ Taie părţile laterale ale vârfului
Roteşte pana, astfel încât tăietura să fie în contact cu bucata de linoleum. Taie în diagonală pe ambele laturi ale vârfului pentru a crea „umerii" acestuia şi pentru a subţia vârful faţă de corpul principal.

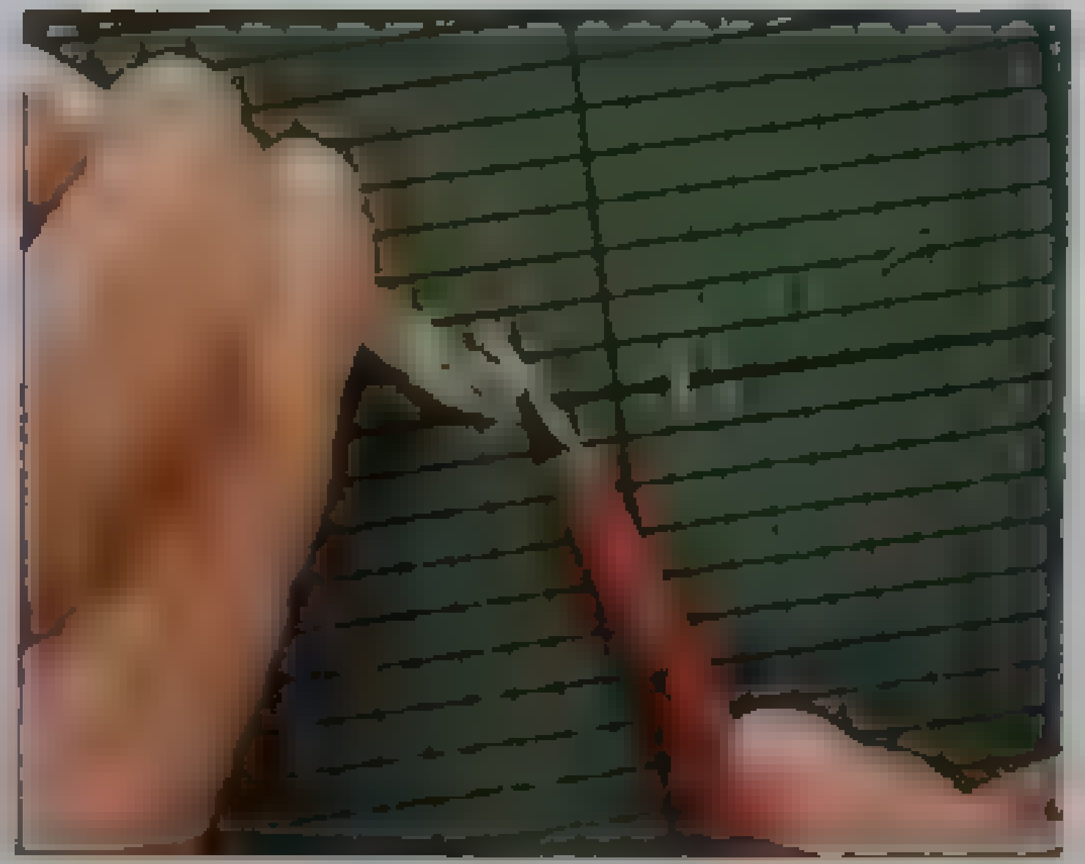

4 ◀ Ajustează vârful
Ascute vârful tăind felii mici din calamus până la obţinerea grosimii dorite. Ca o ajustare finală, este mai bine să alternezi tăieturile de pe cele două laturi. Suflă uşor deasupra vârfului pentru a elimina orice rămăşiţe: în acest moment, pana de gâscă este gata pentru a fi utilizată.

Cum să elimini fulgii de pe pană

Când vezi într-un film actori care scriu cu o pană de gâscă, aceasta pare intactă, ca şi cum de-abia a fost desprinsă de pe aripă. De fapt, în practică fulgii prezenţi pe calamus au tendinţa să fie un obstacol şi sunt eliminaţi. Uneori fulgii de pe marginea mai îngustă, mai ales dacă vorbim de prima dintre cele mai bune cinci pene din aripă, sunt lăsaţi la locul lor. Tradiţia spune că penele de lebădă ar trebui să fie lăsate intacte. Pentru a elimina fulgii penelor, prinde ferm câţiva între degetul mare şi arătător şi trage.

Arta caligrafiei

Cu puţine cunoştinţe de caligrafie, poţi personaliza o felicitare foarte uşor.

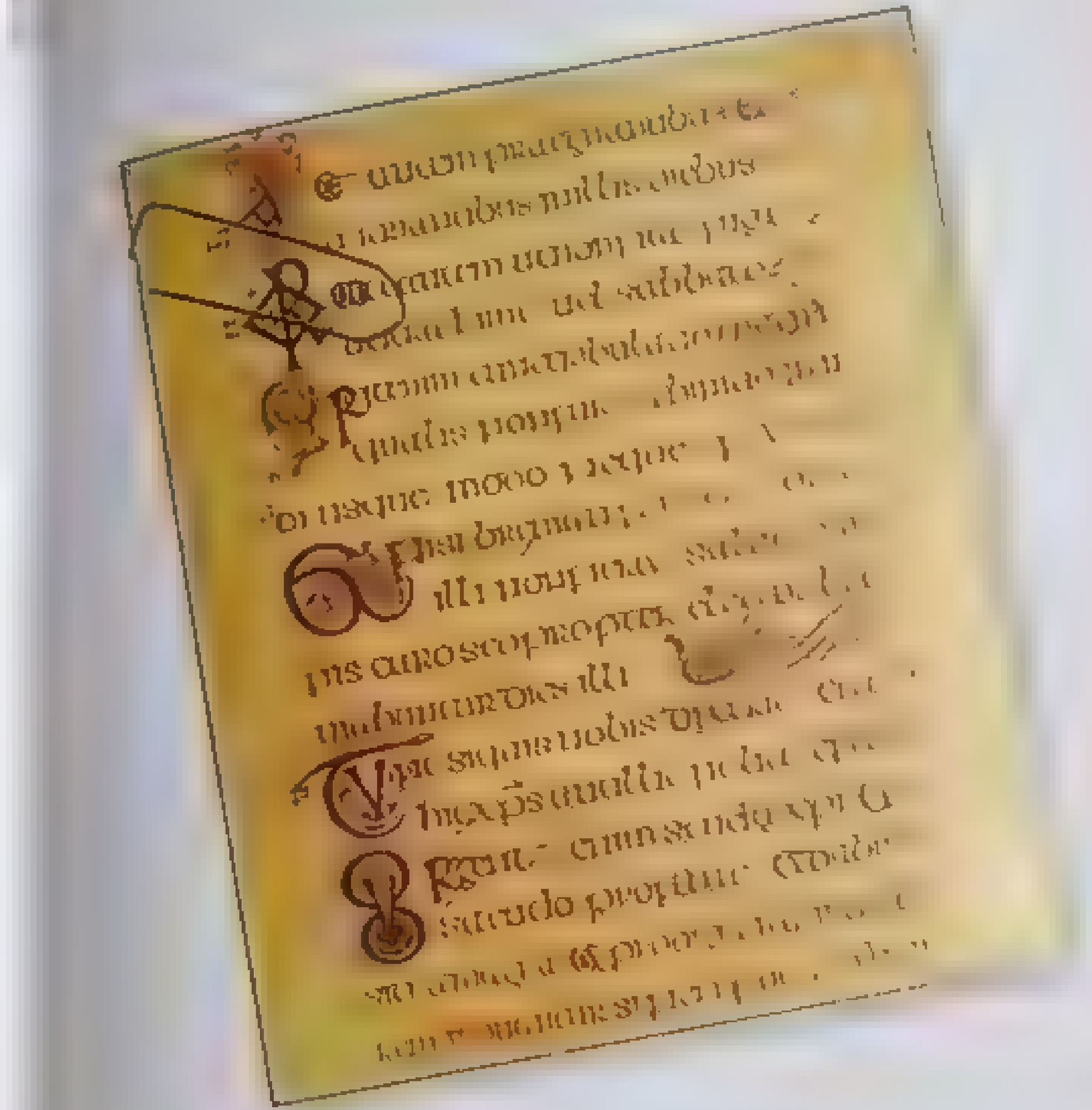

dievale decorate într-o manieră desăvârşit
pagina din secolul al IX-lea (în stânga), a determinat renaşterea artei anti
poţi redescoperi şi tu prin intermediul acestei lucrări simple (de mai sus).

Caligrafia, arta de a scrie de mână, nu este dificil de învăţat, dacă ai instrumentele potrivite şi eşti dispus să exersezi puţin. Deşi antetele, pliantele, cărţile poştale şi scrisorile ne sunt acum la îndemână graţie computerului de acasă, nu există nicio îndoială că inscripţiile caligrafice au o eleganţă şi un caracter pe care nicio maşină nu le poate egala.

Cele trei tipuri de caractere dintre cele mai folosite în caligrafie – gotic, roman şi italic – au evoluat între secolele al XII-lea şi al XV-lea. Aceste caractere sunt încă folosite de către caligrafii din zilele noastre, chiar dacă s-au mai dezvoltat şi multe alte tipuri de fonturi decorative. Un bun punct de plecare pentru debutanţi este caracterul caligrafic care imită stilul unor manuscrise din secolul al X-lea.

Pene pentru caligrafie

Pentru mulţi, cuvântul caligrafie evocă imaginile manuscriselor medievale, bogate în miniaturi, cum ar fi cel de mai sus, scris cu mare acurateţe cu o pană de gâscă în jurul anului 800. Dacă îţi place ideea de a scrie cu un instrument original, poţi afla cum să-l fabrici la pagina 20. Pentru începători însă, ar fi mai uşor dacă ar începe cu instrumente gata pregătite. Dacă eşti stângaci, va trebui să foloseşti pene cu vârful tăiat oblic.

Formarea literelor

Forma literelor este foarte importantă în caligrafie: fiecare literă este realizată tuşă după tuşă, folosind vârful penei ţinute cu o anumită înclinaţie pentru a produce linii conice. Ordinea şi direcţia tuşelor de pană în realizarea alfabetului folosit în acest exerciţiu sunt descrise cu numere şi săgeţi (vezi pagina 23). Exersează scrisul literelor până când dobândeşti o anumită încredere. Când pregăteşti felicitarea, este bine să schiţezi literele numelui pe hârtie milimetrică, astfel încât să le poţi controla mărimea şi poziţia.

- O foaie A4 de carton alb
- O bucată de linoleum sau carton gros
- O riglă din metal
- Un cutter
- Hârtie milimetrică
- Creioane: dur, moale
- O gumă de şters
- Bucăţi de hârtie
- Marker sau rotring foarte fin (cu vârful 01), rezistent la apă
- Un toc şi o peniţă pentru caligrafie cu vârf mediu şi cerneală
- 3 creioane acuarelabile: roşu, albastru, verde
- O foaie A4 de hârtie albă netedă
- Lipici

1 ▼ Pregătește felicitarea
Așază o foaie A4 de carton în poziție orizontală pe o bucată de linoleum. Dacă nu ai linoleum, folosește o bucată de carton gros. Taie cartonul în două folosind o riglă și un cutter, apoi pliază pe jumătate una din părți.

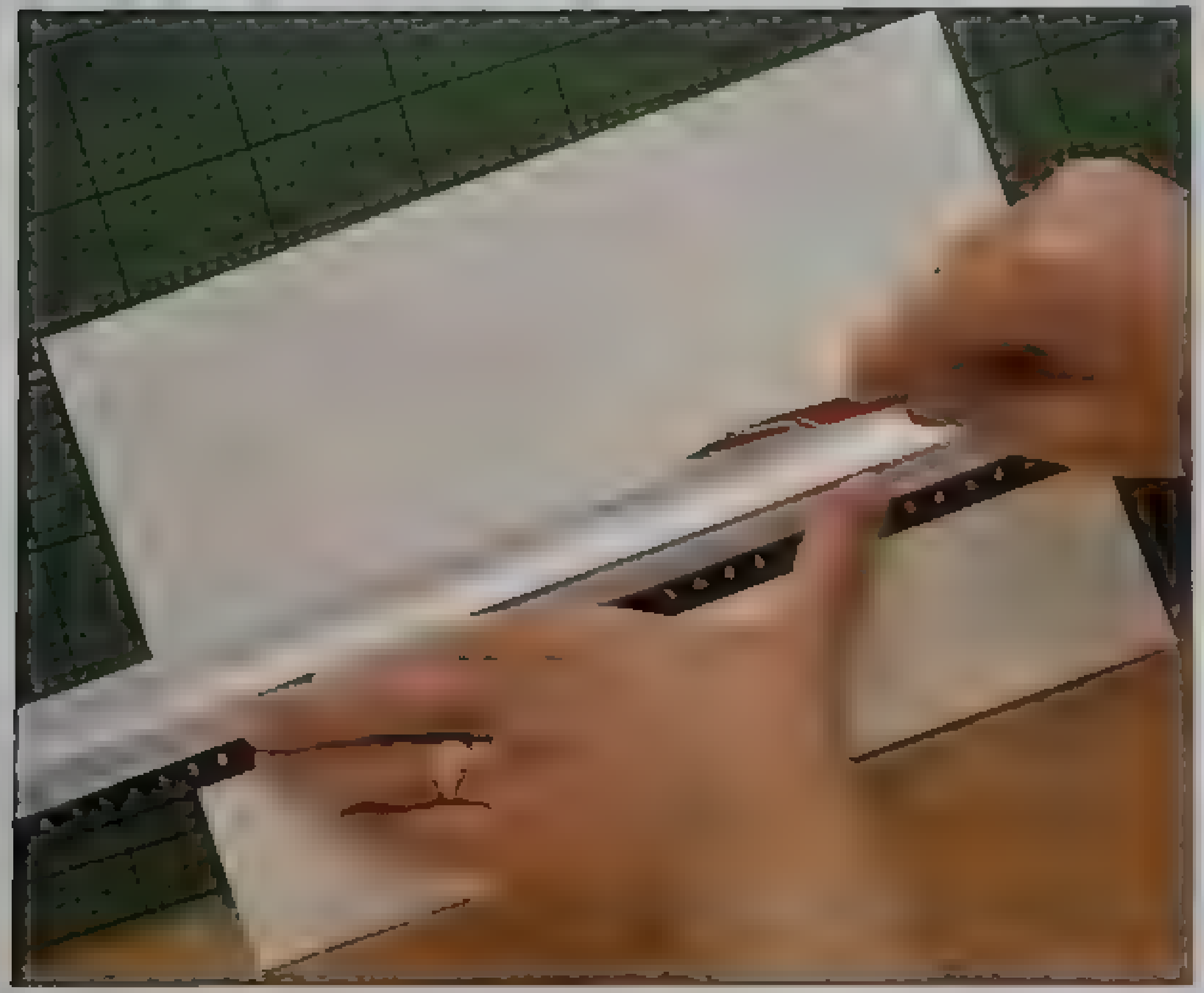

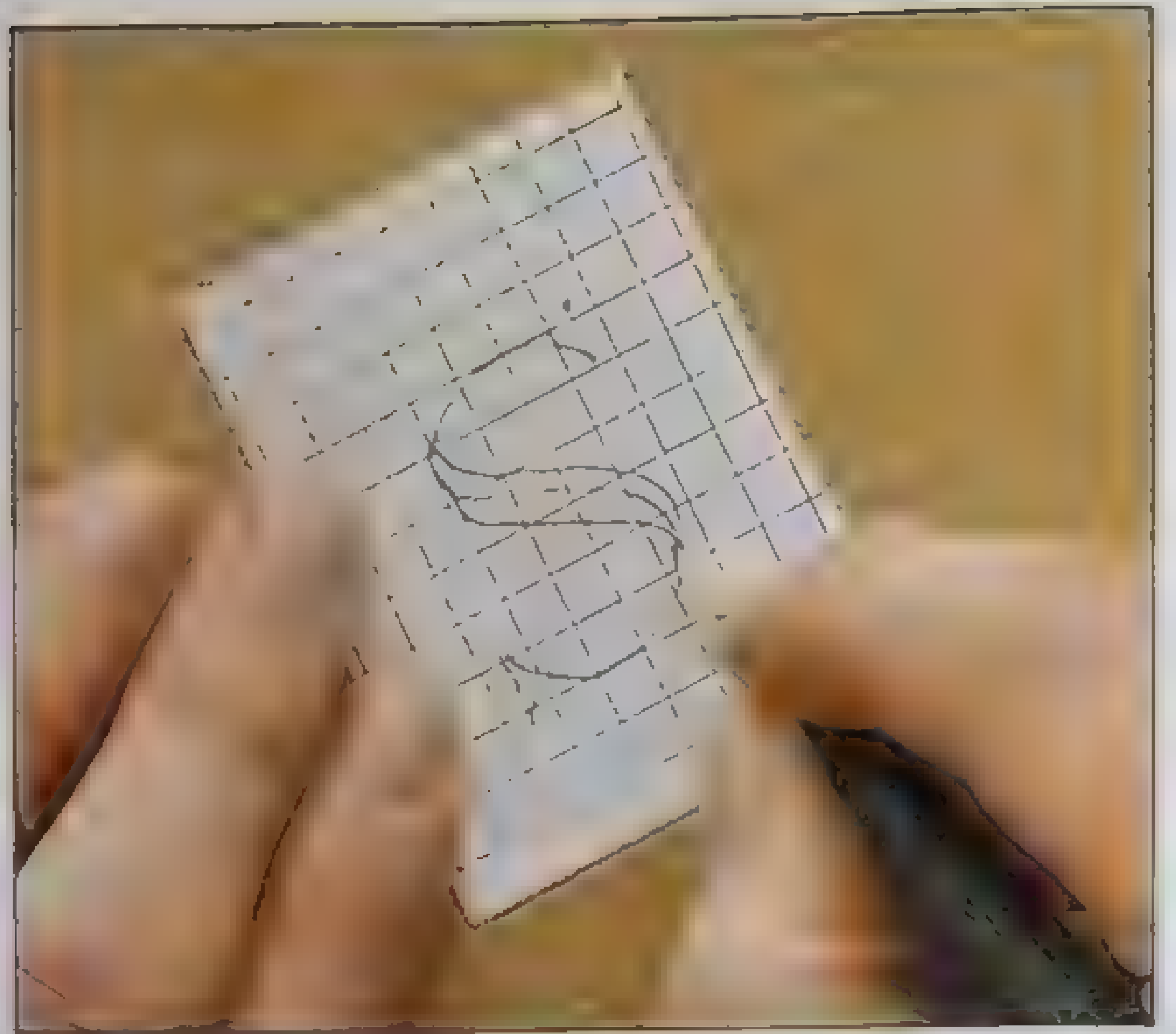

2 ▲ Desenează prima literă
Ia o bucățică de hârtie milimetrică și desenează prima literă, folosind un creion dur, foarte ascuțit. Folosește caroiajul pentru a controla proporțiile și simetria literelor: dacă vrei, poți să iei ca punct de referință modelul de la pagina 23.

3 ▼ Pregătește partea din spatele literei
Pentru a imita efectul indigoului, răsucește foaia și acoperă spatele hârtiei milimetrice cu un strat de grafit, folosind un creion moale, ținut pe lateral.

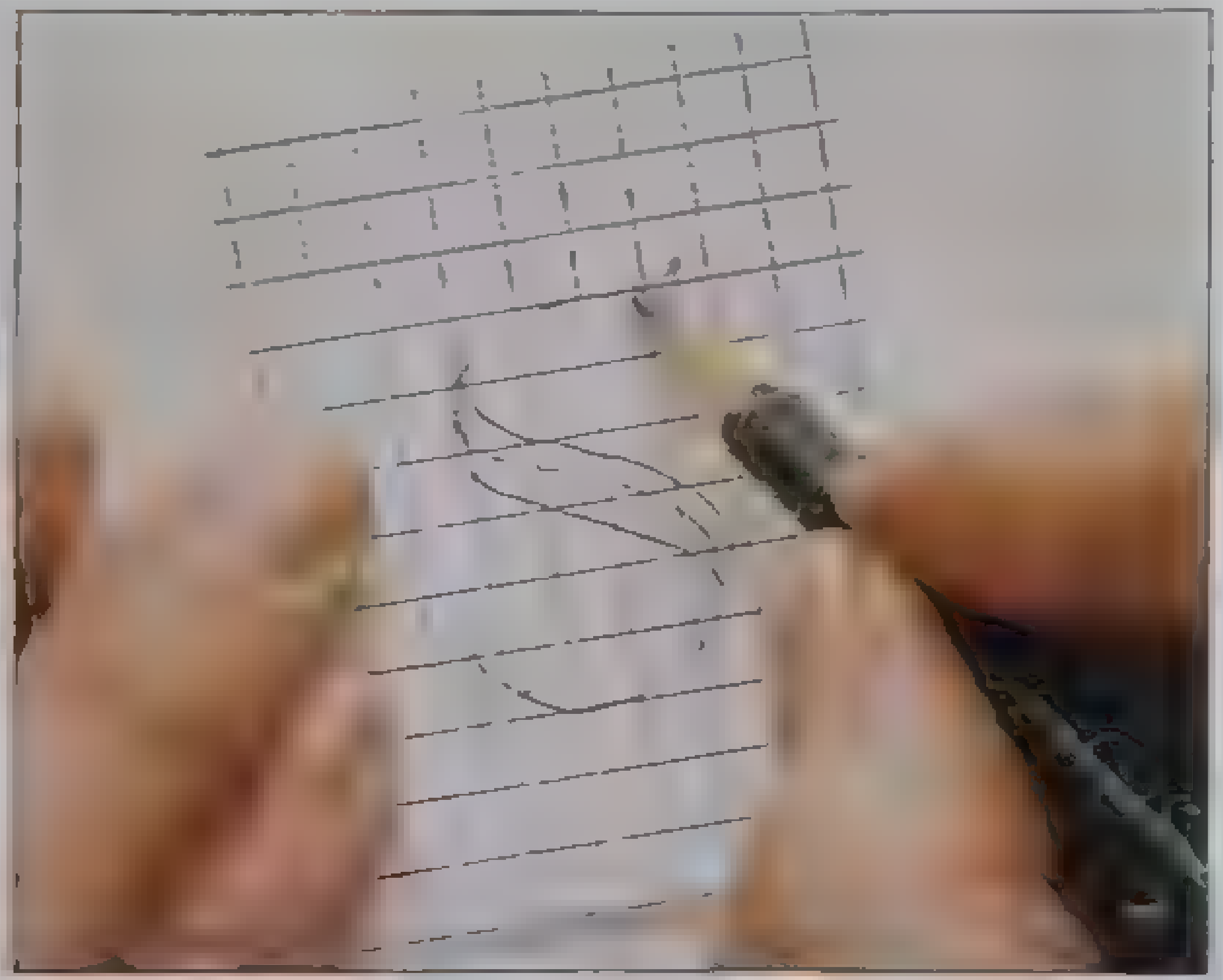

4 ◀ Transferă litera
Întoarce foaia de hârtie și plasează-o pe partea stângă a cartonului, alături de partea îndoită, la o distanță egală între latura superioară și cea inferioară. Folosind creionul dur, trasează liniile literei pentru a o copia pe cartonul de dedesubt.

SFATURI
Trusa de caligrafie

Procurarea unei truse de caligrafie este o soluție optimă pentru începători. Aceasta include, de obicei, un toc cu penițe pentru caligrafie cu vârfuri diferite, cartușe de cerneală colorată, o foaie de instrucțiuni și exemple de stiluri de scriere diferite pentru a exersa.

5 ▶ Aplică markerul
Folosind markerul 01, retrasează conturul în creion al literei. Este important ca markerul să fie rezistent la apă deoarece vei folosi în continuare creioanele acuarelabile pentru a colora litera, iar cerneala nu trebuie să se întindă.

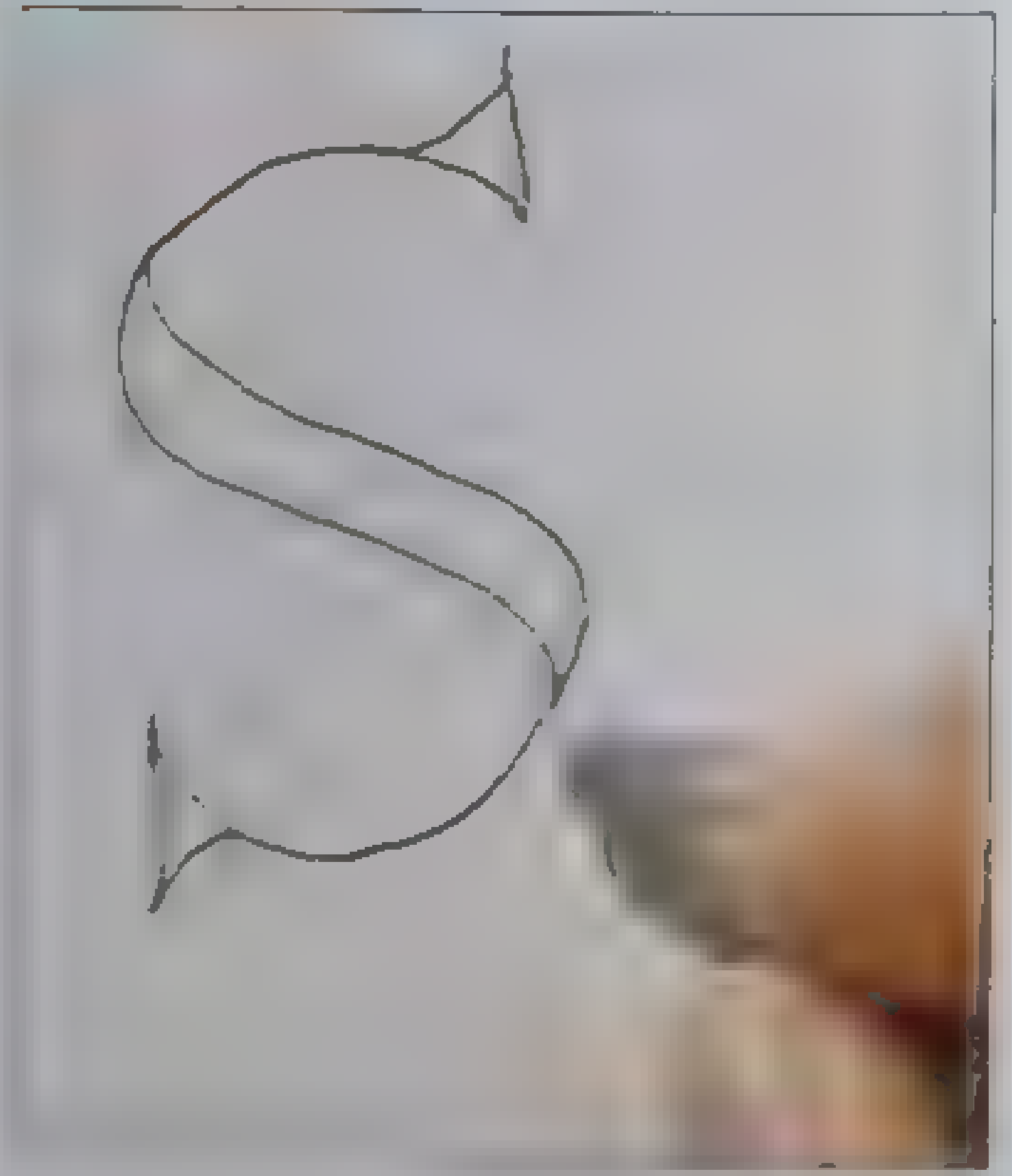

SĂ ÎNVĂȚĂM LITERELE

Alfabetele artistice, cum ar fi cel din dreapta, sunt utilizate de către caligrafi ca model pentru a exersa desenul literelor. Înainte de a începe să scrii, familiarizează-te cu pana trasând diferite semne pe bucăți de hârtie și încearcă să afli cum poți obține linii groase și linii subțiri. Apoi, treci la desenul literelor urmărind ordinea indicată de săgețile numerotate. Ca bază pentru lucrare, desenează pe foaie patru linii orizontale paralele, lăsând un spațiu de 1 cm între cele două linii centrale, apoi plasează liniile de sus și de jos la o distanță de 0,5 cm față de liniile centrale. Desenează corpul literei între cele două linii centrale și trasează axele verticale până atingi liniile de la extremități

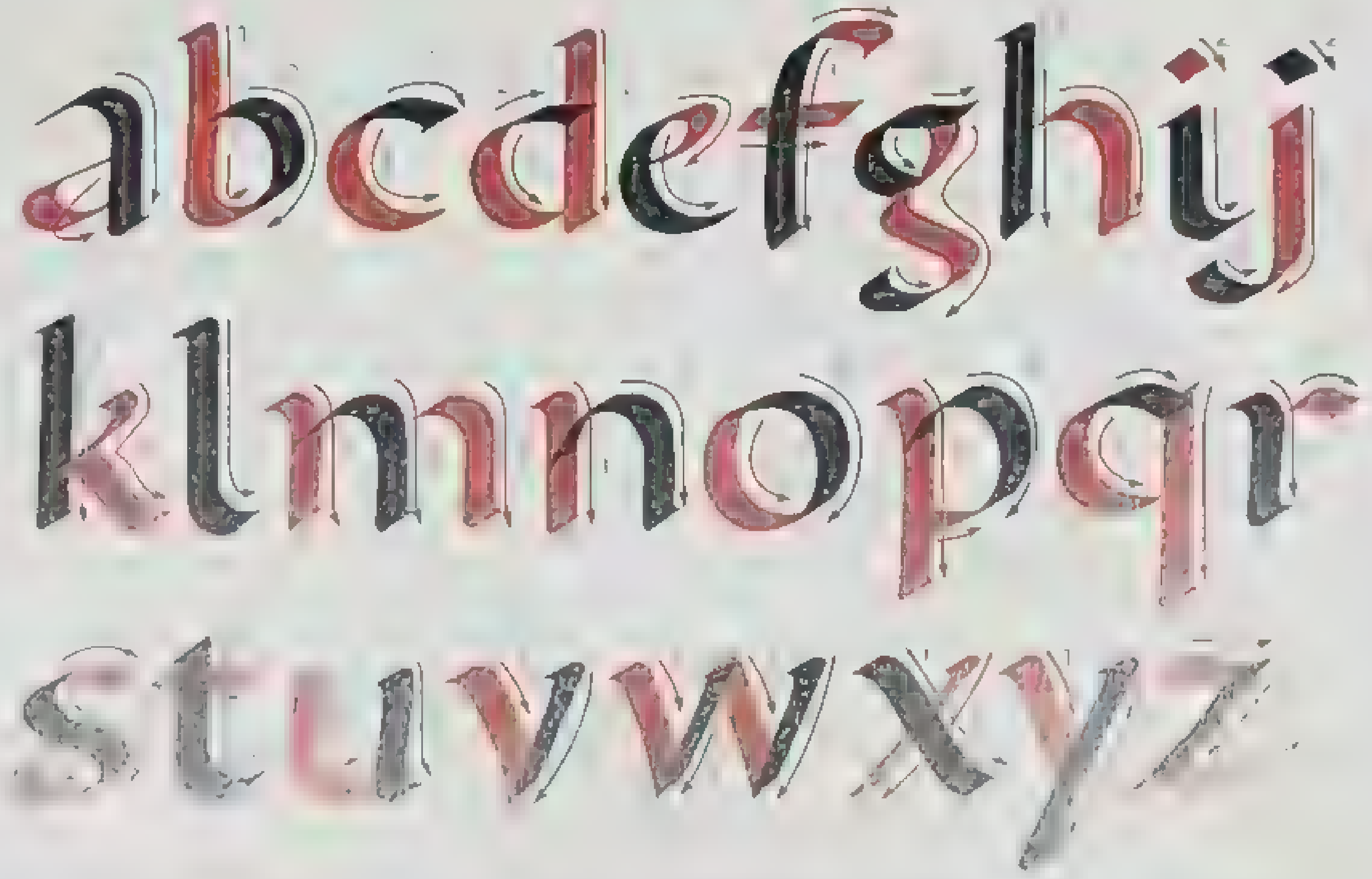

6 ▼ Adaugă liniile directoare
Desenează două linii subțiri ca punct de refer restul numelui. Ai grijă ca distanța să fie relativ n două linii, iar acestea să se situeze ușor sub cent

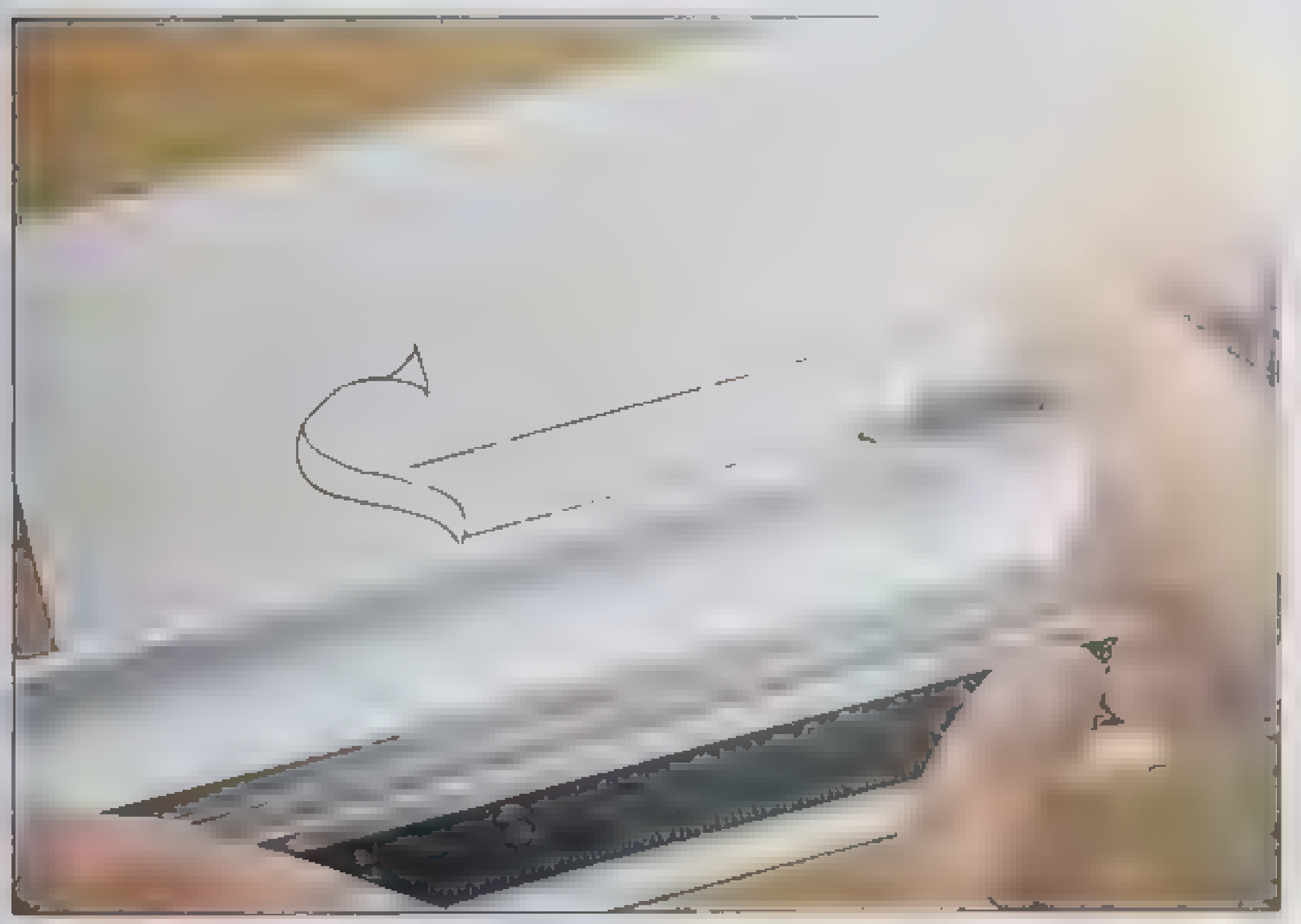

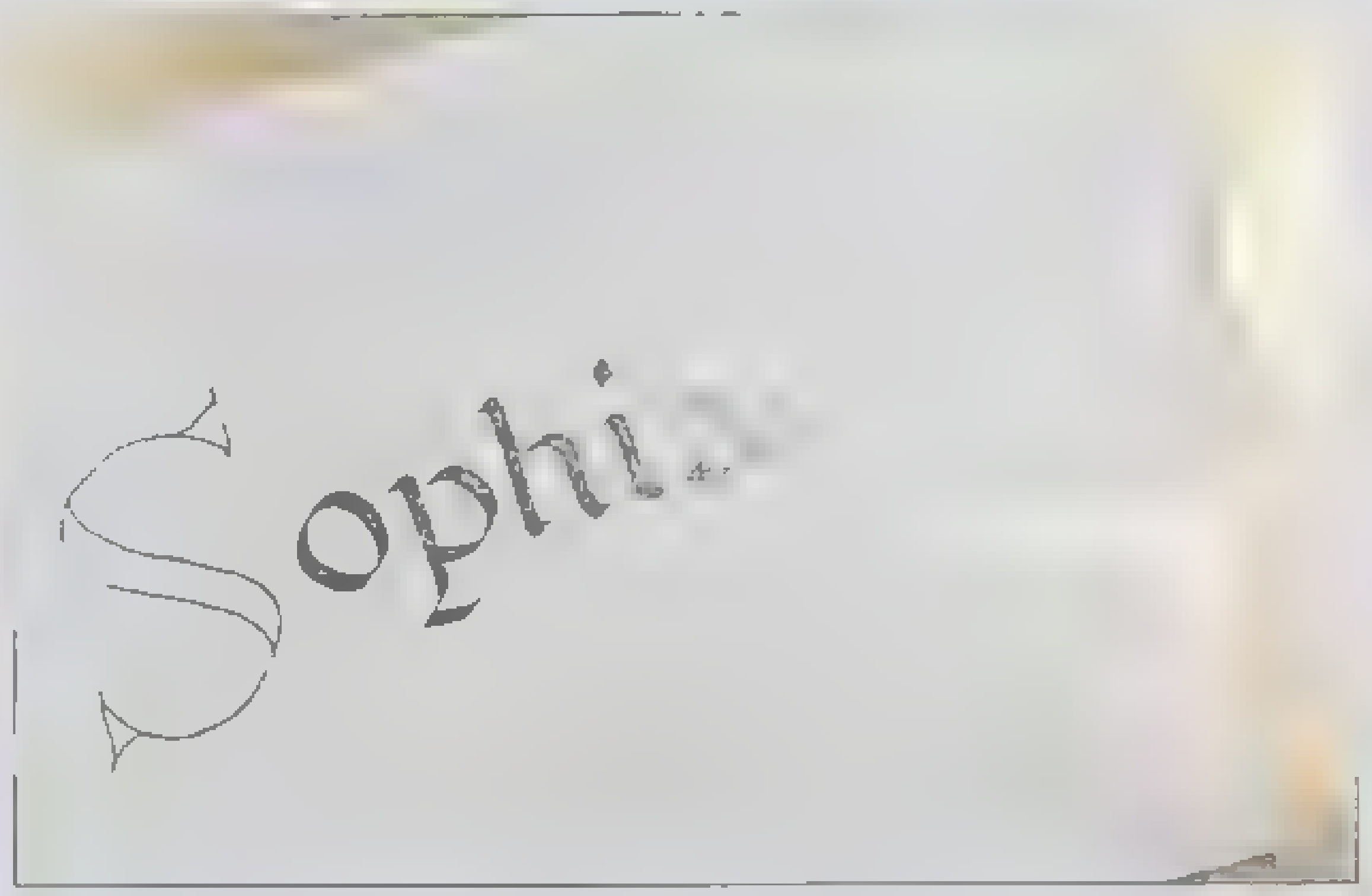

7 ▲ Scrie restul numelui
Folosind tocul și o peniță cu vârf mediu, desenează celelalte litere ale numelui, după modelul alfabetului (vezi mai sus) sau al unui alt alfabet la alegerea ta. După ce ai terminat, șterge liniile de creion cu radiera.

8 ▶ Decorează numele
Desenează o crenguță răsucită cu frunze în jurul primei litere și una la sfârșitul numelui, urmărind, dacă vrei, exemplul din figura de referință. De asemenea, îl poți decora la fel de frumos dacă îl scrii mai întâi în creion, iar apoi revii pe deasupra cu un toc și o peniță cu vârf subțire.

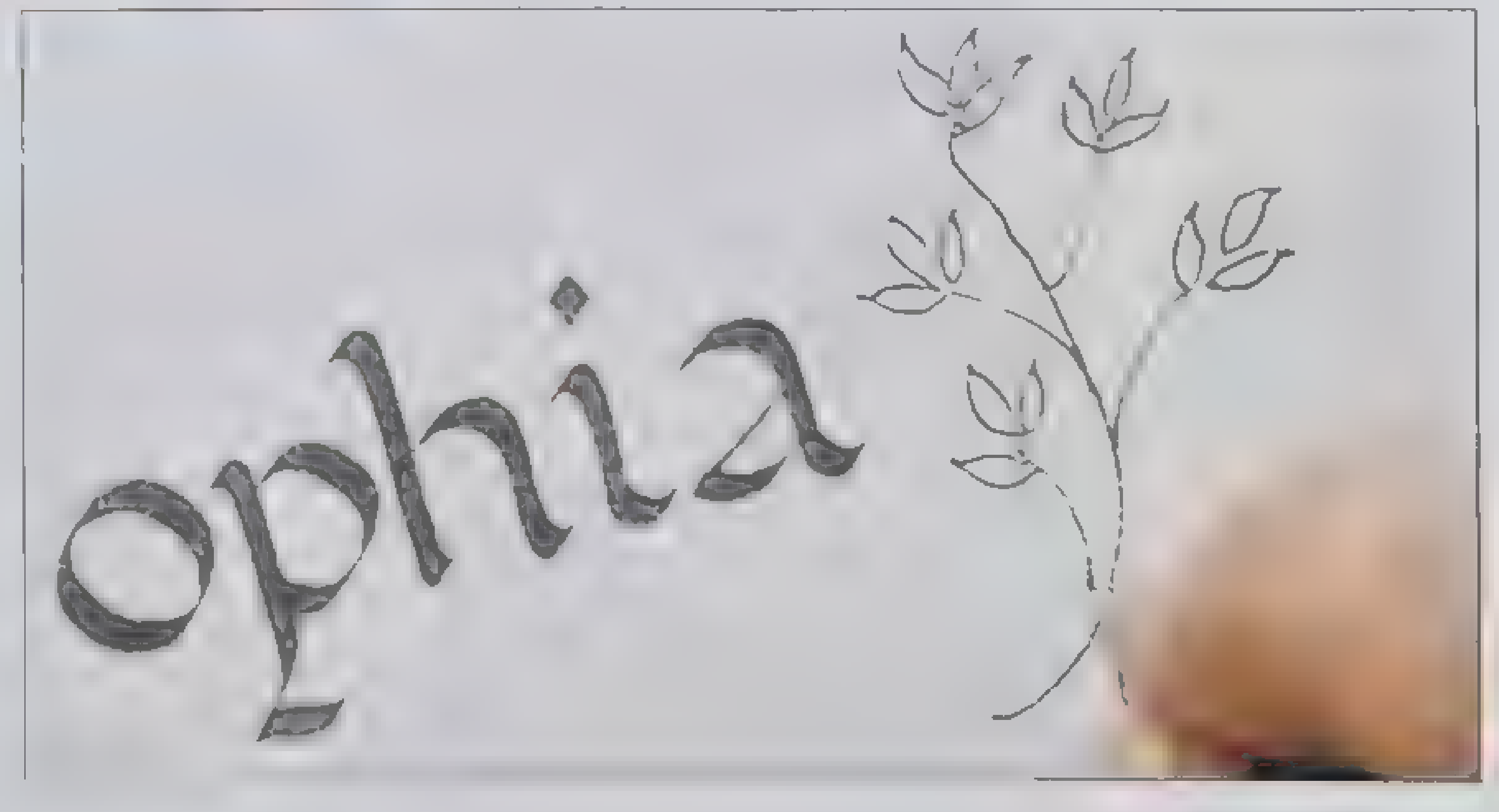

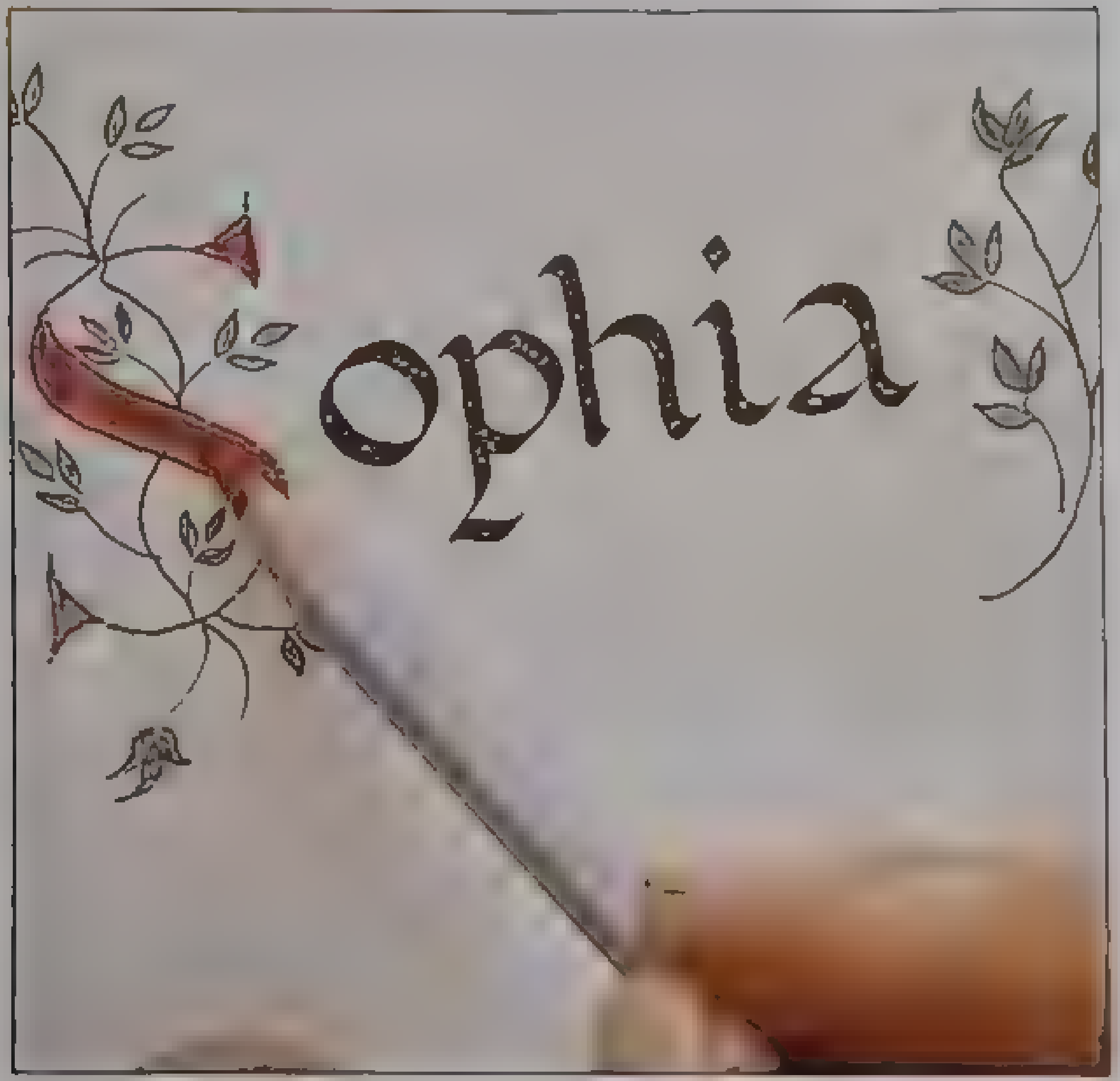

9 ◄ Adaugă culoare desenului

Colorează litera și decorațiunile folosind creioanele acuarelabile roșii, albastre și verzi. Dacă vrei, poți folosi o pensulă umezită în culoare pentru un efect estompat; dacă ai folosit un marker rezistent la apă, cerneala neagră nu va lăsa pete.

10 ► Lipește hârtia pe carton

Taie pe lungime o foaie de hârtie A4 și îndoai-o peste carton. Redeschide-o și aplică lipiciul pe partea dreaptă a părții îndoite. Îndoai-o din nou și preseaz-o bine în interiorul cartonului.

O LUCRARE COMPLETĂ

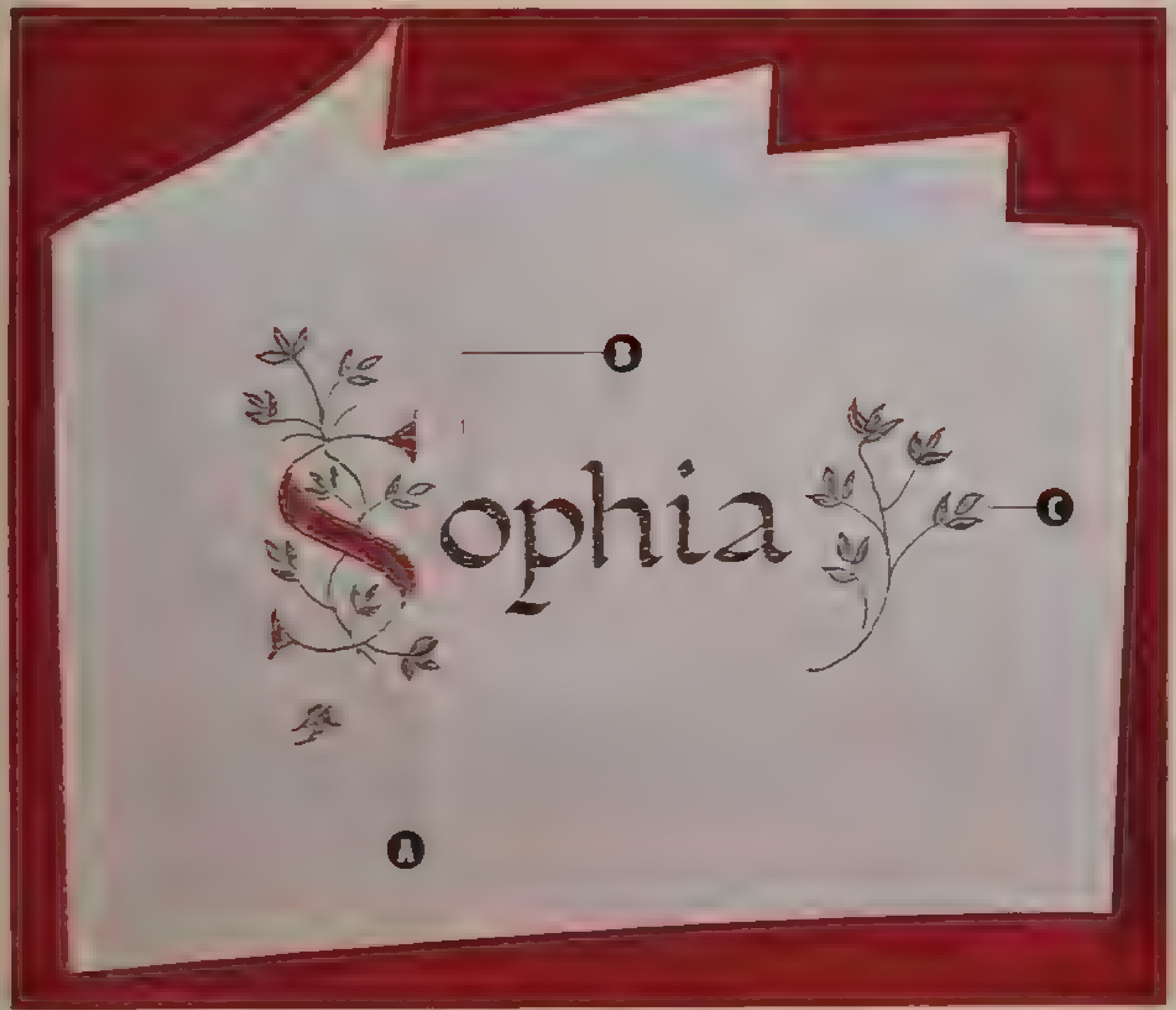

A Simple decorațiuni
Am ales un motiv decorativ pentru a completa litera principală. Acesta reamintește motivul similar de la sfârșitul numelui, creând astfel un echilibru

B Scriere artistică
Am desenat fiecare literă a numelui ținând tocul cu peniță de caligrafie înclinat, pentru a produce linii groase sau subțiri, pe care le-am mai cosmetizat

C O notă de culoare
La sfârșitul lucrării, am adăugat puțină culoare estompată între liniile decorațiunilor pentru a imita aspectul manuscriselor cu miniaturi

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Vom descoperi o metodă rapidă de a crea un efect tipic al timpului: cocleala pe metal

- Transformă o figură din gips cu o vopsea metalică specială
- Creează luciu folosind un instrument pentru curățarea metalului
- Un efect neobișnuit cu două culori pentru cocleală

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

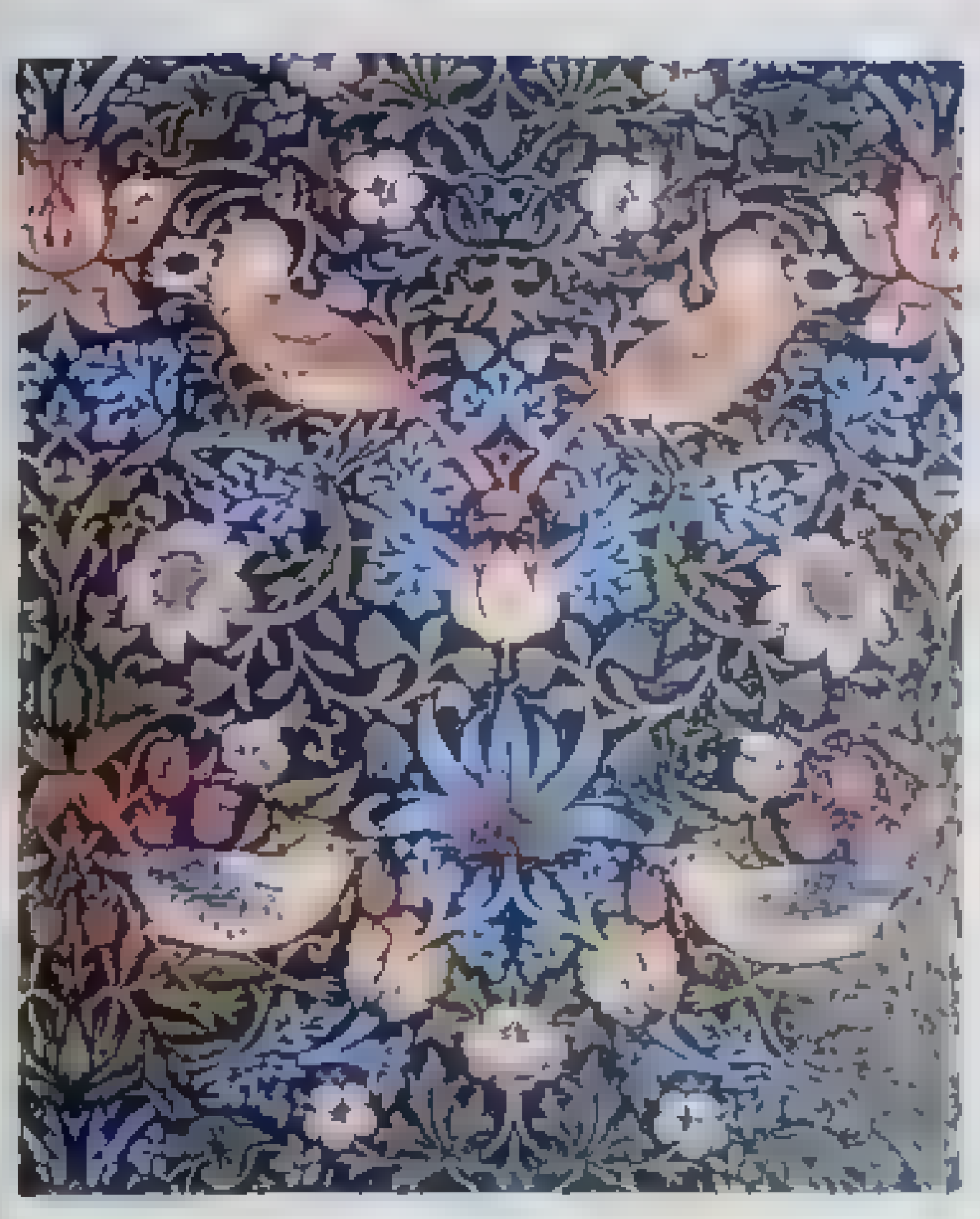

Arts and Crafts/Arte și meșteșuguri
Mișcarea a început în Anglia, la sfârșitul secolului al XIX-lea, și a promovat o reevaluare a artelor decorative în întreaga Europă. Este o reacție directă la Revoluția Industrială, din cauza căreia produsele de artizanat tindeau să fie înlocuite cu producția mecanică în serie. În 1861, unul dintre fondatorii mișcării, desenatorul și poetul englez William Morris (1834–1896), a creat o asociație de meșteșugari și decoratori, al cărei scop a fost de a recupera spiritul și calitatea artizanatului medieval. Desenele sale caracteristice pe pânză precum *Hoțul de căpșuni* (vezi mai sus), sunt cunoscute și în ziua de astăzi. Printre alte personalități importante ale grupului „Arte și meșteșuguri" se numără arhitectul Philip Webb (1831–1915) și pictorii Ford Madox Brown (1821–1893) și Edward Burne-Jones (1833–1898). Mișcarea a promovat arta de imprimare manuală, producția de mobilier, textilele lucrate manual și sculptura, însă nu a fost lipsită de critici: a fost acuzată că ar fi retrogradă și nepotrivită pentru societatea industrială modernă. Cu toate acestea, din 1890 este legată de stilurile internaționale ale Art Nouveau-ului și se bucură de o mare popularitate.

Caractere caligrafice
Caracterele caligrafice reprezintă un stil de scriere care imită alfabetele din epoca medievală târzie, caracterizat prin forma rotunjită a literelor. În țările anglo-saxone este foarte răspândit, în special, caracterul numit *Foundational hand*, derivat din *Psaltirea Ramsey*, o culegere de psalmi de la sfârșitul secolului al X-lea

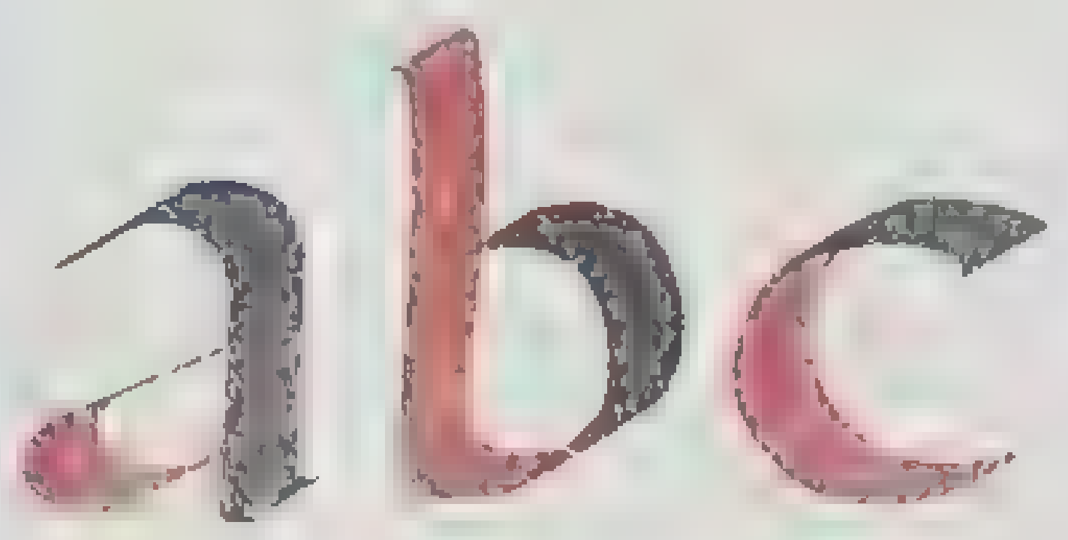

Edward JOHNSTON (1872–1944)
Profesor englez de caligrafie, care a avut o mare influență asupra tipografiei secolului XX, în special în Marea Britanie și Germania. Edward Johnston este considerat părintele redescoperirii moderne a caligrafiei. Grație arhitectului W. R. Lethaby, l-a cunoscut pe Sydney Cockerell, un contemporan al lui William Morris (vezi „Arte și meșteșuguri"), care l-a încurajat să investigheze tehnici pentru pregătirea și utilizarea penelor de gâscă. Între 1906 și 1909, Johnston a publicat două cărți tehnice importante despre caligrafie. În 1916 a terminat primul set de caractere tipografice *sans serif* (de exemplu, „fără terminații serif", liniile terminale decorative care leagă literele între ele), special comandat de metroul londonez. Un exemplu de fonturi *sans serif* moderne poți vedea în anteturile termenilor din acest glosar. Mulți studenți ai lui Johnston, între care Eric Gill, Graily Hewitt și Percy Smith, au devenit mai târziu cunoscuți desenatori de fonturi și caligrafi.

Philip Wilson STEER (1860–1942)
Pictor englez, instruit la Paris, în conformitate cu normele academice. Mai târziu a fost influențat de impresioniști (în special de Monet) și de compatriotul său Whistler. Philip Wilson Steer a devenit cunoscut în Anglia spre sfârșitul secolului al XIX-lea pentru portretele sale și peisajele cu personaje, în special pentru cele cu o ambianță balneară.

Tiziano VECELLIO (1485–1576)
Cel mai mare pictor al Școlii Venețiene de la sfârșitul Renașterii. Tiziano Vecellio (sau, mai simplu, Tițian), a fost ucenicul lui Gentile Bellini (c. 1432–1516) și a lucrat cu Giorgio Castelfranco, cunoscut drept Giorgione (1477–1510), care l-a inspirat profund în stilul său. Picturile lui Tițian încearcă să surprindă misterul vieții și al morții, precum și frumusețea și bogăția iubirii. Artistul fol[illegible] straturi diferite de culori lumin[illegible] un fundal aplicat peste o [illegible] Regăsim în numeroasele sale [illegible] me istorice și mitolo[illegible] ar fi *Venu*[illegible] cu subi[illegible] *Botezul lui* [illegible] trete, cum [illegible] *armura* [illegible] sunt nota[illegible] [illegible]

Triptic
Set de [illegible] matice [illegible] ceput ca un [illegible] rici, destul d[illegible] Mediu, cât și în timpul [illegible]. În mod normal, tripticul este construit astfel încât cele două panouri laterale, jumătate din dimensiunea celui central, să îl poată închide pe acesta din urmă. De obicei, subiectul principal este pictat pe panoul central, iar cele secundare apar pe panourile laterale. Adesea, întreaga operă se sprijină pe o bază numită „podium", care poate fi pictat sau sculptat. Variante ale tripticului sunt „diptic", o operă în două părți, care poate fi închis ca o carte, și „poliptic", o operă cu mai multe panouri (de obicei, cinci).

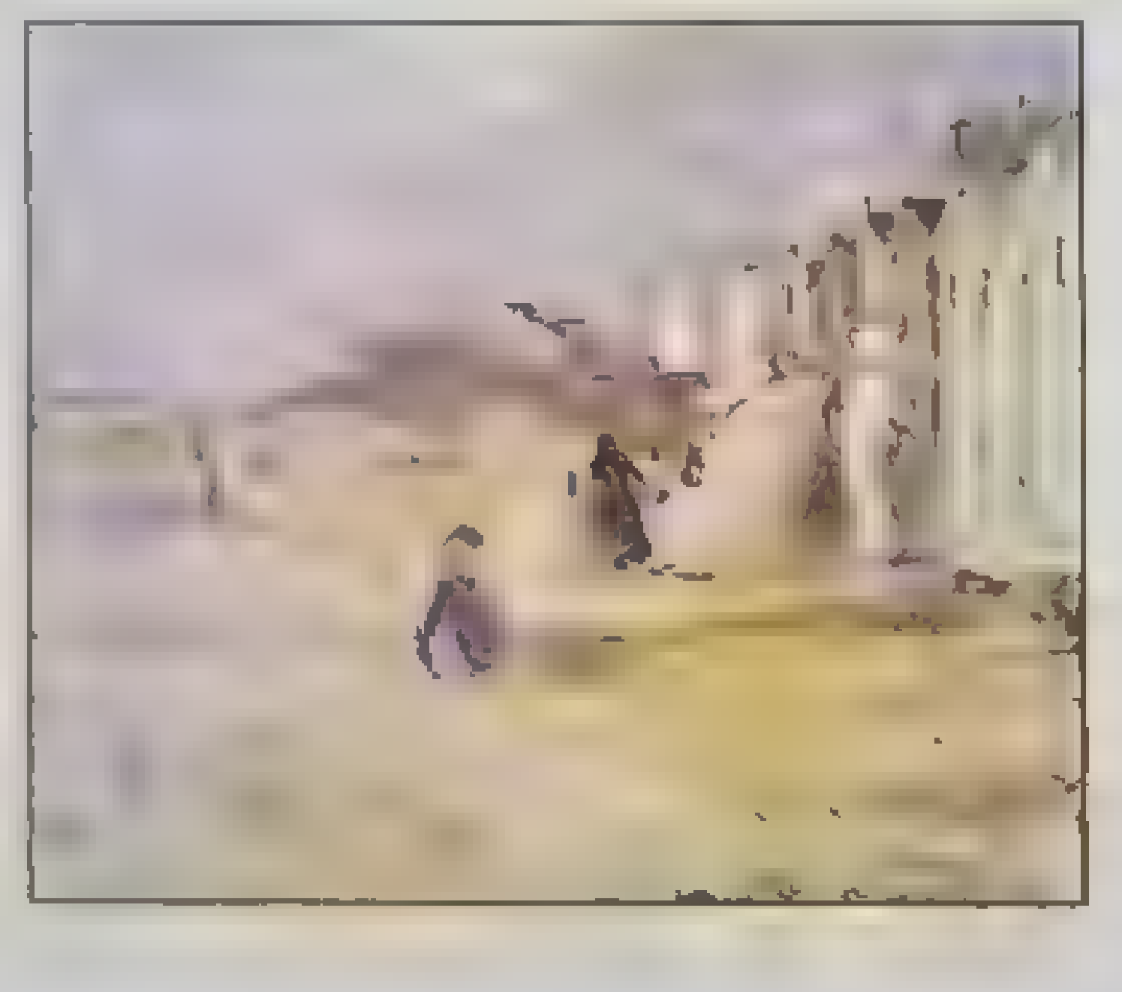

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI
Folosind creioanele acuarelabile cu mină de grafit, poți combina aspectul delicat al acuarelei cu un desen fin, dezvoltând astfel o gamă largă de tonuri.

BAZA: TEHNICILE
Colorând suportul înainte de a începe să pictezi, poți crea un fundal personalizat, adaptat subiectului ales de tine.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: o pânză pe șasiu 18x24 cm.

ROM
CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE
17
TEHNICI
Cum să transformi un desen în grafit într-o acuarelă
SUBIECTE
O vază cu floarea-soarelui într-o pictură spontană
DeAGOSTINI
INSTRUMENTE
O pânză pe șasiu 18x24 cm

DeAGOSTINI

301.333.01

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

17

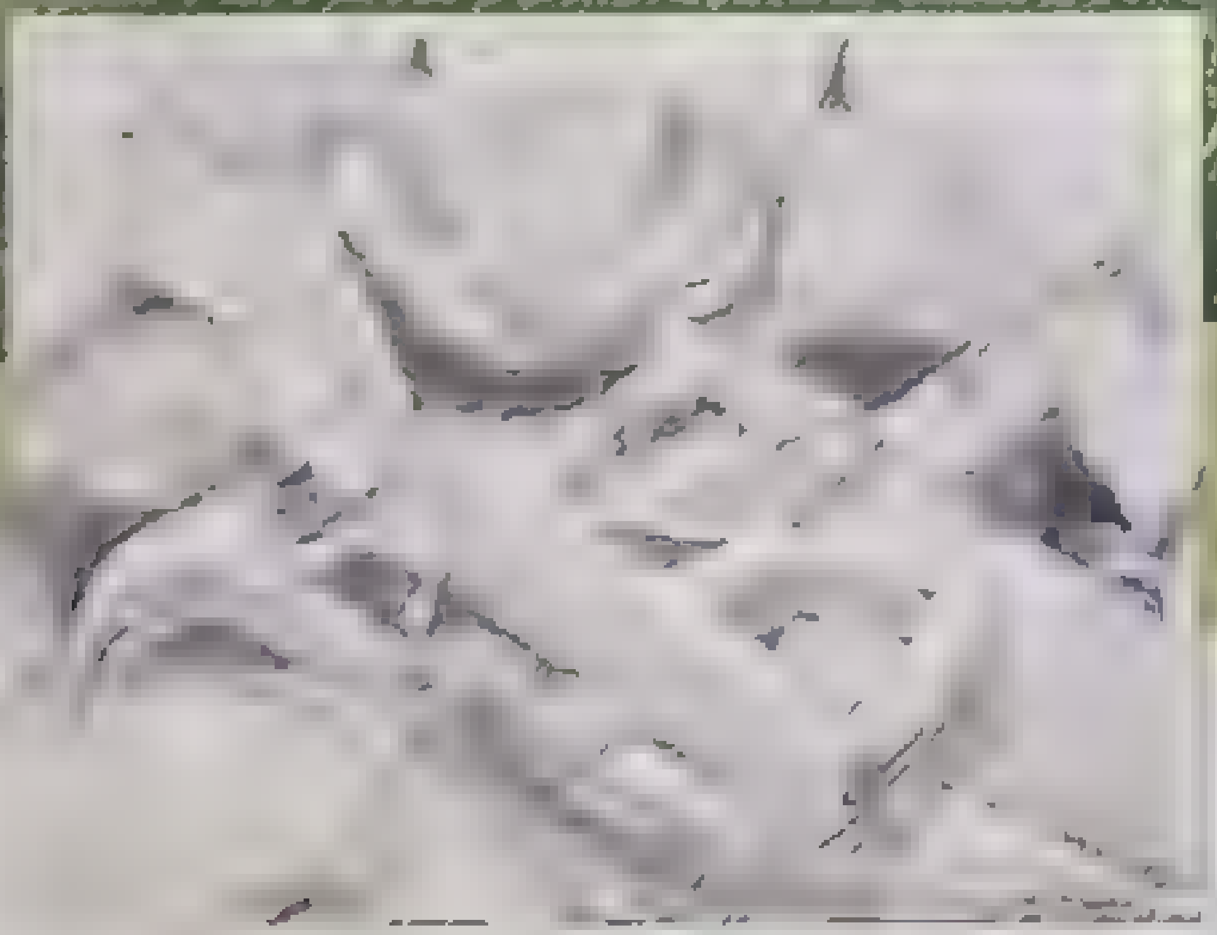

TEHNICI

Cum să transformi un desen în grafit într-o acuarelă

SUBIECTE

O vază cu floarea-soarelui într-o pictură spontană

INSTRUMENTE

O pânză pe şasiu 18x24 cm

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
[illegible] CURS DE PICTURĂ [illegible] 9,99 LEI [illegible] numărul 2 [illegible]

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro, e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 17

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română.

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library; CORBIS, IGDA/J.E. Bulloz.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5, Bucureşti, cod poştal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN: 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii.

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.

România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani şi nu este o jucărie. Produsul poate conţine piese mici care pot fi uşor înghiţite. În caz de înghiţire a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine solvenţi. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsaţi ambalajele din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi reciţiţi-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Desenează în creioane cu mină de grafit

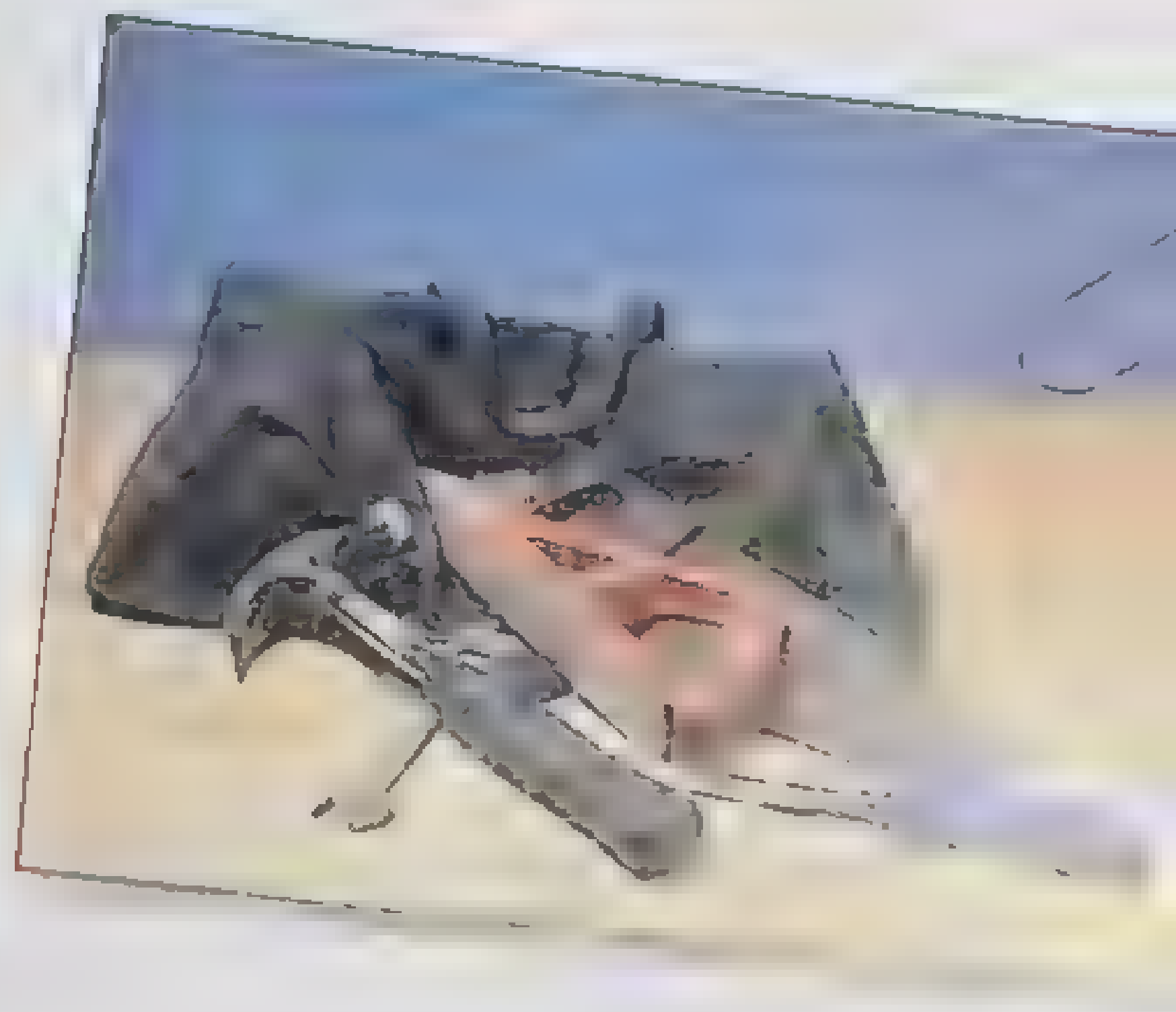

Folosind creioanele acuarelabile cu mină de grafit, poţi combina aspectul delicat al acuarelei cu un desen fin, dezvoltând astfel o gamă largă de tonuri.

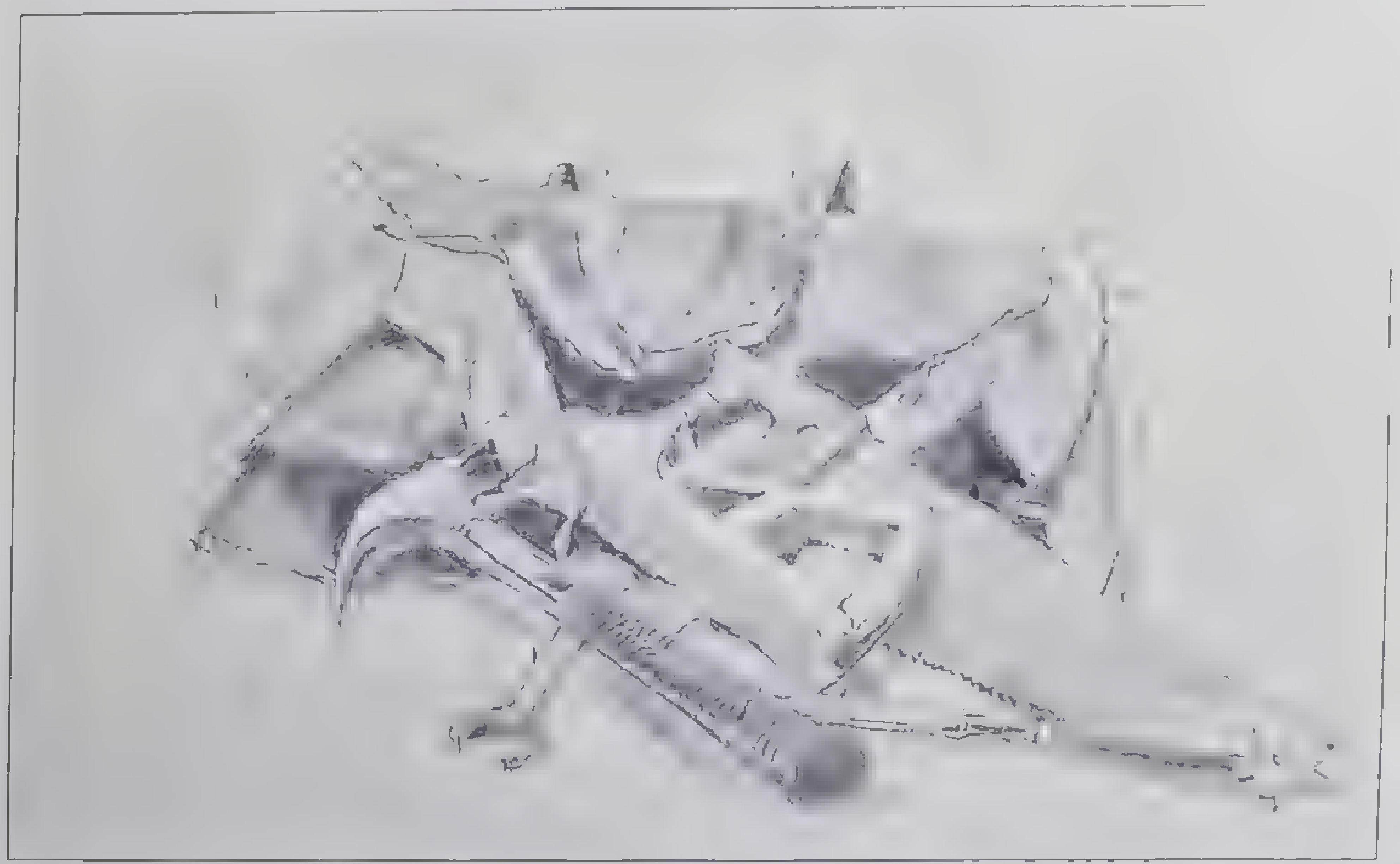

◄ Pentru a transforma un desen în grafit într-o lucrare monocromă asemănătoare unei acuarele, ai nevoie doar de puţină apă.

Creioanele acuarelabile sunt instrumente foarte complexe. Pot fi utilizate în schiţe şi desene, însă în acest caz, sunt folosite ca simple creioane cu mină de grafit. Cu toate acestea, cu ajutorul lor, poţi obţine mult mai mult decât un simplu desen liniar. Dacă aplici cu pensula puţină apă pe o suprafaţă acoperită de grafit, acesta se diluează formând un strat gri. În funcţie de duritatea creionului (adică de gradul de solubilitate a grafitului) şi de cantitatea de grafit aplicată pe foaie, stratul poate fi foarte deschis sau poate avea o nuanţă de negru catifelat. Vei descoperi că pensula reţine mult pigment în timpul acestui procedeu, deci va trebui să o clăteşti în apă şi să o cureţi după fiecare aplicare.

Lumină şi umbră

Un alt mod de a folosi creioanele acuarelabile este acela de a le înmuia mina în apă şi de a desena cu vârful umed. Liniile vor fi foarte întunecate, ideale pentru a accentua detaliile sau pentru a sugera umbrele mai pronunţate. Ţine creionul aproape vertical, astfel încât apa să se poată scurge mai uşor. Ca şi în cazul acuarelelor, este recomandat să lucrezi pornind de la zonele mai deschise către cele mai întunecate. Dacă pensula păstrează prea multă culoare şi tonul devine mult prea întunecat, poţi să îl corectezi aplicând pe aceeaşi zonă puţină apă, astfel încât să elimini excesul de grafit.

Drept suport pentru creioanele acuarelabile este recomandat să foloseşti o hârtie pentru acuarelă. Mai întâi, întinde bine hârtia pentru a preveni apariţia cutelor (vezi capitolul „Baza: tehnici" din numărul 8) sau, pur şi simplu, fixează foaia de hârtie pe planşeta de desen, folosind bandă adezivă de hârtie pentru a o menţine întinsă.

ÎNCEPE

1 ► Realizează schița inițială
Folosind creionul acuarelabil mediu, trasează o linie în punctul în care planul de sprijin întâlnește peretele din lemn. Când desenezi cutele genții și liniile curbe ale uneltelor, te poți folosi de axele verticale ca punct de referință.

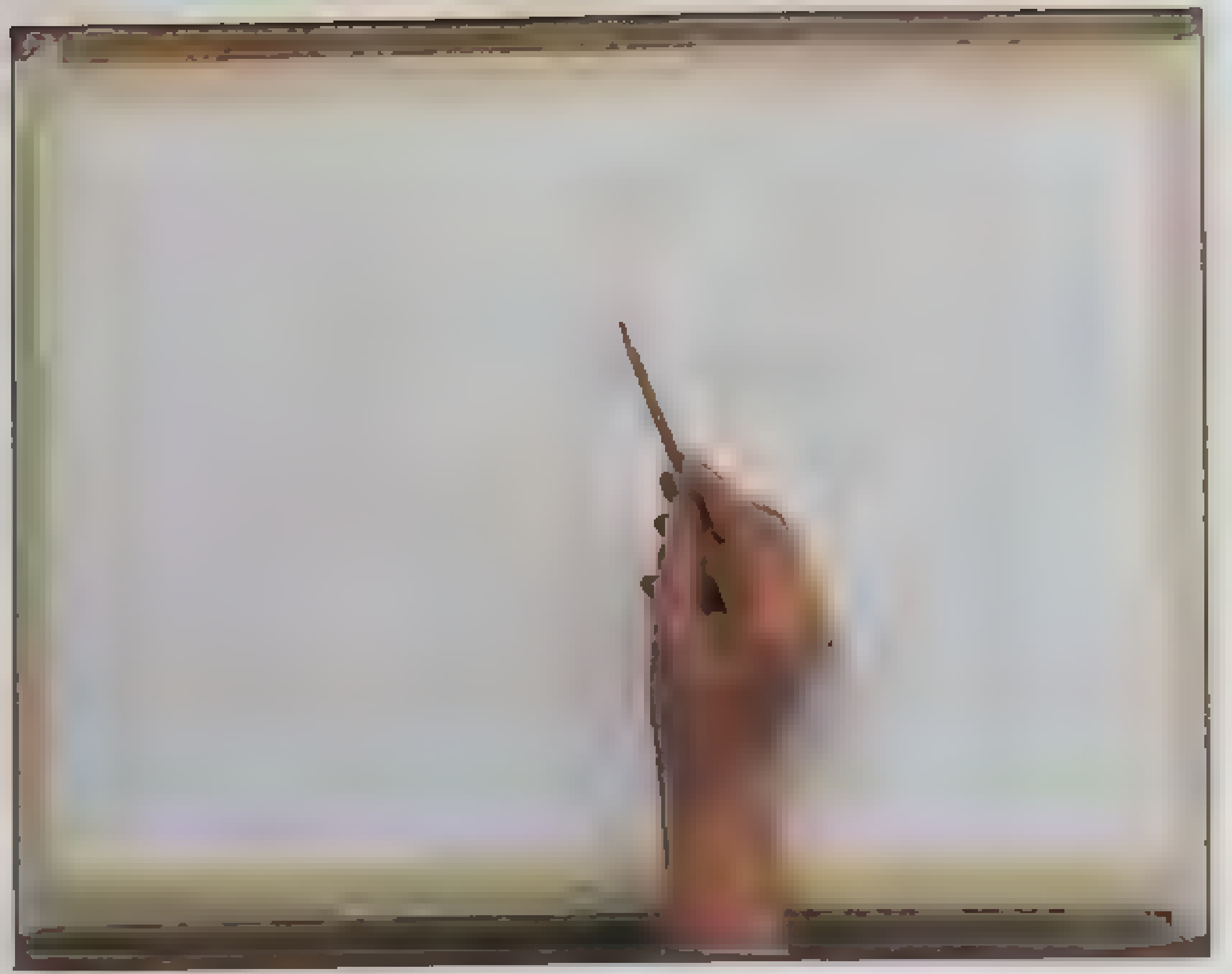

MATERIALE

- O foaie de hârtie de acuarelă semiaspră de 190 g/m²
- Trei creioane acuarelabile cu mină de grafit: mediu, moale, foarte moale
- O pensulă rotundă moale de mărime medie
- Un pahar cu apă

2 ▼ Marchează tonurile genții
Definește cutele genții hașurându-le cu un ton mediu. În interiorul cutelor, acolo unde umbra este mai închisă, aplică o presiune mai mare pentru a obține un ton mai intens.

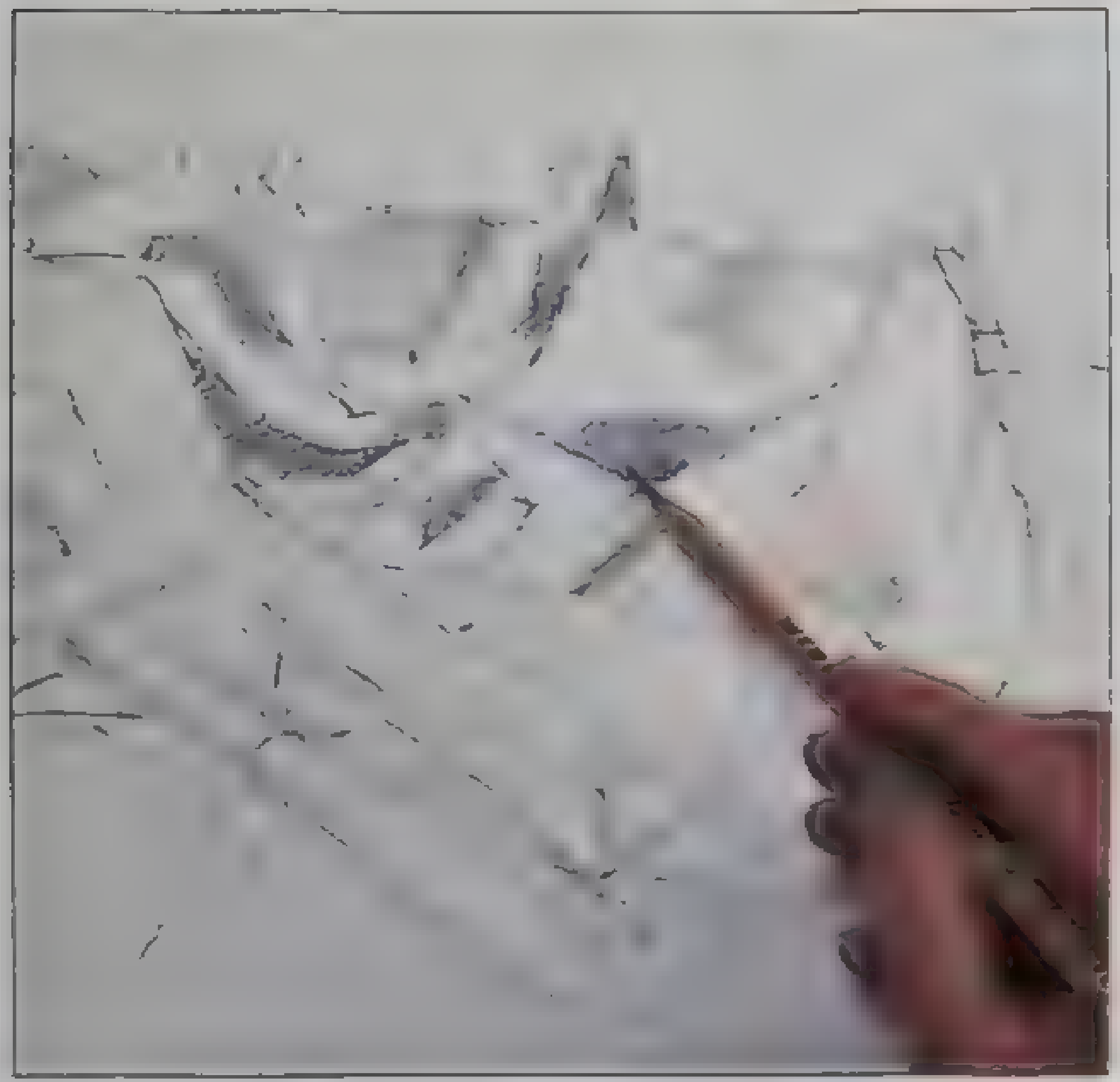

3 ▼ Definește uneltele
Subliniază suprafețele umbrite ale instrumentelor, cum ar fi cea din interiorul mânerului rindelei. Definește motivele de pe mânerul ciocanului și desenează suprafața aspră a pilei cu ajutorul unei hașuri înclinate.

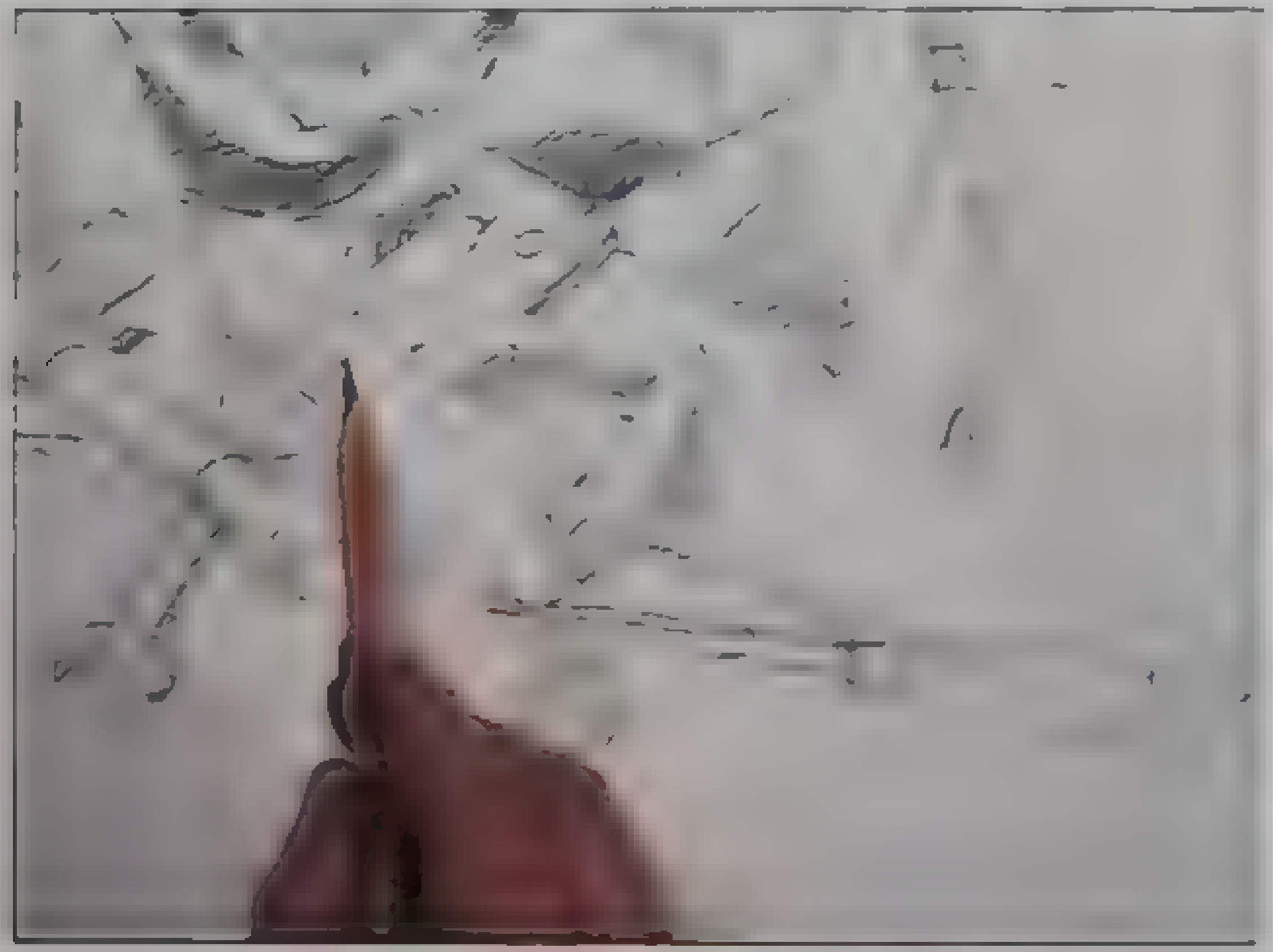

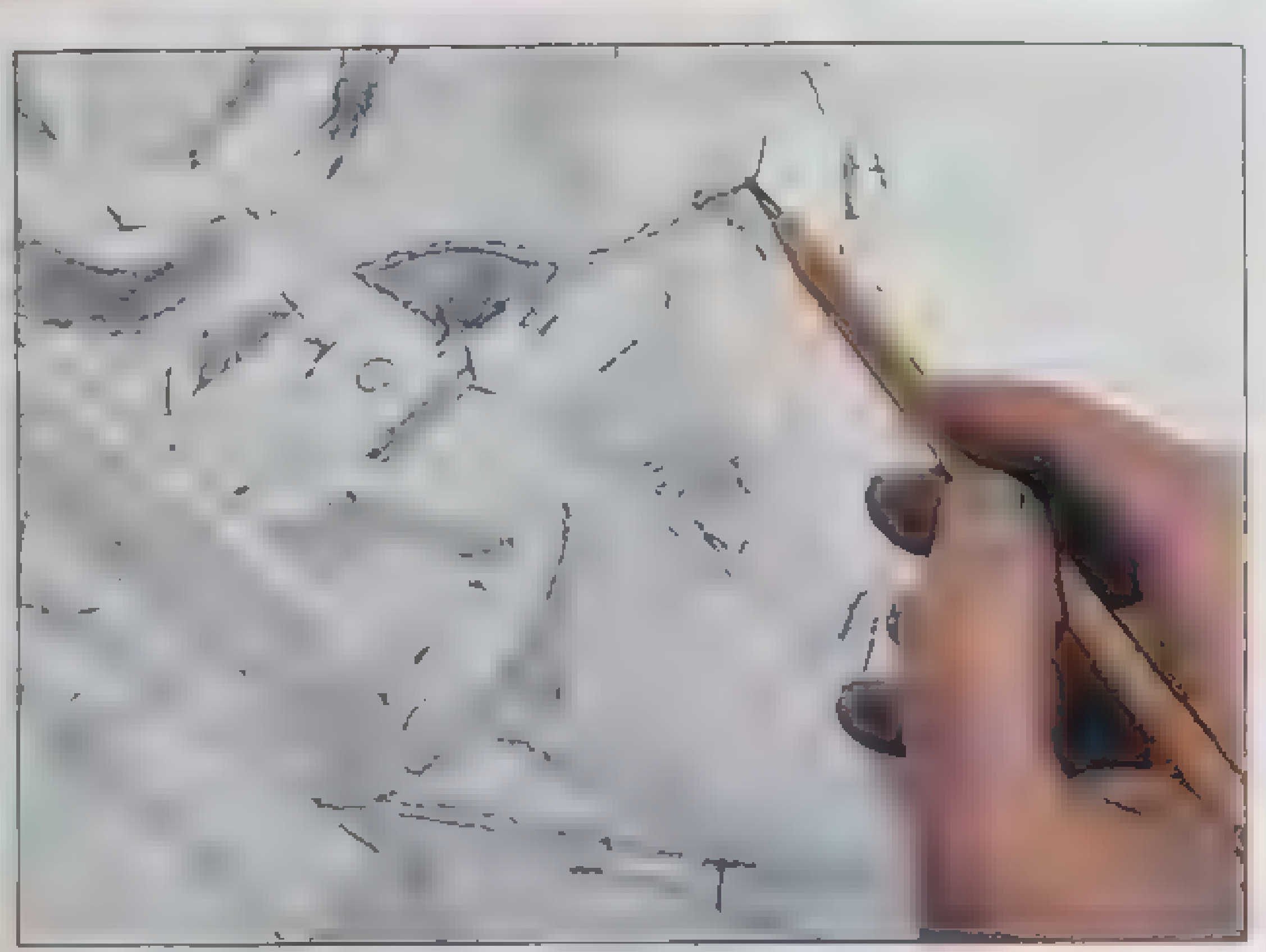

4 ▲ Concentrează-te pe detalii
Completează suprafața pilei cu o hașură încrucișată. Aplică tonuri mai întunecate în punctul în care mânerul genții se îndoaie. Completează desenul genții schițând fermoarul cu ajutorul unor linii subțiri mai accentuate.

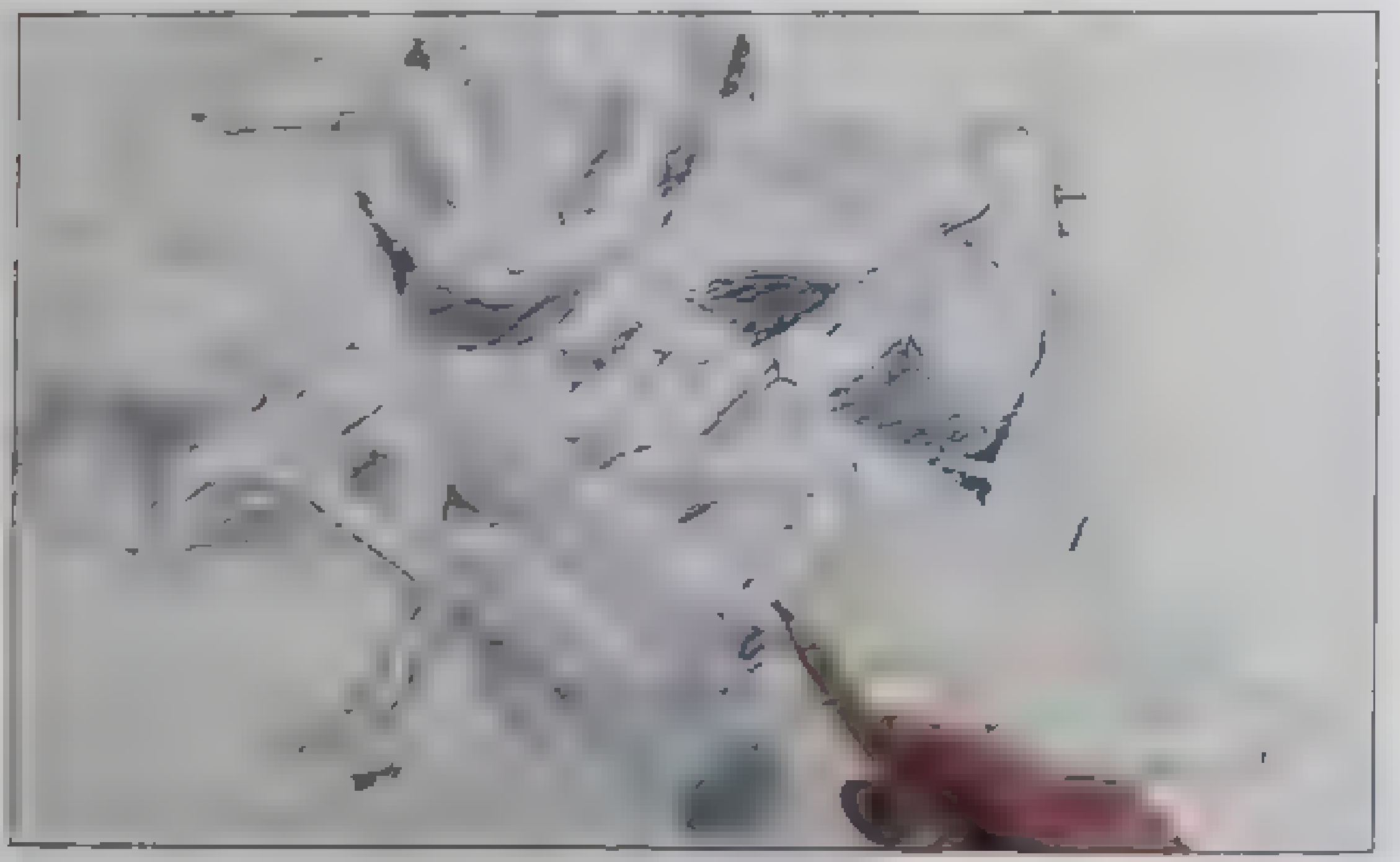

5 ▲ Aranjează desenul
Aplică un ton subtil pentru ferăstrău și desenează câțiva dinți. Urmărește forma mânerului ciocanului folosind linii curbe și trasează umbra proiectată de acesta. Pentru a completa umbrele genții, hașurează-o folosind un ton intermediar. Folosește apoi creionul moale, pentru a accentua umbrele cele mai întunecate. Finisează cu ajutorul liniilor zonele accentuate ale uneltelor.

ADAUGĂ APĂ

Când consideri că gama de tonuri din desen este completă, poți începe să „pictezi" folosind creioanele cu mină de grafit.

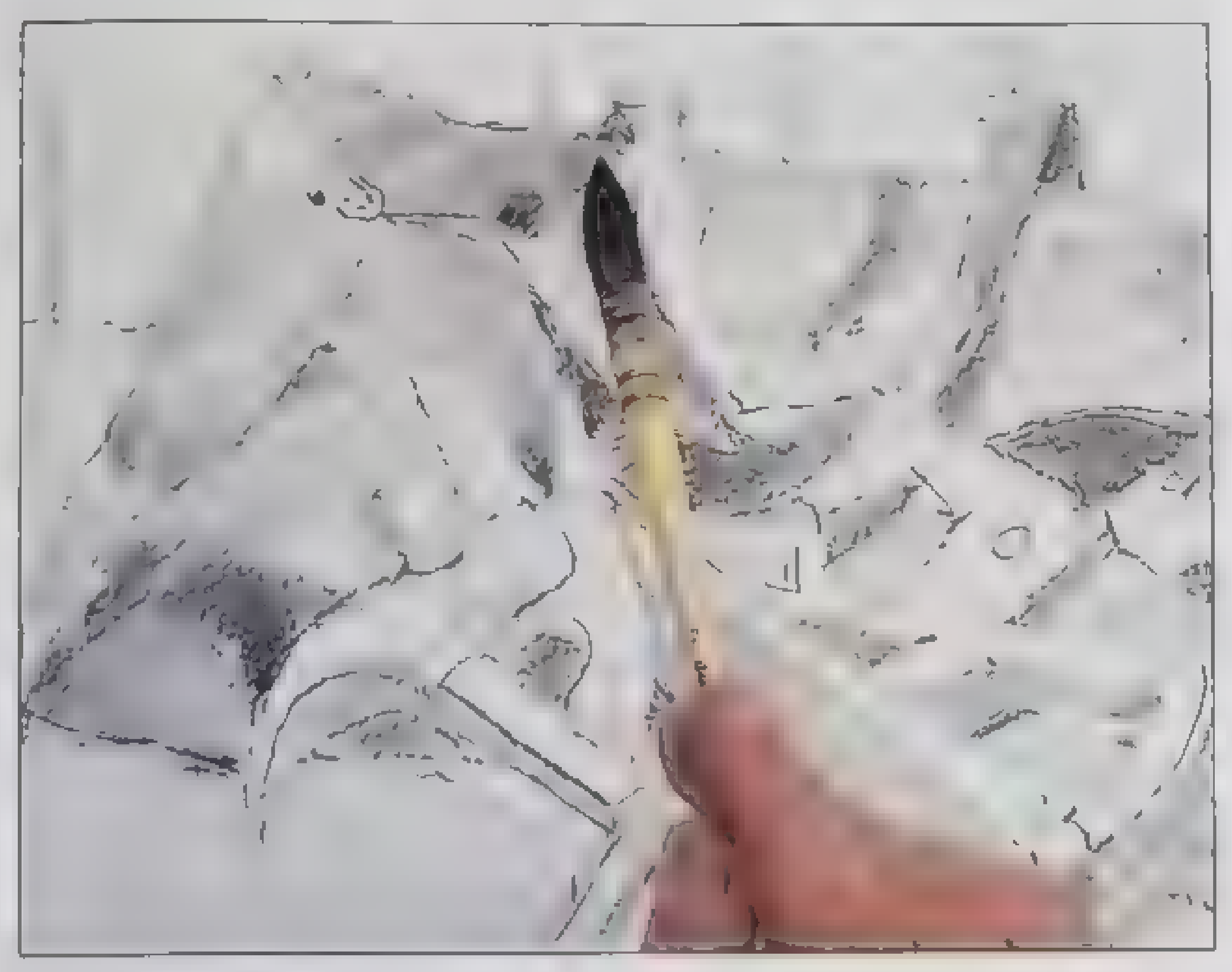

6 ▲ Mai întâi apă
Înmoaie pensula rotundă și moale în apă și folosește partea laterală a pămătufului pentru a perfecționa desenul genții, pornind dinspre zonele de lumină către cele întunecate.
Apa va dizolva grafitul și îl va face să se estompeze, creând astfel un ton uniform.

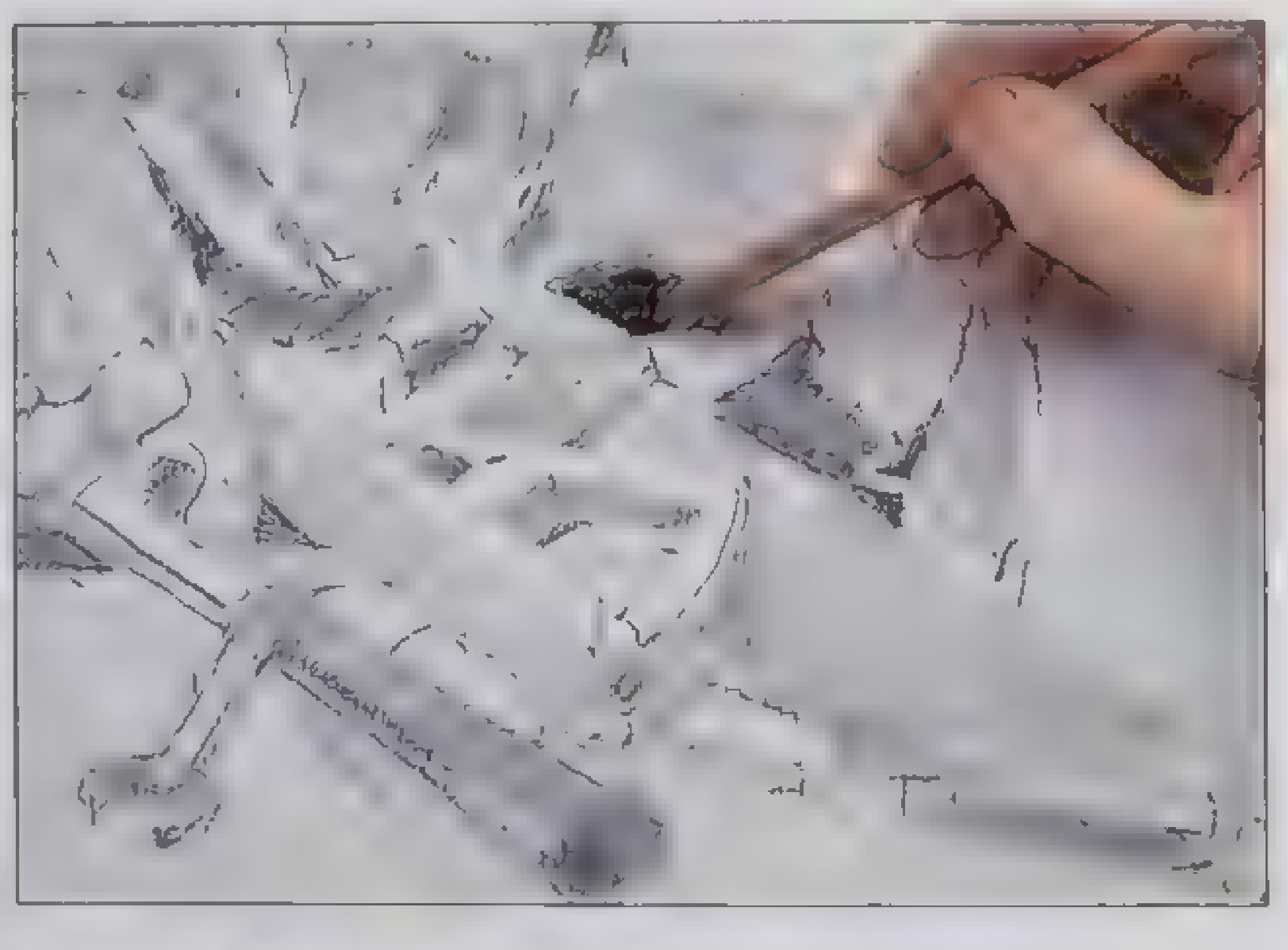

SFATURI
Folosește hârtia ca paletă

În loc să întinzi apa direct pe desen, poți folosi o parte din pigmentul unei hașuri de grafit trasată pe o bucată de hârtie separată. În acest fel, poți controla mai ușor profunzimea tonului, mai ales dacă vrei să obții un strat foarte diluat și transparent.

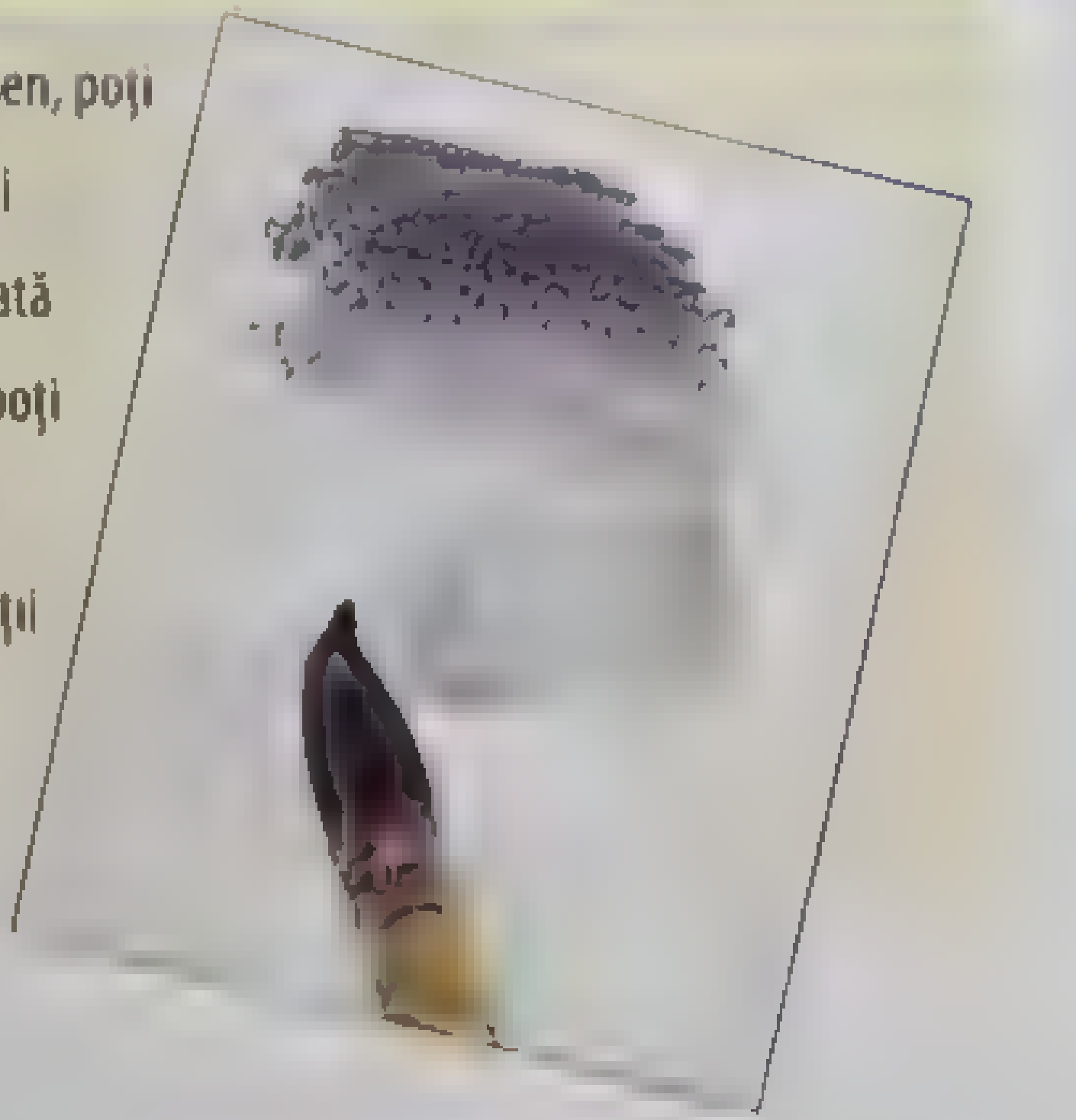

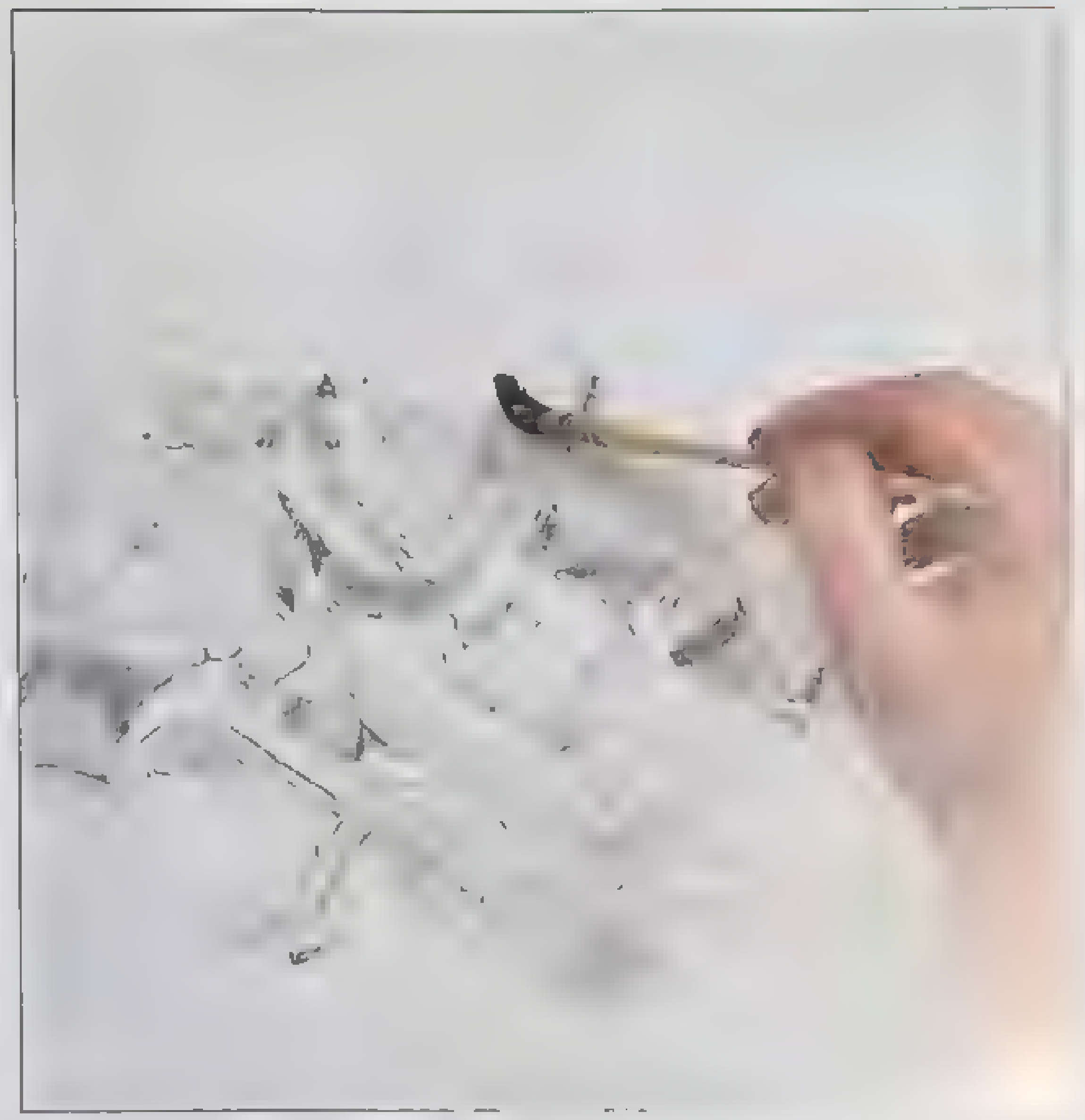

7 ▲ Umbrele de pe scândurile din fundal
Folosind metoda paletei de hârtie descrisă în rubrica întinde cu pensula un strat foarte subțire de grafit peste scândurile de lemn din spatele genții.

8 ◄ Finisează tonul
Întinde puțină apă pe mânerul ferăstrăului și al ciocanului Cu vârful pensulei întinde apa peste cutele genții pentru a obține un efect de acuarelă. Pentru interiorul negru înmoaie în apă mina foarte moale a creionului de grafit acuarelabil și desenează umbrele.

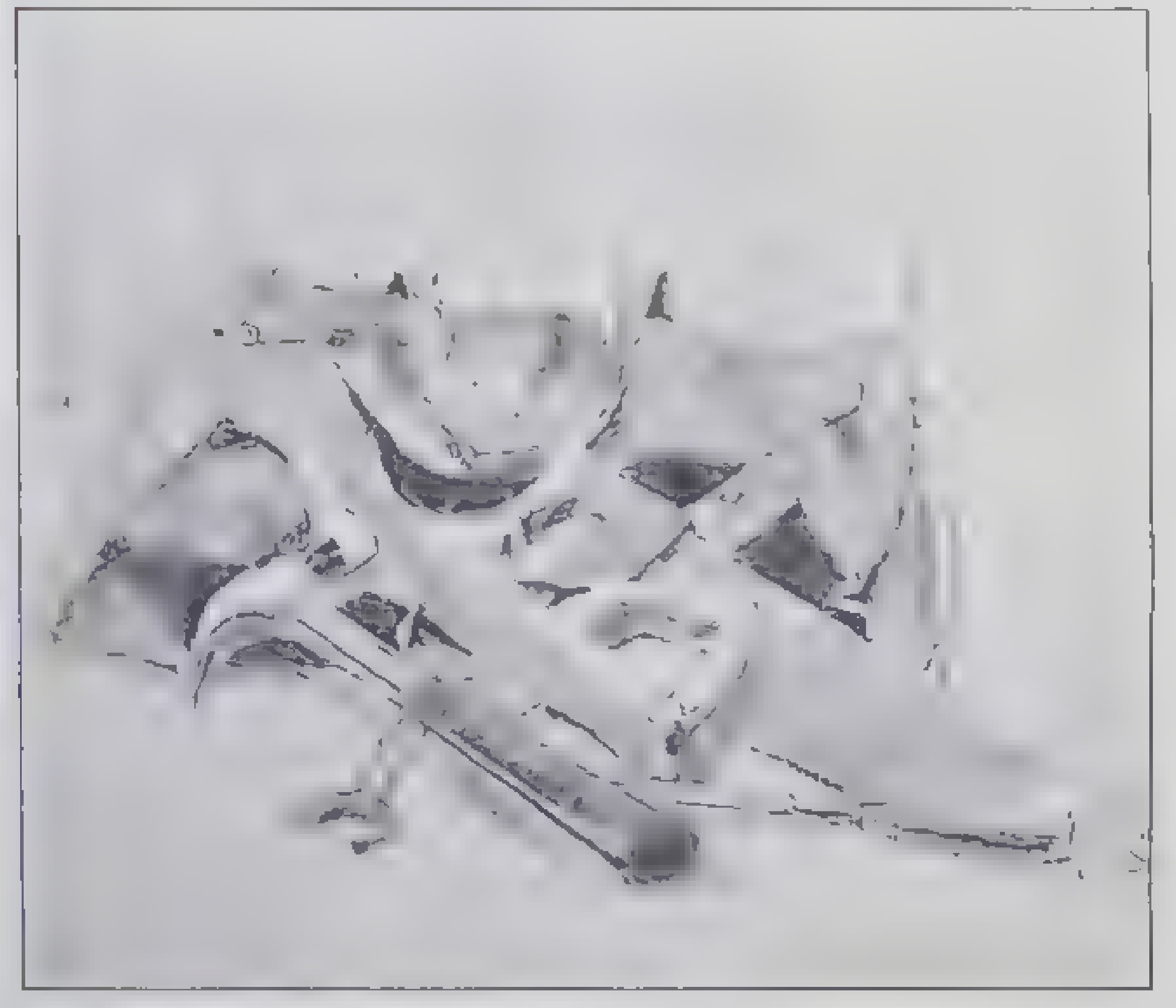

9 ▲ Folosește în continuare mina umedă
Accentuează cutele mai întunecate ale genții folosind vârful umed al creionului foarte moale. Folosește din nou pensula și întinde cu delicatețe apa pe suprafața aspră a pilei.
Ia puțin grafit de pe paleta de hârtie și pictează umbrele proiectate de daltă și ciocan.

UN PAS ÎNAINTE

În acest moment, desenul cuprinde o gamă largă de tonuri: unele dintre ele au rezultat din alternarea creionului şi a apei întinse cu pensula, în timp ce nuanţele mai întunecate au fost obţinute cu ajutorul creionului cu mina umezită. Poţi da mai mult caracter imaginii adăugând câteva detalii cu creionul umed şi pensula.

10 ▶ **Desenează liniile fine**
Folosind creionul mediu înmuiat în apă, desenează linii fine şi întunecate, pentru a accentua cusăturile genţii, marginile fermoarului şi ale mânerelor. Accentuează nitul de pe mânerul ferăstrăului şi motivele de pe mânerul ciocanului.

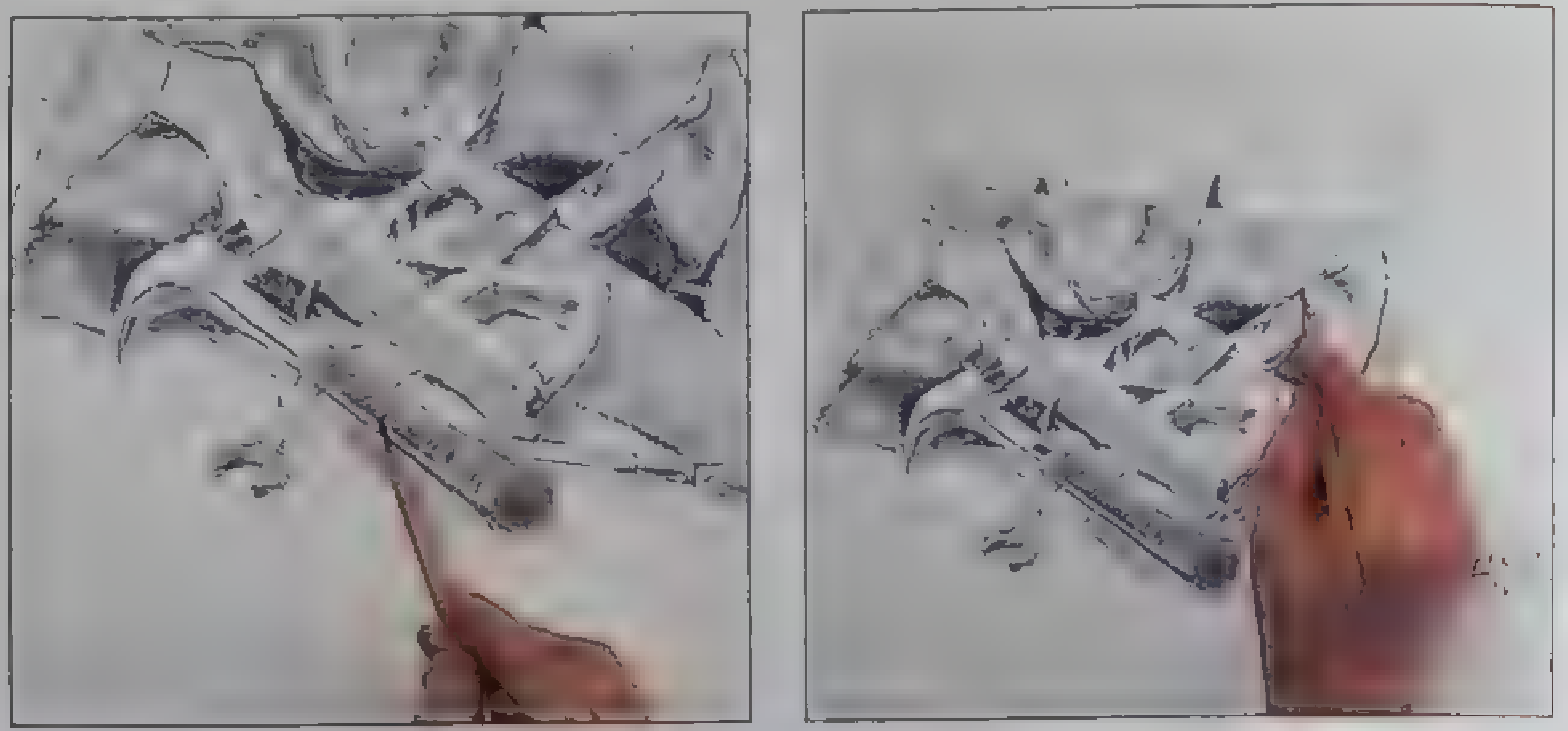

11 ▲ **Tuşe finale**
Cu pensula umedă şi puţin grafit, desenează nodurile de pe suprafaţa lemnului. Dacă este necesar, defineşte marginile obiectelor cu un creion umed: de exemplu, vârful lamei ferăstrăului, mânerul rindelei sau fermoarul.

O LUCRARE COMPLETĂ

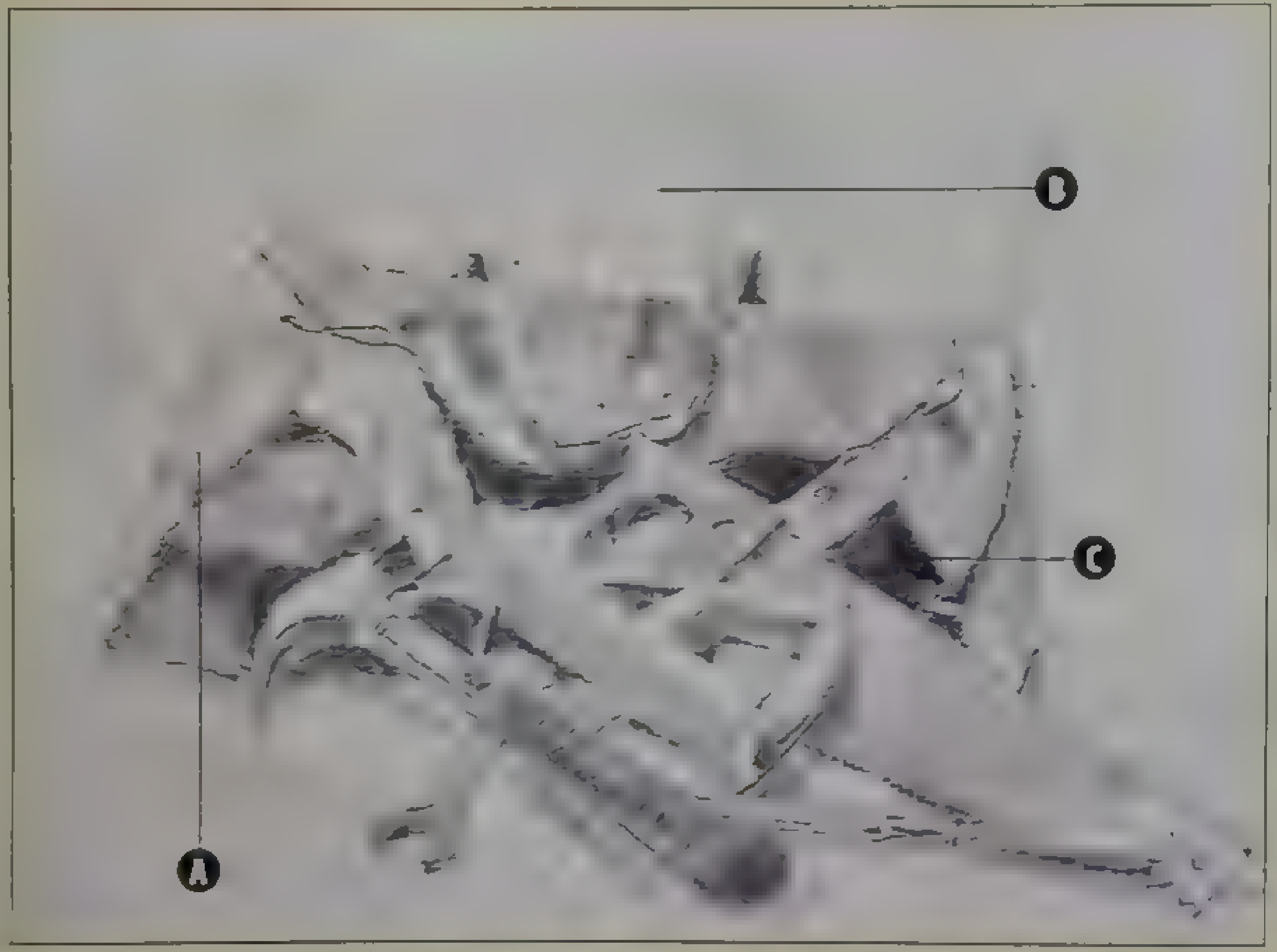

A Tonuri medii
Zonele în care s-au folosit tonuri medii, cum ar fi cele de pe geanta pentru unelte, au fost create aplicând apă cu pensula peste umbrele trasate cu mina de grafit.

B Tonuri deschise
Am obţinut stratul fin al scândurilor de lemn din fundal aplicând cu pensula umedă grafitul de pe o bucată de hârtie.

C Tonuri întunecate
Am desenat umbrele mai întunecate dintre cutiile genţii folosind vârful unui creion acuarelabil foarte moale înmuiat în apă.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Foloseşte un scaun normal drept model pentru a învăţa bazele perspectivei

- Efectul de perspectivă cu obiecte în prim-plan
- Descoperă cum să construieşti forme dreptunghiulare de referinţă
- Foloseşte tonuri graduale pentru a sugera volumul scaunului

Fundaluri colorate

Colorând suportul înainte de a începe să pictezi, poţi crea un fundal personalizat, adaptat subiectului ales de tine.

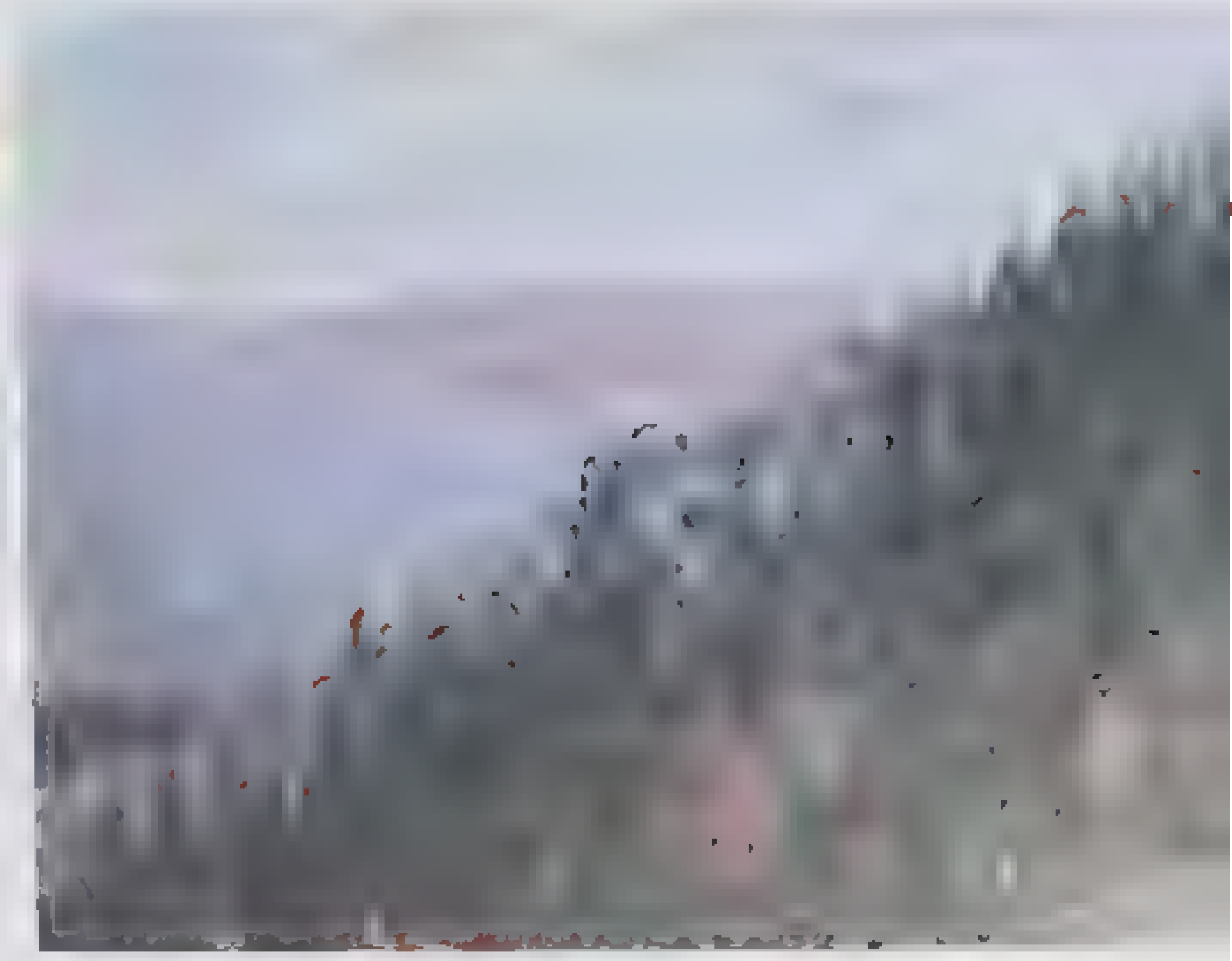

▲ Pentru studiul acestei panorame, am ales în mod deliberat o pânză roşie, care contrastează cu nuanţele reci de verde şi albastru ale peisajului. Zonele de roşu apar la suprafaţă în întreaga pictură, armonizând şi accentuând compoziţia.

Pânzele gata pregătite pentru pictură sunt de multe ori de un alb strălucitor, la fel ca multe alte materiale pentru fundal folosite în pregătirea panourilor şi a planşetelor. Cu toate acestea, mulţi artişti preferă să lucreze pe suprafeţe colorate, iar primul lucru pe care îl fac, atunci când se pregătesc să picteze, este să acopere albul strălucitor al suportului cu un strat de culoare sau cu o nuanţă neutră.

O alternativă la alb

Albul strălucitor face ca toate celelalte culori să pară prin contrast foarte întunecate, iar acest lucru poate denatura efectul final al picturii tale: rezultatul ar putea fi o imagine mult mai deschisă decât cea pe care doreai s-o obţii. În schimb, dacă lucrezi pe un fundal neutru sau de o nuanţă intermediară, vei descoperi că este mult mai uşor este să stabileşti în mod corect tonurile întunecate în raport cu cele deschise. În plus, lucrând pe un fundal colorat, poţi folosi nuanţa suportului pentru a scoate în evidenţă pictura. De exemplu, dacă laşi nuanţa fundalului să transpară din loc în loc în compoziţie, acele zone descoperite vor deveni un element important în lucrare, funcţionând ca element de legătură între celelalte culori ale compoziţiei. O pânză de un alb strălucitor poate fi destul de dezarmantă: suprafaţa pare adesea prea curată pentru a putea picta peste ea. Cu un strat de culoare întins rapid pe pânză, o poţi transforma într-o bază mult mai confortabilă pentru pictură.

Alegerea nuanţei

Alegerea culorii pentru fundalul suportului este una foarte personală – depinde de ceea ce doreşti să pictezi. [illegible] sigur, o regulă bună şi p[illegible] de a alege o nuanţă neu[illegible] trivită pentru majoritat[illegible] În mod normal, fundalul n[illegible] tre[illegible] strălucitor, pentru că el nu [illegible] mine în defavoarea celorlalte culori [illegible] turi. O abordare foarte eficientă constă în alegerea unei nuanţe care să contrasteze cu principalele culori ale imaginii.

O panoramă care implică o gamă largă de nuanţe de verde şi albastru, de

▼ Culorile neutre ale pânzei sunt ideale pentru fundal. În plus, le poţi personaliza cu un strat de fundal colorat.

◀ Culoarea acrilică amestecată cu grundul sau cu mediumul acrilic permite crearea nuanţei dorite.

▼ Pentru a aplica culoarea de fundal pe suprafaţa pânzei, poţi folosi o pensulă pentru pictură mare sau o pensulă de tip bidinea mică.

▼ Pentru a crea o suprafaţă pe care să o colorezi mai târziu, poţi folosi grundul sau mediumul acrilic.

exemplu, deseori se potrivește bine cu o pânză preparată cu brun sau roșu-cald. În mod similar, un apus de soare în nuanțe de oranj și galben devine cu adevărat viu dacă este pictat pe un fundal violet.

Aplică nuanța

Dacă pânza ta nu a fost încă preparată și nu vrei să îi utilizezi nuanța neutră, cel mai simplu mod prin care poți crea o suprafață colorată este să adaugi puțină culoare acrilică în mediumul pentru fundal.

În cazul pânzelor deja pregătite cu fond alb, pentru a obține culoarea adecvată subiectului din lucrarea ta, poți pur și simplu să aplici un strat de culoare acrilică. Pentru a crea o suprafață opacă, prepară mai întâi un amestec din culoare acrilică și o cantitate mică din vopseaua de fundal. Aplicând unul sau două straturi din acest amestec, vei obține un strat de culoare densă și uniformă.

Culoarea acrilică aplicată în lipsa oricărui amestec tinde să producă o nuanță neomogenă. În funcție de culoarea folosită (unele acrilice sunt mai transparente decât altele), tușele de pensulă sau urmele lăsate de o cârpă vor rămâne vizibile chiar și atunci când pictura se va usca. Acest lucru însă este irelevant, cu atât mai mult cu cât pânza va fi acoperită în întregime de culori. Mulți artiști profesioniști folosesc această tehnică rapidă pe bază de culoare acrilică. Nu poți folosi culorile acrilice pe un fundal pe bază de ulei, însă poți să aplici culorile de ulei pe o suprafață acrilică. Așadar, folosirea unui mediu acrilic pentru ambele tipuri de pictură este posibil.

Ulei sau acrilic?

Folosind fundalul acrilic, eviți orice incertitudine cu privire la tipul de pictură pentru care optezi, de aceea toate exemplele de mai jos se aplică produselor pe bază de acrilic. Nu uita că, pentru a crea o suprafață bună pentru pictură, este nevoie de cel puțin două straturi de culoare.

Crearea unui fundal nuanțat

▲ Medium transparent
Culorile naturale ale pânzei, lemnului și cartonului reprezintă un suport neutru eficient pentru pictură. Aplică peste suprafața aleasă medium acrilic sau chiar aracet pentru lemn, diluat.

▲ Medium colorat
Pentru o nuanță unitară, dar colorată, adaugă culoare acrilică în mediumul acrilic. Pregătește amestecul adăugând culoarea treptat, până când vei obține nuanța dorită. Aplică tot amestecul cu o pensulă, folosind câteva linii orizontale și uniforme.

▲ Cu cârpa
O cârpă sau o bucată de țesătură este ideală dacă vrei să întinzi rapid culoarea pe suprafețe mari. În plus, poți încerca să aplici un strat de culoare foarte diluată pe o pânză albă, gata preparată, și vei obține o nuanță mai transparentă.

▲ Nuanțe graduale
Pentru a obține o nuanță graduală, încearcă să aplici culoarea folosind un burete natural. Cu cât buretele este mai umed, cu atât mai diluată și mai palidă va fi culoarea. Această tehnică este deosebit de utilă dacă dorești să pictezi peisaje; pentru cer, poți aplica un strat de albastru-mat, lăsând culoarea să se estompeze spre linia orizontului.

▲ Culoare acrilică
În cazul în care ai o pânză gata preparată, trebuie pur și simplu să o acoperi cu vopsea acrilică. În imaginea de mai sus am aplicat culoarea cu o pensulă de tip bidinea, însă vei obține rezultate la fel de bune și dacă folosești o cârpă sau un burete.

O vază cu floarea-soarelui

Aceste flori luminoase de floarea-soarelui, cu petale lungi și galbene, sunt un subiect ideal pentru un tablou spontan, realizat în tehnica împăstării.

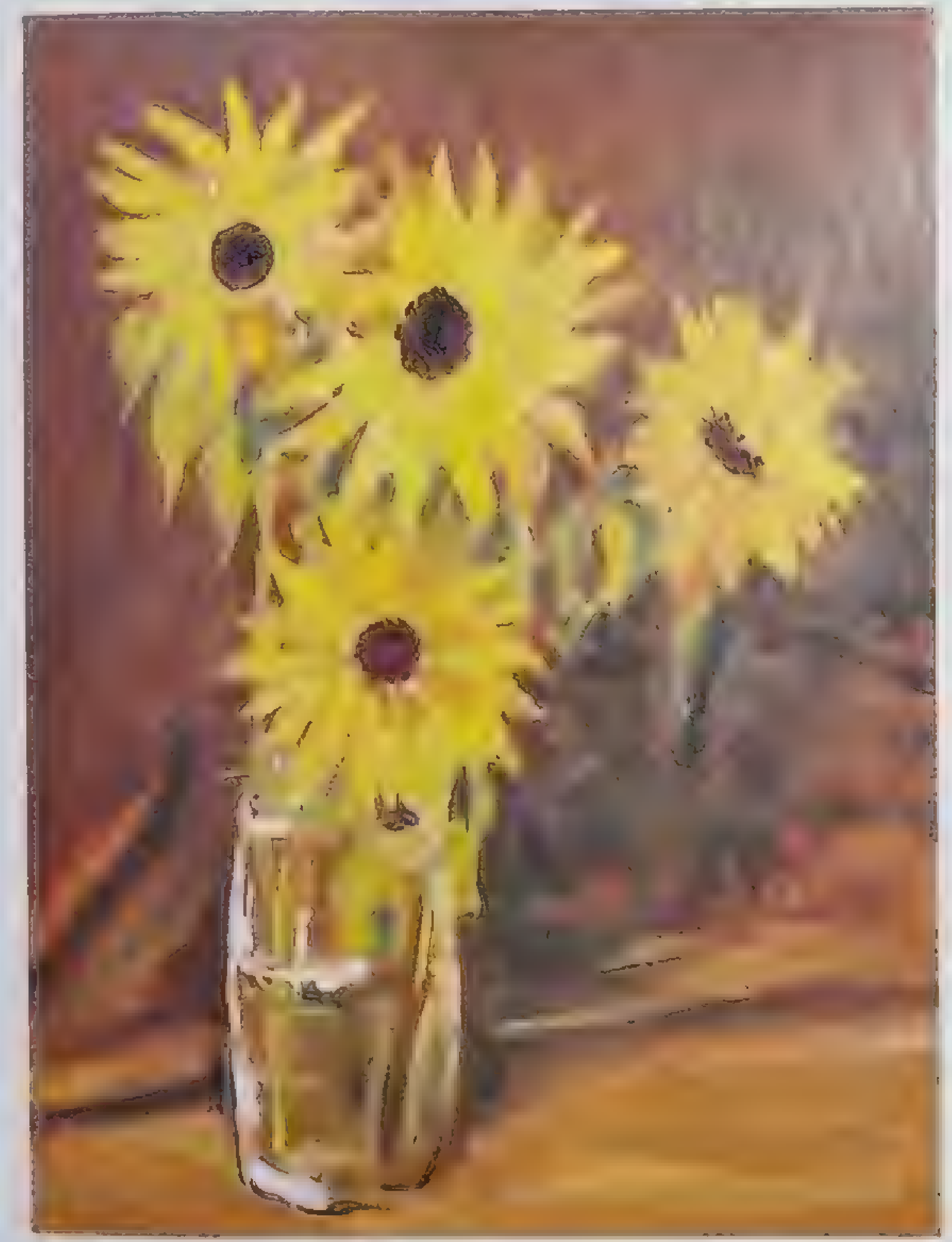

▲ Fiecare petală a acestor flori de floarea-soarelui vibrante a fost pictată dintr-o singură tușă folosind pensula plată, respectiv partea laterală a pământului. Este o tehnică optimă pentru a picta florile.

Secretul tehnicii împăstă[illegible] în voia pensulei [illegible] aparte, [illegible] densitatea cul[illegible] aceasta es[illegible] pretează la o [illegible] sule plate, în [illegible] sine stătător. Fine la [illegible] care să poți exersa tu[illegible] tăți diferite

Tehnica tușei de pensulă unice

Odată ce ai schițat compoziția și ai aplicat culoarea de fundal, lucrează în forță și spontan, folosind tehnica tușei de pensulă unice. Evită supraîncărcarea picturii, mai ales în ultimele etape, și vei reuși să păstrezi aerul proaspăt – un element-cheie în această compoziție policromă cu flori

MATERIALE

O pânză de 41 x 51 cm

O paletă

Esență de terebentină

Pensule pentru ulei: rotundă nr. 4, plată nr. 10, 6 și 4

10 culori de ulei: sienna arsă, albastru-ultramarin–francez, galben de Napoli, galben de cadmiu mediu, verde-vescica, alb de titan, roșu de cadmiu închis, oranj de cadmiu, galben-citron, violet-permanent

2 pahare: unul pentru pictat și unul pentru clătit pensulele

O spatulă triunghiulară pentru pictură de dimensiune medie

ÎNCEPE

1 ▼ Începe cu o schiţă simplă
Pregăteşte un amestec de sienna arsă şi albastru-ultramarin-francez diluat cu o cantitate mare de esenţă de terebentină. Folosind pensula rotundă nr. 4, stabileşte poziţia vazei, a tulpinilor şi a corolelor.

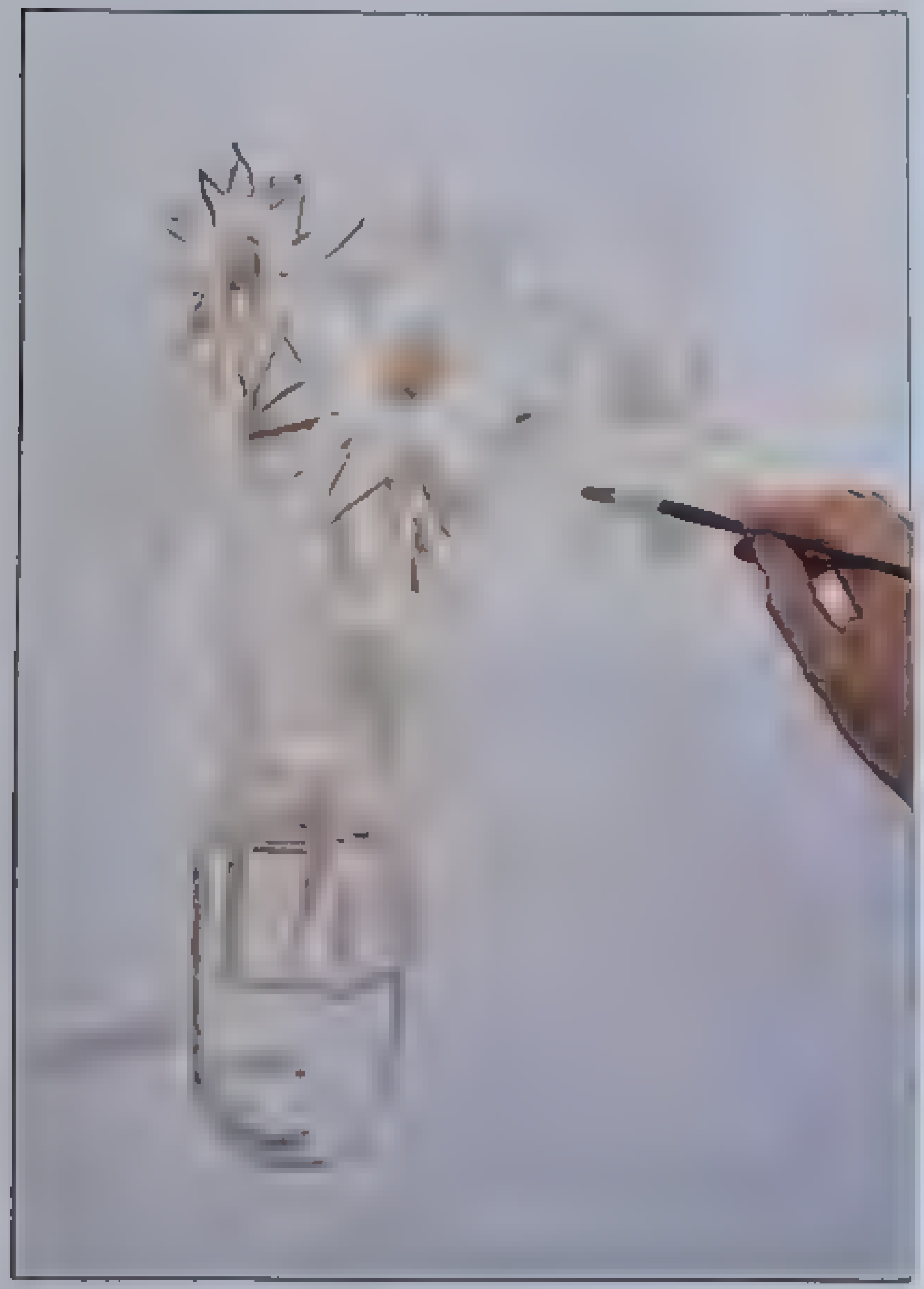

2 ▼ Defineşte fundalul
Foloseşte pensula plată nr. 10 şi pictează zonele din jurul florilor cu un amestec diluat din sienna arsă, deschisă cu puţin galben de Napoli.

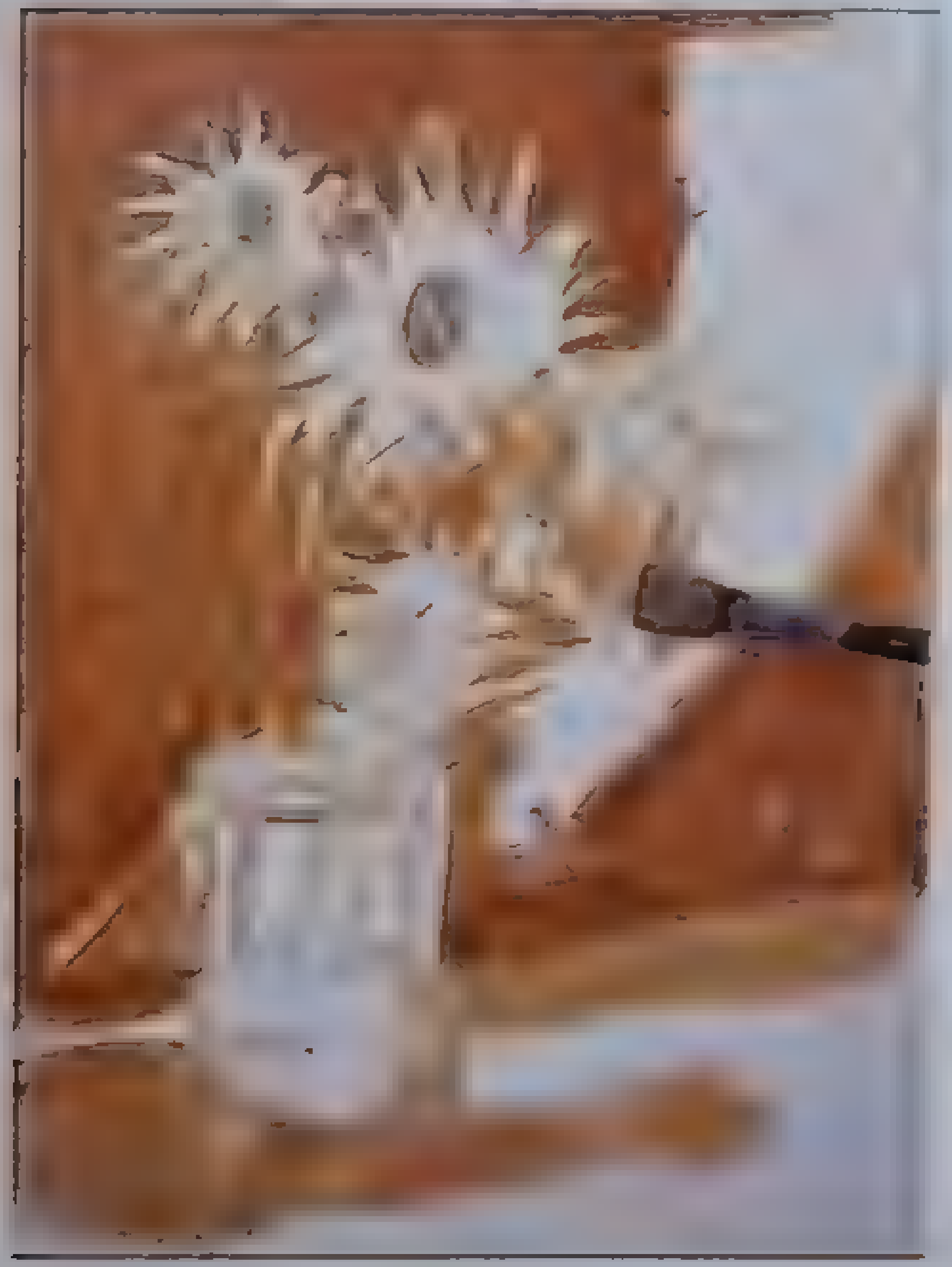

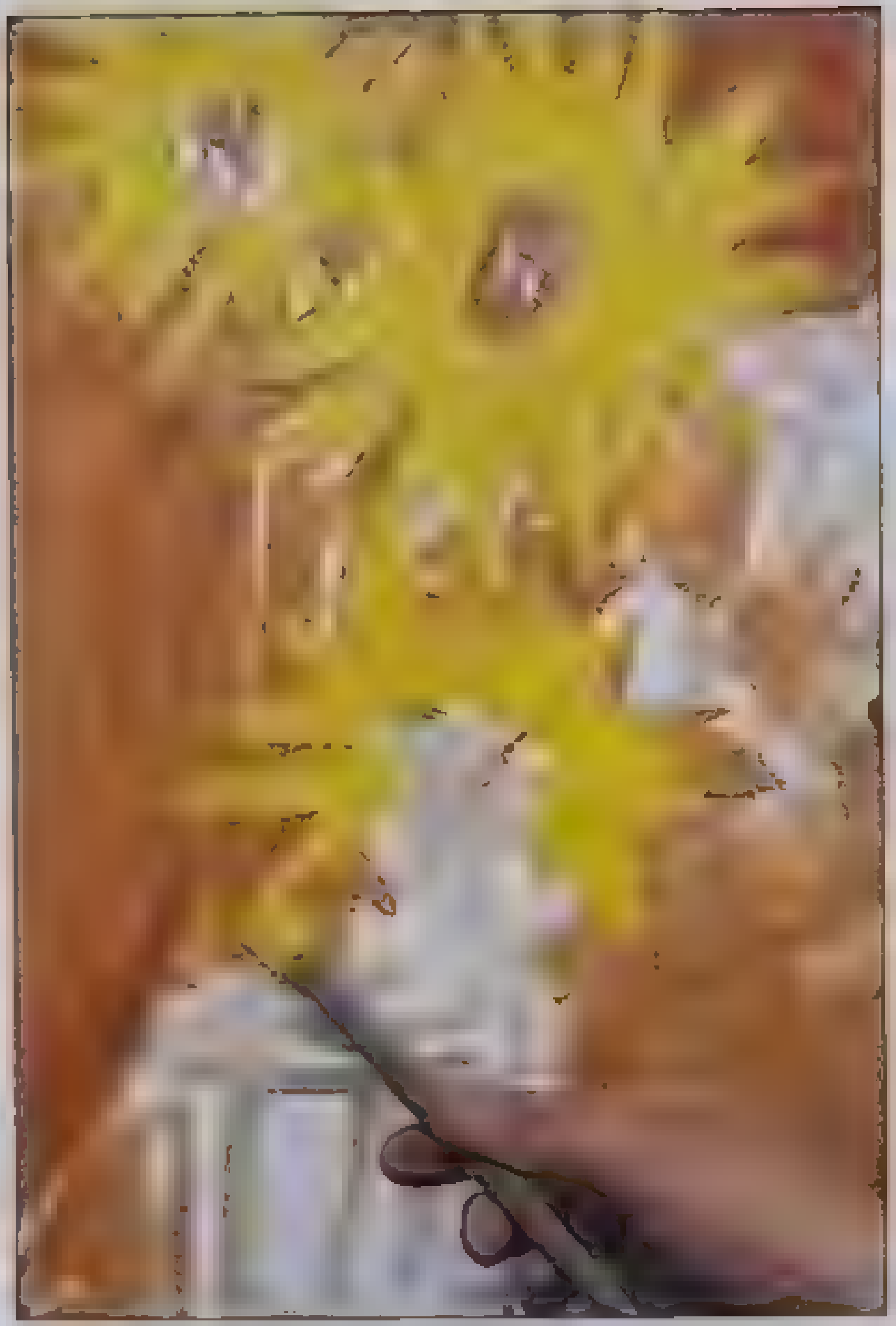

▼ Zonele de lumină şi umbră de pe petale sunt redate în nuanţe de galben.

3 ◀ Pictează tonurile intermediare ale florilor
Pictează petalele cu pensula plată nr. 6, amestecând galbenul de cadmiu mediu cu galben de Napoli. Cu puţin exerciţiu, vei fi capabil să realizezi o petală din fiecare tuşă de pensulă, folosind partea laterală a penelului.

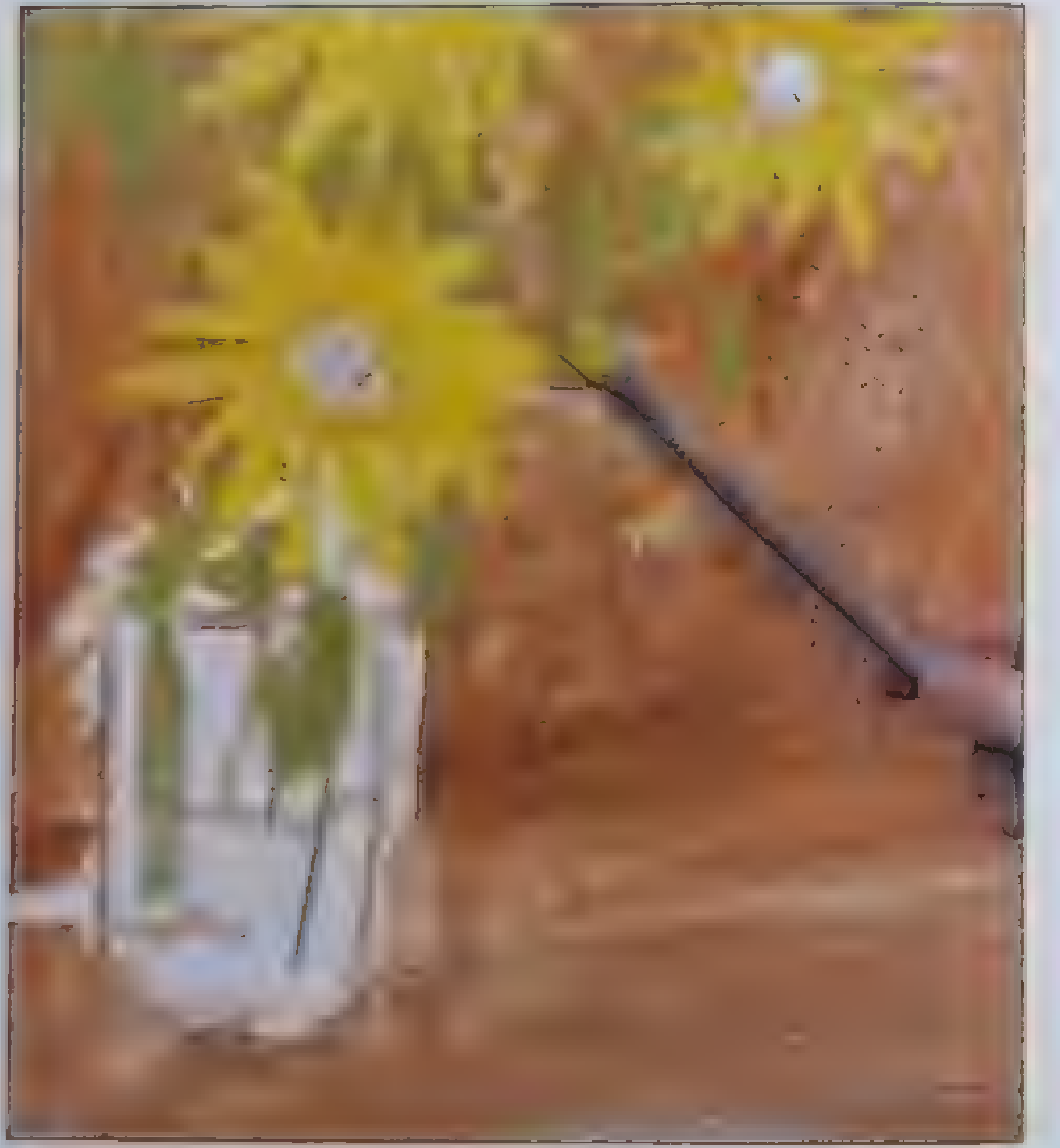

4 ▲ Pictează frunzele şi tulpinile
Amestecă puţin verde-vescica cu galben de Napoli şi puţin alb de titan pentru nuanţele intermediare ale frunzelor şi tulpinilor. Pentru a menţine senzaţia de prospeţime şi spontaneitate, încearcă să desenezi fiecare frunză dintr-o singură tuşă sau cel mult două tuşe de pensulă.

5 ▶ Accentuează fundalul
Acum, că au fost aplicate toate culorile de bază ale picturii, este mai uşor să evaluezi nuanţele. Florile de floarea-soarelui vor părea mai luminoase pe un fundal puţin mai întunecat.
Cu pensula plată nr. 10, amestecă sienna arsă cu puţin galben de Napoli, de data aceasta folosind mai puţin solvent, şi aplică o nuanţă întunecată pentru fundal.

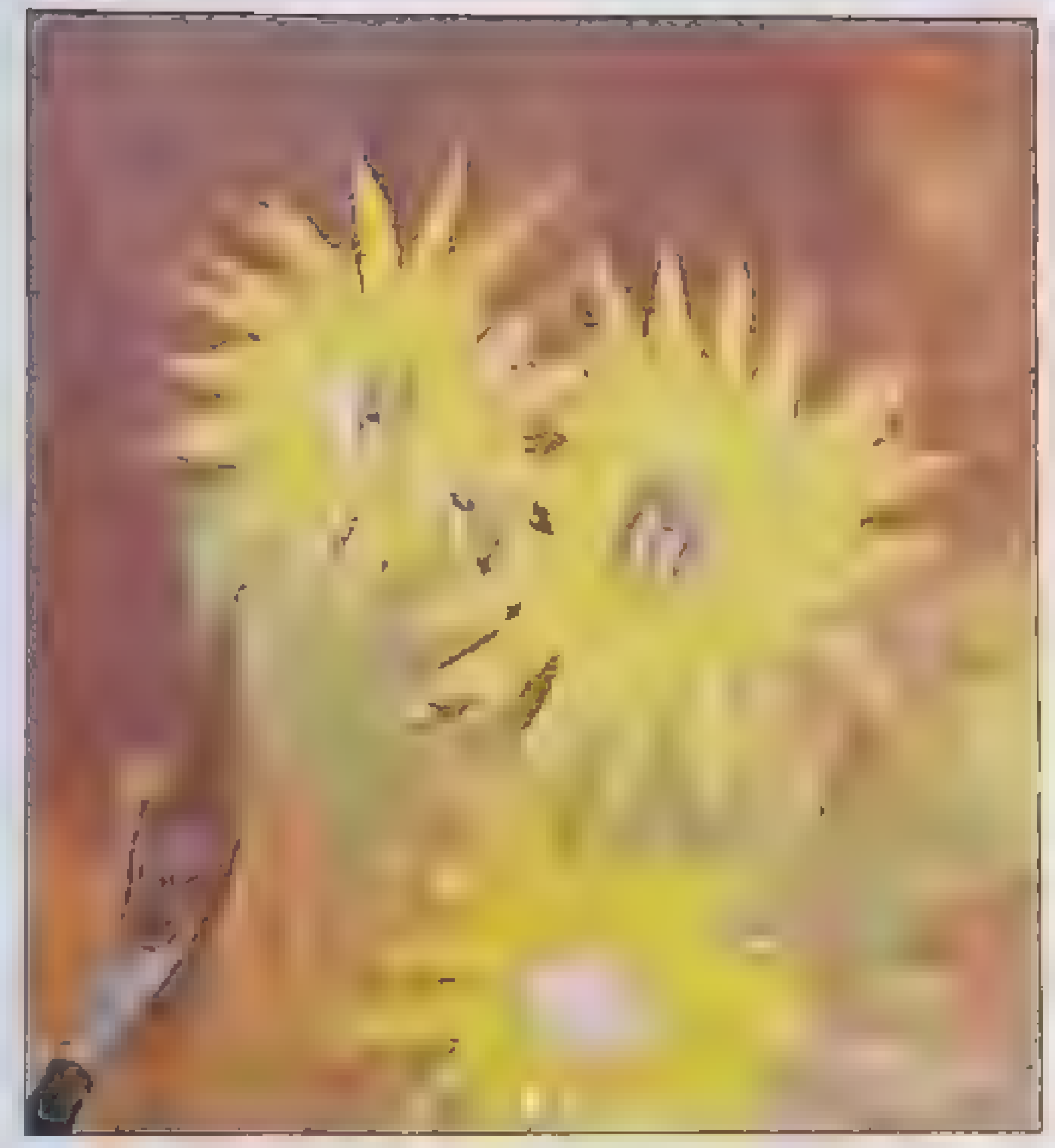

Operele maeştrilor

Vincent Van Gogh (1853–1890)

Floarea-soarelui (1887)

Acest operă târzie a lui Vincent Van Gogh se remarcă printr-o suprafaţă consistentă, caracterizată de tuşe de pensulă viguroase. Este un studiu detaliat a două flori de floarea-soarelui uscate, în care remarcăm densitatea împăstării. Ca şi în cazul lucrării noastre, petalele sunt compuse din tuşe de pensulă individuale şi energice, în diferite nuanţe ale aceleiaşi culori. Spatele florii din partea dreaptă este reprodus cu ajutorul unor tuşe de pensulă înclinate, în timp ce prim-planul şi draperia sunt rezultatul unor tuşe scurte şi uniforme, care alternează cu tuşele lungi şi curbate

Centrul florii-soarelui este redat printr-o combinaţie complexă de tuşe de pensulă fine încrucişate şi pete de culoare contrastante.

Fiecare petală a florilor uscate este delimitată de o tuşă de pensulă viguroasă ce urmăreşte linia curbă a acesteia.

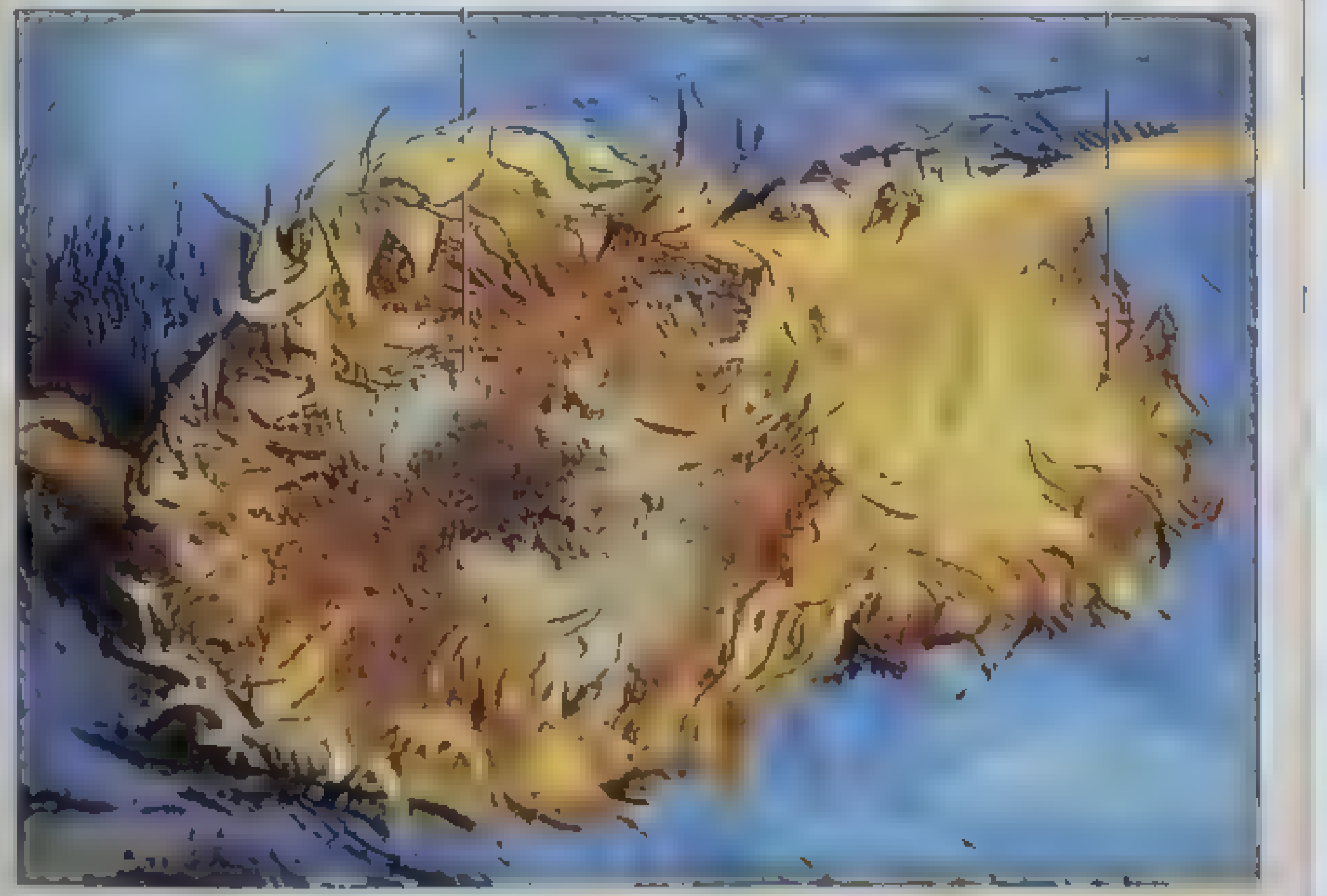

SFATURI
Pictează umbrele

Majoritatea subiectelor capătă un aspect solid şi tridimensional datorită umbrelor. Cu toate acestea, se poate întâmpla să le treci foarte uşor cu vederea, dacă eşti atent la formele mai luminoase şi mai interesante. O idee bună ar fi să pictezi umbrele înainte de a defini în detaliu subiectul, mai ales dacă fundalul şi planul de sprijin sunt plate şi uniforme

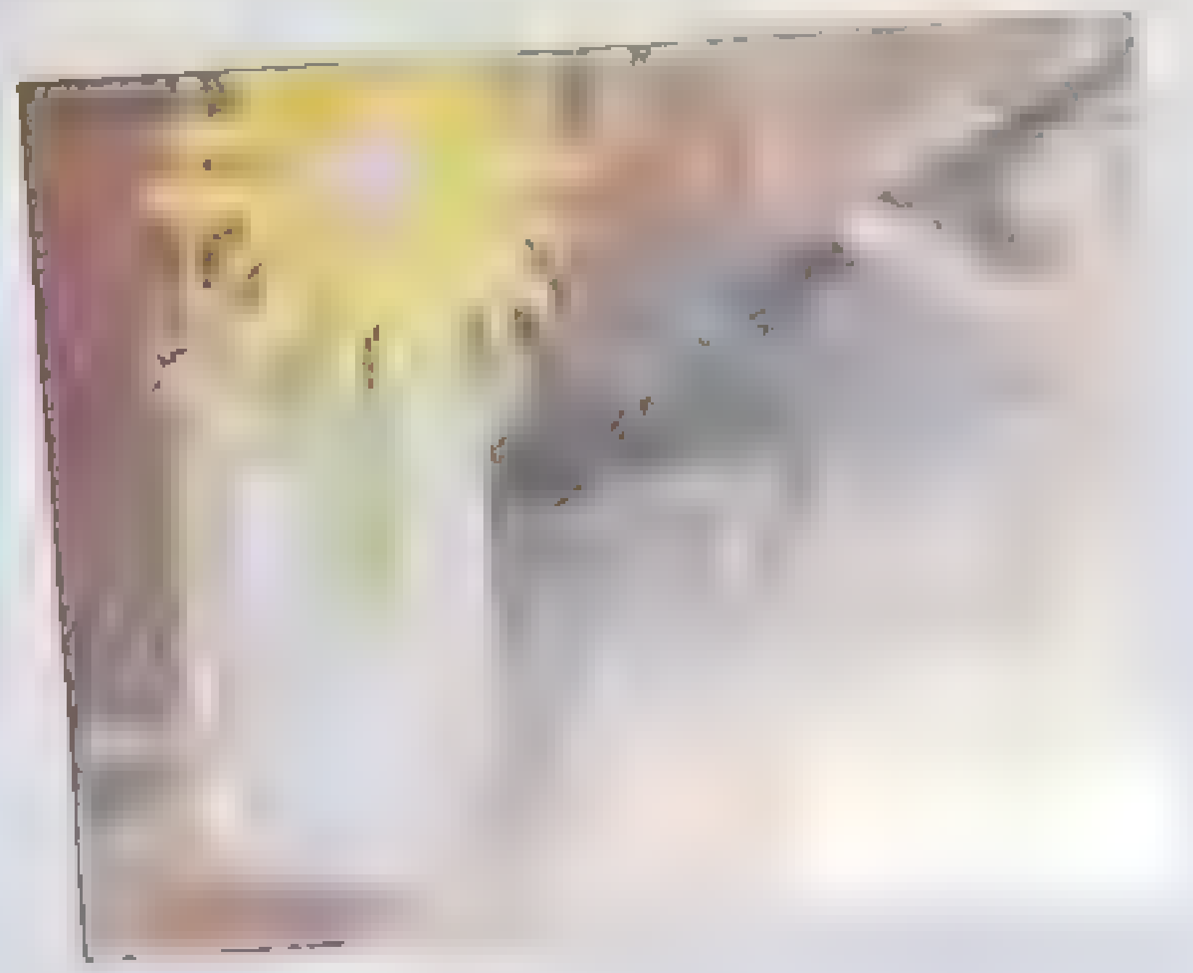

6 ▼ Completează desenul florilor
Creează o nuanţă de brun închisa şi c folosind roşu de cadmiu închis şi sienna arsa Pictează centrul florilor cu pensula plată nr. 4 nu pierde din vedere faptul că forma acestora din urmă nu este perfect rotundă şi ai grijă să le variez dimensiunile

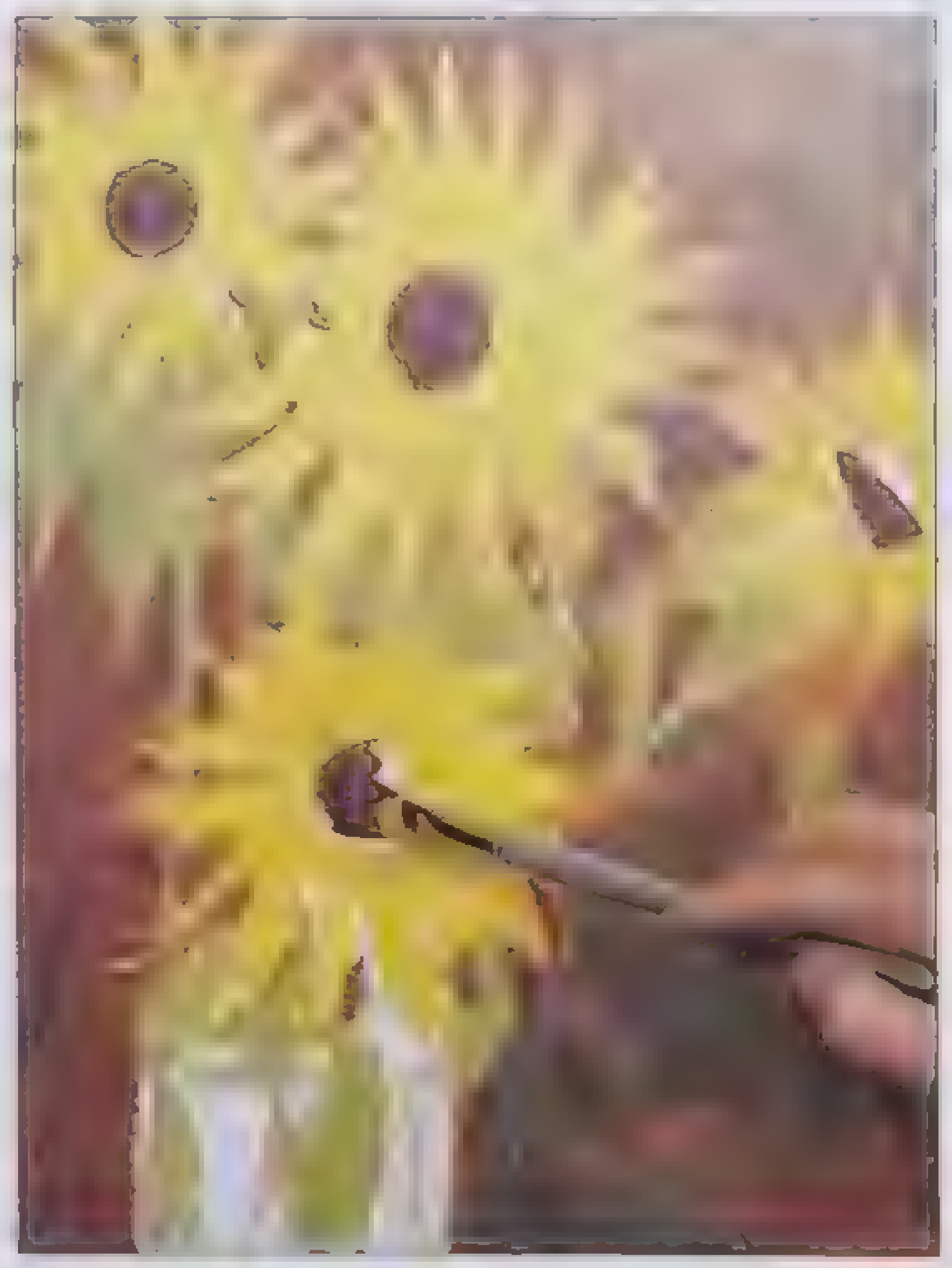

7 ▼ Pictează umbrele petalelor

Galbenul folosit pentru zonele întunecate ale florilor de floarea-soarelui este rezultatul unui amestec de galben de cadmiu mediu, oranj de cadmiu și puțină sienna arsă. Dacă se poate, continuă să lucrezi cu tușe de pensulă individuale, folosind muchia pensulei rotunde nr. 4.

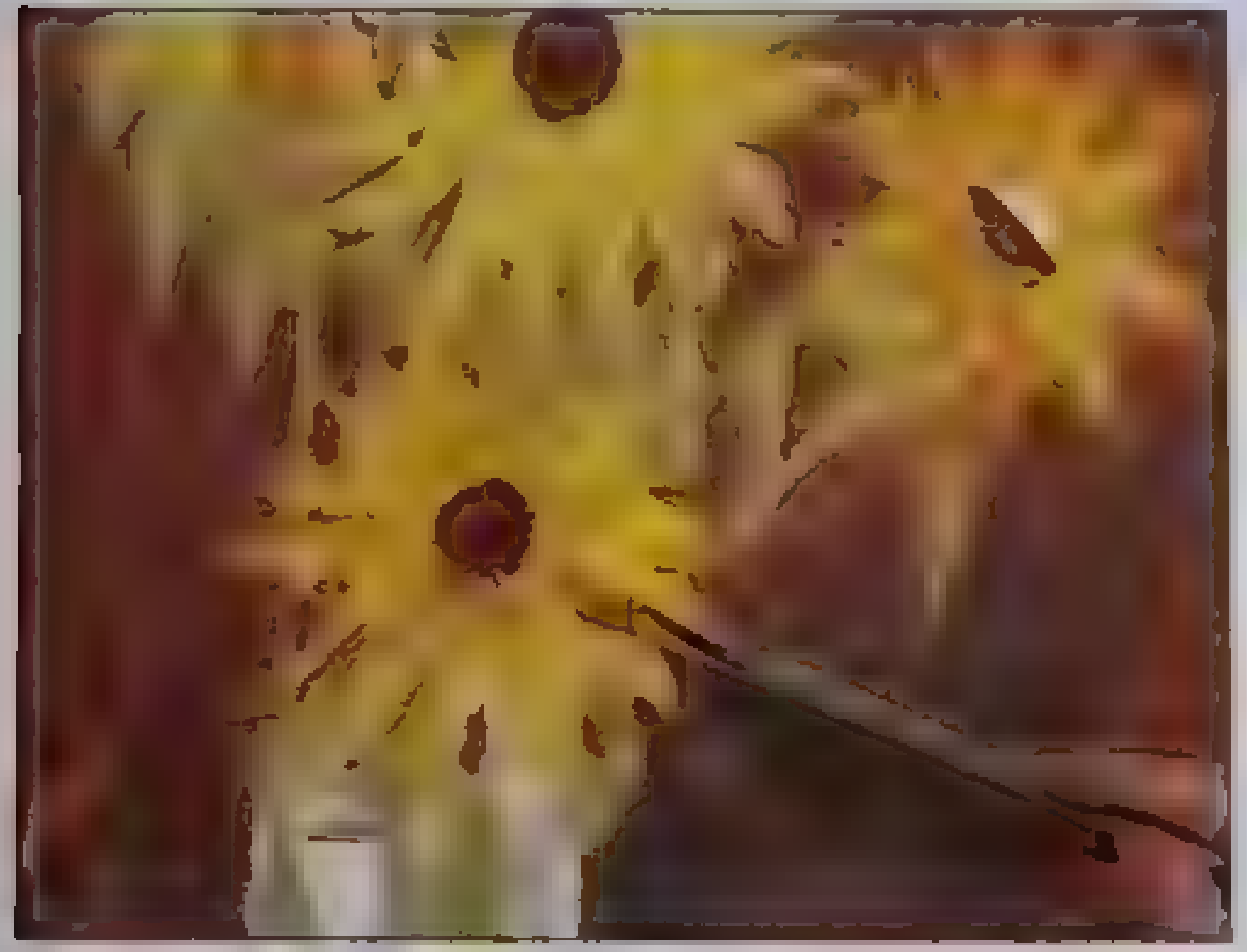

Fii creativ!

O atmosferă modernă

În această lucrare, artistul a modificat atmosfera generală a compoziției cu ajutorul unui fundal violet, care este culoarea complementară a galbenului florii-soarelui. Observă felul în care florile se evidențiază pe fundal și maniera în care ele se armonizează cu restul compoziției. Contrastul dintre culorile complementare face ca aspectul general al picturii să capete un aer modern.

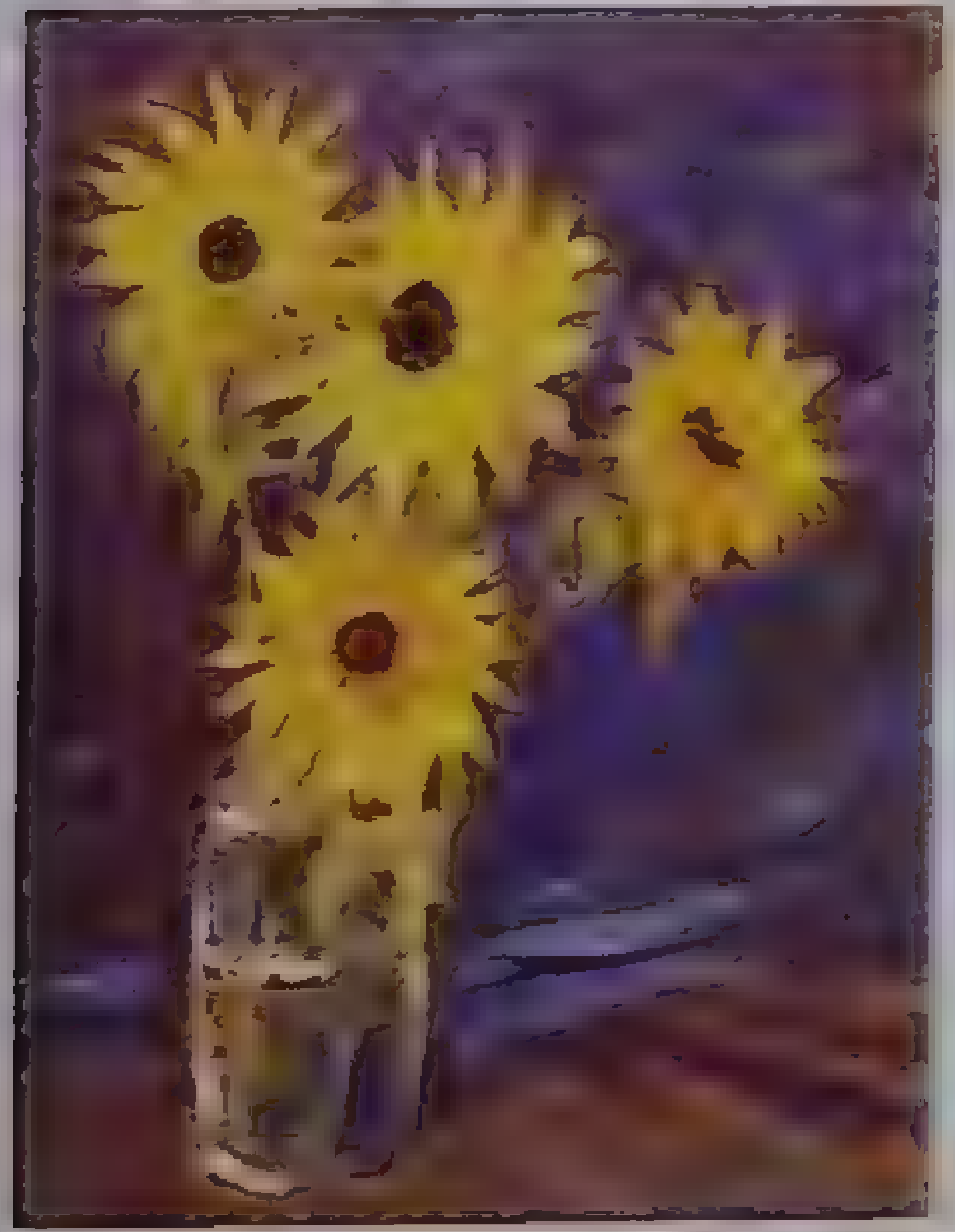

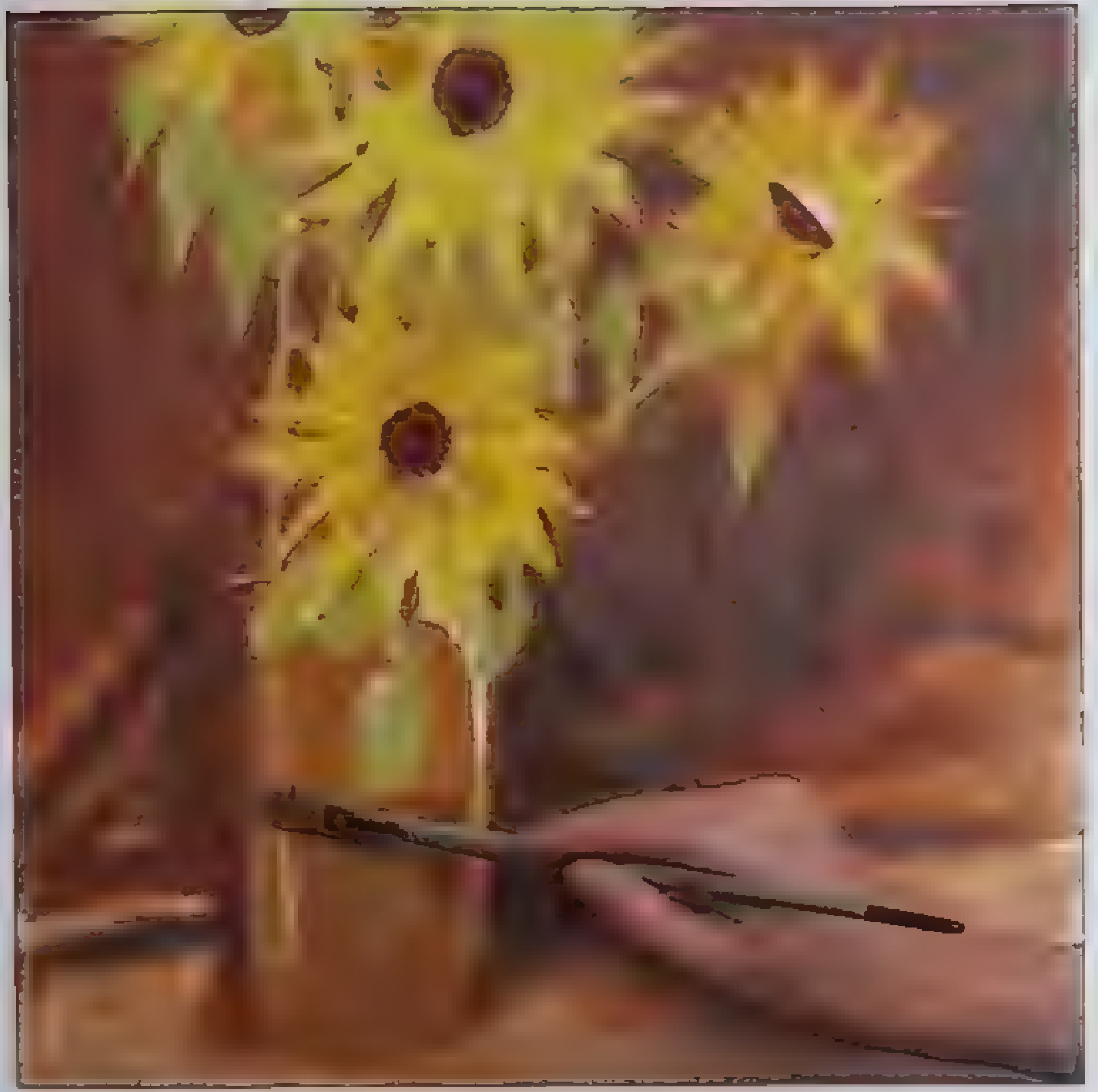

8 ▲ Pictează vaza

După cum poți observa, vaza este din sticlă transparentă, ceea ce înseamnă că nu are o culoare propriu-zisă. Amestecă sienna arsă, albastru-ultramarin-francez și alb de titan pentru a sugera culorile reflectate. Pictează linia apei folosind o versiune mai închisă a acestei nuanțe. Adaugă puțin verde-vescica pentru a picta tulpinile din interiorul vazei.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Fiecare porțiune din compoziție a fost colorată. Este momentul să mărești contrastul dintre zonele luminoase și umbrele de pe petale, frunze și vază. Ai grijă să nu supraîncarci lucrarea în aceste etape.

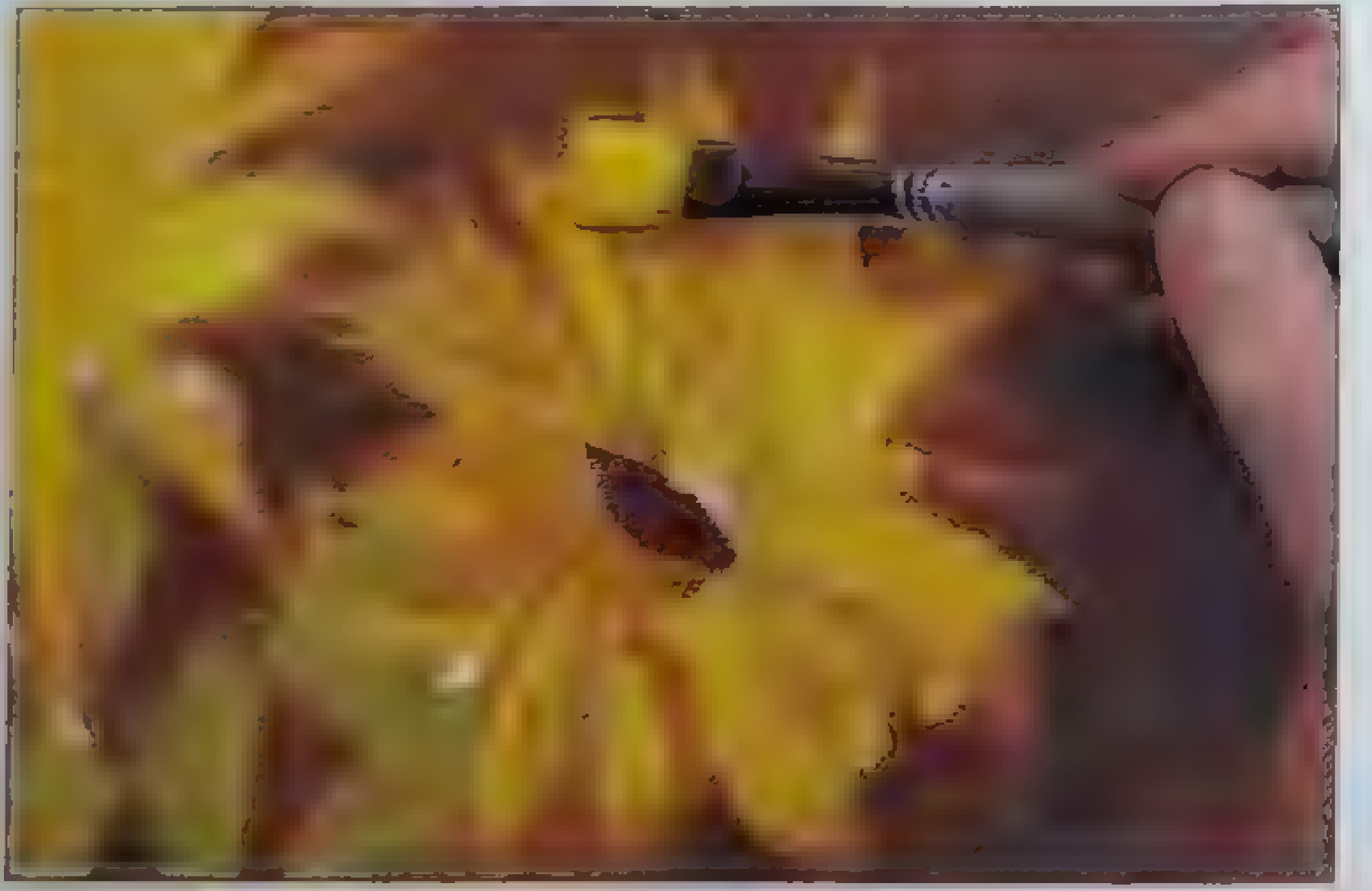

9 ▲ Adaugă reflexiile petalelor

Amestecă galben de cadmiu mediu, galben-citron și alb de titan. Aplică această culoare densă cu partea laterală a pămătufului pensulei plate nr. 6, în tușe unice și viguroase, în formă de petale. Tușele de pensulă conferă vivacitate lucrării, deci menține-le cât se poate de simple și evidente.

10 ▼ Definește zonele mai întunecate

Pentru umbrele frunzelor și zonele de sub petale folosește un amestec obținut din verde-vescica, galben de Napoli și sienna arsă. Aplică tușe de pensulă individuale și scurte cu pensula plată nr. 6. Pentru un efect de materialitate, urmărește forma frunzelor din tușe.

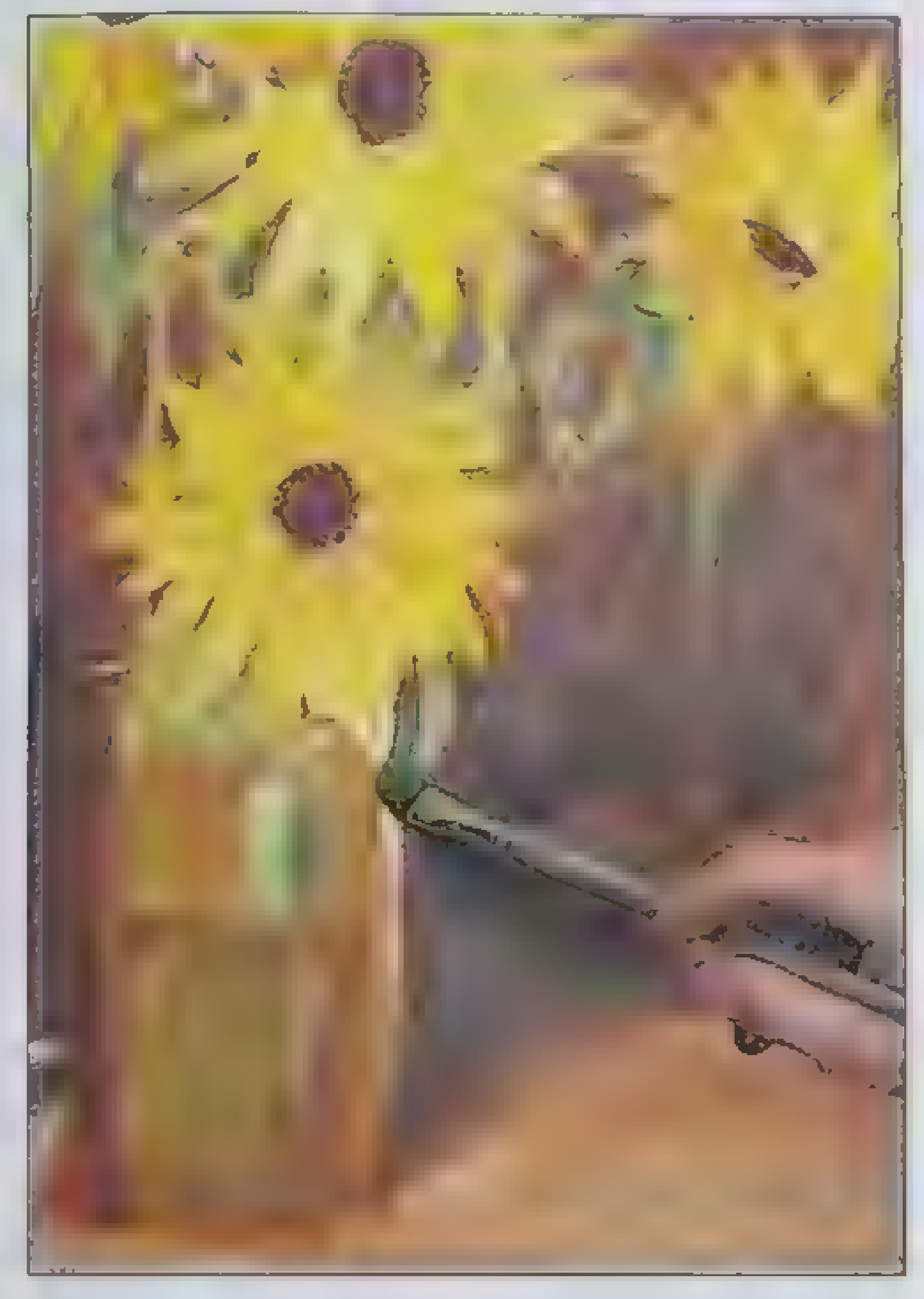

11 ▼ Creează zone de lumină pe frunze

Amestecă verde-vescica și galben-citron. Cu pensula plată nr. 6, creează reflexii accentuate pe frunzele și tulpinile din partea stângă, astfel încât să evidențiezi direcția luminii.

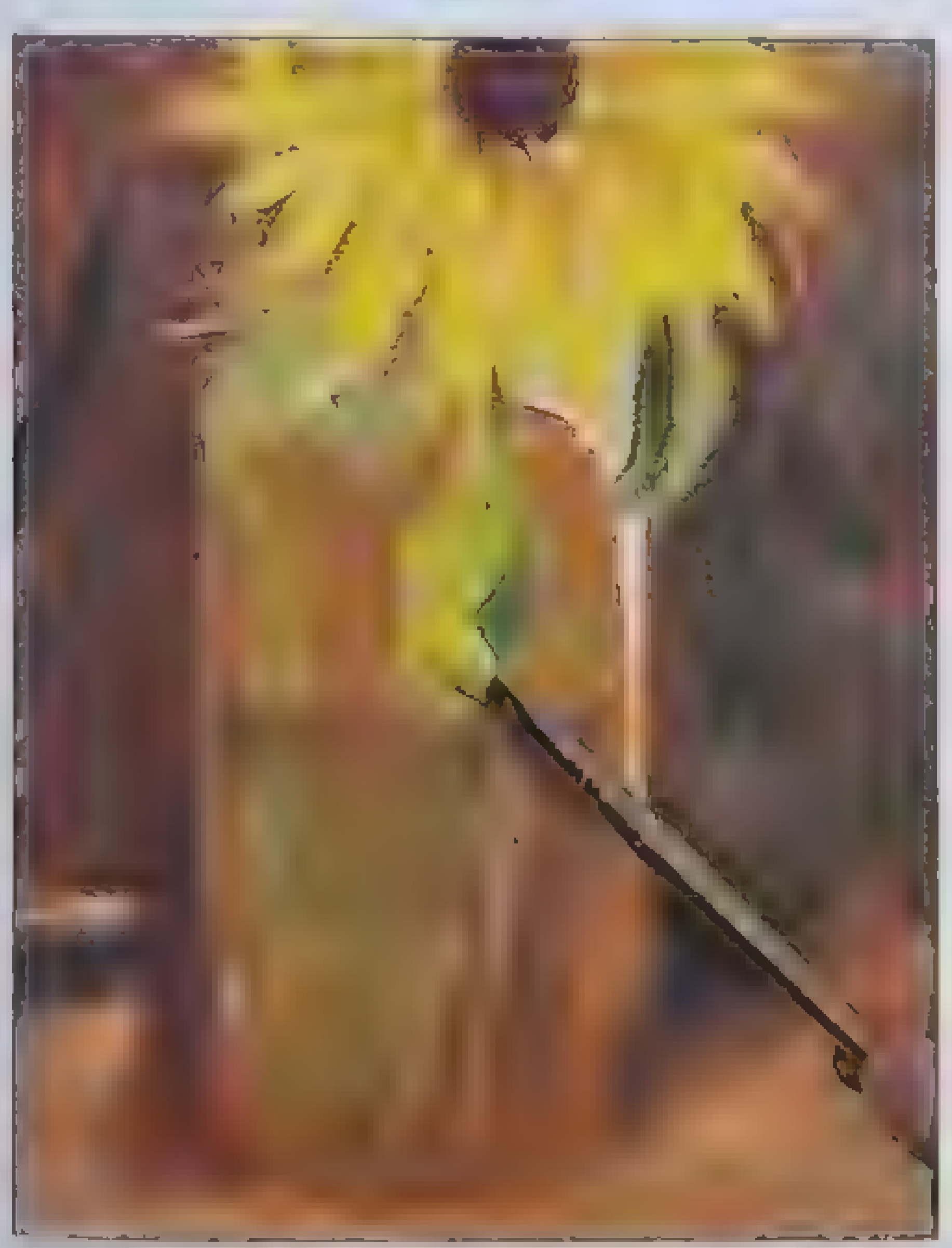

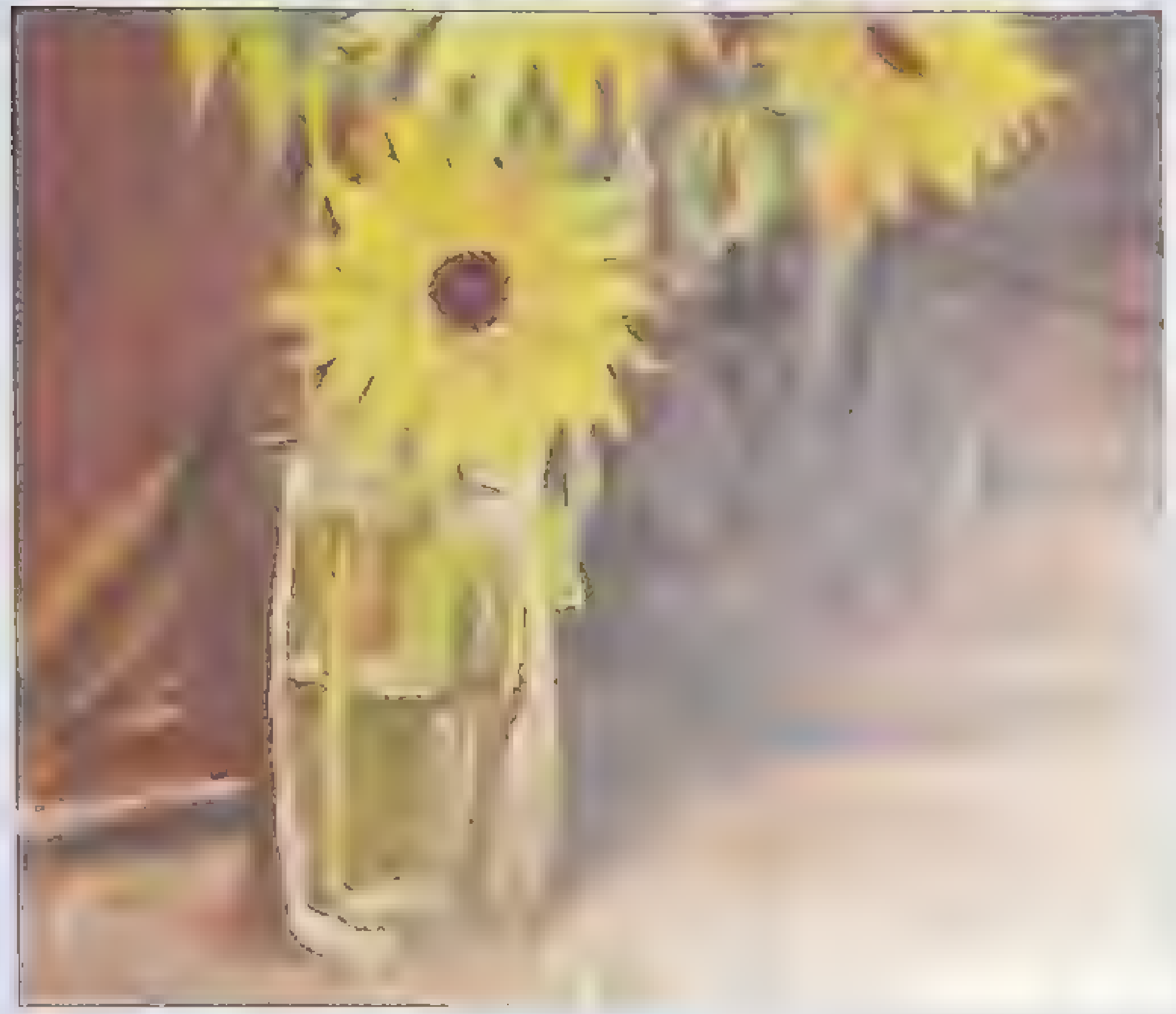

12 ▲ Adaugă reflexiile pe vaza

Amplifică efectul tridimensional al vazei de sticlă, aplicând tușe de pensulă unice pe partea stângă și la baza acesteia. Adaugă puțin alb de titan pe suprafața vazei cu pensula plată nr. 4.

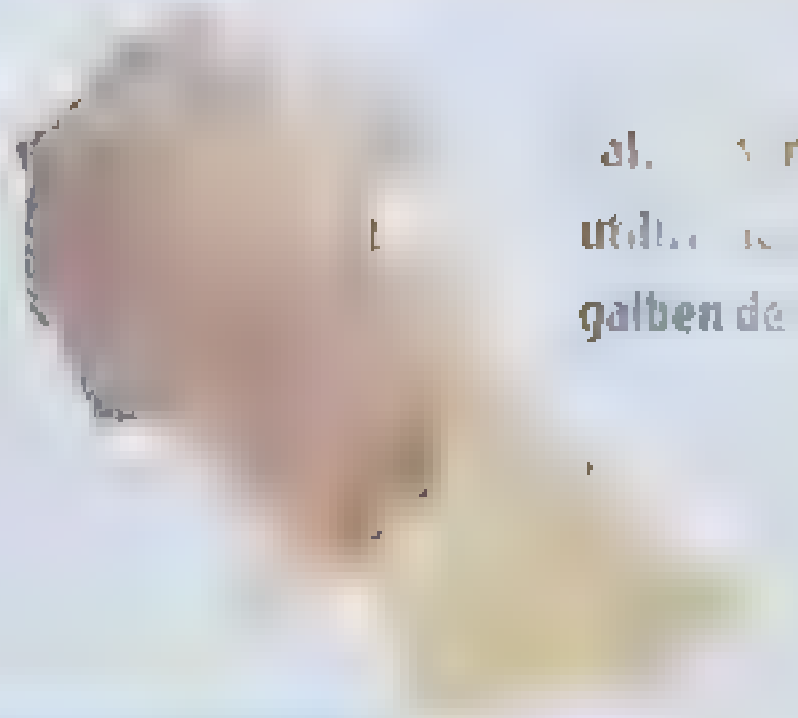

UN PAS ÎNAINTE

În această etapă, compoziția atinge un nivel mulțumitor. Florile de floarea-soarelui și-au păstrat vitalitatea, iar tehnica viguroasă a tușei unice a reprodus petalele și frunzele într-o manieră simplă, dar eficientă. Cu toate acestea, dacă dorești, poți continua să completezi pictura perfecționând efectul de materialitate: definește vaza de sticlă și reflexiile de lumină de pe suprafața acesteia.

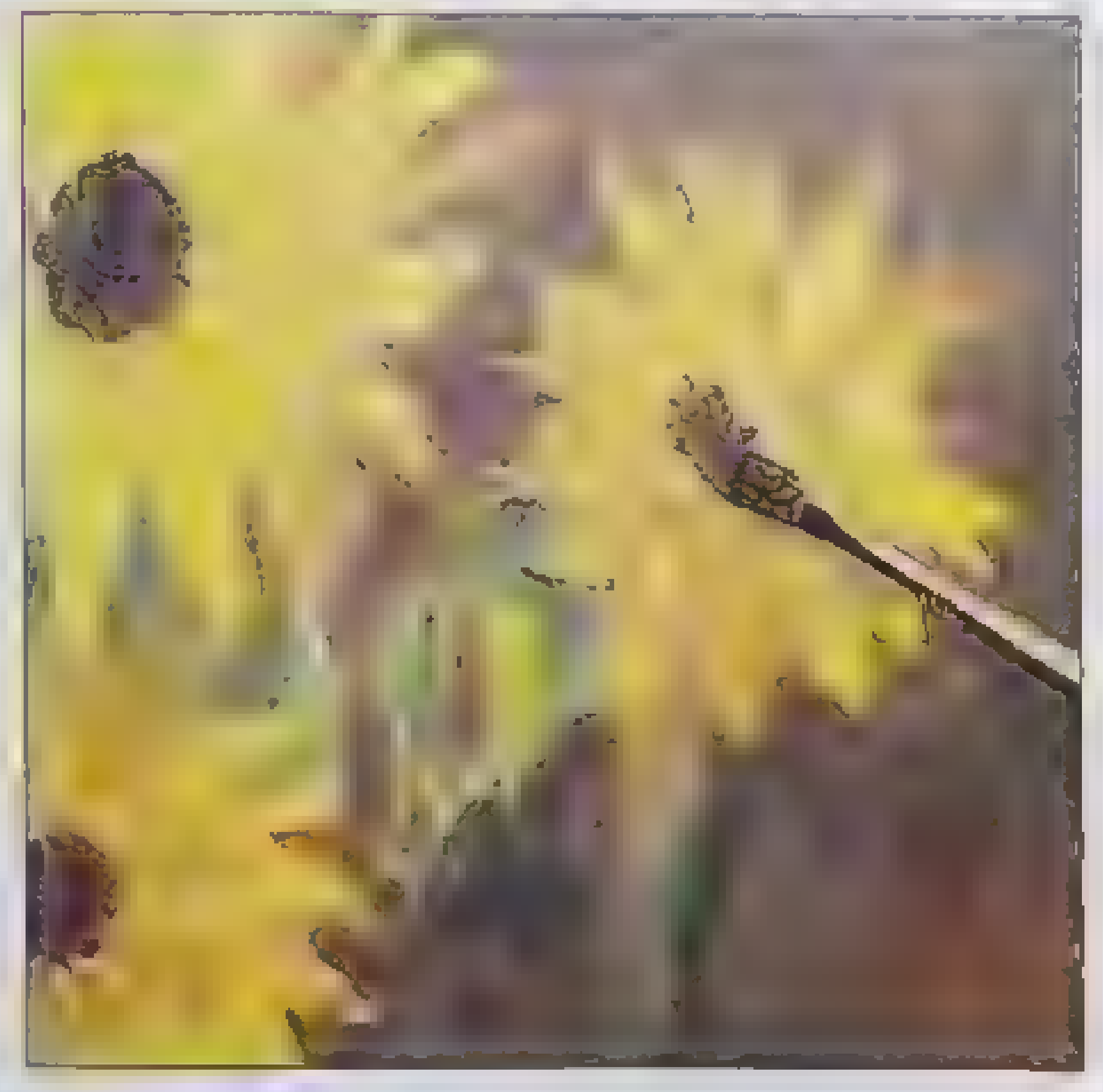

13 ▲ Amplifică volumul florilor

Amestecă roșu de cadmiu închis, sienna arsă și violet-permanent pentru a obține o nuanță de brun-violaceu. Întinde culoarea cu tușe ușoare în centrul florilor, dezvăluind astfel culoarea de bază. Ai grijă ca tușele de pensulă să fie mereu evidente.

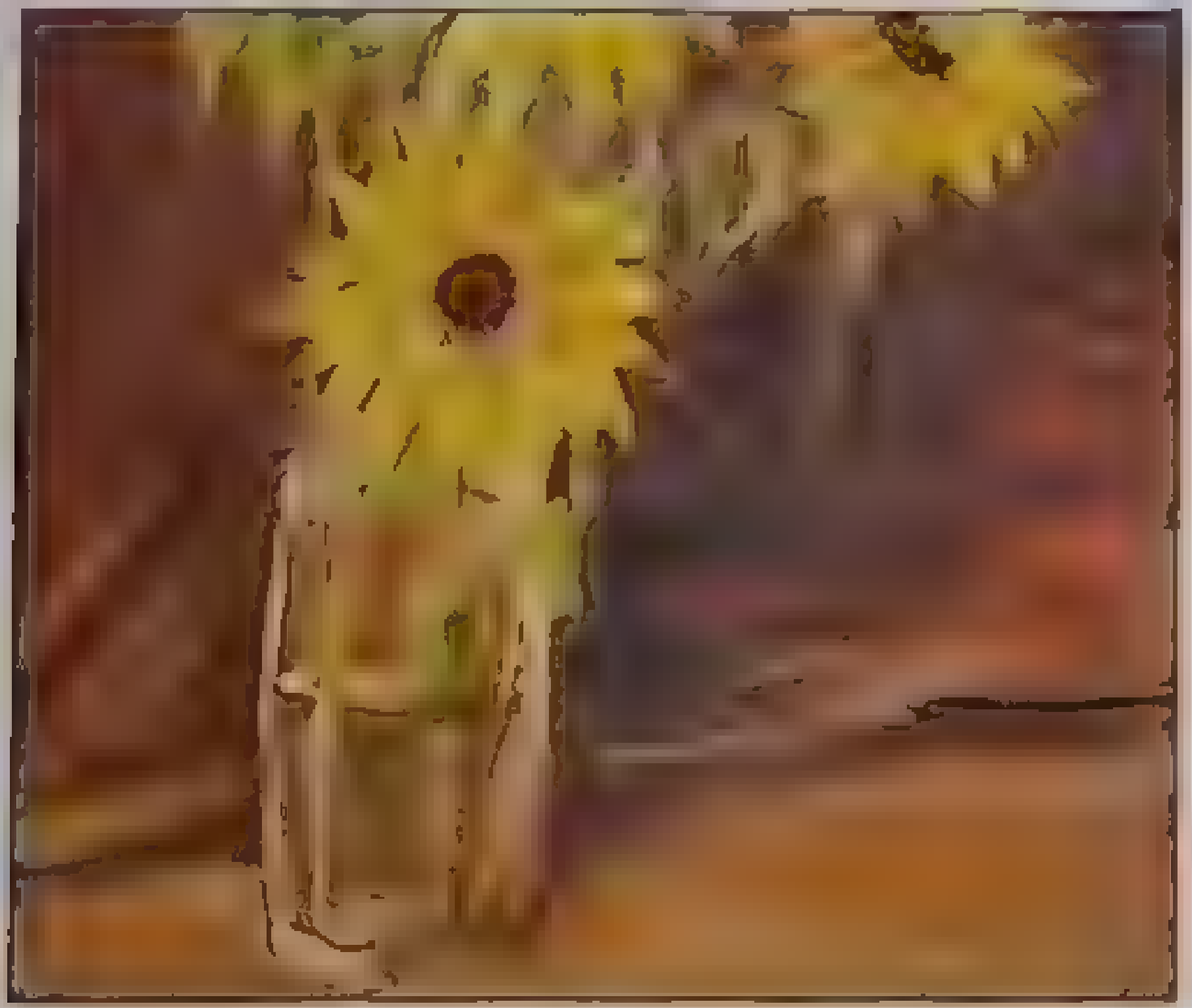

14 ▲ **Lucrează la prim-plan**
Pentru ca prim-planul să fie verosimil, întinde cu ajutorul pensulei nr. 6 un amestec de galben de Napoli și sienna arsă în tușe de pensulă orizontale.

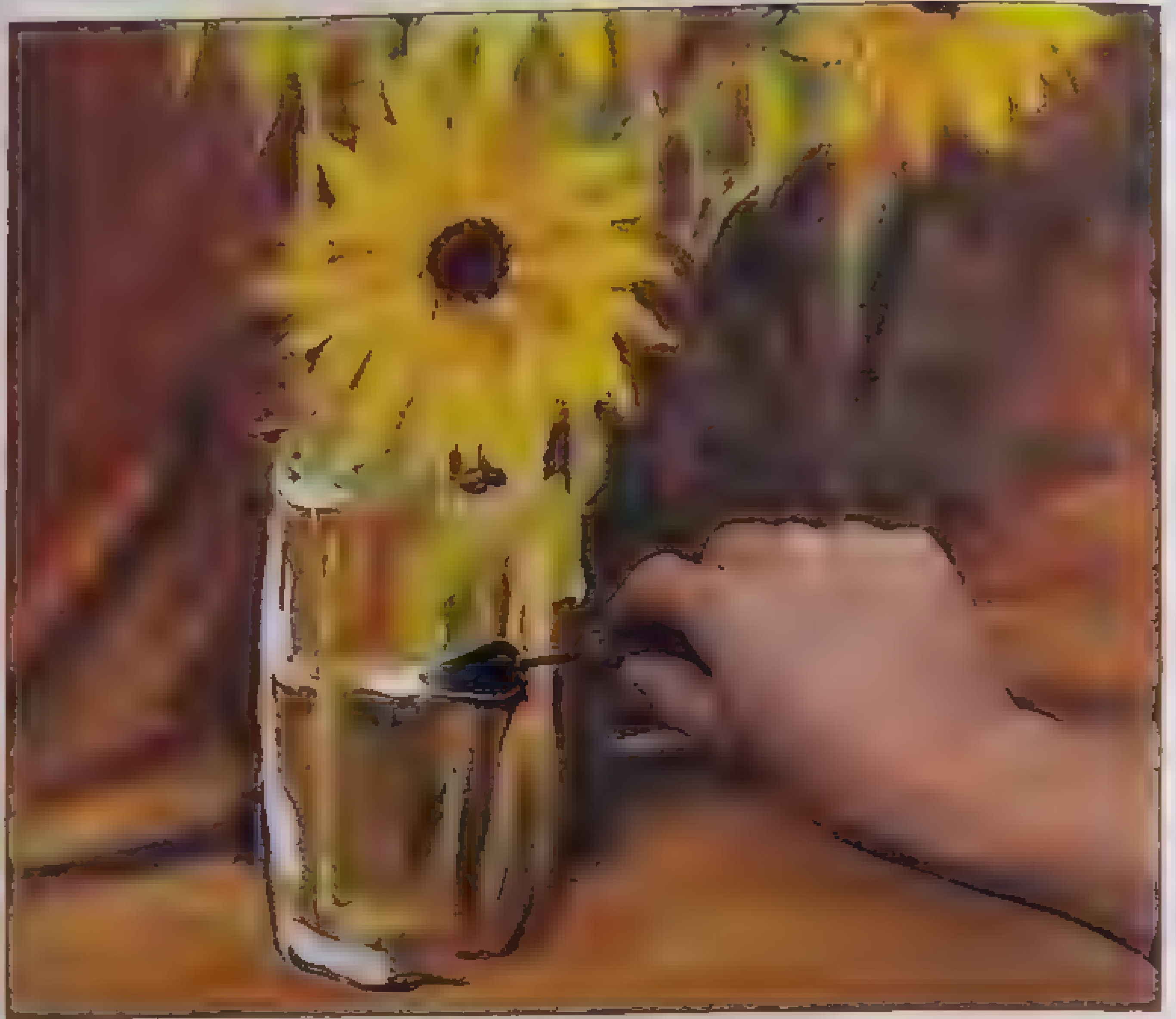

15 ▲ **Finisează vaza**
Pentru a reda reflexiile de pe vază, folosește tehnica impăstării: cu ajutorul unei spatule de mărime medie, trasează câteva accente de alb de titan nediluat pe partea stângă a vazei. Folosind aceeași tehnică, marchează baza, partea superioară și linia apei.

O LUCRARE COMPLETĂ

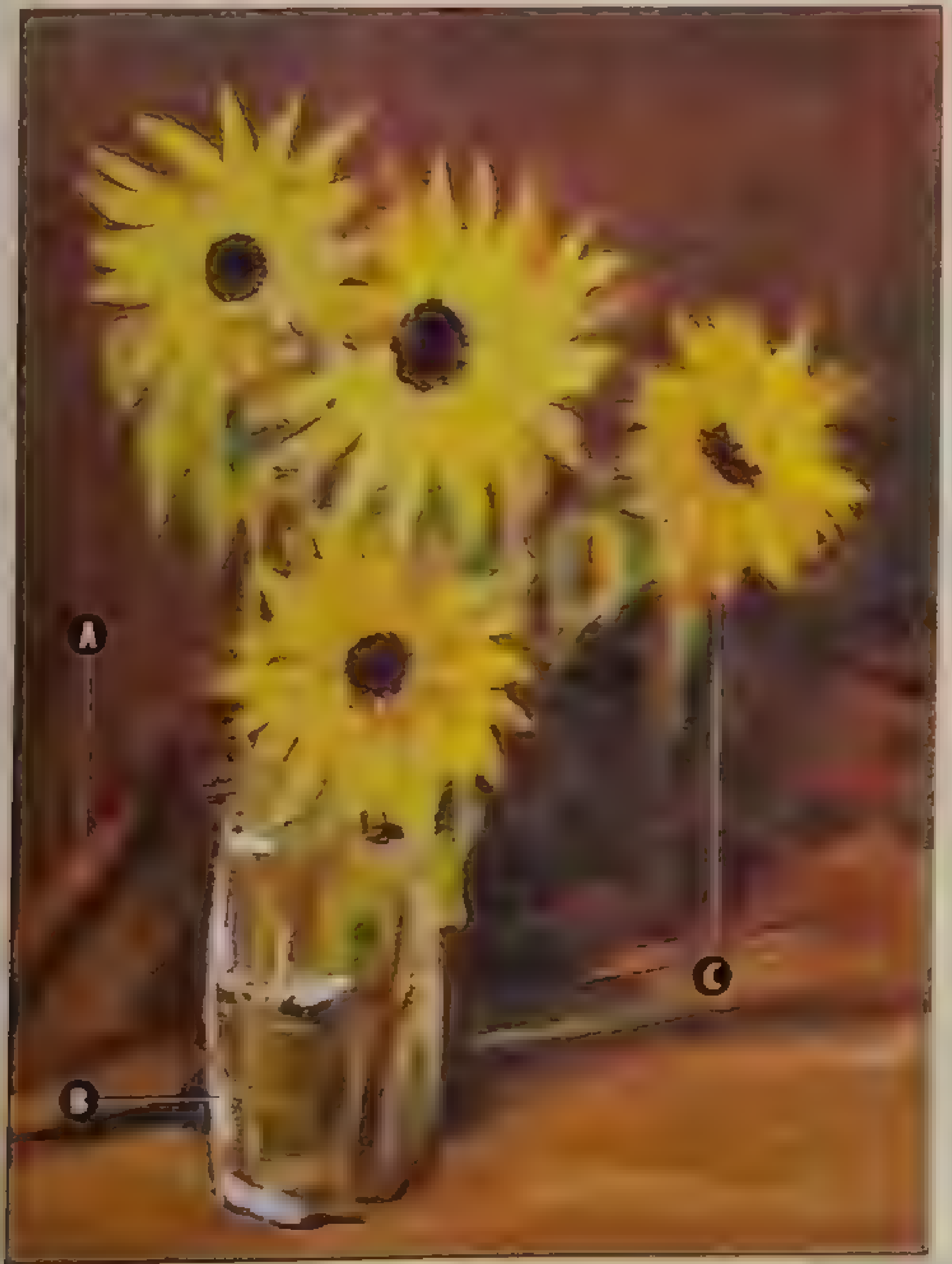

A Un fundal estompat
Cutele delicate ale draperiei sunt destul de interesante și nu distrag atenția privitorului. Tușele de pensulă urmăresc forma cutelor, reproducând mișcarea țesăturii.

B Reflexii pe sticlă
Marginea spatulei creează reflexii subțiri, în comparație cu reflexiile moi și rotunde obținute cu ajutorul pensulei.

C Tehnica tușei de pensulă unice
Am pictat petalele într-o manieră viguroasă și am conferit vivacitate culorii doar din câteva tușe.
Cu ajutorul tehnicii impăstării, am redat suprafața bogată și consistentă a petalelor și a frunzelor.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Recreează savoarea toamnei într-o natură statică formată din fructe și coceni de porumb.

- Folosește-te de complexitatea acrilicelor și de modul lor de a se usca rapid.
- Subliniază detaliile clare ale picturii cu ajutorul lichidului pentru mascare
- Adaugă un plus de lumină folosind culori fluorescente

Simțul perspectivei

Dacă știi regulile de bază ale perspectivei, vei putea recrea mai ușor lumea tridimensională și complexă din jurul tău pe suprafața plană a unei pânze.

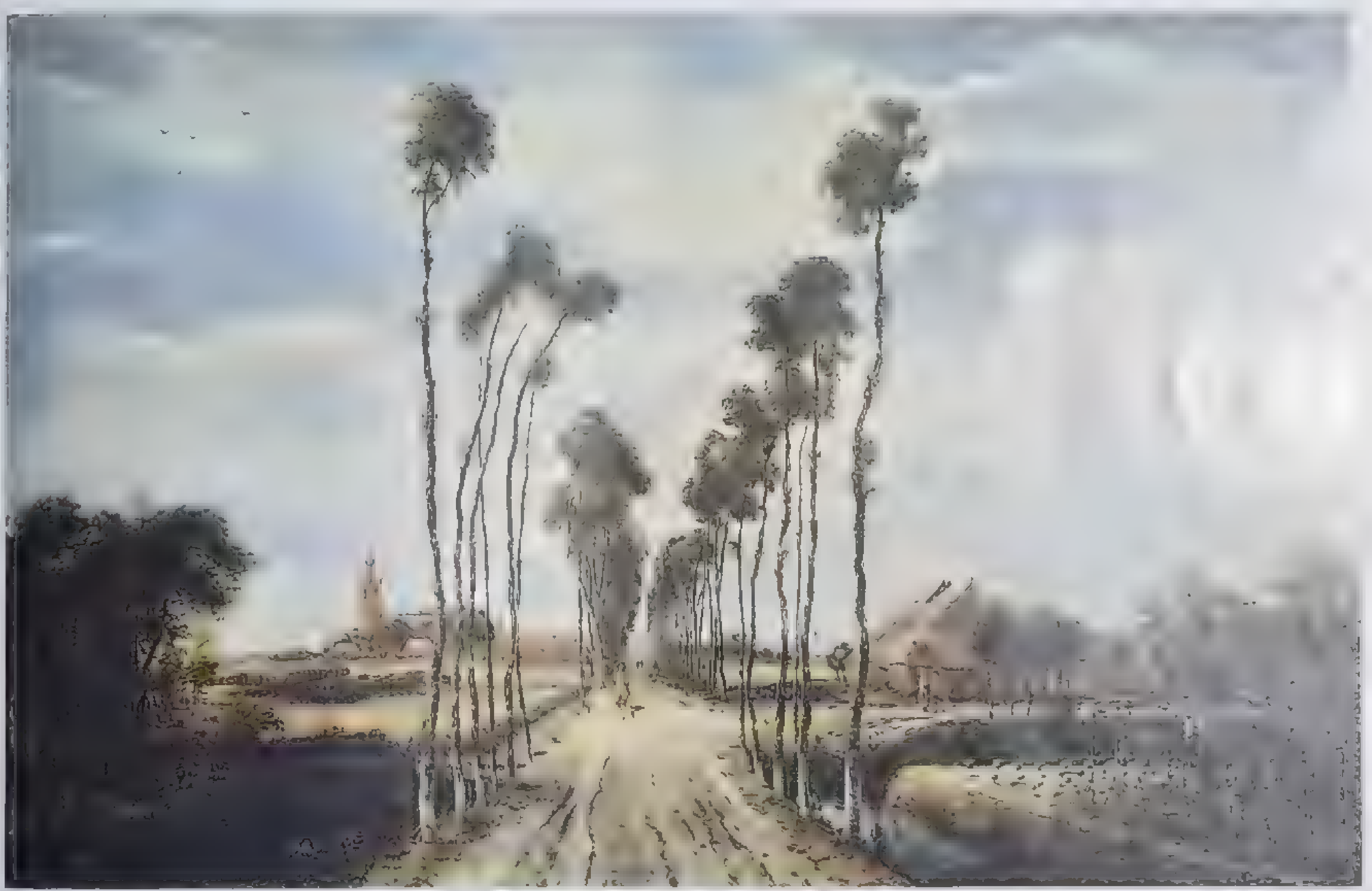

▲ În *Aleea de la Middelharnis* (1689), Meindert Hobbema (1638–1709) utilizează linii verticale succesive pentru a crea iluzia de spațiu într-un peisaj. Liniile paralele imaginare din partea de sus a copacilor converg spre partea de jos și spre punctul de fugă de pe linia orizontului, ca și când observatorul s-ar afla pe drum.

Realizează un experiment simplu la două cărți de aceeași dimensiune și ține câte una în fiecare mână, în poziție verticală, în fața ta, la o distanță egală cu lungimea brațului întins și la nivelul ochilor. Apropie încet una din cărți spre tine, deplasând-o ușor spre centru, astfel încât să fie în linie dreaptă cu cealaltă carte. Cartea cea mai îndepărtată pare să aibă dimensiunile reduse la jumătate. Acest efect, numit viziune peisageră (aeriană), demonstrează primul principiu al perspectivei: obiectele îndepărtate par mai mici decât cele apropiate.

De-abia la începutul secolului al XV-lea, **Filippo Brunelleschi**, arhitect florentin, a descoperit regulile matematice exacte pentru a afla raporturile de mărime existente între obiectele situate la distanțe diferite față de observator. Descoperirile sale au condus la o nouă reprezentare a realității în artă.

Cum funcționează perspectiva

Primul lucru care trebuie stabilit când privești o scenă este nivelul ochilor tăi: în mod firesc, dacă stai jos, linia ochilor va fi bineînțeles mai coborâtă decât dacă ai sta în picioare. Presupunând că terenul este plat, nivelul ochilor corespunde liniei orizontului. Acum, încearcă să privești toate liniile paralele care se îndepărtează de tine (de exemplu, șinele trenului peste un pod): vei observa că acestea par să se îndrepte spre același punct de la orizont

În cazul în care liniile paralele ale scenei sunt sub nivelul ochilor (de exemplu, partea de sus și baza unui gard mic, care se întinde de-a lungul drumului), ele par să se miște spre partea de sus. Dacă acestea sunt deasupra nivelului ochilor (ca vârfurile copacilor din imaginea de mai sus), ele se vor îndrepta spre partea de jos

Următorul exerciţiu demonstrează modul în care principiile perspectivei influenţează ceea ce vedem. Ia un marker permanent şi stai în picioare sau aşezat în faţa ferestrei. Închide un ochi şi desenează o linie orizontală pe sticlă, la nivelul ochilor tăi. Apoi, trasează conturul principalelor obiecte pe care le vezi în exterior. Încearcă să-ţi ţii capul nemişcat. Rezultatul va fi un desen cu o perspectivă perfectă. Fereastra, în acest caz, a devenit ceea ce se numeşte planul imaginii.

Perspectivă cu unul sau două puncte de fugă

Această diagramă arată cum se schimbă perspectiva în funcţie de poziţia obiectelor faţă de punctul de observaţie.

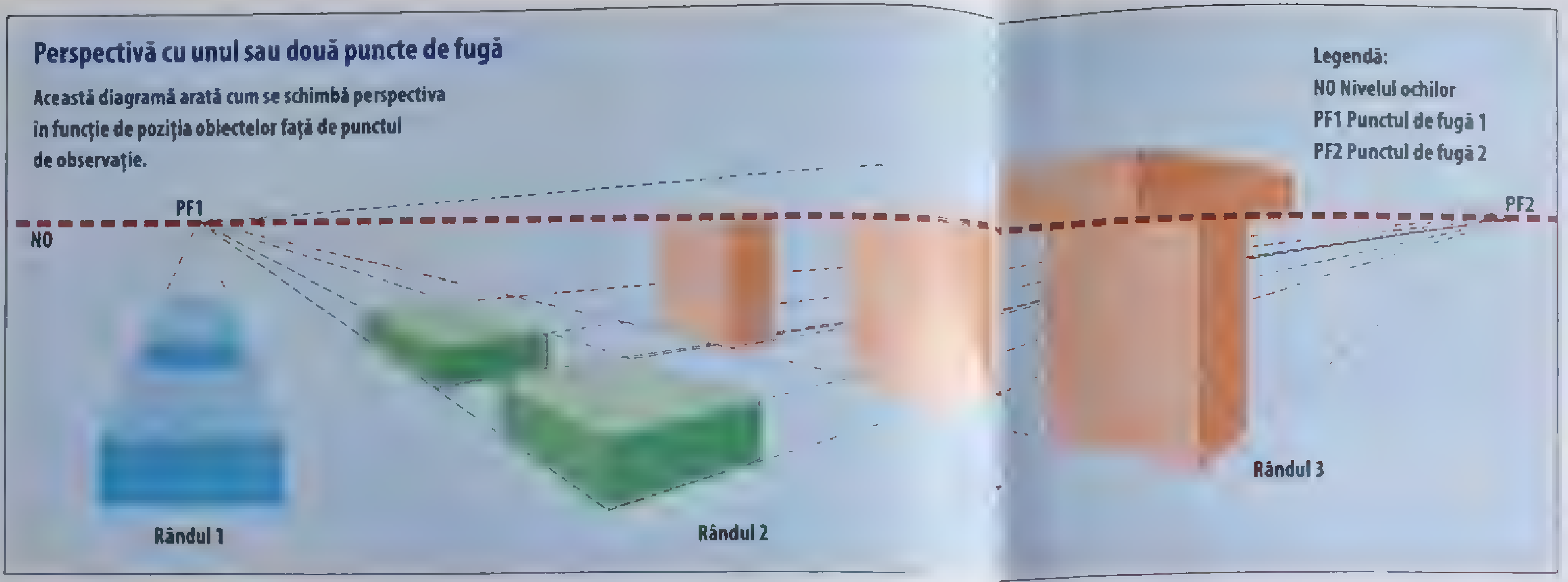

Unul sau două puncte de fugă

Pe partea stângă a diagramei din lateral, observatorul priveşte două cutii poziţionate pe o suprafaţă aflată sub nivelul ochilor (NO), într-o poziţie perfect centrală şi paralele una cu cealaltă (rândul 1). Liniile laterale se îndreaptă spre un singur punct de fugă la orizont (PF1), în timp ce liniile orizontale care alcătuiesc celelalte două părţi laterale ale cutiilor rămân paralele cu planul imaginii.

Când cutiile sunt mutate în partea dreaptă a observatorului (rândul 2), care rămâne nemişcat, liniile de fugă din laturile mai mari converg în acelaşi punct de pe linia 1, însă liniile care erau orizontale converg acum spre un nou punct de fugă, aflat mai departe pe partea dreaptă (PF2). Acest lucru este cunoscut ca perspectivă cu două puncte de fugă.

Şi mai în dreapta, am plasat cele două cutii pe verticală şi am adăugat altele două, plasate una deasupra celeilalte (rândul 3). Rămânând în picioare, vârfurile cutiilor se află pe aceeaşi linie orizontală, la nivelul ochilor. Cutia de deasupra este situată peste nivelul ochilor şi, prin urmare, marginile ei superioare sunt înclinate spre cele două puncte de fugă de jos. Observă modul în care cutiile din acest rând coboară rapid în înălţime pe măsură ce se îndepărtează. În diagrama cu casa de mai jos, acest efect este pus în evidenţă prin linii punctate care pornesc de la cel mai înalt punct de pe fiecare acoperiş.

Aminteşte-ţi că punctele de fugă nu trebuie neapărat să stea în interiorul imaginii: în diagrama casei, unul este în interior, celălalt este în afară. În plus, în realitate liniile paralele nu se întâlnesc niciodată, chiar daca în desen ni se pare că s-ar întâlni: punctele de fugă sunt infinit de departe. În diagrama de mai sus, vei avea impresia că acele cutii au aceeaşi înălţime, deşi dimensiunea lor pe hârtie este diferită: creierul foloseşte criteriile de adaptare şi percepe scena ca fiind realistă.

Fără mai multe informaţii, nu poţi realiza dimensiunea reală a cutiilor. În cazul în care observatorul este în picioare, cutiile ar putea fi percepute asemeni unor pachete într-un magazin. Pe de altă parte, observatorul ar putea fi un copil care priveşte cutiile aşezate pe o masă. Pentru a identifica **scara** sunt necesare mai multe sugestii: de exemplu, dacă am adăuga o cană şi o lingură de dimensiuni potrivite, ne-am putea imagina că sunt nişte cutii cu biscuiţi

Desenul clădirilor

Pentru a reuşi să desenezi în mod corespunzător partea de sus a acoperişului, trasează nişte linii diagonale pe peretele casei de la A la A şi de la B la B. Trasează apoi o linie verticală, care să treacă prin punctul în care liniile se încrucişează: partea de sus va fi plasată de-a lungul acestei linii, într-un punct care variază în funcţie de gradul de înclinare a acoperişului. Creasta acoperişului este orientată spre punctul de fugă din dreapta jos. Pentru a exersa perspectiva cu două puncte de fugă, încearcă să desenezi uşile şi ferestrele casei.

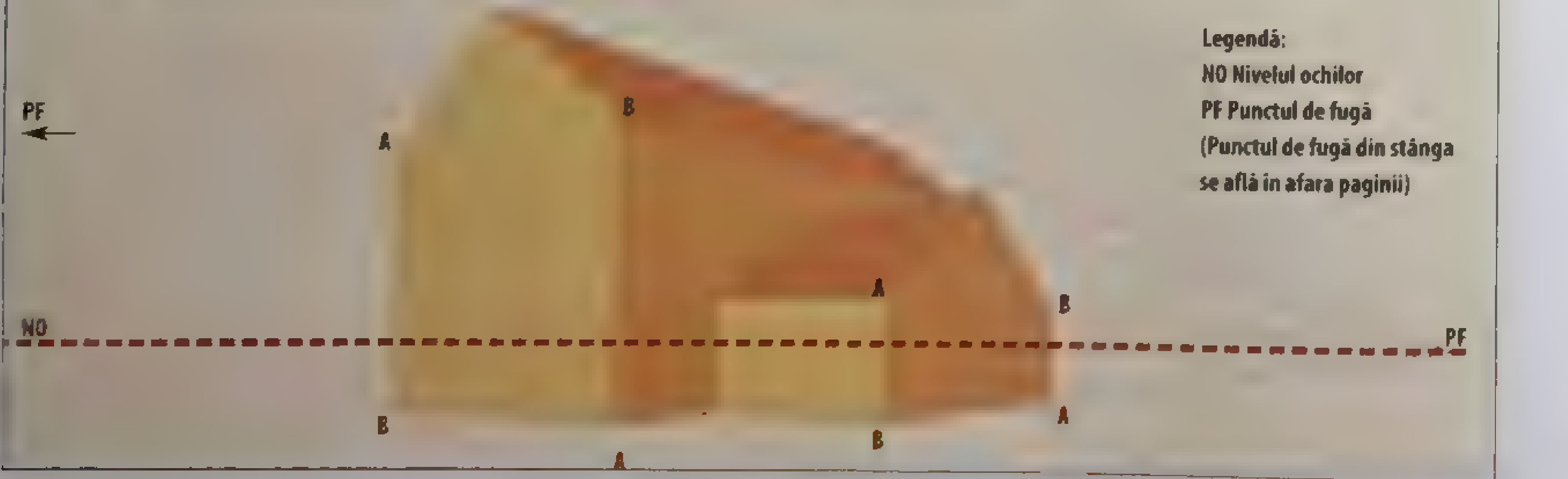

▼ **Această scenă de război din *Bătălia de la San Romano* de Paolo Uccello (c. 1396–1475) este unul dintre primele exemple ale perspectivei liniare. Poziţia ciudată a corpului soldatului din stânga, în prim-plan, demonstrează dificultăţile pe care artiştii le întâmpinau la acea vreme în aplicarea unui concept relativ nou.**

Desenează în perspectivă

Încearcă acest exerciţiu pentru a învăţa să desenezi în perspectivă obiecte de formă dreptunghiulară, cum ar fi cărţile şi cutiile. În acest sens, va trebui să desenezi obiectele în mărimea lor aparentă. Foloseşte creionul ca punct de referinţă: ţine-l cu braţul întins, aliniază unghiul obiectului cu vârful şi mută degetul mare pe creionul fin până când întâlneşti celălalt colţ. Apoi, desenează o linie de această lungime pe foaie. Poţi la fel de bine să-ţi construieşti un vizor dintr-o bucată de plexiglas de aceeaşi dimensiune cu hârtia. Desenează două linii centrale, una verticală şi una orizontală, pentru a vedea unghiurile liniilor de fugă

1 **Aranjează obiectele la întâmplare**
Pune obiectele pe masă în unghiuri diferite, sprijinindu-le unul de celălalt sau pe verticală. Aşază-l pe cel mai mare mai departe, iar pe cel mai mic mai aproape de tine.

2 **Desenează obiectele în perspectivă**
Întâi stabileşte pe hârtie nivelul [illegible] realizează un desen precis al o[illegible] Desenează-le mai întâi p[illegible] să verifici dimensiune[illegible] ce desenezi un obi[illegible] asigura că toate liniile s[illegible] de fugă. Cu sigu[illegible] puncte, iar unel[illegible]

3 **Testează-ţi abi[illegible]**
Arată desenul [illegible] poate distinge între cel m[illegible] obiect

MATERIALE

- Mai multe cărţi sau cutii de diferite dimensiuni
- O foaie de desen
- Creion 2B sau B
- [illegible]

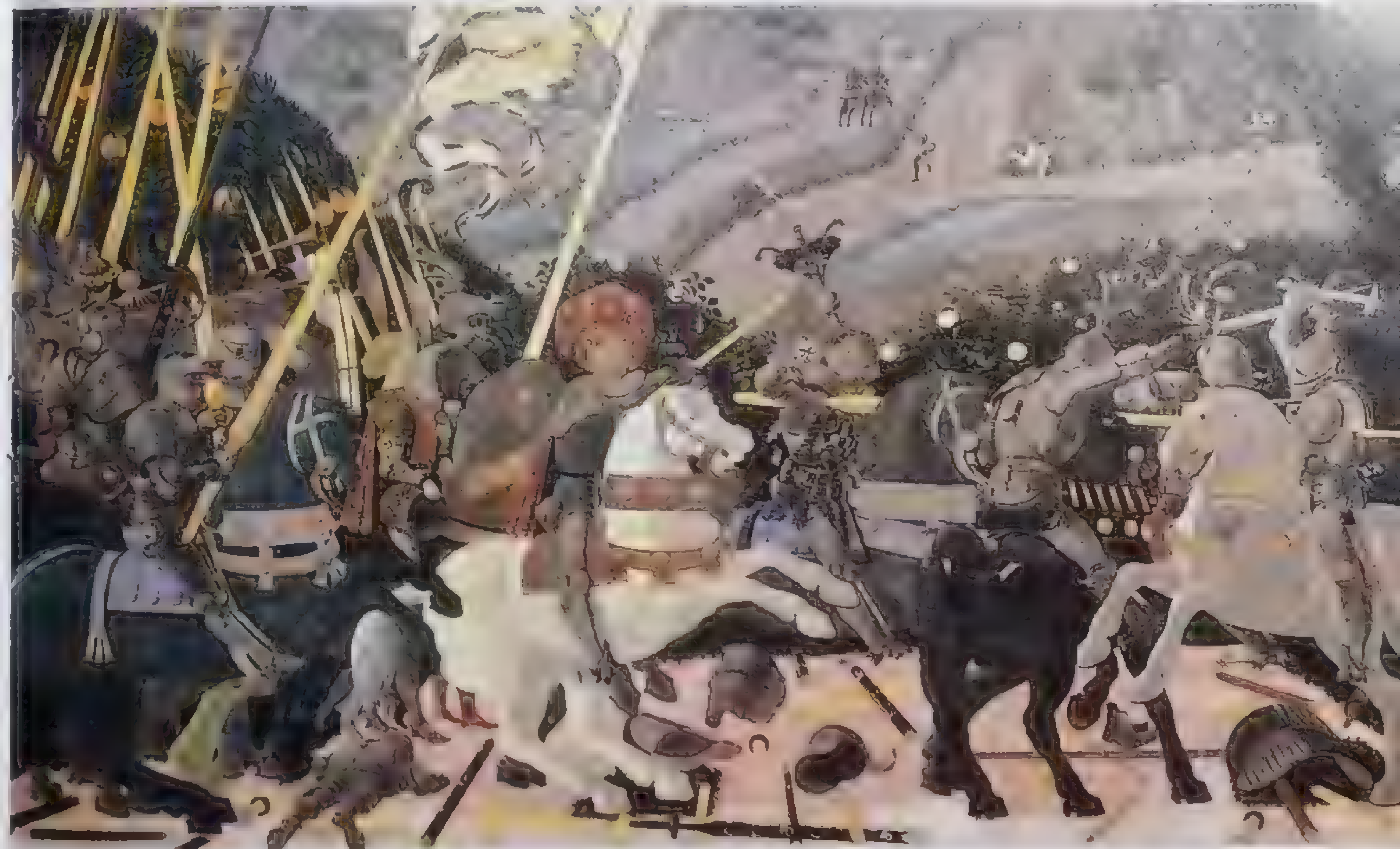

Frunziș în acuarelă

Copacii, cu varietatea lor de forme, culori și texturi, reprezintă o importantă sursă de culoare, conferind o notă caracteristică peisajelor.

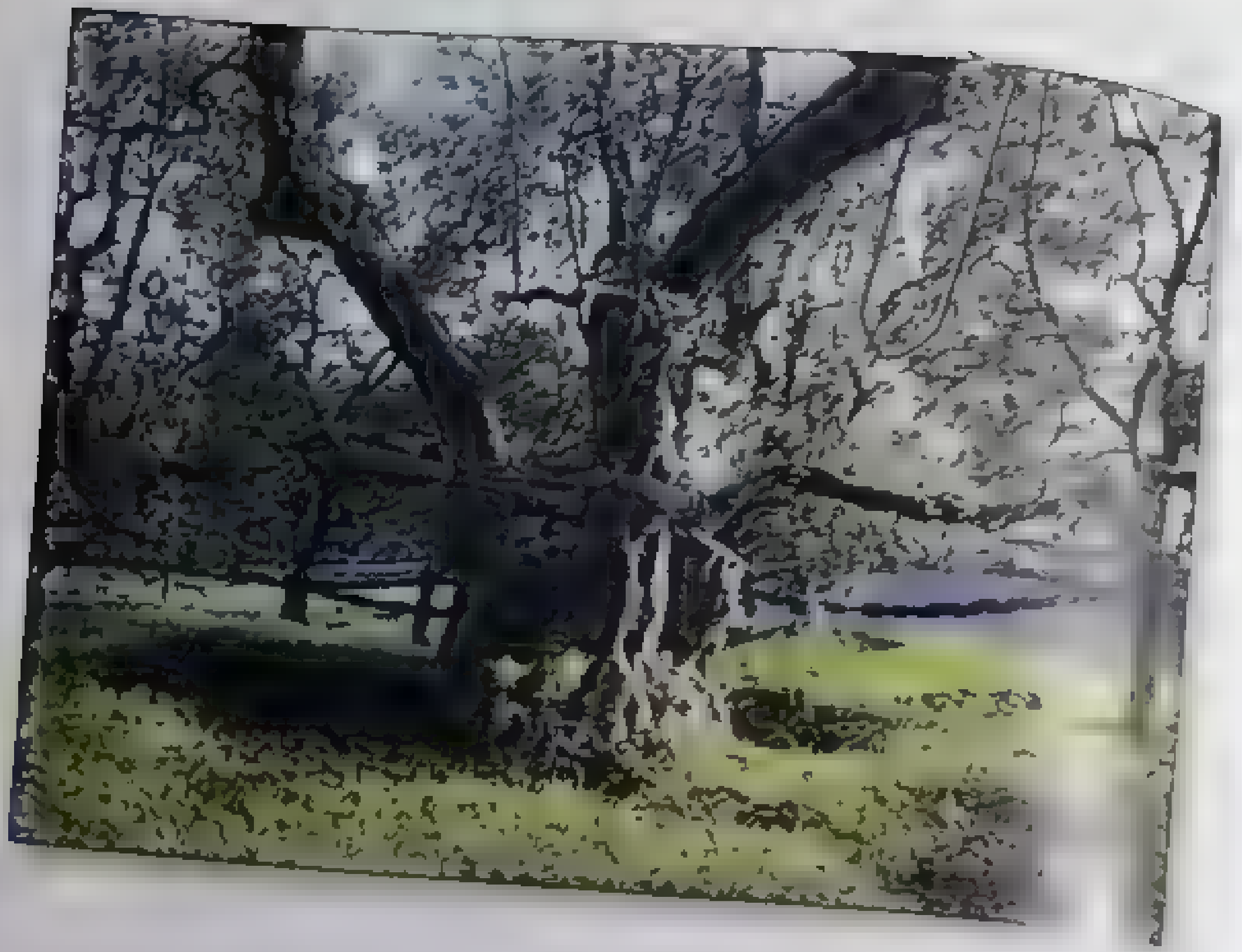

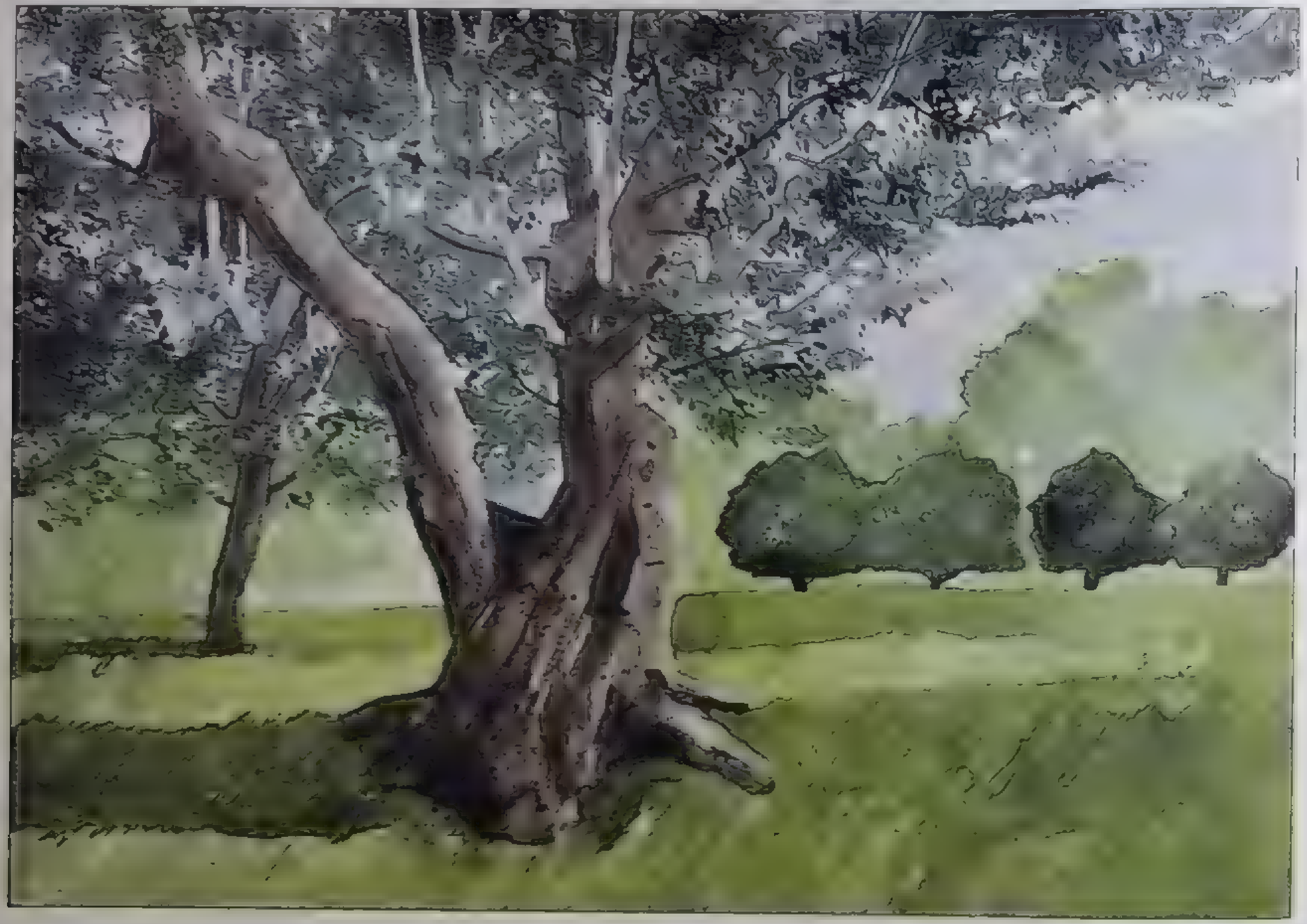

Imaginea frunzelor în bătaia vântului este un element crucial într-un peisaj realist. Cu tehnicile adecvate, folosind acuarelele, și tu vei putea reproduce aceste efecte naturale. Pentru copacii din prim-plan, poți chiar să pictezi forma fiecărei frunze. Reține, însă, că nu vei putea observa cu precizie fiecare parte a scenei, așa că nu te gândi să pictezi fiecare frunză din peisaj. În schimb, poți încerca o tușă de pensulă care să redea în întregime caracterul frunzișului.

Studiază subiectul cu atenție, cu ochii întredeschiși, și definește zonele de nuanțe. Treptat va ieși la iveală desenul frunzișului. Este suficient să pictezi în detaliu doar câteva frunze: observatorul își va imagina că restul frunzișului urmează același tipar și va completa piesele lipsă. Când un copac este foarte departe, poți observa doar forma generală a frunzelor și a ramificațiilor crengilor. Dacă se află și mai departe, nu vei reuși să distingi decât forma aproximativă a frunzișului și a trunchiului.

▲ Frunzișul de culoare gri-verzui al acestui măslin noduros este reprodus în detaliu, suficient pentru a sugera frunzele, însă fără exagerare. Copacii din depărtare sunt simple siluete.

ÎNCEPE

1 ▼ Desenează contururile
Folosește creionul 2B și definește zonele principale ale peisajului. Ramurile și frunzele copacilor sunt complexe, deci ignoră detaliile și concentrează-te pe formele esențiale. Analizează compoziția; dacă pictezi în natură sau după fotografie, modifică desenul, astfel încât să obții un ansamblu plăcut

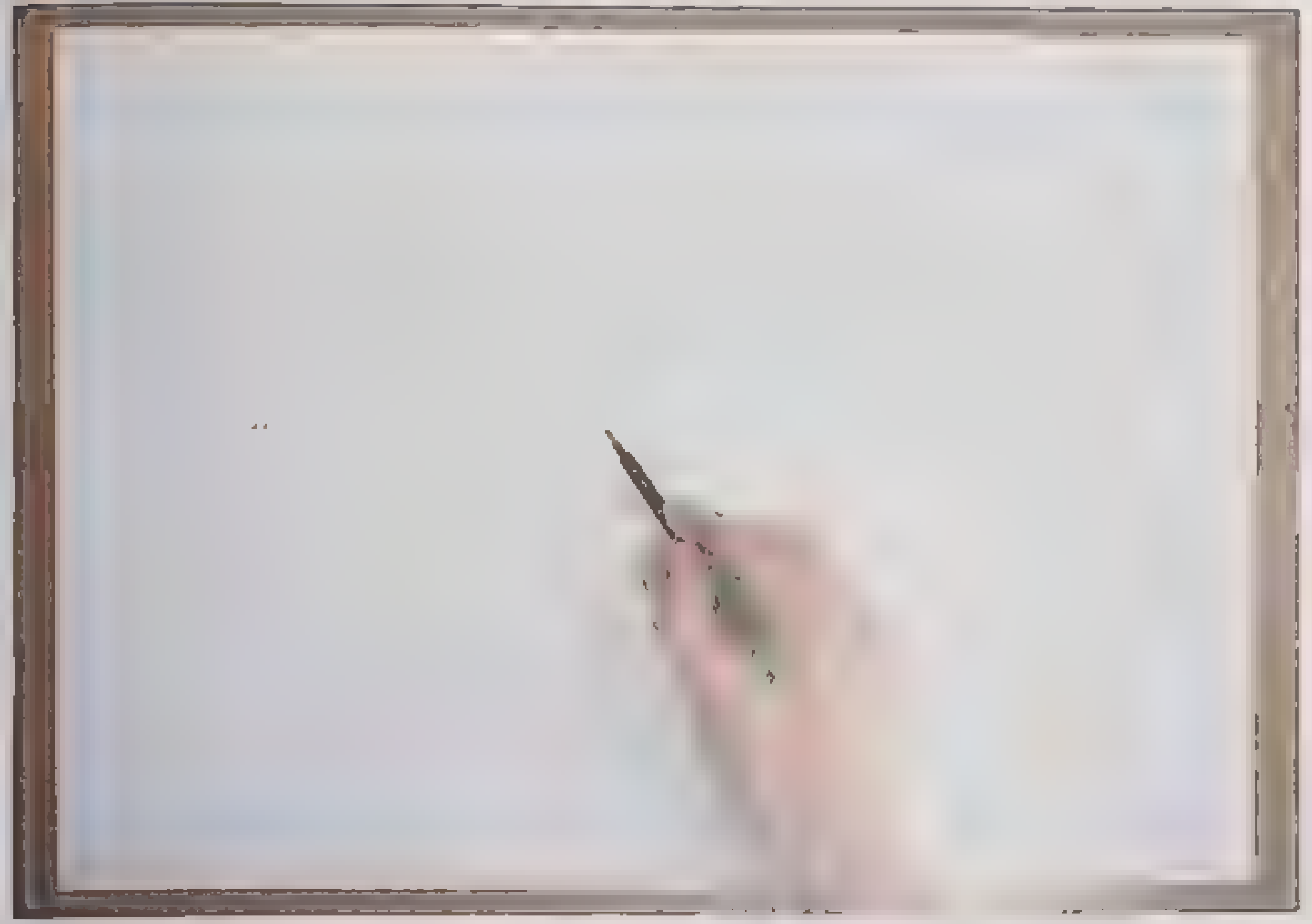

2 ▶ Definește cerul
Pentru cer aplică albastru-cobalt cu pensula nr. 10. Amintește-ți că în cazul acuarelelor, culoarea cea mai deschisă este cea a hârtiei, deci lasă zone în alb pentru nori. Așteaptă apoi să se usuce culorile.

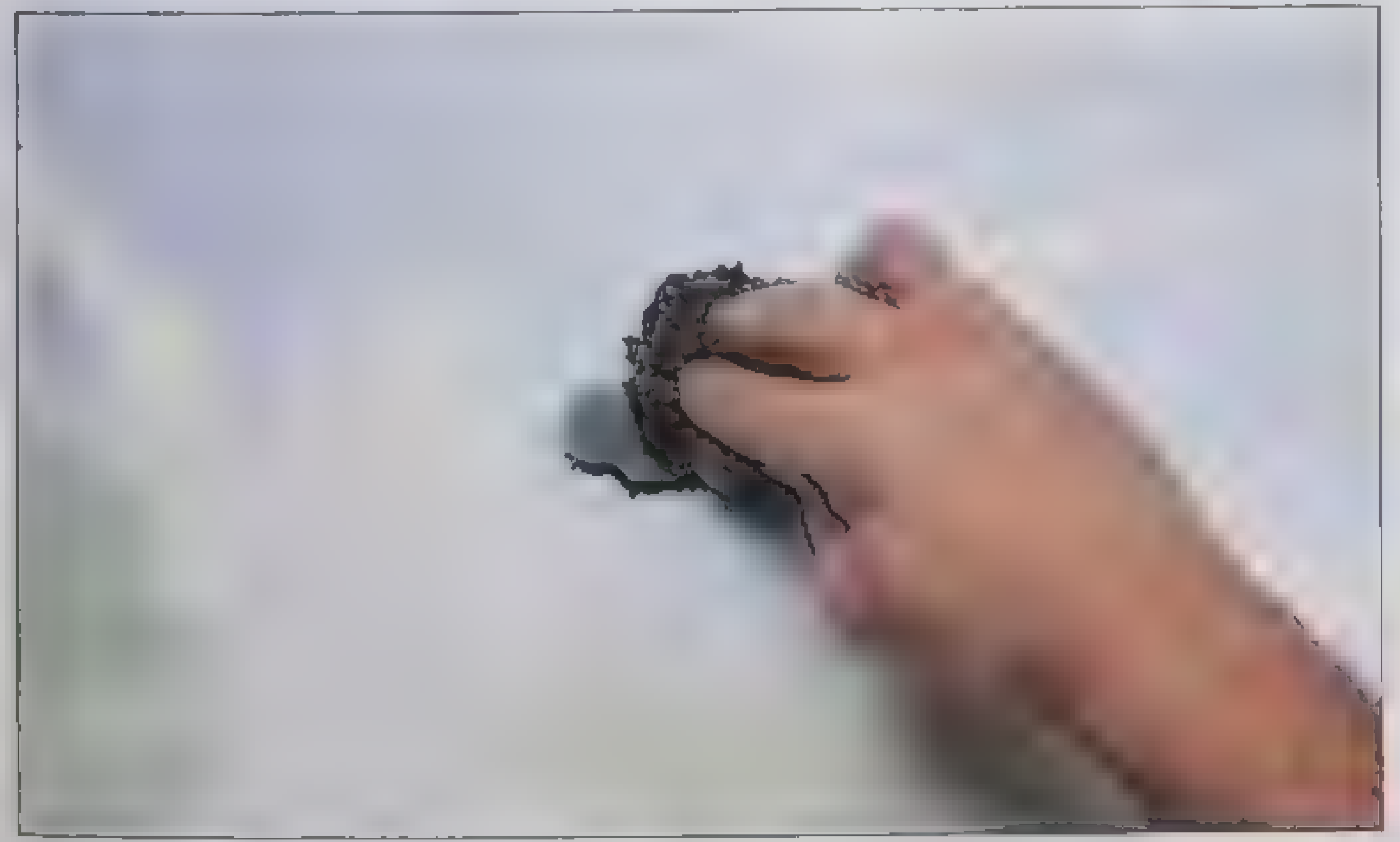

3 ▲ Aplică nuanțele de verde pentru fundal
Folosind un burete natural, aplică verde-vescica în mod liber și din abundență pe zona dedicată pajiștii din prim plan. Tușele ondulate și înclinate vor sugera iarba bătută de vânt. Amestecă verde-vescica și sepia și vei obține un verde-deschis pentru copacii din depărtare; aplică pete de culoare folosind buretele

MATERIALE

- O foaie mare de hârtie pentru acuarele, semiaspră, de $300\ g/m^2$
- Creion 2B
- Pensule: rotunde moi nr 10, 6, 3
- 7 acuarele albastru-cobalt, verde-vescica, sepia, ocru-galben, gri de Payne, albastru-ceruleum, negru
- O paletă
- Un burete natural
- Gumă arabică

▼ Un amestec de sepia, verde-vescica și ocru-galben este optim pentru culoarea frunzișului.

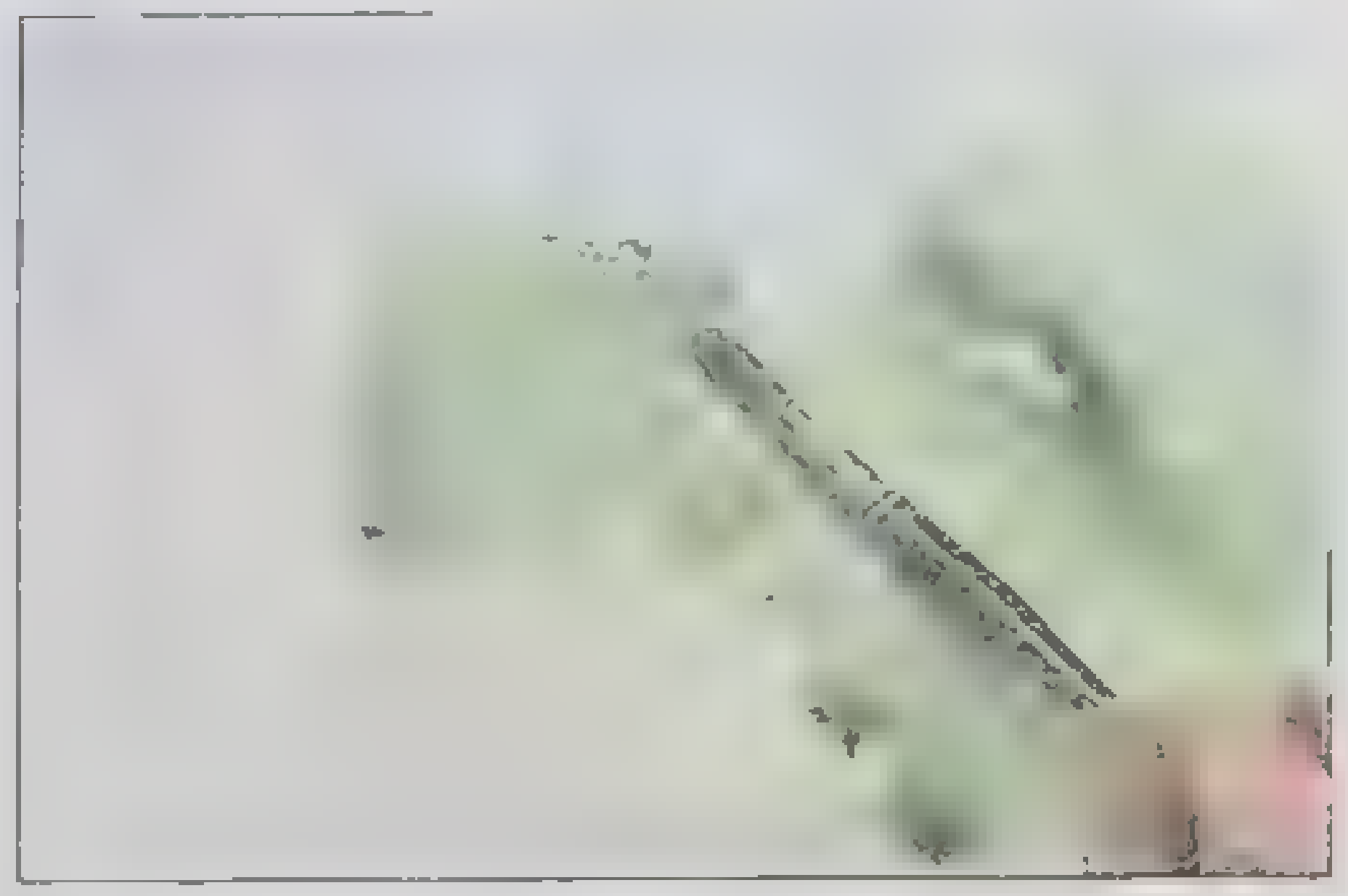

4 ▲ Atenuează efectul buretelui
Culoarea întinsă cu buretele poate părea prea grosieră. Deci, pentru a-i modifica efectul, aplică un nou strat de culoare și folosește pensula nr. 10 pe întreaga suprafață, pentru a crea marginile zimțate.

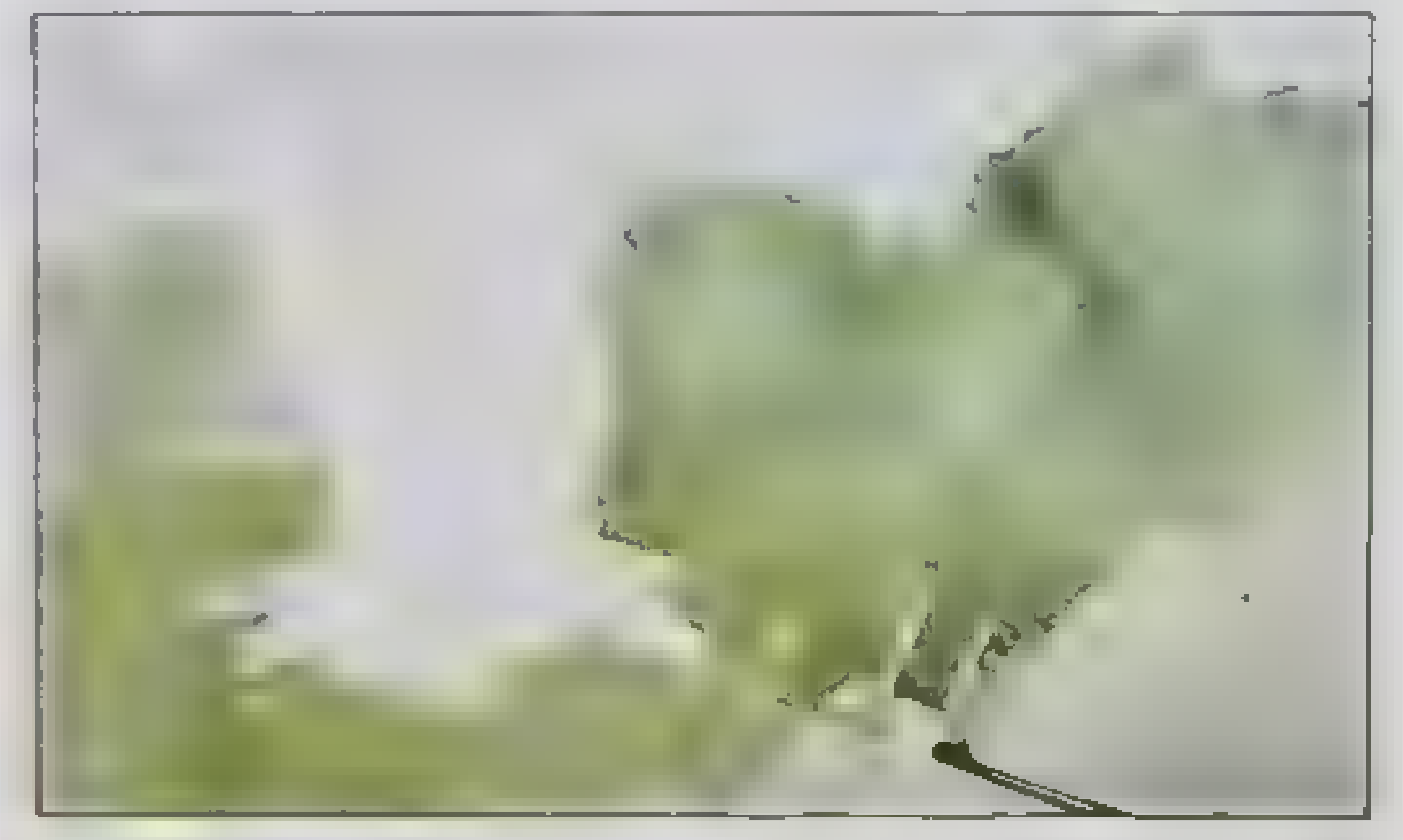

5 ▲ Perfecționează prim-planul
Amestecă verde-vescica, sepia și ocru-galben și vei obține un verde viu pentru pajiște. Cu ajutorul pensulei nr. 6, aplică tușe înclinate și ferme, adăugând mai multă culoare pentru pajiștea din prim-plan. Așteaptă apoi să se usuce.

6 ▼ **Pictează trunchiurile şi ramurile**
Pregăteşte un amestec de gri de Payne şi sepia pentru trunchiurile copacilor. Aplică uniform culoarea cu pensula nr. 6 urmărind direcţia de creştere a copacilor: ramurile mai groase pleacă din trunchi, iar cele mai mici şi rămurelele apar una după alta, subţiindu-se spre capete.
Lasă apoi lucrarea să se usuce.

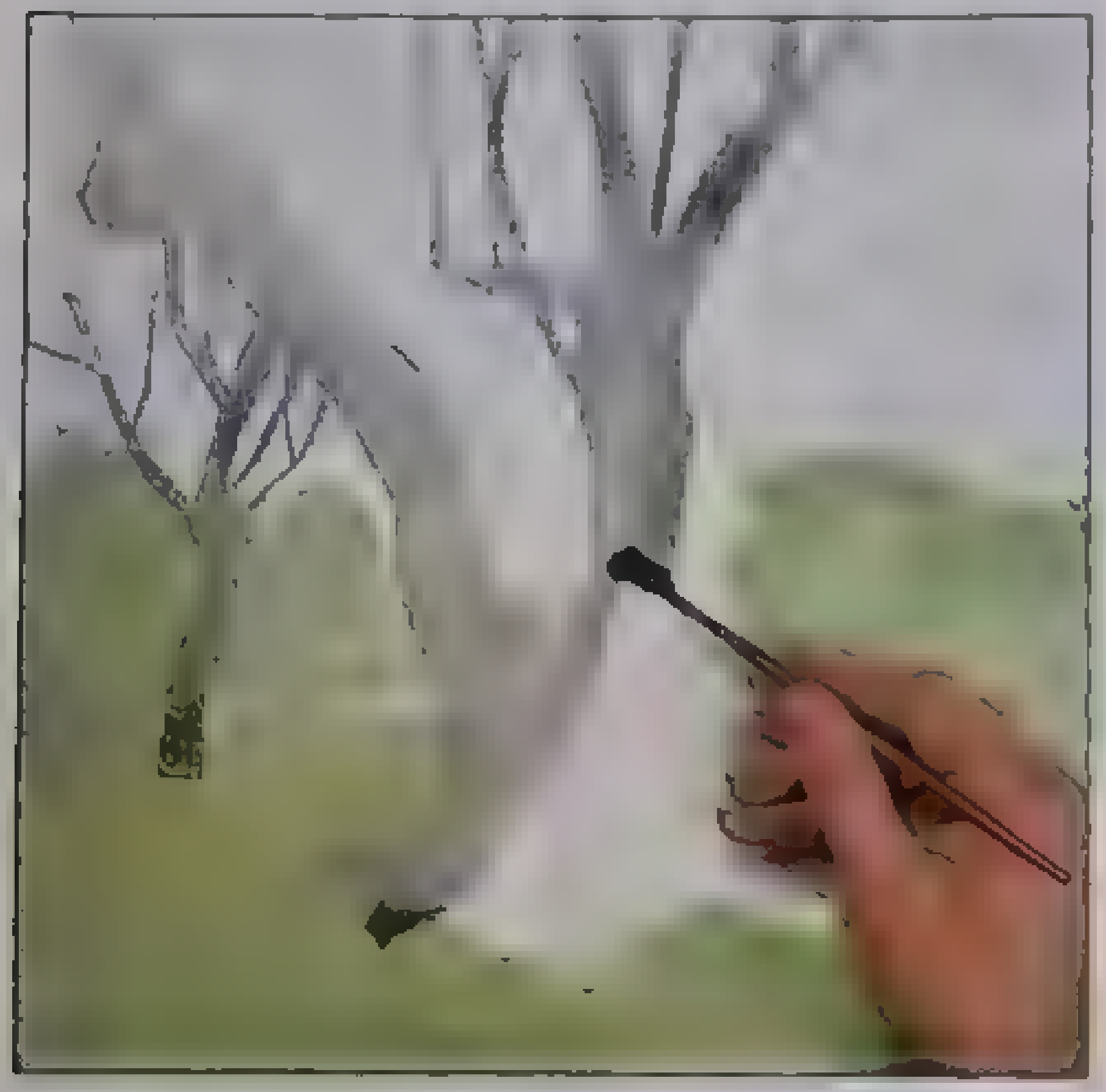

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

După ce ai definit fundalul şi formele copacilor, lucrează frunzişul. Frunzele sunt redate sub forma unor pete aplicate în trei etape: prima nuanţă este atenuată, a doua intermediară, iar a treia este o nuanţă mai închisă a aceleiaşi culori. Acest truc creează o senzaţie de mişcare, sugerând reflexiile luminii pe frunzele care se unduiesc.

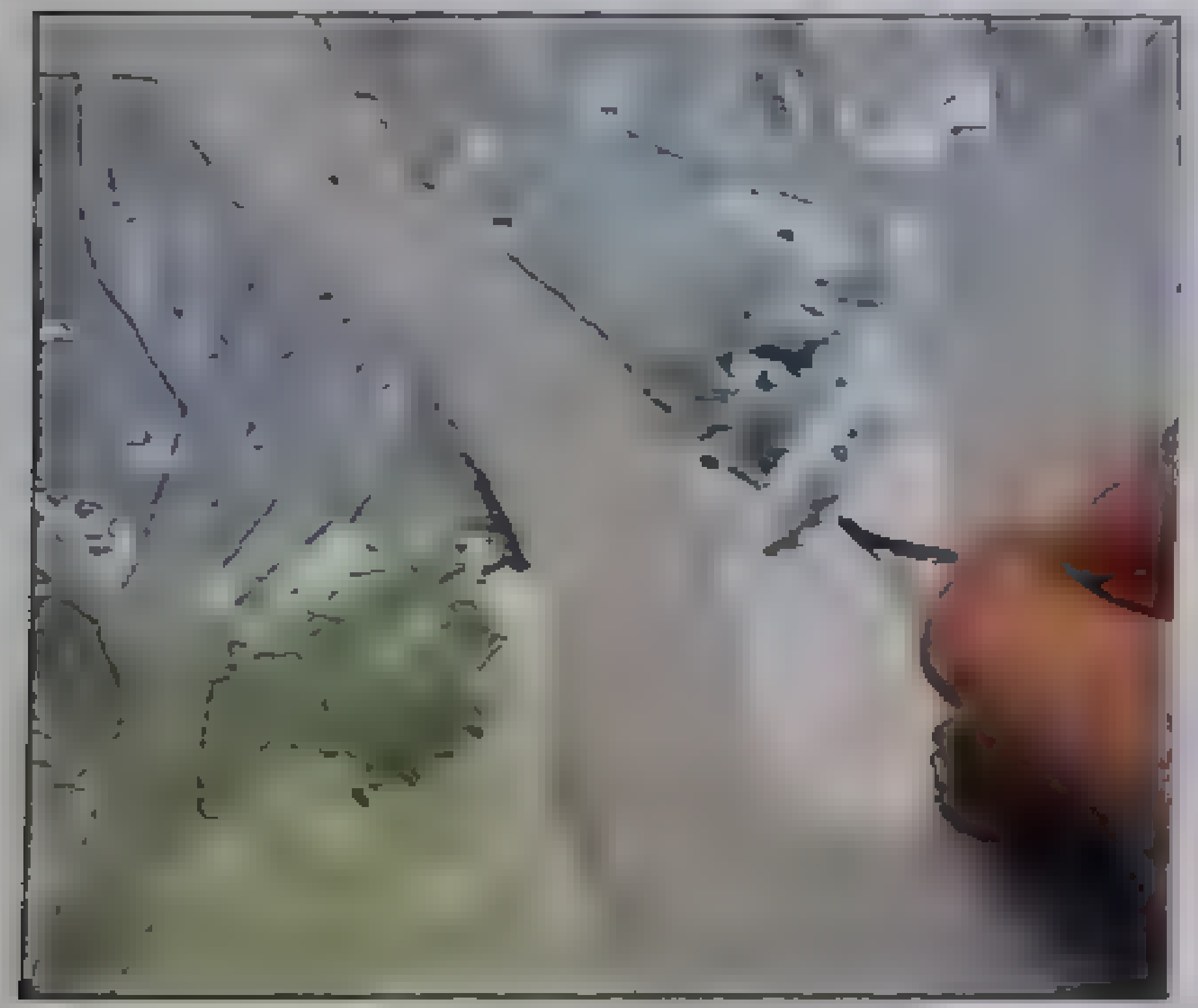

7 ▲ **Pictează frunzişul**
Amestecă gri de Payne, verde-vescica şi albastru-ceruleum, pentru a obţine o nuanţă de verde-albăstrui-deschis pe care îl vei folosi ca prim strat de culoare pentru frunziş. Întinde culoarea cu vârful pămătufului pensulei nr. 3 pentru a crea grupuri aleatorii de frunze. Nu distanţa în mod uniform tuşele de pensulă. Modifică intensitatea culorii prin adăugarea unor cantităţi diferite de apă.

SFATURI
Adaugă guma arabică

Guma arabică este liantul cu care este legat pigmentul în cazul acuarelelor. Prin adăugarea gumei arabice în culoare, poţi mări intensitatea acesteia, oferindu-i un aspect lucios, asemeni nuanţei întunecate a frunzişului din imagine. Guma arabică poate fi găsită în sticle mici, în magazinele de pictură bine aprovizionate.

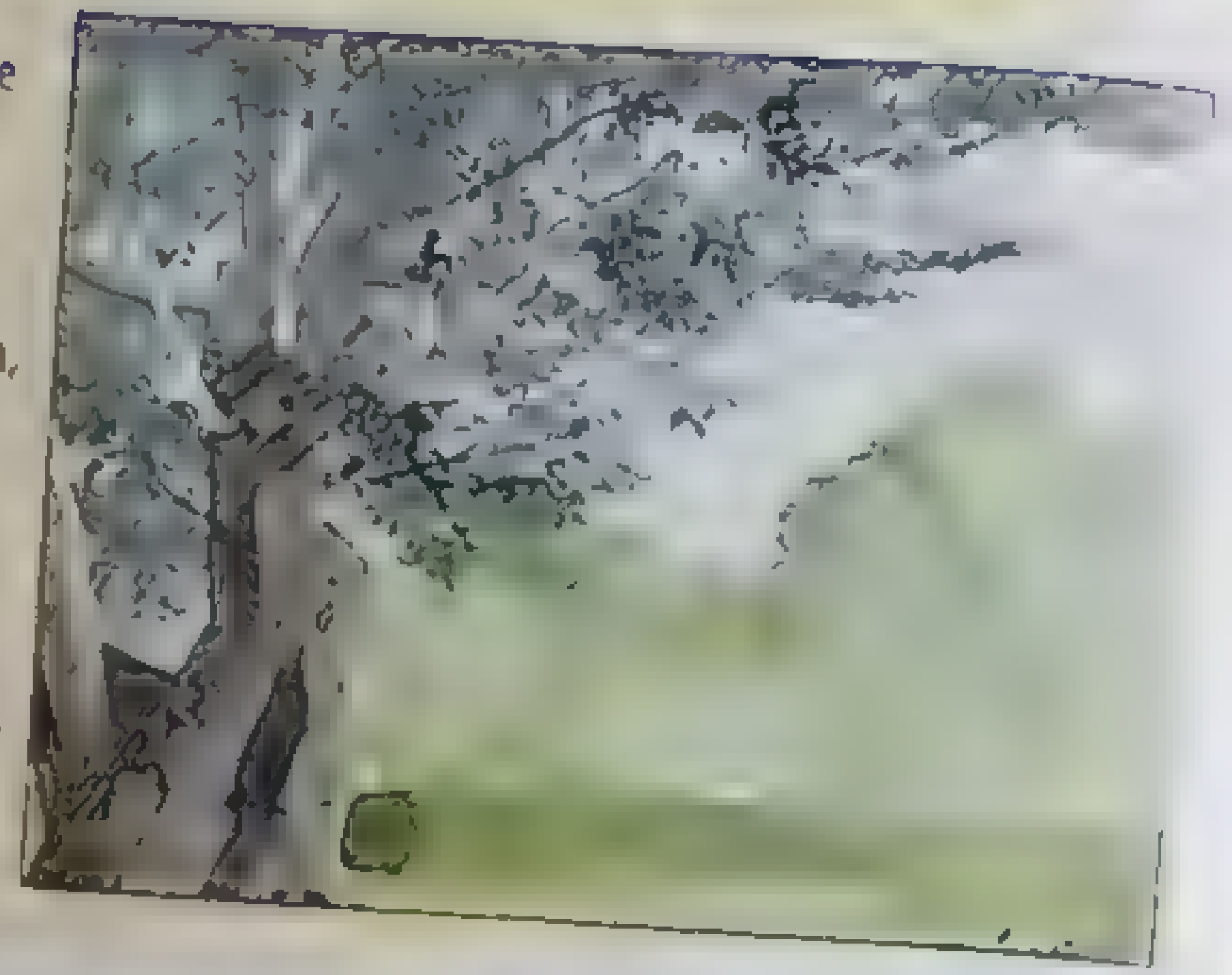

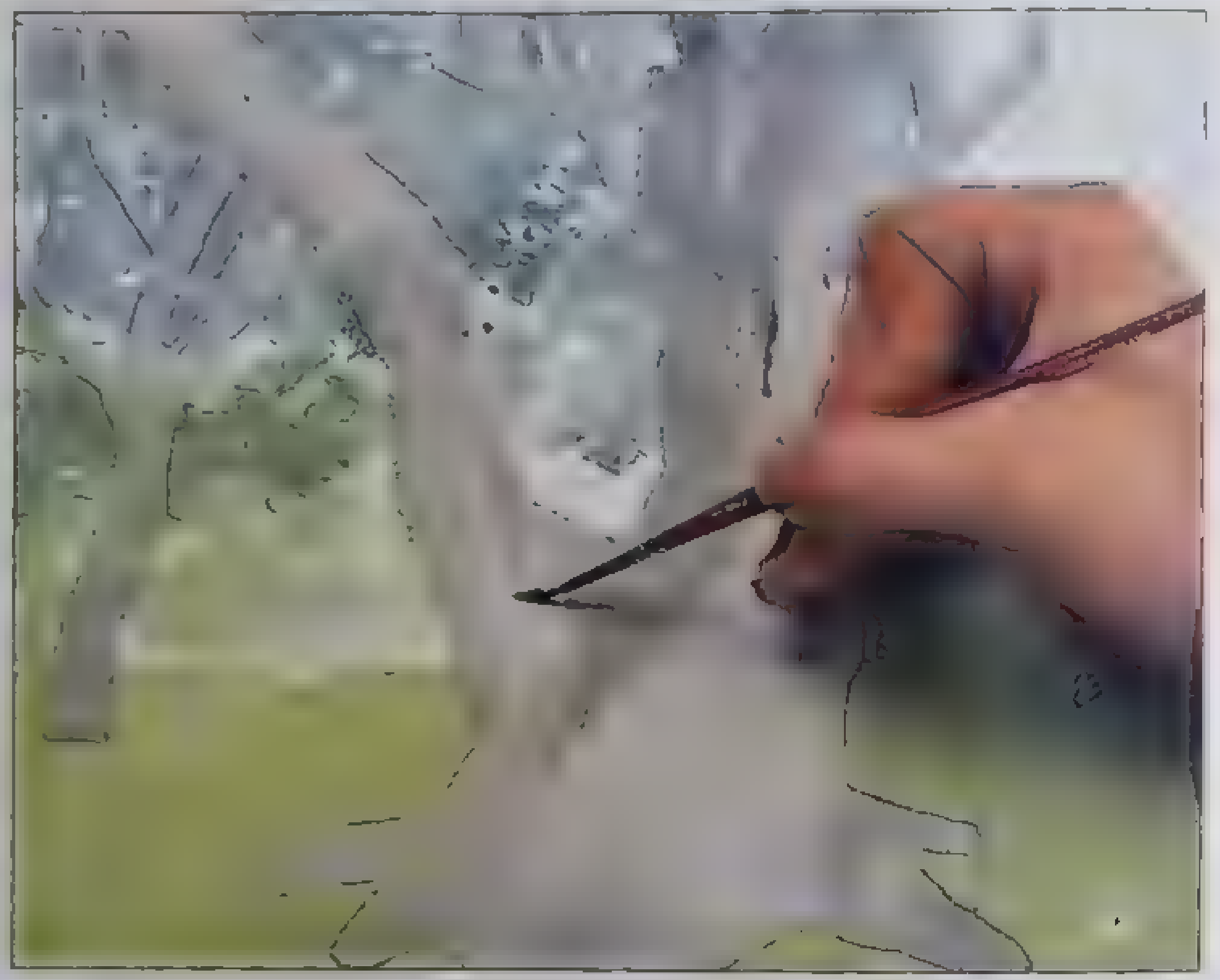

8 ▲ **Adaugă umbrele pe trunchi**
Folosind o versiune mai concentrată a amestecului de sepia şi gri de Payne, marchează umbrele pe trunchiul şi pe ramurile principale ale măslinului cu pensula nr. 3. Aceste umbre dau formă şi consistenţă copacului, reuşind să-i surprindă aspectul noduros.

9 ▶ **Finisează desenul cu prima culoare**
Cu un amestec de gri de Payne, verde-vescica şi albastru-ceruleum, completează primul strat de culoare de pe frunziş, folosind pensula nr. 3. Ai grijă ca tuşele să aibă aceeaşi mărime. Lasă lucrarea să se usuce complet.

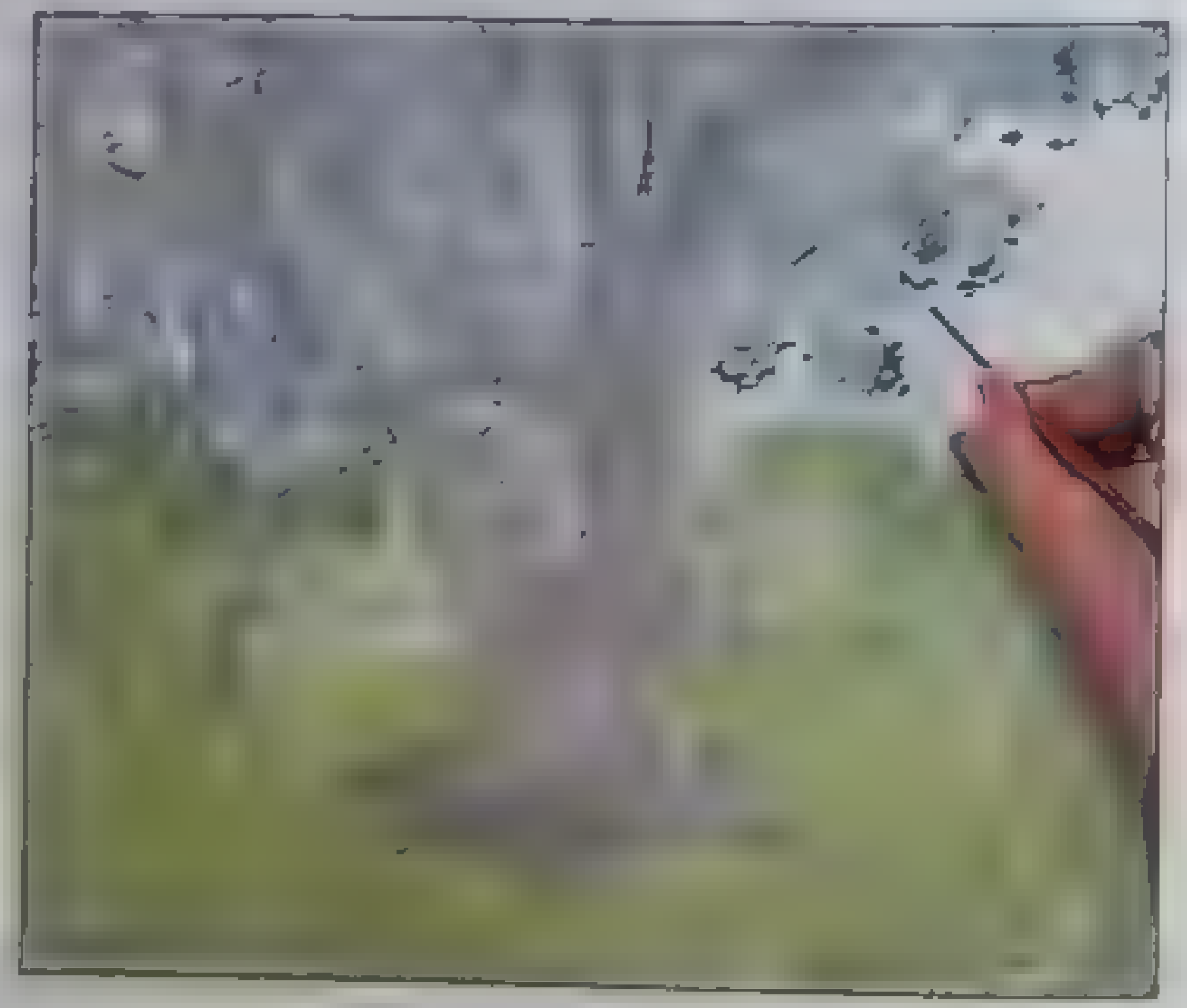

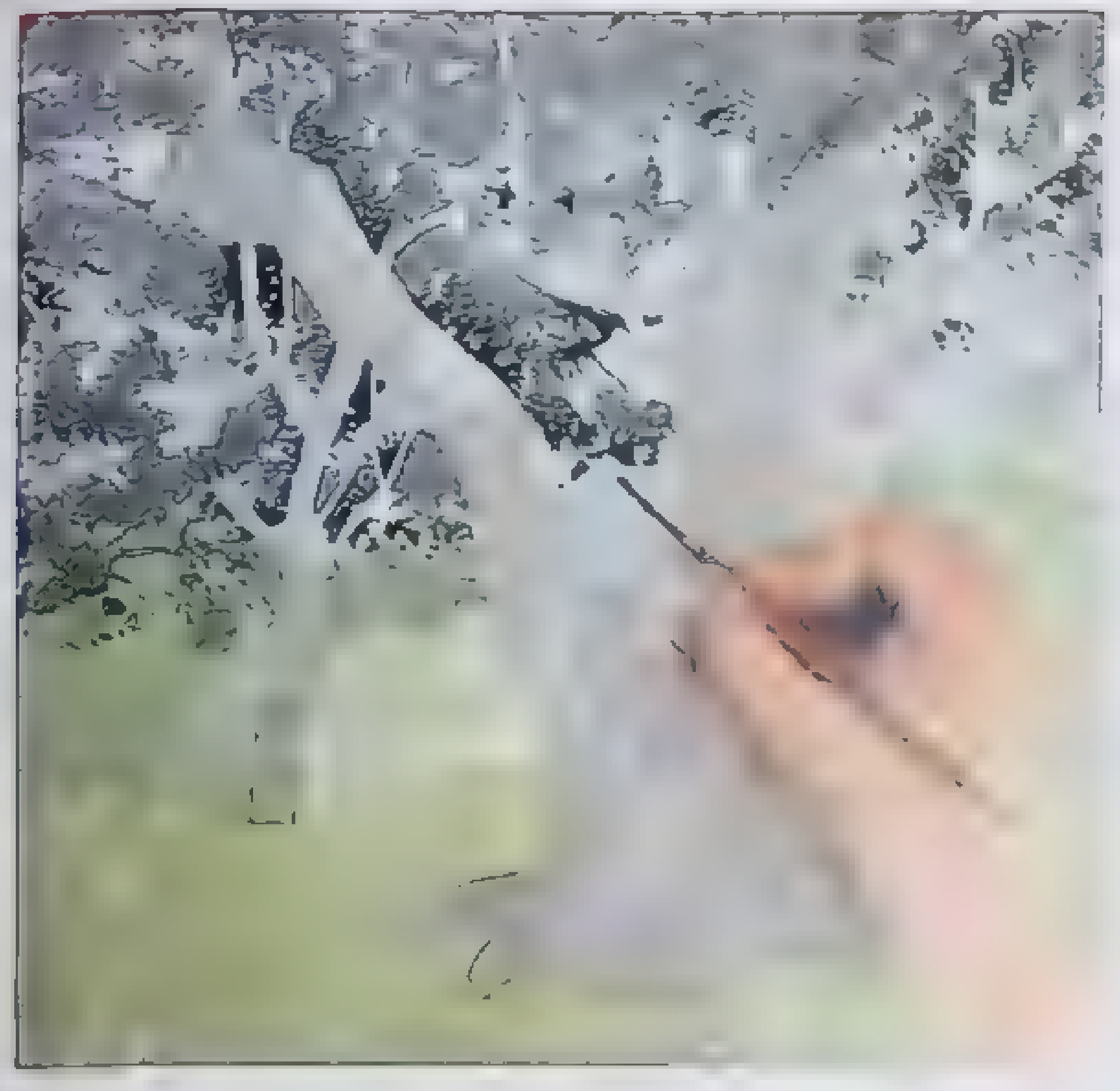

10 ▲ **A doua culoare a frunzişului**
Pregăteşte o nuanţă mai închisă a culorii pen şi întinde culoarea folosind pensula nr. 3. Ai grijă să ı principalele grupuri de frunze. Observă cum în parte a fiecărui grup, mai ales în cazul celor din lumină, frun sunt mai deschise. Lucrează ca şi mai înainte, creând pe de culoare şi pictând apoi formele detaliate ale frunzelor de-a lungul marginilor. Aşteaptă apoi să se usuce

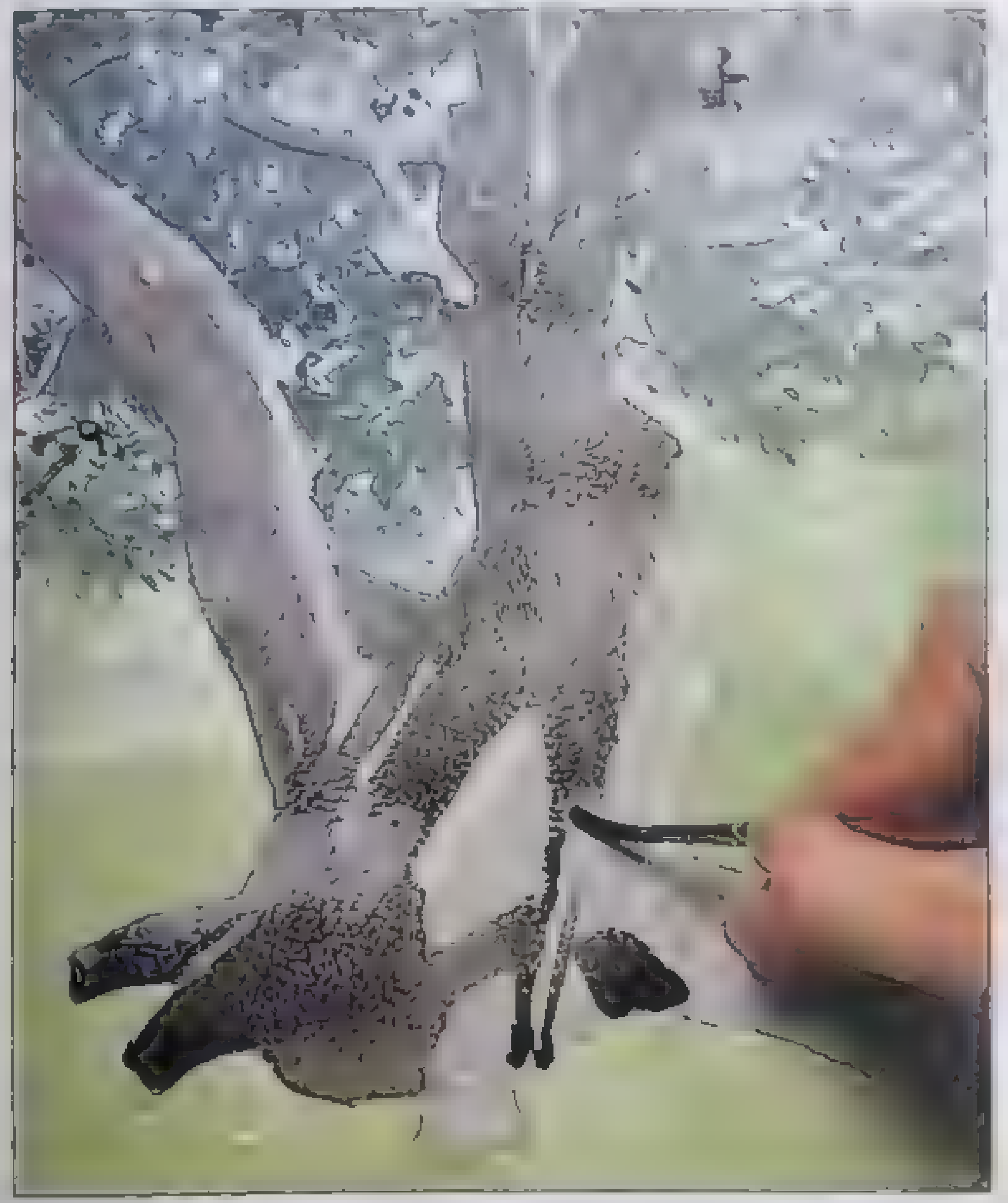

11 ▲ **Pictează umbrele de pe trunchi**
Folosind aceeaşi versiune mai închisă a amestecului de sepia şi gri de Payne pictează umbrele întunecate de pe partea stângă a trunchiului şi de pe ramurile aflate în umbră. Cu aceeaşi culoare, desenează unele ramuri şi crenguţe subţiri din mijlocul frunzişului. Lasă apoi lucrarea să se usuce complet.

Operele maeştrilor

Gustav Klimt (1862–1918)

Trandafiri sub copaci

Artistul austriac **Gustav Klimt** şi-a dezvoltat un stil extrem de decorativ. În această reproducere a unor copaci dintr-o livadă, el a redat frunzişul într-un mod rapid, pată cu pată, folosind tehnica pointilismului, până când a transformat suprafaţa într-o explozie a sute de nuanţe diferite.

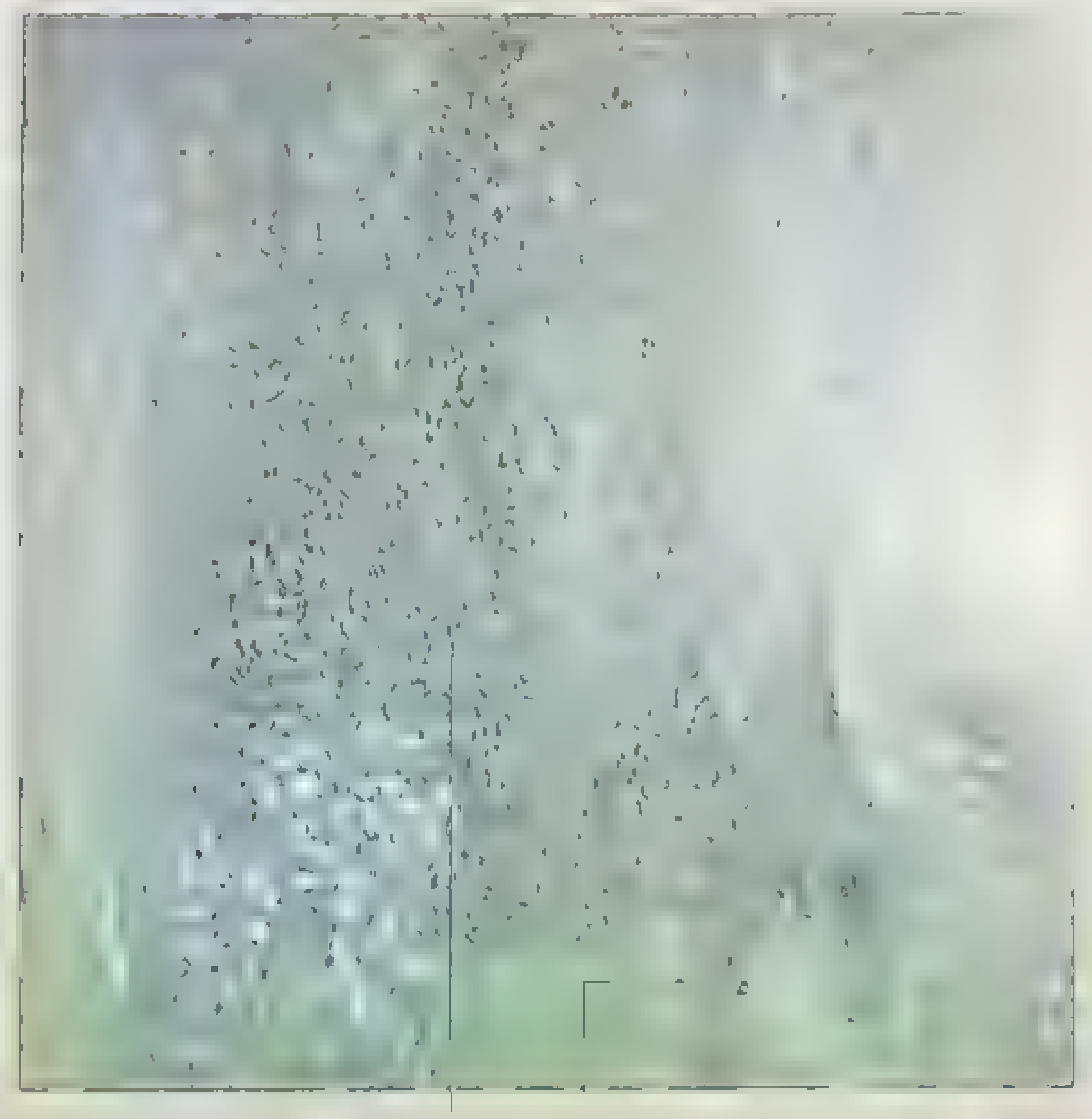

Lucrarea este dominată de frunzişul intens al copacului care umple suprafaţa picturii, creând un efect decorativ aproape abstract.

Suprafeţele aspre ale trunchiurilor de copac sunt reproduse în detaliu, prin linii curbe întrerupte. Petele de muşchi verde dau viaţă suprafeţelor gri ale acestora.

12 ▶ **Finisează scoarţa**
Pregăteşte o a treia versiune, mai întunecată, a culorii pentru frunziş, pe care ai amestecat-o la pasul 7. Adaugă puţină gumă arabică pentru a intensifica nuanţa (vezi rubrica „Sfaturi" de la pagina anterioară). Aplică ultimul strat din această culoare, pictând grupuri de frunze, la fel ca mai înainte. Cu pensula nr. 7, aplică un strat de negru pe latura mai întunecată a trunchiului; pictează fisurile şi suprafaţa scoarţei copacului.

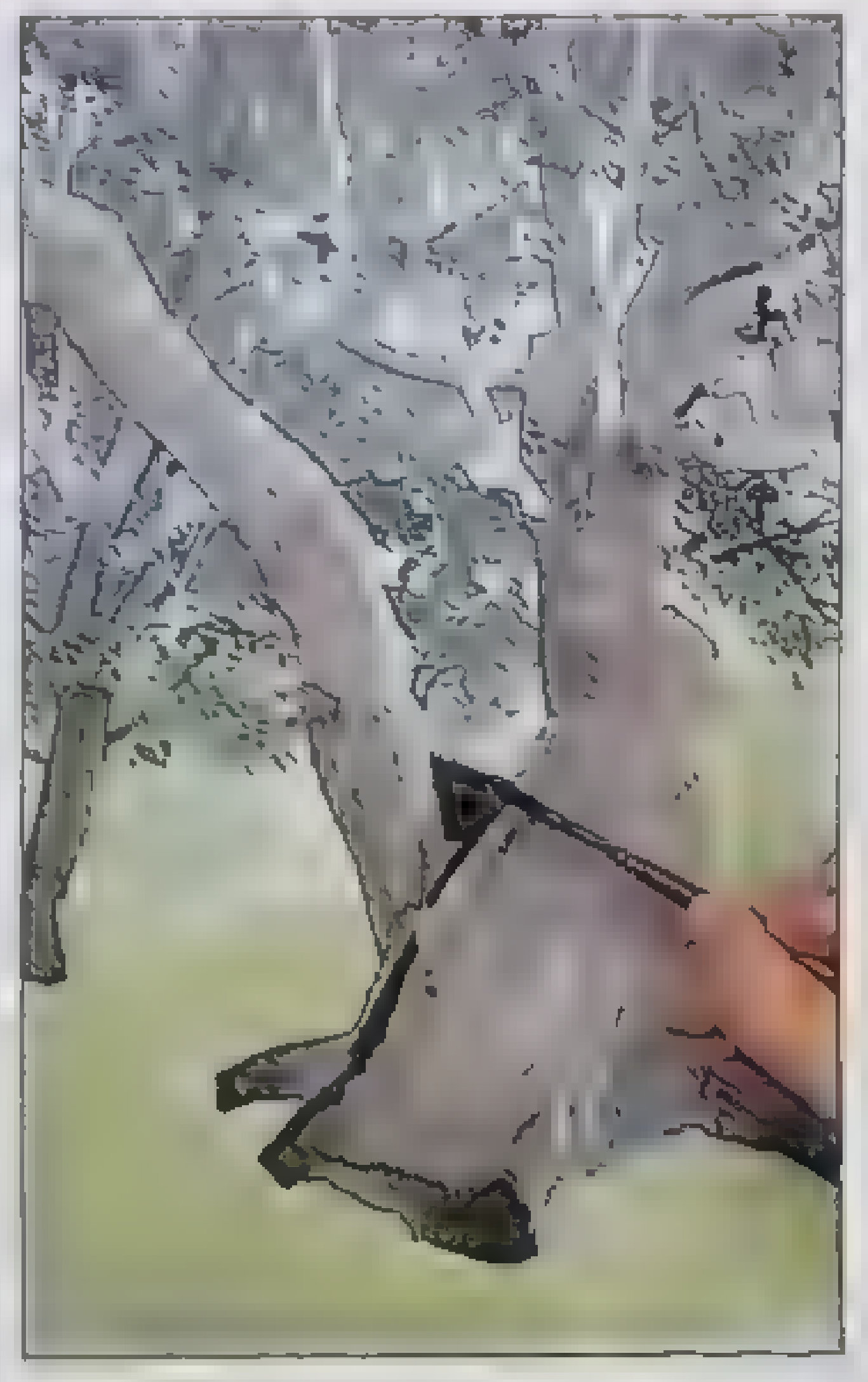

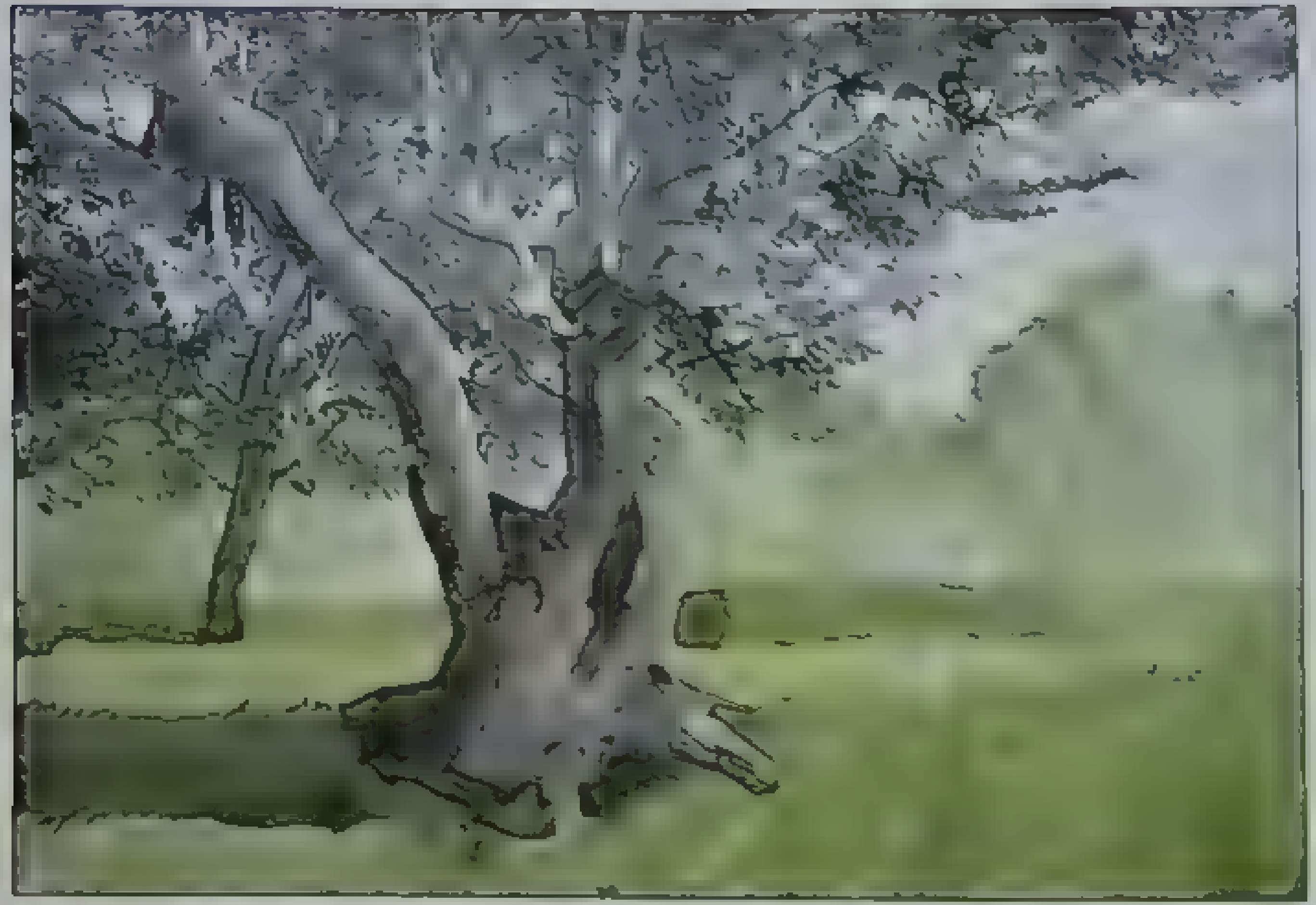

13 **▲ Suprafeţe şi umbre**
Întinde tuşe ample de verde-vescica în zona pajiştei din prim-plan. Lasă să se usuce complet, apoi aplică o nuanţă de sepia amestecată cu puţin verde-vescica pentru umbrele proiectate de ambii măslini. Aceste umbre sunt folosite pentru a lega copacii de sol.

Fii creativ!

Dungi aurite

Adăugând câteva dungi strălucitoare oranj şi verde, care împart compoziţia în două, am conferit aceluiaşi măslin un aspect mai neobişnuit. Am aplicat benzi de hârtie colorată (ca la colaj) pentru a reprezenta plasele folosite la culesul măslinelor coapte, care în acest caz au fost rulate şi legate. Această caracteristică neobişnuită nu se reduce doar la câteva pete de culoare fluorescentă pe fundalul neutru verde şi gri, o contrabalansează trunchiurile şi ramurile verticale care domină pictura.

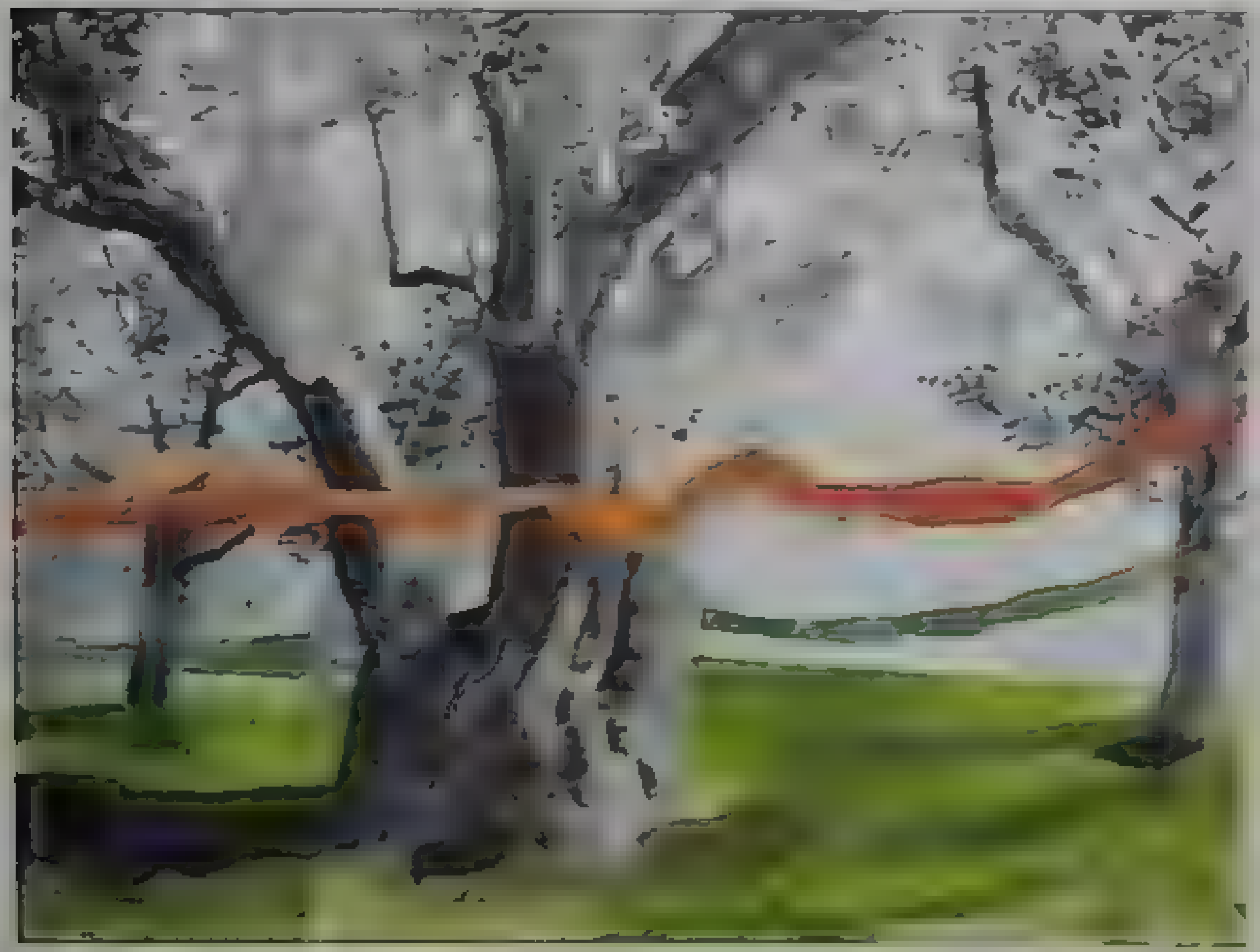

UN PAS ÎNAINTE

Pictând frunzişul în straturi de acuarelă, am conferit profunzime şi volum copacilor. Această porţiune din lucrare pare aproape completă şi este atât realistă, cât şi plăcută datorită formelor şi motivelor sale. Poţi, în schimb, să pui mai mult în evidenţă prim-planul şi să îmbunătăţeşti în acest fel senzaţia de profunzime. De asemenea, poţi să faci fundalul şi mai interesant, adăugând o linie de arbori aliniaţi într-o manieră simplă.

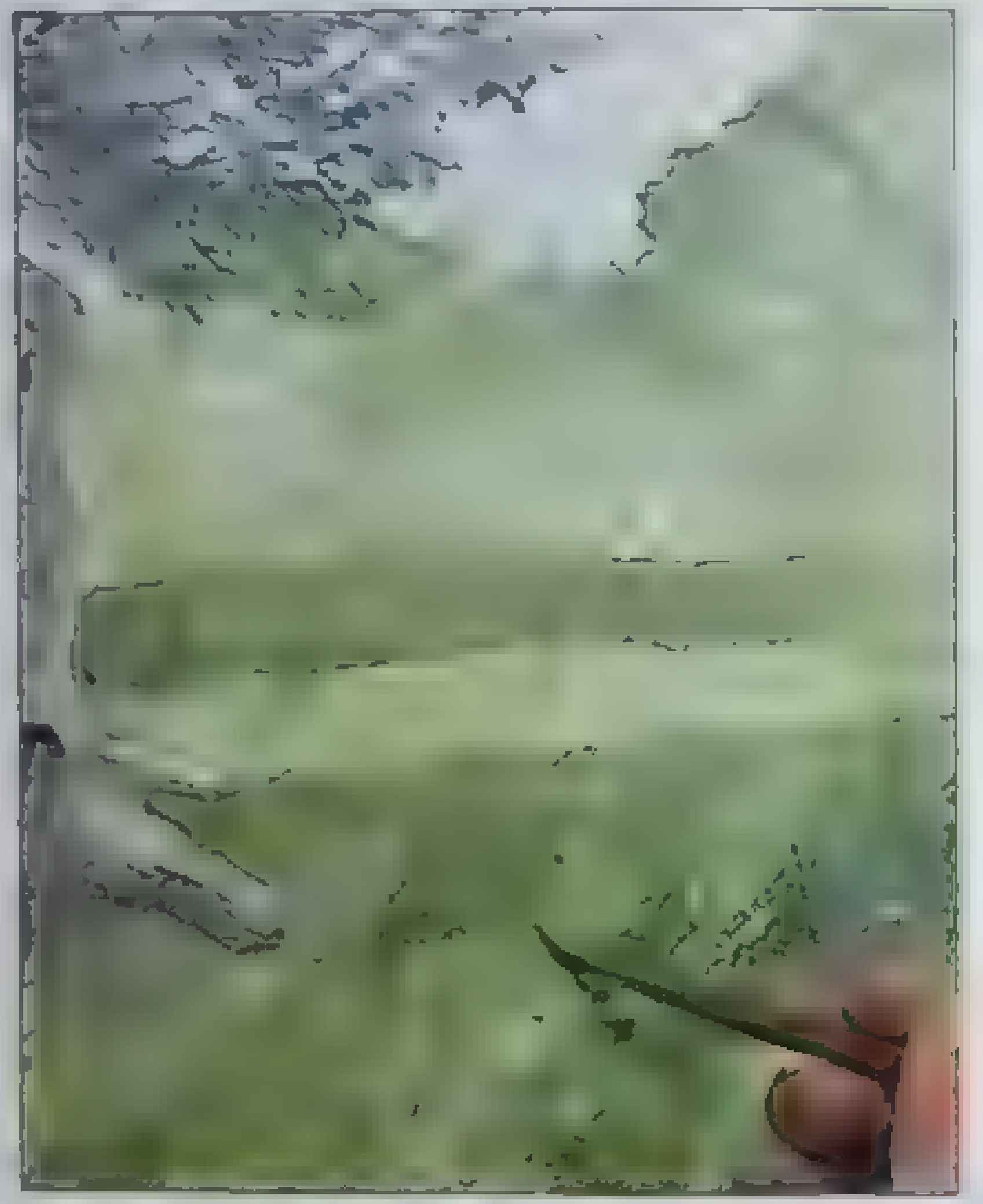

14 **▲ Aspectul pajiştii**
Poţi recrea iarba din prim-plan dacă aplici cu pensula nr. 3 nişte tuşe înclinate şi puternice, folosind un amestec de verde-vescica cu sepia. Stropeşte cu acuarelă întreaga suprafaţă pentru a obţine diferite efecte.

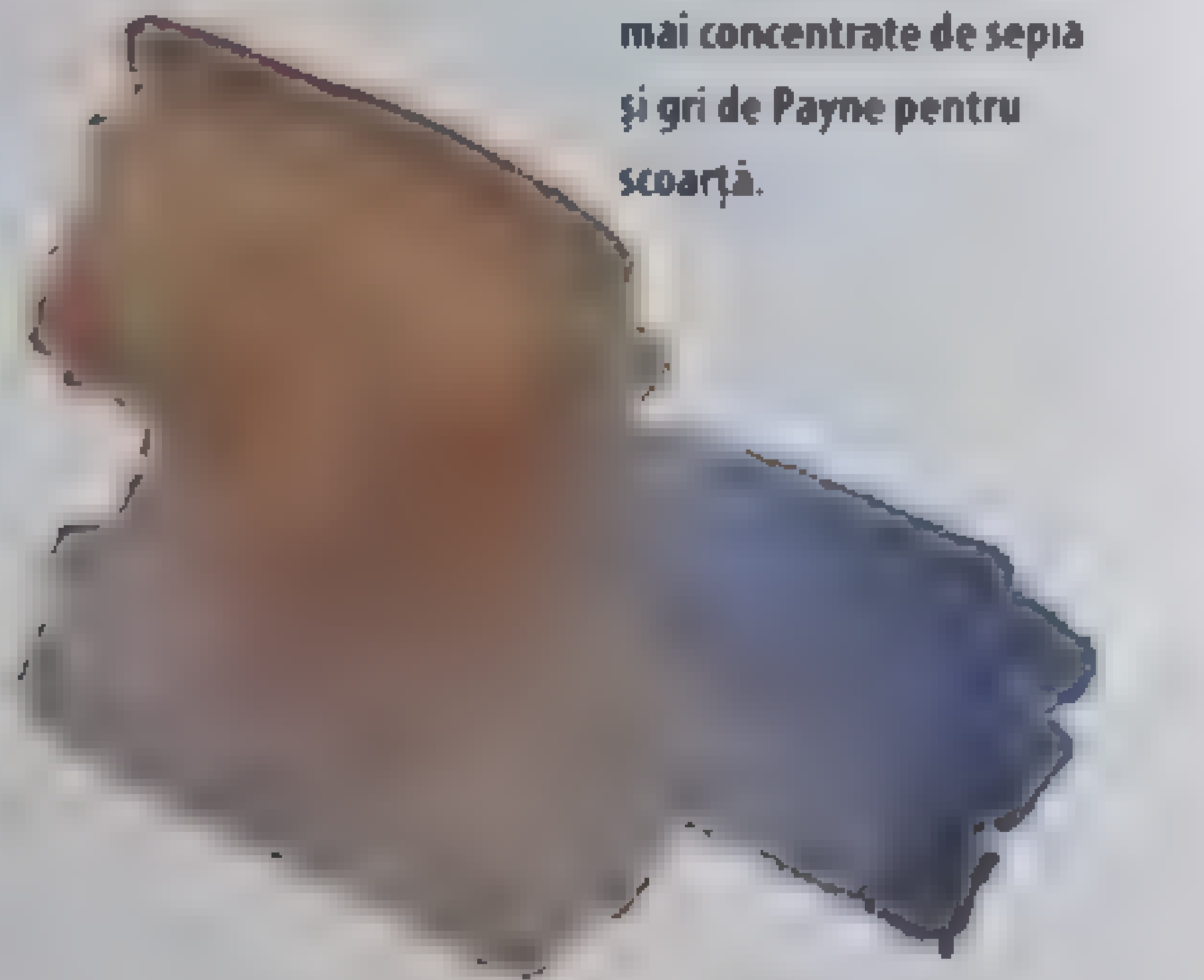

▼ Foloseşte amestecuri tot mai concentrate de sepia şi gri de Payne pentru scoarţă.

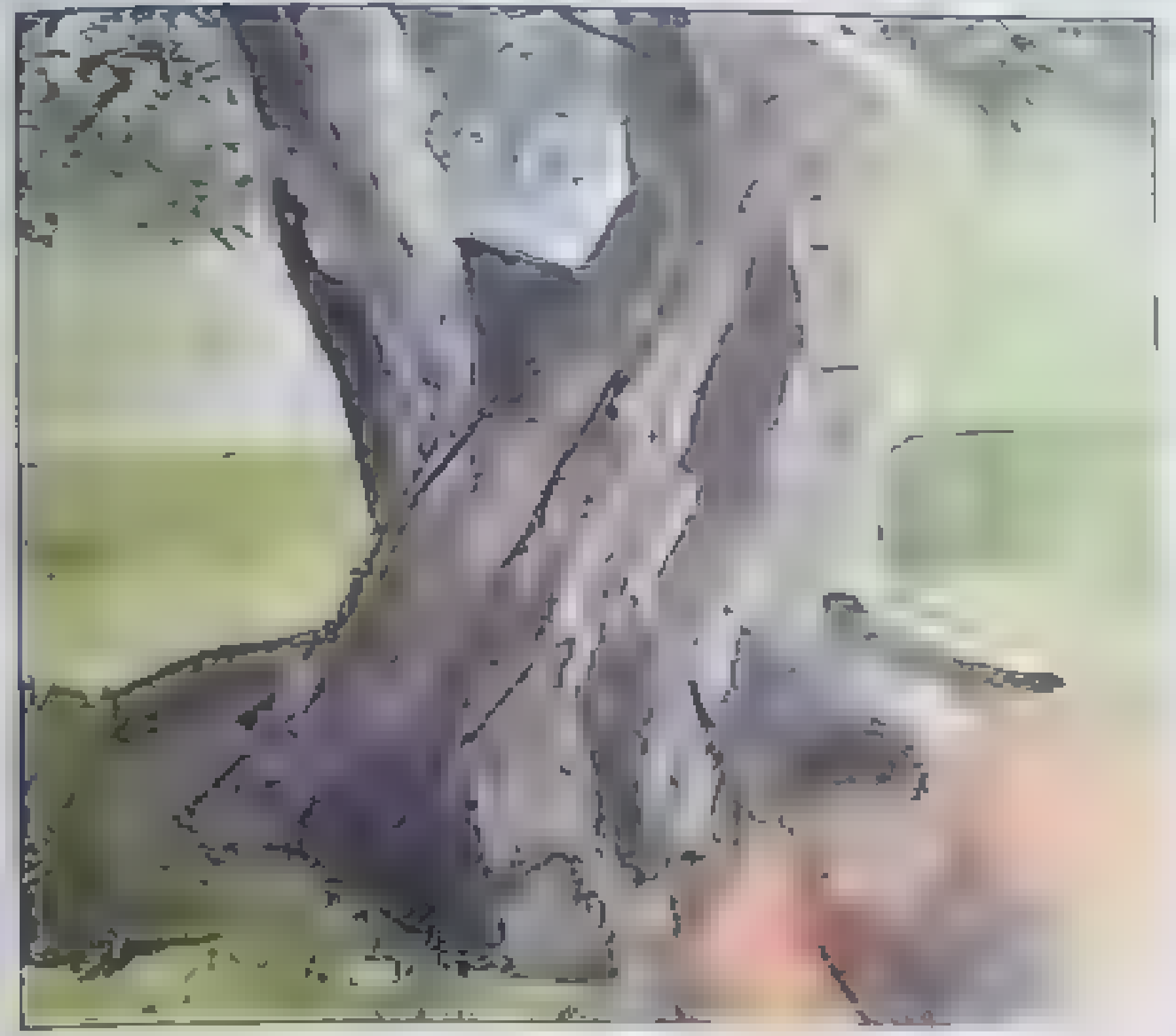

15 **▲ Perfecţionează desenul scoarţei**
Amestecă negru şi sepia şi defineşt
structura trunchiului folosind aceeaşi pensu
Scoarţa acestui măslin bătrân este nodur
răsucită. Poţi reda această suprafaţă vari
de pensulaţie.

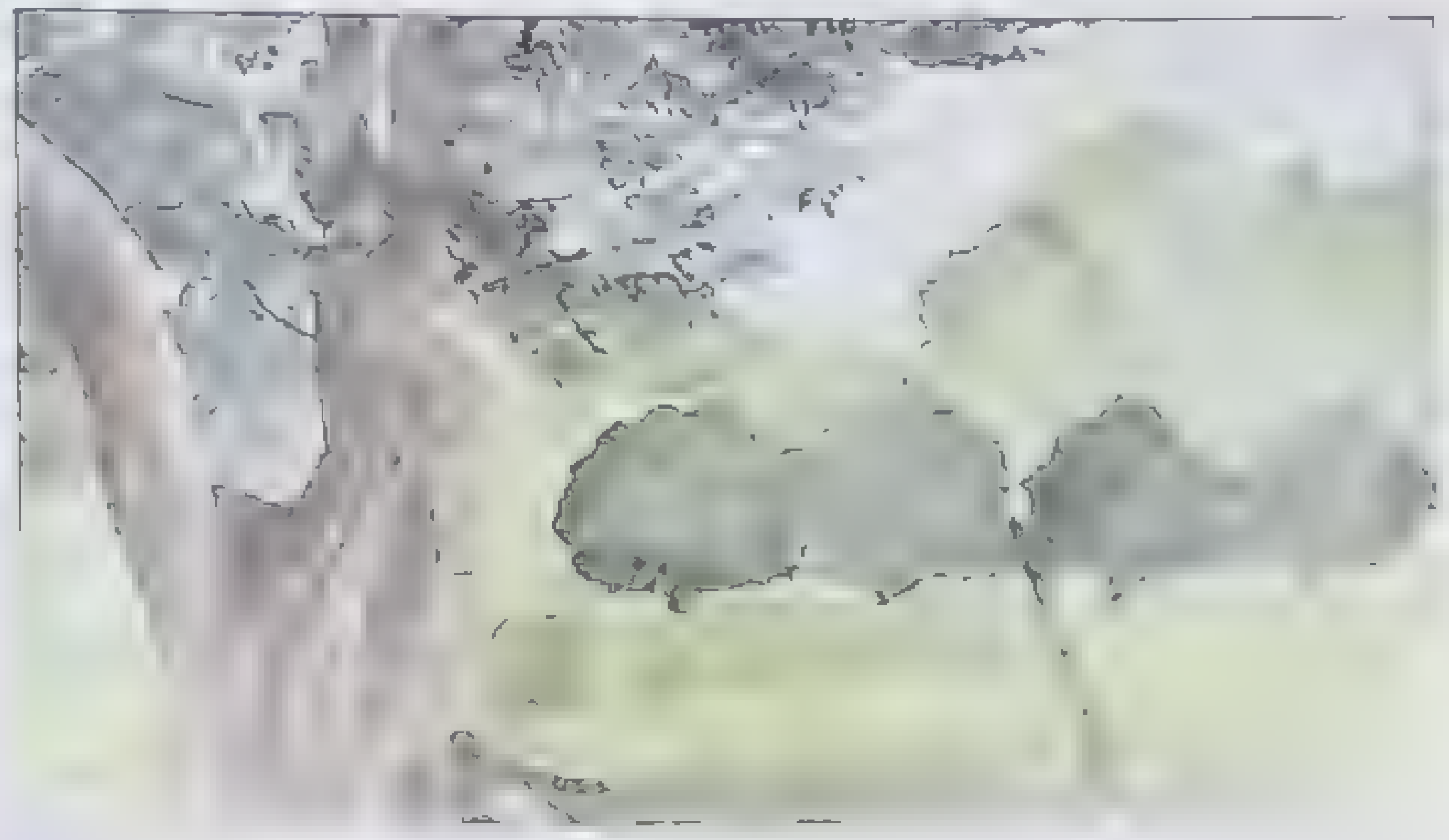

din fundal
u gri de Payne cu verde-vescica pe
la nr. 3 şi pictează un rând de cop
nteresant în compoziţie şi creea
te acestea, la o asemen
ce înseamnă că îi poţi re

O LUCRARE COMPLETĂ

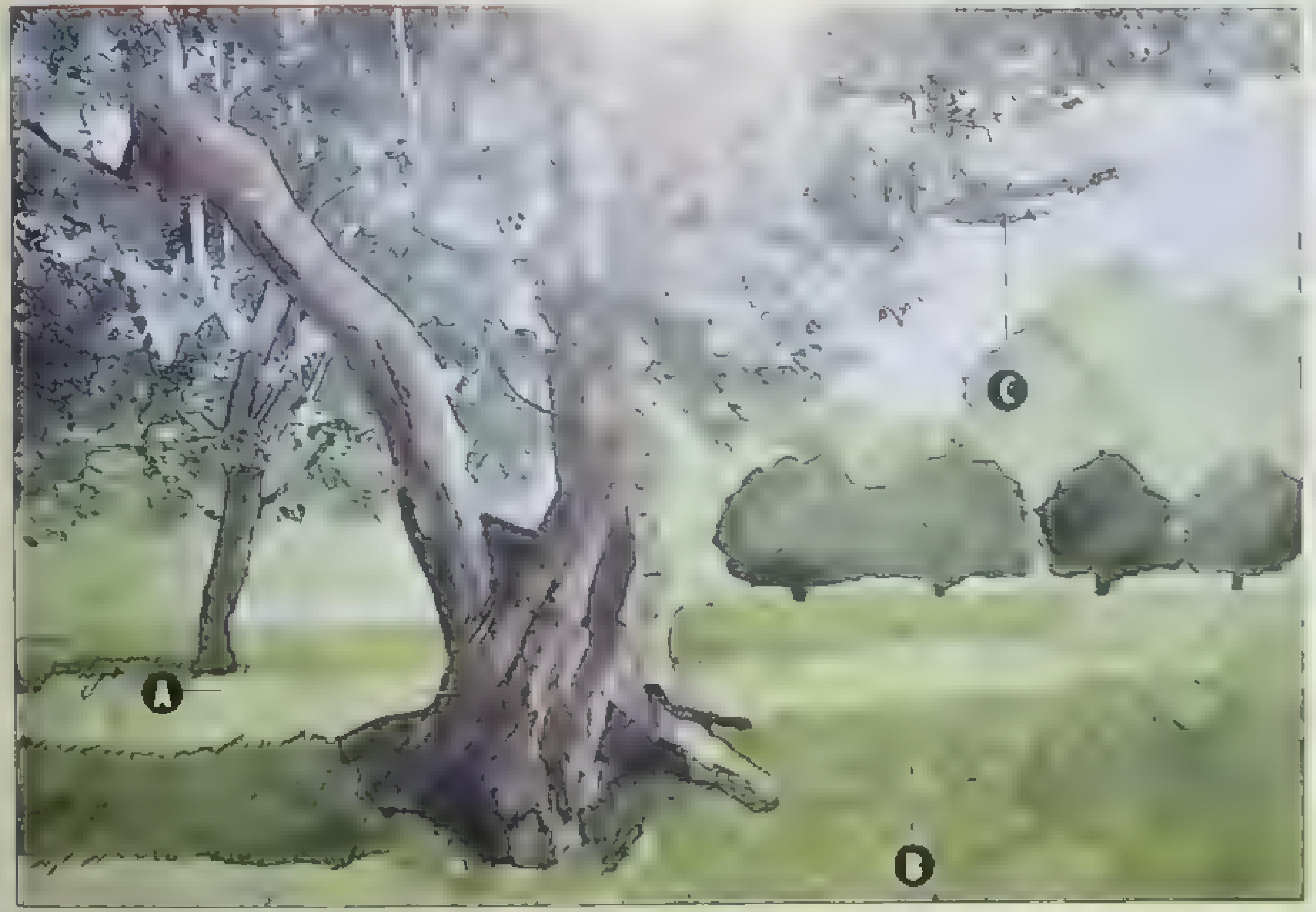

A Desenul scoarţei
Trecând de la nuanţele luminoase la cele mai închise, am obţinut suprafaţa inegală şi adâncită a trunchiului, care reprezintă una dintre cele mai interesante caracteristici ale subiectului

B Prim-planul
Tuşele de pensulă puternice din prim-plan redau aspectul pajiştii. Desenul ierbii din prim-plan susţine ideea de spaţiu şi profunzime

C Frunze simplificate
Semne simplificate şi stilizate redau aspectul frunzişului. Acestea au fost aplicate în straturi pentru a adăuga volum şi pentru a defini aspectul tridimensional al arborelui principal din lucrare

[illegible] URMĂTOR

Recreează o stradă liniştită dintr-un oraş antic folosind creioanele colorate.

- Foloseşte lumini şi umbre pentru a reprezenta o scenă liniştită.
- Află cum poţi folosi pastelurile pentru a crea efectul jocului de lumină
- Conferă profunzime unei compoziţii folosind perspectiva

Un înger arămiu

Folosind culoare metalică şi un instrument pentru şlefuire, poţi transforma o sculptură din ipsos alb într-un înger cu efect patinat.

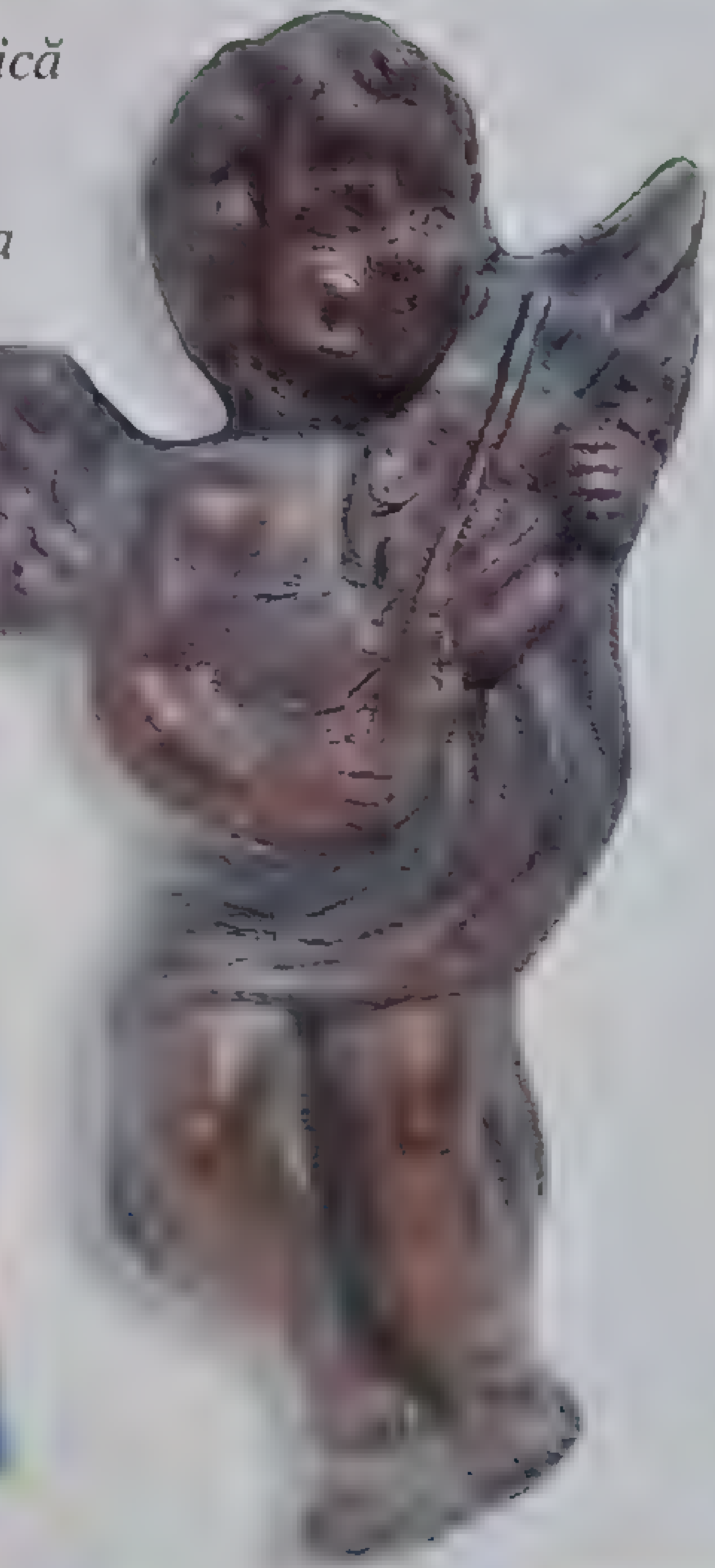

Cu ajutorul culorilor metalice speciale, pe care le găseşti în magazinele cu materiale de pictură, poţi crea cu uşurinţă un efect convingător de cupru pe modele din ghips, ca de exemplu, îngeraşi şi plăcuţe decorative. Pictura în sine este opacă, dar, cu un instrument special pentru şlefuit, poţi crea o suprafaţă lucioasă, care o face să arate ca un metal veritabil.

Atunci când sunt expuse la aer, din cauza unei reacţii chimice speciale, obiectele din cupru, bronz şi alamă formează treptat pe suprafaţa lor o patină verde, cunoscută sub denumirea de coclealǎ, după cum se poate observa şi în imaginea alăturată. Şi totuşi nu este necesar să laşi un înger ani întregi în aer liber pentru a obţine acest efect *antique*: cu instrumente speciale, îl poţi imita foarte bine într-un timp foarte scurt.

Ai nevoie de două nuanţe de culoare acrilică verde, una mai deschisă şi cealaltă mai închisă, pe care va trebui să le aplici pe obiect sub forma unor pete care imită caracteristicile coclelii.

◀ **Acest îngeraş din ghips a devenit o statuetă de culoare arămie pe care apar urme de coclealǎ, ca şi cum ar fi fost expus în aer liber şi în ploaie ani de zile, aşa cum s-a întâmplat cu statuia din stânga.**

MATERIALE

- Un înger din ghips
- Vată de sticlă fină
- Mască şi ochelari de protecţie
- Culoare metalizată arămie
- Pensulă mare şi moale
- Burete natural
- Instrument pentru şlefuit (şlefuitor) cu vârf normal
- Culoare cu efect de coclealǎ
- O farfurie

ÎNCEPE

1 ▶ **Pregateste ingerul**
Suprafata ghipsului trebuie sa fie lipsită de praf şi de grăsimi, pentru a putea aplica tonul metalic. Pregăteste ingeraşul ştergandu-l uşor cu o bucată mică de vată de sticlă fină. Această operaţiune va produce praf, aşa că este bine să foloseşti masca şi ochelarii de protecţie în timp ce lucrezi.

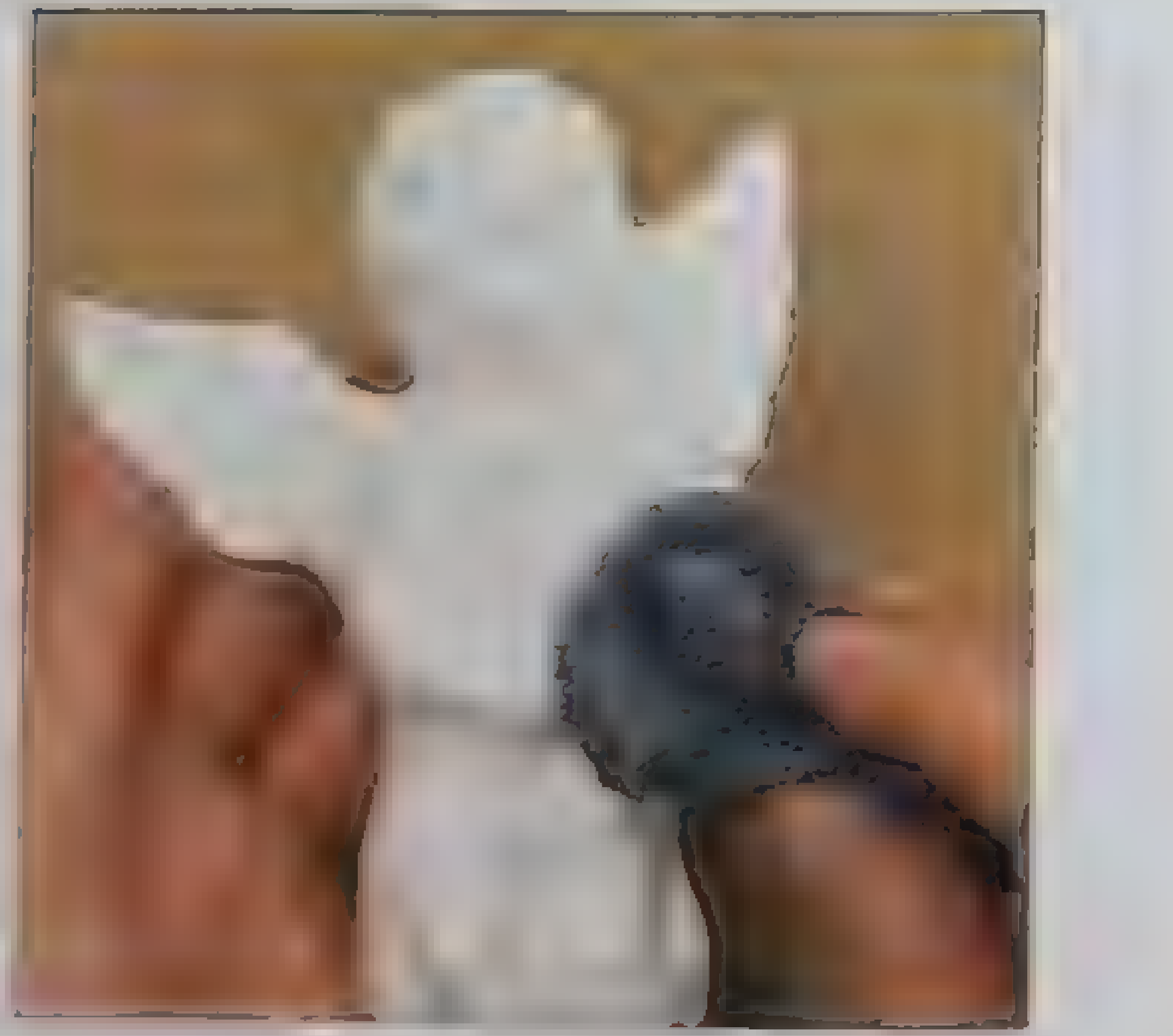

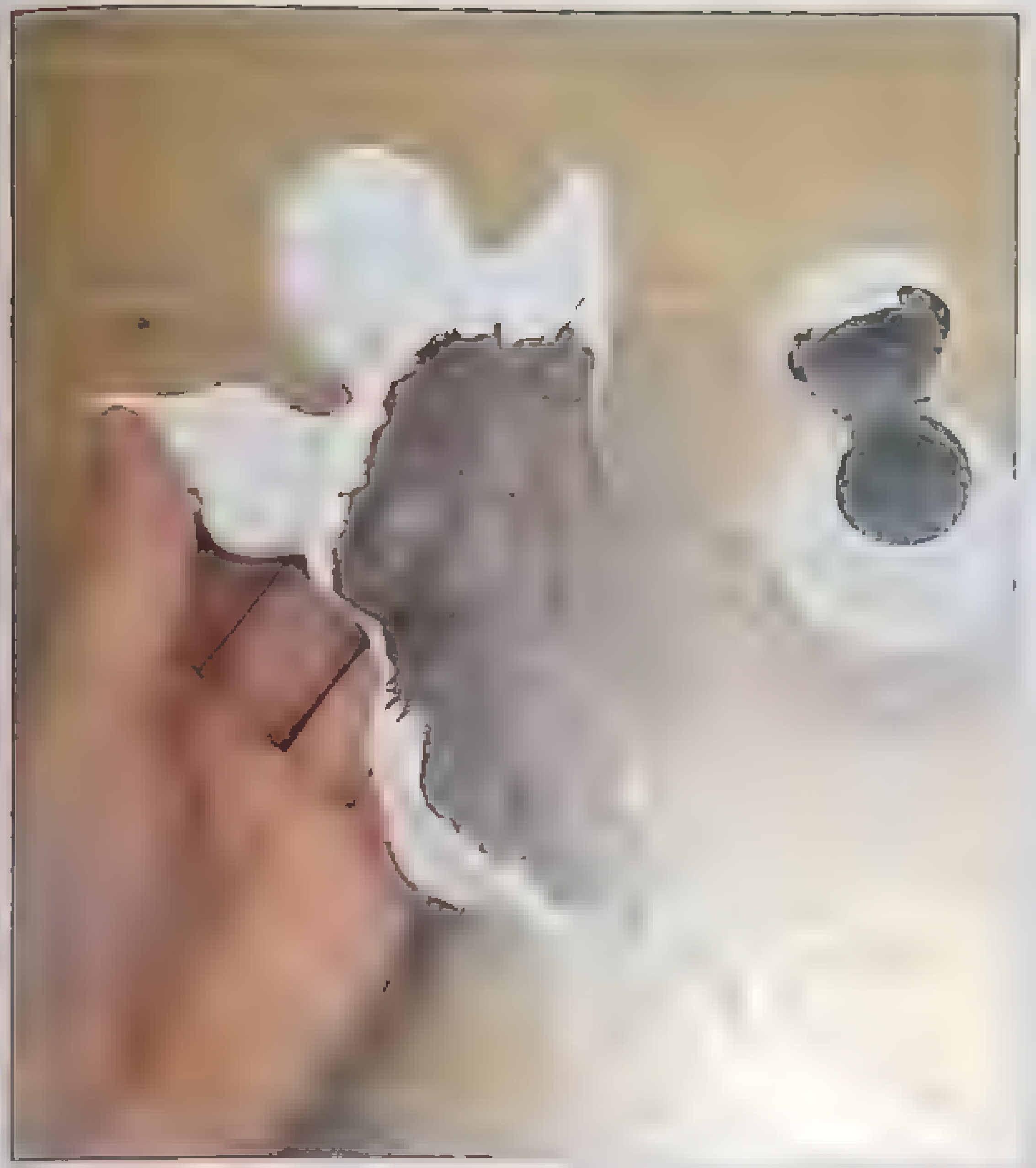

2 ▲ **Aplică vopseaua de culoare arămie**
Înlătură praful cu o pensulă. Am culoare arămie, apoi aplică un strat moale şi mare. Las-o să se usuce tim

3 ▶ **Urmează al doilea strat**
Când culoarea este uscată, şterge suprafaţa statuetei cu un burete uşor umezit. Aplică apoi un al doilea strat de vopsea, fără să laşi urme de pensulă. Lasă îngeraşul să se usuce timp de cel puţin patru ore sau pe timpul unei nopţi întregi.

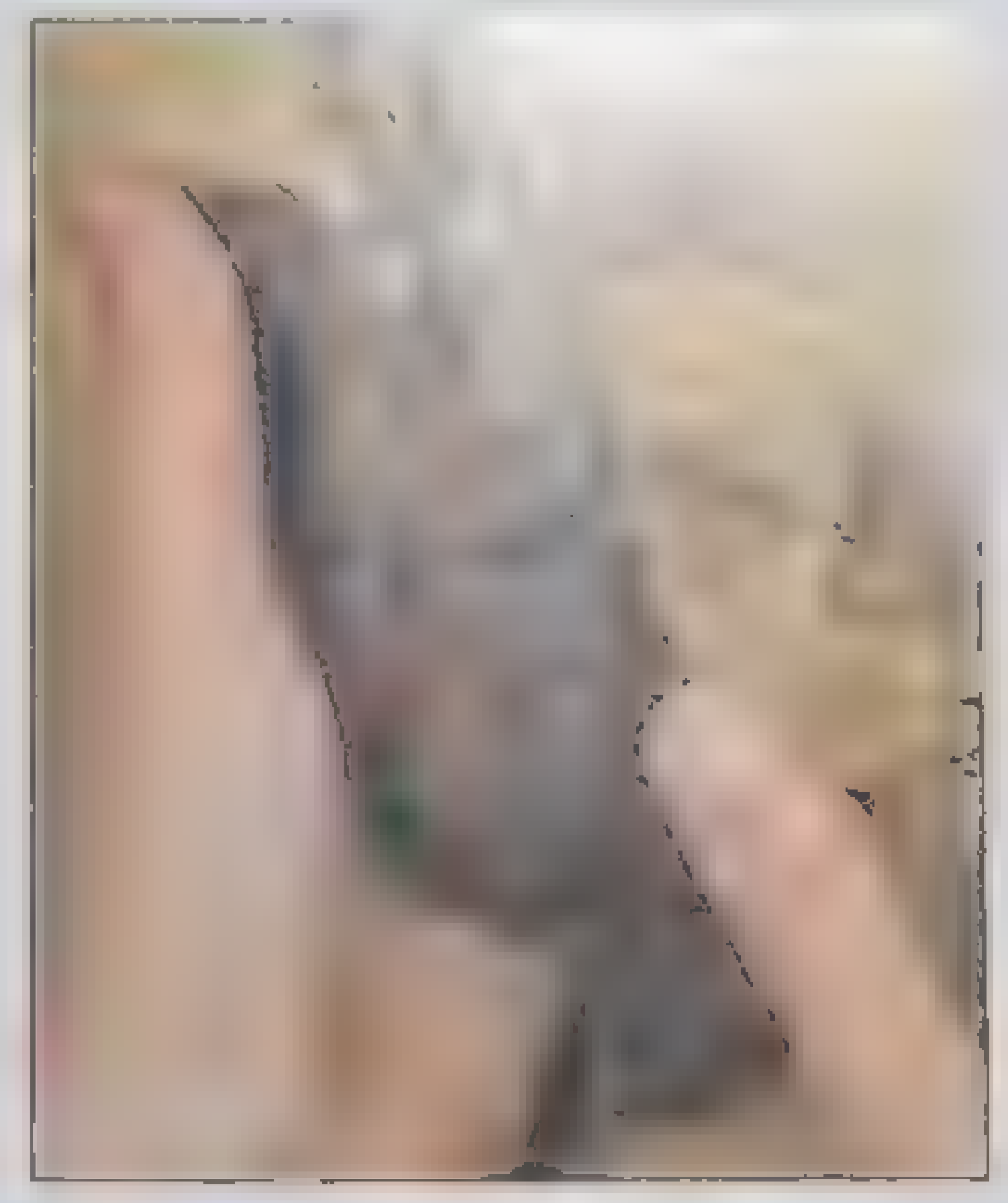

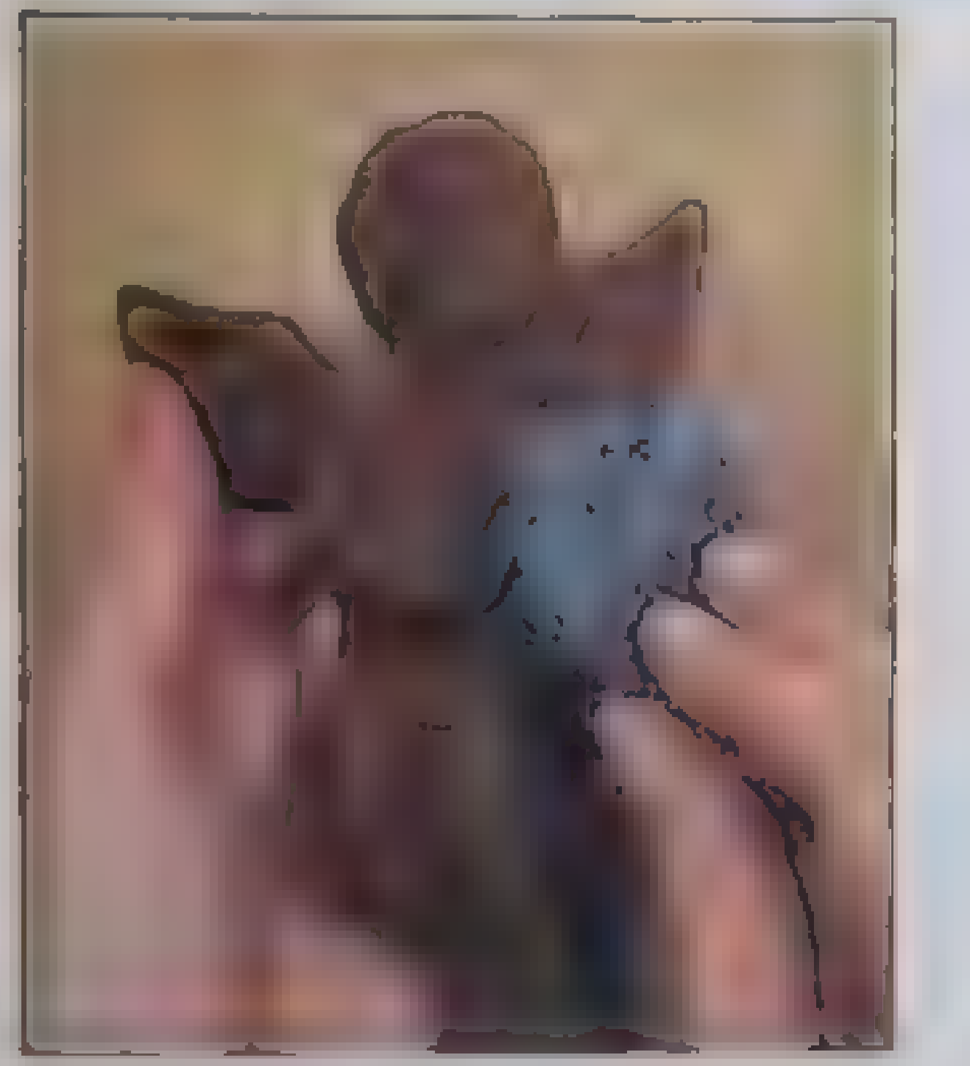

4 ◀ **Lustruieşte cu vată de sticlă**
Înainte de a trata statueta cu soluţie, lustruieşte foarte uşor suprafaţa statuetei cu vată de sticlă, însă fără să laşi ghipsul descoperit. Această lustruire preliminară va fi utilă dacă doreşti să obţii un efect luminos în timpul tratării. Nu uita să porţi masca şi ochelarii de protecţie împotriva prafului.

5 ▶ **Tratează statueta**
Ţine şlefuitorul cu o mână fermă, apăsând cu vârful instrumentului pe statuie, şi mişcă-l înainte şi înapoi până când suprafaţa devine lucioasă.

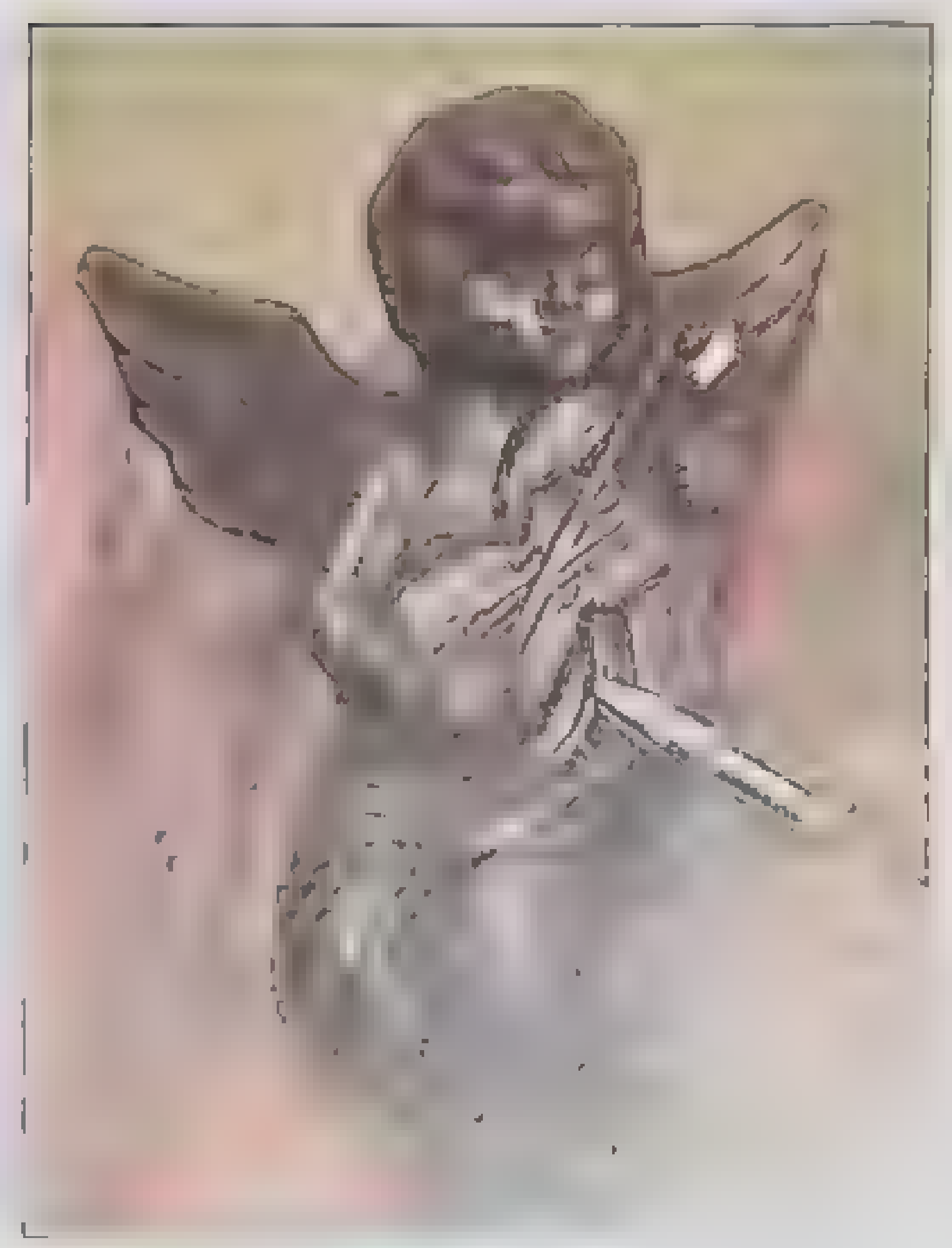

In acest mod, obţine un luciu clar, asemănător cu cel al metalului

SFATURI
Lustruieşte zonele dificile

Porţiunile elaborate sau adâncite de ipsos pot fi greu de şlefuit. În asemenea cazuri, este recomandat să ţii şlefuitorul în poziţie verticală şi să foloseşti doar vârful pentru a lustrui statueta în zonele adâncite ale reliefului.

UN PAS ÎNAINTE

Îngerașul are un înveliș care arată asemeni cuprului. Următoarea etapă constă în aplicarea a două straturi de coclеală pentru a-i da un aspect de vechi.

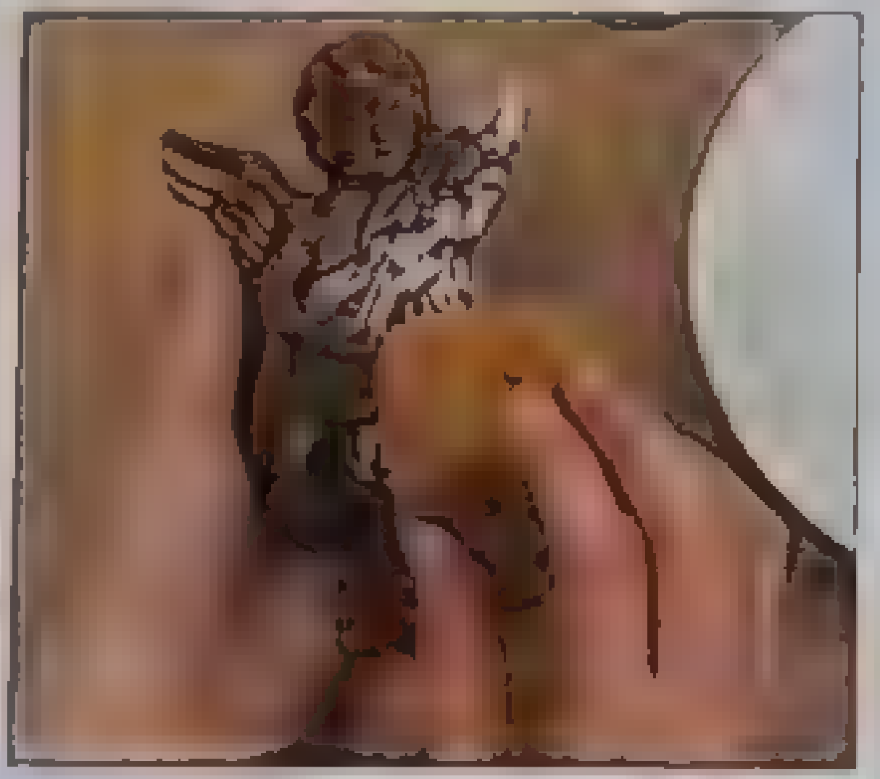

7 ▶ Aplică stratul de coclеală

Pune culoarea pentru coclеală de nuanță deschisă într-o farfurie. Întinde culoarea cu buretele pe statuetă, fără să acoperi chiar toate zonele de cupru.

8 ▲ Elimină excesul de vopsea

Înmoaie un burete curat și îndepărtează excesul de culoare înainte de a se usca, lăsând în schimb o mulțime de striații. Lasă lucrarea să se usuce preț de câteva minute.

9 ▲ Aplică un al doilea strat de coclеală

Folosind un burete, aplică puțină coclеală închisă pe statuie. Ai grijă să tamponezi fiecare suprafață pentru a elimina excesul de culoare înainte ca lucrarea să se usuce.

SOLUȚII ISTEȚE

RECUPEREAZĂ EFECTUL DE LUSTRUIRE

Unele porțiuni din vopseaua de culoarea cuprului de pe heruvim își pierd luciul după aplicarea coclеlii. În acest caz este recomandat să folosești din nou șlefuitorul pentru a-i reda splendoarea

UN HERUVIM COMPLET

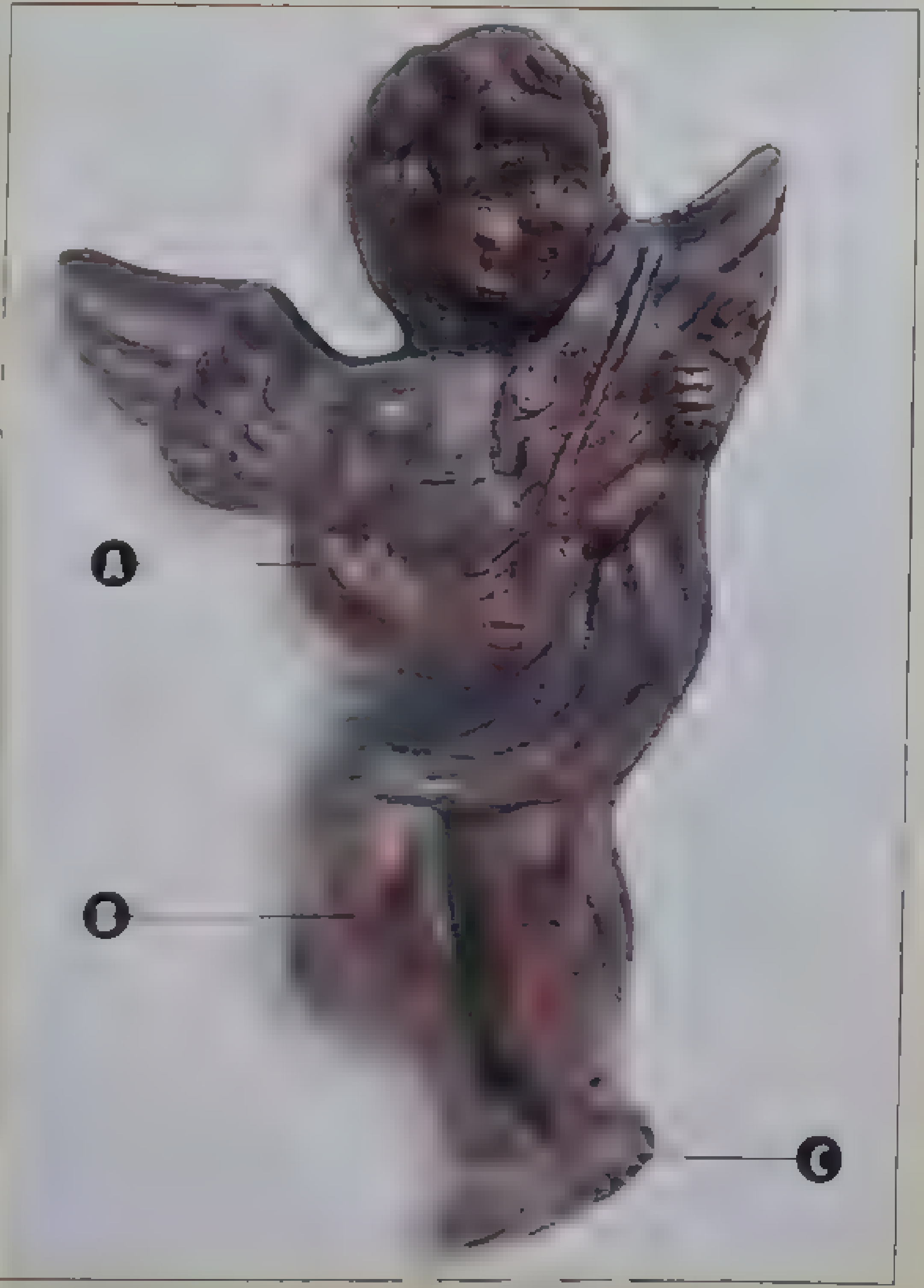

A Un luciu puternic
Finisajul lucios și strălucitor este un efect al lucrului cu șlefuitorul.

B De culoarea cuprului
Vopseaua metalică specială îmbracă îngerașul din ghips într-o nuanță de cupru convingătoare.

C Aspect antic
Patina plăcută a heruvimului se datorează celor două straturi de coclеală aplicate

[illegible]

[illegible] un vas din lut care se usucă la aer [illegible]

- [illegible]
- [illegible] în jurul vazei.
- Realizează motive decorative cu un cuțit pentru biscuiți

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

Filippo BRUNELLESCHI (1377–144
Arhitect, inginer și sculptor cin rența, Brunelleschi este o figu minentă a Renașterii italiene istoricilor de artă, el s-a îndrep arhitectură numai după ce a p întrecere de sculptură împotr relui său rival, Lorenzo Ghibe nelleschi este, probabil, cel m cunoscut pentru cupola Domul Florența (mai jos). Construită 1420 și 1436, aceasta este cea n re cupolă a unei catedrale euro Construcția cupolei de la Santa M ria del Fiore a fost o problemă majo ră pentru multe generații de arhitecți Cu tehnicile cunoscute atunci, de fapt, o structură arhitecturală de această dimensiune părea imposibil de ridicat. Brunelleschi a elaborat o metodă de a construi cadrele din piatră și de a le umple cu o structură de cărămizi în formă de spinare de pește. În pictură, Brunelleschi a recuperat principiile perspectivei liniare, cunoscută de către romani, dar nu și de artiștii medievali.

Deformarea
O modalitate de a crea iluzia profunzimii pe un suport plat. Deformarea se referă în special la reprezentarea realistă a unui obiect plasat pe un plan înclinat față de observator, folosind tehnicile perspecti [illegible]

[illegible] (1886) prezintă tehnic[illegible] de impastare. În februarie 1888, pictorul s-a mutat la Arles, unde a pictat peste 200 de pânze în 15 luni. Aici a trăit în sărăcie extremă, suferind adesea de halucinații și depresie. A vrut să pună bazele unei uniuni a artiștilor împreună cu prietenul său Paul Gauguin, dar proiectul a fost întrerupt după o ceartă violentă, în timpul căreia Van Gogh și-a tăiat o parte din urechea dreaptă. În 1889, a fost internat într-un spital de boli mintale, dar a continuat să picteze. S-a sinucis prin împușcare

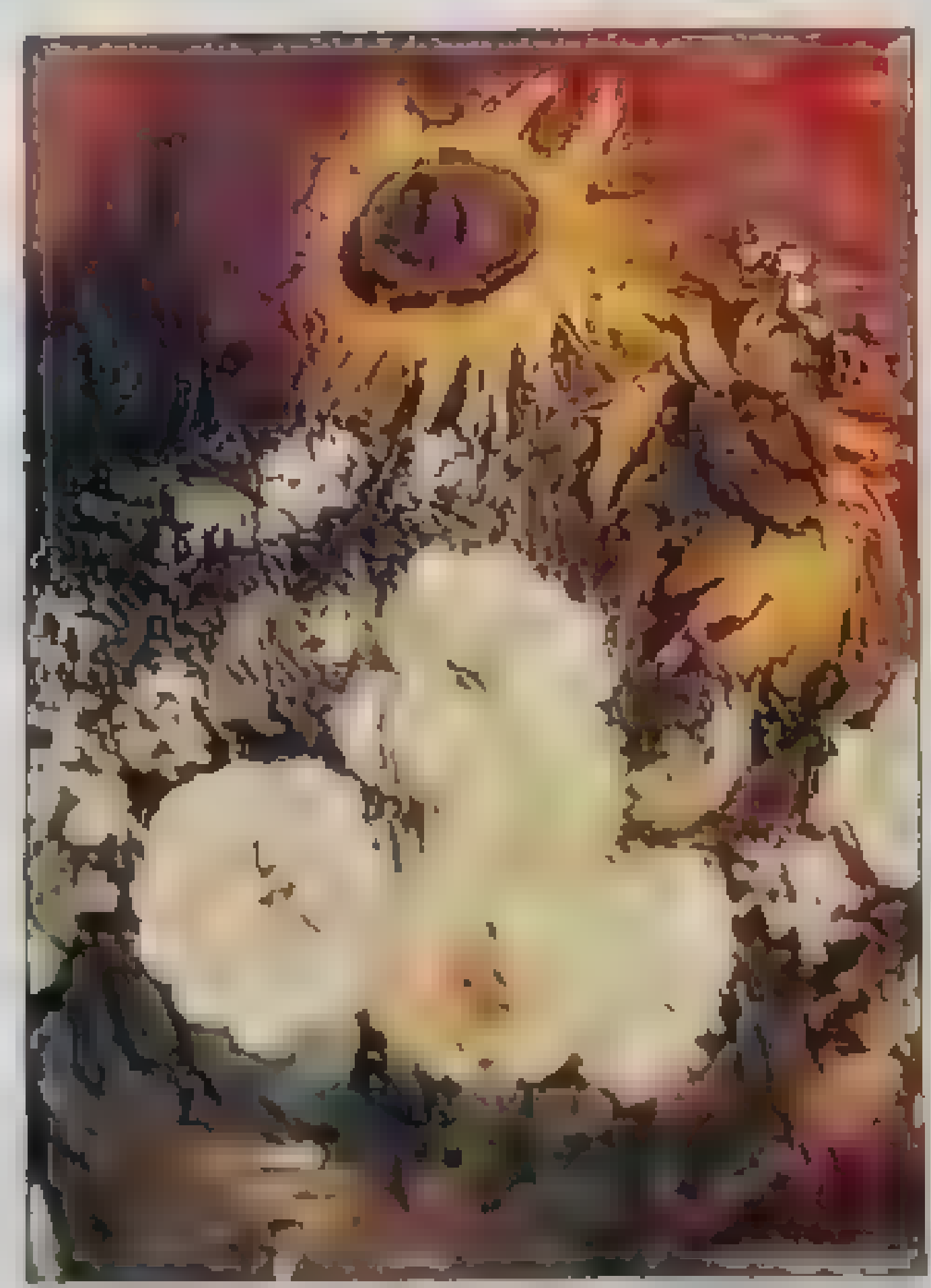

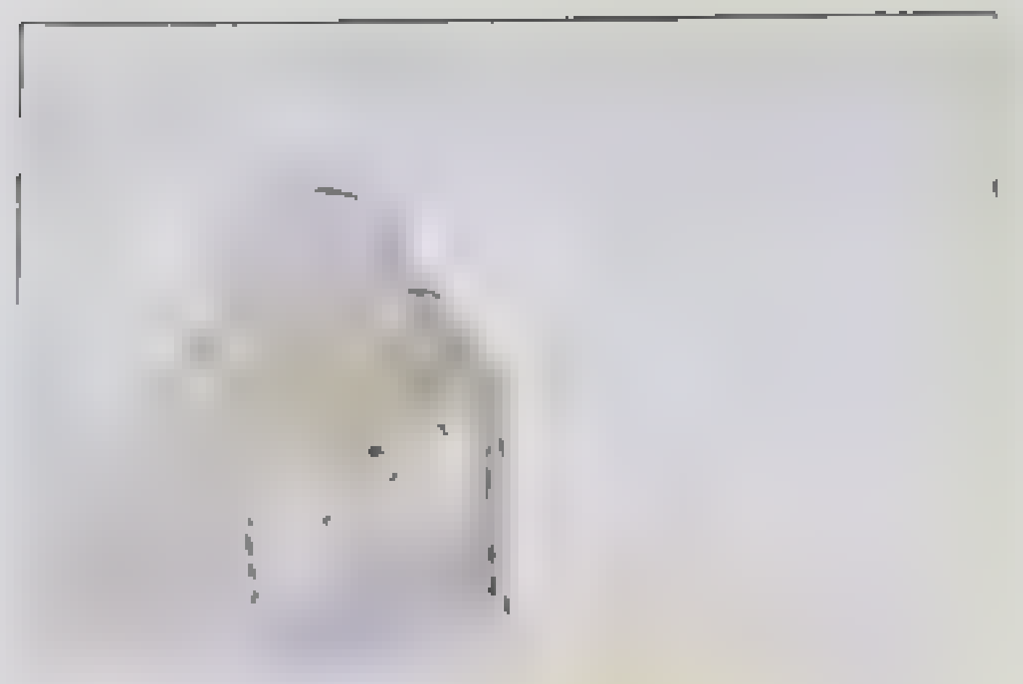

[illegible] pera pe bază de gumă [illegible] liant pentru ceramică. Guma arabică este cea mai utilizată dintre gumele hidrosolubile și poate fi găsită în formă solidă (în blocuri sau pulbere) sau lichidă

Gustav KLIMT (1862–1918)
Pictor austriac și artist grafic, care a devenit cunoscut pentru picturile murale executate în Kunsthistorisches Museum din Viena. Klimt a fost fondatorul și președintele școlii de pictură Viena Secession, care a respins arta tradițională formală academică în favoarea unui stil decorativ extrem de similar Art Nouveau-ului. În picturile sale murale a dezvoltat un desen liniar și precis, folosind pe scară largă motive în culori strălucitoare monocrome și foiță de aur. Printre lucrările sale cele mai cunoscute amintim *Sărutul* (1908) și o serie de portrete extrem de decorative și senzuale ale femeilor vieneze, printre care *Frau Fritza Riedler* (1906).

Scală
În desen sau pictură, scala reprezintă raportul dintre compoziție și subiectul original pe care aceasta îl reproduce. De exemplu, un obiect desenat la scala de unu la trei are dimensiunile mai mici de o treime din original.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI
Cum să desenezi un scaun perfect, folosind doar câteva trucuri simple de perspectivă.

ÎN AER LIBER
Pastelurile cretate colorate sunt ideale pentru a reda atmosfera luminoasă a unui oraș la malul mării.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: două batoane de pastel cretat (albastru de Prusia închis și alb).

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL
18

TEHNICI
Modelează un vas de lut colorat

SUBIECTE
Desenează cu creta un drum însorit

DeAGOSTINI

INSTRUMENTE
Două batoane de pastel cretat: albastru de Prusia închis și alb.

ISSN 1792-185 6

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

18

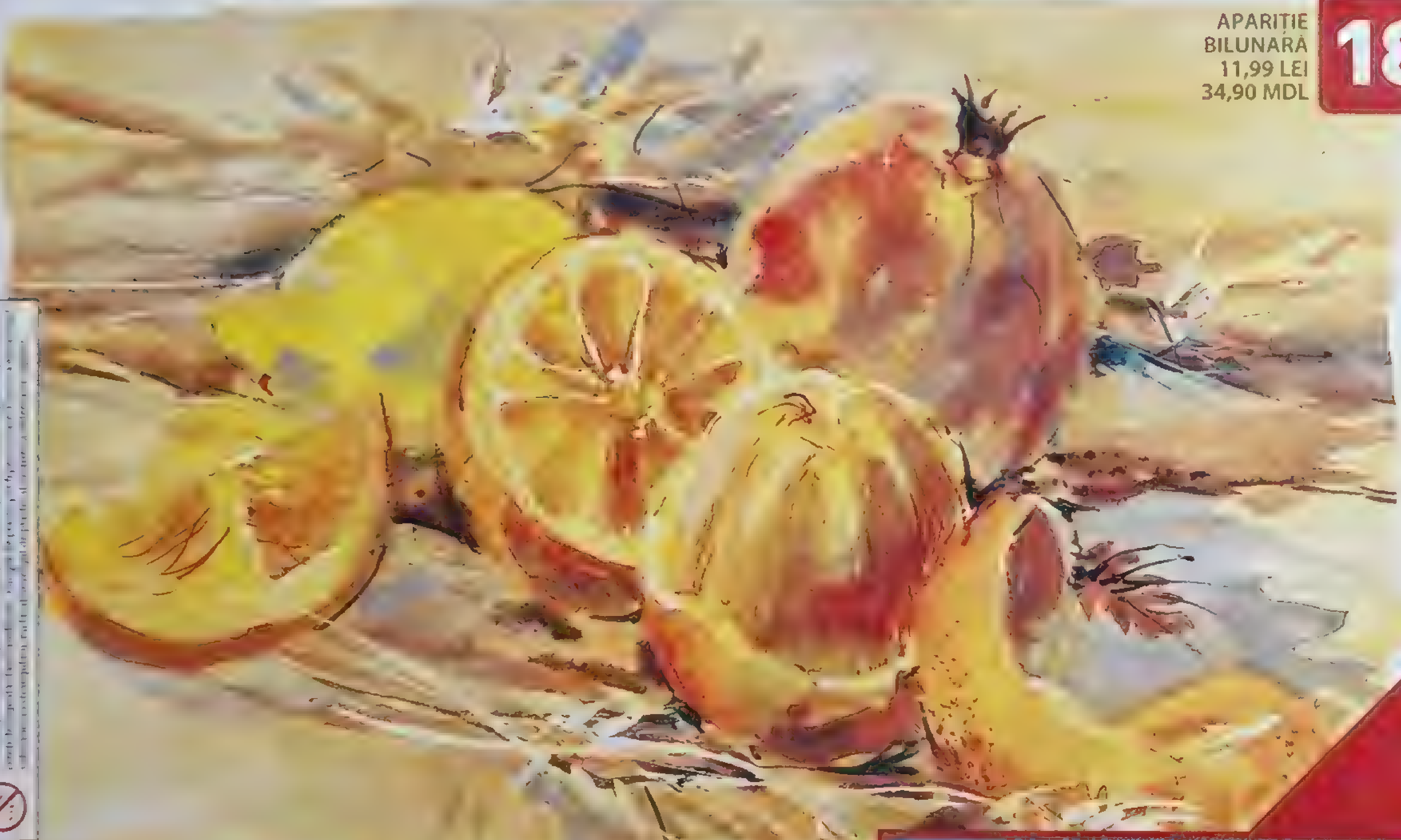

TEHNICI
Modelează un vas
din lut şi colorează-l

SUBIECTE
Desenează o stradă
însorită cu cretă

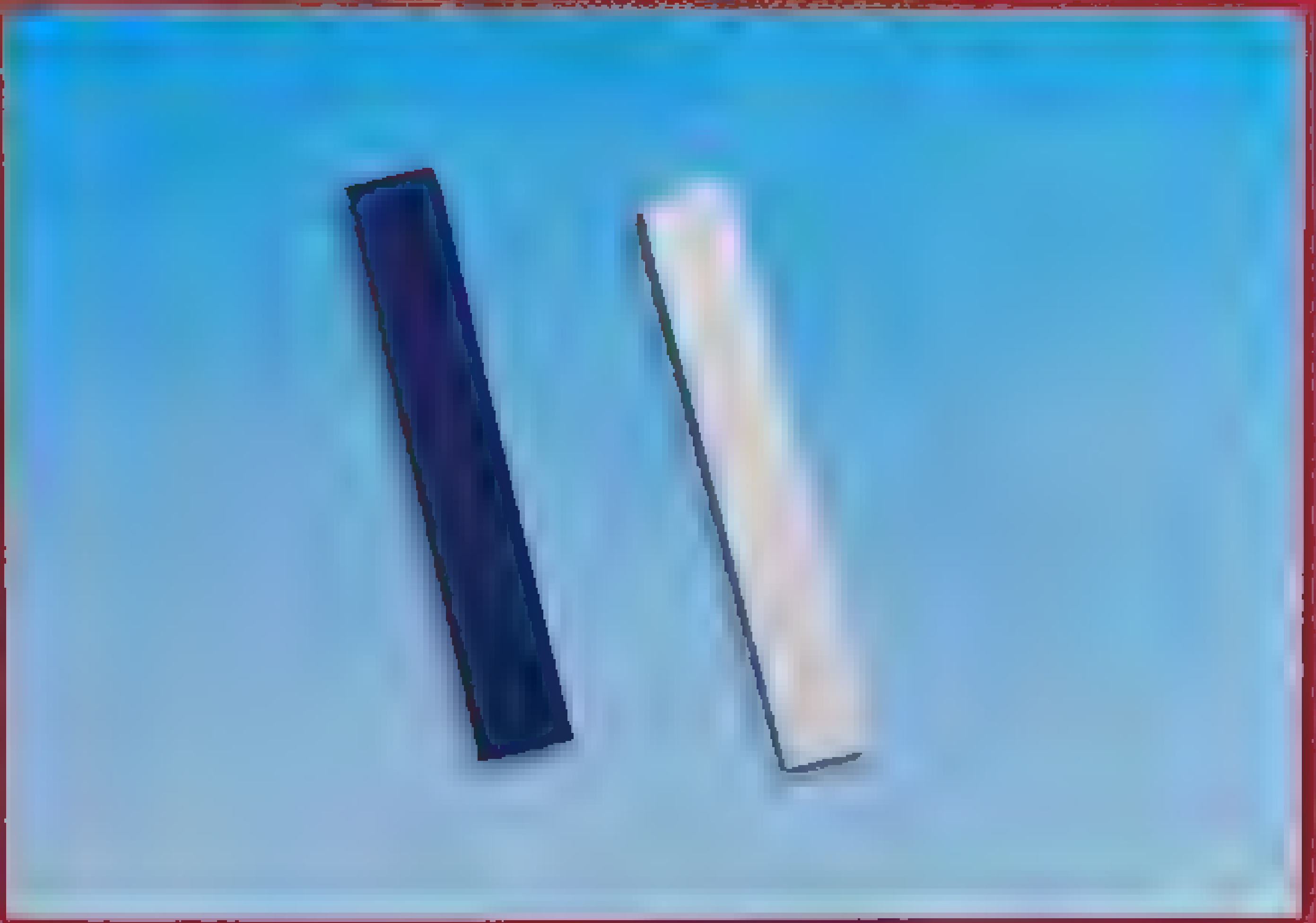

INSTRUMENTE
Două batoane de pastel cretat:
albastru de Prusia închis şi alb

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

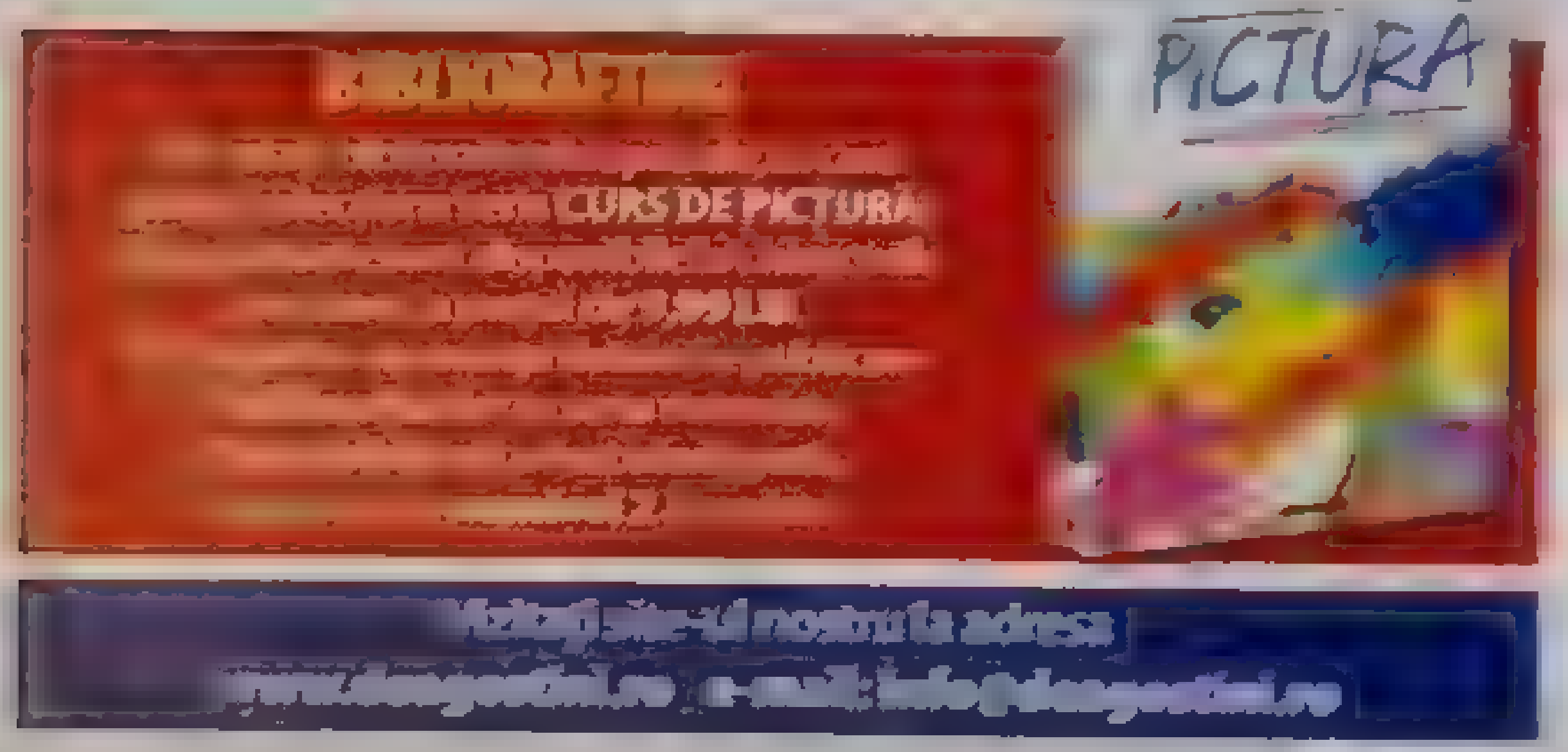
CURS DE PICTURĂ
PICTURĂ
Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 18

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library; Agnew & Sons, Londra; National Gallery, Londra, Muzeul Puskin, Moscova, Victoria & Albert Museum, Londra, CORBIS,

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5, București, cod poștal 050726
COUNTRY MANAGER: Manana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.

☎ **România: (021) 40 10 888**
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10.00-18.00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment: Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici, care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor amestecați cu apă. Produsul poate conține solvenți. În contact cu acizii, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părți ale acestuia pot produce [illegible] în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării [illegible], nu lăsați ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstrați recomandările și recitiți-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China.

Cum să desenezi perfect un scaun

Folosind câteva trucuri simple de perspectivă, vei putea desena un scaun într-o manieră foarte realistă.

Poate părea foarte simplu să desenezi un scaun, dar, dacă perspectiva nu este corectă, desenul nu va fi unul convingător. În cazul în care, unghiurile folosite pentru realizarea șezutului și a spătarului sunt eronate câtuși de puțin, iar picioarele par să nu se sprijine cum trebuie pe podea, conturul scaunului va părea nesigur. Pe de altă parte, nici cu ajutorul umbrelor nu vei reuși să corectezi eroarea

Construcție în blocuri

Cea mai simplă soluție pentru prima schiță a scaunului este să-ți închipui că se află în interiorul a două paralelipipede: unul pentru picioare și altul pentru șezut și spătar, imediat deasupra celuilalt. Respectând regulile simple de perspectivă (vezi rubrica „Bază: Compoziția" din numărul anterior) nu îți va fi greu să construiești un paralelipiped cu unghiurile corecte. În interiorul acestora, poți desena scaunul având certitudinea că desenul va fi realist, chiar și după ștergerea liniilor de construcție.

Fă o încercare!

Înainte de a începe desenul propriu-zis, încearcă să faci o schiță simplă, astfel încât să înțelegi cum funcționează metoda blocurilor. În primul rând, ține creionul orizontal la nivelul ochilor și întinde brațul, astfel încât să determini linia orizontului și să o redai în poziția corectă pe foaie. Apoi, mai jos de linia orizontului, suprapune două paralelipipede cu aceleași proporții ca și scaunul; trasează linii de perspectivă până la cele două puncte de fugă plasate pe linia orizontului. Desenează scaunul în interiorul paralelipipedelor, folosind contururile acestora ca puncte de referință pentru a trasa picioarele, spătarul și șezutul.

▼ **Forma solidă și echilibrată a acestui scaun a fost obținută construind desenul în interiorul unor cadre imaginare.**

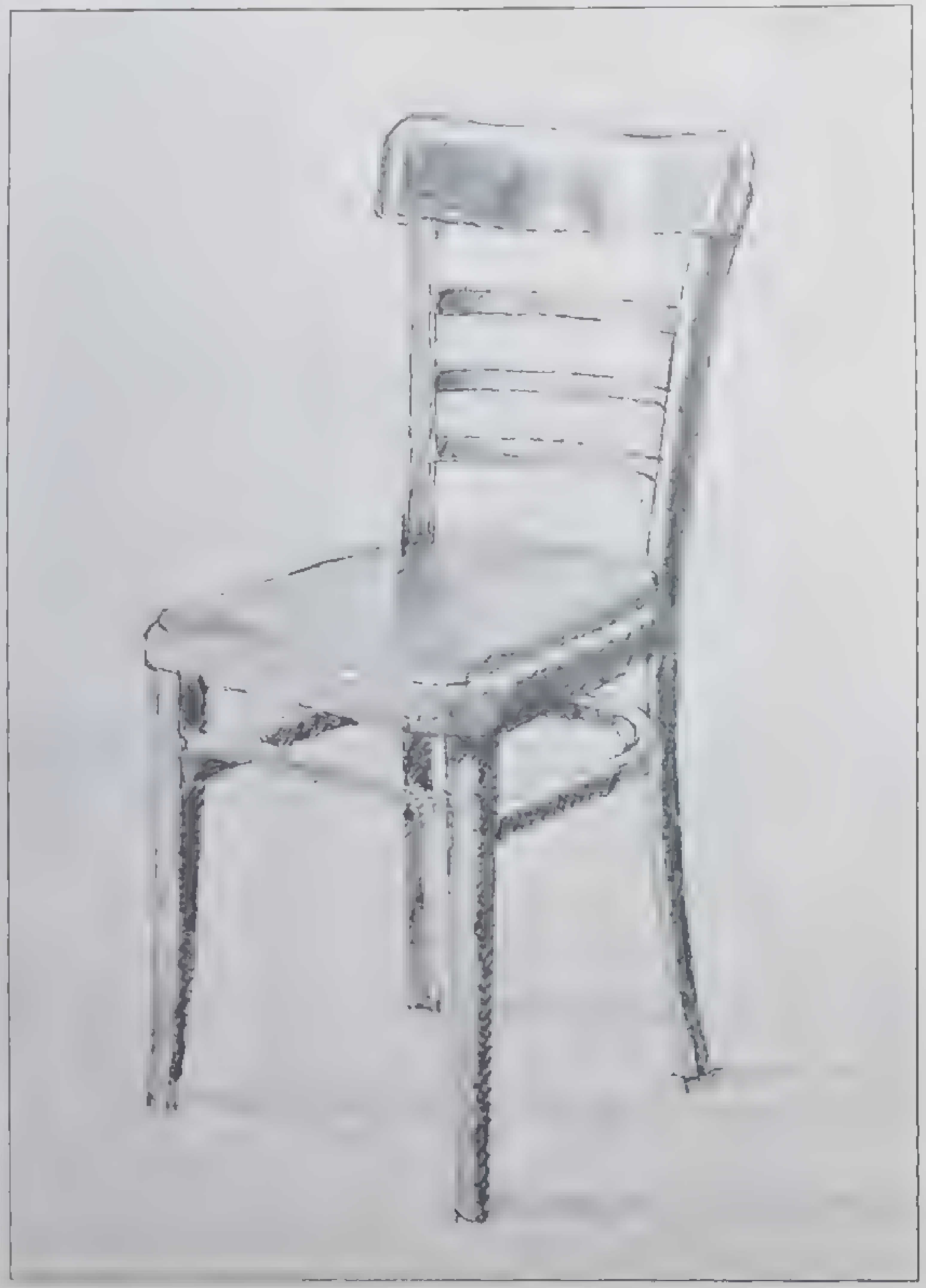

ÎNCEPE

1 ▼ Schițează paralelipipedele
Studiază cu atenție scaunul și măsoară-i proporțiile cu un creion lung. Ia creionul B și desenează două paralelipipede în perspectivă, unul deasupra celuilalt. Punctele de fugă vor cădea în afara hârtiei, dar, dacă ți se pare necesar, poți extinde liniile de perspectivă cu ajutorul unei rigle și a unor bucăți de hârtie suplimentare.

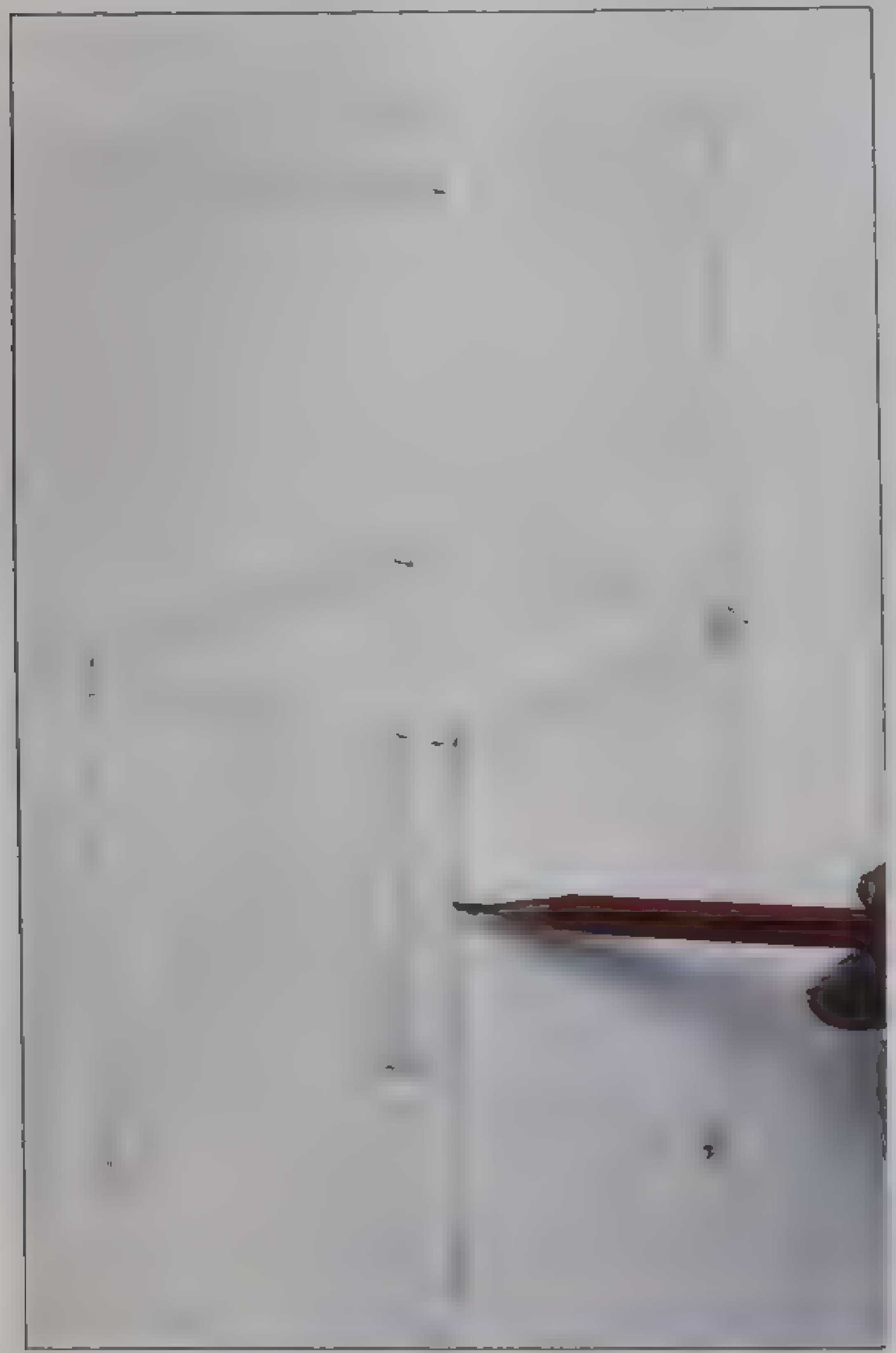

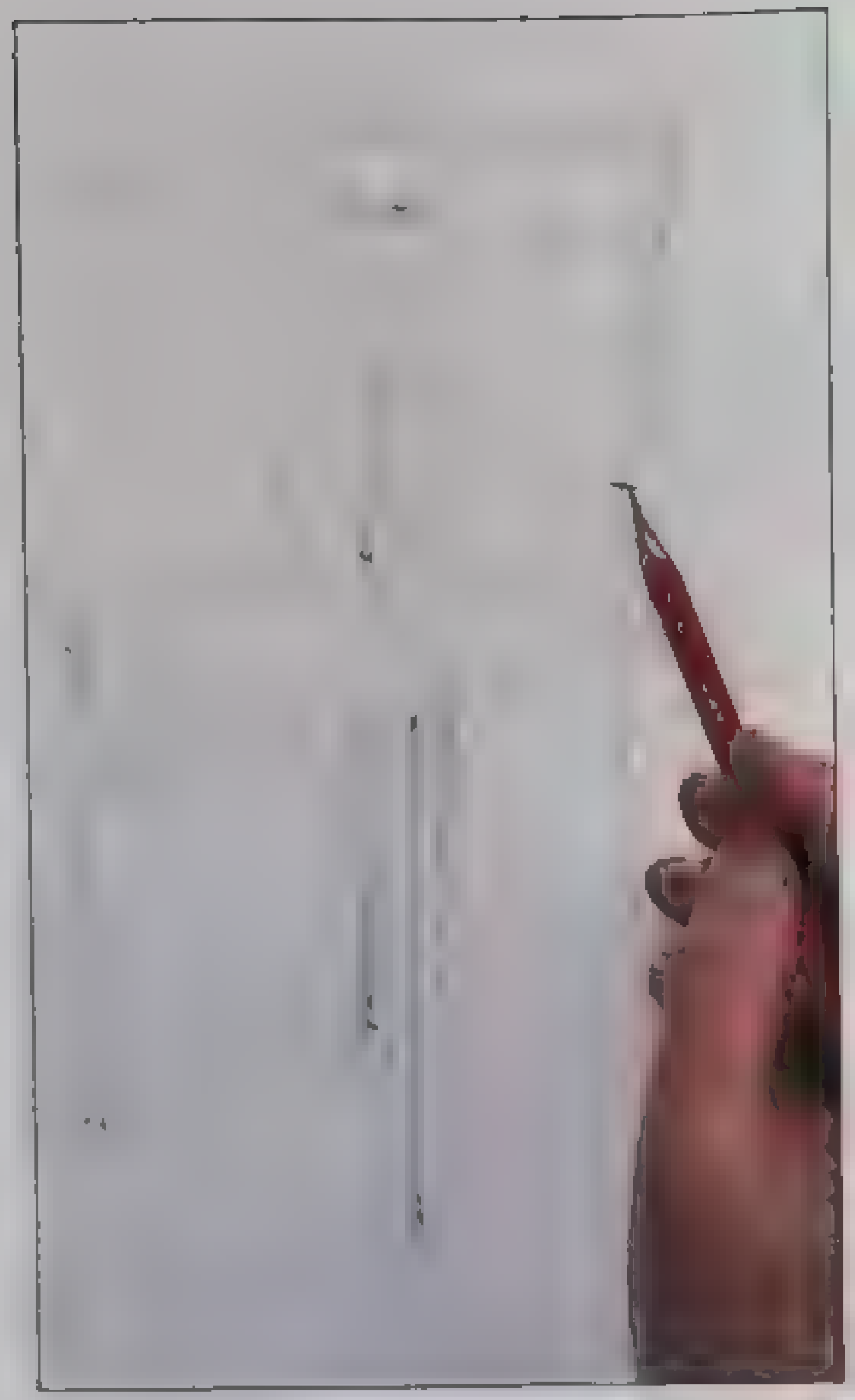

MATERIALE

- *O coală mare de desen*
- *Creioane de grafit B și 2B*
- *O gumă de șters*

2 ◀ Începe desenul scaunului
Schițează picioarele, șezutul și spătarul în interiorul cadrelor. Picioarele sunt ușor arcuite, în special cele din spate, astfel încât unele linii vor cădea în afara sau în interiorul cadrelor. Schițează cele trei stinghii ale spătarului.

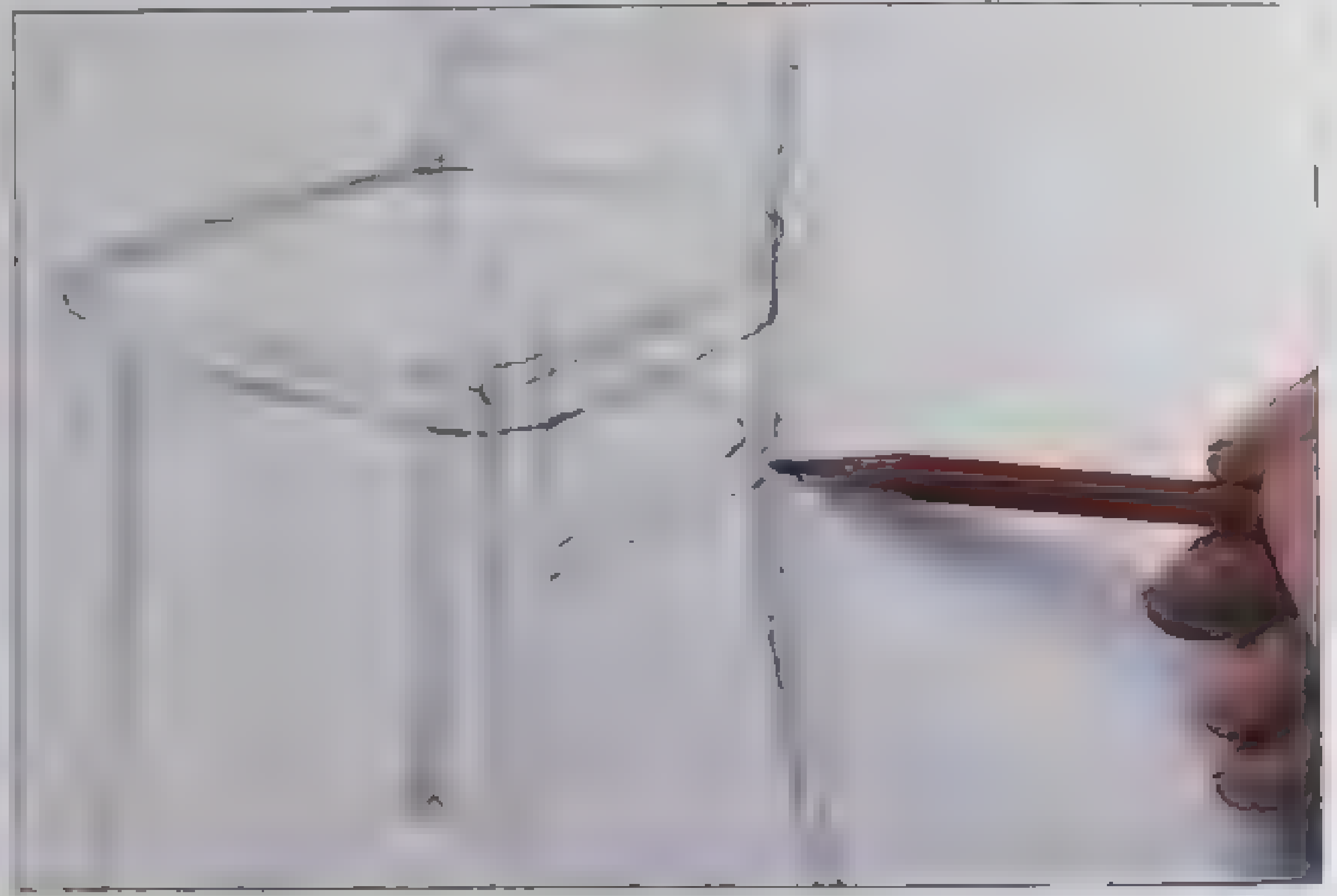

SFATURI
Cum să construiești liniile de perspectivă

Atunci când desenezi scaunul te-ai putea folosi de o schiță a liniilor de perspectivă. Când schițezi forma paralelipipedelor, folosește un creion lung pentru a compara dimensiunile [illegible]

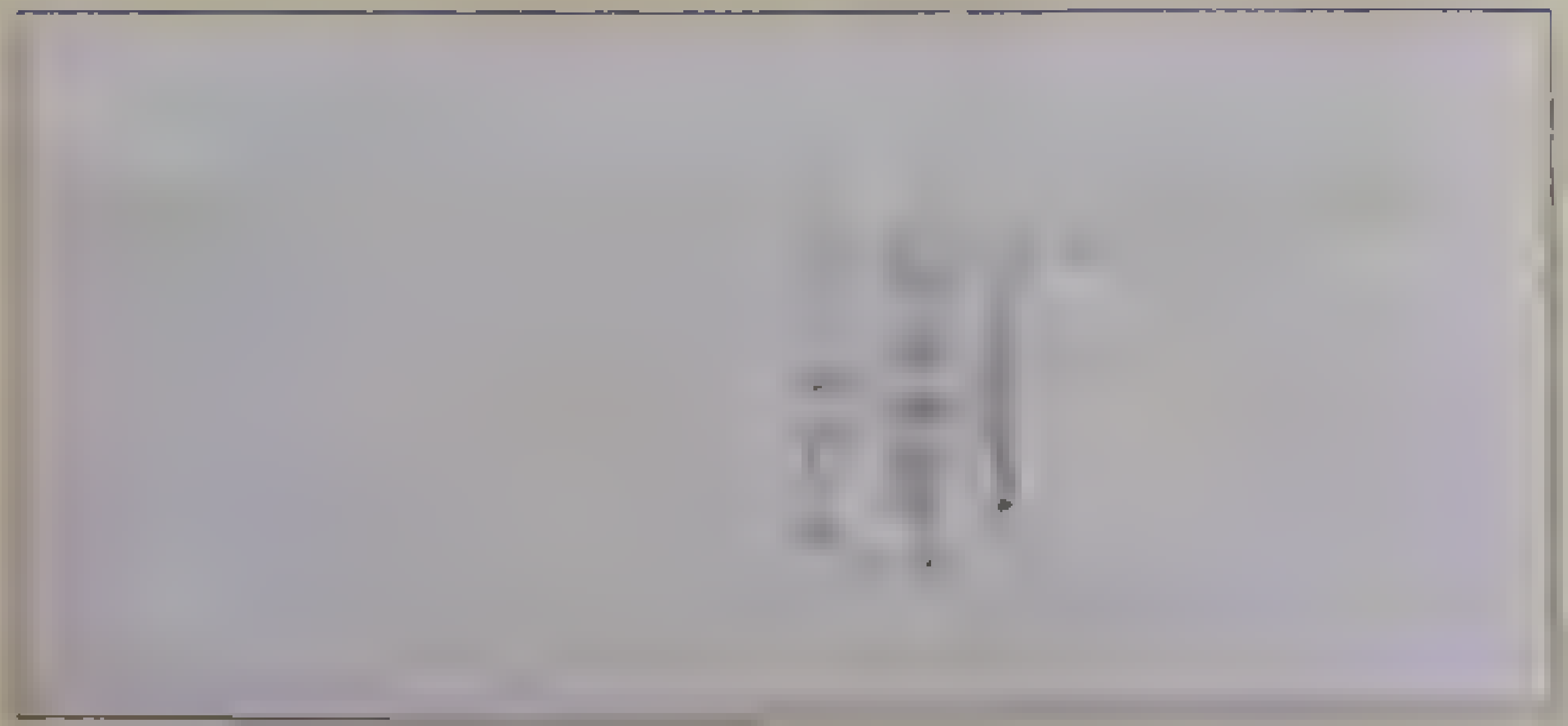

3 ▲ Dezvoltă forma de bază
Definește mai clar conturul scaunului, controlând inclusiv spațiile goale. Accentuează forma picioarelor din spate, ușor curbate spre exterior, iar apoi finalizează șezutul și proptelele de dedesubt.

DEZVOLTĂ TONURILE

Dacă ești mulțumit de conturul scaunului, poți începe să dezvolți umbrele pentru a da volum întregului. Pe măsură ce avansezi, șterge liniile de construcție, păstrând doar câteva ca puncte de referință.

4 ▶ Creează umbrele spătarului
Ia creionul 2B și subliniază tonul. Scaunul este cu siguranță luminat din partea stângă, ceea ce înseamnă că toate suprafețele din partea dreaptă sunt în umbră. Cu o hașură înclinată, adaugă un ton de culoare închisă pe scândurile verticale ale spătarului și marchează pata întunecată de pe marginea scaunului.

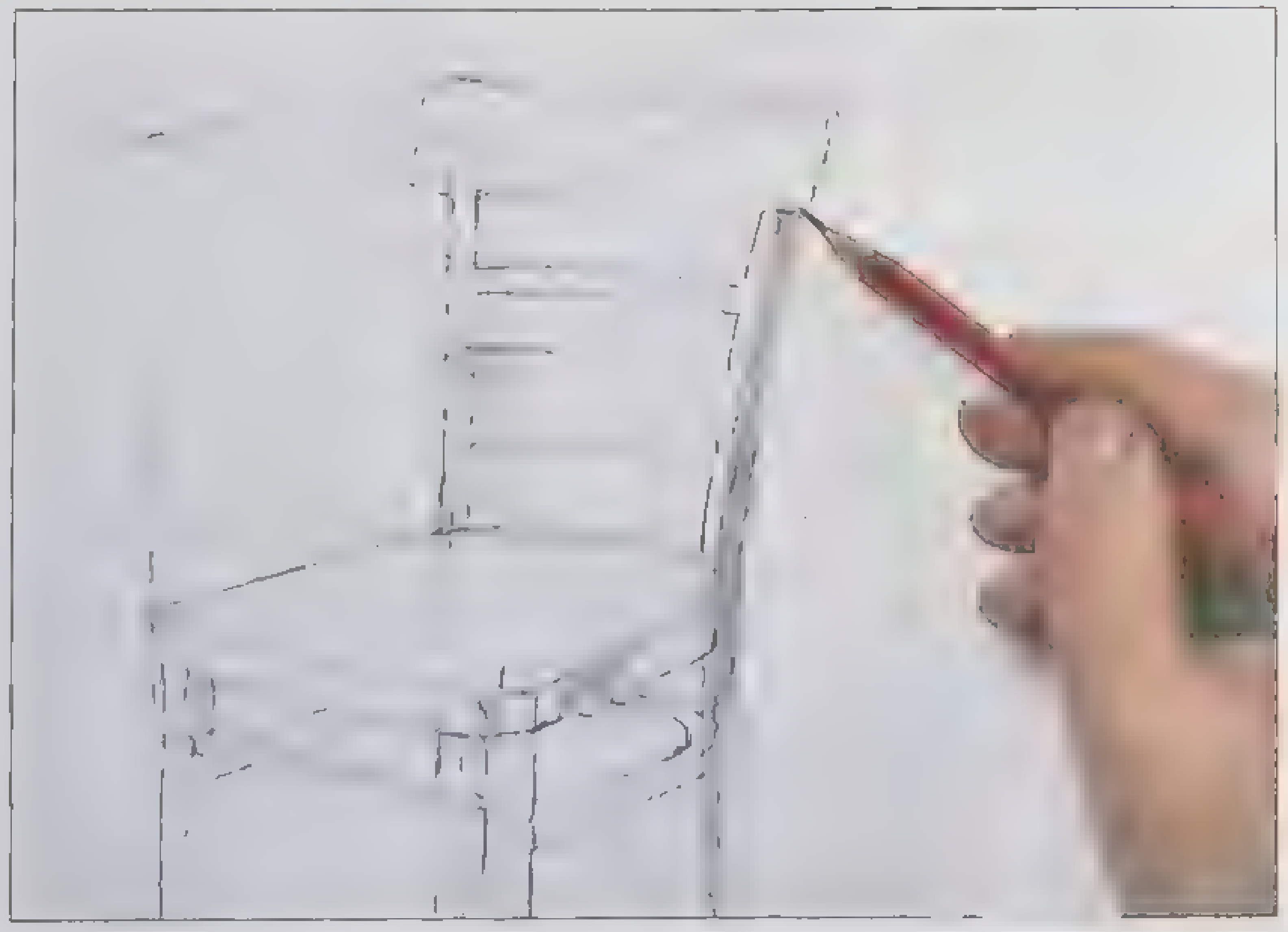

5 ▼ Adaugă și mai multe tonuri
Aplică mai multe tonuri pe toate marginile din umbră ale scaunului. În această etapă, poți șterge majoritatea liniilor de construcție pentru a evidenția claritatea subiectului. Cu creionul 2B folosit pe lateral, umple șezutul cu hașuri lungi și întunecate.

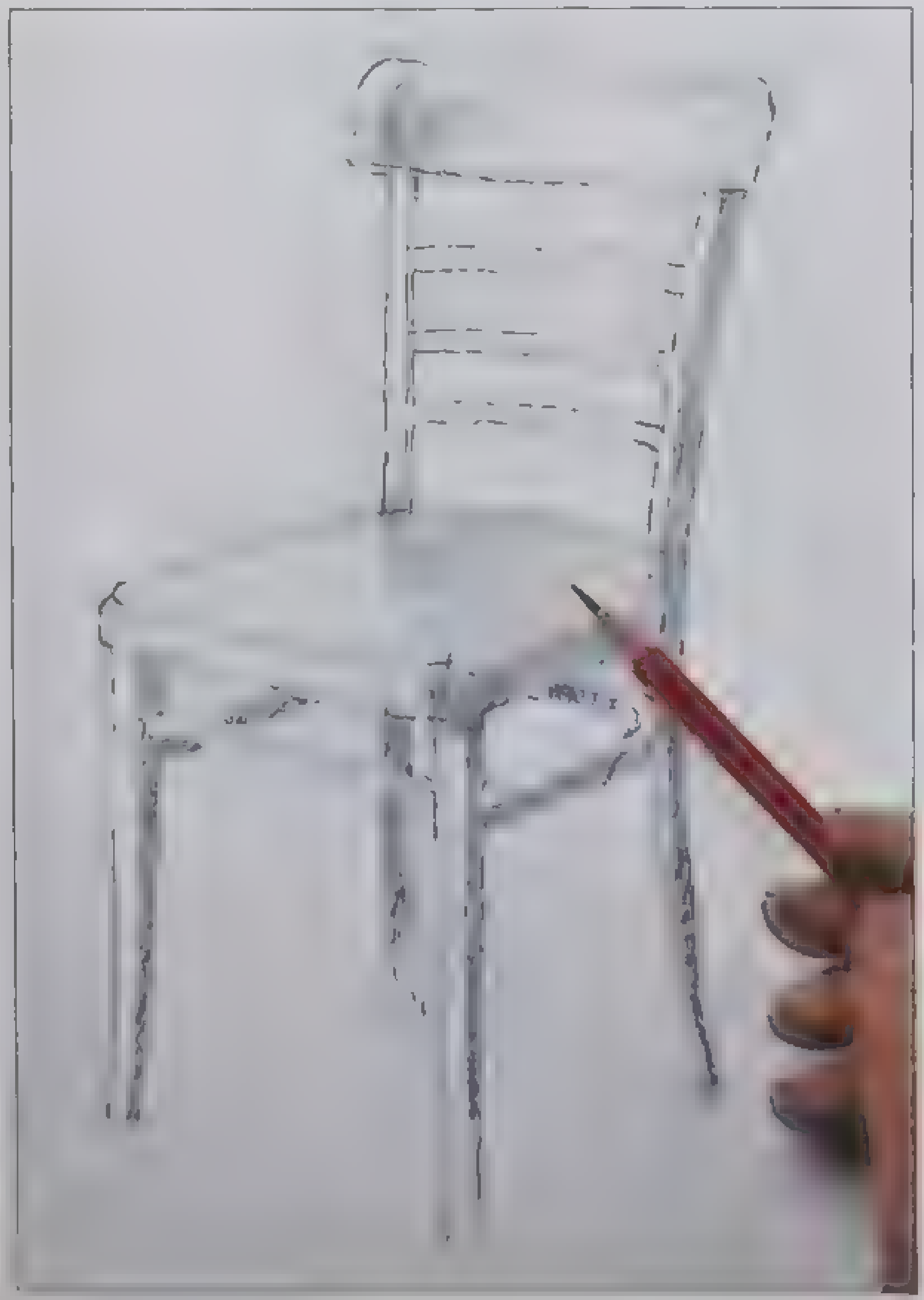

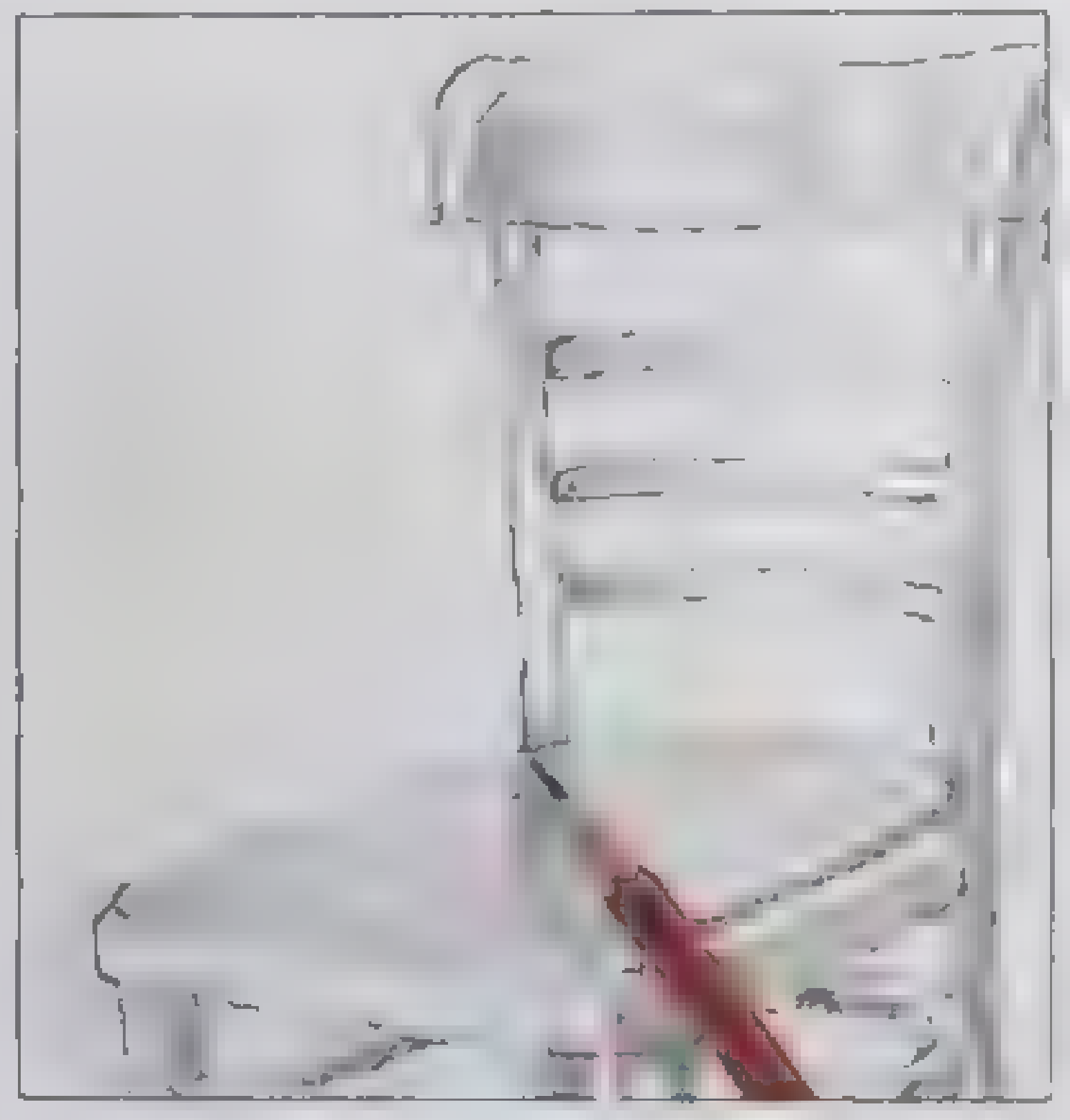

6 ◀ Accentuează reflexiile
Completează desenul șezutului cu o serie de umbre graduale. Observă cum scândura verticală este reflectată de planul orizontal lustruit. Aplică un ton închis pe spătar, folosind hașuri curbate pentru stinghiile transversale.

7 ▶ Completează umbrele
Dezvoltă întregul desen, diversificând tonurile. Finalizează umbrele pe stinghii, fără să acoperi reflexiile. Accentuează apoi umbrele de pe picioare în așa fel încât tonul să pară mai intens în zona de umbră și mai subtil pe partea luminată.

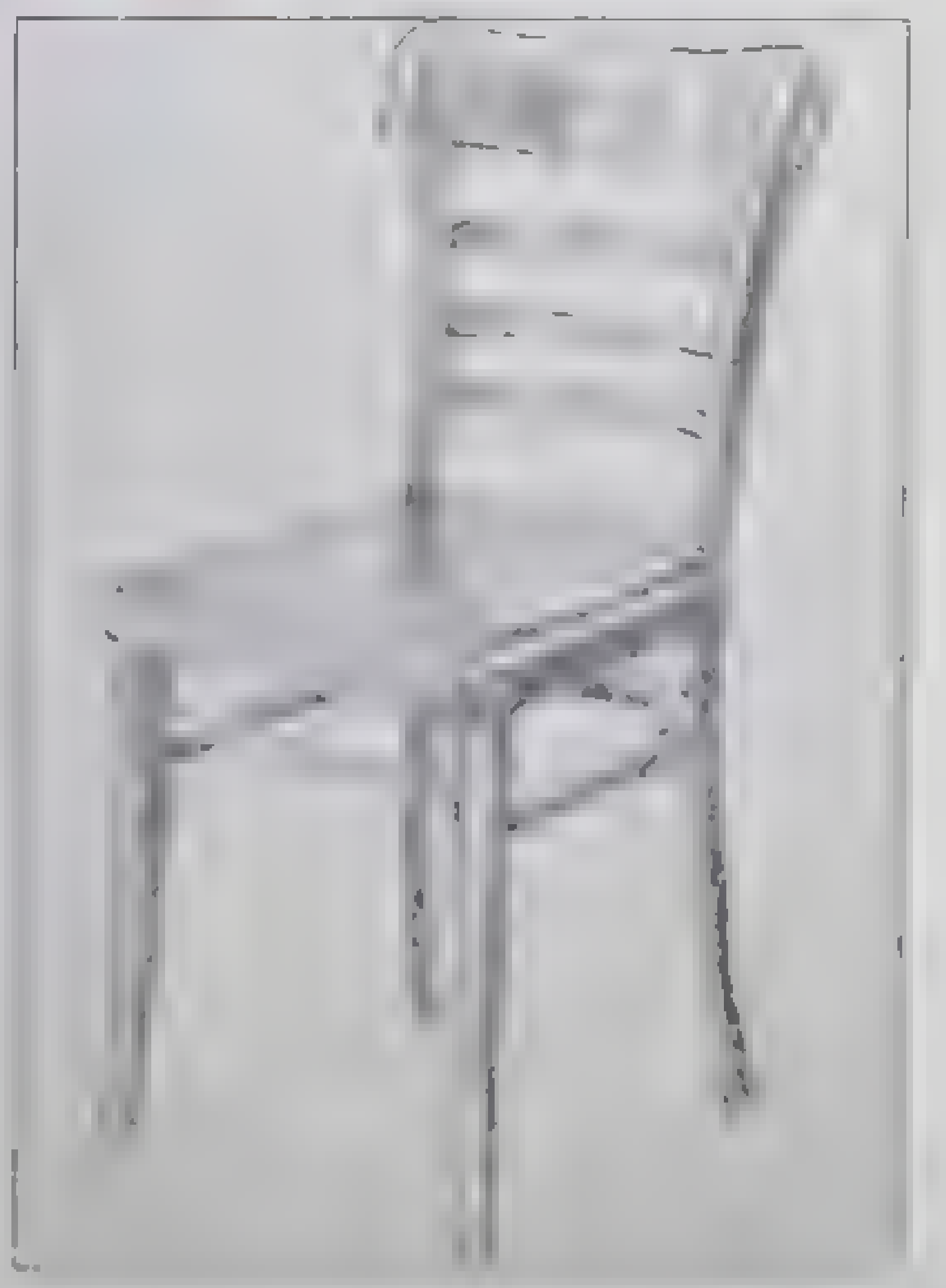

UN PAS ÎNAINTE

Pentru că desenul scaunului este aproape complet, poţi şterge toate liniile de construcţie rămase. În plus, poţi sublinia faptul că scaunul se sprijină în mod ferm pe podea, desenând umbra pe care acesta o proiectează.

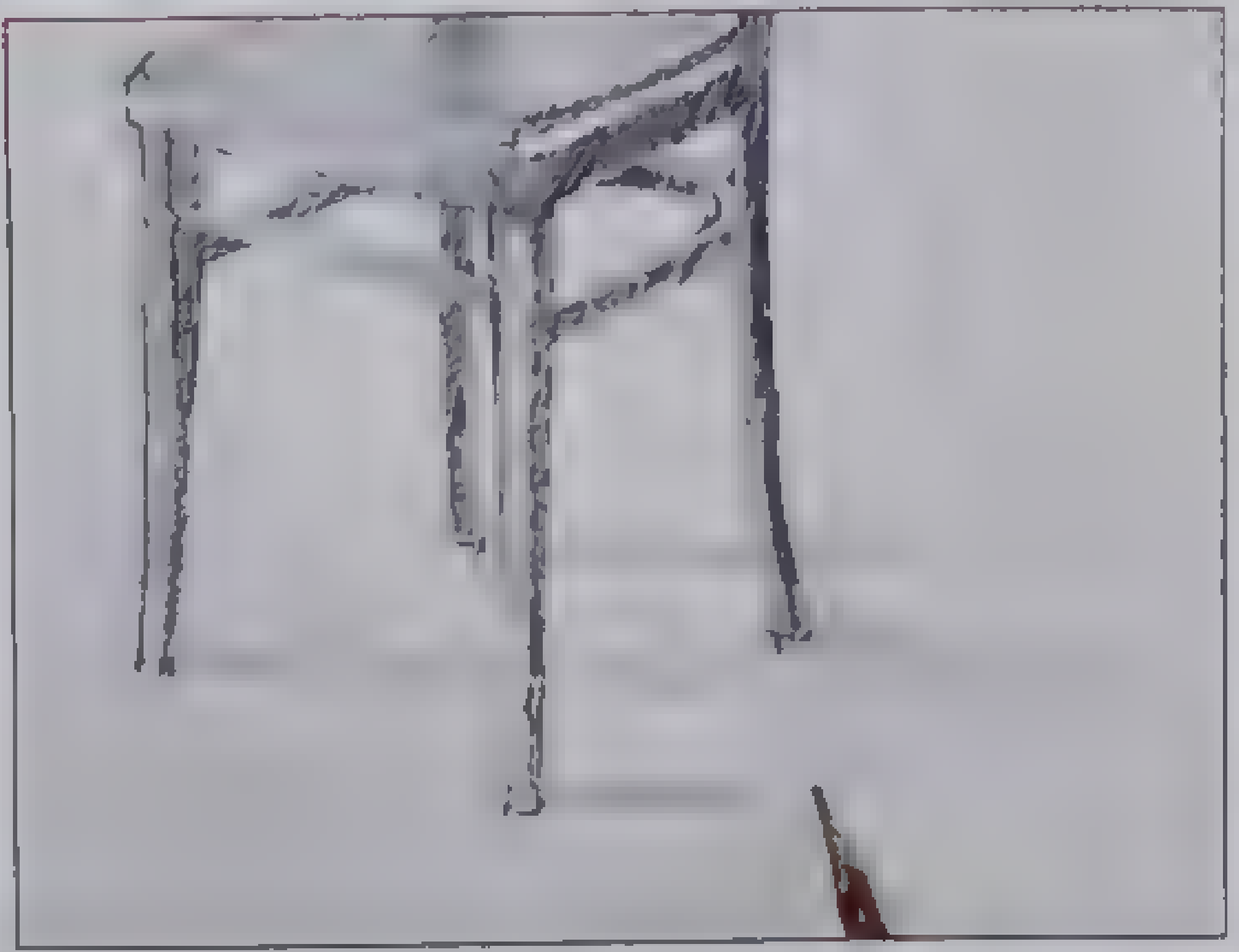

8 ◂ **Desenează umbrele**
Lumina strălucitoare face ca umbrele picioarelor să fie clar vizibile. Haşurează-le cu ajutorul unor linii inclinate, apropiate la început şi mai rare pe măsură ce se îndepărtează de obiect

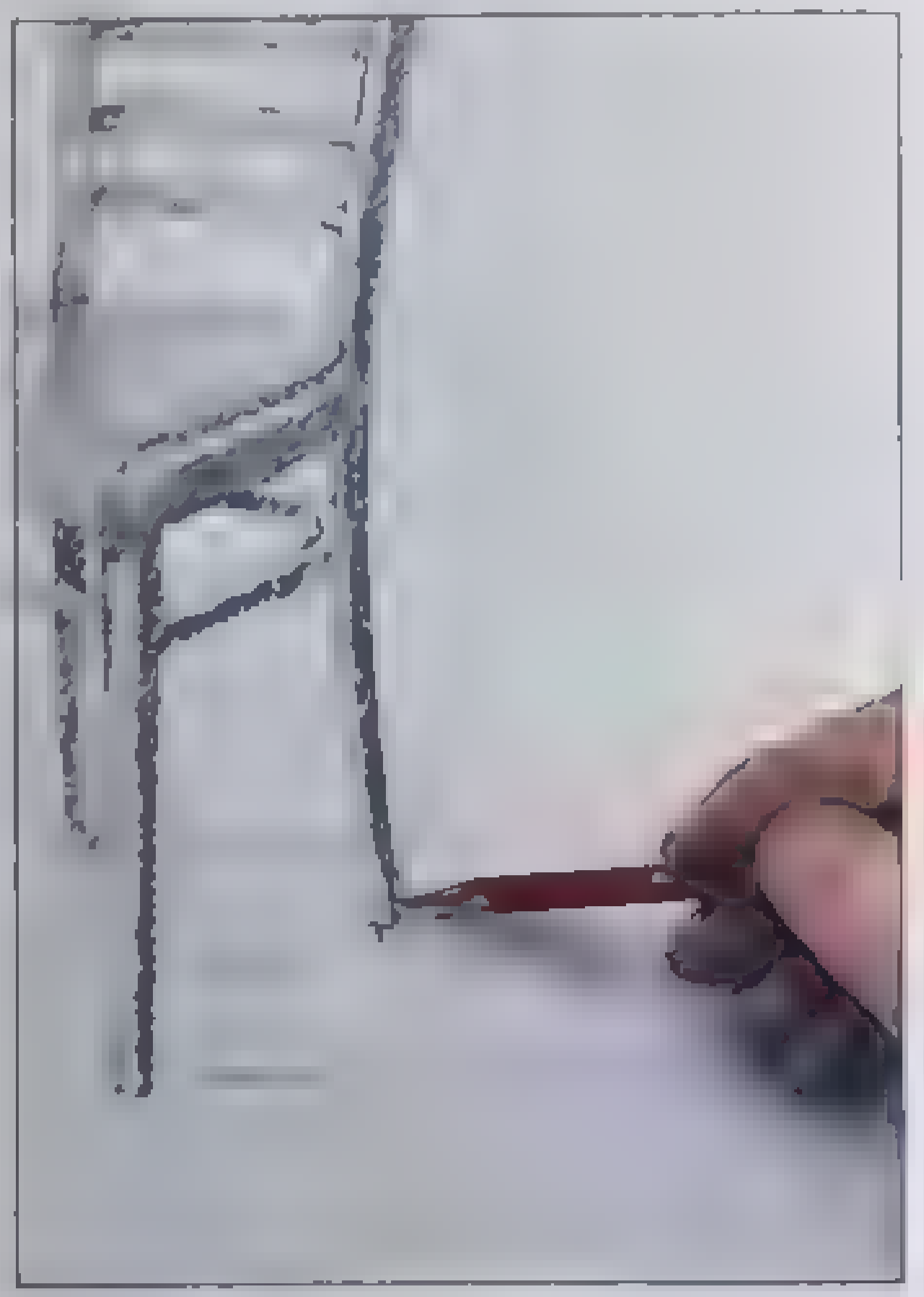

9 ▴ **Diferenţiază tonurile**
Pentru a da mai multă forţă imaginii, poţi delimita mai clar tonurile. Accentuează tonul de pe partea umbrită a picioarelor, a proptelelor şi a spătarului. Pe margini, poţi folosi o bucată de hârtie pentru a obţine o umbră rectilinie. Foloseşte guma de şters pentru a crea unele reflexii de lumină

O LUCRARE COMPLETĂ

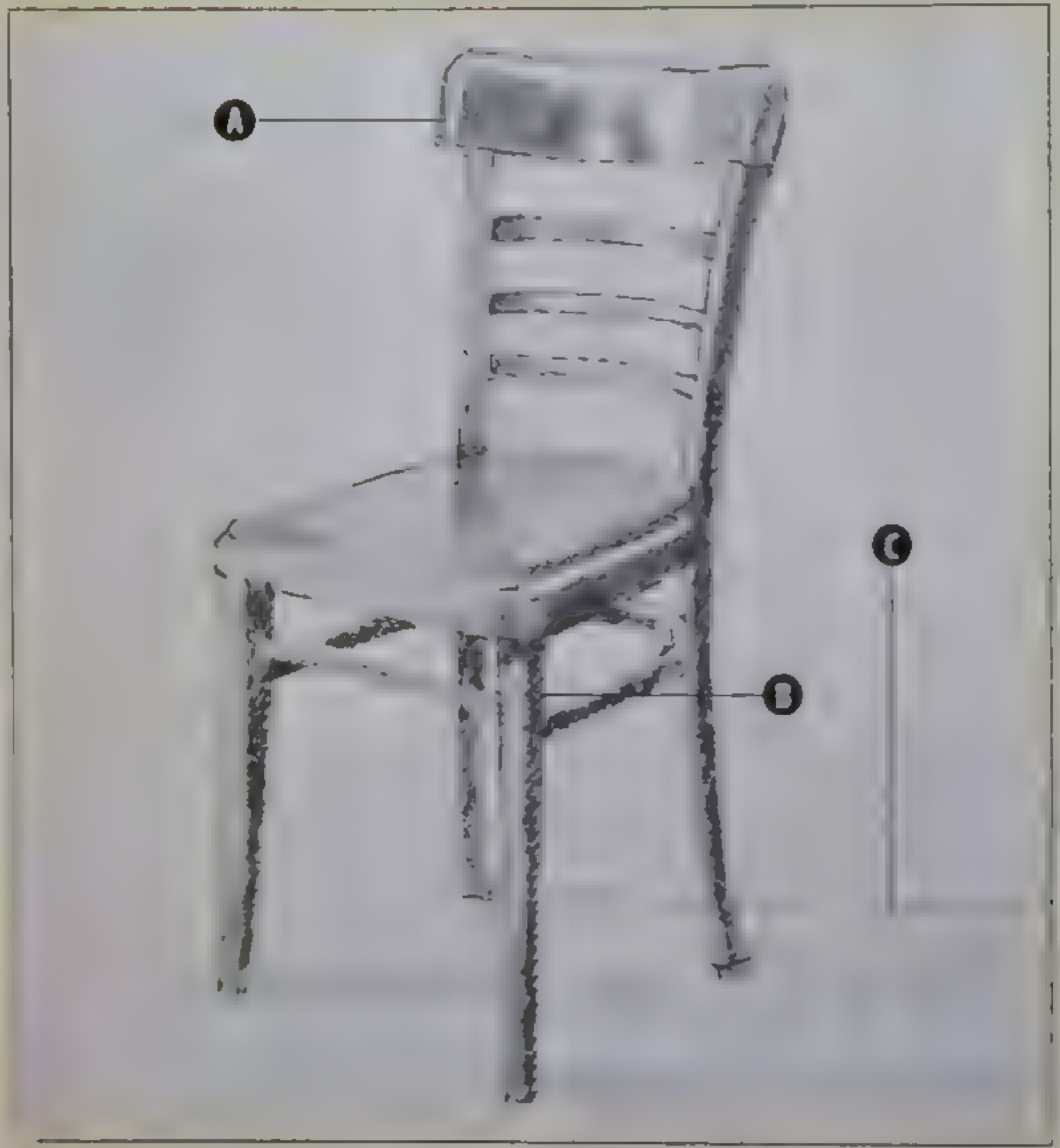

A Forme realiste
[illegible]

B Tonuri bine definite
Am delimitat tonurile mai închise cu ajutorul unor haşuri accentuate, care contrastează efectiv cu griul mai palid al tonurilor intermediare

C Proiecţia umbrelor
Aceste zone haşurate [illegible] pun în evidenţă umbrele proiectate de picioare fiind subiectul desenului pe podea

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Desenează un ananas folosind markere cu vârf foarte subţire

- Studiază şi recreează suprafaţa pestriţă a ananasului
- Desenează zonele de umbră cu ajutorul unor linii simple
- Cum să redai contrastul dintre frunzele ascuţite şi fructul solid şi voluminos

Culorile anotimpurilor

Ciclul anual al naturii a fost întotdeauna o sursă de inspiraţie pentru artişti, care au încercat să redea culorile aflate mereu în schimbare.

În 1530, un pictor german, pe nume **Albrecht Altdorfer,** picta un peisaj cu pini şi dealuri stâncoase. În imagine nu există nici o prezenţă umană. Aceasta este prima dintr-o serie de picturi axate în întregime pe simpla reprezentare a naturii, o tendinţă care s-a perpetuat în istoria artei până de curând.

Unii dintre primii peisagişti, cum ar fi Claude Lorrain (1600–1682), idealizau imaginea naturii. J. M. W. Turner (1775–1851) a redat condiţiile meteorologice extreme în scene dramatice. Treptat, pe măsură ce pictorii au abordat imagini mai realiste, pictura inspirată din natură s-a răspândit tot mai mult. John Constable (1776–1837) a constatat că, schimbările luminii, atât în timpul zilei, cât şi de la un sezon la altul, produc diferenţe semnificative asupra culorilor peisajului. Mai târziu, impresioniştii şi-au concentrat eforturile în reproducerea acestor efecte

Observă schimbările

Pentru a observa şi surprinde culorile şi nuanţele în schimbare ale fiecărui anotimp, este recomandat să pictezi patru versiuni diferite ale aceleiaşi scene, la fiecare trei luni. O grădină reprezintă o alegere bună, deoarece aceasta cuprinde o mulţime de culori, începând cu îmbobocirea florilor, continuând cu fructele de pădure coapte şi încheind cu stratul de frunze ruginite. Mai interesantă ar putea fi însă o privelişte în care apar modificări între diferitele nuanţe ale aceleiaşi culori, iar lumina variază în funcţie de anotimp: de exemplu, case de diferite culori la malul mării sau o pădure.

Pentru a obţine cel mai bun contrast între cele patru versiuni ale scenei, încearcă să pictezi în zilele când condiţiile meteorologice sunt reprezentative pentru anotimpul respectiv.

Spre exemplu, lucrează în primele ore ale unei zile de primăvară, atunci când lumina este clară în timpul verii, când soarele este sus pe cer şi ziua este sufocantă; lumina serii produce efecte

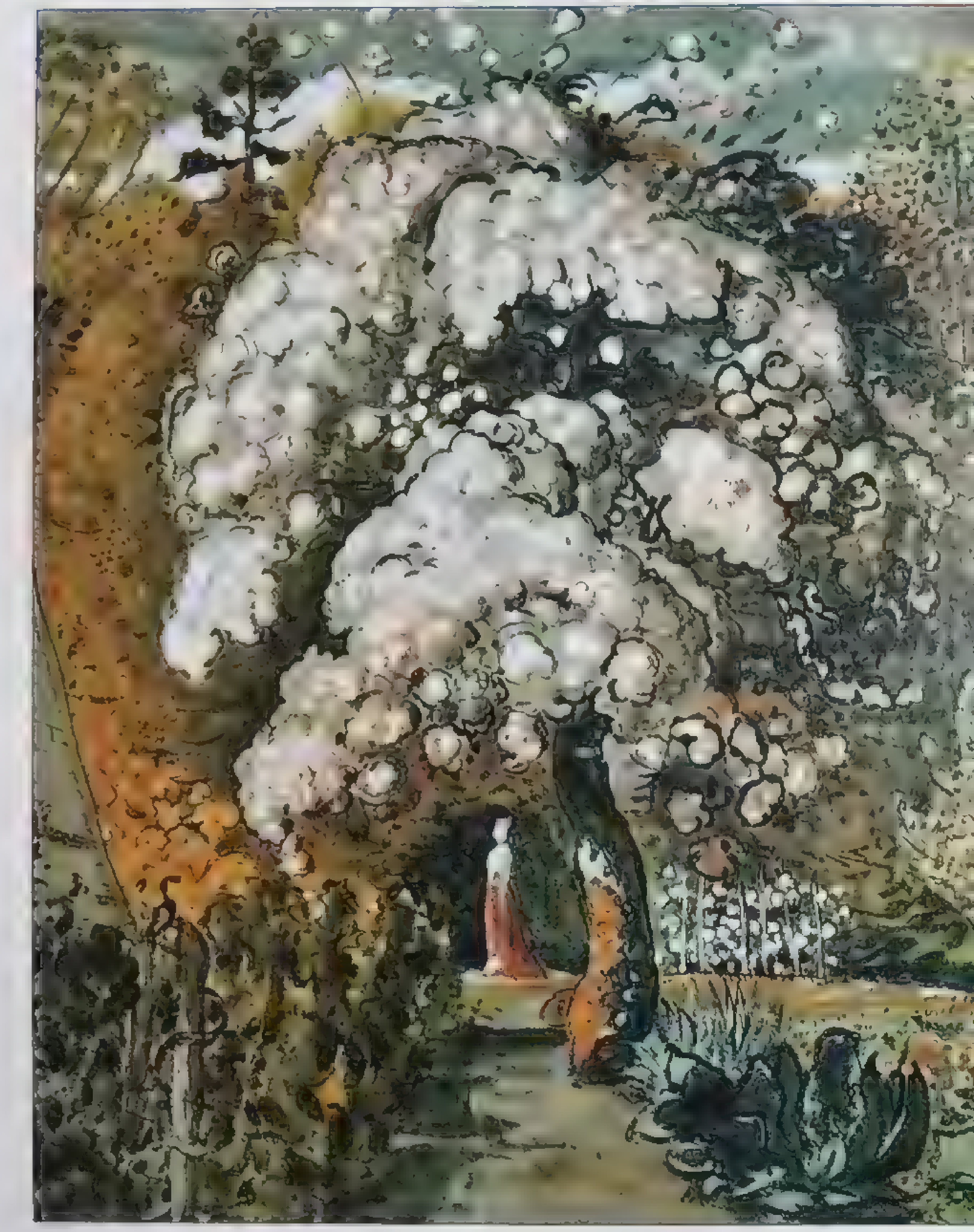

▴ **În această pictură în acuarelă, *O grădină în Shoreham* (c. 1829) de Samuel Palmer (1805–1881), florile albe cu nuanţe de roz descriu o scenă de primăvară. Nuanţele de galben şi verde mai intunecat din jurul copacului central constituie un fundal contrastant pentru florile albe, care sunt astfel proiectate în prim-plan, spre privitor.**

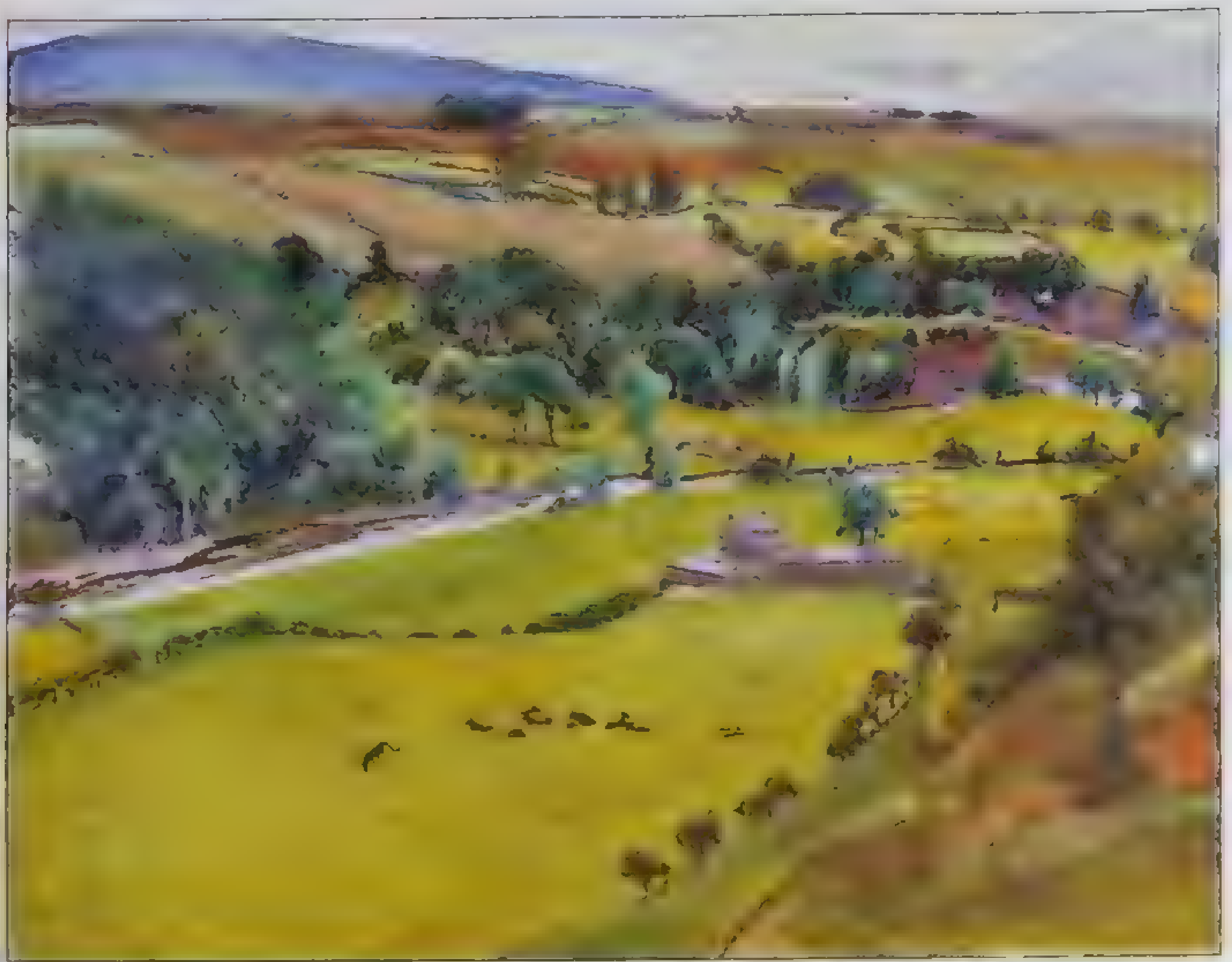

◀ **O călătorie alături de tatăl său în India, în 1918, a constituit pentru Winifred Nicholson (1893-1981) sursa de inspirație pentru această pictură în culori vibrante, reprezentând o zonă rurală din Cumbria. În această acuarelă, *Irthing Valley* (1919), pajiștile de un verde-cald și câmpurile cultivate, luminoase și aurite, creează un peisaj estival. Dealul de la orizont dispare în depărtare, într-o nuanță subtilă de albastru-violaceu.**

© Winifred Nicholson's Trustees

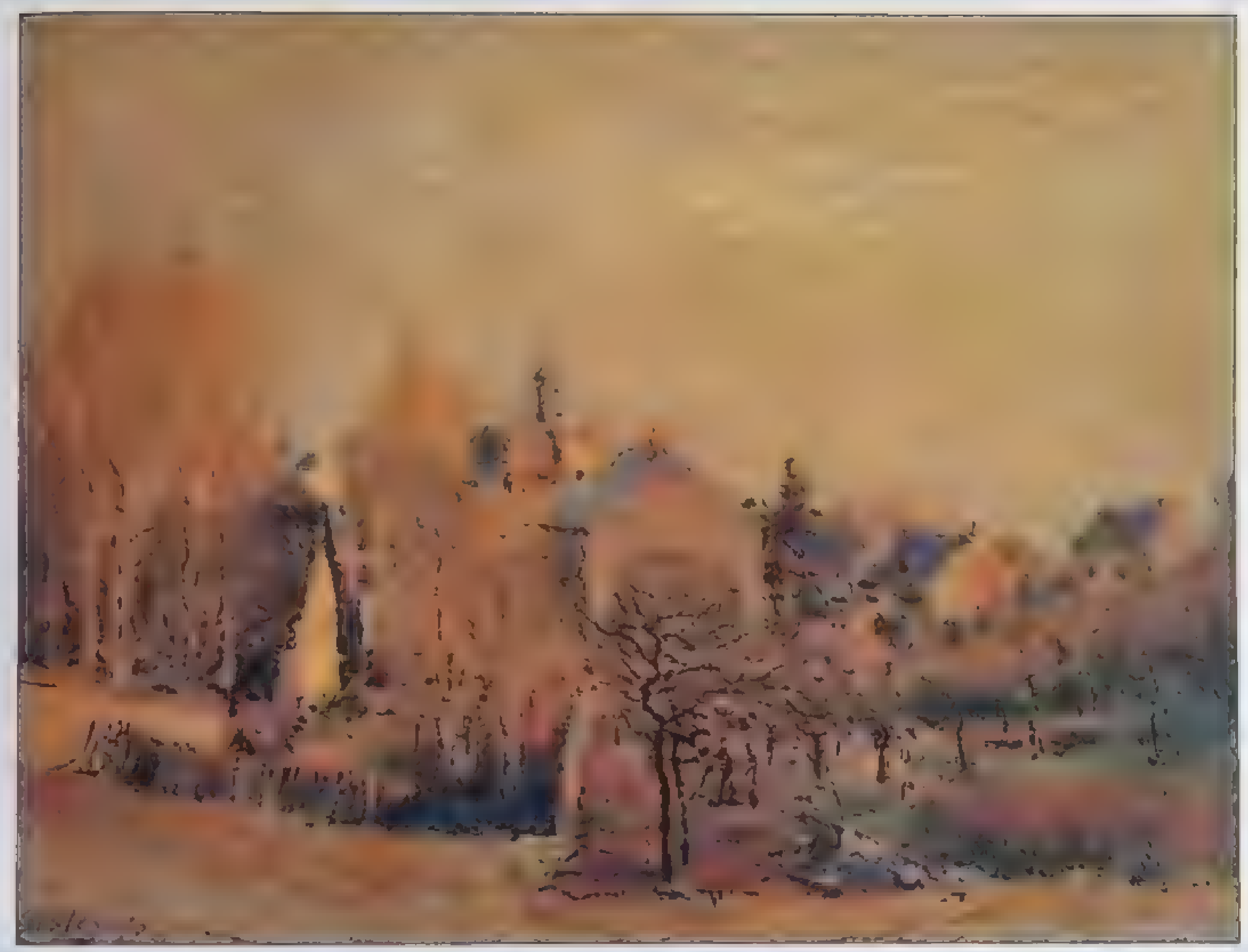

◀ **Nuanțele de gri-oțel și verde-ienupăr pe cerul plumburiu de iarnă și pe umbrele de pe terenul înghețat temperează nuanțele de ocru mai calde din această pictură impresionistă, *Dimineață înghețată în Louveciennes* (1873), de Alfred Sisley (1839–1899).**

dramatice toamna, în timp ce un peisaj cu zăpadă sau gheață este ideal pentru o pictură dedicată iernii. Este important să lucrezi în același loc de fiecare dată, indiferent dacă pictezi plecând de la realitatea naturii sau dacă faci fotografii după care să pictezi mai târziu.

O culoare pentru fiecare anotimp

Există anumite nuanțe specifice care, combinate cu o gamă de culori de bază (vezi pagina 21 din numărul 1), te vor ajuta să surprinzi esența fiecărui anotimp. Ai grijă însă: dacă ai prea multe culori pe paletă, s-ar putea să te încurci mai mult. Fii selectiv și încearcă să folosești pentru fiecare anotimp o singură culoare dintre cele descrise mai jos.

Primăvara Acest anotimp este caracterizat de un peisaj în nuanțe luminoase și clare de galben, verde și albastru, tonalități ce sugerează utilizarea culorii în forma sa pură, fără prea multe amestecuri, mai ales când vine vorba de acuarele. Fii atent la umbrele indigo și violet, care apar atunci când soarele este foarte galben și foarte jos pe cer. Observă caracterul proaspăt și strălucitor al culorilor primăverii în lumina soarelui și încearcă să pictezi fără să folosești prea mult alb.

Vara Capa de căldură a verii va înmuia culorile din punctele cele mai îndepărtate ale peisajului, creând efecte atmosferice albastre, în timp ce nuanțele de roșu, roz și violet capătă un efect maxim în accentele bogate și evidente din prim-plan. Nuanțele verzui ale frunzelor și pajiștilor devin mai calde: pregătește aceste tonalități folosind tonuri de galben-închis, cum ar fi galben de crom și ocru-auriu transparent, amestecat cu albastru, din paleta de bază. Poți folosi albastru-ceruleum pentru a reda mai bine cerul și marea și pentru a obține nuanțe mai deschise de verzui pentru orizont

Toamna Este un anotimp asociat frecvent cu nuanțele frunzelor uscate. Poți deci exploata o gamă de culori calde, de la galben-închis (ocru, sienna naturală și sienna arsă) și roșu-arămiu (roșu-venețian și roșu-indian), până la brun-intens (umbră arsă). Acest anotimp este totodată caracterizat de umbre difuze și de un aer încărcat de umiditate, pe care artistul le poate surprinde într-o gamă largă de nuanțe delicate de violet și tonuri în general mai calde de albastru și verde

Iarna În timpul iernii apar contraste tonale semnificative, mai ales odată cu apariția zăpezii. Nuanțele de gri albastru-închis, verde și brun sunt dominante, deși deseori sunt echilibrate de pete mici de culoare strălucitoare, cum ar fi fructele de pădure roșii și oranj Iarna te încurajează să te familiarizezi cu amestecuri de nuanțe reci și calde de gri, fără să folosești negru. Poți adăuga pe paletă gri de Payne pentru acuarele și albastru-ftalo pentru uleiuri

Anotimpuri în casă

Poți explora culorile anotimpurilor chiar și în naturile statice, reproducând elemente specifice pentru fiecare perioadă din an: de exemplu, fructele de vară (vezi rubrica „În interior" de la pagina 14) sau conurile și stelele de Crăciun, din timpul iernii. Tema anotimpurilor a inspirat mulți artiști contemporani în crearea unor opere abstracte, care reflectă starea de spirit și ritmurile anotimpurilor nu numai prin culoare, ci și prin formă și structură. *Muzica peisajului de toamnă* (1948) de Alan Davie și *Compoziția de toamnă* (1932) de **Ivon Hitchens** sunt picturi care exploatează nuanțele calde de verde și brun în cadrul naturilor statice

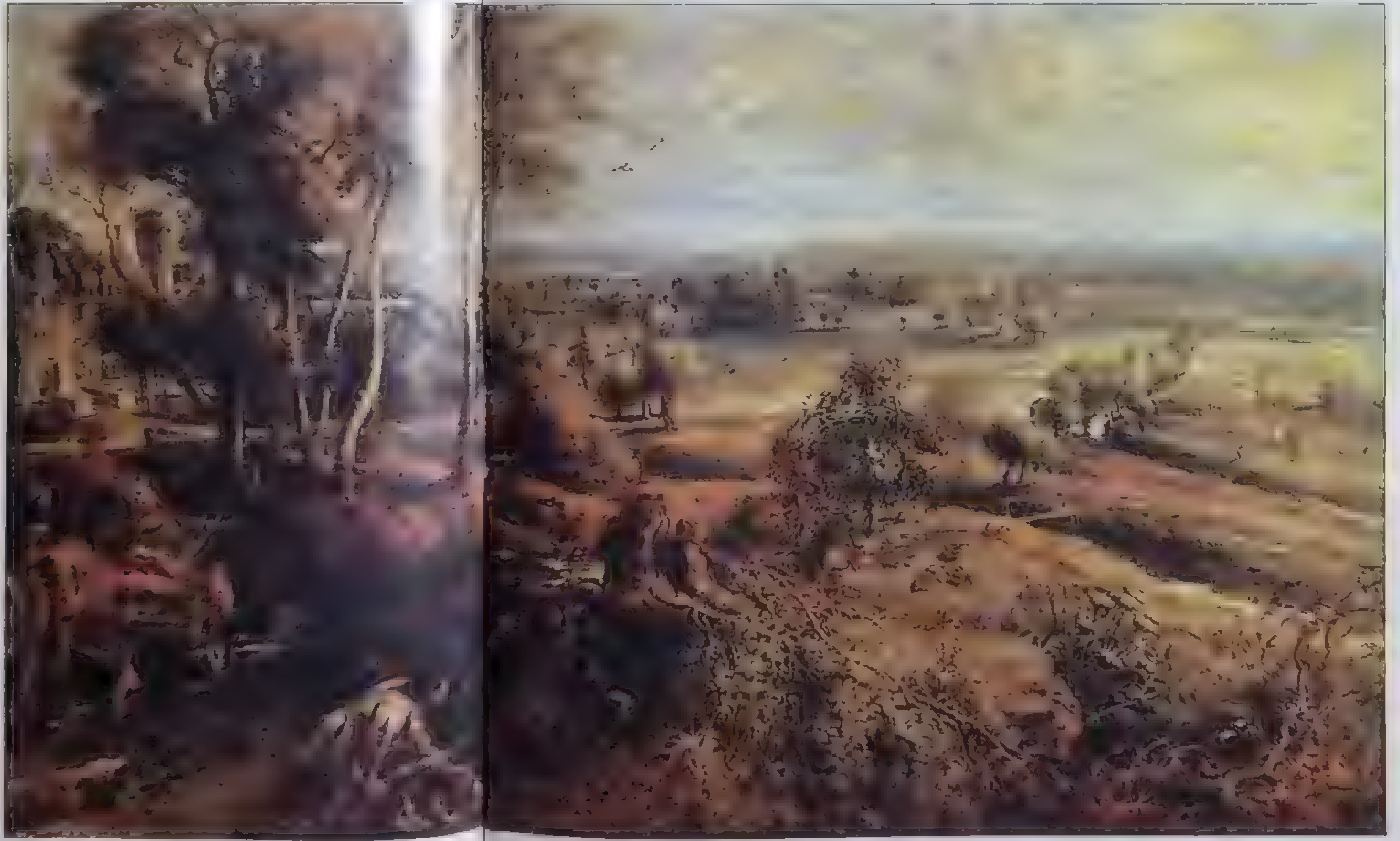

◀ **Nuanțele de brun, roșcat și ocru ale toamnei par să domine compoziția în *Peisaj de toamnă, cu vedere din Het Steen, în primele ore ale dimineții* (c. 1636), de Peter Paul Rubens (1577–1640).**

O stradă însorită

Pastelurile cretate colorate sunt ideale pentru a reda atmosfera luminoasă a unui oraș la malul mării.

Am redat atmosfera pașnică a acestei scene însorite, folosind pastel cretat (cretă) în nuanțe calde de galben și roz pentru casele de pe partea luminată a străzii și tonuri reci de albastru și violet pentru zonele din umbră. O hârtie de culoare gri-mediu reprezintă un fundal neutru ideal. Străduța îngustă care dispare în depărtare conferă compoziției un efect plăcut de adâncime. Ochiul observatorului urmărește linia drumului, spre **punctul focal** al imaginii: persoanele din depărtare. Iluzia spațiului este accentuată de muntele albastru, care apare clar în fundal, însă rămâne aproape imperceptibil în mijlocul ultimelor case de pe stradă.

Culori vibrante

Nuanțele de pastel cretat au o culoare vie, care pare să strălucească pe hârtie. Acest efect este vizibil în mod clar în etapele incipiente ale lucrării, atunci când au fost aplicate pe hârtie doar culorile de bază ale imaginii. Cu toate acestea, chiar și în lucrarea terminată, bogată în nuanțe și culori, ele își păstrează aspectul proaspăt și luminos. Pentru a obține linii asemănătoare, apucă ușor pastelul cretat și rotește-l între degete. Evită să folosești guma de șters când lucrezi cu cretă; pe termen lung, guma de șters poate da lucrării un aspect neîngrijit. Dacă se întâmplă să greșești, estompează linia cu mâna și încearcă din nou sau aplică direct o altă culoare pe deasupra.

Culorile potrivite

În funcție de producător, gama de pastel cretat poate include chiar și zece nuanțe pentru fiecare culoare. De exemplu, galbenul de cadmiu mai închis este un oranj-intens, în timp ce galbenul de cadmiu foarte deschis este aproape alb. Majoritatea producătorilor utilizează numere pentru a eticheta culorile. Cu toate acestea, întrucât există o serie întreagă de sisteme, am descris nuanțele ca fiind foarte închise, închise, mediu, deschise și foarte deschise.

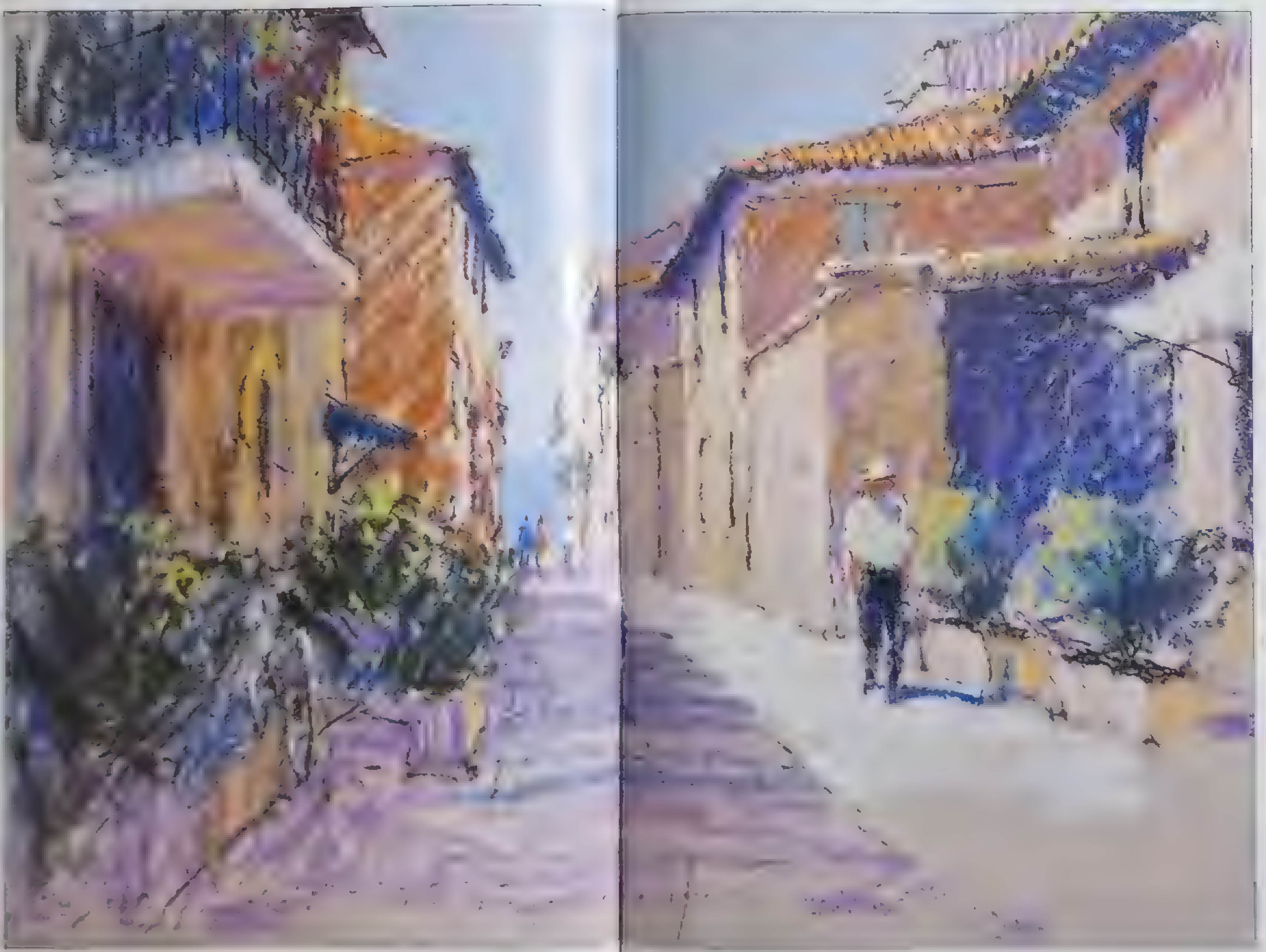

▶ **Am lucrat straturi suprapuse de pastel cretat colorat, creând tonalitatea și efectul zonelor de lumină și al porțiunilor de umbră.**

MATERIALE

O foaie de hârtie gri pentru pastel cretat de 40 x 55 cm

30 pasteluri cretate colorate: brun van Dyck mediu, sienna arsă medie, umbră naturală deschisă și foarte deschisă, albastru de Prusia mediu, închis și foarte deschis, violet-mediu, deschis și închis, albastru-ceruleum-deschis, ocru-galben-mediu și deschis, oranj de cadmiu închis, mediu și deschis, albastru-cobalt foarte deschis, lac stacojiu foarte deschis și mediu, verde de Hooker închis, gri-cărbune-închis, albastru-ultramarin-deschis, roșu-indian-deschis, negru, roșu de cadmiu mediu și deschis, alb, verde de sevă (vescica) deschis, mov-mediu, umbră arsă închisă

Spray fixativ

ÎNCEPE

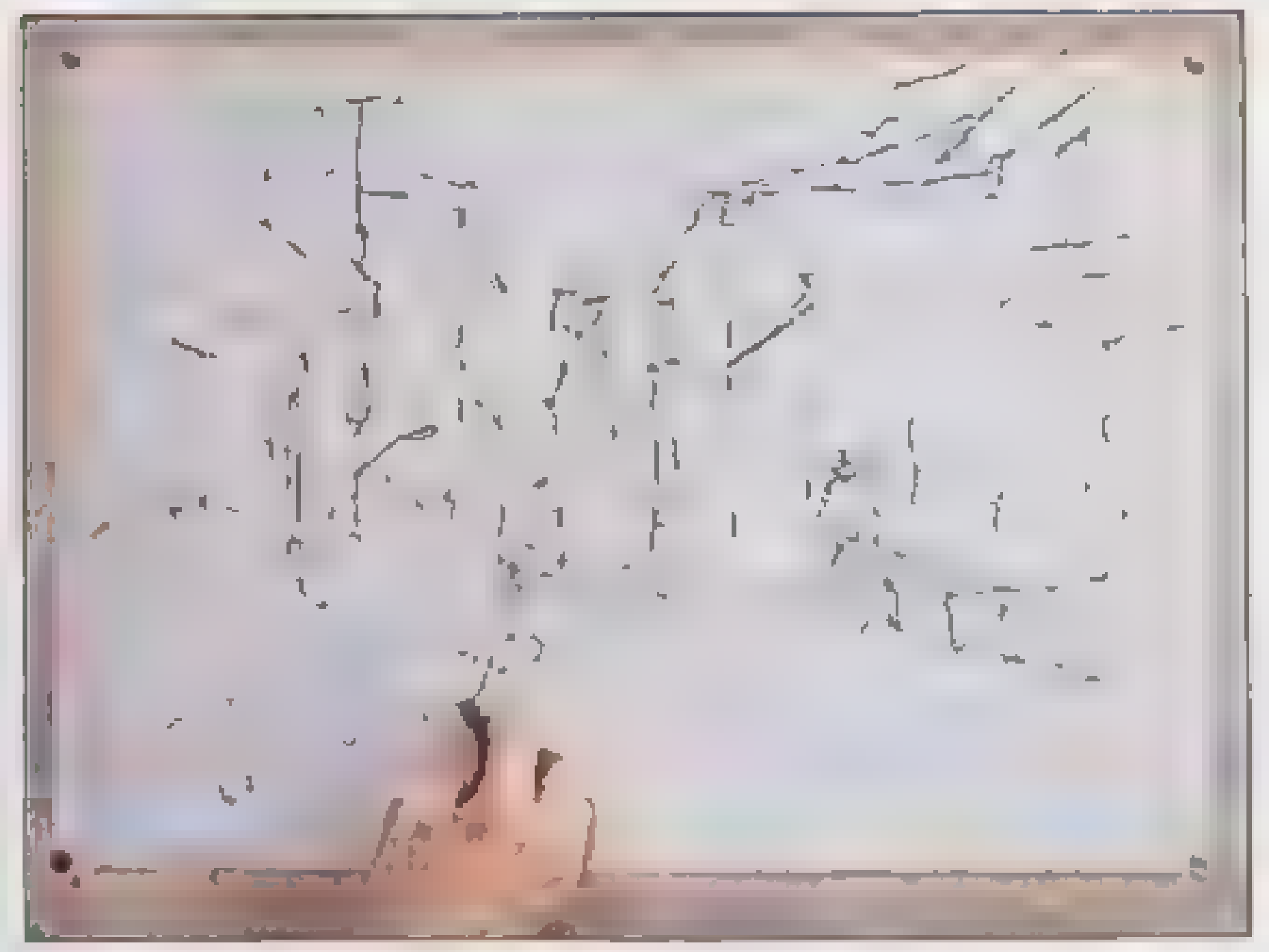

1 ▲ **Realizează schița și stabilește nuanțele**
Începe prin a desena subiectul cu o nuanță medie de brun van Dyck. Aceasta este o culoare întunecată și caldă, care creează un contrast frumos cu griul natural al hârtiei. Indică toate elementele principale ale subiectului, inclusiv figurile umane. Schițează umbrele clădirilor cu linii înclinate foarte dezinvolte, folosind vârful cretei.

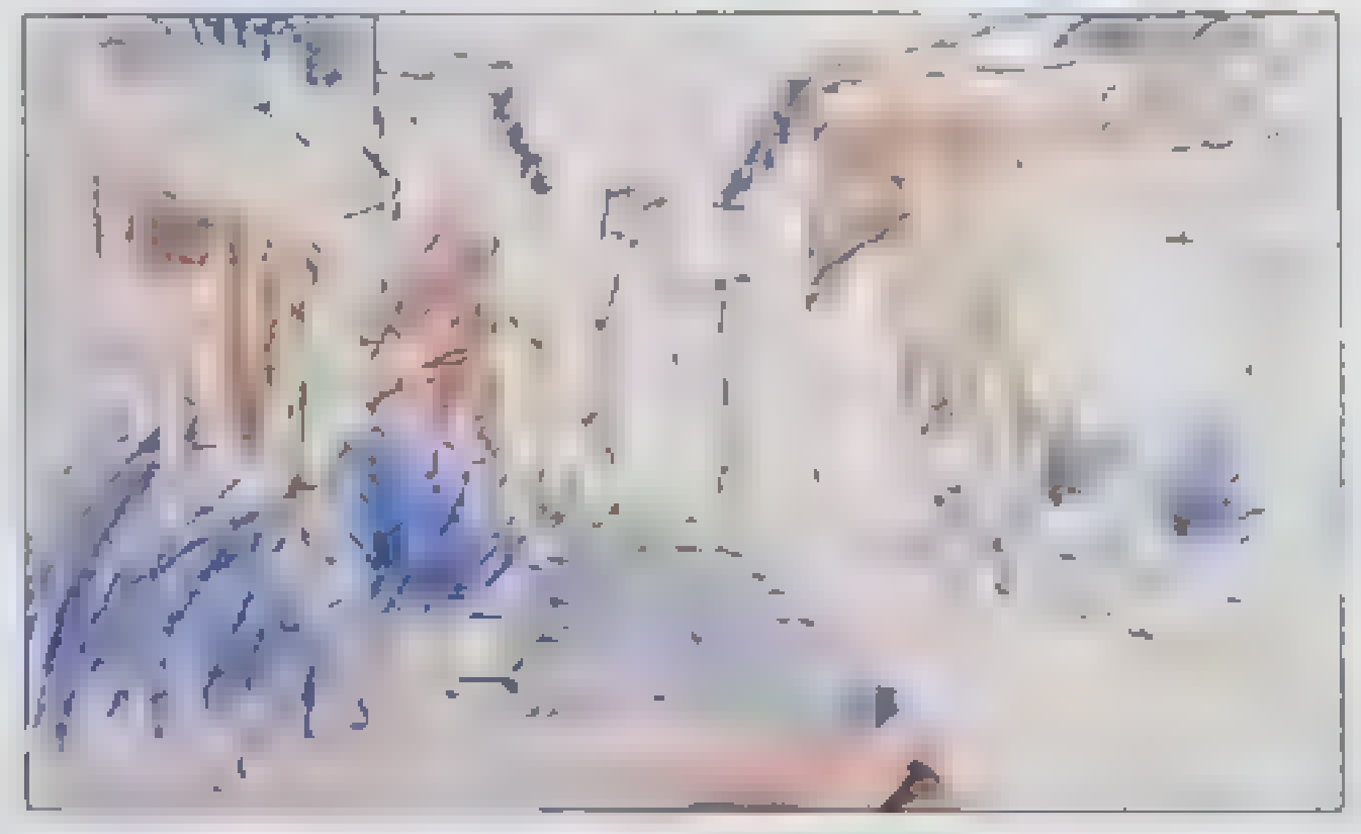

2 ▲ **Definește zonele principale**
Cu aceleași linii libere, definește principalele zone de culoare: sienna arsă medie și umbră naturală deschisă pentru case, albastru de Prusia mediu și rece pentru frunze, pentru stradă și pentru umbrele mai întunecate. În acest stadiu este mult mai convenabil să lucrezi cu partea plată a cretei decât cu vârful.

SOLUȚII ISTEȚE

PERSPECTIVA LINIARĂ

Liniile de perspectivă ale unui drum care dispare în depărtare ar trebui să se întâlnească a [illegible] toate în același punct. Marchează mai întâi **punctul de fugă**, apoi desenează ușor liniile de perspectivă, făcându-le pe toate să se întâlnească în același punct.

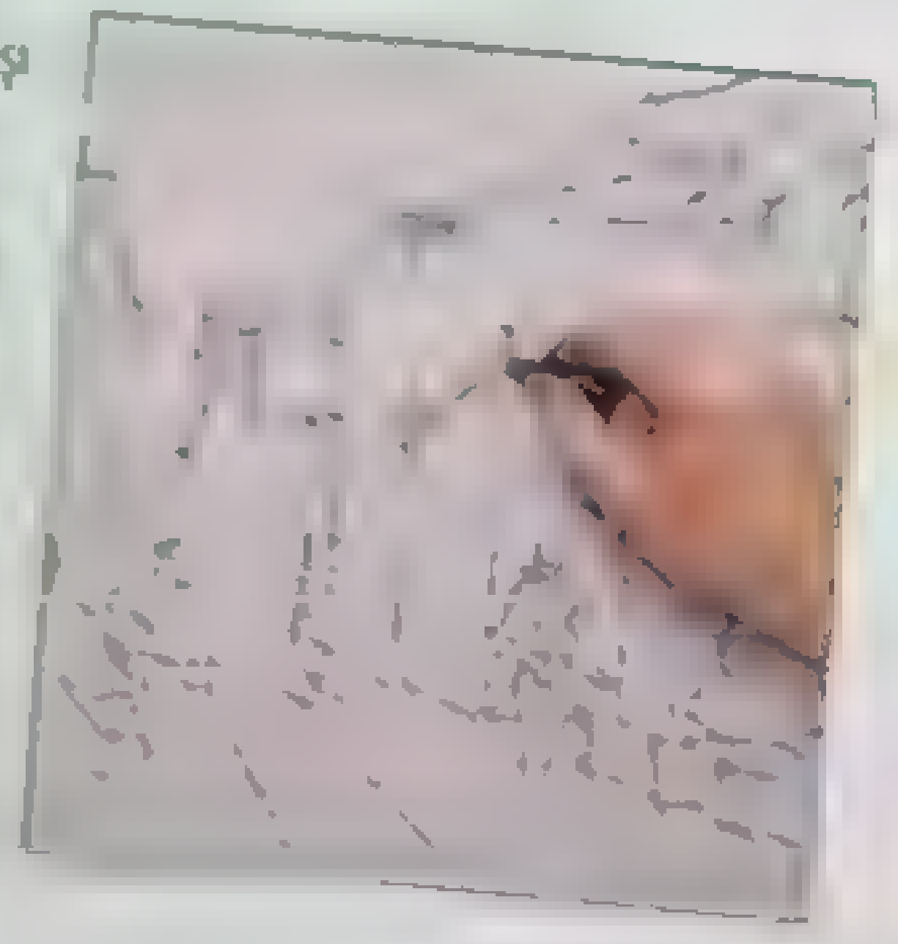

3 ▼ **Estompează umbrele**
Colorează latura umbrită a clădirii din dreapta cu un pic de albastru de Prusia mediu. Accentuează clădirile de pe partea opusă a străzii cu tușe rapide și dense de violet-luminos-mediu. Folosește degetele pentru a estompa tușele brute, creând zone de culoare densă.

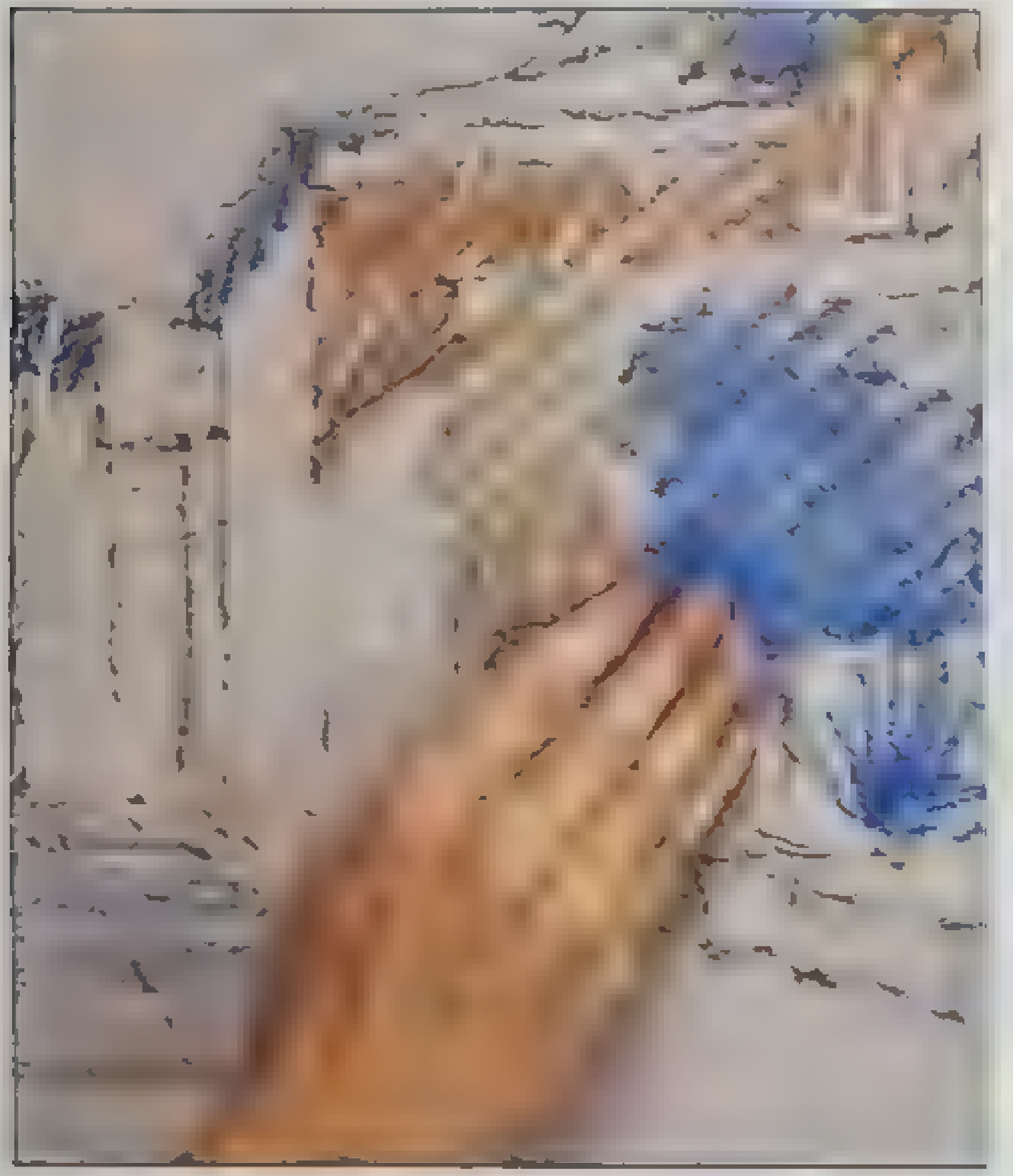

Fii creativ!

Efectul soarelui

Culorile mai luminoase și o hârtie mai închisă creează o versiune mai dramatică a aceluiași subiect, chiar dacă nu la fel de detaliată. Pentru această schiță colorată a străzii însorite ai nevoie doar de câteva minute, adică mult mai puțin decât timpul necesar pentru lucrarea din exercițiul nostru. În pofida acestui fapt, tabloul surprinde foarte bine atmosfera caldă și culoarea strălucitoare a luminii soare.

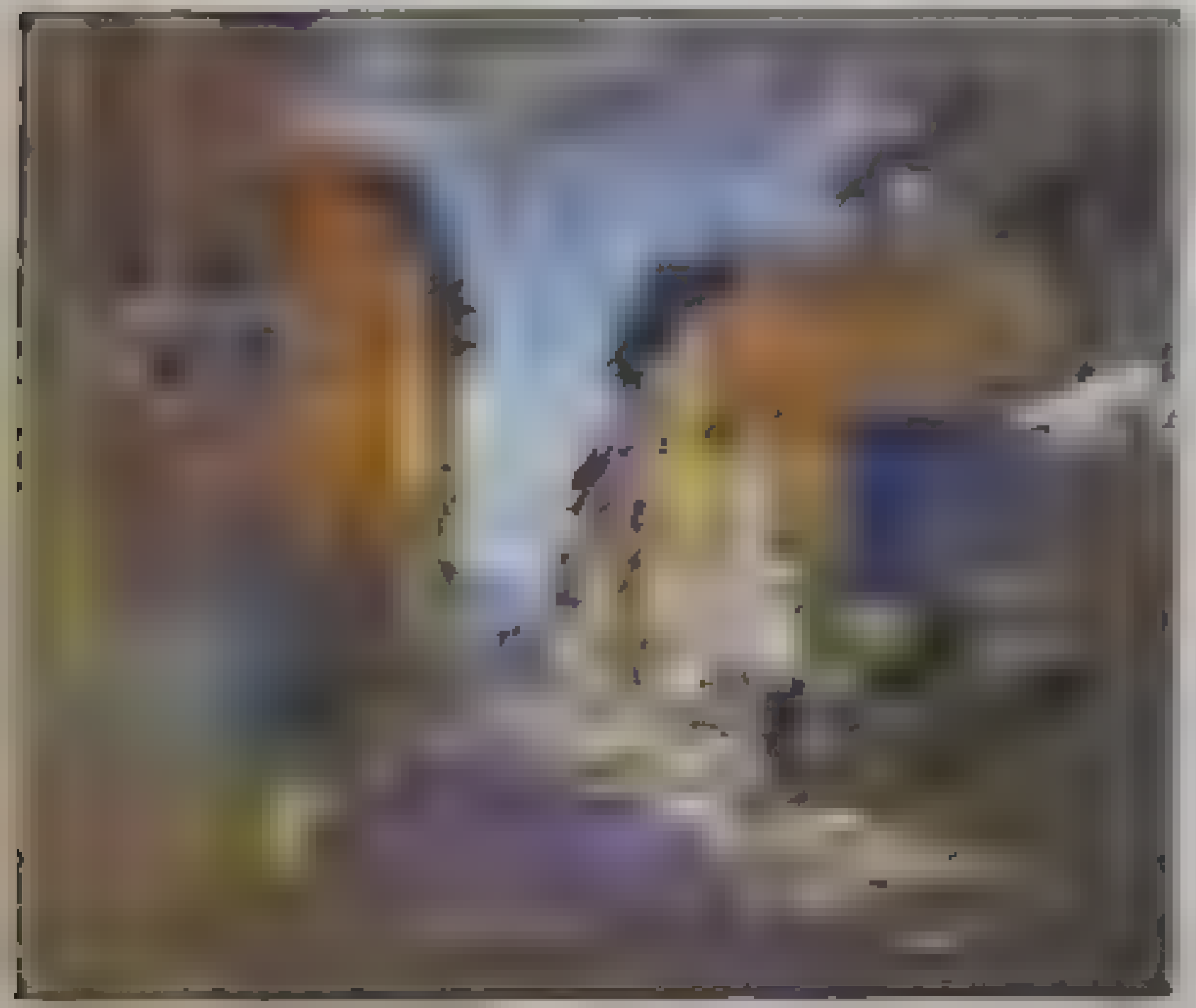

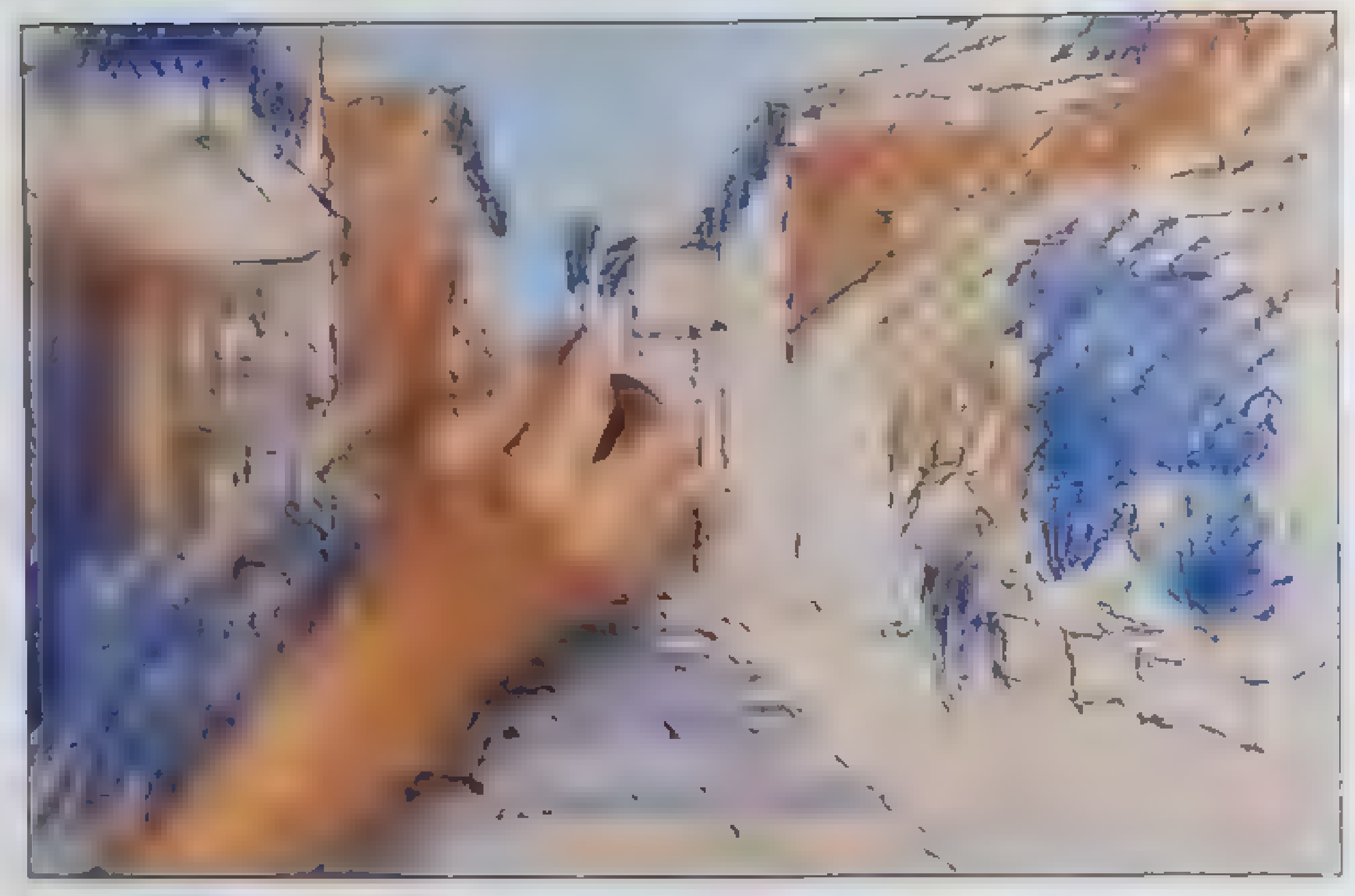

4 ▲ **Definește cerul luminos**
Lucrează cu sienna arsă medie pe părțile laterale ale clădirilor. Apoi, cu partea plată a cretei, colorează cerul în straturi ample de albastru-ceruleum-deschis în mijlocul și deasupra caselor.

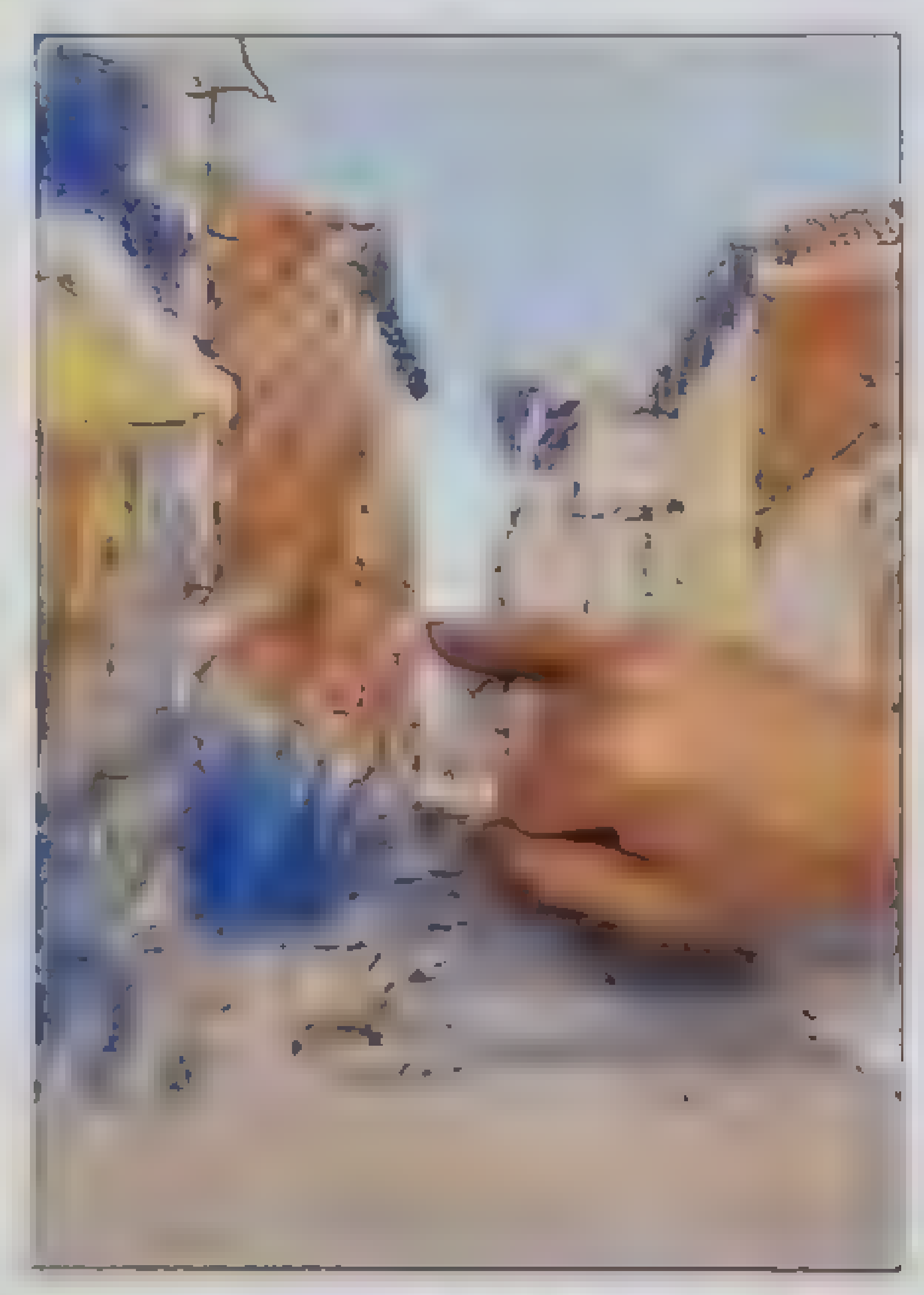

5 ◄ **Dezvoltă nuanțele deschise**
Aplică ocru-galben-mediu pe clădirile luminate de soare, întinzând puțină culoare sub streașină. Părțile laterale ale streșinii sunt îmbrăcate în violet-deschis; țiglele de pe acoperiș sunt colorate cu oranj de cadmiu închis. Folosește albastru-cobalt foarte deschis (un albastru aproape alb) pentru suprafața străzii, aplicând culoarea în tușe orizontale pentru a crea impresia de suprafață plană. Folosește aceeași culoare pentru cer, la nivelul orizontului, amestecând-o cu degetele împreună cu nuanța de albastru mai închisă.

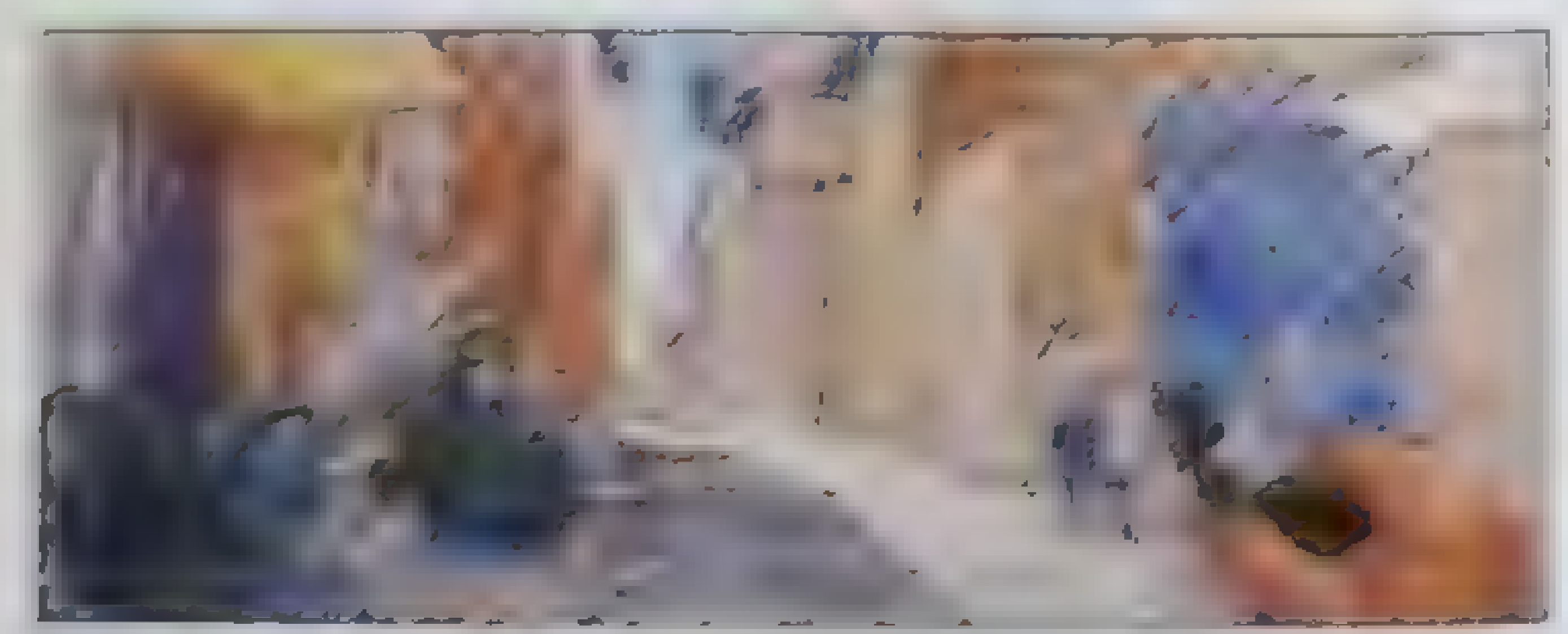

6 ▲ **Desenează lumina soarelui**
Accentuează lumina în nuanțe de roz-cald a pereților anumitor clădiri cu lacul stacojiu foarte deschis, folosind partea plată a cretei pentru a crea zone mari de culoare densă. Desenează plantele din ghivece în tușe strălucitoare de verde de Hooker închis.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Lucrarea ta este mai mult sau mai puțin definită. Cu toate acestea, tonurile sunt foarte asemănătoare și nu există încă un contrast suficient de puternic între zonele de lumină și cele de umbră. Este timpul să îmbogățești lucrarea și să accentuezi umbrele, variind contrastul tonal.

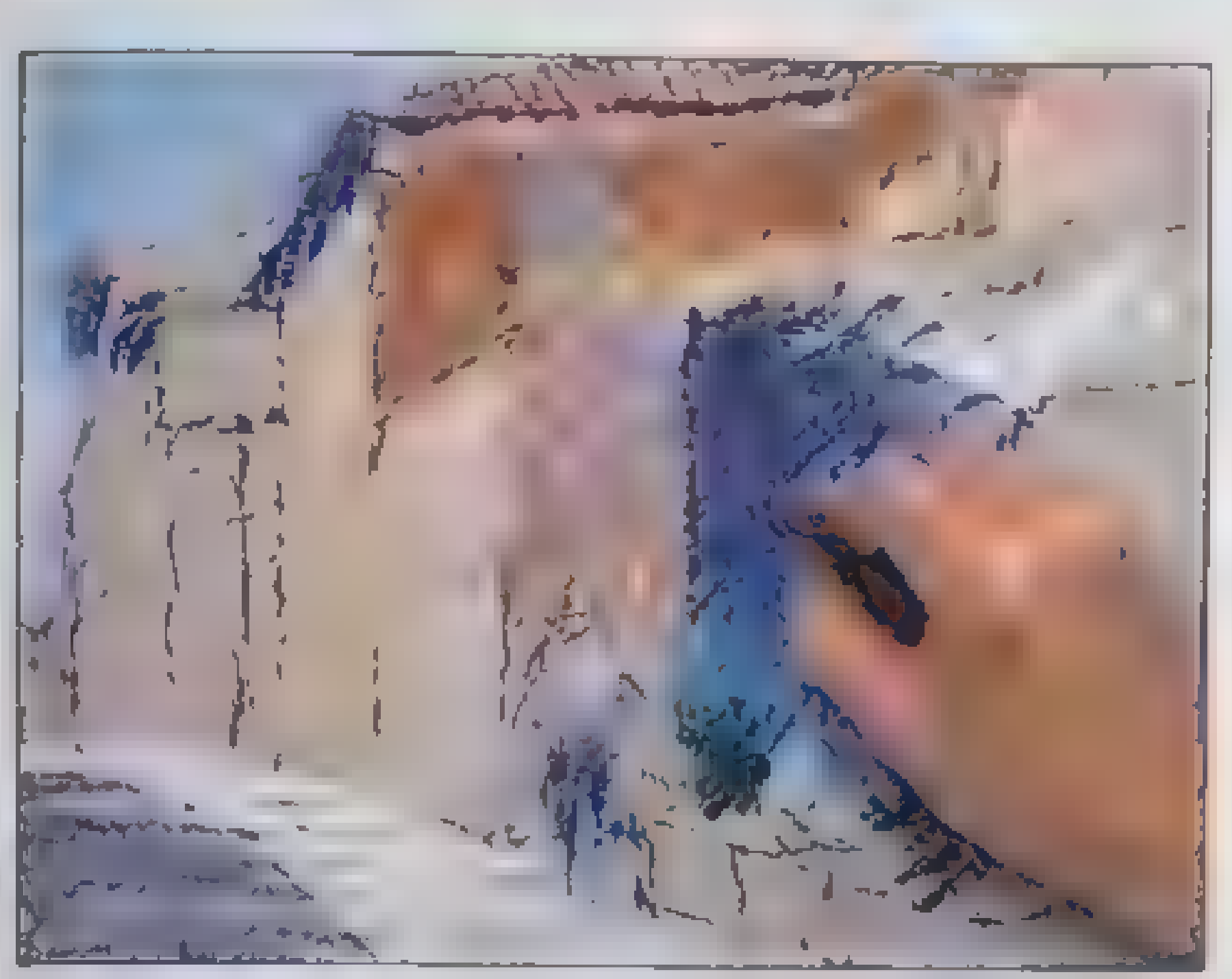

7 ▲ **Lucrează la desenul umbrelor**
Pentru a întuneca și a răci nuanțele umbrelor caselor, adaugă puțin violet-închis peste albastrul de Prusia.

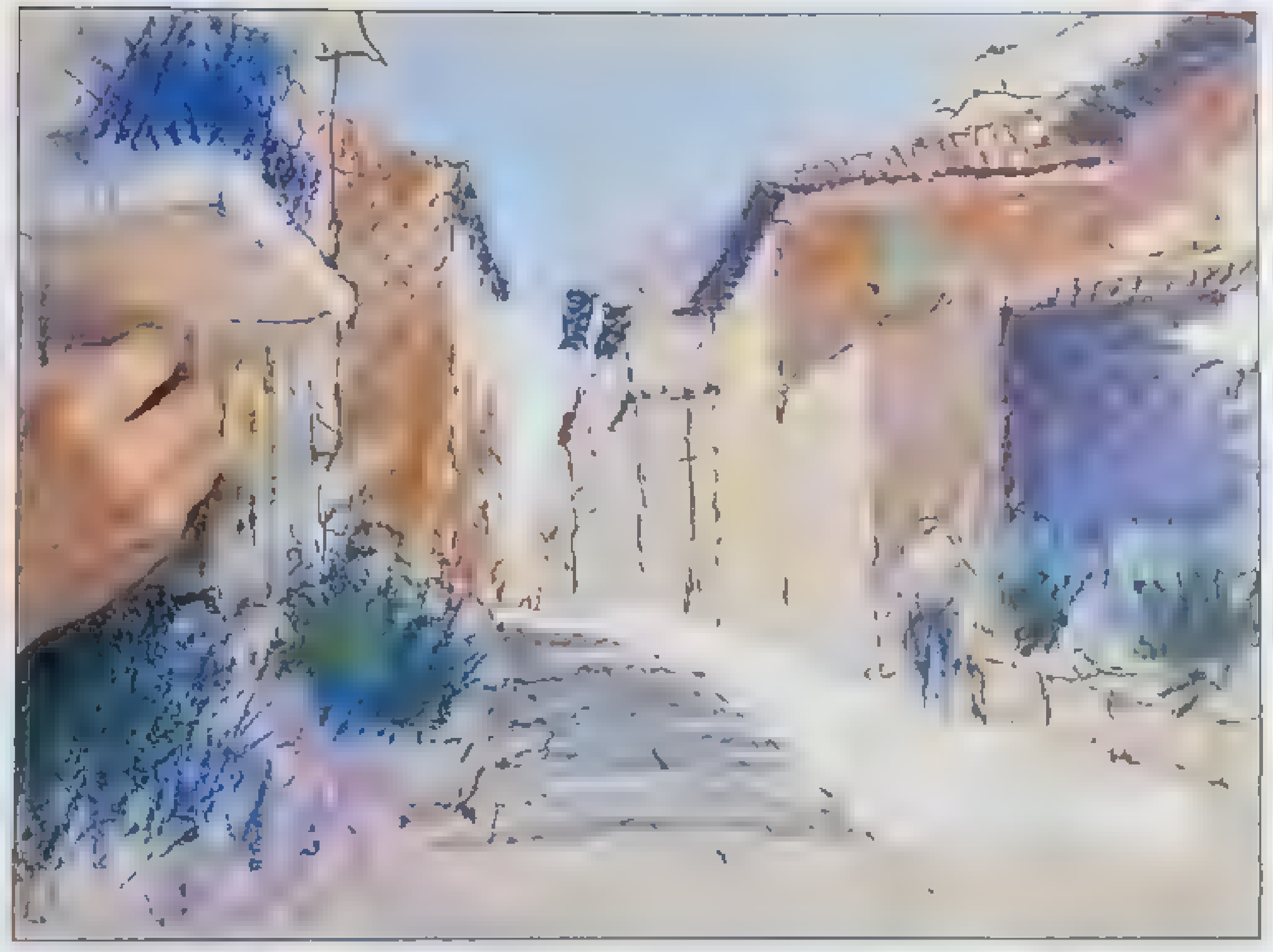

8 ▲ **Dezvoltă nuanțele și culorile**
Este timpul să accentuezi nuanțele. Lucrează cu violet-închis pe jgheaburile de scurgere și pe umbrele din jur. Aplică violet-deschis pe frunzișul din prim-plan și pe zonele de sub streașină. Lucrează pe întreaga suprafață, redefinind orice culoare neclară sau estompată.

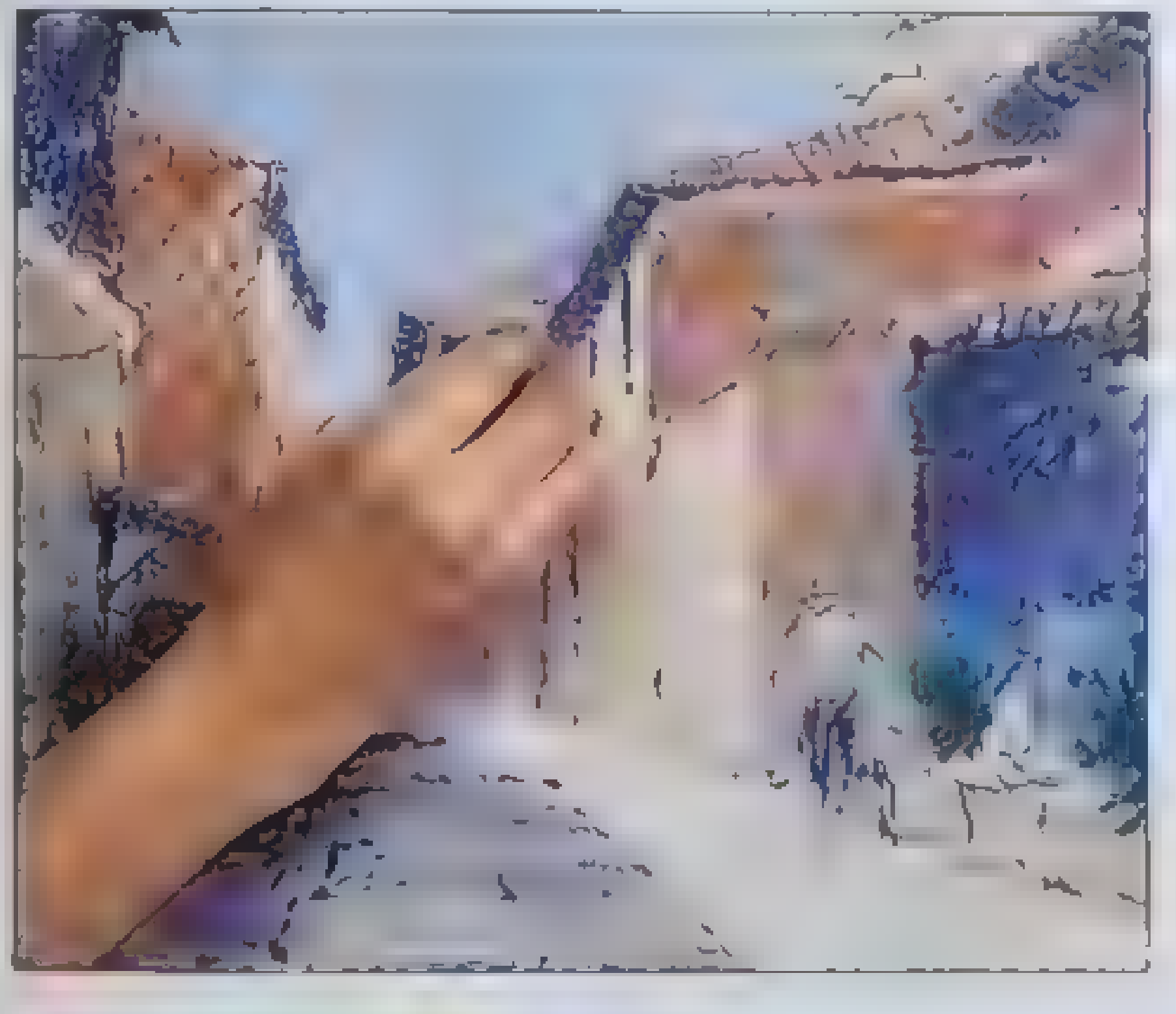

9 ◄ **Definește zonele de umbră**
Continuă să îmbunătățești nuanțele întunecate. Folosind gri-cărbune-închis, accentuează umbrele de sub jgheaburi. Folosește linii accentuate și dezvoltate pentru jgheaburile din stânga și linii mai precise sub streșinile de pe partea opusă a străzii.

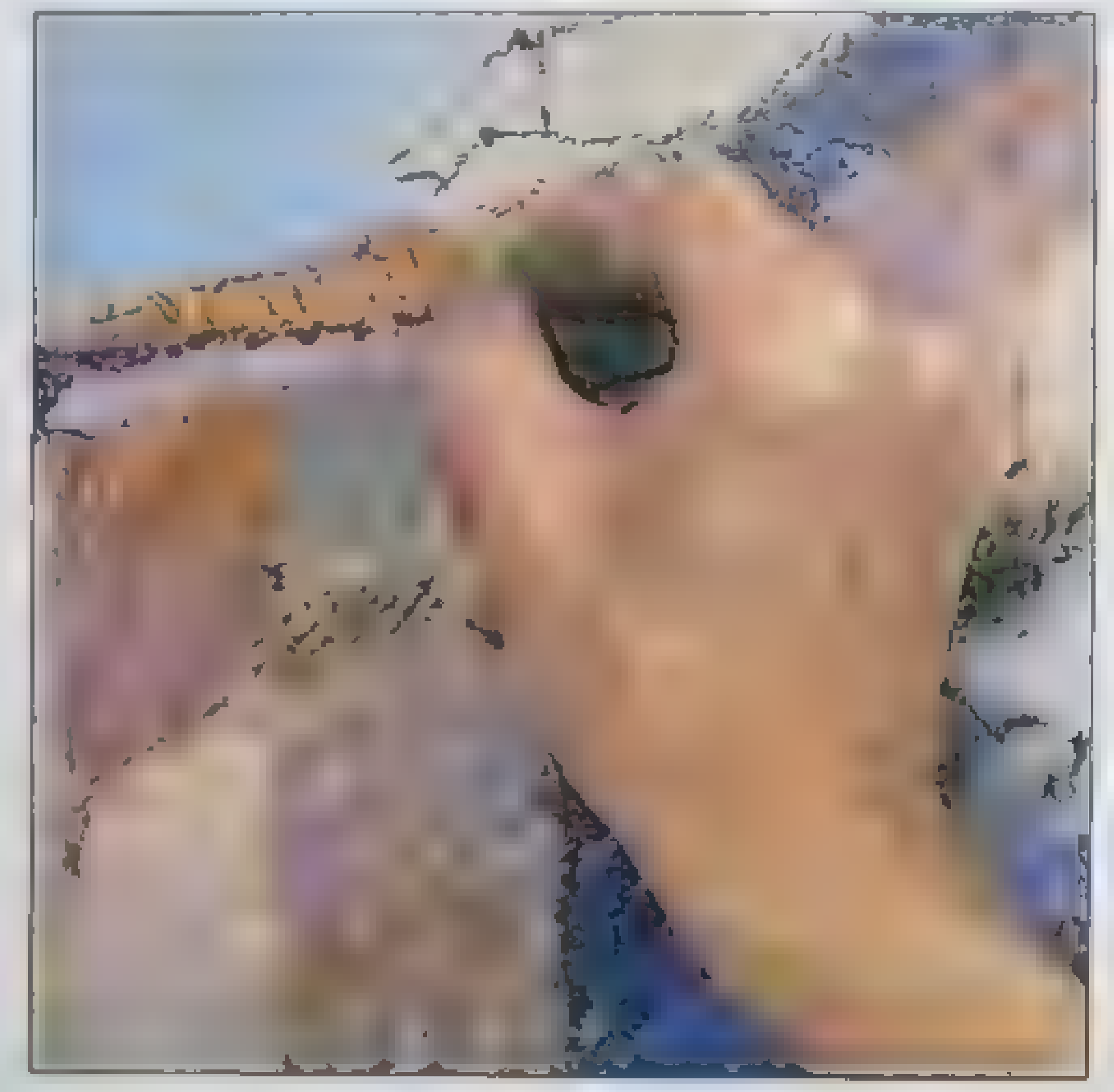

10 ▲ **Adaugă mai multe detalii**
Folosind aceeași nuanță de gri-cărbune, adaugă detaliile fațadelor caselor de pe partea dreaptă. Desenează linii groase pentru țigle, folosind oranj de cadmiu mediu pentru a accentua lumina care cade pe acoperiș.

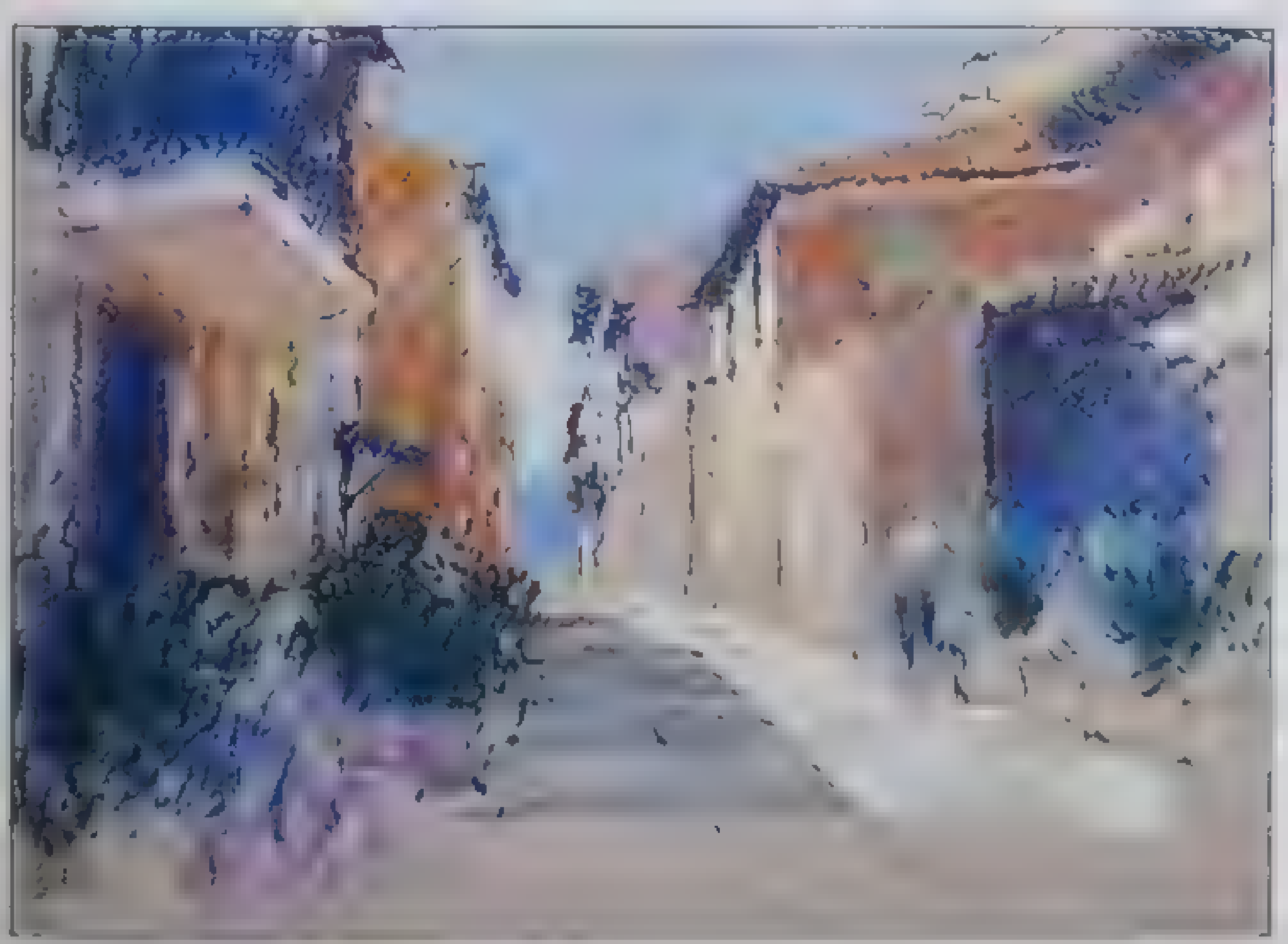

11 ◄ **Accentuează lumina soarelui**
Lumina soarelui învăluie clădirile într-o nuanță de roz: poți crea o impresie convingătoare, aplicând roșu-indian-deschis cu partea plată a cretei pe fațadele caselor. Accentuează lumina caldă a soarelui prin câteva tușe de ocru-galben-deschis, întins peste roz. Completează lucrarea adăugând munții din depărtare, între casele din capătul străzii, și colorându-l cu albastru-ultramarin-deschis.

Operele maeştrilor

Frank Brangwyn (1867–1956)
Veneţia, un canal lateral

Pictor, gravor şi designer galez, Welsh Brangwyn a fost renumit în Europa pentru picturile sale murale. În această scenă destul de neobişnuită pentru un canal din Veneţia, artistul a creat o puternică senzaţie de profunzime şi de perspectivă folosindu-se de petele de culoare accentuate, care formează un contrast ferm, la fel ca în lucrarea noastră.

Brangwyn foloseşte culorile mai închise în prim-plan, astfel încât să dirijeze ochiul spre lumina distantă încadrată în spaţiul îngust dintre clădiri.

Scena aglomerată a acestui canal secundar din Veneţia este caracterizată de nuanţe bogate şi contrastante, care încarcă imaginea cu dinamism.

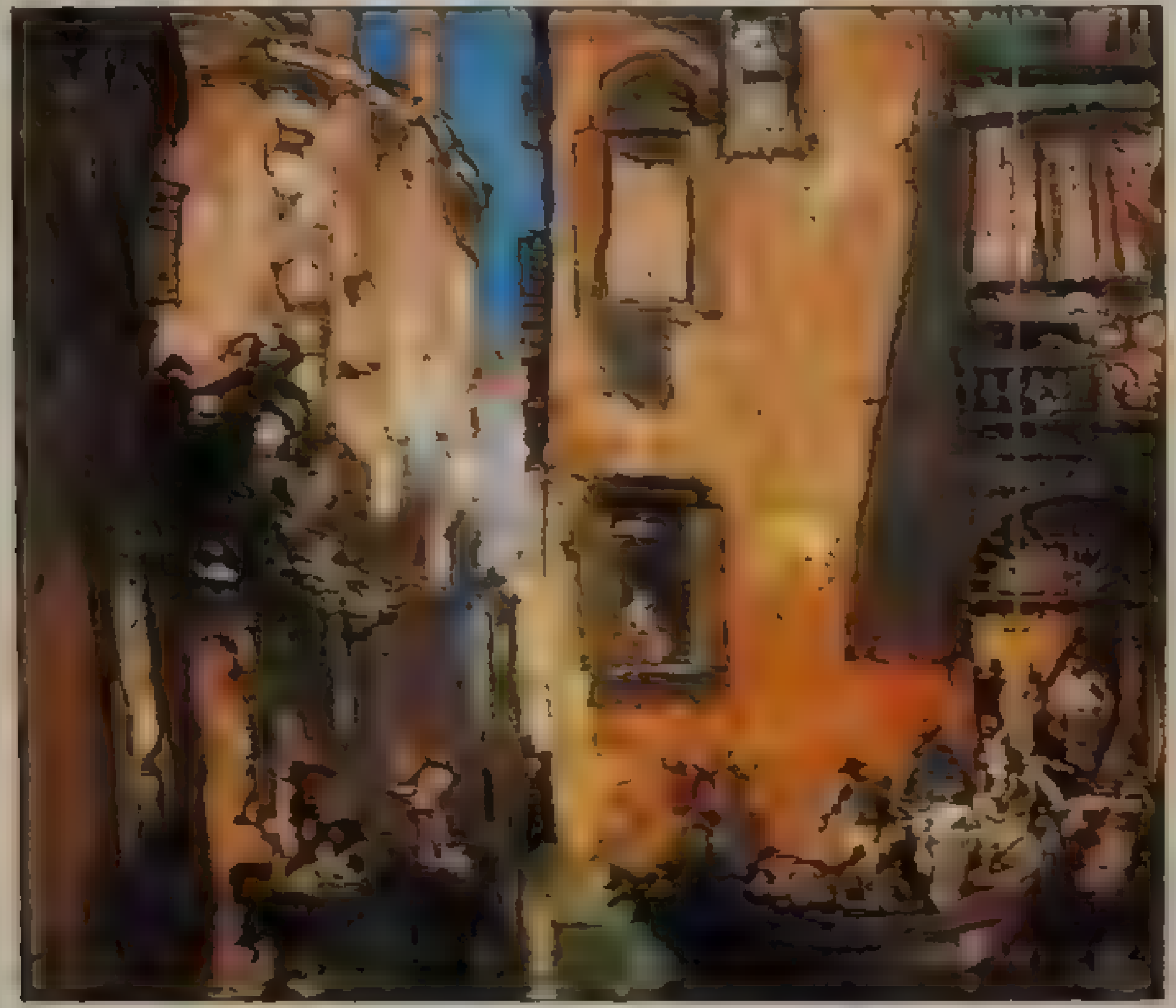

SFATURI
O primă fixare

[illegible]

UN PAS ÎNAINTE

Scena are nevoie, ca retuş final, de câteva figuri umane. Dezvoltă desenul personajului din prim-plan şi introdu un grup de oameni în depărtare pentru a sublinia raportul dimensional şi pentru a accentua perspectiva străzii.

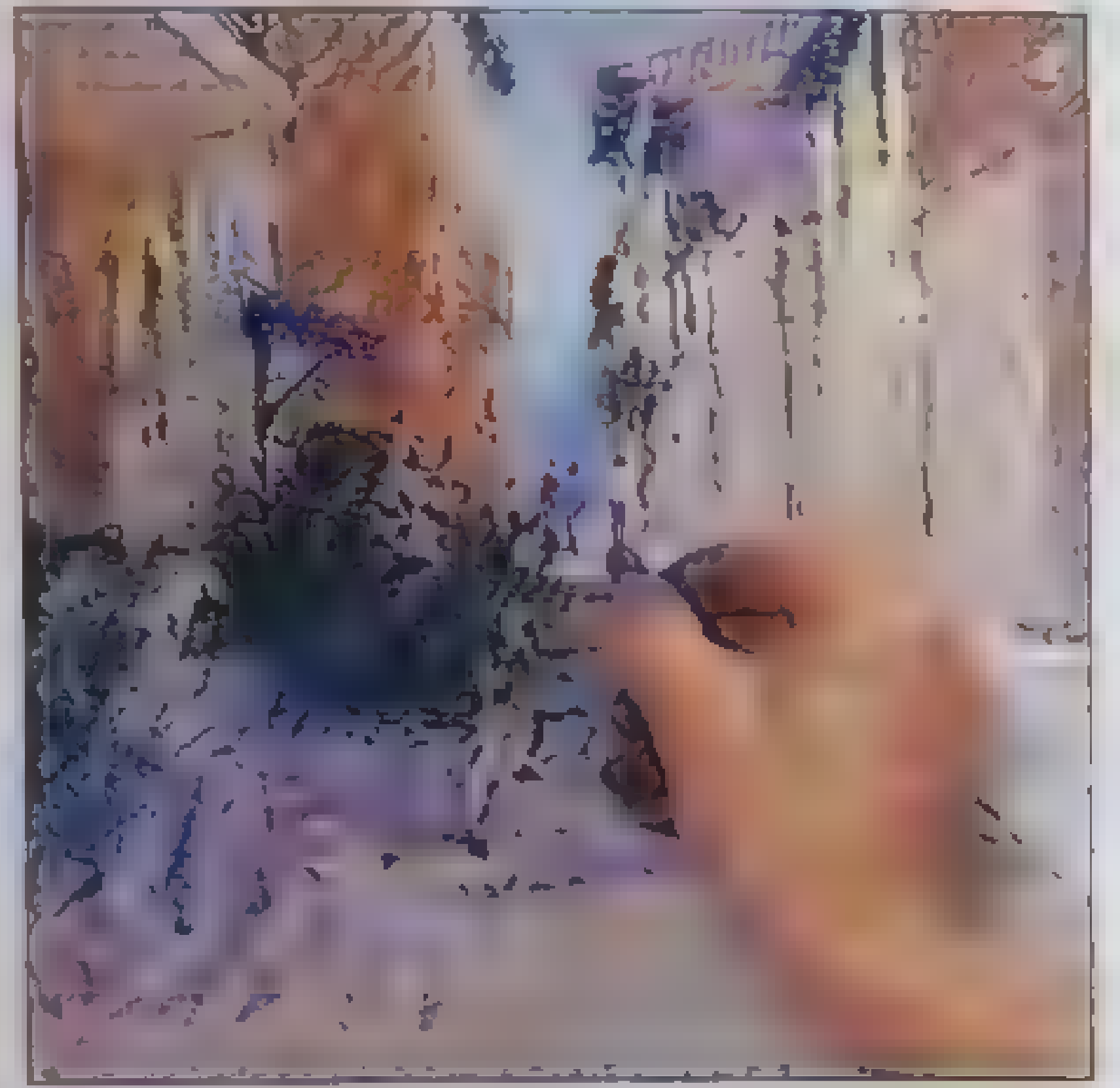

12 **▲ Desenează personajele din depărtare** Pentru a sugera personajele din fundal, nu ai nevoie decât de câteva tuşe simple de culoare Capetele sunt mici pete negre; poţi desena hainele cu ajutorul unor tuşe scurte de roşu de cadmiu mediu, albastru de Prusia închis şi alb.

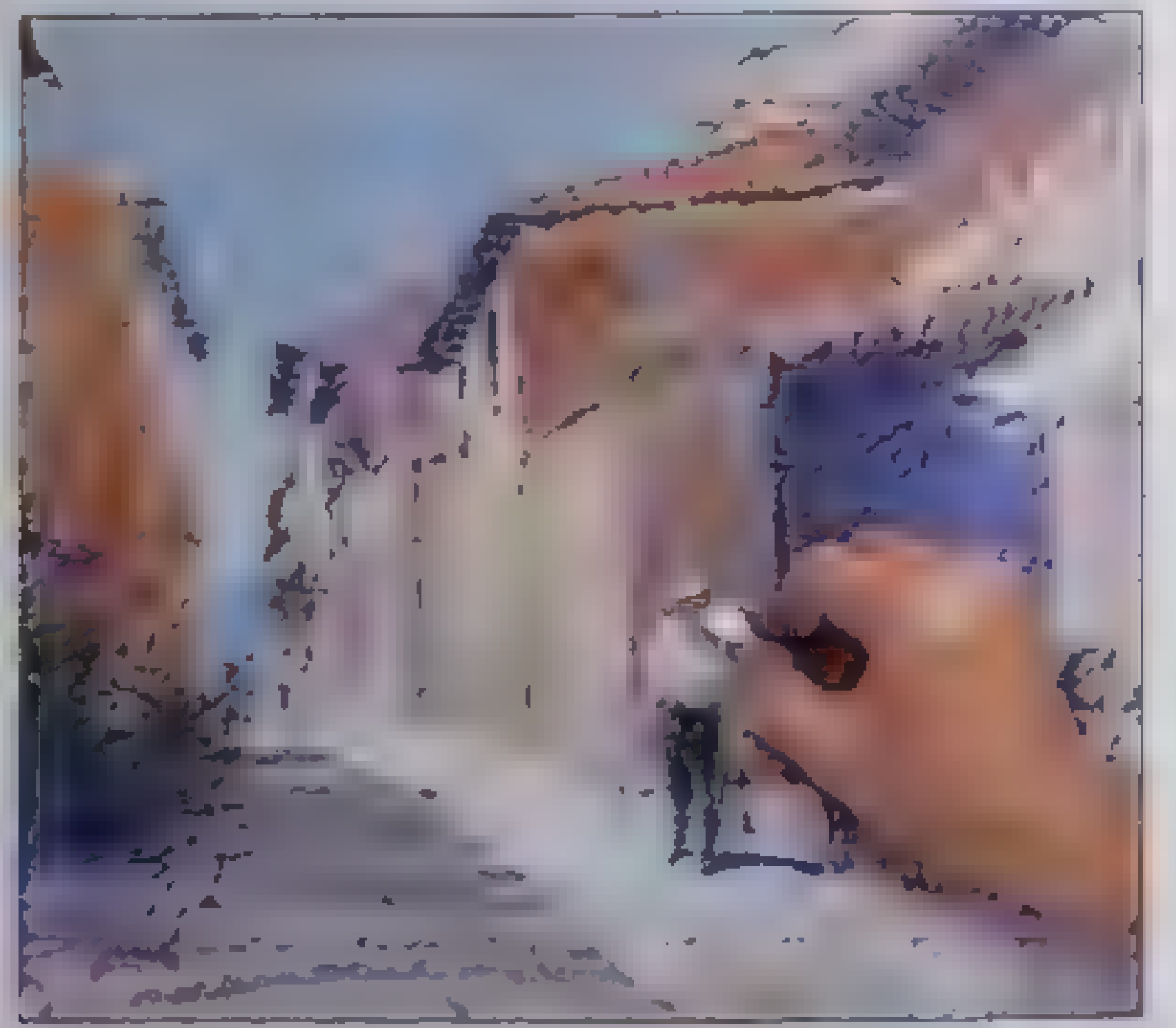

13 **▲ Completează desenul personajului din prim-plan** Avansează spre prim-plan, pornind de la ghivecele cu plante colorate cu roşu-indian-deschis şi oranj de cadmiu închis. Colorează hainele personajului din prim-plan: pantaloni negri, pălărie de un ocru-galben-deschis şi cămaşă într-o nuanţă deschisă de umbră naturală. Desenează umbra personajului cu albastru de Prusia închis. Reflexiile de lumină pot fi redate cu alb curat, iar culoarea pielii poate fi reprodusă cu sienna arsă medie.

14 **▼ Intensificarea culorilor** Folosind partea plată a cretei, adaugă roşu de cadmiu deschis pe clădirile aflate în lumina soarelui, iar cu verde de sevă (vescica) deschis colorează plantele. Aplică nişte tuşe consistente de mov-mediu pe porţiunile umbrite de sub jgheaburi şi sub acoperişul aflat mai sus. Cu negru, creează detaliile de sub jgheaburi

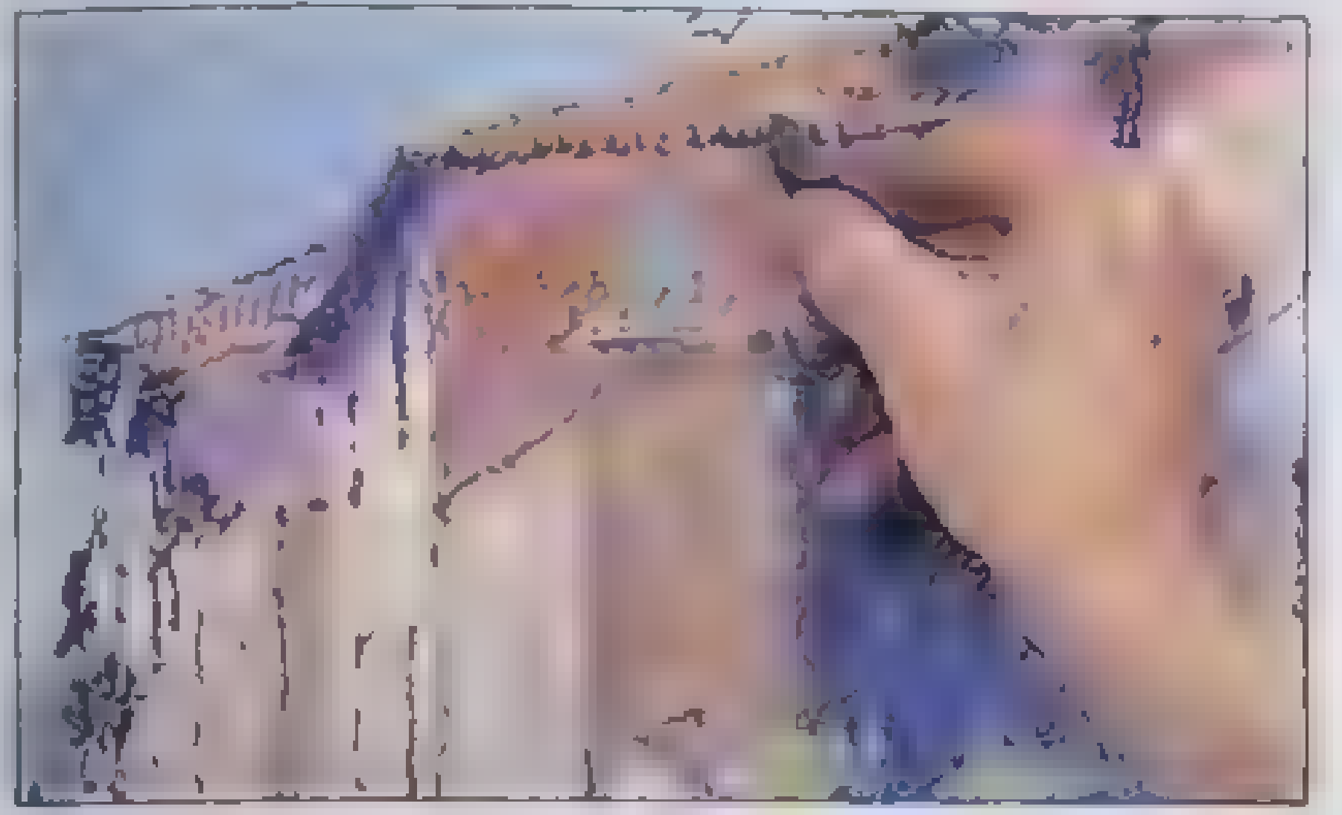

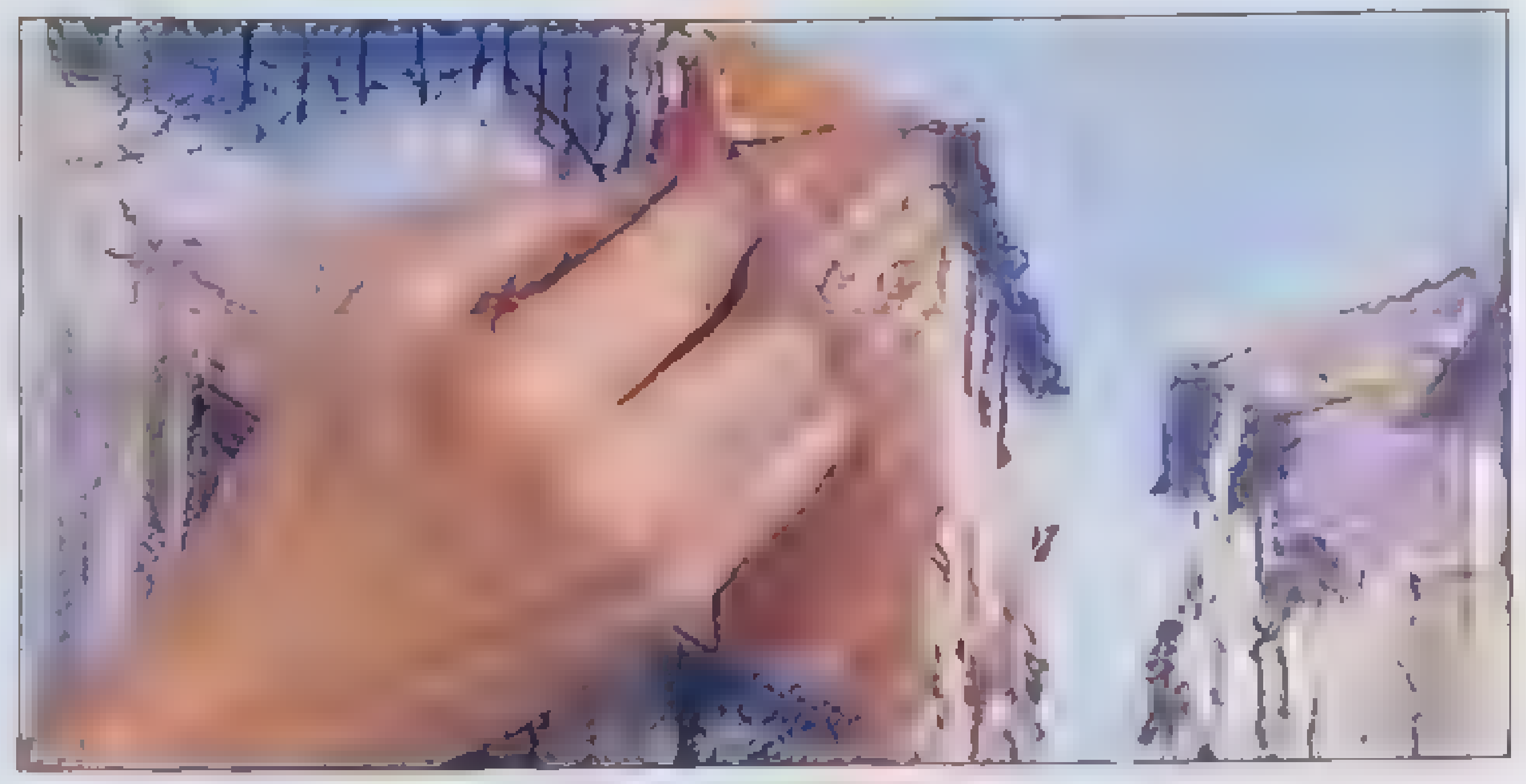

15 **▲ Adaugă detaliile finale** Accentuează strada cu mov mediu Desenează bicicleta din stânga jos, folosind umbră arsă închisă, trasând cadrul ferestrei cu albastru de Prusia foarte deschis. Subliniază balustrada balconului cu negru şi, cu tuşe de lac stacojiu-mediu, desenează câteva pete care să substituie trandafirii roşii din stânga

O LUCRARE COMPLETĂ

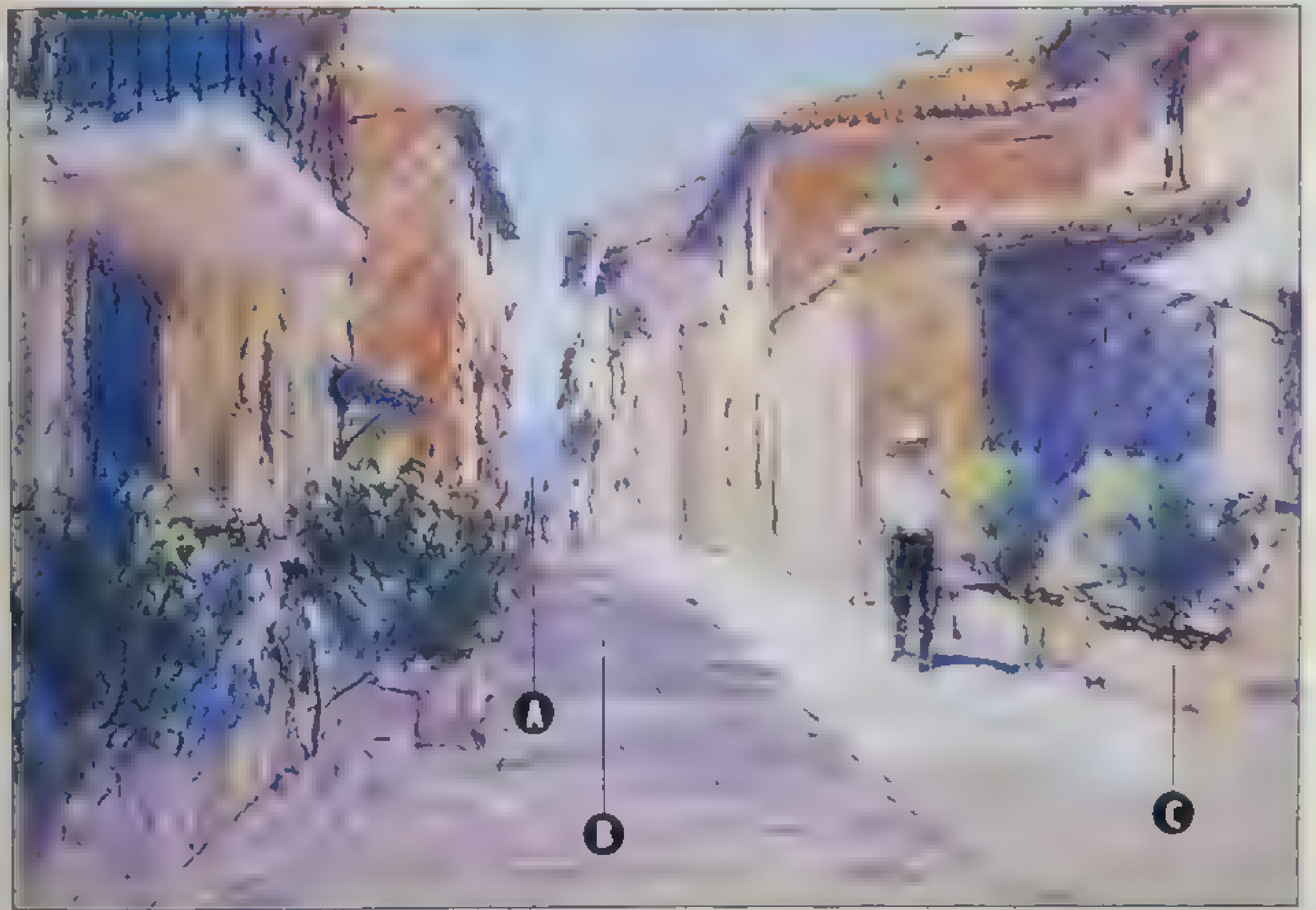

A Perspectivă aeriană
Cu cât scena este mai clară şi mai albastră, cu atât pare mai îndepărtată, iar acest lucru conferă imaginii senzaţia de spaţiu. Desenând un munte cu albastru-ultra-marin-deschis, am creat un efect accentuat de profunzime.

B Umbre colorate
Lumina strălucitoare creează umbre întunecate. Porţiunile umbrite ale acestei imagini sunt redate în nuanţe închise de albastru şi violet, iar pentru nuanţele deschise de oranj şi roz, care predomină în zonele luminate de soare, am folosit culori complementare.

C Tuşe vii
Am aplicat creta combinând tehnici diferite, de la liniile orizontale ample, care creează straturi de culoare uniformă, la tuşele scurte şi întrerupte, folosite pentru a reda o suprafaţă plină de prospeţime şi dinamism.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

O perspectivă a acoperişurilor inundate de soare

- Pregăteşte imaginea cu ajutorul unui desen detaliat
- Creează un efect de spontaneitate prin intermediul culorilor acrilice, aplicate în tuşe ample şi sinuoase
- Găseşte un echilibru tonal între verdele bogat al frunzişului şi rozul folosit în pictarea teracotei

Natură statică de toamnă

Nuanţele bogate de ocru, galben-cald-auriu şi oranj-ars redau savoarea tomnatică a unei compoziţii cu fructe şi grâu în această pictură sugestivă realizată în acrilice.

Aspectul informal al compoziţiei este un element important al acestei picturi. Prin urmare, în primele etape ale lucrării, am schimbat de mai multe ori fie modelul, fie compoziţia. Fructele şi spicele de grâu au fost aranjate şi rearanjate într-un ansamblu de cercuri, semicercuri şi linii curbe. După aranjarea ansamblului, au urmat alte modificări mai fine. În timpul realizării picturii, artistul a retuşat uşor coaja de portocală şi spicele de grâu din dorinţa de a îmbunătăţi raportul de forme şi linii

Forme imperfecte

Pentru desenul fructelor şi al celorlalte elemente naturale, observă cu atenţie subiectul înainte de a începe schiţa în creion. Fiecare fruct este unic datorită formei sale asimetrice, a porţiunilor netede şi a protuberanţelor sale. Tot aşa cum nici în natură nu există linii drepte, sfere sau cercuri perfecte, fructele rotunde cum sunt rodia şi portocalele de mai sus, nu pot fi redate sub forma unor simple forme circulare. Ele au un aspect mult mai interesant decât o figură geometrică desenată cu un compas

De ce acrilice?

Combinaţia de straturi uşoare, zone de culoare plină şi detalii liniare din această compoziţie ne face să preferăm acrilicele. Dacă foloseşti acest mediu, poţi începe cu o bază de oranj-intens, care se usucă rapid, urmând să pictezi şi celelalte elemente fără să aştepţi prea mult. Un alt avantaj al acrilicelor este faptul că, atunci când se usucă, sunt insolubile. Aşadar, poţi utiliza lichidul pentru mascare şi poţi inmuia cu un strat de culoare formele albe pe care le vei obţine, fără să afectezi pictura din jur **Culoarea fluorescentă**, inclusă în mai multe seturi de culori acrilice şi compatibilă cu vopseaua normală, conferă puţin luciu portocalelor, care reprezintă punctul focal al compoziţiei

- 1 foaie de hârtie pentru acuarelă A3 de 300 g/m²
- Creion HB
- Lichid pentru mascare şi aplicator
- Pensule moi sintetice: plată de 18 mm, rotundă nr. 10
- 1 pensulă pentru [illegible]
- 10 culori acrilice: ocru galben, galben-oranj, galben-permanent, roşu de cadmiu, umbră naturală, sienna arsă, oranj fluorescent, albastru ftalo, carmin, [illegible]

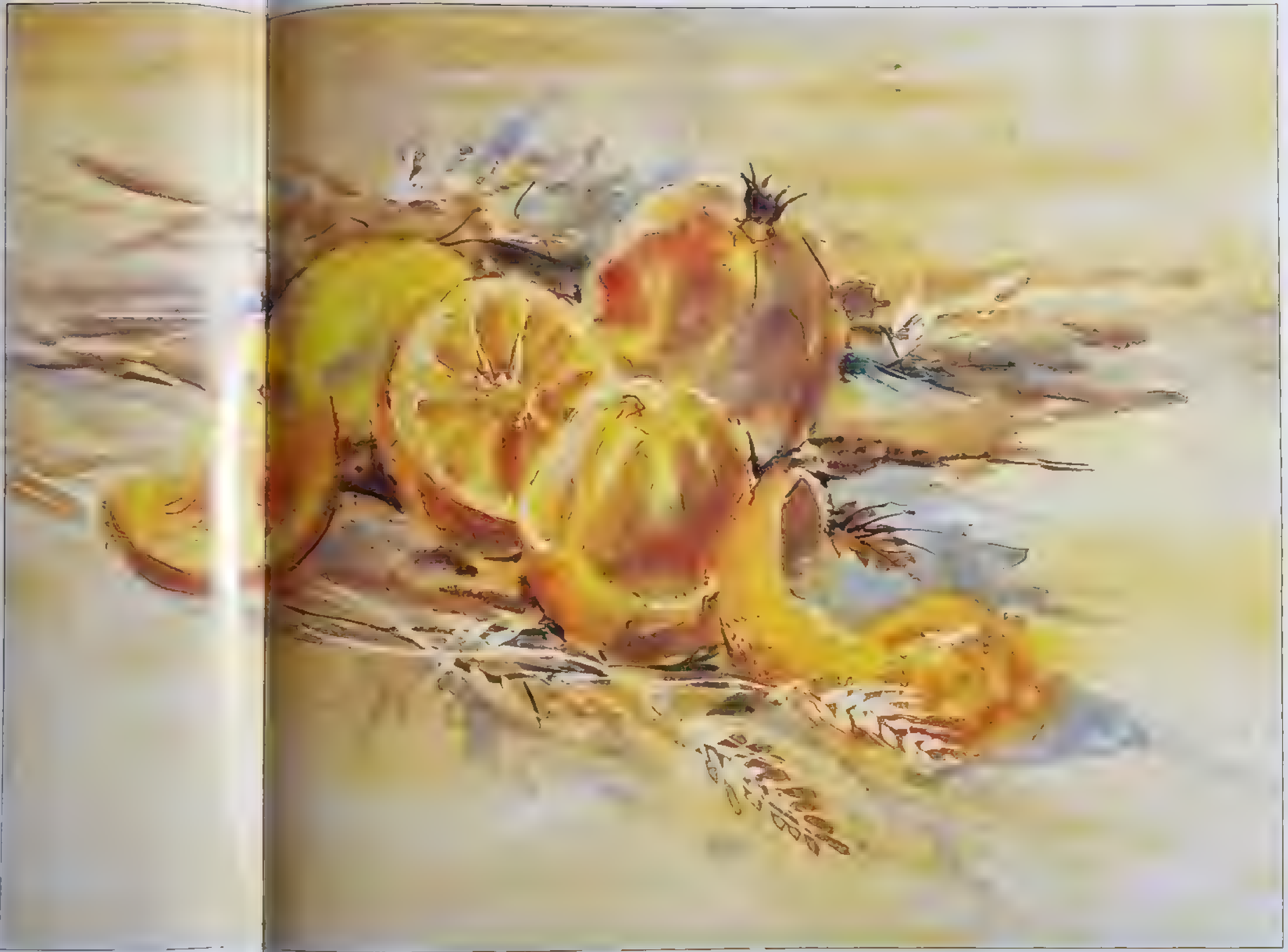

▶ Portocalele din această natură statică, una tăiată şi cealaltă decojită, îmbracă nuanţele luminoase pe care se bazează compoziţia.

ÎNCEPE

1 ▶ Desenează cu creionul şi cu lichidul pentru mascare

Începe cu o schiţă simplă, folosind creionul HB. Apoi, cu ajutorul aplicatorului, întinde lichidul pentru mascare pe câteva linii de creion din jurul zonelor mai deschise şi al reflexiilor de lumină, cum ar fi cele de pe pulpa portocalei şi cele de pe părţile luminate ale spicelor de grâu

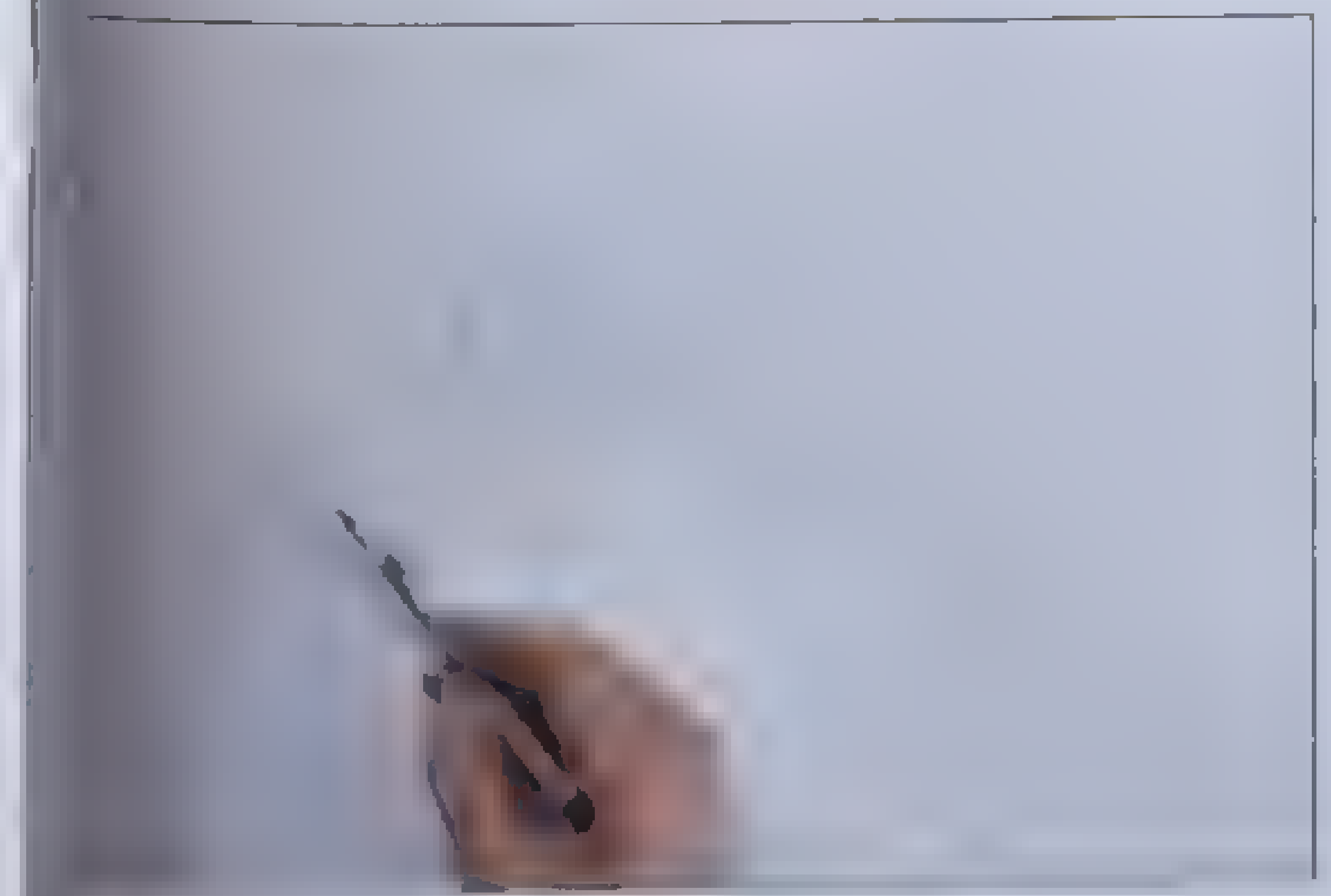

2 ◀ Umezeşte hârtia

Cu pensula de 18 mm, întinde apă curată pe hârtie. În acest fel, culorile pe care le vei aplica mai târziu se vor dispersa, creând un efect neclar, care amplifică atmosfera de toamnă a compoziţiei

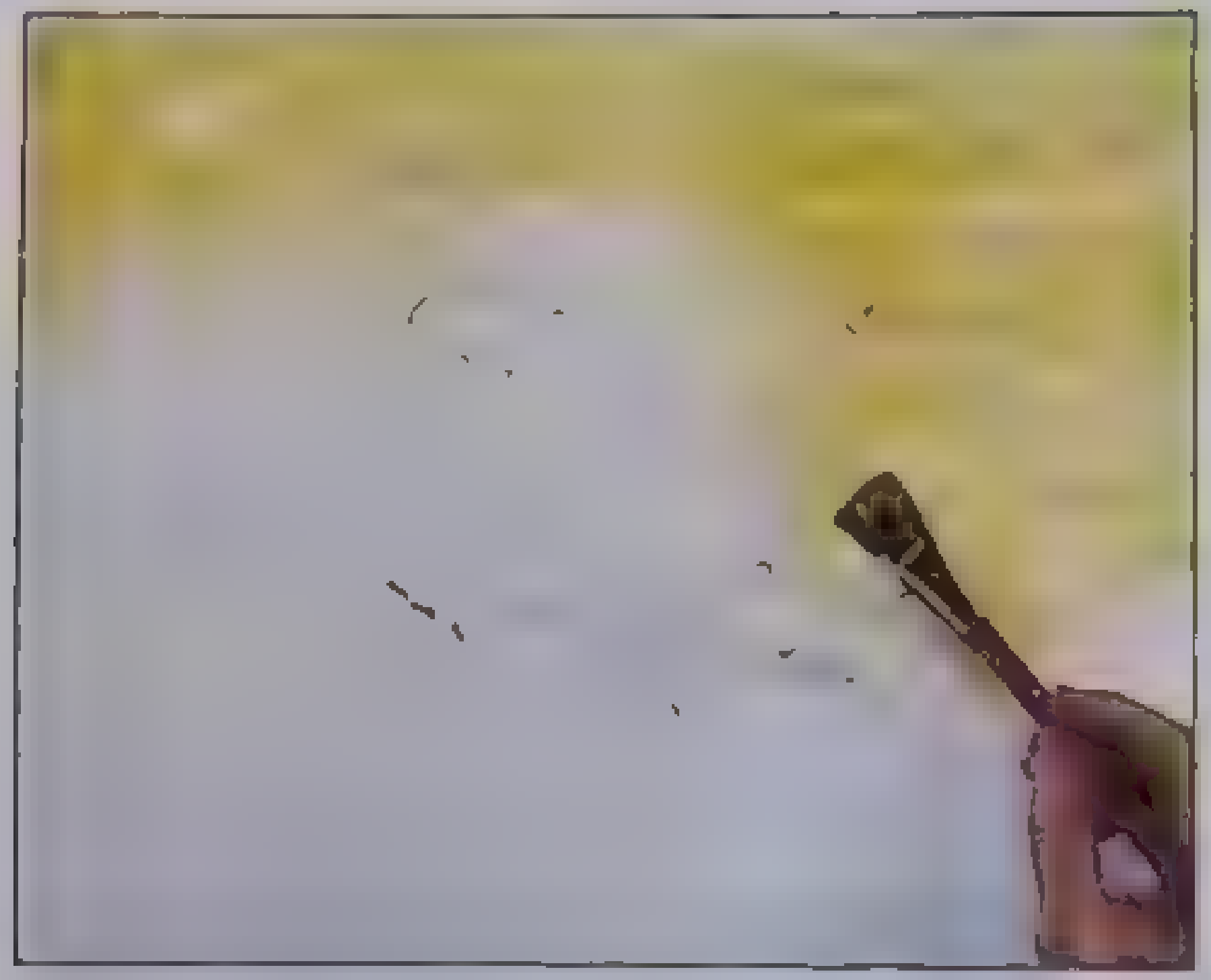

3 ▲ **Întinde culoarea de bază**
Folosind aceeaşi pensulă, aplică o serie de tuşe libere pe fundalul ocru-galben accentuat cu puţin galben-oranj. Culoarea se va dispersa şi se va estompa la contactul cu hârtia umedă, creând un fond luminos şi difuz pentru fructe.

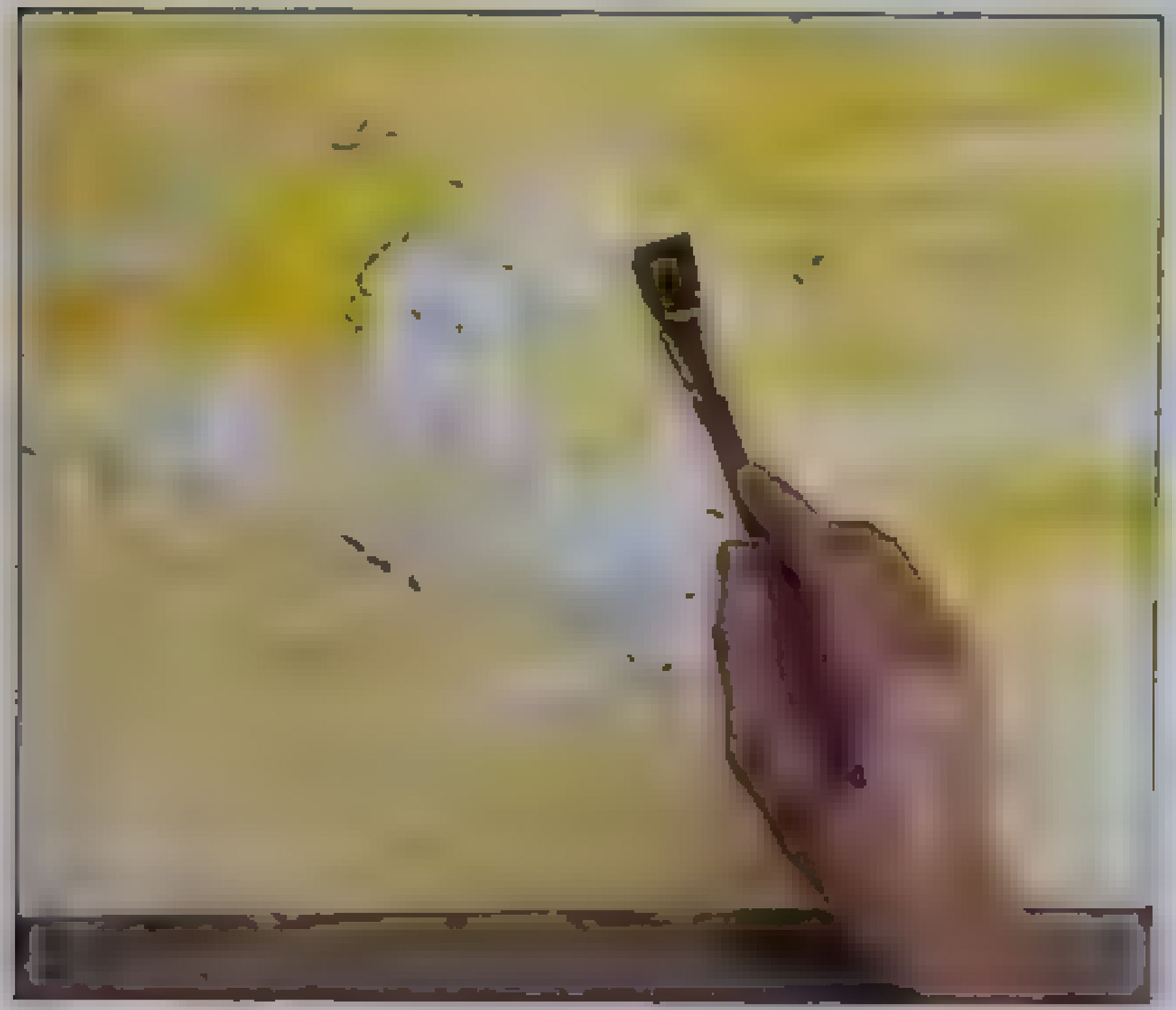

4 ▲ **Pictează lămâia**
În această fază, culorile definesc tonul picturii. Aşadar, păstrează-le clare şi strălucitoare. Adaugă pete de galben-permanent pe lămâie, folosind tuşe de pensulă curbate pentru a reda forma rotundă a fructului.

SFATURI
Culorile fluorescente

Dacă nu le foloseşti în mod excesiv, culorile acrilice fluorescente pot să imprime strălucire picturii. O cantitate mică de culoare fluorescentă în primele etape stabileşte tonalitatea nuanţelor următoare şi conferă viaţă imaginii. Dacă mai târziu culorile încep să pălească, puţină vopsea fluorescentă va fi suficientă pentru a revigora lucrarea.

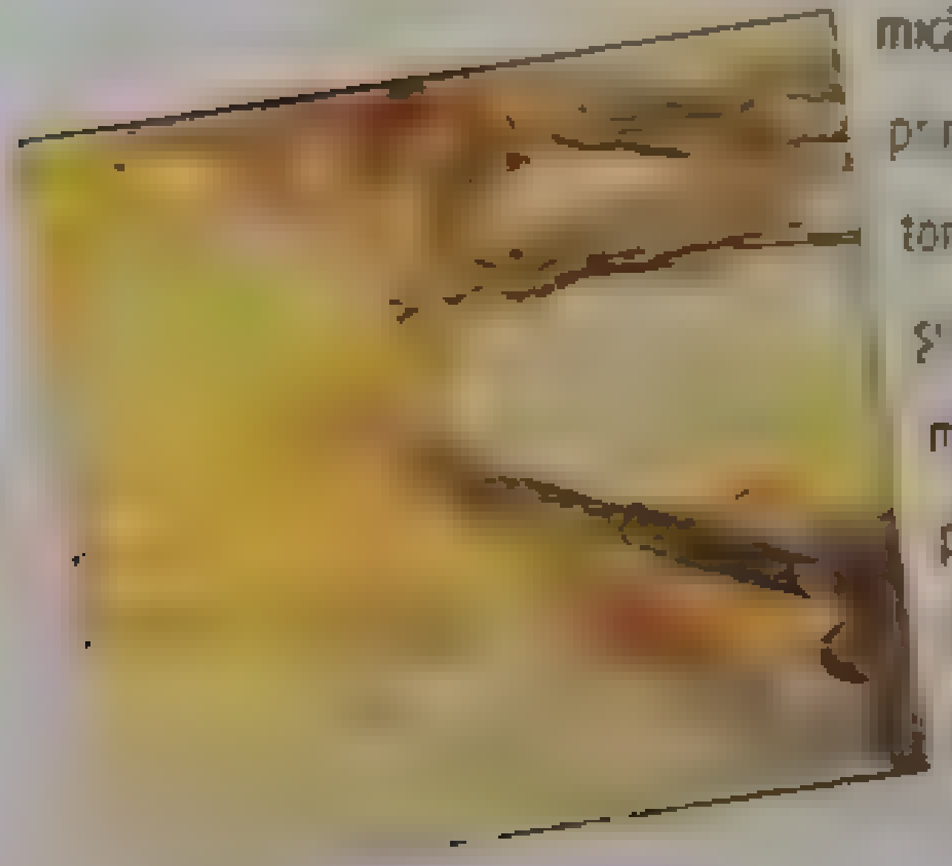

CONTINUĂ SĂ LUCREZI!

Cât timp culoarea este încă umedă, lucrează rapid pentru a finaliza următoarele două etape. În acest fel, vei obţine pete delicate de culoare pe rodie şi portocale, fără să creezi contururi precise.

5 ▶ **Pictează fructul în întregime**
Cât timp hârtia este încă umedă, pregăteşte un amestec de oranj-intens, galben-permanent şi roşu de cadmiu, pictând portocala şi rodia cu tuşe de pensulă dezinvolte. Adaugă puţină umbră naturală şi pictează umbrele mai întunecate de pe latura inferioară a fructului.

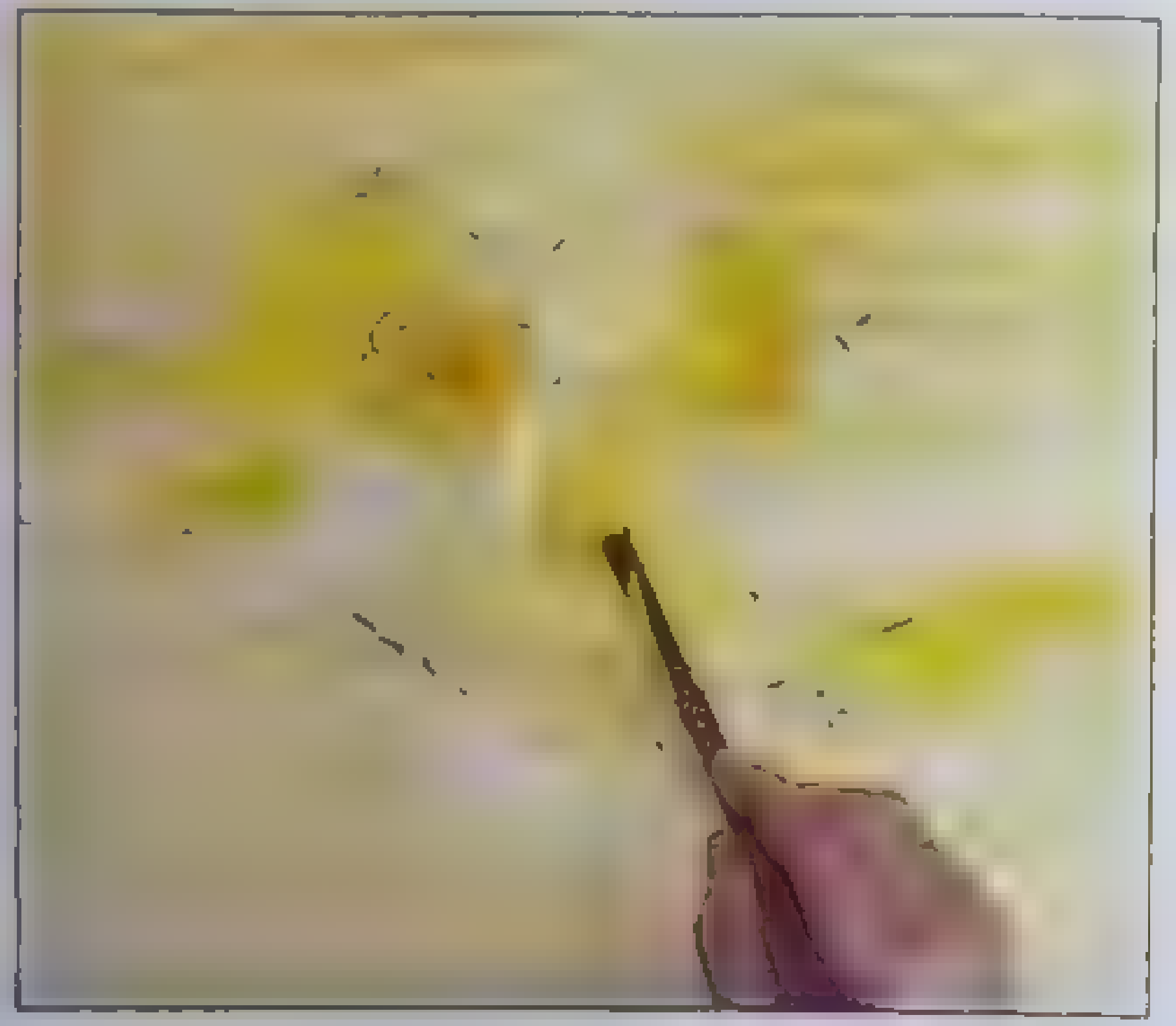

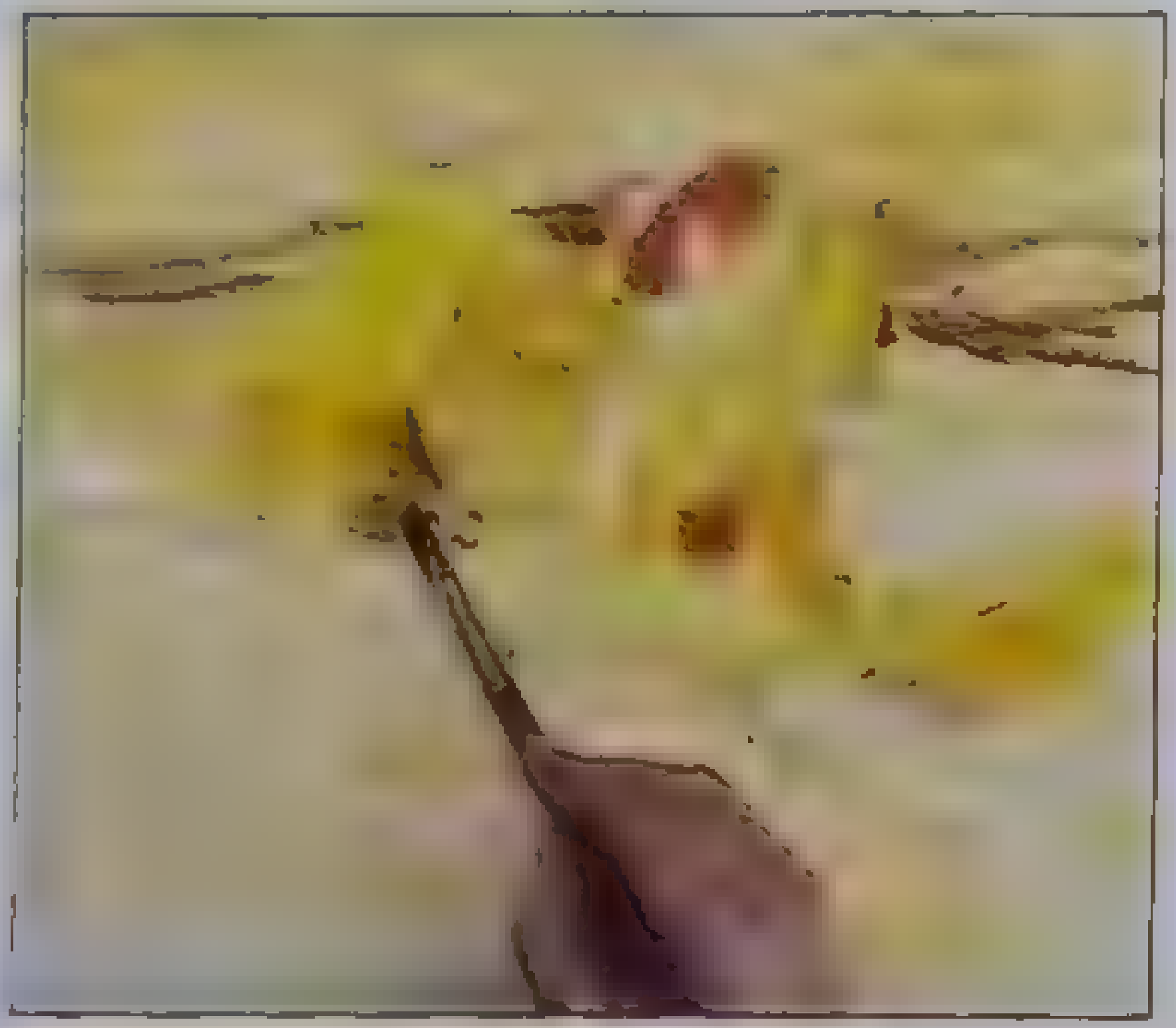

6 ◀ **Accentuează culorile fructului**
Întinde roşu de cadmiu pe rodie şi pe latura umbrită a portocalei decojite. Amestecă umbră naturală şi sienna arsă în părţi egale şi desenează câteva linii cu muchia pensulei plate pentru a reda grâul şi umbrele din imagine.

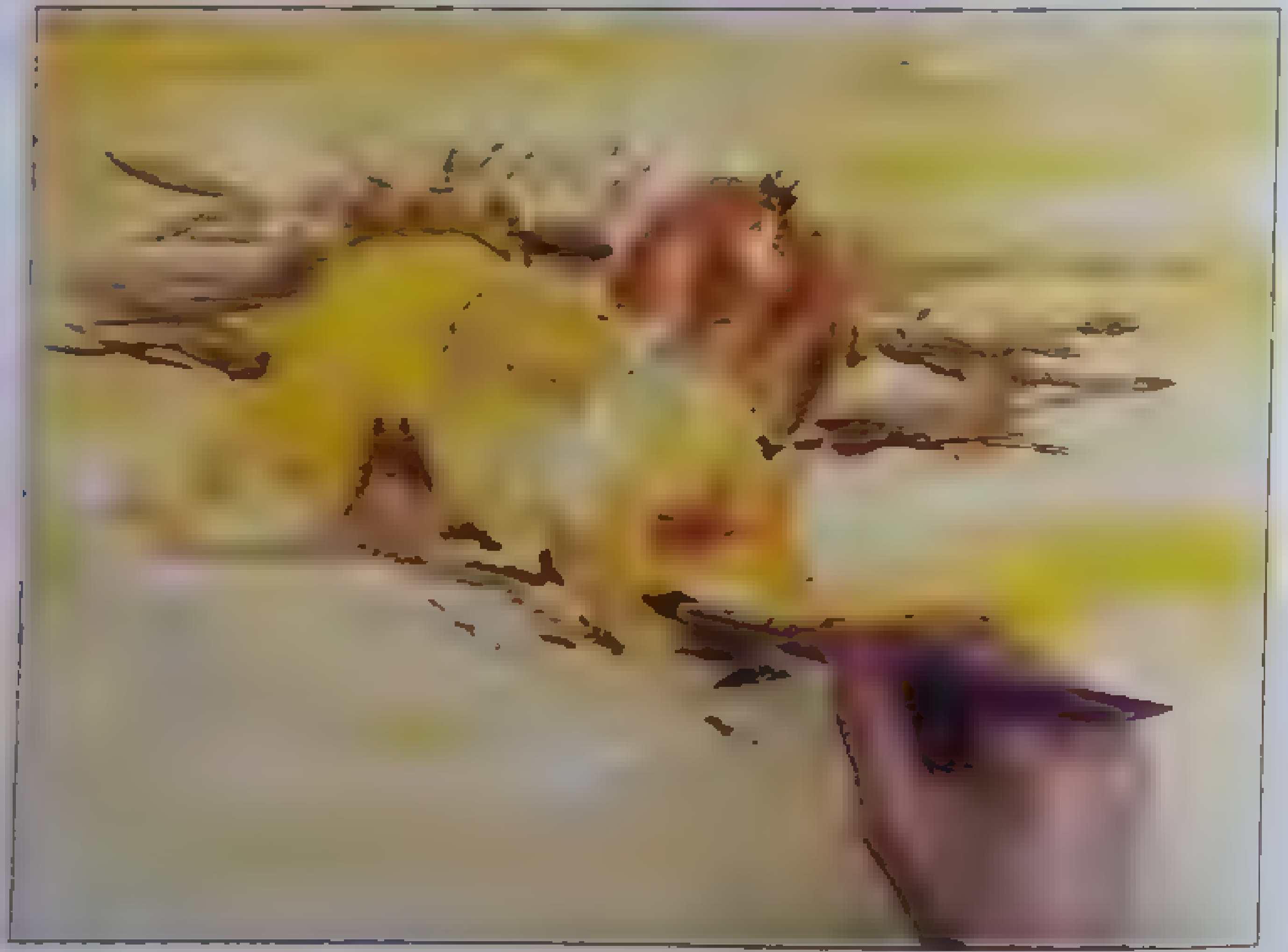

7 ▲ **Aplică vopseaua fluorescentă pentru portocale**
Este momentul să adaugi o notă de magie. Datorită umbrelor, nuanţele picturii devin tot mai întunecate. Ia puţin oranj fluorescent (nu este nevoie de prea mult) pe latul pensulei plate şi aplică-l pe părţile luminoase ale portocalei.

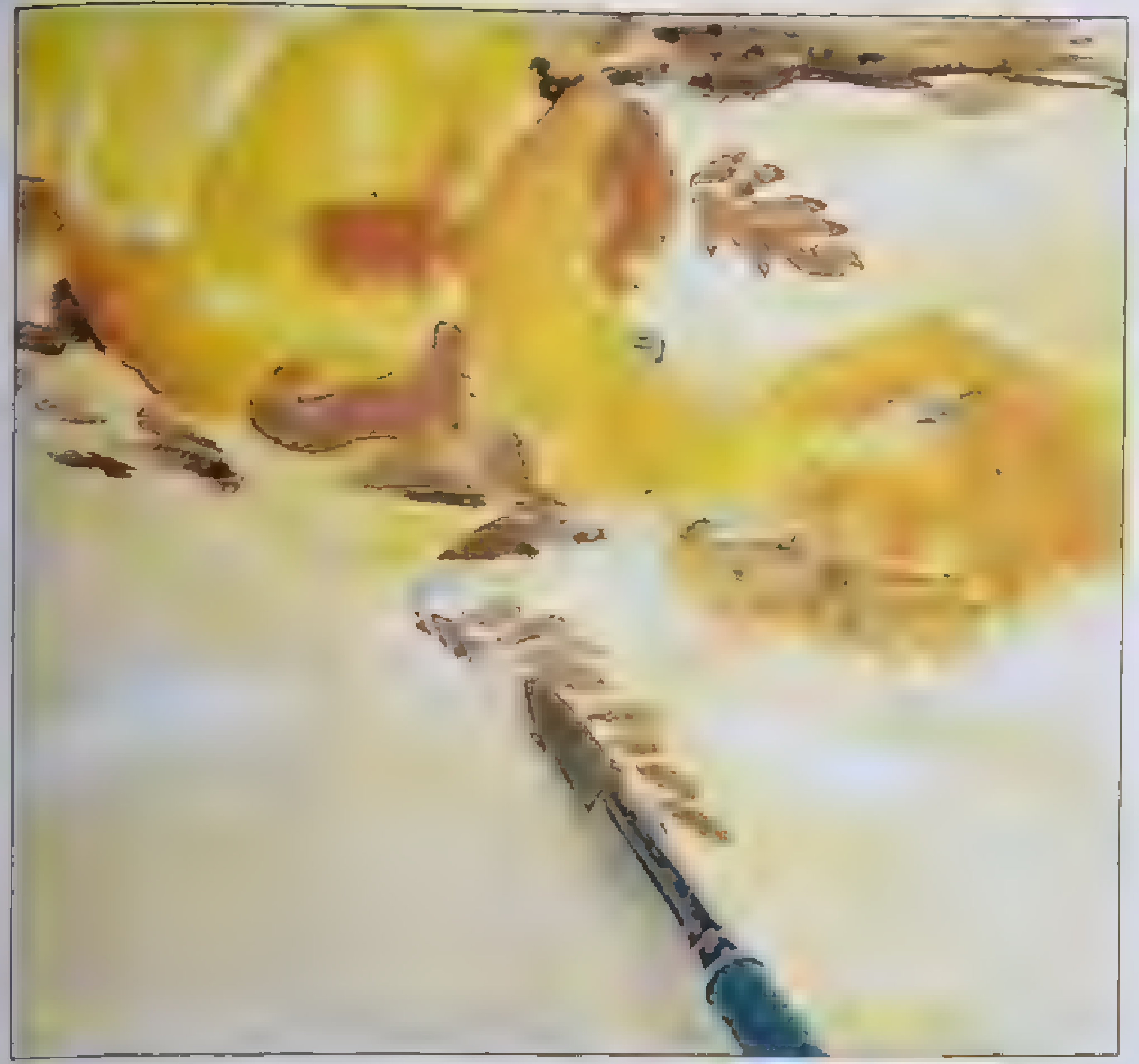

8 ▲ **Defineşte umbrele**
Înmoaie vârful pensulei nr. 10 în ocru-galben amestecat cu puţin din nuanţele de oranj şi brun deja pregătite. Foloseşte culoarea obţinută pentru umbrele calde ale portocalelor şi ale cojilor lor, definind aceste forme mai clar decât celelalte umbre din imagine. Pictează umbrele spicului de grâu în tuşe scurte, aplicate cu vârful pensulei.

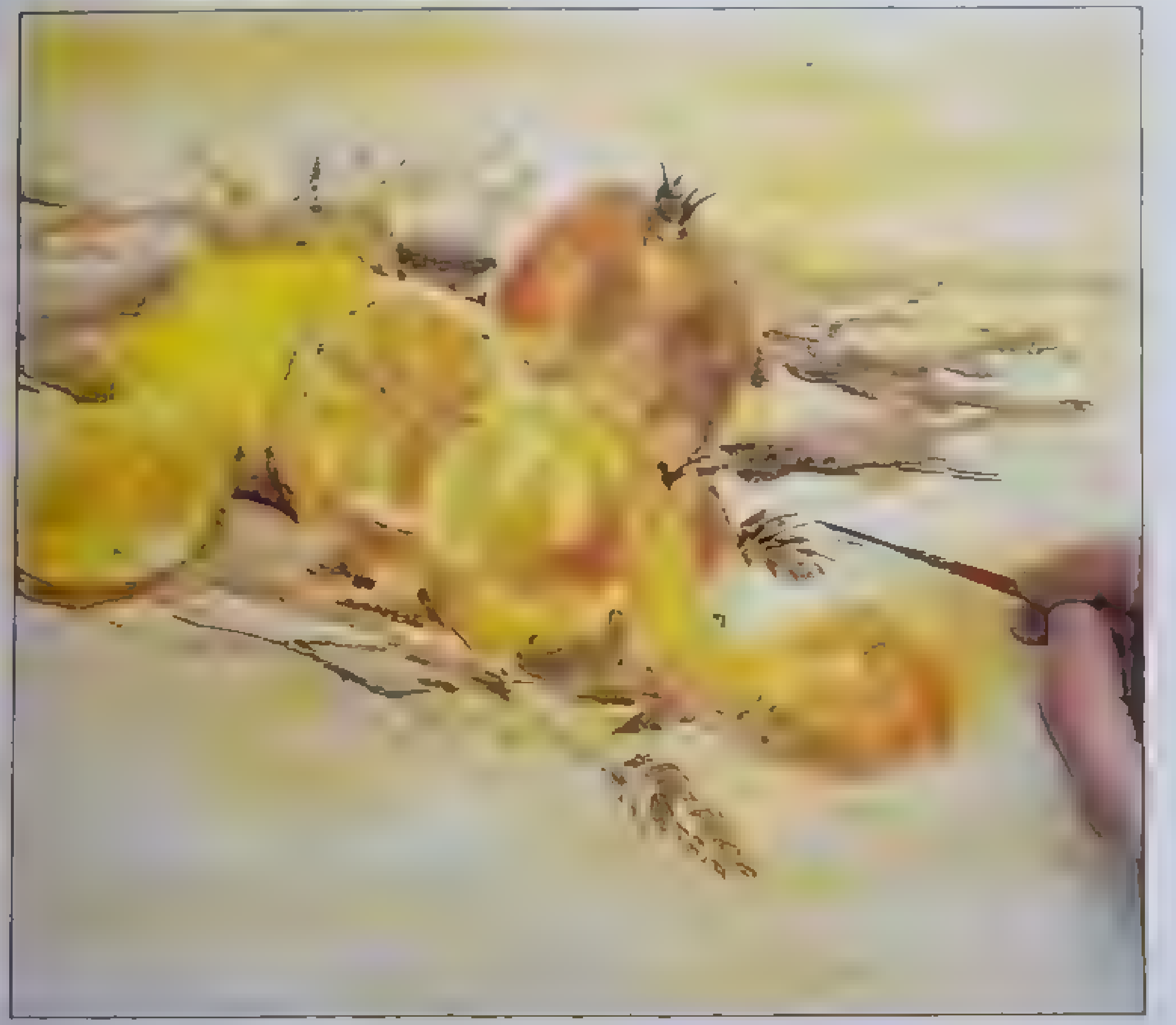

9 ▲ **Adaugă detaliile liniare**
Următoarea etapă constă în pictarea unor linii foarte subţiri, ceea ce înseamnă că vei avea nevoie de pensula pentru scris, cu pămătuful foarte fin. Amestecă sienna arsă cu puţin albastru-ftalo şi pictează partea superioară a rodiei şi ţepii spicelor de grâu. La final, aplică o notă de culoare închisă pentru umbrele mai puternice dintre fructe.

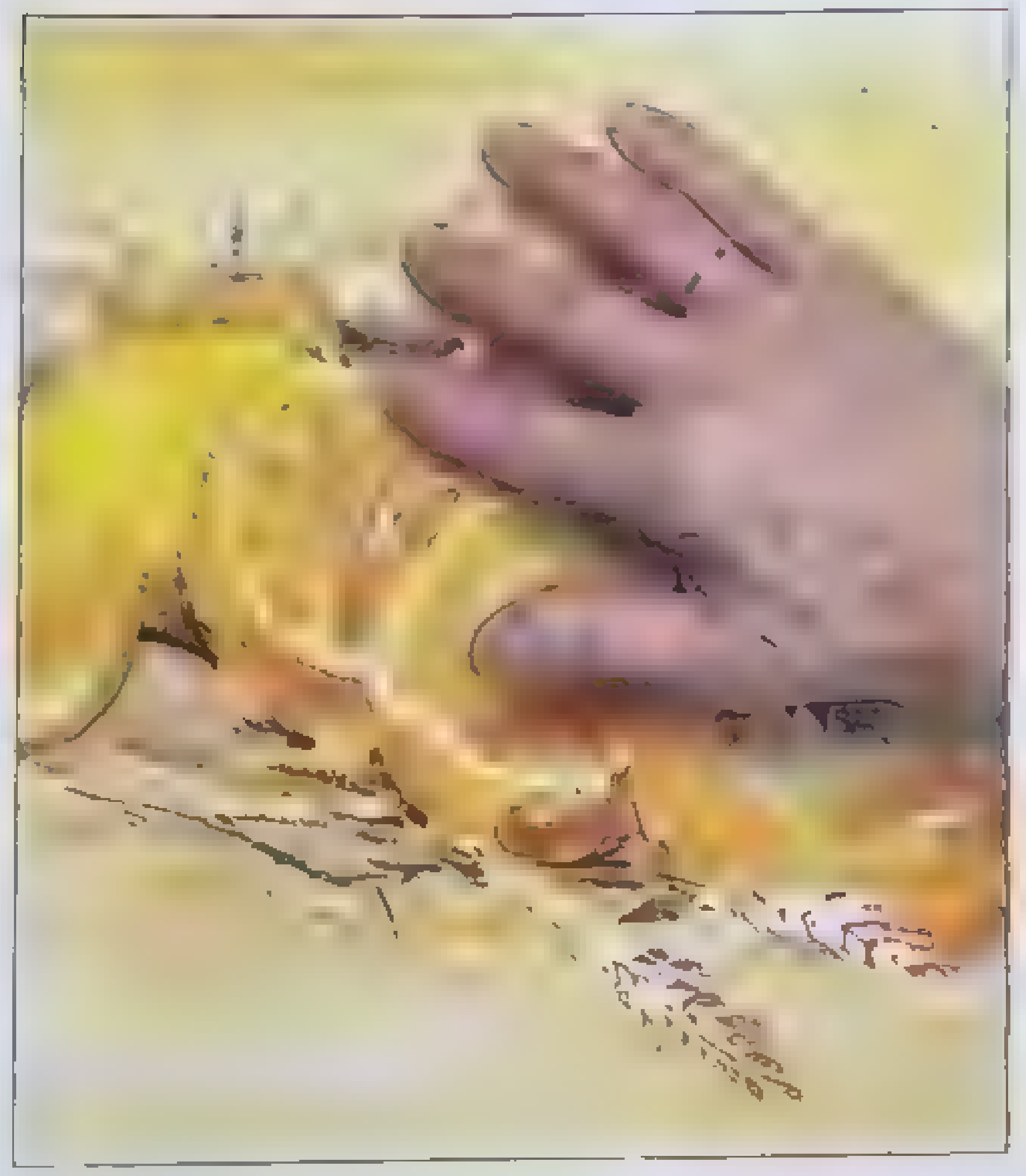

10 ▲ **Elimină lichidul pentru mascare**
Lasă culoarea să se usuce dacă este necesar, accelerând procesul cu ajutorul unui uscător de păr. Asigură-te că ai mâinile curate, apoi îndepărtează lichidul pentru mascare ştergând suprafaţa picturii cu vârful degetelor.

Fii creativ!

Schiţă în creion colorat

Încearcă să realizezi o schiţă rapidă a aceluiaşi subiect folosind creioanele colorate. Acestea dau rezultate optime când sunt utilizate independent, însă se dovedesc la fel de bune şi în schiţele preliminare ale unei lucrări mult mai ample. În această schiţă plină de viaţă, nuanţele de oranj şi galben ale fructelor se suprapun peste tonurile reci de albastru şi violet creând astfel umbre contrastante, un raport cromatic pe care îl vei dezvolta şi în lucrarea finalizată.

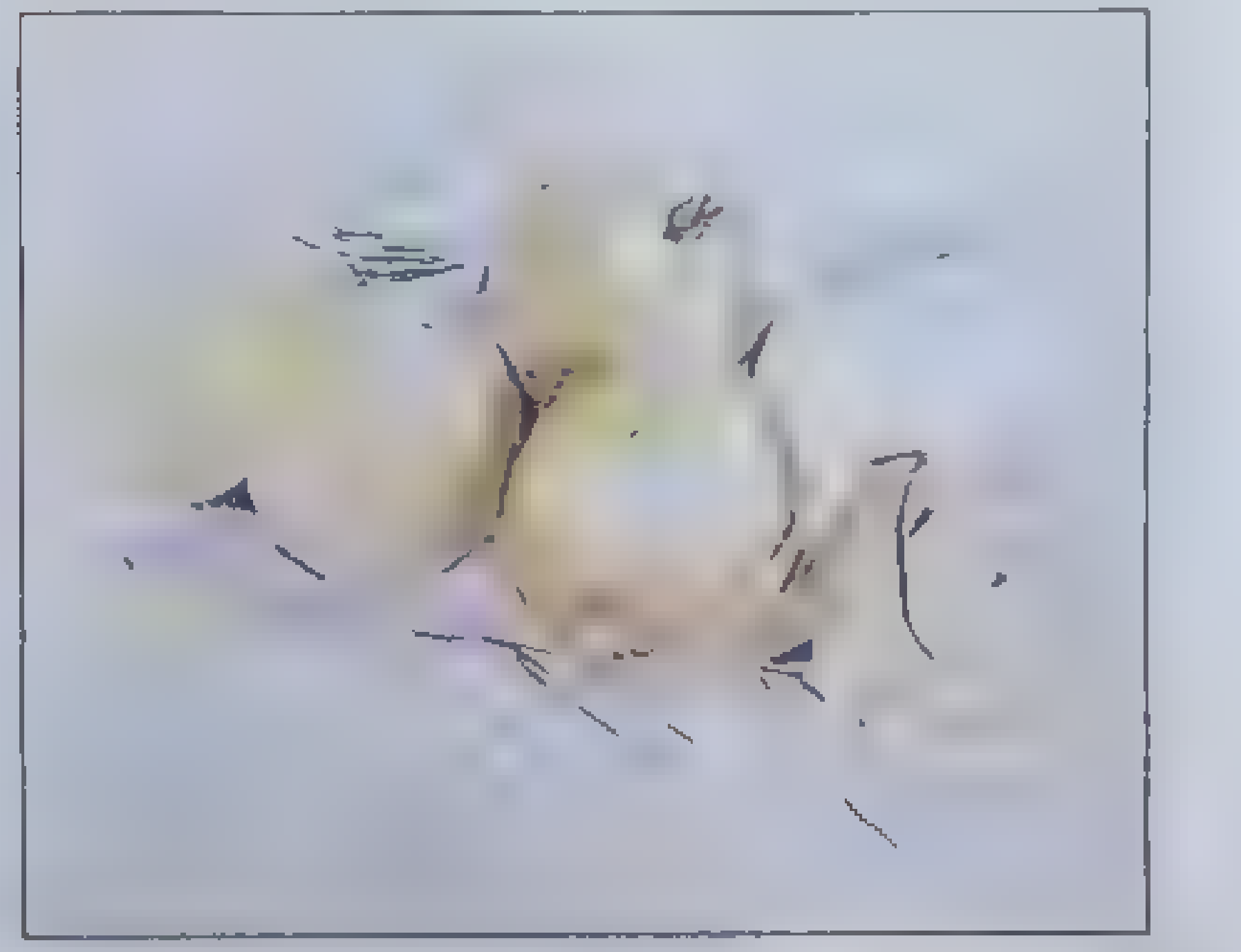

11 ▶ **Aplicarea culorii în zonele albe**
După îndepărtarea lichidului pentru mascare, vei observa că liniile albe ies prea mult în evidență în comparație cu restul picturii. De aceea, este recomandat să pregătești un amestec delicat de ocru-galben cu puțin albastru-ftalo, pe care să îl aplici peste liniile descoperite cu pensula rotundă nr. 10.

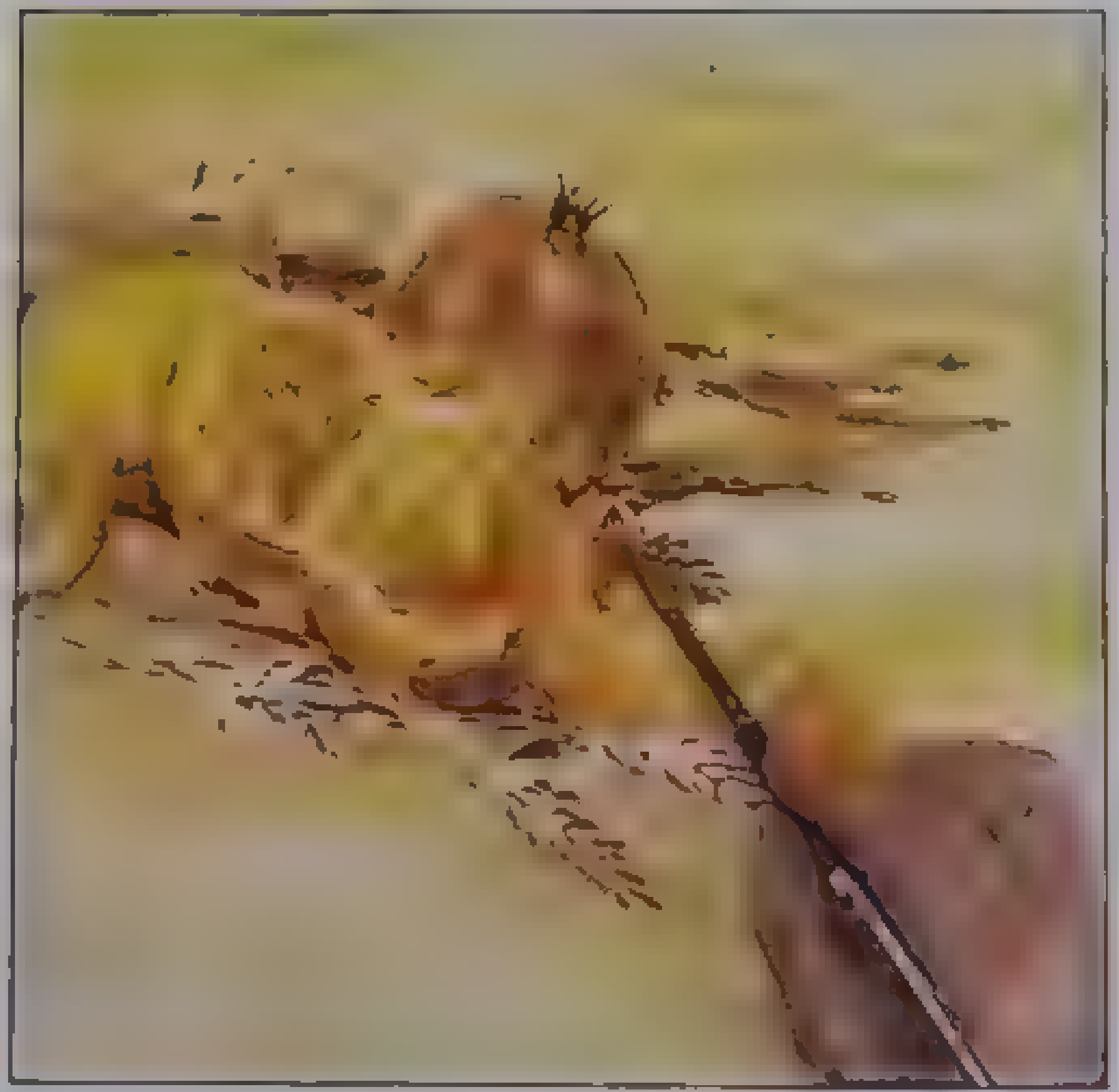

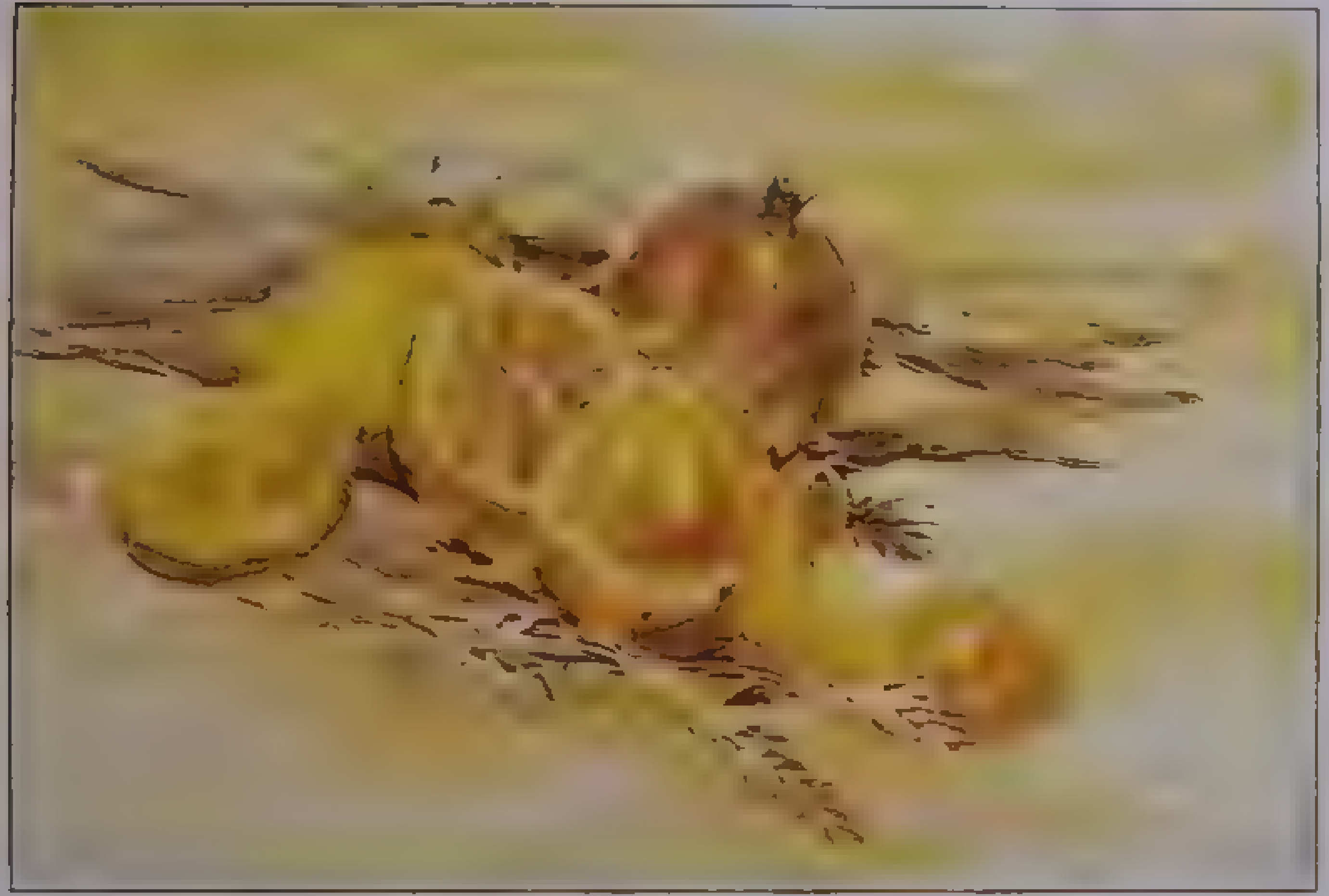

12 ▲ **Fă un pas înapoi și privește cu atenție**
Pictura este aproape completă, deci acordă-ți puțin timp; fă un pas înapoi și evaluează lucrarea. Din imagine lipsesc doar câteva detalii pentru ca fructele să pară și mai realiste. Înainte de a continua, lasă pictura să se usuce.

UN PAS ÎNAINTE

Cu excepția câtorva tușe de albastru-ftalo, culorile folosite până acum sunt nuanțe calde de oranj, brun, galben și roșu. Deși reproduc cu exactitate diferitele tonalități ale subiectului, în această etapă câteva nuanțe reci și alte detalii pot spori profunzimea, intensificând astfel strălucirea culorilor calde.

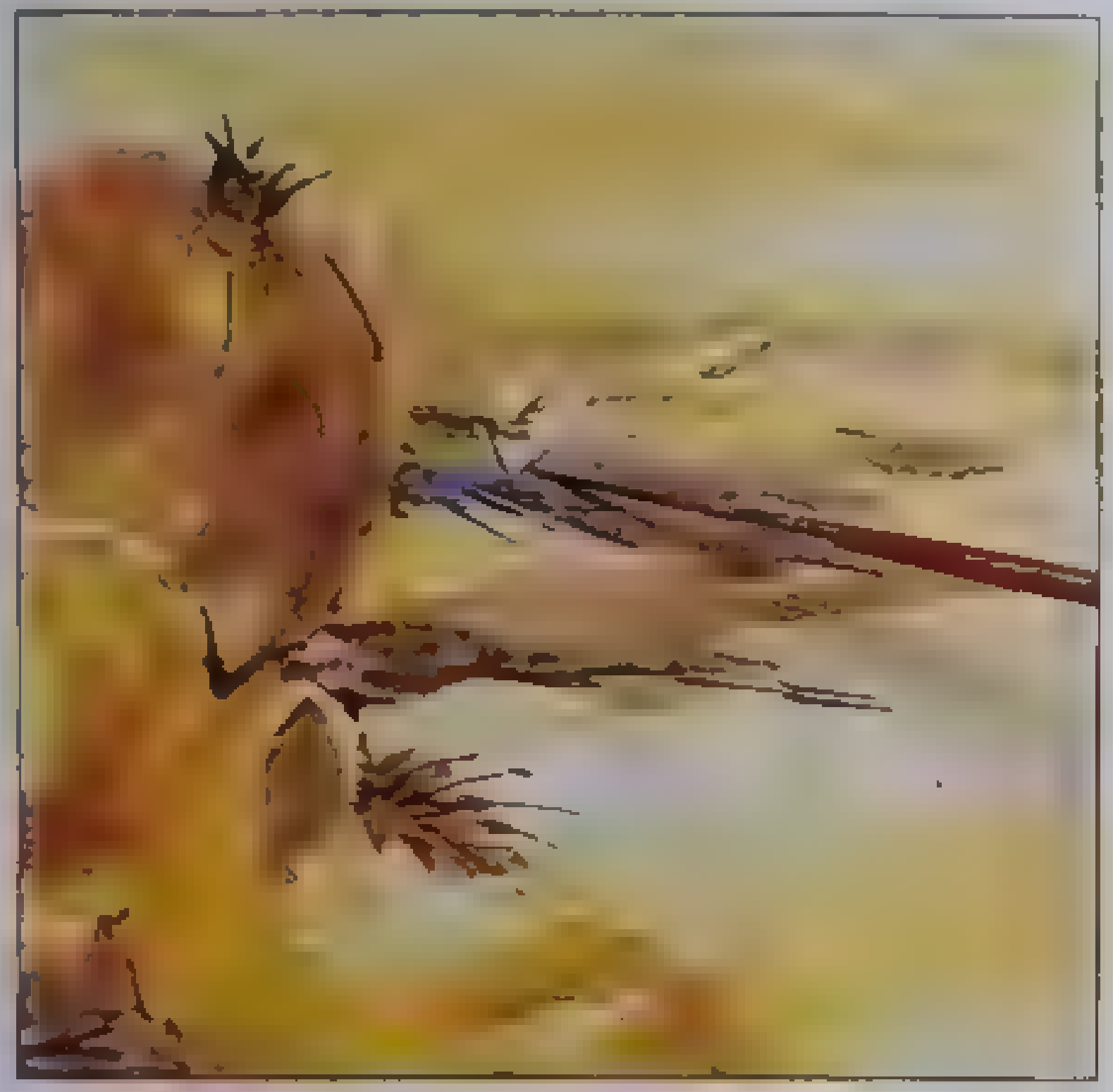

13 ▲ **Pictează umbrele mai profunde și reci**
Pregătește o nuanță de albastru rece și închis, amestecând albastru-ftalo cu puțină umbră naturală și pictează umbrele grâului și alte detalii liniare cu pensula pentru scris. Albastrul-închis contrastează mult cu nuanțele de toamnă din jur și, prin comparație, accentuează nuanțele de roșu și oranj deosebit de strălucitoare și vibrante.

Operele maeștrilor

Luis Meléndez (1716–1780)
Portocale și nuci într-o natură statică

Portocalele constituie cel mai intens punct cromatic din această minuțioasă natură statică. La fel ca în exercițiul nostru, pictura reușește să evoce toamna.

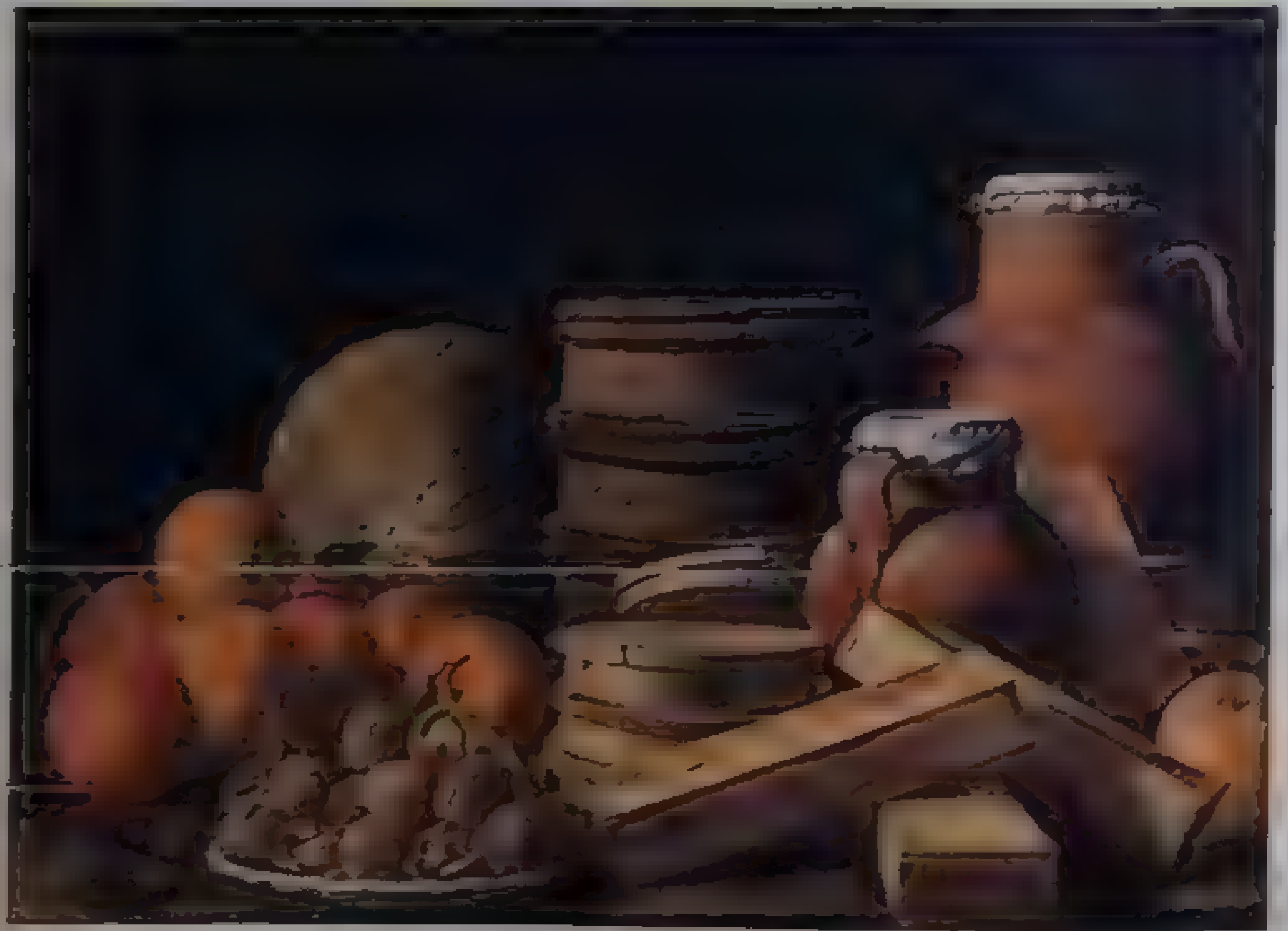

Nuanțele de roșu-brun ale vaselor de teracotă rezonează cu tonalitățile calde ale portocalelor și fac legătura între culorile butoiului și ale cutiilor.

Jocul de lumină al portocalelor este redat cu o mare sensibilitate: zonele luminoase se pierd ușor în umbră.

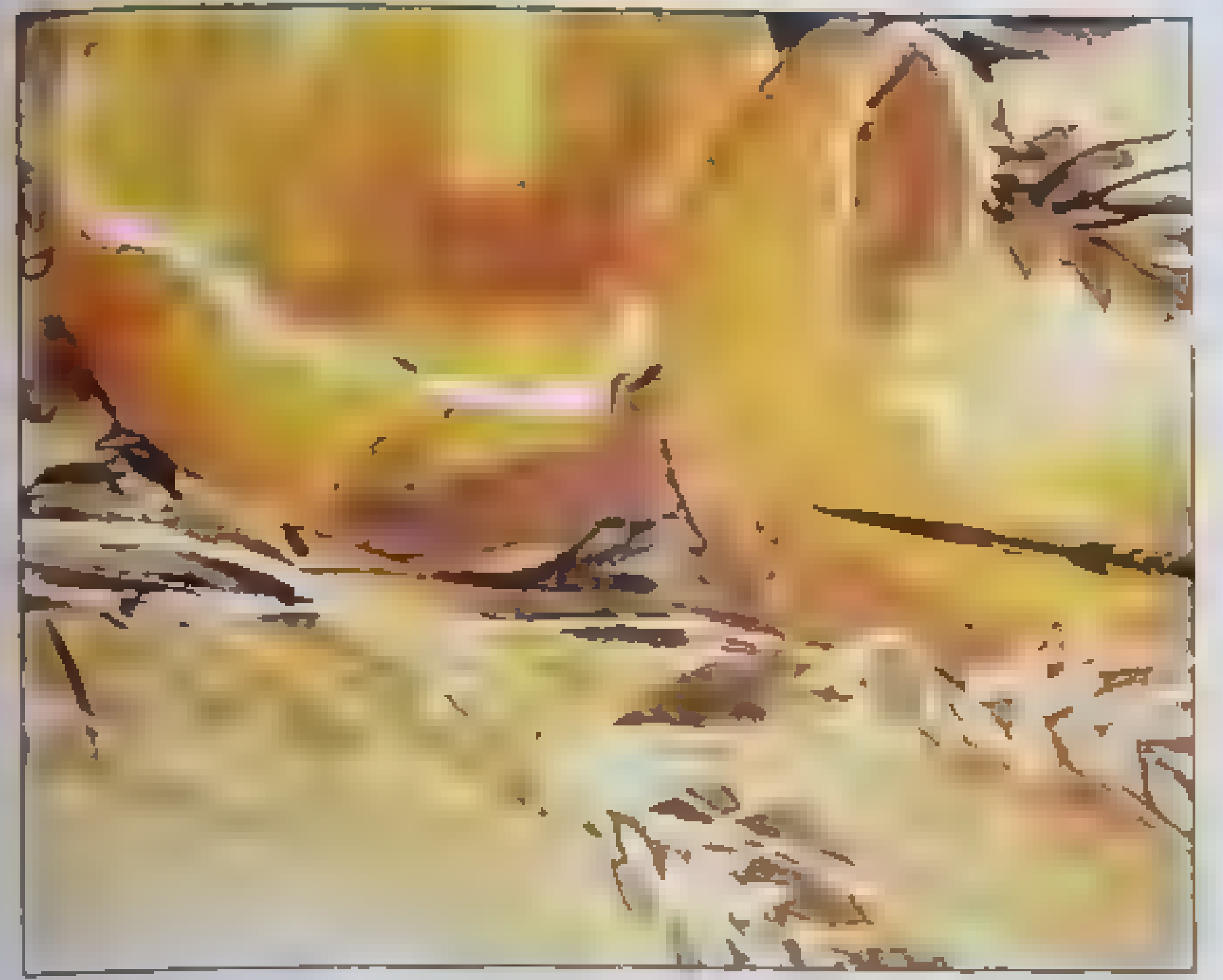

14 ▲ **Suprafața cojii de portocală**
Cu aceeași pensulă de scris, marchează câteva adâncituri pe coaja portocalei folosind roșu de cadmiu. Deși mici, cavitățile reprezintă detalii importante care reproduc în mod eficient suprafața fructelor.

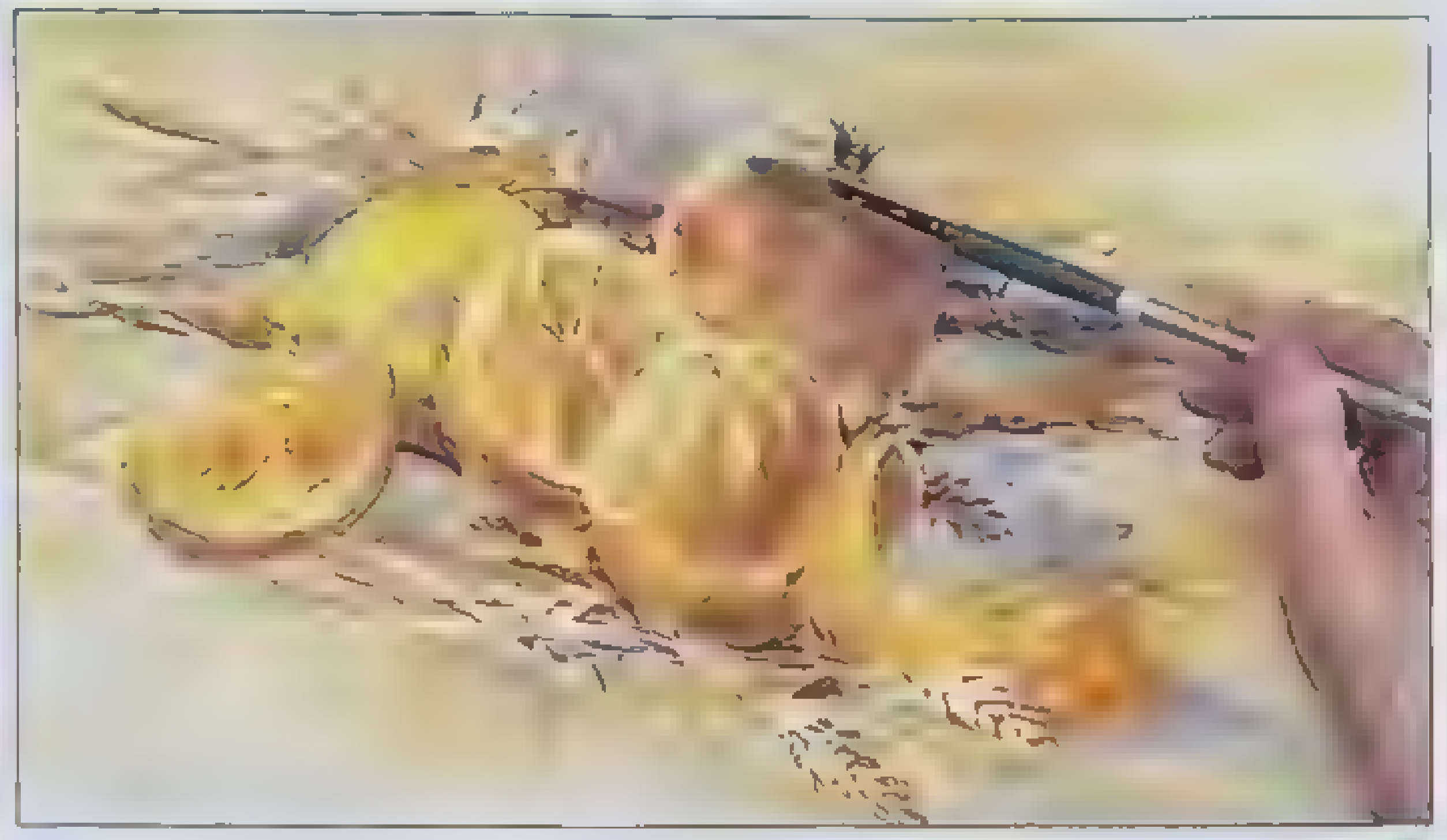

15 ▲ **Pictează ultimele umbre**
Aplică roșu de cadmiu sub forma unor nervuri pe feliile de portocale. Pentru umbre, folosește pensula rotundă nr. 10 și amestecă albastru-ftalo, carmin și albastru-violet închis cu multă apă. La final, adaugă pe rodie reflexiile deschise de lumină.

O LUCRARE COMPLETĂ

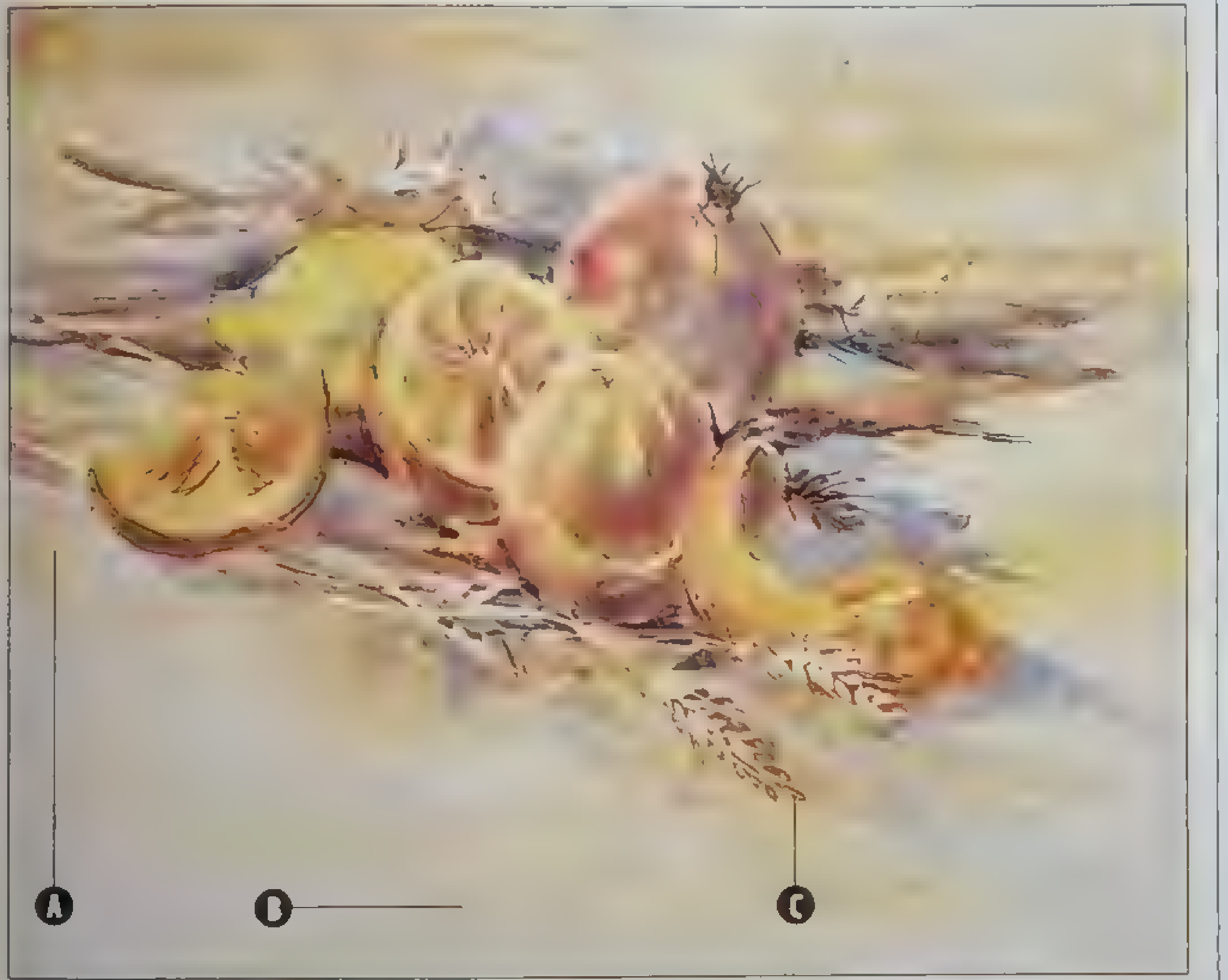

A Un fond oranj
Fundalul oranj-deschis reprezintă baza armonioasă a compoziției și acționează ca un ton de legătură între fructele pictate, în mare parte, cu amestecuri în nuanțe de galben și roșu

B Culoare difuză
Am pictat în jurul subiectului pe hârtia umedă și am păstrat în mod deliberat urmele tușelor de pensulă și petele de culoare care fac fundalul mai interesant

C Pictură dintr-o singură tușă de pensulă
Am adăugat detaliile spicelor de grâu folosind o pensulă pentru scris și tehnica tușei unice: fiecare linie a fost trasată răsucind încheietura dintr-o singură mișcare

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Lucrează în acuarele pentru a recrea atmosfera unei cafenele franțuzești.

- Creează o compoziție frumoasă cu cornuri și cafea pe o față de masă în carouri
- Încearcă să reproduci compoziția cu ajutorul unei schițe în creion.
- Descoperă prospețimea și spontaneitatea acuarelelor

Modelează un vas din argilă

Iată un vas care poate adăuga o notă de culoare și lumină pe orice pervaz. Nu este obligatoriu ca acesta să fie copt în cuptor, chiar dacă păstrează tonurile calde ale teracotei.

În mod tradițional, vasele sunt realizate din obișnuita teracotă de culoare roșu-cărămiziu (la fel ca cele din dreapta sus), însă vasul din exercițiul nostru este realizat într-o manieră mult mai simplă, din argilă pentru modelaj, pe care o poți găsi în magazinele cu materiale pentru pictură. Este un material similar cu argila folosită pentru obiectele din teracotă și ceramică, însă nu necesită coacere în cuptor pentru a se întări. Așadar, în realizarea vazei, „rulourile" din argilă se suprapun peste o bază circulară și se lipesc cu spatula specială din lemn. Odată uscat, vasul este decorat cu flori colorate, tăiate cu o formă pentru prăjituri și fixate cu pistolul cu lipici cald. Tușa finală va fi dată de straturile intense de acrilice.

MATERIALE

- Compas și creion
- Carton subțire
- Foarfecă
- O masă din lemn și un sucitor
- Un cuțit de bucătărie vechi
- Argilă pentru modelaj
- Un eboșoar (o spatulă pentru modelaj)
- Hârtie groasă
- Forme pentru prăjituri
- Hârtie abrazivă de granulație medie
- Mască de protecție
- Culoare acrilică roșie, oranj și galben-aurie
- Pensule
- Pistol cu lipici cald

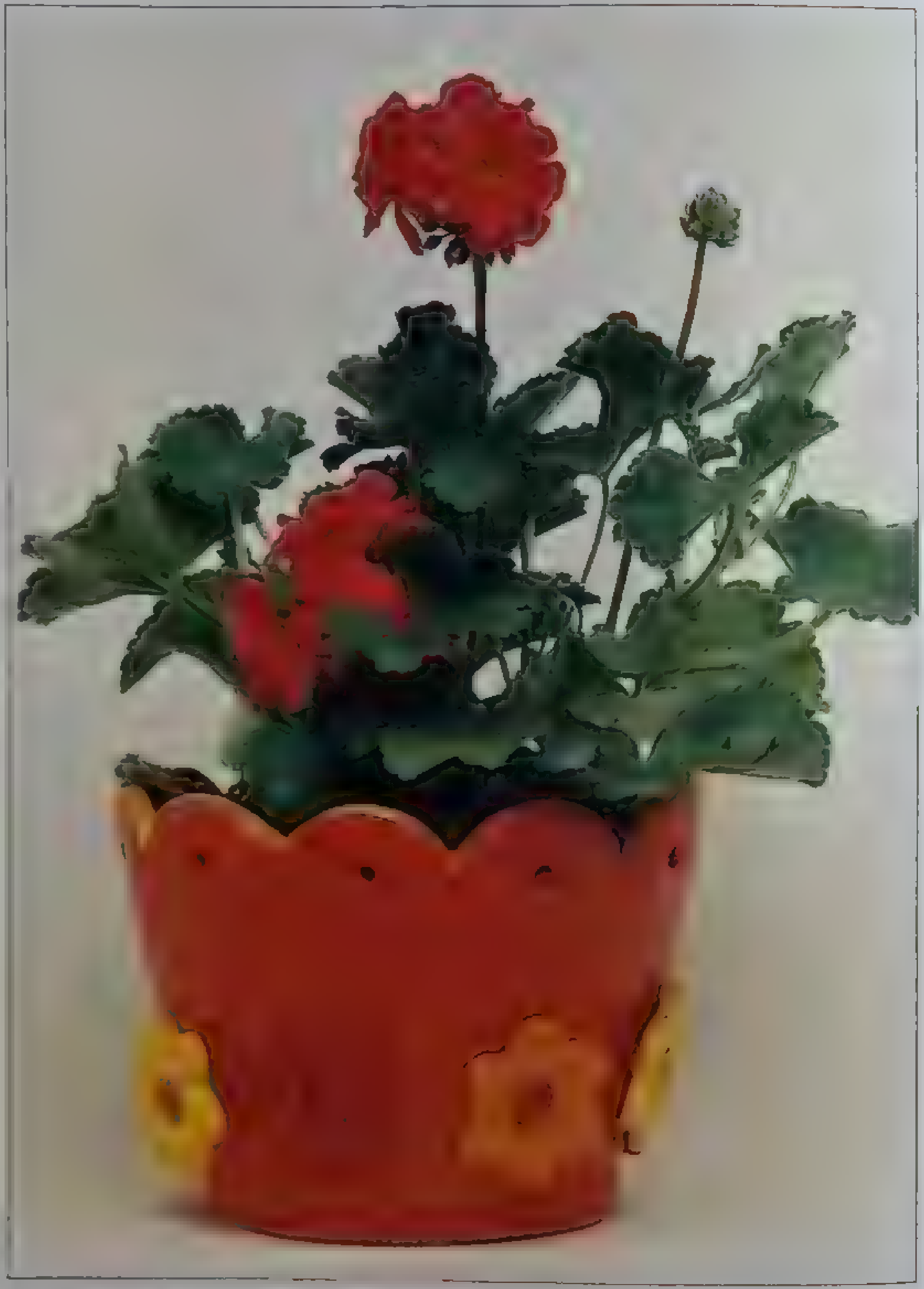

▲ Acest recipient în culori calde, decorat cu motive florale vesele, poate să conțină un ghiveci obișnuit. Așezând astfel de recipiente la un loc, poți crea o explozie de culori.

1 ▶ Taie baza vasului
Desenează un cerc cu diametrul de 12 cm pe cartonul subțire și decupează-l. Întinde o foaie de argilă nu mai groasă de 1 cm pe masa din lemn. Așază cercul de carton peste argilă și decupeaz-o cu ajutorul unui cuțit vechi de bucătărie.

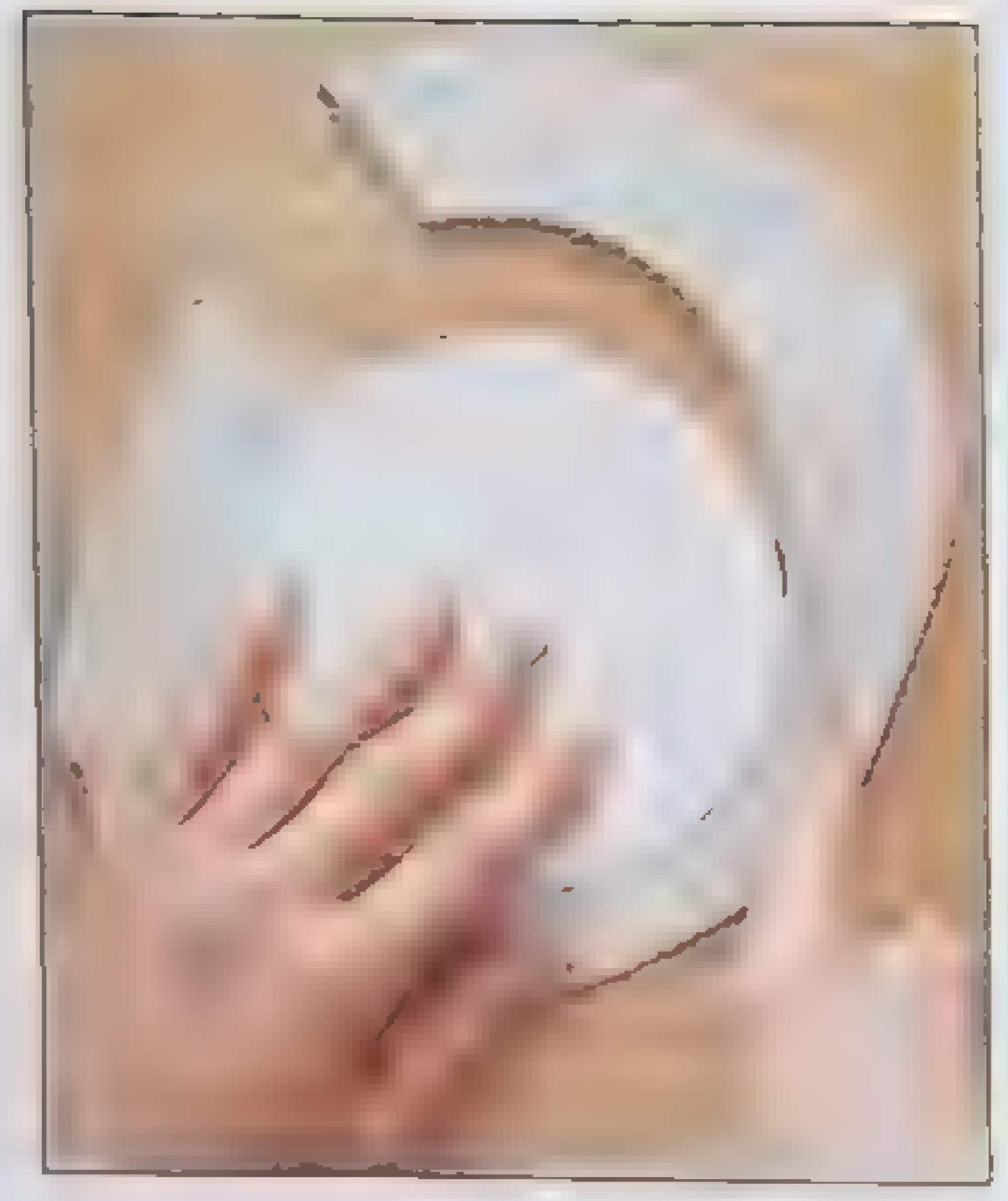

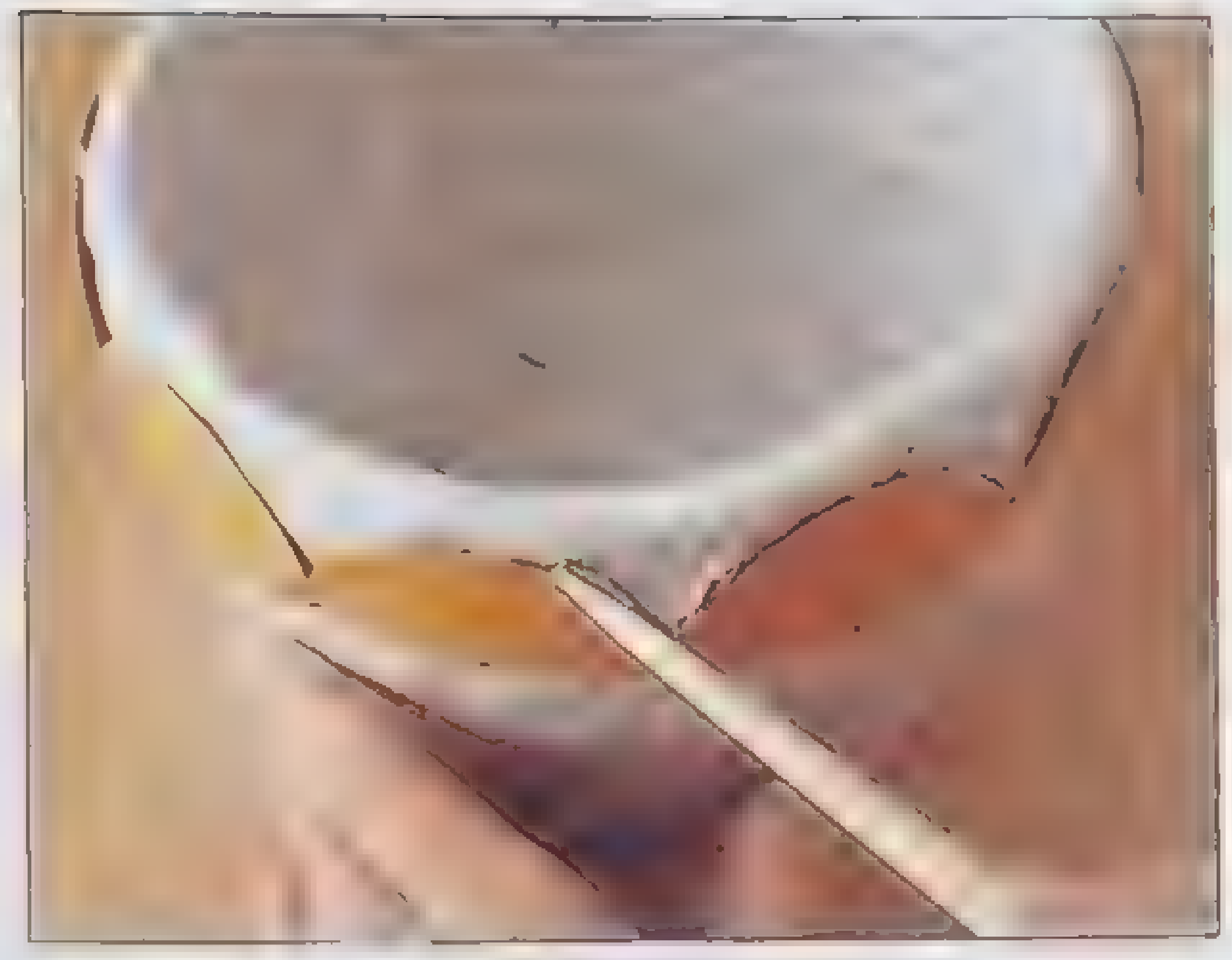

4 ▲ Marchează marginea
Taie o bandă de hârtie groasă de 3,5 cm lățime și 60 cm lungime pentru a o înfășura în jurul marginii superioare a vasului. Cu ajutorul compasului, desenează și taie 10 semicercuri cu diametrul de 6 cm pe banda de hârtie pentru a obține o vinietă. Aplică toate semicercurile pe exteriorul vasului și incizează marginea în argilă folosind eboșoarul din lemn.

2 ▼ Construiește recipientul
Rotunjește între palme câteva „rulouri" groase din argilă. Întinde unul dintre ele pe marginea bazei; unește capetele rulourilor și îndepărtează excesul de argilă, presând ușor cu arătătorul și cu degetul mare.

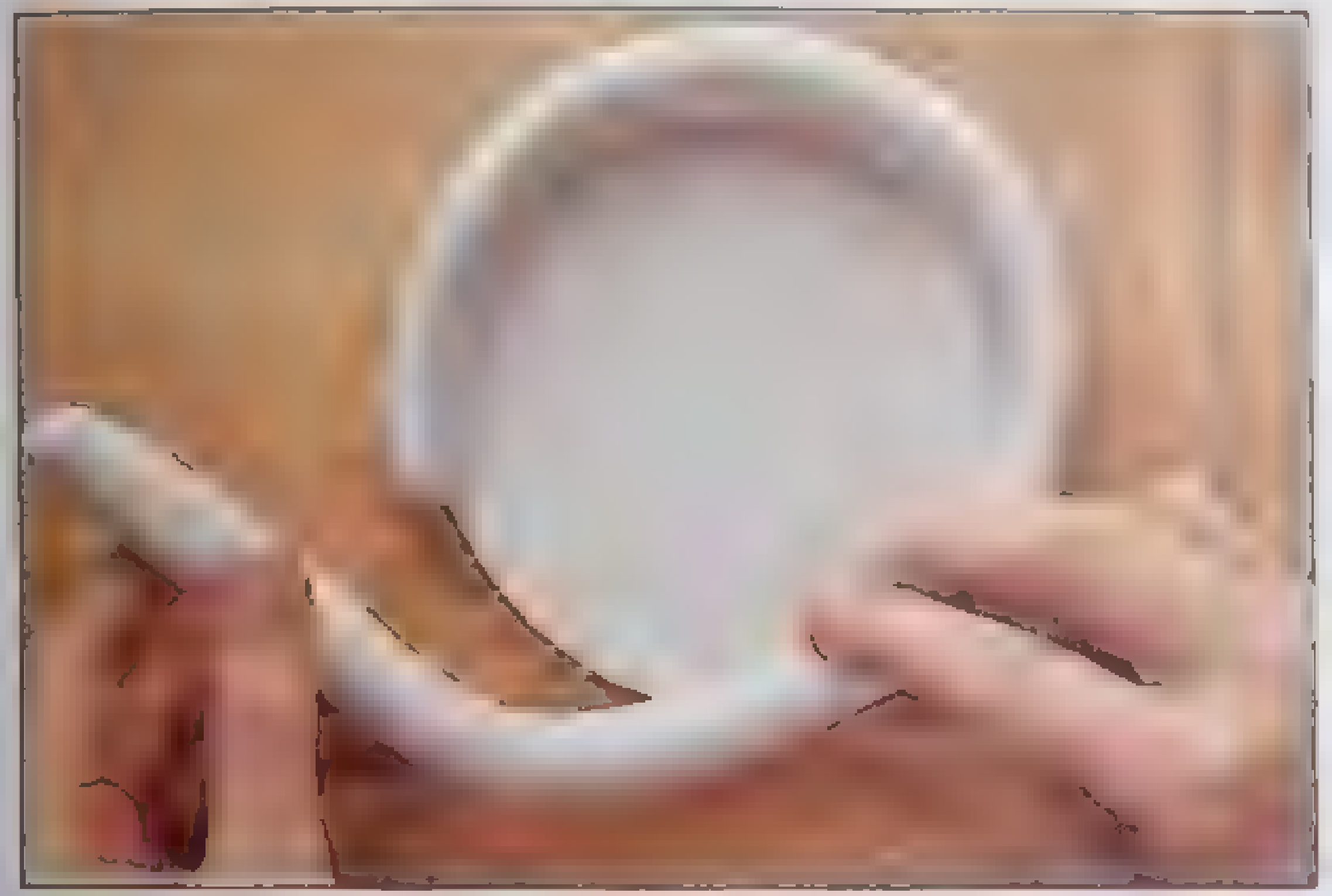

5 ▶ Taie marginile
Odată incizată marginea în argilă, taie-o cu atenție în întregime, folosind un cuțit. Scufundă-ți degetele în apă și rotunjește ușor marginile fiecărui semicerc. Apoi, fă o gaură în centrul fiecăruia, cu vârful mânerului pensulei. Lasă vasul să se usuce timp de 48 de ore.

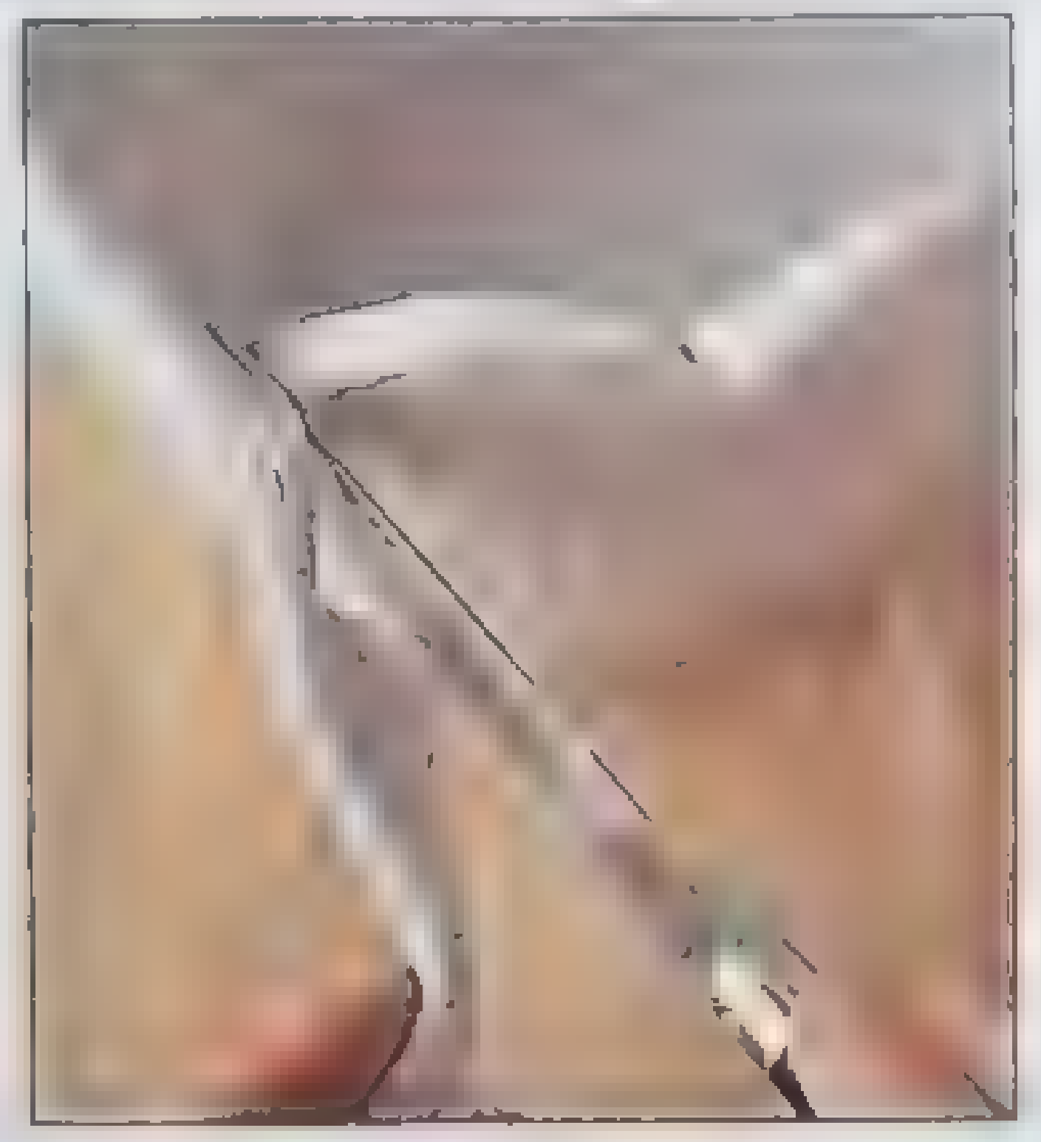

3 ▶ Definește forma vasului
Unește „rulourile" de la baza vasului folosind eboșoarul potrivit, apăsându-le cu forță, perpendicular, de sus în jos. Ține partea exterioară a vasului cu cealaltă mână. Continuă să construiești cilindrul de argilă până atingi o înălțime de 14 cm, ajungând la un diametru de 19 cm în partea superioară. Lasă vasul să se usuce.

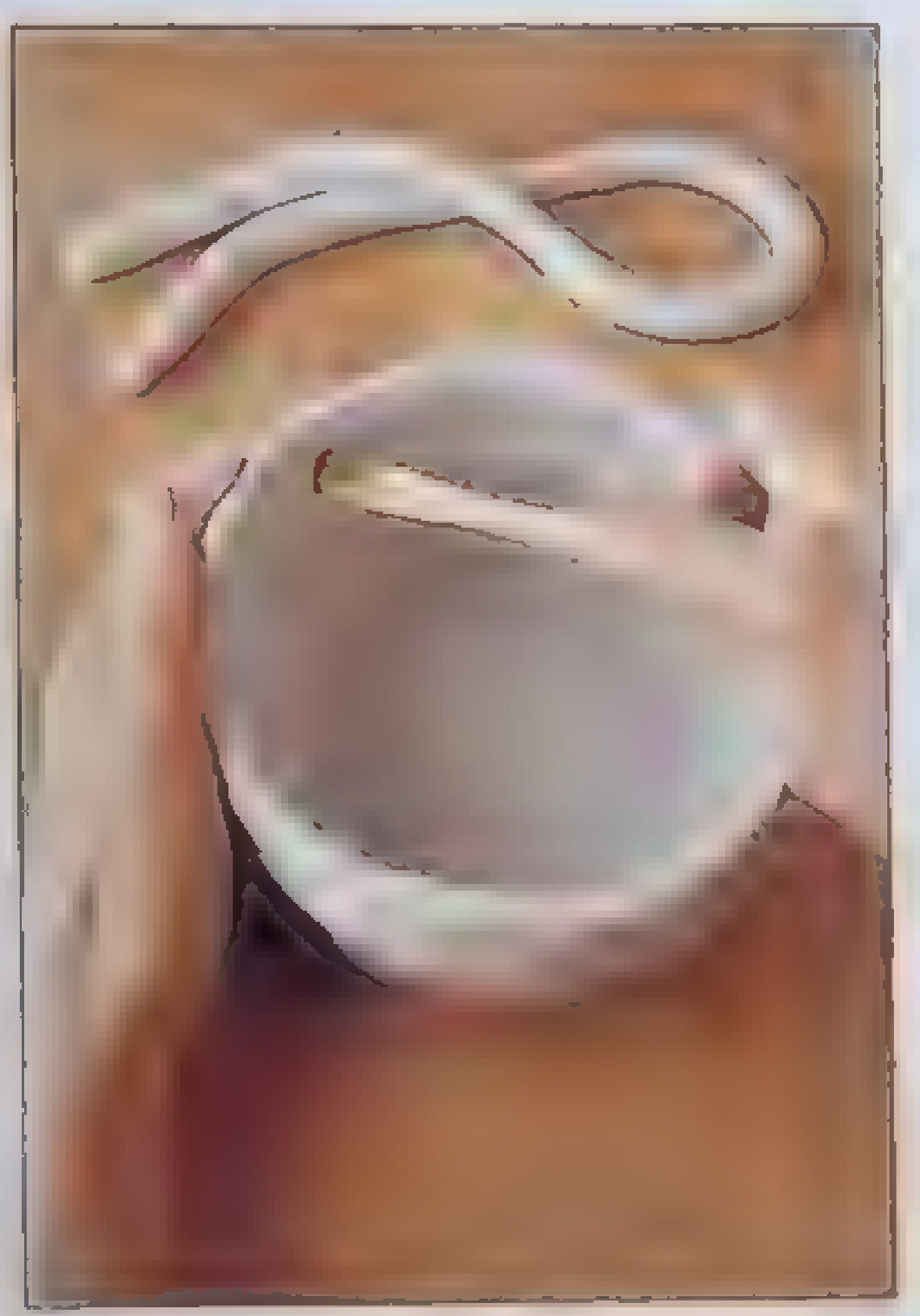

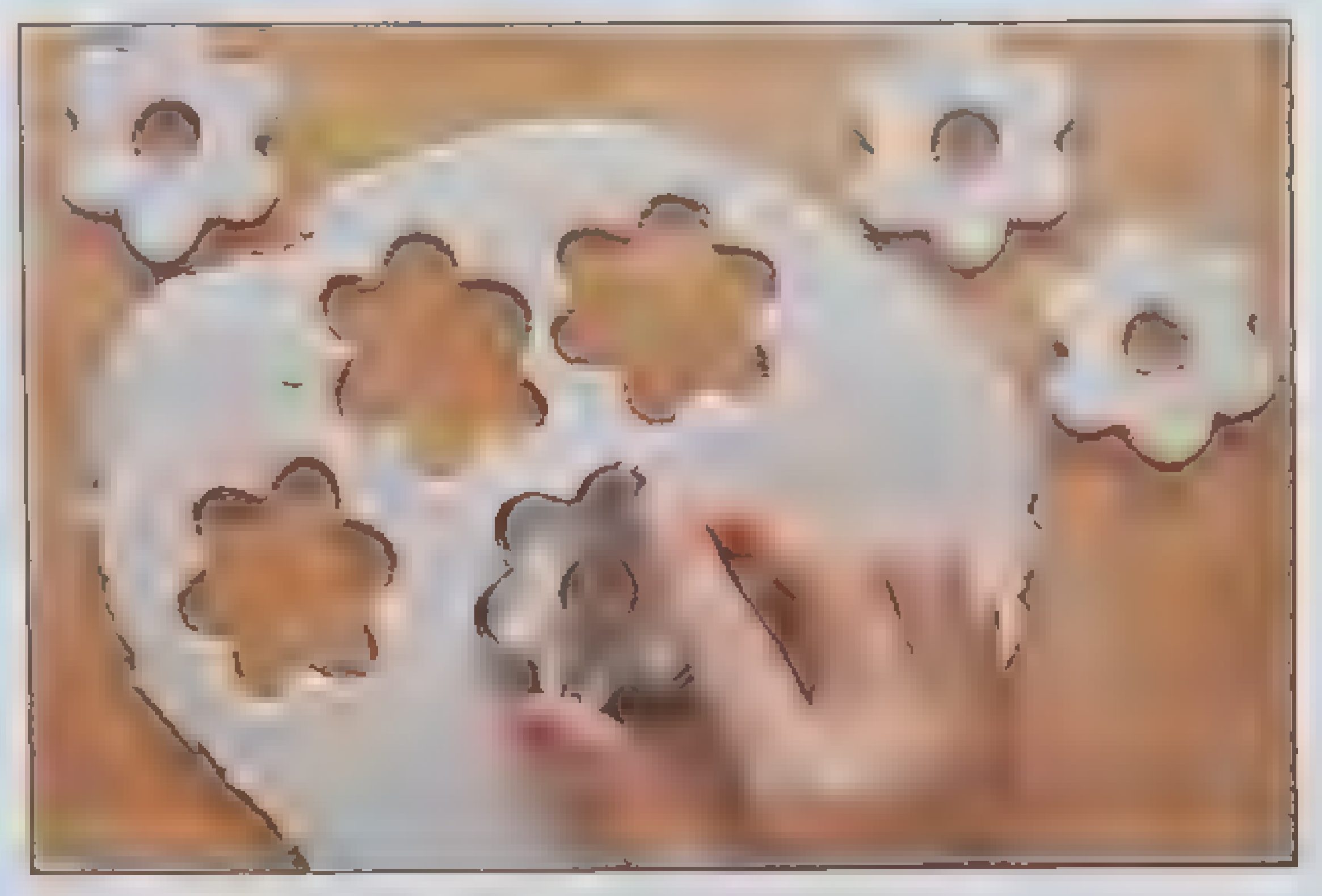

6 ▲ Decupează motivele florale
Întinde puțină argilă, nu mai groasă de 1 cm, și folosește forma pentru prăjituri pentru a decupa câteva flori, pentru a umple partea de jos a vasului (vei avea nevoie de aproximativ opt). Lasă florile să se usuce complet timp de 48 de ore.

7 ▲ Pictează recipientul
După ce ai lăsat recipientul şi florile să se usuce, netezeşte suprafaţa cu ajutorul hârtiei abrazive de granulaţie medie. Pe parcursul acestui procedeu, lucrează într-o zonă bine aerisită şi poartă o mască de protecţie pentru faţă. Pictează recipientul şi florile în nuanţe de roşu, oranj şi galben-auriu folosind culoare acrilică

8 ▲ Lipeşte florile
Când culoarea este uscată, fixează florile la intervale regulate, în jurul marginii ondenoare a recipientului, cu ajutorul pistolului cu lipici cald. Lasă vasul să se usuce complet înainte de a-l folosi. Acest recipient nu este potrivit pentru exterior.

SFATURI
Aranjează marginile

Pentru a finisa marginile tăiate, înmoaie vârful degetelor în apă şi umezeşte uşor contururile din argilă proaspătă. În acest fel, vei netezi marginile şi vei obţine un finisaj precis şi profesional

O LUCRARE COMPLETĂ

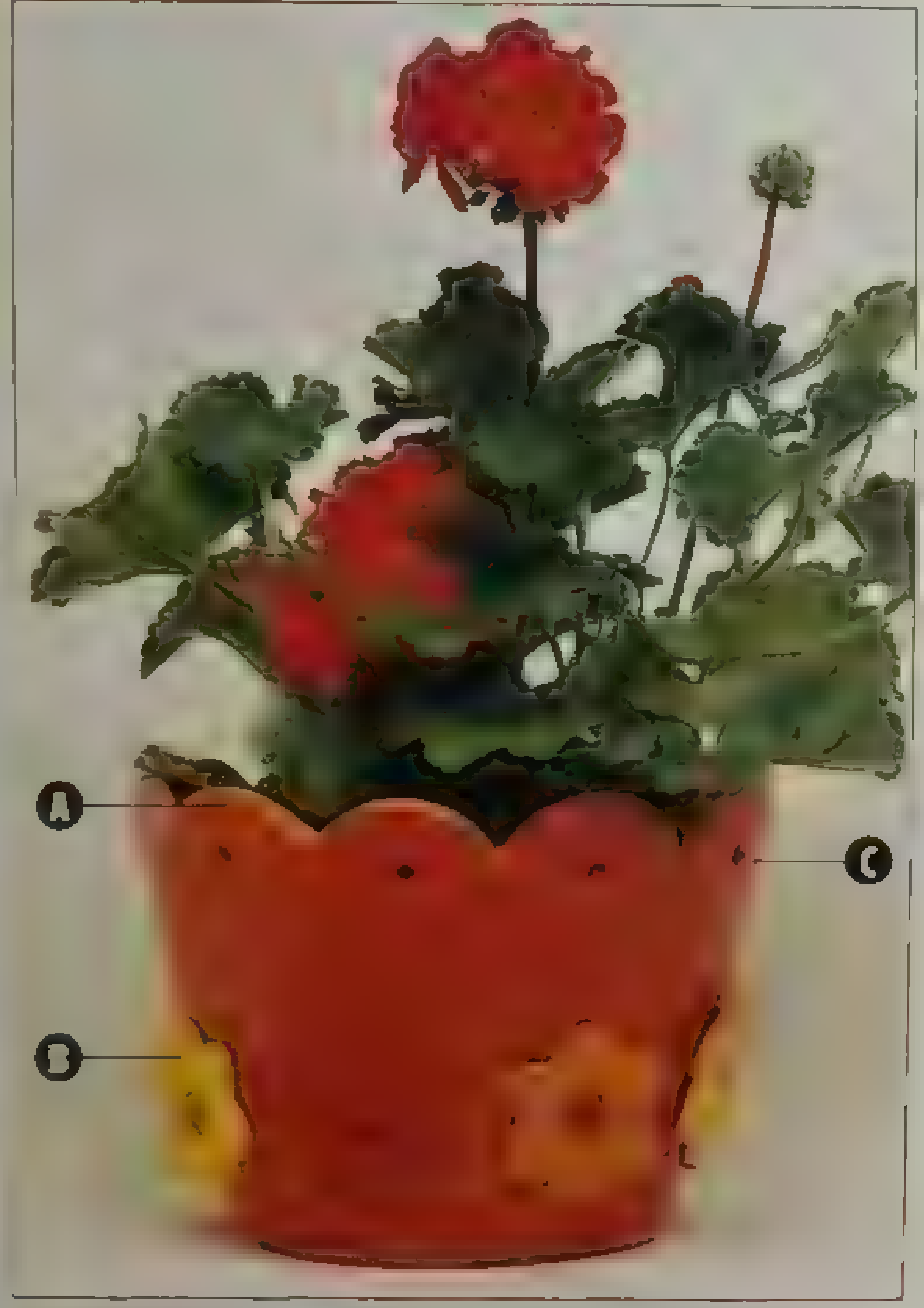

A Margini decorate
Am tăiat marginea în semicercuri decorative cât timp argila era încă proaspătă.

B Adăugarea florilor
Am decupat florile folosind forma pentru prăjituri şi le-am lipit apoi pe vas.

C Mici orificii decorative
Cu mânerul pensulei, am creat un motiv decorativ simplu.

[illegible]

[illegible] un suport decorativ pentru lumânări tăind şi îndoind plasa din sârmă

- [illegible] foile de plasă din sârmă pentru a crea forma dorită
- [illegible] din metal pentru a defini unghiurile şi liniile curbe.
- Utilizează firul metalic pentru a uni diferite părţi ale lucrării.

Combinarea materialelor

Combinând diferite materiale poţi crea efecte picturale deosebite. Să vedem ce putem obţine cu ajutorul creioanelor şi al acuarelelor.

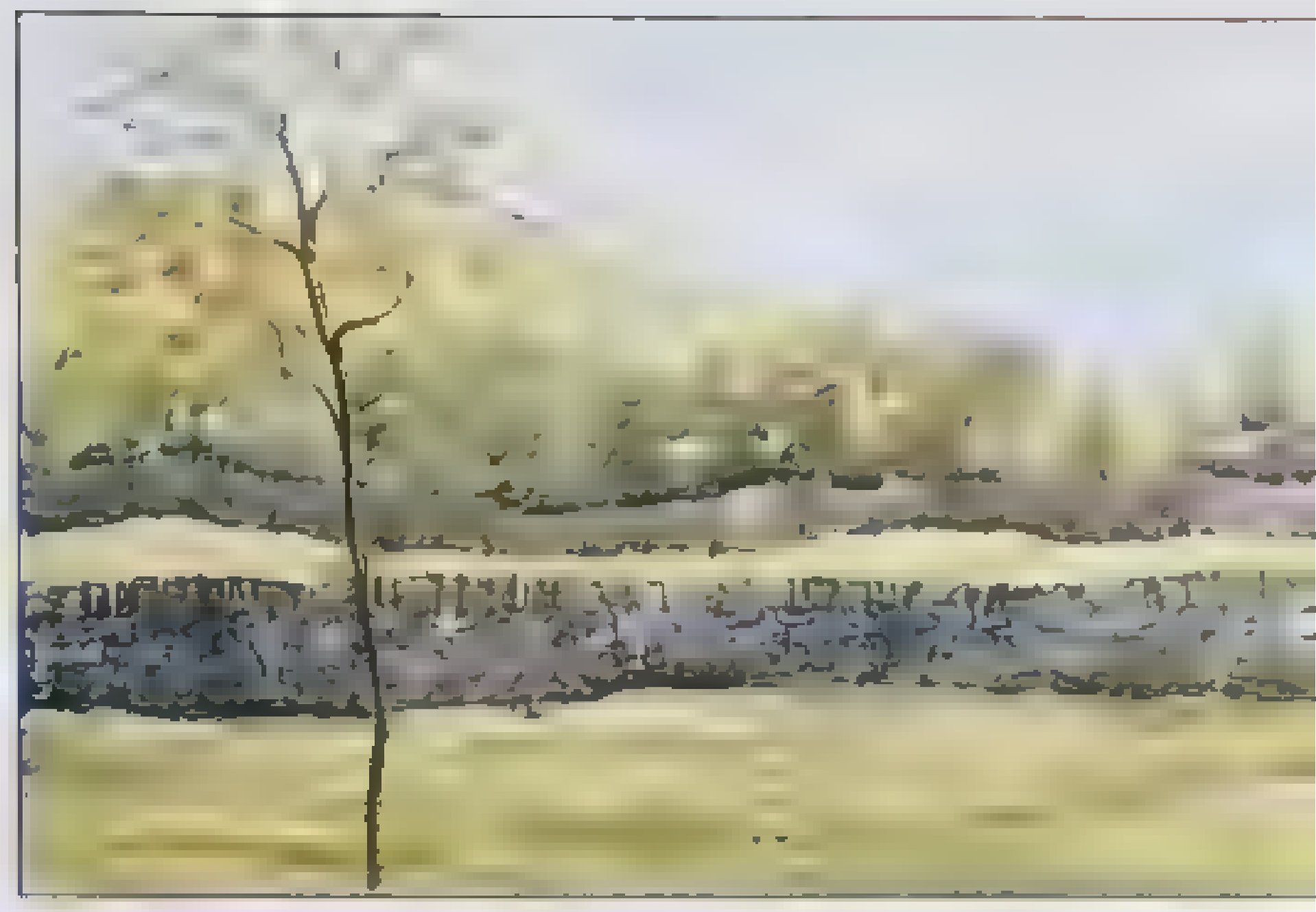

▲ În acest peisaj rustic, am creat diferite suprafeţe combinând pictura în acuarele cu creioanele şi pastelurile acuarelabile. De exemplu, am desenat într-o manieră discretă copacii mai îndepărtaţi, folosind pastelurile parţial înmuiate în apă, iar copacul din prim-plan l-am redat în straturi de acuarelă şi pastel subtil.

Cea mai importantă (şi cea mai cunoscută) caracteristică a picturii în acuarele este culoarea sa clară şi transparentă. Primii acuarelişti erau reticenţi în privinţa combinării acuarelelor cu alte materiale, pentru că această calitate ar fi fost pierdută; în schimb, mulţi artişti contemporani au experimentat şi au descoperit maleabilitatea acuarelelor. Cu ajutorul creioanelor şi a pastelurilor acuarelabile, combinate cu vopsele din tuburi, godete sau concentrate, poţi crea o mare varietate de efecte foarte interesante

Umed şi uscat

Aplică acuarela în straturi subţiri de culoare, astfel încât să le poţi usca fără a afecta textura hârtiei (o utilizare excesivă a apei poate deteriora fibrele acesteia).

Odată culoarea uscată, vei putea lucra pe suprafaţa picturii cu multe alte materiale, inclusiv pasteluri şi creioane colorate. Creioanele şi pastelurile acuarelabile, în comparaţie cu cele normale, au şi un alt avantaj: odată desenul terminat, în orice zonă

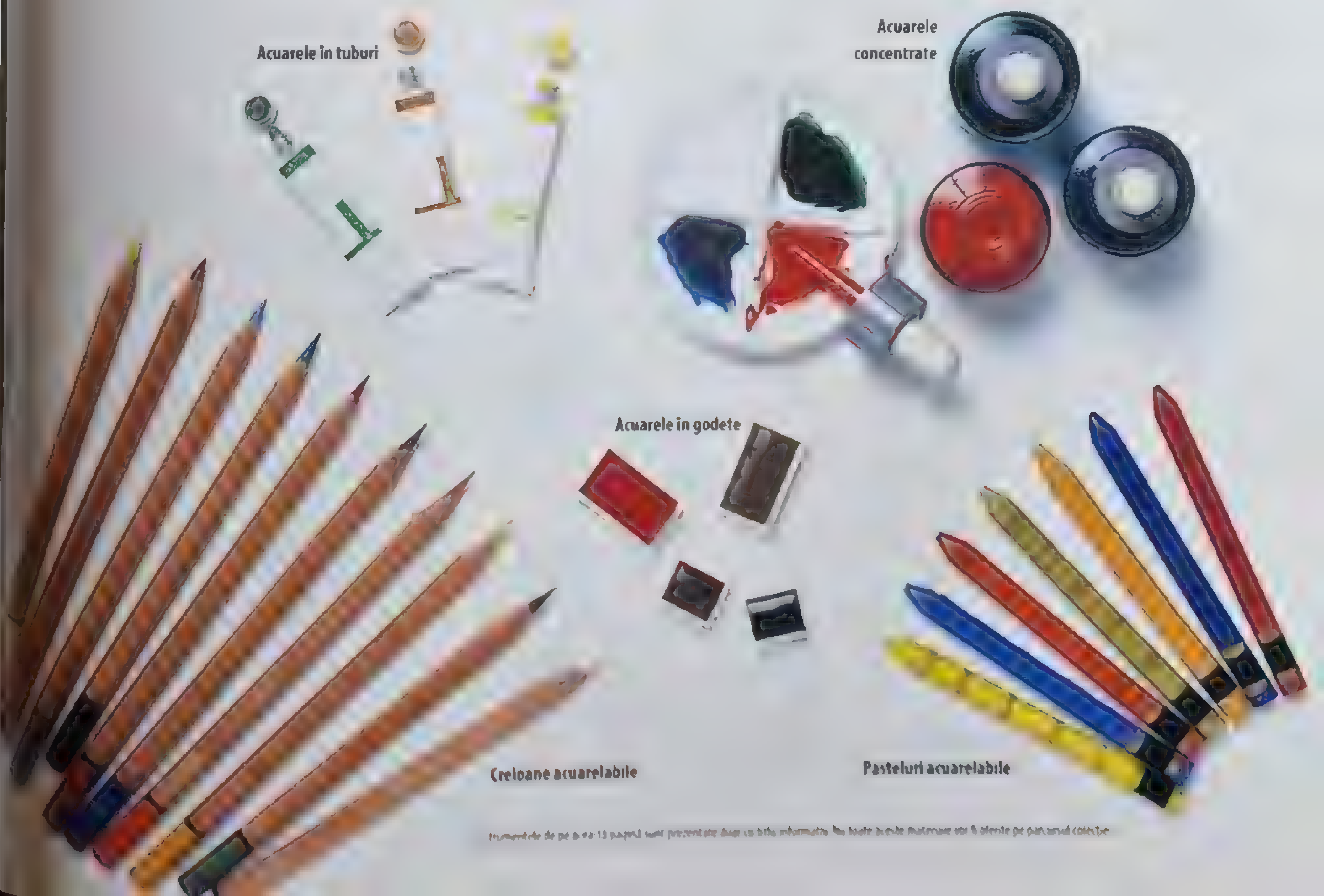

[illegible] sunt prezentate doar cu titlu informativ. Nu toate aceste materiale vor fi oferite pe parcursul colecţiei

Combinarea culorii cu apă

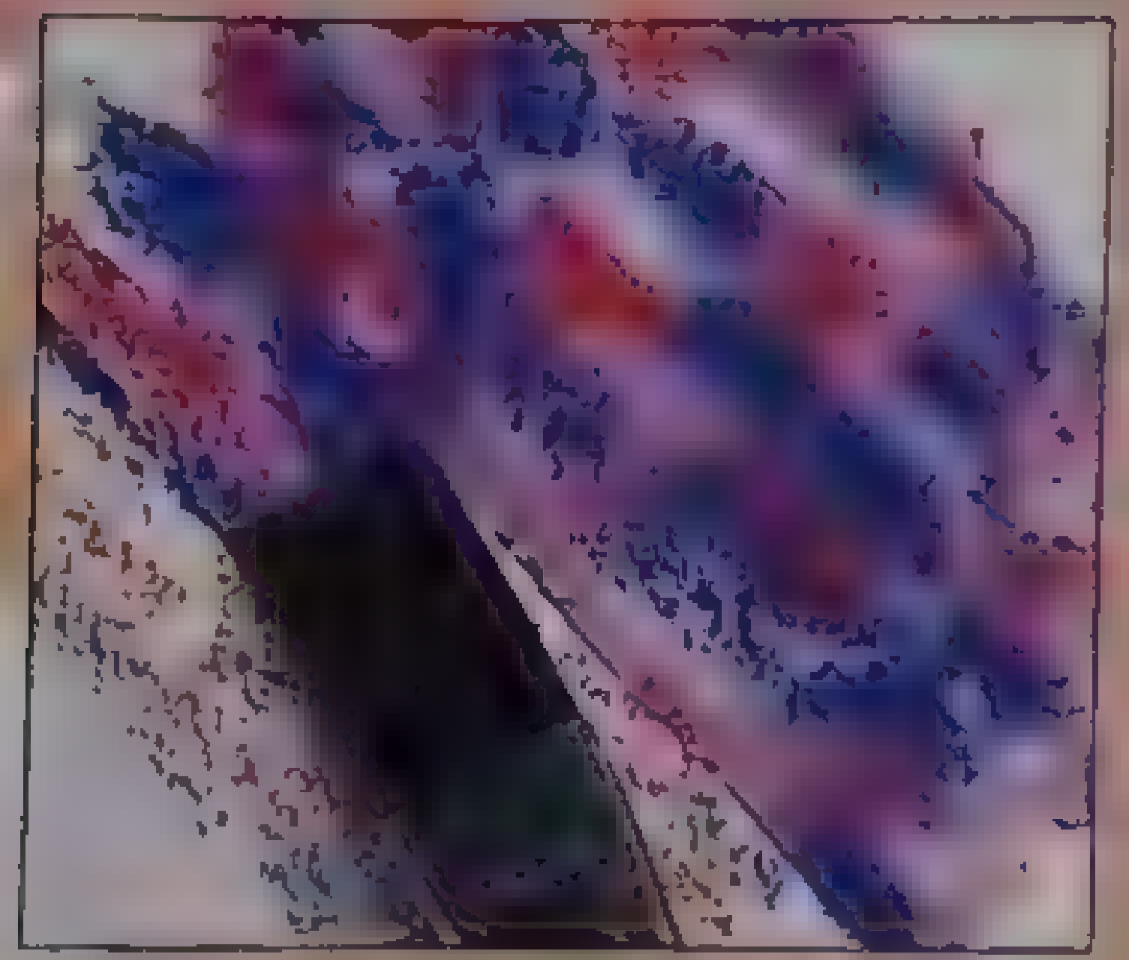

◀ **Combină cu apă** Trasează câteva linii cu două creioane colorate diferite şi întinde pe deasupra lor puţină apă, combinându-le într-o culoare nouă.

▶ **Desenează peste pictura umedă** Desenează cu ajutorul creioanelor acuarelabile peste un strat subţire de acuarelă umedă, pentru a obţine linii fine şi uşor estompate.

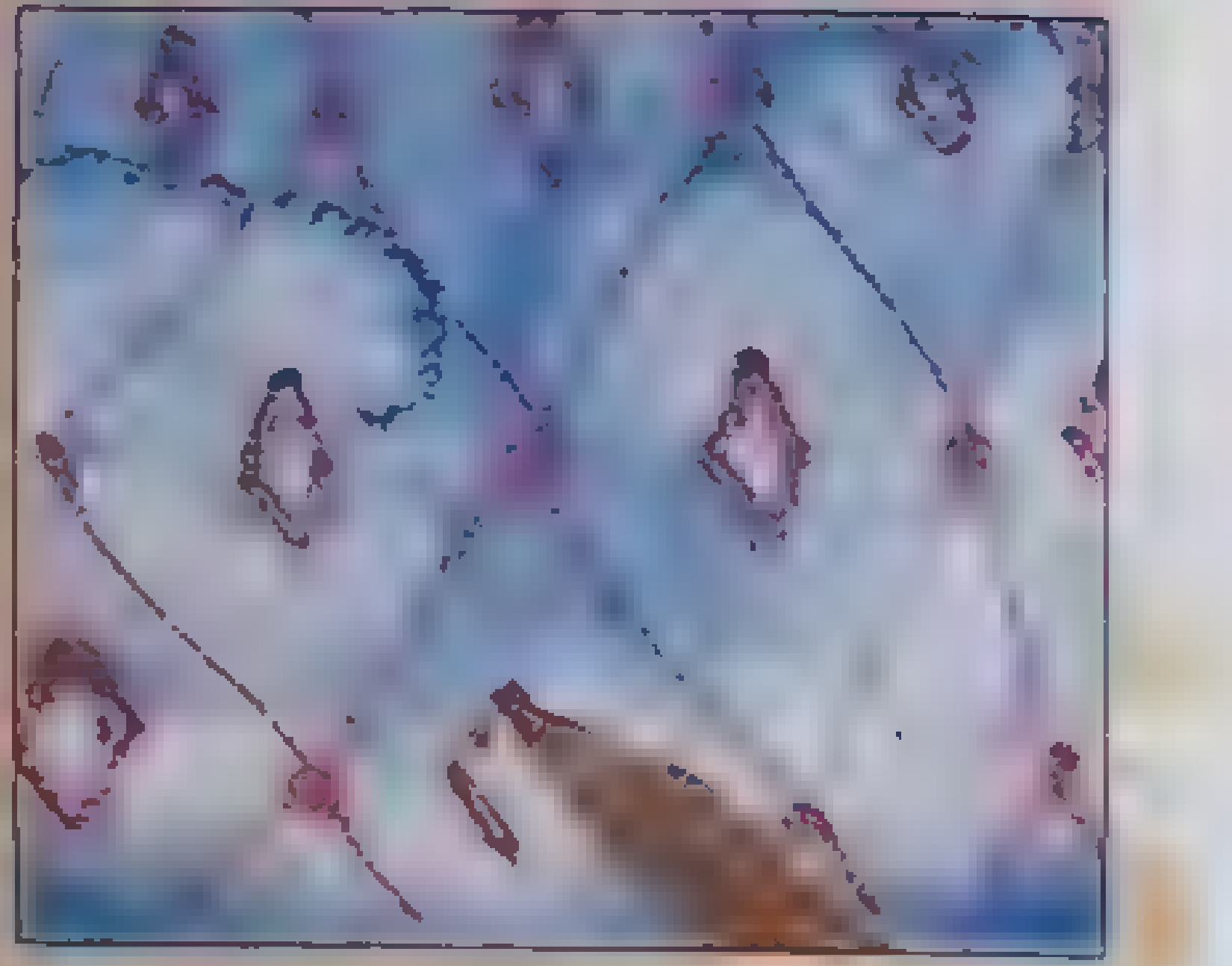

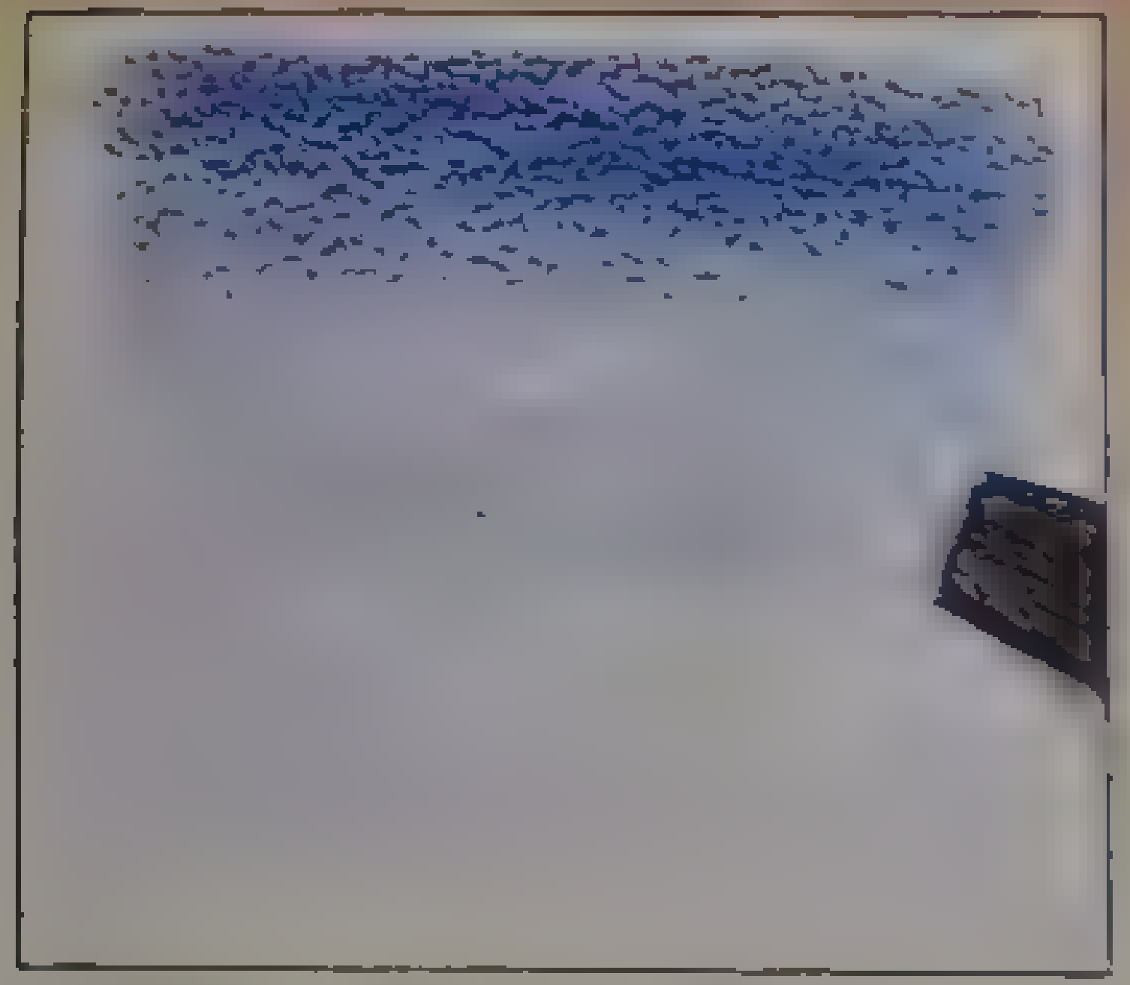

▲ **Straturi de pastel** Trasează câteva haşuri cu pastelul, întinzând pe deasupra lor puţină apă, şi vei obţine un efect similar cu cel al unui strat de acuarelă.

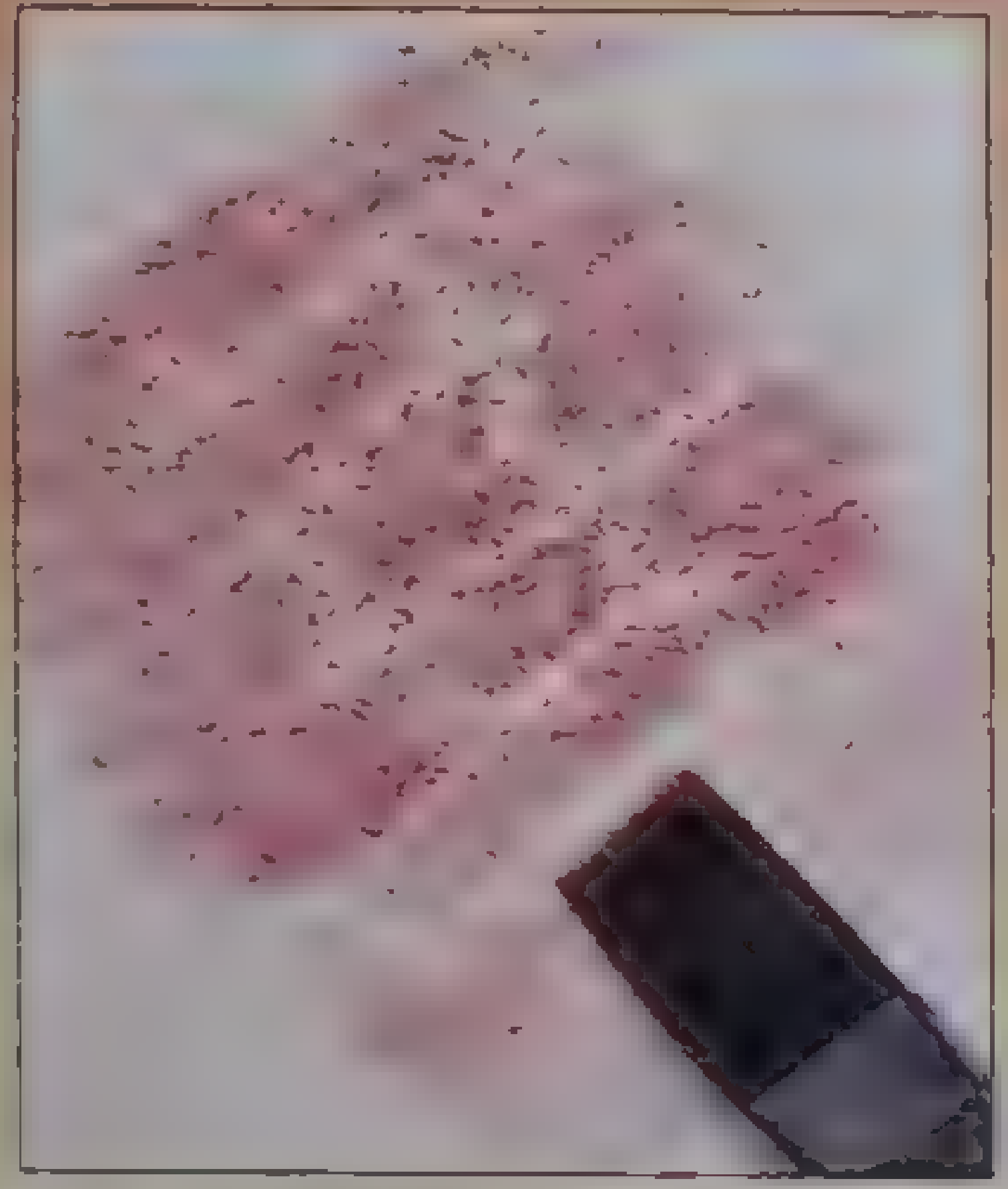

▲ **Pete nuanţate** Dizolvă în apă tuşele groase de creion, astfel încât să formeze suprafeţe contrastante.

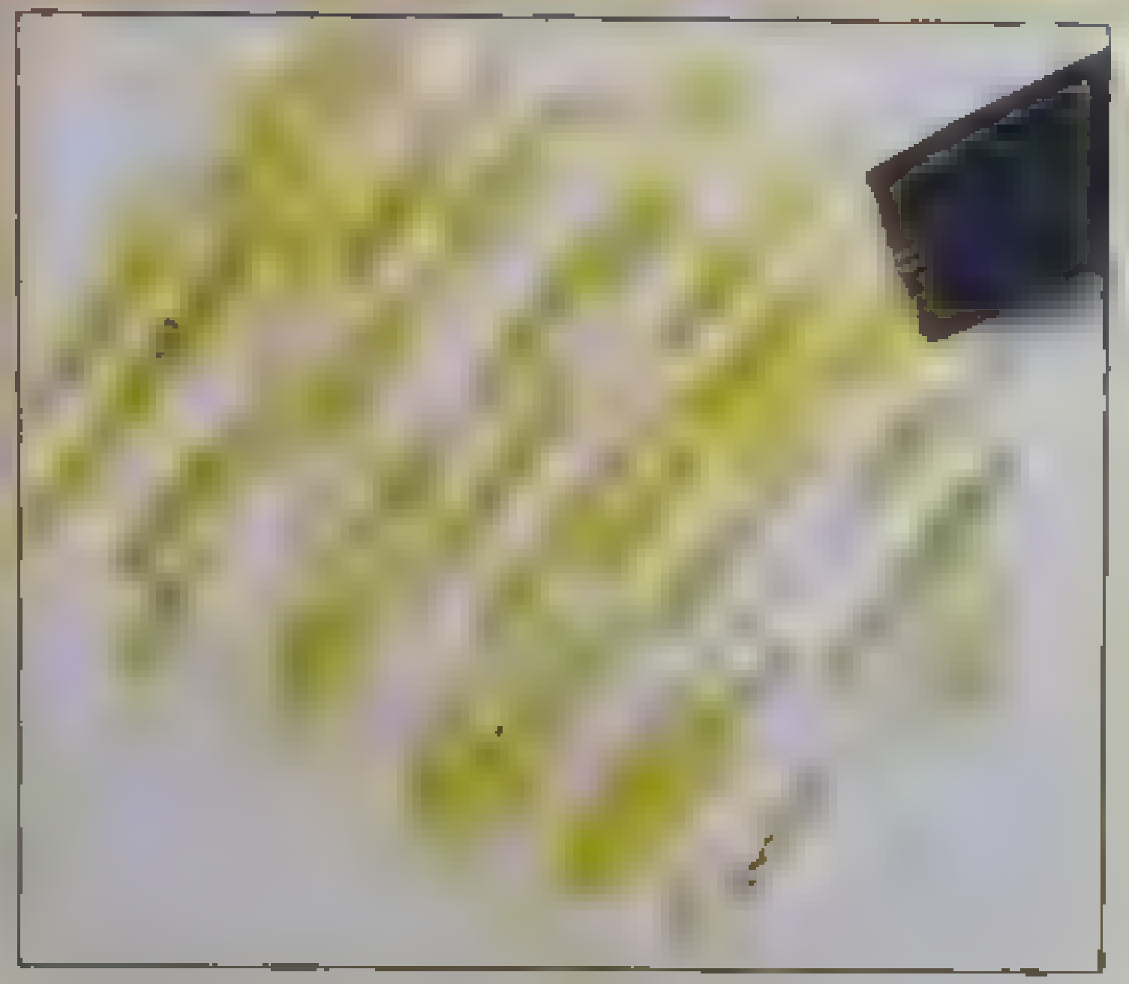

▲ **Straturi monocrome** Pictează deasupra unei zone de pastel dens folosind o culoare similară, creând astfel motive estompate delicat.

a imaginii, poţi folosi apă sau acuarelă pentru a dizolva şi a estompa liniile fine în pictura din jur.

Linii şi straturi

Combinarea picturii în acuarelă cu materialele de desen acuarelabile ne permit includerea în aceeaşi lucrare a unor linii fine, suprafeţe neregulate, straturi de culoare uniformă şi culori estompate. Încearcă să desenezi cu creioanele sau pastelurile acuarelabile direct peste pictura umedă. Liniile care vor rezulta vor fi estompate şi greu de distins, amestecându-se uşor în culoarea fundalului. În peisajul de la pagina anterioară, cea mai mare parte a picturii a fost realizată în acest fel, desenând direct peste pictura în acuarelă. Nuanţele şi amestecurile succesive au fost obţinute aplicând apă curată cu ajutorul unei pensule moi.

Odată umezite, pastelurile şi creioanele acuarelabile devin mai strălucitoare decât materialele normale pentru desen. Mulţi artişti apreciază şi exploatează acest avantaj. Rezultatul obţinut cu materialele acuarelabile poate fi mai imprevizibil decât cel realizat prin mijloace normale, însă această etapă face parte dintr-un proces interesant de experimentare. În plus, în cazul în care semnele sunt bine marcate, apa nu va dizolva complet liniile, ceea ce înseamnă că semnele vor rămâne întotdeauna vizibile prin culoarea umedă

Experimente şi descoperiri

Pentru o abordare pe bază de materiale mixte, alege întotdeauna hârtie pentru acuarelă rezistentă şi de bună calitate. Hârtia ar trebui să fie suficient de groasă şi solidă ca să susţină straturile multiple de acuarelă, fără să facă niciun fel de cute, permiţând estomparea culorilor creionului cu o pensulă. Într-adevăr, dacă foloseşti hârtie grosieră sau de calitate inferioară, apa poate deteriora fibrele

Îmbinarea mai multor materiale permite experimentarea unor efecte neobişnuite. Prin exerciţiu, vei cunoaşte mai bine caracteristicile specifice fiecărui material şi combinaţie acestora. Materialele pe bază de apă descrise aici constituie doar un punct de plecare. Pe măsura ce vei căpăta experienţă, vei fi capabil să adăugi în repertoriul tău alte tehnici şi alte materiale. Nu uita că originalitatea şi gusturile personale sunt două condiţii esenţiale în experimentarea tehnicilor mixte.

▶ Am aplicat pastelul acuarelabil peste pictura umeda. liniile circulare ample şi delicate se estompează în fundal.

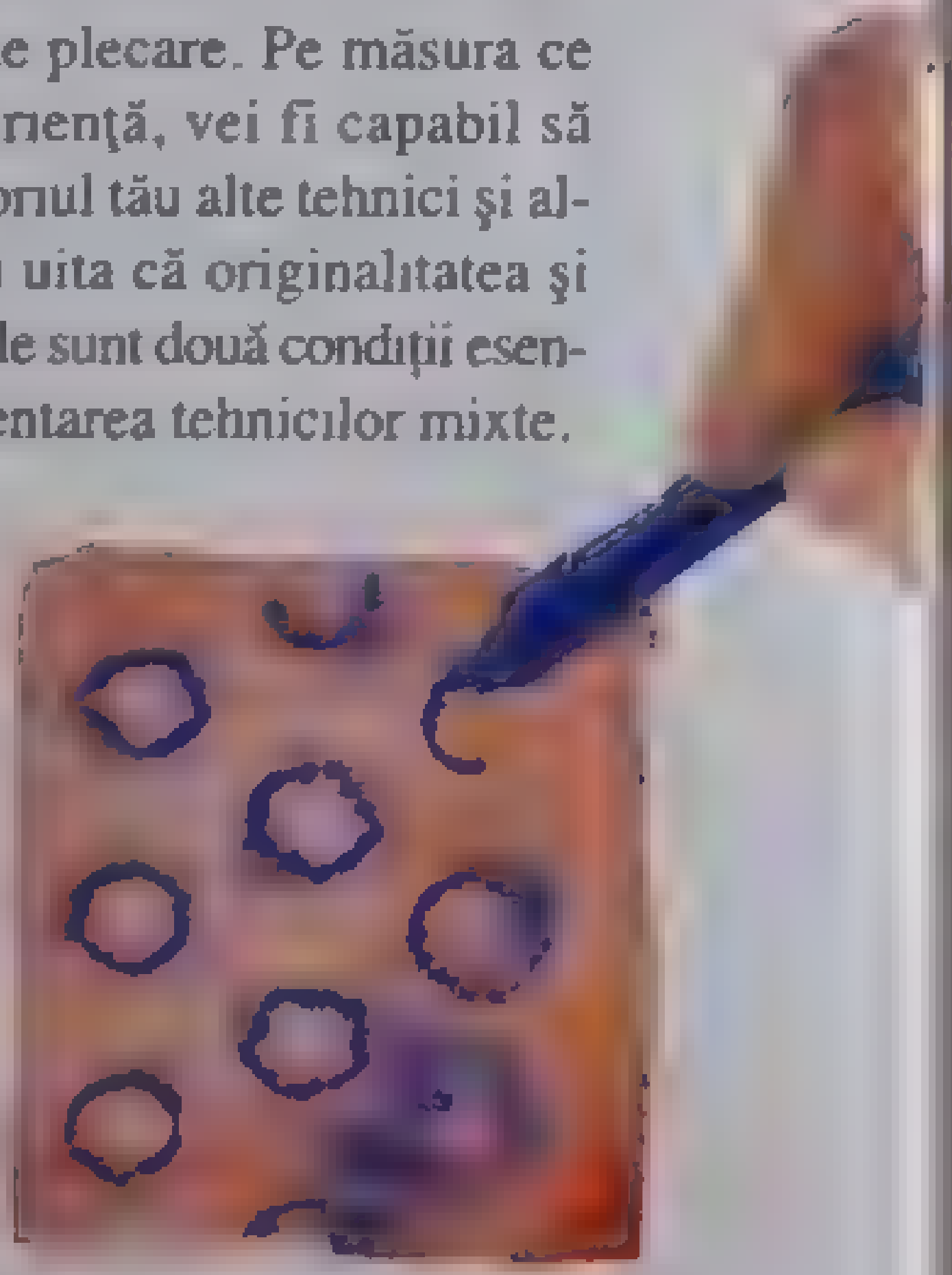

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiţi în acest număr

Albrecht ALTDORFER
(c. 1480 – 1538)

Pictor şi artist german, o figură proeminentă a „Şcolii danubiene", un grup de artişti din acea regiune, din care au mai făcut parte Lucas Cranach cel Bătrân (1472–1553) şi Wolfgang Huber (c. 1490–1553). Cele mai multe dintre lucrările lui Albrecht Altdorfer au un stil personal deosebit, extrem de expresiv; deşi majoritatea tratau subiecte religioase, Altdorfer a fost totodată şi unul dintre primii pictori care a realizat peisaje pure, foarte sugestive (scene lipsite de figuri umane), mai ales în amurg sau în zori. Celelalte lucrări îmbinau scene detaliate de acţiune, reproducând într-o manieră bogată şi luminoasă natura, precum şi numeroase subiecte mitologice. Printre picturile sale cele mai cunoscute amintim *Sf. Gheorghe şi balaurul* (1510), *Bătălia de la Isso* (1529) şi *Bătălia de la Arbela* (1529). Aici găsiţi reprodusă lucrarea *Peisaj cu pod* (c. 1518–1520). Artistul s-a dedicat deopotrivă gravurilor şi miniaturilor sculptate în lemn. În ultimii doisprezece ani din viaţa sa, Altdorfer a fost arhitectul oficial al oraşului Regensburg din Bavaria, însă niciuna din operele sale arhitecturale nu a fost păstrată până în zilele noastre

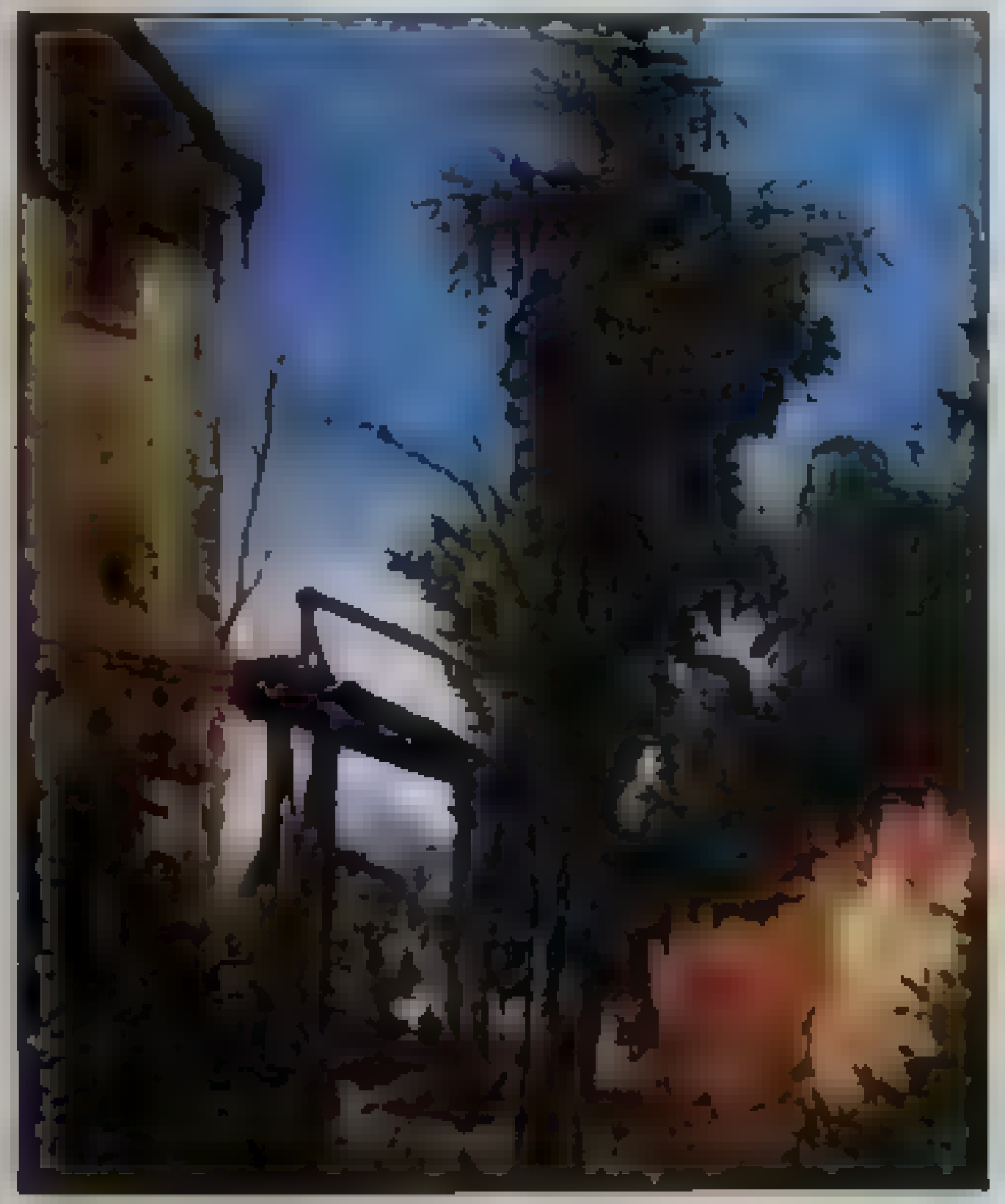

Culoare fluorescentă

Vopsea cu o culoare intensă, ce produce un efect luminos şi strălucitor. Culoarea fluorescentă a fost introdusă de către artistul american Frank Stella (născut în 1935), reprezentant al curentului *op-art*, în anii 60 (vezi rubrica „Baza: Culoarea" din numărul 10) pentru a obţine efecte excepţionale Compusul chimic folosit în aceste culori este similar celui din alte substanţe luminescente, cum ar fi materialele fluorescente folosite pentru semnele de circulaţie, care reflectă fasciculele de lumină cu o intensitate specială.

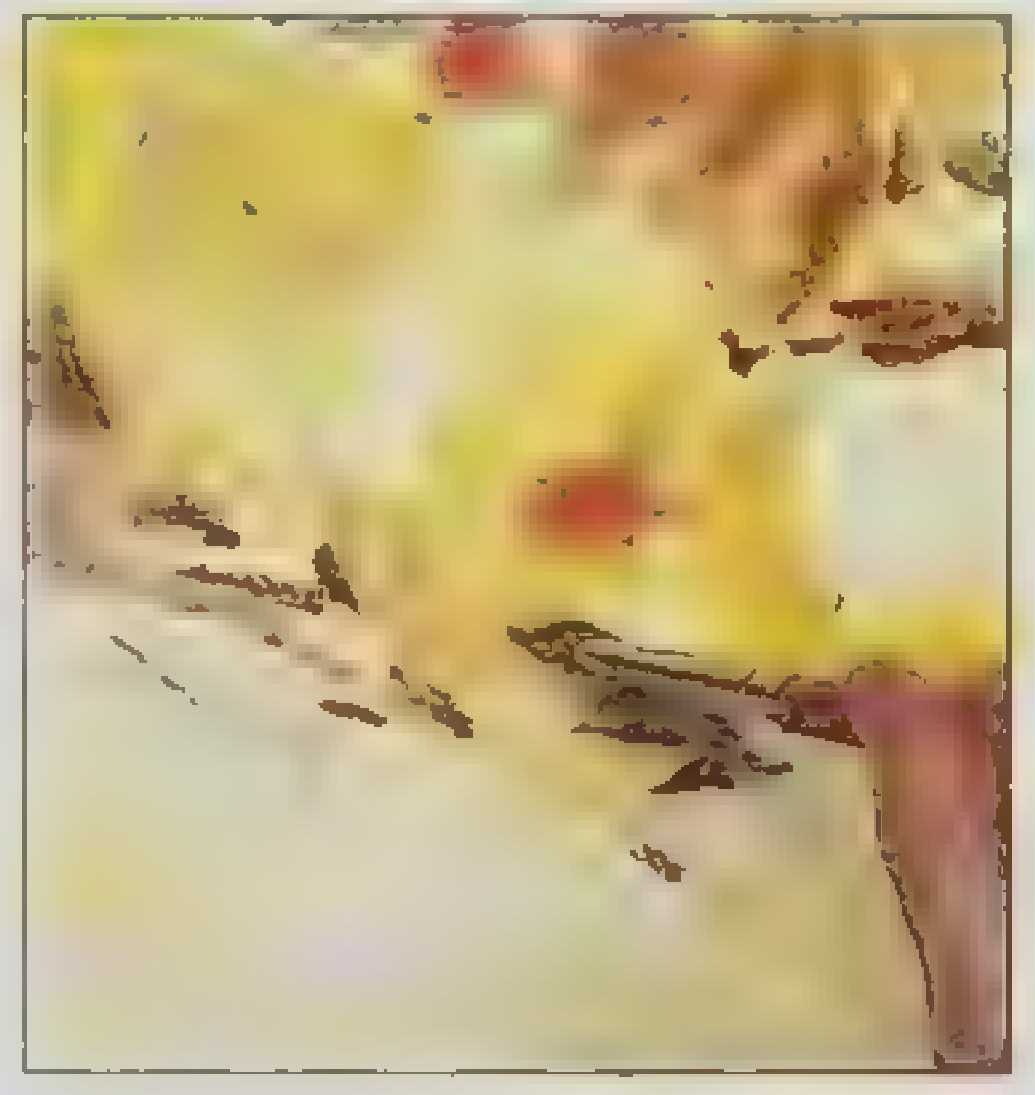

Cuptor

Cuptoarele, care servesc la coacerea vaselor sau a cărămizilor, sunt de obicei realizate din piatră sau cărămidă şi pot funcţiona cu gaz, petrol sau curent electric, deşi unii olari şi sculptori sunt de părere că un cuptor electric se încălzeşte prea devreme şi nu dă cele mai bune rezultate. Cele două tipuri principale de cuptoare sunt: cele pentru var, în care materialul ce urmează să fie copt intră în contact direct cu sursa de căldură, şi cuptoarele pentru oale şi cărămizi, în care căldura este iradiată de jos. Pentru a măsura temperatura din interiorul cuptorului se foloseşte un instrument numit pirometru, un termometru care rezistă la temperaturi ridicate, sau conuri de argilă pirometrică, despre care se ştie că se topesc la anumite temperaturi.

Ivon HITCHENS (1893–1979)

Peisagist englez, care, pentru a evoca zona rustică engleză, combina în lucrările sale stilurile figurative şi cele abstracte. Pe parcursul carierei, stilul său a evoluat: Hitchens a început să folosească mai puţin nuanţele naturale de brun şi verde, înlocuindu-le cu tonuri mai vii, cum ar fi galbenul şi violetul, în încercarea de a comunica frumuseţea poetică a ţării sale. El a pictat, de asemenea, oameni şi flori, adesea sub formă de picturi murale uriaşe. Deşi a fost în mod clar influenţat de Henri Matisse (1869–1954), activitatea lui Hitchens a fost extrem de originală

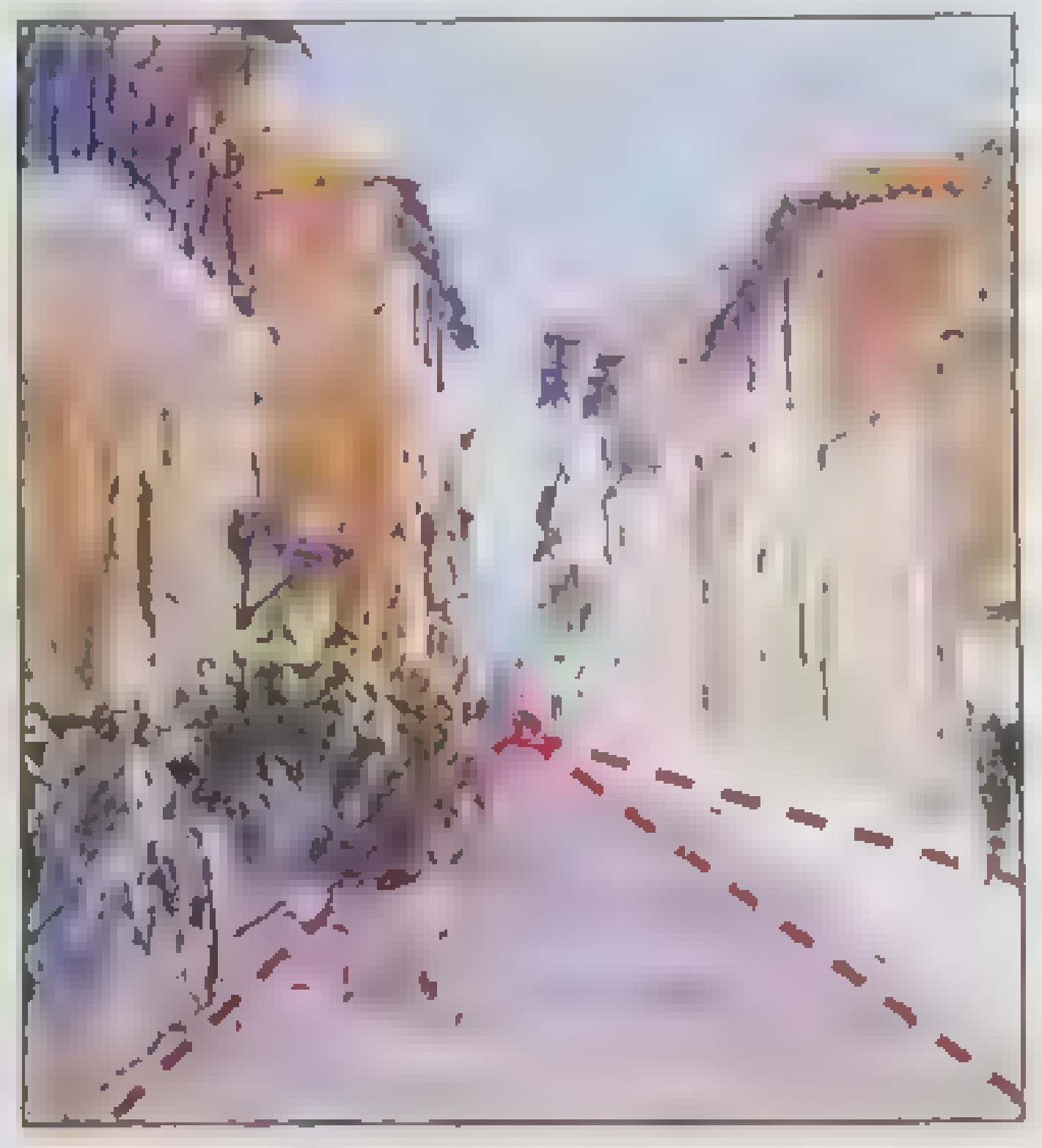

Punct de fugă

Într-o vedere în perspectivă, punctul de fugă este punctul orizontului în care aparent converg liniile paralele. În imaginea de mai sus, de exemplu, liniile de perspectivă punctate cu roşu pe drum par să se întâlnească pe muntele din fundal. Aceasta este o iluzie optică, deoarece, în realitate, liniile paralele nu se întâlnesc niciodată. De fapt, acestea se prelungesc la infinit în interiorul imaginii până când spaţiul dintre linii devine mult prea mic ca ochiul să-l poată estima. Un desen poate avea mai multe puncte de fugă. De exemplu, desenând un paralelipiped în perspectivă oblică (adică în aşa fel încât doar trei dintre faţetele sale să fie vizibile) se vor obţine trei puncte de fugă, dintre care unul va fi mai sus sau mai jos de linia orizontului, în funcţie de cum este plasat punctul de observaţie - în partea de sus sau de jos.

Punct focal

Termenul de punct focal defineşte acea zonă a imaginii spre care ochiul este atras în mod natural. În unele imagini, punctul focal coincide cu punctul de fugă (vezi definiţia de mai sus).

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI
Învață să redai modelele geometrice ale cojii și frunzelor de ananas cu ajutorul unui marker cu vârf ascuțit.

ÎN AER LIBER
Desenează în acrilice, din câteva tușe spontane, un minunat peisaj toscan.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: două tuburi de acrilice (verde-ftalo și albastru-ceruleum).

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

19

TEHNICI
Tușe rapide de acrilice pentru un peisaj toscan

SUBIECTE
Desenează motivele geometrice ale unui ananas

DeAGOSTINI

INSTRUMENTE
Două tuburi de acrilice: verde-ftalo și albastru-ceruleum

Phthalo green
ACRYLIC
DeAGOSTINI
cerulean blue
ACRYLIC
DeAGOSTINI

ISSN 1792-185-6
18

DeAGOSTINI

301.333.01

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

19

TEHNICI

Tușe rapide de acrilice pentru un peisaj toscan

SUBIECTE

Desenează motivele geometrice ale unui ananas

Phthalo green
ACRYLIC
cerulean blue
ACRYLIC

INSTRUMENTE

Două tuburi de acrilice: verde-ftalo și albastru-ceruleum

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

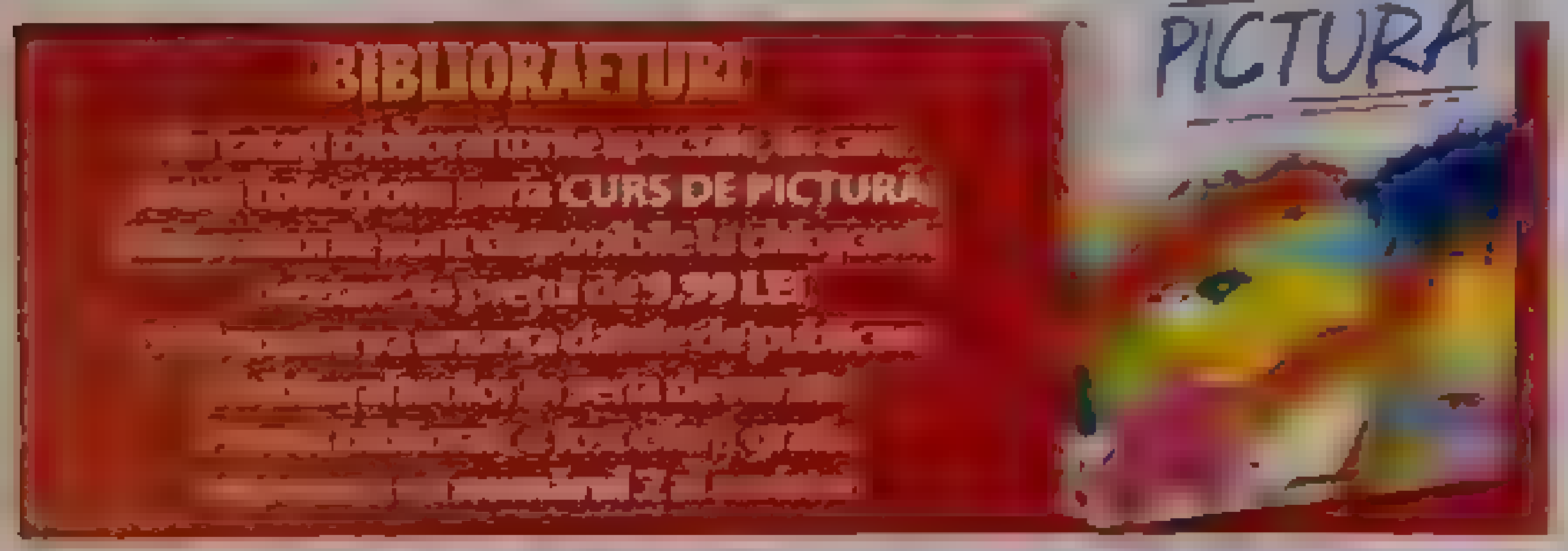

BIBLIORAFTURI

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 19

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library; CORBIS, IGDA/J.E. Bulloz.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5, Bucureşti, cod poştal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojica
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.

☎ România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.

ORAR DE SERVICII Luni-Vineri: 10:00-18:00

0-15 Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 15 ani şi nu este o jucărie. [illegible] în caz de ingerare a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine [illegible] Produsul sau părţi ale acestuia pot produce [illegible] Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării [illegible] ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi reţineţi-le [illegible] Produs în China

---

Cum să desenezi cu un marker fin

Învaţă să redai modelele geometrice ale cojii şi frunzelor de ananas cu ajutorul liniilor precise şi hotărâte ale markerelor cu vârf ascuţit.

Desenul cu stiloul sau markerul presupune tehnici diferite de cele folosite în desenul cu creioane, cărbune, pastel sau alte materiale friabile Aceste instrumente pe bază de cerneală creează linii precise, care nu se pot şterge sau modifica prea uşor, ceea ce înseamnă că mânuirea lor trebuie să fie foarte sigură. Există mai multe tipuri de astfel de instrumente, de la stiloul *rapidograph* pentru **desen tehnic** până la penele de gâscă sau din bambus. În rubrica „Baza: Instrumentele" de la pagina 5, vei găsi o descriere detaliată a acestor instrumente. Fiecare dintre ele are un caracter special: unele sunt ideale pentru o lucrare de precizie, altele sunt mult mai potrivite pentru interpretarea liberă a unui subiect

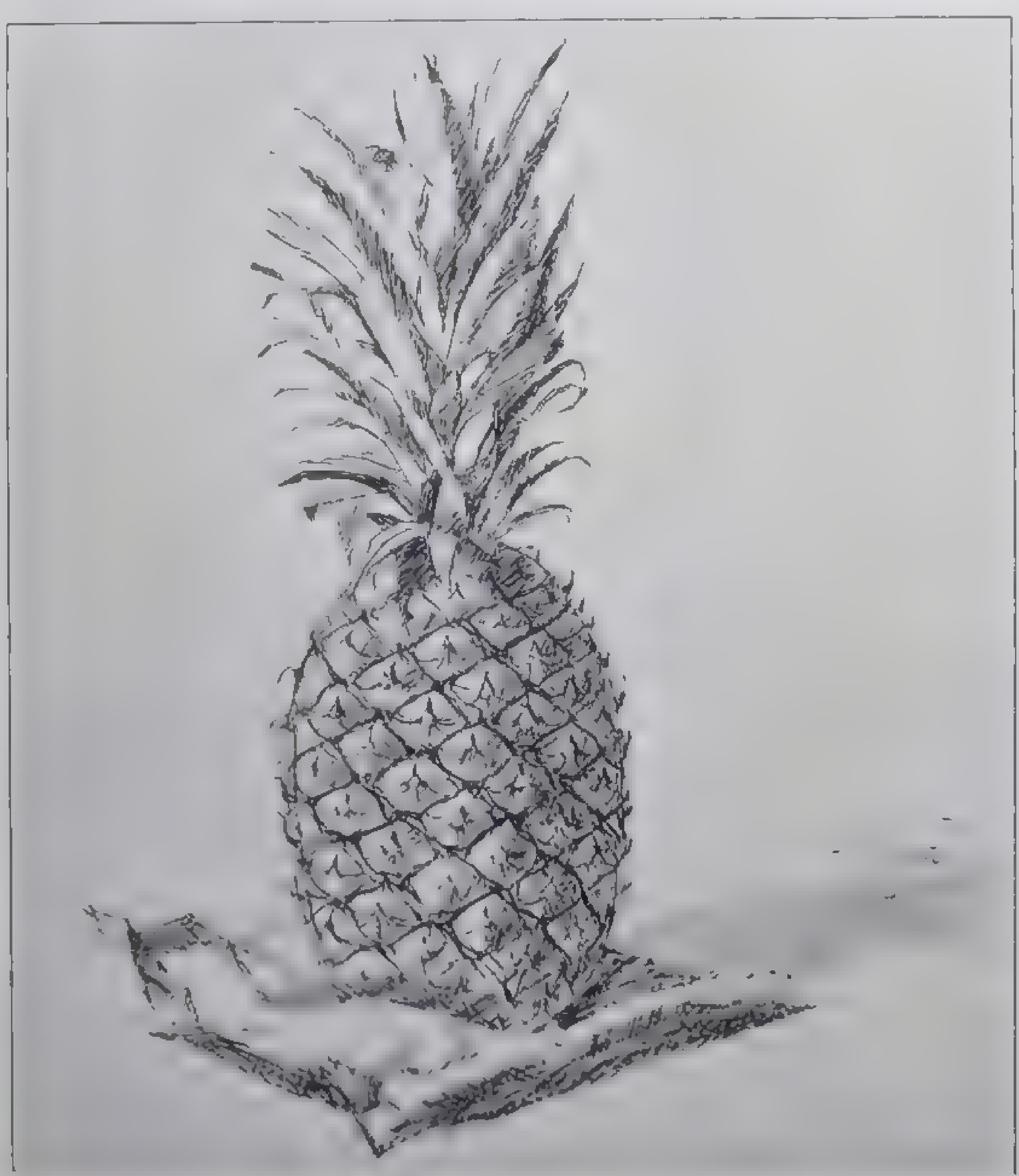

◀ Desenul acestui ananas realizat cu markerul îmbină contururi precise şi zone de tonalităţi delicate, creând astfel o imagine realistă, completă.

Desenul ananasului din acest exerciţiu a fost realizat cu un marker cu vârf subţire, şi nu cu pană de gâscă. Există o gamă largă de markere cu vârful fin, disponibile în magazinele speciale cu materiale de pictură şi papetărie. Ideale pentru benzi desenate, ilustraţii liniare şi schiţe rapide dar şi pentru desene complete, aceste markere pot avea vârfuri de diferite dimensiuni, de la cele mai subţiri de 005 şi 01 până la cele mai groase de 08 şi 10. Pentru o mai mare flexibilitate, poţi folosi markere cu vârf de pensulă. Dacă alegi să lucrezi cu un marker cu vârf subţire, nu uita să-i închizi capacul după ce ai terminat desenul, altfel vârful se va usca. Când desenezi cu markere, este recomandat să foloseşti întotdeauna coli **groase de hârtie**: suprafaţa lor netedă face ca vârful să alunece mai uşor

Cum să aplici tonurile

Dacă, în cazul creioanelor sau al cărbunelui, poţi varia tonul folosit utilizându-le cu partea plată sau apăsându-le mai tare, în cazul markerului cu vârful subţire, care creează doar linii uniforme, trebuie să procedezi altfel. Poţi reprezenta degradeurile tonale prin haşurile cu linii mai strânse (pentru zonele întunecate) sau mai distanţate (pentru cele mai deschise). Pentru a crea un ton şi mai întunecat, foloseşte haşurile încrucişate; ca alternativă, poţi folosi un marker cu vârful mai gros.

MATERIALE

O foaie groasă de hârtie de desen

3 markere cu vârf subțire: 01, 07, 05

Pastă corectoare

Pensulă rotundă nr. 5

ÎNCEPE

1 ▶ Realizează schița
Ținând markerul pe verticală, compară înălțimea fructului cu înălțimea frunzelor: vei observa că au cam aceeași dimensiune. Folosind markerul cu vârf fin 01, schițează ananasul, câteva frunze și punga de hârtie de dedesubt. Desenează apoi corpul fructului ca pe un oval regulat, trasând câteva linii înclinate și ușor curbate pentru a schița suprafața cojii.

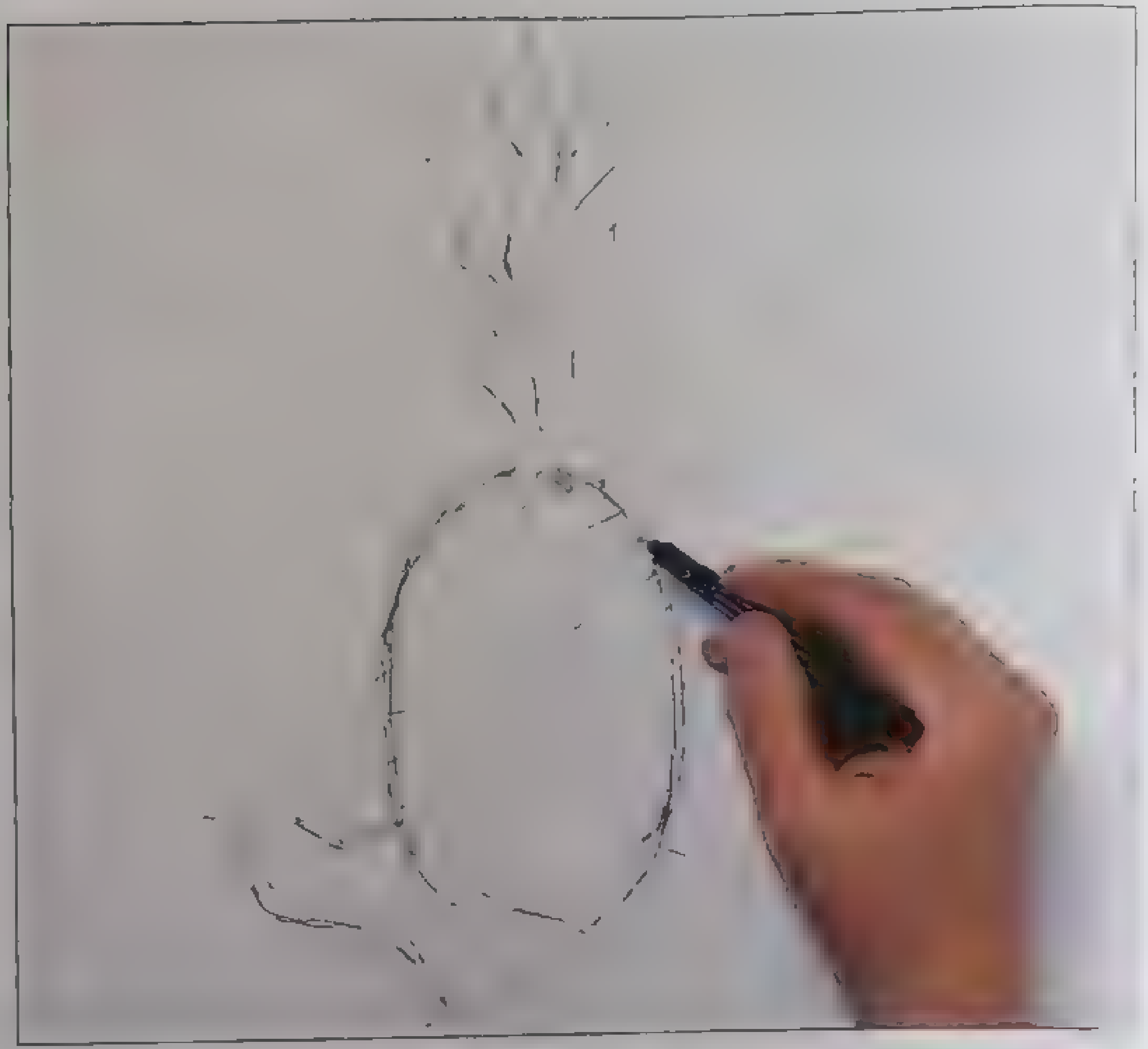

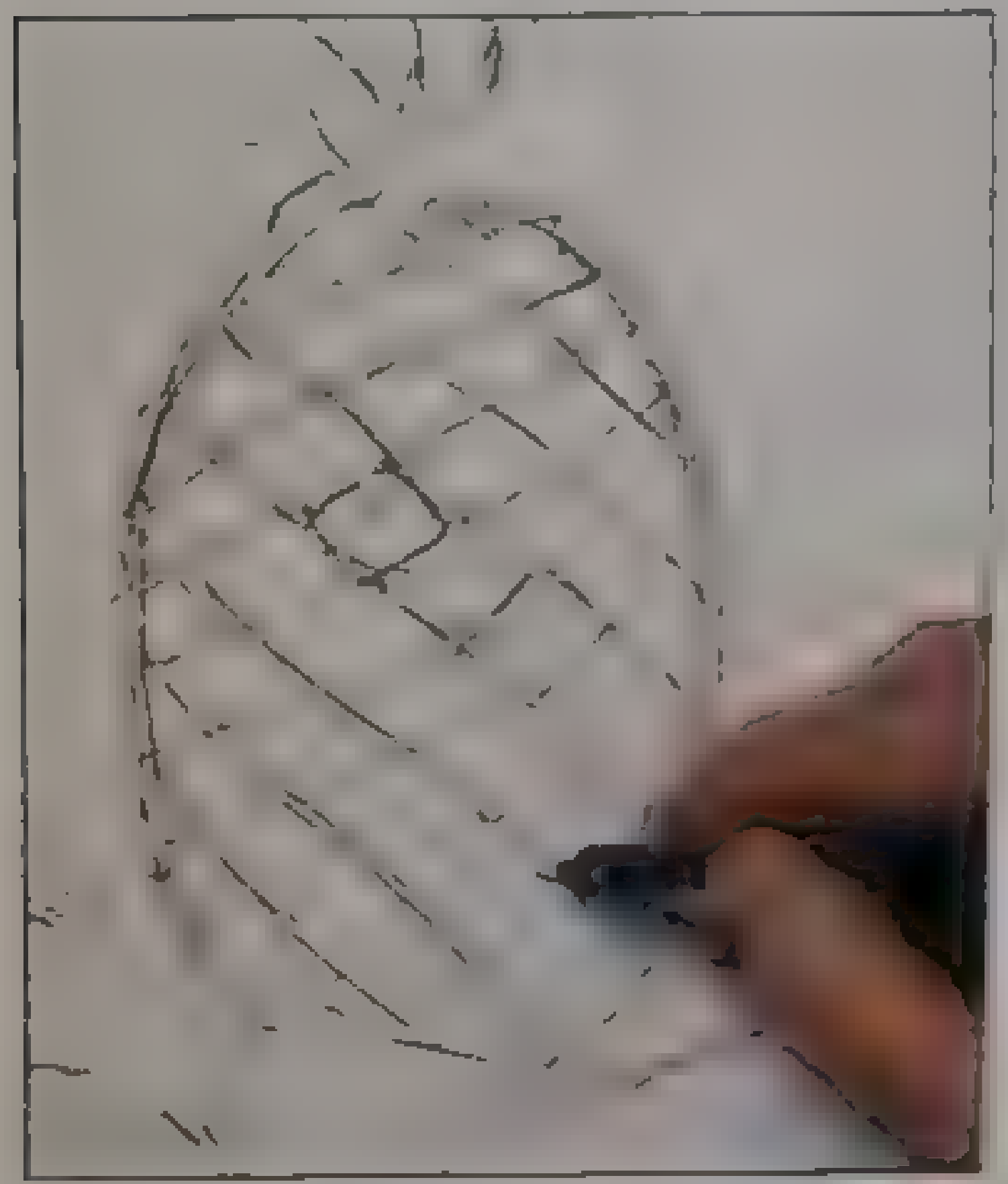

2 ◀ Redă materialitatea suprafeței
Observă cum suprafața ananasului formează o rețea de romburi. Schițează aceste motive, curbând ușor liniile pentru a ilustra rotunjimea fructului.

SFATURI
Cum să desenezi motive decorative

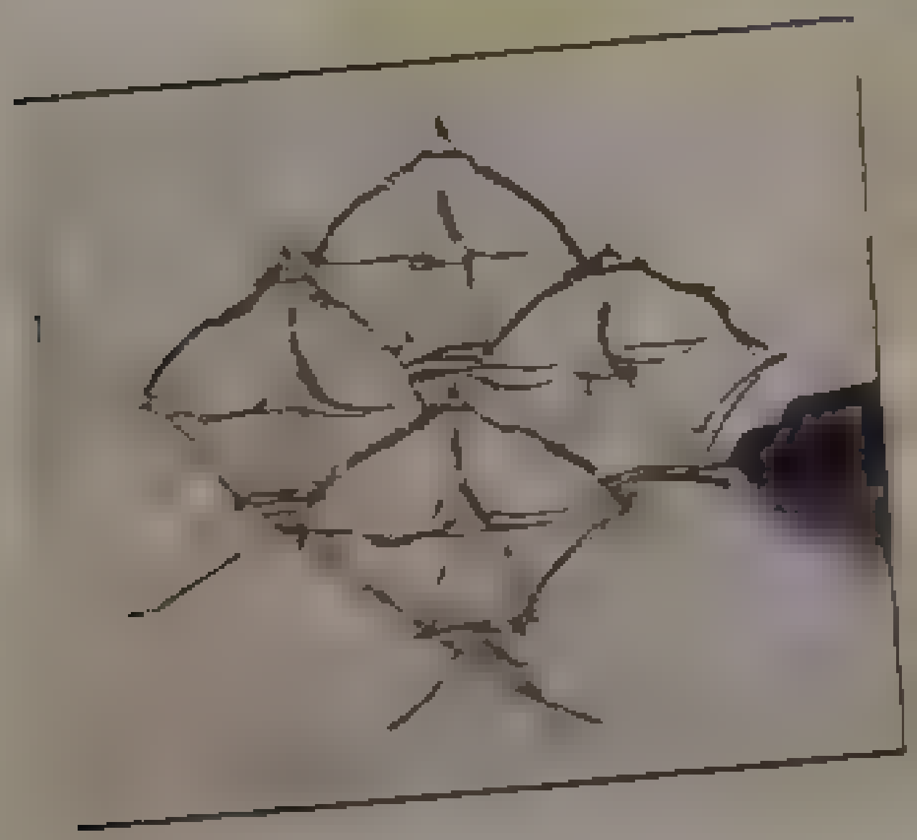

Înainte de a începe desenul propriu-zis, exersează motivul cojii de ananas pe o foaie de hârtie. Elementul de bază din acest motiv este un desen simplu în formă de diamant. Redă-l prin trasarea unui mic romb secționat la jumătate de o linie subțire orizontală. Apoi, desenează câteva triunghiuri cu laturile puțin curbate deasupra și dedesubtul acestei linii.

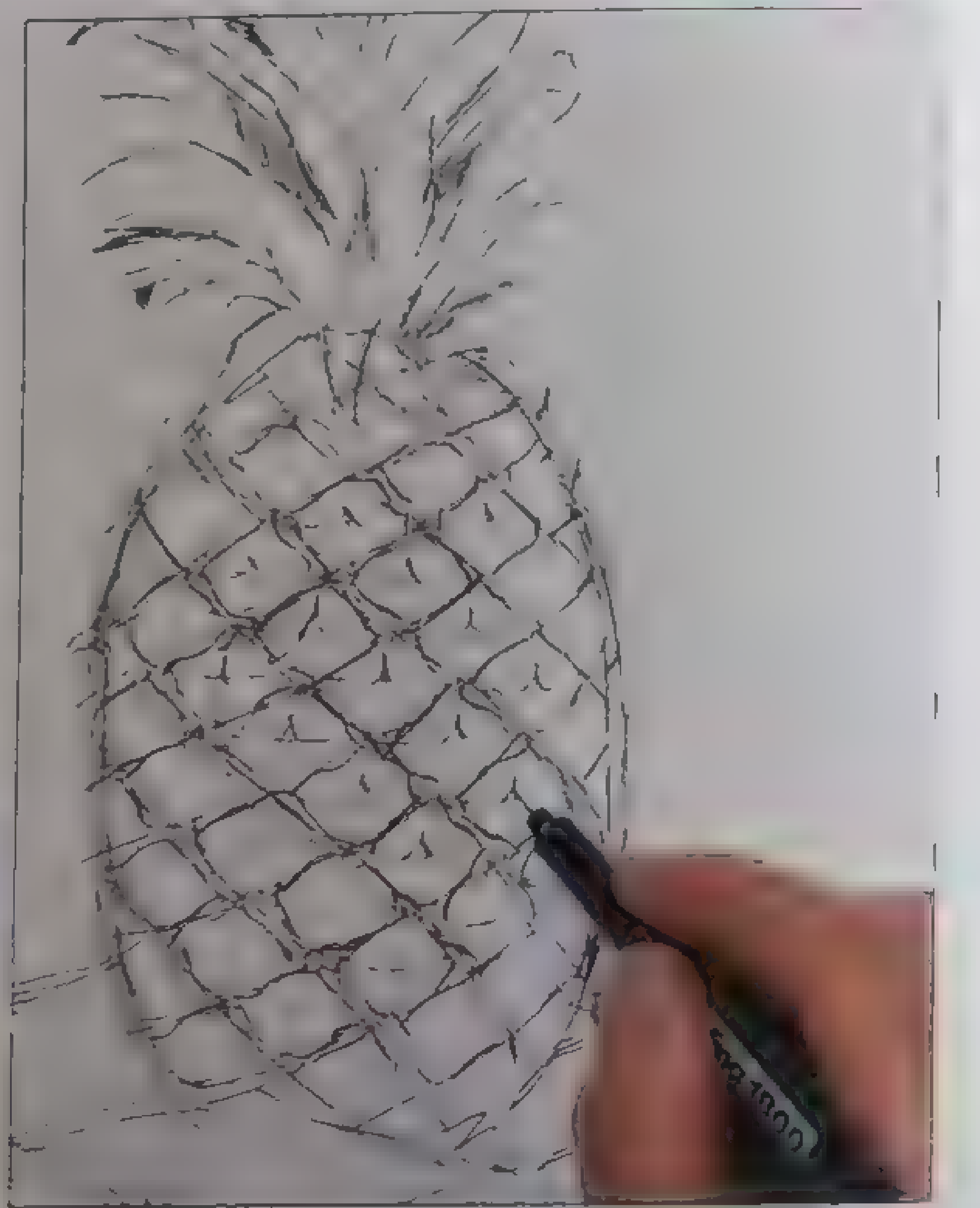

3 ▲ Finisează frunzele și coaja
Desenează câteva frunze în plus. Asigură-te că apar în mod simetric în partea de sus a ananasului și marchează ușor axa centrală a fructului. Adaugă umbrele pe care frunzele le creează. Desenează câteva semne particulare pentru fiecare romb din suprafața cojii.

DEZVOLTĂ TONUL

Având în vedere că partea dreaptă a ananasului este în umbră, va trebui să dezvolți tonuri mai închise pe această parte. Cel mai eficient mod prin care poți ilustra trecerile tonale cu un marker cu vârf subțire îl reprezintă hașurile simple și încrucișate.

4 ▶ Desenează umbrele cu un marker mai gros
Cu markerul 07, desenează umbrele pe părțile mai întunecate ale frunzelor și în zonele închise ale ananasului. Pe partea dreaptă a fructului adaugă un ton ceva mai deschis, folosind markerul 01. Redă suprafața cu ajutorul unei hașuri încrucișate și adaugă țepii ascuțiți care se află pe marginea dreaptă.

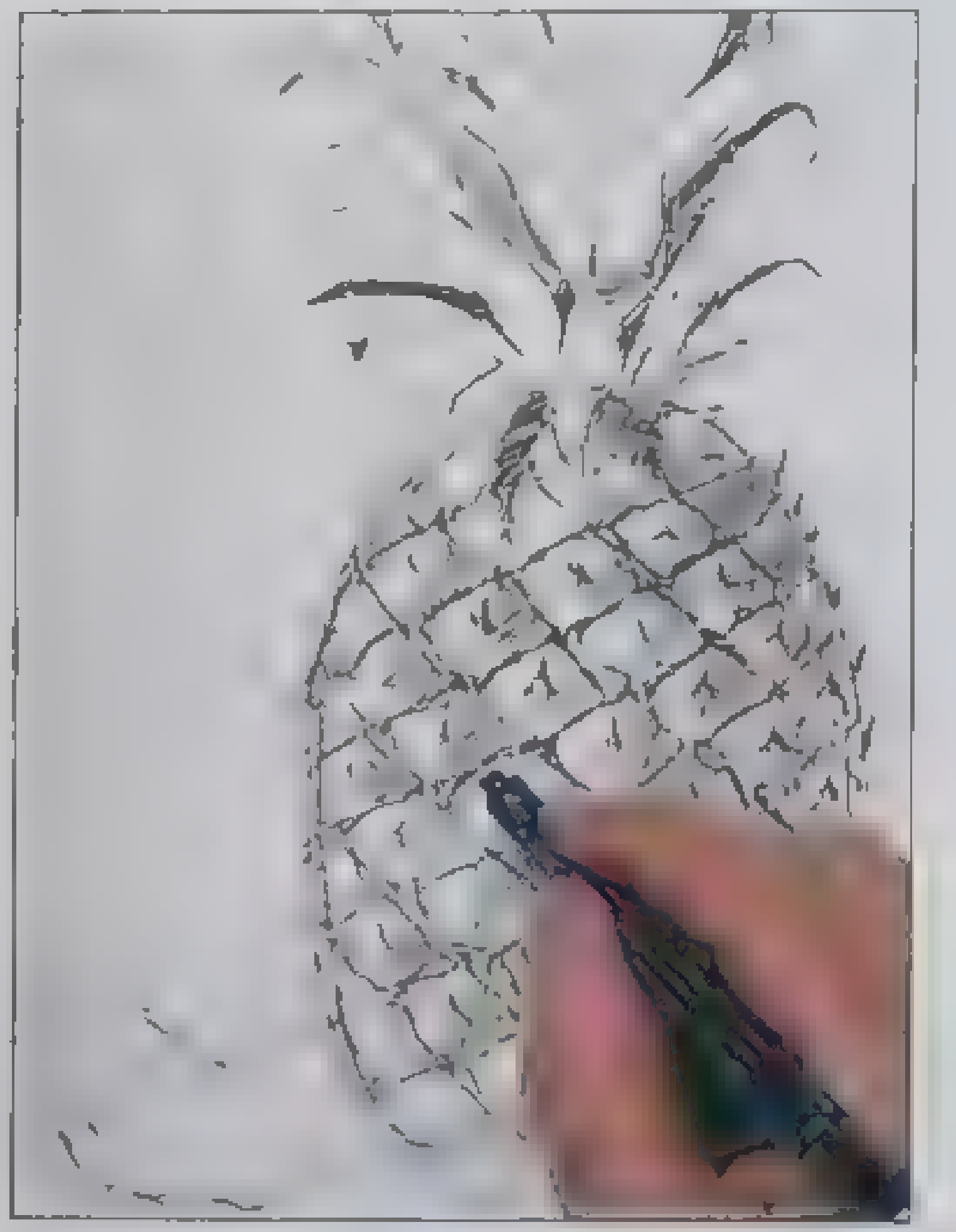

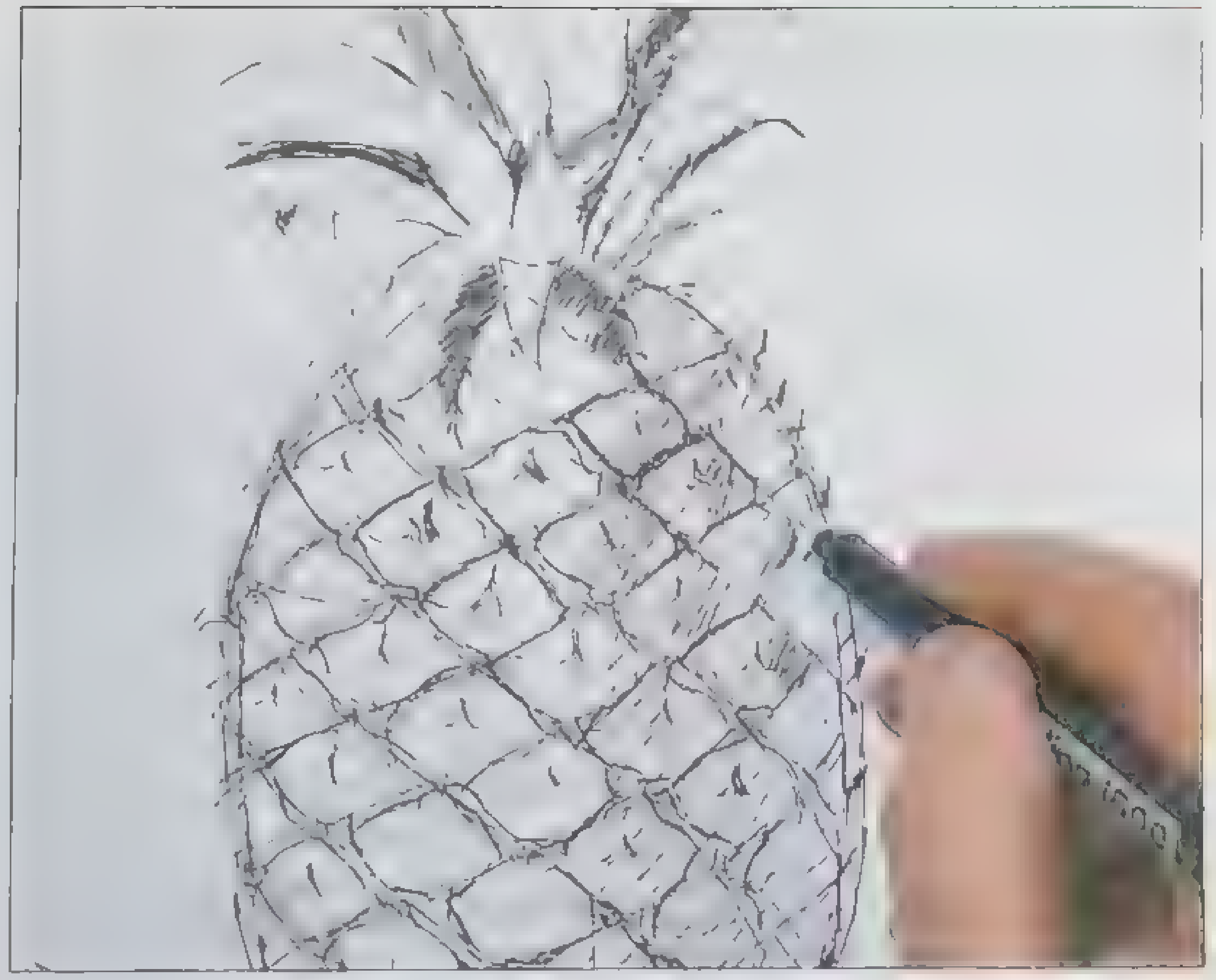

5 ◀ Definește mai bine coaja
Folosind markerul 05, lucrează în detaliu fiecare romb de pe coajă, accentuându-i caracteristicile. Apoi, întoarce-te la markerul 01 și aplică o hașură discretă pe partea stângă a ananasului.

6 ▶ Dezvoltă umbrele
Redă cutele pungii prin câteva linii înclinate. Folosind markerul 07, umple zonele mai întunecate cu o hașură precisă. Adaugă umbra mai întunecată de sub punguță prin câteva linii lungi și fluide realizate cu markerul 05. Pentru a reda umbra ananasului, aplică o hașură uniformă și ușoară cu ajutorul unui marker mai subțire.

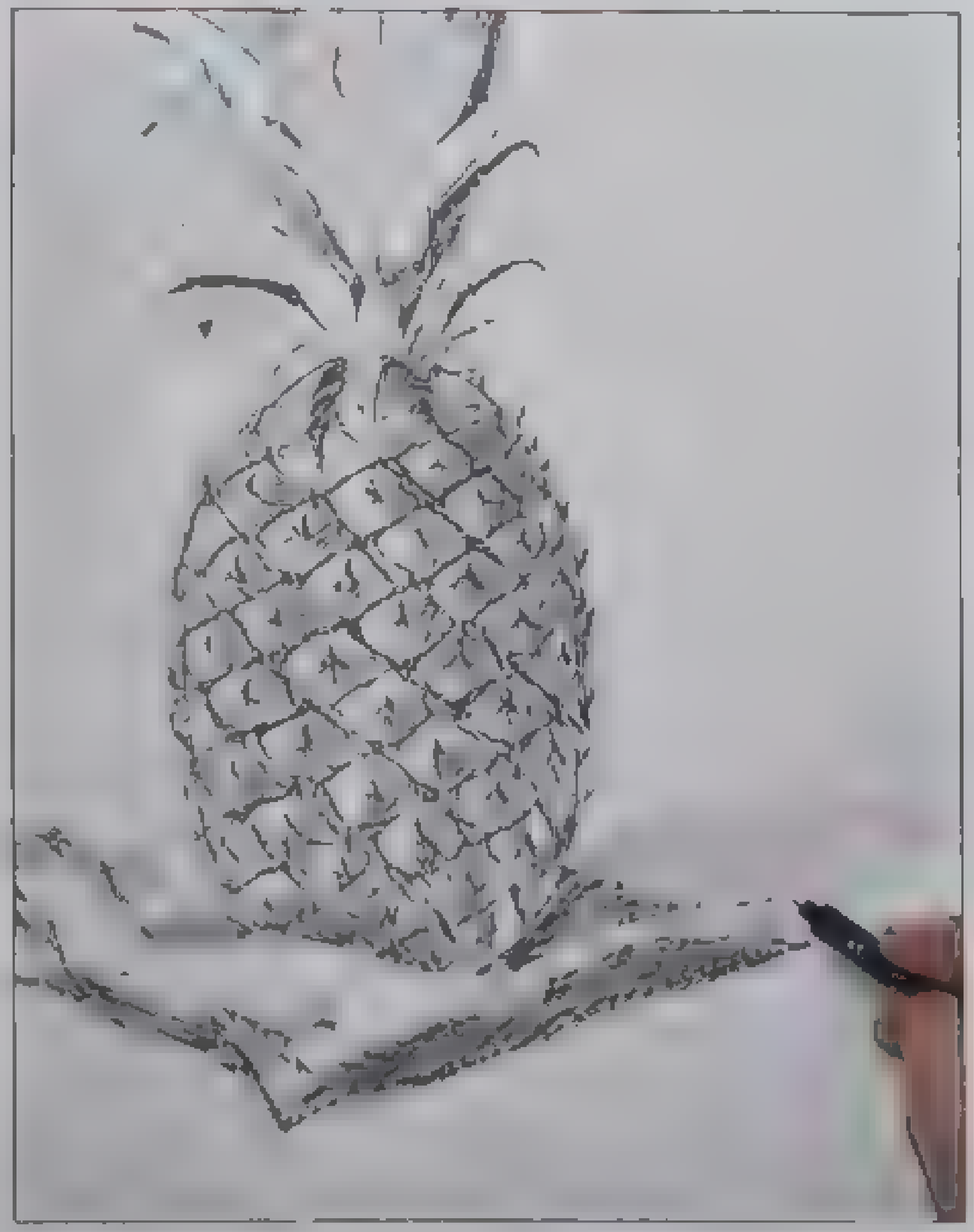

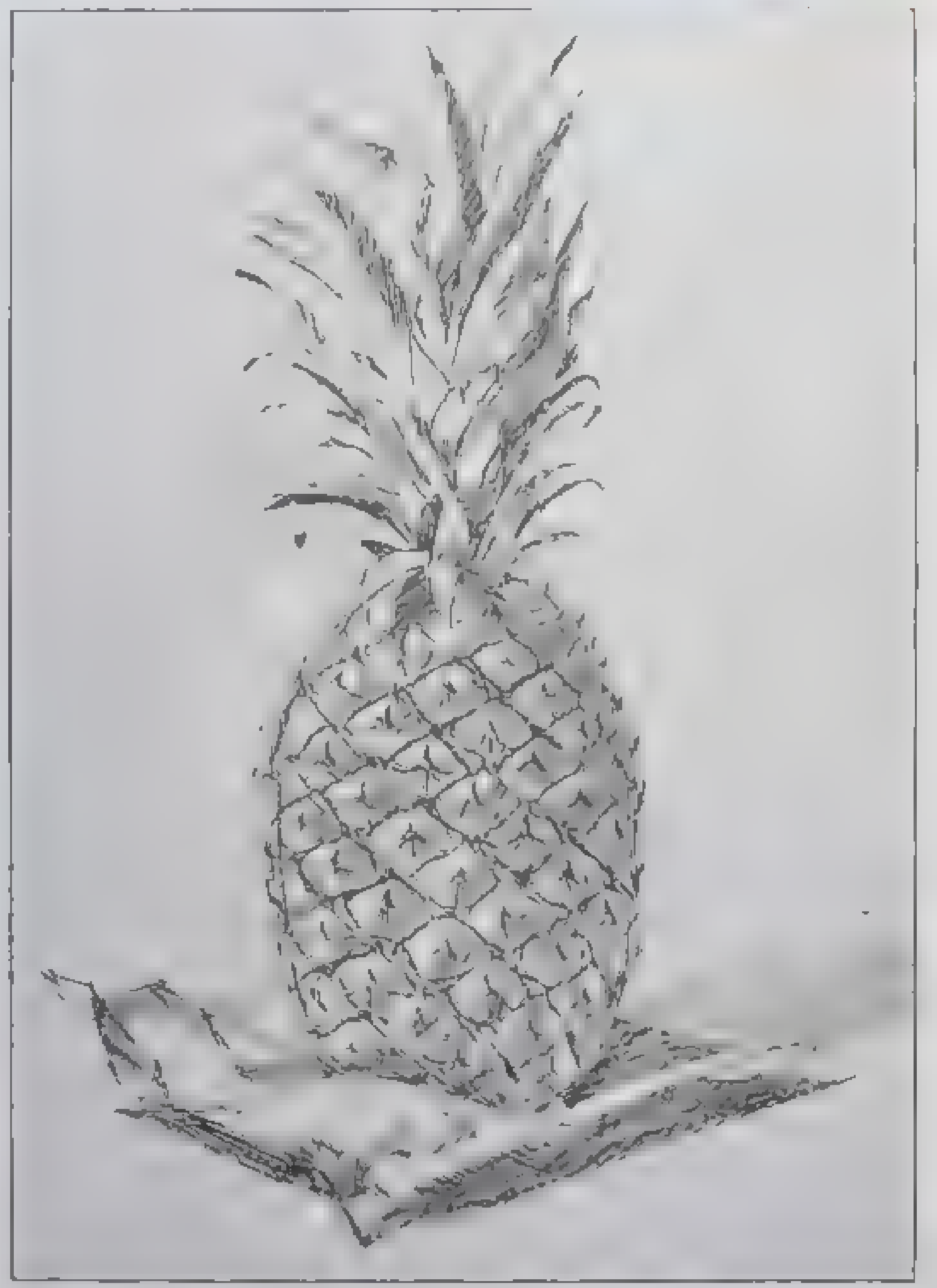

7 ▲ Nu uita de frunze
Ilustrează zonele de umbră de pe frunze prin câteva hașuri paralele, clare și precise, trasate cu markerul 05. Dacă vrei să obții tonuri mai închise, este bine ca liniile să fie mai apropiate; tonurile mai deschise pot fi redate prin hașuri distanțate. Adaugă tonurile mai delicate ale frunzelor cu ajutorul markerului 01. Hașura realizată în acest fel va sugera caracterul fibros al frunzelor.

UN PAS ÎNAINTE

Cu excepţia câtorva detalii legate de tonuri, desenul ananasului este complet. Deşi a fost creată într-o manieră simplă, printr-un desen liniar, fără nicio zonă plină şi cu ajutorul haşurii, imaginea este una foarte realistă.

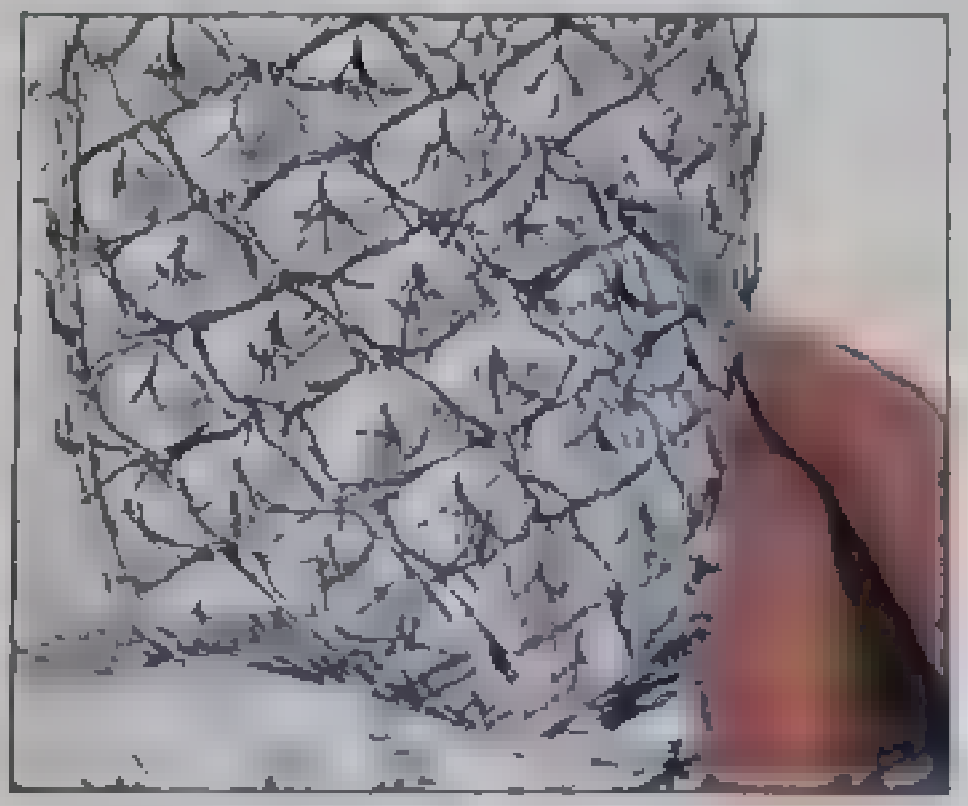

8 ▲ Adaugă reflexiile de lumină
Dacă doreşti să adaugi câteva reflexii de lumină în desen, poţi ascunde o parte din haşuri cu pastă corectoare. Ia puţină pastă cu pensula rotundă nr. 5 şi adaugă pe ţepi câteva tuşe care să atragă atenţia privitorului. De asemenea, poţi şterge primele linii de construcţie din jurul ananasului, acoperindu-le cu lichid corector.

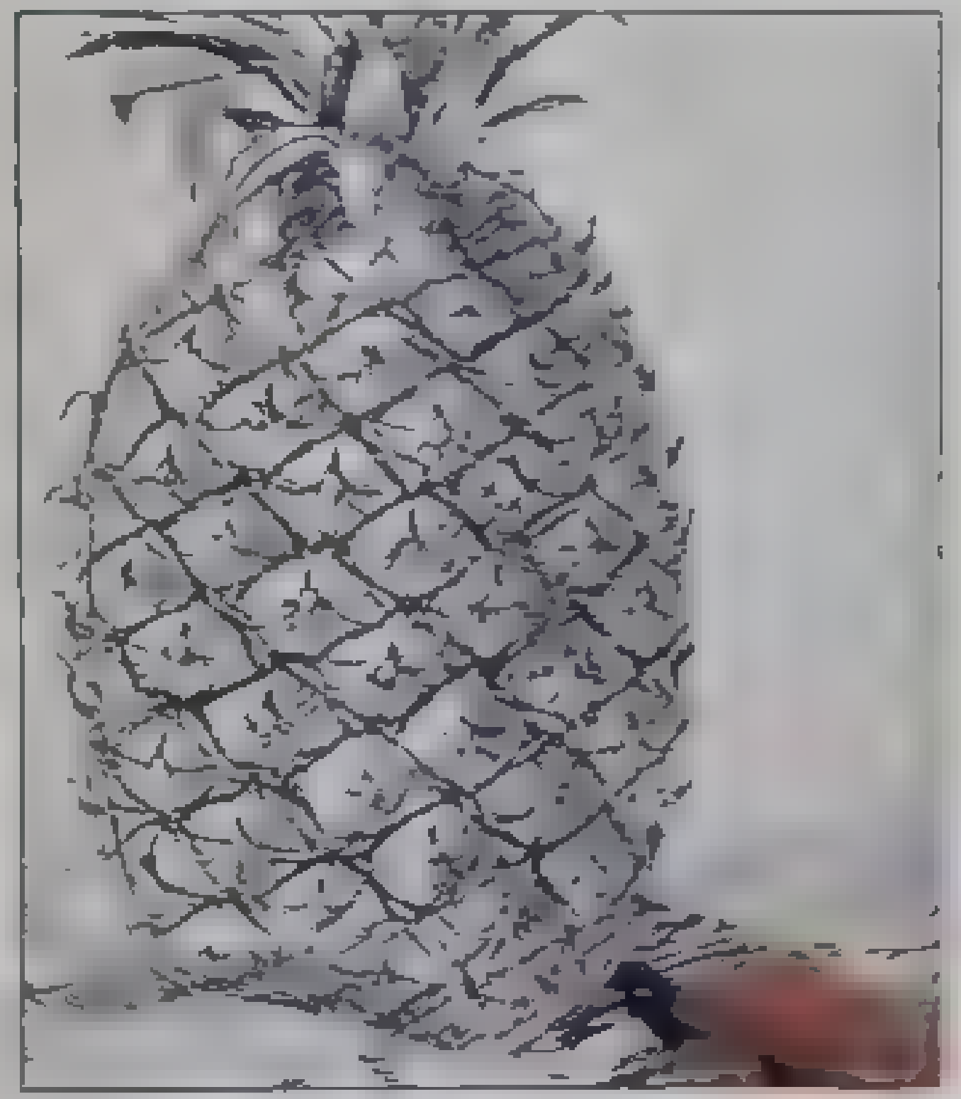

9 ▲ Subliniază tonalitatea generală
Desenează din nou romburile de pe coaja ananasului folosind markerul 07. Estompează uşor partea dreaptă a ananasului, aplicând cu markerul 01 mai multe haşuri încrucişate, în special pe marginile de sus şi de jos.

O LUCRARE COMPLETĂ

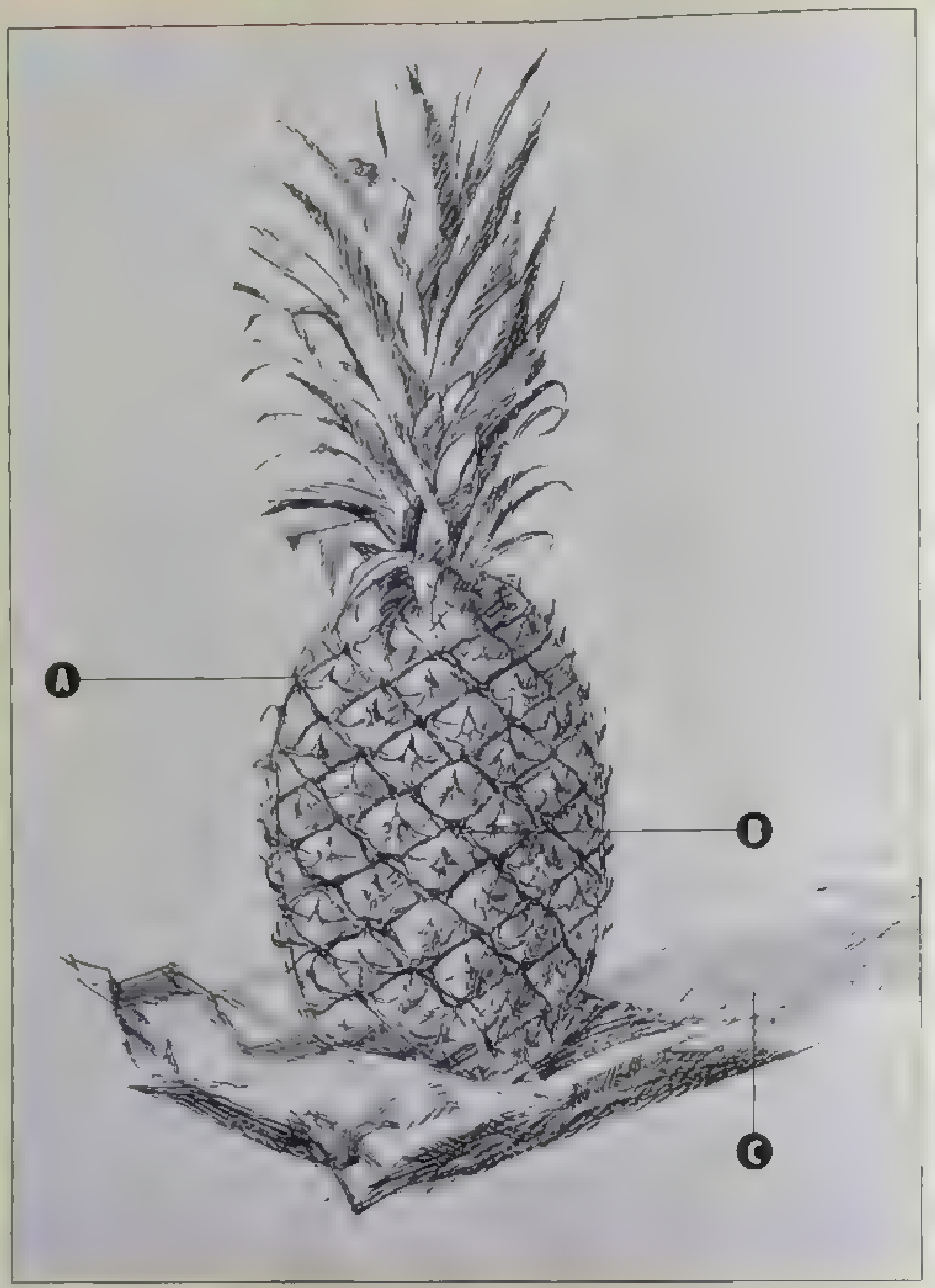

A O schemă regulată
Am desenat motivul special al cojii de ananas treptat, pornind de la o reţea de romburi şi încheind cu ţepii fructului.

B Ton cu ton
Am obţinut degradeurile de tonuri de pe suprafaţa ananasului prin intermediul unei haşuri încrucişate simple, cu linii fie foarte apropiate, fie disparate.

C O umbră uşoară
Haşurile subţiri şi lungi, realizate prin mişcări fluide, creează o pată tonală deschisă, care sugerează în mod clar umbra proiectată de ananas pe suprafaţa plană.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Încearcă să desenezi un scaun într-o manieră diferită, mult mai liberă

- Analizează un scaun cu atenţie, privindu-l din unghiuri diferite
- Caută în compoziţie formele în negativ, care te vor ajuta să le defineşti alternativele lor pozitive
- Concentrează-te asupra valorilor tonale, de la tonurile întunecate la cele mai deschise

---

Stilouri şi markere

Instrumentele cu cerneală pentru desen sunt disponibile într-o gamă variată şi interesantă. Poţi alege între pene de gâscă tradiţionale, stilouri moderne şi markere în diverse forme, culori şi dimensiuni. Având în vedere varietatea, îţi va fi oarecum greu să alegi.

Alegerea unui instrument cu cerneală pentru desen este una foarte personală; fiecare artist are preferinţele sale. De aceea, este bine să cunoşti caracteristicile fiecărui instrument în parte, astfel încât să-l poţi alege de fiecare dată pe cel mai potrivit cerinţelor tale. Cel mai clasic instrument cu cerneală este peniţa, care trebuie înmuiată în cerneală înainte de fiecare aplicare. Pe de altă parte, în prezent, există o gamă largă de stilouri şi markere de diferite culori.

Pene tradiţionale

Există pene de gâscă, din bambus sau din papură. Penele de gâscă (vezi rubrica „Baza: Tehnici" din numărul 16 pentru a afla cum se pregătesc) produc linii uşor zgâriate. Ele sunt foarte populare printre caligrafi. Penele din bambus sunt foarte rezistente; dimensiunea acestora variază în funcţie de bucata de trestie folosită. Penele din papură sunt mai flexibile decât cele din bambus, dar se rup cu uşurinţă. Penele din bambus şi din papură sunt încă utilizate în **arta chineză** şi japoneză

Tocuri cu peniţe din metal

Peniţele din metal au existat încă din vremea romanilor, însă abia în secolul al XIX-lea au devenit principalul instrument de scris, odată cu producerea lor la scară largă. Tocurile cu peniţă din oţel au înlocuit aproape complet penele de gâscă, bambus şi papură. În linii mari, acestea au la bază un mâner de care poţi să ataşezi peniţa din metal. Este bine să încerci diferite peniţe ca să poţi observa ce fel de linie le caracterizează şi să o poţi alege pe cea mai potrivită pentru stilul tău de desen

Peniţe de scris. Peniţe de modă veche, formate dintr-o bucată de metal cu forme diferite, care are o fantă în centru. Unele pot avea vârful rotunjit sau conic, în timp ce altele pot fi mult mai fine, astfel încât să poată reproduce caracterele cursive (italice). Sunt ideale pentru schiţe

Peniţe de topografie. Peniţe drepte şi delicate, cu vârfuri foarte subţiri. Sunt concepute pentru lucrări în detaliu, cum ar fi desenele tehnice şi hărţile topografice

Peniţe de caligrafie. Peniţe cu forme diferite, fiecare concepută să redea graţia şi ornamentele specifice caligrafiei.

LINII DE DIFERITE GROSIMI

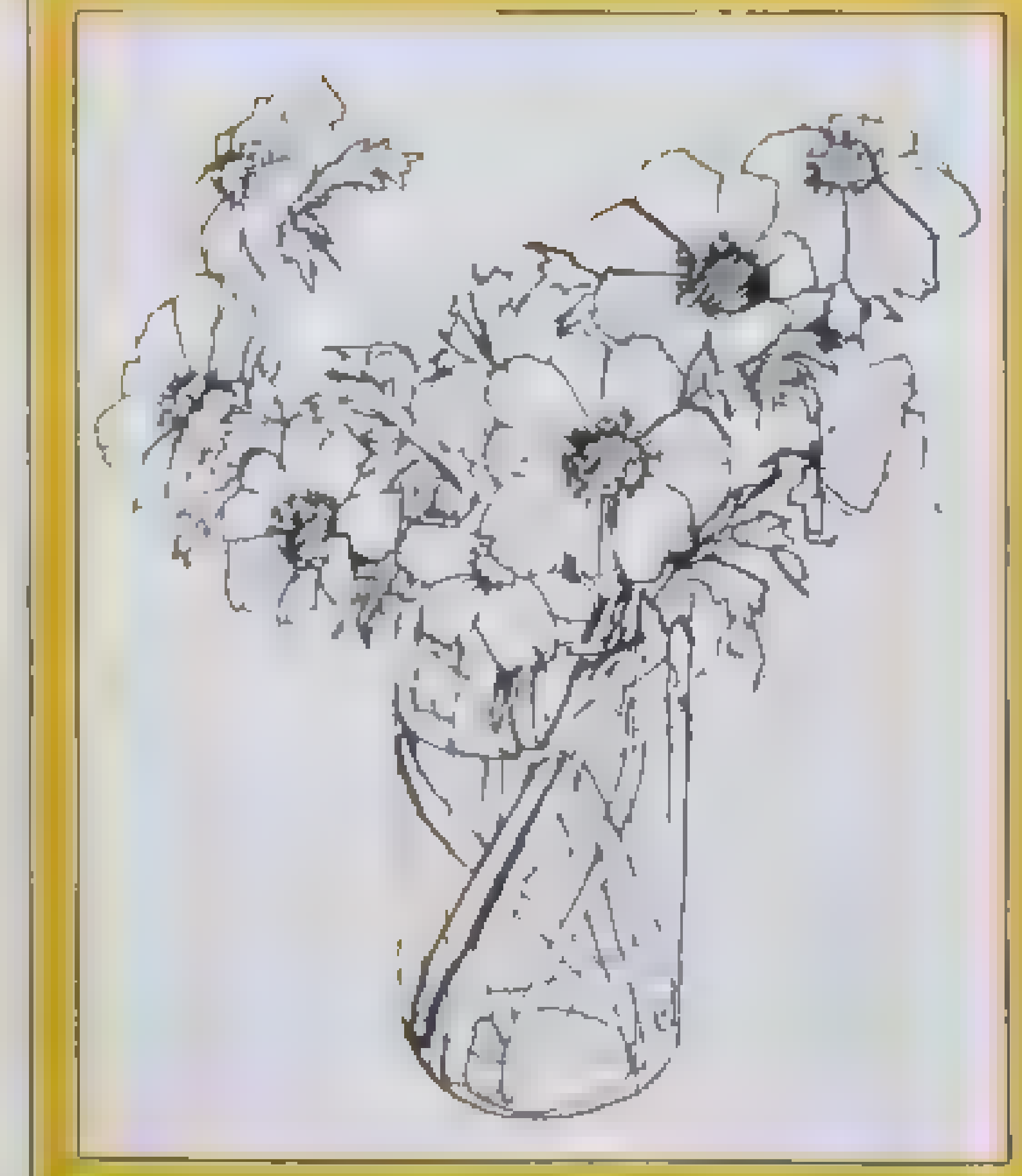

Stilou rapidograph
Liniile subţiri produse de stiloul rapidograph sunt ideale pentru desene delicate şi detaliate. Foloseşte haşura pentru zonele mai întunecate

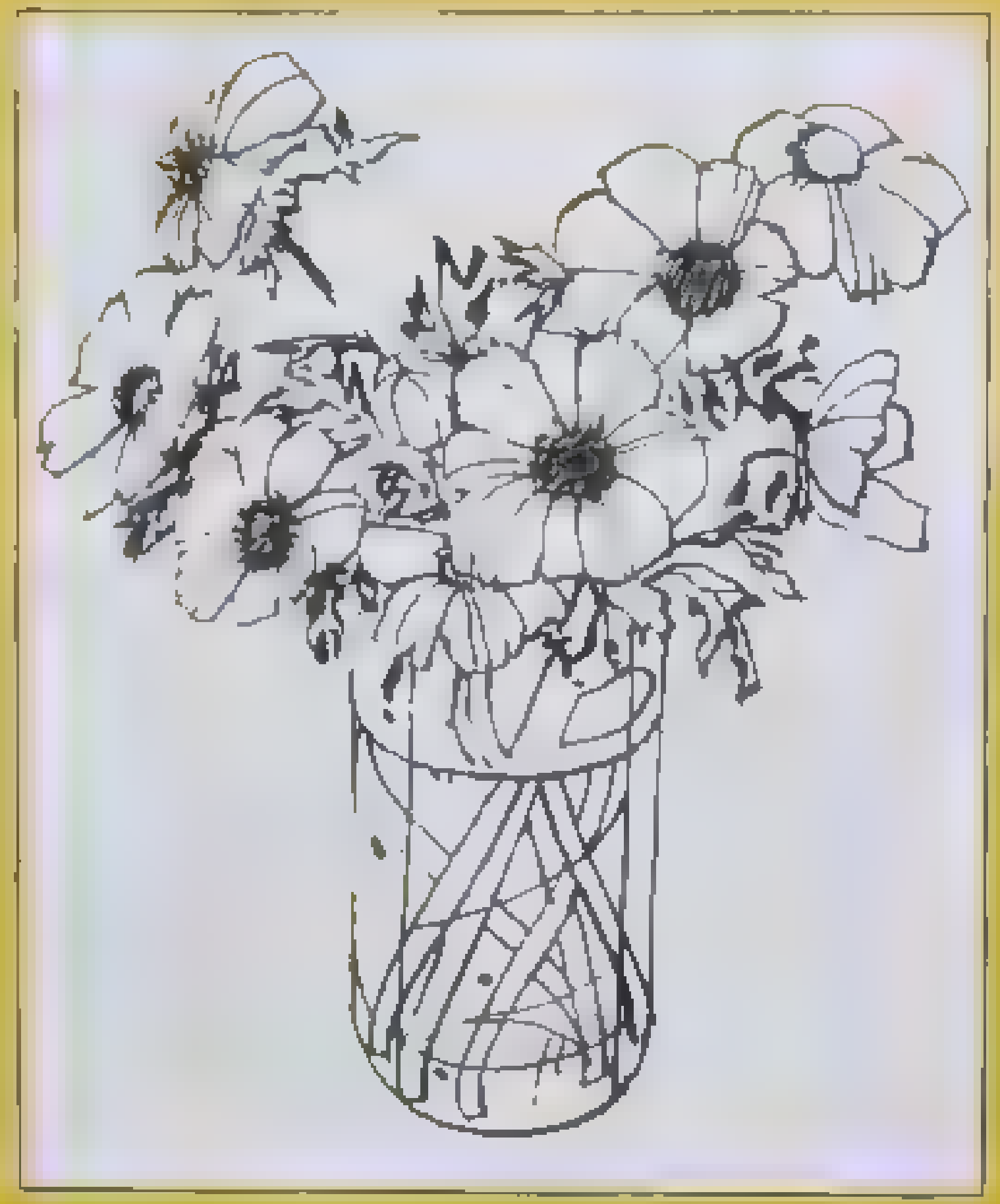

Marker cu vârf de pensulă
Cu vârful flexibil al acestui marker poţi desena într-o manieră fluidă, obţinând atât linii groase, cât şi subţiri

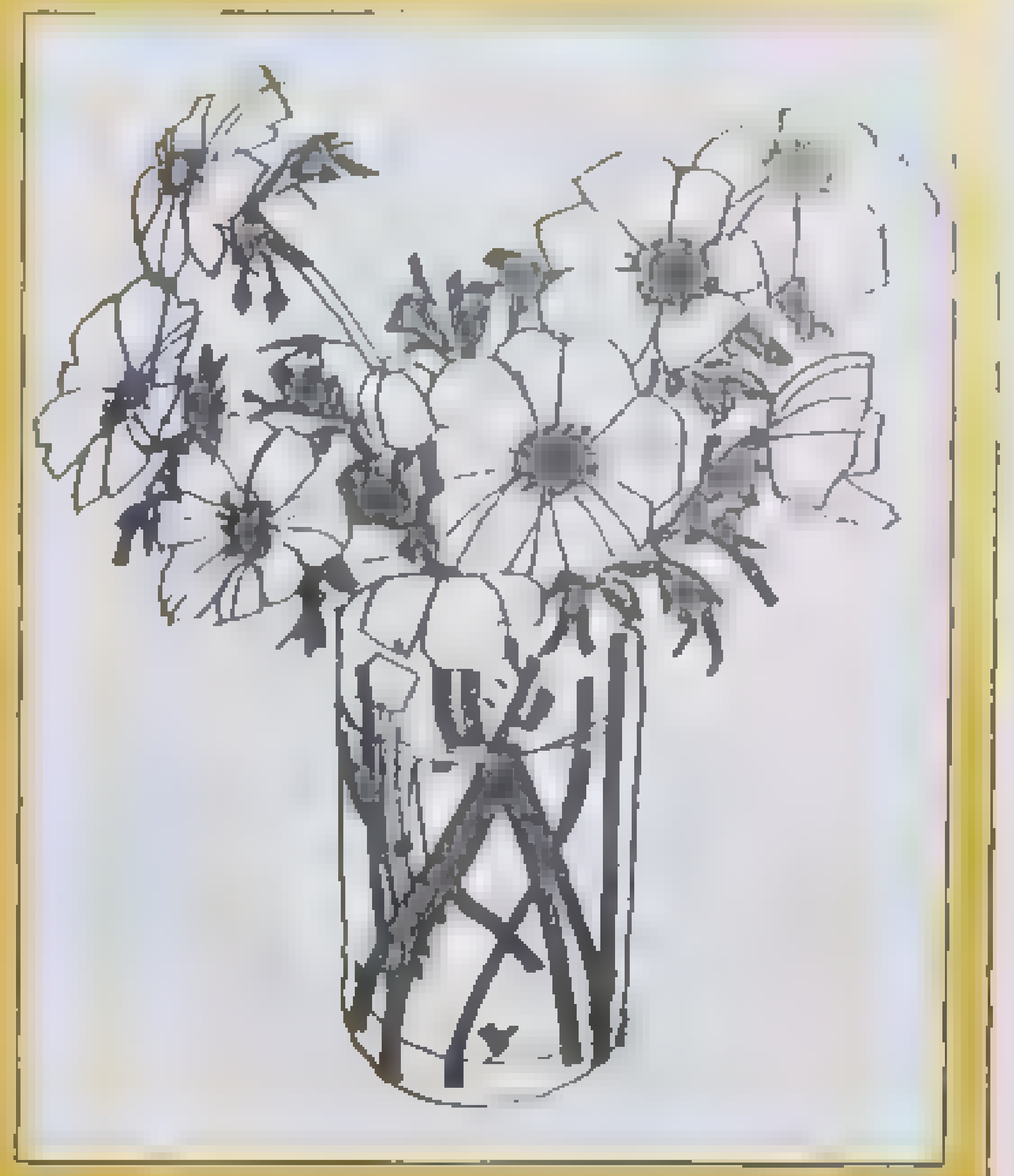

Marker
Un marker cu vârf oblic produce linii groase şi solide, poţi desena tulpinile florilor dintr-o singură atingere

LINIILE PRODUSE DE PENIȚE

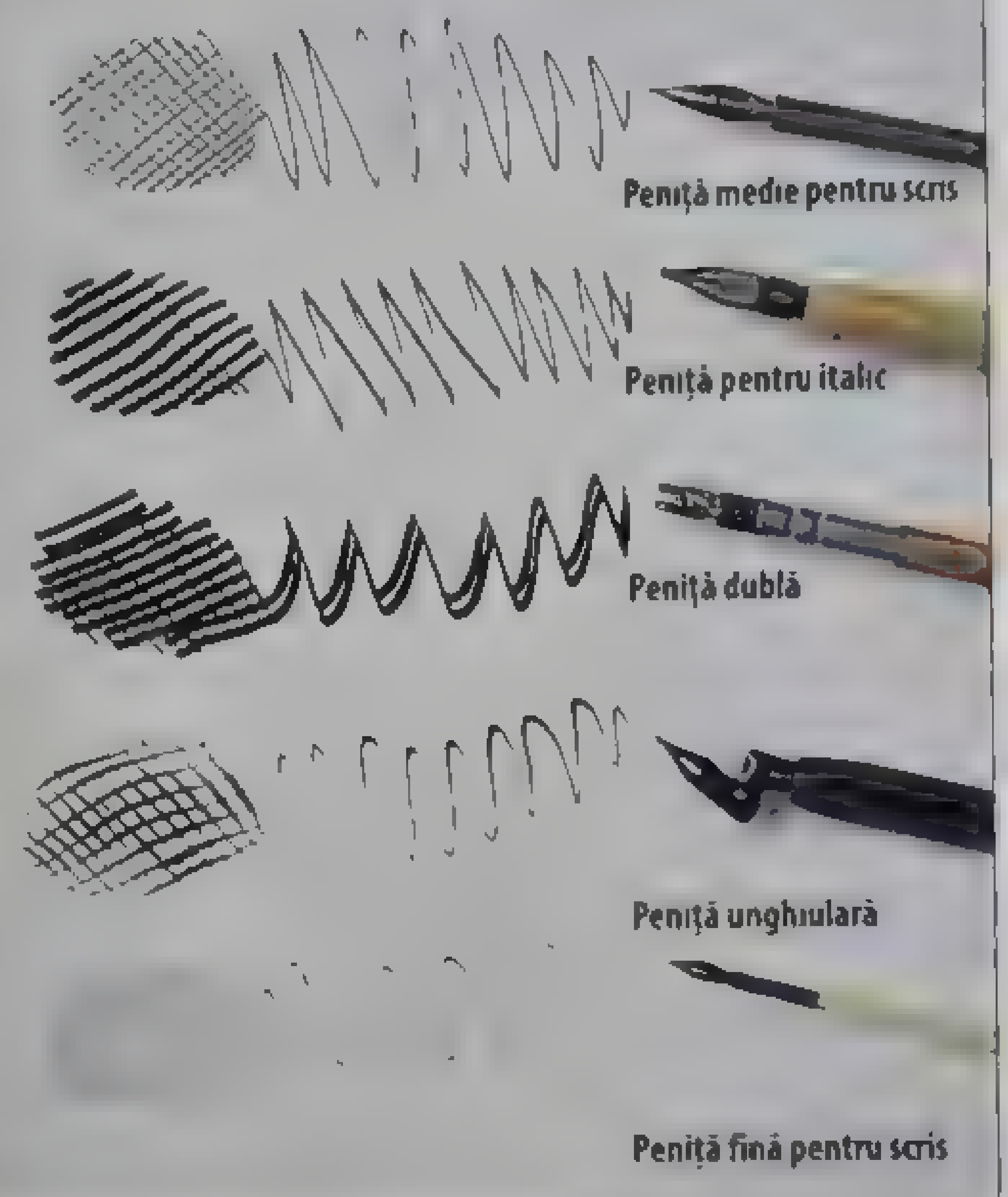

TIPURI DE STILOURI ȘI MARKERE

- Ⓐ Pix
- Ⓑ Pix subțire
- Ⓒ Marker cu vârf plat
- Ⓓ Marker cu vârf de pensula
- Ⓔ Marker cu vârf subțire
- Ⓕ Trei markere cu vârf plat
- Ⓖ Pix BiC
- Ⓗ Stilou rapidograph pentru desen tehnic și vârfuri diferite

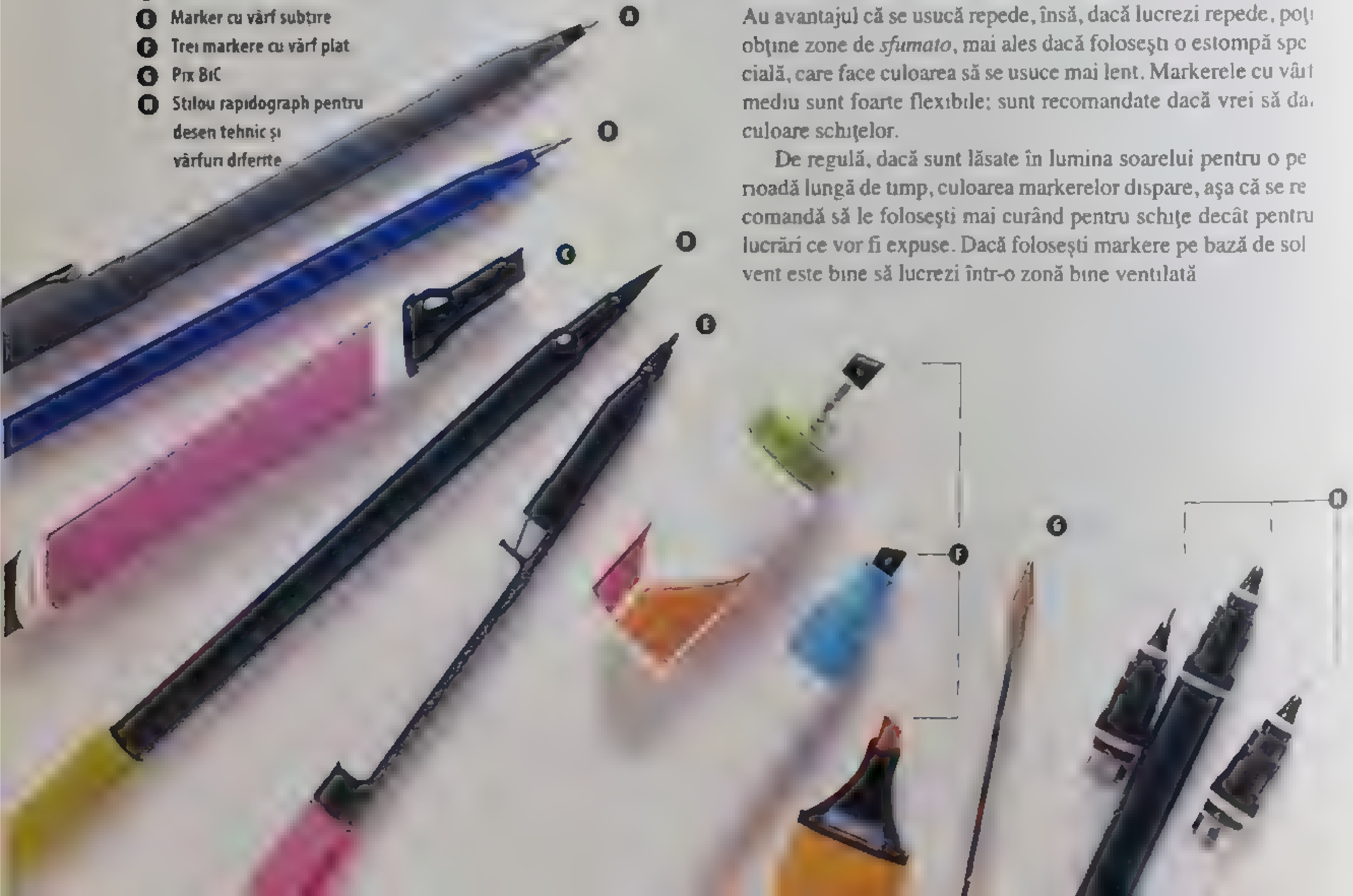

formate din două piese rețin mai multă cerneală. Unele au vârful mai lat, cu două sau trei fisuri, și produc linii mai mari; altele sunt duble și creează linii paralele. Penițele folosite pentru a nota compozițiile muzicale sunt unghiulare (cu alte cuvinte, vârful peniței nu este în axă cu mânerul) și permit tușe mai zvelte

Penițe cu rezervor. Aceste penițe conțin un mic rezervor cu cerneală. Sunt instrumente foarte practice pentru desenul în natură pentru că nu necesită rezerve de cerneală

Stilouri cu cerneală. În cazul acestor stilouri, cerneala este stocată în cartușe reîncărcabile sau detașabile. Cele mai multe sunt folosite pentru scris, însă unele sunt foarte bune pentru schițe

Stilouri rapidograph. Concepute pentru ilustratori și desenatori, aceste instrumente produc linii ascuțite, având o grosime definită. Dacă ai nevoie de o grosime diferită, nu trebuie decât să le schimbi vârful. Folosește întotdeauna cerneala corespunzătoare, nu lăsa niciodată vârful descoperit și spală-le după fiecare folosire.

Penițe reglabile (trăgătoare). Instrumente de desen speciale. În cazul acestora, rezervorul se umple cu un aplicator sau cu o pensulă, iar grosimea vârfului se reglează cu un șurub. Aceste penițe produc linii precise și, spre deosebire de cele normale nu necesită reîncărcare în mod frecvent

Markere

Această categorie include o gamă largă de instrumente de culoare; dintre acestea, unele sunt concepute pentru activități de specialitate, iar altele au întrebuințări obișnuite

Markere cu vârful gros sau mediu. Pot avea vârful plat sau rotunjit. Acestea lasă o linie clară și transparentă și pot fi folosite pentru a crea zone bogate de culoare. Există, de asemenea markere cu două vârfuri, plat la un capăt și rotund la celălalt. Au avantajul că se usucă repede, însă, dacă lucrezi repede, poți obține zone de *sfumato*, mai ales dacă folosești o estompă specială, care face culoarea să se usuce mai lent. Markerele cu vârf mediu sunt foarte flexibile; sunt recomandate dacă vrei să dai culoare schițelor.

De regulă, dacă sunt lăsate în lumina soarelui pentru o perioadă lungă de timp, culoarea markerelor dispare, așa că se recomandă să le folosești mai curând pentru schițe decât pentru lucrări ce vor fi expuse. Dacă folosești markere pe bază de solvent este bine să lucrezi într-o zonă bine ventilată

Markere cu vârf subțire și fin. Îți permit să lucrezi cu mare precizie, chiar dacă vârful se poate toci. Unele markere permit producerea unor linii de o grosime bine definită

Marker cu vârf de pensulă. Vârful acestor instrumente este mai lung și mai flexibil decât cel al markerelor normale. Sunt disponibile într-o varietate de culori. Schimbând presiunea, poți obține linii fine, medii sau groase. Unele markere cu vârf dublu au un marker fin la un capăt și unul cu vârf de pensulă la celălalt

Pixuri. Primul pix a fost inventat în 1938, de către un jurnalist maghiar pe nume Laszlo Biro, care a remarcat calitatea deosebită a cernelii utilizate de publicațiile comerciale: era rezistentă și se usca repede. Un stilou normal nu putea funcționa cu acel tip de cerneală, așa că a conceput un stilou special, care în vârf avea o sferă mică. În prezent, unul dintre cele mai comune pixuri este pixul BiC, lansat in 1950 de baronul francez Bich. Pixurile sunt comode și economice; în plus, le poți folosi ca instrumente pentru schițe

Rollerball. Acest tip de stilouri funcționează după același principiu ca și pixurile, însă cerneala lor seamănă mai mult cu cea folosită pentru stilourile cu cerneală sau markerele cu vârf subțire se usucă repede, prin evaporare, și nu produc petele pe care le lasă uneori pixurile

Cerneluri și tușuri

Cernelurile se pot distinge în funcție de solubilitatea lor: pot fi rezistente la apă sau hidrosolubile. Cernelurile permanente permit aplicarea unui strat de acuarelă pe un desen fără a-l deteriora, iar cerneala solubilă se dispersează și se șterge. China este una dintre cele mai populare cerneluri; este neagră, permanentă și rezistentă la apă. Cernelurile colorate permanente conțin o nuanță; este indicat să le folosești pe caietele de schițe, evitând să le expui la soare pe perioade lungi de timp. Cernelurile rezistente la apă nu sunt recomandate pentru stilouri cu cerneală, deoarece le pot înfunda

Acuarele și acrilice lichide. Pot fi folosite cu penițe, la fel ca și cernelurile sau tușurile colorate, și există într-o gamă largă de nuanțe. Spre deosebire de acrilice, acuarelele lichide sunt solubile odată uscate

Instrumentele de pe această pagina sunt prezentate doar cu titlu informativ

Nu toate aceste materiale vor fi oferite pe parcursul colecției

Cerneală de China
(chinezească, de India sau tuș)
Cerneală permanenta
Acuarela lichida
Acrilic lichid
Penițe de bambus

- Ⓘ Varietate de penițe din oțel
- Ⓙ Peniță divizată pentru linii paralele
- Ⓚ Peniță pentru topografie
- Ⓛ Peniță unghiulară pentru note muzicale
- Ⓜ Toc și peniță pentru scris
- Ⓝ Peniță reglabilă sau trăgător
- Ⓞ Stilou cu cerneală pentru schițe
- Ⓟ Markere colorate cu vârf subțire
- Ⓠ Marker cu vârf rotund
- Ⓡ Marker cu vârf plat de 3 mm
- Ⓢ Marker cu vârf foarte subțire

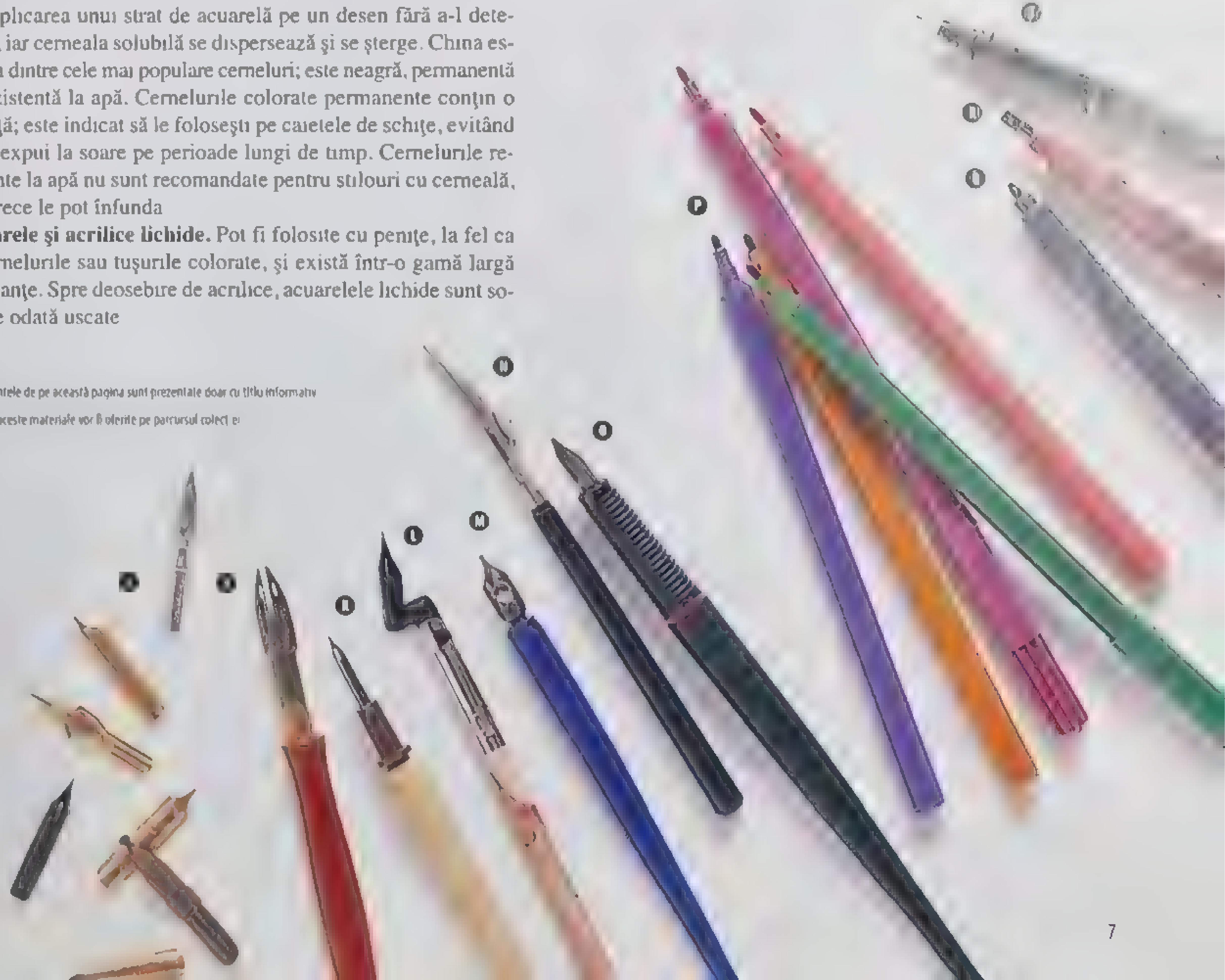

Peisaj toscan

Această pictură în acrilice are un aspect spontan și imediat, care, de fapt, este rezultatul unui desen de precizie.

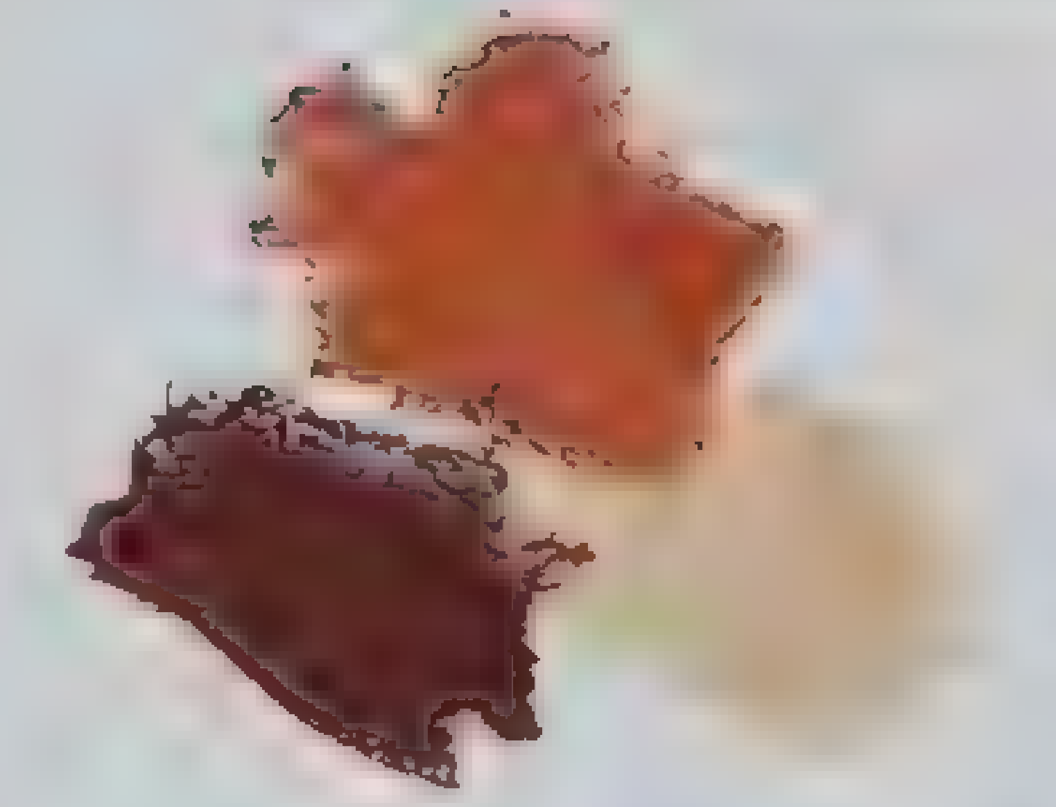

◄ Ai nevoie de trei nuanțe de teracotă pentru țiglele și acoperișurile din depărtare.

Te-ai întrebat vreodată cum de o pictură compusă din câteva tușe spontane reușește totuși să reproducă perfect subiectul? Pentru a obține un rezultat asemănător, trebuie mai întâi să desenezi o schiță foarte detaliată, astfel încât să definești structura precisă a subiectului. Apoi, ești liber să umpli spațiul cu ajutorul culorii și al tușelor de pensulă, folosind desenul ca un punct de referință nu foarte strict.

Dealuri distante și acoperișuri din țiglă

Pentru a picta acest minunat peisaj toscan cu dealurile sale luminate de soare și acoperișurile de teracotă, este recomandat să începi cu un desen precis. Desenează fiecare clădire în perspectivă privind cu atenție și copiază profilul fiecărui deal de la orizont. Apoi, umezește hârtia cu apă și aplică vopseaua în mod liber, cu tușe de pensulă ample și sinuoase. Culorile se pot dispersa pe suprafața umedă, amestecându-se una cu cealaltă, înainte de a se fixa într-o formă anume. În această etapă, desenul oferă o structură de bază pentru pictură

Culorile Toscanei

Culorile dominante ale acestui peisaj sunt albastrul cerului, verdele vegetației și nuanța caldă de roz-somon a clădirilor. Culorile mai deschise și griul din depărtare se pot obține adăugând alb în culorile de bază. Peisajul conține un număr surprinzător de nuanțe de verde. Din acest motiv, am inclus în paletă două tipuri de verde luminosul verde-ftalo și verdele oxid de crom. În plus, față de acestea, pentru a lărgi gama de nuanțe disponibile, vom lucra și cu albastru-cobalt și albastru-ceruleum, pe care le vom combina cu galben-citron.

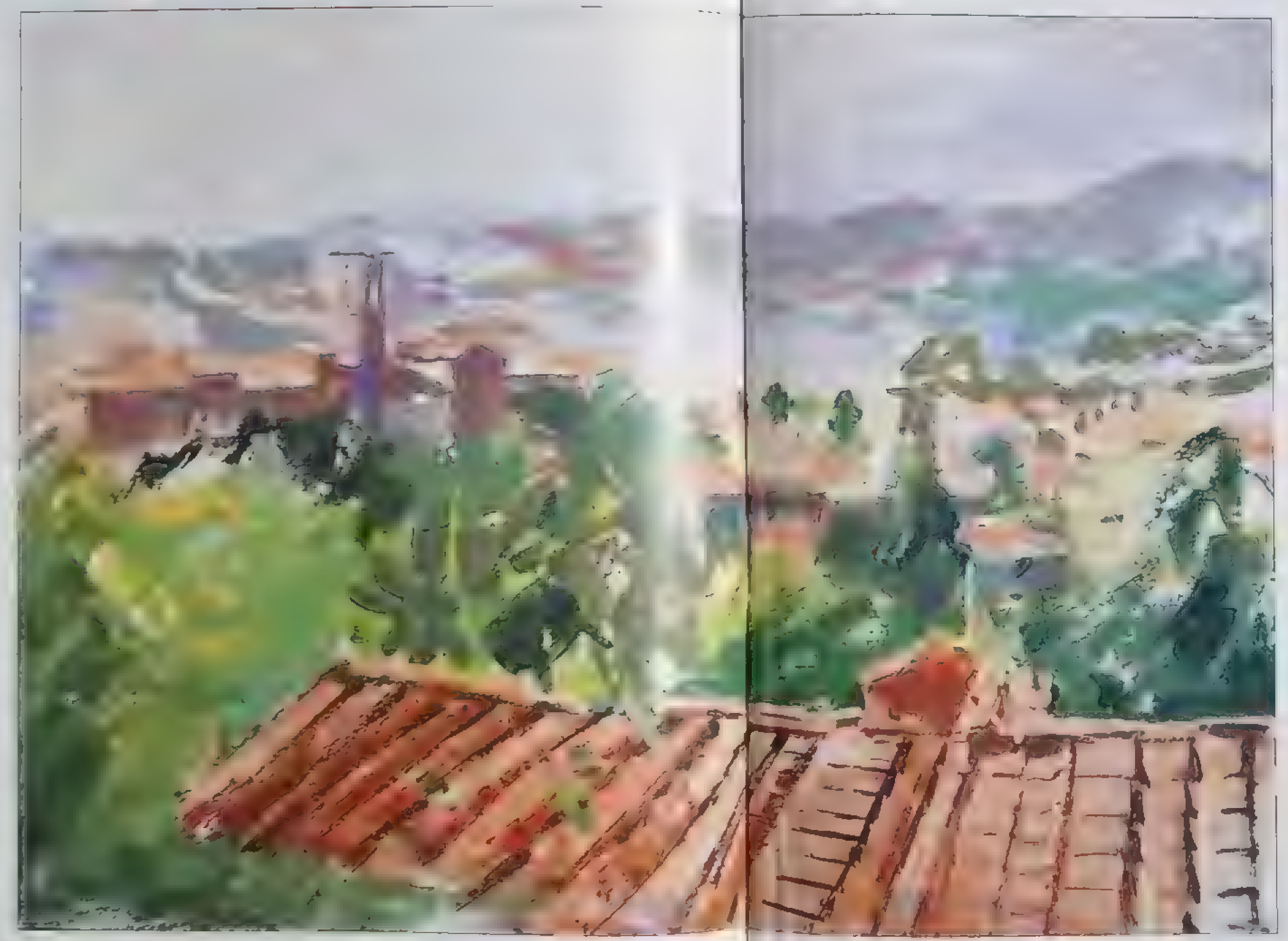

▼ Culoarea aplicată spontan și nuanțele discrete din depărtare sugerează strălucirea peisajului în lumina difuză, creată de arșița verii.

MATERIALE

- O foaie de hârtie de acuarelă de 33 x 43 cm de 300 g/m²
- Mină de grafit
- Pensule: plată nr. 8, limba de pisică nr. 6, plată de 12 mm, rotundă nr. 4
- 7 culori acrilice: albastru-ceruleum, alb, roșu de cadmiu, galben-citron, albastru-cobalt, verde (oxid) de crom, verde-ftalo

ÎNCEPE

1 ► Realizează un desen precis
Folosind mina de grafit, realizează o schiță exactă a subiectului pe o foaie de hârtie de acuarelă bine întinsă, stabilind poziția elementelor principale și acordând o atenție deosebită liniilor convergente ale țiglelor de pe acoperișuri

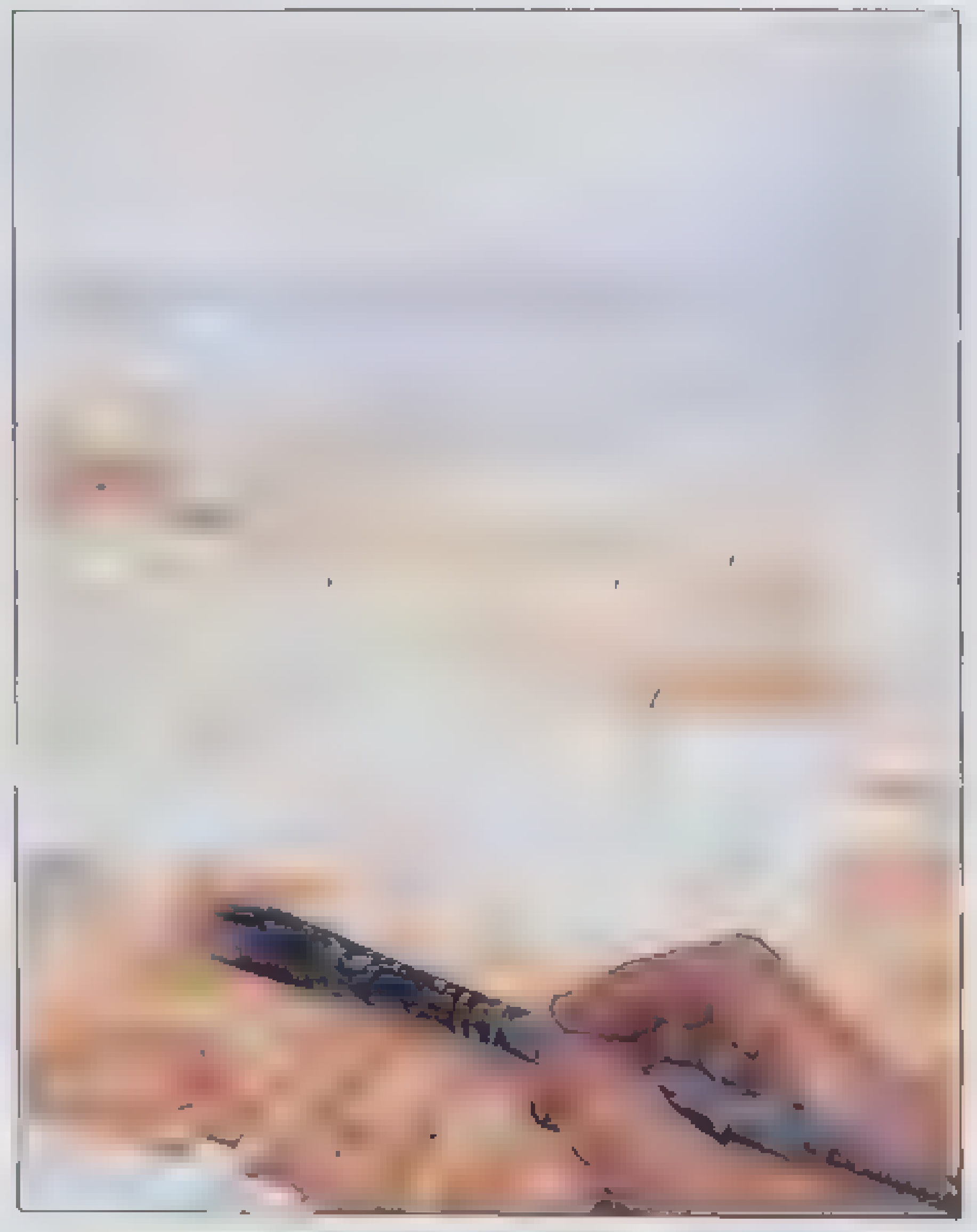

2 ◄ Începe cu fundalul
Folosind pensula plată nr. 8, umezește hârtia cu apă curată Pentru cer și pentru dealurile din depărtare amestecă în părți egale albastru-ceruleum și alb, lăsând culoarea să se scurgă pe hârtia umedă Pentru lumina soarelui de pe dealurile îndepărtate, amestecă puțin roșu de cadmiu și galben-citron cu o cantitate mică de albastru-ceruleum. La final, adaugă roșu de cadmiu și galben-citron în amestec și întinde în mod liber culoarea pe acoperișuri

3 ► Pregătește desenul copacilor
Prepară o nuanță deschisă de verde amestecând galben-citron cu puțin albastru-cobalt și folosește-o ca bază pentru zonele de vegetație

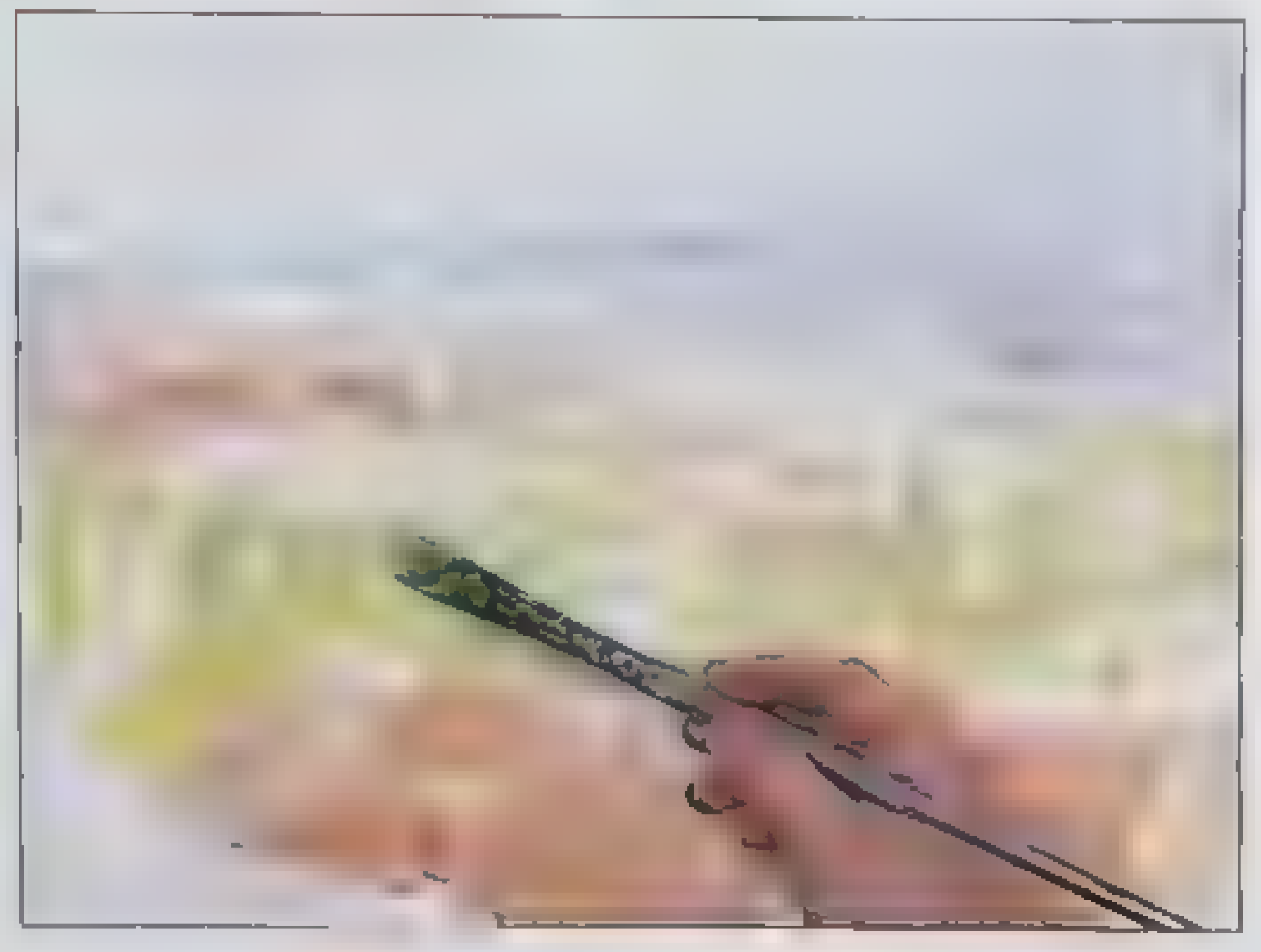

4 ▼ Pictează umbrele copacilor
Combină verde de crom cu verde-deschis și, cu ajutorul pensulei limbă de pisică nr. 6, adaugă umbrele pentru frunzișul copacilor în tușe ușoare și dezinvolte de verde mai întunecat. Deschide nuanța amestecului cu puțin verde-ftalo și aplică pete de culoare strălucitoare pentru zona de vegetație.

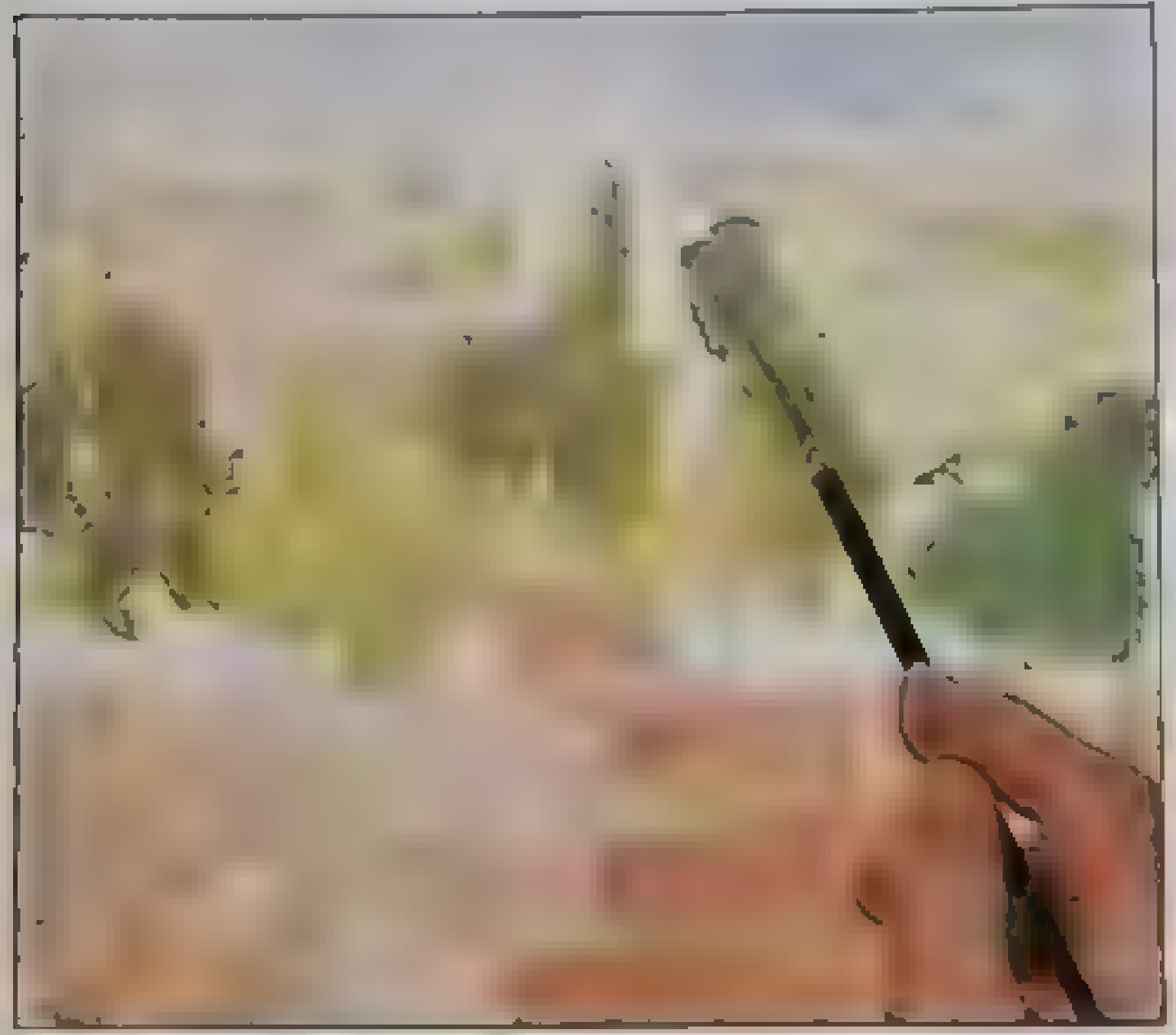

Fii creativ!

O schiță spontană

Această schiță rapidă în aer liber redă peisajul însorit al Toscanei în format tip portret (adică vertical). Desenul nu conține detalii: accentul cade mai cu seamă pe culoare și pe atmosferă și mai puțin pe reprezentarea structurată a subiectului. Scena este reprodusă prin tușe de pensulă accentuate de o culoare uscată, cu nuanțe de verde-măsliniu, pământ-roșu și ocru.

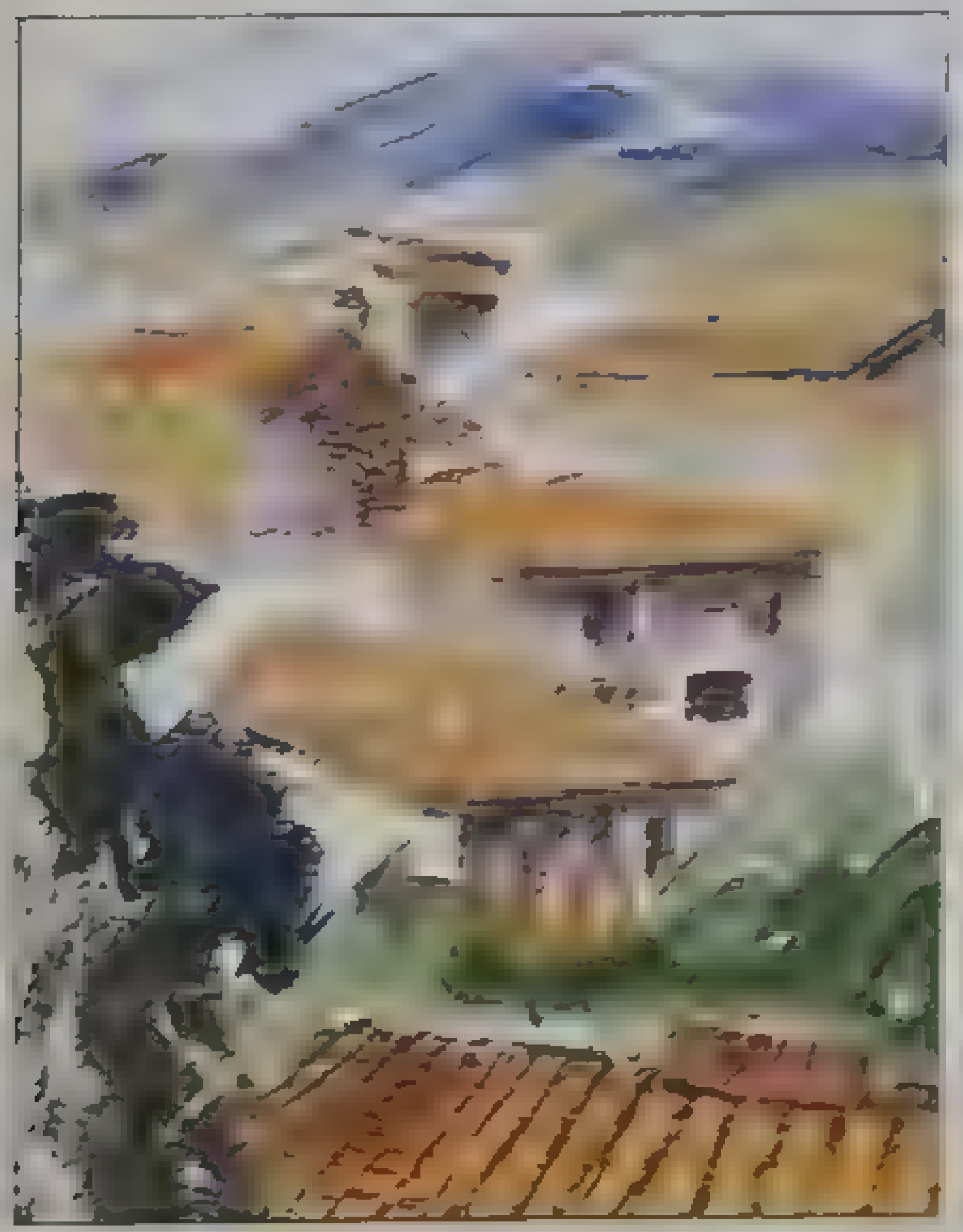

SFATURI
Sugerează clădirile din depărtare

Dacă dorești să reprezinți clădirile din depărtare, folosește o pensulă cu vârful plat care îți va permite să pictezi fiecare clădire cu una sau două tușe de pensulă verticale. Pentru partea însorită a fiecărei clădiri, folosește o culoare caldă și deschisă, iar pentru partea din umbră, o culoare mai închisă și rece. Una sau două linii în plus vor sugera ferestrele și ușile, transformând câteva tușe de pensulă într-un grup realist de case.

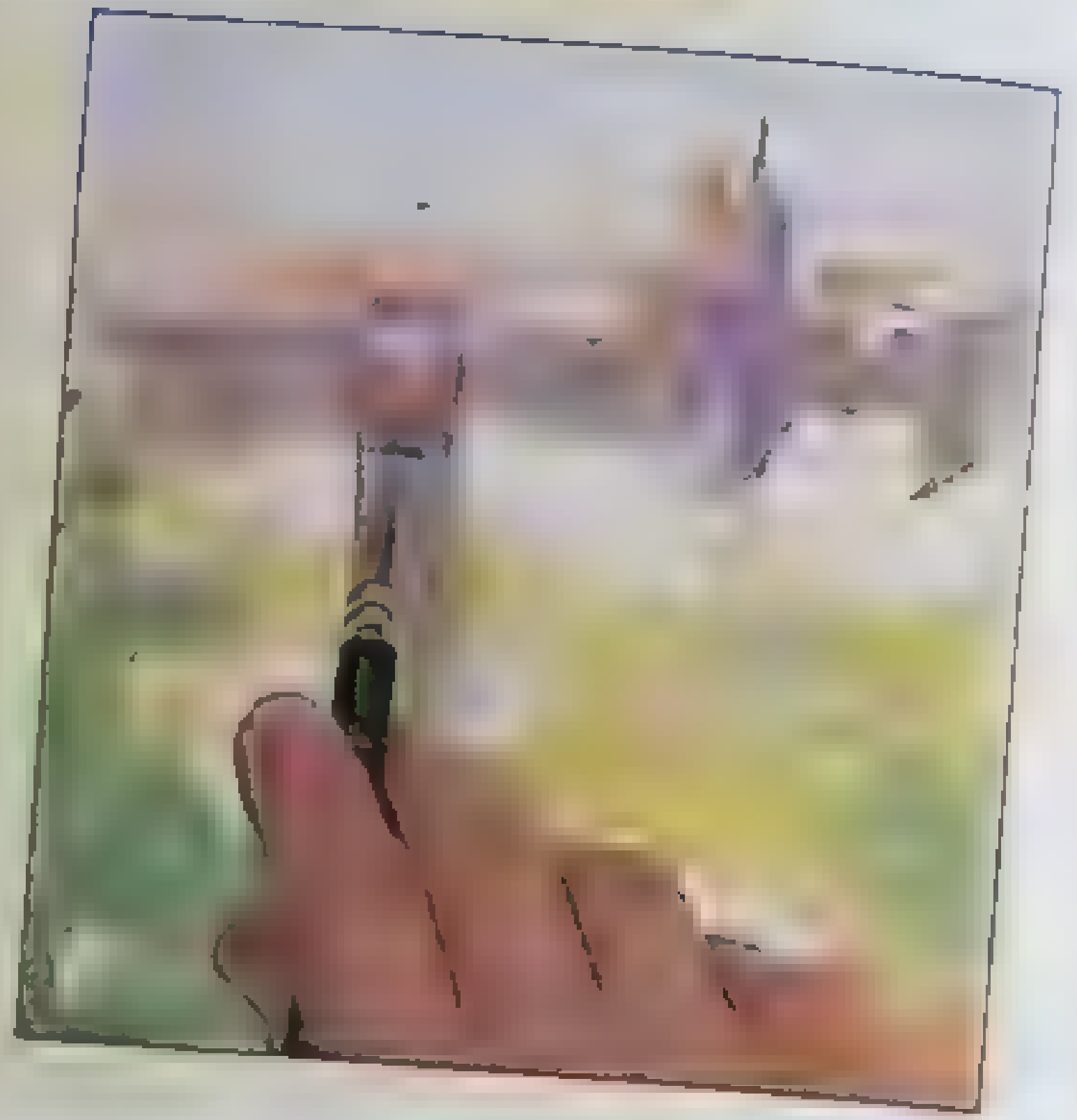

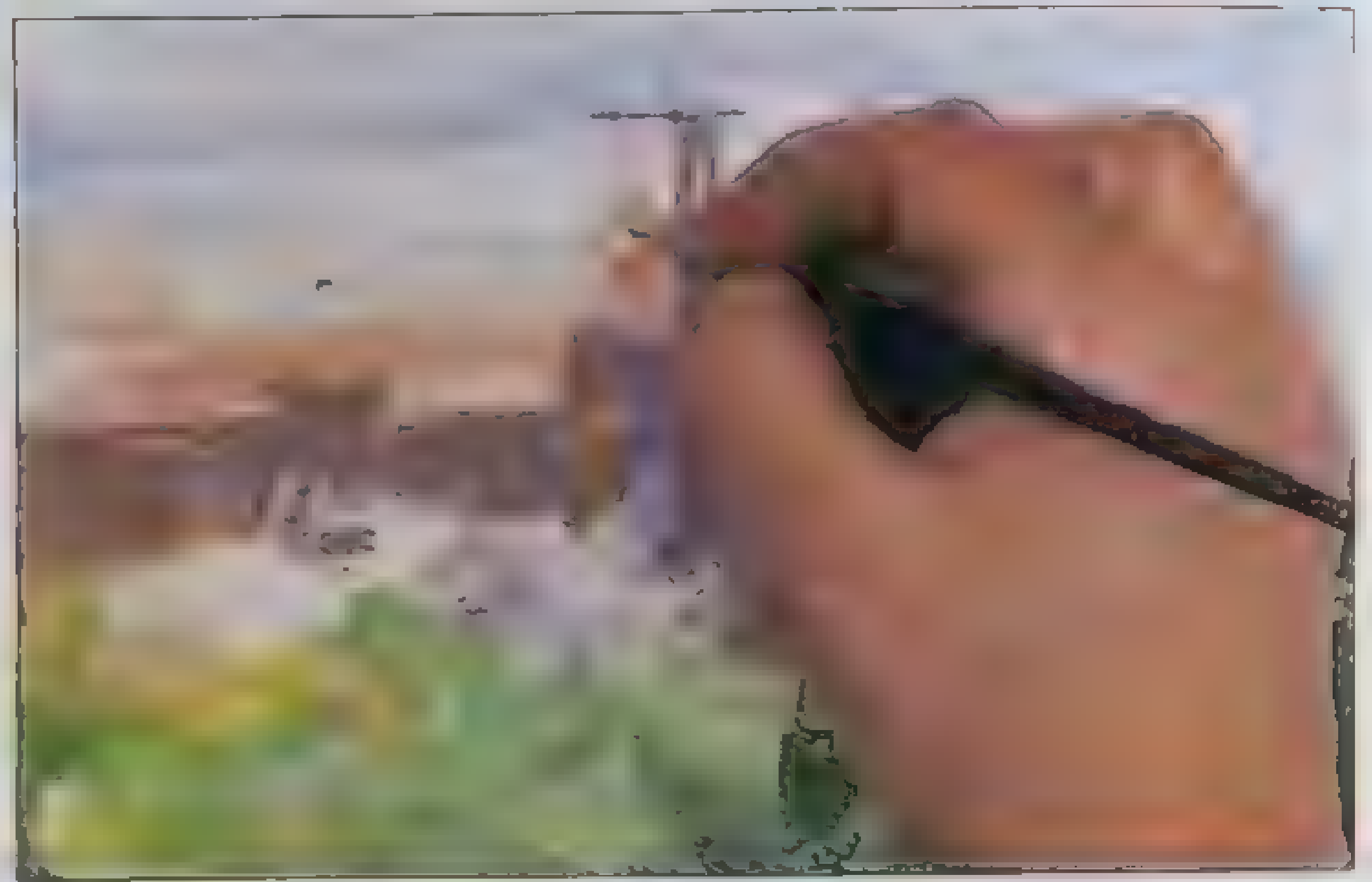

5 ▲ Definește clădirile din depărtare
Ia pensula plată de 12 mm și definește clădirile cu mai multe nuanțe de brun, preparate din galben-citron, alb, roșu de cadmiu și albastru-cobalt. Pentru a reda forma pătrată a clădirilor, pictează cu tușe de pensulă clare și verticale. Deschide zonele expuse luminii și acoperișurile, aplicând cu pensula rotundă nr. 4 alb combinat cu puțin roșu de cadmiu și galben-citron.

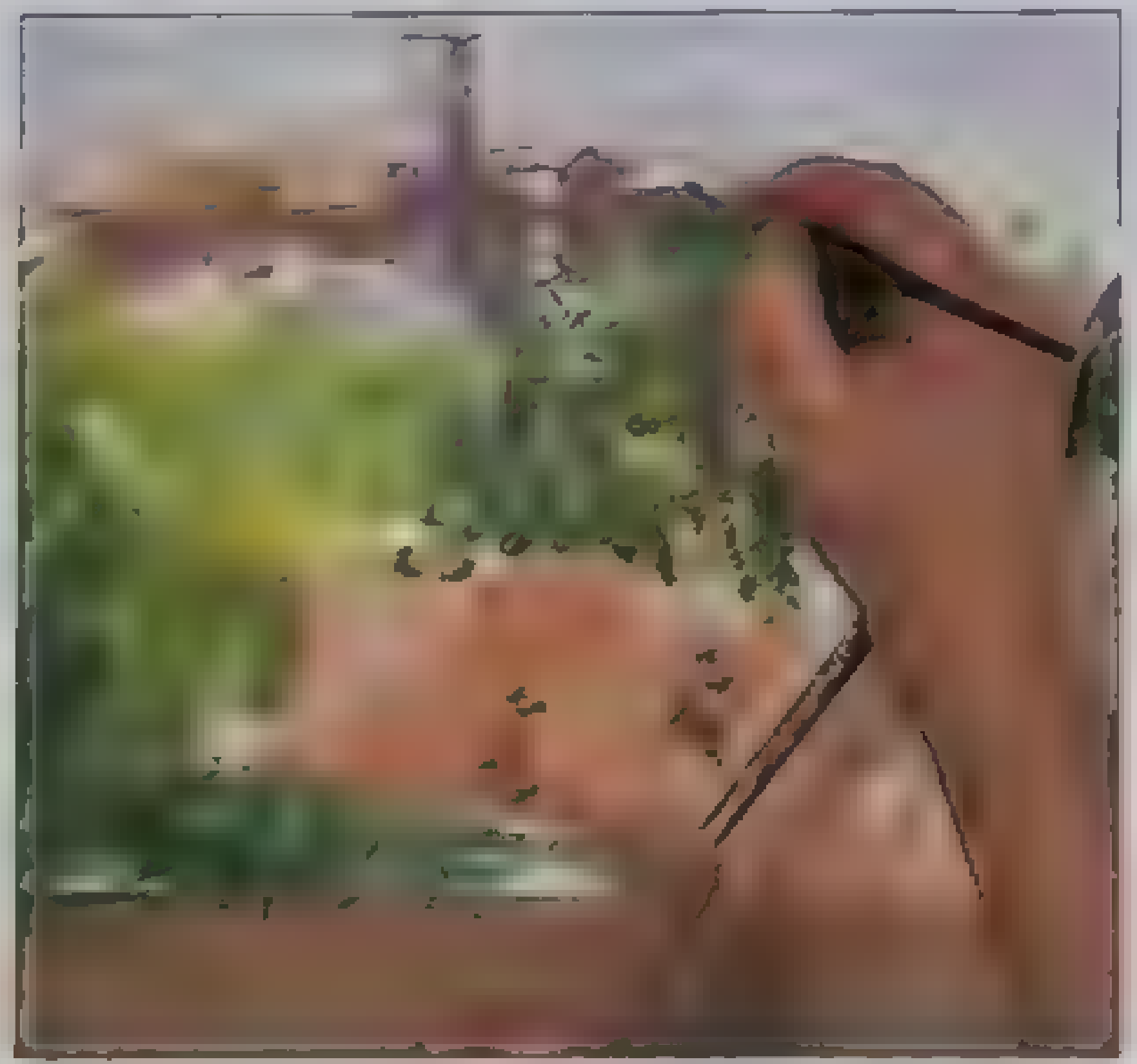

6 ◀ Pictează lumina soarelui pe clădiri
Folosind o pensulă ca suport pentru mână, la fel ca în imagine, finalizează clădirile, întunecând umbrele cu un amestec de albastru-cobalt, roșu de cadmiu și galben-citron. Pictează reflexiile de lumină cu alb combinat cu un pic de galben-citron.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

În peisaje, culorile devin tot mai deschise pe măsură ce se apropie de orizont, creând astfel un efect de profunzime. Poți obține și tu un efect asemănător, dacă amesteci alb cu verdele și rozul din prim-plan. Aceste nuanțe mai deschise creează ideea de distanță.

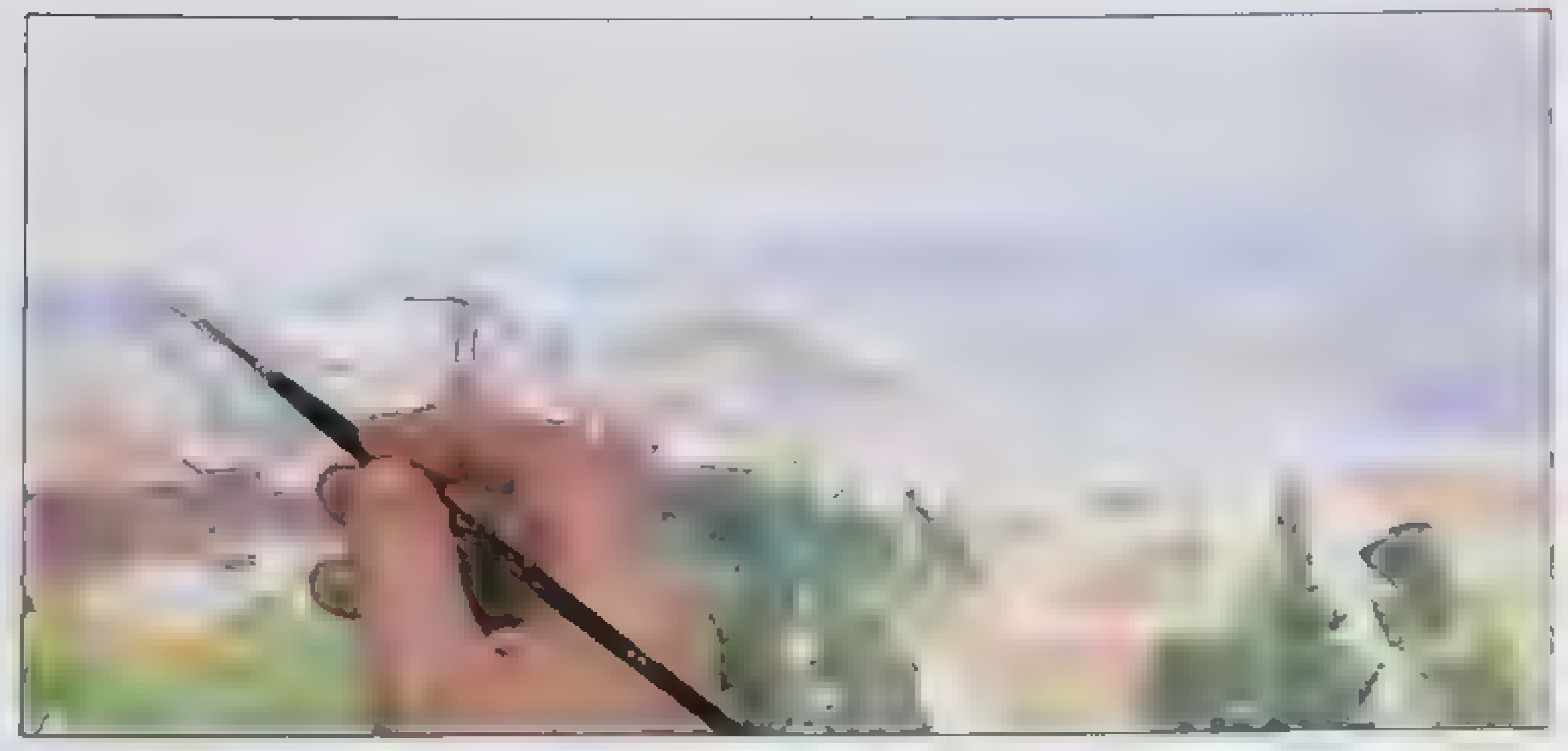

7 ▶ Definește dealurile de la orizont
Adaugă alb și puțin albastru-ceruleum în verde-ftalo și vei obține o tonalitate medie. Folosește această culoare pentru a picta dealurile din depărtare.

8 ▶ Adaugă nuanțele deschise din fundal
Continuă să dezvolți culorile deschise din fundal: un roz obținut din galben-citron, roșu de cadmiu și alb; un violet obținut din albastru-cobalt, roșu de cadmiu și alb; un verde obținut din galben-citron, albastru-cobalt și alb. Deschide culoarea vegetației din mijloc, folosind verde-ftalo amestecat cu puțin alb, și pictează cu roz acoperișurile bătute de soare.

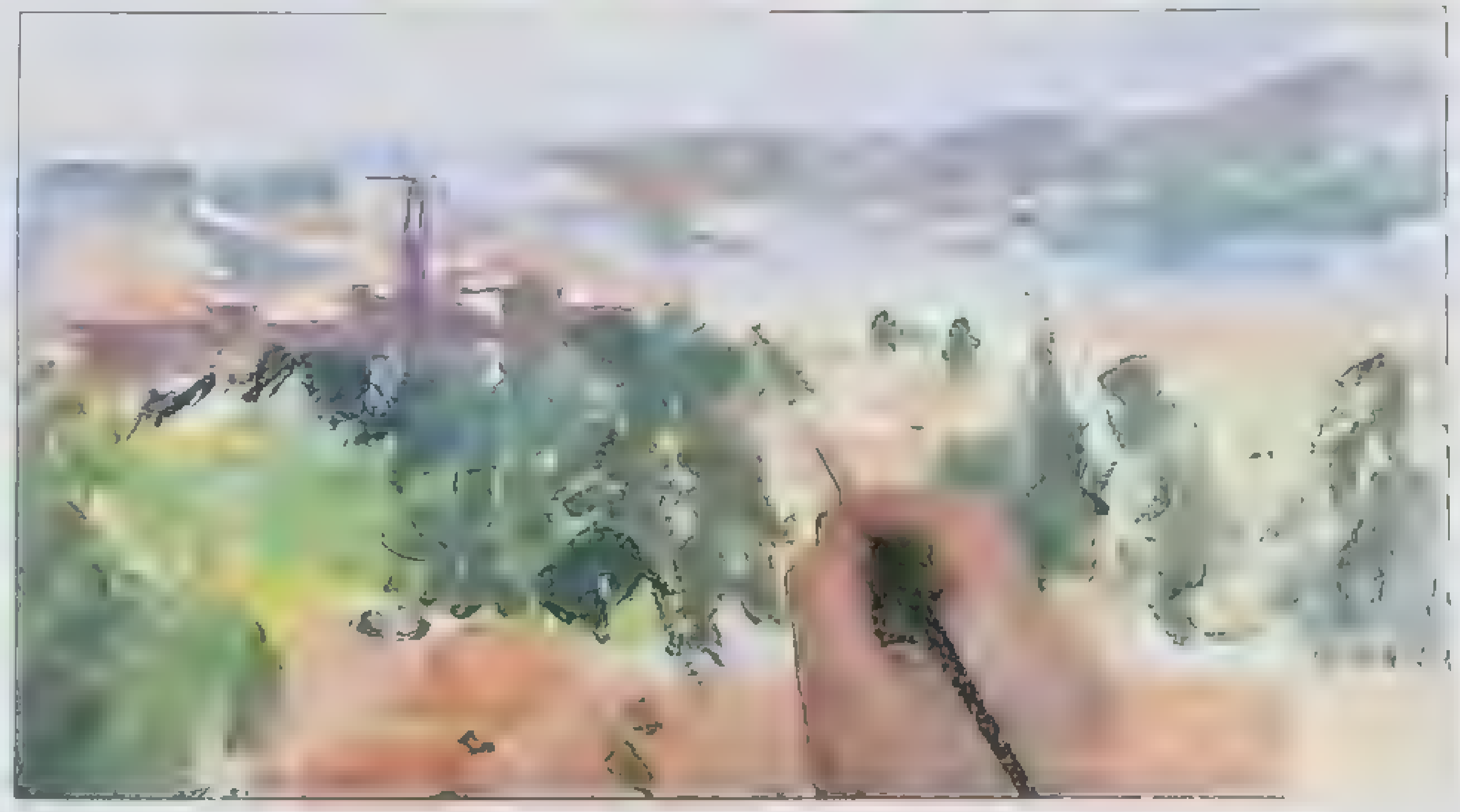

9 ▼ Schițează țiglele
Amestecând roșu de cadmiu cu puțin galben-citron și verde-ftalo vei obține o nuanță cu care vei putea defini țiglele din prim-plan. Asigură-te că liniile țiglelor sunt trasate corect: ele ar trebui să conveargă ușor spre partea de sus a acoperișului.

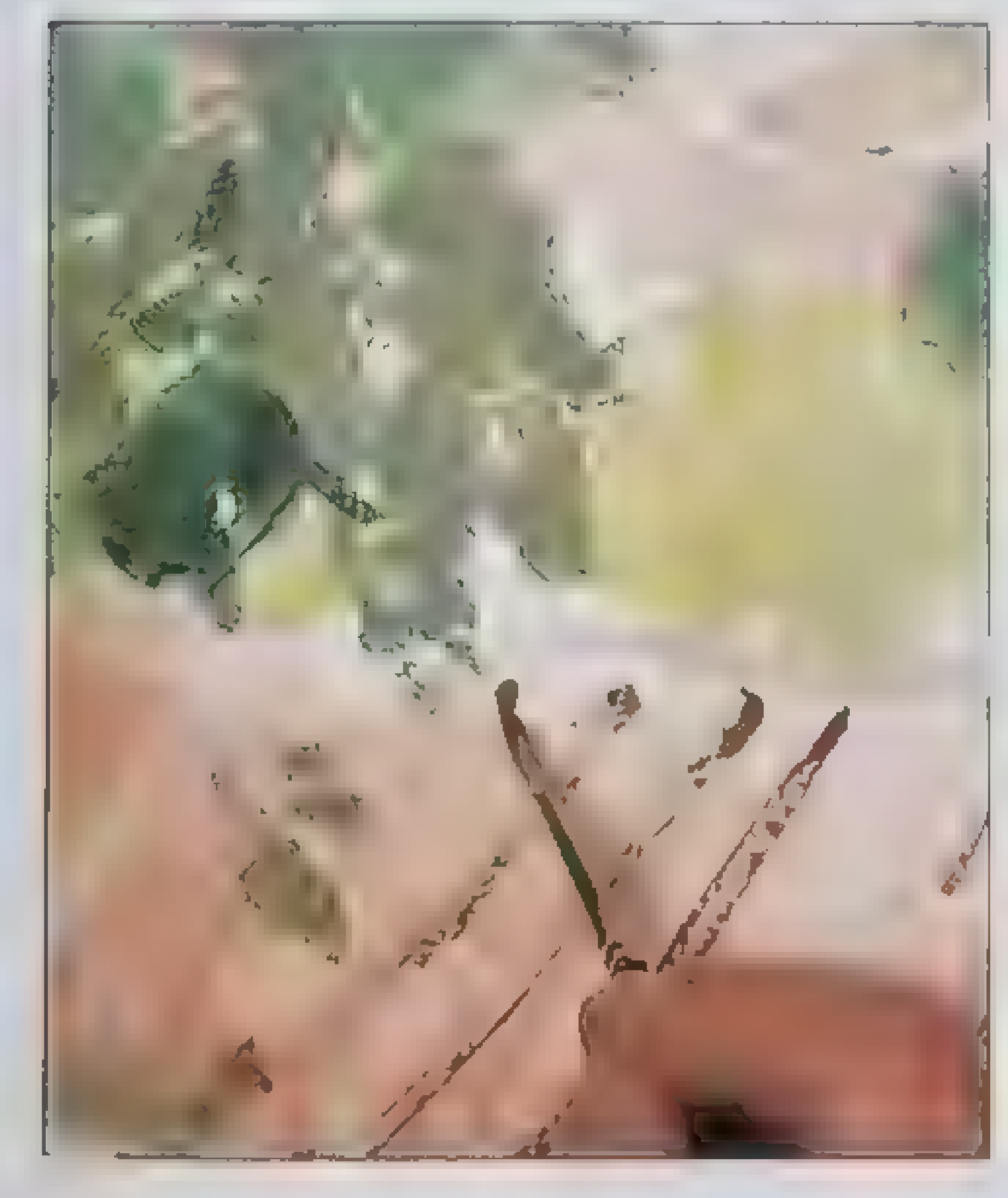

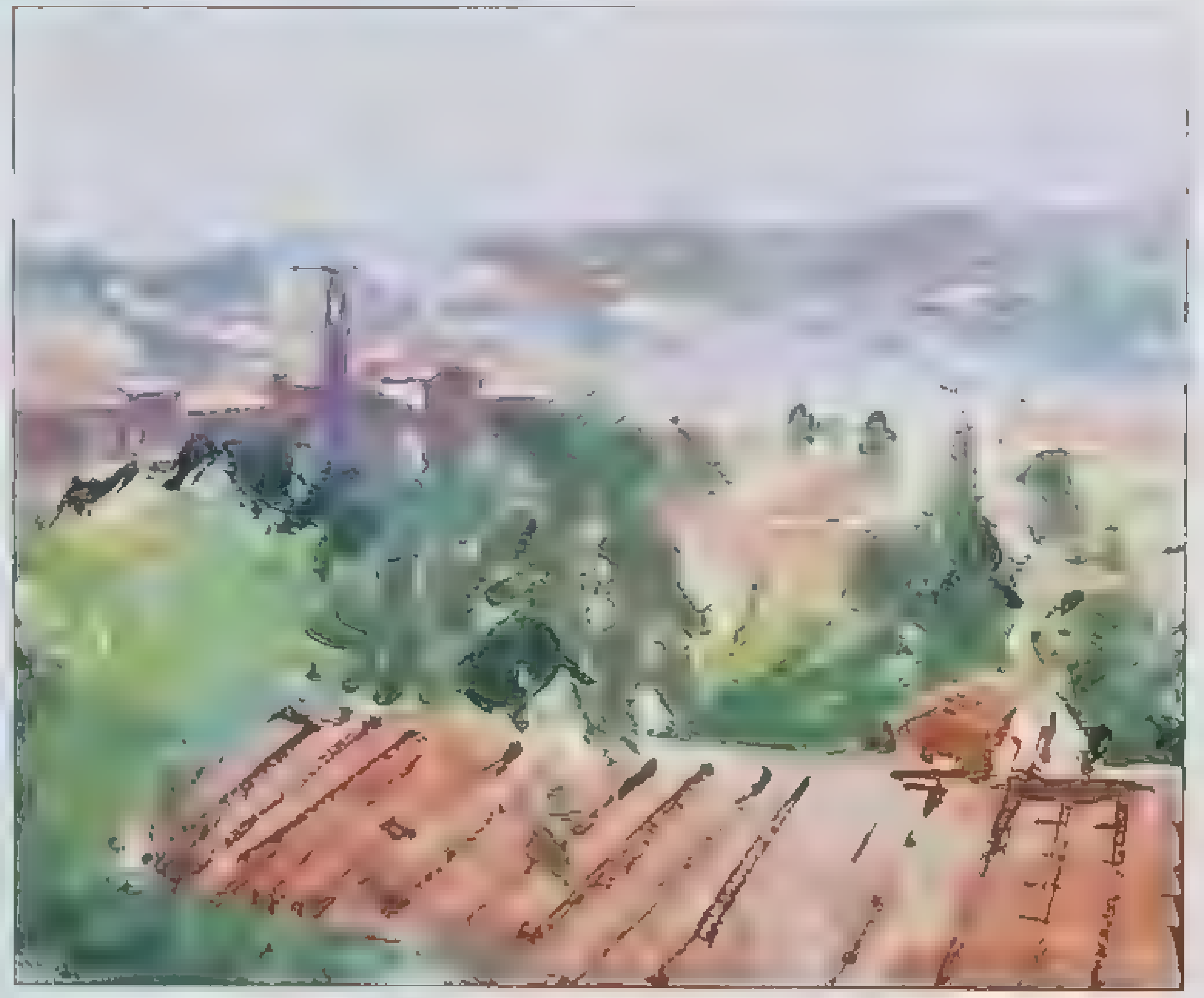

10 ▲ Accentuează copacii din prim-plan
Amestecă verde-ftalo cu verde de crom și pictează frunzișul copacilor din spatele acoperișului, cu tușe de pensulă libere și neregulate. Aplică stratul de culoare până în vârful acoperișului, folosind verde-închis pentru a finisa și marca marginile.

Operele maeştrilor

Telemaco Signorini (1835–1901)

Acoperişuri la Riomaggiore

Signorini a aparţinut unui grup de pictori italieni numit ***macchiaioli,*** care au încercat să depăşească stilul academic al epocii. În pictura acestui peisaj de coastă, artistul a folosit nuanţe de albastru şi gri pentru case, creând o atmosferă rece, complet diferită de cea luminoasă şi caldă din peisajul nostru. Clădirile sunt reproduse în cele mai mici detalii.

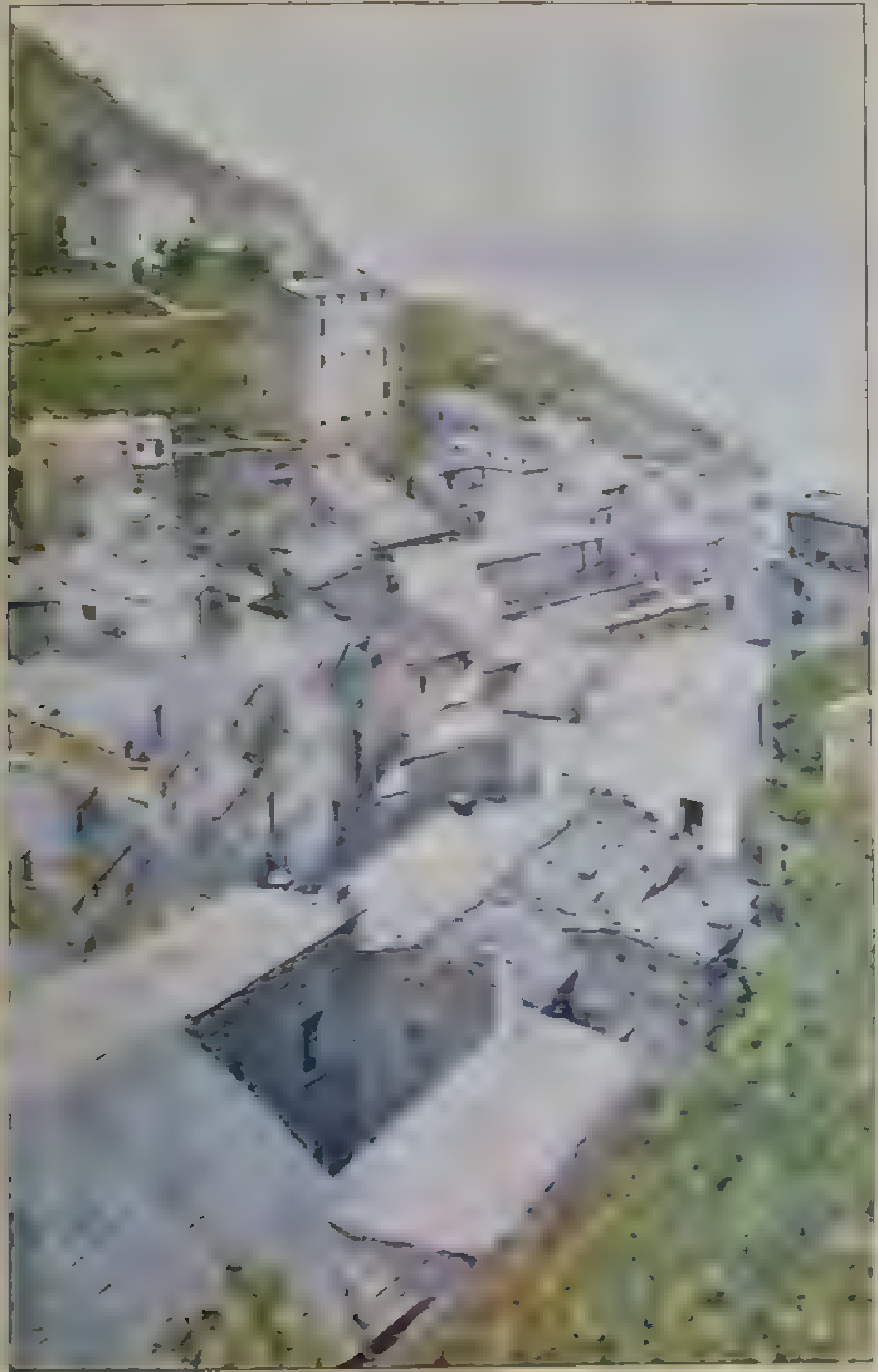

Compoziţia neobişnuită îţi creează impresia că priveşti satul din vârful unui deal. Din acest unghi, poţi vedea curtea închisă din prim-plan şi drumul îngust.

La prima vedere, se pare că grupul de clădiri este pictat cu o precizie aproape arhitecturală, însă dacă priveşti mai atent, vei observa că de fapt casele sunt pictate în tuşe simple şi pete de culoare

UN PAS ÎNAINTE

În această fază, peisajul de vară este practic complet. Nuanţele deschise şi estompate creează o puternică senzaţie de profunzime şi accentuează culorile calde ale peisajului, ca şi cum ar fi scăldate în soare. Violetul şi verdele creează pete de culoare rece, care contrastează cu acoperişurile roz-teracotă. Nu mai este nevoie decât de câteva detalii şi pictura va fi completă.

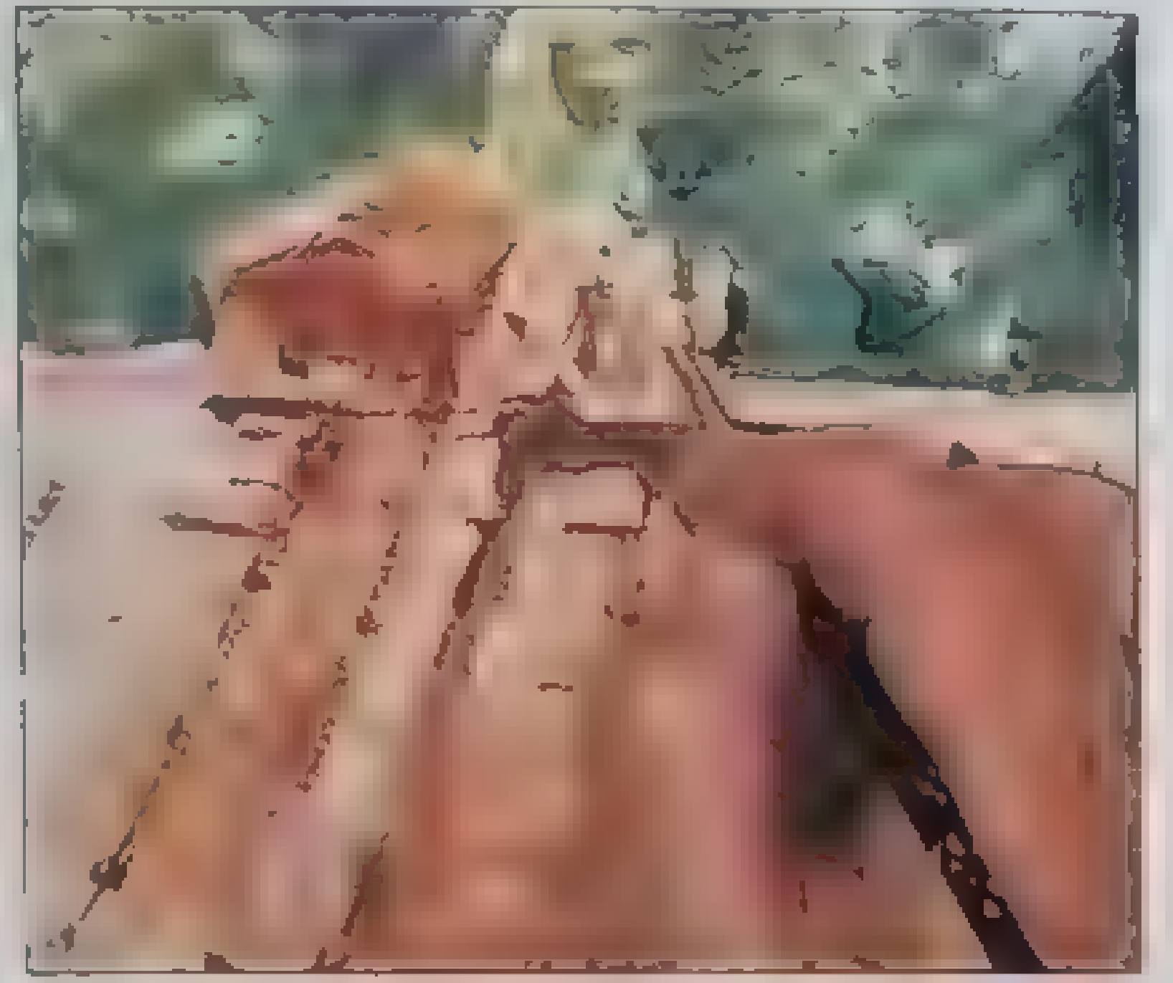

11 ▲ **Adaugă culoarea ţiglelor**
Pentru acoperişul din prim-plan, pregăteşte un roz-somon cald obţinut din alb, roşu de cadmiu şi galben-citron. Cu pensula rotundă nr. 4, pictează fiecare ţiglă dintr-o singură tuşă groasă şi compactă

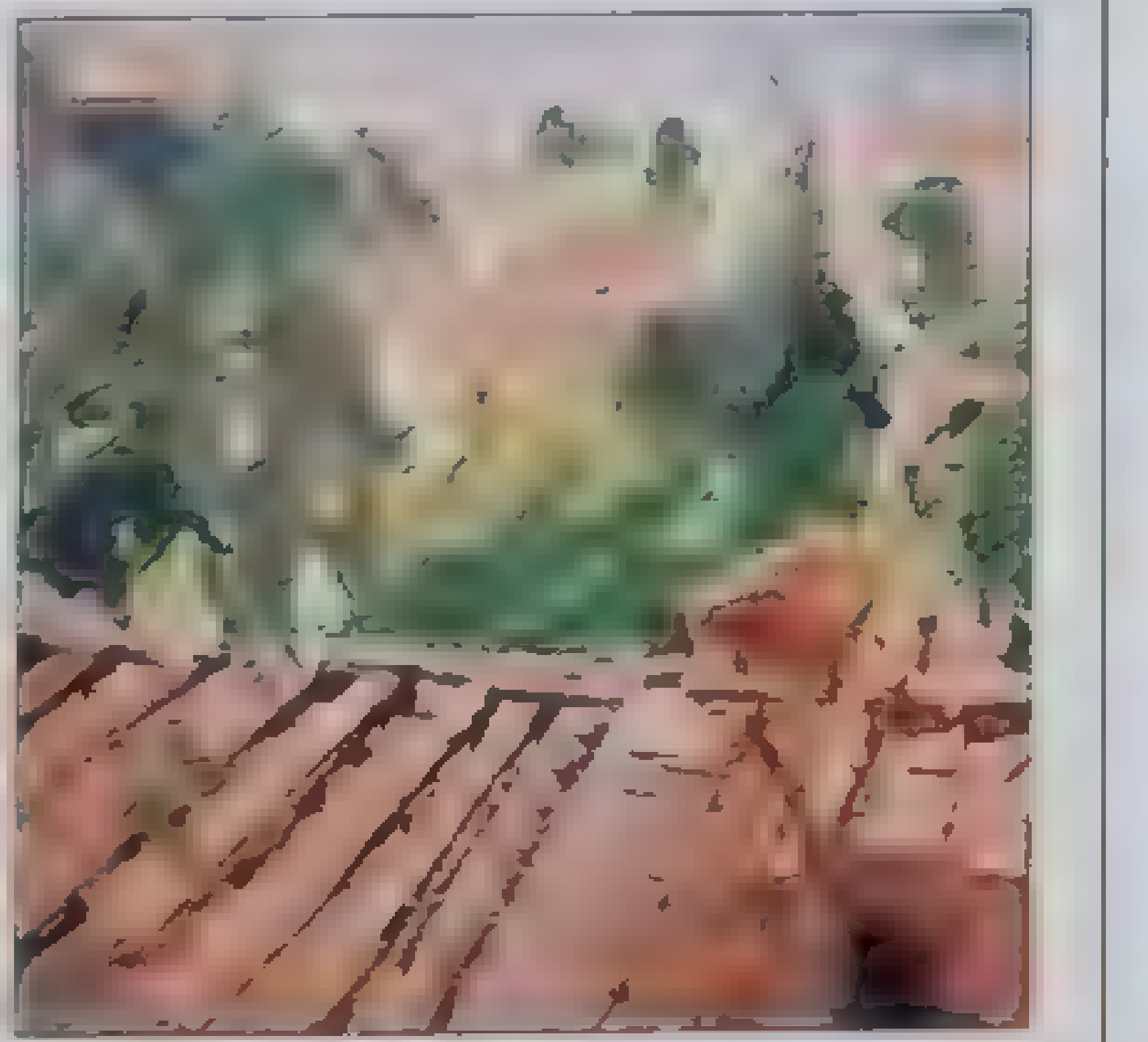

12 ▲ **Pictează umbrele de pe acoperiş**
Accentuează şi întunecă umbrele dintre ţigle cu un amestec de roşu de cadmiu, [illegible] şi galben. Adaugă foarte puţină apă pentru a păstra culoarea mai mult [illegible] şi aplică o singură tuşă chiar şi pentru cea mai mică dintre umbre.

13 ▼ **Culori mai deschise în prim-plan**
Între lumina şi umbra fiecărei ţigle, adaugă o pată de roşu de cadmiu amestecat cu puţin galben. Oranjul strălucitor obţinut se detaşează faţă de restul picturii, dând lumină culorilor şi accentuând efectul de proximitate al acoperişului

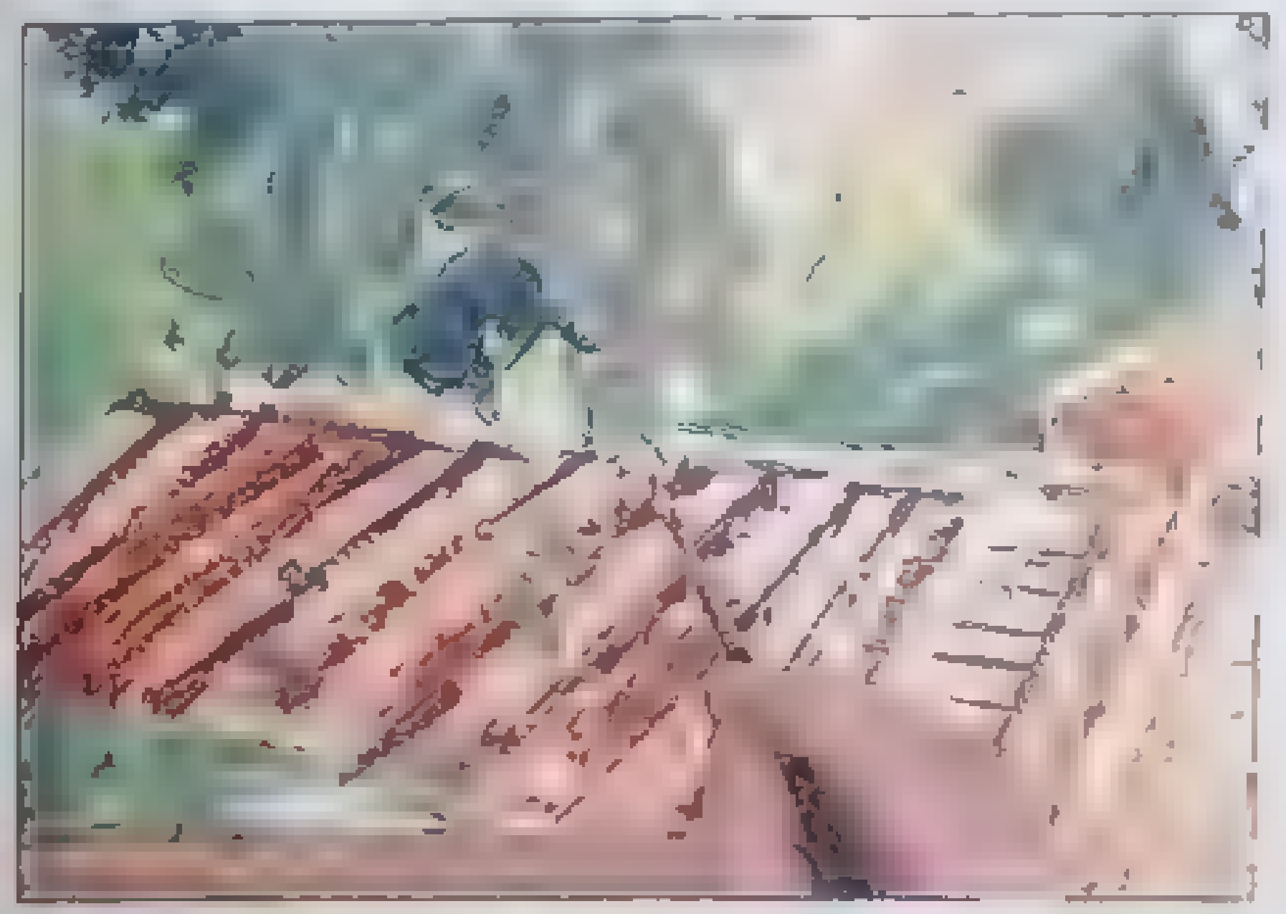

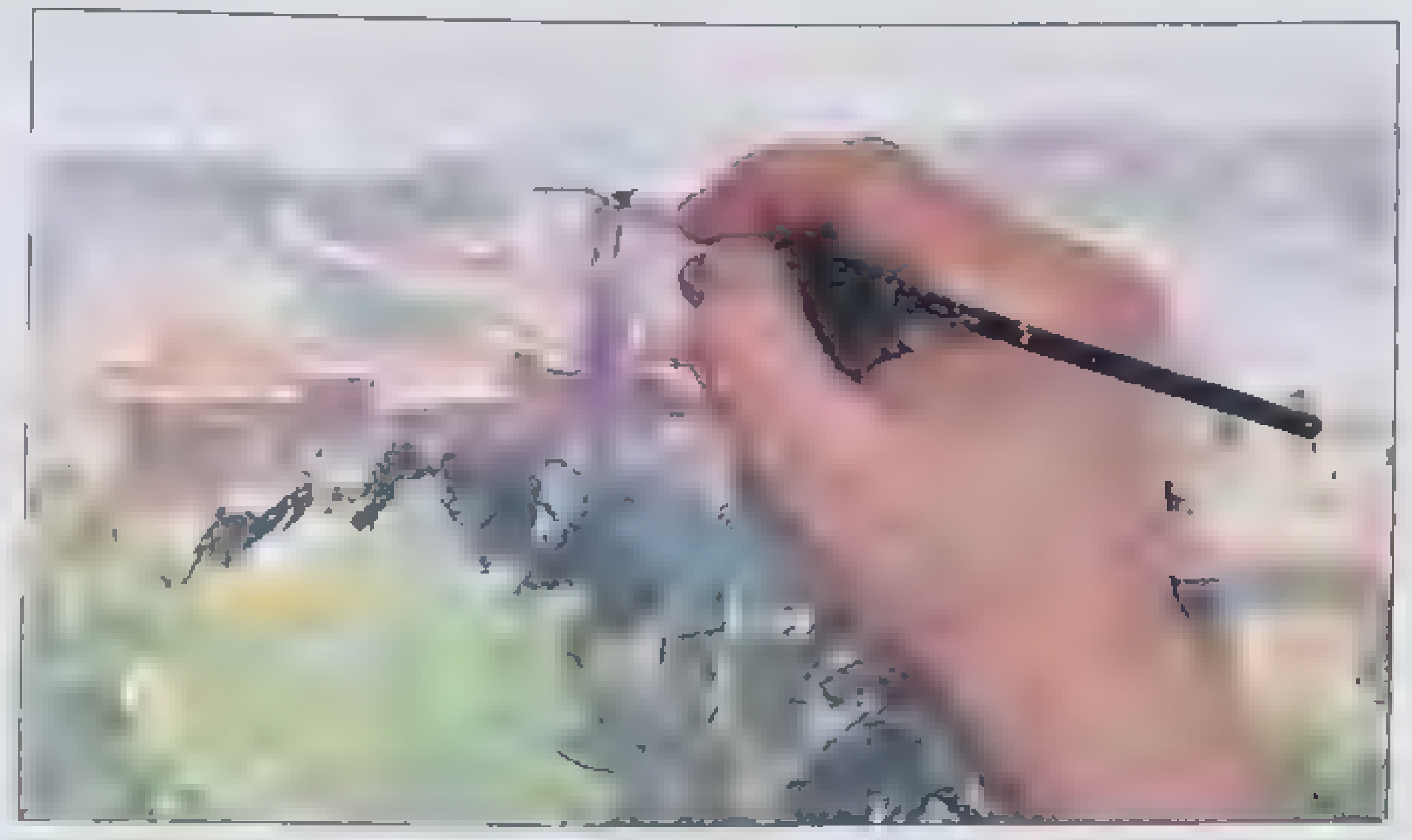

14 ▲ **Finisează nuanţele din fundal**
În ultima etapă, aplică toate corecturile necesare pentru fundal, accentuează şi deschide reflexiile de lumină, perfecţionând nuanţele de verde şi roz pentru a le armoniza şi mai bine cu tonurile luminoase din prim-plan

O LUCRARE COMPLETĂ

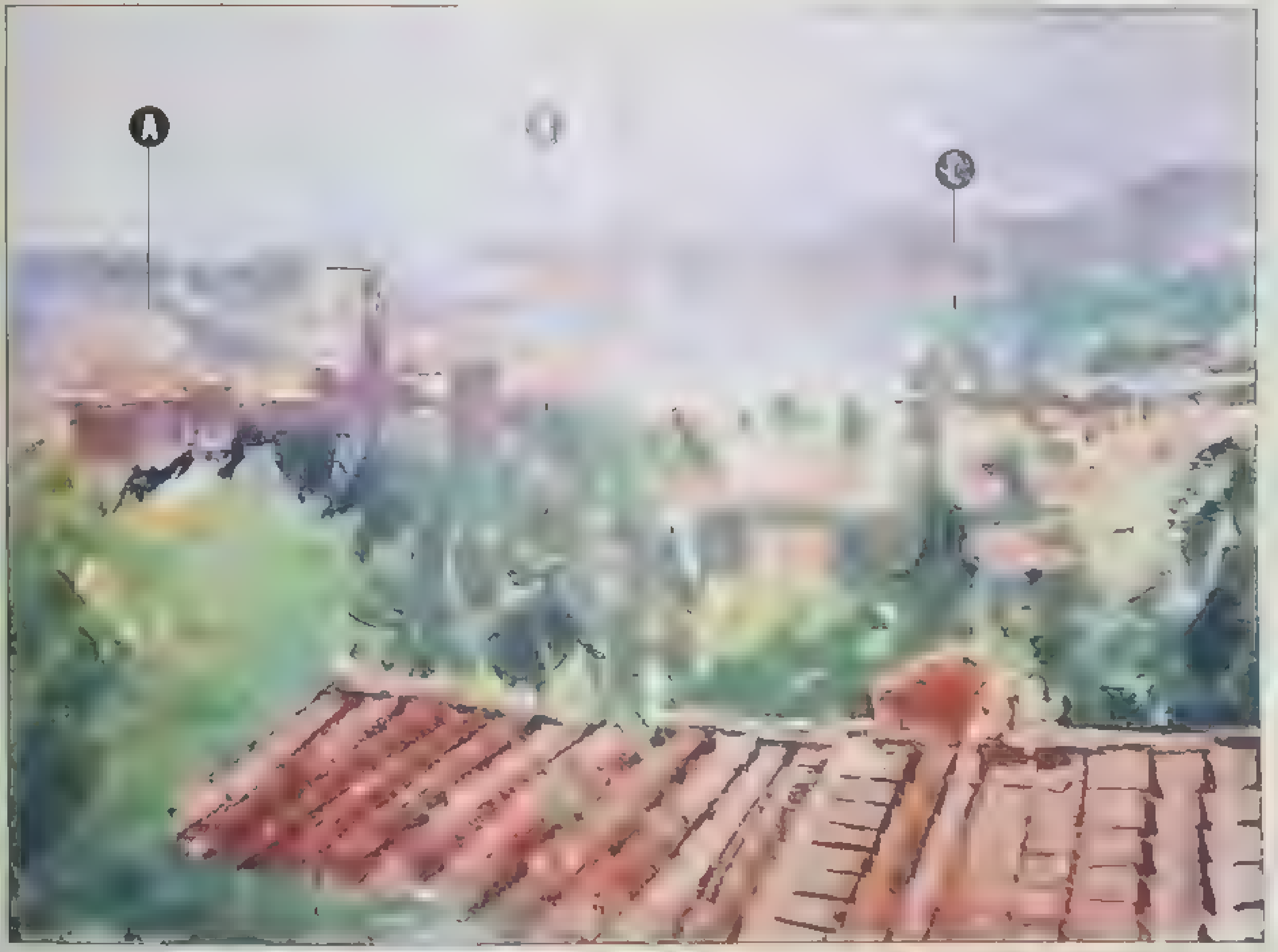

A Perpectivă panoramică
Dealurile îndepărtate se estompează într-o zonă neclară. Ele conţin mai alb şi câteva tuşe de albastru [illegible] care creează efectul de ceaţă între prim-plan şi fundal.

B Tuşe de pensulă libere
Desenul iniţial a fost precis şi corect, ceea ce ţi-a permis să [illegible] culorile în mod liber, fără să pierzi structura subiectului.

C Nuanţe estompate în depărtare
[illegible] mai îndepărtate sunt neclare, iar [illegible] nu sunt vizibile pentru ochiul uman. În această parte, formele şi culorile din fundal au fost estompate pentru a crea un efect de vedere înceţoşată

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Pictează în ulei o mică piaţă citadină luminată de soare.

- Învaţă să observi modul în care lumina cade peste obiecte.
- Recreează efectul de lumină filtrată
- Combină tehnicile pentru a crea o atmosferă caracteristică.

Tăieturi și încadrări

Când pictezi în aer liber, un cadru te poate ajuta să alegi cea mai bună încadrare din multitudinea de puncte de vedere existente.

În timp ce analizezi subiectul unei lucrări, dacă ții capul imobil și-ți miști numai ochii, câmpul tău vizual rămâne relativ limitat. Acesta este motivul pentru care mulți artiști își realizează picturile folosind nu doar un singur punct de vedere, ci deplasându-se în jurul subiectului pentru a obține o perspectivă mai amplă (panoramică). Selectarea zonelor care urmează să fie incluse în pictură este unul dintre primii pași ai compoziției. Pictorul francez Henri Matisse (1869–1954) lucra de cele mai multe ori în imediata apropiere a subiectului. De regulă, el spația întreaga scenă îmbinând puncte de vedere diferite; pe de altă parte, unele dintre lucrările sale erau lipsite de profunzime **Maurice Utrillo** (1883–1955), contemporan cu Matisse, prefera să picteze peisaje citadine dintr-un punct de vedere îndepărtat sau intermediar, ca un instantaneu, și, adesea, lucra plecând de la o carte poștală. Compozițiile lui Utrillo reprezintă un punct de plecare ideal pentru începătorii care doresc să lucreze în aer liber, cu atât mai mult cu cât ele plasează întotdeauna observatorul în cadrul picturii datorită efectelor de perspectivă puternice și sunt, în general, bine echilibrate.

Pregătește un cadru

Cadrul este folosit pentru a găsi cel mai bun echilibru pentru o compoziție, la fel ca și în fotografie. Când realizezi o fotografie, folosește încadrarea pentru a alege acea zonă specială a scenei pe care o ai în față.

Cu toate acestea, ochii nu funcționează la fel ca lentilele aparatului de fotografiat și, de obicei, se pictează pe o scară mai largă: va fi nevoie, prin urmare, să îți construiești un obiectiv potrivit. Poate fi suficient un cadru mic de 35 mm lateral; totuși, acesta va putea izola doar o fracțiune din ceea ce vezi, iar spațiul dintre prim-plan și fundal va rămâne destul de limitat. Este mai bine să lucrezi cu un cadru mai mare și, lucrul cel mai important, să folosești aceleași raporturi dintre laturile suportului pe care pictezi. Raporturile pentru foile de format A sunt de 2:3 (pentru A2 și A4) sau 3:4 (pentru A1 și A3, care reprezintă mărimea cea mai potrivită pentru pânze, dacă pictezi în aer liber)

Două cadre având aceste două raporturi îți vor satisface exigențele. Folosește un carton gros și taie din el două cadre de aproximativ 9 x 12 cm (raport 3:4) și 8 x 12 cm (raport 2:3). Taie cartonul astfel încât să îți rămână o margine liberă de doi sau trei centimetri. Dacă foaia este mică (15 x 20 cm de exemplu) este suficient să te asiguri că dimensiunea obiectivului respectă aceleași raporturi. Poți desena apoi câteva linii centrale (orizontale și verticale, ca în imaginea de mai jos) sau alte linii (vezi numărul 2 pagina 44) pe o bucată de acetat de celuloză sau acetofan pe care o vei lipi de cadru De asemenea, poți găsi în comerț foi de acetat cu grile deja imprimate, care garantează o mai mare acuratețe

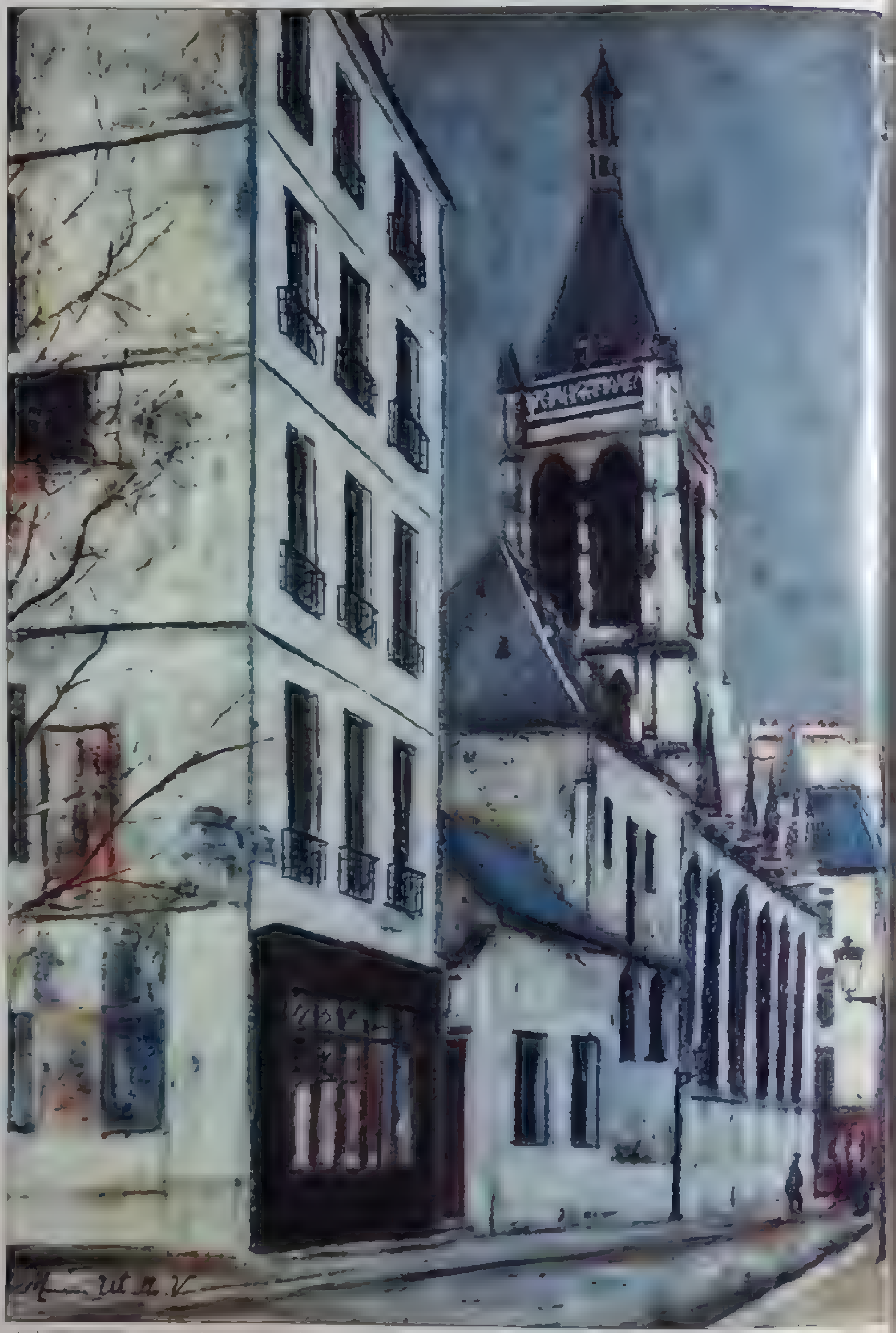

▶ Majoritatea compozițiilor lui Utrillo au în prim-plan un drum care se îndepărtează rapid, conducând ochiul privitorului și creând un efect tridimensional. În lucrarea *Biserica San Severino*, biserica este situată puțin mai la dreapta față de centru, fiind echilibrată de clădirea albă și mare din prim-plan.

PREGĂTIREA

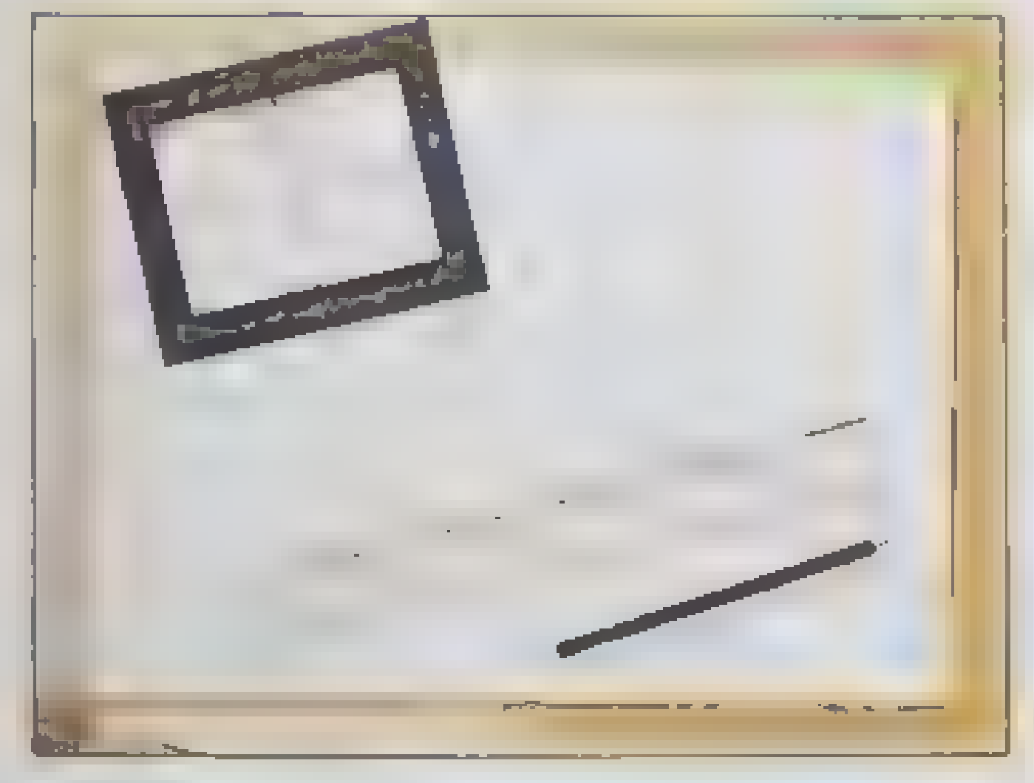

Înainte de a picta în aer liber, desenează grila cadrului pe hârtie sau pe pânză, păstrând aceleași proporții (sau aceleași măsuri în cazul în care cadrul și suportul au aceeași dimensiune). Verificând în mod repetat dacă proporțiile sunt respectate, vei fi sigur că pictura va cuprinde în întregime încadrarea aleasă. Desigur, imaginea pe care o vezi prin cadru va fi mai mică decât cea reprodusă în desen.

Cum se utilizează cadrul

Înainte de a aranja șevaletul, deplasează-te înaintea subiectului și alege o perspectivă ținând cadrul cu brațul întins înainte, în căutarea unei compoziții echilibrate Realizează câteva schițe de încadrări posibile. Trebuie să nu pierzi din vedere:

- punctele focale ale imaginii (ele nu coincid doar cu un obiect, ci și cu un spațiu gol sau un punct de fugă), chiar dacă sunt mai multe, apropiate sau îndepărtate, înalte sau joase;
- echilibrul general, atât de-a lungul suprafeței, cât și în profunzime (raportul mare-mic, nu neapărat în funcție de dimensiunea lor reală, ci așa cum le percepi în mod subiectiv);
- echilibrul între culoare și suprafețe, poziția verticală, orizontală și diagonalele.

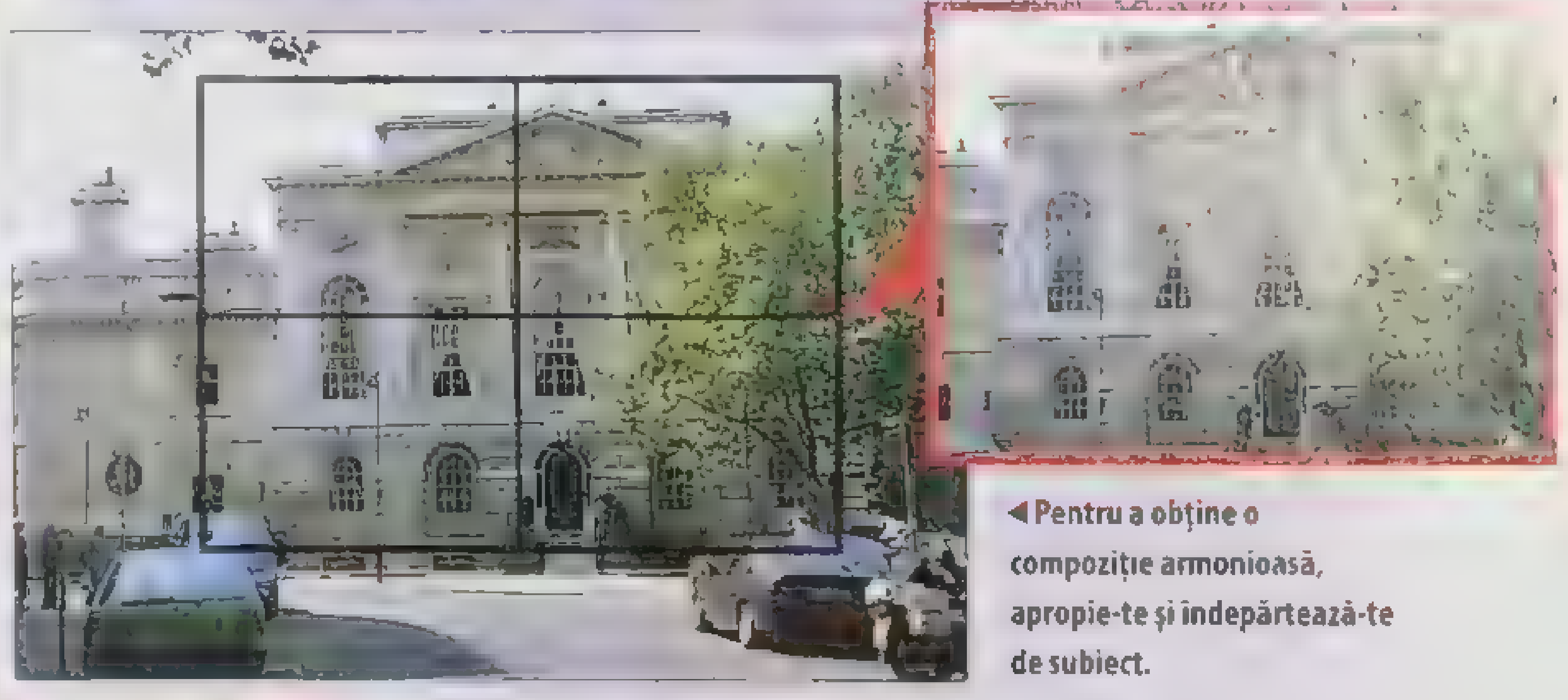

◀ Pentru a obține o compoziție armonioasă, apropie-te și îndepărtează-te de subiect.

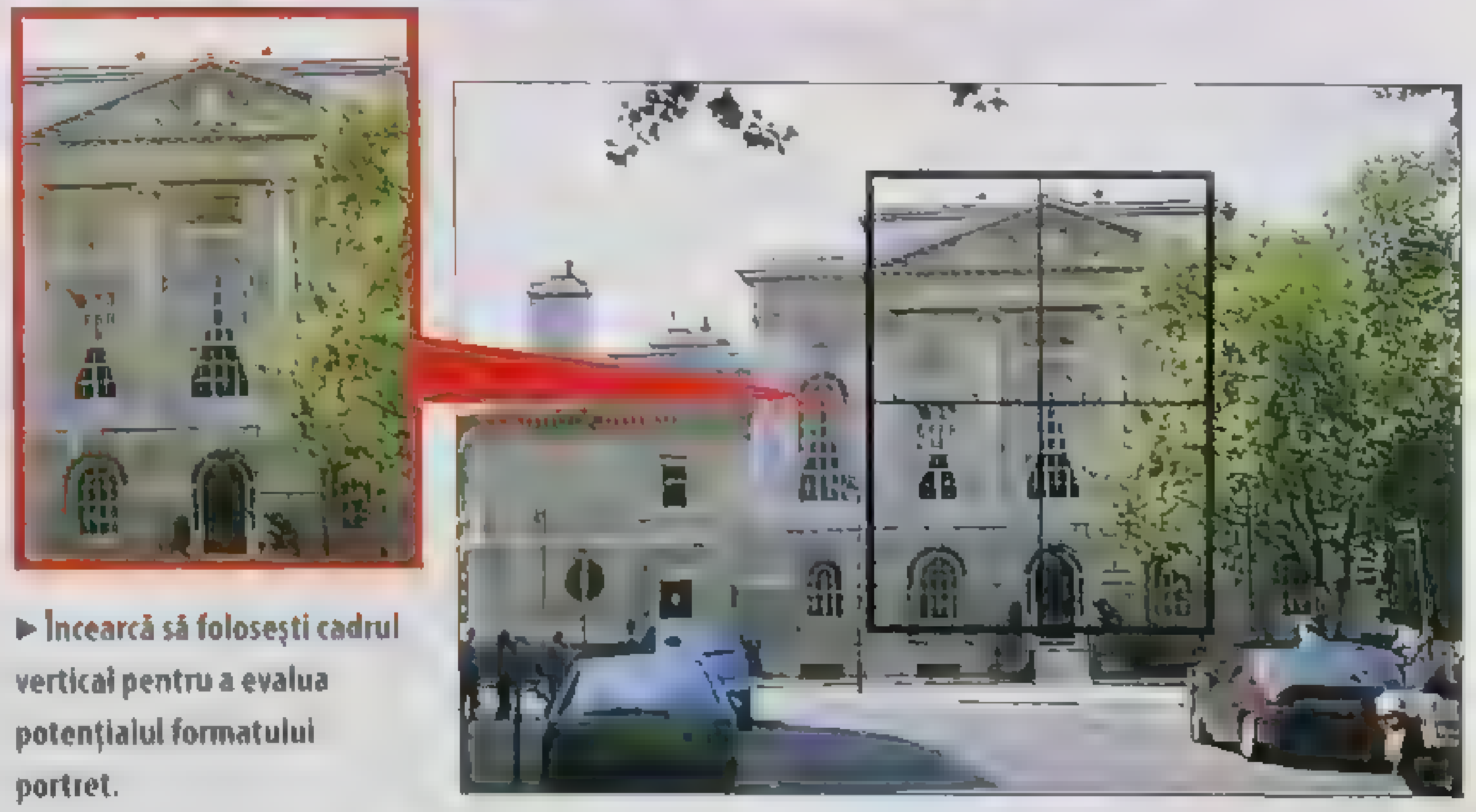

▶ Încearcă să folosești cadrul vertical pentru a evalua potențialul formatului portret.

Cafea și croasanți

Iată o natură statică ce înfățișează un mic-dejun tipic franțuzesc. Îți poți imagina că ești într-o cafenea pariziană, unde ai putea să pictezi pe viu.

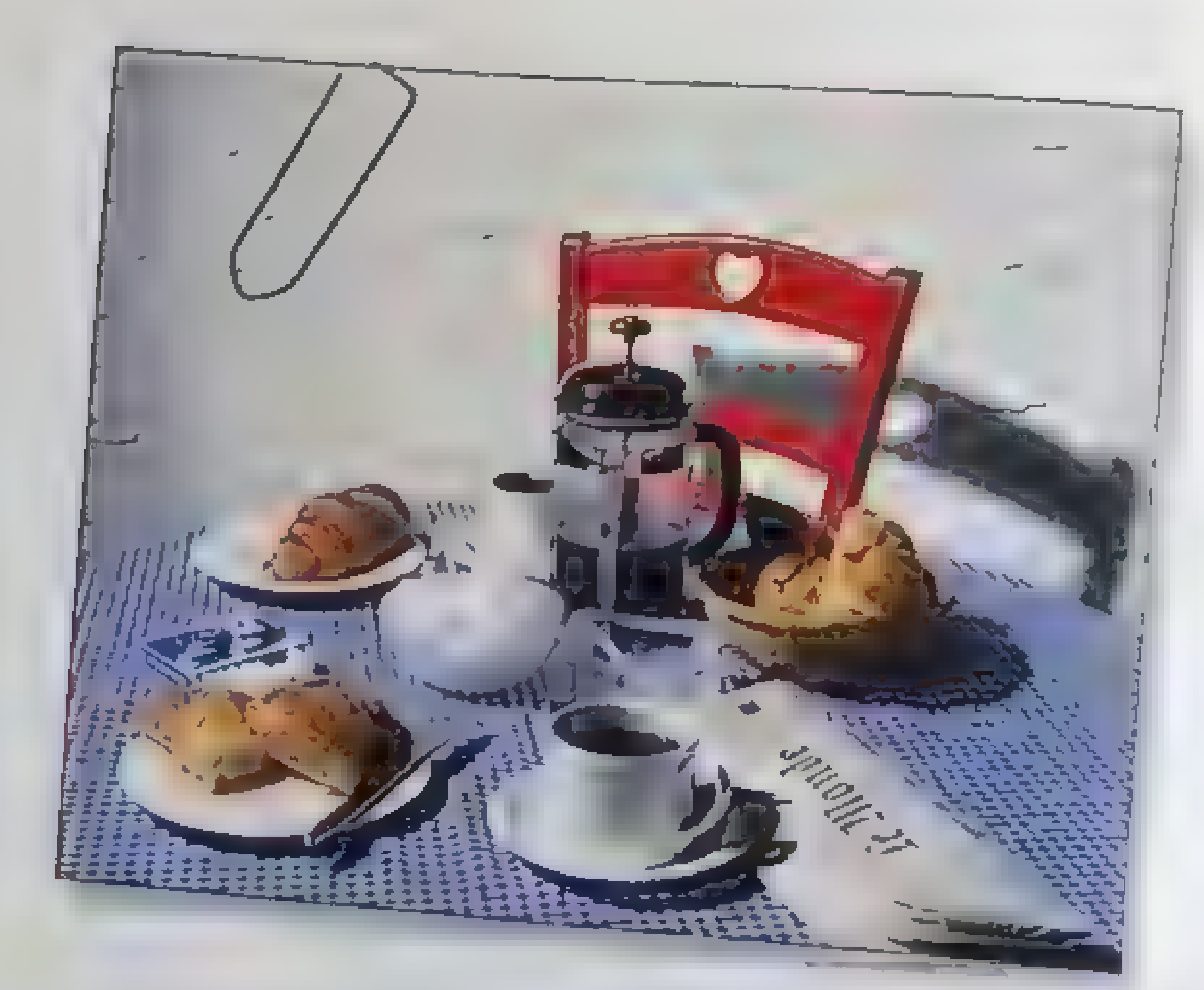

▼ Un stil simplu și spontan conferă acestei picturi în acuarelă o prospețime plăcută.

Gândește-te la toate oportunitățile pe care Franța le oferă pentru a picta peisaje frumoase, sate pitorești și plaje de aur. La fiecare colț de cafenea există scene care abia așteaptă sa fie transpuse în imagini. Cu două cești, un ziar și un croasant sau două, poți obține o natură statică interesantă și sugestivă. Desigur, nu este nevoie să pleci în străinătate pentru a recrea scena unei cafenele franțuzești: o poți reproduce cu ușurință chiar în bucătăria de acasă.

Aranjează compoziția

Acordă-ți puțin timp pentru a aranja obiectele pe care dorești să le reproduci. În pictura alăturată, ziarul, cuțitul și pachetul de țigări sunt plasate pe diagonală și în prim-plan, pentru a ghida ochiul privitorului în interiorul compoziției. Cafetiera din mijlocul mesei reprezintă punctul focal, iar scaunul roșu produce un efect de profunzime și creează un contrast cu albastrul feței de masă.

O abordare directă

Acest tip de subiect necesită o abordare spontană și simplă: o schiță rapidă în creion și acuarele. Pictura nu ar trebui să dureze mai mult decât ar dura servirea micului dejun în sine. Nu încărca prea tare culorile suprapunând prea multe straturi de vopsea; selectează zonele care urmează să fie colorate. Pentru a capta reflexiile de lumină mai puternice, trebuie să lași hârtia albă. De asemenea, ar fi mai bine să folosești mai curând godete solide decât tuburi de culoare, pentru că sunt mai ușor de transportat dacă pictezi la fața locului; în plus, vei putea lucra rapid, având fiecare culoare la îndemână.

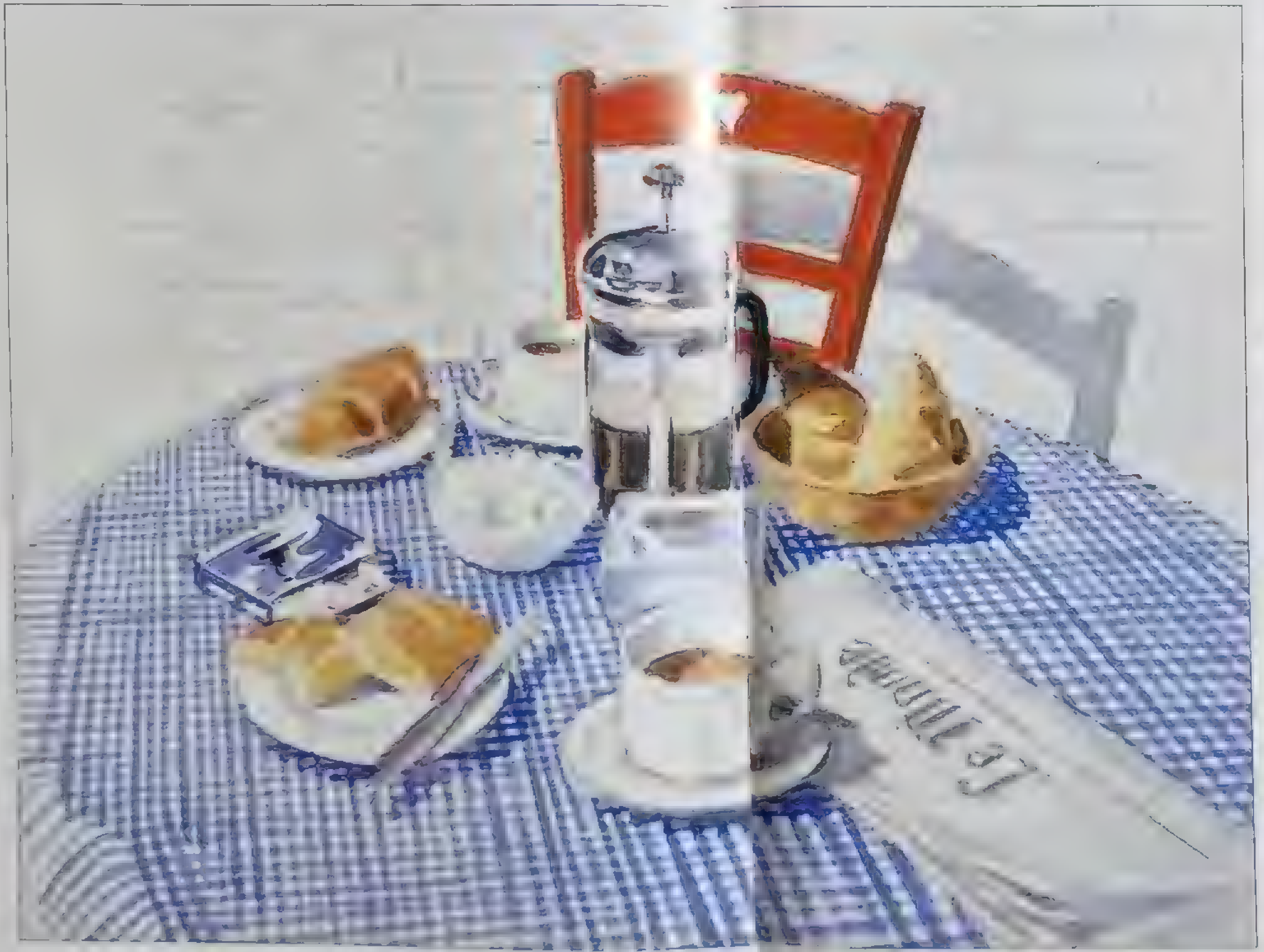

MATERIALE

- O foaie de hârtie de acuarelă de 300 g/m²
- Creion 4B
- Pensule: rotunde nr. 6 și 3
- Farfurioară
- Un pahar de apă
- Prosoape absorbante de hârtie
- 9 acuarele în godete: albastru-cobalt, gri de Payne, umbră arsă, ocru-galben, roșu-stacojiu de alizarină, carmin de alizarină, albastru-ultramarin, galben de cadmiu, verde-smarald

ÎNCEPE

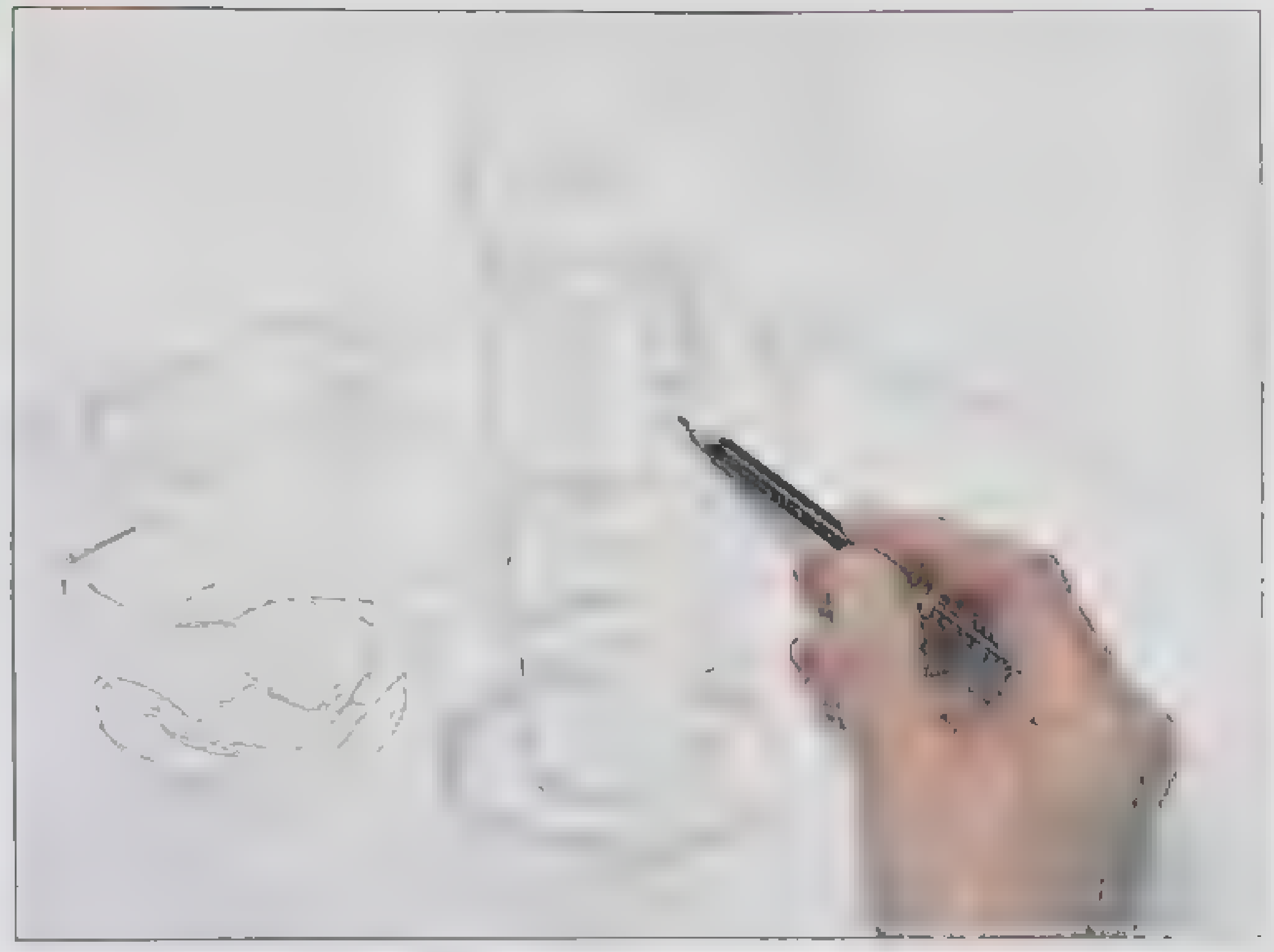

1 ▲ Mai întâi schița în creion
Folosind creionul 4B, schițează ușor contururile mesei și ale scaunului, apoi concentrează-te pe obiectele de pe masă. Acordă o atenție specială elipselor ceștilor, cafetierei și farfurioarelor, și nu în ultimul rând raportului pe care acestea îl formează cu elipsa mesei.

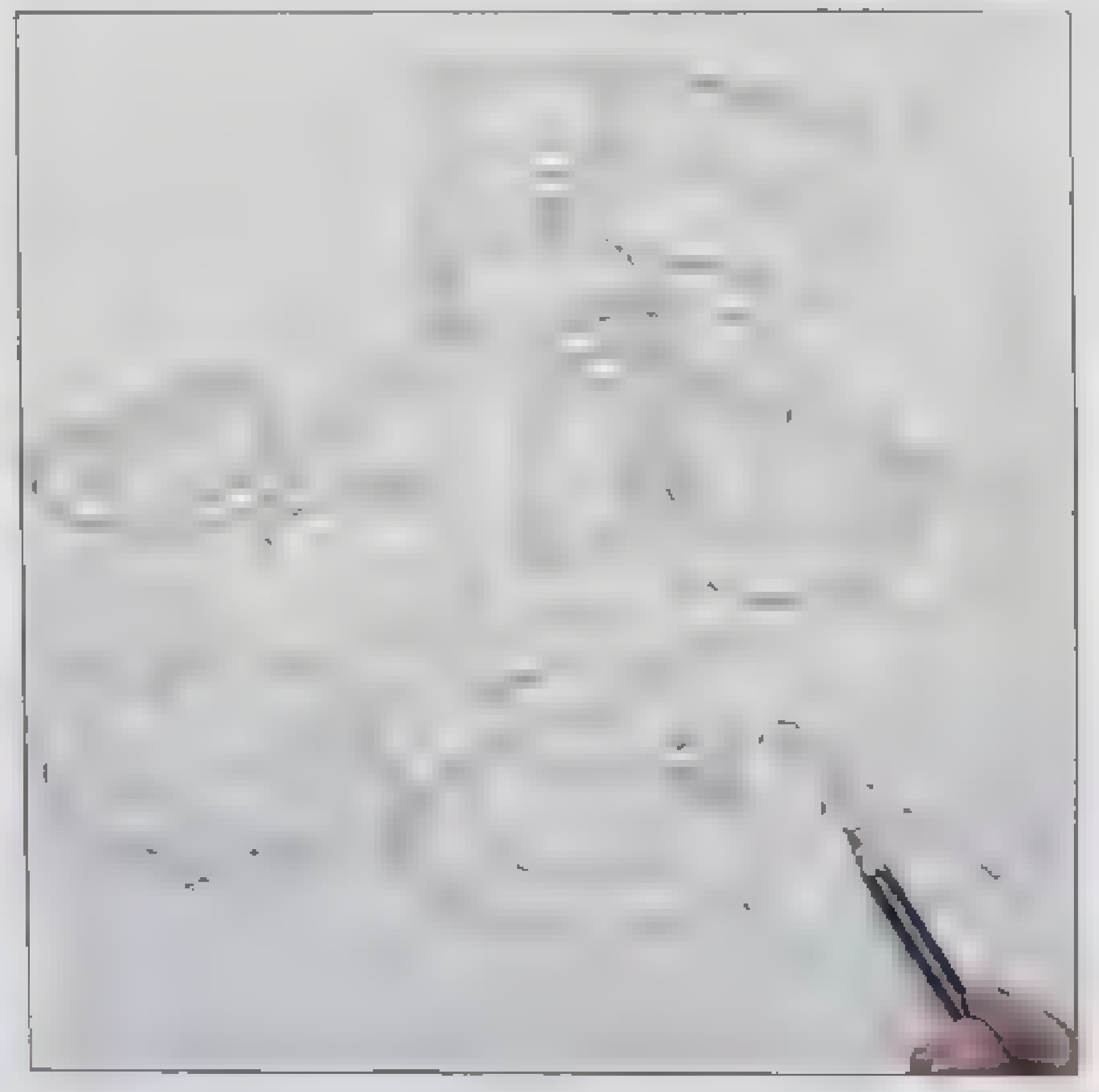

2 ◀ Accentuează contururile
Definește mai bine schița în creion. Acordă atenție perspectivei, mai cu seamă perspectivei titlului ziarului. Desenează două linii convergente, apoi adaugă literele în interior. Aplică detalii minime pe cuburile de zahăr, deoarece cea mai mare parte din zona respectivă va rămâne nepictată.

3 ▶ Desenează fața de masă
Nu este necesar să desenezi toate pătratele, însă trebuie să trasezi suficient de multe linii pentru a sugera perspectiva. Liniile verticale converg ușor spre un punct de fugă imaginar, în timp ce liniile orizontale trebuie să rămână paralele.

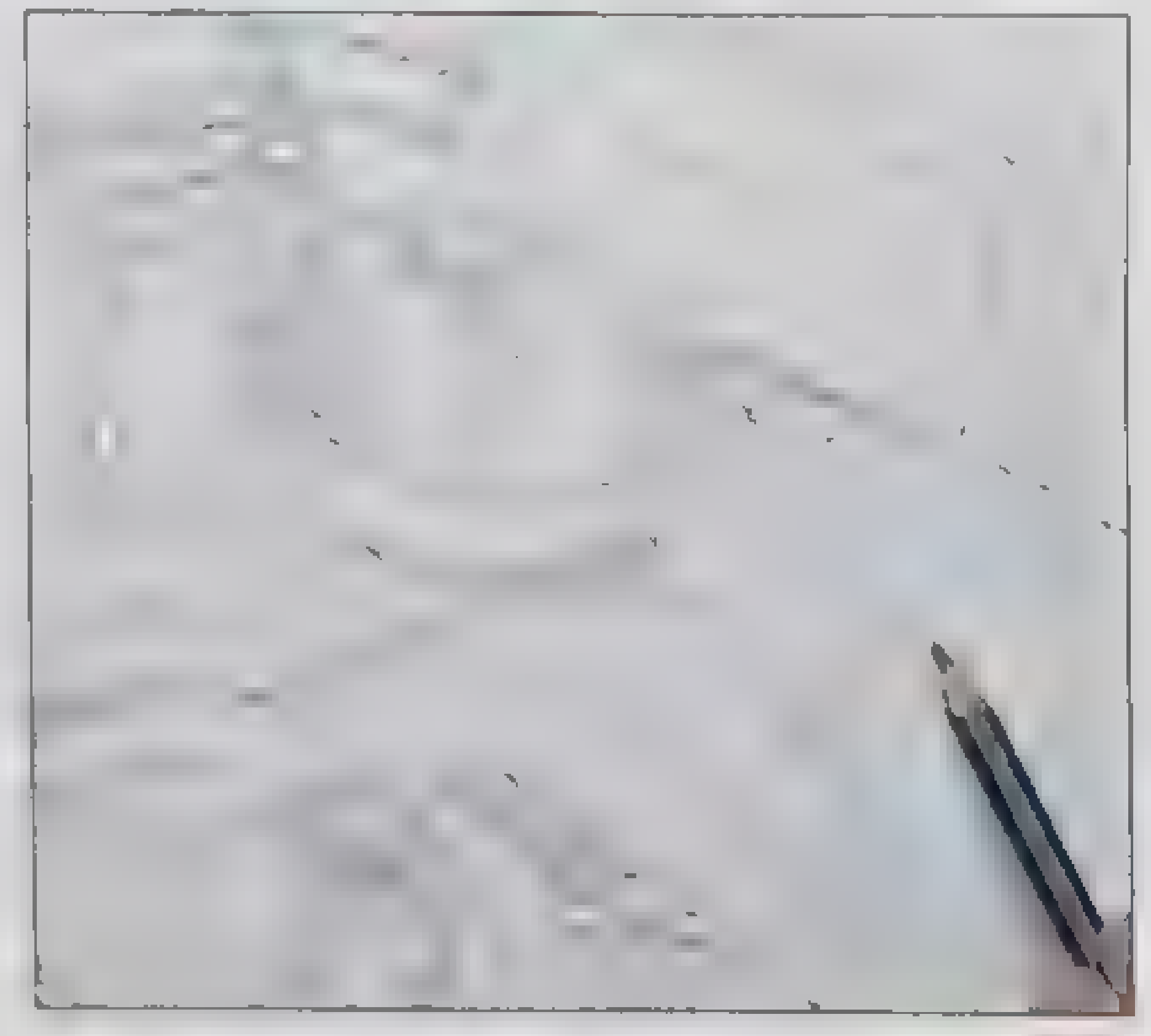

4 ▲ Desenează fundalul din cărămizi
Pentru cărămizi nu este necesar să aplici decât un strat șters de culoare, ceea ce presupune că va trebui să le desenezi foarte detaliat cu creionul, astfel încât să le redai suprafața cu acuratețe. La final, privește lucrarea de la distanță pentru a putea evalua desenul.

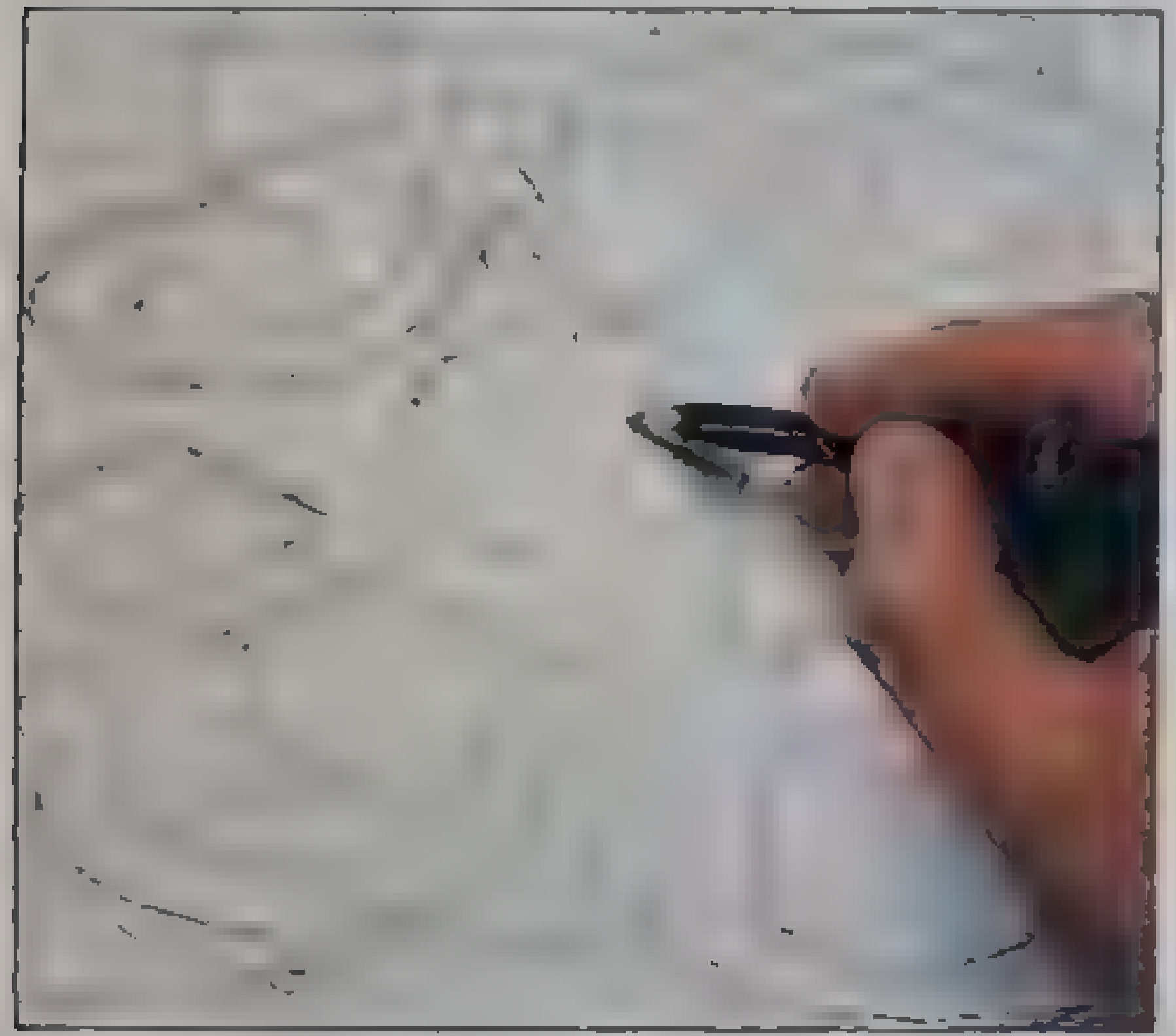

5 ▲ Ultimele detalii ale desenului
Privește imaginea în ansamblu și adaugă detaliile finale, inclusiv marginile cuburilor de zahăr. Nu uita că nu trebuie să treci la acuarele atâta vreme cât nu ești complet mulțumit de desenul în creion.

SOLUȚII ISTEȚE

PICTURA SE USUCĂ

Godetele de acuarelă se usucă foarte repede, mai ales dacă lucrezi într-o zi caldă de vară. Pentru a recupera culorile, adaugă pur și simplu câteva picături de apă.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Începe prin a întinde un strat inițial de acuarelă pe toate obiectele principale de pe masă, apoi continuă cu fața de masă (dacă are mici pătrate sau modele complicate, fie pregătește-te să-ți petreci mult timp desenându-le, fie simplifică-le). În ultima etapă, revino asupra obiectelor, subliniindu-le culorile și formele cu alte straturi de culoare.

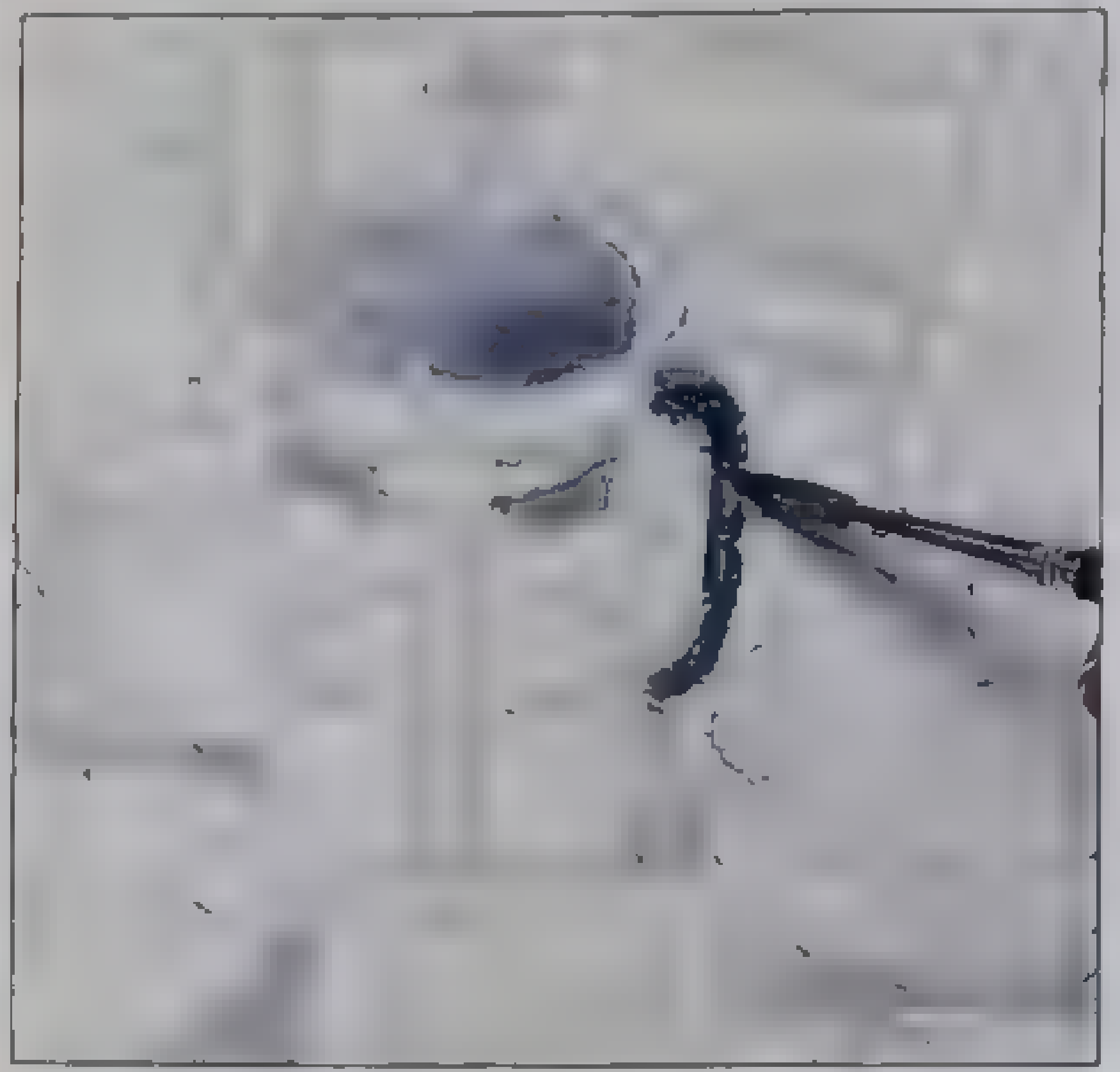

6 ◀ Începe cu tonurile întunecate
Pregătește un amestec diluat de albastru-cobalt și gri de Payne și, folosind pensula rotundă nr. 6, marchează umbrele proiectate pe fața de masă. Cu aceeași culoare, pictează capacul cafetierei și, cât timp zona este încă umedă, colorează cu gri de Payne umbra din dreapta capacului și definește-i mânerul.

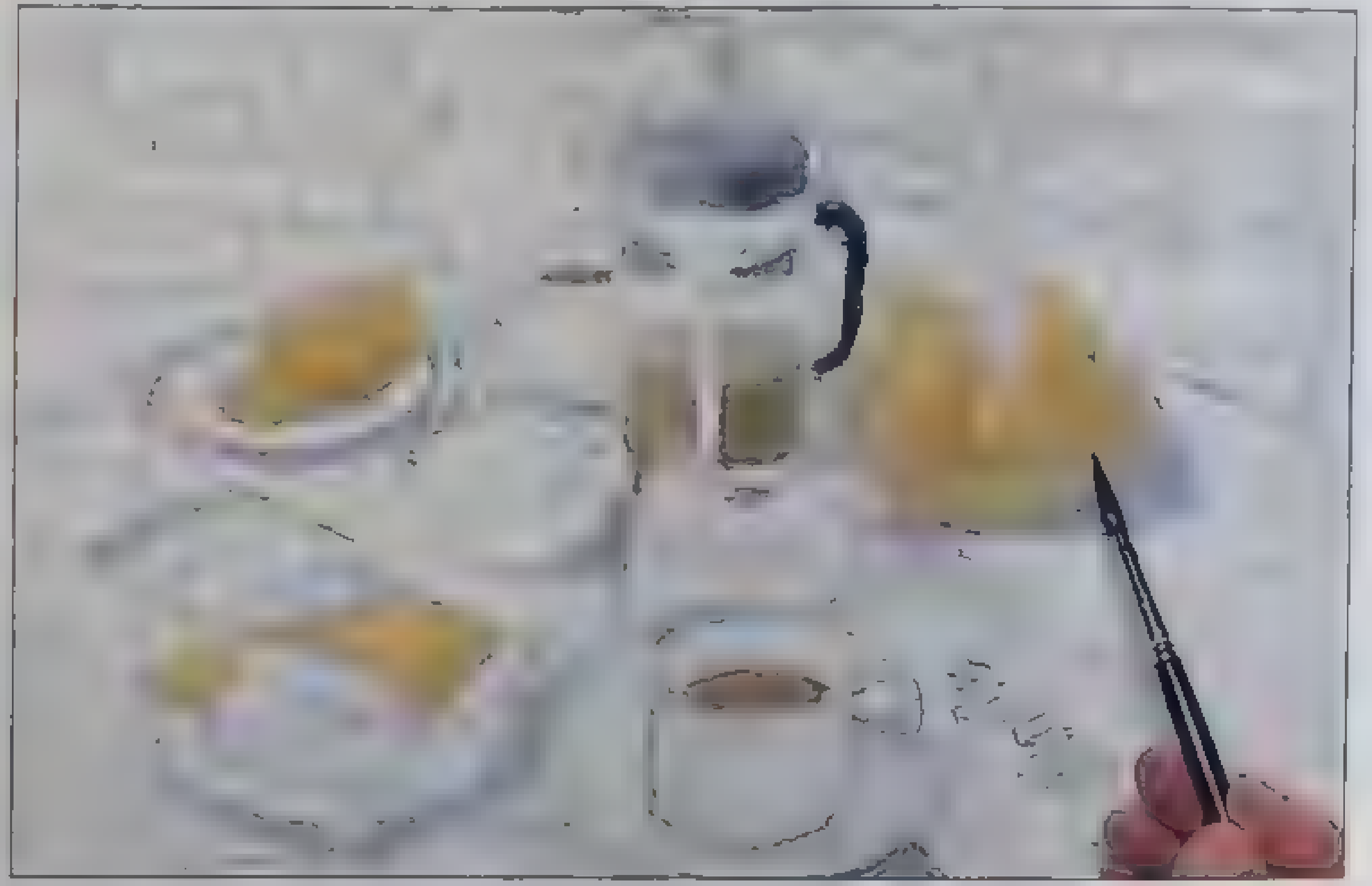

7 ▲ Treci la culorile calde
Adaugă apă și umbră arsă în amestecul de gri de Payne pentru a picta cafeaua din cafetieră și din cești. Pentru ceașca din stânga filtrului de cafea, ar mai fi nevoie de puțină umbră arsă; pentru zona de umbră din dreapta mai adaugă puțin gri de Payne. Apoi, amestecând umbră arsă, ocru-galben și roșu-stacojiu de alizarină, pictează cei doi croasanți și coșulețul.

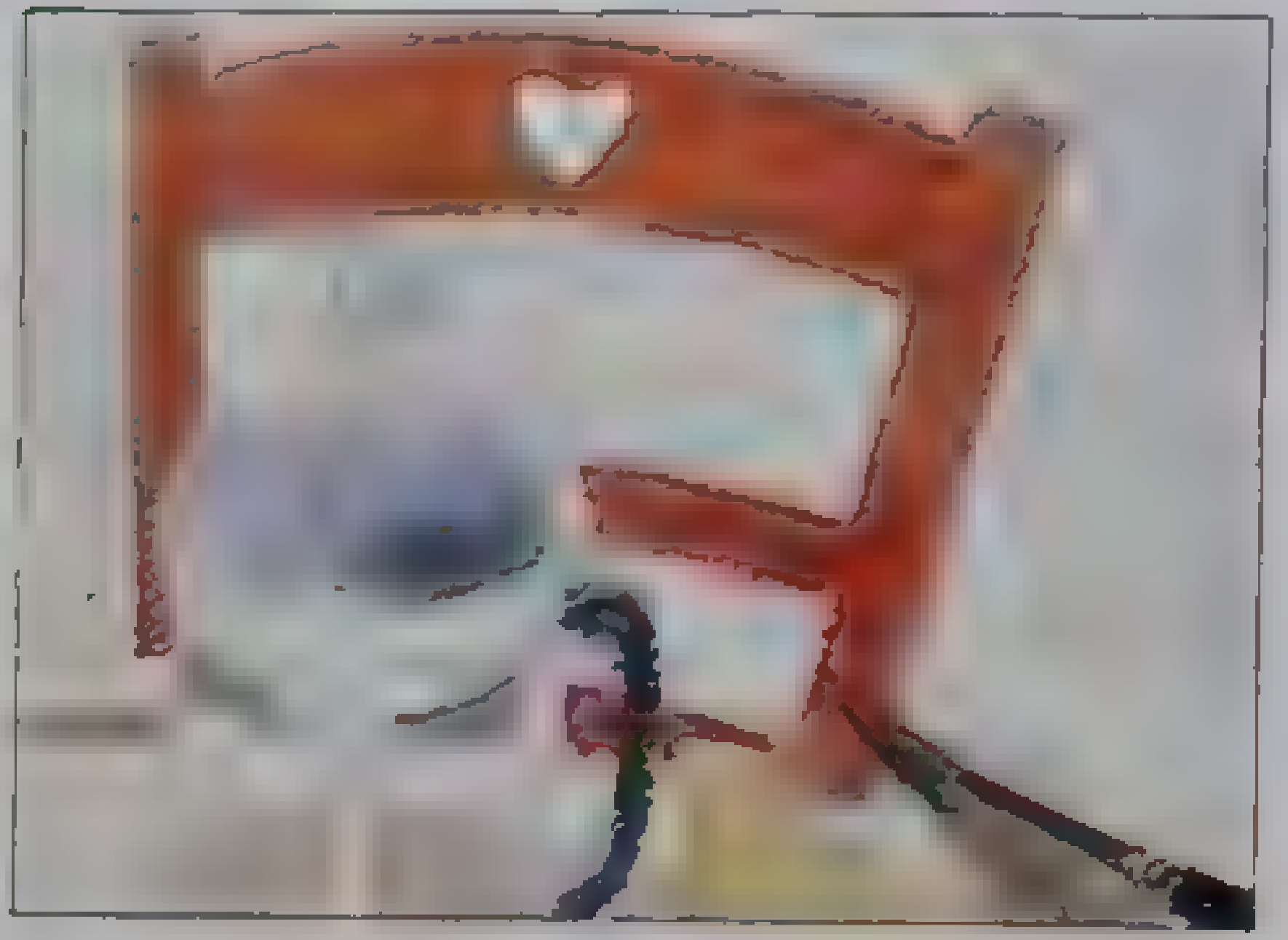

8 ◀ Pictează scaunul
Curăță pensula și amestecă roșu cu puțin carmin de alizarină. Pictează scaunul cu această nuanță luminoasă de roșu.

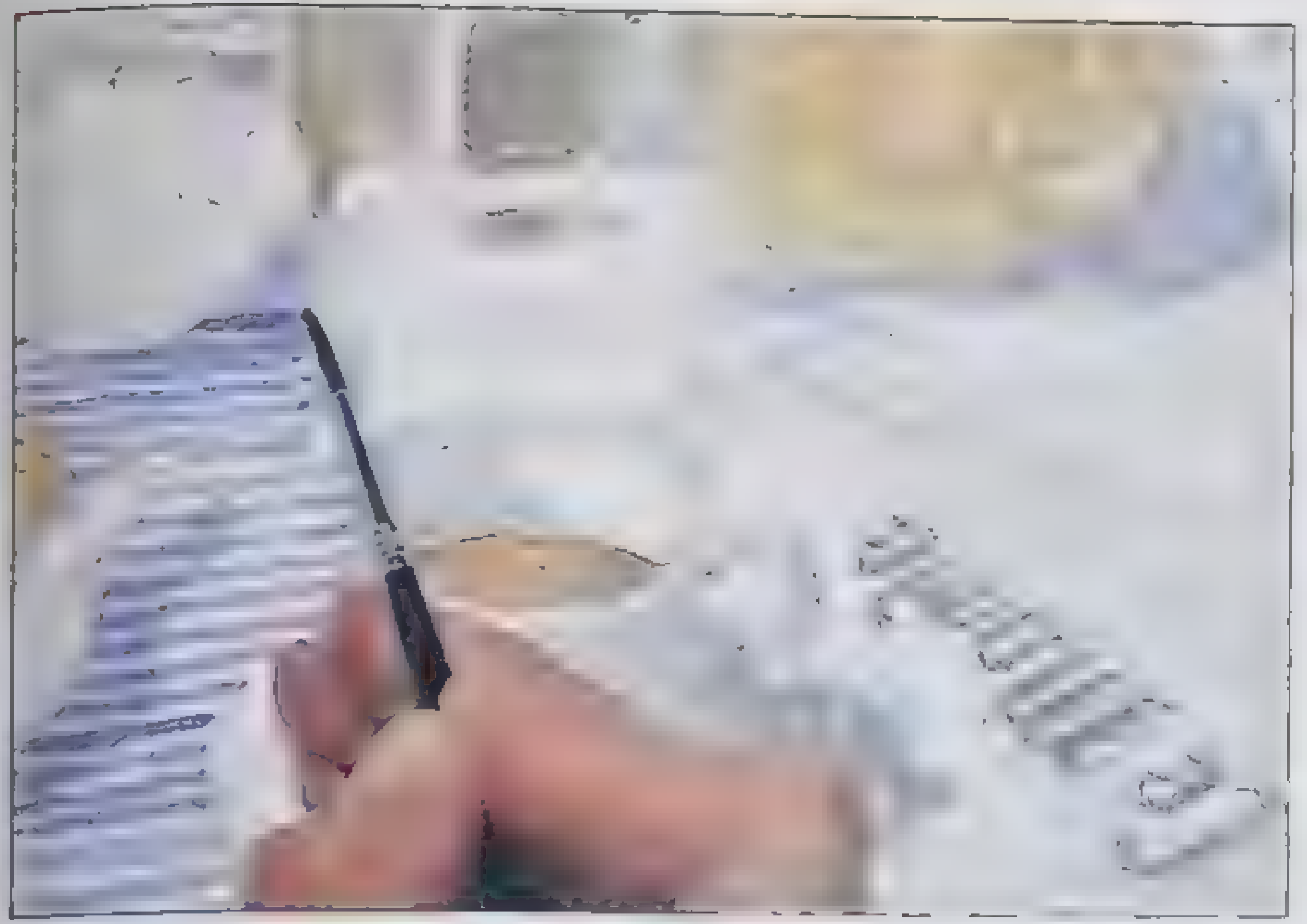

9 ▲ Colorează pătratele feței de masă
Pictează titlul ziarului și umbrele mai întunecate, aplicând cu pensula nr. 3 un amestec închis preparat din gri de Payne și albastru-cobalt. Diluează amestecul pentru a reda nuanțele intermediare ale ceștilor. Curăță pensula și, cu un amestec diluat de albastru-ultramarin, definește pătratele feței de masă. Lucrează în tușe lungi și evidente; vei avea nevoie de multă răbdare și de o mână fermă.

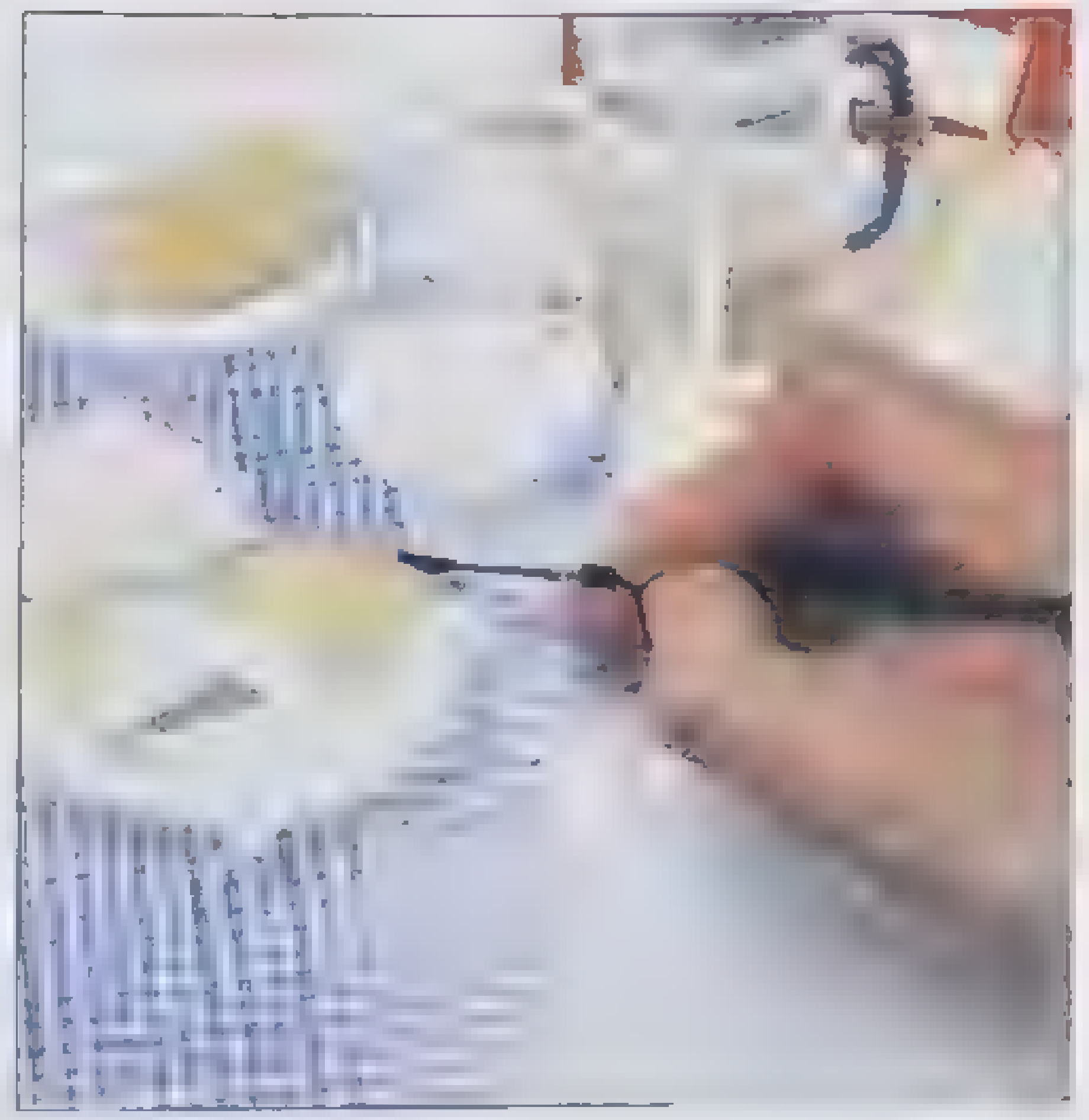

10 ▲ Continuă să pictezi fața de masă
Pentru a obține o perpectivă corectă a liniilor verticale ale carourilor, urmărește liniile de creion. Ai grijă să ai la îndemână prosoape de hârtie pentru a evita să pătezi liniile de-abia pictate

Operele maeștrilor

Otto Dix (1891–1969)

Sylvia von Harden (1926)

Primele lucrări ale pictorului și graficianului german Otto Dix se caracterizează printr-o reprezentare satirică a ororilor Primului Razboi Mondial și a declinului ulterior al societății germane. Scena din această pictură este destul de diferită de atmosfera liniștitoare din exercițiul tău. Aceasta ilustrează capacitatea artistului de a surprinde partea tristă a vieții și de a reprezenta personalitatea modelelor sale, inclusiv defectele. Analizează dinții și degetele pătate cu nicotină, precum și lacul decojit de pe unghiile modelului. Cele câteva obiecte de pe masă (paharul, țigările și chibriturile) suplinesc definirea și caracterizarea psihologiei protagonistei, în jurul căreia se construiește întreaga scenă.

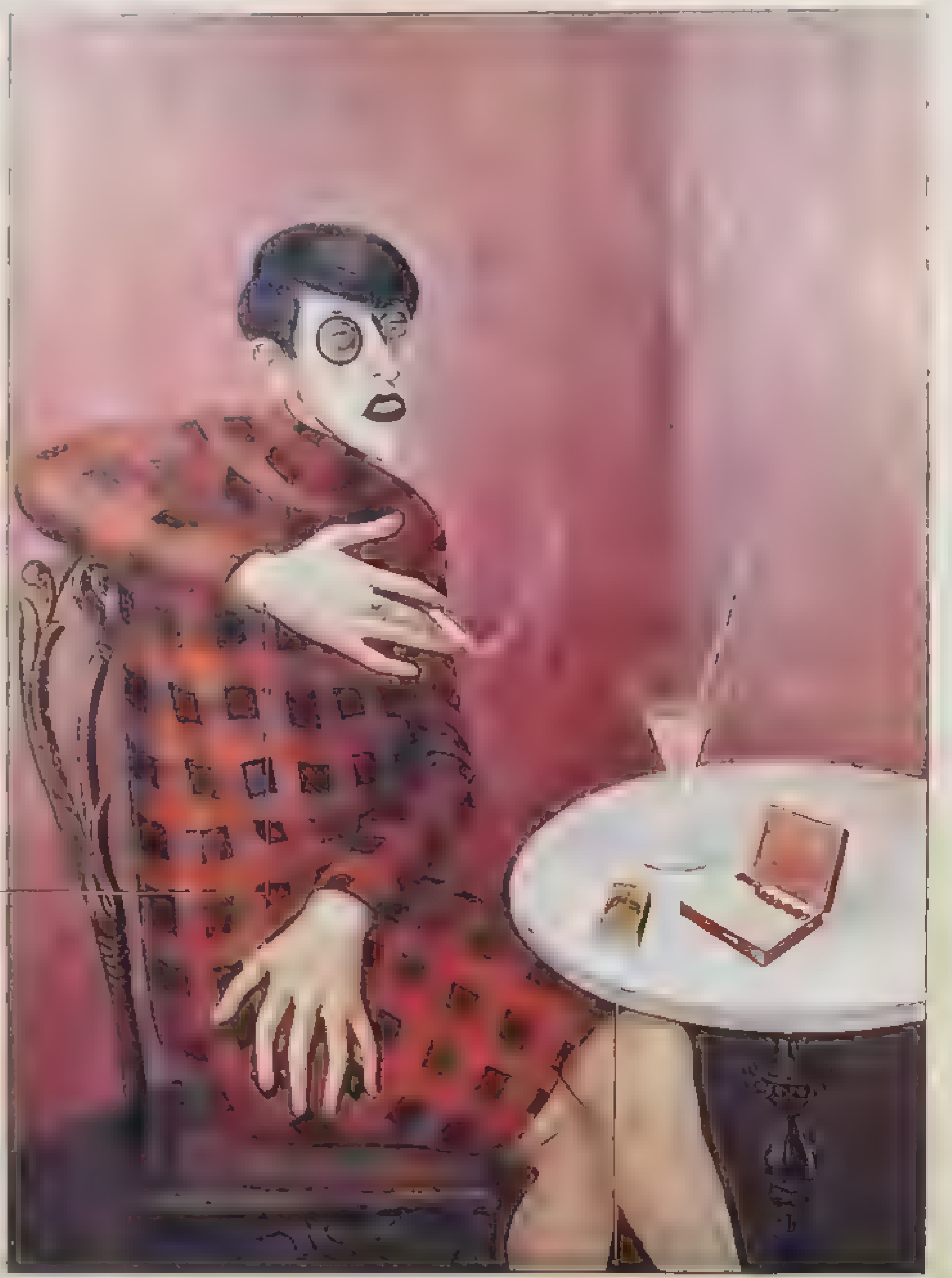

Portretul femeii, superb executat, prezintă elemente caricaturale. Proporțiile chipului și ale mâinilor sunt exagerate. Mai mult decât atât, caracteristicile personajului sunt accentuate.

Planul mesei de marmură creează o zonă de culoare deschisă care contrastează cu tonurile de roșu-închis din imagine. În plus, modelul marmorat atrage atenția privitorului asupra obiectelor de pe masă.

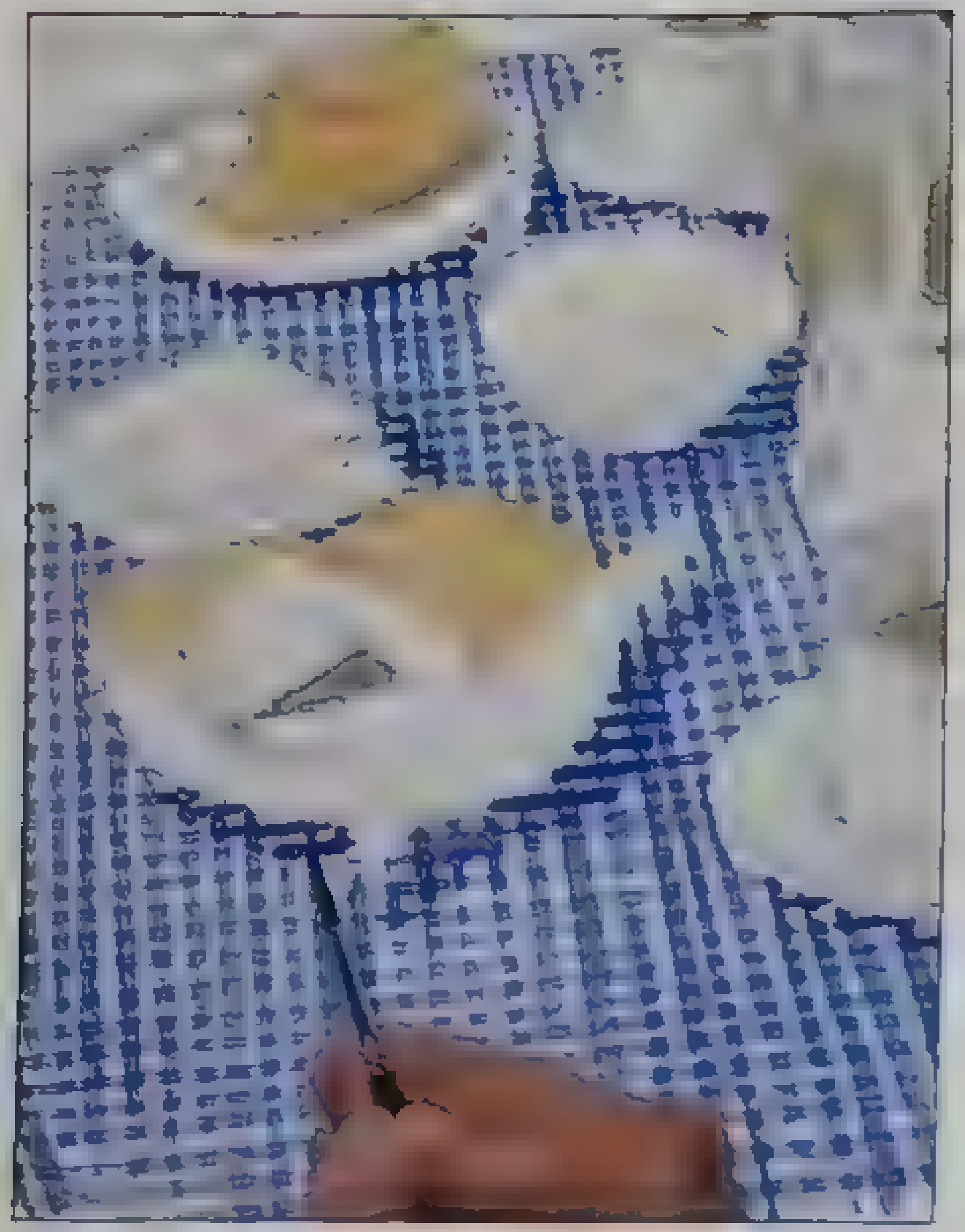

11 ▲ **Accentuează zonele din umbră** Folosește albastru-ultramarin pentru accente și apleacă-te din nou asupra zonelor de umbră de pe fața de masă, având ca punct de referință stratul de gri-închis.

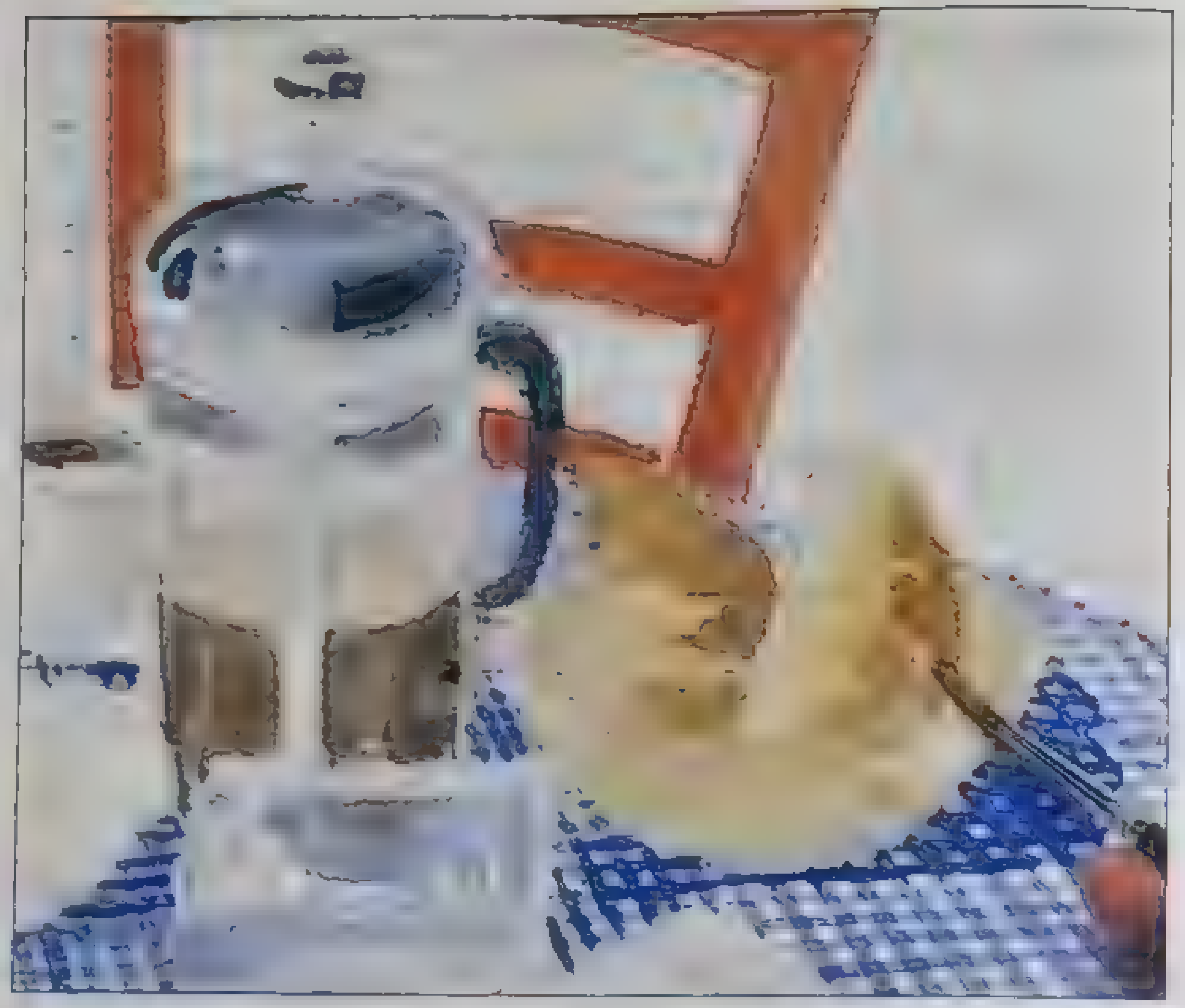

12 ▲ **Straturi de culoare** Adaugă multă apă și puțin gri de Payne în albastru-ultramarin pentru a reda transparența scrumierei din sticlă, apoi stabilește nuanțele mai închise. Folosește umbra arsă pentru zonele de umbră ale cafelei din cești și filtru. Amestecă roșu-stacojiu de alizarină, ocru-galben și galben de cadmiu pentru glazura de culoare închisă a croasanților. Accentuează cu gri de Payne capacul filtrului de cafea.

Fii creativ!

Șterge liniile de creion

Dacă vei șterge liniile de creion, vei obține o pictură proaspătă și vibrantă. O mare parte din nuanța și detaliile peretelui sunt redate cu ajutorul creionului; odată ce ai înlăturat liniile de creion, scaunul și masa vor părea proiectate spre privitor. Culorile luminoase vor căpăta strălucire dând impresia că se joacă între ele cu o vigoare reînnoită. Ochiul privitorului se mută continuu de la fața de masă albastră la zonele de culoare mai caldă.

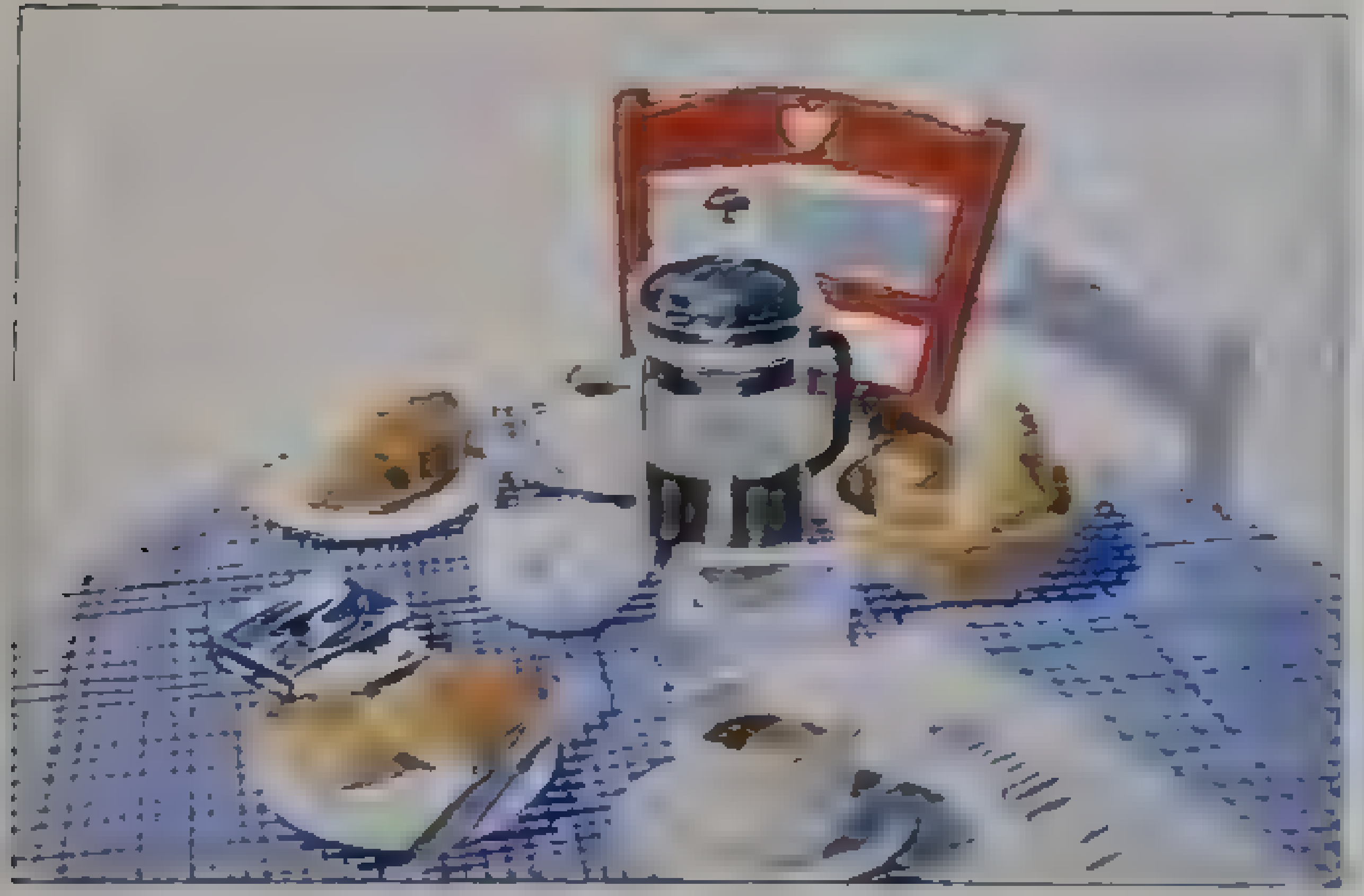

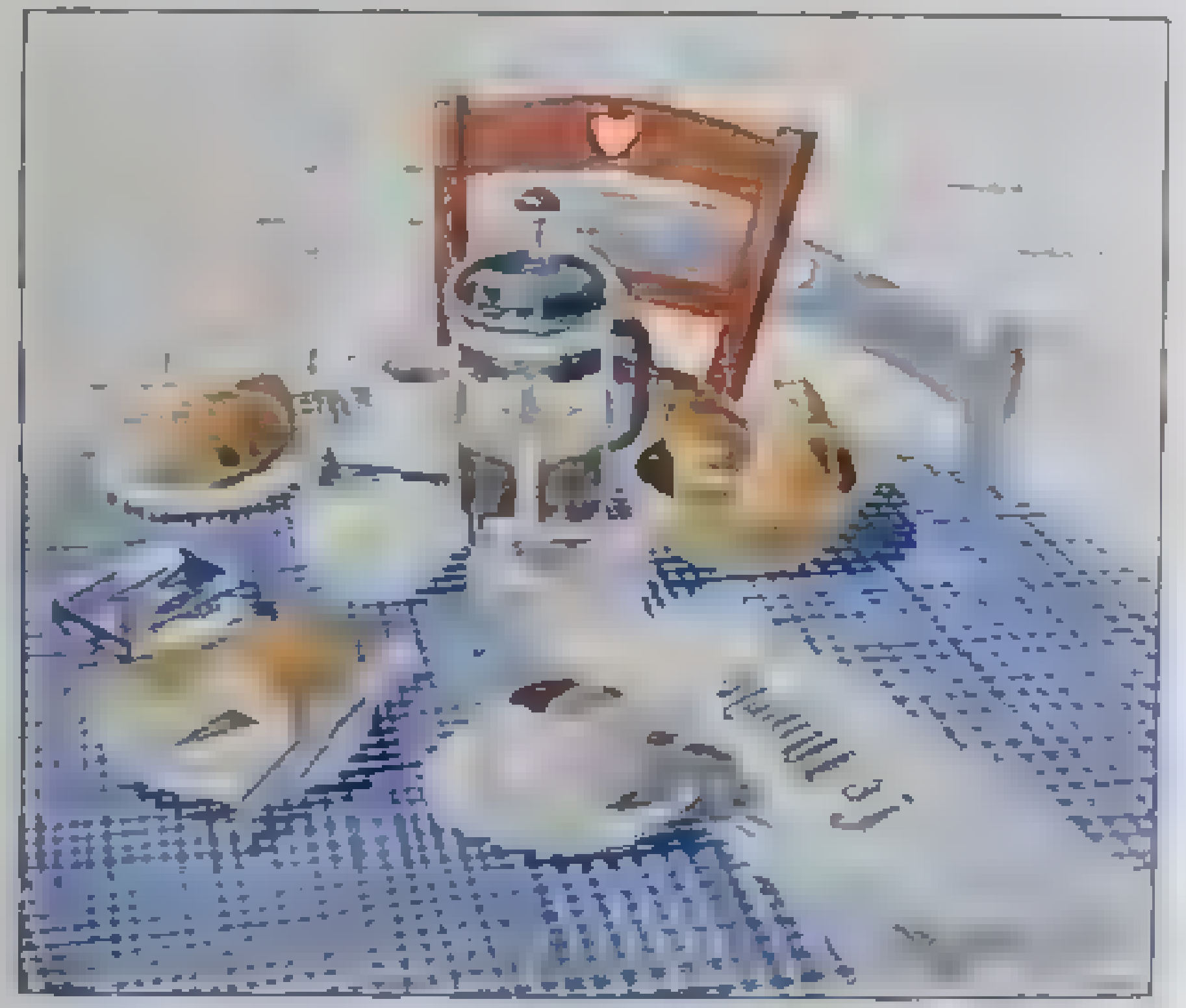

13 ▲ **Lucrează cu nuanțe deschise** Pictează motivul elaborat de pe pachetul de țigări folosind aceeași nuanță intensă de albastru-ultramarin de la etapa 11. Apoi, adaugă o notă de umbră arsă în amestecul de roșu și carmin de alizarină pentru a defini părțile închise ale scaunului. Curăță pensula și folosește un amestec diluat de gri de Payne și albastru-ultramarin pentru a picta peretele alb și câteva umbre dintre cuburile de zahăr. La final, adaugă în acest amestec puțin verde-smarald cu care vei picta articolele din ziar. Intensifică amestecul preparat cu puțin gri de Payne și pictează umbra proiectată a scaunului.

UN PAS ÎNAINTE

Privește compoziția cu ochii pe jumătate închiși, pentru a controla gama de nuanțe. Apoi, accentuează efectul imaginii adăugând nuanțe mai închise. Ține cont de faptul că, atunci când lucrezi cu acuarele, nu mai e loc de întoarcere. Cu alte cuvinte, va trebui să adaugi aceste nuanțe abia la sfârșit. Încearcă să nu finisezi prea mult imaginea, altfel vei pierde efectul de prospețime și spontaneitate.

14 ▶ **Adaugă unele detalii** Pregătește un amestec intens de gri de Payne pentru nuanța întunecată a cuțitului; intensifică și mai mult culoarea pentru a picta detaliile de pe pachetul de țigări. Amestecă umbră arsă și carmin de alizarină pentru a reda acea porțiune din scaunul roșu, care se întrezărește prin filtrul de cafea.

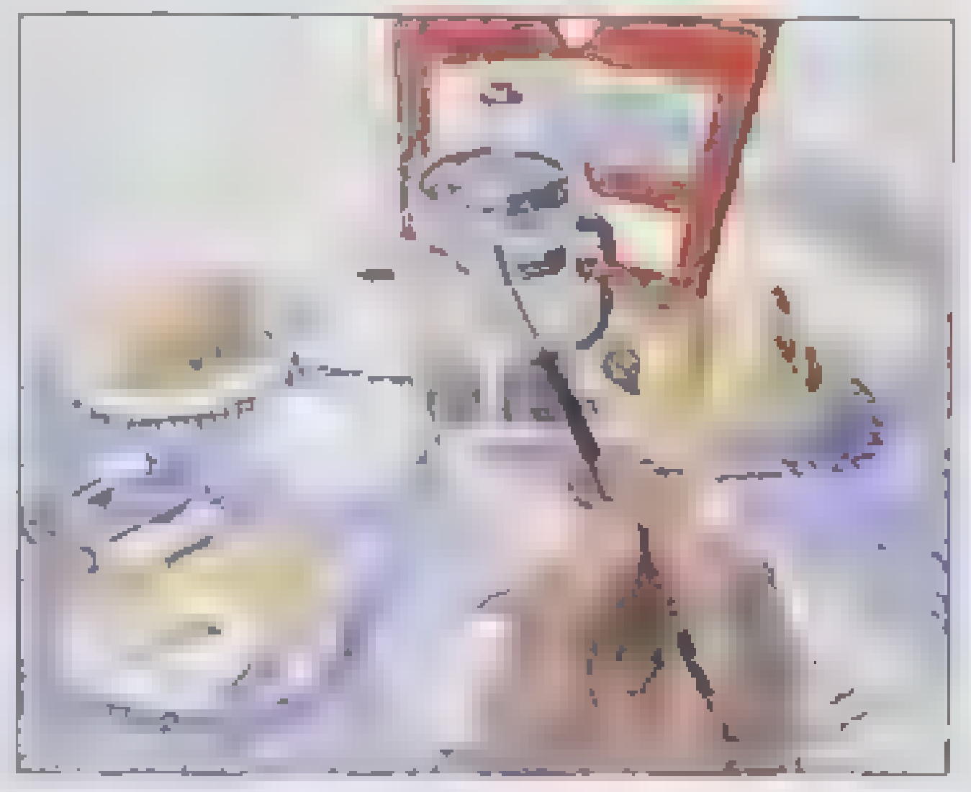

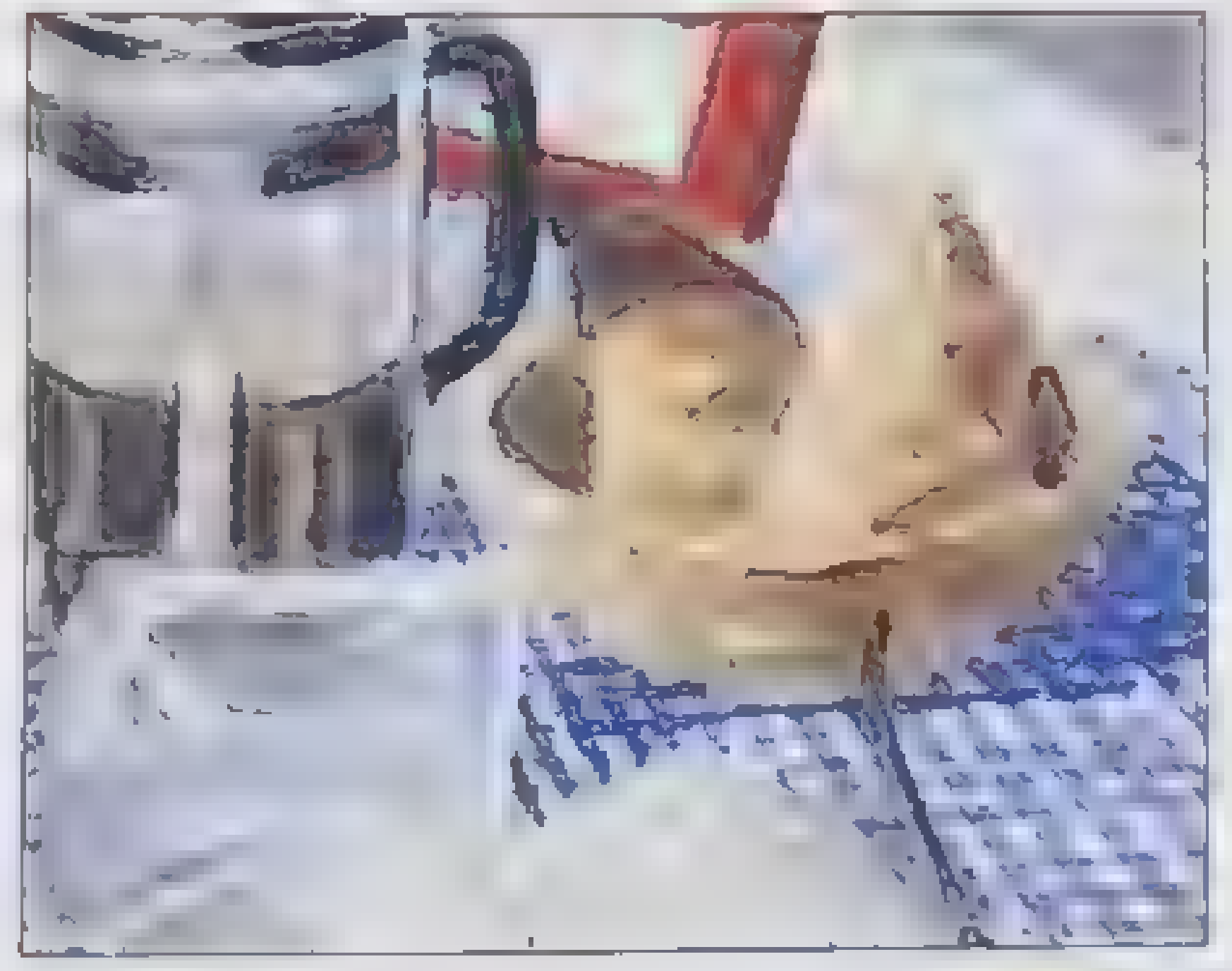

15 ▲ **Retușurile finale** Într-o ultimă etapă, amestecă puțină umbră arsă cu un vârf de ocru-galben pentru a închide colțul stâng al croasantului din coșuleț (acolo unde acesta este umbrit de filtrul de cafea). Cu aceeași culoare, pictează partea mai închisă a coșulețului.

O LUCRARE COMPLETĂ

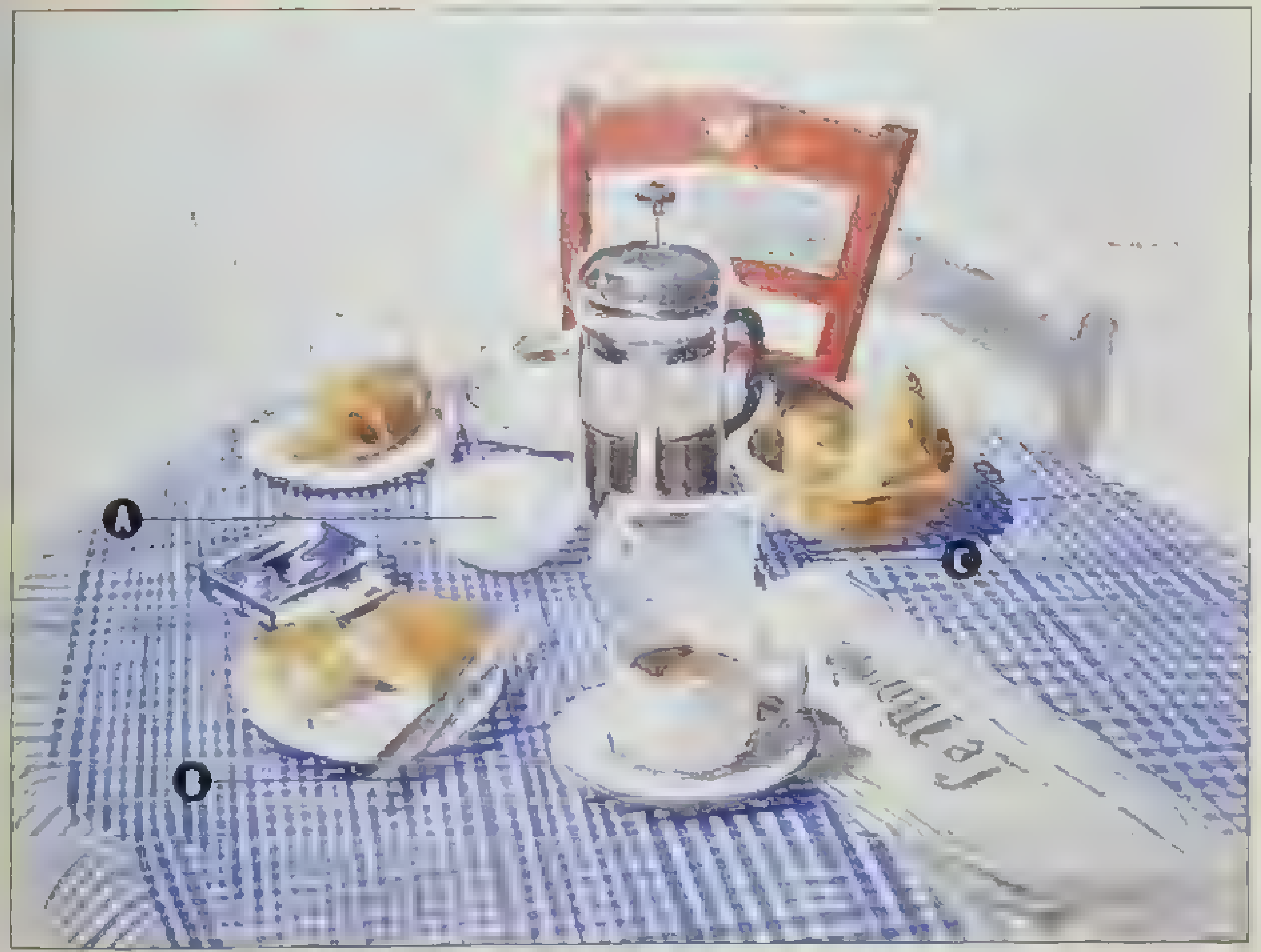

A Puțin e mai bine
Câteva tușe de gri aplicate pentru zonele de umbră de pe unele cuburi de zahăr sunt suficiente pentru a sugera forma acestora. La fel s-a procedat și în cazul țigărilor.

B Umbrele
Artistul a folosit un albastru mult mai întunecat pentru zonele de umbră de pe fața de masă, iar în acest fel a evitat ca obiectele să pară suspendate în aer.

C Tușe delicate
Am modificat discret nuanța scrumierei pentru a reda reflexiile de pe fața de masă și de pe cafetieră.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Cum să desenezi chipuri de copii cu ajutorul pastelului

- Descoperă felul în care nuanțele delicate ale pastelului redau prospețimea și luminozitatea pielii copiilor
- Recreează proporțiile speciale ale feței unui copil.
- Află ceva nou despre amestecurile folosite pentru nuanțele pielii.

Un felinar metalic

Creează atmosfera luminii de lumânare cu ajutorul acestui felinar neobişnuit, realizat dintr-o plasă din sârmă.

Plasa din sârmă este un material foarte interesant, care poate fi tăiat şi modelat pentru a crea obiecte decorative, cum ar fi acest felinar simplu. Este ieftină şi disponibilă în foi şi rulouri în magazinele de bricolaj. Singurele instrumente necesare când lucrezi cu sârmă sunt doar o foarfecă de tablă pentru a o tăia şi nişte cleşti pentru a îndoi marginile atunci când se unesc bucăţile de plasă. Ai grijă să porţi mănuşi de protecţie în timp ce lucrezi, deoarece sârma tăiată este foarte ascuţită. Când felinarul este complet, pune înăuntru o lumânare scurtă şi asigură-te că se sprijină pe un suport care împiedică ceara să se scurgă.

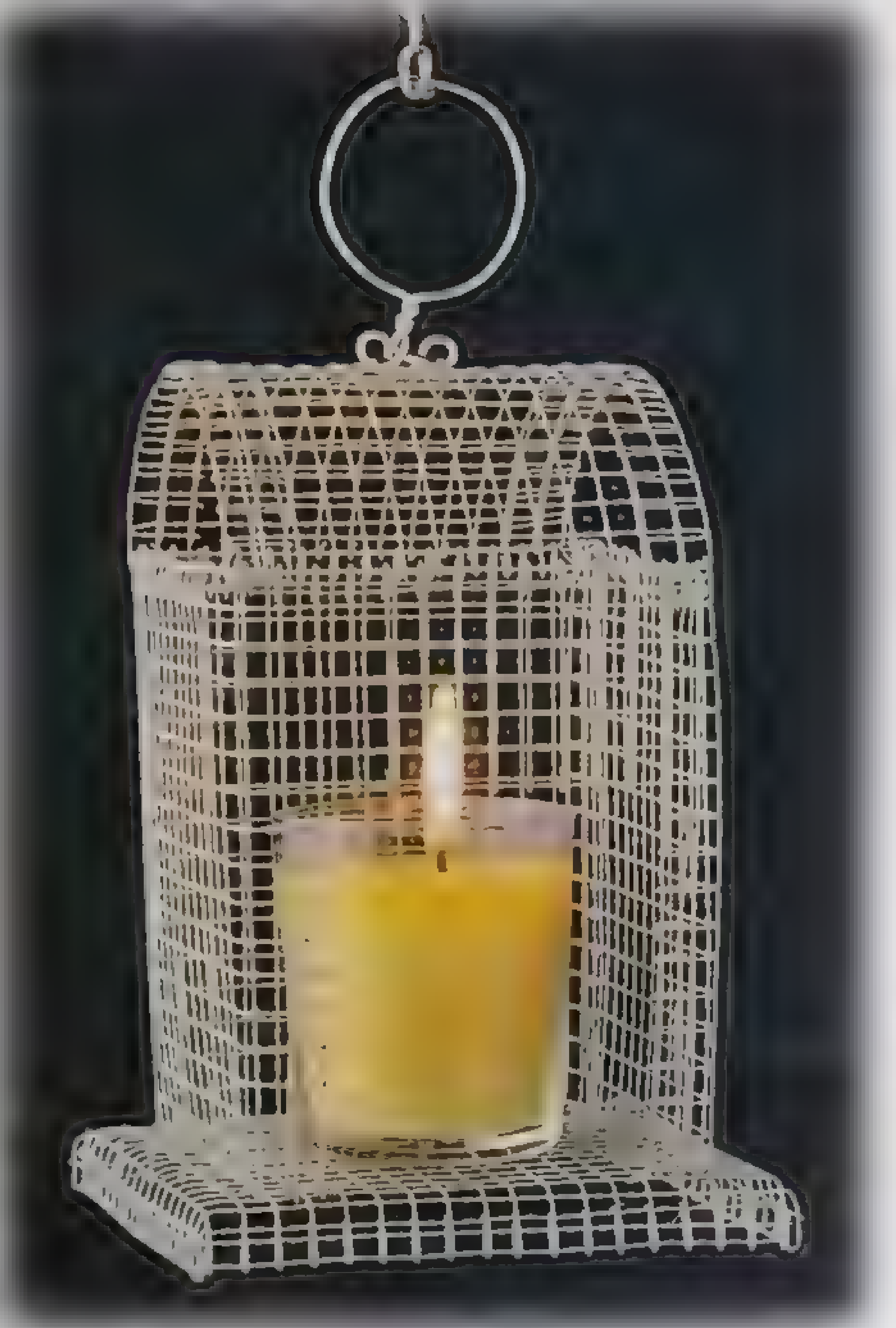

▶ **Un felinar din sârmă este un mod original de a prezenta o lumânare. Atârnând diferite felinare de acest tip, vei obţine un element decorativ deosebit.**

MATERIALE

- Plasă din sârmă galvanizată nr. 22 de 6 mm
- Foarfecă de tablă
- Riglă din metal
- Cleşti
- Cană cilindrică
- Tulpină de bambus
- Sârmă
- Mănuşi de protecţie

1 ▼ Taie corpul felinarului
Folosind foarfeca de tablă, taie o bucată de plasă de 85 x 19 pătrate. Elimină ultimul fir de sârmă de la bază şi de pe o latură, lăsând dinţii expuşi. Pune rigla sub primul rând de pătrate şi îndoaie extremităţile pentru a obţine margini regulate.

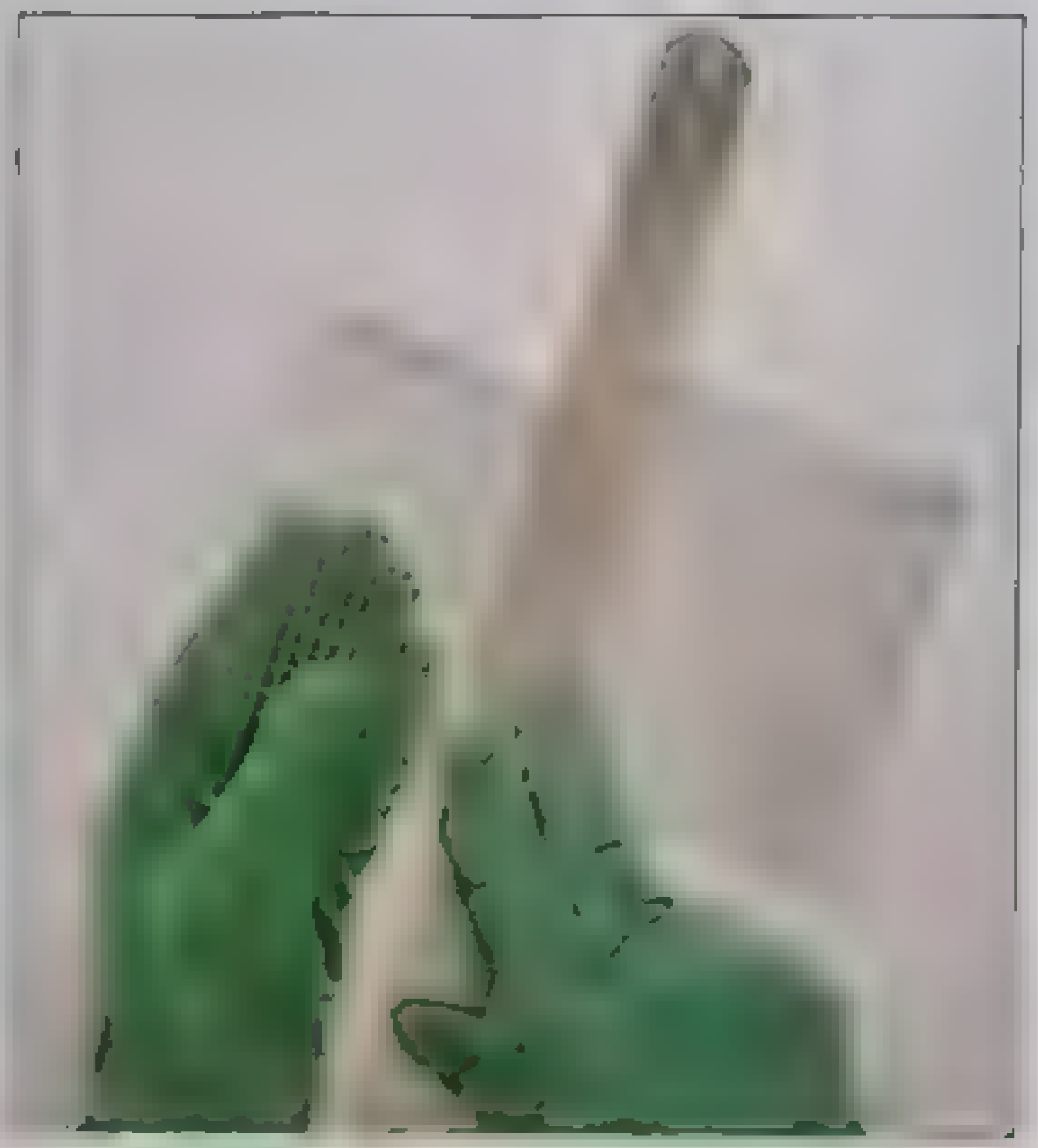

2 ◀ Îndoaie laturile
Aşază rigla la o distanţă de 14 pătrate de margine şi îndoaie sârma în unghi drept. Repetă acest procedeu la fiecare 14 pătrate. Îndoaie ultimele două rânduri proeminente, fixându-le pe cealaltă parte cu cleştii, şi astfel vei putea închide cuşca (vezi rubrica „Sfaturi").

3 ▶ Realizează o deschidere
Folosind foarfeca de tablă, creează o deschidere de 10 x 8 pătrate în partea din faţă a felinarului. Pentru a netezi marginile, îndoaie un rând de pătrate în jurul părţilor laterale şi de-a lungul marginii superioare a deschiderii.

4 ▼ Taie baza
Pentru bază, taie o bucată de plasă de 23 x 23 pătrate. Taie şi elimină un pătrat de 3 x 3 pătrăţele în fiecare colţ, apoi îndoaie rândul exterior de pătrate de pe fiecare latură pentru a obţine margini ordonate.

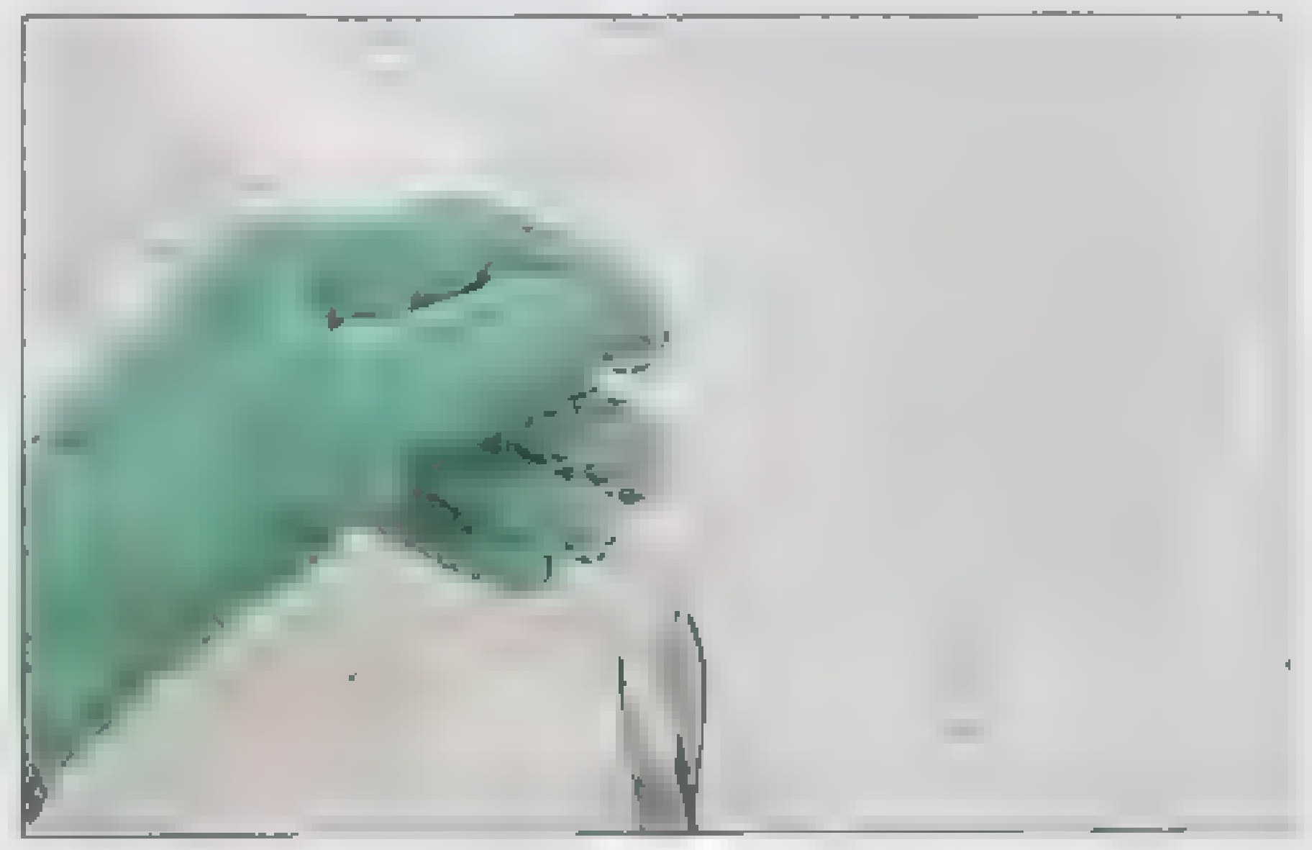

5 ▼ Pregăteşte suportul
Completează baza prin îndoirea părţilor laterale până la tăieturi în unghiuri realizate cu rigla de metal.

6 [illegible] pe plasa de bază pentru a [illegible] două părţi

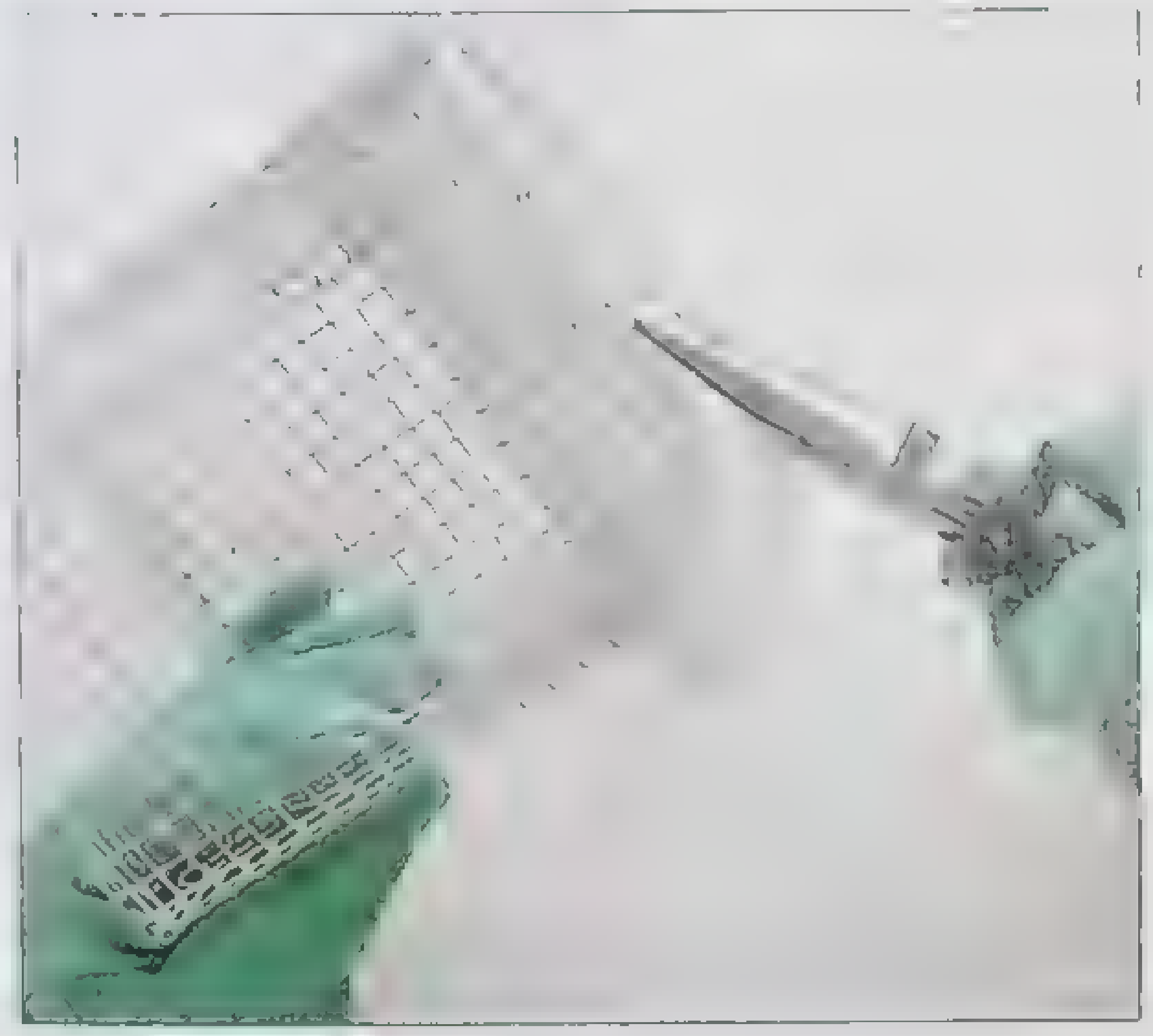

SFATURI
Unirea plaselor metalice

Poţi uni cu uşurinţă două plase din metal eliminând firul de sârmă de la exterior şi lăsând astfel dinţii expuşi. Acum, poţi insera dinţii într-o altă secţiune a plasei şi îi poţi agăţa îndoindu-i cu ajutorul cleştilor pentru a-i fixa mai bine.

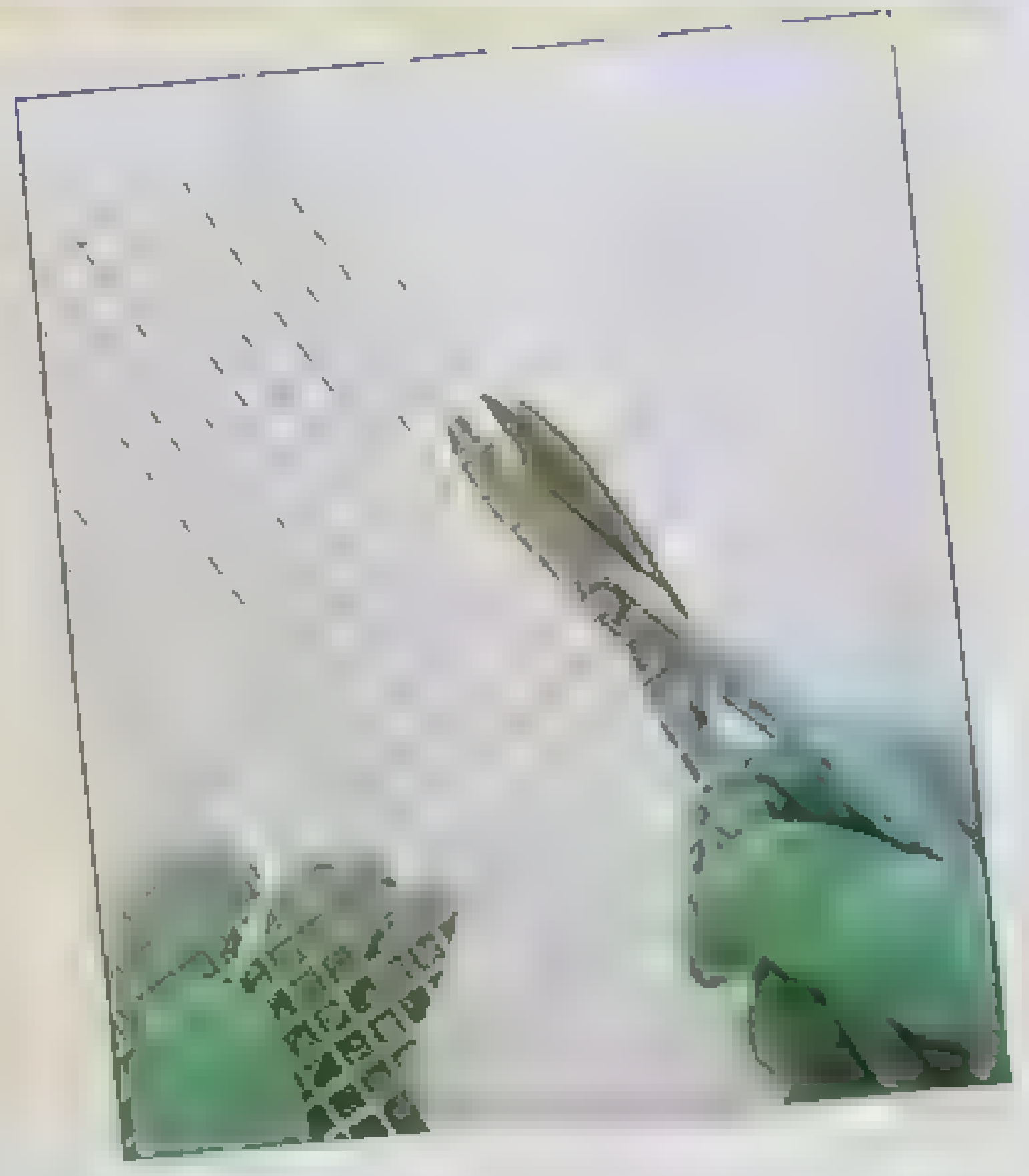

7 ▼ Pregăteşte capacul
Taie o bucată de plasă de 22 x 18 pătrate. Apoi, taie o linie de sârmă pe fiecare margine pentru a lăsa dinţii expuşi. Îndoaie apoi laturile mai mari pe o lungime de două pătrate pentru a obţine margini regulate. Curbează sub formă de arc capacul, modelându-l în jurul unui obiect cilindric, cum ar fi o ceaşcă.

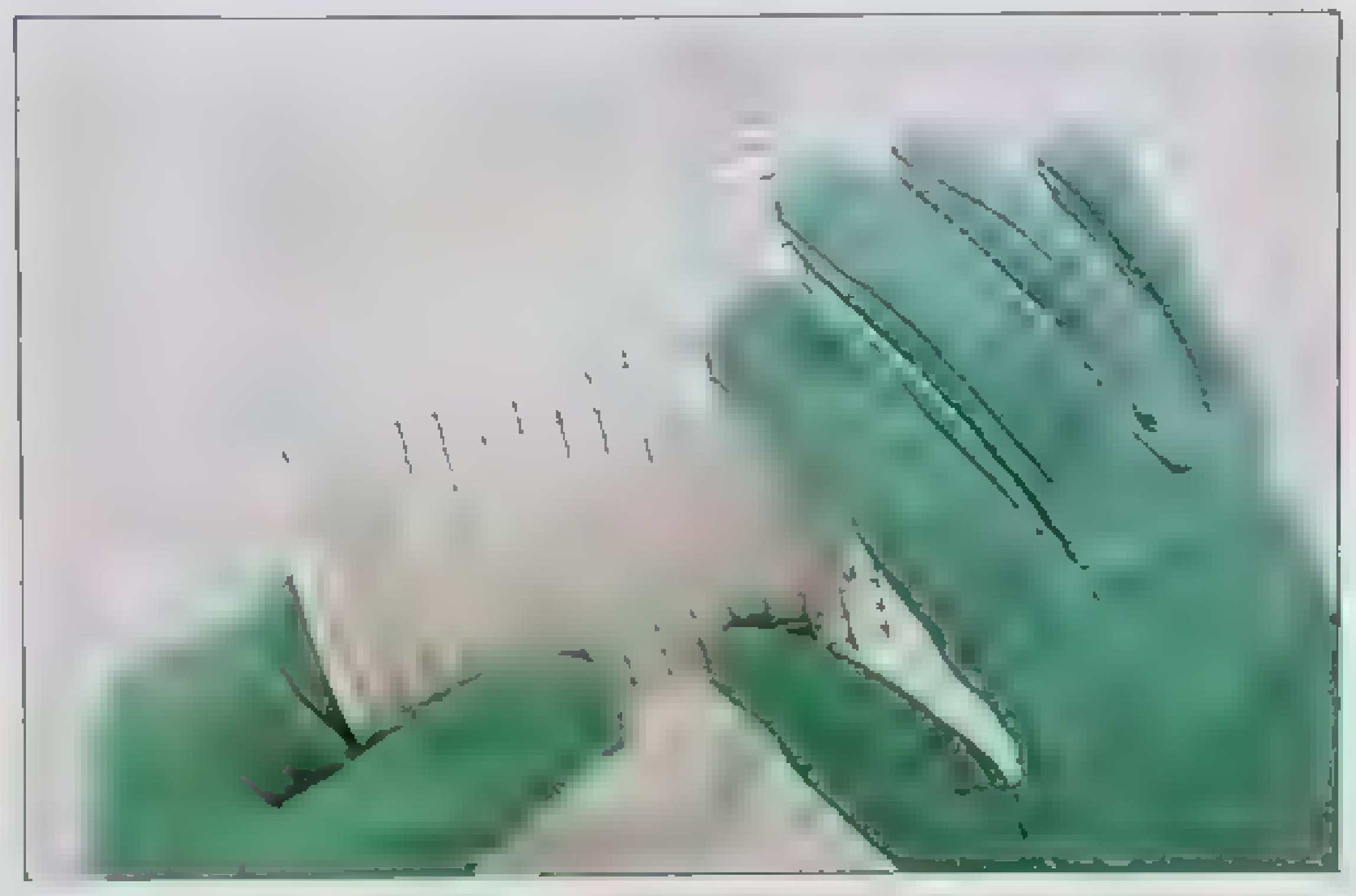

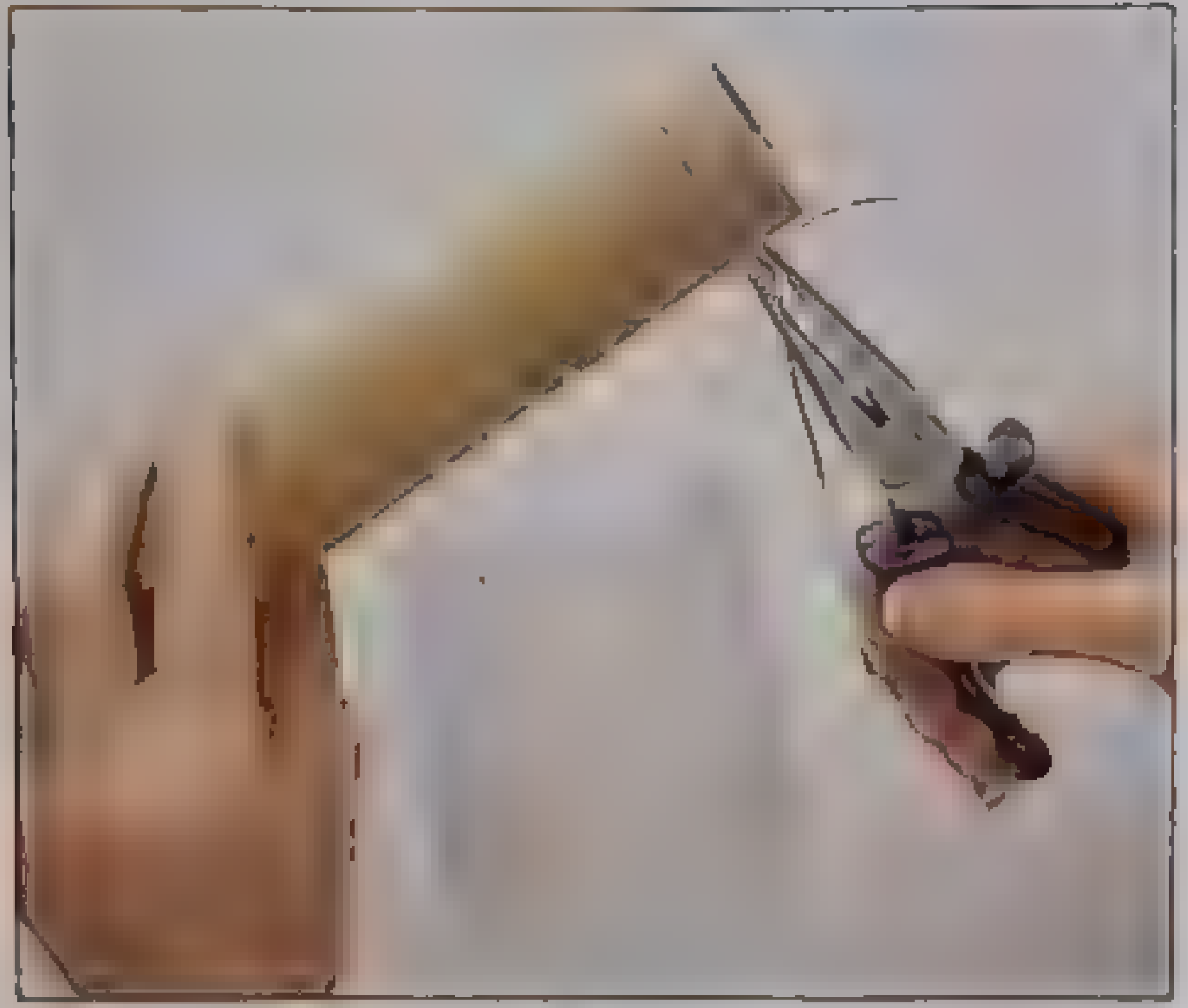

8 ▲ **Pregătește mânerul felinarului**
Răsucește 15 cm de sârmă în jurul oricărui obiect cilindric (aici am folosit o tulpină de bambus) pentru a obține un cerc. Răsucește sârma apropiind strâns ambele margini, apoi scoate-o de pe tulpina de bambus și taie bucățile în exces, lăsând-o să iasă în afară doi centimetri.

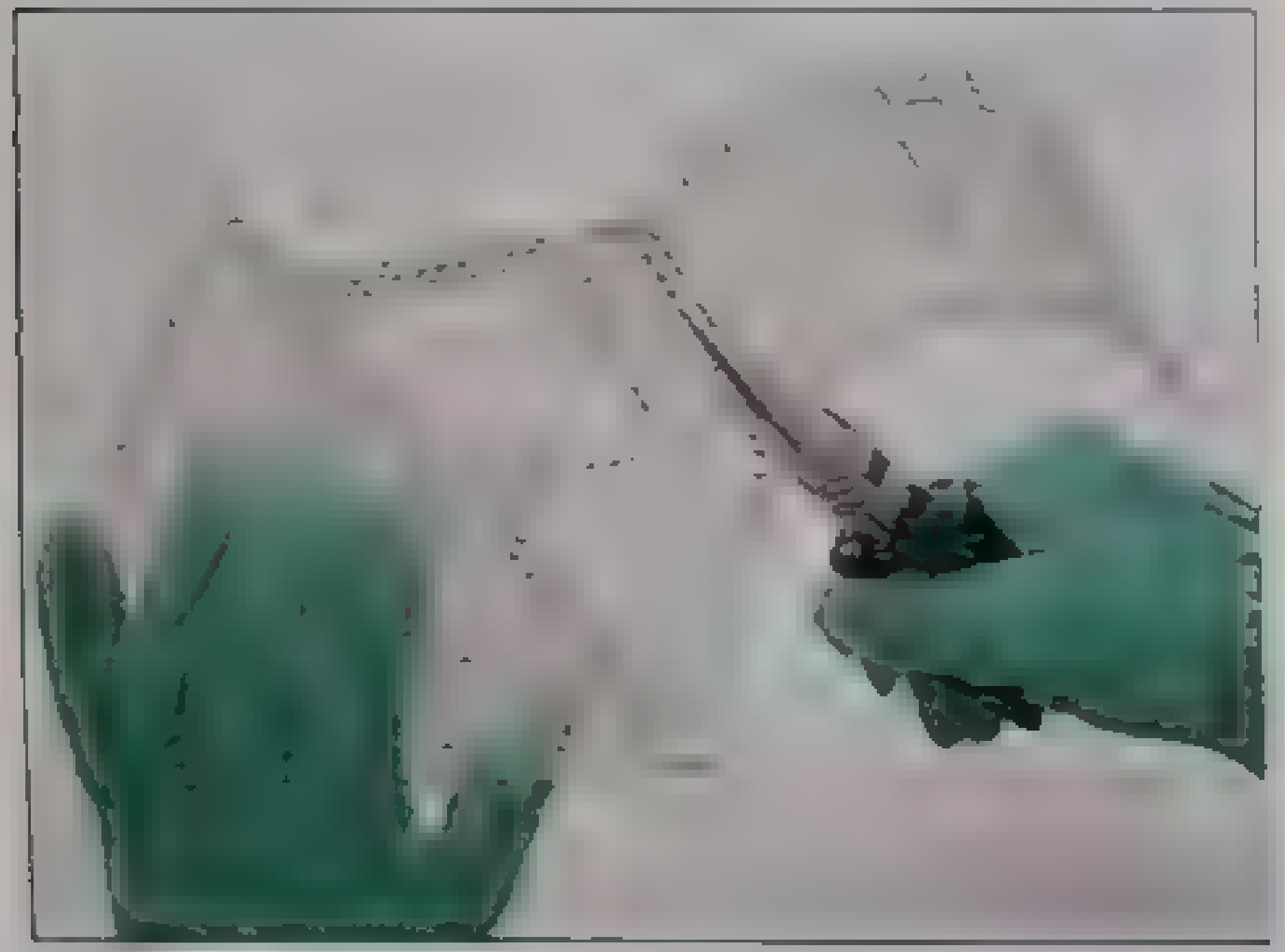

10 ▲ **Atașează capacul**
Aliniază latura frontală și posterioară a capacului cu partea de sus a felinarului. Folosind cleștii, agață „dinții" de la fiecare capăt al capacului de corpul felinar și curbează-i.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

Cu tehnica stencil-ului putem decora un șorț pentru grădinărit

- Inspirându-te din formele naturii, poți obține o varietate de motive pentru stencil
- Taie formele de film adeziv transparent și lipește-le pe șorț
- Imprimă câteva frunze cu vopsea pentru țesături, într-o gamă plăcută de culori naturale

9 ▶ **Fixează mânerul de capac**
Cu ajutorul cleștilor, îndoaie capetele mânerului în formă de U. Agață marginile în centrul plasei de sârmă pentru capac și curbează-le pentru a le menține în această poziție

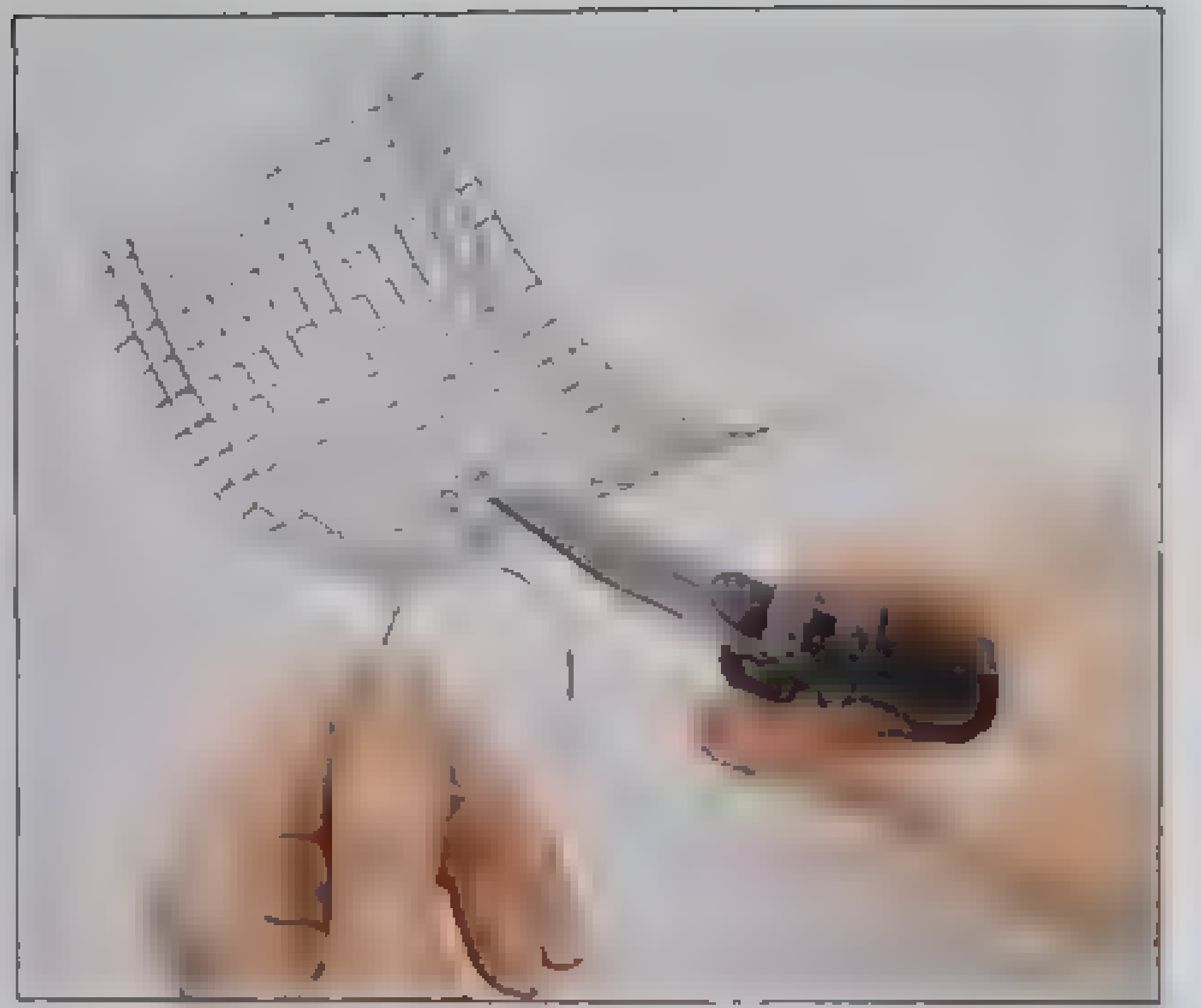

O LUCRARE COMPLETĂ

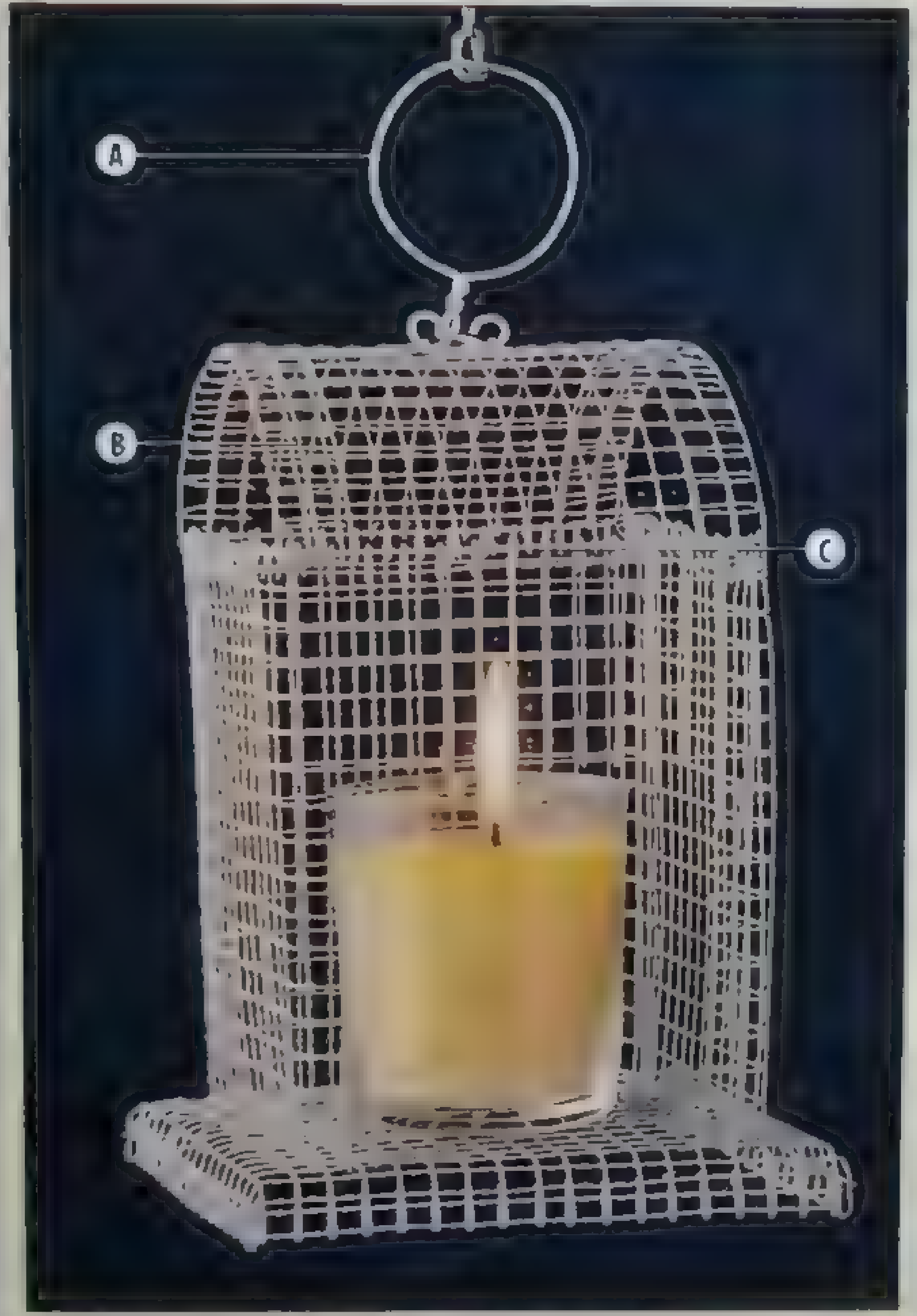

A Un cârlig
Formează un fir rezistent de sârmă de capac pentru a putea agăța felinarul.

B Margini regulate
Poți evita să lași capetele expuse, îndoind spre interior marginile plasei de sârmă

C Cârlige invizibile
Cu ajutorul cleștilor, am creat cârlige pornind de la capetele firelor plasei de sârmă

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

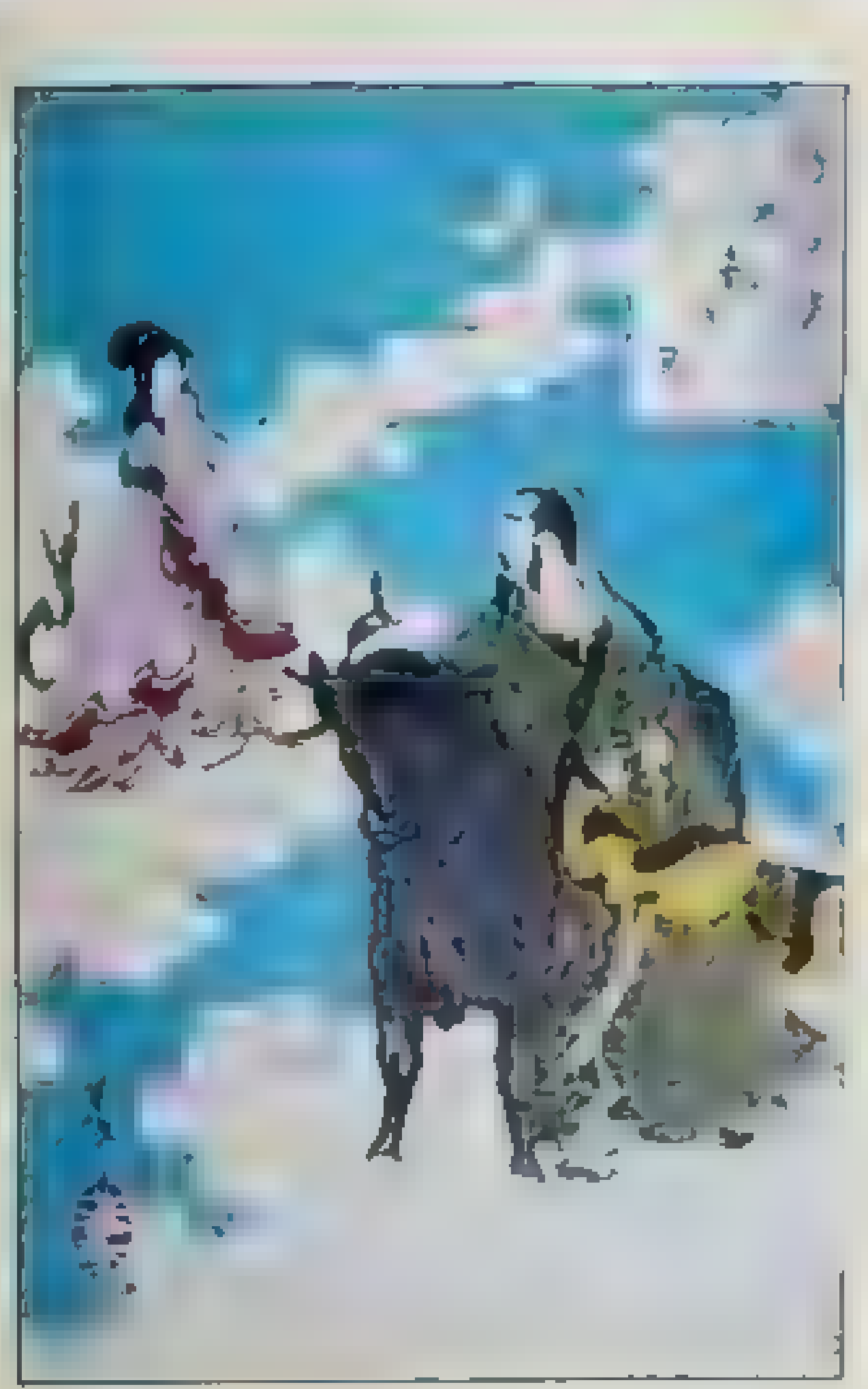

Arta chineză

Istoria artei chineze a început cu cel puțin 7 000 de ani în urmă, reprezentând una dintre cele mai vechi tradiții artistice din lume Cronologia ei urmărește de obicei succesiunea familiilor conducătoare (familia Sung, urmată de familia Ming, de exemplu). Artiștii chinezi au creat gravură în jad, sculpturi, vaze, bronzuri, opere caligrafice, picturi și lucrări de arhitectură. Pictura și caligrafia chineză sunt strâns legate: ele folosesc aceleași materiale (pensulă, cerneală și hârtie sau mătase), ambele stau sub semnul sistemului complex de reguli cu privire la armonie și la spiritul universului, care reprezintă fundamentul culturii chineze. Toată arta chineză este simbolică, iar subiectul este la fel de important ca și forma: pentru artist, frumusețea nu poate exista fără o temă nobilă.

Desen tehnic

O formă schematică de desen, care nu are scopuri estetice, dar care reproduce subiectul în mod precis. Desenul tehnic urmărește furnizarea unor informații tehnice detaliate și a unor date obiective necesare în definirea exactă a proporțiilor subiectelor redate. Este folosit în proiecte arhitecturale, hărți și cercetare științifică Desenele tehnice sunt realizate cu planuri de proiecție și linii de perspectivă care descriu relațiile spațiale. Inițial efectuat cu echerul și compasul, desenul tehnic poate fi creat acum cu ajutorul computerului

Cerneală chinezească (de India, tuș)

Este o cerneală neagră, permanentă, folosită pentru desen. Există două forme de cerneală chinezească: batoane de pigment negru, care trebuie înmuiate înainte de utilizare, și, cea mai comună, cerneala lichidă, în care același pigment este în suspensie, de obicei în apă, și mai dens datorită unui liant cleios. Cerneala chinezească a fost inventată, bineînțeles, în China, în mileniul III î.Hr și este folosită și astăzi datorită rezistenței și opacității sale

Hârtie groasă de desen

Este un tip de hârtie convenabilă, brută și opacă pentru desen. Hârtia groasă de desen este, în general, robustă și are o culoare deschisă. Ea provine din hârtia utilizată inițial pentru a înfășura dinamita și cartușele de armă

Maurice UTRILLO (1883–1955)

Pictor francez, fiul artistei Suzanne Valadon (c. 1865–1938). Identitatea tatălui său este necunoscută: numele său provine de la criticul de artă spaniol, Miguel Utrillo (1862–1934), care l-a adoptat. Încurajat de mama sa, Maurice Utrillo s-a dedicat artei ca o formă de evadare din alcoolism. Acesta a fost în principal influențat de impresionism, însă la scurt timp a dezvoltat un stil personal. În anii 1920 a devenit cunoscut pentru picturile sale în ulei, realizate în așa-numita „perioadă albă" (c. 1908–1916), dominată de nuanțe deschise. Lucrările sale sunt pătrunse de un sentiment de singurătate, de o atmosferă intensă și de un devotament religios. El a pictat multe peisaje caracteristice, cu străzi și case din Paris, în special din cartierul Montmartre. Deși foarte faimos în timpul vieții, reputația sa a fost oarecum afectată de numărul mare de falsuri ale operelor sale

Macchiaioli

Un grup de artiști italieni activi în Florența între 1855 și 1865, care au reacționat la convențiile academice încercând să surprindă spontaneitatea naturii și a gesturilor vi de zi cu zi. Numele derivă d *macchia* (pată) și se referă la m dul în care acești artiști foloseau c loarea, în pete de culoare unitar Macchiaioli au fost influențați d Școala de la Barbizon, un grup d peisagiști francezi. Ei pictau por trete, peisaje și compoziții cu tem istorice. În grup s-au remarcat artiști ca Giovanni Fattori (1825–1908) care a pictat portretul reprodus mai jos, Giovanni Boldini (1842–1931) și Telemaco Signorini (1835–1901) Unii istorici de artă consideră acest grup un precursor al mișcării impresioniste

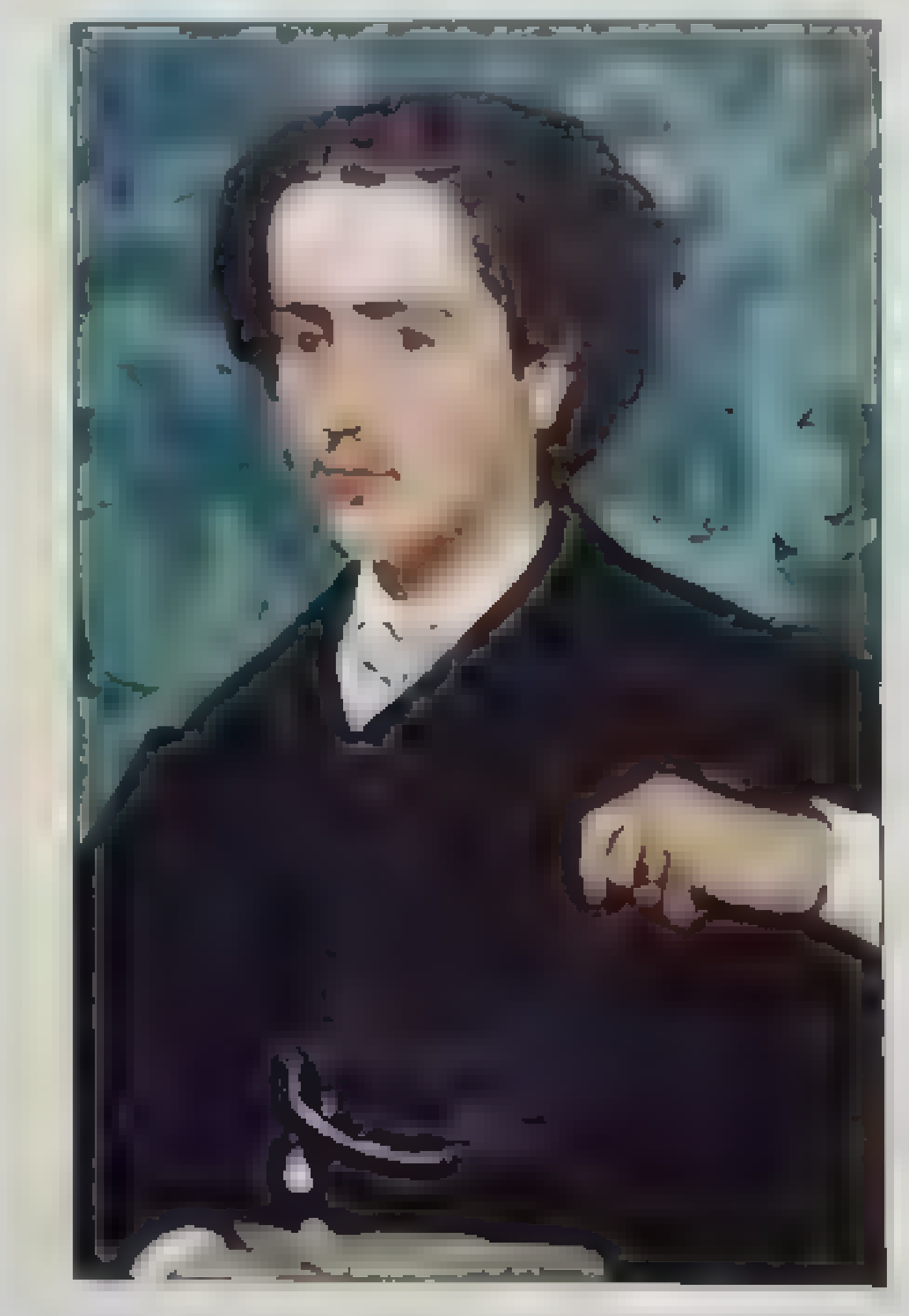

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

MIȘCAREA

Să descoperim tehnicile folosite în artă pentru a transmite senzația de mișcare pe suprafața statică a unei pânze.

ÎN INTERIOR

Nuanțele pure și luminoase ale pastelului cretat și delicatețea pulberei pe care o produce sunt ideale în realizarea portretului unei fetițe cu piele albă și față rotundă.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: două tuburi de ulei (sienna arsă și verde de crom).

ROM
CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE
20
TEHNICI
Scaune în clarobscur și nuanțe de grafit
SUBIECTE
Pastel cretat pentru portretul luminos al unei fetițe
INSTRUMENTE
Două tuburi de ulei: sienna arsă și verde de crom
DeAGOSTINI
Burnt sienna
OIL
DeAGOSTINI
Oxide of chromium green
OIL
DeAGOSTINI

DeAGOSTINI

301.333.019.1

ROM

CURS DE
PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL

20

TEHNICI
Scaune în clarobscur
și tonuri de grafit

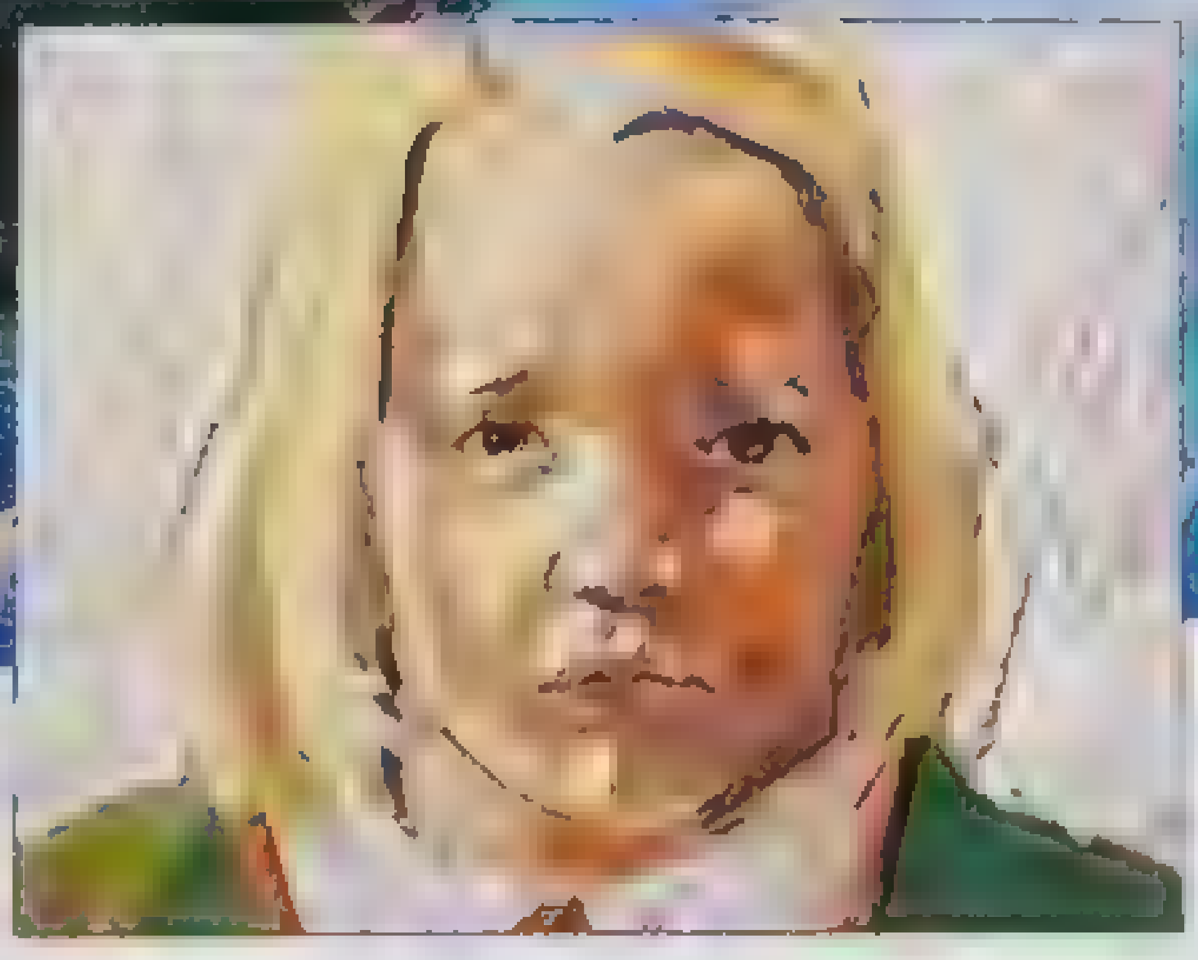

SUBIECTE
Pastel cretat pentru portretul
luminos al unei fetițe

Burnt sienna
OIL
DeAGOSTINI
Oxide of chromium green
OIL
DeAGOSTINI

INSTRUMENTE
Două tuburi de ulei: sienna arsă
și verde de crom

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI ŞI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

BIBLIORAFTURI
Nu ratați bibliorafturile speciale, în care puteți colecționa seria **CURS DE PICTURĂ!**
Bibliorafturile sunt disponibile la chioșcurile de ziare, la prețul de 9,99 LEI.
De Agostini va anunța datele de publicare a bibliorafturilor în seria de reviste.
Primul biblioraft a fost oferit gratis, împreună cu numărul 2 al revistei.

PICTURĂ

Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 20

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba română.

FOTOGRAFII: The Bridgeman Art Library, Londra, Metropolitan Museum of Art, New York, Musée d'Art et d'Industrie, St. Etienne, Bonhams, Londra, Kimbell Art Museum, Texas.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5, Bucureşti, cod poştal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihalţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
GROUP PRODUCT MANAGER: Mihai Chiriacescu
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii.

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare.

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.

☎ România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 14 ani şi nu este o jucărie. Produsul poate conţine piese mici, care pot fi uşor înghiţite. În caz de înghiţire a produsului, cereţi de urgenţă sfatul medicului. Produsul poate conţine piese ascuţite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecaţi cu apă. Produsul poate conţine sulfaţi. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părţi ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsaţi ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstraţi recomandările şi recitiţi-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Scaune în clarobscur

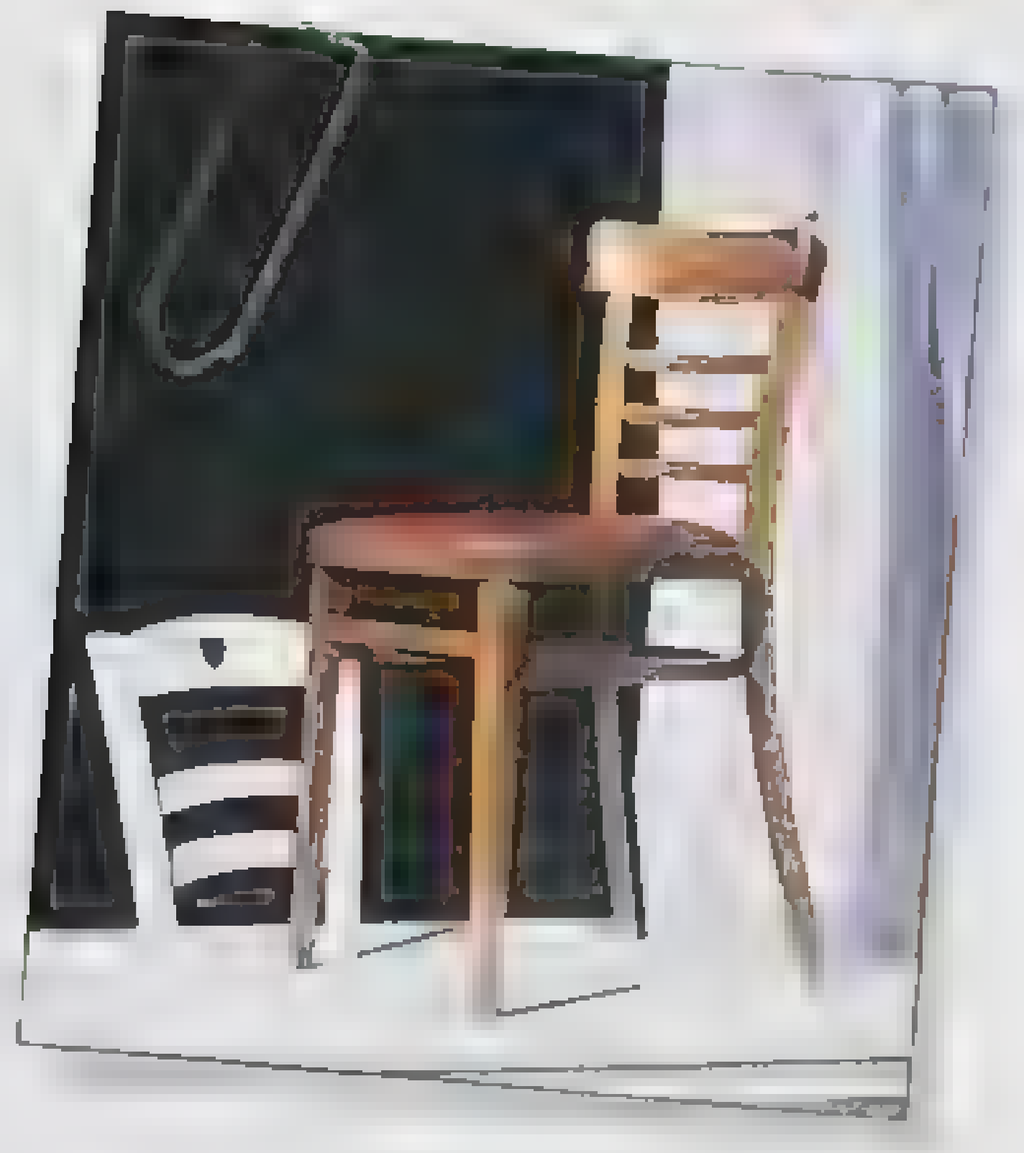

În această compoziţie contrastantă, tonurile grafitului, începând cu griul cel mai deschis şi încheind cu negrul cel mai întunecat, conferă expresivitate celor două scaune, evidenţiind formele pe care acestea le creează în negativ, pe fundal.

Dacă ai încercat deja exerciţiul de desen din numărul 18, vei recunoaşte scaunul din această compoziţie. În acel exerciţiu, ţi se cerea să desenezi scaunul în perspectivă, inserându-l într-un paralelipiped imaginar. Acum, în schimb, va trebui să redai acelaşi scaun printr-un desen liber sprijinindu-te doar pe câteva linii de construcţie. Dacă deja l-ai exersat, înseamnă că ai căpătat suficientă experienţă cât să lucrezi cu mâna liberă

Forme în negativ

Plasează scaunul pe un fundal întunecat, cu o draperie albă agăţată într-o parte, pentru a crea un contrast. Dacă îl aşezi pe o masă, scaunul se va afla la nivelul ochilor şi îţi va fi mai uşor să identifici formele, care se decupează în negativ, pe fundal (vezi rubrica „Glosar" din număul 3), respectiv formele cuprinse între diferitele stinghii, care umplu spaţiul din jurul obiectelor din prim-plan. Ca să variezi compoziţia, poţi să mai adaugi un alt scaun. După ce ai schiţat foarte repede conturul acestora, analizează structura desenului şi completează formele în negativ cu nişte umbre întunecate. Apoi, aplică tonurile intermediare, lăsând abia la final reflexiile luminii. Dacă acoperi zonele mai întâi cu tonuri întunecate, vei observa că scaunul iese treptat în evidenţă, desprinzându-se de fundal. Acesta este un exerciţiu ideal dacă vrei să înveţi tehnica clarobscurului: poţi evidenţia scaunul maron pe fundalul negru aplicând un ton luminos, care lasă impresia că este mult mai întunecat, prin comparaţie cu draperia albă

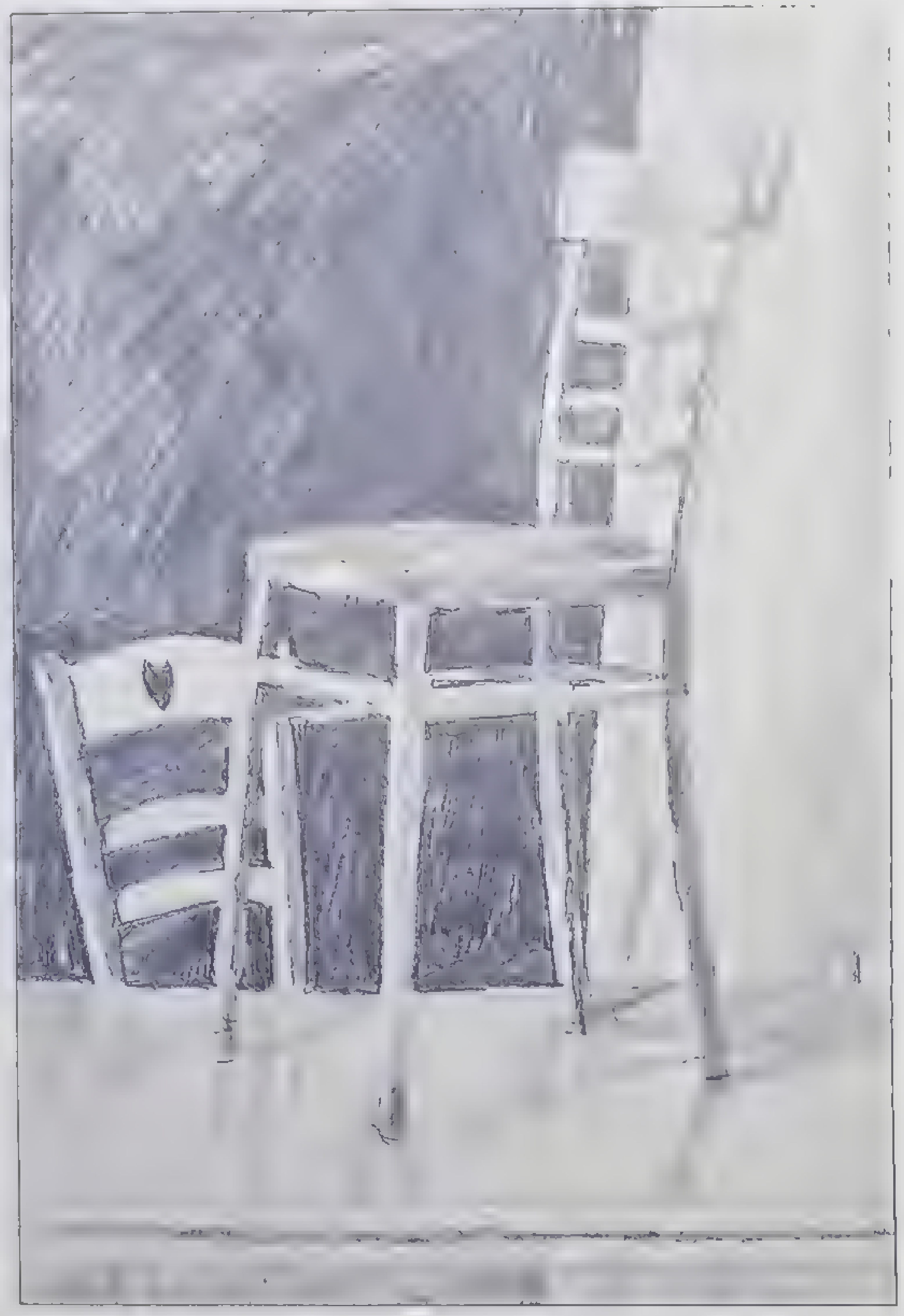

▶ Spaţiile în negativ dintre stinghiile şi cadrele celor două scaune le fac să se detaşeze de fundalul negru.

ÎNCEPE

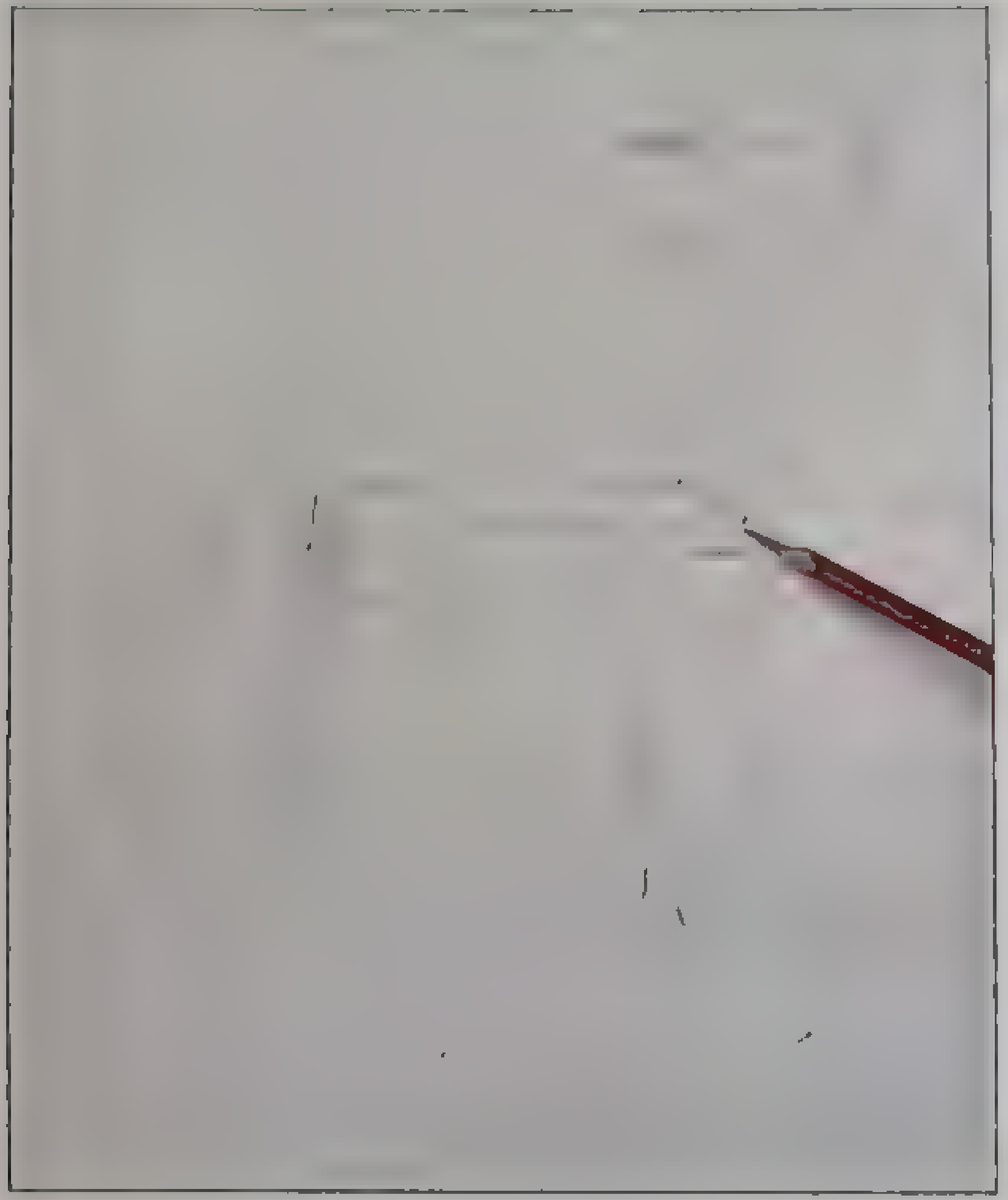

1 ▲ O primă schiță
Folosind un creion 8B, schițează cele două scaune cu rapiditate. Lucrează cu mâna liberă, trasând doar structura generală: aceasta va servi drept punct de referință pentru etapa următoare, când vei trece la desenul umbrelor întunecate. Evidențiază linia orizontală a mesei și planul vertical al draperiei.

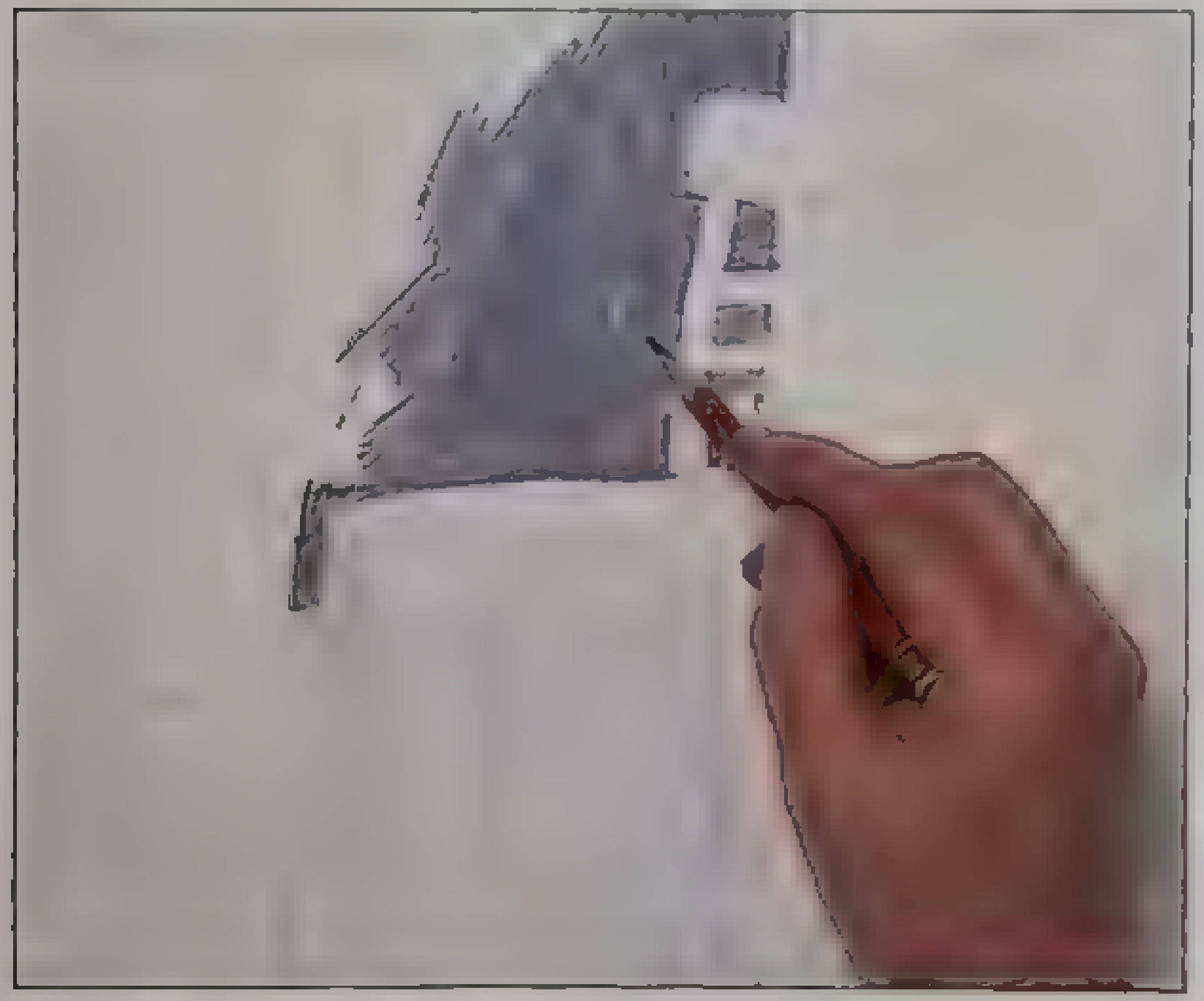

2 ▲ Mai întâi, tonurile întunecate
Începe prin a completa zonele mai întunecate ale compoziției, respectiv cele care se delimitează pe fundalul negru. Creionul 8B trebuie să fie bine ascuțit și să aibă un vârf lung, care să-ți permită să umpli spațiile dintre stinghiile scaunului maron. De asemenea, recreează clarobscurul din fundal, schimbând din când în când direcția hașurilor pentru a conferi mai multă consistență tonului.

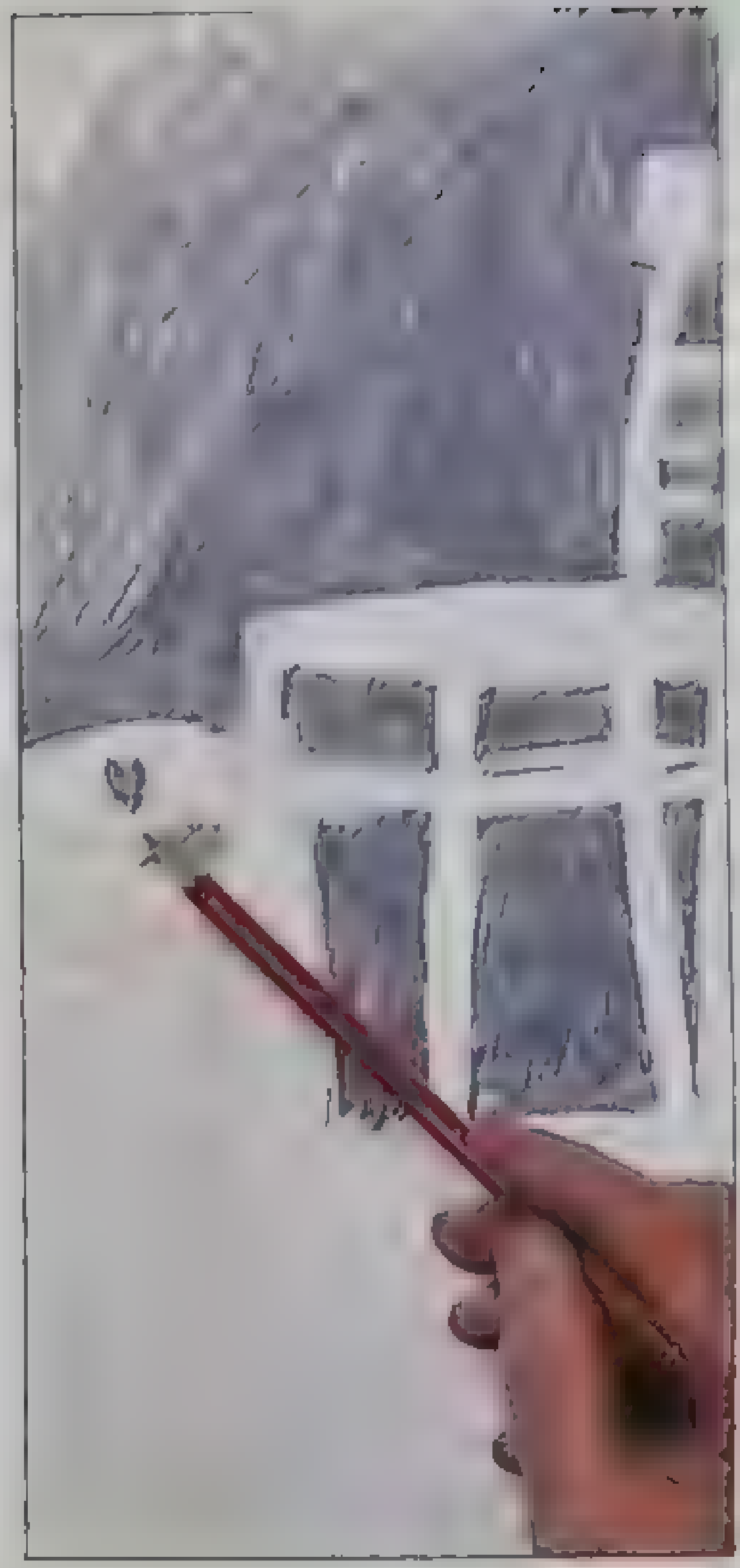

MATERIALE

O foaie de hârtie de desen aspră și mare

Creioane din grafit 8B, 4B, B

Gumă de șters

3 ◀ Adaugă în continuare tonuri întunecate
Pe măsură ce dezvolți clarobscurul din fundal, privește cu atenție spațiile din jurul și din interiorul scaunelor, controlând formele dintre elemente. Apoi, subliniază în mod clar contururile deja schițate în etapa 1. Completează decupajul în formă de inimă de pe scaunul alb.

DEZVOLTĂ TONURILE

Odată ce ai definit fundalul întunecat, formele scaunelor se vor reliefa puternic datorită contrastului. În acest moment, poți începe să dai formă și volum cu ajutorul griurilor intermediare și al tonalităților deschise.

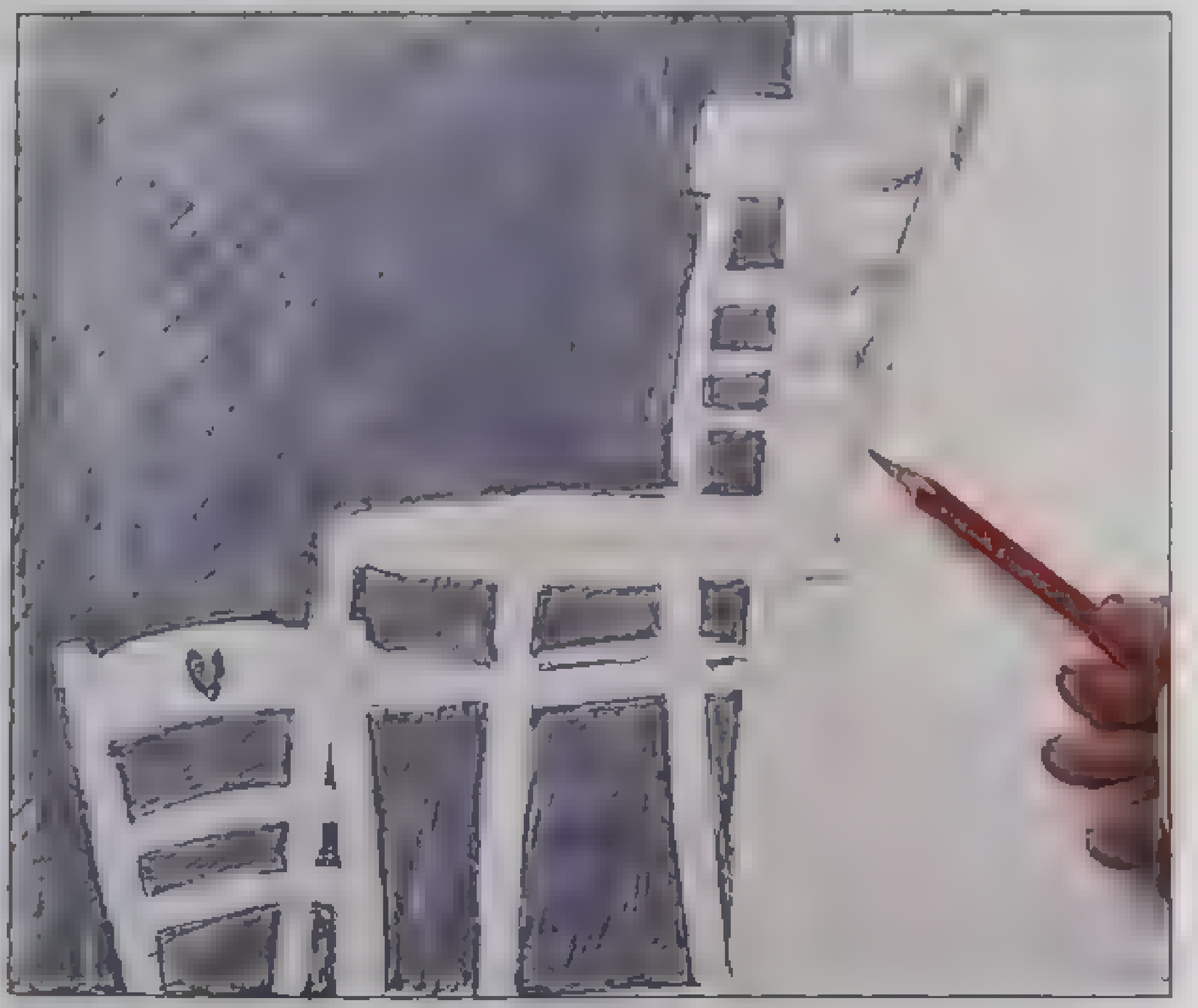

4 ▲ Treci la griurile intermediare
Desenează tonurile închise dintre stinghiile scaunului alb și umple formele întunecate, care iau naștere acolo unde cele două scaune se suprapun. Folosește creionul 4B pentru a defini mai bine marginile formelor în negativ. Apoi, cu același creion, aplică griurile intermediare hașurând draperia albă și partea laterală a scaunului maron.

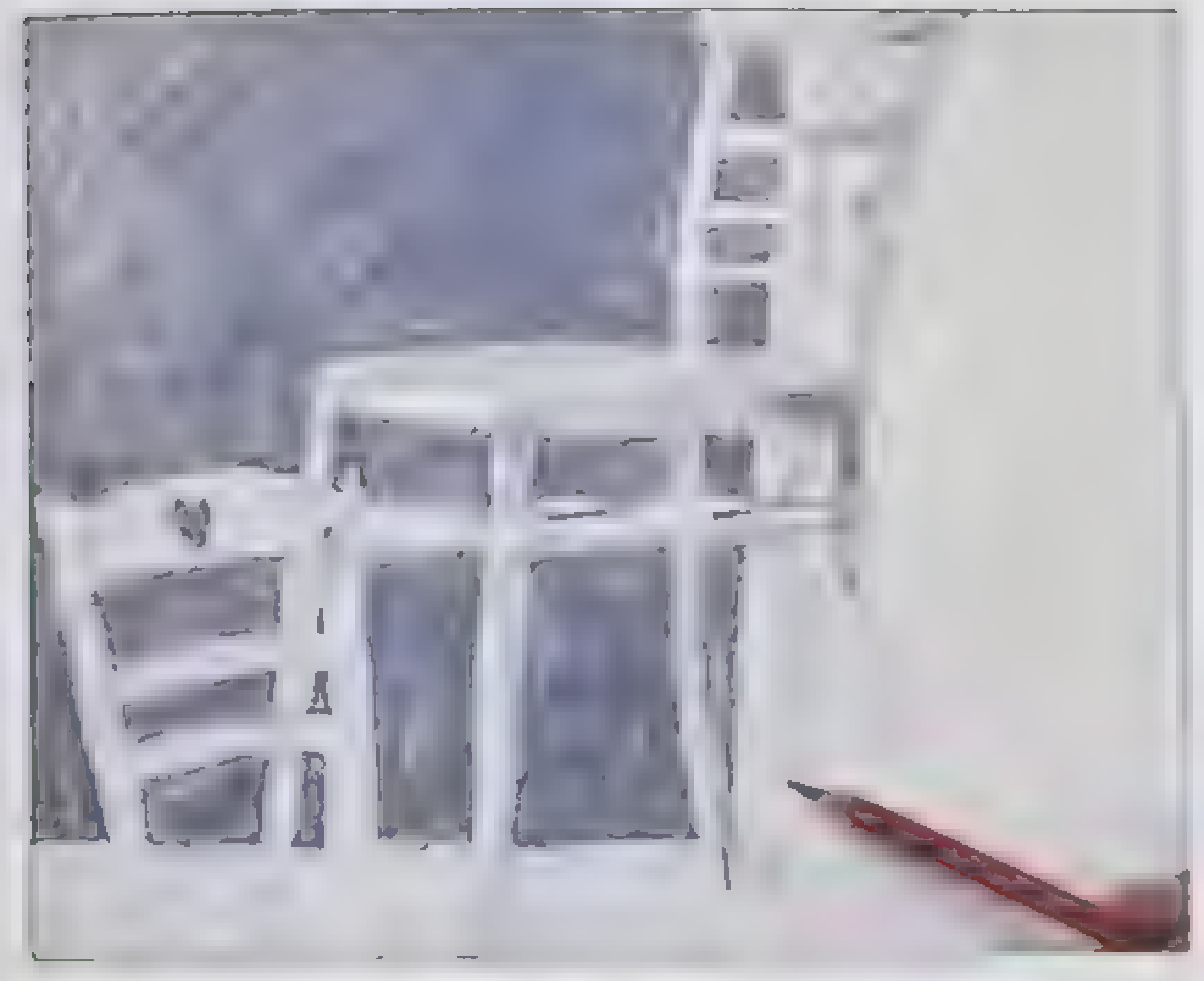

5 ▲ Continuă desenul tonurilor intermediare
Aplică în continuare un ton intermediar pe picioarele și stinghiile scaunului maron, păstrând marginile zonei hașurate drepte cu ajutorul unei bucăți de hârtie. Redă culoarea șezutului cu hașuri paralele lungi, apoi reia desenul draperiei și definește-i faldurile

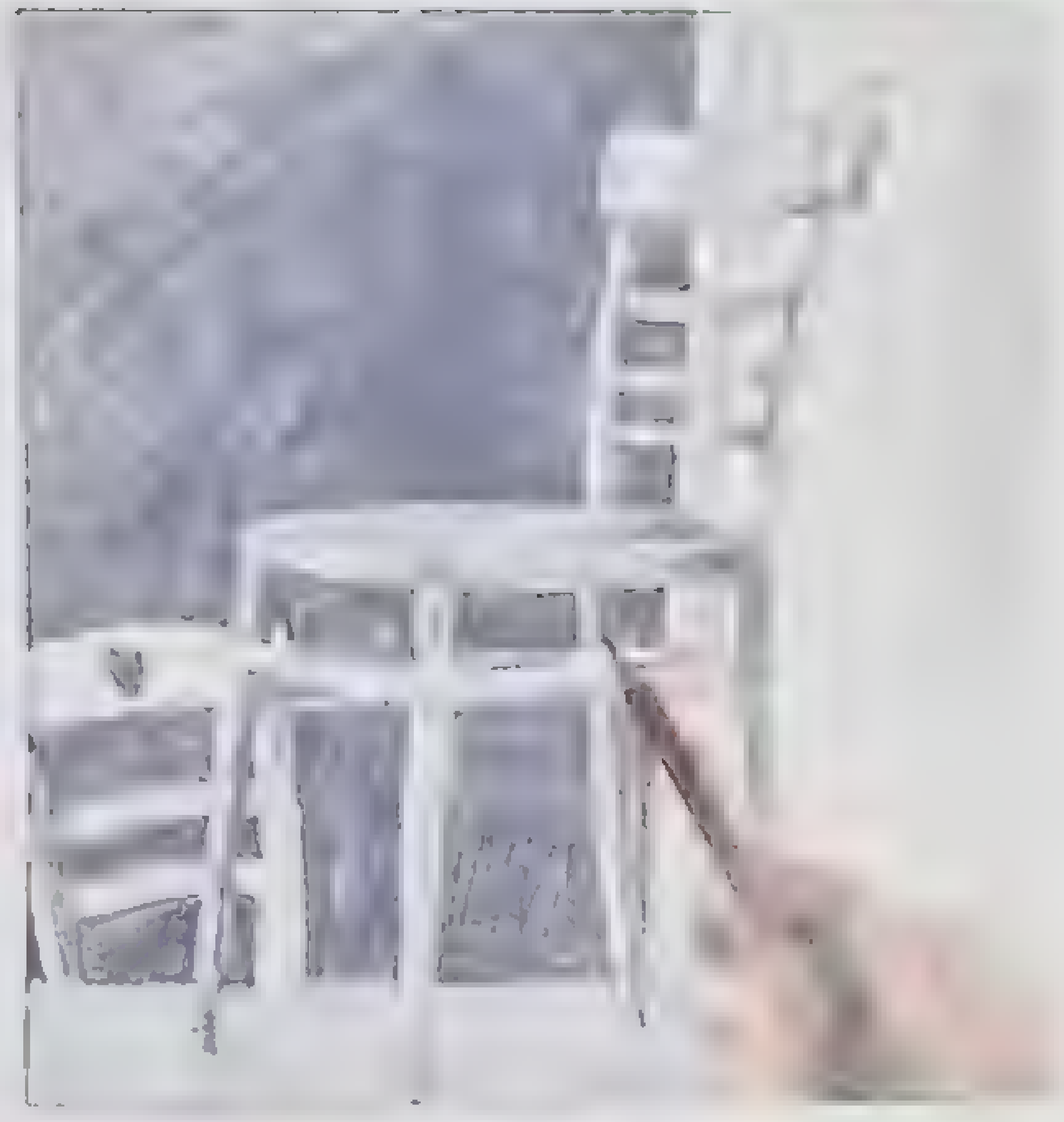

ÎNCEARCĂ O COMPOZIȚIE DIFERITĂ

Este mai bine să încerci diferite construcții compoziționale ca să îți poți da seama ce alte forme în negativ ai mai putea crea prin schimbarea poziției scaunelor. Aici, scaunul maron a fost plasat pe orizontală. Odată ce nivelul ochilor a fost coborât, cea mai mare parte a scaunului alb, care se întrezărește de sub masă, a devenit vizibilă. Desenând o schiță rapidă cu creioanele 8B și 4B, mai întâi am evidențiat ușor scaunele, apoi am completat formele în negativ cu ajutorul unei hașuri accentuate.

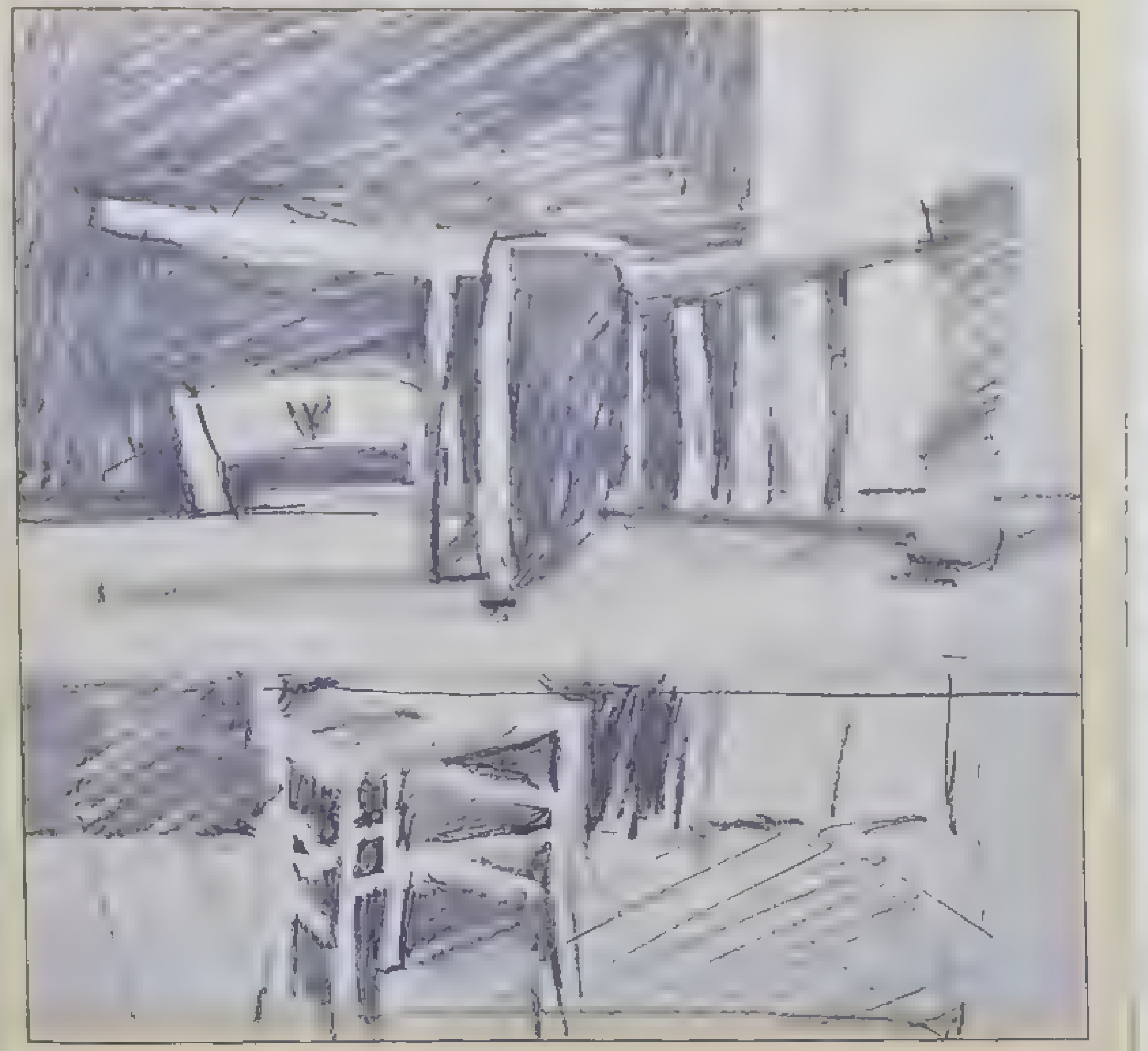

6 ▲ Finisează tonurile
Verifică întregul desen, rafinând tonurile acolo unde este cazul. Evidențiază [illegible] falduri ale draperiei cu ajutorul unei hașuri libere. Închide tonul de pe partea dreaptă a scaunului și finisează conturul acestuia printr-o linie accentuată. Subliniază grosimea picioarelor scaunului și a stinghiilor verticale ale spătarului aplicând o hașură întunecată pe marginile din umbră

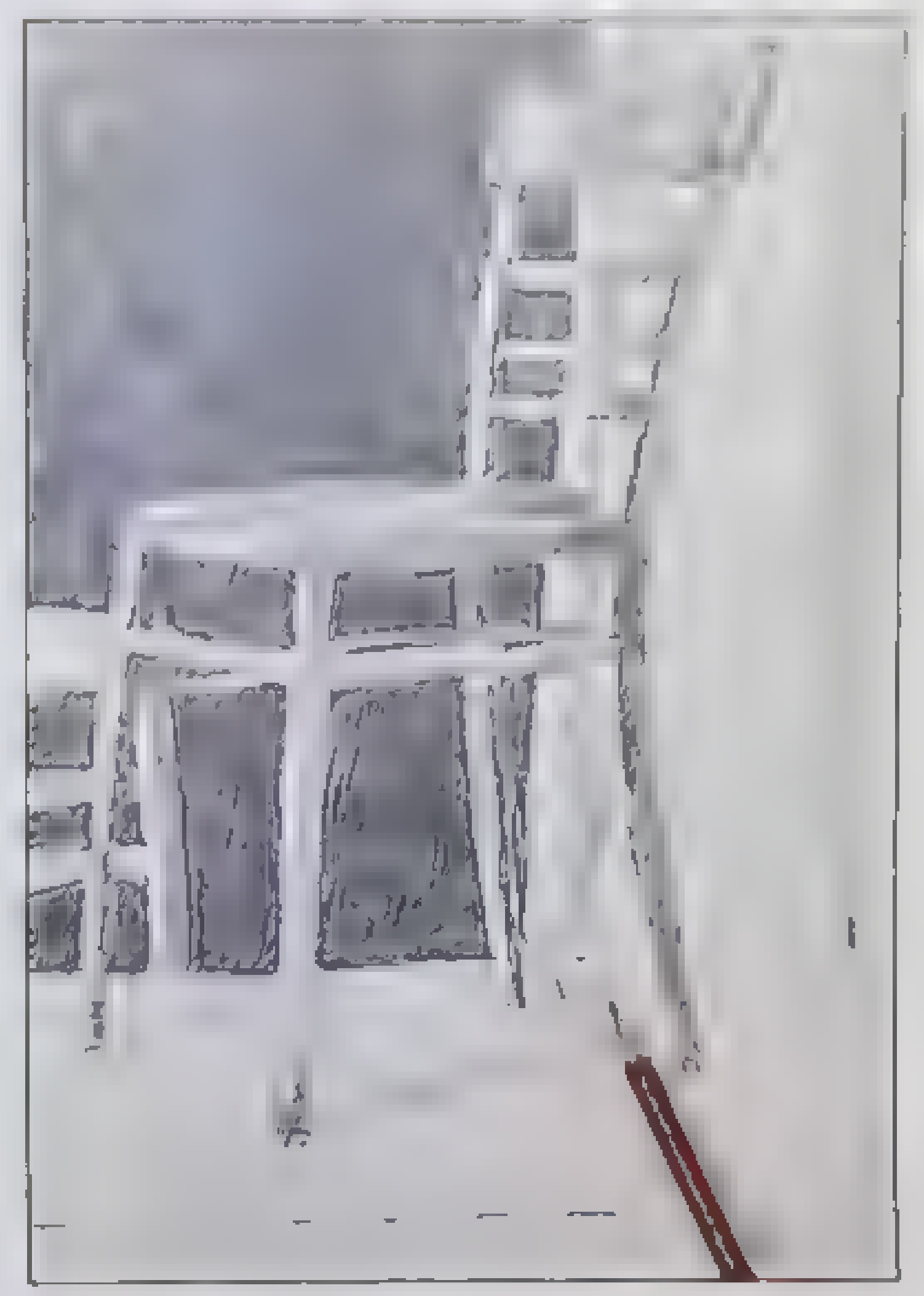

7 ▲ Hașurează umbrele purtate
Umbrele proiectate pe masă au un ton foarte deschis de gri: desenează-le cu ajutorul creionului B. Desenează marginile mesei pentru a sublinia prim-planul imaginii.

8 ▶ **Completează desenul faldurilor draperiei**
Cu ajutorul unor haşuri lungi şi foarte distanţate, aplică în continuare un ton subtil pe partea dreaptă a draperiei, acolo unde cutele creează umbre. În cele din urmă, desenează umbrele proiectate de scaunul maron pe masă.

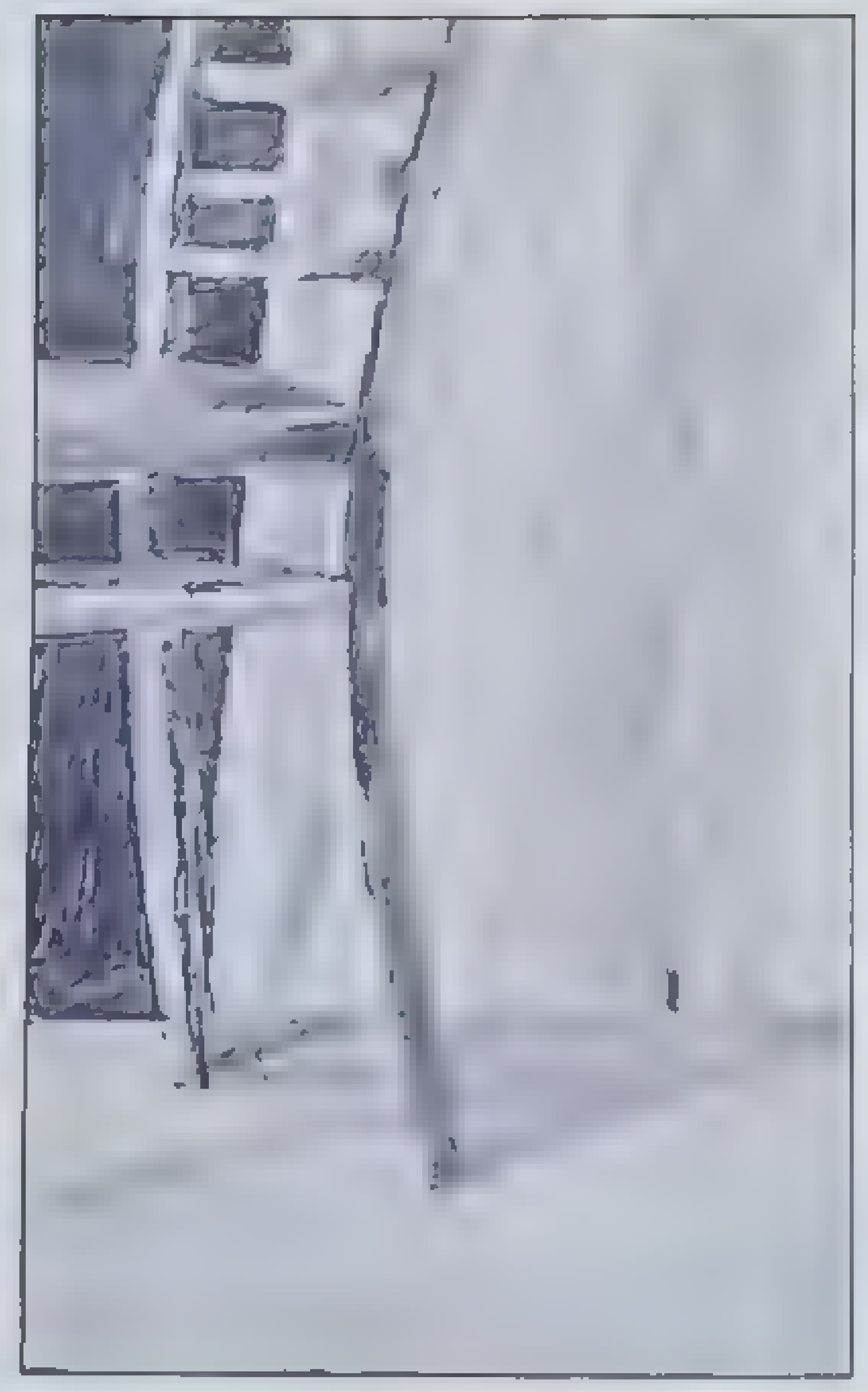

9 ▼ **Adaugă reflexiile de pe masă**
Reflexiile scaunelor sunt mai deschise decât masa, aşadar cea mai bună modalitate de a le sublinia este să foloseşti haşura, accentuând totodată liniile de contur ale mesei. În cele din urmă, schiţează rapid picioarele scaunului alb, care se ivesc de sub masă

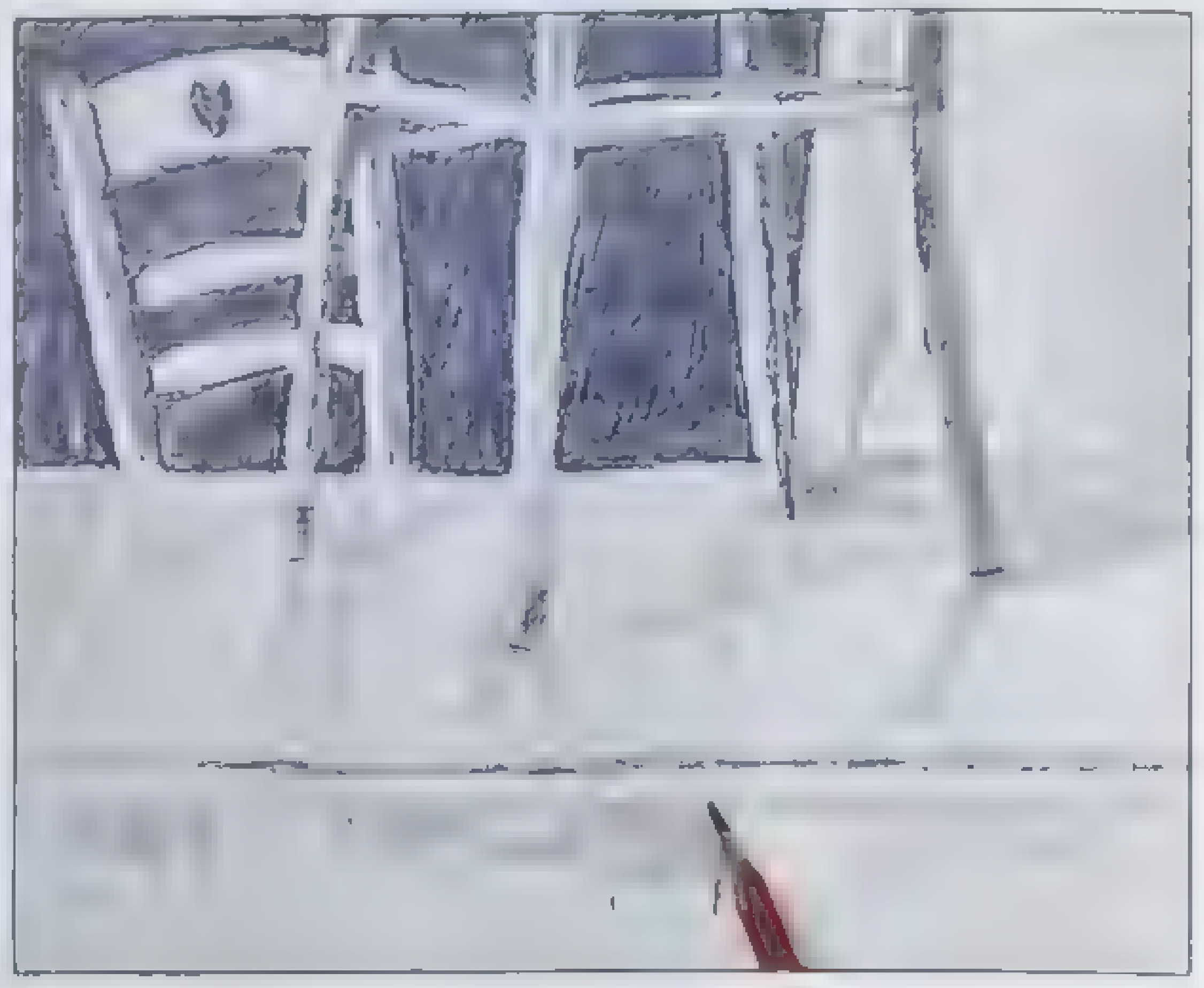

O LUCRARE COMPLETĂ

A Gama tonală
Fundalul negru, draperia albă şi scaunele de culoare albă şi maron din compoziţie prezintă o gamă completă de tonuri, de la cele mai deschise la cele mai întunecate.

B Forme în negativ
Structura scaunelor şi dispunerea lor creează forme interesante în negativ, între stinghiile spătarelor, picioare şi şezuturi.

C Umbre şi reflexii
Am adăugat haşuri uşoare pentru a evidenţia umbrele şi reflexiile de pe suprafaţa lucioasă a mesei. Acestea creează un model interesant şi complicat în planul orizontal.

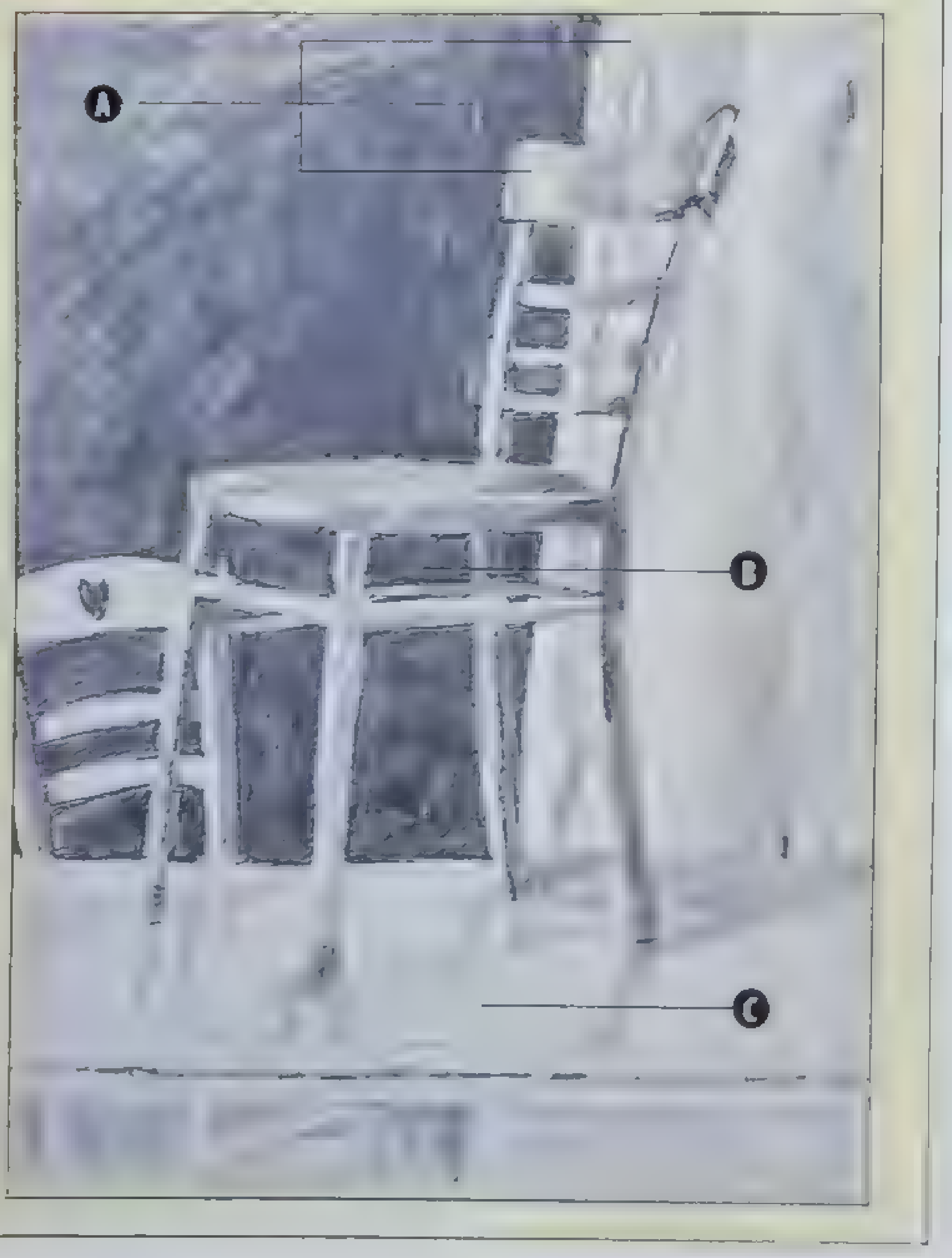

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Desenează cărţi poştale şi ghiduri turistice în creioane colorate

- Creează o compoziţie plăcută cu forme armonioase şi culori vii.
- Tot ce trebuie să ştii despre desenul în perspectivă al obiectelor plate.
- Reprezintă cu ajutorul clarobscurului înclinat (unghiular) suprafeţele lucioase.

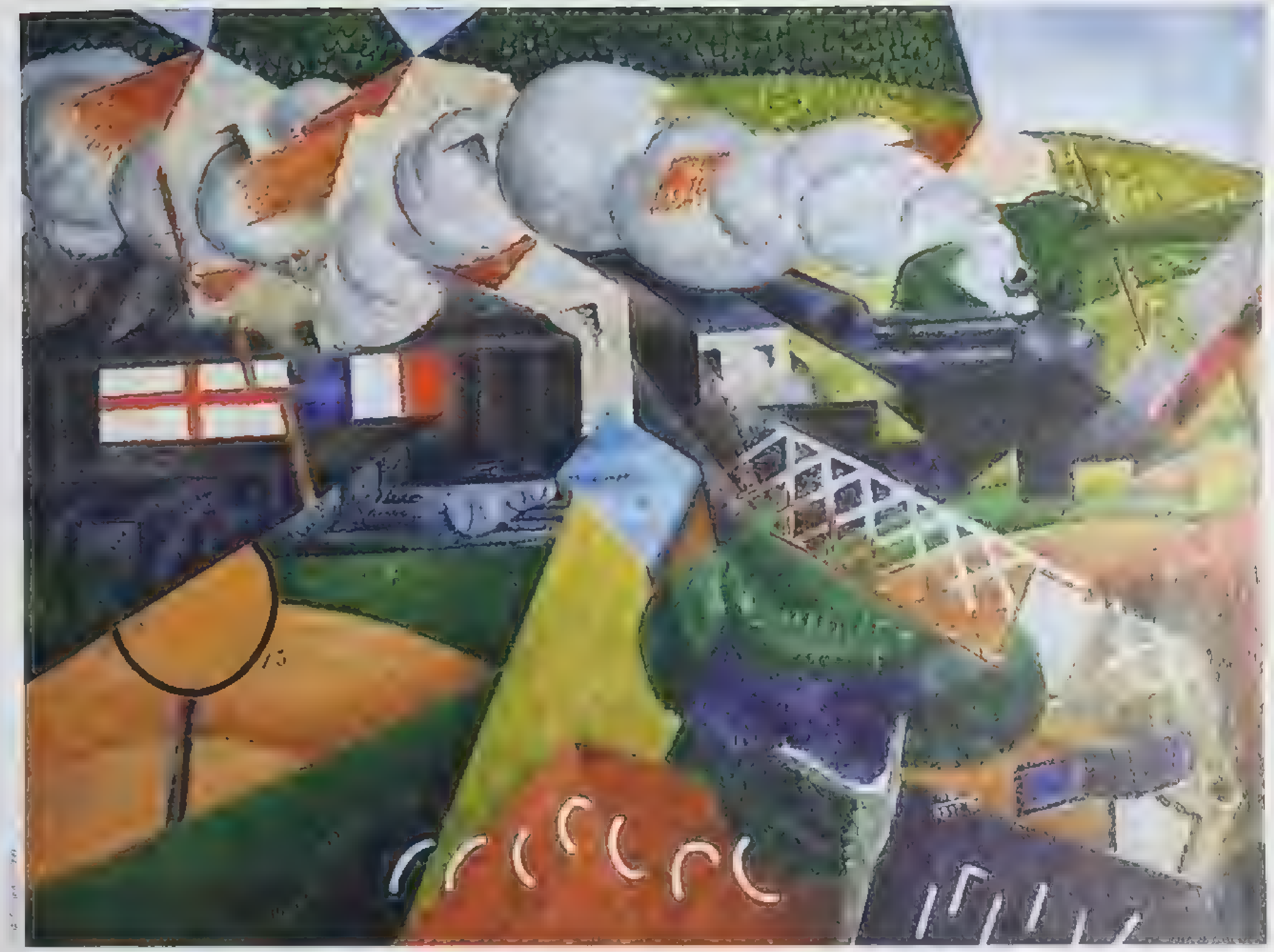

▲ În această pictură futuristă, *Trenul Crucii Roşii traversând un sat* (1915), Gino Severini (1883–1966) a creat senzaţia de viteză repetând şi fuzionând imaginile trenului şi ale locomotivei, respectiv pictând peisajul rural într-un stil aproape abstract.

Tablouri în mişcare

Să descoperim tehnicile folosite în artă pentru a transmite senzaţia de mişcare pe suprafaţa statică a unei pânze.

Fiecare pictură care evocă o poveste sau o întâmplare include imagini care ilustrează, într-un fel sau altul, dinamismul acestora. Pentru artist, provocarea constă în redarea cât mai fidelă a acestei impresii de mişcare pe un suport, în esenţă, static, respectiv suprafaţa pânzei.

Până la sfârşitul secolului al XIX-lea, artiştii reprezentau mişcarea surprinzând gestul într-o poză. Foloseau modele sau realizau schiţe rapide direct în natură, observând oamenii care munceau, dansau sau exprimau gesturi cotidiene, iar apoi încercau să redea acea senzaţie de mişcare în picturile lor. Există nenumărate exemple ale acestor încercări; este suficient să studiezi cele patru serii de imagini satirice ale lui **William Hogarth** (1697–1764), precum *Cariera libertinului* (c. 1735). Artistul a descris mişcarea în pictură şi limitele sale astfel: „Pictura este scena mea, iar bărbaţii şi femeile sunt actorii mei, care prin acţiuni specifice şi gesturi creează un spectacol mut".

Influenţa fotografiei

Poate părea ironic faptul că primii fotografi ai secolul al XIX-lea cereau modelelor lor să stea nemişcate pentru mult timp, dat fiind faptul că filmul necesita un timp de expunere considerabil. Curând, a devenit evident faptul că fotografia putea înregistra şi mişcarea, chiar dacă sub forma unor imagini neclare, surprinse accidental. Acest lucru, împreună cu noile idei privind compoziţia şi efectele luminii, au influenţat profund pictura.

Contribuţia adusă de fotograful **Eadweard Muybridge** (1830–1904) la reprezentarea mişcării este foarte semnificativă. În anii '70 ai secolului al XIX-lea, a reprodus imagini ale unor femei şi bărbaţi fotografiaţi în ordine, în timp ce mergeau, alergau şi săreau. Acest lucru nu doar a deschis drumul cinematografiei, ci a evidenţiat poziţii ale corpului care nu puteau fi recreate cu ajutorul pozelor statice cu modele. Picturile dansatoarelor lui Edgar Degas (1834–1917) sunt desene complexe, iar fiecare balerină este reprezentată într-o poză diferită Aceste scene surprind momente de confuzie, în care mişcările se suprapun, iar anumite părţi ale corpurilor balerinelor depăşesc limitele imaginii, creând deci iluzia că s-a folosit un aparat de fotografiat pentru a capta imaginile dansatoarelor.

Putere şi viteză

Futuriştii au fost primii artişti direct interesaţi de reprezentarea aparatelor sau a figurilor în mişcare. *Manifestul tehnic al picturii futuriste* din 1910 susţinea că „dinamismul universal trebuie să fie redat ca senzaţie dinamică" şi că „mişcarea şi lumina distrug materialitatea corpurilor". Iniţial, futuriştii s-au limitat la reprezentarea unor subiecte inspirate din lumea tehnologiei aplicând o tehnică similară cu cea a divizioniştilor, în care culoarea era descompusă în tuşe mici. Mai târziu, au adoptat o metodă care presupunea repetarea unei figuri în interiorul tabloului, după modelul cadrelor unui film. Gino Severini (1883–1966) şi Umberto Boccioni (1882–1916), în special, au realizat lucrări de o importanţă considerabilă pentru istoria artei moderne

Pictura energiei

Plecând de la picturile reproduse în aceste pagini, poţi aprecia singur gradul de eficacitate a tehnicii futuriştilor. Privind din mai multe perspective, se poate concluziona faptul că Degas transmite mult mai intens senzaţia de mişcare fluidă şi rapidă Mişcarea futuristă a fost de scurtă durată (amintim, de asemenea, experienţa scurtă a **vorticismului** teoretizat de britanicul Wyndham Lewis pe la 1912). Şi totuşi, aceste elemente ne fac mai conştienţi de problemele cu care se confruntă un artist în încercarea de a reprezenta mişcarea. Ele dovedesc totodată faptul că forţa fizică, cu care este aplicată culoarea, poate juca un rol important – o idee asupra căreia va reveni mai târziu expresionismul abstract

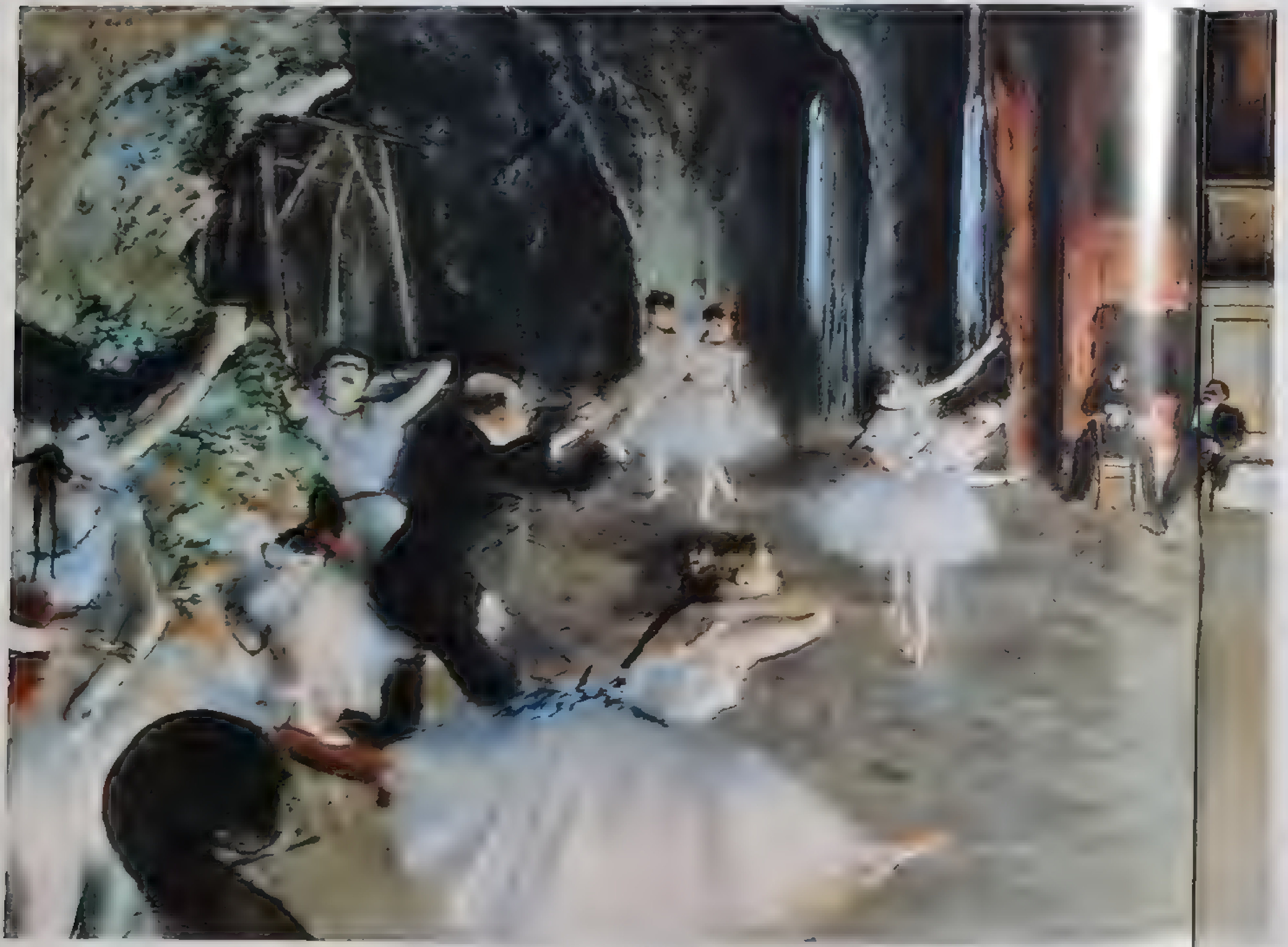

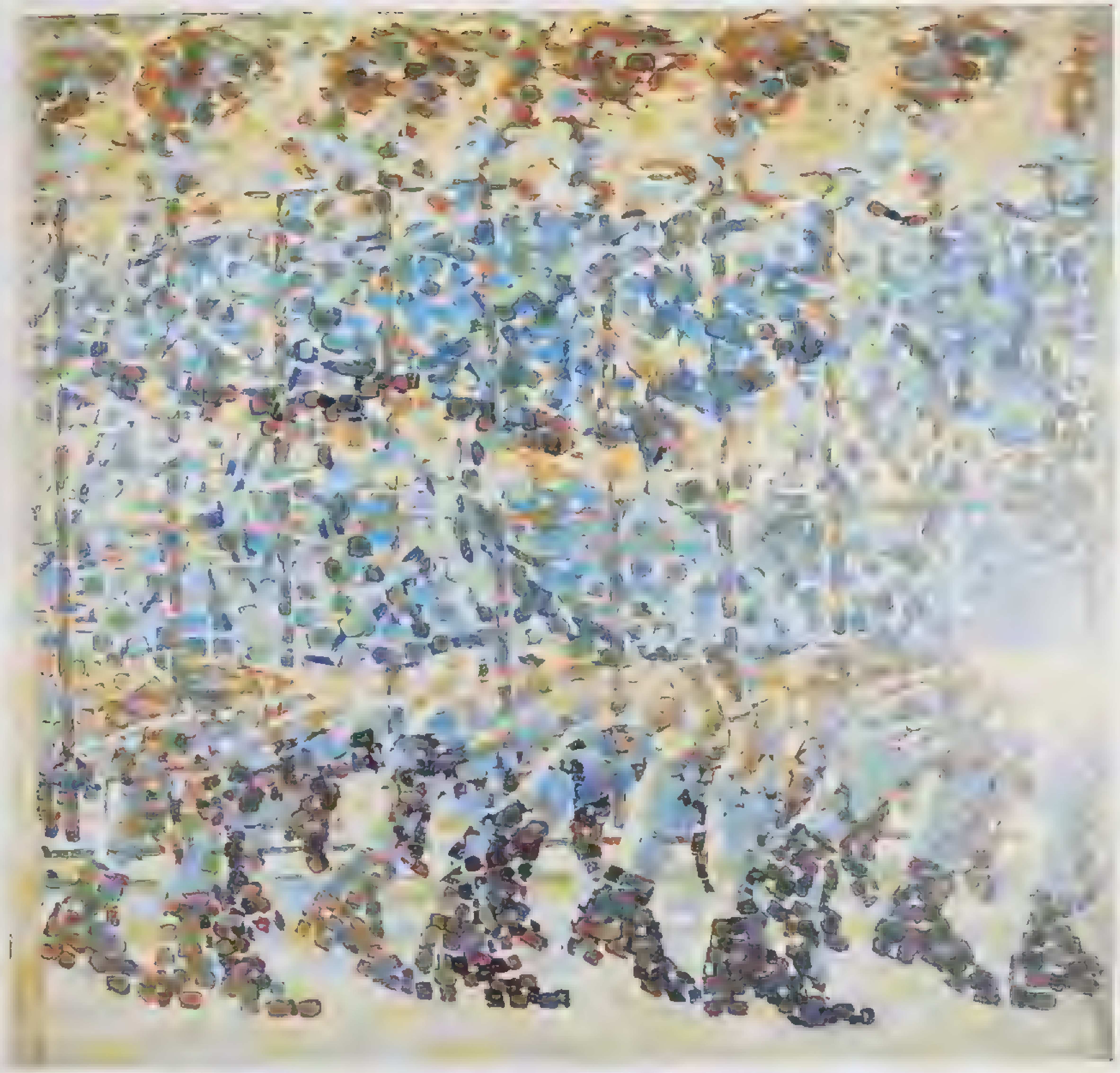

▲ **În lucrarea *Fetiţă alergând în balcon* (1912), Giacomo Balla (1871–1958), unul dintre principalii artişti futurişti, reprezenta un personaj în mişcare combinând tehnica pointilismului (descompunerea culorii în puncte mici) cu repetarea unor forme.**

◄ **În pictura lui Edgar Degas *Repetiţie pe scenă* (1873–1874) sunt reprezentate mişcări de toate tipurile, de la pozele formale de balet ale dansatoarelor de pe scenă la gesturile mult mai relaxate ale balerinelor aşteptând pe margine.**

Cum să redai mişcarea pe hârtie

Poţi încerca acest exerciţiu cu orice material, exceptând acuarelele: într-adevăr, va trebui să suprapui mai multe desene, deci este mai bine să foloseşti un material opac. Lucrează cu pensule mari, pe un suport de format A3.

- Într-o zi cu vânt, întinde câteva cămăşi, pantaloni şi batiste. Alege haine în culori închise şi deschise pentru a realiza un contrast tonal. Stai în unghi drept faţă de direcţia în care bate vântul, astfel încât hainele să se mişte în aer la dreapta sau la stânga ta
- Înainte de a începe, analizează hainele timp de cinci minute. Observă formele pe care le creează şi modul sinuos în care se mişcă atunci când se schimbă direcţia vântului. Începe cu tonurile mai închise, aplicând tuşe puternice care să evidenţieze mişcările principale. Continuă cu tonurile mai deschise, pictând peste tuşele deja aplicate: foloseşte repetiţia şi atenuează contururile.
- După aproximativ 20 de minute de lucru, ar trebui să fi descoperit cât de uşor se poate obţine o senzaţie accentuată de mişcare cu ajutorul hainelor

Un portret de fetiță

Nuanțele pure și luminoase ale pastelului cretat (cretă) și delicatețea pulberei pe care o produce sunt ideale în realizarea portretului unei fetițe cu pielea albă și fața rotundă.

Prin intermediul acestui prim exercițiu de portretistică, vom încerca să obținem un **portret frontal** proaspăt și plin de viață, folosindu-ne de principiul **amestecului optic**: cu alte cuvinte, vom încerca să creăm nuanțe estompate întinzând în mod gradual tușe de culoare, care interacționează cu suportul. De la distanță, trăsăturile individuale par să se îmbine între ele, însă, dat fiind faptul că în realitate ele rămân separate, culorile capătă mai multă strălucire. Când realizezi un portret, începe întotdeauna prin a defini umbrele și luminile care modelează forma feței. Odată ce ai desenat această structură, poți să avansezi în căutarea unor forme mai speciale, unele în interiorul altora, pentru ca apoi să fragmentezi suprafețele în planuri subtile și pete de culoare care redau nuanța pielii.

Culoarea hârtiei

Alegând în mod adecvat culoarea hârtiei, vei descoperi că poți lăsa unele zone neatinse, ceea ce înseamnă că vei avea mai puțin de lucru. Pentru acest portret, artistul a ales o hârtie de culoarea pielii de căprioară, a cărei nuanță caldă accentuează prospețimea chipului fetiței. Hârtia într-o nuanță intermediară îți permite să evaluezi cu ușurință luminozitatea relativă a culorilor ce trebuie aplicate; acest lucru devine mult mai dificil dacă alegi să lucrezi pe hârtie albă.

Proporțiile capului

În general, fruntea unui copil mic are proporții mai mari în comparație cu cea a unui adult. Același lucru se întâmplă și în cazul ochilor. Nasul, gura și bărbia sunt în schimb mici și moi, părând mult mai apropiate decât în cazul unui om matur.

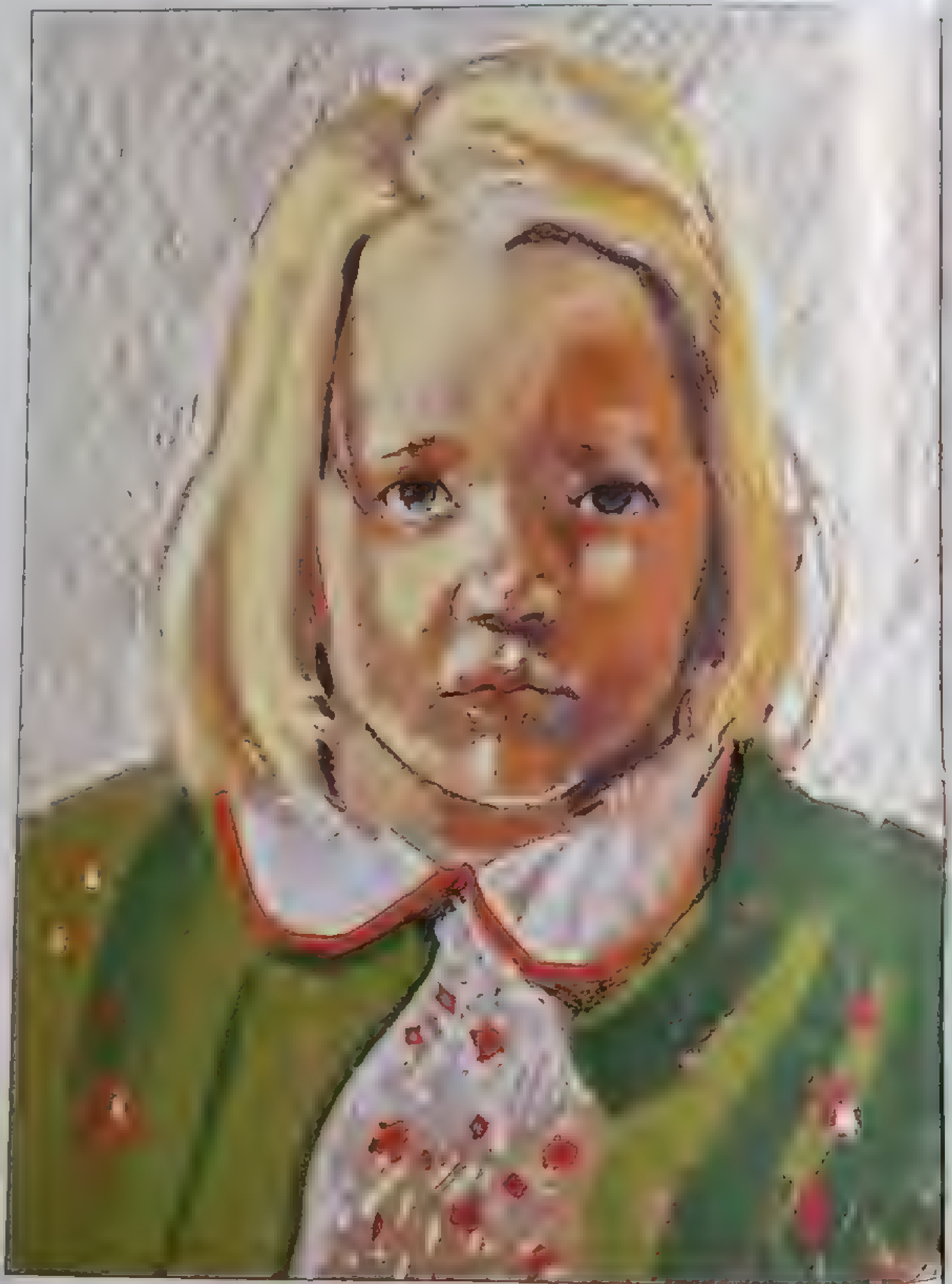

► În acest portret în pastel cretat, o rețea complexă de tușe suprapuse în diferite nuanțe transmit în mod eficient efectul luminii și al umbrelor de pe fața fetiței.

O foaie mare de hârtie pastel în nuanța pielii de căprioară

3 creioane Conté sau pasteluri: umbră arsă, galben de Napoli, sienna arsă

16 pasteluri cretate: oranj-deschis, negru, oranj-ars, albastru-cobalt, alb, ocru-galben, galben de Napoli deschis și foarte deschis, sienna arsă, violet-brun, umbră arsă închisă și deschisă, roșu-purpuriu, verde strălucitor, verde-închis, roz strălucitor

Ascuțitoare pentru pasteluri

Spray fixativ

ÎNCEPE

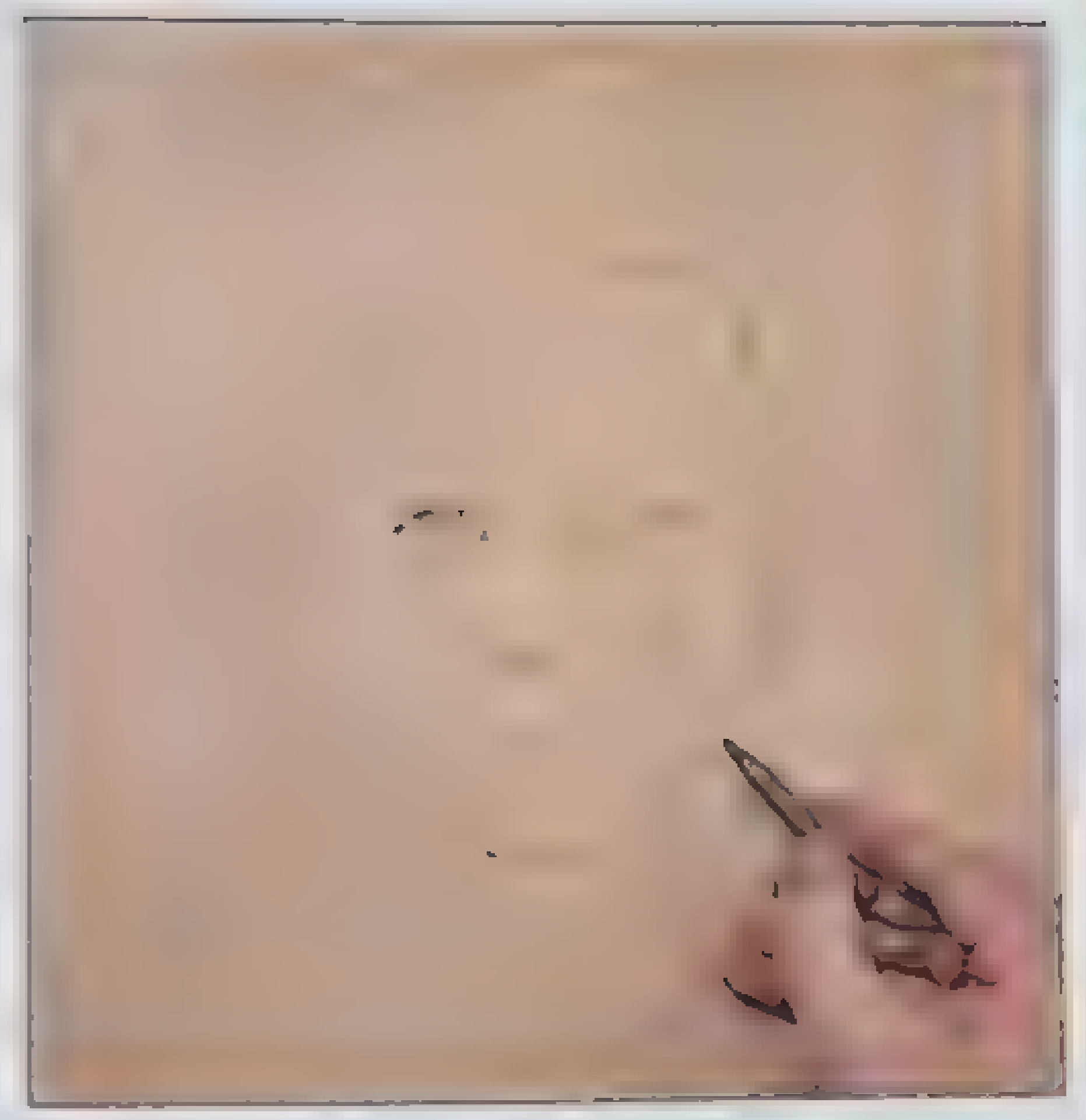

1 ► Realizează schița inițială
Folosind un creion Conté, de culoarea umbrei arse, desenează conturul feței și al părului, apoi definește trăsăturile cu linii ușoare și rapide. Caută punctele de luminozitate maximă de pe cărarea din păr, de pe sprâncene și din zona dintre nas și gură. Definește-le cu un creion Conté galben de Napoli

2 ▼ Definește nuanțele umbrelor
Definește cu ajutorul creionului Conté de culoare umbră arsă, umbrele părului, ale orbitelor, precum și pe cele de sub nas și de sub buza inferioară. Colorează irișii ochilor cu o culoare închisă

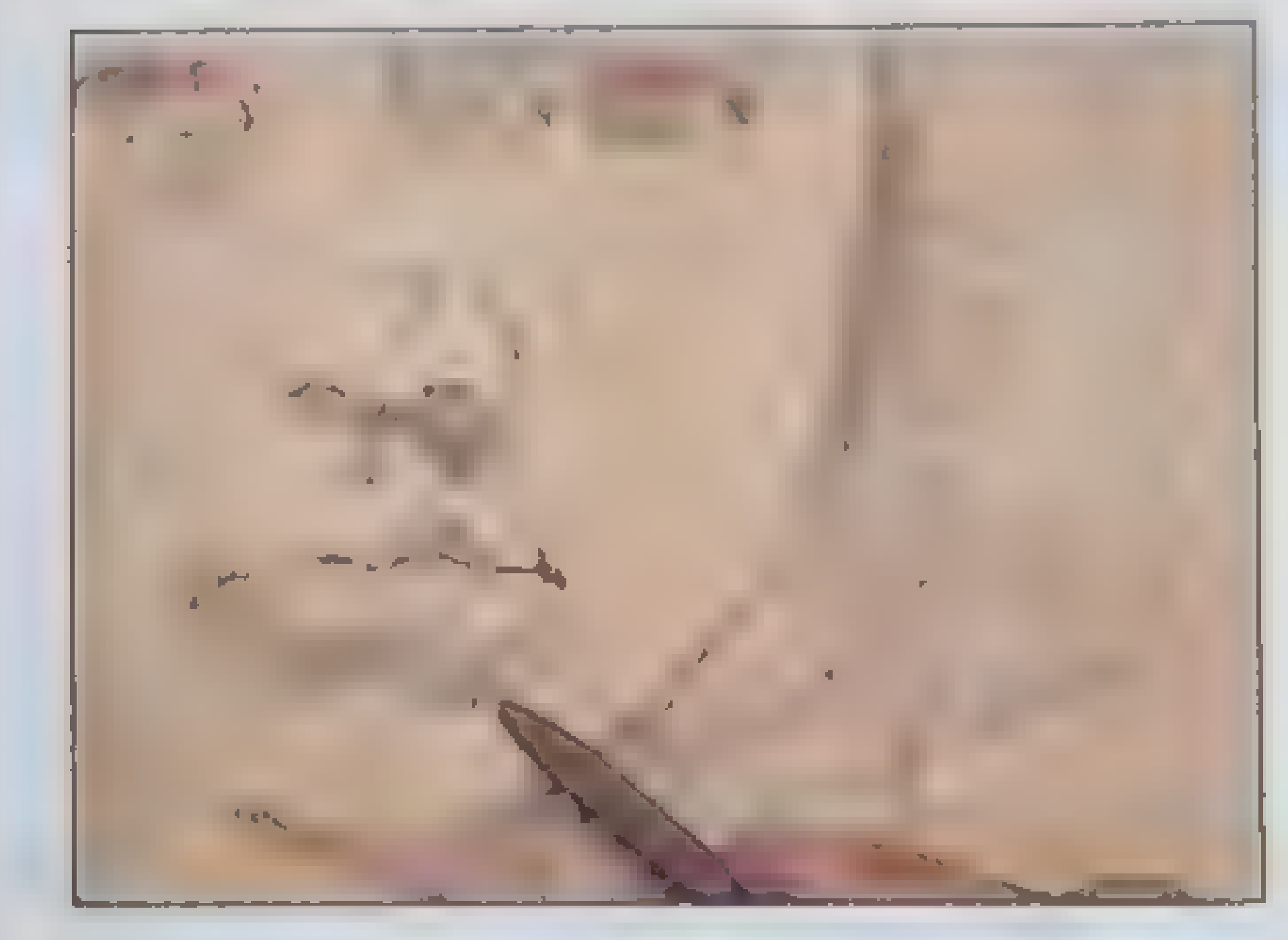

3 ▼ Hașurează reflexiile de lumină
Folosind creionul Conté galben de Napoli, definește reflexiile de lumină de pe piele și păr, mai ales pe partea stângă, deoarece lumina vine din această direcție; atinge ușor albul ochilor. Folosește hașuri ușoare și încearcă să nu estompezi sau să amesteci culorile, pentru că vei pierde sensul formei.

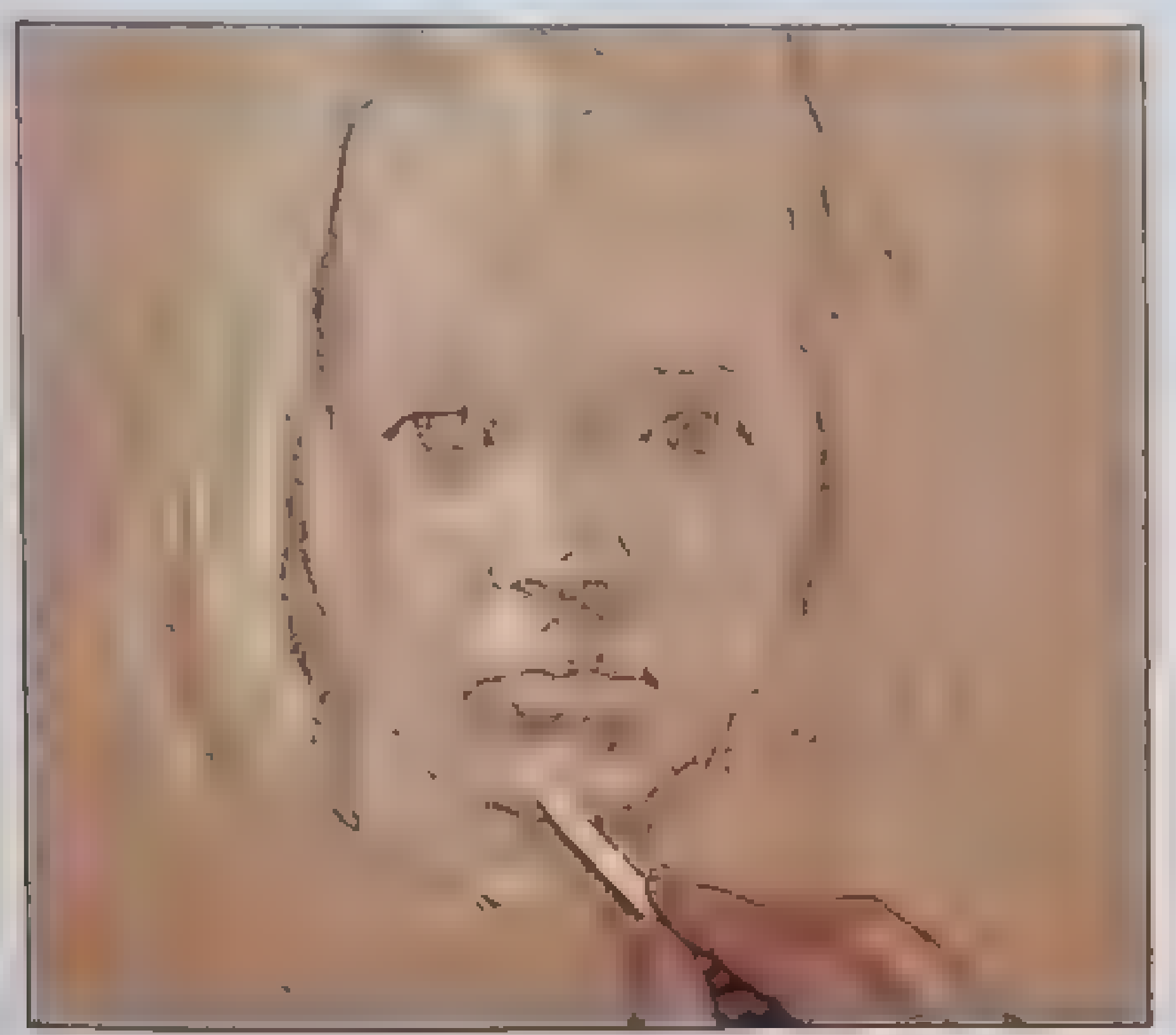

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Înainte de a începe să dezvolți nuanțele pielii, fă un pas înapoi și verifică precizia desenului. Dacă în primele faze ai lucrat ușor și dezinvolt, acum îți va fi mai ușor să faci corecturile necesare

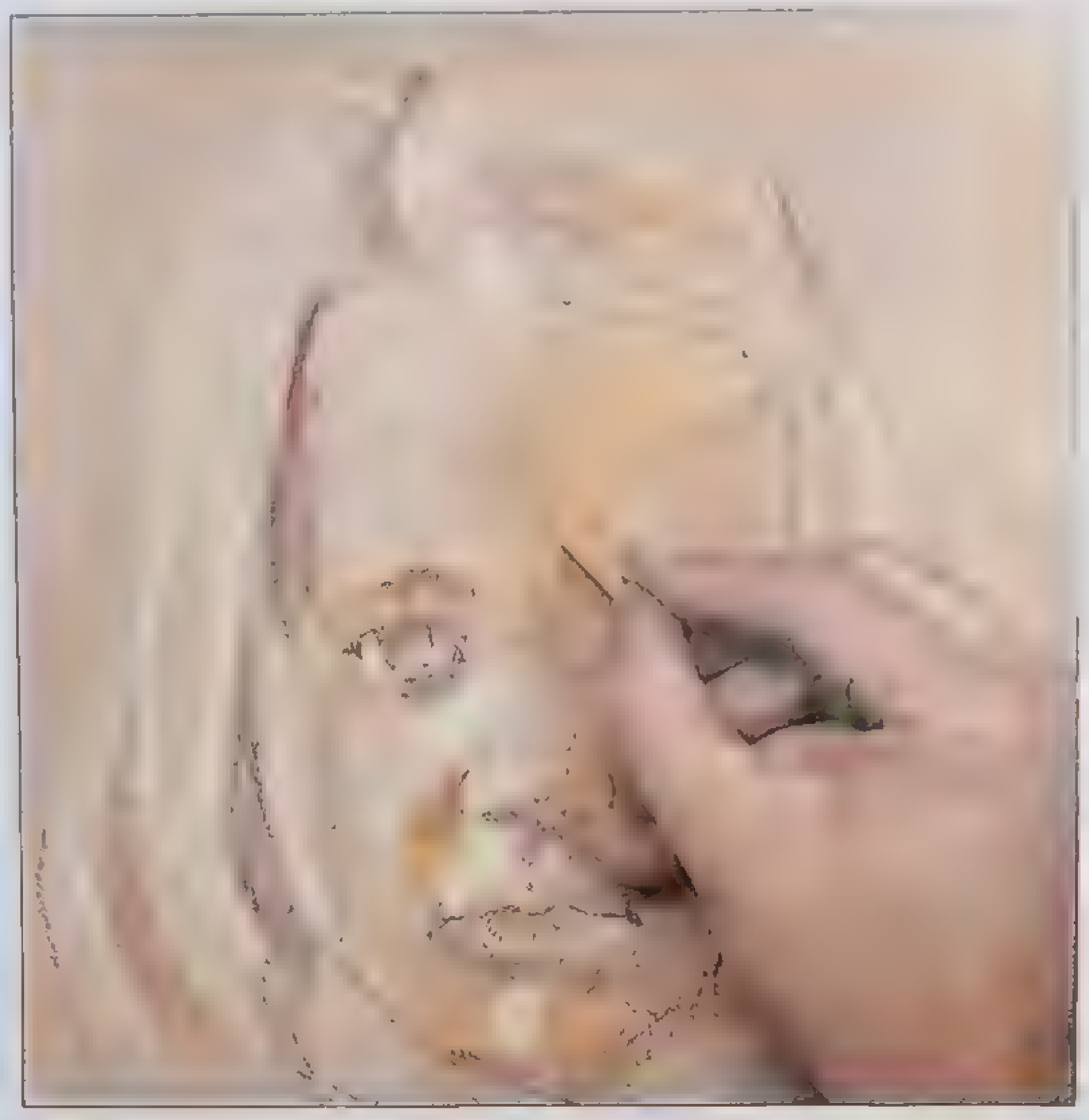

4 ▲ Adaugă mai multă culoare
Cu un creion Conté de culoare sienna arsă, definește tonurile calde intermediare, care se află, în cea mai mare parte, pe latura dreaptă a feței învăluită în umbră. Folosește o ușoară hașură simplă și încrucișată, lucrând în direcții diferite pentru a defini volumul feței. Apoi, folosește cretă oranj pentru punctele de luminozitate maximă de pe față și păr, urmărind în continuare volumul. Tonul cald al hârtiei ar trebui să transpară prin tușele de pastel.

5 ▶ Desenul ochilor
Cu o bucată de cretă neagră și bine ascuțită, desenează pupila ochiului stâng. Sprâncenele proiectează o umbră asupra ochilor, deci va trebui să aplici și tu o umbră ușoară pe jumătatea superioară a irisului. Ținând cont că este complet în umbră, umple în întregime irisul drept. Sugerează genele superioare printr-o linie întreruptă. nu desena fiecare geană, dacă nu vrei ca portretul fetiței să semene cu portretul unei păpuși. Adaugă umbra dintre buze.

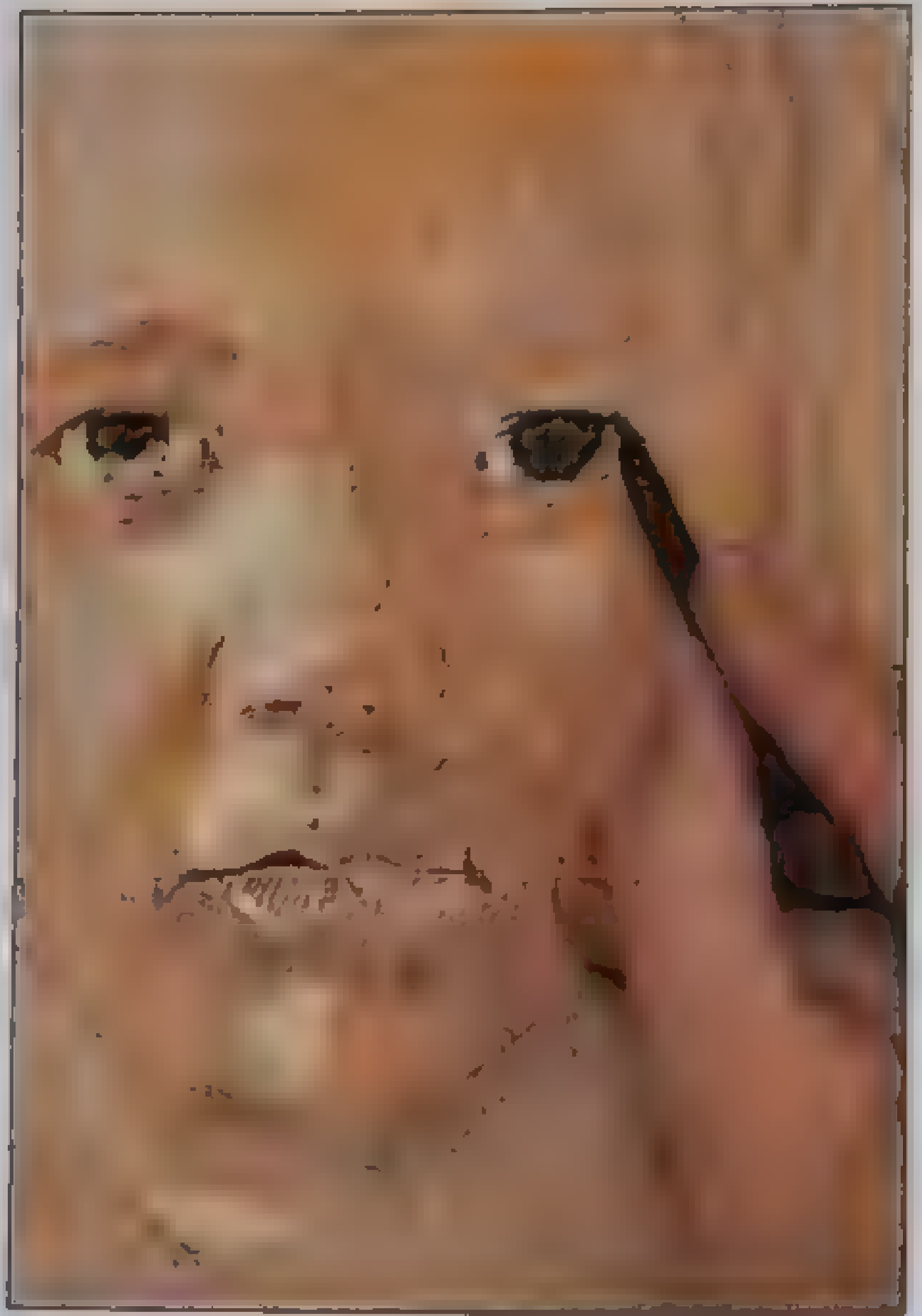

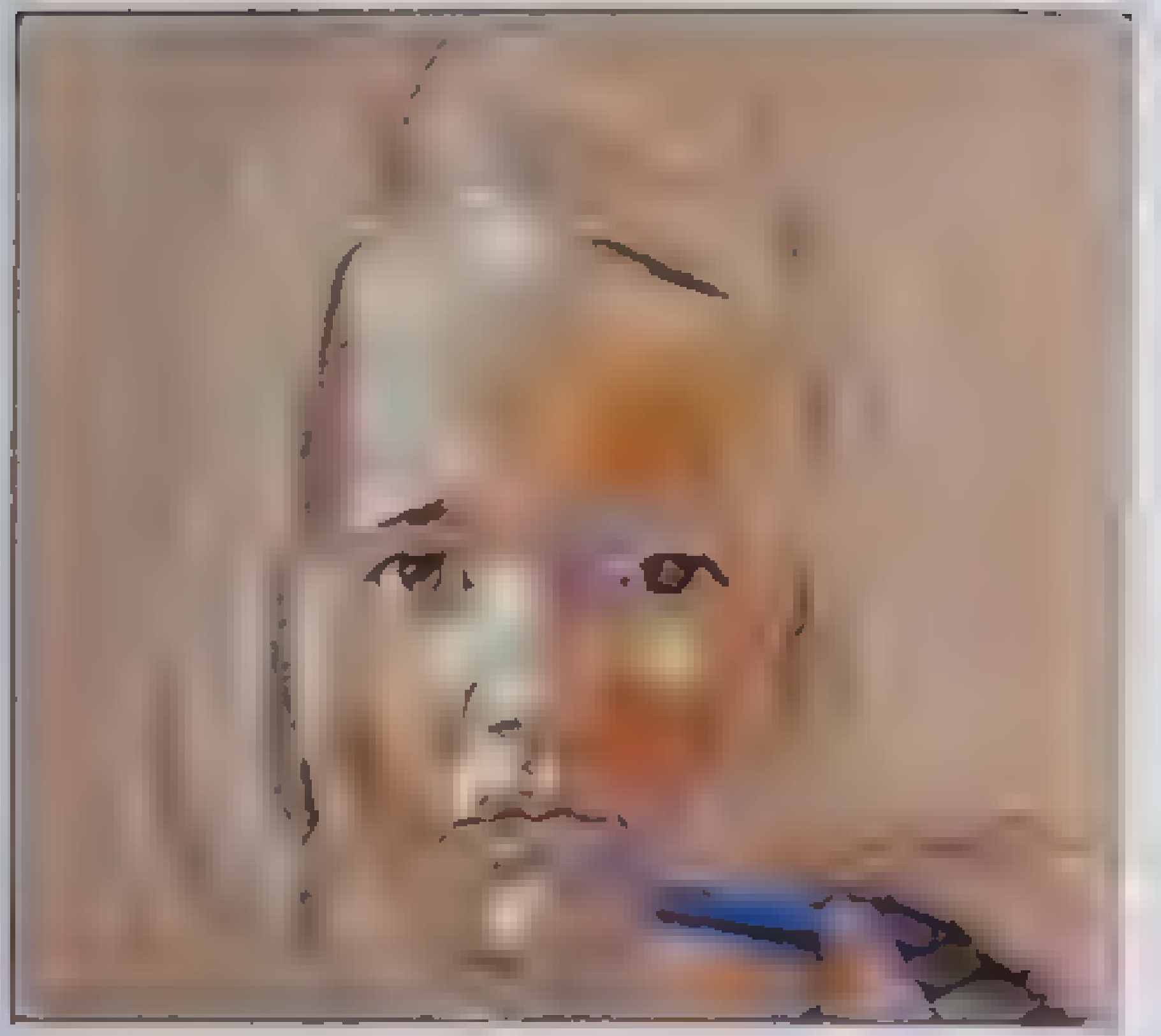

6 ▲ Mai multe nuanțe și detalii
Desenează linii accentuate pentru sprâncene, obrajii și buze cu partea plată a unei bucăți de cretă de culoare oranj-ars. Definește ochii cu albastru-cobalt și alb. Tot alb va trebui să folosești și pentru reflexiile de lumină din stânga; în schimb, pentru nuanțele reci de pe cealaltă parte va trebui să lucrezi cu albastru-cobalt

Fii creativ!

Un portret neconvențional

Folosind o abordare foarte diferită, artistul a reușit să deseneze fetița în timp ce aceasta se uita la televizor. Pe o foaie de hârtie de pastel de culoarea pielii de căprioară, artistul a aplicat mai multe culori: de la creionul Conté de culoare ocru-galben și umbră naturală până la roșu de cadmiu, verde-cobalt și verde-strălucitor.

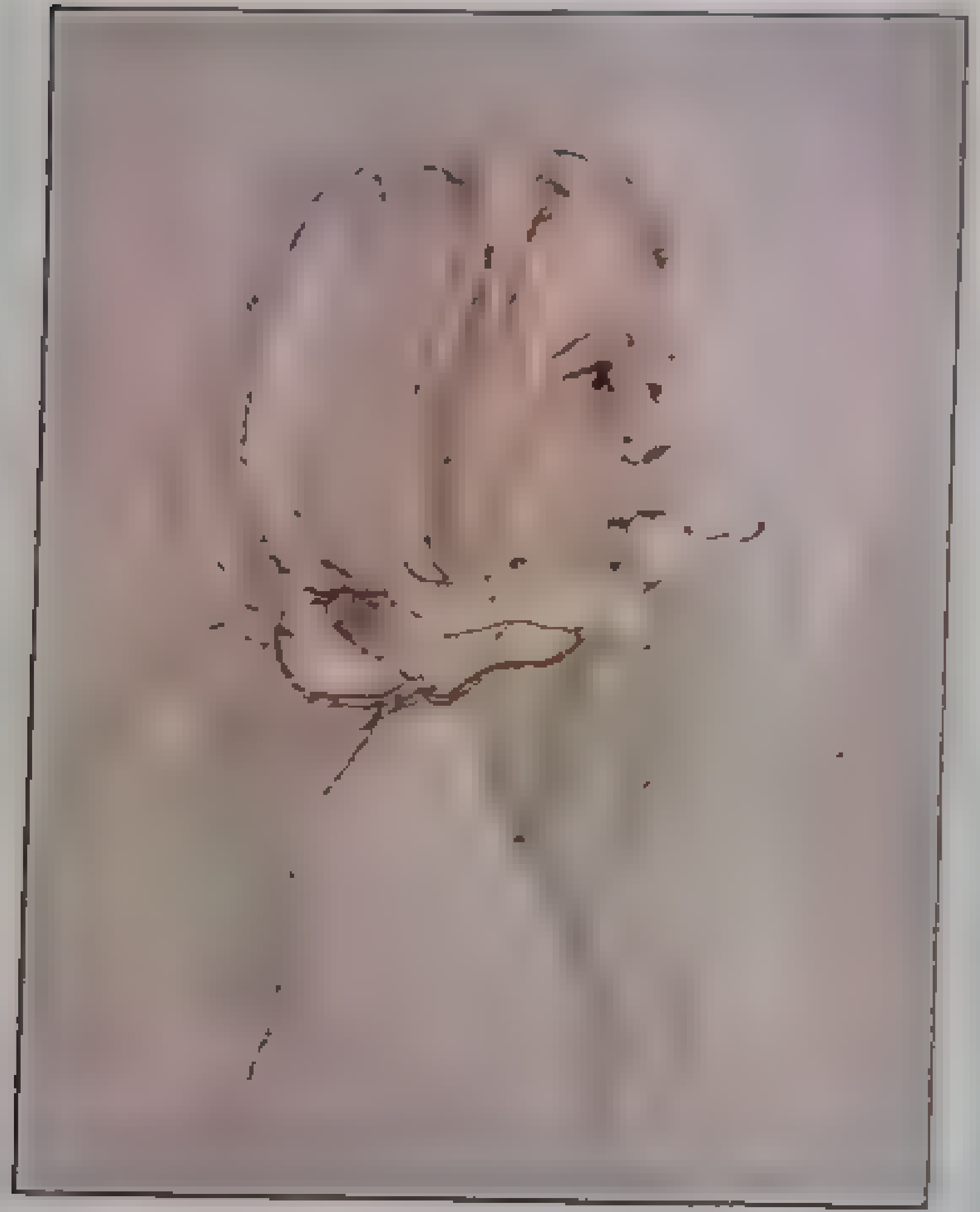

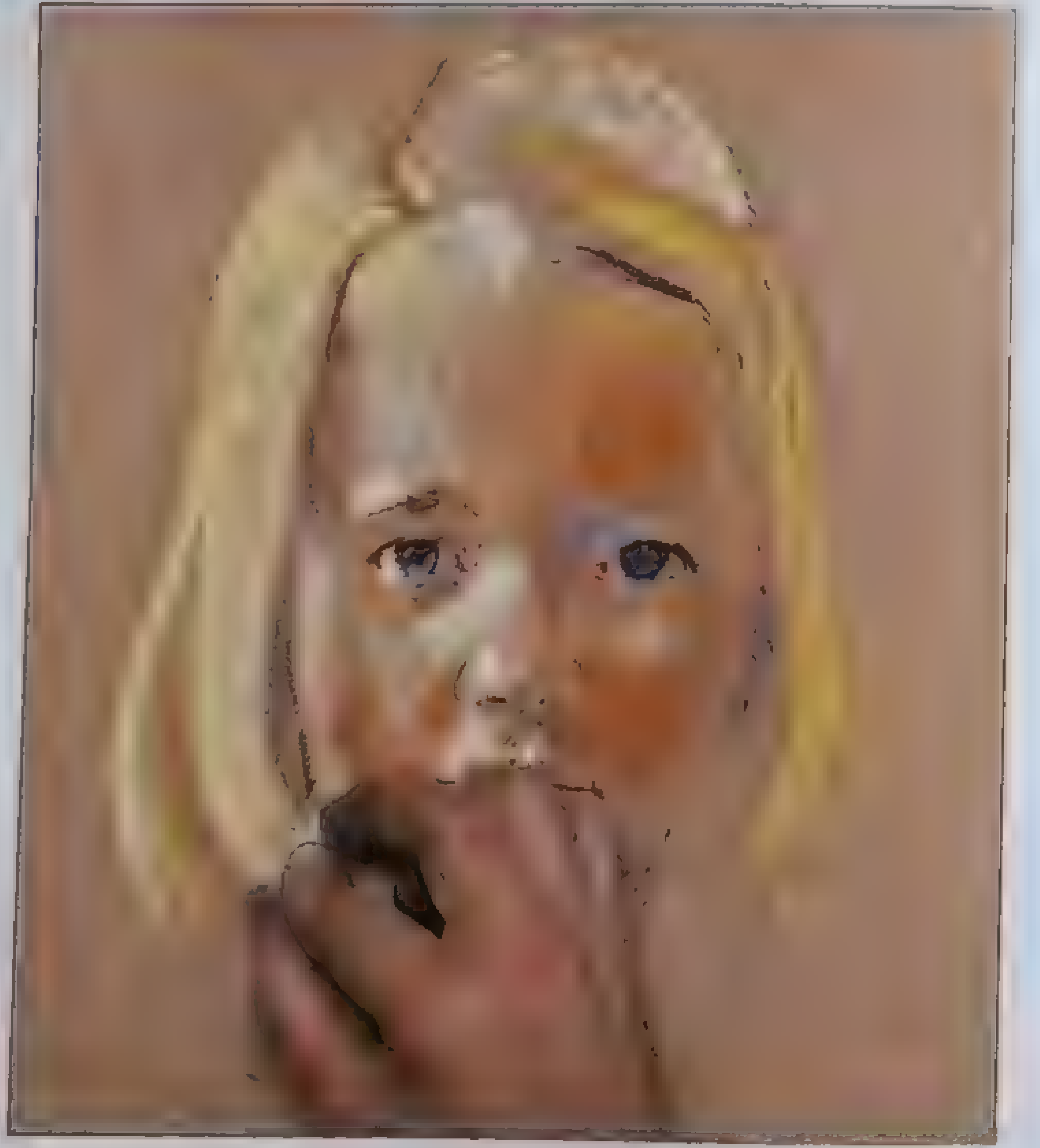

7 ▲ Desenarea părului
Cu vârful cretei de ocru-galben, definește nuanțele calde ale părului blond. Apoi, cu partea plată a cretei de culoare galben de Napoli, aplică nuanțele mai deschise și mai reci. Nu trebuie să colorezi complet părul: lăsând hârtia neacoperită pe alocuri, vei putea adăuga o altă culoare și vei obține un rezultat mai natural, evitând ca părul să pară o masă compactă.

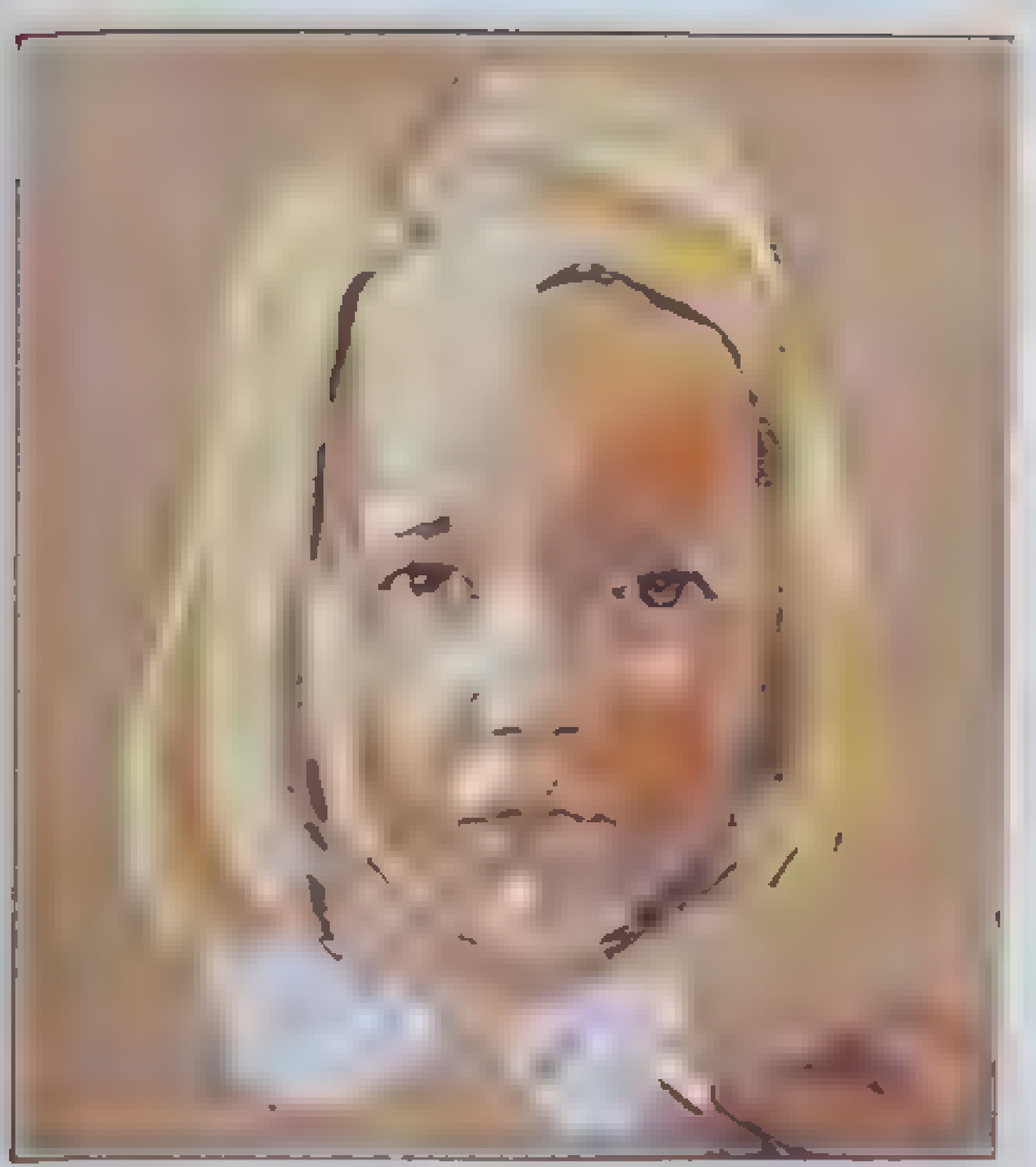

8 ▲ Dezvoltă nuanțele pielii
Accentuează cu galben de Napoli și alb zonele de lumină de pe obrazul stâng. Adaugă câteva tușe de oranj-ars, sienna arsă și violet-brun pe buze și aplică puțin negru pentru a închide ușor desenul nărilor și umbra dintre buze. Accentuează cu violet-brun umbrele de pe obrazul drept Folosind sienna arsă, definește umbrele închise din jurul feței: acestea subliniază forma capului Marchează cu alb câteva fire de păr, apoi colorează gulerul bluzei

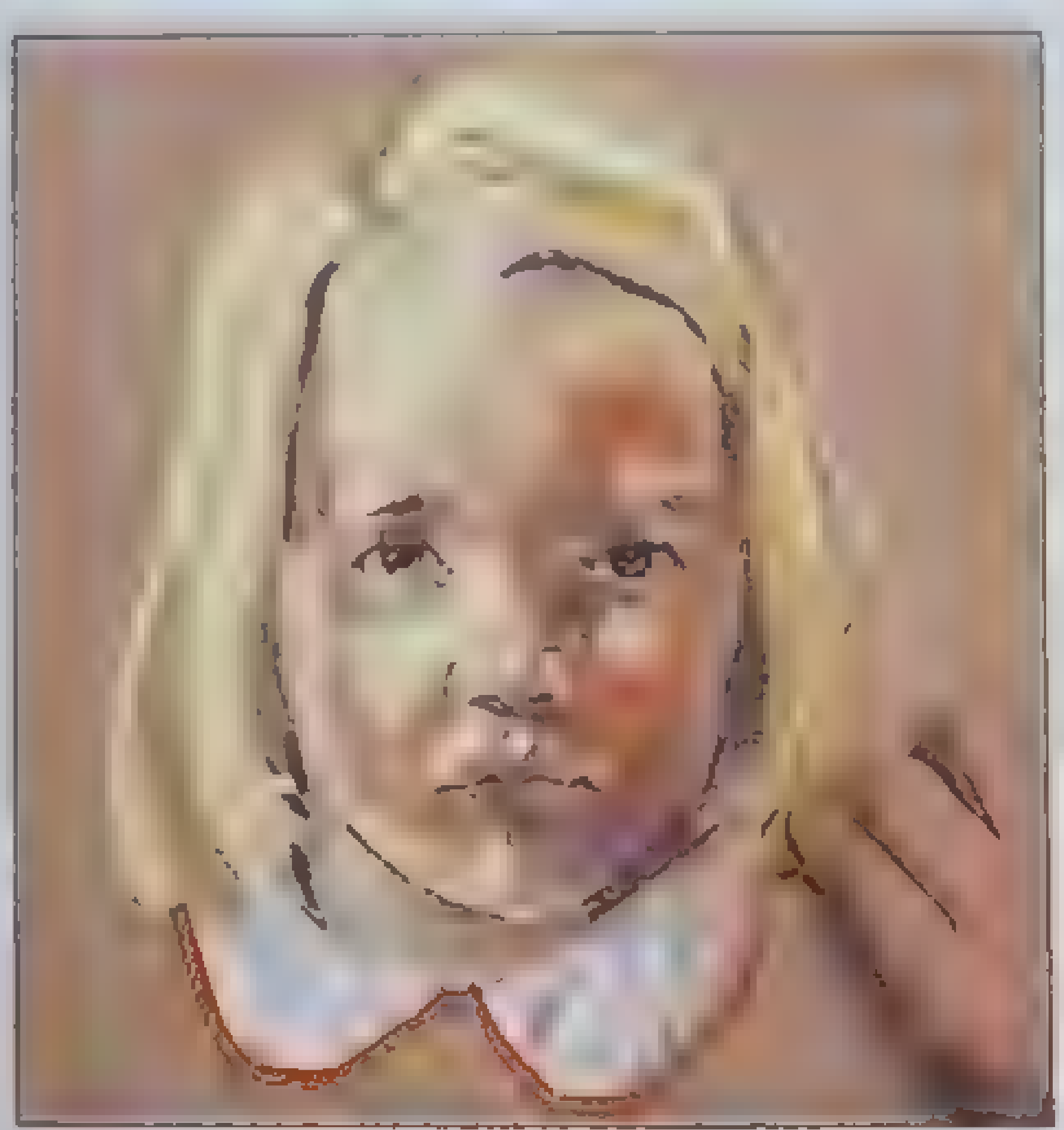

9 ▲ Adaugă alte puncte de lumină
Accentuează zonele de maximă luminozitate cu vârful cretei. Deschide apoi nuanța de pe obrazul stâng, de pe frunte, bărbie, de pe vârful nasului și de deasupra buzei superioare. Adaugă câteva reflexii ușor estompate în jurul ochiului drept și pe obraz. Completează desenul ochiului adăugând câteva pete de albastru-cobalt și alb. Folosește umbră arsă închisă pentru a reda umbrele întunecate de sub nas și buze. Desenează marginea gulerului cu roșu-purpuriu.

Operele maeştrilor

Pierre-Auguste Renoir (1841–1919)

Jacques B[illegible]

Renoir a avut mare succes cu seria de portrete începute la sfârșitul an[illegible] XIX-lea. În toate lucrările sale, a căutat frumusețea [illegible]and să realizeze mai cu sea[illegible] portrete de femei atrăgătoare și copii. În acest portret [illegible] copilul privește spre exterior cu un aer inocent. Tușele caracteristice ale artistului [illegible] perfect fața rotundă și delicată, precum și buclele cârlionțate ale copilul[illegible]

De obicei, copiii cu părul roșu strălucitor, ca și în acest caz, au o piele foarte deschisă. Tonalitățile de alb și roz ale feței au delicatețea porțelanului.

Privirea observator[illegible] de ochii luminoși [illegible] copilului o culoare care [illegible] cu toate celelalte nuanț[illegible] caracteristica predominantă a feț[illegible]

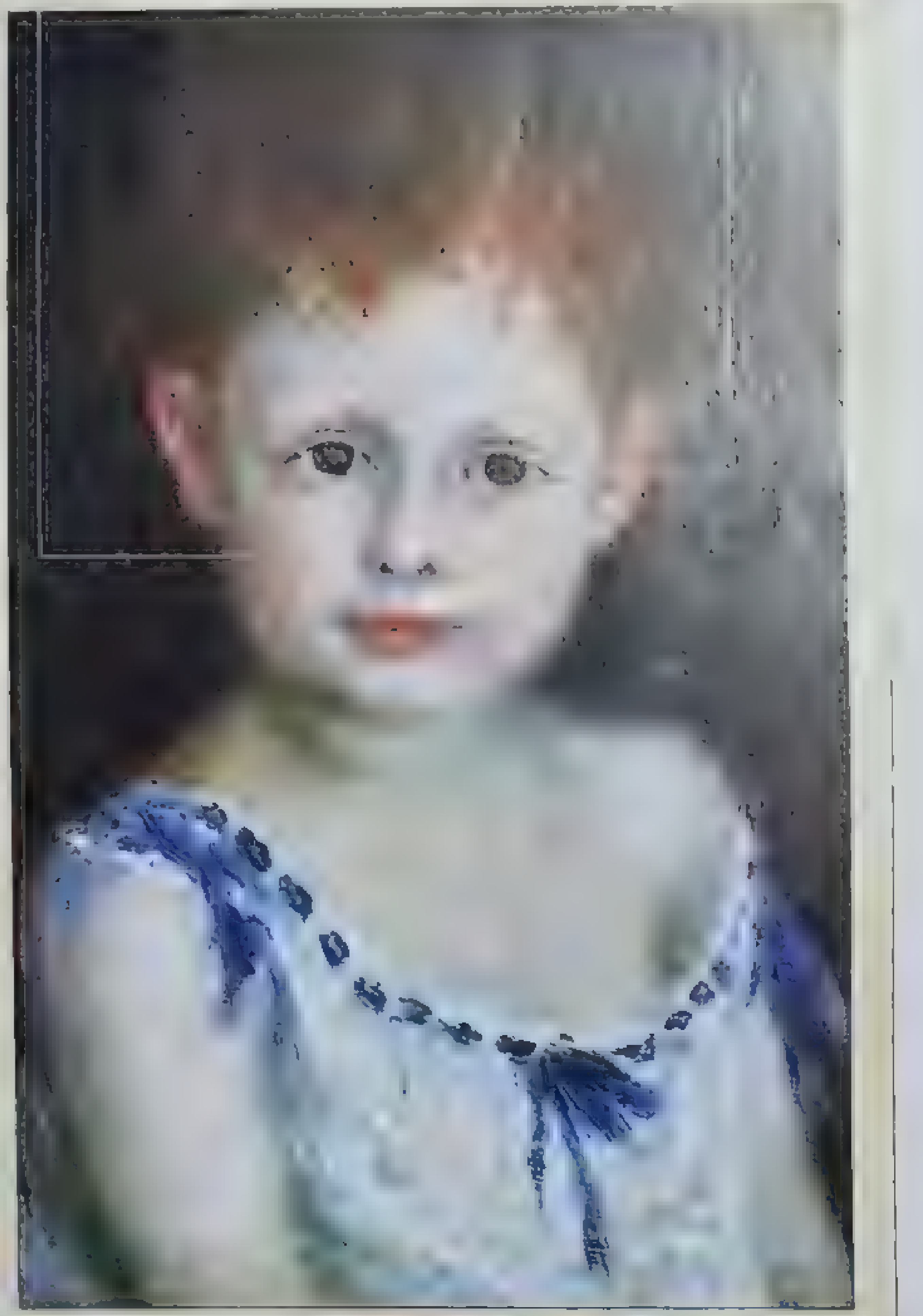

UN PAS ÎNAINTE

În cazul desenelor în pastel cretat, poți evita să umpli fundalul pentru ca atenția să se concentreze doar pe subiectul principal. În această etapă, imaginea reprezintă studiul detaliat al feței unei fetițe, care se decupează pe un fundal armonios, conferit de culoarea caldă a hârtiei. Cu toate acestea, poți finisa lucrarea completând hainele și colorând fundalul.

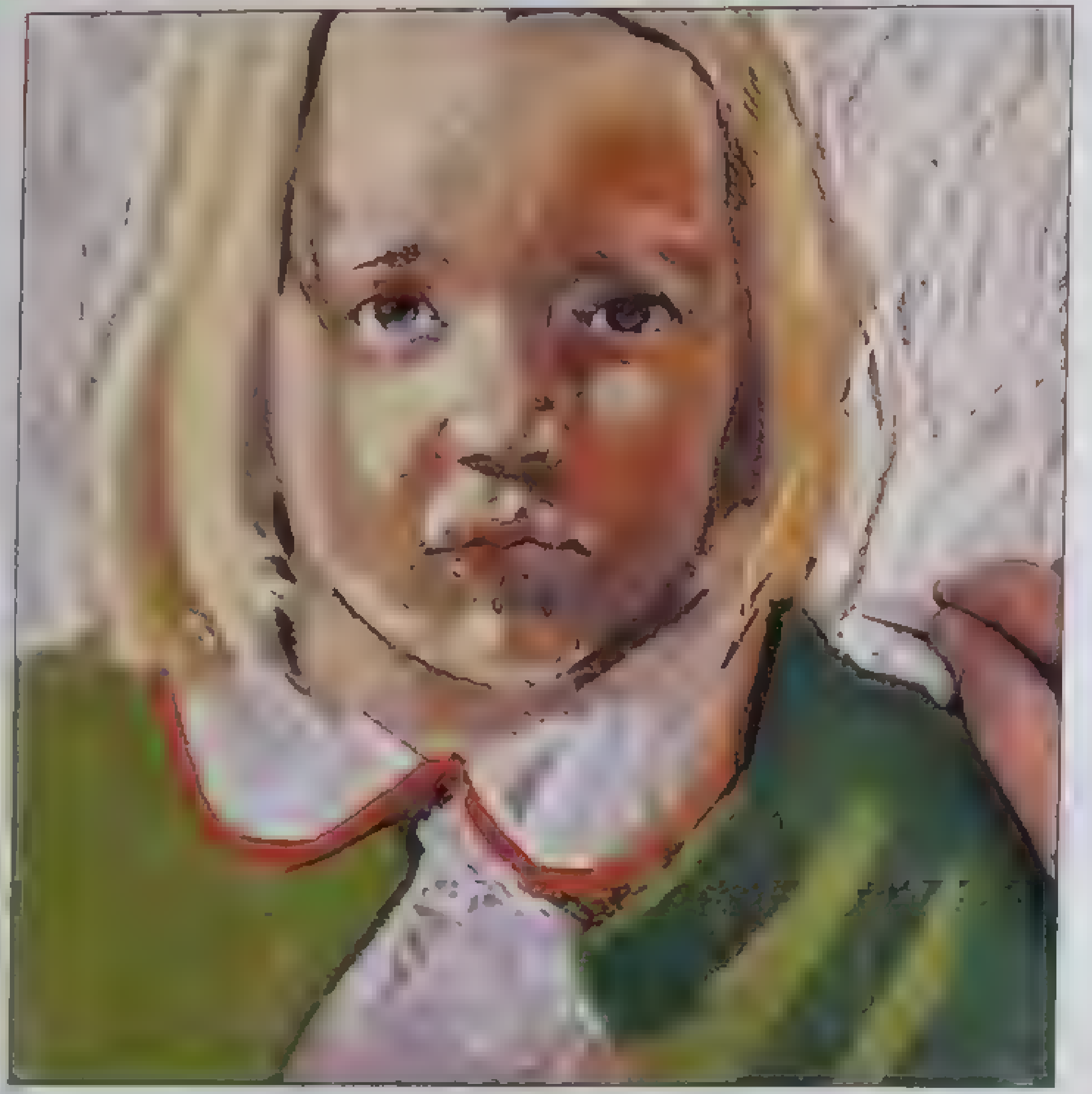

10 ▶ **Pictează fundalul și puloverul**
Desprinde o bucată mică din pastelul verde-strălucitor și folosește-l cu partea plată pentru a colora puloverul. Apoi, colorează umbrele și cutele lânii folosind verde-închis. Conturează cămașa schițând câteva linii cu alb. Acoperă zona din fundal cu hașuri albe, în direcții diferite.

CUM SĂ REDAI TONALITĂȚILE ÎNCHISE ALE FEȚEI

Pentru a crea tonalitățile pielii unui copil de culoare, ai nevoie de aceeași gamă de culori folosită în cazul copiilor cu pielea albă. Nu trebuie decât să schimbi proporțiile dintre diferitele tonalități și să reglezi raportul dintre nuanțele calde și cele reci, în funcție de subiect. Cele trei portrete de mai jos te vor ajuta să îți faci o idee în legătură cu tonalitățile și proporțiile necesare.

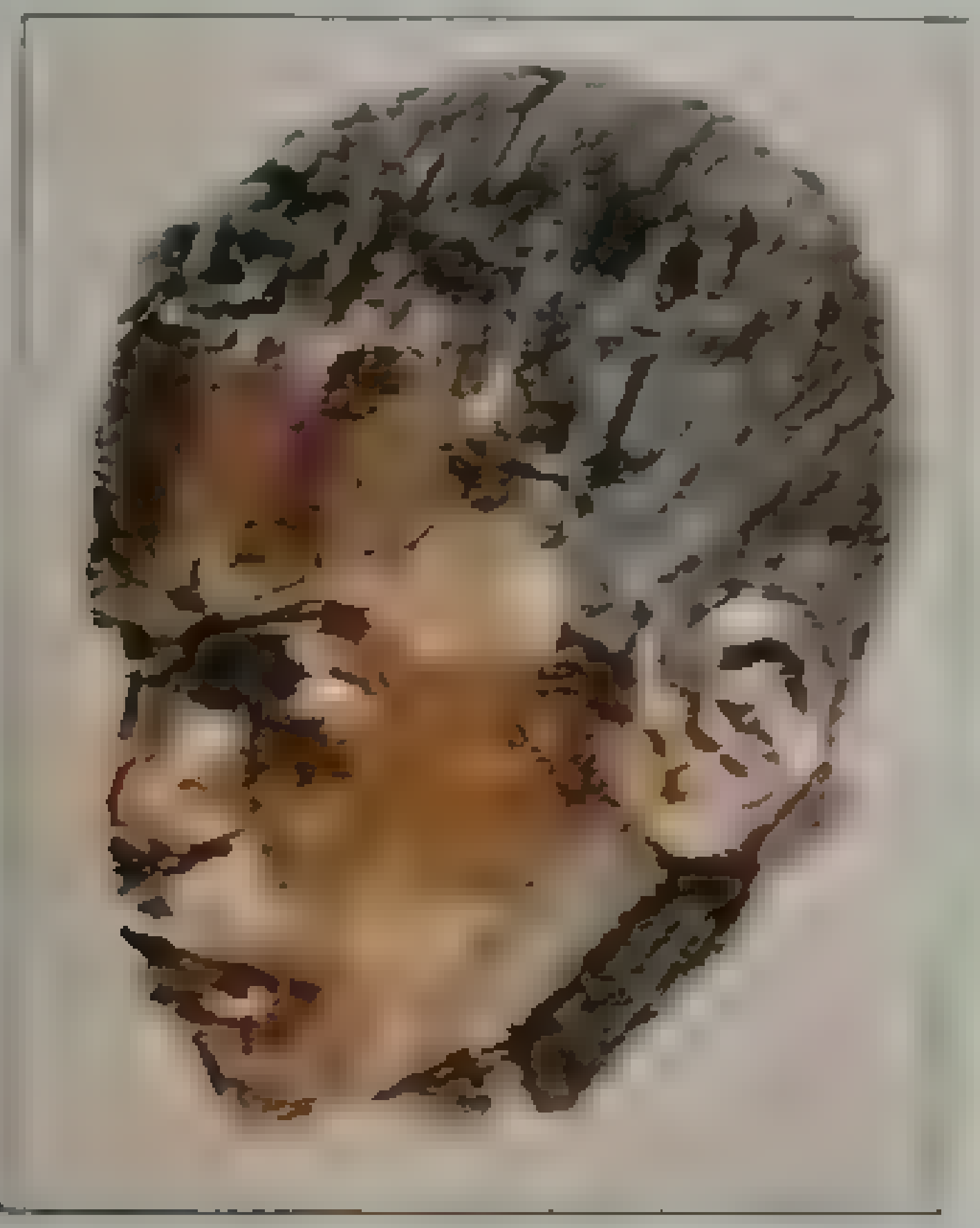

Portretul acestui băiat african a fost realizat cu nuanțe de umbră arsă, sienna închisă și medie, oranj-mediu, carmin-închis, violet, negru, alb și tușe de albastru de Prusia și albastru-cobalt.

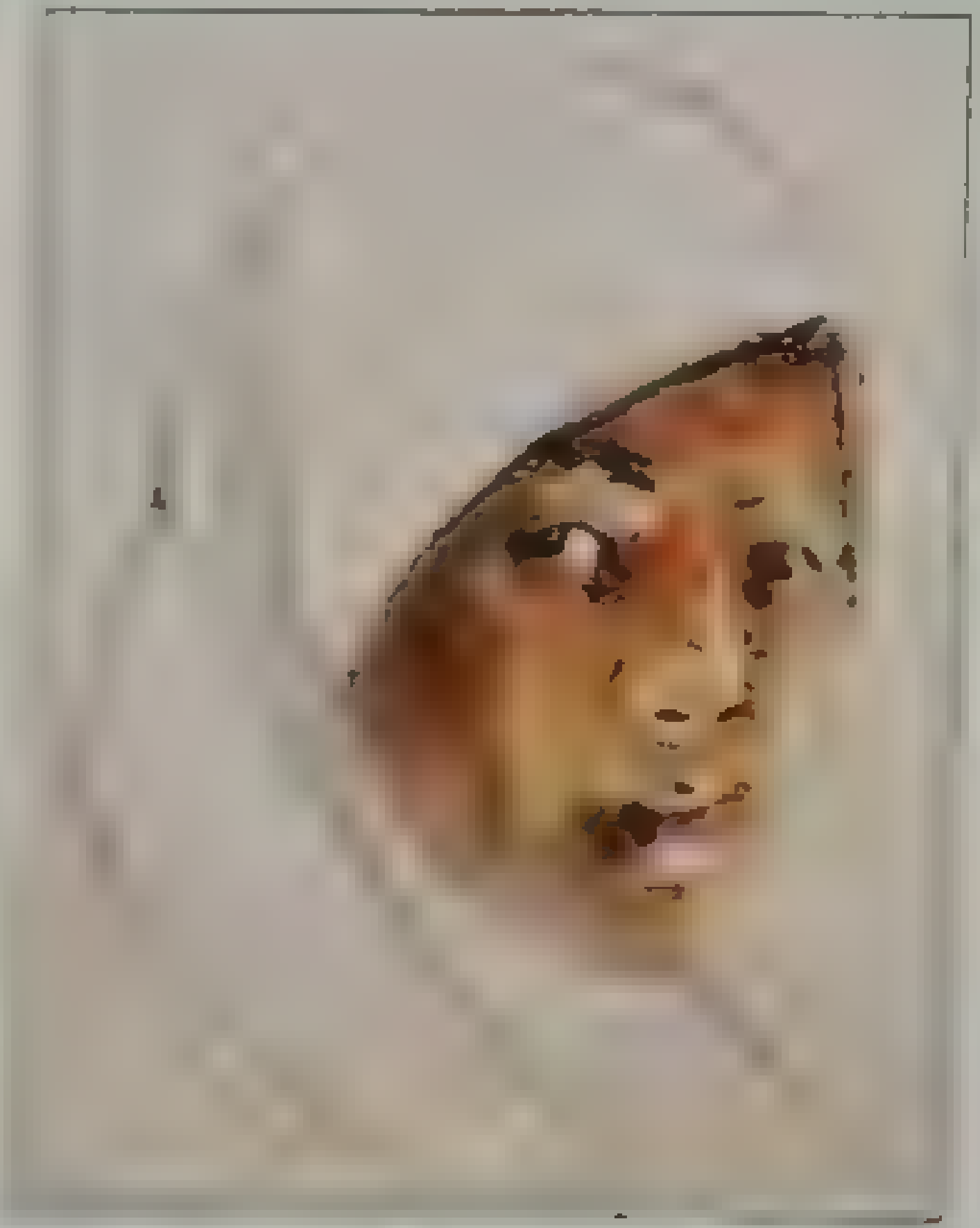

Pielea acestei fetițe din Orientul Mijlociu a fost redată cu ajutorul nuanțelor de umbră arsă închisă, roz închis, sienna arsă, ocru galben, galben de Napoli, gri-rece închis și negru

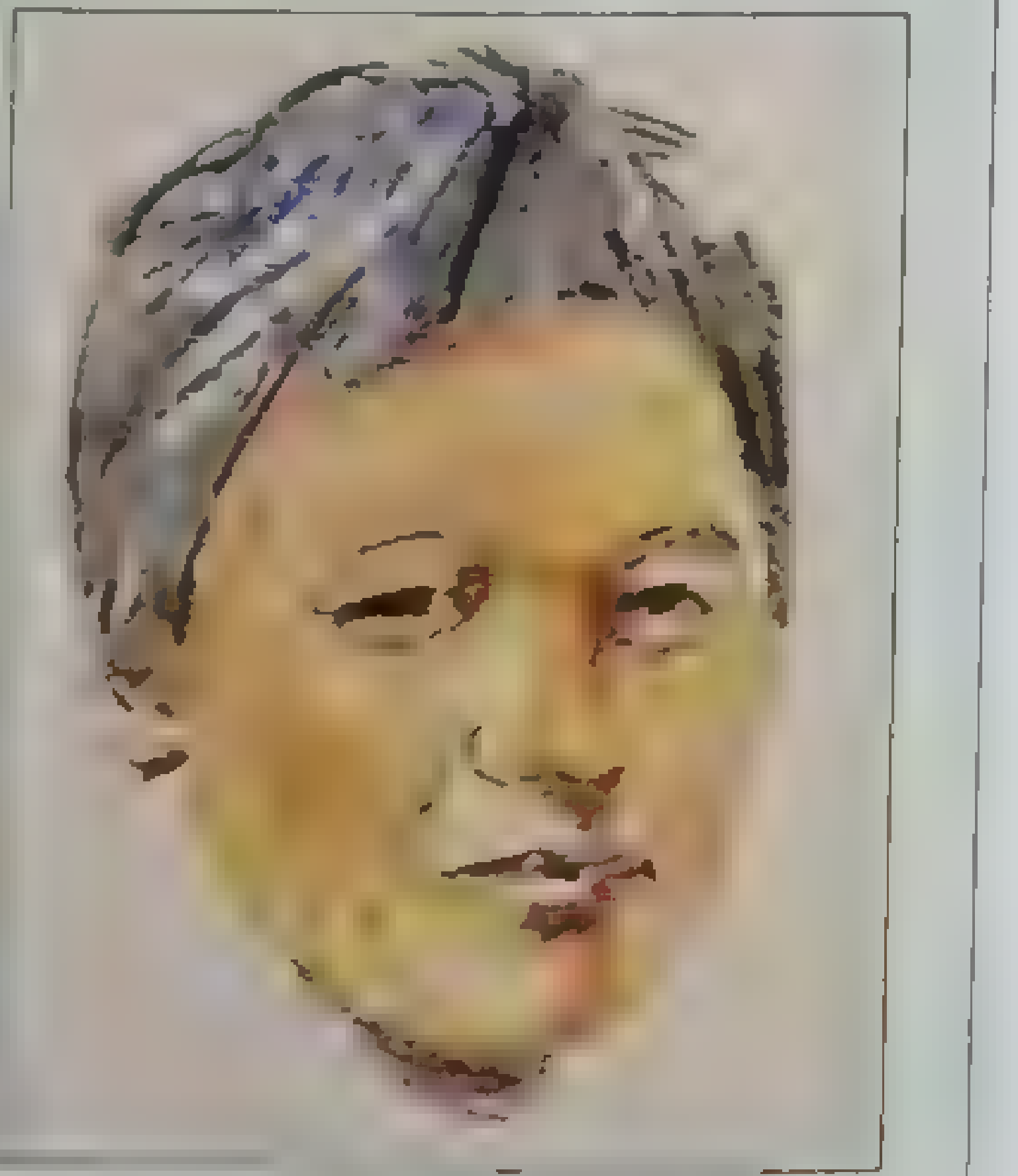

În potretul acestui băiat din Orientul Îndepărtat, artistul a combinat nuanțe de ocru-galben, sienna arsă, galben de Napoli și oranj. O tușă de albastru-cobalt adăugată pe părul negru reprezintă o reflexie de lumină puternică.

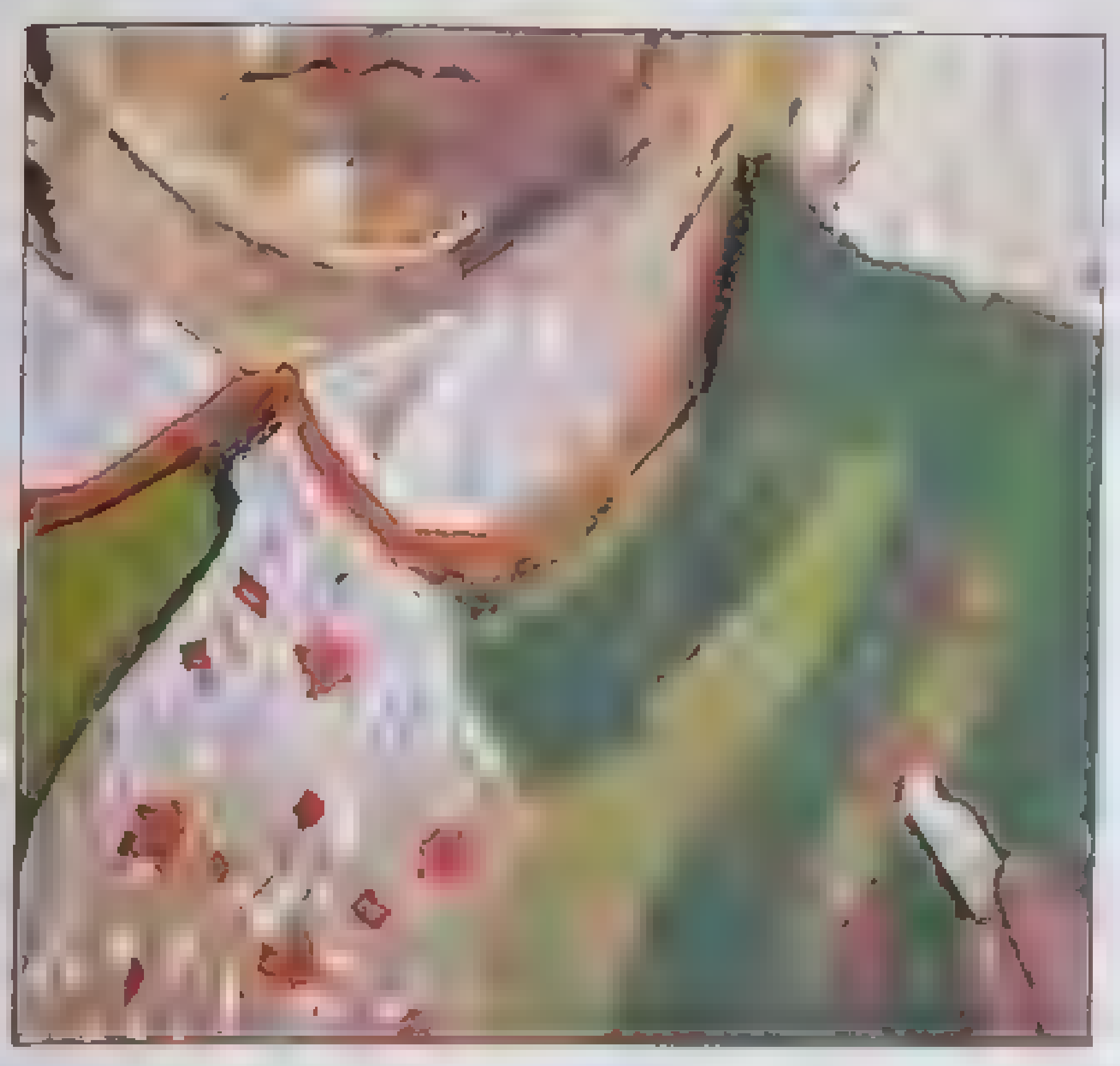

11 ▲ **Înviorează rochia**
Sugerează motivele florale ale rochiei și ale puloverului aplicând pete și liniuțe cu vârful ascuțit al batoanelor de cretă în nuanțe de roșu-purpuriu, roz-strălucitor și alb. Nu insista pe detalii, pentru a nu distrage atenția privitorului de la chipul fetiței.

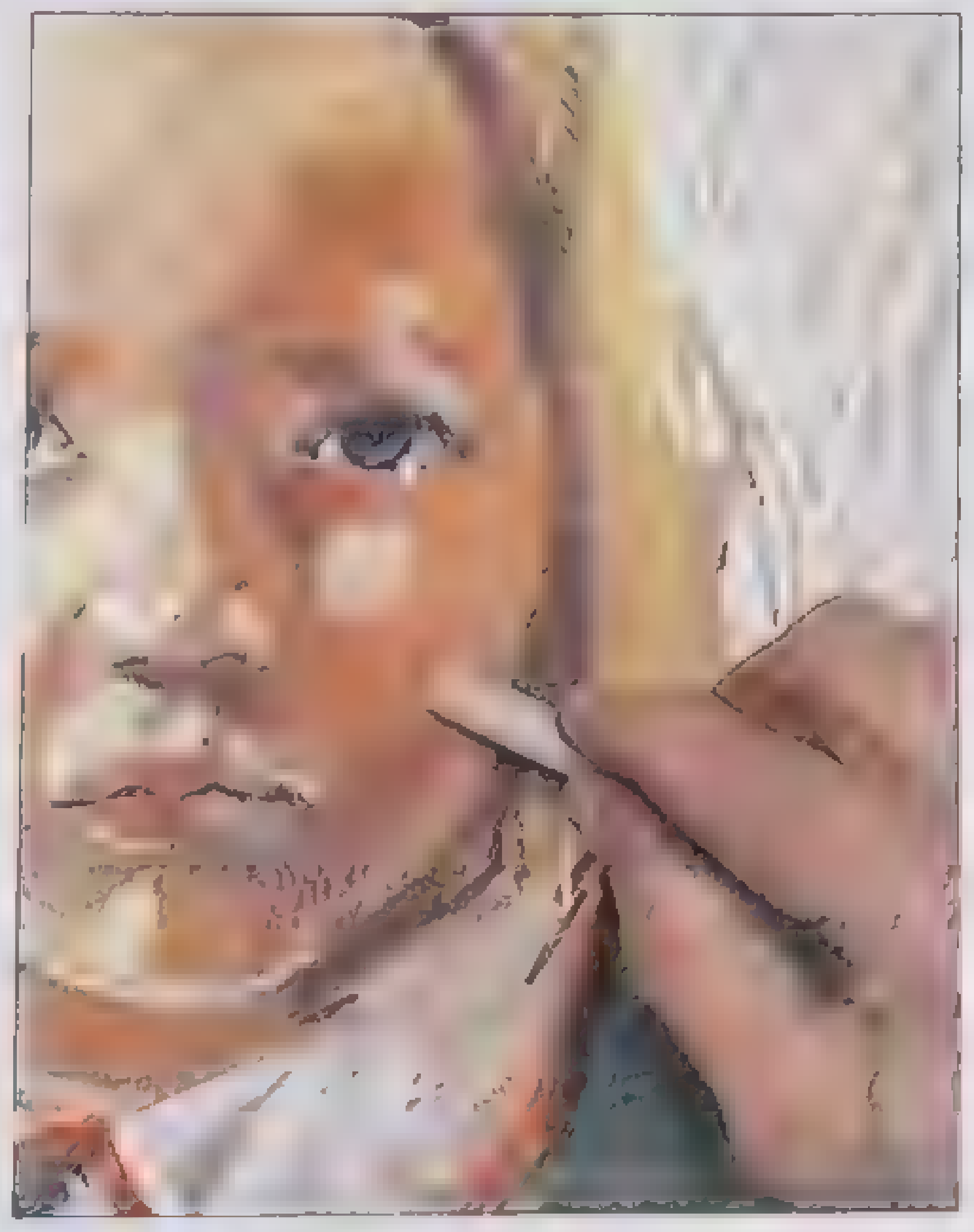

12 ◀ **Încheie desenul feței**
Adaugă mai multe umbre de verde-închis pe pulover. Retușează marginea din dreapta a feței, de la tâmplă la linia maxilarului, folosind umbră arsă deschisă, perfecționează desenul obrazului. Adaugă pete din aceeași culoare pe bărbie, nas și pe sub sprâncene. La final, pulverizează lucrarea cu spray fixativ.

O LUCRARE COMPLETĂ

A Hârtie colorată
Tonalitatea caldă a hârtiei în nuanță de piele de căprioară se întrezărește ici-colo, printre straturile colorate de pastel cretat, conferind imaginii un caracter omogen. În plus, este o nuanță medie care te poate ajuta să evaluezi mai bine echilibrul dintre tonurile închise și cele deschise

B Fundal simplu
Artistul a eliminat fundalul din fotografia originală deoarece era prea încărcat. Un simplu fundal deschis atrage atenția asupra chipului fetiței și se armonizează mai bine cu albul hainelor

C Luminozitatea pielii
Nuanțele pielii sunt compuse din pete disparate de culori calde și reci, pe care ochiul observatorului le amestecă astfel, acestea par mai strălucitoare decât dacă ar fi fost amestecate pe hârtie

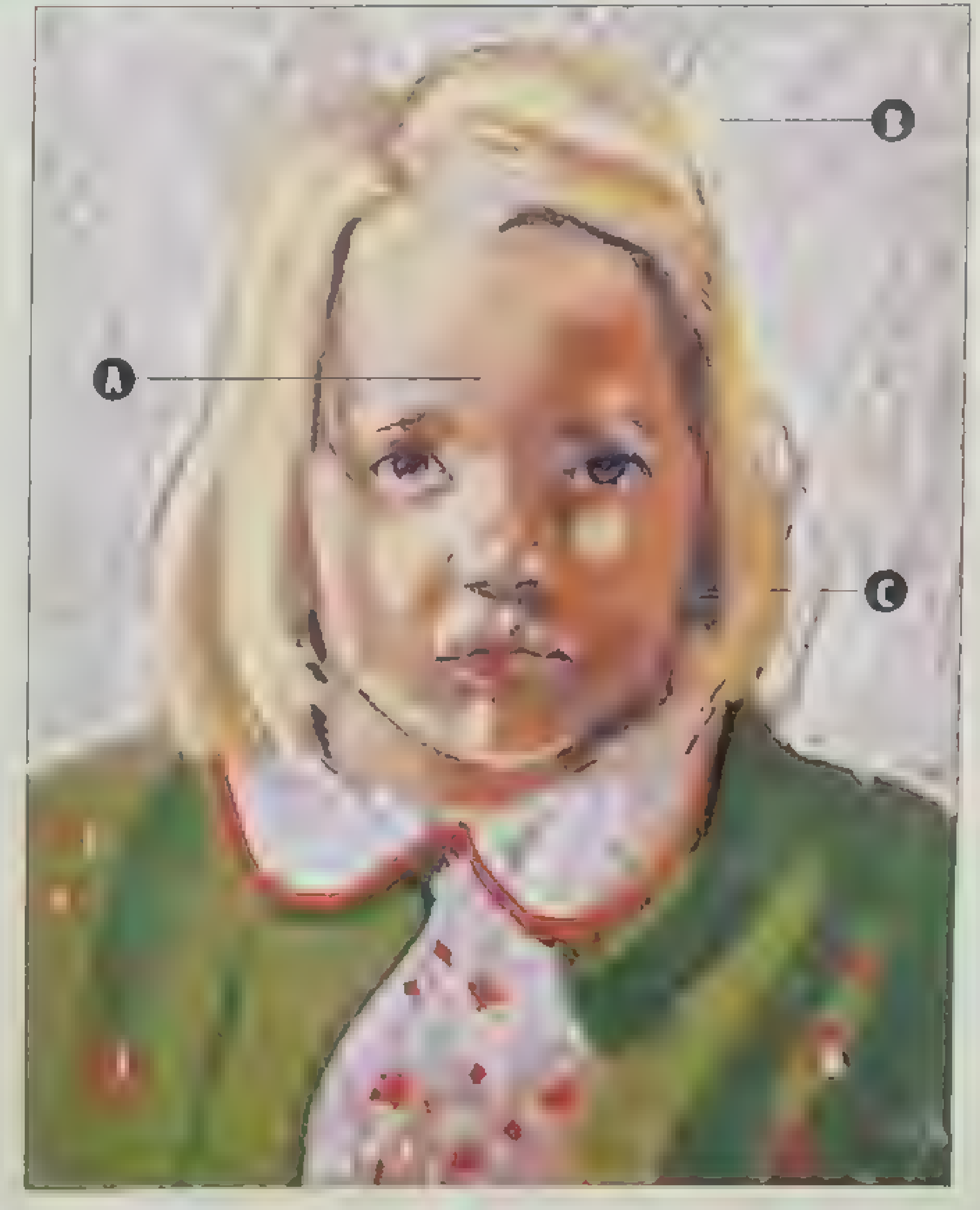

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Profită de culorile vii și strălucitoare și de versatilitatea pastelurilor în ulei pentru a crea o natură statică cu un coș plin cu legume.

- Pregătește o compoziție aleatorie și desenează subiectul de deasupra pentru a sugera conținutul coșului.
- Desenează detaliile cu vârful pastelurilor.
- Pentru un efect atenuat, îmbină culorile folosind un șervețel înmuiat în terebentină

Lucrul cu sprayuri fixative

Desenând cu materiale pe bază de pulbere, cum ar fi cărbunele, pastelul cretat sau creionul Conté, este recomandat să ai întotdeauna la îndemână un spray fixativ. Poţi aplica această răşină sintetică fie pe parcursul desenului, fie după ce ai terminat lucrarea.

Materialele sub formă de pulbere, care se sfărâmă uşor, cum ar fi cărbunele, creta şi creionul Conté, funcţionează prin depunerea particulelor de pigment pe foaia de hârtie. În cazul în care suportul nu are suficient mordant, respectiv o structură suficient de groasă, sau dacă ai aplicat straturi dense de culoare, pigmentul nu se va lega de suprafaţă. Există pericolul ca acesta să se sfărâme sau ca particulele de pigment să cadă de pe hârtie atunci când manevrezi desenul, pătând cadrul şi distrugând toată lucrarea. Prin tratarea imaginii cu sprayul fixativ, vei reuşi să legi pigmentul de suport şi îi vei proteja suprafaţa fragilă. Chiar şi aşa, va trebui să îl întrebuinţezi cu măsură, căci acesta poate altera calităţile deosebite ale materialelor friabile. Dacă tratezi în mod excesiv un desen în pastel cretat, pigmentul va deveni compact şi solid, pierzându-şi prospeţimea tipică. În plus, sprayul fixativ închide culorile, iar în unele cazuri poate să le facă mai transparente.

▼ Acest desen în pastel cretat a fost tratat doar deasupra liniei diagonale, pentru a arăta modul în care fixativul poate altera pigmenţii. Observă cum griul norilor a devenit mai închis, în special deasupra morii de vânt. Cerul albastru, dealurile în nuanţe de gri-verzui din depărtare şi câmpiile galben-aurii din prim-plan au devenit şi ele mai întunecate.

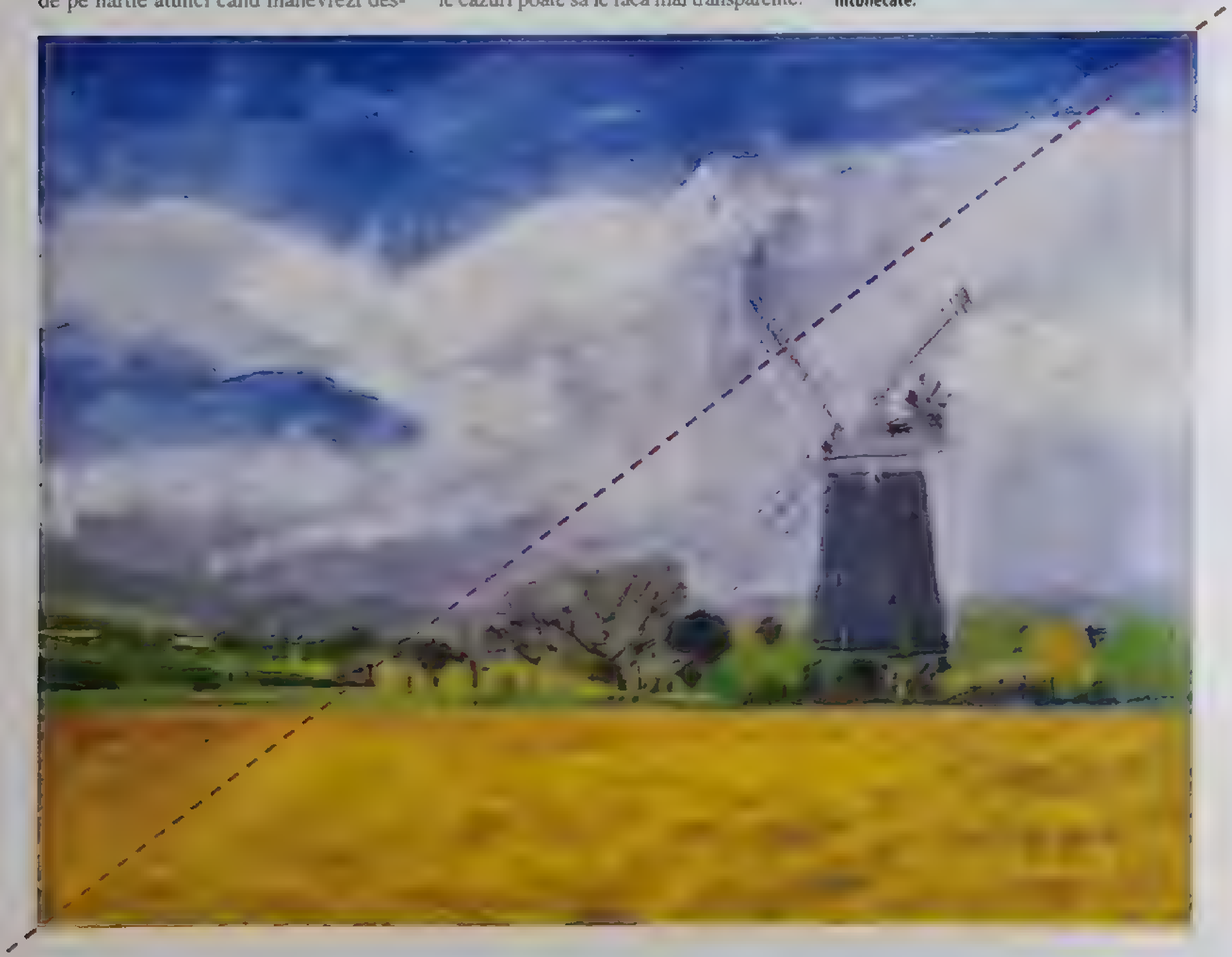

FIXARE LOCALIZATĂ

Se poate întâmpla ca uneori să ai nevoie să fixezi doar o mică parte din desen. Acoperind restul imaginii, vei reuşi să controlezi aplicarea sprayului.

1 ► Aşază o mască pe o anumită zonă

Pentru a ilustra staminele din centrul acestei anemone, trebuie să întinzi mai multe straturi de culoare. Decupează o gaură în centrul unei coli de hârtie. Asigură-te că are dimensiunea corectă şi că foaia este suficient de mare pentru a acoperi restul imaginii. Fixează masca pe imagine şi aplică un strat subţire de fixativ. Îndepărtează masca şi aşteaptă să se usuce.

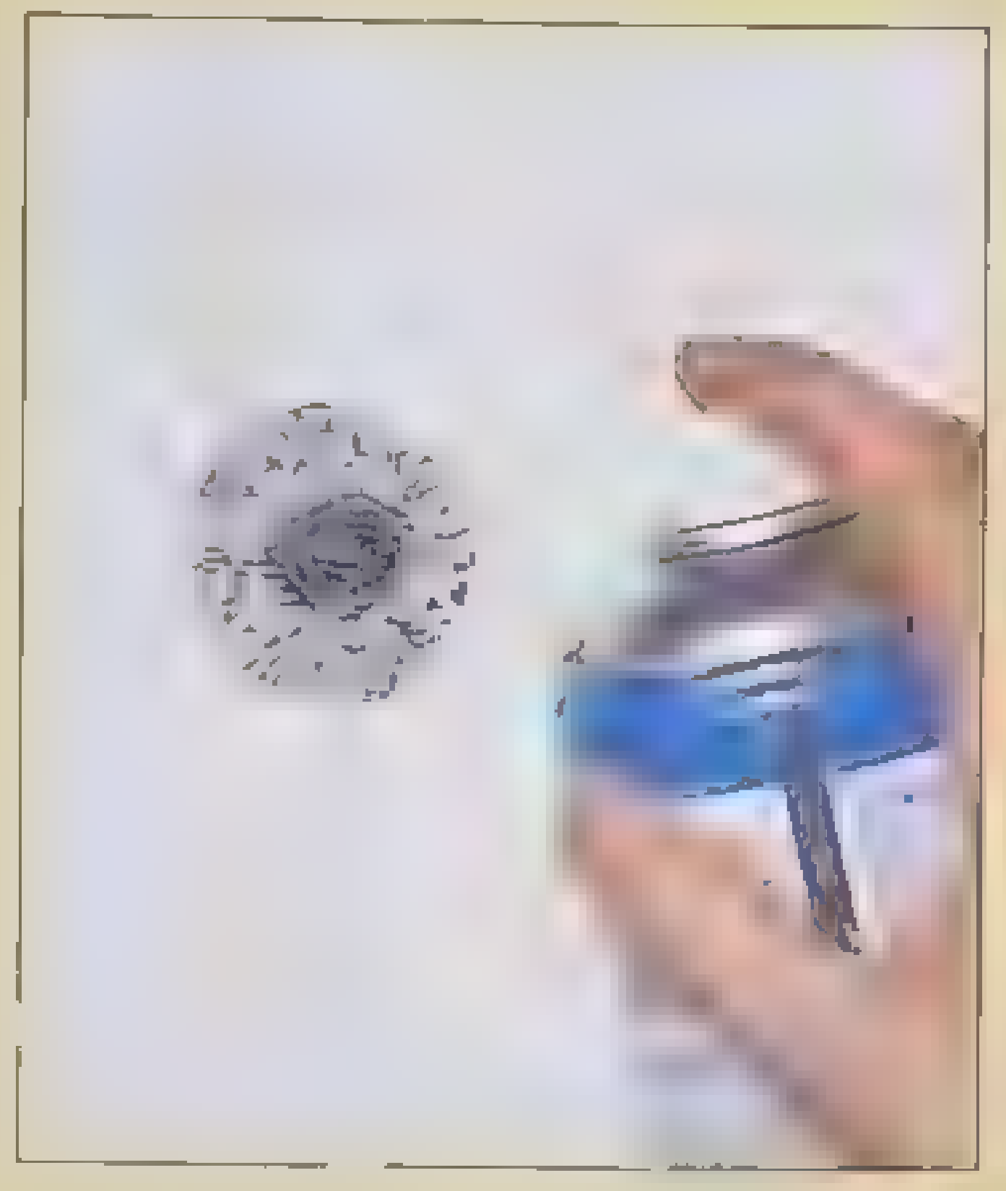

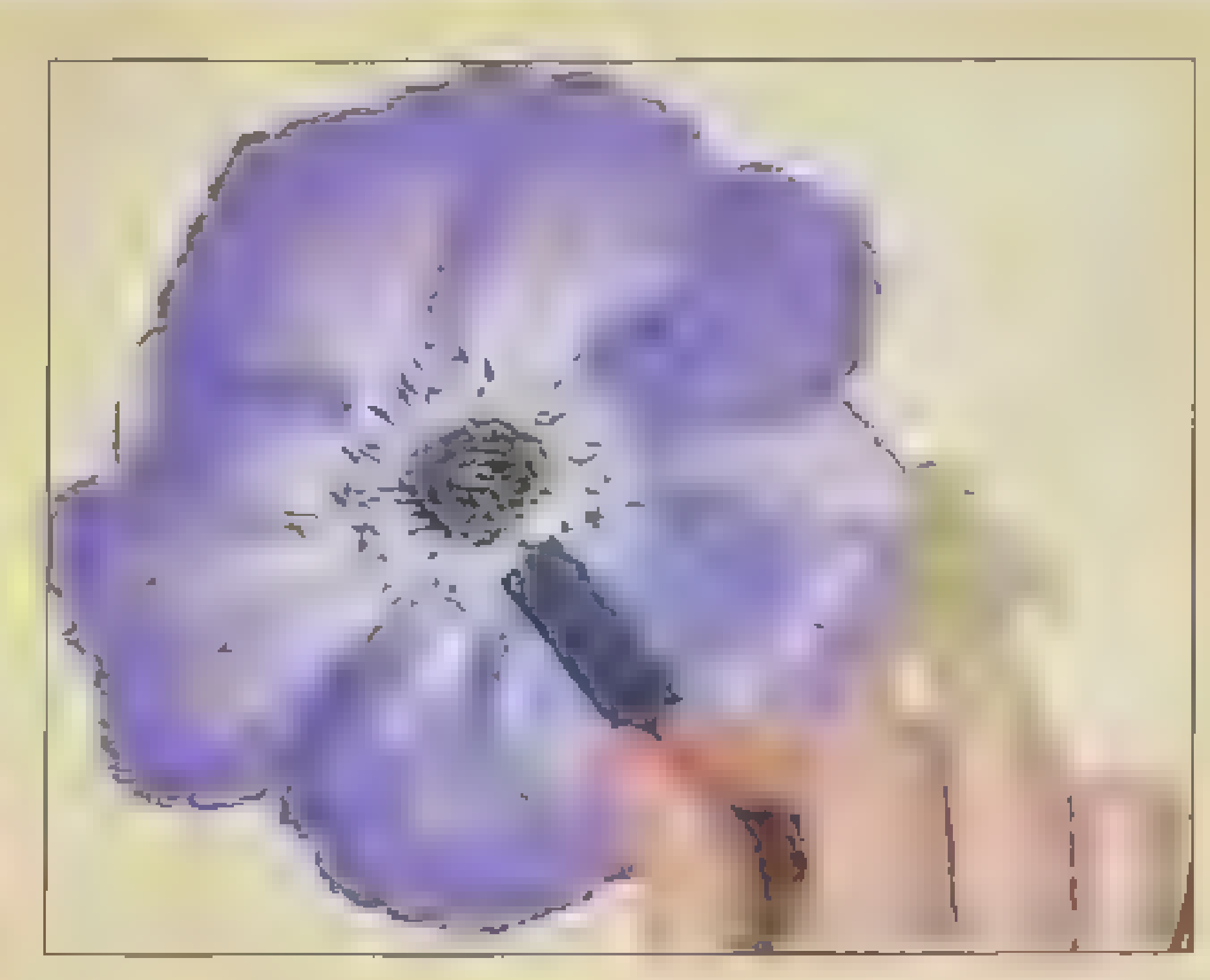

2 ▲ Lucrează pe arii stabilite

Acum, că centrul este fixat, poţi continua să lucrezi în această zonă. Dacă este nevoie, poţi repeta procedura de acoperire şi de fixare de la punctul 1. Dacă priveşti cu atenţie, vei observa că petalele care nu au fost fixate şi-au menţinut prospeţimea catifelată.

Cum se aplică fixativul

Fixativul trebuie să fie utilizat într-un spaţiu bine aerisit. În plus, evită să-l foloseşti aproape de obiectele delicate. Pentru a aplica fixativul sub formă de spray, întinde hârtia pe plan orizontal şi pulverizează sprayul de sus, începând de dincolo de marginea exterioară a hârtiei, deplasându-te înainte şi înapoi pe toată suprafaţa lucrării, depăşind de fiecare dată marginile hârtiei. Pentru a evita o supraîncărcare în unele zone, mâna trebuie să fie tot timpul în mişcare, iar sprayul nu trebuie să fie prea aproape de foaie. Încearcă să pulverizezi întreaga suprafaţă cu pelicule subţiri şi uniforme: mai multe straturi fine de fixativ au un efect mult mai bun decât un singur strat gros

Dacă foloseşti o sticluţă cu suflător, fixează hârtia pe o suprafaţă verticală. Toarnă puţin fixativ într-un pahar, scufundă unul din capetele suflătorului în lichid, apoi suflă prin duză pentru a produce o pulverizare fină. Nu ai nevoie de prea mult exerciţiu ca să poţi stăpâni metoda, însă cu siguranţă trebuie să faci câteva teste în prealabil. Sprayurile sunt recomandate pentru lucrări de dimensiuni mai mari, în timp ce suflătoarele sunt ideale dacă lucrezi la scară mai mică sau dacă vrei să pulverizezi doar anumite zone dintr-o lucrare. Dacă ai nevoie de fixativ, dar nu vrei să modifici aspectul final al desenului, pulverizează-l numai pe primul strat de pigment, iar apoi aplică un strat final de culoare, pe care nu-l vei trata cu fixativ.

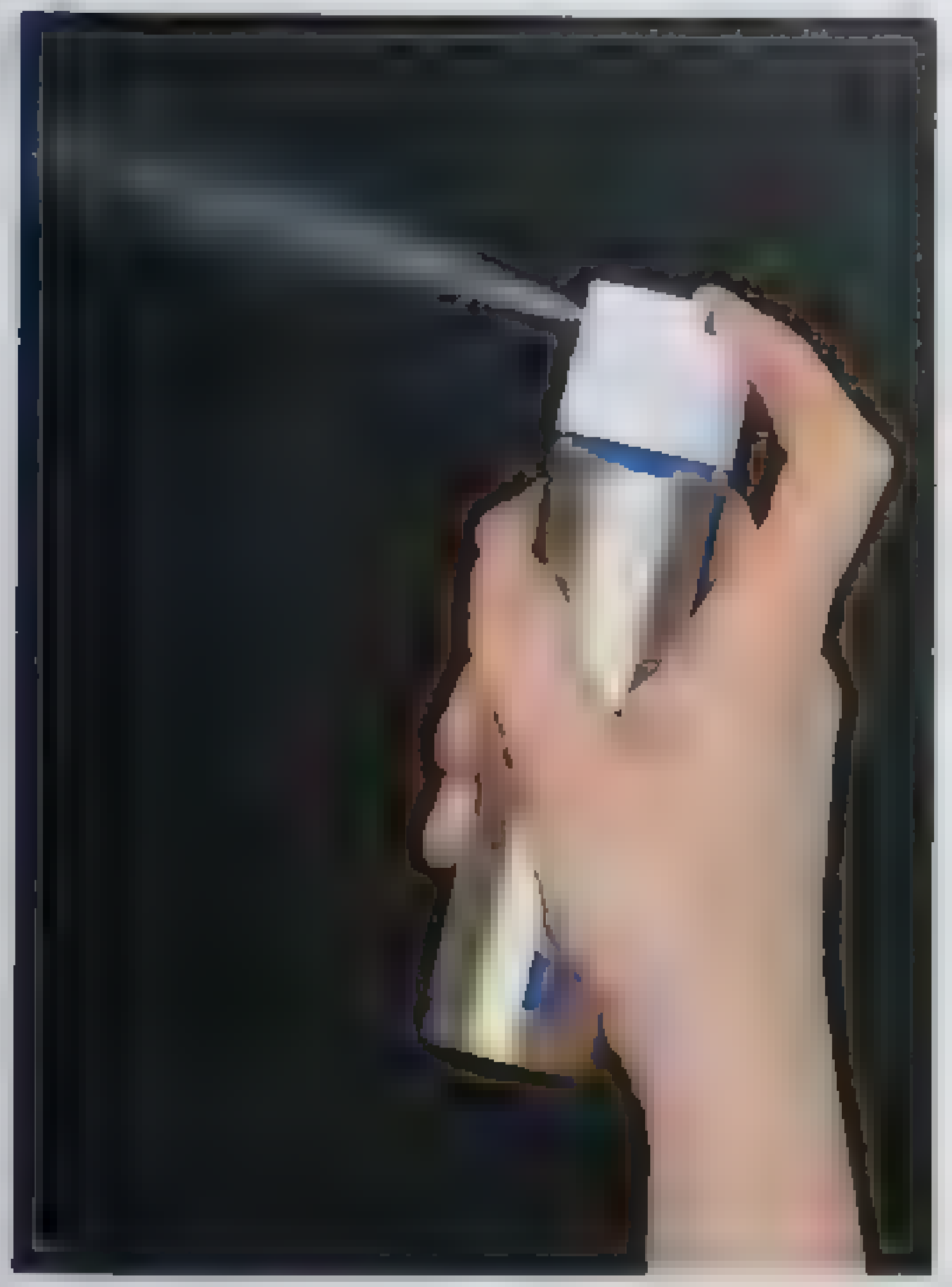

▲ Dacă nu ai spray fixativ, poţi folosi chiar şi un spray fixativ pentru păr, astfel încât să protejezi pe cât se poate desenul sau pictura.

Hârtia potrivită

Dacă foloseşti hârtie cu textură adecvată, nu mai trebuie să foloseşti mult fixativ. Hârtia aspră sau semiaspră reţine particulele de pigment în interstiţiile suprafeţei Hârtia ar trebui să fie suficient de groasă, astfel încât să nu fie afectată de aplicarea energică a pastelului. În cazul unui desen mai consistent, trebuie să foloseşti hârtie specială pentru pastel. Hârtia catifelată are o suprafaţă care poate reţine straturi groase de pigment. Hârtia pentru pastel aspr este asemănătoare cu hârtia fină d papir şi este ideală pentru lucrări turi groase de culoare. Chiar şi în ac cazuri însă, este recomandat să-ţi stabileşt zone foarte mici de lucru de la bun înc put (vezi instrucţiunile de mai sus)

CÂND AI NEVOIE DE FIXATIV?

Aceste două serii de teste arată ce materiale au nevoie de mai mult fixativ decât altele. Rândul de sus a fost pulverizat cu spray fixativ, iar cel de jos a fost estompat cu vârful degetelor

A Cretă – fără fixativ îşi pierde caracterul

B Creion Conté – se modifică puţin

C Pastel cretat – culoarea se destramă uşor

D Cărbune – devine repede difuz

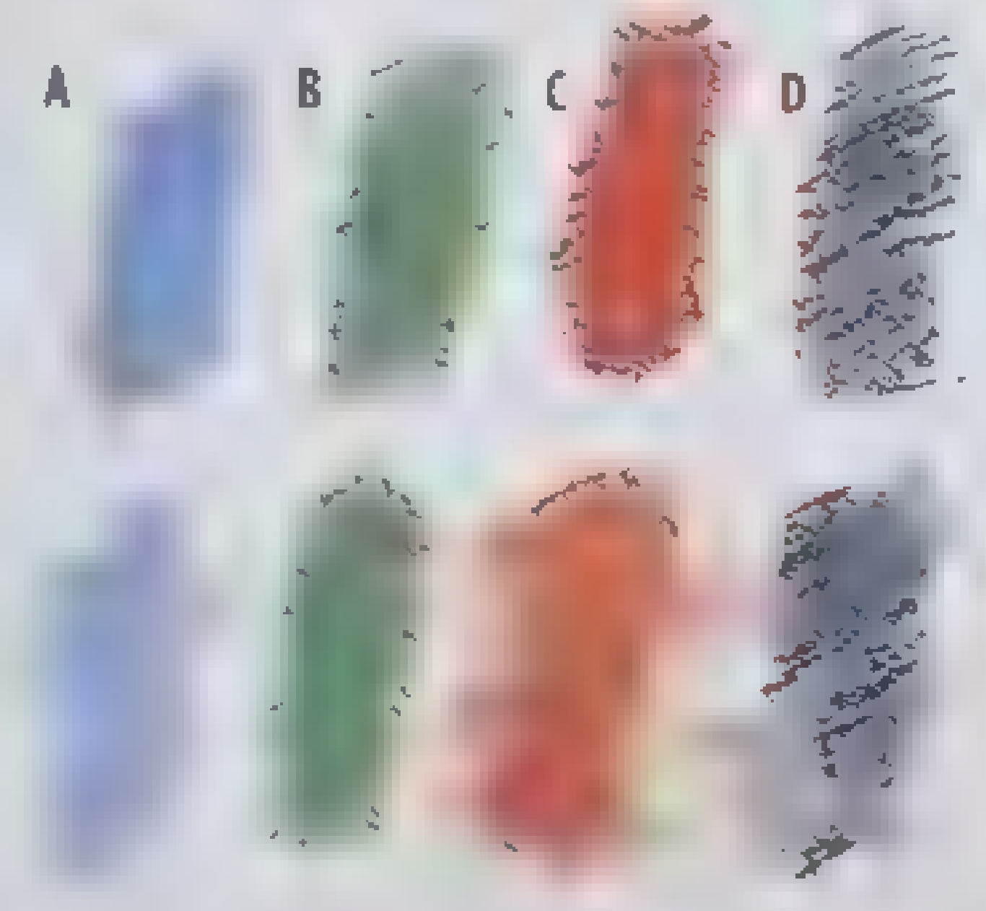

O piațetă rurală

Cu puține culori de ulei, poți recrea jocul spectaculos de lumini și umbre din această scenă de vară, cu soarele care se strecoară prin frunziș.

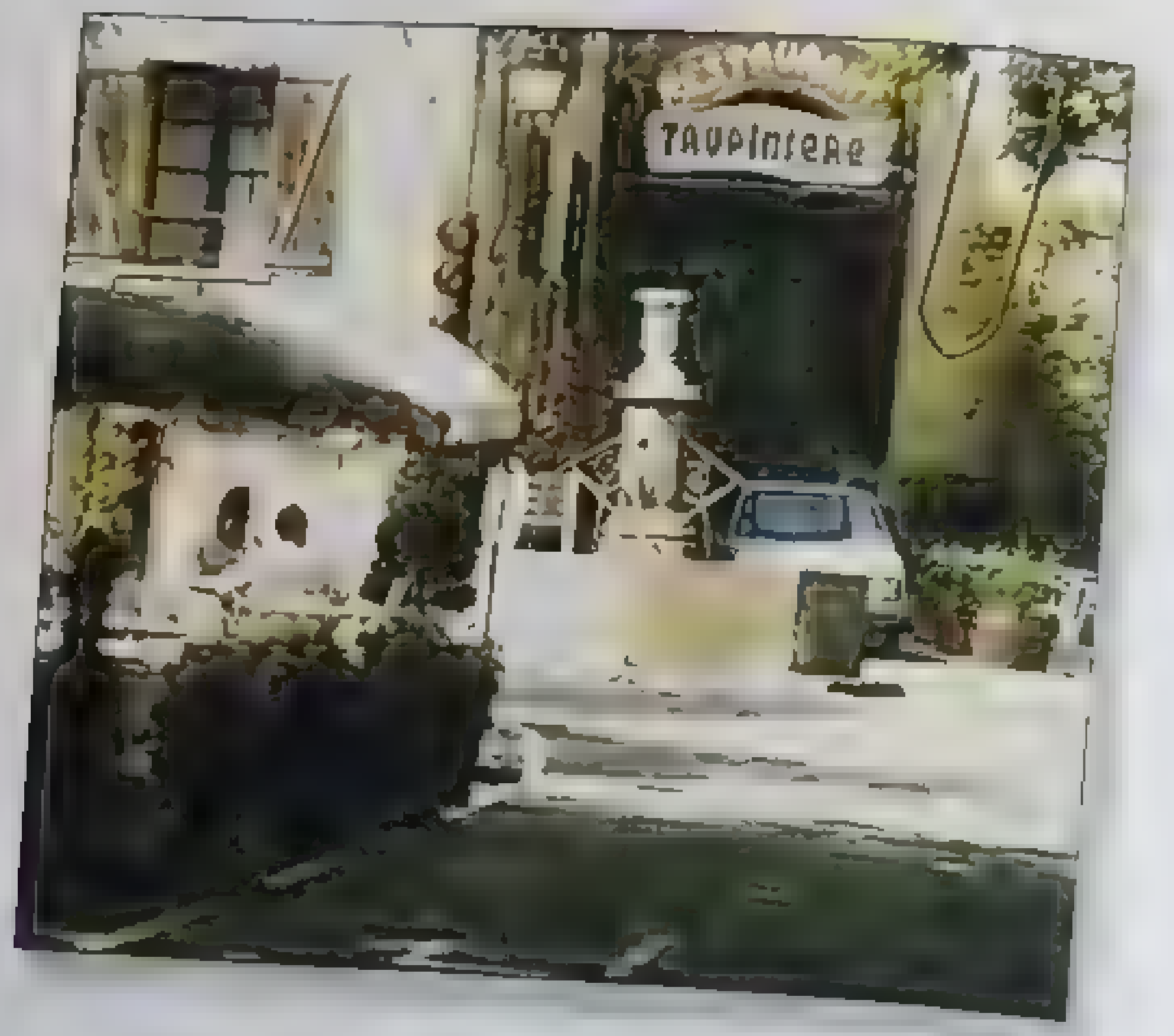

▼Am obținut efectul de lumină filtrată și de umbre reci prin tușe de pensulă abil direcționate. Reflexiile luminoase adaugă un plus de interes pentru această scenă liniștită.

Un colț de piață dintr-un sat francez, cu razele soarelui care se întrezăresc printre copaci și umbrele întunecate care cad pe drum: o scenă de zi cu zi, însă extrem de sugestivă și interesantă din punct de vedere artistic.

Culorile de ulei

Vei avea nevoie de culori cu care să poți recrea atât zonele întunecate, cât și porțiunile calde și luminoase. Violetul-ultramarin este perfect pentru umbrele întunecate, mai ales dacă este amestecat cu puțin galben de Napoli. Oxidul de crom îți permite să obții o gamă largă de nuanțe de verde pentru zonele luminoase, iar cu albastrul-ftalo poți pregăti o paletă întreagă de nuanțe pentru porțiunile închise. Albastru-ftalo însă ar trebui folosit cu moderație, deoarece poate stinge foarte ușor celelalte culori; cu toate acestea, o cantitate mică de albastru-ftalo combinată cu alb de titan și violet-ultramarin produce un efect rece, recomandat pentru penumbre. Vei descoperi că poți controla mult mai ușor pictura dacă începi prin a aplica straturi subțiri de culoare, lăsând la sfârșit tehnica împăstării. Într-o ultimă etapă, va trebui să adaugi reflexii scânteietoare de lumină.

Pentru a reuși să redai întocmai lumina caldă a soarelui este important să păstrezi pictura mereu clară. Înmoaie pensula în diluant și curăț-o cu o cârpă ori de câte ori schimbi culoarea. Ulterior, poți accentua impresia luminii soarelui filtrată de sus, sugerând direcția razelor de soare cu ajutorul unor tușe înclinate.

Compoziția imaginii

Deseori, elementele excluse dintr-o imagine sunt la fel de importante precum cele prezente. Am eliminat mașina pentru că interferează cu atmosfera picturii. Ar mai fi și alte modificări: am exclus felinarul, care ar atrage atenția privitorului în sus și spre exterior, și am redus numărul scaunelor și al meselor.

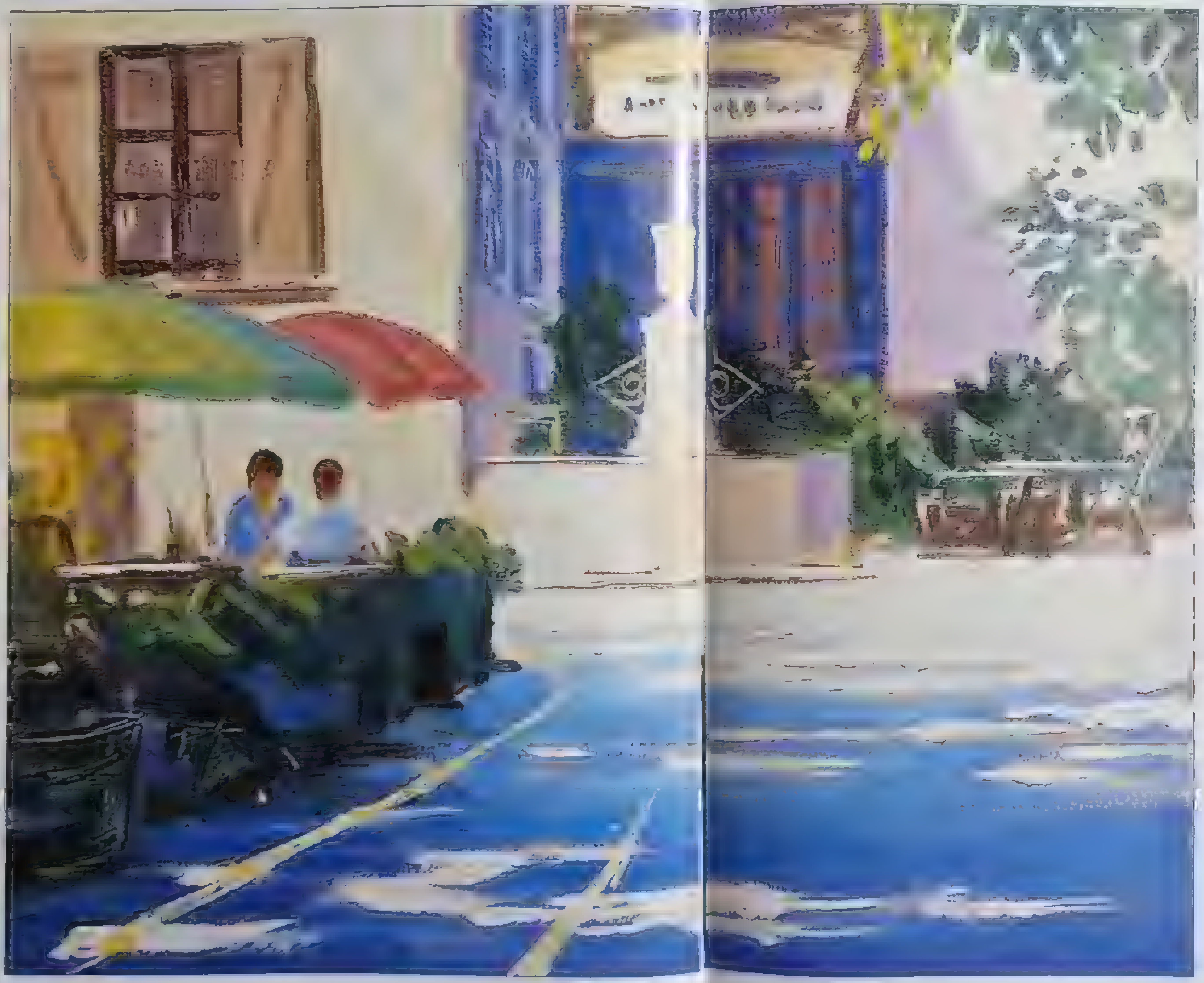

MATERIALE

O pânză sau un șasiu cu pânză de aproximativ 40 x 50 cm

Pensule: rotundă nr. 6, plate nr. 6, nr. 4 și nr. 2

Pensulă de tip bidinea de 5 cm

O culoare acrilică: sienna arsă

8 culori de ulei: violet-ultramarin, galben de cadmiu mediu, galben de Napoli, alb de titan, sienna arsă, verde de crom (oxid de crom), albastru-ftalo, roșu de cadmiu închis

Esență de terebentină sau alt solvent

2 spatule: mare și mică

ÎNCEPE

1 ▶ Prima schiță
Folosind pensula tip bidinea de 5 cm și sienna arsă acrilică diluată în apă, acoperă pânza cu tușe ample de penel. În acest fel, vei obține pentru fundal o culoare caldă, care doar se va întrezări pe alocuri în lucrarea finală, dând astfel unitate compoziției. Așteaptă mai întâi să se usuce, apoi treci la următoarea etapă: pictura în ulei. Amestecă violet-ultramarin cu puțin galben de cadmiu mediu și un pic de esență de terebentină și trasează liniile compoziției cu pensula rotundă nr. 6. Folosește același amestec pentru a defini zonele mai întunecate, pictând în jurul fântânii din centru; nu-ți face griji dacă forma nu este perfectă; vei reveni asupra ei mai târziu

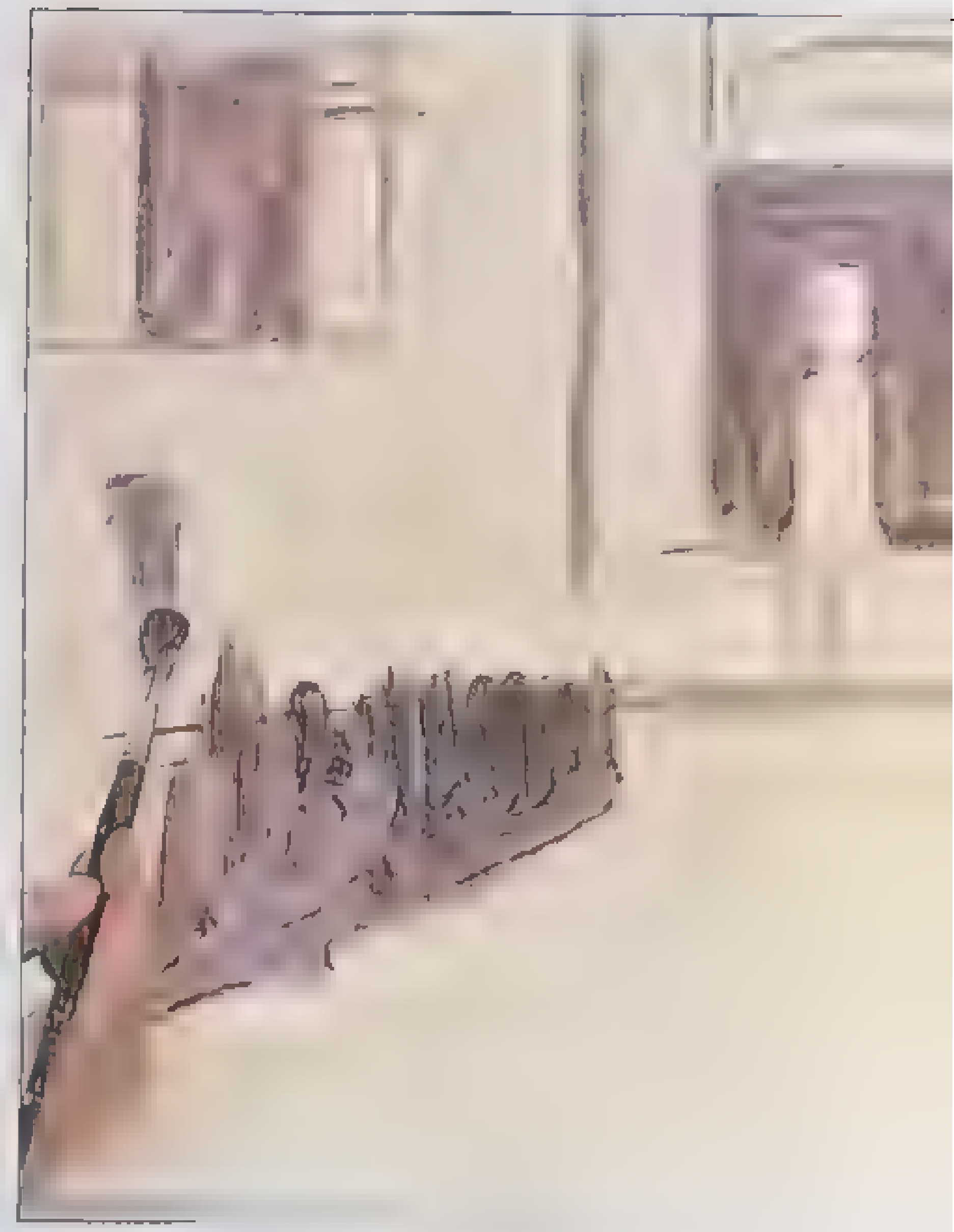

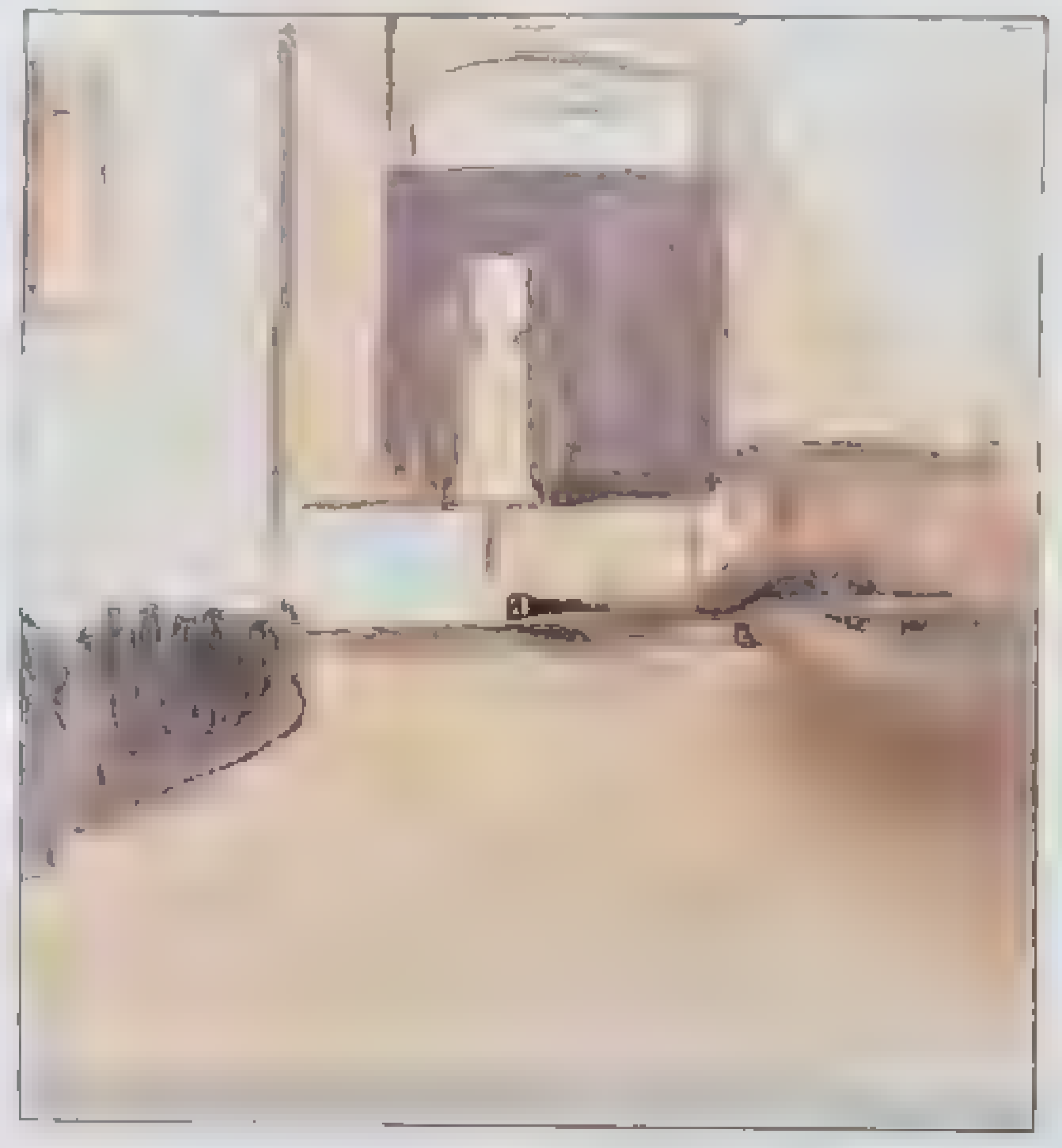

2 ◀ Pi[illegible]
[illegible] de sub fântână cu [illegible] aplicate cu [illegible] plată [illegible] etapa, culoa[illegible] ceva mai consisten[illegible]. Tușele de pensu[illegible] înclinate vor indica direcția razelor de soare, iar liniile orizontale din extrema dreaptă vor sugera lumina care răzbate printre obloane

3 ▶ Definește umbrele
Amestecă violet-ultramarin cu alb de titan și galben de Napoli pentru a picta zonele aflate în umbră, însă lasă culoarea din fundal să transpară pe alocuri pentru a da mai mult caracter compoziției. Ai grijă ca umbrele să nu fie prea întunecate – porțiunile mai întunecate vor fi marcate ulterior

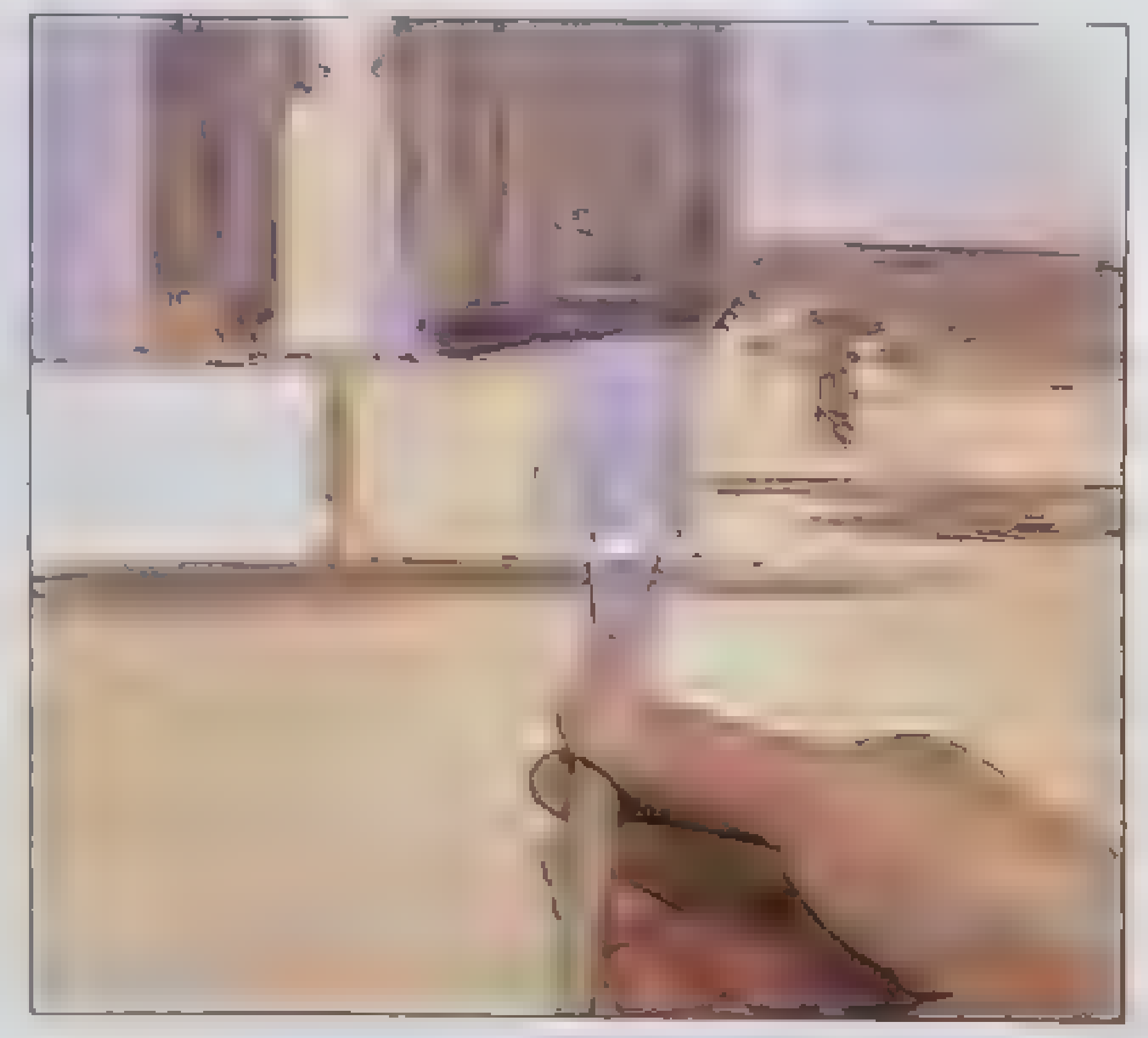

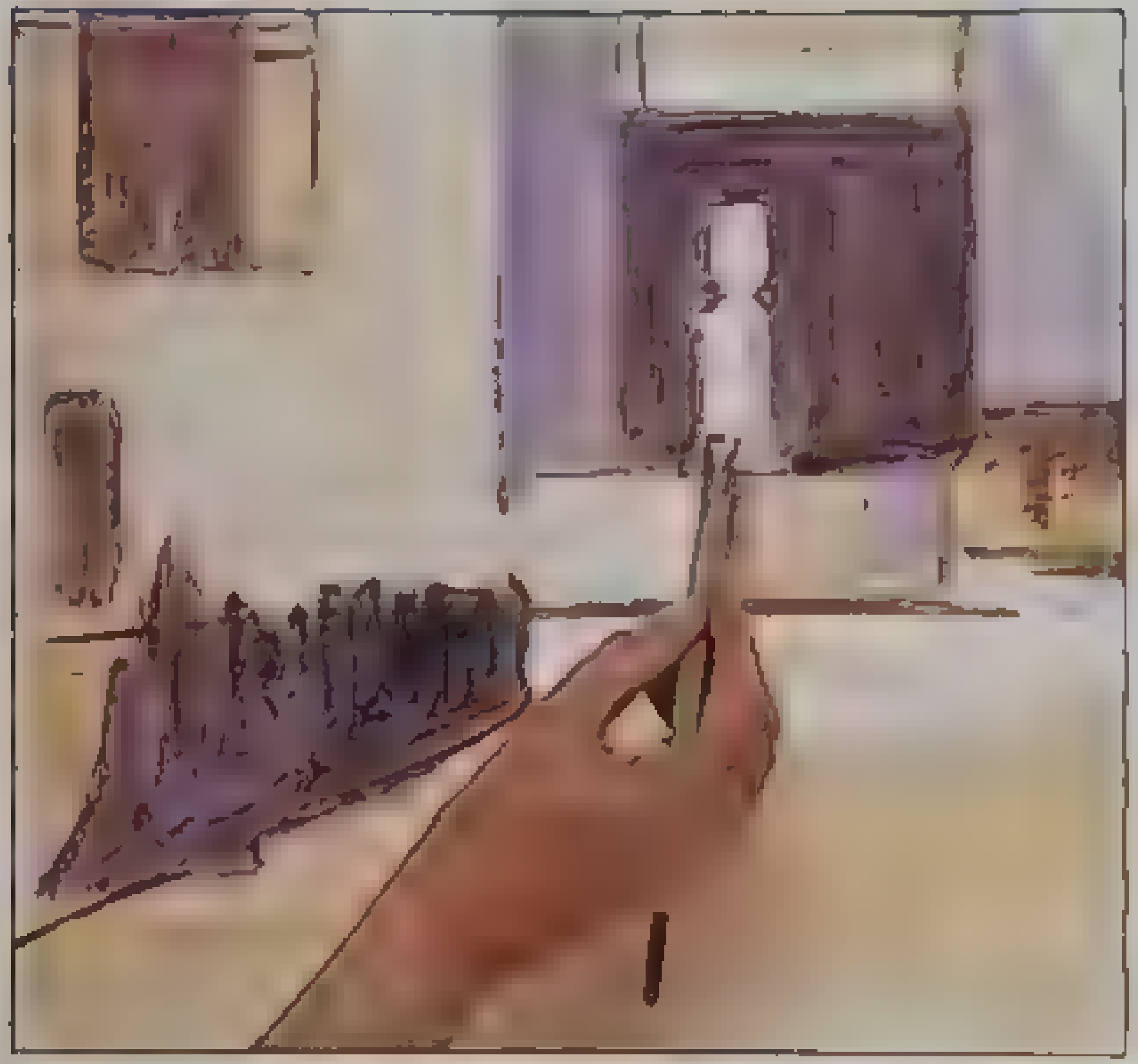

4 ◀ **Pictează fântâna**
Folosind pensula plată nr. 4 aplică pe drum, sub fântână, un amestec din alb de titan și puțină sienna arsă. Culoarea ar trebui să fie caldă, însă nicidecum un brun prea închis. Vei descoperi că tușele de pensulă orizontale sunt optime pentru această porțiune din lucrare. Pictează cu aceeași culoare latura scăldată în soare a fântânii.

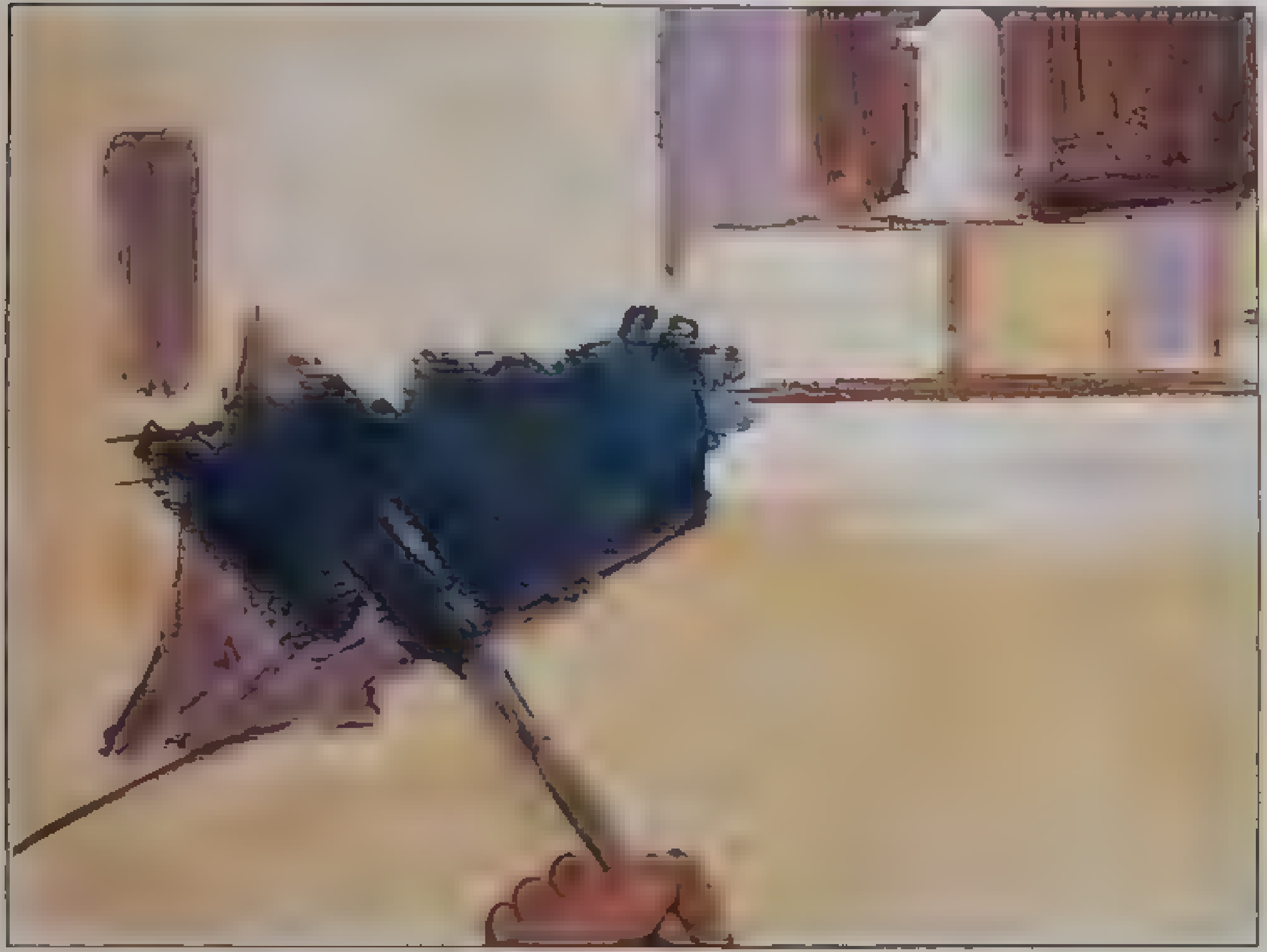

5 ▲ **Marchează tonurile închise**
În partea stângă se decupează o zonă de frunziș. Încearcă să o definești cu ajutorul unui amestec de verde de crom și albastru-ftalo, pe care este recomandat să îl aplici cu pensula plată nr. 6. Accentuează acest amestec pe măsură ce te îndrepți spre colț, adăugând încă puțin albastru. Aplică tușe scurte și inclinate de pensulă pentru a surprinde direcția luminii.

SFATURI
Efectul de depărtare

Când pictezi umbrele care cad pe un drum sau pe o potecă, o culoare mai caldă și mai întunecată aplicată în prim-plan va pune în evidență zona respectivă. Mai întâi, aplică o umbră de albastru clar în zona cea mai îndepărtată. Pe măsură ce te apropii de observator, adaugă nuanțe întunecate și calde. La final, estompează ușor contururile umbrelor îndepărtate.

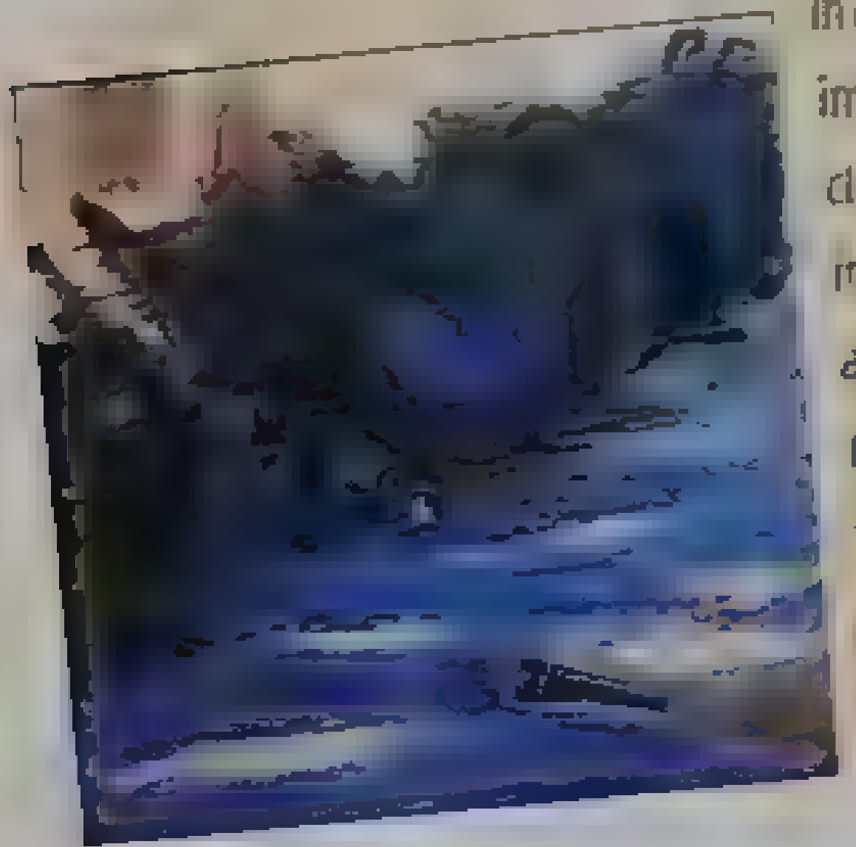

6 ▶ **Pictează drumul**
Amestecă alb de titan cu puțin albastru-ftalo. Aplică tușe de pensulă orizontale doar sub fântână. Adaugă puțin albastru-ftalo și pictează partea inferioară a lucrării, lăsând câteva zone libere, astfel încât să transpară culoarea de dedesubt. Pentru marginea inferioară amestecă puțin violet cu alb și albastru pentru a încălzi umbra

Fii creativ!
O schiță în sepia

Am surprins acest detaliu cu un stilou și cerneală de culoare sepia. Clasica nuanță roșiatică conferă scenei, prin bogăția ei, un aspect mai tradițional. După ce am aplicat apă peste desenul complet, cerneala s-a estompat, creând o scenă spontană și plină de viață.

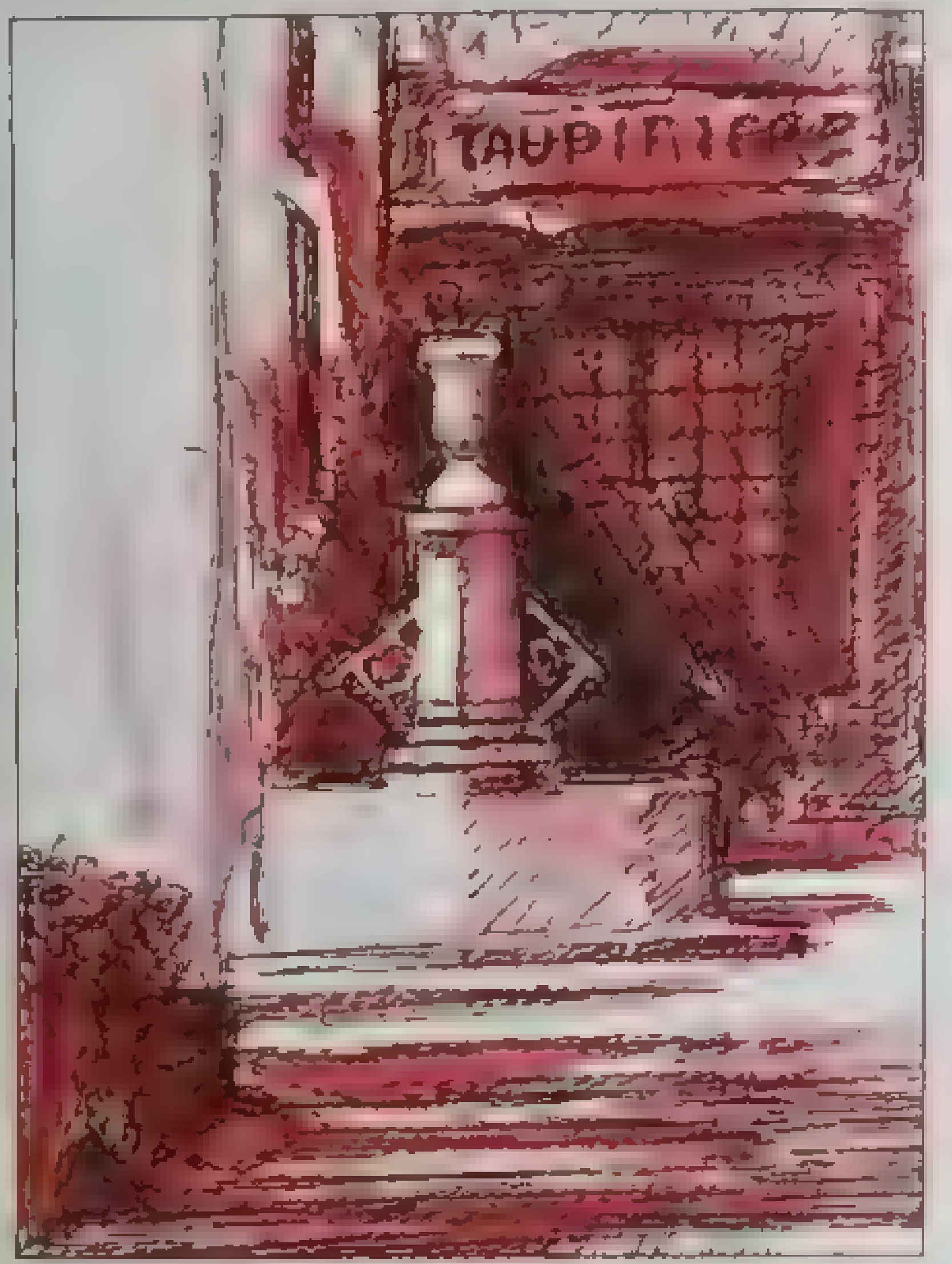

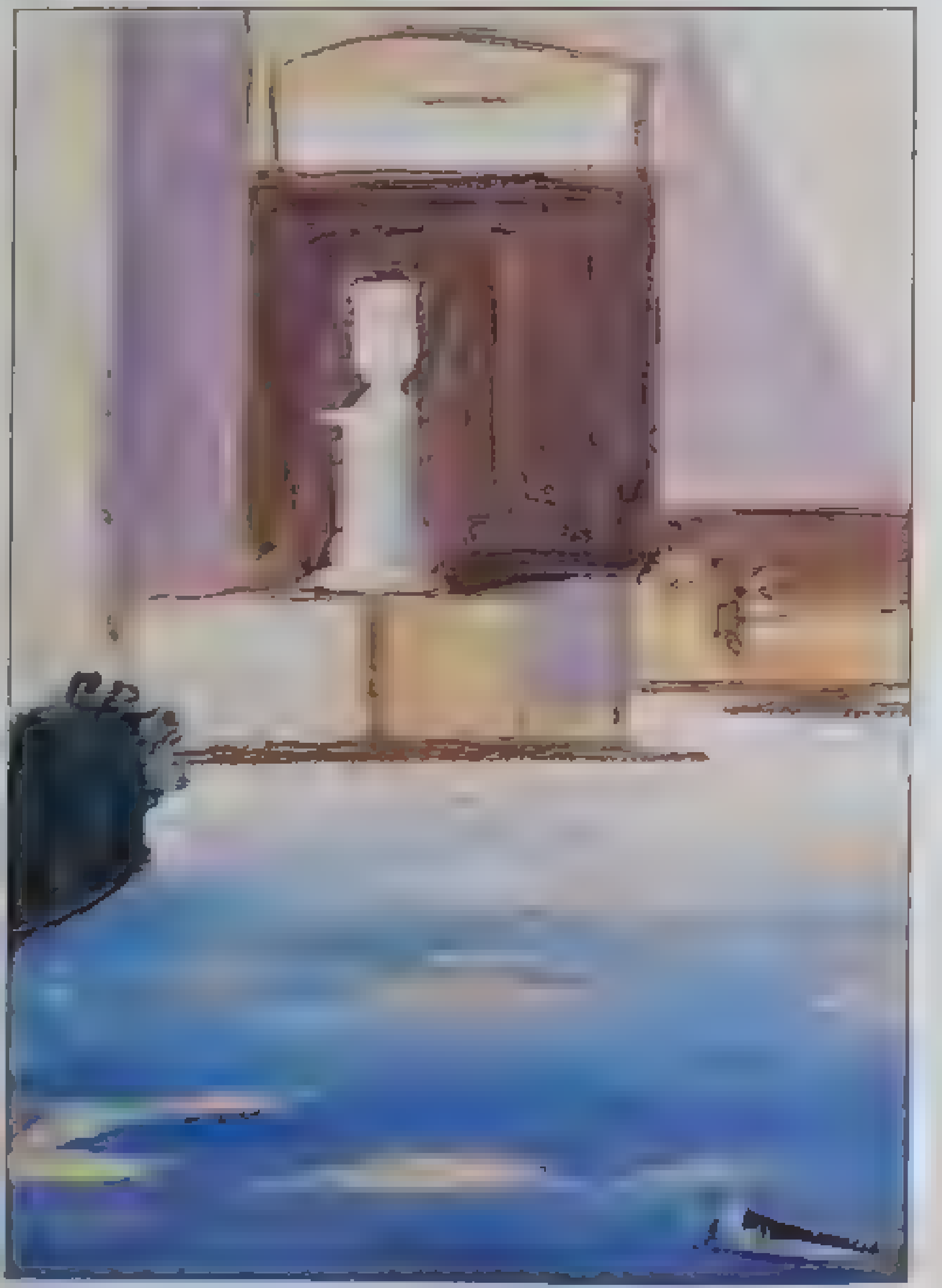

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Odată ce ai definit principalele zone, poți începe să perfecționezi detaliile. În această etapă, folosește o culoare mai densă și lucrează detaliile arhitecturale simple, cum ar fi ferestrele și ușile

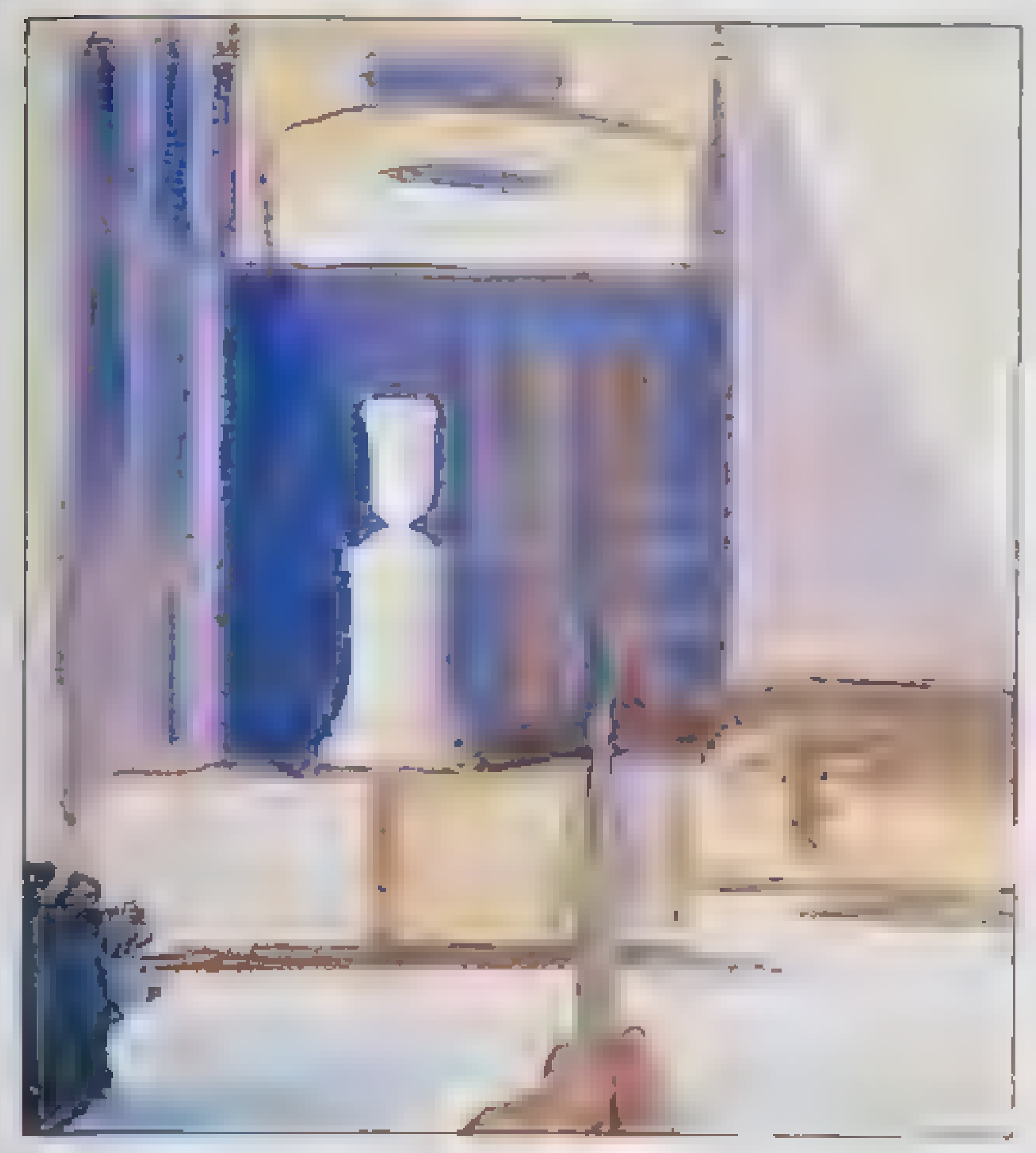

7 ▲ **Adaugă detaliile**
Cu un amestec de albastru-ftalo, violet, puțină sienna arsă și un vârf de alb, colorează umbra din spatele fântânii. Pentru porțiunea din jurul fântânii lucrează întâi cu pensula plată nr. 6, apoi cu nr. 4 Pictează ramele ferestrelor din partea stângă lăsând să transpară stratul de culoare de dedesubt

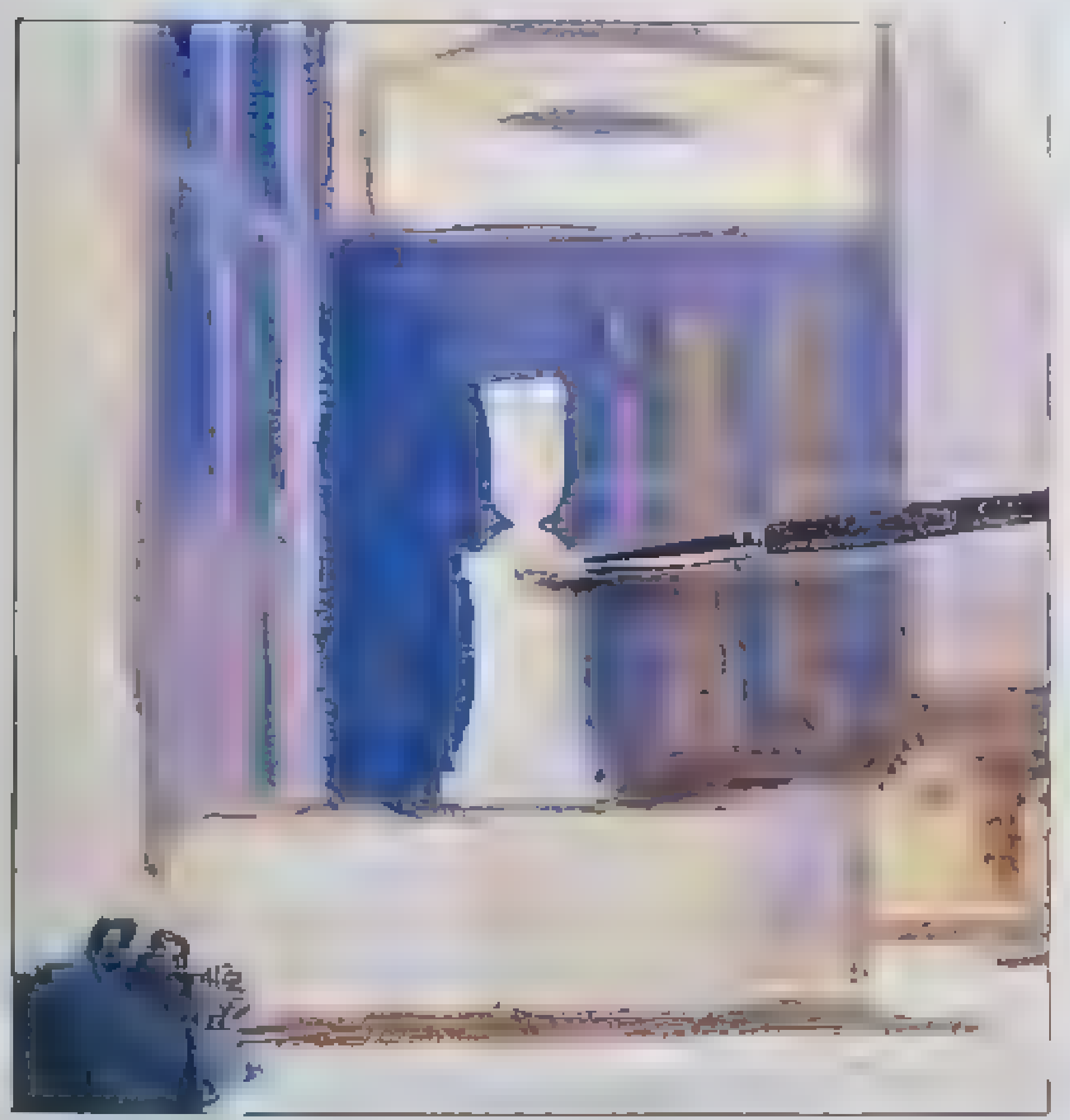

8 ▲ **Umbra de sub fântână**
Amestecă puțin alb de titan cu puțină sienna arsă și definește umbra de pe partea dreaptă a fântânii cu ajutorul pensulei plate nr. 4. Umbra este curbată în jurul părții de sus și verticală la bază, ceea ce ajută la modelarea formei acesteia. Închide ușor culoarea cu puțină sienna arsă și, cu ajutorul ei, definește peretele de sub fântână și obloanele de pe latura stângă.

9 ▶ **Definește umbrelele**
Amestecă roșu de cadmiu închis și galben de Napoli. Ia pensula plată nr. 6 și pictează umbrelele roșii cu ajutorul unor tușe curbate, curățând pensula după fiecare aplicare. Amestecă verde de crom și alb pentru umbrela verde, adăugând galben de cadmiu pentru lumini

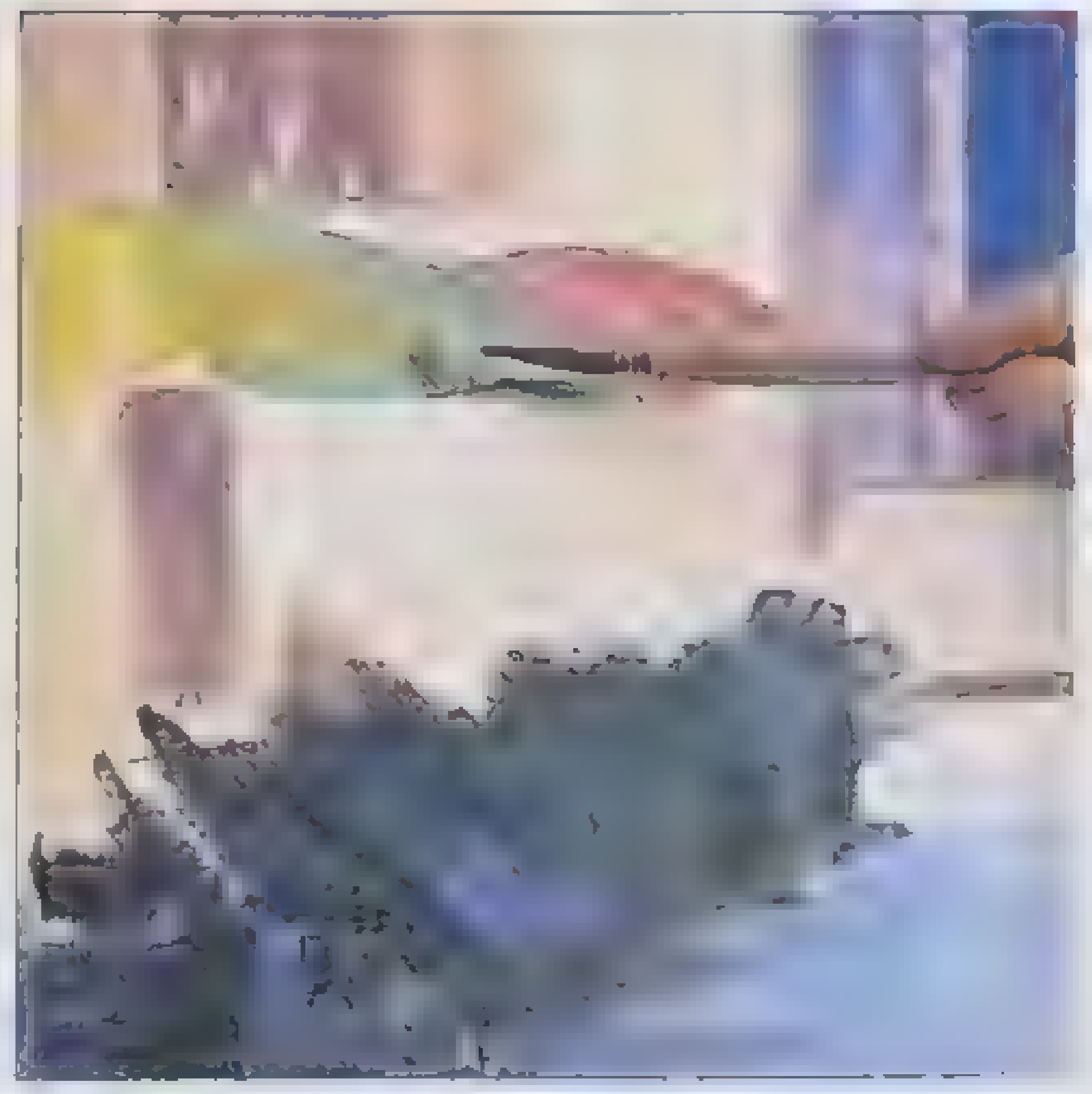

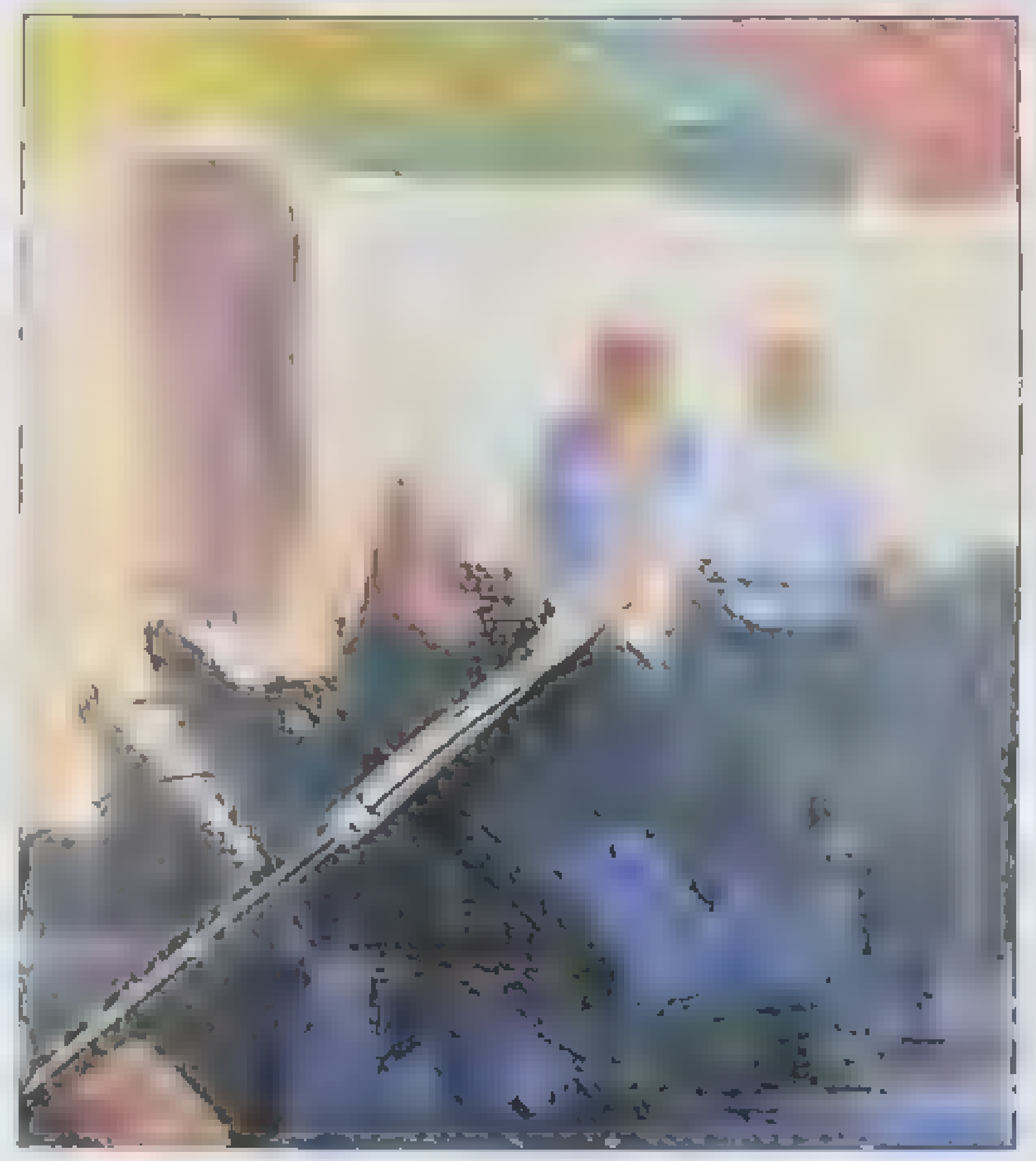

10 ◀ **Pictează figurile simple**
Prepară o nuanță de albastru-mediu amestecând puțin albastru-ft[illegible] Folosind pensu[illegible] pictează bu[illegible] din stânga [illegible] puțin alb pentru [illegible] din dreapta, ap[illegible] pensula. Pregătește un amestec de sienna arsă și alb și pictează în locul fețelor două ovale, iar în locul brațelor aplică pu[illegible] și simplu două tușe scu[illegible] de pensulă

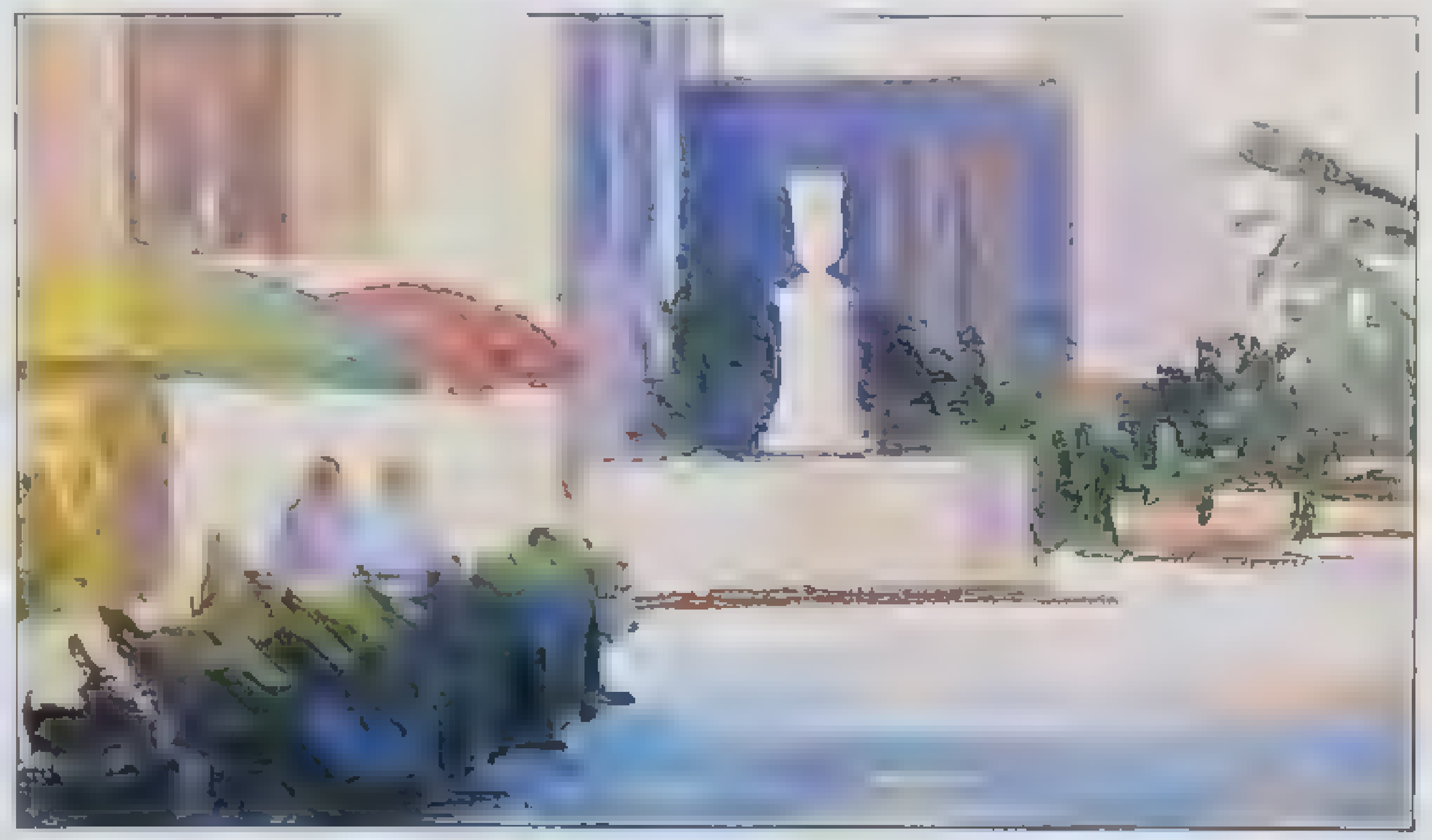

11 ▲ **Finisează frunzișul**
Amestecă galben de cadmiu cu galben de Napoli. Aplică nuanța obținută cu pensula plată nr. 6 pe partea dreaptă a însemnului firmei și sub umbrela verde. Adaugă puțin verde de crom și, cu tușe scurte și înclinate de pensulă, pictează partea superioară a plantelor din preajma personajelor. După același model, pictează frunzișul de pe partea dreaptă a fântânii, închizând nuanța de verde cu puțin albastru-ftalo.

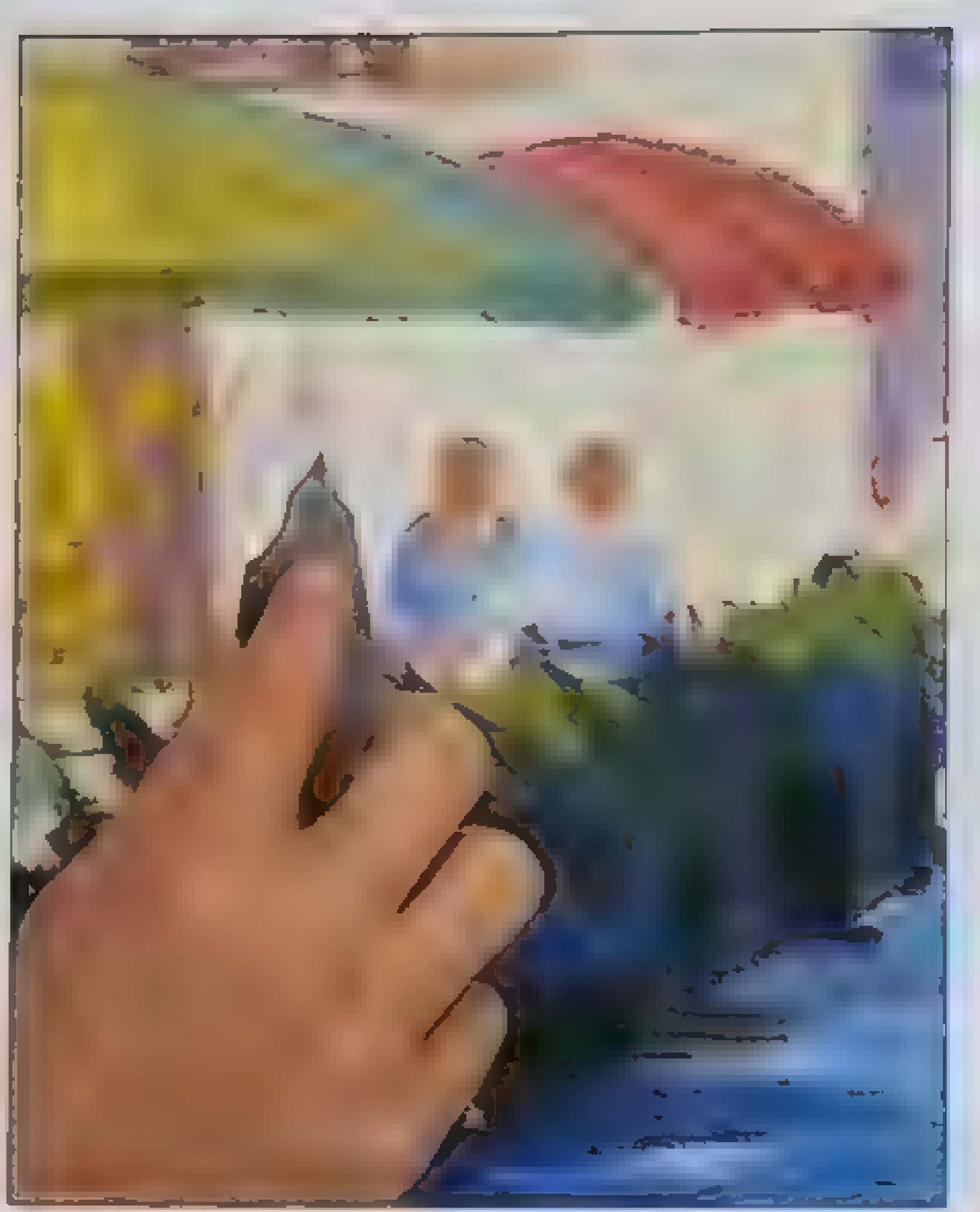

12 ▶ **Perfecţionează detaliile**
Folosind o spatulă mare, amestecă sienna arsă cu puţin alb şi aplică un strat subţire de culoare pe partea liberă a paletei. Ţine spatula pe cant şi ia puţină culoare pe margine. Pictând cu tăişul, vei obţine linii foarte subţiri. Desenează picioarele umbrelelor după ce, în prealabil, ai realizat câteva teste pe o foaie.

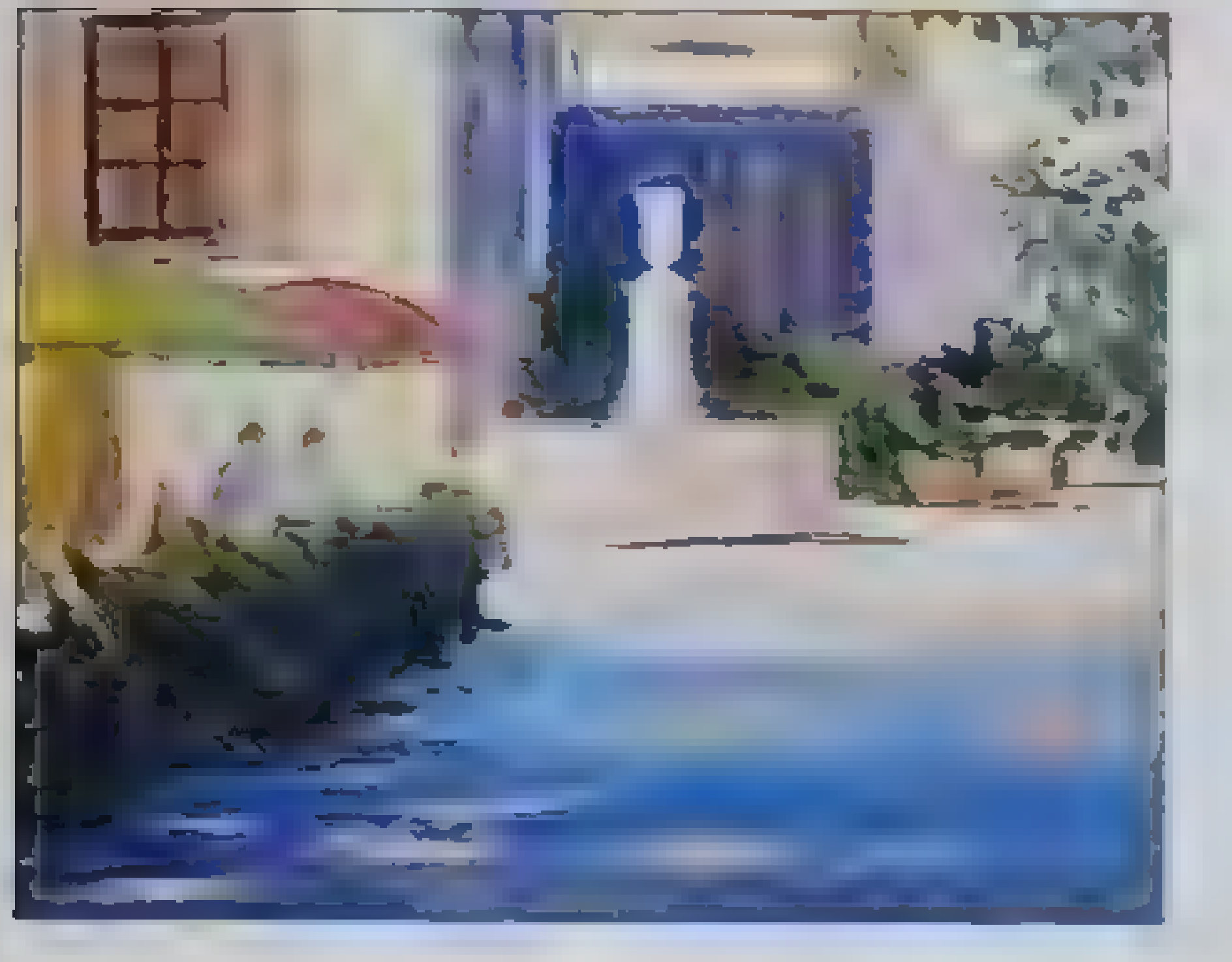

13 ◀ **Alte detalii**
Finisează fereastra de deasupra umbrelelor cu un amestec preparat din violet-ultramarin şi galben de cadmiu. Aplică puţin alb pe marginea zidului fântânii şi pe trotuarul de mai jos. Procedează la fel în cazul mesei şi al scaunului din dreapta

UN PAS ÎNAINTE

Tot ceea ce îţi rămâne acum de făcut este să adaugi câteva accente cu spatula pentru a armoniza întreaga imagine.

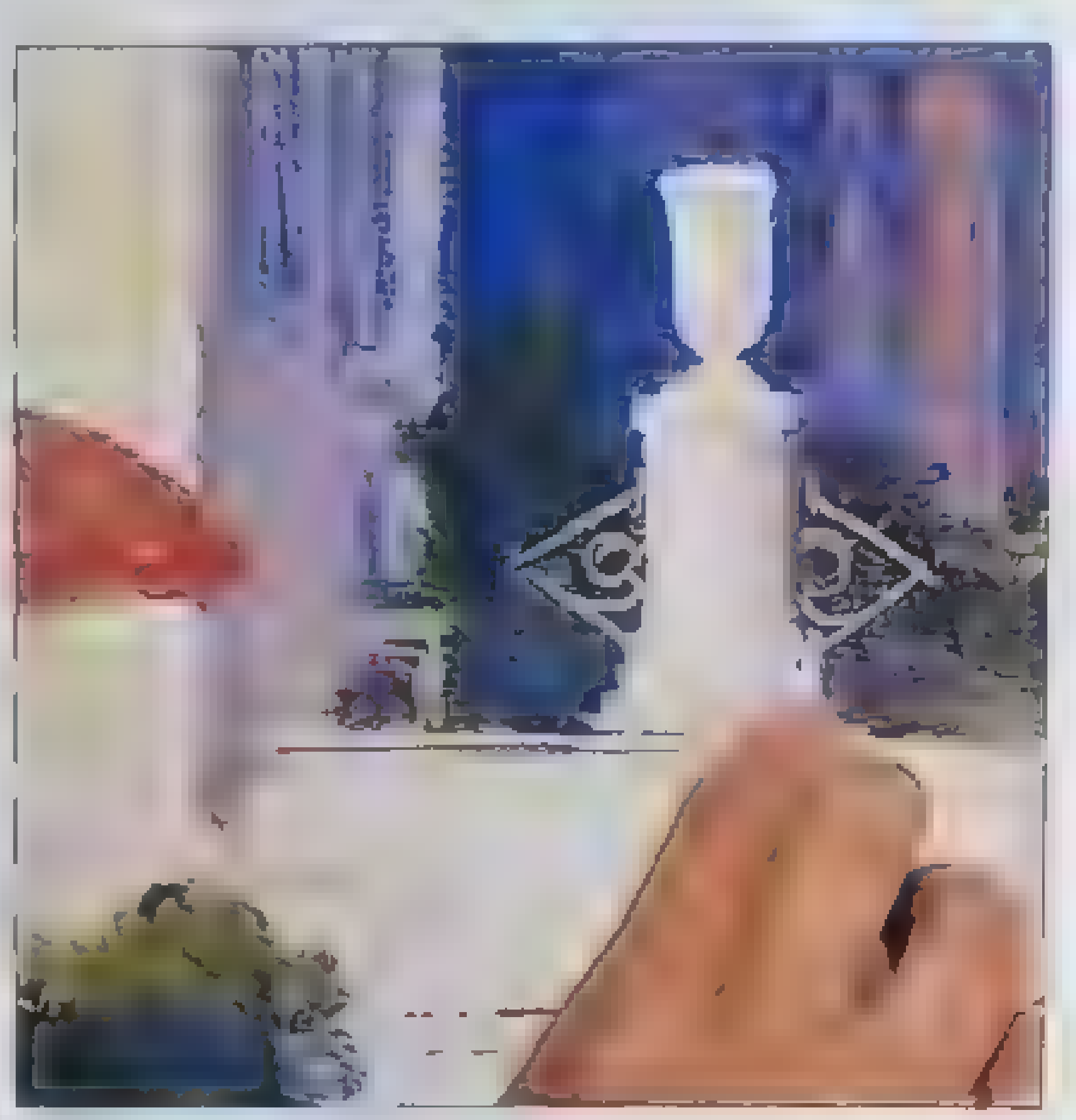

14 ▲ **Răzuieşte puţină culoare**
Răzuind pigmentul cu spatula, poţi perfecţiona claritatea picturii. Pictează motivul din fier din jurul fântânii cu vârful spatulei mici, îndepărtând verdele-închis şi dezvăluind culoarea de dedesubt, adică stratul de sienna arsă aplicat anterior. În acelaşi fel, adaugă detaliile din partea stângă a fântânii şi de sub cele două figuri.

Operele maeştrilor

◆

Duncan Grant (1885–1978)

O piaţă veneţiană

Imaginea acestei pieţe veneţiene, realizată de pictorul englez Duncan Grant, prezintă un contrast de lumină şi umbră similar cu cel din pictura noastră. Drumul din prim-plan este complet în umbră, în timp ce diversele nuanţe şi tuşe de pensulă orizontale ale trotuarului creează o senzaţie de profunzime. Prin contrast, clădirile din stânga sunt scăldate de lumina soarelui, iar cearşaful atârnat în aer liber adaugă o notă de naturaleţe. Observă cum zidurile de pe ambele părţi ale drumului sunt redate în tuşe uniforme, atente, direct orientate cu ajutorul lor artistul a dezvoltat perspectiva şi a conferit clădirilor un efect de soliditate şi volum.

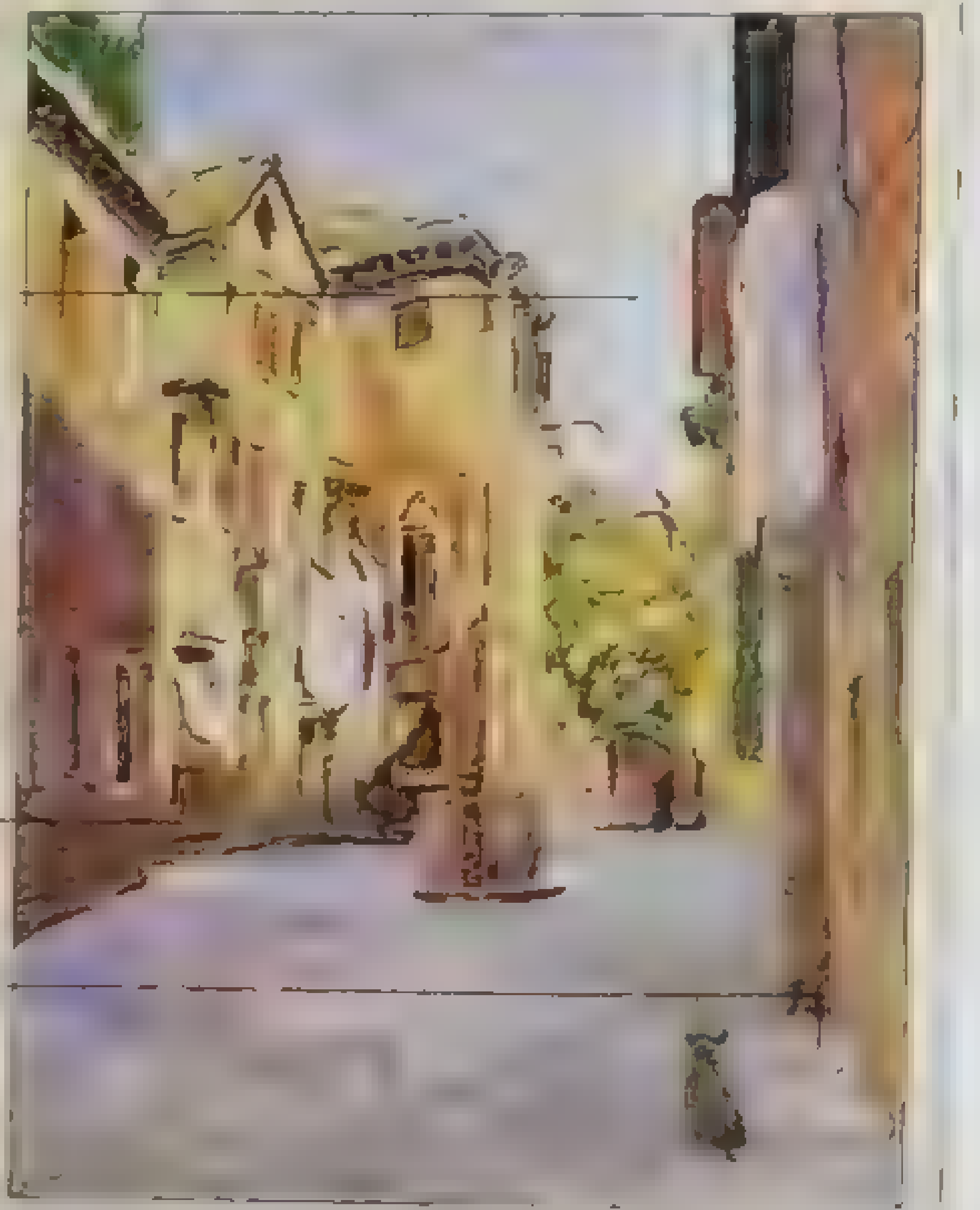

Albastrul cerului de mai jos se estompează gradual până când aproape că devine alb, deasupra acoperişurilor mai îndepărtate

Poziţia relativă a faţadelor caselor este dezvăluită de desenul umbrei. Casa cu rufe la uscat pare mult mai îndepărtată, deoarece umbra ajunge doar până la jumătatea uşii de la intrare

Cele două pisici conferă scenei un efect de proporţionalitate: pisica din dreapta este abia conturată

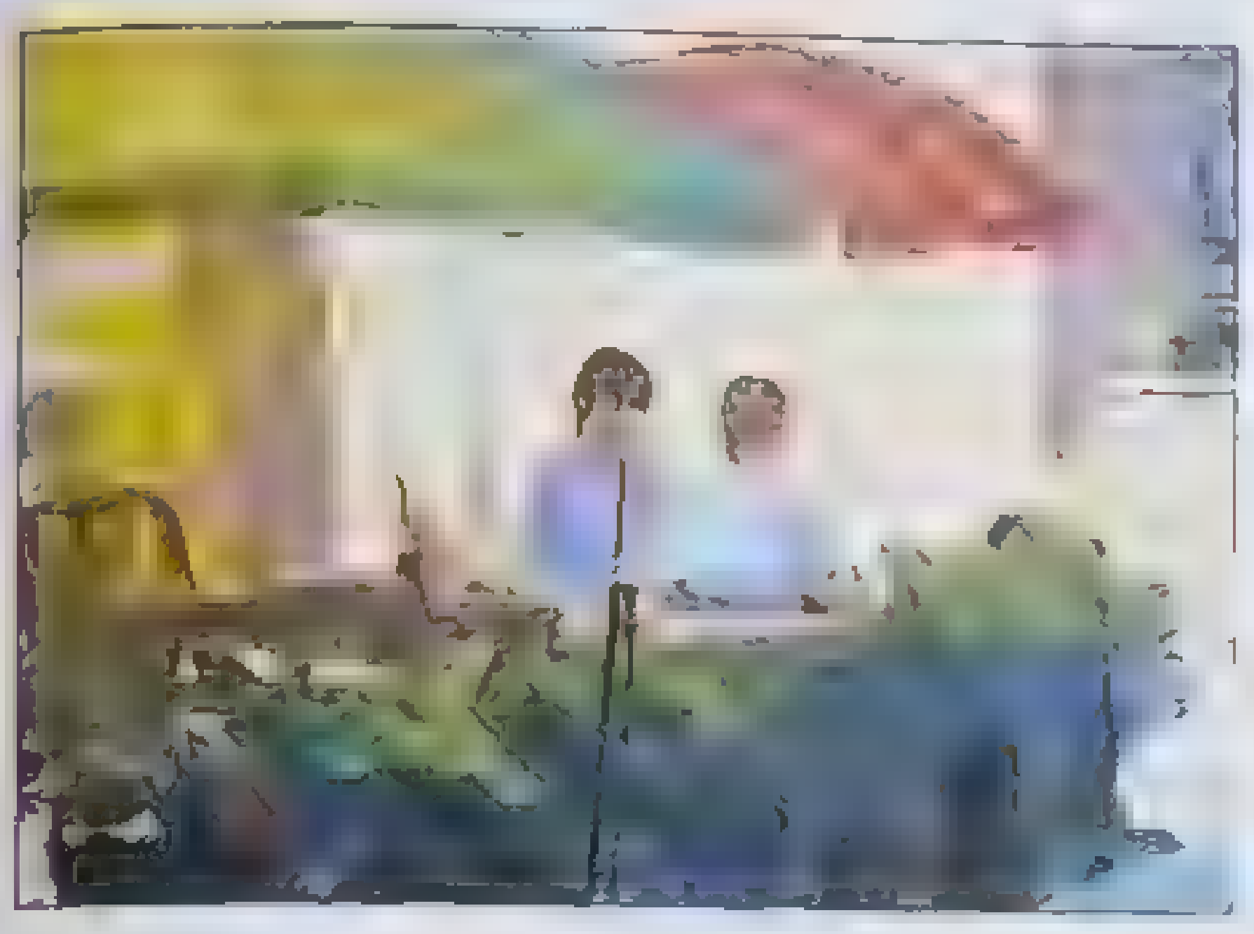

15 ▲ **Completează lucrarea**
Amestecă sienna arsă cu puţin alb şi violet-ultramarin. Ia pensula plată nr. 2 şi pictează în nuanţe întunecate detaliile personajelor, spătarul unui scaun, însemnul firmei şi vasele din dreapta fântânii. În această etapă, este important să nu exagerezi cu detaliile: foloseşte pensula mică doar pe porţiuni restrânse

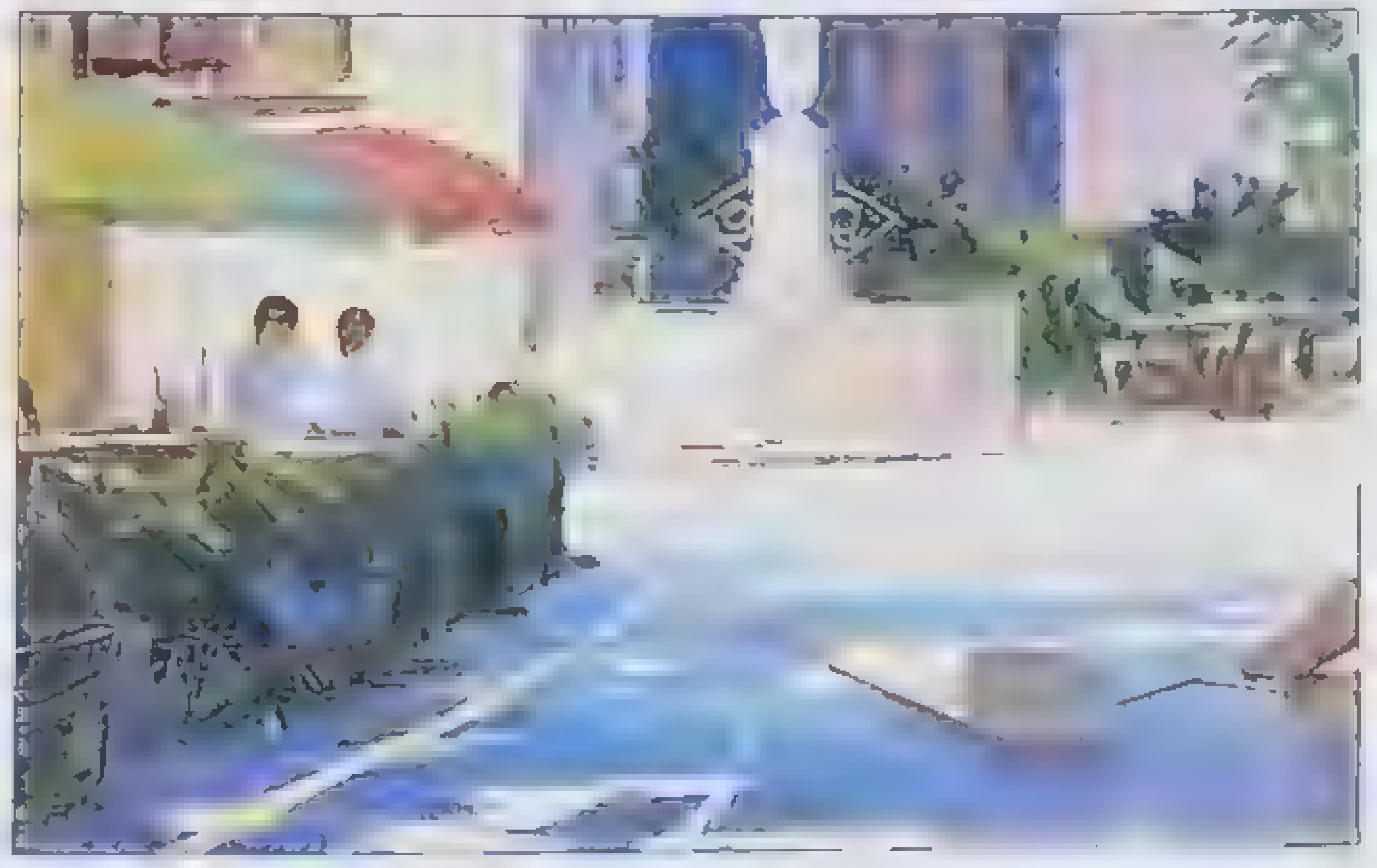

16 ▲ **Foloseşte din nou spatula**
Ia puţin galben de Napoli cu marginea spatulei mari şi aplică-l pe drum pentru a indica zonele luminate. Adaugă câteva tuşe pe masa din stânga şi marchează liniile galbene de pe drum

O LUCRARE COMPLETĂ

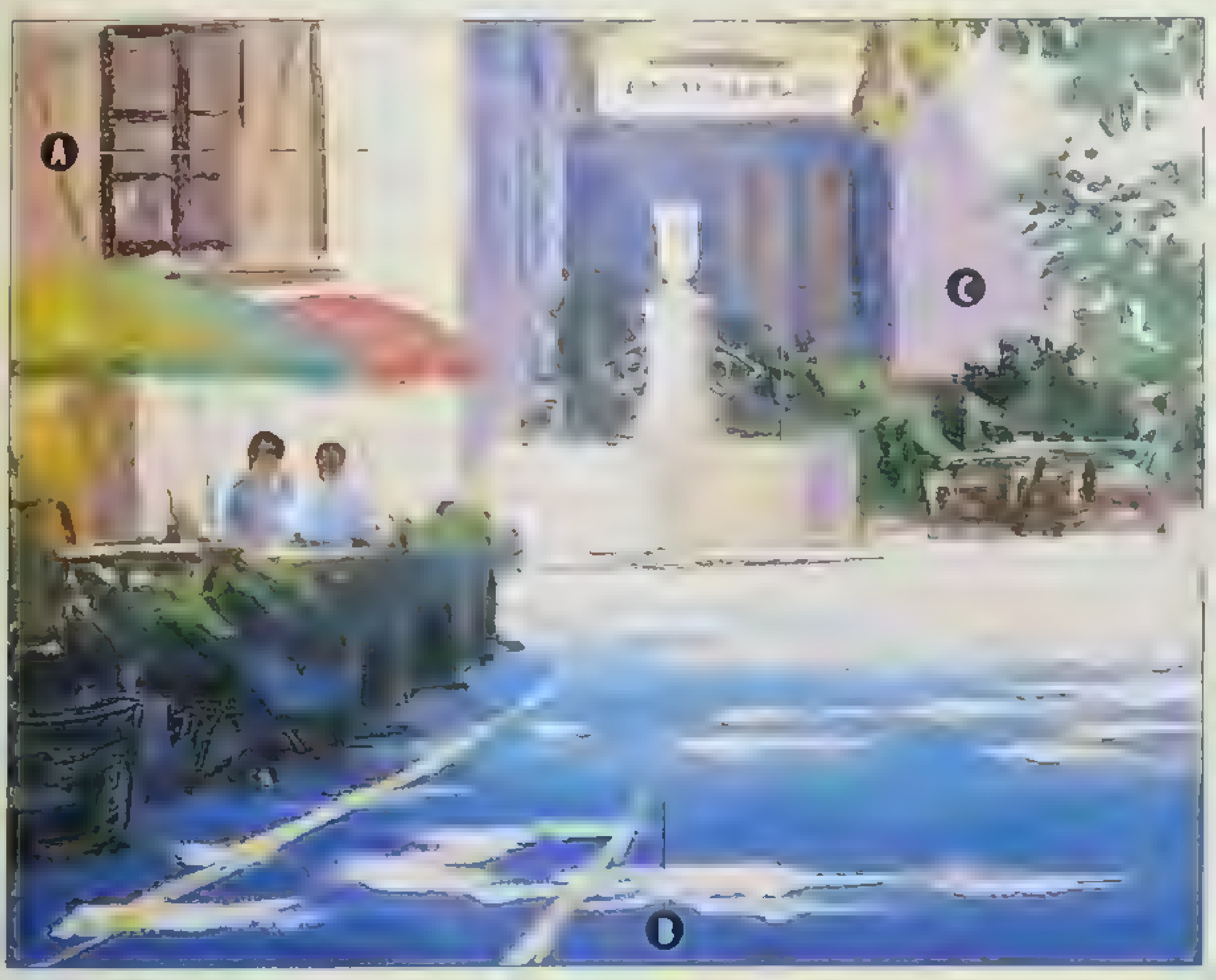

A Tuşe înclinate de pensulă
Efectul luminii care cade din partea stângă este ilustrat prin tuşe scurte, înclinate, aplicate pe peretele casei.

B Umbre care se îndepărtează
Umbrele calde din prim-plan şi cele mai deschise şi reci din depărtare creează o senzaţie de profunzime

C Aspect tridimensional
Fântâna şi baza acesteia sunt colorate în trei tonuri diferite, astfel încât ele creează o structură solidă şi realistă.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR!

Pictează un [illegible] de stradă

- Alege [illegible] pentru o compoziţie simplă, dar eficientă
- Foloseşte amestecuri de acuarele pentru a crea pete de rugină pe piatră
- Utilizează lichidul de mascare pentru a obţine un scris precis

Un şorţ pentru grădinărit

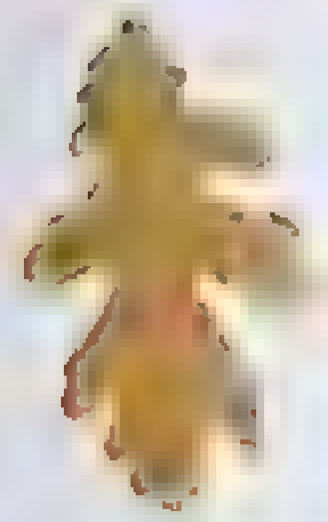

Înveseleşte un şorţ simplu pentru grădinărit cu frunze în stencil (şablon), creând un ansamblu armonios de forme şi culori.

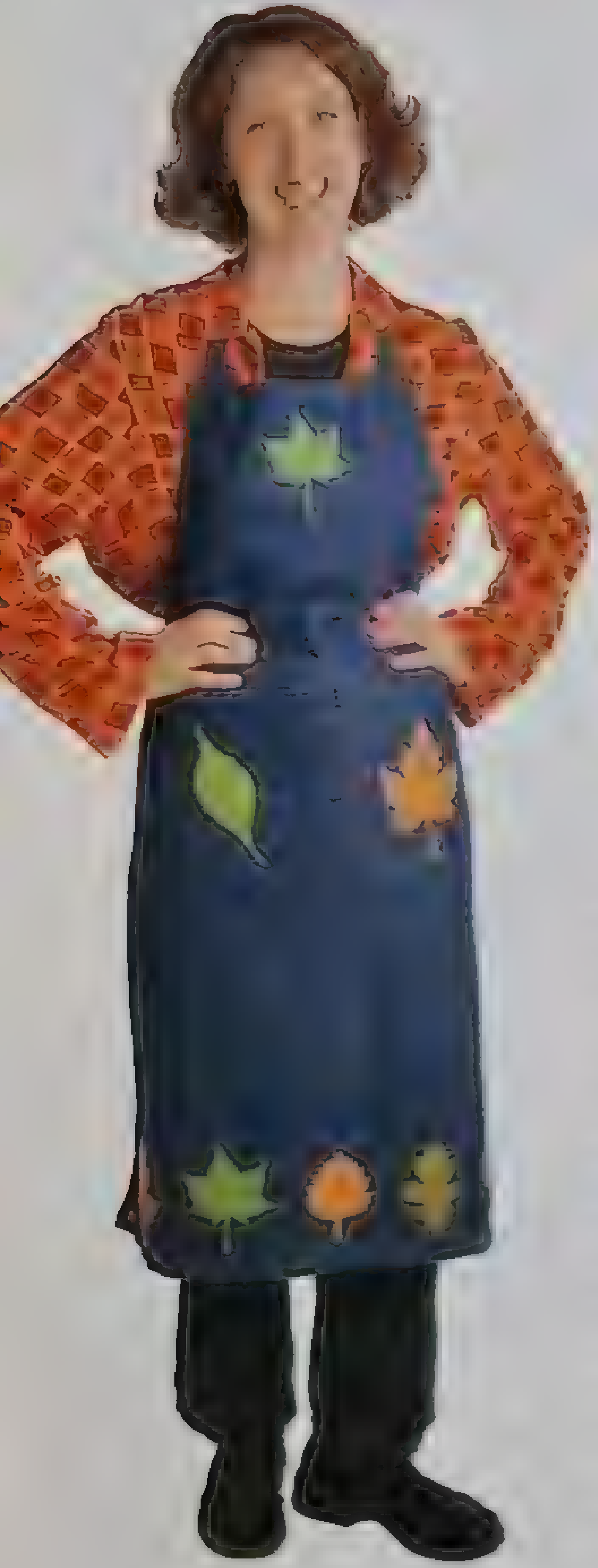

Aspectul realist al frunzelor de pe acest şorţ se datorează şabloanelor create prin tăierea unei folii de plastic adeziv în loc de carton normal sau acetat. Cu acest tip de plastic, poţi să faci stencilul (şablonul) să adere la ţesătură, astfel încât să nu se mişte în timp ce aplici culoarea. Odată eliminată masca adezivă, ai obţinut reproducerea perfectă a unei frunze.

Imaginile potrivite

Frunzele sunt elemente cu forme interesante, perfecte pentru un şorţ pentru grădinărit, chiar dacă pot decora cu rezultate optime şi alte obiecte: un sac de pânză pentru materialele tale pentru pictură, de exemplu. Este distractiv să utilizezi frunze de diferite forme şi dimensiuni. Dacă nu ai încredere în talentul tău, fixează o frunză pe o suprafaţă de sticlă şi copiază-i forma contra luminii, transferând apoi imaginea pe şablon.

Culori pentru ţesături

Culorile pentru ţesături sunt disponibile în magazinele cu materiale pentru pictură, într-o gamă largă de culori, care pot fi amestecate pentru a obţine nuanţa căutată. Culoarea opacă aleasă pentru acest exerciţiu este solubilă în apă, însă pentru şorţ ar trebui să fie destul de densă şi consistentă. Anumite culori pentru ţesături trebuie să fie fixate cu un fier încins. Respectă întotdeauna instrucţiunile producătorului.

◀ **Imaginile realizate cu stencilul (şablonul) au contururi exacte, care reproduc fiecare detaliu al conturului frunzelor.**

MATERIALE

- Folie de plastic adeziv
- Foarfece
- Creion
- O bucată de linoleum
- Un cutter
- Un şorţ din bumbac 100%
- 3 culori opace pentru ţesături: verde, galben, oranj
- O pensulă groasă
- Un vas vechi în care să pregăteşti culorile
- Fier şi masă de călcat

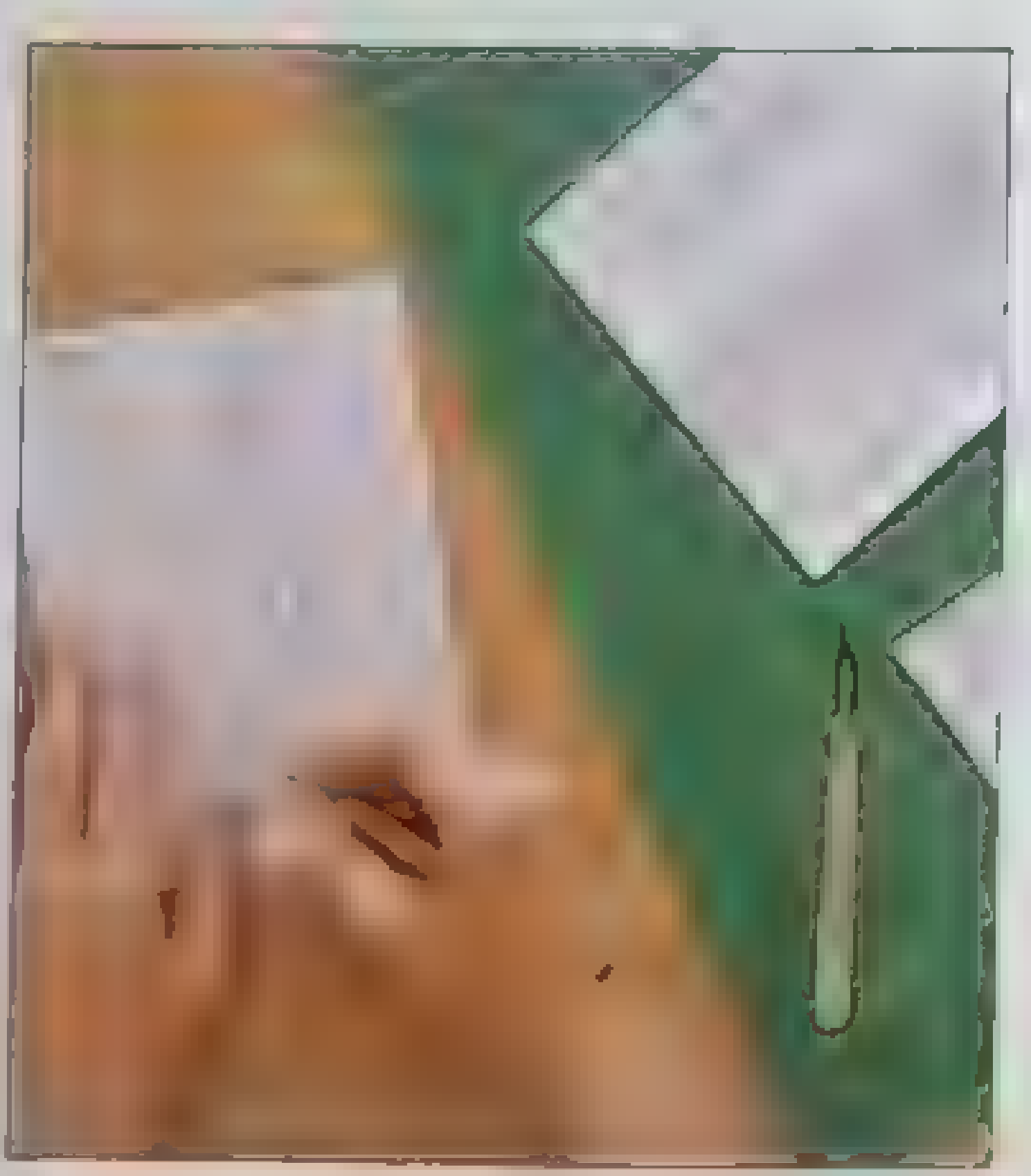

1 ▲ **Desenează frunzele**
Taie o bucată mică de plastic pentru fiecare stencil (şablon). Desenează în centrul fiecărei bucăţi o frunză.

2 ▶ **Taie stencilurile**
Aşază şabloanele pe bucata de linoleum. Cu un cutter ascuţit, taie cu atenţie conturul fiecărei frunze şi scoate partea centrală, lăsându-i descoperit centrul.

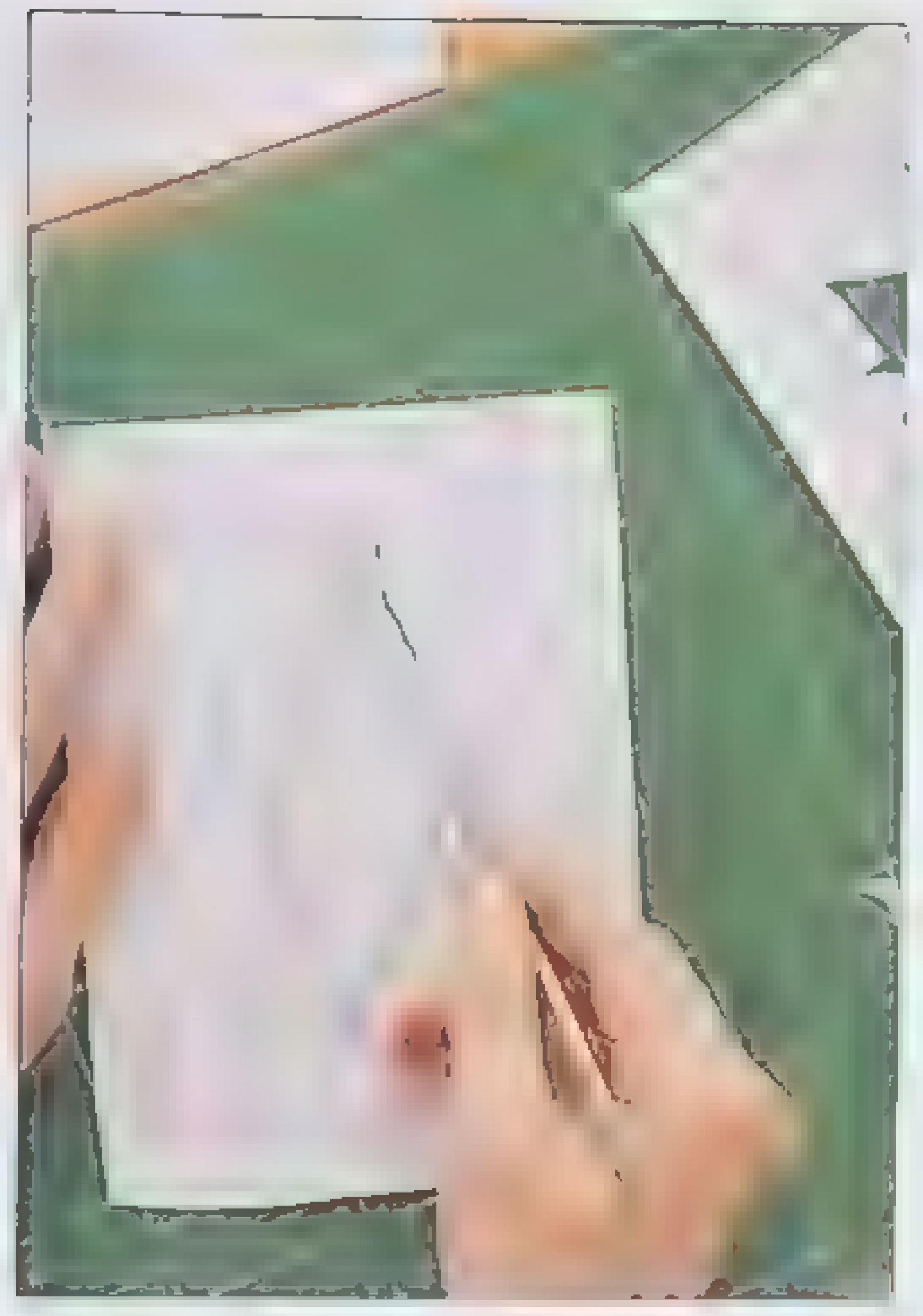

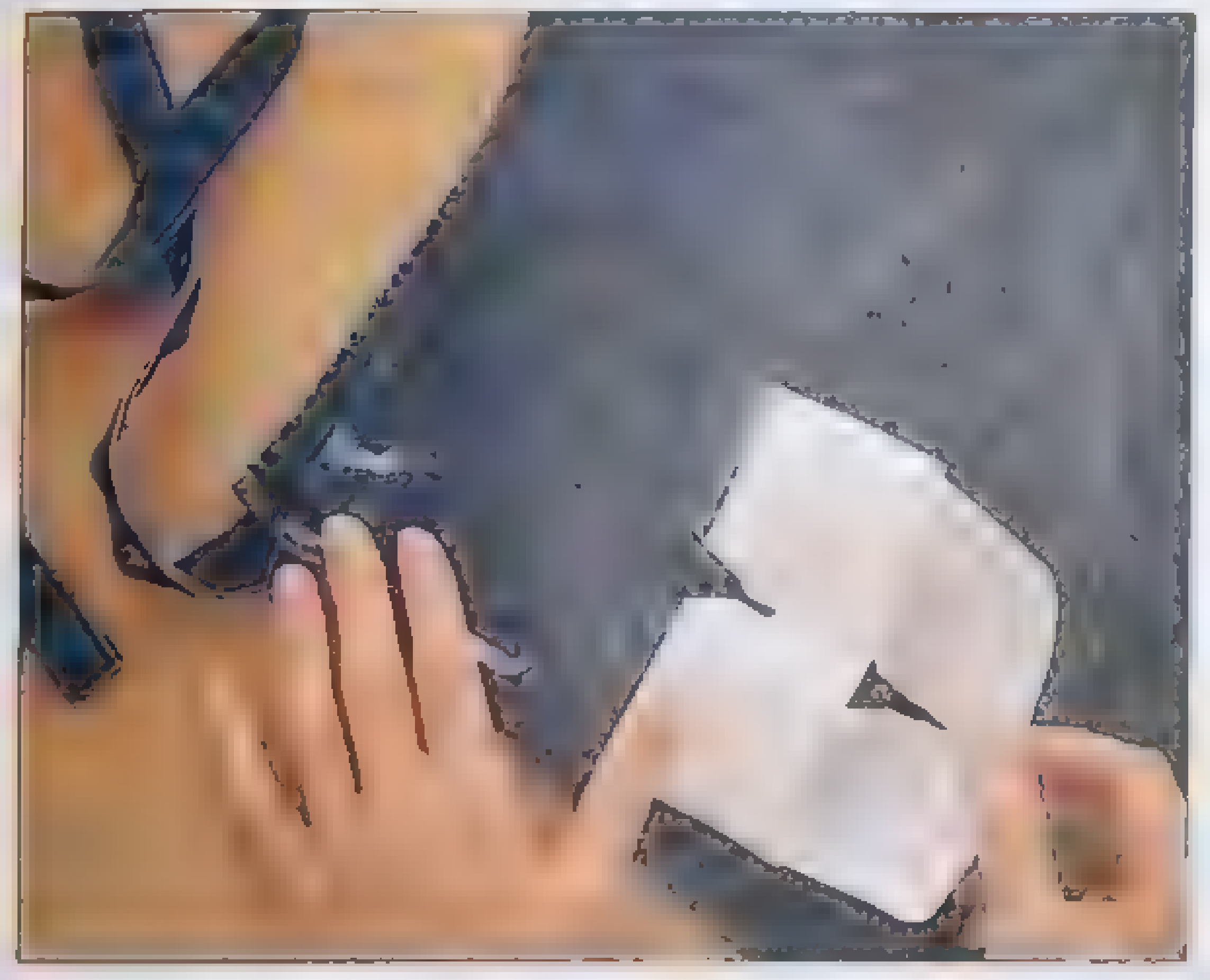

3 ▲ **Fixează stencilurile pe şorţ**
Înlătură stratul de hârtie protectoare de pe adeziv şi presează-l pe şorţ. Va trebui să poziţionezi şabloanele astfel unul pe piept, două pe buzunare şi un rând de-a lungul marginii inferioare, deasupra tivului.

SFATURI
Fixează stencilurile

Pentru a obţine contururi precise, apasă ferm pe ţesătură şablonul din plastic. Presează conturul frunzei cu marginea unghiei pentru a preveni infiltrarea culorii sub folie.

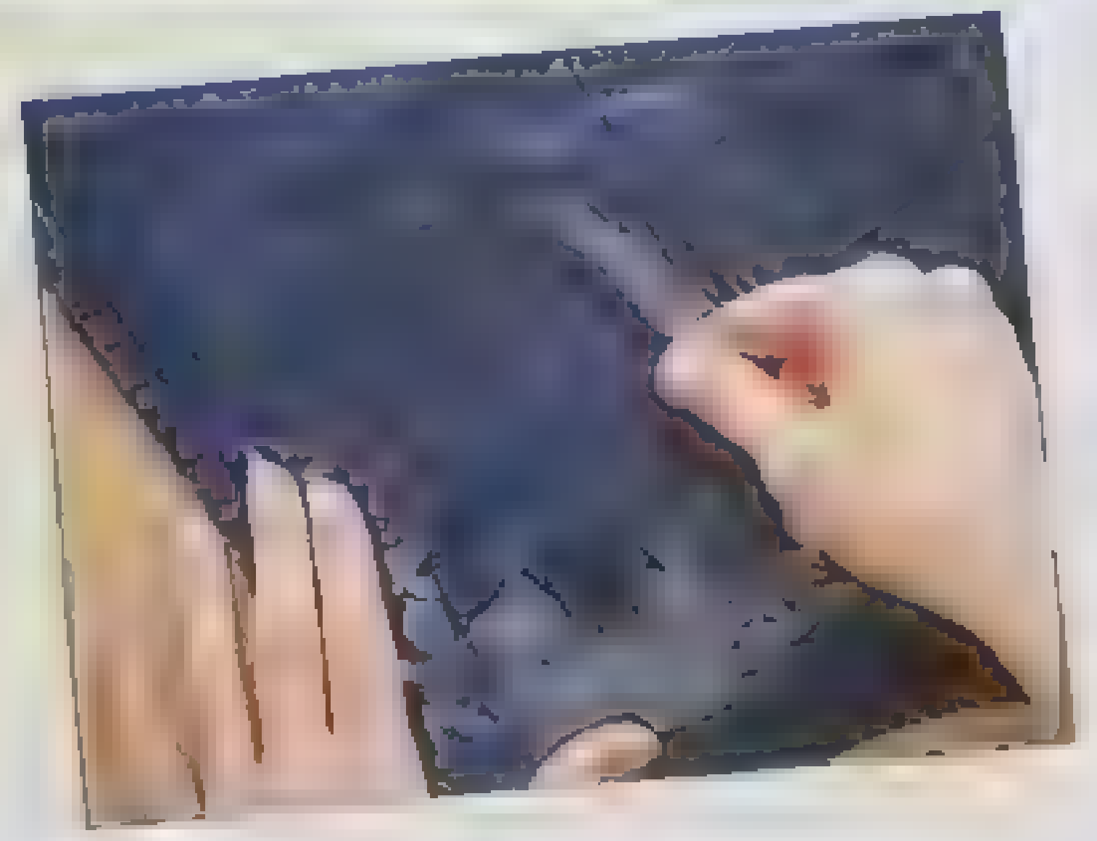

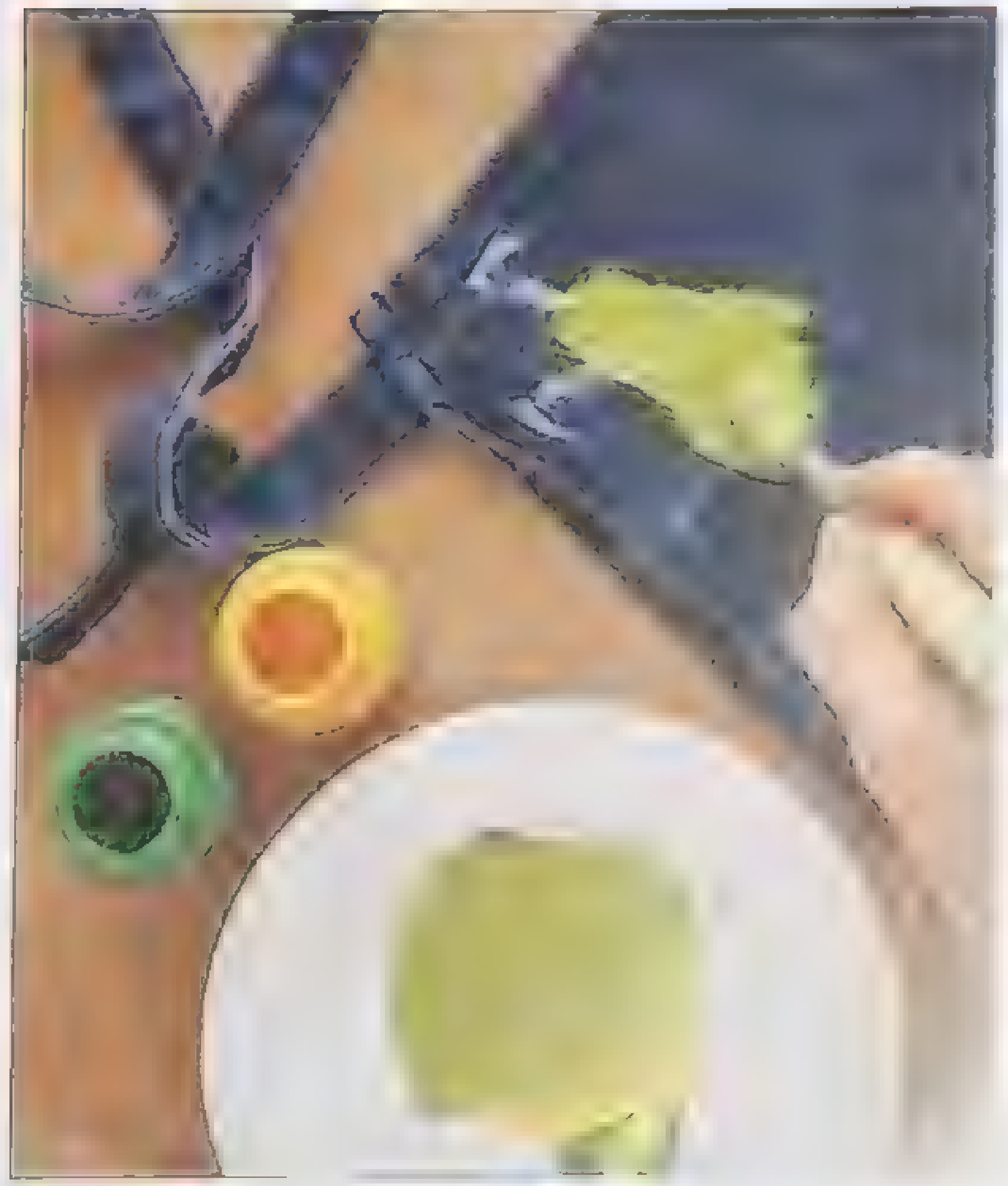

4 ▲ **Pictează o frunză verde**
Îmbină culorile pentru ţesături, respectiv verde şi galben pentru a obţine o nuanţă deschisă de verde-citron. Folosi pensulă groasă pentru a picta forma întregii frunze, acoperin bine întreaga ţesătură.

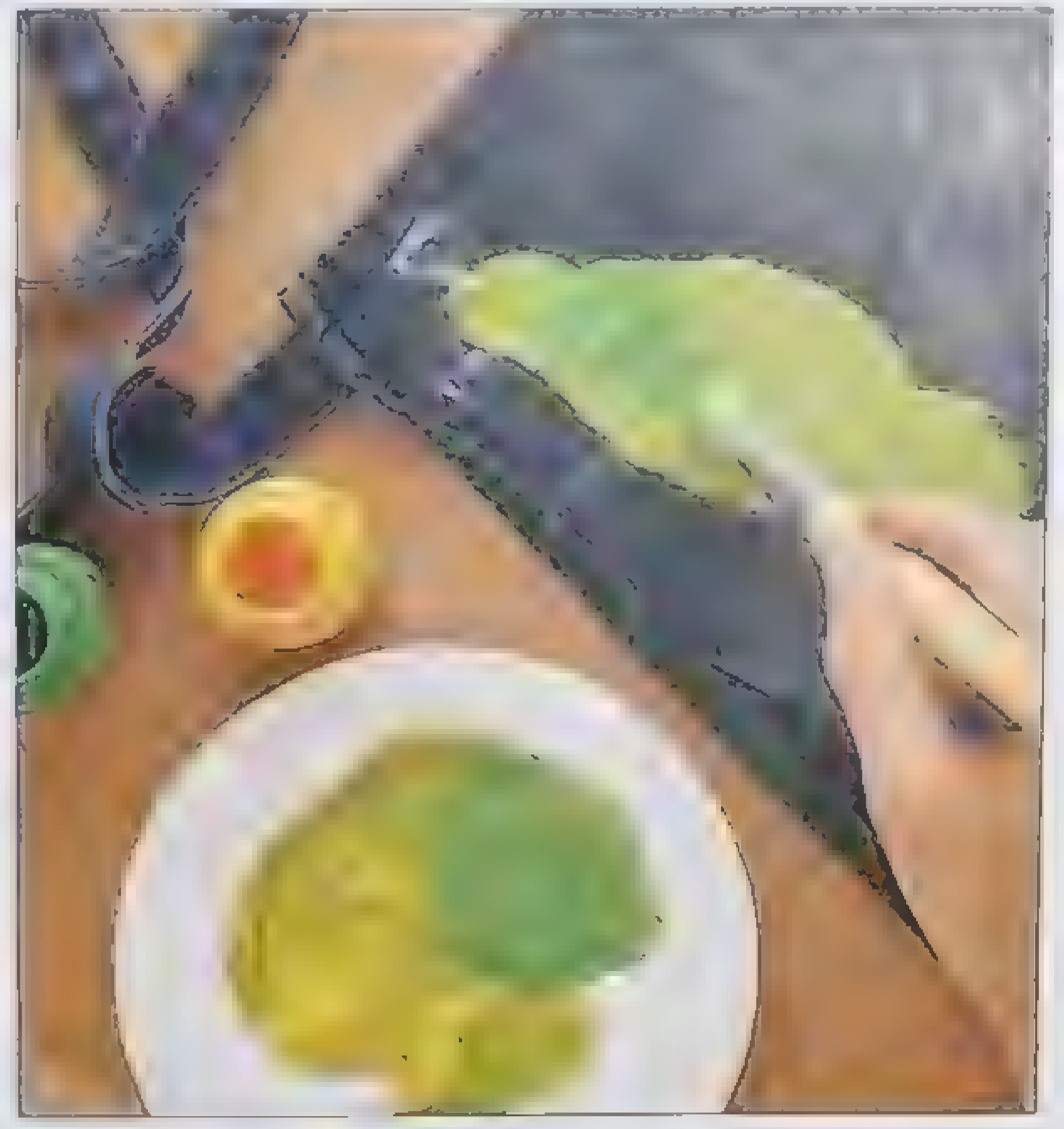

5 ▲ **Închide nuanţa frunzei**
Adaugă mai mult verde în amestecul obţinut pentru a-l face mai întunecat. Aplică o tuşă din acest verde mai închis pe o parte a frunzei, astfel încât o parte din verdele-citron să rămână la suprafaţă

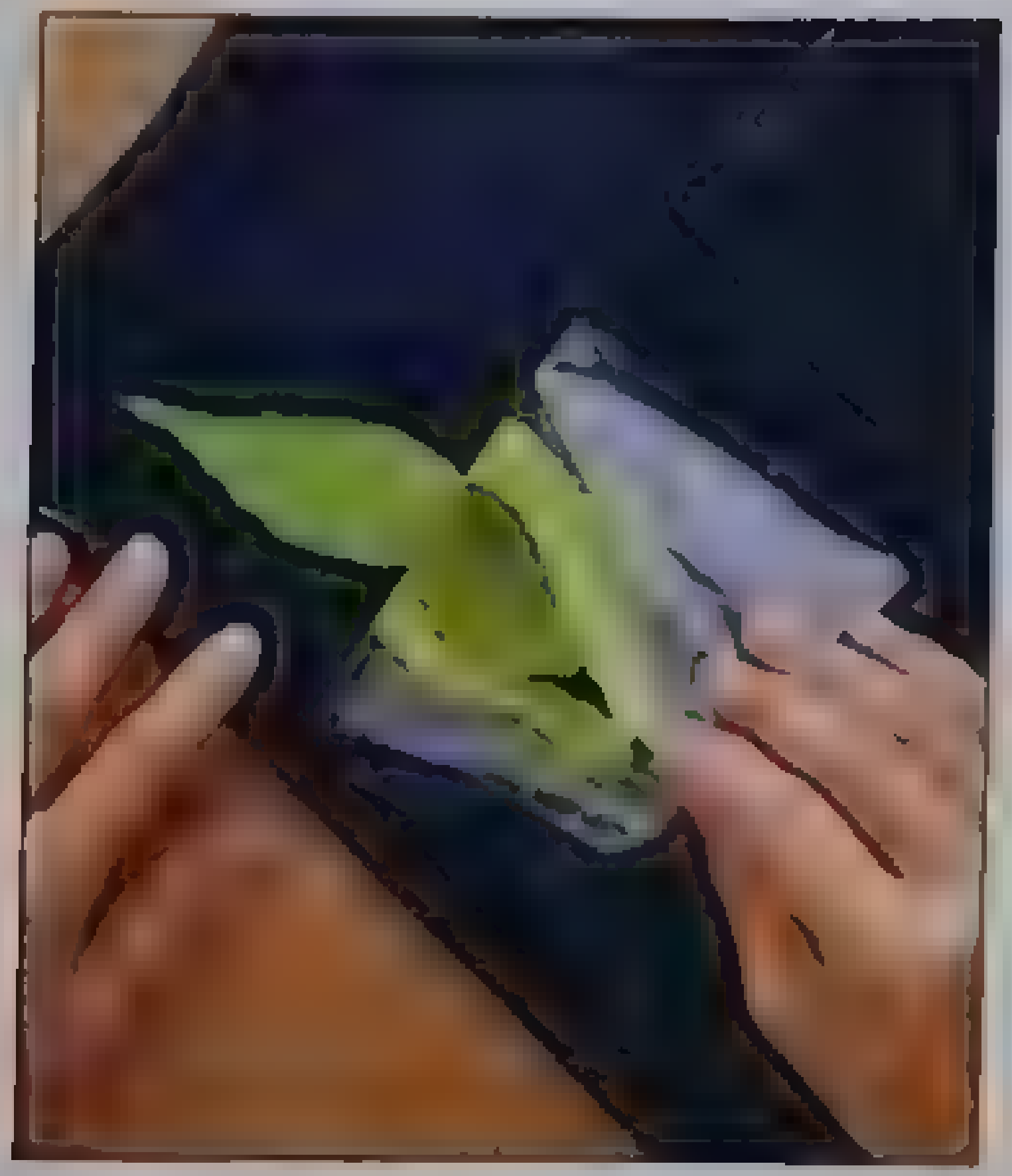

6 ▲ **Scoate stencilul**
Înainte ca pictura să se usuce, îndepărtează cu grijă și fermitate șablonul din plastic de pe șorț, pentru a evita posibilele pete de culoare. Pictează toate celelalte frunze după același model, unele dintre ele cu oranj și galben.

7 ▶ **Fixează culoarea**
Atunci când culoarea este complet uscată, așază șorțul pe dos, pe masa de călcat, protejându-l cu o bucată curată de bumbac. Calcă toate zonele pictate pentru a fixa culoarea, urmărind instrucțiunile producătorului cu privire la temperatura adecvată

SOLUȚII ISTEȚE

CORECTEAZĂ PIERDERILE

Dacă se întâmplă ca vopseaua pentru țesături să se infiltreze pe sub marginea stencilului (șablonului), poți pur și simplu să extinzi conturul frunzei până ce vei include pata în cadrul desenului

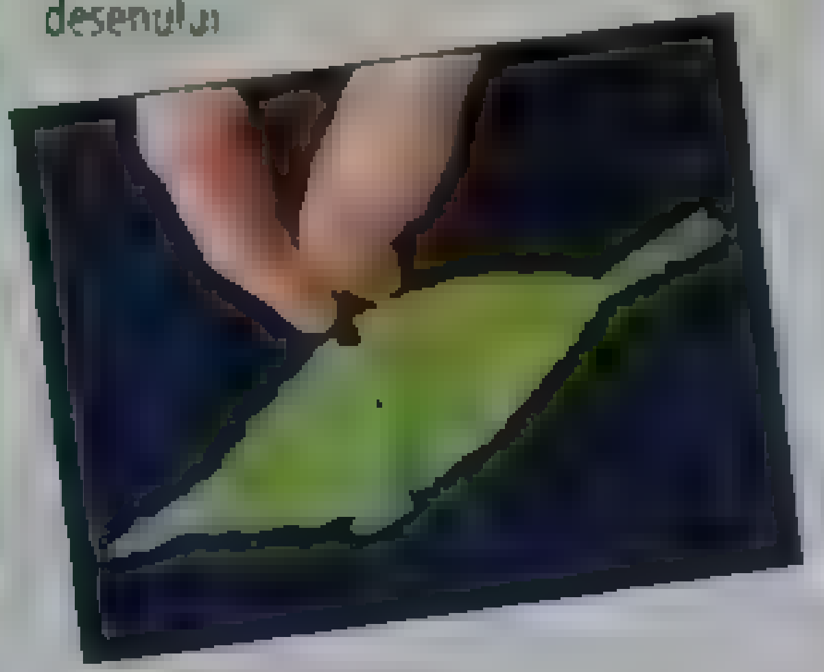

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Creează ornamente sau cadouri pentru Crăciun din portocale uscate

- Taie și usucă portocalele pe bețișoare.
- Aplică folie metalică olandeză pe coaja portocalelor uscate.
- Adaugă o panglică fină pentru un finisaj perfect.

UN ȘORȚ COMPLET

A Contururi exacte
Am reprodus cu stencilul (șablonul) toate detaliile ce țin de conturul frunzelor, astfel încât să obținem pe țesătură o imagine clară și bine definită

B Culori nuanțate
Culorile textile au fost amestecate pentru a da un aspect verosimil frunzelor. Am pregătit culori de toamnă și de vară folosind numai verde, oranj și galben.

C Motive ordonate
Frunzele au fost aranjate simetric pe buzunarele șorțului și în jurul marginii acestuia, însă ele pot fi la fel de bine dispuse într-o ordine mai liberă sau aleatorie

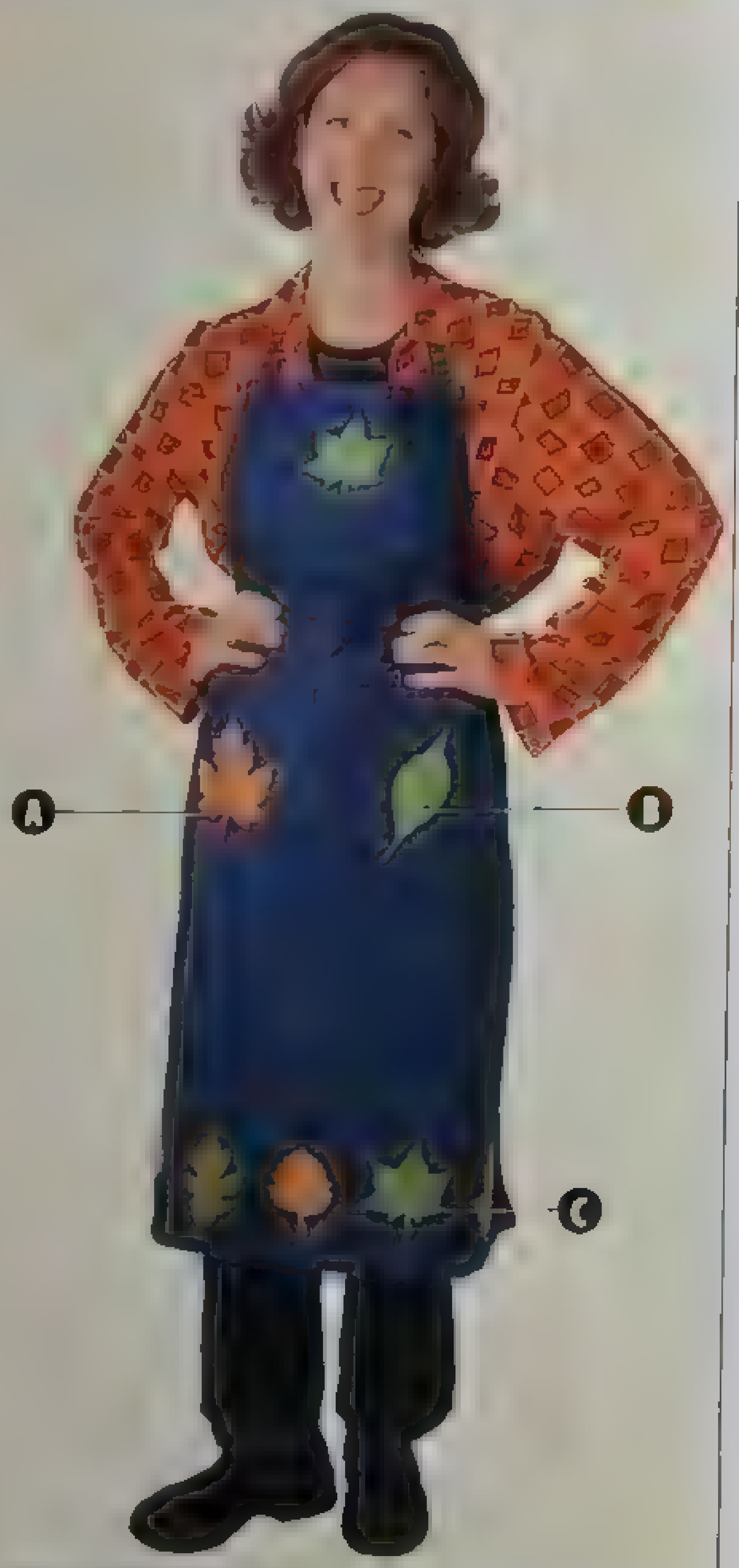

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

Duncan GRANT (1885–1978)
Pictor și designer englez, un pionier al artei abstracte de peste mări. Grant a fost un membru al grupului Bloomsbury, o asociație de scriitori, artiști și critici, formată la Londra în primii ani ai secolului XX. Grant era de părere că printre cele mai înalte sarcini ale omului se regăsește și căutarea plăcerii estetice. A colaborat cu pictorița și designerul Vanessa Bell (1879–1961), cu care a avut o relație de câțiva ani; de asemenea, a avut relații bune cu Omega Workshops, o companie de arte decorative fondată în 1913, de către criticul Roger Fry (1866–1934). Lucrările lui Grant sunt inspirate din natură, dar artistul a fost influențat de stiluri diferite, inclusiv de Post-impresionismul francez și sculptura africană. Lucrările sale de mai târziu sunt, în schimb, mai tradiționale. Opera lui Grant include, de asemenea, desene pentru ceramică, țesături, scenografie și costume

William HOGARTH
(1697–1764)
Pictor, gravor și caricaturist englez. S-a format ca gravor și a studiat pictura la Academia St Martin's Lane din Londra A fost apoi ucenicul lui Sir James Thornhill (1675/6–1734), cu a cărui fiica s-a căsătorit. Hogarth a fost renumit pentru portretele sale pătrunzătoare și plăcute (precum *Portretul căpitanului Coram*, pictat în 1740, vezi dreapta) și picturile cu teme istorice. Operele sale, de altfel extrem de importante în istoria artei moderne, se bazau pe observația critică a societății burgheze contemporane, care dezvăluia reale interese sociale și morale. Sunt celebre mai cu seamă seriile satirice *Cariera de prostituată* (c. 1731) și *Cariera de libertin* (c. 1735). Pe de altă parte, multe dintre lucrările sale sunt inspirate din literatura și teatrul epocii sale. În 1753, Hogarth a publicat o carte intitulată *Analiza frumuseții*, în care declara că punctul de vedere al artistului este superior opiniei criticilor

Amestec optic
Termen folosit în pictură pentru a descrie tehnica prin care într-o imagine se combină mici tușe de pensulă sau pete de culoare, astfel încât, atunci când sunt privite de la o anumită distanță, acestea par să se amestece în nuanțe de o mare luminozitate. În conformitate cu principiile amestecului optic, petele albastre și roșii, de exemplu, îi vor apărea observatorului ca fiind violete. Acest proces creează efecte dramatice exploatate de impresioniști și pointiliști (vezi rubrica „Glosar" din numărul 10)

Eadweard MUYBRIDGE
(1830–1904)
Fotograf englez stabilit în Statele Unite În 1877, folosind o serie de aparate de fotografiat alăturate, el a demonstrat că un cal care aleargă ridică toate cele patru picioare în același timp, anulând părerile contrare ale pictorilor de până atunci. Procedeul său cunoscut sub denumirea „praxinoscopie", care proiecta imaginile fotografiate recreând mișcarea, este acum considerat un precursor al cinematografului

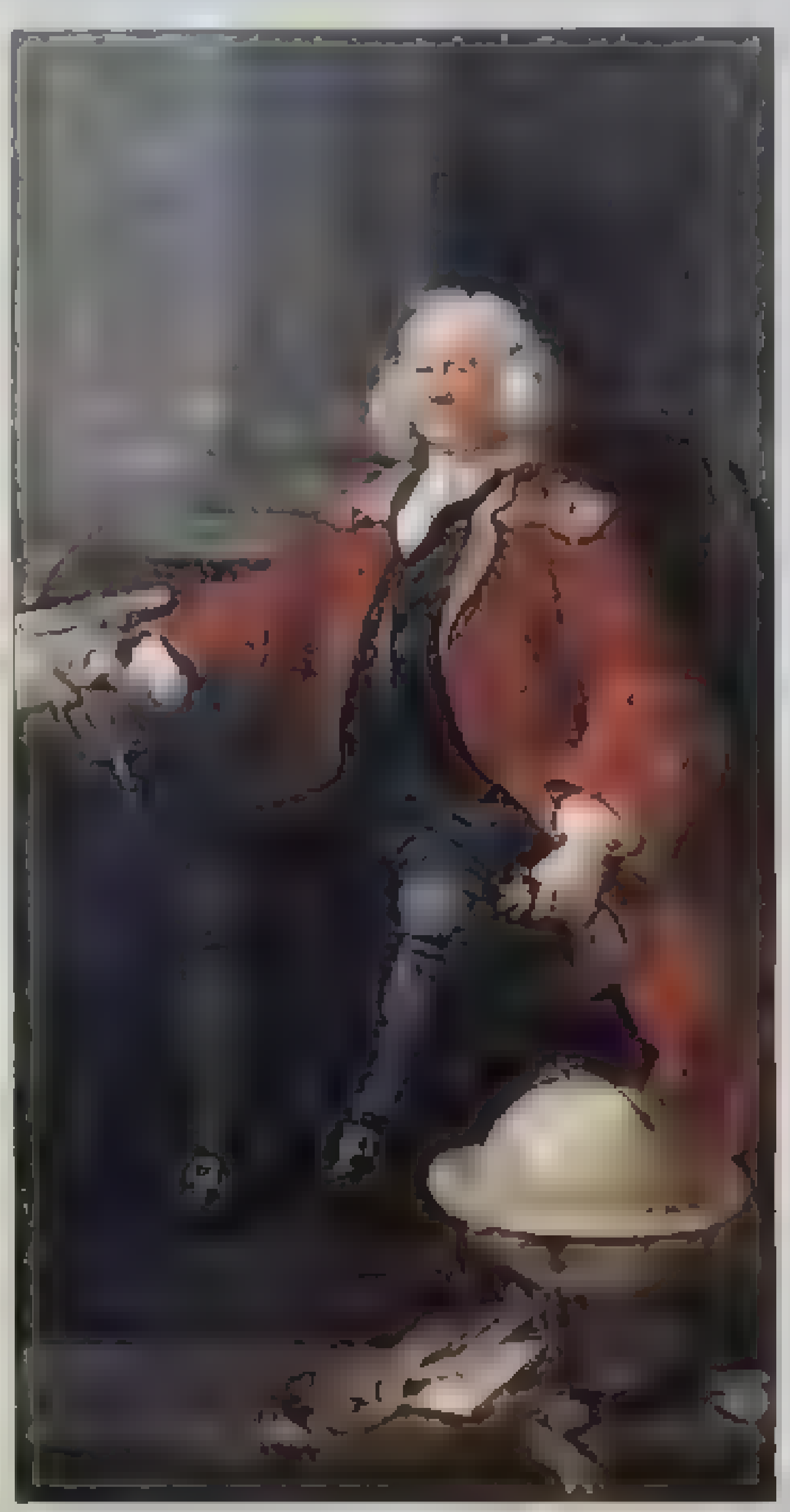

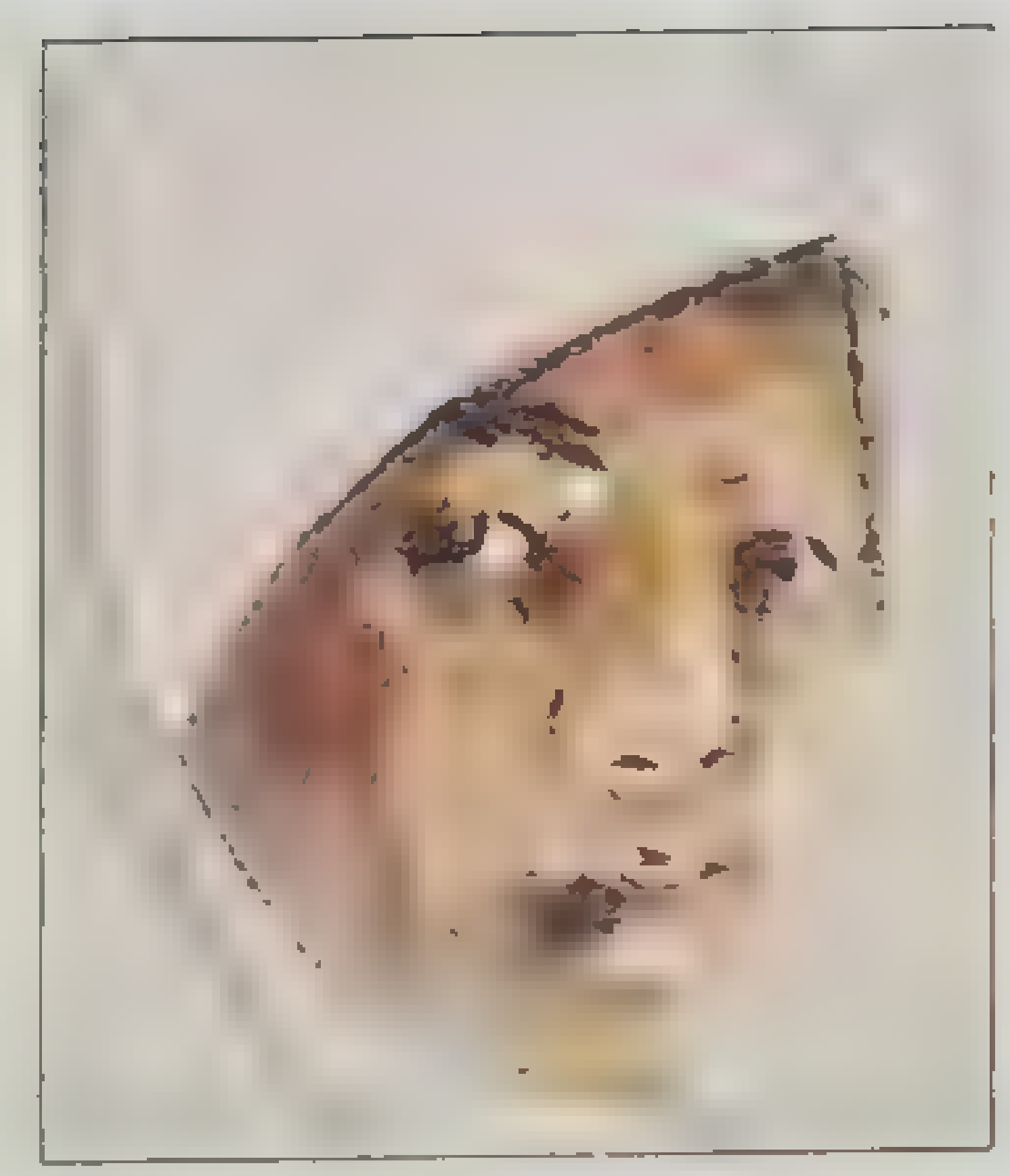

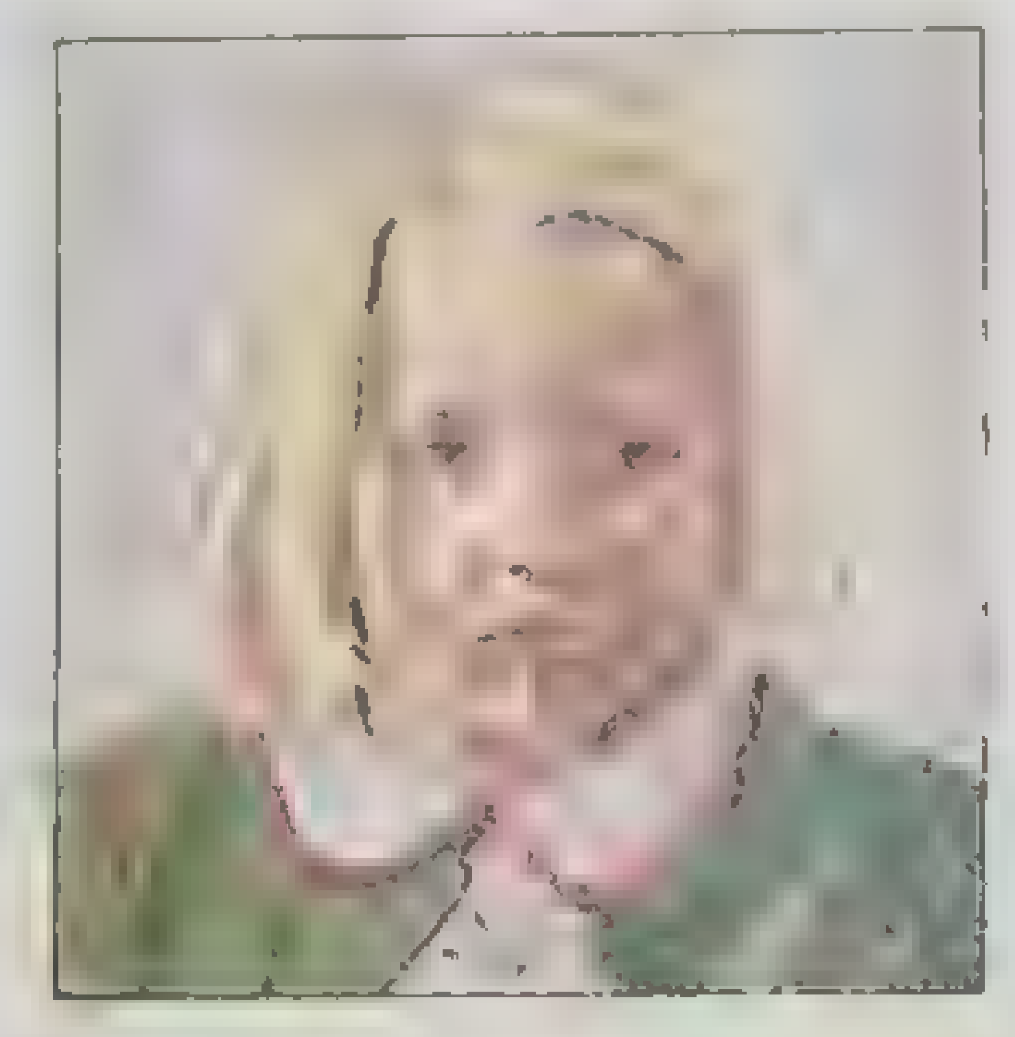

Portret frontal
Termen folosit pentru a descrie un tip de portret în care subiectul este văzut de către observator din față, ca și cum ar privi din afara imaginii. De obicei, un portret frontal este puternic luminat dintr-o parte (așa cum se vede și în imaginea de mai sus) pentru a crea un contrast de tonuri și nuanțe, astfel că imaginea poate părea nefiresc de simetrică.

Vorticism
O mișcare de avangardă engleză, de scurtă durată, fondată în 1912 de către pictorul și scriitorul Wyndham Lewis (1882–1957), urmat de un mic grup de pictori, sculptori și scriitori. Acesta promova arta abstractă și non-figurativă, îmbrățișând ideile Cubismului francez și ale Futurismului italian. A fost prima mișcare din Anglia orientată către abstract. Stilul Vorticismului a fost dur, unghiular și mecanic. Numele său a fost inventat de poetul Ezra Pound și făcea referire la o frază a artistului futurist Umberto Boccioni (1882–1916).

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

DECORAȚIUNI DE CRĂCIUN
Învață să confecționezi niște portocale aurii pe care să le pui în pomul de Crăciun. Nimic mai simplu și mai original!

ÎN AER LIBER
Acuarelele reprezintă materialul ideal pentru recrearea tonalităților decolorate și a petelor de rugină de pe o veche plăcuță stradală, aflată într-o celebră piață pariziană.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: trei creioane colorate standard, roșu-vermillon, albastru-deschis și roz-deschis.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

2

TEHNICI
Portocale... aurii pentru bradul de Crăciun

SUBIECTE
Tonalități stinse și urme de rugină pe o plăcuță veche

INSTRUMENTE
Trei creioane colorate standard: roșu-vermillon, albastru-deschis și roz-deschis

DeAGOSTINI

PLACE
VOSGES

ISSN [illegible]

DeAGOSTINI

301.333

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
11,99 LEI
34,90 MDL
21

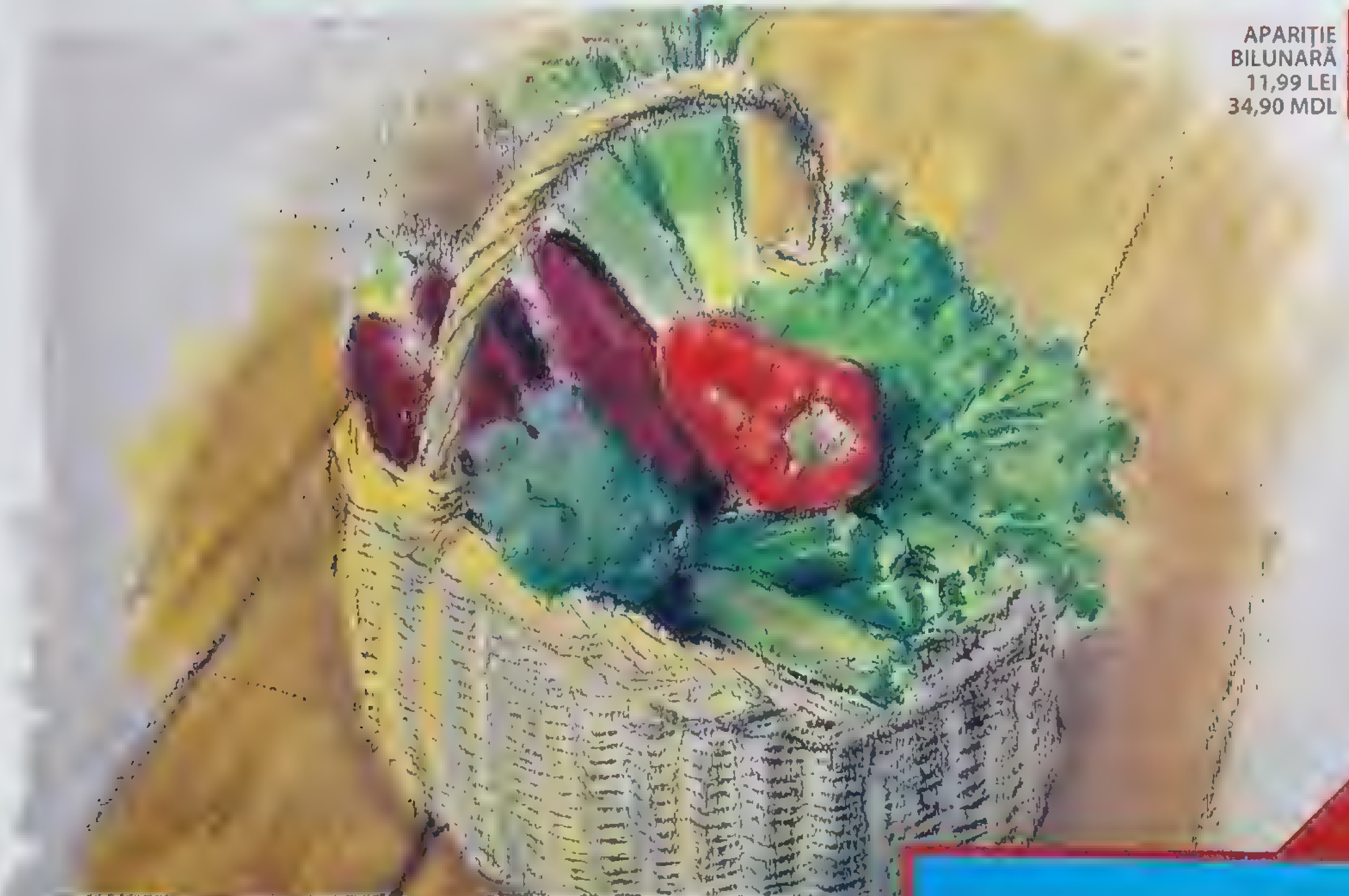

TEHNICI
Portocale... aurii
pentru bradul de Crăciun

4e Arrt
PLACE
DES
VOSGES

SUBIECTE
Tonalități stinse și urme
de rugină pe o plăcuță veche

INSTRUMENTE
Trei creioane colorate standard:
roșu-vermillon, albastru-deschis
și roz-deschis

DeAGOSTINI

CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

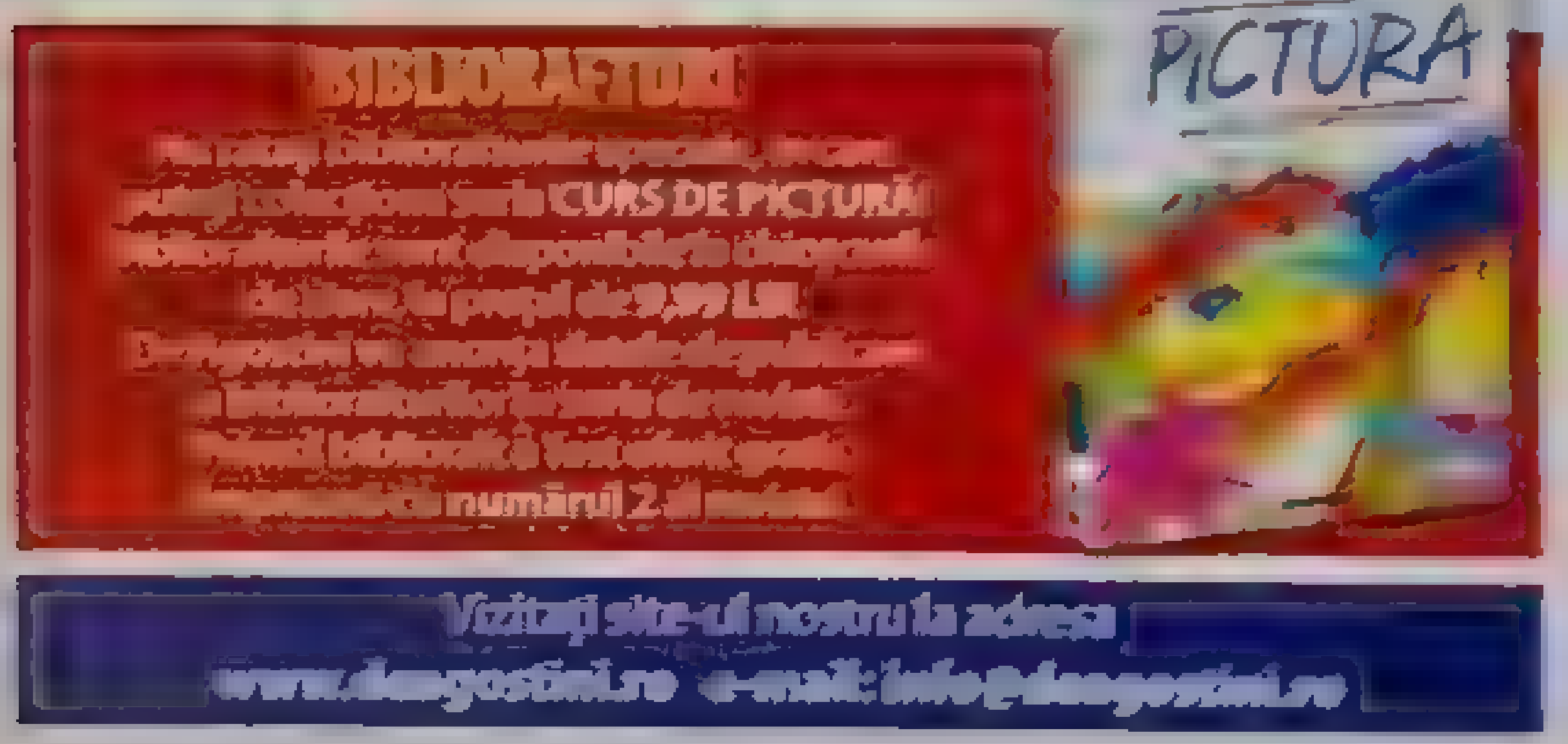

BIBLIORAFTURI
[illegible] CURS DE PICTURĂ [illegible] la prețul de 9,99 LEI [illegible] numărul 2 [illegible]

PICTURĂ

Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 21

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba română.

FOTOGRAFII: The Bridgeman Art Library, Londra, Metropolitan Museum of Art, New York, Musée d'Art et d'Industrie, St. Etienne; Bonhams, Londra, Kimbell Art Museum, Texas.

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5, București, cod poștal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
GROUP PRODUCT MANAGER: Mihai Chiriacescu
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 11,99 LEI/34,90 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare.

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.
☎ România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri: 10:00-18:00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 14 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici, care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor, amestecați cu apă. Produsul poate conține solvenți. În contact cu acizii pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părți ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau ștrangulării, nu lăsați ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstrați recomandările și recitiți-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Amintirile unei veri

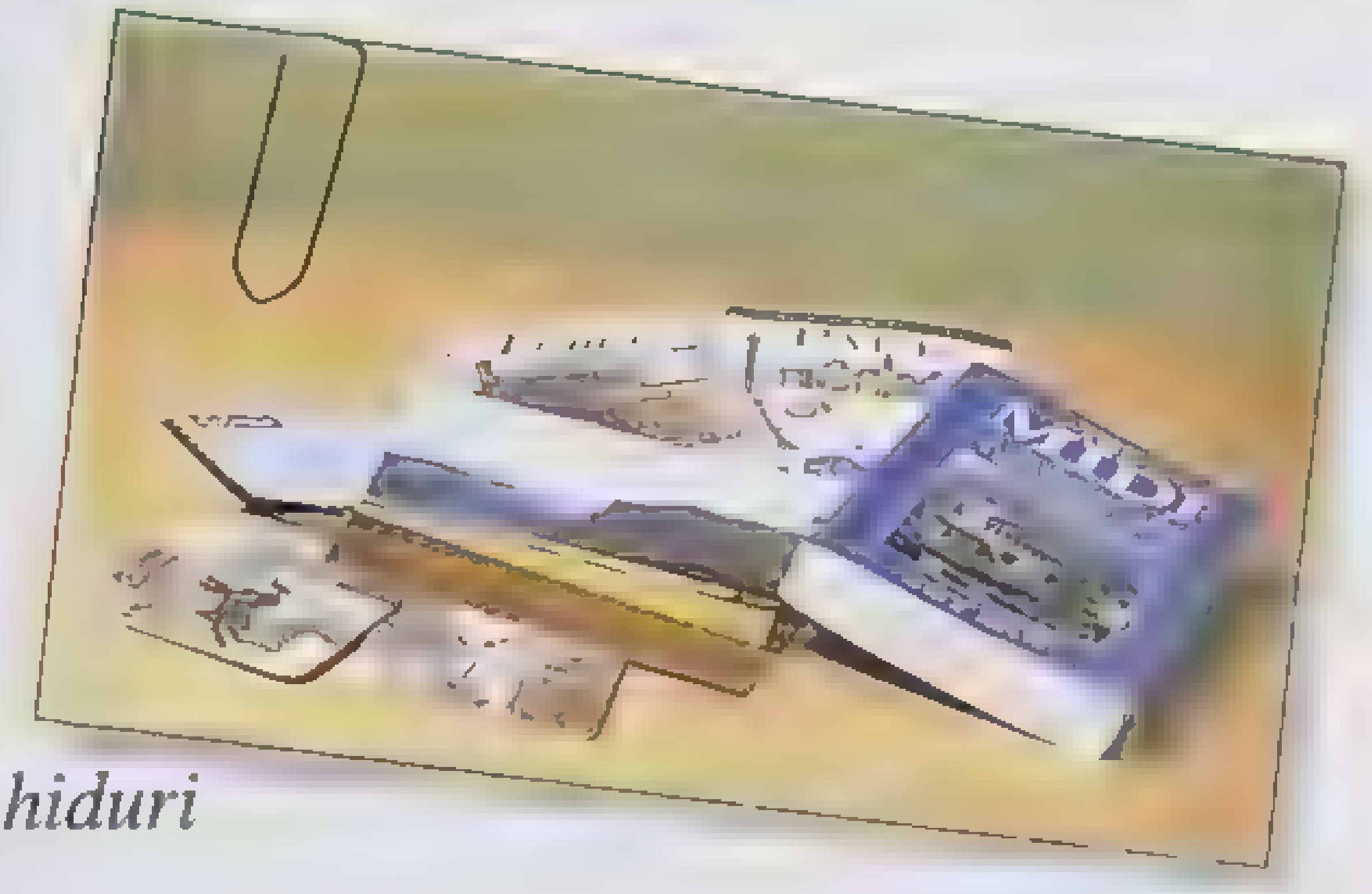

Vei descoperi modul în care funcționează perspectiva la scară mai mică desenând ghiduri turistice și cărți poștale cu creioanele colorate.

Privite de sus, cărțile și celelalte elemente ale acestei naturi statice par niște simple forme dreptunghiulare. În schimb, dacă vei coborî punctul de observație, aceleași forme vor da impresia că se micșorează spre fundal, un efect evident chiar și la o scară atât de mică

Introducere în studiul perspectivei

Deși perspectiva nu este atât de evidentă așa cum se întâmplă, de exemplu, în cazul peisajelor, trebuie totuși să o iei în considerație, dacă vrei să reprezinți corect obiectele (vezi, de asemenea, rubrica „Bază. compoziția" din numărul 17). Dacă ignori perspectiva, obiectele pe care le desenezi vor părea că nu sunt așezate pe masă

La primul desen, poți să trasezi niște linii de perspectivă, pe care le vei șterge mai târziu, sau poți realiza o schiță aproximativă pentru a defini formele corecte înainte de a începe să le desenezi cu creioanele colorate

Culori și detalii

Poți obține efecte estompate amestecând două sau mai multe creioane colorate. Dacă aplici o hașură ușoară, fiecare strat va ieși la suprafață printre straturile succesive, creând astfel culori vibrante de mare profunzime. Dacă ar trebui să reprezenți numeroasele detalii din această compoziție, te-ai plictisi foarte tare Cu toate acestea, este bine să acorzi puțină atenție titlurilor cărților și să le redai cu oarecare grijă

▼ Creioanele colorate creează hașuri clare și culori profunde – un efect perfect pentru un desen care necesită un anumit nivel de precizie.

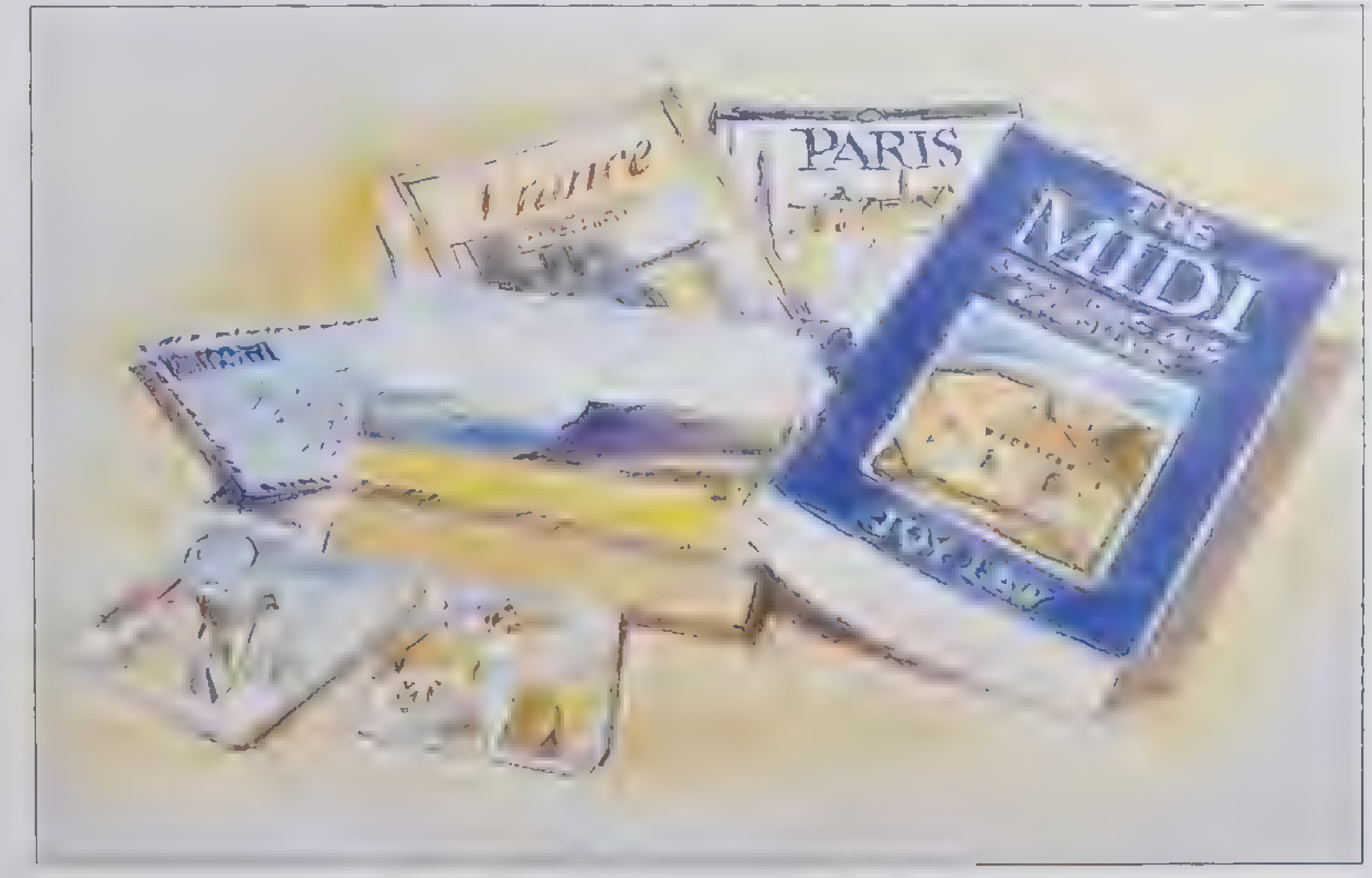

ÎNCEPE

1 ▶ Realizează prima schiță
Folosește creionul gri-deschis pentru a schița formele dreptunghiulare ale cărților și ale altor obiecte: observă cum acestea par să se micșoreze pe măsură ce te îndepărtezi de ele. Prelungește deci liniile de perspectivă până la punctele de fugă. Trasează scrisurile mai mari și titlurile cărților.

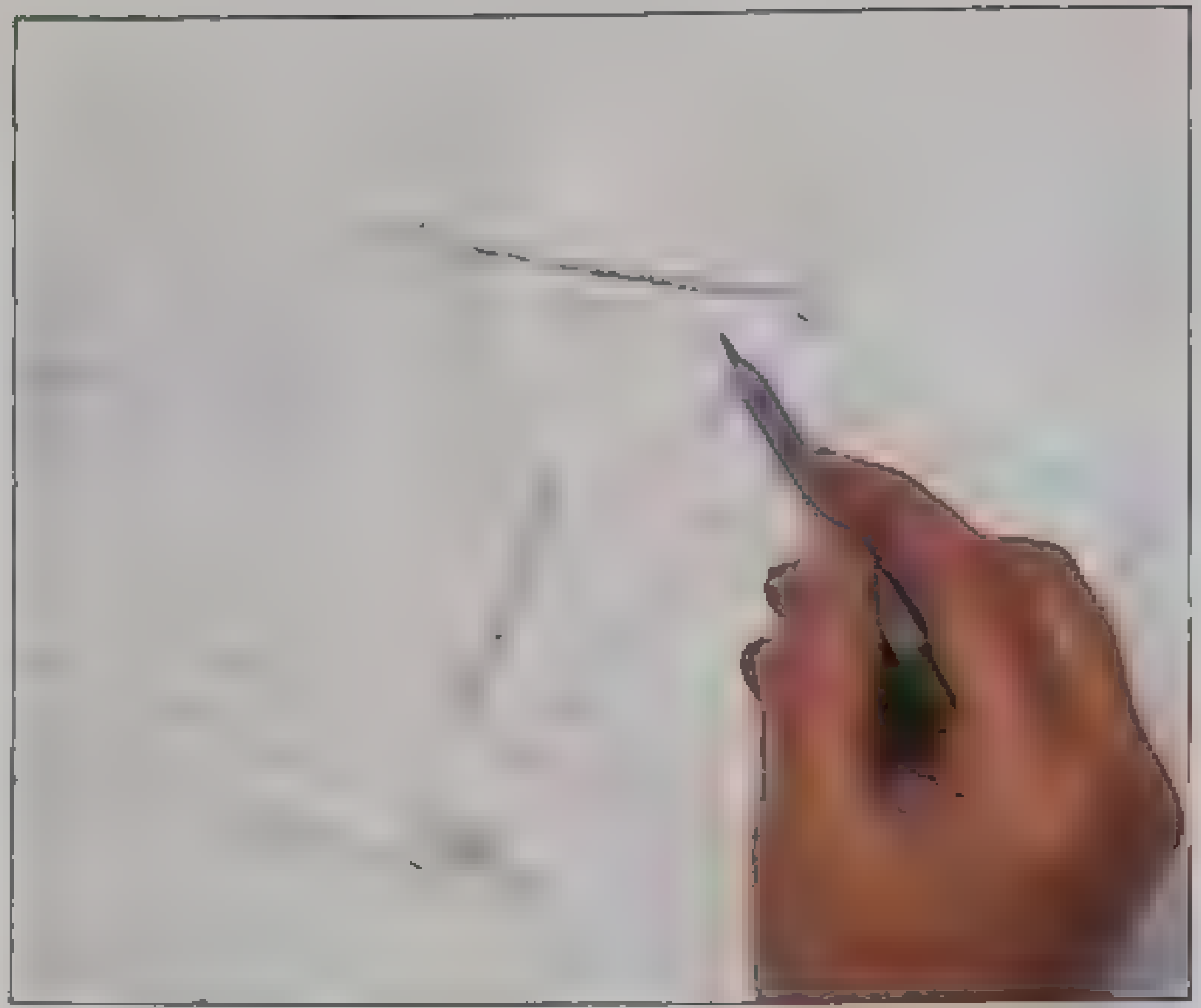

MATERIALE

O foaie de desen de dimensiuni mari și mai groasă

21 creioane colorate: gri-deschis, albastru-cobalt-deschis, gri-mediu, roșu-carmin-deschis, albastru de Prusia, negru, galben de Napoli, roșu-purpuriu, albastru, brun van Dyck, galben-strălucitor, pământ-verde, verde-gălbui, violet-albăstrui, verde-mușchi, roșu-indian, galben-canar, ocru-ars, roz-deschis, ocru-auriu, umbră naturală

Ascuțitoare

Hârtie abrazivă (glaspapir)

Gumă de șters moale

2 ▶ Adaugă culoare
Colorează fundalul cărții *The Midi* cu albastru-cobalt-deschis amestecat cu puțin gri-mediu. Pentru a colora spațiul dintre literele titlului și pentru a lăsa un scris alb și clar, vârful creioanelor trebuie să fie foarte fin: ascute-l mai întâi cu ascuțitoarea, apoi cu hârtie abrazivă. Vibrează culoarea din partea stângă a cărții folosind carmin-deschis. Pe ghidul turistic al Parisului, desenează titlul cu albastru de Prusia, conturând cu negru mai întâi literele, apoi subtitlurile și imaginile. Cu galben de Napoli colorează fundalul ghidului Franței, iar cu roșu-purpuriu titlul acestuia.

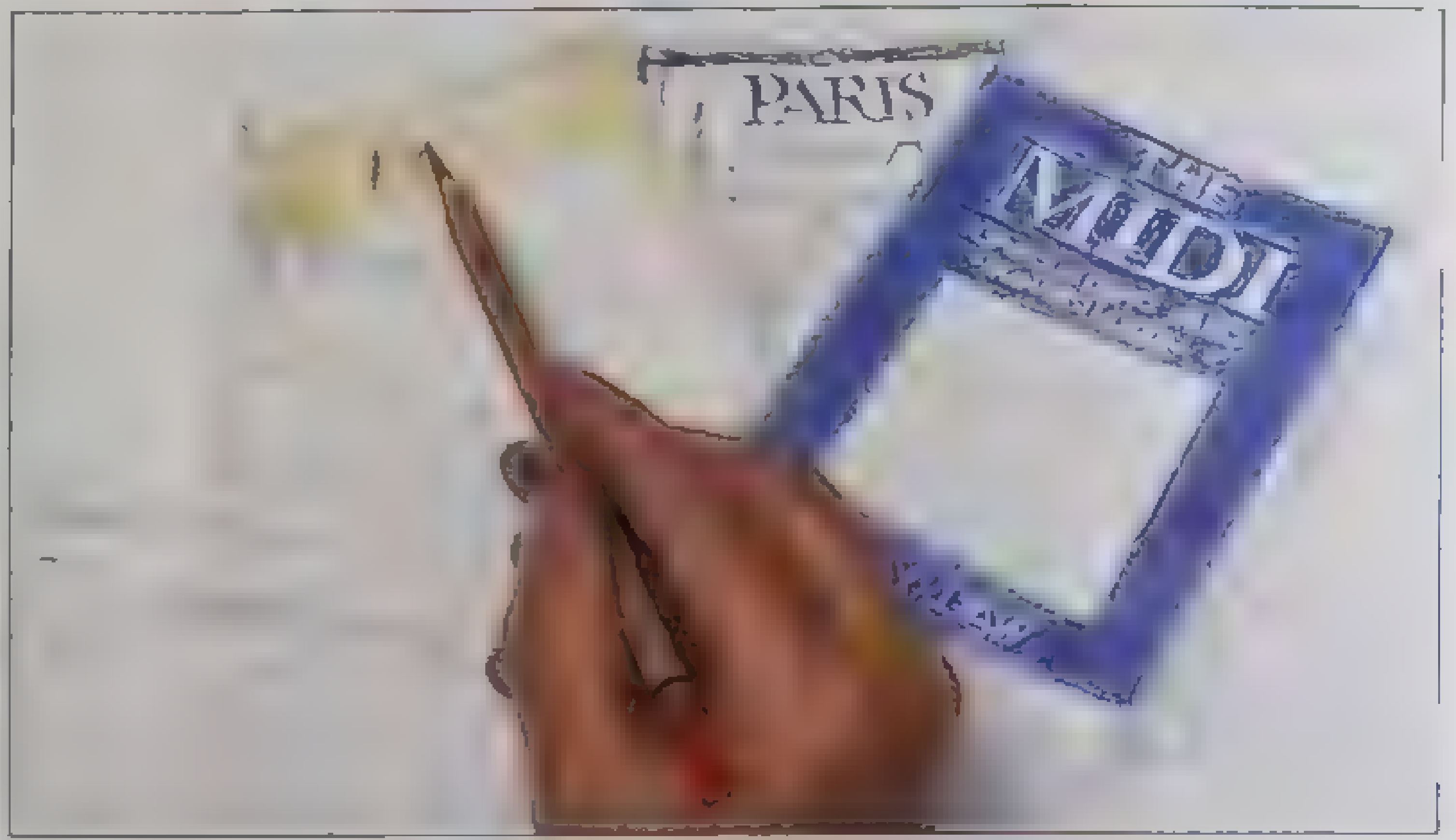

APLICĂ MAI MULTĂ CULOARE

Trebuie să finisezi bine ghidurile, cărțile poștale și suporturile de pahare pentru a obține un anumit grad de realism, însă nu trebuie să exagerezi cu detaliile. O modalitate prin care poți conferi profunzime lucrării constă în amestecarea pigmenților creioanelor colorate pentru a obține o gamă mai largă de nuanțe.

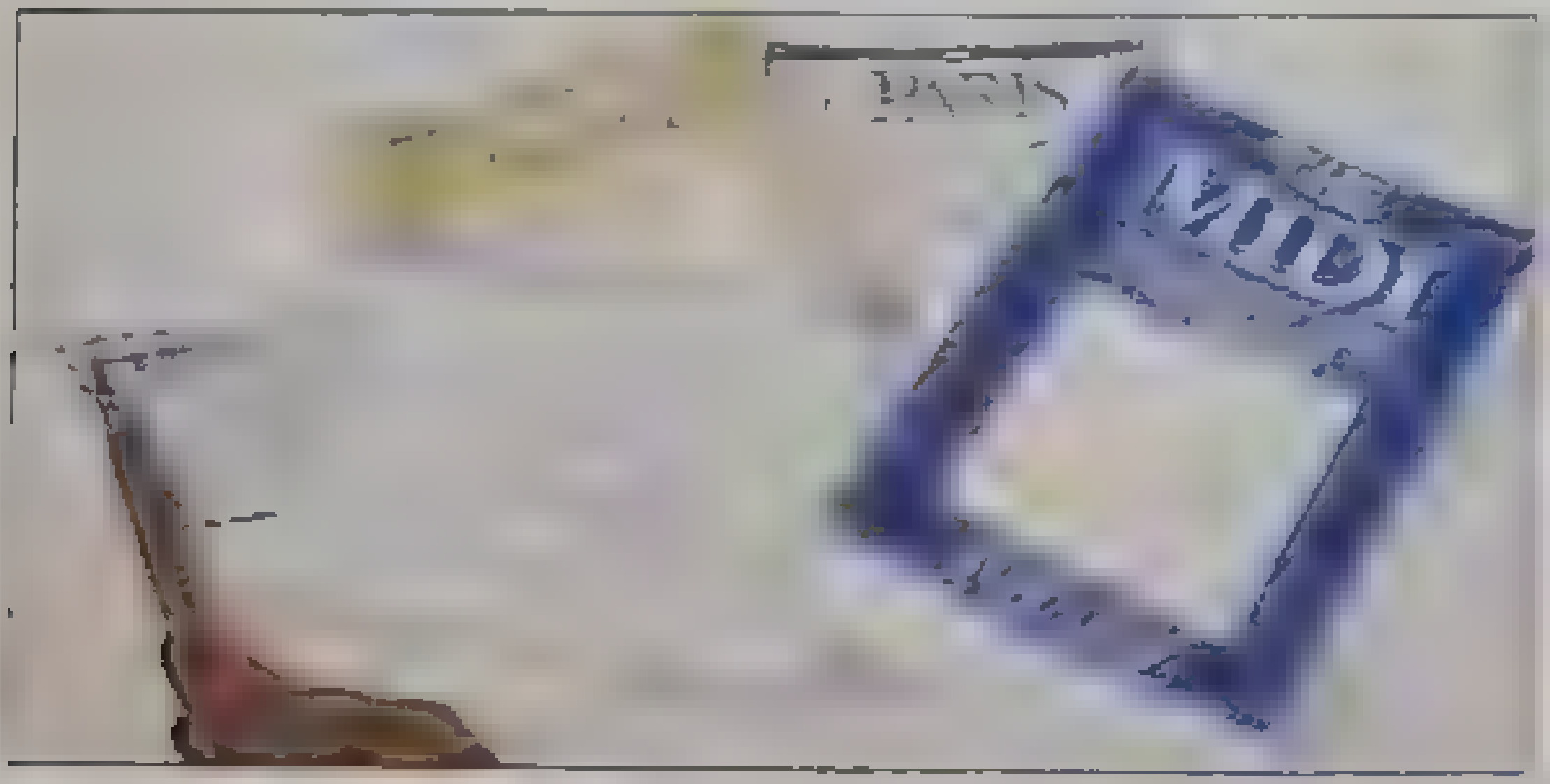

3 ▲ Desenează plicul
Completează ghidul turistic al Franței, colorând marginile cu roșu-purpuriu și albastru de Prusia. Colorează plicul doar cu albastru de Prusia, iar timbrele cu roșu-purpuriu. Scrie adresa cu gri-mediu

France
PARIS

4 ▲ Creează amestecuri de culori
Desenează fotografia de pe coperta ghidului Franței, definind doar imaginile principale: folosește negru, brun van Dyck și gri. Apoi, desenează cartea poștală, amestecând galben-strălucitor cu pământ verde pentru a reda vegetația din prim-plan. Folosește pământul verde pentru zona mai închisă și verde-gălbui pentru cea deschisă

5 ▶ Finisează cartea poștală
Completează cartea poștală cu o zonă de galben de Napoli. Estompează culorile dealurilor cu albastru, pământ-verde, violet-albăstrui și albastru-cobalt-deschis pe partea dreaptă și albastru-cobalt-deschis și verde-mușchi pe partea stângă.

SFATURI
Desenează titlurile în alb

Inscripțiile în alb care se profilează pe un fundal mai întunecat sunt descrise ca fiind „în negativ". Pentru a le realiza în mod clar, trasează niște linii pe marginile superioare, inferioare și laterale ale fiecărei litere, astfel încât să le poți izola, înainte de a colora fundalul

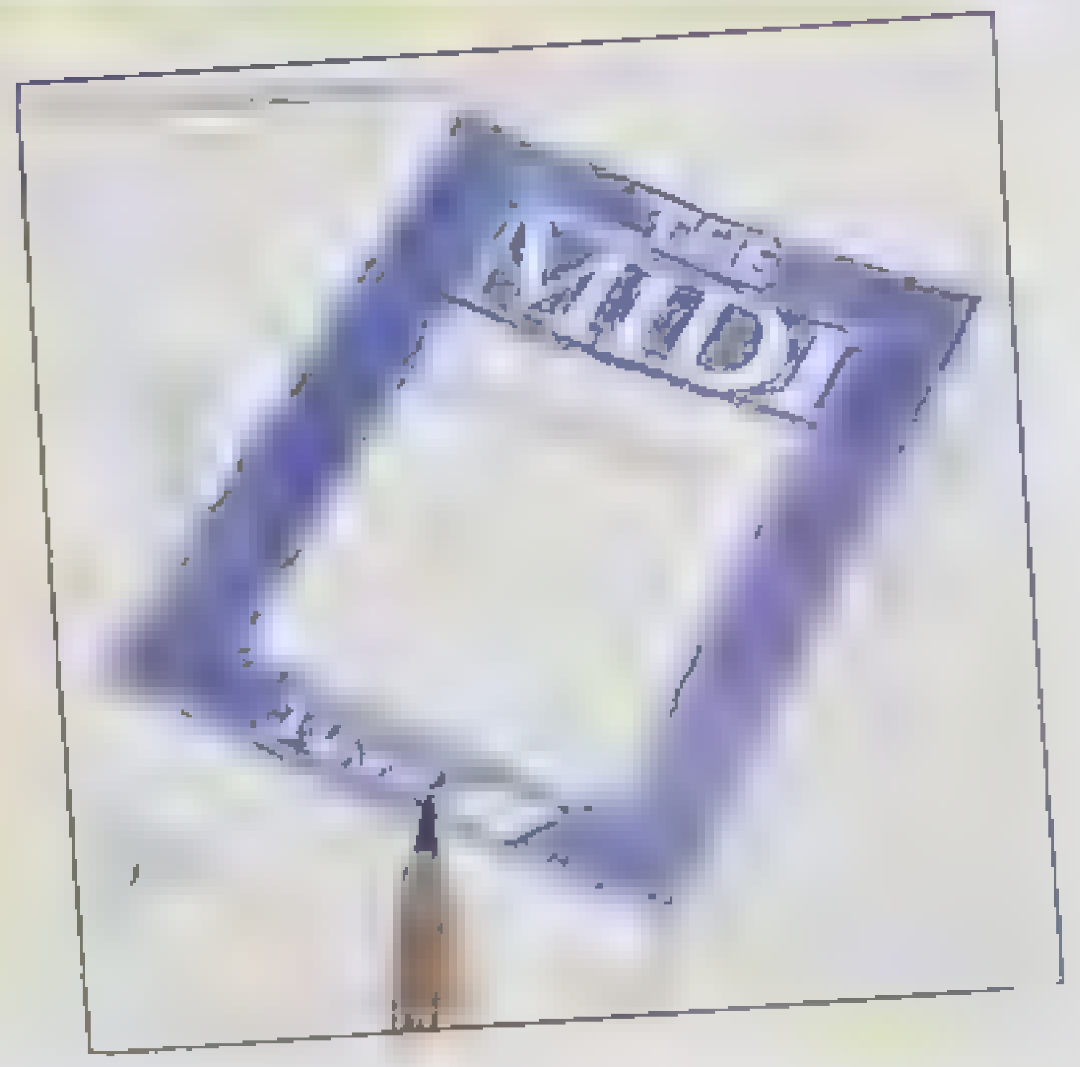

France
PARIS

6 ▲ Desenează o schiță după imagini
Întoarce-te la cartea albastră și redă fotografia de pe copertă fără a merge prea mult în detaliu. Pentru cer, folosește un amestec din albastru simplu și albastru-cobalt-deschis, iar pentru dealuri și case utilizează pământ-verde. În mod similar, schițează principalele elemente ale suporturilor de pahare folosind pământ-verde, însă adăugând ici și colo puțin negru și roșu-indian.

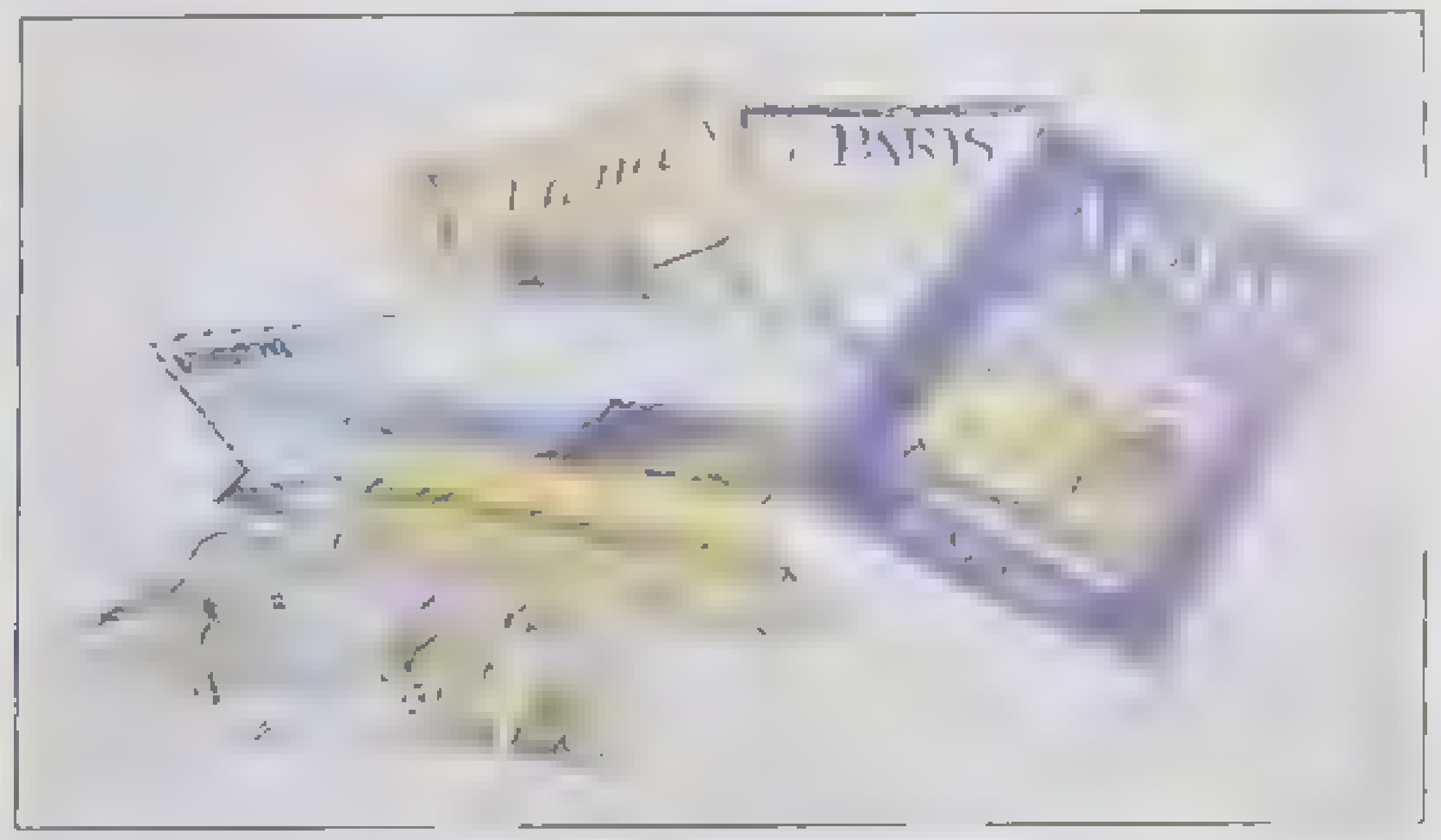

8 ▲ Completează desenul ghidului albastru și al cărților poștale
Continuă să lucrezi la coperta cărții albastre, retușând acoperișul cu roz-deschis, iar prim-planul cu pământ-verde. Colorează literele mai mici cu galben-canar, iar cu roșu-purpuriu adaugă liniile și petele roșii. Ține ochii întredeschiși pentru a exclude detaliile minore și finisează cărțile poștale folosind albastru, verde-gălbui și brun van Dyck. Culoarea pielii personajelor este redată cu galben de Napoli. La final, trasează câteva hașuri negre pentru a închide nuanțele cărții poștale de sub scrisoare.

7 ▶ Finisează cărțile
Amestecă galben de Napoli cu ocru-ars pentru a colora clădirile de pe coperta ghidului turistic dedicat Parisului. Mută-te în partea dreaptă și colorează clădirea de pe cartea albastră folosind galben-canar și ocru-ars și marchează tonurile întunecate cu brun van Dyck. Aplică puțin albastru pe peretele din stânga. Intensifică nuanța dealurilor adăugând în amestec puțin pământ-verde.

France
PARIS
THE MIDI

UN PAS ÎNAINTE

Ai ajuns la un nivel de detaliere tipic pentru un desen exact, fără să te pierzi în amănunte. În acest moment, poți șterge toate liniile de construcție. Dacă vrei, poți ilustra planul mesei cu o culoare de fundal.

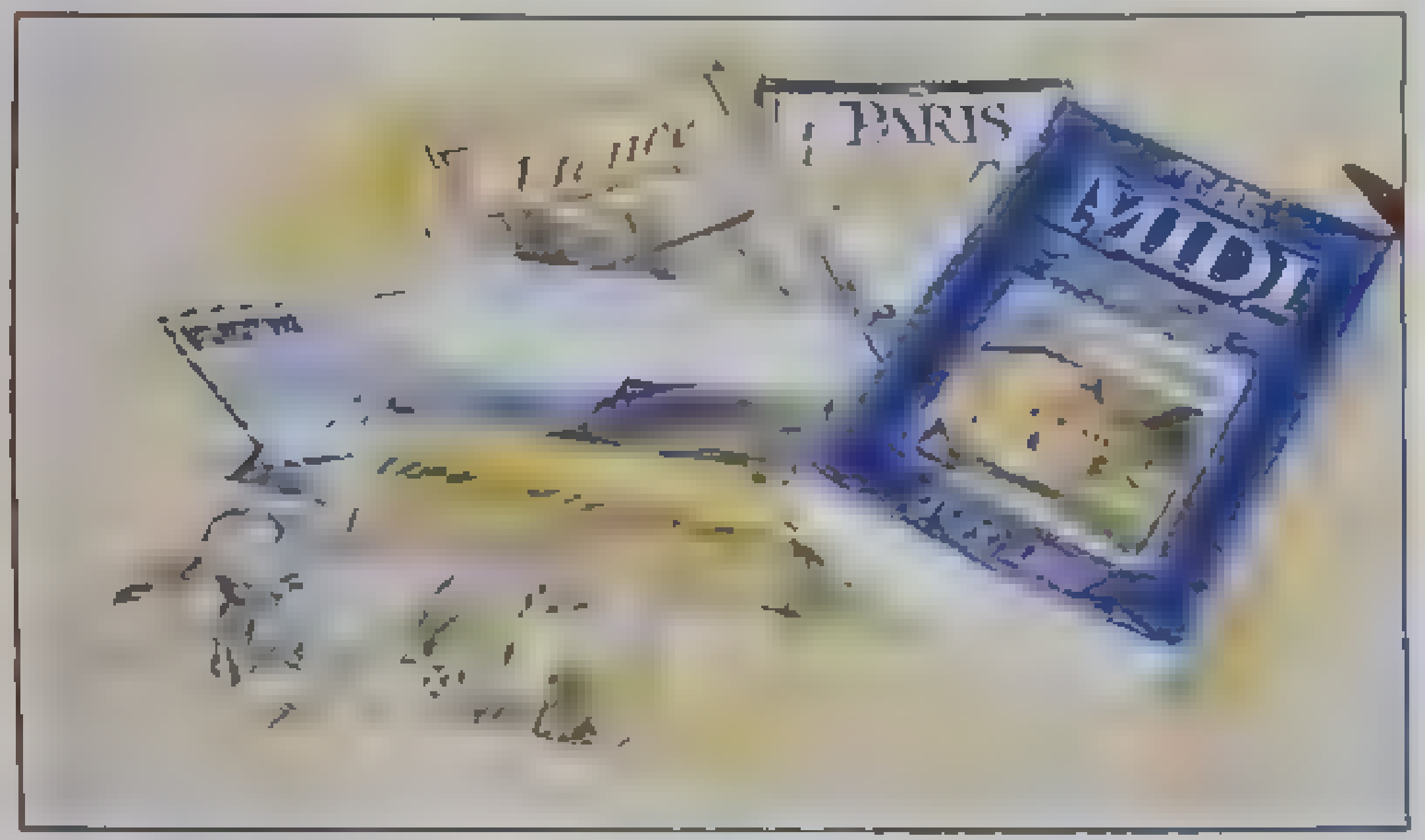

9 ▲ **Desenează masa** la creionul ocru-auriu și trasează câteva hașuri ample pentru a umple spațiul din jurul obiectelor compoziției, însă fără a extinde prea mult fundalul. În felul acesta, vei reuși să fixezi compoziția pe suprafața mesei.

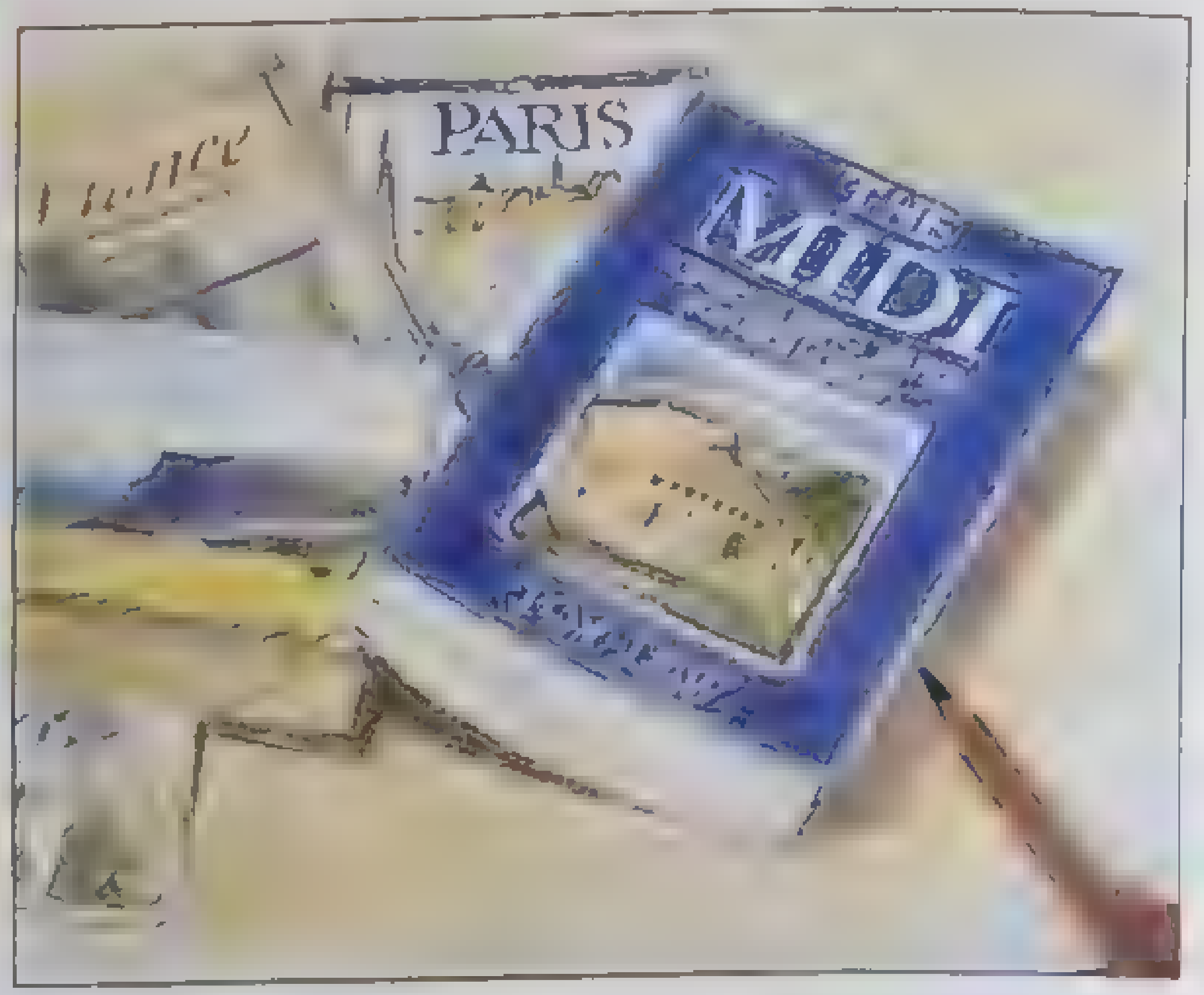

10 ▲ **Finisează detaliile și creează umbrele** Sugerează paginile cărții albastre cu ajutorul unor hașuri foarte ușoare de ocru-auriu și brun van Dyck. Dacă este cazul, definește copertele cu ajutorul unor detalii suplimentare. Aplică o nouă culoare în zonele aflate în umbră folosind umbră naturală amestecată cu puțin violet-albăstrui. La final, estompează fundalul adăugând puțină umbră naturală.

O LUCRARE COMPLETĂ

A O perspectivă subtilă
Marginile elementelor acestei naturi statice converg spre un punct de fugă aflat în exteriorul imaginii.

B Culori amestecate
Am obținut nuanțe vii, delicate și profunde combinând creioanele colorate

C Titluri asemănătoare celor originale
Titlurile au fost reprezentate într-o manieră realistă, iar subtitlurile au fost doar sugerate

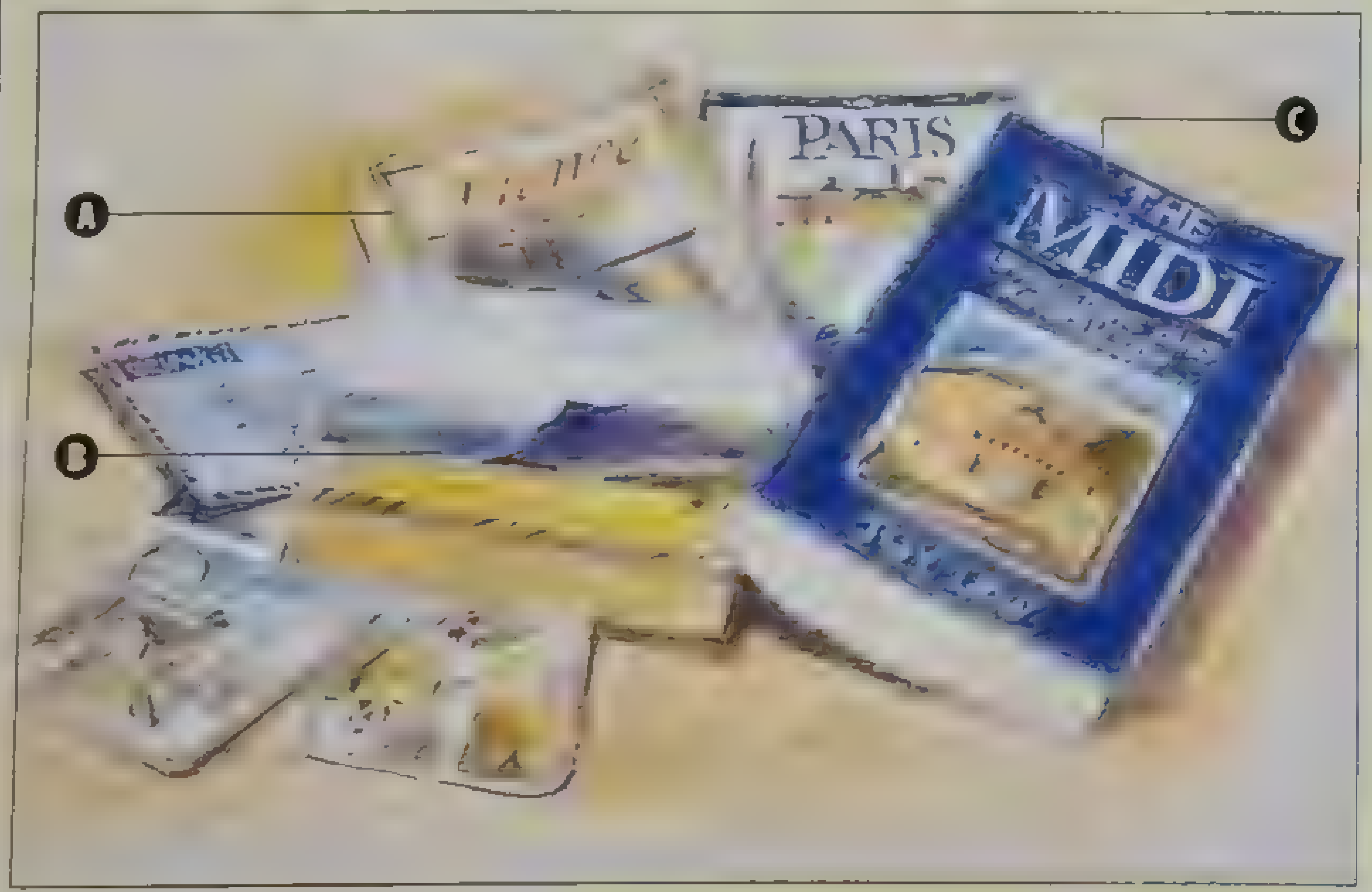

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Învață cum să desenezi cu o peniță cu tuș.

- Realizează o compoziție plăcută cu flori uscate și alte obiecte naturale
- Alege tușuri intense, într-o gamă largă de nuanțe disponibile
- Află cum să redai suprafețele și culorile prin straturi succesive

O veche plăcuță stradală

Acuarelele reprezintă materialul ideal în recrearea tonalităților decolorate și a petelor de rugină de pe această placă veche, aflată într-o celebră piață pariziană.

Caracterul orașelor și al țărilor derivă în cea mai mare parte din detaliile arhitecturii lor. Ușile, ferestrele, balcoanele și elementele decorative din piatră sau cărămidă pot reprezenta niște subiecte interesante pentru pictură, mai ales dacă sunt vechi și deteriorate de vreme. Chiar și simplele obiecte funcționale, cum ar fi stâlpii sau panourile stradale contribuie la crearea unui caracter definitoriu pentru forma și motivele lor particulare. De multe ori, stilul lor caracteristic ne permite să le identificăm ca aparținând unui anumit oraș, unei țări sau unei anumite epoci. Să luăm ca exemplu plăcuța metalică învechită din imaginea alăturată: este tipică pentru stilul Art Nouveau, care chiar și în ziua de astăzi înfrumusețează multe din străzile Parisului modern.

Un detaliu în prim-plan

Este ușor să construiești o întreagă compoziție în jurul unui singur subiect așezat în centrul hârtiei, însă lucrând de la distanță mică, artistul poate invita privitorul să examineze obiectul dintr-o perspectivă nouă. O plăcuță stradală ca aceasta, de exemplu, ar putea trece neobservată, însă, dacă o privești atent și de-aproape, poți aprecia frumusețea designului, eleganța scrisului, chiar și aspectul său decolorat și deteriorat de rugina care s-a format în timp. Atunci când ilustrezi detalii arhitecturale în prim-plan, este important să le redai expresivitatea și să amesteci culorile într-o manieră vibrantă și creativă, în caz contrar există riscul ca lucrarea terminată să fie prea statică. De asemenea, este necesar să iei în calcul și lumina care se răsfrânge asupra subiectului: în timp ce o lumină laterală creează umbre vizibile, accentuând forma și suprafețele, o lumină frontală aplatizează întreaga imagine în cadrul aceluiași plan.

▼ Chiar dacă a ales o abordare realistă, artistul nu s-a limitat la a copia pur și simplu subiectul, ci a și interpretat într-o manieră personală aspectul plăcuței, prin intermediul unor tușe de pensulă expresive.

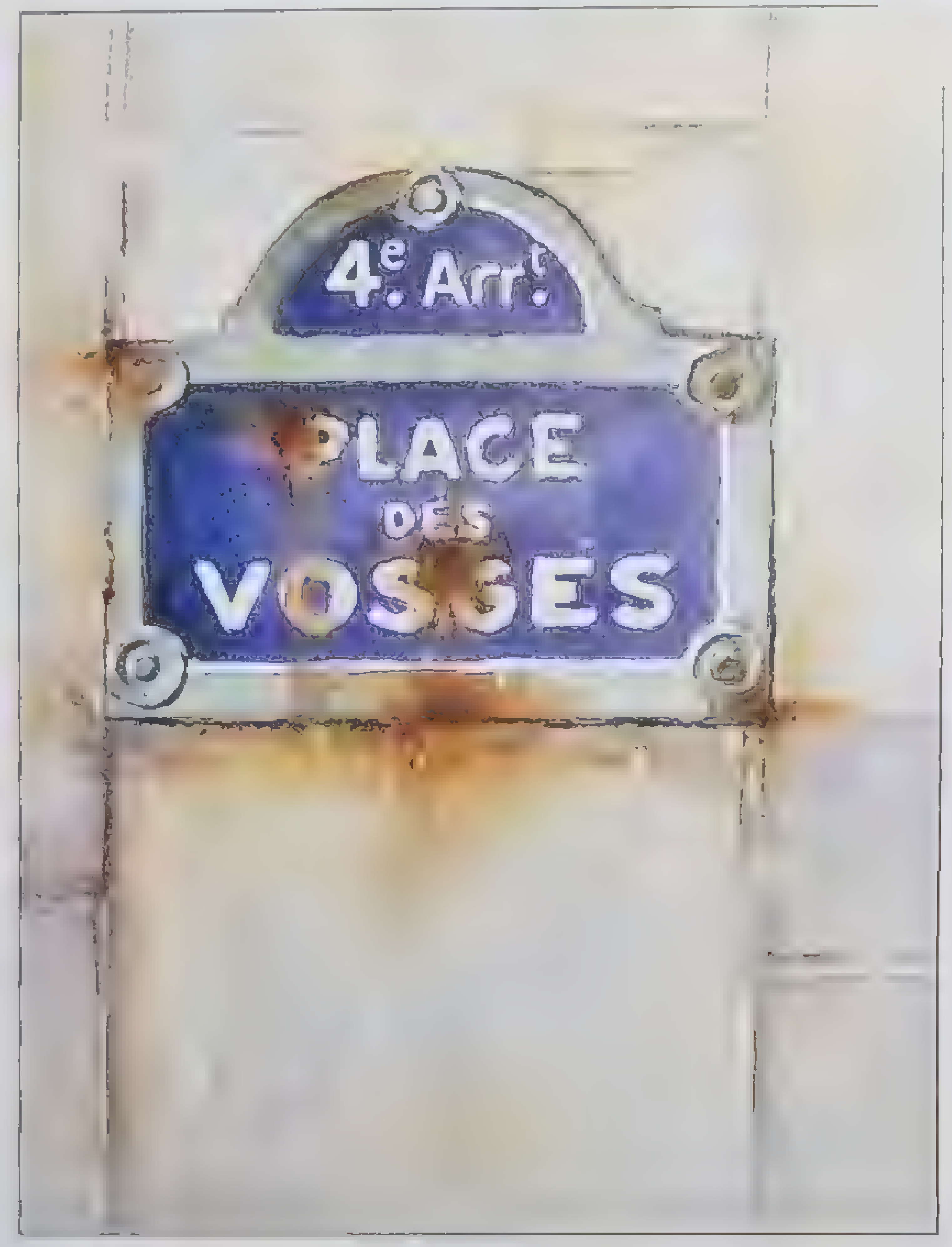

ÎNCEPE

1 ▼ **Desenează schița**

Desenează cu o linie precisă conturul plăcii și al literelor de pe ea folosind un creion bine ascuțit (creioanele mecanice sunt ideale în acest caz, deoarece ele produc linii clare și nu trebuie să fie ascuțite). Trasează conturul celor două pete mari de rugină de pe corpul principal al plăcii și de pe marginea verde. Sugerează blocurile de piatră de pe ambele laturi ale plăcii.

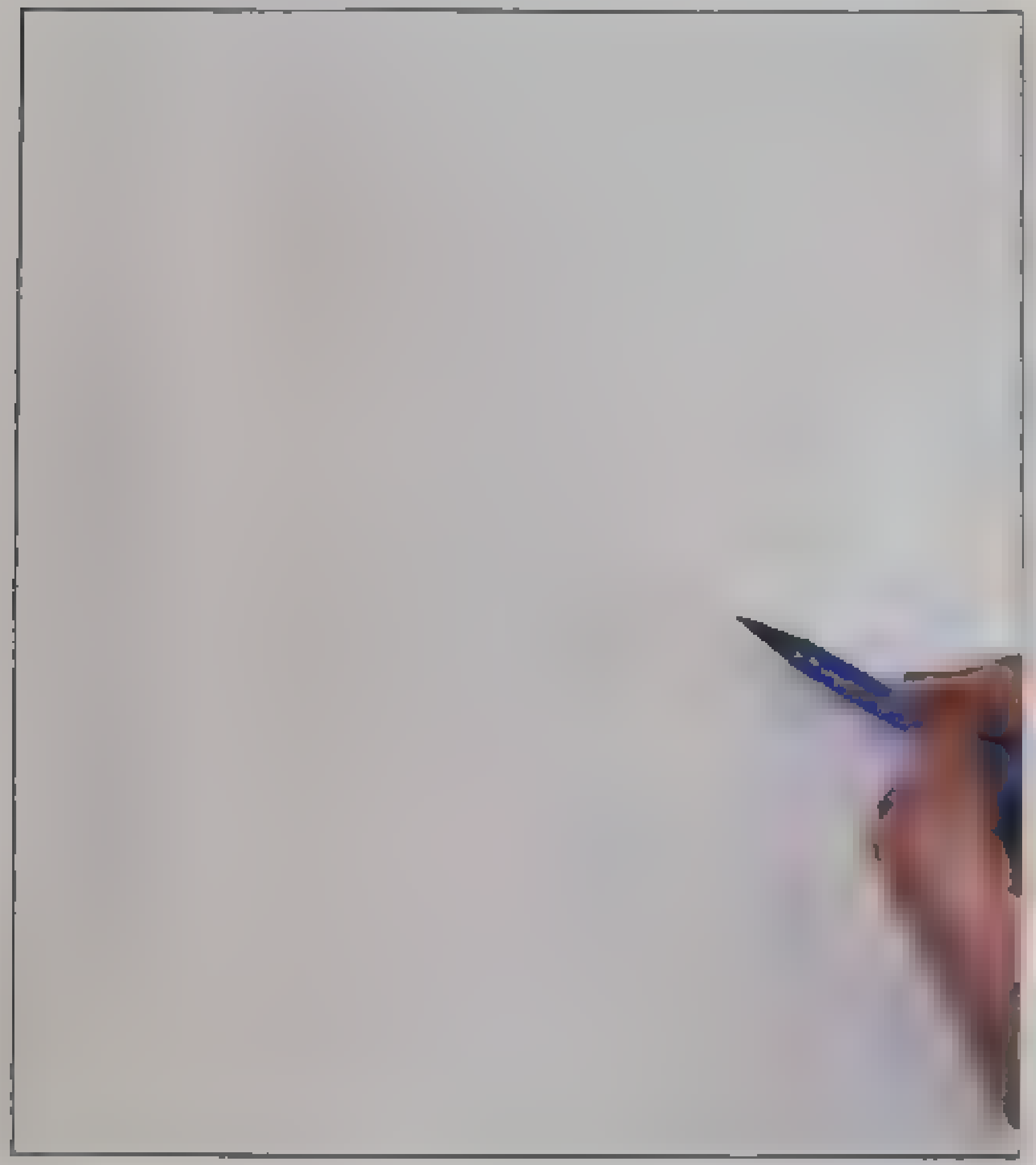

2 ▼ **Acoperă literele**

Folosește o pensulă veche pentru a umple literele cu lichidul pentru mascare, însă nu acoperi petele de rugină deja desenate în prima etapă. Lichidul pentru mascare tinde să lase margini precise, optime pentru litere, însă nu foarte eficiente pentru formele neregulate și uzate ale petelor de rugină. Acoperă marginile albe și reflexiile de lumină de pe medalioanele decorative din partea de sus și din colțurile plăcuței. Lasă lichidul să se usuce complet.

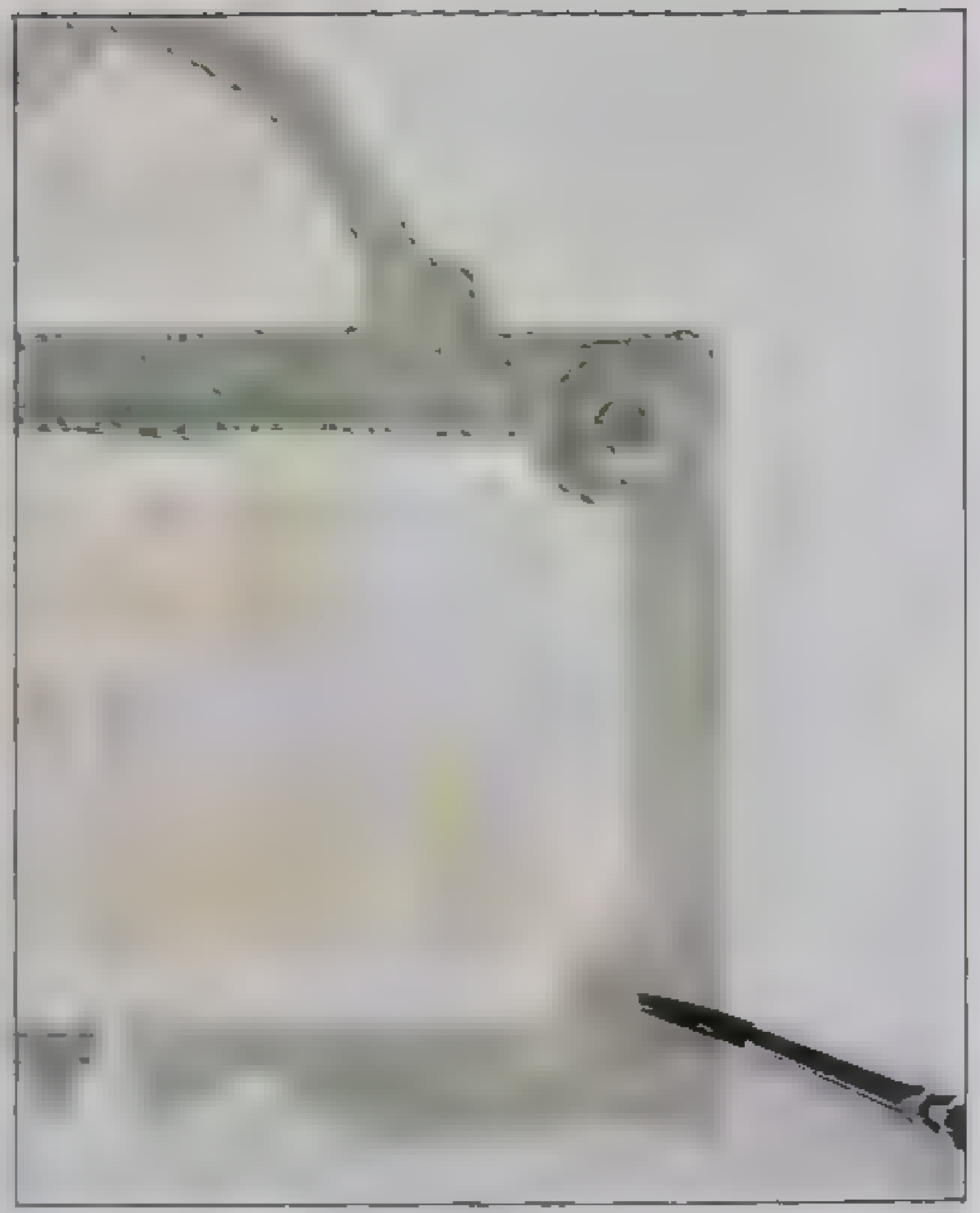

3 ▲ **Pictează marginea**

Pregătește un verde-mediu amestecând pământ-verde, cu puțin verde de Hooker și albastru-ultramarin-francez. Ia pensula rotundă nr. 6 și completează conturul, revenind asupra marginilor petelor de rugină. Încearcă să nu depășești conturul și să ajungi în zonele acoperite de lichidul pentru mascare, deoarece, chiar și uscat, este destul de lipicios și se poate deteriora.

MATERIALE

- O foaie de hârtie de acuarelă
- Creion HB sau creion mecanic
- O pensulă veche
- O gumă de șters
- Lichid pentru mascare
- Pensule: rotunde nr. 2, 6 și 11
- 6 acuarele: pământ-verde, verde de Hooker, albastru-ultra-marin-francez, sienna arsă, umbră arsă, sienna naturală
- O paletă compartimentată sau o farfurioară
- Prosop absorbant de bucătărie

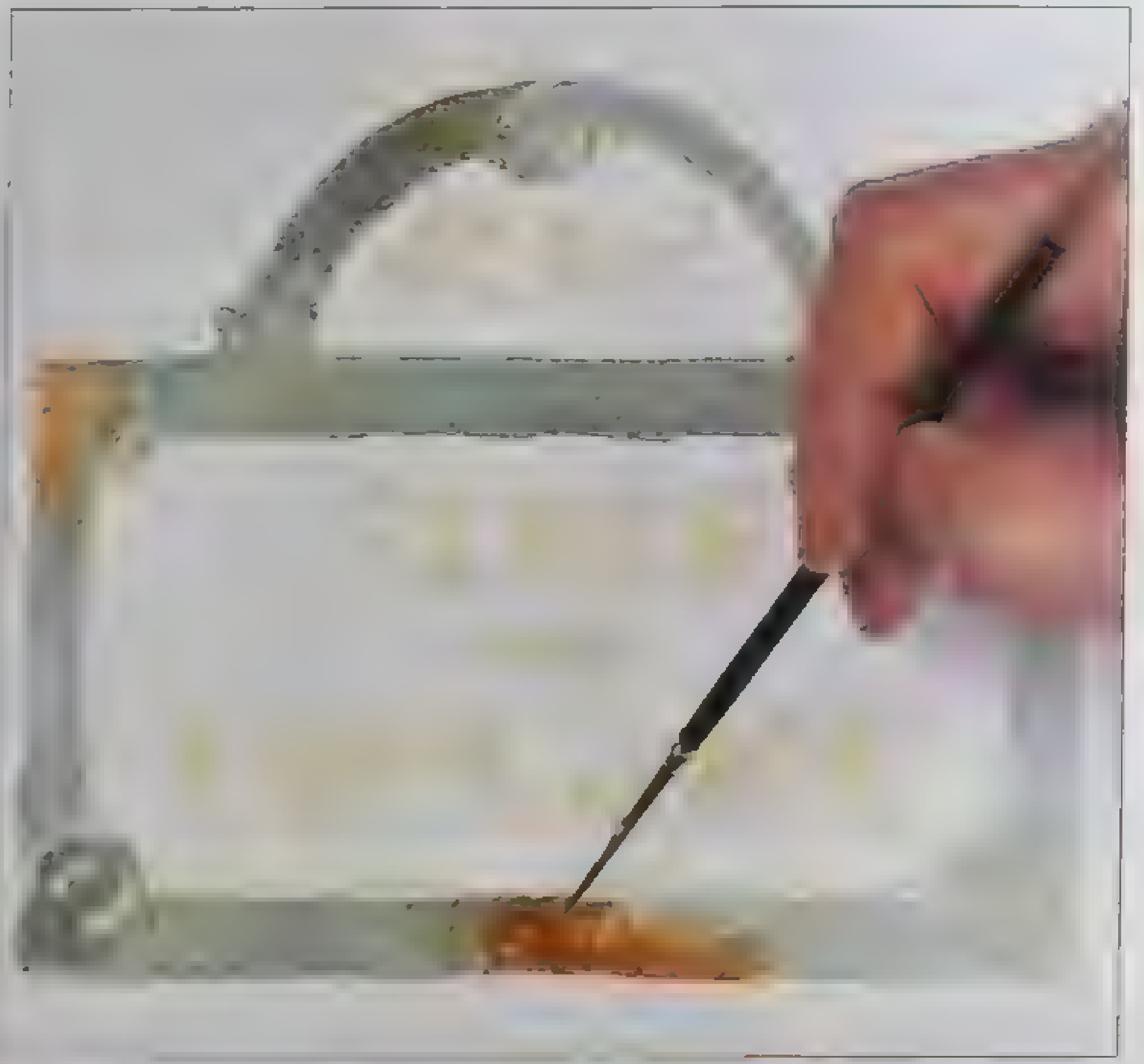

4 ▲ **Pictează petele de rugină**

Chiar dacă vopseaua deja aplicată este încă umedă, însă nu foarte proaspătă, pictează cu pensula nr. 2 petele de rugină de pe marginea verde, folosind sienna arsă. Aplică doar o picătură de culoare și las-o să se disperseze în stratul verde, astfel încât la uscare marginile să pară inexacte și estompate

5 ▼ **Adaugă o culoare închisă**

După ce baza de sienna arsă s-a uscat puțin, aplică puțină umbră arsă pe conturul exterior al fiecărei pete de rugină, estompând culoarea în interiorul fundalului de sienna arsă.

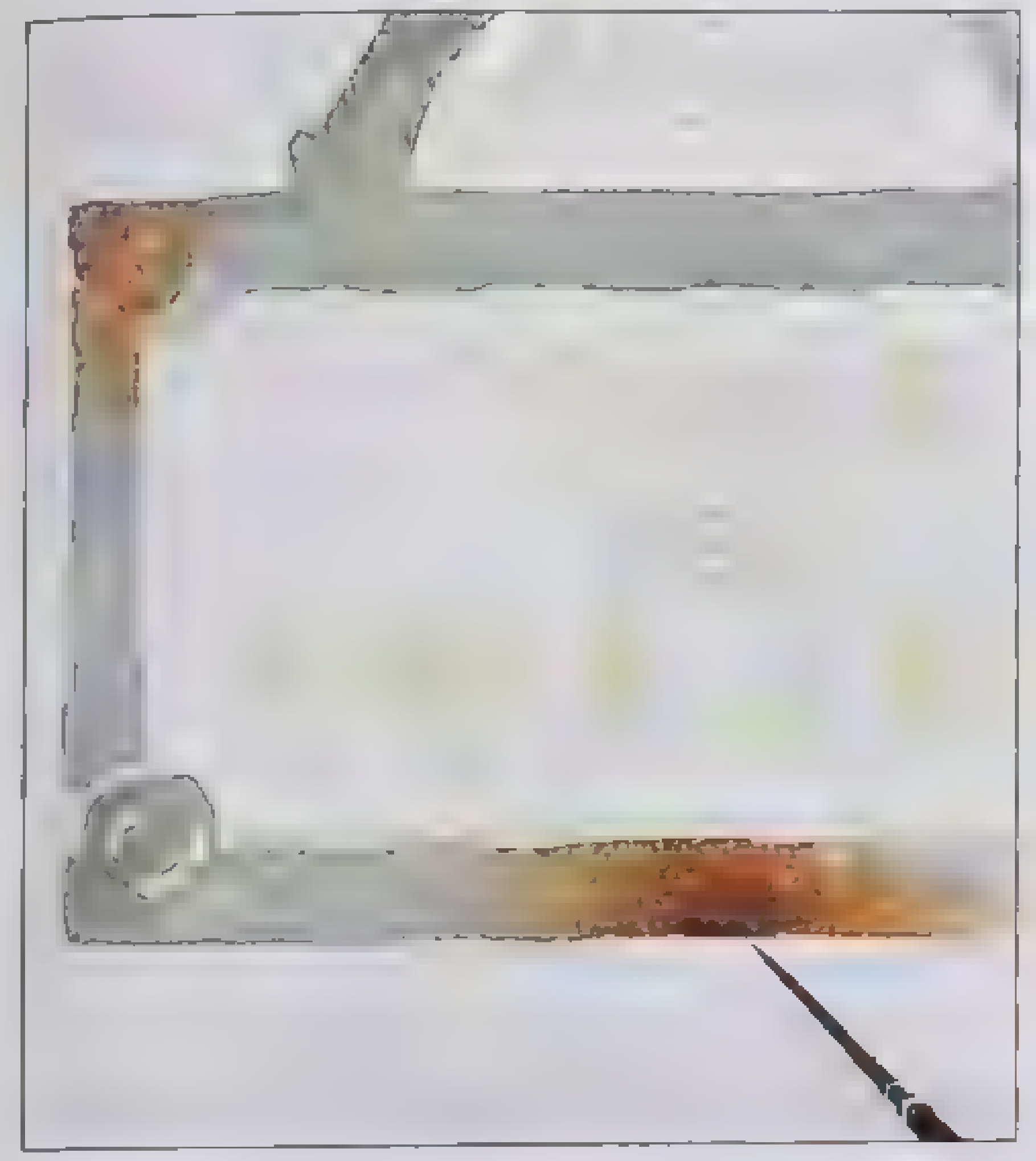

Fii creativ!

Piatra corodată

Pulverizând pictura cu ajutorul unui vaporizator sau suflător, se poate crea efectul unui perete degradat. În cazul de față, acuarela a fost aplicată în etape succesive, în straturi de sienna naturală diluată, urmată de straturi de sienna arsă. După ce s-a uscat culoarea, jgheabul a fost pictat cu pensula, dar suprafața creată cu sprayul este încă recognoscibilă.

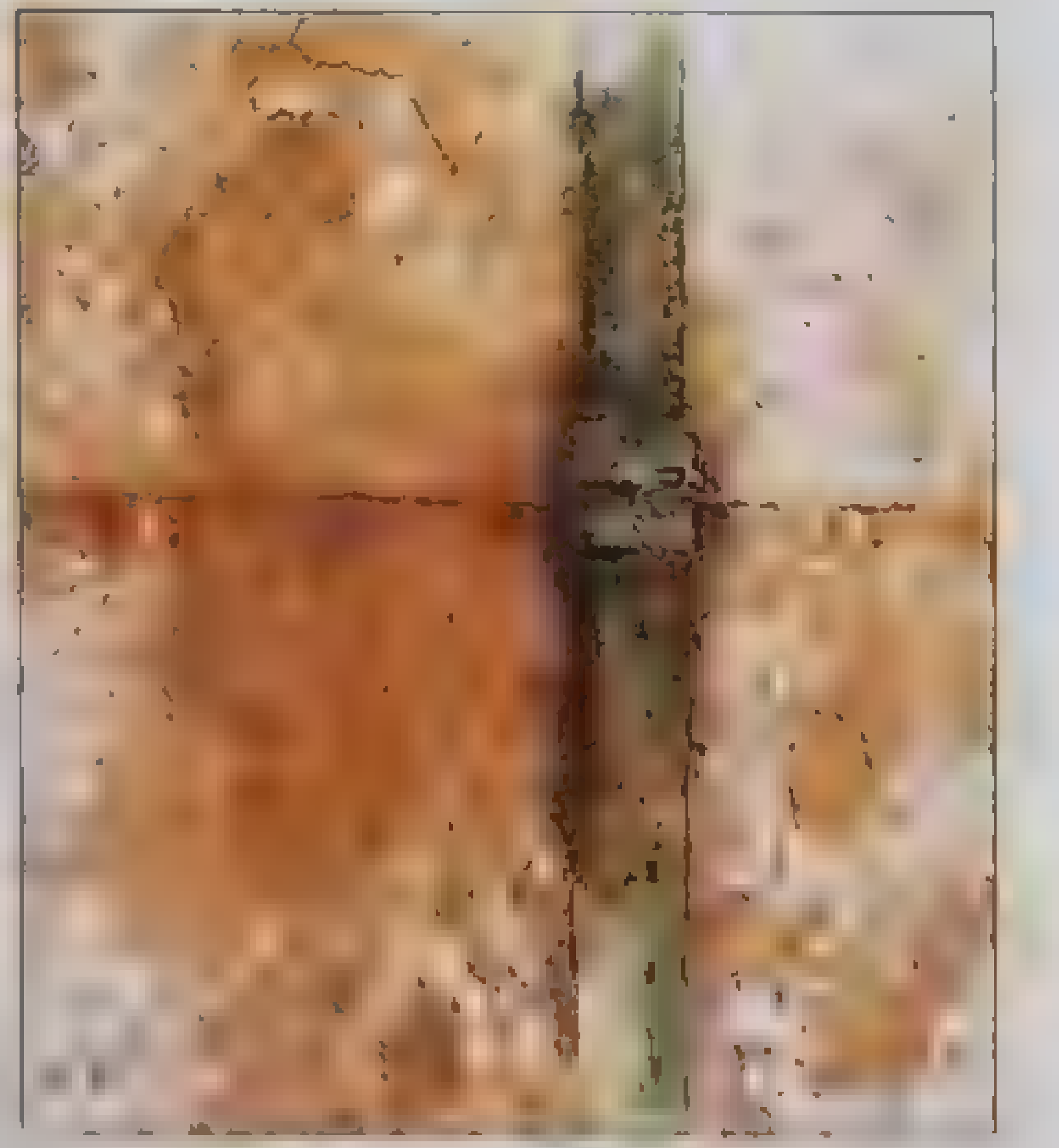

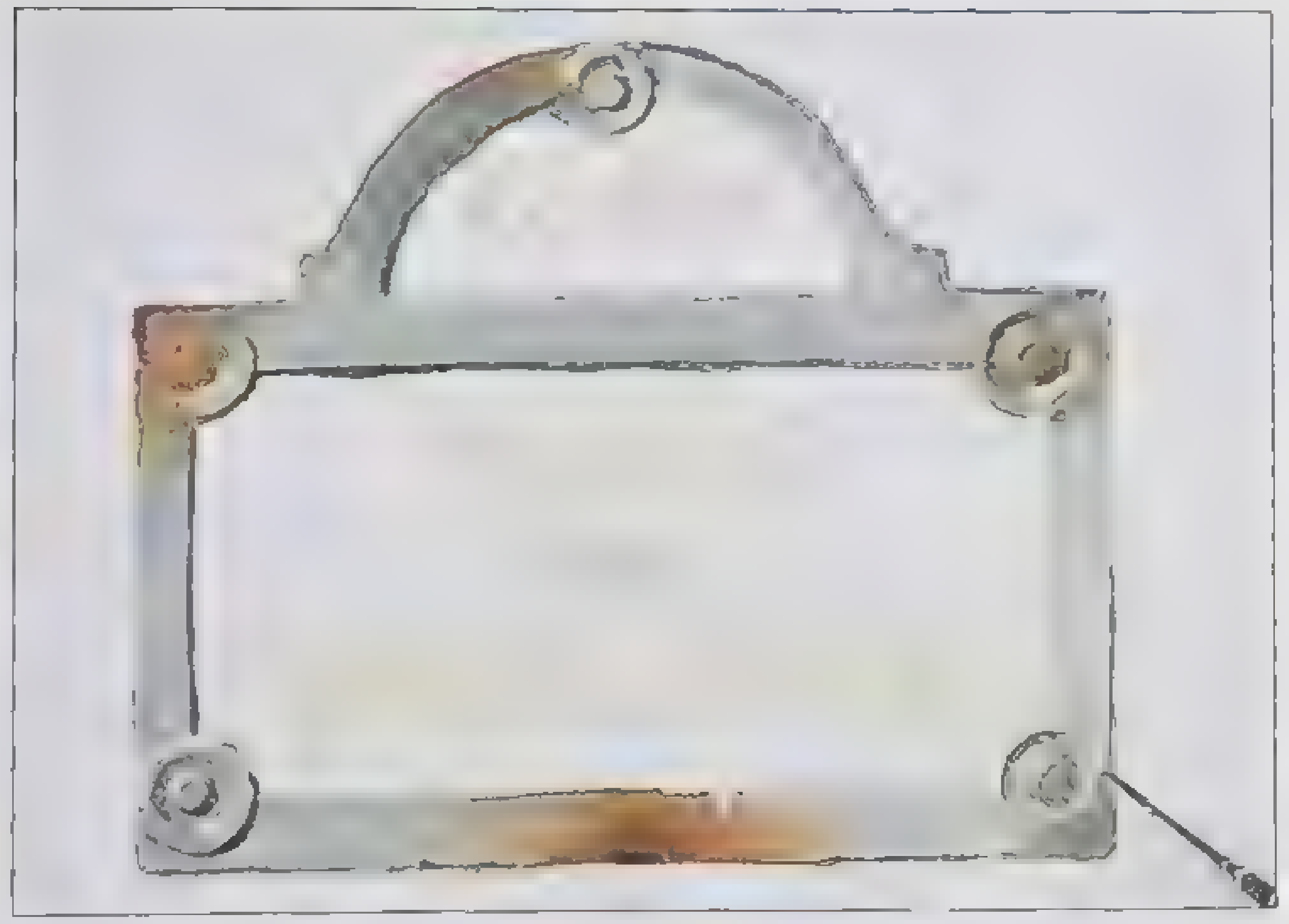

6 ▲ **Pictează umbrele și contururile**

Adaugă puțin albastru-ultramarin-francez în verdele-mediu pregătit în etapa a 3-a pentru a-l face ușor mai închis. Cu vârful pensulei rotunde nr. 2, pictează contururile mai închise ale marginii verzi și ale medalioanelor decorative acoperite de umbre. În acest fel, plăcuța va căpăta grosime. Lasă apoi imaginea să se usuce.

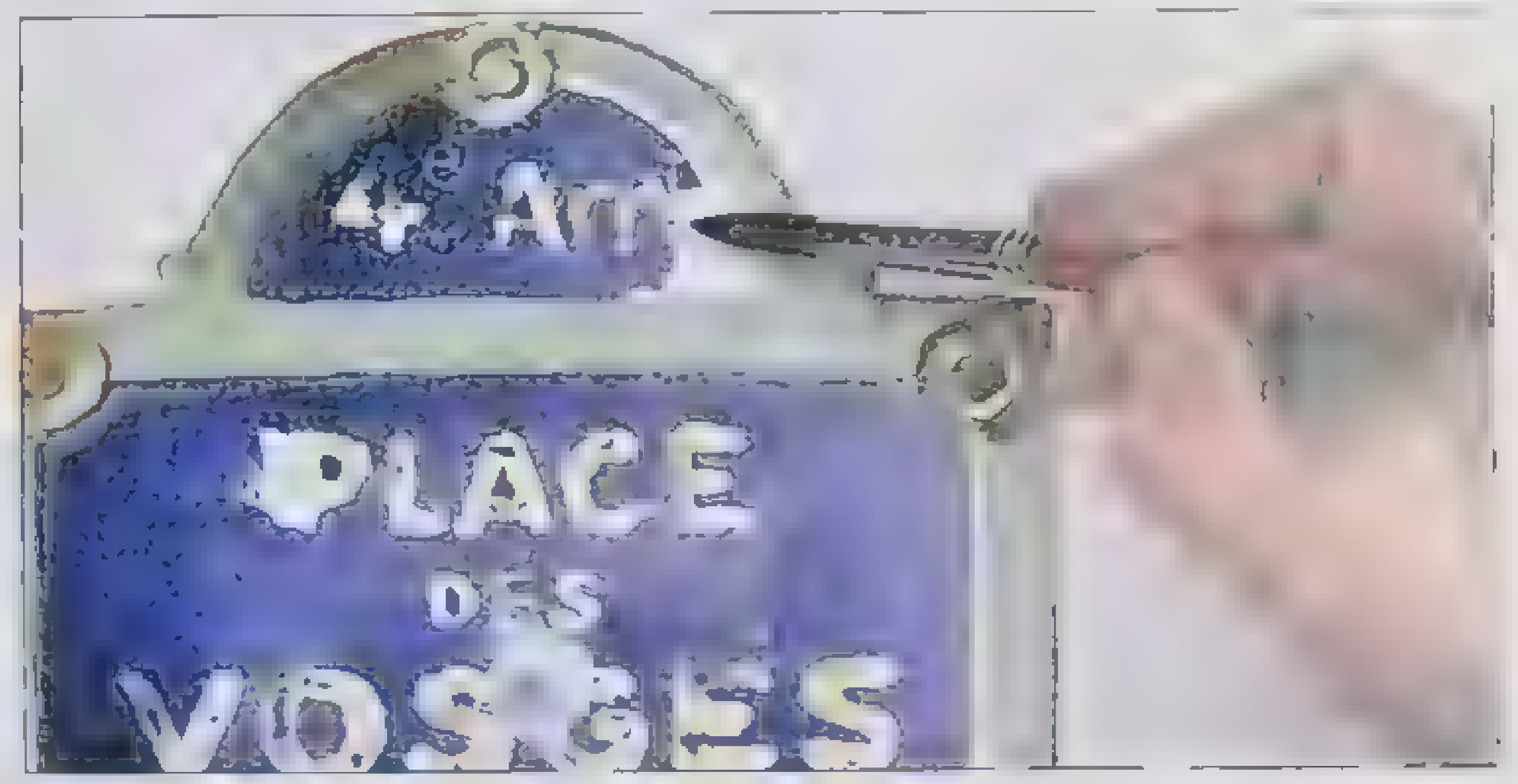

7 ▲ **Umple fundalul albastru**

Pregătește un strat de albastru-ultramarin-francez, amestecat cu puțină umbră arsă. Completează fundalul albastru cu pensula nr. 11. Pentru a sugera aspectul decolorat și uzat, variază nuanța adăugând mai multă sau mai puțină apă și lăsând câteva mici zone neacoperite, care să sugereze reflexiile de lumină. Tamponează ușor ici și colo cu prosopul de hârtie. Poți, de asemenea, să acoperi cu culoare chiar și literele mascate cu lichid, lăsând spații libere pentru petele de rugină.

8 ▶ **Pictează zonele de rugină mai mari**

Înainte ca stratul albastru să se usuce complet, retușează cu pensula nr. 6 petele de rugină mai mari, folosind sienna arsă. Fă în așa fel încât culoarea adăugată să se amestece ușor cu cea din jur.

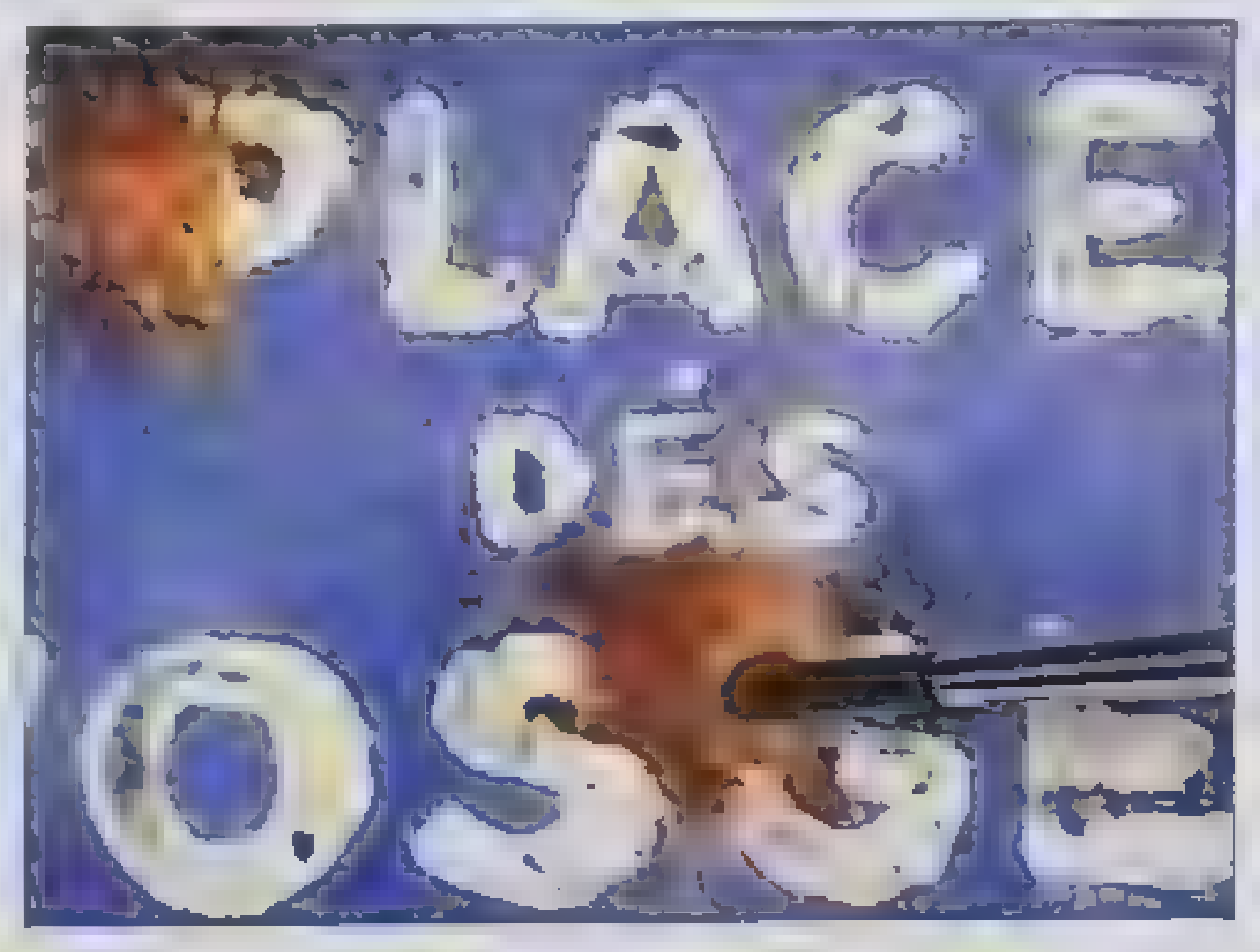

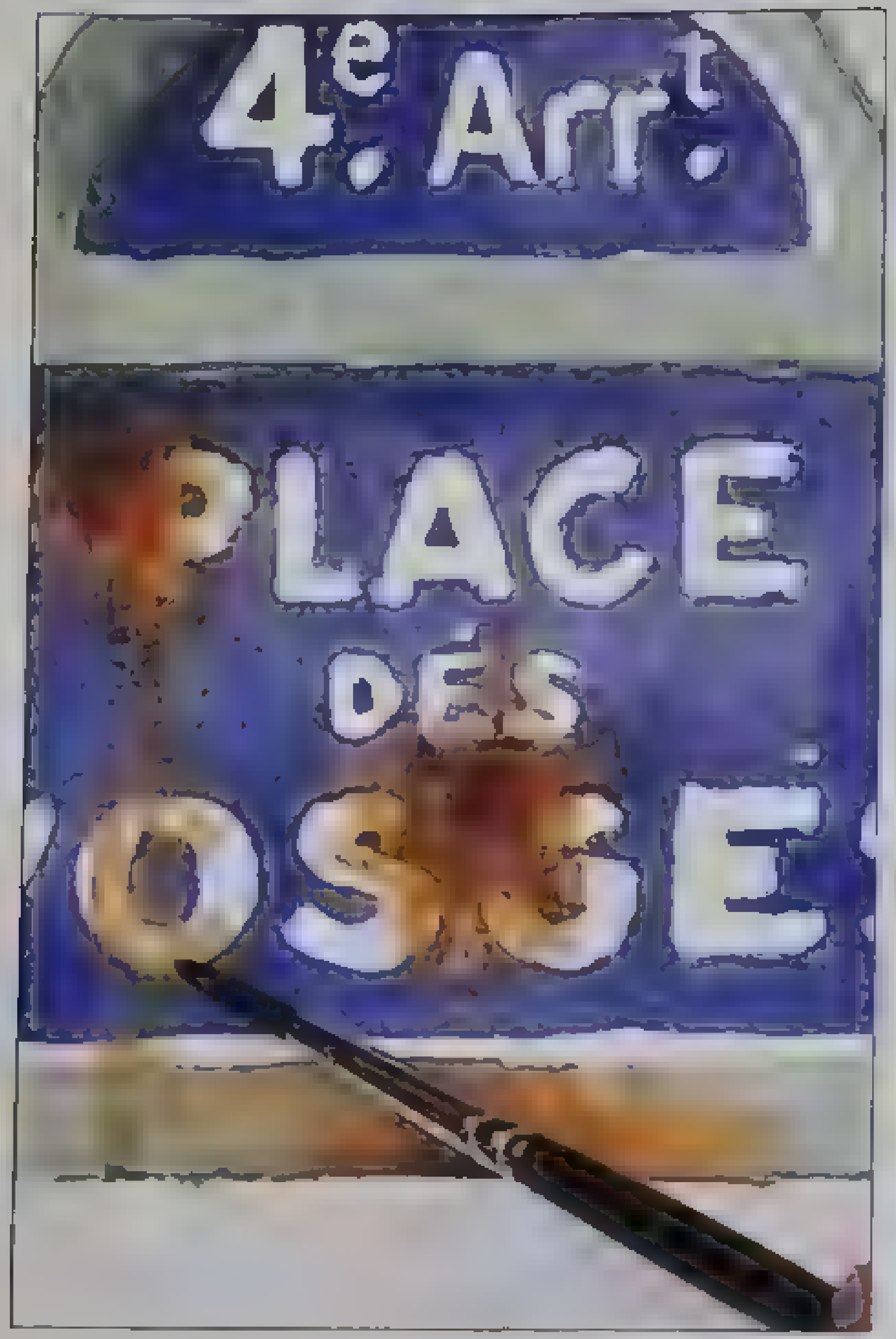

9 ▲ **Elimină lichidul pentru mascare**
După ce toate straturile de acuarelă s-au uscat bine, elimină lichidul pentru mascare întins peste litere ștergându-l cu o radieră. Acum, adaugă puțină sienna arsă pentru a pune în evidență punctele în care rugina s-a extins; poți chiar să acoperi o parte din literele albe ale inscripției.

SOLUȚII ISTEȚE

EVITĂ MARGINILE CLARE

Când pictezi zidurile, evită să trasezi margini exacte pentru fiecare cărămidă sau bloc de piatră, deoarece rezultatul final va fi nenatural și neplăcut. Folosește o nuanță neutră (niciodată negru), pentru a desena o linie foarte subțire pe marginea umbrită a cărămizii, apoi umezește pensula și treci cu ea peste linie pentru a o întrerupe și a o estompa.

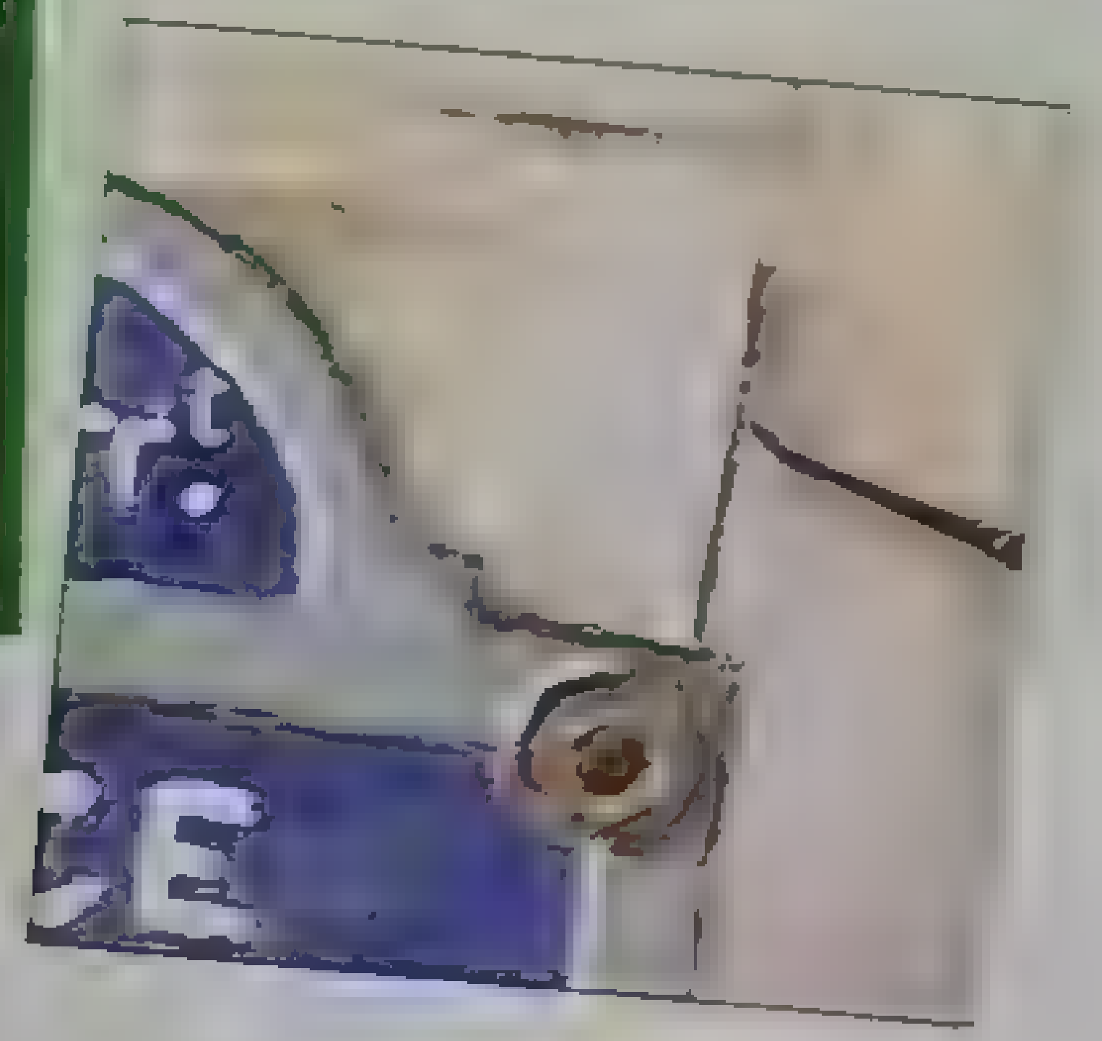

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai finalizat desenul plăcuței, a sosit timpul să acorzi mai multă atenție și peretelui din jurul ei. Având în vedere că plăcuța este punctul focal al imaginii, peretele nu ar trebui să fie prea încărcat de nuanțe și detalii, altfel va distrage atenția privitorului. Începe prin a defini culoarea și nuanța de bază a pietrei, perfecționând apoi definirea suprafeței.

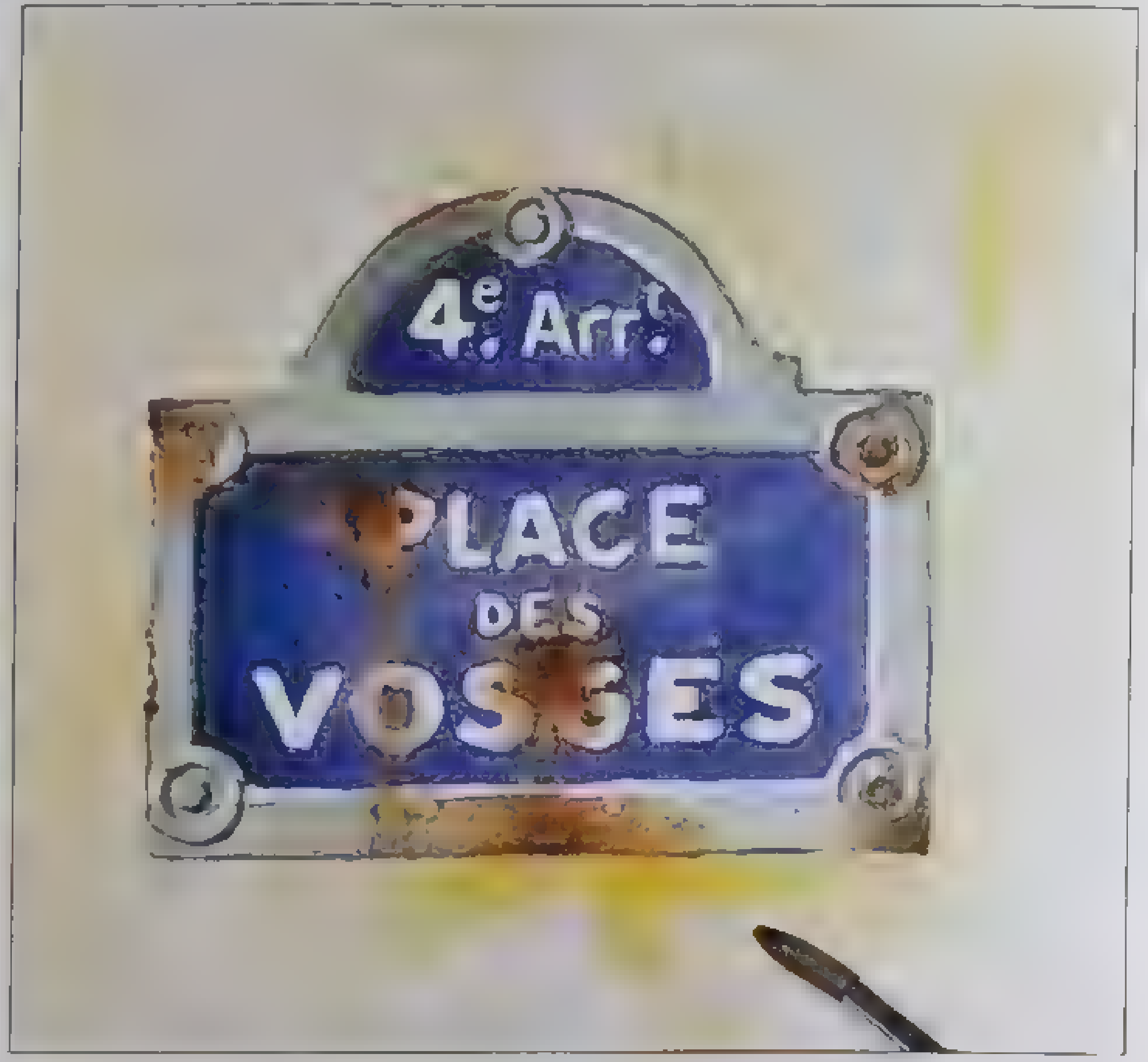

10 ▲ **Întinde un strat de fundal**
Folosind pensula rotundă nr. 11, umezește întreaga zonă a peretelui cu apă curată. Înainte să se usuce complet, pregătește un strat de sienna naturală de intensitate medie. Aplică nuanța în tușe ample și dezinvolte, lucrând pe verticală. Pentru a reda aspectul neregulat și uzat al pereților, variază intensitatea culorii adăugând ici și colo apă sau pigment și lăsând neacoperite anumite zone.

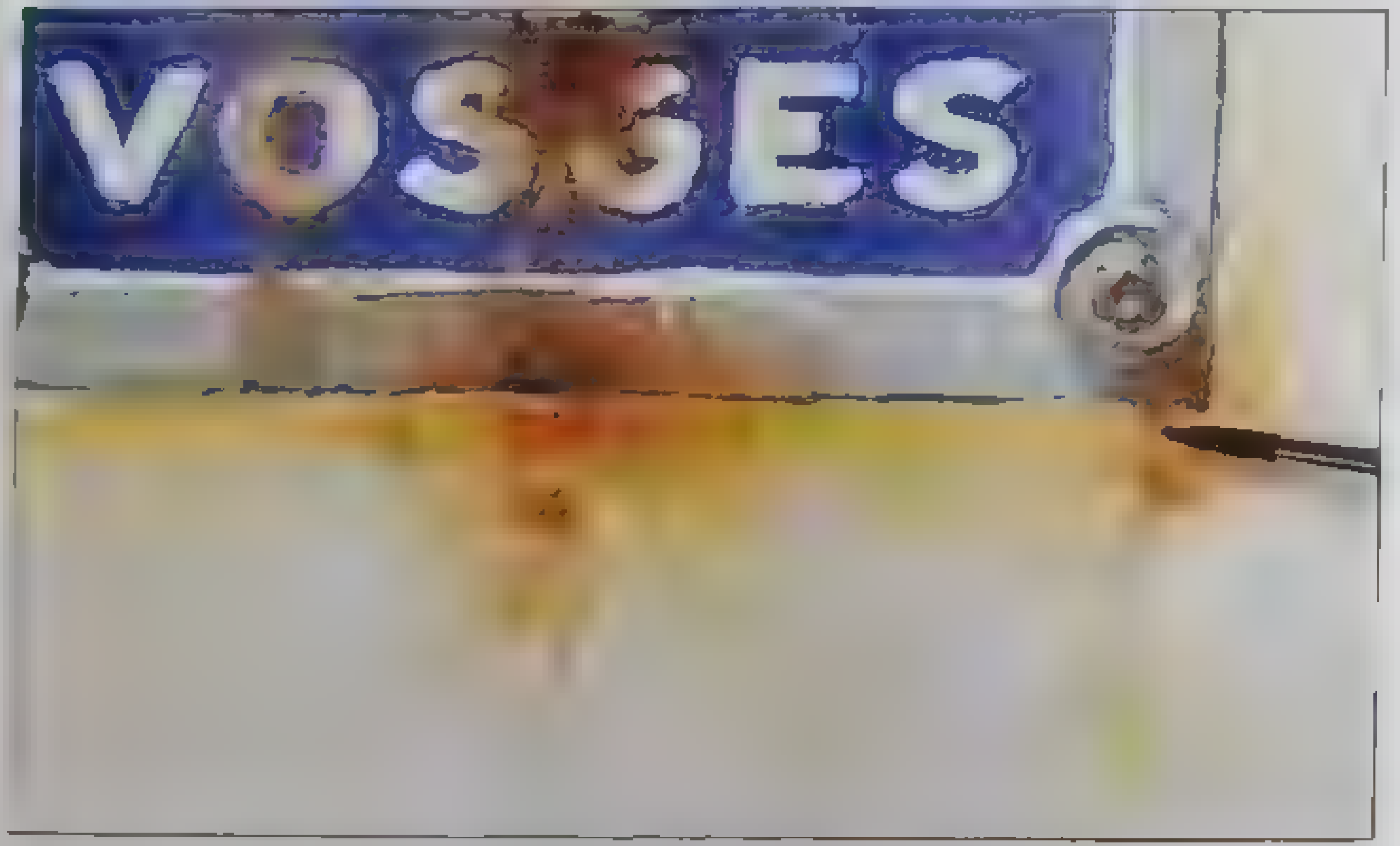

11 ▲ **Sugerează stropii de rugină**
Cât timp stratul de bază este încă umed, continuă să lucrezi cu pensula nr. 6 și aplică puțină sienna arsă pentru perete, sub petele mari de rugină de pe plăcuță. Lasă culoarea să se amestece cu stratul de bază și las-o să se scurgă spre partea inferioară pentru a reda dârele de rugină de pe perete.

12 ▼ **Pictează pietrele**
În timp ce stratul anterior este încă umed, adaugă variații de nuanțe pe zona peretelui cu ajutorul câtorva pete de sienna arsă, sienna naturală și un gri obținut în urma unui amestec de albastru-ultramarin și umbră arsă. Pictează pietrele zidului din partea dreaptă a plăcuței folosind sienna naturală și griul deja pregătit pe paletă, aplicând din nou tehnica „umed pe umed”.

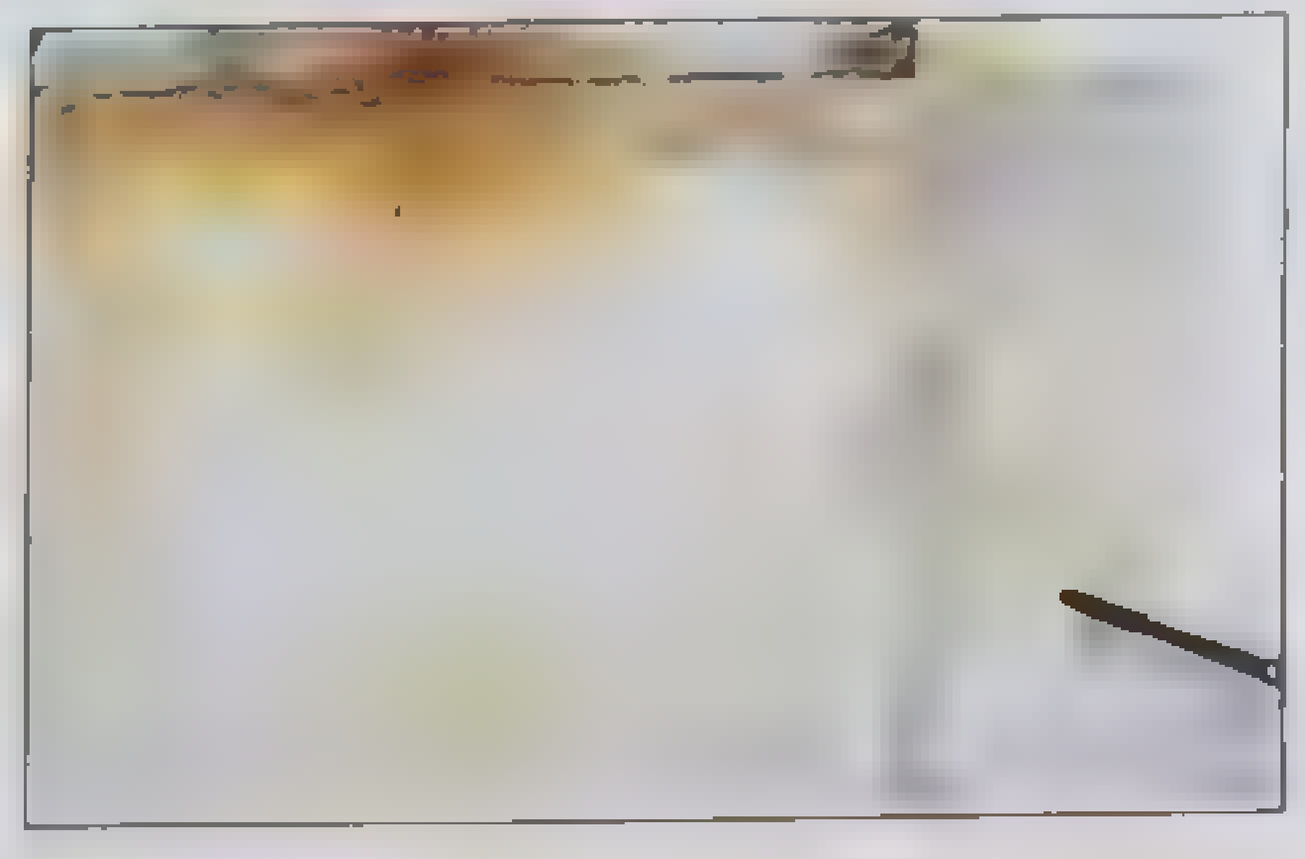

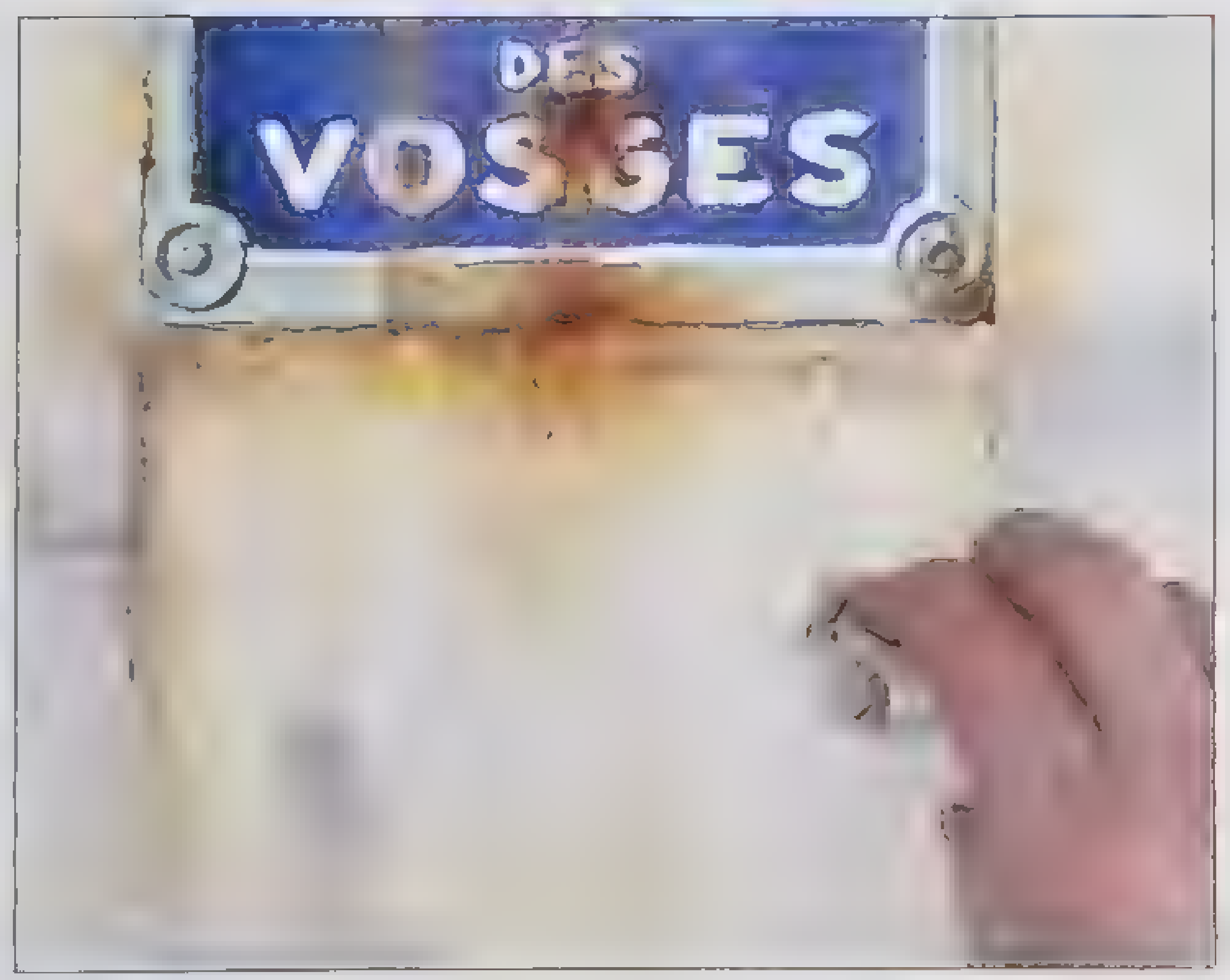

Operele maeștrilor

Nick Harris (n. 1948)

Perete albastru și ușă roșie

În această pictură în acrilice, artistul s-a concentrat asupra peretelui degradat al unei case. El a definit suprafața întreruptă a tencuielii și a obținut un model caracteristic, cu forme neregulate și margini adâncite, care contrastează total cu nuanțele mai estompate ale peretelui din exercițiul nostru. Culorile strălucitoare și liniile arhitecturale creează o imagine de un farmec deosebit.

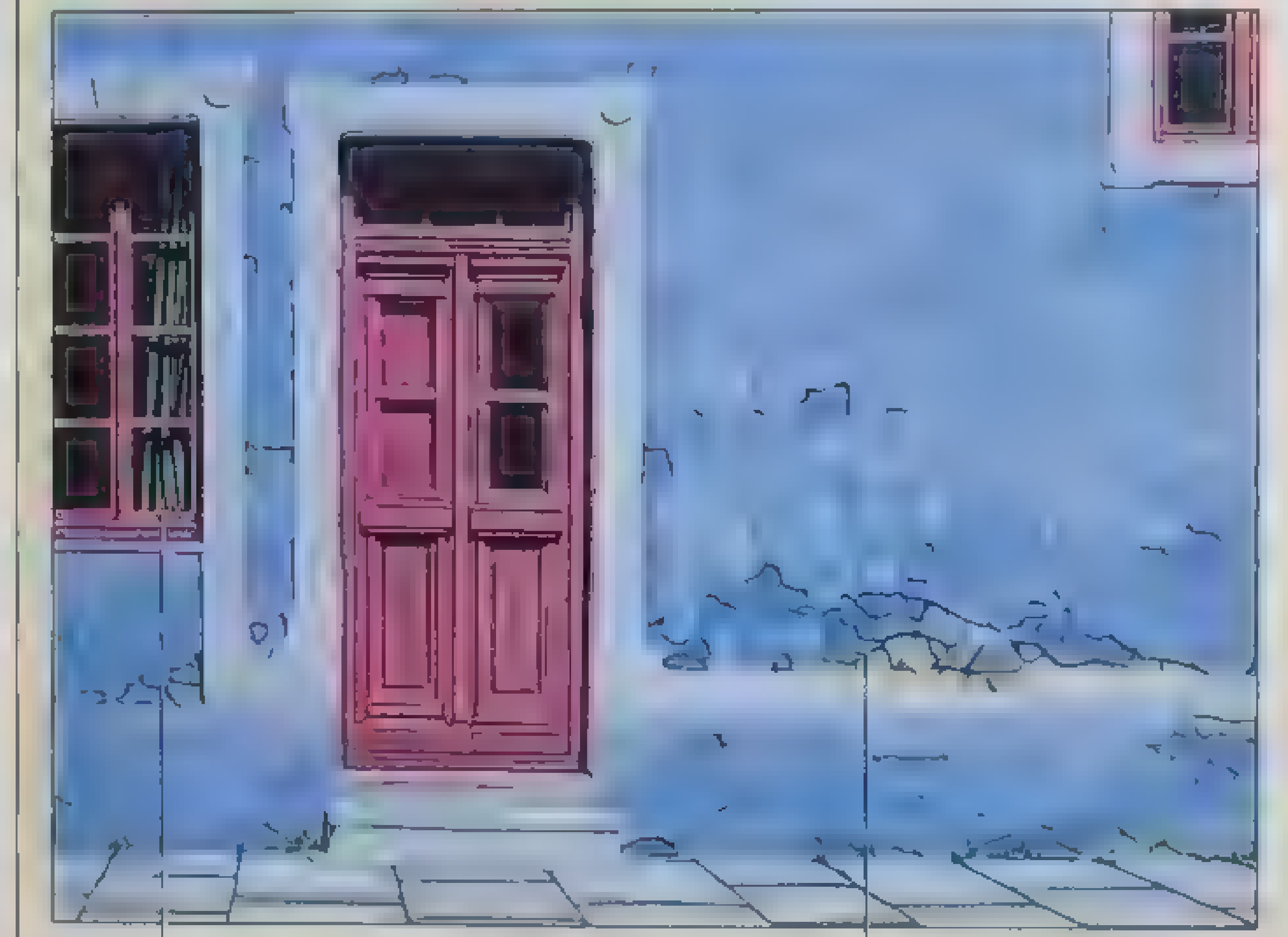

Accentele de culoare roșie și perdelele verzi creează un puternic contrast cu peretele albastru. Zonele de culoare din partea stângă sunt echilibrate de fereastra roșie din dreapta sus.

Fascinat de formele create în zonele deteriorate de timp și vreme, artistul a plasat peretele în centrul lucrării.

13 ▲ **Continuă să adaugi culoare și caracter**
Pictează pietrele zidului din partea stângă a plăcuței în aceeași tehnică descrisă la punctul precedent, lăsând în spațiile dintre pietre să transpară câteva registre subțiri din culoarea stratului de bază. Sugerează suprafața deteri din centrul peretelui aplicând mai multă culoar prin tehnica „umed pe umed” și creează efecte culoare tamponând cu prosopul de hârtie absorbant mototolit. În acest fel, vei reuși să reda într-o manieră realistă o suprafață zgrunțur

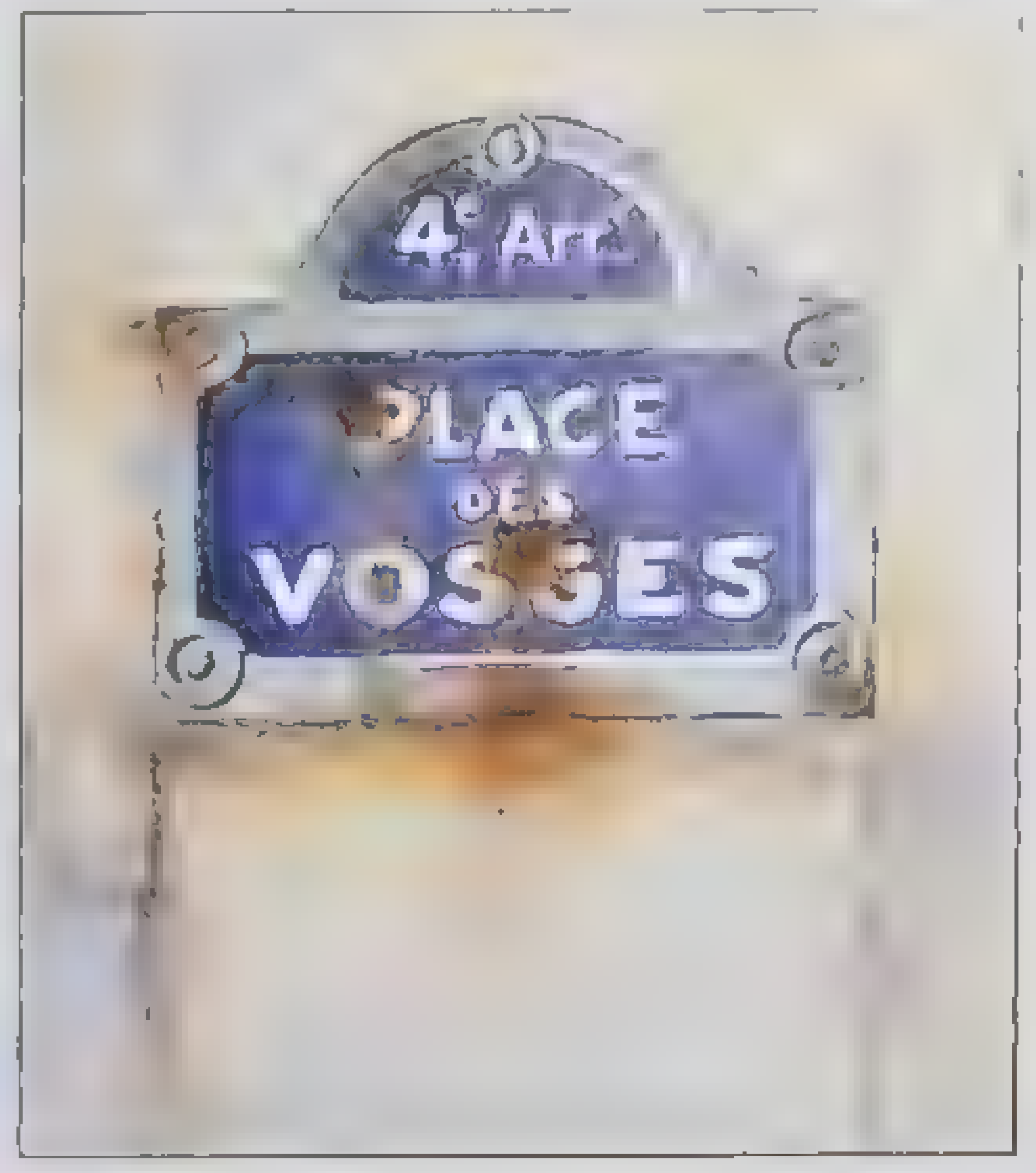

14 ▲ **Retușează peretele**
Accentuează nuanța pietrelor cu mici tușe de sienna arsă și gri, lăsând să transpară stratul de bază prin câteva fisuri care să sugereze suprafața deteriorată a acestora. La final, folosește aceeași culoare pentru a defini cele două blocuri lungi de piatră, dispuse orizontal, deasupra plăcuței.

UN PAS ÎNAINTE

În această etapă, lucrarea este aproape completă: las-o deoparte și reia-o mai târziu cu mintea proaspătă. Cel mai probabil, va trebui să accentuezi câteva detalii pentru a pune în evidență subiectul.

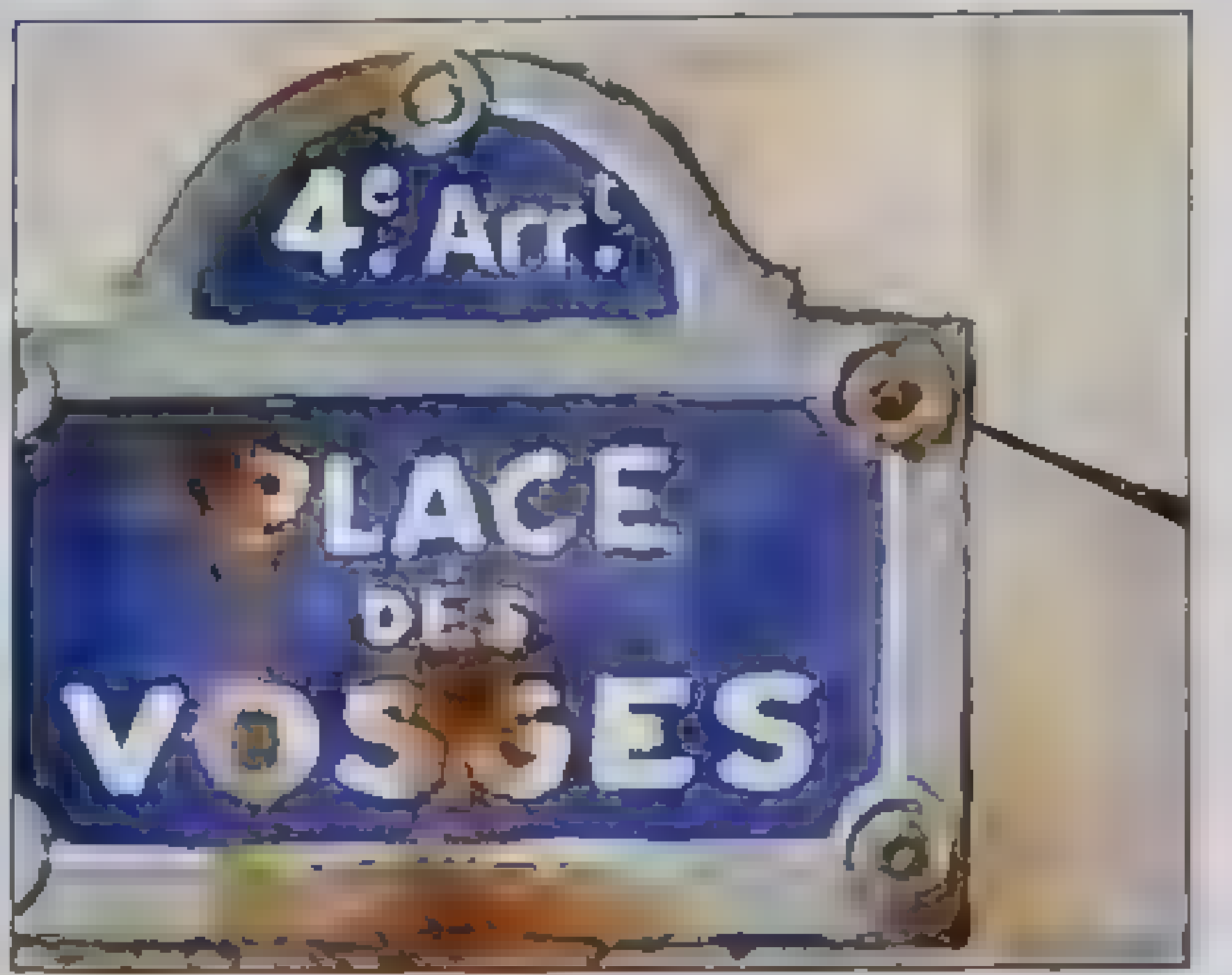

15 ◀ **Perfecționează desenul plăcuței**
Asigură-te că pictura este complet uscată. Amestecă umbră arsă cu albastru-ultramarin-francez pentru a obține o culoare închisă, apropiată de negru; cu pensula nr. 2, desenează o linie subțire și întreruptă pe marginea de jos și pe partea dreaptă a plăcuței. Odată încheiată această etapă, indicatorul se va detașa în mod clar pe suprafața peretelui.

O LUCRARE COMPLETĂ

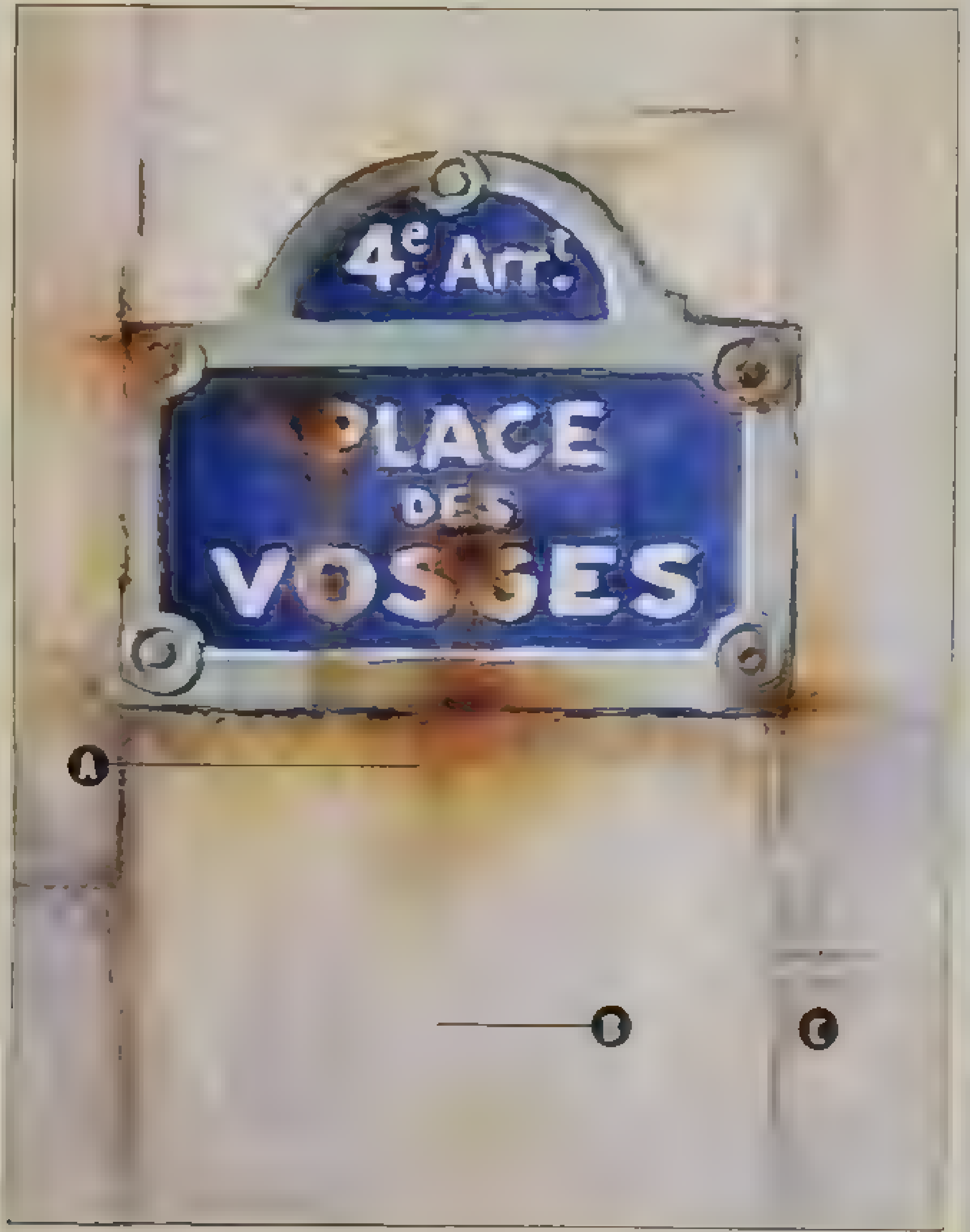

A Efectul timpului
Am redat vârsta și uzura peretelui și a plăcuței tamponând pictura umedă cu prosopul de hârtie absorbant.

B Desen asimetric
Spațiul de sub plăcuță este mai mare decât cel de deasupra. În acest fel, compoziția devine mai interesantă.

C Fundal neutru
Zidul a fost pictat cu nuanțe șterse și neutre, conferindu-i relieful minim necesar care să creeze contextul ideal pentru plăcuță.

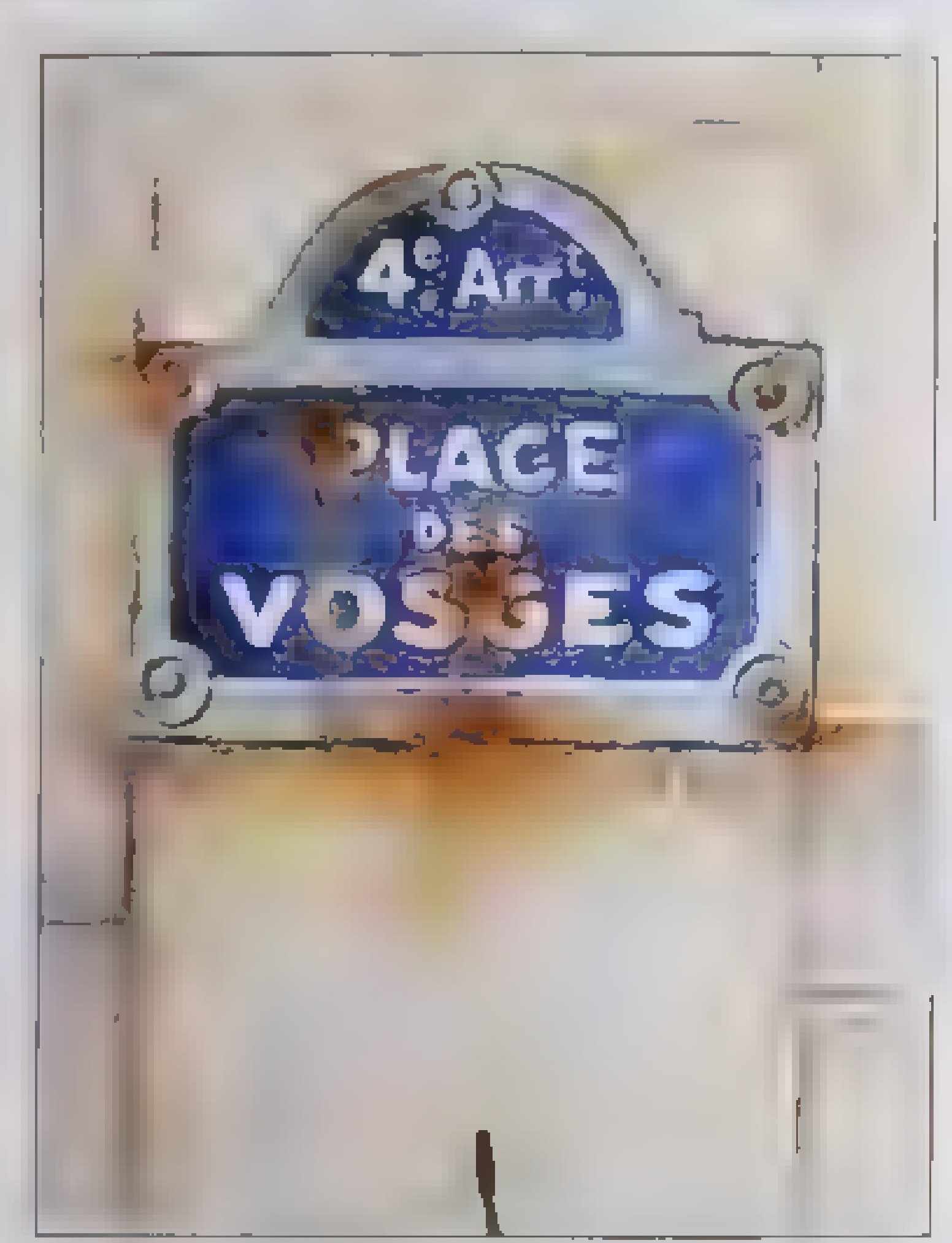

16 ▲ **Accentuează zidurile**
Definește formele fiecărui bloc de piatră trasând din nou câteva contururi cu gri mai intens, pregătit în prealabil. La final, accentuează culoarea din partea inferioară a peretelui, aplicând într-o manieră liberă un strat de sienna naturală.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Folosește pastelurile uleioase pentru a crea imaginea aerisită a unor clădiri din jurul unui parc.

- Lucrează cu hașuri expresive și libere pentru a sugera mișcarea copacilor.
- Aplică straturi de culoare, care să redea zonele de lumină și umbră ale imaginii.
- Creează un contrast între tușele accentuate ale frunzișului și umbrele atenuate ale clădirilor.

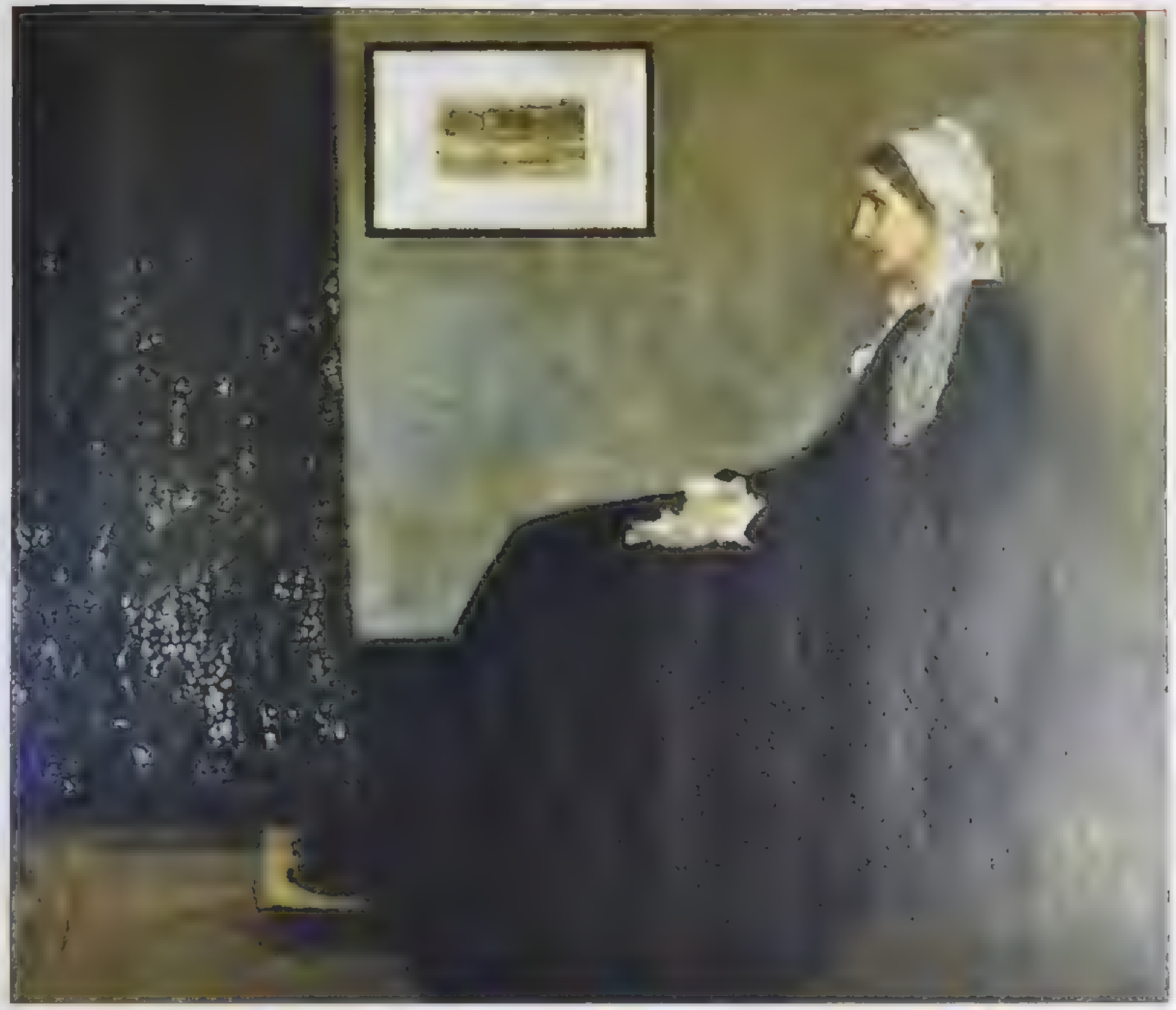

▲ **Acest tablou din 1871, de James Abbott McNeill Whistler (1834–1903), este cunoscut, în general, sub denumirea de *Portretul mamei artistului*, chiar dacă autorul l-a intitulat *Compoziție în gri și negru nr. 1*. Artistul a explorat multe nuanțe subtil alese din gama selecționată, realizând un portret neobișnuit și emoționant totodată.**

Nuanțe de gri și brun

Tonalitățile neutre, chiar dacă termenul sugerează altceva, sunt culori bogate și expresive. Vei vedea cum le poți prepara.

Pentru a pregăti o nuanță de gri nu este suficient să amesteci negru și alb. Un tablou realizat cu acest tip de gri este lipsit de viață, deoarece făcând acest lucru nu vei obține o culoare, ci pur și simplu o tonalitate, potrivită doar unei lucrări monocrome în alb și negru. În schimb, pentru picturile în culori este necesară o gamă de griuri mult mai interesantă. Așadar, ce este mai exact un gri? E important să reții că negrul nu este o culoare, ci absența culorii; cu alte cuvinte, lipsa luminii. În concluzie, un obiect gri poate fi descris mai bine ca un „alb-închis" decât ca „negru-deschis" din moment ce nu e posibil „să vezi" negrul.

Este mai ușor de înțeles acest concept dacă te gândești la unele obiecte albe, puternic luminate natural sau plasate pe un fundal alb. Pe de altă parte, zonele în umbră îmbracă o culoare care ar putea fi denumită gri, iar pe un obiect curbat, vei putea recunoaște imediat diferitele nuanțe de gri.

În plus, deoarece există variante diferite de alb, vei observa că există și diferite nuanțe de gri. Poți

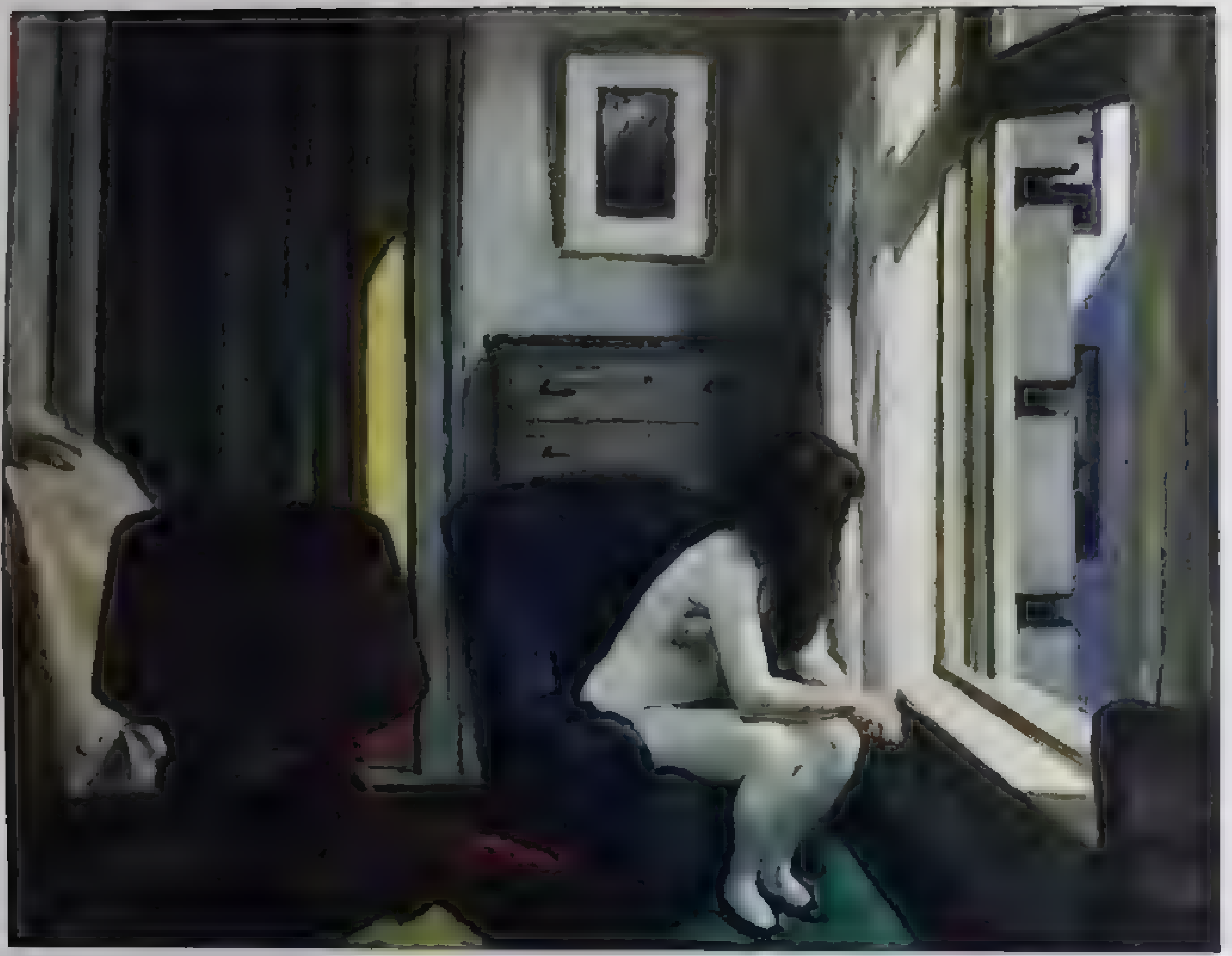

▶În lucrarea *Unsprezece a.m.* a lui Edward Hopper (1882–1967), nuanţele de gri-închis şi mediu ale pereţilor şi ale mobilierului din acest interior contrastează cu umbrele de gri-deschis ale pielii femeii. Griul camerei conferă lucrării o atmosferă de singurătate.

extinde şi mai mult gama datorită culorilor reflectate de suprafeţele înconjurătoare şi de sursa de lumină. Umbrele gri se comportă în acelaşi mod (vezi rubrica „Bază: culoarea" din numărul 12). Aşadar, dacă vrei să pictezi toate aceste nuanţe, va fi dificil să obţii rezultate bune atâta timp cât foloseşti numai negru şi alb. Acelaşi lucru este valabil şi pentru gama de nuanţe de brun, care sunt chiar şi mai complexe.

Cum să pregăteşti nuanţele neutre

Pentru a distinge nuanţele subtile ale culorilor neutre este nevoie de multă practică, însă chiar şi puţină teorie a culorii poate fi de ajutor. Fiecare dintre **culorile primare** (roşu, albastru şi galben) este neutralizată de complementara sa (verde, oranj şi violet). Combinând o culoare primară şi complementara sa în cantităţi diferite, vei obţine nuanţe de brun variate. Încearcă să capeţi experienţă în acest sens prin intermediul exerciţiului explicat aici în dreapta; vei reuşi să înveţi să creezi nuanţe de brun prin diferite combinaţii de albastru şi nuanţe de roşu, reci şi calde. După ce ai testat această modalitate, repetă acelaşi exerciţiu cu nuanţele de albastru şi galben şi vei obţine o gamă de nuanţe gri-verzui.

EXERCIŢII CU NUANŢE NEUTRE

Exersează pe o suprafaţă albă cu ajutorul următoarelor experimente, folosind ulei sau acrilice (de pildă, tubul de vopsea acrilică galben-citron oferit în numărul 4 şi culoarea de ulei galben de cadmiu din numărul 8.). Amestecă două pete din fiecare pereche de culori primare enumerate mai jos, apoi combină-le cu două nuanţe diferite de galben. rezultatul se va dezvolta dând viaţă diferitelor nuanţe.

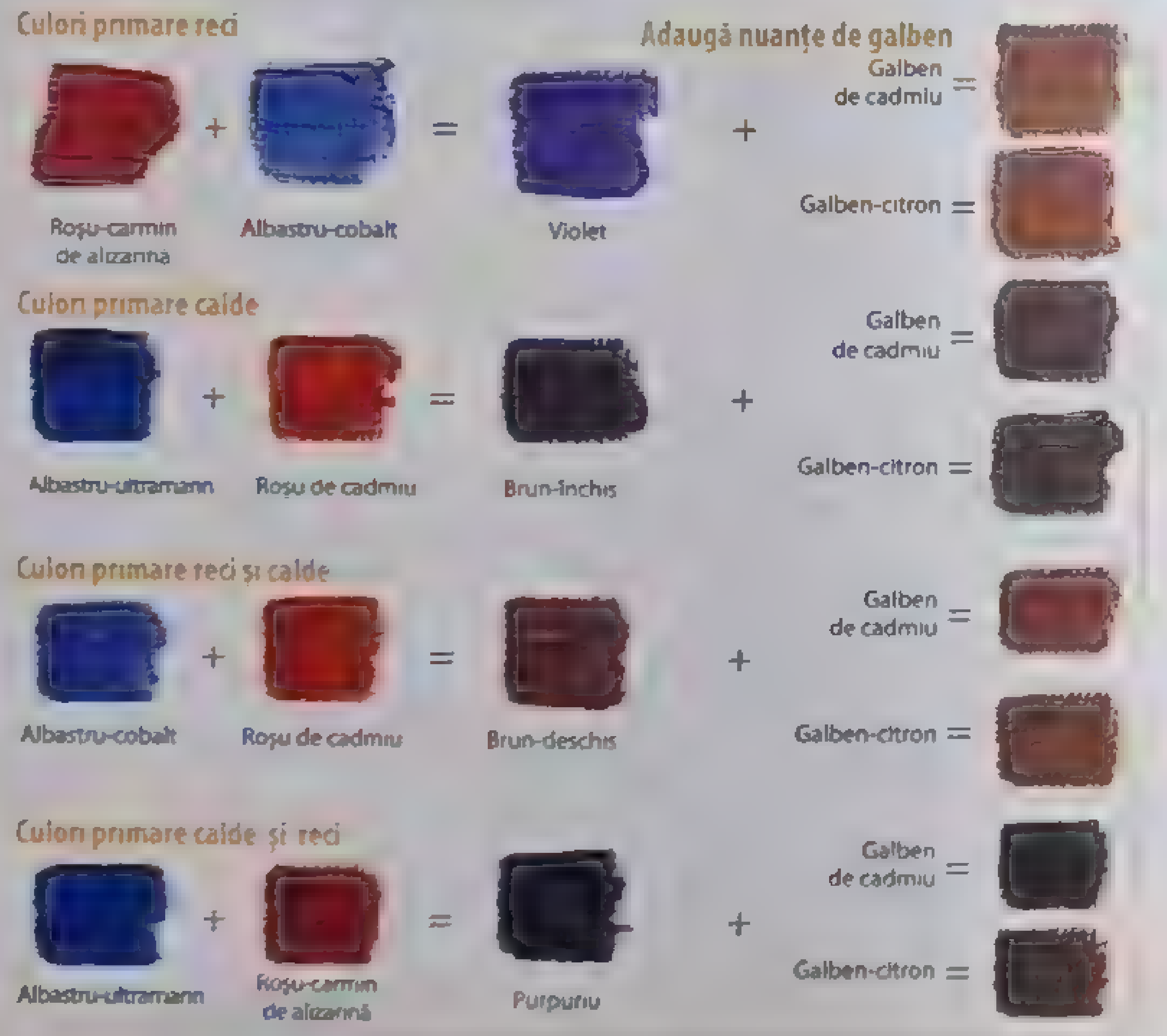
Culori primare reci
Adaugă nuanţe de galben
Roşu-carmin de alizarină
+
Albastru-cobalt
=
Violet
+
Galben de cadmiu =
Galben-citron =
Culori primare calde
Albastru-ultramarin
+
Roşu de cadmiu
=
Brun-închis
+
Galben de cadmiu =
Galben-citron =
Culori primare reci şi calde
Albastru-cobalt
+
Roşu de cadmiu
=
Brun-deschis
+
Galben de cadmiu =
Galben-citron =
Culori primare calde şi reci
Albastru-ultramarin
+
Roşu-carmin de alizarină
=
Purpuriu
+
Galben de cadmiu =
Galben-citron =

Adăugând încă puţin albastru (cald sau rece) în oricare dintre aceste combinaţii, vei obţine o culoare chiar mai grizată. Ar trebui să reuşeşti să pregăteşti cel puţin opt nuanţe diferite de gri, care să se delimiteze clar între ele: de la griurile calde, brune până la griurile verzui, mai neutre, şi griurile reci de albastru-violaceu.

Tonuri deschise şi închise

Adăugând puţin alb vei obţine nuanţe mai şterse. Pentru a închide puţin tonalităţile neutre nu adăuga negru, ci un amestec de umbră naturală (şi/sau umbră arsă) şi albastru-ultramarin sau verde-smarald. În acest mod, vei modifica atât culoarea, cât şi tonalitatea de gri, obţinând noi nuanţe. Gama de griuri este foarte utilă în redarea peisajelor, care adesea conţin mai curând nuanţe de gri-verzui, decât tonuri de gri-pur. În plus, observă cât de mult sunt prezente aceste nuanţe în interior

O călătorie în gama griurilor

Adună în jurul tău un grup de obiecte albe şi măcar câteva obiecte gri. Alege câteva nuanţe diferite de alb: emailul, de exemplu, este mai albăstrui decât ceramica, aceasta având mai degrabă o nuanţă de alb-lăptos.

MATERIALE
- O pânză de cel puţin 40 x 50 cm
- Pensulă rotundă medie
- Culori acrilice sau de ulei

1 **Compune o natură statică**
Aşază obiectele pe o foaie de hârtie albă, gri sau chiar neagră, având ca fundal un perete alb, puternic luminat natural.

2 **Pictează**
Priveşte cu atenţie obiectele pentru a distinge caracteristicile fiecărei nuanţe de gri: este mai verzuie, albăstruie sau rozalie? Pictează cu nuanţele de gri-pur, propuse în exerciţiul din pagina anterioară. Adaugă alb sau culori mai intunecate pentru a regla tonurile, însă evită să recurgi la negru

3 **Descoperă valenţele griului**
Atunci când pictura este uscată ia o fâşie de hârtie albă şi perforea
şase găuri cu diametre diferite, de
1 cm la 5 cm. Deplasează hârtia p
intreaga suprafaţă a picturii şi vei descoperi diferitele nuanţe de gri

▼**Giorgio Morandi (1890–1964) folosea gama de nuanţe neutre în naturile sale statice simbolice, respectiv în lucrarea *Natură statică* (1946), ilustrată mai jos. Nuanţele estompate sugerează o atmosferă de linişte.**

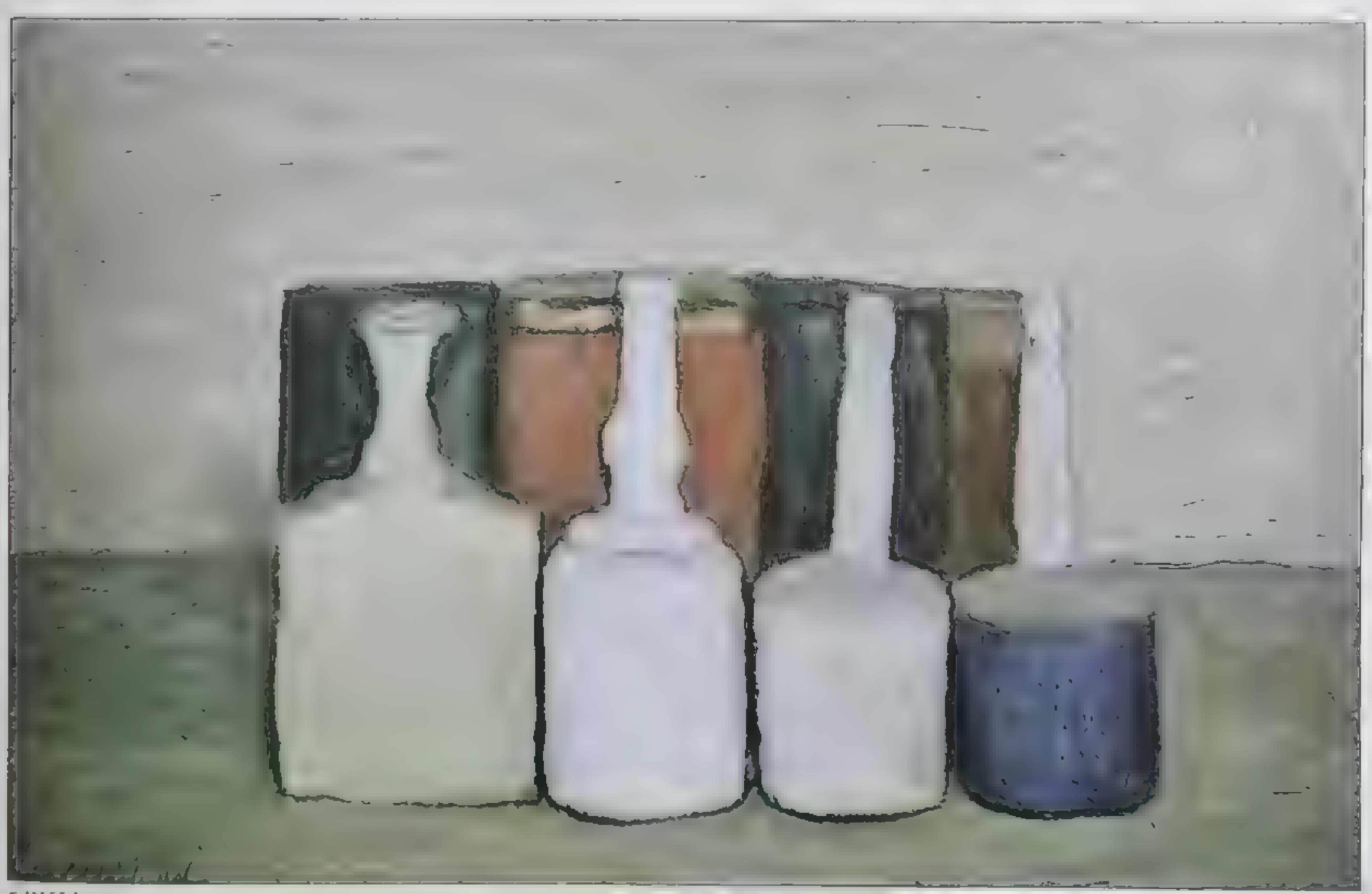

© DACS 1999

Un coş cu legume

Să descoperim calităţile artistice ale pastelurilor uleioase, conturând şi detaliind această natură statică multicoloră.

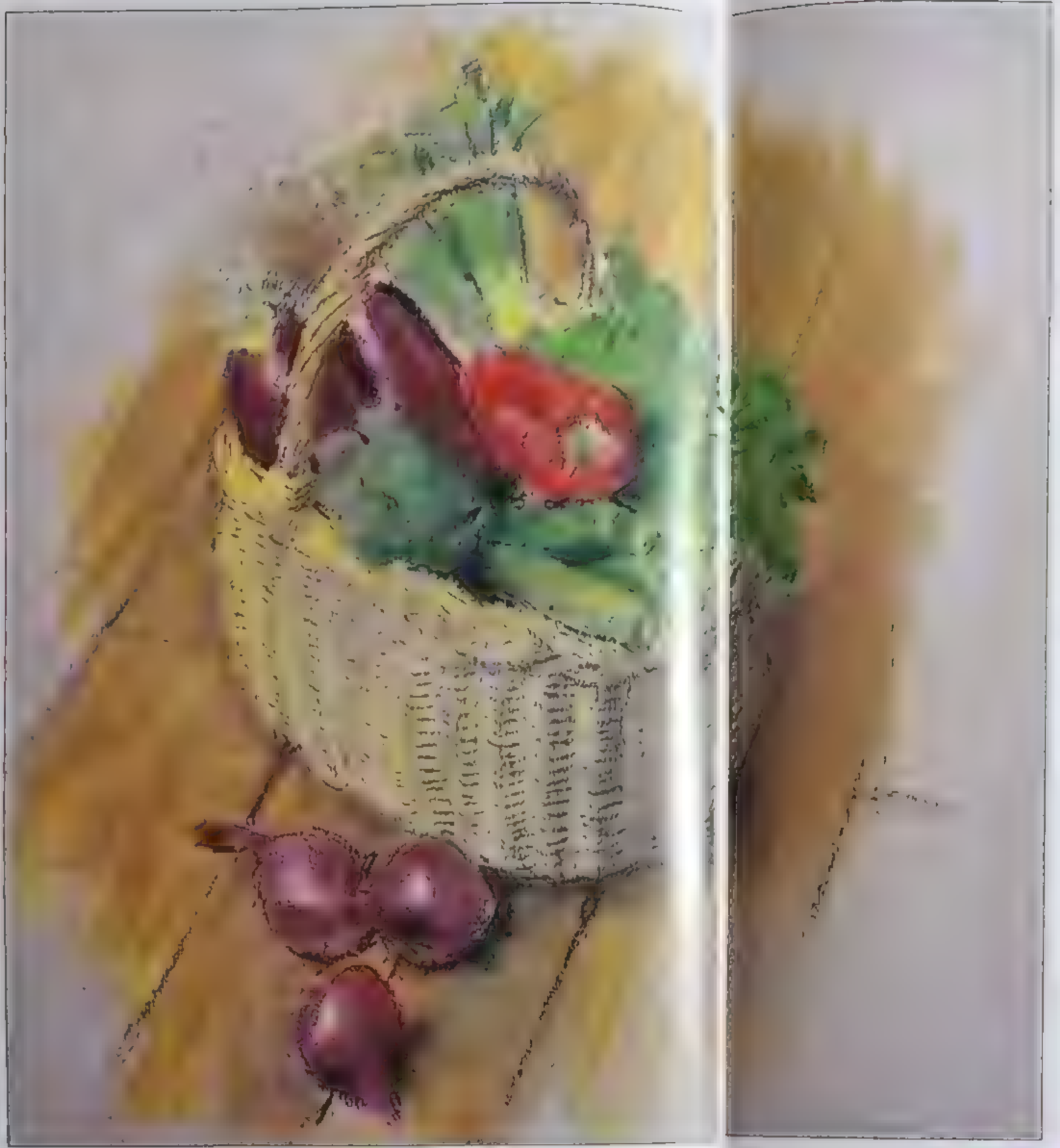

Pastelurile uleioase pot avea o multitudine de utilizări interesante. Poţi să le consideri un simplu material pentru desen, lucrând cu marginea creionului-pastel cu ajutorul căruia poţi realiza un desen linear sau poţi adăuga detalii. Cu toate acestea, consistenţa lor densă şi păstoasă permite producerea unor efecte picturale. Dacă apeşi tare vârful bont al pastelului uleios, poţi obţine o tuşă accentuată şi densă, asemeni celei lăsate de pensula înmuiată în ulei. În plus, ca şi în cazul picturii, poţi amesteca culorile foarte uşor prin suprapunere sau cu o cârpă înmuiată în terebentină.

Am folosit această caracteristică specială a pastelurilor uleioase în reprezentarea unei naturi statice cu legume adunate într-un coş de răchită tradiţional. Zonele mari de culoare, precum podeaua, au fost estompate cu ajutorul unei cârpe înmuiate în terebentină, iar împletitura elaborată a coşului de răchită a fost redată cu vârful batonului de pastel. În plus, culoarea intensă ce a rezultat din pigmentul pastelurilor uleioase a fost esenţială pentru a surprinde nuanţele intense ale legumelor, mai cu seamă nuanţele bogate de violet şi roz ale vinetelor şi cepelor, dar şi tonurile variate de verde ale dovleceilor şi pătrunjelului.

O compoziţie plină de viaţă

Înainte de a începe desenul unei naturi statice de acest tip, alege cea mai bună compoziţie pentru elementele pe care le ai la dispoziţie. În această lucrare, am plasat coşul pe podea, astfel încât artistul să poată observa conţinutul său de sus. Ardeiul roşu-strălucitor din centru reprezintă punctul focal al imaginii, iar cepele din apropierea coşului creează o compoziţie plină de viaţă, mai spontană chiar. Pentru a evidenţia această ultimă calitate, am aşezat legumele în aşa fel încât să depăşească marginea coşului.

▲ Pastelurile uleioase permit o gamă largă de efecte, de la culoarea uşor estompată a legumelor şi a fundalului până la detaliile precise ale împletiturii coşului.

ÎNCEPE

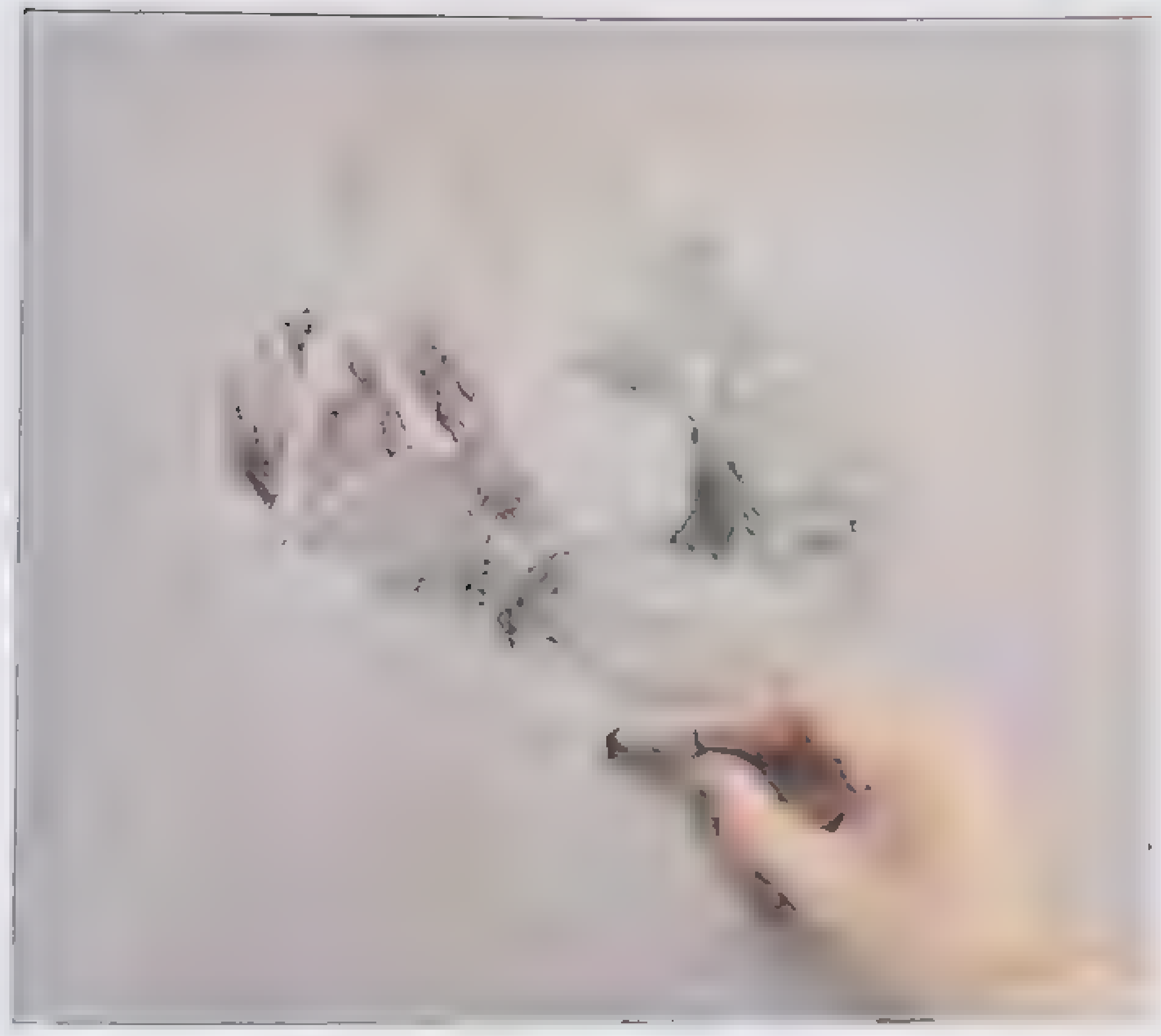

1 ▶ Schiţează diferite elemente

Trasează conturul coşului şi al mânerului cu pastelul uleios de culoare brună, apoi defineşte legumele cu partea laterală a creionului pastel verde-închis: mai întâi florile de broccoli, apoi dovlecei şi, la final, pătrunjelul. Priveşte cu atenţie nuanţele şi apasă mai tare pastelul pentru a reda tonurile mai întunecate. Cu pastelul violet, poţi colora vinetele, iar cu cel brun poţi defini şanţurile care înconjoară coşul pe lateral

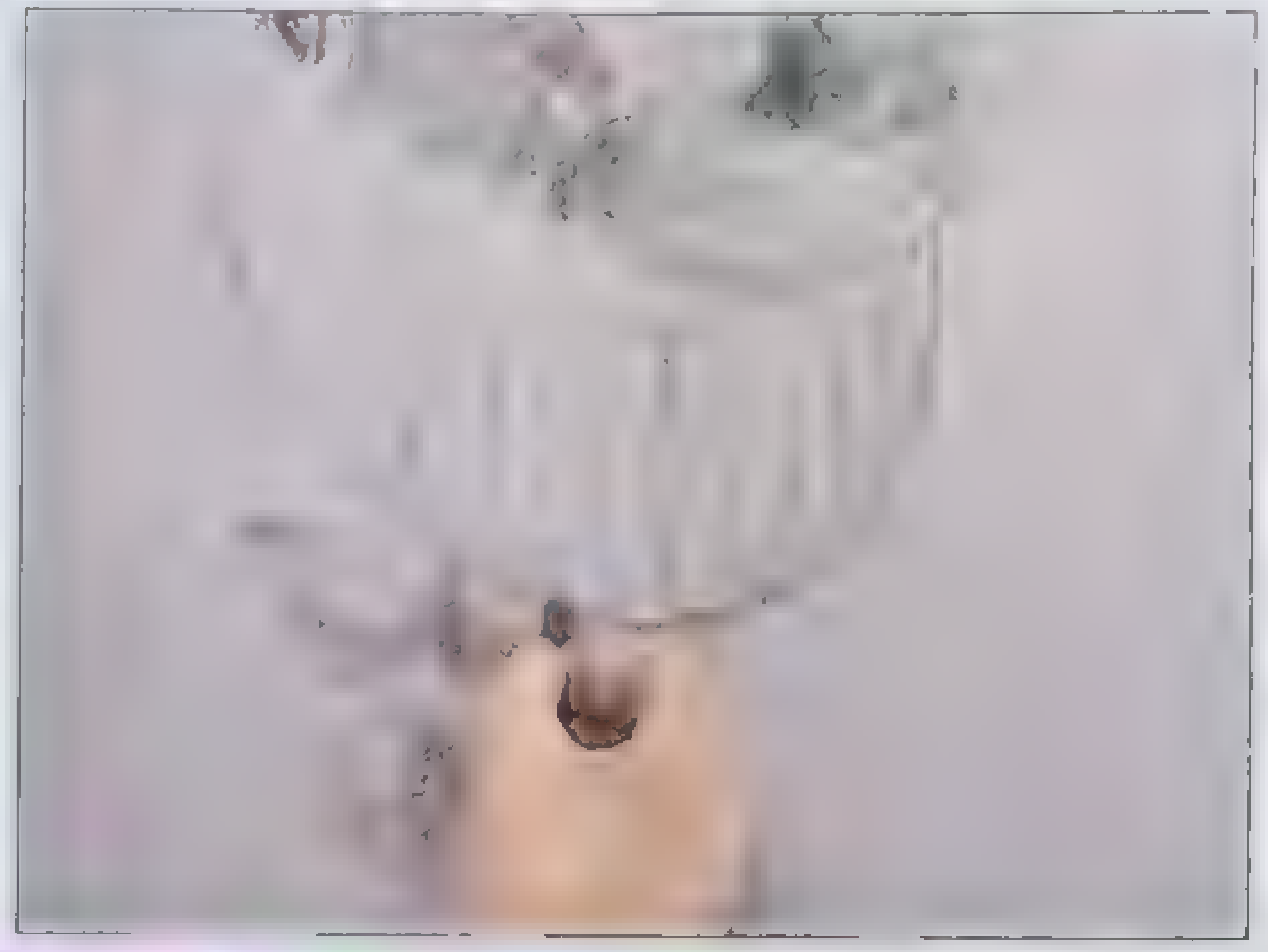

2 ◀ Modelează cepele [illegible]

şanţurilor coşului pentru a-i defini mai bine forma. Întoarce-te la violet pentru a desena cepele. Schiţează contururile cu vârful pastelului, apoi, pentru zonele aflate în umbră, aplică tuşe scurte şi curbate cu partea lată. Poţi aplica puţină culoare şi pe broccoli pentru a-i sugera vârful violaceu

MATERIALE

O foaie mare de hârtie pentru pastel de culoare deschisă

13 pasteluri uleioase: brun, verde-închis, violet, verde-deschis, roşu, verde-muşchi, galben, galben-muştar, negru, gri-deschis, galben-deschis, gri, galben-citron

Esenţă de terebentină

Cârpă din lână

3 ▶ Adaugă tonurile deschise

Aplică puţin verde-deschis pe praz şi frunze, precum şi pe codiţa unei vinete şi pe dovlecelul din prim-plan. Apoi, defineşte forma ardeiului cu partea laterală a pastelului roşu; lasă hârtia neacoperită pentru zonele de lumină

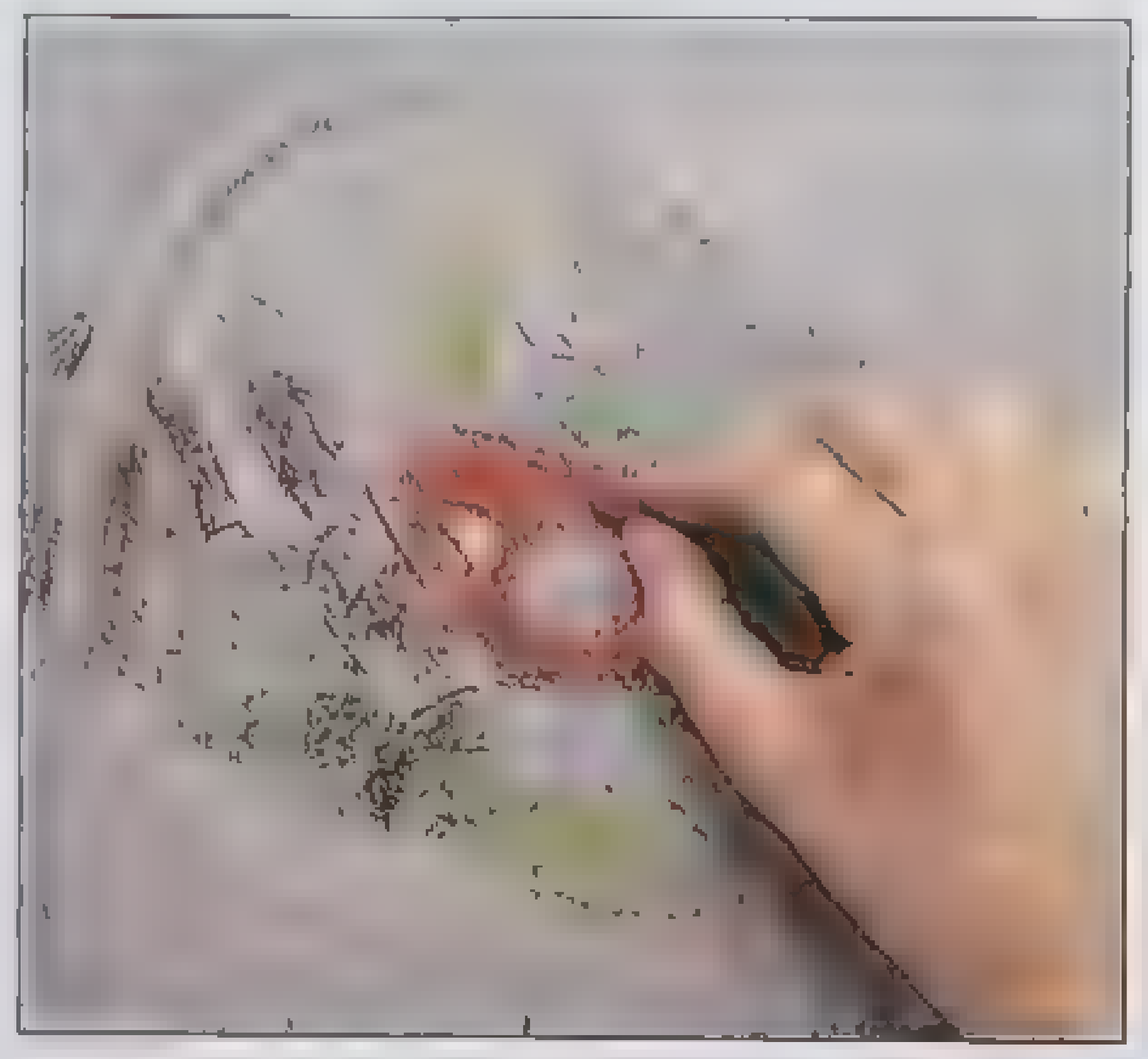

4 ▸ Lucrează cu nuanţele de verde
Sugerează câteva dintre şipcile din lemn ale podelei folosind o nuanţă de brun. Colorează cu verde-deschis dovleceii din prim-plan. Apoi, aplică verde-închis pentru partea de sus a prazului. Defineşte zonele de umbră de sub ardei folosind verdele muşchi.

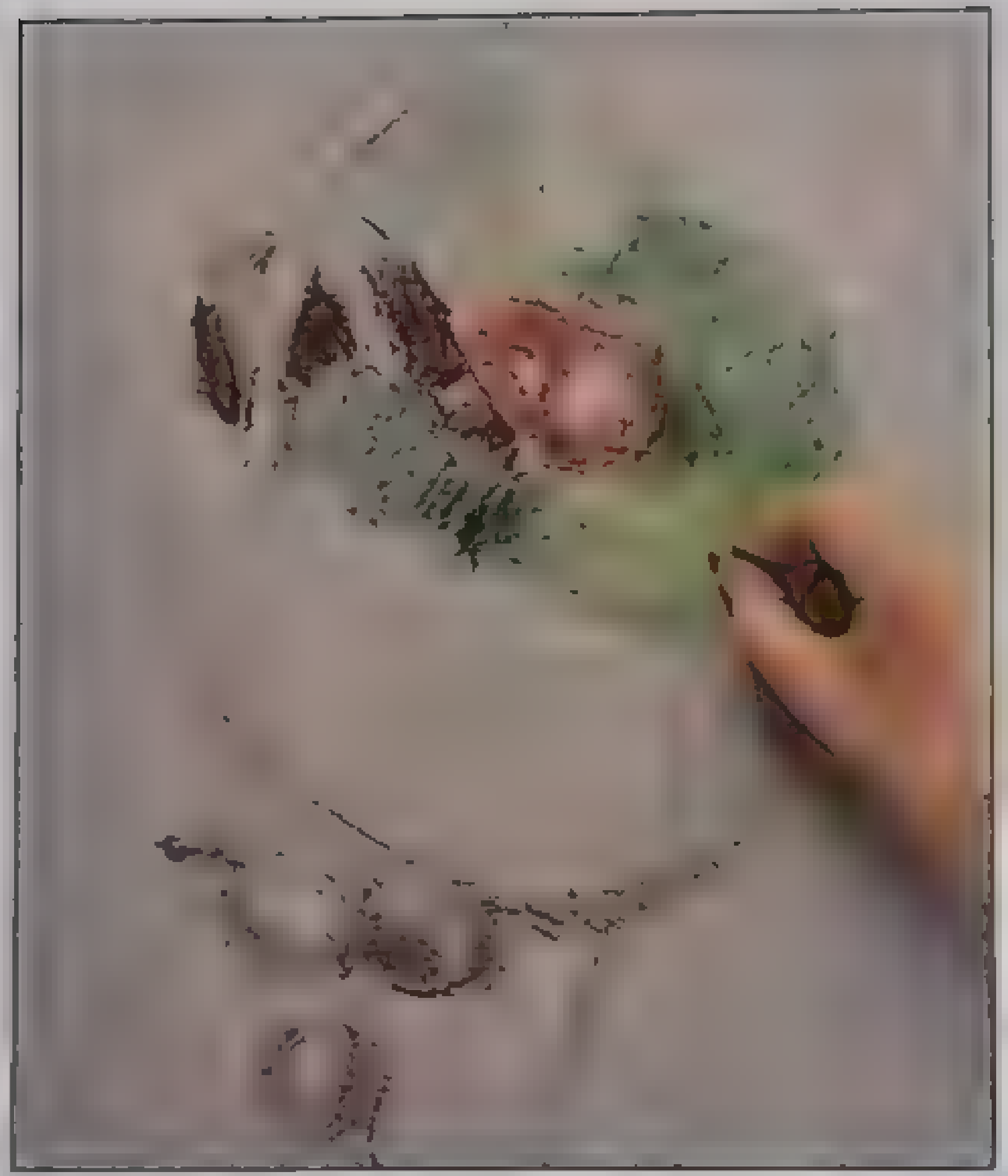

SFATURI
Înmoaie pastelurile

Pastelurile uleioase produc culori mai intense dacă sunt calde, fiind destul de maleabile. Modul cel mai simplu şi mai practic de a înmuia pastelurile este să le ţii pur şi simplu în mână pentru un minut sau două.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Etapele următoare implică amestecarea culorilor cu degetele sau cu terebentină. Acolo unde este necesar, poţi să revii în mod succesiv şi să adaugi detaliile lucrând cu părţile laterale ale pastelurilor uleioase.

5 ▾ Amestecă nuanţele de verde
Folosind o cârpă curată din lână, înmuiată în puţină terebentină, întinde verdele în zonele de culoare saturată. Foloseşte pânza ca şi cum ar fi o pensulă, trecând-o peste hârtie şi urmărind contururile legumelor.

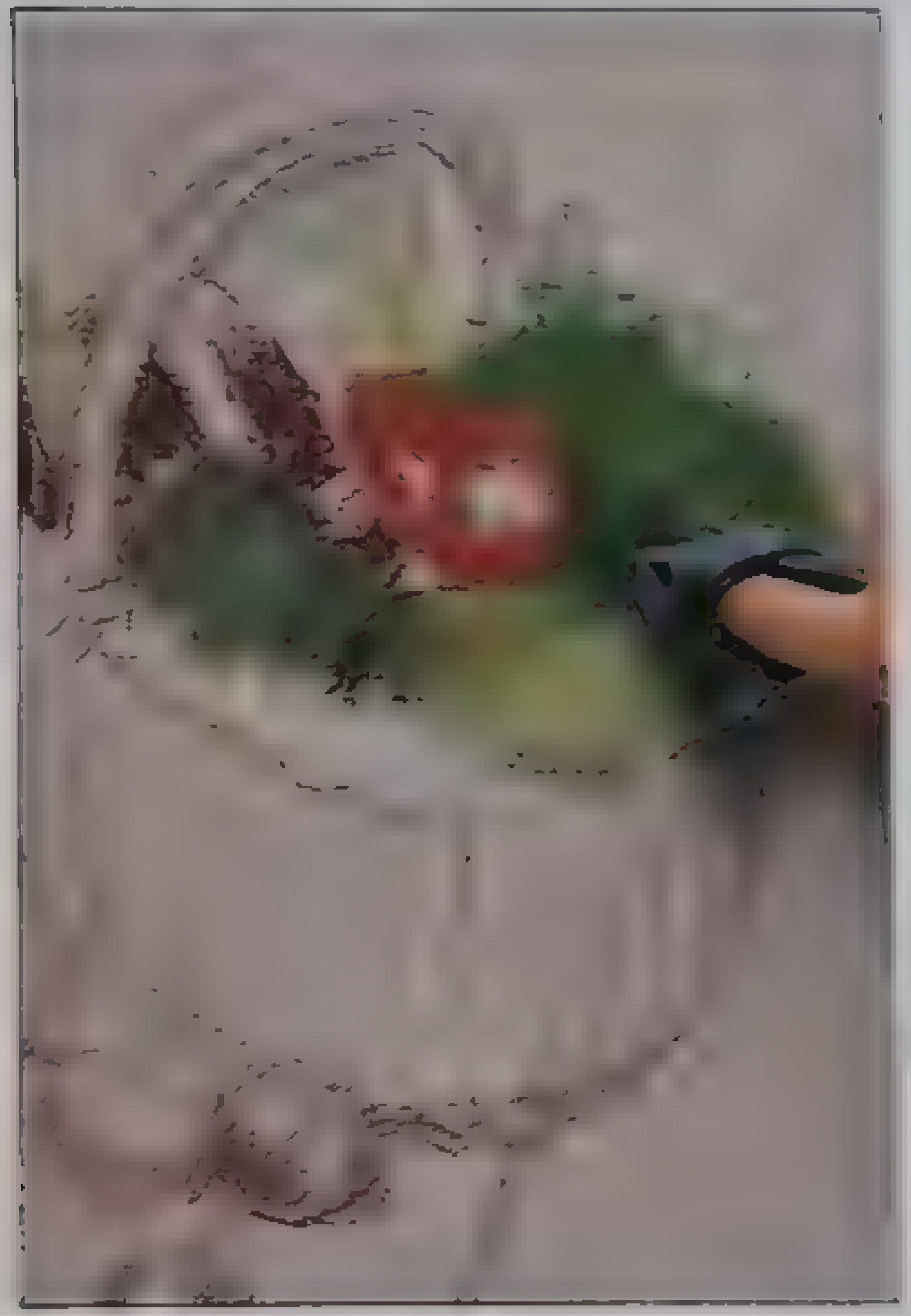

6 ▸ Continuă cu violet
Mai toarnă puţină terebentină pe o bucată curată de pânză şi continuă să întinzi nuanţele cepelor şi ale vinetelor. Ca şi la punctul anterior, urmează forma legumelor.

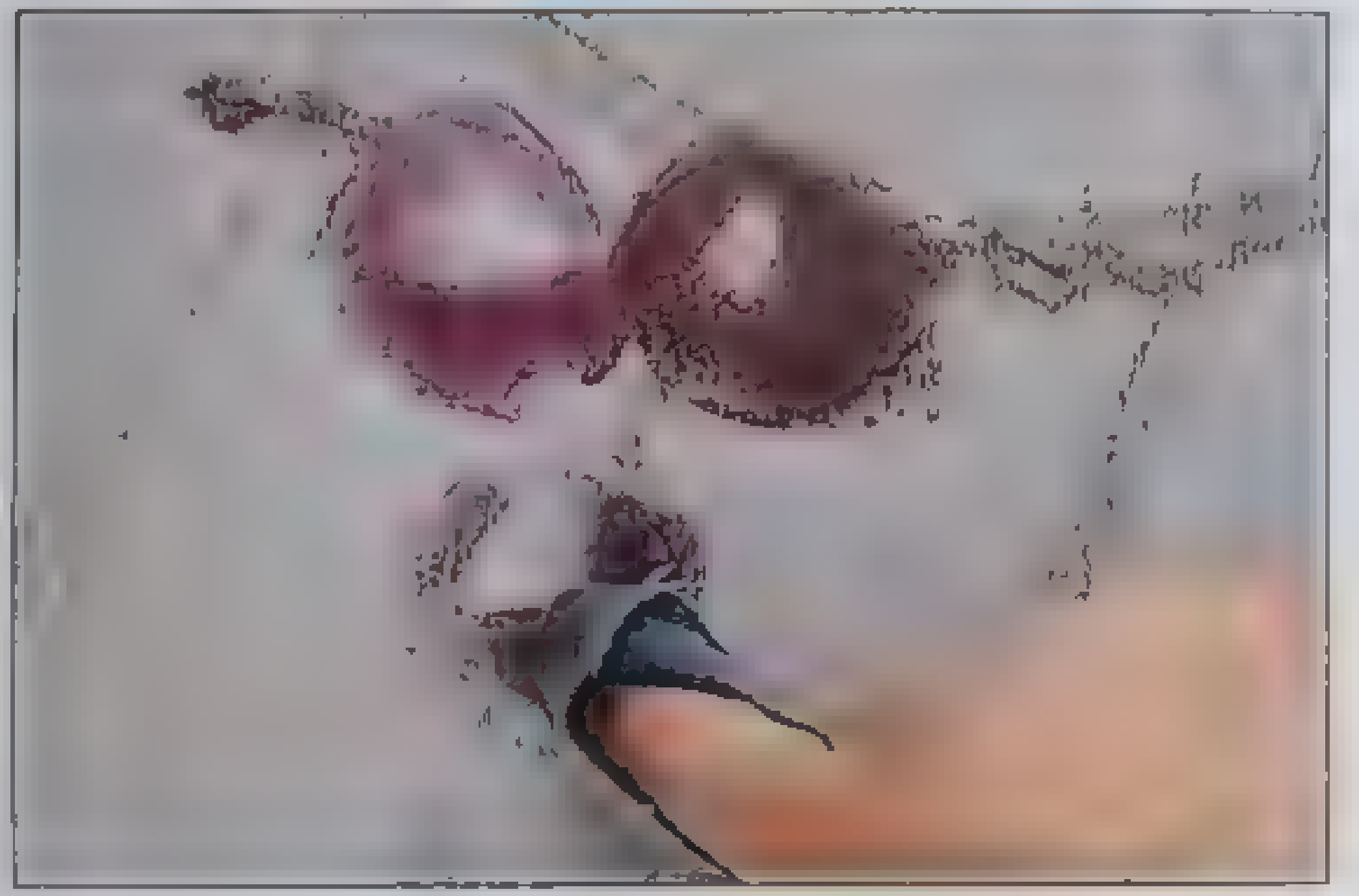

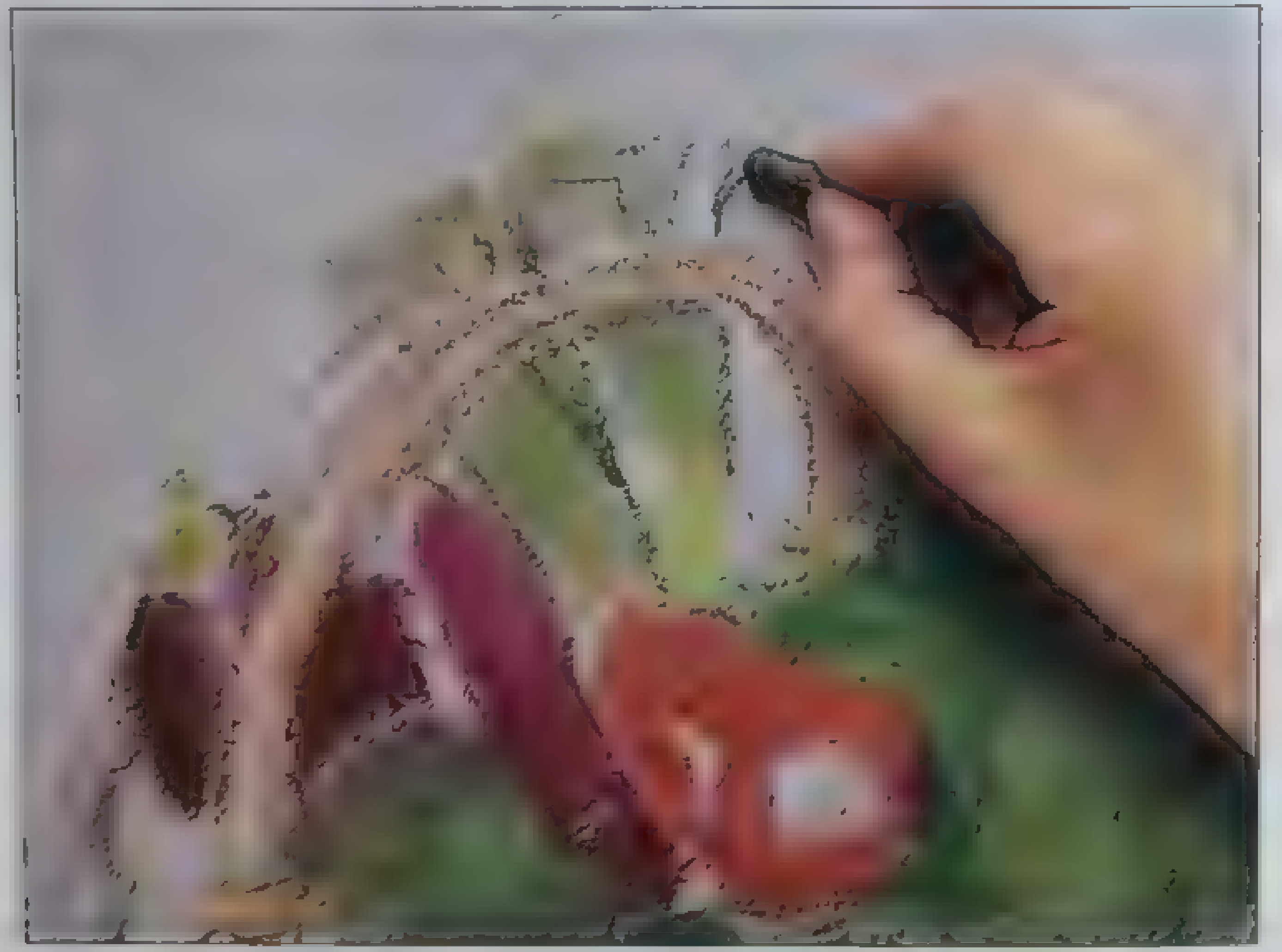

7 ▴ Adaugă câteva detalii
Defineşte împletitura din răchită a mânerului cu ajutorul unor tuşe de galben. Apoi, cu verde-închis, defineşte conturul prazului şi desenează dovleceii din faţa ardeiului gras. Din nou, foloseşte verdele-închis pentru a intensifica umbra de sub ardei.

8 ▾ Accentuează culoarea vinetelor
Folosind vârful pastelului violet, colorează vinetele. Păstrează culoarea aplicată anterior în punctele de maximă luminozitate. Apoi, desenează stinghiile podelei cu tuşe lungi, realizate cu partea laterală a pastelului galben-muştar

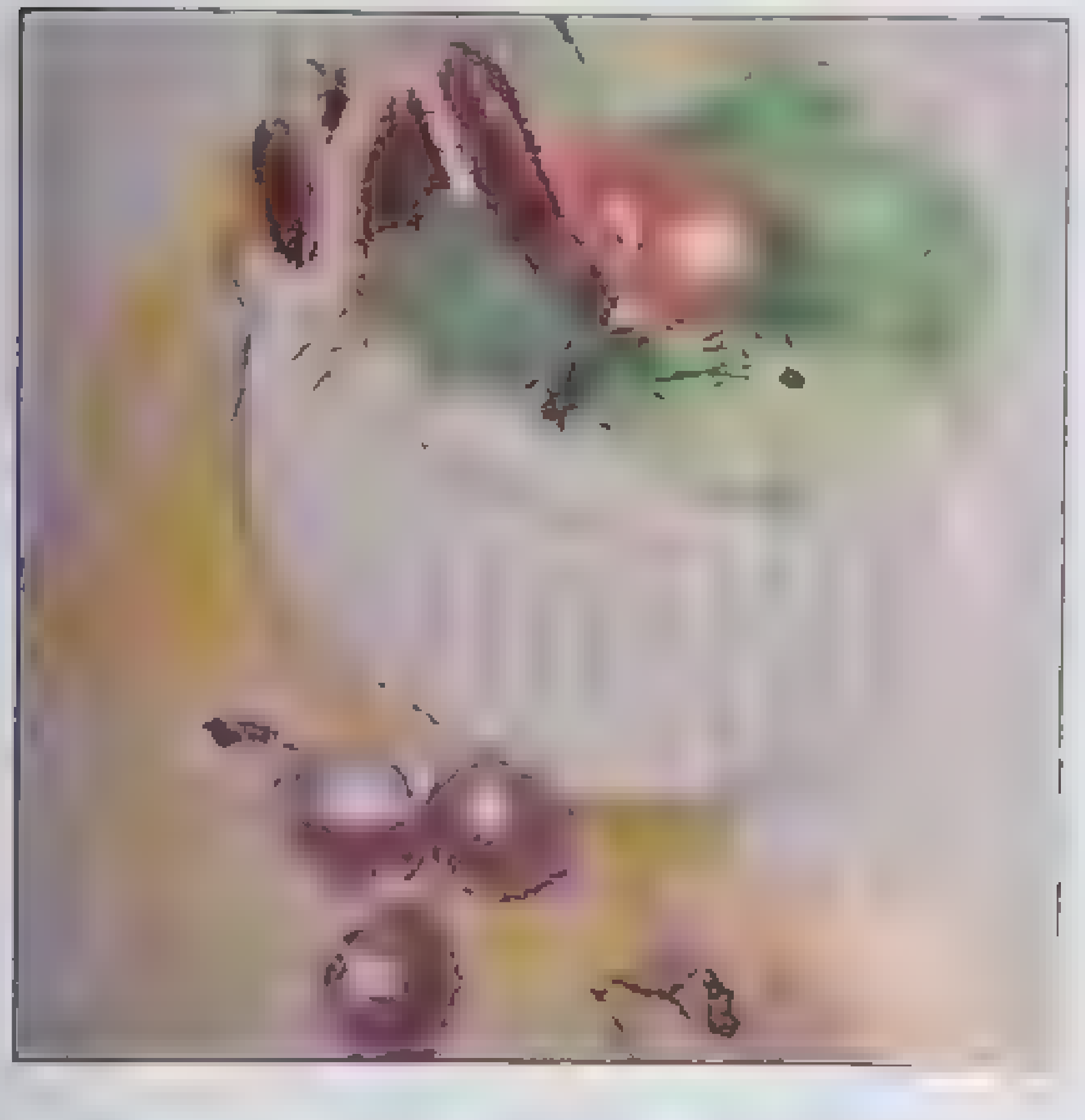

9 ▸ Aplică terebentina
Pentru a accentua nuanţa podelei din apropierea cepelor, aplică terebentină peste zona de galben. Apoi, treci cu partea laterală a pastelului brun peste zona cu diluant, astfel încât culorile să se amestece. Cu pastelul negru, desenează umbrele proiectate de cepe şi defineşte mai bine marginea inferioară a coşului

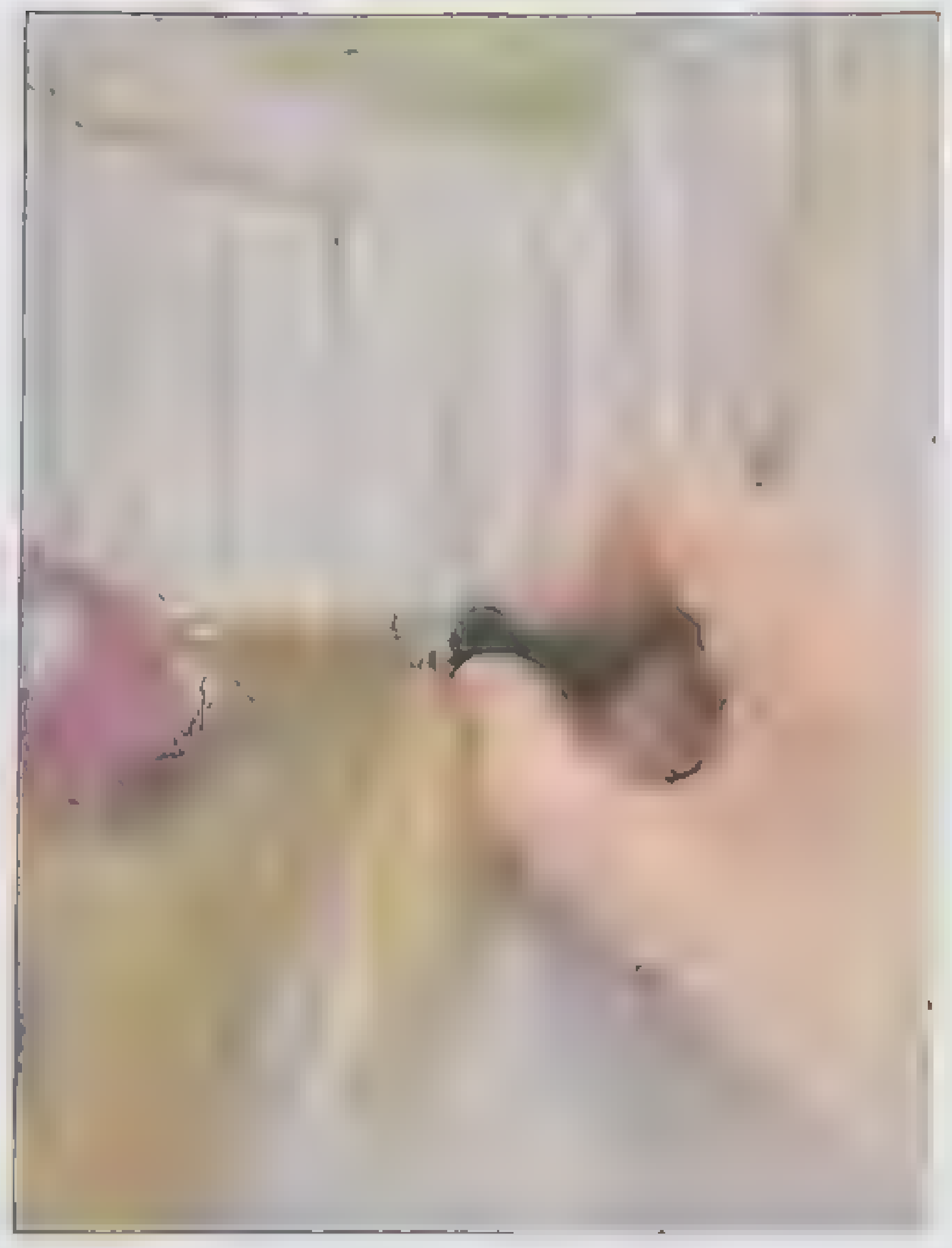

Fii creativ!

Un coş în miniatură

Această versiune mai mică a naturii statice cu legume, realizată pe hârtie pentru pastel într-o nuanţă intermediară, are dimensiuni de numai 18x18 cm. La aceste dimensiuni, imaginea nu poate să aibă acelaşi nivel de detaliu precum cea din exerciţiul nostru. Artistul s-a concentrat pe realizarea zonelor de culoare solidă şi strălucitoare folosind pasteluri uleioase. Acelaşi coş este sugerat subtil, în timp ce legumele domină compoziţia.

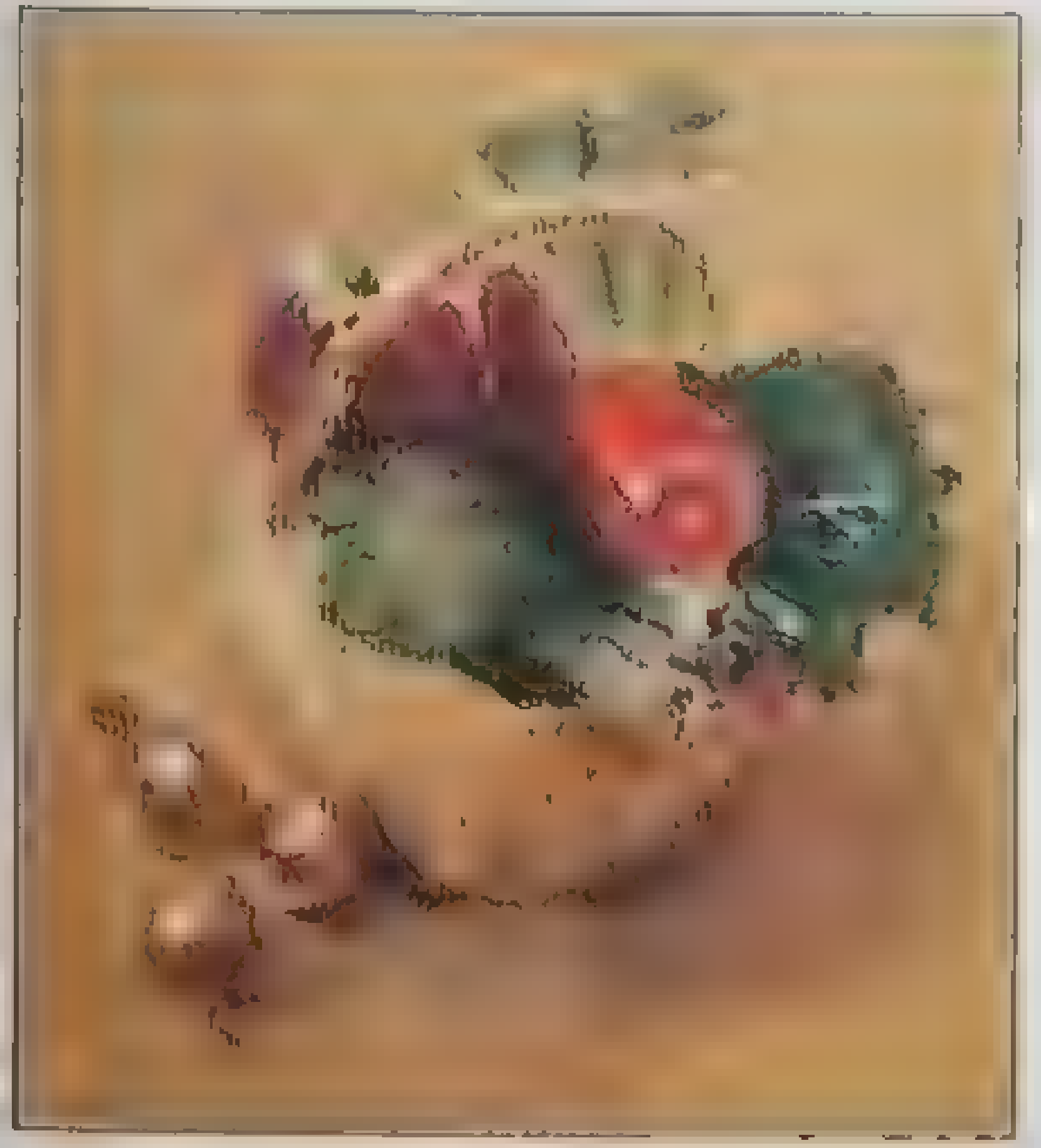

10 ▾ Lucrează în detaliu
Suprapune galben şi gri-deschis pentru a crea tonalitatea de funda coşului. Defineşte şanţurile cu negru şi subliniază împletitura coşului cu acel gri-deschis. Reprezintă reflexiile de lumină cu ajutorul unor tuşe dense şi intense de galben-deschis

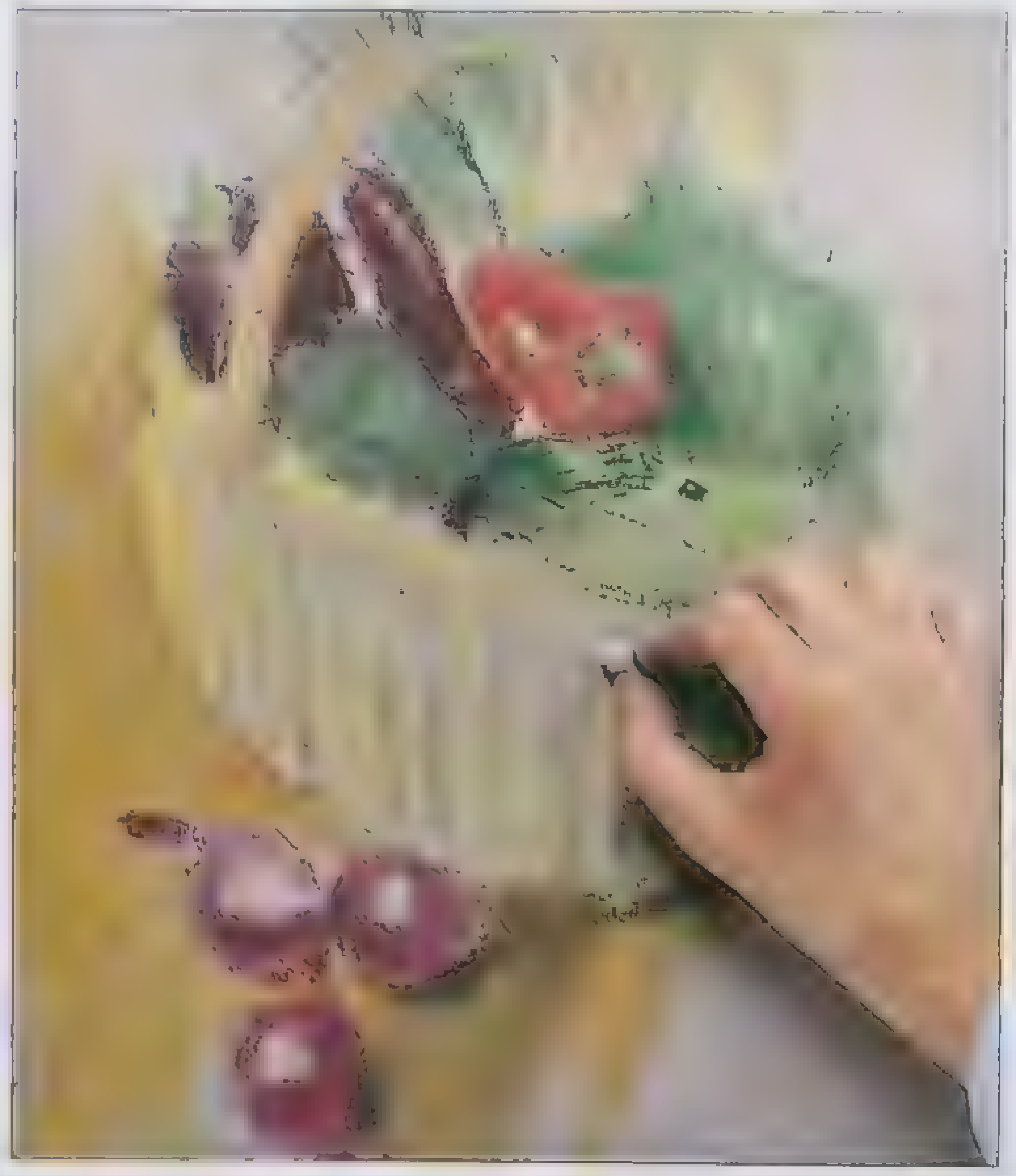

11 ▸Continuă desenul coșului
Pentru a indica împletitura coșului din răchită folosește negrul. Definește cu gri extremitatea coșului aflată în umbră, folosind o cârpă îmbibată cu diluant. Ca să poți reda umbra, aplică brun pentru podea și întinde culoarea folosind cârpa. Apoi, aplică pastelul pe această zonă pentru a evidenția textura hârtiei.

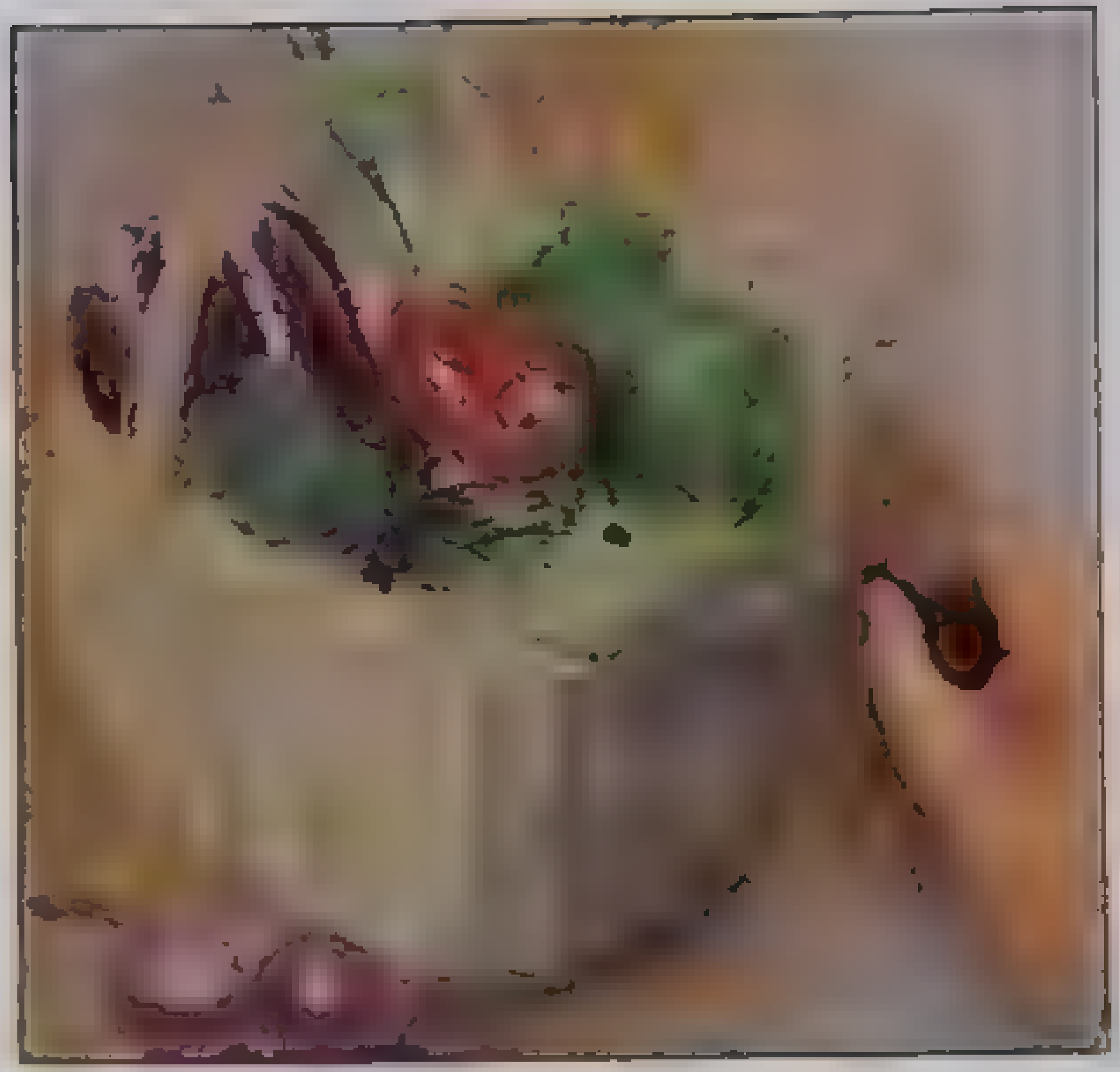

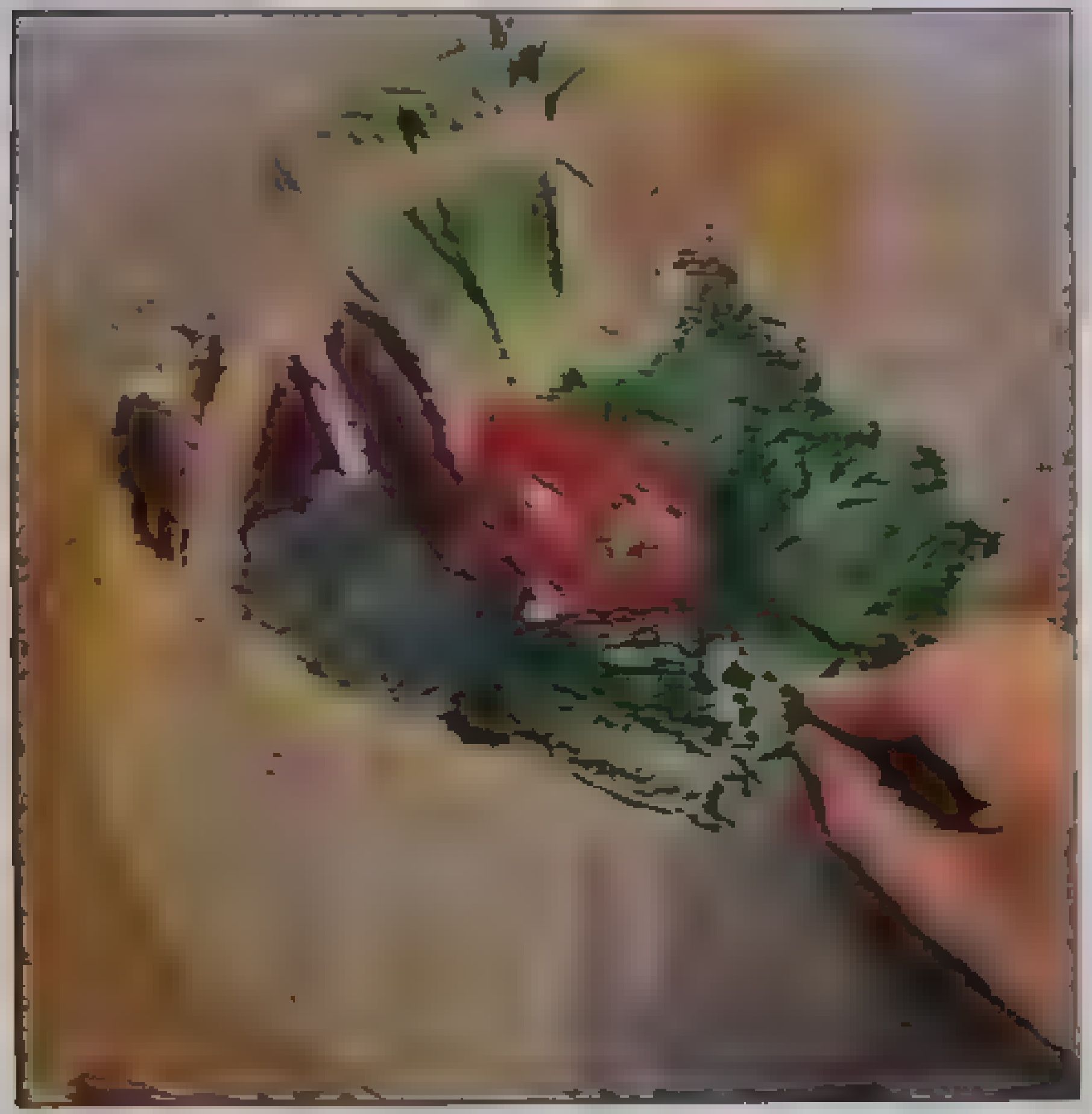

12 ◂Adaugă reflexiile de lumină
Folosește galbenul-citron acolo unde lumina cade peste praz, pătrunjel și vânăta din stânga. Cu partea laterală a pastelului verde-închis, redă zonele umbrite ale frunzelor de pătrunjel și definește forma dovleceilor.

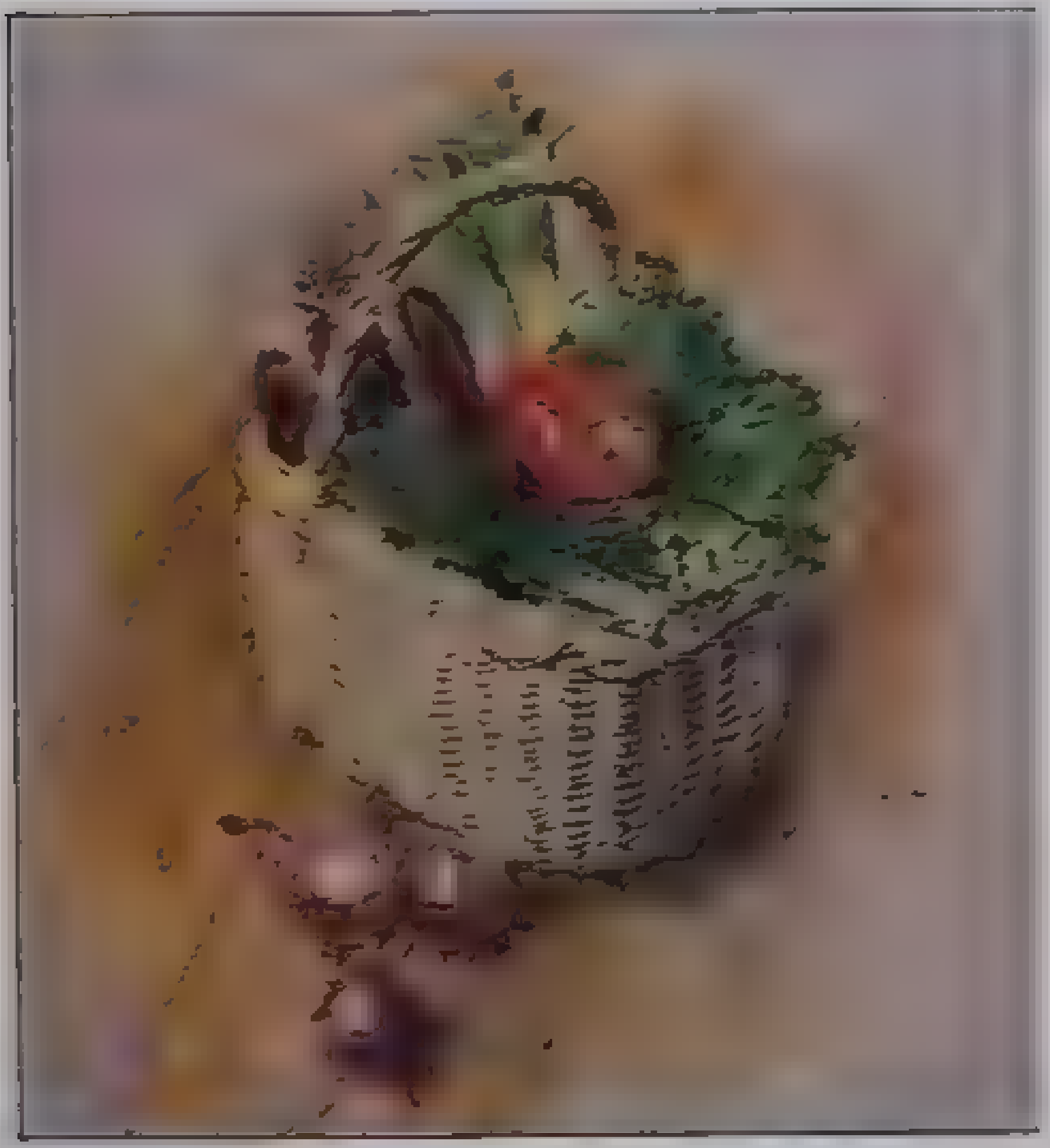

13 ▴Retușează mânerul
Definește nuielele din răchită ale coșului și ale mânerului cu ajutorul unor tușe scurte de negru, care să-i urmărească forma. Trasează o linie neagră și lungă sub mâner pentru a crea efectul de umbră, accentuându-i astfel caracterul tridimensional.

UN PAS ÎNAINTE

În acest moment, gândește-te la detaliile finale. În plus, poți decide dacă preferi să folosești o culoare uniformă pentru podea, astfel încât să accentuezi coșul, sau dacă vrei să lași expusă textura hârtiei.

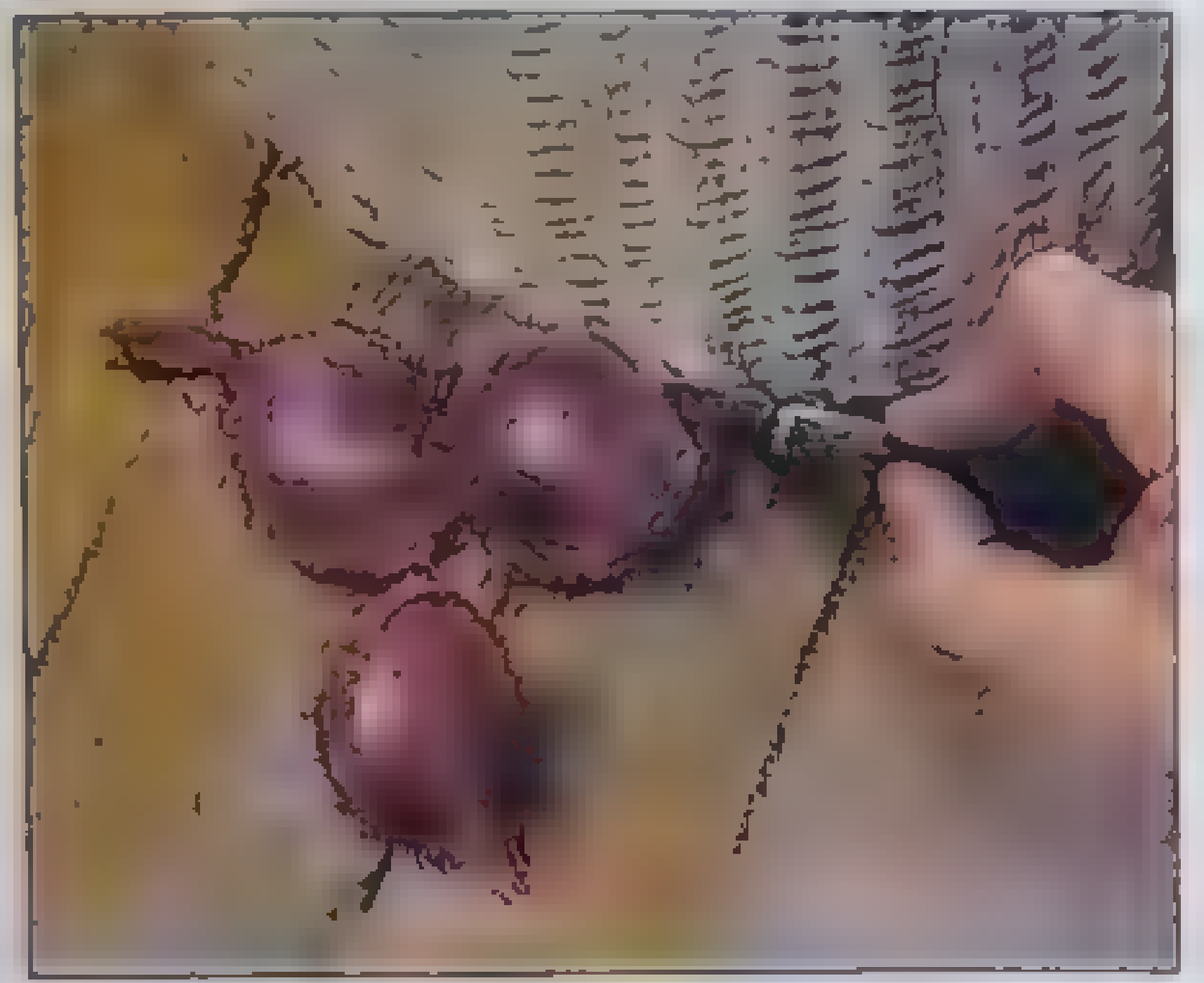

14 ▴Intensifică umbrele
Continuă cu pastelul negru, creând zone dense de umbră la baza coșului. Lucrează cu tușe precise pentru a defini mai clar imaginea.

Operele maeștrilor

Michelangelo Merisi da Caravaggio (1573–1610)

Coș cu fructe

Această compoziție foarte frumoasă este una dintre primele mari naturi statice din istoria artei. Realismul viu al fructelor și al coșului evidențiază unul dintre principiile fundamentale ale poeticii lui Caravaggio: nu copia maeștrii, copiază direct natura. O altă caracteristică a picturilor sale o reprezintă efectele dramatice create de o lumină intensă și oblică.

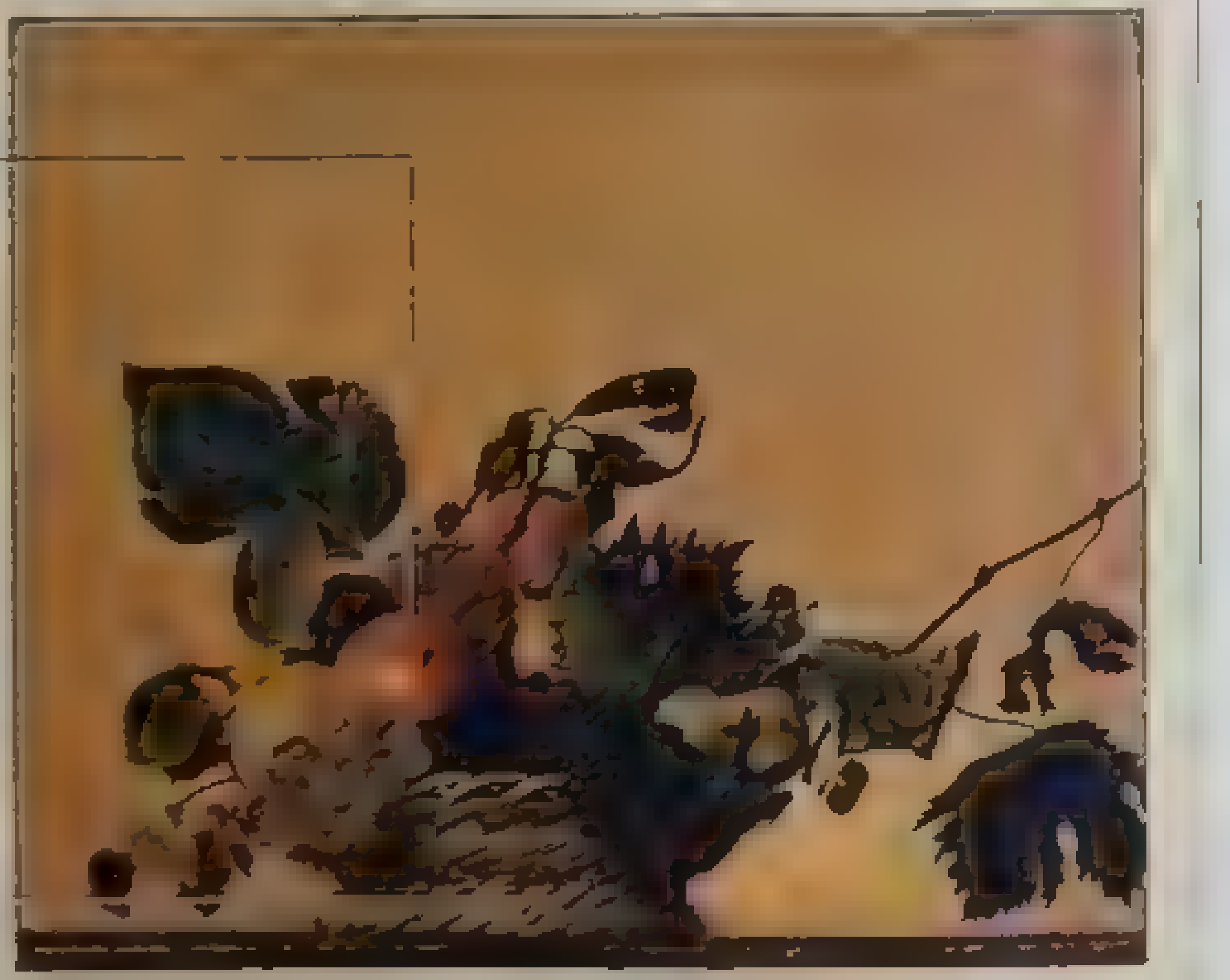

Fructele sunt atât de detaliate, incluziv imperfecțiunile merelor, încât par foarte reale.

Utilizând în mod inteligent nuanțele pentru fiecare fibră, poți reda împletitura elaborată a coșului.

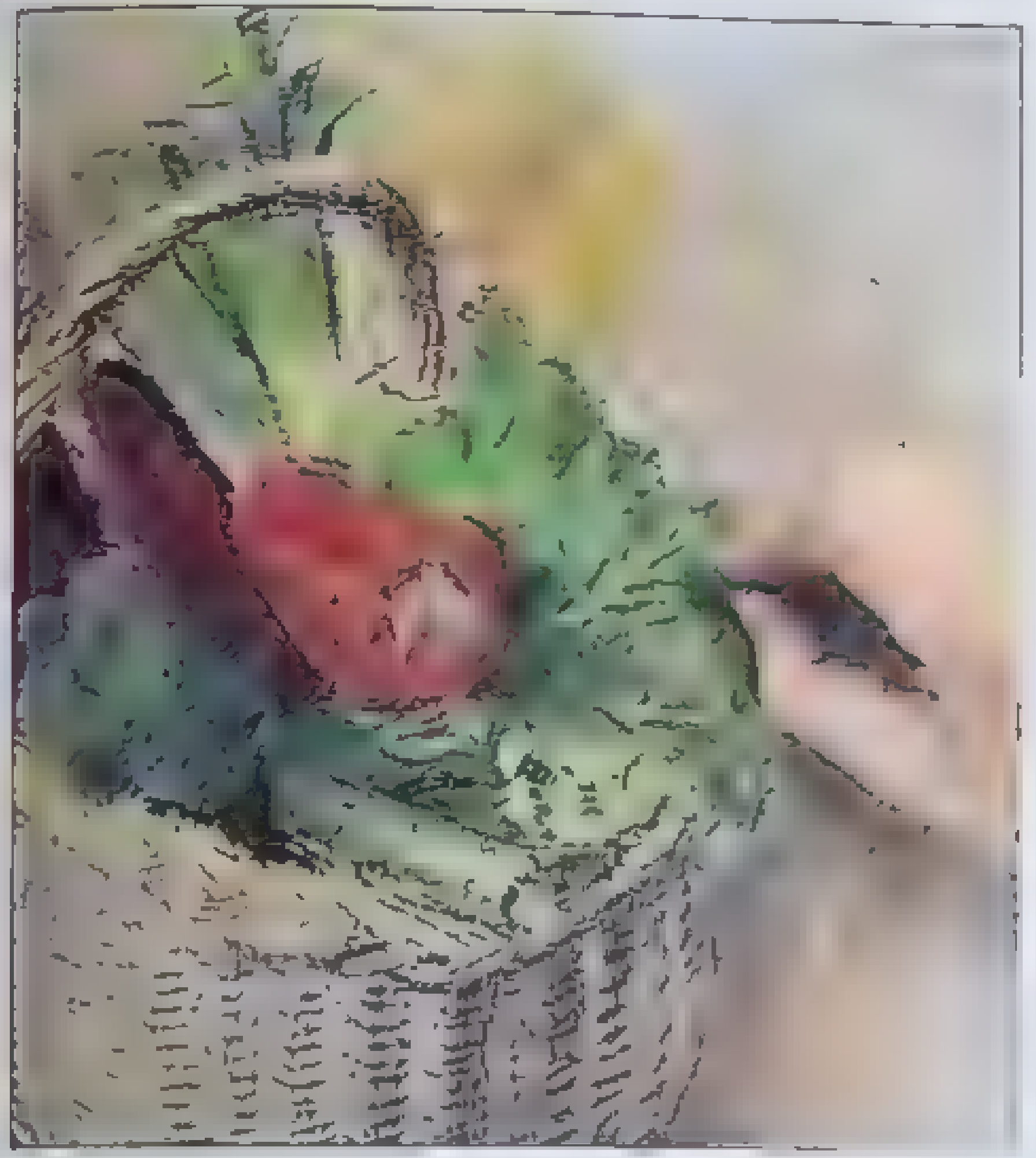

15 ▴Retușurile finale
Definește cu verde-deschis frunzele pătrunjelului. Privește cu atenție spațiile pline dintre frunze și desenează-le cu verde-închis. Cu aceeași culoare, încearcă să modelezi fiecare floare de broccoli.

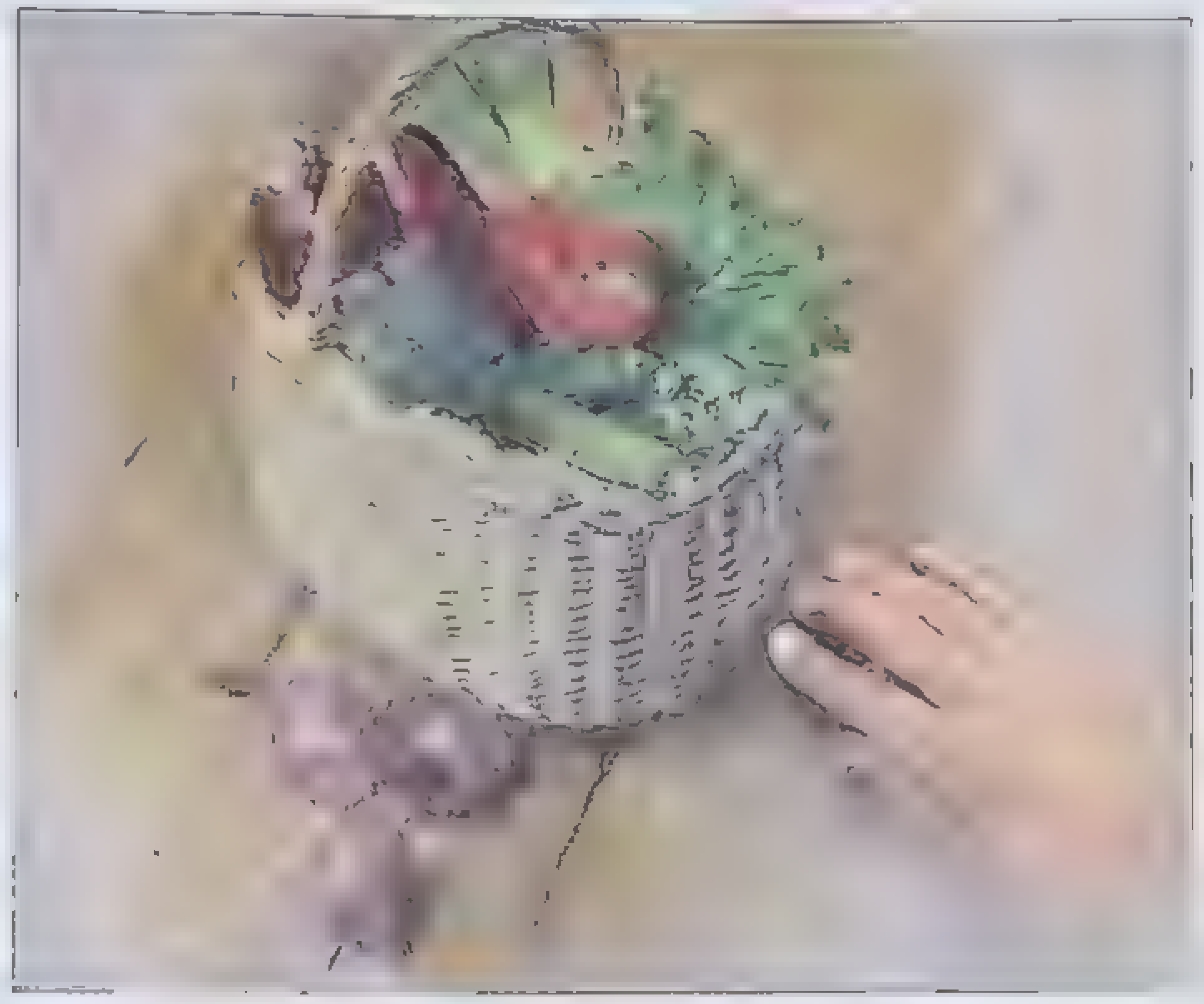

16 ▴Estompează scândurile podelei
Cu vârful degetelor (sau cu o pânză înmuiată în terebentină) colo podeaua. Treci cu degetele pe toată lungimea fiecărei margini. În acest moment, detaliile coșului se vor detașa pe pastelul estompat pentru fundal.

O LUCRARE COMPLETĂ

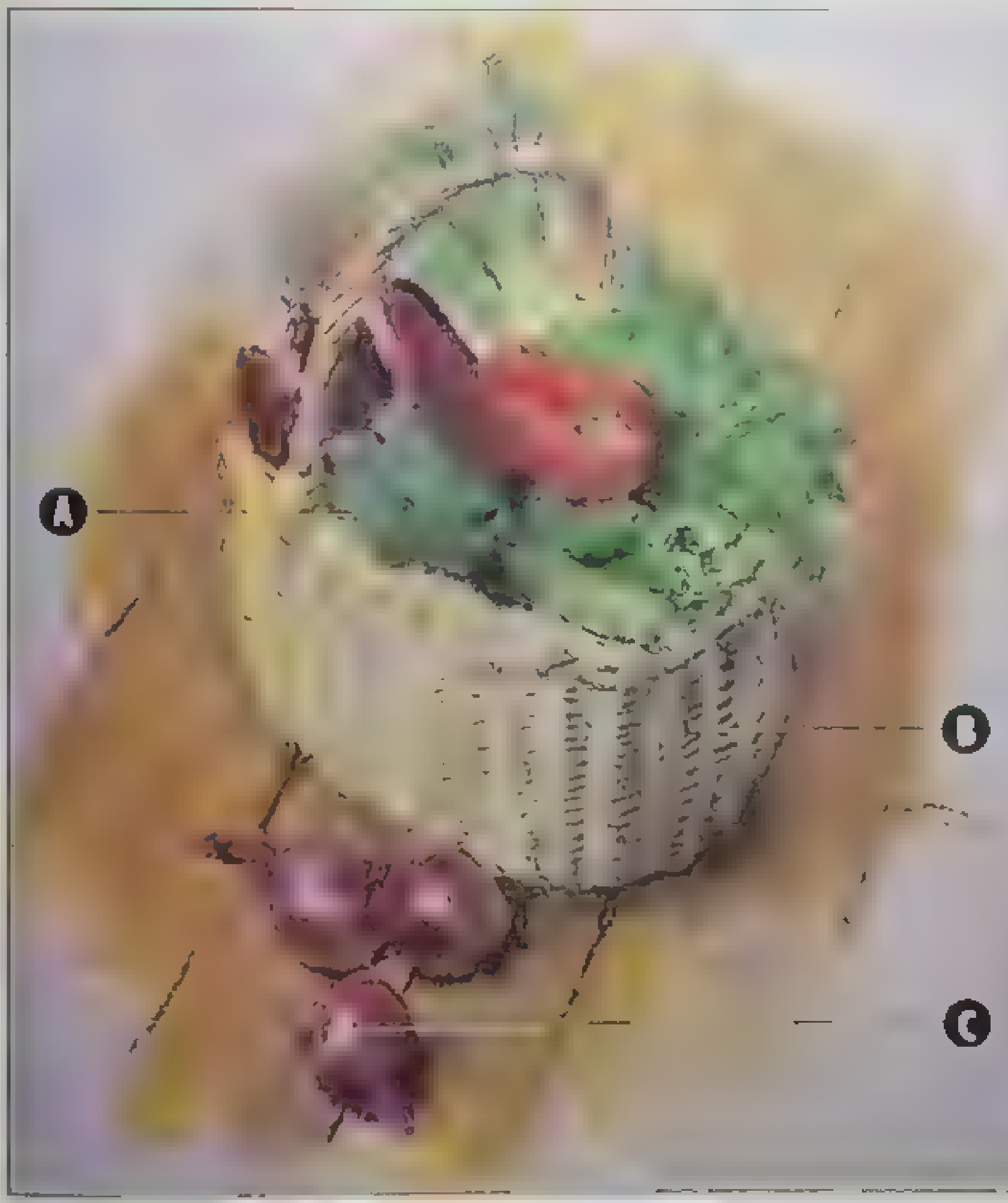

A Amestecuri de culori
Pentru a obține în mod precis culoarea plantei de broccoli au fost amestecate nuanțe de verde și violet cu o cârpă înmuiată în terebentină. Apoi, cu verde-închis, artistul a creat zonele de umbră

B Desen liniar
Liniile scurte și negre, obținute cu partea plată a pastelului, sugerează umbrele care se află sub fiecare fibră de răchită. De asemenea, acestea servesc pentru a defini aspectul general al coșului.

C Reflexii de lumină intensă
Pentru a reda reflexiile pe suprafața lucioasă a cepelor, unele porțiuni de hârtie nu au fost colorate. Procedând la fel, vei obține un contrast interesant cu nuanțele de violet-închis.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Perfecționează-ți abilitățile portretistice pictând un grup de copii.

- Gândește-te cum să creezi o compoziție spontană.
- Cum să folosești instantaneele pentru a fixa modelul
- Învață cum să pregătești culori realiste cu care să pictezi pielea folosind acrilicele.

Şevaletul ideal

Un şevalet stabil, care menţine pânza într-o poziţie stabilă, te va scăpa de toate neplăcerile lucrului la masă. Vei descoperi că şevaletul nu este un lux, ci o necesitate.

Un şevalet bun este cel mai bun prieten al artistului: durează o viaţă şi este unul dintre elementele fundamentale din bagajul unui pictor. Alegerea şevaletului depinde de mai mulţi factori: spaţiul în care lucrezi (dimensiunile lui, dacă te afli în aer liber sau în interior), modul în care preferi să pictezi (în picioare sau pe scaun). În plus, depinde de materialul folosit şi de mărimea lucrărilor tale. De exemplu, pentru acuarele este foarte util un şevalet care se înclină până la orizontală, astfel încât culorile să nu curgă.

Şevalete pentru exterior

Să cari după tine un şevalet greu pentru a picta în aer liber nu este deloc distractiv, de aceea ar fi bine să alegi un model compact şi uşor de transportat. Fiind uşor şi pliabil, un şevalet pentru schiţe (vezi şevaletele E-H de pe pagina alăturată) reprezintă o soluţie bună. Există şevalete fie din lemn, fie din aluminiu; de asemenea, ele pot fi reglabile şi, de obicei, se pot înclina de la orizontală (pentru acuarele) până la verticală. Şevaletele pentru schiţe pot susţine pânze şi şasiuri chiar foarte mari, însă un rol important îl joacă tipul şi structura acestora. Verifică spaţiul dintre închizătorile superioare şi cele inferioare pentru a te asigura că şevaletul poate atinge dimensiunea de care ai nevoie. Un şevalet pliant (vezi imaginea din dreapta jos şi şevaletul N) este mai stabil, chiar dacă este ceva mai greu decât un şevalet normal pentru schiţe. Cu toate acestea, e uşor de pliat şi transportat şi include, de obicei, un sertar în care să îţi ţii culorile, pensulele şi alte materiale.

Şevalete pentru interior

Pentru pânzele mai mari sau mai grele, cea mai bună soluţie este, probabil, un clasic şevalet pentru atelier (vezi şevaletele I-L de pe pagina alăturată). Uneori, acestea sunt foarte voluminoase (altele sunt pe roţi şi le poţi deplasa cu uşurinţă), însă, fără îndoială, sunt cele mai solide. Dacă spaţiul disponibil este limitat, alternativa recomandată o reprezintă şevaletul vertical (J). Este compus dintr-un ax vertical cu trepied. Se poate regla astfel încât să găseşti unghiul cel mai bun raportat la lumină, chiar dacă nu se rabatează până la poziţia orizontală, de care ai nevoie atunci când lucrezi în acuarele. După ce finalizezi lucrarea, poţi economisi spaţiul pliind şevaletul. Şevaletul vertical pliabil (K) îmbină caracteristicile şevaletului pentru schiţe şi ale celui vertical. Acesta are un pivot central reglabil, cu ajutorul căruia poţi lucra fie pe o suprafaţă orizontală, fie pe verticală. El reprezintă cea mai bună alegere pentru un artist care lucrează cu materiale diferite. Dacă spaţiul disponibil este limitat, un şevalet pentru schiţe sau un şevalet pliant va fi foarte potrivit atât pentru lucrul în aer liber, cât şi în interior. Ca alternativă, dacă lucrezi la scară redusă, un şevalet de masă din lemn sau din aluminiu (vezi şevaletele A-D) ar putea răspunde exigenţelor tale.

◄Şevaletul pliant este ideal pentru artistul care pictează atât în atelier, cât şi în exterior. El se pliază, devenind o valiză cu mâner foarte comodă (în dreapta).

Priveşte-ţi cu atenţie şevaletul

În afară de şevaletele pentru schiţe, care sunt fabricate din aluminiu foarte uşor, majoritatea şevaletelor sunt confecţionate din lemn tare [illegible]. Din acest motiv au nevoie de foarte [illegible] îngrijire, deşi lemnului i-ar prinde bine dacă i-ai aplica ocazional un strat de ceară, mai ales dacă lucrezi în aer liber sau în medii umede. În plus, pivotul de reglare ar putea să se înţepenească şi poţi fi nevoit să îl mai ungi din când în când

UN ŞEVALET PENTRU FIECARE TIP DE LUCRARE

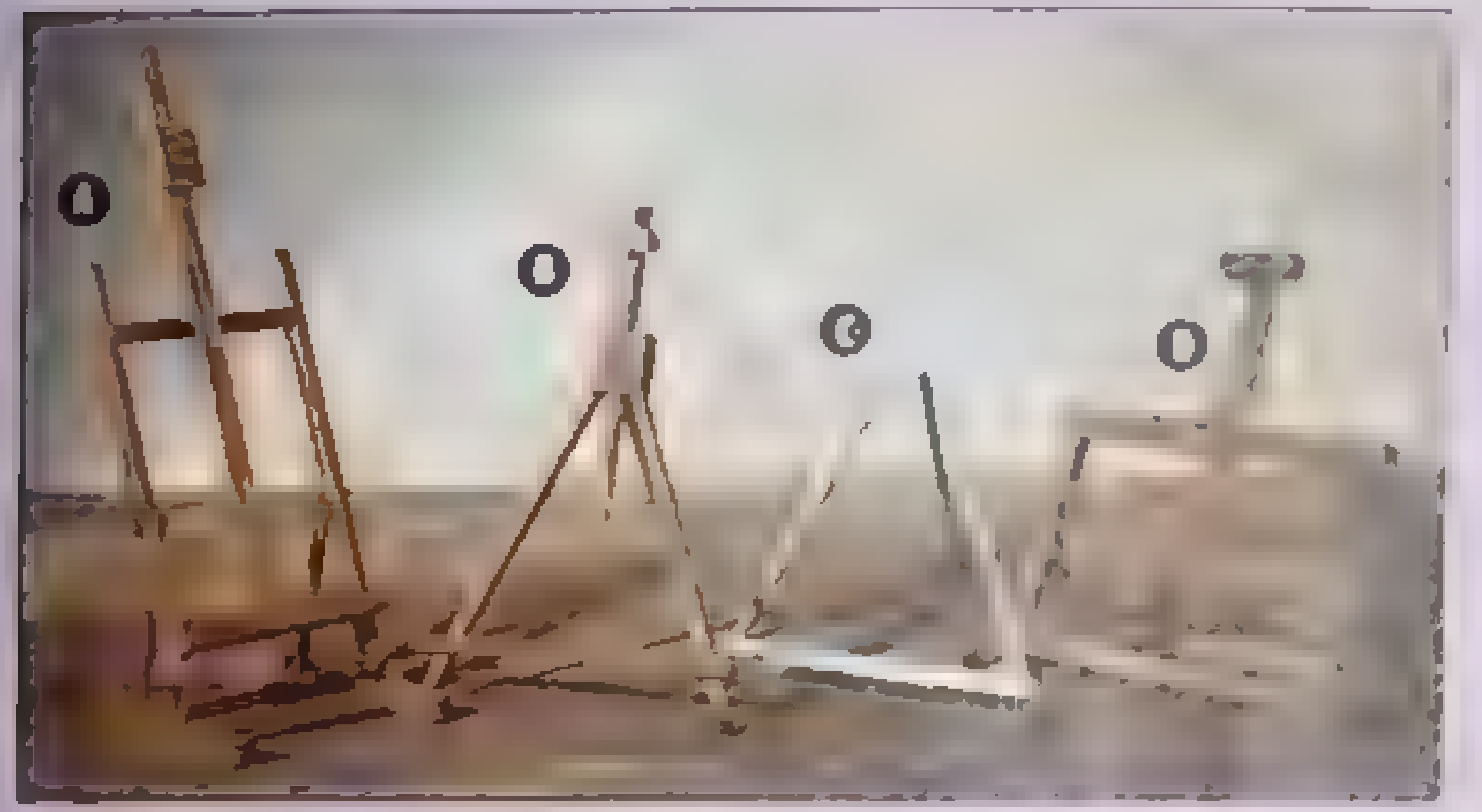

ŞEVALETE DE MASĂ

A Şevalet din lemn robust cu structura în H, reglabil până la gradul de înclinare dorit.

B Şevalet din lemn în trepied, uşor şi portabil, cu picioare cauciucate, împotriva alunecării.

C Şevalet din aluminiu foarte uşor, cu picior posterior telescopic reglabil şi picioare cauciucate.

D Şevalet din lemn cu patru înclinaţii posibile. Când este pliat, stă pe orizontală.

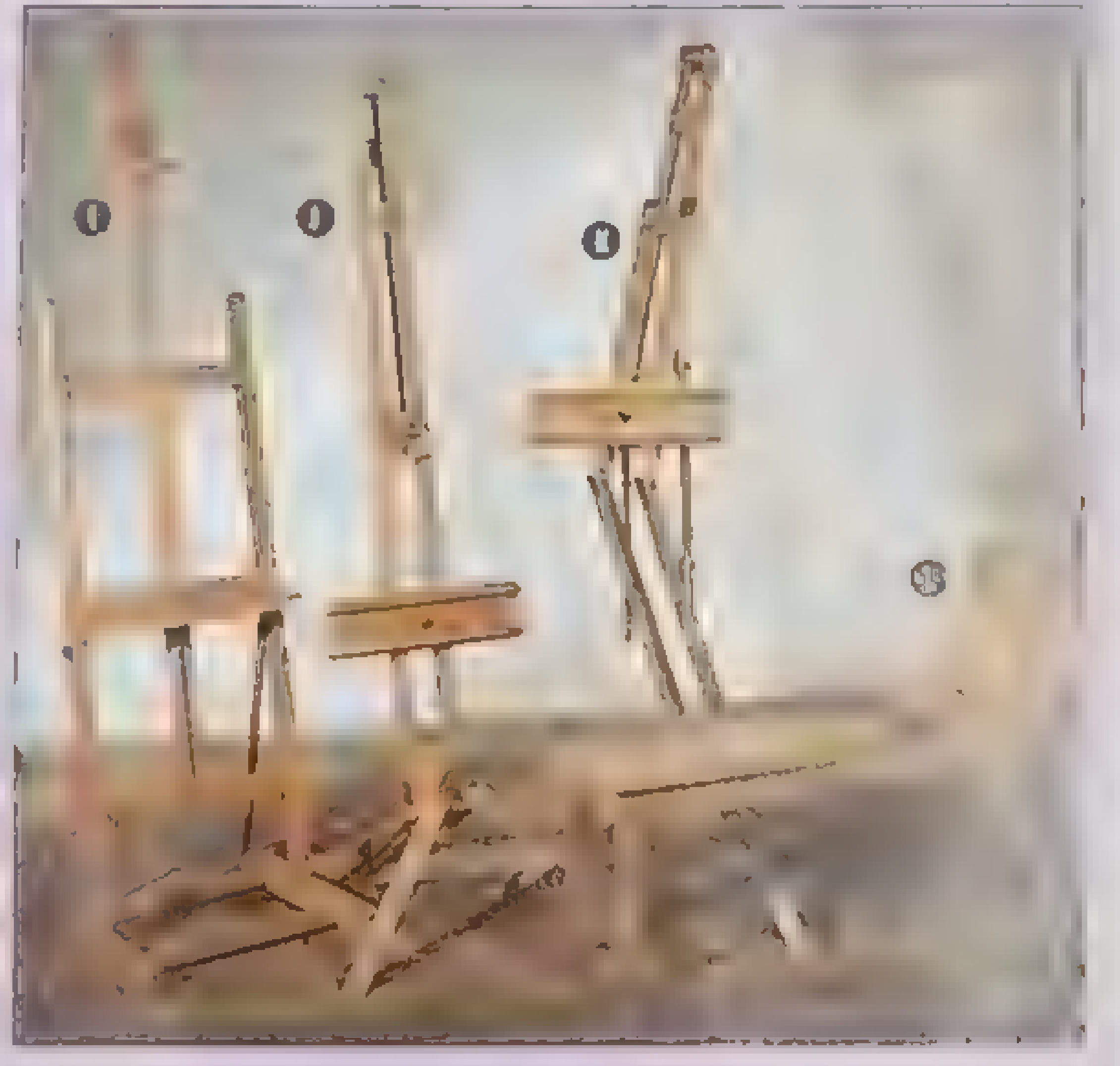

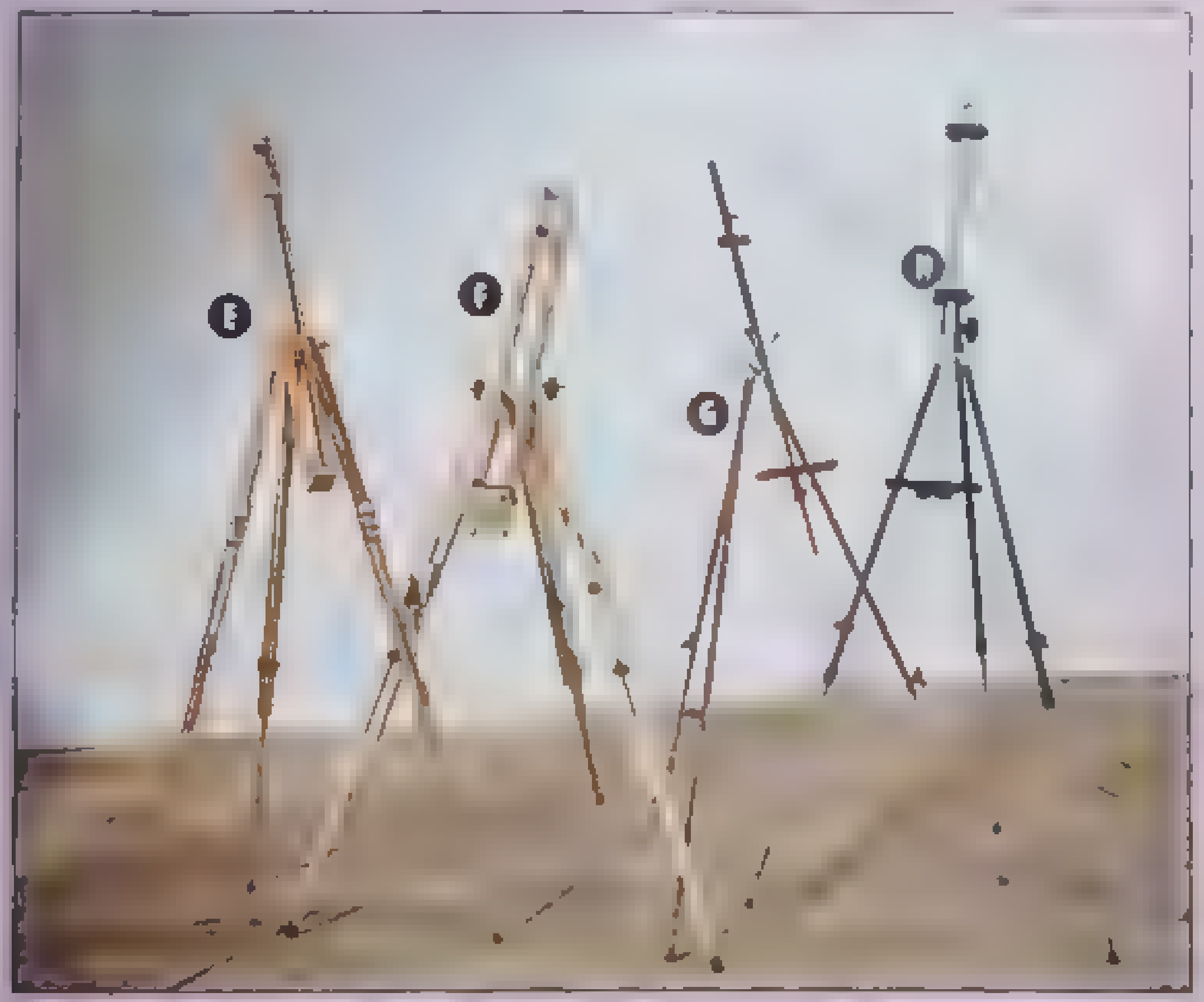

ŞEVALETE PENTRU SCHIŢE (DE CÂMP)

E Şevalet uşor cu pivot de înclinare reglabil, ideal pentru lucrul cu orice material, inclusiv cu acuarele.

F Şevalet rabatabil, ideal pentru toate materialele.

G Şevalet din metal, rabatabil şi pliabil, cu picioare telescopice şi stopuri reglabile pentru pânze.

H Şevalet din metal reglabil, cu pivot cu şurub, care poate fi folosit ca trepied pentru aparatele de fotografiat.

ŞEVALETE PENTRU ATELIER

I Şevalet robust pentru atelier, cu raft inferior reglabil, care permite o ajustare uşoară a înălţimii picturii.

J Şevalet vertical rigid şi reglabil, rabatabil atât înainte, cât şi înapoi, dar nu pe orizontală, pentru lucrul cu acuarele.

K Şevalet combinat, reglabil ca poziţie, optim pentru lucrul cu orice tip de material.

L Şevalet cu bancă: un şevalet comod, pe care te poţi aşeza şi care, odată pliat, ocupă foarte puţin spaţiu.

M Şevalet simplu şi comun cu structură în A (liră), cu piedică de metal pe suportul inferior, care îţi permite să reglezi înălţimea lucrării.

N Şevalet pliabil cu sertar pentru culori, pensule şi alte materiale. Ideal în atelier şi în aer liber.

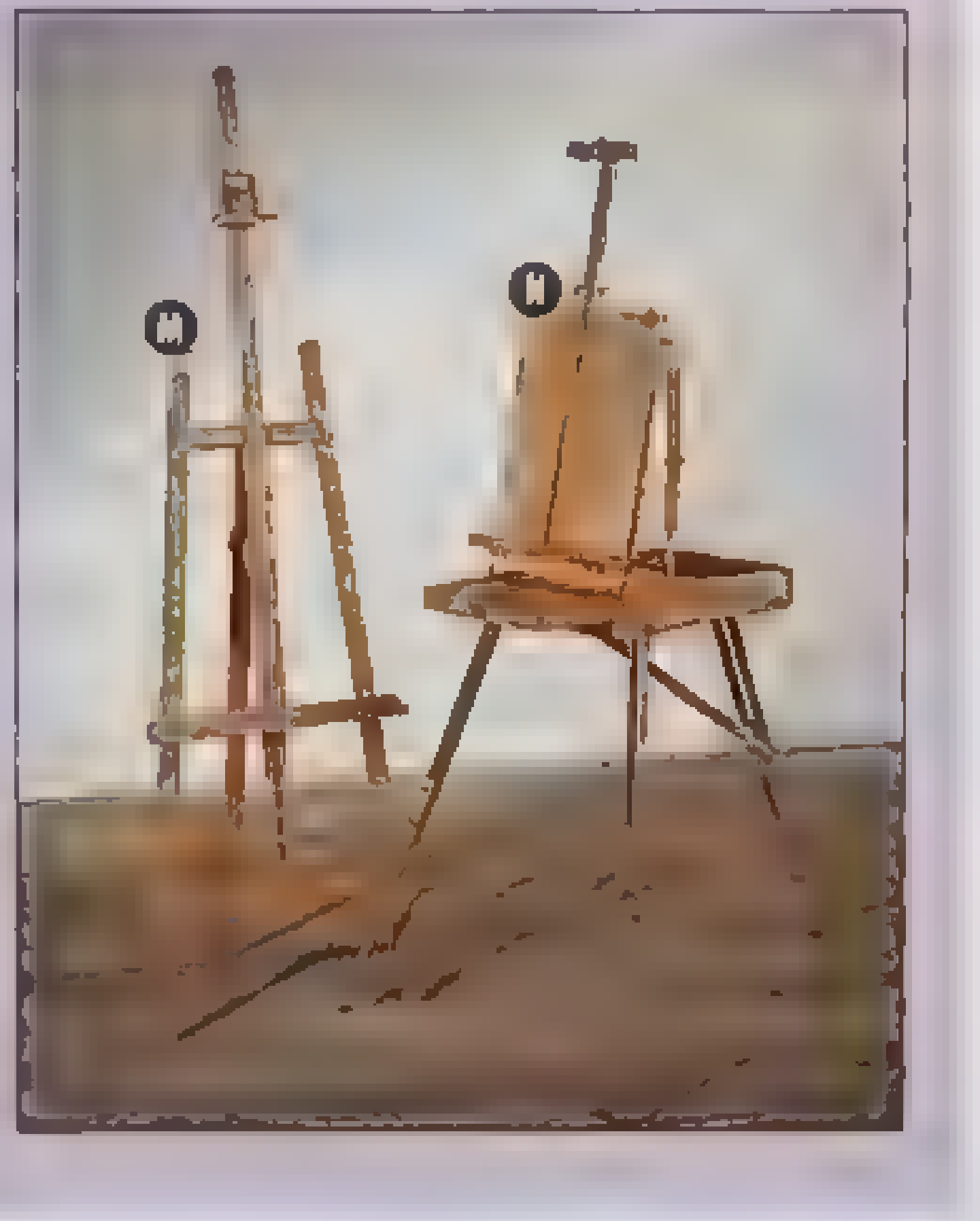

Portocale poleite

Fie că sunt aranjate într-un vas sau atârnate în bradul de Crăciun, aceste portocale aurii pot servi drept decorațiuni exotice, festive, cu un parfum dulce.

Aceste fructe poleite se confecționează ușor și au un parfum fin, pe care îl poți îmbogăți cu ulei volatil. Pentru a obține efectul de deschidere, taie coaja în segmente înainte de a lăsa fructul să se usuce natural, într-un dulap aerisit. Trebuie să aștepți trei-patru săptămâni pentru ca fructele să se usuce complet. Cu toate acestea, dacă dorești, poți grăbi acest lucru cu ajutorul cuptorului. Ca o sugestie, de fiecare dată când îl oprești după ce gătești, poți introduce portocalele în cuptor și le poți lăsa să se usuce folosind căldura rămasă. În aproximativ o săptămână vor fi gata.

Folosește folie metalică olandeză

Este mai ușor și mai ieftin să lucrezi cu folie metalică olandeză (schlagmetal) decât cu o folie din aur adevărat. O poți cumpăra din orice magazin de artă bine aprovizionat. Aplică foița fără să desfaci hârtia de transfer. La final, poți folosi resturile de foiță care se desprind pentru a umple eventualele goluri de auriu.

Foița metalică este prinsă de portocale, folosind soluție tradițională „gold size". Mixtionul este o alternativă bună și are și avantajul de a fi solubil în apă, fiind astfel ușor de curățat de pe pensulă sau de pe mâini.

▶ Dacă le împodobești cu organza, aceste portocale poleite pot fi un cadou de Crăciun parfumat și special.

MATERIALE

- Un cuțit ascuțit, bețișoare pentru frigărui, tavă de copt
- Portocale
- Soluție de lipit „gold size" sau mixtion și foiță metalică aurie olandeză (schlagmetal)
- Foarfecă
- Pensule (două): de 10 mm netedă, de 38 mm moale
- Pensetă
- Ștergător fin de praf
- 70 cm de panglică din organza

1 ▼ Taie portocalele
Cu un cuțit ascuțit, taie coaja portocalei până la pulpă, în opt locuri, la distanțe egale. Tăietura trebuie să înceapă cam de la 1 cm distanță față de vârful portocalei și să se încheie tot cam la 1 cm distanță față de baza portocalei.

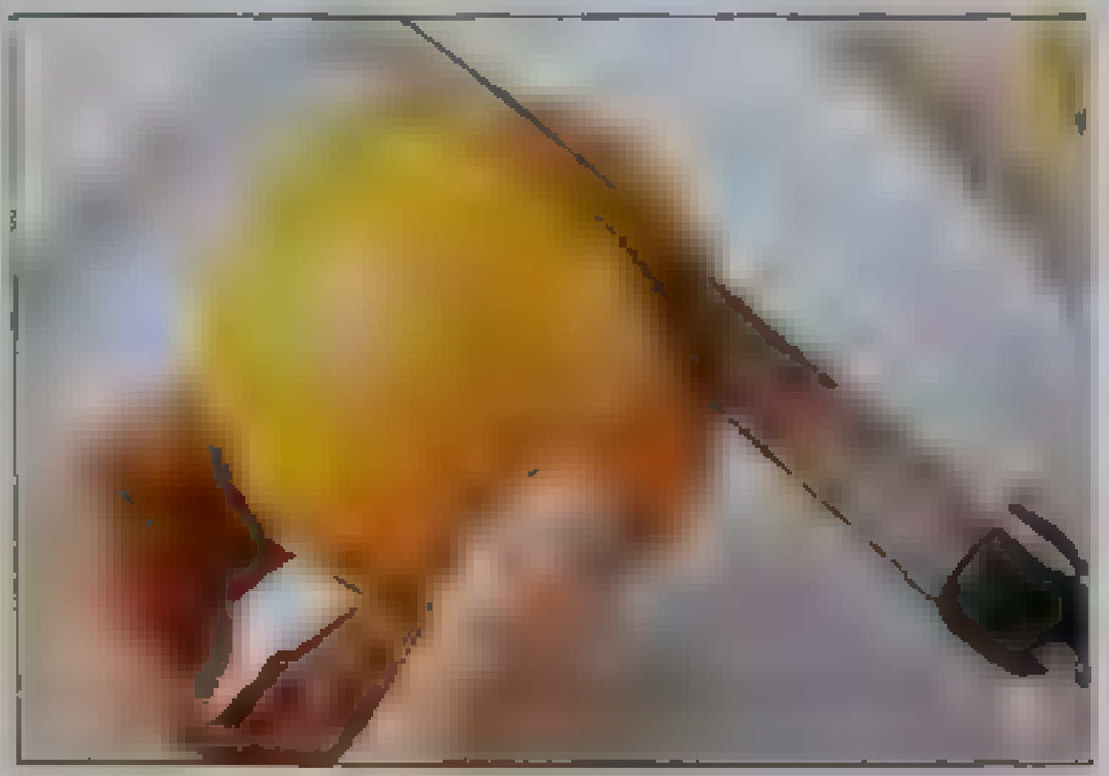

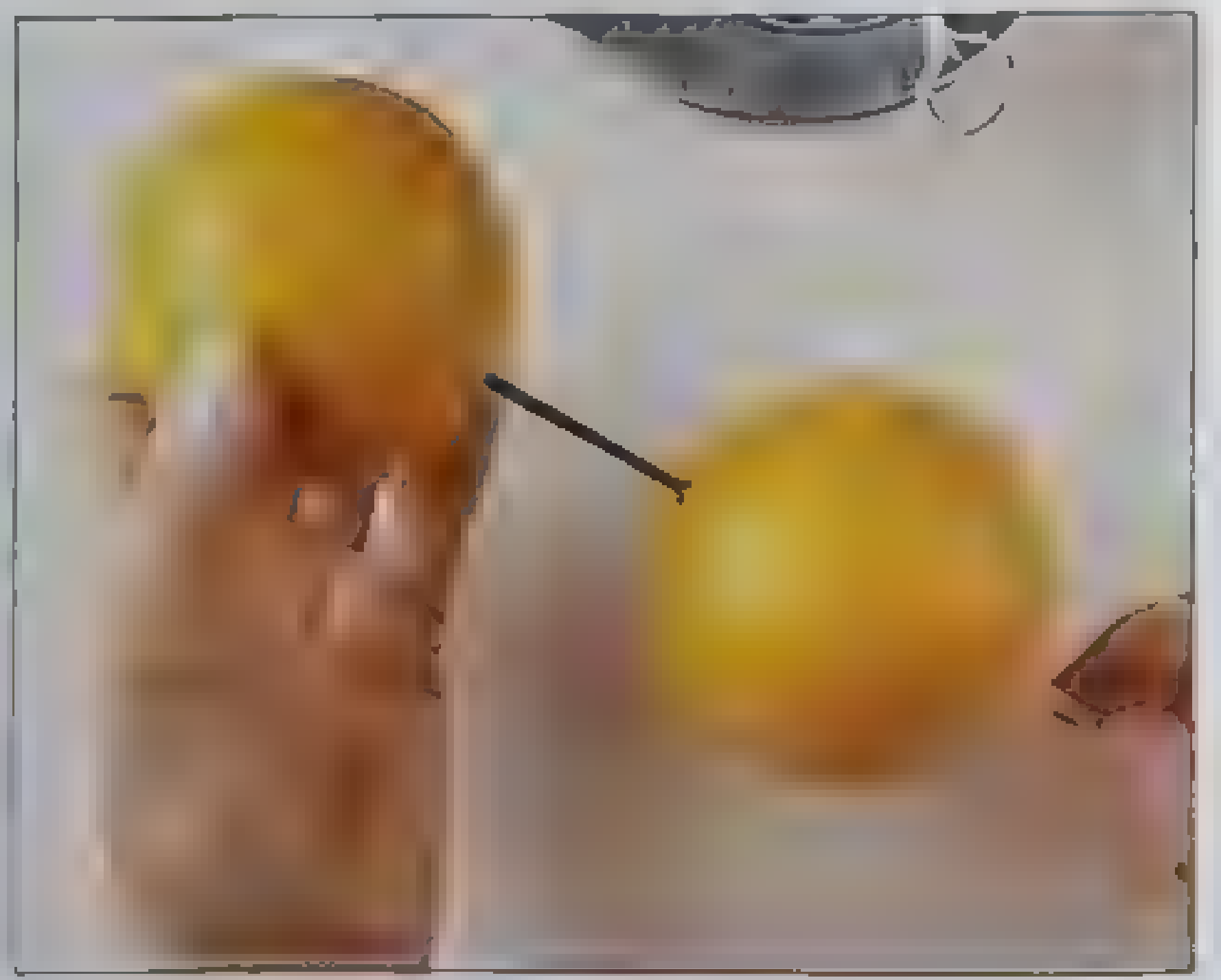

2 ▲ Înfige bețișoarele
După ce ai terminat de tăiat portocala, înfige un bețișor prin mijlocul ei, de la un capăt la celălalt. Repetă pașii 1 și 2 pentru fiecare portocală.

3 ▶ Usucă portocalele
Așază bețișoarele cu portocale de-a lungul tăvii de copt, pune-le într-un dulap aerisit și lasă-le să se usuce timp de trei săptămâni. Întoarce portocalele din când în când pentru a te asigura că se usucă în mod egal și își păstrează forma. Pe măsură ce se usucă, tăieturile se vor deschide, iar marginile vor începe să se curbeze.

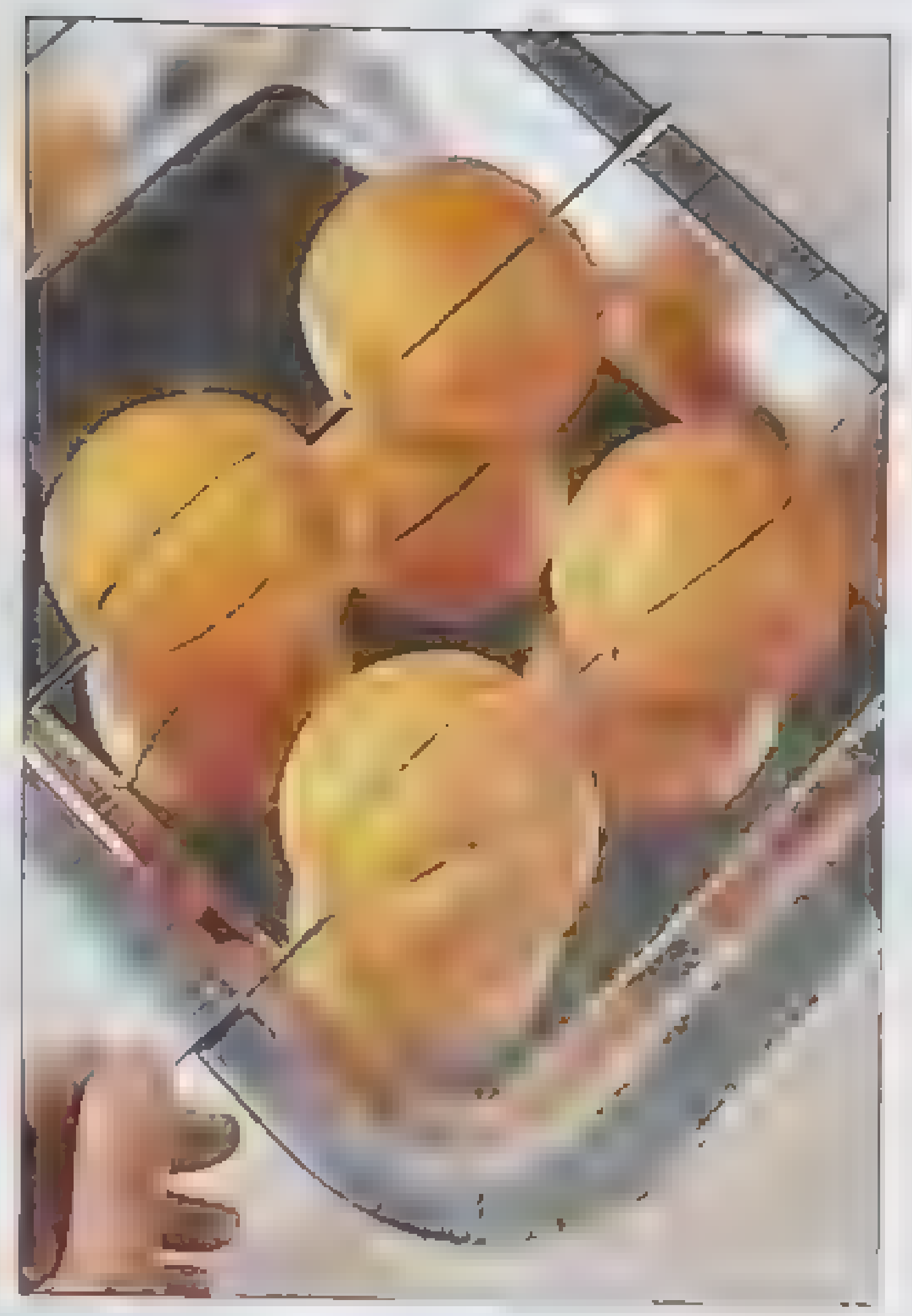

4 ▼ Taie bucățile de schlagmetal
Separă o bucată de foiță metalică olandeză aurie – aceasta se manipulează mult mai ușor dacă o păstrezi pe hârtia de transfer. Taie-o în bucăți lungi, în formă de săgeată, astfel încât să se potrivească formelor secțiunilor portocalei.

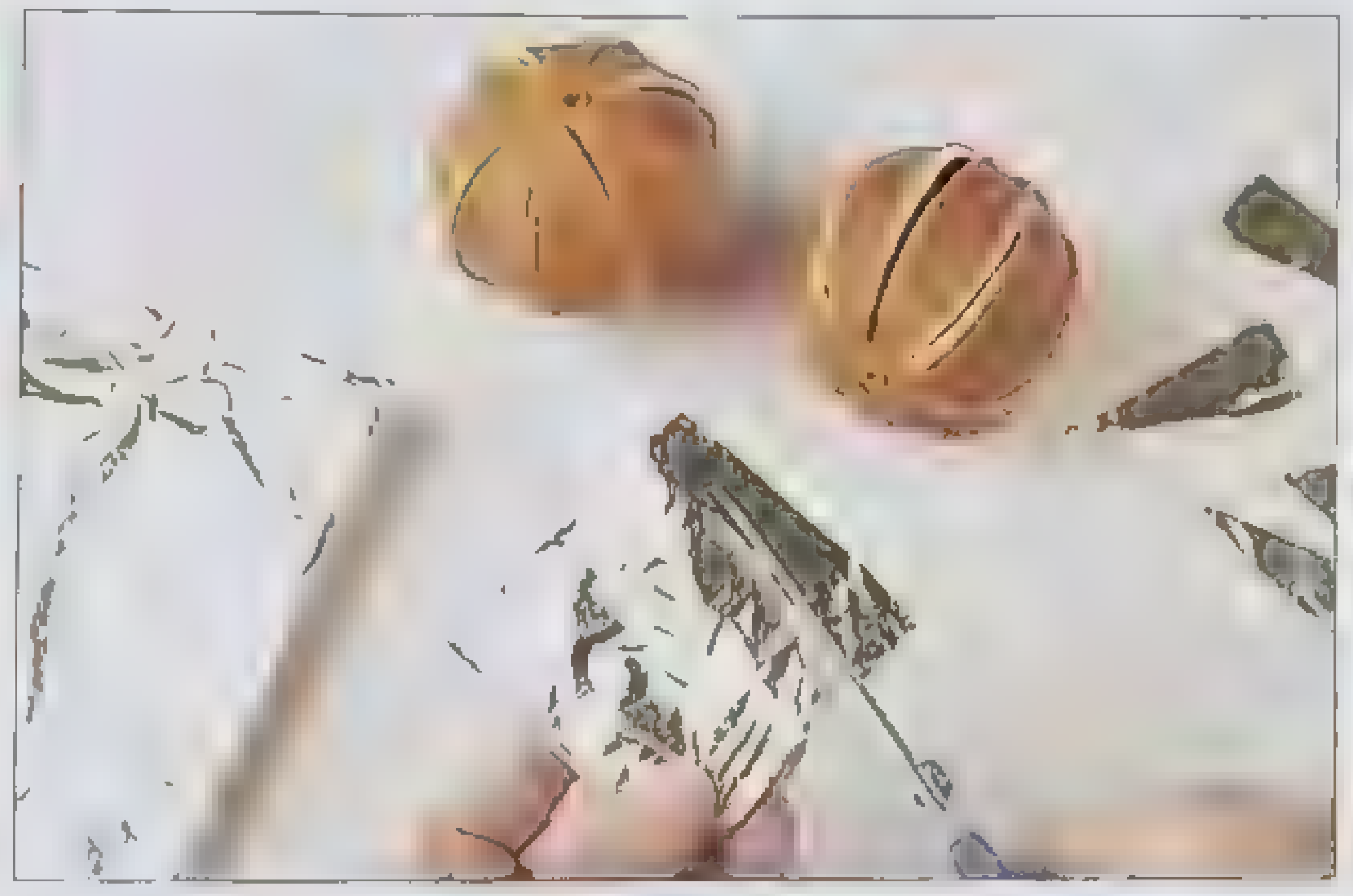

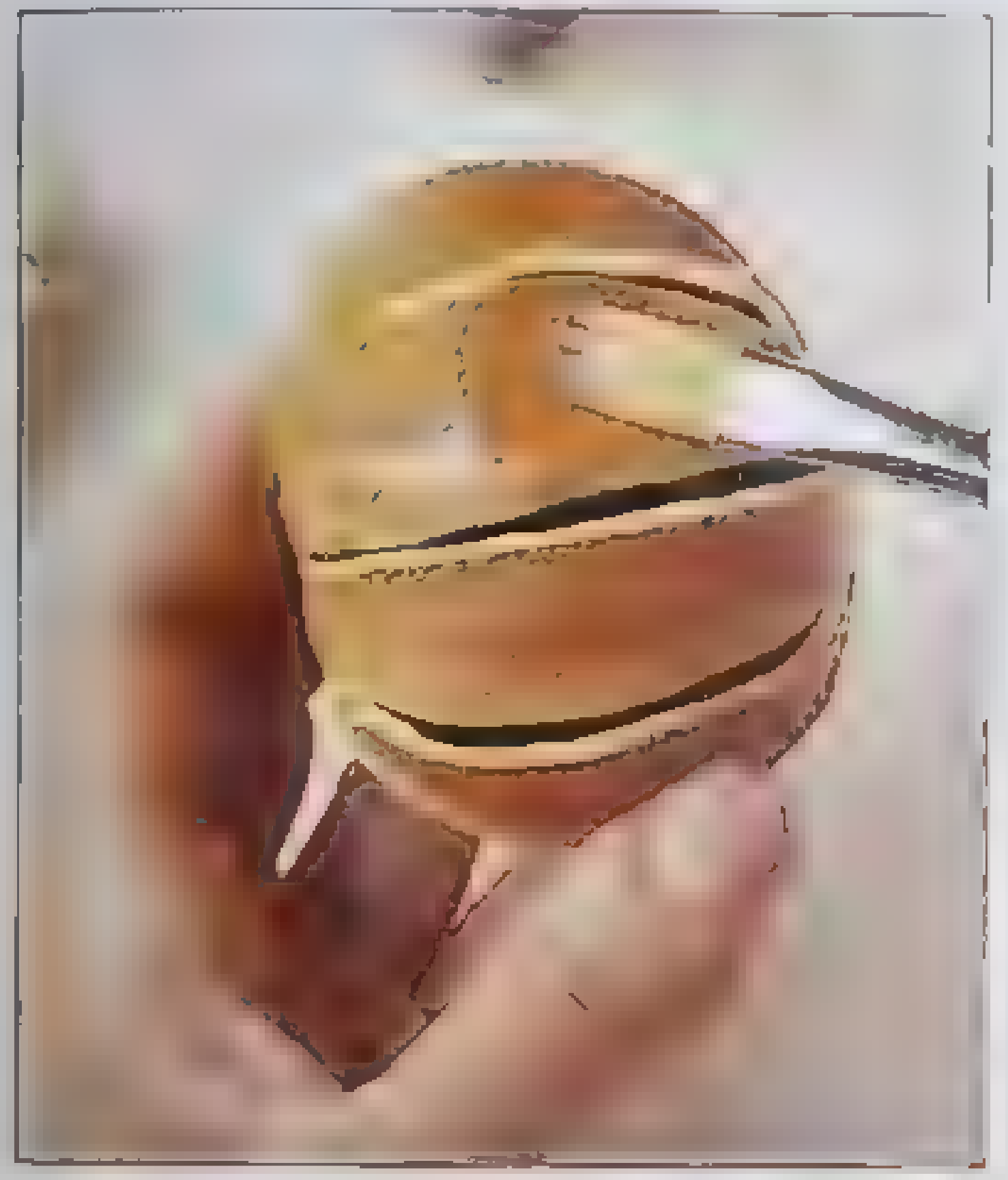

5 ◀ Aplică mixtionul
Cu o pensula de 10 mm, aplică pe portocală lipici „gold size" sau mixtion, pe mai multe secțiuni în același timp Acoperă pentru început doar partea de sus a fiecărei secțiuni – evitând astfel să te murdărești de lichid lipicios pe degete

6 ▼ Polеiește portocala
Ia cu grijă o bucată de foiță metalică și așaz-o în poziția corectă, pe portocală. Dacă observi că folia ți se lipește de degete poți folosi penseta pentru a o îndepărta. Apasă încet prin hârtia de transfer.

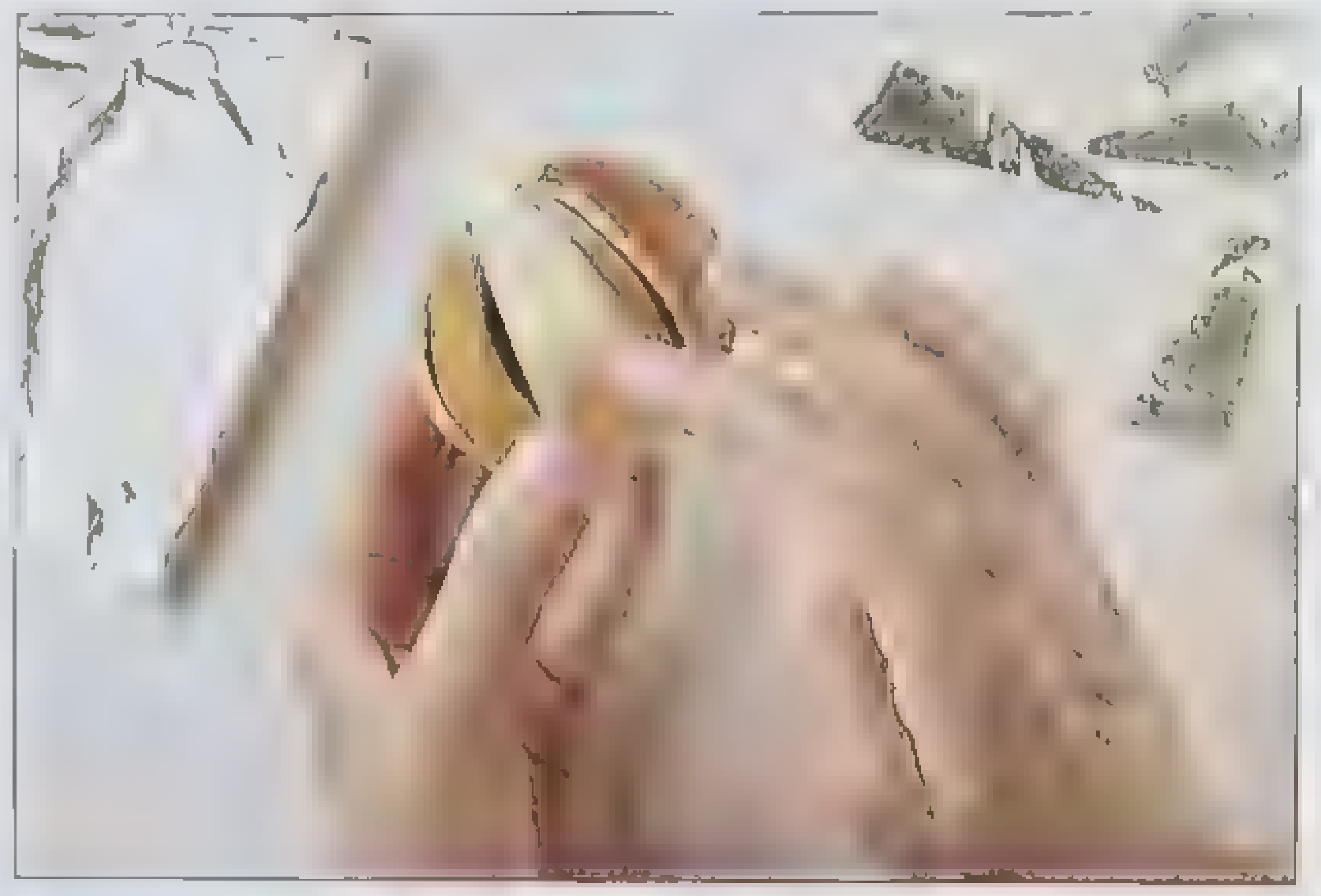

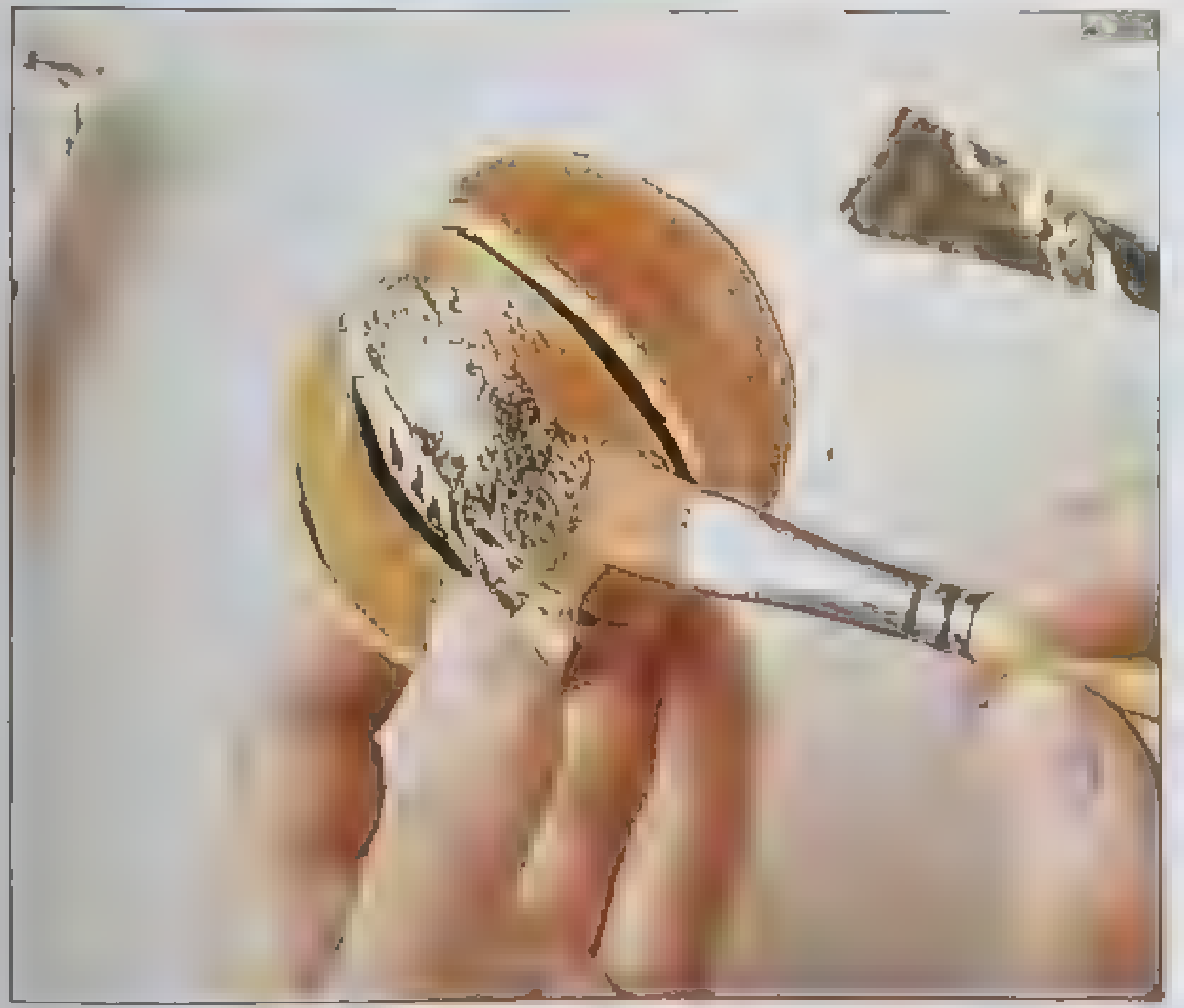

7 ▲ Întinde foița metalică
Scoate hârtia de transfer și, cu o pensulă de 10 mm curată și uscată, presează foița metalică pe suprafața acoperită cu lipici a portocalei.

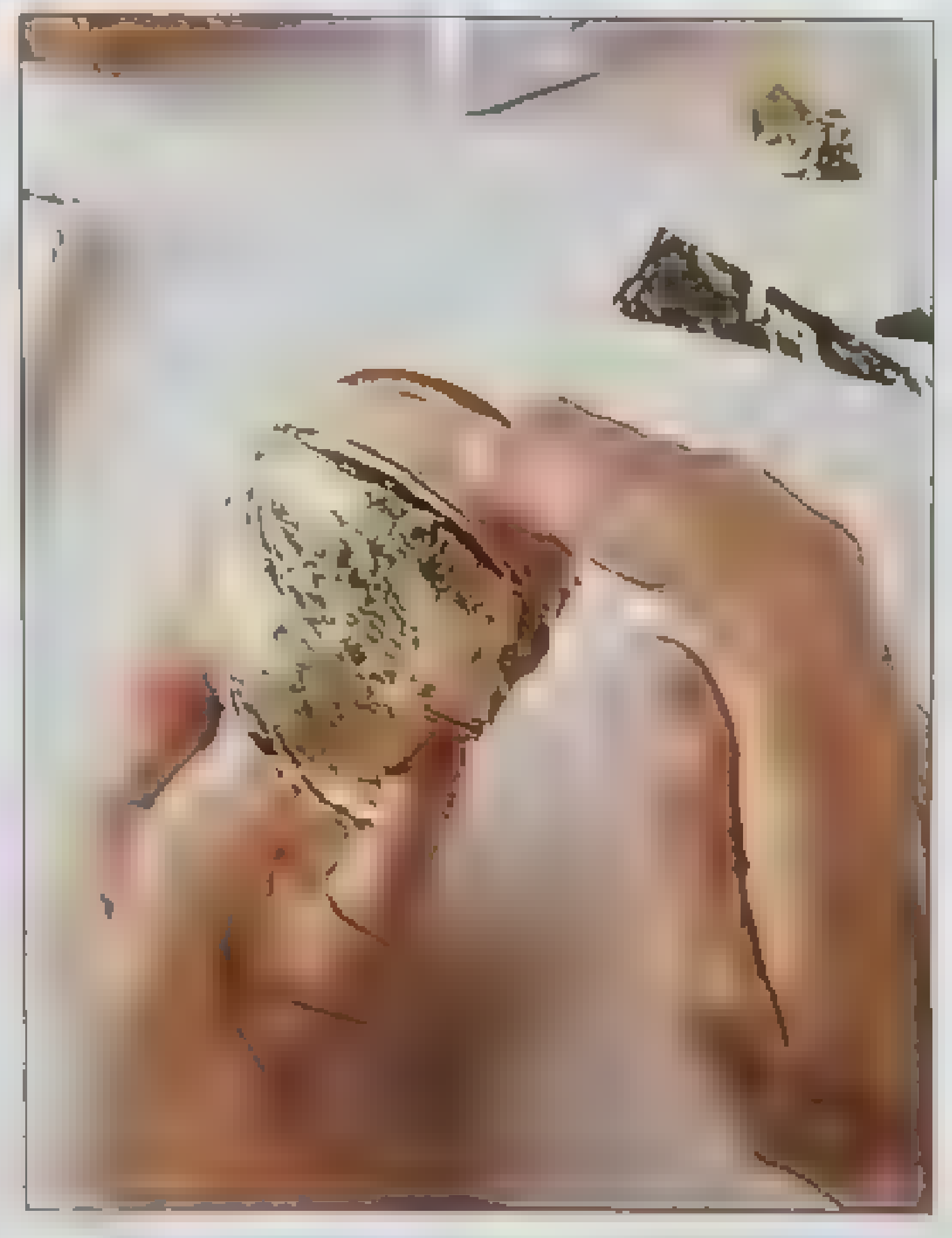

8 ◀ Adaugă mai multă foiță metalică
Lucrează în jurul portocalei, acoperind suprafața cu lipici și adăugând alte bucăți de foiță metalică. Pe măsură ce avansezi, fixează foița cu pensula curată. Atenție însă, căci zona este moale, iar folia se poate strica foarte ușor.

9 ▼ Îndepărtează surplusul de foiță metalică
Cu resturile de foiță, umple golurile din învelișul de folie metalică. Așteaptă ca lipiciul să se usuce complet. Folosește o pensulă de 38 mm moale pentru a îndepărta surplusul de foiță. Periază energic pentru a te asigura că toate resturile au fost îndepărtate – în plus, acest lucru va da strălucire auriului. Nu te îngrijora dacă pe suprafața aurită apar mici goluri. Acest lucru va da un aspect de copt și uzat. La final, lustruiește portocala cu o pensulă moale.

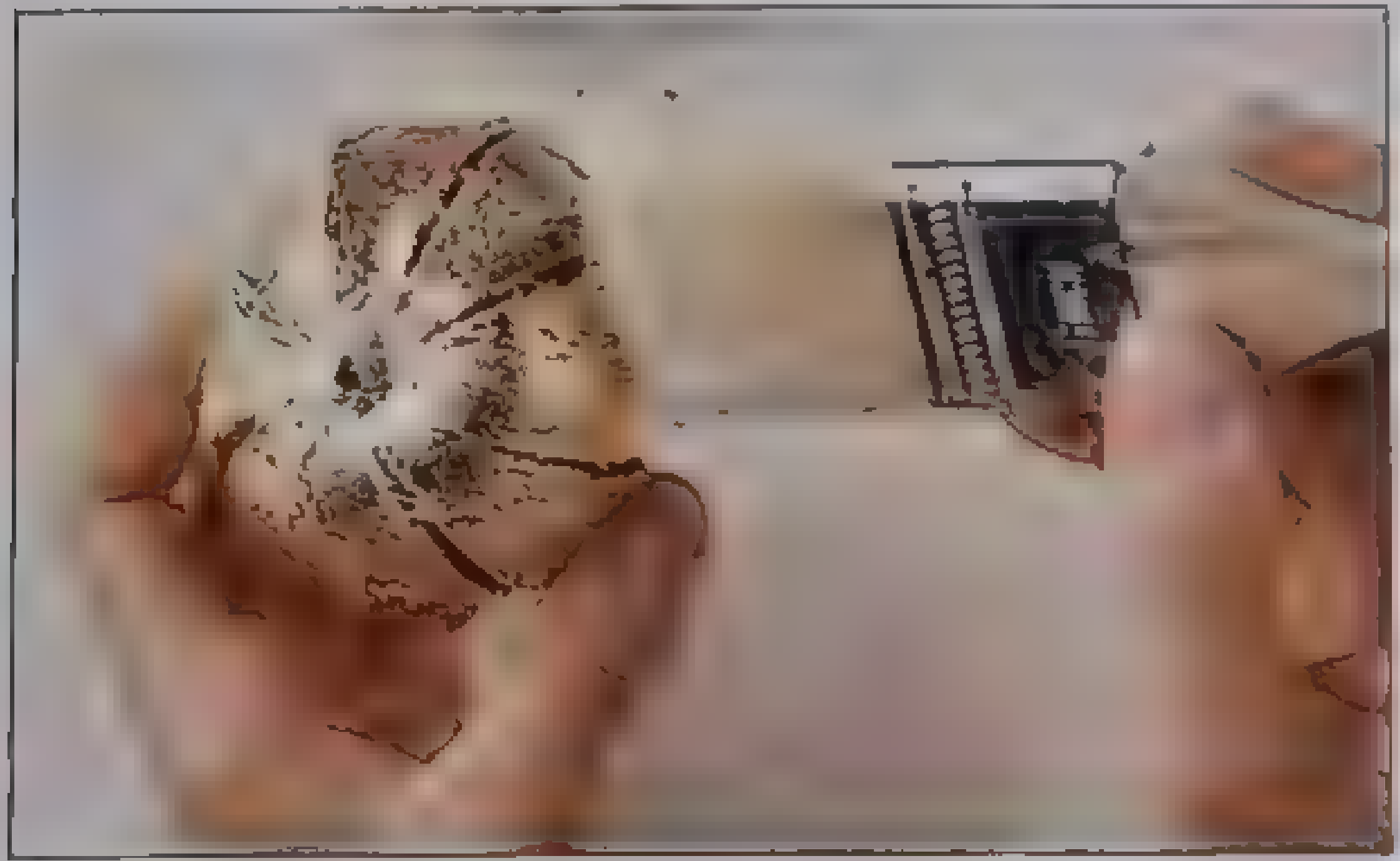

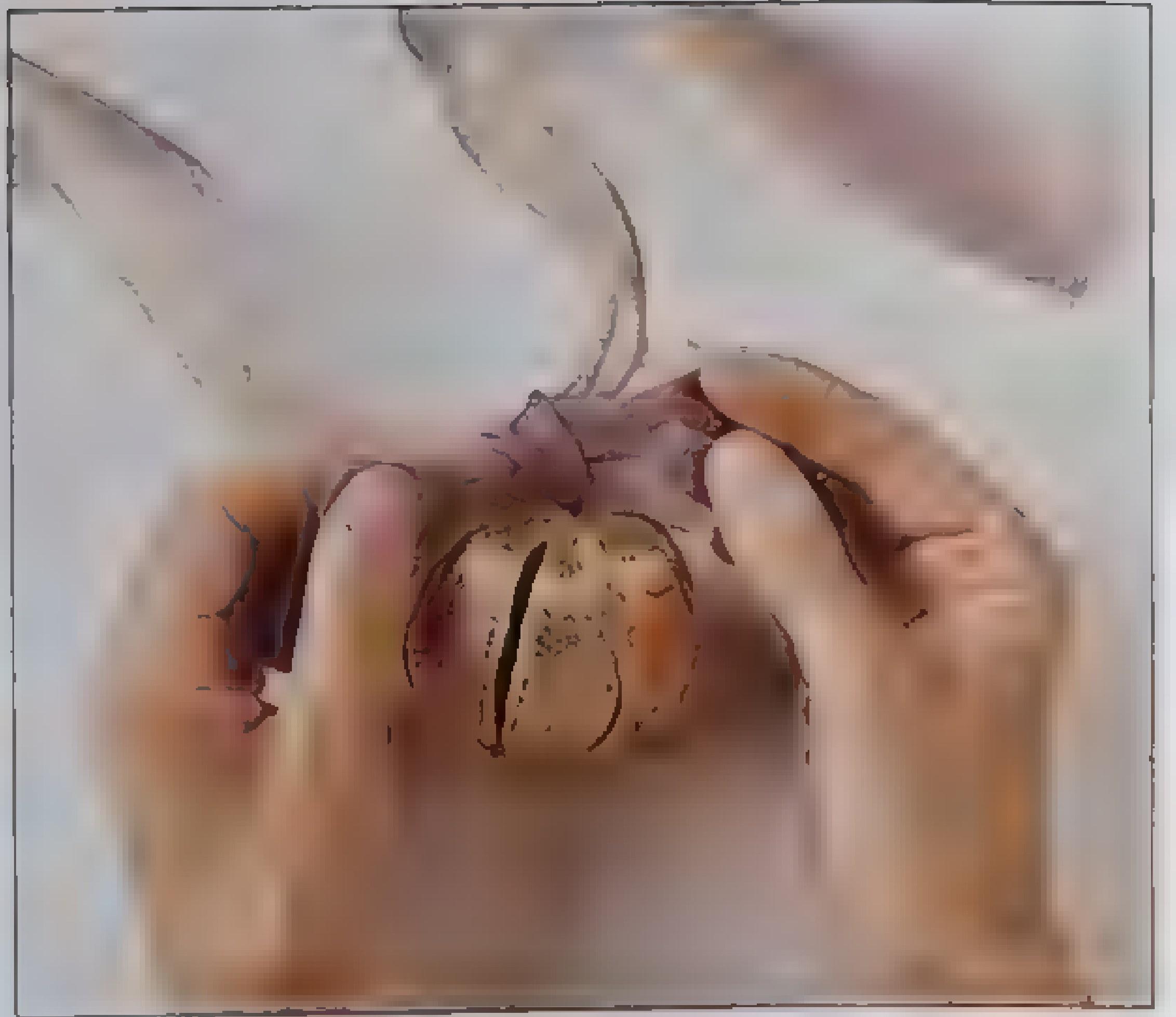

10 ▲ Leagă panglica
Îndoaie panglica în două și folosește un bețișor pentru a împinge capătul îndoit prin portocală. Trage panglica pe partea cealaltă, aproximativ 15 mm. Leagă capetele panglicii într-o fundă.

PORTOCALELE FINALIZATE

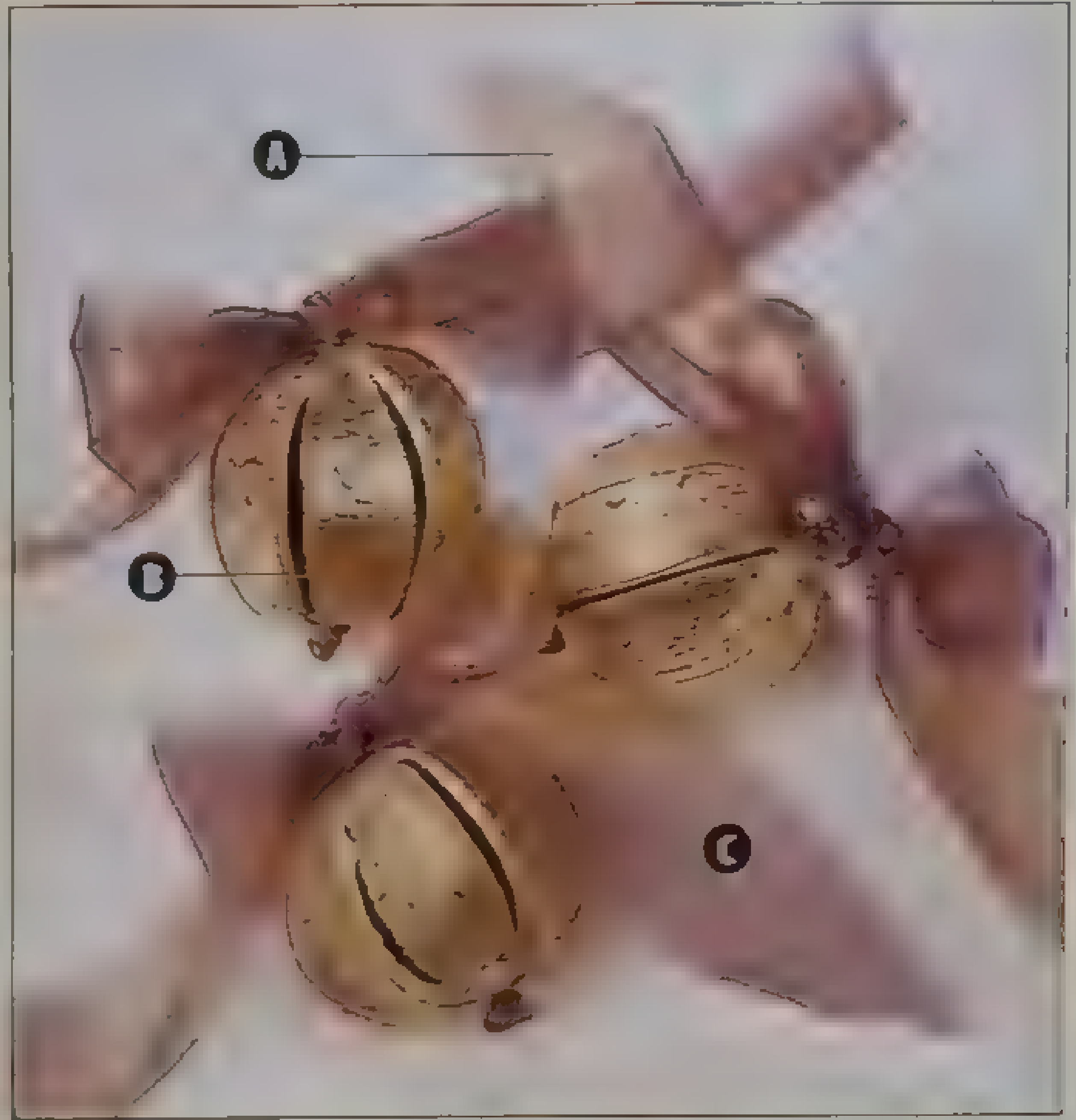

A Panglică fină
Panglica lată este confecționată din organza violet-aurie. Culorile combinate sunt într-o armonie subtilă cu portocalele poleite.

B Secțiunile portocalei
Pe măsură ce portocalele se usucă, tăieturile în coajă se deschid și se curbează ușor spre exterior, separându-se astfel în segmente cu forme rotunjite plăcute.

C Suprafața poleită
Aspectul antichizat a fost obținut lustruind portocalele finisate. O parte din foiță s-a șters, punând în valoare coaja portocalei.

SFATURI
Intensifică parfumul

Cu doar câteva picături de ulei aromat de portocale, poți intensifica parfumul acestora. Aplică uleiul în interiorul portocalei cu ajutorul unei pipete.

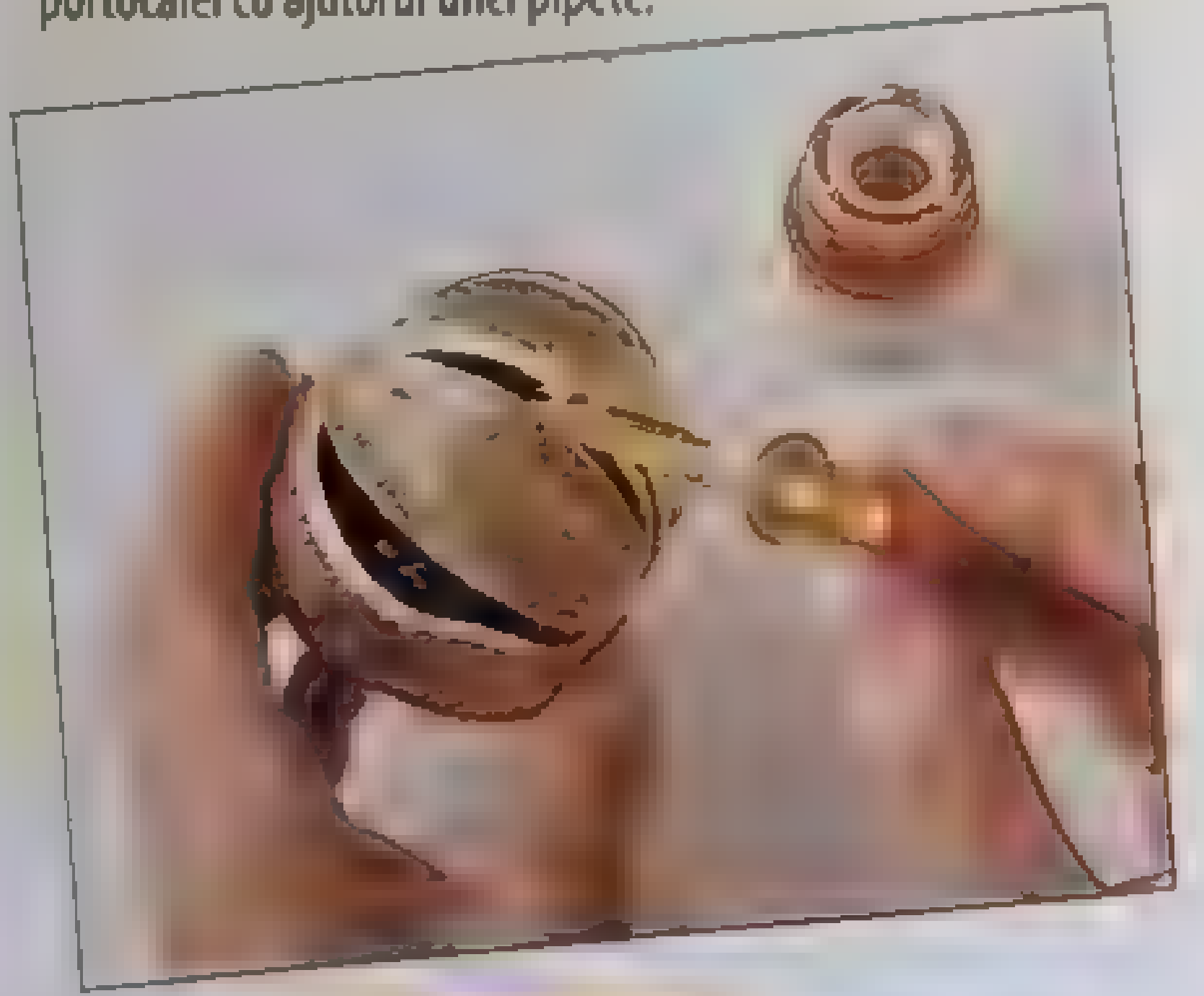

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Creează o sculptură în hârtie după un peisaj împădurit.

- Descoperă transparența acuarelelor
- Construiește un peisaj de pădure strat cu strat
- Completează ansamblul cu o ramă din lemn și cu un geam în partea din spate, prin care să pătrundă lumina

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

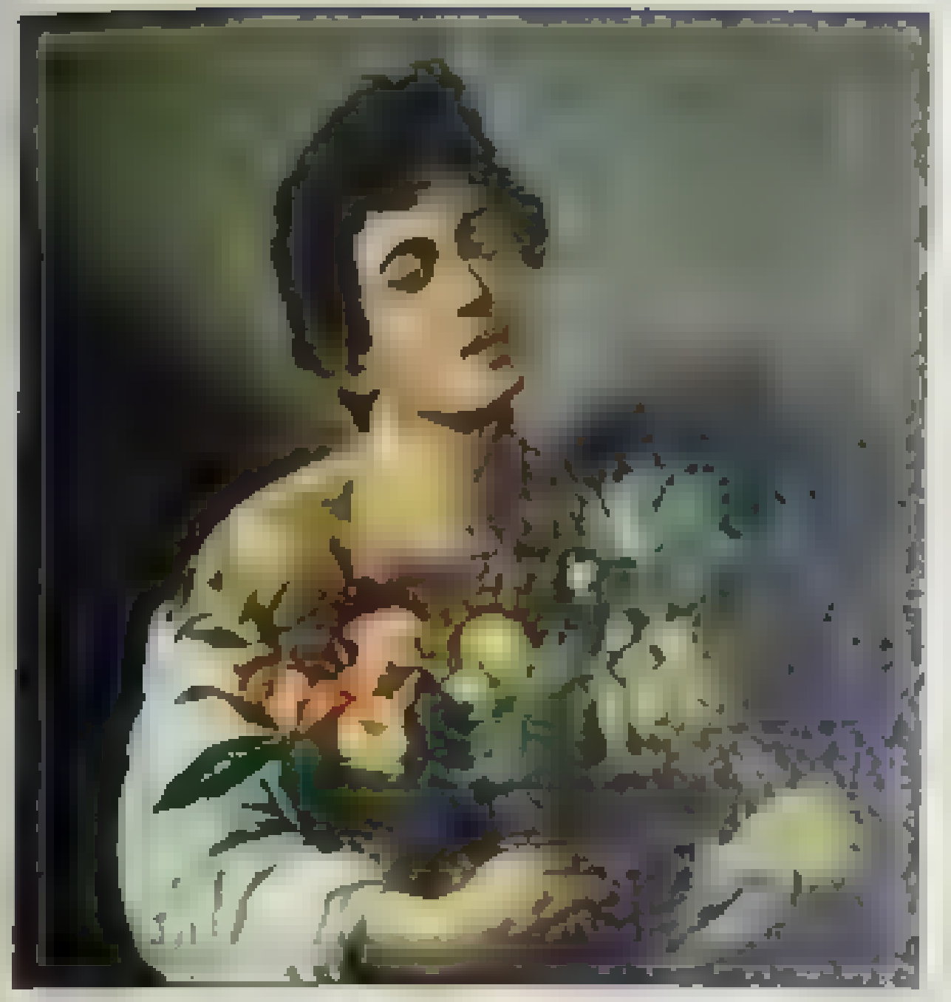

CARAVAGGIO (1573–1610)

Michelangelo Merisi, numit Caravaggio, este considerat pictorul italian cel mai inovator din secolul al XVII-lea datorită refuzului său de a urma tendința pictorilor renascentiști de a idealiza subiectele și datorită măiestriei cu care a folosit tehnica clarobscurului (vezi rubrica „Glosar" din numărul 10), care i-a permis să creeze efecte dramatice remarcabile. Și-a început cariera la Milano, mutându-se mai târziu la Roma, unde a pictat multe portrete de oameni simpli, ca în lucrarea *Băiat cu un coș de fructe* reprodusă mai sus. În multe picturi din acea perioadă, cum ar fi *Bacchus* (1593–1594), și chiar și de mai târziu, unii au distins o încărcătură erotică homosexuală. În ciuda criticilor care defineau lumea artei, Caravaggio și-a câștigat protecția multor personaje influente. Chiar dacă prima sa lucrare pentru altar a fost respinsă, a fost urmată de alte comenzi, cel mai adesea de natură religioasă. În 1606, în culmea succesului, a ucis un om și a fugit din Roma, trăind pentru tot restul vieții sale între Napoli, Malta și Sicilia. A murit de malarie în Portul Hercule, cu trei zile înainte să primească iertarea papei.

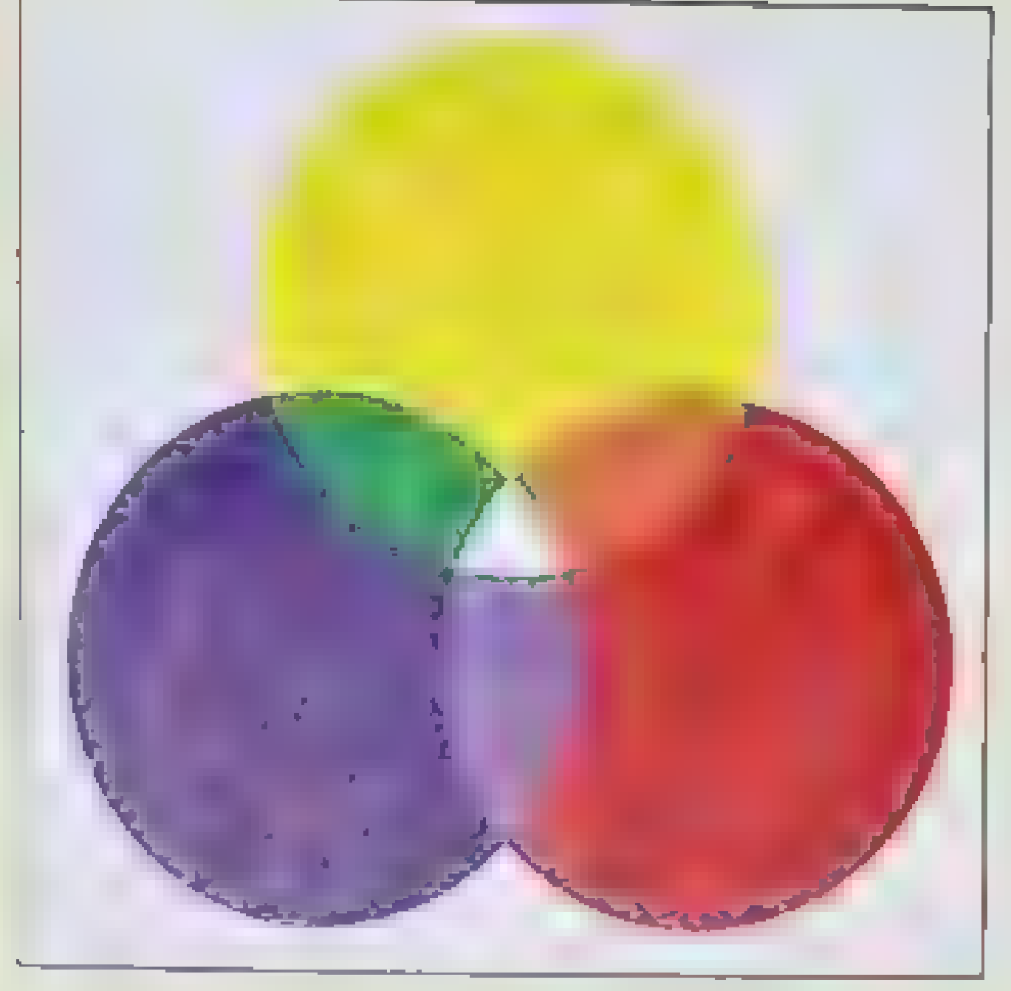

Edward HOPPER (1882–1967)

[illegible] American, rezident în [illegible] călătorit mult pe teritoriul St[illegible] ale Americii. A fost [illegible] (1865–1929) la [illegible] *of Art* și a lucrat ca de-[illegible] La sfârșitul anilor 1930, [illegible] realist, pictând [illegible], într-un stil extrem de original și tranșant. Fiind o persoană [illegible] a vorbit în public despre operele sale. Pentru atmosfera lucrărilor sale, alegea camere de motel, birouri și cafenele, redate prin contraste dramatice de lumină și umbră. Una din picturile sale cele mai cunoscute este *Ulii de noapte* (1942). Lucrările sale sunt atemporale, cel mai probabil pentru că vorbesc despre condiția umană. Începând cu anii 1960, opera sa a avut o influență considerabilă asupra curentului *Pop Art*.

Giorgio MORANDI (1890–1964)

Pictor și gravor italian, influențat de Paul Cézanne (1839–1906). A aderat la poetica picturii metafizice în 1918, iar mai târziu la grupul Novecento, însă nu se poate spune că lucrările sale aparțin unei mișcări anume. Tablourile sale se concentrează pe forme și nu sunt destinate interpretărilor simbolice complexe. Fascinat de aspectul pur estetic al picturii, Morandi a experimentat diferite combinații de culori grizate într-o gamă tonală redusă. La începutul carierei sale a pictat peisaje, dar cele mai multe dintre lucrările sale reprezintă naturi statice cu obiecte simple, cum ar fi urcioarele, sticlele și lumânările. Morandi este considerat unul dintre puținii pictori figurativi importanți ai secolului XX.

Culori primare

Sunt cele trei culori (albastru, galben și roșu), din care derivă toate celelalte. Ele sunt „pietrele de temelie", care nu se pot obține din amestecul altor culori. Dacă proiectezi lumini colorate cu cele trei culori primare pe un ecran alb, așa cum se vede în imaginea de mai jos, în zona în care cele trei cercuri se suprapun și culorile se amestecă, vei obține o lumină albă.

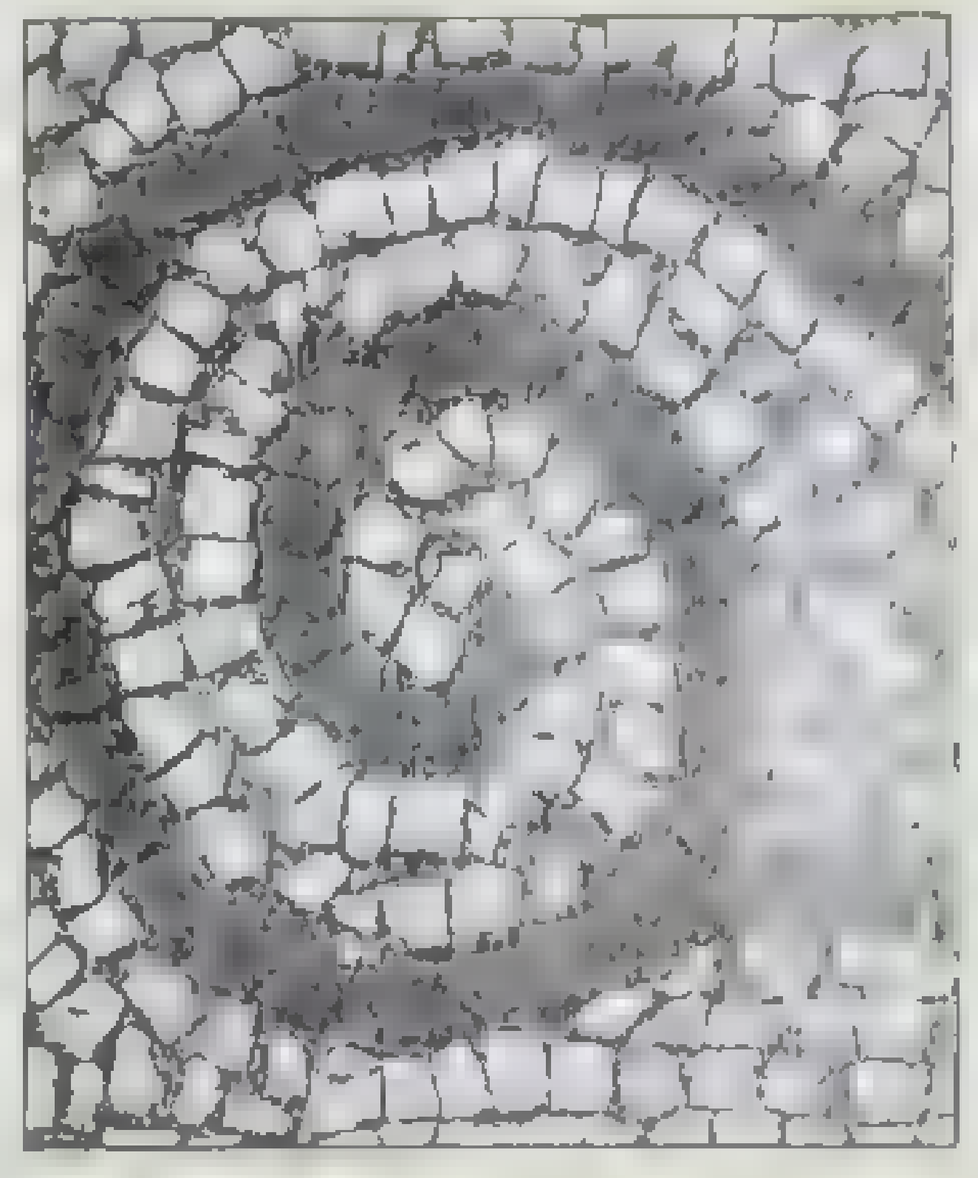

Mozaic

Tehnică folosită pentru decorarea pereților sau a podelelor, realizată prin îmbinarea unor bucăți mici de material colorat, piese de mozaic, fixate pe o bază. Mozaicul, care poate fi realizat din marmură, ceramică, piatră, lemn sau sticlă, reprezintă una dintre formele cele mai vechi și mai durabile ale artei decorative. Cel mai vechi mozaic cunoscut datează din secolul al VIII-lea î.Hr. și este format din pietricele. În secolul al V-lea î.Hr., grecii foloseau pietre și scoici. Producția de mozaicuri din epoca romană a fost destul de abundentă, dovadă stau numeroasele podele rămase până la noi. La începutul erei creștine, pereții bisericilor erau adesea decorați cu mozaicuri. Deși mozaicurile prezintă o gamă mai limitată de culori decât tablourile, sunt adesea mult mai expresive dacă sunt privite de la o anumită distanță – mai ales cele bizantine, realizate din piese de sticlă colorată, care creează efecte luminoase spectaculoase.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI
Dacă îți place să desenezi într-o manieră energică și spontană, desenul în tuș cu penița ți se potrivește.

ÎN AER LIBER
Un peisaj cu clădiri la marginea unui parc, cu cerul plin de nori și diferite efecte de lumină, este un subiect ideal pentru pastelurile uleioase.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: oranj de cadmiu și alb.

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

22

TEHNICI
Peniță și tușuri colorate pentru o natură statică originală

SUBIECTE
Un portret neconvențional al unor copii la joacă

INSTRUMENTE
Două batoane de pastel uleios: oranj de cadmiu și alb

DeAGOSTINI

ISSN 1792 185 6
21

DeAGOSTINI

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
12,99 LEI
34,90 MDL

22

TEHNICI
Peniță și tușuri colorate pentru
o natură statică originală

SUBIECTE
Portretul neconvențional
al unor copii la joacă

INSTRUMENTE
Două batoane de pastel uleios:
oranj de cadmiu și alb

DeAGOSTINI

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură și alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecții simple și clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

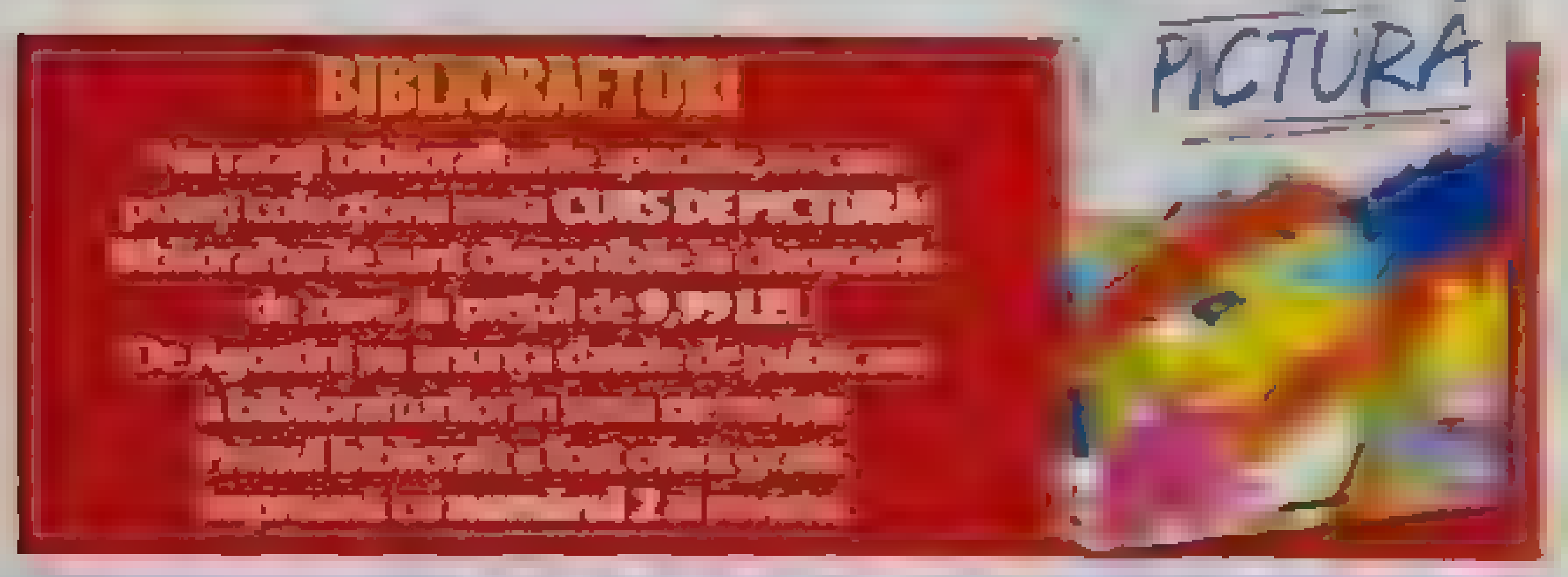

BIBLIORAFTURI
[illegible]
Vizitați site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 22

Apariție bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
GROUP PRODUCT MANAGER: Meropi Papadaki
COORDONATORI DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUȚIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediția în limba româna

FOTOGRAFII: Bridgeman Art Library; CORBIS/National Gallery Collection, I.G.D.A./G.Dagli Orti

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: G. Canale & C
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5, București, cod poștal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălțan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
GROUP PRODUCT MANAGER: Mihai Chiriacescu
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREȚUL PUBLICAȚIEI
Prețul primului număr: 5,99 LEI
Prețul începând cu al doilea număr: 12,99 LEI/34,90 MDL
Ca urmare a creșterii continue a costurilor de producție, editorul este nevoit să crească și prețul acestei reviste, începând cu numărul 22. Mulțumim pentru înțelegere!

Editorul își rezervă dreptul de a modifica frecvența acestei publicații

Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare

Pentru orice informație, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunați-ne la tel.
☎ România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă prețul revistelor comandate va trebui să achitați ramburs și contravaloarea taxelor poștale.

ORAR DE SERVICIU Luni-Vineri 10:00-18:00

Produs pentru uz tehnic. Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 14 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici, care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de urgență sfatul medicului. Produsul poate conține piese ascuțite care pot provoca leziuni. Pentru folosirea acuarelelor amestecați cu apă. Produsul poate conține sulfați. În contact cu acizi, pot fi emise gaze toxice. Produsul sau părți ale acestuia pot produce leziuni, mai ales în caz de spargere sau rupere. Pungile din plastic pot fi periculoase. Pentru a evita riscul sufocării sau strangulării, nu lăsați ambalajul din plastic la îndemâna copiilor. Păstrați recomandările și verificați-le ori de câte ori este nevoie. Produs în China

---

Un studiu în tuș

Liniile fluide ale peniței și vivacitatea tușurilor colorate fac ca desenul neobișnuit al acestor plante uscate să fie bogat și plăcut.

Dacă îți place să desenezi într-o manieră energică și spontană, desenul în tuș cu penița ți se potrivește. Este o tehnică veche de secole, care a fost folosită fie ca formă de studiu pregătitor pentru pictură, fie ca procedeu utilizat în lucrări artistice de sine-stătătoare.

Penița

Desenele și schițele în peniță sunt destul de diferite față de cele realizate cu un marker (vezi desenul ananasului din numărul 19). Având în vedere că penița din metal este flexibilă, poți varia grosimea tușei crescând presiunea pe hârtie. În plus, poți crea suprafețe bogate și tonuri profunde cu ajutorul hașurii simple sau încrucișate ori poți folosi alte tehnici de lucru, cum ar fi punctarea sau o combinație de linii sinuoase. Hârtia potrivită pentru desenul detaliat în peniță și tuș trebuie să aibă o suprafață netedă și plată, care să lase vârful să alunece liber, fără obstacole. O hârtie netedă, de bună calitate, îți permite să corectezi micile erori din desen, răzuind tușul cu o lamă, însă având grijă să nu perforezi hârtia

Amestecarea culorilor

Tușurile sunt disponibile în diferite culori. Dacă lucrezi cu mai multe culo nu uita să cureți penița când treci d una la alta. Dacă vrei să obții o nu specială, poți să le și amesteci înt recipientele din plastic pentru fil tografice sunt excelente în acest

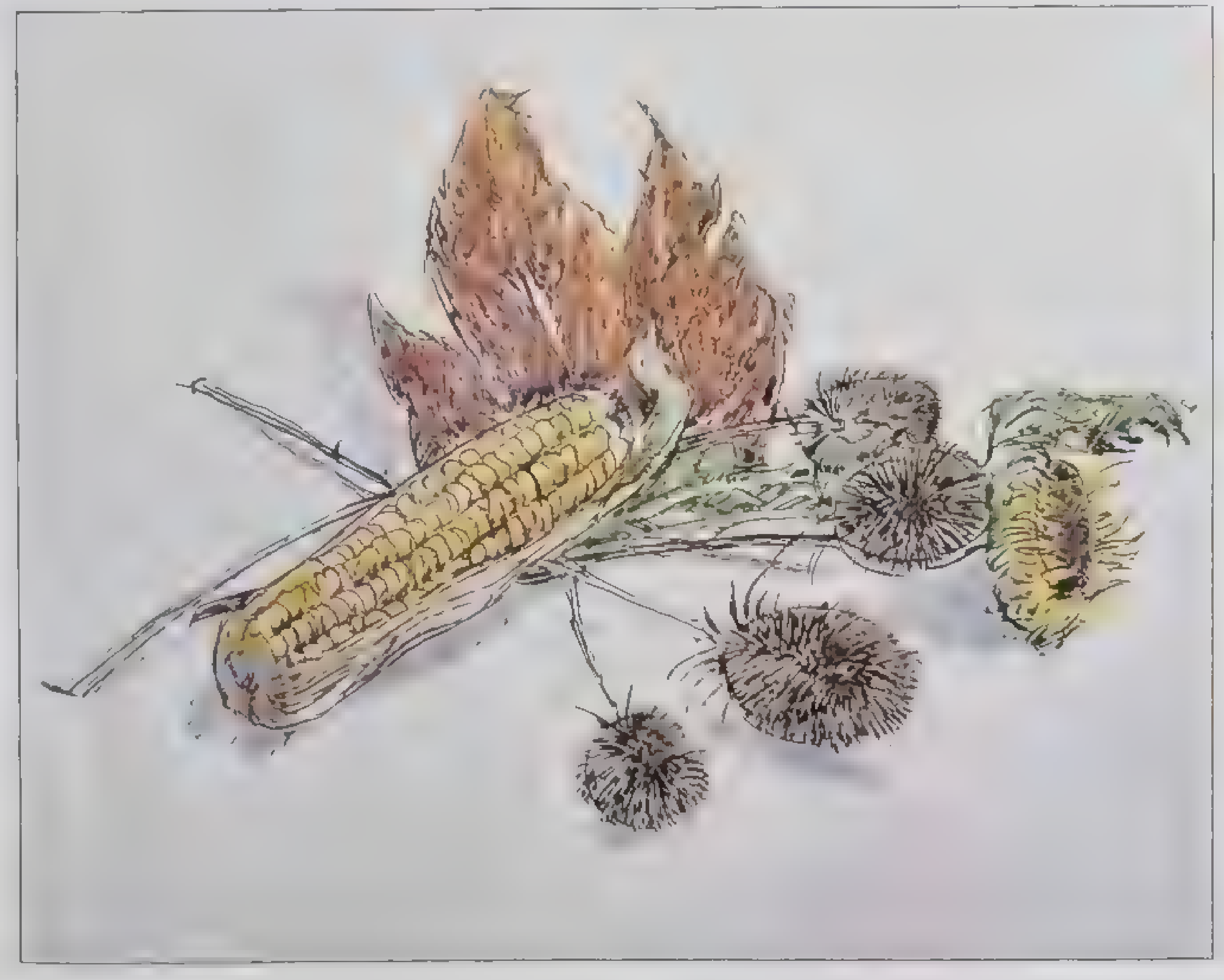

◄ O simplă peniță și câteva tușuri colorate sunt tot ceea ce îți trebuie pentru a desena această natură statică originală.

[illegible]

- O foaie de hârtie pentru desen netedă
- Un toc și o peniță medie
- 8 tușuri colorate: sepia, oranj, brun-nuc, sienna arsă, roșu-cărămiziu, galben, pământ-verde, gri
- Prosop absorbant de bucătărie

ÎNCEPE

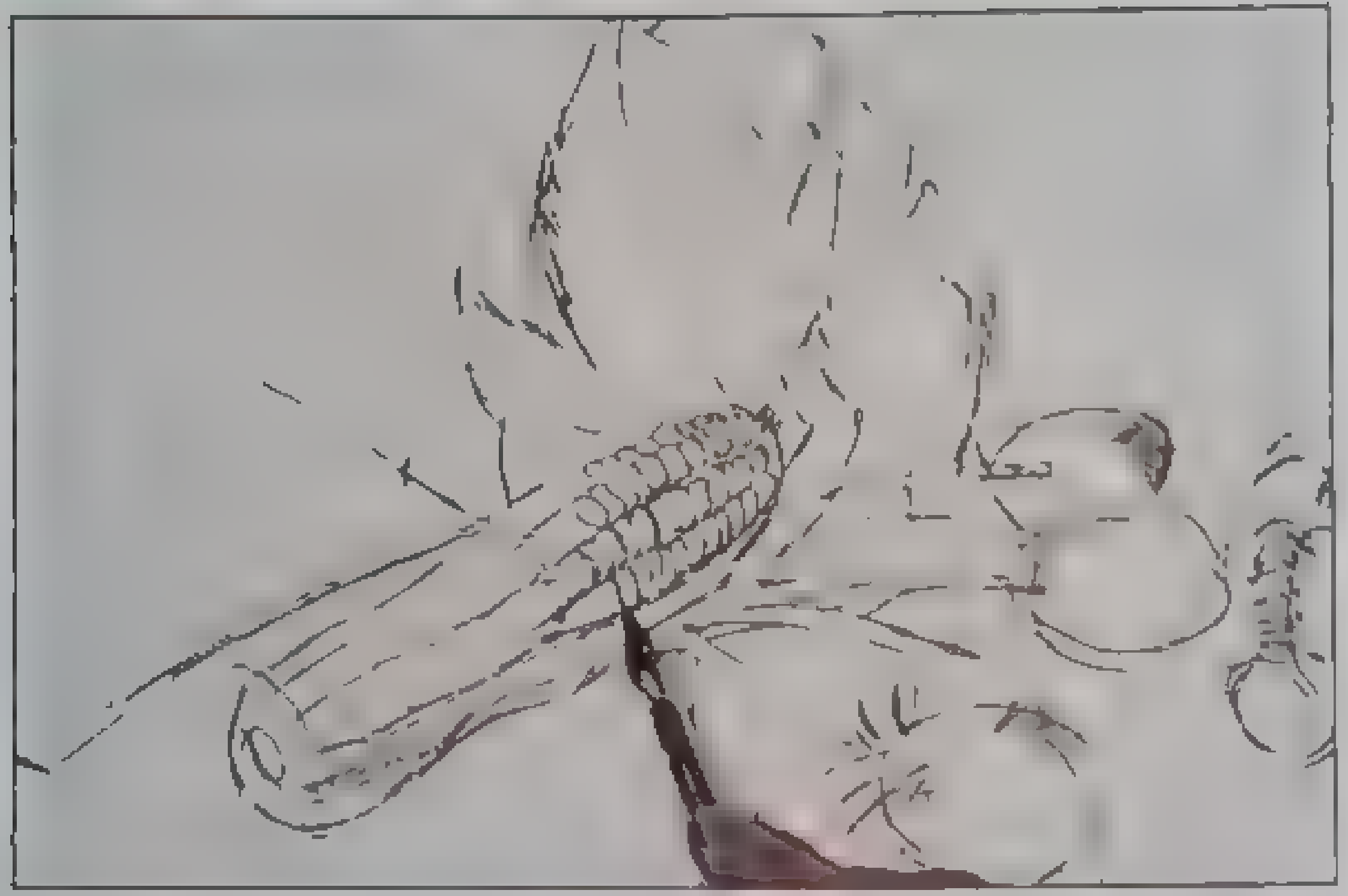

1 ▲ Prima schiță
Realizează conturul obiectelor din compoziție folosind tuș de culoare sepia. În această etapă, ciulinii sunt simple forme ovale. Schițează petalele florii-soarelui și nervurile principale ale frunzei mari. Trasează câteva linii pe lungimea știuletelui de porumb înainte de a desena fiecare bob.

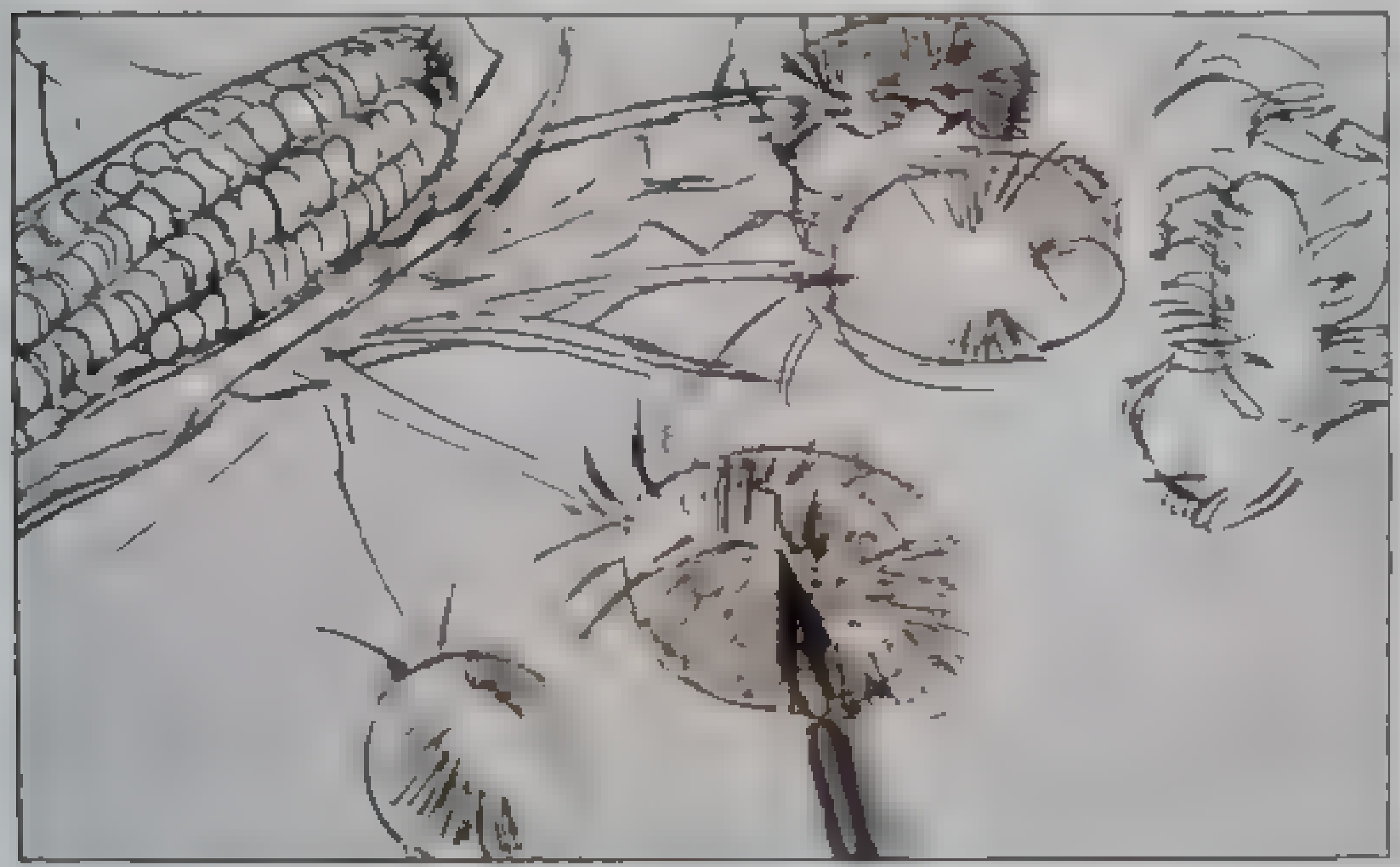

2 ▲ Continuă schița în sepia
Completează desenul porumbului finalizând boabele cu linii curbate scurte. Pentru a desena ciulinii și spinii, trasează câteva linii subțiri și apropiate, care radiază de la centru spre marginile ovalurilor. Adaugă alte câteva petale florii-soarelui.

3 ▶ Începe cu verde
Curăță vârful peniței cu un prosop de bucătărie din hârtie absorbantă înainte de a o înmuia în tușul pământ-verde. Colorează frunzele și sepalele florii-soarelui cu o hașură strânsă, care să-l urmeze conturul.

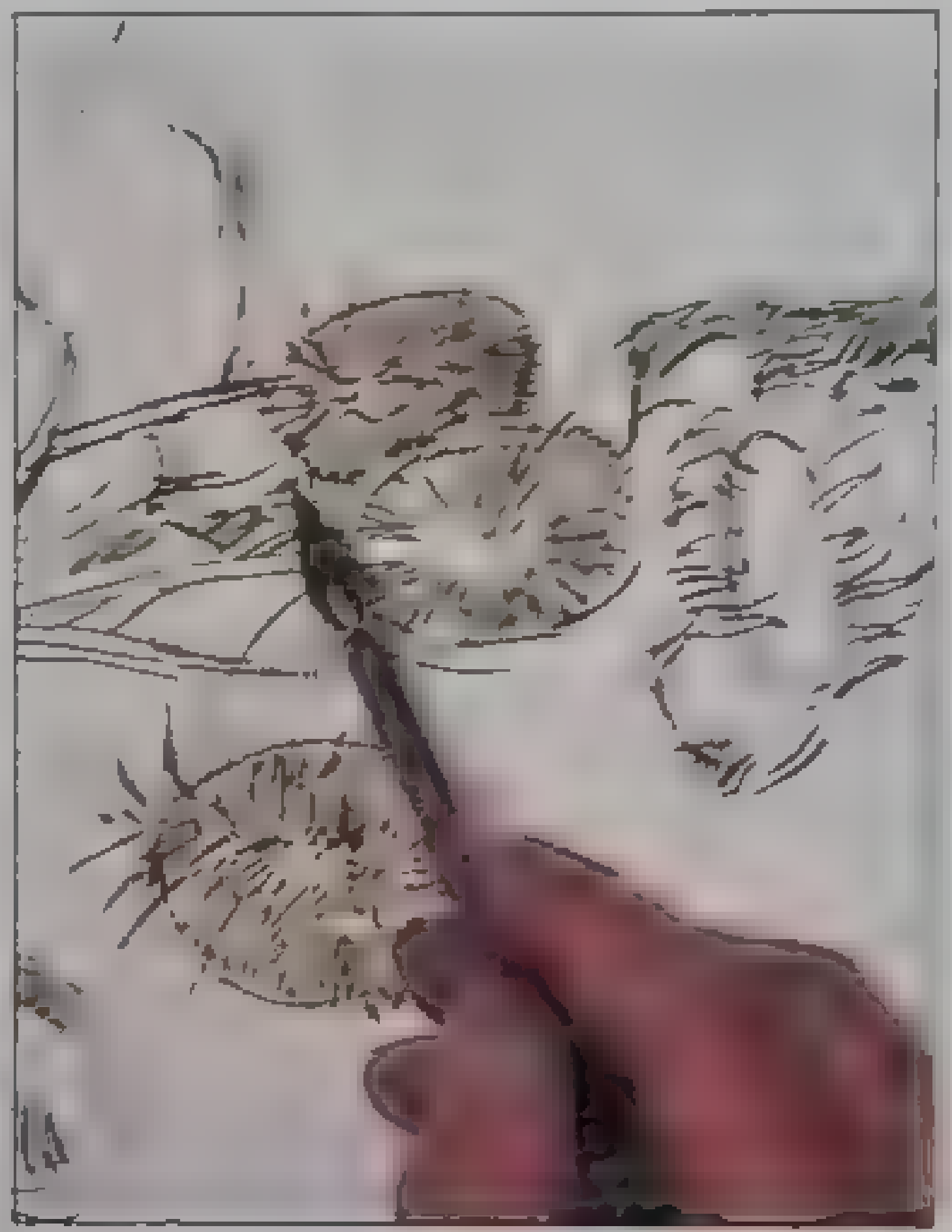

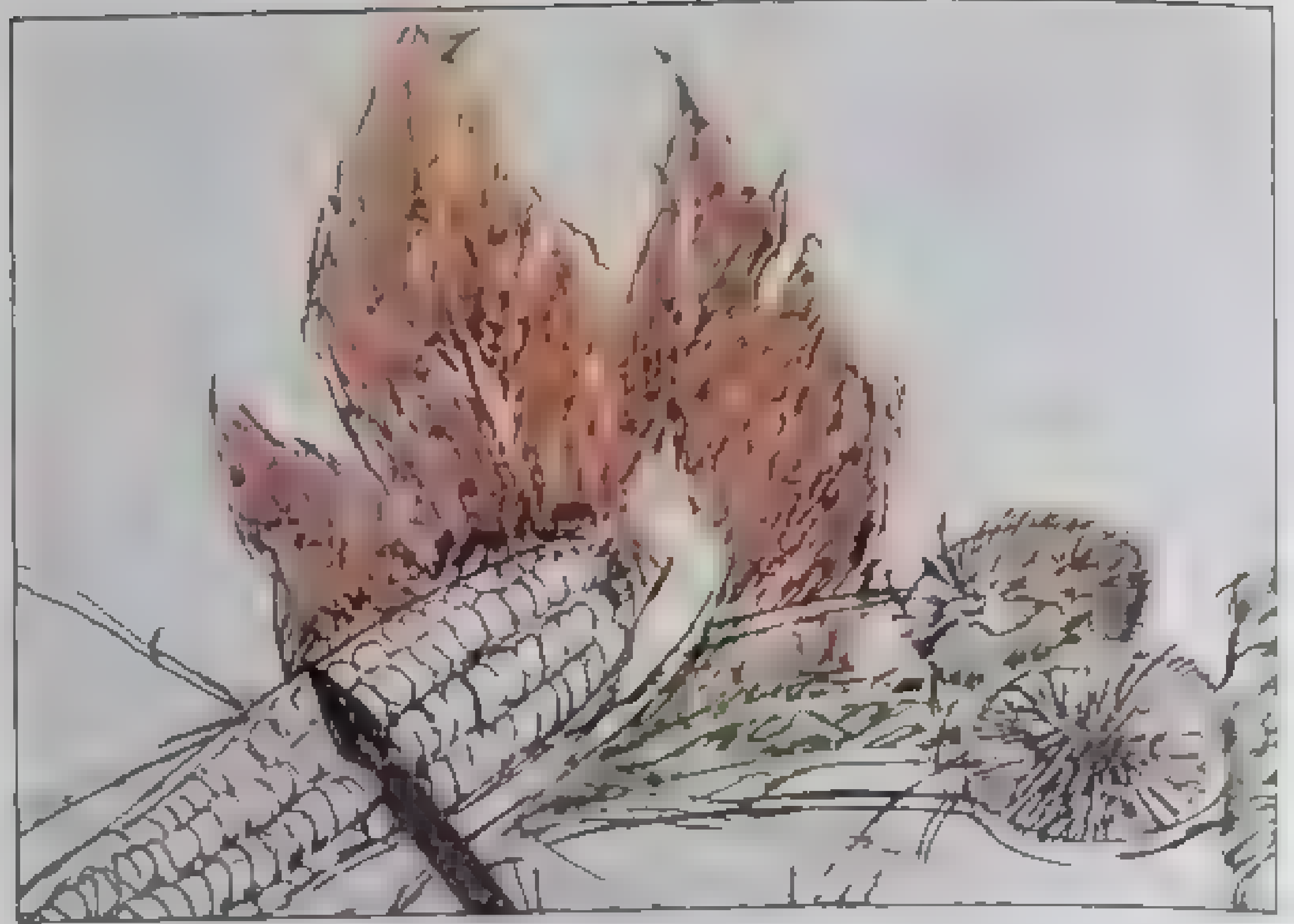

4 ▲ Adaugă mai multă culoare frunzei
Amestecă puțin oranj cu brun-nuc și colorează frunza cu hașuri apropiate. Pentru nuanțele de ruginiu-deschis, amestecă sienna arsă cu roșu-cărămiziu și hașurează frunza în același mod. Apoi, pentru a reda nuanțele mai închise, realizează o hașură încrucișată cu sepia și brun-nuc folosite separat. Suprapunând straturile de culoare, vei obține un efect cromatic vibrant, dar și profunzime.

5 ▶ Un plus de galben
Folosește tuș galben pentru știuletele de porumb, realizând o hașură înclinată pentru fiecare boabă. Aplică galben din abundență și pentru petalele florii-soarelui.

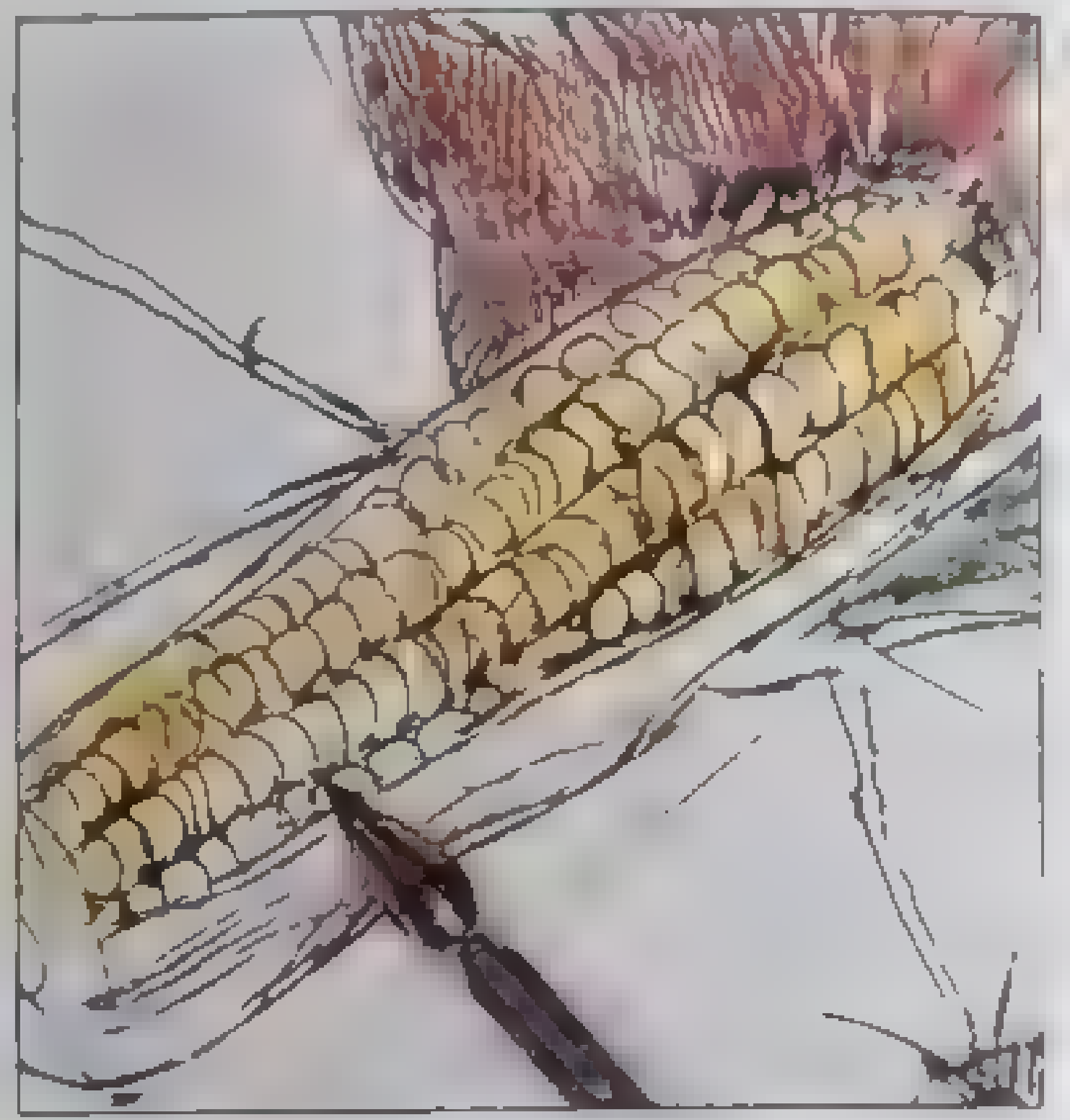

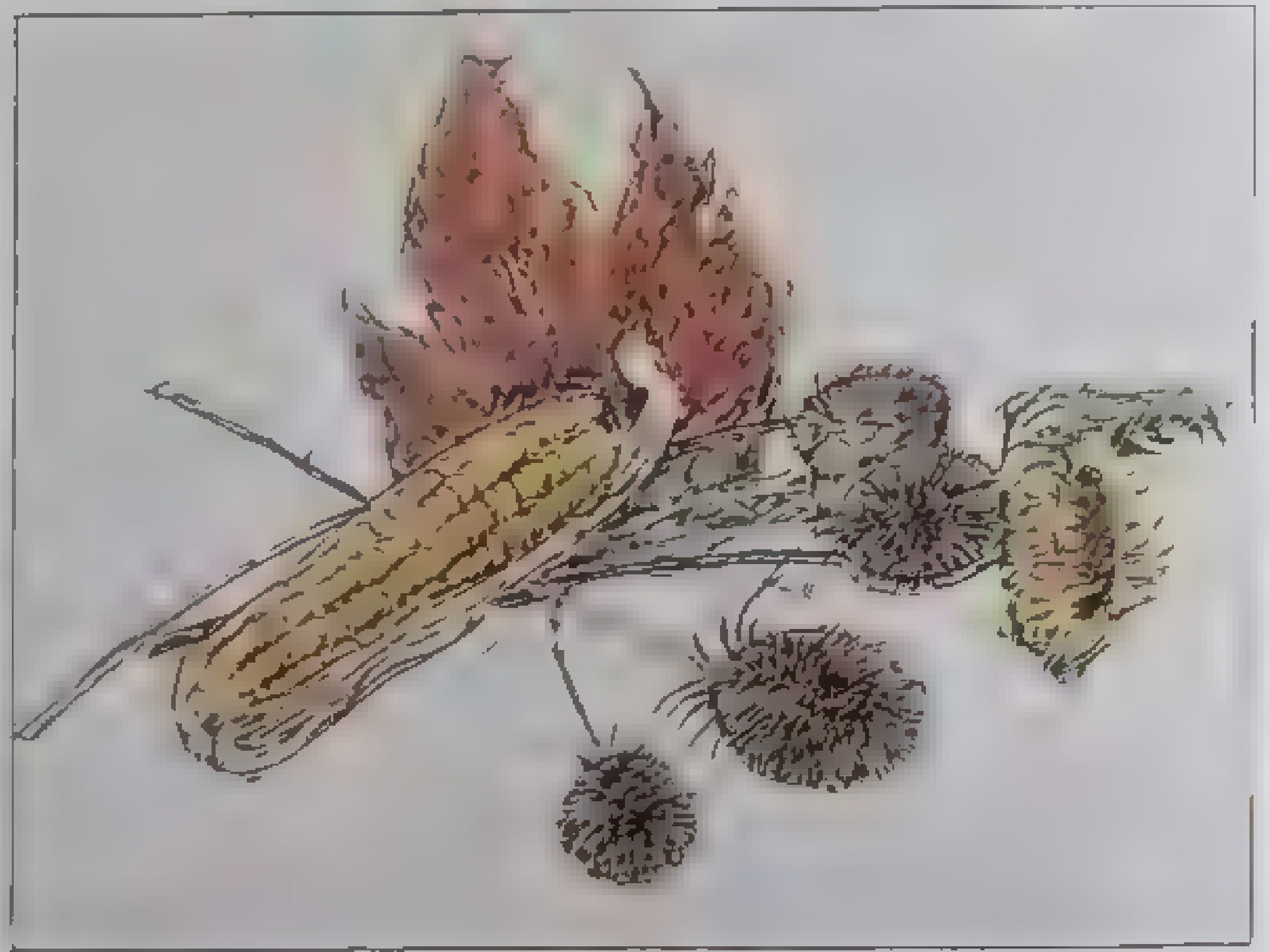

6 ▲ Intensifică nuanțele
Colorează centrul florii-soarelui folosind mai mult tuș sepia. Desenează spinii ciulinilor, accentuând nuanța în centrul fiecărui oval. Definește spinii de pe tulpini. Cu tușul de culoare sepia, atenuează luminozitatea știuletelui de porumb printr-o hașură delicată

UN PAS ÎNAINTE

În acest punct, desenul în tuș reprezintă o combinație extrem de sugestivă de linii expresive și culori realiste. Ai putea să mai îmbunătățești imaginea, sugerând câteva umbre delicate și îmbunătățind tonul general.

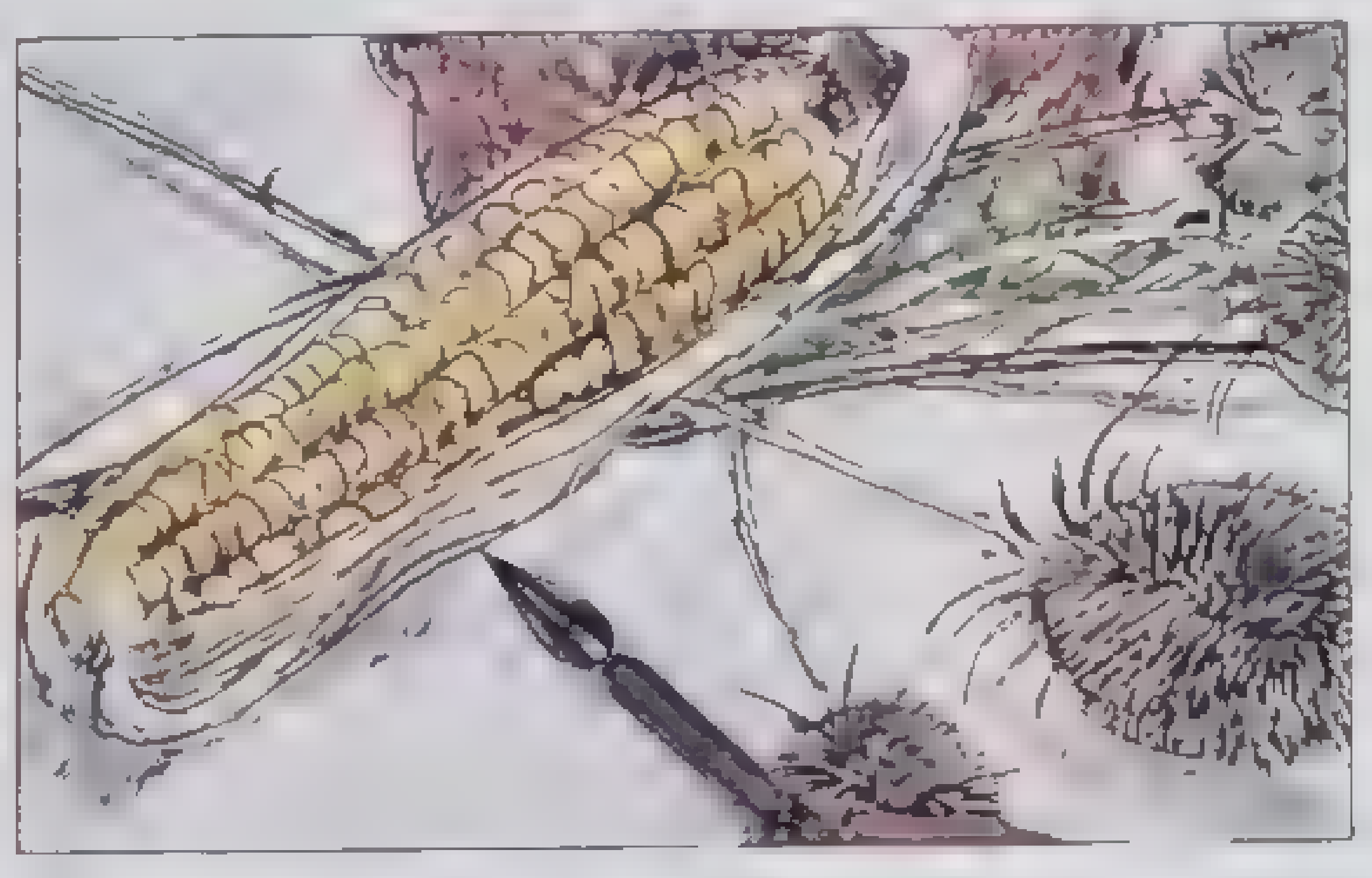

7 ▲ Desenează umbrele
Aplică o hașură ușoară în tușe scurte de peniță și tuș gri pentru umbrele proiectate de porumb, ciulini și floarea-soarelui. Pentru umbrele tulpinilor, folosește linii mai lungi.

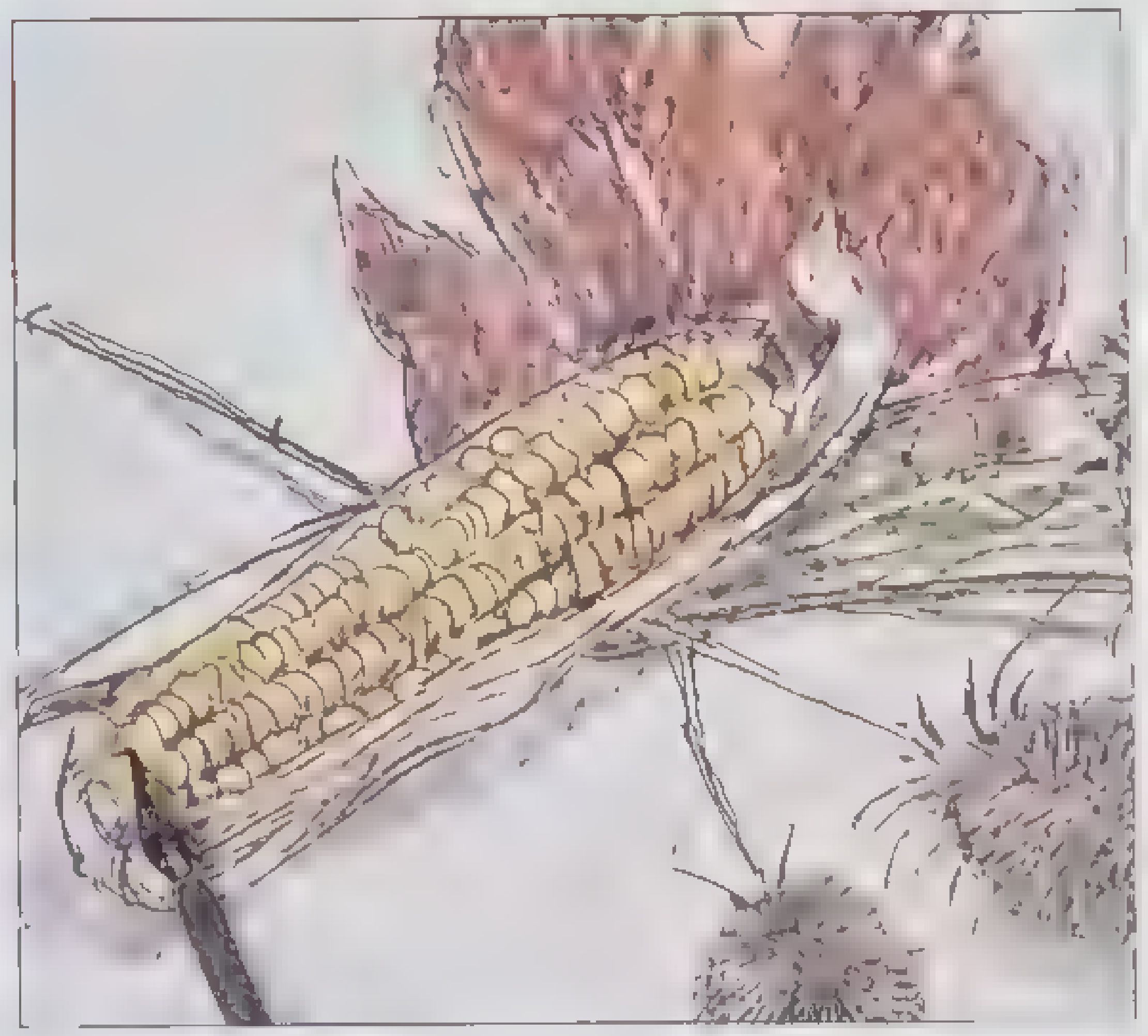

8 ▲ Adaugă tușa finală
Continuând cu tușul gri, atenuează extremitatea știuletelui de porumb, hașurând deasupra liniilor galbene și sepia Marchează vârful mătăsii acolo unde aceasta devine mai bogată

O LUCRARE COMPLETĂ

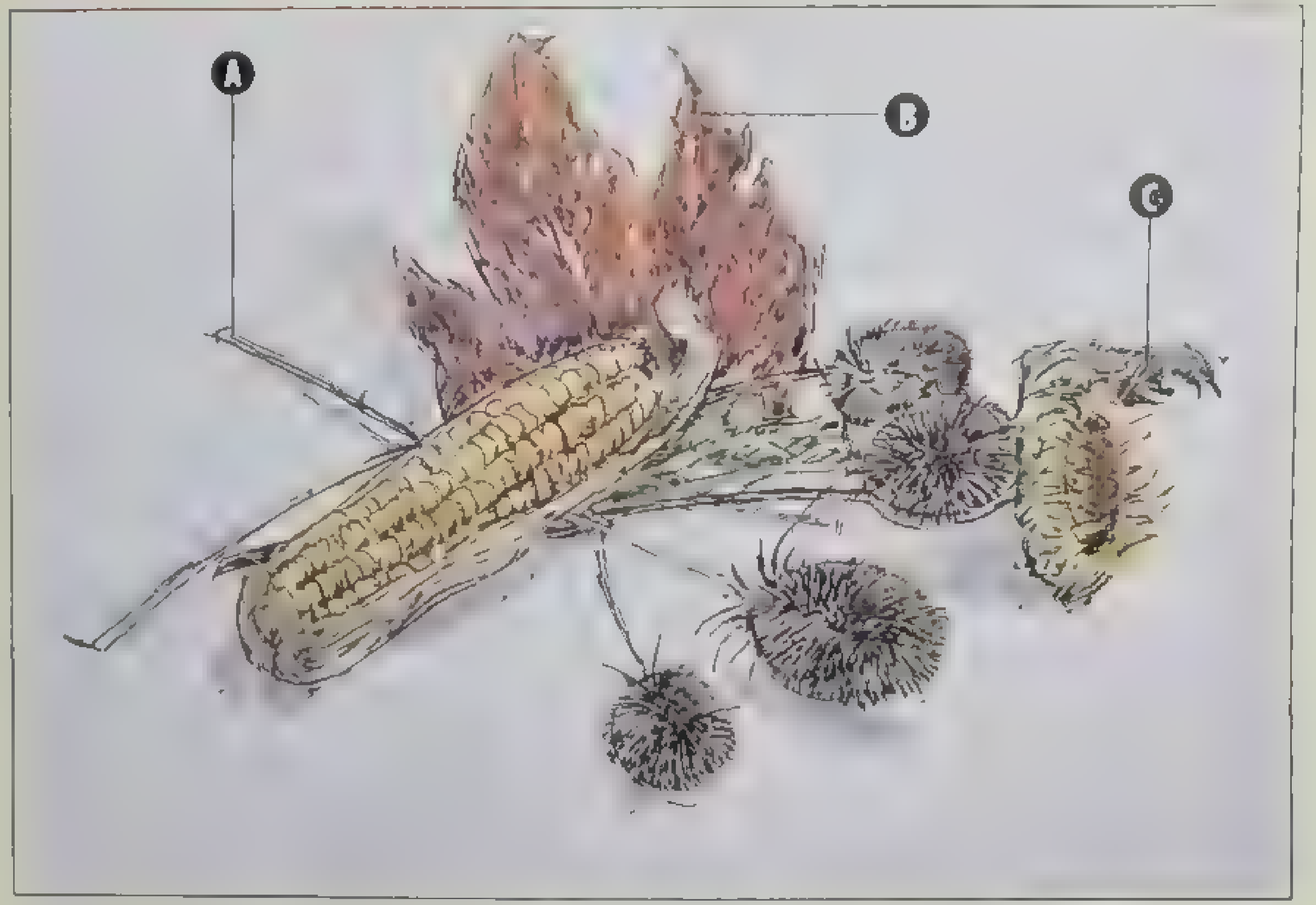

A Contururi în sepia
Pentru schița inițială am folosit sepia în loc de negru, realizând pentru această natură statică o serie de contururi netede, nu foarte ascuțite.

B Amestecuri de culori
Am amestecat diferite tușuri pentru a obține nuanțele de toamnă ruginii și oranj ale frunzei uscate

C Intensități diferite
Am obținut nuanțe de intensități diferite variind hașura, alternând linii apropiate și distanțate, paralele sau încrucișate.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Redă cu ajutorul unui marker aspectul uzat al unor pantofi de sport vechi.

- Creează un desen linear în tușe de diferite grosimi.
- Folosește pensula umezită în tuș pentru a îmbogăți nuanțele.
- Pentru tușa finală, folosește markerul roșu.

Peisaj cu un parc în pasteluri

Un peisaj cu clădiri la marginea unui parc, cu cerul plin de nori și diferite efecte de lumină, este un subiect ideal pentru pastelurile uleioase.

Un peisaj cu un astfel de parc este relativ simplu de realizat, însă o parte din elementele sale îți oferă ocazia să profiți din plin de toate calitățile pastelurilor uleioase. Liniile libere și expresive, mai ales cele folosite pentru cer și copaci, transmit o senzație de mișcare. Liniile accentuate ale copacilor și ale pajiștii contrastează cu nuanțele mai atenuate ale caselor și ale morii de vânt, creând o senzație de profunzime. Straturile de culoare reușesc să sugereze foarte bine zonele de lumină și umbră. Culorile calde ale caselor de sub copaci sunt redate printr-un amestec de umbră arsă, oranj de cadmiu și **ocru-galben**. Lucrează cât poți de rapid și energic. Pastelurile uleioase sunt un material dens, excelent pentru o abordare instinctivă. De asemenea, amintește-ți că poți elimina din compoziție unele elemente nedorite, astfel încât să accentuezi scena Artistul a folosit fotografii și schițe drept referință, însă a decis să sublinieze clădirile excluzând o parte din frunziș.

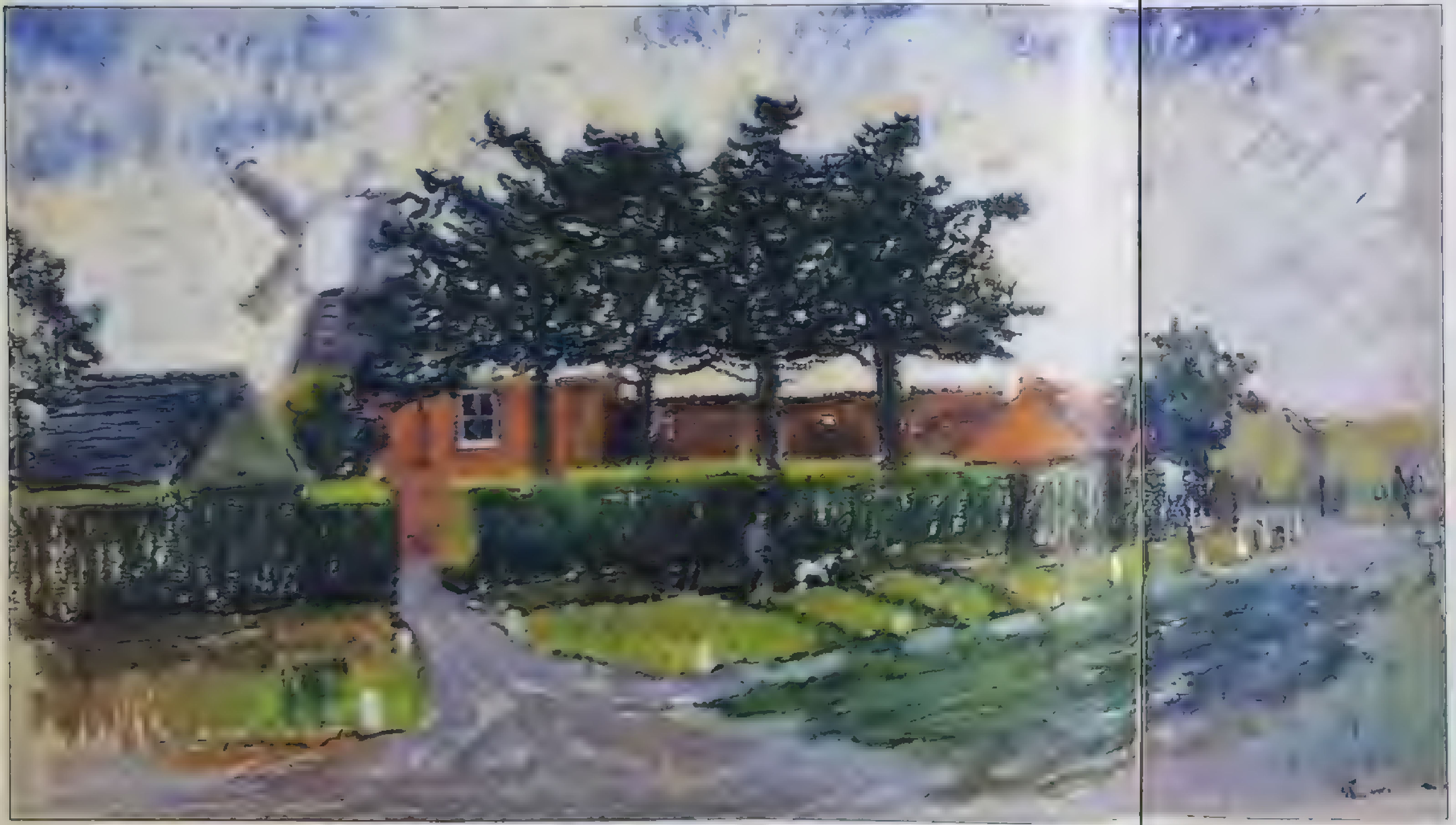

▼ Expresivitatea tușelor din desenul cerului, straturile de culoare ale frunzișului și umbrele creează o scenă aerisită, caracterizată de un dinamism puternic.

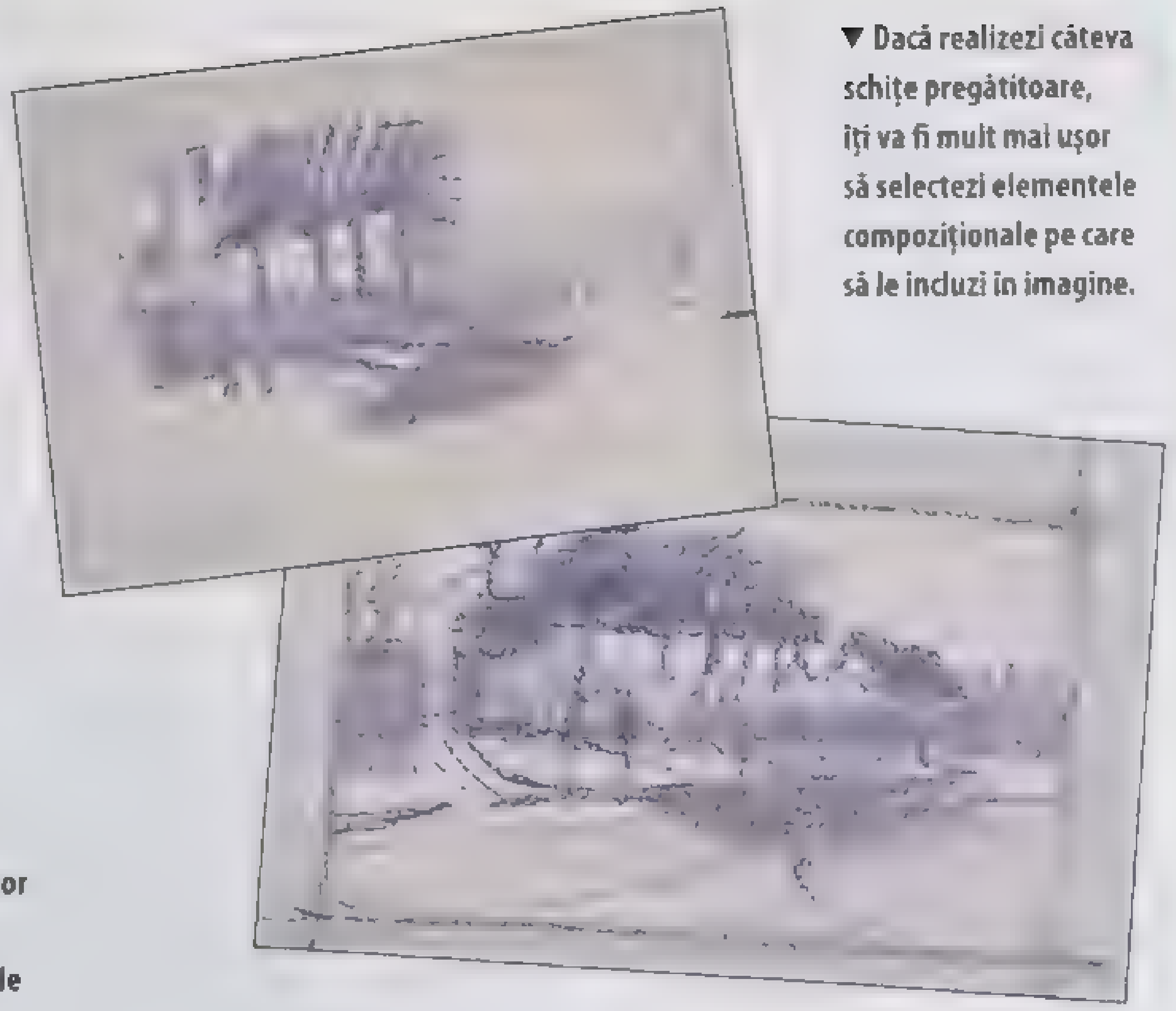

▼ Dacă realizezi câteva schițe pregătitoare, îți va fi mult mai ușor să selectezi elementele compoziționale pe care să le incluzi în imagine.

MATERIALE

Hârtie pentru pastel gri-mediu de 40 x 50 cm

18 pasteluri în ulei: gri-verzui, verde-mușchi, verde de Hooker, sepia, galben-verzui, galben de cadmiu, ocru-galben, violet de mars, oranj de cadmiu, umbră arsă, gri-deschis, negru, verde-smarald, albastru-ftalo, galben de Napoli, alb, roșu de cadmiu, albastru-deschis

O ascuțitoare sau un cutter

Prosoape absorbante de bucătărie

ÎNCEPE

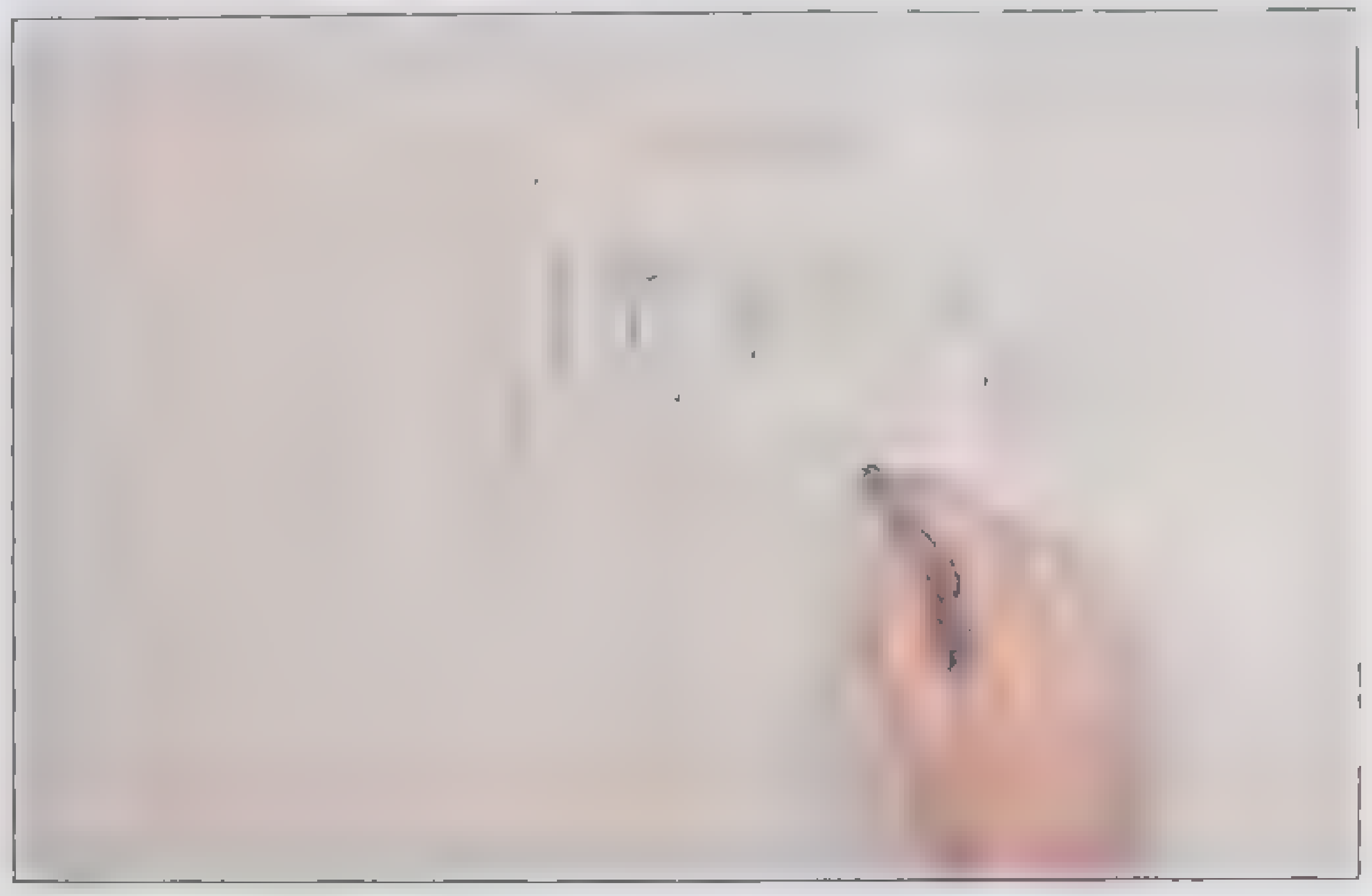

1 ▶ Realizează o primă schiță

Folosind pastelul uleios gri-verzui desenează clădirile și copacii, trasând conturul umbrelor proiectate de copaci pe drum. Lucrează delicat, fără să acorzi prea multă atenție detaliilor Concentrează-te, în schimb, să definești elementele principale ale compoziției.

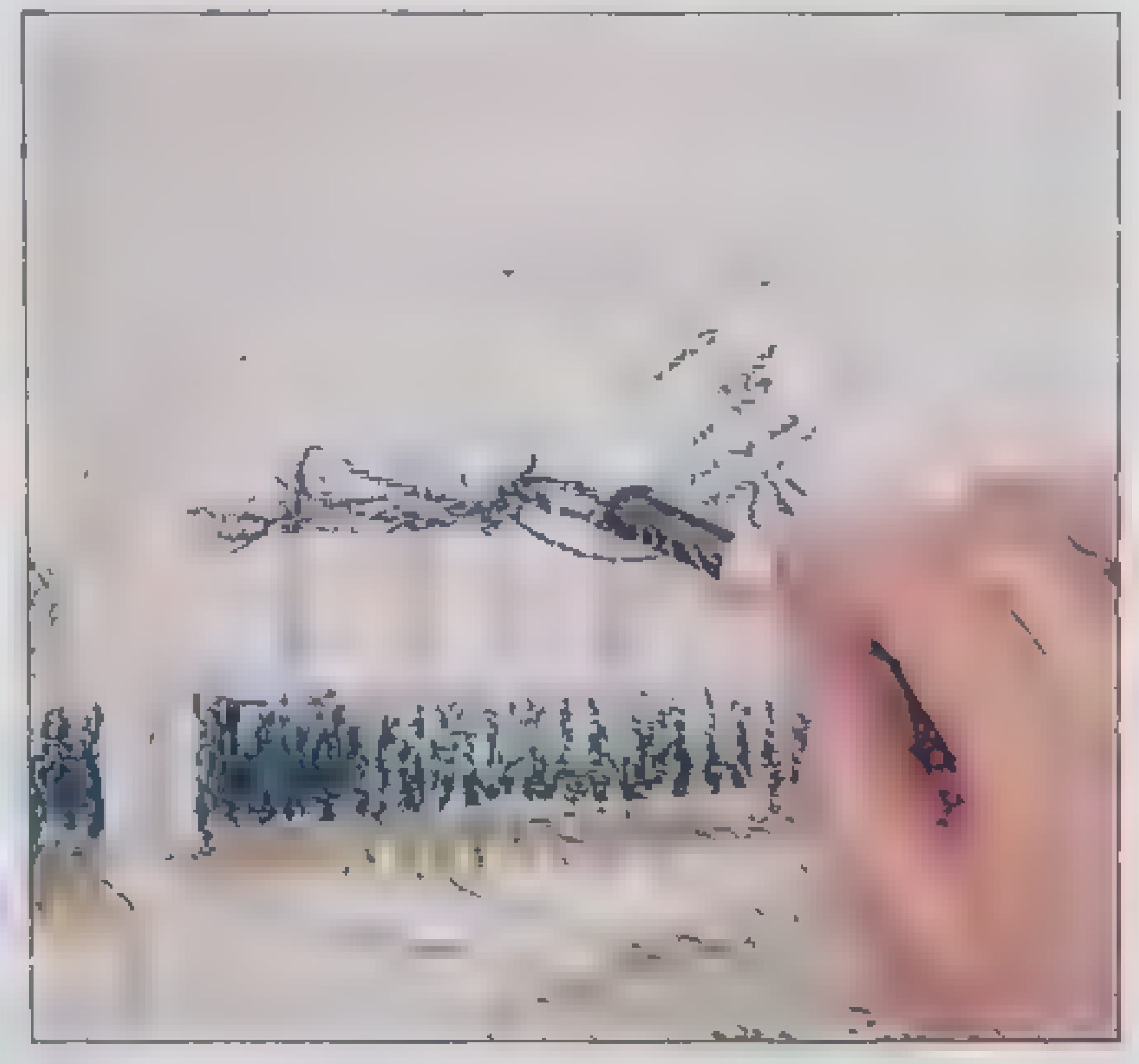

2 ▲ Completează zonele mai întunecate

Cu verde-mușchi colorează arbuștii și umbrele copacilor, iar cu verde de Hooker acoperă gardul viu și umbrele de sub frunzișul copacilor.

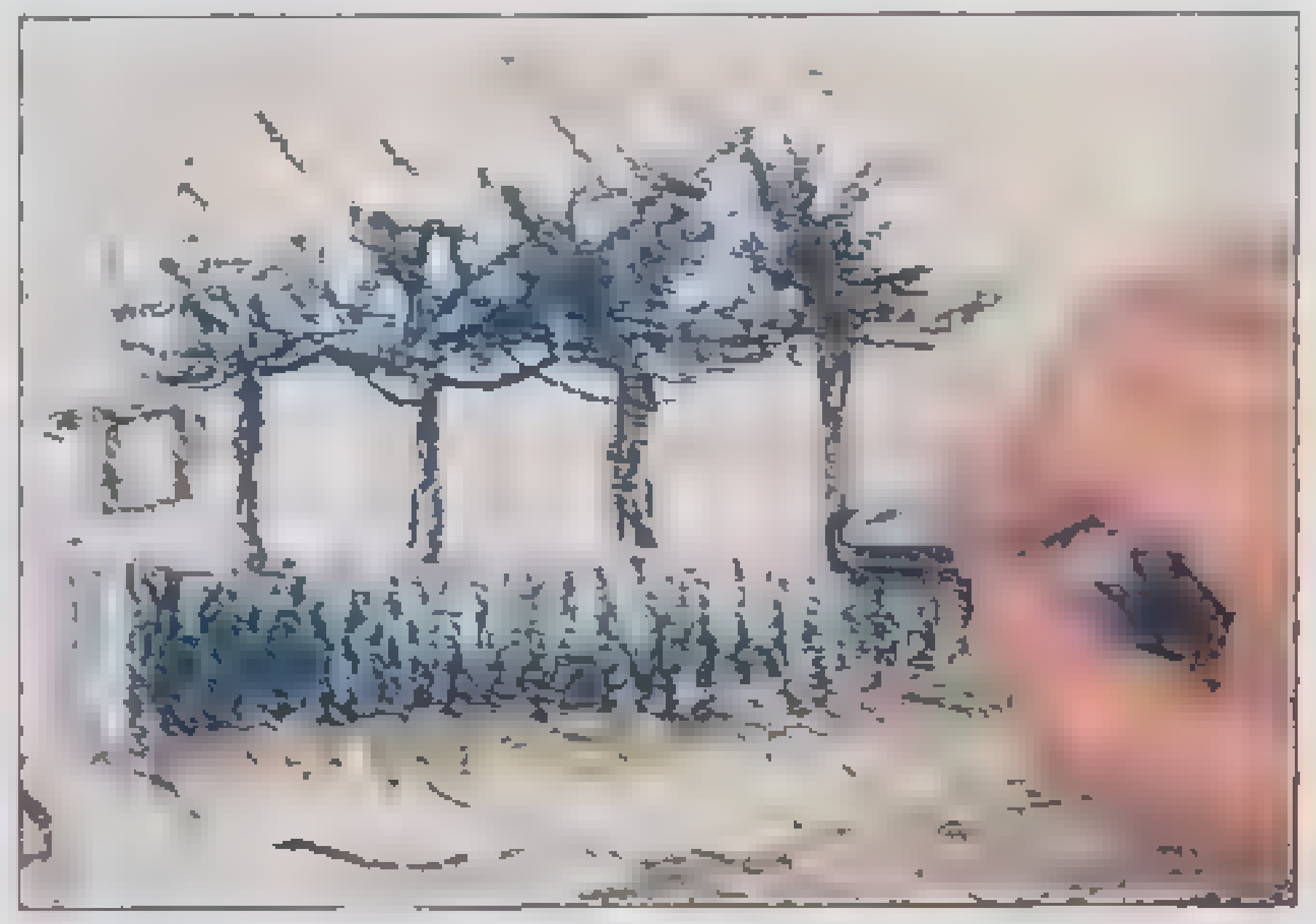

3 ▲ Dezvoltă desenul frunzișului

Definește ramurile gardului verde și conturul ferestrei cu ajutorul unor linii scurte de culoare sepia; adaugă câteva linii curbe pe alee și sugerează trunchiurile copacilor. Desenează frunzele cu verde de Hooker, apoi folosește sepia pentru a defini ramurile. Conturează trunchiurile copacilor cu verde de Hooker.

4 ▶ **Continuă cu desenul gardului viu**
Desenează cu verde-mușchi peste verdele de Hooker folosit pentru gardul viu. Umple zona dintre streșinele din stânga și aplică această culoare peste arbustul din apropiere. În partea superioară aplică galben-verzui cu mișcări hotărâte, iar pe partea laterală a gardului viu folosește niște tușe subtile din aceeași culoare pe care ai folosit-o pentru iarbă, atenuând nuanța cu puțin verde-mușchi

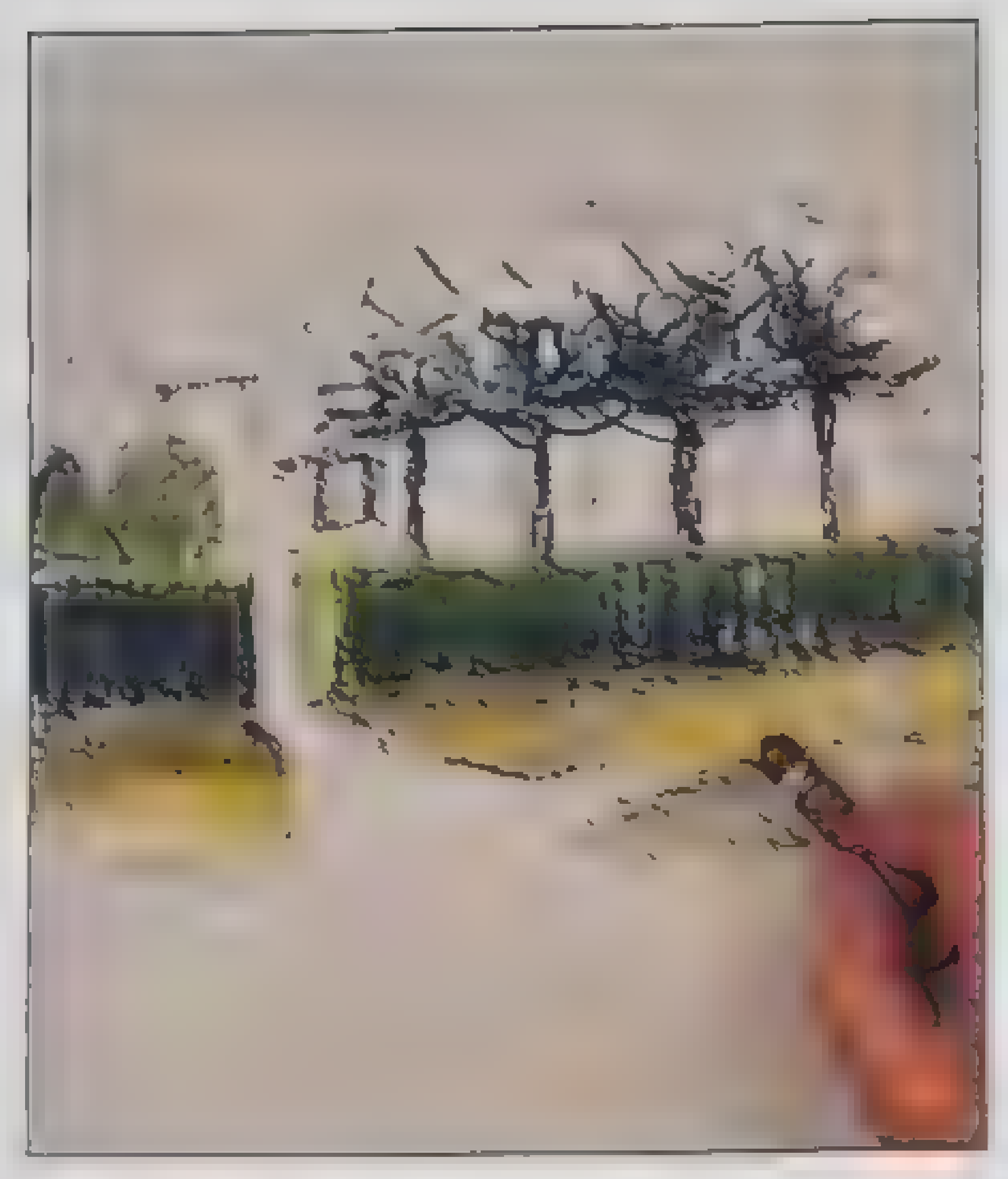

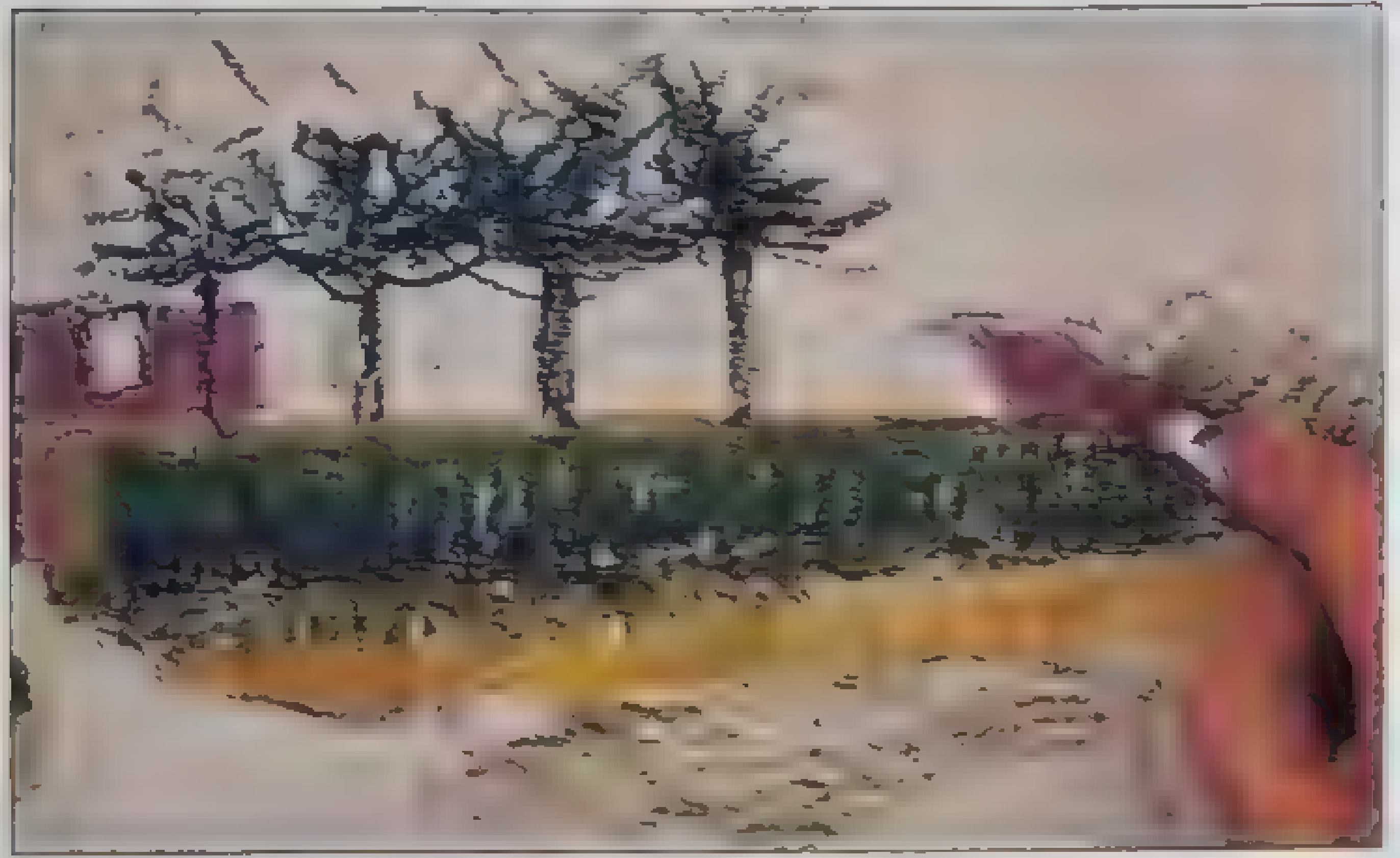

5 ▲ **Alege culoarea potrivită pentru gardul viu**
Adaugă reflexii de galben-verzui pentru arbustul din partea stângă. Nuanțează cu galben de cadmiu marginea superioară a gardului viu. Adaugă ocru-galben și încă puțin galben de cadmiu, amestecându-le apoi cu verde-mușchi și verde de Hooker până când găsești nuanța potrivită. Desenează casa și acoperișul din dreapta cu violet de mars.

6 ▶ **Straturi de culoare pentru clădiri**
Marchează clădirile de sub copaci cu oranj de cadmiu. Cu aceeași culoare trasează câteva linii în spațiul dintre streșinile din dreapta. Aplică umbră arsă pe casă și pe acoperișul lung și scurt, aplică apoi aceeași culoare peste oranjul de cadmiu, apoi completează desenul cu un strat de ocru-galben.

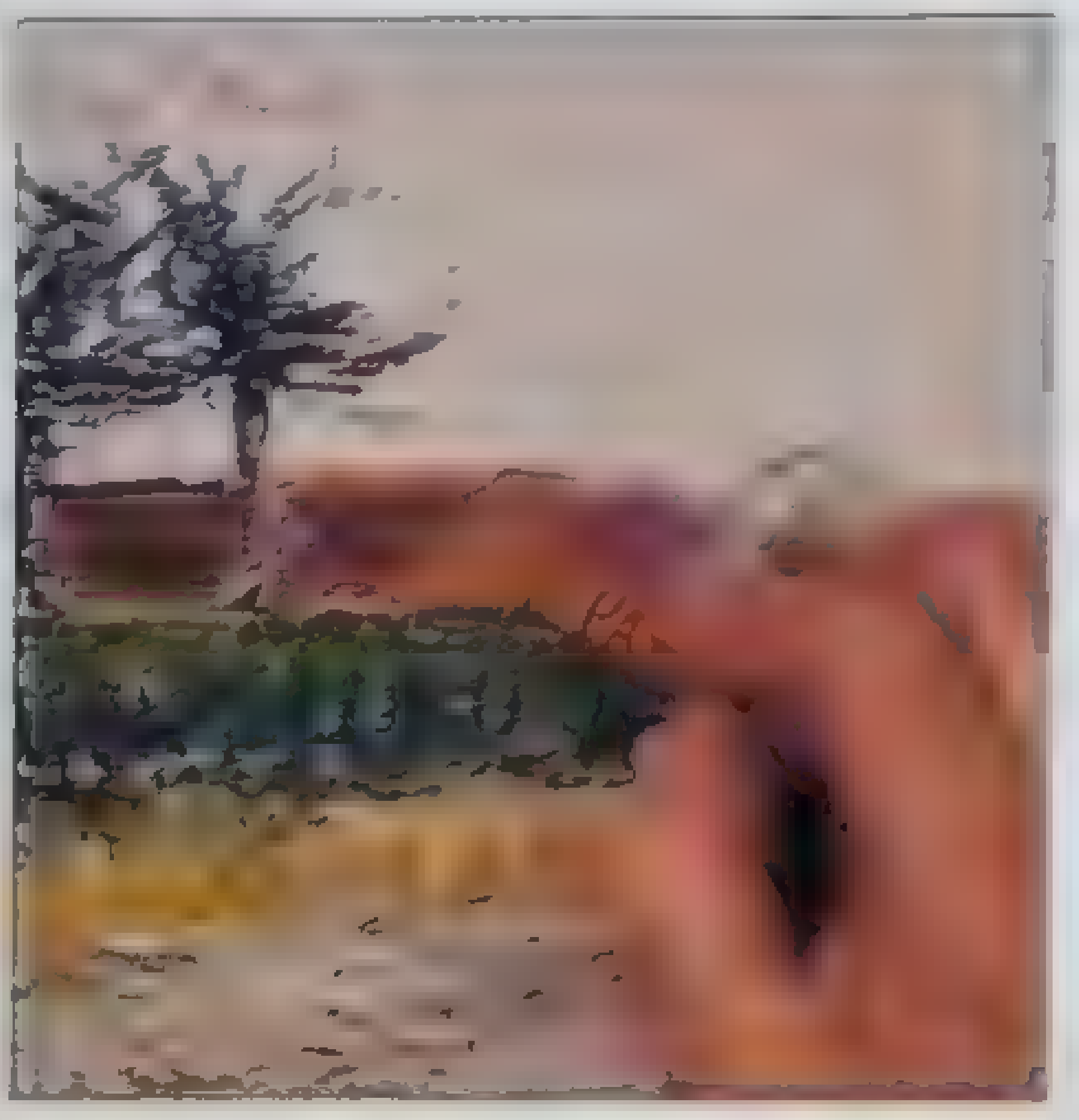

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că principalele zone ale compoziției au fost stabilite, te poți concentra asupra detaliilor. Prin adăugarea unor nuanțe de gri, imaginea va deveni mai rece. În plus, vei obține un contrast subtil între cerul plin de viață și nuanțele intense de verde pe care le vei crea

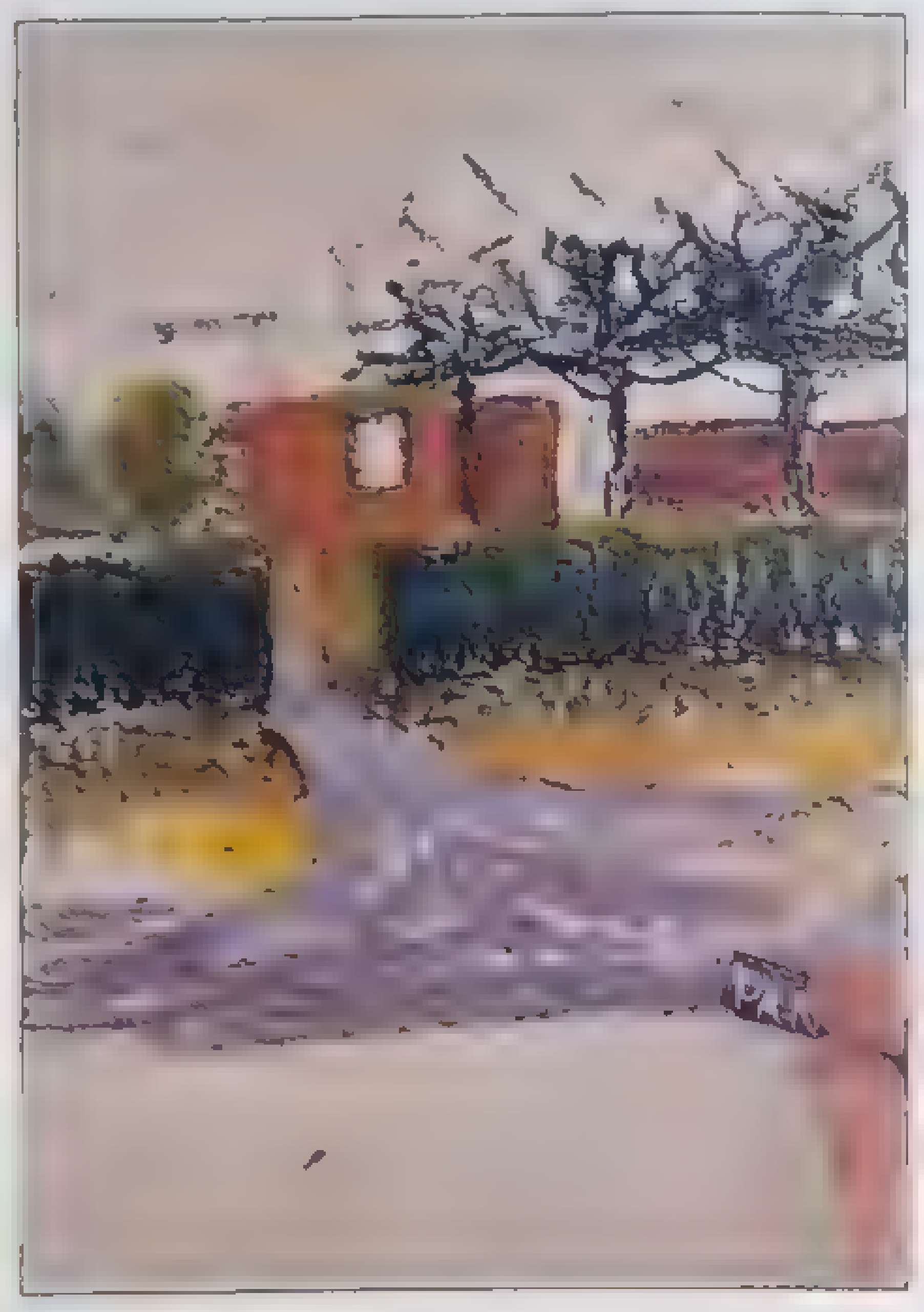

7 ▲ **Adaugă puțin gri**
Aplică gri-deschis peste arbuștii din dreapta. Definește streșinile ambelor acoperișuri și colorează casa din stânga. Desenează câteva semne pentru a sugera ușa. Definește cu linii accentuate drumul și aleea care începe de la casă. Desenează drumul cu gri-verzui

SFATURI
Linii subțiri

Pastelurile uleioase sunt friabile și, prin urmare, nu sunt potrivite pentru trasarea liniilor subțiri. Dacă totuși dorești să adaugi niște tușe fine în lucrarea ta, întinde unul sau mai multe straturi de culoare în zona vizată, apoi desenează detaliile necesare [illegible]

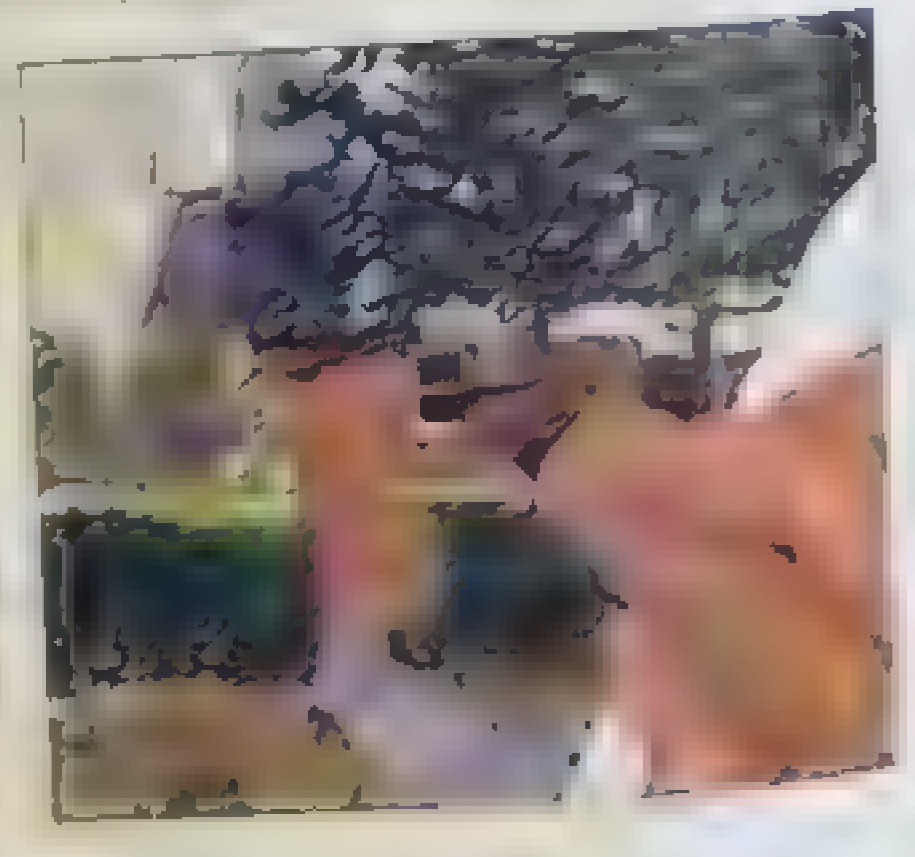

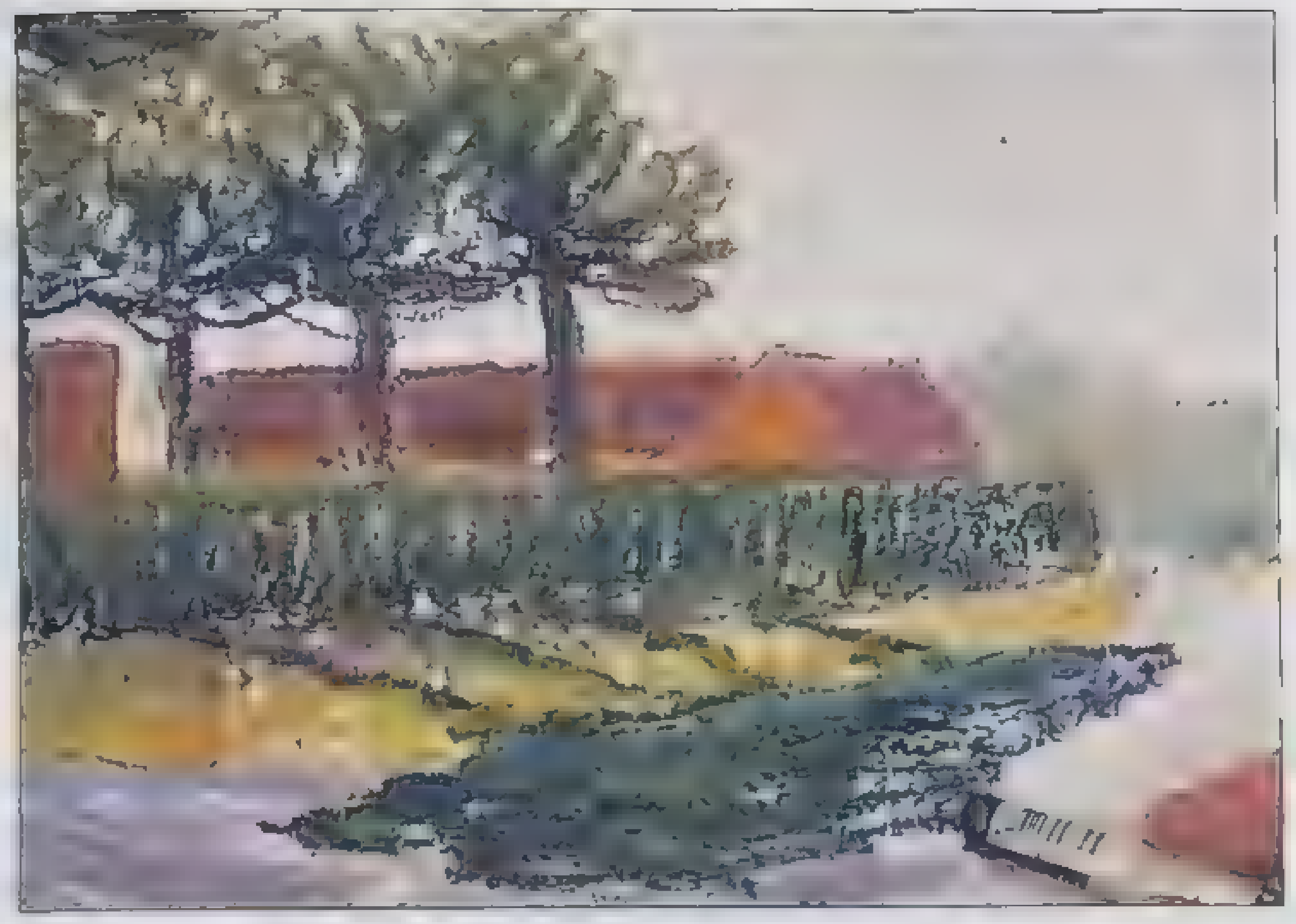

8 ▲ **Intensifică nuanțele de verde**
Definește umbrele de sub copaci cu verde-mușchi și verde de Hooker. Accentuează forma frunzelor folosind verde-mușchi și desenează părțile superioare cu verde de Hooker.

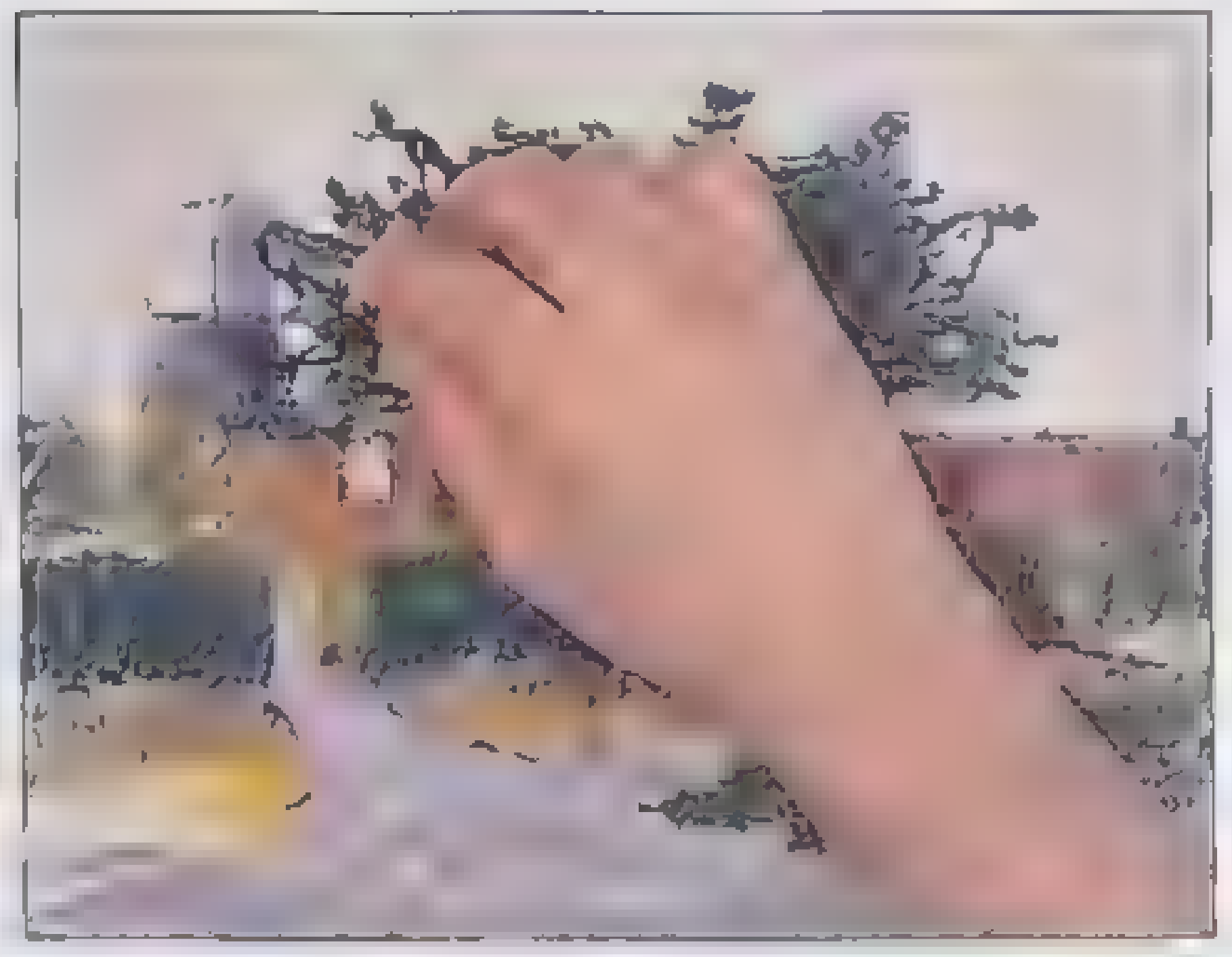

9 ▲ **Lucrează în detaliu**
Folosește linii scurte și pronunțate de verde de Hooker pentru arbustul din dreapta și accentuează culoarea la baza gardului viu. Adaugă câteva linii subtile pe marginea pajiștii. Atenuează nuanța acoperișului din dreapta cu umbră arsă și definește streșinile. Colorează cu negru baza morii de vânt, continuând apoi cu gri-deschis. Aplică gri-deschis pe partea superioară a morii de vânt

Fii creativ!

Un punct de vedere diferit

Un peisaj oferă diferite posibilități. Observând o scena din unghiuri diferite, vei descoperi o multitudine de compoziții interesante pentru picturile tale. Plimbându-se în jurul acestui grup de clădiri situate într-un parc, artistul a descoperit o compoziție secundară, la fel de plăcută, în care moara de vânt ocupă o poziție dominantă. În imaginea de mai jos, tufele de iarbă încadrează partea inferioară a picturii, în schimb, în exercițiul nostru, drumul este elementul proiectat în prim-plan. În această lucrare, am folosit culori de ulei, astfel încât să putem reprezenta detaliile scenei cu mai mare acuratețe

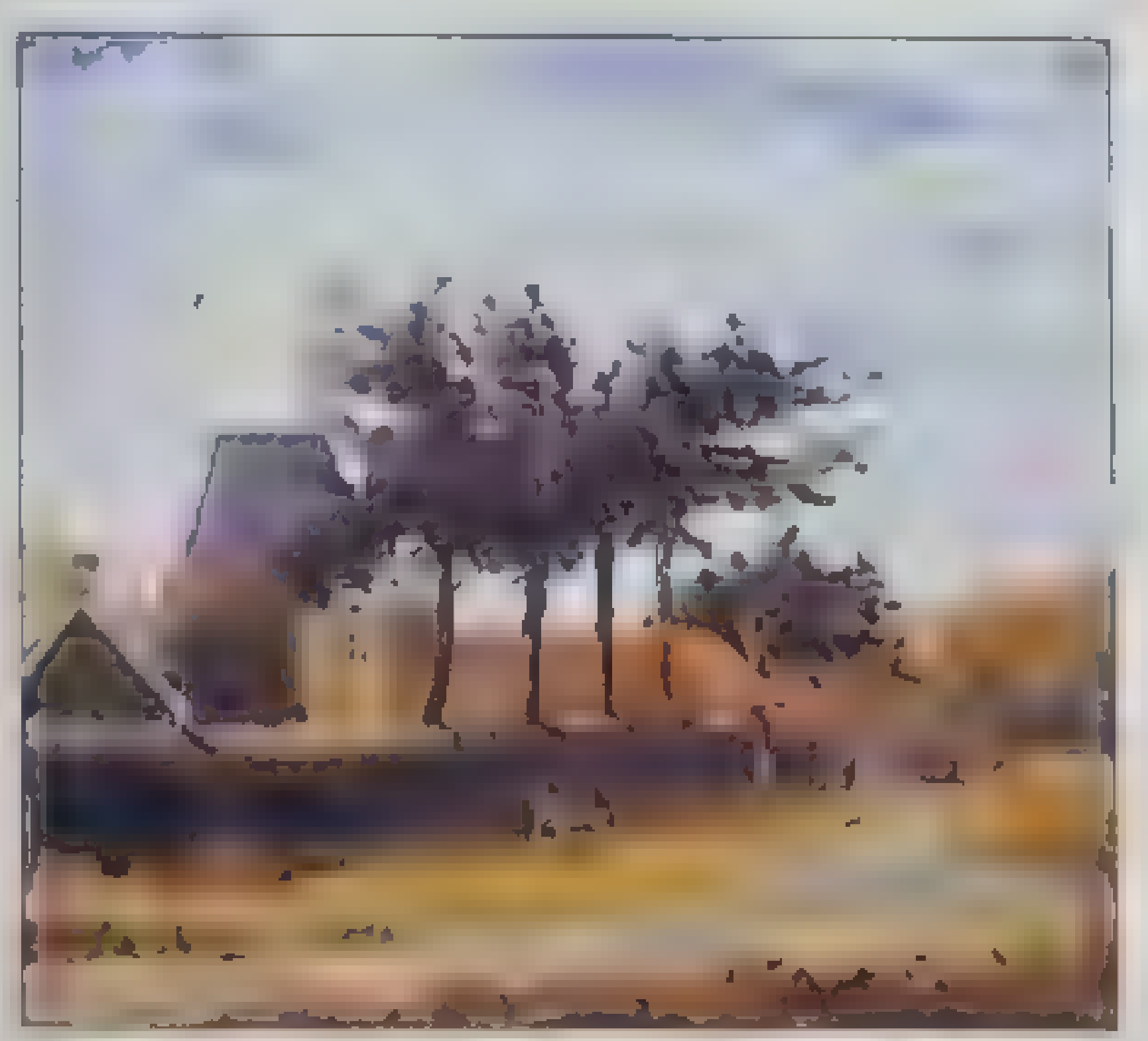

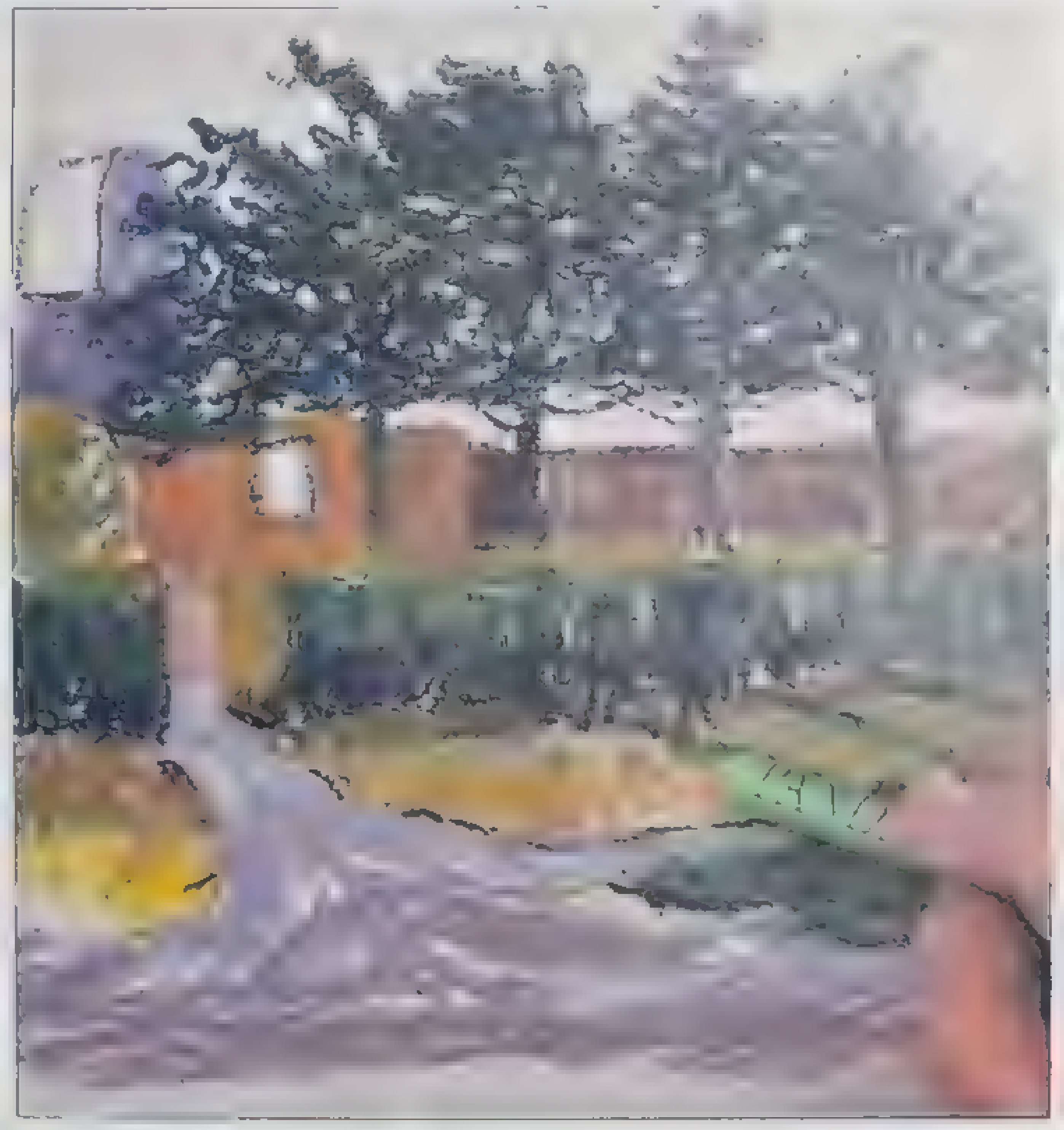

10 ▲ **Continuă să dezvolți detaliile**
Folosește negru pentru ramurile frunzișului și aplică-l peste zonele cu oranj. Desenează din nou frunzișul din fața morii de vânt cu verde de Hooker. Perfecționează marginea pajiștei cu ajutorul unor linii de ocru-galben și gri-deschis, apoi aplică o cantitate mică din aceste culori și în desenul umbrei copacilor. Adaugă puțin verde-mușchi peste umbra desenată sub gardul viu. Accentuează marginile pajiștei cu verde-smarald.

11 ▶ **Completează desenul cerului**
Defineşte uşa cu violet de mars şi ocru-galben. Aplică ocru-galben şi pe marginile pajiştii, iar pentru zona superioară a gardului viu foloseşte verde-smarald şi galben de Napoli. Colorează fereastra cu pastel negru, apoi răzuieşte-i cadrul cu o lamă. Schiţează norii cu gri-verzui, apoi defineşte cerul cu albastru-ftalo, galben de Napoli şi alb.

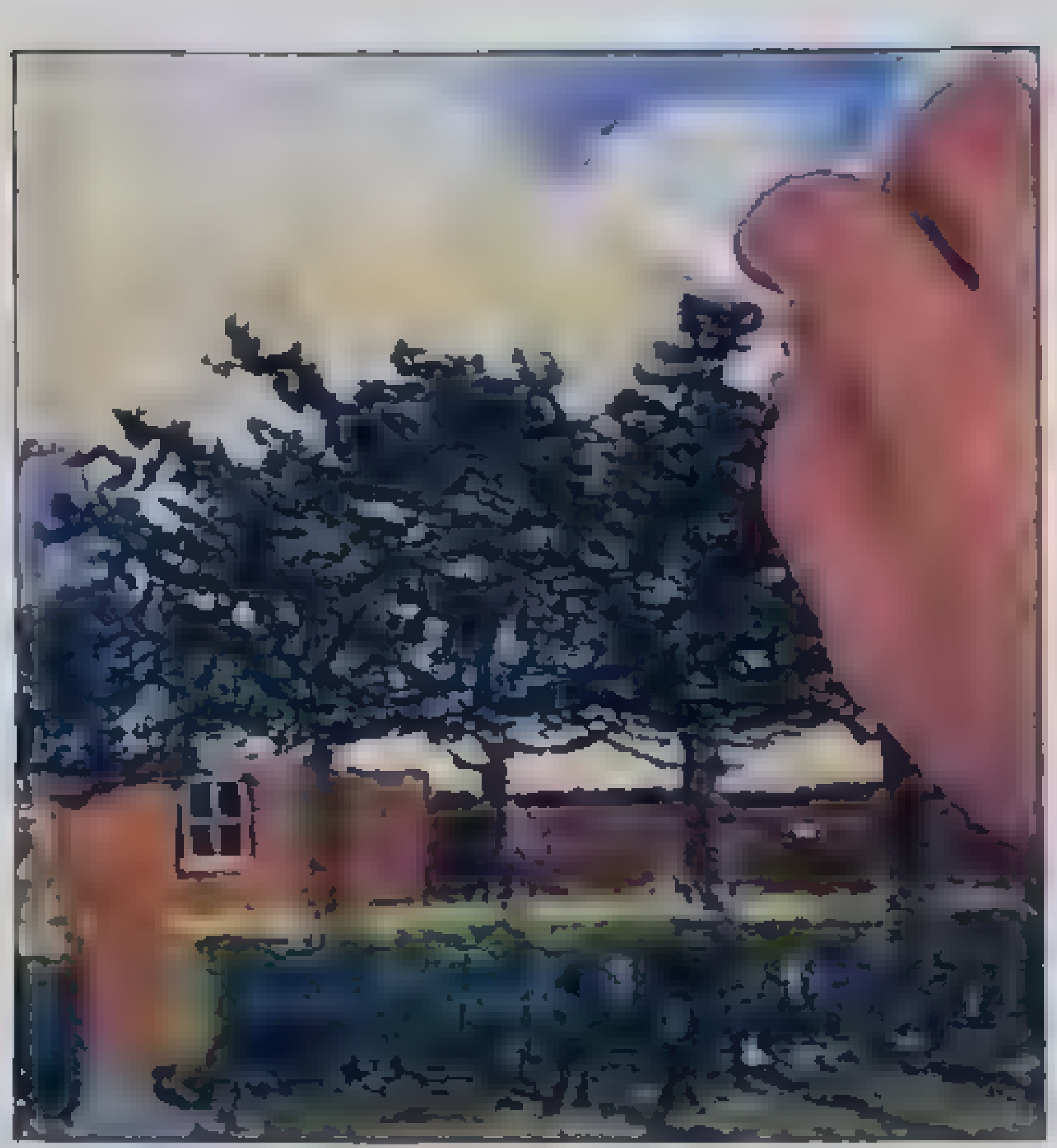

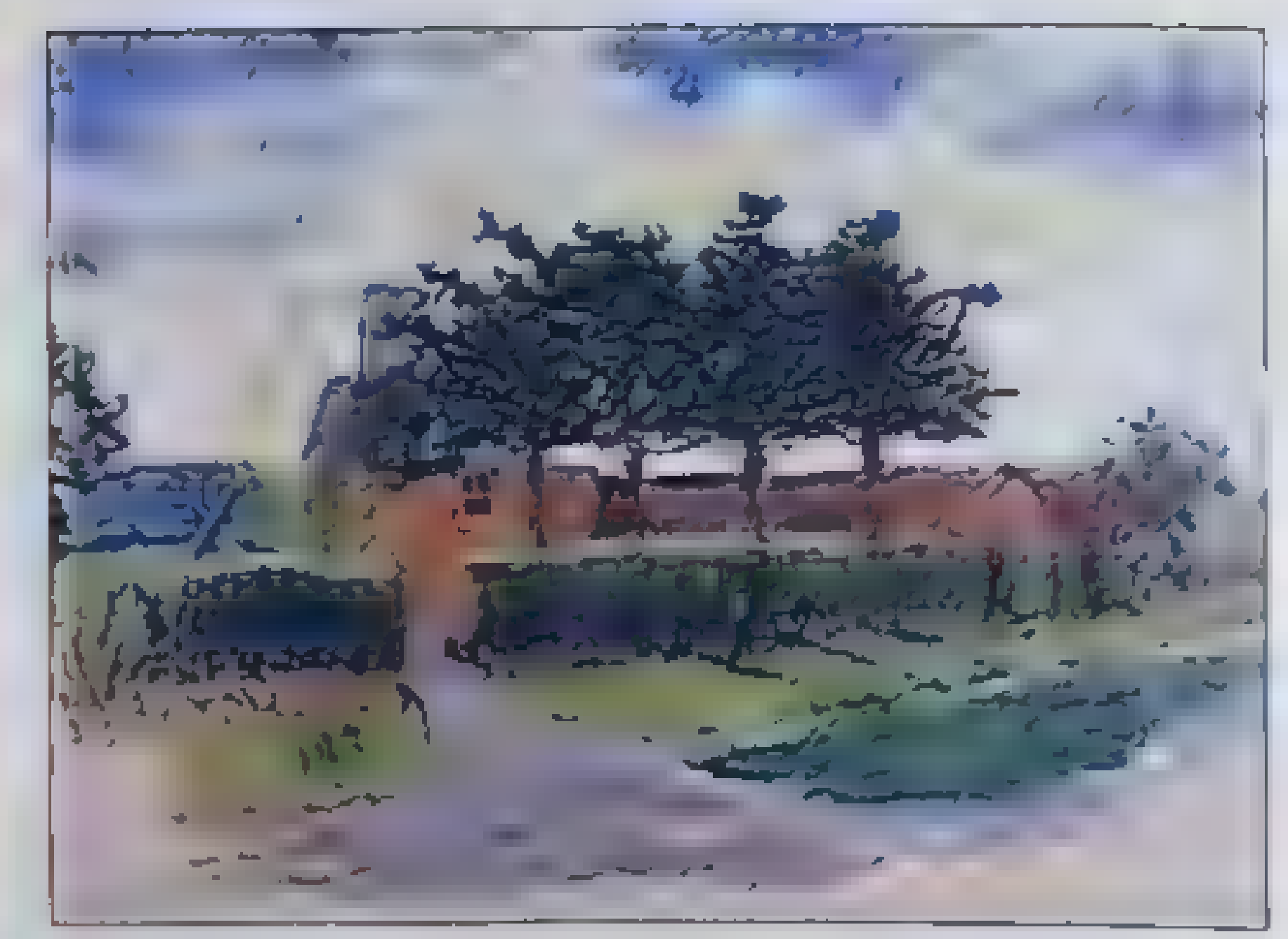

12 ▲ **Finisează cerul**
Cu albastru-ftalo, intensifică nuanţa cerului aplicând câteva tuşe în direcţii diferite, apoi atenuează culoarea şi sugerează norii cu alb. Tot cu alb poţi accentua partea superioară a morii de vânt, dar poţi sugera şi semnele orizontale de pe drumul din prim-plan

Operele maeştrilor

Pierre-Auguste Renoir (1841–1919)

Leagănul

În acest tablou, accentul cade mai mult pe figurile oamenilor din parc decât pe o perspectivă de ansamblu. Poteca reprezintă unul dintre elementele predominante: ghidează privirea de la personajele de lângă leagăn la grupul din fundal. **Renoir** a folosit pete de culori luminoase şi culori închise pentru a sugera lumina soarelui care pătrunde printre copaci şi se răsfrânge pe potecă. Acelaşi efect apare şi pe hainele personajelor principale. Chiar şi copacii, pictaţi în nuanţe foarte bogate de verde şi brun, sunt punctaţi de lumină, conferind astfel o strălucire întregii picturi.

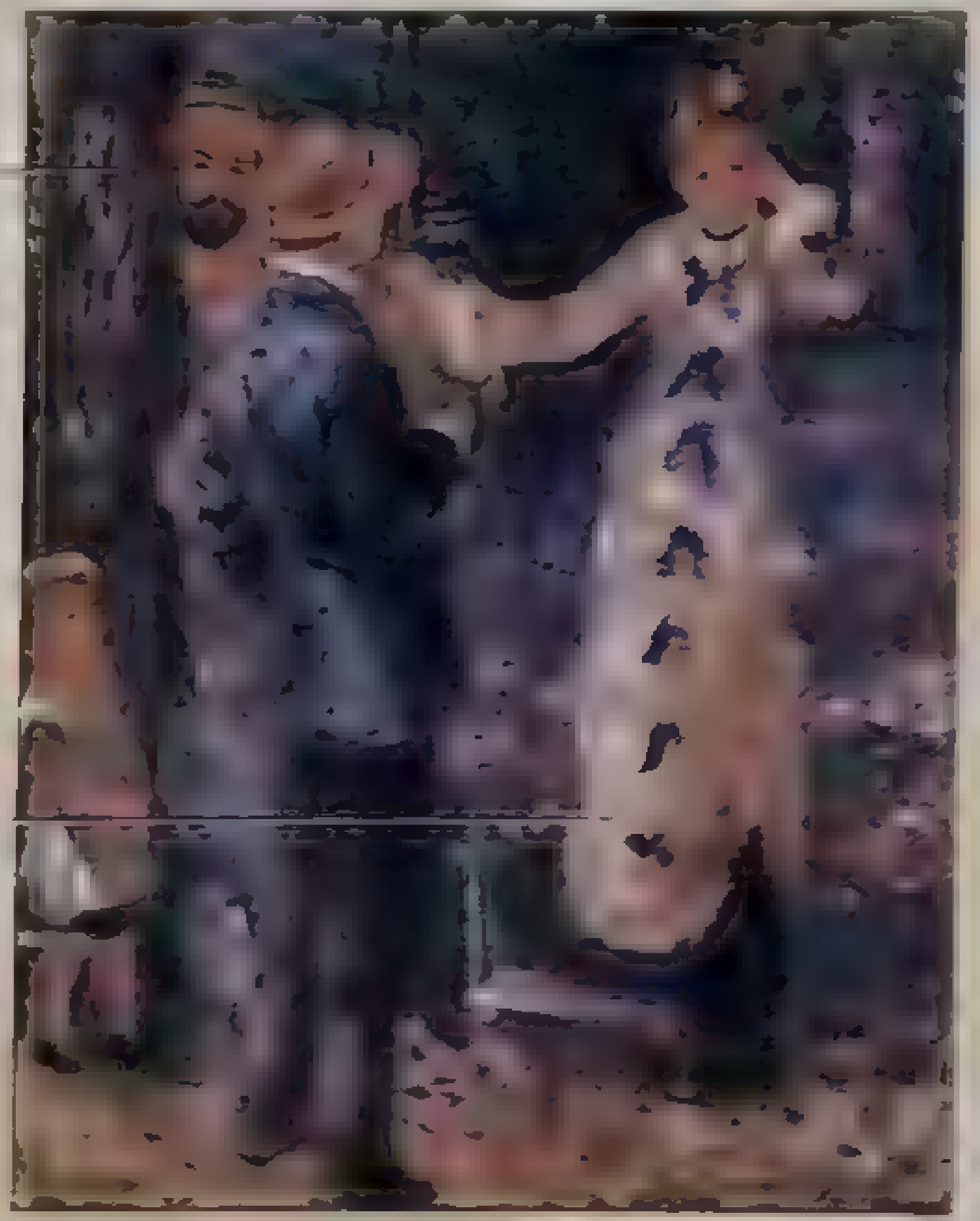

Jocul intens de lumini şi umbre din această lucrare este tipic pentru primele picturi impresioniste ale lui Renoir.

Accentele luminoase ale femeii în rochie albă, scăldată de razele soarelui, creează un contrast puternic cu trunchiurile copacilor.

UN PAS ÎNAINTE

Chiar dacă imaginea este acum completă, poate vrei să adaugi alte detalii. Poţi intensifica lumina şi umbra, subliniind elemente cum ar fi acoperişul şi conferind o pată de culoare întregii compoziţii prin intermediul personajelor.

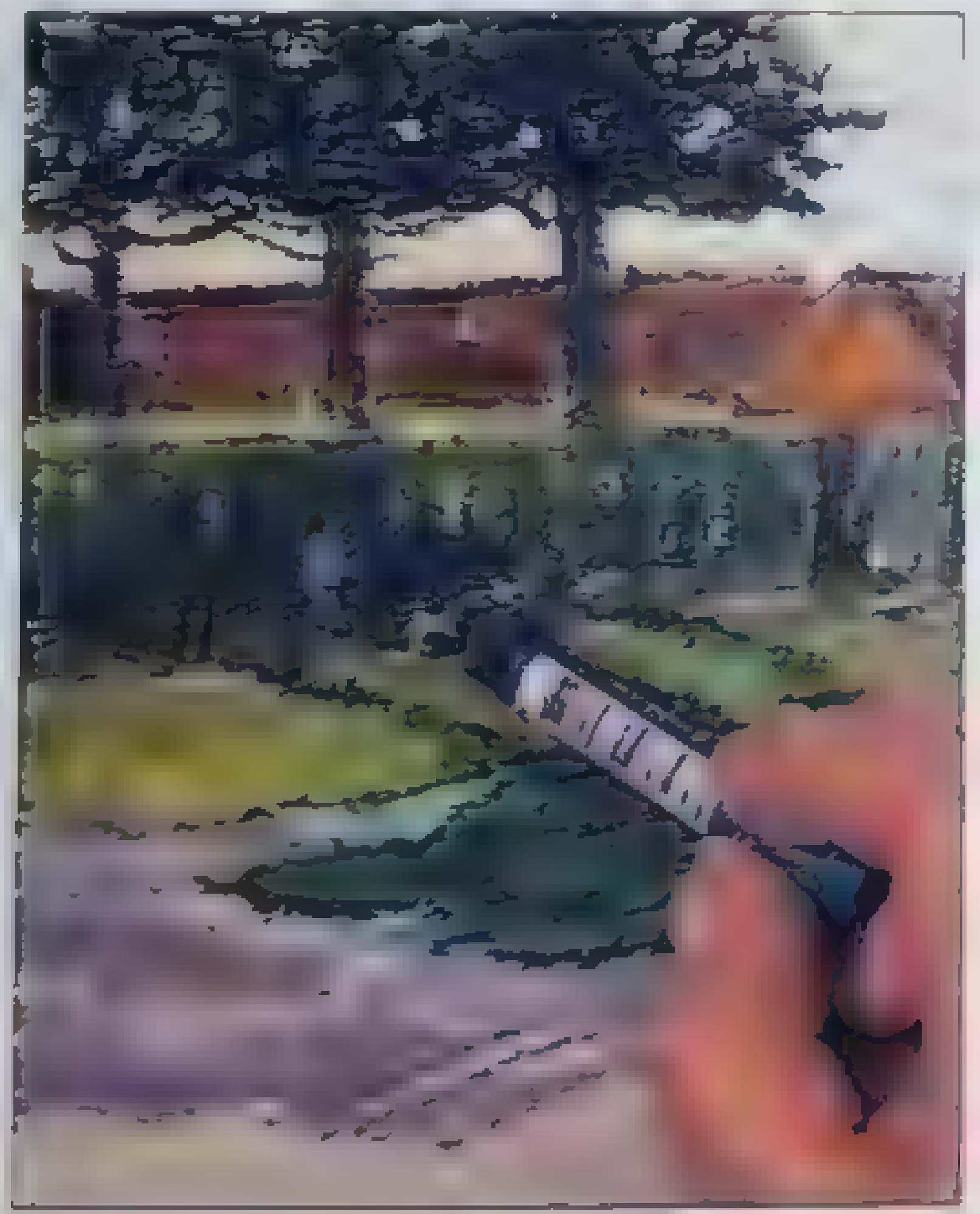

13 ▲ **Focalizează atenţia asupra personajelor**
Pentru a pune în evidenţă personajele, răzuieşte negrul cu lama şi redesenează-le cu verde de Hooker. Foloseşte alb pentru feţe şi roşu de cadmiu, gri-verzui şi albastru-deschis pentru haine. Desenează câinele folosind alb şi negru. Colorează fundalul din jurul personajelor cu verde de Hooker

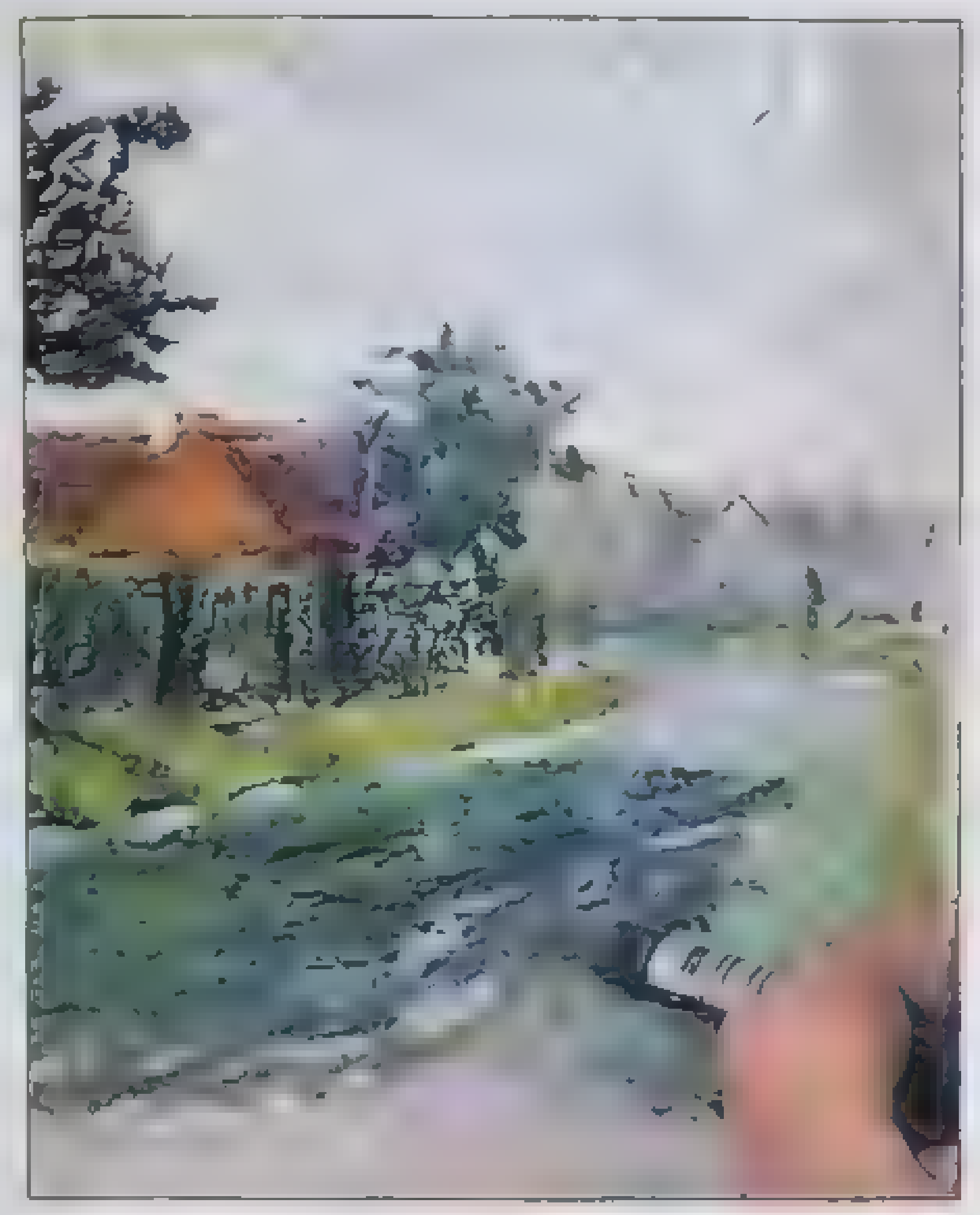

14 ▲ **Intensifică lumina şi umbra**
Subliniază zonele mai deschise ale clădirilor folosind oranj de cadmiu. Amestecă albastru-ftalo cu nuanţa folosită în desenul umbrei principale. Extinde apoi umbra folosind verde de Hooker, urmat de gri-deschis şi puţin ocru-galben.

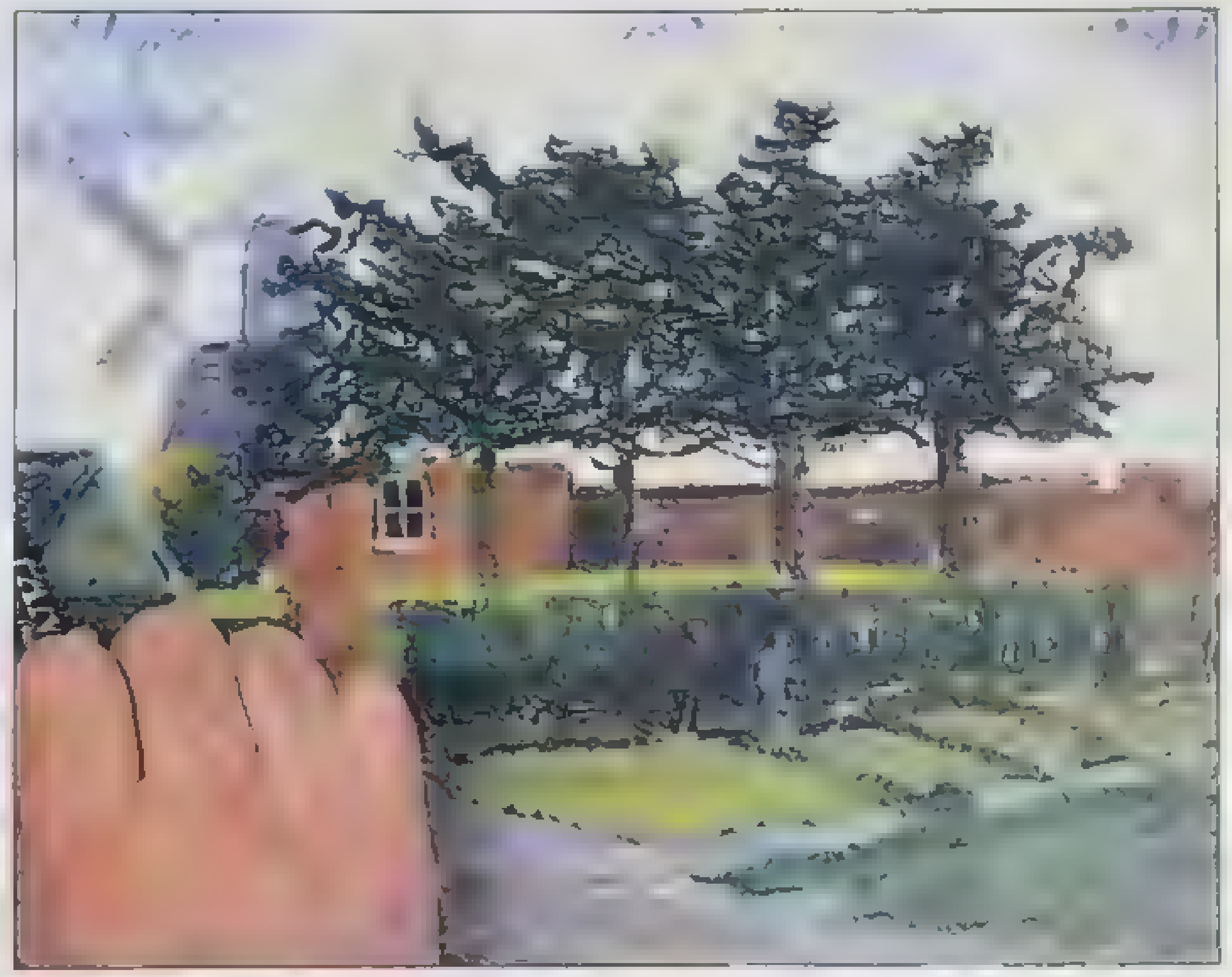

15 ▲ **Perfecţionează detaliile**
Aplică gri-deschis pe palele morii de vânt şi peste nuanţele de albastru ale umbrei principale. Accentuează gardul viu de sub acoperişul din stânga cu verde de Hooker şi verde-muşchi. Adaugă nişte tuşe de umbră arsă pe acoperiş şi pe streşini şi marchează poteca prin câteva accente de ocru-galben. La final, sugerează prezenţa câinelui şi stâlpişorii de pe marginea drumului prin câteva liniuţe alb

O LUCRARE COMPLETĂ

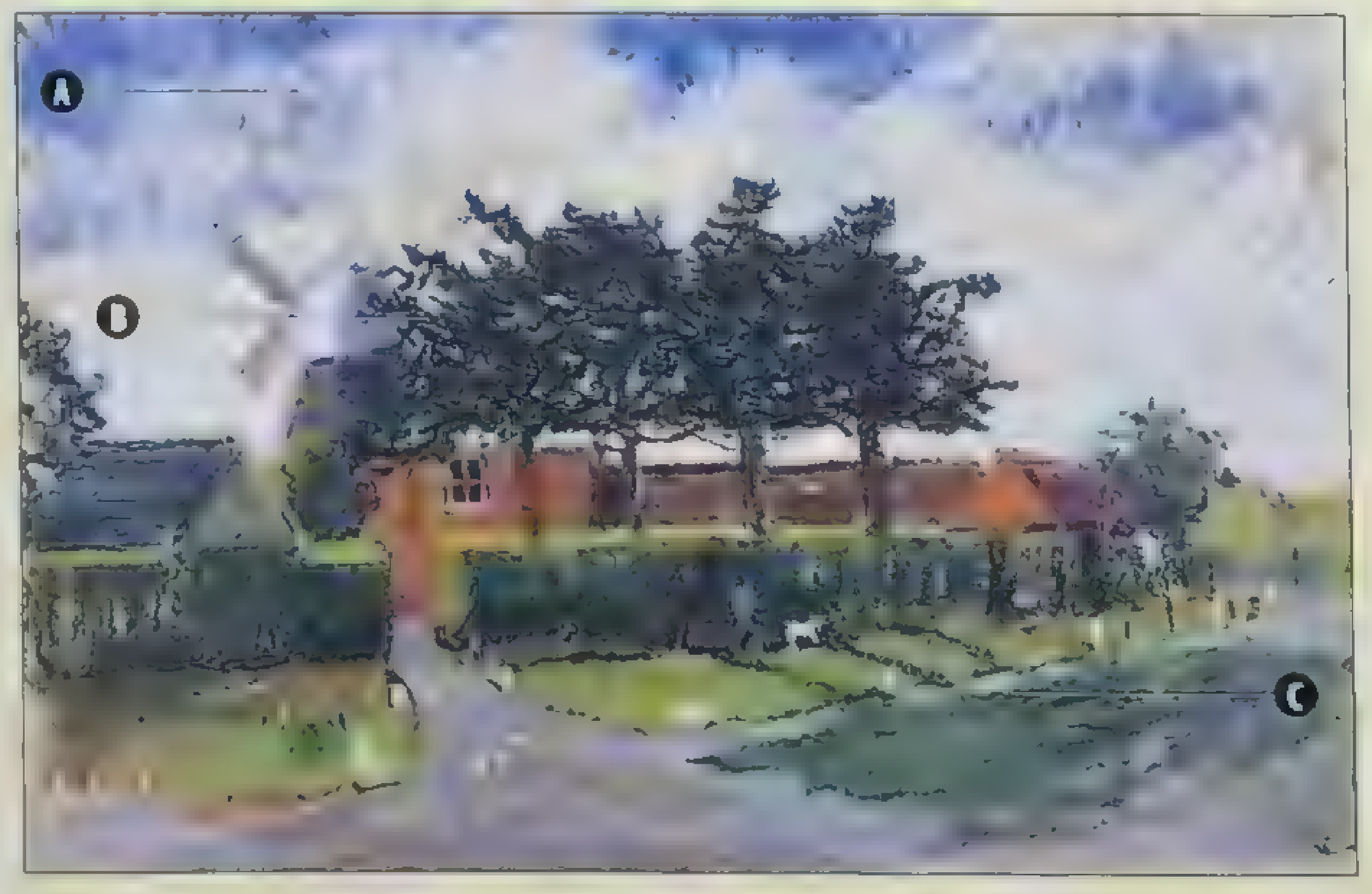

A Un cer plin de viaţă
Am redat dinamismul cerului desenând câteva tuşe ample de pastel alb, albastru şi galben în direcţii diferite şi lăsându-le să se amestece în mod liber

B Focus pe frunziş
Liniile accentuate din desenul ramurilor scot în evidenţă copacii, care devin punctul focal al compoziţiei

C Culorile umbrelor
Am desenat umbrele suprapunând nuanţe de verde, galben, gri şi albastru, la fel cum am procedat în desenul cerului. Ultimele accente de gri reprezintă suprafaţa drumului

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Pictează în acuarele un peisaj liniştit, acoperit cu zăpadă.

- Lucrează de la deschis la închis, lăsând liberă o parte a foii de hârtie.
- Pentru detalii foloseşte lichidul pentru mascare.
- Contrastul dintre culorile calde şi cele reci în scenele de iarnă

Umbrele alungite într-o compoziție

Umbrele alungite joacă un rol important în compoziția unui tablou. În același timp, ele accentuează efectul tridimensional pe suprafața pânzei.

Fără îndoială, compoziția este cel mai important aspect pe care un pictor ar trebui să-l ia în considerație când își planifică o pictură: aceasta este cadrul în jurul căruia se construiește întreaga imagine. Elementele procesului de creație (culoarea, tonul, forma și suprafața) trebuie să se dezvolte în interiorul dreptunghiului de pânză, într-un ansamblu plăcut și echilibrat. Creând relații dinamice între aceste elemente, vei fi capabil să atragi atenția privitorului. În picturile decorative, aceste relații se bazează de obicei pe culoare și pe motive. Cu toate acestea, dacă scopul tău principal constă în redarea iluziei de spațiu și a senzației de profunzime pe o foaie plată de hârtie, atunci vei avea nevoie de lumini și umbre pentru a crea o compoziție tridimensională. Reprezentarea luminii și a umbrei (sau a clarobscurului) este de obicei asociată cu reprezentarea unor forme solide, însă ea joacă un rol fundamental și în ansamblul compozițional al picturii

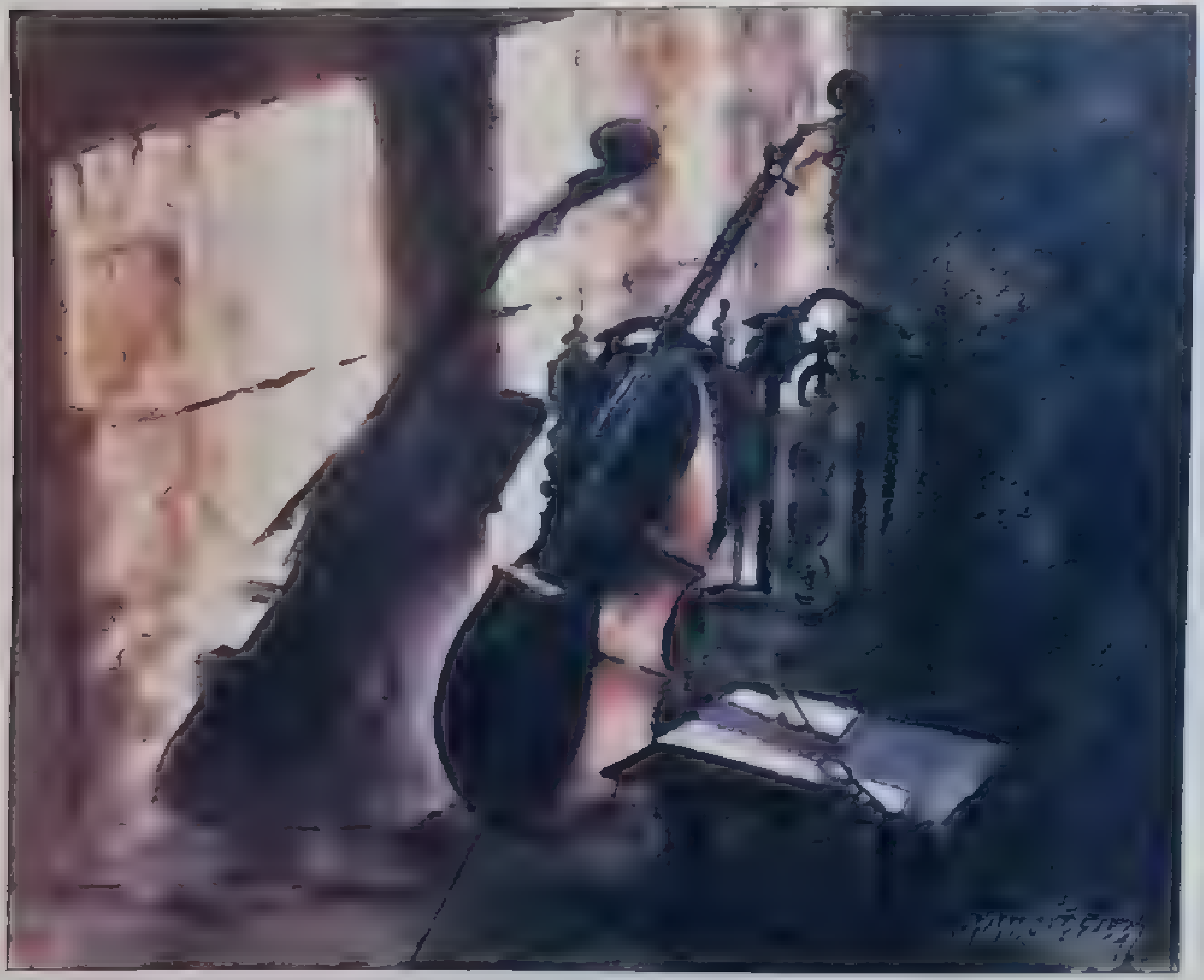

◄ În acest interior pictat de John Lidzey (născut în 1935), *Violoncel în lumina soarelui*, lumina care intră pe fereastră creează pe perete umbre sugestive (a violoncelului și a ferestrei). Umbrele perdelelor, de asemenea, creează un joc de lumini, în contrast cu forma întunecată a violoncelului.

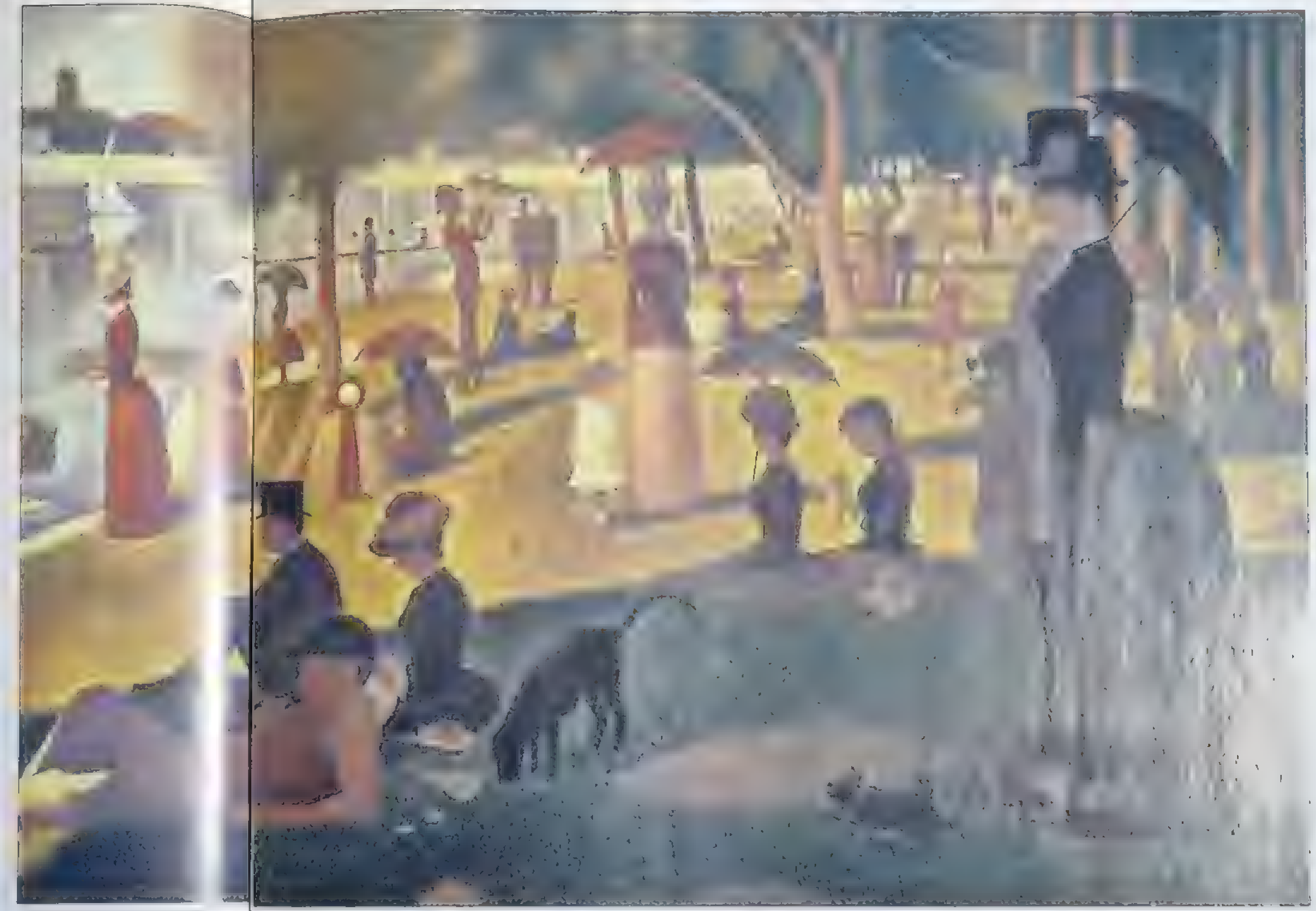

▲ În *La Grande Jatte* de Georges Seurat (1859–1891), umbrele alungite și drepte proiectate de copaci și personaje sunt parte integrantă a compoziției: ele împart imaginea pe orizontala și definesc spațiul în perspectivă, în jumătatea superioară. Culoarea lor intensă contrastează cu nuanțele vii ale pajiștii, sugerând prezența luminii strălucitoare a soarelui.

Lumina intensă creează umbre întunecate, care generează contraste puternice cu contururile clare. Direcția umbrelor depinde, evident, de poziția sursei de lumină

Umbre în contrast

Pe măsură ce soarele coboară pe cer, umbrele devin alungite. Artiștii care lucrează în natură, cu lumina care bate dintr-o parte, folosesc adesea traseele de umbră orizontale care pleacă de la clădiri sau copaci pentru a accentua efectul de perspectivă. Aceste umbre sunt uneori proiectate pe suprafețe verticale, cum ar fi un perete sau o stâncă aflate în direcția opusă sursei de lumină, și pot forma contraste de mare efect, fie prin tonuri, fie prin culoare

Umbrele proiectate de clădiri pe o suprafață colorată în pastel sunt în principal albastre sau violete și sunt foarte eficiente în scenele arhitecturale sau în peisajele cu bulevarde și copaci aliniați pe margini Artiștii (mai ales acuareliștii) folosesc adesea umbrele alungite pentru a sublinia strălucirea și puterea luminii, precum în pictura în ulei a lui Seurat reprodusă mai sus Este dificil să obții acest efect atunci când soarele este sus pe cer, pentru că umbrele proiectate sunt foarte scurte

Umbre prelungi în interior

Forma și unghiurile umbrelor proiectate în interior de lumina soarelui care pătrunde prin uși sau ferestre sunt adesea imprevizibile

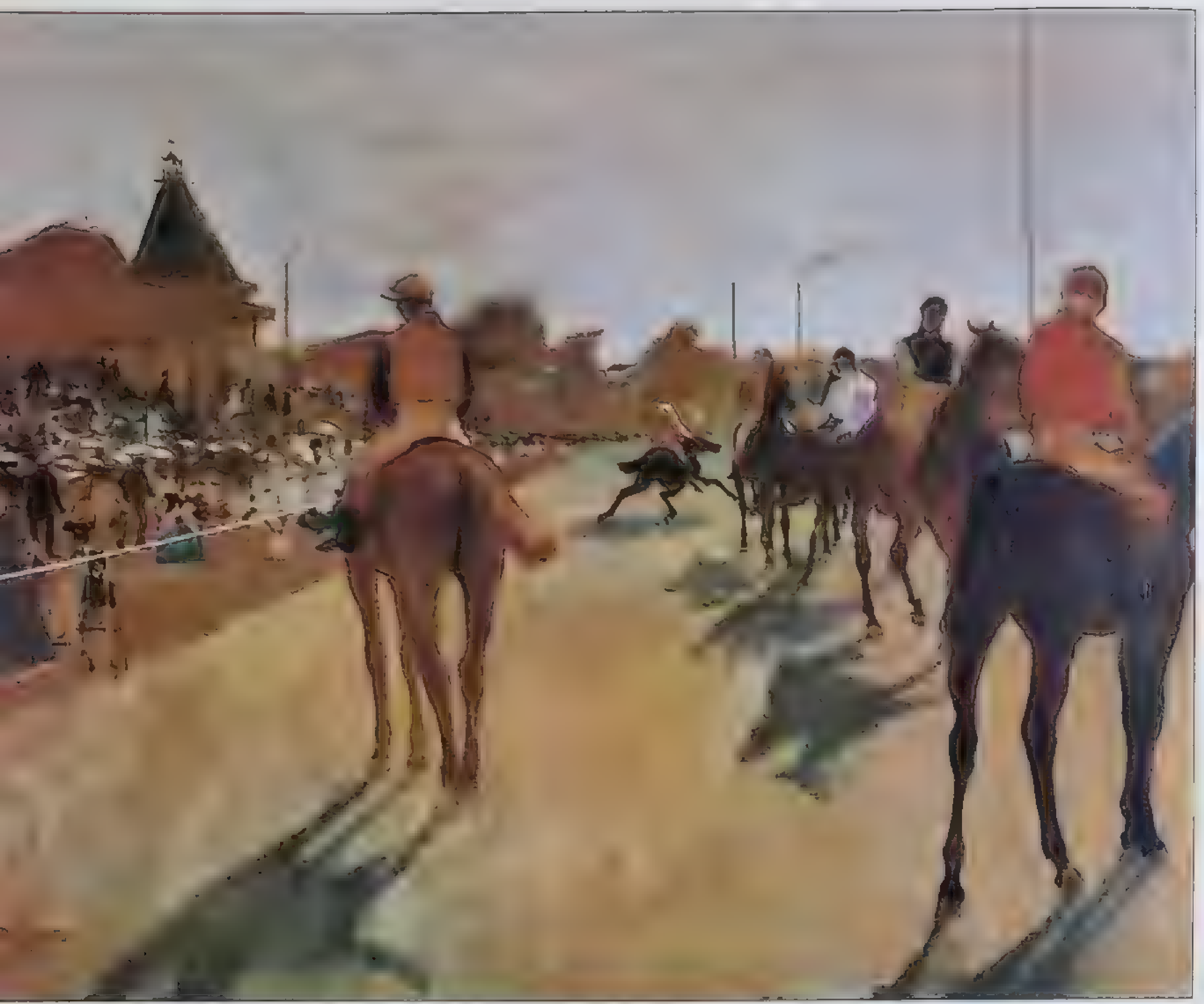

▲ **Cursele reprezintă unul dintre subiectele preferate de Edgar Degas (1834–1917). În lucrarea *Parada* (c. 1866–1886), soarele străluceşte pe planul orizontal, venind din unghiul din dreapta sus. Umbrele prelungi şi profunde, proiectate de cai şi jochei, ghidează observatorul pe diagonală, pe tot planul imaginii.**

Un zid alb poate deveni un element interesant dacă este împărţit pe diagonală de umbra proiectată de o uşă întredeschisă sau de o uşă cu panouri din sticlă mată. În zilele însorite, poţi observa cu atenţie efectele create pe pereţii casei. Umbrele variază în funcţie de deschiderea ferestrei.

Pictorul american Edward Hopper (1882–1967) a fost fascinat de efectele dramatice şi de jocurile clarobscurului pe care lumina le crea în încăperi, pătrunzând prin deschideri arhitecturale; multe dintre compoziţiile sale se bazează exclusiv pe forme create în acest mod.

Umbre ca referinţă

Atunci când sursa de lumină este situată frontal, umbrele sunt proiectate spre observator. Într-o pictură, umbrele de acest gen ghidează privirea în interiorul cadrului, creând senzaţia de profunzime. În plus, în cazul în care câmpul vizual este suficient de mare, din cauza perspectivei, unghiurile umbrelor se pot micşora într-o oarecare măsură, rupând prim-planul, altminteri orizontal, cu înclinaţia lor. O imagine formată dintr-un personaj rezemat de o balustradă sau un balcon, cu lumina venind din spate, este un exemplu prin care poţi obţine acest tip de efect. Compoziţiile mai uşoare şi mai sigure au la bază proporţii geometrice triunghiulare (vezi rubrica „Baza: compoziţia" din numărul 2); cu toate acestea, este uşor să animi orice zonă banală de pictură proiectând umbre deasupra ei.

Tablouri cu copii

Portretul neconvenţional al unor copii la joacă constituie o modalitate foarte bună prin care poţi surprinde prospeţimea lor ingenuă, ghidându-te după fotografii şi schiţe.

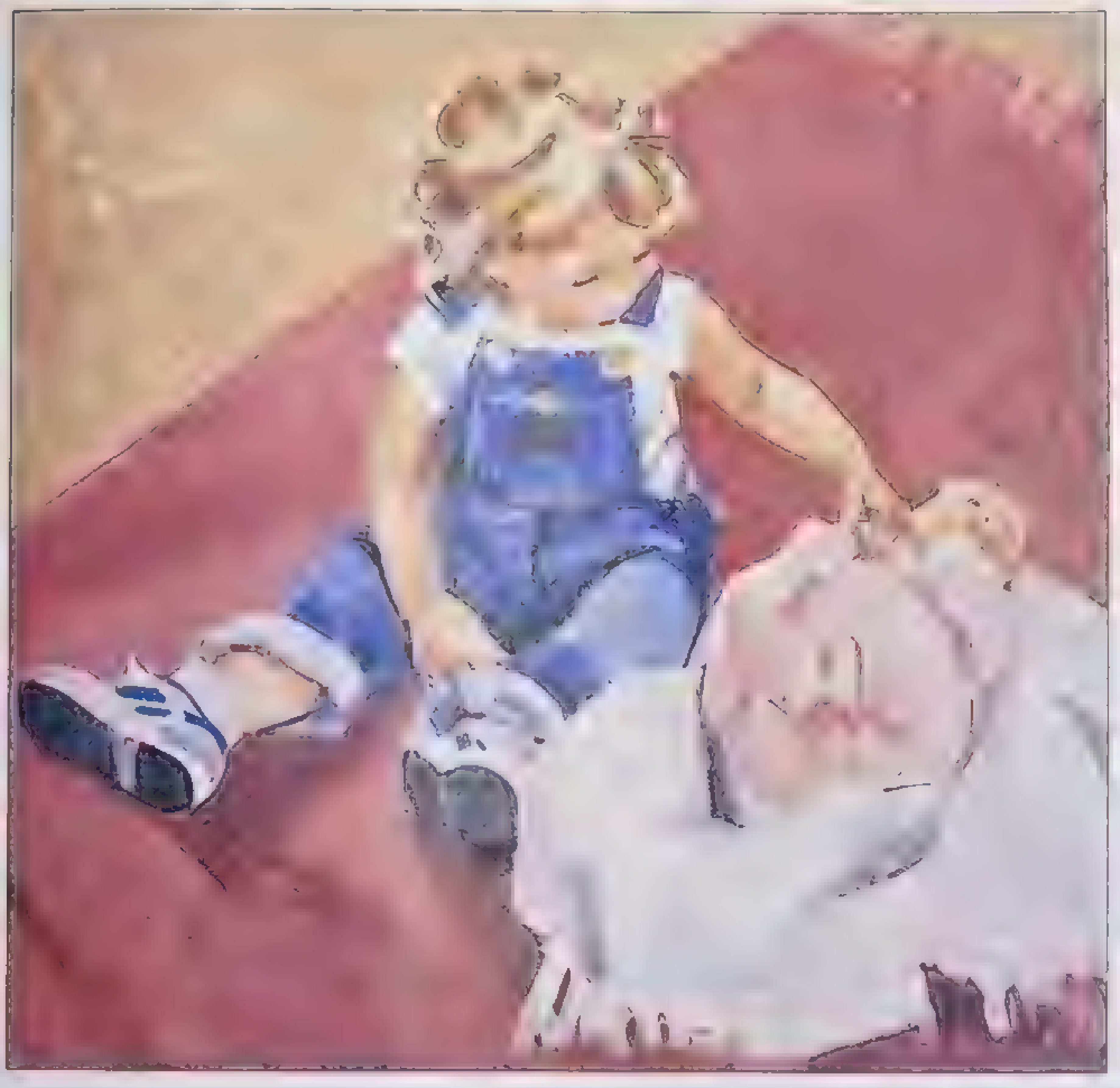

◄ **Fotografiile pot fi de ajutor, dar nu trebuie să le copiezi într-o manieră lipsită de originalitate În această pictură, artistul a eliminat motivul păturii şi a schimbat culorile din fundal, creând o compoziţie proaspătă şi armonioasă.**

Copiii nu au răbdarea necesară să pozeze nemişcaţi, ceea ce înseamnă fie să-i pictezi rapid, fie să te foloseşti de fotografii Cel mai bun material pentru acest tip de pictură îl reprezintă acrilicele. Având în vedere că se usucă rapid, poţi lucra fără să fii nevoit să aştepţi prea mult de la o etapă la alta. Pentru a recrea vitalitatea chipului de copil, va trebui să aplici straturi de culoare subţiri şi transparente. Foloseşte zone de culoare solidă şi opacă pentru planurile de lumină şi umbră care modelează faţa şi corpul. Nu are rost să încerci să convingi un grup de copii să rămână într-o poză formală – vei obţine rezultate şi mai captivante dacă îi pictezi atunci când sunt absorbiţi într-un joc de grup. În fotografia aleasă pentru exerciţiul nostru, relaţia dintre fetiţă şi nou-născut conferă imaginii de ansamblu o atmosferă mai intimă. Evident, atunci când se joacă, copiii se mişcă, deci va fi mai uşor să te bazezi pe o fotografie pentru portret. Deşi fotografiile au tendinţa să aplatizeze formele şi să distorsioneze tonurile, acestea îţi permit să captezi imagini mai naturale şi mai reprezentative. Recurgând la fotografiile şi schiţele realizate tot atunci, vei reuşi să pictezi un portret care să le semene, capabil să le redea personalitatea.

MATERIALE

- Pânză sau panou mare
- Creion pastel brun
- Pensulă plată din fibre sintetice nr. 8
- 10 culori acrilice: umbră naturală, roşu-strălucitor-închis, gri de Payne, albastru-cobalt, roşu-stacojiu, roşu de cadmiu deschis, ocru-galben, alb de titan, albastru de Prusia, galben de cadmiu mediu
- Un pahar cu apă
- O paletă sau o farfurioară

ÎNCEPE

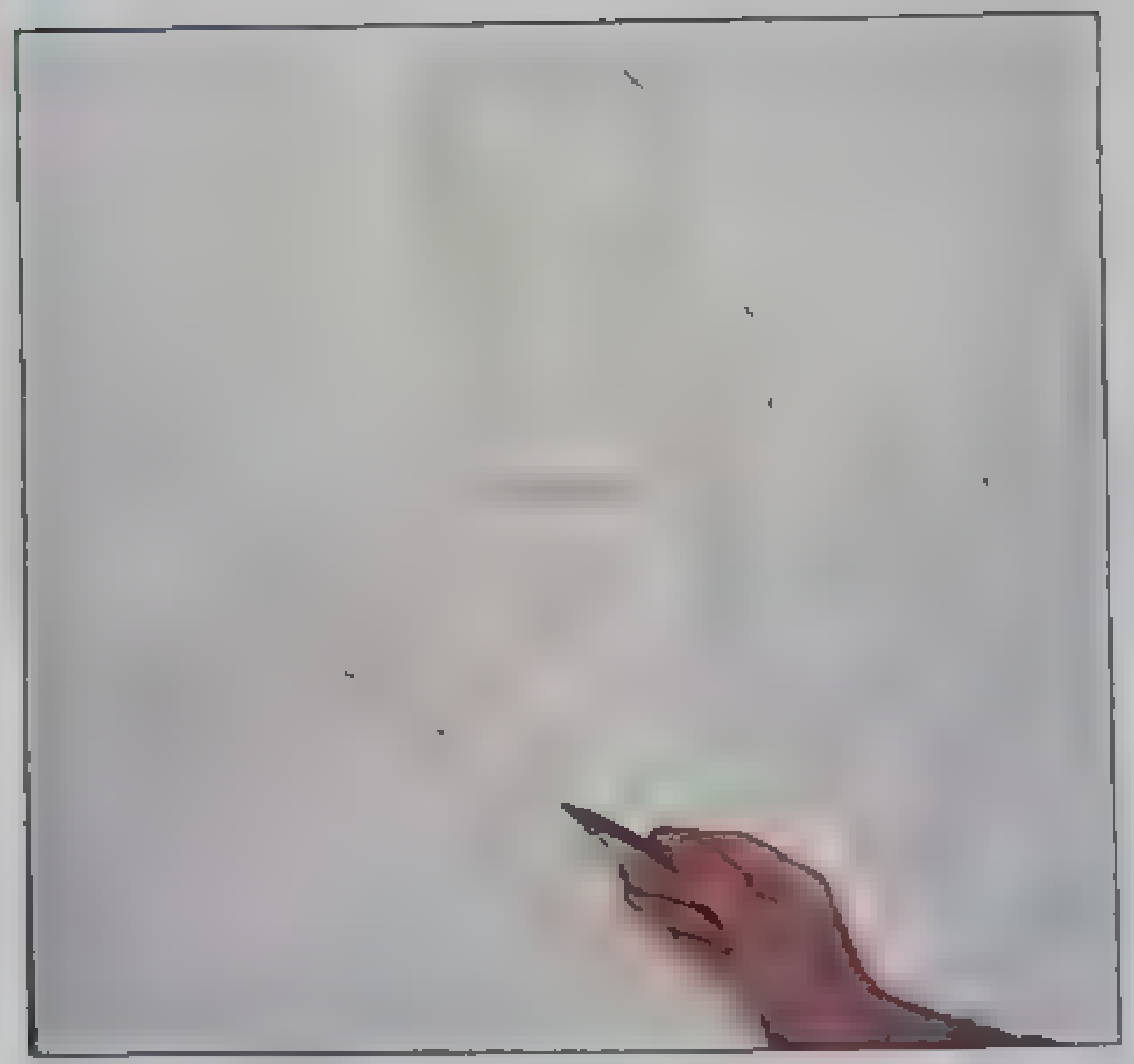

1 ▲ Schiţează compoziţia
Realizează o schiţă precisă după subiect, folosind creionul pastel brun. Desenează trăsăturile faciale ale copilului şi marchează zonele de lumină şi umbră. Dacă lucrezi având ca punct de plecare o fotografie, foloseşte metoda grilei. Dacă lucrezi pe viu, foloseşte creionul pentru a măsura unghiurile şi distanţele (vezi rubrica „În interior" din numărul 15).

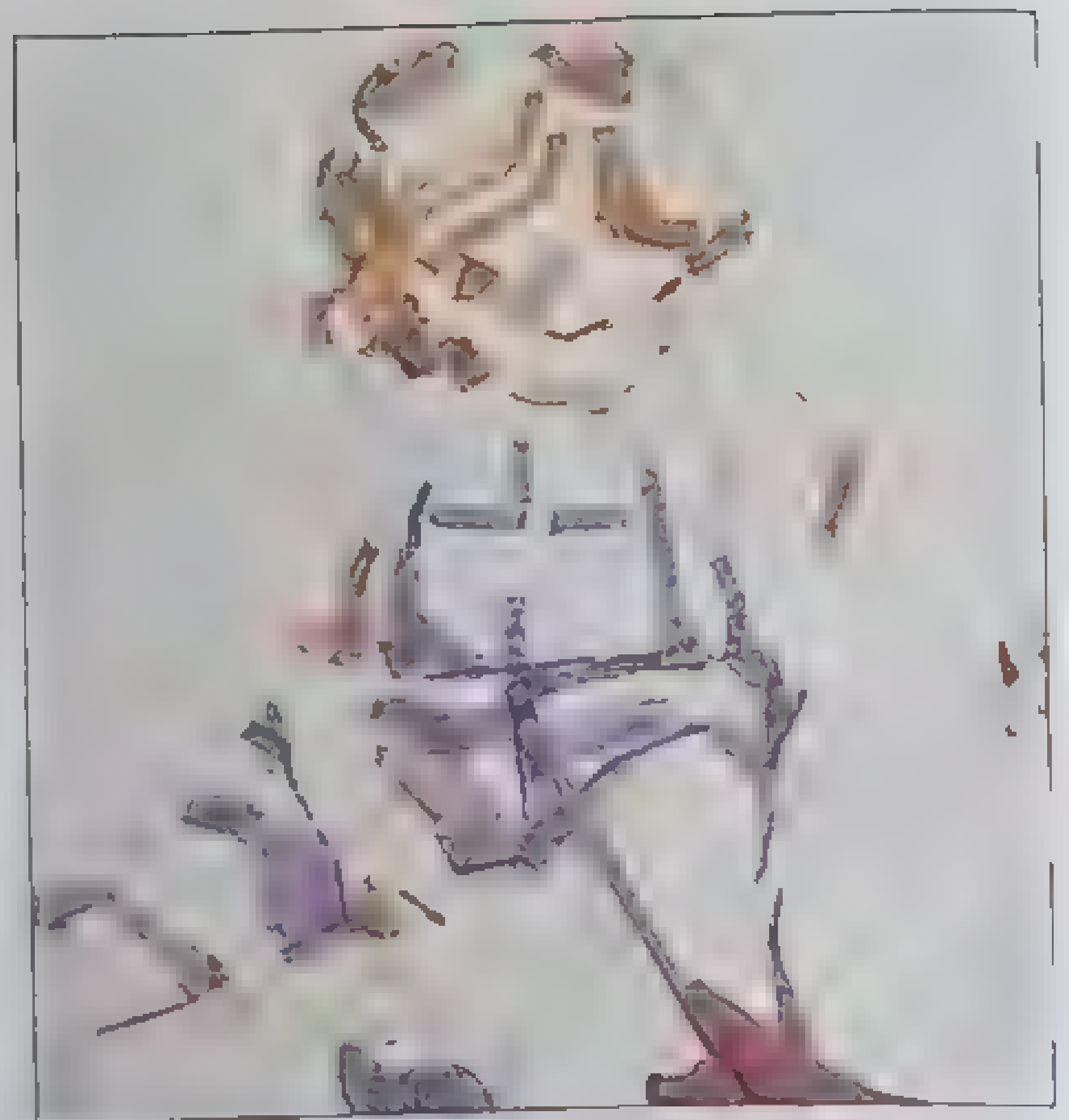

2 ▲ Caută tonurile întunecate
Amestecă umbra naturală cu puţin roşu-strălucitor-închis. Cu pensula plată nr. 8, pictează tonurile întunecate ale părului. Diluează culoarea şi pictează umbrele de pe faţa şi membrele fetiţei, dar şi de pe capul copilaşului. Amestecă gri de Payne şi albastru-cobalt pentru cutele salopetei, pătura copilaşului şi tălpile pantofiorilor fetiţei.

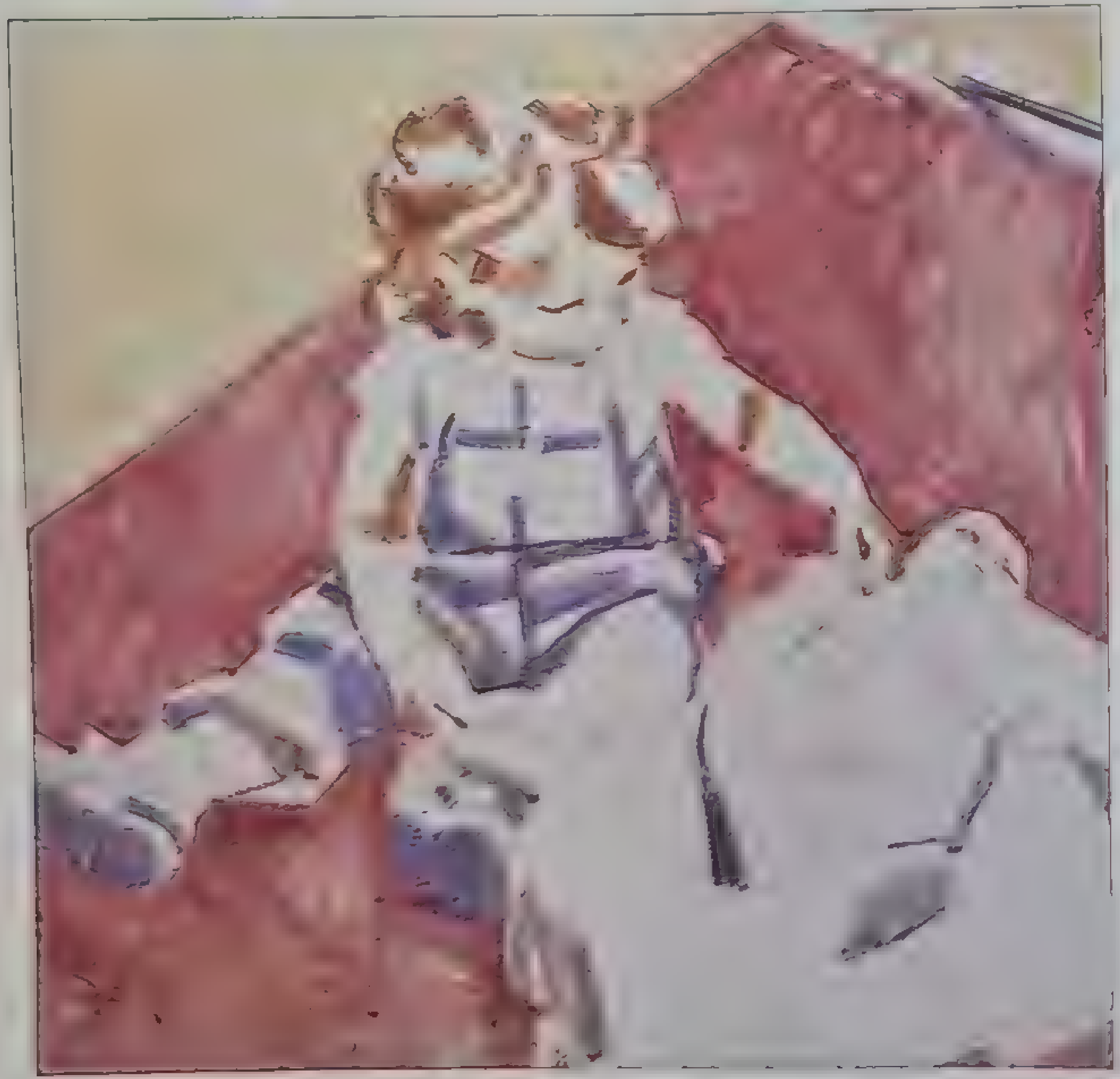

3 ◄ Defineşte fundalul
Pentru a picta pătura mare, amestecă roşu-stacojiu, roşu de cadmiu-deschis şi roşu-strălucitor-închis, atenuând culoarea cu o cantitate mică din nuanţa de brun pregătită la punctul precedent. Diluează mai mult culoarea cu apă şi aplic-o pe pânză cu ajutorul unor tuşe aproximative, lucrând în direcţii diferite. Pregăteşte un galben-deschis din ocru-galben şi alb de titan, pe care, în prealabil, l-ai diluat bine cu apă. Umple zona superioară a imaginii, desenând chiar şi franjurile de pe marginea păturii.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

După ce ai definit principalele zone ale compoziţiei, opreşte-te pentru un moment şi verifică lucrarea. În timpul etapelor următoare, va fi nevoie să perfecţionezi şi să dezvolţi nuanţele şi detaliile, trecând de la o zonă la alta şi folosind culori puţin mai dense pentru a crea accente împăstate de acrilice

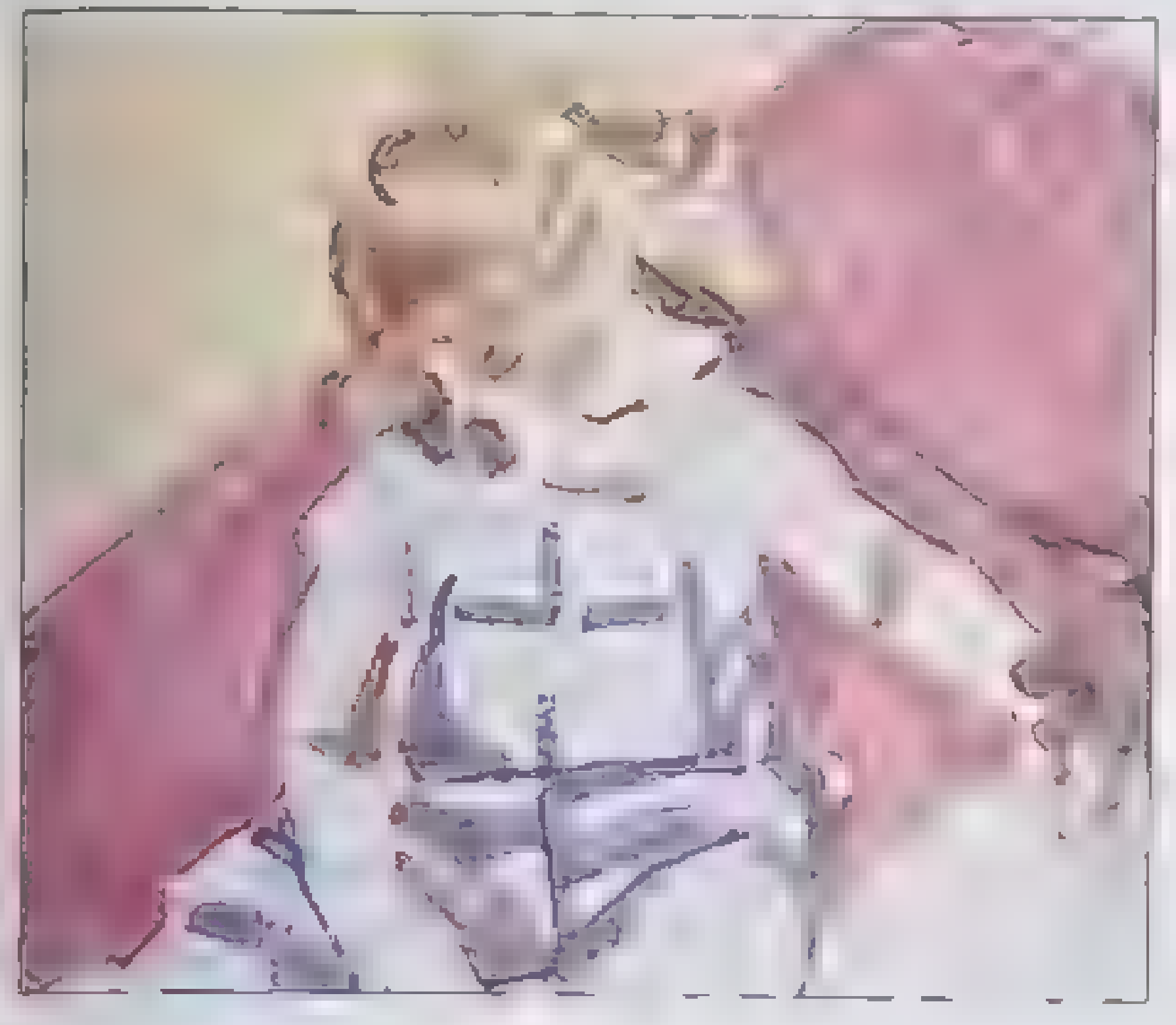

4 ▲ Colorează mai mult părul
Întoarce-te la imaginea fetiţei şi marchează nuanţele intermediare ale părului blond şi ale chipului folosind un amestec pal de ocru-galben şi alb, modificat cu un vârf de gri de Payne. Nu acoperi toate porţiunile de pânză, pentru a reda reflexiile de lumină pe păr.

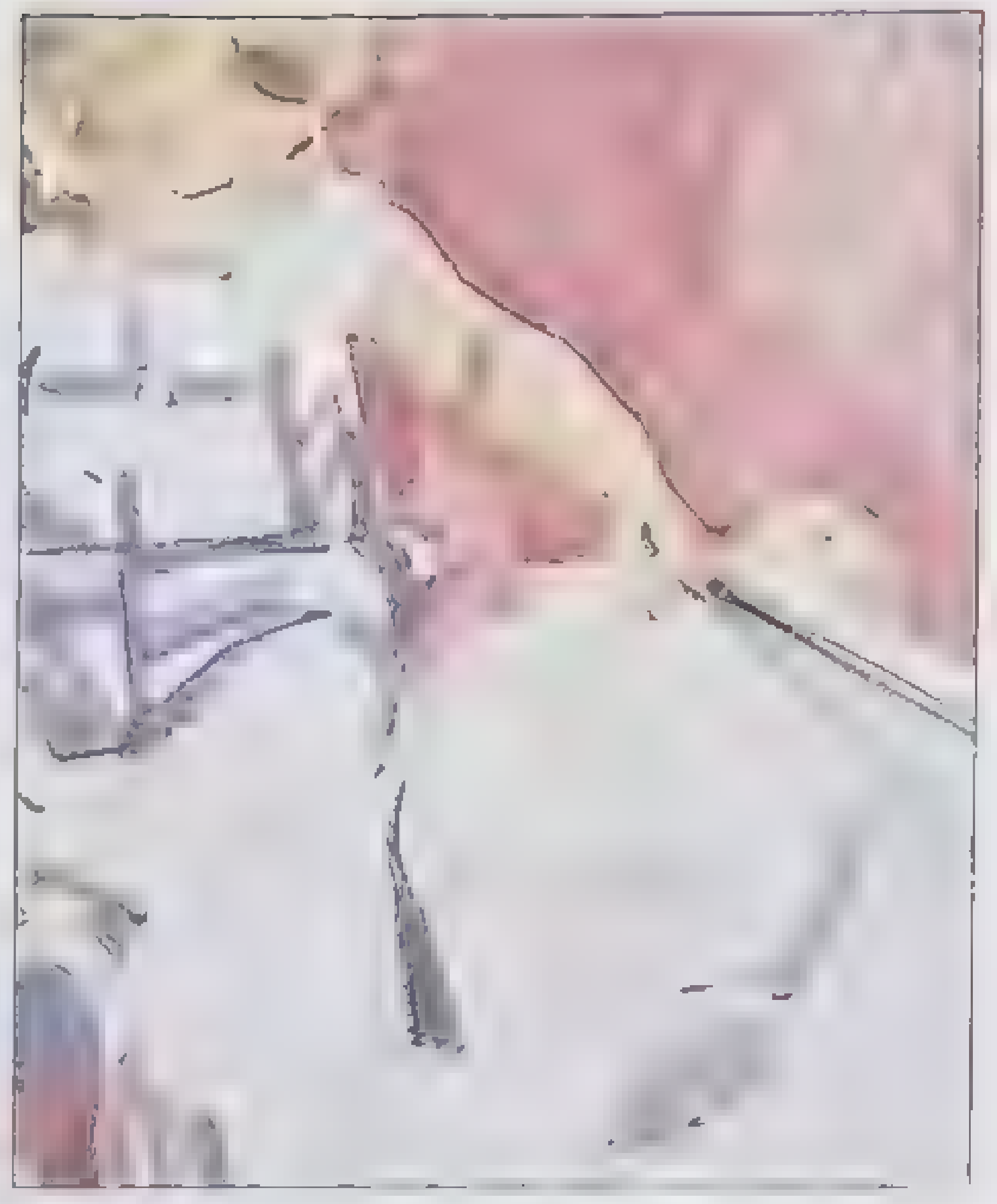

5 ► Nuanţele carnaţiei
Amestecă şi diluează ocru-galben, alb şi puţin roşu-stacojiu. Completează faţa copilului, braţele şi picioarele, marcând tonurile întunecate. Adaugă alb pentru nuanţele deschise. Pictează nuanţele intermediare ale feţei copilaşului, adăugând roşu pentru a obţine o culoare mai caldă

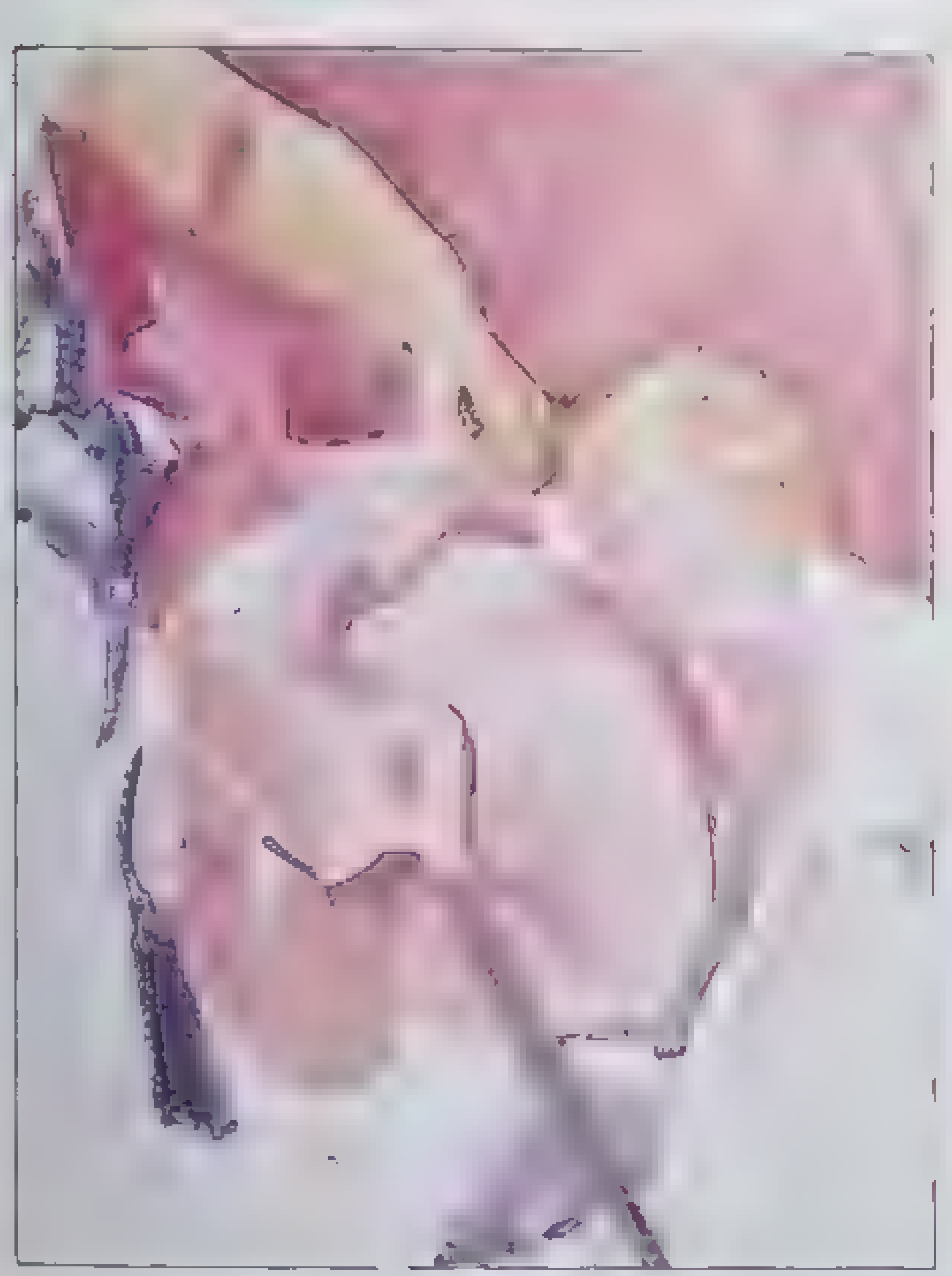

6 ▲ Pictează salopeta copilului
Pentru a simplifica figura copilului, împarte subiectul în trei nuanţe de bază: deschis, mediu şi întunecat. Mai întâi, pictează nuanţele de roz-închis şi rece aflate în umbră, folosind culoarea pregătită la punctul 3. Apoi, pentru a obţine nuanţele intermediare calde, amestecă puţin roşu-strălucitor cu nuanţa pielii pregătită la punctul 5. Adaugă mai mult alb şi doar puţin ocru-galben în amestec pentru a deschide uşor tonurile.

Operele maeştrilor

Anton van Dyck (1599–1641)

Copiii lui Carol I, prinţesa Elizabeth şi prinţesa Anne

În această fermecătoare pictură în ulei, Van Dyck s-a concentrat pe chipurile a doi copii. Lucrarea este incompletă şi ar putea fi o schiţă preliminară pentru un tablou mai mare. Relaţia dintre cele două subiecte este subliniată, la fel ca în exerciţiul nostru, de gradul de apropiere şi de direcţia privirilor

Zonele deschise de pe fruntea şi hainele fetiţei indică direcţia luminii, sugerând suprafaţa netedă a pielii copilului şi pânza subţire a căciuliţei sale.

Contururile netede şi rotunjite ale chipului fetiţei şi pielea transparentă sunt redate prin suprapunerea mai multor straturi uşor diferite de roz-carnaţie.

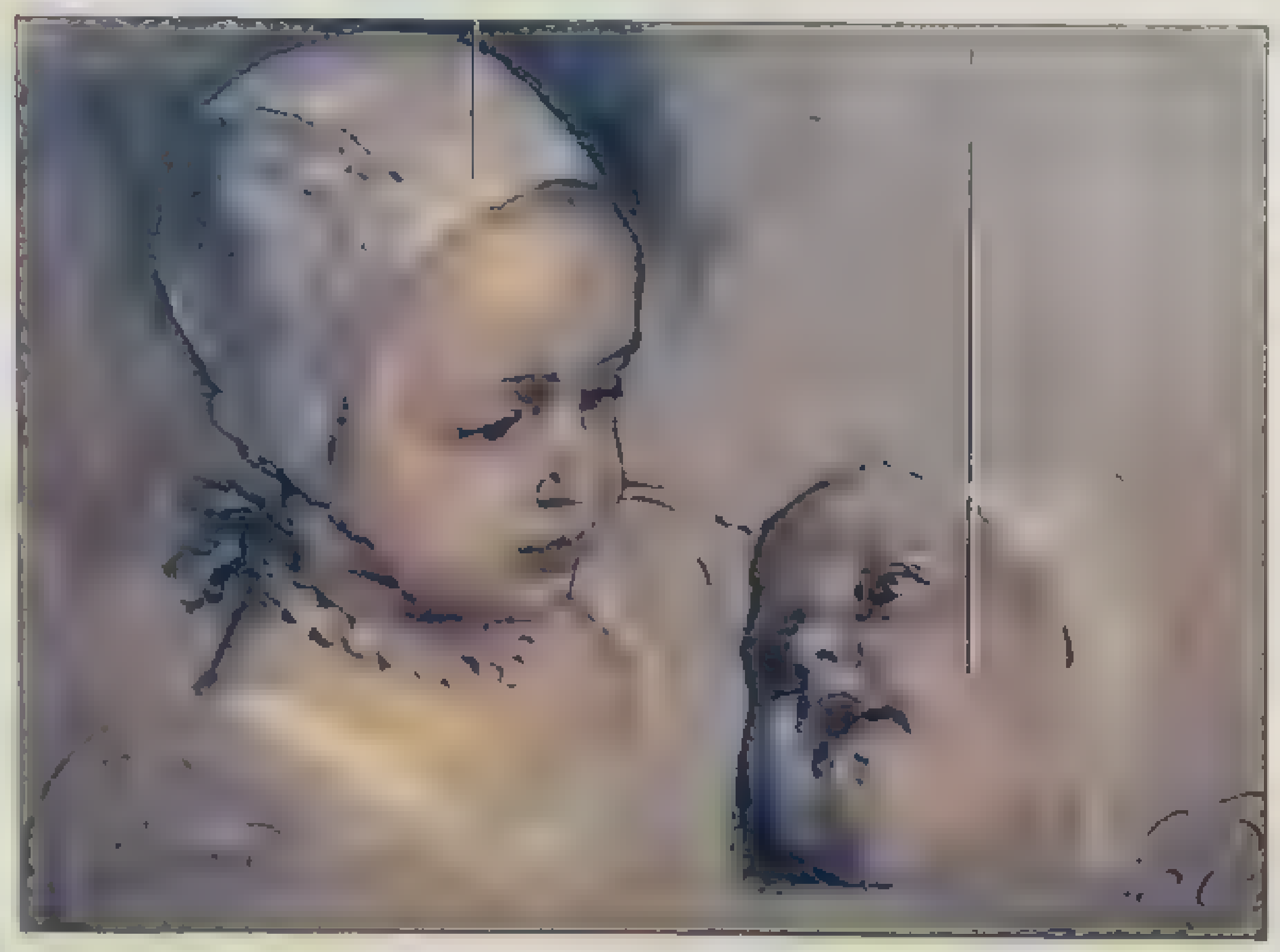

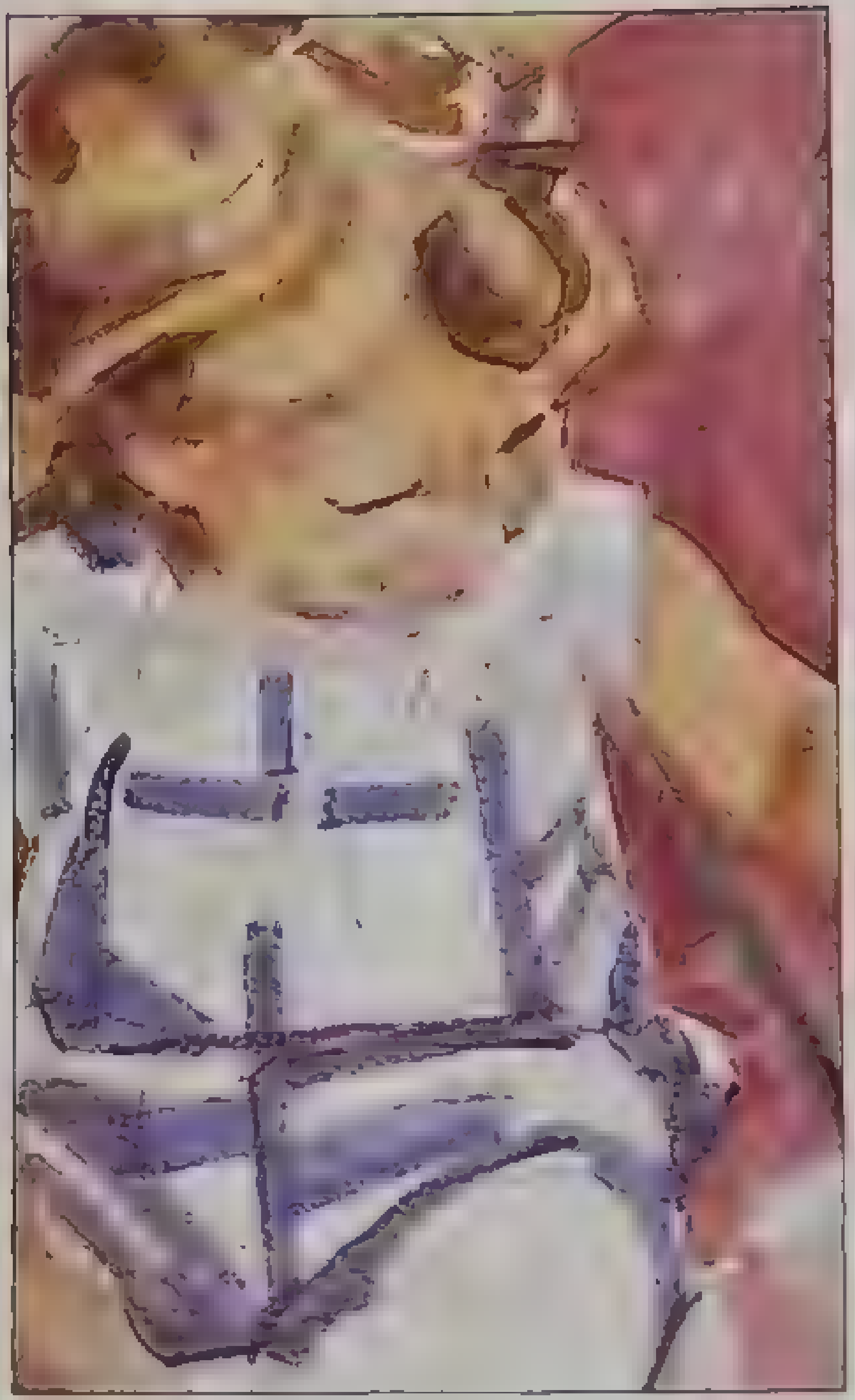

7 ◀ **Dezvoltă tonurile și nuanțele**
Adaugă câteva tonuri întunecate pentru părul fetiței folosind un amestec de umbră naturală și gri de Payne. Nu uita să lași câteva pete din pânza albă pentru a crea astfel puncte de luminozitate maximă. Apoi, pregătește un amestec de albastru-cobalt, alb și puțin gri de Payne pentru a picta umbrele deschise de pe tricoul alb al fetiței.

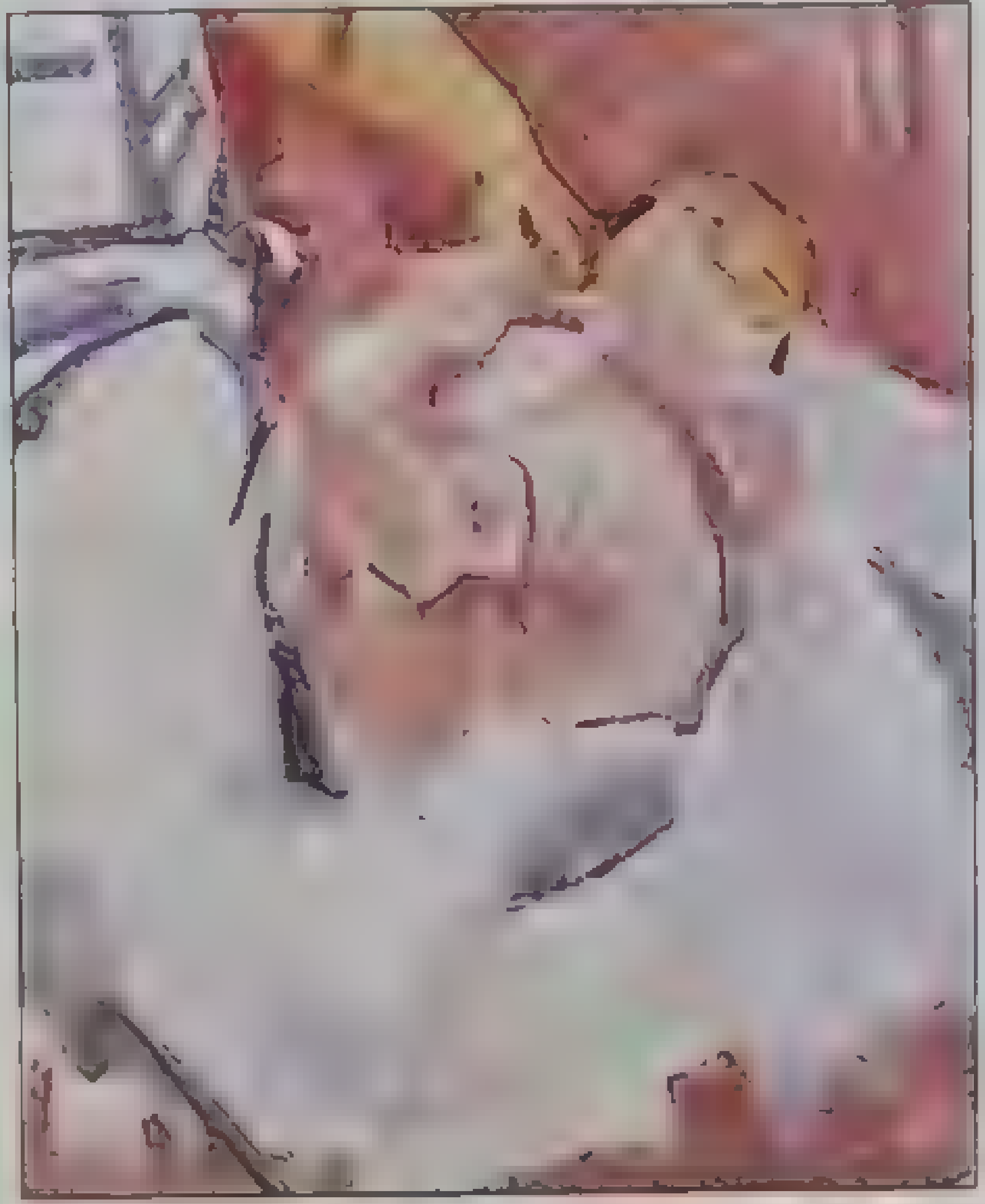

8 ◀ **Pictează pătura bebelușului**
Cu amestecul de gri de la punctul precedent, pictează umbrele și cutele păturii bebelușului. Adaugă puțin albastru-cobalt pentru umbrele mai închise și puțin alb pentru cele mai deschise. Tușele de pensulă ar trebui să urmeze forma cutelor. Marchează câteva accente de roz pentru a evidenția modul în care pătura albă captează și reflectă o parte din culoarea păturii de dedesubt.

Fii creativ!

O schiță în pastel

În această versiune de portret, artistul a folosit pastelurile în locul acrilicelor. Este interesant și instructiv să redai același subiect în tehnici diverse sau să lucrezi pe suporturi de diferite culori. În curând, vei descoperi în ce măsură acești factori pot influența atmosfera și expresivitatea subiectului.

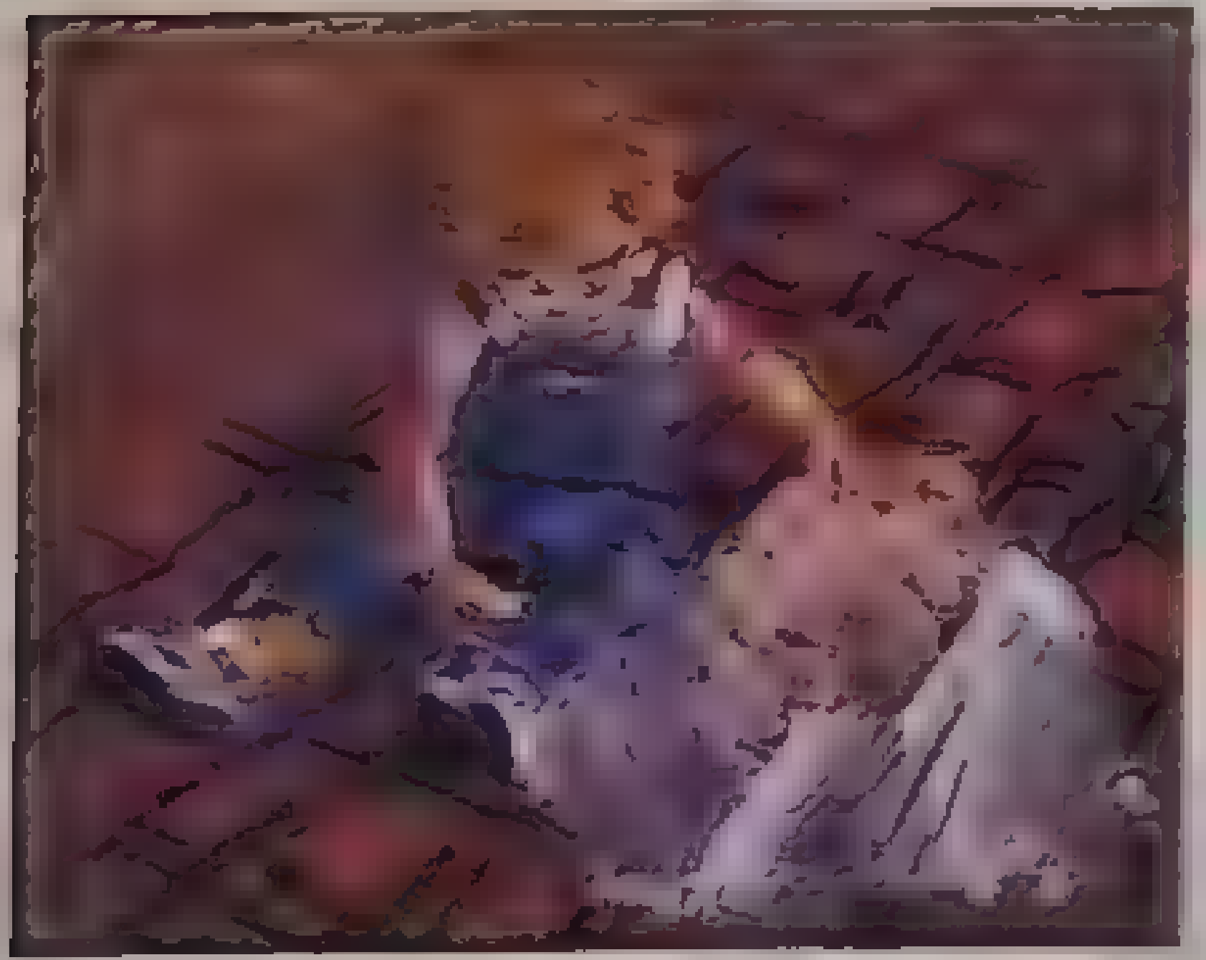

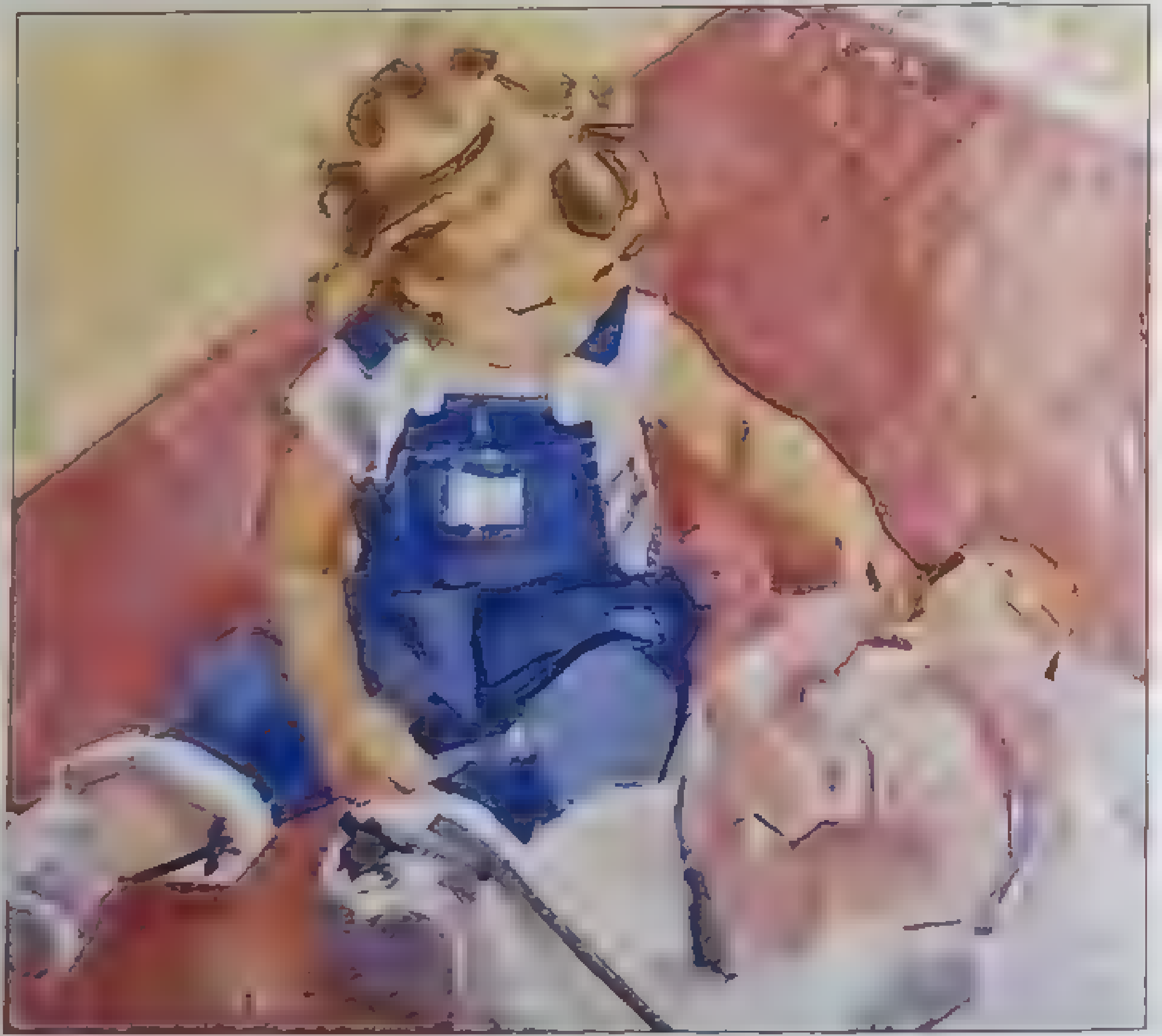

9 ▲ **Pictează salopeta fetiței**
Acum, accentuează culoarea și adaugă detaliile salopetei de blugi. Culoarea de bază este albastru-cobalt, intensificat cu puțin gri de Payne pentru umbrele mai calde și cu puțin albastru de Prusia pentru umbrele reci. Pentru zonele mai luminoase, adaugă puțin alb amestecat cu nuanța carnației, pe care o ai deja pe paletă. Stratul de culoare trebuie să fie foarte subțire, iar tușele de pensulă vor fi vizibile și expresive, în moduri care sugerează textura materialului.

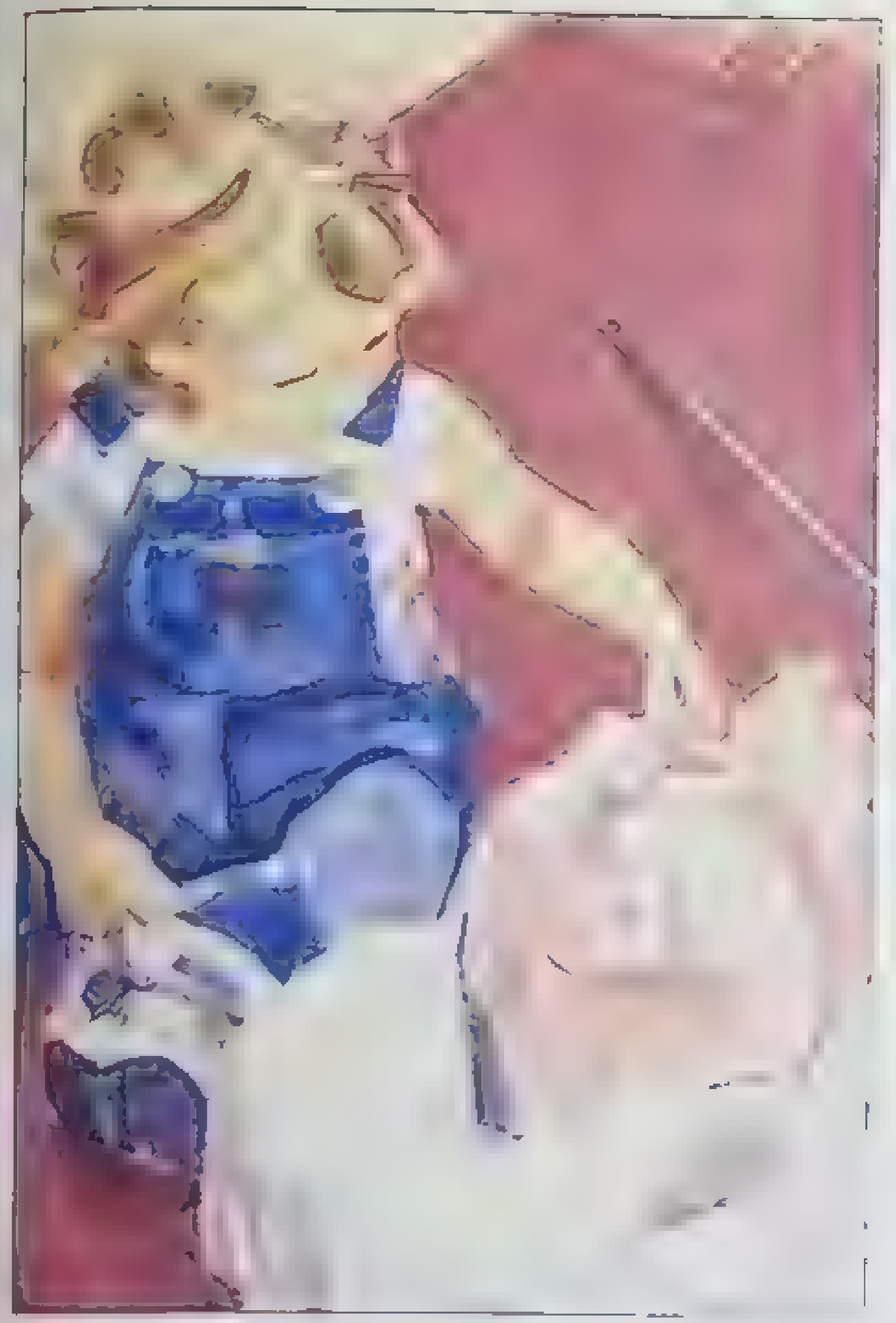

10 ▲ **Completează desenul salopetei și al păturii**
Folosește gri de Payne intens pentru nuanțele salopetei și tălpile pantofilor pe care nu ai reușit încă să le redai. Apoi, aplică alb pentru manșetele pantalonilor. Sugerează nasturii cu un amestec de ocru-galben și alb. Pentru a crea nuanța de roșu spre roz, ușor decolorată a păturii, amestecă o serie de culori de pe paletă, respectiv câteva nuanțe de roz, tonurile folosite pentru piele, albastru-deschis și o cantitate importantă de roșu-strălucitor-închis. Pictează pătura cu tușe de pensulă rapide, lăsând să transpară pe alocuri stratul de culoare de dedesubt. Poți să aplici peste roșu câteva tușe deschise sau îl poți închide cu tușe de gri de Payne, aplicate pe zonele aflate în umbră

SFATURI
Armonia culorilor

Pentru a obține armonie în picturile tale, limitează-te la o gamă restrânsă de culori și amestecă-le în întreaga compoziție Pe această paletă, poți observa maniera succesivă în care artistul a încorporat un amestec de culoare

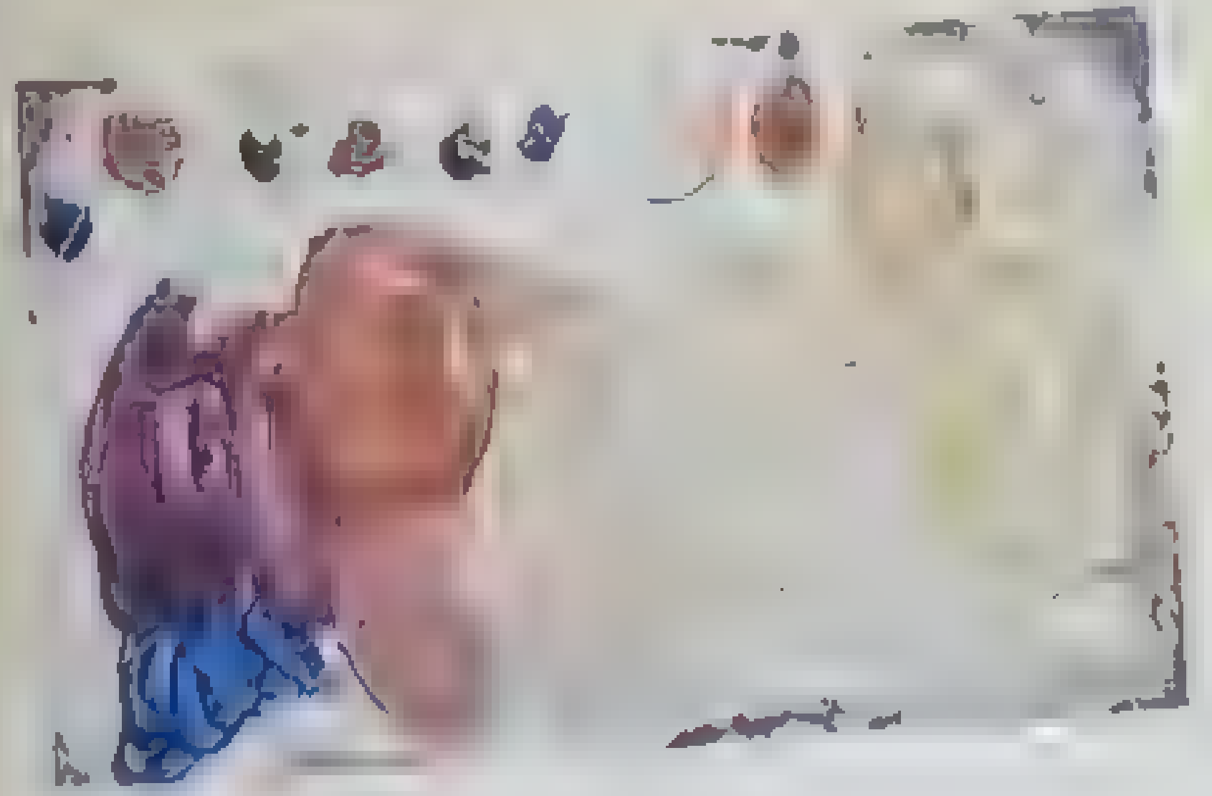

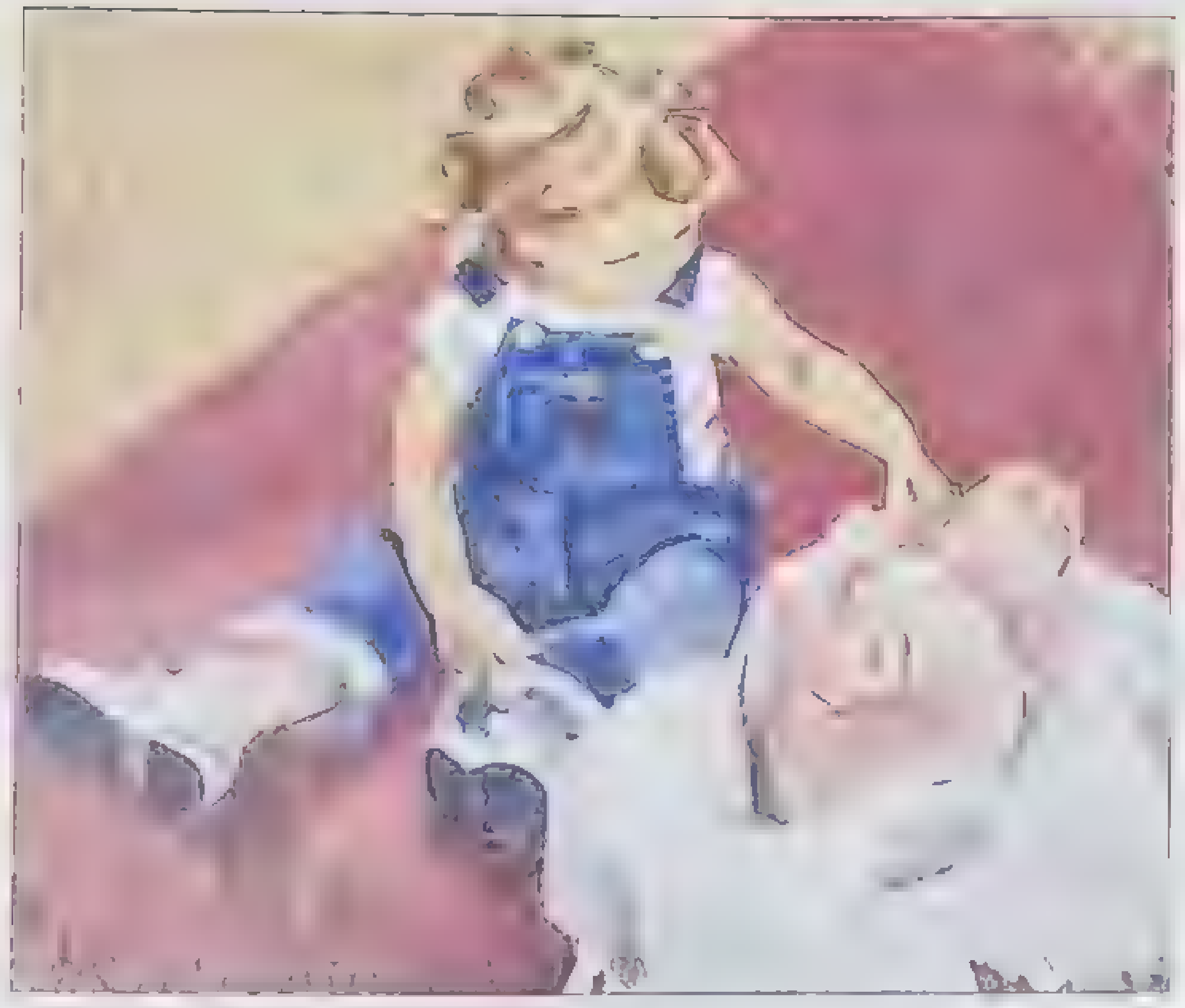

11 ▲ **Completează fundalul**
Amestecă puțin alb cu un vârf din culoarea roșie care ți-a rămas pe pensulă și completează zonele de alb ale tricoului, ale pantofilor și ale păturii bebelușului. Pregatește un amestec din brun-roșcat, ocru-galben, umbră naturală și puțin alb, completând amestecul cu o cantitate mică din nuanța de roșu de pe paletă. Realizează multe pete și puncte pe fundal, lăsând să apară suprafața stratului de culoare inițial

UN PAS ÎNAINTE

Ia o pauză scurtă. Când vei reveni la pictură, vei fi capabil să o examinezi cu mintea limpede și vei înțelege imediat ce trebuie să mai faci pentru a o finaliza Este important să observi compoziția atât din perspectiva caracteristicilor abstracte (nuanțe, forme), cât și a elementelor figurative.

12 ▶ **Retușează nuanțele folosite pentru piele și păr**
Completează nuanțele deschise folosite pentru părul fetiței cu un amestec de ocru-galben și alb Pentru șuvițele de păr, amestecă galben de cadmiu mediu și alb. Cu un amestec mai dens din culoarea folosită pentru carnație la punctul 5, accentuează formele dolofane ale celor doi copii

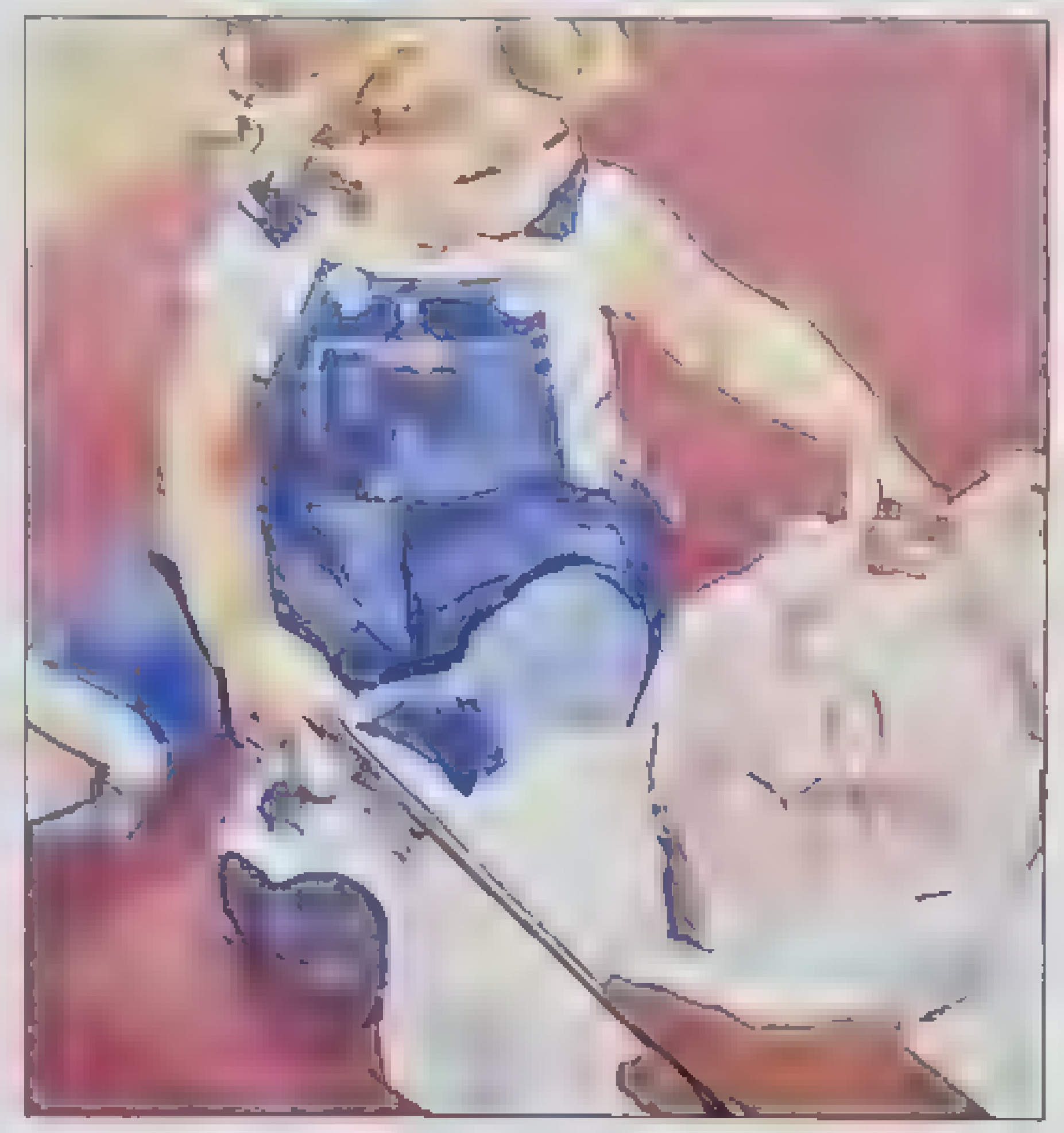

13 ▶ Adaugă detaliile suprafețelor
Pregătește un albastru-închis și cald folosind albastru de Prusia și pictează dungile pantofilor fetiței. Adaugă ultimele cute și detaliile salopetei.

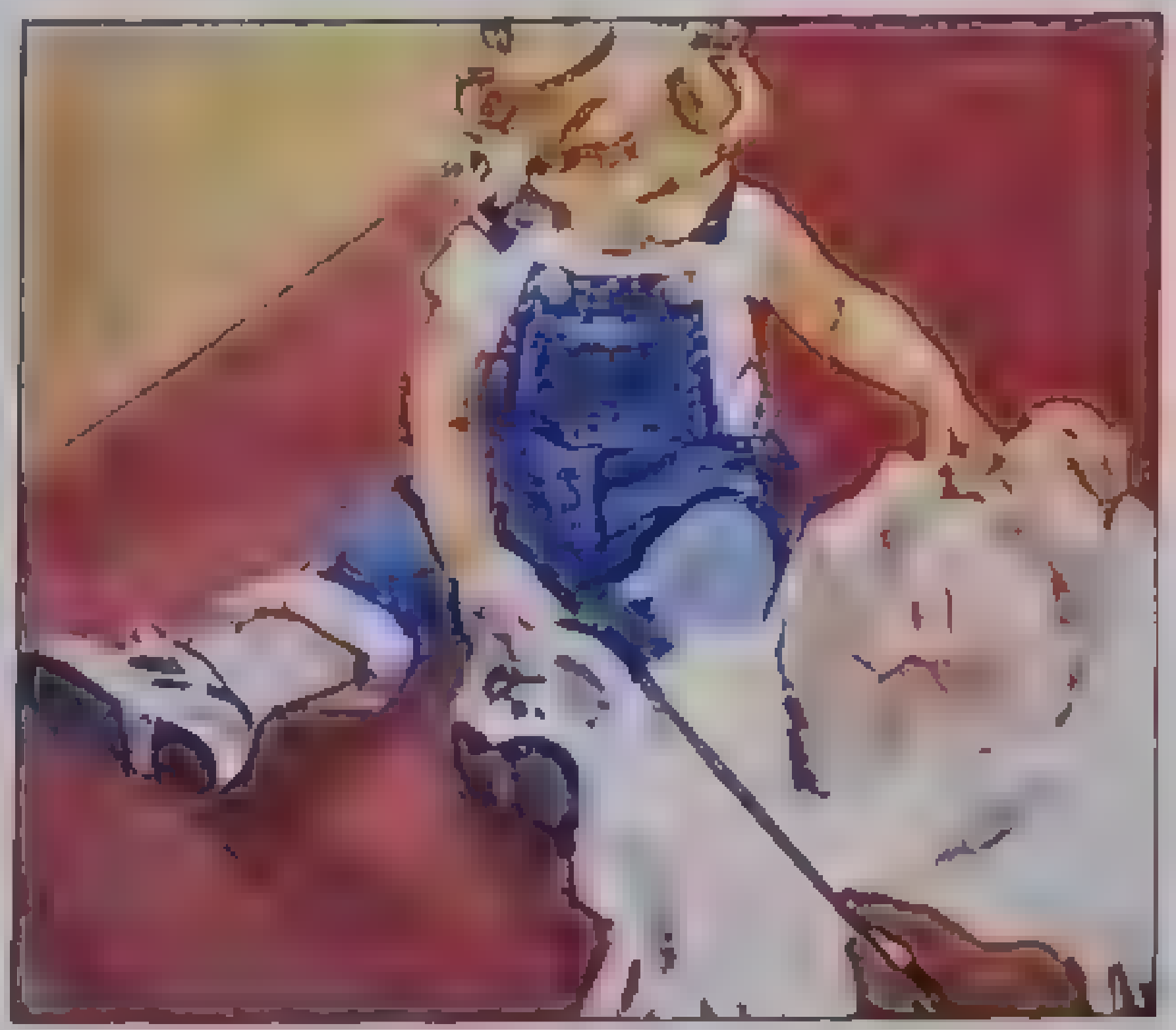

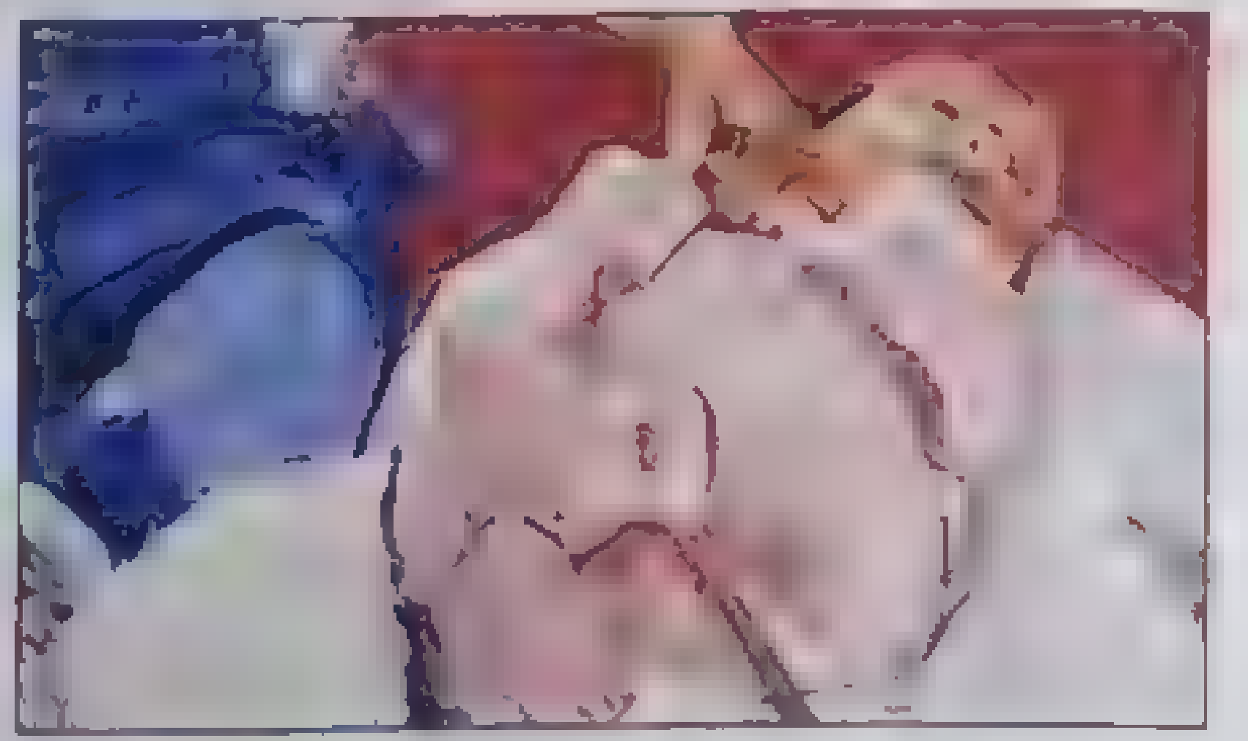

14 ▲ Completează desenul bebelușului
Tot ce rămâne de făcut este să perfecționezi detaliile salopetei și pantofiorilor bebelușului, folosind aceleași nuanțe și culori de la punctul 6.

O LUCRARE COMPLETĂ

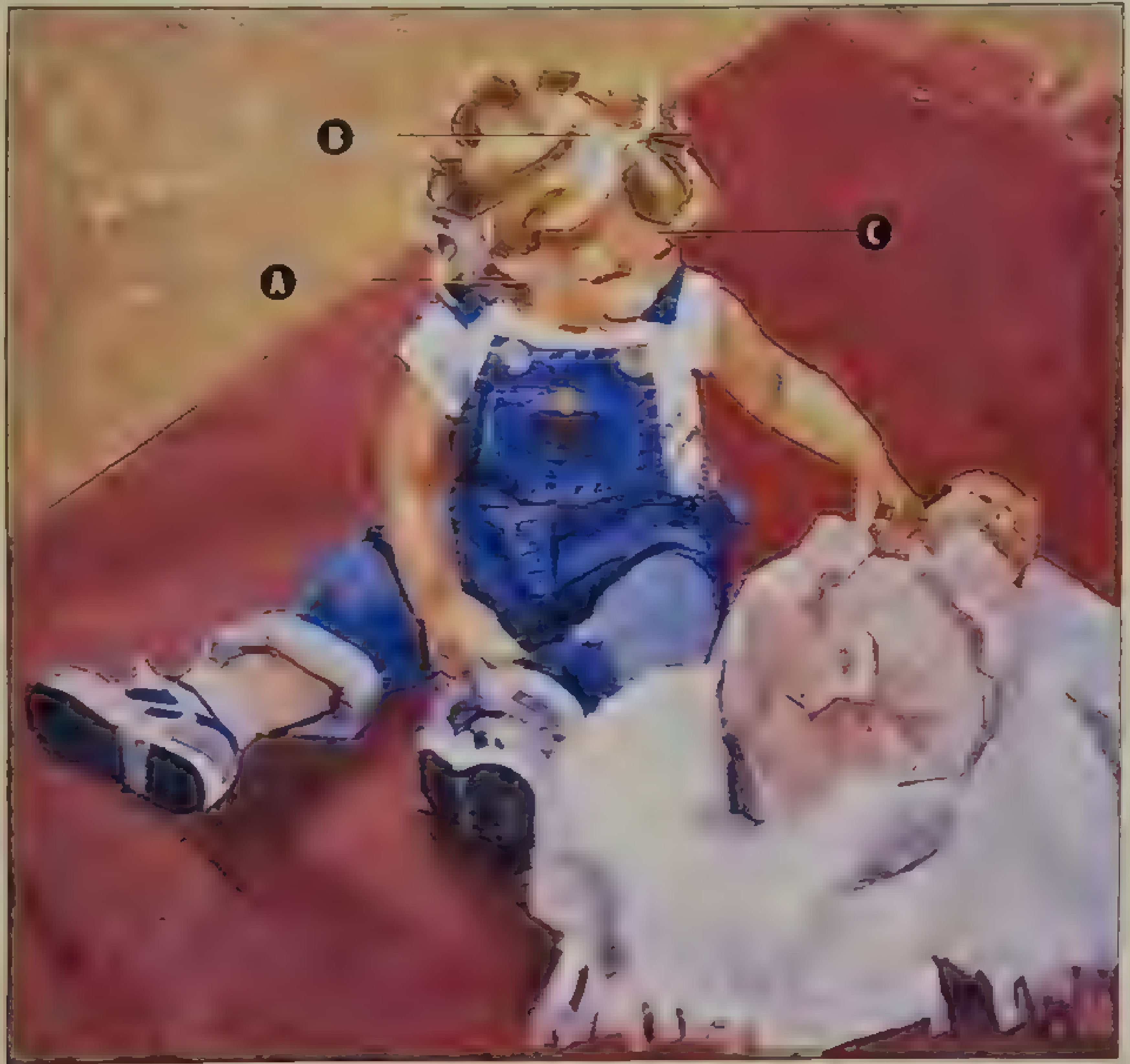

A Compoziție piramidală
Privirea și brațul fetiței ghidează observatorul spre copilaș. Împreună, cele două figuri formează o compoziție piramidală care evidențiază senzația de căldură și intimitate a scenei.

B Portret
Pielea și părul copiilor au fost pictate într-o manieră foarte simplă, aplicând una sau două tușe de pensulă pentru fiecare plan de lumină sau de umbră și urmând trăsăturile reale care se pot distinge la o observare atentă.

C Culori transparente
Copiii au un ten luminos care poate fi redat cu ajutorul straturilor de culoare transparente. În acest fel, fiecare culoare se distinge printre celelalte, permițând pânzei albe să reflecte lumina.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Redă formele abstracte generate de draperie și de motivele unei țesături în dungi

- Creează cutele naturale ale unei mâneci de cămașă în dungi.
- Observă felul în care dungile conferă consistență țesăturii.
- Descoperă în ce fel umbrele și luminile creează o senzație de perspectivă.

Straturi de culoare

Pentru a crea o suprafață care să nu fie plană și uniformă, se recomandă utilizarea straturilor de culoare. Folosită cu acrilice și culori de ulei, această tehnică interesantă și versatilă conferă mult mai multă profunzime lucrărilor tale.

Straturile de culoare reprezintă un mod simplu și eficient de a schimba o zonă de culoare fără să o acoperi complet. În practică, ele permit adăugarea unei alte culori, lăsând vizibilă totuși nuanța de bază. Termenul se referă strict la aplicarea, cu tușe de pensulă dezinvolte și neregulate, a unei culori opace, semi-opace sau transparente peste un strat de culoare diferită. Aici însă ne vom referi mai curând la crearea unei zone de culoare neomogenă. Efecte similare pot fi obținute prin abraziune, adică eliminând parțial culoarea uscată cu ajutorul unei pensule rigide.

Cu tușe de pensulă

O culoare aplicată în tehnica straturilor de culoare este, de obicei, neregulată: poți observa tușele de pensulă și culoarea de bază, vizibilă la suprafață, sub formă de accente sau pete ample, în funcție de tipul de pensulă. Acestea din urmă pot fi scurte, pentru a obține mai multe pete de culoare, sau lungi și subțiri sau complet aleatorii. Pentru un efect marmorat este suficient să înmoi pensula în culoare și să o întinzi peste stratul de vopsea uscată cu vârful pămătufului. De asemenea, ai putea să lași să alunece la întâmplare o pensulă încărcată cu culoare. Astfel, vei reuși să creezi zone cu mai multe nuanțe și mai mult caracter. Straturile de culoare sunt foarte utile nu numai dacă sunt aplicate după ce ai definit schema culorilor unui tablou, ci și atunci când alegi să luminezi sau să întuneci o zonă a lucrării, fără a schimba efectul de ansamblu

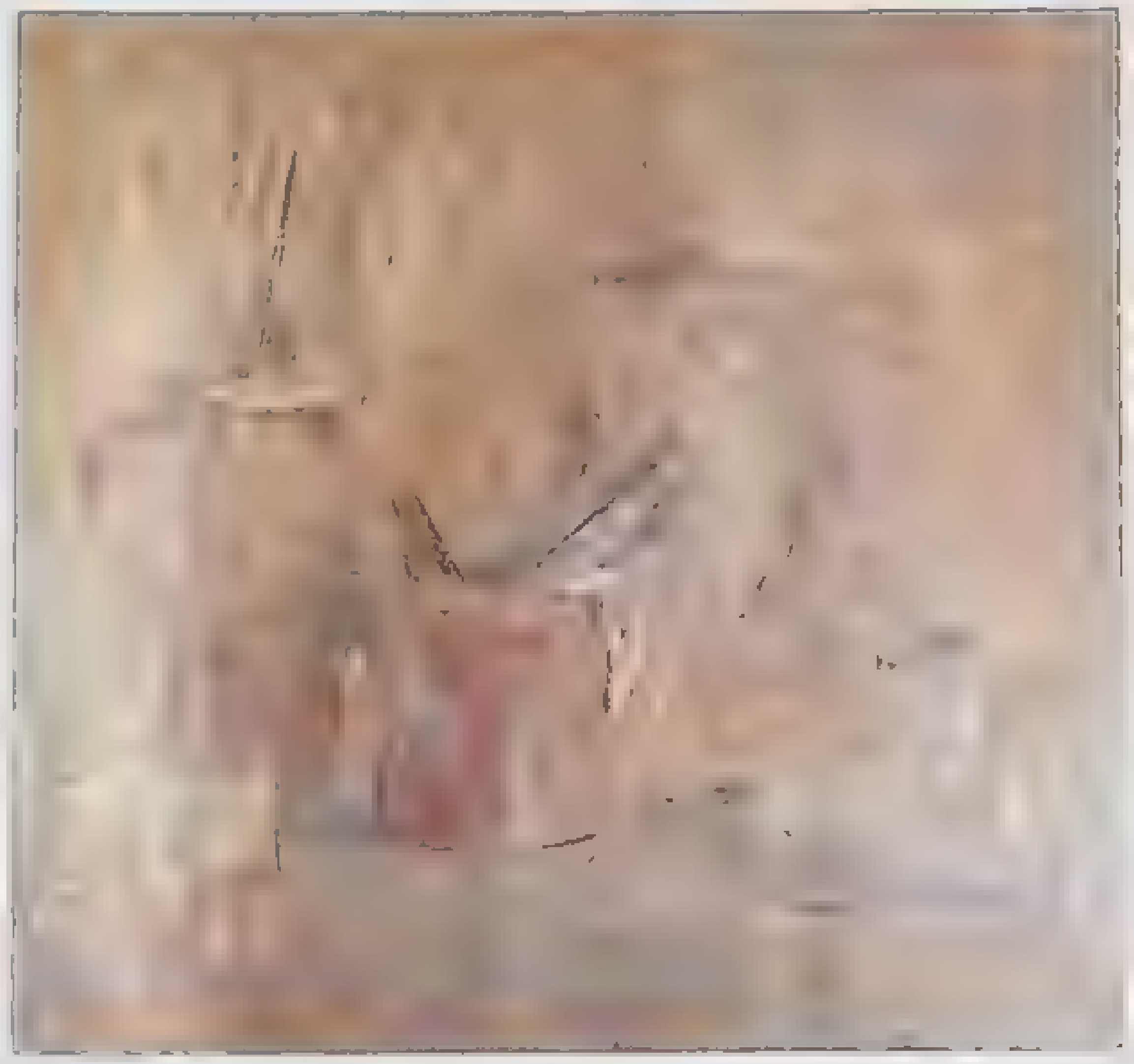

▲ În această pictură în ulei, *Natură statică* de Brenda Holtam, artista a folosit mult straturile de culoare, în special în fundal și în spațiile dintre obiecte. Petele mici de culoare opacă au fost aplicate cu tușe de pensulă subțiri pentru a armoniza tonurile și nuanțele fiecărei zone cu restul compoziției. Culorile din fundal și nuanțele calde ale suportului se întrezăresc pe alocuri, printre tușele de culoare.

COMBINĂ CULORI ȘI STRATURI DE CULORI

Când combini culori diferite folosind această tehnică, rezultatul este un amestec optic, iluzia celei de-a treia culori, care este creată în ochiul privitorului. Exemplul de mai jos arată ce se întâmplă atunci când aplici o culoare primară peste o alta. Roșul aplicat peste galben, de exemplu, creează o nuanță de oranj, mai galbenă decât cea rezultată din aplicarea unui strat de galben peste roșu. Chiar dacă tușele de pensulă sunt neregulate, nuanța porțiunii tratate este complet uniformă.

Albastru pe galben

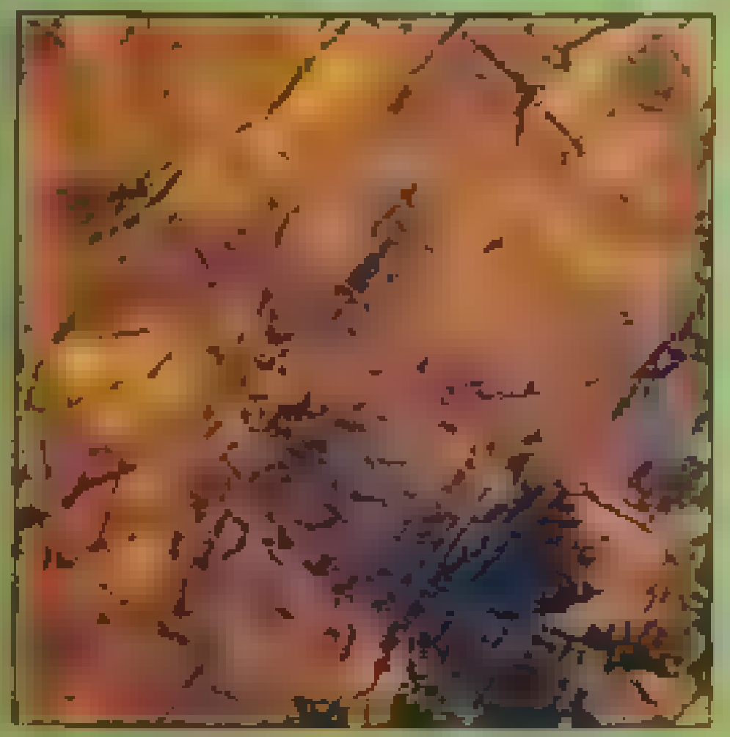

Roșu pe albastru

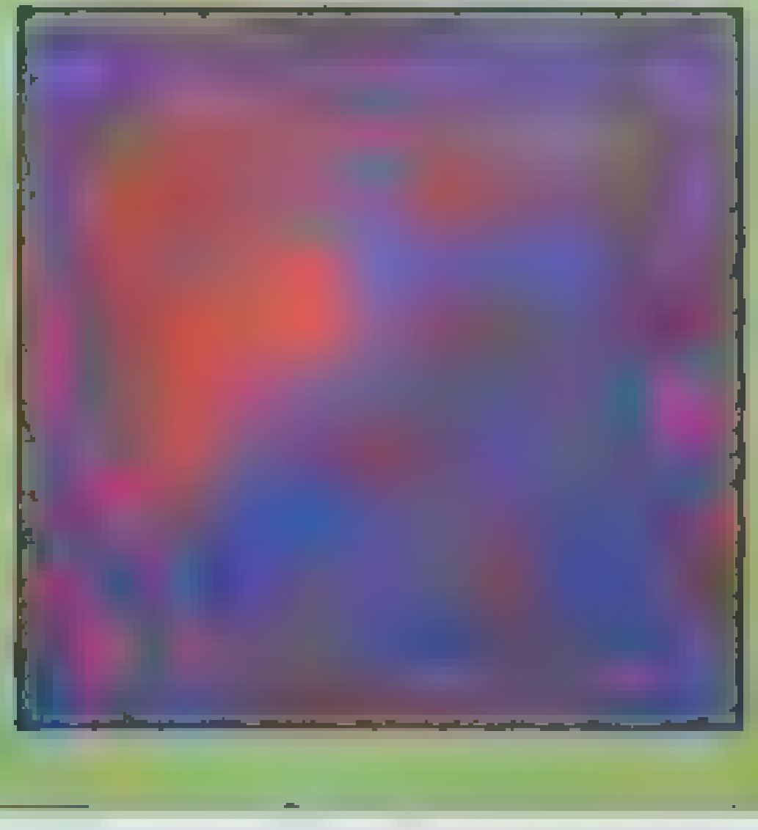

Roșu pe galben

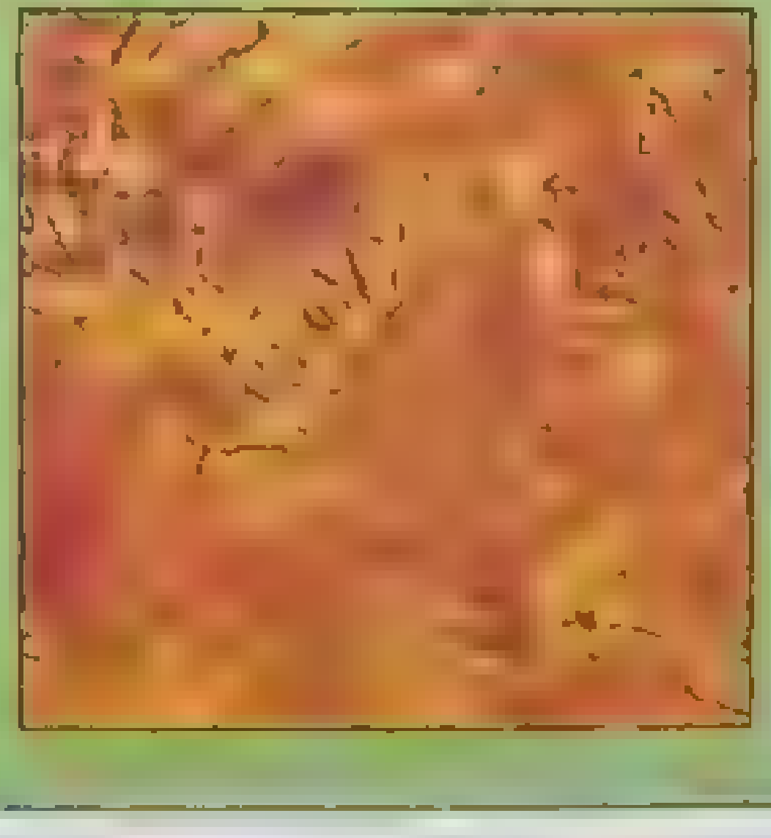

Galben pe roșu

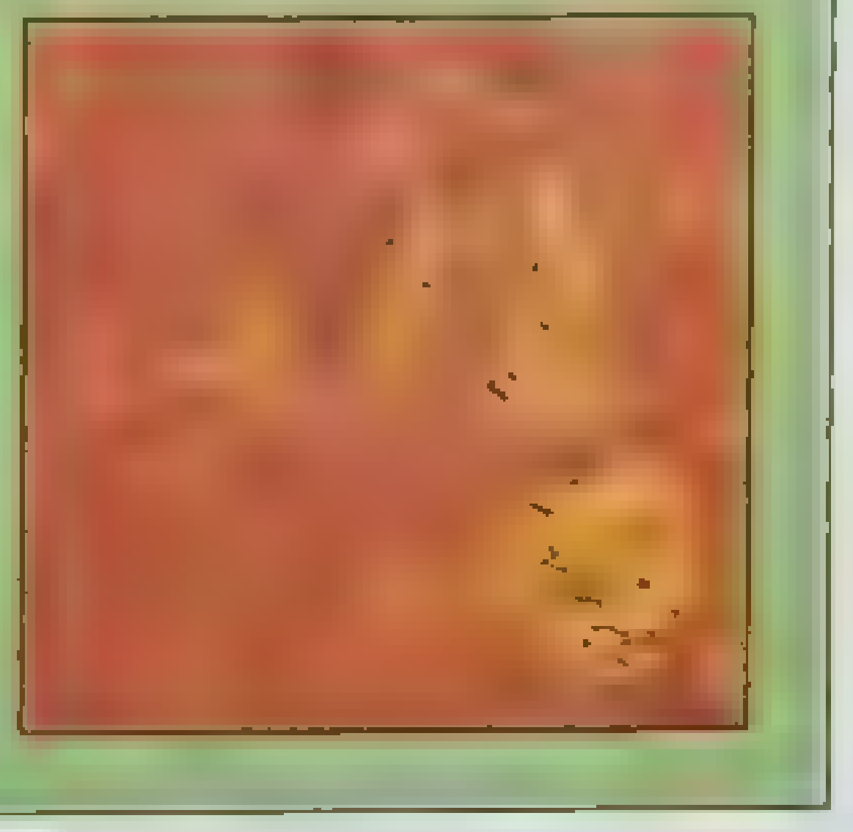

Culori în schimbare

O culoare aplicată peste o alta, folosind această tehnică, creează iluzia celei de-a treia culori. De exemplu, galbenul aplicat peste roșu va crea iluzia unui oranj în ochiul observatorului, chiar dacă cele două straturi sunt, de fapt, distincte. Culorile create în acest fel sunt mult mai vii și mult mai strălucitoare decât cele pregătite în mod normal. Încearcă, la rândul tău, astfel de variații. Exemplele de pe pagina anterioară au la bază cele trei culori primare: roșu, galben și albastru. Chiar și combinațiile de culori complementare sunt eficiente. Poți încerca și alte experimente, folosind culori similare, spre exemplu, suprapunând nuanțe de pământ sau negru cu alb.

Suprafețele potrivite

Toate suprafețele folosite pentru pictură se pretează la o astfel de tehnică, inclusiv pânzele, hârtia și panourile. Efectul devine cu atât mai pronunțat, cu cât suprafața este mai aspră. Pe pânzele cu textura aspră, culoarea este modelată în funcție de fibre, pe care le incorporează în forma finală. Pe suprafețele netede este bine să lucrezi cu tușe accentuate și neregulate, de preferință cu o pensulă rigidă. Suprafața în sine nu conferă efecte suplimentare rezultatului final.

Culori de ulei și acrilice

Ca regulă generală, pentru straturile de culoare se folosesc culorile de ulei și acrilicele, deoarece aceste materiale pot fi utilizate fără a fi diluate; în plus, păstrându-le densitatea, urmele pensulei vor rămâne vizibile. Prin urmare, se poate aplica în liniște culoarea pe suprafața pânzei, lăsând petele din culoarea de dedesubt să transpară între tușele de pensulă. Această tehnică produce cele mai bune rezultate pe suprafețele neregulate, cum ar fi hârtia cu textură groasă, foarte aspră, panourile și pânzele pentru acrilice.

Acuarele și tempera

Apelând la această tehnică, mai poți folosi și culoarea diluată aplicată fie cu o pensulă uscată, fie într-un strat subțire, de obicei, de culoare mai curând semiopacă decât transparentă. Este posibil să obții aceste rezultate cu toate tipurile de pictură, inclusiv cu tempera și acuarele.

ZONE DE CULOARE NEREGULATĂ

Efect marmorat cu pensula uscată

Conform acestei medode, va trebui să înmoi extremitatea pămătufului unei pensule rigide într-o culoare densă, pe care o vei apica apoi, în mod lejer, pe o pânză neprelucrată sau pe o altă suprafață aspră. Textura inegală a suportului reține culoarea, dezvăluind pe alocuri urme din fondul de dedesubt. Pentru un efect mai ușor, apasă pămătuful cu degetele, așa cum se vede în imaginea de mai jos.

Efect atmosferic

Ca să reușești să redai lumina iradiantă, reflexele apei și cerul aerisit din peisaje, se recomandă, în general, să lucrezi cu tușe de pensulă de culoare opacă deschisă. În figura de mai jos, artistul manevrează o pensulă rotundă, încărcată cu alb, pe un fundal albastru mai închis, obținând astfel niște nori pufoși și albi de un mare realism.

CREEAZĂ EFECTE ALEATORII

[illegible] un efect foarte accentuat, mult mai evident pe pânzele în stare brută de cânepă sau [illegible] În cazul hârtiei, aplicarea neuniformă a vopselei este foarte vizibilă, însă suprafața [illegible] de hârtie nu schimbă în niciun fel aspectul stratului de culoare

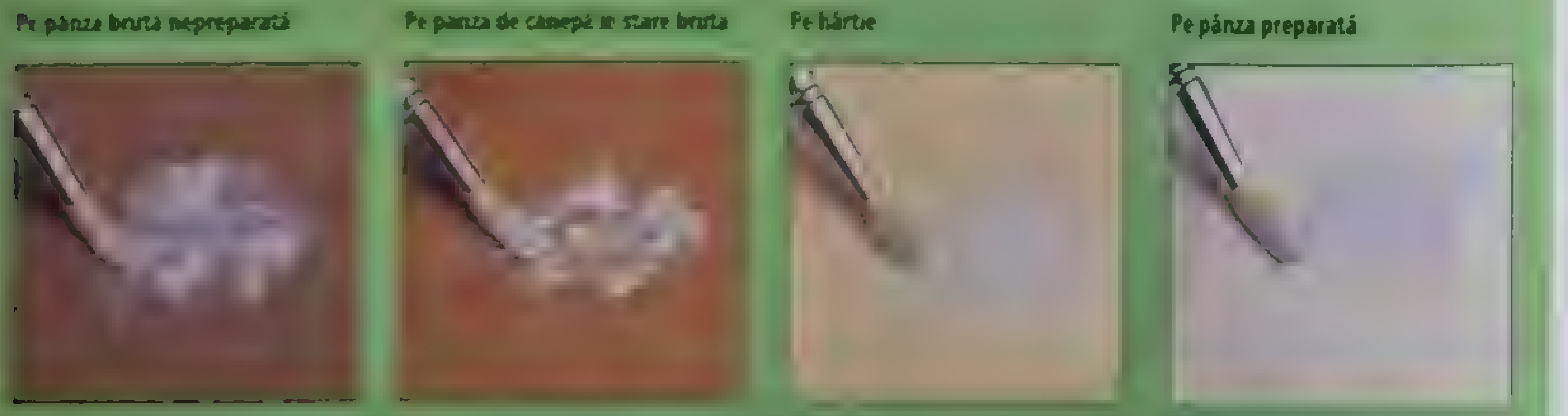

Pe pânza brută nepreparată

Pe pânza de cânepă în stare brută

Pe hârtie

Pe pânza preparată

O pădure fermecată din hârtie

Creează un peisaj de pădure bogat în efecte de lumină și umbră. Acest peisaj tridimensional [illegible] sugestiv este construit din hârtie de acuarelă albă, care permite luminii soarelui să răzbată.

◄ Lumina zilei, care pătrunde prin diferitele straturi de hârtie albă, creează nuanțe subtile de gri. Pe de altă parte, poți încerca să poziționezi imaginea în fața unei lămpi cu lumină colorată și vei obține un efect și mai intens.

Când lumina p[illegible] rile suprapuse de [illegible] relă, se creează efect[illegible] impresionante. Sculptur[illegible] acest exercițiu este un [illegible] plu. Dacă așezi imaginea p[illegible] în apropierea unei lămpi, lum[illegible] ce prin diferitele straturi de hârti[illegible] mând scena. Dacă vrei, poți obț[illegible] efect la fel de frumos și dacă sprijini l[illegible] crarea pe pervazul ferestrei, unde [illegible] străbătută de lumina naturală. În primul nivel al imaginii, tufișurile groase și ramurile copacilor formează cadrul peisajului. Nivelurile următoare sunt generate de spațiile rămase neacoperite de primul, creând astfel o misterioasă lume din hârtie, care se extinde în profunzime. Panoul din fundal a fost înlocuit cu un geam, astfel încât lumina să poată pătrunde din spate.

Hârtia pentru acuarelă

Imaginea este realizată din hârtie de acuarelă de 190 g/m². Poți să folosești însă și o hârtie mai grea, cu ajutorul căreia vei obține o strălucire mai difuză și aurie în interiorul peisajului. Nu sunt recomandate, în schimb, hârtiile mai ușoare, deoarece sunt mai puțin rigide și pot să se îndoaie în timp.

MATERIALE

- O ramă de cel puțin 4 cm grosime, cu cadrul intern detașabil
- O riglă din metal
- 5 foi de hârtie pentru acuarelă de 190 g/m² de dimensiunile ramei
- Un cutter sau un bisturiu
- Bandă adezivă de hârtie
- O bucată de linoleum
- Un creion
- O gumă de șters
- O cutie de carton
- Foarfece
- Un geam suplimentar de dimensiunile ramei
- Închizătoare pentru ramă

1 ▲ Demontează rama
Scoate panoul din spate al ramei. Măsoară lungimea geamului și a zonei din interiorul ramei. Scoate rama interioară.

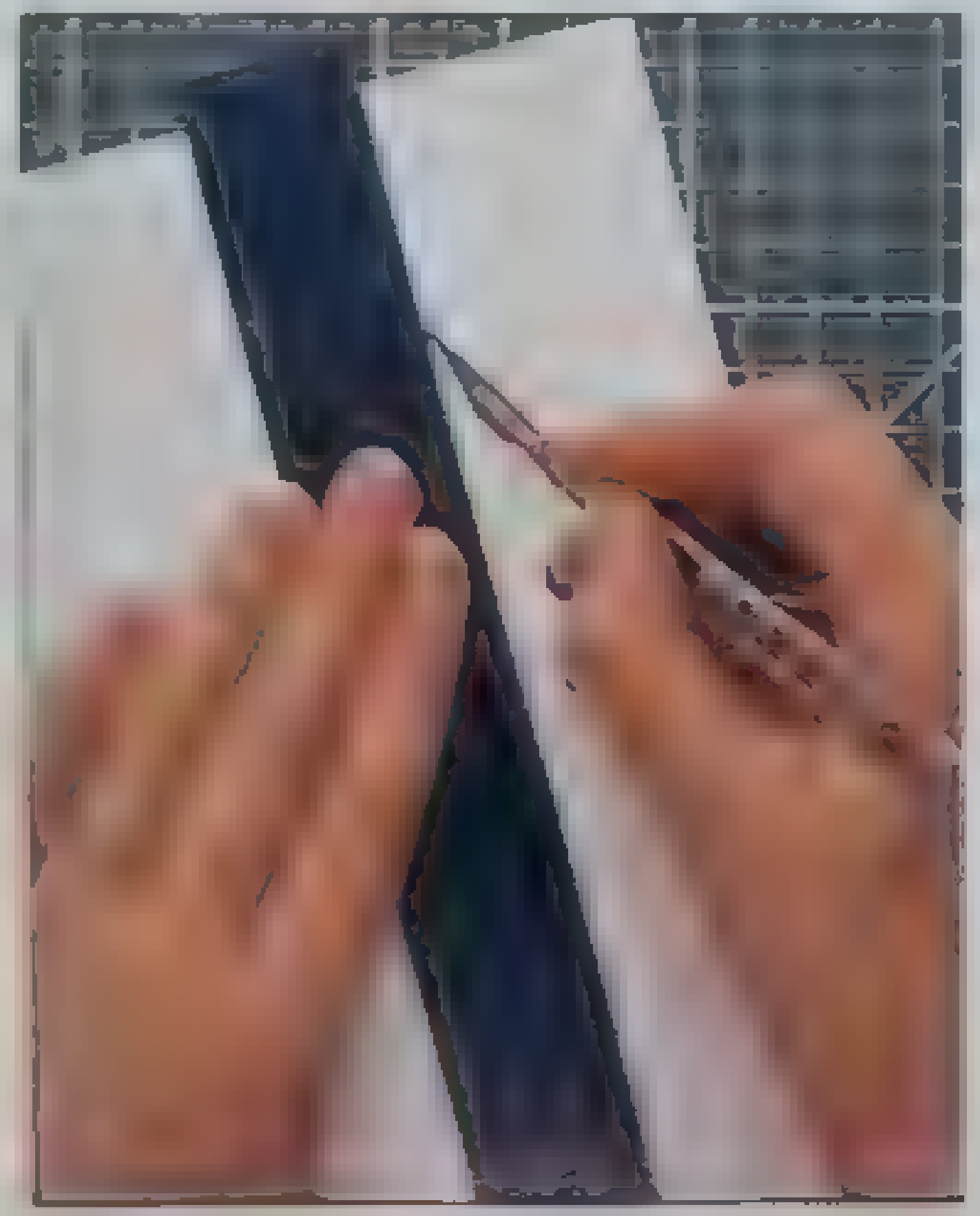

2 ▶ Pregătește cadrul din hârtie
Taie un dreptunghi din hârtie de acuarelă cu aceleași dimensiuni ca ale geamului. Folosind bisturiul și rigla din metal, taie un dreptunghi interior pentru a obține un cadru de 4 cm. Apoi, taie patru dreptunghiuri din hârtie de acuarelă, pe care le vei introduce mai târziu în cadrul interior.

4 ◀ Desenează un dreptunghi
Desenează ușor cu creionul un dreptunghi pe primul nivel al pădurii, în interiorul cadrului de hârtie. Verifică să fie cu 3 mm mai mic decât zona din interiorul ramei.

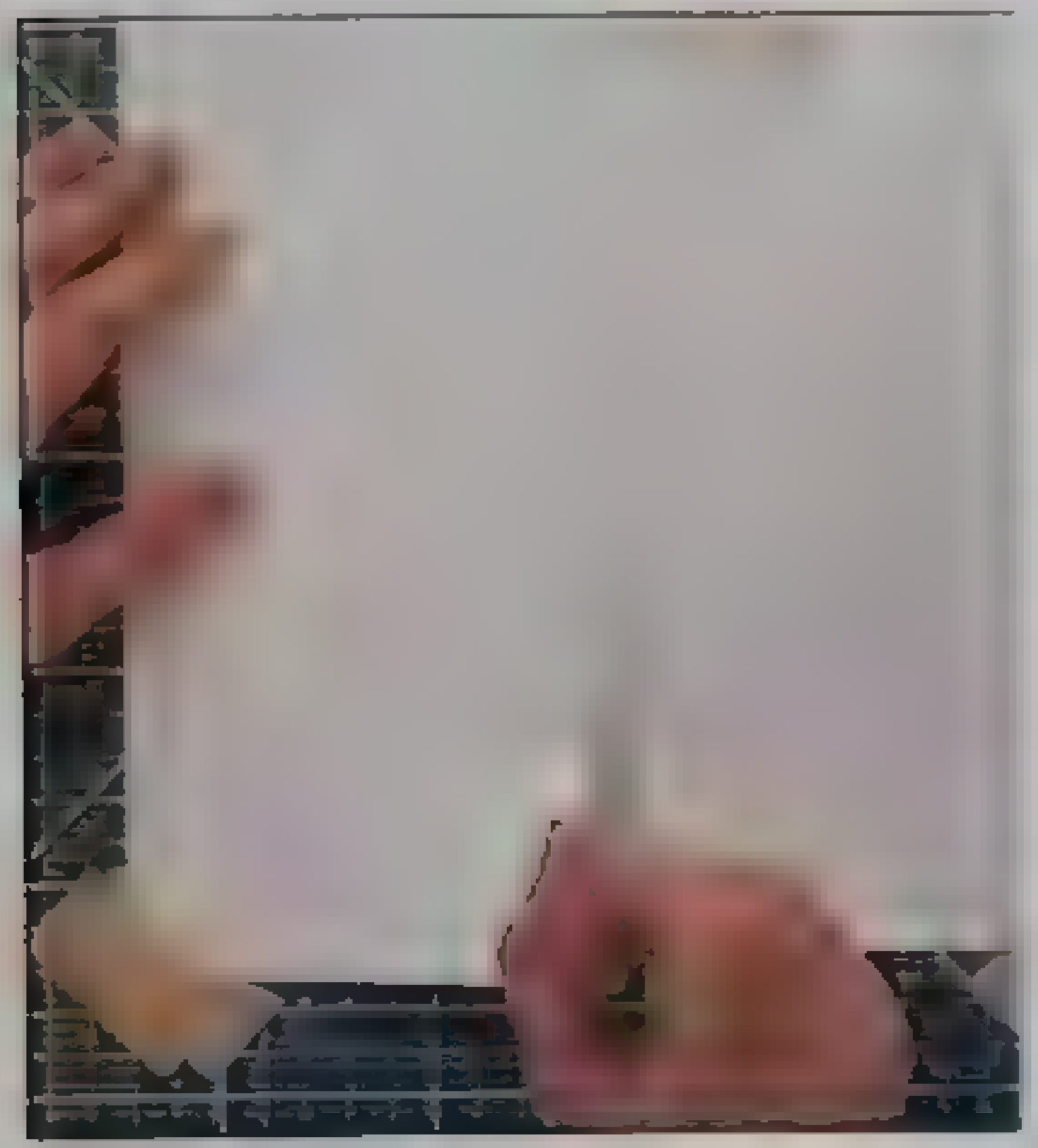

3 ◀ Pregătește primul nivel al pădurii
Fixează cu ajutorul benzii adezive unul dintre dreptunghiurile mai mici de hârtie pe bucata de linoleum. Acesta este primul nivel al pădurii. Cu bandă adezivă, fixează deasupra lui rama de hârtie și asigură-te că este bine centrată.

SFATURI
Cum să folosești bisturiul

Pentru această operațiune, bisturiul este mai confortabil decât cutterul. Are lame foarte subțiri și ascuțite, lucru care te va ajuta în redarea detaliilor imaginii. În plus, flexibilitatea bisturiului îl face mai ușor de utilizat pentru liniile curbe ale copacilor și frunzelor. Asigură-te că lama este nouă, astfel încât să poți tăia hârtia cu precizie, fără să lași marginile zimțate.

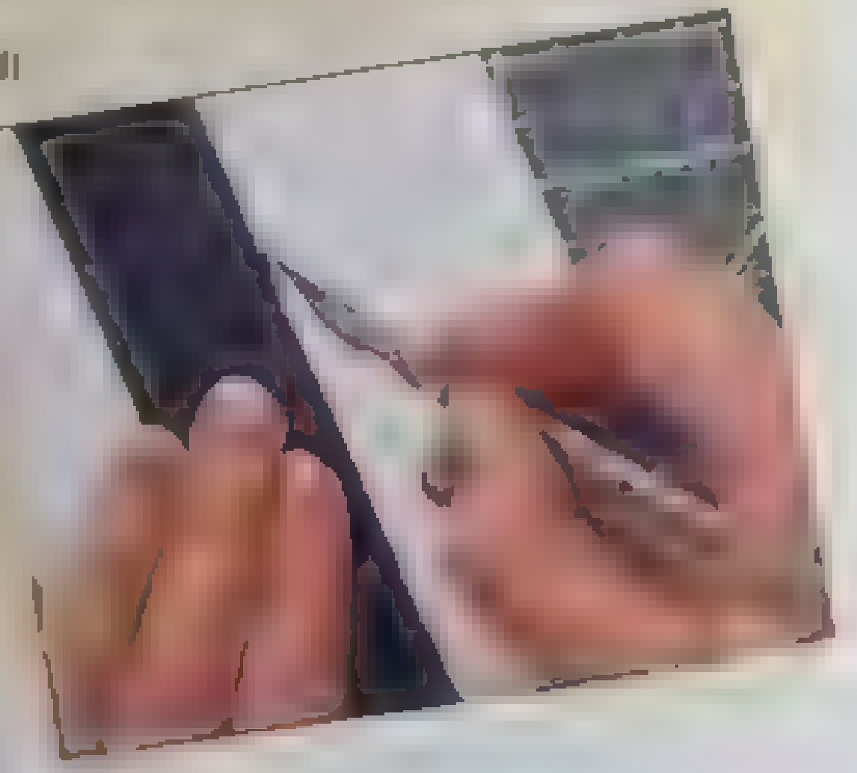

5 ▲ Schițează primul strat al pădurii
Folosind creionul, marchează conturul simplu al unui copac din interiorul dreptunghiului, adăugând frunzele și ramurile în partea de sus și vegetația la bază. Lasă mult spațiu în centrul desenului, deoarece, mai târziu, îl vei umple cu straturi succesive de hârtie.

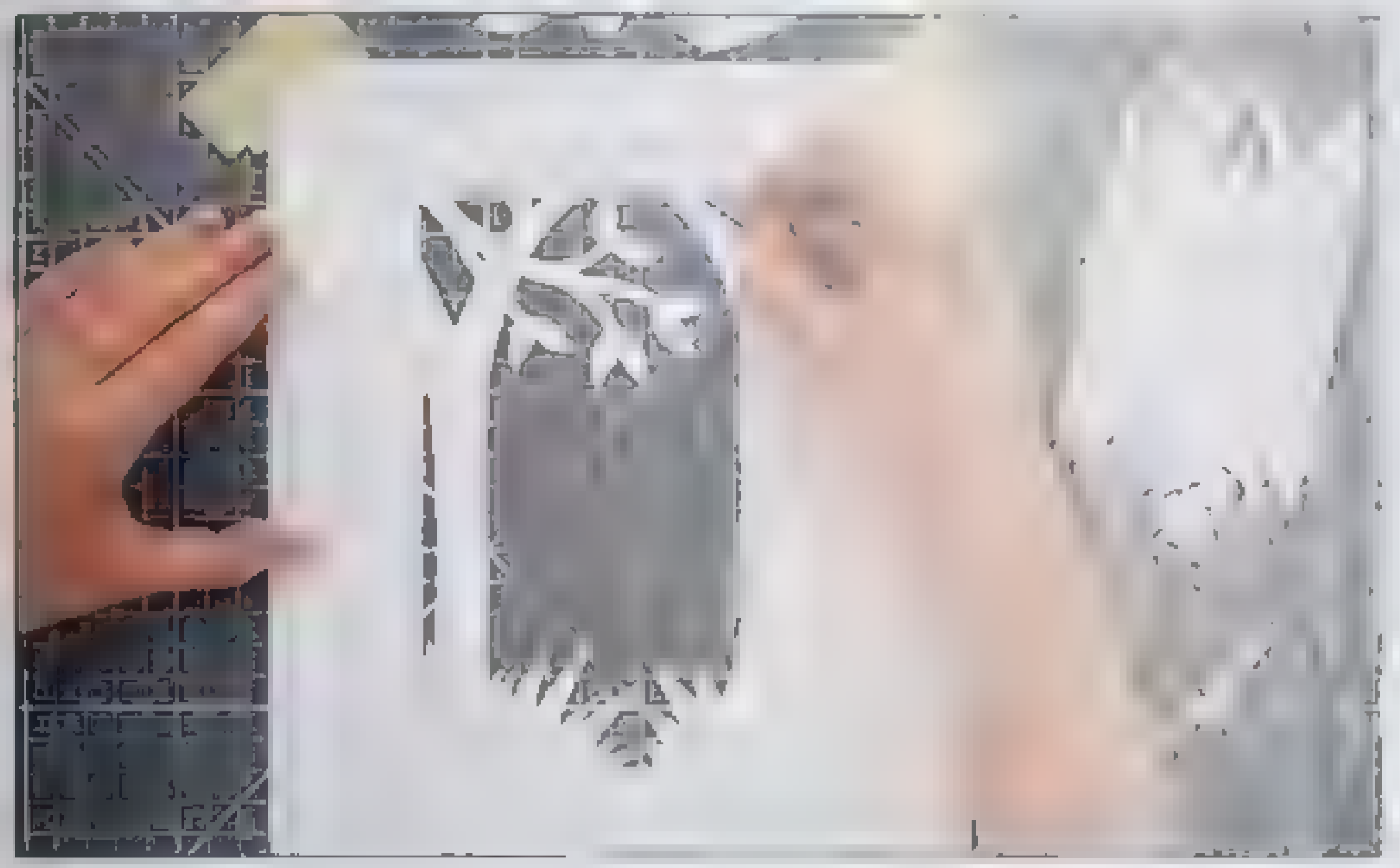

6 ▲ Decupează conturul copacului
Folosind bisturiul, taie conturul copacului cu o mână fermă, lăsând marginile precise și clare. Elimină bucățile de hârtie tăiate

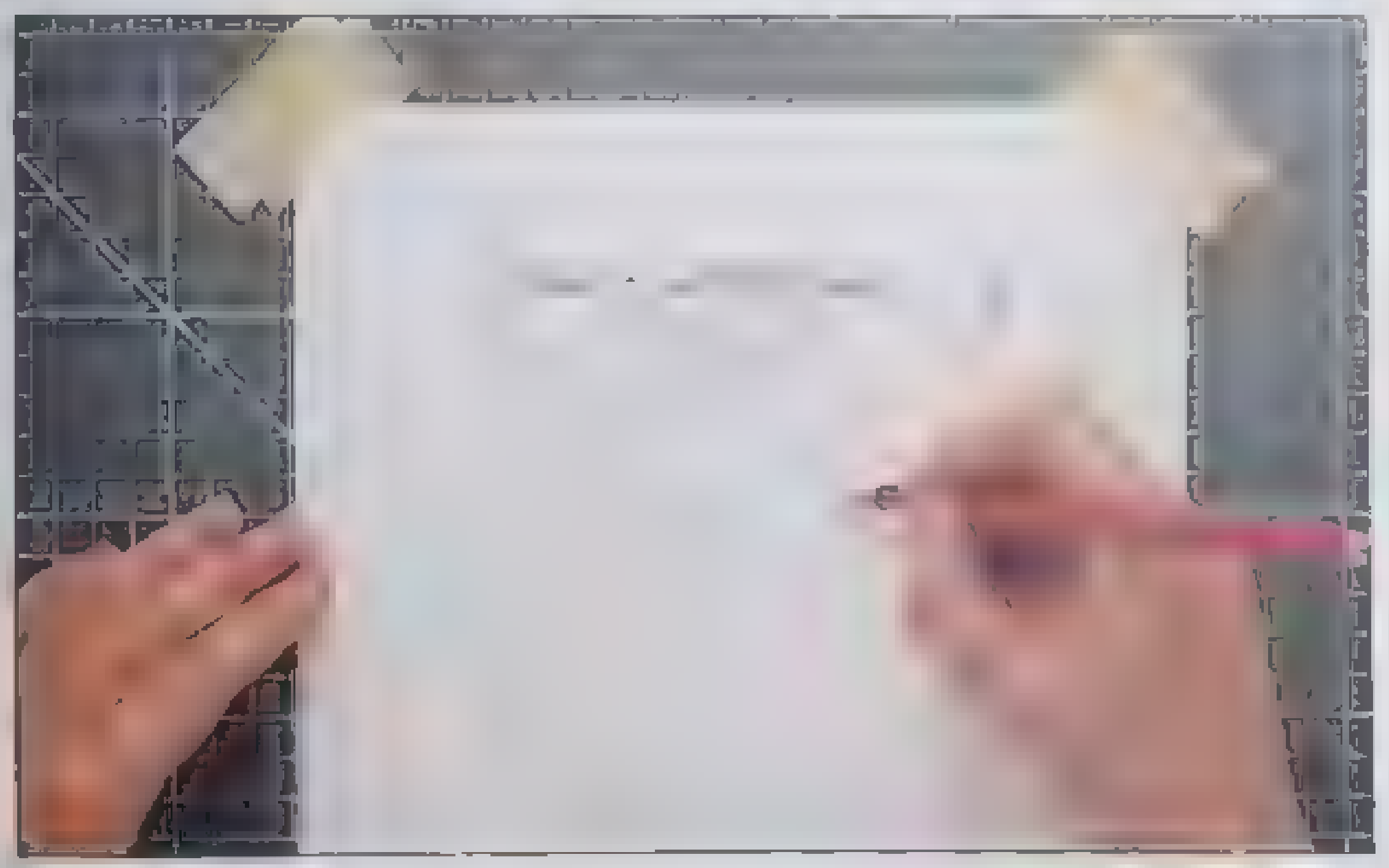

7 ▲ Desenează al doilea nivel
Ținând laolaltă cadrul de hârtie și primul nivel al pădurii, ridică imaginea și poziționeaz-o pe un alt dreptunghi din hârtie. Fixează totul cu bandă de hârtie adezivă. Desenează un al doilea nivel în interiorul spațiilor create de primul strat. Elimină apoi acest al doilea strat, adaugă și celelalte părți din schiță pe care nu ai reușit să le adaugi și taie contururile. Procedează la fel și pentru următoarele două niveluri, apoi îndepărtează toată banda adezivă

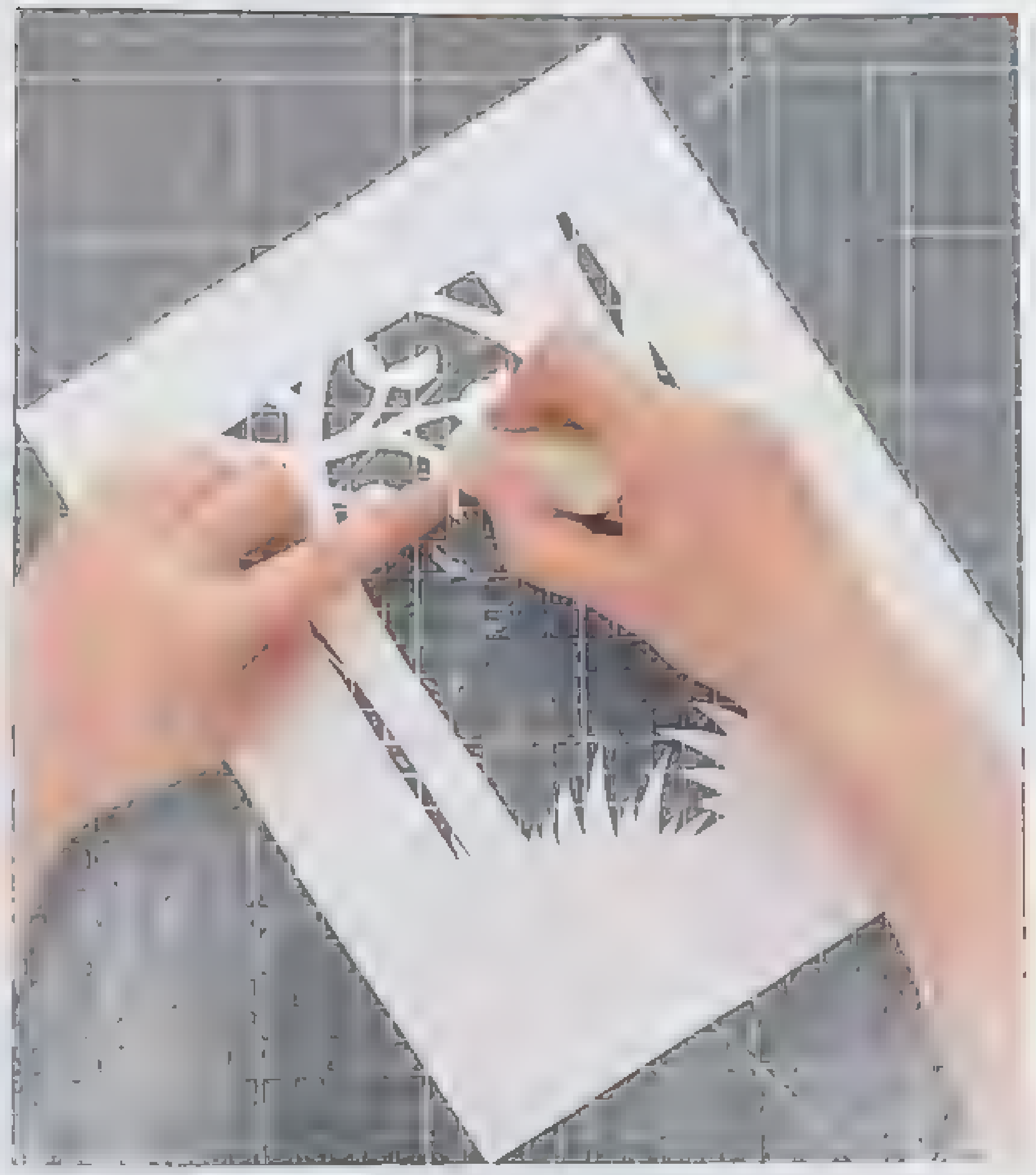

8 ▲ Șterge urmele de creion
Cu guma de șters îndepărtează toate urmele de creion. În zonele mai dificile, fixează hârtia cu degetele și începe cu zonele cele mai robuste, lucrând spre exterior, adică spre porțiunile cele mai fragile ale hârtiei, astfel încât să nu o îndoi.

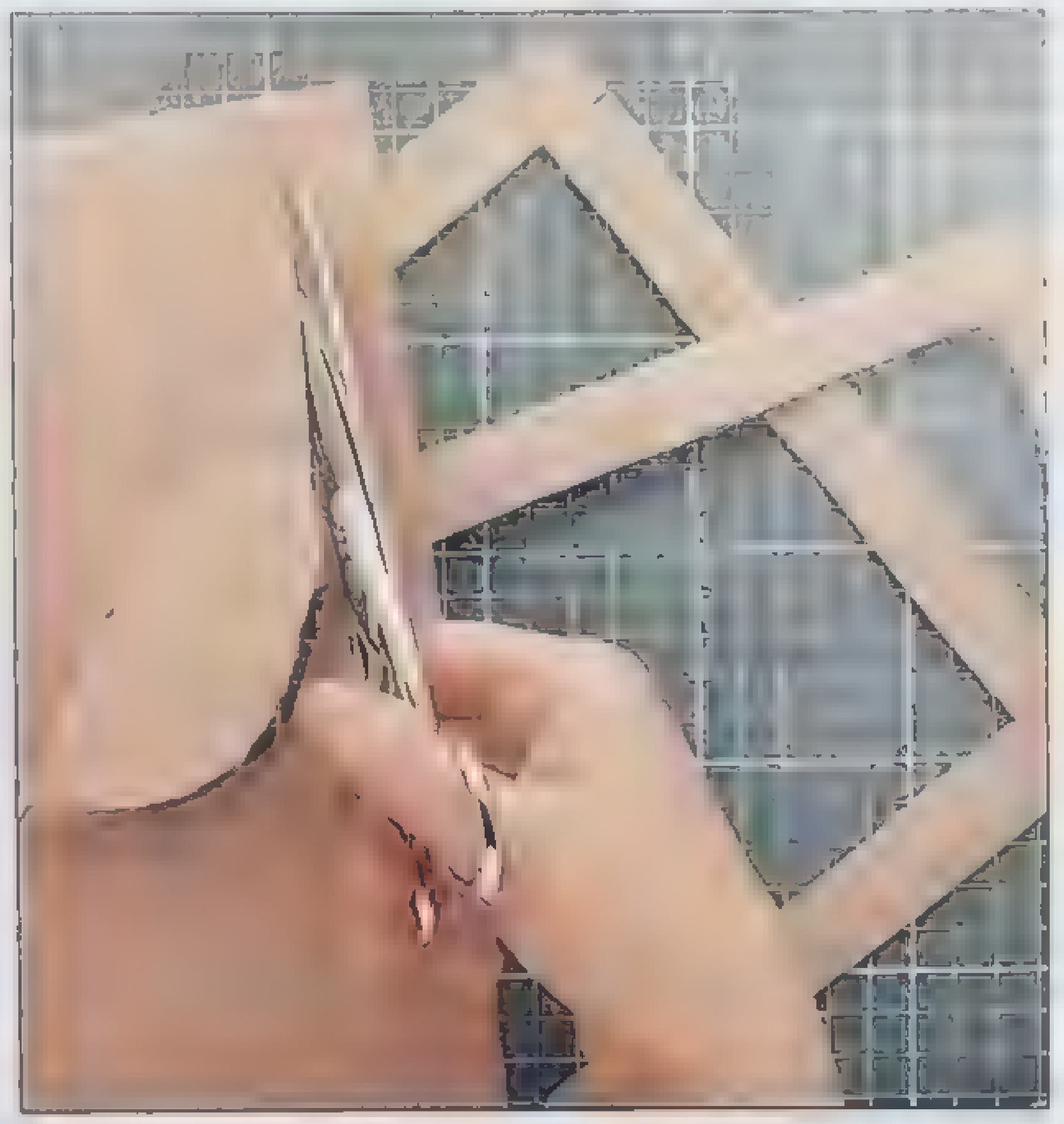

9 ▲ Pregătește straturile intermediare din carton
Decupează zece dreptunghiuri dintr-o cutie de carton veche și include-le în cadrul intern. Formează rame cu marginea de 2 cm lățime, decupând partea centrală a fiecărui dreptunghi. Aceste bucăți din carton vor fi utilizate ca separatoare între diferitele straturi de hârtie de acuarelă.

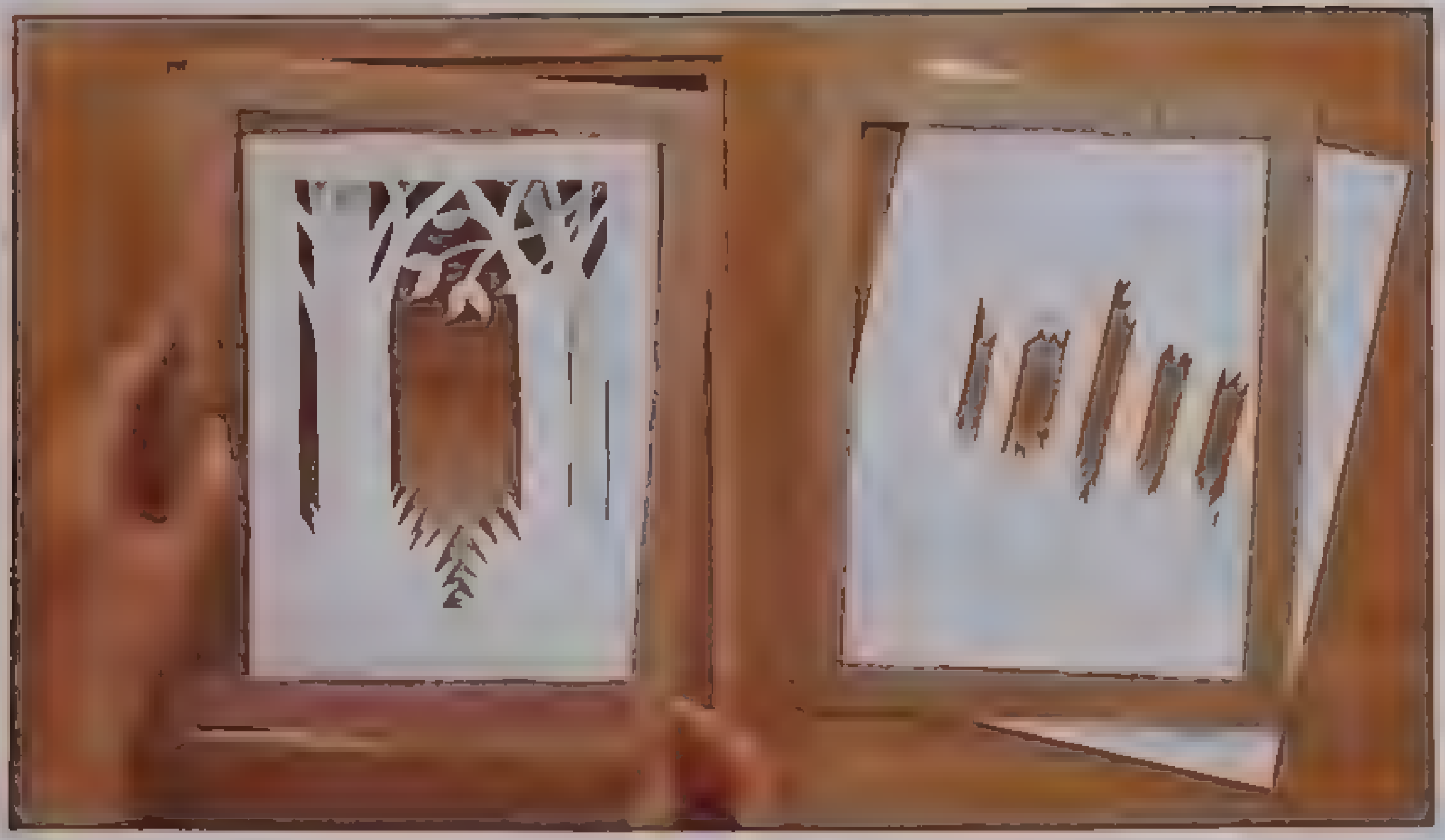

10 ▲ **Compune imaginea**
Pune rama de lemn cu fața în jos. Așază geamul și adaugă cadrul de hârtie. Înlocuiește rama internă din lemn. Inserează două separatoare de carton, apoi primul nivel al pădurii. Adaugă toate straturile de hârtie, unul după altul, separându-l pe fiecare dintre ele cu două bucăți groase de carton.

11 ▲ **Închide partea din spate**
Decât să așezi la loc placajul din spate, ai face mai bine să introduci al doilea dreptunghi de sticlă. Fixează-l cu închizătoarele potrivite și acoperă-le cu bandă adezivă pentru hârtie.

O LUCRARE COMPLETĂ

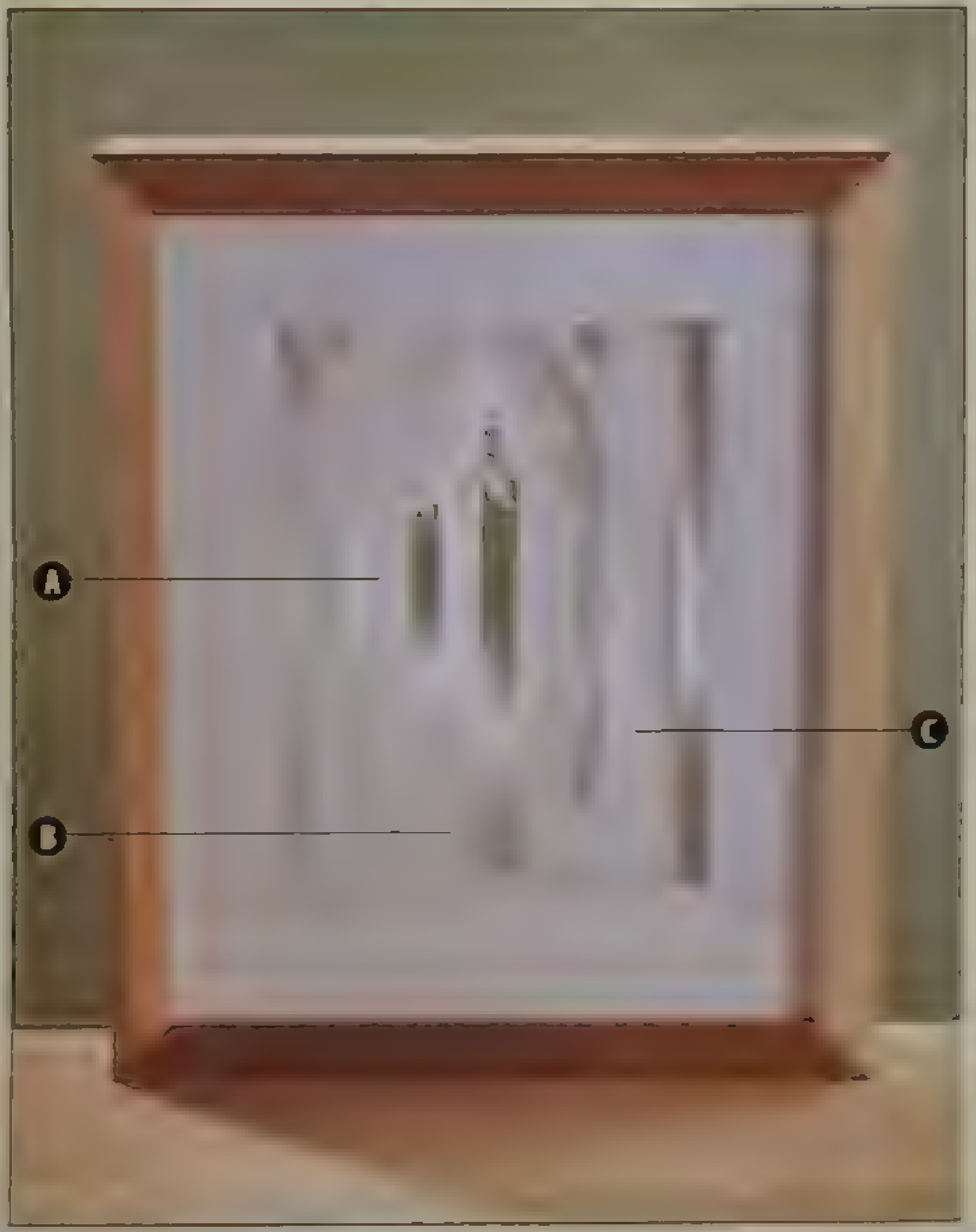

A Lumină difuză
Lumina pătrunde printre copaci și creează contraste puternice de lumini și umbre, producând un efect similar cu scenografia de teatru.

B Tăieturi delicate
Pentru formele mai complicate, cum ar fi frunzele și arbuștii, am folosit hârtie de acuarelă robustă, care își păstrează perfect forma

C Efect tridimensional
Am separat cele patru straturi de hârtie cu bucăți groase din carton și astfel am reușit să conferim profunzime acestui peisaj de pădure

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Creează o ramă aurită elegantă, având ca sursă de inspirație liniile sinuoase ale curentului Art Nouveau.

- Începe cu un desen original și adaptează-l la rama ta
- Modelează motivele și decorațiunile din argilă.
- Fixează totul pe ramă și finisează-o cu vopsea aurie.

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

Abraziunea

Tehnică de pictură, care constă în aplicarea cu un pămătuf scurt și rigid, curat sau încărcat cu puțină culoare aproape uscată, a unor tușe de pensulă peste un strat de culoare deja uscat. În acest fel, se elimină o parte din culoarea de bază și se produce o tușă estompată. La fel ca și tehnica straturilor de culoare, abraziunea este folosită în reproducerea unor suprafețe speciale.

Pierre-Auguste RENOIR (1841–1919)

Pictor francez născut în Limoges, într-o familie de artizani. Și-a început cariera de pictor într-o fabrică de porțelan, unde a experimentat jocurile de culoare, care îi vor marca picturile. În 1862, a intrat ucenic în atelierul pictorului elvețian Charles Gleyre (1808–1874), unde i-a cunoscut pe Alfred Sisley (1839–1899), Frédéric Bazille (1841–1870) și Claude Monet (1840–1926). Renoir a devenit unul dintre maeștrii impresionismului francez. A fost un portretist de succes, apreciat mai cu seamă datorită picturilor sale cu flori, câmpuri și copii, pentru care se inspira, asemeni lui Monet, direct din natură. Experimenta în permanență tehnici noi, iar lucrările sale prezintă adesea o luminozitate specială, care surprinde efectele de culoare, lumină și suprafețe schimbătoare. Printre cele mai importante picturi din această primă perioadă se numără *Femeie citind* și *Le Moulin de la Galette* După câteva călătorii în Franța, Italia și Algeria, în 1881 și 1882, s-a despărțit de impresionism și a adoptat un stil mai incisiv, folosind tehnici apropiate de canoanele clasicismului. A continuat să experimenteze diferite stiluri și subiecte, pictând multe nuduri și portrete de femei tinere, dar și scene mitologice. Mai târziu, a suferit de reumatism degenerativ, însă a continuat să picteze și chiar a început să sculpteze.

Sepia

Un pigment brun, semitransparent, obținut din săculeții cu cerneală ai caracatiței și sepiei. Dispare rapid atunci când este expus în lumina strălucitoare a soarelui și, prin urmare, nu este foarte popular printre artiștii moderni. Romanii foloseau sepia în loc de cerneală la scară largă. A fost foarte populară datorită numeroaselor nuanțe pe care le produce când este diluată. Dacă este amestecată cu sienna arsă și roșu-carmin de alizarină, este numită sepie romană

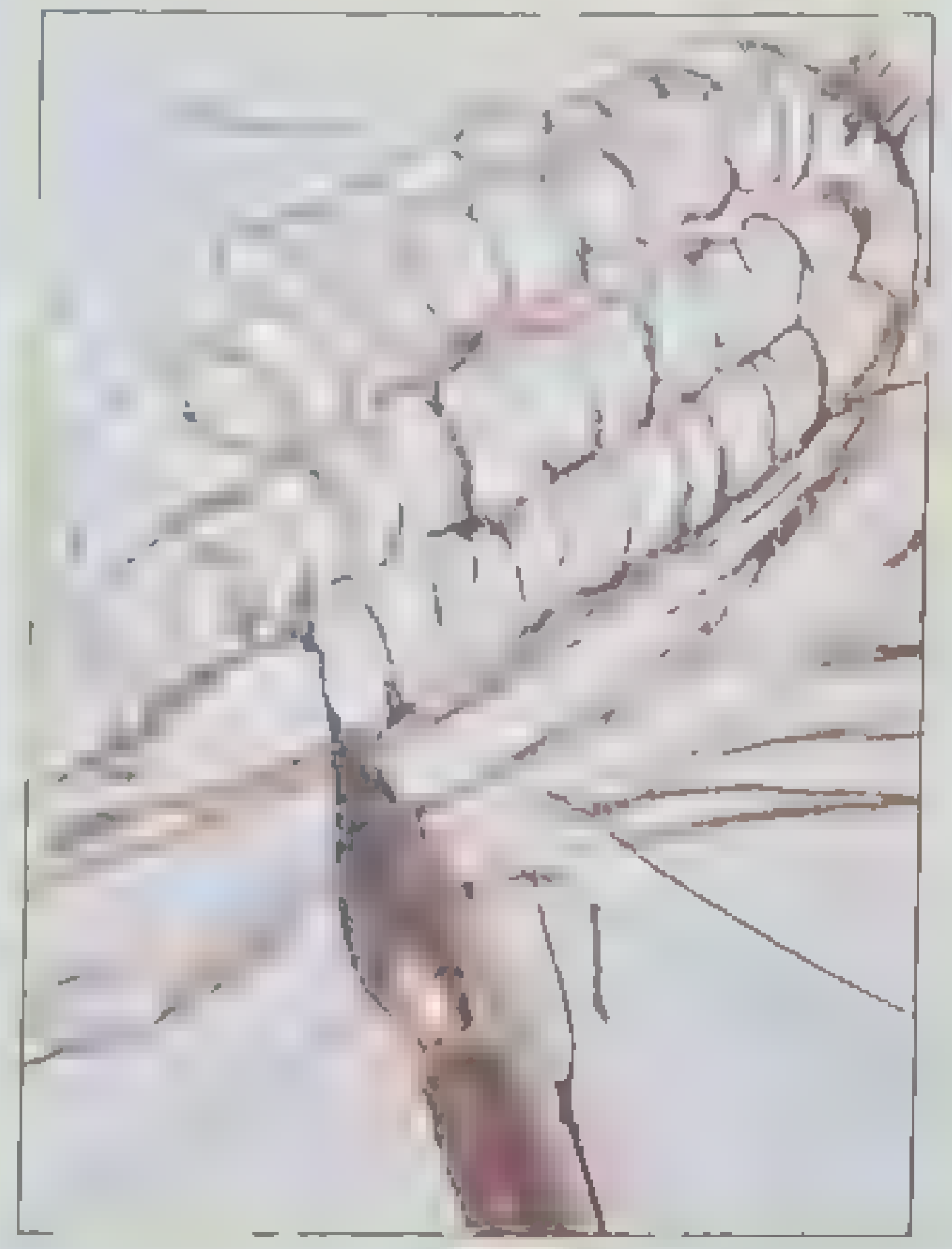

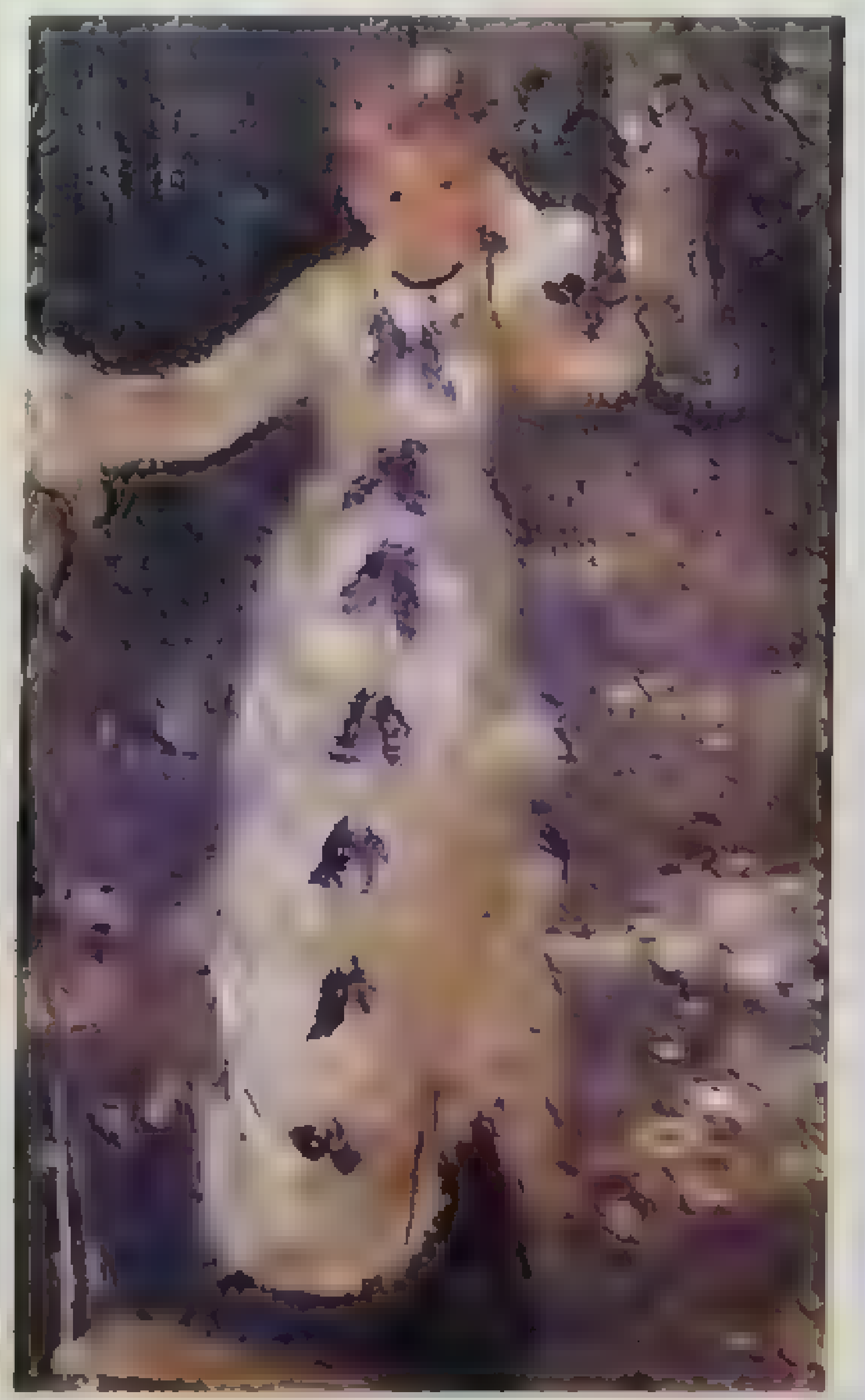

Ocru-galben

Numit și pământ-galben sau simplu ocru, ocrul-galben este un pigment opac, rafinat, produs din pământuri argiloase care își datorează nuanța strălucitoare de galben hidroxidului și oxidului de fier. Este una dintre culorile fundamentale folosite de artiști încă din Antichitate. Cele mai bune nuanțe de ocru provin, în cea mai mare parte, din sudul Franței

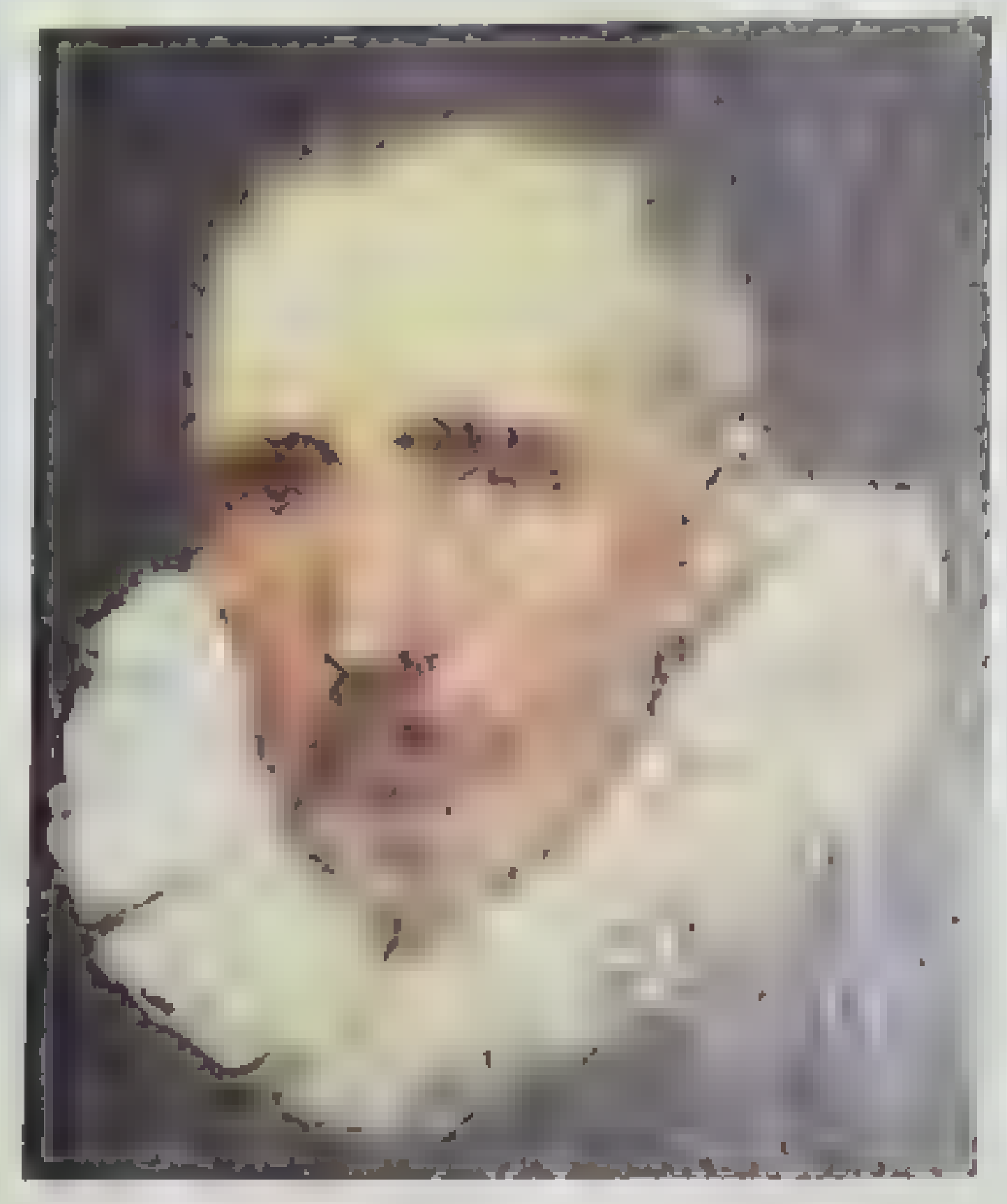

Antoon Van DYCK (1599–1641)

Unul dintre cei mai importanți pictori flamanzi ai secolului al XVII-lea, alături de Peter Paul Rubens (1577–1640) A început să picteze la vârsta de zece ani și a fost ucenicul lui Hendrick van Balen (1575–1632). Mai târziu, el a lucrat cu același Rubens, înainte de a pleca într-o serie de călătorii în Italia și Anglia. Van Dyck a devenit faimos pentru portretele elegante și măgulitoare, deseori ale aristocraților englezi, cum ar fi *Marchiza Elena Grimaldi* (1623) și *Maria Wake* (1628). Portretul de mai sus, *Cornelis van der Geest*, a fost realizat între 1615 și 1620. În 1632, a fost numit pictor la curtea lui Carol I al Angliei. Picturile celebre ale regelui, precum *Carol I la vânătoare* (c. 1635), i-au adus titlul de cavaler. A fost un artist foarte prolific: opera sa cuprinde lucrări cu subiecte religioase, mitologice și alegorice, dar și peisaje în acuarele și gravuri. Cu toate acestea, a fost în primul rând un portretist de mare eleganță și talent; sunt celebre, în special, portretele soției sale, Elena Fourment. Stilul său a influențat generații întregi de artiști.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI

S-ar putea crede că un pantof de sport vechi și purtat este numai bun de aruncat, însă dacă îl vei privi cu atenție, vei observa că are tot ce-i trebuie pentru a fi subiectul unui desen interesant.

ÎN AER LIBER

Cu ajutorul tehnicilor pentru acuarele, poți picta acest peisaj liniștit, acoperit de o mantie de nea. Zăpada transformă peisajele, atenuându-le contururile și creând nuanțe armonioase.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu: **pensula plată nr. 7 și două godete de acuarele (albastru Windsor și lac garanță-închisă)**

CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE
TEHNICI
nul unui pantof vechi
SUBIECTE
o acuarelă neobișnuită
DeAGOSTINI
INSTRUMENTE
Pensula plată nr. 7 și două godete de acuarele (albastru Windsor și lac garanță-închisă)

ISSN 1792-185 6
22
DeAGOSTINI
301.333

ROM

CURS DE PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE BILUNARĂ
12,99 LEI
34,90 MDL
23

TEHNICI

Marker acuarelabil pentru desenul unui pantof vechi

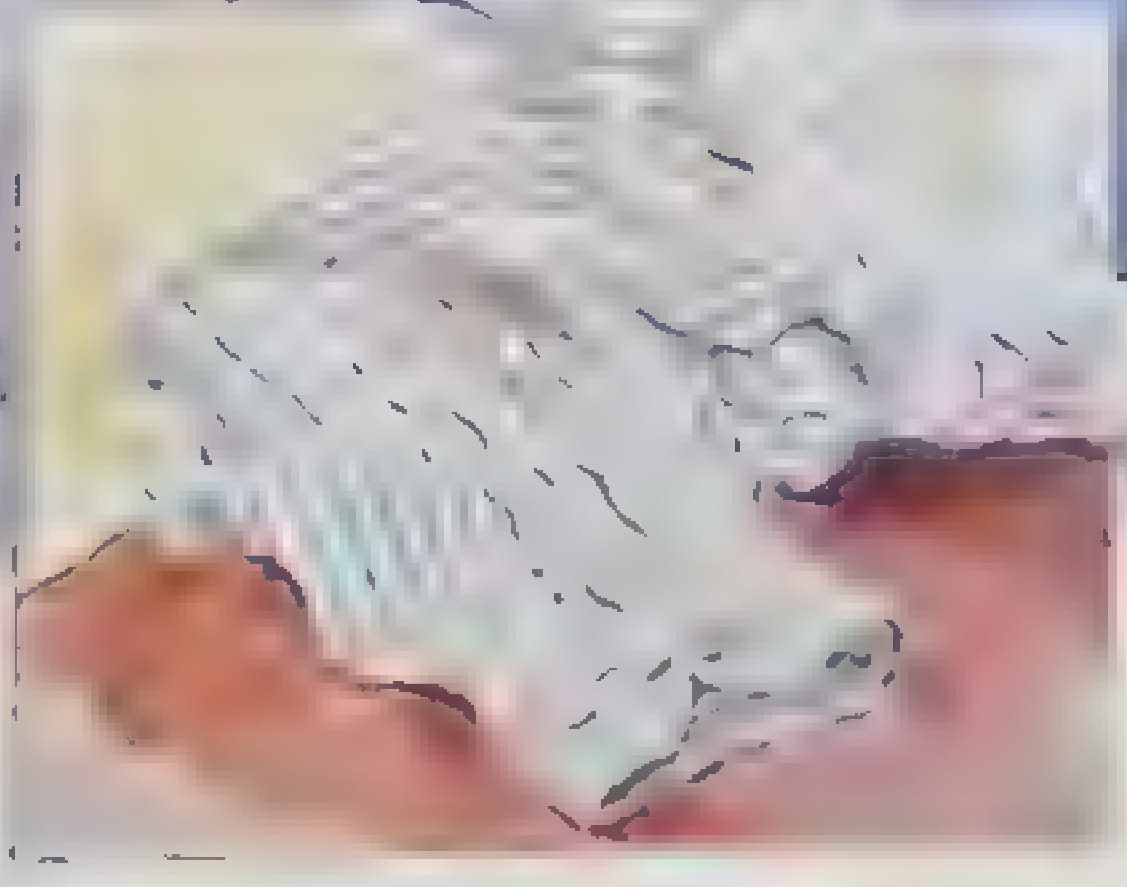

SUBIECTE

O camașă în dungi pentru o acuarelă neobișnuită

INSTRUMENTE

Pensula plată nr. 7 și două godete de acuarele (albastru Windsor și lac garanță-închisă)

DeAGOSTINI

CURS DE
PICTURĂ
ÎNVAŢĂ SĂ PICTEZI SI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Un curs complet de desen, pictură şi alte tehnici artistice ilustrate pas cu pas, într-o serie de lecţii simple şi clare. Un ghid practic foarte accesibil, care te va ajuta să creezi adevărate opere de artă.

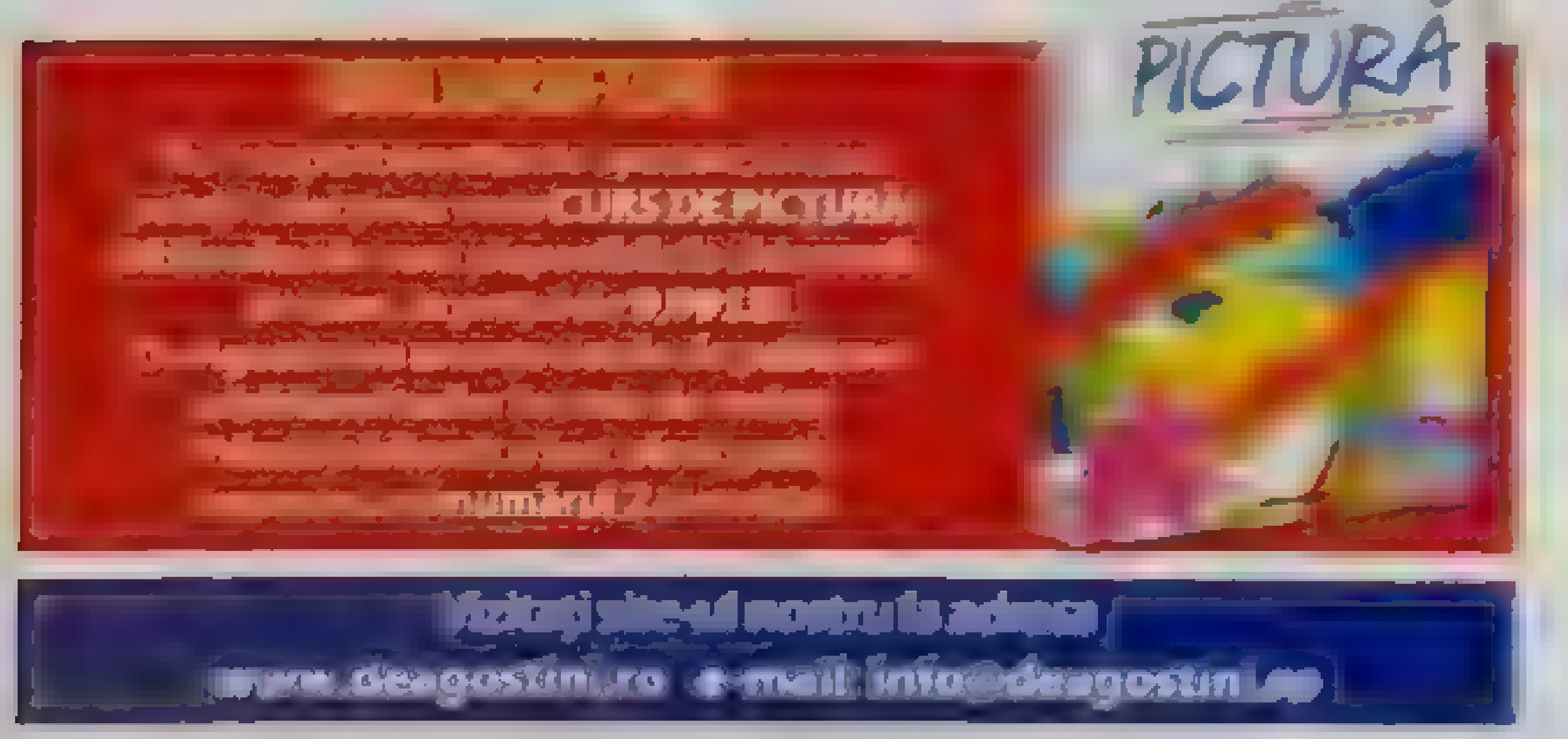

Vizitaţi site-ul nostru la adresa
www.deagostini.ro e-mail: info@deagostini.ro

Nr. 23

Apariţie bilunară
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
ADRESĂ: Vouliagmenis 44-46, 166 73 Atena

EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACŢIE ŞI PRODUCŢIE. Virginia Koutroubas
BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER: Dimitris Pasakalidis
COORDONATORI DE PRODUCŢIE: Carolina Poulidou, Sia Kotoupa
SENIOR EDITOR: Tania Skandalaki
JUNIOR COORDINATING EDITOR BALCANI: Maria Papadimitriou
MANAGER DISTRIBUŢIE: Evi Boza
CONTROLLER DISTRIBUŢIE: Yiannis Vougioukas
SENIOR COORDONATOR LOGISTICĂ: Antonis Lioumis

© 1999-2009 De Agostini UK Limited
© 2011 De Agostini Hellas pentru ediţia în limba româna

FOTOGRAFII: Archivo I G.D.A.; Bridgeman Art Library; IGDA/A. Dagli Orti

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: MEDIA SERVICE ZAWADA SRL

CONSULTANT: Fabiana Dima
DTP: RAY

TIPĂRIRE ŞI LEGARE: G. Canale & C.
DIRECTOR TIPOGRAFIE: Giuseppe Canale

IMPORTATOR-DISTRIBUITOR: Media Service Zawada SRL
ADRESĂ: Calea 13 Septembrie, nr. 90, The Grand Offices, et. 8, camera 8.01, sector 5,
Bucureşti, cod poştal 050726
COUNTRY MANAGER: Mariana Mihălţan
MARKETING MANAGER: Adina Bojică
GROUP PRODUCT MANAGER: Mihai Chiriacescu
REDACTOR: Alexandra Reocov
DISTRIBUTION MANAGER: Dan Iordache

ISSN 1792-1856

PREŢUL PUBLICAŢIEI
Preţul primului număr: 5,99 LEI
Preţul incepand cu al doilea număr: 12,99 LEI/34,90 MDL

Editorul îşi rezervă dreptul de a modifica frecvenţa acestei publicaţii

Pentru o mai bună deservire solicitaţi întotdeauna publicaţia de la acelaşi punct de vânzare şi informaţi vânzătorul asupra intenţiei de a cumpăra şi apariţiile următoare

Pentru orice informaţie, lămurire sau comenzi de produse De Agostini, sunaţi-ne la tel.
România: (021) 40 10 888
Moldova: (022) 93 07 42

Pe lângă preţul revistelor comandate va trebui să achitaţi ramburs şi contravaloarea taxelor poştale
ORAR DE SERVICII: Luni-Vineri: 10:00-18:00

[illegible]

Un pantof sport

Dacă foloseşti cu abilitate markerul acuarelabil, poţi conferi farmec artistic chiar şi unui pantof sport vechi.

S-ar putea crede că un pantof sport vechi şi purtat este numai bun de aruncat, însă dacă îl vei privi cu atenţie, vei observa că are tot ce-i trebuie pentru a fi subiectul unui desen interesant. Pantofii sport au tot felul de detalii, cum ar fi logoul producătorului şi cusăturile; totodată, aceştia îşi păstrează aspectul neted, care pare să se accentueze odată cu folosirea lor. Pentru acest exerciţiu am ales un marker cu vârf mediu. Acest instrument creează linii de o grosime uniformă, prin urmare singurul mod de a crea clarobscurul este haşura.

Un strat de apă

Pentru a atenua efectul liniilor evidente ale haşurii, respectiv ale haşurii încrucişate, poţi folosi în mod selectiv o pensulă umedă, astfel încât să dizolvi cerneala şi să creezi zone estompate. Poţi adăuga mai multe gradaţii tonale întinzând cu pensula petele de cerneală de pe hârtie până ce obţii câteva variaţii subtile de lumină şi umbră. Înainte de a începe, o idee bună ar fi să încerci markerul şi să verifici cât de solubil este în apă: această caracteristică, de fapt, poate varia în funcţie de marcă. Aşadar, fă o probă aplicând pensula umedă peste câteva schiţe

[illegible]

- O foaie de desen de 150 g/m²
- 3 markere acuarelabile: gri, roşu, negru
- O pensulă rotundă fină
- Resturi de hârtie folosite ca o paletă
- Pastă corectoare

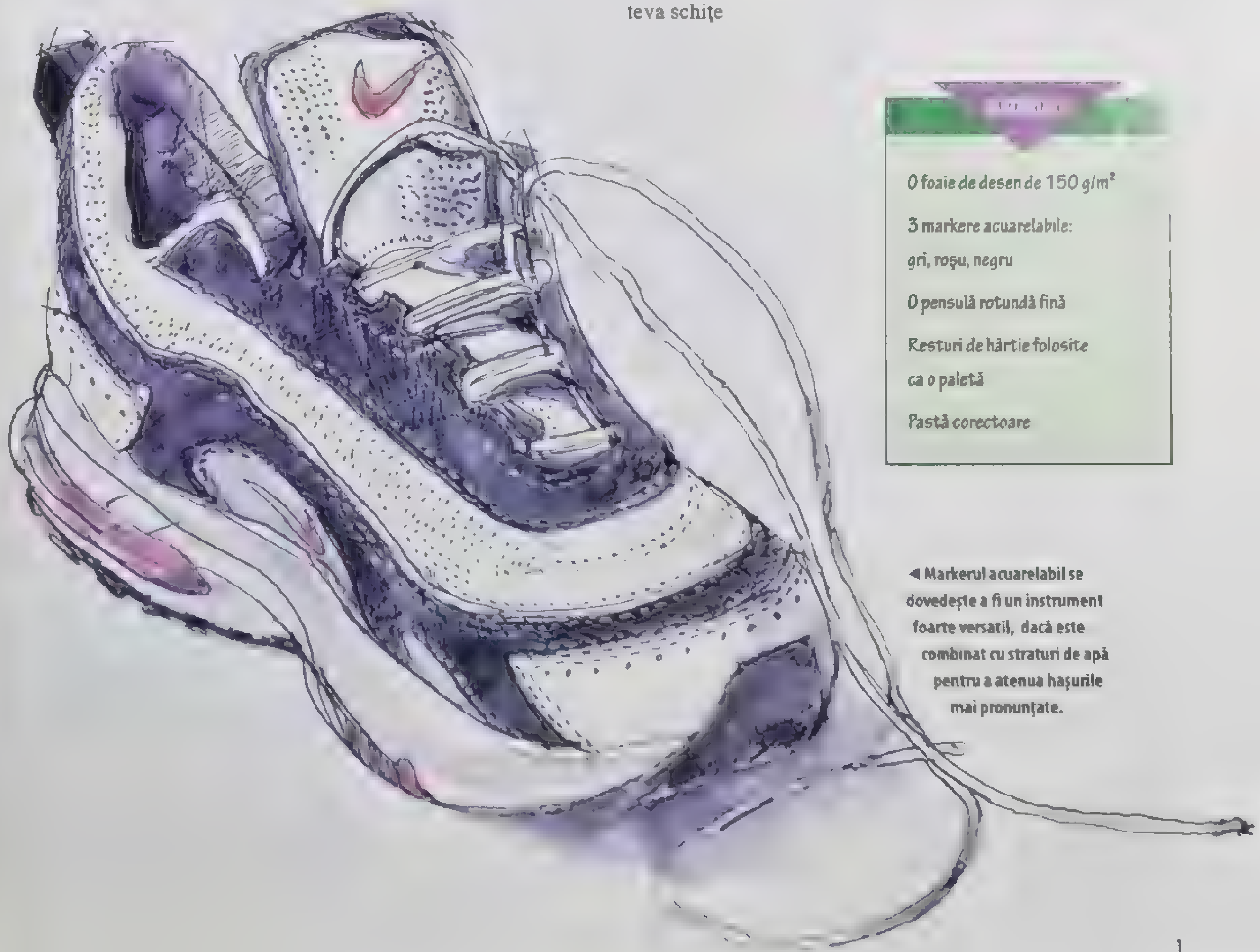

◄ Markerul acuarelabil se dovedeşte a fi un instrument foarte versatil, dacă este combinat cu straturi de apă pentru a atenua haşurile mai pronunţate.

ÎNCEPE

1 ▼Schiţează contururile
Schiţează conturul pantofului sport cu un marker gri, urmărindu-i forma curbă, tocul şi limba proeminentă, precum şi linia tălpii. Începe prin a defini liniile de construcţie.

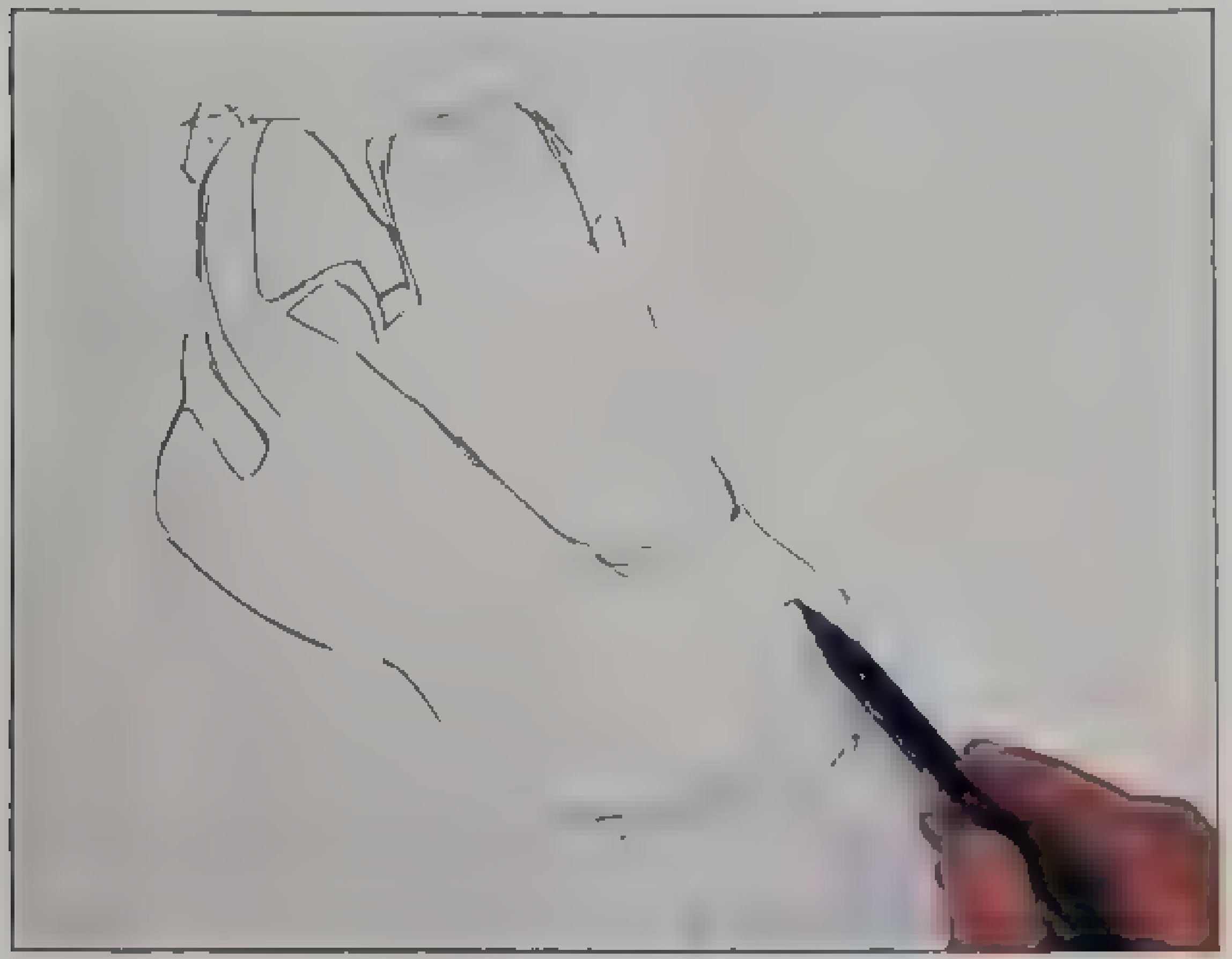

2 ►Creează forma
Indică benzile ţesăturii şi ale pielii care alcătuiesc pantoful şi defineşte conturul tălpii de cauciuc. Desenează cele două şireturi care cad pe o parte. Apoi, aplicând câteva puncte, desenează găurile pantofului şi cusăturile întăriturii din faţă şi de pe carâmb.

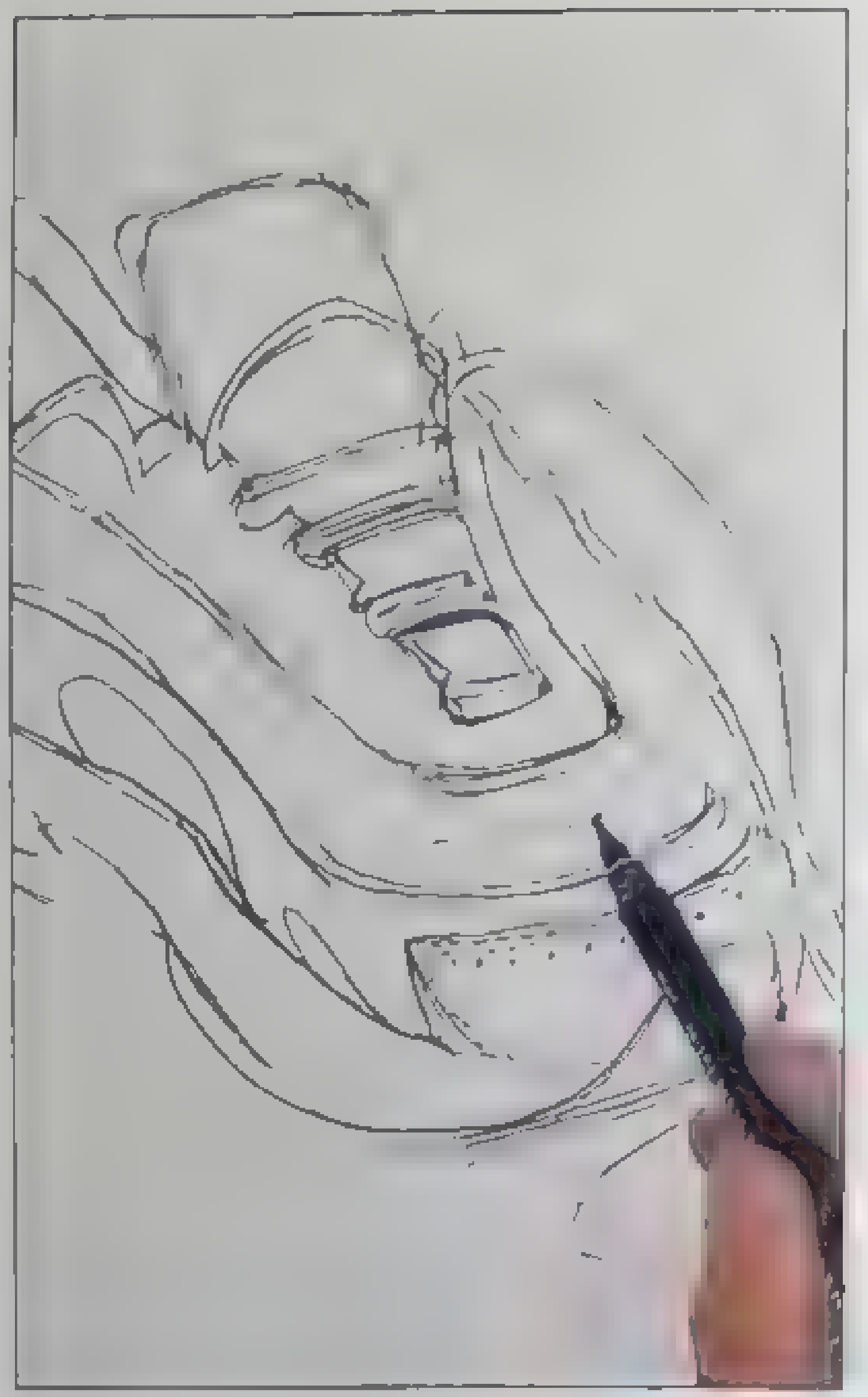

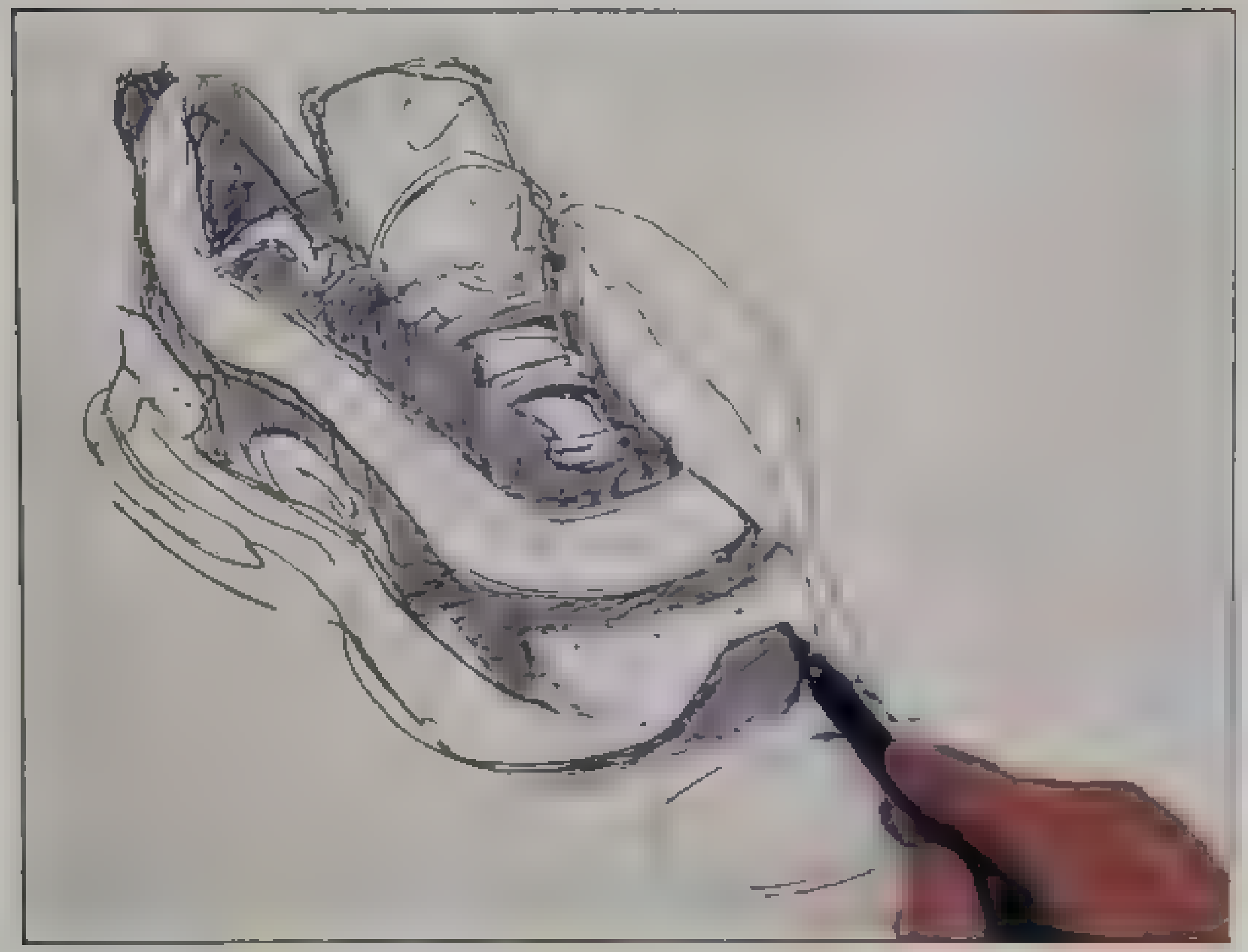

3 ◄Colorează zonele întunecate
Adaugă logoul pe limba şi pe partea laterală a pantofului şi desenează câteva puncte pentru a indica modelul găurilor de pe pânza albă. Foloseşte o haşură cu linii foarte apropiate pentru a reda tonurile întunecate ale dungilor albastre, cele de pe marginea tocului şi a limbii, precum şi cele de pe marginea tălpii pantofului.

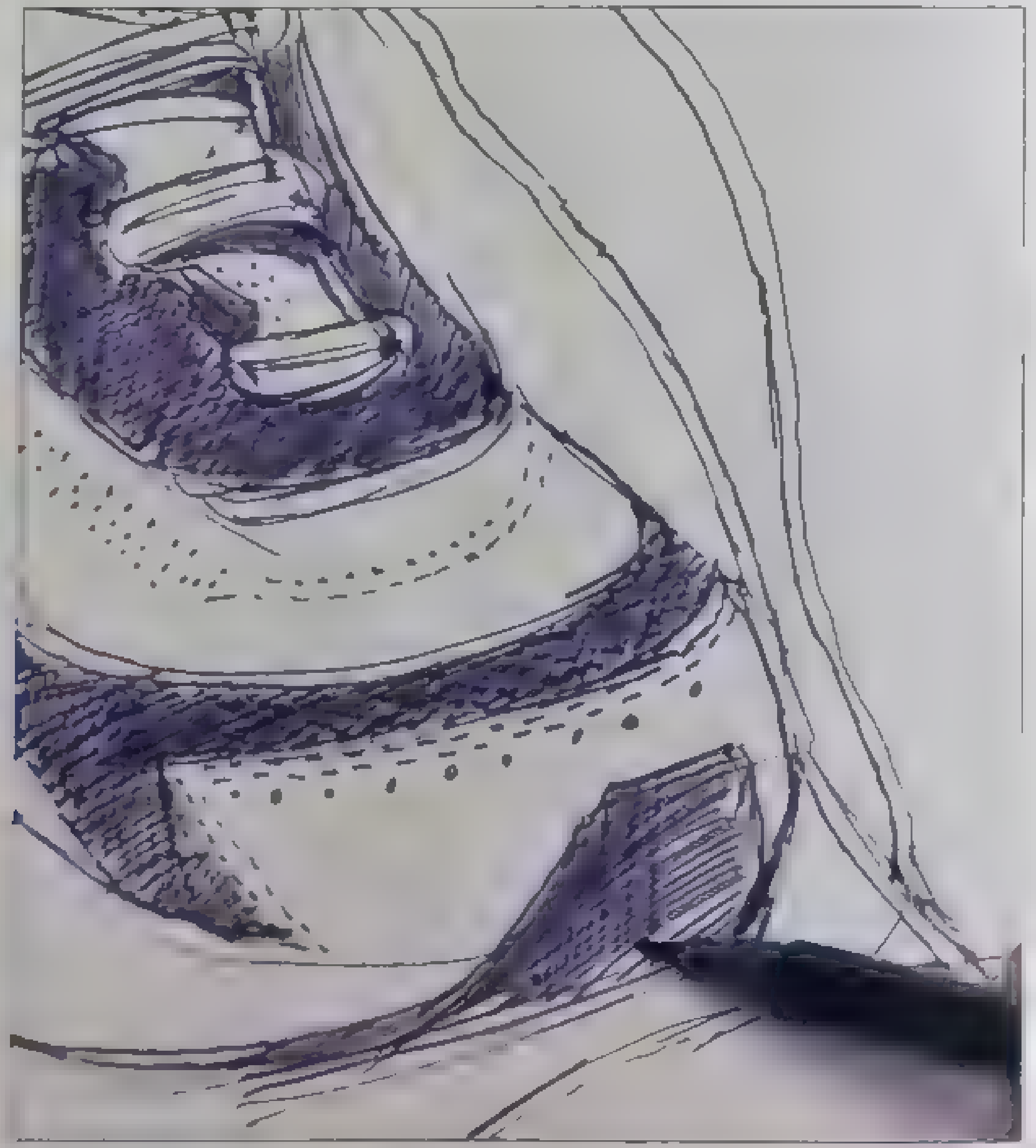

4 ▲ Continuă să intensifici tonul
Pentru a crea un ton şi mai intens, desenează în zonele haşurate câteva semne încrucişate, trasând câteva linii uniforme şi apropiate. Acesta este ultimul pas înainte de a aplica apa pe desen.

SFATURI
Creează gama tonală

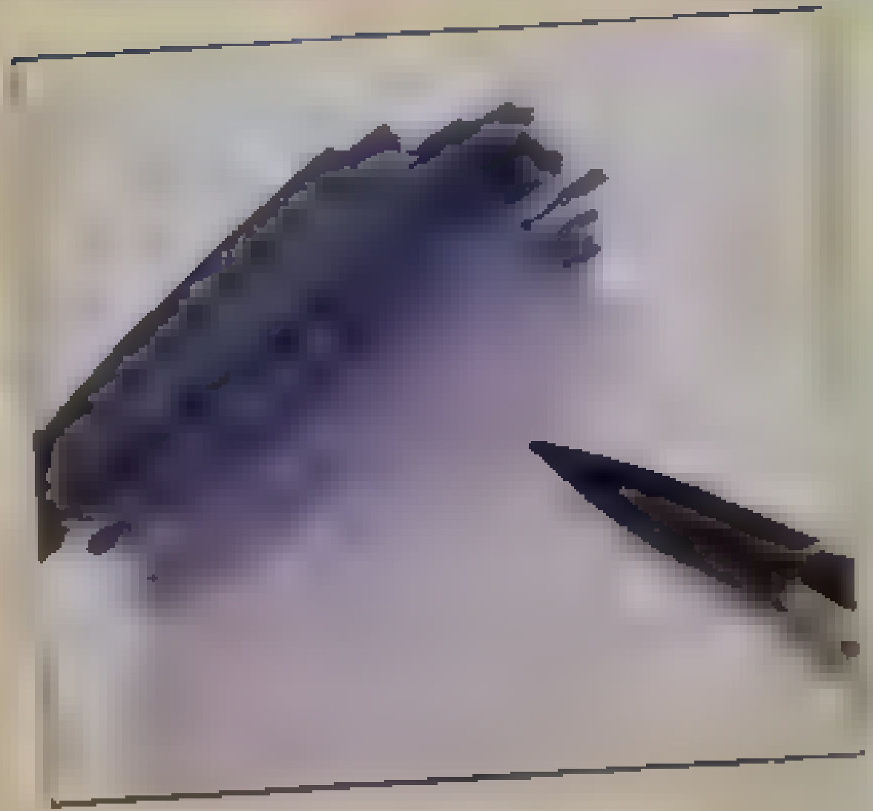

Când desenezi cu markerul, nu te limita la un singur ton închis. O metodă bună prin care poţi evidenţia zonele tonale deschise şi medii este să laşi o pată de cerneală pe o bucată de hârtie şi să aplici peste ea apă curată cu o pensulă moale, până când vei obţine intensitatea dorită. În acest moment, este suficient să iei cerneala diluată de pe hârtie cu o pensulă curată şi să o aplici pe desen.

ÎNTINDE APĂ PESTE DESEN

Aplicând apă pe anumite zone şi lăsând să se estompeze liniile trasate cu markerul, vei obţine un efect mult mai delicat şi tonuri mai unitare. În plus, pentru a obţine tonuri de gri-deschis şi gri-mediu, poţi utiliza metoda paletei de hârtie (vezi rubrica „Sfaturi" de la pagina precedentă).

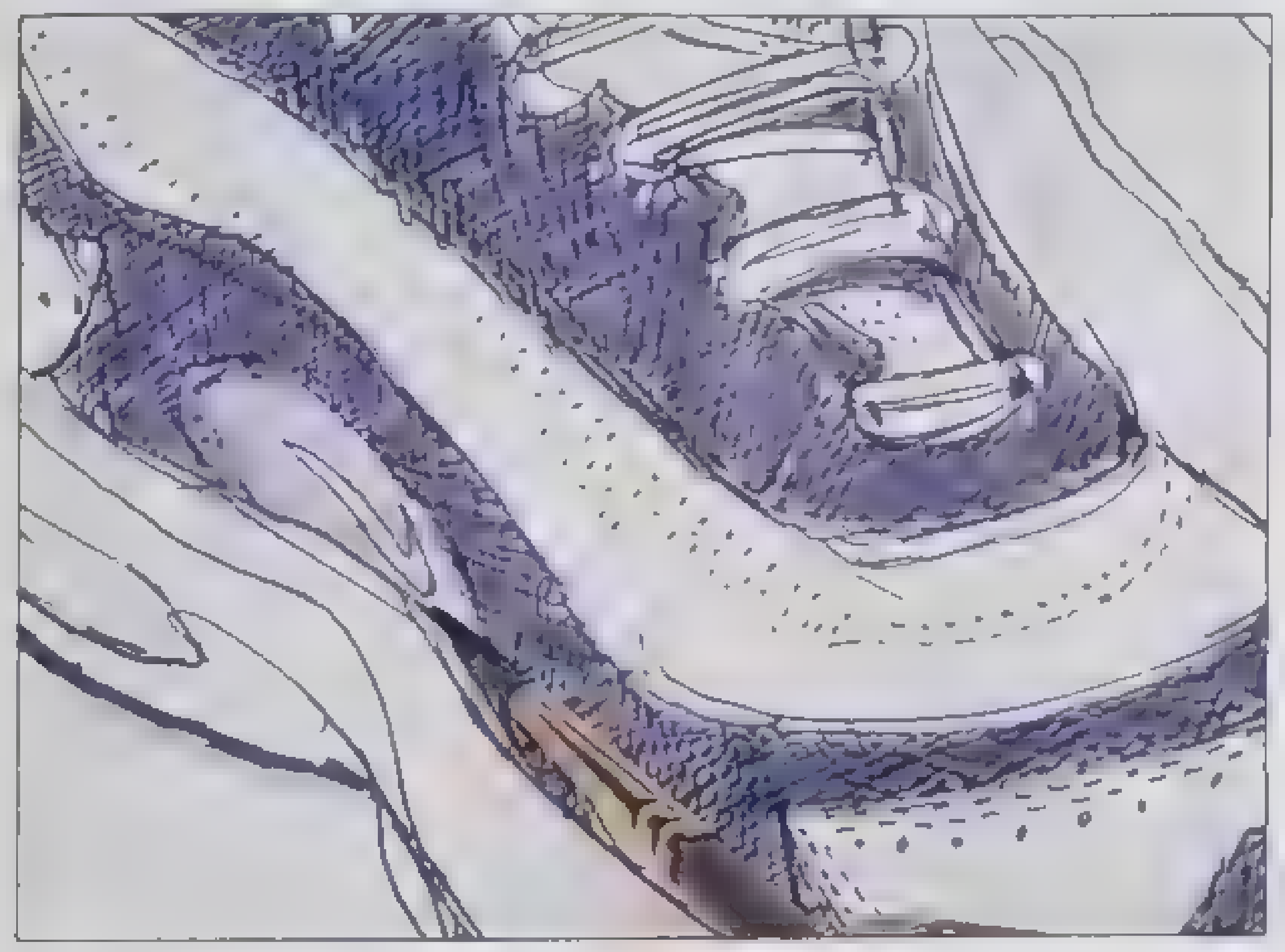

5 ▲ Adaugă apă
Folosind în continuare markerul gri, subliniază marginea tălpii şi a limbii. Ia pensula rotundă şi, aplicând tehnica descrisă în rubrica „Sfaturi" de la pagina anterioară, creează un ton mai deschis cu ajutorul căruia să pictezi dunga gri de pe partea laterală a pantofului.

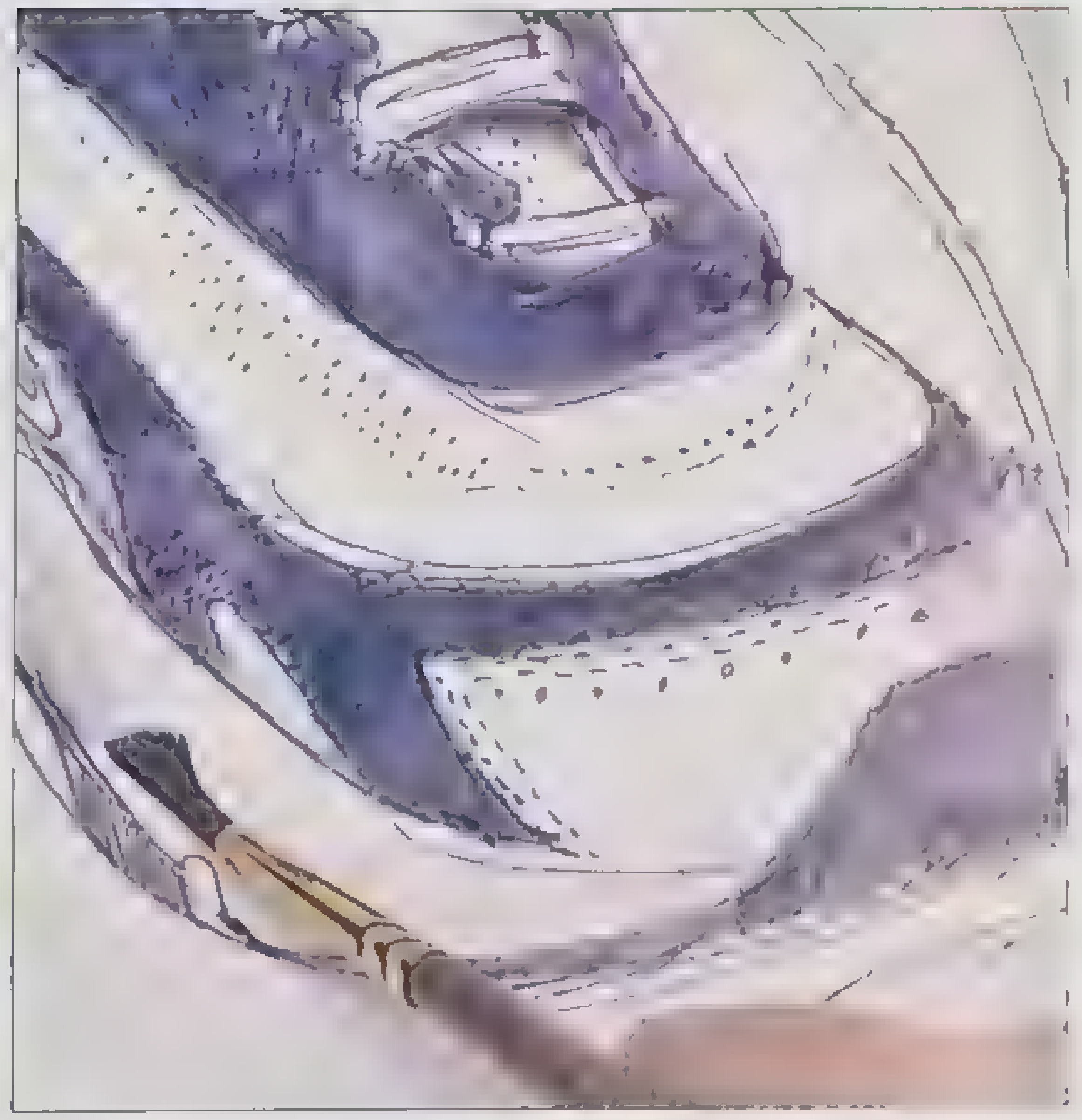

7 ▲Creează tonuri în straturi
Întinde apa cu pensula pe marginea haşurată a tălpii pantofului, care ajunge până la vârf. Creează un ton deschis bucăţi de hârtie şi întinde-l pe baza de cauciuc a pantofului, urmărind forma sinuoasă a acesteia. Creează un ton mai deschis pentru porţiunea întunecată de pe vârful întăriturii

6 ▼ Colorează zonele întunecate
Tot cu pensula, ia o cantitate mică din tonul mediu de pe paleta din hârtie şi aplic-o pe limba pantofului. Înmoaie pensula în apă curată şi, după ce ai umezit-o bine, trece-o peste zonele cu haşură încrucişată ale benzilor din piele şi în interiorul călcâiului.

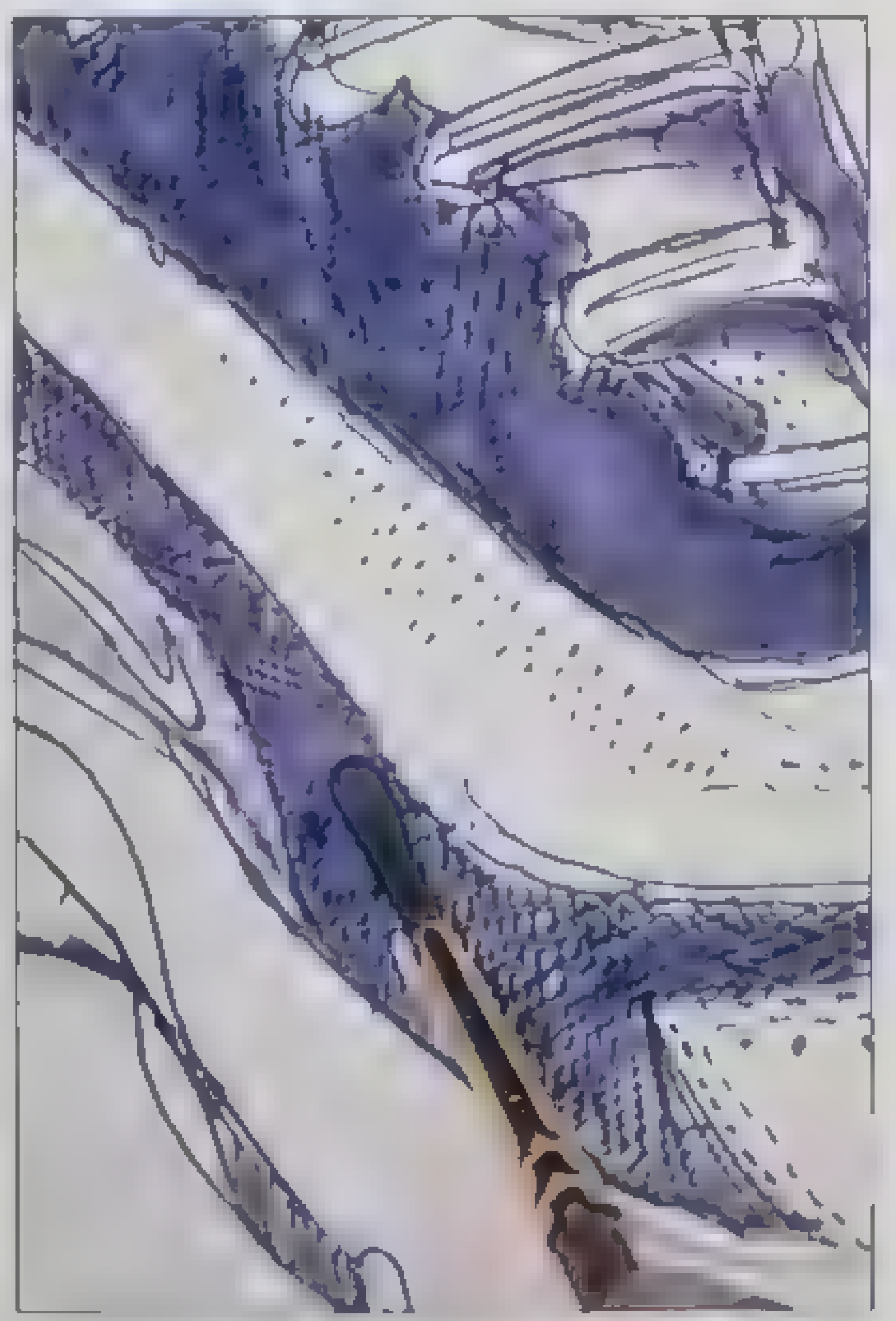

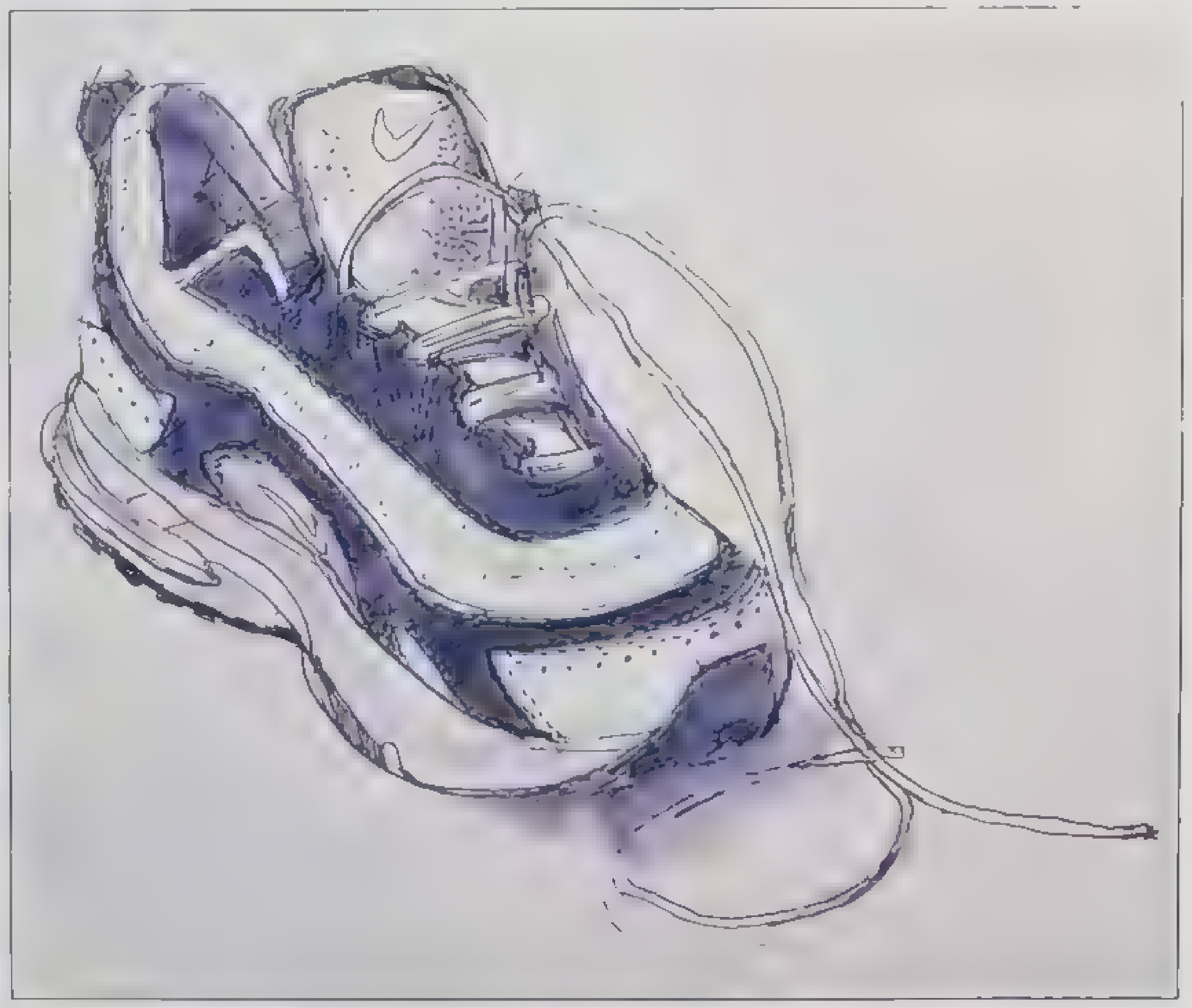

8 ▲Desenează umbrele
Completează straturile de culoare ale pantofului pictând şireturile cu vârful pensulei. Apoi, ia din paleta de hârtie alte tonuri deschise şi intermediare pentru a picta umbra de sub călcâi şi umbrele mai slabe ale şireturilor. Desenează cu markerul alte puncte pe limba şi banda laterală, dar şi pe părţile proeminente ale tălpii.

UN PAS ÎNAINTE

Combinarea straturilor de tonalităţi diferite şi detaliile creează o reprezentare exactă a pantofului sport. Pentru a o perfecţiona, ai mai putea adăuga puţin roşu pentru contrast şi câteva reflexii ale luminii albe.

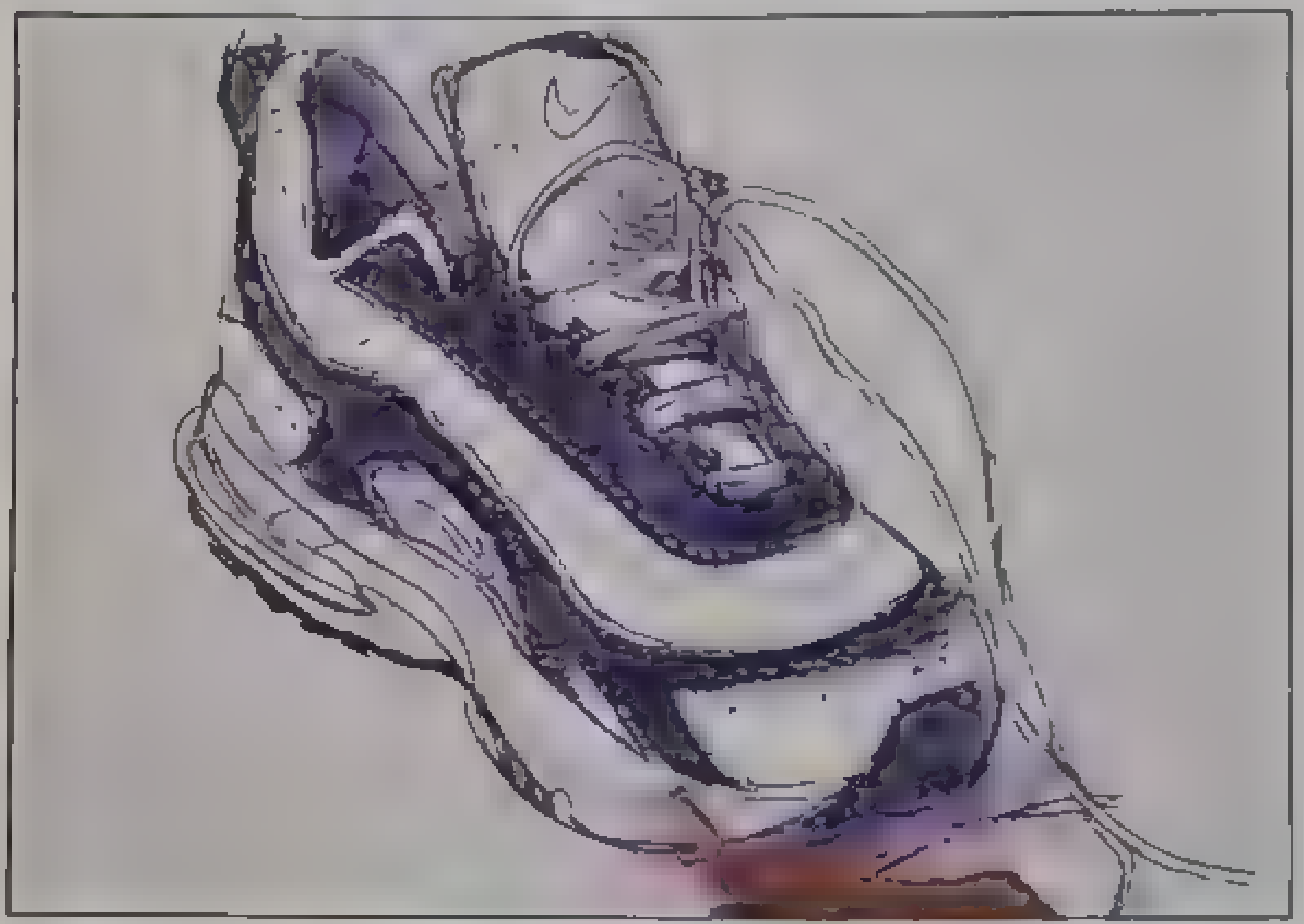

9 ▲ **Subliniază cusăturile albe**
Cea mai bună metodă de a evidenţia cusăturile albe de pe benzile închise din piele este să aplici pastă corectoare peste urmele markerului cu vârful pensulei.

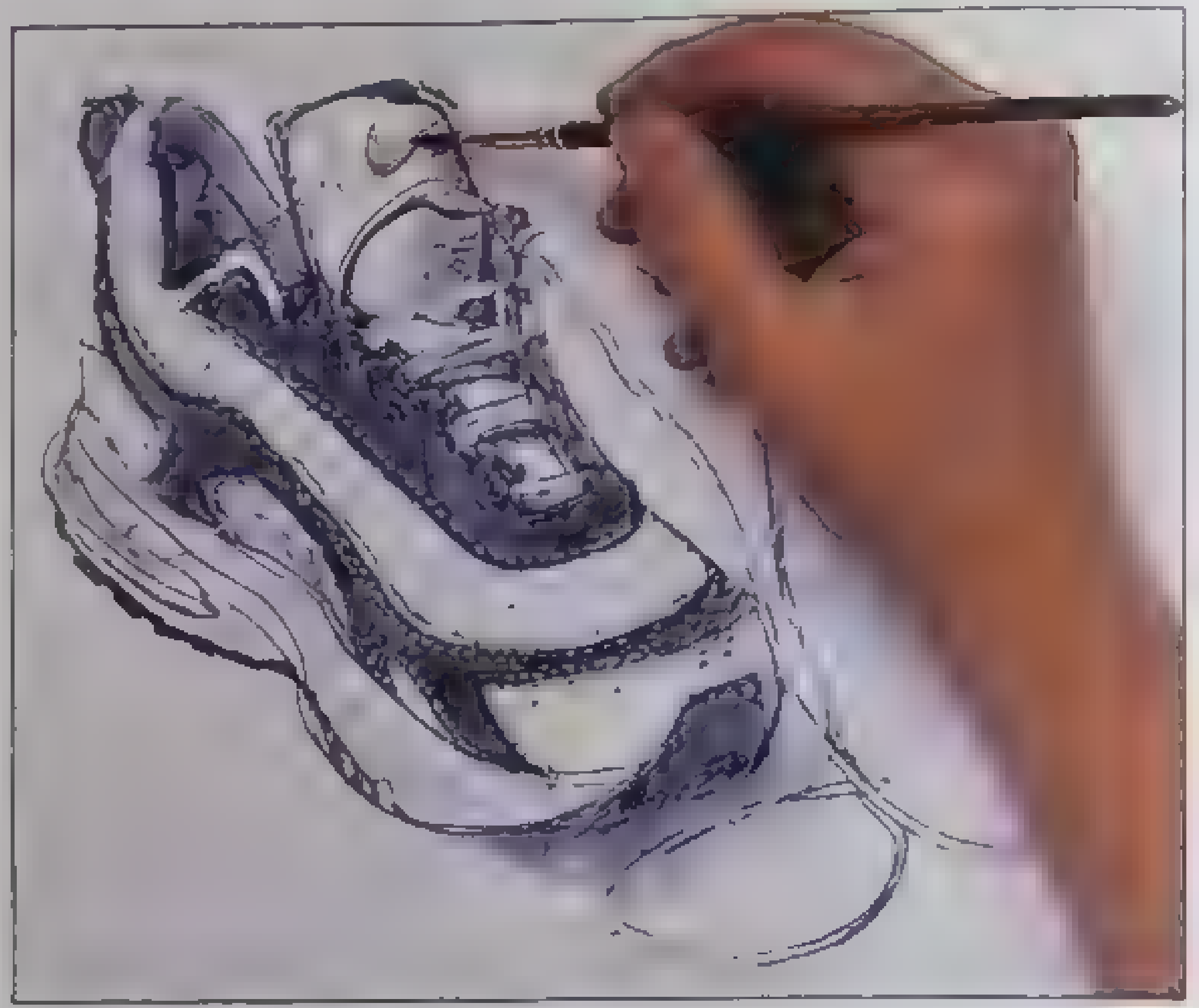

10 ▲ **Adaugă o culoare contrastantă**
Cu markerul roşu, aplică o pată de culoare pe resturile de hârtie, apoi treci peste ea cu pensula umedă pentru a înmuia cerneala; pictează apoi logoul şi banda din plastic de pe talpa pantofului de sport. Cu markerul negru, accentuează tonurile mai închise: partea din spate a limbii şi umbra din interiorul pantofului. La final, trasează din nou conturules benzilor de ţesătură, folosind acelaşi marker negru.

O LUCRARE COMPLETĂ

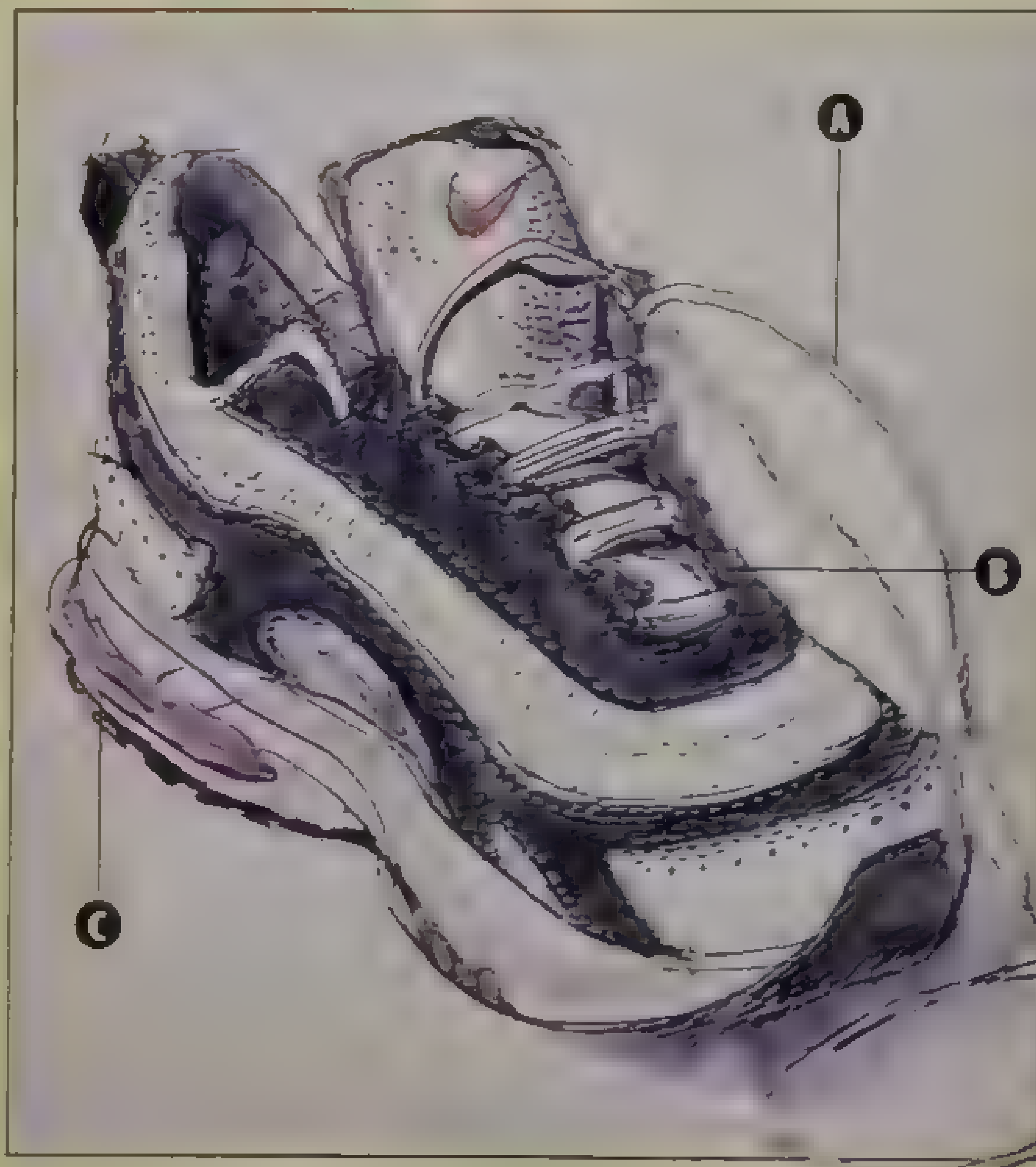

A Detalii fine
Liniile subţiri ale markerului sunt perfecte pentru detaliile şireturilor şi ale diferitelor suprafeţe ale pantofului.

B Straturi de tonalităţi diferite
Am creat straturi de culoare închisă întinzând apa peste liniile desenului cu pensula. Am redat tonurile deschise plecând de la o pată de cerneală aplicată pe o bucată de hârtie.

C O tuşă de roşu
Adăugând un strat de culoare roşie ici-colo, vei reuşi să redai o imagine mai realistă, revitalizând totodată un desen monocrom.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Markerele nu sunt doar un instrument pentru copii. Ele sunt foarte bune pentru orice desen multicolor.

- Surprinde culorile intense ale unei cutii cu nasturi asortaţi.
- Află cum să amesteci culorile pentru a obţine diverse nuanţe.
- Variază mai mult tonurile cu ajutorul haşurii încrucişate.

Utilizarea adezivilor în artă

Gama de adezivi şi gume arabice disponibile pentru lucrările de artă este acum foarte vastă. Există materiale cu care poţi să te distrezi şi să experimentezi creând motive, suprafeţe şi colaje de mare efect.

Utilizarea adezivilor are rădăcini îndepărtate. Aceste materiale au fost folosite chiar şi de oamenii preistorici: aceştia pictau imagini ale unor animale sau scene de vânătoare pe pereţii peşterilor, lucrând doar cu o mână de pigmenţi de pământ, cretă şi funingine. Pregăteau materialul pentru pictură mărunţind şi amestecând ingredientele sub formă de pudră cu lianţi care legau pigmenţii şi le asigurau aderenţa potrivită pentru a rezista pe pereţii de stâncă. Aceste prime materiale adezive (gumă arabică vegetală şi adezivi obţinuţi prin fierberea oaselor şi a pieilor de animale) erau atât de eficiente, încât multe picturi rupestre au rămas intacte până în vremurile noastre, după mai bine de 20 000 de ani.

O selecţie de adezivi folosiţi în studiile artistice :

- Ⓐ **Bandă dublu-adezivă**
- Ⓑ **Adeziv pentru lemn**
- Ⓒ **Cristale de clei din piele de iepure**
- Ⓓ **Clei din piele de iepure**
- Ⓔ **Clei din piele de bou**
- Ⓕ **Spray adeziv**
- Ⓖ **Aplicatoare din plastic**
- Ⓗ **Adeziv din latex**
- Ⓘ **Bandă adezivă transparentă**
- Ⓙ **Bandă invizibilă**

Adezivii moderni

Asemeni lianţilor folosiţi de strămoşii noştri, multe produse moderne se bazează chiar şi acum pe materiale naturale, printre care amintim amidonul din cartofi şi cereale, cazeina din lapte, latexul arborilor de cauciuc şi gumele hidrosolubile, cum ar fi guma arabică, obţinută din salcâm sau acacia. Alţi adezivi naturali se obţin prin fierberea oaselor, ale copitelor şi pieilor animalelor, precum boul şi iepurele. Şerlacul este produs de o insectă-parazit din copaci. În plus, astăzi există o sumedenie de adezivi produşi dintr-o gamă largă de răşini sintetice; printre acestea, toate produsele acrilice, PVA-ul (acetat de polivinil), substanţele de tip *superglue*, majoritatea adezivilor de

Clei din piele de bou

Acest tip de clei adeziv creează amestecuri transparente de culoare, dacă lipeşti două sau mai multe straturi suprapuse de hârtie velină.

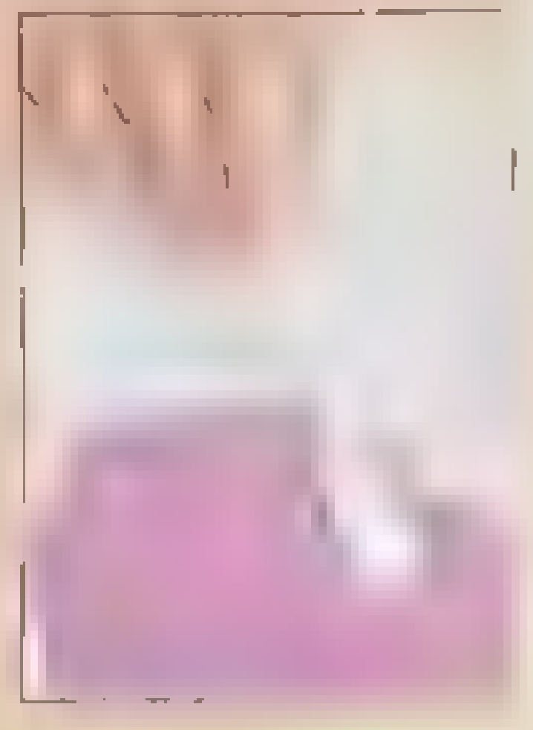

1 ▶ Lipeşte o hârtie velină de culoare purpurie sau magenta pe o foaie de carton alb cu un aplicator. Aplică apoi pe deasupra un strat de clei.

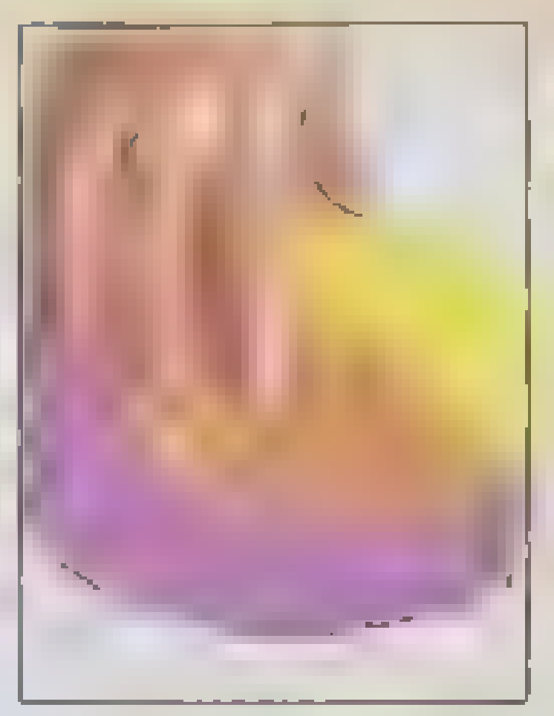

2 ◀ O foaie de hârtie velină galbenă, întinsă pe o suprafaţă pregătită cu adeziv şi presată bine, creează o nuanţă oranj acolo unde foile se suprapun.

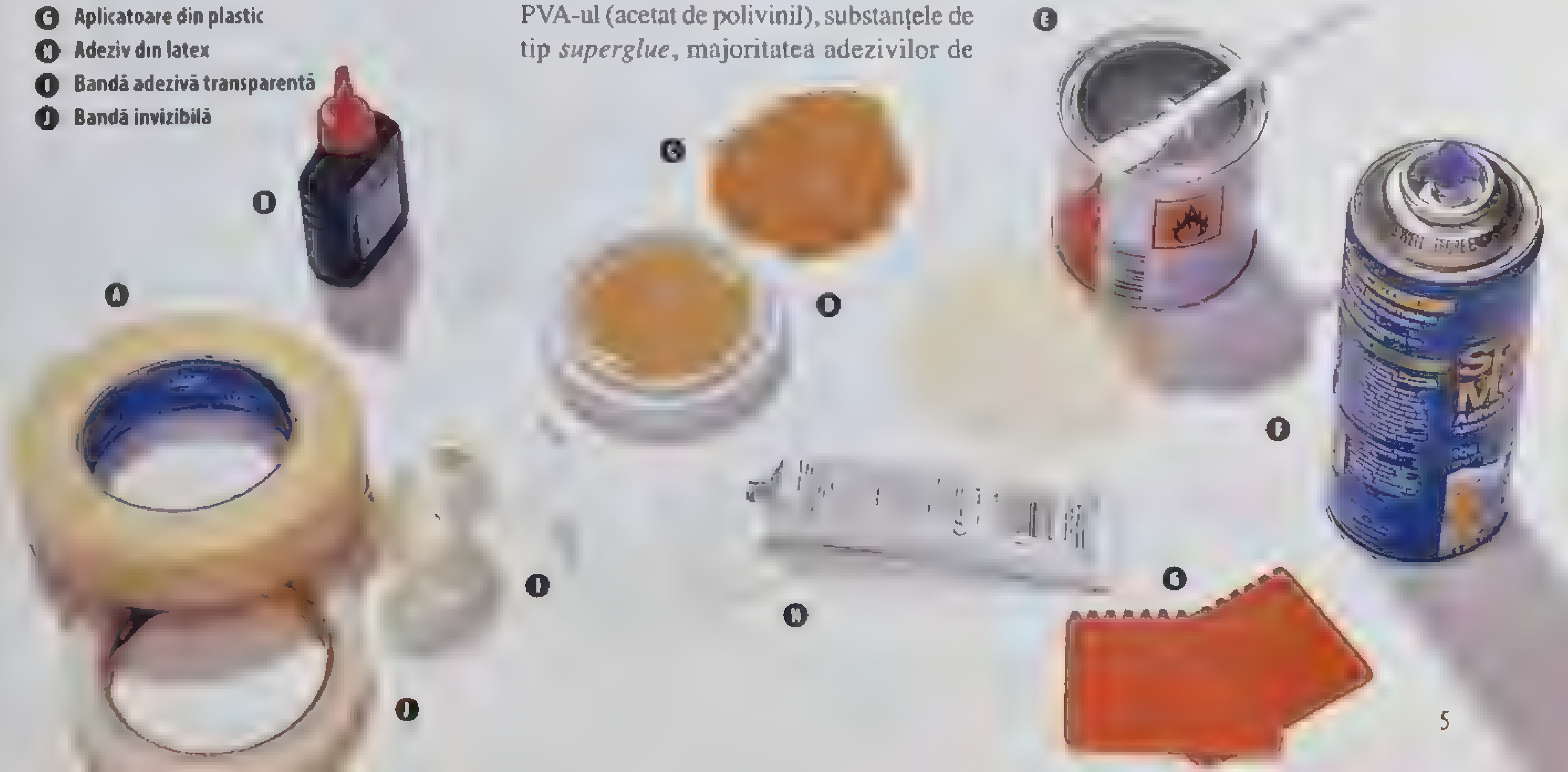

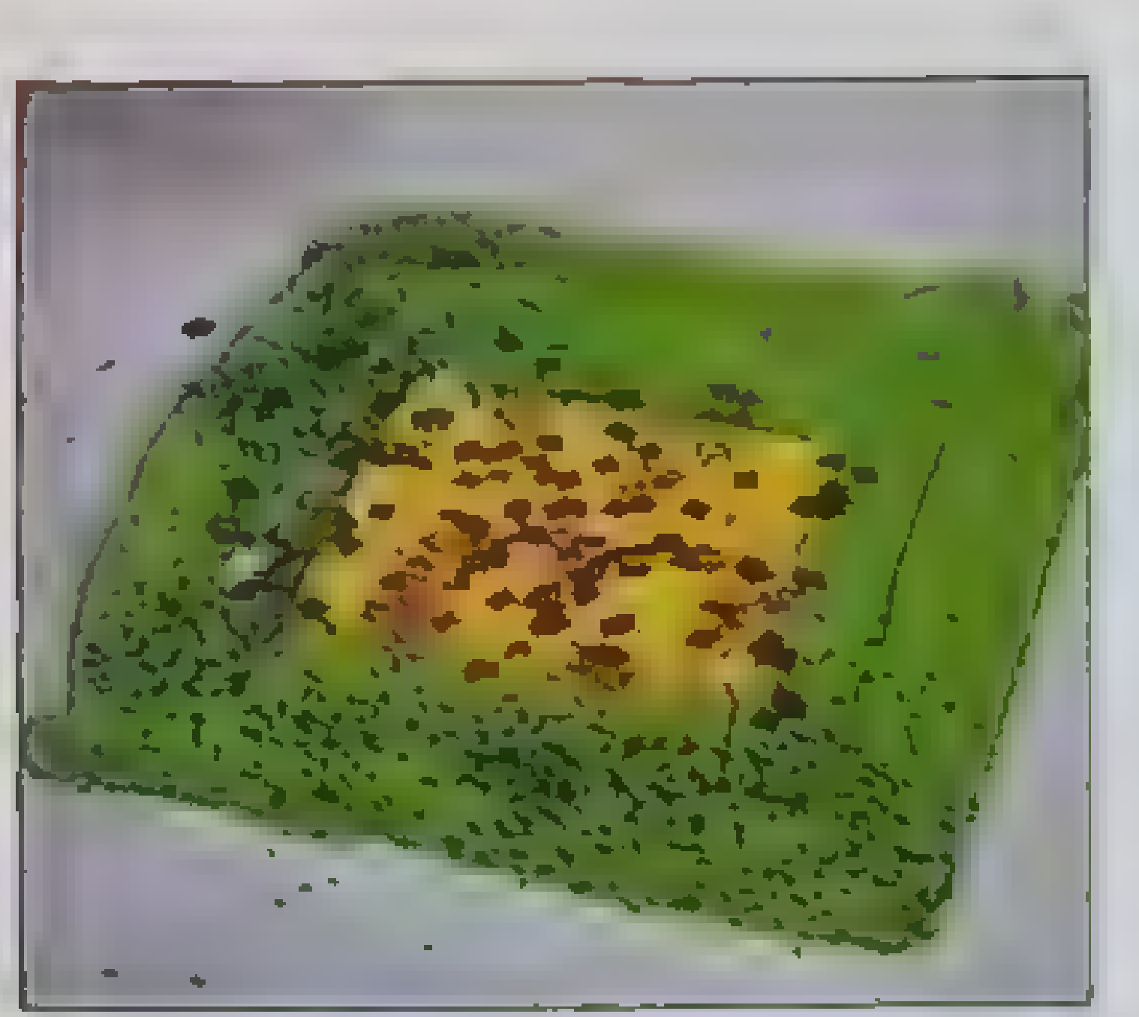

◀ Folosește proprietățile adezive ale acrilicului pentru a combina materiale și culori. Fulgii de argint presărați pe o suprafață acrilică umedă creează un efect de colaj.

contact, benzile adezive și adezivii care trebuie amestecați pentru că sunt compuși dintr-o rășină și un întăritor, care se găsesc în tuburi separate.

Adezivi pentru artiști

În afară de faptul că sunt folosiți în colaje și tehnici de modelare a suprafețelor, adezivii reprezintă un ingredient esențial pentru cele mai multe materiale artistice: culorile pentru pictură, pastelurile și cretele sunt realizate cu un liant care omogenizează particulele pigmentului uscat; hârtia, înainte de a fi folosită în pictură sau desen, este adesea pregătită cu gumă sau rășină, iar pânzele sunt pregătite cu materiale acrilice sau adezivi.

Cleiul din piele de iepure este, în mod tradițional, cel mai folosit în pregătirea pânzelor și a panourilor pentru pictura în culori de ulei. Se obține prin fierberea unor bucăți de piele de iepure și îl găsești sub formă de pudră sau granule. Ca să îl poți utiliza, este bine să îl scufunzi în apă peste noapte, iar apoi să îl încălzești în *bain-marie*. Cantitatea necesară pentru un tablou este de aproximativ 60–80 de grame de adeziv la un litru de apă. Grundul pentru pânze este compus din acest adeziv la care se adaugă praf de cretă sau alb de titan pudră. Adezivul sintetic pe bază de celuloză (ASC), inodor și solubil în apă rece, reprezintă o alternativă la fel de bună.

Acrilicul, în variantele lucioase, mate și păstoase, are proprietăți adezive și este excelent în combinarea colajului cu diverse materiale și culori. Materialele acrilice sunt hidrosolubile și pot fi folosite în prepararea hârtiei și a pânzei pentru pictura în acrilice.

PVA -ul (acetat de polivinil) este mai ieftin decât acrilicul, însă are proprietăți similare cu acesta. Este gros și vâscos, precum adezivul pentru lemn. Îl poți folosi ca liant pentru pigmenții sub formă de pulbere, dar și în prepararea culorilor vinilice; poate fi diluat cu apă pentru a pregăti suporturile pentru pictură; nu în ultimul rând, poate fi folosit pentru colajul cu efecte de textură.

Adezivul din latex rămâne maleabil și lipicios, chiar și atunci când este uscat. Este recomandat dacă vrei să lipești țesături, pânze și hârtie. Latexul constituie totodată baza pentru lichidul de mascare, care, aplicat cu o pensulă sau o peniță și odată uscat, formează o peliculă lipicioasă, care protejează zona de dedesubt de straturile succesive și suprapuse de culoare.

Benzile adezive au una sau două laturi adezive. Cea mai folosită este banda adezivă pentru hârtie; le poți folosi pe pânză, hârtie sau picturi uscate pentru a proteja o anumită zonă de aplicările succesive de culori; în plus, pot fi eliminate fără a deteriora suprafața. Banda biadezivă este utilă în fixarea lucrărilor pe hârtie, pe suporturi sau carton.

Sprayurile adezive sunt disponibile în tuburi presurizate și sunt utilizate, în principal, pentru a lipi și a lega laolaltă hârtia și cartonul. Unele dintre ele au timpi mari de uscare, care permit mișcarea și repoziționarea materialului.

Cleiul din piele de bou își menține elasticitatea chiar și atunci când este uscat; fiind foarte vâscos, se usucă încet, însă este eficient mai ales în colajele de hârtie. Pentru a elimina petele, mototolește o bucățică de adeziv uscat și folosește-l în loc de gumă.

Lianții sunt utili în omogenizarea componentelor uscate ale mai multor materiale artistice. Guma arabică este un liant obișnui pentru acuarele; oul este folosit ca un lian pentru culori tempera; alte tipuri de gume, rășini, amidon și cazeină sunt utilizate în fabricarea pastelurilor și cretelor.

COLAJ CU ADEZIV PENTRU LEMN

Similar cu acrilicul și PVA-ul, adezivul pentru lemn este o alternativă mulțumitoare în crearea unor efecte de textură în colaj. În imaginile de mai jos, vei învăța să folosești o bucată de pânză albă pentru a crea o suprafață inegală pe care să pictezi.

Întinde adezivul în mod liber pe o coală de carton alb și aplică o pânză șifonată peste adezivul umed.

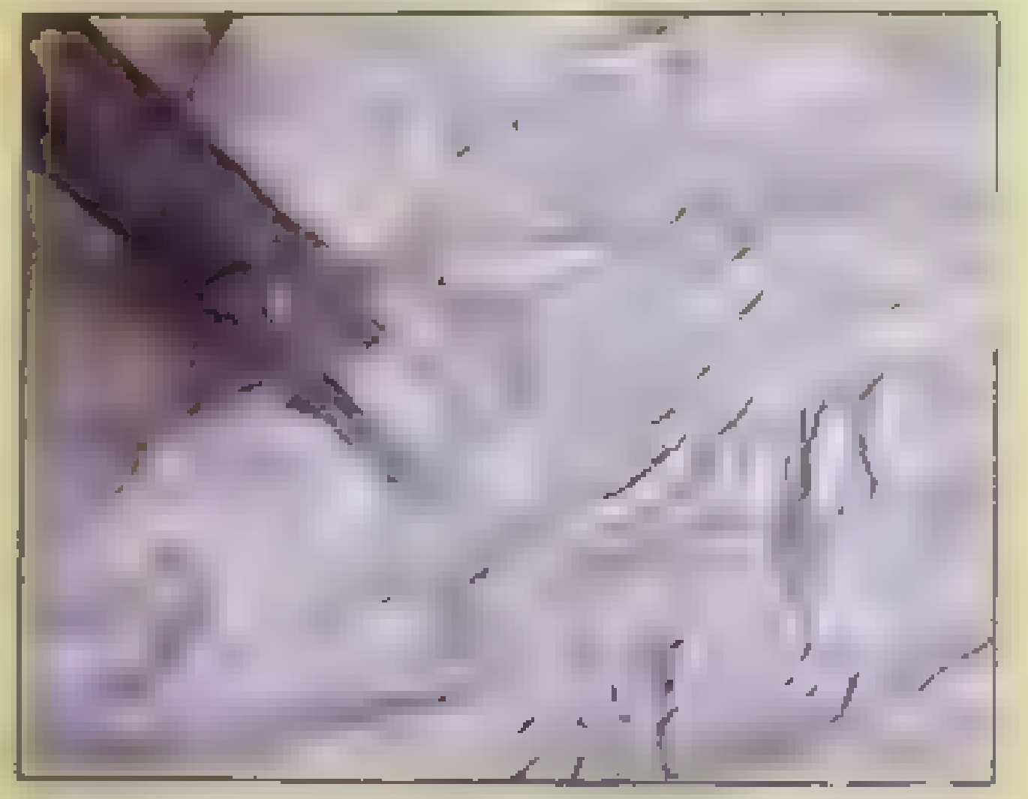

Cu o pensulă rigidă, aplică un alt strat de adeziv pe suprafața pânzei, apoi creează creste și șanțuri.

Când adezivul este uscat, întinde cu pensula culoarea acrilică pe suprafața ondulată care s-a format.

Efectul final este o suprafață texturată de mare impact, care poate fi folosită pentru a reda o pajiște sau un frunziș.

Un peisaj înzăpezit

Cu ajutorul tehnicilor pentru acuarele, poți picta acest peisaj liniștit, acoperit cu o mantie de zăpadă.

Zăpada transformă peisajele, atenuându-le contururile și creând nuanțe armonioase. În lumina puternică a soarelui, proprietățile sale de reflexie conferă scenei o luminozitate orbitoare, iar copacii ies în evidență prin contrast cu albul dominant. Dacă vrei să pictezi o scenă de iarnă în acuarele, va trebui să lucrezi dinspre zonele luminate la cele întunecate, lăsând albul hârtiei pentru zăpadă și aplicând cu grijă straturi de culoare în zonele înconjurătoare. Folosește lichidul pentru mascare pentru detalii, cum ar fi zăpada de pe pod.

În peisajele de acest gen, sunt deosebit de evidente contrastele între culorile calde și cele reci. Umbrele, caracterizate de nuanțe de albastru-violaceu, sunt adesea reproduse în scenele de iarnă ale pictorilor impresioniști, care au înțeles complementaritatea acestor culori cu galbenul-oranjiu al soarelui de iarnă. În această lucrare, nuanțele calde de brun și oranj ale copacilor contrastează cu albul orbitor al zăpezii și cu umbrele albastre-reci, accentuând senzația de ger a scenei

▼ Detaliile întunecate și clare din prim-plan contrastează cu tonurile estompate și atenuate din această scenă de iarnă liniștită.

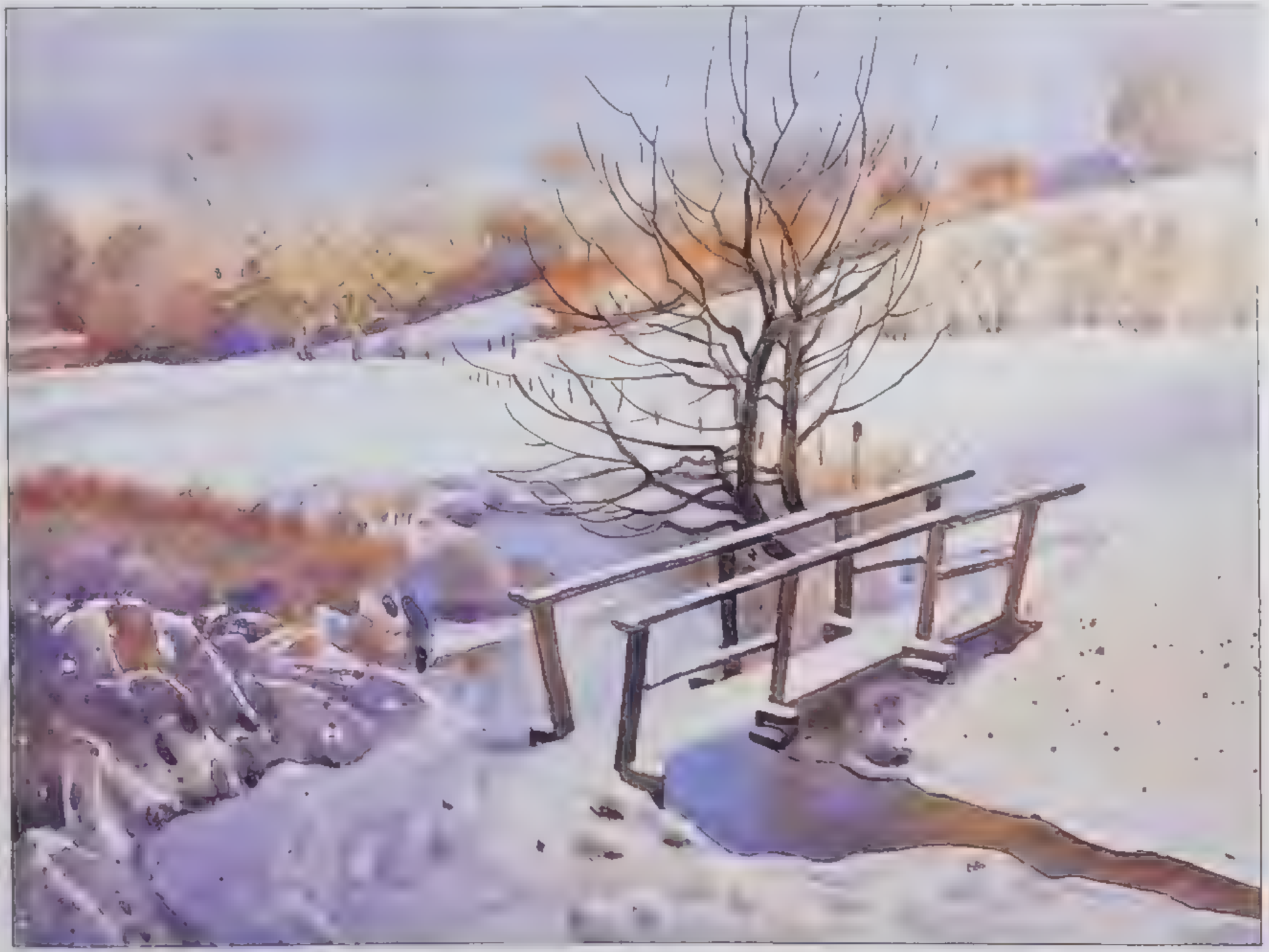

MATERIALE

- O foaie de hârtie pentru acuarelă, aspră, de 300 g/m²
- Bandă adezivă pentru hârtie
- Creion 2B
- Pensule rotunde nr. 4, 7 și 10
- O paletă cu tăvițe sau o farfurioară
- Lichid pentru mascare
- O gumă de șters
- O pensulă veche
- 9 acuarele: ocru-galben, albastru de Windsor, umbră arsă, albastru-ultramarin, oranj de cadmiu, roșu de cadmiu, umbră naturală, sienna naturală, sepia

ÎNCEPE

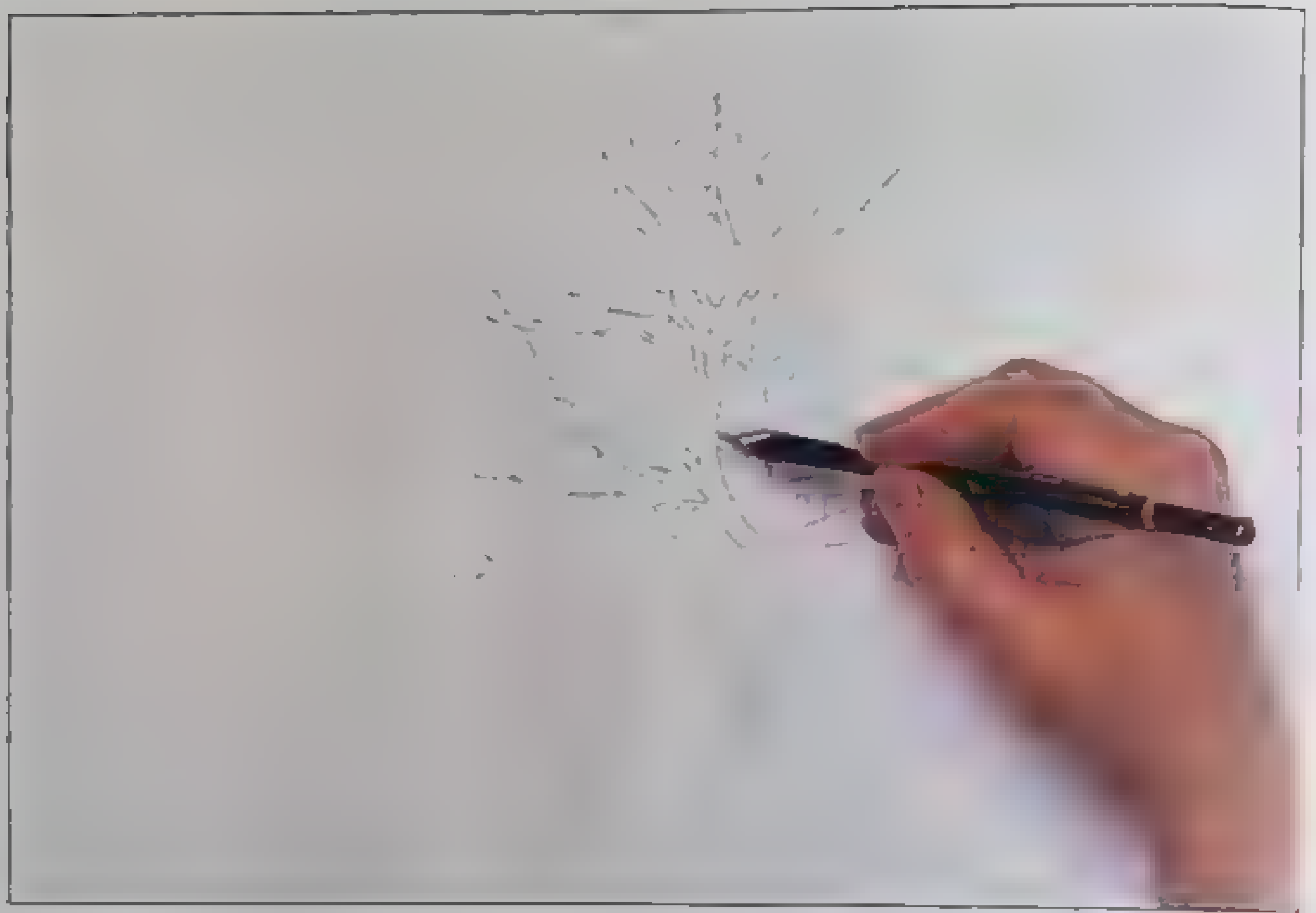

1 ▸ Desenează peisajul
Creează un contur alb pentru întreaga imagine fixând niște fâșii de bandă adezivă pentru hârtie pe marginile foii bine întinse. Schițează peisajul cu creionul 2B, lăsând în alb zonele acoperite de zăpadă. Lucrează în mod lejer porțiunea din fundal și trasează câteva linii clare pentru pod și pentru copacul din prim-plan.

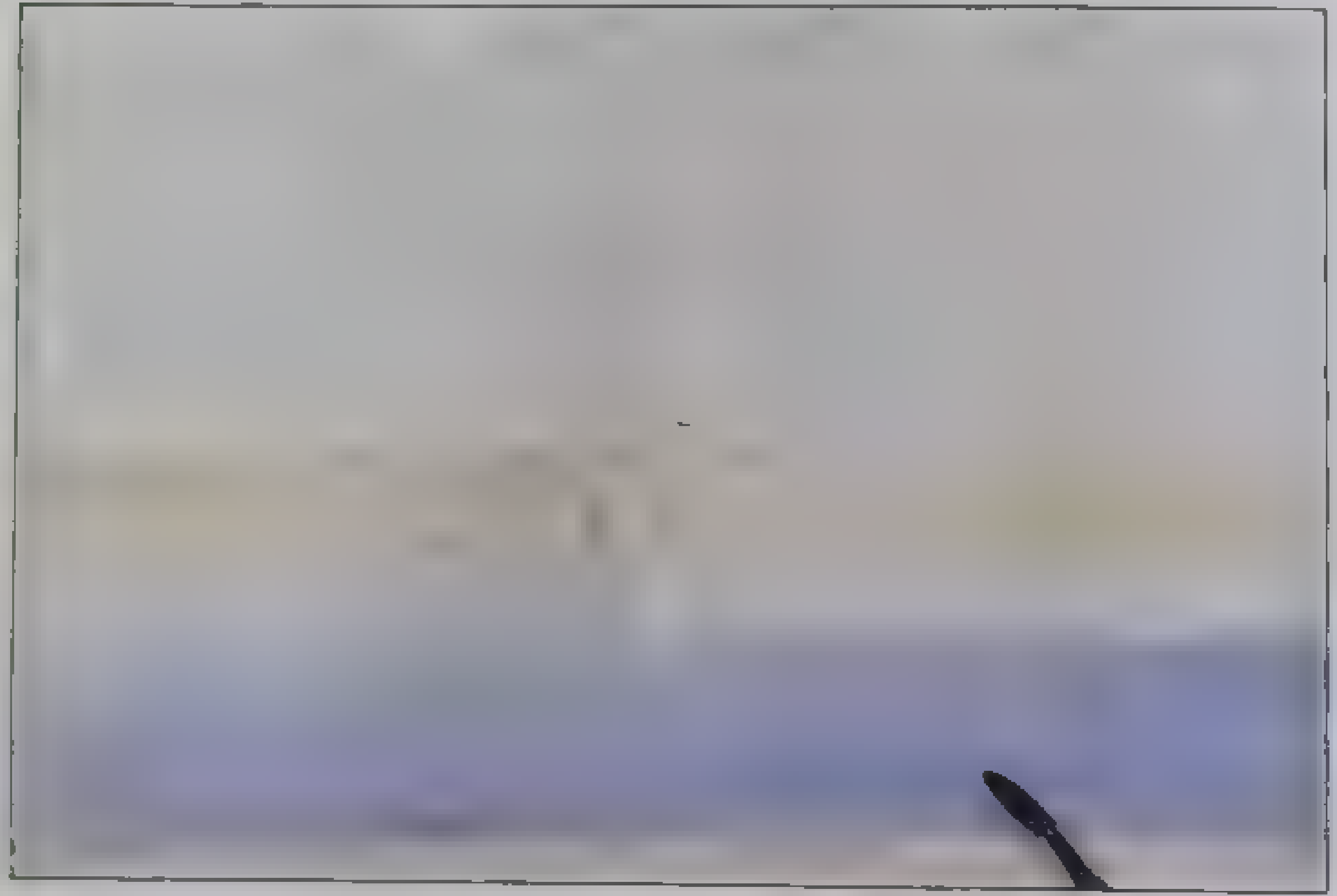

2 ◂ Întinde un strat nuanțat de culoare
Întoarce foaia de hârtie și sprijină-i marginea superioară pe o carte. Umezește aria cerului cu pensula nr. 10 înmuiată în apă. Aplică ocru-galben pe zona aflată chiar deasupra orizontului și întinde un strat de albastru de Windsor sub aceeași zonă. În acest fel, cele două culori se vor amesteca dând naștere unor treceri delicate.

▲ Albastrul de Windsor, un albastru rece, reprezintă culoarea ideală dacă vrei să pictezi cerul geros de iarnă. Dacă îl lași să se amestece cu ocrul-galben de la orizont, este posibil să creezi o culoare de bază neutră pentru copaci.

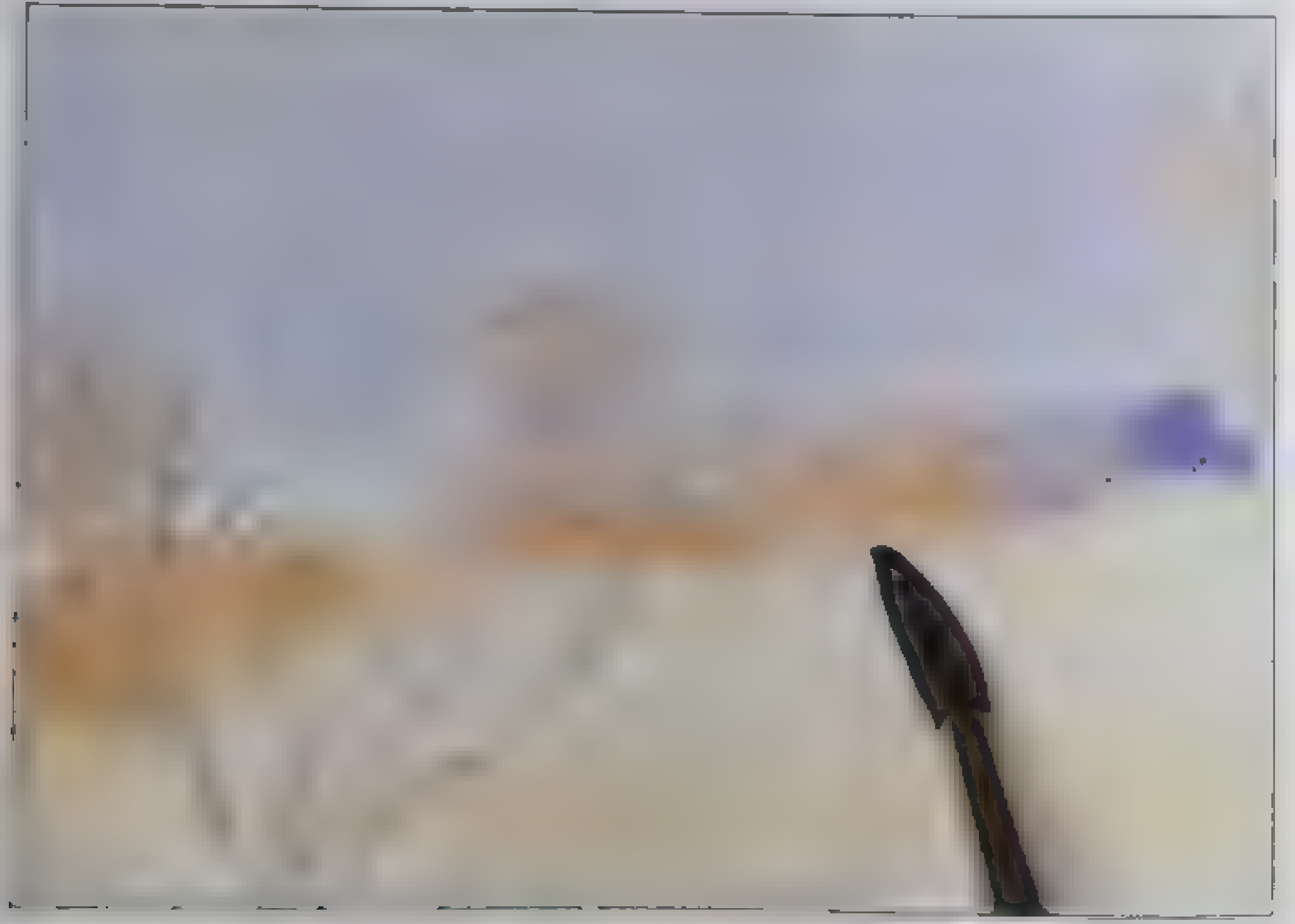

3 ▴ Copaci îndepărtați
Cât timp suprafața cerului este încă umedă, desenează conturul copacilor din depărtare, amestecând umbra arsă cu albastru-ultramarin pentru copacii mai întunecați și oranj de cadmiu cu roșu de cadmiu pentru cei roșietici. Culoarea se va estompa, creând niște contururi difuze.

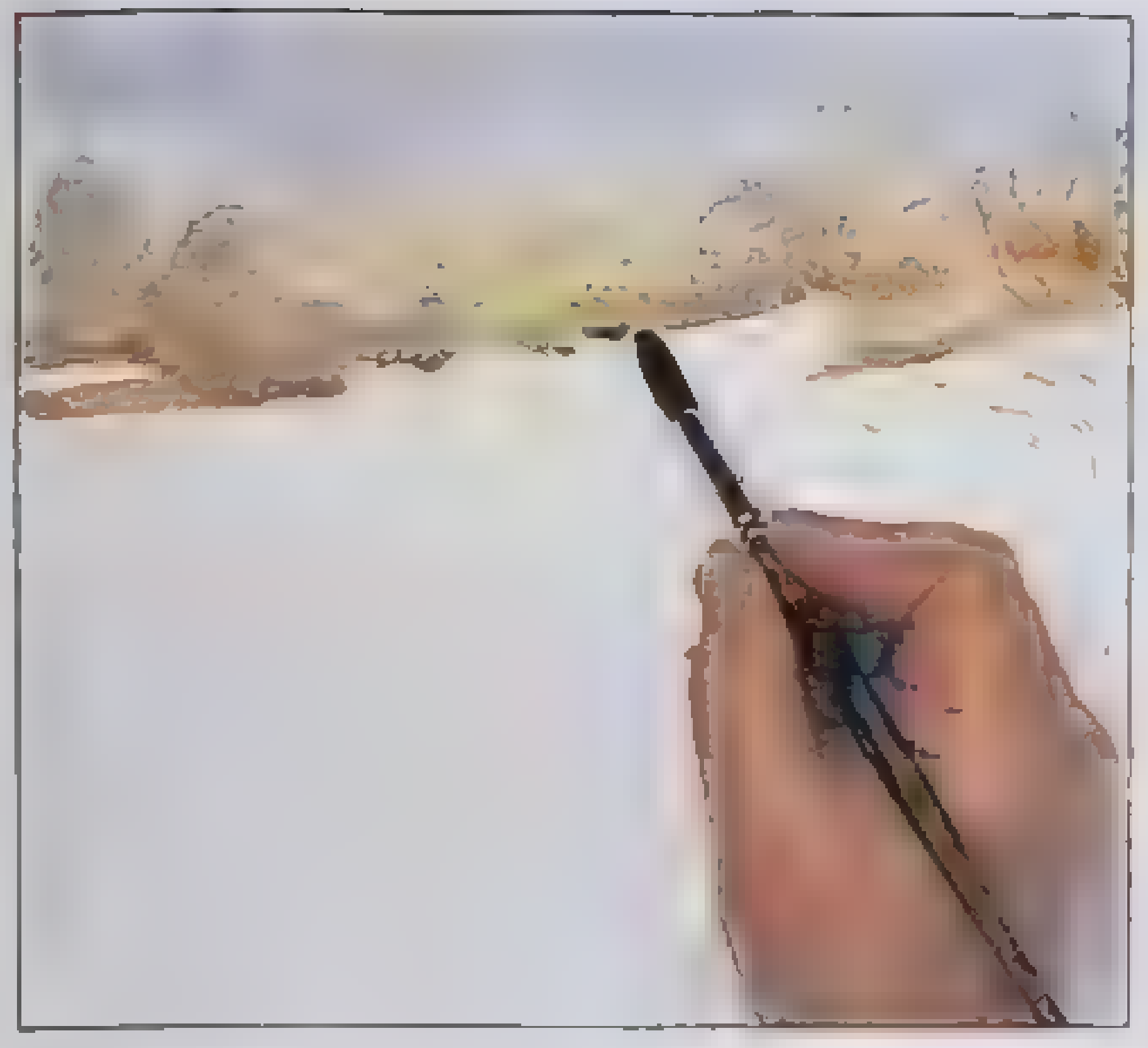

4 ▴ Pădurea
Folosind o versiune mai închisă din același amestec, pictează o altă serie de copaci. Amestecă albastru de Windsor cu umbră arsă sau cu oranj pentru zonele mai întunecate, lucrând peste pictura umedă. Aplică pe marginile pădurii o serie de tușe de albastru de Windsor amestecat cu albastru-ultramarin. Lasă apoi imaginea să se usuce.

5 ▴ Întinde lichidul pentru mascare
Înainte de a aplica lichidul pentru mascare pentru vegetația din stânga, protejează zonele adiacente cu foi de hârtie. Apoi, întinde-l peste toată zona, folosind o pensulă veche și evitând depășirea contururilor. Lasă-l să se usuce.

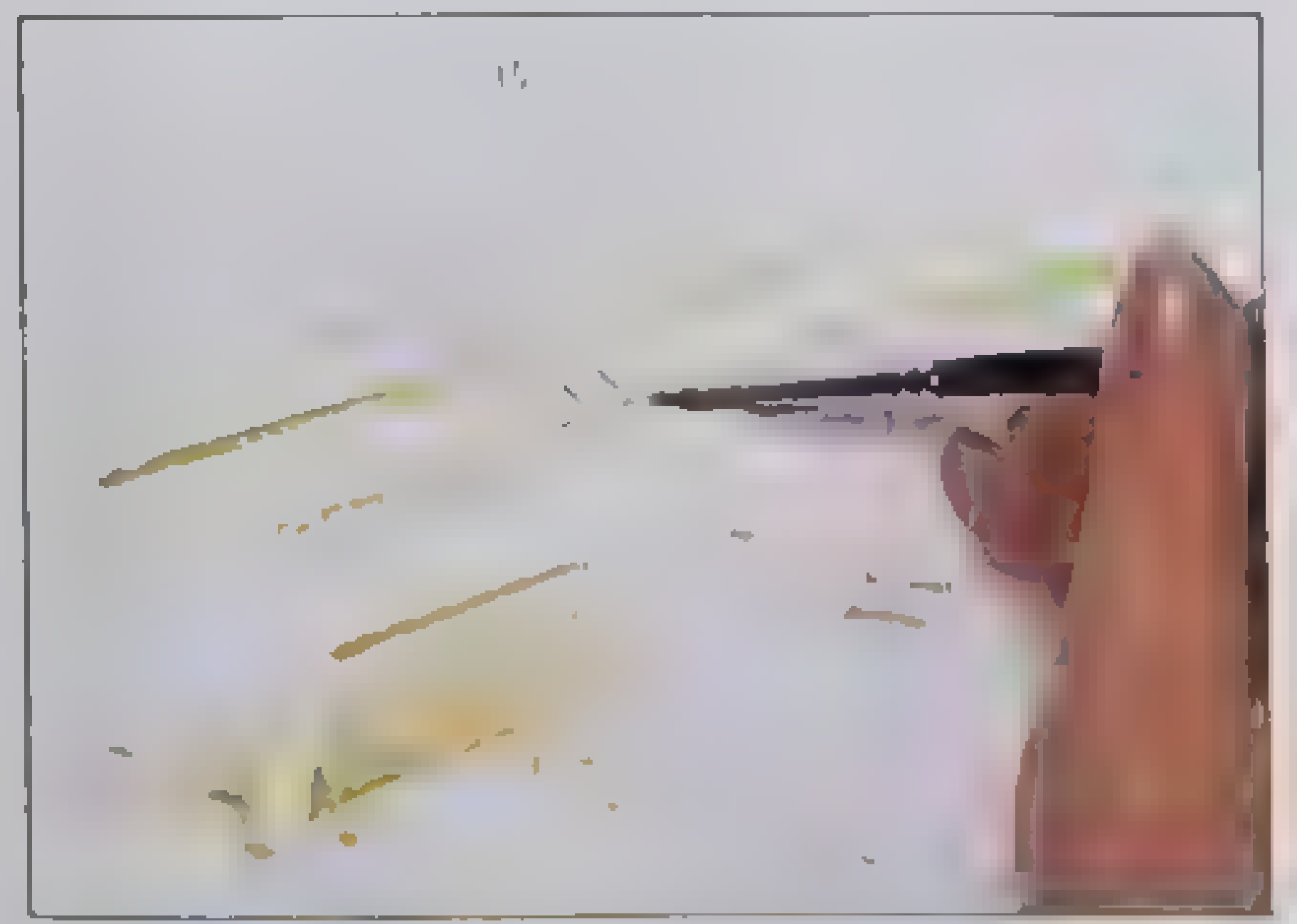

6 ▴ Acoperă podul
Aplică lichidul pentru mascare pe punte și pe partea de sus a stâlpilor, apoi întinde un strat pentru partea superioară a balustradelor. Lasă lichidul să se usuce.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Acum, că ai definit cerul și fundalul și ai acoperit detaliile zăpezii cu lichidul pentru mascare, poți completa imaginea cu straturile de culoare și detaliile care lipsesc. Dat fiind că albul hârtiei este un element important, și nu o simplă porțiune de hârtie nepictată, așa cum este acum, imaginea este destul de avansată, ceea ce nu s-ar întampla cu alte subiecte.

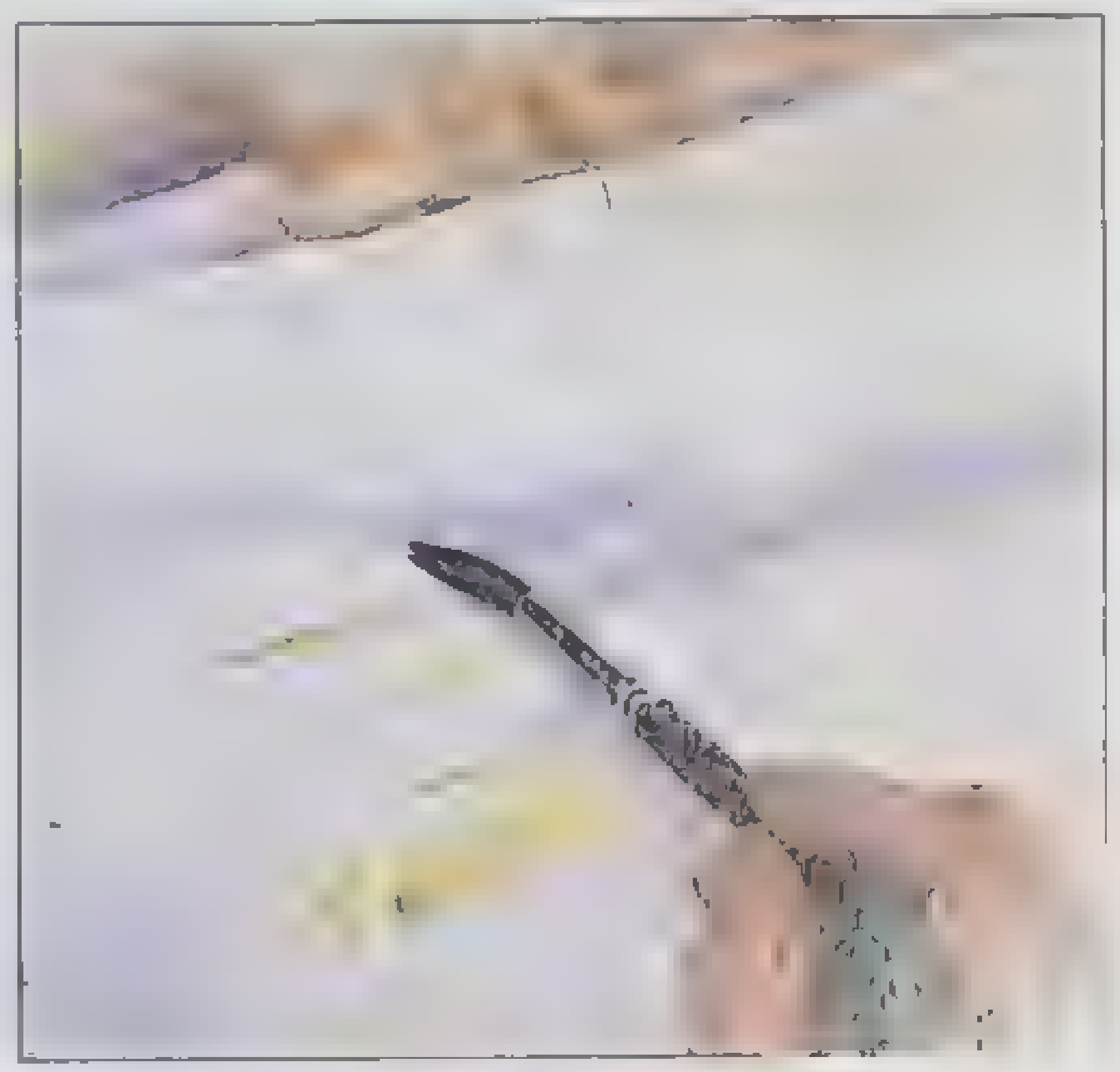

7 ▸ Desenează umbrele pe zăpadă
Umezește zona în care te pregătești să lucrezi. Folosind pensula nr. 7, aplică un strat de oranj foarte diluat în zona de deasupra zăpezii scăldată în soare, din partea dreaptă. Cât timp hârtia este încă umedă, aplică un strat diluat de albastru-ultramarin în zonele aflate în umbră. Lasă apoi imaginea să se usuce.

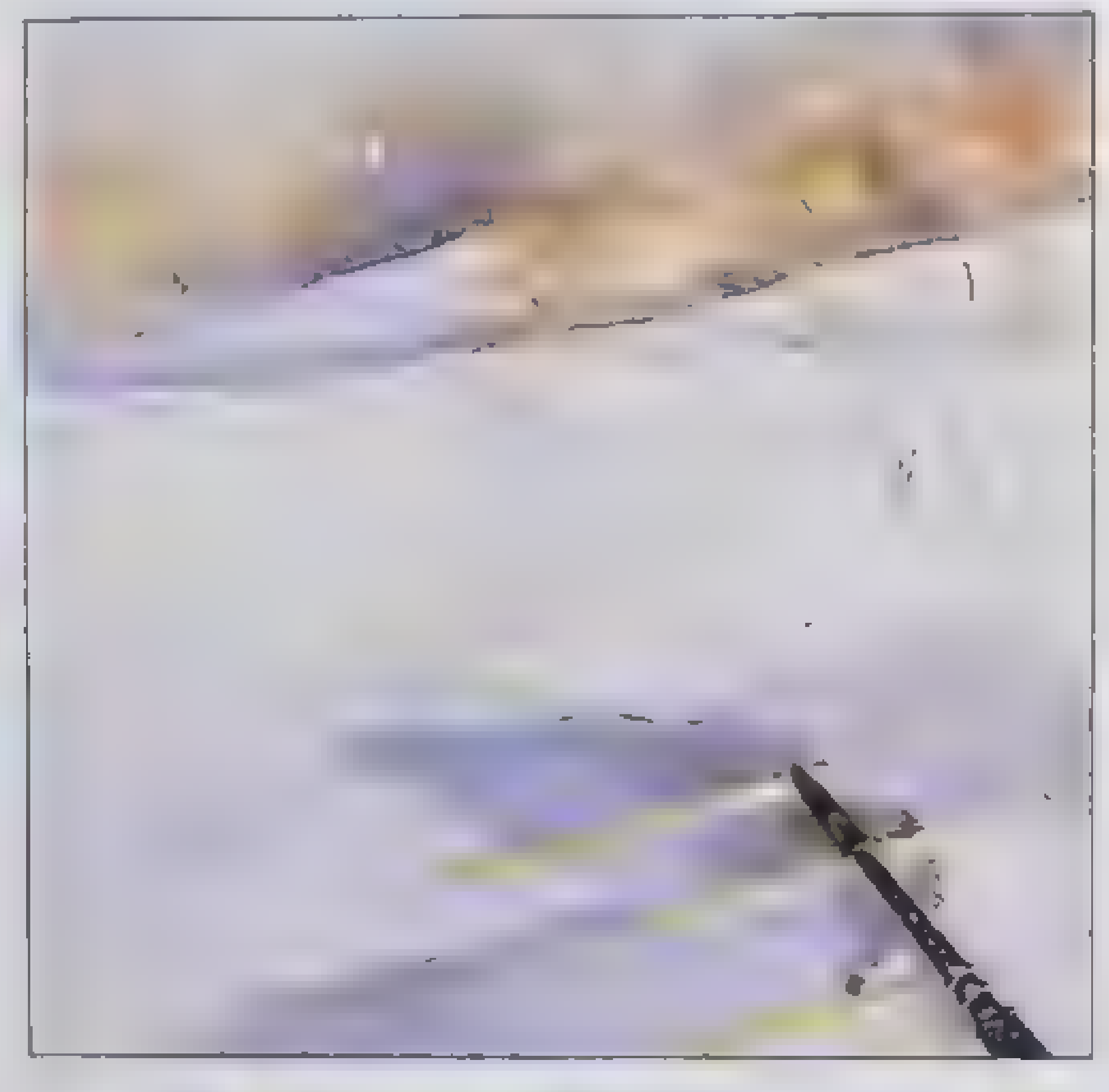

8 ◂ Pictează pârâul
Pregătește un strat de albastru de Windsor și întinde-l cu pensula nr. 7. Cât timp culoarea este încă umedă, adaugă o tușă de umbră naturală pentru reflexiile vegetației de pe malurile pârâului. Adaugă câte o tușă de oranj de cadmiu ici-colo.

SFATURI
Pictează copacii în timpul iernii

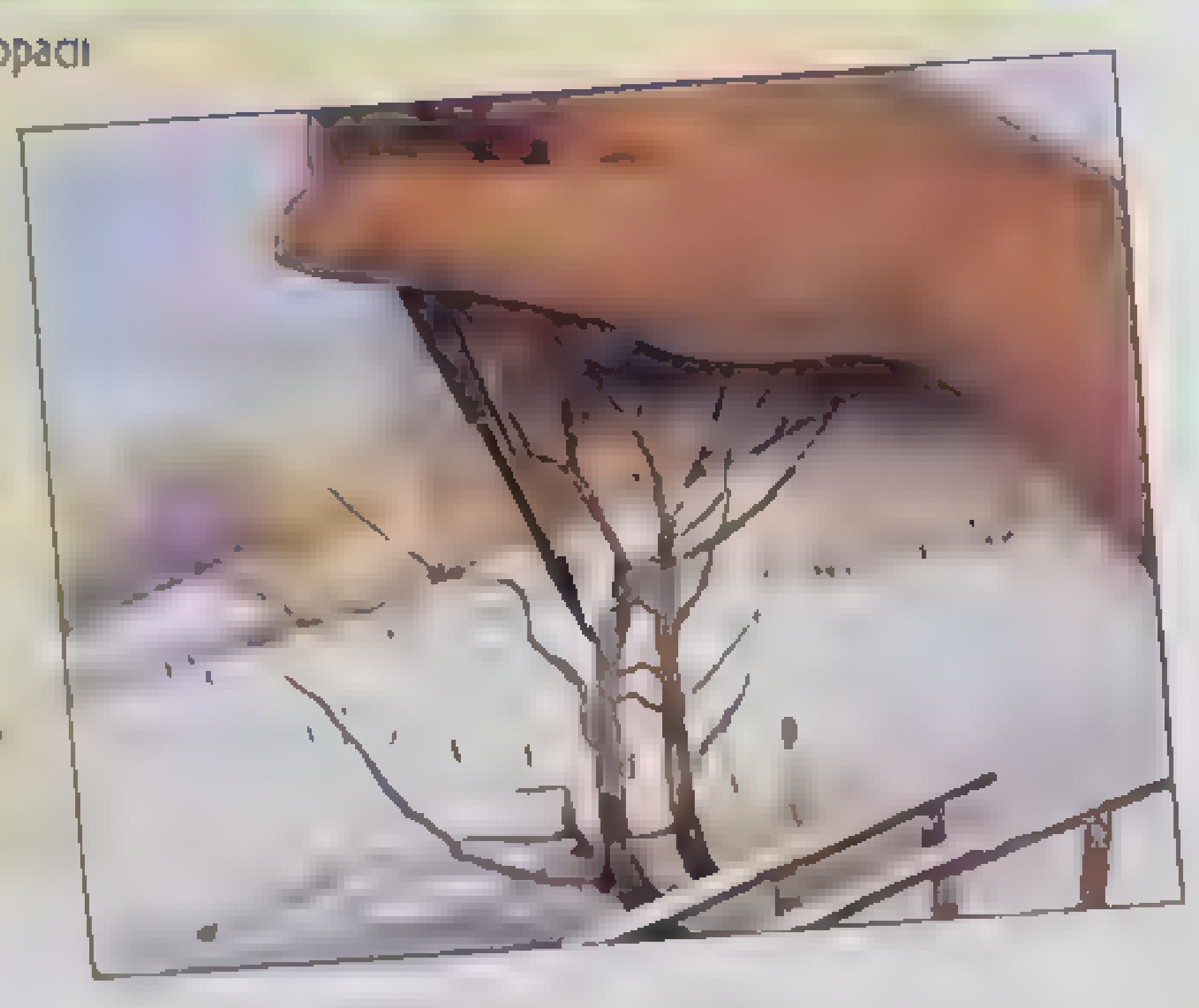

Pentru a picta copacii, și în special copacii desfrunziți pe care îi regăsim în scenele de iarnă, privește cu atenție structura ramurilor. Folosește lățimea pămătufului pensulei pentru ramurile principale și vârful ei pentru cele mai mici. Când ajungi la extremitatea unei ramuri, linia devine mai subțire spre sfârșitul tușei de pensulă.

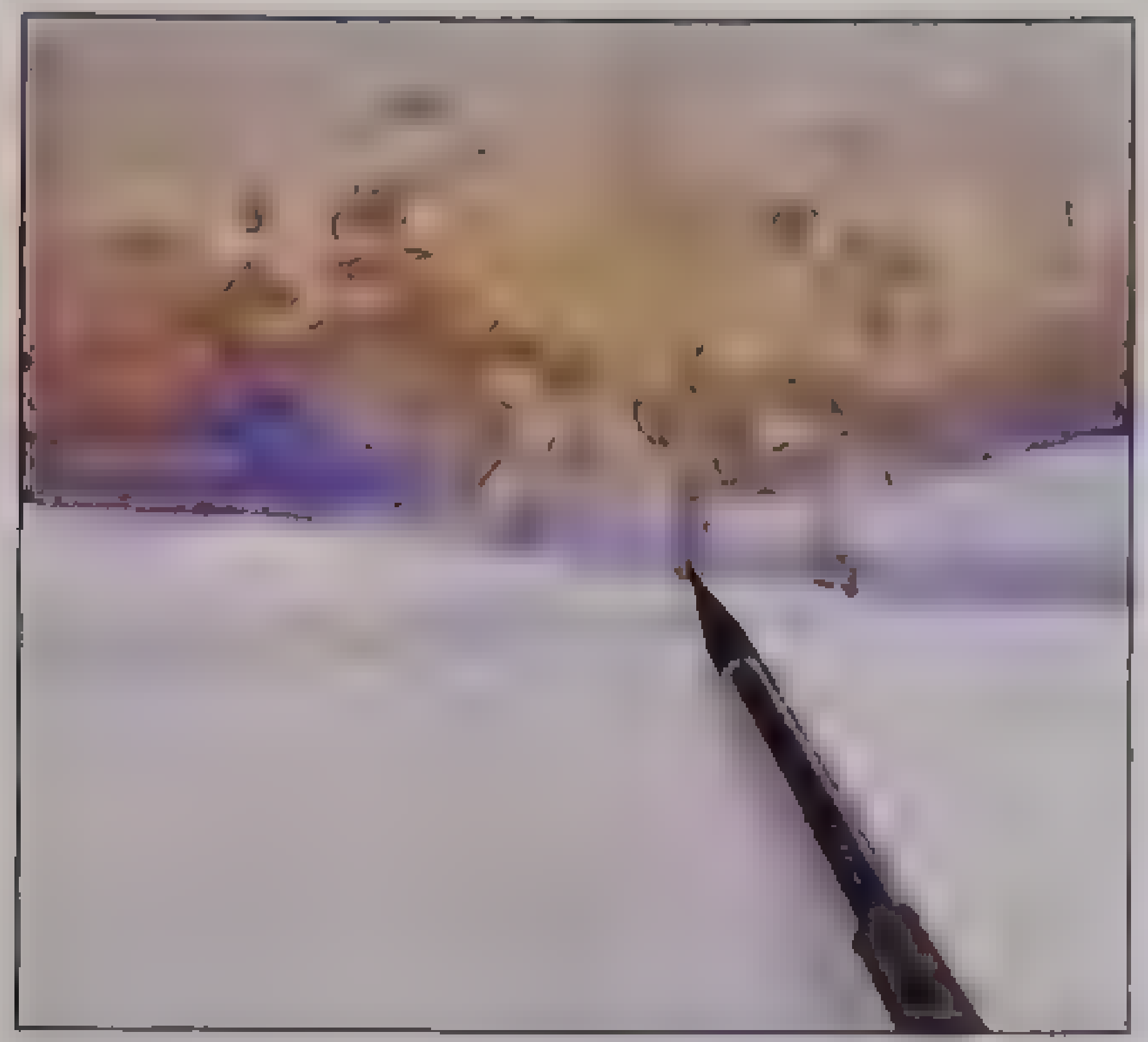

9 ▲ **Adaugă detaliile copacilor îndepărtați**
Folosește pensula nr. 4 cu umbră arsă și puțin albastru de Windsor și aplică tușe ușoare și delicate pentru a sugera trunchiurile și ramurile mai groase ale copacilor din depărtare. Folosește vârful pensulei pentru a picta ramurile mai subțiri.

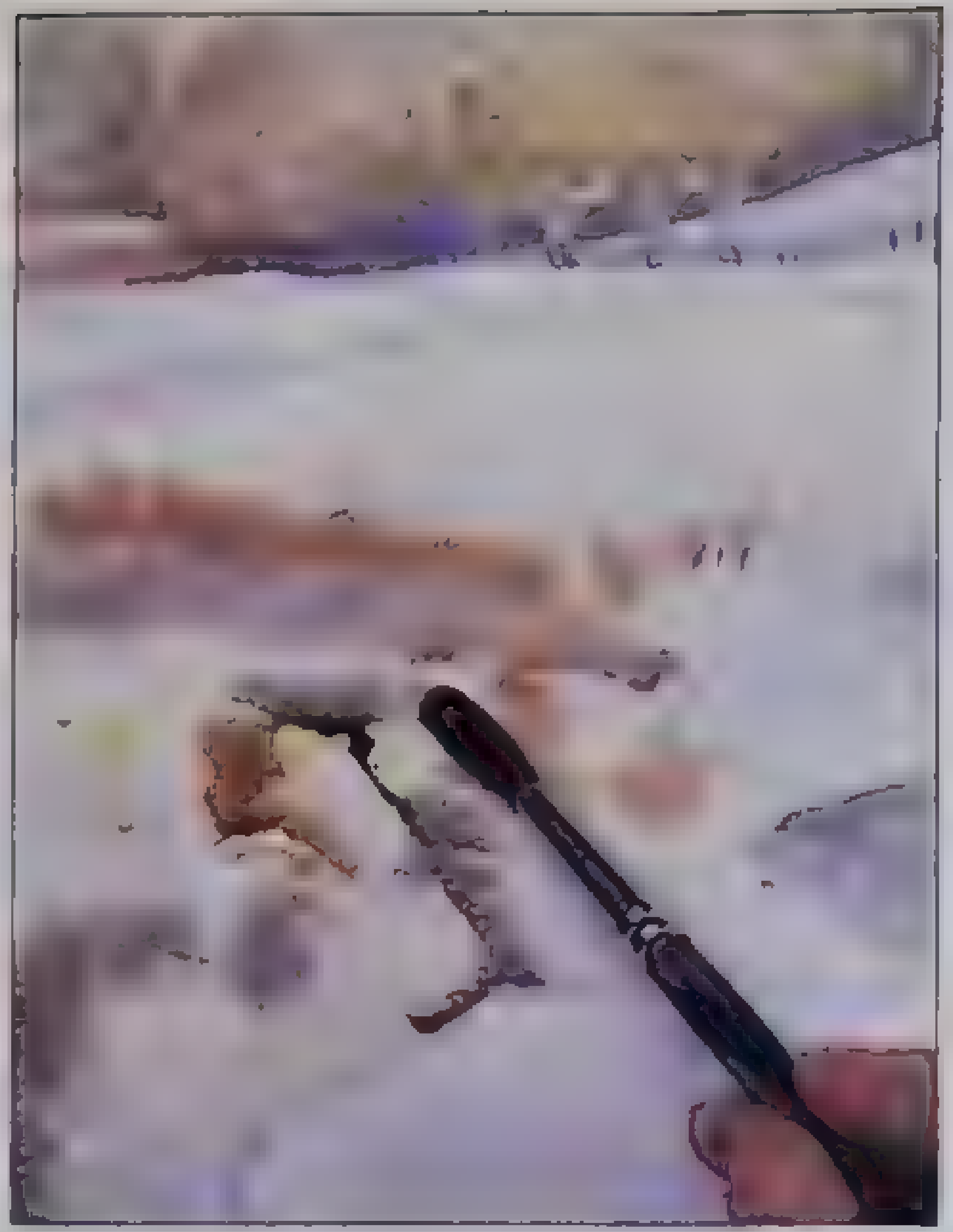

10 ◀ **Detaliile din prim-plan**
Pictează gardul și arbuștii din dreapta folosind un amestec de umbră naturală și oranj de cadmiu. Umezește hârtia din partea stângă, apoi, folosind pensula nr. 10, pictează cu aceeași culoare vegetația și creează tulpinile ascuțite cu vârful pensulei. Adaugă un amestec de albastru de Windsor și albastru-ultramarin, apoi creează ici-colo niște pete cu sienna naturală. Lasă lucrarea să se usuce.

Operele maeștrilor

Claude Monet (1840–1926)

Coțofana

Monet a realizat această scenă aerisită de iarnă în jurul anului 1870, când începuse deja să abordeze tehnica impresionistă, care i-a adus faima. Efectele de lumină și umbră reprezintă una dintre caracteristicile importante ale acestei lucrări. Albul zăpezii alternează cu petele de galben, sugerând reflexia luminii iernatice pe suprafața mantiei de zăpadă. Umbrele sunt de un albastru-gri-deschis, o culoare rece, complementară nuanțelor calde ale zăpezii strălucitoare.

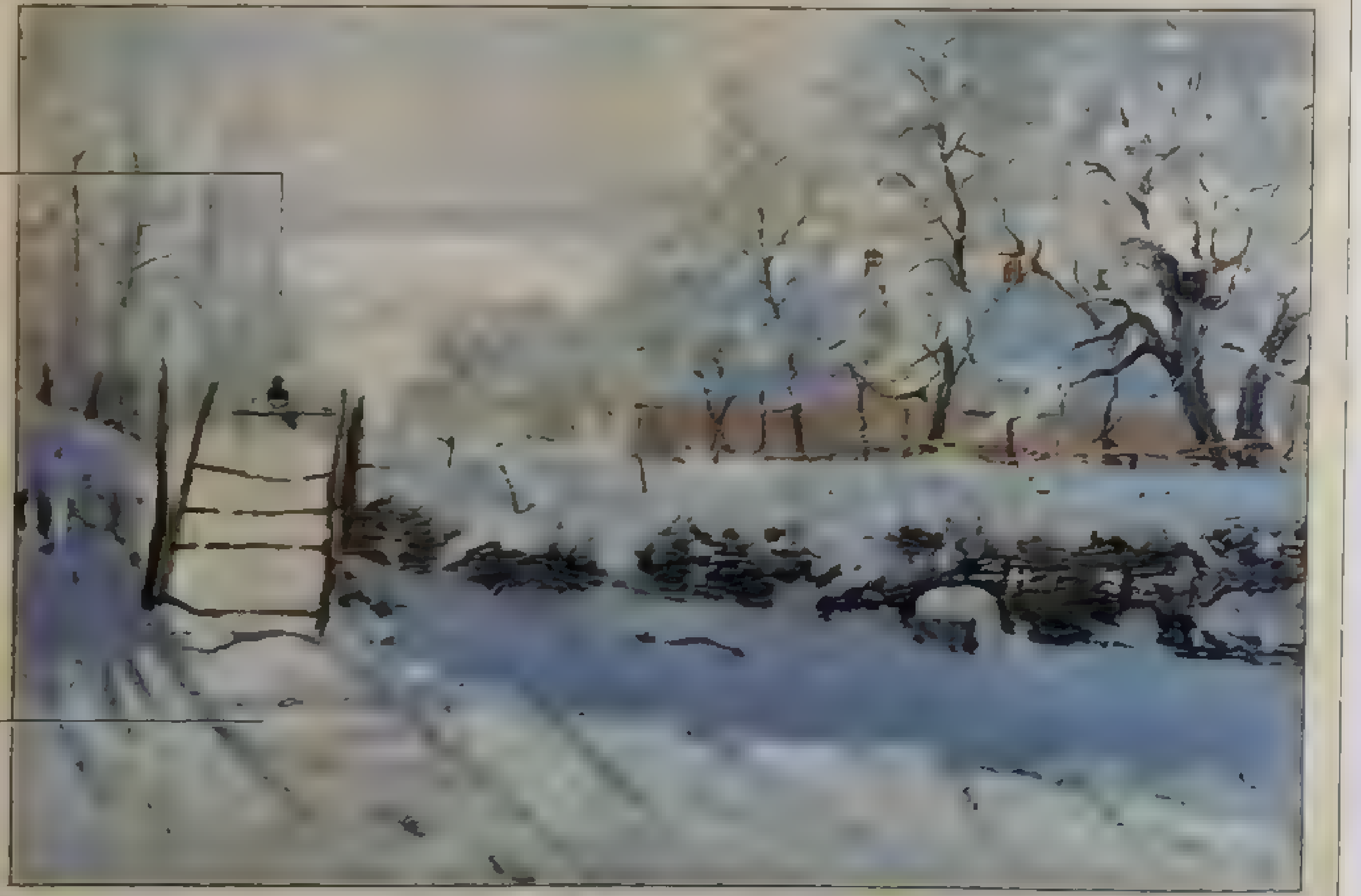

Forma întunecată a coțofenei, care iese în evidență prin contrast cu peisajul înzăpezit, reprezintă punctul focal al picturii.

Petele de galben și albastru, cu câteva accente de roz, înviorează suprafața zăpezii din prim-plan.

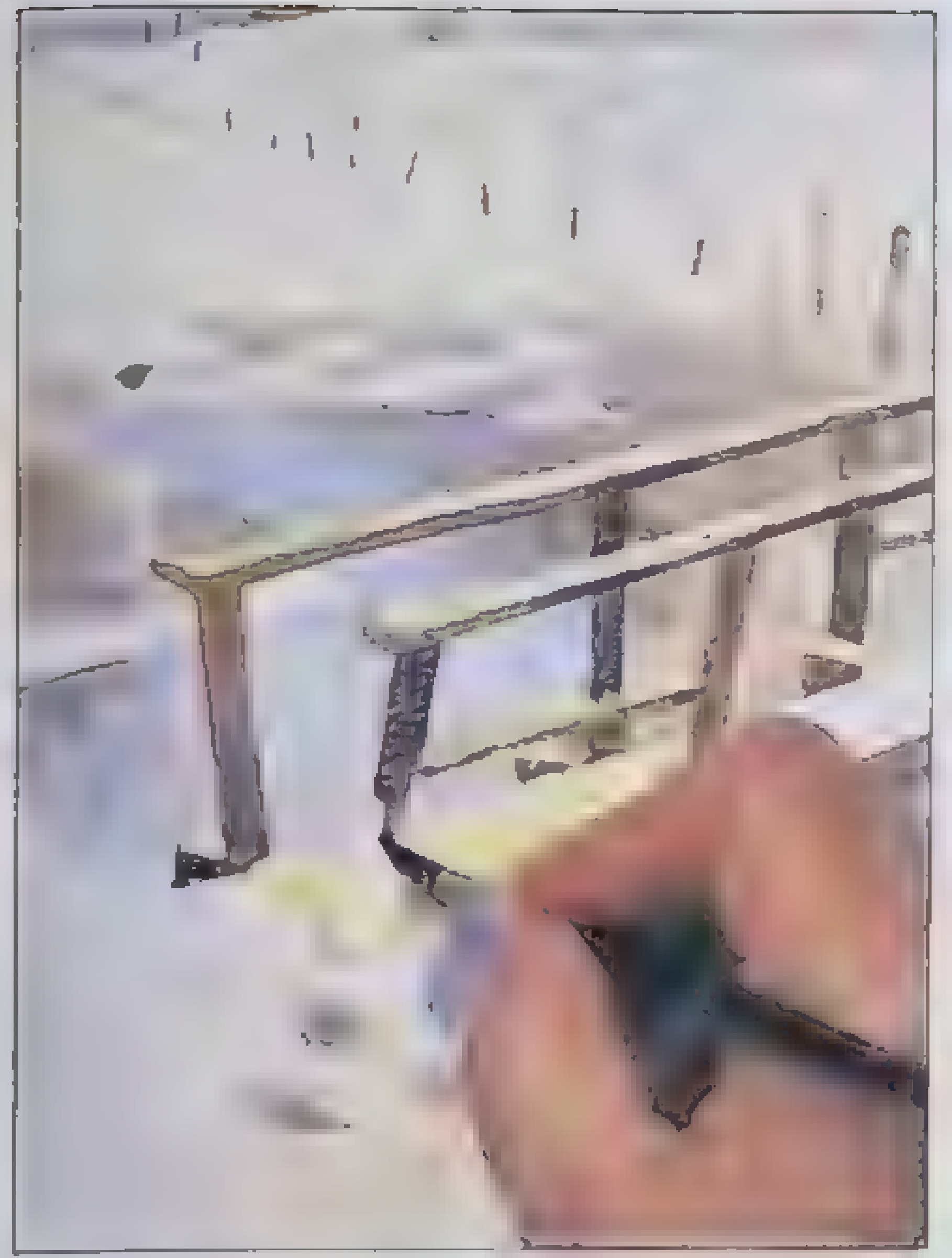

11 ▲ **Pictează podul**
Întoarce-te la pensula nr. 4 și pictează podul cu sepia. Această structură reprezintă un punct focal important în imagine, deoarece forma sa geometrică contrabalansează formele delicate din restul compoziției. Așteaptă ca lucrarea să se usuce complet.

UN PAS ÎNAINTE

Pictura este acum bine definită. Artistul a redat lumina sclipitoare și gerul care influențează peisajul prin contrastul dintre lumina caldă a soarelui și umbrele reci ale zăpezii. Dacă vrei, poți adăuga mai multe detalii în prim-plan.

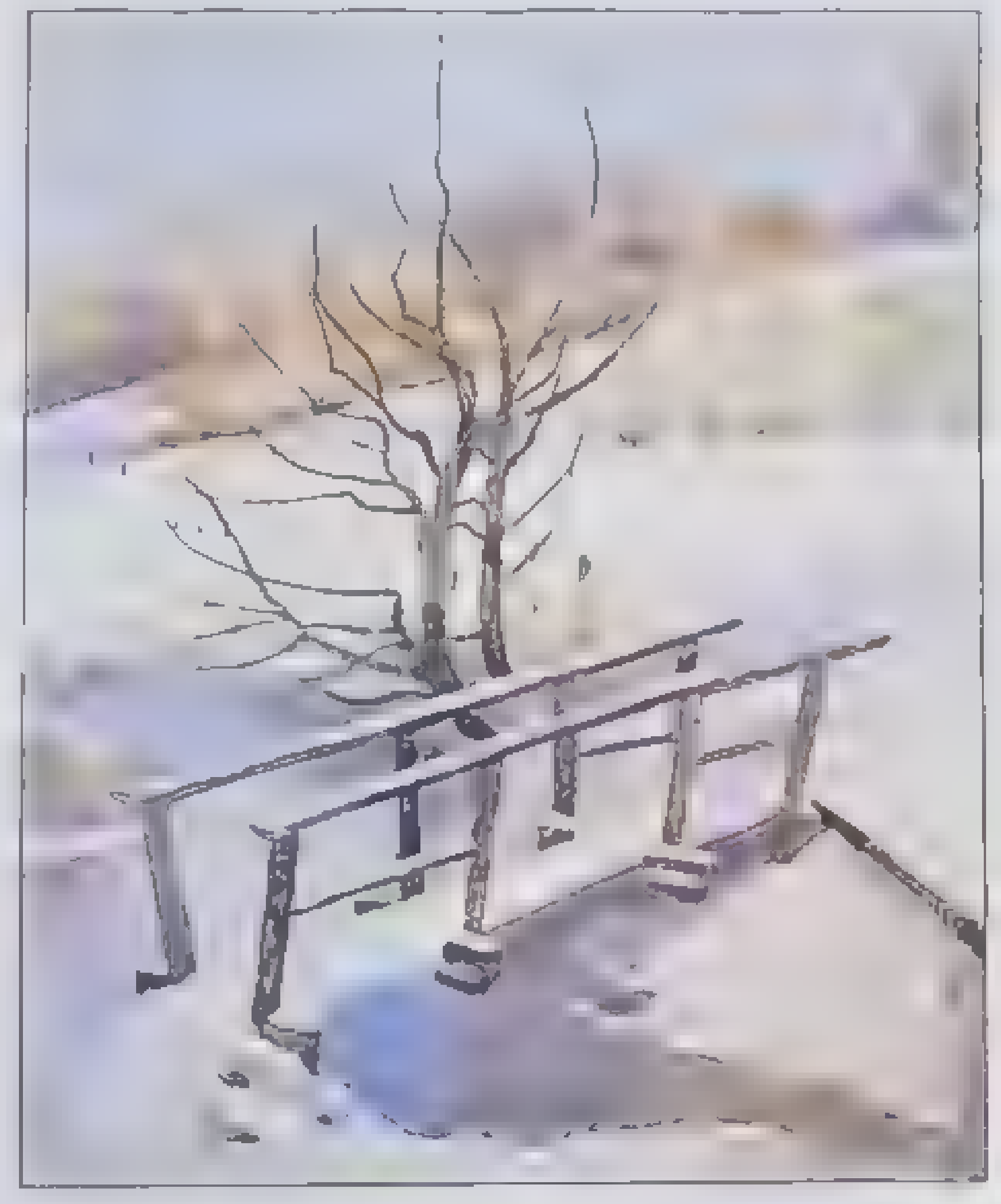

13 ◀ **Adaugă umbrele**
Folosește pensula nr. 4 și un strat de albastru-ultramarin pentru a picta umbrele de pe zăpada bătătorită din prim-plan.
Cu aceeași culoare, pictează umbrele clare proiectate de stâlpii podului.

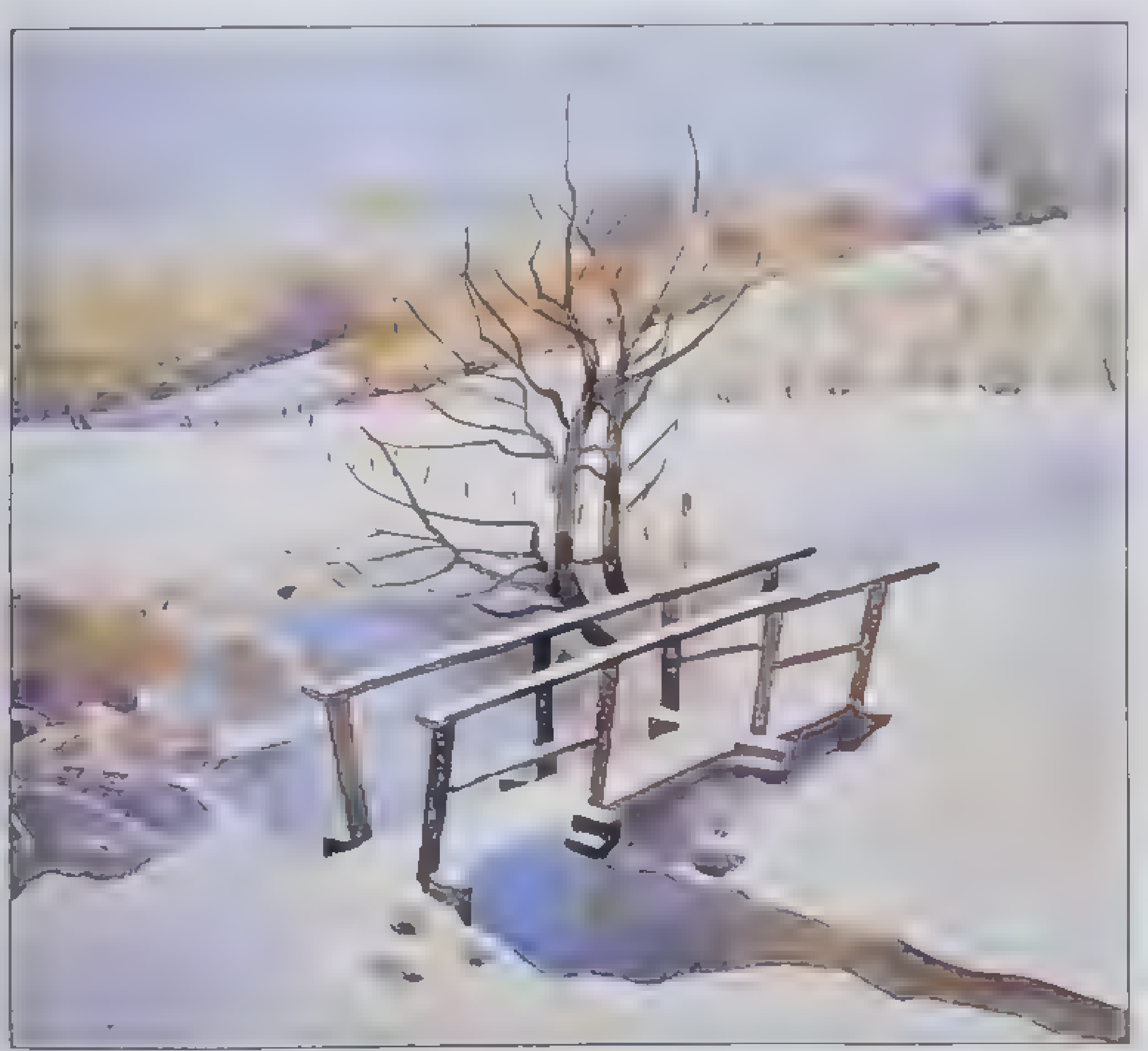

12 ▲ **Pictează copacii**
Elimină lichidul pentru mascare de pe pod și de pe vegetația din partea stângă, ștergând pelicula uscată cu o radieră. Apoi, la pensula nr. 4 și pictează cu sepia copacii din apropierea podului. Desenează-i cu precizie, folosind nuanțe întunecate, prin care să creezi un contrast cu cei aflați la distanță, dar și un efect de profunzime.

Fii creativ!

Inserarea unui personaj

Acuarela din exercițiul nostru transmite un sentiment de liniște și singurătate. Prin introducerea unei figuri umane, artistul a creat o atmosferă destul de diferită. Omul care avansează pe zăpadă sugerează o poveste: avem tendința să ne întrebăm unde merge și de ce. Copacul din partea stângă schimbă dinamica compoziției, acționând fie ca o contrapondere a personajului, fie ca alternativă pentru a ghida ochiul privitorului în interiorul compoziției.

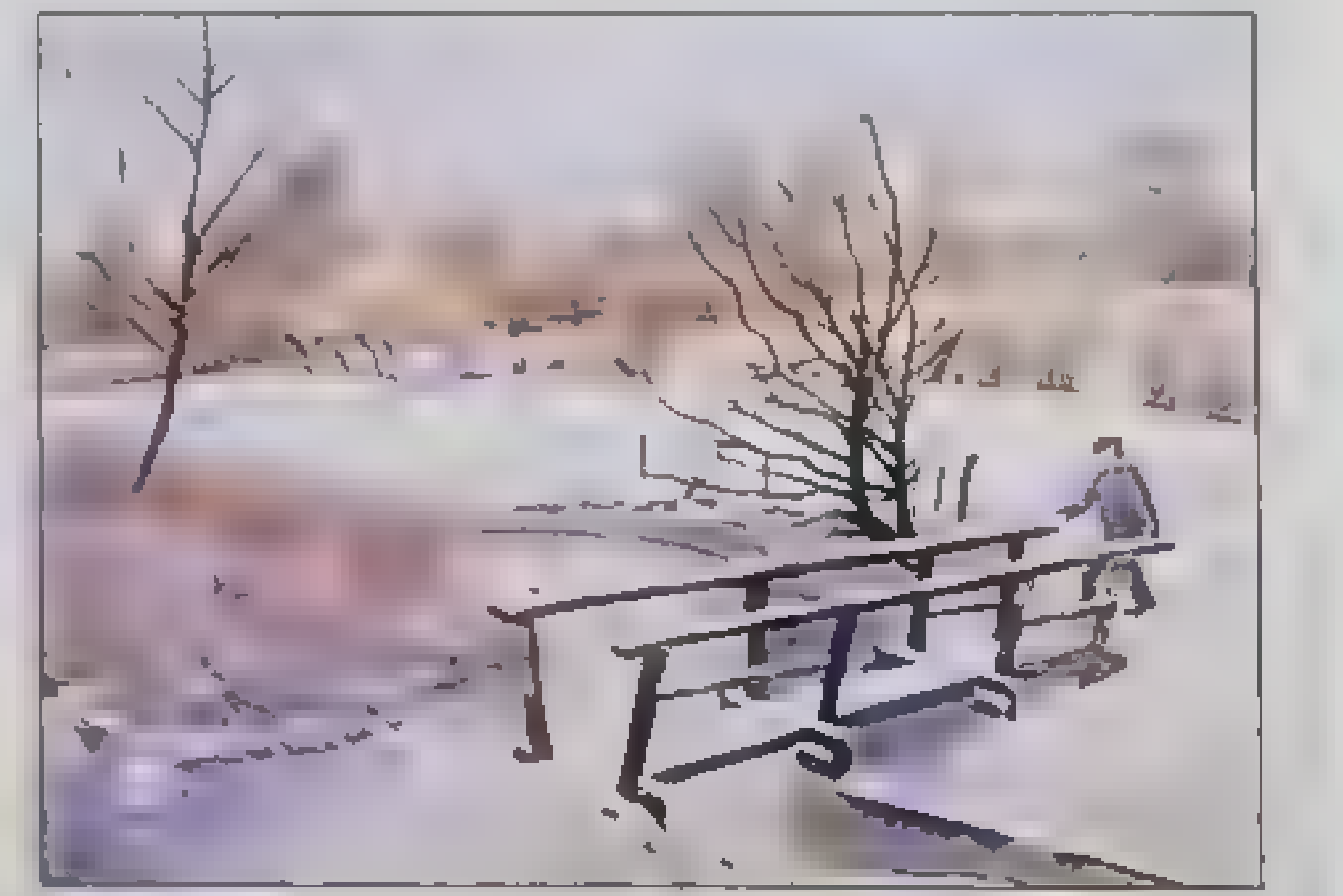

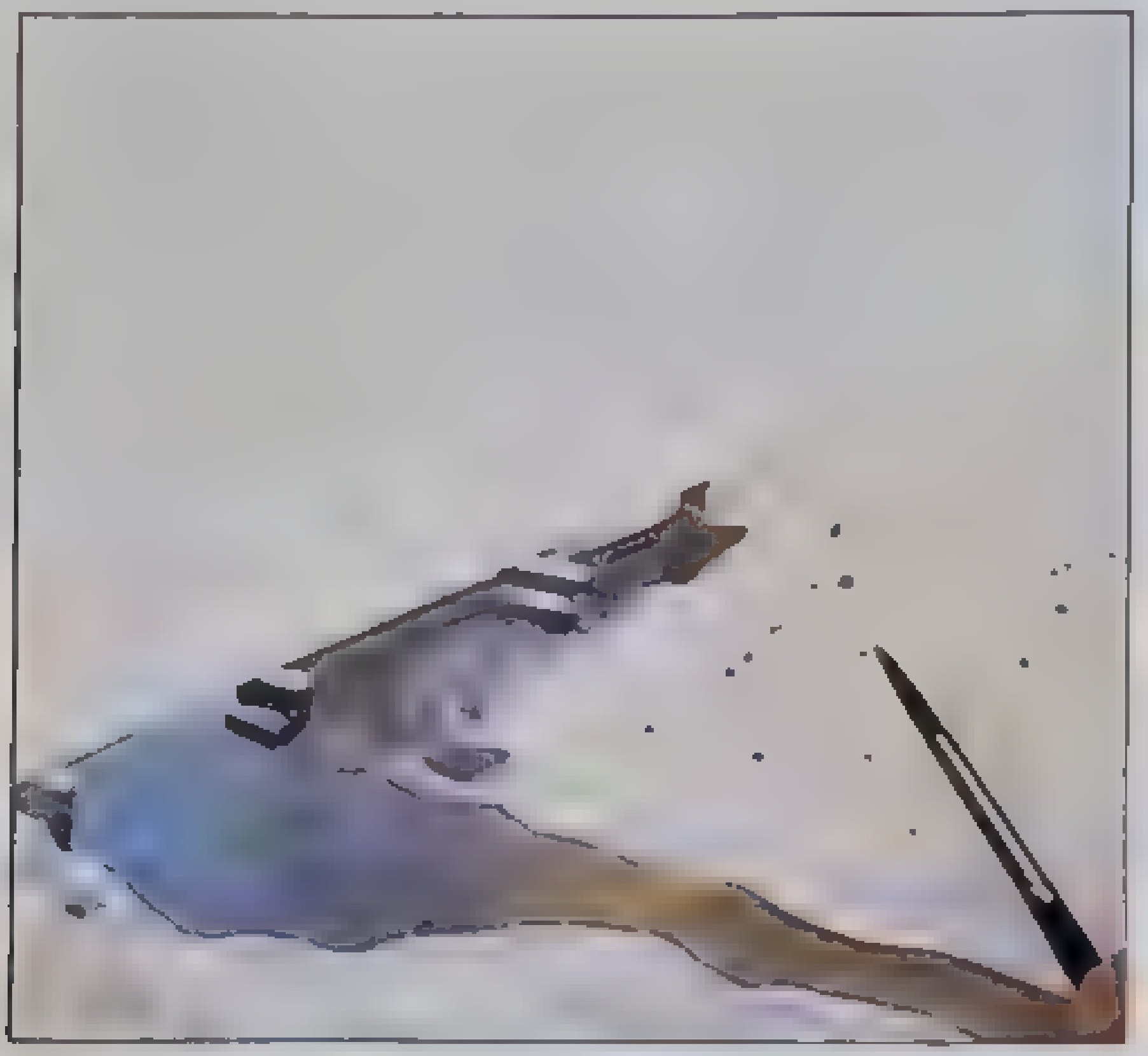

14 ▲ **Adaugă efecte de materialitate**
Protejează zonele care nu te interesează, acoperindu-le cu foi de hârtie. Înmoaie pensula nr. 4 în albastru-ultramarin și împrăștie culoarea pe zăpadă, frecând rapid pămătuful pensulei cu degetul arătător. Repetă procedeul folosind sienna naturală.

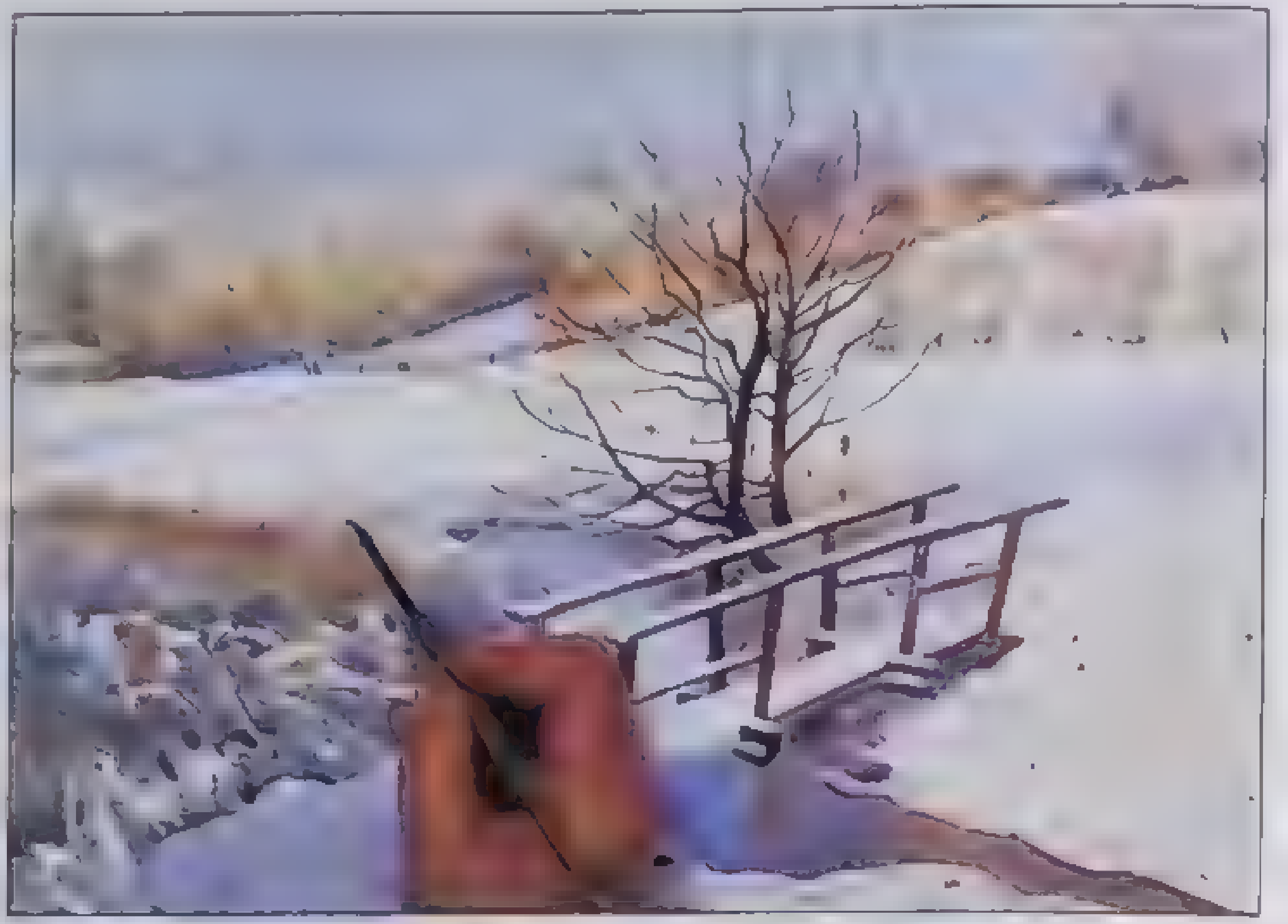

15 ▲ **Pictează iarba uscată**
Pregătește un strat de umbră arsă și pictează cu mișcări delicate și totodată ferme smocurile de iarbă uscată din prim-plan, în partea stângă, folosind vârful pensulei nr. 4.

O LUCRARE COMPLETĂ

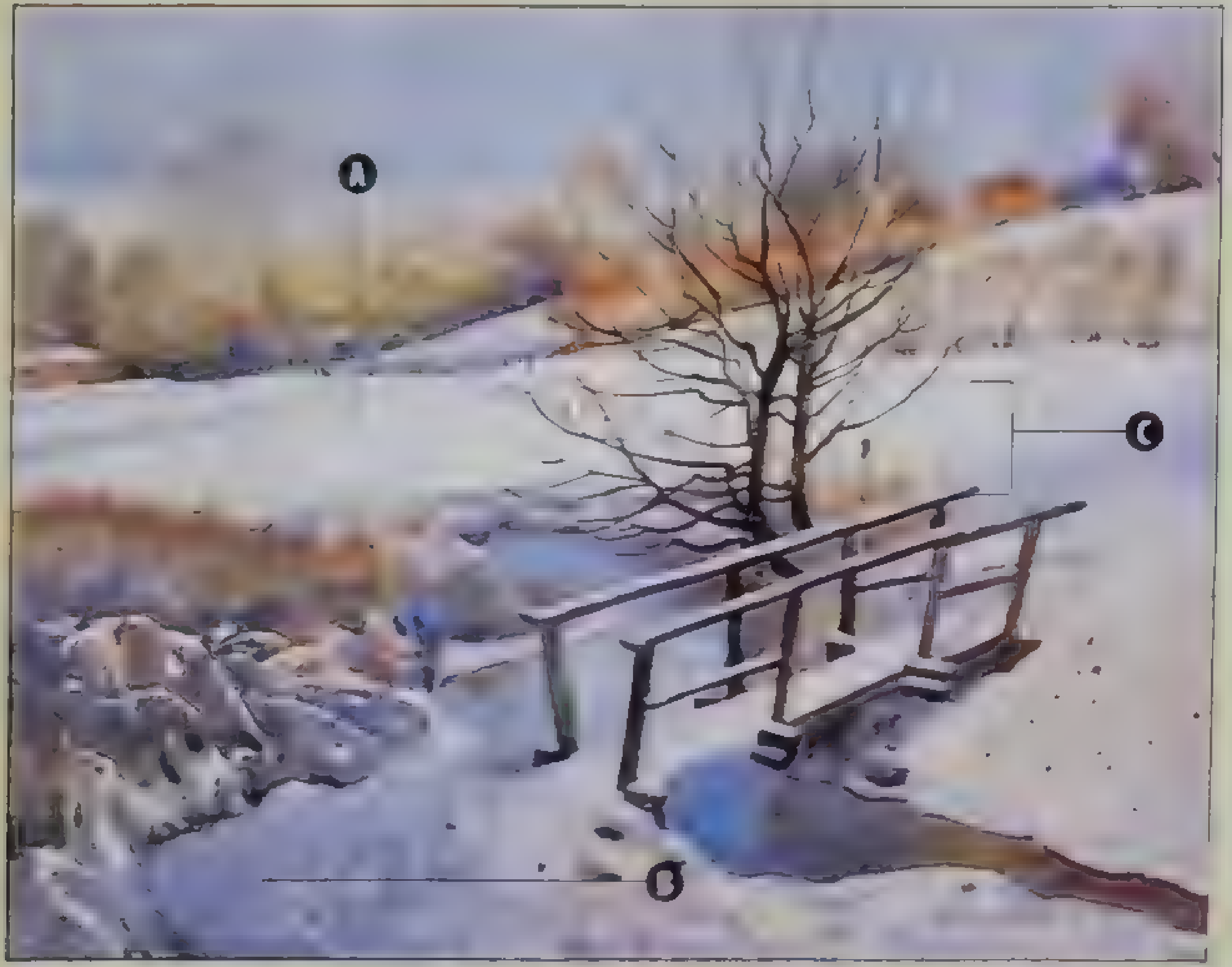

A Hârtie de culoarea zăpezii
Zăpada este redată prin albul hârtiei, modificată ici-colo cu ocru-galben și albastru-ultramarin.

B Umbre reci
Umbrele reci de albastru-violaceu creează un contrast de culori complementare cu oranjul folosit pentru lumina caracteristică a iernii.

C Contraste clare
Podul și copacul în nuanțe întunecate și bine definite formează punctul focal al imaginii, care conduce privirea observatorului în cadrul lucrării.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Lasă-te inspirat de o zi cu timp variabil și pictează un cer agitat, folosind culorile de ulei.

- Redă mișcarea norilor și a soarelui care apune cu ajutorul unor tușe de pensulă expresive.
- Pictează norii luminoși și realiști, evitând elaborările excesive
- Creează straturi de culori complementare pentru un tablou de mare efect

Pictează lumina reflectată

Reproducerea luminii reflectate în picturi reprezintă o provocare pentru orice artist. Principala sa funcție este aceea de a modela formele. Haideți să aflăm împreună cum să exploatăm cât mai bine acest tip de lumină.

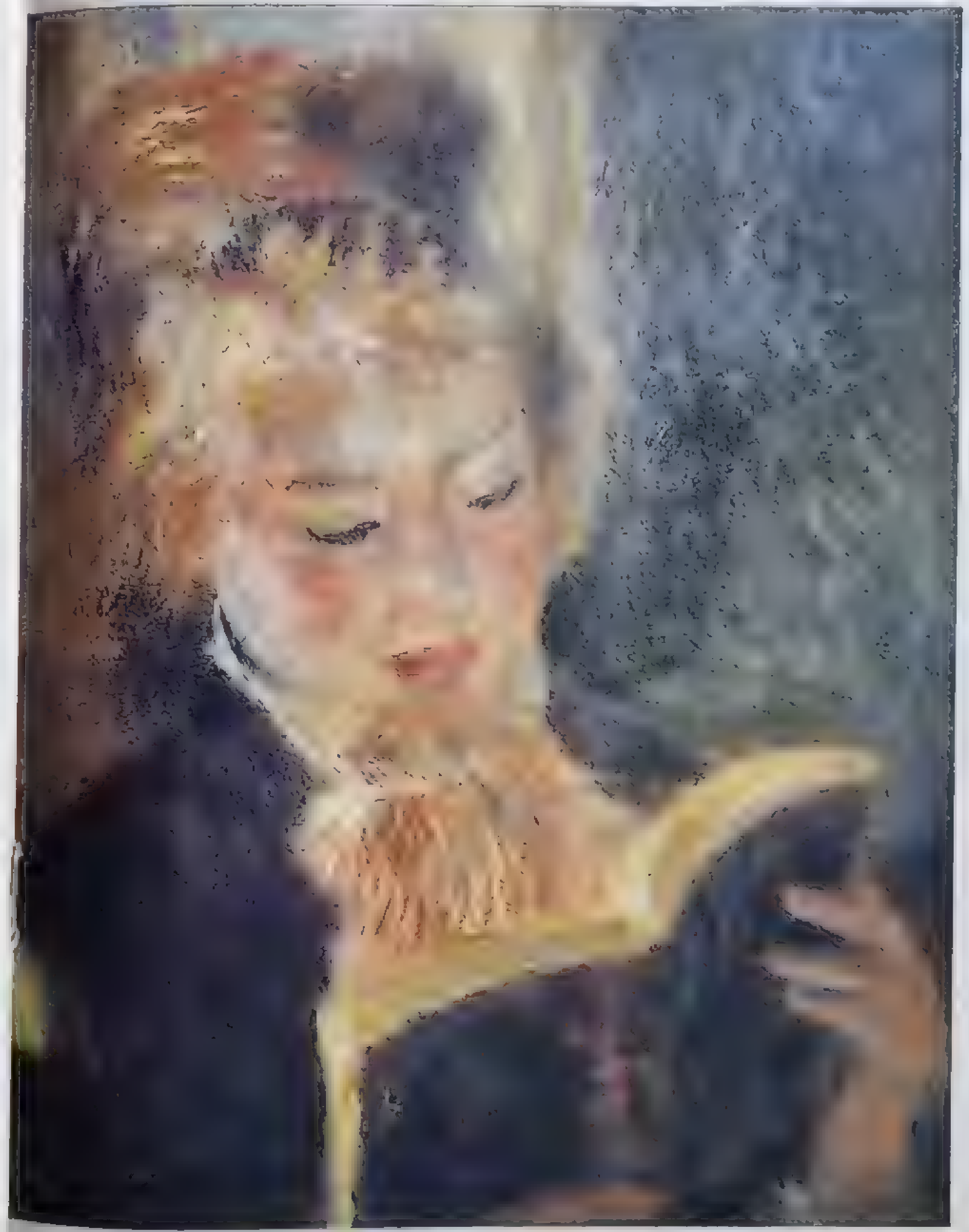

Pictând un obiect sferic sau cilindric vei observa că zona mai închisă, de pe partea opusă luminii, nu se află la marginea extremă a obiectului, ci puțin în fața acestuia. Deoarece acest tip de forme nu prezintă margini ascuțite sau colțuri acestea sunt luminate de tot ce[illegible] în jurul lor. Acest tip de lumină [illegible] lumină reflectată. De obicei, lumina [illegible] reflectată de cea mai apropiată supra[illegible] reflectantă și poate fi remarcată în sp[illegible] în naturile statice, acolo unde sub[illegible] este inclus într-un spațiu restrâns. [illegible] peisajelor, efectul este mai puțin evi[illegible] însă putem să-l observăm pe trunchiuri copacilor, pe garduri și pe alte obiecte cilindrice

Culoarea luminii reflectate

Când lumina este reflectată de o suprafață colorată, aceasta preia puțin din culoarea respectivă. În cazul în care lumina reflectată lovește pe parcurs un alt obiect, ea va modifica și nuanța acelui obiect. Unul dintre cele mai interesante aspecte ale utilizării luminii reflectate în picturi este că, uneori, poți descoperi zone bogate și imprevizibile, în special din gama de verde Într-un astfel de context, o lumină galbenă strălucitoare se lovește de un obiect cu o suprafața întunecată, din spectrul culorilor verzi. Cu toate acestea, este greu să găsești exact culoarea care poate fi văzută în lumina reflectată din cauza relației dintre culoarea reflectată și culoarea suprafeței pe care cade lumina.

◄ **În această pictură în ulei, *Fată citind* (1874), Auguste Renoir (1841–1919) a exploatat la maximum culoarea reflectată de lumina care cade pe cartea deschisă. Lumina de pe fața tinerei este redată cu măiestrie.**

De exemplu, dacă poziţionezi un obiect strălucitor, cum ar fi o vază, pe un fundal alb sau pe un perete puternic luminat de soare, vei remarca în mod clar că lumina reflectată de vază creează o versiune mai delicată, mai clară şi palidă a culorii pe suprafaţa peretelui sau a fundalului. Cu toate acestea, dacă aşezi aceeaşi vază contra unei alte suprafeţe reflectorizante, tot de culoare strălucitoare, rezultatul va fi mai complex. Vei descoperi un amestec între culorile vasului şi cele ale suprafeţei în cauză, un amestec optic de o intensitate mai redusă

Nuanţa luminii reflectate

Culoarea reflectată are în mod normal un ton mai atenuat, comparativ cu sursa din care provine. Din acest punct de vedere, te poţi înşela cu uşurinţă, deoarece culoarea poate părea chiar luminoasă; totuşi, trebuie amintit că, din moment ce lumina reflectată apare pe o zonă reflectorizantă faţă de sursa de lumină principală, ea trebuie să aibă, prin definiţie, un ton mai întunecat. Când amesteci culorile pentru a găsi un ton potrivit, dacă vrei să reduci valoarea tonală, trebuie să adaugi un element mai întunecat î loarea reflectată. Totuşi, ai grijă ultim element să nu fie atât de accent astfel încât să modifice culoarea origi lă. În orice caz, este mai bine să nu a negru: lucrarea ta va deveni plată şi tă dacă foloseşti prea mult negru, iar culoarea se va „murdări” prea tare. În schimb, este mult mai bine să ameste cu o nuanţă de umbră naturală dacă nuanţa reflectată este caldă (roşu sau galben sau cu o nuanţă de albastru atunci câ este vorba de o zonă rece

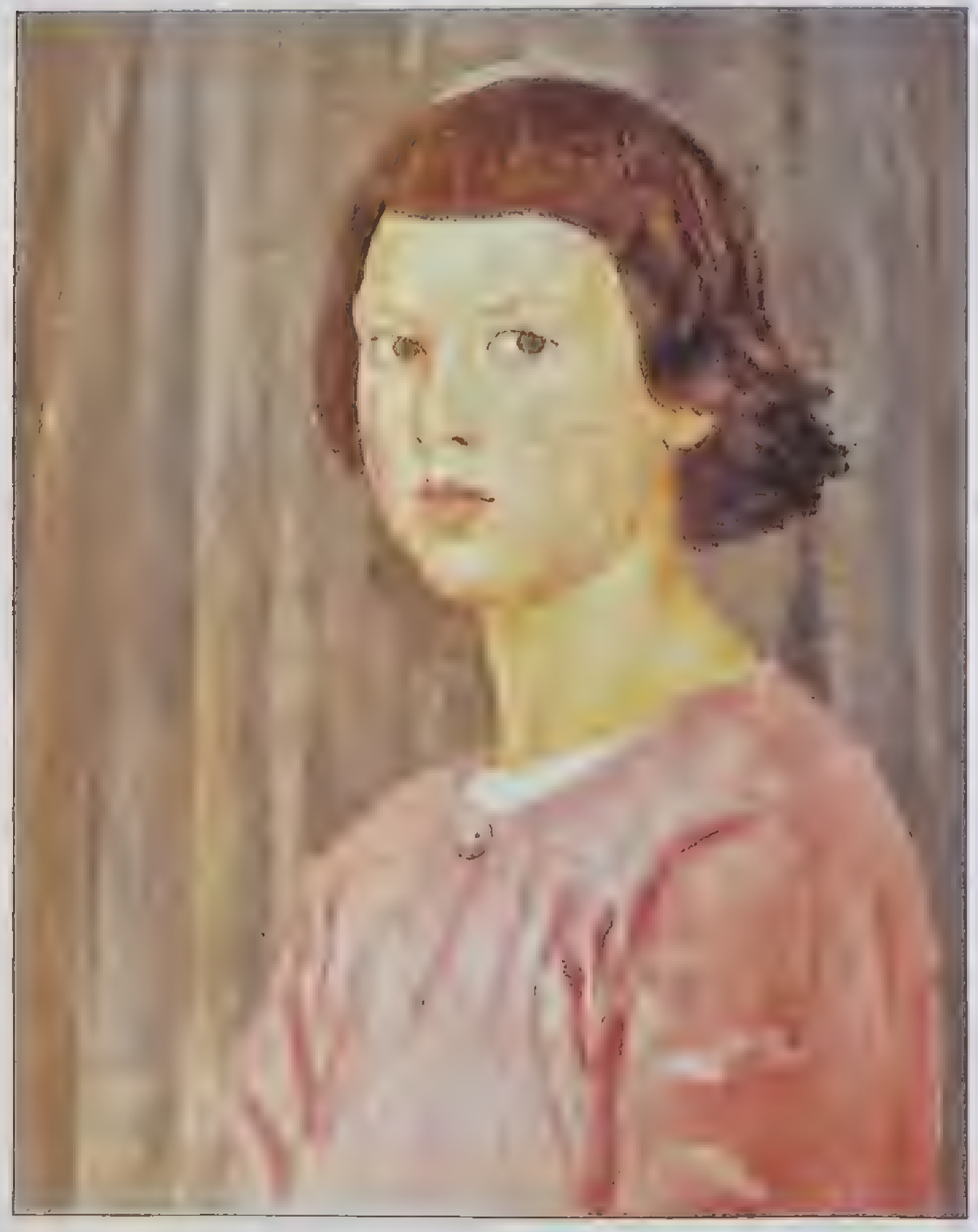

◄ În *Portretul lui Robin*, pictorul Augustus John (1878–1961) a folosit lumina reflectată şi culoarea în mod subtil, dar eficient pe obrazul din umbră al fiului său, modelând complet chipul.

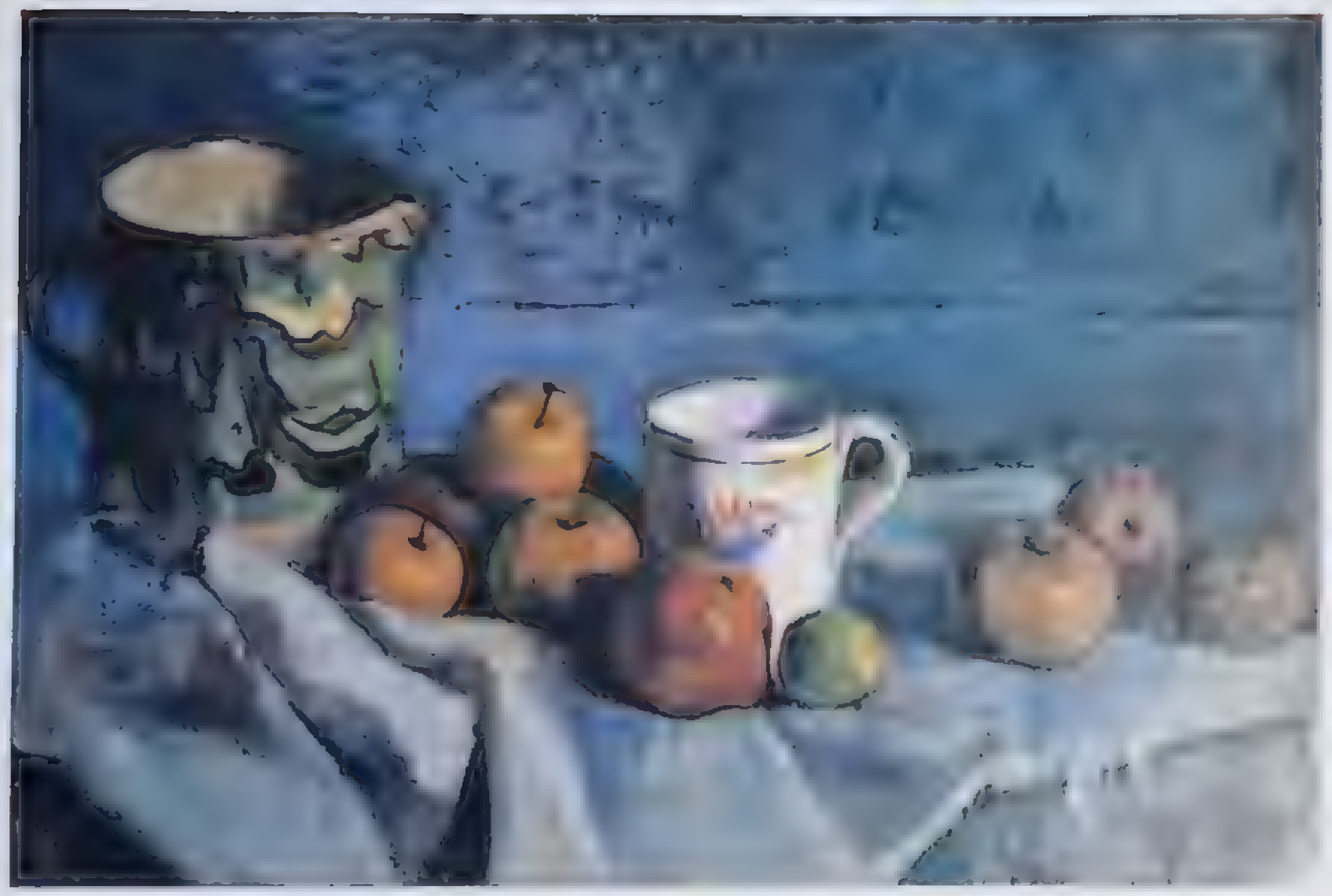

▲ Paul Cezanne (1839–1906) a folosit cu maiestrie nuanţele pentru a da formă şi atmosfera compoziţiilor sale. Culoarea reflectată de cana decorată adaugă o nuanţă de verde tonalităţilor închise, aflate pe partea umbrită a merelor din această natură statică.

Lumina reflectată în portretistică

În cazul portretelor, este necesar să acorzi luminii o atenţie specială. De regulă, un simplu portret poate părea plictisitor; pe de altă parte, o lumină laterală puternică poate anima un portret, iar partea aflată în umbră poate părea plată, dacă nu ar exista lumina reflectată care să ne ajute să o definim mai bine. În numărul următor, vom examina tehnicile de tratare a luminii în portrete. În general, un portretist va încerca să lumineze subiectul din lateral la un unghi de 45°, astfel încât o parte a luminii să se reflecte mai sus de umerii subiectului sau să se reflecte de pe o suprafaţă din apropiere, pentru a da formă laturii faciale aflate în umbră. Putem observa acest efect în portretul lui Augustus John din pagina alăturată. Fără această lumină suplimentară, rotunjimile şi trăsăturile chipului ar fi fost greu de redat.

EXPERIMENTE CU LU

Încearcă să experimentezi redarea nuanţelor luminii reflectate cu ajutorul culorilor acrilice. Vei avea nevoie de trei bile de biliard: una albă şi două în culori luminoase. Aranjează bilele pe un plan alb, cu o lumină naturală puternică: lumina artificială nu dă rezultate extraordinare când reflectă culorile, deoarece este, în general, mult mai difuză. Dacă nu ai cum să faci rost de bile de biliard, le poţi înlocui cu obiecte lucioase din metal sau plastic şi culori strălucitoare. De exemplu, dacă foloseşti capacele colorate ale tuburilor de spray, vei obţine rezultate asemănătoare

- În primul rând, dispune alternativ fiecare bilă colorată lângă cea albă. Apoi, plasează cele două bile colorate una lângă cealaltă.
- Cea mai mare parte a luminii reflectate pe care o vei observa va fi difuzată şi de planul suprafeţei inferioare a bilelor. Reflexiile culorilor bilelor sunt prezente în umbre
- Mai puţin vizibilă este reflexia unei bile colorate pe o alta. Să presupunem că vedem o nuanţă de roz reflectată pe un verde-închis. Pentru a amesteca aceste culori, porneşte de la culoarea reflectată (roz) şi încearcă să adaugi puţin din culoarea-receptor (verde-închis). Continuă să adăugi câte puţin verde-închis până când vei obţine nuanţa potrivită – s-ar putea să ai nevoie să adaugi puţin carmin pentru a păstra culoarea într-o gamă tonală inferioară
- Aminteşte-ţi că, în funcţie de ceea ce le înconjoară, culorile se influenţează. Un roz ar putea să semene cu nuanţa originală dacă este pregătit pe o paletă albă, însă, dacă pare mai curând un roz-palid atunci când este aplicat pe bila verde, atunci te poţi considera un artist adevărat!

Motive în dungi

O simplă cămaşă în dungi ne oferă multe caracteristici interesante pentru o pictură neobişnuită în acuarele.

▼ Chiar dacă la prima vedere pare previzibil, motivul dungilor de pe cămaşă îţi oferă ocazia să te familiarizezi cu folosirea nuanţelor, a perspectivei şi a pensulei.

Pentru pictorii în căutare de subiecte pentru naturi statice, tot ceea ce ne înconjoară poate fi interesant. Ca şi în cazul dungilor acestei cămăşi, te poţi concentra doar pe un singur element; elementul central al acestei picturi îl constituie reprezentarea detaliată a formelor şi a curbelor create de motivul în dungi. În plus, aceste motive îi pot fi de mare folos unui pictor, deoarece modelează foarte clar forma ţesăturii. Fără linii, cutele ar fi mult mai puţin evidente şi, prin urmare, mai dificil de redat.

Perspectivă şi formă

Totodată liniile conferă subiectului o senzaţie de perspectivă şi spaţiu. Cele aflate în prim-plan, pe manşete, sunt definite cu exactitate şi au culori accentuate; cele mai îndepărtate sunt mai subtile, imprecis definite. Dacă ţi se pare că perspectiva unui obiect apropiat este greu de redat, încearcă pentru o clipă să uiţi de cămaşa în dungi de pe scaun. Imaginează-ţi, în schimb, că subiectul tău este un peisaj de iarnă. Vizualizează liniile ca nişte urme lăsate de schiuri pe zăpadă, care urcă liniile pantei şi devin tot mai subţiri şi neclare pe măsură ce se depărtează înspre dealurile de la orizont.

Lumini şi umbre

Umbrele gri de pe cămaşă trebuie pictate în primele etape ale lucrării, înainte de a adăuga dungile. Este bine să le redai în mod corect, deoarece acestea reprezintă cadrul întregii imagini. Reflexiile de lumină şi liniile albe nu sunt altceva decât părţile neacoperite ale foii de hârtie.

Cum să pui bazele lucrării

Nu trebuie să trasezi cu creionul fiecare dungă a cămăşii înainte de a începe propriu-zis să pictezi, deoarece ar dura prea mult timp. Cu toate acestea, îţi va fi mai uşor dacă vei realiza o schiţă cu una sau două linii iniţiale, după care să te ghidezi când desenezi, spre exemplu, poziţia şi dimensiunea manşetei

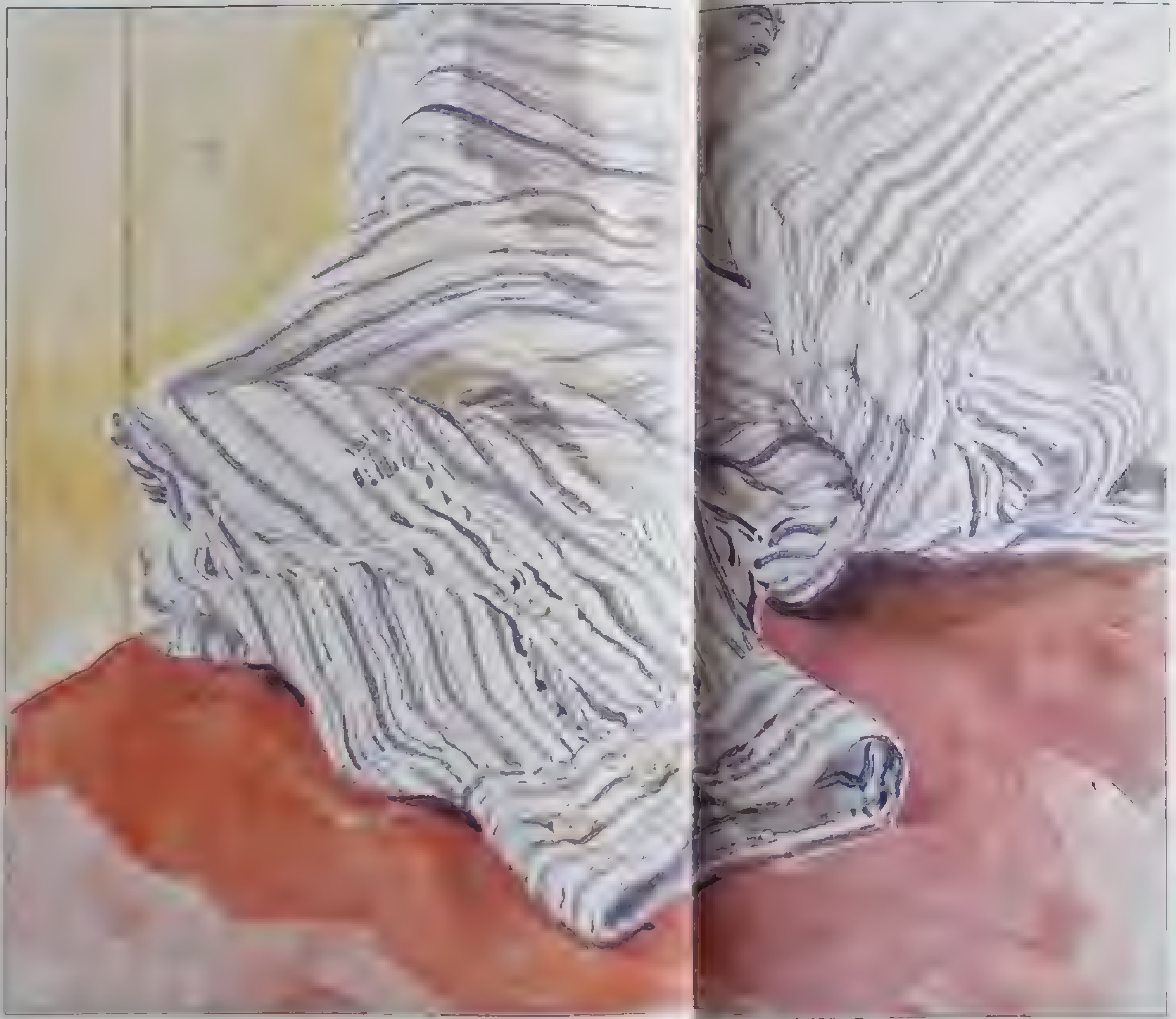

MATERIALE

Mină de grafit sau creion moale

Hârtie pentru acuarele de 300 g/m²

7 acuarele: albastru-cobalt, ocru-galben, roşu de cadmiu, lac garanţă-închisă, gri de Payne, albastru-ultramarin, sienna naturală

Pensule: rotundă nr. 4, plată de 12 mm

ÎNCEPE

1 ▲ Începe cu desenul manşetei
Folosind o mină de grafit sau un creion moale, realizează o schiţa preliminară prin care să defineşti poziţia subiectului în cadrul hârtiei. Folosind pensula rotundă nr. 4, pictează umbrele din interiorul manşetei, cu un ame de albastru-cobalt şi ocru-galben. Umezeşte hârtia în zona din jurul manşe aplică peste ea un amestec de roşu de cadmiu şi lac garanţă-închisă, lăsân două culori să se amestece

2 ▶ Pictează perna
Defineşte perna trecând la o nuanţă mai rece de roşu, pe care o vei obţine amestecând gri de Payne cu roşu de cadmiu şi lac garanţă. Adaugă puţin din culoarea pernei pentru a ajusta amestecul folosit pentru umbră şi aplică această culoare în zona din jurul manşetei.

3 ◀ Pictează umbrele cămăşii
Continuă cu pensula plată de 12 mm şi amestecă albastru-cobalt şi ocru-galben cu un vârf de lac garanţă-închisă pentru a picta umbrele ample de pe restul cămăşii. Utilizează extremitatea pămătufului pentru umbrele mai mari şi muchia pămătufului pensulei pentru umbrele care se subţiază.

CONTINUĂ SĂ LUCREZI

Compoziția este acum bine definită. Am pictat destul de multe zone de culoare și am redat diferite tonalități pentru a indica poziția cămășii, a pernei și a umbrelor, iar acum este momentul să te concentrezi asupra cămășii, redând cutele țesăturii și desenul dungilor.

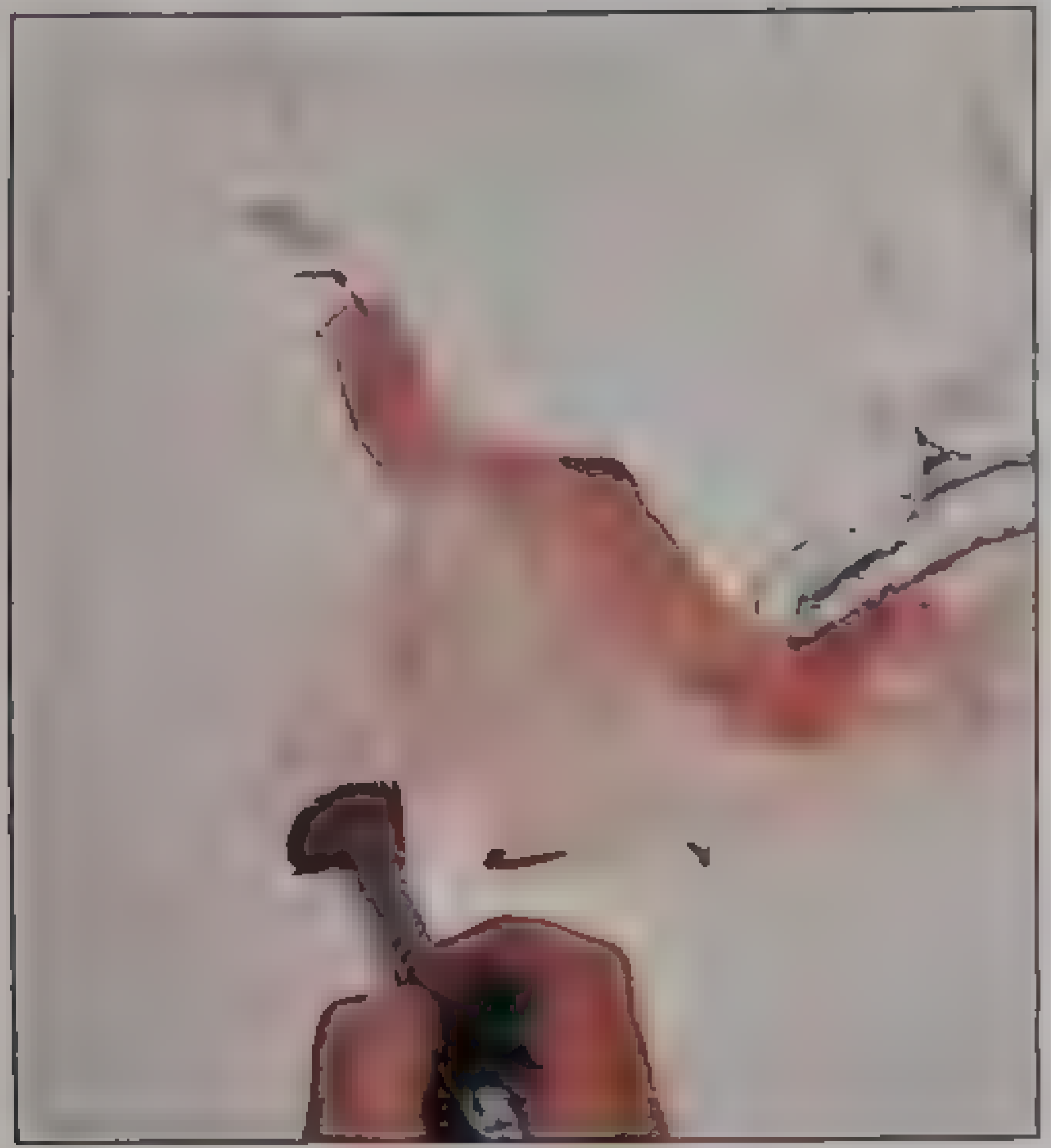

4 **▲ Pictează reflexiile de pe pernă**
Folosind pensula nr. 4, continuă să lucrezi la manșetă folosind albastru-cobalt amestecat cu ocru-galben. Pictează perna cu pensula plată, diluând culoarea roșie cu puțină apă.

5 **▶ Definește umbrele**
Ia din nou pensula nr. 4 și pictează dungile de pe mânecă folosind albastrul-cobalt și ocrul-galben pe care le-ai amestecat în etapa 4. Urmărește cutele țesăturii, trasând niște linii paralele. Pregătește un gri neutru cu roșu de cadmiu, albastru-cobalt și ocru-galben pentru umbrele din interiorul manșetei și de pe cutele mânecii.

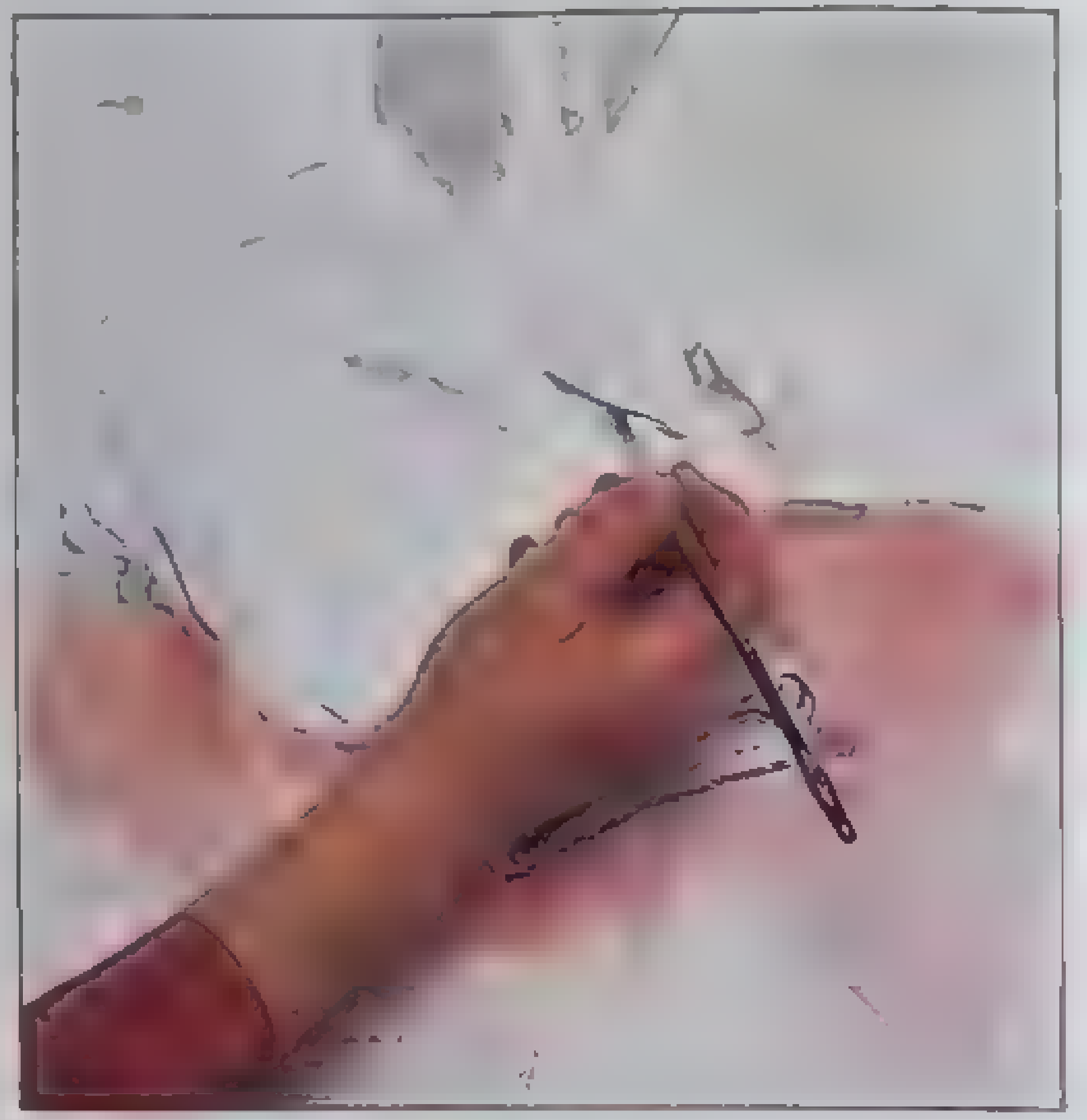

SFATURI
Pentru un control rapid

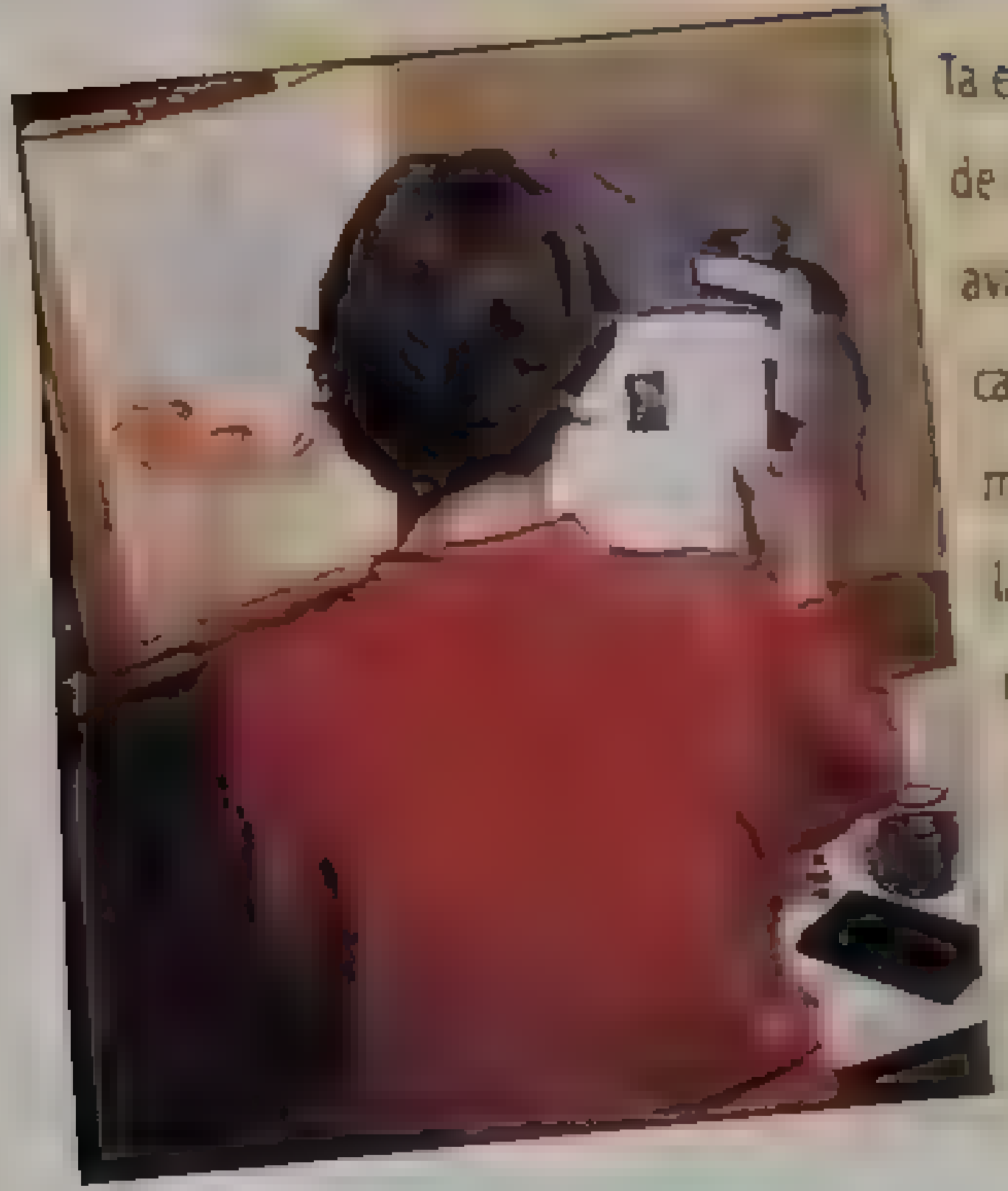

Taie în interiorul unei foi de hârtie un dreptunghi având aceleași proporții ca și pictura ta. Pe măsură ce lucrezi, uită-te la imagine prin acest orificiu pentru verificarea compoziției și a relației dintre subiect și fundal.

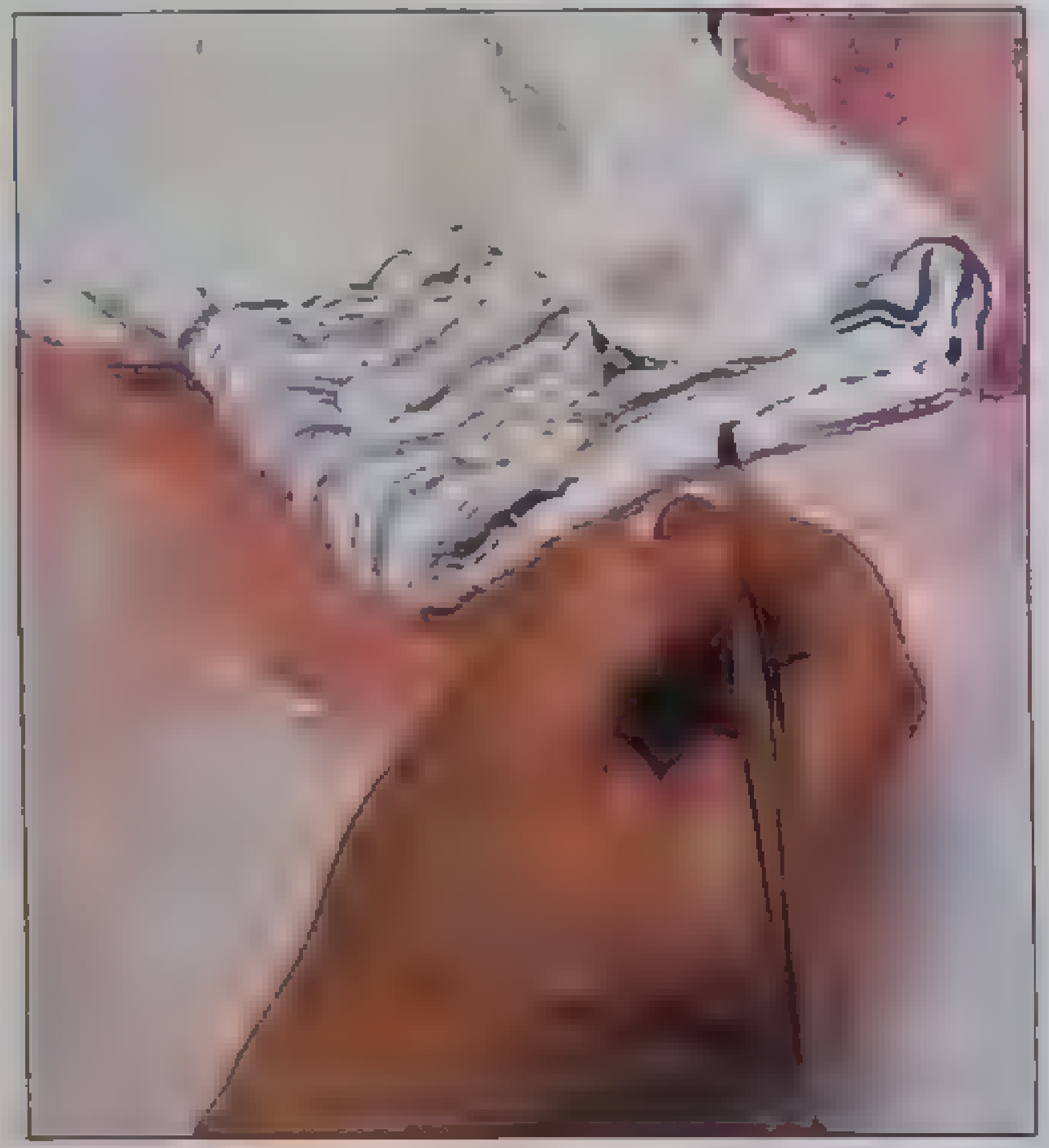

6 **◀ Variază culorile dungilor**
Pictează liniile manșetei cu vârful pensulei nr. 4. Pentru a varia culoarea dungilor înlocuiește, din când în când, albastrul-ultramarin cu albastru-cobalt. În plus, adaugă câteva tușe de ocru-galben și roșu de cadmiu în albastru, schimbând proporțiile culorilor pentru a crea variații subtile de nuanță.

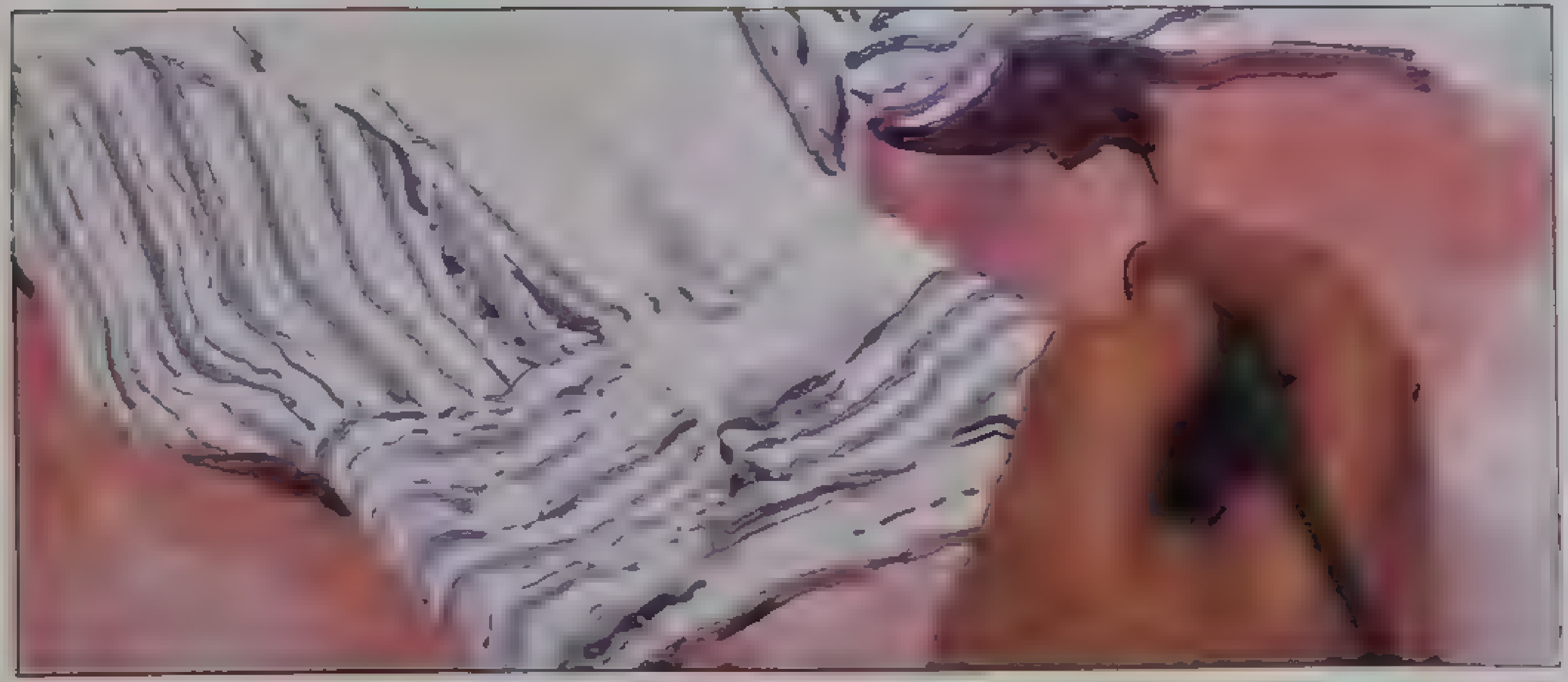

7 **◀ Intensifică umbrele**
Pentru a reda umbrele întunecate de sub cămașă și din jurul ei, folosește un roșu-închis obținut din lac garanță-închisă și albastru-ultramarin, atenuându-l cu un accent de ocru-galben și aplică culoarea până la marginea țesăturii în dungi, trasând o linie clară pentru a redefini contururile.

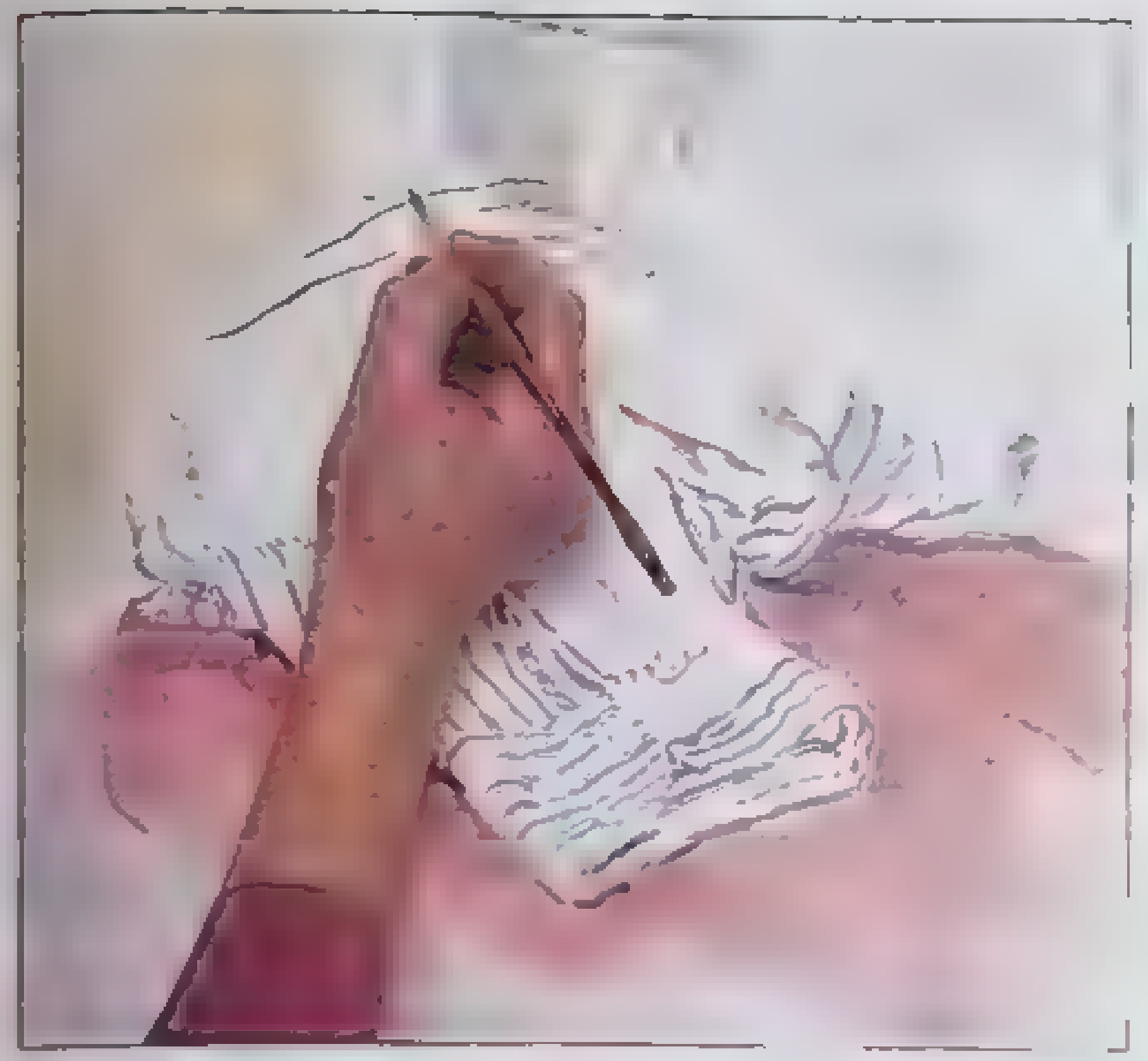

8 **▲ Pictează fundalul**
Definește fundalul galben folosind sienna naturală diluată și pensula plată. Continuă desenul cămășii cu pensula nr. 4. Liniile mai îndepărtate par a fi puțin mai gri și mai deschise. Poți recrea acest efect atenuând liniile deja existente cu puțin roșu de cadmiu și adăugând apă.

Fii creativ!

Concentrează-te pe o suprafață mai mică

Particularitatea motivelor cămășii în dungi din acest tablou nu constă în utilizarea culorii. Încearcă să realizezi o versiune în alb și negru a aceluiași subiect, punând accent pe desenul liniilor și al cutelor țesăturii. Această schiță rapidă și plină de viață a fost realizată cu o mină de grafit, însă vei obține rezultate la fel de bune și dacă desenezi în creion, cărbune sau cu tuș.

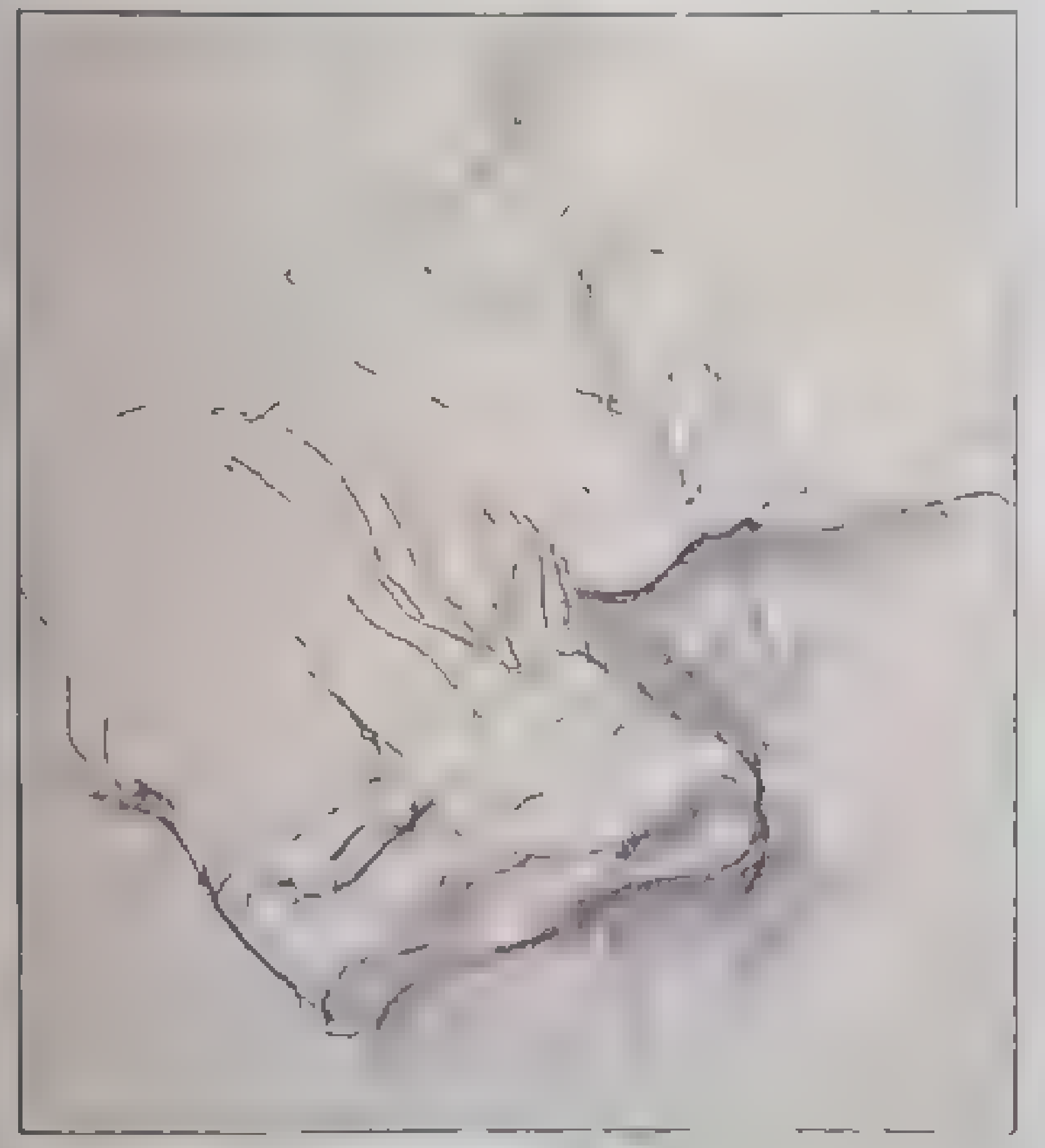

SOLUȚII ISTEȚE
CORECTEAZĂ IMPERFECȚIUNILE

În cazul în care se întâmplă să greșești, poți picta din nou zona în care s-a produs accidentul sau poți include aceste imperfecțiuni în pictură. În orice caz, lucrează rapid înainte ca hârtia să fie impregnată de culoare, pentru că altfel pata va apărea mai închisă decât culoarea [illegible]

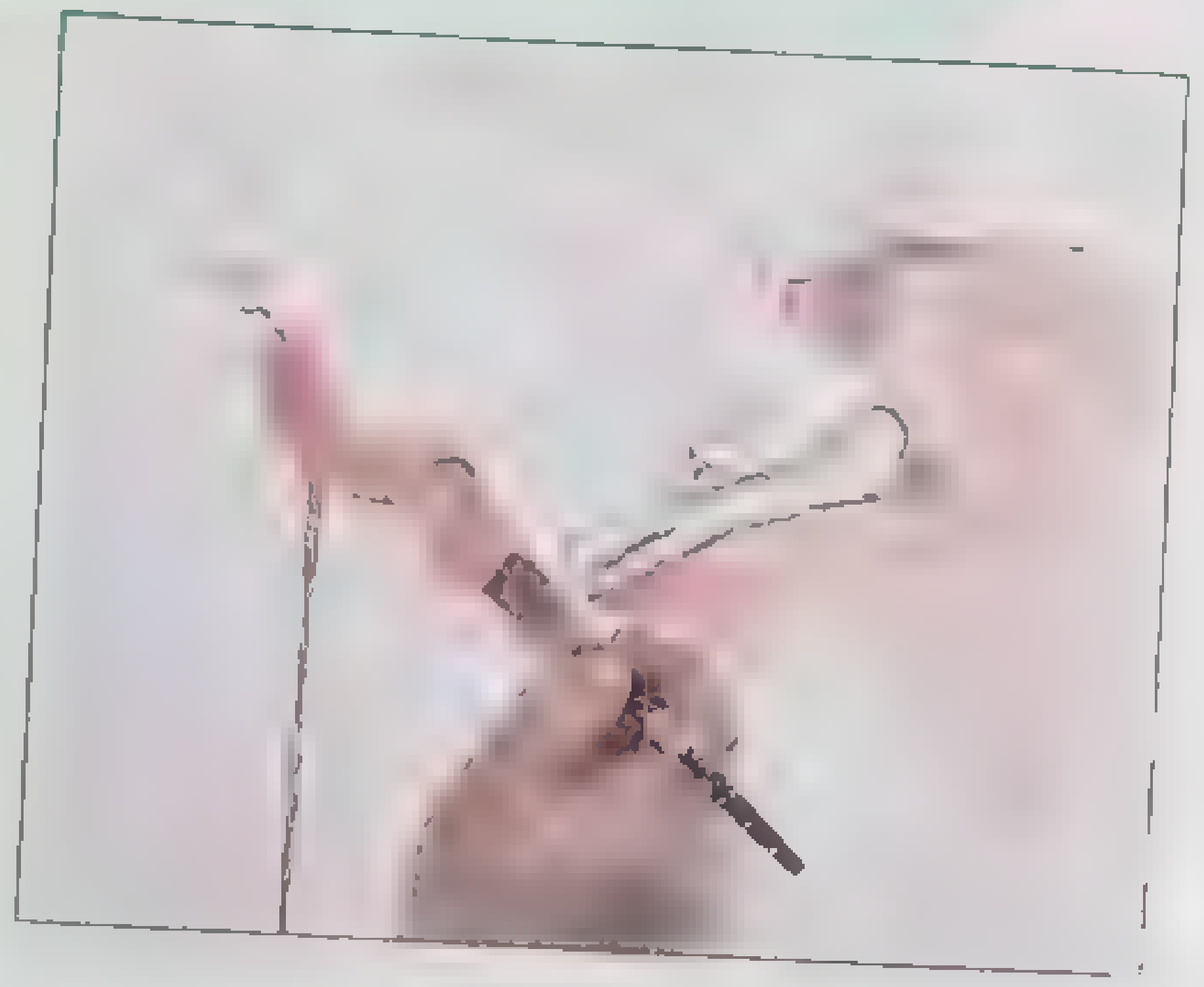

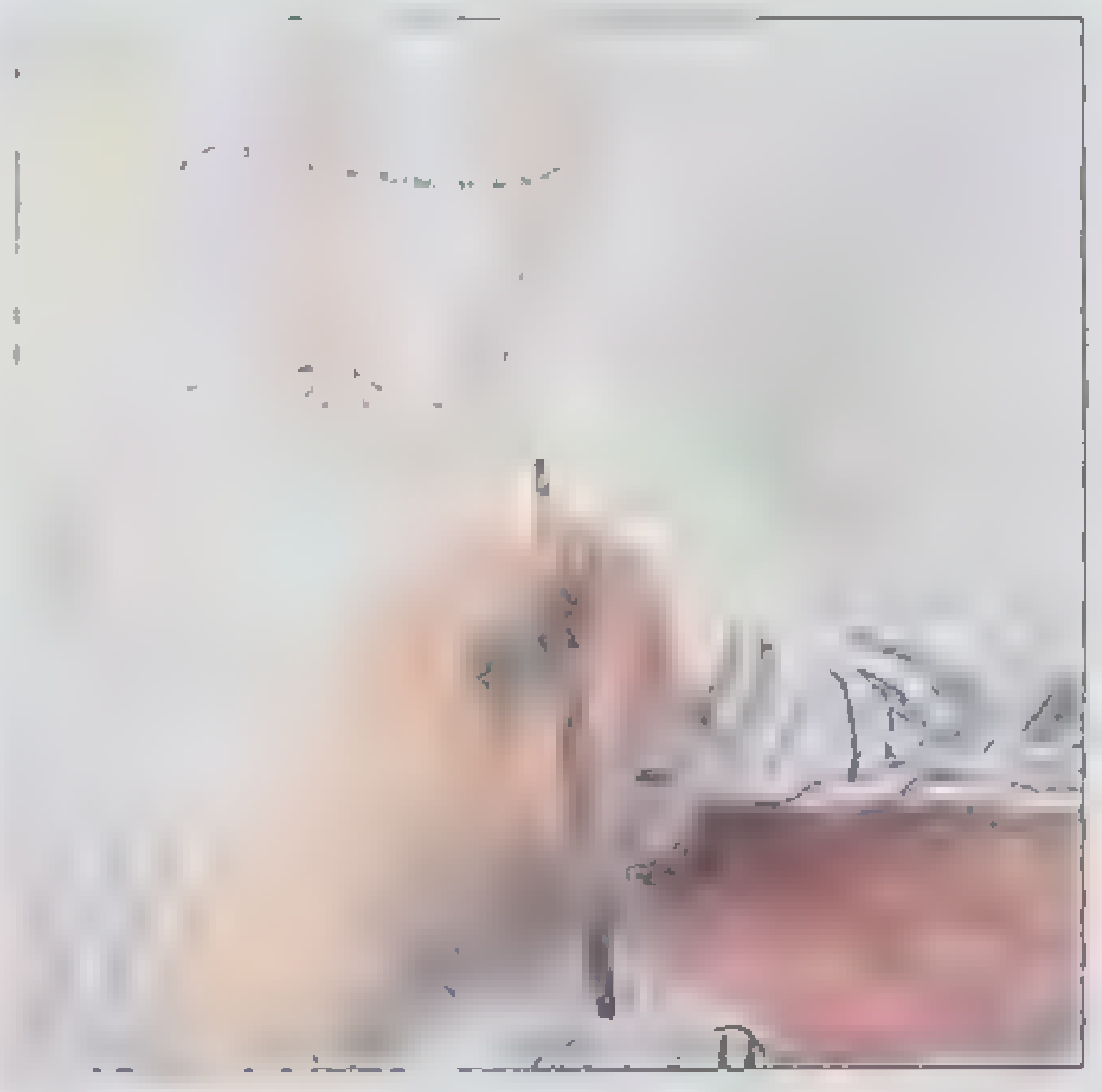

9 **◀ Estompează liniile**
Dacă ai pictat toate liniile cu aceeași claritate, cămașa va arăta plată ca un șablon. Gândindu-te [illegible] acest [illegible] nuanțele câtorva linii prin diluarea culorii în apă. Nuanțează [illegible] apoi cu o umbră de gri deschisă cu puțină apă curată.

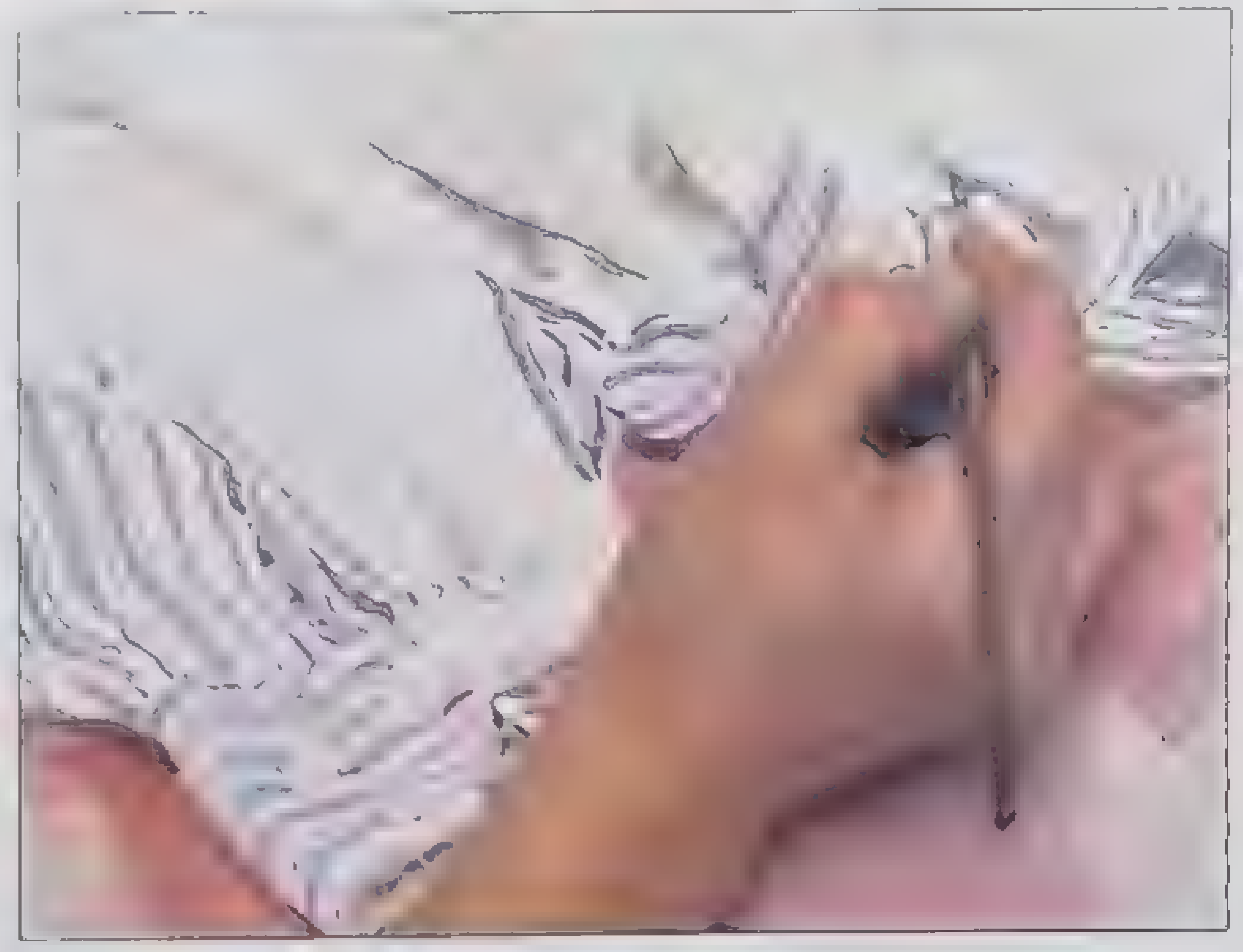

10 **▲ Accentuează prim-planul**
Pictează în detaliu câteva linii selectate în prim-plan, folosind o culoare intensă și tușe bine definite. În acest fel, vei crea un contrast sugestiv cu liniile ușor estompate din fundal, conferind picturii o senzație de spațiu și de perspectivă.

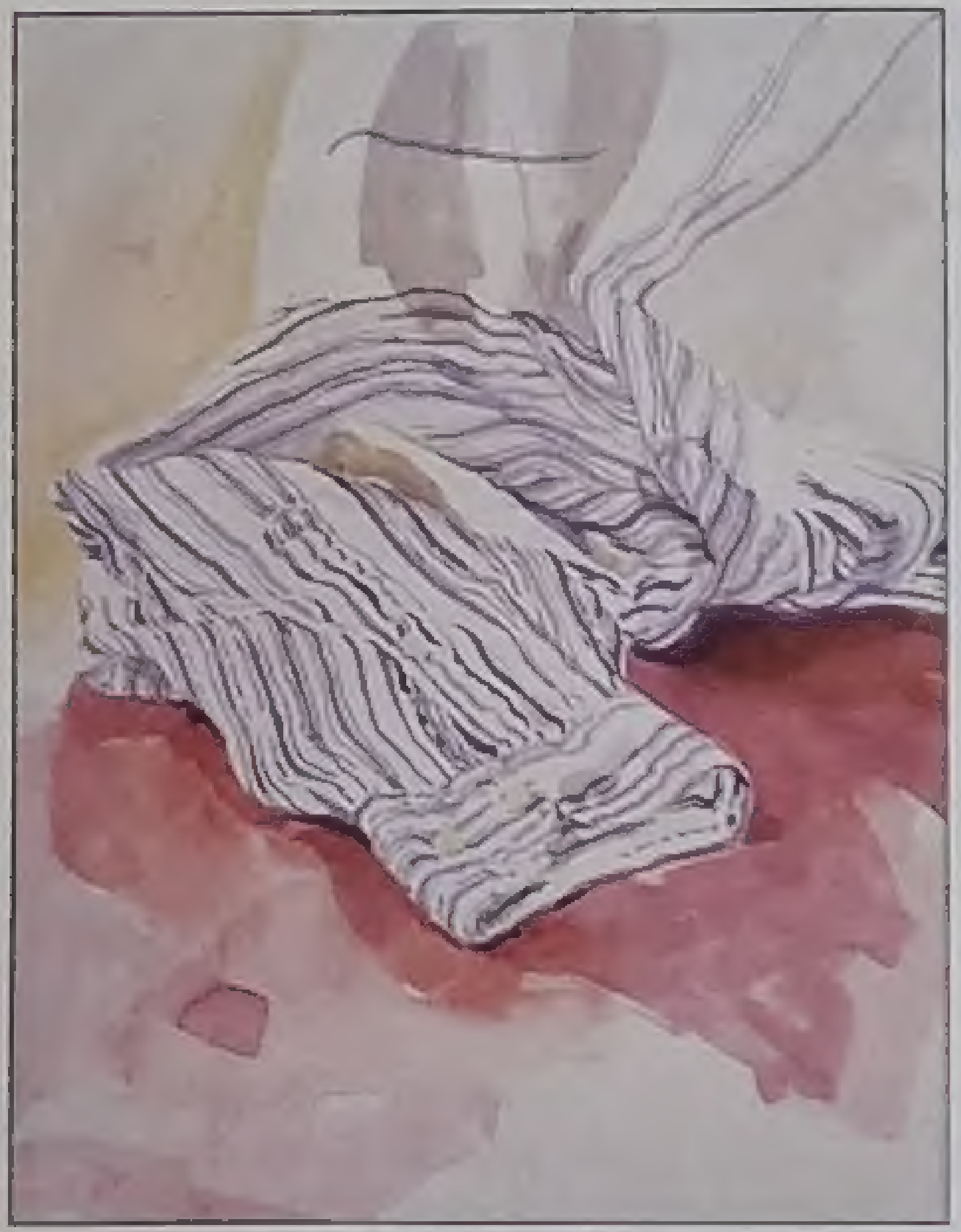

11 ▲ **Pictează nasturii** Adaugă nasturi pe manșetă folosind sienna naturală diluată. Completează desenul dungilor pictând câteva zone în detaliu, iar altele într-o manieră aproximativă, în nuanțe diferite.

UN PAS ÎNAINTE

Trebuie doar să mai adaugi câteva dungi și detalii, iar pictura va fi completă. Pe măsură ce aplici ultimele dungi, asigură-te că nuanțele sunt variate și intense, schimbând când și când proporțiile culorilor din amestecuri și diversificând tonurile picturii.

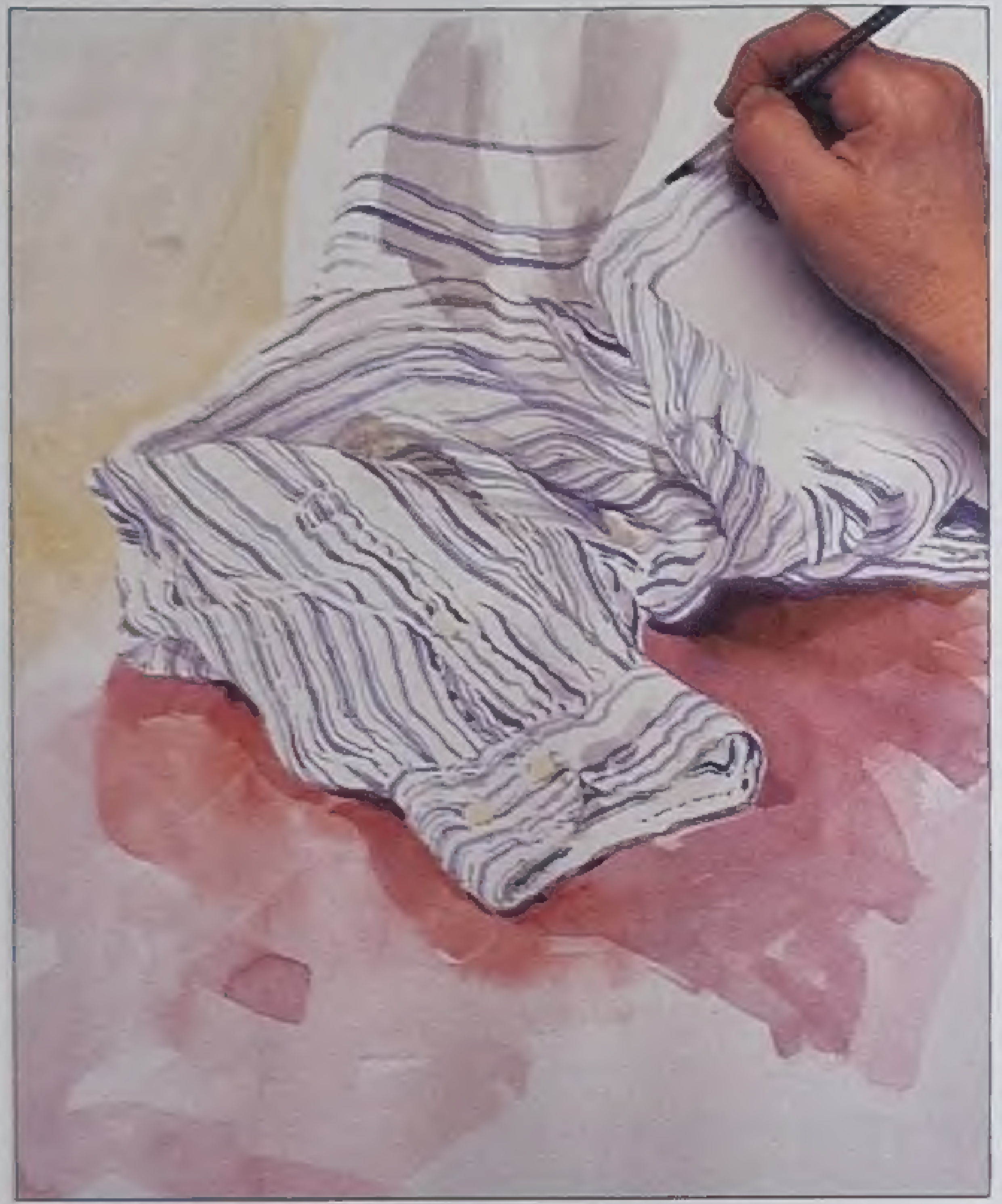

12 ▶ **Pictează liniile ondulate** Cutele țesăturii cămășii deformează dungile, care par mai largi sau mai subțiri în funcție de felul în care sunt dispuse: vertical sau orizontal. Poți reda acest efect de ondulare prin schimbarea presiunii aplicate pe pensulă la fiecare linie; apasă puternic pentru o linie mai groasă și scade presiunea pentru cele mai subțiri.

Operele maeștrilor

Pierre-Auguste Renoir (1841–1919)

Loja

Pictorul impresionist Renoir este renumit pentru frumusețea tablourilor sale, caracterizate printr-o utilizare abilă a culorii, fie că vorbim de peisaje, naturi statice cu flori sau portrete ale unor copii sau femei atrăgătoare. În această lucrare, rochia elegantă a doamnei este un element important al compoziției, datorită țesăturii în dungi ample, accentuate. Marginile dungilor sugerează tendința cutelor și a faldurilor îmbrăcămintei somptuoase, iar jocul de alb și negru se oglindește în îmbrăcămintea însoțitorului ei.

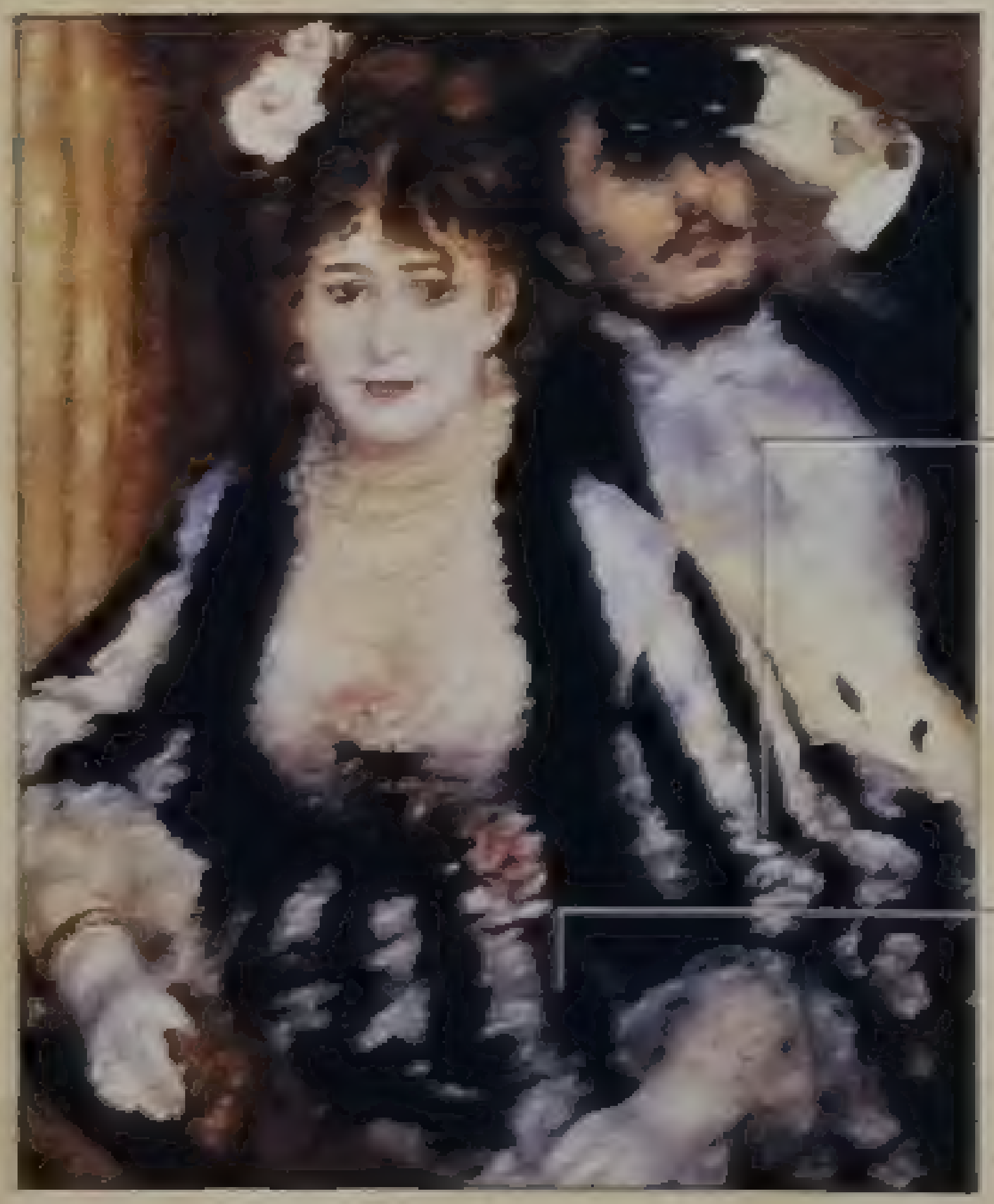

Dungile mari albe și negre ale rochiei atrag atenția spre interior, iar privirea observatorului este condusă spre fața palidă, dar foarte frumoasă a tinerei doamne.

Podoabele de pe dungile fustei sale dau impresia unei țesături superbe, care învăluie forma femeii așezate.

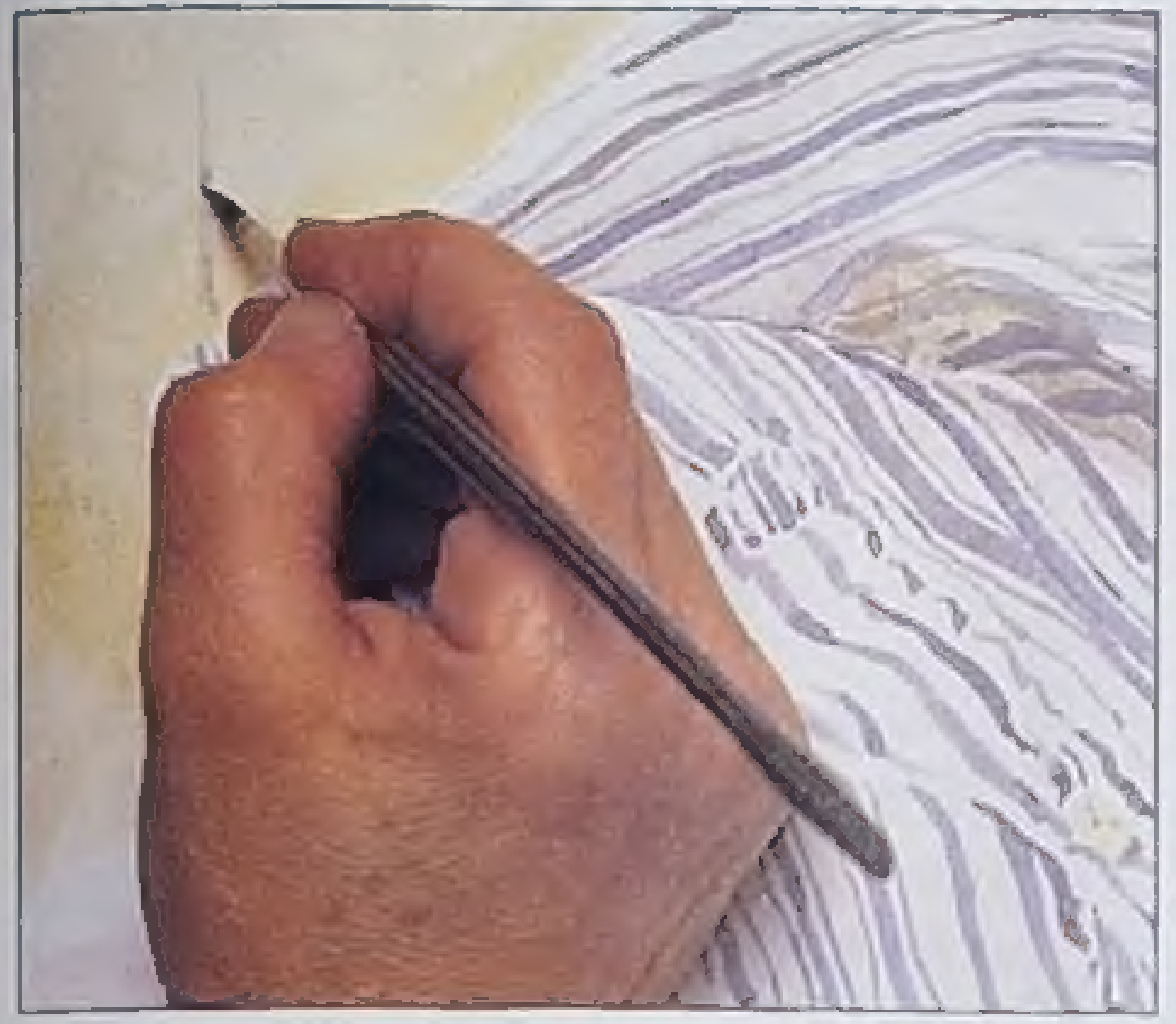

13 ▲ **Adaugă detaliile fundalului** Cu vârful pensulei nr. 4, pictează dunga verticală din fundal, cu aceeași culoare cu care ai pictat liniile cămășii. În acest fel, grație culorii, subiectul și fundalul se îmbină în mod armonios.

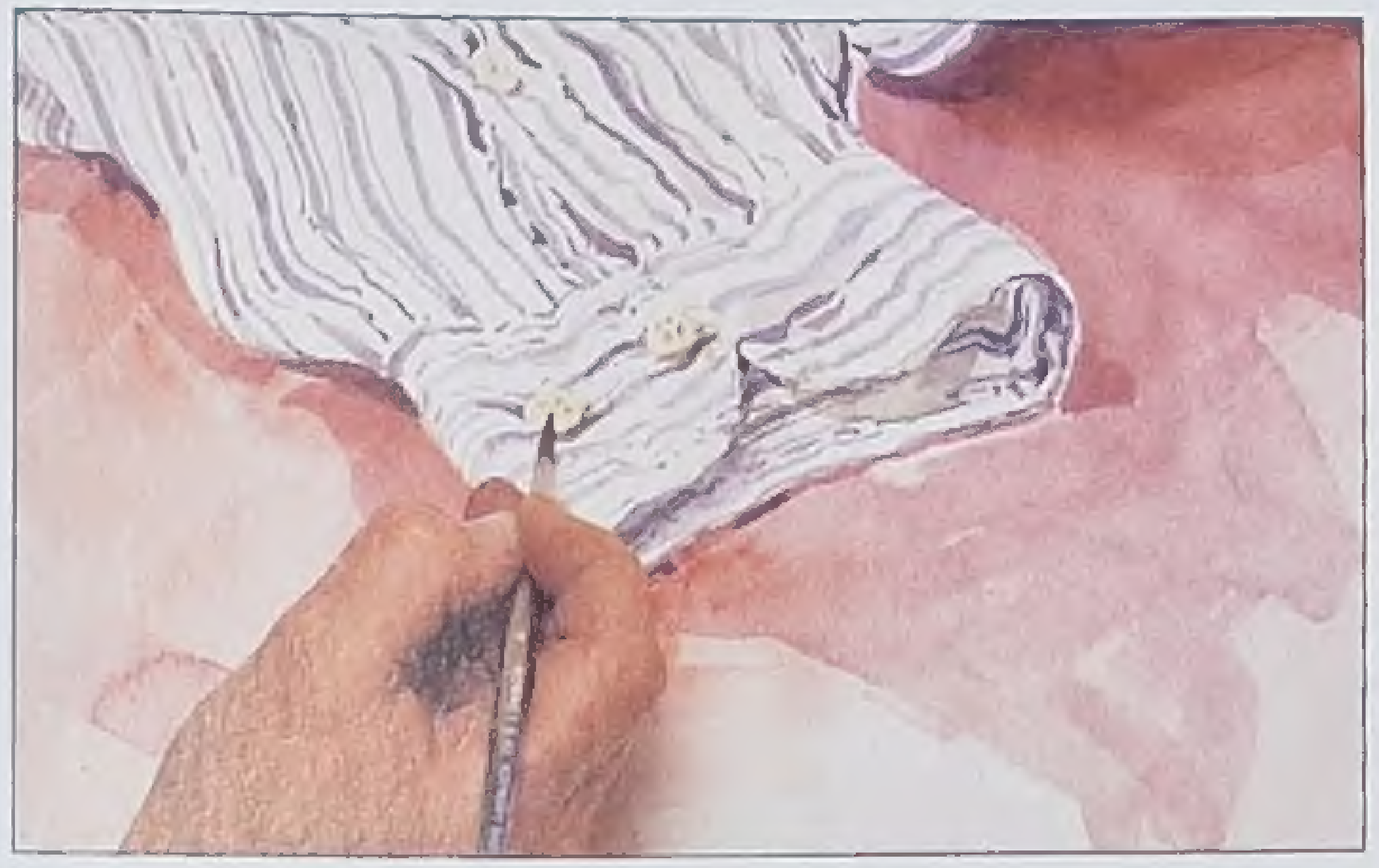

14 ▲ **Completează nasturii** În cele din urmă, aplică tușa finală redând găurile nasturilor: amestecă sienna naturală cu puțin albastru-cobalt și aplică o serie de puncte mici cu vârful pensulei nr. 4.

O LUCRARE COMPLETĂ

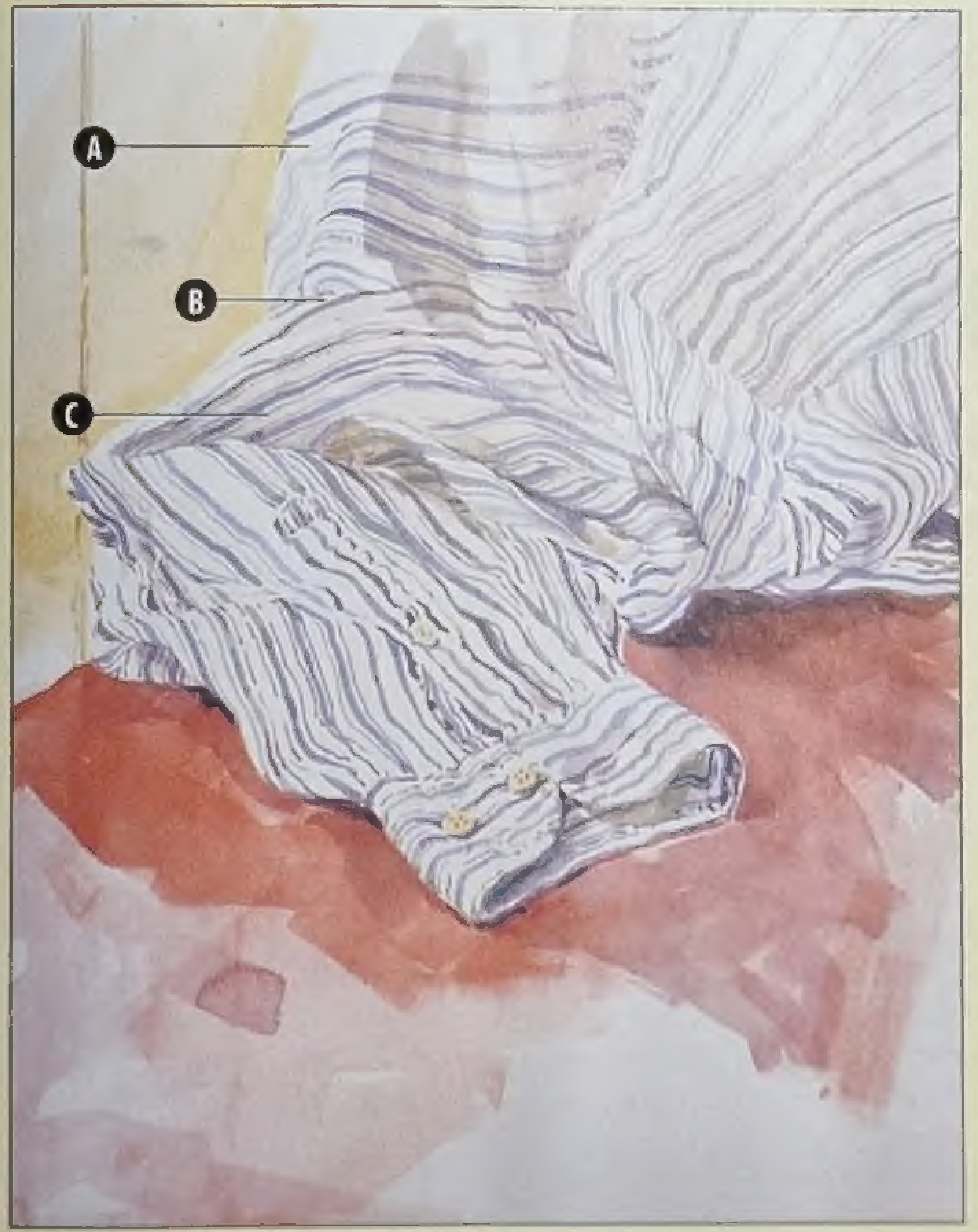

A Reflexii
Reflexiile de lumină de pe cămașă sunt create de hârtia albă. Dungile din aceste zone au fost pictate în culori deschise și diluate.

B Linii de contur
Liniile urmează conturul și cutele țesăturii, modelând astfel forma cămășii întinse pe pernă.

C Straturi de umbre
Umbrele principale, în primele etape ale lucrării, au fost redate cu ajutorul unor straturi de gri-neutru. În acest mod, se definește forma cămășii și se creează cadrul perfect pentru motivul în dungi.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Experimentează o abordare simplă pentru portretul în pastel al prietenilor și al rudelor.

- Învață proporțiile feței.
- Descoperă cum să surprinzi luciul pielii.
- Desenează o față din trei unghiuri diferite.

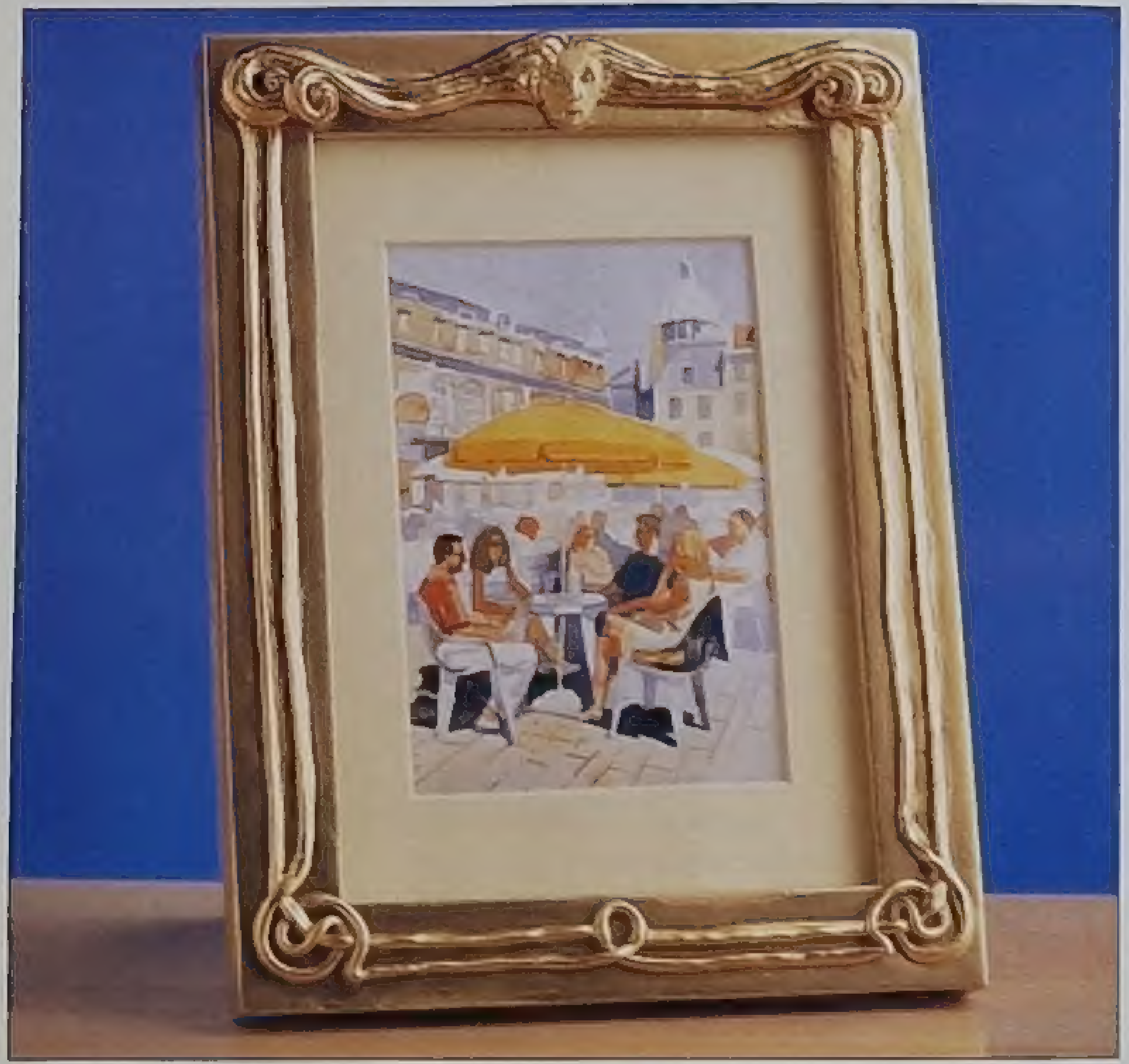

O ramă Art Nouveau

Motivele încrucişate şi pline de fantezie tipice Art Nouveau-lui înfrumuseţează această ramă din teracotă aurită.

Şi ramele pot fi o operă de artă. Ele pot da o notă de culoare pereţilor casei tale, punând în valoare o fotografie, un tablou sau o schiţă. Artiştii aparţinând curentului Art Nouveau, precum Aubrey Beardsley, au fost fascinaţi de motivele decorative de pe rame. Lucrând la afişe sau la paginile unei cărţi, aceştia înfrumuseţau un dreptunghi simplu cu motive din natură: figuri umane, rădăcini de copac răsucite, flori şi, uneori, animale.

Decorarea ramei noastre reia curbele sinuoase şi armonioase care aprindeau imaginaţia artiştilor Art Nouveau. Împletiturile din argilă, care imitau lucrul în basorelief, împreună cu finisajul auriu dau impresia că lemnul ramei şi decoraţiunile din argilă sunt compuse dintr-un singur material.

Tipurile de argilă

Poţi crea decoraţiuni tridimensionale folosind două tipuri de argilă: cea care se usucă direct la aer şi cea care necesită coacere. Prima este mai practică, dar este şi mai fragilă, şi poate fi dificil de modelat, iar cea de-a doua este mai robustă şi mai maleabilă, însă nu necesită coacere într-un cuptor special.

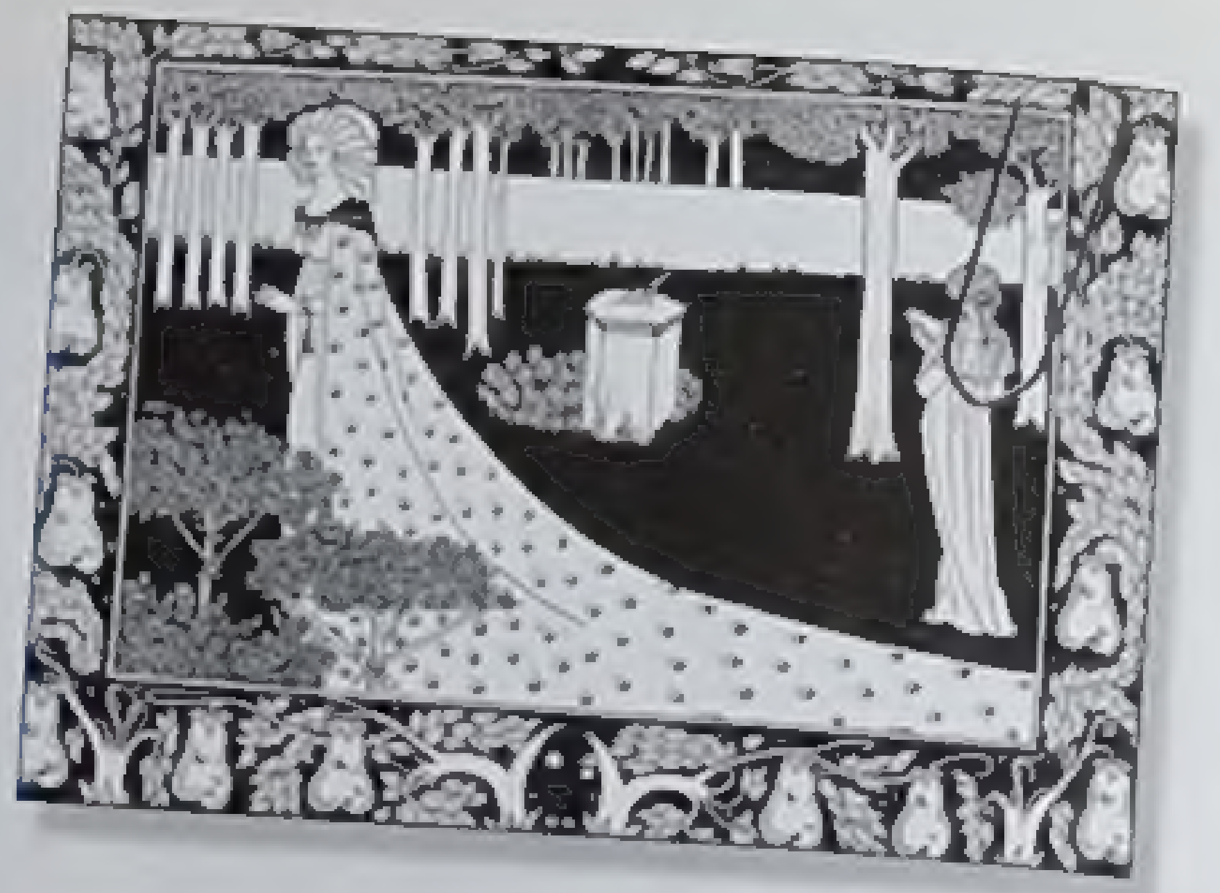

◀ **Argila modelată în forme sinuoase şi vopseaua aurie oferă ramei un aspect antic, amintind de cele în stil Art Nouveau, precum aceea a lui Aubrey Beardsley de mai sus.**

MATERIALE

- Ramă
- Glaspapir fin şi gros
- Carton
- Foi de hârtie
- Creion
- Foarfece
- Hârtie de calc
- Adeziv alb
- Bandă adezivă
- Argilă
- Beţişor cu vârf sau o stinghie pentru argilă
- Spray auriu-metalizat

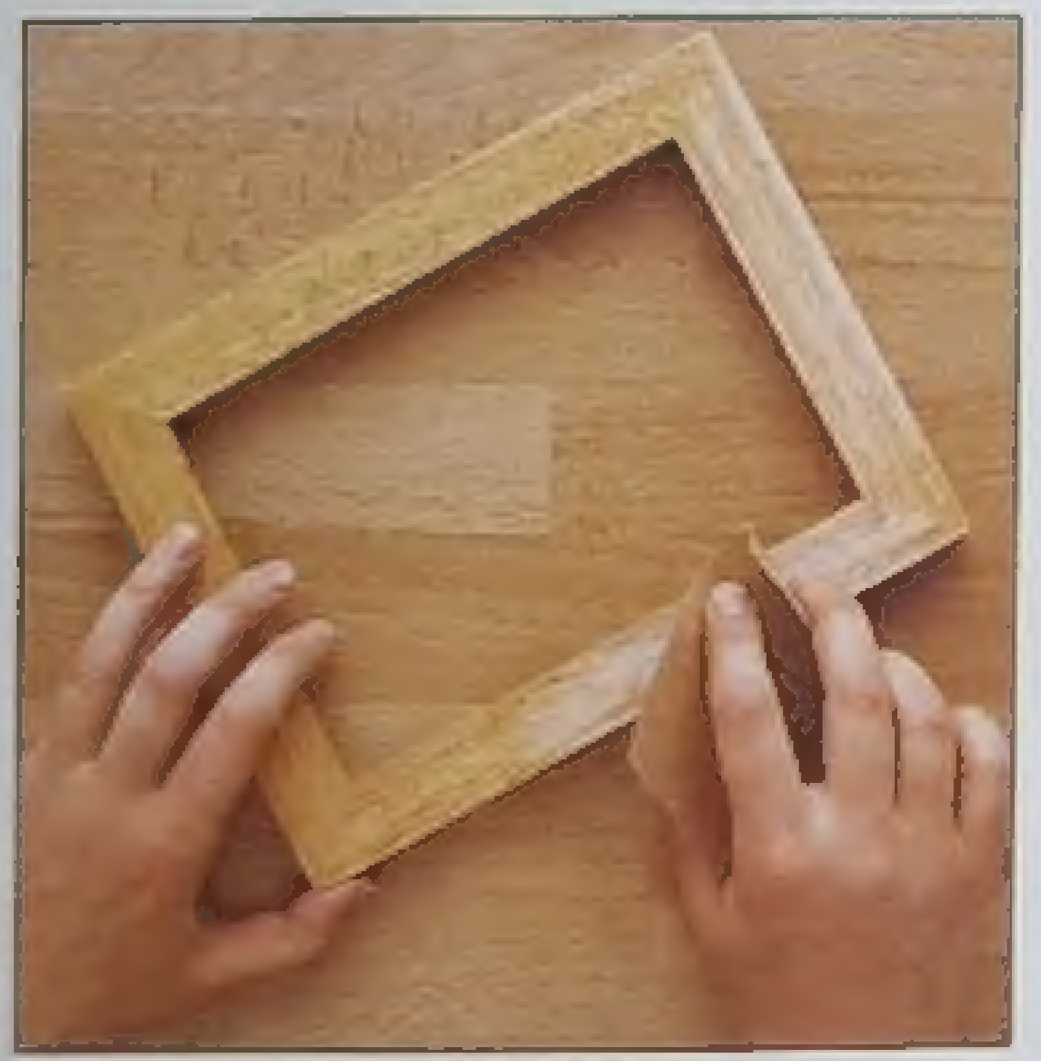

1 ▲ **Perfecţionează aderenţa suprafeţei**
Alege o ramă gata pregătită cu suprafaţă plană şi fără decoraţiuni sau protuberanţe. Aceasta poate fi din lemn sau din plastic. Scoate geamul şi panoul din spate şi pune-le deoparte. Foloseşte glaspapirul gros pentru a pregăti toate părţile ramei. În acest mod, va avea aderenţa necesară pentru a reţine adezivul şi culoarea.

2 ▶ **Taie şablonul**
Întoarce rama şi aşaz-o pe un carton. Cu ajutorul creionului, marchează cu precizie conturul exterior şi interior. Taie şablonul.

MOTIVE PENTRU ARGILĂ

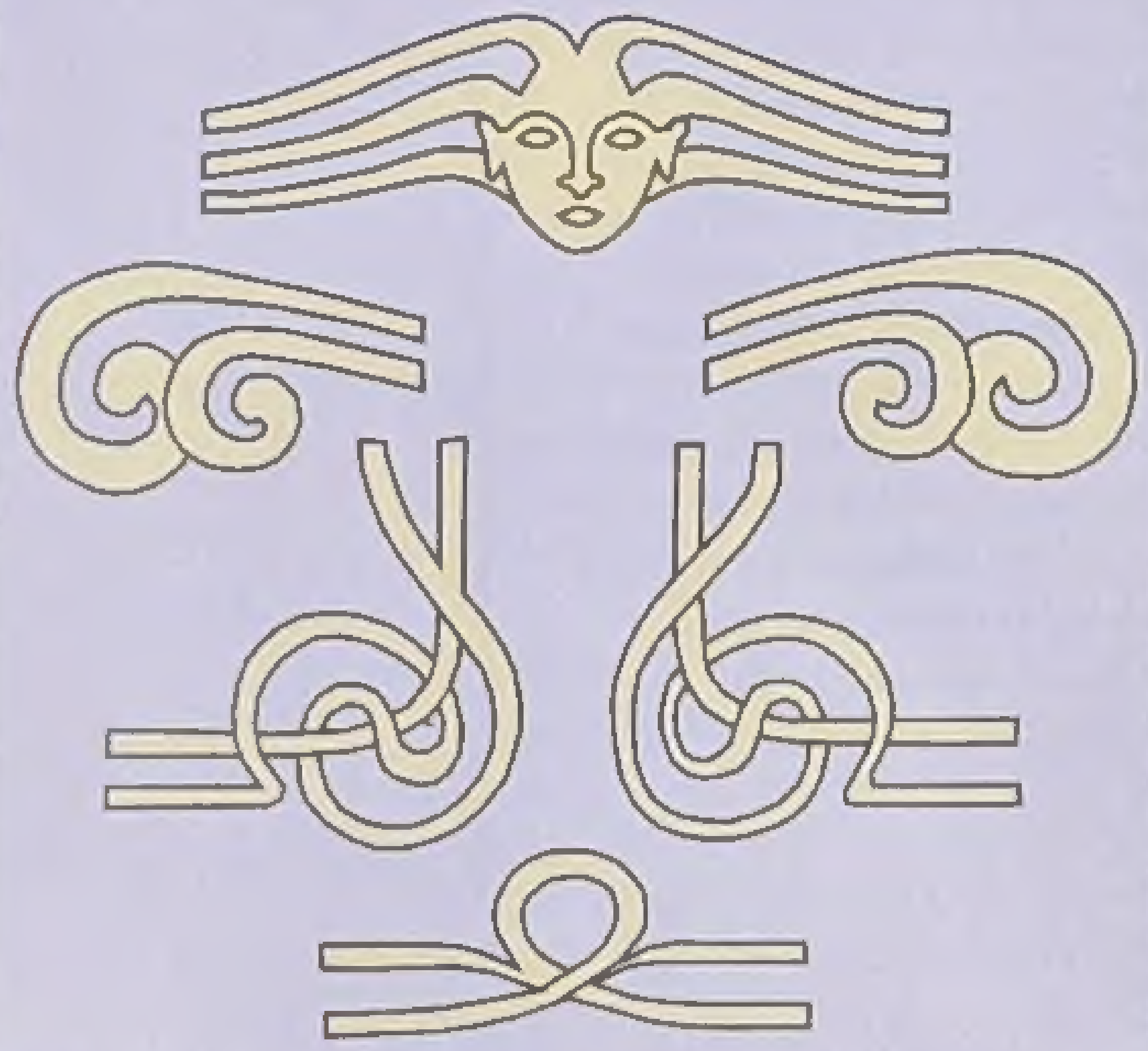

Motivele de mai sus sunt la dimensiunea reală. Copiază-le şi aranjează-le pe carton pentru a realiza prototipul ramei. În acest mod, îţi vei păstra liniile de referinţă pentru momentul în care vei aplica argila şi vei putea determina mai bine lungimea şi grosimea fiecărui element individual.

3 ▼ **Pregăteşte motivele**
la hârtia de calc şi copiază motivele decorative (din dreapta) pentru colţuri, dar şi pentru latura superioară şi cea inferioară. Motivele sunt proiectate pentru o ramă de 24 mm grosime. Dacă foloseşti o ramă de dimensiuni diferite, măreşte sau micşorează motivele prin fotocopiere sau desenează-le cu mâna liberă. Taie şabloanele şi lipeşte-le de structura din carton a ramei folosind adeziv vinilic.

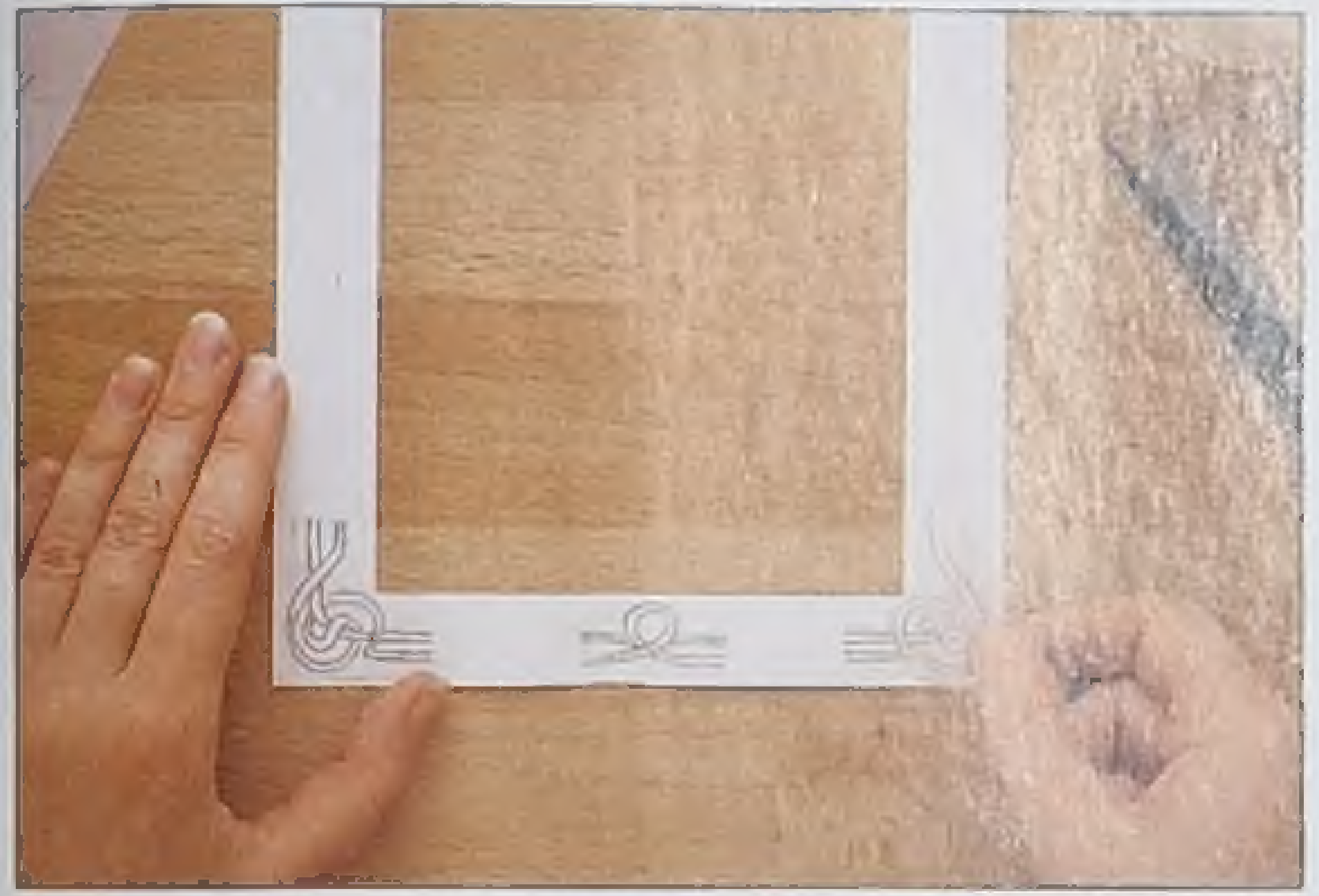

4 ▼ **Completează desenele**
Desenează părţile care lipsesc din păr, unindu-le cu liniile motivelor decorative. Curbele naturale sunt o caracteristică a stilului Art Nouveau, deci trasează toate liniile cu mâna liberă, fără riglă. Apoi, fixează cu bandă adezivă şablonul ramei pe o suprafaţă plată de o culoare contrastantă, astfel încât să o scoţi în evidenţă. Pe măsură ce compui motivele decorative cu argilă, vei avea o idee despre cum va apărea rama completă.

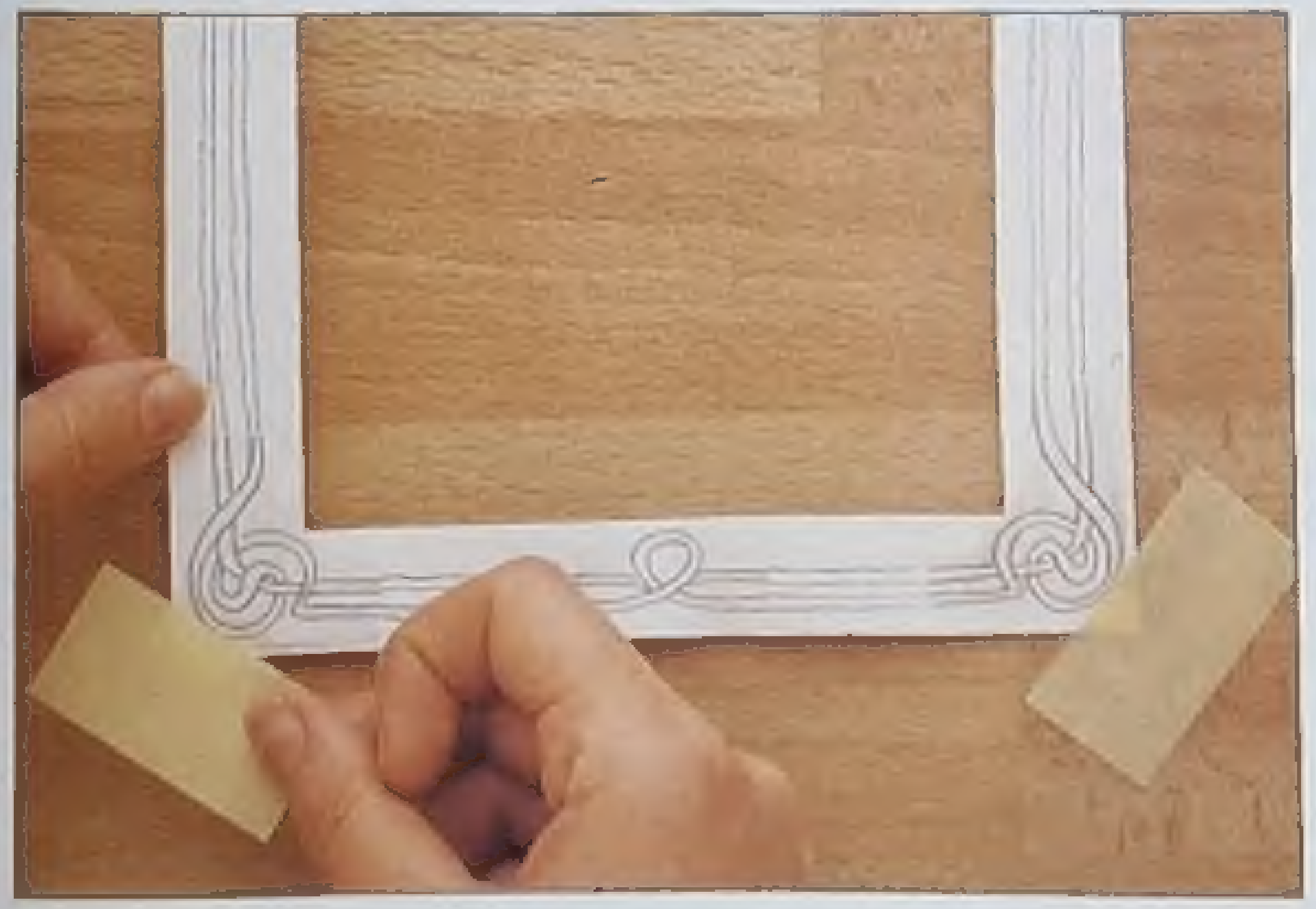

5 ▶ **Pregăteşte decoraţiunile din argilă**
Bazându-te pe liniile trasate cu creionul, aranjează argila în partea de sus a şablonului pentru ramă, modelând-o cu aproximaţie. Creează decoraţiunile rând pe rând, din cilindri de argilă lungi şi subţiri pentru dungile de pe părţile laterale, şi mai groase pentru faţă şi păr. Pentru a face argila să adere în siguranţă la carton, apasă uşor.

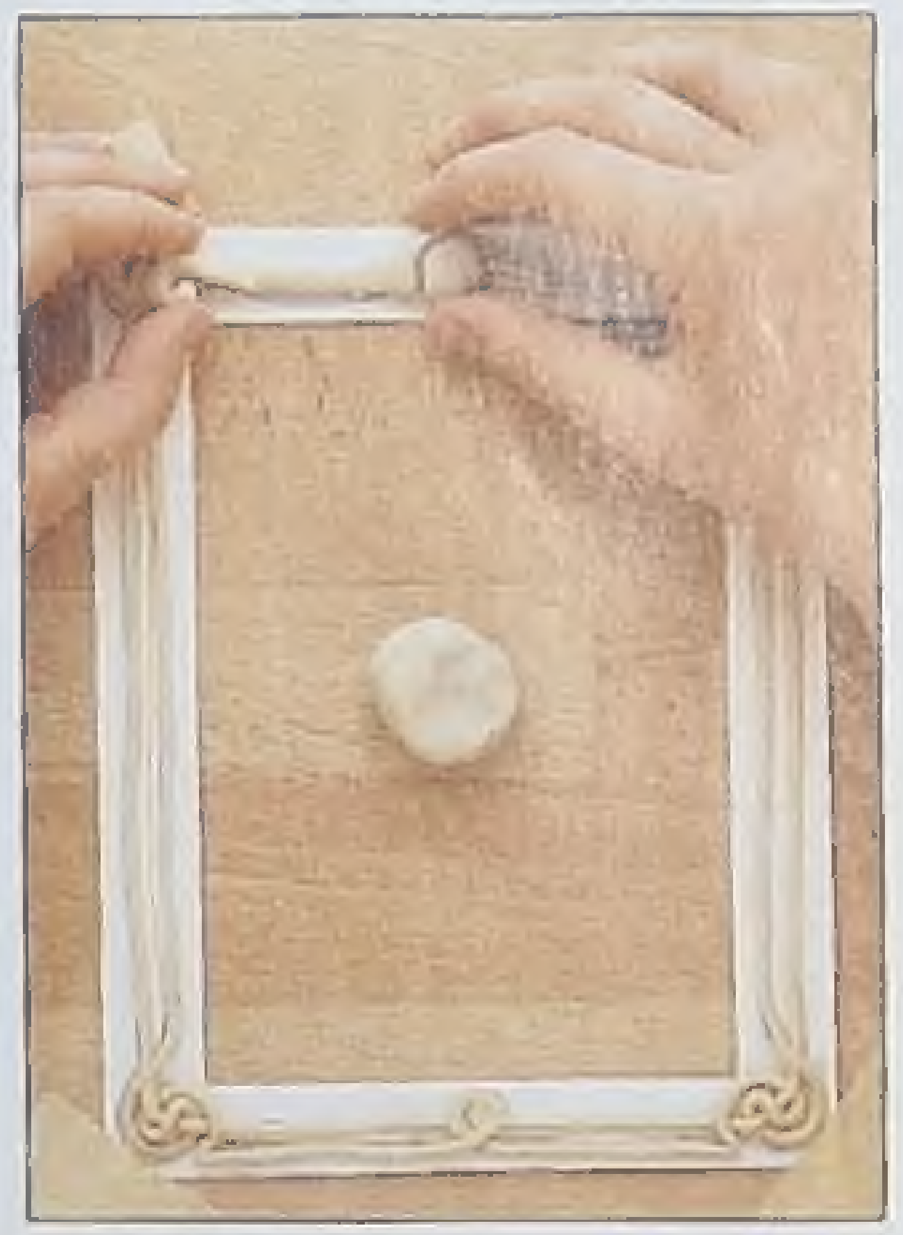

SFATURI
Cum să pregăteşti argila

Indiferent de ce tip de argilă foloseşti, rulează cilindrii cu palmele timp de câteva minute, pentru a-i face uniformi şi flexibili.

6 ► Ocupă-te de detalii
După ce ai schițat decorațiunea, folosește un bețișor cu vârf sau o stinghie pentru a fixa articulațiile cilindrilor din argilă și pentru a adăuga detaliile. Pentru a finisa materialul curat și uniform, freacă-l ușor cu o pensulă umedă. Dacă folosești argilă care se usucă la aer, las-o să se usuce timp de câteva ore sau coace-o în cuptor urmărind instrucțiunile. Poți să o coci odată cu cartonul: căldura necesară pentru decorațiuni nu va arde celuloza.

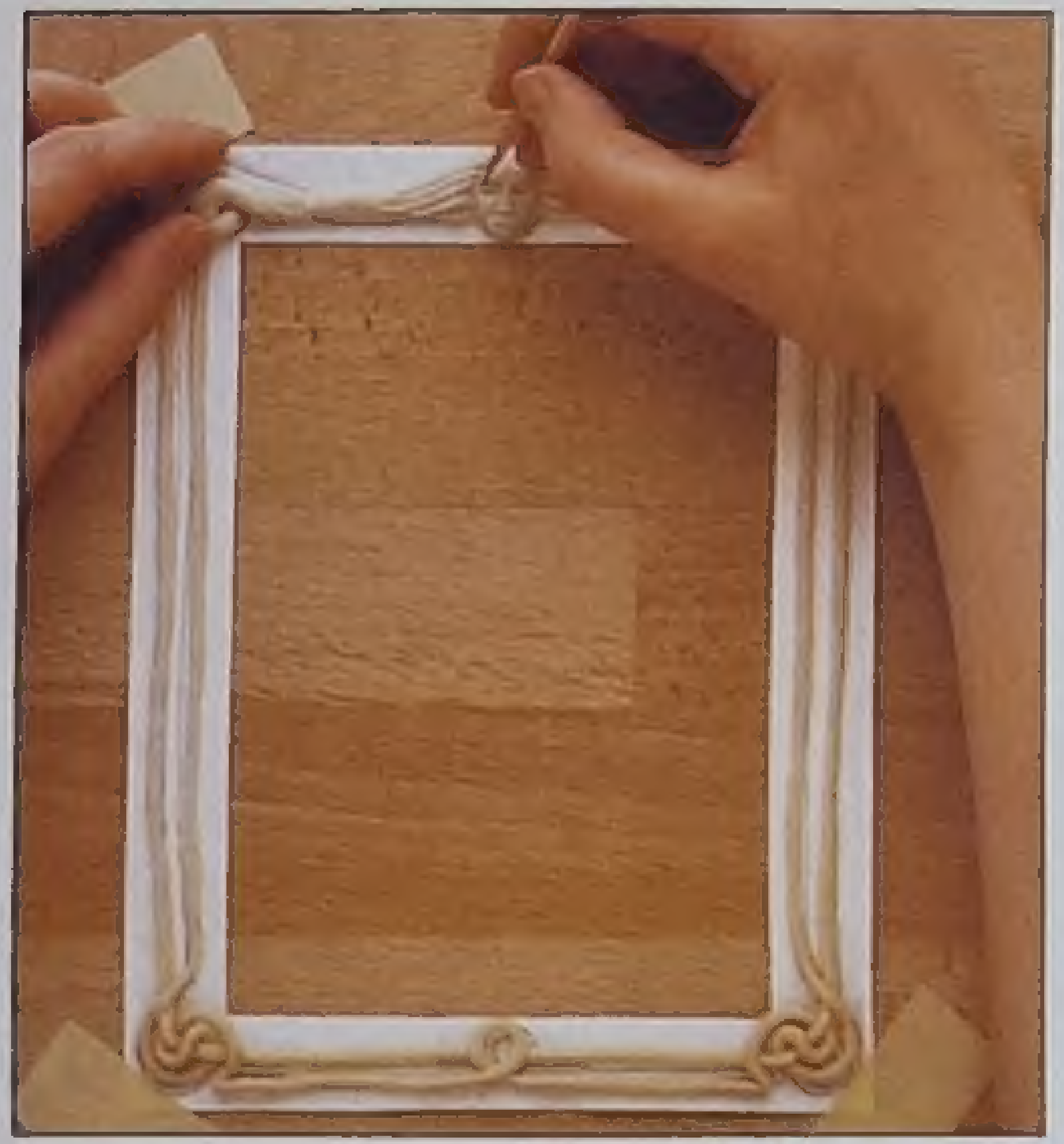

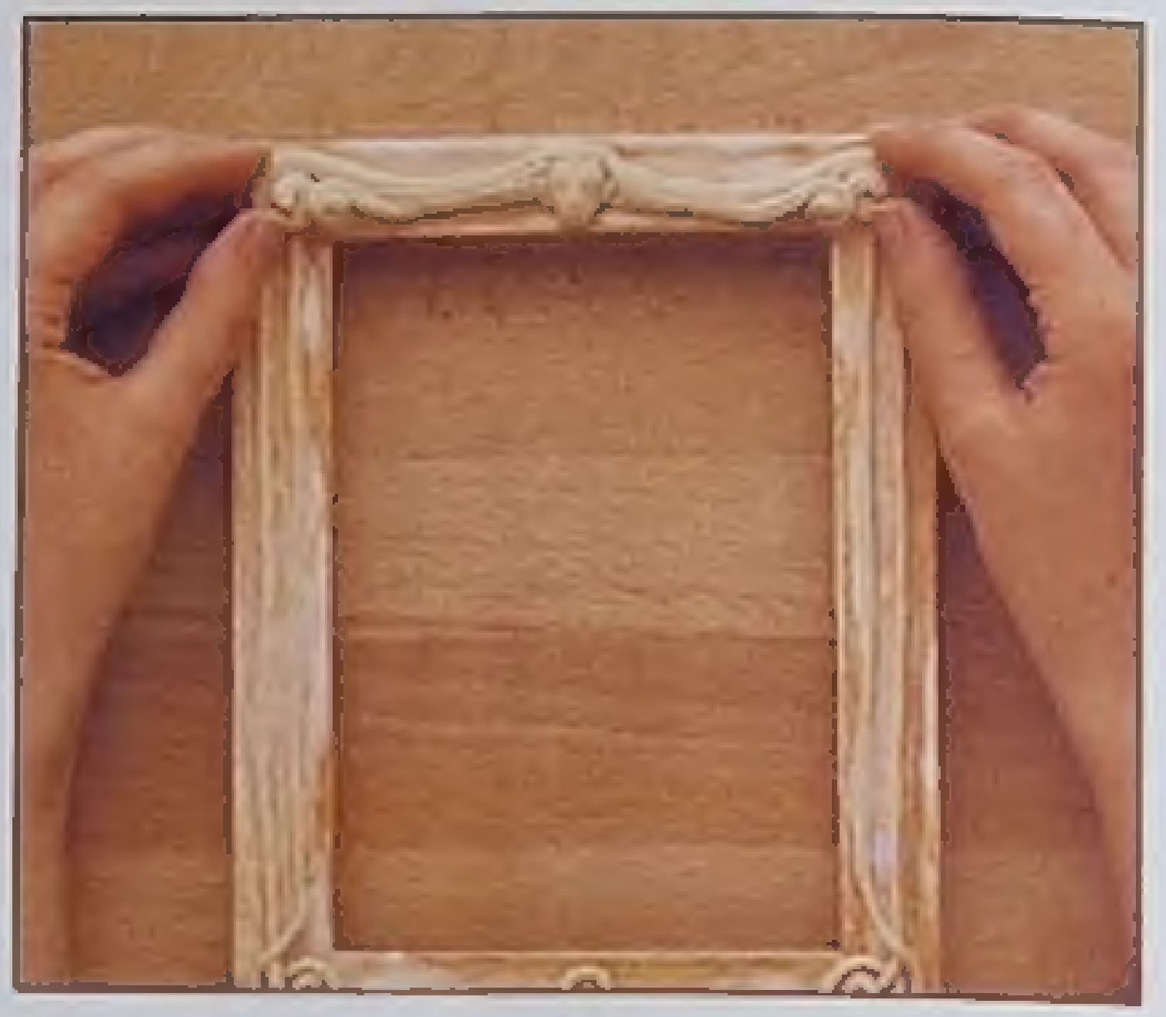

7 ▲ Lipește argila
După ce argila s-a întărit, lipește bucățile din argilă de ramă folosind adezivul vinilic. Atât timp cât nu este complet uscată, poți face orice corecturi. Lasă adezivul să se usuce complet.

O LUCRARE COMPLETĂ

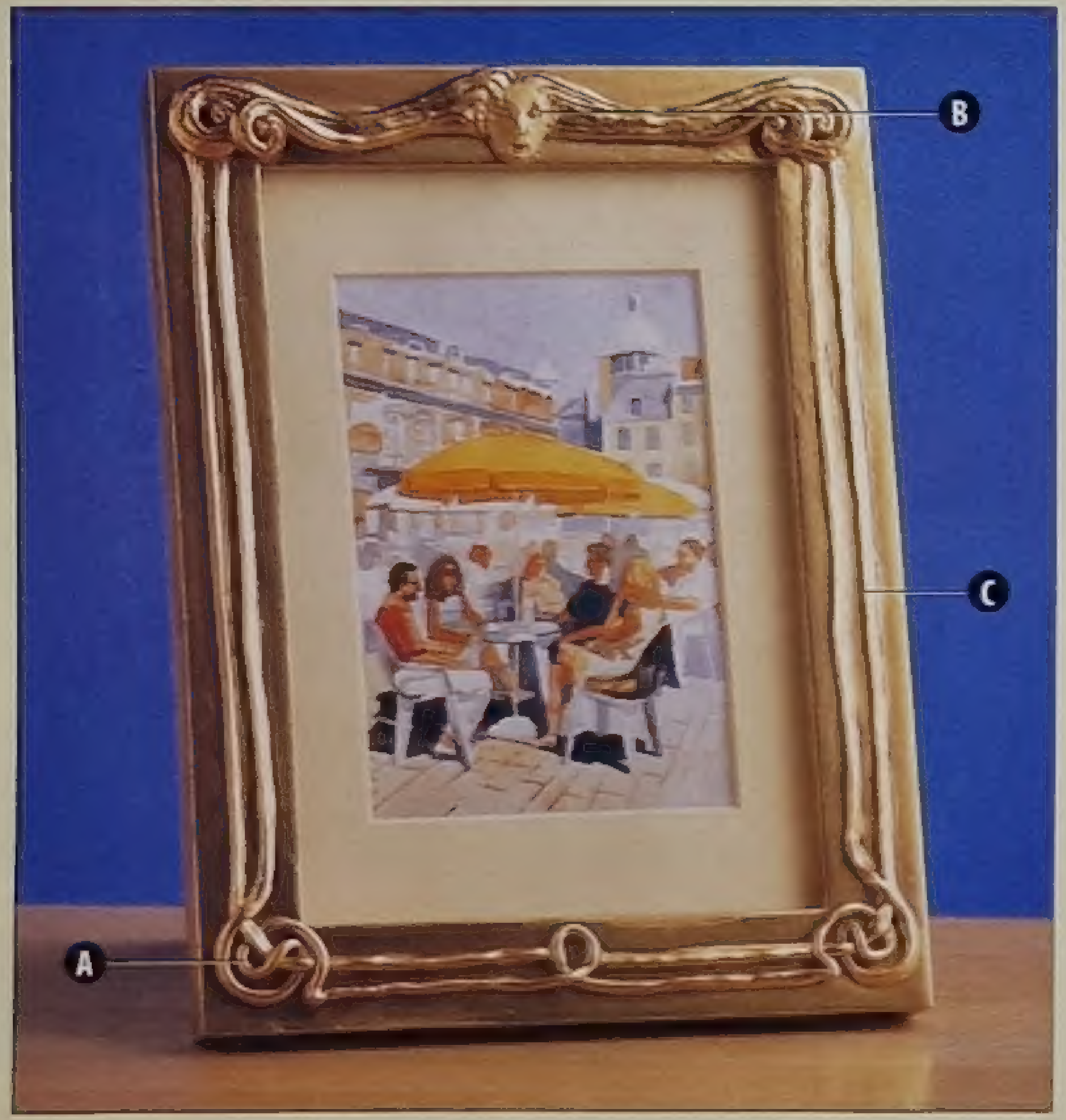

A Curbe sinuoase
Pentru a imita stilul Art Nouveau, am modelat argila în fâșii lungi și sinuoase care se intersectează la colțuri. Buclele de păr ale femeii accentuează acest efect.

B Detalii exacte
Cu un bețișor cu vârf sau o stinghie pentru argilă, am aranjat legăturile între părțile din argilă și am modelat detaliile, precum ochii, nasul și gura fetei.

C Finisare cu auriu
Aspectul antic al ramei este subliniat de vopseaua aurie pulverizată. În acest fel, am uniformizat culoarea argilei și a ramei din lemn, cele două părând a fi fabricate dintr-un singur material.

8 ▲ Pulverizează un strat auriu
Agită bine sprayul cu vopsea aurie metalizată. Ține-l la aproximativ 30 cm distanță de suprafață și pulverizează rama, mutând sprayul dintr-o parte în alta cu mișcări regulate, care îți vor permite o acoperire uniformă. Lasă vopseaua să se usuce și apoi pulverizează din nou pe toate zonele care nu au fost acoperite de primul strat. În cazul în care pe argilă rămân urme sau amprente digitale, folosește glaspapirul fin pentru a netezi imperfecțiunile și pulverizează încă o dată cu sprayul.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

Creează o serie de sticle elegante pentru a îmbutelia o selecție de uleiuri de măsline parfumate.

- Încearcă să decorezi sticla folosind culori speciale.
- Combină caligrafia și decorațiunile naturale pentru un desen original.

GLOSAR

Ghidul termenilor tehnici folosiți în acest număr

METROPOLITAIN

Art Nouveau

Stil ornamental, care a înflorit în artele decorative și în arhitectura din Europa și Statele Unite, în ultimul deceniu al secolului al XIX-lea și începutul secolului XX. Este caracterizat prin utilizarea unor motive cu linii întretăiate și asimetrice, adesea inspirate de forme naturale. Curentul Art Nouveau a dorit sa creeze un nou stil, în contrast cu abordarea academică caracteristică celei mai mari părți a artei din secolul al XIX-lea. Numele său provine de la galeria de decorațiuni interioare din Paris, Art Nouveau, care s-a deschis în 1895, însă rădăcinile acestui stil aparțin curentului englez Arts and Crafts (vezi rubrica „Glosar" din numărul 16). Curentul Art Nouveau a fost numit Jugendstil în Germania, Sezessionstil în Austria, Stile Floreale sau Stile Liberty în Italia și Modernism în Spania. Stilul Art Nouveau a fost, de asemenea, aplicat în desenul afișelor publicitare și în sticla prelucrată, ca de exemplu frumoasele sticle de parfum și bijuteriile lui Rene Lalique (1860–1945). Se regăsește și în decorațiunile inovatoare aflate la intrările în metroul din Paris (vezi imaginea de mai sus) realizate de Hector Guimard (1867–1942), care a modelat fierul și oțelul forjat în forme armonice de un mare impact.

Aubrey BEARDSLEY (1872–1898)

Ilustrator englez, o figură proeminentă a mișcării estetice de la sfârșitul secolului al XIX-lea, alături de Oscar Wilde. A fost influențat de Art Nouveau, dar și de desenele și de stampele japoneze. Deși nu a avut o educație artistică formală, și-a câștigat faima datorită ilustrațiilor în alb - negru pe care le-a realizat pentru o ediție a lucrării *Moartea lui Arthur* (1892) de Thomas Malory, apoi pentru *Salomé* (1894) de Oscar Wilde, din care am reprodus mai jos *Vârful*. De asemenea, a fost editor artistic și ilustrator al unei reviste trimestriale numite *The Yellow Book*. Beardsley a fost foarte prolific. A murit de tuberculoză în Franța, la vârsta de douăzeci și cinci de ani. Femeile senzuale și sofisticate din desenele sale au fost considerate deseori pornografice, în special ilustrațiile din scrierile sale în poezie și în proză, respectiv *Povestea lui Venus și a lui Tannhauser*, publicată postum în 1907.

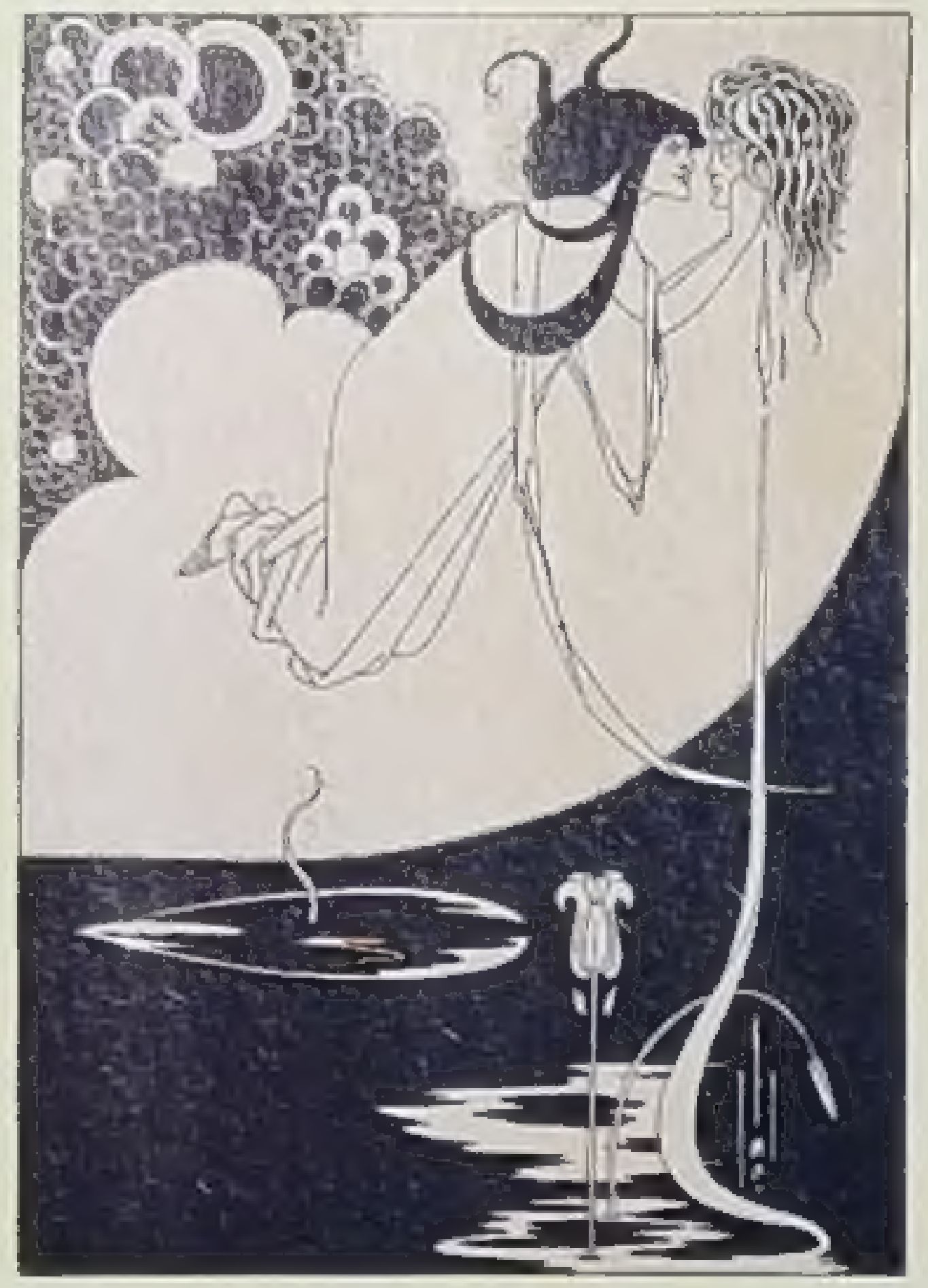

Augustus JOHN (1878–1961)

Pictor și grafician galez, John a studiat la Slade School of Fine Arts din Londra și a fost considerat unul dintre cei mai străluciți desenatori englezi, încă de la douăzeci de ani. Printre primele sale picturi există multe portrete, remarcabile prin spontaneitate, vigoare și originalitate. John a devenit faimos și pentru stilul său de viață vagabond, căci pentru o anumită perioadă de timp a călătorit și a trăit cu un grup de țigani din Anglia. Pictura sa, *Tabăra de la Dartmoor (1906)*, înfățișează aceste experiențe. A fost artistul de război oficial în timpul Primului Război Mondial. Lucrările sale ulterioare au fost mai puțin inovatoare față de primele sale studii, repetând idei similare, însă într-o notă mai blândă. Printre picturile sale principale se numără *Femeie râzând* (1908) și mai multe portrete ale unor femei aristocrate, dar și figuri literare importante. John a scris două volume autobiografice: *Clarobscurul* (1952) și *Retușuri finale* (1964).

Nuanțare

Termen care se referă la trecerea de la o nuanță la alta în cadrul aceleiași culori sau în cazul unor culori învecinate în spectrul cromatic. Având în vedere că spectrul cromatic este practic infinit, nu există un nume pentru fiecare nuanță specifică. Pentru a reda culoarea adevărată a unui obiect, trebuie prin urmare să recurgi, în multe cazuri, la conceptul de nuanță, descrisă ca tendință a unei culori către alta. De exemplu, vom vorbi despre un verde-albăstrui sau gălbui sau un violet-albăstrui sau roșiatic. Nuanțele pot fi, de asemenea, versiuni calde sau reci ale unei culori sau în funcție de asemănarea cu culorile naturii (de exemplu, un albastru de cer sau un verde de apă) sau cu obiecte comune (roșu-cărămidă sau fum de Londra). În cele din urmă, termenul se referă și la luminozitatea culorii.

Paletă

O placă subțire, de obicei ovală sau alungită, pe care artistul aranjează și combină culorile. Inițial paletele se fabricau din lemn ușor, însă astăzi sunt produse și din plastic, aluminiu și chiar hârtie. Termenul se referă și la gama de culori alese de artist pentru a picta o anumită operă. În afară de aceasta, termenul descrie întreaga gamă de culori disponibile pentru un tip de tehnică de pictură sau un material pictural.

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

Peste două săptămâni, în numărul următor:

ARTA DESENULUI

În general, markerele sunt considerate potrivite doar pentru desenele copiilor, însă ele pot reda rapid un desen simplu, în culori vii.

ÎN AER LIBER

Întotdeauna apusul de soare a inspirat pictorii. Cu tuşe de pensulă spontane şi pline de viață, poți reprezenta efectul ultimelor raze ale soarelui, care dispar în spatele orizontului.

Completează-ți colecția de instrumente pentru pictat cu două batoane de pastel cretat: roz-închis și gri-închis.

ROM

CURS DE

PICTURĂ

ÎNVAȚĂ SĂ PICTEZI ȘI DESCOPERĂ ARTISTUL DIN TINE

APARIȚIE
BILUNARĂ
12,99 LEI
34,90 MDL

24

TEHNICI
Markere pentru schițe rapide în culori strălucitoare

SUBIECTE
Un portret realist din linii rapide și sumare

INSTRUMENTE
Două batoane de pastel cretat: roz-închis și gri-închis

DeAGOSTINI

ISSN 1792-185-6
23

DeAGOSTINI

Avertisment! Acesta nu este un produs destinat copiilor sub 14 ani și nu este o jucărie. Produsul poate conține piese mici, care pot fi ușor înghițite. În caz de înghițire a produsului, cereți de

301.333.0